antoloji

Içindekiler

Part IX SEZAI KARAKOÇ 1271

bölüm I

1 ANTOLOJI

bölüm II

2 MUSTAFA ISLAMOGLU

2.1 ANNE

ANNE
örtüne çiçek düşürdüm
namluya duanı sürdüm
sen ağlamasaydın anne
gül mevsiminde üşürdüm

1991

2.2 Agit ve Raks

Ağıt ve Raks

ben oyumu felakete veriyorum şeyda
sana dönük yanımda çengiler mat oluyor
saadet-zedelerin morga çevirdiği bir dünyada
bana alevden kostümlerle dans etmek düşüyor
ve şeyda ben oyumu felakete veriyorum

yolum uzadıkça kabaran direncimi
her düştüğüm yeri öperek bileyliyorum
kolay gele demek de nerden çıktı şeydam
gürbüz doğumlarda bir nice ananın harcandığını
imbatla gelenin kabayelle gittiğini biliyorum

senin aldanmak dediğin bana merhem oluyor
gördüm kışı zorlu geçmeyen yılın baharını da
saksıya dikme gülleri ilk güneşle soluyor
işte bu kısrak yokuşta çatladı demen için şeyda
dünyanın tüm düzlüklerine kin besliyorum.

geç bi yol, nazlı güleryüzlü şiirler yazamam ben
esenlik şölenleri bitti vakt-i cerağanda
vakt-i kahırda hüzün fasılları demidir bu dem
gör ki raksederek ağlamak da varmış hesapta
ama ne Raks'ı ne Ağıt'ı ben Endülüs'ü evetliyorum

artık bol kahkahalı çok şükürleri bıraktım
esenlik bildirilerini harcıalem mutlulukları
denizi uslu gösteren kartpostalları yaktım
fakat şeydam bir avuç külü yakamadığım için
ben oyumu felakete veriyorum.

2.3 Bende Kalsin

Bende Kalsın

al da git eğreti gülüşlerimi

isyanı kutsayan yüz bende kalsın

maviye boyama zor düşlerimi

gemimi yakacak köz bende kalsın

mermere saplanan bir deli su'ca

nefreti sevdama etmişim boca

karanlığa dönük bir çift namluca

tetikte bekleyen göz bende kalsın

neşeyi açmadan solanlara ver

gülüp eğlenmeyi yılanlara ver

baharı, bahçeyi çalanlara ver

Van Gogh'un çizdiği güz bende kalsın

bilirim yol uzun sürmek zor ama

çekmediğin kahrı koy matarama

azık kıt, vakit dar, tuz bas yarama

çiledeki aziz giz bende kalsın

1986

2.4 Binbir Gece Acilari

<u>Binbir Gece Acıları</u>

söylerken ağlayan şair

doğururken ölen ana

ikisi de bir

aşk ve acı haberim olmadan

en ücra yanıma sığınabilir

I.

güneş ellerini çekti yakamdan

sızısı kasıklarıma vuran arz

kendini bana çalıyor

yaralı bir atın toynakları gibi

kirpiklerim

beni ele verecek diye korkuyorum

son soluğu

koynundan çıkardığım resmin ilişiğindedir

dudaklarında yarım kalmış bir sevda

acının silik bir kopyesi yüzünde

gözlerini görmedim

kaçırmışlar

Beşparmak'ta bir adam

yarasına bakarak

suzinak makamında susuyor

gelme çocukluğumun hasnâ perisi

düşlerimde yeşillen

yaban gülleri, zambaklar toplayayım adına

rüzgarın eline tutuşturayım

ismini yazıp yapraklarına

uçurtmalar yapıp

dudaklarına doğru

II.

caddelerde bir yığın insan

saçlarının rengini

bilmedikleri sevgililer için

öldürdüler birbirlerini

2.5 Bir Kini Topraga Verdik Kiliç Simdi Daha Keskin

Bir Kını Toprağa Verdik Kılıç Şimdi Daha Keskin

sure sure işlemişler göğsünü tavusumun

adresime çıkartılmış baharagöz değmişler

gün vurdukça hatırana,daralıyor nefesim

öylesine bin acıya tahammül etse de

bu cevre tahammül etmez göğüs kafesim

aşk iğnesi, yürek oltası

sakalının tellerine değmiş olmak için rüzgar

bugün daha bir telaşlı

bugün ekmek yapmıyor annem

çün soframız hüzün kaplı

bu ne göç ediştir bre, bune acı uçuştur

kırılmıştır hala çırpar serçemin kanatları

can bir yana, ten bir yana

vurulduktan sonra baba gördüm koşan atları

Yasin yelesinde bin Hıra saklı

sağrısında kan damlıyor izlerinin üstüne

ardından yankılanıyor hasretin hoyratları

vurmasınlar

vurmasınlar söyle

vurmasınlar söyle baba şaha kalkan atları

(Haziran 1989)

2.6 Bir Kirik Ezgi

Bir Kırık Ezgi

sevinmem sevince benzemiyor

ne de üzülmem üzüntüye

gözden geçirilmiş sözler söylüyorum

ömrüme ilişkin

belki birazcık avutur beni diye

ağlamayasın için susuyorum

benden almayasın kara haberi

ağlama ki sakinleşirsin diye korkuyorum

fırtına hebercisi gözlerinde

yarasalar uçuşuyor yine

gözyaşların bir kurşun ta şurama saplanır

sen ağlama İbrahim Erciyes gazaplanır

....

2.7 BIR UZUN SEVDA

BİR UZUN SEVDA
-nil'e

çıplak ayaklarınla
çiğne üzüm başlı çocukların ülkesini
baştan başa doldur ciğerlerine bir tih havası
sonra var gücünle koy ver nefesini
ölüler ülkesine duyur ey uzun sevda
onların da öfkesini
korsanların koynunda uyuyan akdenize

üzüm başlı çocuklar
kabesini kaybetmiş
hacerül-esved gibi
dolaşacaklar kıyılarında
uzun sevda
ne olacak çocuk yüklü bu sandıklar
ah nerede
nerede o eski firavunlar?

sahte incil yiyecekler artık
ölecekler mr. jackson konser versin diye
acı yeşil bir çığlık koyverecekler
seslerini kaydedeceksin
beklemeyi öğrenmeden
öldürmeyi öğrenmeden öldükleri için
kahredeceksin.

saçların neden geceleri uzuyor ey
uzun sevda
yirmidört saatte kaç yiğit düşüyor
kollarına
hasan, abdulkadir, seyyid, salih
senden içtikleri için mi yaşıyor
mustafa, süleyman, halid
söyle bu kentin asiyesi
hangi firavunun sarayında dolaşıyor?

2.8 BIR VAKT I TAHATUR

BİR VAKT İ TAHATUR

-elif-

akşamı kıyamet
sabahı basü badel-mevt bilirler
bu erler
gecenin koynuna
kabre girer gibi girerler
bir sonraki mahşere hazır olmak için
tanık olurlar her gün haşre
kıldan ve kılıçtan bir yolu
yürürler sırat diye

acılarıyla, sancılarıyla
gün doğmadan
onlar doğar bu şehrin üstüne
çıkarlar cennet bahçelerinden
ellerinde beş adet gül
her birini zamanın
dikerler en kutsal yerlerine

ilki seherin göğsüne takılır
havaya ibrahimce
suya musaca
toprağa muhammedce bakılır

akşamı kıyamet
sabahı basu bade'I-mevt bilirler
bu erler
gecenin koynuna usuldan
kabre girer gibi girerler

-ba-

kıyamet kıyamet
vakt ikindi gün indi
ateşlendi fitil atlar eğerlendi
ey ölümün ve hayatın ortası
-ashab-ı keyf-
kıyam et

-cim

bir mizan kur
terazinin bir kefesi güneşten
diğeri aydan
zeval vaktini biraz ağır getir
bir kefeye hüznünü
öbürüne neşeni yatır
hak geçmesin

dolaş ülkemi boydan boya
müşterisiz pazarları geç
hedefsiz avcıları
yalancı sancıları
ıslanmayan suları geç
onu zifaf odalarında
kışla kapılarında
imza atılan, adam satılan
yerlerde ara
etini kemiğini orada koy
bulabilirsen
yüreğini bul getir
bana parçalanmamış bir kul getir
1989

2.9 CAN GAZELI

CAN GAZELİ

canım öksüz bıraktı göğümde aktı canım
ölümsüzlük tacını başına taktı canım

şimdi sevdanın tahtı neylesin böyle bomboş
aşkın zorlu yolunda son bir duraktı canım

seni böyle apansız gayri gel'e koşturan
bir ömür kavrulduğun sonsuz firaktı canım

biricik bakışınla yeşerdi kaç kerbe1a
ki sen nazar etmeden içim kuraktı canım

ölüm senin olmadan sevmemiştim bu kadar
bir kez sığazlamışsın yüzü ap aktı canım

eti kemiği bir hoş yele mi savurmuş oy
dost gelmiş diye toprak kınalar yaktı canım

bakışında yıkanmak bir hayal oldu şimdi
gönüle sapIansa da gözden ıraktı canım

ateşin bir hükmünün kalmadığı dünyada
gidişin yeryüzünün külünü yaktı canım

yaralı kuşlar artık uçmayı unutaeak
bunca yetim serçeyi kime bıraktı canım

t 984

2.10 Dilli Seytan

Dilli Şeytan

suç aleti

ağzın barut kokuyor

çevir namlunu bana

ordunu üstüme sal

ağzını öbür yana

bal şerbeti sundun dostun

kırk kâse hangisinde zehir

al yak yüreğimde sigaranı

seni dilinden tutuşturur

uzat ellerini tutunayım

diline söz geçir sen

ziyanı yok tek cevapsız kalayım

duyulmuyor sesiniz

yaramda dil izi var

kurşunlar

nerdesiniz

1986

2.11 DISNEYLAND

DISNEYLAND
bugün yoğun şiirler çıkartacağım
aklımın zağarından. oh I'e'tranger
ben verter'i intihar ettireceğim
goethe usta helallik dileyecek
homeros'tan, o kadim hırsızlık için.

big brodher, sam amca, goriot baba...
-mr. wuatrin gelmiş efendim!
-ya, öyle mi buyursunlar!
birden heyecanlam verir taşçı
haydi musa konuşsana!

sevgili patron, yüce lider, sayın...

sevimli put. hesap ince. capito-stratejik.
Üstelik savaş var grekler Ülkesinde, bir yaşlı:
dairelerime dokunmayın!

köpeklerine neyi şartladı pavlov?
niçin peştamalla sokağa fırladı arşimed?
işte beklenen gün geldi ve nihayet buyurdular ki:
bugün olağanüstü bir gün çünkü çayım
tam istediğim gibi. görkemli bir göbeği siz de
çatlayıncaya kadar sığazlayın

orada kan gövdeyi götürüyor
sakın orada insan olmayın
günah işlemenizde ne beis olabilir
işten atılmayacaksanız eğer
bay bilgin laboratuarda sizden sormayacak:
devrim senin neyine?
korkmayın.

kıyı. korumasız kaldı kıyı, kırıldı dalgakırınlar
iri çocuklar, evrensel lunapark, sahici evcilik
şanslı insanlar, saygın insanlar, sayın insanlar
“metaun qalflun summe me’vahunı”
oynayın!

1991, kahire

2.12 Göçmen Kuslar

Göçmen Kuşlar

.....

hangi dost dikmişti şu tomurcuğu
bağrımın içinde göğerip duran
ey kara günlerin dertli çocuğu
senin nabzın mıdır ranzamda vuran
söyle kim dikmişti şu tomurcuğu
......
gece yine kustu bütün kinini
her saniye can çek, kıvran, sabah et
efendi, demirbaş kabul et beni
mevcut listesinin başına kaydet
gece yine kustu bütün kinini

2.13 Günesteki Lekeler

Güneşteki Lekeler

bugün ihanet günüdür

güller kendi dikenlerince kanatılsın

şairler öz elleriyle boğsunlar şiirlerini

söyleyin akrebe bugün ihanet günüdür

aşıklar çiçek sunarken sevdalılarına

siyanür damlatsınlar şebnem yerine

kahramanlar kurtardıkları vatanın

dönüp kendileri geçsinler ırzına

kıravatlar boyunlara, darağaçları cellatlarına

bir kerecek göstersinler öteki yüzlerini

duyurmak için geceleri ağlayan anaların sesini

ihanat etsin bugün de koyunlar çobanlarına

ey yüreğime giyindiğim insanlar

bir çeşni katın kronik ihanetinize

yürek üşürse titrer o titrerse gök sallanır

bir kerecik siz de ihanet edin ihanetinize

seni anınca köpekler ve atlar hatırlanacak

ardından korumaya alacaklar neslini

“sen de mi ey!..” demeyecek artık kimse

Sezar sevinecek Brütüs şapka çıkaracak

intihar ağacı mısın ki herkes kendini sende öldürüyor

kan çanağı gözlüm benim Karacaahmed’im

seni ağlatan o nesne alemi güldürüyor

kaç insan soyundun gönlüm kaç ihanet gördün bugün?

1991

2.14 Haki Zamanlar

Haki Zamanlar

Bu zeytuni, bu mecbur edildiğim

Öylesine aşufte bir hayatı

Çıkarttım gözümden

Çektirdiğim resimleri, cop izlerini…

Koynuma iki yılan gibi sokulan o yıllar

Hayatımın hava parasıydı, ödedim

Konuş dediler konuştum, sustum sus dediler

Bana hainliğin yakıştığını söylediler

Gereği gibi oynadım verilen tüm rolleri

Yuhalandım ve alkışlandım, ama şimdi

Söndü sahne ışıkları

Ardımda kötü bir isim

Dostlar,

Sessizce terkediyorum burayı

Bir haki zamanın sır tutanağı

Bu belgeyi bırakıyorum geleceğe

Kafesler içinde kafesler

İniltiye dönüşen ninniler var şimdi içimde

Bir ihtilal gibi yayılıyor acı

Geçmişime

Geleceğime

Kalbimle aramdaki o girilmez vadiye

Ben bir yasak işledim, sorgum yapıldı

Suçsuzum dedim, ama değildim:

İmrenerek bakmıştım uçan bir kuşa

Katilini emziren bir ananın acısı bendeki

Bir seyyahın ki ölümümü sırtımda taşıyorum

Sanki yaşıyorum bu minval üzre

Bir gün bana darağacı olacak

Bu söğüdü sulamak zorunda kalışım

Çaresizliğim

Çaresizliğim

Kendimi vuracak bir kıyı bulursam

2.15 Heyelan I

<u>Heyelan I</u>

-havada bulut var-

geceleri gündüzlere örten

yılanlar gibi

örttük üstümüze muttasıl uykuları

yorgan yerine

Eshab-ı Kehf'in paylaşılan mirasından

yalnız uykusu kaldı bizde

atımızın terkisinde kızılelma çıkını

ayışığında koyulduk yola

kanımız damarlarımıza tıkıştırılmış delilerdi

hayaller denizine açıldığımız sallarla

heyamola çekiyorduk harikalar diyarına

onyedibin alemi bir pula sattık

çiğnediğimiz her yasakla onurumuz yükseldi

gün oldu

bir pula onyedibin takla attık

kıyametin konuk olduğu diyarda

kartalları vurduk

bizi geçmesinler diye

ahir zamanda

rüyamızı kanla bölen ayetlere kızarak

uyandık

kendinde ve agâh her şeye lanetler yağdırarak

tüm işe yarar organlarını kaybeden ben

bir kasap çengelinde bulduğum kalbime

müşteri oldum yeniden

kellemi rehin bırakarak

uykunun bilmem kaçıncı haline ulaşmak için

onlara karşı yürüyerek onların yolunda

gecenin müntehasına dayandık

haykırmanın kutsal büyüsü

işledi iliklerimize

bağırdık anlamadığımız sözleri

2.16 Heyelan II

Heyelan II

-gök gürültüsü-

dolu dizgin sevdalarımızla

pimi çekilmiş bomba gibiydik

kaç heyecan istif ettik meydanlara

kaldırımlar rapraplarımızla uyandı kaç kez

asfaltları kanattık körkütük hıncımızla

sloganlar tilavet ettik ezberden

göndere pankartlar çektik mealler eşliğinde

otağ-ı humayuna ayarlı bileklerimiz

yerinden fırlayabilirdi bir emirle

eklem yerlerinden gelen

civata seslerini gizleyemedik

zihninin ve kalbinin olanca yoğunluğunu

adalelerine aktarmış atletler

yüreklerini molotof kokteyli diye attılar lağımlara

on soruda kellesiz savaşmanın yolları konulu

bilimsel dersler verdik

hem defterimiz hem kitabımızdı duvarlar

öğretmeni ve öğrencisi olduğumuz sınıfın

dost avına çıktığımız günler

bir çay içimi muhabbet

üçüncü hamur seviyesinde ülfet

tersine dönen çarkıfeleğin yüreğini aradık

kendimizi aradığımızı bilmeden

fecirle tehtid ettiklerimiz

üstümüzü örtüyorlardı gün doğarken

bülbüller gibi

1987

2.17 Hümeyra

Hümeyra

Hümeyra
kına yakmasaydı annen
saçını yolarak taramasaydı
dağı kızdıran sen değilsin, biliyorum
şimdi kül olan saçların
dağınık kalsaydı

Koş Hümeyra koş
suyu seyret şöyle uzaktan
son bir kez daha bak şöyle uzaktan
minnacık ellerini aç, gerdir bileklerini
serçekuş yüreğini bir ansıkıca tut
sonra, savur göğe kocaman dileklerini

Ölürken gözlerini görmemeliydim Hümeyra
yalvaran, suçlayan vuran
ben her saniye öldüm
sense ateşin koynunda, yaşıyorsun hala
şu iki azap meleği gibiduran
gözlerini çek üstümden

Yaşayacaktın, hayatı görecektin
görecektin denizi görecektin gemiyi
binecektin hüzne el sallayacaktın
soluk soluğa
savuşturmağa gelen seni

Başkalarının işlediği günahın
cezasını çekiyorsun Hümeyra
madem sefihlerle aynı gemiyi paylaşıyorsun

dur, deli çocuk, çırpınma boşuna
yere geciyorsun
yalvarışın o yüzden çarpıp geri dönüyor
göğün duvarına
o yüzden gelmiyor
melekler yanına

< - >

2.18 KANA KANA

KANA KANA

muslukları akmayan şehirde
göğsünde sakladığın şeyden dök avuçlarıma

kanayan yerlerime
süreyim kana kana

2.19 KATiLiME

KATiLiME

usulca gel, arkadan
katilliğin şanındandır arkadan gelmek
kravatını tak, kimliğini üzerine al
şapkanı unutma
iyi vatandaş olmanın
tüm şartlarını taşıyor olmanın
gururu sarsın benliğini, değil mi ki
dünyaya bedelsin

gelirken urgan da getir
ekle harcırahına onun da bedelini
ne de olsa devletimiz kerimdir
ya da kurşun, ak borsadan-kara borsadan
altı otuzbeş, yedi altmışbeş, dokuz...
mermi çapı, urgan tipi seçme özgürlüğümü
tam kullanamasam da
hürriyetsiz ölmek de istemem
bir ikramda bulun
sıfırikiden önce gel

1991

2.20 KIMSIN SEN

KİMSİN SEN

sen
yazın kar, kışın baharsın
dünyanın en tatlı zehiri, çelişkisi
gözlerinle konuşur ağzınla ağlarsın

her şeyin bir tadı var
senin de
her şeyin bir adı var
seninkisi ne?

dalından bir yaprak düşse
ben söylerim onu sana
kulağına hayatını anlattığım bir gece
kaç kez sarılmıştın bana

kırkıncı odanı
bir tek ben gördüm
ellerim kaç gündür en ücra köşelerinde
seni arıyor
gel bir tanışalım
sahi kimsin sen

1990

2.21 Kizgin Yürek Siiri

Kızgın Yürek Şiiri

kurşunlar el altında bir yerde dursun

kütüklükte bir atımlık sevda daha kaldı

insanlar birbirlerini yüreklerinden vursun

silahımın namlusu gül kusmaktan usandı

uyandırın öfkeleri kudursun

söyleyin anama ölecek çocuklar doğursun

bugün yine kan verdim yeryüzünün damarlarına

bugün yine ben vuruldum

ağlama

gün doğacak toprağımın çocuklarına

umudu birkez daha çevirdim yolundan ama

söyleyin anama ölecek çocuklar doğursun

adını Bedir koysun

yakında dağlar kızacak, biliyorum

gökler kızacak, yerler kızacak

sürmelibey biraz daha diye dursun

artık ben de fırtınalar ülkesine gidiyorum

bu kış çetin olacak ocağa yüreğimi vursun

söyleyin anama ölecek çocuklar doğursun

1991

2.22 Meneb

Meneb

gül bezenmiş diken üzre can üzre

gün gün en bakir yerim kanar

kıl ve kılıç cambazıyım

a dostlar

1984

2.23 Menfi

Menfi

hayret bu ayak izleri neden aşınmaz ki

toprağa soğuk damga vurmuş gibi

Dersim, zarif boğazlarda yağlı ilmek

kılımın döğmelendiği sınıfta zor dersim

analar sürgününü sürgünlerde büyütsün

babalar at toplasın Ova'dan Zapsuyu'ndan

sürgünüm gülle gibi döğecek meyvelerim

Mekke'min putlarına erişecek dal oldum

ölmeye yatkın ağaç doğum yapsa canhıraş

ona da sürgün derler

sürgünü sürgün etmek ata kamçıdır desem

algın derler çılgın derler

ve bir koca çıkar Erciyes'i dolar başına

cevaplar tümü adına Seyrani'ce

bozmak mümkün ise aklım bikrini

boz da bakir iken dul gönder beni

hakkın mekanından özge bir mekan

bulmak mümkün ise bul gönder beni

1982

2.24 Mustu

Muştu

......

adına kıyamet diyecekler

yokluğunu farketmenin

güneşin gözleri kararacak

her gece sabırla seni aramaya çıkan

ay çatlayacak

dünya başını yıldızlara çalacak

adına kıyamet diyecekler

seni yitirmenin evrensel mateminin

2.25 Nerdesin

Nerdesin

göğe baktım gözü yaşlı

yer baktım yer yaslı

sular bugün kan tadında

eski yeni, büyük küçük, kara kızıl

tüm dertlerim burdalar

sen neredesin?

sen ve kuşlar

gözyaşının gözyaşına

benzediği kadar benziyorsunuz

vurulan bir ceylanın yavrusuna söylediği

şarkıyı söylüyor onlar

bu sabah yine kondular telörgüye

beni acımla başbaşa bırakmadılar

sen nerdesin?

hava soğuk, dışarda kar yağıyor

her zaman ellerim üşürdü

bugün içim üşüyor

hasretin geldi, hayalin geldi

bak, kokun da geliyor

bugün Yakub oldum bre hey

ey acıların kadını

sen nerdesin?

2.26 Nuveyba

Nuveyba

Öfkemin hançerine su ver sen

kalkalım bir seher vakti Nuveyba

işgaledilmiş topraklarımız üstüne

güneş doğmadan önce

her taşın dibine bir yıldız gömmüşler

şu denizden hala kırbaç sesi gelir

atlıları en son ne zaman görmüştün Nuveyba

nezaman öpmüştün ayağını Selahaddin’in

kol kırılır yen içinde kalır

ya baş koparsa Nuveyba

bu gövde bir düşerse yere ya

kan tutar dağları, atom santrallerini

yeryüzünü ve umutları sel alır

geriye andın, aşkın ve adın kaldı

andını çocuklar içti Nuveyba

aşkın yüreklere düştü

adın cellatların kirli elinde

Filistin askısına dönüştü

kan akacak bu topraklarda kan

kendileri benimkini

demirden atları seninkini içecek

bir can düşecek toprağa

Sabra

bir can kalkacak.

Ramallah’ta tarlalara çocuk ektik Nuveyba

taşlarıyla ebabiller dönüştü tomurcuğa

güz ekinidir bilirsin verirse Mevla

yüreklerin buz kestiği bir mevsimin ardından

her bir çiçek kesebilir çocuğa

sihirbazın çırağını hatırlarsın Nuveyba

o hendekte hala tüter annelerin şarkısı

o gün bu gün hala utanır güneş

adın ateş, andın ateş, aşkın ateş.

2.27 Persona Non Grata

Persona Non Grata

-Yaşar Kaplan için-

yara gür, kan, kabzada dost eli

yüreğime, hatırıma, hatırama

buyruğa pür-teslim bir bıçak gibi

dokunun bana

benim Nil'le gelen çocuk

çörden-çöpten ve umuttan

yuva kurdum yılanlara yakın, insanlara uzak

yılanların elinden ve dilinden emin oldum

şimdi yuvamı insanlarım yıkacak

Düzenler, düzenekler, mevhum dünyalar…

ömrüme zifiri kırk kapı açılmış

yetiş ya cehalet diye çağıranlar

yarasalar ülkesine bilge seçilmiş

emanetim ben size, zimmetiniz zimmetim

kanım, malım, ırzım ve izzetim

dişlerin ve tırnaklarından kanım damlar

tükür, yoksa öldürecek seni etim

bir Uhdud güzeli bana doğru geliyor

beni kucaklıyor bana alev veriyor

dokunmazlığım yanıyor önce

külleri layüs'el gözlere saruluyor

göller vardı dizi dizi

suyu afyon, dalgası narkoz, balıkları esrik

bir ada olmak istedim ayılacaklar için

üstüme kara bulutlarını gönderdiler

Atlantis'i oldum hercai coğrafyanın

köle olmamaktan yargılandım

köleler ülkesinde

boynumda 'uyumsuz' yaftası

itaatı putlaştırmadığım için

hür diye satıldım

2.28 RAPOR

RAPOR

yine aklım ağrıyor
yaşamak bir dağ gibi
kalbimin dört köşesinde
dört mevsim birden hüküm sürüyor
oraya umut düştü
yüksekten, paramparça düştü
o da ağlıyor

içimdeki dev kör-küt;ük sarhoş
• her akşam beni içmekten
paha biçemediğim duygularımı
meze tabağında görmek
beni ürkütüyor, ya neyse ki
o var, o görüyor

kalbim bugün ilk defa
kanlı elleriyle sokuldu dünyama
anladım, benimle tanışmak istiyor
meğer o da acıkmış
kimse duymasın ama:
kalbim insan yiyor

1991

2.29 Sana Onlari Adayacagim

Sana Onları Adayacağım

ekmeğime katık, aşımın ateşi
acılarımla başbaşa kalmak istiyorum
yalnız onlar anlıyorlar beni
ve yalnız onları dinliyorum

hayatıma girdin madem
andacım ol hatıramı yaşat
ne beni anladığını söyleyen
ne de yüreğimin gedikli konuğu alsın
sen al acı
senin olayım
beni sen kuşat

....

madem ki ayrılığa hüküm giymiş bu yürek
artık ölmek için yaşamak gerek
hayatımın gözelerinden
damıttığım bu şiiri bin kez ölerek
sana adamamı bekleme benden
gün gelir tütmez olursa ocağım
acılar var bende duvağı açılmamış
bekle

sana onları adayacağım.

2.30 Sevda

Sevda

beni benden alıp alıp götüren

saçını rüzgara katarsın sevda

şaşma ufuk gibi yandığıma sen

bende doğar bende batarsın sevda

âfet yakar diye duyulmuş gözün

bir çift namlu gibi oyulmuş gözün

beni çıldırtmaya koyulmuş gözün

mermini şurama atarsın sevda

ağlayışın yaman, gülüşün yaman

pençende yüreğim başımda duman

ciğer kebap olup, yandığım zaman

su değil, baldıran tutarsın sevda

ben gün doğusunda beklerken seni

neden hep lodosa açtın yelkeni

turnalar mı alıp gitti neşeni

şimdi hangi koyda yatarsın sevda

bırak sürükleme suyuna beni

hedef bendim, gerdin yayına beni

ne dehşet getirdin oyuna beni

betersin, betersin, betersin sevda

2.31 Takdim

Takdim

Özlemekten yorulmuşum, kapında durdur beni

Ucu sana dek ulaşan bir zincire vur beni

Beni çöllerden sorma, ki sonra Mecnun yerinir

Aşksızlıktan taş kesilmiş şehirlere sor beni

Karanlık yerlerimi bir bir soyundum asfaltlara

Şimdi yüreğim üşüyor, giyindir ey nur beni

Ben Leyla'ma gidiyorum, çekil önümden Leyla

Gayrı, cennet olsan durmam, bak çağırıyor beni

Toprağımın gözlerinden çöllerin yanağına

Süzülen bir damlayım yar, kabul buyur beni

Hangi denize attımsa tutuştu saçlarından

Bir kez bak, yoksa bu yürek yarı yolda kor beni

2.32 Viran Gazel

Viran Gazel

vermişim senden bir haber el var gün var utandırma

kapanmışım ayağına naz eyleme usandırma

söz almış ahd eylemiştik belgeler var yüreğimde

sen sen ol da beni düşman dediğine inandırma

bu ne kovanımda yağma çiçekler sana intizar

zambağa benzetip beni dikenleri kıvandırma

vurulan her bir kuş ile yere düşen ben olurum

beni bir kurşunluk yârin kapısında dolandırma

iyi bildiğim tek şeydir yeter ki ağla de bana

uykuma çok usuldan gir düşlerimi bulandırma

vermişim senden bir haber el var gün var utandırma

kapanmışım ayağına naz eyleme usandırma

1987

2.33 Ya sin

Ya sin

-İnsanlık Güzeli'ne adanmıştır-

ey insan

ey yüz akı gönül aydınlığı

kabul olmuş sadaka kadar güzel

bir duygu sarıyor seni anan yüreğimi

bastığın toprakla yıkadığın gözüme

şimdi güneş bile siyah görünüyor

ey yüz akı gönül aydınlığı

ben kendime ağlarken Uhud'da ağlar mıymış

Hıra'yı mahzun gördüm soramadım sevgili

hasretinin dışında başka derdi var mıymış?

ey insan

içimde büyüttüğüm tüm çiçekleri

sana adıyorum

ıtırları, yaseminleri, menekşeleri

lale bana kalsın

kapına çiçeklerin karalısını sunmaktan

utanıyorum

dua çıkmayan göğe sevdalar çıkar mıymış?

bülbülünü kaybetmiş bu evrensel bahçede

dikenler bile bir hoş, gayrı gül kokar mıymış?

ey insan

göklerin öğrencisi, yerlerin öğretmeni ey

sen öğrettin taşa konuşmayı

ağaca selam vermeyi

aya yarılmayı, toprağa dürülmeyi

göklere kurulmayı, durmayı zamanı

yılana ve deveye sevmeyi

ölmeyi, öldürmeyi

yaşamayı sen öğrettin insana

o bengisu gözünden fışkıran pınar mıymış?

baharların kaynağı ve yolunu gözleyen

bir ben sevda şehidi, bir de şu çınar mıymış?

2.34 YABANIL ÖLÜM

YABANIL ÖLÜM
bir dorukta kar kurduyum
 görülmüş mü dağın pes ettiği
ben onun yurduyum o benim onurum
bana kar yağarken vurdular onu

su bassa boğardı ama insan bastı
ıssız bir gecede apansız
 kırmasın diye bir postal kapımı
 bir mekan buldum kendime kapısız

acı bana ben dağa yaslanmışım
göklerle ülfetim kavi
 uslanmışın kanlı dereye beş kez inince
 nağmesi ne hoş mesteyler beni

caddeleriniz somurtkan dev mezar apartmanlarınız
ehlilerinizi evlere mahpus etmişsiniz
motosikletli gerillalarınız ojeli teröristleriniz
 evcilleştiremedikleriniz mahpushanelerde seyip

bak şehrin ışıkları ipiliyor uzakta
zeyniş'in gözleri gibi fersiz donuk
gözyaşı çelik yeleğimi kalbura çevirdi
 ben gidende lo zeyniş sana konuk

gözlerim. gözlerimin fen sönüyor
 çam kokusu savruluyor burnuma
 işte kanım karın dudaklarında
postalları yok ama
tepemde yırtıcı kuşlar dönüyor

kabzasından kavrayıp çekilmiyor
bu can, bir hançer gibi kınından
bre, ölmek öldürmek gibi olmuyor

1986

2.35 Çile ve Umut

Çile ve Umut

kader yükünün göçünde

derviş sabrıdır içimde

çok gece erir saçımda

sıksam bahtım renkli akar

çağır gelsin bengisuyu

yıkasın hû ile hûyu

açın gökteki kuyuyu

dua yüklü eller çıkar

bir uslanmaz mor denizim

suya vurdum ayak izim

ötelerde yakup gözüm

yusuf bana çile kokar

av kışında süreğimin

dibi gökte direğimin

gizeminde yüreğimin

özlem muştu şimşek çakar

1980

2.36 Öfke ve Hakikat

Öfke ve Hakikat

hayata bir yerinden

iliştirilivermişim

eğreti bir kimliği kabullenmek zorunda oluşum

topuklarıma kadar çıkan yağmur

ne kadar dünyalı olduğumun belgesidir

ensekökümde çakılı bir dağ

hep birşeyler saklıyor benden

uzak ülkelerden pembe ezgiler dinleyen ben

yazık, yastığımın nabzını bile dinleyemiyorum

hayallerimde acılarım gibi naftalinli

putlar, hayatla aramdaki barikat

boğazıma kadar girdiğim öfke

tufanında boğacak beni hakikat

2.37 ÖLMEYI ÖGRENDIM

ÖLMEYİ ÖĞRENDİM

bir rüya ki bin yarayı kanatır
ölmeyi öğrendim yine bu gece

2.38 Ifk Gazeli

İfk Gazeli

I

ifk gazeli

eteğinde çamur anne, eteğinde ateş

sanki Kudüs oldun anne, yüzün bir güneş

o ne avuçladığın anne ellerin yanmış

ruhlar ağlaşıyor yine, melekler ayaklanmış

denizler kabardı sen dur, denizler kabardı

bu ırmaklar yokken anne gözlerin vardı

kundaklanmış saçlarından kıvılcım düştü

yaralanmış tüm aşıklar ona üşüştü

yıldızları mı küstürdük uçup giden ne?

belki yoruldu melekler göğü tut anne

eteğinde çamur anne, eteğinde ateş

sanki Kudüs oldun anne, yüzün bir güneş

II

sarı şiir

sen güneşin yıkandığı denizsin

hüzünlerin cennetisin ey sahra

vahaların olsun cümle ormanlar

sen de şiirlerin ormanısın ya

bir deve kervanı çöl sükutunda

velut bir anadır şiir doğurur

artık kelimeler bir bedevidir

her ayak sesinden şiir yoğurur

şairin ölümü bir fırtınadır

bu sarı denizde kopar vaveyla

kaybolan şiiri çağırmak için

şairler Mecnun’dur sahra bir Leyla

hasna bir devenin tek vuruşundan

kaş vezin doğurdun ve de kaç hüzün

sesini alırım hüma kuşundan

failatün failatün failün

zeyl-a

2.39 Intizar

İntizar

el açûben eşiğinde durduğum râh aşkına

perdeni çâk eyle de gel çektiğim âh aşkına

iftirakın rûz u şeb bendeni dilhûn eyliyor

bas kademin bağrım üzre şâdet Allah aşkına

1984

2.40 Safaga Bes Kala

Şafağa Beş Kala

olay var

gök basınında sürmanşet

olay var

fillerde hayret, kuşlarda dehşet

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

olay var

bir kılıç kınından sıyrılmadan

bir damla kan düşmeden toprağa

bir ok yayından boşanmadan

nasıl kırılır koca bir ordu?

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

bir yarımada

ona daha yakın olmak için

denizler bile ona sokulmada

Yunus'un kardeşi

Adem'in hikmeti

İbrahim'in duası

İsa'nın müjdesini görmek için

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

1990

2.41 Safaga Bes Kala

Şafağa Beş Kala

olay var

gök basınında sürmanşet

olay var

fillerde hayret, kuşlarda dehşet

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

olay var

bir kılıç kınından sıyrılmadan

bir damla kan düşmeden toprağa

bir ok yayından boşanmadan

nasıl kırılır koca bir ordu?

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

bir yarımada

ona daha yakın olmak için

denizler bile ona sokulmada

Yunus'un kardeşi

Adem'in hikmeti

İbrahim'in duası

İsa'nın müjdesini görmek için

gözler güneşin doğduğu yerde

gözler güneşin doğacağı yerde

1990

2.42 Siir Pürsiir

Şiir Pürşiir

dikenini can yerimden

ne olursun çekme gülüm

Yakub'unum gözet beni

ıraklardan kokma gülüm

kutsadıklarım senindir

beni varlığınla sindir

mevsim senin mevsimindir

yaprağını dökme gülüm

yeldirme beni peşine

erdir biyol gelişine

şimden geri ateşine

kerem et de yakma gülüm

bölüm III

3 NURULLAH GENÇ

3.1 ADIN SENIN

ADIN SENİN

Saçlarına can veren yıldızlar nerde gülüm
Hangi ferman dokundu bakışlarına senin
Belki sahrada değil, şimdi göklerde gülüm
Taşıyor bulutları gözlerinde, nazenin

Senin her kirpiğinde bir dervişin ahı var
Muhteris aynaların eskidiği yerdesin
Yüzünde en çaresiz devlerin günahı var
Zamanı sonsuzluğa bağlayan mahşerdesin

Divan-ı harbe giden yiğitlerin ardında
Kanayan kitaplara gül götüren yağmurum
Hüznü bir tabut gibi buluyorum derdinde
Senin toprağın için çırpınıp ağlıyorum

Memnu bir zerrin kadar edalı ve soylusun
Gamzelerinde nazlı kıvılcımlar gizlenir
Bağbozumunda bile yediveren boylusun
Gün olur ki, kalbinde gözlerin filizlenir

Bu sevda dayanılmaz bir ağıttır zülfünde
Rüzgarın her busesi içimde kurşun olur
Yıldız kayar, ay susar geceye güldüğünde
Dağda çiğdem solarken çölde ceylan vurulur

Ben bu yol ayrımında sensiz olsam ne çıkar
Kahra göçen kuşların kanatlarında kaldın
Ölümün gözyaşları bir gün hicranı yıkar
Tarihe bir sır gibi düşer senin de adın

3.2 akrabasina

akrabasına

malihulya mührünü parçaladım yeisin
yüreğim kalemine sızdı Pîri Reis'in
zambak oldu içimde intikam arabası

kapıyı açın bana gülümün akrabası
çiçekleri çok seven, sever mi bir dikeni
gül olanlar anlar mı, gülde kahır çekeni
nirvanada Yunus'u bulunca işaretler
tükenince yolları karartan ihanetler
akrepler boğulacak bu aşkın göllerinde
bana bir dal uzatın istilâ çöllerinde
sevda hükümdarının taşıyın sancağını
tutuşturun yeniden küllenmiş ocağını
temâşâ baykuşları ciğerinden vurulsun
kırk gün kırk gece süren düğün dernek kurulsun
Ebu Kasım, suların eskittiği seccade
Picasso'yu mehtaba taşıdığı gecede
vefakâr bulutlara saldım ulaklarımı
kadim dostum rüzgâra verdim dudaklarımı
alıngan gözlerimden yayılınca dalgalar
saracak evinizi münzevî dakikalar
sıradağlar ardından duyulacak
bu feryat yüzyılların çığlığı sayılacak
bu Icryal yayılırken evrene Yesevî merhabası
açın bana kapıyı gülümün akrabası

3.3 Anasina

Anasına

üşüttün mü kundağını yayarken
incittin mi beşiğine koyarken
emzirmeyip ağlattın mı, anası
sen yanmazsan, gülüme kim yanası
adımları çaresizlik kokmasın
eller O'na nazar edip bakmasın
odasını çiçeklerle donandır
canımdan çok sevdiğime inandır
ağacının dallarından meyve sun
oyasında bütün renkler bulunsun
hasretimi duvarında görmeli
kıracaksa, kalbimi O kırmalı
gecesine kandil yaptım katreyi
Fâtih'in gül kokladığı portreyi
Hayretî'den müstezadlar okusun
gergefinde hicranımı dokusun
uyut O'nu kuş tüyü döşeklerde
beklemesin tılsımlı eşiklerde
yüreğinden inciler sun anası
sen sunmazsan, gülüme kim sunası
dünya bitse, avucunda dirhem ol

benim için yarasına merhem ol
yatağında sultan gibi uyusun
uyusun da, gonca goünca büyüsün
sabahleyin kuşlar ötsün başında
gülüm henüz bir gelincik yaşında
yakıldı mı saçlarının kınası
takıldı mı kurdelası, anası
unutma ki, sen gülüme aynasın
gülümsesin, bebeklerle oynasın
ceylan eti, kuş sütü sofrasında
kafdağının balı olsun tasında
kirpikleri ıslanmasın anası
sen yanmazsan, gülüme kim yanası

3.4 ANSIZIN

ANSIZIN

seni kaybettiğim o günden beri
içimi dağlıyor hasretin, sızın
kah gönderiyorsun yalnızlığını
kah karşıma çıkıyor ansızın

herhangi bir gecede, dumanlı bir köşeden
bazen ayın ondördü kadar şehla ve güzel
bazen bir ejder gibi, bakışları bir kızın
ızdırab şarabıyla ruhumu sarhoş eden
kil renkli gözlerini buluyorum ansızın

herhangi bir zamanda muamma bir şarkının
dalgın nağmelerinde duyuyorum seni
ağlayan kirpikleri bazen kumral ve kısa
uçurtmalar taşıyor göklere nefesini

bazen karanlıkları örtecek kadar uzun
alevli saçlarında dağılıyor gül ve gün
kalbimden bir karanfil koparıyor sonsuzun
savaşta yenik düşen gemiler kadar üzgün

herhangi bir denizin efsunuyle yeniden
her şey sanki yeniden başlayacak derinde
sönerken mutluluğun nazenin kandilleri
yaralı bir güvercin görürüm ellerinde

hayalinde bulurum solgun karanfilleri

3.5 arkadasi duygu'ya

arkadaşı duygu'ya

ey O'nunla konuşan, gülümseyen, yürüyen
dostluğun en gizemli vadisini bürüyen
yanında mı söylerdi ormancı türküsünü
sen de farkeder miydin cihannümâ süsünü
dalgın bir pencerede roman mı okuyordu
mûsikî mi dinliyor, ateş mi yakıyordu
O'ydu,eşyayı seven kumru bakışlı gülüm
baldıranlar içinde sedef nakışlı gülüm
aklın gözü şehlâdır, göremez kanda suyu
sen de mi anlamadın bu kardelen duyguyu
gülümün suretinde binlerce can görmüşüm
ne böyle bir ıztırâp, ne imtihan görmüşüm
çılgın muhayyilesi kararıyor kulların
ten kadehim doluyor şarâbıyla yılların
bu şarâbı içecek yüreğimden âşıklar
bu şarâbın rengini arıyor sarmaşıklar
son fırtına dinince okyanus alçalacak
bana mahbûbelerin en güzeli kalacak
ey gülümün yanında dağları aşan Duygu
O'nunla sırdaş olan, O'nu paylaşan Duygu
Barsîsa değilim ki ihanet çıkmazında
kâh ezgiye dönerim bir garîbin sazında
kâh asıl bir kavganın aynada izdüşümü
nasıl anlayacaksın esrarengiz düşümü
gülüm, varlığın için şiir istedi benden
devşiriyor yüreğim lâlezârdan, çemenden
dilesin, yıldızları parlatayım yüzünde
İrengârenk yelpazesi olayım gündüzünde
dilesin, getireyim yanma kafdağını
götüreyim evine bengisu ırmağını
pervaneler misali döneyim çevresinde
sükûneti bulayım nârıbeyzâ sesinde
bir ömür çeksem bile bu hicranın derdini
dilesin, omuzumda taşıyayım yurdunu
gülüme bakan mimar beni vîrân sanıyor
kirpiklerini gören damarda kan donuyor
O, bütün dilberlerin kıskandığı can gülüm
masallar ülkesine hükmeden sultan gülüm
dünyada yenilsem de, ötede zafer yakın
Duygu, hatırım için gülümü üzme sakın

3.6 ARTIK ILGILENMIYORUM SENINLE

ARTIK İLGİLENMİYORUM SENİNLE

Bunca yıkılmış dağlar üstüne
Kalbimin kanını buharlaştırdı gözlerin

Oysa kaç güvercin havalanmıştı içimden
Konarak pervazlarına gülüşlerinin
Kaç mermi sıyırmıştı ruhumu
Acımasız yürüyüşlerinin mevzilerinde
Dayanmıştım
Ağlamıştım saatlerce parçalanan düşlerime
Ta ki sevgilim
Kızaran bir gök bulutu
Ölümü
Bir yıldırımla düşürdüğün ana değin
Kalbimin haritasına

Artık ilgilenmiyorum seninle
Demiştin barut kokan kelimelerle
Demiştin de hayat ölü bir bıldırcın gibi
Tutuşup yanmıştı yanan bir tahta içinde
Tarla küllerle dolu, ortasında yumurta
Çatladıkça yeniden doğuruyor kanımdan
Fışkıran harflerle kalbim olan cümleyi:
Ben ancak bir tarih kitabı kadar
İlgileniyorum seninle...

3.7 atladigi esige

atladığı eşiğe

canevinde bir buse oldu mu bu intizâr
çiğneyip kararttı mı tenini tenim kadar
kahrıyla basmayınca kalbine, ağladın mı
ağrıyan yerlerine karagül bağladın mı
ıtır kokan gözlerin çamurlara karışmış
böceklerin gezdiği yanakların kırışmış
kapısının dibinde ölü bir kuş gibisin
uçarken yakalanmış ve vurulmuş gibisin
ey yaslı bir talihin mahkûmu olan eşik
ey kendi kan gölüne girip boğulan eşik
methiye süzülüyor yıpranan şakağından

bir temenni kalmıştır diyerek, ayağından
yüzünde her lekeyi hâtıra biliyorsun
adı dudaklarını kanatmış; gülüyorsun
dilenciye benziyor varlığın O'nun için
bir kez bile kapıyı açmadı bir nün için
en yakın ânda bile gökler kadar ıraktı
bağrımızı çiğneyip bizi yalnız bıraktı
sen de yüreğim gibi çığlıklarınla yetin
sesine bir kulak ver bu sevdalı rü'yetin
Mecnun'u böylesine harap etmedi Leylâ
yıldırımlara bile dokunur bu vaveyla
gel seninle terkedip gidelim bu illeri
acıyla paylaşalım en uzak menzilleri
ey şimdi tenhâlarda yığılıp kalan eşik
ruhum gibi yerlere düşüp alçalan eşik

3.8 AYIN GÜLE SERENADI

AYIN GÜLE SERENADI

I

ey imtiyazlı güzel, uyan derin uykudan
hatırla bülbüllerin divane olduğunu

dün sabah seni görüp çarpılmış gökte güneş
önce anlayamamış ona ne olduğunu

gönderince kalbime ışığını bu gece
bildim bütün aşkların bahane olduğunu

şimdi ben de garip bir haldeyim, biçareyim
şaşırdım ayın kime pervane olduğunu

II

rüzgarı senin için öpüyor dudaklarım
bal rengine boyuyor yolları senin için

dehlizlerin dumanlı, küflü karanlığından
aydınlığa çekiyor kulları senin için

misk-ü amber kokuyor çölün kalbinde zaman
sim-ü zerle süslüyor kumları senin için

senin için ırmağa karışıyor denizler
can meyvesi kırıyor dalları senin için

III

bülbül yine mey’ustu; vatan virandı gülüm
uğrunda hayallerim bile yıprandı gülüm

Mecnun dahi Leyla’yı anmaz oldu yürekten
güzeller güzeliydi; hani sultandı gülüm

yaşamak, sonsuzluğu tattı avuçlarından
ölüm tomurcuklandı; kabir uyandı gülüm

bir kafdağı kalmıştı varlığından bihaber
seni görünce, o da tutuşup yandı gülüm

3.9 Aynalara

Aynalara

aynalar, duydunuz mu kahrı kıskandığımı
ona bile sessizce gülümsemiş olmalı
söyleyin bu azaba derinden kandığımı
gözüm dahi dokunsa gülüme, vurulmalı

gördüğüm her düğünde "gelin"dir sanıyorum
gözyaşım kezzap gibi akıyor yanağımdan
her sabah, uyandığım rüyada yanıyorum
yalnızlık iki büklüm çıkıyor konağımdan

duyunca bir yaprağın bir dalı seçtiğini
bahçemdeki ağaçlar ateşe dönüşüyor
takılan her yüzüğün boynuma geçtiğini
bilin artık aynalar; hücrelerim üşüyor

hep beni törpülüyor bu heyelan kuşkusu
sanki O'nsuz kalmışım göğün yedi katında
bu derûnî aşka mı kuruluyor her pusu
acaba gülüm mü var her duvağın altında

her sabah, yüzünüzde tebessüm görüyorum
O'na, umudunuzdan bile toz konmayacak
her akşam, mahkûm olup zindana giriyorum
aynalar, ben ölmeden, mumunuz yanmayacak

3.10 açtigi kapiya

açtığı kapıya

kurabilseydi bebek, yıkılan Halepçe'yi
kırabilirdi hayal bu memnu kelepçeyi
çiçekli bir hânüman gördüğünde, yâd olan
içinde tebessümler biriktirip, şâd olan
narin parmaklarıyla dokunsaydı yarama
bir damla su koyardı çatlayan matarama
vakitlerden geceyi sevdiğini söyleyen
yalanı kapısından kovduğunu söyleyen
gitti bilmediğimiz günlerin ötesine
günler ki, gün ışığı kalmadı ertesine
ey civan gölgesinden göklere bakan kapı
buzlayan bir âlemde kendini yakan kapı
senin de, benim gibi girizgâh olduğun yer
O'nun avuçlarında Ayine-i İskender
yine âh mı sızıyor pelteleşen dilinden
gözlerin mi damlıyor sararmış mendilinden
O, Kızıl Adalar'dan kuşatandır "ay"ımı
Yedikule önünde yıkandır sarayımı
saçları en hülâsa şerhidir karanlığın
senin de mi tarihe gömüldü tiranlığın
geri gelecek diye, yollara bakıyorsun
titreyince, Nef'î'den hicivler okuyorsun
oysa ben, bir yangının kalbine yürüyorum
ruhunda, kaybettiğim cevheri arıyorum
her solukta ömrümü çürütse de bin cefâ
gülüme sitem bile edemedim bir defa
ey baharı beklerken sararıp solan kapı
yemyeşil bir bahçede ihtiyar olan kapı

3.11 ASK ÖLÜMCÜL BIR HÜLYADIR

AŞK ÖLÜMCÜL BİR HÜLYADIR

Hülya tatlı bir andır
Süzülür dibine selvi ağaçlarının
Zambakların, sevda çimenlerinin.
Dağlarda duman duman tütüyor sıla
Sıla da garibin omuzlarına
Güvercin gibi konan
Sadağında mumçiçeği serzeniş

Mızrakları cazibesiyle kıran
Saçları darmadağın
Bitişik bir hicrandır.
Ne fettan sarayların
Bitişik cilvekar yalnızlığı
Ne de bezirganları küçümseyen sultandır.
Gezinir içimizde hülya tatlı bir andır.
Ne gün başımı alıp gitsen karanlıklara
Çıkıyor bir köşeden karşıma kelebekler
Onlar da bir derbeder gibi mahrum öteden
Onlar da tanyerine bakıp hülyayı bekler.
Beyhude hekimlerin ülkesinde bir şehir
Çıkmaz sokaklarını düşlerimize açan
Bir sahura yıldızı gibi göklerde uçan
Köpüksüz anıların sihriyle akan nehir
Varlığı bestenigar, yokluğun deniz gibi
Gönül,safkan bir vefa atlasında şahlanır.
Asil fırtınalarda kaybolan bir iz gibi
Çölde aşk suretinde bir ahu peydahlanır.
Kum,yaldızlı giysiler içinde meşhur güzel
Ay öper eğilerek çölün yanaklarını
Ufukların delisi, soluk bir deniz gibi
Bir sayeban altında yürür hazinesine
Kah takılır uzaktan bir belanın sesine
Kah yüzü yıldızlara benzeyen bir rüyadır.
Bin tepede bayrağı dalgalanır Leyla'nın
Oysa aşk,karanlıkta ölümcül bir hülyadır.

3.12 ASKIM ISYANDIR BENIM

AŞKIM İSYANDIR BENİM

Yanarım; öyle bakma yüzüme yağmur gibi
Dağıt kalbini saran hasret bulutlarını
Damlasın gözlerine sonsuzluk usaresi
Dalgınlık evlerinin en güzel melikesi
Sevemem; tozlu raflar arasına girmeden
Çöllerim kandır benim
Sevemem; karanlığı bir daha devirmeden
Aşkım isyandır benim

3.13 babasina

babasına

mağrur câmekânlara bakıp da ezildi mi
pırlanta çocukları görüp de üzüldü mü
bayramda, bayramlığın giydirdin mi babası
kapkara gecelerde yanar mıydı lâmbası
okşar miydin çam kokan ellerinle saçını
sevginle ilkbahara çevirdin mi suçunu
zamanın ötesini görmeliydi yüzünde
yıldızların sesini duymalıydı sözünde
gülümün toprağına gizledin mi ruhumu
söyledin mi, izini sularda bulduğumu
hayal bedesteninde mahzun olmamalıydı
düşler yolculuğunda yolda kalmamalıydı
bulmalıydı bulunmaz olanı kucağında
göklere salmalıydın O'nu gençlik çağında
sevgiyi bilmeyen gül, gözyaşında solarmış
kaşlarının altına sel suları dolarmış
güneşi aldatanlar maskeler taktığında
kırılan her saatin bir ömrü yaktığında
gölgende taşıdın mı gülümü serin serin
çiçek tozu döktü mü avucuna ellerin
aranızda rengârenk papatyalar var imiş
bunu ancak çok seven baba-kız anlar imiş
dört mevsim, hayatına mutluluk sunmalıydın
nazıyla ve kibriyle dahî avunmalıydın
O, ruhumun en soylu, en güzel hırsızıdır
sâdece senin değil, kâinatın kızıdır
kopan başımı bile dilersen dile benden
Allah'ın emri ile isterim O'nu senden

3.14 balarisi gözlerine

balarısı gözlerine

kuşları gizler sende, fesleğenleri gizler
rıhtımında geceyi ağlatıyor denizler
alıngan martılara bırakma düşlerimi
incitme kirpiğinde kalan gülüşlerimi
tahammül sularında batıyor kadırgalar
nabzımda direncimi bunaltıyor dalgalar
ıslak bir hayal gibi girebilsen koluma
kestane bakışların gül bıraksa yoluma
muharip kalemlerin kan mı yazar, a gözler

esirgeme ya O'nu, ya kıl nazar, a gözler

pervasız bir ayine dönüştürdün kanını
dergahında gizledin yüzümün tufanını
ahımın kanatları çırpınıyor göğünde
ipeğinle sar beni, ruhumu gördüğünde

aynalı bir ev kursam, bebeklerle donanmış
kalbimi lamba yapsam, acılarla denenmiş
eşyası binbir gece masallarından kalan
yatağı melikeler melikesinden gelen
esrarlı kapıların ömrüme açıldığı
efkarlı kadehlerden bengisu içildiği
evinden sonsuzluğa uzasa pencereler
umidimi okşasa bahçesinde geceler
bitimli bir rüyada küflenen bir yareyim
hüznün şahikasında kıvranan avareyim
eflatun sokaklarda boşluğa savrulan kül
melalin kucağında zehirlenen bir eylül
kuşanmalıyım oysa gülümün sevgisini
üveyikler uçarken duymalıyım sesini
tükenmeden erdemi öldüren tutkularda
lekeli kaptanları unutmalı, sularda
isimsiz bir iklimde taze bahar gibidir
ürkektir, ötelerden esen rüzgar gibidir
ruhumda balarısı kah gülümün gözleri
gözlerime bir baksan, h gülümün gözleri

3.15 BANA ÖZLEMIN KALDI

BANA ÖZLEMİN KALDI

ey yıllardır içimde beslediğim kanarya
senin o sulusepken, yeşil gözlerin var ya
gökleri denizin elinden aldı
fırtına delirdi; deniz bunaldı
kızıl tüylü kanatların firakını
çekti uzaklara resimlerini
bana özlemin kaldı

patikalar üstüne yazıverdin adımı
acımasız,her akşam çiğnedin feryadımı
ey yıllardır içimde beslediğim kanarya
senin o sulusepken gözlerin var ya
sanki bir alev topu, yakar hayallerimi
her ikindi sonrası ruhumun toprağına

garip tohumlar gibi atarım ellerini

sana mahsun bir umut, desem mi bilmiyorum
sana çılgın bir bulut, desem mi bilmiyorum
derin bir uçurumda arıyorum kalbini
ya gel, ya beni unut, desem mi bilmiyorum

ey yıllardır içimde beslediğim kanarya
senin o sulu sepken yeşil gözlerin var ya
rüyalarımı çaldı
sevda ırmağında sular alçaldı
son bahar uğradı yüreğimize
sararttı gülleri, yaseminleri
bana özlemin kaldı

3.16 "baska zaman gelirim

"başka zaman gelirim!" deyip gidişine

ne zaman?!.. Çeşmelerden zehir aktığında mı
bir damla kıvılcımın çölü yaktığında mı
bir kartalın, burkulan bir yürekle uçarken
yıkılan yuvasına dönüp baktığında mı
uzak iklimlerde mi, havada mı, yerde mi
beni senden ayıran bu incecik perde mi
tünel kazmayı bile kolay kıldı yaratan
nedir beni acılar dergâhında çürüten
ölümün yolumuzdan çekildiği ânda mı
bu ırmağın denize döküldüğü ânda mı

ne zaman?!..Fırtınalar koptuğunda mı, gülüm
her insanın doğruya taptığında mı, gülüm
göklerin alev alev kızarıp döküldüğü
dağların iplik iplik yerinden söküldüğü
kâinatın yeniden kurulduğu günde mi
dönüşü bulunmayan esrarlı düğünde mi
arıyı çiçeklerle buluşturan adına
görmeyeni gözüne kavuşturan adına
sen de mi bir mum gibi eriyip söneceksin
söyle gülüm, ülkeme ne zaman döneceksin

3.17 BEN BU KADAR ZULME LAYIK MIYIM RÜVEYDA

BEN BU KADAR ZULME LAYIK MIYIM RÜVEYDA

hangi ressamı vurur bilmem, endamın
sarar da benliğimi
ben beni tanımam kaldırımlarda
kafesleri yutan kafese doğru
alaca bir at koşar içimde
zamansız, mekansız nefese doğru

kırmızı bir kurdela bağlayarak alnına
duydun mu orkideye dua eden birini
bu ısmarlama yüzler yok mu Rüveyda
bu yapmacık bebekler
gözyaşı akıtırken gülenler yok mu
beni kahrediyor geceler boyu

hangi çağın gelişidir bilmem, gülüşün
soluk bir dünyanın mezarlarına
gömerek gurbetimi
kapadı karanlığa Yesrib, kapılarını
meydan okuyuşun çağın ordularına
bilmem hangi mevsimin başlangıcıdır
doruklarından öte hevese doğru
alaca bir at koşar içimde
zamansız, mekansız nefese doğru

yasını tutuyorum kararttığım düşlerin
yıpranmış divaneler gibiyim sokaklarda
amansız bir ütopya üfleyen pencereler
lif lif yoluyor dram seyyahı bedenimi
önümde, haksızlığın hesaba çekildiği
hiç kimsenin kimseyi tanımadığı mahşer
arkamda, kare kare ömrümü belirleyen
hatırladıkça yanıp tutuştuğum resimler

söyle, nasıl aşarım pişmanlık dağlarını
yeniden bir Nil olup taşar mıyım çölllere
kim giydirir başıma tacını nihayetin
kim takar bileğime hürriyet künyesini
karada balık gibi nasıl yaşarım, söyle
Rüveyda, seziyorum; tahammülün kalmadı

ama dur, boşaltayım bütün çığlıklarımı
asırlardır köhne barınaklarda
küflenen, çürüyen çığlıklarımı

at vuruldu içim paramparça Rüveyda
gölgelerin ardına sakladım kusurumu
sen orada kayıtsızca gülümsüyor gibisin
ben burda damla damla eriyip akıyorum
yine de, çiğnetmem kimseye gururumu
istenmediğim yeri sessizce terk ederim
hatıra kalsın diye bırakır da ruhumu
mahzun bir derviş gibi boyun büker, giderim

3.18 "benden birsey beklemeyin

"benden birşey beklemeyin!" deyip gidişine

senin olsun ufuklar, uzaktaki o bahar
dünyanın bensiz kalan her şeyi senin olsun
çektiğin fotoğrafım evde mahzenin olsun
bensizliğimle tüket en güzel yıllarını
bensizliğim doldursun bir ömür kollarını
saadet sanıyorsun dünyada bensizliği
oysa ben hep firavun bilmişim sensizliği
götür avuçlarında hayatımı gülüm, git
kalsın bana ayrılık sehpasında ölüm, git
bitir mayalandığım toprağımı, suyumu
kendi ellerinle kaz bu dünyada kuyumu
senden bir şey beklemek ne haddime, kimim ben
bir damla zehir akıt dudağıma, gitmeden
bu kadar da kıymetim bulunmaz mı yanında
aktığını bil artık bu mazlumun kanında
kopar bahçemde kalan son çiçeği, git artık
unutamazsın gülüm bu gerçeği, git artık

can çekişen ruhumu sessizce çantana koy
o mağrur tarağınla, aynanla yan yana koy
madem ki, bu talihsiz kalbi duymadın gülüm
onu bir çıban kadar dertli saymadın gülüm
götür benden uzağa mahpus çağlayanları
saçına senin gibi ıtır bağlayanları
giderken, karanlığın sularına dalarım
o narin ellerinde bunalır rüyalarım

parçalanıp dökülür aynalar sedefimde
hayalinle minyatür yaparım gergefimde

bu gizemli destanı yanına al, öyle git
sana yâr olduğumu tellâllara söyle, git
titrek bakışlarında paslanıyor kilitler
yalnız şehirle değil, yüz bin tane köyle git

anahtarı kırılmış kapıdır umutlarım
en derin kumlarına gömüldü gözlerinin
ardında iplik iplik çözüldüm izlerinin
kirpiklerine inat, yanıyor bulutlarım

yokluğunda bembeyaz olsa da her telim, git
yollarından ayrıldı bu dünyada yolum, git
ben değilim, bendeki özündür terkettiğin
sensiz kaldığım ânda, sen de öldün gülüm, git

3.19 beni aldatisina

beni aldatışına

hani kuşun rüyası, fakirin ekmeğiydi
uzağında olanlar kandan elbise giydi
bir umudun kalmıştı elimde; aldın onu
başıma tâc eyledin bir ömür yokluğunu
"Umutsuz olma!" deyip İrem Bağı'na gittin
sen bu şâiri değil, İstanbul'u terk ettin
müebbed hapse mahkûm eyledin âşığını
zifirî bir hücrede bekledim ışığını
teselli verdi bana bağrımdaki yâreler
mahzun ufuklarımı okşadı seyyareler
bitimsiz gecelerde kirpiğinle vuruldum
körlüğün döşeğinde karanlığa sarıldım
öteden bir yiğidin müjdesi geliyordu
iki hecelik zindan göğe yükseliyordu
hayalin, tükenmeyen ekmeğimdi, suyumdu
sensizlik, yılanların kıvrandığı kuyumdu
vâ'dettiğin umudun çöllerinde bunaldım
ateşten bir yağmurun sağanağında kaldım

aldatılan taşların bile kanar yüreği
kırılır bir geminin en muhteşem direği

yüzüne maske takar aldatılan uçurum
pıhtılaşır okyanus, ölür sahil, ağlar kum
aldatılan kuşların yarılır göğsü birden
aldatılan mum erir, olsa bile demirden
yitirdik yaramıza merhem olan ilâcı
bir gülün bir âşığı aldatması ne acı

3.20 beni reddedip gidisine

beni reddedip gidişine

gittin, günü ardında koyarak ölüm gibi
gittin, ruhumu mahkûm ederek zulüm gibi
"Ömür boyu hiç bir şey bekleme!" dedin benden
ne istedin bu masum, bu yaralı bedenden
"Yan!"dejdin,"Kavrul!"dedin,"Kül olup savrul!"dedin
içimde toprağının yandığını bilmedin
mektuplarım ağlarken sustu dilekçelerim
yüzümün serabında delirdi gecelerim
burçlarımda ne varsa, inliyor şimdi yerde
şahmaran bile birgün bu gömleği giyer de
yılanlara sultanlık yaparsa, hüsran olur
tacı düşer başından, tahtı kızıl kan olur
ülkemi alev alev kuşatıyor hasretin
İstanbul'un işgali değildi böyle çetin
bu mazlumla birlikte reddettin nehirleri
kararttın gözlerine aldanan şehirleri
ölüyor suretini mahzenlerde arayan
kimdi, terkettiğin gün saçlarını tarayan
seni benden koparan uğrular mıydı, söyle
bırakıp gitmen için sana kim kıydı böyle

ben değildim, evrenin tuzuydu reddettiğin
mevsimlerin baharı, yazıydı reddettiğin
dişleri gıcırdayan yaratıklar içinde
bir arslan yüreğinin özüydü reddettiğin
dağların damarında beslenen yiğitlerin
mızrabında Kerem'in sazıydı reddettiğin
benden ayrılmak için gemileri yakarken
Fâtih'in inanılmaz hızıydı reddettiğin
mağlup mu kılacaktın Hüsn-ü Aşk'ta Gâlib'i
Mecnun'da Fuzûlî'nin sözüydü reddettiğin
duymadın göklerimde Davud'un nağmesini
Yâkub'un o lâlezâr gözüydü reddettiğin
Züleyha'nın yoluna cellâdımı koyarken

Yûsuf'un dayanılmaz yüzüydü reddettiğin
hasretin en tiryakı, en vefakâr ateşi
sevginin en muhteşem közüydü reddettiğin
koklamadın Eyyûb'un sabır çiçeklerini sende
sû-i zan, bende sızıydı reddettiğin
gitmek istediğin yer Kızıldenizse, gülüm
git öyleyse, Musa'nın iziydi reddettiğin

3.21 beni yakisina

beni yakışına

o esrarlı yangına bu can nasıl dayandı
sahile vurdu kalbim; su yandı; kum da yandı
bir mum gibi eriyip aktı uykusuzluğum
ölüme başkaldıran dertli uykum da yandı
yurdundan mahrum edip dolaştırdın Cem gibi
ruhumla söndü alev, sonra ruhum da yandı
kül oldu bir yiğidin figânıyla her umut
bülbülün küllerine konan puhum da yandı
böylesi bir yangını görmedi Nemrut bile
kaktüsün gölgesinde nazlı ahum da yandı
âh'ımdır zannederdim en belâlı kıvılcım
kirpiğine dokunan kanlı ahım da yandı
bir damla su ver bana ey çöl, bari sen küsme
kalmadı hiç bir şeyim, bak, günâhım da yandı
yenilgiler bir tufan gibi çöktü üstüme
ülkem yıkıldı; heyhat, ordugâhım da yandı
köleleri her akşam duman kıldı gözlerin
başıma tâc ettiğim pâdişâhım da yandı
ilk defa böylesine tutuştu gökkuşağı
renklerim siyah oldu ve siyahım da yandı
O'ndan başka ne varsa yandı; yandık sen ve ben
O'nu göreyim diye, kıblegâhım da yandı

3.22 BENI ANLAMAYISINA

BENİ ANLAMAYIŞINA

Sana bir uygarlığı getirdim; anlamadın
Yavuz kahramanları, şiirin burçlarını
Ayak ucuna koydum gecenin saçlarını
Urganmış boynumda taşıdığın gerdanlık
Sana hükümdarlığı getirdim; anlamadın

Sevda suya karışır, sızar kan dağlarına
Köpüren yüreğimde zıpkınlanır umutlar
Yüzün tunç gibi çöker ülkemin bağlarına
Irmaklar bilmediğin kadar hülyalı akar

Her vadi bir yanıyla senin yüzüne bakar
Bir yanında münzevi hıçkıran Leyla kuşu
Sen henüz tanımadın sevda denen yokuşu
Sen henüz yorulmadın yokuşta devler gibi
Yıkılmak üzre olan çaresiz evler gibi
Sen henüz vurulmadın uçarken göklerinde
Sen henüz bir oltaya takılmadan derinde
Karalar bağlamadın; beni anlayamazsın
O kalp sende oldukça gülüm, ağlayamazsın

Seni bir yıldız gibi koyacağım göklere
Her gece ışığını ruhumdan alacaksın
Aldanma gururunu okşayan çiçeklere
En güzel güllerini ruhumla alacaksın

Kopacak sanıyorsun bu ip ince yerinden
Bu ipin her çizgisi yaralı bir dev gibi
İnecek sanıyorsun bu bayrak gönderinden
Bu sevda tükenecek sönen bir alev gibi

Sen hala anlamadın sevginin en hasını
Sen hala çözemedin ırmağın dünyasını
O, coşkun bir denizin sularına yürürken
Sen hasta bir çeşmeden doldurmuşsun tasını
Gittiği her iklime sevdanı götürürken
Gözyaşı çukuruna gömmüşsün deltasını

Henüz bir tokat gibi inmedi yüzüne aşk
Kalbine çivilerle gömülmedi ayrılık
Görmedin bir arslanın can çekişen resmini
Yalnızlık kitabında okumadın ismini
Bir takvim yaprağında yanmadı bakışların
Dökülen tüylerine tutunmadın kuşların
Karanlık köşelerde acı acı gülmedin
Sen henüz kovulduğun kapılarda ölmedin
O Celali uykudan uyanmadın, uyanma
Düşlerimin rengine boyanmadın, boyanma

Bir kuş gibi çırpınan kalbimin kafesine
Bir avuç yem bıraksan ölür müsün, a gülüm
Feryadı kayaları parçalayan sesine
Ömür boyu yabancı kalır mısın, a gülüm
Sen henüz bir zindanın küflü duvarlarına

Çarpmadın gözyaşıyla boğulan gözlerini
Sen henüz diken diken saplamadın göğsüne
Dudağında kuruyup dağılan sözlerini
Sen henüz dokunmadın yalnızlığa kan gibi
Acıyı kaynatmadın içinde volkan gibi
Karalar bağlamadın beni anlayamazsın
O kalp sende oldukça gülüm, ağlayamazsın

3.23 BENIM SIIRIM

BENİM ŞİİRİM

Bakmayın çevremi kuşatanlara
Hüznün,yalnızlığın şairiyim ben
Issız ovaların nehiriyim ben
İçimde işliyor derin bir yara
Aşkın öldürmeyen zehiriyim ben
Bakmayın çevremi kuşatanlara
Hüznün,yalnızlığın şairiyim ben

Kapattım kalbimin son kapısını
Dokunun;boşlukta bir taş gibiyim
Hafızası ölü nakkaş gibiyim
Çekiyorum mutsuzluğun yasını
Ayaklara mahkum bir baş gibiyim
Kapattım kalbimin son kapısını
Dokunun;boşlukta bir taş gibiyim

Ölümü yaşadım ölmeden önce
Bana sonsuzluğu beklemek düştü
Mazide benim de yüzüm gülmüştü
Uyandım,mutsuzluk geri dönünce
Ölümü yaşadım ölmeden önce
Bana sonsuzluğu beklemek düştü

Gelsene,nerdesin,ey sessiz ölüm
Adını yazsana dudaklarıma
Zaman kan süzüyor kulaklarıma
Hıçkırığa mahkum biçare gönlüm
Haydi takılıver ayaklarıma
Gelsene,nerdesin,ey sessiz ölüm
Adını yazsana dudaklarıma

Bulsam Kafdağı'nın eteklerini
Başımı çevirip gitsem mi bilmem
Ben ki yaranamam,şakaya gelmem
Kuruttum bengisu peteklerini
Karanlık dolu bir dünyada gülmem
Bulsam Kafdağı'nın eteklerini
Başımı çevirip gitsem mi bilmem

Umutlar sultanı anlayamadı
Sizler beni asla anlamazsınız
Biraz sevdasınız,biraz nazsınız
Kimse benim gibi ağlayamadı
Belki gülersiniz,inanmazsınız
Umutlar sultanı anlayamadı
Sizler beni asla anlamazsınız

3.24 bir devin düsüsüne

bir devin düşüşüne

gözleri kan bir devin, alnı kan, elleri kan
çamurlara gömülen dargın hayalleri kan
kan doğuyor her sabah dalgın ufuklarında
karanlığa dokunan saçının telleri kan
kantaşına dönüştü ruhunda sabırtaşı
evi kan; pencerenin camı kan, tülleri kan
muzdarip bir fotoğraf kalmıştı albümünde
O'ndaki tebessümün bile kâkülleri kan
pörsüyen her hücresi kanla doldu o akşam
yandığı sokaklara dağılan külleri kan
kan görüyor nereye baksa, kızıl ve kara
kan sızdı geçmişine; en güzel yılları kan
çürüyen izlerinde nefesi kan kokuyor
gözyaşı kan ırmağı; dikenli yolları kan
birer kan fırtınası yüreğinde her umut
kan çölünde boğuldu pâdişâh; kulları kan
bahçesinde yabancı çiçekler gülümsüyor
kökleri, yaprakları, kırılan dalları kan
çocuklar kan içinde; yüzleri kan aynası
kana battı uçurtma; o tatlı dilleri kan
sanki bütün kâinat bir kan deryası gibi
dalgaların dövdüğü bütün sahilleri kan
devin düştüğü yerde kan topraktır, kan tohum

her filiz bir goncaya dönüşür; gülleri kan
boğar mı bu kan seni ey dev, bu rüya kanı
bu rüyada ejderin bile alınteri kan

3.25 birgün anlarsin gülüm

birgün anlarsın gülüm

zerrin kokan, sümbül kokan ellerin
ahulara kına yakan ellerin
kumlara gömüyor kardelenleri
saçlarıma beyaz takan ellerin

birgün anlarsın gülüm kanayan gözlerimi
hüznümle büyüyen karanfilleri
sensizliğe dokunan yüreğimden
uçan güvercinleri
birgün anlarsın gülüm

eylülde geliyorsun
haziranda ayrılık oluyor bakışların
bazan umut ekiyorsun yollara
bazan karanlığa çekiyorsun ömrümü
bir kartalın, kanadı kırılan kelebeğe
dalgın bakışı gibi
bir yangının ağustos böceğini
ansızın yakışı gibi
yakarken yüreğimi
gittikçe büyüyen çığlıklarıma
nasıl böyle sessiz kalabilirsin
birgün kum saati devrilir gülüm
üveyikler yuvasında vurulur
penceremde sönen mum
dalgın bir lâle gibi yeşerir pencerende
gözlerimin rengine boyanır kaldırımlar
birgün beni, sevdalı yiğidini
o mermer kalbine anlatmak için
ayaklanır gül bekleyen kumrular

çeşmelerden sızan duygularımın
leylâklara tutunduğu yerde mi
nerdesin, yollarda mı
yoksa yâdellerde mi
bulanık sular gibi
kırılgan papatyalar
ürkek kuğular gibi
baharı taşıyan avuçlarıma
nasıl böyle tenhâ olabilirsin

kâkülünde oyalanan kuşları
yarınlara ağlayan yokuşları
birgün anlarsın gülüm
yaralı bir arslan gibi

bir volkanı andıran gözlerinden
yalnızlığın çöllerine kan döken
korkusuz yiğidini
nasıl böyle sensiz koyabilirsin

bu ok birgün yaydan çıkar, duy gülüm
ayrılığın beni yıkar, oy gülüm
küllerimin savrulduğu topraklar
ateş olup seni yakar, vay gülüm

birgün acılarla tükenir zaman
ipeklere bürünen kalbimizde
bulursun çocukların isyankâr izlerini

birgün haberini bekleyen yolcu
pârelenir sokaklarda ansızın
ararsın geceyi onaran gözlerini

birgün hâtırası canlanır gülüm
ellerinde bülbül olur yiğidin

saçlarıma beyaz takan ellerin
kâfur kokan, amber kokan ellerin
kumlara gömüyor kardelenleri
ahulara kına yakan ellerin

3.26 bitirdigi okula

bitirdiği okula

kollarında mutluydu, delişmendi, nazlıydı
O'nunla yürüyenler bile imtiyazlıydı
talih kuşu konmuştu yanındaki ademe
aydınlıktı öğretmen; mihmandardı hademe
Eflatun mu yanardı aysız gecelerinde
Gazali'nin ruhu mu vardı hecelerinde
tabiatın rengini gözlerinde mi buldun
hangi akademinin imrendiği okuldun
Enderün civarında mühürlendi yaprağın
Büyük Doğu ufkunda çiçeklendi toprağın
devletin tam olduğu şanlı külliye miydin
mekteb-i idadi mi, yoksa rüştiye miydin
hangi ilkokul nergis kokladı güllerinden
hangi lise fesleğen derdi kaküllerinden
akrebin aleviyle ürkütenler oldu mu
ihanete uğrayıp sınıf tan koyuldu mu

sızdımı kıskançlığın kanı alın terine
kem gözle bakanları yazdın mı defterine
O bir manzume idi kuşların okuduğu
şiraze bir nakıştı renklerin dokuduğu
cinaslı yürüyüşü, tebessümü bir yana
ayrılsa da, en güzel yılları verdi sana
ışıklardan bir demet alıp götürdü gülüm
oysa bana gelmeden beni bitirdi gülüm

3.27 BODRUM KATI

BODRUM KATI

Ne bayram misafiri, ne düğün gölgesiyim
Şu koskoca alemde yalnızlığın sesiyim

Meçhul bir ıstırabın kurbanıyım boşlukta
Bir bodrum katındayım, esrarlı bir loşlukta

Pencereden bakarken gördüğüm tek şey: Hüzün
Farkedemedim hala endamını gündüzün

Bir yığın eski hayal duruyor tabağımda
Eski günlerin tadı sızlıyor damağımda

Gönlümün mahzenine çekildim; biçareyim
Sevgiyi de, aşkı da unuttum; avareyim

Meçhul bir ıstırabın kurbanıyım boşlukta
Bir bodrum katındayım, esrarlı bir loşlukta

3.28 BIR CEYLAN YÜREGINDEN

BİR CEYLAN YÜREĞİNDEN.

saklama gözlerini
acıların büyüyen zindanlarında
ülfeti gözlerinden özümleyen kalbimin
mavi bir yıldız gibi
dünyana usulca sokulduğunu göreceksin
ufuklara dokunan güneşli saçlarınla
saklama gözlerini
rengini gözlerinden alıyor kalbim
ümitlerini

kuşlar delirince kırılır denizin kanatları
aynaların damarı çatlar
bengisu fışkırır yeryüzüne
rüzgara verir toprak sevda tohumlarını
bir mecnun bir leylayi anlatır çöllere
bir şimşek
gök gürlemesi bir ceylan yüreğinden
sulusepken bir yağmur indirir gökten
ölüler tartışmaya başlar seni
aaah/seni, sürur
ürpermeler çağında parlayan ellerimi
bir tutuver ne olur
ruhumun sessizliği dökülsün üzerinden
ezberlenmiş bir dünya yaşamaktansa
uykunun tılsımlı yataklarından
sıyrıl gel bana
sonsuzluğun sırrını sereyim yollarına
resimleri süsleyen kentin varoşlarında
böceklerin elinden kurtarayım baharı

3.29 CANFEZAM

CANFEZAM

bir darbımeseldir canfêzam bakışların
vurur beni
uzanırım da kadife saçaklarına
rüzgâr durdurur beni
şehrinde kaybolmuşum uzatmalı kirpiklerinin
en leylâk kokuşunla, en şahin uçuşunla
o körpe, o İstanbul endâmın kavurur beni
bu bir cefâ derbendi, kahır istilâsıdır
ellerin ufalar, tenhâlara savurur beni
şenliğinde aykırı yürüyüşlerin
eziyorsun göklerini
yine de ufuklarda bekletiyor gurur beni
bu hicran değişmeyen kaderimdir, umarım
biliyorum canfezâm, vuslat unutturur beni

3.30 Dedelerine

Dedelerine

dönün artık seferden gülümün dedeleri
kaldırın aramızdan alıngan perdeleri
beni anlatmak için rüyalarına girin
O'na binlerce yıllık hazînemi getirin
Orta Anadolu'dan fışkıran ruhlarınız
bu derd ile koymasın beni dünyada yalnız
dirilin İstanbul'dan, Bağdat'tan, Buhara'dan
kurtarın hayatımı bu cihangir yaradan
adıma bir lâedrî mührü vurulduğunda
gün dönüp, Mahkeme-i Kübra kurulduğunda
künyesinde karanlık taşıyanlar bunalır
bu sevda depreminden geriye hüzün kalır
zaman tükenecektir su ateşe varınca
toprak eriyecektir güneşler kararınca
karabasan çölünde solacaktır kaktüsler
o gün kan buharında tutulmadan nefesler
yolunuza bağlayın kirletilen yolumu
ısırganlar kapladı sağımı ve solumu
hangi dorukta yanar meş âle, nerdesiniz
belki de yüreğimin yandığı yerdesiniz
pâdişâh fermanı mı istiyorsunuz benden
fermandır cümlenize Yavuz'dan, Kânûni'den
Azrail, tabağıma bırakmadan ölümü
gülümün dedeleri, verin bana gülümü

3.31 DERINDESIN RÜYA KADAR DERINDE

DERİNDESİN RÜYA KADAR DERİNDE

seni bir kilimin nakışlarında
devlerin şimşekli bakışlarında
kanı sevgi olan hatıraların
göklere uzayan yokuşlarında
bulamaz ayağı prangalılar

yayını terkederken kırılan bir ok gibi
doğarken ölen bir çocuk gibi
çekingen çeşmelerin suyunda eriyen güz
yorgun patikalarda sevda arayan öksüz
bulamaz izlerini tilkiler kurt ininde
yağmur hala murada ermedi teninde

mağrur bir kıvılcım görünce seni
başın alıp gitmiş karanlıklara
mehtabı beklemiş seneler boyu
yüreğinde duymuş hep o korkuyu
ardına bakınca gamlı bir akşam
duymuş tenhalarında çalan şarkıyı

ceviz sandık bomboş ; kapılar kırık
senden artakalan mor bir hıçkırık

okunmamış esrarlı bir öykünün
memnu satırları gibidir yüzün
vuslatın eflatun gecelerinde
uykusunu kaçırmışsın gündüzün
oysa ne yerdesin , ne gökyüzünde
derindesin rüya kadar derinde

3.32 dinledigi sarkiya

dinlediği şarkıya

gözlerinin renginden almışsa ahengini
ruhum nasıl unutur gözlerinin rengini
uzaktan bakıyorum O'na hep yeşil yeşil
bu vehimli muamma parlıyor ışıl ışıl
yanıyor nağmelerin bedevi kanatları
şahlandı obamızın doludizgin atları
bir kum saatindeyim, yine tuttu kan beni
çile bülbülüm çile feryadıyla ân beni
binlerce ok ağlıyor kırdığımız yay için
yıldızlar dökülüyor tutulan her ay için
bu kuzgun vadisinde yenelim korkuları
Dede'den dinleyelim en güzel şarkıları
musikî bahçesidir tende lisan-ı fıtrî
asîl bahçıvanıdır o hanende, o Itrî
endamını tasvire gücü yetmez tarifin
kuşları uçuşuyor gökte Hacı Arifin
kumlara gömülmeden kervan, gönül çağında
telâfisi imkânsız nağmeler tuzağında
akmasın yüzümüze kötürümler pınarı
devirdik, o devrilmez zannedilen çınarı
yeşil yeşil bakamaz, kırmızıdır gözlerim
öteye varsam bile, O'nu yine özlerim

dinlediği şarkılar, arayıp bulun beni
gülümün gözlerinde şehzade kılın beni

3.33 DOGDUGU EVE

DOĞDUĞU EVE

Levni'nin minyatürler çizdiği yerde miydin
Muhibbi'nin şiirler yazdığı yerde miydin
O gün zümrüdüanka camlarına kondu mu
Gökyüzünde şehrayin kandilleri yandı mı
Kapında birikti mi fosforlu pervaneler
Gözlerini tavana gömdü mü divaneler
Hünkar İskelesi'nden bir çerağ gönder bana
Bin bir çiçek tozuyla mihman olayım sana
Göreyim, kokusuyla baygın odalarını
Ölümden kurtarayım aşkın adalarını
Bu deniz, köpürdükçe köpürüyor yurdumda
Her dalga, kırkayaklı verem oldu ardımda
Ey şimdi tenhalarda pelerinler giyen ev
Döner diye, gülümün yolunu bekleyen ev
Aruzun, evrene taht kurduğu yerde miydin
Avcıyı bir ceylanın vurduğu yerde miydin
Ötelere kapalı siyah perdeleri aç
Bahçende mi kurudu kökünü yakan ağaç
O'nunla büyülendi nağmeler; yıkıldı bende
Meftun oldu yeniden ruhumuza nihavende
İpek bakışlarında aşk hüzzama boyandı
Bir sandıkta uyuyan hatıralar uyandı
Kokusuyla büyülü akvaryumda balıklar
Rüzgar hala o günkü mutluluğu sayıklar
Neva bir cemre düştü içimize dünyadan
Duvarlar mestanedir bu hanende rüyadan
Tükendi güzellikler şehrinin kargaşası
Garibname'ye döndü aşığın en paşası
Ey şimdi O'ndan kalan sesleri dinleyen ev
Hasretiyle yıllardır ağlayıp inleyen ev
Ürkek bir lamba gibi hatırlar seni bir gün
Bana gelmez, bilse de gamlı halimi her gün

3.34 dünyaya

dünyaya

ırmakların O'na doğru akmalı
çiçeklerin O'nun için kokmalı
sellerini, depremini dizginle
uğraşmasın akbabayla, kuzgunla
kar yağsa da, buzlasa da yolların
alev alev esse bile yellerin
gülümseme tükenmesin yüzünde
yaprakları solmamalı, güzünde
önünde saygıyla eğilsin dağlar
parlasın yurdunda cihangir tuğlar
bana kaderimden kalandır gülüm
eşref-i mahlûkat olandır gülüm
yaşadığı yerde kederi uyut
yeşersin ufkunda bin türlü umut
bulutlar yelpaze olsun başında
kandiller sönmesin asla düşünde
ağaçların gölgesinde otursun
nakısını çiçeklerde bitirsin
soğuk pınarlardan içsin suyunu
saatler anlatsın güzel huyunu
nazenindir, gönül kırmaz, hiçi yok
beni reddetmekten başka suçu yok
serviler büyüsün can peteğinde
ay ve güneş tutulmasın göğünde
yalan dünya, sen dönmene devam et
O bilmesin, kopsa bile kıyamet

3.35 DIKEN DIKEN

DİKEN DİKEN

zembilcide büyüyen, dal üstünde uyuyan
gülmek sende gül olur, sen bende diken diken
elmas beşik içinde kundağını öptüğüm
sevmek tende gül olur, ten bende diken diken
inci döker gözlerin asil kirpiklerinden
umut kanda gül olur, kan bende diken diken
kezzap akıtsan bile filizlenir yüreğim
ölüm canda gül olur, can bende diken diken
maverayı bulunca kapında süvariler
kılıç kında gül olur, kın bende diken diken

kafdağından öteye gidenler birgün döner
hasret handa gül olur, han bende diken diken
hasadı dirilіştir tarlasında sevginin
buğday unda gül olur, un bende diken diken
acıların birikir, birikir de içimde
her şey bende gül olur, ben bende diken diken

3.36 DINLEDIGI SARKIYA

DİNLEDİĞİ ŞARKIYA

gözlerinin renginden almışsa ahengini
ruhum nasıl unutur gözlerinin rengini
uzaktan bakıyorun O'na hep yeşil yeşil
bu vehimli muamma parlıyor ışıl ışıl
yanıyor nağmelerin bedevî kanatları
şahlandı obamızın doludizgin atları
bir kum saatindeyim, yine tuttu kan beni
çile bülbülüm çile feryadıyla ân beni
binlerce ok ağlıyor kırdığımız yay için
yıldızlar dökülüyor tutulan her ay için
bu kuzgun vadisinde yanelim korkuları
Dede'den dinleyelim en güzel şarkıları
musikî bahçesidir tende lisan-ı fıtrî
asîl bahçıvanıdır o hanede, o Itrî
endamını tasvire gücü yetmez tarifin
kuşları uçuşuyor gökte Hacı Arif'in
kumlara gömülmeden kervan, gönül çağında
telâfisi imkânsız nağmeler tuzağında
akmasın yüzümüze kötürümler pınarı
devirdik, o devrilmez zannedilen çınarı
yeşil yeşil bakamaz, kırmızıdır gözlerim
öteye varsam bile, O'nu yine özlerim
dinlediği şarkılar, arayıp bulun beni
gülümün gözlerinde şehzâde kılın beni

3.37 EY DOST II

EY DOST Il
Ey Dost, çocukların rüyalarından .ulağ2ma çığlık sesi geliyor nalan umutsuz mu yarından
3abaları mucize mi bekiyqr iy Dost, çoçuklarıı rüyaarından
inle, bunalmıla dolu şehirler Bir diken misali şimdi her yOUŞ E{angi dalı tutsam beni zehirler {

angi bağa baksam, virane o1nzş Kinle, bunalnnla dolu şehirler
Kırık bir saz gibi inleyen büzün
Boğuyor ruhların aydınlığını
Farkında değiliz öldüğümüzüli
Sanki içimizde bir kor yığuu
Kırık bir saz gibi inleyen hüzün
Hayat: damla damla gözyaşı ve kan
tçimde mutluyum, dışımda mutsuz
Baktığını gözlerden matemdir akan
Gördi*üm çehreler bitkin, umutsuz
Hayat: damla damla gözyaşı ve kan
Ey Dost, çocukların ruyalarından
Kulağıma çığlık seSi geliyor
Anaları umutsuz mu yarından
Babaları micize mi bekliyor
Ey Dost, çocukların ruyalarrndan

3.38 EY DOST

EY DOST
Ey Dost, merhametin derin mi, derin
Özünden yansıyor aleme ışık
Ah, ne kadar güzel mavi göklerin,
Bilmem ki, yer>i zü neden karışık
Ey Dost, merhametin derin ini derin
Her sabah, ruhumda bir güneş doğar
Rengarenk çiçekler açar gönlümde
Visl, damla damla kalbime yağar
Açılır sa.det yolu önümde
Her sabah, rulumda bir güneş 4oğar
Gözlenm, denizler gibi dupduru
Mutluluğum sığmaz haritalara
Severim güneşi, karı, yağmuru
Yürüyorum bitıneyeıı bir bahara
Gözlerim, denizler.gibj dupduru
Bütün karanlıklar sarsa da leıii
Göklerden içime *ydınlık sızar
Mehtb, yüreğinıden alır rengini
Gözlerimdecanat çarpar yıldızlar
Bütün karanlıklar sarsa da beni
İçimde, bitmeyen şarkıdır rüzgör
Hüzün avredir; sevgi tutkudur
Umut, cillanmış, ufkumda yanar
Hasret, benliğimi yıkayan sudur
İçimde, bitmeyen şarkıdır rüzgar
Ey Dost, merhametin derin mi derin
Özünden yansıyor 1eme ışık

Ah, ne kadar güzel mavi göklerin
Bilmem ki, yeryüzü neden karışık
Ey Dost, nıerhametin derin mi derin

3.39 EY SARI GÖK BULUTU

EY SARI GÖK BULUTU

dön kendine, gözlerimi yüzünde
vur kendini kimsesiz yollara ömrünün
ey sarı gök bulutu, ey ızdırap gülşeni
zaman definesini taşı dağarcığında
yoksa aşkı bir belalı vadiye çekersin

eline geçince ruhun dizginlerini
umudunu imkansız çöllere taşır ölüm
kumların dehşetine salar gezginlerini
efsunlu bir vahanın bağrına düşer ölüm

eteği neden yaslı keremsiz kalan dağın
hangi rüzgar kuruttu duygular tarlasını
ey sarı gök bulutu, ey ızdırap gülşeni
dokundur ellerini şiirin alevine
yoksa aşk, bir köşede ansızın yakar seni

dön kendine, anlarsın; yıllar boyu çaresiz
olmak ne kadar acı karanlık bir kuyuda
birer birer kapanır güneşin perdeleri
kaybedersin bir daha dönmemek üzere geri
riyakar neş'eyi de, budala uykuyu da

3.40 Gece de aglayan berrin e

Gece de ağlayan berrin e

ağlamak, uyanmaktır ateşe baş koyarak
ağlamak, çeşmeleri yaşamaktır yeniden
hayalin toprağında ölümü koklayarak
ağlamak, bir umuda başlamaktır yeniden

içimde mutluluğun kökleri buharlaşır
dağlara tülbent olur kalbimin suskunluğu
bir yanımda, gülümden ayrılanlar ağlaşır
bir yanımda gülümü hatırlatan bir kuğu

ıslanan her kirpiğim gözlerimde eriyor
hıçkırık, bir yıldızın kaymasıdır içimde
O'nsuz tebessüm bile bana zehir veriyor
evime dönüyorum hergün başka biçimde

ağlamak, bulutların içini dökmesidir
kuruyan yarasından sızıyor elemlerin
ağlamak, bir yiğidin diz üstü çökmesidir
ağlasa da, yüreği ağlamaz zâlimlerin

3.41 GELMEDIN

GELMEDİN

gelmedin son hayal de yanıp yanıp kül oldu
bu deruni kavgada kırılan gönül oldu
şimdi menziller elem,yürek duman,sine çak
devleri mahkum eden hayatım şimdi helak
gelmedin yıldırımlar düştü hülyalarıma
nasıl kıydın be zalim masum rüyalarıma
sana doğru her adım neden hep ölüm sunar
seni her andığımda renk solar,desen yanar

hangi rüzgar sabırla böyle koşar ardından
hangi el nakış nakış gergef dokur ardından
susarsam anlatır mı seni göklere tarih
bensiz olur mu sabah güler mi kara talih
gelmedin koptu zincir parçalandı anılar
sardı bütün ruhumu tükenmeyen ağrılar
kalbimin pembe köşkü harab oldu gelmedin
bahçesinde açan gül turab oldu gelmedin
bil ki kıyamet kopsa bu ateş sönmeyecek
heyhat!şair mehtaba bir daha dönmeyecek

3.42 geçtigi sokaga

geçtiği sokağa

toz kondu mu üstüne, damalı taşlarından
genç kızların icazet aldı mı kaşlarından
yürürken, gölgesine takılanlar var mıydı
Nötre Dame'ın kamburu uzaktan ağlar mıydı
O'nu birgün saklambaç oynar iken gördün mü
"Aranan benim!" diye karşısında durdun mu

oyuncakları bebek, avuçları çiçekti
senin de mi gözüne siyah bir perde çekti
vitrinler umarsızca bakar mıydı ardından
reddettiği âşıklar çıkar mıydı yurdundan
şahin uçurur muydu geceleyin dört yana
güneşin yeryüzünü aydınlattığı âna
O bütün zamanların en güzel vârisiydi
bir şâirin kalbinde zümrüt tacını giydi
fosforlu titreşimler yayılıyor teninden
kehânet devşiriyor müneccim, ekseninden
sabahleyin nergistir, ikindi vakti lâle
her akşam gözlerinden okunuyor Piyâle
O'nu haramilerden korusun bekçilerin
yollarına karanfil atsın çiçekçilerin
gülsuyu kokan evler parlatsın camlarını
fal bakan talihsizler kırsın fincanlarını
sen de benim gibiysen, kaldırımlarını yak
ey ipek bir hayalin uğrunda ölen sokak

3.43 gittigi pastaneye

gittiği pastaneye

o benim, kaybedip de, bulduğum her anımdır
o benim, gonca gonca nefeslenen canımdır
gelince, karşısında saygıyla dur, gülümün
tahtını en ndide köşene kur gülümün
kırılıp dökülmeden kaldır Mona Lisa’yı
kalbimın nakışıyla donatsınlar masayı
çocukken, melekleri gördüğünü unutan
göğsünde en pervasız hayalleri uyutan
varsaydı bu Rüstem’e Mihrimah Sultan gibi
mutsuzluk sızar mıydı yurdumuza, kan gibi
o bir dünya dilberi, bir masal perisidir
ardından yürüyenler güneşin delisidir
gidişi alev alev Yemen Türküsü gibi
akşamın olmayacak artık eskisi gibi
aşıkların çektiği neymiş, anlayacaksın
kapını kapatarak sen de ağlayacaksın
htırası kalınca yaslandığı direkte
yandığımız umutlar közlenecek yürekte
kokusu en karanlık yerlerine sinecek
sanma ki, bu fırtına bir gün elbet dinecek
belki de bir hayaldi, 0 bir düştü bu yerde
bitmeyen bir şarkıydı, bir gülüştü bu yerde

yaşarken gelmese de, gelecek kabrimize
en güzel güllerinı koyacak kalbimize

3.44 GÖZLER

GÖZLER

Sende sevgidir zaman ve Leyla'dır
Kulak ver, tükenmeyen âh ü zârıma, gözler
Ey, dikenli yolları gökyüzüne bağlayan
Bir hayali dilberin çehresinde parlayan
Mehtabım gülümse de kalbimde gül büyüsün
Sen ki, güzel gözlerin belki en büyüğüsün
Güneş gibi, ufkumda doğup da yanan gözler
Ruhumun yağmurunu içip de kanan gözler

Geceye mi çırpınış, gurbete mi bu hasret
Bitmeyen bir susuzluk ve sönmeyen hararet
Ortasında kalmışsın; saçların darmadağın
Gülşenim, yıkılmadan saray gibi otağın
Hayatın sonbaharı kuşatmadan rengini
Yitirmeden şu billur ve masmavi engini
Beni al kollarına, uyut sonsuza değin
Yüzümde dalgalansın o simsiyah eteğin
Göreyim elmas gibi parlayan nakışları
Gönlümü çiçek çiçek sırlayan nakışları

Papatya bir simada sana taht kurmuş Allah
Ne olur, üzme beni; çektiğim her derin âh
İçimden bir parçayı koparıp götürüyor
Ve hicrân sis misali, her yanımı bürüyor
Mehtabım, yıldız gibi süsle kâküllerini
Koklayayım kalbimde yeşeren güllerini
Islanmış sinesine çekiver bir baharın
Uyandır şarkısıyla beni, kanaryaların
Duaya kalksın elim, başım şükre uzansın
Sesim dudaklarıma mahpus iken, uyansın
Ve matem kuyusundan çekeyim ellerimi
Toplayayım yerlere düşmüş hayallerimi
Kapkaranlık dünyama bir ışık yakan gözler
Bana, benimmiş gibi, ümitle bakan gözler

3.45 GÖZLERINE YAZILMAMIS BIR DESTAN

GÖZLERİNE YAZILMAMIŞ BİR DESTAN

bu şiirde iki göz var
biri senin; biri onun
Senin o karanlık, küf kokulu
matem gözlerini terkediyorum

biliyorum; saçlarının sarısı
gözlerinin yeşiline karışmış
biliyorum; sana benzemek için
melikeler birbiriyle yarışmış
fosforlu ve derin bakışlarına
çağlar boyu nice destanlar yazılmış
oysa ben görülmedik bir lale yaprağına
gökleri kıskandıran bir destan yazıyorum
gözlerin değişip kaplasın karanlığı
bütün ufukları sarsın gözlerin
gene de hep bende kalsın gözlerin

I
kapama gözlerini; karanlıktan korkarım
atlılar kaybeder yolunu, hasretimin
posta güvercinleri geri dönmez ülkeme
yaslı dereler gibi mutsuzluğa akarım
kapama gözlerini; karanlıktan korkarım

II
ateşten ve köpükten sıyırıp ellerimi
mekanımı gülistan eyleyendir gözlerin
isyanıyla ihtiras ve gerilim yaşayan
Kabil'in ruhunu kan eyleyendir gözlerin
vuslat aşkını Leyla düşürmedi çöllere
arzı Mecnun'a hicran eyleyendir gözlerin
gözlerinde başladı tarihin macerası
Adem'i Havva'ya ram eyleyendir gözlerin
Kerem dağlar ardında aradı gözlerini
Kamber'i bile viran eyleyendir gözlerin
Ferhat dağları deldi yolunu bulmak için
sevmeyenleri giryan eyleyendir gözlerin
suların emzirdiği muamma bir çocuğu
yedi iklime hakan eyleyendir gözlerin

III

gözlerin göklerinde
her yüzyılın başında
birer akkor olmuş gözlerin
çekip çıkarsam da mısralarımı
ben yalnız gözlerinin şairiyim aslında

hangi rüzgara verdiysem aşkımı
beni alıp yangınlara götürdü
muştu beklediğim bütün yelkenlilerden
ateş düştü içime

IV

yüreğimden fışkıran bir "ah" mıdır gözlerin
beni benden koparan "eyvah" mıdır gözlerin
Bu gözler, o aydınlık o güzel gözler değil
yoksa yalancı mıdır, günah mıdır gözlerin
ses midir, aynalarda çarpan kulaklarıma
kürdili hicazkar mı, segah mıdır gözlerin
Arif Bey'i Itri'yi ömür boyu inleten
nihavend mi, sultan-ı yegah mıdır gözlerin
kubbesinde yitirdim zaman duygularımı
akşam mıdır, gece midir, sabah mıdır gözlerin
ruhumu baştan başa acılarla dokuyan
beynimi kurşunlayan silah mıdır gözlerin
her köşede zifiri bir silüet bırakan
gönül memleketimde seyyah mıdır gözlerin
renkler avare; sitem başıboş kuytularda
mavi midir, yeşil mi, siyah mıdır gözlerin
yoksa yalancı mıdır, günah mıdır gözlerin

V

nihan kıldı gözlerin bana kapılarını
oysa ben gözlerinden girerdim yüreğine
her bakışın bir damla ab-ı zindegan idi
hicranlı her gülüşün bin yıllık figan idi
içime, soluşundan sonra koyu renklerin
birer şirpençe gibi düştü gözbebeklerin
feryadıma gök bile bigane değil şimdi
söyle, kurtuluşun mu, harabın mı gözlerin
gözlerinde mi mehtab; mehtabın mı gözlerin

VI
çağlayanlar bile hararetlidir
buğday başağının açlığıdır ufuklar
siperleri aşıklar mı doldurmalıydı
zalimler mi
neden böyle hıçkırıklı, umutlar

VII
beni hangi urganla bağladın gözlerine
beni hangi ırmağa karıştırdın yeniden
senden kopamıyorum gözlerin var oldukça
sensiz yapamıyorum yüzün bahar oldukça
gözlerine baktıkça duruluyor yüreğim
ölse de, gözlerinden soruluyor yüreğim
indirme kirpiğini; tutuşmasın kainat
nazar kıl; ferahlasın; kavruluyor yüreğim
sensiz küle dönerek savruluyor yüreğim

VIII
diyorlar ki ağla
ağla ki dumanı dağılsın yolların
ağlamayı denizlere bıraktım

yalnız gözlerindir hayatta kalan
uğruna adandığım
mahşeri sularla çevirip dört yanından
gönlümde sakladığım
aynalarda arayıp bulamazken günboyu
gölgesinde konakladığım
gözlerindir ufkumda dalgalanan

Rüstem'in kanını döktüm yerlere
İstanbul'u kuşattım gözlerin için
Azrail'e koştum siperlerimden
gözlerine baka baka dirildim
niçin kızıl kıyamettir gözlerin bu gün
niçin heyelan var eteklerinde
İsrafil'den işaret mi almışsın
yanaklarında mahşer kalıntısı
dudaklarında mizan
bütün gamlı hüdhüdler Belkıs'le döner sana
yıldızlar vuslat için her gece iner sana

rengini, gözlerinde kaybolan bilir

IX

gözlerin uğrak yeridir bestekarların
şairler hüzne dalar yeşil okyanusunda
eşiğinde ölümsüz dilenciler
gözlerin gecenin intiharıdır

sen gözlerine mahkumsun; gözlerin bana
ben şiir yazmasam, kim tanır gözlerini
geçerken yalnızlık sokağından
hangi demirci indirir parmağına çekici
hangi berber yanağını keser müşterisinin
gözlerine bakmasam, doğar mı güneş

X

gözlerin boşluğa akan bir ırmak değil
gözlerin sadece ölmek, yaşamak değil
gözlerin tükeniş doruklarında
bulunmayanları aramak değil
gözlerine aşina olduğum günden beri
ben artık her gece sesleniyorum
düşe kalka
yorgun argın
derbeder
yapayalnız
duruyorum; yanlış anlaşılıyor
her hücremde bir inkılab
her gönlümde bir mahitab
evim harab; ömrüm harab
ne ay kaldı, ne de mehtab
gök bulanık; ufuk silik
gene de mağrur ve dimdik
yürüyorum; mezarım oluyorsun ansızın

XI

bu son şiir, o küflü gözlerine yazılan
bu son mezar kalbimde hicranla kazılan
senin gamsız gözlerin kahkahalar atarken
benim gözlerim viran; ağlamaya değer mi
her cilven bir ıstırab; her nazın kapkaranlık
yorgun kuraklığında ıslanmaya değer mi
hiç güzel olur muydun gözlerin olmasaydı

ateşlere girmeye ve yanmaya değer mi
bir kevser ırmağında serinlemek dururken
sellerine karışıp bulanmaya değer mi
aydınlığın gözleri çağırıyor kalbimi
zehir bakışlarınla boyanmaya değer mi
gözlerine bir ömür dayanmaya değer mi

3.46 GÜL (YINE HÜZÜN)

GÜL (YİNE HÜZÜN)

bitir bu işkenceyi , sende artık bana gül
dokundurma elini pıhtılaşan kana gül
bahçe boş ;çeşme kuru ; nerde bostancıbaşı
gelde feryâd ü figân etme bu hüsrâna gül
yıllarca yatağında uyudum semenderin
çakallar yuvalandı bizim olan hana gül
unuttum gökkuşağı altındaki resmini
nice bühtan ettiler eski bir sultana gül
kâinat oluk oluk boşalırken içimden
yağmur damlası bile olamadım sana gül

uzandığım her hayal tutuşturdu ömrümü
her yangınla yeni bir yangın düştü cana gül
ya öldür , yarasalar okşasın cesedimi
ya da terkedip gitme beni bu isyâna gül
dinle ki , en ölümcül şarkımı söylüyorum
darağacı kurdular döndüğüm her yana gül
nasıl sevişiyorsun kırkayakla , çıyanla
hani boyun bükmüştün ebedî fermana gül
meğer bir yanılgının zinciriymiş umudum
güvenimi yitirdim şimdi her dermana gül.

3.47 GÜLDESTE/ SONSUZLUK

GÜLDESTE/ SONSUZLUK

gül zindanı yapsalar vardığım her durağı
bana bir gül delisi deseler de her akşam
seninle ışık oldum, yakın ettim ırağı
benimdir gözlerinden aldığım bu ihtişam
şimdi bütün çiçekler nakkaşımdır bu yerde

yapraklarından sızan gözyaşımdır bu yerde

turuncuydu yüreğim, benekleri kırmızı
yeşildi bir Hüma-yı Ata'nın şakağında
ateşin bir baharı taşıyan ince sızı
cemşide rakib oldu güllerin yaprağında
'hu' çekiyor içimde Mevlana bir semazen
lalede imreniyor dertli Hallac'a bazen

tutundum bir zamanlar Gencine-i Cemal'e
meğer dibacesiymiş sonsuzluk ülkesinin
gördüysem yapayalnız nerede bir ters lale
yandı titreşimleri uğuldayan sesinin
şafağında büyüyen zambak soldu aniden
tanyeri 'gül gül' diye güneş oldu yeniden

Levni'yi kollarına alır taze bir bahar
bir Tac-ı Kayser gibi sokulur sinesine
onuruna Çırağan kurduğumuz aynalar
düşer yüzyıllar boyu en karanlık ye'sine
her hassa, bir merili bahçesine vurulur
her sultanın tahtına bir prenses kurulur

bana, ne Dürr-i Yekta, ne Semen Sima gerek
senden kalan her harfin içinde binlerce bağ
bağına girmek için küçük bir ima gerek
seninle güle döner derin vadi, yüce dağ
bu sevda ılgıt ılgıt çoğaldıkça bedende
Çiçekçiler Başbuğu olurum belki ben de

dikendi, serfiraza döndü kapında ruhum
büyüdükçe çiçeğim, yapraklarım kısaldı
senden önce ardında 'ah' edip avunduğum
meğer bir malihulya, çaresiz bir masaldı
ölümsüz vuslatına erdim Bağ-ı Safa'nın
nağmeleri duyulmaz oldu Gülfer Kalfa'nın

dantelası çiğdemli yastıklar küf kokuyor
yenilgiler devrinde tarümar oldu bostan
göçenler mor kokulu hüzünler bırakıyor
servilerin dalları yine kırıldı yastan
bu gönül mevsiminden gitti uzağa giden
atmak gerek toprağa tohumları yeniden

kapında pusat koyup gül alan sipahiler
seccadesi sularda bir dervişe dönüşür
tahammülü kuşanır, el açıp Me'va diler
goncanın kirpiğinde nilüferle görüşür
bir ömür yalnızlığı alsa da kollarına
gittiği her ülkede gül düşer yollarına

gözüme gül dumanı çöktü yine bu akşam
baktığım her noktada yalnız senin güllerin
içimde gül pınarı aktı yine bu akşam
irinli dertlerime şifa oldu ellerin
Mecnun ile Leyla'nın buluştuğu yerdeyim
bu gül yolculuğunda şimdi son seferdeyim

yanakları gül oya, parmakları gül dalı
kızlar, delikanlılar baştanbaşa gül oldu
ayrılık gül tohumu, şiir güle sevdalı
şair ki, feryadından yana yana kül oldu
onun çemenzarıdır köşelerde hıçkıran
nerde bir bulut varsa, gülsuyudur fışkıran

gül sesleri geliyor; her yer dua ve niyaz
açtı gök kapısını yerde çiğ taneleri
adımları parıltı, alınları bembeyaz
dağılıyor evrene gülün mestaneleri
sen ki, en büyük GÜL'sün, en çok gülü seversin
söyle bahçıvanına, bir gül de bana versin

Ulu Tanrı adıyla aldığım her nefeste
senin için gül açar, kuş olup göğe uçar
sen ey bahar elçisi, sen ey kutlu güldeste
senin için cansızlar bile canından geçer
gölgeler şehrinde gül, kimseye kalmayacak
öteler şehrinde gül, bir daha solmayacak

3.48 GÜLNARE

GÜLNARE

ben, yıpranmış sokaklar ortasında avare
sen, kırgın bir ülkenin süreyyası: Gülnare

honçalı novroz gelir; bir de siyah ve sarı
dalgalanır göklerde bir kuşun kanatları
her nağme, dudağında çarpılmış karanfil
sana tutkun atlılar şimdi yorgun ve sefil
göğsünde, kıskandığım bir rüyadır kırmızı
nerdesin, ey masallar ülkesinin son kızı

dokunmuyorsa kalbim o mazlum kitabeye
ayışığı düşer mi kanlı bir harabeye
sensiz çöl, ıssızlığın kahrıyla zehirlendi
yalnız bulutlar değil, vahalarda kirlendi
mahşeri bir serabın ardından yürüyorum
gözlerini kaybeden bir kervan görüyorum
geride, okunmayan silik izler kalıyor
kaktüs hala toprağı uykuda yakalıyor

tarihin her sayfası soluyor pare pare
karasevda burcunu yıkıyorsun, Gülnare
Azerbaycan ufkunda bir divanedir gönül
böylesi tarümar olmadı belki de gül
toprak, bir bakışınla kızıl renge büründü
yıldızlar ülfet için gündüz vakti göründü
gözlerin binlerce yıl ötesinden yadigar
nerdesin, ey Bakü'den, Gence'den esen rüzgar

yaldızlı perçemlerin ıslandıkça uzuyor
yalnızlık damla damla şakağından sızıyor
bazen öfke, kavgayı sevenlerin ardında
mahülya ve hüzün; bazen korku ve sevda
çiçeklerin yurdunda yalnız senin kokun var
bazen uzaktan uzak, bazen yakın bir duvar

karanlığa mahkumdur gökte sensiz, sitare
ruhumu zevalinle buuşturma, Gülnare
soluğun ab-ı hayat mıdır; filizlendi kül
siyah bir lale gibi aynaya düştü kakül
kırdın yüreğimdeki saatin akrebini
kuruttun düşlerimin hayal mürekkebini
hangi ırmağa baksam akıyorsun derinden
Hazar, acılarınla ağlıyor kederinden

kuduran bir denizde benziyorsun şikare
görebilseydi seni ejderhalar, Gülnare

gözlerinden fışkıran yanardağlar sönerdi
o ısırgan bakışlar balmumuna dönerdi
oysa şimdi su sarhoş; balıklar geldi dile
dalgalar son bir umut vuruyor sahile
Nahcıvan, hasretinle alevlenen sır çerağ
seninle firakını unutuyor Karabağ
göğsünde, kıskandığım bir rüyadır kırmızı
nerdesin, ey masallar ülkesinin son kızı
bırakıp gittin beni umarsız bir efkare
haber gönder, nerdesin, nerdesin ey Gülnare

3.49 GIDERIM

GİDERİM

İçimde bir acı fırtına kopar
Bulutlarda şimşek çakar giderim
Bitmeyen arzular yolumu kapar
Çılgın bir sel gibi yıkar giderim

Anlarım eşitten farkını farkın
Yıllar süren ömrü biter merakın
Keder uzak olur; mutluluk yakın
Yorgun kafesimden çıkar giderim

O an, zaman durur, mekan silinir
Sonsuzluğa doğru nefes alınır
Ruhum bir damla su, göğe salınır
Süzüle süzüle akar giderim

Çile denizinin görünür dibi
Alır beni yüreğimin sahibi
Geceyi süsleyen yıldızlar gibi
Ben de, bir meş'ale yakar giderim

Birgün utku için, hicran yerine
Dalmak için hülya bahçelerine
Dostların ıslanmış çehrelerine
Son defa, hasretle bakar giderim

3.50 HAYAL BEKÇISI

HAYAL BEKÇİSİ

beklenmedik bir fırtınaydı gelişin...
uyandırdın sessizliğimi aysız gecelerde
yaralı bir deniz gibi hıçkırdığını
bir fanus altında sıkışıp kaldığını..
aşkla kenetlenen kalplerimizin..
me'yus olduğunu,bunaldığını
biliyorum,hayal bekçisiyim..
mehtabı arayan karanlıklarda
yağmur yakışmıyorsa..
güvercin gözlerine yakışmıyorsa yağmur
nasıl açabilirim bulutlara derdimi
nasıl geçebilirim mayınlı köprülerden..
sellere karışan ayaklarımla
yığılıp kalıyor en güzel umutlarım
vurgun yemiş denizciler misali
göğsümün katranlı sahillerinde
zifiri saçlarıyla
infazıma ağıt yakan menziller
en salgın boşluğumu akıtıyor üstüme...
ben mehtabı arayan bir hayal bekçisiyim
ben sevda sokağının yoksul çiçekçisiyim
ben kor merdivenlere göklerle tırmanırım
kızgın güneş altında yemyeşil ıslanırım..
ben mehtabı arayan bir hayal bekçisiyim..
ben korsan bir geminin mahzun kürekçisiyim..
ben yaklaşan saati beklerim odalarda
ihtilaller yaparım gözlerine dalar da.....

3.51 hayal limaninda demirleyen yelkenliye

hayal limanında demirleyen yelkenliye

bilseydin; baharımdı seni bana getiren
bir vedâya ağlayan içli melekler gibi
anlasaydm; ülkemden hazîneler götüren
her bakışı öteden birini bekler gibi

üşüdüğüm sahrada bu deniz sanki serap
hep aynı dakikada dönüp duruyor zaman

O'nsuzlukta dermanım değil, derdim de harap
ey uyuyan yelkenli, bu ateşte sen de yan

tahtını en büyülü dîvânında bulmalı
açılmalı sonsuzluk sularında engine
fırtınalar kopsa da.umudumuz olmalı
limanları boyarken gökkuşağı rengine

yapayalnız kalıyor O'nsuz kumlarda köpük
O'nunla damla damla kuruyor masum deniz
batırır en devâsâ gemiyi bile bu yük
ardında birer birer soluyor düşlerimiz

bilseydin; yakınında soluklanan çiçeğin
izlerine mahpustur çatlayan dudaklarım
âyinimiz sürecek o büyük vakte değin
hâtırası köz olsa .yüreğimde saklarım

3.52 HEYECAN VE FIRTINA

HEYECAN VE FIRTINA

bir hitit lalesi tanıyordum ilk defa
masum bir aldanıştı hayat pencerelerde
intiharı koklayan çiçeklerle beraber
çığlıklarıma tutkun bir kuyunun dibinde
onun o gökkubbeyi yakan güzelliğini
şarkılar soyleyerek anıyordum ilk defa

gemi benim olmalı, su benim olmalıydı
gemiciler göklerde ruhumu bulmalıydı
tutuşan bir dal gibi titriyordum ilk defa
yuvasız karıncalar ve kuşlarla bilendim
kahır yüklü atlarla, yokuşlarla bilendim
bulutları ayinde görüyordum ilk defa
mazide kın arayan kılıçlarla bilendim

yollar hep bana doğru koşuyor; farkındayım
dağlar bile kendini aşıyor; farkındayım
savaşçı mızrağını kırıyor sevda için
cemre damarlarıma düşüyor; farkındayım

üflenen her kandilin yerinde bir süreyya
ağlayan her çocuğun bakışlarında akşam
ölümüne müstehzi adımlarla yaklaşan

esir uykularında kalan binlerce rüya
çelik prangaları süsleyen hakimlere
ulaşır mı, merhamet ırmağı taşısa da

ihanete uğrayan gözyaşları gibiyim
gene siyah bir perde çekildi üzerime
silahlar avutuyor benimle kendisini
oysa ben yalnız senle avunuyorum
öfkeli mahkemeler, kan tüküren dosyalar
cinnet savcılarını sürüyor menzilime
oysa ben yalnız seni, seni savunuyorum

3.53 HIÇKIRIKLAR

HIÇKIRIKLAR

Saatler bitmiyor yapayalnızım
Gülmek istiyorum,gülemiyorum
Sensiz olmak mıdır hep alınyazım
Bilmek istiyorum,bilemiyorum.

Esirgedin nazlı,hilal kaşını
Harap ettin çiçek kokan başını
Yüreğime akan gözüm yaşını
Silmek istiyorum,silemiyorum.

Sanki her şey efsaneydi,masaldı
Ayrılık ruhumu elimden aldı
Gözlerim yollara takılıp kaldı
Gelmek istiyorum,gelemiyorum.

Göğüs germek için acılarıma
Titreyişlerime,sancılarıma
Seni bir kez olsun avuçlarıma
Almak istiyorum,alamıyorum.

Saçılan bir köpük olmak dilinde
Boğulmak saçının ince telinde
Sır gibi sonsuza değin kalbinde
Kalmak istiyorum,kalamıyorum.

Unutuyor beni sırlı gözlerin

İçimde bir yara işliyor derin
Kulakların,dudakların,ellerin
Olmak istiyorum,olamıyorum.

Bölerek uykunu rüyalarına
O kucak dolusu hülyalarına
Gece gündüz uçup aynalarına
Konmak istiyorum,konamıyorum.

Deli gibi aşık olsa da güle
Kim acır çöllerde öten bülbüle
Bir gün alev alev yanıp da küle
Dönmek istiyorum,dönemiyorum.

Hıçkıra hıçkıra ağlamaktansa
Başına karalar bağlamaktansa
Bu yüreği her gün dağlamaktansa
Ölmek istiyorum ölemiyorum.

3.54 hüznüm ile ülfeti pareler lâleleri

hüznüm ile ülfeti pareler lâleleri
bir ekim akşamıydı

o akşam, gözlerimde kâinat soldu, Kerim
ülkeme kançanağı bulutlar doldu, Kerim
dumanlı bir havzada alevlendi benliğim
varlığım, yokluğumda efsane oldu, Kerim

o akşam çöktü birden gönlümün kaleleri
enkazını eritti yüzünün hâleleri
gölgemdeki tebessüm bile kayboldu, Kerim
hüznüm ile ülfeti pareler lâleleri

3.55 HÜZNÜM ILE ÜLFETI PARELER LALELERI

HÜZNÜM İLE ÜLFETİ PARELER LALELERİ

O akşam, gözlerimde kainat soldu, Kerim
Ülkeme kançanağı bulutlar doldu, Kerim
Dumanlı bir havzada alevlendi benliğim
Varlığım, yokluğumda efsane oldu, Kerim
O akşam çöktü birden gönlümün kaleleri
Enkazını eritti yüzünün haleleri
Gölgemdeki tebessüm bile kayboldu, Kerim
Hüznüm ile ülfeti pareler laleleri

3.56 HICRAN RÜZGARI

HİCRAN RÜZGARI

Hicrân rüzgârıyım, işkence seli
Kuşandım sevginin intizârını
Mecnun, yüreğine saldığım deli
Bitmeyen bir aşkın ihtirâsını

Hicrân rüzgârıyım; alevden tahtım
Benliğim hasretle büyüyen bebek
Kerem'i Aslı'nın 'âh'ına yaktım
Kanatlarım ateş saçan kelebek

Hicrân rüzgârıyım; ellerim kanlı
Yağmur oldum, şimşek gibi parladım
Ferhat, dağı yaran bir delikanlı
Emrah'ı Selvi'ye müptelâ kıldım

3.57 HICRANNAME

HİCRANNAME

Aynalarda seni hissediyorum,
Hayal ırmağının çağıltısında
Umutların mecnun parıltısında
Rüyalarda seni hissediyorum...

Ey dost en güzelin nakışındasın,
Nurun karanlığa akışındasın,
Bir denizin sehla bakışındasın
Dalgalarda seni hissediyorum...

Şuledar eyleyip sundun elini,
Tayfuna çevirdin sevda yelini,
Tutuşturdun yüreğimin külünü,
Nevalarda seni hissediyorum...

Yürürken gecenin kalbine doğru,
Gönlümden beynime vuruyor ağrı,
Yalnızlık bir çöldür, ayrılık uğru,

Tenhalarda seni hissediyorum...

Akşamın renginde ay ışığında,
Bir gül yaprağının kırışığında,
Bulutta, yağmurda, gökkuşağında,
Semalarda seni hissediyorum...

Hüzün gözlerinden ruhuma düşer,
İçim acılarla yoğrulur pişer,
Ey hicran yıldızı ahsen-i beşer,
Dualarda seni hissediyorum…

3.58 I SARKI

I ŞARKI

seni yaşamadan ölmeyeceğim
aşka özgü zakkum bahçelerinde
gene acılarla kalıyorum ben
deniz ölesiye yakın ayaklarıma
ey ülkemin pusatsız kahramanları
erzurum garında, banklar üstünde
sükût-u hayâle uğrayan kalbim
geceyi kavrayan parmaklarımla
bu hasret, bu hicran zelzelesinden
beni kurtarmaya gücünüz yetmez
çünkü mutsuzluğun mekteplerinde
ıstırâp dersleri alıyorum ben

gittikçe yaklaşan bir âfet gibi
intihâr yanılgısıyla
yollar beni esârete çekiyor
şehrâyin şarkıları söylüyorum içimden
şarkılar ki, hep aynı nakaratla bitiyor
sen bir garip delisin
gözleri perdelisin

erzurum garında, banklar üstünde
susuzluktan ağlayan bir güvercin
içime vuruyor kanatlarını
nağmelerin ateşinde parlayan
kuşlar bölük bölük hayatıma giriyor

bütün çığlıkları kuşanmış ölüm
dudaklarında siyanür
oysa bilmiyor ki, bu yolculuktan
yollar tükense de, dönmeyeceğim
seni yaşamadan ölmeyeceğim
o çin hârikası bakışlarını
o pekin gözlerini
gözlerin ki, gece donanmasıdır
yoksul ve yabancı mısralarımın

bedenimde çıban çıban ağrılar
ben bu ağrılardan zevk alıyorum
ejder tepesinde bunalıyorum
bir yanda kum fırtınası
diğer yanda esrârengiz
karakalem çalışması bir deniz
rüzgârla, yağmurla ve yıldızlarla
başlamak üzere son âyinimiz

erzurum garında gece yarısı
bankların üstüne şimşekler konar
bazen bir yıldırım gezinir saçlarımda
bazen bir melek saatler boyu
yakama ölümsüz çiçekler takar
erzurum garında gece yarısı
hıçkırıklar boğazıma tıkanır
nemrut ateşiyle sabaha kadar
içimde binlerce ibrahim yanar

koltuğumda efsaneler kitabı
kafdağından nergis devşiriyorum
başını dayamış omuzlarıma
o eski, o yaşlı zümrüdüanka
ben bir çin sarhoşu samanyolunda
denizi tartışan bakışlarını
geçmişime asla gömmeyeceğim
seni yaşamadan ölmeyeceğim

perdeler kalkıp da sabah olunca
aldırma aras'ın öyle bulanık
öyle mahzun aktığına
palandöken yine sisli, aldırma
ben hem sise hem çamura alıştım

senelerdir bu acıyla buluştum
mutluluk ne zaman çıksa karşıma
yalnızlık bir zindan, çöker başıma

3.59 II SARKI

II ŞARKI

siyah gözlerine beni de götür
daha dokunmadan kurudu irem
çöllere bir türlü yağamıyorum
yeni bir koşuşun başlangıcında
biraz deprem sonrası
biraz şehir hülyası
bir kalp yangınından geriye kalan
siyah gözlerine beni de götür
artık bu yerlere sığamıyorum

pembe uçurtmalar yollandığından beri
sarardı tiryaki menekşeleri
sonbaharın tozlu kafeslerinde
sevgi turnaları yakalıyorum
turnalar gidiyor; ben kalıyorum
avareyim, asûdeyim, yorgunum
bilmiyorum neden sana vurgunum
erzurum garında banklar üstünde
uyku tutmuyor karanlıkları
yitik düşlerimi kovalıyorum
gölgeler gidiyor; ben kalıyorum

binbir türlü kokuyorsa yaylalar
siyah gözlerine beni de götür
baharın koynundan koparıp sana
ipek bir mendile sardığım yüreğimle
şehzade gülleri gönderiyorum
umutlar kalıyor; ben gidiyorum

bütün yelkenlileri, deniz fenerlerini
kaptanları sorgulayan
yanından geçen küheylanların
korku tûfanına yakalandığı
siyah gözlerine beni de götür

güneş ülkesinden gelen yiğitler
benzeri olmayan bir dünya kursun
cellat, ayrılığın boynunu vursun

usul usul intizârı çürüten
bu hercai diken, bu çılgın arzu
sürüklüyor imkânsız muştuların
eşiğine gönül vâdilerini
bir ağaçtan düşen yapraklar gibi
düşüyorum tanyerine
ya topla yaralı kırlangıçları
ya da bu vefâsız şarkıyı bitir
özgürlüğe giden tutsaklar gibi
siyah gözlerine beni de götür

3.60 kafesinde ölen gurur kusuna

kafesinde ölen gurur kuşuna

kuşum öldü; vîran oldu kafesi
penceremde renkler karadır şimdi
odamda tütüyor sıcak nefesi
dokunduğu yerler yaradır şimdi

düştü potasına o da bu zârın
sırrına ermeden gitti, baharın
ardında koyduğu hâtıraların
inleyişi bile na'radır şimdi

ağlayıp öterdi derdimden yana
derdi: ben de yandım senin hülyana
ayrılık sessizce dokundu kana
her tarafı pare paredir şimdi

kafeste yıllarca çırpınıp durdu
benim gibi çılgın hayaller kurdu
yalnızlık sonunda onu da vurdu
bu acıya ölüm çâredir şimdi

3.61 KALBIMIN MAHURU

KALBİMİN MAHURU

Sen ki, gül bahçesinde kalbimin mâhurusun
Bir de hüzzâm yerine bana nihâvendi sun
O kâbus günlerin matemi unutulsun
Gülümse de ruhumun gözyaşları kurusun
Sen ki, gül bahçesinde kalbimin mâhurusun
Bir de hüzzâm yerine bana nihâvendi sun

Sevdamızı duyunca aynalar coştu bugün
Hayalimde efsulu yüzün bir hoştu bugün
Seni gören ağaçlar, kuşlar sarhoştu bugün
Söyle niye penceren yine bomboştu bugün
Sen ki, gül bahçesinde kalbimin mâhurusun
Bir de hüzzâm yerine bana nihâvendi sun

3.62 KALIR

KALIR

Hayat su misali süzülüp gider
Vahşi derelerin selinde kalır
Rüyasında gamlı bülbül ''ah'' eder,
Yankısı bir hayal gülünde kalır

Güneş doğar, batar; bir yıldız kayar
Ay hüzne bürünür, karalar giyer
O gün, feryadımı kainat duyar
Ruhum sonsuzluğun ilinde kalır

Gözlerim kararır; biter hevesim
Yokluğun sesinde kısılır sesim
Sevginle yaşayan, coşan nefesim
Siyah saçlarının telinde kalır

Günlerce gezersin hayalim ile
Nihayet varırsın sen de menzile
Kimsenin aklına gelmese bile
Bu sevda tarihin dilinde kalır.

3.63 kan sekerine

kan şekerine

düşme; rüya başıma yıkılır "âh" sesinde
şakayıklar solmasın gülümün çehresinde
ben ki, uzaklığına bile meftun yiğidim
dertli adımlarında kırılmasın ümidim
kaybolan mehtabımı götürse de yanında
hayalim, sevinciyle buluşuyor kanında
düşme; kirpikler iner, karanlıkta kalırım
baygınlığında erir, hüznünde bunalırım
yanarım, "Kan şekerim yine düştü!" deyince
yaralarımda sümbül açar, gülümseyince
ben, ağaran vakitte bile öten bülbülüm
meddücezîr yaşıyor sanki dünyada gülüm
benzi sarıysa, sızlar damarlarımda toprak
fersiz bakışlarından savrulur kalbe yaprak
yıkılan burçlarımı göremez oysa, mağrur
karşımda bir yabancı ihtişamıyla durur
yapayalnız ve kırgın, ellerimi açarım
en kesif duaların kanadında uçarım
gönlümün sarayında tahtırevandır yeri
kulak ver feryadıma, gülümün kan şekeri
sen düşünce, gözleri kararır; ben ölürüm
O'nun boyun büktüğü her âna gömülürüm

3.64 kardeslerine

kardeşlerine

Güllübağları'na ejder mi çöktü
çöküp de, yoluma zehir mi döktü
yılan gibi kıvrılırken karanlık
perdelerde boğulmayın bir anlık
uçurumda mahsur koymayın kulu
gül bekliyor kırılgan Anadolu
kardeşleri, garip kuşu vurmayın
yollarına kan tuzağı kurmayın
ben hâin değilim, hırsız değilim
hayâsız değilim, arsız değilim
dikenim yok gülü sevmekten başka
kir taşıyan gönül düşer mi aşka
kardeşleri, silahları bırakın
içimde parlayan güneşe bakın
bağınıza destursuz girer miyim
suyunuza köprüler kurar mıyım

gökten yağmur değil, kan düştü başa
kırda açan çiçek kalır mı kışa
kardeşleri, kara bulut olmayın
penceremden ışığımı almayın
ayırmadım gülümü obanızdan
namusumla istedim babanızdan
balıkların yurdunu kum etmeyin
denizi dalgaya mahkûm etmeyin
yosunlarda batırmayın sızımı
sularda boğmayın denizkızımı
korsanlara küskün yunuslar öldü
narçiçeği bataklığa gömüldü
bu aşkı bir daha bulamazsınız
bir şaire sahip olamazsınız
kalleşlere kanmayın, kan kokmayın
esirlere bakar gibi bakmayın
öfkenizle siyah bile sararır
öfke gider, yüzleriniz kararır
kırılır evreni çeken halkalar
saatler ebedî uykuya dalar

3.65 karsilastigimiz an’a

karşılaştığımız an’a

o an, yıldırımların kalbine indi hüzün
o an, ıstırap sızdı toprağına bir yüzün
o an, bir yalnızlığı vurdu uzaktan avcı
o an, omuzlarıma çöktü isyan ve acı
o an, öldü anılar döşeğinde sessizlik
o an, bir yılan gibi büyüdü çaresizlik
o an, yaralı asker kurşunlandı alnından
o an, kılıç eriyip aktı yere kınından
o an, Palandökenler yakalandı sıtmaya
o an, bir karıncanın üstüne düştü kaya
o an, koşan küheylan çatlattı yüreğini
o an, kırdı bir bayrak çürüyen direğini
o an, kırmızı güle mahküm oldu bahçıvan
o an, arılar için kendini yaktı kovan
o an, zehir rengine boyandı ırmakta su
o an, yıkıldı köprü; o an kuruldu pusu
o an, beyaz giyindim korkular ülkesinde
o an, kuşlar uçuştu bulutların sesinde
o an, bir yaprak gibi savruldu gökte şiir
o an, öldü acılar fanusunda bu şair

o an, ihbar edildi yeraltında mağara

o an, akkor bir yürek çivilendi duvara
o an, durdu saatin titreyen yelkovanı
o an, bir cazibenin kahrı deldi tavanı
o an, elpençe divan durdum önünde suyun
o an, yaktı içimi bir hülyayı hümayün
o an, çöktü hayalim en aydınlık çağında
o an, bine bölündüm umudun kundağında
o an, liman yıkıldı, köreldi denizlerim
o an, kaybolup gitti tenhalarda izlerim
o an, zehir damlam ucundan yere kalem
o an, bir tüfan gibi sardı ruhumu elem
o an, vurdu karaya okyanusun gözleri
o an, kavurdu beni O'nun simya sözleri
o an, heykel misali dikilip kaldı beden
o an, farkım kalmadı bin yıllık harabeden
o an, toprak tutuştu gönlümün loşluğunda
o an, güneş karardı bir göğün boşluğunda
o an nehir boğuldu; şehir bunaldı o an
o an her şey dağıldı; gölgeler kaldı o an

3.66 KAVUSMA

KAVUŞMA

sana geliyorum yalnızlıklardan
yürüdükçe hicran gülüyor gibi
yüreğimde dağlar yükseldi kardan
vuslat, ağır ağır ölüyor gibi

gözlerim, buzlayan kanatlarıyla
yorgun umutların peşinde her an
düşlerim, şahlanan kır atlarıyla
birer birer kopuyorlar zamandan

kısalan yolların uzadığını
kulağıma fısıldıyor her diken
mehdabına gömdüm hayal çağını
senden geliyorum sana gelirken

3.67 kendisine

kendisine

sen ey şehrin yerlisi, cesur, kararlı mühür
sen ey inatçı kıskanç, alçakgönüllü ve hür
karanlık geceleri korkutsa da günahım
Kızlar Kayası gibi dikilip kaldı ahım
sefere çıkanların tatlı rüyası mısın
ruhumun cellâdı mı, yoksa hülyası mısın
konuşursun, sözlerin dâre çeker canımı
susarsın, çaresizlik büyütür isyanımı
siyaha boyanınca, kanatlanır mı yürek
hangi harfin başını bekliyor şimdi melek
kasîde, hangi şehrin âşiyânında güzel
bulutlu havalarda parlayan aydır gazel
yine mest, yine sarhoş bahçendeki mumyalar
canlanıyor taşların kalbinde sardunyalar

fildişinden heykel mi taşıyorsun elinde
yine bir raksın mumu yanıyor gözlerinde
en hâkî denizini verdim sana ömrümün
dilediğince yıkan sularında gönlümün
sürmek mi istiyorsun masal arabasını
getireyim kapına devlerin en hasmı
ölümsüz meyvesini sundum hayal bağımın
dehâsında bulmuşum seni yalnızlığımın
celî bir kavis miydin, sokuldun yüreğime
hattı hümâyûnunla sultan oldun evime
hendeseyi titretir endamın leyl-ü Nehar
bu aşkı destan gibi yazıyor fırtınalar
yüzündeki çizgiler kûfî midir, sülüs mü
aradığın define İrem mi, Endülüs mü

sen ey yardım sevenim, ruhumu derde saldın
yalnızlığım ağlarken gülenim, nerde kaldın
azimli bir yüreğin yorgun kimyasında mı
sevda denklemlerinin memnu dünyasında mı
her pazartesi ahım kapında helak olur
her cuma karanlığın kuşları leylâk olur
kâşifin benim gülüm, görmediğin yine ben
buseydin sana benden bakanı görünmeden
anlardın; her macera tende rü'yet gibidir
oysa sende gördüğüm, sana gurbet gibidir

utangaç bir merhamet saklıyorsun sesinde
sahraya dönüyorum baharın ötesinde
gizlice bir nikâhtır o arzuhal, o kamet
sensizlik, yollarımda bir değil,bin kıyamet
bu tebessüm rüya mı, bu istifham uğru mu
âh bir çoğaltabilsem yüreğinde ruhumu

bilmezsin ayrılığın ağı kokan dilini
hâtıra bırak bana oyalı mendilini
Ege uygarlığını çağrıştıran tarihin
Asya'nın bağrı kadar muammalı ve derin
arı sütü damlarken kaygan kirpiklerinden
görünmez bir mürekkep akar iliklerinden
yüreğin, âh yüreğin, bir hüzün lâlesi mi
masallar ülkesinde Zengibar kalesi mi
kapısına bir türlü varamadım,
a gülüm hudutlarında bile duramadım ,
a gülüm ipeğimi elimden aldı pusathâneler
bulamaz kaybedilen nûn'u rasathaneler
hummalı bir kovanda bal yapan arı mısın
hayatımın ansızın kopan damarı mısın
paslandı buzdağları ortasında çeliğim
gözlerinden hâtıra kaldı kekemeliğim

kervanında kaybolan bir bezirgan gibiyim
kaktüslerin diline düşen figân gibiyim
her köşede bir meddah anlatıyor âhımı
bilmiyor, kirpiğinden almışım siyahımı
uğrunda, kralların bahtı solsaydı, gülüm
Amerika, yolunda kurban olsaydı, gülüm
bir Kafkas figüründe bulurdum son izini
Efeler diyarına çevirirdim yüzünü
eşkıya vurgunudur seni benden ayırmak
çalıkuşunu yakan bir rüyayı haykırmak
gölgelere gecenin künhünü hatırlatır
ayrılıklar bazan da gölgeleri ağlatır

sükûnla savaşıyor hislerim kıyasıya
sevdiğini bilirim uykuyu doyasıya
süslenmek istiyorsan, ruhumu boynuna tak

bu firuze özgürlük yalnız senin olacak
bastığın her hücremde otuz sekiz çizgi var
baktığım her duruşun muammalı bir duvar
suskunluğun taş gibi, gülüşün berrak değil
neden vivien kokar baharın, leylâk değil
gözlerin bir zamanlar toprağın sahibiydi
bakışların bir tutam gül yaprağı gibiydi
insanlar kıvranırken ejderlerin ağında
ceylan gibi yürürdün o hayal sokağında
yine de, yokluğumun en şüpheli çağıydın
tenhâlarda ağlayan bir okul kaçağıydın
karanlık korkutamaz gülüm seni, vururum
katil yüzlü cinlerin karşısında dururum
yeter ki, o nâzenîn kalbin emîr buyursun
kâinat yıkılsa da, yüreğimde uyursun

3.68 KENDISINE

KENDİSİNE

Sen ey şehrin yerlisi, cesur, kararlı mühür
Sen ey inatçı kıskanç, alçak gönüllü ve hür
Karanlık geceleri korkutsa da günahım
Kızlar Kayası gibi dikilip kaldı âhım
Sefere çıkanların tatlı rüyâsı mısın
Rûhumun cellâdı mı, yoksa hülyâsı mısın
Konuşursun, sözlerin dâre çeker canımı
Susarsın, çâresizlik büyütür isyânımı
Siyaha boyanınca, kanatlanır mı yürek
Hangi harfin başını bekliyor şimdi melek
Kasîde, hangi şehrin âşiyânında güzel
Bulutlu havalarda parlayan aydır gazel
Yine mest, yine sarhoş bahçendeki mumyalar
Canlanıyor taşların kalbinde sardunyalar
Fildişinden heykel mi taşıyorsun elinde
Yine bir raksın mumu yanıyor gözlerinde
En hâkî denizini verdim sana ömrümün
Dilediğince yıkan sularında gönlümün
Sürmek mi istiyorsun masal arabasını
Getireyim kapına devlerin en hasını
Ölümsüz meyvesini sundum hayal bağının
Dehâsında bulmuşum seni yalnızlığımın

Celî bir kavis miydin, sokuldun yüreğime
Hattı hümayununla sultan oldun evime
Hendeseyi titretir endâmın ley-ü nehâr
Bu aşkı destan gibi yazıyor fırtınalar
Yüzündeki çizgiler kûfî midir sülüs mü
Aradığın define İrem mi Endülüs mü
Sen ey yardım sevenim, ruhumu derde saldın
Yalnızlığım ağlarken gülenim, nerde kaldın
Azimli bir yüreğin yorgun kimyasın da mı
Sevda denklemlerinin memnû dünyasında mı
Her pazartesi âhım kapında helâk olur
Her Cuma karanlığın kuşları leylâk olur
Kâşifin benim gülüm, görmediğin yine ben
Bilseydin sana benden bakanı görünmeden
Anlardın; her macera tende rü'yet gibidir
Oysa sende gördüğüm, sana gurbet gibidir
Utangaç bir merhamet saklıyorsun sesinde
Sahraya dönüyorum baharın ötesinde
Gizlice bir nikahtır o arzuhal, o kâmet
Sensizlik, yollarımda bir değil, bin kıyamet
Bu tebessüm rüya mı, bu istifham uğru mu
Âh bir çoğaltabilsem yüreğinde ruhumu
Bilmezsin ayrılığın ağı kokan dilini
Hâtıra bırak bana oyalı mendilini
Ege uygarlığı çağrıştıran tarihin
Asya'nın bağrı kadar muammalı ve derin
Arı sütü damlarken kaygan kirpiklerinden
Görünmez bir mürekkep akar iliklerinden
Yüreğin, âh yüreğin bir hüzün lâlesi mi
Masallar ülkesinde Zengibar kalesi mi
Kapısına bir türlü varamadım, a gülüm
Hudutlarında bile duramadım, a gülüm
İpeğimi elimden aldı pusathâneler
Bulamaz kaybedilen nûn'u rasathaneler
Hummalı bir kovanda bal yapan arı mısın
Hayatımın ansızın kopan damarı mısın
Paslandı buzdağları ortasında çeliğim
Gözlerinden hatıra kaldı kekemeliğim
Kervanında kaybolan bir bezirgân gibiyim
Kaktüslerin diline düşen figân gibiyim
Her köşede bir meddâh anlatıyor âhımı
Bilmiyor, kirpiğinden almışım siyahımı
Uğrunda, kralların bahtı solsaydı, gülüm

Amerika, yolunda kurban olsaydı, gülüm
Bir Kafkas figüründe bulurdum son izini
Efeler diyârına çevirirdim yüzünü
Eşkıyâ vurgunudur seni benden ayırmak
Çalıkuşunu yakan bir rüyayı haykırmak
Gölgelere gecenin künhünü hatırlatır
Ayrılıklar bazen de gölgeleri ağlatır
Sükûnla savaşıyor hislerim kıyasıya
Sevdiğini bilirim uykuyu doyasıya
Süslenmek istiyorsan, ruhumu boynuna tak
Bu firûze özgürlük yalnız senin olacak
Bastığın her hücremde otuz sekiz çizgi var
Baktığım her duruşun muammalı bir duvar
Suskunluğun taş gibi, gülüşün berrak değil
Neden vivien kokar baharın, leylâk değil
Gözlerin bir zamanlar toprağın sahibiydi
Bakışların bir tutam gül yaprağı gibiydi
İnsanlar kıvranırken ejderlerin ağında
Ceylan gibi yürürdün bir hayal sokağında
Yine de, yokluğumun en şüpheli çağıydın
Tenhâlarda ağlayan bir okul kaçağıydın
Karanlık korkutamaz gülüm seni, vururum
Kâtil yüzlü cinlerin karşısında dururum
Yeter ki, o nâzenîn kalbin emir buyursun
Kâinat yıkılsa da yüreğimde uyursun

3.69 kibirli gülü temsil ettigi mesneviye

kibirli gülü temsil ettiği mesneviye

bağının kapısında unutan O'ydu beni
bembeyaz rüyalarda simsiyah koydu beni
denizin ortasında gemileri yakarken
cihangir aynalardan Endülüs'e bakarken
göğsümden akan kanın tomurcuğuydu gülüm
kamaşan gözlerimde sanki kuğuydu gülüm

kelepçeliyim diye, reddeden O'ydu beni
ağdaki balık gibi çaresiz koydu beni
şimdi enkâzındayım batık değirmenlerin
ardında yürüyorum kırılan dümenlerin
dalgaların sihriyle zehirlenen gemiyim
kaptanlar âleminde soylu bir acemiyim

bir ekim akşamında öldüren O'ydu beni
tuhaf bir bekleyişte âvâre koydu beni
ansızın dolu gibi vurdu başaklarımı
bilemiyorum, yüzüm gri midir, sarı mı
içim sanki ateşi yudumlayan nargile
çektiğimi görünce ağlıyor kuşlar bile

şehlâ bir uçuruma bırakan O'ydu beni
katranlı bir mevsimin koynunda koydu beni
ayak izlerim bile başkaldırdı tenime
deliren tapmaklar yürüyor mahzenime
yeter, bu yük eziyor ağustos böceğini
yeter, melal mahkûmu gördü göreceğini

3.70 kokladigi çiçege

kokladığı çiçeğe

kırmızı gül koklarsa kırmızı gül, ne olur
mutluluk aynasında gülmek bahane olur
ölümlü yaralardan süzülse de kanları
denizi yutan ejder, masal kahramanları
yüzünü görmek için koşturdu atlarını
yırtıcı kuşlar bile kırdı kanatlarını
bense, çıplak ayakla su üstünde yürürken
yanımda, unutulmuş günleri götürürken
vurulan bir korsanın titreyen sesi gibi
okyanusta kaybolan Hindu teknesi gibi
sahile varmak için çırpınıp duruyorum
bir de, bana geldiğin hayaller kuruyorum
mahpus, kendini yakan efsanelerde gövdem
ruhum ki, yaprağına bile razıydı herdem
onu bir sultan gibi omuzunda taşırdı
mevsimleri aşarak sonsuza ulaşırdı
var olduğunu bilmek tesellimdir, a gülüm
ummadığın elçiler gelse kapı, gülüm
bu şairin kalbini yine koklamaz mısın
O'ndan bir hatırayı bile saklamaz mısın

3.71 KOPARDIN

KOPARDIN

Bir hicran çölüne bıraktın beni
Kalbine girdiğim yolu kopardın
Yaydın üzerime yalan gölgeni
Adını andığı dili kopardın

İçimden boşluğa savruldu külün
Hüznün ateşiyle yandı kakülün
Yıllardır ruhumda öten bülbülün
Her seher konduğu dalı kopardın

Uzattıkça sana boş ellerimi
Birer birer yıktın hayallerimi
Bilmem, ölü müyüm, yoksa diri mi
Saçımdan son siyah teli kopardın

Gönlümde aşkınla hergün yeşeren
Göğü yıldız yıldız önüme seren
O güzel, bembeyaz gülü kopardın

3.72 küsüp giden sinan'a

kŸsŸp giden sinan'a

yakamadõõn bir meş'%le dağõnda
bakamadõõn, yŸzŸm soldu bağõnda
dilsizlerin dudağõnda sšz oldum
ozanlarõn kopuzunda kšz oldum
ateşimde yandõ sevda cinleri
ansõzõn vurdular gŸvercinleri
kopsa da, bahara açõlan perde
kŸsmek bize yakõşõr mõ bu yerde

ben kŸsemem, kurusa da kšklerim
kšşelerde melŸl melŸl beklerim

ceng%verler fõrtõnayla savaşõr
korkak olan korkusuna kavuşur
kŸskŸnlŸğe boyun bŸken tanõğõn
mahkemeden umut kesen sanõğõn
yŸreğinde yaralõdõr yargõçlar
yeraltõnda kõvranõyor sorguçla
r kŸsŸp giden ecel nerde, ruh nerde

kŸsmek bize yakõşõr mõ bu yerde

ben kŸsemem, gŸlŸm beni vursa da
unutamam, kanadõmõ kõrsa da

gŸnbatõmõ kelepçeler õslanõr
her eşkõya bir tepeye yaslanõr
hŸznŸn damlasõnda batar kayõklar
ruhum tenh%larda O'nu sayõklar
ayaklarõn kopar prangalardan
umutlarõn çõkar yšrŸngelerden
dŸşsek de şif%sõ olmayan derde
kŸsmek bize yakõşõr mõ bu yerde

civan gŸlŸm, haykõrsana, nerdesin
belki de bin yõllõk peykelerdesin

šlŸ bir kobradan yeşeren toprak
bir servi dalõnda olur mu yaprak
yõlanlarõn yŸzŸ neden gizlidir
kuyruklarõ bile iki yŸzlŸdŸr
gŸlŸmser binlerce dudakta zehir
engereğe teslim oluyor şehir
içimiz kururken menekşelerde
kŸsmek bize yakõşõr mõ bu yerde

ben kŸsemem, šldŸrse de gŸl beni
kapõsõnda bõraksa da kul beni

3.73 m sitki aras'a

m sıtkı aras'a

anlamadı Aras'ın bana dost olduğunu
vadisinde "hû" çeken ruhların peşindeyim
bilemedi suların bende mest olduğunu
fırtınalar kopsa da, ben O'nun düşündeyim

miğferi fetih kokan bir garip handır
Araş günaşırı sefere çıkar dağlar üstüne
katillerin elinde bir damla kandır

Araş öfkeliyken bulanık akar bağlar üstüne

âh, gülümle bir sabah kıyısında yürüsem
balıklar bir ağızdan haykırsalar: Vefasız!
eşsiz bir saray gibi hülyasını bürüsem
ölüm bile uyuşa toprağında, cefâsız

tek ırmağı ben olsam kalbindeki havzanın
O'nun avuçlarından dökülsem denizlere
künhünü hatırlasa okunan ilk ezanın
gülüm zindan etmese bu destanı bizlere

gitti, pençelerini kalbime saplayarak
öfkeli her kaplanın merkezinde duran, O
kararmış bulutlardan yıldırım toplayarak
avlanan kekliği de, avcıyı da vuran, O

beni adam yerine koyar mı, bilmiyorum
ıslanır mı ruhumuz Aras'ın sularında
bu kızıl çığlıkları duyar mı, bilmiyorum
şehzade olur muyum birgün uykularında

3.74 mahmut balci'ya

mahmut balcı'ya

aldırma, kaldığıma tenhâda böyle sessiz

derdime vâkıf olan simurg bile çaresiz

asırlar taşıyacak alnında mühür gibi

yurdunda en karanlık zindan bile hür gibi

magmada yeşerecek sevdayı bulan tohum

güneşin filizidir toprak altında ruhum

bulutları sükûna kavuşturan bu iklim

ölüleri umutla buluşturan bu iklim

üç mevsimi alacak acılar beldesinden

mavi kuşlar uçacak zamanın ötesinden

esrik bir mezarlıktan geçince yollarınız

kemiklerin diline düşecek halleriniz

üç boyutlu bir yağmur yağacak üstünüze

tabutlar ağlayacak sizin de bahtınıza

kâinat bu ebedî destanı konuşunca

her kurşun bir yürekte lâleye dönüşünce

rengini kalbimin renginden alacak

gülüm bu sevda kitabında sultan olacak

gülüm beni anlamasalar, deseler de: Masalcı!

yiğitlerin rüyası yetim kalır mı, Balcı

gülüme kavuşmadan ölsem de kuytularda

biliyorum, bu rüya büyüyecek sularda

3.75 nakisina

nakışına

ölünce, rüzgar olur atların yeleleri
sevda seninle alır en muhkem kaleleri
kutsal bir mühür mü var, nedir nakışlarında
kimlere mektup yazdı telin bakışlarında
güneşin kollarında dolunayken bilmece
hilale dönüşürdü gergefinde her gece
Malazgirt ovasında sultan olurdu ilmek
buydu binlerce yılın oyasında dirilmek
iğnesinin ucundan bakardı gökyüzüne
dudakdeğmez yapardı aşıkların sazına
kilimlerde Selçuklu şamdanları yanardı
görenler nakış değil, tavuskuşu sanardı
gönlümün esrarından çıkardı her deseni
kalbimin kasnağında işledi gülüm seni
hayalinin battığı yerde vuruldu zaman
yüzünde çiçek oldu parmağından sızan kan
ruhumun kitabında okundu gülün adı
perçemindeki ışık gözlerinden yansıdı
nakş-ı kün nağmesidir, tesbih çeker derinde
cenneti çağrıştıran narin motiflerinde
çağlıyor terennümü yürüksemailerin
dalları hışırdıyor nzenin servilerin
bir yanda sonsuz tt, bir yanda şanlı ezel
goncanın bir gergefte gül açması ne güzel
O'na baktığım akşam gözüme ay göründü

kulübeler içimde nakışhaneye döndü
kirpiğinin ucunda ışıldadı yıldızlar
nakışta düşlerini mahmuzladı genç kızlar
kokusunu devşirdi yurdumun kekiğinden
kirpik oya damladı, tığından, mekiğinden
kurtlar, kuzular içti suyundan kana kana
gülüm, sende tarihi armağan etti bana

3.76 Nenelerine

Nenelerine

zifirî köşelerde arayıp bulamadım
gecenin saçlarını tarayıp bulamadım
bir hayalin ardında tuğyan oldu seneler
nerede olduğunu bilirsiniz, neneler
baharını kaybetmiş kızın kimliğinde mi
bir annenin sahile akan iliğinde mi
içimde büyüdükçe büyüyen bir kıymık var
hududumu kaplıyor belâ renkli bir duvar
görenler tanımadı kasabamda, köyümde
ay ve güneş tutuldu aynı saat göğümde
sorduğum her durakta tükendi bahaneler
nereye gittiğini bilirsiniz, neneler
ölü bir karanlığın atlasında mı gülüm
kuruyan ırmakların deltasında mı gülüm
katranlı bir denizde batan yelkenlide mi
Tûfan'da bulutlara tırmanan gemide mi
bir şakayık gönderin bana vardığı yerden
âşinâ bir süreyyâ gibi durduğu yerden
ayağımda nalınlar, saçımda aklar ateş
elbiselerim ateş, evler, sokaklar ateş
âteşin bir hayalin uğrunda yandı içim
O'nun bakışlarıyla alevlendi sevincim
düğmeler tutuşuyor; akkorlaştı iğneler
kurtarın bu cefâdan yüreğimi neneler
merhamet pınarları aksın ellerinizde
boğulmasın kayığım bu ateşten denizde
karanlık bir odada gösterin bana O'nu
görmesin gözlerimin kıpkızıl olduğunu
bir şairin bir gülü istemesi suç mudur
yoksa bu aşk, akşamı ölümlü onu; mudur

3.77 Nerdesin

Nerdesin

nerdesin ey evini bebeklerle donatan
beyaz gecelerimde mehtabımı kanatan
çeşmeden su dolduran çobanın kabında mı
Ayvazoğlu yiğidin Güller Kitabı'nda mı
nerdesin?!..O ihmâle uğrayan yüzün nerde
gecelere ne oldu, mutlu gündüzün nerde

sürgün bir şehzadenin kalbinde mi büyüdün
kederli bir sultanın tahtında mı uyudun
buzlayan kalemlerin mürekkebinde misin
balığın karnındaki suyun dibinde misin
rahipler senin için kırıyormuş haçını
emânet mi bıraktın bulutlara saçını
o gelincik tacını uğrular mı giyindi
ardınsıra yürüyen kapıkulu neyindi
neden zincirliyordu ayak bileklerini
sen hâlâ tanımadın sorgu meleklerini

nerdesin, kibrit yakan cinin avucunda mı
yüreğimde korlaşan demirin ucunda mı
çaydaçıra oynayan kızlara mı karıştın
Selim Han'ı özleyen sazlara mı karıştın
taşlaşan hükümdarın mağarasında mısın
ölümsüz bir havuzun altın tasında mısın
Marmara'da uyuyan sunakta mı gizlendin
perilerin kaldığı konakta mı gizlendin
İstanbul'u koruyan ermişin elinde mi
sarıkızın ışıklı saçının telinde mi
kan kalesi burcunda arasam, bulur muyum
umutlar toprağında yağmurun olur muyum

parlayan her define sende acıymış meğer
bu sefil tiryakiyi birgün ararsan eğer
çocuğun taş attığı yerde bulursun O'nu
nazar kıl çekilen her derde, bilirsin O'nu
saklanmadım gölgeler yurduna senin gibi
gün olur, sarılırsın bana kefenin gibi
hâlimi hep tersinden anlayanım, nerdesin
yüreğimle saklambaç oynayanım, nerdesin

3.78 NEREDEN BILECEKSIN

NEREDEN BİLECEKSİN

O eski hülyaların sahile vurduğunu
Yakama bir muamma taktığım gün hatırla
Gurbetin mahşerimde bir sıla bulduğunu
Dağlar gibi eriyip aktığım gün hatırla

Nereden bileceksin, şehrin sokaklarında
Kaybolan ışıkların gözlerim olduğunu
Her seher yüreğimde açan karanfillerin
Her akşam ellerimde sararıp solduğunu
Nereden bileceksin

Kim bilir, belki bir gün kapıma geleceksin
Siyah tüylü martılar yorgun pencerelerde
Benimle ağlayacak benimle güleceksin
Göğsümde ızdırabı deniz fenerlerinin
Hayatımdan fışkıran hüzne gömüleceksin

Her şairin bir gülle bahtiyar olduğunu
Bir sana bir göklere baktığım gün hatırla
Gönlümün kahrın ile ihtiyar olduğunu
Sigaramı sessizce yaktığım gün hatırla

Bilemezsin içimde bir denizdir yaşamak
Sen denizin en uzak noktasında şen şakrak
Ben kırgın dalgalarla avunurum derinde
Gemilere yosunlu mendiller bağlayarak

Nereden bileceksin fesleğen köklerinin
Hercai bulutlardan bıkıp usandığını
Ansızın kayıveren yıldızların ardında
Vuslatı bekleyen bir kalbin yandığını
Nereden bileceksin

Yağmura boyun büken susuz topraklar gibi
Kim bilir belki bir gün kapıma geleceksin
Sinesinde bi-vefa bir sırrı saklar gibi
İnfazına yürüyen ölü tutsaklar gibi
Gözlerinin hicranlı yaşını sileceksin

Tatlı bir rayihanın göklere dolduğunu
Irmaklara karışıp aktığım gün hatırla
Gölgelerin ruhumu görüp kaybolduğunu
Mavi bir şimşek gibi çaktığım gün hatırla

Gülümse ve uzaklaş çünkü anlayamazsın
Bu kopan fırtınayı Yusuf'un yüreğinde
Koyu bir çaresizlik ayinidir yalnızlık
Züleyha'nın menekşe büyüyen gözlerinde

Nereden bileceksin kayalara tutunan
Devlerin birer birer vurulup öldüğünü
Rüyaları süsleyen eşsiz mücevherlerin
Bir dervişi görünce yere döküldüğünü
Nereden bileceksin

Kim bilir belki bir gün kapıma geleceksin
Kollarında rüzgarlı bir deprem karanlığı
Kapı aralığından sessizce gireceksin
Işıldayan bu gönül şahikası önünde
El pençe divan durup sen de eğileceksin

Bülbülün lalezardan neden kovulduğunu
Bu hayal zindanını yıktığım gün hatırla
Balığın susuz kalıp suda boğulduğunu
Acılar evreninden çıktığım gün hatırla

3.79 O AKSAMDI

O AKŞAM

ışıklı tellerine takıldı ayaklarım..
karşımda alev alev duran kirpiklerinin..
kapattın yüreğimi karanlık evlerine
bana kim olduğumu soran kirpiklerinin..
o akşam yakamozlar gibiydi bakışların..
akdeniz gözlerinin damlasıydı o akşam..
sağnak sağnak boşaldın çorak topraklarıma
tebessümün göklerin cilasıydı o akşam..
bir anda kelepçeli buldum ellerimi
varlığın gurbetimin sılasıydı o akşam
dağları birer birer devirip sana gelmek

gönlümün en ateşli duasıydı o akşam..
sakıncalı saatler yaşadım yollarında..
yüzün sanki sonsuzluk şuasıydı o akşam..
aldandım bulutlara uzanan ellerine
bu sevda ömrümün son sevdasıydı o akşam..
gülleri, sümbülleri kıskandıran endamın
merhametsiz derdimin devasıydı o akşam..
oysa anlayamadım ızdırap olduğunu
içimde bir heyula,bir serap olduğunu
her lahza çöktüğünü ve harap olduğunu..
bilemedim ne deniz ne mehtap olduğunu..
meğer kalbin kalbimin belasıydı o akşam..

yakalanmamalıydım esrarlı penceresine
ruhumu yumak yumak saran kirpiklerinin
tehlikeliydi konmak yeşil penceresine
şimdilerde boynumu vuran kirpiklerinin

3.80 o nu anlatan kitab a

o nu anlatan kitab a

O'ydu, kırık bir camdan bakarken özlediğim
O'ydu, yapraklarında umutlar gizlediğim
ölümcül bir hülyada mumçiçeği bir anlık
O'ydu, karanfil gibi mahrem, derin, karanlık
saltanat kayıkları yüzüyor doğusunda
kırmızı bir dolunay geziyor kıyısında
ipeğini en güzel rüyalarda dokudum
destanını dumanlı gecelerde okudum
O'ydu, tenhâ bir evin sularına karışan
O'ydu, hayal burcunda şiirlerle yarışan
siyah bir tanyerinde beklediğimdi benim
güllerini uzaktan kokladığımdı benim
gizemli bir şarkıydı ötelerden duyulan
isyankâr bir korkuydu evrenime yayılan
hayatımın mermeri çatladı baharında
güvercinler boğuldu sesinin buharında
anılar sehpâsında perçinli belâm benim
aşkımı dâre çeken vefasız leylâm benim
kötürüm bir vadide geziyor kurbanları
aldı avuçlarına, öptü ısırganları

3.81 o'ndan kalan fotografa

o'ndan kalan fotoğrafa

kalbim hep o hülyayı anar, baktıkça sana
teselli buluyorum yüzünde, anlasana
oysa aldatılıyor tablolar meyhanede
bir yanda resimleri yakan Eflâkî Dede
öbür yanda Balıklı Manastırı'nda sinsi
seni görebilseydi Leonardo Da Vinci
Monna Lisa dünyaya elleriyle bakmazdı
ressamlar istese de, fırça resim yapmazdı

ölümü sorguluyor bakışların, gülerek
taşır mı bu azabı içimde Binbirdirek
geyikleri ürküten bir cinnettir varlığım
senin merhametine kaldı bahtiyarlığım
bu ne amansız ateş, bu ne tanımsız ölüm
bari fotoğrafında beni reddetme gülüm
gri bir bulut gibi giyinmişsin zamanı
balmumu gözlerindir yüreğimin kemanı
ellerini okşasam, bilmem uyanır mısın
yanında boyun büken adamı tanır mısın
o adam, siyahlara bürünmüş, bağrı yanık
o adam, bir gül için gece-gündüz uyanık

3.82 ODASINA

ODASINA

Birgün seni müzeler cavidanı sayarlar
Ruhumu mumyalayıp mahzenine koyarlar
En güzel rüyaları koyrnunda gördü gülüm
İffetli aynalarda saçını ördü gülüm
Bilmiyor, hayalini duvara astığımı
Volkan gibi konuşup, kan gibi sustuğumu
Hangi köşene koydu oyuncak bebekleri
Ayıları, kuşları, ıslak kelebekleri
Kitaplar okudu mu acılarıma dair
Düşlerine girdi mi kan tüküren bu şair
Şair ki, doludizgin bir yangında bunalan
Kendi ruhundan kopan çığın altında kalan
İçinde ne belalı yolların kıvrandığı

Cinnetlilerin bile O'nu deli sandığı
Bir dünya atlasında vesikalık bir adam
Ardında gölgesiyle kıvrılan puslu idam
Ey nesih yüzlü oda, söyle bana derinden
Birgün bu gam heykeli ölürse kederinden
Gülüme haber salıp çığlıklar atarmısın
Sen de soylu şairi bir pula satar mısın?

3.83 odasina

odasına

birgün seni müzeler câvidânı sayarlar
ruhumu mumyalayıp mahzenine koyarlar
en güzel rüyaları koynunda gördü gülüm
iffetli aynalarda saçını ördü gülüm
bilmiyor, hayalini duvara astığımı
volkan gibikonuşup, kan gibi sustuğumu
hangi köşene koydu oyuncak bebekleri
ayıları, kuşları, ıslak kelebekleri
kitaplar okudu mu acılarıma dâir
düşlerine girdi mi kan tüküren bu şâir
şâir ki, doludizgin bir yangında bunalan
kendi ruhundan kopan çığın altında kalan
içinde en belâlı yolların kıvrandığı
cinnetlilerin bile O'nu deli sandığı
bir dünya atlasında vesikalık bir adam
ardında gölgesiyle kıvrılan puslu îdam
ey nesih yüzlü oda, söyle bana derinden
birgün bu gam heykeli ölürse kederinden
gülüme haber salıp çığlıklar atar mısın
sen de soylu şâiri bir pula satar mısın

3.84 oturdugu mahalleye

oturduğu mahalleye

hangi mahallesin sen o şehirde, nerdesin
belki de bir ırmağın döküldüğü yerdesin
çilekeş aynalardan görünür sana hâlim
her akşam gözlerinde kayboluyor hilâlim
yeşil misin, rengini alayım bahçelerden
karanlıkta mı kaldın, sorayım gecelerden
bilinir mi, gölgeler vadisinde bir ırmak

haykırmak istiyorum gelip sana, haykırmak
ulaşsam da dünyada en çaresiz sona ben
bu eflâtun ülkede mülteciyim O'na ben
çağırsaydı, düşerdim gül kokan yollarına
gizlenirdim baktığı ağacın dallarına
O'nda bezm-i muhabbet soylu ve asudedir
gözleri beytülgazel, saçları kasidedir
uzaktan gölge gibi görebilsem de, yeter
hasreti yüreğimde cehennem gibi tüter
göster bana sessizce baktığı duvarları
bastıkça cemrelenen, çiçeklenen karları
yanağında terleyen bulutları ver bana
sihriyle filizlenen tohumu göster bana

kaldırım taşlarını yakar mıydı yürürken
dağların tepesine bakar mıydı dururken
titretir miydi şehri ve külhan beylerini
döker miydi kuşların sevdalı tüylerini
hangi cami önünden geçip gitti göklere
hangi göz, arkasından eriyip aktı yere
oturduğu mahalle, bari sen duy sesimi
öteden gülümseyen O'nun feracesi mi
vahşî bir yenilgiye düşmeden, ruhumla gel
bâb-ı hümâyûn olan evine sen de yönel
tutunduğum son umut terketmeden göğümü
oturduğu mahalle, ver bana övdüğümü

3.85 PISMANLIK VE HÜZÜN

PİŞMANLIK VE HÜZÜN

Elim silahlı sermayem: Gurur
Ne çiçekler benim; ne ben çiçeğim
Bir gün hesap için divan kurulur
Ayaklar altında kalır yüreğim
Elim silahlı sermayem: Gurur
Korkarım beni de alnımdan vurur

Pişmanlık ve hüzün hep yığın yığın
Bütün varlığımdan soyuluyorum
Ortasında kaldım bir bataklığın
Kurtarın dostlarım, boğuluyorum
Pişmanlık ve hüzün hep yığın yığın
Bahçesi harâbe tüm insanlığın

Karşımda yokluğun alev gözleri
Zindanlar içinde zavallı ruhum
Mükâfat mı, bana şu kan gölleri
Yoksa işkence mi, avutulduğum
Karşımda yokluğun alev gözleri
Bana diş biliyor yıllardan beri

Dilene dilene eğilmiş belim
Yüzüm kaktüs yaprağına benzemiş
Bİlmiyorum, neden böyle tembelim
Kim bana 'çalışma, yaşarsın' demiş
Dilene dilene eğilmiş belim
Artık görmüyorum, sağırım, kelim

Acaba çıkar mı yollarım düze
Yoksa yokuşlar mı öldürür beni
Birgün kavuşursam belki, gündüze
Talih bir defacık güldürür beni
Acaba çıkar mı yollarım düze
Sonsuzluğa, mutluluğa, denize.

3.86 RÜVEYDA

RÜVEYDA

fezayı bağlayarak yorgun kanatlarına
bir güvercin uçurup kıtalar arasından
çağırdın beni
geçerek birer birer sürgün kanyonlarını
derbeder koşup geldim ışıldayan tahtına
yarım koyup bir bardak kurşun rengi çayımı
yıkarak yalnızlığa kurduğum sarayımı
yetim çığlıklarımı duyurmak üzere sana
koşup geldim; iliştir beni memnu bahtına

adını söylemek istemiyorum
her hecesi amansız bir kor dudaklarımda
her harfine yıllardır şimşeklerle yarıştım
zindanlara karıştım, ölümlerle tanıştım
adını söylemek istemiyorum
Rüveyda dediğim zaman

anla ki, senin için yürüyor kelimeler
çığlığımın atardamarlarından

hangi yıldızdır bilmem, gözlerin
kayar da üzerime Rüveyda
önce tuhaf bir deprem yayılır bedenime
sonra açılır önümde ıstırab vadileri
silik renkleriyle adımlarıma
çözülmeye yüz tutan bir mazi mühürlenir
hayalin bittiği menfeze doğru
alaca bir at koşar içimde
zamansız, mekansız nefese doğru

uslanmaz bir yürek taşıdığıma dair
yaygın bir kanaat dolaşır aynalarda
oysa Rüveyda
baştan başa ben
kevser akan, gül kokan bir kalbin filiziyim

kitaplara sürdüğüm kapkara lekelerden
bir anlatsam nasıl utandığımı
bir doğrulsam eğrildiğim yerden
ağarır tanyeri nilüferlerin
alaca bir at koşar içimde
ezer toynaklarıyla anılarımı

sular köpürmemeliydi Rüveyda
kırılmamalıydı ıslak dalları hasret selvilerinin
ben zehire alışkınım, şerbete değil
rüyalar nefret eder avare duruşumdan
kabuslar çekerek ancak derdimi yeryüzünde
sen gün boyu simsiyah bir ufukla beraber
ben her gece bir mehdi türküsüyle çilekeş
yargılamak için zeval kayıtlarını
inkilap bekliyorum

hangi umut çiçeğidir bilmem, ellerin
uzanır da gönlüme Rüveyda
derinden bir ok saplanır bağrıma
beynimi çağıran bir sese doğru
alaca bir at koşar içimde
zamansız, mekansız nefese doğru

varlığın cinayettir memleketimde işlenen
akıtır kanını asil pehlivanların
yokluğun sükunettir kuşatır evrenimi
varlığın ve yokluğun ölümüdür baharın

artık eskisi gibi bakamıyorsun
göklerinde bir belkıs otururdu Rüveyda
binlerce gökkuşağı olurdu kirpiklerin
güneş bir ane gibi dururdu başucunda
artık dokunamıyor kakülün bulutlara
karalara bürünmüş saçlarında dolunay

3.87 sekiz haziran'da doganin, dogdugu ân'a siir

sekiz haziran'da doğanın, doğduğu ân'a şiir

doğduğun ân için teşbih çatladı
yeniden konuldu güllerin adı
sensiz, yüreğimi avuttu şiir
sehl-i mümtenîyi unuttu şiir
he'nin dudağında alevlendi nün
Leylâ'nın kabrinde uyandı Mecnûn
ruhum örselendi dertli dîl gibi
tutuştu yüreğim bir kandil gibi
tahtında ansızın vuruldu elem
doğduğun ân için kırıldı kalem
kinaye, mutluydu parmaklarında
çağladın ruhumun ırmaklarında
bulut, gözlerine yayılmak için
hilâl, kaşlarında bayılmak için
kapında beklerken küle döndüler
yüzünü görünce güle döndüler
çölde çiçeklendi kum fırtınası
yeniden titredi âşığın hası
varlığını hayal sandı Fuzûlî
sonunda tutuşup yandı Fuzûlî
mesnevi kokusu sindi odana
Nef'î bile hayran oldu edana
mecazını yıldızlara taşıdın
yalnızlığın zindanında ışıdın
sensizlikten soldu nice resimler
kıskandı ufkuna bakan mevsimler
saçlarında bahar gülümsemesi
kulağında kâtip meleğin sesi:
"Ey, birgün şâiri vuracak dilber

Allah-ü Ekber, Allah-ü Ekber!.."

3.88 SEKIZ HAZIRAN’DA DOGANIN, DOGDUGU AN’A SIIR

SEKİZ HAZİRAN’DA DOĞANIN, DOĞDUĞU AN’A ŞİİR

Doğduğu an için teşbih çatladı
Yeniden konuldu güllerin adı
Sensiz, yüreğimi avuttu şiir
Sehl-i mümteniyi unuttu şiir
He’nin dudağında alevlendi nun
Leyla’nın kabrinde uyandı Mecnun
Ruhum örselendi dertli dil gibi
Tutuştu yüreğim bir kandil gibi
Tahtında ansızın vuruldu elem
Doğduğun an için kırıldı kalem
Kinaye, mutluydu parmaklarında
Çağladığın ruhumun ırmaklarında
Bulut, gözlerine yayılmak için
Hilal, kaşlarında bayılmak için
Kapında beklerken küle döndüler
Yüzünü görünce güle döndüler
Çölde çiçeklendi kum fırtınası
Yeniden titredi aşığın hası
Varlığını hayal sandı Fuzuli
Sonunda tutuşup yandı Fuzuli
Mesnevi kokusu sindi odana
Nef’I bile hayran oldu edana
Mecazını yıldızlara taşıdın
Yalnızlığın zindanında ışıdın
Sensizlikten soldu nice resimler
Kıskandı ufkuna bakan mevsimler saçlarında bahar gülümsemesi
Kulağında katip meleğin sesi:
"Ey, birgün şairi vuracak dilber
Allah-ü Ekber, Allah-ü Ekber! . . . "

3.89 SEN GELIYORSUN

SEN GELİYORSUN

Sen geliyorsun; kuşlar geliyor bahçelerden
Papatya kokusu bir de, sen gelmeden önce

Nasıl tanıyorum bilsen geçtiğin sokakları
Biraz mahmur oluyor bakışları, fersiz, çaresiz
Ölü kelebekler görüyorum sokak köşelerinde
Duvar diplerine bırakılmış acılar
Yorgun ihtiyarlar bir de, gençliğini arayan

Sen tüm sokaklardan geçmişsin meğer
Hangisine baktıysam rengi bembeyaz
Bir dokun bin ah işit pencereden
Bir asker ağlıyor kenarında sessizce
Yavuklusunun adını unutmuş gözlerinde
Ne zaman biteceğini askerliğinin
Nereye gideceğini, kim olduğunu

Aklının karıştığı mahzenlerde
Bir adam izlerine bakıyor delice
Şimdi sen geliyorsun, biliyorum
Hayallerim geliyor, umutlarım, mutluluğum
Hiçbir şeyi görmüyor gözlerim
Gireceğin kapıdan başka

3.90 seni benim kadar sevemeyenler seni benden fazla sevebilir mi

seni benim kadar sevemeyenler seni benden fazla sevebilir mi?

seni benim kadar sevecek olan
başını taşlarda çürütmelidir
yarasına dikenleri sarmalı
kalbinde dağlan yürütmelidir

gözleri her sabah başka bir çeşme
her akşam krater, her gece duman
gökleri günboyu alevlenirken
boynunda bir kement olmalı zaman

yollar düğüm düğüm boğmalı onu
ıztırap sızmalı baktığı yerden
kaplan tutuşmalı, kurt inlemeli
saçından bir teli yaktığı yerden

sana benim kadar tutulmak demek

vurulmak demektir kartallar gibi
tacını, tahtını kaybetse bile
gülümseyebilmek krallar gibi

seni benim kadar sevecek olan
ruhunu kapından kovabilir mi
seni benim kadar sevemeyenler
seni benden fazla sevebilir mi

3.91 SENSIZ KALAN BU SEHRI

SENSİZ KALAN BU ŞEHRİ

sensiz kalan bu şehri yakmayı çok istedim

mavi bir aleve dönüştürdüm kalbimi bir anda
tutuşturmak istedim beni böyle umarsız
bırakıp gittiğin bu zalim şehri
yakamadım gözlerin dikildi karşıma bir caddenin tam ortasında
inanılmaz güzel bakıyordu gözlerime hafif ıslak
en özel en bilinmeyen türleri açmıştı papatyaların
hatıralarınla titriyordu içim kuşlar kanatıyordu gönlümü

gri bulutlar geçiyordu göğümden
anlamak üzreydim neron'un roma'yı neden yaktığını
karanlık bir koridor açıldı önümde anlayamadım
yenik düşmüş bir napolyon kadar mutsuzdum aslında
intihara kalkışan hitler kadar çaresiz
yakmak üzreydim ki bu şehri hatıraların
içli bir yağmur gibi boşandı üzerime

kediler geçti birden kavşaklarından şehrin
acı acı miyavladılar gözlerime baktılar kızgındılar kırgındılar
onlar da tutulmuşlar anladım sana bendeki kadar
onlar da terk ettiğin bu şehri çaresiz
yakmak istiyorlar yakamıyorlar

saçların dikildi karşıma bir sokak köşesinde
her telinde parmaklarımın izleri parlıyordu
benzersiz kokunu alıyordu kıvrımlarından rüzgar
gözleri doluyordu saçlarına bakan kedilerin
her biri bir kenarda darmadağın
çömelip kalıyordu yutkunuyordu

rengi kaçıyordu pencerelerde perdelerin

nereye yürüdüysem bakışın, duruşun, sesin
anladım söndürmeliyim tutuşan yüreğimi
kendimi yakmış olurum yakarsam bu şehri
çünkü sen her şeyinle bendesin

3.92 SENI BENIM KADAR SEVEMEYENLER

SENİ BENİM KADAR SEVEMEYENLER

seni benim kadar sevecek olan
başını taşlarda çürütmelidir
yarasına dikenleri sarmalı
kalbinde dağları yürütmelidir

gözleri her sabah başka bir çeşme
her akşam krater, her gece duman
gökleri günboyu alevlenirken
boynunda bir kement olmalı zaman

yollar düğüm düğüm boğmalı onu
ızdırap sızmalı baktığı yerden
kaplan tutuşmalı, kurt inlemeli
saçından bir teli yaktığı yerden

sana benim kadar tutulmak demek
vurulmak demektir kartallar gibi
tâcını, tahtını kaybetse bile
gülümseyebilmek krallar gibi

seni benim kadar sevecek olan
ruhunu kapından kovabilir mi
seni benim kadar sevemeyenler
seni benden fazla sevebilir mi

3.93 servis yapan kubilay'a

servis yapan kubilay'a

kapıdan girdiğinde görenler bayıldı mı
etrafa binbir çiçek kokusu yayıldı mı

önünde benim için eğildin mi Kubilay
ansızın, bir köşeye yığıldın mı Kubilay
oturanlar ayağa kaikmalıydı o yerde
anlamalıydı, neden düştüğümü bu derde
bastığı her noktada nabzımı duymalıydın
masasına mum diye ruhumu koymalıydın
sordu mu tenhalarda çürüyen kafesimi
işitti mi tavanda yankılanan sesimi
çayına yüreğimin acısını kattın mı
şüpheli bakışları uzağında tuttun mu
huzurunda durup el bağladın mı Kubilay
benim için sessizce ağladın mı Kubilay
çehresinde hüzün mü, tebessüm mü var idi
hüzünlüyken saçını arkadan bağlar idi
mutluluk yasemenler açardı gözlerinde
hülylı güvercinler uçardı göklerinde
sakın üzme Kubilay, o muamma gülmeli
O'na Boğaziçi'nden bakıyor Orhan Veli
ardında Lamartin'in göle sızan kanı var
Monna Rosa'yı bile unuttu kaldırımlar
O gülsün; çünkü handan olurum güldüğünde
selam söyle kalbimden, sana her geldiğinde

3.94 sevdigi renklere

sevdiği renklere

siyah benim, beyaz 0, bu sevda gökmavisi

ama bir tutsaklığın kitabıdır açtığım

önümde umutların ışıldayan kavisi

ardımda uğursuzluk zırıdanıdır kaçtığım

siyah, korkunun bile kaybolduğu derinlik

renkler can çekişiyor yörüngesinde, şaşkın

ateşin gölgesinde bulunur mu serinlik

kalır mı, bilinmeyen yerde hülyası aşkın

beyaz ki, içimizde sonsuzluğun rengidir
bembeyaz parıltılar taşır ebemkuşağı
hayat ki, doğrularla uğruların cengidir
dökülür karanlığı sevenlerin başağı

gökmavisi, kimbilir, belki yurdumuz olur
sırların çözüldüğü fısıltıyı duyarız
artık acı çekmemek bile derdimiz olur
onu da, sonsuzluğun hatırası sayarız

heyhat!..zeytin dalında saplarıdı sineme ok
saçlarımın akında vuruldu kelebekler
içimde gözlerinden kalan bir an bile yok
gülümden bir hatıra verin, sevdiği renkler

3.95 SON SARKI

SON ŞARKI

ey mona liza'nın kıskandığı el
bu kaçıncı bekleyiş trenlerin ardında
bin pâre olduğum kaçıncı bozgun
bir gün bu esrârlı hikâye biter
erzurum garında banklar üstünde
kalem bana kızgın, kitaplar kızgın
hasret katar katar uzayıp gider
içimde bir figân her düdük sesi
her vagon efkârlı bir uzun hava
göçmen kuşlar hâlâ dönmedi geri
kurumuş, evlerin karanfilleri

ey mona liza'nın kıskandığı el
sihrine bir defa dokunmak için
hep aynı şarkıyı söyleyip durdum
başımı umutsuz taşlara vurdum
vermedin bir siyah fotoğrafını
ya da bir hatıra parmaklarından
beni bir kaygısız neron mu sandın
hangi düşmanımın sözüne kandın
götür, senin olsun bütün ihtişâm
gece mahkûmuna kalır mı akşam

erzurum garından ayrılıyorum
banklar mütereddit bakıyor ardımsıra
abdurrahman gazi yokuşlarında
mecnun'la, kerem'le buluşacagiz
bu çâresiz derdi konuşacagiz
yollar kivrim kivrim, çetin ve uzun
daglar melânkoli, dereler hüzün
takvimleri görmek istemiyorum
karanliga dönmek istemiyorum

ey mona liza'nın kıskandığı el
bu kar yığınları cehennemden mi
bu sokaklar mahşerden mi geliyor
gürcükapı ihtirazı bilmezdi
altın kalpli zambakların
filizlendiği taşmağazalar
ilmek ilmek bileklerine
geçirmezdi nefret urganlarını
nerede dadaşın gür bıyıkları
aziziye neden böyle derbeder
solan renkler kimin, kaldırımlarda
ya bu erzurum erzurum değil
ya ben başkasıyım bu erzurum'da

ey mona liza'nın kıskandığı el
belki de o eski sinemalarda
hâlâ bir çin filmi oynamaktadır
çifteminareler mum ışığında
sonsuzluğa geçit aramaktadır
küskün çinileri yakutiye'nin
yine sessiz sessiz ağlamaktadır
ıssızlığa kurşun sıkan tabyalar

başına karalar bağlamaktadır

abdurrahman gazi yokuşlarında
ne mecnun ve kerem, leyla ve aslı
ne de çin filmlerinden kalan görüntü
alevli bir köpük sadece dünya
erzurum garına, banklar üstüne
dönüyorum çıplak ayaklarımla
yine kuşlar, yine rüzgâr ve yağmur
zavallı gözlerim kırmızı, mahmur
unutuyor sevda resimlerini
ey mona liza'nın kıskandığı el
o eşsiz, ebedî sılâdan mahrum
şarkıları sana bırakıyorum

3.96 su isteyisime

su isteyişime

bir su ver, dirileyim kuruyan köklerimde
bir köprü kur çıldıran nehirlerin kalbine
bir kuşun yuvasına götür gökkuşağını
karıncanın kırılan ayağına sar beni
ben ki, toprak altında bir devim, kurtar beni
okunu çek bağrımdan; yandı canım, bir su ver
ölü bir tenden bile perişanım, bir su ver

ağlıyor ateşimin gölgesinde, Neruda
Aragon mutlu aşkın yokluğunda çilekeş
her yerde bir tutuşan su istiyor geceden
her çeşmenin başında eşkıya gülümsüyor
bir çiçek at kararan duygular mahşerine
bir fidan dik bağına onurlu bahçıvanın
damarlarım çatladı; yandı kanım, bir su ver
dirilmek istiyorum a sultânım, bir su ver

gözleri birer birer kayan hücrelerimde
Genç Werther'i yeniden kurşunlayan bir acı
al hançeri eline, kopar bileklerimi
katranlı bir urganda tükensin yalnızlığım
bir ağacın titreyen yaprağına koy beni
bir kez olsun, yaralı bir İstanbul say beni

zehir akıt içeyim a handanım, bir su ver
a cellâdım, a kahrım, a zindanım, bir su ver

3.97 su içtigi çesmeye

su içtiği çeşmeye

musluğundan kırmızı aktığı doğru mudur
suyundan bir yüreğin çıktığı doğru mudur
öteden, Vâreden'in adıyla getirdiğim
o benim öpülesi kalbimdir, yitirdiğim
nesin ey, yalnızlığın pıhtılaşan sesi mi
Ayaş'ta yol bekleyen Ayrılık Çeşmesi mi
bir akşam gölgesiyle sana gelmişti gülüm
ruhunu bedeninden söküp almıştı gülüm
gözlerin parlamıştı karşına geçtiğinde
sevgini kana kana eğilip içtiğinde
ıslanan saçlarına sızmıştı duyguların
sonra kör bir çıbana dönüştü kaygıların
gitti gideli, sen de bulanık bakıyorsun
çamurlara karışıp esaret kokuyorsun
kırılınca o derviş, o sipâhî direncin
yıldızları karardı suya sevdalı gencin
vatanında hülyâsız ne kaldıysa, zehirli
lâle soğanlarına ağlıyor Nevşehirli
bu bir çöküş sonrası ikiyüzlü felâket
nerede şanlı mîmar, nerde Üçüncü Ahmet
Seyyid Vehbî denize düşen kasidesini
Çamlıbel sende akan o Çoban Çeşmesi'ni
yazarken en ölümsüz feryâdımdı duyulan
bir hüzzam edasıyla şerha şerha yayılan
nerdesin, küskünlerin soldurduğu yerde mi
gülümün testisini doldurduğu yerde mi
gidince, ırmak oldu içimizde susuzluk
geride boynu bükük hayal ve uykusuzluk
biz mi sana yöneldik; O mu çeşmeydi bize
ânımızı duymadan kıydı düşlerimize
sularında yüzünün hâtırası kaldı mı
onu da kan bakışlı haramiler aldı mı
yüreğim, cehennemi taşıyan uslu hamal
gidince, akrep oldu beynimde her ihtimal
yeniden geldiğinde haberdar eyle beni
kalbimin çeşmesinde yıkasın ellerini

3.98 SU ISTEYISINE

SU İSTEYİŞİNE

bir su ver, dirileyim kuruyan köklerimde
bir köprü kur çıldıran nehirlerin kalbine
bir kuşun yuvasına götür gökkuşağını
karıncanın kırılan ayağına sar beni
ben ki, toprak altında bir devim, kurtar beni
okunu çek bağrımdan; yandı cânım, bir su ver
ölü bir tenden bile perişânım, bir su ver

ağlıyor ateşimin gölgesinde, Neruda
Aragon mutlu aşkın yokluğunda çilekeş
her yerde tutuşan su istiyor geceden
her çeşmenin başında eşkiya gülümsüyor
bir çiçek at kararan duygular mahşerine
bir fidan dik bağrına onurlu bahçıvanın
damarlarım çatladı; yandı kanım, bir su ver
dirilmek istiyorum a sultanım, bir su ver

gözleri birer birer kayan hücrelerimde
Genç Werther'i yeniden kurşunlayan bir acı
al hançeri eline, kopar bileklerimi
katranlı bir urganda tükensim yalnızlığım
bir ağacın titreyen yaprağına koy beni
bir kez olsun, yaralı bir İstanbul say beni
zehir akıt içeyim a hanedânım, bir su ver
a cellâdım, a kahrım, a zindânım, bir su ver

3.99 SU ISTEYISINE

SU İSTEYİŞİNE

bir su ver, dirileyim kuruyan köklerimde
bir köprü kur çıldıran nehirlerin kalbine
bir kuşun yuvasına götür gökkuşağını
karıncanın kırılan ayağına sar beni
ben ki, toprak altında bir devim, kurtar beni
okunu çek bağrımdan; yandı cânım, bir su ver
ölü bir tenden bile perişânım, bir su ver

ağlıyor ateşimin gölgesinde, Neruda
Aragon mutlu aşkın yokluğunda çilekeş
her yerde tutuşan su istiyor geceden
her çeşmenin başında eşkiya gülümsüyor
bir çiçek at kararan duygular mahşerine
bir fidan dik bağrına onurlu bahçıvanın
damarlarım çatladı; yandı kanım, bir su ver
dirilmek istiyorum a sultanım, bir su ver

gözleri birer birer kayan hücrelerimde
Genç Werther'i yeniden kurşunlayan bir acı
al hançeri eline, kopar bileklerimi
katranlı bir urganda tükensim yalnızlığım
bir ağacın titreyen yaprağına koy beni
bir kez olsun, yaralı bir İstanbul say beni
zehir akıt içeyim a hanedânım, bir su ver
a cellâdım, a kahrım, a zindânım, bir su ver

3.100 söyledigi türküye

söylediği türküye

aman ormancı, getir çiçekleri ormandan
sar yarama geceyi onaracak dermandan
gessi bağlarında mı, nerede fecir yüzlüm
yağmur edalım, petek duruşlum, kahve gözlüm
evlerinin önünde hayallerim tel gibi
beklerim köşelerde her gece heykel gibi
O'nunla ışıldıyor rüyalarda temâşâ
nadide kirpikleri meydan okur savaşa
melali hoş dirliğim, sultan soylu düzenim
yüreğimin sırrını iplik iplik çözenim
söylediği türküler dudağında ben olur
ezgileri içimde ay olur, gülsen olur
kırmızıyla buluşan O'ndaki her mavi süs
bende umutla dolu hicranlı bir tecessüs
kaygıları ruhumu hüzünle buluşturur
ülkemde unutulan sükûnu tutuşturur
sevdiği türküleri mırıldanır dururum
içimde O'ndan kaçan hayalleri vururum
gessi bağlarından mı geliyorsun ormancı
ıssız bir viranede yol bekliyor bu hancı
Ordu'nun dereleri sonsuza akar birgün

gülüm, dağlar ardından yüzüme bakar bir gün

3.101 SÜKUT-U HAYAL

SÜKUT-U HAYAL

Böyle mi olacaktı türkülerin son hâli
ezgilerden sorulur küfürlerin vebâli

ayna kırıldı; hasret divanında gül soldu
papatya uçarı bir zakkum oldu
kuğu gölün en susuz noktasında boğuldu
ivedî bir kavgadır tenhâ da ömür
direniyorum
direniyorum ki, aşk yenilmesin
zenginlere, cinayet erbâbına

böyle mi olacaktı mutluluğun son hâli
kahkahadan sorulur hıçkırığın vebâli

bir milat öncesi kalıntı gibi
zulme açılıyor gizli kapılar
sanki bütün yüzler çalıntı gibi
çocuklarda bile kan kokusu var
hayat bir dramdan alıntı gibi
tabut kırılıyor; ağlıyor mezar
aşk elden gidiyor; durmamalıyım
yosunlu hayaller kurmamalıyım
ölümün ardına düşüp gün boyu
kırmızı camlara vurmamalıyım

böyle mi olacaktı değirmenin son hâli
bereketten sorulur kuraklığın vebâli

güya bütün umutlar ülkeme dolacaktı
güya ülkem göklerin yolunu bulacaktı
neden hafif tartıyor yüreğimi terâzi
intizarın mavi dengelerini
yıkıyor sonunda leylâ
direnmeliyim
direnmeliyim ki, aşk yenilmesin
yoksullara, kürek mahkumlarına

3.102 SITEM

SİTEM

Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla

3.103 SIYAH GÖZLERINE BENI DE GÖTÜR

SİYAH GÖZLERİNE BENİ DE GÖTÜR

Daha dokunmadan kurudu irem
çöllere bir türlü yağamıyorum
yeni bir koşunun başlangıcında
biraz deprem sonrası
biraz şehir hülyası
bir kalp yangınından geriye kalan
siyah gözlerine beni de götür
artık bu yerlere sığamıyorum.

Pembe uçurtmalar yolladığından beri
sarardı tiryaki menekşeleri
sonbaharın tozlu kafeslerinde
sevgi turnaları yakalıyorum
turnalar gidiyor;ben kalıyorum
avareyim,asudeyim,yorgunum
bilmiyorum neden sana vurgunum
Erzurum garında banklar üstünde
uyku tutmuyor karanlıkları
yitik düşlerimi kovalıyorum
gölgeler gidiyor;ben kalıyorum.

Binbir türlü kokuyorsa yaylalar
siyah gözlerine beni de götür
baharın koynundan koparıp sana
ipek bir mendile sardığım yüreğimle
şehzade gülleri gönderiyorum
umutlar kalıyor;ben gidiyorum.

Bütün yelkenlileri,deniz fenerlerini
kaptanları sorgulayan
yanından geçen küheylanların
korku tufanına yakalandığı
siyah gözlerine beni de götür
güneş ülkesinden gelen yiğitler
benzeri olmayan bir dünya kursun
cellat,ayrılığın boynunu vursun.

Usul usul intizarı çürüten
bu hercai diken,bu çılgın arzu
sürüklüyor imkansız muştuların
eşiğine gönül vadilerini
bir ağaçtan düşen yapraklar gibi
düşüyorum tanyerine
ya topla yaralı kırlangıçları
ya da bu vefasız şarkıyı bitir
özgürlüğe giden tutsaklar gibi
siyah gözlerine beni de götür.

3.104 tüm insanlara

tüm insanlara

uyan ve uyandır sevgili Kerim
karanlıkta çeşme arayanları
denizi bilmeyen mahpus dadılar
güneşin ipine tutunmadılar
alıp çocukları analarından
yanlış gemilerin güvertesinde
uyuttular, umudu kan sandılar
şâiri gülünden ayıran için
uyan ve uyandır tüm insanları
dökülsün sokağa yiğit canları
siyah perdelerde solmasın beyaz
gevşer olup aksın göklere niyaz
müjdeler getirsin bana kuşları
doldursun dünyayı haykırışları:

bu büyük destana kıyamazsınız!..
şâiri hülyasız koyamazsınız!..

bana bir geceyi getiren hayal

benden bin gündüzü alıp götürdü
benziyor iskambil kâğıtlarına
tutuldum Endülüs ağıtlarına
canilerin gri akar kanları
uyan ve uyandır tüm insanları
bilenlerden işaretler alalım
Kerim, gülüm nerde ise, bulalım
ağlamadan bir şâirin kabrinde
ertelenen bu baharın kalbinde
dalalım dünyada son bir âyine
Itrî, Hüseynîler okusun yine

uyandır cellâdın nabzında "ay"ı
göklerde görelim karasevdayı
doruktaki son kartalı uyandır
köklerine düşman dalı uyandır
kırmızı bulaşan camkırığını
kıymet bilenlerin hıçkırığını
gitsek de, gün gibi kalsın adımız
toprağa yeniden düşsün andımız
uyandır tünelde yürüyenleri
kahrın potasında eriyenleri
yalnız benim değil bu güzel yara
birgün bulaşacak tüm insanlara
insanlar, Kerim'i duymadıysanız
kıvranan ruhumun duyun sesini
yıkalım bu hayal meyhanesini
çıkın meydanlara arslanlar gibi
Tûfan'da, ayakta kalanlar gibi
meş'ale taşıyın ellerinizde
İsrafil olayım dillerinizde:

bu büyük destana kıyamaz ölüm!.,
şâiri hülyasız koyamaz ölüm!..

3.105 UNUTURSUN " DEYISINE

UNUTURSUN " DEYİŞİNE

unutmak, yıldızların ciğerine saplanan
bir lâle yaprağına gömmektir sevgiliyi
unutmak, bir kaktüsün küllerinde ansızın
alevli bir tapınak eylemektir sevgiyi
unutmak, semendere zehir sunmaktır, gülüm

taş dolu yüreklerin lügatinde bulursun
unutmak, sessizliğe yine kanmaktır, gülüm
unutulursa şair, sen de unutulursun

bir dağın bir kuyuya tohum ektiği yerde
balığın yüzgecinden irin döktüğü yerde
kralın, kölelerin emrinde yürüdüğü
geminin bir köpükte okyanus aradığı
ay'ın arzı terkedip gökte durduğu ânda
serseri bir kurşunun ay'ı vurduğu ânda
başını ellerinin arasına al ve dur
işte o lahza gülüm, bu can seni unutur

unutmak, bir saatin kırılan camlarında
zamanı çürüterek öldürmektir sevgiyi
unutmak, bayramlığı giydirilen çocuğun
aldatılan göğsünde vurmaktır sevgiliyi
unutmak, bir ülkenin tozlu kaldırımlarında
taşlara boğdurmaktır yağız atlı yiğidi
unutmak, susturmaktır yolların ayrımında
şairlere can veren muhteşem bir ağıdı
unutmak, koparmaktır çiçekleri dalından
sisli bir yalnızlığın ekseninde bulursun
unutmak, ayırmaktır arıları balından
unutulursa şair, sen de unutulursun

3.106 "unutursun

"unutursun!" deyişine

unutmak, yıldızların ciğerine saplanan
bir lâle yaprağına gömmektir sevgiliyi
unutmak, bir kaknüsün küllerinde ansızın
alevli bir tapınak eylemektir sevgiyi
unutmak, semendere zehir sunmaktır, gülüm
taş dolu yüreklerin lügatinde bulursun
unutmak, sessizliğe yine kanmaktır,gülüm
unutulursa şair, sen de unutulursun

bir dağın bir kuyuya tohum ektiği yerde
balığın yüzgecinden irin döktüğü yer de
kralın, kölelerin emrinde yürüdüğü
geminin bir köpükte okyanus aradığı

ay'ın arzı terkedip gökte durduğu ânda
serseri bir kurşunun ay'ı vurduğu ânda
başını ellerinin arasına al ve dur
işte o lâhza gülüm, bu can seni unutur

unutmak, bir saatin kırılan camlarında
zamanı çürüterek öldürmektir sevgiyi
unutmak, bayramlığı giydirilen çocuğun
aldatılan göğsünde vurmaktır sevgiliyi
unutmak, bir ülkenin tozlu kaldırımında
taşlara boğdurmaktır yağız atlı yiğidi
unutmak, susturmaktır yolların ayrımında
şairlere can veren muhteşem bir ağıdı
unutmak, koparmaktır çiçekleri dalından
sisli bir yalnızlığın ekseninde bulursun
unutmak, ayırmaktır arıları balından
unutulursa şair, sen de unutulursun

3.107 uyudugu besige

uyuduğu beşiğe

ey şimdi gül koması, gamlı, hüzzamlı beşik
dikenleri bağrına gömen cüzzamlı beşik
hatırla o hayalin dolunay çehresini
Sabâ Melîkesi'nin uğuldayan sesini
o hayal, ummadığın ânda vurmuştu seni
antika bir iskelet gibi görmüştü seni
yıllarca beklemiştin ansızın gelir diye
kollarında ışıklı bir dünya bulur diye
rakkase rubailer tutununca bahtına
oturmuştu kibirli perilerin tahtına
mısra-ı bercesteye benzerdi her dudağı
karanfiller içinde gül kokardı kundağı
ufacık bir inkisar yayılan gözlerinden
İstanbul çeşmeleri süzülürdü derinden
ey şimdi tabutuna baykuşlar konan beşik
ölümlü her umudu sevgili sanan beşik
bu yılanlı karanlık biter mi, bilmiyorum
ben de tabut misali kırgınım, gülmüyorum
infazını bekleyen ölü bir sanık gibi
yarı uyku sarhoşu, yarı uyanık gibi
sersefil uzanıyor ellerim sana doğru

o öyküler güzeli bakıyor bana doğru
dedin mi: Bu ağlayan, kahraman bir delidir!
ordusunu çöllerden uçuran küpelidir
kalbimi bir kez olsun avucuna koydun mu
kirpiğini inciten gölgeleri kovdun mu
yüreğim parça parça aktı mı gözyaşında
Hayyam feryâd-ü figân eyledi mi başında
yandı mı ibni Sîna bu muamma derdine
geceler mum yaktı mı âşığın en merdine
yoksa, elin-ayağın dolaştı mı ben gibi
çaresizlik ruhuna geçti mi kefen gibi
ey şimdi her köşede hülyâsız kalan beşik
ey O'nunla tattığı mutluluk yalan beşik

3.108 UYUDUGU BESIGE

UYUDUĞU BEŞİĞE

Ey şimdi gül koması, gamlı, hüzzamlı beşik
Dikenleri bağrına gömen cüzzamlı beşik
Hatırla o hayalin dolunay çehresini
Saba Melikesi'nin uğuldayan sesini
O hayal, ummadığın anda vurmuştu seni
Antika bir iskelet gibi görmüştü seni
Yıllarca beklemiştin ansızın gelir diye
Kollarında ışıklı bir dünya bulur diye
Rakkase rubailer tutununca bahtına
Oturmuştu kibirli perilerin tahtına
Mısra-ı bercesteye benzerdi her dudağı
Karanfiller içinde gül kokardı kundağı
Ufacık bir inkisar yayılan gözlerinden
İstanbul çeşmeleri süzülürdü derinden
Ey şimdi tabutuna baykuşlar konan beşik
Ölümlü her umudu sevgili sanan beşik
Bu yılanlı karanlık biter mi, bilmiyorum
Ben de tabut misali kırgınım, gülmüyorum
İnfazını bekleyen ölü bir sanık gibi
Yarı uyku sarhoşu, yarı uyanık gibi
Sersefil uzanıyor ellerim sana doğru
O öyküler güzeli bakıyor bana doğru
Dedin mi: Bu ağlayan, kahraman bir delidir!
Ordusunu çöllerden uçuran küpelidir
Kalbimi bir kez olsun avucuna koydun mu
Kirpiğini inciten gölgeleri kovdun mu

Yüreğim parça parça aktı mı gözyaşında
Hayyam feryad-ü figan eyledi mi başında
Yandı mı İbni Sina bu muamma derdine
Geceler mum yaktı mı aşığın en merdine
Yoksa, elin-ayağın dolaştı mı ben gibi
Çaresizlik ruhuna geçti mi kefen gibi
Ey şimdi her köşede hülyasız kalan beşik
Ey O'nunla tattığı mutluluk yalan beşik

3.109 ugradigi kitapçiya

uğradığı kitapçıya

Genç Werther'in acılar çektiğini bilmeli
avuçlarında Anna Karenina olmalı
Kroyçer Sonatı'ndan duyulmalı heceler
çantasına beni koy, bir de Beyaz Geceler
bilmiyorum, sarar mı gülümü Gülün Adı
o henuz içimdeki kitabı okumadı
o henüz sarsılmadı ruhuyla Sehhler'in
tuzağına düşmedi sevgisiz gafillerin
Eylül'ün bir köşeden sessizce baktığını
yalnızlığın Dudaktan bir Kalbe aktığını
paylaşsın saatlerin yaldızh akrebiyle
günlük tutsun kalbimin kızıl mürekkebiyle
hatırlasın ruhumun alıngan duruşunu
uzaklardan hüzünle öten Çalıkuşu'nu
Yaban'dı bir gecenin güne tohum ekimi
kararttı bahçeleri tende Yaprak Dökümü
sevdalı tohumları atmak için toprağa
şehirlere yeniden inmeli Küçük Ağa
eski bir minyatürün rüyasında kaldı hız
bu yüzden kalabalık bir dünyada Yalnızız
yitik bir memleketin nabzında ölen Huzur
yitik bir uygarlığın yoflarında bulunur
çözülür Aynadaki Yalan'ların ipliği
nerdesin ey çilesiz günlerin sahipliği
parmakların gülümün saçlarını tarasın
mutluluğu kitaplar kitabında arasın

3.110 Vatanina

Vatanına

gülabdan gibi çarpan yüreğim sende yandı
loş bir sarayda yandı, küflü mahzende yandı

tükendi bozkırımda mevsimleri, hayalin
suâli, cevabına mühürlendi bu hâlin
sanma ki, her armağan tahta bir at gibidir
çarpışan kayaların sesi "heyhat!" gibidir
bir güvercinden kalan iki tüy olmalıydı
Boğaz'a bu sevdanın suları dolmalıydı
bir kadın taş oluğa ayran döker tasından
bir asker âb-ı hayat içer matarasından
taşları konuşturur Küpe Dağı'nda sevda
seher vakti kuş olup öter Meram bağında
ayrılık, uçurumda bin odalı ev midir
saçlarının her teli yılan mıdır, dev midir
kara bir kurt misali girsem bataklıklara
iyileşir mi acep içimdeki bu yara
rengini kandan alan şarkılarla avunan
yetim sınırlarında sonsuzluğu savunan
bu zâlim karanlıkta beni de sen doğurdun
zeval ufkuna mahpus ışığınla yoğurdun
sitemin doldururken yollarımı kan gibi
selleri durdurayım Pîrâbî Sultan gibi
sayılardan sekizi sevenimi bul benim
O'nu gördüğüm ânda, âşiyânım ol benim
dağ başında kurtlarla yaşayanlar nerede
mendilinde ateşi taşıyanlar nerede
dikenleri üstüme salmasın çarkıfelek
avucunda ruhumu saklasın şanlı melek
sen ey, binlerce yılın tezgâhında dokunan
burçlarında ezanlar, ilâhiler okunan
yanakları dumanlı, kirpikleri buğulu
gülümü sinesinde taşıyan Anadolu
yüzündeki mânâyı çözebilir hangi kul
O'nda mahcup oluyor tahlil, terkip ve usul
minerva ülkesinde kırıldı iğde dalı
Ahmedî bir nün ü he mesnevisi yazmalı
yollarında Fuzûlî, sarayında Bâkî'yim
düşler bana koşarken, ben O'na tiryakiyim
ebedî bir infilâk fışkırmadan derinden
bir ışık gönder bana gülümün gözlerinden

3.111 YALNIZSIN

YALNIZSIN

Bir akşam ışıkların dağlara güldüğünü
Bir akşam bulutların seyre döküldüğünü

Görürsün hasretiyle sabah ezgilerinin
Bir akşam gözlerin ufka dalar pek derin

Kuşlar öter, uçuşur yeşil dallara konar
Umutlar yaprak yaprak alevlenir de yanar

Son mutluluk sesleri dökülür dudaklardan
İnsanlar gölge gibi çekilir sokaklardan

Rüzgar okşamaktayken anne gibi tenini
Gecenin kolları sessizce yakalar seni

Anlarsın gözlerinin dolup boşaldığını
Anlarsın yalnızlığı ve yalnız kaldığını..

3.112 YANKI VE HÜZÜN

YANKI VE HÜZÜN
Ey ahenk sultanı, renk,okyanusu
Kokusu mehtabı kucaklayan, ey
Ben sana bin başlı kamburla geldim
Sen bana yağmurla,. gülle yöneldin
Ey aşkın, rahmetin, ötenin.sesi
Sendendir umudun filizlenmesi
Yüzüm gözlerinle ıslanmasaydı
Işıkla dolmazdı kalp kırıkları
Sarmasaydı beni yankı ve hüzün
Seveb1lfrmı’dİm hıçkırıkları

3.113 Yaraticisina

Yaratıcısına

ey çimende hayatın esrarını gizleyen
ey içimde devlerin efkârını gizleyen
gülümün kalbindeki incileri ver bana
gölgesinde uyuyan bulutu gönder bana
çocukların izinde aramayan denizi
bulur mu yıldızların kaybolduğu dehlizi
O, her sözün başında "Unutursun!" der bana
O'nsuzluğu unutan umutları ver bana
dervişe sariçiçek büyüttüğün dağ için
ölüleri yeniden diriltecek çağ için
ölümden önce yeter ufacık bir yer bana
sevgisiyle yandığım bahtiyarı ver bana

hangi yürek o sonsuz kudretine dayanmaz
gecesinde yaralı bir mum bile uyanmaz
bahçesinde dolunay beyaz köşkler kur bana
O'na diyar kıldığın gülistanı ver bana

ruhumu sen üfledin Rabbim, ruhuma acı
dağılsın evrenimi parçalayan bu acı
bir gülün kapısında boyun bükmek ar bana
sonbaharı olmayan bir baharı ver bana
yıkıyor temelimi mağaradan sızan su
sarıyor hayatımı ayrılığın korkusu bu
kanlı güzergâhta yürümek kahır bana
karanlığı gösteren aynaları ver bana
bir akşamın rahminde can ışığım sönmeden
kuşkusuz bir dünyayı kuşatanlar dönmeden
tacı, tahtı istemem, gördüklerim hor bana
balıkların ağzından iğneleri ver bana
çekiyorum serseri günahlardan elimi
ardında sarhoş gibi dolaştığım gülümü
başkasına yazdıysan, ölümden de zor bana
Rahîm olan Allah'ım, O'nu geri ver bana

3.114 YAGMUR

YAĞMUR

Vareden'in adıyla insanlığa inen Nur
Bir gece yansıyınca kente Sibir dağından
Toprağı kirlerinden arındırır bir yağmur
Kutlu bir zaferdir bu ebabil dudağından
Rahmet vadilerinden boşanır ab-ı hayat
En müstesna doğuşa hamiledir kainat

Yıllardır boz bulanık suları yudumladım
Bir pelikan hüznüyle yürüdüm kumsalları
Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım

Hasretin alev alev içime bir an düştü
Değişti hayal köşküm, gözümde viran düştü
Sonsuzluk çiçeklerle donandı yüreğimde
Yağmalanmış ruhuma yeni bir devran düştü

İhtiyar cübbesinden kan süzülür Nebi'nin
Gökyüzü dalgalanır ipekten kanatlarla
Mehtabını düşlerken o mühür sahibinin

Sarsılır Ebu Kubeys kovulmuş feryatlarla
Evlerin anasına dikilir yeşil bayrak
Yeryüzü avaredir, yapayalnız ve kurak

Zaman, ayaklarımda tükendi adım adım
Heyula, bir ağ gibi ördü rüyalarımı
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım

Yağmur, gülşenimize sensiz, baldıran düştü
Düşmanlık içimizde; dostluklar yaban düştü
Yenilgi, ilmek ilmek düğümlendi tarihe
Her sayfada talihsiz binlerce kurban düştü

Bir güzide mektuptur, çağların ötesinden
Ulaşır intizarın yaldızlı sabahına
Yayılır o en büyük muştu, pazartesinden
Beyazlık dokunmuştur gecenin siyahına
Susuzluktan dudağı çatlayan gönüllerin
Sükutu yar, sevinci dualar kadar derin

Çaresiz bir takvimden yalnızlığa gün saydım
Bir cezir yaşadım ki, yaşanmamış mazide
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım

Sensiz kaldırımlara nice güzel can düştü
Yarılan göğsümüzden umutlar bican düştü
Yağmur, kaybettik bütün hazinesini ceddin
En son, avucumuzdan inci ve mercan düştü

Melekler sağnak sağnak gülümser maveradan
Gümüş ibrik taşıyan zümrüt gagalı kuşlar
Mutluluk nağmeleri işitirler Hıra'dan
Bir devrim korkusuyla halkalanır yokuşlar
Bir bebeğin secdeye uzanırken elleri
Paramparça, ateşler şahının hayalleri

Keşke bir gölge kadar yakınında dursaydım
O mücella çehreni izleseydim ebedi
Sana sırılsıklam bir bakış da ben olsaydım

Sarardı yeşil yaprak; dal koptu; fidan düştü
Baykuşa çifte yalı; bülbüle zindan düştü
Katil sinekler deldi hicabın perdesini

İstiklal boşluğuna arılar nadan düştü

Dolaşan ben olsaydım Save'nin damarında
Tablosunu yapardım yıkılan her kulenin
Ebedi aşka giden esrarlı yollarında
Senden bir kıvılcımın, süreyya bir şulenin
Tarasaydım bengisu fışkıran kakülünü
On asırlık ocağın savururdum külünü

Bazen kendine aşık deli bir fırtınaydım
Fırtınalar önünde bazen bir kuru yaprak
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım

Sensizlik depremiyle hancı düştü; han düştü
Mazluma sürgün evi; zalime cihan düştü
Sana meftun ve hayran, sana ram olanlara
Bir bela tünelinde ağır imtihan düştü

Badiye yaylasında koklasaydım izini
Kefenimi biçseydi Ebva'da esen rüzgar
Seninle yıkasaydım acılar dehlizini
Ne kaderi suçlamak kalırdı, ne intihar
Üstüne pırıl pırıl damladığın bir kaya
Bir hurma çekirdeği tercihimdir dünyaya

Suskunluğa dönüştü sokaklarda feryadım
Tereddüt oymak oymak kemirdi gururumu
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım

Haritanın en beyaz noktasına kan düştü
Kırıldı adaletin kılıcı; kalkan düştü
Mahkumlar yargılıyor; hakimler mahkum şimdi
Hakların temeline sanki bir volkan düştü

Firakınla kavrulur çölde kum taneleri
Ahuların içinde sevdan akkor gibidir
Erdemin, bereketin doldurur haneleri
Sensiz hayat toprağın sırtında ur gibidir
Şemsiyesi altında yürürsün bulutların
Sensiz, yükü zehirdir en güzel imbatların

Devlerin esrarını aynalara sorsaydım
Çözülürdü zihnimde buzlanmış düşünceler

Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım

Sensiz, tutunduğumuz dallardan yılan düştü
İlkin karardı yollar, sonra heyelan düştü
Güvenilen dağlara kar yağdı birer birer
Sensizlik diyarından püsküllü yalan düştü

Yağmur, duysam içimin göklerinden sesini
Yağarsın; taşlar bile yemyeşil filizlenir
Yıldırımlar parçalar çirkefin gölgesini
Sel gider ve zulmetin çöplüğü temizlenir
Yağmur, bir gün kurtulup çağın kundaklarından
Alsam, ölümsüzlüğü billur dudaklarından

Madeni arzuların ardında seyre daldım
Küflü bir manzaranın çürüyen güllerini
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım

Şehirler kabus dolu; köylere duman düştü
Tersine döndü her şey sanki; asuman düştü
Kırık bir kayık kaldı elimizde, hayali

Hazindir ki, dertleri aşmaya umman düştü
Ayrılığın bağrımda büyüyen bir yaradır
Seni hissetmeyen kalp, kapısız zindan olur
Sensiz doğrular eğri, beyaz bile karadır
Sesini duymayanlar girdabında boğulur
Ana rahminde ölür sensizlikten bir cenin
Şaşkınlığa açılır gözleri, görmeyenin

Saatlerin ardında hep kendimi aradım
Bir melal zincirine takıldı parmaklarım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım

Sensiz, ufuklarıma yalancı bir tan düştü
Sensiz, kıtalar boyu uzayan vatan düştü
Bir kölelik ruhuna mahkum olunca gönül
Yüzyıllardır dorukta bekleyen sultan düştü

Ay gibisin; güneşler parlıyor gözlerinde
Senin tutkunla mecnun geziyor güneş ve ay
Her damla bir yıldızı süslüyor göklerinde
Sümeyra'yı arıyor her damlada bir saray

Tohumlar ve iklimler senindir; mevsim senin
Mekanın fırçasında solmayan resim senin

Yağmur, bir gün elimi ellerinde bulsaydım
Güzellik şahikası gülümserdi yüzüme
Senin visalinle bir gülmüş de ben olsaydım

Tavanı çöktü aşkın; duvarlar üryan düştü
Toplumun gündemine koyu bir isyan düştü
İniltiler geliyor doğudan ve batıdan
Sensizlikten bozulan dengeye ziyan düştü

Islaklığı sanadır ahımın, efganımın
İçimde hicranınla tutuşuyor nağmeler
Sendendir eskimeyen cevheri efkarımın
Nazarın ok misali karanlıkları deler
Bu değirmen seninle dönüyor; ahenk senin
Renkleri birbirinden ayıran mihenk senin

Bir hüzün ülkesine gömülüp kaldı adım
Kapanıyor yüzüme aralanan kapılar
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım

Yağmur, sayrılığıma seninle derman düştü
Beynimin merkezine ölümsüz ferman düştü
Silindi hayalimden bütün efsunu ömrün
Bir dönüm noktasında aklıma Rahman düştü

Nefesinle yeniden çizilecek desenler
Çehreler yepyeni bir değişim geçirecek
Aydınlığa nurunla kavuşacak mahzenler
Anneler çocuklara hep seni içirecek
Yağmur, seninle biter susuzluğu evrenin
Sana mü'mindir sema; sana muhtaçtır zemin

Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

Kardeşler arasına heyhat, su-i zan düştü
Zedelendi sağduyu; körleşen iz'an düştü
Şarkısıyla yaşadık yıllar yılı baharın
İnsanlık bahçemize sensizlik hazan düştü

Yağmur, seni bekleyen bir taş da ben olsaydım
Çölde seni özleyen bir kuş da ben olsaydım
Dokunduğun küçük bir nakış da ben olsaydım
Sana sırılsıklam bir bakış da ben olsaydım
Uğrunda koparılan bir baş da ben olsaydım
Bahira'dan süzülen bir yaş da ben olsaydım
Okşadığın bir parça kumaş da ben olsaydım
Senin için görülen bir düş de ben olsaydım
Yeryüzünde seni bir görmüş de ben olsaydım
Senin visalinle bir gülmüş de ben olsaydım
Sana hicret eden bir Kureyş de ben olsaydım
Damar damar seninle, hep seninle dolsaydım
Batılı yıkmak için kuşandığın kılıcın
Kabzasında bir dirhem gümüş de ben olsaydım

3.115 yasadigi sehire

yaşadığı şehire

şehir fotoğrafları taşımazdım yanımda
oysa şimdi gözlerin şehir oldu kanımda
esrarlı bir havzanın koynunda büyüyorsun
bahtiyarsın; gülümün sesini duyuyorsun
dalları meyvelendi karaçamın, meşenin
bahçende efsunu var tarihî bir neş'enin
havuzun başı döner gülüm ordan geçince
şadırvan sevincinden yaş döker, su içince
ahuların yol tutup indiği basamaklar
şimdi her âhı değil, benim âhımı saklar
viranelerin bile hümâyûnâbâd gibi
oysa ben, köşelerde bekliyorum yad gibi
gülüm, semâver çayı yudumlarken serinde
âmâ bir kuş gibiyim mesire yerlerinde
ölüm bile uyuyor kucağında a şehir
kül olayım gülümün ocağında a şehir
gözlerinde göreyim güneşin batışını
yıldızlardan duyayım O'nun kalp atışını
birgün damarlarımla şehrengîz yazacağım
lâcivert kapısına su olup sızacağım
yemyeşil anıların doruğunda yürürken
kıpkızıl bir ırmağın kahrına gömülürken
Kadı Burhaneddin'in vurulduğu ândayım
kaleye bakıyorum, garibim, meydandayım
gün olup, kollarında tatsam bile ölümü

Ulucami önünde bekliyorum gülümü

3.116 yine kendisine

yine kendisine

yŸzŸme bir %n için sevda ile baksaydõn
bahçende bir çerağ da benim için yaksaydm
kõrõlõrdõacõlar heykelinin kafesi
kŸflenirdi gŸnahk%r terazinin kefesi
l%kin benim yerimde esaret gšrdŸn gŸlŸm
šnce %z%d eyledin, sonra šldŸrdŸn gŸlŸm
gŸneş bir damla kandõo gŸn battõğõyerde
yaralandõm kalbinin beni attõğõyerde
oysa kin tufanõnda gemiye aldõm onu
taşlar bile duymalõçiçeğim olduğunu

l%yõk mõbildin beni sensizlik %ğusuna
lav dškmek reva mõdõr bir kuşun yavrusuna
dŸnyayõomuzlayan yiğidi kŸçŸmsedin
O'nun hŸzŸnlendiği her %na gŸlŸmsedin
ihmale uğradõğõm dokunmuyor mu sana
bin defa kõrdõğõnõbir defa anlaşana
neden dinlemiyorsun bu yorgun akõncõyõ
%h bir çekebilseydin içimdeki sancõyõ
duran her şey dšnerdi, dšnen her şey dururdu
gškkuşağõbekleyen bulutlar kudururdu
ak bilekli kŸheylan vurulurdu içinde
bir kahõr iskelesi kurulurdu içinde
heyhat, sustu mûsik", gitti kõrkikindiler
ay çehreli yiğitler atlarõndan indiler
yine de, bu intiz%r burada bitmeyecek
gŸneşi arayanlar geceye gitmeyecek
bulduğun kšşelerde istersen diz kurşuna
açtõğõn her kapõdan çõkacağõm karşõna

3.117 YÜRÜYELIM SENINLE ISTANBUL

YÜRÜYELİM SENİNLE İSTANBUL'DA

Kırmızıyı sevdiğini bilseydim

hayallerim kıpkırmızı olurdu

İstanbul hala güneşin ardında

ufuklarında birkaç kara leke

birkaç kan pıhtısı dudaklarında

İstanbul hala sevimli mi sevimli

ve hala bir tomucuk tadında

yürüyelim seninle İstanbul'da

korkusuz bir rüyadır

bekler bizi Beykoz'da, Üsküdar'da

birkaç kuğu, birkaç mahzun kuştüyü

yenilgisiz bir muamma gibidir

arar buluşmayan ellerimizi

deli rüzgar yine sarhoş, hovarda

tam orada, Çamlıca yokuşunda

birkaç bulut çekelim gökyüzünden

damarlarımızdan geçirelim ve birden

bırakalım suların üzerine

sen bir defa konuş, sen bir defa gül

kumlu ebrular yapalım seninle

serpmeli ebrular, bülbülyuvası

hercaimenekşe, gonca ve sümbül

yüzün bir ay gibi parlarken gecenin ortasında

yürüyelim seninle İstanbul'da

boğaziçi mağrur türkülerini

gözlerine baka baka söyleyin

martılar üşüyünce

denizin sıcağında bulsunlar kalbimizi

anlayabilir misin

neden çıban gibi büyür bağrımda

büyür de kelebek olur bu sızı

kırmızıyı sevdiğini söyledin

bu yüzden mi günlerdir

İstanbul'da gül kokusu yayılan

tepeler kırmızı, sular kırmızı

İstanbul bilmeli ki, sahillerine

mehtabı taşıyan senin bakışlarındır

İstanbul bilmeli ki, limanlardan gemiler

önce senin yüreğine açılır

uzaklarda bir yerde

toprağı öpmek için eğilen bahçıvanın

parmaklarında hüzün

sana doğru akan nehrin

ağlayan suretidir

bir elimizde umut

bir elimizde sevda

yürüyelim seninle İstanbul'da

musiki kesilsin, tükensin yazı

çaresiz kalınca mızrap ve şiir

ozan bir kenara bıraksın sazı

ressam fırçasına neden mi kızgın

tuvalde çizgiler, renkler kırmızı

kırmızıyı sevdiğini bilince

çekilir mi artık güllerin nazı

Anadolukavağı'nda her akşam

burcu burcu bir rüyadır hayalin

karanlık, hüznünü düşürür dağa

kuşlar kanat çırpar, yıldızlar ağlar

endamın her sabah iner toprağa

hasret, yanlızlığı çoğaltan deniz

ayrılık acıyla süzülür kandan

nefesin fermandır Topkapı Sarayı'nda

dönüşünü bekliyor rıhtımda şehzadeler

öylesine yorgun, mahzun ve candan

İstanbul bir yanımda, sen bir yanımda

uykusundan uyanınca fırtına

dalgalar türkümüze aşina olur

yüzümüze bakınca deniz fenerleri

sahibini arayan gemilerin

çığlığıyla vurulur

tarih heyelandır hainlerin ardında

İstanbul tarihin soylu anası

biz bu yürüyüşü çiğdemlerden almışız

sevdayı kız kulesi'nden

yalıların burukluğu altında

geçiyoruz sokaklardan delice

anlayabilir misin

beyoğlu'nda gezinen

hayal kırıklığının benden türediğini

anlayabilir misin

kırmızı neden böyle

doldurur aynalara inleyen yüreğimi

sana giden yolların kavşağında

bir adam direniyor izini bulmak için

siliyor tanyerine akan alın terini

ufkunda sapsarı umudun rengi

mavi yitik, beyaz kızgın ve siyah

arıyor sessizce kaybolan günlerini

Gülhane'de simit satan çocuklar

nasıl anlasınlar ellerimizin

neden böyle çekingen olduğunu

Ayasofya önünde tramvay bekleyenler

gökyüzüne dokunurken bu acı

kimdir diye sorsunlar içlerinden

birlikte yürüyen iki yabancı

biz gitsek de, İstanbul'da yine de

yıllar yılı gezinmeli bu sızı

benden bir yaralı şiir kalmalı

senden bir tebessüm, bir de kırmızı

NURULLAH GENÇ

3.118 YÜRÜYELIM SENINLE ISTANBULDA

YÜRÜYELİM SENİNLE İSTANBULDA

Kırmızıyı sevdiğini bilseydim
hayallerim kıpkırmızı olurdu

İstanbul hala güneşin ardında
ufuklarında birkaç kara leke
birkaç kan pıhtısı dudaklarında
İstanbul hala sevimli mi sevimli

ve hala bir tomucuk tadında
yürüyelim seninle İstanbul'da

korkusuz bir rüyadır
bekler bizi Beykoz'da, Üsküdar'da
birkaç kuğu, birkaç mahzun kuştüyü
yenilgisiz bir muamma gibidir
arar buluşmayan ellerimizi
deli rüzgar yine sarhoş, hovarda

tam orada, Çamlıca yokuşunda
birkaç bulut çekelim gökyüzünden
damarlarımızdan geçirelim ve birden
bırakalım suların üzerine
sen bir defa konuş, sen bir defa gül
kumlu ebrular yapalım seninle
serpmeli ebrular, bülbülyuvası
hercaimenekşe, gonca ve sümbül

yüzün bir ay gibi parlarken gecenin ortasında
yürüyelim seninle İstanbul'da
boğaziçi mağrur türkülerini
gözlerine baka baka söyleyin
martılar üşüyünce
denizin sıcağında bulsunlar kalbimizi

anlayabilir misin
neden çıban gibi büyür bağrımda
büyür de kelebek olur bu sızı
kırmızıyı sevdiğini söyledin
bu yüzden mi günlerdir
İstanbul'da gül kokusu yayılan
tepeler kırmızı, sular kırmızı

İstanbul bilmeli ki, sahillerine
mehtabı taşıyan senin bakışlarındır
İstanbul bilmeli ki, limanlardan gemiler
önce senin yüreğine açılır
uzaklarda bir yerde
toprağı öpmek için eğilen bahçıvanın
parmaklarında hüzün
sana doğru akan nehrin
ağlayan suretidir

bir elimizde umut
bir elimizde sevda
yürüyelim seninle İstanbul'da
musiki kesilsin, tükensin yazı
çaresiz kalınca mızrap ve şiir
ozan bir kenara bıraksın sazı
ressam fırçasına neden mi kızgın
tuvalde çizgiler, renkler kırmızı
kırmızıyı sevdiğini bilince
çekilir mi artık güllerin nazı

Anadolukavağı'nda her akşam
burcu burcu bir rüyadır hayalin
karanlık, hüznünü düşürür dağa
kuşlar kanat çırpar, yıldızlar ağlar
endamın her sabah iner toprağa

hasret, yanlızlığı çoğaltan deniz
ayrılık acıyla süzülür kandan
nefesin fermandır Topkapı Sarayı'nda
dönüşünü bekliyor rıhtımda şehzadeler
öylesine yorgun, mahzun ve candan

İstanbul bir yanımda, sen bir yanımda
uykusundan uyanınca fırtına
dalgalar türkümüze aşina olur
yüzümüze bakınca deniz fenerleri
sahibini arayan gemilerin
çığlığıyla vurulur

tarih heyelandır hainlerin ardında
İstanbul tarihin soylu anası
biz bu yürüyüşü çiğdemlerden almışız
sevdayı kız kulesi'nden
yalıların burukluğu altında
geçiyoruz sokaklardan delice

anlayabilir misin
beyoğlu'nda gezinen
hayal kırıklığının benden türediğini
anlayabilir misin
kırmızı neden böyle

doldurur aynalara inleyen yüreğimi

sana giden yolların kavşağında
bir adam direniyor izini bulmak için
siliyor tanyerine akan alın terini
ufkunda sapsarı umudun rengi
mavi yitik, beyaz kızgın ve siyah
arıyor sessizce kaybolan günlerini

Gülhane'de simit satan çocuklar
nasıl anlasınlar ellerimizin
neden böyle çekingen olduğunu
Ayasofya önünde tramvay bekleyenler
gökyüzüne dokunurken bu acı
kimdir diye sorsunlar içlerinden
birlikte yürüyen iki yabancı

biz gitsek de, İstanbul'da yine de
yıllar yılı gezinmeli bu sızı
benden bir yaralı şiir kalmalı
senden bir tebessüm, bir de kırmızı

3.119 YINE KENDISINE

YİNE KENDİSİNE

aldırma, kaldığıma tenhâda böyle sessiz
derdime vâkıf olan simurg bile çâresiz
asırlar taşıyacak alnında mühür gibi
yurdunda en karanlık zindan bile hür gibi
mağmada yeşerecek sevdayı bulan tohum
güneşin filizidir toprak altında ruhum
bulutları sükûna kavuşturan bu iklim
ölüleri umutla buluşturan bu iklim
üç mevsimi alacak acılar beldesinden
mavi kuşlar uçacak zamanın ötesinden
esrik bir mezarlıktan geçince yollarınız
kemiklerin diline düşecek halleriniz
üç boyutlu bir yağmur yağacak üstünüze
tabutlar ağlayacak sizin de bahtınıza
kâinat bu ebedî destanı konuşunca
her kurşun bir yürekte lâleye dönüşünce

rengini kalbimin renginden alacak gülüm
bu sevda kitabında sultan olacak gülüm
beni anlamasalar, deseler de: Masalcı!
yiğitlerin rüyası yetim kalır mı, Balcı
gülüme kavuşmadan ölsemde kuytularda
biliyorum, bu rüya büyüyecek sularda

3.120 ÖPÜLÜRDÜ ALNIMIZ

ÖPÜLÜRDÜ ALNIMIZ

Korkmazdık geceden, silah sesinden,
Sular kirlenmezdi avucumuzda
Uçardık göklerin penceresinden
Yıldız ülkesine, mavi sonsuzda

Gönlümüze henüz gelmemişti güz,
Sevgi sürülürdü ekmeğimize,
Neşeyle evcilik oynardık gündüz
Bereket dolardı evlerimize

Ölümü bilmezdik öldürmeyi de
Yaprak dökmemişti umutlarımız
Gözünü kırpardı gece, aydede
Mehtabı süslerdi bulutlarımız

Toprağın gözleri millenmemişti
Babamız oyuncak derdi mermiler...
Denizler tutuşup küllenmemişti
Balıklara arkadaştı gemiler...

Kurşunlanmaz öpülürdü alnımız
Çiçekler sevginin işaretiydi,
Geçip gitti o mutluluk çağımız,
Ruhumuz kederden elbise giydi...

3.121 ÖZLEM BEYAZ BIR GÜL AÇAR BAGRINDA

ÖZLEM BEYAZ BİR GÜL AÇAR BAĞRINDA

Mevsimlere dokunan tebessümün sıcağı
Sana doğru akmayan ırmağın sığlığıdır

Gariplerin hüzünle alevlenen ocağı
Sana doğru süzülen damlanın çığlığıdır

Maskesi çocukları aldatıyor ömrümün
Uyku, çıkmaz sokağın beynine vuran ağrı
Uğursuz ellerimde sararıp solmuştu dün
Bugün bütün çiçekler açıyor sana doğru

Yine geçtim o kanlı badireler şehrinden
Salyangoz işgaline direnen kalmamıştı
Çeşmeler simsiyahtı günahların kirinden
Senden kopan hiç kimse bahtiyar olmamıştı

Aşkının büyüsüne kapılan kertenkele
Kabuğunu sıyırmak için yollara düştü
Çevresinde acılar biriken bir heykele
Beddua göklerinden bulutlar kara düştü

Ölülerin sessizce uyandığı o yerde
İhtiyar olmamıştı sana varan bedenler
Ayrılık yine me'yus, kıvranıyor kabirde
Bakmamışlar yüzüne yalnız sana gidenler.

3.122 ürperdigi gece'ye

ürperdiği gece'ye

o gece, güneş gibi doğdu ruhunda şiir
o gece, prangalar vardı ayaklarında
o gece, karanlığı siper yaptın yüzüne
o gece, fırtınalar koptu yanaklarında
o gece, bir garipti fotoğraflarda zaman
o gece, hıçkırıklar yandı dudaklarında
o gece, bilemedi insanlar, bildiğini
o gece, deprem oldu göğün budaklarında
o gece, senaryolar utandı yaşamaktan
o gece, şehir bile coştu sokaklarında
o gece, derinliği kayboldu denizlerin
o gece, kan çiçeği açtı şakaklarında
o gece, unutuldu efsaneler ve hayal
o gece, ahım kaldı şehrin duraklarında
o gece, bir umuttu yalnızlığa sunduğun
o gece, kevser aktı sanki ırmaklarında

o gece, senin için kendini yaktı şâir
o gece, hüzün vardı çocuk kundaklarında
o gece, anlasaydı görenler gördüğünü
o gece, ıslanırdı kurak topraklarında
o gece, unuturdu bahçesini bahçıvan
o gece, kan dökerdi nergis yapraklarında
o gece, köklerine sevgi sızan baldıran
o gece, güle döndü gözün mızraklarında
o gece, görmediğin sadece bendim gülüm
o gece, ay titredi saçımın aklarında

3.123 IKI GÖZÜM IKI ÇESME

İKİ GÖZÜM İKİ ÇEŞME

sen gideli ardında sadece hüzün
bir de rıhtımların şarkısı kaldı

senin senden öte bir şeyler olduğunu
biliyorum, ama akşam oluyor
ruhumu çöllere bırakıyorum

iki gözüm iki çeşme
bir sarhoş kurşunla kanatları kırılan
garip bir serçedir alınganlığım

biraz kum ve kelebek
bir de senin için geçtiğin yerlerde damla damla
yüreğime bulaşan
toprağın ah ü zar kalıntıları

hala anlayamadım
bizi bizden ayıran ısırgan otlarını
sen orda, bulutların arasında sessizce
ya da bilmem hangi şehrinde arzın
garip bir türkünün ardında yürüyorsun
benimse avuçlarında
gözlerinden artakalan
bir kaç yeşil renkli hayal denizi

iki gözüm iki çeşme
neye yanıyorum, biliyor musun
birleştiremedik kalplerimizi

3.124 INTIZAR GAZELI

İNTİZAR GAZELİ

Vahyin aydınlığında handan eyle yar beni
Hükmün ile dîdar-ı cemîline sar beni

Sevdam arzuhalimdir, iner kirpiklerimden
Mümeyyiz eyle, dil-hun düşmeden uyar beni

Kaygı ağından aczin kurtulayım, ey Vekil
Dava için revanım; beklesin bahar beni

Menfîdir, uzak kalsın tenakuz eğilimi
Davayı istemezsem ruhum, kim duyar beni

Meşakkat, ulağıdır kün adına dünyanın
Darıbekadır ihya; menzilden kurtar beni

Meğer ufak adamın hasadıymış gururum
Hayr istemezse ruhum, efendim atar beni

Ermeliyim vedanın yeryüzü zirvesine
Vedud'a eğilmezsem, labirent yutar beni

Arasat, irkildiğim düşün gerçekliğidir
Haşir ibdaya rücü günüdür, tutar beni

Zerafetinden artık öteyim görüntünün
Harameyn için Rabbim, eyle bergüzar beni

Belki ayrıldığınım sonrasında fenadan
Tarih, ıstılahıyla nev-zemîn yazar beni

Virdine alıştığım andan beri... Hüsna'nın
Layemüt isteğiyle sardı ah ü zar beni

Mecnun ürpertisiyle tevbe eşiğindeyim
Ayetinde lütfundur; incitmez nazar beni

Batın ey, ruhsatınla rıdvanına gideyim
Semendere çevirir yoksa intizar beni

Taşıyorum ehlibeyt vamıkını içimde
Vecd ateşidir bağrım; söndürmez Hazar beni

Müracaattır ümidim nedametle affına
Tatmazsam eğer, karsız iletir mezar beni

Ahengiyle donanmak gerekiyor Furkan'ın
Fedakarsam, ülfete vesîle kılar beni

Rüzgar alıp götürse nefsanî illetimi
Uyku felaketinden alsa korkular beni

Malikül-Mülk, sağımdan uzatılsa defterim
Altından nehir akan köşke koysalar beni

Zül-Celal-i Ve'l-îkram, sen ol deyince olur
Münker-Nekir sualsiz mu nün saysalar beni

Madem utanıyorum kem yüzümle gelmeye
Secde ile tenimden yıkasa sular beni

3.125 INTIZAR

İNTİZAR

Gözlerin dokunuyor kalbime ey cefakar
Öyle uzun bir hicran sundunki hayatıma
Zehrini yudumluyor ruhum melankolini
Lambalar sırılsıklam gönlümde sönmesin yar
Ellerin ab-ı hayat, gülüşün yar, sesin yar
Rüzgar mıdır, yağmur mu dumanlı bakışların
İrkiliyor durmadan bedenim, hülya mıdır
Neş'eme ızdırabın çektiği perdesin yar
Umudumun maviye büründüğü yerde mi
Mahulyam, ey şebnem edalım, nerdesin yar

Unutma ceylanların çölleri sevdiğini
Toprak neva sırrını ezberliyor göklerin
Renkler uğursuzluğu fısıldayıp duruyor
Ülfetim nevbaharı bekliyor, bilesin yar
Zarif bir düğüm gibi duruşun yar, sesin yar
Gülleri incinmesin masum dudaklarının

Aldırma, leylakların solduğuna içimde
Ruşenimsin ey canım, beyaz bir lalesin yar
Işığısın şehrayin kalıntısı ömrümün
Sensizim, avareyim; durmayıp gelesin yar

Esrarengiz şarkılar dinliyorum geceden
Neden ıslak bilmem ki, çehresi yıldızların
Mestediyor ruhumu endamın, ey cefakar
Eridim; ırmağa döküldüm; şulesin yar
Neden resimler gibi hercaidir sesin, yar
Ey deniz yürüyüşlüm, ey hüznümün kaynağı
Küskün ırmaklar bile benden daha mutludur
Şafakta billur olup, gönlüme giresin yar
Eski umutlarımın son bulduğu yerde mi
Sihirli akşamların ülkesinde misin yar

İlkin şakayıkları okşayan parmakların
Nedense, kanatlanıp uçtu yalnızlığıma
Anladım aynaların seni kıskandığını
Şeydayım, efkarlıyım; duyup da gülesin yar
Efsunlu duygularla sarsılıyor benliğim
Hasretim ey cefakar, süreyya gözlerinde
Ebedi nalan oldu gözyaşım; silesin yar
Pusatsız suvariler gibiyim yollarında
İntizarın alnıma vurduğu halesin, yar

Çeşmeler kurumaya yüz tutmuşsa içimde
İklimler lanetini kusuyorsa ötenin
Mahşere aralanan kapıdır şimdi zaman
Dil-rübasın, mümayiş sultanı, didesin yar
Ellerin ıtır dalı; duruşun yar sesin yar
Çakıyor yüreğimde şimşekleri ferdanın
Işık ol, perdesinden kurtar beni sevdanın
Nerdesin? ..Rüyada mı? ..Sanki mazidesin yar
Lalezarı solgundur melal yolculuğunun
Ilıksın, uykudasın, safsın, güzidesin yar

Yasaklara nigehban olma, ey mah-ı zemin
Orkideler seninle büyüsün bahçemizde
Rahmeti özümleyen bir bende-i numune
Olalım yeryüzünde, ey can, hep tazesin yar
Gurbetin lisanıdır gülüşün yar, sesin yar
Üflerken erdemi maveradan hicabın

Zümrüdüanka neden alev alev yanıyor
Ey enis-i mücella, sen ki, yelpazesin yar
Limanısın ruşenimin bela okyanusunun
Semadan damla damla inen firuzesin yar

Esirinim; ey nur-u nigahı, m, yakma beni
Sonsuzlığa seninle varalım, ey cefakar
İliğime işledin; no'lur, bırakma beni
Nazlısın; nazarındır ufuklarımı saran
Ayrılık acısıdır damarlarımda kıvranan
Yorgunum, yaralıyım; no'lur, bırakma beni
Şahikasın; şavkınla tutuştu hücrelerim
Esirinim; ey nur-i nigahım, yakma beni

bölüm IV

4 MEHMET AKIF ERSOY

4.1 SAFAHAT

4.1.1 HAKKINDA

4.1.1.1 HAYATI

HAYATI

Mehmed Akif, 1873 yılında İstanbul'da, sade ve geleneksel bir hayatın yaşandığı Fatih'in Sarıgüzel semtinin Nasuh mahallesinde 12 numaralı evde (Büyük bir yangında harap olan bu semtin ortasından bugün Vatan Caddesi geçmektedir) dünyaya geldi. Asıl adı Mehmet Ragif'tir. Ragif, ebced hesabıyla hicri 1290 rakamına karşılık gelmektedir ve bu rakam Akif'in doğum tarihidir.
Akif, Osmanlı devletinin hasta adam ilan edildiği ve bu görüşün dönemin devlet adamlarına ve aydınlarına uğursuz bir hastalık gibi bulaştığı, çöküş şartlarının hemen herkeste çözülme, umutsuzluk, panik yarattığı, buna rağmen hemen herkesin bir şeyler yapma çabasında olduğu bir dönemdir.
2. Mahmut'un, 3. Selim'in başlattığı yenileşme hareketleri, Tanzimat doruk noktasına varıyor ve bugüne kadar devam eden aydın- halk yabancılaşmasını, milletle devlet arasındaki problemli doğuruyor, toplumsal yarılmalara yol açıyordu. Yenileşme ile başkalaşma arasındaki farklar sık sık belirsizleşiyor atılan her adım ciddi sosyal ve siyasi maliyetler getiriyor, kendinden ve kendi köklerinden beslenen bir yenilenme gerçekleştirilemiyordu.
Korkuyla umut, ataletle hamle çabası, teslimiyetle yiğitçe direniş, çözülüşle yeniden toparlanış aynı anda ve çok zaman kolkola denecek kadar birbirine yakın duruyordu.
Avrupa ülkelerinin Osmanlıyı tasfiyesi politikası bütün hızıyla ve kararlılığı ile devam ediyordu. Daha Akif 6 yaşında iken Ruslar İstanbul'a kadar ilerliyor Ayestefanos Abidesini dikiyordu. Yine 5 yaşında iken Abdulhamid, Meclis-i Mebusan'ı kapatıyor, devletin ve milletin varlığını korumak için politik dehasına ve çöküş endişesinin yarattığı bir haleti ruhiyeyle baskıcı bir politikaya yöneliyordu.
Babası Fatih Medresesi müderris ve mücizlerinden (icazet veren) İpek'li Temiz lakabıyla anılan Tahir Efendi'dir. Annesi ise Buharalı Mehmed Efendi'nin kızı H. Emine Şerife hanımdır. Babası Rumelili (Arnavut) annesi ise Buhara'dan hacca giderken Amasya'da vefat eden Buharalı Şirvani Rüştü Efendi'nin kızıdır. Tahir efendi, ilk kocası vefat eden Emine Şerife Hanım'ın ikinci eşidir.

Akif'in ailesi sade ve orta halli ama bir inanç ikliminin bütün olgunluğu ve güzelliği ile yaşadığı bir aile idi.

Akif babasını,
"Beyaz sarıklı, temiz, yaşça ellibeş ancak
Vücudu zinde fakat saç sakal ziyadece ak."
diye tasvir eder.

Hoca Tahir Efendi erkenden kalkar, çocuklarını (Akif ve kızkardeşi Nuriye) kendi eliyle yıkar, kızının saçlarını tarar, pişirdiği salepleri içirerek onları mekteplerine gönderirdi... Çocuklarını bir kere bile dövmemişti. (Kuntay, s.157)
Akif, Annesini ise şöyle anlatır:
“Annem çok âbid (ibadetine düşkün) bir hanımdı. Babam da öyle. Her ikisinin de dinî selabetleri vardı. İbadetin verdiği zevkleri heyecanla tadmışlardı.”
Ünlü düşünür ve şair Sezai Karakoç, Akif’in ailesi ve kökeni ile ilgili şu nefis yorumu ile yapar:
“Baba soyu Rumelili, ana soyu Buharalı, doğuş yeri Fatih:
Yani tam bir Doğu İslâmlığının, Batı İslâmlığının ve Merkez İslamlığının bir sentezi bir çocuk”
Anne çizgisi, duyarlığı, sağduyuyu, kendini bir ülküye adayışı, şairliği getirecek; baba çizgisi, ataklığı, savaşkanlığı, yılmaz ve her vuruşmada daha da çelikleşen bir savaş adamını, gözüpekliği, korkmazlığı, ürkmezliği, umutsuzluğa sürekli olarak düşülmemeyi getirecektir. Doğuş yeri ise, ümüslü ve verimli bir topraktır ki, tabiatta nice saçılıp da kaybolan iyi tohumların bir gramını bile ihmal etmez, değerlendirir, yemişlendirir.”
Akif’in doğduğu Fatih semtini Sezai Karakoç şöyle tasvir ediyor”
“Fatih semti, İstanbul’un içinde ikinci bir İstanbul’dur. Yüzdeyüz Fatih şehridir. Fatih camii, İslâm-Türk kültürünün bu ölmez abidesinin çevresinde halka halka fatih medreseleri ve semti, en saf müslüman Türk heyacanının ördüğü bir toplumdur.”
Akif, İstanbul’un bu en Türk, en yerli ve en yoksul mahallelerinden birin de doğdu ve yaşadı. Hayatı burada tanıdı ve keşfetti, toplumsal dokuyu burada ve onun bir parçası olarak tanıdı. Bir inanç ikliminin güzelliği ile birlikte toplumun yazılı olmayan mutabakatlarını, modern hayatın yerli ve geleneksel olana nasıl nüfuz ettiğini, hangi çelişkilere, trajedilere yol açtığını, neleri çürüttüğünü, nelerin eskidiğini ve nelerin yenilenmesi gerektiğini bu mahalle hayatında gözlemledi. Yenilenmekle, yerli kalmak, kendi olmak arasındaki tercihlerinin ilk çizgilerini burada idrak etti.

Ve Akif burada bir şey daha öğrendi. Her türlü kirlenmeye açık bir yoksulluğun, sade ve onurlu bir hayata nasıl dönüştürülebileceğini. Erdemli yoksulluk helal kazanç ve emek demektir, fedekarlık demektir, dayanışma demektir, karşılıksız sevmek demektir, hırs ve rekabeti ayaklar altına almak demektir. Erdemli yoksulluuğun tek sigortası vardır. Çalışmak, ölene kadar çalışmak, onurunu kaybetmeden çalışmak.
Akif kendi mahallesinin yoksulluğunu, kendi haline terkedilmişliğini şöyle anlatır.

Bizim mahalleye poyraz kışın da uğrayamaz
Erir erir akarız semtimize geldi mi yaz!
Bahârı görmeyiz ala lâtif olur, derler...
Çiçeklenirmiş ağaçlar, yeşillenirmiş yer.
Demek şu arsada ot bitse nevbahâr olacak?
Ne var gidip Yakacık’larda demgüzâr olacak
Fusulü dörde çıkarmaz bizim sokaklarımız;
Kurak, çamur.. İki mevsim tanır ayaklarımız!

Akif bu mahallede bu inaç ve gelenek ikliminin ortasında mahalle hayatını bütün renk ve çizgileriyle yaşadı.

Babası O’nu sekiz yaşından itibaren Fatih camiine götürdü. Bunu bir şiirinde şöyle anlatır.

Sekiz yaşında kadardım. Babam gelir: "Bu gece,
Sizinle camîe gitsek çocuklar erkence.
Giderseniz gelin amma namazda uslu durun;
Merâmınız yaramazlıksa işte ev, oturun!"
Deyip alırdı beraber benimle kardeşimi
Namaza durdu mu, naliyle koyverir peşimi
Dalar giderdi, ben atık kalınca âzade
Ne âşıkane koşardım hasırlar üstünde."

Cami, masal, oyun ve yaramazlık. Cami içinde baba ve çocuklar. Camii içinde inanç ve coşku. Camii içinde ciddiyet ve oyun. Cami içinde inanç ve çocuksuluğun sınırsızlığı. Cami içinde yetişkin ve çocuk samimiliği.
Ve cami ile içiçe bir ev. Camii ile içiçe bir mahalle hayatı. Camii ile içiçe düşünce, duyarlık ve yaşama iklimi.
İşte yetişkin Akif'in portresinin temel çizgilerini belirginleştiren çocuk Akif'in dünyası ya da Âkif'in içinde kendini bulduğu dünya...

Ve Akif'in mizacı.. ele avuca sığmayan bir çocuk. Çalışkan ama haşarı. Okuldan döner dönmez sokağa fırlayan, ağaçlara tırmanan, kabına sımayan bir mizaç. Masal dinlemeden uyumayan bir ruh. Uyuması için kendisine masal anlatırken anlatırken uyuyakalan Saime Hanım'ın eline mangalda kızdırdığı cevizi bırakarak yakan bir yarım kalmışlığı kabullenememezlik.
Akif böyle bir ortam içinde o günün geleneğine uyularak 4.5 yaşlarında iken Emir Buhari Mahalle Mektebine başladı. Yaklaşık iki sene sonra Fatih İptidaisi'ne (ilkokul) girdi. Üç yıllık bu okulu bitirdikten sonra girdiği Fatih Merkez Rüştiyesi'ni (ortaokulunu) 1895 yılında bitirdi.
Bu mezunuyet aile içinde görüş ayrılığına yol açtı. Emine Şerife Hanım, Hocazade'sinin (Annesi Âkif'e Hocazadem diye hitabederdi) sarıklı olmasını, medresede tahsiline devam etmesini istiyordu. Babası Tahir Efendi ise medresede okuyacağı şeyleri, oğluna kendisinin de öğretebileceğini ileri sürüyor, yeni açılan ve revaçta olan mekteplerden birine gitmesini istiyordu. Akif'in anne ve babası arasındaki bu görüş ayrılığı Dönemin toplumsal tercihlerindeki farklılaşmayı da ortaya koyuyordu. Bir tarafta geleneğin bütün çizgileriyle yaşadığı Fatih'te, evladını bir inanç ve ilim adamının saygınlığı içinde görmek isteyen anne diğer yanda değişen dünyanın gereklerini farkeden kendisi de bir inanç ve ilim adamı olan baba. Ne inanç ihmal edilebilirdi ne yeni gelen ve kendi şartlarını dayatan dünya. Bu açıdan bakıldığında Akif annesiyle babasının özlemini kendi şahsında bütünlemiş ve uygun bir senteze kavuşturmuş gibidir.
Sonunda Tahir Efendi'nin dediği olur. Ancak Tahir Efendi mektep ve meslek tercihini oğluna bırakır. Akif dönemin en gözde okullarından biri olan Mülkiye'yi tercih ettiği için ve babasıyla birlikte kaydını yaptırır. Kayıt tamamlandıktan sonra kâtip kayıt harcı ister, Tahir efendi, Âkif'i bir köşeye çeker, kesesini çıkarır ama istenen miktarda para yoktur. Tahir efendi rehin bırakmak üzere gümüş saatini çıkarınca kâtip almaz ve kayıt harcını ertesi gün getirebileceklerini söyler.
İlk gençlik yılları da çocukluğu gibi. Taşkın, ele avuca sığmaz, güçlü, sıhhatli ve enerjik. Pehlivanlarla güreşen, boğazda karşıdan karşıyla yüzen, taş yarıştıran bir ilk gençlik. Ama hep çalışkan, hep erdemli.
Mülkiye'nin İ'dâdî bölümünde üç sene okuduktan sonra şehadet-nâme (diploma) aldı ve yüksek kısmına kaydoldu. Bir sene süre sonra (H.1305/1887-88) babası vefat etti. Aynı yıl evleri

yanınca Mülkiye’ye nehari (gündüzlü öğrenci) olarak devam etmesi imkansız hale geldi. Mezunlarına hemen iş verileceği için o yıl açılan ve ilk sivil veteriner yüksek okulu olan Mülkiye’nin Baytar Mektebi’ne (Halkalı Baytar ve Ziraat Mektebi) leyl-i (yatılı) öğrenci olarak geçti.

Âkif bu okulda kendisini derinden etkileyecek bir öğretmenle karşılaştı. İnançlı bir Türk Hekimi olan, Türkiye’ye mikrop bilimini getiren Rifat Hüsamettin Hoca. Pasteur’un öğrencisi olan bu öğretmeninden Pasteur sevgisini aldı. Mithat Cemal, Akif’in Pasteur’ün fotoğrafına bakıp hayranlıkla “Bu ne ilâhi yüzdür” dediğini, fotoğrafı öptüğünü ve ardından “Mu’tekid de! (İnançlı) eklediğini kaydeder.
Çoğu kendisi gibi babasız ve yoksul öğrencilerden oluşan bu okul Âkif’e sağlam ve bir ömür boyu sürecek dostluklar kazandırdı.
Yine bu okul, Akif’in sağlam bir dini bilgi ve sarsılmaz bir imanla, müspet bilimin harika bir uyumunu sağlayan zihini yapısını oluşturdu.
Akif bu dönemde de Kıyıcı Osman Pehlivandan güreş öğreniyor, Çatalca köylerinde yağlı güreş tutuyor, taş yarıştırıyor, yüzüyor ve çok sevdiği mektebin “Doru” isimli atına biniyor, uzun yürüyüşlere çıkıyor
Şiire ilgisi de bu yıllarda başlıyor ve okulun son iki senesinde başladı. Bunlar dönemin yaygın kanaatlerinin izlerini yansıtır ve divan şiirlerine nazireler şeklindedir.
22 Aralık 1893’te okuldan birincilikle mezun olur ve 26 Aralık’ta “Orman ve NMa’adin ve Ziraat Nezare’Baytar Müfettiş Muavini” olarak tayin edilir.

Görev yeri İstanbul olmasına rağmen Akif, 4 yıl Rumeli, Anadolu ve Arabistan’ın çeşitli bölgelerinde görev yapmıştır.
Bu seyahatler Akif’in gözlem gücünü, toplumu daha yakından tanımasını sağlamış olmalıdır. Akif bu dönemdeki gözlemlerini şiirlerinde son derece gerçekçi bir şekilde kullanır. Yine bu ve bundan sonraki seyahatler Akif’in hem düşünce tarzını hem de şiir anlayışını temellendirir.

Mezuniyetinden 6 gün sonra 28 Aralık 1893’te İlk eseri olan 7 beyitlik gazeli “Servet-i Fünun’da yayınlanır.
Buarada çocuk yaşlarda başladığı Kur’an’ı Hıfzetme (Ezberleme) çabalarını yoğunlaştırır ve Hafız olur.
1 Eylül 1898’de 25 yaşında iken Tophane-i Amire veznedarı Mehmed Emin Bey’in kızı İsmet Hanım ile evlendi.
Akif’in bu yıllarda da Maarif mecmuasında, Resimli Gazete’de şiir yazıları ile Arapça, Farsça ve Fransızca’dan yaptığı çevrilerini yayınlamaya devam eder.
17 Ekim 1906’da mevcut görevine ilâveten “Halkalı Ziraat Mektebi Mektebi’ne “Kitabet-i Resmiye Muallimi ve 25 Ağustos 1907’de Çiftlik Makinist Mektebi’ne Türkçe Muallimi olarak atanır.
23 Temmuz 1908’de İkinci Meşrutiyet ilan edilir. Akif, bu sırada İstanbul’da Umur-i Baytariye Dairesi Müdür Muavin’dir.
Akif’in hemen hiçbir dönemde siyasetle doğrudan ilişkisi olmamakla beraber toplumsal sorunlarla ciddi ve yoğun bir ilgisi olmuştur. Dönemin bütün aydınları gibi çöküş şartlarının yol açtığı acıları derin bir şekilde yüreğinde hissediyor ve bir çıkış yolu arıyordu.
Meşrutiyetin ilanından 10 gün sonra daha önceleri gizli bir cemiyet olarak faaliyet gösteren ve daha sonra partileşecek olan İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olur. Ancak Akif, cemiyete üyeliğe girişin gereklerinden biri olan “Cemiyetin bütün emirlerine, bilâ kayd ü şart (kayıtsız

şartsız) ittaat edeceğim" şeklindeki yemindeki "kayıtsız şartsız itaat "itiraz eder ve sadece iyi ve doğru olanlarına şeklinde düzeltilmesi şartıyla yemin edebileceğini söyler. Ve cemiyetin yemini Akif'le değişir.
Akif'in karekterinin tipik bir yansıması olan bu tutum hayatı boyunca ve herkese karşı korunan bir ilkeli anlayışın tezahürüdür.

OKUDUĞU KİTAPLAR
Mesnevi
Hafız Divanı
Gülistan
Leyla ve Mecnun (Fuzuli)
Victor Hugd, Lamartine, Zola, Daudet

4.1.1.2 3 MESELE

3 MESELE

Kosova' da Türk Lisesi Müdür Yardımcısı Celal Mustafa Türkiye' de. Gelir gelmez de dostlarını bilgilendirdi bölgeyle ilgili olarak.

Çünkü burada 50 bini aşkın Türk nüfusu yaşıyor. Sadece 5 bin Türk Mamuşa' da var. Mutlaka bu insanların bir yerden Türkiye' de ya akrabası, ya eşi dostu bulunuyor. İşte Celal Mustafa Bey' in anlattıkları:

- Türkçe yayın yapan Tan gazetesi kapandı. Türkçe yerine İngilizce' yi bölgemizde resmi dil yaptılar. Türkçe yayın yapan radyomuzdaki 7 saatlik Türkçe programlarımız yarım saate indirildi.
Peki okulumuz?
- Okulumuz da kapanmak üzere. Türk bölgesine, savaştan kaçan Sırpların bir bölümü yerleştirilmek isteniyor. Yetkililer Sırpların mutlaka bölgeye dönmesini arzu ediyor.
- Yetkili dediğiniz kim, bu tasarrufları yapanlar Birleşmiş Milletler mi?
- Evet.

Kosovalı Türkler fukara insanlar. Savaş da onları iyice fukaralaştırdı. Celal Mustafa Bey' in pantolon diye giydiği bir eşofman altıydı. Adamcağızın pantolonu yok maalesef. Başbakan Bülent Ecevit Arnavutluk' u ziyareti sırasında hatırlarsanız Tiran yönetimine "Kosova' daki Türk nüfusu tanımalısınız, bu azınlığı kabul etmelisiniz" demişti. Oysa görünen o ki, Arnavutlarla bölgedeki Türkler arasında ciddi bir rahatsızlık yaşanıyor ve bu çatışmaya kadar varıyor.

Tahir bey ağır hasta
İstiklal Marşımı şairimiz Mehmet Akif Ersoy rahmetlinin geçenlerde kızı Suat Hanım (92) fakru zaruret içinde vefat etti. Şimdi de oğlu Tahir Bey acılar içinde kıvranıyor (85). Fukaralık Tahir Bey' in omzunda.

İstanbul Kadıköy' den aziz dostum, değerli okuyucu, büyük Akif dostu, Gaziantepli Tamer Bilgeoğulları aradı. Tahir Bey Kadıköy Şifa Yurdu' ndan alınarak Koşuyolu Esma Hatun Hastanesi' ne yatırılmış. Eş, dost Akif dostları yardım için koşturuyor. Allah razı olsun. Bir vefa örneği sergiliyorlar.

Durum Sağlık Bakanı Osman Durmuş' a da iletilmek üzere özel kalemine ulaştırıldı. Kültür Bakanı İstemihan Talay' a da Basın Müşaviri Nazif Şahin duyurmuş. Sayın Bakan "ne gerekiyorsa yapılsın" talimatı vermiş.

Tahir Bey' in torunları başında bekliyor.
Dualarımız, şifa dileklerimiz Tahir Bey için.

Başbuğ' suz Yıllar
Siz baharın sıcaklığına kanmayın, daha üç yıl önce Rahmetli Alparslan Türkeş' in vefat ettiği 4 nisanları da hatırlayın lütfen. Lapa lapa kar yağarken bir milyonu aşkın insan, ülkücü, gönüldaş, memleketsever aydının omuzları üzerinde defnedildi, Başbuğ.

Bugün yokluğu "hissedilmiyor" kimse diyemez.

27 Mayıs' ın güçlü albayı bir güvenceydi. Aynı 1944 Tabutluklarında işkenceyi müteveffa İsmet İnönü' ye

hatırlattığı ve ihtilali CHP' ye teslim etmek istemediği gibi, İnönü' ye diyordu ki "Evet, ben o günlerde üsteğmen, tabutluklarda işkence gören Albay Alparslan Türkeş' im." Bu hatırlatma Müsteşar Türkeş' in Yeni Delhi' ye Büyükelçi atanmasına neden oldu.

Döndüğünde ise CKMP' den MHP' ye bir Milliyetçi hareket oluşumu başladı...
Yaklaşık 35 yıllık çileli mücadele bugün MHP' yi iktidar ortağı yaptı. Ancak Başbuğ' suz.

Türkeş' in önemle hatırlandığı bir günde, MHP ise kıldan ince, kılıçtan keskin köprüden geçiyor. Bugün Başbuğ' u anma toplantıları yapılıyor. Fiili gündem de aynen sürüyor, değişmiyor. Yarın da dananın kuyruğu kopacak. Parlamento kesin karar arefesinde. Dün Başbakan Ecevit Köşk' e çıktı, liderlerle konuştu, ardından arkadaşlarıyla danışmalarda bulundu.

Başbuğ' un oğlu Tuğrul Türkeş, Aydınlık Türkiye Partisi olarak, eşi Seval Hanım Alparslan Türkeş Vakfı geleneğinde programlar yaptı. Cemal Kutay da Başbuğ' u anlatacak. Okunması için de Dergah Yayınları' nın neşrettiği Alparslan Türkeş' in Dokuz Işık' ı da tavsiye olunur gençlere. Başbuğ' a rahmet olsun.

Ayhan KATIRCIKARA
Gazeteci / Yazar

04 Nisan 2000

4.1.1.3 ARAP BACININ MAHREM KILI

ARAP BACININ MAHREM KILI...

Bizim Türkiye; depremli, su baskınlı, rezalet ve sefalet yoğunluklu, asmalı kesmeli, siyasal cinayetli, gizli katilli, kendi yarattığı dev aynalarında megalo hamasetçi, "Sezarlaşma" sapkınlığına uğramış; vurgunlu soygunlu, üçkağıtçılık ve rüşvet yozlaşmasındaki hızda,dünya şampiyonu; yani efendim görünmez sakıncalar ve umacılarla dolu bir ülke olmasa; traji-komik bir sinema şenliği...

Düşünün ki, daha Cumhuriyet' in ilk kurulduğu yıllarda; ulusal marşımız, İstiklal Marşı' nın ozanı Mehmet Akif; temel inkılaplardan biri olan "şapka inkılabı" na karşı çıkıp, Mısır' a kaçmış...

Ve günde saat başı, ulusal marş olarak okunan kutsal bir şiirin ünlü ozanı, Mısır' a kaçtıktan sonra da; oğlu içerde sürünerek, yoksulluklar içinde yaşamış. Ve bir gün ölüsü, Beşiktaş' taki çöp bidonu içinde bulunmuş.
Vazgeçtik 1826' da, kendi 140 bin kişilik ordusunu katliamdan geçirmiş tarihteki tek ülke olmayı; "bir Türk' ün cihana bedel olduğunu" da kendimiz söylemişiz; "Biz bize benzeriz" diyerek, ekonomik düzenimizin, Dünyadaki hiçbir ekonomik düzene benzemediğini de...

Harika bir yerdir Türkiye; görünmez sakıncalar ve umacılarla dolu bir ülke olmasa...

Bütün bu traji-komik sinema şenliğinin dayandığı temel çelişki; sanatta realizmi tarihte objektif bilimselliği, ekonomide saydamlığı, siyasette özeleştiriyi reddeden; sanal bir görünümden ibaret, "bir imaj çağdaşlığını" istisnasız herkesin benimsemesi gereken "resmi bir politika" olarak tüm topluma dayatmış olmamız...

Üstelik meleklik ve köylülük evresini henüz aşamamış bir topluma; mesleki hiçbir beceri vermeyen lise eğitiminden geçmişlerin dahi, ancak Hazine' ye kapılanarak geçinebildikleri bir topluma; ekonomik verilerinin su üstüne çıkması yasaklanmış bir topluma; Hazine arazilerinin kadastrosunun dahi çıkarılmamış olduğu bir topluma; "hukukun üstünlüğü" ilkesinden yoksun bir topluma...
Evrensel bir saydamlaşma Türkiye' yi de kapsadıkça; traji-komik bir sinema şenliği, tüm TV kanallarında daha çok ekranlaşıyor.

Ve harika bir dönem yaşanıyor.

60 liderli bir siyasetçiler sambası harika değil mi?
Harika değil mi, emekli valilerin geçinmek için çaycılık yapmaya başlaması...
Örtülü ödenek belgelerinin, imha edilip edilmediği tartışmaları da harika; AB üyeliğine sinsice yan çizme hesapları yapmak da...

Bu traji-komik sinema şenliği "Türk' e Türk propaganda" yla "onlar-biz" ayrımı yapmaya dayalı; içi boş hamasi naralanmalar ve vatan, millet aşkı çok taşkın siyasetçi övünmeleriyle, daha ne kadar sürer?

Enseyi karatmayın ama, 20 - 30 yıl daha sürebilir...

Gerçi "temelden bir düzen değişikliğinin zorunlu" da, gündeme girmiş durumda ama...

Hazine' den geçinmelilerin üst kesimine göre biçimlenmiş, 150 bin resmi arabalı, oligarşik bir "statüko" dan da, kolay kolay kimse yanaşmaz vazgeçmeye...

Seçim vaatlerine baktıkça, aklıma çok sevdiğim eski bir fıkra geliyor.
Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde bir dere kıyısında unutulmuş bir köy varmış.
Köye bir Şeytan musallat olmuş, Her gün iki kez köye geliyor; kadın erkek, genç ihtiyar, çoluk çocuk demeden; herkesin tek tek ırzına geçip gidiyormuş.

Ve köylüler hiçbir şey yapamıyorlarmış Şeytan' a...

Bir gün fal bakan Arap bir Bacı' nın yolu düşmüş köye. Köylüler:
- Aman Bacı demişler; durum böyle, böyle, böyle... sen falı malı bırak da, mümkünse kurtar bizi şu Şeytan' dan ...

Arap Bacı sormuş:

- Biliyor musunuz Şeytan' ın nerde olduğunu?
- Derenin üstündeki tahta köprünün altında oturuyor.
Arap Bacı köyden ayrılmış ve köprünün üstüne gelince, aşağı doğru eğilip Şeytan' a bağırmış;
- Sen Şeytan mısın _
- Evet...

- Senin üstesinden gelemeyeceğin hiçbir şey yok mudur?
- Yoktur...

Arap Bacı, elini mahrem yerine sokup kıvrık bir kıl koparmış:
- Al öyleyse bunu düzelt, demiş ve devam etmiş yoluna...
Aradan geçmiş 20 yıl...

Arap Bacı' nın yolu yine aynı köye düşmüş. Köylüler, Arap Bacı' yı davullar zurnalarla karşılamışlar:
- Senden sonra Şeytan bir daha hiç görünmedi, demişler. Ne yaptın, ne ettin bilmiyoruz ama, bizi Şeytan' dan kurtardın. Bin yaşa Arap Bacı...

Hep birlikte yenmiş içilmiş. Arap Bacı köyden ayrılınca, yine köprüden eğilip bakmış Şeytan' a...

Şeytan hala daha Arap Bacı' nın kıvrık kılını düzeltmeye çalışıyormuş.
Arap Bacı indirivermiş şalvarını donunu ve avucuyla orasına vurarak seslenmiş Şeytan' a :
- Sen hele onu bir düzelt; bak burada daha ne kadar var...
Siyaset liderlerinin nutukları bol olsun, alkışları da...

Çetin ALTAN
Gazeteci / Yazar

07 Eylül 2002

4.1.1.4 Bilinmeyen Yönleriyle Mehmet Akif Ersoy

Bilinmeyen Yönleriyle Mehmet Akif Ersoy

Dr. Yılmaz Karakoyunlu

1. Giriş

Mehmet Emir Erişirgil, Mehmet Âkif'in yaşam öyküsünü anlatan kitabını yazmağa karar verdiği yıllarda başından geçen bir sevimsiz olayı anlatır. Bu olay, Türk toplumundaki kolay suçlama alışkanlığının örneğidir. Vapurda karşılaştığı bir kişi, Erişirgil'in Safahat'ı okuduğunu görünce sorar:

"Beyefendi nereden hatırınıza geldi bu softa ?"

Erişirgil bu soru üzerinde neler düşündüğünü anlatır. Kendi döneminde yaşlılar için her mekteplinin "züppe"; gençlere göre her yaşlının "softa" olarak suçlandığını aktarır.

Mehmet Âkif'in yaşam öyküsünü, sanat anlayışını, fikirlerini yazmağa kararıverişinin derin tahlillerini yaptıktan sonra Erişirgil, Meşrutiyet Tarihinin düşünce akımlarını en iyi yansıtacak zeminlerden birinin Mehmet Âkif'in yaşam öyküsü olduğunu belirtir.

Her gün ulusal onurlar ve gururlar duyarak okuduğumuz ve çocuklarımıza öğrettiğimiz İstiklâl Marşımızın şairini "softa" gibi değerlendirmenin aslında yobazların eline koz vermek olduğunun acaba farkına varabildik mi ?

Âkif'in karşılaştığı en ağır suçlama ise, "Balkan Harbi" sırasında düşmanın Türk halkına reva gördüğü eziyetler karşısında "tükürün yüzüne bu medeniyetin" dediği için bu aydınlar tarafından "geri kafalı adam" suçlamasına maruz bırakılmıştı. Mahalle Kahvesine hücum etmiş, orada vakit öldürüp tembellik yapanları eleştirdiği için bu kahvelerde vakit öldürmeyi entelektüel faaliyet sayanlar tarafından geleneklere saygısı olmayan "züppe" olarak yorumlanıyordu.

1908 Temmuzunda sokağa fırlayan mitingcileri eleştirdiği için, "hürriyete düşman zavallı" olarak isimlendirildi.

Halide Edip'in önerdiği Amerikan mandasına karşı çıktığı için, azınlıklar tarafından "ortaçağ kafalı tehlikeli adam" olarak değerlendiriliyordu.

Mısır'da entari giyip dolaşmak yerine ceket, pantolon ve frenkgömleği giydiği gerekçesiyle "Hıristiyan Âkif, gavur Âkif" olarak tanımlanıyordu.

En ilginç iddia, Âkif'in şapka giymemek için Mısır'a gittiği idi. Oysa, Mehmet Âkif'in Mısır'a gittiği yıllarda, şapka devrimi henüz yapılmamıştı ve Cumhuriyet Meclisinin milletvekilleri fes giyiyordu.

Mehmet Âkif öldüğünde hakkında yazılanlar öyle küçük bir hatırlama fasiküllerine sığacak ölçekte değildi. Çoğu kitap olacak boyutta idi. En lirik tespiti Hüseyin Cahit Yalçın yapmıştı: "Mehmet Âkif'in hayatı, eserlerinden çok daha muhteşem bir şiirdir..."

2. Âkif'in Uygarlık Anlayışı

Mehmet Âkif, yaşamı boyunca asrî olmamakla, çağının gerçeğini kavrayamamakla itham edilmişti. Bunu büyük bir tevekkül ve sabırla karşılıyor, hakkındaki kanaati değiştirmek için düşünce ve yaşam biçiminde hiçbir değişiklik yapmayı düşünmüyordu.

Öldüğünde Cenap Şahabattin Âkif için "Şu mânâda asrî değildir ki, rindce hal ve vaziyeti içinde uzak mazilerin temizliğini taşır. Hattâ bir görüşe göre Âkif'i edebiyat bakımından da asrî görmeyebiliriz. Öyle ya, her devrin bazı belâgat, bazı fesâhat hastalıkları vardır ki ona tutulanlar bir müddet bunun farkına varamazlar. Bu geçici kelime ve mânâ salgınlarının son elli senede edebiyatımız, türlü musablarını (düşkün) gösterdiği halde, Âkif'in eserleri tabiat vergisi olarak garip bir muafiyet sâyesinde onların hepsinden masûn (dokunulmamış) ve tamamiyle tendürüst kaldı" Âkif'in eleştirilen medeniyet anlayışı, gerçekte, İslâm'ın tarif ettiği dürüst ve ahlâki düzenin dışına çıkan yaşam biçimiydi. Âkif, Batı'nın sahip olduğu medeniyeti hiçbir şekilde inkâr etmemiş, aksine bu uygarlığın ulaştığı düzeye İslâm toplumlarının da ulaşması dileğini dile getirmişti.

Nitekim Berlin'den bulunduğu dönemde, Almanya'yı yakından tanımak istemiş, her fırsatta Batı'nın ulaştığı bilim ve teknik düzeyinin üstünlüğüne hayranlığını belirtmiş, ancak fikir ve ahlâk yönünden Batı medeniyetinin önemli ölçüde eleştirilecek yönleri

olduğunu aktarmıştı.

Berlin Hatıraları isimli şiirinde yaşamı yönlendiren uygarlık anlayışının farkına işaret etmiştir. Batı'da gözlediği yaşam biçimini, ve biçimi oluşturan toplumsal değer yargılarını çok isabetli gözlem ve tahlillerle ortaya koyuyordu.

Âkif'in Berlin seyahati ilginç bir öykü ile başladı. 1915 yılı ortalarına doğru, savaşta müttefikimiz olan Almanya, savaş sırasında İngiliz, Fransız ve Rus ordularından aldığı esirler arasında Müslümanlar olduğunu fark etti. Bu esirleri ayrı kamplarda topladı. Bu kamptaki Müslüman esirlere iyi muamele ediliyordu. Hattâ, Müslüman esirlerin ibâdet etmesi için çok kısa sürede bir câmi bile inşa ettiler.

Almanlar, Müslümanların lideri olan Osmanlılara bu esirlere karşı takındıkları tavrı göstermek için bir heyet dâvet etti. Böylece, Osmanlı halifesi, yeryüzündeki bütün Müslümanları koruyan ve onların haklarını savunan manzara içinde takdim edilecekti. Halifenin en kötü koşullarda bile Müslümanlarla birlikte olduğunu gösteren bu manzaranın yaşatılması için Berlin'e bir heyet gönderilmekteydi. Berlin'e gidecek olan heyet, o zaman Osmanlının haber alma ve casusluk örgütü olan Teşkilât-ı Mahsusa tarafından seçiliyordu. Bu örgüt, Berlin'e gidecek heyete Âkif'in de katılmasını İttihat Terakki hükümetinden istedi.

İttihat Terakki bu heyetin başkanlığına Âkif getirdi. Âkif'in İttihat Terakki macerası da ilginç bir gelişme gösterir. İkinci Meşrutiyetin ilânından dört gün sonra Âkif, "Cemiyet-i Mukaddese" denilen İttihat Terakkiye katıldı. Kandilli Rasathanesi Müdürü Fatin (Gökmen) Hoca, Âkif'i kutsal dernek denilen İttihat Terakkiye götürmüş ve ünlü katılma töreninden geçirerek üye yapmak istemişti. Fatin Hoca katılma törenini bizzat yönetmişti. Kurallara göre, İttihat terakki hakkında bilgi verildikten sonra sırların korunması ve emirlerin yerine getirilmesi için gerekli yeminin yapılmasına sıra gelmişti. Kurala göre cemiyete katılacak kişi silaha ve Kuran'a el basarak yemin edecekti. Âkif yemin metninde bulunan "Cemiyetin bütün emirlerine kayıtsız şartsız uyacağım" hükmüne itiraz etti. "Ben ancak, akla ve vicdana uygun olan emirlere uyarım. Mutlak söz veremem" diyerek reddetmişti.

Bir rivayete göre bu itirazdan sonra İttihat Terakki Cemiyetine girecek olanlara yemin artık Âkif'in teklif ettiği şekilde yaptırılmaktaydı. Âkif, Berlin gezisi sırasında gözlediklerini "Berlin Hatıraları isimli şiirinde anlatır. Bu şiir Âkif'in en uzun şiirlerinden biridir. 796 beyittir.

Bu şiirde Berlin'de ve İstanbul'da gözlediklerinin bir karşılaştırmasını yapar. Berlin'de ve İstanbul'da otelleri, trenleri, sokakları karşılıklı olarak aktarır. Aktardıkları çoğu kere basit gözlemler değil, o gözlemlerde görünen dünya görüşü ve hayat felsefesidir. Nitekim, Mart 1915 yılında yazdığı Berlin Hatıraları isimli şiirinin bir yerinde Tevfik Fikret'in 1905 yılında yazmış olduğu Tarih-i Kadim şiirine cevap vererek on yıldır sakladığı kızgınlığını açığa vurmuştu.

Ancak Birinci Dünya Savaşı sırasında düşman ordularının işgal ettiği Türk topraklarında halka yaptıkları zulmü görünce Batı'nın bu vahşetini en ağır dille eleştirmiş ve Batıyı medeniyetin beşiği gibi görenlere en sert lisan ile hücum etmişti.

İşte Âkif'i haksız yere medeniyet düşmanı ilan eden ünlü şiirinden bazı mısraları aşağıda

veriyorum.

"Medeniyet" denilen vahşete lanetler eder,
Nice yekpare kesilmiş de sırıtmış dişler!
Bakmayın hem tükürün çehre-i murdarımıza
Tükürün belki biraz duygu gelir ârımıza.
Tükürün cephe-i lâkaydına şarkın tükürün.
Kuşkulansın görelim gayreti halkın tükürün.
Tükürün milleti alçakça vuran darbelere,
Tükürün onlara alkış dağıtan kahpelere...
Tükürün Ehl-i Salib'in hayasız yüzüne!
Tükürün onların asla güvenilmez sözüne!
Medeniyyet denilen maskara mahluku görün:
Tükürün maskeli vicdanına asrın, tükürün!
Hele ilânı zamanında şu mel'un harbin,
"Bize efkar-ı umimiyesi lazım Garb'in;
O da Allah'ı bırakmakla olur" herzesini,
Halka iman gibi telkin ile, diyenin sesini
Susturan aptalın idrâkine bol bol tükürün!..."

3. Necid Çöllerinde Âkif

Dönemin en ileri tekniğine sahip silah ve araçlarla Çanakkale'ye yüklenen düşman karşısında, Türk askeri "ölürsem şehidim, kalırsam gazi" iftiharı ile çarpışıyordu. Emperyalistler geldikleri gibi gittiler. Zaferden sonra Başkumandan Vekili Enver Paşa, İmparatorluğun en uzaktaki müfrezesine kadar Çanakkale Zaferini müjdelemek için Telgrafhaneye koşmuş tek tek kumandanları telgraf başına çağırmıştı.

Enver Paşa, Teşkilat-ı Mahsusa Reisi Kuşçubaşı Eşref Beyi aradı. Eşref Bey, Anadolu Bağdat Demiryolu hattının son durağı olan El Muazzam istasyonundaydı. Telsi başında bizzat şu telgrafı yazdırdı:

"Çanakkale Savaşında ordumuz muzaffer oldu. Düşman mağlup, mahcup ve mecruh (yaralı) olarak çekiliyor..."

Haber bütün yurtta mutluluk yarattı. El Muazzam'daki sevinç muazzamdı. Orada bulunanlardan biri haberi duyunca Kuşçubaşı Eşref Beyin boynuna sarıldı ve hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı. Bu hıçkıran vatanperver, yüreği yanık memleket evladının adı, Mehmet Âkif'ti...

Mehmet Âkif, büyük vatan sevgisi ve meftun olduğu Türk istiklal ve hürriyet sevdasıyla yavaşça kalabalığın arasından sıyrıldı. Gerisi Kuşçubaşı Eşref Bey anlatıyor:

«...Ay bedir halindeydi. Çöl gecelerinin parlak yıldızlı semasını, zaferimizin şerefine aydınlatan ayın bu efsanevi ışıkları altında, Mehmet Akif, bu güneşi unutturacak kadar parlak çöl gecesinde sabahladı. İstasyon binasının arkasındaki hurmalığın içine çekildi. Sadece hıçkırıklarını duyuyorduk. İçli, derin hıçkırıklar....

İşte Çanakkale'ye layık o büyük destan, bu hıçkırıklar içinde meydana geldi... »

Şu Boğaz Harbi nedir? Var mı ki dünyada eşi
En kesif orduların yükleniyor dördü - beşi...

Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya

Kaç donanmayla sarılmış, ufacık bir karaya.

Ne hayasızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı
Nerde gösterdiği vahşetle «bu bir Avrupalı»

Dedirir - Yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi
Varsa gelmiş açılıp mahbesi, yahut kafesi.

«Sabahleyin, vazifesini tamamlamış fanilerin az kula nasib olan rahatlığıyla yüzüme derin derin baktı: Artık ölebilirim Eşref! dedi. Gözlerim açık gitmez!."

4. Bir karakter Abidesi Olarak Mehmet Âkif

Akif. «haksızlık karşısında susan dilsiz şeytandır" inancındaydı. Haksızlığa tahammül ettiği ve hele yaltaklanarak menfaat peşinde koştuğu görülmemişti. Veteriner İşleri Müdür Yardımcısı görevini üstlendiği yıllarda Veteriner İşleri Müdürünün bir haksız karar ile azledilmesi üzerine görevinden istifa etti.

Kendisine bu hareketinin sebebi sorulduğunda başkasına yapılan haksızlığa tahammül etmesinin mümkün olmadığını söylüyordu. "Arkadaşıma yapılan haksızlık bana yapılmış demektir" diye 20 yıllık memuriyetine tereddütsüzce veda etmişti.

**Üç buçuk soysuzun ardından zağarlık yapamam.
Hele hak namına haksızlığa ölsem tapamam.
Doğduğumdan beridir, aşığım istiklale
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lale
Yumuşak başlı isem, kim demiş uysal koyunum.
Kesilir belki fakat, çekmeye gelmez boynum!
Kanayan bir yara gördüm mü yanar ta ciğerim
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim
Adam "aldırmada geç git" diyemem; aldırırım
Çiğnerim çiğnerim Hakkı tutar kaldırırım.**

5. Dostluk Anlayışında Doruklaşan Âkif

Hiç kimse Âkif'in verdiği sözden döndüğünü, hangi şartlarda olursa olsun sözünden bir sapma gösterdiğini görmemişlerdi. Yakın arkadaşı Şair Mithat Cemal görevinden istifa ettiği ilk günlerde ziyaret eder. Balkan harbinin yaşandığı zor günlerde Âkif, geçimini sağlayacak yeni bir iş bulmuş değildir.

Yakın dostlarından Mithat Cemal Kuntay anlatıyor .

«Balkan Harbi başlarken, Akif Bey, yegane geçim yolu olan resmi memuriyetinden istifa etti. Kirada oturduğu evine, bir cuma günü gittim. Beş çocuğundan başka, dört çocuk daha vardı.

- Bunlar kim? dedim.

- Çocuklarım! dedi. Sonra anlattı

Âkif, Baytar Mektebinde iken bir arkadaşıyla anlaşmışlar. Kim önce ölürse, çocuklarına sağ kalan baksın! » demişler. Arkadaşı vefat etmiş Mehmet Akif'te, verdiği söze bağlı kalarak anlaşma hükmünü yerine getirmiş.

Mithat Cemal devam ediyor;

- Halbuki o zamanlar, Akif Beyin beş parası yoktu; fakat beş çocuğu vardı!

Yine çok yakın dostlarından Fatih Gökmen anlatıyor;

Akif, verdiği söze bağlı olmayanlara insan gözüyle bakmazdı. Aramızda geçen bir olayı anlatayım :Ben Vaniköy'de oturuyordum. Kendisi de Beylerbeyi'nde. Bir gün, öğlen yemeğini bende yemeyi, sonra da oturup sohbet etmeyi kararlaştırdık. O gün, öyle yağmurlu, boralı bir hava oldu ki her taraf sele boğuldu. Havanın bu haliyle karadan gelemeyeceğini tabii gördüm. Yakın komşulardan birine gittim. Yağmur, bütün şiddetiyle devam ediyordu. Eve döndüğümde ne işiteyim, bu arada, Mehmet Akif Bey sırılsıklam bir vaziyette gelmiş. Beni bulamayınca, evdekilerin bütün ısrarlarına rağmen içeri girmemiş. «Selam söyleyin» demiş ve o yağmurlu havada dönmüş gitmiş! Ertesi gün, kendisinden özür dilemek istedim.

- «Bir söz, ya ölüm veya ona yakın bir felaketle yerine getirilmezse mazur görülebilir" dedi ve benimle altı ay dargın kaldı."

6. Mehmet Âkif'in Bilim ve Teknik Anlayışı

Mehmet Âkif, çağın geliştiği bilim ve teknik seviyesinin aynen aktarılmasını ve ülkenin bu yüksek bilim ve teknik düzeyi içinde gelişmesini her vesile ile belirtiyordu. Bilim ve tekniğin kaynağının Batı olduğunu görmüştü. Özellikle Berlin Seyahati sırasındaki gözlemleri Osmanlı toplumunun bilim ve teknik yönünden ne denli geri kaldığını fark etmişti.

İkinci Meşrutiyetle birlikte hürriyetin ilanını her şeyin çâresi gibi gören geniş bir kitle vardı. Bu kitlenin umursamaz tavırlar içinde Batının teknik ve bilim düzeyine bigâne kalışını da hayretle seyretmekteydi. Halkı bu konuda tembel, cahil ve ilgisiz buluyordu.

Bu kitlenin mutlak surette bu konularda duyarlı davranması gerektiği fikrindeydi.

Safahat'ın birinci kitabında Köse İmam isimli şiirinde bu gözlemlerini dile getiriyordu:

Bu cehalet yürümez, asra bakın: asr-ı ulûm
Başlasın terbiyeniz, ailelerden oğlum.
Sâde hürriyet ilânı ile bir şey çıkmaz;
Fikr-i hürriyeti halka hazmettiriniz biraz...

Yine Fatih Kürsüsünde isimli bölümde cehaletin ülkeyi nasıl felaketlere sürüklediğini dile getirir.

Felâketin başı, hiç şüphe yok, cehâletimiz;
Bu derde çâre bulunmaz - ne olsa - mektebsiz;
Ne Kürd elifbayı sökmüş, ne Türk okur, ne Arab;
Ne Çerkes'in, ne Lâz'ın var, bakın, elinde kitâb!
Hülâsa milletin efrâdı bilgiden mahrûm.
Unutmayın şunu lâkin : "Zaman : zamân-ı ulûm!"

Verdiği öğütler içinde zaman zaman dünyanın ahvalini, zaman zaman gelişen tekniği ve bilimi esas alır. Cehaletin en büyük felâket olduğunu belirtir.

Bir baksana gökler uyanık, yer uyanıktır.
Dünya uyanıkken uyumak, maskaralıktır.
Eyvah bu zilletlere sensin yine illet,
Ey derd-i cehalet sana düşmekle bu millet,
Bir hâle getirdin ki: Ne din kaldı, ne nâmûs,
Ey sine-i İslâm'a çöken kapkara kâbûs.
Ey hasm-ı hakiki seni öldürmeli evvel
Sensin bize düşmanları üstün çıkaran el.
Ey millet uyan ! Cehline kurban gidiyorsun.
"İslâm'ı da batsın" diye tutmuş yediyorsun.
Allah'tan utan. Bâri bırak dini elinden.
Gir leş gibi topraklara kendin gireceksen.
Lâkin ne demek bizleri Allah ile iskât ?
Allah'tan utanmak da olur ilm ile... Heyhat!

7. Meclis'te Mehmet Âkif

1920 yılının başında Mehmet Âkif Ankara'ya yapacağı seyahatini sadece damadı Ömer Rıza Doğrul ile yakın arkadaşı Eşref Edip Beylere haber verir. Kendileriyle bir sır tevdi eder gibi konuşur:

"Artık burada duracak zaman değildir. Gidip çalışmak gerekir. Halkın bizim tarafımızdan aydınlatılmasına ihtiyaç varmış. Çağırıyorlar... Ben yarın Ankara'ya hareket ediyorum. Hiç kimsenin haberi olmasın..."

Ankara yolculuğuna oğlu Emin Beyle çıkar. Emin Beyin hatıralarında belirtildiği gibi trenden iner inmez doğru Meclis'in önüne gelirler. Bu sıra bir ziyarete gitmekte olan Mustafa kemal Paşa ile karşılaşırlar. Mustafa Kemal Paşa Mehmet Âkif'i görünce yaklaşır;

"Sizi bekliyordum efendim; tam zamanında geldiniz. Şimdi görüşmek mümkün olmayacak; ben size ziyarete gelirim."

Mehmet Âkif Ankara'ya gelince Hacı Bayram Camiinde va'za başlar. Milli Mücadeleye katkısı olabilecek şekilde bazı kentleri dolaşır ve o kentlerde vaazlar verir. Kuvâ-yı milliyenin bir İttihatçı hareketi olmadığını anlatır. Eğer vatanı kaybedersek gidecek yerimiz kalmayacağını söyler. Bu savaşın dine ve halifeye hiyanet için yapılmadığını anlatır. Aksine milli mücadelenin bir cihad olduğunu ve bu savaşa katılmanın dinen farz kılındığını aktarır.

O günlerde sözüne güvenilir en önemli İslâm büyüğü olarak Mehmet Âkif'in konuşmaları etkili olur. Burdur'dan milletvekili seçildiğini belirten mazbatasını alır. Meclis Burdur olarak mazbatayı kabul eder. Birkaç gün sonra Biga'dan mebus seçildiği haberi gelir. Meclis Biga mebusluğu mazbatasını da kabul eder. Ancak Âkif, Biga mebusluğundan istifa ederek Meclise Burdur mebusu olarak girer.

Âkif'in yaşamı elbette ki bir konferans çerçevesine sığması mümkün olmayan genişliktedir. Bu sunuşta Âkif'in özellikle uygarlık anlayışı üzerinde durulmuştur.

4.1.1.5 BUGÜNÜN AYNASINDA AKIF

BUGÜNÜN AYNASINDA AKİF
Zaman geçer, nice bin inkılap olur zahir Fakat bu Akif-i pejmürde hep o Akif tir.
Osmanlı Devletinin yıkılışıyla Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunu ve bu kuruluşu mümkün kılan Milli Mücadeleyi yaşamış bir aydın, düşünür ve şair olarak Akif, toplumumuzun en çok okuduğu, sevdiği ve eserlerinde kendini bulduğu dava ve hizmet adamlarından biridir. Hep bir mahviyyet hali içinde kalabalıklardan, şöhretten ve ilgi merkezi olmaktan kaçınan Akif, ölümünden sonra hemen hiç kimseye nasip olmayan sevgi, saygı ve hayranlık halesiyle bezenmiş bir şöhrete kavuştu. "Sessiz yaşadım kim beni nerden bilecektir" diyen şair, milletimizin tarihten aktüaliteye taşan sesi, vicdanı, yüreği ve aklı oldu. Ve milletimiz O'nu buldu, bildi ve sonuna kadar sevdi.
Mehmet Akif Ersoy, büyük ve yaygın şöhretine rağmen sanatıyla, kişiliğiyle ve mücadeleleriyle tam anlamıyla bilinen bir şair değildir. Hepimiz O'nu "İstiklâl Marşı Şairi", "Safahat Şairi" olarak bilir, tanır ve severiz ama ne yazık ki, onun iç dünyasına, değerler dünyasına nüfuz edebildiğimiz söylenemez. Akif'i çok iyi tanıdığını söyleyenler bile O'nun hayatından, eserlerinden bilinmeyen bir kaç enstantane ile karşılaştıklarında hayranlıklarını gizleyemedikleri gibi hayretler içine düşmekten de kendilerini alamıyorlar.
Aydınlar varlık sebeplerini "çağın tanıklığı" olarak izah ederler. Akif çağının tanığı bir aydındır. Safahat baştan sona bu tanıklığın eşsiz bir belgeselidir ve bu niteliğinden dolayı Safahat'ı bazı edebiyatçılar dönemin "şiirle yazılmış romanı" olarak niteler. Ancak Akif'in ve eserinin misyonu bu kadarla bitmez. Akif, elbette içinde yaşadığı toplumun, unutulmuş, kendi kaderine terkedilmiş kimsesiz ve sahipsiz insanların, dünya egemenlerinin yok etmeye çalıştığı bir milletin tanığıdır ama aynı zamanda vicdanıdır da. Bu vicdan bazen tarihin içinden süzülüp gelen bilge bir ses, bazen şahit olduğu haksızlıklar karsısında alfabenin bütün sesleri, sözlüğün bütün imkanları ile haykıran bir çığlık, bazen ümitsizlik duvarını delmeye çalışan ve kendinde bütün bir milletin sesinin toplamını yansıtan davudi bir seda, kendisi söz konusu olduğunda acılı, yalnız ve yaralı bir yüreğin iniltisi olarak yükselir. Bu ses bazen zalimin suratında bir tokat, bazen sahipsiz insanların yüreklerini ısıtan bir şefkat, bazen ölçüyü aşanlar için bir ikaz ve bazen milletimizi yok etmeye çalışan güçlere karşı bir ültimatomdur.
Bu kadar da değil. O sadece gören ve terennüm eden, yazan bir şair değil, aynı zamanda üzerine düşen görevi yerine getiren bir eylem adamıdır da. Bu özelliğini hayatının her döneminde görmek mümkündür. Çocukluğundan ölümüne kadar O, hep gören, düşünen, söyleyen ve eda eden insandır.
O, ülkesinin, milletinin yaşadığı acıları, yıkımları, zulümleri en derin şekilde hissetmiş yaralı bir gönül ve nihayet milletinin varolma mücadelesine coşkuyla katılmış bir mücadele adamıdır. O'nun en büyük eserlerinden biri olan İstiklâl Marşı milletimizin birlik ve bütünlüğünün esaslarını, milli mücadelenin ruhunu ortaya koyan emsalsiz bir eserdir. Orada bütün özellikleriyle milletimiz, değerlerimiz özlemlerimiz, geçmişimiz ve geleceğimiz yer alır.
Bu kadar özelliği bir arada taşıyan bir aydın sadece Türkiye'de değil, dünyada da son derece azdır. Üstelik Akif, bütün bu özelliklerinin yanında kelimenin tam anlamıyla bir ahlâk kahramanıdır. Akif'in hayran olduğumuz bütün özelliklerinin belki de temel kaynağı sahip olduğu ahlak anlayışıdır. Bu ahlakta, itaat ve isyan, merhamet ve öfke, düşünce ve duyarlık, korku ve cesaret, irade ve umut, bilim ve sanat, mahviyet ve çok güçlü bir kişilik çok sağlam bir irade ile altın oranlarda bir bileşime kavuşur ve Hüseyin Cahit Yalçın'ın deyimiyle Akif'in hayatı Safahat'ından daha büyük bir şiire dönüşür.
Bütün bunlardan yola çıkarak Akif'in bizi kendisine hayran eden kişiliğini daha iyi

anlayabileceğimiz bir analize tabi tutabiliriz. Akif'in kişiliği birbirini bütünleyen ve birbirinden koparılması imkansız bir kaç ayrı alanda tahlil edilebilir: Aydın ve şair Akif, bir iman ve ahlak adamı olarak Akif ve bir dava ve mücadele adamı olarak Akif. Aslında bu Akif'ler bile daha iyi anlaşılmak için bir kaç ayrı bölüme ayrılarak incelenebilir ama Akif öyle bir kişisel bütünlüğe sahiptir ki bütün kategorik teşebbüsler birdenbire büyük bir yapaylığa dönüşür.
Akif'in hayatını ve ahlakını oluşturan en önemli unsur "kendi kendisi" olmaktır. Bu O’nun bütün hayatını yönlendiren bir ilkedir. İmanında, san'atında, yaşantısında, kendi adına ve toplum adına konuşurken hep aynı insandır ve neyse odur. Bir başkasına benzemek, ödünç alınmış kimliklerle ortaya çıkmak, olduğundan fazla görünmek ve söylediği ile yaptığı arasında bir uyumsuzluk, düşünce, duyarlık ve imanıyla ters düşmek O'nun hiç bir şekilde katlanamayacağı bir düşkünlüktür. Bu ilkeli ve bütünlüklü kişilik Akif'i bir erdem anıtı haline getirir. Akif yanılmış olabilir, yanlış yapmış olabilir ama asla tutarsız ve samimiyetsiz olmamıştır. O'nün için verilmiş bir sözün, kurulmuş bir dostluğun, bağlanılmış bir imanın, sahip olduğu vatanın bedeli hayattır. Akif hayatı pahasına sever, hayatı pahasına bağlanır, hayatı pahasına inanır ve verdiği sözü hayatı pahasına verir. Bu yüzden dostluğu kelimenin her anlamıyla sonuna kadar güvenli ama o ölçüde de zorludur.
Bu yalçın bir kaya gibi sert, sağlam ve muhteşem karakteri engin bir hoşgörü ile taçlanır. Akif ahlaki ilkelerinde kendi nefsine karşı son derece katı ama başkalarına karşı ise o ölçüde hoşgörülüdür. Akif, cehalet, taklitçilik, ilkesizlik, kibir ve şarlatanlık dışında her kusuru özellikle kendisine karşı işlenen kusurları büyük bir hoşgörü ile karşılar. O Neyzen Tevfik gibi bir insanla dost olabilir, han köşelerinde Neyzen'den ney dersleri alır ve O'na Arapça dersleri verir. Ölüm döşeğinde iken kendisini ziyaret eden ve bir şiirini okuyan Faruk Nafiz Çamlıbel'in Akif'in gücenebileceği endişesiyle okumadığı,
Mahluka inan olur mu Faruk Hallak'ına yok itimadımız
mısralarını niçin atladığını sorduktan sonra şöyle cevap verir: - Benim Müslümanlığım bu beyitten rahatsız olmaz.
Akif'in vatanseverliği de samimi, ilkeli, pazarlıksız ve bütüncüldür. Bu vatana ait her güzellik, zenginlik, değerli olan şey O’nun vatan sevgisinin ve anlayışının bir parçasıdır. Baklavayı kötüleyen Mithat Cemal'le tartışır ve şöyle bağlar olayı Mithat Cemal: Akif için "Tekirdağı kadar memleketin karpuz kabuklan da vatandı. Dürüst, işini iyi yapan Kebapçı Kamil'i şiirine alır. Çünkü Akif in kebapçıya muhabbeti vatan sevgisiyle karışarak incelikli bir niteliğe bürünür. Millet sevgisi de öyle. Akif hayatının hiçbir döneminde milliyetçi ya da Türkçü olmadı. Ama bir milliyetçiden çok daha fazla milletini ve Türklüğünü severdi. Kebapçı Kâmil'den bahsederken yekpare gurur kesilir ve "Burası bir Türk'ün idare ettiği o müesseseydi ki yemekleri hilesizdi; sahibi doğruluğu ile ekmeğini kazanan adamdı."
Mısır'da iken Kahire'ye indiğinde her seferinde Şekerci Hacı Bekir'in acentesine uğruyor, onlarla birkaç kelime konuşuyor ve susarak saatlerce orada kalıyor. Çünkü; "Burası O'nun gözünde onsekiz milyon Türkle görüştüğü yerdir. Bu Hacı Bekir Kutuları, bu güzel Türkçe, bu dükkan 'vatan'dır."
Akif in Türkçe sevgisi de köklüdür. Akif, döneminin aydınlarının hemen hemen tamamından çok daha sâde, katıksız ve güzel bir Türkçe ile yazdı. O sadece İstanbul Türkçesini, kibar muhitlerin Türkçesini değil bütün toplumsal kesimlerin Türkçesini ve Türkçe’nin argosunu çok iyi biliyor ve büyük bir rahatlıkla ve hiçbir komplekse kapılmadan kullanıyordu. Arapça ve Farsça'yı edebiyatı ile bilmesine rağmen ısrarla yaşayan Türkçe'yi tercih etti. Bu kadar da değil. O dil gibi duyarlığın da, edebiyat eserlerinin ruhunun da yerlileşmesini savunuyor, İran, Arap ve Batı etkisinden rahatsız oluyor ve sık sık hayıflanarak: "Kendi ruhumuzdan doğma bir edebiyata ne zaman kavuşacağız?" diye rahatsızlığını dile getiriyordu..

Akif'in dile yaptığı en büyük hizmetlerden biri de Türkçe'ye muhavere'yi (karşılıklı konuşma)yı kazandırmış olmasıdır. Akif'e kadar değil şiirde roman ve hikâyede bile karşılıklı konuşma son derece zayıftır.
Akif, sadece Cumhuriyet döneminin değil Türk şiirinin de en büyük destan şairidir. Çanakkale, Destanı, Bülbül ve İstiklâl Marşı'ndaki gibi bir milletin tarihinin, imanının ve duyarlığının bu kadar coşkulu, gür ve kararlı sesini ve bu sesin ifade ettiği ideali çok az şairimiz böylesine başarılı bir şekilde yakalamış ve terennüm edebilmiştir. Akif bir kuyumcu inceliği ile ve bir güzellik yaratmak için yazmaz, O kaya parçalarından dev anıtlar inşa eden bir şairdir.
Akif'in aydın kişiliği ile döneminin kişiliklerinden farklıdır. O kelimenin tam anlamıyla bir entellektüeldir. Arapça, Farsça ve Fransızca'yı son derece iyi bilir. Iran ve Arap edebiyatını, divan edebiyatını ve batı edebiyatını kimsenin fark etmediği incelikleri yakalayabilecek kadar yakından tanır. Bir çok eseri aslından okurdu. Kendisini Quo Vadis'i Fransızca aslından okurken gören Cenab'ın (Şebabettin) şaşkınlığı için şöyle söyler: "Ne adamlar!.. Fransızca bâr roman okumak gözlerinde bir hadise." O Hügo'yu, Daudedet'i, Balzac'ı, Emile Zola'yı okuduğu gibi Şeyh Bedrettin'in Varidat' mı da Musa Kâzım Efendinin nezaretinde okur. Akif için bir kitabı okumak en az üç kere okumak ve esere bütünüyle hakim olmak demekti.
Akif sadece edebiyatla, şiirle değil sanatın bütün dallarıyla ilgili bir insandı. Esasen yakın çevresinde ilim adamı, sanatkâr ve politikacıların en iyileri bulunuyordu ve Akif için değerli adam, alanında en iyi ve başarılı olan insan demekti. Şerif Muhyiddin Targan'ı, çevresindeki dönemin ünlü müzisyenlerinden İzmirli Hafız Ahmet'i, Tanburi Aziz'i, Udi Asım'ı, Hafız Kemal'i nasıl kendinden geçerek dinliyorsa Macar Virtüöz Charles Berger'in çaldığı Bach'ın Chaconne'unu da huşu içinde dinler, kendisinin resmini yapan Rus ressamın da başarılı taraflarını bilir.
Akif'le ilgili temel yanılgıların sebeplerinden biri de O'nu sadece yazılarından, şiirlerinden tanımaya çalışmaktır. Akif yazdıklarından çok daha derin, çok daha geniş ufuklu, çok daha sanatkar ve çok daha şaşırtıcı bir insandır. Böyle iken O herkes gibi görünmeye çalışır. Mithat Cemal O'nun bu taraflarını tanıdıkça büyük bir şaşkınlık içinde şunları söyler. "Yüz kahramana yetecek ahlak ve seciyesiyle sıradan bir insan gibi nasıl yaşıyor?"
İşte Akif bu ifadede gizlidir.
Akif hep almadan veren, verdiğini de fark ettirmeyen değil fark etmeyen insandır. O bütün verdiklerine karşılık bu milletten hiç bir şey almadı. Akif fedâkârlığının en büyüğünü şiirini davasına kurban ederek yaptı. Ahmet Hamdi Tanpınar, "bu kudretli adamın bir kez bile içine dönüp bakmaması Türk Edebiyatı için büyük bir kayıptır" der, Edebiyat Üzerine Makaleler isimli eserinde. Akif içine dönüp bakan insandı ama şiirini iç dünyasının seslerine göre değil toplumun sorunlarına göre şekillendirdi. Bir mısraında "Gül devrinde gelseydim bülbül olurdum" diyen Akif bir konuşmasında da "bazen içime çok güzel düşünce ve duygular geliyor, ama bunları yazmıyorum" der. Şiirini millet için kurban etmenin nasıl büyük bir fedâkârlık anlamına geldiğini şair olmayanların anlaması son derece güçtür. Akif bunu göze alabilen insandır.
Biz bu büyük insanı yurtdışında yaşama zorunda bıraktık ve öldüğünde tabutunu at arabasının taşıdığı bir garib gibi gömmeye çalıştık. Fakat ilahi adalet O'nu şahlanan millet ruhunun birden bire bir miting haline dönüştürdüğü büyük bir kalabalıkla defnedilmek gibi bir lütufla ödüllendirdi.
Akif'e yönetimler ne sağlığında ne ölümünde sahip çıktı. Ama bu millet devleti yönetenlerin ihmalini fazlasıyla kapattı ve cenazesinin defnedilmesinden günümüze kadar O'na olan vefa borcunu büyük ve engin sevgisiyle ödedi. Çünkü Akif, milleti kendi kişiliğinde hissedebilen ve yaşayabilen bir insandı. Çünkü Akif bu milletin kendisi idi. Bu anlamda Akif'le kendimiz

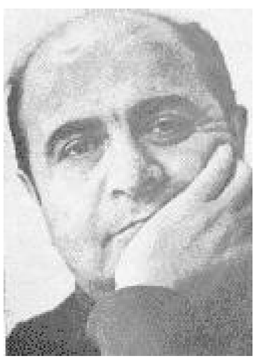
arasında tam bir benzerlik ve zıtlık vardır. Zıtlık hiçbirimizin Akif olmadığı, olamadığı benzerlik ise Akif'in tek tek hepimiz olduğudur. Yanıldığımız yerde O bir ikaz, yenildiğimiz yerde yeni bir hamle ve teşebbüs gücü, düştüğümüz yerde bir yükseliş ideali, tükendiğimiz yerde, her şeyin bittiğini imkânın bütün kapılarını üzerimize kapattığını zannettiğimiz bir anda yepyeni bir umuttur. O her zaman yanı başımızda bize benzeyen, bizden biri olarak bir yol gösterici olarak Safahat'ında konuşur.
Safahat bugün de herkese özellikle Akif'i anlamayanlara konuşmaktadır ve Akif sadece bizim nezdimizde değil tarih karşısında da giderek haklılık kazanmakta ve güncelleşmektedir.

Mehmet ÇETİN

4.1.1.6 DERIN SOLUK: MÜTEVAZI BIR SAIR: MEHMET AKIF ERSOY*

DERİN SOLUK: MÜTEVAZI BİR ŞAİR: MEHMET AKİF ERSOY*

ABDURRAHİM KARADENİZ

Buhara kökenli Emine Şerife Hanım annesi, Arnavutluk'tan Tahir Efendi babasıdır. Buhara ve Arnavutluk'u coğrafi ve kültürel bağlarla birbirine bağlayan İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Şehrî'dir. Ancak "Ragif" ismini mahalleli ve komşular söylemekte güçlük çektiğinden "Akif"e dönüştüreceklerdir. Fatih'in Sarıgüzel mahallesi, Sarıgazi sokağı sakinleri bu şehri çocuğa babasının verdiği ismi, kolaylıkla söyleyebildikleri bir başka isimle değiştirerek sanki onun şiirlerinin yöneleceği alanı da belirlemiş olurlar. O, "Ragif"i "Akif"e dönüştüren mahallelinin daha pek çok şeyi aslında koparıp yozlaştırdığını görecek ve onlara yitirdiklerini hatırlatmak için bir ömür didinecektir. Ayrıca Buhara, İstanbul ve Arnavutluk isimlerinin bir araya gelmesi Osmanlı medeniyetinin, coğrafyasının ve ruhunun özeti sayılabilir. Ve bu özet, Mehmet Akif Ersoy ile İstanbul'da kişilik kazanmış gibidir.

Akif'in yaşamı, sanatı, düşünceleri... vb. gibi birbirinden ayrı, değişik yönleri yoktur. Yaşamı, düşünceleri, sanatçı kimliği, şairliği ve duyarlığı tek bir bütünlük oluşturmaktadır: Mehmet Akif Ersoy. Bu bütünlüğün oluşumunda dikkati çeken bazı ayrıntıları hatırlamak yerinde olur.

Öncelikle Akif'in "ne öğrendiysem ondan öğrendim" dediği babası, Fatih Medresesi müderrislerindendir. İstanbul'da ve II. Abdülhamit'in yeniden düzenlediği okullarda eğitim görmüştür. Programı ve eğitim anlayışıyla yeni bir insan tipi yetiştirmeyi amaçlayan Baytar Mektebi de böyle bir okuldur. Akif öğrencilik yıllarında en çok Türkçe, Arapça, Farsça ve Fransızca gibi dil derslerine ilgi duymaktadır. Okul dışında da babasından ve çeşitli hocalardan dersler ve özellikle dil dersleri aldığını belirten Mehmet Akif, "...bence iki şey mukaddestir: Din, dil. Din, bütün kutsal duygu ve düşünceleri insana telkin eder. Bu düşüncelerin ve duyguların mümkün olduğu kadar da tebliğ aracı dildir." diyerek, dil derslerine bu denli ilgi duymasının sebebini şiirine de açıklık getirecek biçimde zikreder. Yine bu yıllarda, Fatih Camii'nde, ikindiden sonra, Hafız Divanı, Bustan, Gülistan ve Mesnevi gibi klasik edebiyatımızın en önemli eserlerini Esad Dede'den okuduğunu, ilk okuduğu şiir kitabının Fuzuli'nin Leyla ve Mecnun'u olduğunu öğrendiğimiz Akif; Arapça, Farsça, ve Fransızca'dan tercümeler yapabilmektedir; kurra hafızdır, iyi yüzücüdür, güreşçidir ve binicilikle de ilgilenmektedir. İlerleyen yıllarda ömrü boyunca izini bırakmayacağı, Safahat'ta sık sık ismini anacağı; düşünce, duyarlık ve anlatım tekniğinden yararlanacağı Şeyh Sadi'nin Akif için özel bir yeri olacaktır. Ayrıca hafız, Hayyam, Mevlana, ve Fuzuli'ye ilaveten, batı

edebiyatından Victor Hugo, Rousseau, Erneste Renan, Anatole France, La Martin, E. Zola, Alphonse Daudet, Alexandre Dumas'ı okuyup sindirecektir. Kendine özgü görüş ve yaklaşımlarıyla yirminci yüzyıl İslam düşüncesinde öne çıkan Hint ekolünden; Cemaleddin Afgani ve Muhammed İkbal'in, Mısır ekolünden; Muhammed Abduh, Reşit Rıza, F. Vecdi, İbn Fariz ve Mütenebbi'nin düşünce, yaklaşım ve yorumlarını dikkatle izlemiştir.

Mehmet Akif, altmış üç yıllık ömründe (Kasım/Aralık 1873 - 27 Aralık 1936) on beş yaşında iken babasının ölümü; aynı yıl evlerinin yanması gibi kişisel acılarla bir padişahın tahttan indirilmesi onun yerine başka bir kişinin tahta çıkarılması gibi siyasi çalkantıları, Osmanlı Devleti'nin en zor günlerini, Türk-Rus, Türk-Yunan, Balkan ve Birinci Dünya Savaşlarını görmüş, Milli Mücadele'ye bizzat katılmış ve bir devrin kapanıp yeni bir devrin başlangıcını realist bir zihin yapısıyla yaşamıştır. Baytarlık yaptığı yıllarda Trakya'yı, Anadolu'yu, Arnavutluk'u, Görevi gereği gezmiş ve yine görevli olarak Berlin'e, Hicaz'a, Çin Türkistanı'na seyahatler yapmış, ömrünün son zamanlarını Mısır'da üniversitede Türk Edebiyatı hocalığı yaparak geçirmiş ve bu sırada kısa bir süre için Lübnan'ı da ziyaret etmiştir.

Kişiliği, düşünsel birikimi, inançları ve buna ilaveten yaşadığı dönemin tüm tarihimizin en çalkantılı dönemi olması hiç kuşkusuz şiirini çok köklü bir biçimde etkilemiş, hatta belirlemiştir. Sezai Karakoç ve pek çok araştırmacının 'Akif kadar, hayatı şiire ve şiiri hayata sokmuş şair yoktur.' sözleriyle özetlediği yaklaşıma katılmamak mümkün değildir. Hayatla şiiri böylesine örtüştüren, kaynaştıran ve adeta şiirle düşünüp şiirle konuşan, uyaran, korkutan bir kişinin (biraz edebiyat dışı olmakla beraber) şiiri ve şairliğini yaşadığı devri ve o devrin olaylarını dikkate almaksızın anlayabilmek mümkün görünmüyor...

... Daha çok Safahat şairi olarak bilinen Akif'in, yedi bölümden oluşan bu kitabına girmeyen pek çok şiirinin de bulunduğu bilinmektedir. 1896'da Resimli Mecmua'da yayımlanan ilk şiirleri "ahlakî, dinî, pek azı aşk üzerine ve lirik" temalardan oluşur. Ayrıca yakın dostu Eşref Edip'e, gençliğinde gazelliyata dair pek çok şiir yazdığını, çeşitli defterler doldurduğunu, bir ara bu defterlerden birini kaybedince çok üzüldüğünü fakat daha sonra şiirini sosyal konulara yöneltince diğer şiir defterlerini de kendisinin imha ettiğini söyleyen Akif, bu ilk dönem şiirlerinde Ziya Paşa'dan, Namık Kemal'den, Muallim Naci'den ve Abdülhak Hamit Tarhan'dan 'istifade ettiğini' de belirtmektedir. Bu dönem yazdığı şiirler Safahat'a alınmamıştır. Buradan hareketle Mehmet Akif'in şairliği iki aşamadan oluşmaktadır diyebiliriz. Birincisi; 'şiirini sosyal konulara yöneltmediği' ve pek çoğu kayıp olup Safahat'a alınmayan ilk dönem şiirleri. İkincisi; 'şiirini sosyal konulara yönelttiği' 1908'den sonra yazılan ve Safahat'ın yedi ayrı safhasını oluşturan şiirlerdir. Zaten 1908-1918 yılları arası Akif'in şair, düşünür, ve hareket adamı olarak ortaya çıktığı yıllardır. Bu dönemde; T. Fikret'e, *Tarih-i Kadim*'de, Türkçülere *Süleymaniye Kürsüsü*'nde cevap verir. Almanya ve Necid gezileriyle Batıyı ve Doğuyu daha iyi tanıma imkanı da bulacak ve bu geziler de ayrıca şiirsel bir bütünlük oluşturacaktır.

İlk şiir kitabı, 1911'de Safahat adıyla yayımlanan ve daha sonra altı alt başlık altında, yedi bölümden oluşacak bu kitaba, Akif, sanatkar olmadığı için süslü sözler söyleyemediğini, bütün eserlerinin acizliğinin gözyaşları olduğunu belirtip, kalbinde kopan fırtınaları, kalbinin dili olmadığı için tam olarak anlatamadığından bahisle başlamaktadır. Manzum ön söz niteliğinde ve bir anlamda poetik yaklaşımının özetlendiği bu girişte, Servet-i Fünun ve Fecr-i Ati toplulukları şairlerinde görülen "sanatkarane söyleyiş" tutkusu üstü örtülü bir biçimde eleştirilmektedir. ...

... Safahat'ın birinci kitabında bulunan Hasta, Küfe, Durmayalım, Hasır, Meyhane, Hasbihal, Selma, Azim, Seyfi Baba gibi şiirlerinde dikkati çeken ve onun bütün şiirlerinde de gözlenen belirgin özelliklerin birincisi, bu metinlerin manzum hikayelerden oluşmasıdır. Şiirin manzum hikayeler şeklinde sunuluşunun iki sebebi vardır. Birincisi Abdülhak Hamit, Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin'in şiirlerinde de gözlenen manzum hikaye şeklinde şiir sunma anlayışıdır. Bu anlayış, devrin belirgin bir özelliğidir. Mehmet Akif de kendi kuşağının şiir anlayışına uymaktadır. İkincisi ise, çocukluğundan beri eserlerini hem okulda hem de özel hocalardan okuduğu ancak, o yıllarda daha çok Hayyam'ı sevdiği halde batı edebiyatından Lamartine, Fils, Zola ve Balzac'ı tanıyınca sırrını çözdüğü ve hayranı olduğu Sadi etkisidir. Özellikle *La Dame Aux Camelias*'ının başında A. Dumas Fils, küçük mevzulardan büyük dersler çıkarmaktan yana olduğunu belirtmektedir. Bu yaklaşımla Akif, Sadi'nin sırrını çözmüştür. ...

... Mehmet Akif, sokaktaki insanların, mahalledeki konuşmaların, her kesimden halkın içinde bulunduğu gerçekliği son derece rahat ve hiçbir ayrıntıyı gözardı etmeden nazma aktararak şiirin tabiatına pek de uygun düşmeyen bu bakış açısıyla büyük bir başarı kazanmış; 'an' için ve 'an'ı dönüştürmek üzere yazdığı halde, 'an'ı aşmayı başararak şiiri kuşatan bu olumsuz durumu, şiirinin en önemli karakteristiği haline getirmiştir. Adını

Akif'e çıkaran bu halkın yaşayışını, düşünüşünü ve dilini bu denli realistçe kullanmasının toplumcu sebepleri vardır. Düşüncelerini ve eserlerini dikkatle izlediği Hintli, Mısırlı ve Batılı yazar ve düşünürlerin hepsi (Romantikler hariç) gerçekçi bir anlayışla eser veren kişilerdir. Ayrıca Akif'in yaşadığı dönem, toplumumuzun çok çetin çatışmalar, karışıklıklar yaşadığı hatta; var olmak ve yok olmak noktasında bulunduğu bir dönemdir. Böyle bir dönemde öncelikle yaşanan toplumsal sıkıntıların kaynağına inmek, bunların ortaya çıkış nedenlerini bulmak ve halka göstermek, sonrada bu sıkıntıların çözümlerini önermek gereğine inanan Akif, hem gerçekçi olmak, hem de halkın anlayacağı bir dille yazmak zorunda olduğunu düşünmektedir. ...

... Akif'in Ankara'da Tacettin Dergahı'nda yazdığı dört şiir vardır: Süleyman Nazif'e, Bülbül, Kahraman ordumuza ithaf ettiği İstiklal Marşı (1921), ve Leyla (1922). Akif, altı yüz yıllık medeniyetin şiirinin ve şairlerin uğruna yanıp yakıldığı hayal güzeli Leyla'ya, aynı bağlamda ama farklı bir anlam yükler bu şiirde. Leyla, onun bütün özlemi ve İslam'ın geleceğidir,

"Gel ey Leyla, gel ey candan yakın canan, uzaklaşma!
Senin derdinle canlardan geçen Mecnun'la uğraşma!"

Akif, Mecnun'dur. Ama birden fazla candan geçmektedir... Leyla şiiri onun, ülkesinde yazdığı son şiirdir. " Canlar" demesine sebep çocukları mıdır?..

Mehmet Akif Ersoy "şiirle düşünme'yi edebiyatımıza sokan hemen hemen tek şairdir. ... Türk Devleti, Akif'te şiir ölçüleri içinde, düşünmüş, ağlamış, haykırmış ve umutsuzluğa batmış, umutla çırpınmış adeta. Şiir cemiyetle içli dışlı olmuştur."**[1]** Mükemmel dili, yaşanan gerçekliği nazma aktarmadaki doğallığı ve ustalığı ile bir 'sehl-i mümteni' şairi olarak edebiyatımızda mütevazı yerini alan Ragif, Necati Doğru'nun da dediği gibi, " İstiklal Marşı'nın dizelerini yazdığında kendisine ödül olarak verilen ve o dönemde İstanbul Boğazı'nda dört yalı alacak kadar çok yüksek bir para olan beş yüz lirayı Çocuk Esirgeme Kurumu'na bağışladı. Bütün serveti... Yelek cebinde öldü... Yelek cebindeki parası ancak kefen almaya"**[2]** yeterken de o, yazdığı şiiri yaşadığını ya da yaşadığı şiiri yazdığını ortaya koyuyordu.

----

[1] Sezai Karakoç, Mehmet Akif, Diriliş Yay., İst. 1987, s. 42

[2] Necati Doğru, Mehmet Akif, Sabah, 11.12.1997

***** Bu yazı, Hece Dergisi'nin Türk Şiiri Özel Sayısı'ndan kısaltılarak alınmıştır.

4.1.1.7 DIGER ISTIKLAL MARSI SIIRLERI

DİĞER İSTİKLAL MARŞI ŞİİRLERİ

Dünkü yazımda sizlere 1920 yılında açılan İstiklal Marşı yarışmasına katılan 724 şiir arasından "finale kalan" 6 şiirden söz etmiş ve birini vermiştim.
Bu şiirleri bugün kolayca bulmanız mümkün değil. O günlerden kalan tarihi bir belge olarak açıklıyorum. (Dünkü yazımı okumadıysanız, okumanızı öneriyorum.)

Hüseyin Suat Bey' in şiiri:

"Türk' ün evvelce büyük bir pederi
Çekti sancağa Hilal-i seferi
Kanımızla boyadık bahr-ü berri
Böyle aldık bu güzel ülkeleri.
İleri, arş ileri, arş ileri
Geri kalsın vatanın kahbeleri.
Seni ihya eden ey namı büyük
Vatanım uğruna öldük, öldük
Ne büyük kaldı bu yolda ne küçük
Siper oldu sana dağlar gibi Türk.
Yürü, ey milletin efradı yürü
Ak süt emmiş vatan evladı yürü.
Atan evladını kurban edeli
Milletin hür yaşamaktır emeli
Veremez kimseye bir Çamlıbel' i
Bağlanır mı acaba Türk' ün eli
İleri, arş ileri, arş ileri

Çiğnenir çünkü kalan yolda geri."

Matbuat Müdüriyet-i Umumiyesi muharrirlerinden (Bası nGenel Müdürlüğü yazarlarından) Kemalettin Kami Bey ' in "İstiklal Marşı" başlıklı uzun şiirini ilk 5 kıtası:

"Göz yaşına veda et
Ey güzel Anadolu
Hakkını korur elbet
Türkün bükülmez kolu.
Cenk ederiz genç, koca
Bugün değil yarın da
Yadımız ağladıkça
İzmir ezanlarında.
Hak yolunda kan olur
Dünyalara taşarız
Ya şerefle vurulur
Ya efendi yaşarız.
Hergün yeni bir hile
Arkasında satıldık
Hergün yeni bir dille,
Yurdumuzdan atıldık
Yeter ey kabemizi
Elimizden alnlar
Alıkoyamaz bizi
Yolumuzdan yalanlar."

Merzifon İdadisi Hat Muallimi (Merzifon lisesi hat öğretmeni) İskender Haki Bey' in şiiri:

"Ey müslüman, ey Türkoğlu
Açıldı İstiklal yolu
Benim bu son günlerimdir
Diyor size Anadolu.
Çek sancağı Türk ordusu
Olmaz Türkün can korkusu.
Esarate dayanır mı
Türk vatanı, Türk namusu
Bu son savaş bize farzdır
Fırsatımız gayet azdır.
Muzaffer ol da ey millet
Altın ile tarih yazdır.
Birleşelim özümüzden
Dömnmeyelim sözümüzden
Hem silelim bu lekeyi
Tarihteki yüzümüzden."

Yarışmaya sadece "M" rumuzuyla katılan bir kişinin şiiri:

"Altı bin yıl efendilik yaptın
Kahraman Türk idi cihanda adın
Bir ateşten siperdin İslama
Sönmeyen bir güneş gibi yaşadın.
Ey büyük ünlü milletim ileri
Hasmına çiğnetme koş bu şanlı yeri
Düşmanın bir cihansa dostun hak
Hakkın elbette müstakil yaşamak.
Atıl, ez, vur, senindir, istiklal
Ebedi parlasın şu al bayrak
Ey benim şanlı milletim ileri
Ele çiğnetme koş bu ülkeleri."

Mehmet Muhsin Bey' in şiiri:
"Yıllarca altı cephede ateşle kanlara
Türkün hilal-ü dinine düşman olanlara
Ceddin o, yıldırım gibi saldın zaman zaman
Yüksek başın eğilmedi bir an cihanlara.
Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım-şitap
Göster cihan-ı mağribe bir kanlı inkılab.
Ey mazi-i havariki bin dasitan olan
Garbın zalam-ı zulmüne yüz yıl kılınç salan
Arslan yürekli ordu
Demir giy, silah kuşan

Zira hududu kapladı ateşle kan duman.
Arslan mücahit ordusu, ey haris-i salah
Destinde seyf-i hak gibi bin şanlı bir silah
Açtın sema-yı millete pür nur bir sabah
Ati bizim, bizim artık vatan, zafer, felah.
Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım şitab
Göster cihan-ı mağribe bir şanlı inkilab."

Sevgili okuyucularım, iki günden beri size bu şiirleri aktarıyorum. Hepsi de vatan sevgisi, coşku ve iyi niyetle yazılmış, ancak biraz amatörce şiirler. Bunlar yarışma da sona kalmayı başarmış... Ama bir "İstiklal Marşı" için yeterli olduklarını söylemek gerçekten zor.
Herhalde sizde gördünüz ki, her koşulda en muhteşemi Mehmet Akif Ersoy tarafından 1921 yılında yazılan ve Meclis tarafından oybirliği ile kabul edilen İstiklal Marşımız.

"Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak"...

Meclis 1921 yılında en iyi seçimi yapmış.

Emin ÇÖLAŞAN
Gazeteci / Yazar

17 Ağustos 2001

4.1.1.8 Mehmet Akif Sairin Zati ve Asari Hakkinda Bazi Malumat ve Tetkikat

0. Süleyman Afazi/(l871-1927), Mehmet Akif Şairin Zatı ve Asarı Hakkında Bazı Malumat ve Tetkikat
1. Orhan Seyfi(Orhon) (1890-1972). Mehmet Akif, Hayatı ve Eserleri
2. Esat Adil Müstecaplıoğlu, Mehmet Akif, Ferdi ve içtimai Karakteri, Vatanperverliği,Milliyetçiliği, Şairliği
3. M. Sencer, M. Salih (toplayanlar), Mehmet Akif
4. Ahmet Cevat, Mehmet Akif, Hayatı ve Seçme Şiirleri
5. Mehmet Akif'in Kabri İçin, hazırlayan: İkinci Ölüm Yılı Münasebetiyle Mehmet Akif, Veteriner Fakültesi Talebe Cemiyeti
6. Eşref Edip (Fergan) (1882-1971), Mehmet Akif, Hayatı, Eserleri ve 70 Muharriri Yazıları, I.cilt
7. Ali Nihat Tarlan (1848-1978), Mehmet Akif, Ölümünün 2. Yılı nedeniyle yazarın verdiği konferans
8. Mehmet Akif'in Kabri İçin, Broşür
9. (Abdurrahman Konuk, M. Adsızyoldaş, A.R., Nejat E, O. Alpyörük, S.Doğu, Ş.Edgüer, Ergenekon)
10. Eşref Edip (Fergan), Mehmet Akif, Hayatı, Eserleri ve 70 Muharririn Yazıları 2.Cilt
11. Mithat Cemal (Kuntay) (1885-1956), Mehmet Akif
12. Mehmet Akif, Neşreden: Yüksek Ziraat Enstitüsü Talebe Cemiyeti
13. Sabiha-Zekeriya Sertel, Tevfik Fikret- Mehmet Akif Kavgası
14. Eşref Edip, (Fergan) İnkılap Karşısında Akif-Fikret-Gençlik- Tancılar
15. Sabiha-Zekeriya Serte l, Tevfik Fikret- Mehmet Akif Meselesi Hakkında
16. Mithat Cemal Kuntay, İstiklal Şairi Mehmet Akif
17. Türk Gençliği ve Mehmet Akif , neşreden İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği
18. Mithat Cemal Kuntay, Mehmet Akif ve Şiirleri
19. Fevziye Abdullah Tansel(1912-...} Mehmed Akif, Hayatı ve Eserleri, Mehmet Akif Ersoy Fikir ve Sanat Vakfı
20. Mehmet Akil Ölümünün 10. Yılı, 1946, Neşreden MTTB
21. Cemil Sena Ongun (1894-1981), Mehmet Akif. Hayatı, Eserleri, Şahsiyeti, İdealleri
22. Mithat Cemal Kuntay, Mehmet Akif, Hayatı. Seciyesi, Seçme Şiirleri
23. Mehmet Akif Ersoy, Emek Basım ve Yayınevi Güvercin Kitaplar Şiir Serisi
24. Zahir Güvendi (1913-...) Mehmet Akif, Hayatı, Sanatı, Şiirleri
25. Ferit Ragıp Tuncor, Selahattin Arıkan (hazırlayanlar), Mehmet Akif, Jan Jak Ruso, İbrahim Müteferrika, Şarl Darvin
26. Fehmi Cumalıoğlu, Mehmet Akif'in Hayatı ve Tefekkür Cephesi
27. Mehmet Akif. Akif'in 20. Ölüm yıldönümü (1956) nedeniyle Milliyetçiler Derneği'nde yapılan konuşmaları içermekte.
28. M. Emin Erişirgil (1891-1965) Mehmet Akif, İslamcı Bir Şairin Romanı
29. Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan-Doç. Dr. Nurettin Topçu(1909-1975), Mehmet Akif, 20. Ölüm Yıldönümü, Milliyetçiler Derneği Neşriyatı
30. Hilmi Yücebaş(1919-...} Bütün Cepheleriyle Mehmet Akif,
31. Neriman Malkoç Öztürkmen, Mehmet Akif, Safahat, ve Mekan
32. Yaşar Koksal, Mehmet Akif Ersoy
33. Hakkı Gürey, Mehmet Akif' te Deyimler
34. Fehmi Cumalıoğlu, Mehmet Akif' in Hayatı ve İstiklal Marşı
35. Faruk Kadri Timartaş, Mehmet Akif ve Cemiyetimiz
36. Cemal Kutay, Necid Çöllerinde Mehmet Akif

37. A. Cerrah oğlu (Kerim Sadi), Bir İslam Reformatörü Mehmet Akif
38. Muhittin Nalbantoğlu, İstiklal Marşımızın Tarihi,
39. Ali Uğur Gündem vb., Mehmet Akif, Ölümünün Otuzuncu
40. Yıldönümünde
41. Hasan Basri Çan tay, Akifname
42. Yakup Hamzaçebi Büyük Vatansever, Milli Şair Mehmet
Akif Ersoy
43. Prof. Dr. Ali Nihat
44. Tarlan, Mehmet Akif (His.Life and Works) .Publications of the RCD Cultural Institute
45. Sezai Karakoç (1933-...) Mehmet Akif (Hayatı Aksiyonu, Düşünceleri ve Şiiri)
46. Gençliğin Kaleminden Üç Cephesiyle Mehmet Akif,
Türkiye İslam Enstitüleri Talebe Federasyonu Yayını
47. Adil Yılmazoglu. Milli Şair Mehmet Akif
48. Neriman Malkoç Öztürkmen. Mehmet Akif ve Dünyası
49. Doç. Dr. Nurettin Topçu. Mehmet Akif
50. 4o. Mehmet Akif(Hayatı, Şahsiyeti, ve Seçme Şiirleri)
51. Mehmet Selim Karaca. Akif ve Fikret'e Dair
52. Şükran Tunaçar (derleyen). Mehmet Akif ten Bir Demet
53. Ahmet Kabaklı (1924-2001) Mehmet Akif
54. Prof. Dr. M. Kaya Bilgegil. Mehmet Akif, Resmi Hal
Tercümesi Basılmamış Bazı Mektup ve Manzumeleri
55. Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan, Mehmet Akif ve Safahat
56. Semih Topçu, Akif i Yaşamak İstiyoruz, Ölümünün
57. İstiklal Marşı'mızın Kabulünün 50. Yıldönümü Münasebetiyle
58. Mehmet Akif Armağanı (Büyük Düşünce Adamına, Doğumunun 101 .Yıldönümünde Türk Gençliğinin Armağanıdır) , MTTB
59. Vehbi Vakkasoğlu.İslam Şairi Mehmet Akif
60. Mehmet Akif Sempozyumu(27-28 Aralık 1976),
Hacettepe Üniversitesi ve İdari Bilimler Fakültesi Türk Dili
ve Edebiyatı Bölümü, Kitap, Prof. Doğan Karan, Prof. İhsan
Doğramacı, Milli Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem, Zeynep
Korkmaz, Abdülkadir Karahan, Erol Güngör, Fevziye
Abdullah Tansel, Nihat Nirun, Mehmet Kaplan'ın
konuşmaları
61. M. Ertuğrul Düzdag, Safahat Tetkikleri, 1979
62. Mehmet Muhittin Nalbantoğlu, Mehmet Akif ve İstiklal
Marşı
63. Ahmet Öksüz, Açıklamalı İstiklal Marşı
64. Mustafa Eski, Milli Mücadele'de Mehmet Akif
Kastamonu'da
65. Abidin Sönmez (hazırlayan ve sadeleştiren), Mehmet
Akif, İstiklal Savaşı Hitabeleri, Manastırlı İsmail Hakkı,
Vaizler
66. Zeki Sarıhan. Vatan Türküsü- istiklal Marşı, Tarihi
ve Anlamı
67. Ayral Alparslan. Açıklamalı İstiklal Mars'ımız, Balıkesir
68. İsmet Aksal, İstiklal Marşı' mızın Esasları(İstiklal
Marşı'nın Açıklaması)
69. Osman Nuri Ekiz, Mehmet Akif Ersoy
70. Selahattin Yaşar, Mehmet Akif, Hayatı Sanatı, Fikirleri
71. A. Metin Çalı, Hüseyin Ceylan, Duran Durulmuş, Milli
Şairimiz Mehmet Akif, Çorum
72. Beşir Ayvazoğlu, İstiklal Marşı Tarihi ve Manası
73. Niğde Valiliği, Ölümünün 50. Yılında Milli Şair Mehmet
Akif, Niğde, 1986
74. Ölümünün 50. Yılında Mehmet Akif. Adıyaman Valiliği
Gerger Kaymakamlığı
75. Şanlıurfa İl Halk Kütüphanesi Müdürlüğü, Ölümünün
50. Yılında Mehmet Akif
76. Ölümünün 50. Yılında Mehmet Akif Ersoy, İstanbul,
1986, Marmara Üniversitesi
77. Yavuz Bülent Bakiler(hazırlayan), Ölümünün 50. Yılında
Mehmet Akif Ersoy
78. Mehmet Akif Ersoy- Ölümünün 50. Yılı, Antakya İl
Kültür ve Turizm Müdürlüğü
79. Hasan Duman, Mehmet Akif ve Bir Mecmua’ nın
Anatomisi
80. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler Genel
Müdürlüğü, Milli Şair Mehmet Akif Ersoy'un Ölümünün 50.
Yıldönümünde Anma Faaliyetleri
81. Mehmet Akif ve Safahat, Tercüman Gazetesi, Beşir
Ayvazoğlu

82. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Sair Mehmet Akif

83. Ersoy'un Ölümünün 50. Yıldönümünde Yapılan Anma Faaliyetleri

84. Kadınhanı İlçe Milli Eğitimden Mehmet Akif Ersoy'a Vefatının 52. Yılı Armağanı

85. 80. Fethi Bolayır, Mehmet Akif Ersoy, Gazi Üniversitesi 93. izzet Kaçar, Eğitimci Yönüyle Mehmet Akif, Konya

86. Nusret Karanlıktagazar, İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy
87. Mehmet Kaplan, Mehmet Akif ve Çanakkale Savaşı
88. Abdullah Çınar(hazırlayan) Mehmet Akif ve Gençlik, Kültür ve Edebiyat Dergisi Yayınları
89. Aydın Milli Eğitim Gençlik ye Spor Müdürlüğü, Milli Şair Mehmet Akif Ersoy, Ölümünün 50. Yılında
90. Abdülkerim Abdülkadiroğlu(hazırlayan), Mehmet Akif Ersoy'un Makaleleri
91. N.Mehmet Solmaz (hazırlayan), Mehmet Akif'ten Seçmeler
92. Hüseyin Çakar, İstiklal Marşı Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un Aziz Hatırası'na, Ölümünün 50. Yılında, Erzincan
93. Fahir İz, Mehmet Akif-Bir Biyografi
94. Mehmed Doğan, Camideki Şair Mehmet Akif
95. M.Ertuğrul Düzdağ, Mehmet Akif Hakkında Araştırmalar-z, Mehmet Akif Araştırmaları Merkezi, İstanbul
96. Hüseyin Uğur, İstiklal Marşımız, Malatya
97. Kadınhanı İlçe Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü,

98. Veli Ertan, Mehmet Akif (Hayatı, Sanatı, Tesirleri), İstanbul
99. İsmail Hakkı Şengüler (hazırlayan), Açıklamalı ve Lügatçeli Mehmet Akif Külliyatı, İstanbul
100. Muzaffer Uyguner(derleyen), Mehmet Akif Ersoy
101. Kasım Göçmenoğlu (hazırlayan), İstiklal Marşı Yazılıyor Mehmet Akif'in Romanı
102. Adalet Ergenekon Çil, Mehmet Akif Ersoy ve İstiklal Marşı
103. Gülendam Yılmaz, Enver Yavuz, Şenol Bağcı, Mehmet Akif, Konya

104. Prof. Abdülkerim-Nuray Abdülkadiroğlu - Mehmet Akif Hakkında, Yazılanlar-Mehmet Akif Ersoy Fikir ve Sanat Vakfı
105. Mehmet Akif Araştırmaları Dergisi- Mehmet Akif Ersoy Ersoy Fikir ve Sanat Vakfı

106. TBMM'de İstiklal Marşı ve Mehmet Akif, Mehmet Cemal Çiftçigüzeli - Mehmet Çetin. -Mehmet Akif Ersoy Fikir ve Sanat Vakfı
107. Prof. Dr. Orhan Okay, Mehmet Akif- Bir Karakter Heykelinin Anatomisi,
108. Yaşar Selahattin, Mehmet Akif'İn Hayatı Sanat'ı Mücadelesi 1985 İstanbul
109. Cemal Kutay, Necit Çöllerinde Mehmet Akif 1978 İstanbul
110. Mehmet Akif (Anonim- Hacettepe Üniverstesi Yayınları-1976)
111. Süleyman Nazif, Mehmet Akif 1971 İstanbul
112. Vehbi Vakkasoğlu, İslam Şairi Mehmet Akif 1983 İstanbul
113. Ord. Prof. Ali Nihat Tarlan, Mehmet Akif ve Safahat 1971 İstanbul
114. Ali Kaytancı, İstiklal Marşımız ve Milli Ruh 1972 Malatya
115. Ahmet Kabaklı, Mehmet Akif Bibliyografyası
116. Nihat Sami Banarlı, Kültür Köprüsü Süleyman Çelebi'den Mehmet Akif'e 1985 İstanbul
117. Hasan Boşnakoğlu, Mehmet Akif'in İstiklal Savaşı'ndaki Yeri 1981 İstanbul
118. Müfide Öner, Bayrağımız Sancağımız ve İstiklal Marşı 1985 Ankara
119. Neriman Malkoç Öztürk, Mehmet Akif ve Dünyası 1969 Ankara
120. Cemal Kutay, Mehmet Akif 1939 İstanbul
121. Ahmet Cerrahoğlu, Bir İslam Reformatörü Mehmet Akif 1964 İstanbul
122. Beşir Ayvazoğlu, İstiklal Marşı ve Tarihi Manası 1986 İstanbul
123. Mustafa Eski, Milli Mücedelede Mehmet Akif Kastamonu'da 1983 İstanbul
124. Cemil Sena Ongun, Mehmet Akif Hayatı ve Eserleri Şahsiyeti 1947 İstanbul
125. Hasan Basri Çantay, Akifname 1966 İstanbul
126. Mehmet Akif Ersoy, Vaazlar 1975 İstanbul
127. Mahir İz, Yılların İzi 1975 İstanbul
128. Hilmi Yücebaş, Bütün Cepheleriyle Mehmet Akif 1938 İstanbul

129. Emin Erişirgil, İslamcı Bir Şairin Romanı Türkiye İş Bankası Yayınları 1986 Ankara
130. Mithat Cemal Kuntay, Mehmet Akif'İn Hayatı Seciyesi Sanatı Türkiye İş Bankası Yayınları 1986 Ankara
131. Türk Edebiyatı, Mehmet Akif Ersoy Özel Altın Sayısı 1986 İstanbul
132. Mehmet Akif'i 50. Ölüm Yıldönümünde Anma Programı, Kültür Bakanlığı 1986 Ankara
133. Abdullah Çınar, Mehmet Akif ve Gençlik, Kültür Edebiyatı Dergisi Yayınları Ankara
134. Divan, Mehmet Akif Özel Sayısı 1979 Ankara
135. Milli Şair Mehmet Akif Ölümünün 50. Yılında, Milli Eğitim ve Spor Bakanlığı İl Müdürlüğü Yayınları 1986 Aydın
136. Osman Nuri Ekiz, Mehmet Akif, Toker Yayınları 1985 İstanbul

4.1.1.9 1873

1873
Mehmet Akif İstanbul Fatih Sarıgüzel'de doğdu

1877
Mehmet Akif 4 yaşında mahalle mektebine başladı

13 Şubat 1878
İkinci Abdülhamit Meclis-i Mebusan'ı kapatarak 33 yıl sürecek dönemini başlattı.

1879
Akif, 7 yaşında Emir Buhari İlkokulu'na başladı.

1882
3 yıllık ilkokulu bitirerek, 9 yaşında Rüştiye'ye girdi.

1885
12 yaşında Mekteb-i Mülkiye'nin lise kısmına başladı.

1887
14 yaşında, Mekteb-i Mülkiye'nin yüksek kısmına girdi.

1887-1888
Evleri yandı ve babası öldü.

1888
Akif, 15 yaşında, Baytar Mektebi'ne girdi.

3 Kasım 1892
19 yaşında, bilinen ilk şiirlerinden "Destur"u yazdı.

14 Aralık 1893
20 yaşında, Baytar Mektebi'ni bitirerek memurluğa başladı.

1894
21 yaşında, İsmet Hanım'la evlendi. Edirne'de gezici görevde bulunuyor.

14 Mart 1895

22 yaşında, yayımlanan ilk şiiri "Kur'an'a Hitap" Mektep Mecmuası'nda çıktı.

1896
23 yaşında, Beşinci Ordu'ya at satın almak için Adana'ya sonradan Şam'a kadar gitti.

20 Mayıs 1897
Türk-Yunan Savaşı başladı.

1897
Bazı şiirleri Resimli Gazete'de yayımlandı (24 yaşında). Cemalettin Efgani İstanbul'da öldü.

1899
Muhammed Abduh, Mısır Müftülüğü'ne atandı.

26 Haziran 1903
"Hersekli Arif Hikmet" manzumesini yazdı.

1905
Rusya'da Çarlığa karşı geniş ayaklanmalar; Muhammed Abduh öldü; Tevfik Fikret "Tarih-i Kadim"i yazdı. Orman ve Meadin ve Ziraat Nezareti Beşinci Şube Baytar Müfettiş Muavinliği'ne atandı.

4 Ekim 1906
İlk görevinin yanında, (33 yaşında) Halkalı Ziraat Mektebi'ne kompazisyon öğretmeni olarak da atandı.

29 Aralık 1906
"Küfe"yi yazdı.

25 Ağustos 1907
(34 yaşında). Çiftlik Ziraat Mektebi Türkçe öğretmenliğine atandı.

28 Ocak 1908
"Seyfi Baba"yı yazdı.

23 Temmuz 1908
İkinci Meşrutiyet ilan edildi.

28 Temmuz 1908
Mehmet Akif, İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne kaydoldu.

27 Ağustos 1908
Sebilürreşat'ın ilk sayısı ve Akif'in bu dergide ilk manzumesi "Fatih Camii" yayımlandı.

11 Kasım 1908
Darülfünun Edebiyat Müderrisliği'ne atandı.

17 Aralık 1908
Meclis-i Mebusan açıldı.

13 Nisan 1909
"31 Mart" Ayaklanması başladı.

27 Nisan 1909
İkinci Abdülhamit tahttan indirildi. Sultan Reşat padişah oldu.

1911
(38 yaşında). İlk kitabu Safahat Birinci Kitap adıyla yayımlandı.

29 Eylül 1911
Türk-İtalyan Savaşları başladı.

5 Mart 1912
Yazılarının yayınlandığı Sıratı Müstakim, sebillürreşat olarak adını değiştirdi.

1912
(39 yaşında) Safahat, İkinci Kitap "Süleymaniye Kürsüsünde" yayımlandı.

15 Ekim 1912
Türk-İtalyan Savaşı sona erdi.

8 Ekim 1912
Balkan Savaşları başladı.

23 Aralık 1912
Akif İstanbul'dan Mısır'a gitti.

6 Ocak 1913
Balkan Savaşları'nı sonuçlandırmak için toplanan Londra Konferansı sonuçsuz olarak dağıldı.

20 Şubat 1913
Akif, Mısır'dan İstanbul'a döndü.

23 Ocak 1913
İttihatçılar Babıâli Baskını'nı düzenleyerek iktidara hakim oldular.

2 Şubat 1913
Akif (40 yaşında). Beyazıt Cami Kürsüsü'nde halkı birliğe ve yurt savunmasına çağırdı.

7 Şubat 1913
Fatih Cami Kürsüsü'nde konuştu.

5 Mart 1913
Edirne teslim oldu.

11 Mayıs 1913
Akif memurluktan istifa etti.

30 Mayıs 1913
Londra Antlaşması'yla Edirne Bulgarlara bırakıldı.
Mayıs-Haziran Safahat, Üçüncü Kitap "Hakkın Sesleri" yayımlandı.

29 Haziran 1913
İkinci Balkan Savaşları başladı

10 Temmuz 1913
"Fatih Kürsüsü'nde" uzun manzumesi Sebilürreşat'ta yayımlandı.

21 Temmuz 1913
Edirne kurtarıldı.

10 Ağustos 1913
Bükreş Anlaşması'yla Balkan Savaşları sona erdi.

14 Ağustos 1913
Akif'in ilk "Tefsir Serif"i yayımlandı.

1914
"Fatih Kürsüsünde" kitap olarak yayımlandı. Yılın ilk aylarında Akif Mısır'a gitti, Medine'ye kadar yolculuk yaptı.

29 Ekim 1914
Türkiye, Birinci Dünya Savaşı'na girdi.

Aralık (?) 1914
Akif (41 yaşında). Almanların elindeki esir Müslüman askerlerine propağanda yapmak amacıyla Almanya'ya gönderildi.

5 Mart 1915
Akif (42 yaşında). Berlin Hatıraları'nı bitirdi.

8 Nisan 1915
Berlin Hatırları yayımlanmaya başladı.

25 Kasım 1915
Sebiürreşat yayınına 5,5 ay ara verdi.

1916 (ilk Ayları)
Akif (43 yaşında). Teşkilat-ı Mahsusa tarafından Arabistan'a Gezisi 4-5 ay sürdü.

10 Mayıs 1916

5,5 aylık aradan sonra Sebilürreşat yeniden yayımlandı.

26 Ekim 1916
Sebilreşşaü 20 ay kadar yeniden kapandı.

1917
Safahat, Beşinci Kitap Hatıralar yayımlandı; (44 yaşında) Akif, Lübnan'a geri döndü; Dar-ül Hikmet-ül İslamiye başkatipliğine atandı.

4 Temmuz 1918
Sultan Reşat öldü. Vahdettin tahta geçti.

17 Temmuz 1918
Sebilüreşşat, yeniden yayına başladı.

1918
"Süleymaniye Kürsüsünde" nin üçüncü basımı, Hakkın Selleri ve Hatıralar'ın ikinci basımları yapıldı.

30 Ekim 1918
Mondros Ateşkes Anlaşması imza edildi.

13 Kasım 1918
İtilaf donanması İstanbul'a geldi.

21 Aralık 1918
Meclis-i Mebusan kapatıldı.

26 Aralık 1918
Akif'in "Hala mı Boğuşmak" manzumesi yayımlandı.

15 Mayıs 1919
İzmir işgal edildi.

19 Mayıs 1919
Mustafa Kemal Paşa, Samsun'a çıktı.

12 Haziran 1919
Sebilürreşat, mandacılığa karşı çıktı.

26 Haziran 1919
Sebilürreşat, Türklerle Arapların ayrılamayacağını yazdı.

23 Temmuz 1919
Erzurum Kongresi açıldı.

4 Eylül 1919

Sivas Kongresi açıldı.

18 Eylül 1919
Akif (46 yaşında). Asım, Sebilürreşat'ta yayımlanmaya başlandı.

12 Ocak 1920
Son Osmanlı Mebuslar Meclisi açıldı.
22 Ocak 1920
(47 yaşında) Dar-ül Hikmet-ül İslamiye üyeliğine atandı.

23 Ocak 1920
Akif Balıkesir'de Zağanos Paşa Camii'nde halkı düşmana ve bozgunculara karşı birlik olmaya çağırdı.

16 Mart 1920
İstanbul İtilaf Devletleri'nce işgal edildi.

11 Nisan 1920
Şeyhülislamlık fetavası yayımlandı. Akif (47 yaşında). İstanbul'dan gizlice Anadolu'ya geçti.

23 Nisan 1920
Büyük Millet Meclisi açıldı.

28 Nisan 1920
Hakimiyeti Milliye Mehmet Akif'in Ankara'ya geldiğini yazdı.

3 Mayıs 1920
Dar-ül Hikmet-ül İslamiye'deki görevine son verildi.

6 Mayıs 1920
Sebilürreşat'ın İstanbul'da son sayısı yayımlandı.

3 Haziran 1920
Biga'da adaylar arasında en yüksek oyu alarak mebus seçildi.

5 Haziran 1920
Burdur Mebusluğu Meclis'te onaylandı.
Haziran 1920 İsyancıları bastırmak üzere Konya'ya gönderildi. Daha sonra Burdur ve Antalya'ya gitti.

15 Temmuz 1920
Mehmet Akif, Meclis'te ant içti. Eşref Edip, Kastamonu'ya geldi.

17 Temmuz 1920
Burdur Mebusluğu'nu tercih ettiğini Meclis Başkanlığı'na bildirdi. (18 Temmuz'da görüşülüp onaylandı.)

4 Ekim 1920
Basın ve Haber alma Genel Müdürlüğü, Meclis Başkanlığı'ndan Akif'in "irşat" için Kastamonu'ya gönderilmei iznini istedi.

19 Ekim 1920
Kastamonu'ya geldi.

25 Ekim 1920
Batı Cephesi Komutanlığı'nın isteğiyle, Maarif Vekaleti'nin İstiklal Marşı yarışması açtığı haberi Hakimiyeti Milliye'de yayımlandı.

5 Kasım 1920
Açıksöz'de ilk manzumesi yayımlandı: "Kır Ağası'nın Rüyası."

5 Kasım 1920
Kastamonu Nasrullah Camii'nde Sevr Anlaşması'nı anlatarak halkı birliğe ve milli mücadeleye çağırdı. Avrupa'ya karşı Moskova yönetimiyle iyi ilişkiler geliştirilmesini savundu.

28 Kasım 1920
Sebilürreşat'ın Anadolu'da ki ilk sayısı Kastamonu'da, Akif'in Nasrullah Camii Kanuşmasıy'la yayımlandı.

3 Aralık 1920
Kastamonu ilçelerinde yaptığı konuşmalar nesterilmeye başladı.

24 Aralık 1920
Akif ve Eşref Edip Kastamonu'dan Ankara'ya gitti.

3 Şubat 1921
Sebilürreşat'ın Ankara'da ilk sayısı yayınlandı.

5 Şubat 1921
Maarif Vekili Namdullah Suphi Tanrısever bir mektupla Mehmet Akif'e başvurarak İstiklal Marşı Yarışması'na katılmasını istedi.

8 Şubat 1921
Meclis Kürsüsü'nde tek konuşmasını yaptı. Tevfik Paşa Hükümeti'ne yumuşak bir cevap yazılmasını önerdi. Mustafa Kemal buna karşı çıktı.

10 Şubat 1921
Elcezire Cephesi Komutanı Nihat Paşa, Akif'e bir mektup yazarak Nasrullah Camii Konuşması'nı ödü. Onun Diyarbakır'da kitapçık halinde basıldığını haber verdi.

17 Şubat 1921
"İstiklal Marşı" Hakimiyeti Milliye ve Sebilürreşat'ta yayımlandı. (Açıksöz'de 21 Şubat tekrar Hakimiyeti Milliye; 14 Mart, Gaye-i Milliye; 26 Mart; Yeni Giresun (?), Öğüt: 29 Şubat!)

26 Şubat 1921
İstiklal Marşı konusu Meclis'e getirildi. Seçimin Meclis genel kurulunda yapılması kararlaştırıldı.

1 Mart 1921
İstiklala Marşı Meclis'in ikinci çalışma yılının açılışında okundu, alkışlarla karşılandı.

12 Mart 1921
(Akif 48 yaşında) İstiklal Marşı Meclis'te tartışılarak kabul edildi.
Mart 1921 Marş için beste yarışması açıldı.

19 Mart 1921
Akif'in de içinde olduğu Anadolu'da bir İslam kongresi için hazırlık kurulu ilk toplantısını yaptı.

1 Nisan 1921
Besteci Ali Rıfat Bey, bestelediği İstiklala Marşı'nı Kadıköy Apollon Tiyatrosu'nda çaldı.

14 Nisan 1921
(15 Nisan'da Sebilürreşet'ta) "Süleyman Nazif'e" Hakimiyeti Milliye'de yayımlandı.

30 Nisan 1921
Akif'in Afgan elçiliği ziyareti Sebilürreşat'ta neşredildi.

7 Mayıs 1921
"Bülbül" Sebilülreşat'ta yayımlandı.

9 Mayıs 1921
Sebilülreşat-Hükümet ilişkileri Meclis'te tartışıldı.

10 Mayıs 1921
Akif'in de üye olarak gösterildiği Birinci Grup Mustafa Kemal tarafından kuruldu.

23 Ağustos 1921
Sakarya Savaşı başladı ve 13 Eylül'de kazanıldı.

12 Eylül 1921
Akif'in Afgan Elçiliği'ni ziyareti Açıksöz'de yayımlandı.

24 Eylül 1921
(Ali Şükür'en konuşması) Kayseri'ye taşınan Sebilülreşat'ın buradaki ilk ve tik sayısı ile birlikte yayımlandı.

1 Kasım 1921
İstiklal Marşı'nıbestelenmesi konusu Meclis'te tartışıldı. Genel kurul beste seçiminin İstanbul'da yapılması isteğini reddetti.

19 Kasım 1921
Ali Rıfat Bey'in bestesi Yarın gazetesinde yayımlandı.

10 Aralık 1921
2,5 aylık bir aradan sonra Sebilürreşat yeniden Ankara'da yayımlandı.

31 Aralık 1921
Akif ve arkadaşlarının İstanbul'daki ahlaksızlıkların kınanmasıyla ilgili önergesi tartışılarak kabul edildi.

3 Nisan 1922
(Akif 49 yaşında) "Leyla" Hakimiyeti Milliye'de yayımlandı.

26 Temmuz 1922
Akif, İstiklala Mahkemeleri aleyhine oy kullandı.

29 Temmuz 1922
Üç milletvekiliyle birlikte Akif'in, askerlerin bayramını kutlamak üzere cepheye gittiği açıklandı.

26 Ağustos 1922
Türk ordusu Büyük Taarruz'a başladı.

9 Eylül1922
Türk ordusu İzmir'e girdi. Meclis'te Sebilürreşat'a yardım konusu tartışıldı. Basına hükümet yardımı kesildi.

1 Kasım 1922
Padişahlık kaldırıldı.

16 Aralık 1922
Akif, Eğitim Komisyonu Başkanlığı'ndan istifa etti.

19 Ocak 1923
2 ay ve 7 günlük bir aradan sonra Sebilülreşat yeniden yayımlandı.

29 Ocak 1923
Yunus Nadi'nin Cumhuriyet'te "Yeni bir Savaş Devri" başlıklı yazısı mecliste tartışıldı. Akif ve arkadaşlarının yazıya itirazları kabul edilmedi.

1 Nisan 1923
Meclis, seçimlerin yenilenmesi kararını aldı.

12 Nisan 1923
Sebilürreşat'ın Ankara'da son sayısı çıktı.
Mayıs 1923 Mehmet Akif 50 yaşında, İstanbul'a döndü.

16 Mayıs 1923
Sebülürreşat, taşınmasından 3 yıl sonra yeniden İstanbul'da yayımlanmaya başladı.
Ekim 1923 Abbas Halim Paşa'nın çağrısına uyan Mehmet Akif kışı geçirmek üzere Mısır'a gitti.

(1924 baharında dönecek, kışın yeniden gidecek,1925 baharında tekrar gelecek ve sonbaharında yeniden gidecektir.)
29 Ekim 1923
Cumhuriyet ilan edildi.

3 Mart 1923
Halifelik kaldırıldı. Eğitimin birleştirilmesi yasası çıktı. Şer'iye ve Evkaf Vekaletleri kaldırıldı.

5 Mart 1925
Sebilürreşat'ın son sayısı yayımlandı.

6 Mart 1925
Hükümet, diğer bazı yayım organlarıyla birlikte Sebilürreşat'ı kapattı
Mayıs 1925 Sebilürreşat'ın sahibi ve müdürü Eşref Edip Fergon, İstiklal Mahkemesi'nde yargılanmak üzere tutuklanda.

1925
Mehmet Akif (52 yaşında) Mısır'a gitti.

2 Eylül 1925
Bakanlar Kurulu türbe ve zaviyelerin kapatılmasını (Kanun: 30 Kasım), memurların şapka giymesini (Kanun: 25 Kasım) kararlaştırdı.

17 Şubat 1926
İsviçre Medeni Kanunu uyarlanarak kabul edildi.

1926
Annesi 90 yaşında İstanbul'da öldü. 53 yaşındaki Akif, Mısır Darülfünunu Edebiyat Şubesi, Edebiyet-ı Türkiye müderrisliğine atandı. (1936'ya kadar)

10 Nisan 1928
Anayasa'dan "devletin dini, din-i İslamdır" ve din hükümlerinin meclis tarafından yerine getirileceği ibaretleri çıkarıldı.

1928
Akif'in damadı Ömer Rıza Doğrul, Safahat'ın mevcudu tükenmiş ciltlerini yeniden bastırdı. Kabil Elçiliği'ne giden Hikmet Bayur, Mısır'da Akif'ten Kur'an çevirisini istediyse de alamadı.

1 Aralık 1928
Yeni harfler kullanılmaya başlandı.

1 Ocak 1929
Eski yazıyı kullanma yasağı başladı.

1 Eylül 1929
Okullarda Arapça ve Farsça dersleri kaldırıldı.

22 Ocak 1932
Türkçe Kur'an ilk kez Yerebatan Camii'nde okundu.

1932
Mısır'a giden Eşref Edip Akif'in Kur'an çevirisini vermeye ikna edemedi.

7 Şubat 1933
İstanbul'da bütün camilerde ezan ve kamet Türkçe okunmaya başlandı.

1933
Akif (60 yaşında), Mısır'da Safahat'ın yedinci kitabı Gölgeler'i bastırdı.

1935
Mısır'da hastalanan Akif (62 yaşında), tedavi olmak için Lübnan'a gitti. Oradan Antakya'ya geçti.

19 Haziran 1936
63 yaşına Akif hasta olarak İstanbul'a geldi.

27 Aralık 1936
Mehmet Akif, İstanbul'da siroz hastalığından öldü.

4.1.1.10 Kitaplari

Manzum Kitapları

1. Safahat Birinci Kitap : İçinde 44 manzumevardır. Toplamı 3 000 dize kadardır. Konularını toplumun acı çeken çeşitli kesimlerinden, hürriyet, istibdat gibi siyasal olaylardan, şairin mistik duygularından ve bu dünyevi vazifelerden almaktadır.

2. Safahat İkinci Kitap : Süleymaniye Kürsüsünde Süleymaniye Camii'ne giden iki kişinin söyleşilerini içeren bir başlangıçla kürsüde Seyyah Abdürreşit İbrahim'i konuşturan uzun bir bölümden oluşmaktadır. 1 000 dizedir.

3. Safahat Üçüncü Kitap: Hakkın Sesleri Toplumsal felaketler karşısında insanları uyarmak için gerçek İslami mesajı yansıtmaktadır. Toplamı 500 dize tutan 10 parça manzumedir. Manzumelerde Akif, partizanlığa, umutsuzluğa, ırkçılığa ve ateizme çatmaktadır.

4. Safahat Dördüncü Kitap: Fatih Kürsüsünde İki arkadaşın Fatih yolundaki konuşmalarını içeren bir bölümle, Fatih Camii Kürsüsü'ndeki vaizin konuşması olarak verilen uzunca metni içermektedir. 1 800 dizedir. Toplumsal ve siyasal bir yergidir. Tembellik, gerilik ve batı mukallitleri hedef alınmıştır.

5. Safahat Beşinci Kitap: Hatıralar Tümü 1 600 dizedir. Manzumelerde toplumsal felaketler karşısında Allah'a yakarılmakta, İslamiyeti gerektiği gibi ve geri kaldığı için tembel halk ve aydınlar suçlanmakta, Akif'in gezdiği yerlerdeki izlenimleri anlatılmaktadır.

6. Safahat Altıncı Kitap: Asım 2 500 dizelik tek parçadan meydana gelmektedir. Savaş vurguncuları, köylülerin durumu, geçmişe bakış anlayışı, eğitim-öğretim, medrese, ırkçılık, batıcılık, gençlik gibi birçok konu üzerinde durmakla birlikte, Akif'in gerçek görüşünü temel alır. Hocazade(Akif) ile Köse İmam arasında karşılıklı konuşmalar biçiminde geliştirilmiştir.

7. Safahat Yedinci Kitap: Gölgeler Akif'in 1918-1933 yılları arasında yayımlanmış manzumelerini içermektedir. Bunların toplamı bir kısmı kıta olmak üzere 41'dir. Manzumelerin üçü ayet yorumu olarak kaleme alınmıştır. Yazdıkları dönemin Akif üzerindeki etkilerini yansıtmaktadır.

8. "Son Safahat" : Ölümünden sonra, damadı Ömer Rıza Doğrul tarafından Akif'in basılmamış şiirleri bir araya getirilerek bu ad verilmiş ve 1943'teki toplu basımın sonuna konmuştur. 16 manzumedir ve birçoğu kıtadır. Safahat'ın daha sonraki basımlarında "Son Eserleri" başlığı altında verilmiştir. M.Ertuğrul Düzdağ'ın tertip ettiği 8. Basımda bunlara 11 yeni manzume eklenmiştir.

9. Safahat (Toplu Basım) : 6 Safahat'ın ve Son Safahat'ın yeni harflerle toplu basımıdır. Ömer Rıza Doğrul tarafından basıma hazırlanmış, bir mukaddime, indeks ve önsöz konulmuştur.

Nesirler

1. "İttihat yaşatır, Yükseltir, Tefrika Yakar Öldürür" Mehmet Akif ile Aksekili Ahmet Hamdi Bey'in, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Şehzadebaşı Kulübü'nde yaptıkları birer konuşma " Mev'aziz-I Diniye Birinci Kısım" adıyla bastırılmıştır.
Buradaki 54-60. Sayfalar Mehmet Akif'in konuşmasını kapsamaktadır.

2. Kastamonu'da Nasrullah Kürsüsü'nde Akif'in Kastamonu Nasrullah Kürsüsü'nden yaptığı konuşmasıdır. Akif, Sevr Anlaşması'nı anlatmaktadır.

3. Kur'an'dan Ayetler ve Nesirler Üç bölümlük eserin birinci bölümünde Kur'an Tefsirleri, ikinci bölümde Milli Mücadele döneminde yazılmış üç tefsiri ile Kastamonu ve ilçelerindeki vaazları üçüncü bölümde ise edebiyat yazıları, hasbihalleri yer almaktadır.

4. Mehmet Akif Ersoy (Safahat ve İstiklal Marşı Şairi), Kur'an -I Kerim'den Ayetler (Meal-Tefsir)- Mev'izeler (Balkan Harbi'nde-Milli Mücadele'de)
Hazırlayan: Suat Zühtü Özalp. Birinci kısımda Akif'in yorumladığı ayetlerin Kur'an yazısı ve Latin harfleriyle okunuşu, meali ve tefsiri veriliyor. Bunların sayısı 32'dir. İkinci kısım da sekiz konuşma vardır. Bunlardan üçü Balkan Savaşı yıllarında yapılmıştır. Zağanos ve Nasrullah Camiileriyle Kastamonu ve ilçelerindeki konuşmalarından oluşur.

5. Mehmet Akif, İstiklal Marşı Şairimizin İstiklal Harbindeki Vaazları Hazırlayan: Hasan Boşnakoğlu

6. Babanzade Ahmet Naim, Profesör Abbas Mahmut Akkad, Mehmet Akif: İman ve Ahlak Hazırlayan: Süleyman Fahir

7. Mehmet Akif Ersoy Hutbeler, sadeleştiren Maruf Evren

Kitap Olarak Basılmış Çevirileri

1. Müslüman Kadını Mısırlı Ferid Vecdi'den tercüme edilmiştir.

4.1.1.11 Mehmed Akif Ersoy (1873-1936)

Mehmed Akif Ersoy (1873-1936)

Türk, şair. İstiklal Marşı'mızın yazarı. İstanbul'da doğdu, 27 Aralık 1936'da aynı kentte öldü. Bir medrese hocası olan babası doğumuna ebced hesabıyla tarih düşerek ona " Rağıyf" adını vermiş, ancak bu yapma kelime anlaşılmadığı için çevresi onu "Âkif" diye çağırmıştır. Babası Arnavutluk'un Şuşise köyündendir, annesi ise aslen Buharalı'dır. Mehmed Âkif ilköğrenimine Fatih'te Emir Buharî mahalle mektebinde başladı. Maarif Nezareti'ne bağlı iptidaîyi ve Fatih Merkez Rüştiyesi'ni bitirdi. Bunun yanı sıra Arapça ve İslami bilgiler alanında babası tarafından yetiştirildi. Rüştiye'de "hürriyetçi" öğretmenlerinden etkilendi. Fatih camii'nde İran edebiyatının klasik yapıtlarını okutan Esad Dede'nin derslerini izledi. Türkçe, Arapça, Farsça, ve Fransızca bilgisiyle dikkati çekti. Mekteb-i Mülkiye'nin idadi (lise) bölümünde okurken şiirle uğraştı. Edebiyat hocası İsmail Safa'nın izinden giderek yazdığı mesnevileri şair Hersekli Arif Hikmet Bey övgüyle karşıladı. Babasının ölümü ve evlerinin yanması üzerine mezunlarına memuriyet verilen bir yüksek okul seçmek zorunda kaldı. 1889'da girdiği Mülkiye Baytar Mektebi'ni 1893'te birincilikle bitirdi.

Ziraat Nezareti (Tarım Bakanlığı) emrinde geçen yirmi yıllık memuriyeti sırasında veteriner olarak dolaştığı Rumeli, Anadolu ve Arabistan'da köylülerle yakın ilişkiler kurma olanağı buldu. İlk şiirlerini Resimli Gazete'de yayımladı. 1906'da Halkalı Ziraat Mektebi ve 1907'de Çiftçilik Makinist Mektebi'nde hocalık etti. 1908'de Dârülfünûn Edebiyat-ı Umûmiye müderrisliğine tayin edildi. İlk şiirlerinin yayımlanmasını izleyen on yıl boyunca hiçbir şey yayımlamadı. 1908'de II. Meşrutiyet'in ilanıyla birlikte Eşref Edip'in çıkardığı Sırat-ı Müstakim ve sonra Sebilürreşad dergilerinde sürekli yazılar yazmaya, şiirler ve çağdaş Mısırlı İslam yazarlarından çeviriler yayımlamaya başladı.

1913'te Mısır'a iki aylık bir gezi yaptı. Dönüşte Medine'ye uğradı. Bu gezilerde İslam ülkelerinin maddi donatım ve düşünce düzeyi bakımından Batı karşısındaki zayıflıkları konusundaki görüşleri pekişti. Aynı yılın sonlarında Umur-u Baytariye müdür muavini iken memuriyetten istifa etti. Bununla birlikte Halkalı Ziraat Mektebi'nde kitabet ve Darülfununda edebiyat dersleri vermeye devam etti. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne girdiyse de cemiyetin bütün emirlerine değil, sadece olumlu bulduğu emirlerine uyacağına dair and içti.

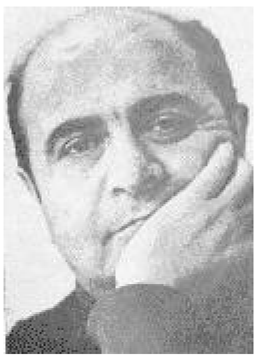
I. Dünya Savaşı sırasında İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin gizli örgütü olan Teşkilât-ı Mahsusa tarafından Berlin'e gönderildi. Burada Almanlar'ın eline esir düşmüş Müslümanlar için kurulan kampta incelemeler yaptı. Çanakkale Savaşı'nın akışını Berlin'e ulaşan haberlerden izledi. Batı uygarlığının gelişme düzeyi onu derinden etkiledi. Yine Teşkilât-ı Mahsusa'nın bir görevlisi olarak çöl yoluyla Necid'e ve savaşın son yılında profesör İsmail Hakkı İzmirli'yle birlikte Lübnan'a gitti. Dönüşünde yeni kurulan Dâr-ül - Hikmetül İslâmiye adlı kuruluşun başkâtipliğine getirildi. Savaş sonrasında Anadolu'da başlayan ulusal direniş hareketini desteklemek üzere Balıkesir'de etkili bir konuşma yaptı. Bunun üzerine 1920'de Dâr-ül Hikmet'deki görevinden alındı.

İstanbul Hükümeti Anadolu'daki direnişçileri yasa dışı ilan edince Sebillürreşad dergisi Kastamonu'da yayımlanmaya başladı ve Mehmed Âkif bu vilayette halkın kurtuluş hareketine katkısını hızlandıran çalışmalarını sürdürdü. Nasrullah Camii'nde verdiği hutbelerden biri Diyarbakır'da çoğaltılarak bütün ülkeye dağıtıldı. Burdur mebusu sıfatıyla

TBMM'ye seçildi. Meclis'in bir İstiklâl Marşı güftesi için açtığı yarışmaya katılan 724 şiirin hiçbiri beklenilen başarıya ulaşamayınca maarif vekilinin isteği üzerine 17 Şubat 1921'de yazdığı İstiklal Marşı, 12 Mart'ta birinci TBMM tarafından kabul edildi. Sakarya zaferinden sonra kışları Mısır'da geçiren Mehmed Âkif, laik bir Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması üzerine Mısır'da sürekli olarak yaşamaya karar verdi. 1926'dan başlayarak Camiü'l-Mısriyye'de Türk dili ve edebiyatı müderrisliği yaptı. Bu gönüllü sürgün yaşamı sırasında siroz hastalığına yakalandı ve hava değişimi için 1935'te Lübnan'a, 1936'da Antakya'ya birer gezi yaptı. Yurdunda ölmek isteği ile Türkiye'ye döndü ve İstanbul'da öldü.

4.1.1.12 MEHMET AKIF ERSOY'UN EVI

MEHMET AKİF ERSOY'UN EVİ

Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy, İstiklâl Savaşımız sırasında I. T.B.M. M. Burdur Mebusu iken, kendisine büyük hayranlık duyan Tacettin Şeyhi tarafından selamlık bölümü kendisine tahsis edilen bu evde yaşamış ve İstiklâl Marşı'mızı bu evde yazmıştır.

Bu ev 30 Ekim 1949 tarihinde Şehir Meclisi kararı ile Mehmet Akif Ersoy Evi adını almış ve müzeye dönüştürülmüş ise de bakımsız kalmış ve zamanla harabolmuştur.

Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampusu'nun kuruluşu sırasında, Rektör Prof. Dr. İhsan Doğramacı yapının eski durumuna sadık şekilde onarımını sağlamış ve yapı ziyarete açılmıştır.

Yapının geçen yıllar içinde yıpranan kısımlarının yeniden onarılması için Üniversite Rektörlüğü'nün teşebbüsü ile 1982 yılında Kültür Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Türkiye Diyanet Vakfı ve bazı özel şahısların katkıları ile bir fon oluşturulmuş ve binanın onarım ve döşemesi tamamalanarak 27 Aralık 1984 günü yapılan bir törenle yeniden ziyarete açılmıştır.

Mehmet Akif Ersoy Evi, yüksek avlu duvarları ile çevrili olup bahçesine küçük avlu kapısından girilmektedir. Bahçenin ortasında yer alan bina iki katlı ahşap bir Ankara evidir. Üst kata çıkan tahta trabzanlı merdiven boyunca Ersoy'a ait fotoğraflar bulunmaktadır. Üst katta dinlenme ve toplantı odası yer almıştır. Evin en gösterişli alanı olan toplantı odasının tavanı, ortada kalem işleriyle süslü altıgen bir göbek bulunan yöresel Ankara tavanıdır.

Mehmet Akif Ersoy'a ait cep saati, gözlük, tesbih, tüfek ve büyük şairin yüzünün kalıbı müzede teşhir edilen manevi değeri yüksek eserlerdir.

Cumartesi-Pazar ve resmi tatiller dışında hergün saat: 10.00-12.00, 14.00-16.00 arasında ziyarete açıktır.

Adres: Hacettepe Üni. Merkez Kampüsü Sıhhıye/Ankara
Tel: (312) 311 29 52

Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü

4.1.1.13 MEHMET AKIF VE ÇAGDAS BILIM

MEHMET AKİF VE ÇAĞDAŞ BİLİM

Bilim, hayat ve kainatın uyduğu kanunları araştırıp açıklayan ve varlıklar arasındaki ilişkiyi tespit etmeye çalışan bağlantılar sistemidir. Ünlü bilim felsefecisi Popper bilimi "sonuçları ve ifadeleri gözlem ve deneyle denenip çürütülebilecek faaliyetlerin tümü" diye tarif etmiştir. Teknoloji ise, üretilen malları, üretimde kullanılan makine ve emeği, toplumun sosyal, kültürel ve psikolojik varlığını içine alır. Arzulanan hedefleri ve bu hedeflere nasıl ulaşılacağını kapsayan ileriye dönük bir bilim programına da "bilim politikası" denir.
Bilim, teknoloji ve bilim politikası son derece önemlidir. Çünkü bir ülke bilim ve teknolojide başarılı olamayınca geri kalmaktan kurtulamaz; milli güvenliğini ve bağımsızlığını koruyamaz.
Sekizinci yüzyıldan on üçüncü yüzyıla kadar dünya biliminin öncüleri Müslüman bilginlerdi. Bu dönemden sonra Avrupa'da bilim ilerlemeye başlarken; Doğuda önce durakladı ve onaltıncı yüzyıldan sonra da iyice geriledi.
1631 yılında Koçi Bey tarafından Dördüncü Murat'a sunulan risalede "Bilginin devamı bilginlerledir.O yüzden yüce ataları zamanında bilgiye ve bilginlere olan hürmet ve ikram hiç bir devlette olmamıştır... Bugün ilim yolu dahi fevkalade bozulmuştur... İlmiyeye ait yüksek makamların şunun bunun aracılığı ile verilmesi doğru değildir." denmektedir.
1699 Karlofça Barışı' ndan sonra bilim ve teknikte geri kaldığımız iyice anlaşılmış; bazı devlet ve fikir adamları bu mesele üzerinde kafa yormaya başlamışlardır.
1839 Tanzimat hareketini izleyen yıllarda bilim ve teknik Türk Edebiyatı'na da girmiş ve genel olarak yüceltilmiştir. Diğer taraftan, 1849'dan itibaren Avrupa'ya devamlı öğrenci gönderilmiş, böylece ilim ve fendeki açık kapatılmak istenmiştir. Ne yazık ki, Türkiye bilim yarışında bugüne kadar başarılı olamamıştır.
Dünyanın en uzun ömürlü imparatorluğunu kuran ve dünya liderliğini çok uzun süre elinde tutan Türk'lerin başaramadığını, tarihte büyük devlet olamamış Japonlar kısa sürede başarmışlardır. Japonya Batıyla temasa 1854 yılında başlamış; 1868'de Meiji (ışık) devrimini yapmış ve 1905'de Avrupa ülkeleri seviyesini yakalamıştır. Japonlar, Batıda üstün olan her şeyi almış, geleneksel kurumlarını korumuş, en eski ile en yeniyi yan yana, uyum içinde yaşatmıştır.
İstiklal Marşı şairimiz Mehmet Akif Ersoy (1873 - 1936) 1893 yılında Baytar ve Ziraat Mektebini birincilikle bitirmiş, fen bilimlerinin önemini kavramış, Pasteur'e ve Onun şahsında bilime hayranlık duymuştur. Ayrıca Akif Almanya'yı görmüş ve İslam ülkelerini gezerek Doğunun sefil ve perişan durumunu yakından tespit etmiştir.
Akif'in topluma olan mesajları Safahat adlı kitapta toplanmıştır. Safahat 7 ayrı kitaptan ibarettir. Akif, bu kitaplarda milletinin dertlerini ve ıstırabını şiirin gücüyle terennüm etmiş, her kesimden insanımıza, özellikle gençlere yol göstermiş, karanlıktan aydınlığa çıkabilmenin çarelerini araştırmıştır. O, çağdaşları içinde bilimi en fazla öne çıkaran bir şair ve düşünürdür.
Safahat'ın 1908 - 1910 yılları arasında yazılan birinci kitabında, "Yer çalışsın, gök çalışsın,

sen sıkılmazsan otur !" diyen Akif, ikinci kitapta Doğudaki eski ünlü ilim merkezlerinin mevcut acıklı durumunu gözler önüne sermiştir:
"O Buhara, o mübarek, o muazzam toprak;
Zilletin koynuna girmiş uyuyor mustağrak !
İbn-i Sina'ları yüzlerce doğurmuş iklim,
Tek çocuk vermiyor ağuşuna ilmin, ne akim !
O rasad-hânei dünyâ, o Semerkand bile;
Öyle dalmış ki hûrâfâta o mâzisiyle."
"Sayısız medrese var gerçi Buhara' da bugün...
Okunandan ne haber ? On para etmez fenler,
Ne bu dünyada soran var, ne de ahirette geçer !".
JAPON MODELİ
Akif, hem bilimde ileri gittikleri hem de eski kültürlerini korudukları için Japonlara hayrandır. Fikret gibi bazı çağdaşlarının aksine O, Batının ilmini ve yararlı şeylerini almamızı, zararlı unsurları ise gümrükten içeri sokmamamızı ister.
Medeniyet girebilmiş ancak fenniyle…
O da sahiplerinin lâhik olan iznile.
....
Garbın eşyası, eğer kıymeti haizse yürür;
Moda şeklinde gelen seyyie gümrükte çürür !
....
Alınız ilmini garbın alınız san' atını;
Veriniz hem de mesainize son süratini.
Çünkü kabil değil artık yaşamak bunlarsız;
Çünkü milliyeti yok san'atın ilmin; yalnız,
Süleymaniye Medreseleri O'na ilmin dine saygılı olması gerektiğini düşündürür :
Evet, medaris o vahdetsarayı muhteşemin
Önünde: hürmetidir dine her zaman ilmin.
Bilimin ilerlemesi ve birinci sınıf bilim adamlarının yetişmesi gayret, hürmet, destek ve istikrar ister. Düşünce, inanç ve teşebbüs özgürlüğü sağlanmamış, serbest rekabet kuralları tam olarak yerleşmemiş ve sürekli olarak politik tercihlerin öne çıktığı bir toplumda bilim gelişip yücelmez.
Niye ilmin adı yok koskoca millette bugün ?
Çünkü efkâr-ı umûmiyye aleyhinde bütün;
Çünkü yerleşmek için gezdiği yerlerde fünûn,
Önce gâyetle büyük hürmet arar, sonra sükûn,
Asr-ı hazırda geçen fenlere sâhîp denecek,
Bir adam var mı yetişmiş içinizden, bir tek ?
BİLİM ÇAĞI
Batı ile Doğuyu karşılaştırdığı dördüncü Safahat'ta, maziye özlem duyar, çalışmanın önemini vurgular ve ilerlemenin, büyük eserler bırakmanın ancak çağın ilmini elde etmek yoluyla mümkün olabileceğini haykırır:
Süveyşi açtı herif…Doğru…Neyle açtı fakat ?
Omuzlamakla mı ? Heyhat ! Öyle bir fenle,
Ki bir ömür telef etmiş o fenni tahsile.
Bu bölümde eğitimin yaygınlaştırılması ve okullaşma oranının artırılması gerektiğini belirtip, "şunu unutmayın ki çağımız bilim çağıdır, ama ne yazık ki milletin fertleri bilgiden yoksundur" diyerek, çağa adını belki de ilk defa Akif vermiştir :
"Hülâsa, milletin efrâdı bilgiden mahrûm,
Unutmayın şunu lakin : Zaman, Zamân-ı ulûm !"
Okur - yazar oranının artması, gençlere çağın ilimlerinin öğretilmesi mutlaka gereklidir;

ancak mukaddesata da saygı gösterilmelidir. İlim öğrendim diyenlerin milletin inancına saygısız olmaları, milli değerlere yabancılaşmaları halinde aydınlığa çıkmak mümkün değildir.
Evet, ulûmunu asrın şebâba öğretelim;
Mukaddesâta, fakat, çokca ihtirâm edelim.
Yine Akif dördüncü Safahat'ta Avrupa' ya tahsil için gidenlerin görevlerini tam olarak yapmaları gerektiğini şu şekilde ihtar eder :
Heriflerin, hani, dünyâ kadar bedâyii var:
Ulûmu var, edebiyyatı var, sanâyii var.
Giden, birer avuç olsun getirse memlekete;
Döner muhîtimiz elbet muhît-i ma' rifete.
Akif beşinci Safahat'ta, eğitimin tüketime değil üretime dönük olması gerektiğini, halkın fen bilimlerinden istifade edemediğini; millete götürülen ilmin hastalığa şifa olacak cinsten bir ilim olmadığını anlatır.
Altıncı Safahat'ta, yurtta birçok yüksek okul bulunduğunu, ancak,buralarda yetişen insanların memleketin ihtiyacını karşılayacak kapasitede olmadıklarını belirtir. Memlekette Tıbbiye, Mülkiye, Bahriye, Baytar, Ziraat ve Mühendishane denen okullara milletin milyonlarca para verdiğini hatırlatır. Fakat, herhangi bir iş için gereken uzmanı Avrupa'dan getirdiğimize göre "bu okullar ne yapar", diye sorar. Daha sonra, medreseleri sorgular. Yurtta İbn - i Sina, Razi, Gazali gibi üç - beş alim olmadığına göre , medreselerin varlığından da söz etmenin yersiz olacağı sonucuna varır.
Akif, giden üçyüz senelik ilmi tez elden edinmemiz gerektiğini, manevi oğlu Asım yoluyla bütün gençlerden ister ve yarının ilminin çok müthiş gelişme göstereceğini belirtir. Atom 1919 yılında parçalandı. İnsanlık atom bombasından 1945 yılında haberdar oldu. Halbuki Akif, atom enerjisinin büyüklüğüne ve önemine çok önceden işaret etmiş, uyuyanları uyandırmaya çalışmıştı:
"Sade Garbın, yalnız ilmine dönsün yüzümüz.
O çocuklarla beraber, gece gündüz, didinin;
Giden üç yüz senelik ilmi tez elden edinin;
Fen diyarında sızan nâ-mütenâhi pınarı,
Hem için, hem getirin yurda o nâfi suları
...
Yarının ilmi nedir, halbuki ? Gayet müdhiş :
"Maddenin kudret-i zerriyesi" uğraştığı iş.
O yaman kudrete hâkim olabilsem diyerek,
Sarf edip durmada birçok kafa binlerce emek
O'na yükseldi mi, artık, değişir rûy-u zemin;
Çünkü bir damla kömürden edecekler te' min,
Öyle milyonla değil, nâ-mütenâhi kudret!..."
Akif Asım'ı, görüp bildiği, fende ileri bir ülkeye, Almanya'ya göndermek ister. O'na inkılabın, ilerlemenin, aydınlığa çıkmanın yolunun, üçyüz yıldır kaçırdığımız ilmi ve ilmi gelişmeleri elde etmek olduğunu, bu maksatla Berlin'e bir gün evvel gidip bir saat önce gelmeleri gerektiğini hatırlatır.
Yedinci Safahat'ta, çalışmanın, gayret etmenin ve ter dökmenin önemini tekrar tekrar vurgular; hak ve hürriyetlerin korunabilmesi için bütün alınların terlemesine, yani bir çalışma seferberliğine ihtiyaç olduğunu anlatır. Yas tutmakla, göz yaşı dökmekle, devlet batacak diye umutsuzluğa düşmekle bir yere varmanın ve karanlıktan çıkmanın mümkün olmadığını ihtar eder. Bu bölümde tekrar, maziyi yıkmak isteyenlere karşı çıkar ve "mazisi yıkık milletin geleceği de yıkık olacaktır" der.
Doğduk, "yaşamak yok size !" derlerdi beşikten;
Dünyayı mezarlık bilerek indik eşikten !

...
"Devlet batacak !" çığlığı beyninde öter de,
Millette bekâ hissi ezilmez mi ? Nerde !
"Devlet batacak !" işte bu öldürdü şebâbı;
Git yokla da bak, var mı kımıldamaya tâbi ?
Afakına yüklense de binlerce mehâlik
Batmazdı, hayır batmadı, hem batmayacaktır;
Tek sen uluyan ye' si gebert, azmi uyandır.

SONUÇ

Akif 27 Aralık 1936'da aramızdan ayrıldı. Ancak biz hala O'nun mesajını anlamaya ve O'nun istediği, özlediği bilim ve teknik seviyesini yakalamaya muhtacız.

Bugün dünya bilimine katkı sıralamasında oldukça gerideyiz. Bilim adamlarımızın aldığı atıf sayısı bakımından 108 ülke arasında 80. sıradayız. Tescil edilen patent sayısına göre 50. sıradayız, yani sonuncuyuz. Bin iktisaden faal nüfusa düşen araştırma - geliştirme (Ar - Ge) personeli sayısı ileri ülkelerde 15 civarında iken, bizde 0.8'dir. Gayri safi milli hasıladan Ar-Ge'ye ileri ülkeler yüzde 2-3 pay ayırırken; biz ancak binde 0.44 pay ayırabiliyoruz. İleri ülkelerde Ar-Ge'ye verilen maddi desteğin yüzde 70 - 80'i sanayi kesiminden gelirken; bizde bu oran, en iyimser ifadeyle ancak yüzde 15-20' kadardır. Şimdiye kadar Nobel Ödülü almış tek bir bilim adamı bile yetiştiremedik. Ekonomi ve eğitimde özelleştirmeyi tam olarak beceremedik. Yıllık enflasyon oranı %80-100 seviyesinde seyretti. İhracatın ithalatı karşılama oranı %60'ları geçemedi. Dış borçlarımızın gayri safi milli hasılaya oranı yüzde 44 kadardır.

Bütün bunlara rağmen yeteri kadar çalışmıyor, okumuyor ve düşünmüyoruz. Bir Norveç'li bir Türkiyeliden 300 kat daha fazla kitap okumaktadır. Nüfusu 8 milyon olan Çek Cumhuriyeti'nde bir yılda yayınlanan kitap sayısı 65 milyonluk Türkiye'dekinden daha çoktur.

Bundan yaklaşık 40 yıl önce Kore Savaşı bittiğinde, Güney Kore az gelişmiş, endüstrisini kuramamış, fakir bir tarım ülkesiydi. Demokrasisi hastalıklıydı. Bu ülkede demokratikleşmeyle birlikte bilim ve teknoloji yükselişe geçti ve Kore kaynaklı mallar dünya pazarlarında başa yarışır oldular.

Ancak, yukarıda çizilen karanlık tablo bizi umutsuzluğa düşürmemelidir. Acı gerçeklerimizi yansıtan bu tabloyu değiştirebilmek için Akif'in mesajını anlamaya muhtacız. O'nu tam olarak anlayanlardan meydana gelen "Asım'ın nesli," şimdi dünyanın her köşesinden yurdumuza ışık taşımaktadır. Daha önemlisi, Asım'ın nesli şimdi dünyanın her köşesine bilgi ve sevgiyle birlikte bozulmayan, eskimeyen ve solmayan mutlak gerçeği ulaştırmaktadır. İşte bu nedenle yarınlara güvenle bakmalıyız.

Altmış dördüncü ölüm yıldönümünde Akif'i rahmetle anarken özet olarak diyebiliriz ki, Milletin her kesimi, genç-yaşlı, yöneten-yönetilen, ama her kesimi, yeniden ve can kulağıyla Akif'i dinlemeli ve anlamalıdır. Çünkü, Akif'i anlamak çağı anlamaktır. Akif'i anlamak çağı yakalamaktır.

Prof. Dr. Cafer MARANGOZ
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Tıp Fakültesi
Fizyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
SAMSUN

4.1.1.14 MEHMET AKIF IN ARKASINDAN NEDEN AGLANIR

MEHMET AKİF İN ARKASINDAN NEDEN AĞLANIR ?

İstiklal Marşımızın TBMM' de kabulünün 82. yılını idrak ettik. Bu yıldönümünü hatırlattığı için AK Parti' ye teşekkür ederiz. Daha önceki yıllarda Mehmet Akif Ersoy beyi böylesine hatırladığımızı hatırlamıyorum.
İlk Meclis binamıza giden yeni ve eski bakanlar, milletvekilleri, okul sıralarına oturup konuşmaları dinlerken gözyaşlarını tutamadılar. Çoğumuz da ekranlarda tutamadık. Belki 40 yıldır ziyaret etmekte olduğum

Seddülbahir köyündeki Yahya Çavuş şehitliğine her gidişimde, anıtta yazılanları okuyunca aynı duygulara kapılırım.

"Bir avuç insandılar
Düşmana karşı koydular, Allah' ı özlediler. Gün batarken kavuştular."

Belki sözleri tam hatırlayamadım ancak onları da bu vesileyle anmak istedim.
Aşağıdaki detayları çoğunuz biliyorsunuzdur ama ben yine de kendi sözlerimle kayda geçsin istiyorum. Mehmet Akif Ersoy beyin "İstiklal Marşı" kabul edilince ödül olarak 500 lira kendisine uzatılmış. O zamanın parasıyla hayli değerli bir meblağ.
Sayın Ersoy, "Ben bu parayı almam" demiş.
"Ama almak zorundasınız" demişler.
"Mecbursam, bir hayır kurumuna bağışlıyorum" demiş
Ve almamış...
Bu teklif kendisine yapılırken, üzerinde arkadaşından ödünç almak zorunda kaldığı bir trençkot, cebinde de arkadaşından borç almak zorunda kaldığı 2,5 lira bulunuyormuş.
Otel parası olmadığından da bir dergahta kalıyormuş.
Bu eseri yazabilmek için sadece iki sayfa kağıdı varmış. Bir sayfaya temiz kopyası çekileceği için tek yaprak yetmemiş. Şiirin bir bölümünü mecburen dergahın duvarına yazmış.
Sayın Ersoy' un edebi ve milliyetperver duyguları bir yana, daha başka çok önemli hasletleri olduğunun altını çizmek istedim.
Göz yaşlarını tutamayanların, bu dürüstlük timsali, milliyetperver, yetenekli adamın özelliklerinin farkında olarak ağladıklarını zannediyorum.
Nur içinde yat muhterem Mehmet Akif Ersoy!
Nur içinde yatın bu toprağa canını seve seve vermiş atalarımız.Sizleri özlemle anıyoruz.

Ayşe ÖZGÜN
Gazeteci / Yazar

13 Mart 2003

4.1.1.15 VAKIF MEDENIYETIMIZ ve VAKIF DÜSMANLARI

VAKIF MEDENİYETİMİZ ve VAKIF DÜŞMANLARI

Vakıf medeniyetimiz ve vakıf düşmanları

Vakıflar Haftası, 1400 yıllık medeniyetimizin en kalıcı kurumlarından olan vakıfların sıkboğaz edildiği bir zaman ve zeminde yad edildi.

Medeniyet tarihimizde, Cumhuriyetle başlayan resmi "toplum mühendisliği" projesi, bir kırılmayı temsil eder. Vakıf kurumu, bu kırılmaya rağmen kendisini ayakta tutmayı başaran ender İslami kurumlardan biri olmuştur.

Vakıf müessesesi ayakta kalabilmiştir kalmasına da, bu süreçte hem dışardan hem de içerden bir hayli yozlaştırıcı ve işlevsizleştirici müdahaleye maruz kalmıştır. Bu nedenledir ki vakıflar iki cephede birden saldırıya maruz kalmıştır: Hem fiziki varlıklarına yönelik saldırı, hem de işin ruhuna temsil eden amaçlarına ve muhtevasına yönelik saldırı...

Vakıfların varlığına son vermeyi kendi çıkarları açısından rasyonel bulmayan egemenler, İslam medeniyetinin bir kurumu olan vakıfların İslami içeriğini boşaltmaya ağırlık verdi. Öyle ki, İslam' la savaşmak için yola çıktığını söyleyen kişi ve zümreler, bu savaşı yürüttükleri kurumlara "vakıf" adını vermek gibi bir densizliği dahi irtikap edebildiler. Tam bir kara mizah örneği olarak işi İslam' la savaş olan - sözüm ona – 'vakıflar' dahi kurulabildi.

Türkiye' nin son dönemde sokulduğu "post modern darbe" sürecinde, yukarıdaki türden saldırılar yeterli bulunmamış olacak ki, vakıflara ve onların İslami ruhuna yönelik saldırılar gemi azıya aldı. Öyle ki, mahut süreci başlatan metnin bir maddesi de vakıflara ayrılmıştı.

Yönetme tekelini üç çeyrek asırdan beri ellerinde tutan yabancılaşmış seçkinin denizi tüketip ülkeyi açlığa ve sefalete mahkum ettiği şu günlerde, vakıflara duyulan bu korkuyla karışık kinin nedeni daha iyi anlaşılıyordu. Çünkü İslam' ın yoksulla varsıl, muhtaç olanla ihtiyaç gideren arasında kurduğu köprüler olan hayır vakıfları, yaptığı hizmetlerle Müslüman milletlerin gönlünde taht kuruyordu.

Farklı farklı vakıfların yöneticileriyle görüşmelerinden çıkardığım sonuç şuydu: düne kadar vakıflar, yoksula, aça, yetime, düşküne, muhtaca "devletin yapamadığını" yapıyordu, bugün ise "devlet adına çıkarılan bin türlü engele rağmen" yapıyor.

Konuştuğum bir vakıf yöneticisi, Ramazanda, mahalle mahalle muhtarlar eliyle yoksul tespiti yaptırıp 1500 yoksula 4 kişilik bir ailenin en az iki aylık erzakı bulunan ağır ve değerli erzak paketleri dağıttıklarını söylüyordu. Aynı yetkili, bu yıl aldıkları tepkinin geçen yıllardan çok farklı olduğunu hem gözleri sevinçten parlayarak, hem de buruk bir ses tonuyla aktarıyordu.

Gözleri parlıyordu, çünkü tuzu kuru yönetici seçkinler marifetiyle bir ekmeğe muhtaç edilen yoksulların, kimsesiz ihtiyarların, yetimlerin derdine kısmen de olsa derman olmuşlardı. Buruktu, çünkü bu sefalete açlığa, yoksulluğa milleti mahkum eden yönetici zümreler, bir yerde kendi ayıplarını örten vakıfları sıkboğaz ediyor, onları ellerinden gelirse yok etmek, gelmezse korkutup sindirerek işlevsizleştirmek için elindeki devlet (aslında "millet") imkanlarını kullanarak görünürde İslami vakıflara, esasta ise milletin yoksullarına ve muhtaçlarına karşı savaş veriyordu.

Sözün özü; vakıflar yoksullukla, bürokratlar vakıflarla mücadele ediyordu.

İşin trajikomik yönlerinden biri de ne, biliyor musunuz? Bu bürokratların, pasaporttan tapuya, egzoz ölçümünden sağlık karnesine, sabıka kaydından nüfus cüzdanına, devletle ilgili her bir işte cebren ve hile ile vatandaşın sırtına bir sülük gibi yapışıp para emen hortumcu "kamu vakıflarının" mütevellileri arasına yerleşip, bir şekilde bu sözüm ona 'vakıflardan' uçlanıyor olmaları...

Bu da "sözün özünün özü" : İslami hayır vakıfları milletin derdine derman olup onun yardımına koşarken, devlet kurumları adına kurulan "kamu vakıfları", hiç kimseye sormadan "zorunlu bağış" adı altında cebimize saldığı hortumla, vatandaşın ensesine yapışmış bir sülük gibi kanını emiyordu. Bürokratlar, bir yandan bu vakıflarda biriken trilyonların (geçenlerde bir haber bülteninde sadece tapuyla ilgili böyle bir kamu vakfında biriken miktarın "75 trilyonu aştığı, güvenlikle ilgili bir 'vakfın' varidatının ise 100 trilyonları bulduğu duyuruluyordu) nereden-nasıl gelip nereye-nasıl gittiğini denetleyecek olanların önüne gerilirken, bir yandan da hayır vakıflarını "kılık-kıyafetle mücadele" kapsamında çifte kıskaç altına alıyorlar.

"Tavşana kaç tazıya tut" demeyi siyaset haline getiren hükümetin vakıflardan sorumlu devlet bakanlığını uhdesinde tutan ortağının tuzu kuru genel başkanı da, vakıfların sıkboğaz edilmesinden –güya- şikayet ediyor.

Kimi kime şikayet ediyor acaba? Bu ülkede, biri görünen biri de görünmeyen iki hükümet var da, görünen hükümet, ecinni gibi görünmeyen hükümetin icraatlarından mı yakınıyor? Aynı isim, "kamu vakıflarının toptan kapatılması" gibi hayırlı bir cümleyi sarf ettiğine göre, ilk teşebbüsün de kendi grubundan gelmesini beklemek hakkımız değil mi? Hiç olmazsa bu milletin cebine indirdikleri sayısız hortumun bir tanesi eksilirdi.

Her şeyden önce, eğer hükümetin muhalefet ağzıyla konuşan ortağı samimiyse, yoksulların, kimsesizlerin, dulların, yetimlerin yardımına koşan ve kötü yönetimden dolayı ülkeyi açlığa mahkum eden tuzu kuru yönetici seçkinlerin açtığı yaraları bir nebze olsun saran hayır vakıflarının yakasından, bürokratlarının şaibeli – ve kimi zamanda kirli – ellerini çektirmeli.

Hoş, çekmeseler ne yazar ?

Bu millet kimin daha ne olduğunu, kimin kim adına hizmet ettiğini, kendi geleceğini yok edenlerin kimler olduğunu bilmeyecek kadar aptal mı?

SAMİ HOCAOĞLU
Gazateci / Yazar

28 Aralık 2001

4.1.1.16 YASAYAN AKIF

YAŞAYAN AKİF

Burak Serdengeçti

Fikir ve şiir dünyamızda eşine az rastlanan bir dehanın aramızdan ayrılışını hatırlamak ve onu sevgiyle yad etmek, Asım'ın nesli olan gençlerin görevi olmalı.

Edebiyat tarihimizde mazlumun yanında ve onun dostu olan M. Akif, bu dünyada yalnız yaşadı ve yalnız öldü. Çevresinde üç beş kişi kalmış "Rejim muhalifi" damgasını yemiş eski bir şair olarak "İstiklal Marşı" şairi için hazırlanmış dramatik bir sondu bu.

Dirilerden çok ölülerin mücadele verdiğini söyleyebiliriz. Süleyman Nazif, Akif'in Çanakkale

Şehitleri şiirini okuyunca:

"Allah'ın şehitleri olduğu gibi, şairleri de var." demiştir.

O'nun sağlığında ölüme mahkum edilmiş gibi geçen yılları olmuştur. Öldükten sonra ise, daha çok tesirli olduğu, bir nevi ikinci hayat yaşamaya devam ettiği söylenebilir.

Bu inanmış insanın, şiiri, tebliğ ve telkin vasıtası olarak görmesi neticesinde kitabı olan Safahat'ında inandıklarını haykırmıştır:

"Hayal ile yoktur benim alışverişim,
İnan ki her ne demişsem görüp de söylemişim."

Şiir, O'nun elinde yüksek ifade imkanlarına kavuştu. Büyük fikir taşıyıcı manzumeler, burada feryat, figan ve isyanlar şiirleşir. Şiirlerinde devrinin sokağını, kahvesini, mektebini, evini, camiini ve her meşrepten insanı buluruz.

Akif, son Safahat'ında yer alan "Gece, Hicran, Secde" şiirlerinde bambaşka bir yüzünü ortaya çıkarır. Bütün hayatı boyunca şairliğini, sanatkar yönünü bir tarafa koymuştur. Bu şiirlerinde gerçek şiir hareketleriyle karşımıza çıkar.
Şiirden kaçan Akif, memleketinden kendini sürgün etmek zorunda kaldıktan sonra bunun aksine şiire yakalanmaktan da kurtulamadı.

O, inanmış bir insandı. Bu sıfatı önce gelmek kaydıyla şairdi, düşünürdü. Şiiri, tebliğ, telkin, düşünce için toplumu iyiye götürmek için bir araç saymıştı. Kendi yüksek şiir kudretinin ihtirasını, toplum dertlerinin önünde tutsaydı şüphesiz şiirde, şairlikte daha büyük başarılar kazanırdı. Fakat halkın en dertli günlerinde O ızdırap içinde yaşamayı tercih etti. Onun şiir külliyatını bir fikir kitabı olarak okumak, üzerinde düşünmek, incelemeler yapmak mümkündür. Akif'in kaleminden çıkan vezinli, kafiyeli fikirler yaşadığı dönemde bazılarının hoşuna gitseydi, göklere çıkarılırdı. Fikir ve iman cephesi hoşa gitmediğinden hem şairliği, hem de şahsiyeti saldırılara maruz kaldı. Malum ideoloji, Akif'i hazmedemediği için gündem dışında tutmak istedi.

Onun şahsiyetine, inancına karşı çıkan birçok şöhret ölümünden sonra unutulup gitmelerine rağmen M. Akif'in şiirleri ezbere okunmakta, düşünceleri gençlere ışık olmaktadır. Böylece fikir ve şiirleri etkisiz kılınamamıştır.

Milli Mücadele ya da Kurtuluş Savaşı konusunda alışılmış resmî görüşün dışında bir çerçeveye oturtulduğu dikkati çekecektir. Milli Mücadelenin gerçek konumunun bilinmesi, M. Akif'in şahsi tutumunun doğru olarak değerlendirilmesine de imkan sağlayacaktır.

Resmi sessizliğe ve hatta olumsuz tutuma rağmen halkın ve gençliğin geniş ilgisiyle kucaklanan M. Akif kimdi ve bu sevgi selinin çoğalmasına sebep neydi?

1923 sonrasında Türkiye'de deniz tükenmişti. Ülkenin "İstiklal Marşı"nı yazan bir şairin ne yazsa, ne söylese suç olduğu bir takvimde, başlık klişesini oradan oraya taşıyıp yayımladığı Sebilürreşad'ın yayımına Takrir-i Sükun Kanunu ile süresiz son verilmişti. Böyle bir şahsiyet için ülke yaşanılır olmaktan çıkmıştı. Şair ve düşünür kimliği ile ülkenin insanlarına hizmet etmesi artık mümkün değildi.

Şu iddia belki aşırı bulanabilir: Akif, o yıllarda Türkiye'de kalsa ve hiç bir şey yapmayıp köşesinde otursaydı hayatı belki garanti edilemezdi. "Zulmü alkışlayamam, zalimi asla

sevemem. Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem." diyen, hak namına haksızlığa ölse tapamayan, düşündüğünü ve inandığını da yapamayan için bu yol tamamen kapanmıştı.

M. Akif, Mısır'a gitmekle belki de İstiklal Marşı şairinin, İstiklal Mahkemesi'ne çıkmasını önlemiş oldu.

"Sessiz yaşadım, kim beni nerden bilecektir..." diyen Akif, 27 Aralık 1936 günü Hakk'a yürüdü. Tabutu tek atlı bir arabayla Beyazıt Camii'ne getirildi. Tabuttaki Akif'in resmini gören tıbbiye öğrencisi, bu büyük ölümü üniversiteye haber verdi. Devrin hükümeti, üniversite öğrencilerinin cenazeye katılmalarını yasakladı.

Bir yerlerden Türk bayrağı bulan üniversiteli gençler, Beyazıt Camii'ni doldurdular. Cenaze namazından sonra, mezarlığa kadar hiç kimse tarafından davet edilmeyen bir büyük kitle, hayatı ile eseri iç içe girmiş olan bu örnek şahsiyeti ebedî yolculuğuna uğurladı.

Cumhuriyet tarihinde kendisinden önce hiç kimseye nasip olmayan bir cemaatle son yolculuğuna uğurlanan, Tacettin Dergahı'nın bahçesindeki toprağı avuçlayıp: "Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda? Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda." diye gözyaşları arasında yazdığı İstiklal Marşımızla defnedilen şair, İstanbul'un fethinden sonra şehrin toprağına kendi eseriyle verilen ilk ölüdür. Ruhu şad olsun.

4.1.1.17 Yeni Yüzyilin Isiginda

Yeni Yüzyılın Işığında
Mehmet Akif Ersoy
(1873-1936)

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Önal
G.Ü. Fen Ed. Fak. Türk Dili ve Ed. Bl.

Yeni bir asrın başlarında, kültürel entegrasyon ile millî değerlerin farklı bakış açılarına göre yorumlandığı bir zamanda; tarihlerin yazmadığı ihtiyaçlar ile hemhâl olan insanlık, binlerce ufku birden açmaya çalışan tecessüslerle meşguldür. Bu noktada, Mehmet Âkif ve Safâhat, çok çeşitli açılardan incelenebilir. Özellikle tedriç ve tekâmül fikrini temsil eden Safâhat adlı eser, 1911- 1930 yılları arasında Türk toplumunun hemen bütün meselelerini az veya çok aksettiren bir ayna hüviyetindedir.

Biz burada, konuyu üç temel mesele etrafında yorumlamaya çalışacağız.
1. Safâhat'ta, hangi kültüre, hangi milliyete ve hangi dine mensup olursa olsun, her türlü sıfattan, her türlü özellikten öte "insan" olabilmenin temel kıstasları aranmıştır. Bu tercih, ferdî plânda ve iç dünyada her insanın zaman zaman yaşadığı muhasebe ve murakabe fikriyle özdeş kabul edilebilir.
2. Toplum plânında, Türkiye'nin, Türk cemiyetinin ve Türk devletinin karşılaştığı meseleler ele alınmıştır. Buna iç problemler demek mümkündür; buna bağlı olarak bugün de karşı

karşıya olduğumuz dış problemler işlenmektedir.
3. Her iki problemin ortak noktalarını taşıyan ve bu mânâda bir kesişme noktası sayabileceğimiz Batılılaşma, Batılı Bir İnsan ve Batılı Bir Devlet Olma, Muasır Medeniyet Seviyesine Yükselme fikri üzerinde durulmuştur.
Bu meseleler, şu şekilde yorumlanabilir:

1. İNSAN: Bu konu, Safâhat'ın birçok sayfasında işlenmiştir. İNSAN şiirinde Âkif şöyle söyler:
Haberdâr olmamışsın kendi zâtından da hâlâ sen
"Muhakkar bir vücûdum!" dersin ey insan, fakat bilsen
Senin mâhiyyetin hattâ meleklerden ulvîdir:
Avâlim sende pinhandır, cihanlar sende matvîdir
....
Edîb-i Kudret'in beytül-kasîd-i şi'ri olmuşsun
Hakîm-i Fıtrat'ın bir anlaşılmaz sırrı olmuşsun
Bu insan:
"Eşer âmâkı, izler, keşfeder edvâr-ı hilkatten
Deşer âfâkı, bir şeyler sezer esrâr-ı kudretten."(Safâhat, 7. kitap, Alınlar Terlemeli)
Her fert, bu dünyada eşya ve olaylar karşısındaki tavrını dünya görüşüne göre belirlemeli, öncelikle kendi vicdanında hakkını ve haddini tâyin etmelidir. Bu husus, karşılaşılan duruma göre çeşitli tavırlar aldığımız şu global dünyanın tercihlerine ilk bakışta uymuyormuş gibi görünebilir. Ancak, karşılaşılan farklı tercihler sebebiyle insanların nasıl tekâmül ettiği, nasıl bir entegrasyon yaşadığı ve uyumlar sergilemeye başladığı, bizim gibi düşünmeyenlerle kurduğumuz dostluklardan anlaşılabilir.
Âkif'e göre, kitap okumak, başka ülkeler görmek, diğer milletlerin kültürlerini öğrenmeye çalışmak, çok büyük bir kazançtır. O, hem batı toplumunu hem de doğu toplumunu bu gözle okumaya çalışırdı. Farklı düşüncenin kavga sebebi olduğu bir kabul, onun için ilkelliktir; Âkif' e göre, farklı düşünceler ile zenginleşerek insanın fert bazında anlayışını, idrâkini yükseltmeye çalışması, işte o medeniyettir.
Tek tek kişiler, ufuk yakalayamazsa, birikimlerini sosyal hayatta fonksiyonel olarak kullanamazsa; ihtiras tanımı yapamazlarsa; amaç ve mâhiyet konusunda ferdî ve mahşerî vicdânı oluşturamazlarsa, gelişme olamaz. Âkif'e göre madalyonun iki yönü vardır. Her insan bilmelidir ki, bu dünyada yaşanan her şeyin bir de âhiret görüntüsü ile karşılaşılacaktır. Serâpâ "İnsan" olabilmek, ferdî vicdanın, hem sosyal hayattaki sorumlulukları idrak edebilmesi ile hem de ölüm fikrinin hayat ile muvazenesi sâyesinde kurulabilir. Bu muvazenenin ögeleri, evrensel ahlâk kurallarıdır. Bu kuralları, hemen herkes bilir.

Ferdî plân, daha başka örneklerle de açılabilir; ancak, bunu toplum plânındaki olaylarla anlamaya çalışmak, daha somut ölçülere ulaşmayı sağlayacaktır.

2. CEMİYETİN MESELELERİ: Türk Milleti'ni ilgilendiren meselelerin başında iç problemlerimiz gelmektedir. Bu problemlerin bir ucu, belki de başlangıcı fert plânındaki ârızalardır. Millî gücü, bütünlüğü bozan, atâlet, tembellik; iç çekişme, sen-ben kavgası, bu ârızaların başında gelmektedir. Bu başlangıç, cemiyet içindeki güvensizliği doğurmaktadır. Türk milleti, on dokuzuncu asırdan bu yana iyice belirginleşen bir ara nesil psikolojisi yaşamaktadır. Doğulu ve batılı olmayan, kültürel kimliğini, millî şahsiyetini ana kavramlar ile anlatamayan ve mukaddeslerini korumak üzere harekete geçemeyen bir nesil, ara nesil olmak lâzım gelir.
" Bir değil mahvedilen devlet-i İslâmiyye
Girdiler aynı siyâsetle bütün makbereye

Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez."
(Safâhat, 2. kitap, Süleymâniye Kürsüsünde)
"Ecdâdını zannetme, asırlarca uyurdu;
Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?
Üç kıt'ada yer kanayan izleri şâhit
Dinlenmedi bir gün o büyük nesl-i mücâhit
Alemde tevekkül demek olsaydı atâlet
Mirâs-ı diyânetle yaşar mıydı bu millet
....

Müstakbeli bul, sen de koşanlarla bir ol da
Mâziyi, fakat yıkmaya kalkışma bu yolda
Ahlâfa döner, korkarım, eslâfa hücûmu
Mâzîsi yıkık bir milletin âtîsi olur mu?
(Safâhat, 7. kitap, Azimden Sonra Tevekkül)
Safâhat'ın ikinci kitabı olan Süleymâniye Kürsüsünde adlı uzun şiirde hemen bütün kavramlar, bir millet olmak fikrinin etrafında değerlendirilmiştir. Bu noktada öne çıkan kavram "mâhiyet-i rûhiyye" dir. Milletin rûhî mâhiyeti ne ise, onun çizgisinde, ilim, sanat, teknik ve fen öğrenilmeli, uygulanmalıdır.
Âkif için, millî hasletleri olmayan insanlara güvenilmez. İlmi olmayan iman ve imanı olmayan bir ilim, işe yaramaz. Olaylar, Allah korkusu ile hizmet anlayışı arasında irdelenmeden, yanlışlara tedbir bulunmaz, onlardan ibret alınmaz.
Fatih Kürsüsünde adlı Dördüncü Safâhat, yine millet konusuna ayrılmıştır. Milleti, ilim ve fen kurtaracaktır, çalışmak kurtaracaktır, mâhiyeti rûhiyye'nin iyi anlaşılması kurtaracaktır.

Burada Melekût, insanoğluna şöyle seslenir:
Unutma kendini, hem bilmiş ol ki ey insan,
Müebbeden kalacak hilkatin esası nihan.
....
Saray-ı vahdetimin durma karşısında, çekil!
Çekil de feyz-i mübînimle tâ ezelden sana
Musahhar eylediğim bir cihânın ortasına
Atıl... Fezâyı dolaş, âsumâna çık, yere in;
Lisân-ı gaybım olan beyyinât-ı hikmetimin,
Vücûdu inleten âheng-i yek-meâlini duy!
Düşünme. haydi şu âheng-i sermediyyete uy
Bekaayı hak tanıyan, sa'yi vazîfe bilir
Çalış, çalış ki, bekaa sa'y olursa hak edilir."
(Safâhat, 4. kitap, Vâiz Kürsüde adlı şiir)
Çalış dedikçe şerîat, çalışmadın, durdun
Onun hesâbına birçok hurâfe uydurdun
Sonunda bir de tevekkül sokuşturup araya
Zavallı dini çevirdin onunla maskaraya!"
(Safâhat, 4. kitap)

"Bu cihetten hani hiç yılmasın oğlum gözünüz
Sade Garb'ın, yalınız ilmine dönsün yüzünüz
O çocuklarla berâber, gece gündüz, didinin
Giden üç yüz senelik ilmi sık elden edinin.

....
Yarının ilmi nedir, halbuki gâyet müdhiş
Maddenin kudret-i zerriyyesidir uğraştığı iş”
(Safâhat, 6. kitap, Asım’ dan)

“Bu hürriyet, bu hak, bizden bugün âheng-i sa’y ister
Nedir üç dört alın? Bir yurdun alnından boşansın ter.”
(Safâhat, 7. kitap, Alınlar Terlemeli)

“Ne irfandır ahlâka yükseklik, ne vicdandır
Fazîlet hissi insanlarda Allah korkusundandır
Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havf-ı Yezdân’ın
Ne irfânın kalır te’siri kat’iyyen, ne vicdânın”
(Safâhat, 5. kitap, “Ey müslümanlar, Allah’tan nasıl korkmak lâzımsa öylece korkunuz!.” meâlindeki âyet yorumlanırken.)

Beşinci Kitap, Hatıralar, dış ülkelere, batıya ve yine eğitime ait konularla örülmüştür. Eğitim ordusu, âlim ordusu, devlet adamı ve milletin diğer evlatları... Ülkeleri için çalışacaklardır. Burada da fonksiyonel olmak fikri, çok önemli bir gerek şart olarak ileri sürülmüştür. Altıncı Kitap, Âsım bölümünde, nesiller üzerinde durulur. Şimdiki dilde, jenerasyon... Bir ara nesil değil, Âsım’ın Nesli... Eğer bu neslin zemîni inşâ edilemezse, fazilet hissini yitirmiş güçler, teknikler ve medeniyetler, tek dişi kalmış canavar hâline dönecektir.

Buna karşı çözümler arayan mütefekkirlerin, devlet adamlarının, bilim adamlarının, kısaca aydınların hem birbirleriyle hem de halkla anlaşamaması üzeri önemle çizilmesi gereken bir husustur. Âkif’e göre, bir arada yaşayan insanlar birbirlerini anlamıyor, birbirlerini dinlemiyor ve insana saygı duyulmuyor... Belki genelleştirmek yanlıştır ama, günümüzde de bu tür örnekleri görmek, maalesef, özel bir çabayı gerektirmemektedir.

Hakîkaten, birbirimizi anlamıyoruz.

“Mütefekkirleriniz anlamıyorlar sanırım
Mütefekkirleriniz dini de hiç anlamamış.......
(Safâhat, 2. kitap, Süleymâniye Kürsüsünde)

“......................... beşerin
Dâima koştuğu son maksada yükselmek için
Tutacak silsile akvâma değildir hep bir
Belki her millet için ancak, o mâhiyyettir
Ki kopar kendisinin rûh-ı umûmîsinden
Şimdi bir kavmin içinden mütefekkir geçinen
Zümre evvelce bu mâhiyyeti takdîr ederek
....................................“
(Safâhat, 2. kitap, Süleymâniye Kürsüsünde)

Türkiye’de çok büyük gelişmeler olmuştur. Bunlar inkâr edilemez. Karanlık bir tablo çizmek de ümitlerimizi kırar. Tabloya karanlık gözle değil, çözüm gözüyle bakılmalıdır. Parlementer sistem içinde; siyâsî partiler, dernekler, meslekî örgütler ve sâir demokratik kuruluşlar; üniversiteler; ekonomiyi düzenleyen müesseseler; yasama-yürütme ve yargı

organları; gerek resmî gerekse özel basın yayın kuruluşları, demokratik çizgide buluşmalıdır. Birbirimizi anlamak, birbirimizi dinlemek, parlementomuzu, başta üniversite olmak üzere eğitim kurumlarımızı, ordumuzu, mâbetlerimizi, meslek örgütlerinihem birbiriyle hem de halkın pazarı, çarşısı ve kıraathânesiyle, camisiyle kilisesiyle, düğünü ile bayramı ile uyum sağlayacak bir hâle getirmek, münevverlerimizin temel meselesidir. Âkif'in eserleri, bu bakımdan ibret verici sahnelerle doludur.

Tarihi yaşarken öğrenememek, hep gecikmiş bilgilerle tarihî gelişmeyi takip etmek, son iki asırdır Türk münevverinin çok büyük bir problemi hâline gelmiştir. Bu eksiklik, çağı yakalayamamak diyebileceğimiz bir kötü sonucu doğurur.

Zamanımızda hangi İslâm ülkesini gösterebilirsiniz ki, bu ülke geri kalmış, iktisâdî yetersizlik içinde bunalmış ve kimlik bunalımı yaşamış olmasın! Zengin gibi görünen ve halkı müslüman olan bazı ülkeler de bile, aynı problemleri görmek mümkündür.

Belli ki, dini, İslâmiyet'i doğru anlayamamak, çok önemli bir kusurdur. Âkif'in eserlerinde bu mesele, en çok eleştiri getirilen bir konudur. Mehmet Âkif'in tenkitleri, sosyal yaralar üzerinde, idârî meseleleri de kapsayan bir kolleksiyon oluşturmaktadır; bu eleştiriler, İslâmiyet ile ilgili konularda şiddetini artırır. Dini doğru anlayamamak; dine karşı ön yargılı davranmak; yanlış bir kadercilik anlayışını din gibi kabul etmek, eleştiriye uğrayan tercihlerdir.

"Müslümanlık nerde! Bizden geçmiş insanlık bile...
Alem aldatmaksa maksad, aldanan yok nâfile!
Kaç hakîki müslüman gördümse, hep makberdedir;
Müslümanlık bilmem ammâ, gâliba göklerdedir!"
(Safâhat, 5. kitap, "Kim müslümanların derdini kendine mâl etmezse onlardan değildir." hadîs-i şerîf'i yorumlanırken.)

"Müslümanlık, huy güzelliğinden, akıl parlaklığından ibârettir."
"O iman kuvvet ihzârıyla emretmişti...
Lâkin biz Tevekkelnâ (Allah'a tevekkül ettik) deyip yattık da kaldık böyle en âciz!
O iman, farz-ı kat'îdir diyor tahsili irfânın Ne câhil kavmiyiz biz müslümanlar, şimdi dünyânın!
....
Demek İslâm'ın ancak nâmı kalmış müslümanlarda
Bu yüzdenmiş, demek, hüsrân-ı millî son zamanlarda."
(Safâhat, 5. kitap)

"Mütefekkirleriniz dini de hiç anlamamış
Rûh-ı İslâm'ı telâkkîleri gâyet yanlış
Sanıyorlar ki: terakkîye tahammül edemez
Asrın âsâr-ı kemâliyle tekâmül edemez."
(Safâhat, 2. kitap, Süleymâniye Kürsüsünde)

Âkif'e göre Kur'ân-ı Kerîm, en çok, câmilerde, mezarlıklarda, hastaların ve ölülerin başında okunuyorsa, toplumun meselelerini çözmek için ondan faydalanılamıyorsa, bu yanlıştır. Kitap, sünnet, icmâ-i ümmet ve kıyâsı fukaha, sosyal hayatın ihtiyaçlarına göre yorumlanmalıdır. Bu meseleler ile ilgili olarak örnekleri, hemen hepimiz günlük hayatımızdan verebiliriz.

3. DIŞ ÜLKELER : Âkif'in üzerinde önemle durduğu meselelerin bir diğeri de dış ülkelerle olan ilişkilerimizdir. Kafkaslar, Balkanlar ve Orta-doğu üçgeni başta olmak üzere; Kuzey Afrika, Orta-Asya, İran, Almanya ve diğer Avrupa ülkeleri, Safâhat'ın mısralarında yorumlanmıştır. Günümüzde bu ülkeler ve daha başka dış ülkeler ile ilgili olarak hazırlanmış senaryolarımız, muhtemel olaylar karşısında fizibilite çalışmalarımız yahut bu ülkelerin sosyal ve kültürel değerlerine ait olarak kurulmuş resmî ve özel enstitülerimiz yok denecek kadar azdır. Dış ülkelerdeki Türkoloji, Altaistik, Oriyantalizm enstitüleri ne tür bilimsel çalışmalar yapıyorlarsa, Türkiye'de de buna benzer resmî ve özel enstitüler; think tank adı verilen bilgi bankaları âcilen kurulmalıdır. Günümüzde özellikle Balkanlar, Kafkaslar ve Orta-Doğu üçgenindeki medeniyet senaryoları, siyâsî kurgular ile devletleri ve halkları derinden etkilemektedir. Bu husus, belki de, çağı yakalamak ve tarihi yaşarken öğrenmekle birlikte düşünülmelidir.
Şu anda bütün resmî ve özel dikkatler, Avrupa Topluluğu girişimine çevrilmiş gibi görünmektedir. Gerçekten de batılılaşma serüveni, yeni bir döneme girmiş ve Âkif'in bilimsel çalışma noktasında gösterdiği hedef, bize çok yakınlaşmıştır. Pek tabiîdir ki, bilim, şu anda batıdadır. Mehmet Âkif'in, atomu târif eden mısralarından tutunuz da, toplumun problemlerini ve özellikle kültürel entegrasyonu yorumlayan şiirlerine kadar hemen her fırsatta, meseleleri bilimsel çalışmanın ışığında çözme teklifi, evrensel bir anlayış olarak, genel doğruların başında düşünülmelidir. Bu düşünceleri şöyle sonuçlandırabiliriz: Günümüzde, yeni bir bin yılın eşiğindeyiz. Bu zamanda, hem milletimizin, hem de bütün insanlığın birikimleri yeni bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir. Biz, Mehmet Akif Ersoy'un vesilesiyle tekrar ederiz ki, öncelikle, doğum ve ölüm sınırları ile yaşanan hayat murakabe edilmelidir. İnsan olmanın, insan olabilmenin talep ile gerçekleşebilecek bazı şartları vardır. Millet olabilmenin ve toplum içinde mutlu yaşamanın da bazı şartları vardır. Öncelikle çalışmak... Evrensel ahlâk değerlerine sâhip olmak...

Millî kültürümüz, Akif'e göre, mâhiyyet-i millîmiz, mâzî, hâl ve âtî dönemeçleriyle düşünülmelidir. Buradan bütün dünya ile entegre olabilecek nesiller yetiştirilmelidir. Hoş görülü, kendisini ve muhatabını tanıyan, gelişmeleri millî kültürü içine alabilen bir nesil... Doğuyu ve batıyı bilen bir nesil. İlimle, teknikle, fenle hem-hâl bir nesil...
Yukarıdaki tablo, ümitsiz değil, problemleri tesbit eden bir tablo olarak kabul edilmelidir. Türk vatanının sahipleri, Türk milletinin evlatları, bizler, gelecek için milletimiz adına çok büyük ümitler beslemekteyiz.
Sözlerimi Mehmet Akif Ersoy'un şu mısraları ile bitirmek istiyorum:

Arkadaş, yurduma düşmanları uğratma sakın
Siper et gövdeni dursun bu hayâsızca akın
Doğacaktır sana vâdettiği günler Hakk'ın
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın
Hepinize en derin saygılarımı ve teşekkürlerimi arz ederim.

4.1.1.18 ÇANAKKALE DESTANI ve ISTIKLAL MARSI

ÇANAKKALE DESTANI ve İSTİKLAL MARŞI

Bugün 18 Mart, Çanakkale zaferinin yıldönümü. Tarihin en inanılmaz savunma harbi bundan seksen beş yıl önce Çanakkale' de yapıldı. Hakikaten bu harp "Çelik zırhlı duvar" la "iman dolu göğüs" ün çarpışmasıydı. İtilaf devletleri bütün güçleriyle Çanakkale' ye yüklendikleri sırada Mehmed Akif, Berlin' de bulunuyordu. İngiliz ve Fransızların sömürgelerinden topladıkları müslüman askerlerden esir alınanlar çeşitli kamplarda toplanmışlardı; farkında olmadan Osmanlı Devleti' ne karşı savaşan bu askerlere telkinde bulunması için Teşkilat-ı Mahsusa tarafından Almanya' ya gönderilen Akif, gelişmeleri oradan yüreği ağzında takip ediyordu. Zaferden emindi; çünkü eğer Çanakkale geçilirse her şey bitecekti. Berlin Hatıraları'nda , "Korkma" diyordu;

bu, ileride yazacağı İstiklal Marşı' nın da ilk kelimesiydi ve Akif' in sözlüğünde "Sakın endişe etme, asla ümidini kaybetme!" anlamına geliyordu:

Korkma!
Cehennem olsa gelen, göğsümüzde
söndürürüz;
Bu yol ki hak yoludur, dönme bilmeyiz
yürürüz;
Düşer mi tek taşı, sandın, harim-i
namusun?
Meğer ki harbe giren son nefer sehid olsun.

Akif, Enver Paşa' nın Teşkilat-ı Mahsusa Reisi Eşref Sencer Bey' e gönderdiği telgraftan zafer müjdesini alınca doya doya ağlamıştı. Bu gözyaşları, bir süre sonra, Çanakkale' de mucizeler yaratan Mehmetçik için kelimelerle ördüğü ihtişamlı türbenin harcına karışacaktı. Yazık ki savaşın akışını ne Çanakkale zaferi, ne Teşkilat-ı Mahsusa' nın çabaları değiştirebildi.

Savaş arkasında büyük acılar ve yıkıntılar bırakarak sona erdiİ Osmanlı yenilmişti. Ve 30 Ekim 1918' de o utanç verici Mondros Mütarekesi imzalandı. Dün Çanakkale Bozağı' nda çakılıp kalan İtilaf devletleri donanması hiçbir engelle karşılaşmadan geldi., İstanbul Boğazı' nda demir atıp toplarını Dolmabahçe ve Yıldız saraylarına çevirdi.

Ümidini sonuna kadar koruyan Akif' in bile derin bir karamsarlığa düştüğü bir dönemdi bu. "İnler Safahat' ımdaki hüsran bile sessiz" diyordu; ama kendini çabuk topladı; sebilürreşad' da yayımlanan yazılarından birindeki şu cümle, Anadolu' da başlayan kıyamın ve daha sonra bu kıyamın felsefesini dile getirecek olan İstiklal Marşı' nın ruhunu vermektedir; "Türklerin yirmi beş asırdan beri istiklallerini muhafaza etmiş bir millet oldukları tarihen müspet bir hakikattir (...) Tarih de gösteriyor ki Türk istiklalsiz yaşayamamıştır."
İslamcı bir şairin değil, Türkçü bir yazarın kaleminden çıkmışa benzeyen ve
"Ben ezelden beridir hür yaşadım hür yaşarım / Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım" mısralarında şiire dönüşen bu cümleler, Akif' in duruşunu çok açık bir biçimde gösteriyordu. Milli mücadele konusunda onun asla bir tereddüdle dönemi olmamış, dergisiyle, kalemiyle ve fiili olarak başından itibaren bu mücadelenin içinde yer almıştı.

Milli Mücadele' yi aslında Çanakkale' de uyanan ruh kazanmıştır ve bu ruh benzersiz ifadesini Asım' da, Köse İmam dilinden Çanakkale' nin anlatıldığı bölümde bulmuştur. İstiklal Marşı' nın bu bölümün inbikten geçirilmiş hali olduğu söylenebilir. Çanakkale' yi anlamadan Milli Mücadele' yi, Akif' in Çanakkale Destanının anlamadan da İstiklal Marşı' nı anlamak mümkün değildir. Ne demek istediğim, Erkan-ı Harbiye tarafından 1915 Temmuz' unda Çanakkale cephesine davet edilen şairlerin yazdıkları şiirlerle 1921 yılında açılan milli marş yarışmasına gönderilen şiirler okunduğu takdirde daha iyi anlaşılacaktır.

Hiç şüphe yoktur ki, imparatorluğun çöküşüne ve beş yüz yıllık vatan topraklarının bir bir elden çıkışına en içten ağlayan da Akif' ti. Anadolu' da başlayan Milli Mücadele' nin ruhunu en iyi ifade eden de... Bu ruhu hissetmek istiyorsanız, aziz okuyucularım, Çanakkale' deki muharebe alanlarını çocuklarınızla birlikte geziniz; ama mutlaka geziniz.

Şunu rahatlıkla söyleyebilirim: Orada yüreği titremeyen ve gözyaşı dökmeyen birinin bu topraklarla hiçbir bağı kalmamış demektir.

Beşir AYVAZOĞLU
Gazeteci / Yazar

4.1.1.19 ÇAGIN VICDANI BIR AYDIN

ÇAĞIN VİCDANI BİR AYDIN

Ramazan Bayramı' mızı bütün ruhumla kutluyorum. Dilerim barışa ve rahmete vesile olsun.

Bugün bayramımızın birinci günü. Aynı zamanda Mehmet Akif Ersoy' un vefatının 64. yıldönümü. Mekanı cennet olsun rahmetlinin. Yine böyle bir kış günü Taksim' deki Mısır Apartmanı' nda hasta ve yalnız vefat ediyor Akif. Cenazesi Beyazıd Camii' ne getiriliyor. Avlu bomboş. Oradan geçen Askeri Tıbbiye Öğrencilerinden merhum Fethi Tevetoğlu yanındaki hamala "Kimin cenazesi, kim bu kimsesiz insan" diye soruyor. Hamalın cevabı yumruk gibi "-Şairmiymiş ne... adı da Mehmet Akif' miş galiba!."

Daha sonra AP' den Samsun Senatörü seçilen Fethi Bey, askeri yurda koşuyor genç adımlarla. Büyük bir kalabalık coşkuyla dönüyor Beyazıd Camii' ne. Adeta bir miting alanı Beyazıd. Akif omuzlar üzerindei Türk Bayrağına sarılıyor cenazesi, Edirnekapı' ya kadar üniversiteli gençler; yetkilileir kınayarak, Safahat' a daha çok bağlanarak yürüyorlar.

İstiklal Marşı' mızın yazarı Mehmet Akif bütün gerçek memleketsever, imam adamları gibi asrının tanığı bir fikir adamıydı, çağının vicdanı olan bir şairdi, milletinin ve ülkesinin yaşadığı acıları, yıkımları, zulümleri en derin şekilde hissetmiş bir gönül adamı ve nihayet varolma mücadelesine coşkuyla katılmış bir kahramandı. Prof. Orhan Okay Hoca' mın tespitiyle "bir karakter heykeli" ydi.

Özlemlerimiz, mazimiz, istikbalimiz

Safahat bir mutabakat metni. Onu okumadan, su gibi içmeden aydın olunmaz. Çağının vicdanı şair dedim ya, Safahat' ta Azerbaycan, Çeçenistan, Bosna-Hersek, Arnavutluk ve Kosova' da var. Barışı bölge için hissetti., kendisi için değil. Mesaj verdi. Ancak olaylar ve katliamlar bölgede hala sürüyor. Demek tarih tekerrür etmedikçe ders alınmıyor.

Safahat' ın özeti İstiklal Marşımız; milletimizin birlik, bütünlük ve beraberliğinin duyarlılığını, milli mücadelemizin esaslarını ortaya koyan yegane şaheser.
Burada bütün özellikleriyle milletimiz, değerlerimiz, özlemlerimiz, mazimiz ve istikbalimiz yer alır.

Türkçeyi bir hamurkar gibi karan, medeniyetçi Akif' i bilmek ve tanımak bugünümüzü ve yarınımızı, hatta mazimizi bilmekle eş anlamlıdır. Gün de Akif' i yeniden okumanın gerektiği günlerdir.

Bugün Akif dostları Ankara' da milletvekili iken bir süre kaldığı, İstiklal Marşımız ve bülbül şiirin yazıldığı Taceddin Dergahı' na, İstanbul' da Sarıgüzel' e Edirnekapı Şehitliğindeki mezarı başına ve Halkalı Ziraat Okulu' na, Kastamonu' da Nasrullah Camii' ne, Balıkesir' de Zagnos Paşa Külliyesi' ne, giderek dua edecek, rahmet dileyecekler.

Hatıralarını aktaracaklardır Akif' in.
Ben Taceddin Dergahı' na dün gittim. Bugün de orada olacağım. Dergah' ı görünce üzüldüm. Kahroldum. Mehmet Akif Ersoy Fikir ve Sanat Vakfı az bile kınamış. Çevre bir mezbelelik. Akif' in hatırasına yakışmıyor. İşte Vakfın tespitleri; aynen katılıyorum.

"SİT alanı olan bölgedeki tasarruflar içler ürpertiyor.
1- Hacettepe Üniversitesi kampusü içindeki Mehmet Akif Ersoy Evi bitişiğindeki kaçak, mühürlü ve yıkılma kararı alınan 14 katlı heyula gibi dikilen inşaat hala çirkinliğini sergiliyor, yıkılmıyor, gereken yapılmıyor.

2- Yine aynı yerdeki yeraltı parkı ve sözkonusu kaçak inşaat, örneğin az tarihi Karacabey Camii ve Türbesi' ne hasar vermiştir. Tamiratı yapılmamıştır.

3- Bunlar yetmiyormuş gibi aynı yerde Sağlık Yüksek Okulu diye bir çimento yığını inşaat daha başlatılmıştır. Yıkılması sözü verilen trafo da size bakıp gülmektedir. Samanpazarı' ndan dergah' a giriş kapısı da kapatılmıştır.

4- Taceddin Dergahı' nın çevresi yeşil alan yapılması sözüne rağmen çamurlu park yeri olarak çevreyi kirletmekte kullanılmaktadır.

5- Akif' in doğrularının arkasına sığınıp, kendisini öne çıkarmak isteyenleri kamuoyu çok iyi bilmektedir. Bu çerçevede sözünü ve gereğini yerine getirmeyen Altındağ ve Ankara Büyükşehir Belediyesi yönetimini kınıyoruz. Görevlerini hatırlatıyor ve Taceddin Dergahı' nın etrafında çevre düzenlemesine ve Akif' in hatırasına layık hale getirilmesine davet ederiz."

Bugün Safahat' a girmeyi ve Akif'e bir Fatiha göndermeyi lütfen ihmal etmeyin. Nice mutlu bayramlara.

Ayhan KATIRCIKARA
Gazeteci / Yazar

27 Aralık 2000

4.1.1.20 ISTIKLAL MARSI 80 YASINDA.htm

İSTİKLAL MARŞI 80 YAŞINDA

Manzum Kitapları

Sayın Vehbi Dinçerler Milli Eğitim Bakanı iken, Japonya' dan gelen bir grup resmi konuğu ağırlar. Sohbet sırasında Vehbi Bey Japon heyet Başkanı' na sorar; Çocuklarınızda, gençlerinizde milli kişiliklerinizi , değerlerini nasıl koruyor, nasıl eğitiyorsunuz.?"

Japon anlatır, bizim heyettekiler hayretler içinde dinler:
-Çocuklarımız okula başlamadan onları gruplar halinde çık hızlı trenlere bindirerek, 200km hızla ülkeyi şöyle bir dolaştırırız. Sonra Amerikalıların attığı atom bombasıyla harabeye dönen Hiroşima' ya götürürüz. Burada onlara deriz ki "Çalışırsanız, bizimkilerden daha hızlı teknolojiler geliştirirsiniz. Geriye değil, ileriye gidersiniz. Çalışmazsanız, düşman gelir sadece bir kentinizi değil, bütün ülkeyi bu hale getirir. Takdir sizin. "Hepsi bu. Özel birşey yapmıyoruz.."

Pür dikkat bizimkiler. Japon anlatmaya devam eder:
-Sizde bizden çok daha önemli yerler var. Mesela Çanakkale. Gençler ilk mektebe gitmeden bu bölgeyi görmeli. Sizin İtilaf devletlerine karşı gösterdiğiniz kahramanlık bir destan gibi. Gençler bunu iyi bellemeli. Yedi düvele karşı çarpıştınız. Teslim olmadınız. Bunu izah etmek öyle pek kolay olmuyor, Çanakkale Boğazı' nı görmeden, bilmeden, tanımadan.

Gerçekten Çanakkale Savaşı' nın olduğu bölgeyi acaba kaçımız gördük. Görünce kafanızda çoğu şeyin değiştiğini, gururla mazinize baktığınızı ve ecdadınıza layık olmak için daha fazla çalışmak ve üretmek ihtiyacı hissedeceğinizi söyleyebilirim.

Çanakkale Savaşı' nı anlamayan, İstiklal Marşı' nı hiç mi hiç algılayamaz bile. Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde başlayan Kurtuluş Savaşımızda en içten ağlayan biriydi Mehmet Akif Ersoy. Haykırandı, yüreği titreyendi.

Çanakkale "çelik zırhlı duvar" ile "iman dolu göğsün çarpışması" dır. İngiliz ve Fransızlar sömürgelerinden ülkemize karşı savaşmak üzere getirdikleri Müslüman askerleri kamplarda eğitiyorlardı. İşte Akif Teşkilat-ı Mahsusa' nın kendisine verdiği bir görevle, Müslüman liderlere ve topluma telkinde bulunacaktı. Görevini başarıyla da yaptı. Strateji ortaya koydu. Ümidini hiç kaybetmedi. Oysa , gelişmeleri yüreği ağzında izliyordu. Hem kendine, hem herkese "Korkma" diyordu bütün gür sesiyle.

Mehmetçik gerçekleşmesi zor olanı yaptı. Çanakkale' de. Fakat Mondros Mütarekesi' yle İtilaf devletleri gelip İstanbul' a yerleştiler. "İnler, Safahat' ımdaki hüsran bile sessiz" diyen Akif, her şeye rağmen ümit aşılamaya, ufuk göstermeye devam etti "Türk istiklalsiz yaşayamaz." Nitekim öyle oldu. Dizelerinde de yaşadığını aktardı.

-Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım
-Hangi çılgın bana zincir vuracakmış şaşarım!

Ülkenin fotoğrafını çok iyi okudu Mehmet Akif. Bugün de sosyal ve siyasal alanda aynı şeyleri yaşıyoruz.

Dolayısıyla Akif' e Safahat' a daha fazla ihtiyacımız var.

İstiklal Marşı' nın mesajını iyi algılamamız gerek . Üstelik "değişemeyeceği" Anayasası' nın hükmü ancak gücü kendinden menkul. 7 Ciltlik Safahat' a İstiklal Marşı' nı koymadı. "Kahraman Ordumuza" ithaf etti. "O benim değil" dedi. Sonra bütün ruhumuzla "amin" diyeceğimiz bir dilekte bulundu "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmasın".

Yazdırmasın ama, hiçbir ülkede İstiklal Marşı' nın yazıldığı yer sahipsiz değildir. Tam tersi cazibe merkezidir. Bizde ise Taceddin Dergahı bugün için ilgi bekliyor. Hemen Müze olmalı. Yanındaki ruhsatsız 14 katlı bina mahkemenin yıkım kararı gereğince yıkılmalı. Çevresi tanzim edilmeli. Akif' in hatırasının olduğu her yerde adını taşıyan okullarla "hemşehrilik" anlaşması yapılmalıdır. Mesela Taceddin Dergahı' yla Başkent' teki Mehmet Akif adlı okullarımız gibi. Gençlere bu heyecanı vermeliyiz. Balıkesir'de de öyle, Kastamonu' da da, İstanbul ve Konya' da da.

4.1.1.21 ISTIKLAL MARSI ÜZERINE

İSTİKLAL MARŞI ÜZERİNE

SEVGİLİ okuyucularım, bugün sizi biraz gerilere, 1921 yılına götürmek istiyorum.

23 Nisan 1920 günü Meclis açılmış. İstiklal harbi başlamış. Ordularımız, Anadolu' yu işgal edenlerle savaşıyor. Yunan ordusu Ankara yakınlarına kadar ilerlemiş. Başkomutan Mustafa Kemal Paşa.
Meclis bu ortamda, yeni kurulan Türk Devleti için bir İstiklal Marşı hazırlatmak istiyor. 1920 yılı sonlarında bu amaçla bir şiir yarışması açılıyor.

Katılımcılara 6 ay süre veriliyor.

İstiklal Marşı yarışmasına bu süre içerisinde tam 724 şiir gönderiliyor. O zamanki adıyla Maarif Vekaleti, yani Milli Eğitim Bakanlığı, bu şiirleri değerlendirmek için bir komisyon kuruyor.
O dönemin Türkiye' sinde böyle bir yarışma açacaksınız, bunu iletişim olanaklarının neredeyse sıfır olduğu bir ülkede herkese duyuracaksınız ve 724 şiir yarışmaya katılacak, zor iştir.
Bu şiirler tek tek okunuyor, içlerinden 6 şiir elemeyi geçip Meclis Matbaası tarafından bastırılıyor ve milletvekillerine dağıtılıyor.

Ayrıca kazanan şiir için 500 lira ödül var. O zaman için çok büyük bir para.
O sırada Maarif Vekili olan Hamdullah Suphi (Tanrıöver), Ankara' da yaşayan ve aynı zamanda milletvekili olan ünlü şairimiz Mehmet Akif (Ersoy)' dan da bir şiir istiyor. Fakat doğrusunu isterseniz, Ersoy' dan niçin şiir istendiğini bilmiyorum.
Elemeyi kazanan şiirler beğenilmemiş miydi, yoksa başka bir nedeni mi vardı?
Bunun üzerine Mehmet Akif Bey "Ben mubusum (milletvekiliyim), müsabakaya katılmam. Ayrıca bir şiir yazıp size veririm" diyor.

Evinde yazmaya başlıyor ve "kahraman ordumuza" ithaf ettiği şiir bittiğinde, Maarif Vekaleti' ne teslim ediyor.

Böylece yarışmaya 7.şiir de katılmış oluyor.

Müsabaka sonuçlanıyor. Mehmet Akif Bey' in şiiri Meclis kürsüsünden Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey tarafından büyük bir coşkuyla okunuyor.
Büyük tezahürat ve alkışlar arasında ve oybirliği ile İstiklal Marşı olarak kabul ediliyor.
Tarih 12 Mart 1921.

İstiklal Marşı şiiri kabul edildikten hemen sonra, kürsüden bir kez daha okunuyor ve bütün milletvekilleri bu kez ayakta dinliyor.
Meclis yetkilileri birkaç gün sonra Mehmet Akif Bey' e 500 liralık para ödülünü vermeye geliyorlar. Almayı reddediyor.
"Ben müsabakaya girmedim. Bu para benim hakkım değildir ve bana ait değildir" diyor.
(Bugünkü arsızların kulakları çınlasın!)

Meclis yetkilileri ısrar ediyorlar... "Bu parayı kasamızda tutamayız. Siz alın, isterseniz bir yere bağışlayın" diyorlar.

Mehmet Akif Bey bunun üzerine parayı alıyor ve hastanede yatmakta olan yaralı gazilerimize bağışlıyor.

Sevgili okuyucularım, bugün ve yarınki yazımda, size bu yarışmaya katılan ve elemeyi kazanan 6 şiiri vereceğim. Bunun ilginç olduğunu sanıyorum... Çünkü bu şiirleri hiçbir yerde bulamazsınız.
Hepsi de unutulup gitmiştir.

Bunları, o dönemde Meclis' te memur olarak çalışmakta olan Mahir İz' in 1975 yılında basılan "Yılların izi" isimli kitabını okurken buldum.

İşte yakın tarihimize ışık tutacak şiirlerden ilki. Yarışmaya Ankara' dan A.S.' nin gönderdiği "İstiklal Türküsü" başlıklı şiir:

"Milletin aşkı, din aşkı, vatan aşkı uyansın
Yurduma göz dikenler al kanlara boyansın
Ya ben, ya onlar diyen silahına dayansın
Türk oğludur bu millet
Türkündür bu memleket.
Düşman gözü tutamaz, yanar dağlar başını
Bağrımızda saklarız vatanın her taşını
Yurdumuza yan bakan döker göz yaşını
Türk oğludur bu millet
Türkündür bu memleket.

Can veririz her zaman hürriyetin yoluna
Ya gazi, ya şehitlik, ne devlettir kuluna
Ata emanet etmiş namusunu oğluna
Bize Türk oğlu Türk oğlu Türk derler
Hep bizimdir bu yerler."

Yarınki yazımda size, 1920 yılında İstiklal Marşı yarışmasına katılıp sona kalmayı başaran diğer 5 şiiri aktaracağım.

Emin ÇÖLAŞAN
Gazeteci / Yazar

16 Ağustos 2001

4.1.2 SAFAHAT

4.1.2.1 ISTIKLAL MARSI

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım...

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim îman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hâyasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden İlâhî şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli;
Bu ezanlar - ki şehâdetleri dinin temeli -
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerihamdan, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım!
O zaman yükselerek Arş'a değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

İSTİKLÂL MARŞI YARİŞMASINDA ÖN ELEMEYİ KAZANAN DİĞER 6 ŞİİR

1-

Yıllarca altı cephede ateşle kanlara;
Türk'ün hilâl-ü dinine düşman olanlara;
Ceddin o; Yıldırım gibi saldın zaman zaman
Yüksek başın eğilmedi bir art cihanlara

Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım-Şitab.
Göster cihan-ı mağribe bir kanlı inkılab

Ey mazi-i havariki bin destan olan;
Garbın zalam-ı zulmüne yüz yıl kılınç salan
Arslan yürekli ordu; demir giy; silah kuşan!
Zira hududu kapladı ateşle kan, duman.

Ey kahramanlar ordusu, ey yıldırım - Şitab,
Göster cihan-ı mağribe bir şanlı inkılab!

Arslan mücahid ordusu, ey haris-i salah
Destinde seyf-i hak gibi pek şanlı bir silah
Açtın sema-yi millete pür-nûr bir sabah.
Atî bizim... bizim artık vatan, zafer, felah.

Ey kahramanlar ordusu; ey yıldırım - Şitab.
Göster cihan-ı mağribe bir şanlı inkılab

MEHMET MUHSİN

2-

Altı bin yıl efendilik yaptın,
"Kahraman Türk" idi cihanda adın.
Bir ateşten siperdin İslam'a
Sönmeyen bir güneş gibi yaşadın.

Ey büyük ünlü milletim ileri!
Hasmına çiğnetme koş bu şanlı yeri!
Düşmanın bir cihansa dostun
Hak Hakkın elbette müstakil yaşamak

Atıl, ez, vur, senindir istiklâl
Ebedî parlasın şu al bayrak...
Ey benim şanlı milletim ileri;
Ele çiğnetme koş bu ülkeleri!

M.*

*Bursa Milletvekili Muhittin Baha Bey Yarışmaya (M) rumuzu ile katıldı. Müzakereler esnasında şiirini geri çekti.

3-

Ey Müslüman, ey Türk oğlu
Açıldı istiklâl yolu
Benim bu son günlerimdir,
Diyor bize Anadolu.

Çek sancağı Türk ordusu
Olmaz Türk'ün can korkusu
Esarete dayanır mı
Türk vatanı, Türk namusu?

Bu son savaş bize farzdır,
Fırsatımız gayet azdır,
Muzaffer ol da ey millet
Altın ile tarih yazdır.

Birleşelim özümüzden,
Dönmeyelim sözümüzden,
Hem silelim bu lekeyi,
Tarihdeki yüzümüzden.

İSKENDER HÂKİ

4-

Göz yaşına veda et
Ey güzel Anadolu!
Hakkını korur elbet
Türk'ün bükülmez kolu

Cenk ederiz genç, koca
Bugün değil, yarın da
Yadımız ağladıkça
İzmir ezanlarında.

Hak yolunda kan olur,
Dünyalara taşarız;
Ya şerefle vurulur,
Ya efendi yaşarız.

Her gün yeni bir hile
Arkasından satıldık;
Her gün yeni bir dille
Yurdumuzdan atıldık

Yeter, ey Ka'be'mizi
Elimizden alanlar
Alıkoyamaz bizi
Yolumuzdan yalanlar.

Hangi alçak el alır,
El zinciri boynuna?
Kim Yunan'ı bırakır
Türk kızının koynuna?

KEMALEDDIN KAMI

5-

Millet aşkı, din aşkı, vatan aşkı uyansın
Yurdumuza göz dikenler al kanlara boyansın
Ya ben ya onlar diyen silâhına dayansın

Türk oğludur bu millet
Türk'ündür bu memleket
Türk oğludur bu millet
Türk'ündür bu memleket

Düşman gözü tutamaz yanar dağlar başını
Bağrımızda saklarız vatanın her taşını
Yurdumuza yan bakan döker gözün yaşını

Türk oğludur bu millet
Türk'ündür bu memleket
Türk oğludur bu millet

Türk'ündür bu memleket

Can veririz her zaman hürriyet yoluna
‘Ya gazi, ya şehid’lik ne devlettir kuluna
Ata emanet etmiş namusunu oğluna

Bize Türk oğlu derler
Hep bizimdir bu yerler

A.S.

6-

Türk'ün evvelce büyük bir pederi
Çekti sancağı hilâl-i sehari
Kanımızla boyadık bahr ü berri
Böyle aldık bu güzel ülkeleri

İleri, arş ileri, arş ileri
Geri kalsın vatanın kahpeleri

Seni ihya için ey nâmı büyük
Vatanın uğruna öldük öldük
Ne büyük kaldı bu yolda ne küçük
Siper oldu sana dağlar gibi Türk

Yürü ey milletin efradı yürü
Ak süt emmiş vatan evlâdı yürü

Vatan evlâdını kurban edeli
Milletin hür yaşamaktır emeli
Veremez kimseye bir Çamlıbeli
Bağlanır mı acaba Türk'ün eli

İleri, arş ileri, arş ileri
Çiğnenir çünkü kalan yolda geri.

HÜSEYİN SUAD

4.1.2.2 ACEM SAHI

ACEM ŞAHI

Bu merdi ki mülk-i seraser zemin

Neyerzed ki huni çeked ber zemin

Sa'di

Gürz-i girân-ı zulmünü ey kanlı nâsiye;
Eyvân-ı zer-cidâına as ziynetin diye!
Al kanlı bir kefenle donat hayme-gâhını,
Canlarla yak meçâil-i mâtem- penâhını!
Makberlerin hufeyre-i muzlim-dehanları,
Dendân-ı gayz u kahra şebîh üstühanları
Yâd eylesin mezâlimini tâ ebed senin,
Ey cephesi, kitâbesi bin kanlı medfenin!
Ey bir hayâle tuhfe kılan bin hakîkati,
Ey âhenîn eliyle kazıp kabr-i milleti,
Nûr-i hayât ufuklarını herc ü merc eden
Meyyitlerin izâmı gibi târumâr eden!
Ey hâdimi serâçe-i mâtem feşanların!
Rah,r-ı akûr-i zulmüne pâmâl olanların

(*) Bu manzûmeyi Midhat Cema1 ile beraber yazmıştık. Bu birinci parça onun, aşağıda gelecek ikinci parça benimdir.

Gül-gonce-i mezân mıdır tâc-ı devletin?
Tutmuşsa da avâlim-i efkân şöhretin,
Zannetme ki hükûmetinin efseriyledir.
Sa'dî'lerin mezâr-ı çemen-ber-seriyledir...
Sa'dî'lerin mezârı, evet, bir avuç türâb...
Tahtınsa bir cihan ki senin âsüman-meâb!
Lâkin o kabre bence fedâ taht ü efserin...
Makber-güzîn olup da sükût eyliyenlerin
Feryâd-ı vâpesînine değmez bu velvelen...
Mudhik gelir nigâh-ı temâ,râma hâilen!
Bin mülkü, milleti yok eden pençe-i felek,
Bir şahsı şüphesiz ebedî kılmamak gerek.

Mâzî ki işte makbereler mâverâsıdır,

Milletlerin haziyre-i zair-cüdâsıdır

Atfeylesen nigâhını ka'r-ı zalâmına;

Milletlere gözün ilişir na'ş nâmına!

Dârâ'ların o nâsiye-i târumârını,

Ecdâdının izâmını, çökmüş mezârını

Pîş-i nigâh-ı ibretine al da bir düşün...

Çoktur bu rütbe dağdağa bir kabza hâk için!

İklîmler alan o muazzam Napolyon'un

Bir hufredir kazandığı şey. İşte bak onun

En son serîri makbere-i mâtemîsidir,

Akreplerin nedîmi, yılanlar enisidir!

Yer kalmamış sarây-ı muallâna bak utan:

Mâtem-sarâylarla dolu sâha-i vatan!

Emr-i cihan-mutâı bu dünyâyı râm eden

Eslâfının -bugün düşünürsek -değil iken

Toprak dolan dehenleri feryâda muktedir,

Hâlâ senin bu velvele-i nahvetin nedir?

Riyâset be-dest-i kesânî hatâst

Ki ez destiŞan-i desthâ ber Hudâst

Sa'dî

Bu müdhiş velvelen İrân'ı dâim inletir sanma.

"Muzaffersin!" diyen sesler bütün hâindir, aldanma.

Zafer yâb olduğun kimdir? Düşün bir kerre, millet mi?

Adâlet isteyen bir kavmi vurmak gâlibiyyet mi?

Nasîbin yok mudur bir parça olsun âdemiyyetten?

Nasıl aldırmıyorsun yükselen feryâda milletten?

Emîn ol bunca mazlûmun yüreklerden kopan âhı,

Tependen indirir elbette bir gün lâ'netu'llâhı!

Sığınmış olduğun şevket-sarây-ı zulmü pek muhkem

Hayâl etmektesin... Lâkin ne bârûlar, ne müstahkem

Penâh-ı bî-amanlar, heybet-i Kahhâr-ı Mutlak'la,

Kökünden devrilip bir anda yeksân oldu toprakla!

O, bir çok memleket vîrân edip yaptırdığın eyvan

Harâb olmaz mı? Kabristâna dönmüşken bütün İran?

Evet, İrân'ı kabristâna döndürdün, helâk ettin;

Kefen yaptın girîbân-ı ümîdi çâk çâk ettin!

"Bütün dünyâ için bir damla kan çoktur" diyorlar, sen,

Şu ma'sûm ümmetin seller akıttın hûn-i pâkinden!

Yüzünden perde-i temkîni artık kaldırıp attın:

Ne mâhiyyet, nasıl fıtrattasın, dünyâya anlattın!

Livâü'1-hamd-i hürriyyet iken İslâm için gâyet,

Nedir pâmâl-i istibdâdın olmak öyle bir râyet?

Kazak celbeyleyip tâ Rusya'dân sâdâtı çiğnettin;

Yezîd'in rûhu şâd olsun... Emînim çünkü şâd ettin!

Şehâmet gösterip binlerce Beytullâh'ı bastırdın;

Şecâat arz edib birçok ricâlullâhı astırdın!

Ne Allah'tan hayâ ettin, ne Peygamber'den âr ettin:

Devirdin kâ'be-i ulyâ-yı dîni, hâk-sâr ettin!

Hamâset perverân-ı kavmi tuttun bir bir öldürdün,

Umûmen Şark'ı ağlattın, umûmen Garb'ı güldürdün..

Hayır, hiçbir gülen yok, sızlıyor Garb'ın da vicdânı,

Görüp ecsâd-ı mazlûmîne meşher hâk-i İrân'ı!

O Sâ'dî'ler, o Hâfız'lar, o Firdevsî, o Râzî'ler,

Gazâlî'ler, o Kutbüddin, o Sa'düddin, o Kâdîler.

Yetiştirmiş; o Örfi'nin, o birçok şems-i irfanın

Ziyâsindan tenevvür eylemiş iklîmi dünyânın,

Bugün makhûr-i nâdânîsidir bir fırka haydûdun!

Nedir pinhân olan esrârı bilmem, bunda Ma'bûd'un.

Hayır, Ma'bûd'a ircâında yoktur bunların ma'nâ:

Yataklık eylemez cânîye -hâşâ- bir zaman Mevlâ.

Şehâmet perverâ, Şâhâ! Zaman, bî-dâdı kaldırmaz;

Hatâ etmektesin şâyed diyorsan "Kimse aldırmaz."

Bu istibdâda artık bir nihâyet ver ki: İstikbâl

Karanlık derler amma işte pek meydanda: İzmihlâl!

4.1.2.3 ALINLAR TERLEMELI

Cihan altüst olurken, seyre baktın, öyle durdun da,
Bugün bir serserî, bir derbedersin kendi yurdunda!
Hayat elbette hakkın, lâkin ettir haykırıp ihkâk;
Sağırdır kubbeler, bir ses duyar: Da'vâ-yı istihkâk
Bu milyarlarca da'vâdan ki inler dağlar, enginler;
Otumıuş, ağlıyan âvâre bir mazlûmu kim kinler?
Emeklerken, sabî tavrıyla, topraklarda sen hâlâ,
Beşer doğrulmuş, etmiş, bir de baktın, cevvi istîlâ!
Yanar dağlar uçurmuş, gezdirir beyninde dünyânın;
Cehennemler batırmış, yüzdürür kalbinde deryânın;
Eşer a'mâkı, izler keşfeder edvâr-ı hilkatten;
Deşer âfâkı, birşeyler sezer esrâr-ı kudretten;
Zemin mahkûmu olmuştur, zaman mahkûmu olmakta;
O, heyhât, istiyor hâkim kesilmek bu'd-i mutlakta!
****
Tabîat bin çelik bâzûya sahipken, cılız bir kol,
Ne kâhir saltanat sürmekte, gel bir bak da, hayrân ol!
Hayır, bir kol değil, binlerce, milyonlarca kollardır,
Yek-âheng olmuş, işler, çünkü birleşmekte muztardır:
Bugün ferdî mesâînin nedir mahsûlü? Hep hüsran;
Birer beyhûde yaştır damlayan tek tek alınlardan!
Cihan artık değişmiş, infırâdın var mı imkânı,
Göçüp ma'mûrelerden boylasan hattâ beyâbânı?
Yaşanmaz böyle tek tek, devr-i hâzır. Devr-i cem'iyyet.

Gebermek istemezsen, yoksa izmihlâl için niyyet,
"Şu vahdet târumâr olsun!" deyip saldırma İslâm'a;
Uzaklaşsan da îmandan, cemâ'atten uzaklaşma.
İşit, bir hükm-i kat'î var ki istînâfa yok meydan:
"Cemâ'atten uzaklaşmak, uzaklaşmaktır Allah'tan.
Nedir îman kadar yükselterek bir alçak ilhâdı,
Perîşân eylemek zâten perîşan olmuş âhâdı?
Nasıl yekpâre milletler var etrâfında bir seyret?
Nasıl tehvîd-i âheng eyliyorlar, ibret al, ibret!

Gebermek istiyorsan, başka! Lâkin, korkarım, yandın;
Ya sen mahkûm iken, sağlık ölüm hakkın mıdır sandın?
Zimâmın hangi, ellerdeyse, artık onlarınsın sen;
Behîmî bir tahammül, varlığından hisse istersen!
Ezilmek, inlemek, yatmak sürünmek var ki, âdettir;

Ölüm dünyâda mahkûmîne en son bir sa'âdettir:
Desen bir kere "İnsânım!" kanan kim? Hem niçin kansın?
Hayır, hürriyetin, hakkın masûn oldukça insansın.
Bu hürriyet, bu hak bizden bugün âheng-i sa'y ister:
Nedir üç dört alın? Bir yurdun alnından boşansın ter.

4.1.2.4 AMIN ALAYI

AMİN ALAYI

Gözüm ki kana boyandı, şarâbı neyliyeyim?

Şarâbı neyliyeyim?

Ciğer ki odlara yandı, kebâbı neyliyeyim?

Kebâbı neyliyeyim?

Ne yâre yaradı cismim, ne bana, bilmem hiç!

İlâhi ben bu bir avuç türâbı neyliyeyim?

Türâbı neyliyeyim?

Âmin! Amin!"

En önde, rahlesi âguş-i ihtirâmında

Ağır ağır yürüyen bir dokuz yaşında melek;

Beş on adım geriden, pîş-i ihtişâmında,

Şafak ziyâları hattâ ufûl edip gidecek

Kadar lâtîf, iki ma'sûmu bir açık payton

Vakâr u nâz ile çekmekte; arkasında bunun,

Küçük adımlı yaman bir tabur ki hayli uzun

O rûhtan daha sâfi olan yüreklerden,

Zaman zaman bir ilâhî terâne yükseliyor;

Bu cûş-i saffetin aksiyle ta meleklerden

Zemîne doğru bir "amîn!" sadâsıdır geliyor.

Muhîti her birinin bir sabâh-ı nûrânûr,

Bütün bu kâfile efrâdı, pür-sürûd-i sürûr,

Yarıp önünde duran halkı muttasıl gidiyor!

Bu bir ketîbe-i ma'sûmedir ki, ey millet:

Selâma durmalısın şanlı rehgüzârında;

Bu bir cenâh ki: Atîde bir ufak hareket

Yapıp cihanları oynatmak iktidârında!

Gelir de sâye-i imdâd-ı Hak'ta bir gün, bu,

Girer diyâr-ı meâlîye doğrûdan doğru.

Bu ancak işte, eğer varsa, şanlı bir ordu!

Evet, ilerlemek isterse kârbân-ı şebâb,

Yolunda durmaya gelmez. O çünkü durmıyarak

Sabâh-ı sermed-i âtîye eylemekte şitâb;

O çünkü isteyemez hâle katlanıp durmak!

Onun kudûmü için nâzenîn-i istikbâl,

Açar da sîne, o olmaz mı per-güşâ-yi visâl?

Durur mu artık onun karşısında, mâzî, hâl?

Fakat o zemzemeler uçtu hep dudaklardan...

Sürûd-i neşve bu âlemde pek süreksizdir!

Ağır ağır geçiyorken alay sokaklardan,

Gelir de caddenin ağzında mıhlanır, dikilir,

Mehîb-manzara bir anlı şanlı gerdûne;

İçinde pudralı üç kanlı çehre! Neyse yine,

Yol açtı bir iri ses mevkibin geçip önüne:

- Siz ey heyâkil-i bî-rûhu devr-i mâzînin,

Dikilmeyin yoluna kârbân-ı âtînin;

Nedir tarîkını kesmekte böyle isti'câl?

Durun, ilerlesin Allâh için, şu istikbâl.

4.1.2.5 ASIM

-Vay hocam! Vay gözümün nûru efendim, buyurun!
Hangi rüzgârdır atan sizleri?.. Lûtfen oturun.
Mütehassirdik efendim, ne inâyet! Ne kerem!
Öpmedik affediniz...
-Çok yaşa... Lâkin... Veremem.
-Bütün İstanbul'un ağzında gezen elleriniz,

Bize nâz etmese olmaz mı efendim? Veriniz.
-Döktüğün dillere bittim, seni çok sözlü seni!
Ayda, âlemde bir olsun aramazsın Köse'ni.
Bu herif öldü mü, sağ kaldı mı, derler de, ayol,
Baba dostuysam eğer kalkıp ararlar bir yol.
Yoksa yaşlanmıya görsün, adamın hâli yaman...
Ne fenâ günlere kaldık, aman Allah'ım aman!
"Nesl-i hâzır" denilen şey pek acâib birşey:
Hoca rahmetliye bak, oğluna bak hey gidi hey!..
Amma tekdîr ediyorsun, canım ilkin adamı...
Bir selâm ver bakalım, böyle selamsızdan mı?
-Selamûn aleyküm.
Aleyküm selâm...
Barıştık, yüzün gülsün artık imam.
-Hele dur, öfkemin tekmilliyeyim...
-Tekmille!
Zâten eksik bir o kalmıştı: Hudâyî sille...
-Sanki dövsem ne yaparsın? Hocayız biz, döveriz...
Gül biter aşk ile vurduk mu...
-Pek cılız çıktı bu "câiz" demek imânın yok?
-Dayak "âmentü "ye girdiyse, benim kamım tok.
Gül değil, kıl bile bitmez sopa altında!
-Hele!
-Öyle olsaydı, şu karşındaki yalçın kelle,
Fark olunmazdı Kızanlık'taki güllüklerden!
Bu dayak faslı da aç karnına bilmem nerden?
Dur ki çay demleyelim, nargile gelsin, kerem et.
-Söyle gelsin, hadi zahmetse de...
-Haşa, rahmet.
-Enfiyen var ya?
-Tabi'i.
-Çekilir boydan mı?
-Burun aldatmaya kâfi:
-Bu nedir? Cerman mı?
-Karışık
-Neyse, zarûrette pek a'lâ gidecek.
Hocazâdem, bakalım, bir de bizimkinden çek.
-Yerli mahsûlüne benzer mi desem?
-Kendisidir.
-Sen de tiryâki değilsin ya, pek a'lâ yetişir.
-Baban olsaydı da görseydi, işin vardı.
-Neyi?
-Çektiğin murdan.
-Sevmezdi, evet, böyle şeyi.
-Neydi rahmetlide, lâkin, o temizlik vay vay!
Azıcık benzemiş olsaydı ya mahdûmu da...
Ay?
Şu babamdan nerem eksik hadi, göster bakayım?
Ama hiddetleneceksen ne suyun var, ne sayım?
Yok eğer mum gibi dosdoğru cevâb istersen:

Babanın kestiği tırnak bile olmazsın sen.
-Ne nezâketli beyan! Hey gibi mum, tıpkı odun!
-Böyle hiddetlenecektin, neye râzî oldun?
-Oldum amma bu kadar doğrunun olmaz ki tadı...
"Selâmun aleyküm behey kör kaldı!"
Seni çok sözlü dedin, yetmedi; tekdîr ettin,
Yine az geldi...
-Hayır, söylemedim, söylettin.
-Başladın şimdi de tahkîre... Kızılmaz mı Hoca?
-Zübbelik yok!
-O ne? Ben zübbe miyim?
-Oldukça,
-Vâkıâ çok severim, her ne desen aldırmam:
Bu, fakat hazmolunur parça değil... Pir ol İmam!
-Sen de pîr ol.
Ama kızdım.
-Ne tuhaf şeysin be:
Bir sözümden kızıyorsun.
-Kime derler zübbe?
-Sana derler.
-Niye?
-Hem benzemedin merhûma;
Hem neden benzemedin, dersen, efendim, sorma,
O ne hiddet, o ne,şiddet! Çalışıp benzesene!
İlme vakfettiği dirsek babanın: Elli sene.
-Biz de az çok pala sürttük...
-Sana câhil demedik
Yalnız zübbe dedik... Bak yine baktın dik dik.
Hoca rahmetli yetişmişti, düşün hem, nereden?
Kimin oğluydu baban? Kimdi unuttun mu deden?
İpek'in köylüsü, ümmî, yan vahşî bir adam...
-Bâri yamyam de! Ne mâni' ki, evet, ak yamyam!
-Dinle oğlum...
-Ne nezâhet bu, Hocam? Hayrânım!
-Lâfı ağzımda bıraktın be kuzum, dur be canım...
-Cümle bitseydi, emînim ki, dedem gitmişti...
Dar yetiştim!
-Ne o, sırtlan da mı olduk şimdi?
-Neyse bahsinde devam et bakalım..
-İşte baban,
Bir şey öğrenmedi elbette o ümmî babadan.
Ne kazanmışsa, bütün, kendi kazanmış, kendi.
Zât-ı devletleri, lâkin azıcık çöplendi.
Sen dua et babadan topladığın mirâsa,
Hep onun himmetidir üç satır ilmin varsa.
-Üç satır hem de, İlâhî, ne tükenmez irfan!
-Hadi üç yüz satır olsun mütehammilse kafan!
Hoca'nın kâ'bına yükselmen için dağlar var.
-Tırmanırsam?
-Hadi tırman, bakalım, işte duvar.

-Bu bacaklarla mı?
-Hay hay!
-Belli!
Yaşınız kaçtı paşam, elli mi?
-Yoktur elli.
Aştınız kırkı ya?
-Kırk altıyı bulduk.
-A'lâ...
Yüzü bulsan, yine "hâlâ mı bu mektûb, hâlâ!"
Arzı olmazsa hayâtın ne çıkar tûlünden?
Hani kırk altı yılın eldeki mahsûlünden?
Hangi bir fende teâlî edebildin, evlât?
Hangi san'atte rüsûhun göze çarpar?Anlat!
Ulemâdan mı sayıldın? Fukahâdan mı?
-Hayır.
-Ya siyâsî mi nesin? Kendine bir meslek ayır.
-Şâirim.
-Olmaz olaydın: O ne yüzler karası!
Bence dünyâdaki işsizlerin en maskarası.
Af edersin onu!
-İmkânı yok etmem, ne demek!
Şi're meslek diye, oğlum, verilir miydi emek?
Ah, vaktiyle gelip bir danışaydın Köse'ne,
Senin olmuştu bugün belki o kırk altı sene.
Ama pek hırpaladın şi'ri...
-Evet, hırpaladım:
Çünkü merkep değilim, ben de mürekkep yaladım,
Ben de târîh okudum; âlemi az çok bilirim.
"Ş'uarâ" dendi mi, birdenbire oynar sinirim.
İyi gün dostu herifler, o ne yardakçı gürûh,
O ne müstekreh adamlar! Hani bakmak mekruh.
Dalkavukluktaki idmanları sermâyeleri...
Onlar azdırdı, evet, başlıca pespâyeleri
Bu sıkılmazlara "medh et!" diye, mangır sunarak,
Ne erâzil adam olmuş, oku târîhi de bak!
Edebiyyâta edebsizliği onlar soktu,
Yoksa, din perdesi altında bu isyan yoktu:
Sürdüler Türk'e "tasavvuf" diye olgun şırayı;
Muttasılşimdi "hakîkat" kusuyor Sıdkı Dayı!
Bu cihan boş, yalınız bir rakı hak bir de şarab;
Kıble: Tezgâh başı, meyhâneci oğlan: Mihrab.
Git o "dîvan "mı, ne karın ağrısıdır, aç da onu,
Kokla bir kerre, kokar mis gibi "Sandıkburnu!"
Beni söyletme, neler var daha!
-Tekmilleyiver...
Sâde pek sövme ki, Peygamberimiz şi'ri sever.
-Vâkıâ "inne mine'ş-şi'ri... " büyük bir ni'met;
Dikkat etsen: Yine sevdikleri, lâkin, hikmet.
Ben ki Attâr ile Sa'dî'yi okur, hem severim;
Başka vâdîleri tutmuşlara ancak söverim.

Hem senin şi're müdâfi' çıkışın ma'nâsız:
Sana şâir diyen, oğlum, seni gördüm yalnız.'
Kimi mevlidci diyor...
Âh olabilsem, nerde!
Yetişilmez ki: Süleyman Dede yükseklerde.
-Kimi bid'atçi diyor... Duyduğum en çok bunlar.
-Daha var mıydı, İmam?
-Var ya, unuttum: Baytar.
-Keşke baytarlık edeydim...
-Yine et mümkünse.
-Belki yapardın be...
-Unuttum, be Köse!
-Keşke zihninde kalaymış, ne kadar lâzımmış;
Beni dinler misin evlâd? Yine kim bilse çalış:
Çünkü bir tecrübe etsen senin aklın da yatar,
Bize insan hekiminden daha lâzım baytar.
-Hele bir çek bakalım!
-Sen de bizimkinden çek.
-Hani çay gelmedi yâhu?
Ay, unuttuk, gerçek.
-Gitme, seslen yalınız, nerde Emin, yok mu?
-Emin!
Nerdesin? Baksana, çay demliyeceklerdi demin...
-Demlemişler, baba.
-Sen gelsene, oğlum, buraya...
El öperlerdi, unuttun mu?
-Hayır
-Oldu mu ya?
-Demin öptüm, baba...
-Öptün mü, git öyleyse hadi.
Hele yâ Rabbi şükür, çay da nihâyet geldi.
Şeker istersen eğer bulduralım?
-Dört yüz mü?
-Aldığım yok, yaşasın İzmir'in a'lâ üzümü;
Hem ucuz, hem daha lezzetli.
-Buyurun.
-Başla canım, var mı merâsim bizde?
-Hocam, evvelce üzüm çiğnenecek, üstüne çay...
İçelim aşkına rindân-ı Hudâ'nın!
-Hay hay!
-Hoca, keşfet bakayım, şimdi bu harbin sonunu?
-Onu Allah bilir amma, acabâ var mı sonu?
-Ne demek! Nâ-mütenâhi mi bu? Elbette biter;
Tarafeynin biri ancak deyiversin ki: Yeter!
Aklım ermezse de evlâd, bu işin bitmesine,
İki şeyden biri lâzım...
- O nedir?
- Dinlesene:
İngiliz yok mu, o hâin, ya doyup patlamalı;

Yâhud aç kalmalıdır... Yoksa bizim fal kapalı.
Açma sen şimdi o yaprakları, oğlum, beni sor:
Başımın derdi büyük çâresi yok... Olsa da zor.
-Çâresiz derd olmaz, söyle Hocam, dinliyorum?
-Bir değil...
-Tut ki bin olmuş, ne demek, mecbûrum.
Sana hizmet, babamın rûhuna rahmettir, ayol.
-Hocazâdem, bilirim hepsini, berhurdâr ol.
Oğlanın hâlini evvelce mi açsam? Lâkin,
Komşunun derdi dururken bunu açmak çirkin.
-Oğlanın hâli nedir, söyle? Merâk etmedeyim...
-Hele dursun da o, ilkin şunu bir nakledeyim:

Mütekâid pa alardan biri, üç beş sene var,
Düştü bilmem ne taraftansa bizim semte kadar.
Kimde az çok getirir bir satılık, mal varsa,
Kapatıp yaptı beleşten sekiz ev, dört arsa.
Herifın hâli bidâyette zararsızcaydı;
Son zamanlarda, ne olduysa, namazdan caydı.
Ne cemâ'atte, ne mescidde, bugün komşu paşa.
-Olağan şey, sofuluk çıkmadı, besbelli başa.
-Derken incelmeye, gencelmeye kalkıştı...

-Ne aman dinledi, gittikçe, hovardam, ne zaman.
Saç sakal tuttu ne hikmetse acâib bir renk;
Kalafatlandı bıyıklar, iki batman, bir denk!
Çehre allıklı sabunlarla mücellâ hergün:
Fes yıkık, kelle açık, kaş yılışık, göz süzgün;
İğne, boncuk yakalık, tasma, yular... Hepsi tamam;
Koçyiğit sanki bunak!
-Sen de mi şâirdin İmam?
-Kuşkulandım paşadan, gizlice gittim hanıma;
Dedim: Örtün de kızım, gel bakalım, gel yanıma.
Zevcinin tavrı acâibleşiyor zannederim,
Sen ne dersin buna bilmem, bana sor, bak ne derim:
İşçiniz, sofracınız var mı?
-Evet
-Kim?
-eleni.
-Şimdi sav.
-Hiç mi sebepsiz?
A kızım, dinle beni:
Böyle şeylerde sebep, hikmet aranmaz... Çabucak
Savabilmektedir iş... Yoksa rezâlet çıkacak:
Paşa azmış!
Acabâ üstüme gül koklar mı?
-Onu bilmem, gülü koklar mı kocan, yoklar mı?
Beni söyletme kızım, giti de hemen sav karıyı.

Çok zaman geçmedi, gördüm ki bizim soytanyı,

Geliyor "ilmühaber yaz" diye, neymiş bakalım?
-Bir izinnâme.
-İzinnâme mi? Hay hay, lâzım...
Evlenen hangisi? Beyler mi, kerîmen mi, paşa?
-Onların vakti değil.
-Kim ya?
-Benim.
-Sen mi? Yaşa!
Tam da vaktin, hani gün geçmeye gelmez, davran!
-Hoca, eğlenme hemen yazmana bak işte paran!
Ay o murdar kâğıdın pek mi büyük hâtırı ki,
Beni ürker diye tutmuş sayıyorsun bir... iki?..
Kaç paran varsa büküp katla da indir cebine,
Yazamam nâfıle.
-Elbet yazacaksın, sana ne?
-Hiç adam hâline bakmaz mı be? İnsâf azıcık!
-Çok, şükür hâlime... Nem var? Yüzüm ak alnım açık...
İyi bak sen bana bir kerre!
-Hayır, kendin bak;
Bence bir kellen açık, bir de sakal diplerin ak.
Ama sen halt ediyorsun! Sakalımdan sana ne?
-Ne mi? Ondan beleş eğlence mi var seyredene?
Gülüyor kahvede el, çarşıda bakkal, çakkal;
Olma beyhûde, ağızlarındaki bir parmak bal;
Çatlasan sofracı Rumdan kan olmaz adama.
-Kim haber verdi bileydim?..
-Ne bunak şeysin ama!
Kim haber verdi, nedir? Sormaya var mıydı lüzum?
Yediğin herzeyi kör gördü, sağır duydu kuzum.
Söyletir çarçabuk insan, meğer olsun pek alık
Boşboğazşey, o senin yosma sakal, hasba kılık!
Artık elverdi İmam, kellemi kızdırma da yaz.
-Bana bak: Hiçbir imam böyle rezâlet yazamaz.
Ay, rezâlet de diyor sünnete!
-Sünnet mi?
-Ya ne?
-Öyle şey yok...
-Ne demek?
-Dinle, be hey dîvâne:
Öyle sünnet denemez her zaman, evlenmek için:
Vakt olur, sünneti geç, vâcîb olur erkek için;
Vakt olur, sünnet olur.
-Söylediğim çıktı, tamam!
-Vakt olur, bir de bakarsın ki, olur böyle: Haram.
-Kimseden dinlememiştim bu senin fetvâyı...
Ne tuhaf.
-Sende tuhaflık, kısa kes da'vâyı.
Çoluğun var, çocuğun var, haremin nâmuslu;
Yaşın altmış beşi bulmış, otur artık uslu.
Neren eksik be adam, böyle ne var çıldıracak?

Kan derdiyle yıkılmaz bu kadar yıllık ocak.
-O nasıl söz? Ben ocak yıkmaya evlenmiyorum.
-Hiç o seksen kapı gezmiş, o kaşarlanmış Rum,
Sofracıyken seni koymuş da bu cânım kılığa,
Hanımım derse, dökülmez mi ki fındıkçılığa?
Kan kıvrak paşa hazretleri, şallak mallak;
Biri hakkıyle edepsiz, biri şartınca salak;
Evvel Allah döneceksin çabucak maskaraya;
Vuracaksın iki üç dalgada baştan karaya!
Artık evler gidiyor cilveyi kırdıkça madam...
Oynasın kumda çocuklar?
-Ne vazîfen be adam?
Avukattan da beter, ay ne kadar herze-vekil!
-Defol ordan!
-Hadi yaz kâğıdımı!
-Yazmam be, çekil!
-Yazacaksın.
-Yıkıl ordan, sana yok ilmühaber
Meğer emretmeli rü'yâma girip Peygamber.
-Yazma sittin sene, pampin, yap elinden geleni;
Yedi gün sonra duyarsın: Hanım olmuş Eleni!
****
-Hocazâdem; sözü çıksın da nihayet herifın,
Bana kah kah diye gülsün mü? Nasılmış keyfin!
Akdi kim yaptı?
Açıkgöz mü ararsın ki? Dolu...
Yalınız gösteren olsun: Paranın nerde yolu.
O değil, şimdi asıl çattı belânın büyüğü:
Haber aldım, kan kandırmış o sersem hödüğü,
Alıyormuş bütün emlâkini.
-Gerçek mi?
-Evet.
Buna bir çâre düşün, gitmesin evler, kerem et.
O çocuklar ne olur sonra ?
-Perîşan. Ya hanım?
-O da rahmetli anamdan daha safınıç be canım!
Söyledim söyledim aldınnadı "vurdum duymaz!"
Sonra mel'un kan kunıaz mı, hakîkat kurnaz;
Herif eşşek mi dedin, eşhedü-bi'llâh eşŞek;
Ağzı kanıındaki uçkur düğümünden gevşek!
Bir kıntsın, iki dil döksün o fettan kahbe!
Çare yok, salyası sarkıp diyecek: 'I• erdim be!

Hanım akşam, bize gelmişti namazdan sonra...
Yolda bîçâre şaşırmış, hadi girmiş çamura.
Ne kıyâfet, ne hazin manzara, görsen yavrum!
Kendi ağlar, kızı ağlar... Ne deyim, bilmiyorum.
Ciğerim sızladı baktım da, fakat fâide ne?
Kaderin cilvesi, kurbân olayım halledene!
Gamsız insanlara eğlence gelirmiş yaşamak;

Yüreğin hisli mi, işkencedesin, tâli'e bak!
Şimdi, oğlum, herifın hacrine bir çâre!
-Kolay.
-Süfehâdan sayabilsek?
-Sayacaksın, hay hay.
Bir adam mâlini isrâf ile etmişse heder,
Ona hükkâm-ı şerîat "süfehâdan"dır der.
Sâde-dil, ebleh olup, kârederim, vehmiyle,
Ahz ü i'tâya çıkıp aldanan eşhâsa bile,
"Süfehâ" nâmını vermekte, evet, şer'-i şerif.
Gelelim mes'elenin hallline: Mâdem bu herif,
Kendi infâkına muhtâc olan evlâdlarının
Cümlesinden geçerek, derdine bir pis karının,
Heder etmekte bütün mâlini... Elbet ya bunak;
Yâhud aldanmaya gâyetle müsâid avanak.
İki sûrette de hâkim bunu hacretse, eder.
Şimdi lâzım gelen ancak size bir ilmühaber.
İhtiyar hey'eti, muhtar, hepiniz toplanınız;
Yazınız çarçabuk... Etraflıca olsun yalınız;
Sonra, hiç beklemeden göndeririz mahkemeye.
-İş mühim... Korkarım etraflı yazılmazsa diye,
Şunu sen yazsana oğlum?
-Bakarız dur da biraz...
Daha a'lâsı mı: Ben söyliyeyim, kendin yaz...
İmam üslûbuna uydurnıası artık senden!
Hadi bir Besmele çek başlıyalım istersen.
Hele ilkin takıver gözlüğü.
-Hay hay takayım;
Yalınız, sen bana bir parça kâğıt ver bakayım.
-Hokka ister mi?
-Divit varya.
-Peki, işte kâğat.
Evvelâ ortaya bir "Hu"mu atarlar? Hadi, at
Başla: "Bâdî-i"
-Evet, "İlmühaber oldur ki"
-"Mahallemizde" çabuk yaz!
-Şaşırmayım, dur ki!
- "Filân sokakta"
-Yavaş söyle, oldu.
-"Kâin olan
Filânca hânede... sâkin... filânca oğlu... f ilân... "
Düşünme! "Her ne kadar"
-Oldu, söyle sen...
-“Ma’tuh”
-Peki.
-“Değilse de”
-Lâkin, kalem kırıldı be, tûh!
-Öbür kalemle yaz artık, ne makta var, ne çakı.
"İâşesiyle" bitirdin mi?
-Söyle

"- İnfâkı
Tamâmen üstüne âid ve. "Haydi! "Efrâdı
Kesîr. . . "
-Evet, azıcık dur...
-"İyâl ü evlâdı"
-Peki.
- "Bulunduğu... "
-Dur dur!
-Yoruldun anlaşılan?
-Yorulmadım hadi sen...
-"Halde uhdesinde olan"
Yazıldı, bitti mi? "Bilcümle mâl ü mülkü"
-Evet!
-"Ahîren aldığı... " Yazdın mı?... Durma şimdi.
-Fakat...
-Ne var ki?
-'Âldığı" kâfi mi? İstemez mi nikâh?
-O halde şöyle yazarsın: “Ahîren istinkâh”
-Bu oldu.
- "Ettiği "... Kız neydi?
-Söyledik ya kuzum,
İşitmedin mi demin?
-Haklısın, devâm et: "Rum
Cemâ'atinden" efendim “filânenin” yazıver.
-Yazıldı.
-"Üstüne etmek"

Ve böyle mâlini beyhûde yolda imhâya
Kıyâm eder"
-Yavaş ol! Koş diyen de olmadı ya!
- "Ver arz edildiği vech üzre emr-i infâkı"
Ne i'tinâ bu! Yesârî misin, nesin?
-Tıpkı!
-Yazındı: "Kendine mahsus ve münhasır bulunan"
Adam, cızıktırıver, bakma hüsn-i hatta, filân.
"Küçük, büyük bütün evlâdlarıyle zevcesini"
Yazıldı bitti ya?
-Sabret, düzelteyim şu sini...

"Her cihetce pek mahrûm

-Evet, oğlum, yazıldı, bekliyorum.
-"İçinde ölmeye mahkûm"
-Fenâ mı yoksa?
-Hayır;
Fena olur mu ya?
- "Mumâileyhin"
-İşte bu çok!
-Ne çâre! "Şer'-i Şerîf cânibinden" oldu mu?

- Yok...
-Biraz yavaşça.
-Peki... Haydi, şimdi bağlayıver:
"Lüzûm-i hacrine dâir" yaz... “İşbu ilmühaber”;
"Mahallemizce" mi dersin? Dedinse "bi't-tanzîm
Huzûr-i hâkim-i şer'îye" sec'i bas: "Takdîm
Kılındı. "
Âferin, oğlum, imam da böyle yazar:
-Onu bilmem, şu bitirdik ya nihâyet zor zar:
Acabâ hacri muvâfık görecekler mi ki?
-Ey...
Hâkimin re'yine, vicdânına kalmış bir şey
Sen de gör kendini bir kerre.
-Peki, evlâdım,
Göreyim... Başka ne yapsam ki, şaşırdım kaldım.
Bittim artık bilemezsin ne kadar bittiğimi;
Âh görsem şu cihandan yıkılıp gittiğimi!
Ne gebermez, ne kütük bünye ki, hiç kağşamamıç!
Bunu Rabbim, bana sağlık diye nerden yamamış?
İstemem, kendinin olsun!
-Ne diyorsun? Hele bak!
-Bırak flğlum, azıcık derdini döksün şu bunak.
Bana dünyâda ne yer kaldı, emîn ol, ne de yâr;
Aranma göçmek için başka zemin, başka diyâr,
Bunalan rûhuma ister bir uzun boylu sefer;
Yaşamaktan ne çıkar günlerim oldukça heder?
Bir güler çehre sezip güldüğü yoktur yüzümün;
Geceden farkını görmüş değilim gündüzümün.
Seneler var ki harâb olmadığım gün bilmem;
Gezerim abdala çıkmış gibi sersem sersem.
Dikilir karşıma hep görmediğim bilmediğim;
Soranm kendime: Gurbette mi, hayrette miyim?
Yoklarım taşları, toprakları: İzler kan izi;
Yurdumun kan kusuyor mosmor uzanmış denizi!
Tüter üç baca kalmış... O da seyrek seyrek...
Âşinâ bir yuva olsun seçebilsem, diyerek...
Bakınırken duyarım gözlerimin yandığını;
Sarar âfâkımı binlerle sıcak kül yığını.
Ne o gömgök dereler var, ne o zümrüt dağlar;
Ne o çıldırmış ekinler, ne o coşkun bağlar.
Şimdi kızgın günün altında pinekler, bekler,
Sâde yalçın kayalar, sâde ıpıssız çöller.
Yurdu baştanbaşa vîrâneye dönmüş Türk'ün;
Dünkü şen, şâtır ocaklar yatıyor yerde bugün.
Gündüz insan sesi duymaz, gece görmez bir ışık
Yolcu haykırsa da baykuş gibi, çığlık çığlık.
"Bu diyârın hani sâhipleri?" dersin; cinler,
"Hani sâhipleri?.. " der, karşıki dağdan bu sefer!
Nerde Ertuğrul'u koynunda büyütmüş obalar?
Hani Osman gibi, Orhan gibi gürbüz babalar?

Hani bir şanlı Süleyman Paşa? Bir kanlı Selîm?
Âh, bir Yıldırım olsun göremezsin, ne elîm!
Hani, cündîleri, şâhin gibi, ceylân kovalar,
Köpürür, dalgalanır, yemyeşil engin ovalar?
Hani târîhi soruldukça, mefâhir söyler,
Kahramanlar yetişen toprağı zengin köyler?
Hani onnan gibi âfâkı deşen mızraklar?
Hani atlargibi sahrâyı eşen kısraklar?
Hani ay parçası kızlar ki koşar oynardı?
Hani dağ parçası milyonla bahâdır vardı?
Bugün artık biri yok... Hepsi masal, hepsi yalan!
Bir onulmaz yaradır, varsa yüreklerde kalan.

-Sorma, Kartal'da idim ben de bu çarşamba günü.
Dediler: "Kurna'da dünden beri var köy düğünü;
Hoşlanırsan, hadi, olmaz mı?... " "Pekâla, gideriz;
Hem biraz kır görürüz, hem de güreş seyrederiz. "
Keşke, gitmem demiş olsaydım.. İlâhî, o ne hâl,
O nasıl maskara demekti ki ta'rîfı muhâl.
Topu kırk elli kadar köylü serilmiş bayıra,
Bakıyor harmanın altındaki otsuz çayıra.
Bet beniz sapsan bîçârelerin hepsinde;
Ne olur bir kişi olsun görebilsem zinde!
Şiş karın sıksa çocuklar gibi, kollar sarkık;
Arka yusyumnı, göğüs çökmüş, omuzlar kalkık.
Gözlerin busbulanık rengi, kapaklar şiş şiş;
Yüz buruşmuş, uzamış, cebhe darâlmış, gitmiş.
Gezecek yerde o âvâre nazarlar dalıyor
Serilip düştü mü bir noktaya, kaldırması zor!
Sıtmadan boynu bükülmüş de o dimdik Türk'ün,
Düşünüp durmada öksüz gibi küskün küskün.
Gövde teşrihlere dönmüş, o bacaklar değnek;
Daha yaş yirmi iken eller, ayaklar titrek.
Öyle seksenlik adamlar aramak pek yanlış;
Kırk onun ömrüne son merhale olmuş kalmış.
Değişik sanki o arslan gibi ırkın torunu!
Bense İslâm'ın o gürbüz, o civan unsurunu,
Kocamaz, derdim, asırlarca, sorulsaydı eğer,
Ne çabuk elden ayaktan düşecekmiş o meğer...

Neyse, değnekçi gelip: "Meydan açılsın, savulun!"
Der demez, başladı kalbî sesi yırtık davulun.
Güm güm ötmek ne gezer! Tık nefes olmuş kasnak:
Göğsü tokmak gibi küt! küt! vuruyor hışlıyarak.
Zurna hımhım mı nedir, söylemiyor bir türlü;
Üfleyen çingenenin rengi mezar, kendi ölü.
Güneç oldukça kızışmış, beni yormuştu sıcak;
Hele birgölge bulup altıma çektim çabucak.
Tam demiştim: Azıcık yaslanayım, dinleneyim...
Biri tıksırdı ta ensemde.. Acâib, bu da kim?

Ne göreydim: Kelebek tarlası olmuş da içi,
Soluyup sümkürüyor sırtıma bir yaşlı keçi!
“Ama bak, aklıma gelmezse de hürmet talebi;
O kadar fazla samîmiyyeti sevmem, çelebi;
Sakalından çekerim, sonra, kanşmam... Hadi git!”
Nerde!Aldırnıadı... Sordum, baş ödülmüş bu yiğit!..
Hele sen geç yiğidim, geç bakalım, başka ne var?
Bir çelimsiz sopa, boynunda üç arşın astar.

Pehlivanlar hani? derken, söküvermez mi, Hocam,
Birbirinden daha bîçâre sekiz çıplak adam?
Âh o soygunluğu rü'yâda gören korkardı:
Çünkü gömlek gibi etten de soyunmuşlardı!
Bir delik torbaya girnıiş kimi, kıspet yerine;
Çekivernıiş kimi, bir lîme çuval dizlerine.
Kiminin, giydiği çakşır, kiminin bez şalvar;
Kiminin, uçkunı boynundan asılmı donu var.
Acabâ yağ sürünürler mi desem, yağ nerede?
Bereket versin onun ma'deni varmış derede:
Sağ omuzlarda birer başları kertikli ağaç,
Kadın, erkek suyu aktarmada bakraç bakraç.
Sonra, nerdense gelip “Yağlanınız haydi!” sesi,
Çöktü meydanda duran kaplara artık hepsi.
Palaz ördek gibi, bandıkça avuçlar bandı;
Meşin ıslar gibi, kavruk deriler ıslandı.
Bu merasim de bitip, başlıyacak dendi güreş,
Çarpınıp çırpınarak çıktı nihâyet iki eş.
Daha ilk elde boşansın mı alınlarından ter,
O göğüsler sana ötsün mü körükten de beter?
Baktım: Altından o bir çifte perîşan bağrın,
Soluganlar gibi kalkıp iniyor çifte karın!
Sonradan dizlere bir titremedir çökmüştü;
Hele çok sürmiyerek dördü de cansız düştü.
İki bîçâre serilmiş, yatıyorken yerde,
"Kalkın artık!" dediler, lâkin o derman nerde!
Güreşin böylesi hiç görnıediğim bir şeydi;
Orta, baş, hepsi de bunlargibi âvâreydi.
*****
Karşıdan tentesinin nısfı hasır, nısfı aba,
Bir tekerlekleri alçak yana yatmış araba;
Yerliden az kaba, Maltız keçisinden çok ufak
İki mahzûn öküzün seyrine münkâd olarak;
Ne yanık mersiyeler söyletiyor dingiline!
Bunu gördüm, acımak geldi içimdem geline:
Sana baksın da kızım, bahtın utansın... Ne deyim?
O, senin, kimdi, bugün nerde yatar, bilmediğim,
Ninenin rûhuna âğûş açıyorken melekût,
Tertemiz na'şını gufran gibi örten tâbût,
Şu gelinlik arabandan daha şâhâneydi.
Geçti rü yâ gibi, Allâh'ım, o günler neydi!

**Şu bayırlarda - ki vaktiyle bütün bağlardı -
Sesi dünyâyı tutan bir bereket çağlardı.
Ya şu vâdi ki çırılçıplak uzanmış, bîtâb,
Hiç yazın böyle fezâsında tüter miydi serâb?
Şimdi âfâka alev püskürüyor her çatlak
Yarılıp hasta dudaklar gibi, yer yer toprak.
- Deşme, oğlum, yaradır, hem de yürekler yarası...
- Neyde, yâ Rabbi, otuz kırk sene evvel burası?
Dağlar onnan, tepeler bağ, ovalar hep tarla;
Koca mer'â dolu baştan başa sağmallarla.
İğne atsan yere düşmez: O ekin bir tûfan:
Atlı girsen gömülür buğdayın altında kafan.
Köylünün kırlan tutmuş, yayılırken davan,
Sökemezsin, sarar âfâkını yün dalgalan!
Dolaşır sal gibi göllerde hesabsız manda,
Fil sanırsın, hani, bir çıksa da görsen karada.
Geniş alnıyle yarar otlan binlerce öküz,
Besiden her birinin sırtı, bakarsın, dümdüz.
Ne de ıslak patı bunıundaki mosmor meneviş!
Hadi gelsin bakalım damlann altında geviş.
Diz çöker buldu mu yaslanmaya kâfi meydan;
Sürünür toprağın üstünde o kat kat gerdan.
Çifte gözler süzülür, tek çene durmaz çiğner;
İki yandan yere şeffâf iki ipliktir iner.
Bunların ağdalanır, maç maç öterken sakızı,
Öteden bir sürü gürbüz, demevî köylü kızı,
Tarayıp hepsini evlâd gibi, bir bir kınalar.
Tepeden kuyruğu dikiş, ine dursun danalar,
Dalar etrâfa köyün damgalı yüzlerce tayı;
İnletir at sesi, kısrak sesi gömgök ovayı.
Gündüzün kimse görünmez: Kadın erkek çalı• ır;
Varsa meydanda gezen tostopaç oğlanlardır.
Akşam olmaz mı, fakat, toplar ahâliyi ezan,
Son cemâ'at yeri, hattâ, adam almaz ba'zan.
Güneş âfâka henüz an-ı vedâ etmişken,
Yükselir Kâ'be'ye doğrulmuş alınlar yerden.
Önce bir dalgalanır, sonra eder hepsi karar;
Örülür enli omuzlarla birer canlı hisar.
Bu yaman safların âhengi hakîkat müdhiş:
Sanki yalçın kayalar yanyana perçinlenmiş,
Öyle bir cebhe kesilmiş ki: Müselsel îmân;
Hangi îmâna dokunsan taşacak itmînân.
Âh o yekpârelik eyyâmı hayâl oldu bugün;
Milletin hâlini gör, sonra da mâzîyi düşün.
Kim bu yalçın kayalar sarsılacaktır derdi?
Öyle sarsıldı ki edvâra tezelzül verdi!
***
Köylünün bir şeyi yok sıhhati, ahlâkı bitik;
Bak o sırtındaki mintan bile tiftik tiftik.
Bir kemik bir deridir ölmedi kaldıysa diri;**

Nerde evvelki refâhın acabâ onda biri?
Dam çökük, arsa rehin, bahçeyi "icrâ" ister;
Bir kalem borca bedel fâizi defter defter!
Hiç bakım görmediğinden mi nedendir, toprak
Verilen tohmu da inkâr edecek öyle çorak
Bire dört aldığı yıl köylü, emin ol, kudurur.
Har vurur bitmiyecekmiş gibi, harman savurur.
Uğramaz, gün kavuşur, çiftine yâhud evine;
Sabah iskambil atar kahvede, akşam domine.
Muhtasar gayr-ı müfid ilmi kadrdır dini;
Ne evamir, ne nevâhî, seçemez hiçbirini.
Namazın semtine bayramları uğrar sade;
Hiç şu görmez yüzünün düşmanıdır seccâde.
Hani, üç beş kişiden fazla musallî arama;
Mescid ambarlık eder, başka ne yapsın, imama!
Okumak bahsini geç... Çünkü o defter kapalı,
Bir redif zâbiti mektepleri debboy yapalı.
Sıtma, fuhş, içki, kumar türlü fecâyi' salgın...
Sonra söylenmiyecek şekli de var hastalığın.
Bir taraftan bulanır levse hesapsız nâmûs;
Bir taraftan serilir toprağa milyonla nüfûs.
Hadi aldırmıyalım yükseledursun vefiyât,
Nerde noksânı telâfı edecek tâze hayât?
Evlenip âile teşkîli bugün zorgeliyor,
Görüyorsun ya nikâhlar ne kadar seyreliyor!
****
Eskiden zurnalar öttükçe feza inlerdi;
O ne dehşetli düğünler, o ne derneklerdi!
Kurulur meydana harman gibi kırk elli sini,
Tablalar yığmaya başlar koyunun beslisini
Ense kat kat taşıp etrafa dökülmüş yakadan;
Göğsün ed’adı kabardıkça gerilmiş camadan;
Başta abani sarık tende hilali gömlek;
Belde Lahur şalı, üstünde o som sırma yelek;
Dizde kaytan çevrilmiş çuhadan sıkma potur;
Amcalar lök gibi bağdaş kurarak halka olur
Sofranın halesi şeklinde duran kutru geniş,
Boyu çepçevre kılaptanla zarif işlenmiş
Eni az peşkiri herkes götürür dizlerine.
Çorbadan sonra etin türlüsü kalkıp yerine,
Hamurun türlüsü devlet gibi kondukça konar.
Sekiz on yerde güğümler mütemadi kaynar.
Taze şerbet sunulur taze kesilmiş karla;
Buzlu ayransa döner ortada bakraçlarla

Öğle olmaz mı, cema’.atle kılarlar namazı
Güreşin, gümler o esnada mehib incesazı
Oturur besli davullar yere, şişman şişman,
Perde göstermeye başlar kabalardan o zaman
Öyle inler ki zemin: Kalb i feza “Küt! Küt!” atar;

Zurnanın tizleri dersen, yedi iklimi tutar
Şimdi hayvanlı, yayan kız kadı oğlan erkek;
Kuşatır ip çekilen meydanı yüzlerce öbek.
Bir taraftan da iner nâ-mütenâhî araba...
İner amma o kadar süslü ki dersin: “Acaba
Şu beyaz tenteler altında birer hacle mi var?

Çekilir derken ödüller. Sekiz on seçme davar;
Iki baş manda, birer tay, dana, top top dokuma...
Hele peşkir gibi peşkeşleri artık sorma.
Yağ kazanlarla durur, tartısı yok ölçüsü hiç;
Hani ister süün, ister dökün, istersen iç!

Bunların hepsi biter, bir heyecandır belirir
Ne temâşâdır o, titrer durur insan tir tir.
Birbirinden daha mevzun iki üç çift endâm,
Atılıp sahneye şâhin gibi etmez mi hırâm;
Ses, soluk çıkmaz olur, herkesi ürperme alır;
O geniş yer de nefeslerle beraber daralır.
Çünkü meydanda değil seyre bakanlarda bile,
Asım'ın dengi heyâkil seçilir yüzlerle.
Şimdi, sağ kolda, gümüş kaplı birer bâzû-bend,
Boynu mıskayla donanmış, o yarım deste levend,
Önce peşrev yaparak sonra tutuşmazlar mı,
Güreş artık kızışır, hasmını tartar hasmı.
Uzanırşimdi göğüsler, kavuşur; şimdi, yine
Dalga çarpar gibi çarpar gerilip birbirine.
Kimi tek çapraza girmiş, mütemâdî sürüyor.
Kimi şîrâzeyi tartıp alıvermiş, yürüyor.
Kimi sarmayla çevirsem diye sardıkça sarar;
Kimi kılçık düşünür, atmak için fırsat arar.
Adalî gövdeler altında o bîçâre çayır,
Serilir toprağa, hem bir daha kalkar mı? Hayır!
Bu, elenseyle düşürmüş de hemen çullanıyor;
O da kurtulmak için türlü oyun kullanıyor.
Kimi almış paça kasnak o açar, hasmı döner;
Kimi kündeyle giderken topuk eller de yener.
Kimi cür'etli olur çifte dalar, hem de kapar;
Kimi baskın çıkarak kazkanadından çarpar.

Seyreden halkı da bir gör. O ne candan hizmet;
O ne rikkatli adamlar, o ne ma'sûm ümmet!
Yanları başları çevreyle boğanlar mı dedin...
Göz silenler mi dedin, incik oğanlar mı dedin...
Yağ süren başka, saran başka, çözenler başka;
Su veren başka, göğümlerle gezenler başka.
Şan, şeref duygusu millette nasıl yüksekse,
Merhamet hissi de öyleydi, değil miydi Köse?
Ne o? Bir şey demedin...
- Geçmişe mâzî derler!

- Doğru, lâkin...
- Bırak oğlum, gelecekten ne haber?
- Onu Allah bilir ancak.
- Azıcık kul da bilir.
- Bilemez, çünkü görünmez.
- İyi amma sezilir.
Oruç sıcaklara gelmiş. Kır Ağası bakmış ki:
Sabahlar akşam olur şey değil, bu tiryâki;
Bütün gün esnemeden, hiddet etmeden bıkmış;
Al atla bağdaşarak "yâ sefer!" demiş çıkmış.
Takım rahat, pala uygun, gazâ mübârek ola:
Tavuklu, hindili köylerde haftalarca mola.
Refiki arpayı bulmuş, keser, ferîh ü fahûr;
Bu dört öğün yiyip ister sonunda bir de sahûr!
Bedâva sofraya düştün mü, hoş geçer Ramazan;
Misâfirim diye insan mukîm olur ba'zan.
Nasılsa bir gece bir düş görür bizim yolcu;
Sabâhı bekliyemez, yok ya hâinin orucu;
Uyandınr ne kadar köylü varsa, der: Çabucak
Gidin bulun bana bir şöyle zorlu düş yoracak.
Çarıkçı Emmi'yi sağlık verir cemâ'at de.
- Fakat sahurda yatar, kalkamaz bu sâ'atte.
Biraz sabırlı olun...
- Şimdi isterim, gelecek.
Ben öyle bekliyemem, kalkamaz demek ne demek?
Çarıkçı Emmi gelen halkı uğratır kapıdan.
İkinci def'a gelirler:
- Ocağına düştük aman,
Herif lâf anlamıyor, gel de sonra yat, haydi!
- Sabah sabah bu ne düştür be? Görmez olsaydı!
Henüz yatağma uzandım... Bakındı aksiliğe...
Gebermediydi ya!
- Sen git de söz geçir deliye!
Ne söylesen kızıyor... Hak şaşırtmasın kulunu.
Adamcağız çıkar evden, tutar köyün yolunu,
Ki uyku sersemi tak der zavallının canına;
Düşer gelince nihâyet Kır Ağasının yanına.
- Aman be emmi!
- Ne var?
- Düş yorar mısın?
- Be adam,
Biraz nefesleneyim, dur ki, yorgunum...
- Duramam.
- Neden?
- Fenâma gider beklemek de...
- Vah! Vah! Vah!
- Bilir misin ki ne gördüm...
- Hayırdır inşallah!
- Yemek yiyip yatıverdim, tamam yarıydı gece,
Bir öyle hayvana bindim ki, seçmedim iyice.

- Peki, o bindiğin at mıydı, anlasak neydi?
- Bilir miyim? Yalınız dört ayaklı birşeydi...
Katır mı desem ? Eşek mi desem?
Öküz mü desem? İnek mi desem?
Al at mı desem? İdiç mi desem?
Koyun mu desem? Çepiç mi desem?
- Güzel!
- Biraz yürüdük...
- Geçtiğin nasıl yerdi?
- Nasıl mı yerdi?... Unuttum, görür müsün derdi?
Yokuş mu desem? İniş mi desem?
Uzun mu desem? Geniş mi desem?
Çorak mı desem? Çayır mı desem?
Sulak mı desem? Hayır mı desem?
- Tamam! İlerde ne gördün?
- İlerde bir kocaman karaltı vardı.
- Peki ismi yok mu?
- Bilmem aman!
Ağaç mı desem? Kütük mü desem?
Duvar mı desem? Höyük mü desem?
Ağıl mı desem? Hamam mı desem?
Yıkık mı desem? Tamam mı desem?
- Ya sonra?
Karşıma, baktım, dikildi...

- O, bilmem tanır mı, ben tanımam...
Babam mı desem? Kızım mı desem?
Hasım mı desem? Hısım mı desem?
Çıfıt mı desem? Gâvur mu desem?..
Şudur mu desem? Budur mu desem?..
- Uzatma, sen buluyorsun belânı Allah'tan...
Bu: Elde bir; yalınız pek seçilmiyor ne zaman...

Bugün mü desem? Yarın mı desem?
Uzak mı desem? Yakın mı desem?
Yazın mı desem? Güzün mü desem?
Güzün mü desem? Yazın mı desem?..

- Ne kadar doğru! Hocam, hayra yorulmaz bu gidiş.
- Sen o rü'yâya hakîkat deyiver, tam bizim iş.
Herifin hâlini gördün ya, bugün millet de,
Aynı meslekte, o fıtratte, o mâhiyette.
Tanımaz bindiği mahlûku, sürer kör körüne;

Tanımaz gittiği yer hangi taraf, gördüğü ne?
Fikri yok duygusu yok, sanki yürür bir-kötürüm.

Bu da sağlıksa eğer bence müreccahtır ölüm.
Üç beyinsiz kafanın sevkine şaşkın gibi râm;
Kırbaç altında bütün gün ne tezallüm, ne kıyâm.
Tuttun, oğlum, bana mâzîleri tasvîr ettin;
Köylünün hâlini bilmez, diyerek dinlettin.
Hasta meydanda, tedâvîye de cidden muhtaç;
Yalınız görmeliyim nerde hekim? Nerde ilâç?
Nesl-i hâzır ki sarık gördü mü terzîl ediyor,
Defol ıskatçı diyor, cerci diyor, leşçi diyor...
Hocazâdem, ne sülükmüş o meğer vay canına!
Diş bilermiş senelerden beri Türk'ün kanına.
Emiyor fırsatı bulmuş yapıŞıp, hem ne emiş!
Kene bir şey mi aceb, ah o ne doymaz şeyimiş!
Ne o kızdın mı?
- Hayır, anlanm amma keneyi,
Sağdınız siz de asırlarca o sağmal ineği.
- Hakkımızdır sağarız: Kahrını çektik o kadar,
Besledik...
- Yâ?
- Ne demek-
- Beslediniz, hakkın var!
Hanginiz bir tutam ot verdi, bırak beslemeyi?
- Yok mudur medresinin köylüde olsun emeği?
- Mektebin, belki... Fakat medresenin, hiç ummam.
- Kızarım ha!
- O senin hakk-ı sarîhindir İmam.
- Halka yol gösterecek bir kılavuz var: Ulemâ.
Kalanın hepsi de boş.
- Boştur, efendim, amma...
- Neymiş ammâsı, beyim?
- Yok, şu sizin medreseler,
Asnn îcâbına uymakta inâd etmeseler...
- Gidin ıslâh edin öyleyse!
- Hakîkat, lâzım.
- Fıkra gelsin mi ne dersin?
- Hadi, gelsin bakalım.

- Son zamanlarda hükûmet, şımarık bir deliyi,
Götürür bir yere vâlî diye bağlar.
- Ne iyi!
- Herifin ilk işi "Tekmil hocalar gelsin!" der.
Ki tabî'î bu adamlar da icâbetle gider.
Önce tebrîk ile takdîm için az çok durulur;
Sonra "meclis" denilir, bir koca dîvan kurulur.
Şimdi kürsîye abansın da senin Vâlî Bey,
Nutka gelsin mi adam zanneder kendini?...
- Eyy?
Ne demiş?
- Yok, ne geğirmiş diye sor! Ma'nâsız
Bir yığın râbıta müştâkı perâkende lâfız,

Bir etek yâve saçar, bir sürü cinnet savurur;
Bu da yetmez gibi peştahtaya üç kerre vurur,
Der ki:
" Yirminci asır, fenlere zihniyyetler
Verebilmekle tebellür ve tefâhürler eder.
Vakıa halet-i ruhiyyesi var akvamın;
Bu prensiple, fakat ma'şeri pek i'zamın,
Belki ferdiyyeti sarsar biraz aksü'l-ameli...
Sâde şe'niyyet-i a'sârı durup dinlemeli.
İctihâdî galeyanlar da mühimdir ya, asıl,
İktisâdî cereyanlardır olan müstahsil.
Bunu te'mîn edemezlerse nihâyet hocalar,
İskolâstikle sanâyi' yola gelmez, bocalar.
İlk adımdır atacaktır bunu elbette ilim;
Parprensip, gelin, ıslâh-ı medâris diyelim... "
- Parprensip mi- Bayıldım be!
- Fransızcama mı?
Ya herifien de mi eşşek sanıyordun İmamı?
- Birden eşşek deme, bîçâre henüz müsvedde...
Ne yetişkinleri var, dursun o sağlam şedde.
- Hangi müsvedde? Ne müsveddesi? Bir bilmece ki...
- Merkebin...
- Ey?
- Mütekâmil soyu olmaz mı?
- Peki?
- İşte hilkatten o sûrette çıkarken beyazı;
Böyle birdenbire müsvedde de firlar ba'zı!
Neyse geç fikraya.
- Nerdeydik? Evet, şimdi, nutuk
Biter amma yayılır meclise bir durgunluk.
- Çünkü imlâya gelir herze değil duyduğu şey!
- Sonra kalkar hocalardan biri, der.
"Vâlî Bey,
Şu hitâbeyle tavanlardan uçan efkârı,
Tutamazlarsa küçük görmeyiniz huzzârı.
Siz ki yirminci asırlardasınız, baksanıza,
Bizim on dördüne dün basmış olan asrımıza!
Altı yüz yıl mı, evet, tam o kadar lâzım ki,
Kabil olsun o büyük nutkunuzun idrâki.
Sâde "Islâh-ı medâris"mi ne, bir şey dediniz...
Onu anlargibi olduksa da îzâh ediniz:
Acabâ hangi zarûret sizi sevketti buna?
Ya fesâd olmalı meydanda ki ıslâh oluna.
Bunu bir kerre kabûl eylemeyiz, reddederiz.
Sonra, bîçâre medâris o kadar sahibsiz,
O kadar baştan atılmış da o hâliyle yine,
Düşüyor, kalkıyor amma gidiyor hizmetine.
Halkın irşâdı mıdır maksad-ı te'sîsi? Tamam:
Şehre müftî veriyor, minbere, mihrâba imam.
Hutabânız oradandır, oradan vâiziniz;

Oradandır hocanız, kayyiminiz, hâfzzınız.
Adli tevzî' edecek hâkime fıkh öğreten o;
Hele köy köy dolaşıp köylüyü insân eden o;
Şimdi bir mes'ele var arz edecek, çünkü değer:
Bunların hepsine az çok yetişen medreseler,
Birzaman müftekir olmuş mu aceb hârice? Yok.
İyi amma, a beyim, şöyle bakınsak bir çok
Bir alay mekteb-i âlî denilen yerler var;
Sonunuz bunlara millet ne verir? Milyonlar:
Şu ne? Mülkiyye. Bu? Tıbbiyye. Bu? Bahriyye. O ne?
O mu? Baytar. Bu? Zirâ'at. Şu? Mühendishâne.
Çok güzel, hiçbiri hakkında sözüm yok; yalnız,
Ne yetiştirdi ki şunlar acaba?Anlatınız!
İşimiz düştü mü tersâneye, yâhud denize,
Mutlaka, âdetimizdir, koşarız İngiliz'e,
Bir yıkık köprü için Belçika'dan kalfa gelir;
Hekimin hâzıkı bilmem nereden celbedilir.
Meselâ büdce hesâbâtını yoktur çıkaran...
Hadi mâliyyeye gelsin bakalım Mösyö Loran.
Hani tezgâhlannız nerde? Sanâyi' nerde?
Ya Brüksel'de, ya Berlin'de, ya Mançester'de!
Biz ne müftî, ne imam istemişiz Avrupa'dan;
Ne de ukbâda şefâ'at dileriz Rimpapa'dan
Siz gidin bunları ıslâha bakın peyderpey;
Hocadan, medreseden vazgeçiniz, Vâlî Bey!"
****
Ne dedin fıkrama?
-A'lâ!Beni habtettin, İmam!
- Yola gel şöyle biraz, neydi o sözler?
- Be Hocam,
Sana biz medresenin hizmeti hiç yok demedik;
Bir bedâhet bu ki inkâra çalışmak delilik.
Halkı irşâd edecek var mı ya sizden başka?
Onu insan bile saymaz mütefekkir tabaka!
Köylüden milletin evlâdı kaçarken yan yan,
Sizdiniz köydeki unsurla beraber yaşıyan.
Rûhunuz halkımızın, köylümüzün rûhuna denk;
Sözünüz bir, özünüz bir, o ne mes'ûd âhenk!
Biz bu âhengi harâb etmiyecektik ettik;
Kapanır türlü değil açtığımız kanlı gedik.
Ne kadar benziyoruz şimdi sakat bir duvara...
Vahdetin tertemiz alnında ne çirkin bu yara!
Hadi iş gör bakalım, var mı ki imkân? Nerde!
İkilik azmine hâil kesilir her yerde.
Ne desek dinlemiyor, nâfile, bir kimse bizi.
- Uydurun siz de, beyim, halka biraz kendinizi.
- Haklısın.
- Aykırı gitmekle bu yol hiç çıkmaz.

- Konya'daydım...

- Haberim yok, ne zaman?
- Bıldır yaz.
Şehri az çok bilir, etrâfznı pek bilmezdim;
Bâri bir köyleri görsem, diye çıktım, gezdim.
Yolda duydum ki: Filân nâhiyenin a'yânı,
Üç gün evvel koyuvermiş hoca bilmem filânı;
Herkes evlâdını almış, kapatılmış mekteb.
Çok fena şey! Hele bir anlıyalım, neydi sebeb.
Hiç işim yok bu da oldukça mühim doğrusu ya,
Gidecek yolcu da var, akşama indik oraya.
Yatsıdan sonra ahâli "bize va'zet" dediler;
Çektiler altıma bir cıllığı çıkmış minder.
Tahta sordum, silinip çevre kadar yenlerle,
Geldi, tâ göğsüme yaslandı sakat bir rahle.
Evvelâ hamdeleden, salveleden başlıyarak
Girmeden maksada dîbâceyi serdim çabucak.
İlme kıymet veren âyâtı, ehâdîsi bütün,
Okudum, hâsılı bülbül gibi öttüm ben o gün.
Sonra, te'yîd-i İlâhî olacak besbelli,
Öyle bir maskara ettim ki o hâin cehli,
Hani kendim de beğendim.
-Adam, anlat, ne dedin?
- Biri aklımda değil.
- Öyle mi?
- Baktım, sadedin,
Tam zamanıydı, ahâlîye çevirdim yüzümü;
Açtım artık bu sefer ağzımı, yumdum gözümü:
Hiç muallim kovulur muymuş, ayol, söyleyiniz?
O sizin devletiniz, ni'metiniz, herşeyiniz.
Hoca hakkıyle beraber gelecek hak var mı?
Sizi mîzâna çekerken bunu sormazlar mı?
Müslüman, elde asâ, belde divit, başta sarık;
Sonra, sırtında, yedek şaplı beş on deste çarık;
Altı aylık yolu, dağ taş demeyip, çiğneyerek
Çin-i Mâçin'deki bir ilmi gidip öğrenecek.
Hiç düşünmek de mi yoktur, be adamlar, bu ne iş?
En büyük tâli'i Mevlâ size ihsân etmiş,
Hem de ta olduğunuz mevkie göndermişken;
Teptiniz kendi gelen ni'meti sersemlikten!
Çok zaman geçmiyecektir ki bu nankörlüğünüz,
Ne felâketlere meydan verecektir görünüz!
Köylerin yüzde bugün sekseni, hattâ, hocasız;
Siz de onlar gibi câhil kalarak anlayınız!
Bir hatâ oldu, deyip şimdi peşîmansınız a...
Ne çıkar? Gitti giden, kıydınız evlâdınıza...

Buna benzer daha bir hayli savurdum, estim.
Ses, nefes hepsi tükenmişti, nihâyet kestim.
Sanıyordum ki duâdan koca mescid inler.
Umduğum çıkmadı hiç: Pek yavaş âmin dediler.

Çekiverdim o zaman ben de hemen Fâtiha'yı.
Yatacağımız odanın sâhibi Mestanlı Dayı,
Getirirken beni, sağ elde fener, mescidden;
"Gürül gürül okuyor hep, gürül gürül okuyor;
Yanıl da bir, deli oğlan, baban mezarda mı, sor!"
Deyivermez mi, ne dersin?
- Ama pek hoş cidden.
- Bunu duydum zehir içmiş gibi sersemleştim...
Eve geldik herifin kalbini artık deştim.
Ne de çok şey biliyormuş, be Hocam, köylü meğer!
- Öyledir
- Sen de şaşarsın, hani, söylersem eğer:
Anladım: Bilmiyecek tilki onun bildiğini.
- Hadi naklet bakalım şimdi şu bilgiçliğini?
- Dedi:
" Fetvâyı veren mahkeme, yanlış, gerçek
İki da'vâcı ne söylerse bütün dinliyecek.
O zaman kestiği parmak acımaz, âmennâ...
Ama hep bir tarafın ağzına bakmak o fenâ.
Benim arkamdaki düşman bana mevlid mi okur?
Dur ki ben söyliyeyim bir de, kuzum, sen hele dur!
Köylü câhilse de hayvan mı demektir? Ne demek!
Kim teper ni'meti? İnsan meğer olsun eşşek.
Koca bir nâhiye titreştik odunsuz yattık;
O büyük mektebi gördün ya, kışın biz çattık.
Kimse evlâdını câhil komak ister mi ayol?
Bize lâzım iki şey vaı: Biri mektep, biri yol.
Niye Türk'ün canı yangın, niye millet geridir;
Anladık biz bunu, az çok senelerden beridir.
Sonra baktık ki hükûmetten umup durdukça,
Ne mühendis verecekler bize, artık ne hoca.
Para bizden, hoca sizden deyiverdik... O zaman,
Çıkagelmez mi bu soysuz, aman Allah'ım aman!
Sen, oğul, ezbere çaldın bize akşam, karayı...
Görmeliydin o muallim denilen maskarayı.
Geberir, câmie girmez, ne oruç var, ne namaz;
Gusül abdestini Allah bilir amma tanımaz.
Yelde izler bırakır gezdi mi bir çiş kokusu;
Ebenin teknesi ömründe pisin gördüğü su!
Kaynayıp çifte kazan, aksa da çamçak çamçak
Bunu bilmem ki yann hangi imam paklıyacak?
Huyu dersen, bir adamcıl ki sokulmaz adama...
Bâri bir parça alsaydı ya son son, arama!
Yola gelmez şehirin soysuzu, yoktur kolayı.
Yanılıp hoşbeş eden oldu mu, tınmaz da ayı,
Bir bakar insana yan yan ki, uyuz olmuş manda,
Canı yandıkça, döner öyle bakar nalbanda.
Bir selâm ver be herif. Ağzın aşınmaz ya... Hayır,
Ne bilir vermeyi hayvan, ne de sen versen alır.
Yağlı yer, çeşmeye gitmez; su döker, el yıkamaz;

Hele tırnakları bir kazma ki insan bakamaz.
Kafa onnan gibi, lâkin, o bıyık hep budanır;
Ne ayıptır desen anlar, ne tükürsen utanı:
Tertemiz yerlere kipkirli fotinlerle dalar;
Kaldırımdan daha berbâd olur artık odalar;
Örtü, minder bulanır hepsi, bakarsın, çamura.

Su mühendisleri gelmişti... Herifler gâvur a,
Neme lâzım bizi incitmediler zerre kadar;
İnan oğlum, daha insaflı imiş çorbacılar!
Tatlı yüz, bal gibi söz... Başka ne ister köylü?
Adam aldatmayı a'lâ biliyor kahbe dölü!
Ne içen vardı, ne seccâdeye çizmeyle basan;
Ne deyim dinleri bâtılsa, herifler insan.
Hiç ayık gezdiği olmaz ya bizim farmasonun...
İçki yüzler suyu, ahlâkını bir bilsen onun!
Şimdi ister beni sen haklı gör, ister haksız,
Öyle devlet gibi, ni'met gibi lâflar bana vız!
İlmi yuttursa hayır yok bu musîbetlerden...
Bırakın oğlumu, câhilliğe râzıyım ben. "

- Hakkı var.
- Pek güzel amma, bu işin yok ki sonu.
Kapadck mektebi, kovduk diyelim farmasonu,
Başı boş köylünün evlâdını kimler yedecek?
Adam ister ona insanlığı telkîn edecek.
Bunu nerden bulalım? Kimlere ısmarlıyalım?
Önce kaç tezgâhımız var, bakalım, bir sayalım...
- Pek uzun boylu hesâb etme, nedir mes'ele ki?
Herkesin bildiği şey: Medrese bir, mektep iki.
- İşte arz eyliyorum zât-ı fazîlânenize:
İkisinden de hayır yok bu şerâitle bize.
- Gâlibâ sen yeniden kızdıracaksın Köse'yi;
Söyle, mîrasyedi bey, kimdi yıkan medreseyi?
Biz miyiz, siz misiniz? Sizsiniz elbet...
- Elbet!
- Yıktınız kazmaya kuvvet, ne de sür'atle!
- Evet.
- Bir hünermiş gibi ikrâr ediyor ağzıyle...
- Çünkü mektep yapacaktık onun enkâzıyle.
- Çünkü mektep yapacakmış!.. Ne kolay söylemesi!
Bir kümes yaptığın var mı ki, bir kaz kümesi?
- İnkılâb ümmetinin şânı yakıp yıkmaktır.
- Size çılgın demiyen varsa, kuzum, ahmaktır.
Yıkmak insanlara yapmak gibi kıymet mi verir?
Onu en çolpa herifler de, emîn ol, becerir.
Sâde sen gösteriver "işte budur kubbe!" diye;
İki ırgadla iner şimdi Süleymâniyye.
Ama gel kaldıralım dendi mi, heyhat, o zaman,
Bir Süleyman daha lâzım yeniden bir de Sinan.

Bunların var mı sizin listede hiç benzeri, yok.
Ya ne var? Bir kuru dil, siz buyurun, karnım tok!
Ötmeyin nâfile baykuş gibi karşımda, susun!
- Mürteci'sin be İmam?
- Mürteci'im, hamdolsun.
-Hele bak hamd ediyor!
-Hamd ediyorsam, yeridir.
-Şâfi'î'nin mi, kimindir o şiir?
- Hangi şiir?
- Hani "Peygamber'in evlâdını candan sevmek,
Râfızîlikse...
- Evet,
- "Yerde beşer, gökte melek
Râfızîdir bu, desin hepsi de hakkımda benim,
Ben oyum, işte... " diyor...
- Bildim, evet.
- Kâili kim?
- Şâfı'î zannederim, neyse, fakat maksadınız?
Şunu lûtfen bana teşrîh ediniz, anlatınız.
- Yıkılan yurduma cennet diyemem, ma'zûrum;
Hani ma'mûre? Harâbeyle benim neydi zonım?
Heybe sırtında "adâlet" dilenirken millet,
Müsterîh olmanın imkânı mı var, insâf et?
" Yaşasın!" ma'cunu a'lâ idi, yut, keyfine bak!
Tutmuyor şimdi, fakat, bin yala parmak parmak.
- Neye tiryâkisi oldun bu kadar sen de ayol?
Tutmuyor, çünkü alıştın... Yemeyeydin bol bol.
Hem bizim ma'cunu pek hırpalamak doğru mu ya?
- Dur canım! Ben kızarım böyle vakitsiz şakaya...
Sözü tekmîl edeyim...
- Sonra bitir, dinle biraz:

Bir yutar, beş yutar, afyonkeşi afyon tutmaz;
Der ki: Toprak mı, ne zıkkım bu, varıp anlamalı.
Açılır kurna başından, sıyırır peştemalı,
Nalının sırtına atlar, sürerek doğru gider,
Hangi attarsa, bulur."Tutmadı yâhu, yine!" der.
Gülmeden çatlaya dursun biriken çarşı, pazar;
"Bu kadar tuttuğu yetmez mi kuzum?" der attar.

Siz de artık uzun etmektesiniz, hem pek uzun;
Üç saat esnemeden dinlediğim nutkunuzun,
" Yaşasın!" ma'cunu peymâne-i ilhâmı bütün,
Hani, sarhoş kuşa döndün, mütemâdî öttün!
- Bırak oğlum, yeter artık şakanın vakti değil.
- Sen de, öyleyse, bizim ma'cuna baş kesmeyi bil!
- Sâde bir "bal" deyivermekle ağız tatlansa,
An uçmuş diye, kaçmış diye hiç çekme tasa.
Ağlasın milletin evlâdı da bangın bangır,
Durma hürriyeti aldık diye, sen türkü çağır!

Zulmü alkışlıyamam, zâlimi aslâ sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem...
Biri ecdâdıma saldırdı mı, hattâ, boğarım...
- Boğamazsın ki!
- Hiç olmazsa yanımdan koğarım.
Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık yapamam;
Hele hak nâmına haksızlığa ölsem tapamam.
Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâle,
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle
Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir, belki, fakat çekmeye gelmez boyunum.
Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim.
Adam aldırma da geç git, diyemem, aldırırım.
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım.
Zâlimin hasmıyım amma severim mazlûmu...
İrticâın şu sizin lehçede ma'nâsı bu mu?
- Yok canım!
- Yok deme!
- İfrât ediyorsun Köse...
- Yâ?
İşte ben mürteci'im, gelsin işitsin dünyâ!
Hem de baç mürteci'im, patlasanız çatlasanız!
Hadi kânûnunuz assın beni, yâhud yasanız!
- Yasa yok şimdi.
- Neden, bitti mi?
- Dede Cengiz ya ?
- Bırak, derdimi deştin: Gitti!
- Getirir yine lâzımsa...
- Hayır, gitti gider.

- Ya bizim düşmanımızmış o meğer...
Dedenizdir diye bir kahbe çıfıtmış yamayan...
- Size hâ ?
- Öyle ya, çok geçmedi lâkin, aradan,
Geldi bir başka gâvurcuk, dedi "Cengiz'le, ayol,
Bu hısımlık nereden çıktı ki, siz Türk, o Moğol!.. "
- Sonra?..
-Hiç!
-Hiç mi?
- Sönüp gitti o kızgın piyasa.
- Hem de bir püfle!
- Evet, şimdi ne hâkan, ne yasa!
- Kimse ma'kul kefereymiş, o herif.
- Sorma Köse'm...
- Çok şükür sizde de pek yok değil amma sersem!
- İğnelersin şu benim neslimi yüz buldukça,
Sana elmas gibi hürriyeti kim verdi, Hoca?
Ne yaman şeydi unuttun mu o istibdâdı?
Hep fecâyi'di, hayâtın hele hiç yoktu tadı.

Milletin benzi sararmış, işitilmezdi refâh;
Her nefes dört elifin sırtına binmiş bir "âh!"
O ne günler...
- Beni kızdırmaya söyler mahsus,
Yeter artık!
- Niye?
- Ezber bilirim hepsini, sus!
- Ne tuhafsın! Bana döktürmiyeceksin içimi...
- Yokpaşam, sizde tuhaflık o benim haddim mi?
- Müstebiddin de gem almaz soyu çıktın, git git,
Sen ki hürriyet için nefyolunurdun, a tirit!
İşi yok şimdi muhâlifliğe sarmış derdi...
- Hoca rahmetli kerâmet gibi söz söylerdi...
- Bâri tuttun mu?
- Ne mümkün? O zaman nerde akıl?
- Sonradan geldiği sâbit mi efendimce, nasıl?
- Döverim ha!
- Hadi dövmüş kadar ol!
-Dur be adam,
Dinle, zevzekliği terk et!
- Sana terk ettim, İmam!
- Ne diyordum be?..
- Ya gördün mü kafan aynı kafa!
"Hoca rahmetli" dedin, öyle giriştindi lâfa.
- Evet, oğlum, Hoca sevmezdi, bilirdim, sarayı;
- Ama sövmezdi de hoşlanmadığından dolayı.
Vardı bir duygusu besbelli ki...
- Bilmem, varmış...
Pâdişah dendi mi, çokluk dil uzatmazlarmış!
- Hiç unutmam, Hocazâdem ki, sıcak bir gündü,
Bahçedeydik bana bir parça baban küskündü.
- Sana düşkündü babam, küstüğü olmazdı ama...
- Boşboğazsın diye kızmıştı.
- Kerâmet!
- Sorma!
Büsbütün kızdırayım bâri, dedim...
- Ya ? Çok iyi:
Çivi, bir an'anedir bizde, sökermiş çiviyi.
- "Ortaklık şöyle fenâ, böyle müzebzeb işler,
Ah o Yıldız'daki baykuş ölüvermezse eğer,
Âkıbet çok kötü... " dîbâce-i ma'lûmiyle,
Söze girdim.
- Kızıyor muydu?
- Hayır.
- Tekmille!
- Bırakan var mı ki? Rahmetli hocam doğrularak
Dedi:
"Oğlum, bu temennî neye benzer, bana bak:
Eşeklerin canı yükten yanar, aman, derler,
Nedir bu çektiğimiz dert, o çifte çifte semer!

Biriyle uğraşıyorken gelir çatar öbürü;
Gelir ki taş gibi hâin, hem eskisinden iri.
Semerci usta geberseydi... Değmeyin keyfe!
Evet, gebermelidir inkisâr edin herife.
Zavallı usta göçer bir gün âkıbet, ancak
Makâmı öyle uzun boylu nerde boş kalacak?
Çırak mı, kalfa mı kim varsa yaslanır köşeye;
Takım biçer durur artık gelen giden eşeğe.
Adam meğer acemiymiş, semerse hayli hüner;
Sırayla baytan boylar zavallı merkepler.
Bütün o beller omuzlar çürür çürür oyulur;
Sonunda her birinin sırtı yemyeşil et olur:
"Giden semerciyi, derler, bulur muyuz şimdi?
Ya böyle kalfa değil, basbayağı muallimdi.
Nasıl da kadrini vaktiyle bilmedik tuhaf iş:
Semer değilmiş, o rahmetlininki devletmiş!"

Nasîhatim sana: Herzeyle iştigâli bırak;
Adamlığın yolu nerdense, bul da girmeye bak!
Adam mısın: Ebediyyen cihanda hürsün, gez;
Yular takıp seni bir kimsecik sürükliyemez.
Adam değil misin, oğlum: Gönüllüsün semere;
Küfür savurma boyun kestiğin semercilere. "
- Sen işin yoksa devir çamları paldır küldür;
Neslimin şöyle dönüp bakması hattâ züldür.
Gözüm ensemde değil, görmeliyim ben önümü;
Kestik attık hele mâzî denilen kör düğümü!
Ne zamandan beridir bağlıyız artık bıktık;
Demir aldık o sizin an'anelikten çıktık.
- Pupa yelken açılın şâyed oturmazsa gemi!
Bu tenezzüh, cici bey, doğruca Kağıthâne'ye mi?
- Hayır, enginleri bir bir geçerek, gâyemize.
- Hele bir kerre çıkın Marmara'dan Akdeniz'e!
Fıkra gelsin mi?
- İşin fıkracılık zâten, İmam!
Korkarım çam devirirsin yine...
- Bilmem çam mam!

"Bocalarken bakar üstündeki kaptan acemi,
Sarılır bir kayanın boynuna bîçâre gemi.
"Bu nedir, Bey Baba, bittik mi, ne olduk?" derler;
Kimi evrâd okur üfler, kimi lâ-havle çeker.
" Yok canım!" der Hacı Kaptan, biriken yolculara:
"Su tükenmiş, haberim yok, buyurun işte kara!"

Siz de, oğlum, bu mahârette, bu cür'ettesiniz:
Gemi yüzdürmek için kalmadı meydanda deniz!
- Dinle bir fıkra da benden bakalım şimdi.

- Olur
- "Dev-i sâbıkta kazâ teknesi, bir köhne vapur,
Akdeniz hattına tahsîs edilir bol keseden.
Eski kaptan "Gidemem, der, getirin varsa giden. "
Yeni kaptan gelerek, doğru çıkar mevki'ine.
Adamın tâli'i oldukça güzelmiş ki yine,
Yel üfürsün, su götürsün diye bekletmez pek
Gece kalkar bu adem postası İzmir diyerek.
Göksu'daymış gibi fış fış yüzedursun miskin...
Denizin neş'esi a'lâ, hava enfes... Lâkin,
Bir taraftan verivermez mi nihâyet patlak
Tekne kör kandil olur, yolcular allak bullak.
Şimdi bîçâre süvârîye ne dur var, ne otur;
Dinlenir farz ederek birçok emirler savurur.
"Getirin haritayı!" der; baksana mâşâ'allâh:
Şile, Bartın, Kızılırmak... Güzelim, Bahr-i Siyâh!
- Akdeniz yok mu
- Hayır yok.
Bu nasıl kaptanlık?
- Haklısın Bey Baba, göndermediler, çok yazdık.
Eğilir sonra bakar. İbresi yok bir pusula...
Yürümez ezbere, yâhû, gemi, eyvahlar o1a!
Bora estikçe eser, dalgalar azdıkça azar...
"Getirin ibreyi!" der, bulmanın imkânı mı var?
"İbre yok, Bey Baba, bilmem ne getirsek?" derler...
O da: "Öyleyse şehâdet getirin!" der bu sefer.

Verdiğin tek silik onluktu, behey aksi İmam,
Olacak söz mü dokuz kubbeli, çinçinli hamam?
Bize devlet diye teslîm olunan şey neydi?
Çarpacak sâhil arar, kupkuru bir tekneydi!
On sekiz mil mi gideydik? Batırırdık...
- Lebbey?
Batmadık bir yeriniz kaldı mı, bilmem, cici bey?
"Devr-i sâbık" mı dedin Şimdi?... Elindeyse, çevir,
Ensesinden tutup eyyâmı da gelsin o devir:
Milletin beş parasız onda, emîn ol, yedisi!
Gündüzün aç dolaşır, akşama kırk ev kedisi!
Yatırın âlemi çavdar kaışık mezbeleye:
Ne bu? Ekmek! diye dünyâyı verin velveleye.
Hastalık kehle, sefâlet saradursun, kol kol,
Sâde siz seyre bakın!
- Harb-i umûmî bu, ayol!
- Devr-i sâbıkta gebermezdi adam böyle zelîl,
Diri bir yanda uzanmış, ölü bir yanda sefil.
- Niye hürriyyet için sürgüne gittindi?
- Evet,
Gittim amma bu değil beklediğim hürriyyet.
Zâten i'lân edilirken işi çakmıştım ya...

Çatlasan hayra yorulmazdı o miskin rü ya!
Ne herifler, ne kılıklar, ne nutuklardı, düşün!
- Düşünür, arz ederim sonra!
- Unutmam, bir gün,
Bâbıâlî yokuşundan çıkıyordum, baktım:
Yolu boydan boya tutmuş eli bayraklı takım.
Geziyor başlann üstünde genizden bir ses.
Çömelip, salya sümük ağlayadursun herkes,
Ben görür görmez öten zurnayı bir irkildim...
Ay, Zuhûrî ye çıkan maskara! Bildim... Bildim...
Değişen bir yeri yok dinleyemem kim ne dese.
Yine bir kıl keçe altında kapanmış ense;
Yine yıllarca hamamsız ki boyun musmurdar;
Yine parmak gibi, âfâka batan, tırnaklar;
Yine merdâne geçirıniş gibi yatkın bir yüz,
Ki hayâ nâmına tek ârıza bilmez, dümdüz!
Yine bir tatsız alın, yassı burun, basma çene...
Hep o, hiç başka değil, gördüğüm evvelki sene.
- Kimdi, anlat şunu?
- Kuzguncuk'a geçtim bir gün,
Molla'nın köşküne yaklaşmadan etmez mi sökün,
Belki kırk elli köpek havlıyarak nerdense...
- Ama hiç saklama: Korkup da oturdun mu Köse?
- Köse dünyâda senin söylediğin haltı yemez;
Parçalar, belki, fakat üstüme itler siyemez.
- Hadi öyleyse, Hocam, sell-i asâ et de yanaş!
- Saldıran yoktu ki... Derken kocaman bir karabaş,
Karşıdan başladı ses venneye...
- Lâkin bu yaman.
Konağın bekçisi besbelli...
- Değilmiş, dur aman!
O içerden, bu yiğitler de dışardan ürüdü;
Bir ağız kavgasıdır aldı, tabî'î, yürüdü.
Karabaş sustu neden sonra, köpekler yattı;
Şimdi âfâkı gümüş kahkahalar çınlattı.
Kapıdan bir göreyim şöyle, dedim, vay canına:
Adam olmuş karabaş, geçti beyin ta yanına.
Ben şaşırmış bakıyordum ki sadâlar dindi;
Karabaş salta dururken dönerek silkindi,
Oldu bir zilli köçek, oynadı hop hop göbeği;
Hani varmış gibi karnında beş aylık bebeği!
Karabaş sonra Zuhûrî ye de çıksın mı sana?
Hem nasıl, taş çıkarır, belki, Burunsuz Hasan'a.
Ne Arap kaldı, ne Lâz kaldı, ne Çerkes, ne Pomak
Öyle bir kesti ki taklidleri, bittim...

Çok köpek oğluymuş
Evet, pek de utanmaz şeydi...
- Parsa çok muydu?
- Bırak toplasın, oğlum, değdi...

Kaçıranlar bile olmuş, o kadar gülmüştük.
İşte yavrum, bu omuzlarda gezen dilli düdük,
Havlayan, zil takınan, sonra Zuhûrî ye dalan,
O bizim soytarının kendi değil miydi?

- Karabaş gel! diyecektim...
- Dememiştin ya, sakın?
- Ne dedim, bilmiyorum, ta öteden bir çapkın,
Gâlibâ sezdi ki, yekten dedi: "Halt etme sofu!
Gördüğün fesli: Senin milletinin feylesofu.
Bu ve emsâli dehâlar tutuyor memleketi.
Sen bu şenlikleri gördünse kimin ma'rifeti?"
Dedim: "Ezberliyelim, saysana, oğlum, bir bir,
Şu dehâlar dediğin kaç kişidir, kimlerdir?"
"İctimâî biri, dehşetli siyâsi öbürü;
Hele mâliyyecimiz yok mu, bu ilmin pîri. "
Sayı dolmuştu, fakat bende tükenmişti sıfir;
Dön işin yoksa finldak gibi artık fir fir.
Böyle bir korku geçinniş değilim ömrümde;
Benzedim gitti o gün neşvesi kaçmış Kürd'e.
- Yine bir fikra mı yerleştireceksin araya?

- Hani vâiz geçinen maskara şeyler var ya,
Der ki bir tânesi peş tahtayı yumruklıyarak.
Dinle dünya nenin üstünde durur, hey avanak!
Yerin altında öküz var, onun altında balık;
Onun altında da bir zorlu deniz var kayalık.
Öteden Kürd atılır.
- Doğru mu dersin be hoca?
- Ne demek doğru mu dersin? Gidi câhil amca!
Sözlerim basma değil, yazma kitaptan tekmil;
Kim inanmazsa kızıl kâfir olur böylece bil.
- Rahatım yok benim öyleyse bugünden sonra;
Gömülüp kurtulayım bâri hemen bir çukura.
- Ne zorun var be adam?
- Anlatayım dur ki hocam:
Ben bu dünyâyı görürdüm de sanırdım sağlam.
Ne çürükmüş o meğer sen şu benim bahtıma bak.
Tutalım şimdi öküz durdu, balık durmıyacak;
Diyelim haydi balık durdu biraz buldu da yem.
Ya deniz?.. Hiç dibi yokmuş bu işin... Ört ki ölem!
****
Ne dedin fikrama?
-Gayretle fena.
- Vay
- Dinle:
Memleket mahvoluyor, baksana, bedbinlikle.
Ben ki ecdâda söven maskaralardan değilim,
Anarım hepsini rahmetle... Fakat münfa'ilim.
- Niye?

- Zerk etmediler kalbime bir damla ümîd.
Hoca dünyâda yaşanmaz, yaşamaktan nevmîd.
Daha mektepte çocuktuk bizi yıldırdı hayat;
Oysa hiç korku nedir bilmiyecektik heyhat!
Neslim ürkekmiş, evet, yoktu ki ürkütmiyeni;
"Yürü oğlum!" diye teşcî' edecek yerde beni,
Diktiler karşıma bir kapkara müstakbel ki,
Öyle korkunç olamaz hortlasa devler belki!
Bana dünyâya çıkarken "batacaksın!" dediler...
Çıkmadan batmayı öğren, ne kadar saçma hüner!
Ye'si ezber bilirim, azmi yüzünden tanımam;
Okutan böyle okutmuştu, beğendin mi İmam?
- Çattı, lâkin, o yalan bellediğin istikbâl.
- Hadi çatmış diyelim, kimlere âid ki vebâl?
Bir ışık gösteren olsaydı eğer, tek bir ışık
Biz o zulmetleri bin parça edip çıkmıştık.
İki üç yüz senedir serpemiyor bizde şebâb;
Çünkü bîçârenin âtîsine îmânı harâb.
Hissi yok fıkri bozuk azmini dersen: Meflûc...
Hani ıûhunda o haksızlığa isyan, o hurûc?
Karşıdan zinde görürsün, sokulursun ki: Yanm...
Yandık ecdâdımızın nârına, hâlâ yanarım!
Ye'si tekfir eden îmânıma olsun ki yemin,
Bize telkîn-i ümîd etmediler, yoksa bu din,
Yine dünyâlara yaymıştı yeşil gölgesini;
Yine hakkın sesi boğmuştu dalâlin sesini.
Müslümanlık bu değil, biz yolumuzdan saptık
Tapacak bir putumuzyoktu, özendik yaptık!
Göreyim gel de büyük bildiğin Allâh'ı kayır...
Hani, tevfik-i İlâhîye kanan var mı? Hayır.
Ya senin âlem-i İslâm'ın inanmış ye'se;
Dîn-i resmîsi odur, vazgeçemez kim ne dese!
Önce dört kıt'ayı alt üst eden îmân-ı metîn;
Sonra, dört yüz bu kadar milyon adam, hepsi cebîn!
Şarka in, mağribe yüksel, göremezsin galeyan...
Nasıl olmuş da uyuşmuş bütün ümmetteki kan?
Niye tutmuş da bu şevket, bu şehâmet dîni,
Benden imsâk ediyor ceddime bezl ettiğini?
Yaşamak hakk-ı sarîhim mi? Evet. Bir mantık
Bunu inkâr edemez, çünkü bedîhî artık.
Bir bedâhet de bu öyleyse: "Çalışmak borcum. "
Yok irâdem ki, fakat, dipdiri bir meflûcum!
- Ya kabâhat yine mâzîde mi?..
- Bilmem, kimde...
Bir çıfıt sillesi kaç yıldır öter beynimde:
Dedi: "Farz et senin Asya'n yedi yüz milyonmuş;
Ne çıkar? davranamaz hiç ki, serâpâ donmuş.
Vâkıâ biz bir avuç unsuruz amma boğarız,
Kimi dünyâda görürsek hareketsiz, cansız. "
Ah o din nerde, o azmin, o sebâtın dîni;

O yerin gökten inen dîni, hayâtın dîni?

Bu nasıl dar, ne kadar basmakalıp bir görenek?
Müslümanlık mı dedin? Tövbeler olsun, ne demek!
Hani Kur'an'daki rûhun şu heyûlâda izi,
Nasıl İslâm ile birleştiririz kendimizi,
Ye'si tedrîc ile zerk etmiş edenler dîne...
O ne mel'un aşı, hiç benzemiyor, hiç birine!
Dikkat et: 1000 senesinden beri, a'sâbı harâb,
Yatıyor koskoca bir âlem-i îman, bîtâb.
Pıhtı halinde yürekler, cevelânsız kanlar;
Çevirip yastığı tekrar uyuyor kalkanlar!
Gözünün gördüğü yok beynine çarpan güneşi!..

- İyi amma nasıl îkâz edeceksin bu leşi?
- Leş değil.
- Leş mi değil?
- Dipdiri... Dalgın, yalnız...
Şimdi kurtarmak için azmedelim, kurtarırız:
Verelim gel de şunun kalbine bir canlı ümîd.
- Ne kolay! Sa'y-i medîd ister ayol, sa'y-i medîd!
- Eklerim ben de mesâîyi tutar birbirine,
Al kuzum, istediğin sa'y-i medîd oldu yine.
Var mı bir başka sözün söyliyecek
- Elbet var.
Hani, tevfiki hesâb etmedin, onsuz ne çıkar?
-Ama kul neyle mükellefti ki, tevfik ile mi?
Hiç değil, sa'y ile; tevfik, o: Hudâ'nın keremi.
Sarıl esbâba da çık işte tarîk işte ref ik;
Ne vazîfen senin olmazmış, olunmuş tevfik?
Oturup dil dökecek yerde gidip döksene ter!
Bin çalış gâyen için, bir kazan ömründe yeter.
Mütebâki o dokuz yüz emeğin yok mu, Hocam?
- Daha doksan dokuz ister, ne demek etsene zam!
- Hadi ettik... Biri olmaz, biri hattâ, zâyi ;
Ya onun gâyede tek hissesi var, hem şâyi'.

Dinle üç beş sene evvel geçen oldukça mühim,
Bir ufak hâdiseden bahsedeyim...
- Dinliyelim.
- Hüseyin Kâzım'ı elbette bilirsin?

- Kadri Bey zâde canım?
- Hâ! Şu bizim Kâzım Bey.
- O, zirâ'atle çok uğraştı, bilir çiftçiliği...
- Gördüm: Âsân da var köylü için... Hem pek iyi.
- Bir zamanlar, hani, tenvîr edelim halkı diye,
Toplanırdık ya...
Evet, "Hey'et-i İrşâdiyye ".
- O senin söylediğin canlı eserler, sanırım,

Yeni bitmişti ki, gösterdi de bir gün Kâzım,
Dedi: "Meclisce münâsibse basılsın da hemen
Okusun taşralılargönderelim meccânen."
Biz bu teklîfi beğendik aramızdan sâde,
İ'tirâz etti Şu sûretle Recaîzâde:
"Güze1 yazılmış eserler ve şüphesiz ki müfid;
Fakat, basılsa okurlar mı? Bence azdır ümîd.
Evet, beş on kişi ancak okur tenevvür eder;
Bizim mesârif i tab'iyye olmayaydı heder. "
Dedik: "Cevabını versin müellifin kendi. "
Kabûl edildi bu teklîfimiz, pek iyi, dendi.
- Ne söylemiş, bakalım, çünkü pek güzel söyler?
- Söz aldı, başladı Kâzım:
- "Efendiler, beyler,
Şu bahsi geçmiş eserler nedir? Zirâîdir.
Müdâfa'âtımı öyleyse pek tabî'îdir,
Alıp da nakledivermek bütün tabîatten,
Bütün tabîate hâkim şu'ûn-i kudretten.
Bilirsiniz ki: Hudâyî biten en ince nebat,
Döker de her sene milyonla canlı tohm-ı hayat,
Göçerse öyle göçer hilkatin bahârından.
Yabâni hardala mümkün mü olmamak hayran?
Ya bir papatyaya kâbil mi etmemek hürmet?
Ne vergi vermedelerdir. Çiçek başından, evet,
Zemînin aldığı tohmun yekûnu: Milyarlar!
Demelş tabîati icbâr eden avâmil var,
Bu ihtişâma, bu vâsi ; bu müdhiş isrâfa;
O, iktisâdı btrakmazdı yoksa bir tarafa.
İşin hakîkati: Hilkat ne kâr arar, ne zarar;
Bekâ-yı nesle bakar hep, bekâ-yı nesli sorar.
Neden mi? Çünkü hayâtın yegâne gâyesidir;
O gâye olmasa dünyâ bir âhiret kesilir. .
Saçıp savurmada fitrat bütün hazâinini,
Merâmı gâyesinin böylelikle te'mîni.
Ya önceden biliyor, binde kim bilir ne kadar
Ziyâna uğrıyacak sonradan bu milyarlar?
Kolay değil, kimi, intâş için zemin bulamaz;
Zemin bulur kimi, lâkin nedense doğrulamaz.
Bu çiğnenir, onu kurt yer, öbür zavallıyı kuş;
Bakarsınız: Çoğu bitmiş sonunda, mahvolmuş,
Sebât edip de, fakat kurtulan tohum pek azı.
Demek saçarken eteklerle saçmadan garazı,
Şu çimlenen bir avuç tohmu devşirip, ancak
Bekâ-yı nesle varan gâyesinde kullanmak.
Demek tabîat edermiş zaman zaman isrâf...
Hayır, tabîate müsrif demek bilâ-insâf,
Hatâ değil de nedir? Çünkü hayr için veriyor.

Efendiler, bize fıtrat nümûne gösteriyor,
Diyor ki: Gâyeniz uğrunda bezledin emeği;

Düşünmeyin hele hiçbir zaman esirgemeyi.
Efendiler, bu eserler de şimdi bastırılır,
Biner biner saçılır yurda, çünkü lâzımdır.
Buyurdular ki: Fakat bastınp dağıttık mı,
Ziyân olup gidecek hem büyükçe bir kısmı.
Efendiler bilirim ben de çok bu işte ziyan;
Şu var ki: Savrulan efkârı toplayıp okuyan,
Velev pek az kişi olsun zuhûr eder mutlak.
Bizim de gâyemiz ancak o nesli kurtarmak. "

- Hakîkaten diyecek yok be!Âferin Kâzım!
- Zavallı Ekrem o gün "hakka ser fürû lâzım"
Deyip rücû' edivermişti.
-Âferin, Ekrem!
Şimdi, oğlum, sana bir vak'a da ben söylersem?
- Dinlerim, söyle Hocam.
-Âferin evlâd sana da!
- Hele bir âferin olsun diyebildin bana da!
- Kadri Bey sağdı, Trabzon'da henüz vâliydi.
Yine bir dolduran olmuştu ki Abdühamid'i,
Karakoldan dediler: "Şimdi, İmam, Erzurum'a!"
Bir de kış, bir de kıyâmetti ki artık sorma!
Tıktılar, çalyaka, bir tekneye; sırtım gevşek
Abam arkamda değil, sonra ne yorgan, ne döşek
Titredim beş gece, dört gün...
- Ne de çok! Beş gece mi?
- Hocazâdem, hele bin türlü meşakkatle gemi,
Bizi bir sâhile aktardı "Trabzon" diyerek.
Henüz inmiş bakınırken: "Bunu Vâlî görecek,
Götürün şimdi öbür Lâz'la beraber konağa;
Durmayın!" emrini vermez mi bir oldukça ağa?
Yeniden doğmuşa döndüm. Aradan geçti biraz,
Söktü Mandal Hoca'dır gürleyerek...
- Ay, o mu Lâz?
- Yeni Câmi'deki, vâiz, bileceksin belki?
- Bileceksin ne demek, Mandal'ı kim bilmez ki?"
Tacı yok tahtı da yok kendine mâlik sultan.
Gâlibâ öldü ki hiç gördüğümüz yok?
- Çoktan!
Ne güzel söyledin, oğlum, Hoca sultandı evet.
Yoktu dünyâda esîr olduğu hiçbir kuvvet.
Hele sen yoldaşımın hâlini görseydin o gün,
Eskisinden de perişandı...
- Tabî'î, sürgün.
- Başta bir dalgalı fes, ta tepesinden o ibik
Cuk oturmuş bakıyor; mâvi beş on kat iplik.
Sapı yok püskülü tutmuş da, dışından ibiğe,
Bağlamış sımsıkı “Artık bu da kopmaz ya!” diye.
Önü çökmüş sanğın arka taraf vermiş bel;
Çağlıyor püsküle baktım, üzerinden tel tel.

Saçak altında o gözler uzanan kaşlardan;
İki şimşek dolu gök sanki, yanarsın baksan!
Sonra, hendekler açılmış gibi kat kat bir alın;
Hani, bin parça olur düşmeye görsün, nazarın!
İri burnundan inip savruluyor çifte duman,
El ayak bağlı, solurken bu kıyılmaz arslan.
Karayel indiredursun tipi,yağmur, kar, kış;
Hoca çıplak yalınız çok senelerden kalmış,
Yanı yırtmaçlı bir entârisi var sırsıklam,
Akıyor dört eteğinden hani bîçâre âdam.
Lâkin aldırdığı yok: Hem sövüyor, hem yürüyor;
Göğsünün kılları donmuş, o ateş püskürüyor!
Oflu "hainlere lâ'net!" dağıtırken bol bol,
Kime benzetti ki, bilmem, beni "berhurdâr ol"
Diyerek okşadı; artık ne kadar hoşlandım,
Bilemezsin... Sıcacık bir aba giydim sandım.
- Bakalım şimdi makâmında görün Kadri Bey'i;
Zorlu vâliydi herif...
- İlme de vardır emeği.
Evet, oğlum, Hoca Mandal'la tutunduk el ele,
Evvelâ Kâzım'ı gördük; bizi hürmetlerle,
Alarak durmadı vâlîye haber gönderdi;
Geliniz, emrini vâlî de serîan verdi.
Kuzum önden, hadi bizler de peşinden daldık.
- Vay İmam, sen yine düştün mü bu kışlarda? Yazık!
Ya Hocam, sen niye ta Yıldız'a çıktın bu sefer?
Otur anlat, bakalım, çünkü fenâ söylediler.
- Kim fenâ söyledi?
- İstanbul'a sormuştuk da...

Oflu tedrîc ile bağdaş kurarak koltukta,
Dedi:
Çoktan beridir vardı benim bir derdim:
Gideyim, zâlimi îkâz edeyim, isterdim.
O, bizim câmi uzaktır, gelemez, mâni' ne?
Giderim ben, diyerek, vardım onun câmi'ine.
Kafes ardında hanımlar gibi saklıydı Hamid,
Koca Şevketli! Hakîkat bunu etmezdim ümid.
Belki kırk elli bin askerle sarılmış Yıldız;
O silâhşöhrler; o al fesli herifler sayısız.
Neye mâl olmada seyret, herifin bir namazı:
Sâde altmış bin adam kaldı namazsız en azı!
Hele tebzîri aşan masrafı, dersen, sonra.
Gördüğüm maskaralık gitti de artık zoruma,
Dedim ki: "Bunca zamandır nedir bu gizlenmek?
Biraz da meydana çıksan da hisbihâl etsek.
Adam mı, cin mi nesin? Yok ne bir gören, ne eden;
Ya çünkü saklanıyorsun bucak bucak bizden.
Değil mi saklanıyorsun, demek ki: Korkudasın;
Ya çünkü korkan adamlar gerek ki saklansın.

Değil mi korkudasın var kabâhatin mutlak!.. "

Bir de baktım, canavarlar pusulardan çıkarak
Koştular, tekmeye kuvvet kimi, dipcikle kimi,
Serdiler her tarafından delinen póstekimi.
- Sonra?..
- Ben hissimi kaybetmişim artık...
- Vah! Vah!
- Sanki bir korkulu rü'yâ idi... Ferdâsı sabah,
Deniz üstü de bulup kendimi şaştım bu işe,
Dedim ki: "Anlatırım ben, Hamid öbür gelişe.
Adam aldıkça Lâzistan kıyısından takalar,
Kurtuluş yok, seni Mandal yine birgün yakalar!"

Kadri Bey hem beni, hem vâizi tatyîb etti;
Aba giydirdi ki bizlerce birer hil'atti.
Sonra birçok paralar verdi...
- Cebinden mi?
-Evet.
Oflu reddetti,ben aldım...
- İyi olmuş...
-Elbet
- İşte gördün ya, Hocam, millet için lâzım olan,
Hoca Mandal'daki îman gibi sağlam îman.
Titretirsin yine dünyâyı, emîn ol, tir tir;
Hele sen Şark'a o îmanda be on sîne getir.
Zübbe vâlîye çatan hangi müderrisse, ona,
Sorarım ben ki: Açık gördüğü bir hak yoluna,
Kellesinden geçecek molla yetiştirmiş mi?
Oturup sâdece, mektepleri tenkîd iş mi?
Kuru lâftan ne çıkar? Tıngır elek, tıngır saç...
Mektebin açsa eğer, medresen ondan daha aç!
Bu da muhtâc, o da yıllarca mugaddî yemeğe.
"Neye boynun bu kadar eğri değmişler, deveye,
A kuzum, hangi yerim doğru, demiş. " Söz de budur.
Sen işin yoksa, filân mesleğe ver pâyeyi, dur.
O filân meslelş evet, bizde filândan yüksek;
Bir bıçak sırtı kadar farkı, fakat ölçersek...
Ben gördün ya, şu ben kaç paralık şâirsem,
Senin ilmin de odur, nâfile uğraşma, Köse'm.

"Bekçi hırsız yakalar bağda, koşar der ki beye,
Bağladım haydudu, zor zar, ayağından direğe.
- Ayağından mı dedin? Kolları meydanda demek!
Ulan, aptal mı nesin? Şimdi çözer...
- Kim çözecek?
- Hele bak? Kendi çözer elleri boştaysa...
Hiç telâş etme!
- Neden!
- Çünkü bizim köylü adam...

- Ne çıkar? Gitti gider...
- Gitmesinin var mı yolu?
Tut ki, ben bilmemişim bağlanacakmış da kolu;
Ayağından ipi gevşetmeyi akletmez o da. "

Biz de bir köylüleriz, yanlamışız bir yurda.
Öyle hiç kendini aldatmaya kalkışmamalı,
Hangimiz, başka metâız? Hepimiz Tırhallı!
Medresen var mı senin? Bence o çoktan yürüdü.
Hadi göster bakayım şimdi de İbnü'r-Rüşd'ü?
İbn-i Sînâ niye yok? Nerde Gazâlî görelim?
Hani Seyyid gibi, Râzî gibi üç beş âlim?
En büyük fâzılınız: Bunların âsârından,
Belki on şerhe bakıp, bir kuru ma'nâ çıkaran,
Yedi yüz yıllık eserlerle bu dînin hâlâ,
İhtiyâcâtını kâbil mi telâfı?Aslâ.
Doğrudan doğruya Kur'an'dan alıp ilhâmı,
Asrın idrâkine söyletmeliyiz İslâm'ı.
Kuru da'vâ ile olmaz bu, fakat ilm ister;
Ben o kudrette adam görmüyorum, sen göster?
Koca ilmiyyeyi aktar da, bul üç tâne fakîh:
Zevk-ı fıkhîsi bütün, fıkri açık rûhu nezîh?
Sayısız hâdise var ortada tatbîk edecek;
Hani bir tane "usûl" âlimi, yâhu, bir tek?
Böyle âvâre düşünceyle yaşanmaz, heyhât,
"Mülteka" fıkhınızın nâmı, usûlün "Mir'ât".
Yaşanır, zannediyorsan, Baba Câfer'liksin,
Nefes ettir, çabucak kendine, olsun bitsin!
Ölüler dîni değil, sen de bilirsin ki bu din,
Diri doğmuş, duracak dipdiri, durdukça zemin.
Niye isrâf edelim bir sürü iknâiyyât?
Hoca, mâdem ki bu din: Dîn-i beşer, dîn-i hayât,
Beşerin hakka refik olmak için vicdânı,
Beşerriyyetle berâber yürümektir şânı.
Yürümez dersen eğer, rûhu gider İslâm'ın;
O yürür, sen yürümezsen, ne olur encâmın?
Oflu'nun ilmi de olsaydı o îmâna göre,
Şimdi baştanbaşa tevhîd ile dolmuştu küre.
O nasıl kalb, o nasıl azm, o nasıl itmînân?..
İşte tevfık-ı İlâhîye yürekten inanan;
İşte "lâ havfe aleyhim" diye Kur'ân-ı Hakîm,
Bu veli zümreyi etmektedir ancak tekrîm.
Hâlik'ın nâ-mütenâhî adı var, en başı: Hak.
Ne büyük şey kul için hakkın elinden tutmak!
Hani, Ashâb-ı Kirâm, ayrılalım, derlerken,
Mutlakâ "Sûre-i ve'l Asr"ı okurmuş, bu neden?
Çünkü meknûn o büyük sûrede esrâr-ı felâh;
Başta îmân-ı hakîkî geliyor, sonra salâh,
Sonra hak sonra sebat. İşte kuzum insanlık.
Dördü birleşti mi yoktur sana hüsrân artık.

Müslüman hakka zahîr olmaya her an mecbûr,
Sarsılır varlığı, göstermeye ba larsa fütûr,
Sarsılır varlığı, göstermeye ba larsa fütûr.
Hele zulmün galeyânında bu mecbûriyyet,
Daha şiddetli olur başkalarından elbet.
Çünkü hak öyle zamanlarda kalır tehlikede,
Çâresizdir onu kurtarmaya bakmak sâde.
Bir adam dursa da bir zâlim imâmın yüzüne,
Adli emretse, bu zâlim de onun hak sözüne,
İnkıyâd eyliyecek yerde tutup kıysa ona,
O mücâhid yazılır ta şühedânın başına.
Hamza'da sonra gelen şanlı şehîd ancak odur.
Hak için can verenin pâyesi elbet bu olur.
Hakkı bir zâlime ihtâr, o ne şâhâne cihâd!
"En büyüktür" dedi Peygamber-i pâkîze-nihâd.
Hak zelîl oldu mu millet de, hükûmet de zelîl.
"Hangi ümmette ki müşkildir edilmek tahsîl,
Âcizin hakkı kavîlerden... O, kuvvetlenemez... "
- Ne güzel söz bu! Şümûlüyle beraber mûcez.
- Ömer'in hutbesi aklında mı bilmem?
- Bilmem...
- "Eyyühe'n-nâs, ederim taptığım Allâh'a kasem,
Yoktur aslâ şu cemâ'atte ki hiçbir âciz,
Benim indimde sizin olmaya en kâdiriniz,
Bir kavînizde olan hakkını kurtarmam için.
Bir kavî kimse de yoktur ki bu ümmette, bilin!
En zaîf olmaya nezdimde, tutup kendinden,
Âcizin hakkını ısrâr ile isterken ben... "

Ömer'in işte, Hocam, çizdiği meslek buydu.
- Lâkin akvâline ef'âli bihakkın uydu.
- Sallanan çünkü kılıçlardı; ne kuyruk ne kavuk!
Öyle bir devr-i şehâmette kolaydır ululuk.
Senin etrâfını alsın ki yığınlarca sefil,
Kimi idmanlı edebsiz, kimi ta'limli rezîl.
Kiminin fıtratı âzâde hayâ kaydından;
Kiminin iffeti ikbâline etten kalkan.
O kumarbaz, bu harâmî, şunu dersen, ayyâş.
Sonra mecmû u müzevvir, mütebasbıs, kallâş...
Bu muhîtin bakalım şimdi içinden çıkabil;
Ne yaparsın? Ömer olsan, yine hâlin müşkil.
Uğramaz doğru adam semtine, lâkin, heyhat,
Gece gündüz seni ıdlâle müvekkel haşerat!
Kulağın hak söze artık ebediyyen hasret;
Kustuğun herze: Ya hikmet, ya büyük bir ni'met!
Yutan olmazsa dedin, öyle mi? Beyhûde merak;
Dalkavuklar onu hazmetmeye candan müştak!
Geyirirsin herifin burnuna, oh, der, ne nefcs!
Aksınrsın, vay efendim, bu ne âheng-i selîs!
Tükürürsün o mülevves yüze "hak tû!" diyerek;

Sıntır: "Sorma, samîmiyyetimiz pek yüksek. "
İçiyorsan, sofu, sarhoş sana herkes sâkî...
"İşretin hurmeti hâlâ mı? O sizler bâkî!"
Irza düşmansan eğer, âileler hep mahrem...
"Ne büyük vahşet esâsen bu selâmlıkla harem!"
Bir muhâlif hava yok dinlediğin aynı sadâ:
"Zât-ı sâmînize millet de, hükûmet de fedâ. "
Menfa'attir seni tehdîd edecek tek mevcûd,
Çünkü çıksan da nebîyim diye, hasmın ma'bûd!

Sofusun farz edelim, şimdi de boy boy tesbîh...
Dalkavuklar bütün insan kesilir, lâ-teşbîh!
Taylâsan, cübbe, kavuk, hırka, hep esbâb-ı riyâ,
Dış yüzünden Ömer'in devri muhîtin gûyâ.
Kimi sâim, kimi kâim, o tavanlar, yerler,
"Kul hüvallâhu ehad" zemzemesinden inler.
Sen bu coşkunluğa istersen inan, hepsi yalan,
"Hüve"nin merci'i artık ne "ehad"dir, ne fılân.
Çünkü mâdem yürüyen sâde senin saltanatın,
Şimdilik heykeli sensin tapılan menfa'atın,
Kanma, hey kukla kıyâfetli adam, hey sersem,
Herifin ağzı "samed'; mi'desi yüzlerce "sanem!"
Sen de bir tekmede buldun mu, nihâyet, yerini,
Ne kılıktaysa gelen, hepsi hüviyyetlerini,
Aynı mâhiyette aktarma ederler çabucak.
Sana her gün sekiz on kerre söverler mutlak.
Hani dillerde gezen nâmın, o hiçten şerefin?
Ne de sağlammış, evet, anlasın aptal halefin:

"Âh efendim, o ne hayvan, o nasıl merkepti"
En hayır-hâhı idik, bizleri hattâ tepti.
Bu hayâ der, bu edeb der, verir evhâma vücud;
Bilmez aptal ki değil hiçbiri zâten mevcud.
Din, vatan, âile, millet, ebediyyet, vicdan,
Sonra haysiyyet-i zâtiyye, şeref, şöhret, şan,
Daha bir hayli hurâfâta herîf olmu esîr.
Sarmısak beynine etmez ki hakâik te'sîr.
Böyle ankâ gibi medlûlü yok esmâya kanar;
Adamın sabn tükenmek değil, esmâsı yanar.
Kız, kadın hepsi haremlerde bütün gün mahbûs,
Şu telâkkîye bakın, en kötü vahşet: Nâmûs!
Herifin sofrada şampanyası hâlâ: Ayran,
Bâri yirminci asırdan sıkıl artık hayvan!
İçelim sıhhat-i sâmînize... Hay hay içeriz!
Biz, efendim, senin uğrunda bu candan geçeriz,
İçelim... Durmıyalım... Âfiyet olsun... Şerefe!.. "
Sonra nevbetle, uzun boylu, söverler selefe.

Halefin farz edelim şimdi öbür mektepten.
Dalkavuklar yeni bir maske takarlar da hemen,

Kuşatırlar yine etrâfını:
"Sübhânallâh!
Bu ne fıtrat, bu ne vicdân-ı meâlî-âgâh!
Zât-ı ulyâları, Hakk'ın bize in âmısınız,
Kimsiniz, söyleyiniz, Hazret-i Mûsâ mısınız?
Hele Fir'avn'ın elinden yakamız kurtuldu;
Hele mahvolmadan evvel sizi millet buldu.
Âh efendim, o herif yok mu, kızıl kâfırdi:
Çünkü bir şey tanımaz, her ne desen münkirdi.
Ne edeb der, ne hayâ der, ne fâzîlet, ne vakar;
Geyirir leş gibi, mu'tâdı değil istiğfar:
Aksınr sonra, fütûr etmiyerek burnumuza...
Yutarız, çare ne, mümkün mü ilişmek domuza?
Savurur balgamı ta alnımızın ortasına,
Tüküıünnüş gibi taşlıktaki tükrük tasına!
Hezeyan, sorsanız, Allah; hezeyan, Peygamber;
Din, vatan, âile, millet gibi yüksek hisler,
Ahmak aldatmak için söylenilir şeylermiş...
Bu hurâfâtı hakîkat diye kim dinlermiş?
Âkil oymuş ki: Hayâtın bütün ezvâkından,
Durmayıp hırsını tatmîne edenniş îman.
Âhiret fıkri yularmış,yakışırmış eşşeğe;
Hiç kanar mıymış adam böyle beyinsizce şeye?
Hele ahlâka sanlmak ne demekmiş hâlâ?
Çekilir miymiş, efendim, gece gündüz bu belâ?
Zevki hakmış adamın, başkası hep bâtılmış...
Çok tuhafmış bunu insanlar için anlamayış!..
Ah, efendim, daha söylenmiyeek işler var...
Çünkü nâmûsa musallattı o azgın canavar.
- İyi amma niye sarmıştınız etrâfını hep?
- Hakk-ı devletleri var, arz edelim neydi sebep:
Tepeden tırnağa her gün donanıp sırsıklam,
Hani, yuttuksa o tükrükleri, faslam faslam,
Vatan uğrunda efendim, vatan uğrunda bütün.
Biz o zilletlere katlanmamış olsaydık dün,
Memleket yoktu bugün yoktu. İyâzen-billâh...
Öyle üç balgam için millete kıymak da günah.
Herif ancak bizi bir parçacık olsun saydı;
Başıboş kalmaya gelmezdi, eğer kalsaydı,
Mülkü satmıştı ya düşmanlara, ondan da geçin,
Yıkmadık âile koymazdı Hudâ hakkı için.
Bulunur pek çok adam cenge koşup can verecek
Harbin en müşkili haysiyyeti kurbân etmek...
Bu fedâiliği bir biz göze aldınnıştık.
Ama Hâlik biliyor, bilmesin isterse balık.
Ey veliyyü'n-niam, artık size bizler köleyiz;
Yalınız emrediniz siz, yalınız emrediniz. "

- Şimdi, oğlum, kızacaksın ya, fakat boş ne desen;
Bu rezâlet beni me'yûs ediyor âtîden.

Hâle baktıkça adam kahroluyor elde değil;
Bizi kim kurtaracak var mı ki bir başka nesil?
- Âsım'ın nesli, Hocam,
- Nerde!
- Hayır, haksızsın!
Gâlibâ oğlana pek fazla bugünler hırsın?
- Âsım'ın nesli... diyorsun. Ne uzun boylu hayâl!
-Âsım'ın nesline münkâd olacak istikbâl.
Sana vicdânımı açtım okudum, dinlesene;
Söyleten başkasıdır, bakma, Hocam, söyleyene.
- Ne kehânet bu?
- Bilirsin ki değil mu'tâdım.
- Güzel amma, ne fazîletleri var evlâdım?
- Ne fazîlet mi? Çocuklar koşuyor, aç çıplak
Cebheden cebheye arslan gibi hiç durmıyarak.
Yine vardır bir ölüm korkusu arslanda bile;
Yüzgöz olmuş bu çocuklar ölümün şahsıyle!
Cebhenin her biri bir kıt'ada, etrâfı deniz;
Kara dersen daha dehşetli: Ne yol var, ne de iz.
Harekâtın görüyorsun ya, Hocam, en kolayı,
Yalın ayak Kafkas'ı tutmak, baş açık Sînâ'yı!
Yapılır zannediyorsan, bakalım, sen de soyun...
Kıt'a kapmak, köşe kapmak değil artık bu oyun.
Şu Boğaz harbi nedir? Var mı ki dünyâda eşi?
En kesîf ordulann yükleniyor dördü beşi,
- Tepeden yol bularak geçmek için Marmara'ya -
Kaç donanmayla sarılmış ufacık bir karaya.
Ne hayâsızca tehaşşüd ki ufuklar kapalı!
Nerde -gösterdiği vahşetle "bu: birAvrupalı"
Dedirir - yırtıcı, his yoksulu, sırtlan kümesi,
Varsa gelmiş, açılıp mahbesi, yâhud kafesi!
Eski Dünyâ, Yeni Dünyâ, bütün akvâm-ı beşer,
Kaynıyor kum gibi, tûfan gibi, mahşer mahşer.
Yedi iklîmi cihânın duruyor karşına da,
Ostralya'yla berâber bakıyorsun: Kanada!
Çehreler başka, lisanlar, deriler rengârenk;
Sâde bir hâdise var ortada: Vahşetler denk.
Kimi Hindû, kimi yamyam, kimi bilmem ne belâ...
Hani, tâ'ûna da züldür bu rezîl istîlâ!
Ah o yirminci asır yok mu o mahlûk-i asîl,
Ne kadar gözdesi mevcûd ise, hakkıyle sefil,
Kustu Mehmedciğin aylarca durup karşısına;
Döktü karnındaki esrârı hayâsızcasına.
Maske yırtılmasa hâlâ bize âfetti o yüz...
Medeniyyet denilen kahbe, hakîkat, yüzsüz.
Sonra mel'undeki tahrîbe müvekkel esbâb,
Öyle müdhiş ki: Eder her biri bir mülkü harâb.

Öteden sâikalar parçalıyor âfâkı;
Beriden zelzeleler kaldırıyor a'mâkı;

Bomba şimşekleri beyninden inip her siperin;
Sönüyor göğsünün üstünde o arslan neferin.
Yerin altında cehennem gibi binlerce lâğam.
Atılan her lâğamın yaktığı; Yüzlerce adam.
Ölüm indirmede gökler, ölü püskürmede yer;
O ne müdhiş tipidi:ş Savnılur enkâz-ı beşer...
Kafa, göz, gövde, bacak, kol, çene, parmak el, ayak
Boşanır sırtlara, vâdilere, sağnak sağnak.
Saçıyor zırha bürünmüş de o namerd eller,
Yıldırım yaylımı tûfanlar, alevden seller.
Veriyor yangını, durmuş da açık sînelere,
Sürü hâlinde gezerken sayısız tayyare.
Top tüfekten daha sık gülle yağan mermîleı:..
Kahraman orduyu seyret ki bu tehdide güler!
Ne çelik tabyalar ister, ne siner hasmından;
Alınır kal'a mı göğsündeki kat kat imân?
Hangi kuvvet onu, hâşâ, edecek kahrına râm?
Çünkü o te'sîs-i İlahî o metîn istihkâm

Sarılır, indirilir mevki'i müstahkemler,
Beşerin azmini tevkîf edemez sun'-i beşer;
Bu göğüslere Hudâ'nın ebedî serhaddî;
"O benim sun'-i bedi'im, onu çiğnetme" dedi.
Âsım'ın nesli... diyordum ya... nesilmiş gerçek:
İşte çiğnetmedi nâmûsunu, çiğnetmiyecek.
Şühedâ gövdesi, bir baksana, dağlar, taşlar...
O, rükû olmasa, dünyâda eğilmez başlar,
Yaralanmış temiz alnından, uzanmış yatıyor,
Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhîd'i...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi.
Sana dar gelmiyecek makberi kimler kazsın?
"Gömelim gel seni târîhe" desem, sığmazsın.
Herc ü merc ettiğin edvâra da yetmez o kitâb...
Seni ancak ebediyyetler eder istîâb.
"Bu, taşındır" diyerek Kâ'be'yi diksem başına;
Rûhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;
Sonra gök kubbeyi alsam da, ridâ namıyle,
Kanayan lâhdine çeksem bütün ecrâmıyle;
Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan,
Yedi kandilli Süreyyâ'yı uzatsam oradan;
Sen bu âvîzenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken, gece mehtâbı getirsem yanına,
Türbedânn gibi tâ fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile âvîzeni lebrîz etsem;
Tüllenen mağribi, akşamlan sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hâtırana.

Sen ki, son ehl-i salîbin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddîn'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm'ı kuşatmış, boğuyorken hüsran,
O demir çenberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla berâber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülsen taşacaksın... Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...
Ey şehîd oğlu şehîd, isteme benden makber,
Sana âgûşunu açmış duruyor Peygamber.
- Bırak Allâh'ı seversen, yine berbâd oldum!
O yanık defteri artık kapa, zîrâ doldum...
Tıkanıp dunnadayım, baksana, nevbet nevbet...
Zâten a'sâbıma hâkim değilim, merhamet et.
- Bakayım şimdi, senin neydi o müşkil derdin,
Ki sabahtan beızdir söylemedin, söylemedin?
- Âsım'ın hâli fenâ: Pek mütehevvir, ama, pek!
Ne nasîhatten alırşey, ne azar dinleyecek.
- Atak oğlandır esâsen... Demek azdırdı işi...
- Bilmem azdırdı mı, lâkin hoşa gitmez gidişi.
- Ramazan vak'ası varmış, o nedir?
- Anlatayım...
O zamandan beri zâten ne suyum var, ne sayım!
- Ne demek?
- Çıkmıyorum, sanki, berâber dışarı.
Bu, zıpır; âlemin evlâdını dersen, haşarı;
Görecek hayli mürüvvet daha var! Ben yapamam...
- Ramaz vak'ası, yâhu! Şunu anlat, be adam!
- Üsküdar'dan geliyorduk, ikimiz: Âsım, ben.
Saat on bir sularındaydı... Vapur beklerken,
Yolcular Bafra'yı tellendirivennez mi sana?
Kaçıver, belli ki çıngar çıkacak durmasana!
Hayır oğlum, nasıl olduysa, apıştım kaldım.
Çocuğun tavrı değişmişti. Dedim: "Bak, Âsım,
Dalaşırsan bu heriflerle üzersin babanı. "
İçlerinden biri, hem şüphesiz, en kaltabanı,
Üç nefes püfliyerek burnuma: "Sen söyle, Hoca!
Niye bağlanmalı hayvan gibi hâlâ oruca?"
Deyivermez mi, tabî'î senin oğlan tokadı,
Herifin yırtılacak ağzına kalkıp yamadı.
Gâlibâ pek canı yokmuş ki yuvarlandı leşi...
Asıl itler gerideymiş, koşarak dördü, beşi,
Ansızın serdiler evlâdımı karşımda yere.
Ben şaşırmış, "aman oğlum!" demişim bir kere.
Hele yâ Rabbi şükür, toplanıp oğlan birden,
Kömür almış deve kalkar gibi doğruldu hemen.
O nasıl cehd idi kurtulmak için anlamalı:
Silkinip attı belinden asılan dört çuvalı!
Dedim: Artık sizi haklar bu zıpır şimdi durun,
Ne ağız kaldı yiğitlerde, hakîkat, ne burun;

Kime indiyse, nüzûl inmişe benzetti onu!
Bu sevimsiz şakanın hayli firaklıydı sonu:
Hani, selhhâne civârında durup seyre bakan,
Karabaşlar görülür.Yüzleri kan, gözleri kan;
Bu çomarlar da o vaz'iyyete gelmişlerdi.
Hepsinin hakkını Allah için oğlan verdi!
Hele bir tânesinin beyni dağılmıştı, eğer,
İşi sulh etmemiş olsaydı gelen dört asker.
-Anlasaydık şu neden sonrakının fazla payı?
- Ya tabancayla hücûm etti uzaktan bu dayı.
Bereket versin o askerlere da'vâ bitti;
Sedyeler geldi, polislerle herifler gitti.
- Sizi haksız çıkaran yoktu ya?
- Olsun mu? Tuhaf!
Af edersin, Hocazâdem, ne kadar saçma bu laf!
Haklı, haksız diye taksîmi kim etmiş ki kabûl?
Bu cihan, baksana, baştan başa: Akil, me'kûl?
Kuvvetin sırtını kimmiş, göreyim, okşamıyan?
Ne zaman altta kalırsan, o zaman derdine yan?
"Beşerin adli masal, hak zıpırındır yalınız;
Dövülen mahkemelerden kovulur, çünkü: Cılız!"
Bizim oğlan bunu virdetmiş, okur her yerde...
- Doğru söz, sonra, tabî'î, efelik var serde!
- Efelik çok güzel amma, sonu çıkmaz bu yolun;
Etme oğlum, şuna bir parça nasîhatte bulun.
Çünkü ben korkuyorum, söylemiş olsam tekrar,
Yüzgöz olduk, edecek mes'ele isyanda karar
- Ne demek! Hiç sana isyan mı edermiş Âsım?
- Bence her mümkünü vaktiyle düşünmek lâzım.
- Hocam, evlâdına benzer bulamazsın arasan,
Görmedim ben bu kadar dörtbaşı ma'mûr insan.
Ne büyük hilkat o Âsım, ne muazzam heykel!
Onu, bir şi'r-i hamâset gibi, ilhâm-ı ezel,
Sana sunduysa, açıp rûhunu teşrîhe çalış...
Gâlibâ oğlanı yanlış görüyorsun, yanlış!
Yalınız göğsünün eb'âdı mı sandın yüksek?
İn de a'mâkına bir bak, ne derinmiş o yürek!
Dalgalandıkça içinden taşan îman denizi,
Dökülen hisleri gör: İncilerin en temizi,
Gövde yalçın kayadan âbide, lâkayd-i ecel;
Sanki hiç duygusu yok... Bir de fakat rûhuna gel;
O ne ifrât ile rikkat! Hani, etsen ta'mîk,
Bir kadın rûhu değildir o kadar belki rakîk.
Sonra, irfânı için söyliyecek söz bulamam;
Oğlanın bildiği, öğrendiği herşey sağlam.
Boynu dehşetli, evet, beyni de lâkin zinde;
Kafa enseyle beraber gidiyor seyrinde.
Çölde ben hayli görüştüm bu sefer Âsım'la;
Hoca, te'mîn ederek söylerim îmanımla:
İğtinâm etmeye baktım çocuğun sohbetini;

Pek yakından tanıdım çünkü husûsiyyetini.
Ne güreştirmediğim kaldı, ne koşturmadığım;
Ne de "her şeyde sıfırsın!" diye coşturmadığım.
Çölün âsûde muhîtinde geçen günlerimiz,
Bana gösterdi tamâmıyle ki: Oğlun eşsiz;
Bî tenahî safahâtıyla ayrı cihan
Bî-tenâhî safahatında da, lâkin, insan..

Hiç unutmam, büyücek bir zafer olmuş da nasib
Asker etmişti güreşlerle yazışlar tertib.
"Hadi Âsım!" dedik, "olmaz" dedi, biz dinlemedik;
Bularak bir de kalın, pırpıta benzer dizlik
Yaralıymış demedik, üç kişi tuttuk soyduk
Çıktı meydanda gezen hasmına bîçâre çocuk.
Neydi oğlandaki endâmın o âhengi fakat!
Belli her uzvu için ayrı çalışmış hilkat.
Ya kemikler ne salâbetli, ya etler ne katı:
Tepeden tırnağa, gûyâ, dolamışlar halatı,
İki üç katlı büküp bir çınarın gövdesine.
Hele taşmış dökülürken o muazzam sîne,
Öyle bâriz adelâtın ebedî dalgalan,
Ki yorar ârızalar seyrine dalmış nazan.
Çok geniş dersen omuzlar, boy o nisbette uzun,
O ne mevzun kafadır, sonra, ne sağlam o boyun!
Ufarak bir kapı sırtın kabaran eb'âdı,
Çarpışıp durmada nâçâr iki müdhiş kanadı.
Enseden ta bele sarkan o derin hat, o yarık,
Arzı umkunda nihan tûl-i mücerred artık!
Bel nisâbında, omuzlar gibi taşkın çatılar,
Adalî baldırının kutru hemen boynu kadar.
İki çam bölmesi kol, kim tutacak kim bükecek?
O bileklerle o ellerse demirden daha pek.
Yaralar başkaca endâmına heybet veriyor,
Bir şehâmetli temâşâ ki vücud ürperiyor.
Vakıâ hasmı da gürbüz delikanlıydı ama,
Âsım'ın savleti kuvvet mi sorar hiç adama?
Silkiyor dut gibi bîçâreyi sağdan, soldan.
Ne o? Çapraz mı? Hemen gir ki senindir meydan.
Ay! Herif sıyrılıyor, hem ne kolaylıkla, bakın!
Aman Asım, bu güreş olmasın uydurma sakın?
Hele anlat şu işin neyse hakîkî rengi?
" Yenemezmiş onu: Bir kerre değilmiş dengi,
Bir de bîçâre adam pek mute'azzım şeymiş,
Kahrolurmuş kederinden tutarak yenseymiş,
Sonra, lâyık mı imiş yerlere sermek şimdi,
Böyle düşmanla bütün gün dövüşen bir yiğidi?"
****
- Anladık, hepsi de a'lâ, diyecek yok... Lâkin,
Şu benim derdime bir çâre bulaydık ilkin.
Ramazan vak'ası her gün, Hocazâdem, hergün,

Hele günler bereketliyse hemen üç beş öğün!
Âdetâ çılgına dönmüş... Bu cünûnun da başı:
Yanarak gömdüğü binlerce şehîd arkadaşı.
Sanırım son yarasından da biraz huylanıyor...
Sonra, ahvâle tahammül mü dedin, gâyet zor,
Ne dolaplar dönüyor, beynini sarsar duysan!
Bence beyhûdedir, oğlum, bu nehirler gibi kan.
O, demin "harb-i umûmî"dediğin maskaralık,
Karagöz'den de beter, kıymeti yok beş paralık.
Perde sıyrıldı, işin kalmadı hiçbir hüneri,
Her bakan sezdi karanlıkta sinen çehreleri.
Yutulur herze mi pîr aşkına mahrûmiyyet?
Çekti yıllarca, fakat, çekmiyor artık millet.
Hele sen gel de "hamiyyet!" diye aptal kandır;
Canı yanmış dedenin son sözü "illâllah "tır.
Ben sefâletten ölürken seni sıkmazsa refah,
Hak erenler buna ummam ki desin: Eyvallah!
Şöyle bir bak: Ne harâb ortalığın manzarası...
Ama hiç deşme sakın, çünkü yürekler yarası.
Hani, insan sesi çağlardı şu vâdîlerde...
Sor ki âfâka, o âlemler, o demler nerde?
Yemyeşil yurda çöken kapkara toprak rengi;
Dindi binlerce hayâtın ezelî âhengi.
Yok civânmda bugün aç yatanın pâyânı;
Her perişan yuva bir âile kabristânı!
Beni öldürmede, oğlum, bu harâb ıssızlık!
Hangi vîrâneyi eşsen kopuyor bin çığlık!
Hasta binlerle, bakan yok; diriler çırçıplak;
Ölüler kaskatı olmuş, hani kim kaldıracak?
Bir taraftan bu fecâyi' kemirirken yurdu,
Bir taraftan da elin bir sürü doymaz kurdu,
Dişliyor na'şını sırtlan gibi bîçârelerin;
Yolu ummam ki bu olsun koşulan son zaferin!
Girdiniz harbe heriflerle "zarûrî!" diyerek;
Bu rezâlet de zarûrî mi, kuzum, bir bilsek?
- Ama sen pek uzun ettin, Hocam, artık sadede!
Bahsimiz nerde senin söylediğin şey nerede?
- İşte, oğlum, çocuğun rûhunu sarsan esbâb;
Muttasıl kıvranıyor, kalbi yıkılış beyni harâb.
Hangi bîçârenin âlâmını etsin ta'dîl;
Kimin imdâdına koşsun? O kadar çok ki sefil!..
Hangi mâtemli evin derdine çıksın ortak?
Bir yığın kül kesilen, baksana, binlerle ocak!
Hangi yardım dilenen aczi tutup kaldırsın?
Hangi mel'un çetenin boynunu ilkin kırsın?
Bizim ev mahkeme; hâkim, bereket versin, acar;
Geceden hükmü verir, gündüzün icrâya koşar!
- Neme lâzım, herifin pek amelî şey bileği!
- Ama hiç sorma bizim çektiğimiz gâileyi:
Akşam olmaz mı, kızın benzi uçuktur mutlak...

Ağabeyim gelmedi hâlâ... diye korkak korkak,
Dikilir karşıma... Lâhavle derim, sabrederim;
Beni kim tesliye etsin ki, ben ondan beterim!
Çullanır beynime yüzlerce mehîb endîşe;
Bütün a'sâbımı sarsar, bakamam hiçbir işe.
Sa'at artık bilemem altı mı, yâhud yedi mi;
Heyecan, geldi mi oğlan; helecan, gelmedi mi.
Çileden çıkmışım akşam, dedim.
"Âsım, bana bak!
Yol yakınken geri dön, nâfile çıkmaz bu sokak.
Koşuyorsun, be çocuk çarpacak alnın duvara;
Dağılır sonra kafan, etme, çekil bir kenara.
Ne demir leblebi meslek bu, Ebû Zer-vâri?
Ömer'in zâbıta me'mûru geleydin bâri!
Sen o meyhâneyi basmakla mükellef miydin?
Ya kumarbazları ma'nâsı nedir tehdîdin?
Toplanıp cünbüş ederken elin evlâdı, gece,
Hangi bir hakla gidip hepsini dövdün delice?
Na'ra atmış diye sarhoşları, tut sen, kovala...
Bâri git bekçi yazıl, aylık alırsın budala!
Niye cebren ayırırsın kocasından kadını?
Komşular, baksana, "kel kâhya"komuşlar adını!
Balık almış, ne olur? Sonra yedirmiş, ne çıkar?
Sanki hiç beslememiş kendisi vaktiyle zağar.
Sana bir şey dememiş, kısmuş otumuş dilini;
Niçin, oğlum, seriyorsun herifin pestilini?.. "

Söyliyen ben değilim şimdi, bizim Âsım Bey:
"Harekâtım sizi bîzâr ediyormuş... Çok şey!
Babacığım, öyle değil, dinlemeyin rast geleni;
Dinleyin suçlu muyum, haklı mıyım, bir de beni.
Herkes aç bekleşiyor kaldırımın sırtında...
Siz gidin, perdelerin hepsini kaldırtın da,
Alenî işret edin âleme göstermek için!
Be adamlar! Azıcık saygı sayın: Gizli için.
Meze tûfanına dalmış, kulaç atmaktasınız;
Yutkunan halka bakın, pencerelerden, sayısız.
Paranız yok ya, şu ben var diyeyim, bol keseden;
Hakkınız nerde sefih olmaya, dünyâ açken?
Hadi yâhû, yetişir... Çok bile içtikleriniz;
Durmak olmaz, dağılın, belki uzaktır yeriniz...
Hani aldırmasalar bâri, "defol git!" dediler...
Dedim: "Artık kime âidse defolmak o gider."
Kollarından tutarak hepsini attım bir bir;
Söyleyin varsa kabâhat, acabâ bende midir?

Gelelim şimdi kumarbazları tehdîde. Evet,
Bütün evlerde ışıksız bunalırken millet,
O kulüpten sırıtan şenliğe insan duramaz:
Yanıyormuş, dediler, haftada bir sandık gaz!

Ben bu isrâfı tabî'î çekemezdim artık;
Taşıdım söylenilen petrolü sandık sandık.
Bir ufak ölçü, dedim... Buldu nihâyet bakkal;
Aldı herkes gazı, gülyağı gibi, miskal miskal!
Ne donanmıştı sokak, doğrusu şehrâyindi!
Sormayın parçalanan zulmeti: Üç gün sindi!
Babacığım, işte kumarbazlara zulmüm bu kadar;
Bir de öksüzler için bin lira aldım zor zar.

Gelelim cünbüşe insâf ediniz vakti midir?
Yâhud insan gibi eğlense herifler ne denir?
Muhtekir kâfılesiymiş, ne edeb var, ne hayâ.
Aç, sefil inliyerek can veredursun dünyâ,
Yine siz dinlemeyin, anlamayın mâtemini,
Sürün artık serilen yurdunuzun son demini!
Sağda yüzlerce ölen, solda hesapsız sürünen,
Karşıdan bunlara gülmek ne demektir alenen?
Durmayın, derdime ortak görünün kalkın da,
Demiş olsam, bilirim, vüs'unüzün fevkında.
Ağlamak çok kişinin zevki değilmiş, lâkin,
Gülmemek herkes için, zannederim, pek mümkin.
Komşulardan sıkılın, pesten atın na'raları;
Büsbütün sustururum sonra, çıkarsam yukarı!
Son sözümdür size... Beyûde fakat, nerde duyan?
Taştı kusmuk gibi her pencereden bin hezeyan.
Pek tabî'î durulmazdı... "
- Dur oğlum, yetişir!
- Lûtfedin,bitmedi...
- Bir dinle de, olmazsa, bitir.
Bana anlat bakayım şimdi: Şu bîçâre ocak,
Zorbalar saltanatından ne zaman kurtulacak?
Hiç bu mantıkla, a dîvâne, hükûmet mi yürür?
Bir cemâ'at ki erenler işi yumrukla görür,
Kafa bitmiş demek artık çekiver kuyruğunu!
Kuvvetin hakkı mıdır enselemek bulduğunu?
Bize, Âsım, ne şunun yumruğu lâzım, ne bunun;
Birinin pençesi ister yalınız: Kânûnun.
Ver bütün kudreti kânûna ki vahdet yürüsün...
Yoksa millet değil ancak dağınık bir sürüsün...
Memleket zâten ayol, baksana: Allak bullak
Sen de hissinle yürürsen batırırsın mutlak.
Ya kuzum, zabtiye rûhuyle hükûmet sürenin,
Yeri altındadır, üstünde değildir kürenin!
- Babacığım öyle değil..
- Dinlemem artık hadi git!

Hocâzadem, sen asıl derdi bizim kızdan işit:
Senin aptal daha bir hayli de çılgın bularak
Bâbıâlî'yi...
-Aman?..

- Basmayı kurmuş...
- Hele bak!
Acabâ kim ki ayartan?.. Ama zannetmem pek..
- Deme, oğlum, bana tekmîlini anlattı Melek.
Kız biraz azmine engel herifin, yoksa fenâ...
Hem basar, hem de asar, çok deli şey, âmennâ!
- Söyle, pek kanlı oyundur, yanılıp oynamasın.
- Beni hiç saydığı yok nâfile... Bir sen varsın,
Bir de hemşîresi var zabtedecek şimdi onu.
Aman oğlum, bana terk etmeyiniz mecnûnu!
- Yok canım, vazgeçer elbette, bu gerçek mi deli?
- Bilemem, korkuyorum kız beni îkâz edeli.
İş o evvelki vakâyi' gibi olsaydı, evet,
Belki bir parça tesellîye bulurdum cür'et.
Lâkin, oğlum, görüyorsun: Kurulan perde yaman;
Hani, baştan başa kan, dış yüzü kan, iç yüzü kan!
Bir damar patlamasın sel götürür memleketi;
Yoksa göstermeye Rabbim o elîm âkıbeti.
- Yine ifrâta kapıldın sanırım...
- Hiç de değil,
Şen şu vaz'iyyete bir baksana: Cidden müşkil.
- Hadi müşkil diyelim, çâresi hiç yok mu ki?
- Var.
- Nedir öyleyse telâşın, heyecânın bu kadar?
- Heyecan yok, yalınız, mes'elenin ihmâli,
Bence pek doğru değildir. Evet, insan hâli,
Ya nihâyet kızı saymaz da bu ma'tûh oğlan,
Yeniden kâmete kalkarsa, ne olmaz o zaman?
Kopacak fitneyi, oğlum, hele bir kerre düşün;
Sanırım ayn-ı hatâdır beni müfrit görüşün.
Hayır ifrâtıma hükmetmene râzı değilim;
Ben de oldukça metînim, hele pek mu'tedilim.
Ne yakın der, ne uzak der, ne soğuk der, ne sıcak
Bu çocuk harbe gider, kaç senedir, zıplıyarak.
Ne zaman "gitme!" dedim? "Koş!" diyerek gönderdim;
Gönderirken de "gider, bir daha gelmez" derdim;
Unutulmuş gibi artık bırakırdım peşini,
Avuturdum, otururur, evde kalan kardeşini.
Hânümanlar çöküyor, zelzele yalnız bana mı?
Ortalık can çekişirken açamam ben yaramı.
Anlamam oğlum için çekmeyi zâten helecan;
Elin evlâdı nedir? Hepsi civan, hepsi de can.
" Parçalanmış senin Âsım" dediler bi'd-defeât,
Babayım, elbet içim parçalanırken, heyhât,
Her zaman sîneye çektim, biliyorsun ya?
- Evet.
- Çünkü gâyetle tabî'îdir o müşkil gayret:
Kaplamış yurdumun âfâkını, mâdem, şühedâ...
Varsın olsun kalanın uğruna Âsım da fedâ.
"Hem gazâ, hem de şehâdet, ne sa'âdet bu!" derim;

Ciğerim yansa da söndürmek için cehd ederim.
Ama "kâtil" deseler oğlumu, yâhud "maktûl"

O zaman işte benim âkıbetim pek meçhûl.
Var mı bir çâre ki dünyâda, gidip baş vurayım?
Hangi hüsrânımı "sen dur!" diyerek susturayım?
Kendi vicdânım olur önce gelir da'vâcı...
Görüyorsun ya: Tecellüdle savulmaz bir acı!
Babanın cânı için merhamet et, evlâdım,
Pek harâbım, bana bir parçacık olsun yardım.
Yalınız sensin elimden tutacak yaş yetmiş...
Ah o vaktiyle ölenler ne de tâli'li imiş!
Rabbimin cilvesi bunlar ya, fakat hayrânım...
Geberip gitmediğim, başka nedir isyânım?
Aman oğlum, "hadi tahsîlini ikmâl ediver"
De de, mecnûnu zaman geçmeden evvel gönder.
Çünkü...
- Dur dur!.. Ne haber? Yoksa misâfır mi, Emin?
-Âsım ağabeyimi getirdim...
- İyi ettin, gelsin.
- Bize gitmek düşüyor şimdi.
- Selâmetle, Hocam...
Hiç merâk etme... Bu akşam kalabilsen?
- Seni çok beridir, gördüğümüz yok Âsım,
Nerdesin? Yerde misin? Gökte misin? Gel, bakalım!
Yalınızsın?
- Yalınız geldim, efendim, bu sefer.
- Getireydin, a canım, şunları...
- Bilseydim eğer...
- Âferin, doğrusu, cevherli çocuklar, belli!
İftihâr etmeli gördükçe bu gürbüz nesli.
- Ben de şükrânımı an etmeliyim şimdi size,
Böyle en sevgili yârânımı takdîrinize.
Amca Bey, gördünüz, Allâh için insan şeyler...
Ama bir türlü ısınmaz, ne sebeptense peder.
-Aklı ermez babanın, sen nene lâzım, bana bak!
- Yeni yazdıklarınız nerde, efendim, okusak?
Aradım kimsede yok...
-Varsa da üç dört eserim,
Zât-ı sâmînizi, hoşnûd edemez zannederim:
Demevî zevkiniz elbet demevî şi'r ister!
- Asabî olsa da râzîyız, efendim, bizler...
Bir mizâc istemiyorsak o da: Lenfâilik;
Çünkü milletler için, doğrusu, gâyet mühlik.
- Edebiyyâtımız Allâh'a emânet desene!
Babanın oğlusun, Âsım, ne kadar olsa yine.
- Pek tarafdârı değildir pederim...
- Sorma, fenâ!

Üdebâ nâmına kim varsa, bilâ-istisnâ,
Hepsinin rûhunu şâd etti bugün...

- Etmeyiniz!
- Dedim: Artık bu kadar sövmeye lâyık değiliz.
Sen de kimsin? deyivermez mi, ne oldum, bilsen?
Bense şâir geçinirdim, hele bir bak şuna sen!
Komşunun hâline gülmek ne fenâ şey!
- Elbet:
Yok ki dünyâda cezâsız kalacak bir hareket.
- Evet, oğlum, yalınız ibret alanlar nerde?

Edebî sohbet olurmuş büyücek bir yerde.
Neden âsârımızın hepsi çelimsiz? derler;
Bu zemîn üstüne herkes iki üç söz söyler.
Bulunur, neyse, nihâyet balığın belkemiği:
Şark'ın üç bin senedir, gün sayarak beklediği,
O muazzam, o yaman şâir-i dâhîyi zaman,
Çıkarıp vermemiş âgûşuna yurdun el'an.
Rûh-i millîmizi tatmîn edemezmiş bir edîb,
Gelmeden sahne-i eyyâma o dâhî-i mehîb.
Geceler hâmile, mâdem, çocuk er geç doğacak.
Ama sen şimdi işin girdiği son safhaya bak:
Hangi saz şâiri, bilmem, bunu almış da haber;
"Neciyim ben?" diye, günlerce tepinmiş ter ter!
Sonra durmuşsa da, hâlâ, dediler, gayzı yaman;
Dut yemiş bülbüle dönmüş, giderek kahrından.

Buna gülmüştüm, evet, gülmiyecektim oğlum,
Çarçabuk adli İlâhî dedi: "Dur şimdi kulum,
Senki, vah vah diyecek yerde, gülersin kah kah;
İşte fi'l, işte cezâ, çek bakalım!" Eyvallah.
Babanın yok mu davuldan beter îkâzı, hanı,
Tıpkı rü'yâdan ayılmışlara benzetti beni!
- Yok efendim, bu kadar şiddeti etmem ya ümîd.
Ma'amâfıh pederin hakkı değildir tenkîd.

- Şimdi Âsım, edebiyyâtı bırak, bir tarafa;
Daha ciddî işimiz var, geçelim başka lâfa.
Gâlibâ söylediğim yoktu? Evet, hiç yoktu:
Mısr'ın en muhteşem üstâdı Muhammed Abdu,
Konuşurken neye dâirse Cemâleddin'le;
Derki tilmîzine Afgan'lı:
"Muhammed, dinle!
İnkılâb istiyorum, başka değil, hem çabucak.
Öne bizler düşüp İslâm'ı da kaldırmazsak,
Nazariyyât ile bir şeyler olur zannetme...
O berâhîni de artık yetişir dinletme!

Çünkü muhtâc-ı tezâhür değil isti'dâdın... "
- "Şüphe yok, hakk-ı semûhîleri var Üstâdın...
Gidelim bir yere, hattâ şu bizim Sûdân'a;
Yeni bir medrese te'sîs edelim urbâna.
Daha üç beş de fazîletli mücâhid bulalım,
Nesli tehzîb ile, i'lâ ile meşgûl olalım.
Çıkarıp gönderelim, hâsılı, Şeyhim, yer yer,
Oradan âlem-i İslâm'a Cemâleddin'ler... "
- "Bu, fakat, yirmi yıl ister ki kolay görmüyorum...
Yirmi günlük işe bak sen!"
- "Kulunuz ma'zûrum. "

Kıssadan hisse çıkarsak mı, ne dersin Âsım!
Anlıyorsun ya, zarar yok daha iyi anlaşalım:
İnkılâb istiyorum ben de, fakat, Abdu gibi...
Yoksa, ellerde kör âlet efeler tertîbi,
Bâbıâlî'leri basmak, adam asmakla değil.
Çek bu işten bütün ihvânını, kendin de çekil.
Gezmeyin ortada, oğlum, sokulun bir sapaya,
Varsa imkânı, yarın avdet edin Avrupa'ya.
- Amca Bey!
- Nâfile Âsım, seni hiç dinlemeyiz...'
Çünkü sen bir kişisin, biz bakalım öyle miyiz?
Ben... baban... sonra Melek... Tutturamazsın ne desen...
Hadi tahsîlini ikmâle tez elden, hadi sen!
Çünkü milletlerin ikbâli için, evlâdım,
Ma'rifet, bir de fazîlet... İki kudret lâzım.
Ma'rifet, ilkin, ahâlîye sa'âdet verecek
Bütün esbâbı taçır; sonra fazîlet gelerek
O birikmiş duran esbâbı alır, memleketin
Hayr-ı i'lâsına tahsîs ile sarf etmek için.
Ma'rifet kudreti olmazsa bir ümmette eğer,
Tek fazîletle teâli edemez, za'fa düşer.
İbtidâîliğe mahsûs olan âvâre sükûn,
Çöker a'sâbına. Artık o da bundan memnûn!
Ma'rifet, farz edelim, var da, fazûlet mefkûd...
Bir felâket ki cemâ'atler için, nâ-mahdûd.
Beşerin rûhunu tesmîm edecek karha budur;
Ne musîbettir o: Tâunlara rahmet okutur!
Bizler, edvâr-ı fazîletleri cidden parlak
Bir büyük milletin evlâdıyız, oğlum, ancak
O fazîlet son üç asrın yürüyen ilmiyle,
Birleşip gitmedi; battıkça da ümmet cehle,
Bünyevî kudreti günden güne meflûc olarak,
Bir düşüş düştü ki: Davransa da, sarsak sarsak.
Garb'ın emriyle yatıp kalkmaya artık mahkûm;
Çünkü hâkim yaşatan Şevket-i fenden mahrûm.
Biz, evet, hasmımızın kudret-i irfânından,
Bînasîbiz de o yüzden bu şerefsiz hüsran.
Sonra, a'sâra süren haybeti çekmekle, bugün,

O fazîlet bile hissiz, hareketsiz, ölgün.
Şimdi, Âsım, bana müfrit de, ne istersen de,
Ma'rifetten de cüdâ, Şark o fazîletten de.
Lâkin ister misin, oğlum, mütesellî olmak:
İctimâî bütün âmillere, kudretlere bak.
Bunların herbirinin kuvveti, mâzîye inen,
Kökü mikdârı olur; çünkü bu âmillerden,
En derin köklüsü en sağlamı, en hâkimidir.
Şimdi, sen bizdeki kudretleri eşsen bir bir,
Göreceksin ki: Bu millette fazîlet en uzun,
En derin köklere yaslanmada; hem sonra onun,
Bir mübârek suyu var, hiç kurumaz: Dîn-i mübîn.
Hâdisât etmesin oğlum, seni aslâ bedbîn....
İki üç balta ayırmaz bizi mâzîmizden.
Ağacın kökleri mâdem ki derindir cidden,
Dalı kopmuş, ne olur? Gövdesi gitmiş ne zarar?
O, bakarsın, yine üstündeki edvârı yarar,
Yükselir, fışkırıp, âfâk-ı perîşânımıza;
Yine bin vâha serer kavrulan îmânımıza.
Vâkıâ ortada yüzlerce mesâvî yüzüyor;
Sen bu kâbûsu bütün şerre değil, hayra da yor.
Çünkü yoktur birinin kalb-i cemâ'atte yeri;
Arasan: Hepsi beş on maskara ferdin hüneri!
Bu cihetten, hani, hiç yılmasın, oğlum, gözünüz;
Sâde Garb'ın, yalınız ilmine dönsün yüzünüz.
O çocuklarla beraber, gece gündüz, didinin;
Giden üç yüz senelik ilmi sık elden edinin.
Fen diyârında sızan nâ-mütenâhî pınarı,
Hem için, hem getirin yurda o nâfi'suları.
Aynı menba'ları ihyâ için artık burada,
Kafanız işlesin, oğlum, kanal olsun arada.

Sen geçenlerde demiştin ki:
" Yazık hâlâ biz,
Dünkü ilmin bile bîgânesiyiz, câhiliyiz.
İşte fıkdânı bu ihmâl edilen ma'rifetin
Nesli bir acze düşünmüş ki, bugün, memleketin,
Bir yığın kuvveti var, hem ne tabî'î de, henüz,
Biz o kuvvetlere eller gibi hâkim değiliz!
Yarının ilmi nedir, halbuki? Gâyet müdhiş:
"Maddenin kudret-i zerriyyesi" uğraştı iş.
O yaman kudrete hâkim olabilsem diyerek
Sarf edip durmada birçok kafa binlerce emek.
Onu bir buldu mu, artık bu zemin: Başka zemin.
Çünkü bir damla kömürden edecekler te'min,
Öyle milyonla değil, nâ-mütenâhî kudret!.. "

İbret al kendi sözünden, aman oğlum, gayret!
Bir yılın var daha zannımca?
- Evet.

- Bak ne kolay!
-Lakin ihvan-ı kiramın?
- Çoğunun altışar ay.
- Hep giderler ya, berâberce?
- Hepsinin mesleği sağlam mı?
- Evet, müsbet ulûm.
- İnkılâbın yolu mâdem ki bu yoldur yalınız,
"Nerdesin hey gidi Berlin?" diyerek yollanınız.
Altı ay, bir sene gayret size eğlence demek...
Siz ki yıllarca neler çekmediniz, hem gülerek!
Hani, bir ömre bedeldir şu geçen her gününüz;
Bir gün evvel gidiniz, bir saat evvel dönünüz.
Şark'ın âgûşu açıktır o zaman işte size;
O zaman varmanın imkânı olur gâyenize;
O zaman dinlerim artık seni, Asım, bol bol...
- Yarın akşam gideriz.
- Öyle mi? Berhurdâr ol.

4.1.2.6 AYRILIK HISSI NASIL GIRDI SIZIN BEYNINIZE?

AYRILIK HİSSİ NASIL GİRDİ SİZİN BEYNİNİZE?

Müslümanlık sizi gayet sıkı, gayet sağlam,
Bağlamak lazım iken, anlamadım, anlıyamam,

Ayrılık hissi nasıl girdi sizin beyninize?
Fikr-i kavmıyyeti şeytan mı sokan zihninize?

Birbirinden muteferrik bu kadar akvamı,
Aynı milliyetin altında tutan islam'ı,

Temelinden yıkacak zelzele, kavmiyettir.
Bunu bir lahza unutmak ebedi haybettir...

Arnavutlukla, Araplıkla bu millet yürümez..
Son siyasetse bu! Hiç böyle siyaset yürümez!

Sizi bir aile efradı yaratmış Yaradan;
Kaldırın ayrılık esbabını artık aradan.

Siz bu davada iken yoksa, iyazen-billah,
Ecnebiler olacak sahibi mülkün nagah.

Diye dursun atalar: 'Kal'a içinden alınır.'
Yok ki hiç bir kişiden... Millet-i merhume sağır!

Bir değil mahvedilen devlet-i islamiyye...
Girdiler aynı siyasetle bütün makbereye.

Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurdukca yürekler, onu top sindiremez.

Bırakın eski hükümetleri meydandakiler
Yetişir, şöyle bakıp ibret alan varsa eğer.

İşte Fas, işte Tunus, işte Cezayir, gitti!
İşte Irak'ı da taksim ediyorlar şimdi.

4.1.2.7 AZMINE SARIL

AZMİNE SARIL

Ye's öyle bir bataktır ki,
Düşersen boğulursun
Azmine sarıl sımsıkı
Bak ne olursun

4.1.2.8 AZIM

Sa'dî, o bizim Şark'ımızın rûh-i kemâli,
Bir ders-i hakîkat veriyor, işte meâli:

"Vaktiyle beş on kâfile sahrâya düzüldük;
Gündüz yürüdük hep, gece bir menzile geldik.
Çok geçmedi, baktım, bir adam hâsir ü hâib
Koşmakta... Meğer eylemiş evlâdını gâib.
Bîçâre gidip haymelerin hepsine sormuş;
Bir taş bile görmüşse, hemen oğluna yormuş.
Avâre peder, nerde bulursun onu! derken...
Gördüm ki ciğer pâresinin tutmuş elinden,
Lebrîz-i meserret geliyor bizlere doğru,
Taşmış da gözünden akıyor şimdi sürûru!

Yaklaştı şütürbâna nihayet, dedi yekten:
"Evlâdımı buldum... Nasıl amma? Onu bilsen...
Karşımda ne görsem, o! dedim geçmedim aslâ.
Aldatsa da tahmînimi binlerce heyûlâ,
Azmimde fütûr eylemedim, ye'si bıraktım...
Mâdâm ki dünyâdadır elbet bulacaktım...
Kumlarda yüzüp, zulmetin a'mâkına daldım;
Hep rûh kesildim... Ne boğuldum, ne bunaldım.
Tevfık-i İlâhî edip en sonra inâyet,
Gördüm gözümün nûrunu karşımda nihâyet. "

İm'ân ile baksak oluyor işte nümâyan,
Sa'dî bize göstermede bir meslek-i irfan:
Bir gâye-i maksûda şitâb eyleyen âdem,
Tutmuşsa bidâyette eğer azmini muhkem,
Er geç bulacak sa'y ile dil-hâhını elbet.
Zîrâ bu şu'un-zâr-ı tecellîde, hakîkat,
Tevfik, taharrîye, taharrî ona âşık;
Azmin de emel lâzımıdır, gayr-ı müfârık.
Olsun da emel azm ü taharrîye mukârin;
Tevfik zuhûr eylemesin sonra... Ne mümkin!
Ba'zen iki üç haybet olur rehzen-i ümmîd...
İnsan o zaman etmelidir azmini-teşdîd.
Ye'sin sonu yoktur, ona bir kerre düşersen
Hüsrâna düşersin; Çıkamazsın ebediyyen!
Mahkûm olarak ye'se şu bîçâre peder de,
Evlâdını şâyed o karanlık gecelerde,
Vaz geçmiş olaydı aramaktan, ne bulurdu?
Elbet biri candan, biri cânandan olurdu.

4.1.2.9 AZIMDEN SONRA TEVEKKÜL

AZİMDEN SONRA TEVEKKÜL
"Bir kerre de azmettin mi, artık Allah'a dayan..."
-"Allah'a dayanmak mı? Asırlarca dayandık!
Düşdükse bu hüsrâna, onun nârına yandık!
Yetmez mi çocukluktaki efsâneye hürmet?
Dersen ki: Ufuklarda bir aydınlık uyansın;
Mâzîyi ateş vermeli, baştan başa yansın!
Şaşkınlık olur köhne telâkkîleri ihyâ;
Şeydâ-yı terakkî, koşuyor, baksana dünyâ.
Elverdi masal dinlediğim bunca zamandır;
Ben kanmıyorum, git de sen aptalları kandır!"

-Allah'a değil, taptığın evhâma dayandın;
Yandınsa eğer, hakk-ı sarîhindi ki yandın...
Meflûc ederek azmini bir felc-i irâdî,
Yattın, kötürümler gibi, yattın mütemâdî!
Mâdem ki didinmez, edemez, uğraşamazsın;
İksîr-i bekâ içsen, emîn ol, yaşamazsın.
Mevcûd ise bir hakk-ı hayat ortada, şâyed,
Mutlak değil elbette, vazîfeyle mukayyed.
Takyîd-i İlâhî ki: Bilâ-kayd ona münkâd,
Kalbinde cihanlar darabân eyliyen eb'âd.
Lâ-kayd olamazdın, biraz insâfın olaydı,
Duydukça bütün sîne-i hilkatten o kaydı.

"Allah'a dayandım!" diye sen çıkma yataktan...
Ma'nâ yı tevekkül bu mudur? Hey gidi nâdan!
Ecdâdını, zannetme, asırlarca uyurdu;
Nerden bulacaktın o zaman eldeki yurdu?
Üç kıt'ada, yer yer, kanayan izleri şâhid:
Dinlenmedi birgün o büyük nesl-i mücâhid.
Âlemde "tevekkül" demek olsaydı "atâlet';
Mîrâs-ı diyânetle yaşar mıydı bu millet?
Çoktan kürenin meş'al-i tevhîdi sönerdi;
Kur'an duramaz, nezd-i İlâhîye dönerdi.

"Dünya koşuyor" söz mü? Berâber koşacaktın;
Heyhât, bütün azmi sen arkanda bıraktın!
Mâdem ki uyandın o medîd uykularından,
Bir parçacık olsun, hadi, hiç yoksa, kımıldan.
Ensendekiler "leş" diye çiğner seni sonra;
Ba'sin de kalır ta gelecek nefha-i Sûr'a!
Çiğner ya, tabî'î, ne düşünsün de bıraksın?
Bir parça kımıldan, diyorum, mahvolacaksın!
Dünya koşuyorken yolun sütünde yatılmaz;
Davranmıyacak kimse bu meydana atılmaz.
Müstakbeli bul, sen de koşanlarla bir ol da.
Maziyi, fakat yıkmaya kalkma bu yolda.

Ahlafa döner; korkarım, eslafa hücumu:
Mazisi yıkık milletin atisi olur mu?

Ey yolcu, uyan! Yoksa çıkarsın ki sabaha:
Bir kupkuru çöl var; ne ışık var, ne de vaha!

4.1.2.10 BAYRAM

Âfâk bütün hande, cihan başka cihandır;

Bayram ne kadar hoş, ne şetâretli zamandır!

Bayramda güler çehre-i ma'sûm-i sabâvet,

Ümmîd çocuk sûret-i sâfında iyandır

Her cebhede bir nûr-i mücerred lemeânda;

Her dîdede bir rûh demâ-dem cevelândır.

Âlâm-ı hayâtın iki kat büktüğü ecsâd

Feyzindeki te'sîr ile âsûde revandır.

Ferdâ yı sükûn perveridir sâl-i cidâlin,

Nevmîd düşen kalbe ümîd-âver-i candır.

Heycâ yı maîşetteki feryâd-ı mehîbin

Dünyâda biraz dindiği an varsa bu andır.

Subhunda bahârın şu sabâhat bulunur mu?

Bak çehre-i gabrâya: Nasıl şen, ne civandır!

Her sînede bir kalb-i meserret darabanda,

Her kalbde bir âlem-i eşvâk nihandır.

Raksân oluyor cünbüş-i dûşiyle anâsır,

Gûya ki bütün sadr-ı zemin pür-galeyandır.

Eşbahı da cûşân ediyor feyz-i mübîni,

Yâ Rab bu nasıl rûh-i avâlim-sereyandır!

Bayramda gelir yâ da ne hoş hâtıralar ki:

Bin ömre verilmez, o kadar kadri girandır,

Iydin bana dâim görünür levh-i kerîmi:

Mâzî-i tufûliyyetimin yâd-ı besîmi.

Birinci gün hava bir parça nâ-müsâiddi;

İkinci gün açılıp, sonra pek güzel gitti.

Dedim ki: "Fâtih'e çıksam yavaşça, bir yanda
Durup o âlemi seyreylesem de meydanda,
Ziyâret etsem ehibbâyı sonradan... Hoş olur.
Bütün gün evde oturmak ne olsa pek boştur. "
Bu arzû-yi tenezzüh gelince, artık ben
Durur muyum? Ne gezer! Fırladım hemen evden.

Gelin de bayramı Fâtih'te seyredin, zîrâ
Hayâle, hâtıra sığmaz o herc ü merc-i safâ,
Kucakta gezdirilen bir karış çocuklardan
Tutun da, tâ dedemiz demlerinden arta kalan,
Asırlar ölçüsü boy boy asâlı nesle kadar,
Büyük küçük bütün efrâd-ı belde, hepsi de var!
Adım başında kurulmuş beşik salıncaklar,
İçinde darbuka, deflerle zilli şakşaklar:
Biraz gidin: Kocaman bir çadır... Önünde bütün,
Çoluk çocuk birer onluk verip de girmek için
Nöbetle bekleşiyorlar. Acep içinde ne var?
"Caponya'dan gelen, insan suratlı bir canavar!"
Geçin: Sırayla çadırlar. Önünde her birinin
Diyor: "Kuzum, girecek varsa, durmasın girsin. "
Bağırmadan sesi bitmiş ayaklı bir i'lân.
“Alın gözüm, buna derler... " sadâsı her yandan.
Alettirikçilerin keyfi pek yolunda hele:
Gelen yapışmada bir mutlaka o saplı tele.
Terâzilerden adam eksik olmuyor; birisi
İnince binmede artık onun da hemşerisi:
“Hak okka çünkü bu kantar... Firenk icâdı gıram
Değil! Diremleri dört yüz, hesapta şaşmaz adam. "
-Muhallebim ne de kaymak!
-Şifâlıdır ma'cun!

Simid mi istedin ağa?

-Yokmuş onluğum, dursun.

O başta: Kuskunu kopmuş eyerli düldüller,

Bu başta: Paldımı düşmüş semerli bülbüller!

Baloncular, hacıyatmazcılar, fırıldaklar,

Horoz şekerleri, civ civ öten oyuncaklar;

Sağında atlıkarınca, solunda tahtırevan;

Önünde bir sürü çekçek, tepende çiftekolan.

Öbek öbek yere çökmüş kömür çeken develer...

Ferâğ-ı bâl ile birden geviş getirmedeler.

Koşan, gezen, oturan, mâniler düzüp çağıran,

Davullu zurnalı "dans!" eyleyen, coşup bağıran

Bu kâinât-ı sürûrun içinde gezdikçe,

Çocukların tarafındaydı en çok eğlence.

Güzelce süslenerek dest-i nâz-ı mâderle;

Birer çiçek gibi nevvâr olan bebeklerle

Gelirdi safa-i mevvâc-ı ıyde başka hayat...

Bütün sürûr ü şetâretti gördüğüm harekât!

Onar parayla biraz sallanırdılar... Derken,

Dururdu "Yandı!" sadâsıyle türküler birden.

-Ayol, demin daha yanmıştı â! Herif sen de...

-Peki kızım, azıcık fazla sallarım ben de.

"Deniz dalgasız olmaz

Gönül sevdasız olmaz,

Yâri güzel olanın

Başı belâsız olmaz!

Haydindi mini mini mâşallah

Kavuşuruz inşallah... "

Fakat bu levha-i handâna karşı, pek yaşlı

Bir ihtiyar kadının koltuğunda, gür kaşlı,
Uzunca saçlı güzel bir kız ağlayıp duruyor.
Gelen geçen, bu niçin ağlıyor? diyor, soruyor.
-Yetim ayol... Bana evlâd belâsıdır bu acı.
Çocuk değil mi? "Salıncak!" diyor...

Kuzum, biraz bu da binsin... Ne var sevâbına say...
Yetim sevindirenin ömrü çok olur...

Hemen o kız da salıncakçının mürüvvetine,
Katıldı ağlamayan kızların ,şetâretine.

4.1.2.11 BAYRAM

BAYRAM

Gelin de bayramı Fatih'te seyredin, zira
Hayale, hatıra sığmaz o herc ü merc-i safa,
Kucakta gezdirilen bir karış çocuklardan
Tutun da, ta dedemiz demlerinden arta kalan,
Asırlar ölçüsü boy boy asali nesle kadar,
Büyük küçük bütün efrad-i belde, hepsi de var!
Adım başında kurulmuş beşik salıncaklar,
İçinde darbuka, teflerle zilli şakşaklar,
Biraz gidin; Kocaman bir çadır... önünde bütün,
Çoluk çocuk birer onluk verip de girmek için
Nöbetle bekleşiyorlar; acep içinde ne var?
"Caponya'dan gelen insan suratlı bir canavar!"
Geçin: sırayla çadırlar, önünde her birinin.
Diyor: "Kuzum, girecek varsa durmasın girsin."
Bağırmadan sesi bitmiş ayaklı bir ilan,
"Alın gözüm buna derler..." sedası her yandan.
Alettirikçilerin keyfi pek yolunda hele:
Gelen yapışmada bir, mutlaka o saplı tele,
Terazilerden adam eksik olmuyor; birisi
İnince binmede artık onun da hemşerisi:
"Hak okka çünki bu kantar... Frenk icadı gıram
Değil! Diremleri dörtyüz, hesapta şaşmaz adam."

"Muhallebim ne de kaymak!
"Şifalıdır macun!"
"Simit mi istedin ağa!" "Yokmuş onluğun, dursun."
O başta: Kuşkunu kopmuş eğerli düldüller
Bu başta: Paldimi düşmüş semerli bülbüller
Baloncular, hacıyatmazlar, fırıldaklar,
Horoz şekerleri, civ civ öten oyuncaklar;
Sağında atlıkarınca, solunda tahtırevan
Önünde bir sürü çekçek, tepende çifte kolan
Öbek öbek yere çökmüş kömür çeken develer...
Ferag-ı bal ile birden geviş getirmedeler,
Koşan, gezen, oturan, maniler düzüp çağıran.
Davullu zurnalı "dans" eyliyen, coşup bağıran,
Bu kainat-i sürurun içinde gezdikçe,
Çocukların tarafındaydı en çok eğlence,
Güzelce süslenerek dest-i naz-ı maderle,
Birer çiçek gibi nevvar olan bebeklerle
Gelirdi safha-i mevvac-i iyde başka hayat...
Bütün sürur u setaretti gördüğüm harekat,
Onar parayla biraz sallandırdılar... derken,
Dururdu "Yandı!" sadasıyle türküler birden,
- Ayol, demin daha yanmıştı a! Herif sen de,
- Peki kızım, azıcık fazla sallarım ben de.

"Deniz dalgasız olmaz
Gönül sevdasız olmaz
Yari güzel olanın
Başı belasız olmaz!
Haydindi mini mini maşallah
Kavuşuruz inşallah..."

Fakat bu levha-i handana karşı, pek yaşlı,
Bir ihtiyar kadının koltuğunda gür kaşlı,
Uzunca saçlı güzel bir kız ağlayıp duruyor.
Gelen geçen "Bu niçin ağlıyor?" deyip soruyor.
- Yetim ayol... Bana evlat belasıdır bu acı
Çocuk değil mi, 'salıncak' diyor...
- Salıncakçı!
Kuzum, biraz da bu binsin... Ne var sevabına say...
Yetim sevindirenin ömrü çok olur...
- Hay hay!
Hemen o kız da salıncakçının mürüvvetine
Katıldı ağlamıyan kızların setaretine.

4.1.2.12 BEBEK yâhud HAKK I KARÂR

BEBEK yâhud HAKK I KARÂR

Bizim Cemîle Ferîde'yle bir sabah gelerek,
"Unutma beybaba, akşam birer hotozlu bebek,
Getir, kuzum... " dediler. Ben de kızların keyfi
Kırılmasın diye reddetmedim şu teklîfi.
Kiraz dudaklı, üzüm gözlü, inci dişli, iki
Edâlı yosma getirdim. Aman o akşamki,
Sevinme hâlini bir görmeliydi yavruların!
Durup oturmadılar hiç, dedim: "Yatın da yarın,
Bütün gün oynayınız... "Nerde! Kim yatar? O gece,
-Yemekte sızmaya me'lûf olan - Ferîde'me
Kabûl olunmıyacak söz olursa, yatmaktı.
Yatar mı hiç? O nasıl hisli bir yumurcaktı.
Ferîde'nin yaşı beş yok; Cemîle'ninki yedi;
Şu var ki, abla hanım pek hanım tavırlı idi.
Büyük kız oynadı bir parça, sonradan yattı;
Küçük sabâha kadar hep bebeğini hoplattı.
Ne ninniden alıyormuş, ne öyle hoppaladan...
"Işıl ışıl bakıyor â! bebek değil, afacan!"
Sabaha karşı tükenmiş mecâli yavrucuğun:
Mışıl mışıl uyuyor... Değmeyin aman uyusun.

Benim bulunmadığım birzamanda kız uyanır;
Bebeği uyutmak için evde üç saat kapanır
Aman da pek yaramaz, uyku sıçramış başına.
Bakın beşik de getirdim, bakın yatar mı şuna?
Yatar mısın seni maymun? Kapar mısın gözünü?
Acık da dinlesen olmaz mı annenin sözünü?

Kapandı işte gözün... Oh, şimdi artık yat!

Bebek ne yaptı bilinmez ki, sonradan, pat pat,

Dayak sadâları akseylemiş öbür odaya,

Güzel güzel uyumuş olsa kız da dövmez ya.

****

Gelince akşama, baktım, Feride pek düşkün.

Durur mu, ablası? Ben sormadan atıldı:

-Bugün

Ne yaptı, beybaba, bilsen... Zavallıcık bebeğe?

-Ne yaptı?

-Dövdü bir âlâ, sonunda kırdı.

- Niye?

-Bilir miyim, ona sor... Kız, getir bebeğni hadi!

Ferîde kaçtı yanımdan, getirmek istemedi.

Çiçek çıkarmışa dönmüş, getirdiler ki, yüzü;

Birer kafes gibi kalmış o kuş bakışlı gözü.

Başında saçtan eser yok, ayak topal, kollar

Omuzdan oynamıyor, kim bilir, ne illeti var?

O kanlı canlı bebek şimdi işte bir kötürüm..

- Bu ölmüş artık ayol, göm, götür de, hem ne ölüm.

****

Ferîde kaldı bebeksiz, Cemîle'ninki fakat

Güzel güzel duruyor olmuyor ne kör, ne sakat.

Günün birinde berâberce oynuyorlarken,

Alıp Ferîde hazin bir niyâz tavrı hemen

-Bebeğni ver, acıcık oynayım, kuzum abla...

Demez mi? Kız ne diyor?.. Galibâ:

-İnâyet ola!

Verir miyim sana ben hiç bebeğmi, yağma mı var?

-Hasislik etme kızım, ver!

-Alırsa sonra kırar:

-Nasıl kırar a canım? Etme oynasın, veriver!

-Olur mu beybaba?

- Elbet olur:

- Kırarsa eğer?

- Yann sabah sana ben başka bir bebek alırım.

Bizim müdâhaleden sonra, "Oyna al bakalım!.. "

Deyip Feride'ye kerhen uzattı kız bebeği.

Ferîde'nin yüzü gülmüştü, baktım, iyden iyi.

Sevindi, oynadı, lâkin bu müsteâr sürûr

Süreksiz oldu...

- Ver artık!

-Acık, daha, ne olur!..

- Bakındı beybaba?

- Kız, ver de sonradan yine al,

Mal olmaz insana, âdet değil, emânet mal.

Tekerrür etti birazdan şu yolda aynı niyâz:

-Bebeğni ver yine olmaz mı? Oynayım.

-Olmaz!...

Ben iltimâsı dirîğ etmedim ikinci sefer:

-Çok oldu beybaba, ya! Sonra her zaman ister!

-Demin de aldı, hemen verdi, içlenir, yapma!

Sen ablasın ne kadar olsa...

-Başka vermem ama,

Çabuk verirsen eğer al da oyna kız, haydi..

Ferîde'nin bu sefer keyfı pek yolundaydı.

Epeyce dandiniler yaptı, hayli hoplattı;

Bebek kolunda, hasırlarda bir zaman yattı.

Fakat ne çâre! Gelip çattı vakt-i istirdâd,

Kızın nazarları beyhûde etti istimdâd.

Cemîle istedi ısrâr edip emânetini,

Çocuk da verdi, fakat görmeliydi, hiddetini!
Büyük kızın eziyordu gurûr-i ma'sûmu,
Bebek elinde gezerken, şu tıfl-ı mahrûmu.
Ağırgelir ona elbette karşıdan bakmak.
Sokuldu bak yine, hiç şüphe yok ki: Yalvaracak,
"Bebeğni ver" diye, lâkin ben eylemem ibrâm.
Hayır, değil bu edâ, bir edâ-yı istirhâm:
"Bebeğmi ver!" demesin mi üçüncüsünde kıza.
Meğer hukuk da bilirmiş bakın şu saygısıza!..

4.1.2.13 BERLIN HÂTIRALARI

Binbaşı Ömer Lûtfi Bey kardeşimize
"Biraz da kahveye çıksak... " demişti arkadaçım.
O doğıu söylemiş amma ben eğri anlamıçım:
Mahalle kahvesi nerden de geçti zihnimden?
Bakılsa geçmemeliymiş... Bilir miyim onu ben?
Mahalle kahvesi... Berlin... Münâsebet mi dedin!
Fakat ricâ ederim, dinleyin, inâyet edin;
Fakîriniz en açık bir söz olsa, mecbûrum,
Kafamda bulduğum eşyâyı aktarır dururum.
Onun bir örneği geçmişse âkıbet elime.
Derim ki: "Ha! Bu demekmiş o duyduğum kelime."
Otel denildi mi bilfarz, o mu'teber kâmus
Ne söylüyor bakarım bir: Evet, lügat me'nûs;
Kütükte mahlâsı han, sinni lâ-akal yetmiş!
Zavallı âhir-i ömründe irtidâd etmiş;
Şu var ki mi'desi ilhâdı etmemiş temsîl!
Ne müslüman, ne frenk, öyle bir vücûd-i sefil.
Yıkanma yok tuvalet yok! Yazın belinde çamur;
Eteklerinden inerken kabuk tutar yağmur!
Değil mi uçkuru sarkan bunakların bir eşi?
Bakındı cumbaya: Bîzâr eder durur güneşi,
O nemli yorganı sallandırıp da pencereden!
Yatak takımları şâyân-ı merhamet cidden:
Kadîfe hâline geçmiş patiskadan yastık...
Ne istihâle geçinniş hesâb edin artık!
Benek benek yayılıp kehle intıbâ'âtı,
Benekli basmaya dönmüş o çarşafın suratı!
Kırık surâhide bekler yosunlu bir mâyi ;
Ki derd-i cû'a gelir üç yemek kadar nâfi'.
Bir ekmeğin yeri dolmazmış olmadan iki su;
Bunun beş ekmek olur belki bir kadeh dolusu.

Şimendüfer deyiniz... Buldun işte örneğini:
Üşenmeden çevirip nâzenin tekerliğini,
-Yakınsa bindiğiniz noktadan eğer kasaba -
Kader müsâ'ade ettikçe işleyen araba.
Samatya lordu müfettiş; Tatavla kontu müdîr,
Zavallı milletin efrâdı orta yerde esîr!
"Bilet mahalli" midir ismi pek de bilmiyorum,
Basık tavanlı, rutûbetli, isli bir bodrum,
Ayakta esneyen âvâre yolcularla dolu.
Biletçi nerde mi? Kumpanyanın o nazlı kulu
Verâ yi perdeden etmez ki halka doğru nigâh...
Ne var telâş edecek? Beklesin ibâdullâh!..
Açıldı perde nihâyet, şu var ki cendereye
Kısılmak istemiyorsan sokulma pencereye!
İtiş kakış olağan şey, dövüş sövüş de caba!
-Biletçi, mösyö, tren kaçta kalkacak acaba?
Ayağmı ezdin adam... Patlıyor musun ne zorun?
-Vurursam ağzına!..
-Yâhu! Güültünüz ne? Durun!
-Yavaş be!
-Cüş be! Gözün kör mü?
-Pardon!
-İllâllah!
Nasıl ki çıktı şu “pardon” eşeklik oldu mubah!
-Ne lâftır ettiği Allahça söyleyin yakışır?
-Uzatma!
-Tut ki uzattım?..
-Herif de amma hışır!
-Suç öldürende değildir ki derseler...
-Hele bak!
-Nedir ki bir de ki baktım?
-Susun belâ çıkacak!
-Ufaklık olmalı!
-Yok mösyö!
-Yoksa git! Bozdur!
-Dikilme nâfile, sinyör ne derse kanundur!
-Tren kaçar a kuzum...
-Haydi! Dinlemez ben lâf!
-Tren kaçar diyorum, dinlemem diyor. Ne tuhaf!
-Kızarsa ağzı bozuktur fenâ bi şey söyler
Bozarlar onluğu verdin mi. Koş da bozduruver!
Tütüncü "on para az!" deı:.. Musîbetin büyüğü:
Herif simitçi ararken tren çalar düdüğü!..

Sokak deyin meselâ... Şimdi baktığım lügate
Mürâca'at yine lâzım mı? Lâzım elbette.
Evet, o bir helezondur ki kutru altı karış;
Ya tûlü? Bilmiyorum, her ne söylesem yanlış.

Muvaffak olmanın imkânı yok ki, tahmîne:
Biraz gidip dalıyor haydi evlerin birine!
Zamâne şi'rine benzer zemîn-i tertîbi:
Zalâm içinde mebâdîsi, müntehâsı gibi.
Peki! Ne yapmalı çarpılmak istemezsen eğer?
Tekin değil mi nedir, pek acâibimsi bu yer?
Dilinde Besmele olsun, elinde Sûre-i Nûr,
Kesende sâde mühür... Kimse çarpamaz... Destûr!
Birinci hatve selâmet... İkinci hatve tamam...
Üçüncü hatveyi lâkin düşünmeden atamam...
Ne var mı?Ağzını açmış ki bir yaman uçurum,
Dalarsa "cub!" diye insan, çıkar mı bilmiyorum!
Uzak dolaş! İyi, lâkin, alındı bir tümsek
Ne atlayanda kalır diz, ne tırmananda bilek!
Kenarca gitmeli öyleyse... İhtimâli mi var?
Sağında; Ağrısı tutmuş, çıkık kannlı duvar,
Solunda: Lâstiğe sâhip çıkan sakızlı çamur!
Dunındu çâreyi buldum... Evet, olur mu olur:
Şu künbedin üzerinden beş altı taş sökerim,
Bataksa al, bu da batmaz, deyip deyip ekerim.
Demek; Hazîne-i Evkâf'a bir metin köprü
Binâsı terkedeceksin... Uzatma, haydi yürü!
Vasiyyetim size: Ey zıplayıp geçen ahlâf,
Sakın Şu künbed-i feyyazı etmeyin isrâf,
Günün birinde bataklık aşarsa köprümden,
Emîn olun size lâzımdır öyle bir ma'den.

Otel meğer o değilmiş, şimendüfer de kezâ...
Sokak mı benziyen az çok? Aman canım, hâşâ!
Meğer oteller olurmuş saray kadar ma'mûr:
Adam girer de yaşarmış içinde, mest-i huzûr:
Beş altı yüz odanın her birinde pufla yatak...
Nasîb olursa eğer, hiç düşünme yatmana bak!
Sokakta kar yağa dursun, odanda fasl-ı bahâr,
Dışarda leyle-i yeldâ, içerde nısf ı nehâr!
Hıyât-ı nûrunu temdîd edip her âvîze,
Fezâda nescediyor bir sabâh-ı pâkîze,
Havâyı kızdırarak hissolunmıyan bir ocak;
Ilık ılık geziyor, her tarafta aynı sıcak.
Güiül gürûl akıyor çeşmeler, temiz mi temiz;
Soğuk da isteseniz var, sıcak da isteseniz.
Gıcır gıcır ötüyor ortalık titizlikten,
Sanırsınız ki zemîninde olmamış gezinen.
Ne kehle var o mübârek döşekte hiç, ne pire;
Kaşınma hissi muattal bu i'tibâra göre!..
Unuttum ismini... Bir sırnaçık böcek vardı...
Çıkar duvarlara, yastık budur, der atlardı.
Ezince bir koku peydâ olurdu çokça iti...

Bilirsiniz a canım... Neydi? Neydi? Tahtabiti!
O hemşerim, sanınm, çoktan inmemiş buraya,
Bucak bucak aradım, olsa rast gelirdim ya!

Şimendüfer de meğer başka türlü birşeymiş:
Hemen binip uçuyormuş... Aman bayıldığım iç!
Mesâfe kaydı, mekân kaydı bilmiyor insan;
Dakîkanın boyu: Sâ'at. Ne ihtisâr-ı zaman!
Evet, kucaklıyor eb'âdı berk olup nâgâh,
Harîtanın üzerinden nasıl geçerse nigâh!
Şehirlerin yapışık sanki hepsi birbirine:
Tutup da pencereden fırlatılsa bir iğne,
Düşer, ya "tık" diye her halde mevkıfın damına,
Ya şehrin ismi olan levhanın gelir camına!
Düdük sadâsına hasret kalır işitmezsin...
Bizimki durduğu yerden öter durur, miskin!
Kavurma zenbili yüklenmek i'tiyâdı da yok...
Nedir kâğıttaki, peynir mi?Açma koynuna sok...
Lokanta keyfine âmâde, istedikçe yanaş!..
Lisan da istemiyor: Bir işâret et, anlaş.
Yok öyle heybeye dirsek verip ımızganmak;
Yataksa emre müheyyâ içerde... Hem ne yatak!
Uzandığın gibi dünyâdan insilâh ederek;
Dolaş semaları artık düşünde yelyepelek!

Sokak dedikleri neymiş? Fezâ-yı bî pâyan,
Ki tayyedilmesinin yoktur ihtimâli yayan.
Demek, vesâit-i nakliyye nâmı tahtında,
Havâda, yerde, yerin çok zamanlar altında
Uçup duran o havânk bir ihtiyâc-ı Şedîd.
Piyâde harcı mı, hâşâ, bu imtidâd-ı medîd!
Bakın nasıl da mücella ki: Ferş-i nevvârı,
Zemîne indiriyor gökyüzünden envân!
Bu imtidâdı nazarşöyle dursun istîâb,
Öbür kenâra geçerken düşer kalır bîtâb!
Şu var ki: Düştüğü yerden çamurlanıp kalkmaz...
Çamur bu beldede âdet değil ne kış, ne de yaz.
Geçende haylice kar yağdı Berlin'in içine;
Bıcık bıcık olacakken takır takırdı yine!
Merâk edip soruverdim, "bırakmayız" dediler!
-Bırakmayın, güzel amma yağar durursa eğer?
"Bırakmayız!" sözü aynen tekerrür etmez mi?
Evet, bu sözde nümâyân heriflerin azmi.
Bizim diyâra biraz kar düşünce zor kalkar.
Mahalle halkı nihâyet kalırsa pek muztar,
“Lodos duâsına çıkmak gerek... “ denir, çıkılır:
Cenâb-ı Hak da lodos gönderir, fakat bıkılır.
Çamur yığınları peydâ olur ki mühliktir...

“Aman don olsa... “ deriz... Şüphe yok, temizliktir,
Donun kırılması varmış, düşünme artık onu;
Yağar; erir, buz olur... Neyse, yaz değil mi sonu?

Kalenderin zifir olmuş su görmedik yakası...
Bakıp da bir titiz insan demiş ki.
-Kahrolası!
Nedir o gömleğinin hâli, yok mu bir yıkamak?
-Değil mi kirlenecektir sonunda? Keyfine bak!
-Su kıtlığında değilsin ya... Hey müseyyib adam,
İkinci def'a yıkarsın...
-Fakîriniz yapamam:
Cenâb-ı Hak bizi dünyâya muttasıl gömlek
Sabunlayın, diye göndermemiş bulunsa gerek!

Hikâye bizleri te'yîde en güzel düstûr.
Süpürge sohbeti bitmez ki: Bahs-i dûrâdûr:
Sokak süpürmek için gelmedik ya bizler de!
***
-Biraz da kahveye çıksak.. demiştiniz, nerde?
-Dolaştırıp sizi bir parça, gâlibâ yordum.
Uzak değil ma'amâfıh...
-Yorulmadım, sordum.
-Şu dört yol ağzını tuttuk mu, korkmayın...
-A’la!
-Gözüktü işte!
-Aman nerde? Görmedim hâlâ...
-Görürsünüz, hele bir parça yaklaşın yanına...
-Bu, kahve... Öyle mi? Yâhu! Nedir bu? Vay canına!
Bizim "Düyûn-i Umûmiyye"den de heybetli!
Ne var ki, öyle sevimsiz değil bunun şekli.
-Bırakşu heykel-i iflâsı! Yok mu başka misâl?
-Bırakmadık mı? Fakat anlıyor mu istiskâl?

Demiş çocuk: "Baba, artık ateh getirmişsin!"
Hayâsız oğlana bîçâre ihtiyar ne desin:
"O kendi geldi ayol, ben getirmedim yoksa!"

Bu iş de tıpkı o... Kim "gel" demişti menhûsa?
Bırakmak isteyedur, sen, bırakmıyor ki seni...
Nasıl! Ödünç alarak bol tutar mısın keseni?
-Çevirme bahsi, birâder, yılan hikâyesine,
Tenezzüh etmeye çıktık unutma...

-Doğru, evet!

Bu, kahve... öyle mi? Lâkin hakikaten hayret!

Fezâ içinde fezâ... Bir harîm-i nûrânûr,

Ki asümân-ı kerîminde bin güneş manzûr!

Ne selsebîl-i ziyâ karşımızda cûşa gelen,

Ziyâ değil, seherin rûhudur taşıp dökülen.

Leyâle karşı o tûfân-ı fecri görmelisin:

Hudâ bilir Şaşırırsın, donar kalır hissin!

Neden böbürleneyim, ben de öyle oldumdu;

Ziyânın ölçüsü aklımda, çünkü, bir mumdu.

Bizim hesâb ile milyonlar oynuyor arada...

İdâre kandili mikyâsı pek güdük burada!

Gözüm kamaştı bidâyette, döndü durdu başım;

Rezîl olurdum eğer olmasaydı arkadaşım.

Ne bastığım yeri gördüm, ne gittiğim tarafı;

Nasıl yıkılmıyabildim, bu içte en tuhafı!

Tuhaf değil, düşüyorken yetişti iskemle;

Genişçe bir nefes aldım çekip ilişmemle.

Bakınmak istedim etrafa, anladım pek zor:

Asılmış enseme hain kafam, kımıldamıyor!

Hayır! İnâdının esbâbı yok değil, varmış;

Ben anlamazmışım amma o çok çey anlarmış;

Meğerse da'vet edermiş bizim fesin ibiği,

O yıldırım gibi enzârı bir siperden iyi!

Karârı bende kılamıış yığınla berk-ı nigâh,

Uzak, yakın nereden çaksa... Hem ma'âzallâh

Zemîne sarkamasaymış... Tutup da püskülümü;

Tepemde kışlıyacakmış... Görür müsün ölümü!

Demek ki: Hiç daha fes girmemiş bu memlekete...

Bizimkiler ne giyermiş, külâh mı? Elbette!

Çenemle gömleğimin irtibâtı bir aralık

Çözülmesiyle, kafam şöyle doğrulup azıcık,

Ne var ne yok diye etrâfı etti istikşâf

Civârı yoklayadursun bizim alık keşşâf;

İlerde bir masa gördüm, dedim ki arkadaşa:

-Biraz siperde otursak... Geçer miyiz o başa?

-Neden?

-Görülmeyi sevmem de...

-Pek güzel, gidelim,

Benim de vahdete kesretten az değil meylim.

Evet, görünmiyerek halka pek deminki kadar,

Kolaydı şimdiki yerde muhîte medd-i nazar.

Nasıl, ziyâda uçarken, şu var ki, bir yarasa.

Gelen karaltıya dağ taş demez de çarparsa:

Benim sinirli nigâhım da çarpıp irkilecek.

Ne olsa “pat!” diye bir kerre... Hay alık kelebek!

Çoluk, çocuk kadın, erkek... Hülâsa bulduğuna,

Sataşmadan geri durmaz bakındı mecnûna!

****

Önümde yükseliyor bînihâye çıplak alın,

Ki her birinde yazılmış görün de ibret alın.

Cihâna karşı cidâlin meâl-i gâlibini.

O i'timâd ile millet bütün metâlibini

Bugün değilse, yann çâre yok halâs edecek.

Mücâhedeyle tevekkül... Ne kahraman meslek!

Boşalmasıyle o esnâda üç beş iskemle.

Oturdu karşıma bir kır sakallı âdemle,

Ridâ-yı mâteme girmiş felâket arkadaşı;

Sevimli bir de küçük kız... Ya beş, ya altı yaşı.

Reîs-i âilenin pek vakûr olan hüznü.

Biraz da reng-i tecellüle kaplıyor yüzünü.

Kadın da öylece göstermek istiyor temkîn;

Sönük nazarları lâkin bükâ kadar gam-kîn!

Zehirli bir düğüm olmuş dudaklarında keder,

Çözülmüyor, onu ancak çözerse girye çözer.

Solunda erkeğinin ibtisâm-ı cebrîsi,

Sağında yavrusunun inşirâh-ı fıtrîsi,

Önünde nâmütenâhî nazar-rübâ safahât,

Enin-i ruhunu bir türlü etmiyor iskat;

Görünmüş olmalı bir şey ki, sonradan gözüne;
Götürdü mendili biçare ansızın yüzüne.
-Ne var hicab edecek bunda ey zavallı kadın?
Değil mi bir anasın sen, ölen de evladın?
O haklı girye-i hicranı habse kalkışmak,
Huda bilir ki, hatadır...Günaha girme, bırak!
Bırak meraret-i ruhun buram buram insin...
Boşanmadan dinecek bir bela mıdır ye’sin?
Seyirci farzediyorsan muhiti matemine;
Yabancı hangi nazardır büka-yi mahremine?
Nihayet arkadaşım var, değil mi, sonra da ben
Vebali boynuna olsun, eğer bu zanda isen!
Mesaibin ezeli aşinası varsa, biziz:
Cihanda bir günümüz geçmemiş felaketsiz!
Sürura kalsa da bigane müslüman yüreği;
Bilir te’essür-i ma’sum önünde inlemeyi.
Onunla söyleşilir en acıklı hicranlar,
Ki her figanı açık bir lisan kadar anlar.
O halde anlaşarak paylaşın melâlinizi.
İşitmek istiyorum, çünkü, hasbihâlinizi.

Senin nedir bakalım gizli gizli feryâdın?
Evet; boyunca berâber yetişmiş evlâdın,
Henüz bahâr-ı hayâtında pâymâl olarak,
Fidan vücudunu yutmuş yabancı bir toprak.
Ki nerde belli değil... Bilmek istesen de muhâl.
Olanca yâdı bugün bir çamurlu, kanlı hayâl!
O yâdı rûhuna gömdün ki bir vazîfendir,
"Unut!" demek açılan kabri görmemektendir.
-Hayır, demem... Bilirim pek vefâlıdır o mezâr.
Fakat, düşün, niye etmiş hayâtı istihkâr?
Düşün, neden bu çocuk yaktı gitti annesini?
Evet, yaşatmak için ümmehâtın akdesini,
" Fedâ-yı cân edeceksin!" demiş "vatan" hissi...

Demek: Heder değil oğlun, vatan fedâîsi.
Bilir misin ne kadar anne var bugün, yasta.
Tunus'ta, sonra Cezayir’de, sonra Kafkas’ta?
Götürde kalbine bir kerre ey kadın elini:
Düşün zavallıların sernüvişt-i erzelini
Ne ibtila! Ne musibet! Cihan cihan olalı,
Bu ızdırabı, eminikm ki, çekmiş olmamalı.
Hesaba katmıyorum şimdilik bizim yakada
Sönen ocakları; lakin zavallı Afrika’da
Yüz elli bin kadının tütmüyor bugün bacası.
Ne körpe oğlu denilmiş, ne ihtiyar kocası,
Tutup tutup getirilmiş -Fransız askerine.
Siperlik etmek için -saff ı harbin önlerine
O ümmehâtı, o zevcâtı bir düşünmelisin,
Kimin hesâbına ölmüş, desin de inlemesinAnarken oğlunu, bîçâre, yâhud

erkeğini?

"Kimin hesabına?... "Bir söz ki: Parçalar beyini!
Bakınca kasdolunan gâyenin şenâ'atine,
Ne olsa çıldırır insan işin fecâ'atine.
Ne milletin şerefiyçin, ne kendi şânın için!
Fedâ-yı can edeceksin adüvv-i canın için!
Geber ki sen: Baba yurdun, harîm-i nâmûsun
Yabancı ökçeler altıda çiğnenip dursun!
Gebermek istemiyorsun değil mi? Bak ne olur,
Rehin bıraktığın efrâd-ı âilen tutulur,
Birer birer ezilir. Hem nasıl vesâitle:
Yanardı havsalan imkân olaydı tahlîle.

Biraz da geçmeyi ister misin bizim yakaya?
Al işte bir günü mâtemsiz olmıyanAsya!
O eski ma'bed-i irfan, o mehd-i İbrâhîm;
O şimdi, boynu bükülmüş zavallı hâk-i yetîm!
Zamân-ı rüşdünü andıkça ağlasın dursun,
İkiz vesâyeti altında İngiliz'le Rus'un.
Sülük benizli vasîler ne emdiler kanını,
Mecâli kalmadı artık çıkardılar canını!
Bütün hazâini Hind'in, o muhteşem yurdun,
Gider de hırsını teskîne üç şakî lordun;
Zavallı yerliyi kıtlık zaman zaman kemirir
Bu, kan tükürmeye baksın... O, muttasıl semirir!
Hukuk-i millete hâkim denî bir istibdâd.
Hayâtı, rûhu soyulmuş yığın yığın ecsâd
Verir de hepsini kalmazsa hiç mi hiç parası;
Damarlarındaki son damlanın gelir sırası...
Ki saklı durmıyacak, ister istemez akacak
Gidip efendisinin düşmanıyle çarpışarak.
O, can alıp vere dursun, bilir misin bu ne der?

"Ölürse hizmet eder, öldürürse hizmet eder!"
Ya çünkü her iki sûret lehinde cânînin.
Şimâle doğru çıkarsan vasiyy-i sânînin
Neron rezîlini mahcûb eden, şenâ'atini
Görür de zaptedemezsin sadâ-yı lâ'netini.
Ne dul bıraktı, ne öksüz o hânüman yıkıcı...
Nasıl da keskin, ahâlîye karşı kör kılıcı!
Şu'ûn-i câriyeden köy basıp, şehir yakmak...
Sefilin ordusu kâtil, hükûmetiyse yatak!
Hazarda sulhü tahassürle yâd eden teb'a
Sürüldü süngüler altında harbe son def’a;
Yıkıldı arkada milyonla bî-günâhın evi.
Yetîm iniltisidir şimdi inleten cevvi!

Değil mi bir anasın sen? Değil mi Almansın?
O halde fikr ile vicdâna sâhib insansın.
O halde "Asyalıdır, ırkı başkadır... " diyerek.
Benât-ı cinsin olan ümmehâtı incitecek
Yabancı tavrı yakışmaz senin fazîletine...
Gel iştirâk ediver şunların felâketine...
Ya "Paylaşıldı mı artar dur sürûr-i beşer;
Kederse aksine: Ortakla eksilir" derler.
Bilir misin ki senin Şark'a meyleden nazarın
Birinci def'a doğan fecridir zavallıların?
Hudâyı bir tanımak töhmetiyle suçlu olan
Şu hânümânı yıkık üç yüz elli milyon can,
Nedense, mevte olurken biner biner mahkûm,
Çıkıp da etmedi bir ses bu hükme karşı hücûm!
Nedense duymadı Garb'ın o hisli vicdânı,
Hurûşu sîne-i a'sân inleten bu kanı!
Nedense, arşa kadar yükselen enîn-i beşer
Sizin semâlara akseyledikçe oldu heder!
Nedense, vahdet-i İslâm'ı târumâr edeli,
Büyük tanındı, mukaddes bilindi zulmün eli!
Zemîn-i Şark'ı mezâlim kasıp kavurdukça;
O kıpkızıl yüzü hâkin fezâya vurdukça;
Gurûb seyreden âvâre bir temâşâ-ger
Kadar da olmadı dünyâ nasîbedâr-ı keder!
Keder de söz mü ya? Alkışlıyordu cellâdı,
Utanmadan koca yirminci asrın evlâdı.
Evet, şenâ'ate el çırpıyordular hepsi...
Senin elinde yok ancak bu alkışın levsi.
O nâsiyen -ki pürüz bilmiyen birâyîne
Berâ'atiyle bütün kavminin berâ'atine
Şehâdet etmededir - Şark'a doğru dönmeli ki;
Sizin de Garb'ınızın hâtırât-ı nâ pâki,
Biraz silinsin onun hiç değilse yâdından.
Hanım, muhîtinizin alçak i'tiyâdından,

-Ki zor görünce yılışmak zebûnu ezmekti -
Benât-ı cinsini bilsen neler neler çekti!
Onun netîce-i ikazıdır ki: "Avrupalı"
Denince rûhu sağır, kalbi his için kapalı,
Müebbeden bize düşman bir ümmet anlardık.
Hayır, bu an'anenin hakkı yok, deyip artık,
Benât-ı cinsine göstermek isterim seni ben...
Yabancı durma ki pek âşinâsınız kalben.
O annecikler için duyduğun hurâfeyi at!
Düşünme dest-i musâfâtı Şark'a doğru uzat.
Ne hisli vâlidelerdir bizim kadınlarımız!
Yazık ki anlatacak yok da yanlış anladınız
Yazık ki onları tasvîr eder birer umacı,
Beş on romancı, sıkılmaz beş on da maksadcı.
Nedir bu anlaşamazlık? Gelin de anlaşınız;
Lisân-ı müşterek olmaz mı kendi göz yaşınız?
Nasîb-i zânna düşmez bu işte fazla keder;
Öbür taraf seni hattâ kederlerinden eder:
İnanmıyor musun? Öyleyse bir hesâb ediniz:

Siz elli yıl oluyor, belki, harbe girmediniz.
Geçen muhârebeden şanlı bir celâdetle
Çıkınca verdiniz evlâd-ı memleket el ele;
Ça1ıştınız gece gündüz, didindiniz o kadar,
Ki hâyuhûy-i tekâmülle cenge döndü hazar!
Sükûn-i mutlak olan sulha verdiniz hareket;
Zamânı, tayy-i vekâyi'de, geçtiniz, hayret!
Bu seyri alması kabil mi dîger akvâmın?
Koşarsalar da giderler izinden eyyâmın.
Nüfûsunuz iki kat arttı, ilminiz on kat;
Uçurdunuz yürüyen fenne taktınız da kanat.
Zemîni satvetiniz tuttu, cevvi san'atiniz;
Yarın müsahharınızdır, bugün değilse, deniz.
Terakkıyâtınız artık yetişti bir yere ki:
Ma'ârif oldu umûmun gıdâ-yı müştereki.
Havâssınız yazıyorken avâmınız okudu,
Yazanların da okutmaktı, çünkü, maksûdu.
Unutmuyordu beyinler süzerken âfâkı,
Nasîb-i nûrunu topraktan isteyen halkı.
Semâya çıkmak için yüksek olmalıydı zemin...
Bu i'tilâyı siz evvelce ettiniz te'min.
Belirdi yurdunuzun sînesinde şâhikalar.
Evet, bu şâhikalar, belki, başkasında da var,
Fakat, sizinkilerin arkasında yok yer yer,
Derin derin uçurumlar, cehennemî dereler.
Neden mi? Kendi değil sivrilip çıkan yalınız,
Zeminle bir gidiyor dâimâ şevâhikınız.
"Beyin "le "kalb "i hem-âheng edip de işleteli,

Atıldı vahdet-i milliyye sakfının temeli.
O vahdet işte bütün ihtişâmınızdaki sır,
Cihâna ra'şe veren ses onun sadâlarıdır.
Teşettüt eyliyerek gâyeniz, bizimki gibi,
Tehallül etmeye koyvermiyor bu terkîbi.
Düşüncelerdeki mebde' bir olmasın varsın...

Demin berâber iken şimdi ayrılır hepsi!
Bu i'tibâr ile baktıkça: Aynı merkezden
Çıkıp da nâ-mütenahî muhîte doğru giden
Kümeyle hatlara benzer ki muttasıl açılır...
Bizim de işte budur inhilâlimizdeki sır.
O râbıtayla giderken sizin teâlîniz;
Bu tefrikayla perîşan bizim ahâlîmiz.

Sizin işittiğiniz bir terâne, bir perde;
Beşikte, sonra eşiklerde, sonra mektepte.
Hülâsa her çatının altı aynı sesle dolu.
Bütün şu'ûnu bir âhenge rapteden bu yolu
Tutunca, gitgide mekteple, kışla, fabrika, fen
Seçilmez oldu, hakîkat, harîm-i âileden.
Bu ittihâdı tabî'î yaşatmak isterdi...
Asıl kemâlini millet o işte gösterdi:
Düşündü hangi semâdan hayâtın indiğini;
Düşündü rûh-i umûmîyi emziren dîni.
Sonunda gördü ki: Ümmette müşterek vicdan
Tahassüsâtını almakta aynı menba'dan;
Kurursa bir gün o menba' ne his kalır, ne hayât;
Bekâ-yı dîn ile kâim hayât-ı cem'iyyet;
Mukaddesâtını tesbîte uğraşıp durdu...
Mücerredât kesîfeyle bir cihan kurdu.
Alınca şekl-i teayyün vatan heyûlâsı,
Budur revâbıt-ı milliyyenin en a'lâsı,
Deyip sanlmada aslâ tereddüd etmediniz.
Nasılsa mektebiniz tıpkı öyle ma'bediniz.
Ne çan sadâsı boğar san'atin terânesini,
Ne susturur medeniyyet bu âhiret sesini.
Muhîtiniz ne acâib muhît-i velveledâr.
Ki her gürültüsü bir başka intibâha medâr!
Sanâyi'in ne var âfâkı tutsa demdemesi?
Bedâyi'in de münevvim değil ki zemzemesi.
Ne mûsıkînize ginniş uyuşturur nağamât;
Ne şi'irinizden olur târumâr fzkr-i hayât.
Onun lisân-ı semâvîsi rûha söylerse;
Bununki rûh-i meâlîyi nefheder hisse.
Gelip de görmeli san'atte gâye var mı imiş?
"Hayır" denir mi ki: Her gâyenizde en müdhiş,
En ince san'atin esrân yükselip duruyor,

Sizinki yüksele dursun biraz da gel bizi sor.
Beşikte her birimiz bir terânedir işitir,
Ki bestekârı tabîat değil de an'anedir.
Evet, bu an'anenin tellerinde mâzimiz
Terennüm etse o parlak sesiyle râzîyiz.
Fakat mefâhir-i ecdâdı nakleden "ana" tel,
Bakılmayıp da asırlarca kalmadan mühmel,
Ya büsbütün sağır olmuş, ya öyle paslanmış:
Ki hangi perdeye vursan, çıkan sadâ yanlış.
Bu tel ki "Yıldırım "ın dâsitân-ı satvetini
Başında besteleyip, ceddimin sabâvetini
Zafer havâsına doymaksızın uyutmazdı;
Bugün uyuşturuyor "ninni "lerle ahfâdı!
Eşikten atlamak isterseler hayâta yann,
Beşikte duyduğu sesler gelir, bu yavruların
Dokur ufukları üstünde bir serâb-ı kesîf,
Ki yırtarak çıkabilmek ümîdi hayli zaîf.
Geçer şebâbımızın en güzîde eyyâmı
Hayâtı anlıyarak atmadan bu evhâmı!
Hayâtı anlamıyor... Çünkü görmüyor, okuyor;
Zavallı kırkına gelmiş de ağzı süt kokuyor!
Okutma: Bitti; okut: Serserî-i şi'r ü hayâl!
Okutmasan da, okutsan da aynı istikbâl!
Hesâb edilse: Cehâlet kadar çıkar mühlik
Ma'ârif oldu mu bir yerde sâde müstehlik.
Ulûm-i hâzıradan beklenen menâf'i'idir.
Demek, birincisi ilmin: Hayâta nâfı'idir.
O halde bizdekiler sadra hiç değil şâfi.
Fünûn-i müsbeteden istifâdemiz menfi;
Ne kaldı! Bir edebiyyâtımız mı? Vâ-esefâ!
Bırak ki ettiğz yoktur bir ihtiyâca vefâ;
Ya rûh-i milleti efsunluyor, uyuşturuyor;
Ya sînelerdeki hislerle çarpışıp duruyor!
Şarab kokar bütün eslâfcn en temiz gazeli.
Beş altı yüz sene "sâkî" hevâ-yı mübtezeli,
Sinir bırakmadı Osmanlılarda gevşemedik!

Muhîtin üstüne meyhâneler kusan bu gedik,
Kapanmak üzre iken başka rahneler çıktı;
Ayakta kalması lâzım ne varsa hep yıktı.
"Değil mi bir tükürük alna çarpacak te'dîb,
Ne hükmü var?" diye üç beş hayâ züğürdü edîb,
Bitinnek istedi ahlâkı, ân, nâmûsu;
Çıkardı ortaya, gezdirdi saksılar dolusu,
Hevâ yı fuhşu kudurtan zehirli "Zanbak"lar!
....
....
"Okur yazar" denilen eski baş belâsından,

Olunca ümmet-i merhûme büsbütün me'yûs;
Muhît-i fıkrine çullandı kanlı bir kâbûs.
Çekilse: Arkada mâzî denen leyâl-i azâb;
Atılsa: Önde bir âtî ki dalga dalga serâb!
Ne gökte yıldıza benzer ufak bir aydınlık;
Ne yerde göz kadar olsun ı,Şıldayan bir ışıl
Adem bulutlan döktükçe gölge tûfânı,
Kefenli gezmede mevtin hayâl-i üryânı!
Bağırmak istedi, lâkin duyulmuyordu sesi.
Bunaldı... Çünkü tıkanmıştı büsbütün nefesi.
Nihâyet oldu bu rü yâdan öyle bir bîdâr
Ki hepsi gitmiş elinden, ne yâr var, ne diyâr!
Çatırdamakta bütün hânümânının temeli;
Alev, saçaklara sarmış... Yerinde yok Rumeli!
Şakî çarıkların altında hurdehâş îmân;
Hudâ'yı titretiyor eyledikçe istîmân!
Domuz çobanları "Balkan "da hânedân-ı vakûr!
O hânedanlar, o beyler bütün bütün makhûr.
Reîs-i âileler kâmilen şehîd olmuş;
Kapanmış evlere dullar, yetîmler dolmuş.
Zemîn-i câmidi seyyâl bir alevdir bürüyor'
Bütün sular durarak pıhtı pıhtı kan yürüyor.
Değil ki mahremi olsun yabancı enzârın,
Bu ihtimâli tasavvurdan ürken ebkârın,
Açılmadık yeri yok şimdi, hepsi meydanda;
Ridâ-yı ismeti bir yanda, kendi bir yanda.
Harîminin eşiğinden uzanmamış başlar
-Üzerlerinde muhâfız bölük bölük canavar -
Sürüklenip karakışlarda Varna sahiline
Sefinelerle taşınmakta Rusya dâhiline!

Bu, yanmadık yeri kalmışsa, kağşamış yurda,
Meğerse Avrupa kundak sokar durarmuş da,
"Uyan şu uykudan, etrâfı yangın aldı, yetiş!"
Demek lüzumûnu hiçbir beyin düşünmezmiş.
Unutmuşum, bunu olmuştu hisseden gerçek...
Çıkıp da: "Ortada fol yok, yumurta yok" diyerek!

Sizin de varsa da pek kanlı bir hezîmetiniz;
Bizimkiler ona benzer mi; nerde! Nisbetsiz.
Fransız ordusu gâlibdi vâkıâ "Yena "da,
Fakat yenilmediniz, bence, siz Napolyon'a da:
Zafer değil de nedir öyle bir perişanlık
Ki buldu verdiği gayretle vahdet Almanlık?
"Sedan "da hârikalar gösteren bu vahdettir;
Demek, o kanlı hezîmet de bir sa'âdettir.
Bizim felâketimiz böyle olmuyor aslâ:
Muhîti ye's ederek her taraftan istîlâ,

Ne intibâha, ne ikdâma vermiyor meydan.
Bunun da hikmeti: Millette bir değil vicdan.
Vatan gülünce, bizim muhterem vatandaşlar
Tahammül etmez olur, ekşi çehreler başlar!
Mesâib etmeye görsün zavallı mülkü zebun;
Asık suratlıların hepsi münbasıt, memnun!
Nasıl bu memleket âtîden olmasın nevmîd?
Ufuklarında sönük bir ziyâ, cılız bir ümîd
Belirmesiyle, bakarsın, deminki baykuşlar!
Meşîmesinde fezânın o nûru boğmuşlar!
Koşarken Avrupa ta'cîle ihtizârımızı,
İçerde bir süiü hâin kazar mezânmızı!
"Gebermek istemeyiz biz!" desek de kim dinler?
Kımıldasan, "ezeriz, mahvolursunuz!" derler!
Kımıldamaz da durursan, işittiğin nakarat:
"Çalışmıyanlar için yok cihanda hakk-ı hayat. "
Sözün hülâsası; Beyhûdedir boğuştuğumuz;
Çalışmasak da, çalışsak da mevte mahkûmuz!
Ne söyleyip duruyor, görmedin mi İngiliz'i:

"Üzülmeyin, yaşamaktan kesin ümîdinizi!
"Hakîkat ortada, ma'nâsı var mı evhâmın?
"Bilirsiniz ki: Mısır, kâinât-ı İslâm'ın
"O sıska gövdesi üstünde âdetâ kafası;
"Diyâr-ı Hind ise, göğsünde kalb-i hassâsı
"Sizinkiler de, kımıldanmak isteyen koludur.
"Ki boş bırakmaya gelmez, ne olsa korkuludur!
"Biz İngilizler olup hâli önceden müdrik;
"O beyne pençeyi taktık, o göğse yerleştik.
"O halde bir kolu kalmış ki bizce çullanacak
" Yolundadır işimiz bağladık mı kıskıvrak!
"Hem öyle zorla değil, çünkü `fikr-i kavmiyyet"
"Eder bu gâyeyi teshîle pek büyük hizmet.
"O tohm-i lâ'neti baştan saçıp da orta yere,
"Arab'la Türk'ü ayırdık mı şöyle bir kerre,
"Ne çarpınır kolu artık, ne çırpınır kanadı;
"Halîfenin de kalır sâde bir sevimli adı!
"Donanmamızla verip, sonra, Şark'ı velveleye,
"Birinci hamlede bayrak diker Çanakkale'ye;
"İkinci hamleye Dârü'l-Hilâfe! der çekeriz!"

İşit de ağla! Fakat biz ne mazhariyyetsiz,
Ne bahtı kapkara milletmişiz ki dünyâda;
Şu beyni kurtaralım der, koşarken imdâda;
Beş altı pençe bir olmuş boğazlamakta bizi!
Silindi gitti Hilâl'in şu anda belki izi,
Zavallı Mannara'nın şerha Şerha bağrından!
Bir İngiliz bezidir, belki, çimdi dalgalanan

Bizim Çanakkale âfâk-ı târumârında,
O dâr-ı Saltanat'ın bâb-ı şerm-sârında!

Sen ey Boğaz ki, uzattın da âhenin kolunu,
Zavallı yurdumu tehdîd eden deniz yolunu,
Cihâna karşı asırlarca bağladın durdun;
Açık değil ya henüz rehgüzâr-ı mesdûdun;
Yerinde kaldı ya kıblem, harîm-i imânım?
Hudâ nzâsı için söyle, pek perîşânım!
Uzakta olmama rağmen civâr-ı zânndan,
Civârım inliyor âvaz-ı ihtizânndan!
Şu anda cebheni görnıekteyim: Ateş yağıyor
Bulutların biri binlerce yıldırım sağıyor!
Nigâhı bin bu kadar mil mesâfeden kavuran,
Alevleriyle beraber, o seyle karşı duran,
Karaltılar nedir, asker mi taş mı, gölge midir?
Hudâ rızâsı için, seçmiyor gözüm, bildir.
Ne taş, ne gölge, ne asker... Serâb, korkuyorum,
Yığınla kül kesilen sırtlarında manzurum!
Taş olsa, çünkü, erir; gölge olsa parçalanır;
Taşargelir de bu tûfan, önünde sed mi tanır!
Durun!.. Kımıldanıyor gördüğüm hayâletler..
Bakın: İlerledi... Asker! Hudâ bilir, asker.
Evet, gözüm seçiyor şimdi bir bir efrâdı:
Muazzam ordumuzun en muazzam evlâdı,
Ki pâk alınları İslâm için son istihkâm.

Hudâ rızâsı için ey mücâhidîn-i kirâm!
Sebâtı kesmeyiniz, çünkü, sâde sizde ümîd;
Dönersiniz ebediyyen söner gider Tevhîd,
Harîm-i Hak yıkılır savletiyle evhâmın.
O elde tuttuğunuz yer hayât-ı İslâm'ın
Yegâne ukdesidir. Yâd ayak basarsa eğer,
Olur meâlimi dînin bir anda zîr ü zeber!
Ümîdi sizde kalan üç yüz elli milyon can
-Ki hasta göğsünü yıkmakta şimdiden helecan -
Kopup damarları şîrâzesiz kitâba döner;
Kalır sahâifı yerlerde rast gelen çiğner,
Minâreler sökülür sînesinden âfâkın;
Fezâya söylemez artık lisânı Hallâk'ın!
Onüç, onüç buçuk asrın ne varsa kalbinde
Hayât-ı mâziyemizden, şu ân için, zinde;
Boğar da hepsini bir bir tutup nisyan,
Bütün mefâhirimiz bir serâb olur o zaman!
Göçer hazîre-i târîhe Beyt'i Mevlâ'nın,
Çürür gider ayak altında göğsü Kur'ân'ın!
Bilirsiniz ki, hemen, yüz, yüz elli yıldır, biz,
Ne varsa elde verip muttasıl çekilmedeyiz!

Ömer'lerin, Yavuz'un biz vefâsız evlâdı,
Sıyânet eylemedik yâdigâr-ı ecdâdı.
Ne yâr-ı candı o, lâkin biz olmadık ona yâr;
Sonunda parçalanıp yurdumuz, diyar diyar,
Küçüldü öyle ki: Yoktur yaşatmak imkânı,
Dönüp de arkaya nâmûsu, dîni, vicdânı!
Evet, bu hisler için bir mezâr olur ancak
Kalırsa elde nihayet beş on karış toprak!
Enîn içinde vatan... Kıymayın şu mazlûma,
Hudâ rızâsı için ric'at etmeyin!..

-Korkma!
Cehennem olsa gelen, göğsümüzde söndürürüz;
Bu yol ki Hak yoludur, dönme bilmeyiz, yürürüz!
Düşer mi tek taşı, sandın, harîm-i nâmûsun?
Meğer ki harbe giren son nefer şehîd olsun.
Şu karşımızdaki mahşer kudursa, çıldırsa;
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa;
Bu altımızdaki yerden bütün yanardağlar,
Taşıp da kaplasa âfâkı bir kızıl sarsar;
Değil mi cebhemizin sînesinde îman bir;
Sevinme bir, acı bir, gâye aynı, vicdan bir;
Değil mi sînede birdir vuran yürek... Yılmaz!

"BERLİN HÂTIRALARI"NDA NOKSAN BULUNAN DOKSANSEKİZ MISRA

Fakat bu, ırzını dellâla vermiş, alçaklar
Muhîti levse henüz bulmayınca âmâde;

Diyâsetin edebî şekli sökmüyor sâde...
Bir öyle felsefe lâzım ki: Susturup halkı,
Birer birer kırıversin kuyûd-i ahlâkı.
Mukaddesâtını millet bırakmıyor hâlâ;
Fezâyı köhne bir "Allah"tır etmiş istîlâ!
O indirilmelidir Arş-ı Kibriyâ'sından,
Ki biz de kurtulalım şunların riyâsından!
Ne istesen yapamazsın: Elin kolun bağlı.
Ta'assubun rolü hâlâ ne müdhiş anlamalı!
Mahalle halkı evimden, gelir, yabancı koğar...
Evet, hayât-ı husûsiyyemin de kâhyası var!
Karım dekolte çıkarmış gelenlerin yanına...
Peki, nedir dokunan bunda komşunun kanına?
Çoğaldı, farzediniz, her tarafta sosyeteler...
Hayât-ı aşka henüz mübtedî giren erkek
Muvaffakıyyet ümîdiyle çok şey öğrenecek:
Komilfo olmayı bir kerre önceden kuracak;
Zekâsı incelecek azmi artacak duracak.

Giyinmek öğrenecek bir zaman olup, belki...

Giyinmek iş mi desin! Onda sokreler var ki!..
Bu incelikleri idrâke yükselince şebâb,
Zuhûra başlıyacak orta yerde istirkâb:
On onbeş erkeği birden esîr eden kadını
Dezarme etmeye herkes olanca san'atını,
Olanca nakdini arzetmek ihtiyâcıyle,
Aman! deyip koşacak, elde yoksa, tahsîle.
Nedir o serveti Garb'ın ya bankalar dolusu?
Tabîatiyle olur: Çünkü işliyor balosu:
Kadın sefâhate vurdukça erkeğin sa'yi
Çoğalmıyor mu?.. Bu düstûr-i iktisâdîyi
Kabûl edeydik eğer biz de böyle kalmazdık.
Bütün bu şeyleri kaç kerre söyledik yazdık!
Fakat kim anlıyacak? Borne, gördüğün kafalar
Geniş düşünmenin imkânı yolş hemen patlar!
Birinci sözleri: "Allah'; ikincisi işleri: "Din';
Üçüncü hamlede vicdâna, Hakk'a, şer'a yemin!
Devirmedikçe bu evhâmı fikrimiz yaşamaz;
Ne yapsa, çünkü, muhâtablarıyle anlaşamaz.
Şu var ki yıkmak için riske etmenin yolu yok:
Hükûmetin liberal tavrı dâimâ ekivok.
Muhîti entoleran görmesiyle, mevki'ini
Halâs için tutacaktır uvertöman dîni.
Ya habse kalkacak artık, ya sürmek isteyecek...
O halde diplomatik bir tarîk alıp yürüsek...
Rober Kolej'deki dâhî-i san'atin kalemi
Vurur bu darbeyi isterse... Çünkü haddine mi
Hükûmetin ona kalkıp da i'tirâz etmek?
Herifte bandıralar çifte, tek de olsa direk!
Ya nazlanırsa? Evet, nazlanırsa yalvarırız...
Niyâza pek yüzü yoktur, hemen kanar, yalınız,
Dehâların çoğu `eksantrik' denir ya hani,
Bu personajda da var bir cünun kılıklı mani!
Nedir mi?Arzedeyim... Gülmeyin fakat: Nâmûs!
Sakın bu çifte hecâdan çıkan sâda-yı abûs,
-Ki boş beyinleri buldukça öttürür çın çın! -
Sevimli şâiri göstermesin titiz, hırçın.
Onun sarıldığı âheng-i lâfzadır, yoksa
Sığar mı fıtrat-ı âzâdı kayd-i nâmûsa?
Fransa halkını tasvîri var ya Bismark'ın;
Bunun da hâli o ta'rîfe benzemez mi bakın:
Görülmemiş bu herifler kadar garîb unsur...
Liberte nâmına serdet uzunca bir diskur;
Sonunda hepsini döv, kimse i'tirâz edemez.
Liberte anladık amma bu yaptığın ne? demez!
Bizim edîbe de bir gürledin, deminki sesi,
Küşâdedir size artık harîm-i âilesi!.. "

Deyip de Zangoc'a baş vurdular. O mecnun da
Mukaddesâtına halkın, ibâda, Ma'bûd'a
Savurdu pencereden havruz uğratırcasına,
Gelip gelip tıkanan levsi pis karîhasına!
Boşandı yerlere küfrün bir öyle murdân:
Ki bağlayıp ebediyyet ipiyle a'sârı
Süpürge yapsalar imkânı yok temizleyemez!
Bütün cihânı dolaş: Garb'ı, Şark'ı, her yeri gez...
Görür müsün bakalım böyle bir kuduz ilhâd,
Ki ferşi çiğneyerek Arş'a hırlasın?Heyhât!
Cinâyetin bu şenâ'at kadar mülevvesini
İşitmek istemez insan, değil ki görmesini.
Sizin çocuklarınız dîni belliyor ilkin;
Esas-ı terbiyeniz mahvı âdetâ şirkin.
Bizim çocuklar için, şimdi, ilmihâl oldu,
Gömüp de hufre-i mâzîye Hayy-i Ma'bûd'u
Ne var ne yoksa mukaddes, onunla bitti demek!
Şebâbâ hak veririm... Çünkü üç beyinsiz inek
Yazıp dağıttı o mel'un berât-ı isyânı;
Sabîlerin yüreğinden kopardı îmânı!
Okuttu sonra da "San'at mukayyed olmıyacak"
Deyip hayâdan; edebden bütün bütün "mutlak"
Paçavralar ki nigâh ürperir temâsından!
Dekolte:Göğsü bağrı açık.
Sosyete:Kadın erkek karışık meclis.
Komilfo:İbnü'z-zaman.
Sokre:Sır, incelik
Dezarme: Silahı elinden alınmış
Borne:Mahdud, dar
Riske:Tehlikeye atılmak.
Liberal: Mezhebi geniş.
Evikok:Meşkûk, iki yüzlü.
Entoleran:muta'assıb
Uvertoman:Açıktan açığa
Diplomatik:Kurnazcasına
Rober Kolej:Amerikalılar'ın bir müessese-i diniyyeleri
Eksantirik:Tahtası eksik
Persanaj:Eşhas-ı mühimmeden
Mani:ibtila
Liberte:Hürriyet
Diskur.Nutuk

4.1.2.14 BU DA BIR MEZAR TASI IÇIN YAZILMIS IDI

BU DA BİR MEZAR TAŞI İÇİN YAZILMIŞ İDİ:

Yâ Rab ne hatîbdir ki makber.

İnsanlara en derin meâli,

Bir vahy-i bülend kudretiyle,

Telkîn ediyor lisân-ı hâli!

Ondan da alınmıyorsa ibret,

Yok bir daha almak ihtimâli!

Binlerce vücûd-i nâzenînin

Bir servi hayâl-i yâl ü bâli,

Binlerce ser-i semâ-güzînin

Bir kabza türâb olur zevâli.

Her seng-i mezâr bin hayâtın

Fânilere karşı infiâli.

Görsün de bu inkılâbı insan,

Dehrin nedir anlasın kemâli!

Zâir bu hakâikın önünde

Hâlâ mı bırakmadın hayâli?

4.1.2.15 BÜLBÜL

BÜLBÜL

-Basri Bey oğlumuza-

Bütün dünyâya küskündüm, dün akşam pek bunalmıştım;
Nihâyet, bir zaman kırlarda gezmiş, köyde kalmıştım.
Şehirden kaçmak isterken sular zâten kararmıştı;
Pek ıssız bir karanlık sonradan vâdîyi sarmıştı.
Işık yok yolcu yok ses yok, bütün hilkat kesilmiş lâl...
Bu istiğrâkı tek bir nefha olsun etmiyor ihlâl.
Muhîtin hâli "insâniyyet"in timsâlidir, sandım;
Dönüp mâzîye tırmandım, ne hicranlar, neden andım!
Taşarken haşrolup beynimden artık bin müselsel yâd,
Zalâmın sînesinden fışkıran memdûd bir feryâd,
O müstağrak o durgun vecdi nâgâh öyle coşturdu:
Ki vâdîden bütün, yer yer, eninler çağlayıp durdu.
Ne muhrik nağmeler, yâ Rab, ne mevcâ mevc demlerdi:
Ağaçlar, taşlar ürpermişti, gûyâ Sûr-i Mahşerdi!

-Eşin var, âşiyânın var, bahârın var, ki beklerdin;
Kıyâmetler koparmak neydi, ey bülbül, nedir derdin?
O zümrüd tahta kondun, bir semâvî saltanat kurdun;
Cihânın yurdu hep çiğnense, çiğnenmez senin yurdun.
Bugün bir yemyeşil vâdî, yarın bir kıpkızıl gülşen,
Gezersin, hânümânın şen, için şen, kâinâtın şen.
Hazansız bir zemîn isterse, şâyed ıûh-i ser-bâzın,
Ufuklar, bu'd-i mutlaklar bütün mahkûm-i pervâzın.
Değil bir kayda, sığmazsın - kanatlandım mı - eb'âda;

Hayâtın en muhayyel gâyedir ahrâra dünyâda.
Neden öyleyse mâtemlerle eyyâmın perîşandır?
Niçin bir damlacık göğsünde bir umman hurûşandır?
Hayır, mâtem senin hakkın değil... Mâtem benim hakkım:
Asırlar var ki, aydınlık nedir, hiç bilmez âfâkım!
Tesellîden nasîbim yok, hazân ağlar bahârımda;
Bugün bir hânümansız serserîyim öz diyârımda!
Ne hüsrandır ki: Şark'ın ben vefâsız, kansız evlâdı,
Serâpâ Garb'a çiğnettim de çıktım hâk-i ecdâdı!
Hayâlimden geçerken şimdi; fikrim herc ü merc oldu,
Salâhaddîn-i Eyyûbî'lerin, Fâtih'lerin yurdu.
Ne zillettir ki: Nâkûs inlesin beyninde Osmân'ın;
Ezan sussun, fezâlardan silinsin yâdı Mevlâ'nın!
Ne hicrandır ki: En şevketli bir mâzî serâb olsun;
O kudretler, o satvetler harâb olsun, türâb olsun!
Çökük bir kubbe kalsın ma'bedinden Yıldırım Hân'ın;
Şenâ'atlerle çiğnensin muazzam Kabri Orhan'ın!
Ne haybettir ki: Vahdet-gâhı dînin devrilip, taş taş,
Sürünsün şimdi milyonlarca me'vâsız kalan dindaş!
Yıkılmış hânümalar yerde işkenceyle kıvransın;
Serilmiş gövdeler, binlerce, yüzbinlerce doğransın!
Dolaşsın, sonra, İslâm'ın harem-gâhında nâ-mahrem...
Benim hakkım, sus ey bülbül, senin hakkın değil mâtem!

4.1.2.16 BIR ARIZA

Ey bâd-ı sabâ uğrayacaksın ya şimâle?
Bilmem, bir işim var, sana etsem mi havâle?
Vaktâ ki sekiz yüz milli bir nefhada geçtin;
Vaktâ ki bizim yerleri rü'yâ gibi seçtin;
Dikkatle bakın: Marmara'nın göğsüne yatmış,
Sırtındaki örtüyse bütün zümrüde batmış,
Bir, Heybeli, derler - bileceksin - ada vardır.
Etrâfı da az çok ona benzer adalardır...
Gördün ya? Evet. Şimdi bu sâhilde biraz dur:
Herkes gibi Abbas Paşa'nın köşküne başvur.
Sen yolcu adamsın, bakan olmaz ki kusûra...
Arz ettirerek ismini, çıktın mı huzura
Hilvanlılann hepsinin ihlâsını, ilkin,
Bir bir sayıver. Bitti mi defter, de ki:
“Lâkin,
Mevzun düşürür saçmayı bir saçma adam var.
Manzûm sayıklargibi manzûme sayıklar!
Zannım, mütekîid şuarâdan olacak ki:
Hiçbir yenilik yok herifin her şeyi eski.
Hâlâ ne sakaldan geçebilmiş, ne bıyıktan;
Âsârı da memnun görünür köhne kılıktan.
Hicrî, kamerî aylan ezber sayar amma,
Yirmiinci asır zihnine sığmaz ne muamma!
Ma'mûre-i dünyâyı dolaştıysa da, yer yer,

Son son, "Hadi sen, kumda biraz oyna!" demişler.

Yâhu! Sorunuz bir. Bakalım tâkati var mı?
Kaynarken adam oynamak ister mi? Sarar mı?
Ey Heybeli iklîmine kıştan çekilenler,
Ey Afrika temmûzunu efsâne bilenler.
Ey yağ gibi üç çifte kayıklarla kayanlar,
Ey Maltepe'den Pendik'i bir hamle sayanlar!
Ey çamların altında serilmiş, uzananlar!
Ey her nefes aldıkça ömürler kazananlar!

Siz, camları örter, sakınırken cereyandan;
Biz, bodruma sarkar da kaçarken galeyandan!
Siz, mercanın a'lâsını attıkça şişerken;
Biz, kumda çirozlar gibi piştikçe pişerken!
Siz, Marmara âfâkını dürbünle süzerken;
Biz, poyrazı görsek diye, damlarda gezerken!
Siz, yelkeni açmış, suyun üstünden akarken;
Biz küplere binmiş, size hasretle bakarken!
İnsâf ediniz: Kopmayacak,şey mi kıyâmet?
Elbette kopar. Dinle Paşam, ceddine rahmet:

Ben Heybeli'den vazgeçerim şimdilik, ancak,
Üç beş gün pek hoş olur Remle'de kalmak.

4.1.2.17 BIR GECE

Ondört asır evvel, yine bir böyle geceydi,
Kumdan, ayın ondördü; bir öksüz çıkıverdi!
Lâkin, o ne hüsrandı ki: Hissetmedi gözler;
Kaç bin senedir, halbuki, bekleşmedelerdi!
Nerden görecekler? Göremezlerdi tabî'î:
Bir kerre, zuhur ettiği çöl en sapa yerdi;
Bir kerre de, ma’mûre-i dünyâ, o zamanlar,
Buhranlar içindeydi, bugünden de beterdi.
Sırtlanları geçmişti beşer yırtılıcıkta;
Dişsiz mi bir insan, onu kardeşleri yerdi!
Fevzâ bütün âfâkını sarmıştı zemînin,
Salgındı, bugün Şark'ı yıkan, tefrika derdi.

Derken, büyümüş, kırkına gelmişti ki öksüz,
Başlarda gezen kanlı ayaklar suya erdi!
Bir nefhada insanlığı kurtardı o ma'sûm,
Bir hamlede kayserleri, kisrâları serdi!
Aczin ki, ezilmekti bütün hakkı, dirildi;
Zulmün ki, zevâl aklına gelmezdi, geberdi!
Âlemlere, rahmetti, evet şer'-i mübîni,
Şehbâlini adl isteyenin yurduna gerdi.
Dünyâ neye sâhipse, onun vergisidir hep;
Medyûn ona cem'iyyeti, medyûn ona ferdi.

Medyûndur o ma'sûma bütün bir beşeriyye,t...
Yâ Rab, bizi mahşerde bu ikrâr ile haşret.
"Ölen insan mıdır, ondan kalacakşey: Eseri;

4.1.2.18 BIR MERSIYE

BİR MERSİYE

(Henüz on dokuz, yirnıi yaşlarında iken bu cihan-ı zulmete vedâ ederek âlem-i nûrânûr-i didâra yükselen yâr-i canım Hilmi hakkında)

Nihâyet oldu nazardan nihân o nûr-i mübîn,
Peyinde kaldı ufuklarda bir hayâl-i defin!
Zevâl, o emr-i tabî'î kemâle derpeydir:
Fezâda yükselen encüm olur ufûle karîn;
Fakat bu necm-i emel sanki berk-ı hâtif idi,
Ki birden etti gurûbuyle ufku leyl-âkîn.
Tenezzül etmedi nâsûta, döndü lâhûta;
Kemîne pâye-i iclâli oldu ılliyyîn.
Hayâli yâd-ı hazînimde, rhu bâlâ-gerd,
Vücûdu bister-i makberde iğtirâb-güzîn...
Tehallül eyledi gûyâ o nûr-i yekpâre,
Nigâh-ı bârika-bîn oldu bir de hârika -bîn!
Bir âsümân-ı celâlin muhîti, oldukça,
Nazarda Arş ile yeksân olursa çok mu zemîn?
Kitâbe, seng-i mezârında hep kitâb-ı ledün;
Sirâc, fevk-ı serinde ziyâ-yı nûr-i yakîn.
Sütûnu merkadinin Hakk'a yükselen tehlîl;
Revâkı meşhedinin nâzilât-ı arş-ı berîn.
Zemîn-i hâkine ferrâş, dest-i nâz-ı nesîm;
Fezâ-yı kabrine sâkî sehâb-ı nesr-âyîn.
Nücûm, türbesinin türbedâr-ı bîdân;
Bahâr, lâhdine pûşîde sütre-i rengîn.
Açılmadan kuruyan gonce-i izân için

Seherde nevha-i bülbül terâne-i Yâsîn!
Havâda mevcesidir şehper-i melâikenin,
Eden riyâh değildir bu servilikte enîn.
Leyâl o tayf i lâtîfın harîm-i ismetidir;
Şafak ki hâtıra-i iğtirâbıdır, ne hazîn!
Bütün mekân, nazarımda o ıûha nüzhet-gâh,
Eğerçi yükselerek oldu lâmekânda mekîn.

Ey aslına iltihâk eden nûr,
Sensin bana her tarafta manzûr;
Olsan da zılâl içinde mestûr,
Bir an değilim o lem'adan dûr:
Rûhumda ebed-karâr şu'len.

Mevvâc sabâhatin seherde
Berk urmada nâsiyen kamerde;
Şeb sahn-ı harem-serâna- perde.
Matvî evrak-i verd-i terde
Bir şemme kitâb-ı nükhetinden!

Nağmendir eden riyâhı tehzîz,
Senden bu nevâ yı şûriş-engîz!
Tayfın beni eyliyor seher-hîz...
Ey hâtırasıyle rûh lebrîz,
İndimde bu kâinât hep sen!

Ey lem'a-i şu'le-i İlâhî,
Ey subh-i ebed karârgâhî.
Hiç bulmaya tâbişin tenâhî...
Envârına gelmesin tebâhî...
Bir böyle bekânı isterim ben.

Sönmez yanan ihtimâli yoktur,

Sönmek sözünün meâli yoktur...

Yok, nâre demem zevâli yoktur,

Nûrun fakat öyle hâli yoktur.

Olmaz ona hiç adem nişîmen.

Ey hâtırasıyle kaldığım yâr,

Artık aramızda bir cihan var!

Sen gökte safâ-güzîn-i dîdâr,

Ben yerde azâb içinde bîzâr!

Gûşumda bütün terâne şîven!

Şîven demi nây-i nağme-kârın,

Şîven cereyânı cûybârın,

Şîven sesi bâd-ı bî-karârın,

Şîven bana âh yâdigârın...

Sen gökleri hande-zâr ederken!

4.1.2.19 BIR MEZAR TASINA YAZILMIS IDI

BİR MEZAR TAŞINA YAZILMIŞ İDİ:

Şu fânî zindegâniyle hayât-ı câvidânînin

Telâkî-gâhıdır makber denen son menzil-i ârâm.

Hayat ölmekle bitmiş olsa bir şey anlaşılmazdı,

Evet, bir ömr-i sânî var: Değil hilkat abes mâdâm.

Sen ey gâfil beşer, âlemde bir te'mîn-i istikbâl

Edeydim, der çekersin ihtiyârî bir yığın âlâm.

Eğer üç günlük istikbâl için ferdâyı anmazsan,

Hederdir, korkarım, dünyâda imrâr ettiğin eyyâm.

Hakîkî bahtiyâr ancak o âdemdir ki, dünyâdan

Giderken mâmelek nâmıyle terk eyler büyük bir nâm.

İlâhî! Doğru bir meslek nasıl bulsunlar insanlar,

Hakâik hep dururken perde pûş-i zulmet-i evhâm?

4.1.2.20 BIR RESMIN ARKASINA YAZILMIS IDI

BİR RESMİN ARKASINA YAZILMIŞ İDİ:

Kiminin yâd-ı ihtirâmı kalır,

Kendi gittikte cânişîni olur;

Kiminin bir yığın meberrâtı

Toplanır, heykel-i metîni olur;

Kiminin de olanca hâtırası,

Böyle bir sâye-i hazîni olur!

4.1.2.21 BIRLIK BAGI

BİRLİK BAĞI

Müslümanlık nerde bizden geçmiş insanlık bile
Alem aldatmaksa maksat aldanan yok nafile
Kaç hakiki müslüman gördümse hep makberdedir
Müslümanlık bilmem ama galiba göklerdedir

Varsa şayet söyleyin bir parçık insafınız
Böyle kansızmıydı haşa kahraman eslafınız
Böyle düşmüşmüydü herkes ayrılık sevdasına
Benzeyip şirasesiz bir mushafın eczasına
Hiç görülmüşmüydü olsun kayd ı vahdet tarumar
Böyle olmuşmuydu millet can evinden rahnedar
Böyle açlıktan bogazlarmıydı kardeş kardeşi
Böyle adetmiydi bi perva yemek insan leşi

Irzımızdır çiğnenen evladımızdır doğranan
Hey sıkılmaz ağlamassan bari gülmekten utan

Kurt uzaklardan bakar dalgın görürmüş merkebi
Saldırırmış ansızın yaydan boşanmış ok gibi
Lakin aşk olsunki aldırmazda otlarmış eşşek
Sanki tavşanmış gelen yahud kılıksız köstebek
Kar sayarmış bir tutam fazla olsun yutmayı
Hasmı derken çullanırmış yutmadsan son lokmayı

Bir hakikattır bu bildiğin usluba sok
Halimiz merkeple kurdun aynı asla farkı yok
Burnumuzdan tuttu düşman biz boğaz kaynındayız

Bir bakın halamı hala ihriras ardındayız
Saygısızlık elverir bir parça olsun arlanın
Vakti çoktan geldi hem geçmektedir arlanmanın
Davranın haykırmadan nakus-u izmihlaliniz
Öyle bir buhrana sapmıştırki zira haliniz
Zevke dalmak şöyle dursun vaktiniz yok mateme
Davranın zira gülünç olduk aleme
Bekleşirken gökte yüzbinlerce ervah intikam
Yerde kalmış naşa benzer kavm için durmak haram
Kahraman ecdadınızdan sizde bir kan yokmudur
Yoksa istikbalinizden korkulur pek korkulur

4.1.2.22 BIRLIK

BİRLİK

Cehennem olsa gelen, göğsümüzde söndürürüz.
Bu yol ki Hak yoludur, dönme bilmeyiz, yürürüz;

Düşer mi tek taşı sandın harim-i namusun,
Meğer ki harbe giden son nefer şehid olsun.

Şu karşımızdaki mahşer kudursa, çıldırsa,
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa,

Bu altımızdaki yerden bütün yanardağlar
Taşıp da kaplasa âfakı bir kızıl sarsar,

Değil mi cephemizin sinesinde iman bir;
Sevinme bir, acı bir, gaye aynı, vicdan bir;

Değil mi ortada bir sine çarpıyor, yılmaz,
Cihan yıkılsa emin ol bu cephe sarsılmaz!

4.1.2.23 CENK MARSI

CENK MARŞI

ey sürüden arkaya kalmış yiğit
arkadaşın gitti haydi sen de git
bak ne diyor ceddi şehidin işit
haydi git evladım uğurlar ola

haydi git evladım açıktır yolun
zalimlere karşı bükülmez kolun
bayrağı çek ön safa geçmiş bulun
uğurun açık olsun uğurlar ola.

eşele bir yerleri örten karı
ot değil onlar dedenin saçları
dinle şehit sesleridir rüzgarı
haydi git evladım uğurlar ola
haydi git evladım açıktır yolun
zalimlere karşı bükülmez kolun
bayrağı çek on safa geçmiş bulun
uğurun açık olsun uğurlar ola
haydi levent asker uğurlar ola

yerleri yırtan sel olup taşmalı
dağ demeyip taş demeyip aşmalı
sende ki coşkunluğa er şaşmalı
kahraman askerim uğurlar ola
haydi git evladım açıktır yolun
zalimlere karşı bükülmez kolun
bayrağı çek ön safa geçmiş bulun
haydi levent asker uğurlar ola
haydi git evladım uğurlar ola.

4.1.2.24 CÂNAN YURDU

Eyvâh ıssız diyâr-ı dilber...
Her hatvesi bir mezâr-ı muğber!
Uçmuş da bakındığım terâne,
Kalmış sessiz bir âşiyâne.
Yer yer medfun durur emeller...
Gûyâ ki kıyâm-ı haşri bekler!
Yâ Rab! Niye böyle bir yığın hâk
Olmuş yatıyor o buk'a-i pâk
Yâ Rab, ne için o lem'a nâbûd?
Yâ Rab, ne için bu sâye memdûd
Yâ Rab, ne demek harîm-i cânan

Üstünde bu perde perde hicran?

Lâkin görünen kimin hayâli?
Cânan gibi tıpkı yâl ü bâli...
Gîsû-yi siyâh-ı târumân,
Altında cebîn-i lem'a-dârı,
Zulmetler içinde subh-i mahmûr;
Yâ gözbebeğinde nazra-i nûr;
Yâ ebr-i bahâr içinde cevvâl
Bâran çeklinde dürr-i seyyâl;
Yâ sînede her zaman coşan yâd,
Yâ kayd-ı bedende rûh-i âzâd.

Ey tayf-ı nigeh-fırîbi yârin
Olmaz mı bir ân için karârın?
Heyhât, serâb-ı şavka döndün...
Karşımda parıldamanla söndün!
Kimden sorayım ki nerde dilber?
Makber gibi samt içinde her yer.
Cânan! Cânan!.. Dedim, arandım...
"Bir aks-i nidâ" dedikçe, yandım!.
Yâ Rab, neye hem sağır, hem ebkem,
Dağlar, dereler, bütün şu âlem?
Ey sevdiğimin sevimli yurdu,
Hâlin, bana şimdi pek dokundu!
Aç sîneni; yâd-ı nükhetinden
Bir şemmeye kâilim bugün ben.
Bir vakt o şemîm-i nâz-perver
Tâ subha kadar yanımda bekler,
- Ümmîde verip bekâ sabûhu-
Sermest-i safâ ederdi rûhu.

Heyhât o nesîm-i sâf şimdi

Nâzan, nâzan semâya gitti.

Ey lâne-i târumâr söyle,

Cânan sana artık inmiyor mu?

Ey mâtem-i pâyidâr söyle,

Sâhandaki nevha dinmiyor mu?

Ey ebr-i semâ-güzîn-i seyyâr,

Yâdında mıdır o nazlı reftâr?

Ey darbe-i bâda karçı, ra'şân,

İnşâd-ı enîn eden nihâlân!

Bir şi'r-i revân olup da cânan

Geçmez mi bu gölgeden hırâmân?

Ey dilber-i mihriban, zuhûr et!

Ömrüm gibi ansızın mürur et!

Ya kalb-i fezaya bir hutur et:

Afakımı lem'a lem'a nur et.

Bin nevha-i can içinde , pür-cûş,

Geldim bu garib yurda, medhûş.

Feryadımı yok mu eyliyen gûş?

Ya Rab, bu nasıl cihan-ı hamuş:

Bir "yok!" diyecek sada da yokmuş!...

4.1.2.25 DERVIS AHMED

"Bir ömürdür içiyorsun, bırak artık şunu!" der;
Derviş Ahmed bu hidâyetle hemen tövbe eder.
Ama bir tövbe ki: Binlikleri çarpar duvara;
Tas, çanak, testi perîşan, serilir tahtalara.
Rakı tûfânı, su girdâbı alırken odayı;
Anaforlarla dönerken mezeler fırdolayı;
Bir kerâmetle dedem postu oturtup sedire,
Oradan, mest-i zafer, bakmaya başlar seyire.
Başlar amma, pek uzun boylu seyirden bıkılır...
Derviş Ahmed de bizim, öğleye varmaz, sıkılır.
Kalkar, olmaz, yatar, olmaz, döner, olmaz dediği;
Neyle doldursa o bir türlü kapanmaz gediği?
Zikreder, vahdete girsem diye zorlar, giremez;
Hû çeker, sîne döver, hiçbiri eğlendiremez.

Sâ atin ömrü soluktan da kısayken hani, dün,
O, ne yıllar devirir; sâniye geçtikçe bugün!
Devrilen devriledursun, dedem "illâllah!" der;
Camı sarsar, damı sarsar, tepinirken ter ter!
Bu kadar velvele oynatsa yerinden ya biraz,
Ne harın şey ki "zaman" hiç yürümez, hiç tınmaz!

Derviş Ahmed, bu sefer, "ben yürürüm!" der mi sana!

"Aman Ahmed'im, bana baksana!
Bozacak mısın yine tövbeni?
Kıracak mısın, yeniden beni?
Sakın Ahmed'im, gideyim deme. "

Cezbe kuvvetlice gelmiş ki dışardan dedeme,
Bu, içinden kabaran sesle hiç irkilmiyerek,
Hakerenler yola bir düşme düşer.Yelyepelek!

"Derviş Ahmed! Gidiyorsun ya, sakın sapma sola!
İşte bak dirseğe geldin, göreyim şimdi: Mola!
Bu gidiş hayır değil Ahmed'im,
Dayan Ahmed'im, dikil Ahmed'im!
Aman Ahmed'im, göreyim seni,
Dayan Ahmed'im, göreyim seni!"

Lâkin aldırmıyor Ahmed, cereyanlar müdhiş;
Karnı irkilse, bacaklar gidecelş hem ne gidiş!
"Ne o? Meyhâneye geldin mi?" Sakın girme, dayan!
Aman Ahmed'im, sonu pek yaman!
Kuzum Ahmed'im, gireyim deme!
Mola istemem, vereyim deme!
Asıl Ahmed'im, kasıl Ahmed'im!
Bu geçid belâ, asıl Ahmed'im!
O ne batmalar, ne boğulmalar!"

Asılır, boş, kasılır, boş, dedem en sonra dalar.
"Bâri meyhâneye düştün, be mübârek derviş.
İçmeden, geç ki desinler. Dede Sultan ermiş!
Hadi Ahmed, hadi yavrum, hadi son bir gayret!

Lâkin Ahmed, bu ne gayret, ne tahammül, hayret!
Sen kunl lök gibi meyhâneye, ser postu, otur;
Yan, tutuş, sonra dayan: Dağ gibi dur, taş gibi dur!
Dağ demiş, taş demişim, doğru mu lâkin? Ne gezer!
Onu bir zelzele sarsar, bunu bir dalga ezer.
Seni kaç zelzeledir yokladı hiç sarsamadan;
Koca arslan, hani, övmüş de yaratmış yaradan!
Öyle bir tövbe geçirdin ki, hakîkat, değdi;
Az belâ mıydı, seher vakti, o tûfan neydi?
Çiğnedin dalgayı, girdâbı çıkardın daraya;

Postu Cûdî'ye yanaştırdın, atıldın karaya.
Sallamış tekmeyi bir mülke, diyorlar, Edhem;
Yumnık atmış mı yarım binliğe? Hiç zannetmem!
Hak erenler, iyi bak kendine, mikdârını bil:
Sendedir nühsâ-i kübrâ, okumuşlarda değil!
Sen ne cevhersin, a devletli, ne cansın, bilsen!
Aba altındaki sultanlara sultansın sen.
Sen ki Kevser dağıtan Haydar'a kulsun ancak,
Sana ısmarlamıyan, kimlere ısmarlıyacak?

Hadi evlâd, Dede Sultan ne içer, bir sor ki...
Doldurun dervişe benden iki binlik Yorgi!

4.1.2.26 DURMAYALIM

Sa'dî diyor ki: "Bir gece biz kârbân ile

Âheste-seyr iken yolumuz düştü bir çöle.

Sür'atle tayyiçin o beyâbân-ı vahşeti,

Hep yolcular fedâ ederek istirâhati,

Gitmektelerdi. Bir aralık bende meyşe tâb,

Hiç kalmamış ki düşmüşüm artık zebûn-i hâb.

Âvâre bir piyâdeyi bekler mi kâfıle?

Nâçâr şedd-i rahl edecek tâ be-merhale.

Durnıuş, diyordu, bir de uyandım ki, sârban:

"Kalk ey zavallı yolcu, uzaklaştı kârban!

Uykum benim de yok değil amma bu deşt-zâr,

Arâmgâh olur mu ki bin türlü korku var?

Ser-menzil-i merâma varır durmayıp giden;

Yoktur necât ümîdi bu çöllergeçilmeden.

Heyhât, yolda böyle düşen uyku derdine,

Hep yolcular gider de kalır kendi kendine!"

Vak'a hiç birşey değildir; haklısın, lâkin düşün.

Başka bir düstûr-i hikmet var mı, insâf et, bugün?

Varmak istersen -diyor Sa'dî- eğer bir maksada,

Tuttuğun yollar tükenmekten muarrâ olsa da;

Şedd-i rahl et, durmıayıp git, yolda kalmaktan sakın!
Merd-i sâhib-azm için neymiş uzak, neymiş yakın?
Hangi müşkildir ki himmet olsun, âsân olmasın?
Hangi dehşettir ki insandan hirâsân olmasın?
İbret al erbâb-ı ikdâmın bakıp âsârına:
Dağ dayanmaz erlerin dağlar söken ısrârına.
Bir münevvim ses değil yer yer hurûşan velvele:
Fevc fevc akmakta insanlar bütün müstakbele.
Nehr-i feyzâ feyz-i insâniyyetin âhengine
Uymadan, kâbil değildir düşmemek bir engine.
Menzîl-i maksûda varmazsın uyanmazsan eğer...
Var mı bak, yollarda hiç bîdâr olanlardan eser?
İşte âtîdir o ser-menzil denen ârâmgâh;
Kârbân akvâm; çöl mâzî; atâlet sedd-i râh.
Durma, mâzî bir mugaylanzâr-ı dehşetnâktir;
Git ki, âtî korkusuzdur, hem de kudsî hâktir.
Çok şedâid iktihâm etmek gerektir, doğrudur...
Vehleten âvâre bir seyyâhı yollar korkutur;
Korku, lâkin, azmi te'yîd eylemek îcâb eder:
Kurtulursun şedd-i rahl etmiş de gitmişsen eğer:
Çünkü düşmüşsün hâyatın -ezkazâ- feyfâsına,
Gitmen îcâb eyliyor tâ menzil-i aksâsına.
Düşmemek mâdem elinden gelmemiş evvel senin,
Ölmeden olsun mu ey miskin, bu çöller medfenin?
İntihâr etmek değilse yolda durmak, gitmemek,
Âsümandan refref indirsin demektir bir melek!
"Leyse li'l-insâni illâ mâ seâ" derken Hudâ;
Anlamam hiç meskenetten sen ne beklersin daha?
Davran artık kârbânın arkasından durma, koş!
Mahv olursun bir dakîkan geçse hattâ böyle boş.
Menzil almışlar da yorgun, belki senden bîmecâl!

Belki yok, elbette öyle! Sen ne etmiştin hayâl?
Şöyle gözden geçse bir hilkat temâşâ-hânesi:
Çıkmıyor bir zerre fa'âliyyetin bîgânesi.
Asümânî, hâkdânî cümle mevcûdât için
Kurtuluş yok sa'y-i dâimden, terakkîden bugün.
Yer çalışsın, gök çalışsın, sen sıkılmazsan otur!
Bunların hakkında bilmem bir bahânen var mı? Dur!
Mâsivâ birşey midir, boş durmuyor Hâlik bile:
Bak tecellî eyliyor bin şe'n-i gûnâgûn ile.
Ey, bütün dünya ve mâfçhâ ayaktayken; yatan!
Leş misin, davranmıyorsun? Bâri Allah'tan utan.

4.1.2.27 DIRVAS

Derler ki: Ümeyye'den Hişâm'ın
Devrinde, yakınlarında Şâm'ın
Üç yıl ekin olmamış kuraktan.
Can kaydına düşmüş artık urban.
Her hayme mezâr olup kapanmış:
Altında beş on kadîd uzanmış!
Bakmış ki meşâyih-i kabâil:
Sıyrılmıyacak bu derd-i hâil;
Bir karyede toplanıp, demiçler:
Durdukça helâkimiz mukarrer.
Mâdem ki şüyûhuyuz bu halkın,
Kalkın gidelim Hişâm'a, kalkın.
Bir duysa Halîfe'miz bu hâli;
Var merhamet etmek ihtimâli.
Hiç ak sakalıyle bir alay pîr,
Eyler de Emîr'e hâli tasvîr,
Görmez mi o, halkı rahme, şâyan
Sultansa da taş değil ya: İnsan!

Teklîfı kabûl eder bütün nâs;
Derler, yalınız: "Bulunsa Dirvâs.
Sinnen daha pek çocuktur amma
Olmaz o kadar talâkat aslâ. "

Vaktâ ki girer şüyûh Şâm'a
Derhâl haber gider Hişâm'a:
Derler ki, beş on kabîle geldi.
Der: Gelsinler sarâya şimdi.
Birlikte çocuk dalar huzûra,
Evvelce duâ eder de sonra,
Hiç pervâsız girer kelâma...
Lâkin bu tuhaf gelir Hişâm'a;
Der: Sus a çocuk büyük dururken,
Söz sâdır olur mu hiç küçükten?
Dirvâs o zaman kelâmı tekrâr
Teshîr ile der:"Nedir bu âzâr!
Mikyâsı mıdır zekâvetinsin?
Dirvâs'ı çocuk mu zannedersin?
Bir dinle de sonra gör çocuk mu?
İnsâf nedir o sizde yok mu?
Ben söyliyeyim de bir efendin,
Susturmak elindedir efendim. "

Dirvâs bakar Melik'te ses yok·
Mecliste değil ki ses, nefes yok;
Mu'tâdı olan talâkatıyle
Başlar söze eski şiddetiyle:

"Üç yıl mütemâdiyen kuraklar,
Emsâli görülmemiş sıcaklar,

Sâmânımızı kuruttu gitti;

Mezrûâtın umûmu bitti.

Binlerle çadır kapandı kaldı,

Çöl, mahşer-i mevt şekli aldı!

Şehrîleri besliyen kabâil

Köy köy geziyor zelîl ü sâil.

Hâtemlere cûd eden o urban,

Nan pâreye can verir bugün can!

Çıplakları giydiren de üryan,

Gömleksizdir zükûr ü nisvan!

Açlık ecelin zahîri oldu:

Baştan başa çöl cesedle doldu.

Her kûşede bin acıklı feryâd...

Yok bir yerden sadâ yı imdâd.

Şubbân bütün ihtiyâra döndü!

Pîrân görsen, mezâra döndü!

Yok vâlidelerde süt ki: Tutsun,

Evlâdını emzirip uyutsun.

Zannım, bize münfail ki Mevlâ:

Bir bâdiye halkı yandı, hâlâ

Bir damla su inmiyor semâdan,

Şebnem bile düşmüyor duâdan!

Binlerce duâya bir icâbet

Göstermedi bârgâh-ı rahmet.

Artık sana ilticâya geldik

Reddetmez isen ricâya geldik:

Görmekteyiz ey Emîr-i âdil,

-İnkân bunun değil ya kâbil-

Yok sendeki ihtişâma pâyân;

Bizlerse alay alay sefılân ;

Bir yanda demek ki fazla var çok;

Hayfâ ki öbür tarafta hiç yok.

Öyleyse biraz tevâzün ister.

Evvel beni dinle, sonra hak ver:

Nerden buldun bu ihtişâmı?

Halkın mı, senin mi, Hâlik'ın mı?

Allâh'ın ise eğer bu servet.

Bizler de onun kuluyken, elbet

Bir pay talebinde hakkımız var...

İnsâf olamaz bu hakkı inkâr.

Halkınsa şu bî-nihâyet emvâl;

Ver, etme hukûk-i gayrı pâmâl.

Yok; böyle de olmayıp da kendi

Mâlin ise - çünkü fazla - şimdi,

Bî-vâyelere tasadduk eyle...

Dördüncüsü varsa haydi söyle!"

Mebhût ederek bu söz Hişâm'ı,

Huzzâra demiş: "Görün kelâmı!

Yok bende cevâb-ı redde kudret...

Hayret, bu civan-dehâya hayret!

Îcâb ediyor ki şimdi insâf:

Mes'ûlü hemen olunsun is'âf. "

4.1.2.28 EDIRNE

EDİRNE

Edirne kal'asıdır gördüğün hisar-ı mehib
Şu zirvesinde biten simsiyah ağaç da salib
Murad-ı evveli koynunda gezdiren tepeler
Nasıl rüku ediyor Ferdinand'a bak bu sefer
Bizim midir sanıyorsun şu yükselen bayrak?
Çeken Savof, Lala Şahin değil kuzum, iyi bak

Edirne! İşte o islamın ahenin suru
Edirne! İşte o şarkın cebin-i mağruru
İkinci aşr-ı tealisi Al-i Osman'ın
Birinci mevki-i feyyazı belki dünyanın
Edirne! İşte o şarkın demir kilidi
Sefil ayakları altında Bulgar'ın şimdi
Muzaffer ordusu hakkıyla(!) intikam alıyor
Kadın, kız, çoluk, çocuk, erkek ne bulsa parçalıyor
Bu katliama da razıyım ihtiram olsa
Harim-i dini de geçtik harim-i namusa
Şu dört minareli cami ki yoktu hiçbir eşi
Ki parlıyordu hilalinde sanatın güneşi
Salibi sineye çekmiş de bekliyor. Nevmid

4.1.2.29 EL

EL-UKSUR'DA
Havâ ağırdı, fakat, pek dokunmuyordu sıcak;
Gurûba vardı esâsen yarım sa'at ancak.
Yakındı sâhile mihmânı olduğum mesken;
Yavaş yavaş iniverdim ağaçlı bir tepeden.
O, Nîl'i koynuna çekmiş yeşillenen, vâdî,
-Ki yok hazan safahâtında ömrünün ebedî-
Önümde, zümrüde benzer, yığın yığın mevecât,
Saçıp saçıp uzuyor: Sanki bir serâb-ı hayât?
Şu imtidâda bakın, var mı yâl ü bâline eş?
Bu yâl ü bâli bütün gün kucaklıyan o güneş,
Ki Nîl'i şarkına almı da garba geçmişti;
Ufukta son lemeâtıyle parlıyor şimdi...
Fakat ziyâsına hâlâ tahammül imkânsız.
Solumda bir büyücek hunna var ki yapyalnız...
Zemîni haylice mâil de olsa, çâresi ne?
Büründüm artık onun zıll-i pâre pâresine.

Bu noktadan ne müheyyic fezâya doğru nazar!
Birer kanat iki sâhilde yükselen ovalar:
Nigâh uzandı mı bir kerre dûş-i sâhirine,
Hayâl uçup gidiyor başka âlemin birine!
Zemîne şimdi, o gündüz alev saçan, âfâk
Ilık ılık döküyor bir havâ-yı istiğrâk.
Gülümsüyor yüzü artık muhît-ı reyyânın.
Muhâtı, çünkü, semâdan inen bu çağlayanın.
Deminki samte bedel hande çınlıyor yer yer:
Gülümsüyor koca vâdî, gülümsüyor tepeler;
Gülümsüyor suyu tırmanmak isteyip öteden,
Uzun kürekli kayıklarla bir büyük yelken;

Gülümsüyor beriden gölgeler döküp Nîl'e,
Otel binâları etvâr-ı imtinânıyle;
Gülümsüyor kıyılardan beş altı hatve kadar
İçerde, ipli sırıklarla işleyen kuyular;
Gülümsüyor suyu kırbayla aktaran fellâh;
Gülümsüyor bunu ömründe görmeyen seyyâh;
Gülümsüyor çalılıklarla örtülen dereler;
Gülümsüyor sayısız tarlalarla meşcereler;
Gülümsüyor karılar, başlarında topraktan,
Güğüm kılıklı birer kap, dönerken ırmaktan:
Gülümsüyor derelerden balık tutan, çıplak
Çoluk çocuk suyu kepçeyle aktarıp durarak...

Sabahleyin dolaşıp gördüğüm o heykeller
Ki sermediyyete çılgın zavallı hırs-ı beşer,
-Kulûba nakşedecek yerde yâd-ı rahmetini -
Fezâya kazmak için zıll-i bî-kerâmetini;
Dikip de her kayadan bin hayâta seng-i mezâr,
Bu korkuluklara vahşetle vermiş istikrâr
Ki secdeler edecekmiş ayaklannda zemîn;
ki arşı titretecekmiş alınlarındaki çîn!
Fakat zaman denilen dest-i kibriy-yı mehîb
Bu kahramanları etmiş ki öyle bir te'dîb:
Ne enf-i nahveti kalmış kırılmadık, ne kolu!
Civâr-ı ibreti enkâz-ı lâşesiyle dolu.
Ne çehrelerde mehâbet, ne cebhelerde gurûr;
Silik hutûtuna çökmüş bütün meâl-i fütûr.
Adâletin bu kadar bî-aman tecellîsi
Nigâh-ı zâire vernıekte merhamet hissi.

Evet, mezârı o heykellerin uzaktı bana;
Şu var ki mün'atıf oldukça gözlerim o yana,
Gülümsüyor diyorum onların da çehreleri.
Gülümsüyor koca bir ma'bedin uzakta yeri.
Gülümsüyor sağa baktıkça karşıdan "Karnak';
Gülümsüyor o sütunlar ki, Nîl'e müstağrak,
Zılâl-i ra'şe-nümâsıyle oynuyor emvâc.
Gülümsüyor, dağınık başlannda altın tâc,
Semâya fırça vuran hunnalar sevâhilden.

Oturmuş olduğum âsûde sath-ı mâilden,
Biraz yukardaki çardak biçimli gölgeliği,
Nasılsa görmek için kalkayım, dedim... Ne iyi!
Fransız, İngiliz, Alman, on üç kadar seyyâh!
Üçer beşer küme olmuşlar: İnliyor akdâh!
Birincilergülüyor... Çünkü ceyb-i meşhûnu,
Yerinden oynatıyor kâinât-ı medyûnu.
"Sedan" düşündürecek olsa olsa maskarayı...

Refâh unutturur insâna en derin yarayı.
İkinciler gülüyor, hem de hakkıdır, gülecek:
Cihan bir emrine âmâde... "Öl!" desin, ölecek.
Tutuşturup bütün akvâmı karşıdan bakıyor!
Çelikle taş vuruşurken herif çubuk yakıyor.
Üçüncüler gülüyor, çünkü zûr-i bâzûsu,
Ne derse "doğr!" denen bir kefil-i nâmûsu;
Beşer ki kuvveti bahşetmiyor henüz hakka;
Ne çâre var onu kuvvetle almadan başka?
Zebun musun? Yalınız ağlamak senin hakkın!..

Evet, bu sâha-i cûşun, bu cûş-i ezvâkın
İçinde ben, yalınız ben zavallı gülmüyorum...
Oturmuş ağlıyorum, ağlasam da ma'zûrum:
Vatan-cüdâ gibiyim ceddimin diyârında!
Ne toprağında şu yurdun, ne cûybânında,
Bir âşina sesi, yâhud bir âşinâ izi var!
Sadâma beklediğim aksi vermiyor ovalar.
Bileydim ey koca ,Şark ey cihân-ı dûrâdûr,
Senin nerendeki evlâdının nasîbi huzûr?
Başın belâlara girmiş; elin, kolun pâmâl;
İçinden esti mi bir gün hevâ-yı istiklâl?
Gürür müyüm diye karşımda müslüman yurdu,
Bütün diyârını gezdim, ayaklarım durdu...
Yabancı sesleri geldikçe reh-güzârımdan,
Hep inkisâr-ı emel taştı rûh-i zârımdan!
Vatan-cüdâ olayım sînesinde İslâm'ın...
Bu âkıbet, ne elîm intikâmı eyyamın!
Benim ki yaşlıyım artık düşük kolum, kanadım;
Bu intikamı çalışsın da alsın evlâdım.
Ufukta şimdi güneş sönmek üzre sallanıyor:
Şu var ki çehresi hâlâ parıl parıl yanıyor.
Biraz geçince, şuâ'ât-ı vâpesîniyle,
Dikildi geldi de karşımda, ansızın Nîl'e,
Sularla esnemiyen bir amûd-i nûrânûr.
Fakat bu zıll-i mübâhî, bu intibâ'-ı vakûr
-Ki çok zaman kalacak sandım imtidâdından-
Beş on dakîkada Nîl'in silindi yâdından!
Yazık o gölge de milyarla zıll-i nâ yâba,
Katılmak üzre atılmış meğer bu girdâba!

Görünmüyor güneş artık önünde perde cibâl;
O şimdi başka ufuklardan etti arz-ı cemâl.
Acıklı rûhunu mağrib hazîn hazîn döktü;
Zemîne şâm-ı garîban yavaş yavaş çöktü.
Değişti çehresi Nîl'in: Önümde az kumral;
Deminki zıll-i sütûnun yerinde pek koyu al;
Biraz ilerde, fakat, âdetâ karanlıktı.

Bu reng-i mâteme dağlar da aşinâ çıktı:
Karardı baktım uzaktan dumanlı cebheleri.
Ridâsı, mağribin artık kucaklamıştı yeri.
Demin gülümseyen afakı tülledikçe zılal,
Uyandı ruh-I garibimde bir halal-I muhal:
Cihan-I samiti karşımda ağlıyor sandım…
O gölgelikten inip nura doğru tırmandım…

4.1.2.30 ESER

ESER

Bir insan öldümü ondan kalacak eseri,
Bir eşek göçtümü ondan da nihayet semeri.

4.1.2.31 EY YOLCU

EY YOLCU

Gitme, ey yolcu, beraber oturup ağlaşalım:
Elemim bir yüreğin karı değil, paylaşalım:
Ne yapıp ye'simi kahreyleyeyim, bilmem ki?
Öyle dehşetli muhitimde dönen matem ki!..
Ah! Karşımda vatan namına bir kabristan
Yatıyor şimdi...Nasıl yerlere geçmez insan?
Şu mezarlar ki uzanmış gidiyor, ey yolcu,
Nereden başladı yükselmeye, bak, nerde ucu!

4.1.2.32 EZANLAR

"İhtilaf ı metâli'sebebiyle küre üzerinde
ezansız zaman yoktur"

Zaman geçmez ki yüz binlerce kalbin vecd-i sekrânı,
Zeminden yükselip, göklerde vahdetzâr-ı Yezdân-ı
Ararken, dehşet-âkîn etmesin bir sayha vicdânı.
Ne lâhûtî sadâ "llâhu ekber!" sarsıyor cânı...
Bu birgülbank-i Hak'tır, çok mudur inletse ekvânı?

Bu lâhûtî sadâ çıktıkça cûşa-cûş olup yerden,
İner esrâr-ı kudret kibriyâ tavrıyle göklerden.
Bütün âheng-i hilkat yâd ederken Hakk'ı ezberden,
Vicâhî feyz alır artık o nûru'n-nûr-i ezherden:
Hüveydâ şimdi cânandır seherden, şâm-ı esmerden!

Seher vaktinde mevcûdât, nûşîn hâb içindeyken,
Bu rûhânî nevâ âfâkı mevcâ-mevc edip birden;
Muhîtin kalb-i hâmûşunda başlar bir hazin şîven.
Bakarsın her taraf zulmet, fakat bir zulmet-i rûşen!
Semâ bîdâr, her yıldız Cemâlu'llâh'a bir revzen.

Maîşet kayd-ı can fersâsının mahkûmu, bîzân,
Bütün bîçâreler gündüz bu yâd-ı merhametkân,
Duyar sermest olur görmüş kadar ferdâ-yı Dîdâr'ı!
O neşveyle, yorulmak şöyle dursun, en ağır bârı,
Sürükler görmeden, göstermeden yılgınlık âsârı.

Güneş mağrib-güzîn olmuş semâ esmer, ufuk gülgûn;
Zaman durgun, zemin muğber, cihan dembeste, can mahzûn;
Gariblik rû-nümâ yer yer, sükûnet dembedem efzûn...
Bakarsın bir de gülbank-i İlâhiden dolup gerdûn,
O tenhayî-i sevdâvî olur Allâh ile meskûn!

İnip vaktâ ki leylin dest-i istîlâsı gabrâya,
Serer dünyâya zulmetten adem çeklinde bir sâye;
Nazar medhûş, müstağrak giderken zîr ü bâlâya.
Döner, "Allâhu ekber" cûşu yükseldikçe Mevlâ'ya,
O muzlim sîne-i hilkat tecellîzâr-ı Sînâ ya!

Senin, dem geçmiyor, yâdınla leb-rîz olmadan eb'âd!

Ne müdhiş saltanat yâ Rab, nasıl âsûde istibdâd!

O istibdâda hürmettir ezanlar, subhalar, evrâd...

Hayır, sen rûh-i rahmetsin, bu sesler senden ister dâd,

Verir miydin, eğer dâd etmesen, feryâda isti'dâd?

****

Gunûde rûh-i tabîat samîm-i zulmette...

Sitâreler bile bâlâ-yı sermediyyette,

Yavaş yavaş uyumak istiyor yumup gözünü;

Seher semâlann altında, açmıyor yüzünü.

Firâş-ı leylde dinmiş bütün enîn-i hayat,

Ridâ-bedûş-i sükûnet önümde hep safahat.

Görüp muhîtimi dalgın hamûş bir vecde,

O hâli ben de temâşâya daldım âsûde.

Nigâhı mest ediyorken bu levha-i mahmûr,

Ufukta yükselerek bir sadâ yı dûrâ-dûr,

Yayıldı rûy-i zemînin o anda her yerine,

Sokuldu leyl-i ketûmun bütün serâirine.

Cihân-ı nâimi kaldırdı, bî-karâr etti,

Zalâm içinde ne âlemler âşikâr etti!

O yükselen sesi tekrîre başlayıp eb'âd,

Duyuldu sîne-i şebden medîd bir feıyâd.

Semâya çıktı o feryâd, âh-ı ümmet olup!

Semâdan indi o feıyâd, rûh-i rahmet olup!

Uzaktan andırıyorken, demin, heyûlâyı;

Semâ'hâne-i leylin birer küçük nâyı

Gibiydi şimdi hayâlimde her menâr-ı mehîb...

O taş yürekte bu sûzişli nağmeler ne garîb!

O nây pârelerin sonra hepsi hem-dem olup,

Uyandı rûh-i sükûnette bir azîm âşûb.

Coşunca âlem-i câmidde sayha-i tehlîl,

Minâreler bana gelmişti sûr-i İsrafil:

Muhîte çekmiş iken dest-i şeb, ridâ-yı memât;

Uyandı karşıki evlerde lem'a lem'a hayât.

Uyandı sonra avâlim, uyandı rûh-i sabâh;

Uyandı hâb-ı ademden birer birer eşbâh;

Uyandı bende de birşeb-çerağ-ı zulmet-sûz,

Ki tâ ebed olacak feyz-i Hak'la sîne-firûz.

Tasavvur eylemem artık zevâl o meş'a1 için...

Meğer ki nûr-i İlâhi ufûl edip gitsin

4.1.2.33 FÂTIH CÂMII

Yatarken yerde ilhâdıyle haşr olmuş sefil efkâr,

Yarıp edvârı yükselmiş bu müdhiş heykel-i ikrâr,

Siyeh reng-i dalâlet bir bulut şeklinde mâzîler,

Civârından kaçar, bulmaksızın bir lâhza istikrâr;

Ziyâ-rîz-i hakîkat bir seher tavrında müstakbel,

Gelir fevkından eyler sermedî binlerce nûr îsâr.

Derâgûş etmek ister nâzenîn-i bezm-i lâhûtu:

Kol açmış her menârı sanki bir ümmîd-i cür'etkâr!

O revzenler, nazarlardan nihan dîdâra müstağrak,

Birer gözdür ki sıyrılmış önünden perde-i esrâr.

Bu kudsî ma'bedin üstünde tâban fevc fevc ervâh

Bu ulvî kubbenin altında cûşan mevc mevc envâr.

Tecessüd eylemiş gûyâ ki subhun rûh-i mahmûru;

Semâdan yâhud inmiş hâke, Sînâ-reng olup, Dîdâr!

Tabîat perde-puş-i zulmet olmuş, hâbe dalmışken,

O, gûyâ kalb-i nûrânîsidir leylin, durur bîdâr.

Evet bir kalbdir, bir kalb-i cûşâcûş-i âşıktır,

Ki cevfinden demâdem yükselir bin nâle-i ezkâr.

Nümâyan cebhesinden Sadr-ı İslâm'ın meâlîsi:

O sadrın feyz-i enfâsıyle gûyâ bir yığcn ahcâr,

Kıyâm etmiş de, yükselmiş de bir timsâl-i nûr olmuş.

Nasıl timsâl-i nûr olmaz? Şu pek sâkin duran dîvâr,

Asırlar geçti hâlâ bâtılın pîş-i hücûmunda,

Göğüs germektedir, bir kerre olsun olmadan bîzâr:

Bu bir ma'bed değil, Mâ'bûd'a yükselmiş ibâdettir;

Bu bir manzar değil, dîdâra vâsıl mevkib-i enzâr.

Semâdan inmemiştir, şüphesiz, lâkin semâvîdir:

Zemînî olmayan bir cilve-i feyyâzı hâvîdir.

****

Bir infilâk-ı safâdır ki yâr-ı cânımdır,

Sabâhı pek severim, en güzel zamânımdır.

Ridâ-yı leyli henüz açmamıştı dest-i semâ;

Sabâ da hâb-ı sükûndan ayılmamıştı daha,

Fezâ yı rûhda aksetti, es-salâ perdâz

Müezzinin dem-i mahmûru, bir hazîn âvâz.

İçimde cûş ederek lücce lücce istiğrâk,

Ezânı beklemez oldum; açılmadan âfâk,

Zalâmı sîneye çekmiş yatan sokaklardan

Kemâl-i vecd ile geçtim. Önümde bir meydan

Göründü; Fâtih'e gelmiştim anladım, azıcık

Gidince, ma'bede baktım ki bekliyor uyanık!

Sokuldum artık onun sîne-i münevverine,

Oturdum öndeki maksûreciklerin birine.

Fezâ-yı ma'bedin encüm-nümâ meşâ'ilini,

O lem'a lem'a dizilmiş ziyâ kavâfilini

Görünce geldi çocukluk zamanlarım yâda...

Neler düşündüm o sâ'atte bilseniz orada!

Sekiz yaşında kadardım. Babam gelir: "Bu gece,

Sizinle câmi'e gitsek çocuklar erkence.

Giderseniz gelin amma namazda uslu durun,

Merâmınız yaramazlıksa işte ev, oturun!"

Deyip alırdı beraber benimle kardeşimi.

Namâza durdu mu, hâliyle koyverir peşimi,

Dalar giderdi. Ben artık kalınca âzâde,

Ne âşıkane koşardım hasırlar üstünde!

Hayâl otuz sene evvelki hâli pîşimden

Geçirdi, başladım artık yanımda görmeye ben:

Beyaz sarıklı, temiz, yaşça elli beş ancak;

Vücûdu zinde, fakat saç, sakal ziyâdece ak;

Mehîb yüzlü bir âdem: Kılar edeble namaz;

Yanında bir küçücek kızcağızla pek yaramaz

Yeşil sarıklı bir oğlan ki: Başta püskül yok.

İmâmesinde fesin bağlı sâde bir boncuk!

Sarık hemen bozulur, sonra şöyle bir dolanır;

Biraz geçer, yine râyet misâli dalgalanır!

Koçar koşar duramaz, âkıbet denir "âmîn"

Namaz biter: O zaman kalkarak o pîr-i güzîn,

Alır çocuklar, oğlan fener çeker önde,

Gelir düşer eve yorgun, dalar pek âsûde

Derin bir uykuya...

Derken bu hâtırât-ı lâtîf

Çekildi aslına, artık hakîkatin o kesîf

Likâsı başladı karşımda cilve eylemeye;

Zaman da kalmadı zâten hayâli dinlemeye:

Sağım, solum, önüm, arkam huşû'a müstağrak

Zılâl-i âdem iken, bir sadâ bülend olarak,

O kâinât-ı huzu'u yerinden oynattı;

Fezâ-yı mahşere döndürdü gitti eb'âdı!

Sufuf ayakta müselsel cibâl-i velveledâr

Gibiydi. Her birisinden duyuldu sîne-fıkâr,

Birer enîn-i tazarru ; birer niyâz-ı hazîn,

Ki kalb-i rahmeti sızlattı şüphesiz o enîn!
Eğildi sonra o dağlar Huzûr-i İzzet'te;
Göründü sonra o dağlar zemîn-i haşyette!
İnayetiyle Hudâ kaldırınca her birini,
Semâya doğru o dağlar da açtı ellerini.
O anda koptu yüreklerden öyle bir feryâd,
Ki rûhum eyliyecek tâ ebed o dehşeti yâd.
Kesildi bir aralık inleyen hazin âvâz...
Ne oldu Arş'a kadar yükselen o sûz ü güdâz?
O çûş içindeki îman?
Evet, hurûş ederek işte rahmet-i Subbûh,
Bütün yüreklere serpildi kubbeden bir rûh:
Rûh-i itmînan.

4.1.2.34 FATIH KÜRSÜSÜ'NDEN

FATİH KÜRSÜSÜ'NDEN

Birinci zümreyi teşkil eden zavallı avam,
Bıraksalar devam edecek tatlı uykusuna devam.
Bugün nasibini yerleştirince kursağına;
'Yarın' nedir? Onu bilmez, yatar dönüp sağına.
Yıkılsa arş-ı hükümet, tıkılsa kabre vatan,
Vazifesi değil; çünkü 'hepsi Allah'tan!'
Ne hükmü var ki, esasen yalancı dünyanın?
Ölürse, yan gelip yatacak cennetinde Mevla'nın.
Fena kuruntu değil! Ben derim, sorulsa bana:
'Kabul ederse cehennem ne mutlu, amca, sana!'

İkinci zümreyi teşkil eden cemaat ise,
Hayata küskün olandır ki: saplanıp ye'se,
'Selametin yolu yoktur... Ne yapsalar boşuna!'
Demiş de hırkayı çekmiş bütün bütün başına.
Bu türlü bir hareket mahz-i küfr olur, zira:
Talepte amir olurken bir ayetinde Huda;
Buyurdu: 'Kesmeyiniz ruh-u rahmetimden ümid;

Ki müşrikin olur ancak o nefhadan nevmid.'

Bu bir; ikincisi: ye'sin ne olsa esbabı,
Onun atalet-i külliyedir ki icabı,
Teressübâtını etmiştik önceden tahlil.
Üçüncü zümreyi kimlerdir eyleyen teşkil?
Evet, şebâb-I münevver denen şu nesl-i sefih.
- Fakat nezihini borcumdur eylemek tenzih-
Bu züppeler acaba hangi cinsin efradı?
Kadın desen, geliyor arkasından erkek adı;
Hayır, kadın değil; erkek desen, nedir o kılık?
Demet demetken o saçlar ne muhtasar o bıyık?
Sadası baykuşa benzer, hiramı saksağana;
Hülasa, züppe demiştim ya, artık anlasana!...
Fakat bu kukla herif bir büyük seciyye taşır,
Ki, haddim olmıyarak, 'Aferin!' desem yaraşır.
Nedir mi? Anlatayım: öyle bir metaneti var,
Ki en savılmıyacak ye'si tek birayla savar.
Sinirlerinde teessür denen fenalık yok,
Tabiatında utanmakla aşinalık yok.
Bilirsiniz, hani, insanda bir damar varmış,
Ki yüzsüz olmak için mutlaka o çatlarmış,
Nasılsa 'Rabbim utandırmasın!' duası alan,
Bu arsızın o damar zaten eksik alnından!
Cebinde gördü mü üç tane çil kuruş nazlım,
Tokatlıyan'da satar mutlaka, gider de çalım.
Eğer dolandırabilmişse istenen parayı;
Görür mahalleli ta karnavaldan maskarayı!
Beyoğlu'nun o mülevves muhit-i fahişine
Dalar gider, takılıp bir sefilin peşine.
'Haya, edeb gibi sözler rüsum-u fasidedir;
Vatanla aile, hatta, kuyud-u zaidedir.'
Diyor da hepsine birden kuduzca saldırıyor...
'Ayıp değil mi?' demişsin... Acep kim aldırıyor!
Namaz, oruç gibi şeylerle yok alış verişi;
Mukaddesat ile eğlenmek en birinci işi.
Duyarsanız 'kara kuvvet' bilin ki: imandır.
'Kitab-ı köhne' de -haşa- Kitab'ı Yezdan'dır.
Üşenmeden ona Kur'anı anlatırsan eğer,
Şu ezberindeki esmayı muttasıl geveler:
'Kurun-u maziyeden kalma cansız evradı
Çekerse, doğru mu yirminci asrın evladı?'
Nedir alakası yirminci asr-ı irfanla
Bu şaklaban herifin? Anlamam ayıp değil a!
Meta'-i fazli mi varmış elinde gösterecek?

Nedir meziyeti, görsek de bari öğrensek.
Hayır! Mehasin-i Garb'ın birinde yok hevesi;
Rezail, oldu mu lakin, şiarıdır hepsi!
Bütün kebaire tiryaki bir kopuk tanırım.
-Ne oldu bilmiyorum şimdi, sağ değil sanırım-
Kumar, senaatin akşamı, irtikap, içki...
Hulasa defter-i a'mali öyle kapkara ki:
Yanında leyl-i cehennem, sabah-ı cennettir!
'Utanmıyor musun. Ettiklerin rezalettir!'
Denirse kendine, milletlerin ekabirini
Sayardı göstererek hepsinin kebairini:
'Filan içerdi... Filan fuhşa münhemikti...' diye
Mülevvesatını bir bir rical-i maziye
İzafe etmeye başlardı paye vermek için.
'Peki! Fezaili yok muydu söylediklerinin?'
Diyen çıkarsa 'müverrihlik etmedim!' derdi.
Şu züppeler de, bugün aynı ruhu gösterdi.
Fransız'ın nesi var? Fuhşu, bir de ilhadı;
Kapıştı bunları 'yirminci asrın evladı!'
Ya Alman'ın nesi var zevki okşayan? Birası;
Unuttu ayranı, ma'tuda döndü kahrolası!
Heriflerin, hani dünya kadar bedayii var:
Ulumu var, edebiyyatı var, sanayii var.
Giden birer avuç olsun getirse memlekete;
Döner muhitimiz elbet muhit-i ma'rifete.
Kucak kucak taşıyor olmadık mesaviyi;
Beğenmesek 'medeniyyet!' diyor; inandık iyi!
'Ne var, biraz da maarif getirmiş olsa...' desek
Emin olun size 'hammallık etmedim?' diyecek.

4.1.2.35 FIR

FİR'AVN İLE YÜZ YÜZE
Farhu'n-nisâ Emîre Hadîce
Hanımefendi Hazretlerine
Şu bağlı yelkeni çözsek de, nehri altıyarak
Biraz da karşıki vâdîye doğru yollansak.
Güneş çocuk: Yoracak hâli yok sular durgun;
Gelin gecikmiyelim, tam zamânı yolculuğun.
Kürekler işlesin öyleyse, durmadan gideriz.

Fakat, bu "Nîl-i Mübârek" mezar kadar hissiz:
Bütün sevâhili boğmuş, gömerken emvâcı,
Ne vardı bir acı duysaydı? Şöyle dursun acı,
Huzûr içinde, sanırsın ki ninniler duyuyor.

Semâyı altına sermiş, derin derin, uyuyor.
Henüz harîm-i zılâlinde bir cihan saklar,
O, belki yetmiş asırlık, mehîb Karnak'lar;
Alınların biriken kanlı, terli hüsrânı:
Şu Teb harâbesinin dalga dalga umrânı;
Şu, sermediyyeti hâlâ sayıklıyan, âsâr,
Ki hây u hûy-i medîdiyle inlemişti civâr...
Bugün, sütunlarının küskün ihtişâmıyle,
Ne ser-nigûn oluvermiş, aman bakın Nîl'e!

Yanaştık öyle mi?A'lâ! Geniş de bir kumsal;
Hemen basıp çıkalım, açmasın kenardaki sal.
Zemîn epey batıyor. Yolcu geçmemiş çokluk...
Şu hurmalıkları tuttuk mu, oh, kurtulduk...
Meğer hiç öyle değilmiş, ne inkisâr-ı hayâl:
Aşınca vâhayı, bir kumdur etti istikbâl!
Batar, çıkar, gideriz, çâresiz, yorulsak da.
Evet, belimede, yer yer, birer sevimli ada;
Nedir ki arkası umran, filân değil, heyhat,
O, çöl dedikleri aylarca bitmeyen nakarat!

Daraldı gitgide vâdî, demek yakınlaştık.
Harâbeler sökedursun, yavaş yavaş, artık:
Göründü işte sütunlar, kırık dökük yer yer,
Göründü yerlere bî-tâb düşmüş âbideler;
Göründü kaç sıra ma'bed ki kaplamış yurdu;
Göründü birçoğunun pâre pâre ma'bûdu!
Sağında nâ-mütenâhî yıkıntı dalgaları;
Solunda hangi harîminse tek kalan duvarı;
Önünde, gövdesi kırk elli parça, heykeller;
İleride burnu kopuk başlar, arkasız beller.
O yanda kumlara yüzlerce dev kadîdi batar;
Bu yanda toprağı bin müstahâse yırtar atar.
Harâb emellerin enkâzı savrulur şurada;
Yıkık sarayları çiğner geçer nigâh arada...
Hulâsa, bir, ebedî kevni yok, zemîn-i fesâd,
İçinde haşre kadar haşrolur durur ecsâd!

Sıkıştı gitgide vâdî, nihâyet oldu boğaz.
Güneş çocuk değil artık, şu var ki pek yaramaz:
Sonunda cevvi tutuşturmak istedikçe hele,
Çekilmiyordu bu en nazlı günlerinde bile!

Aman bakın, ne perîşan şu toprağın hâli:
Bucak bucak deşerek toprak olmuş ensâli,
Çukurlarıyle, hayır, leşleriyle yutmuşlar!
Kefen soyanlar adammış, bu fâreler canavar!
Delik deşik kayalıklar, delik deşik sağ sol:
Mezar araştırıyor her tarafta bir sürü kol.
Sürüklenir sıralanmış paçavra enkâzı,

Zuhûr eder diye, altında mumyalar ba'zı;
Didiklenir, elenir, kül, kemik bütün kümeler...
Nedir bu acz-i beşer karşısında hırs-ı beşer?

Büküldü tuttuğumuz yol cenûba doğru biraz;
Güneşse rüşdüne rağmen bütün bütün yaramaz:
Önünde damla kadar gölge sezmesin alevi,
Bir ân içinde, bakarsın, adımlayıp cevvi,
Ne kuytu der, ne siper, parçalar geçer mutlak;
Nasıl ki parçalamış: Her taraf çırılçıplak!

Asıl belâsı: Bu gittikçe kıvrılan dirsek
Uzun sürerse, emînim, devâm edilmiyecek:
Kireç yakılmaya mahsus ocakların bir eşi,
Kürek kürek saçıyor küllenip duran güneşi!
Hayır, sürekli değil, bitti, hem yaman bitti;
Gelin de sahneyi bir seyredin, gelin şimdi:
Geçit biraz dönerek garba sarkacak yerde,
Gerildi ansızın âfâka bir kızıl perde:
Ne ihtişâm-ı İlâhî! Ne saltanat! Ne celâl!
Eteklerinde zemîn, devre devre, izmihlâl.
Bu cebhe ferc-i ezelden örülmüş olsa gerek;
Gurûb alevleri, yâhud, tehaccür eyliyerek
Harîs emelleri tehdîde etmek üzre devam,
Fezâda alnını çatmış bu sermedî ehrâm!
Evet, murâkabe hâlinde bir sükût-i mehîb,
Çıkıp harâbe-i edvâra yaslanan bu hatîb.
Ne bir hitâbe, hayır, yükselen, ne bir minber,
O çünkü çok daha yüksek o bir derin makber!

Bu kıpkızıl kayanın bağn kaç yerinden oyuk!
Sırayla birçok isim var... Tesâdüfen okuduk:
"İkinci Amnofis" a'lâ! Hemen girip görelim...
Eşikte loştu, kovuk şimdi büsbütün muzlim.
Şu var ki, sürmedi, sıyrıldı perdeler nâgâh,
Çevirdi düğmeyi, besbelli, arkadan fellâh.
Işık güzel, azıcık yol çetin, fakat bu da hiç.
İşin fenâsı: İçerden gelen sıcak müz'ic...
Ne çâre! İnmeli, mâdem ki sormadan girdik...
Aşağıya doğru zemînin devâmı haylice dik...
Hayır, kapanmıyabilmek hüner değil o kadar;
Adımda bir basamak var ki taştan oymuşlar.
Yavaş yavaş iniyorken uzandı bir köprü...
Önünde var ya delîlin, tevekkül et de yürü!
Geçer miyiz, geçeriz, haydi şimdi, bismillâh!
Kazâ savuştu ya, lâkin, ne söylüyor fellâh:
Meğer, zifir mi zifır, bir belâlı kan kuyusu,
Bu takma köprünün altında tutmamış mı pusu!
Demek ki: Çalmak için muhteşem kemiklerini,
İkinci Amnofıs'in kim delerse makberini;

-Nüfûza uğraşıyorken yolun serâirine -
Basınca eğreti konmuş kapakların birine,
Cehennemin dibi buymuş, deyip tekerlenecek!

Aman çabuk geçelim, yer tekin değilmiş pek...
Demin kalan basamaklar yetiştiler tekrar,
Beraber etmeye baktık aşağıya doğru firar.
Sitâre mevkibi halinde kâfileyle ziyâ,
Geçit boyunca dizilmiş, pırıl pırıl, gûyâ:
Kovanda habsedilen bir yığın ateşböceği,
Delip halâs olayım, der, bu sermedî geceyi!
Duvarların, tavanın her yerinde, bî pâyan,
Tekerrürüyle tevâlî eden rumûz-i beyan.
Nedir leyâle bürünmüş o renk renk eşkâl?
Kimin hesâbına zulmette oynayın bu hayâl?

Kimin? Nedir? diye, lâkin, kolayladık geçidi;
Direkli bir yere çıkmaktayız, bakın, şimdi.
Harîm-i hâsına geldik demek ki, Fir'avn'ın;
Gürültü etmiyelim, bî-huzûr olur, amanın!

Fakat, bu sahne, dağın sînesinde, pek müdhiş:
Açık semâ gibi yıldızlı, mâvi bir meneviş,
Parıldayıp duruyor, kaplamış bütün sakfı.
Duvarlann görünen sağlı, sollu, her tarafı,
-Memâtı hep akabâtıyle gösterir yollu -
Ecinni ordusu şeklinde bin hurâfe dolu.
Nasıl ki aynı hikâyâtı söylüyor tekmîl,
Şu perde perde sütunlar da işte ber-tafsîl.

Peki, o nerde? diyorduk hemen zuhûr etti,
Benekli kırmızı benziyle parlayan lâhdi.
Açıktı üstü, kapak, şimdi, bir kalın camdı;
Başında düğme de varmış ki, asrın evlâdı,
Koşup bükünce, ziyâ huzme huzme fışkırararak
Göründü, kalkamaz olmuş, zavallı bir hortlak!

Adâletin ne şehâmetli bir tecellisi,
Şu, leş görür gibi görmek İkinci Amnofıs'i!
Bu Fir'avun ki, civârından ürküyordu beşer;
Bu Fir avun ki, saraylar, sütunlar, âbideler,
Bütün hayâtını ezberletirdi âfâka;
Bu Fir'avun ki eğilmişse boynu bir hakka,
O sâde kendi bekâsıydı, kendi nefsiydi;
Bu Firâvun ki, o zıllin hayâl-i te'bîdi,
Dumanlı beynini sardıkça, artık efrâda;
Bu Fir'avun ki, cehennemdi yerde kâbûsu,
Cehennem olmadan evvel vücûd-i menhûsu;
Bu Fir'avun ki, beşer, korkudan, büküp belini,

Huşû' içinde tavâf eylemişti heykelini;
Bu Fir'avun, bu görünmez kazâ, bu saklı belâ,
Ki bir zaman tapılıp dendi: "Rabbune'l-a'lâ!"...
Ne intikâm-ı İlâhî, ne sermedi hüsran:
Gelen, geçenlere ibret, yatar sefil, üryan!
Soyulmadık eti kalmış, bilinmiyor kefeni;
Açıkta, mumyası hâlâ dağılmıyan, bedeni.

Bu çehre miydi ki titrerdi karşısında zemîn?
Bunun mu handesi âfâka tarh ederdi enîn?
Hayır, bu çehre değil şimdi, bir sicill-i azâb:
Bütün hutûtu perîşan, bütün meâli harâb.
Birer siyâh uçurum gürleyen, çakar gözler
O yıldırımların artık yerinden yeller eser!
Ölüm derinleşe dursun çökük şakaklarda,
Düğümlü bir acı hüsran henüz dudaklarda.
Nedir düşündüğü, bilmem, o seyrelen sakalın;
Bir ıztırâb-ı mehîbin zebûnu lâkin alın.
Yanık kütüklere dönmüş, karın, kasık, el, ayak;
Yakında küllenerek hepsi târumâr olacak.

Şu gördüğüm mü nihâyet, bu leş mi âkıbetin?
Bunun mu uğruna milyonla rûhu inlettin?
Şeâmetin ne de etmiş ki cevvi istîla:
Hayâtın ayrı felâket, memâtın ayrı belâ!
Evet, sen eyliyemezdin sütun sütun feveran,
Boşanmasaydı o ter bigünâh alınlardan.
Zehirli ot gibi fışkırdı heykelin, yer yer,

Sulandı çünkü şu vâdî beşer kanıyle, beer
Zemîne sığmadı bir türlü, korkarım, cesedin;
Yazık ki murdarı toprak bulup da örtemedin!
Değer mi dağları tırnakla, dişle oydurarak
İçinde bir leş için muhteşem saray kurmak?
Nedir bu kokmuşa dünyâda olmadık tekrîm?
Niçin nasîbi değil rûhunun, bu nâz ü nâîm?
Merâmın ölmeyebilmekse, ölmemek mümkin:
Saçıp savurduğun enfâs-ı ömrünün, lâkin,
Dedin de birkaçı olsun Hudâ yolunda fedâ,
Şu mâvi kubbeye gömdün mü bir sürekli sadâ?
Ölüm saçarken o şimşekli gözler âfâka,
Eğildi baktı mı toprakta can veren halka?
Şu duygusuz yüreğin susturup leâmetini,
Yanık yüreklere sundun mu yâd-ı rahmetini?
Geçen hayât-ı sefilin - ki hep çamur, hep kan! -
Deşildi, taştı da bir gün samîm-i yâdından,
O levsi gördün, utandın, terinle oğdun mu?
Ağarmıyorsa, nedâmet selinde boğdun mu?
Hayır, hayâ denilen renk o çehreden ne uzak!
Yumuldu gitti gözün, kirpiğin yaşamıyarak!

Sığındı mumyaya ciyfen, yegâne Şâheserin;
Fakat, sığındı mı gufrâna rûh-i derbederin?

Hayâtının deşiversem birinci perdesini,
Kulaklarım duyacak çıplak etlerin sesini.
O etlerin ki alev püsküren sıcaklarda,
Tüter dururdu, inen kırbacınla kalkar da!
Yorulmak onlar için bir bilinmedik haktı,
O etlerin ki bütün hakkı parçalanmaktı!

Gözümde canlanıyor, şimdi, devr-i muhteşemin;
Nasıl hayâleti kumlardan uğradıysa, demin.
Fakat, nasîbini almış ki her tarafta ibâd,
Yetîm iniltisi, ancak kesilmeyen feryâd!
Ne hânümanları yıktın yıkılmadan şuraya?
Ne âşiyanları ezmişti, kim bilir, şu kaya?
Dokunsam ağlıyacak söylemez ki kaç kanı var,
Uzandığın çukurun, karşıdan bakan şu duvar,
Ne yüzle söyliyebilsin: Şerîk-i hüsrânı!

Bileydim, ey koca Mısr'ın ilâh-i üryânı!
Mezâra, heykele âid bütün bu velveleler,
Bekân için mi hakîkat? Merâmın oysa, heder!
Evet, bütün beşerin hakkıdır bekâ emeli;
Fakat bu hakkı ne taştan, ne leşten istemeli!

4.1.2.36 GECE

GECE
Üstâd-ı hakîmim Ferid Beyefendi'ye
Bütün kandillerin tehlîle dalmışlar... Şaşırdım ben:
Nasıl ma'bed ki sun'un, sermedi bir secde gökkubben!
Kapanmış, titriyor dünyâların haşyetle karşında;
Melekler, sanki baş kesmiş durur dâmân-ı Arş'ında.
Ne rengâreng ubûdiyyetle, yâ Rab, herc ü merc âfâk:
Karanlıklar, ışıklar, gölgeler, lebrîz-i istiğrâk.
Bu istiğrâk uyandırmaz mı, devrettikçe, ekvânı,
Perişan rûhumun inler harâb evtâr-ı îmânı.
Perîşan: çünkü, yükselmiş değil feryâd-ı gümrâhım;
Şu mahşer mahşer envârın biraz yol verse, Allah'ım!
Evet, milyarla âlem vecde gelmiç bu'd-i mutlakta;
Benim bîçâre gölgem çırpınır bir damla toprakta!
Samîmîdir bütün gûş ettiğin âvâz hilkatten,
Niçin gözyaşlarım haybetle dönsün sermediyyetten?

Diyorlar, hep senin şemsinden ayrılmış, bu ecrâmı...
İlâhî, onların bir ân için olmazsa ârâmı;
Nasıl dursun, benim bîçâre gölgem, senden ayrılmış?
Güneşlerden değil, yâ Rab, senin sînenden ayrılmış!

Henüz yâdındadır bezminde medhûş olduğum demler;
O demlerdir ki yâdından kopar beynimde bin mahşer!
Tutundun kibriyâdan bir nikâb, uçtun nigâhımdan.
İlâhî, bin tecelli berk ururken kıble-gâhımdan,
Vurur mihrâbdan mihrâba alnım şimdi hüsranla;
Tesellî bulmanın imkânı yok ferdâ-yı gufranla.
Serilmiş, secdemin inler durur yerlerde mi'râcı!
Semâlardan gelir ummanların tehlîl-i emvâcı!
Karanlıklar, ışıklar, gölgeler sussun ki, Allah'ım,
Bütün dünyâyı inletsin benim secdem, benim âhım.

Ömürler geçti, sen yoksun, gel ey bir tânecik Ma'bûd,
Gel ey bir tânecik gâib, gel ey bir tânecik mevcûd!
Ya sıyrılsın şu vahdet-gâhı vahşet-zâr eden hicran,
Ya bir nefhanla serpilsin bu hâsir kalbe itmînan.
Hayır, îmanla, imtînanla dinmez rûhumun ye'si:
Ne âfâk isterim sensiz, ne enfüs, tamtakır hepsi!
Senin mecnûnunum, bir sensin ancak taptığım Leylâ;
Ezelden sunduğun Şehlâ-nigâhın mestiyim hâlâ!
Gel ey sâkî-i bâkî, gel, Elest'in yâdı şâd olsun:
Yarım peymâne sun, bir cür'a sun, tek aynı meyden sun!
O lâhûtî şarâbın vahyi her zerremden inlerken,
Bütün âheng-i hilkat bir zaman dinsin enînimden.
Gel ey dünyâların Mevlâ'sı, ey Leylâ-yı vicdânım,
Senin yâd olduğum sînende olsun, varsa, pâyânım!

4.1.2.37 GEÇ

"Ömr-i girânmâye der in sarf Şüd

Tâ çihorem sayf, çipûşem Şitâ" Sa'dî

Doksan senelik ömre, İlâhî, bu mu gâyet?

Bilmem ki ne âlem bu cedel-gâh-ı maîşet!

Korkunç oluyor böyle hakîkatleri, gerçek,

Sa'dî gibi bir asr-ı fazîletten işitmek.

Sa'dî o kadar felsefesiyle, hüneriyle,

Fikrindeki hürriyet-i fevka'l-beşeriyle

Esbâb-ı maîşet denilen kayda girerse,

Yâd etmesin âzâdeliğin nâmını kimse.

İnsan ki çıkar perde-i mektûm-i ademden,

Tâ sahne-i hestîde zuhûr ettiği demden,

İkmâle kadar fâcia-i devr-i hayâtı,

Atlatmaya mahkûm ne mühlik akabâtı!

Zannetme ölüm şahsına bir kerre muhâcim...

Bin kerre olur günde o düçmenle müzâhim.

Âvâre beşer sâha-i gabrâya düşünce,

Etrafına binlerce devâhî üşüşünce

Meydan mı bulur râhatı esbâbını celbe?

Başlar o cılız kolları dünya ile harbe!

Kaynar güneşin âteşi mihrâk-ı serinde;

Karlar buz olur hep beden-i bî-siperinde.

Medhûş nigâhında köpürdükçe denizler;

Beyninde bütün dalgalar öttükçe mükerrer;

Sâhilden uzansam, der, eder tayy-i merâhil;

Lâkin onu bilmez ki uzaklar daha sâil:

Dağlar o nihâyetsiz olan silsilesiyle,

Ormanlar o dünyâyı tutan velvelesiyle,

Emvâc-ı serâbıyle, vuhûşuyle bevâdî,

Her hatve-i azminde olur ye'sine bâdî.

Fevkınde semâvâtın o ecrâm-ı mehîbi;

Pîşinde zemînin o temâsîl-i acîbi;

Bîçâreyi medhuş ederek her nefesinde,

Muztar bırakır mün'adim olmak hevesinde.

Lâkin bu heves bir heves-i dîgere mağlûb:

İnsan yaşamak hırs-ı cibillîsine meclûb.

Her devresi bir devr-i azâb olsa hayâtın,

Râzîsi değildir yine bir türlü memâtın!

Ömr olsa da binlerce tekâlif ile meşhûn,

İnsan yaşamaktan yine memnun, yine memnun!

Artık neye mevkûf ise te'mîn-i bekâsı,

Yalnız ona masrûf olur âvâre kuvâsı.

Durmaz boğuşur bunca muhâcimlere rağmen,

Düşmez o mesâî denilen seyfı elinden.

Çıplaktır o, ister ki soğuklarda ısınsın;

Bir dam çatarak her gece altında banrısın.

İster yiyecek şey, giyecek şey, yakacak şey ..

Bin türlü havâic daha var bunlara der pey.

Âvâre beşer işte bu bâzâr-ı cihanda,

Her gün yeni bir kâr peşinden cevelânda.

Maksad bu kadar dağdağadan bir yaşamaktır...

Lâkin bunun altında ne maksad olacaktır?

Heyhât, onu idrâk için i'mâl-i hayâle

Yok vakti: Bütün demleri mevkûf cidâle!

İnsan ki onun rûh ile insanlığı kâim,

Dâim oluyor cisminin âmâline hâdim;

Gelseydi eğer rûhunu i'lâya da nevbet,

Anlardı nedir, belki, hayâtındaki gâyet.

Bir anladığım varsa şudur:Hâlik-ı âlem,

Hilkat kalıversin, diye bir ukde-i mübhem,

Daldırmada insanları hâcât-ı hayâta,

Döndürmede ezhânı bütün başka cihâta.

Ömrün öteden berk-süvârâne ,şitâbı,

Iyşin beriden lâzım-ı bî-hadd ü hesâbı,

Göstermede dünyâya, nedir maksad-ı Hâlik...

"Kimden kime şekvâ edelim biz de şaşırdık!"

4.1.2.38 GÜL

Konduğu her gusn-i ter minberidir bülbülün,

Zemzeme addettiğin hutbesi, faslü'l-hitâb.

Reng-i hakîkat nedir, fark eden ebsâr için,

Goncada matvî duran her varak ümmü'l-kitâb.

4.1.2.39 GITME EY YOLCU

GİTME EY YOLCU

Gitme ey yolcu, beraber oturup ağlaşalım
Elemim bir yüreğin karı değil, paylaşalım
Ne yapıp ye'simi kahreyleyeyim, bilmem ki?
Öyle dehşetli muhitimde dönen matemki!
Ah! Karşımda vatan namına bir kabristan yatıyor şimdi
Nasıl yerlere geçmez insan
Şu mezarlar ki uzanmış gidiyor, ey yolcu
Nereden başladı yükselmeye, bak, nerede ucu

4.1.2.40 HAKKIN SESLERI

"Yâ Muhammed, de ki: Ey mülkün sâhibi olan Allah'ım, sen mülkü dilediğine verirsin; sen ınülkü dilediğinin elinden alırsın; sen dilediğini azîz edersin; sen dilediğini zelîl edersin; hayır yalnız senin elindedir; sen, hiç şüphe yok ki, her şeye kâdirsin."

İlâhî, emrinin âvâre bir mahkûmudur âlem;
Meşiyyet sende, herşey sende... Hiçbir şey değil âdem!
Fakat, hâlâ vücûd isbât eder, kendince, hey sersem!
Bugün, üç beş karış toprakta varlıktan vururken dem;
Yann toprak kesilmiş varlığından fışkırır mâtem!

İlâhî, "Mâlike'l-mülk'üm" diyorsun... Doğru, âmennâ.
Hakîkî bir tasarruf var mıdır insân için? Aslâ!
Eğer almışsa bir millet, edip bir mülkü istîlâ;
Eğer vermişse bir millet bütün bir mülkü bî pervâ;
Alan sensin, veren sensin, senin hükmündedir dünyâ.

İlâhî, en asîl akvâmı alçaltırsın istersen;
Dilersen en zelîl eşhâsa izzetler verirsin sen!
Bu haybetler, bu hüsranlar bütün senden, bütün senden!
Nasıl tâ Arş'a yükselmez ki me'yûsâne bin şîven?
Ne yerler dinliyor yâ Rab, ne gökler, rûhum inlerken!

Şu sessiz kubbenin altında insandan eser yokmuş!
Diyorduk: "Bir buçuk milyar!" Meğer tek bir nefer yokmuş!
Bu hissiz toprağın üstünde mazlûmîne yer yokmuş!
Adâlet şöyle dursun, böyle birşeyden haber yokmuş!
Bütün boşlukmuş insanlık; Ne istersen, meğer yokmuş!

İlâhî, altı yüz bin müslüman birden boğazlandı...

Yanan can, yırtılan ismet, akan seller bütün kandı!
Ne ma'sûm ihtiyarlar süngüler altında kıvrandı!
Ne bîkes hânümanlar işte, yangın verdiler, yandı!
Şu küllenmiş yığınlar hep birer insan, birer candı!

Sabâhü'l-hayr-ı hürriyyet, İlâhî, leyl-gûn oldu •
Karanlık bir hezîmet her taraftan rû-nümûn oldu!
Şehâmet gitti; gayret söndü; kudretler zebûn oldu.
O mevcâ-mevc sancaklar ne müdhiş ser-nigûn oldu!
Sukûtun dehşetinden kalb-i rahmet, belki, hûn oldu:

Ezanlar sustu... Çanlar inletip durmakta âfâkı.
Yazık: Şark'ın semâsından Hilâl'in geçti işrâkı!
Zaman artık Salîb'in devr-i istîlâsı, ilhâkı.
Fakat, yerlerde kalmış hakların ferdâ-yı ihkâkı,
Ne doğmaz günmüş ey âcizlerin kudretli Hallâk'ı!

İlâhî, şer'-i ma'sûmun şu topraklardı son yurdu...
Nasıl te'yîd-i kahrın en rezîl akvâma vurdurdu?
Evet, milletlerin en kahbesinden, üç leîm ordu,
Gelip tâ sînemizden vurdu, seyret hem, nasıl vurdu:
Ki istikbâl için çarpan yürekler ansızın durdu!

Tecellî etmedin bir kerre, Allâh'ım, cemâlinle!
Şu üç yüz elli milyon rûhu öldürdün celâlinle!
Oturmuş eğlenirlerken senin - hâşâ - zevâlinle,
Nedir ilhâdı imhâlin o sâmit infiâlinle?
Nedir İslâm'ı tenkîlin bu müsta'cel nekâlinle?

Sus ey dîvâne! Durnaz kâinâtın seyr-i mu'tâdı.
Ne sandın? Fıtratın ahkâmı hiç dinler mi feryâdı?
Bugün, sen kendi kendinden ümîd et ancak imdâdı;
Evet, sen kendi ikdâmınla kaldır git de bîdâdı.
Cihan kanûn-i sa'yin, bak, nasıl bir hisle münkadı!
Ne yaptın? "Leyse li'l-insâni illâ mâ-se'â" vardı!..

"İşte sana onların kendi yolsuzlukları yüzünden ıpıssız kalan yurdları!.. "
Geçenler varsa İslâm'ın şu çiğnenmiş diyârından;
,Şu yüz binlerce yurdun kanlı, zâirsiz mezârından;
Yürekler parçalar bir nevha dinler reh-güzârından.
Bu mâtem, kim bilir, kaç münkesir kalbin gubârından
Hurûş etmekte, son ümmîdinin son inkisârından?

Evet, son inkisârından ki yoktur cebrin imkânı:

Batıp gitmiş nazarlar beklemekten fecr-i nâzanı!
Nasıl, ey yolcu, bin lâ'net gelip ezmez ki vicdânı;
Dudaklar, çâk çâk olmuş, içerken zehr-i hüsrânı,
Uzaktan baktı - koşmak nerde! - milyonlarca yârânı!

Bu ıssız âşiyanlar bir zaman candan muazzezdi;
Bu damlar böyle baykuş seslerinden çın çın ötmezdi;
Şu kurbağlar seken vâdîde, ceylânlar koşup gezdi;
Şu coşmuş, ağlayan ırmak ne handân gölgeler sezdi;
Bütün mâzîyi bir tûfan, fakat, hep boğdu, hep ezdi!

Vefâsız yurd! Öz evlâdın için olsun, vefâ yok mu?
Neden kalbin kararmış? Bin ocaktan bir ziyâ yok mu?
İlâhî, kimsesizlikten bunaldım, âşinâ yok mu?
Vatansız, hânümansız bir garîbim... Mültecâ yok mu?
Bütün yokluk mu her yer? Bâri bir "Yok!" der sadâ yok mu?

***

Gitme ey yolcu, berâber oturup ağlaşalım:
Elemim bir yüreğin kân değil, paylaşalım:
Ne yapıp ye'simi kahreyliyeyim, bilmem ki?
Öyle dehşetli muhîtimde dönen mâtem ki!..
Ah! Karşımda vatan nâmına bir kabristan
Yatıyor şimdi... Nasıl yerlere geçmez insan?
Şu mezarlar ki uzanmış gidiyor, ey yolcu,
Nereden başladı yükselmeye, bak nerde ucu!
Bu ne hicrân-ı müebbed bu ne hüsrân-ı mübin...
Ezilir rûh-i semâ, parçalanır kalb-i zemin!
Azıcık kurcala toprakları, seyret ne çıkar:
Dipçik altında ezilmiş, paralanmış kafalar!
Bereden reng-i hüviyyetleri uçmuş yüzler!
Kim bilir hangi çenâatle oyulmuş gözler!
"Medeniyyet" denilen vahşete lâ'netler eder,
Nice yekpâre kesilmiş de sırıtmış dişler!
Süngülenmiş, kanı donmuş nice binlerle beden!
Nice başlar, nice kollar ki cüdâ cisminden!
Beşiğinden alınıp parçalanan mahlûkat;
Sonra, nâmûsuna kurbân edilen bunca hayat!
Bembeyaz saçları katranlara batmış dedeler
Göğsü baltayla kırılmış memesiz vâlideler!
Teki binlerce kesik gövdeye âid kümeler.
Saç, kulak, el, çene, parmak...Bütün enkâz-ı beşer!
Bakalım, yavrusu uğrar mı, deyip, karnından,
Canavarlar gibi şişlerde kızarmış nice can!
İşte bunlar o felâket-zedelerdir ki, düşün,
Kurumuş ot gibi doğrandı bıçaklarla bütün!

Müslümanlıkları bîçârelerin öyle büyük
Bir cinâyet ki: Cezâlar ona nisbetle küçük!

Ey, bu toprakta birer na'ş-ı perî,san bırakıp,
Yükselen mevkib-i ervâh! Sakın arza bakıp;
Sanmayın: Şevk-ı şehâdetle coşan bir kan var...
Bizde leşten daha hissiz, daha kokmuş can var...
Bakmayın, hem tükürün çehre-i murdârımıza!
Tükürün: Belki biraz duygu gelir ârımıza!
Tükürün cebhe-i lâkaydına Şark'ın, tükürün!
Kuşkulansın, görelim, gayreti halkın, tükürün!
Tükürün milleti alçakça vuran darbelere!
Tükürün onlara alkış dağıtan kahbelere!
Tükürün Ehl-i Salîb'in o hayâsız yüzüne!
Tükürün onların aslâ güvenilmez sözüne!
Medeniyyet denilen maskara mahlûku görün:
Tükürün maskeli vicdânına asrın, tükürün!

Hele i'lânı zamanında şu mel'un harbin,
"Bize efkâr-ı umûmiyesi lâzım Garb'in;
O da Allah'ı bırakmakla olur" herzesini
Halka îman gibi telkîn ile, dînin sesini
Susturan aptalın idrâkine bol bol tükürün!..

Yine hicrân ile çılgınlığım üstümde bugün...
Bana vahdet gibi bir yâr-ı müsâid lâzım!
Artık ey yolcu bırak... Ben, yalınız ağlıyayım!

"Nizâr evlâdı: Yetişin ey Nizâr oğullan! Yemenliler de: Yetişin

ey Kahtan oğulları! dedi mi, hemen tepelerine felâket iner;
hemen Allah'ın nusreti üzerlerinden kalkar; hepsine birden
de kılıç musallat olur. "
Üç beyinsiz kafanın derdine, üç milyon halk
Bak nasıl doğranıyor? Kalk, baba, kabrinden kalk!
Diriler koşmadı imdâdına, sen bâri yetiş...
Arnavutluk yanıyor... Hem bu sefer pek müdhiş!
Tek kıvılcım kabarıp öyle cehennem kustu:
Ki hemen kol kol olup sardı bütün bir yurdu.
O ne yangın ki: Ocak kalmadı söndürmediği!
O ne tûfan ki: Yakıp yıktı bütün vâdîyi!
Âşinâ çehre arandım... O, meğer, hiç yokmuş...
Yalınız bir kuru çöl var ki, ne sorsan: Hâmûş!
Âşinâ çehre de yok hiçbirinin yâdı da yok;
Yakılan bunca hayâtın, hani, ecsâdı da yok!
Yoklasan külleri, altından, emînim, ancak

Kömür olmuş iki üç parça kemiktir çıkacak!
Baba! En sevgili annen, o senin öz vatanın
Olacak mıydı fedâ hırsına üç kaltabanın?
Dedemin sürdüğü, can ektiği toprak gitti...
Öyle bir gitti ki hem: Bir daha gelmez ebedî!
Ne olurdun bunu kalkıp da göreydin acaba?
"Meşhed"in beynine haç saplanacak mıydı baba!
Ne felâket: Dönüversin de mesâcid ahıra,
Hırvat'ın askeri tepsin çıkıp üstünde hora!
Bâri bir hâtıra kalsaydı şu toprakta diri...
Yer yarılmış, yere geçmiş, şühedâ türbeleri!

Nerde olsam çıkıyor karşıma bir kanlı ova...
Sen misin, yoksa hayâlin mi? Vefâsız Kosova!
Hani binlerce mefâhirdi senin her adımın?
Hani sînende yarıp geçtiği yol "Yıldırım "ın?
Hani asker? Hani kalbinde yatan Şâh-ı Şehîd?
Ah o kurbân-ı zafer nerde bugün? Nerde o iyd?
Söyle, Meşhed, öpeyim secde edip toprağını;
Yok mudur sende Murâd'ın iki üç damla kanı?
Âh Meşhed! O ne? Sâhandaki meyhâne midir?
Kandilin, görmüyorum, nerde? Şu peymâne midir?
Ya harîminde yatan ,şapkalı sarhoşlar kim?
Yoksa yanlış mı? Hayır, söyleme, bildim... Bildim!
Basacak mıydı, fakat, göğsüne Sırb'ın çarığı?
Serilip yerlere binlerce şehîdin sarığı,
Silecek miydi en alçak neferin çizmesini?
Dürtecek miydi geçen, leş gibi her lîmesini?
Ya şu üç parçalı bayrak dikilirken tepene,
Niye indirmedi, kim çıktı bu halkın önüne?

Hani, milletlere meydan okuyan kavm-i necîb?
Görmedim bir kişi, tek bir kişi meydanda... Garîb!
Hani, haysiyyetinin gölgesi çiğnense eğer;
-Olmadan üç kişinin, beş kişinin, hûnu heder-
Kahraman gayzı yatışmaz, kanı coşkun efrâd?
İşte haysiyyet-i kavmiyye muhakkar, berbâd!
Hani "Nâ-mahreme ben söyliyemem kızlarımın,
Karımın ismini... Hem öldürürüm, sorma sakın!"
Diye, tahrîr-i nüfûs istemiyen er kişiler!
Hani, göstermediler eski celâdetten eser;
Fuhşu i'lâya koşan bir sürü nâ-merd öteden,
Ne selâmlık ne harem dinlemeyip çiğnerken!

Hani, ey kavm-i esâret-zede, muhtâriyyet?

Korkarım, ,simdi nasîbin mütemâdî haybet!
Hani, ey unsur-i bî-râbıta, istiklâlin?
Ebediyyen, sanırım, söndü bütün âmâlin!

Hani "Başkım"cıların kurduğu yüksek hülyâ?
Seni yıllarca avutmuş da o mel'un rü'yâ,
Uyumuştun... Ya uyansaydın eder miydi tebâh,
Mülkü, birdenbire âfâka çöken kanlı sabah?
...
...
Üç sefil ordu çevirsin o metîn ordumuzu,
Bizi kovsun elimizden alarak yurdumuzu...
Kimsesiz âilelerden kimi gitsin bıçağa;
Kimi bin türlü fecâ'atle çekilsin kucağa...
Birinin ırzı heder, dîgerinin hûnu helâl...
...
İşte, ey unsur-i isyan, bu elîm izmihlâl,
Seni tahrîk eden üç beş alığın ma'rifeti!
Ya neden beklemiyordun bu rezîl âkıbeti?
Hani, milliyyetin İslâm idi... Kavmiyyet ne!
Sarılıp sımsıkı dursaydın a milliyyetine.
"Arnavutluk" ne demek? Var mı şerîatte yeri?
Küfr olur, başka değil, kavmini sürmek ileri!
Arabın Türke; Lâzın Çerkese, yâhud Kürde;
Acemin Çinliye rüchânı mı varmış? Nerde!
Müslümanlık'ta "anâsır" mı olurmuş? Ne gezer!
Fikr-i kavmiyyeti tel'în ediyor Peygamber.
En büyük düşmanıdır rûh-i Nebî tefrikanın;
Adı batsın onu İslâm'a sokan kaltabanın!
Şu senin âkıbetin bin bu kadar yıl evvel,
Sana söylenmiş iken doğru mudur şimdi cedel?
Artık ey millet-i merhûme, sabâh oldu uyan!
Sana az geldi ezanlar, diye ötsün mü bu çan?
Ne Araplık ne de Türklük kalacak aç gözünü!
Dinle Peygamber-i Zîşân'ın İlâhî sözünü.
...
...
Veriniz başbaşa; zîrâ sonu hüsrân-ı mübin:
Ne hükûmet kalıyor ortada billâhi, ne din!
"Medeniyyet!" size çoktan beridir diş biliyor;
Evvela parçalamak sonra da yutmak diliyor:
Arnavutlar size ibret olacakken, hâlâ,
Ne bu şûrîde siyâset, ne bu fâsid da'vâ?
Görmüyor gittiği yanlış yolu, zannım, çoğunuz...
Size rehberlik eden haydudu artık kovunuz!

Bunu benden duyunuz, ben ki, evet, Arnavudum...
Başka bir şey diyemem... İşte perişan yurdum!..

"Oğullarım! Gidiniz de Yûsufla kardeşini araştırınız; hem
sakın Allah'ın inâyetinden ümîdinizi kesmeyiniz. Zîrâ,
kâfırlerden başkası Alah'ın inâyetinden ümîdini kesmez."
Âtîyi karanlık görerek azmi bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani, görsem de gözümle:
Îmânı olan kimse gebermez bu ölümle.
Ey dipdiri meyyit! "İki el bir baş içindir"
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin, niye bilmem ki, süreksiz?
Kendin mi senin, yoksa, ümîdin mi yüreksiz?
Âtîyi karanlık görüvermekle apıştın?
Esbâbı elinden atarak ye'se yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan,
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-ı hayâtın,
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın?
Ye's öyle bataktır ki: Düşersen boğulursun.
Ümmîde sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümîdiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me'yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar,
Lâ'netleme bir ukde-i hâtır ki: Çözülmez...
En korkulu cânî gibi ye'sin yüzü gülmez!
Mâdâm ki alçaklığı bir, ye's ile çirkin;
Mâdâm ki ondan daha mel'un, daha çirkin
Bir seyyie yoktur sana; ey unsur-i îman,
Nevmîd olarak rahmet-i mev'ûd-i Hudâ'dan
Hüsrâna rızâ verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!

Evler tünek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Sesler de: "Vatan tehlikedeymiş... Batıyormuş!"
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da "Yapışsam... " demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmıyacaktır.
Feıyâdı bırak kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: Telâfi edecek bunca zarar var.

Feryâd ile kurtulması me'mûl ise haykır!
Yok yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
"İş bitti... Sebâtın sonu yoktur!" deme; yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye'se kapılma.

"İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden, bizi helak eder misin, Allah'ım?.."
Yâ Râb, bu uğursuz gecenin yok mu sabâhı?
Mahşerde mi bîçârelerin, yoksa felâhı!
Nûr istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun!
" Yandık!" diyoruz... Boğmaya kan gönderiyorsun!
Esmezse eğer bir ezelî nefha, yakında,
Yâ Rab, o cehennemle bu tûfân arasında,
Toprak kesilip, kum kesilip âlem-i İslâm;
Hep fışkıracak yerlerin altındaki esnâm!
Bîzâr edecek, korkuyorum, Cedd-i Hüseyn'i.
En sonra, salîb ormanı görmek Harameyn'i!..
Bin üç yüz otuz beş senedir, arz-ı Hicâz'ın
Âteşli muhîtindeki sûzişli niyâzın,
Emvâcı hurûş-âver olurken melekûta;,
Çan sesleri boğsun da, gömülsün mü sükûta?
Sönsün de, İlâhî, şu yanan me,s'al-i vahdet,
Teslîs ile çöksün mü bütün âleme zulmet?
Üç yüz bu kadar milyonu canlandıran îman
Olsun mu beş on sersemin ilhâdına kurban?
Enfâs-ı habîsiyle beş on rûh-i leîmin,
Solsun mu o parlak yüzü Kur'ân-ı Hakîm'in?
İslâm ayak altında sürünsün mü nihâyet?
Yâ Rab, bu ne hüsrandır, İlâhî, bu ne zillet?
Mazlûmu nedir ezmede, ezdirmede ma'nâ?
Zâlimleri adlin, hani, öldürmedi hâlâ!
Cânî geziyor dipdiri... Can vermede ma'sûm!
Suç başkasınındır da niçin başkası mahkûm'
Lâ yüs'el'e binlerce suâl olsa da kurban;
İnsan bu muammâlara dehşetle nigeh-ban!

Eyvâh! Beş on kâfirin îmânına kandık;
Bir uykuya daldık ki: Cehennemde uyandık!
Mâdâm ki, ey adl-i İlâhî, yakacaktın...
Yaksaydın a mel'unları... Tuttun bizi yaktın!
Küfrün o sefil elleri âyâtını sildi:
Binlerce cevâmi' yıkılıp hâke serildi!
Kalmışsa eğer bir iki ma'bed, o da mürted:
Göğsündeki haç, küfrüne fetvâ-yı müeyyed!
Dul kaldı kadınlar, babasız kaldı çocuklar,

Bir giryede bin âilenin mâtemi çağlar!
En kanlı şenâ'atle kovulmuş vatanından,
Milyonla hayâtın yüreğinden gidiyor kan!
İslâm'ı elinden tutacak kaldıracak yok...
Nâ-hak yere feryâd ediyor. Âcize hak yok!
Yetmez mi musâb olduğumuz bunca devâhî?
Ağzım kurusun... Yok musun ey adl-i İlâhî!

"Hiç, bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?"

Olmaz ya... Tabiî... Biri insan, biri hayvan!
Öyleyse, "cehâlet" denilen yüz karasından,
Kurtulmaya azmetmeli baştan başa millet.
Kâfi mi değil yoksa, bu son ders-i felâket?
Son ders-i felâket neye mâl oldu? Düşünsen:
Beynin eriyip yaş gibi damlardı gözünden!
"Son ders-i felâket" ne demektir? Şu demektir:
Gelmezse eğer kendine millet, gidecektir!
Zira, yeni bir sadmeye artık dayanılmaz;
Zîrâ, bu sefer uyku ölümdür: Uyanılmaz!

Coşkun, koca bir sel gibi, dâim beşeriyyet,
Müstakbele koşmakta verip seyrine şiddet.
Dağlar, uçurumlar ona yol vermemek ister...
Lâkin, o, ne yüksek ne de alçak demez örter!
Akvâm o büyük nehre katılmış birer ırmak...
Elbet katılır...Hangisi ister geri kalmak!
Bizler ki bu müdhiş, bu muazzam cereyanla,
Uğraşmadayız... Bak ne kadar çılgınız, anla!
Uğraş bakalım, yoksa işin, hey gidi şaşkın!
Kurşun gibi sür'atli, denizler gibi taşkın,
Bir çağlayanın menba'ı dehhâşına doğru,
Tırmanmaya benzer, yüzerek başka değil bu!
Ey katre-i âvâre, bu cûşun, bu hurûşun,
Ahengine uymazsan, emîn ol, boğulursun!

Yıllarca, asırlarca süren uykudan artık
Silkin de: Muhîtindeki zulmetleri yak yık!
Bir baksana: Gökler uyanık yer uyanıktır;
Dünyâ uyanıkken uyumak maskaralıktır!
Eyvâh! Bu zilletlere sensin yine illet...
Ey derd-i cehâlet, sana düşmekle bu millet,
Bir hâle getirdin ki: Ne din kaldın, ne nâmûs!
Ey sîne-i İslâm'a çöken kapkara kâbûs,
Ey hasm-ı hakîkî, seni öldürmeli evvel:
Sensin bize düşmanları üstün çıkaran el!

Ey millet uyan! Cehline kurban gidiyorsun!
İslâm'ı da "batsın!" diye tutmuş, yediyorsun!
Allah'tan utan! Bâri bırak dini elinden...
Gir leş gibi topraklara kendin, gireceksen!
Lâkin, ne demek bizleri Allah ile iskât?
Allah'tan utanmak da olur ilim ile... Heyhât

Siz iyiliği emr eyler, kötülükten nehy eder, Allah'a inanır olduğunuzdan, insanların hayrı için meydana çıkarılmış hayırlı bir milletsiniz.
Bir zamanlar biz de millet, hem nasıl milletmişiz
Gelmişiz, dünyaya milliyet nedir öğretmişiz!
Kapkaranlıkkken bütün afakı insaniyyetin,
Nur olup fışkırmışız ta sinesinden zulmetin,
Yarmışız edvar-ı fetretten kalan yeldaları;
Fikr-i ferda doğmadan yağdırmışız ferdaları!
Öyle ferdalar ki: Kaldırmış serapa alemi;
Dideler bir cavidani fecrin olmuş mahremi.
Yirmi beş yıl, yirmi beş bin yıl kadar feyyaz imiş!
Bak ne ani bir tekamül! Bak ki: Hala mündehiş
Yad-ı fevka'l-ı i'tiyadından onun tarihler;
Görmemiş benzer o müdhiş seyre, hem görmez beşer,
Bir taraftan dinimiz, ahlakımız, irfanımız;
Bir taraftan seyfe makrun adlimiz, ihsanımız;
Yükselip akvamı almış fevc fevc ağuşuna;
Hepsi dalmış vahdetin aheng-i cuşucuşuna,
Emr-i bi'l ma'ruf imiş ihvan-ı İslam'ın işi;
Nehy edermiş, bir fenalık görse, kardeş kardeşi.
Kimse haksızlıktan etmezmiş tegafül ihtiyar;
Ferde raci' sadmeden efrad olurmuş lerzedar.

Biz, neyiz? Seyreyle artık; bir de fikr et, neymişiz?
Din de kürkün aynı olmuş: Ters çevirmiş giymişiz!
Nehy-i ma'rûf emr-i münkerdir gezen meydanda bak!
En metîn ahlâkımız, yâhud, görüp aldırmamak!
Yıktı bin mel'un kalem nâmûsu, bizler uymadık:
"Susmak evlâdır'" deyip sustuk... Sanırsın duymadık!
Kustu bin murdar ağız şer'in bütün ahkâmına;
Âh, bir ses bâri yükselseydi nefret nâmına!
Altı yüz bin can gider; milyonla îmân eksilir;
Kimseler görmez! Gören sersem de Allah'tan bilir!
Sonra, şâyet,sahsının incinse, hattâ, bir tüyü:
Yer yıkılmış zanneder seyr eyleyen gümbürtüyü!
Kırkın aylıktan biraz, yâhud geciksin vermeyin;
Fodla çiy kalsın, 'pilâv bitmiş" deyin, göstermeyin,
Fes, külâh, kalpak, sarık vermiş bakarsın el ele;

Mi'delerden fışkırır tâ Arş'a aç bir velvele!
Ortalık altüst olurken ses çıkarmazdım, hani,
Öyle bir dernekte seyret gel de artık sen beni!
Göster, Allah'ım, bu millet kurtulur, tek mu'cize:
Bir "utanmak hissi" ver gâib hazînenden bize!
"Onlara: "Yer yüzünde fesat çıkarmayın" denildiği zaman, "Biz ıslahtan başka birşey yapmıyoruz" derler. Gözünü aç, iyi bil ki: Onlar yok mu, işte asıl müfsid onlardır, lâkin farkında değiller."
Bir yığın kundakçıdan yangın görenler milleti,
Şimdi inmiş zanneder mutlak şu müdhiş ayeti!
Ey vatansız derbederler, ey denî kundakçılar!
Milletin, az çok duran bir dîni, bir nâmûsu var.
Şimdi nevbet onların... Yansın da onlar, öyle mi?
Târumâr olsun bütün bir Müslümanlık âlemi!
Ey hayâ nâmında bir hissin vücûdundan bile,
Pek haberdâr olmayan yüzsüz, hayâsız! Bak hele!
Arkasından taklak attın en denî bir şöhretin;
Düştü takken, çıktı cascavlak o kel mâhiyyetin!
Bir külâh kapmaksa şayet bunca hırsın gâyesi;
Kendi nâmûsun olur er geç onun sermâyesi.
Yoksa, nâmûsuyle, vicdaniyle halkın oynama....
Sonra kat kat nâsiyenden sarkacak birçok yama!
Bir kızarmaz çehre bulmuşsun ya, ey cânî, bürün:
Hem bütün dünyâyı ifsâd eyle, hem muslih görün!
Kendi ırzından cömert olmaksa mu`tâdın eğer;
Kendi mâlindir senin, hakkın tasarruf, kim ne der?
Milletin, lâkin henüz ma'sûm olan evlâdına,
Verme bir mel'un temâyül mübtezel mu'tâdına!

Biz ki her mevcûdu yıktık gâyesiz bir fikr ile;
Yıkmadık bir şey bıraktık... Sâde bir şey: Âile.
Hangi bir bünyânı mahvettik de ıslâh eyledik?
İşte vîran memleket! Her yer delik her yer deşik!
Bunların ta'miri kâbil... Olsa ciddiyyet, sebât:
Lâkin, Allah etmesin, bir düşse şâyet âilât,
En kavî kollarla hattâ kalkamaz imkânı yok.
Kim ki kalkar der, onun hayvan kadar iz'anı yok!
“Ailî bir inkılâb olsun!” diyen me'yûs olur;
Başka hiçbir şey kazanmaz, sâde bir .... olur.
Çünkü "çıplak" inkılâbâtın rezâlettir sonu...
Ey denî kundakçılar, biz sizde çok gördük onu!
Bir de halkın dîni var, sık sık ta'arruzlar gören.
Hâle bak: Millette hissiyyâtı oymuş öldüren!
Dîni kurbân etmeliymiş, mülkü kurtarmak için!..

Tut da, hey sersem, bu idrâkinle sen âlim geçin!
Her cemâatten beş on dinsiz zuhûr eyler, bu hâl
Pek tabı'îdir. Fakat ilhâdı bir kavmin muhâl.
Hangi millettir ki efrâdında yoktur hiss-i din?
En büyük akvâma bir bak: Dîni her şeyden metin.

Düşme ey avare millet, bunların hızlanına;
Vakıfız biz hepsinin pek muhtasar irfanına:
Şark'a bakmaz, Garb'ı bilmez, görgüden yok vayesi;
Bir kızarmaz yüz, yaşarmaz göz bütün sermayesi.
"Allah'ın âsâr-ı rahmetine bir baksana! Toprağı, öldükten sonra, tekrar nasıl diriltiyor? İşte o Allah, bütün ölüleri muhakkak diriltecek, hem O herşeye kâdirdir."
Çık da bir seyret bahârın cûş-i rengâ-rengini;
Nefh-i Sûr'un dinle mevcâ-mevc olan âhengini!
Bir yeşil kan, bir yeşil can yağdırıp, kudret, yere:
Yemyeşil olmuş, fezâ, gömgök kesilmiş dağ, dere.
En kısır toprak doğurmuş, emzirir birçok nebat;
Fışkırır bir damlacık ottan, tutup sıksan, hayat!
Dün, kemikten külçe hâlindeydi her çıplak fidan;
Bak: Ne sağlam kan, bugün, dolgun yüzünden damlayan!
Dün, kudurmaktaydı ormandan cahîmî bin zefir;
Âşiyan tutmuş, bugün, her dalda perran bir safir!
Dün, nigeh-bânıydı milyarlarca zî-rûhun sübât;
Silkinip çıkmış o mahbesten, bugün, bir kâinât.
Dün, ne mâtemdeydi âlem! Yer hazin, gökler hazin;
Sûr-i fıtrattır bugün: Fıtrat bugün sahrâ-güzin!
İşlemiş kırlarda yer yer kudretin feyyâz eli,
Öyle yapraklar ki sun'undan: Gidip bir görmeli!

Öyle amma, gördüğüm elvâh-ı şevkin rağmine,
Bende hâlâ zevke benzer duygu yok, hâlâ yine!
Bir değil, yüz bin bahâr indirse hattâ âsüman;
Hiç kımıldanmaz benim rûhumda kök salmış hazan!
Dem çeker bülbül... Benim beynimde baykuşlar öter!
Sonra, karşımdan geçer bir bir, yıkılmış lâneler!
Âşinâlık yok hayâlin konsa en bildik yere,
Yâd ayaklar çiğniyor: Düşmüş vatan yâd ellere!
Başka ses bilmem, muhîtimden enîn eyler huruş;
Beklerim dinsin bu mâtem, beklerim, olmaz hamûş!
Âh! Tek bir âşiyandan bin yetîmin nâlesi,
Yükselirken, dinleyen insan mıdır bülbül sesi?

Duygusuz olmak kadar dünyâda lâkin derd yok;
Öyle salgınmış ki mel'un: Kurtulan bir ferd yok!

Kendi sağlam... Hissi ölmüş, rûhu ölmüş milletin!
İşte en korkuncu hüsrânın, helâkin, haybetin!
Ey, ölüm renginde topraktan hayat i'lâ eden,
Bir yığın toprak da olsak sâde çiğnenmek neden?
Başka tıynetler mi hep şâyân ola ihsânına?
Âh, yükselsem de, bir düşsem senin dâmânına!
Bir nesî ister kımıldanmak için canlar bugün;
Bir nesîm olsun, İlâhî... Canlanır kanlar bütün.
Nev-bahârın rûhu etsin bir de bizlerden zuhûr...
Yoksa, artık Sûr-i İsrâfil'e kalmıştır nüşûr!

4.1.2.41 HASBIHAL

HASBİHAL

"Mâ medâ fâte; ve'l-müemmelü gaybun,

Felekes'e-sâatü'lleti ente fıhâ."

Büyük bir şâirin düstûr-i hikmettir şu ihtârı;

Velev duymuş da olsan yolsuz olmaz şimdi tekrârı:

"Geçen geçmiştir artık; ân-ı müstakbelse mübhemdir;

Hayâtından nasîbin: Bir şu geçmek isteyen demdir. "

Evet, mâzîye ric'at eylemek bir kerre imkânsız;

Ümîdin sonra istikbâl için sağlam mı? Pek cansız!

Bu günlük iş bugün lâzım yapılmak, yoksa ferdâya

Bırakmışsan... O ferdâlar olur peyveste ukbâya!

Benim on beş yıl evvelden kalan işler durur hâlâ;

Yarın bir başlayıp yapsam demiştim, bak demin hattâ!

Müsevvifler için dünyâda mahvolmak tabî'idir

Bu bir kânûn-i fıtrattır- ki yok te'vilî: Kat'îdir.

Sakın ey nûr-i dîdem, geçmesin beyhûde eyyâmın;

Çalış hâlin müsâidken... Bilinmez çünkü encâmın.

Diyorlar: "Ömrü insânın yetişmez kesb-i irfâna... "

Bu söz lâkin değildir her nazardan pek hakîmâne.

Muhakkaktır ya insanlar için bir gâye-i âmâl;

Edenler ömrünün sâ'âtini hakkıyle isti'mâl

Zaferyâb olmasın isterse varsın asl-ı maksûda

Düşer bin maksad idrâk eyleyip bir zıll-i memdûda.

Evet, her türlü ma'nâsıyle irfan durdurur azmi...
Fakat, insanlığın ma'nâsı olsun öğrenilmez mi?
Cibillîdir taharrî-i hakîkat hırsı âdemde,
Onun mahsûlüdür meşhûd olan âsâr âlemde.
Atâlet fıtratın ahkâmına mâdem ki isyandır;
Çalışsın, durmasın her kim ki da'vâsında insandır.
Zuhûr etmekle her ma'lûma karşı bir alay meçhûl?
Neden olsun o ma'lûmâtı idrâk eyleyen medhûl?
Evet, ma'lûm olanlar olmayan şeylerle bir nisbet
Edilmiş olsa, gâyet az çıkar evvelkiler elbet;
Fakat câhille âlim büsbütün nisbet kabûl etmez:
O bir kördür, bu lâkin doğru yoldan hiç udûl etmez.
Diyor Kur'an: "Bilenler, bilmiyenler bir değil... Heyhât
Nasıl yeksân olur zulmetle nûr, ahyâ ile emvât!"
Bu hikmetler bedîhidir-senin indinde elbette:
Fakat, çok sevdiğimdendir ki, tekrâr eyledim işte.

Sadedden gâlibâ aynlmışım... Söz neydi ihtâr et;
Dalarsam nûr-i dîdem, böyle ba'zen, durma bîdâr et.
Usandın sen de gerçek hikmetimden, hasbihâlimden;
Beş on söz kaldı lâkin dinle nazm-ı bî-meâlimden:
Diyorlar: "İ'tirâf ı cehl iken tahsîlin encâmı,
Nedir beyhûde it'âb eylemek şehbâl-i ikdâmı?"
Evet, lâkin varıp ser-hadd-i ma'lûmâta bir insan
O gâyetten demek lâzım ki: Yok irfân için imkân!"
Hakîkî i'tirâf altında parlar zılli irfânın;
Budur insanlığın ma'nâsı, en son zevki vicdânın.

4.1.2.42 HASBIHAL

Ey bülbül-i ter-zebân-ı irfan,
Dem-beste nevâlarınla vicdan.

Hem-safvet-i rzuh olan o âvâz

Oldukça harîm-i canda dem-sâz,

Pâmâlim olur bütün avâlim;

Lâhûta kadar çıkar hayâlim.

Eşvâkıma dar gelir de eb'âd,

Eyler fikrim fezâlar îcâd!

Ey nûr-i mübîni Kibriyâ'nın,

Sînem olamaz mı âsümânın?

Gökler mi bütün karârgâhın?

Hiç yerlere uğramaz mı râhın?

Ey tâir-i nâz-ı sidre pervâz,

Kalbimde olaydın âşiyan-sâz;

Bir başka terâne gûş ederdin,

Rûhum gibi sen de cûş ederdin.

Yâdımda duran neşâidinden

Dâim cezebât içindeyim ben.

Verdikçe derûna vecd o âheng,

Dünyâ nazarımda teng olur teng!

Âzâdesi büsbütün kuyûdun,

Bir şi'r i semâ-zemin sürûdun!

Bir ii'r-i revan ki: Cûy-i cârî

Feyziyle bahâr ı ömre sârî.

Bir nağme ki: Rûhtur, ledündür;

Kur'an gibi râsihîn içindir.

Bir nâle ki: Şevk-sûz-i idrâk

Havlinde nidâ yı "mâ-arafnâk!"

Ey şâir-i râzdân-ı mülhem,

Ben râzına olmasam da mahrem,

Hayrân-ı kemâlinim... Beyânın

Gûyâ ki hitâbıdır Hudâ'nın!

Ey subh-i ezel cebîn-i sâfı.
Envârının olmaz inkisâfı
Yeldâ-yı adem cihânı alsa,
Eşbâh bütün zalâma dalsa,
Hâlâ görünür o rûhü'l-ervâh
Bir cevv-i münîr içinde sebbâh!
Ey safha-i vechi âyet-i nûr
Cebhende meâl-i kevn mestûr;
Çeşminde ziyâ yı sermediyyet
Sönmez ebedî sirâc-ı kudret.
Lâhût ile âşinâ nigâhın,
Ecrâm şühûd-i intibâhın!
Her dem lemeân eder o merdüm,
Mihrâkı da zâhirât-ı encüm!

Her subh gelir nesîm-i dilcû
Dûşunda semîm-i nâz-ı gîsû.
Eyler yeniden hevâ-yı dîdâr
Bir nefha ile beni hevâ-dâr!
Sevdâ kesilir bütün süveydâ,
Gûyâ açılır nikâb-ı Leylâ
Kehvâre-i dilde nâim ümmîd
Eyler uyanıp figânı teşdîd.
Susturmak için o tıfl-ı zârı,
Kalkar aranm leyâl-i târı!

Ey leyl! vekârının misâli,
Yâhud bana karşı infiâli!
Vaktâ ki eder revâk-ı deycûr
Altında yatan cihânı mahmur,
Etrâfta kalmayınca bir ferd,

Hem-râhım olur hayâl-i şeb-gerd,

Kalkar, gezerim garîb ü tenhâ;

Bir yer bulurum sükûnet-ârâ.

Fevkımde semâ-yı encüm-âlûd;

Pîşimde ridâ yı leyl-i memdûd;

Yâdımda neşâid-i kemâlin;

Karşımda hayâl-i yâl ü bâlin;

Azâde kuyûd-i mâsivâdan,

Bîgâile havftan, recâdan;

Bir bezm-i fütûh açar ki vicdan:

Lebrîz-i safâ-yı aşk olur can.

Tasvîr değil o zevki, hattâ

Mümkün olamaz tasavvur aslâ!

Yâ Rab o ne feyz-i cûş ber-cûş!

Yâ Rab o ne leyle-i ziyâ pûş!

Yâ Rab o ne cilve cilve envâr!

Yâ Rab o ne lem'a lem'a dîdâr!

Yâ Rab o ne encümen, ne âlem!

Yâ Rab o ne mahfil-i muazzam!

Ey leyl, nehârın olmasaydı..

Ey neşve, humârın olmasaydı!

Bîdârın iken uyanmasaydım;

Dünya varmış inanmasaydım!

Ey yâr-i vefâ-güzîn-i cânım

Verdiyse melâl dâstânım,

Mu'tâdın olan inâyetinle

Susturma bu rûh-i zân, dinle!

Hep velvele-i hayât dinse,

Düşmez bu zavallı rûh, ye'se.

Olmazsa zemin, zaman müsâid;

Feryâdına âsüman müsâid!

Gönder bana sen de neyse derdin...

Yâdında mı bir zaman ne derdin?

Müstakbeli almayıp hayâle!

Gel biz dalalım bu hasbihâle!

Edvâr-ı hayât perde perde...

Allâh bilir ne var ilerde.

4.1.2.43 HASIR

Geçende, Yayla civânnda bir ufak cevelân

Bahânesiyle, bizim eski âşinâlardan

Bir attarın azıcık gitmek istedim yanına,

Ki her zaman beni da'vet ederdi dükkânına.

Biraz müsâhabeden sonra söktü müşteriler:

-Ver ordan on paralık zencefıl, çörek otu, biber.

Geçenki beş para borcumla on beş etmedi mi?

-Silik bu yirmilik almam...

-Uzatma gör işimi!

-Oğul, çabuk... Bana tîrak... Okunmuş olmalı ha!

Bizim çocuk, adı batsın, yılancık olmuş...

-Ya?

-Sübek kadar yüzü hütdağı kesildi!

-Vah vah vah!

-Hanım, geçer, nefes ettir...

-Geçer mi? İnşallah.

-Bi yirmilik paket amma sabahki tozdu bütün...

Ayol, hep içtiğimiz toz... Bozuldu eski tütün!

-Efendi amca, sakız ver... Biraz da balmumu kes.

-Kızım, parayla olur ha! Peşinci bak herkes.

Beşer onar paralar hepsi yaklaşıp deliğe,

Süzüldüler oradan bir kilitli çekmeceye.

Epeyce fâsıladan sonra geldi başka biri:

-Genişçe bir hasırın var mı? Neyse hem değeri,

Cenâze sarmak içindir, eziyyet etme sakın!

Mahallemizde beş aydır yatan o hasta kadın

Bugün, sabahleyin artık cihandan el çekmiş...

-Ne çâre! Kısmeti bir böyle günde ölmekmiş.

-Yanında kimse de yokmuş... Aman bırak neyse...

Ecel gelince ha olmuş, ha olmamış kimse!

-Dokuz kuruş bu hasır, siz, sekiz verin haydi...

Pazarlık etmiyelim bir kuruş için şimdi!

Hasır büküldü, omuzlandı, daldı bir sokağa;

Sokuldu kimbilir ordan da hangi bir bucağa.

Açıldı bir ölü saklanmak üzre sînesine,

Kapandı ketm-i adem heybetiyle sonra yine!

Beş on fakîre olup bâr-ı dûş-i istiskâl,

Huzûr-i lâlini bir nevha etmeden ihlâl,

Sükûn içinde uzaklaştı âşiyânından.

Geçince sûrunu şehrin, uzattı servistan

Garîb yolcuyu tevkîfe bin bükülmez kol!

Omuzdan indi hasır, yoktu çünkü artık yol.

Mezarcının o kürek yüzlü dest-i lâkaydı

İânesiyle nihâyet mezâra yaslandı.

Hücûm-i mihnet-i peyderpeyiyle dünyanın,

Hayâtı bir yığın âlâm olan zavallı kadın,

Hasırdan örtüsü dûşunda hufreden indi...

Enîn-i rûhu da artık müebbeden dindi.

Bu hâtırât ile kalbimde başlayınca melâl,

Oturmak istemez oldm, kıyam edip derhal;

Gözümde içyüzü dehrin: Yığın yığın zulümat!-

Bulunduğum o mukassi mahalden ayrıldım,

Bu perde bitti mi? Heyhat! Atmadım bir adım,

Ki ruhu eylemesin böyle bin fecia harab!

Hayat namına ya Rab, nedir bu devr-i azab?

4.1.2.44 HASTA

" Vak'a Halkalı Zirâ'at Mektebi'nde geçmişti"

-Bence, doktor, onu siz bir soyarak dinleyiniz;

Hastalık çünkü değil öyle ehemmiyyetsiz,

Sâde bir nezle-i sadriyye mi illet? Nerde!

Çocuğun hali fenâlaştı şu son günlerde.

Ameliyyâta çıkarken sınıf on gün evvl,

Bu da gelmez mi, dedim: "Kim dedi, oğlum, sana gel?

Nöbet üstünde adam kaçmalı yorgunluktan,

Hadi yavrum, hadi söz dinle de bir parça uzan. "

O zamandan beridir za'fı terakkî ediyor;

Görünen: Bir daha kalkınması artık pek zor.

Uyku yokmuş; gece hep öksürüyormuş; ateşin

Olmuyormuş azıcık dindiği...

-Ben zâten işin,

Bir ay evvel biliyordum ne vahîm olduğunu...

Bana ihtâra ne hâcet, a beyim, şimdi bunu?

Ma'amâfıh yeniden bir bakalım dikkatle:

Hükmü kat'î verelim, etmeye gelmez acele.

-Çağırın hastayı gelsin.

-Kapının perdesini

Açarak girdi o esnâda düzeltip fesini,

Bir uzun boylu çocuk... Lâkin o bir levha idi!

Öyle bir levha-i rikkat ki unutmam ebedî:
Rengi uçmuş yüzünün, gözleri çökmüş içeri;
Elmacıklar iki baştan çıkıvermiş ileri.
O şakaklar göçerek cebheyi yandan sıkmış;
Fırlamış alnı, damarlar da beraber çıkmış!
Bet beniz kül gibi olmuş uçarak nûr-i şebâb;
O yanaklar iki solgun güle dönmüş, bîtâb!
O dudaklar morarıp kavlamış artık derisi;
Uzamış saç gibi kirpiklerinin her birisi!
Kafa bir yük kesilip boynuna, çökmüş bağrı;
İki değnek gibi yükselmiş omuzlar yukarı.

-Otur oğlum, seni dikkatlice bir dinliyelim...
Soyun evvelce fakat...
-Siz soyunuz, yok hâlim!
Soydu bîçâreyi üç beş kişi birden, o zaman
Aldı bir heykel-i üryân-ı sefâlet meydan!
Bu kemik külçesinin dinlenecek bir ciheti
Yoktu. Zannımca tabîbin coşarak merhameti,
"Bakmasak hastayı nevmîd ederiz belki" diye;
Çocuğun göğsüne yaklaştı biraz dinlemeye:
-Öksür oğlum... Nefes al... Alma nefes... Oldu, giyin;
Bakayım nabzına... A'lâ... Sana yavrum, kodein
Yazayım; öksürüyorsun, o, keser, pek iyidir:..
Arsenik haplar al, söylerim eczâcı verir:
Hadi git kendine iyi bak...

-Nasıl ettin doktor?
-Edecek yok, çocuk artık yola girmiş, gidiyor!
Sol taraftan rienin zirvesi tekmil çürümüş;

Hastalık seyr-i tabî'îsini almış yürümüş.

Devr-i sâlisteki âsârı o mel'un marazın

Var tamâmiyle, değil hiçbiri eksik arazın.

Bütün a'râz, şehîkıyle, zefiriyle...

-Yeter!

Hastanın çehresi meydanda ya! İnsanda meğer

Olmasın his denilen şey .. O değil, lâkin biz

Bunu, "tebdîl-i havâ " der de nasıl göndeririz?

Şurda üç beş günü var:.. Gönderelim: Yolda ölür...

"Git!" demek, hem, düşünürsek ne büyük bir züldür!

Hadi göndermiyelim... Var mı fakat imkânı?

Kime dert anlatırız? Bulsana dert anlıyanı!

-Sözünüz doğru Müdür Bey; ne yapıp yapmalı; tek

Bu çocuk gitmelidir: Çünkü, emînim, pek pek,

Daha bir hafta yaşar, sonra sirâyet de olur;

Böyle bir hastayı gönderse de mektep ma'zur:

-Bir mubassır çağırın.

-Buyurun efendim.

-Bana bak:

Hastanın gitmesi herhalde muvâfık olacak.

"Sana tebdîl-i havâ tavsiye etmiş doktor;

Gezmiş olsan açılırsın... " diye bir fikrini sor:

"İstemem!" der o, fakat dinleme, iknâ'a çalış:

Kim bilir, belki de bîçâre çocuk anlamamış?

****

-Şimdi tebdîl-i havâ var mı benim istediğim?

Bırakın hâlime artık beni râhat öleyim!

Üç buçuk yı1 bana katlandı bu mektep, üç gün

Daha katlansa kıyâmet mi kopar? Hem ne içün

Beni yıllarca barındırmış olan bir yerden,

"Öleceksin!" diye koğmak? Bu koğulmaktır. Ben,

Kimsesiz bir çocuğum, nerde gider yer bulurum?

Etmeyin, sonra sokaklarda perîşân olurum!

Anam ölmüş, babamın bilmiyorum hiç yüzünü;

Kardeşim var, o da lâkin bana dikmiş gözünü:

Sanki âtîdeki mevhûm refâhım giderek

Onu çalkandığı hüsranlar içinden çekecek!

Kardeşim, kurduğun âmâli devirmekte ölüm;

Beni göm hufre-i nisyâna, ben artık öldüm!

Hangi bir derdim için ağlıyayım, bilmiyorum.

Döktüğüm yaşlan çok görmeyiniz: Mağdûrum!

O kadar sa'y-i belîğin bu sefâlet mi sonu?

Biri evvelce eğer söylemiş olsaydı bunu,

Çalışıp ömrümü çılgınca hebâ etmezdim,

Ben bu müstakbele mâzîmi fedâ etmezdim!

Merhamet bilmeyen insanlara bak, yâ Rabbi,

Kovuyorlar beni bir sâil-i âvâre gibi!

-Seni bir kerre koğan yok, bu sözün pek haksız.

"İstemem, yollamayın" dersen eğer, kal, yalnız...

Hastasın...

-Hem veremim! Söyle, ne var saklıyacak?

-Yok canım, öyle değil...

-Öyle ya, herkes ahmak!

Bırakırlar mı eğer gitmemiş olsam acaba!

Doğrudur, gitmeliyim... Koşturunuz bir araba,

Son sınıftan iki vicdanlı refikin koluna

Dayanıp çıktı o bîçâre sefâlet yoluna"

Atarak arkaya bir lemha-i lebrîz-i elem,

Onu teb'îd edecek paytona yaklaştı "verem!"

Tuttu bindirdi çocuklar sararak her yerini,

Öptüler girye-i matem dökerek gözlerini;

-Çekiver doğruca istasyona...

-Yok yok, beni ta,

Götür İstanbul'a bir yerde bırak ki: Gureba,

-Kimsenin onlara aldırmadığı bir sırada-

Uzanıp ölmeye bir şilte bulurlar orada!

4.1.2.45 HAYAT ARKADASIMA

Seni bir nûra çıkarsam, diye koştum durdum,
Ey, bütün dalgalı ömrümde, hayat arkadaşım!
Dağ mıdır, karşı gelen, taş mı, hey aştım, lâkin.
Buruşuk alnıma çarpan bu sefer kendi taşım!

4.1.2.46 HÂLÂ MI BOGUSMAK

HÂLÂ MI BOĞUŞMAK?
"Birbirinize de girmeyin ki, ma'neviyâtınız sarsılmasın, devletiniz gitmesin."
Sen! Ben! Desin efrâd, aradan vahdeti kaldır;
Milletler için işte kıyâmet o zamandır.
Mâzilere in, mahşer-i edvârı bütün gez:
Kânûn-i İlâhî, göreceksin ki, değişmez:

Târih, o bizim eştiğimiz kanlı harâbe,
Saklar sayısız lâhd ile milyonla kitâbe,
Taşlar ki biner parçadır üstünde zemînin,
Ma'nâ-yı perîşânı birer nakş-ı cebînin!
Eczâsını birleştirebildinse elinle.
Gel, şimdi o elfâz-ı perâkendeyi dinle.
"Her hufre bir ümmet, şu yatanlar bütün akvâm;
Encâma bu âhengi veren aynı serencâm!"
Ey zâir-i âvâre, işittin ya! Demek ki:
Birmiş bütün ümmetlerin esbâb-ı helâki.

Lâkin, bilemem, doğru mudur eylemek işhâd
Mâzîleri, mâzîdeki milletleri? Heyhât!
Bir nesle ki eyyâmı asırlarca vekâyi ;
Etmek ne demek vaktini târîh ile zâyi'?
Boştur, hele ibret diye a'mâkı tecessüs,
Âyât-ı İlâhî dolu âfâk ile enfüs.
Bunlarda tecellî eden esrâra bakanlar,
Ümmetler için rûh-i bekâ nerdedir, anlar.
Bilmem neye bel bağlıyarak hayr umuyorduk
Bizler ki o âyâta bütün göz yumuyorduk?

Dünyâda nasîhat mi olur Şark'a müessir?
Binlerce musîbet,' yine hâib, yine hâsir!

Ey millet-i merhûme, güneş battı... Uyansan!
Hâlâ mı, hükûmetleri, dünyâları sarsan,
Seylâbelerin sesleri, âfâkın enîni,
A'sâra süren uykun için gelmede ninni?
Efrâdı hemen milyar olur bir sürü akvâm,
Te'mîmin-i bekâ nâmına eyler durur ikdâm.
Bambaşka iken her birinin ırkı, lisânı,
Ahlâkı, telâkkîleri, iklîmi, cihânı,
Yekpâre kesilmiş tutulan gâye için de,
Vahdetten eser yok bir avuç halkın içinde!
Post üstüne hem kavgaların hepsi nihâyet,
Hâlâ mı boğuşmak? Bu ne gaflet, ne rezâlet!
"Hürriyeti aldık!" dediler, gaybe inandık;
"Eyvah, bu baziçede bizler yine yandık!"
Cem'iyyete bir fırka dedik, tefrika çıktı;
Sapsağlam iken milletin erkanını yıktı.
"Turan İli" namıyla bir efsane edindik;
"Efsane, fakat gaye!" deyip az mı didindik?
Kaç yurda veda etmedik artık bu uğurda?
Elverdi gidenler, acıyın eldeki yurda!

4.1.2.47 HÜRRIYET

HÜRRİYET

Beyaz entârisiyle kar gibi kız,

Sanki Cennet'ten inme zâde-i hûr·

Ya seher pâredir ki perrandır

Dûş-i nâzında bir sehâbe-i nûr.

Kuşanıp bir nitâk-ı hürriyyet

Geziyor hâk-dânı dûrâ-dûr!

Hâle-dâr eyleyince bedri şafak

Bu kadar dil-nişîn olur ancak.

Ya şu oğlan, şu tostopaç afacan

Ki fezâlargelir sürûruna dar;

Taşıyor sanki sığmıyor kabına...

Kendisinden büyük de bayrağı var!

Geçti mâzî denen o devr-i melâl,

Haydi feth et: Senindir istikbâl.

Koşuyor el ele venniş iki kardeş; birinin

Yaşı beş yoksa da, var altı kadar dîgerinin.

Bakıyor arkalarından dayanıp değneğine

Hayli düşkün bir adam:

-Kız o ne? Düştün mü yine!

Sana bin kerre dedim koşma, yavaş git, yaramaz!

Haydi kalk ağlama... Söz dinlesen olmaz mı biraz?

Silkiver üstünü, Ahmed, bakıver ağlamasın.

Ağlamam ağababa...

Artık yetişir, oynamayın.

Söktü baktım ki hemen bir alay eftâl öteden,

O nasıl mevkib-i şradî, o ne âlem, görsen!

Her çocuk bir kocaman bayrak edinmiş, geliyor;

" Yaşasın!" sesleri ef lâke kadar yükseliyor:

Görerek yapma değil hem, ne tabî'ı etvâr!

Şu yumurcaklara bak: Sanki ezelden ahrâr!

-Bağırın haydi çocuklar...

-Yaşasın hürriyyet!

Derken alkış geliyor; sonra da nevbet nevbet,

Ya Vatan Şarkısı, yahut ona benzer bir şey

Okunup her köşe çın çın ötüyor... Hey gidi hey!

Bir mezarlık gibi dalgın yatıyorken daha dün,

Şu sokaklarda bugün dalgalanan rûhu görün!

-Biz de gitsek azıcık, ağababa, olmaz mı?

-Gidin.

Çok koşup terlemeyin ha! Amanın dikkat edin.

İki kardeş dalarak lücce-i etfâle hemen,

İki dürdâne-i ismet gibi yüzmekte iken;

Bakarak akalarından bu güzel yavruların,

Döndü birdenbire sîmâsı, duran ihtiyarın.

Ne için ağladı? Bilmem. Şunu duydum yalınız:

Ah bir kerre gelip görse Yemen'den babânız!

4.1.2.48 HÜSRAN

Başlattığı gün mektebe, duydum ki, diyordu,

Rahmetli babam: "Âdem olur oğlum ilerde.”

Annemse, oturmuş, paşalıklar kuruyordu...

Âdemliği geçtik! Paşalık olsun, o nerde?

Âmâli tezâd üzre giderken ebeveynin,

Hep böyle harâb olmada etfâl ara yerde!

4.1.2.49 HÜSRAN

HÜSRAN

Ben böyle bakıp durmıyacaktım, dili bağlı,
İslâm'ı uyandırmak için haykıracaktım.
Gür hisli, gür îmanlı beyinler, coşar ancak,
Ben zâten uzun boylu düşünmekten uzaktım!
Haykır! Kime, lâkin? Hani sahipleri yurdun?
Ellerdi yatanlar, sağa baktım, sola baktım;
Feryâdımı artık boğarak, na'şını, tuttum,
Bin parça edip şi'rime gömdüm de bıraktım;
Seller gibi vâdiyi enînim saracakken,
Hiç çağlamadan, gizli inen yaş gibi aktım.
Yoktur elemimden şu sağır kubbede biraz;
İnler "Safahât"ındaki hüsran bile sessiz!

4.1.2.50 HÜSÂM EFENDI HOCA

Nasılsa ismini duymuş ki bendegânından,
Hüsâm Efendi'yi aldırmak istemiş Sultan.
İrâdeler geledursun, o, i’tizar ederek,
Saray civârına yaklaşmamış, değil gitmek.
Bu izz ü nâz üzerinden epey zaman geçmiş;
Günün birinde, Beşiktaş taraflarında bir iş,
Sürüklemiş o havâlîye Mesnevî-hânı.
Duyunca vak'ayı Abdülmecîd'in erkânı,
"Çağırtalım mı?" demişler; "evet" demiş, Hünkâr;
Takım takım yola çıkmış hemen silâhşorlar.

Hüsâm Efendi henüz Dolmabahçe'lerde iken,
Gelip yetişmiş adamlar, üçer beşer, geriden.
-Efendimiz bizi gönderdi, çok selâm ediyor;
"Görüşmek istiyorum, kendi istemez mi?" diyor.
Uzun değil ki saray, işte dört adımlık yer;
Hemen dönün, gidelim, hiç düşünmeyin bu sefer!
Dönün, ricâ ederiz...
-Dinleyin, sabırlı olun:
Ben elli beş senedir teptiğim yegâne yolun,
Henüz sonundan uzakken, tükendi gitti ömür;
Tutup da bir geri döndüm mü, yandığım gündür!

4.1.2.51 HICRAN

-Bu da ma'bedse, çırçıplak yakışmaz, sonra gâyet loş;
Gelen: Ma'bûd; ışık bul, yaygı bul, git başka yerden, koş!
Hemen bir kandil aldım komşulardan, bir de seccâde;
Dedim: "Gel şimdi mihmânım, sa'âdet-gâhın âmâde. "

Ne yanlışmış hesâbım: Hiç kapımdan geçmez oldun bak!

İlâhî! Söktüm attım, işte hücrem şimdi çırçıplak:
Ne âfâkında tek kandil, ne mihrâbında seccâde;
Ezelden bildiğin toprak bütün varlıktan âzâde.
Serilmiş secdelerdir bekleyen yerlerde mihmânı;
Bu üryan şu'le dersen, sînemin pâyansız îmânı.
İlâhî! Bir hatâ ettimse, elvermez mi hüsrânım?
Güneşler doğdu, aylar doğdu, ben hâlâ perîşânım!
Şakar şimşeklerin karşımda, yırtar, çiğner âfâkı;
Henüz rûhum, fakat, bir yağmurun bir canla müştâkı.
Sen ey dilber ki, serpildikçe handen, fışkırır, yer yer,
Semâlardan, zeminlerden şafaklar, lâleler, güller;
Şu öksüz yurda bir gülmez misin? Hâlâ yetîmindir;
Bütün yangındı indirdiklerin bir gün de nûr indir.
Hayır, ben handeden geçtim, celâlin etmesin tehdîd,
Açar haşyetle donmuş her sücûdum renk renk ümmîd.
İlâhî! Pek bunaldım, nerde nûrun? Nerde gufrânın?
Cehennem gezdirip dursun mu âfâkımda hicrânın?
Evet, gafletti sun'um, lâkin insan gaflet etmez mi?
Yıkandım bir ömürdür döktüğüm, yaşlarla, yetmez mi?
Gel artık mâsiva yok şimdi yurdum Tanrı yurdumdur.
Tüten hücremde îmânım, yatan, yer yer, sücûdumdur.
Ne irfânımda bir iz var, ne vicdânımda, ey Yezdan,
O seccâdeyle kandilden sinen bîgâne rûhundan.

İlâhî sînemin çınlar durur yâdınla eb'âdı,
Ne yapsın âbidin sensiz bu vîran vahşet-âbâdı?
Nedir ma’nâsı, Ma bûd olmadıktan sonra, mihrâbın,

Rükû'un, haşyetin, vecdin, bütün bîçâre esbâbın?
Harâb enkâz-ı îmandır, yatar haybetle yerlerde,
Ne bekler, sen geçerken pây-mâlin olmıyan secde?
Bütün cevviyle, ecrâmıyle insin, târumâr olsun,
Nedir ma'nâsı bir kalbin ki, âfâkında sen yoksun!
Güneşler geçti, aylar geçti, artık gel ki, mihmânım,
Şuhûdundan cüdâ îmanla yoktur kalmak imkânım.

4.1.2.52 MUSTAFA ISLAMOGLU BÜTÜN KÖSE YAZILARI

MUSTAFA İSLAMOĞLU BÜTÜN KÖŞE YAZILARI

4.1.2.53 KISSADAN HISSE

Geçmişten adam hisse kaparmış... Ne masal şey!
Beş bin senelik kıssa, yarım hisse mi verdi?
"Târîh "i "tekerrür" diye ta'rif ediyorlar;
Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?

4.1.2.54 KOCAKARI ILE ÖMER

KOCAKARI İLE ÖMER

Üstad-ı necibim Ali Ekrem Bey'e

Yok ya Abbas'ı bilmeyen, kimdi?..

O sahabiyi dinleyin, şimdi:

"Bir karanlık geceydi pek de ayaz..

İbni Hattâb'ı görmek üzre biraz,

Çıktım evden ki yollar ıpıssız.

Yolcu bir benmişim meğer yalnız!

Aradan geçmemişti çok da zaman,

Az ilerden yavaşça oldu iyan,

Zulmetin sînesinde ukde gibi,

Ansızın bir müheykel a'râbî!

Bembeyaz bir ridâ içinde garîb,

Geliyor muttasıl mehîb mehîb.

Ben sokuldum, o geldi, yaklaştık;

Durmadan karşıdan selâmlaştık.

Düşünürken selâm alan sesini,

O heyûlâ uzandı tuttu beni:

Bir de baktım, Ömer değil mi imiş?

- Yâ Ömer! Böyle geç zaman, bu ne iş?

- Şu mahallâtı devre çıkmıştım...

Gel beraber, benimle, üç beş adım.

****

Ne sadâ var, ne bir yürür bîdâr;

Uhrevî bir sükûn içinde civâr.

Ömer olmuş gezer, sıyânet-i Hak...

Şu yatan beldenin huzûruna bak!

O semâlar kadar yücelmiş alın,

Çakarak sînesinden âfâkın,

Bir zaman sönmeyen nigâhıyle,

Necm-i sâhirde sanki bir hâle!

Duruyor her evin önünde Ömer,

Dinliyor bî-haber içerdekiler

Geçmedik en harâb bir yapıyı,

Yokladık sağlı sollu her kapıyı.

Geldik artık Medîne hâricine;

Bir çadır gördü, durdu kaldı yine.

****

Ocak başında oturmuş bir ihtiyarca kadın.

“Açız!Açız!” diye feryâd eden çocuklarının,

Karıştırıp duruyorken pişen nevâlesini;

Çıkardı yuttuğu yaşlarda çırpınan sesini:

-Durunda yavrularım, işte şimdicek pişecek...

Fakat ne hâl ise bir türlü pişmiyordu yemek!

Çocukların yeniden başlamıştı nâleleri...

Selamı verdi Ömer, daldı âkıbet içeri.

Selamı aldı kadın pek beşuş bir yüzle.

-Bu yavrular niçin, ey teyze, ağlıyor, söyle?

-Bu gün ikinci gün, aç kaldılar...

-O halde, neden

Biraz yemek komuyorsun?

-Yemek mi? Çömleği sen,

Tirit mi zannediyorsun? İçinde sâde su var

Çakıl taşıyla beraber bütün zaman kaynar!

Ne çare! Belki susarlar, dedim. Ayıplamayın.

-Peki senin kocan, oğlun, ya kardeşin, ya dayın...

Tek erkeğin de mi yok?

-Hepsi öldü... Kimsem yok.

-Senin midir bu küçükler?

-Torunlarım.

-Ne de çok!

Adam emîre gidip söylemez mi hâlini?

Ah!

Emîre öyle mi? Kahretsin an-karîb Allah!

Yakında râyet-i ikbâli ser-nigûn olsun...

Ömer, belâsını dünyâda isterim bulsun!

-Ne yaptı, teyze, Ömer, böyle inkisâr edecek?

-Ya ben yetim avuturken emîr uyur mu gerek?

Raiyyetiz, ona bizler vedîatu'llâhız;

Gelip de bir aramak yok mu?

-Haklısın, yalnız,

Zavallının işi pek çok zaman bulup gelemez;

Gidip de söylememişsen ne haldesin bilemez.

-Niçin hilâfeti vaktiyle eylemişti kabûl?

Sonunda böyle çürük özrü kim sayar makbûl?

Zavallının işi çokmuş!... Nedir, muhârebe mi?

İşitme sen de civârında inleyen elemi,

Medâne halkını üryan bırak, Mısır'da dolaş...

Gaza! Gaza! diye git, soy cihânı, gel paylaş!

Çocukların bu sefer yükselince feryâdı,

Kadın, tehevvürü artık cünûna vardırdı;

- Şu nevhalar ki çıkar tâ bulutların içine,

Ömer! Savâik-i tel'in olur, iner tepene!

Yetîmin âhını yağmur duâsı zannetme:

O sayha ra'd-ı kazâdır ki gönderir ademe!

“Açız! Açız! Bize bir lokma olsun ekmek ver... “

"Susundu yavrularım, işte oldu, şimdi pişer!"

Gidip de söyliyeyim hâ?.. Dilencilik yapamam!

Ömer de kim? Benim ondan kerîm adamdı babam,

Ölür de yüz suyu dökmem sizin Halîfenize!..

Ömer vuruldu bu son sözle...

- Haklısın, teyze!

Avut çocukları, ben şimdicek gider gelirim.

****

Halîfe önde, bitik suçlu, münfa'il, nâdim;

Ben arkasında, perîşan, çadırdan ayrıldık.

Sabâha karşı biraz başlamıştı aydınlık.

Köyün köpekleri ejder misâli saldırıyor,

Bırakmıyor bizi yoldan, fakat kim aldırıyor!

Medîne'nin dalarak münhanî sokaklarına;

Dönüp dönüp hele geldik zahîre anbarına.

Halîfe girdi açıp, ben de girdim emriyle.

Arandı her yeri, bir mum yakıp ale'l-acele.

- Şu tek Çuval unu gördün ya! Haydi yükle bana;

Bu testi yağ doludur, elverir o yük de sana.

Çuval Halîfe'de, yağ bende, çıktık anbardan;

Kilitleyip geri döndük deminki yollardan.

Mesâfe, baktım, uzun; yük yaman; Ömer yaralı;

Dedim ki:

- Ben götüreydim... Verir misin Çuvalı?

- Hayır, yorulsa değil, ölse yardım etme sakın:

Vebâli kendine âiddir İbni Hattâb'ın.

Kadın ne söyledi, Abbas, işitmedin mi demin?

Yarın huzûr-i İlâhide, kimseler, Ömer'in

Şerîk-i haybeti olmaz, bugünlük olsa bile;

Evet, hilâfeti yüklenmiyeydi vaktiyle.

Kenâr-ı Dicle'de bir kurt aşırsa bir koyunu,

Gelir de adl-i İlâhî sorar Ömer'den onu!

Bir ihtiyar kan bî-kes kalır, Ömer mes'ûl!

Yetîmin, girye-i hüsrân alır, Ömer mes'ûl!

Bir âşiyân-ı sefâlet bakılmayıp göçse:

Ömer kalır yine altında, hiç değil kimse!

Zemîne gadr ile bir damla kan dökünce biri:

O damla bir koca girdâb olur boğar Ömer'i!

Ömer duyulmada her kalbin inkisârından;

Ömer koğulmada her mâtemin civârından!

Ömer halife iken başka kim çıkar mes'ûl?

Ömer ne yapsın, İlâhî, beşer zalûm ü cehûl!

Ömer'den isteniyor beklenen Muhammed'den...

Ömer! Ömer! Nasıl aldın bu bârı sırtına sen?

- Sen almasan acaba kim gelip de senden iyi,

İdâre eyliyecek düştüğün bu ma'rekeyi?

Evet, adâleti "mutlak" hayâl edersen eğer,

Ömer değil ya ne olsan bırak ki hepsi heder!

Beşer, adâleti "mutlak" tahayyül eylerse,

Görür ümîdini mahkûm her zaman ye'se.

Sen ey Ömer, ne meleksin, ne bir emîr-i zalûm...

Fakat elinde ne var? Fıtraten beşer mazlûm!

Görür bürûc-i semânın bütün sitâreleri,

Zalâm içinde, yük altında inleyen Ömer'i!

Huzûr-i Hakk'a çıkarken bu unlu cebhenle,

Değil zemîni, getir şâhid âsümânı bile!

- Uzak mı yol? Daha çok var mı?

- Ancak üç beş adım.

Mecâli kalmamış artık zavallının... Baktım:

Olanca azmini cebr eyleyip, nefes nefese;

Yavaş yavaş yürüyor. Geldi bin belâ ne ise!

Sokuldu haymeye, indirdi arkasından unu:

- Bırak da testiyi yerleştirin kenâra şunu.

Hemen çakılları çömlekten indirip attı,

Uzandı testiye, yağ koydu, sonra un kattı.

Oturmak istedi, lâkin belâya bak ki: Ocak

Hemen sönüp gidecek...

- Teyze, yok mu hiç yakacak?

Kadın getirdi beş on parça yaş diken Ömer'e;

Ömer de yakmak için büsbütün serildi yere.

Ocak tüter, Ömer üfler zefir-i hârıyle;

Zemîni lihye-i beyzâ yı târumârıyle,

Sücûd tavr-ı huşû'unda, muttasıl süpürür;

İçinde rûhu yanar, cebhesinde ter köpürür!

Döner muhît-i nigâhında tûde tûde duman;

Bulut geçer gibi necmin hıyat-ı nurundan!

Ocak tutuştu, yemek pişti;

- Var mı teyze kabın?

Getir de indirelim...

- Var büyükçe bir kap, alın.

Yemek sıcaktı, fakat kim durup da bekliyecek!

Ömer çocuklara bir bir yedirdi üfliyerekl

Kesildi haymede mâtem, uyandı rûh-i süıûr;

Çocuklar oynaşıyorlar, kadın ferîh ü fahûr.

Ömer bu âlemi gördükçe gaşy içindeydi...

Dedim:

- Sabâh oluyor kalkalım...

- Evet, haydi!

Yarın Emâret'e gel teyze, öğleyin beni bul;

Emîr'e söyleriz elbette hayr olur me'mul.

****

Yüzü gülmüştü teyzenin, baktık,

Biz de çıktık vedâ edip artık

Hiç görünmeksizin gelip geçene,

Doğru indik Halife'nin evine.

"Şimdi nerdeysegün doğar, kalıver."

Diye, koyvermiyordu, çünki, Ömer.

Etti az sonra subh-i velveledar

Uyuyan şehri kamilen bidar

Öğle geçmişti, çıktı geldi kadın.

-Galiba, teyze, uykusuz kaldın!

İşte bağlanmak üzredir nafakan,

Alacaksın her ay gelip buradan.

Şimdi affeyledin değil mi beni?

-Böyle göster fakat adaletini.

4.1.2.55 KORKMA

KORKMA!

Cehennem olsa gelen göğsümüzde söndürürüz;
Bu yol ki hak yoludur dönme bilmeyiz yürürüz!
Düşermi tek teşı sandın harim-I namusun?
Meğer ki harbe giren son nefer şehit olsun.
Şu karşımızdaki mahşer kudursa çıldırsa;
Denizler ordu, bulutlar donanma yağdırsa;
Bu altımızdaki yerden bütün yanardağlar,

Taşıpda kaplasa afakı bir kızıl sarsar;
Değil mi cephemizin sinesinde iman bir;
Sevinme bir, acı bir, gaye aynı, vicdan bir;
Değil mi sinede birdir vuran yürek... yılmaz.!
Cihan yıkılsa, emin ol, bu cephe sarsılmaz

4.1.2.56 KOSOVA

KOSOVA

Nerede olsam karşıma çıkıyor bir kanlı ova
Sen misin yoksa hayalin mi vefasız kosova
Hani binlerce mefahirdi senin her adımın
Hani sinende yarıp geçtiği yol Yıldırım'ın
Hani asker, hani kalbinde yatan şah-ı şehid
Söyle Meşhed öpeyim secde edip toprağını
Yokmudur Murad'ın sende iki üç damla kanı

4.1.2.57 KÖR NEYZEN

Elinde, nevha-i mâtem kadar acıklı sadâ
Veren, bir eski kamış; koltuğunda bir yedici;
Şu kör dilenci, bakardım, olunca nâle-serâ,
Durup da merhameten dinleyen gelip gidici,
Önünde boynunu bükmüş zavallı keşkülüne,
Atardı beş para, onluk değilse bâri yine.

Kırık sazıyla ederken zaman zaman feryâd,
Gelirdi gûşuna onlukların tanîniyle
Birer nevâ-yı beşâret, birer peyâm-ı vedâd;
Birer sadâ ki; Neyin sîne-çâk enîniyle
Karışmayıp, yalınız dem tutardı sanki ona!
Bu ses, bu manzara gâyet hazin gelirdi bana.

Muhîti hep mütevâlî leyâl-i dûrâ-dûr...
Sabâh yok onun âfâk-ı târ-ı ömrü için!

Yüzünde hande-i ümmîdi andınr bir nûr
Görülmüyor! O mükedder, elîm çehre bütün
Kesîf bir bulut altında perde pûş-i melâl...
Geçen zamanı karanlık, karanlık istikbâl!

Nasıl hakîkat-i yeldâ? Hayâtı git ona sor:
Bulur nazarları dünyâyı perde perde zalâm!
Belâyı görmüyor amma bütün belâ görüyor,
Bu kâinat-ı sefâlette eyledikçe devam.
Arar bulunduğu yeldâ yı bî-tenâhîde
Zavallı, bir çıkacak yol sabâh-ı ümmîde!

Görür şedâid-i eyyâma karşı dûşunda,
Siper vazîfesini lîme lîme bir abacık.
Fakat o sütre-i bîtâbı her hurûşunda,
Açar da dest-i inâdıyle rüzgâr artık,
Körün sakındığı üryan vücûdu meydâna
Çıkar, göğüs gerer emvâc-ı berf ü bârâna!

Geçende çarşı içinden çıkınca baktım ki:
Çamurlu taşlara yaslanmış inliyor sâil.
Hasırdı şiltesi altında hem de pek eski,
Şadırvan olmasa üstünde yoktu bir hâil.
Duyulmuyordu uzaktan neyin de şimdi sesi,
Yakından ancak işittim o vâpesin nefesi!

O kendi kendine üfler mi yoksa inler mi?
Ne dinleyen, ne duyan var... Bakıp geçer herkes.
Mezardan akseden âvâzı kimse dinler mi?
Zavallı, ölmeğe bak, nâle-i tezallümü kes!

Fakat durun... Yine keşkülde bir tanîn-i medîd
Duyuldu... Âh ne nâzendedir sürûd-i ümîd!

Şadırvanın, körü altında saklıyan, saçağı
Delinmemiş mi? Buluttan coşup gelen yağmur,
O sakbeden uzanıp bir sicim gibi aşağı,
Zavallı keşkülü baktım yavaşça kamçılıyor,
Duyunca kör, bunu bir cûş-i merhamet sandı,
Uzandı keşküle, heyhât, işte aldandı:
Morarmış elleri boş çıktı, sâde ıslandı!

4.1.2.58 KÖSE IMAM

KÖSE İMAM

-Kardeşim Ali Şevki Efendi Hoca'ya-

İlmi az, görgüsü çok fıtratı yüksek bir imam
Tanırım ben, ki hayâtında tanıtmıştı babam.
"Kim bilir; şimdi ne âlemde benim şanlı Kösem;
Görmedim, üç senedir, bâri gidip bir görsem... "
Diyerek, dün gece güç hâl ile buldum evini.
Koca insan; ne şetâretle kabul etti beni.
-Gel ayol gel, Hoca-zâdem, bizi ihyâ ettin...
Ne kerâmetçe tesâdüf seni andıktı demin.
Kahveler, nargileler, enfiyeler, şerbetler,
Rûhu lebrîz-i safâ eyliyecek sohbetler
Hepsi mebzûl idi mecliste. Ne a'lâ; derken,
Kapı şiddetle çalınmaz mı?
-Bakın kim? Zaten
Ev değil, han gibi birşey; gece gündüz işler...
Gönderin kahveye, Asım, gelen erkekse eğer.
-Ahmed'in annesi gelmiş...
-Nasıl Ahmed, oğlum?
- Hani bizdeydi bugün...

- Ha! Küçük Ahmed... Ma'lum.

Bize âid değil öyleyse... Haber ver içeri.

-Gir dedim istemiyor; sen bana gönder pederi,

Diye ısrâr ediyor.

-Girsene, hemşîre hanım!

-Varmayın üstüme!

-Nen var a kuzum; anlıyalım?

-Ne kafam kaldı dayaktan, ne gözüm, hep şişti;

Karşı koysa idim eğer mutlak işim bitmişti.

Ağladım, merhamet et, yapma dedim.. Kim dinler.

Boşamakmış beni dünden beri efkarı meğer.

Üç çocuk annesi, emzikli kadın tek başına,

Koca berhâneyi silsin de, süpürsün de sana,

Yine sen bilmeyerek zâlim onun kıymetini,

Dene bîçârede kalkıp kolunun kuvvetini!

-Dur kızım; ağlama sen, çimdi haber gönderirim;

Karı dövmek ne kolaymış, ona ben gösteririm!

Çağırın bekçiyi...

-İhsan Bey'i bildin ya, Memiş?

Hadi git şimdi getir...

-Kahvede yok,

-Gelemem, kendisi gelsin, dedi.

- Ya!

Ben gidersem iyi kaçmaz. Hadi git söyle ona:

Şimdi gelsin...

-Ne kibarlık bu beyim? Bir da'vet,

Yetmiyor, öyle mi?

- Yorgundum efendim de...

-Evet

Haber aldık... O fakat sizce büyük bir şey mi?

On kadın dövse yorulmaz, benim İhsan Bey'imi

Bilirim ben ne tosundur?

-Hoca, bak, ben kızarım!

Size haltetme düşer... Dövmüş isem, kendi karım.

Keyfim ister döverim, sen diyemezsin: "Dövme. "

Bu tecâvüz sayılır doğrusu haysiyyetime...

-Hangi haysiyyetin, oğlum? O da varmı desene!

Beyimin şimdiki haysiyyet-i mevhûmesine

Diyecek yok... Yalınız râhat ararlarsa eğer,

Böyle külfetli kuyûd altına hiç girmeseler!

-Sen imam, saçmalıyorsun... Yetişir artık dur.

Beni ısrâr ile da'vetteki maksad bu mudur?

-Haremin geldi demin ağlıyarak sızlıyarak...

-Gözü çıksın domuzun, patlasın isterse, bırak!

-Döveceksin, ne boşarsın? Boşadın, dövmek ne?

Hem günah, hem de ayıp...

-Bakma onun sen sözüne,

Ne domuzdur onu bilsen!

-Nesi var, hırsız mı?

Yoksa yüzsüz mü?

-Değil hiçbiri... Lâkin canımı

Sıktı akşam "edemem, üstüme evlenme!" diye.

Ne demek! Dörde kadar evlenir erkek, demeye

Kalmadan başladı şirretliğe... Kızmaz mı kafam?

-Kustuğun herzeyi yutsun diye, hey sersem adam!

Dövüyorsun, boşuyorsun elin öksüz kızını...

Haklı bir kerre ya! İnsan boşamaz haksızını.

-Boşamaz? Amma da yaptın! Ya şerîat ne için

Bize evlenmeyi tâ dörde kadar emr etsin?

İki alsam ne çıkar sâye-i hürriyyette?

Boşamışsam canım ister boşarım elbette.

İşte meydanda kitap! Hem alırız, hem boşanz!

- Dara geldin mi, şerîat! Sus ulan iz'ansız!

Ne zaman câmi'e girdin? Hani tek bir hayrın?

Bir kızılbaşla senin var mıdır ayrın, gayrın!

Ağzı meyhâneye rahmet okuturken, hele bak,

Bana gelmiş de şerîatçi kesilmiş... Avanak!

Hangi bir seyyie yok defter-i a'mâlinde?

Seni dünyâda gören var mı ayık halinde?

Müslümanlık'ta şerîat bunu emretmiş imiş:

Hem alır, hem de boşarmış; ne kadar sâde bir iş!

Karı tatlîki için bak ne diyor Peygamber:

"Bir talâk oldu mu dünyâda semâlar titrer!"

İki evlense ne varmış... Bu yenir herze midir?

Vâkıâ ba'zen olur, dörde kadar evlenilir...

Bu kimin harcı, a sersem, hele bir kerre düşün!

Tek kadın çok sana emsâl olan erkekler için.

Hani servet? Hani sıhhat? Ne ararsan mefkûd;

Tamtakır bir kese var ortada, bir sıska vücûd!

Sen duâ et ki "şerîat" demiyor evde karın!

Yoksa, boynunda bugün zorca gezerdin yuların!

Karı iç görmiyecek; varsa piçin bakmıyacak,

Çamaşır, tahta, yemek nerde? Ateş yakmıyacak,

Bunlann hepsini yapmak sana âid "şer'an!"

Çocuk emzirmeye hattâ olacak bir süt anan!

Boşarım, evlenirim bahsini artık kapa da,

Hak ne verdiyse yiyip hoş geçinin bir arada.

Al götür haydi!...

Kızım, gel... Hele bak gel diyorum!

Hatırım yok mu? İnatlık iyi olmaz yavrum.

Söyledim yapmıyacak bir daha... Mahcûb olmuş..

Böyle şeyler olağandır...

-Ne desem hepsi de boş!

Bu benim alnıma bir kerre yazılmış...

-Öyle!

Gazı göstersene Asım! Gidiniz devletle.

****

-Gittiler neyse... Duâ et ki ucuz kurtuldun;

Bâzı da'vâlar olur, kış gecesinden de uzun!

Dinledin, gördün a oğlum, ne bozuk terbiyemiz!

Ne yapıp yapmalı, insanlığı öğretmeliyiz.

Şu bizim halkı uyandırmadadır varsa felâh;

Hangi bir millete baksan uyanık... Çünkü: Sabah!

Hele bîçâre şerîatle nasıl oynanıyor!

Müslümanlık bu mu yâhû? diye insan yanıyor.

Gölgesinden bile korkup bağıran bir ödlek

Otuz üç yıl bizi korkuttu "şerîat!" diyerek.

Vhdetî muhlisiniz, elde asâ çıktı herif,

Bir alay zâbiti kestirdi. Sebep: "şer'-i şerîf!"

Karı dövmüş, boşamış... "Emr-i İlâhî" ne denir!

Bunların hepsi emîn ol ki cehâlettendir.

Bana sor memleketin hâlini ben söyliyeyim:

Bir imam çünkü, bilir evleri... Hâ bir de, hekim.

Gel nikâh kıy, demesinler, diye ba'zen kaçarım..

Düğün olmaz mı, gelirler de bütün komşularım:

Yine kondun hoca! derler, onu bilmezler ki,

Daha memnûn olacaktım o düğünsüz belki.

Zerde karşımda durur kanlı yemek tavrıyle;

Öksüz ağlar sanırım çalgıyı duydum mu, hele!

Bu neden? Çünkü nikâhın sonu ergeç boşamak;

Yahud akşamki gelenler gibi hırgür yaşamak!

Düğün olsaydı ne a'lâ idi tek bir perde;
Ayrılık faslı da var sonra bunun, mahkemede;
Ne kadınlar; ne sefâlet doğuranlar, görürüz;
İşte binlerce çocuk, hem baba sağ, hem öksüz!
Üç sınıf halka içim parçalanır, hem ne kadar!
İhtiyarlar, karılar, bir de küçükler; bunlar
Merhamet görmeli, yüz görmeli insanlardan;
Yoksa, insanlığı bilmem nasıl anlar insan?

Sözü bir parça uzattımsa da, oğlum, affet...
Hasbihâl etmek için başka adam yok ki... Evet,
Kimse söyletmiyor artık bizi, bak sen derde;
"Mürteci'!" damgası var şimdi bütün ellerde.
Bir fenâlık görerek yapma, desen alnına ta,
İniyor hatt-ı celîsiyle Hamîdî tuğra!
İşte gördün ya, herif "sâye-i hürriyyette"
Diyerek başlamak üzreydi hemen tehdîde ;
Eskiden vardı ya meydanda gezen ipsizler:
Hani bir "sâye-i şâhâne" çekip herşeyi yer!
Onların bir çoğu ahrâr-ı izâm oldu bugün;
Mürteci; nah kafa, bizler... Kerem et; hâli düşün!
Bu cehâlet yürümez; asra bakın: Asr-ı ulûm!
Başlasın terbiyeniz, âilelerden oğlum.
Sâde hürriyyeti i'lân ile birşey çıkmaz;
Fikr-i hürriyyeti hazm ettiriniz halka biraz.

4.1.2.59 KÜFE

Beş on gün oldu ki, mu'tâda inkıyâd ile ben
Sabahleyin çıkıvermiştim evden erkenden.
Bizim mahalle de İstanbul'un kenârı demek:
Sokaklarında gezilmez ki yüzme bilmiyerek!
Adım başında derin bir buhayre dalgalanır,

Sular karardı mı, artık gelen gelir dayanır.

Bir elde olmalı kandil, bir elde iskandil,

Selâmetin yolu insan için bu, başka değil!

Elimde bir koca değnek, onunla yoklayarak,

Önüm adaysa basıp, yok, denizse atlayarak,

Ayakta durmaya elbirliğiyle gayret eden,

Lisân-ı hâl ile amma rükûa niyyet eden-

O sâlhurde, harâb evlerin saçaklarına,

Sığınmış öyle giderken, hemen ayaklarına

Delîlimin koca bir şey takıldı... Baktım ki:

Genişçe bir küfe yatmakta, hem epey eski.

Bu bir hamal küfesiymiş... Aceb kimin? Derken;

On üç yaşında kadar bir çocuk gelip öteden,

Gerildi, tekmeyi indirdi öyle bir küfeye:

Tekermeker küfe bîtâb düştü tâ öteye.

-Benim babam senin altında öldü, sen hâlâ

Kurumla yat sokağın ortasında böyle daha!

O anda karşıki evden bir orta yaşlı kadın

Göründü:

-Oh benim oğlum, gel etme kırma sakın!

Ne istedin küfeden yavrum?Ağzı yok, dili yok,

Baban sekiz sene kullandı... Hem de derdi ki: "Çok

Uğurlu bir küfedir, kalmadım hemen yüksüz... "

Baban gidince demek kaldı âdetâ öksüz!

Onunla besliyeceksin ananla kardeşini.

Bebek misin daha öğrenmedin mi sen işini?"

Dedim ki ben de:

Ayol dinle annenin sözünü...

Fakat çocuk bana haykırdı ekşitip yüzünü:

-Sakallı, yok mu işin? Git, cehennem ol Şuradan!

Ne dırlanıp duruyorsun sabahleyin oradan?

Benim içim yanıyor: Dağ kadar babam gitti...

-Baban yerinde adamdan ne istedin şimdi?

Adamcağız sana, bak hâl dilince söylerken...

-Bırak hanım, o çocuktur, kusûra bakmam ben...

Adın nedir senin, oğlum?

-Hasan.

-Hasan, dinle.

Zararlı sen çıkacaksın bütün bu hiddetle.

Benim de yandı içim anlayınca derdinizi...

Fakat, baban sana ısmarlayıp da gitti sizi.

O, bunca yıl çalışıp alnının teriyle seni

Nasıl büyüttü? Bugün, sen de kendi kardeşini,

Yetim bırakmıyarak besleyip büyütmelisin.

-Küfeyle öyle mi?

-Hay hay! Neden bu söz lâkin?

Kuzum, ayıp mı çalışmak, günah mı yük taşımak?

Ayıp: Dilencilik, işlerken el, yürürken ayak.

-Ne doğru söyledi! Öp oğlum amcanın elini...

-Unuttun öyle mi? Bayramda komşunun gelini:

"Hasan, dayım yatı mekteplerinde zâbittir;

Senin de zihnin açık... Söylemiş olaydık bir...

Koyardı mektebe... Dur söyleyim" demişti hani?

Okutma sen de hamal yap bu yaşta şimdi beni!

Söz anladım uzun, hem de pek uzun sürecek;

Benimse vardı o gün birçok işlerim görecek;

Bıraktım onları, saptım yokuşlu bir yoldan,

Ne oldu şimdi aceb, kim bilir, zavallı Hasan?

Bizim çocuk yaramaz, evde dinlenip durmaz;

Geçende Fâtih'e çıktık ikindi üstü biraz.

Kömürcüler kapısından girince biz, develer

Kızın merâkını celbetti, dâima da eder:

O yamrı yumru beden, upuzun boyun, o bacak,

O arkasındaki püskül ki kuyruğu olacak!

Hakîkaten görecek şey değil mi ya? Derken,

Dönünce arkama, baktım: Beş on adım geriden,

Belinde enlice bir şal, başında âbâni,

Bir orta boylu, güler yüzlü pîr-i nûrânî;

Yanında koskocaman bir küfeyle bir çocucak,

Yavaş yavaş geliyorlar. Fakat tesâdüfe bak:

Çocuk, benim o sabah gördüğüm zavallı yetim...

Şu var ki, yavrucağın hâli eskisinden elim:

Cılız bacaklarının dizden altı çırçıplak...

Bir ince mintanın altında titriyor, donacak!

Ayakta kundura yok, başta var mı fes? Ne gezer!

Düğümlü alnının üstünde sâde bir çember.

Nefes değil o soluklar, kesik kesik feryad;

Nazar değil o bakışlar, dümû-i istimdad.

Bu bir ayaklı sefalet ki yalnayak, baş açık;

On üç yaşında buruşmuş cebin-i safi, yazık!

O anda mekteb-i rüşdiyyeden taburla çıkan

Bir elliden mütecaviz çocuk ki, muntazaman

Geçerken eylediler ihtiyarı vakfe-güzin...

Hasan’la karşılaşırken bu sahne oldu hazin;

Evet, bu yavruların hepsi, pür südud-i şebab,

Eder dururdu birer aşiyan-ı nura şitab.

Birazdan oynıyacak hepsi bunların, ne iyi!

Fakat Hasan, babasından kalan o pis küfeyi,

-Ki ezmek istedi görmekle reh-güzarında-

İlel’ebed çekecek dûş-i ıztırarında!

O, yük değil, kaderin bir cezası ma’sûma...

Yazık, günahı nedir, bilmeyen şu mahkuma!

4.1.2.60 LEYLÂ

LEYLÂ

"Barındırmaz mısın koynunda, ey toprak?" derim, "yer pek";
Döner, imdâdı gökten beklerim, heyhât, "gök yüksek".
Bunaldım kendi kendimden, zamân ıssız, mekân ıssız;
Ne vahşetlerde bir yoldaş, ne zulmetlerde tek yıldız!
Cihet yok: Sermedî bir seddi var karşında yeldânın;
Düşer, hüsrâna, kalkar, ye'se çarpar serserî alnın!
Ocaksız, vâhalar, çöller; sağır, vâdîler, enginler;
Aran: Beynin döner boşlukta; haykır: Ses veren cinler!
Şu vîran kubbe, yıllardır, sadâdan dûr, ışıktan dûr;
İlâhî, yok mu âfâkında bir ferdâya benzer nûr?
Ne bitmez bir geceymiş! Nerden etmiş Şark'ı istîla?
Değil canlar, cihanlar göçtü hilkatten, bunun, hâlâ,
Ezer kâbûsu, üç yüz elli, dört yüz milyon îmânı;
Boğar girdâbı her devrinde milyarlarca sâmânı!
Asırlardır ki, İslâm'ın bu her gün çiğnenen yurdu,
Asırlar geçti, hâlâ bekliyor ferdâ-yı mev'ûdu!
O ferdâ, istemem, hiç doğmasın "ferdâ-yı mahşer"se...
Hayır, kudretli bir varlıkla mü'minler mübeşşerse;
Bu kat kat perdeler, bilmem, neden sıyrılmasın artık?
Niçin serpilmesin, hâlâ, ufuklardan bir aydınlık?
O "aydınlık" ki, sönmek bilmeyen ümmîd-i işrâkı,
"Vücûdundan peşîman, ölmek ister" sandığın Şark'ı,
Füsünkâr iltimâ'âtıyle döndürmüş de şeydâya;
Sürükler, bunca yıllardır, o sevdâdan bu sevdâya.

Hayır! Şark'ın, o hodgâm olmayan Mecnûn-i nâ-kâmın,
Bütün dünyâda bir Leylâ'sı var: Âtîsi İslâm'ın.
Nasıldır mâsivâ, bilmez; onun fânîsidir ancak;
Bugün, yâdıyle müstağrak yarın, yâdında müstağrak!
Gel ey Leylâ, gel ey candan yakın cânan, uzaklaşma!
Senin derdinle canlardan geçen Mecnun'la uğraşma!
Düşün: Bîçârenin en kahraman, en gürbüz evlâdı,
Kimin uğrunda kurbandır ki, doğrandıkça doğrandı?
Şu yüz binlerce sönmüş yurda yangınlar veren kimdi?
Şu milyonlarca öksüz, dul kimin boynundadır şimdi?
Kimin boynundadır serden geçip berdâr olan canlar?
Kimin uğrundadır, Leylâ, o makteller, o zindanlar?
Helâl olsun o kurbanlar, o kanlar, tek sen ey Leylâ,
Görün bir kerrecik, ye's etmeden Mecnûn'u istîlâ.

Niçin hilkat zemîninden henüz yüksekte pervâzın?
Şu topraklarda, şâyed, yoksa hiç imkân-ı i'zâzın,
Şafaklar ferş-i râhın, fecr-i sâdıklar çerâğındır;
Hilâlim, göklerin kalbinde yer tutmuş, otâğındır;
Ezanlar nevbetindir: İnletir eb'âdı haşyetten;

Cihâzındır alemler, kubbeler, inmiş meşiyyetten;
Cemâ'atler kölendiı: Kâ'be'ler haclen... Gel ey Leylâ;
Gel ey candan yakın cânan ki gâiblerdesin, hâlâ!
Bu nâzın elverir, Leylâ, in artık in ki bâlâdan,
Müebbed bir bahâr insin şu yanmış yurda, Mevlâ'dan.

4.1.2.61 MAHALLE KAHVESI

Kardeşim Hüseyin Av n i 'y e

"Mahalle kahvesi!" Osmanlılar bilir ne demek?

Tasavvur etme sakın "Görmedim nedir?" diyecek.

Dilenci şekline girmiş bu "sinsi cânîler

Bu, gündüzün bile yol vermeyen, harâmîler

Adımda bir, dikilir, azminin, gelir, önüne...

Zavallı yolcunun artık kıyar bütün gününe!

Evet, dilenci sanır seyr eden kıyâfetini;

Fakat bir onluğa âgûş açan sefâletini

Görüp de rikkate şâyân, biraz sokulsa, hemen

Vurur şikânnı tâ kalbinin samîminden.

Mahalle kahvesi hâlâ niçin kapanmamalı?

Kapansın elverir artık bu perde pek kanlı!

Hayır, bu perde, bu Şark'ın bakılmıyan yarası;

Bu, çehresindeki levsiyle yurda yüz karası

Hayâtımızda gediktir "gedikli" nâmıyle,

Açık durur koca bir kavmin ihtimâmıyle!

Sakın firengiye benzetmeyin fecâ'atini:

Bu karha milletin emmekte rûh-i gayretini.

Mahalle kahvesi Şark'ın harîm-i kâtilidir

Tamam o eski batakhâneler mukâbilidir:

Zavallı ümmet-i merhûme ölmeden gömülür;

Söner bu hufrede idrâki, sonra kendi ölür:..

Muhît-i levsine dolmuş ki öyle manzaralar:

Girince nûr-i nazar simsiyâh olur da çıkar!

Yatarzemîn-i sefilinde en kesîf eşbâh,

Yüzer havâ-yı sakîlinde en habîs ervâh.

Dehân-ı lâ'nete benzer yarıklarıyle tavan,

Kusar içinde neler varsa hâtırâtından!

0 hâtırâtı sakın sanmayın: Meâlîdir;

Bütün rezâil-i târîhimizle mâlîdir.

Neden mefâhir-i eslâfa kahr edip, yalnız,

Mülevvesâtına mâzîmizin sarılmadayız?

Kış uykusunda mı geçmişti ömrü ecdâdın?

Hayır, o nesl-i necîbin, o şanlı evlâdın

Damarlarında şehâmet yüzerdi kan yerine;

Yüreklerinde ölüm şevki vardı can yerine.

Fakat biz onlara âid ne varsa elde, yazık,

Birer birer yıkarak kahvehâneler yaptık!

Bütün heyâkil-i san'at yetiştiren Şark'ın,

Zemîn-i feyzi nasıl şûre-zâra döndü bakın!

Ne hastahânesi kalmış zavallı eslâfin,

Ne bir imâreti, bitmiş elinde ahlâfin.

Kanallann izi yok köprüler harâb olmuş;

Sebillerin başı boş, çeşmeler serâb olmuş!

O kahraman babalardan doğan bu nesl-i cebîn

Ne gîrûdâr-ı maîşet bilir, ne kedd-i yemîn.

Azâb içinde kalır sa'yi görse rü'yâda.

Niçin yorulmalı zâten "ölümlü dünyâ "da?

Vücud emânet-i Hak doğru, hem de cennetlik.

Bu kahveler gibi Cennet de müslimîne gedik!

"Hayât-ı âile" isminde bir ma'îşet var;

Sa'âdet ancak odur... Dense hangimiz anlar ?

Hayât-ı âile dünyâda en safâlı hayat,

Fakat o âlemi bizler tanır mıyız? Heyhat!

Sabahleyin dolaşıp bir kazanca hizmetle;

Evinde akşam otursan kemâl-i izzetle;

Karın, çocuklarıı, annen, baban, kimin varsa,

Dolaşsalar; seni kat kat bu hâleler sarsa,

Sarây-ı cenneti yurdunda görsen olmaz mı?

İçinde his taşıyan kalb için bu zevk az mı?

Karın nedîme-i rûhun; çocukların rûhun

Anan, baban birer âgûş-i ilticâ-yı masûn.

Sıkıldın öyle mi! Lâkin, biraz alışsan eğer

Fezâ kadar sana vâsi' gelir bu dar çember.

Ne var şu kahvede bilmem ki sığmıyorsun eve?

Gelin de bir bakalım... Buyrun işte bir kahve:

****

Çamurlu bir kapı, üstünde bir değirmi delik;

Önünde tahta mı, toprak mı? Sonna, pis bir eşik.

Şu gördüğüm yer için her söylesem câiz;

Ahırla farkı: O yemliklidir, bu yemliksiz!.

Zemîni yüz sene evvel döşenme malta imiş..

"İmiş "le söylüyorum. Çünkü anlamak uzun iş

O bir karış kirin altında hângi mâden var?

Tavan açık kuka renginde; sağlı sollu duvar,

Maun cilâsına batmış tütünle nargileden;

Duman ocak gibi çıkmakta çünkü her lüleden.

Dikilmiş ortaya boynundan üstü az koyu al,

Vücûdu kapkara, leylek bacaklı bir mangal.

Şu var ki bilmeyen insan görürse birden eğer,

"Balıkçılın kara saçtan yapılma heykeli!" der:

Kenarda, peykelerin alt başında bir kirli

Tomar sürükleniyor, bir yatak ki besbelli:

Çekilmiş üstüne yağmurluğumsu bir pırtı,

Zavallının, güveden, lîme lîme hep sırtı.

Kurur bu örtünün üstünde yağlı bir mendil;

Ki "bir tependen inersem!" diyen hasır zenbil;

Onun hizâsına gelmez mi, bir döner çöyle,

Sicimle kulpuna ilmikli çifte mestiyle!

Duvarda eski ocaklar kadar geniş bir oyuk,

İçinde camlı dolap var ya, raflarında ne yok!

Birinci katta sülük beslenen büyük kavanoz;

Onun yanında kan almak için beş on boynuz.

İkinci katta bütün kerpetenler, usturalar...

Demek ki kahveci hem diş tabîbi, hem perukâr!

İnanmadınsa değildir tereddüdün sırası;

Uzun lâkırdıya hâcet ne? İşte mosturası;

Çekerken etli kemiklerle aynlıp çeneden,

Sonunda bir ipe, boy boy, onar onar, dizilen,

Şu kazma dişleri sen mahya belledinse, değil;

Birer mezâra işâret düşün ki her kandil!

Üçüncü katta durur sâde havlu bohçaları.

Sağında cam dolabın hücre hücre bitpazarı.

Duvarda türlü resimler: Alındı Çamlıbeli,

Kaçırmış Ayvaz'ı ağlar Köroğlu rahmetli!

Arab Üzengi ye çalmış Şah İsmail gürzü;

Ağaçta bağlı duran kızda işte şimdi gözü.

Firaklıdır Kerem'in "Of?" der demez yanışı,

Fakat şu “Ah mine'l-aşk”a kim durur karşı?

Gelince Ezrakabânû denen acûze kadın

Külüngü düşmüş elinden zavallı Ferhâd'ın!

Görür de böyle Rüfâî'yi: Elde kamçı yılan,

Beyaz bir arslana binmiş; durur mu hiç dede can?

Bakındı bak Hacı Bektâş'a: Deh demiş duvara!

Resim bitince gelir şüphesiz ki beyte sıra.

Birer birer oku mümkünse, sonra ma'nâ ver...

Hayır, hülâsası kâfi, yekûnu ömre sürer:
Bedâhaten kusulan herze pâreler ki düşün,
Epey zaman daha lâzımdı herze olmak için!

Oturmadan içi yağ bağlamış bodur masanın,
Yayılmış üstüne birçok kâğıt ki, oynayanın,
Elinde yağlı meşin zannedergörünce adam.
Ya tavlanın kiri? Kâbil değildir, anlatamam.
Harîta-vâri açılmış en orta yerde dama;
Beyaz mı taşları, yâhud siyah mı, hiç sonna!
Hutûtu: Gâyr-i muayyen hudûdu memleketin:
Nazarda haylice idman gerek ki fark etsin ;
Deliklerindeki pislik lebâleb olsa, yine,
Bakınca bunlara gâyet temiz kalır domine.
Delikli çekmece var ha! Demirbaş eşyadan;
Yanında bir de kulaksız tekir.. Unutma aman!

Asıldı bey koza!
-Besbelli, bak sırıttı aval;
- Bacak elinde mi?
- Kır, Hamdi sen de dağlıyı al.
-Ulan! Kapakta imiş dağlı... Hay köpek oğlu köpek!
-Köpek oğlu kendine benzer, uzun kulaklı eşek!
-Sekizli, onlu, ne çektinse ver de oryayı tut.
-Halim, ne uğraşıyorsun bu çıkmaz işte: Kaput!

- Cihâr ü yek mi o taş?
-Hiç sıkılma öldü dü-şeş!
-Elimde yok mu diyor? Çek babam!
Aman şeş-beş!
- Hemen de buldu be? Gelsin hesaplayıp durma!

- Bi parti yendi ya akşam, dikiz gelin kuruma!

- Dü-beşle bağlıyorum.

-Yağma yok!

-Elindeki ne?

-Se-yek.

Aman durun öyleyse: Penc ü yek domine!

-Mızıkçı dendi mi, sensin diyor, bakın ağalar:

Kırık mı söyleyin Allâh için Şu cânım zar?

-Kırık!

-Değil!

Alimallah kırık!

-Değil billâh

-Yeminsiz oynıyamazlar ki, ah çocuklar ah!

-Karışmasan için olmaz değil mi? Sen de bunak!

-Gelirsem öğretirim şimdi...

Ay şu pampine bak!

Gelip de öğretecekmiş... Mezarcı Mahmud'a git!

Bir üflesen gidecek ha... Tirit mi sâde tirit!

-Zemâne piçleri! Gördün ya, hepsi besmelesiz...

Ne saygı var, ne hayâ var. Eğer bizim işimiz,

Bu kaltabanlara kalmışsa vay benim başıma!

-Herif belâya sokarsın dırıldanıp durma!

-Mezarcı Mahmud'a git ha? Bakın it oğluna bir!

Küfürbaz alçak, edepsiz, Bu söylenir mi Bekir?

-Yolunca terbiye verdin ya âferin Hasan Ağa?.

-Bıraksalar beni, çoktan marizlemiştim ya!

Mezarcı Mahmud'a ha? Vay babassının canına.

Bunun yaşında iken biz büyüklerin yanına,

Okur da öyle girer, hem ayakta beklerdik;

Otur, demezseler elpençe sâde dinlerdik;

Hayır, bu böyle değildir demek, ne haddimize!
Evet, desek bile derlerdi: Sus behey geveze
-Otuz yaşında idim belki; annesiz, dışarı
Kolay kolay çıkamazdım: Döverdi çünkü karı!
Bugün, onaltıyı doldurmamış yumurcaklar,
Odun yemez iyi bil ha! Geberse karşı koyar.
Geçende dövmek için yoklayım dedim Kerim'i...
Bırak! Eşek değilim ben, deyip dikilmez mi?
Dayak eşekler içinmiş, adam dövülmezmiş..
Ya biz, sözüm ona, merkeb miyiz Bekir, bu ne iş?
Döverdiler bizi hergün de karşı koymazdık...
Ben öyle terbiye oldum... Kolay mı insanlık?
-Dokundurur mu, ne mümkün, eloğlu hiç adama?
O müslümanları sen şimdi, hey kuzum arama!

Gürültüsüz oyun isterseniz gelin damaya:
Zavallı, açmaza düşmüş... Bakın hesaplamaya!
Oyuncunun biri dalgın, elinde taş duruyor;
Rakîbi halbuki lâ yenkâtı' bıyık buruyor.
Seyirciler mütefekkir, güzîde bir tabaka;
Düşrünmelerdeki şîveyse büsbütün başka:
Kiminde el, filân aslâ karışmıyorken işe,
Kiminde durmadan işler benân-ı endîşe.
Al işte: "Beyne burundan gerek, demiş de, hulûl"
Taharriyât-ı amîkayla muttasıl meşgûl!
Mühendis olmalı mutlak şu ak sakallı adam:
Zemîne dâire şeklindeki yaydı bir balgam;
Abanmış olduğu bir yamrı yumru değnekle,
Mümâslar çekerek soktu belki yüzşekle!

Ayak teriyle cilâlanma tahta peykelere,

Külâhlı, fesli dizilmiş yığın yığın çehre:

Nasîb-i fikr ü zekâdan birinde yok gölge;

Duyulmamış bu beyinlerde his denen meleke!

Aman canım, şu bizim komşu amma uğraşıcı!

-Ne belledin ya efendim? Onun bir ismi Hacı!

-Çocuğu, ha mektebe verdim, ha vermedimdi diye,

Sokak sokak geziyor...

-Koymuyor mu medreseye?

-Koyar mı hiç?Arabî şimdi kim okur artık?

-Evet, gâvurcaya düştük de sanki iş yaptık!

-Binâ'ya üç sene gittimdi hey zamanlar hey

İlim de kalmadı...

-Zâten ne kaldı? Hiçbirşey.

- Mahalle mektebi lâzımdır eski yolda bize;

Sülüs, nesih bitiyor yoksa hepsi. Keyfinize!

-On üç yaşında idim aldığım zaman ketebe.

Geçende, sen ne bilirsin? demez mi bir zübbe?

Dedim, oğlan seni gel ben bir imtihân edeyim,

Otur da yap bakalım şöyle bir kıyak temmim.

-Nasıl, becerdi mi?

-Kâbil mi! Rabbi yessir'i ben,

Tamam beş ayda değiştimdi kalfamız sağ iken.

-Nedir elindeki yâhuu?

-Ceride.

-At şu pisi.

-Neden?

-Yalan yazıyor, oğlum, onların hepisi.

-Ya doğru yazsa asarlar... Ne oldu Volkan'cı,

Unuttunuz mu?

-Bırak boşboğazlık etme Hacı?

Şu karşıdan gözeten fesli, zannım ağzıkara...

-Hayır, demem o değil...

-Durma sen belânı ara!

-Canım lâtife yapar, bilmiyor musun Ömer'i?

-Biraz rahatsızım Ahmed, yakın benim feneri!

Duyuldu bir iri ses, arkasından istiğfâr...

Meğer geğirti imiş.

-Peki şifâlı şey şu hıyar.

Cacık yedin mi, ne hikmet, hazır hemen teftîh...

-Evet şifâlı yemiştir...

-Yemiş mi? Lâ-teşbîh.

-Günâha girme. Tefâsîrde öyle yazmışlar...

Dayım demişti ki: Gördüm, hıyar hadiste de var:

-Hasan , bizim yeni dâmad ne oldu anlamadık

Görünmüyor?

-Karı koyvermiyor. Herif, kılıbık.

-Evinde çan çan eden erkeğin de aklına şaş...

Laf anlamaz dişi mahluku, durma sen uğraş.

-Kim uğraşır a babam, bunca yıllık ehlim iken,

Adem hesabına koymam bizim köroğlunu ben.

...

...

Tavanın pervazı altındaki toprak yuvadan,

Bakıyor bunlara, yan yan, iki çifte ince nazar:

“Ya sizin bir yuvanız yok mu?” diyor anlaşılan,

Dişi erkek çalışan yavrulu kırlangıçlar...

4.1.2.62 MEHMED ALI

Bir nüsha-i kübrâ idin, oğlum, elimizde:
Sen benden okurdun seni, ben senden okurdum.
Yüksekliğin idrâkimi yorgun bırakınca,
Kalbimle yetişsem diye, şâirliğe vurdum.

Şi'rin başı hilkatteki âheng-i ezelmiş...
Lâkin, ben o âhengi ne duydum, ne duyurdum!
Yıktım koca bir ömrü de, başkuş gibi, geçtim,
Kırk beş yılın eyyâm-ı harâbında oturdum.
Sen, başka ufuklar bularak, yükseledurdun;
Ben, kendi harâbemde kalıp, çırpınadurdum!
Mağmûm iki üç nevha işittiyse işitti;
Bir hoşça sadâ duymadı benden hele yurdum.

4.1.2.63 MERHUM IBRÂHIM BEY

(İbrâhim Bey merhum ki tabâbet-i baytariye ulemâsındandır, hâk-i pâk-i, Şark'ın yetiştirdiği nevâdir-i irfân ü faziîletin biridir: Merhûmu yakından tanıyanlar dört sene evvelki fecîa-i irtihâlinin millet için ne elîm bir zıyâ' ; hükûmet için ne azîm bir hacâlet olduğunu teslimde
tereddüt etmezler. Şark'ın, Garb'ın bedâyi'i-i ilm ü fennini toplayıp hâfızasına doldurmuş; mahfûzâtını muhâkemâtıyle, meşhûdâtıyle şâyân-ı hayret bir sûrette tevsi' etmiş; Şark'ın her tarafını defeât ile dolaşmış; Garb'ın en medenî memâlikini görmüş, gezmiş; elsine-i Şarkıyeyi edebiyâtıyle bilir; Fransız, Rus lisanlarını hakkıyle öğrenmiş olan bu büyük adam fıtraten mahviyyete âşık, iştihâra düşman olmasaydı, emînim ki, hükümet-i sâbıkanın o sâbıkalı ricâli yüzünden gurebâ hastahânelerinde ölen öyle bir hakîm-i zû fünûnu tanımak için
kârîîn-i kirâm benim gibi bir âcizin delâletine müftekır kalmazdı!)

Dönen muhît-i nigâhımda yâl ü bâlindir;
Bütün hayâlim o fevka'l-hayâl hâlindir!
Zalâm-ı hayrete düşmüş, batar çıkarken ümîd,
Önünde rehber olan meş'alem hayâlindir.
Semâ-güzîn olarak gittin ey İlâhî nûr,
Peyinde şimdi ufuktan geçen zılâlindir.
Bu kâinât senin hâtıranla hep lebrîz:
Zemîn, zaman banâ yâd-âver-i cemâlindir.
Bütün cihâtta akseyliyen hemâlindir.
Esîr, sanki bir âyîne-i celâlindir!
Nücûm-i lâmia-zâ bârikât-ı irfânın,

Leyâl, ihâta-i eşyâdaki kemâlindir!

Seher o nâsiyeden bir nişân-ı feyzâ feyz

Şafakta dalgalanan renk reng-i âlindir.

Ulüvv-i kâ'bını tasvîr eder nigâhımda

Semâ, olanca vuzuhiyle bir misâlindir.

Cibâl, heykel-i sâhib-vekâr-ı azmindir,

Suhûr, hıffete düşman olan hısâlindir.

Bulut yemîn-i leâl-î-nisâr-ı cûdundur,

Güneş müfekkire-i herdem-iştiâlindir.

Tulû' ; levha-i rengîn-i ibtisamındır,

Gurûb, safha-i gamkîn-i infiâlindir.

Havâda mevcelenir sânihat-ı kudsiyyen,

Riyâh, rûhumu pür-cûş eden mekâlindir.

Çemende cilveler eyler bahâr-ı dîdârın,

Sabâ nüvîd-i ümîd-âver-i visâlindir.

Şitâ, peyinde hurûşan kıyâmet-i kübrâ,

Rebî ; hâtıra-i şi'r-i lâ yezâlindir.

Hülâsa, nazra-i im'ânımın önünde cihan

Senin sahîfe-i zâtın, senin meâlindir.

Senin hayâl-i sabîhin -ki bir zaman ey yâr,

Edince leyle-i rûhumda bin emel bîdâr;

Kıyâs ederdim açılmış sabâh-ı istikbâl-

Bugün bulutların altında eylemekte karâr!

Garîb, şâm-ı garîban kadar hazîn oluyor,

Nigâh-ı rikkatimin karşısında fecr-i bahâr.

Birer bürehne kadîd-i mehîbi andırıyor

Hayât hulle-i sebzinde cilveger eşcâr.

Bütün bu sâha-i hadrâ, bu nev-demîde çemen

Yeşil bir örtünün altında bir amîk mezâr!

Sımâh-ı cânıma bin uhrevî sadâ geliyor

Neşîdeler okuyorken gusûn-i terde hezâr.
Temevvüc eyliyerek gözlerinde jale-i nûr
Şükûfe-zârda gûyâ ki ağlıyor ezhâr.
Senin sahîfe-i zâtın senin meâlin iken
Bütün cihân-ı bedâyi'de müncelî âsâr,
Samîm-i rûhumu pür-cûş ü bîkarâr ediyor
Bugün o sîne-i hilkâtte inleyen eş'âr!
Muhît şimdi şebistan-ı iğtirâbındır:
Bugün uyanmıyor artık o nâzenîn eshâr!
Sen ey semâları işrâk eden ziyâ-yı ezel,
Bu hâkdânı bıraktın peyinde zulmet-zâr
Gerildi bir ebedî perde beynimizde, senin
Açıldı pîş-i celâlinde âlem-i dîdâr.
Cihan cihan dolaşırsın fezâ-yı lâhûtu,
Nasıl ki yâd-ı hazînin gezer diyar diyar!
Hayât varsa senin sermedî hayâtındır,
Azâb, yoksa, bu fânî hayât-ı velveledâr.
Sükûnu nerde bulur âh kalb-i mehcûrum?
Derûn-i sînede bin herc ü merc-i dâim var!

Demek, görünmiyeceksin ile'l-ebed bana sen,
Demek, uzaktasın ey yâr-ı mihriban benden!
Hayâta sen beni rabteylemiş iken, şimdi
Aceb nasıl yaşarım söyle, âh sensiz ben?
"Günün birinde gelirsin de eski âlemler
Devâm eder yine birlikte öyle şâtır, şen...
Bu gîrûdâr-ı maîşetten el çeker, ararız
Seninle sîne-i uzlette gizli bir me'men...
Kanşmayız şu cihânın nebûd ü bûduna hiç,
Nasıl ki bunca zamandır karışmadık zâten!
Uzakta aksede dursun o hây ü hûy-i mehîb...

Sükûn içinde biz ey dost, yek-revan, yek-ten,

Devâm eder gideriz her zamanki âhenge,

Döner muhîtimiz üstünde hep senin nağmen...

Beyân-ı ukde-güdâzınla mübhemât-ı şu'ûn

Yavaş yavaş açılıp bir vuzûh olur rûşen.

Verâ yı perde-i kudrette gizlenen râzın

Önünde feyz-i beyânın açar da bin revzen

İyân olur o zaman karşımızda âlem-i rûh

Düşüp gider gözümüzden bütün kuyûd-i beden!

Birer terâne-i ilhâm olan neşâidini

Kemâl-i vecd ile tekrâr dinlerim... " derken

Bugün emellerimin hepsi ser-nigûn oldu...

Meğerse olmıyacakmış ne bir gelen, ne giden!

Meğer açılmıyacakmış müebbeden artık

O perde perde hakâik o ukdeler, o dehen!

Yazık ki yükselerek matla'ında etti karar

O lem'a 1em'a sünûhât... Hem de pek erken!

Niçin gurûb ediverdin sen ey sitâre-i şark,

Henüz kemâlini derk etmeden zavallı vatan?

Şu son zamanda zıyâ'ın kadar zıyâ'-ı elîm

İsâbet etmedi âfâk-ı Şark'a, İbrâhîm!

Eğerçi milletin ümmîd-gâh-ı ikbâli

Olan beş on büyük âdem, beş on vücûd-i kerîm

Birer birer heder olmuştu senden evvelce...

Senin peyinde fakat kaldı bin ümîd-i akîm.

Yarım asırda uyanmış çerâğ-ı feyze bakın:

Bir anda oldu sönüp perde pûş-i hâk-i remîm!

Tasavvur eyliyemezdim ki ansızın dursun

Felâh-ı ümmet için çarpınan o kalb-i râhîm!

Tahayyül eyliyemezdim ki seyrden kalsın

Muhît-i şarkta cevlân eden o fikr-i hakîm!

Ridâ-yı hâke büründün sen ey sirâc-ı edeb,

Fakat o lem'a ki yâdımdadır... Zevâli adîm!

Durup mezârının üstünde ağladıkça sehâb;

Gelip başında enîn eyledikçe rûh-i nesîm;

İnip melâik-i rahmet cihân-ı bâlâdan

Harîm-i kabrine ettikçe her zaman ta'zîm;

Bahâr vakti çiçeklerde yâd-ı enfâsın

Meşâm-ı câna duyurdukça bin lâtîf şemim;

Döner hayâlimin en muhterem harîminde

Senin o tayf-ı lâtîfin ey âşinâ-yı kadîm!

Musâb olan yalınız âilen midir? Heyhât,

Bıraktın arkada binlerce hânümânı yetîm!

Olurdu dest-i tesellî-medâr-ı lîtfunla

Sirişk içinde yüzen çehreler bir anda besîm;

Ederdi cûd-i merâhim-nümûd-i feyyâzın

Hazâin olsa bütün ehl-i fâkaya taksîm.

O bir cihân-ı fezâildi, mahvolup gitti...

Nedir? Niçindir İlâhî bu inkılâb-ı azîm?

Ey yâd-ı güzîn-i ihtirâmı,

Rûhumda hayâtının devâmı;

Ey lem'a-i feyzinin tamâmı,

Subh-i ezelînin ihtişâmı;

Âmâline dargelince nâsût

İkbâline sîne açtı lâhût.

Bakmaz da bu dâr-ı ibtilâya

Rûhun can atardı i'tilâya;

En sonra o nûr-i arş pâye

Yükseldi civâr-ı Kibriyâ'ya...

Dem şimdi dem-i saâdetindir.·
Ervâh, nedîm-i hazretindir.

Tevfik olarak yolunda hem-râh,
Aştın şu fezâ-yı tân nâgâh;
Tâ fecr-i bekâda oldun âgâh...
Hâlâ gidiyorsun, Allah Allah!
Pervâzına yok mudur tenâhî?
Ey tâir-i gülşen-i İlâhî!
Her gül dibi medfen-i hayâlin,
Her gonca kitâbe-i kemâlin
Her yerde nihân olan cemâlin,
Her yerde iyân olan meâlin;
Bir yerde görünmüyorsun amma;
Her yerde bedâyi'in hüveydâ!

Ey sen ki harîm-i Hakk'a mahrem
Oldun da yabancın oldu âlem;
Yâd eyliyecek misin ki bilmem?
Dünyâ denilen bu sicn-i mâtem
Hâlâ bana dâr-ı imtihandır...
Kurtulmadım işte an bu andır!
Ey yar-ı aziz-i gam-küsarım,
Mahvoldu Huda bilir kararım;
Sarsıldı olanca ıstırabım;
Bi-zar peyinde ruh-i zarım!
Gittin, beni kimsesiz bıraktın,
Yaktın beni hasretinle yaktın.

4.1.2.64 MEVLID

Ne lâhûtî geceymişsin ki teksin sermediyyette;
Meşîmenden doğan ferdâya hayrânım,
Ey bâd-ı sabâ, uğrayacaksın ya şimâle?

Işık namıyle vicdanlarda ondan başka bir şey yok;
O bir sönsün, hayat artık müebbed leyl-i yeldadır.
Perişan sözlerimden bıkma, hoş gör, ya Resullallah,
Kulun şeydadır amm, açtığın vadide şeydadır!

4.1.2.65 MEYHANE

Hurûşran bâd-ı süfliyyet derûnundan, kenârından;

Girîzan rûh-i ulviyyet harîminden, civârından.

Çıkar bin nâle-i nevmîd hâk-i ra'şe-dârından,

İner bin zulmet-i makber fezâ yı şeb-nisânından.

Gelir feryâdlar ebkem duran her seng-i zârından:

Yıkılmış hânümanlar sanki çıkmış da mezârından!

Dehân-ı hasret açmış rahnedâr olmuş cidârından!

Çöker bir dûd-i mâtem titreyen kandîl-i târından:

Sönüp gitmiş ocaklar yükselir gûyâ gubârından!

Giren bir kerrre nâdimdir hayât-ı müsteârından;

Çıkan âvâredir artık cihânın kâr ü bârından.

Dökülmüş âb-rûlar bâde-i pesmânde hâlinde!

Emel bir münkesir peymânedir saff-ı niâlinde!

Boğulmuş rûh-i insânî şarâbın mevc-i âlinde.

Nümâyan mel'anet sâkîsinin çirkin cemâlinde!

Ne mâzî var, ne âtî, bakşu ayyâşın hayâlinde...

Tutup bir zehr-i âteşnâk dest-i bî-mecâlinde,

Zevâl-i ömrü bekler hem şebâbın tâ kemâlinde!

Merâret intıbâ' etmiş cebîn-i infiâlinde...

Derin bir iltivânın sîne-i zerd-i melâlinde

Odur ancak hüveydâ ser-nüvişt-i bî-meâlinde,

Müebbed bir de nisyan nazra-i sengîn-i lâlinde.

Canım sıkıldı dün akşam, sokak sokak gezdim;

Sonunda bir yere saptım ki, önce bilmezdim.

Bitince bir sıra ev, sonra bir de vîrâne,

Dikildi karşıma bir han kılıklı meyhâne:

Basık tavanlı, karanlık sefil bir dükkân;

İçinde bir masa, yâhud civar tabutluktan

Atılma çok ölü görmüş acıklı bir teneşir!

Yanında hurdası çıkmış bir eski püskü sedir.

Sakat, bacaksız on onbeş hasırlı iskemle,

Kırık dökük şişeler, bir de çinko tepsiyle

Beş on kadeh, iki üç testi... Sonra tezgâhlık

Eden yan üstüne devrilme kirli bir sandık.

Sönük sönük yanıyor rafta isli bir lâmba...

Önünde bir küme: Fes, takke, hırka, salta, aba

Kımıldanıp dunıyorken, sefil bir sohbet,

Bu isli zulmete vennekte büsbütün vahşet:

-Kuzum Dimitri, bu akşam biraz ziyâdece ver...

-Ziyâde, anladık amma ya içtiğin şişeler?

-Çizersin...

-Öyle mi? Lâkin silinmiyor çetele!

Bakın tavan tebeşirden görünmez oldu...

-Hele!

-Bizim peşin paramız... Almadın mı dün kuruşu?

Ayol, tükendi mezen... Bari koy biraz turşu.

Arattı kendini ustan... Dinince dinlensin!

-Hasan be, sen de nasıl nazlı nazlı söylersin!

Nedir o türkü... Aman başka yok mu? Hah, şöyle!

-Ömer, ne nazlanıyorsun? Biraz da sen söyle.

-Nevâzil olmuşum Ahmed, bırak sesim yok hiç...

-Sesin mi yok?Açılır Şimdi: Bir imam suyu iç!

-Yarın ne iştesin Osman?

-Ne işteyim... Burada!

-Dimitri çorbacı, doldur!Ne durmuşun orada?

-O kim gelen?

-Baba Ârif.

-Sakallı, gel bakalım...

Yanaş

-Selamün aleyküm.

-Otur biraz çakalım...

-Dimitri, hey, parasız geldi sanma, işte para!

-Ey anladık a kuzum...

-Sar be yoldaşım cıgara...

Aman bizim Baba Ârif susuz musuz içiyor!

-Onun bi dalgası olmak gerek: Tünel geçiyor.

-Moruk, kaçıncı kadeh? Şimdicek sızarsın ha!

-Sızarsa mis gibi yer, yatmamış adam değil a.

Yavaş yavaş kafalar, kelleler kızışmıştı,

Ağız, burun, hele sesler bütün karışmıştı;

Dikildi ağzına, baktım, açık duran kapının,

Fener elinde bir erkek, yanında bir de kadın.

Beç on dakîka süren bir düşünceden sonra,

Kadın da girdi o zulmet-serâ-yı menfûra.

Gözünde ebr-i te'essür, yüzünden hûn-i hicâb,

Vücûdu ra'şe-i nâçâr-ı ye's içinde harâb,

Teveccüh eyliyerek sonradan gelen Baba ya:

-Demek taşınmalı artık çoluk çocuk buraya!

Ayol, nedir bu senin yaptığın? Utan azıcık...

Anan da, ben de, yumurcakların da aç kaldık!

Ne iş, ne güç, gece gündüz içip zıbar sâde;

Sakın düşünme çocuklar aceb ne yer evde?

Evet, sen el kapısında sürün işin yoksa;

Getir bu sarhoşa yutsun, getir paran çoksa!

Zavallı ben... Çamaşır, tahta, hergün uğraş da,
Sonunda bir paralar yok, el elde baç başta!
O tahtalar, çamaşırlar da geçti: Yok hâlim...
Ayakta sallanışım zorladır Hudâ âlim!
Çalışmadın, beni hep bunca yıl çalıştırdın;
O yavrucakları çıplak, sefil alıştırdın;
Bilir mahalleli kim aldığın zamanda beni,
Çehiz çimenle donatmıştı beybabam evini.
Ne oldu çimdi o eşya? Satıp kumarda yedin.
Evet, kumarda yedin, hem de Karşılar'da yedin!
Kızın yetişti, alan yok, nasıl olur ki? Soran
"Şu sarhoşun kızı İffet değil mi? Vazgeç aman!"
Diyen kadınlara; "Pek doğru, pek" deyip gidiyor:
Bu söz zavallıyı bilsen ne türlü incitiyor!
Benim güzel meleğim, hiç de tâlihin yokmuş:
Anan benim gibi sersem; babansa bir sarhoş!
Necip de minderi koltukta geldi mektepten...
Demiş ki kalfa: "Sekiz aydır almadım hele ben
Ne haftalık, ne de aylık... Senin baban olacak
Kumarcı, oğlu için az yesin de tutsun uşak!"
Koğuldum anne! deyip ağlıyor zavallı çocuk...
Ne yapsın annesi? Dünyâda bir güvendiği yok!
O bâri bir adam olsun da kalmasın câhil,
Demiştim olmadı... Lâkin kabâhat onda değil;
O her sabah okuyordu gürül gürül cüzünü;
Ayırmıyordu kitaptan ne olsa hiç gözünü.

Üç akşam oldu ki yoksun. Necip: Babam nerde!
Ben isterim onu mutlak demez mi? Bak derde!
Sular karardı; bu sâatte hiç gezer mi kadın?
O, sarhoşun biri; tut kim sokak sokak aradın...

Nasıl bulursun a yavrum? Yarın gelir belki,

Dedim. Fakat çocuğun durmuyordu. Baktım ki

Avutmanın yolu yok; komşunun Hüseyin Ağa'yı

Alıp dolaşmadayım yatsı vakti dünyâyı,

Anam benim gibi evlâd doğurmaz olsaydı,

Bu hâli görmeden evvel gözüm yumulsaydı!

Herif, şu hâlime bak merhametli ol azıcık...

Bırak o zıkkımı, içtiklerin yeter artık.

Efendiler, ağalar, siz de bir nâsihat edin,

Sizin de belki var evlâdınız...

-Hasan, ne dedin?

-Bırak köpoğlu kadın amma çalçeneymiş ha!

-Benimki çok daha fazlaydı.

-Etme!

-Elbet ya!

Onun için boşadım. Sen işitmedin mi Halim?

-Kadın lâkırdısı girmez kulağma zâti benim.

Senin karım dediğin âdetâ pabuç gibidir:

Biraz vakit taşınır, sonradan değiştirilir.

Kadın bu sözleri duymaz, tazallüm eylerdi;

Herif mezar taşı tavrıyle sâde dinlerdi.

Açıldı ağzı nihâyet, açılmaz olsa idi!

Taşıp döküldü, içinden şu la'net-i ebedi:

-Cehennem ol seni hınzır orospu, git: Boşsun!

-Ben anladım işi: Sen komşu, iyice sarhoşsun;

Ayıltınız şunu yahı!

-İlişmeyin!

-Bırakın!

Herif ayıldı mı, bilmem, düşüp bayıldı kadın!

4.1.2.66 MEZARLIK

Bakma kabristânın ancak sâha-i medhûşuna,
Dur da bir müddet kulak ver nâle-i hâmûşuna!
Kalbi hiç benzer mi bak sîmâ yı heybet pûşuna!
Kim ki dalmıştır hayâtın seyl-i cûşâ-cûşuna,
Can atar, birgün gelir, yorgun düşüp âgûşuna!

Ey mezâristan, ne âlemsin, ne yüksek fıtratin!
Sende pinhân en güzîn evlâdı insâniyyetin;
Senden istimdâd eder feryâdı ye'sin, haybetin.
Bir yığın göz nûrusun, yâhud muhammer tıynetin,
Rûh-i pâkinden coşan gözyaşlarından milletin!

Şanlı bir târîhsin: Mâzî-i millet sendedir.
Varsa ibret sendedir, hikmet de elbet sendedir;
Devr-i istîlâ dunır yâdında, devlet sendedir!
Çünkü hürriyyet, hamâset sende, gayret sendedir,
Zindegî zillettir artık bence izzet sendedir!

Ey ademle varlığın ser-haddi, iklîm-i salâh!
Başlarında sermedî bir sâye, bir müşfık cenâh
Olmasan, bî-vâyeler nerden bulurlar inşirâh?
Zıll-i memdûdunda var âsûde bir reng-i felâh.
Leyl-i dûrâ-dûruna olsun fedâ yüz bin sabâh!

Cevherin toprak değil, pek başka bir ma'den senin.
Âh bilmezler ki üstünden geçerlerken senin,
Bin dimağın lübbüdür her zerre hâkinden senin.
Öyle feyyâz, ey zemîn-i ma'rifet, mâyen senin:
Sâye-gâhından çıkarken rûh olur her ten senin!

Ey mezâristan, nihan ka'rında yüz binlerce mâh,

Fışkıran hâk-i remîminden bütün nûr-i nigâh!

Nâzeninler yâl ü bâlinden nişandır her kiyâh...

Serviler Mevlâ ya yükselmiç birer berceste âh,

Hufreler Mevlâ'dan inmii en emin bir hâb-gâh.

Ey şebistân, ey adem, ey perde perde kibriyâ.

Sendedir ümmîdler: Senden doğar fecr-i bekâ.

Her hacer pâren okur bin şi'r-i lâhûtî-edâ;

Her neşîden rûhu eyler sennediyyet-âçinâ.

Ey semâvî hâk, benden bin selâm olsun sana.

Sıkınca rûhumu ba'zen metâlibiyle hayât,

Olur yegâne mesîrem mahalle-i emvât.

Muhît-i velvele-dârında zindegânînin,

Ferâğ-ı dâimi yoktur hayât-ı sânînin.

Ne levs-i hırs ü mezellet zemîn-i pâkinde,

Ne hây ü hûy-i maîşet harîm-i hâkinde,

Bu kâinât-ı huzûnın fezâ yı sâmitini

Görünce, ömr-i perîşânımın merâretini,

Velev bir ân için olsun atıp hayâlimden,

Uzaklaşır giderim mâsivâya artık ben.

Şu mâsivâ denilen kayd-ı ukde ber-ukde

Kırılmadan olaamaz ruh bir dem âsûde.

Fakat kırılmak için böyle bir zemîn ister...

Zemîn değil yalınız, kalb-i âhenin ister!

Geçen sabâh idi Eyyûb'a doğru çıkmıştım.

Aşıp da sûrunu şehrin atınca birkaç adım,

Ufuk değişti, önümden çekildi eski cihan;

Göründü karşıda füshat-serâ yı kabristan.

Fakat o bir koca deryâ-yı sermediyyet idi,

Ki her haziyre-i sengîni mevc-i müncemidi!

Kenarda durmıyarak girdim en derin yerine,

Oturdum arkamı verdim de taşlann birine.

Ridâ-yı samte bürünmüş bütün yesâr ü yemîn,

Huzûr içinde ağaçlar, sükûn içinde zemîn.

Bütün o yükselen emvâc, o bî-nihâye deniz,

Derin bir uykuya dalmıştı, her taraf sessiz.

Yavaş yavaş açılıp perde-i likâ yı muhit;

Harîm-i rûhumu doldurdu kibriyâ-yı muhit.

Fakat bu beste-i lâhût nerden aksediyor,

Ki "Ellezî halâka'l-mevte ve'l-hayâte... " diyor?

Nedir samîm-i sükûnette böyle bir feryâd?

Neşîde Hâlik'ın, ammâ kim eyliyor inşâd?

Zaman zaman ederek yükselen terâne hurûş,

Enîne başladı nâgâh kâinât-ı hamûş!

O serviler müteheyyic cemâ'at-i kübrâ

Kesildi... Her birisinden duyuldu aynı sadâ.

Mekâbir inledi, taşlar birer lisân oldu;

Kitâbeler de o taşlarla hem-zebân oldu.

Görünce zinde bütün mahşer-i heyûlâyı,

Mezâra rûh veren nefh-i pâk-i Mevlâyı,

Hayâle daldım; o füshat-serâ yı dûrâ-dûr

Göründü dîde-i medhûşa bir cihân-ı nüşûr!

Kefen be-dûş-i bekâ bî-nihâye ecsâdın,

O, dehri hîçe sayan, kârbân-ı ecdâdın,

Akın akın geçerek pîşgâh-ı izzette,

-Muhît-i havf ü recâdan makâm-ı hayrette-

Kıyâm-ı aczini seyreyledim... Ne dehşetmiş

Sücûd-i hilkati görmek huzûr-i kudrette!

Bu herc ü merc-i kıyâmet-nümûna hâkim olan

Hatîb-i âlem-i ulvî nihâyet oldu iyan:

Gözüm, uzaktaki bir medfenin ayak ucuna

Çöküp ziyâret eden, bir çocukla bir kadına

İlişti. Sonra biraz yaklaşınca, iyiden iyi

Tezâhür eyledi: Baktım, çocuk "Tebâreke "yi

Kemâl-i vecd ile ezber tilâvet eylemede;

Yanında annesi gözyaşlarıyle dinlemede.

Zemîne ra'şe verirken neşâid-i melekût,

Ne manzaraydı İlâhî o makber-i mebhût?

Çocuk hayâta, o makber de mevte bir levha.

Tezâd-ı kudreti gör.Bak şu levh-i zirûha!

****

Biraz geçince o sesler bütün hamûş oldu,

Deminki mahşer-i pür-cûş sâye pûş oldu.

Çocuk kadınla beraber çekildi âlemine,

Gömüldü gitti mezarlık sükûn-i dâimine.

4.1.2.67 MEÂL

Tâkat getiremiyeceğimiz yükü bize yükleme, Allah'ım...
Ey bunca zamandır bizi te'dîb eden Allah;
Ey âlem-i İslâm'ı ezen, inleten Allah!
Bizler ki senin va'd-i İlâhîne inandık;
Bizler ki bin üç yüz bu kadar yıl seni andık;
Bizler ki beşer bir sürü ma'bûda taparken,
Yıktık o yaman şirki, devirdik ebediyyen;
Bizler ki birer hamlede evhâmı bitirdik
Ma'bedlere Ma'bûd-i Hakîkî'yi getirdik;
Bizler ki senin ismini dünyâya tanıttık...
Gördükse mükâfâtını, yâ Rab, yeter artık!
Çektirmediğin hangi elem, hangi ezâdır,
Her ânı hayâtın bize bir rûz-i cezâdır!
Ecdâdımızın kanları seller gibi akmış...
Maksadları dîninle beraber yaşamakmış.
Evlâdı da kurbân olacakmış bu uğurda...
Olsun yine, lâkin bu ışık yoksulu yurda,

Bir nûr-i nazar yok mu ki baksın bacasından?
Bir yıldız, İlâhî! Bu ne zulmet, bu ne zindan.
Hâlâ mı semâmızda gezen leyle-i memdûd?
Hâlâ mı görünmez o seher pâre-i mev'ûd?
Ömrün daha en canlı, harâretli çağında,
Çalkanmadayız ye's ile hirman batağında!
Kâm adlı cihan, biz yine ferdâlara kaldık...
Artık bize göster ki o ferdâyı: Bunaldık!
Bir emrine ecdâdı da, ahfâdı da kurban...
Olmaz mı bu millet daha te'yîdine şâyan?
Hüsran yine bîçârenin âmâlini sardı;
Âtîsi nigâhında karardıkça karardı.
Balkan'daki yangın daha kül bağlamamışken,
Bir başka cehennem çıkıversin... Bu ne erken!

Lâkin bu cehennem onu yıldırdı mı?Asla!
İ'lâya seğirtip duruyor nâmını hâlâ.
Kum dalgalarından geçiyor öyle şitâban:
Gûyâ o sabâ, geçtiği çöller de hıyâban.
Kar kütlelerinden iniyor öyle yaman ki:
Bir çağlayan akmakta yarıp taşları sanki.
Kızgın günün altında beyâbânı dolaştı;
Yalçın buzun üstünde sekip dağları aştı.
Artık gidiyor Hakk'a varan bir yolu tutmuş,
Allâh'a bakan gözleri dünyâyı unutmuş.
Cû• s eyliyedursun geriden nevha-i hüsran...
Yâdında onunşimdi ne mâtem, ne de hicran!
Yâdında değil lânesinin hüzn-i elîmi,
Yâdında değil yavrusunun tavr-ı yetîmi;
Yâdında değil doğduğu, ter döktüğü toprak;
Yadında kalan hatıra bir şey, o da ancak:
Gökten ona "yüksel!" diyen ecdad-ı şehidi!
Artık o da yükseldi, fakat yerde ümidi:

Bir böyle şehidin ki mükafatı zaferdir,
Vermezsen, İlahi, dökülen hanu hederdir!

4.1.2.68 MEÂL

MEÂL-İ CELİLİ
Ey müslümanlar, Allah'tan nasıl korkmak lâzımsa öylece korkunuz.
Ne irfandır veren ahlâka yükselik ne vicdandır;
Fazîlet hissi insanlarda Allah korkusundandır.
Yüreklerden çekilmiş farz edilsin havfi Yezdân'ın...
Ne irfânın kalır te'sîri kat'iyyen, ne vicdânın.
Hayat artık behîmîdir... Hayır ondan da alçaktır;
Ya hayvan bağlıdır fıtratla, insan hürr-i mutlaktır.
Behâim çıkmaz amma hilkatin sâbit hudûdundan,
Beşer hâlâ habersiz böyle bir kaydın vücûdundan!
Meğer kalbinde Mevlâ'dan tehâşî hissi yer tutsun...

O yer tutmazsa hiç ma'nâsı yoktur kayd-ı nâmûsun.
Hem efrâdın, hem akvâmın bu histir, varsa, vicdânı;
Onun ta'tîli: İnsâniyyetin tevkî-i hüsrânı!
Budur hilkatte cârî en büyük kanûnu Hallâk'ın:
O yüzden başlar izmihlâli milletlerde ahlâkın.
Fakat, ahlâkın izmihlâli en müdhiş bir izmihlâl;
Ne millet kurtulur, zîrâ, ne milliyyet, ne istiklâl.
Oyuncak sanmayın! Ahlâk-i millî, rûh-i millîdir;
Onun iflâsı en korkunç ölümdür.Mevt-i küllîdir.
Olur cem'iyyet artık çâresiz pâmâl-i istîlâ;
Meğer kaldırmış olsun, rûh-î sânî indirip, Mevlâ.
Evet bir ba'sü ba'de'l-mevte imkân vardır elbette...
Bunun te'mîni, lâkin, bir yığın edvâra vâbeste!

O cem'iyyet ki vicdânında hâkim havf ı Yezdan'dır;
Bütün dünyâya sâhiptir, bütün akvâma sultandır.
Fakat, efrâdı Allah korkusundan bî-haber millet,
Çeker, milletlerin menfuru, kıbtîler kadar zillet;
Meâlî meyli hiç kalmaz, şehâmet büsbütün kalkar;
Ne hâkimlik tanır artık ne mahkûm olmadan korkar.
Şeref hırsıyle istihkar-ı mevt etmişken ecdâdı,
Bırakmaz öyle bir pâkîze neslin şimdi ahfâdı,
Hayât uğrunda istihfâfa şâyan görmedik hüsran!
Gebersin tekmeler altında râzı... Çıkmasın, tek can!
Yürekler en mülevves, en sefil âmâl için çarpar;
Sinirler en muhâl endîşeden titrer durur par par!
Olur cem'iyyet efrâdınca şahsî menfa'at "ma'bûd!"
Sorarsan kimse bilmez var mı "hak" nâmında bir mevcûd.

O, doymak bilmeyen ma'bûda kurbandır hayâ hissi,
Hamiyyet, âdemiyyet hissi, ulvî hislerin hepsi!
Bu hissizlikle cem'iyyet yaşar derlerse pek yanlış.
Bir ümmet göster, ölmüş ma'neviyyâtıyle, sağ kalmış?
Davranın, zîrâ gülünç olduk bütün bir âleme.
Bekleşirken gökte yüz binlerce ervâh, intikam;
Yerde kalmış, na'şa benzer kavm için durmak haram!
Kahraman ecdâdınızdan sizde bir kan yok mudur?
Yoksa: İstikbâlinizden korkulur, pek korkulur!
MEAL-İ CELİLİ

Kimin bu dünyada gözü kapalı ise âhirette de kapalı, hattâ oradaki şaşkınlığı daha ziyâde.

Nihâyet neyse idrâk ettiğin şey ömr-i fânîden;
Onun bir aynıdır mutlak nasîbin ömr-i sânîden.
Hatâdır âhiretten beklemek dünyâda her hayn:
Öbür dünya bu dünyâdan değil, hem hiç değil, ayrı.
Sen ey sersem ki "üç günlük hayâtın hükmü yok" der de,
Sanırsın umduğun âmâdedir ferdâ yı mahşerde;

Ne ekmiştin ki mahsûl istiyorsun bir de ferdâdan?
Senin meşru' olan hakkın: Bugün hüsran, yarın hüsran!
Eğer maksûdu ancak âhiret olsaydı Yezdân'ın;
Ne hikmet vardı ibdâında hiç yoktan bu dünyânın?
"Ezel"den ayrılan rûhun nişîmen-gâh-ı bâkîsi:
"Ebed"ken, yolda eşbâhın niçin olsun mülâkîsî?
"Elest"in arkasından gelmesin Cennet, Cehennem de,
Neden ervâha tekrar imtihân olsun bu âlemde?
Demek: Dünyâ değil pek öyle istihfâfa şâyeste;
Demek: Bir feyz-i bâkî var, bu fânî ömre vâbeste!
Diyorlar: "Kâinâtın aslı yoktur, çünkü fânîdir. "
Evet, fânîdir amma, bir nazardan câvidânîdir.
Süreksizmiş hayat... Olsun! Müebbed zevki, hüsrânı;
Onun bir sermediyyettir bu haysiyyetle her ânı.
"Cihânın aslı yoktur, çünkü fânîdir" diyen sersem,
Ne der "Öyleyse hilkat pek abes birşey çıkar" dersem?
Nedir dünyâya gelmekten garaz, gitmek midir ancak?
Velev bir anlamak hırsıyle olsun yok mu uğraşmak?
Ganîmettir hayâtın, iğtinâm et, durma erkenden,
Yarın milyonla feryâd olmasın enfâs-ı ma'dûden!
Bu âlem imtihan meydânıdır ervâh için mâdâm,
Demek: İnsan değilsin eylemezsen durmayıp ikdâm.
Neden geçsin sefâletlerle, haybetlerle, ezmânın?
Neden azmin süreksiz, yok mudurAllâh'a îmânın?
Çalış, dünyâda insân ol, elindeyken henüz dünya;
Öbür dünyâda insanlık değilmiş yağma, gördün ya!
Dilinden âhiret hiç düşmüyor ey müslüman, lâkin,
Onun hakkında âtıl bir heves mahsûlü idrâkin!
Bu mecnûnâne vehminden şifâyâb olmadan, şâyed
Gidersen böyle sıfru'l-yed, kalırsın sonra sıfnı'l-yed!
Hayâlât arkasından koştuğun yetmez mi hey şaşkın?
Senin hâlâ hakîkatten nedir iğmâz için hakkın?
Bu âlem şöyle bir rü'yâ imiş, yâhud muvakkatmiş...
Evet ukbâda anlarsın ne müdhiş bir hakîkatmiş!

MEÂL-İ CELİLİ

Müslümanlık huyun güzelliğinden ibârettir.

Biz ki yarmıştık şu'ûnun en büyük ummânını;
Çiğnemiştik yükselen emvâc-i bî pâyânını;
Biz ki edvârın, kurunun, hâdisâtın rağmına,
Hâkim olmuştuk bütün bir âlemin eyyâmına;
Şimdi tek bir dalganın pâmâl-i izmihlâliyiz!
Şimdi sâhillerde mahkûmiyyetin timsâliyiz!
Böyle bir sadmeyle alt üst olsun en müdhiş gemi...
Dehşetin te'sîri hâlâ sarsıyor endîşemi!
Öyle salgındır felâket, öyle ânîdir ölüm:

Hem görür göz, hem aceb rü'ya mıdır, der, gördüğüm?
Nerde rü'yâ! Gördüğün aynıyle vâki'dir senin.
Gayr-i vâki' noktalar: Ancak o mühlik sadmenin,
Bir dışardan, bir kazâ, bir nâgehânî olması.
Bir de - en yanlış kanâ'at - âsümânî olması;
Dâhilîdir sadme... Hâriçten değil... Aslâ değil!
Sonra, olmaz ez-kazâ dünyâda birşey, böyle bil!
Nâgehânî lâfzının ma'nâsı yoktur, herzedir.
En beyinsizler bu istikbâli zîrâ kestirir.
Gökten inmez bir de hiçbir şey... Bütün yerden taşar;
Kendi ahlâkıyle bir millet ölür, yâhud yaşar.
Çiğnenirsek biz bugün, çiğnenmek istihkakımız:
Çünkü izzet nerde, bir bak nerdedir ahlâkımız.
Müslümanlık pâk sîretten ibâretken, yazık!
Öyle saplandık ki levsiyyâta: Hâlâ çıkmadık!
Zulme tapmak adli tepmek hakka hiç aldırmamak;
Kendi âsûdeyse, dünyâ yansa, baş kaldırmamak;
Ahdi nakzetmek yalan sözden tehâşî etmemek;
Kuvvetin meddâhı olmak aczi hiç söyletmemek;
Mübtezel birçok merâsim: İnhinâlar, yatmalar,
Şaklabanlıklar, riyâlar, muttasıl aldatmalar;
Fırka, milliyyet, lisan nâmıyla dâim aynlık;
En samîmî kimseler beyninde en ciddî açık;
Enseden arslan kesilmek cebheden yaltak kedi...

Müslümanlık bizden evvel böyle zillet görmedi!
Hâlimiz bir inhilâl etmiş vücûdun hâlidir
Rûh-i izmihlâlimiz ahlâkın izmihlâlidir.
Sâde bir sözdür fakat hikmetlerin en mücmeli:
Bir halâs imkânı var: Ahlâkımız yükselmeli
Yoksa pek korkunç olur katmerleşip hüsrânımız...
Çünkü hem dünyâ gider, hem din, eğer yapmazsanız.

MEAL-İ CELİLİ

O mü'minlere ind'allah ecr-i azîm var ki: Birtakım kimseler kendilerine "Düşmanlarınız sizin için kuvvetlerini topladılar; onlardan korkmalısınız" dedikleri zaman, bu haber îmanlarını artırır da: "Allah'ın nusreti bize kâfidir o ne güzel muhâfızdır!" derler.

Şehâmet dîni, gayret dîni ancak Müslümanlık'tır;
Hakîki Müslümanlık en büyük bir kahramanlıktır.
Cebânet, meskenet, dünyâda, sığmaz rûh-i İslâm'a...
Kitâbullâh'ı işhâd eyledim - gördün ya - da'vâma.
Görürsün, hissedersin varsa vicdânınla îmânın:
Ne müdhiş bir hamâset çarpıyor göğsünde Kur'ân'ın!
O vicdan nerdedir, lâkin? O îman kimde var? Heyhât!
Ne olmuş, ben de bilmem, pek karanlık şimdi hissiyyât!
O îmandan velev pek az nasîb olsaydı millette,

Şu üç yüz elli milyon halkı görmezdin bu zillette!
O îman ittihâd isterdi bizden, vahdet isterdi...
Nasıl "bünyân-ı mersûs" olmamız lâzımsa gösterdi.
Peki! Bizler ne yaptık? Kol kol olduk târumâr olduk...
Nihâyet bir denî sadmeyle düştük, hâk-sâr olduk!
O îman kuvvet ihzârıyle emretmişti... Lâkin, biz
"Tevekkelnâ" deyip yattık da kaldık böyle en âciz!
O îman, farz-ı kat'îdir diyor tahsîli irfânın...
Ne câhil kavmiyiz biz müslümanlar, şimdi, dünyânın!
O îman hüsn-i hulkun en büyük hâmîsi olmuşken...
Nemiz vardır fezâilden, nemiz eksik rezâilden?

Demek: İslâm'ın ancak nâmı kalmış müslümanlarda;
Bu yüzdenmiş, demek hüsrân-ı millî son zamanlarda.
Eğer çiğnenmemek isterseler seylâb-ı eyyâma;
Rücû' etsinler artık müslümanlar Sadr-ı İslâm'a.
O devrin yâd-ı nûrânûru bî pâyan şehâmettir;
Mefâhir onlann târîhidir ümmet o ümmettir.
Ki bir yandan celâdetler saçıp dünyâyı titretmiş;
Öbür yandan da insanlık nedir dünyâya öğretmiş.
Değilmiş böyle mahkûmiyyetin timsâl-i pâmâli!
Şevâhikten tenezzül eylemezmiş arş-ı iclâli.
"Tevekkül" vasfı ancak onlann hakkında ma'nîdâr:
Ki etmişş hepsi dünyâlar kadar âlâmı istihkâr.
Çekinmezmiş şedâid yağsa, aslâ, iktihâmından;
Zeminlerden ölüm fışkırsa dönmezmiş merâmından.
"Hakîkî Müslümanlık en büyük bir kahramanlıktır"
Demiştim... İşte da'vâm onlann hakkında sâdıktır.

4.1.2.69 MÜSLÜMANLIK NERDE

MÜSLÜMANLIK NERDE

Müslümanlık Nerde
Müslümanlik nerde! Bizden geçmis insanlik bile...
Adem aldatmaksa maksad, aldanan yok, nafile!
Kaç hakiki müslüman gördümse, hep makberdedir;
Müslümanlik, bilmem amma, galiba göklerdedir;
Istemem, dursun o payansiz mefahir bir yana...
Gösterin ecdada az çok benziyen kan bana!
Isterim sizlerde görmek irkinizdan yadigar,
Çok degil, ancak Necip evlada layik tek siar.
Varsa sayet, söyleyin, bir parçacik insafiniz:
Böyle kansiz miydi -hasa- kahraman ecdadiniz?
Böyle düsmüs müydü herkes ayrilik sevdasina?
Benzeyip sirazesiz bir mushafin eczasina,

Hiç görülmüs müydü olsun kayd-i vahdet tarumar?
Böyle olmus muydu millet canevinden rahnedar?
Böyle açliktan bogazlar miydi kardes kardesi?
Böyle adet miydi bi-perva, yemek insan lesi?
Irzimizdir çignenen, evladimizdir dogranan...
Hey sikilmaz, aglamazsan, bari gülmekten utan! ...
'His' denen devletliden olsaydi halkin behresi:
Payitahtindan bugün tasmazdi sarhos naresi!
Kurd uzaklardan bakar, dalgin görürmüs merkebi.
Saldirirmis ansizin yaydan bosanmis ok gibi.
Lakin, ask olsun ki, aldirmaz otlarmis esek,
Sanki tavsanmis gelen, yahut kiliksiz köstebek!
Kâr sayarmis bir tutam ot fazla olsun yutmayi...
Hasmi, derken, çullanirmis yutmadan son lokmayi! ...
Bu hakikattir bu, sasmaz, bildigin usluba sok:
Halimiz merkeple kurdun ayni, asla farki yok.
Burnumuzdan tuttu düsman; biz bogaz kaydindayiz;
Bir bakin: hala mi hala ihtiras ardindayiz!
Saygisizlik elverir... Bir parça olsun arlanin:
Vakti çoktan geldi, hem geçmektedir arlanmanin!
Davranin haykirmadan nakus-u izmihaliniz...
Öyle bir buhrana sapmistir ki, zira, halimiz:
Zevke dalmak söyle dursun, vaktiniz yok mateme!
Davranin zira gülünç olduk bütün bir aleme,
Beklesirken gökte yüz binlerce ervah, intikam;
Yerde kalmis, na'sa benzer kavm icin durmak haram! ...
Kahraman ecdadinizdan sizde bir kan yok mudur?
Yoksa, istikbalinizden korkulur, pek korkulur.

4.1.2.70 NE ESER NE DE SEMER

“Ölen insan mıdır, ondan kalacak şey: Eseri;
Bir eşek göçtü mü, ondan da nihâyet: Semeri. "

Atalar böyle buyurmuş diye, binlerce alın,
Ne tehâlükle döker, döktüğü bîçâre teri!
Şe bekâ hırsına akl erdiremem, bir türlü,
Sorsalar, bence, temâyüllerin en derbederi:
Hadi, toprakta silinmez bir izin var, ne çıkar,
Bağlı oldukça telâkkîye hakîkî değeri?
Dün, beyinlerde kıyâmet koparan "hikmet"i al,
Bugünün zevkine sor. Beş para etmez ciğeri!
Gündüzün, başların üstünde gezen "şâheser"in,
Gece, şâyed, arasan, mezbeledir belki yeri!
İsteyen almaya baksın boyunun ölçüsünü,

Geri dur sen ki, peşîmân atılanlar ileri.
Bilirim: "Hep de semermiş!" diyecek istikbâl,
Tekmelerken şu kabarnış sıra kümbeltileri.
O ne çok bilmiş adamdır ki: Gider sessizce,
Ne esermiş, ne semer, kimsenin olmaz haberi!

4.1.2.71 NECID ÇÖLLERINDEN MEDÎNE

Şerif Ali Haydar Paşa Hazretlerine
Nâr-ı beyzâ mı nedir, öğle zamânında güneş?
Tepesinden döküyor beynine âfâkın ateş!
Yıldırım yağmuru şeklinde inen huzmesine,
Siper olmuş yanıyor çöldeki çıplak sîne.
San'atin sırrını Ressâm-ı Ezel'den okuyan;
Rûh-i ma'sûmu bütün hilkati kendinde duyan;
Şimdi yerlerde şafak, şimdi bulutlarda bahar,
Şimdi tûfân-ı ziyâ, şimdi köpük, şimdi buhar,
Şimdi, mahmûr-i tefekkür uzanan enginler,
Ş'imdi yalçın kayalar, şimdi oyulmuş inler,
Şimdi dalgın dereler, şimdi zılâl ummânı,
Şimdi bir vâha çizen; şimdi bütün elvânı,
Toplayıp mâvi elekten geçirirken, üryan
Kumlann üstüne bin türlü bedâyi' dokuyan,
O güzel sîne, o çöl, şimdi ne korkunç oluyor.
Bir cehennem ki uzanmış, dili çıkmış, soluyor!
Ne zemîninde sezersin, ne fezâsında hayat;
Âh bir reng-i hayât olsa da görsem... Heyhat!
Benzi külden de uçuk... Nerde o masmâvi semâ?
Yine bîçârenin üstünde o müzmin hummâ!
Yorulup titremeden, sanki, dalarken mahmûm,
Gizli nevbet gibi nerdense çıkıp şimdi semûm,

Deşiyor bağrını cevvin, eşiyor, aktarıyor;
O zaman işte muhîtâtı alevler tarıyor;
Bir avuç gölgeyi minnetle veren kuytuların,
Yalıyor, parçalıyor göğsünü binlerce fırın!
Ne soluk var, ne de ses... Bâdiyenin hâli harab!
Çağlıyor sâde ufuklardaki âvâre serab;
Bir de çan seslerinin dalgalanan tekrân.

Geceden girdiği dehşetli mugaylân-zân,
Gündüzün geçmek için kafile olmuş develer,
Eğrilip büğrülerek yangına düşmüş ejder
Izdırâbıyle, ne müz'ic uzanıp kıvranıyor!
İniyorken yanıyor, tırmanıyorken yanıyor.
Ya o sırtındaki yüzlerce heyûlâ-yı beşer,
Âteşîn dalgalar üstünde yüzen bir mahşer,
Ki bu enginleri tayyetmek için çalkanarak

Gidiyor bulmaya, heyhât, yeşil bir toprak!
Yok mu, ey bağrı yanık çöl! Ebedî pâyânın?
Nerdedir vâhası, yâ Rab, bu serâbistânın?
Necd'in a'mâkına dalmış, iki aydan beridir,
Koca bir kafile Mecnun gibi hâib, hâsir,
Koşuyor, merhamet et, bâdiyeden bâdiyeye,
Görürüm, bir gün olur "Hayme-i Leylâ "yı diye!
Ne devâm etmeye tâkat; ne karâr etmeye yer;
Bir ılık gölge, İlâhî... O da olmazsa eğer,
Kalmıyor sâhil-i maksûda vusûl imkânı.

Yeniden cûşa gelirken bir alev tûfânı,
Karşıdan "Kubbe-i Hadrâ" edivermez mi zuhûr?
O nasıl heykel-i didâr, o nasıl cebhe-i nûr!
Öyle bir Tûr ki: Her lemha-i istiğrâkı,
Olmadan çâk-i tecellî, süzüyor Hallâk'ı!
Ebedî fecrini gördükçe perîşan lâhût;
Zıll-i memdûduna düştükçe güneşler mebhût!
Sanki feyfâ-yı taharrîde yanan ervâha,
Sâyeler dökmek için Sidre'den inmiş vâha.
O cehennem gibi vâdide bu cennet ne güzel!
En büyük şi'r tezâdın mıdır, ey Hüsn-i Ezel?
Sana bir mısra'-ı bercestedir etmiş ki sünûh:
Duyar amma varamaz yükselen âhengine rûh.

"Menâha "dan geçiyorduk, ikindi olmuştu.
Çıkınca karşıma Cânân'ımın yeşil yurdu,
Gözüm karardı, atıldım harîm-i câzibine;
Yanp cemâ'ati, düştüm direklerin dibine.
Sonunda bir yere, lâkin, gömünce varlığımı,
Ridâ-yı haşyete hisseyledim sarıldığımı.
Yavaş yavaş o demin duyduğum derin heyecan
İçimde dondu da bir ra'şe koptu rûhumdan
Ki hilkatimdeki her zerre ayrı ürperdi!
Önümde sîneye çekmiş huşû'u titrerdi,
Zemin zemin kabaran saflarıyle gûnâgûn
Zılâl-i câmide halinde bir cihân-ı sükûn!
Evet, o koskoca âlem... Tunuslu, Afganlı,
Transvalli, Buhârâlı, Çinli, Sûdanlı,
Habeçli, Hîveli, Kaşgarlı, yerli, Hersekli,
Serendib'in, Cava'nın, Mağrib'in bütün şekli;
Hülâsa, attığı kollar, muhît-i garbîden,
Cihan cihan dolaşıp, müntehâ yı şarka giden,
O dûdman-ı kerîmin sayılmaz evlâdı,
Huzûr içinde bırakmış bu mahşer-âbâdı!

Ne manzaraydı, İlâhî, o herc ü merc-i samût!
Ki vecde geldi temâşâdan ansızın melekût:
Hurûş edip beşi birden yanık minârelerin,
Hudâ’yı bağrına basmış yığın yığın beşerin
Gömülmüş olduğu ummânı dalgalandırdı;
Deminki mahşeri inletti, Sûr'u andırdı!
Birinci "Eşhedü en-lâ-ilâhe illâ'llâh"
Nidâlarıyle dönerken semâya doğru cibâh,
Duyuldu Merkad-i Pâk'in de, aynı ikrârı
Derin derin gelen âvâzelerle tekrârı
Bütün o ma'kese dönmüştü cebheler şimdi;
Onun sadâları artık muhîte hâkimdi.
İkinci mevc-i şehâdetle aynı aks-i medîd,
Hudâ'yı etti zeminden için için tevhîd.
Üçüncü oldu şehâdet ki: Tuttu eb'âdı,
Muhammed'in ebediyyet-güzîn olan yâdı.
Ne gulguleydi o yâdın peyinde dalgalanan!
Nasıl uyanmadı bilmem ki uykudan Cânan?
Muhîti bunca zamandır ki inliyor, az mı?
Kıyâm-ı Haşr'e kadar yoksa hiç uyanmaz mı?
Nasıl sığar ki, İlâhî, hayâle, idrâke:
Şu hâb-gâhı deragûş eden demir şebeke,
-Yerinden oynamıyan dağ kadar vücûdunda -
Bütün bu cûşiçi ürpermelerle duysun da;
O Mihribân-ı Ezel, rûh-i nâzenîniyle,
Uyanmasın koca bir mahşerin enîniyle?

Minâreler yeniden "Lâ-illâhe illâ'llâh"
Terânesiyle coşarken ayaklanıp nâgâh,
Göründü yerdeki saflar huzûr-i Mevlâ'da,
Yayıldı velvelesiz bir inilti eb'âda.
Önümde ümmet-i mazlûmesiyle Peygamber;
Gözümde sel gibi yaçlar, içimde titremeler;
Ne ihtiyânma sâhib, ne i'tiyâdıma râm,
Ne girdibâd-ı ibâd ortasında bî-âram;
Sularla engine düşmüş sefine pâre gibi,
-Ki şimdi üste çıkar, şimdi bulmak üzre dibi,
İner iner silinir, şimdi tâ uzaklarda,
Yavaş yavaş kabaran dalgalarla kalkar da,
İyân olur yeniden - öyle çalkanıp durarak;
Zemîn-i acze kapandım sonunda müstağrak!
Ayılmıçım ki: O dehşetli girdibâd, o hurûş,
Sükûna münkalib olmuş da, bekliyor medhûş.
İnince yerlere mahfilden âkıbet bir enîn,
Boşandı gitti o binlerce sîneden "âmîn!"
Boyun bükük kol açık âsümâne, göz kapanık;
Ne inliyor o cemâ'at, ne inliyor artık!
Fezâyı dolduran eller ki Hakk'a yalvarıyor;

Yarıp da boşluğcı bir müttekâ-yı nûr arıyor!
Bu başka başka lisanlar, bu herc ü merc âvâz,
Birer niyâz idi Mevlâ'ya... Hem de aynı niyâz!
Evet, şu önde duran ihtiyar Serendibli,
Ya arka saflara düşmüş zavallı Mağribli:
Dalıp dalıp gidiyorken semâyı merhamete,
Gerek bu âleme âid, gerekse âhirete,
Ne istesin ki, berâberce ben de istemeyim?
Şu ben ki... Her birinin ayrı ayrı kardeşiyim.
Ezelde kaynaşan ervâha aynlık var mı?
Cihan yıkılsa bu vahdet yerinden oynar mı?
Olunca minberimiz, Arş'ımız, Hudâ'mız bir:
Benim de beklediğim nûr onun da gâyesidir.

O nûru gönder. İlâhî, asırlar oldu, yeter!
Bunaldı milletin âfâkı, bir sabâh ister.
İnâyetinle halâs et ki, dalga dalga zalâm
İçinde kaynamasın çarpınıp duran İslâm!
Bu secde-gâha kapanmış yanan yürekler için;
Bütün soluklan feryâd olan şu mahşer için;
Harîm-i Kâbe'n için; sermedî Kitâb'ın için;
Avâlimindeki âyât-ı bî-hesâbın için;
Nasîb-i dâimi hüsran kesilmiş ümmet için;
Şu hâk-i pâke bürünmüş semâ-yı rahmet için;
Biraz ufukları gülsün cihân-ı İslâm'ın!
Hudûdu yok mu bu bitmez, tükenmez âlâmın?
O, çünkü, âleme hâkim yegâne kudret iken,
Bir inkılâb ile mahrûm olunca azminden,
Esâretin ne kadar şekli varsa katlandı...
Vatanlarında garib oldu kendi evlâdı!
O azmi sen vereceksin ki eylesin sereyan,
Soluk benizlere kan, inleyen göğüslere can.
O rûhu ver ki, İlâhî, kıyâm edip dînin,
Zemîne feyzini yaysın hayât-ı mâzînin...

Henüz duâ ediyordum ki, "Yâ Resulallâh!"
Nidâsı kükreyerek bir kanadlı tayf i siyâh,
Basıp eşikleri tutmuş yığınla gölgelere,
Süzüldü uçtaki "Babü's-Selâm" önünde yere.
Mehîb sayhası hâlâ fezâda çınlardı,
Ki yükselip yeniden, yardı geçti eb'âdı.
Düşünce Ravza-i Peygamber'in ayaklarına;
Sanldı göğsüne çarpan demir kuşaklarına;
Dikildi cebhe-i Dîdâr önünde, müstağrak
Diyordu inleyerek:

-Yâ Nebî, şu hâlime bak!
Nasıl ki bağrı yanar, gün kızınca, sahrânın;

Benim de rûhumu yaktıkça yaktı hicrânın!
Harîm-i pâkine can atmak istedim durdum;
Gerildi karşıma yıllarca âilem, yurdum.
"Tahammül et!" dediler... Hangi bir zamâna kadar?
Ne bitmez olsa tahammül, onun da bir sonu var!
Gözümde tüttü bu andıkça yandığım toprak;
Önümde durmadı artık ne hânümân, ne ocak...
Yıkıldı hepsi... Ben aştım diyâr-ı Sûdân'ı,
Üç ay "Tihâme!" deyip çiğnedim beyâbânı.
Kemiklerim bile yanmıştı belki sahrâda;
Yetişmeseydin eğer, yâ Muhammed, imdâda:
Eserdi kumda yüzerken serin serin nefesin;
Akar sular gibi çağlardı her tarafta sesin!
İrâdem olduğu gündür senin irâdene râm,
Bir ân için bana yollarda durmak oldu harâm.
Bütün heyâkil-i hilkatle hasbihâl ettim;
Leyâle derdimi döktüm, cibâli söylettim!
Yanıp tutuşmadan aylarca yummadım gözümü...
Nücûma sor ki bu kirpikler uyku görmüş mü?
Azâb-ı hecrine katlandım elli üç senedir...
Sonunda alnıma çarpan bu zâlim örtü nedir?
Beş altı sîneyi hicrân içinde inleterek
Çıkan yüreklere hüsran mı, merhamet mi gerek?
Demir nikâbını kaldır mezâr-ı pâkinden;
Bu hasta rûhumu artık ayırma hâkinden!
Nedir o meş'âle? Nûrun mu? Yâ Resûlallâh!

Sükûn içinde bir an geçti, sonra bir kısa "ah!"
Ne gördüm, oh! Serilmiş zemîne Sûdanlı...
Başında, ağlıyarak bir zavallı Seylânlı,
Öpüp öpüp kapıyor elleriyle gözlerini...
Bitince harice nakliyle gasli, tekfini
“Baki”a gitti şehidin vücud-i fanisi
“Harem”de kaldı,fakat, ruh-i cavidanisi.

4.1.2.72 NEFS

Beşerin taptığı bir kendisinin heykelidir;
Dinlemem, etse de Allah'ı bütün gün takdîs.
Ben bu mel'un putun uğrunda geberdim, hâlâ,
Kabaran kokmuş içimden: "Yaşasın nefs-i nefis!"

4.1.2.73 NERDESIN

Lâ-mekânlarda mısın, nerdesin, ey gâib İlâh?
Dönerim enfüsü, âfâkı ezelden beridir.
Serpilip kubbene donmuş, o ışık damlaları,
Seni, yer yer arayan yaşlarımın izleridir!

4.1.2.74 NEVRUZ

İhtiyar amcanı dinler misin, oğlum, Nevruz?
Ne büyük söyle, ne çok söyle; yiğit işde gerek.
Lâfı bol, karnı geniş soyları taklîd etme;
Sözü sağlam, özü sağlam adam ol, ırkına çek.

4.1.2.75 OLMAZ YA

OLMAZ YA... TABİİ...

'Hiç bilenle bilmeyen bir olurmu? ' (Kuran-ı Kerim)

Olmaz ya... Tabii... Biri insan, biri hayvan!
Öyleyse <> denilen yüz karasından

Kurtulmaya azmatmeli baştan başa millet.
Kafi değilmi, yoksa bu son ders-i felaket?

Son ders-i felaket neye mal oldu? Düşünsen:
Beynin eriyip yaş gibi damlardı gözünden!

'Son-ders-i felaket' ne demektir? Şu demektir:
Gelmezse eğer kendine millet, gidecektir!

Zira, yeni bir sadmeye(çarpma) artık dayanılmaz;
Zira, bu sefer uyku ölümdür, uyanılmaz!

Coşkun, koca bir sel gibi, daim beşeriyyet,
Müstakbele koşmakta verip seyrine şiddet.

Dağlar, uçurumlar, ona yol vermemek ister...
Lakin o, ne yüksek, ne de alçak demez örter!

Akvam(kavimler, milletler) o büyük nehre katılmış birer ırmak...
Elbet katılır... Hangisi ister geri kalmak?

Bizler ki bu müthiş, bu muazzam cereyanla
Uğraşmaktayız... Bak, ne kadar çılgınız anla!

Uğraş bakalım, yoksa işin, hey şaşkın!
Kurşun gibi sur'atli, denizler gibi taşkın

Bir çağlayanın menba-i dehhasına(gayet dehşetli) doğru
Tırmanmaya benzer, yüzerek, başka değil bu!

Ey katre-i avare(zavallı damla) , bu cüsun, bu hüruşun
Ahengine uymazsan, emin ol, boğulursun!

Yillarca, asırlarca süren uykudan artık,
Silkin de muhitindeki zulmetleri yak, yık!

Bir baksana: gökler uyanık, yer uyanıktır;
Dünya uyanıkken uyumak maskaralıktır!

Eyvah! Bu zilletlere sensin yine illet...
Ey derd-i cehalet, sana düşmekte bu millet,

Bir hale getirdin ki, ne din kaldı, ne namus!
Ey sine-i islam'a çöken kapkara kabus,

Ey hasm-i hakiki, seni öldürmeli evvel:
Sensin bize düşmanları üstün çıkartan el!

Ey millet uyan! Cehline kurban gidiyorsun!
islam'ı da <> diye tutmuş yediyorsun!

Allahtan utan! bari bırak dini elinden...
Gir leş gibi topraklara kendin, gireceksen!

Lakin, ne demek bizleri Allah ile iskat(susturmak) ?
Allahtan utanmak da olur, ilim ile... Heyhat!

4.1.2.76 OGLUM, BU TEMENNI NEYE BENZER, BANA BAK:

OĞLUM, BU TEMENNİ NEYE BENZER, BANA BAK:

Oğlum, bu temenni neye benzer, bana bak:
Eşeklerin canı yükten yanar, aman derler,
Nedir bu çektiğimiz derd, çifte çifte semer!
Biriyle uğraşırken gelip çatar öbürü;
Gelir ki taş gibi hain, hem eskisinden iri.
Semerci usta geberseydi... değmeyin keyfe!
Evet, gebermelidir inkisar edin herife.
Zavallı usta göçer bir gün akibet, ancak,
Makamı öyle uzun boylu nerede boş kalacak?
Çırak mı, kalfa mı, kim varsa yaslanır köşeye;
Takım biçer durur artık gelen giden eşeğe.

Adam meğer acemiymiş, semerse hayli hüner;
Sırayla baytarı boylar zavallı merkepler.
Bütün o beller, omuzlar çürür çürür oyulur;
Sonunda her birinin sırtı yemyeşil et olur.
'Giden semerciyi, derler, bulur muyuz şimdi?
Ya böyle kalfa değil, basbayağı muallimdi.
Nasıl da kadrini vaktıyla bilemedik, tuhaf iş:
Semer değilmiş o rahmetlininki devletmiş!'
Nasihatım sana:'herzeyle iştigali bırak!
Adamlığın yolu neredeyse, bul da girmeye bak!
Adam mısın: ebediyyen cihanda hürsün gez;
Yular takıp seni bir kimsecik sürükleyemez.
Adam değil misin, oğlum, gönüllüsün semere
Küfür savurma boyun kestiğin semercilere.

4.1.2.77 PEK HAZIN BIR MEVLID GECESI

Yıllar geçiyor ki, yâ Muhammed.
Aylar bize hep Muharrem oldu!
Akşam ne güneşli bir geceydi...
Eyvah, o da leyl-i mâtem oldu!
Alem bugün üç yüz elli milyon
Mazlûma yaman bir âlem oldu:
Çiğnendi harîm-i pâki şer'in;
Nâmûsa yabancı mahrem oldu!
Beyninde öten çanın sesinden
Binlerce minâre ebkem oldu.
Allah için, ey Nebiyy-i ma'sum,
İslam'ı bırakma böyle bikes,
İslam'ı bırakma böyle mazlum.

Bize, "Dini, Felsefı Musahabeler"gibi muazzam bir Eser yazan yâr-ı canım, üstâd-ı hâkîmin Hazret-i Ferid'in kıymetdâr bir hâtıra-i iltifâtıdır.

Enîs-i rûhum Âkif'e,

Safahat'ın üçüncü kısmını neşre muvaffakiyetinden dolayı seni hâlisane tebrik eder diğer kısımlarının da peyderpey neşrine muvaffak olmanı Cenâb-ı Hak'tan temenni eylerim.

Lisân-ı nazma -mâhiyetini tağyîr etmeksizin- müstaid olduğu inkişâfı verdin. Türkçe'nin nazma gâyet elverişli olduğunu eserlerin ile isbât ettin. Bir müddetten beridir lisânımızda herkes istediği gibi tasarrufâta kıyâm eylediğinden, lisânımız. hepimizin lisânı olmak derecesinden lisân-ı şahsî olmak derekesine düşmüştür. Filhakika, üslûb, sahsın malı, ta'bîri digerle sâhibinin timsâlidir; fakat lisânın rûhuna dokunulmamak şartıyle.

Herkesin lisanda bir tasarruf i mahsûs icrâsına salâhiyetdâr olması bir hadde

kadar mücâz olabilir; o haddi tecâvüz edenlere: Dur! Demek lâzım gelir. Halbuki lisânımızda icrâ-yı tasarrufâta kıyâm edenler, teceddüd gösterenler, hiçbir hadde riâyet etmiyorlar, hiçbir mikyâsa tâbi' olmuyorlar onun için lisânımız da günden güne çığırından çıkıyor.

Meselâ bir heykeltraş, tasarrufât-ı hayâliyesiyle eserini kemâl-i mümküne îsâle çalışır. Lâkin hiçbir zaman tabiatın ta'yin ettiği haddi tecâvüz edemez. Eserini o had dâhilinde kemâl-i mümküne îsâl eder. O haddi tecâvüz ettiği anda, eseri bir eser-i san'at değil, bir nümûne-i garâbet olur. Zîrâ sanâyie hâs olan kemâl-i nev'inin zevk-i sahih denilen bir mikyâsı vardır. Âsâr-ı san'atte gösterilecek kemâl, dâimâ o mikyâs ile ölçülür.

Ressamlık da böyledir. Ressam, eserinde göstereceği kemâli, anâsır-ı san'atin nazm-ı tabî'îlerini bozmamak şartıyle gösterebilirse mahâret ibrâz etmiş olur; gösteremez ise tabîati kaba bir sûrette istinsâh ederek âdî bir mukallid derekesinde kalır.

Anâsır-ı san'ati vaz-ı tabî'îlerinden çıkaran kimse, kavânîn-i san'ati ihlâl etmiş demektir. Vâkıâ bu hâl ender olarak duhâttan sudûr eder. Halbuki nazar-ı sahih ile bakılacak olursa dehâ-yı hakîkînin, bu hareketiyle kavânîn-i san'ati ihlâl etmediği, belki san'atin kavânîn-i mevcûdesine bir kânun daha ilâve eylediği görülür. Dehâya hâs olan bu tasarrufu taklide kıyâm edenler dâimâ aldanırlar, dâimâ muvaffakiyetsizlik girdâbına düşerler.

Mûsıkînin de o gibi benzeri görülmemiş kullanım veya tasarruflara aslâ tahammülü yoktur. Heykeltraş olsun, ressam olsun, musıkî-şinâs olsun, dâimâ san'ate hâs olan mikyâs-ı nev'îyi elinde tutmağa, san'atinde göstereceği eser-i kemâli o mikyas ile ölçmeğe mecburdur.

Bu şarîtaya riâyet etmeyen san'atkârların eserleri âsâr-ı san'atten ma'dûd olamaz. Ne fâide ki şürde bu dakîka asla nazar-ı i'tibâre alınmıyor. Çok kimseler sâha-i nazmı tasarrufât-ı mübdiâneleri için gâyet vâsi ; gâyet müsâid buluyorlar. O vâdide gösterdikleri garâbetleri herkese birer bedîa-i ma’rifet sûretinde kabûl ettirmek istiyorlar. Yeni şiirlerde bunun pek-
çok nümûneleri görülüyor. Çok kimseler de şi'rin hakikatini, şiirde gösterilebilecek tasarıufâtın hadd-i tabî'îsini ta’yinden aciz olduklarından bu başlıklara teceddüt yâhud kemâl-i san'at nazarıyle bakıyorlar. Elhâsıl öteki san'atlerin kabûl etmedikleri o gibi tasarrufât-ı dâhiyâneyi zavallı şiir kolayca kabûl ediyor. Eğer şir'imizde gösterilen keyfi tasarruflar bilfarz heykeltraşlıkta, ressamlıkta gösterilmiş olsa idi, heykeltraşın elinden çıkan bir heykel herhalde bizim bilmediğimiz bir mahlûk olur idi! Kezâ bir ressamın böyle bir tasarruf neticesinde vücuda getireceği eserler de bize görmediğimiz, bilmediğimiz bir âlemin menâzırını tasvîr eder idi. Şi’rimizde bu garâbet çoktan ta'ayyün etti. Fakat onun temyizi diğer san'atlerdeki garâbetlerin temyîzi kadar kolay olmadığından bugün o garâbetlere, yukarıda söylediğim gibi, teceddüt, yâhud kemâli san'at nâmı veriliyor. Bakalım bu hâl ne zamâna kadar devam edecek? Fakat sen lisân-ı şi'ri, mâhiyet-i nev'iyesine hâs bir tekâmüle namzed kıldın; muvaffak da oldun; daha da olacaksın.

Gelelim ikinci mülâhazaya: İhtimal ki "San'at san'at içindir; san'atten maksad yine san'attir; san'atte dinî, ahlâkî, siyasî bir gâyet aramak abestir" diyen, senin mesleğine i'tiraz edenler, onu hoş görmeyenler vardır.Fakat o dinsizliğe, ahlâksızlığa da alet ittihaz etmemek lazım gelir. Zirâ san'at, bu sûretle kayıddan âzâde edilmiş olmayıp, belki kuyûdun en berba-
dıyle takyîd edilmiş olur. Ben, senin eserlerinde bu düstûra muhâlefetini gösterecek bir

şey görınüyorum. Çünkü sen de san'atte gâyet aramıyorsun; lâkin gâyette san'at arıyorsun. Mesleğin tamamiyle maksadını te'mine kâfidir. Hemen feyyâz kalemine istediği cevelânı ver; ciddî eserlere teşne olanları feyz-i kaleminle reyyân et! Safahât'ın bu kısmını teşkil eden manzûmelerin menbaı Furkân-ı Hakim olduğundan hepsinin ilhâm-ı mahz eseri olduğunu söylemek zâiddir. Hemen söyle, hemen yaz! Tevfik-i Hudâ refikin olsun, azizim.

30 Mayıs 1329 Ferid

4.1.2.78 RESMIM IÇIN

Topraktan gezen gölgeme toprak çekilince,
Günler şu heyûlâyı da er, geç, silecektir.
Rahmetle anılmak ebediyyet budur amma,
Sessiz yaşadım, kim beni, nerden bilecektir?

RESMİM İÇİN

Bir canlı izin varsa şu toprakta, silinmez;
Ölsen, seni sırtında taşır toprağın altı.
Ey gölgeden ümmîd-i vefâ eyliyen insan!
Kaç gün seni hâtırlayacaktır şu karaltı?

RESMİM İÇİN

Dış yüzüm böyle ağardıkça ağarmakta, fakat,
Sormayın iç yüzümün rengini: Yüzler karası!
Beni kendimden utandırdı, hakîkat Şimdi,
Bana hiç benzemeyen sûretimin manzarası!

4.1.2.79 RESSAM HAKLI

RESSAM HAKLI

Bir zaman vardı ya târîh-i mukaddes modası...

Yeni yaptırdığı köşkün büyücek bir odası,

Mutlakâ eski tesâvîr ile ziynetlensin,

Diye, ressam aratır hayli zaman bir zengin.

Biri peydâ olarak ben yaparım, der, kolunu

Sıvayıp akşama varmaz, sekiz arşın salonu

Sıvar amma ne sıvar Sâhibi der:

-Usta bu ne?

Kıpkızıl bir boya çektin odanın her yerine!

-Bu resim, askeri basmakta iken Fi r'a v n 'ı n,

Bahr-i Ahmer yarılıp geçmesidir Mûsâ'nın.

-Hani Mûsâ be adam?

-Çıkmış efendim karaya.

-Firavn nerde?

-Boğulmuş.

-Ya bu kan rengi boya?

-Bahr-i Ahmer a efendim, yeşil olmaz ya bu da!

-Çok güzel levha imiş! Doğrusu şenlendi oda!

4.1.2.80 RESIM IÇIN

RESİM İÇİN
Beni rahmetle anarsın ya, işitsen, bir gün,
Şu sağır kubbede, hâib, sesimin dindiğini?
Bu heyûlâya da bir kerrecik olsun bak ki,
Ebediyyen duyayım kabrime nûr indiğini.

4.1.2.81 SABAH ISKAMBIL ATAR KAHVEDE, AKSAM DOMINE...

SABAH İSKAMBİL ATAR KAHVEDE, AKŞAM DOMİNE...

Köylünün bir şeyi yok, sıhhatı, ahlakı bitik;
Bak o sırtındaki mintan bile tiftik tiftik.

Bir kemik, bir deridir ölmedi kaldıysa diri;
Nerde evvelki refahın ancak onda biri?

Dam çökük, arsa rehin, bahceyi icra ister;
Bir kalem borca bedel faizi defter defter!

Hiç bakım görmediğinden mi nedendir, toprak,
Verilen tohmu da inkar edecek, öyle çorak,

Bire dört aldığı yıl köylü emin ol, kudurur:
Har vurur bitmeyecekmiş gibi, harman savurur.

Uğramaz, gün kavuşur, çitine yahut evine;
Sabah iskambil atar kahvede, akşam domine.

Muhtasar, gayr-i mufid ilmi kadardır dini;
Ne evamir, ne nevahi, secemez hiçbirini.

Namazın semtine bayramlarda uğrar sade;

Hiç su görmez yüzünün düşmanıdır seccade.

Hani, üç beş kişiden fazla musallı arama;
Mescid ambarlık eder, başka ne yapsın, imama!

Okumak bahsini geç, Çünkü o defter kapalı,
Bir redif zabıtı mektepleri debboy yapalı,

Sıtma, fuhuş, içki, kumar, türlü fecayı salgın...
Sonra söylenmiyecek şekli de var hastalığın.

Bir taraftan bulanır levse hesapsız namus;
Bir taraftan serilir toprağa milyonla nufus.

4.1.2.82 SAFAHAT IÇIN

"Arkamda kalırsa, beni rahmetle anarsın. "
Derdim, sana baktıkça, a bîçâre kitâbım!
Kim derdi ki: Sen çök de senin arkana kalsın,
Uğrunda harâb eylediğim ömr-i harâbım?

4.1.2.83 SAN’ATKAR

-Mister Archibald Bulok Roosevelt Cenablarına
Şu mâcerâyı işittim birinden, üç sene var,
Olur ki dinleyecek bir meraklı kimse çıkar.

... Zevâli beş geçe, Boston'dan ayrılınca tiren,
Vagonda volta vuranlar dağıldılar birden.
Demek: Sekiz kişilik hücre, şimdi, sâde benim...
O halde yan gelirim, dinlenir başım, beynim.
Dışarda vecd ile dönsün semâ, ufcık toprak,
Gömüldüğüm köşe sâbit değil mi, sen şuna bak!
Aman ne zümrüt ağaçlar!.. Ne dalga dalga ekin!..
Çiçek mi, ev mi?.. Ne köyler: Şehir kadar zengin!..
Yolun güzelliği lâkin!.. Aman ne manzaralar!..
Ne çok da fabrika! .
- Derken, içim yavaşça dalar;
Deminki hâtıralardan ne iz kalır, ne de yer.
Batar, çıkarken uzaklarda ben zavallı meğer,
Bizim sekiz kişilik hücre durmamış yalnız:
Meğerse karşıma doğmuş ki bir civan yıldız,
Nazar - kamaştığı berkıyle bî-mecâl-i şühûd -
Kalır ayaklannın ta ucunda gaşy-ı sücûd!
Yanında - âşığı hiç şüphe yok - sevimli, kibar,
Bütün hutûtu yüzün gösterir ki: San'atkâr;
Uzunca boylu, ağırbaşlı, bir necîb erkek.

Bu çifte kumrular ürkerse, pek yazık diyerek
Köşemde ben yine sessizce bir zaman tünedim;
Lüzûmu hiç bile yokmuş ya, sonradan denedim!
Bulutlu gözleri cânanda, kendi müstağrak;
Fezâ yıkılsa, kızın rûhu belki duymayacak!
Bu âşığınsa - vakûr alnı çizgi çizgi fütûr -
Derin bakışları dalmış semâya dûrâdûr.
O, şimdi cevvi süzerken, yanında Leylâ'sı,
Gözünde kurduğu âtîlerin heyûlâsı,
Senin bu gölge vücûdunla nerden uğraşacak?
Unut da kendini artık, ne söylüyor, kıza bak:
-Emîr! O sonraki üç parça yok mu, pek müdhiş;
Bu şâheserleri ömründe sahne dinlememiş.
Nasıl, bulutlara yangın verir de yaz güneşi,
Yakarsa gökleri şimşeklerin seri' ateşi;
Senin de çalmadı parmakların, tutuşturdu,
Ziyâ adımları altında haykıran ûdu!
Ne hisle inledi karşında sîneler, bilsen,
Kümeyle tellere birden alev dökerken sen!
Kanar, yanar gibi yüzlerce bülbülün kalbi,
O perde perde tüten nevha neydi, yâ Rabbi!
Evet, bizim medenî Garb'ın ilk işittiği ses,
Çölün yanık yüreğinden kopup gelen bu nefes,
Nidâ-yı Hak gibi edvârı haşreden bu hitab.

Hudâ bilir ki, inerken o yıldırım mızrab,
Gelirdi hep bana: "Mısr'ın, Irâk'ın, Îrân'ın,
Tihâme'nin, Yemen'in, Gazne'nin, Buhârâ'nın,
Hülâsa, Hind ile Şind'in serâb-ı mâzîsi,
Duman duman, tütüyor her harâbeden hissi!"
-Fakat, bu sözleri aczim nasıl benimseyecek?
Teşekkür etmeye insan hicâb edeı:..
-Ne demek?
Tevâzu'un da olur bir nisâbı, haddini bil!
-Benimse ancak odur bildiğim.
-Hiç öyle değil!
Dehânı gizlemenin artık ihtimâli mi var?
Bugünkü konseri hayretle dinleyen kafalar,
-Ki san'atin yaşayan belli başlı devleridir -
Ne manzaraydı: Nihâyet, eğildiler bir bir!
Zaman zaman kopan alkışların içinde, hele,
Godoski'nin seni tebrîk edip de hürmetle:
"Emîr! O kudrete eş varsa, nerde, bilmiyorum,
Ne muhteşem çalıyorsun! Seninle mağrûrum.
Bütün senâlann üstündesin, bugün" demesi.
O şaheser ki, tutulmuştu herkesin nefesi!
-Sever fakîri de...
-Yok yok değişmedikçe şiâr,
Fakîri hiç seven olmaz: "Dolar sever bu diyâr. "

Senin diyârını bilmem, o başka olsa gerek?
-Hayır, bir at başıdır varsa farkımız, pek pek!
-O halde, aynı kopuklarmışız, felâkete bak!
-Fakat, Godoski'yi lâyık değildi hırpalamak.
Bırak, uzaklara hâkim dehâ-yı san'atini,
Görür yakındakiler rûhunun asâletini.
Onun da yoksa duyan kalbi sînesinde eğer,
Vücûd-i hilkate bir mi'deden kefen çekiver!
-Peki! Öbürleri? Onlar da sanki dostun mu?
-Değil.
-Ne söylediler sonradan, unuttun mu?
"Bu türlü bir viyolonsel işitmedikti, Emîr!
Büyük dehâlar eder böyle nâdiren teshîr,
Küçük dehâları sarsan bu kanlı, canlı sazı,
Şu var ki, hârika âlemde: ûdunun tarzı.
Evet bizim çelo gâyet belâlı, çok müşkil,
Fakat, kemâlini bulmuş, bu lâkin, öyle değil:
Bütün tekâmüle âsî bir ibtidâî saz;
O çağlayan gibi sesler bu sîneden taşamaz,
Ne olsa nâfile!.. derken, muhîti susturdun:
Göründü nâ-mütenâhî zaman zaman ûdun. "
Peki! Cemîle mi bunlar?
Riyâya benzeyecek korkarım ki mahviyyet!
Dehâna sâhib ol artık!..
-Dehâyı, şsimdi, bırak
Kemâle yaklaşabilmek hayâli benden uzak!
-Nedir bu, aynı soğuk perdelerde, aynı karar?
-Şudur ki: Yükselemez kollarıyle san'atkâr;
Dehâ için kanat ister; benimse yok kanadım.
-Senin mi yok kanadın? Hızlı söyle, anlamadım!
Demin, şevâhik-i san'at bulunca pâyânı,
Nasıl süzüldün aşarken hudûd-i imkânı?
Ne türlü yol bulabildin bu seyri temdîde?
Yayan dolaşmadın elbette lâ-tenâhîde!
Kanatsızım demen artık tuhaf değil mi biraz?
Birer kanat da o, yâdımda çırpınan, iki saz.
Aceb, hayâli tararken semâ-yı ilhâmı,
Cenâhı dört açılır böyle bir dehâ var mı?
Nebîlerin damarından damarlarındaki kan;
O kanda bir galeyan: Şark'a en temiz heyecan.
Peyinde, herbiri a'sâra hâkim, ecdâdın;
Önünde, şimdiden âtîyi peyleyen yâdın...
Şu yurda geldi mi, bilsem, senin kadar mes'ûd?
-Sa'âdet öyle mi? Yok yok serâba verme vücûd!
Çocukluğumda evet, bahtiyâr idim cidden,
Harîm-i âilenin farkı yoktu cennetten.
Eşikten atladığım gün değişti, lâkin, cev;
Kuşattı parçalanan şark'ı bir duman, bir alev.
Durur mu, almış ateş hânümânı bir kere?
Bütün mefâhiri târîhimin serildi yere;

Harâbe kalmadı hattâ o şanlı mâzîden!

Meğer, bu haybetin altında kıvranırken ben,
Kopar kopar da gidermiş, o lîme lîme diyar!
Dönünce arkama, baktım: Ne yer durur, ne de yâr,
Yabancı ellere geçmiş, birer birer, hepsi;
Kalan şu kubbede, hâsir bir ümmetin ye'si!
-O ye'si inletiyordun, değil mi, ûduna sen?
-Değil ki ûdu, bütün kâinâtı inletsen.
Figâna söyletebilmek bir ıztırâbı, hayâl!
Diyordu şâiri Hind'in o feylesof İkbâl:
"Heyecâna verdi gönülleri,
Heyecanlı sesleri gönlümün;
Ben o nağmeden müteheyyicim:
Ki yok ihtimâli terennümün. "

Benim de kalb-i harâbımda duyduğum hicran,
Henüz duyulmadı mızrâbımın lisânından.
O bir "semûm'; onu nerden duyursun üç beş "âh "?
Duyurmuyor ki, demin pek görünmedin âgâh,
Neşîdeler okudun bil'akis sa'âdetime!
Gücenme hayret edersem bu mazhariyyetime!
Gücenme, anla nihâyet ki: Bir belâ-zedeyim,
Kader dedikleri unsurla pençeleşmedeyim.
Kolum, kafam, gece gündüz didişmeden bîtâb;
Ayaktayım henüz amma, serildi, gitti, ‚şebâb.
Serildi, hem de nasıl bir zamanda, haybete bak:
Zafer hayâlini geçtim, halâs ümîdi uzak!
Helâki boyladı âtîye attığım her adım;
Değilse, hangi hezîmet çıkar ki, uğramadım?
Yığınla kül kesilen yurdumun hayâleti mi?
Vatansız ümmetimin derbeder sefâleti mi?
Hazan yeliyle harâb öksüz âşîyanım mı?
Fezâya savnclan âvâre hânümânım mı?
Yerinde yeller esen ma'bedim mi, türbem mi?
Civân çöl kadar ıssız harîm-i Kâ'bem mi?
İçin için kanayan dînimin serilmesi mi?
Bu his harâbesi üstünde baykuşun sesi mi?
Hülâsa, görmediğim cilve hangi fâciadır?
Yarınki perdeyi bilmem, o şimdilik bir sır;
Fakat, bugünkünü dinlersen, ihtisâr edeyim:

Sularla engine düşmüş bir eski teknedeyim:
Hayâta avdetimin gâlibâ, yok imkânı.
Nedir ki, âilemin en muazzez erkânı,
Yanımdalar ya, ne olsak berâberiz.. derken,
Kopan borayla bizim tekne ayrılır da hemen,
Birer birer dağılır her çatırdayan kemiği.

Kazâ sürükleyedursun hayâl olan gemiyi...

-Hayır, hayâli de yok gör ki şimdi meydanda! -
Şu ben ne uğraşırım kaldığım bu ummanda?
Tutunduğum iki bîçâre tahta parçasıdır,
Nasıl bu dağ kesilen dalgalarla çarpışılır?
Bulutların yayılır perde perde kâbûsu;
Çöker fezâlara artık leyâlin en koyusu.
Sağım, solum, önüm, arkam yığın yığın zulmet;
Ne gâye belli, ne mevki ; ne veche var, ne cihet.
Döner döner çıkamam, ye's içinde kıvranırım;
Mezâra canlı giren bir zavallıyım sanınm!
Zamân olur, kabaran dalgalarla savrulurum;
Zamân olur, açılan bir cehennemî uçurum,
İner benimle berâber fezâyı inleterek;
Zamân olur, bulut altında gizlenen şimşek
Deşer de zulmeti, bir sahne gösterir ki, inan,
Bütün bütün beni bîzâr eder hayâtımdan:
"Kaderle pençeleşilmez, ecelse beklediğim,
Şu tahta parçalarından tecerrüd etmeliyim...
Yeter boğuştuğum artık... " derim... Hayır, duramam,
TaşS olsa ba,ş vururum, intihâra baş vuramam!
Batar, çıkar, giderim...
-Söyledim ya, şimdi, Emîr,
Nebîlerin kanı rûhunda hükmeden te'sîr.
-Evet, batar, çıkanm - gâlibâ - ilerlemeden,
Senin "kanat" dediğin tahtalarla hâlâ ben!
O tahtalar ki, bir onlar elimde, varsa, kalan,
Yıkık şebâbımın enkâz-ı târumârından.

-Gurûbu seyredecektik, demin değil mi? Yazık:
O pembelik bile mağribde bir hayâl artık!
Yetîm ufuklara çökmş de akşamın hüznü,
Acıklı sîneye dönmüş, çevir de bak yüzünü.

- "Yetîm ufuklar"ı okşar durur şu anda şafak,
Şafak sönünce de, yıldızlar okşayıp duracak;
“Acıklı sîne” yi dersen, güneşlidir yarına.
Fakat, benim gecemin simsiyâh ufuklarına,
Şu kubbeden ne ziyâ var, ilâç için, ne sadâ,
Bütün nasîbi o ıssız, o sernıedî yeldâ!
Harîm-i kalbime indim mi, titrerim tir tir,
Adım başındaki iz, çünkü bir gurûb izidir.
Evet, gurûb izi, lâkin, adem misâli derin,
Tulû'u mahşere kalmış batan güneşlerimin!..
Neden, fakat, heyecânın? Nedir yüzündeki yaş?
Sonunda yolcunu incitme, ey güzel yoldaş!
Hudâ bilir ki dayanmaz, taş olsa bir sîne,
O gözlerinde dönen sağnağın dökülmesine.
Hayır! Yakar beni derdimle âşinâ çıkman,
Bırak ben ağlıyayım, sen çekil de karşımdan.
Belâ mı kaldı dünyâ evinde görmediğim?

Bırak şu yaşları, hiç yoksa, görmeden gideyim!

4.1.2.84 SAID PASA IMAMI

Coşar âvîzeler artık, köpürür kandiller;
Bu ışık çağlayanından bütün âfâk inler!
Yalının cebhesi, Ülker gibi, baştan başa nûr;
Nîm açık pencereler reng ü ziyâdan mahmûr.
Al, yeşil, mâvi fenerlerle donanmış kıyılar;
Serv-i sîmînler atılmış suya, titrer par par.
Dalgalardan seken üç çifte kayıklar sökerek,
Süzülür sâhile, şâhin gibi, yüzlerce kürek.
Bir taraftan bu akın yükseledursun karaya;
Bir taraftan dökülür öndeki saflar saraya.
Rıhtımın taşları, zümrüt gibi, Îran halısı:
Suda bitmiş çemen, üstünde de Sultan Yalısı!

Renk renk açmış o başlar, biriken mahşere bak:
Fes, arâkiyye, sarık, yazma, bürümcük, yaşmak,
Taylasan, takke, nazarlıklı hotoz, âbânî,
Mâvi boncuk, oyanın türlüsü, dal dal yemeni...
Ama birçokları da'vetli değilmiş, kime ne?
Bu açılmaz kapılar, şimdi, açık her gelene.
Avlu, dış bahçe, harem bahçesi, taşlık, yer yer,
Medd ü cezrin ebedî sâhası: Boy boy siniler,
Ki donandıkça o başlarla, hemen, çepçevre,
Tablalar, ay dede çıkmış gibi, başlar devre!
Yayılır baygın, ılık bir buğu, bir tatlı duman:
Çözülür büsbütün âvâre sinirler o zaman.
Kafalar tütsüyü aldıkça döner mest-i hayât;
İki el bir baş için, kim kime artık? Heyhât!

Orta katlar, sofalar, belli ki da'vetlilere:
Sofralar tahtanın üstünde değil bir kerre;
Bir de, oldukça merâsimle mükellef huzzâr;
Sonra, kalkıp oturanlar bütün ashâb-ı vakâr.

Yatsı bir hayli geçer, çifte ezanlar verilir;
Yazma seccâdeler artık yere, boy boy, serilir.
Doğrulur Kıble'ye herkes, kılınır şimdi namaz;
Derken "âmin!" çekilip arz edilir Hakk'a niyaz
-Başlayın mevlide!
-Lâkin, hani? Mevlid-han yok!
-Sordurun!
-Hiç de gören bir kişi, bir tek can yok!
-Üsküdar'dan gelecek sözde, olur şey mi ki bu?
Bâri söz verme...
Adam sen de, bırak meczûbu!
-Bence aynıyle kerâmet delinin gelmediği:
Şu ilâhîcilerin hepsi okur ondan iyi.

-Bilemem.
-Dinlediniz şimdi...
-Evet, çok yüksek...
Ama hazretle kıyâs etmeye gelmez.
-Ne demek?
-O anaç bülbüle eş beslemez artık yuvalar.
-Pek uçurdun, a beyim!
-Yolş ben uçurmam, o uçar:
Sâde bir gelse... Fakat gelmedi, bilmem ki neden?
-Beklemek nâfile, hâlâ ne gelen var, ne giden!
-Harem ağasında haber...
Anlıyabilsek ne diyor?
-Okuyun, beklemeyin emrini tebliğ ediyor.
Gâlibâ Vâlide Sultan gazab etmiş hocaya...
-Gazab ettiyse, çanak tuttu herif, doğrusu ya.
Bir saray halkını - sultanla berâber - hiçe say;
Bunca da'vetliyi, da'vetsizi beklet bir alay;
"Oyun ettim size; hey sersem adamlar!" diye, gül!
Çekilir nağme değil... Neymiş, anaçmış bülbül!
-Kim bilir, özrü mü var?
-Dinleyemem varsa bile!

Başlanır Mevlid'e mu'tâd olan âdâbıyle;
Önce tevhîd okunur, gaşy ile dinler herkes.
O, güzel, sonra müessir, sekiz on parlak ses,
Kimi yerlerde ilâhî, kimi yerlerde durak;
Kimi yerlerde cemâ'atle beraber coşarak;
Kalan üç bahri terennümle, çekerken "âmîn!"
Ta uzaklardan çakar zulmet içinden bir enîn.
Gecenin kalbi durur; ürperir inler, cinler;
Açılan pencereler, göz kulak olmuş, dinler.
O enîn karşıki sâhilden açılmaz mı biraz,
Sûr-i mahşer gibi sesler çıkanr, şimdi, Boğaz!
Tutuşur, cebhe-i Sînâ'ya döner, sîne-i cev:
Sanki yüzlerce yanık ney savurur, yer yer, alev!
Kayalardan, kıyılardan bir ateştir çağlar:
Lâhn-i Dâvûd ile inler yine gûyâ dağlar!
Âh o kudsî nefes eşbâha ederken sereyan,
-Karalar vecd ile pür-cûş, sular pür-galeyan -
Dem çekip, dem tutarak etmeye başlar feryâd,
Boğaz'ın her tarafından bir İlâhî inşâd:

"Sultân-ı Rusül, Şâh-ı Mümecced'sin, efendim!
Bîçârelere devlet-i sermedsin, efendim!
Menşûr-ı “Le amrük”le müeyyedsin efendim!
Dîvân-ı İlâhîde ser-âmedsin, efendim!
Sen Ahmed ü Mahmûd u Muhammed'sin, efendim!
Hak'tan bize Sultân-ı Müebbed'sin, efendim!
..
Kesilir, gitgide, tedrîc ile sesler artık,

Aktarır sâhile mevlidciyi bir köhne kayık.
Koşarak doğruca mâbeyne alır karşı çıkan;
"Nerde kaldın, hoca der, Vâlide Sultan o zaman,
Sen de kalleşlik edersen, bize eyvahlar ola!"

-Henüz akşamdı ki, gelsem diye, düştüm de yola,
Yürüdüm haylice... Derken - hele sen kısmete bak! -
Öteden karşıma bir yaşlıca hâtun çıkarak,
"Azıcık dursana, oğlum!" dedi. Durdum, nâçar.
-Göğsün imanlıya benzer, sana bir hizmet var,
Ama reddetme ki, zâten beni mahvetmiş ölüm;
Bir perîşan anayım, dağ gibi evlâd gömdüm!
Kızımın cânı için, bâri bu kırkıncı gece,
Şöyle bir mevlid okutsam, diyoıum, kendimce.
Nasıl etsem? Okuyan çok ya, benim yufka elim...
Hocasın, elbet okursun; hadi oğlum, gidelim.
Ne olur bir yorulursan, hadi, bekletmek günah!
Sen benim yavrumu şâd et ki, rızâen li'llâh!
İki dünyâda azîz eylesin Allah da seni.

Hâtunun sözleri dîvâneye döndürdü beni;
Ne saray kaldı hayâlimde, ne sultan, ne filân;
"Çile dolsun, yürü öyleyse, dedim, oldu olan!"
Size yüzlerce adam mevlid okur benden iyi,
Ama bîçâre kızın, bağrı yanık anneciği,
Yoklasın merdini, nâ-merdini, insan diyerek
Eli yüzlerce heyûlâya değip boş dönecek!
Fukarânın seneler, belki, siler göz yaşını;
Hangi taş pekse, hemen vurmaya baksın başını,
Elin evlâdına yanmaz parasız bir kimse!
Çaresizdim sizi bekletmede, beklettimse.
-Hoca! der Vâlide Sultan, beni ağlatma, yeter!
Yeniden mevlid okursun bize, da'vâ da biter.

4.1.2.85 SA'DIDEN TERCÜME

Bahâr olmuş, çemenler, lâleler, güller bütün bitmiş;
Gülüm, bir sensin ancak bitmeyen hâlâ şu topraktan.
Rebî'î bir bulut şeklinde ağlarken mezârında,
Nihâyet öyle yaş döksem ki, artık sen de fışkırsan!

4.1.2.86 SECDE

Şuhûdundan cüdâdır, çok zamanlar var ki, îmânım;
Bu vahdet-zâra - gûyâ! - geldim amma bin peşîmânım:
Huzûr imkânı yok dünyâyı etmiş cezben istîlâ;
Ne hüsrandır, İlâhî, ma'bedim, çepçevre, vâveylâ!
Derinlikler, kovuklar, kuytular, şellâleler, yarlar,
Bulutlar, yıldırımlar, çöller, enginler, sular, karlar,
Güneşler, gölgeler, aylar, şafaklar... Hepsi çığlıkta;
Gelir tarrâkalar çaktıkça ecrâmın karanlıkta!

Sabâ dağlarda Sûr üfler, coşar vâdîde bin mahşer;
Denizler yükselir, seller döner, taşlar semâ' eyler.
Ufuklar çalkanır, kaynar ziyâ girdâbı göklerde;
Asırlar devrilir. Çamlar, çınarlar, çırpınır yerde.
Bütün zerrâtı sun'un bir müebbed neşveden serhoş;
Sağzm serhoş, solum serhoş, İlâhî, ben ne yapsam boş!
Ömürlerdir, gözüm yollarda, hâlâ beklerim, hâlâ,
Şuhûd imkânı yok coştukça hilkatten bu vâveylâ.

Hayır! Bir başka rûh esmiş ki, akşam, sermediyyette:
Uyandım, fecre baktım, titriyor par par meşiyyette.
O coşkun na'ralar bî-tâb; o taşkın zerreler mahmûr;
O tûfanlardan ancak terliyor, ma nkta tek bir nûr.
O gömgök kubbe, Sînâ-rengi tutmuş, bir avuç toprak:
Işıklar püskürürken, şimdi haşyetlerle müstağrak!
O ecrâm, ah o gözler öyle fânîler ki Mevlâ'da,
Dönüp bir kerre olsun bakmıyorlar artık eb'âda.
Denizler, dalgalar, dağlar, ağaçlar, gölgeler dalgın...
İlâhî! Üıperen tek gölge yok bağrında âfâkın.
Sabâ durgun, sular durgun, gölün durgun hayâlinde,
Ne ma'nîdâr o gökler, kudretin bir vahyi hâlinde!

Bu vahdet-zâra dün baktım: Ne meyhâneydi cûşâcûş!
Bugün rindânı gördüm: Başka bir peymâneden bî-hûş.
Bütün dünyâ serilmiş sunduğun vahdet şarâbından;
Ben'im mest olmıyan meczûbun, Allah'ım, benim meydan!
Bırak, hâsir kalan seyrinde mi'râcım devâm etsin;
Rükû'um yerde titrerken, huşû'um Arş'ı titretsin!
İlâhî! Serserî bir damlanım, yetmez mi hüsrânım?
Bırak taşsın da coştursun şu vahdet-zân îmânım.
Bırak hilkatte hiç ses yok bırak meczûbunun feryâd...
Bırak tehlîlim arnk dalgalansın, herçi-bâd-âbâd!
....
Kıyılmaz lâkin, Allah'ım, bu gaşyolmuş yatan vecde...
Bırak, "hilkat"le olsun varlığım yek pâre bir secde!

4.1.2.87 SELMA

"Hemşîrezâdemdir. Dört yaşında öldü."

"Bütün gün işte boğuştum, içim sıkıldı. Yeter!

Yarın da aynı mezâhimle uğraşıp duracak

Değil miyim? Bana öyleyse, Şimdilik ister,

Ferâğ içinde düşünmek, vücûdu yormıyarak.

Hayât, ceng-i maîşet; cihansa ma'rekedir;

Zaman zaman bu sükûnlar birer mütârekedir. '

Dedim, zemîne uzandım. Fakat huzur o ne zor!

Dakîka sürmedi hattâ benim bu yaslanmam...

Bir eski komşu gelip: "Vâliden selâm ediyor,

Diyor ki: Hasta ağırlaştı, durmasın, akşâm

Hemen bizim eve gelsin" deyince davrandım,

O âşiyân-ı perişâna doğru yollandım.

Sarıldı boynuma annem, girince ben içeri.

Diyordu ağlıyarak: -Görme, Âkif'im çocuğu!

Senin değil, yedi kat ellerin yanar ciğeri,

Ölüm döşekleri üstünde görse yavrucuğu.

Şükür, bugün azıcık farklıdır, diyorduk dün..

O pembe pembe yanaklar kireç kesildi bugün!

Filân hekim, dediler. Geldi, baktı, anlamadı.

Hayır, fılân daha bir anlayışlıdır, dediler.

Meğer yalan yere çıkmış o sersemin de adı!

Bırak ki anlasalar var mı çâre hiç? Ne gezer!

Hekim ilâçlan, oğlum, bütün tesellîdir.

İlâç yiyip iyi olmak, o bir tecellîdir.

Kesildi kardeşin artık yemekten, içmekten;

Lâkırdı dinlemiyor, kendini helâk ediyor.

O, hastadan daha şâyân-ı merhamet... Görsen...

Dedikçe "Anne, çocuktan ümîdi kes... Gidiyor!"

Telâş içinde kalıp büsbütün şaşırmadayım.

Eğer yetişmese imdâda yok mu komşu hanım...

-Görünmüyor, hani hemşîre nerdedir? Gelsin.

Benim sözüm ne kadar olsa başkadır, belki

Biraz bulurdu teselli...

- Nasıl da söylersin!

Lâkırdı kâr edecek kim? Duyar mı hiç beriki?

Kolay bir iç mi? Senin anne olduğun var mı?

Çocuk o halde iken anne sözden anlar mı?

Bu hem kaçıncı felâket? Beşinci! Yâ Rabbi,

Tamam beşinci seferdir ki kız ölüm görecek!

Bu son ümîdi de şâyed giderse dördü gibi,

Zavallı kendini vaktinden evvel öldürecek.

Çıkıp da gör hele bir kerre şimdi Selmâ'yı

Ne hâle koydu felek git de bak o sîmâyı!

Sabahleyin dili, baktım, biraz ağırlaşıyor...

Melil melil bakıyor şimdi bülbül evlâdım!

Ne zâlim illet imiş: Bir çocukla uğraşıyor...

O olmasaydı da ben keşke hasta olsaydım.

Şikâyet olmasın amma tahammülüm bitti...

Günaha girmedeyim durmuşum da bak şimdi!

****

Ne manzaraydı ki bir kuş kadar uçan o melek

Dururdu bî-hareket, kol kanad kımıldamıyor!

Gözünde nûr-i nazar titriyor, hemen sönecek...

Dudakta nâtıka donmuş; kulak söz anlamıyor!

Türâb rengine girmiş cebîn-i sîmîni;

Ölüm merâreti duydum, öpünce leblerini!

Başında annesi -mâtem tecessüm etmiş de

Kadın kıyâfeti almış gibi -durur mebhût;

Yanında komşu kadınlar hurûşa âmâde,

Eğerçi ortada dönmekte bir mehîb sükût.

Girince ben odadan hepsi kalktılar ayağa,

Kızıyla annesi mıhlıydılar fakat yatağa!

Dedim: Nedir bu senin yaptığın, düşünsene bir..

Bırak şu hastayı artık biraz da kendisine.

Ne çâre, hükm-i kader âkıbet zuhûra gelir,

Cenâze şekline girmekte böyle fâide ne?

Senin bu yaptığın Allah'a karşı isyandır;

Asıl felâkete sabreyleyenler insandır...

Şu yolda başlayan âvâre bir talâkatle,

Devâm edip gidiyordum ben ictihâdımda...

Ne oldu, hastaya bir şey mi oldu, anlamadım...

O beht içindeki kızdan kemâl-i şiddetle,

Şu sayha koptu ki hâlâ enîni yâdımda.

"Ne taş yüreklisiniz... Âh gitti evlâdım!...

4.1.2.88 SEYFI BABA

Geçen akşam eve geldim. Dediler:

-Seyfi Baba

Hastalanmış, yatıyormuş.

-Nesi varmış acaba?

-Bilmeyiz, oğlu haber verdi geçerken bu sabah.

-Keşki ben evde olaydım... Esef ettim, vah vah!

Bir fener yok mu, verin... Nerde sopam? Kız çabuk ol...

Gecikirsem kalırım beklemeyin... Zîrâ yol

Hem uzun, hem de bataktır...

-Daha a'lâ, kalınız:

Teyzeniz geldi, bu akşam, değiliz biz yalınız.

Sopa sağ elde, kırık camlı fener sol elde;

Boşanan yağmur iliklerde, çamur ta belde.

Hani, çoktan gömülen kaldırımın, hortlayarak,
"Gel!" diyen taşları kurtarmasa, insan batacak.
Saksağanlar gibi sektikçe birinden birine,
Boğuyordum müteveffâyı bütün âferine.
Sormayın derdimi, bitmez mi o taşlar, giderek,
Düştü artık bize göllerde pekâlâ yüzmek!
Yakamozlar saçarak her tarafından fenerim,
Çifte sandal, yüzüyorduk, o yüzer, ben yüzerim!
Çok mu yüzdük bilemem, toprağı bulduk neyse;
Fenerim başladı etrâfını tektük hisse.
Vâkıâ ben de yoruldum, o fakat pek yorgun...
Bakıyordum daha mahmurluğu üstünde onun:
Kâh olur, kör gibi Çarpar sıvasız bir duvara;
Kâh olur, mürde şuâ'âtı düşer bir mezara;
Kâh bir sakfı çökük hânenin altında koşar;
Kâh bir ma'bed-i fersûdenin üstünden aşar;

Vakt olur pek sapa yerlerde, bakarsın, dolaşır;
Sonra en korkulu eşhâsa çekinmez, sataşır;
Gecenin sütre-i yeldâsını çekmiş, üryan,
Sokulup bir saçağın altına gûyâ uyuyan
Hânüman yoksulu binlerce sefilân-ı beşer;
Sesi dinmiş yuvalar, hâke serilmiş evler;
Kocasından boşanan bir sürü bîçâre karı;
O kopan râbıtanın, darmadağın yavruları;
Zulmetin, yer yer, içinden kabaran mezbeleler:
Evi sırtında, sokaklarda gezen âileler!
Gece rehzen, sabah olmaz mı bakarsın, sâil!
Serserî, derbeder, âvâre, harâmî, kâtil...
Böyle kaç manzara gördüyse bizim kör kandil
Bana göstermeli bir kerre... Niçin? Belli değil!

Ya o bîçâre de râhmet suyu nûş eyliyerek,

Hatm-i enfâs edivermez mi hemen "cız!" diyerek?

O zaman sâmi'anın, lâmisenin sevkıyle

Yürüyen körlere döndüm, o ne dehşetti hele!

Sopam artık bana hem göz, hem ayak, hem eldi...

Ne yalan söyliyeyim kalbime haşyet geldi.

Hele yâ Rabbi şükür, karşıdan üç tâne fener

Geçiyor... Sapmıyarak doğru yürürlerse eğer,

Giderim arkalarından... Yolu buldum zâten.

Yolu buldum, diyorum, gelmiş iken hâlâ ben!

İşte karşımda bizim yâr-ı kadîmin yurdu.

Bakalım var mı ışık? Yoksa muhakkak uyudu.

Kapının orta yerinden ucu değnekli bir ip

Sarkıtılmış olacak, bir onu bulsam da çekip

Açıversem... İyi amma kapı zâten aralık...

Gâlibâ bir çıkan olmuş... Neme lâzım, artık

Girerim ben diyerek kendimi attım içeri,

Ayağımdan çıkarıp lâstiği geçtim ileri.

Sağa döndüm, azıcık gitmeden üç beş basamak

Merdiven geldi ki zorcaydı biraz tırmanmak!

Sola döndüm, odanın eski şayak perdesini,

Aralarken kulağım duydu fakîrin sesini:

- Nerde kaldın? Beni hiç yoklamadın evlâdım!

Haklısın, bende kabâhat ki haber yollamadım.

Bilirim çoktur işin, sonra bizim yol pek uzun...

Hele dinlen azıcık anlaşılan yorgunsun.

Bereket versin ateş koydu demin komşu kadın...

Üşüyorsan eşiver mangalı, eş eş de ısın.

Odanın loşluğu kasvet veriyor pek, baktım
Şu fener yansa, deyip bir kutu kibrit çaktım.
Hele son kibriti tuttum da yakından yüzüne,
Sürme çekmiş gibi nûr indi mumun körgözüne!
O zaman nîm açılıp perde-i zulmet, nâgâh,
Gördü bir sahne-i üryân-ı sefâlet ki nigâh,
Şâir olsam yine tasvîri otur bence muhâl:
O perîşanlığı derpîş edemez çünkü hayâl!

Çekerek dizlerinin üstüne bir eski aba,
Sürünüp mangala yaklaştı bizim Seyfı Baba.
-Ihlamur verdi demin komşu... Bulaydık, şunu, bir...
-Sen otur, ben ararım...
-Olsa içerdik, iyidir...
Aha buldum, aramak istemez oğlum, gitme...
Ben de bir karnı geniş cezve geçirdim elime,
Başladım kaynatarak vemeye fincan fincan,
Azıcık geldi bizim ihtiyarın benzine kan.

-Şimdi anlat bakalım, neydi senin hastalığın?
Nezle oldun sanırım, çünkü bu kış pek salgın.
-Mehmed Ağa'nın evi akmış. Onu aktarmak için
Dama çıktım, soğuk aldım, oluyor on beş gün.
Ne işin var kiremitlerde a sersem desene!
İhtiyarlık mı nedir, şaşkınım oğlum bu sene.
Hadi aktamıyayım... Kim getirir ekmeğimi?
Oturup kör gibi, nâmerde el açmak iyi mi?
Kim kazanmazsa bu dünyâda bir ekmek parası:
Dostunun yüz karası; düşmanının maskarası!
Yoksa yetmiş beşi geçmiş bir adam iç yapamaz;
Ona ancak yapacak: Beş vakit abdestle namaz.

Hastalandım, bakacak kimseciğim yok; Osman

Gece gündüz koşuyor iş diye, bilmem ne zaman

Eli ekmek tutacak? İşte saat belki de üç

Görüyorsun daha gelmez... Yalınızlık pek güç.

Ba'zı bir hafta geçer, uğrayan olmaz yanıma;

Kimsesizlik bu sefer tak dedi artık canıma!

-Seni bir terleteyim sımsıkı örtüp bu gece!

Açılırsın, sanırım, terlemiş olsan iyice.

İhtiyar terliyedursun gömülüp yorganına...

Atarak ben de geniş bir kebe mangal yanına,

Başladım uyku teharrîsine, lâkin ne gezer!

Sızmışım bir aralık neyse yorulmuş da meğer.

Ortalık açmış, uyandım. Dedim, artık gideyim,

Önce amma şu fakîr âdemi memnûn edeyim.

Bir de baktım ki: Tek onluk bile yokmuş kesede;

Mühürüm boynunu bükmüş duruyormuş sâde!

O zaman koptu içimden şu tehassür ebedî:

Ya hamiyyetsiz olaydım, ya param olsa idi!

4.1.2.89 Bana sor sevgili kâri

Bana sor sevgili kâri ; sana ben söyliyeyim,

Ne hüviyyette şu karşında duran eş'ânm;

Bir yığın söz ki, samîmiyyeti ancak hüneri;

Ne tasannu' bilirim, çünkü, ne san'atkârım.

Şi'r için "göz yaşı" derler; onu bilmem, yalnız,

Aczimin giryesidir bence bütün âsârım!

Ağlarım, ağlatamam; hissederim, söyliyemem;

Dili yok kalbimin, ondan ne kadar bîzârım!

Oku, şâyed sana bir hisli yürek lâzımsa;

Oku, zîrâ onu yazdım iki söz yazdımsa.

4.1.2.90 SÜLEYMAN NAZÎF

SÜLEYMAN NAZÎF'E
Üç yüz sene, dörtyüz sene, beş yüz sene bekler."
Malta-Süleyman Nazif

Beş yüz sene bekler mi? Nasıl bekliyeceksin?
Rûhun da asırlarca bu hüsrânı mı çeksin?
Karşımda duran dehşeti - gûyâ - edip îmâ,
"Hüsran"deyiverdim, hani, birdenbire, amma,
Mahşer gibi âfâkımı sarmış zulümâtın,
Teşrîhine kâmûsu yetişmez kelimâtın!
Kaç yüz senedir bekliyoruz, doğmadı ferdâ;
Artık yetişir çektiğimiz leyle-i yeldâ.
Bir nefha-i rahmet de mi esmez? diye, sînem,
Yandıkça, semâdan boşanıp durdu cehennem!
Lâkin, bu alev selleri artık dinecektir;
Artık bize nâr inmeyecek, nûr inecektir.

Ey, tek karagün dostu, bu hicran-zede yurdun!
Sen milletin âlâmını dünyâya duyurdun,
En korkulu günlerde o müdhiş kaleminle...
Takdîs ederiz nâmını... Lâkin, beni dinle:
Azmin, emelin heykel-i zî-ıûhu iken, dün,
Bilmem ki, bugün, ye'se nasıl oldu da, düştün?
Çoktan beridir bekledi... Bekler... diye, millet,
A'sâra mı sürsün bu sefâlet, bu mezellet?
İslâm ilinin sâde esâret mi nasibî?
Sen, yoksa, unuttun mu o mâzî yi mehîbi?
Etrâfa bakıp sarsılacak yerde ümîdin,
Vicdânını, îmânını bir dinlemeliydin.
Garb'ın ebedî gayzı ederken seni me'yûs,
"İslâm'a göz açtırmayacak, dersen, o kâbûs"
Mâdâm ki Hakk'ın bize va'dettiği haktır,
Şark'ın ezelî fecri yakındır, doğacaktır.
Hiç bunca şehîdin yatarak gövdesi yerde,
Deryâ gibi kan sîne-i hilkatte tüter de,
Yakmaz mı bu tûfan, bu duman, gitgide Arş'ı?
Hissiz mi kalır lücce-i rahmet buna karşı?
İsyan bize râci'se de, bir böyle temâşâ,
Sığmaz sanırım, adl-i İlâhîsine, hâşâ!

İslâm'ı, evet tefrikalar kastı, kavurdu:
Kardeş, bilerek bilmeyerek kardeşi vurdu.
Can gitti, vatan gitti, bıçak dîne dayandı;
Lâkin, o zaman silkinerek birden uyandı.
Bir gör ki: Bugün can da onun, kan da onundur;
Dünyâ da onun, din de onun, şan da onundur.
Bin parça olan vahdeti bağlarken uhuvvet,
Görsen, ezelî râbıta bir buldu ki kuvvet:

Saldırsa da kırk Ehl-i Salîb ordusu, ko1 kol,
Dört yüz bu kadar milyon esîr olmaz, emîn ol.

4.1.2.91 SÜLEYMANIYE KÜRSÜSÜNDE

Kardeşim Fatin Hoca'ya

Köprüden çok geçerim; hem ne kadar geçtimse,
Beni sevk etmedi bir kerrecik olsun ye'se,
Ne Halîc'in o yosun çehreli miskin suları;
Ne onun hilkate küsmüş gibi durgun kenarı!
Herkesin hissi bir olmaz. Meselâ karşıdaki
Sâhilin, baş başa vermiş, düşünen pis eski,
Ağlamış yüzlü, sakîl evleri durdukça, sizin
İçinizden acı şeyler geçecek hep... Lâkin,
Bak benim öyle değil. Siz de biraz şâir olun:
Meselâ, geçtiğiniz yalpa yapan tahta yolun,
Cedd-i merhûmu aceb sal mı demekten ne çıkar?
Geliniz farz edelim biz bunu: Sâbih bulvar!
Köprüler asma imiş Avrupa âfâkında...
Varsın olsun, o da bir şey mi? Bizim Şark'ın da
Böyle daldırma olur... Hem açınız âsârı,
Köprünün nerde görülmüş, hani, tahte'l-bahrı?
Anladım: Ben ne kadar şi're özensem de, demek,
Seni, ey sevgili kâri ; bu telâkkî, pek pek,
Azıcık güldürecek.. Yoksa öbur yanda, hazin,
Bin hakîkat sırıtırken kıyısından denizin,
Diyeceksin ki: "Hayâlin yeri yoktur... Boşuna!"
Ya şu timsâl-i İlâhî de mi gitmez hoşuna?
Öyle ta'zîb-i nigâh eyleme bedbin olarak,
Bırak etrâfz da, karşında duran ma'bede bak:
Başka bir sâhile gehvâre-i emvâcından,
Böyle şeh-dâne çıkarmış mı yakınlarda zaman?
Ne seher pâre-i san'at ki ezelden mahmûr...
Leb-i deryâdan uçan bir ebedî hande-i nûr!
Sanki ummân-ı bekânın ezelî bir mevci
Yükselirken göğe, donmuş da kesilmiş inci!
Bu güher pârenin eb'âd-ı semâvîsinde,
Yorulan didelerin hâneden insin de,
Levse dalsın yeniden? Etme, yazıktır, olmaz;
Garba tevcîh ediver, gel onu sen şimdi biraz:
Dur da Ma'bûd'una yükselmek için ilme basan
Ma'bedin hâlini gör, işte serâpâ iman!
Yüce dağlar gibi, âfâka döşerken sâye,
O, bekâdan daha câzib kesilen, âbediye,
Bir nazar, zevk-i bedi'inin yeter tatmîn...

Durma öyleyse, urûc et o ziyâ âlemine.
O ziyâ âlemi bilmez ki karanlık ne demek?
O semâvî yuva kirlenmedi, kirlenmiyecek.
Onu i'lâ eden etmiş ebediyyen i'lâ.
Etse dünyâları tûfan gibi levs istîlâ,
Bu, semâlarda yüzen, şâhikanın pâk eteği,
Karşıdan seyredecektir o taşan mezbeleyi.
Yerin altında sinen zelzeleler fışkırsın;
Yerin üstünde ne bulduysa devirsin, kırsın;
Hakkı son sadme-i kahrıyle bitirsin isyan;
Edebin şimdiki ma'nâsına densin "hezeyan';
Kalmasın, hâsılı, altüst olarak hissiyyât,
Ne yüreklerde şehâmet, ne şehâmette hayât;
Yine kürsî-i mehîbinde Süleymâniyye,
Kalacak doğruluğun yerdeki tek yurdu diye.

Yıkılır birgün olur mahkemeler, ma'bedler;
En temiz yerleri en kirli ayaklar çiğner;
Beşeriyyet yeni bir din tanıyıp ilhâdı,
Beşerin hâfzzasından silinir Hakk'ın adı;
Gömülür hufre-i târîhe meâlî... Lâkin
Yine tek bir taşı düşmez şu Hudâ lânesinin;
Yine insanlığa nâ-mahrem olan bîgâne,
Bu harîmin ebediyyen, giremez sînesine;
Yine yâdındaki Mevlâ yı şu dört tane minâr,
Kalbe merbût birer dil gibi eyler ikrâr;
Yine mâzîye gömülmez bu muazzam çehre:
Leş değildir ki atılsın o umûmi kabre!

Şimdi ey sevgili kâri ; azıcık vaktin eğer,
Varsa -memnun olacaksın - beni ta'kîb ediver.
Gireriz koynuna, düşsek bile şâyed yoıgun,
Karşıdan baktığımız heykel-i nûrânûrun.
Göreceksin: O harîmin ebedî zıllinde,
San'atın rûhunu seyyâl bulut şeklinde.
"Gördüğüm var... " deme! Gel bir de berâber görelim.
Nereden? Haydi şadırvan kapısından girelim:
Bir musanna' kemer" üstünde kurulmuş Tevhîd;
Daha üstünde bir âyet ki: Hudâ'dan te'yîd,
Emr-i mevkût-i salâtın bize kat'iyyetine.
Şöyle bir baktı mı insan, kapının hey'etine,
Evvelâ her iki yandan oluyor çehre-nümûn:
Mütenâzır iki mihrâb, iki âzâde sütûn.
Sonra göz yükseliyor doğru yarım kubbelere
Ki dayanmış biri sağdan biri soldan kemere.

İstalaktitle donanmış o hazin sîneleri,
Okşayıp nûr-i nazar, geçti mi artık ileri,
Geliyor kısmen açılmış iki heybetli kanat,
Ki te'ârîci, telâfifi ne müdhiş san'at!
Sankim evlâ mütefekkir, kocaman bir beyni,
Açıvermiş bize göstermek için her yerini.
Görüyor şimdi nazar girdi mi derhal içeri:
Aynı eb'âd ile tesbît edilen kubbeleri.
Avlunun sâha-i üryânına bin sâye-i nûr
Döşeyen bunca kemerlerle sütunlarda, vakûr
Bir tenâzur yoruyor görmek için irkileni.
Yalınız iç kapının üstüne yükseltileni,
-Mutlakâ medhali göstermek için olmalı ki-
Bir siyâk üzre atılmış, sıralanmış öteki
Kubbelerden daha yüksek, daha vâsi' duruyor.
Aynı heybetli kanatlar göze tekrar vuruyor.
Aşar aşmaz eşiğinden bu musanna bâbın
Şu yanm kubbe - ki pîrâyesidir mihrâbın-
Çarpıyor çeşm-i temâşâya, asıl kubbe değil.
Buna eş lâzım, evet olmamak olmaz kâbil.
Yoksa ihmâl edilir şey mi tenâzur burada ?

İşte tam ondaki eb'âda nazîr eb'âda
Semt-i re'sinde duran aynı da mâlik, hele bak.!
"Bu yarım kubbeler elbette açık durmıyacak,
Mutlaka birleşecektir" diye beş hatve kadar
Atıverdin mi, görür kubbeyi hayretle nazar...
Ki dayanmış sanacaksın o yarım kubbelere.
Ama pek doğru değil... Karşıki dört yekpâre
Gıranittir taşıyan başları üstünde onu.
Kahramanlar ki asırlar bükemez bir kolunu!

Ma'bedin ,şimdiki ta'rife bakarsak, az çok;
Müstatil olması îcâb edecek! Öyle mi? Yok!
Şu, sütunlar ana dîvârına bağlanmak için,
Ara yerlerden atılmış müteaddid kemerin
Konarak sırtına şâhin gibi durmakta olan,
Kubbeler yok mu ya? Onlar buna vermez meydan.
Nerden îcâb ediyor sonra bu âvâre zehab?
O kadar ince tutulmuş ki tenâzurda hesab:
Hâricen kubbenin üstünden inen hatt-ı mümâs,
Ediyor her iki cânibde tamâmiyle temâs,
Tarafeynindeki san'atlı yarım kubbelere.

Artık ey sevgili kâri ; gel otur orta yere

Cebhe dîvârına bak camlara bak, minbere bak;
Sonra mihrâb ile mahfillere, kürsîlere bak.
İşte her cebhede, her yerde demâdem gönünen,
Lâkin esrâra bürünmüş gibi mübhem görünen,
Seni bîtâb-ı telâkkî bırakan âyâtın,

Kalarak mülhem-i âvâresi hissiyyâtın,
Dalgalansın da denizlergibi kalbinde celâl;
Görmesin dîdelerin reng-i sivâ, reng-i zılâl!
Vecde gel; vahdete dal, âlem-i kesretten uzak...
Yalınız Sâni'i gör; san'atı, masnû'u bırak!
Ben de bir yer bularak şöylece tenhâ dalayım,
Varlığımdan geçeyim, mahv-ı temâşâ kalayım.

Ma'bedin cebhe cidârındaki loş pencereler,
Güneşin sırtına bir ince tül atmış, esmer,
Mütemâdi sağıyor dâhile bir gölgeli nûr.
O inen perde-i seyyâl arasından manzûr,
Koca bir mahşer-i îman ki ezelden medhûş...
Sîneler vecd ile pür-cûş, dudaklar hâmûş!
Diz çöküp mermerin üstünde yalın kat hasıra,
Bekliyor hepsi münâcâtı: Onun şimdi sıra.
Esiyor cevv-i mehîbinde bu vahdet-zârın,
Ebedî nefha-i rahmet ki, o binlerce yığın,
Gölge şeklindeki eçbâha teayyün veriyor:
Tepeden tırnağa zerrât-ı vücûd ürperiyor.
İnliyor nâle-i gayret der ü divârından,
Dâr duydukça gelen sayhayı deyyârından.
Rûhlar yanmada bî-tâb-ı tecellî kalarak,
Dîdeler nâ-mütenâhî, ebedî müstağrak.
Akibet, başladı mahfilde hazin bir feryâd;
Yeniden coştu eninlerle o bî-hûş eb'âd.
Bir de baktım ki: O her saftan uzanmış kollar,
Varacak sanki yarıp boşluğu Mevlâ'ya kadar!
Şimdi üç bin kişinin sîne-i ma'sûmundan,
Kopan "âmîn"sadâsıyle icâbet-lerzan!

Sonra, bir okşanarak titreyen ellerle cibâh;
Döndü kürsîye o âvâre cemâ'at nâgâh.

Kimdi kürsîdeki? Bir bilmediğim pîr amma,
Hiç de bîgâne değil kalbe o câzib sîma.
Bembeyaz lihye-i pâkiyle, beyaz destân,
O mehîb alnı, pek mûnis olan didân,
Her taraftan kuşatıp, bedri saran hâle gibi,

Ne şehâmet, ne melâhat veriyor, yâ Rabbi!
Hele gözler iki mihrak-ı semâvidir ki:
Bir şuâıyle alevlendiriyor idrâki.
Ah o gözlerden inen huzme-i nûrânûrun,
Bağlı her târ-ı füsunkârına bin nıh-i zebun!

-Beni kürsîde görüp, va'zedecek sanmayınız;
Ulemâdan değilim, şeklime aldanmayınız!
Dînin ahkâmını zâten fukahanız söyler,
Anlatırlar size bir müşkiliniz varsa eğer,
Bana siz âlem-i İslâm'ı sorun, söyliyeyim;
Çünkü hiçbir yeri yok gezmediğim, görmediğim.
Şark-ı Aksâ'dan alın, Mağrib-i Aksâ'ya kadar,
Müslüman yurdunu baştan başa kaç devrim var!
Beni yormuştu bu yıllarca süren yolculuğun,
Daha başlangıcı... Lâkin, gebereydim yorgun,
O zaman belki devâm eyliyemezdim yoluma;
Yoksa âram edemezdim. Bana zirâ "Durma,
Yürü, azminde devâm et... " diye vermezdi aman,
Bir sadâ benliğimin fışkırıp a'mâkından.
O sadâ işte benim gayret-i dîniyyemdir,
Coşuvermez mi, içim sanki yanardağ kesilir;
Yeniden davranırım, eğlenemem bir yerde.
Ne cihan kaygusu derman bu devâsız derde,
Ne de can, sonra filân duygusu engel, heyhat!
Can, cihan hepsi de boş, "gâye" dedir varsa hayat.

Bir zamanlâr yine İstanbul'a gelmiştim ben.
Hâle baktıkça fakat, ümmetin âtîsinden,
Pek derin ye'se düşüp Rusya'ya geçtim tekrar.
Geçmeseydim edeceklerdi ya zâten icbar!
Sığmıyor en büyük endâzeye işler artık;
Saltanat nâmına; din nâmına bin maskaralık...
Ne felâket, ne rezâletti o devrin hâli!
Başta bir kukla, bütün milletin istikbâli
İki üç kuklacının keyfine mahkûm olmuş.
Bir siyâset ki didiklerdi, emînim, Karakuş!
Nerde bir maskara sivrilse, hayâsızlara pîr,
Haydi Mâbeyn-i Hümâyûn'a!... Ya bâlâ, ya vezîr!
Ümmetin hâline baktım ki: Yürekler yarası!
Ne bir ekmek yedirir iş; ne de ekmek parası.
Kışla yok dâire yok, medrese yok mektep yok;
Ne kılıç var, ne kalem... Her ne sorarsan, hep yok!
Kalmamış terbiye askerde. Nasıl kalsın ki?
Birinin ömrü mülâzımlıkta geçerken öteki,

Daha mektepte iken tayy-ı merâtible ferîk!
Bir müşirlik mi var? Allâhû veliyyü'tt-tevfik!
Hele ilmiyye bayağıdan da aşağı bir turşu!
Bâb-ı Fetvâ denilen dâire ümmî koğuşu.

Anne karnından icâzetlidir, ecdâda çeker;
Yürüsün, bir de sarık al sana kâdiasker!
Vükelâ neydi ya? Curnalcı, müzevvir, âdî;
Ne Hudâ korkusu bilmiş, ne utanmış ebedî,
Güç okur, hiç yazamaz bir sürü hırsız çetesi...
Hani, can sağlığıdır doğrusu bundan ötesi!
Belki üç beş kişi olsun bulur, irşâd ederim,
Diye etrâfa bakındımsa da, endîşelerim
İnkılâb eyledi bir nâmütenâhî ye'se
Görünüp sûret-i haktan kimi söylettimse.
Ekseriyyet kafasız; varsa biraz beyni olan:
"Bu hükûmet şu ahâlîye biçilmiş kaftan!
Kime dert anlatacaksın? Hadi anlat Şimdi...
Ben mi kaldım, neme lâzım!" diyerek yan çizdi.
Hüsn-i zanneylediğim bir iki fâzıl hocanın,
İstedim fikrini açmak; dedim: "Artık uyanın!
Memleket mahvoluyor, din de berâber gidiyor;
Size Kur'an, bakınız sâde uzaktan mı diyor?"
- Memleket mahvolacak olmıyacak... Baştakiler,
Düşünürler ona mevcûd ise bir çâre eğer.
Gelelim dîne: Ne mümkün çalışıp kurtarmak?
Bede'e'd-dînu garîben.. sözü elbet çıkacak. "
Dediler: Yoklıyayım şimdi avâmın da biraz,
Nedir efkârı, dedim. Hey gidi vurdum duymaz!
Öyle dalgın ki, meğer sûrunu İsrâfil'in.
İşitip, yattığı yerden azıcık silkinsin!
Yürüyor, altı çürük toprağa gelmiş, seyyar
Bir mezarlık gibi: Her nâsiye bir seng-i mezar!

Duymamış kaygı denen duyguyu vicdânında.
Okunur her birinin cebhe-i hüsrânında,
"Ne gelenden haberim var, ne gidenden haberim;
Serserî kevne gelelden beri sersem gezerim!"
Eskiden kalma bu söz, sanki o cansız beyinin,
Doğmadan rahmet-i Mevlâ'ya göçüp gittiğinin
Dest-i kudretle yazılmış ezelî hâtırası!
"Geliyor rûhun için Fâtiha çekmek sırası;
Yazık ey millet-i merhûme!" dedikten sonra;
Atladım Rusya'ya gitmekte olan bir vapura.

O zaman Rusya'da hâkimdi yaman bir tazyik...
Zulmü sevdirmek için var mı ya bir başka tarik?
Düşünen her kafanın mutlak ezilmekti sonu!
Medenî Avrupa, bilmem, niye görmezdi bunu?
Süngü, kurşun gibi kestirme ölümlerle ölen;
Yâhud işkenceler altında ecelsiz gömülen:
Ne soluk var, ne ışık var, ne otur var, ne durak
İki üç yüz kulaç altında zemînin, çıplak
Aç, susuz işletilen kanları donmuş canlar,
Size milyonla desem, fazlası yok eksiği var!
Bilmiyorlar ki bu şiddetlerin olmaz hükmü:
Göz yıllar önce, fakat, sonra kanıksar ölümü.
Sanıyorlar kafa kesmekle, beyin ezmekle,
Fikr-i hürriyyet ölür. Hey gidi şaşkın hazele!.
Daha kuvvetleniyor kanla sulanmış toprak:
Ekilen gövdelerin hepsi yarın fışkıracak!
Hangi ma'sûmun olur hûnu bu dünyâda heder?
Yoksa kânûn-i İlâhîyi de yırtar mı beşer?

Evvelâ gizlice bir matba'a te'sîs ettim;
Beş on öksüz bularak basmacılık öğrettim.
Kalemim çokça pürüzlüydü, fakat çâresi ne?
Sonra, bilmem kimin üslûbu avâmın nesine!
Dilimin döndüğü şîveyle bütün gün yazdım,
Okuyanlar o kadar çoktu ki, hiç ummazdım.
Usta, âsârını verdikçe çocuklar bastı;
Altı ay geçti, bizim matba'anın çıktı adı.
Göğsü îmanlı beş on tane fedâî gelerek
Dediler: "Sen ne basarsan, onu tevzî edecek
Vâsıtan işte biziz; korkulacak şey yoktur...
Para lâzımsa da bildir ki verenler bulunur. "
Bir cerîdeyle hemen başlayıverdim va'za.
Zâten en başlıca yol halkı budur îkâza.
Medeniyetteki insanlar için matbûât,
Şimdi kürsîlerin en yükseği, lâkin, heyhât,
Sizde hiç böyle değil, belki tamâmen aksi:
En fenâ bir cereyan gösteriyor en iyisi.
Müslüman unsuru az çok uyanıktır orada;
Biz de ancak bunu tezyîd ediyorduk arada.
Parasızlıktı bidâyette işin korkulusu;
Ağniyâ altını bezletti etekler dolusu...
Açtık oldukça güzel medreseler, mektepler;
Okuyup yazmayı ta'mîme çalıştık yer yer,
Tatarın yüzde bugün altmışı hakkıyle okur;
Ruslann halbuki nisbetleri gâyet dûndur.

Ağniyâ, zannederim, sizde de az çok olacak...
Şu kadar var ki, çürük tahtaya basmazlar ayak!
Fukarânız kılıyor, aklına geldikçe namaz;
Ağniyânızda da, hiç yoksa, zekât olsa biraz.
Şöyle dursun bu temennîye kulak vermeleri,
Sadr-ı a'zam paşanız fitre alır, sunsa biri!

Sonra zenginlerimiz: "Haydi gidin, fen getirin. "
Diye, her isteyenin şahsına bilmem kaç bin
Ruble tahsis ile sevkeylediler Avrupa'ya;
Pek fedâkâr idi hemşehrilerim doğrusu ya.
Bu giden kâfileden birçoğu cidden tahsîl
Ederek döndü. Fakat geldi ki üç beş de sefil,
Hepsinin nâmını telvîse bihakkın yetti...
Gönderenler ne peşîmân oluyorlar şimdi!
Hiç unutmam ki, cömerdin biri, hem zengin adam,
Beni yüzdürdü nihâyette şu sözlerle: "İmam,
Günde on kere gelip istediniz, hep verdim.
Yine vermezsem eğer millet için, nâ-merdim.
Yalınız, ehline gitsin bu emekler... Olur a,
İş bizim Avrupa yârânına benzer sonra!
Hâli ıslâh edecekler, diyerek kaç senedir,
Bekleyip durduğumuz zübbelerin tavrı nedir?
Geldi bir tânesi akşam, hezeyanlar kustu!
Dövüyordum, bereket versin, edebsiz sustu.
Bir selâmet yolu varmış... O da neymiş: Mutlak,
Dîni kökten kazımak sonra, evet Ruslaşmak!
O zaman iş bitecekmiş... O zaman kızlarımız
Şu tutundukları gâyet kaba, pek mâ'nâsız
Örtüden sıyrılacak... Sonra da erkeklerden,
Analık ilmini tahsil edecekmiş... Zâten,
Müslümanlar o sebepten bu sefâlette imiş:
Ki kadın "sosyete" bilmezmiş, esârette imiş!
Din için, millet için iş görecek alçağa bak:
Dîni pâmâl edecek milleti Ruslaştıracak!
Bunu Moskof da yapar, şimdi rızâ gösterelim,
Başka bir ma'rifetin varsa haber ver görelim!
Al okut, Avrupa tahsîli desinler, gönder,
Servetinden bölerek nâ-mütenâhî para ver;
Sonra bir bak ki: Meğer karga imiş beslediğin!
Hem nasıl karga? Değil öyle senin bellediğin!
Sâde bir fuhşumuz eksikti, evet, Ruslardan...
Onu ikmâl ediverdik mi, bizimdir meydan!
Kızımın iffeti batmakta rezîlin gözüne...
Acırım tükrüğe billâhi, tükürsem yüzüne!

Demiş olsaydı eğer: "Kızlara mektep lâzım...
Şu kadar vermelisin" Kahrolayım kaçmazdım.
Elverir sardığımız bunları halkın başına...
Ben mezârımda huzûr istiyorum, anladın a!
Biraz insâfa gelin, öyle ya artık ne demek?
Zengin olduk diye, lâ'net satın almak mı gerek?"

İşte biz böyle didinmekte, çalışmakta iken,
Bir sabah üç tanıdık seslenerek pencereden,
Dediler: "Şimdi hükûmet basacak matba'anı...
Durmanın vakti değildir. Hadi kaldır tabanı!"
Bir işâretle çocuklar çekilip tâ geriye,
Daldılar hepsi birer sesleri çıkmaz deliğe.
Onların nevbeti geçmiş, sıra gelmişti bana:
Yolu tuttum yalnız doğruca Türkistan'a.

Gece gündüz yürüdüm bulmak için Taşkent'i;
Geçtiğimiz yerleri ta'dâda mahal yok şimdi.
Uzanıp sonra Buhârâ'ya, Semerkand'e kadar;
Eski dünyâda bakındım ki ne âlemler var?
Sormayın gördüğüm âlemleri, hiç söylemeyim:
Yâdı temkînimi sarsan da kan ağlar yüreğim.
O Buhârâ, o mübârek o muazzam toprak;
Zilletin koynuna girmiş uyuyor müstağrak!
İbn-i Sînâ'ları yüzlerce doğurmuş iklîm,
Tek çocuk vermiyor âguşuna ilmin, ne akîm!
O rasad-hâne-i dünyâ, o Semerkand bile;
Öyle dalmış ki hurâfâta o mâzîsiyle:
Ay tutulmuş, "Kovalım şeytanı kalkın!" diyerek,
Dümbelek çalmada binlerce kadın, kız, erkek!
Bu havâlîde cehâlet ne kadar çoksa, nifâk,
Daha salgın, daha dehşetli... Umûmen ahlâk
-Pek bozuk" az gelecek -nâmütenâhî düşkün!
Öyle murdârını görmekte ki insan fuhşün;
Bırakın söylenemez: Mevki'imiz camü'dir;
Başka yer olsa da tafsile hayâ mâni'dir.
Ya ta'assubları? Hiç sonra, nasıl maskaraca?
O, uzun hırkasının yenleri yerlerde, hoca,
Hem bakarsın eşi yok dîne teaddîsinde,
Hem ne söylersen olur dîni hemen rencîde!
Milletin hayrı için her ne düşünsen: Bid'at:
Şer'i tagyîr ile terzîl ise -hâşâ- sünnet!
Ne Hudâ'dan sıkılırlar, ne de Peygamber'den.
Bu ilimsiz hocalardan, bu beyinsizlerden,
Çekecek memleketin hâli ne olmaz, düşünün!

Sayısız medrese var gerçi Buhârâ'da bugün...
Okunandan ne haber? On para etmez fenler,
Ne bu dünyâda soran var, ne de ukbâda geçer.
Üdebâ doğrusu pek çok kimi görsen: Şâir.
Yalınız, şi'rine mevzû iki şeyden biridir:
Koca millet! Edebiyyâtı ya oğlan, ya kan...
Nefs-i emmâre hizâsında henüz duygulan!
Sonra tenkîde giriş: Hepsi tasavvufla dolu:
Var mı sâfiyyede bilmem ki ibâhiyye kolu?
İçilir, türlü şenâ'atler olur, bî pervâ;
Hâfız'ın ortada dîvânı kitâbü'l fetva!
"Gönül incitme de keyfin neyi isterse becer!"
Urefâ mesleği; a'lâ, hem ucuz, hem de şeker!
Şu kadar var ki şebâbında ufak bir gayret
Başlamış... Birgün olup parlıyacaktır elbet.
O zaman işte şu toprak yeniden işlenerek,
Bu filizler gibi binlerle fidan besliyecek!

Çin'de, Mançurya'da din bir görenek, başka değil.
Müslüman unsuru gâyet geri, gâyet câhil.
Acabâ meyl-i teâlî ne demek onlarca?
"Böyle gördük dedemizden!" sesi milyonlarca
Kafadan aynı tehevvürle, bakarsın, çıkıyor!
Arş-ı âmâli bu ses tâ temelinden yıkıyor.
Görenek hem yalınız Çin'de mi salgın; nerde!
Hep musâb âlem-i İslâm o devâsız derde.
Getirin Mağrib-i Aksâ'daki bir müslümanı;
Bir de Çin sûrunun altında uzanmış yatanı;
Dinleyin her birinin rûhunu: Mutlak gelecek,
"Böyle gördük dedemizden!" sesi titrek, titrek!
"Böyle gördük dedemizden!" sözü dînen merdûd;
Acabâ sâha-i tatbîki neden nâ-mahdûd?
Çünkü biz bilmiyoruz dîni. Evet, bilseydik,
Çâre yok gösteremezdik bu kadar sersemlik.
"Böyle gördük dedemizden!" diye izmihlâli
Boylayan bir sürü milletlerin olsun hâli,
İbret olmaz bize, her gün okuruz ezber de!
Yoksa, bir maksad aranmaz mı bu âyetlerde?
Lâfzı muhkem yalınız, anlaşılan, Kur'ân'ın:
Çünkü kaydında değil, hiçbirimiz ma'nânın:
Ya açar Nazm-ı Celîl'in, bakarız yaprağına;
Yâhud üfler geçeriz bir ölünün toprağına.
İnmemiştir hele Kur'an, bunu hakkıyle bilin,
Ne mezarlıkta okunmak ne de fal bakmak için!
Bu havâlîdekiler pek yaya kalmış dince;

Öyle Kur'an okuyorlar ki: Sanırsın Çince!
Bütün âdetleri âyîn-i mecûsiye karîb;
Bir şehâdet getirirler, o da oldukça garîb.
Yalınız, hepsi de hürmetle anar nâmınızı.
Hiç unutmam, sarılıp hırkama bir Çinli kızı,
Ne diyor anlamadım, söyledi birçok şeyler;
Sonra me'yûs olarak ağladı... Bîçâre meğer,
Bana Sultân'ı sorarmış da, "nasıldır?" dermiş;
Yol yakın olsa imiş, gelmeyi isterlermiş!
Sorunuz, şimdi, Japonlar da nasıl millettir?
Onu tasvîre zafer yâb olamam, hayrettir.
Şu kadar söyliyeyim: Dîn-i mübînin orada,
Rûh-i feyyâzı yayılmış, yalınız çekli Buda.
Siz gidin, safvet-i İslâm'ı Japonlarda görün!
O küçük boylu, büyük milletin efrâdı bugün,
Müslümanlık'taki erkânı siyânette ferîd;
Müslüman denmek için eksiği ancak tevhîd.
Doğruluk ahde vefâ, va'de sadâkat, şefkat;
Âcizin hakkını i'lâya samîmî gayret;
En ufak şeyle kanâ'at, çoğa kudret varken,
Yine ifrât ile vermek, veren eller darken;
Kimsenin ırzına, nâmûsuna yan bakmıyarak
Yedi kat ellerin evlâdını kardeş tanımak;
"Öleceksin!" denilen noktada merdâne sebat;
Yeri gelsin, gülerek oynıyarak terk-i hayat;
İhtirâsât-ı husûsiyyeyi söyletmiyerek
Nef -i şahsîyi umûmun kine kurbân etmek;
Daha bunlar gibi çok nâdire gördüm orada...
Âdemin en temiz ahfâdına mâlik bir ada.
Medeniyyet girebilmiş yalınız fenniyle...
O da sahiplerinin lâhik olan izniyle.
Dikilip sâhile binlerce bâsiret, im'ân;
Ne kadar maskaralık varsa kovulmuş kapıdan!
Garb'ın eşyâsı, eğer kıymeti hâizse yürür;
Moda şeklinde gelen seyyie gümrükte çürür!
Gece gündüz açık evler, kapılar mandalsız;
Herkesin sandığı meydanda, bilinmez hırsız.
Ya o mahviyyeti insan göremez bir yerde...

" Togo "nun umduğunuz tavrı mı vardır? Nerde!
"Gidelim!" der, götürür; sonra gelip tâ yanıma;
Çay boşaltırdı ben içtikçe hemen fincanım.
Müslümanlık sanırım parlıyacaktır orada;
Sâde Osmanlıların gayreti lâzım arada.
Misyonerler, gece gündüz yeri devretmedeler,

Ulemâ vahy-i İlâhîyi mi bilmem, bekler?

Hind'i baştan başa gezmekti murâdım, lâkin,
Nerde olsam, beni ta'kîbi yüzünden polisin,
Tâkatim bitti de vazgeçmede muztar kaldım;
Kaldım amma yine her mahfile az çok daldım!
Besliyormuş, bereket versin, o iklîm-i kadîm,
"Rahmetullâh "a muâdil daha yüzlerce hakîm.
Rûh-i edyânı görür, hikmet-i Kur'an'ı bilir
Ulemâ var ki: Huzûrunda bugün Garp eğilir.
Hele hayran kalır insan yetişen gençlere de:
Bunların birçoğu tahsil eder İngiltere'de;
Sonra dindaşlarının rûhu olur, kalbi olur,
Çünkü azminden, ölüm çıksa, o dönmez, sokulur.
Öyle maymun gibi taklîde özenmek bilmez;
Hiss-i milliyyeti sağlamdır onun, eksilmez.
Garb'ın almışsa herif, ilmini almış yalnız,
Bakıyorsun: Eli san'atlı, fakat, tırnaksız!
Fuhşu yok içkisi yok himmeti yüksek gözü tok;
Şer'-i ma'sûma olan hürmeti bizlerden çok.
Böyle evlâd okutan milletin istikbâli,
Haklıdır almaya âgûşuna istikbali.
Yarın olmazsa, öbür gün olacaktır mutlak...
Uzak olmuş ne çıkar? Var ya bir âtî ona bak!

Haydarâbâd'a giderken, beni teşyîe gelen
Mîzebânın ne hazin çıktı şu ses kalbinden:
“Ah biz hayra yarar unsur-i îman değiliz...
Hind'in İslâm'ını pek Türk'e kıyâs etmeyiniz.
Onların rûh-i şehâmetle coşan kanları var;
Bizde yok öyle samîmî asabiyyet, o damar.
Bu ağır zillete ukbâya kadar mahkûmuz...
Duymuyor çektiği hüsranları zîrâ çoğumuz!
Varsa ümmîdimiz Osmanlıların şevketidir.
Onu bir kerre işitsek... Bu sa'âdet yetişir. "

Beni ağlattı herif. Lâkin onun genç oğlu,
Dedi: "Yok öyle değil; sîne-i millette dolu,
Galeyân emrine âmâde, hamiyyetli yürek;
Şu kadar var ki henüz kendini göstermiyecek.
Geçiyor şimdi esâretle deyip eyyâmı,
Müslümanlar gibi mâzisi büyük bir kavmi,
Ebedî zillete mahkûm edemem doğrusu ben.
Daha bîçâre miyiz yoksa Mecûsîlerden?
Diyeceksin ki: Asırlarca sefilâne hayat,

Söndürür meyl-i meâlîyi nihâyet... Heyhat!
Göz yumulmakla kör olmaz; külün altında ateş,
Ne kadar kalsa bunalmaz: Hele bir aç, hele eş!
Şunu öğretti ki İngiltere tahsîli bana:
Milletin, memleketin böyle sefil olmasına
Bir sebep varsa, havâssın geriden bakmasıdır...
Yoksa Şark'ın bu zekî unsuru her feyzi alır.
Müslümanlık gibi, mâhiyyeti cidden yüksek
Sonra, vicdanları bir nefhada tehyic edecek
Dîn-i fitrîdeki bir milleti irşâda ne var?
Daha yüksek mi aceb Şark'ı ezen fıtratlar,
Kâbiliyyetçe? Hayır, ben buna aslâ kanmam.
Adam ister yalınız etmeye bîr kavmi adam!
Doğru yol işte budur, gel, diye sen bir yürü de,
O zaman bak ne koşanlar göreceksiniz sürüde!
Evvelâ beynine bir fıkr-i nezîh aşlıyarak;
Hangi bir müslümanın göğsüne tuttumsa kulak;
Şunu duydum ki: Onun, hiç sesi çıkmaz, kalbi,
En temiz hissile vurmakta çocuk kalbi gibi.
Sîneler gayzını fâş etmeye dursun varsın;
Vakti gelsin, o zaman var mı yürek anlarsın!"

Haydarâbâd'a yetiştim ki, bütün Hindistan,
" Verdi kanûn-i esâsîyi nihâyet Sultan!"
Diye birdenbire çalkandı. İnan, kabil mi?
Hiç o binlerce havâtır kemirirken içimi,
Bir cılız "belki!" nasıl hepsini tenkîl etsin?
Ansızın başladı beynimde ümîdin, ye'sin,
Doğduğumdan beri hiç görmediğim bir harbi...
O ne müdhiş helecanlardı, aman yâ Rabbi?
Verdi kanun-i esâsî... Bu, çıkar rü'yâ mı?
Yok canım öyle değil: Milletin istirhâmı,
Şekl-i tehdîd alıvermiş, o da muztar kalmış...
Hangi millet acaba? Hem ne işitsen yanlış.
Cûşa geldikçe fakat aynı terâneyle cihan,
Görür oldum dönen işler Yedu'llâh'ı nihan.
Bu ne şâhın işi, yâ Rab, ne sipâhın kârı...
Bu senin kudretinin havsala-çâk esrârı!
Yurdumun gülmeyen evlâdını artık güldür...
Ağladım sonra çocuklar gibi hüngür hüngür.
Azıcık rûhuma, a'sâbıma geldikte sükûn,
Döndü vaz'iyyeti birden bire, baktım, yolumun:
Birgün evvel yetişip dalmak için sînenize,
Boyladım sâhili, sâhilden açıldım denize.

Gemi enginde iken bende de engindi hayâl;
Kevser içmiş sofunun hâline benzer bir hâl!
Ömrü haybetle cehennemde geçen hâne-harâb,
Verseler cenneti şaşkın gibi çekmez ya azâb;
Ben de rûhumdaki zulmetleri artık koğdum;
En büyük hasmım olan ye'si nihâyet boğdum.
Bahr-i Umman'da henüz çalkanıyormuş tekne...
Attı hülyâ beni tâ Marmara sâhillerine!
Görüyordum, iki üç bin mil açıktan bakarak
Şu sizin kapkara İstanbul'u, kardan daha ak.
Parlıyor alnı uzaktan ayın on dördü gibi;
Gülüyor. İşvesinin câzibeler müncezibi.
Ne gezer şimdi o zillet, o sefâlet? Heyhât!
Bu ne müdhiş azamet, oh ne müdhiş dârât!
Sayısız mektep açılmış: Kadın, erkek okuyor;
İşliyor fabrikalar, yerli kumaşlar dokuyor.
Gece gündüz basıyor millete nâfı' âsâr;
Âdetâ matba'alar bir uyumaz hizmetkâr.
Mülkü baştan başa i'mâr edecek şirketler:
Halkın irşâdına hâdim yeni cem'iyyetler,
Durmayıp iş buluyor, gösteriyor, uğraşıyor;
Gemiler sâhile boydan boya servet taşıyor...

Hasır üstünde bu rü'yaları görmekte iken,
İki mel'un gözün altında ayıldım birden:
Müslüman düşmanı bir Rus tanırım çoktandır...
Nerde görsem, kaçarım, çiftelidir çünkü katır!
Hele Osmanlıların nâmı anıldıkça biter;
Ne eyer kabil olur sırtına vurmak ne semer!
Rusya'dayken beni gördükçe gelir, derdi: "İmam,
Oku sen yoksa işin... Öldü sizin hasta adam!
Çıkmıyor vâris-i meşu'u da bizden başka... "
Beni kaç kerreler ağlattı bu hınzırca şaka!
Yine lâhavle deyip geçmede kaldım muztar;
Çünkü altüst olacak bunca tasavvurlar var...
İşte hülyâlarımın canlı yerindeyken, of,
Nüksedip karşıma çıkmaz mı o illet Moskof!
Gözlerim çoktan açık olmasa, derdim: Kâbûs...
İyi amma nereden bitti bu kurnaz câsûs?
Ayak üstünde dikilmiş, gözümün tâ içine
Bakıyor, hem de o şimşek gibi gözlerle yine!

-Çelebim, gel bakalım, gel... Dikilip durma, çay iç...
Hasta canlandı, ne dersin? Bunu ummazdım a hiç...
Kahraman milletti gördüm ya: Biraz silkindi,

Leş yiyen kargaların sesleri birden dindi!
Eski sevdâları, kâbilse, unutsun Ruslar...
-Ne dedin? Anlamadım! Hey gidi hülyâcı Tatar!
Kahraman milleti gördün.. dediğin Türkler mi?
Sana söylersem eğer, şimdi, düşündüklerimi,
Ebediyyen bu hayâlâta vedâ eylersin.
-Ya senin votkacılardan mı hayır beklersin?
-Hasta canlandı, o iş bitti, diyorsun; heyhat!
Olamaz böyle sefil ümmet için hakk-ı hayat.
Duyulan nağme-i hürriyyet onun son nefesi!
Yaşamaz yoksa emîn ol ki bu barbar çetesi,
Medenî Avrupa'nın dâmen-i irfânında;
Asya'nın belki o kumluk Arabistân'ında,
Lâşe hâlindeki bir devlete vardır medfen...

Anlıyordum ki: Herif çatlıyacak ye'sinden.
İntikamın olamaz böyle müsâid sırası,
Diye; nerdeyse bulup hasmımın artık yarası,
Başladım deşmeye. Lâkin bu cedel başlıyalı,
Dinliyormuş bizi şâhin gibi bir Afganlı.
Vâkıa Rusça konuştuk yine külhâni, fakat,
Seslerin tavrına çoktandır edermiş dikkat.
Çay semâverlerinin hepsini birden yıkarak
Rus'u gırtlaklayıvermez mi? Aman, etme, bırak!
Demeden şaşkını yağmur gibi ıslattı hacı!
Ne tuhaftır ki: Zuhûr etmedi bir da'vâcı.
Etse zâten ne çıkar? Hak zıpırındır; yalınız;
Dövülen mahkemelerden kovulur, çünkü cılız!

Bir de İstanbul'a geldim ki: Bütün çarşı, pazar
Na'radan çalkanıyor! Öyle ya... Hürriyyet var!
Galeyan geldi mi, mantık savuşurmuş... Doğru:
Vardı aklından o gün her kimi gördümse zoru.
Kimse farkında değil, anlaşılan, yaptığının;
Kafalar tütsülü hülyâ ile, gözler kızgın.
Sanki zincirdekiler hep boşanıp zincirden,
Yıkıvermiş de tımarhâneyi çıkmış birden!
Zurnalar şehrin ahâlisini takmış peşine;
Yedisinden tutarak tâ dayanın yetmişine!
Eli bayraklı alaylar yürüyor dört keçeli;
En ağır başlısının bir zili eksik belli!
Ötüyor her taşın üstünde birer dilli düdük.
Dinliyor kaplamış etrafını yüzlerce hödük!
Kim ne söylerse, hemen el vurup alkışlanacak...
-Yaşasın!

-Kim yaşasın?
-Ömrü olan.
-Şak! Şak! Şak!
Ne devâirde hükûmet, ne ahâlîde bir iş!
Ne sanâyi ; ne maârif. ne alış var, ne veriş.
Çamlıbel sanki şehir: Zabıta yok râbıta yok;
Aksa kan sel gibi, bir dindirecek vâsıta yok.
"Zevk-i hürriyeti onlar daha çok anlamalı"
Diye mekteblilerin mektebi tekmil kapalı!
İlmi tazyîk ile ta'lîm, o da bir istibdâd...
Haydi öyleyse çocuklar, ebediyyen âzâd!
Nutka gelmiş öte dursun hocalar bir yandan...
Sahneden sahneye koşmakta bütün şâkirdan.
Kör çıban neşterin altında nasıl patlarsa,
Hep ağızlar deşilip, kimde ne cevher varsa,
Saçıyor ortaya, ister temiz, ister kirli;
Kalmıyor kimseciğin muzmeri artık gizli.
Dalkavuk devri değil, eski kasâid yerine,
Üdebânız ana avrat sövüyor birbirine!
Türlü adlarla çıkan nâ-mütenâhî gazete,
Ayrılık tohumunu bol bol atıyor memlekete.
İt yetiştirmek için toprağı gâyet münbit
Bularak fuhuş ekiyor salma gezen bir sürü it!
Yürüyor dîne be on maskara, alkışlanıyor,
Nesl-i hâzır bunu hürriye't-i vicdan sanıyor!
Kadın, erkek koşuyor borç ederek Avrupa'ya
Sapa düşmekte sizin şıklara, zannım, Asya!
Hakk'a tefvîz ile üç tâne yetişmiş kızını;
Taşıyanlar bile varmış buradan baldızını,
Analık ilmi için Paris'e, yüksünmiyerek...
Yük ağır, ecri de nisbetle azîm olsa gerek!

Şüphesiz yıktı o hülyâları meçhûdâtım...
Ama ben kendimi bir müddet için aldattım:
Galeyandır... Galeyan geldi mi kalmaz mantık...
Su bulanmazsa durulmaz... Hele sabret azıcık...
İyi, lâkin ne kadar beklemiş olsan, işler
Eskisinden daha berbâd, iyileşmek ne gezer!
Vatanın tâkati yoktur yeniden ihmâle:
Dolu dizgin gidiyor baksana izmihlâle!
Ey cemâat, uyanın, elverir artık uyku!
Yok mu sizlerde vatan nâmına hiçbir duygu?
Düşmeden pençesinin altına istikbâlin,
Biliniz kadrini hürriyyetin, istiklâlin.
Söyletip başka memâlikteki mahkûmîni:

Hâkimiyyet ne imiş, öğreniniz kıymetini.
Yoksa, onsuz ne şu dünyâ kalır İslâm'a, ne din...
Kuşatır millet-i mahkûmeyi hüsrân-ı mübin.
Müslümanlık sizi gâyet sıkı, gâyet sağlam,
Bağlamak lâzım iken, anlamadım, anlıyamam,
Ayrılık hissi nasıl girdi sizin beyninize?
Fikr-i kavmiyyeti Şeytan mı sokan zihninize?
Birbirinden müteferrik bu kadar akvâmı,
Aynı milliyyetin altında tutan İslâm'ı,
Temelinden yıkacak zelzele kavmiyyetir:
Bunu bir lâhza unutmak ebedî haybettir.
Arnavutlukla, Araplıkla bu millet yürümez...
Son siyâsetse bu, hiç böyle siyâset yürümez.
Sizi bir âile efrâdı yaratmış Yaradan;
Kaldırın ayrılık esbâbını artık aradan.
Siz bu da'vâda iken yoksa, iyâzen-billâh,
Ecnebîler olarak sâhibi mülkün nâgâh.
Diye dursun atalar: "Kal'a, içinden alınır. "
Yok ki hiçbir işiten... Millet-i merhûme sağır!
Bir değil mahvedilen devlet-i İslâmiyye...
Girdiler aynı siyâsetle bütün makbereye.
Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez;
Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez.
Bırakın eski hükûmetleri meydandakiler
Yetişir, şöyle bakıp ibret alan varsa eğer.
İşte Fas, işte Tunus, işte Cezayir, gitti!
İşte Îrân'ı da taksîm ediyorlar şimdi.
Bu da gâyetle tabî'i, koşanındır meydan;
Yaşamak hakkını kuvvetliye vermiş Yaradan.
Müslüman, fırka belâsıyle zebun bir kavmi,
Medenî Avrupa üç lokma edip yutmaz mı?
Ey cemâat, yeter Allâh için olsun, uyanın...
Sesi pek müdhiş öter sonra kulaklarda çanın!
Arzı oynattı yerinden yıkılırken Îran...
Belki bir kıl bile ürpermedi sizden, bu ne kan!
Hiç sıkılmaz mısınız Hazret-i Peygamber'den,
Ki uzaklardaki bir mü'mini incitse diken
Kalb-i pâkinde duyamış o musîbetten acı?
Sizden elbette olur rûh-i Nebî da'vâcı.
Ey cemâat, uyanın! Yoksa, hemen gün batacak.
Uyanın! Korkuyorum: Leyl-i nedâmet çatacak!
Ne vapurlarla trenler sizi bîdâr etti!
Sizi kim kaldıracak, sûru mu İsrâfil'in?
Etmeyin... Memleketin hâli fenâlaştı... Gelin!
Gelin Allâh için olsun ki zaman buhranlı;

Perdenin arkası - Mevlâ bilir amma - kanlı!
Siz ki son lem'a-i ümmîdisiniz İslâm'ın
Dayanın gayzına artık medenî akvâmın!
Şimdilik sulha sebep ordunuzun kuvvetidir
Bir de vaz'iyyet-i mülkiyyenizin kıymetidir.
Bu tezebzüble o kuvvet de fakat sarsılacak...
Çünkü isyanları bastırmaya me'mûr ancak!
Ordu mâdâm ki efrâdını milletten alır;
Milletin keşmekeşinden nasıl âzâde kalır?
Öyledir, memleketin hâli düzelmezse eğer,
Kışlalar evlere, asker de ahâlîye döner!
Durmasın sonra kazan kaldıra dursun ordu,
Düşmanın safları çiğner bu mukaddes yurdu.
Enbiyâ yurdu bu toprak; şühedâ burcu bu yer;
Bir yıkık türbesinin üstüne Mevlâ titrer!
Dışı baştanbaşa bir nesl-i kerîmin yâdı;
İçi boydan boya milyonla şehîd ecsâdı,
Öyle meşbû'-i şehâdet ki bu öksüz toprak;
Oh, bir sıksa adam otları, kan fışkıracak!
Böyle bir yurdu elinden çıkaran nesl-i sefil,
Yerin üstünde muhakkar, yerin altında rezil!
Hem vatan gitti mi, yoktur size bir başka vatan;
Çünkü mîrasyedi sâil kovulur her kapıdan!
Göçebeyken koca bir devlete kurmuş bünyâd;
Çerge hâlinde mi görsün sizi kalkıp ecdâd?
"Çerge hâlinde... " dedim... Korkarım ondan da tebâh:
Yurdunuz bir çökecek olsa, iyâzen-billâh,
Öyle iğrenç olacak âkıbetin manzarası!
Ki tasavvur bile vicdanlar için yüz karası!
Azıcık bilmek için kadrini istiklâlin,
Bakınız çehre-i meş'ûmuna izmihlâlin:

Yarılıp sanki zemin uğrayıverin yer yer,
Bin sefil ordu ki efrâdı: Bütün âileler.
Hepsi aç, bir paralar yok, kadın erkek çıplak;
Sokağın ortası ev, kaldırımın sırtı yatak!
Geziyor çiğneyerek bunları yüzlerce köpek,
Satılık cevher-i nâmûs arıyor. Kâr edecek!
Sen işin yoksa namaz kılmak için mescid ara...
Kimi câmi'lerin artık kocaman bir opera;
Kiminin göğsüne haç, boynuna takmışlar çan,
Kimi olmuş balo vermek için a'lâ meydan!
Vuruyor bando şu karşımda duran minberde;
O, sizin secdeye baş koyduğunuz, mermerde,
Dişi, erkek bir alay murdar ayak dans ediyor;

İşveler, kahkahalar kubbeyi gümbürdetiyor!
Avlu baştan başa binlerce dilenciyle dolu...
Eski sâhibleri mülkün kapamışlar da yolu,
El açıp yalvarıyorlar yeni sâhiplerine!
..
..
Bu sizin ağlamanız benzedi mi dîgerine:
Endülüs tâcı elinden alınan bahtı kara,
Savuşurken, o güzel mülkü verip ağyâra,
Tırmanır bir kayanın sırtına, etrafa bakar.
Bırakıp çıktığı cennet gibi zümrüt ovalar,
Başlar ağlatmaya bîçâreyi hüngür hüngür!
Karşıdan vâlide sultan bunu pek haklı görür,
Der ki: "Çarpışmadın erkek gibi düşmanlarla;
Şimdi, hiç yoksa, kadınlar gibi olsun ağla. "

Bırakın mâtemi, yâhu! Bırakın fedyâdı,
Ağlamak fâide verseydi, babam kalkardı
Göz yaşından ne çıkarmış? Neye ter dökmediniz?
Bâri müstakbeli kurtarmıya bir azm ediniz.
Ye'se hiç düşmiyecek zerrece îmânı olan;
Sâde siz derdi bulun, sonra kolaydır derman.

Sizde erbâb-ı tefekkürle avâmın arası
Pek açık. İşte budur bence vücûdun yarası.
Milletin beyni sayarsak mütefekkir kısmı,
Bilmemiz lâzım olur halkı da elbet cismi.
Bir cemâat ki dimâğında dönen hissiyyât,
Cismin a'sâbına gelmez, durur âheng-i hayât;
Felcin a'râzını göstermeye başlar a'zâ.
Böyle bir bünye için vermeli her hükme rızâ.

Mütefekkir geçinenler ne diyor sizde bakın:
"Medeniyyette teâlîsi umûmen Şark'ın,
Yalınız bir yolu ta'kîb ederek kabildir;
Başka yollarda selâmet gözeten gâfildir.
Bakarak hangi zeminden yürümüş Avrupalı.
Aynı izden sağa, yâhut sola hiç sapmamalı
Garb'ın efkârını mâl etmeli Şark'ın beyni;
Duygular çıkmalı hep aynı kalıptan; yâni:
İçtimâî, edebî, hâsılı her mes'elede,
Garb'ı taklîd edemezsek, ne desek beyhûde.
Bir de din kaydını kaldırmalı, zîrâ, o belâ,
Bütün esbâb-ı terakkîmize engel hâlâ!"
Gelelim şimdi, ne merkezde avâmın hissi...

Şüphe yoktur ki tamâmiyle bu fikrin aksi:
Görenek neyse, onun hükmüne münkad olarak,
Garb'ın efkârını, âsârını düşman tanımak;
Yenilik nâmına vahy inse kabûl eylememek.
Şöyle dursun o teceddüd ki dışardan gelecek,
Kendi milliyetinin kendi muhîtinde doğan,
Yerli, hem haklı teceddütlere hattâ udvan!
Müşterek hissi budur işte avâmın sizde.

Mütefekkirleriniz tuttuğu yanlış izde,
Öyle saplandı ki aldırmadı bir başkasına.
Hiç o gitsin de dönüp bakmıyarak arkasına,
Nâsın efkân - ki efkâr-ı umûmiyye odur-
Gitmesin kendi yolundan... Bu nasıl kabil olur?
Açılıp gitgide artık iki hizbin arası.
Pek tabî'î olarak geldi nizâın sırası.
Yıldırımlar gibi indikçe "beyin "den şiddet,
Bir yanardağ gibi fıçkırdı "yürek"ten nefret.
Öyle müdhiş ki husûmet: Mütefekkir tabaka,
Her ne söylerse fenâ gelmede artık halka;
Hem onun zıddını yapmak ebedî mu'tâdı.
Bir felâket bu gidiş... Lâkin işin berbâdı:
Mütefekkir geçinenlerdeki taşkınlıktan,
Geldi efkâr-ı umûmiyyeye mühlik bir zan:
"Bu fesâdın başı hep fen okumaktır" dediler;
Onu mahvetmeye kalktılar artık bu sefer.
Neye ilmin adı yok koskoca millette bugün?
Çünkü efkâr-ı umûmiyye aleyhinde bütün;
Çünkü yerleşmek için gezdiği yerlerde fünûn,
Önce gâyetle büyük hürmet arar, sonra sükûn,
Asr-ı hazırda geçen fenlere sâhîp denecek
Bir adam var mı yetişmiş içinizden, bir tek?
Mütefennin tanılan üç kişinin kıymeti de,
Münhasır anlamadan, dinlemeden taklîde.
Kim mesâîsini bir gâyeye vardırdı, hani?
Nazariyyâta boğulmakla geçen ömre yazık;
Amelî kıymetidir kıymeti ilmin artık.
Bu hakîkatleri lâkin kim okur, kim dinler?
Sivrilen zübbelerin hepsi beş on söz beller,
Düşünür "Dîni nasıl yıkmalı bunlarla?" diye.
Böyle bir maksad için çok bile i'dâdiyye!

Üdebânız hele gâyetle bayağı mahlûkat...
Halkı irşâd edecek öyle mi bunlar? Heyhât!
Kimi Garb'ın yalınız fuhşuna hasbî simsar;

Kimi, Îran malı der; köhne alır, hurda satar!
Eski dîvanlarınız dopdolu oğlanla şarab;
Biradan, fâhişeden başka nedir şi'r-i şebab?
Serserî: Hiç birinin mesleği yok meşrebi yok;
Feylesof hepsi; fakat pek çoğunun mektebi yok!
Şimdi Allah'a söver... Sonra biraz bol para ver.
Hiç utanmaz, Protestanlara zangoçluk eder!
O benim en ebedî hasmım olan Rusya bile,
Hakkı teslim edelim! Hiç de değildir böyle.
Mütefenninleri tâ keşfe kadar tırmanıyor;
Edebiyyâtı anıldıkça zemin çalkanıyor.
Kudretim yetse eğer, on yedisinden yukarı,
Üdebâ nâmına kim varsa, huduttan dışarı
Atarım taktırarak boynuna bah-nâmesini;
Okuyan yaftayı elbette çıkarmaz sesini.
Sonra bir tan-ı telâfi bulurum: -gerçi garib-
Konturat akdederek Rusya'dan on onbeş edib,
Getirir, yazdırırım millet için birçok eser!

Gâlibâ bahsi değiştirdi bu müz'ic sözler...
Nerde kaldıktı? Evet, ortada bir pis uçurum,
Var ki, günden güne dehşetleniyor, korkuyorum.
-Kapatılmazsa gelip bir yere şâyet efkâr-
Olmasın millet-i merhûmeye bir kanlı mezâr:
Hem o hüsrân-ı müebbeddeki mes'ûliyyet,
Mütefekkirlere râci' kalacaktır elbet.
Başı boş kaldı mı, zîrâ, şaşırıp ber-mu'tâd,
Bulamaz kendiliğinden yolu aslâ efrâd.
Yalınız gösterilen yol tutacak yolsa gider;
Hissidir çünkü onun azmine dâim rehber.

Mütefekkirleriniz anlamıyorlar sanırım,
Ki çemenzâr-ı terakkîde atılmış her adım,
Değişir büsbütün, akvâma, cemâ'âte göre;
Başka bir kavmin izinden yürümek, çok kerre,
Âdetâ mühlik olur; sonra ne var, her millet,
Gözetir seyr-i tekâmülde birer ayn cihet.
Bir de hâtırlamıyorlar ki, umûmen beşerin,
Dâimâ koştuğu son maksada yükselmek için;
Tutacak silsile akvâma değildir hep bir;
Belki her milletin için ancak o "mâhiyyet"tir,
Ki kopar kendisinin rûh-i umûmîsinden.
Şimdi, bir kavmin içinden mütefekkir geçinen
Zümre evvelce bu "mâhiyyet"i takdîr ederek,
Sonra kaç safhası mevcûd ise tenvîr ederek,

Çekecek oldu mu önden o İlâhî feneri;
Arkasından da cemâat yürür artık ileri.
Rûhudur çünkü karanlıkta elinden yedecek,
Yolcu şaşkın mı ki dursun, mütemâdî gidecek.

Mütefekkirleriniz dîni de hiç anlamamış;
Rûh-i İslâm'ı telâkkîleri gâyet yanlış.
Sanıyorlar ki: Terakkîye tahammül edemez;
Asrın âsâr-ı kemâliyle tekâmül edemez.
Bilmiyorlar ki. Ulûmun ezelî dâyesidir,
Beşerin bir gün olup yükselecek pâyesidir.
Mündemic sîne-i sâfında bütün insanlık...
Bunu teslîm eder insâfı olanlar azıcık.
Müslüman unsuru gâyet mütedennî, doğru,
Şu kadar var ki değildir bu, onun mahzûru.
"Müslümanlık" denilen rûh-i İlâhî, arasak,
"Müslümânız" diyen insan yığınından ne uzak!
Dîni tedkîk edeceksek, dönelim haydi geri;
Alalım neş'et-i İslâm'a yakın bir devri:
O ne dehşetli terakkî, o ne müdhiş sür'at!
Öyle bir hârika gösterdi mi insâniyyet?
Devr-i fetrette kalan, hem de asırlarca kalan;
Vahşetin, gılzetin a'mâkına daldıkça dalan;
Gömerek dipdiri evlâdını kum çöllerine,
Bunda bir neşve duyan hiss-i nedâmet yerine!
Önce dağdan getirip yonttuğu taş parçasını,
Sonra hâlik tanıyan bir sürü vahşî yığını;
Nasıl olmuş da, otuz yılda bin senelik
Bir terakkî ile dünyâya kesilmiş mâlik?
Nasıl olmuş da o fâzıl medeniyyet, o kemâl,
Böyle bir kavmin içinden doğuvermiş derhâl?
Nasıl olmuş da zuhûr eyliyebilmiş Sıddîk!
Nereden gelmiş, o Haydar'daki irfân-ı amîk?
Önce dehşetli zıpırken, nasıl olmuş da, Ömer,
Sonra bir adle sarılmış ki: Değil kâr-ı beşer?
Hâil olsaydı terakkîye eğer çer'i-i mübîn,
Devr-i mes'ud-i kudûmuyle giren asr-ı güzîn,
En büyük bir medeniyyetle mi eylerdi zuhûr?
Mündemic olmasa rûhunda onun nâ-mahsûr
Bir tekâmül, o kadar hârika nerden doğacak?

Mütefekkirleriniz, anlaşılan, pek korkak,
Yâhud ahmak... İkisinden bilemem hangisidir?
Sanıyorlar ki: "Bugün Avrupa tekmil kâfir:
Mütedeyyin görünürsek diyecekler, barbar

`Libri pansör' geçinirsek, değişir belki nazar. "

Şark'ı baştan başa yıllarca dolaştım, gezdim;
Hem de oldukça görürdüm... Kafa gezdirmezdim!
Bu Arabmış, bu Acemmiş, bu Tatarmış, demedim.
Müslüman unsurunun hepsini gördüm kendim.
Küçük âdemlerinin rûhunu tedkîk ettim.
Büyük âdemlerinin fıkrini ta'mîk ettim.
İstedim sonra, neden böyle Japonlar yüksek?
Nedir esbâb-ı terakkîsi? Yakından görmek.
Bu uzun boylu mesâî, bu uzun boylu sefer,
Bir kanâat verecekmiş bana dünyâda meğer.
O kanâat da şudur:
Sırr-ı terakkînizi siz,
Başka yerlerde taharî heveslenmeyiniz.
Onu kendinde bulur yükselecek bir millet;
Çünkü her noktada taklîd ile sökmez hareket.
Alınız ilmini Garb'ın, alınız san'atini;
Veriniz hem de mesâînize son sür'atini.
Çünkü kabil değil artık yaşamak bunlarsız;
Çünkü milliyyeti yok san'atın, ilmin; yalnız,
İyi hâtırda tutun ettiğim ihtârı demin:
Bütün edvâr-ı terakkîyi yarıp geçmek için,
Kendi "mâhiyyet-i rûhiyye"niz olsun kılavuz.
Çünkü beyhûdedir ümmîd-i selâmet onsuz.

Sonra, dikkatlere şâyân olacak bir şey var:
İnkişâfâtını bir milletin erbâb-ı nazar,
Kocaman bir ağacın tıpkı çiçeklenmesine,
Benzetirler ki, hakîkat, ne büyük söz bilene!
Bu muazzam ağacın gövdesi baştan aşağı;
Sayısız kökleri, tekmil dalı, tekmil budağı;
Milletin sîne-i mâzîsine merbut, oradan

Uzanıp gelmededir... Öyle yaratmış Yaradan.
Bir cemâat ki: Nihâyet ona gelmez de iyi,
Ağacın hey'et-i mecmûası, yâhud çiçeği,
Ta gider, sîne-i milletten urup hâke serer;
Milletin kendi olur işte o baltayla heder!
İnkişâf etmesi âtîde de pek zordur onun:
Çünkü meydanda kalan kütle yığınlarca odun!
Hastalanmışsa ağaç, gösteriniz bir bilene;
Bir de en çok köke baksın o bakan kimse yine.
Aşılarken de vurun kendine kendinden aşı.
Şâyed isterseniz ağacın donanıp üstü, başı,

Benzesin tâze çiçeklerle bezenmiş geline;
Geçmesin, dikkat edin, balta çocuklar eline!
İşte dert, işte devâ, bende ne var? Bir tebliğ...
Size âid sizi tahlîs edecek sa’y-i belîğ,
Yâ İlâhî bize tevfikini gönder...
-Âmin!
Doğru yol hangisidir, millete göster....
-Âmin!
Rûh-i İslâm'ı şedâid sıkıyor, öldürecek.
Zulmü te'dîb ise maksûd-i mehîbin, gerçek,
Nâra yansın mı berâber bu kadar mazlûmîn?
Bî-günâhız çoğumuz... Yakma İlâhî!
-Âmin!
Boğuyor âlem-i İslâm'ı bir azgın fitne,
Kıt'alar kaynıyarak gitti o girdâb içine!
Mahvolan âileler bir sürü ma'sûmundur,
Kalan âvârelerin hâli de ma'lûmundur.
Nasıl olmaz ki? Tezelzül veriyor arşa enin!
Dinsin artık bu hazin velvele ya Rab!
-Amin!
Müslüman mülkünü her yerde felaket vurdu...
Bir bu toprak kalıyor dinimizin son yurdu!
Bu da çiğnendi mi, çiğnendi demek şer’-i mübin;
Hak-sar eyleme ya Rab, onu olsun...
-Amin!
Ve’l hamdu li’l-lahi Rabbi’l-alemin.

4.1.2.92 TEBRIK

Gökten ay parçası hâlinde, o rahmet güneşi,
İndi âfâka bu akşam, bu mübârek akşam,
Ebedî kandili yandıkça, Hudâ'dan dilerim,
Parlasın dursun o îman senin alnında, Paşam!

TEBRİK

Dört taraftan akın etmiş de, nasıl çepçevre,
Saracaklarsa yarın Kâ'be'yi huccâc-ı kîrâm;
Öyle sarsın Paşa'mın ömrünü, Hak'tan dilerim,
Tutunup el ele yüzlerce mübârek bayram.

4.1.2.93 TEK HAKIKAT

Tek hakîkat var, evet, bellediğim dünyâdan,
Elli, altmış sene gezdimse de, şaşkın şaşkın:
Hepimiz kendimizin, bağrı yanık âşıkıyız;
Sâde, i'lânı çekilmez bu acâib aşkın!

4.1.2.94 TERCÜMEDIR

Kendi feryâdımdır ancak ses veren feryâdıma...
Kimseler yok âşinâdan büsbütün hâlî diyâr.
"Nerde yârânım?" diyorken ben bülend âvâz ile
"Nerde yârânım?" diyor vâdî, beyâbân, kûhsâr.

TERCÜMEDİR

Nühüfte kalb-i ketûmunda leyl-i deycurun,
Seninle biz iki âvâre-ser idik gûyâ:
Ki ta ebed kalacak muhtefi nazarlardan,
Meğer ki onları etsin lisan-subh ifşa!

4.1.2.95 TEVHÎD yâhud FERYÂD

TEVHÎD yâhud FERYÂD

Ey nûr-i ulûhiyyetinin zılli avâlim,
Zıllin bile esrâr-ı zuhûrun gibi muzlim!
Kürsî-i celâlin -ki semâlarla zeminler
Bir nokta kadar sahn-i mıchîtinde tutar yer-
İdrâkin eder gâye-i ümmîdini haybet...
Yâ Rab, o ne dehşettir, İlâhî, o ne heybet!
Pervâzına yetmez gibi pehnâ yı avâlim,
Gâhî seni bulsam diye, âvâre hayâlim
Bir şevk ile lâhûta kadar yükseleyim der:
Lâkin nasıl olsun ki bu mi'râca muzaffer?
Nâsût muhîtinde henüz çalkalanırken,
Bir dest-i tecebbür dayanıp göğsüne birden;
Hüsranla iner öyle sefil, öyle muhakkar:
Hâlâ o sukûtun küreden tozlan kalkar!
Yalnız o mu? Bin fikr-i semâvî bu zeminde,
Bîtâb-ı taharrî kalarak âh ü eninde!
Eşbâha mı kurbün olacaktır cevelângâh?

Ervâh bütün mündehiş-i "sümme radednâh!"

Sun'undaki esrâra teâlî bize memnû'

Olmaz mı, ridâ pûş dururken daha masnû'?

Hurşîd-i ezelden nasıl ister ki haberdâr

Olsun daha bir zerreyi derk etmeyen efkâr?

Ey nâmütenâhî sana nisbet ile mahdûd,

Mahsûr-i muhît-i kaderindir ne ki mevcûd.

Dîbâce-i evsâfını almaz bütün eb'âd,

A'dâd edemez silsile-i feyzini ta'dâd.

Ummân-ı şüûnun ki birer mevcidir a'sâr,

Her mevcesi bir lücce-i bî-sâhil-i âsâr!

Fermânına mahkûm ezeliyyet, ebediyyet;

Ey pâdişeh-i arş-ı güzîn-i samediyyet.

İbdâ-ı bedîin -ki cihanlarla bedâyi'

Meydâna getirmiş- bize ey Hâlik-ı Mübdi',

Mübhem nasıl olmaz ki?Adem'den değil isbât,

Bir zerre-i mevcûdu yok etmek bile heyhât,

Kâbil olamaz çıksa da bin dest-i muharrib.

Yâ Rab, bu nasıl âlem-i lebrîz-i garâib!

Serhadd-i ezel bed'-i hudûd-i melekûtun

Pehnâ yı ebed gâye-i sahn-ı ceberûtun.

Hükmün ki tahakküm edemez seyrine bir şey;

Bir anda bu pâyansız olan cevvi eder tayy

Bir an, diyerek eylemişim bilmiyerek, bak!

Takyîd zamanla seni ey Fâtır-ı Mutlak!

Bâkîyi beşer her ne kadar etse de tenzîh.

Fâniyyeti îcâbı, eder kendine teşbîh!

Itlâka nasıl yol bulabilsin ki tefekkür?

Eşbâhı görür eyler iken rûhu tasavvur! .

****

Ey rûh-i fezâ-gerd, giran-seyr-i harîmin,

Ey nâtıka, dembeste-i esrâr-ı azîmin,

Maksûd bu hilkatten eğer ma'rifetinse;

Varmış mı o müdhiş görünen gâyete kimse?

Bir sahne midir yoksa bu âlem nazarında?

Bir sahne ki milyarla oyun var üzerinde!

Bir sahne ki her perdesi tertîb-i meşiyyet;

EŞhâsı da bâzîçe-i âvâre-i kudret!

Cânîleri, katilleri meydâna süren sen;

Cânîdeki, katildeki cür'et yine senden!

Sensin yaratan, başka değil zulmeti, nûru;

Sensin veren ilhâm ile takvâyı, fücûru!

Zâlimde teaddîye olan meyl nedendir?

Mazlûm niçin olmada ondan müteneffir?

Âkil nereden gördü bu ciddî harekâtı?

Câhil neden öğrenmedi âdâb-ı hayâtı?

Bir fâilin icbârı bütün gördüğüm âsâr!

Cebrî değilim... Olsam İlâhî ne suçum var?

****

Bir sahne demek âleme pek doğrudur elbet;

Ancak görülen vak'alann hepsi hakîkat.

Hem öyle vekâyi' ki temâşâsı hazindir,

Âheng-i tarab-sâzı bütün âh ü enindir!

Zîrâ ederek bunca sefâlet-zede feryâd;

Vâveyl sadâsıyla dolar sîne-i eb'âd.

Yâ Rab, bu yüreklerdeki ses dinmeyecek mi?

Senden daha bir emr-i sükûn inmeyecek mi?

Her ân ediyorsun bizi makhûr-i celâlin,

Kurbân olayım nerde senin, nerde cemâlin?

Sendense eğer çektiğimiz bunca devâhî,

Kimden kime feryâd edelim söyle İlâhî?

Lâ yüs'el'e binlerce suâl olsa da kurban,

İnsan bu muammâlara dehşetle nigehban.

Bir şahsa esîr olmayı bir koskoca millet,

Mekrinle mi yâ Rab sanıyor kendine devlet?

Dünyâyı yakıp yıkmaya bir seyf i teaddî,

Emrinle mi yâ Rab, ediyor böyle tesaddî?

Zâlimlere kahrın o kadar verdi ki meydan:

" Yok âdil-i mutlak" diyecek ye's ile vicdan!

Yerden çıkıyor göklere bin âh-ı şererbâr,

Gökler ediyor sâde çıkan nâleyi tekrâr!

Bir yanda yanar lânesi bin hâne-harâbın,

Bir yanda söner lem'ası milyonla şebâbın.

Kalmış eli böğründe felâket-zede mâder;

Evlâdını gömmüş kara topraklara, inler!

Ağlar beriden bir sürü âvâre-i tâli'

Nan-pâre için eyliyerek ırzını zâyi;

Bükmüş oradan boynunu binlerce yetîman,

Me'vâ arıyor âileler lâne perîşan!

Mazlûm şikâyette, nedâmette sitemkâr;

Hûnâbe-i maktûle garîk olmada hunhâr!

Bîmârı, felâketliyi, üryânı, sefili,

Meflûcu, amel-mandeyi, miskîni, zelîli,

Gaddârı, cefâ-dîdeyi, mahkûmu, esîri,

Heyhât, şu pâyansız olan cemm-i gafiri

Teşhîr ile şöhret kazanan sahne-i dünyâ

Gelmez mi İlâhî sana bir kanlı temâşâ?

*****

Lâkin bu sefilân-ı beşerden kiminin, var

Kalbinde bir ümmîd ki encüm gibi parlar:

Îmandır o cevher ki İlâhî ne büyüktür...

Îmansız olan paslı yürek sînede yüktür!

Mü'min -ki bilir gördüğü yekrûze cihânın

Fevkınde ne âlemleri var subh-i bekanın-

Bin cân ile elbet çekecek etse de bilfarz,

Her devri hayâtın ona binlerce belâ arz.

Ferdâdaki ezvâkı o ettikçe te'emmül,

Eyler bugün âlâma nasıl olsa tahammül...

Bir mülhidi lâkin kim eder tesliye heyhât?

Sığmaz bunun âfâkına ferdâ-yı mükâfât!

Baştan başa "boşluk"şu semâlar, şu zeminler,

Birgûş-i kerem var mı akan yaşları dinler?

İlcâ-yı tesâdüfle şu "boş!" âleme düşmüş;

Etrâfına binlerce şedâid gelip üşmüş.

Her lâhza boğuşmakla geçip devr-i hayâtı.

Bir Şey olacak gâye-i hüsrânı: Memâtı!

Varlıktan onun inliyerek ölme nasîbi!

Bunlar beşerin işte en âvâre garîbi!

Mü'minlere imdâda yetiş merhametinle,

Mülhidlere lâkin daha çok merhamet eyle:

Gümrâhlarındır ki karanlıklara dalmış,

Bir rehber olur necm-i emel yok da bunalmış!

Sensin bu şebistâna süren onları elbet,

Senden doğacak doğsa da bir fecr-i hidâyet.

Mülhid de senin, kalb-i muvahhid de senindir;

İlhâd ile tevhîd nedir? Menşei hep bir.

Öyleyse nedendir bu tefâvüt ara yerde?

Esbâb-ı tehâlüf nedir efkâr-ı beşerde?

Yâ Rab, bu serâir gün olur da açılır mı?

Bir leyl-i müebbed olarak yoksa kalır mı?

Her zerrede âheng-i celâlin duyulurken,

Her nağmede binlerce lisan nâtık olurken,

Cilvendeki esrâr nasıl kalmada muzlim?

Ey nûr-i ulûhiyyetinin zılli avâlim

4.1.2.96 UMAR MIYDIN

"Odama girdim; kapıyı kapadım; ağlamaya başladım: O gün akşama kadar İslam'ın garibliğine, müslümanların inhitâtına ağladım, ağladım... "
Sebîlürreşâd Şimal müslümanlarından Atâullah Behâeddin

Görünmez âşinâ bir çehre olsun rehgüzârında;
Ne gurbettir çöken İslâm'a İslâm'ın diyârında?
Umar mıydın ki: Ma'betler, ibâdetler yetîm olsun?
Ezanlar arkasından ağlasın bir nesl-i me'yûsun?
Umar mıydın: Cemâ'at bekleyip durdukça minberler,
Dikilmiş dört direk görsün, serilmiş bir yığın mermer?
Umar mıydın: Tavanlar yerde yatsın, rahneden bîtâb?
Eşiklerden yosun bitsin, örümcek bağlasın mihrâb?
Umar mıydın: O, taş taş devrilen, bünyân-ı mersûsun,
Şu vîran kubbelerden böyle son feryâdı dem tutsun?

İşit: On dört asırlık bir cihânın inhidâmından,
Kopan ra'dın, ufuklar inliyor, hâlâ devâmından!
Civârın, manzarın, cevvin, muhîtin, her yerin mâtem;
Kulak ver: Çarpıyor bir mâtemin, kalbinde bin âlem!
Ne hüsrandır ki: Doldursun bugün tevhîdin enkâzı,
O, hâkinden nebîler fışkıran, iklîm-i feyyâzı!
Gezerken tavr-ı istîla alıp meydanda bin münker,
Şu milyonlarca îman "nehye kalkışsam" demez, ürker!
Ömürlerdir bir alçak zulme miskin inkıyâdından,
Silinmiş emr-i bi'l-ma'rûfun artık ismi yâdından.
Hayâ sıyrılmış, inmiş: Öyle yüzsüzlük ki her yerde...
Ne çirkin yüzler örtermiş meğer bir incecik perde!
Vefâ yok ahde hürmet hiç, emânet lâfz-ı bî-medlûl;
Yalan râic, hıyânet mültezem her yerde, hak meçhûl.
Yürekler merhametsiz, duygular süflî, emeller hâr;
Nazarlardan taşan ma'nâ ibâdullâhı istihkâr.
Beyinler ürperir, yâ Rab, ne korkunç inkılâb olmuş:
Ne din kalmış, ne îman, din harâb, îman türâb olmuş!
Mefâhir kaynasın gitsin de, vicdanlar kesilsin lâl...
Bu izmihlâl-i ahlâki yürürken, durmaz istiklâl!

Sen ey bîçâre dindaş, sanki, bizden hayr ümîd ettin;
Nihâyet, ye'se düştün, ağladın, ağlattın, inlettin.
Samîmî yaşlarında coştu rûhum, herc ü merc oldu;
Fakat, mâtem halâs etmez cehennemler saran yurdu.
Cemâ'at intibâh ister, uyanmaz gizli yaşlarla?
Çalışmak!.. Başka yol yok hem nasıl? Canlarla, başlarla.
Alınlar terlesin, derhal iner mev'ûd olan rahmet,
Nasıl hâsir kalır "tevfıki hakkettim" diyen millet?
İlâhî! Bir müeyyed bir kerim el yok mu, tutsun da,
Çıkarsın Şark'ı zulmetten, götürsün fecr-i maksûda?

4.1.2.97 UYANIN

Baksana kim boynu bükük ağlıyan?
Hakk-ı hayâtın senin ey müslüman!
Kurtar o bîçâreyi Allâh için,
Artık ölüm uykularından uyan!

Bunca zamandır uyudun, kanmadın;
Çekmediğin kalmadı, uslanmadın.
Çiğnediler yurdunu baştan başa,
Sen yine bir kerre kımıldanmadın!

Ninni değil dinlediğin velvele...
Kükreyerek akmada müstakbele,
Bir edebî sel ki zamandır adı;
Haydi katıl sen de o coşkun sele.

Karşı durulmaz, cereyan sîne-çâk...
Varsa duranlar olur elbet helâk.
Dalgaların anlamadan seyrini,
Göz göre girdâba nedir inhimâk?

Dehşet-i mâzîyi getir yâdına;
Kimse yetişmez yann imdâdına.
Merhametin yok diyelim nefsine;
Merhamet etmez misin evlâdına?

"Ben onu dünyaya getirdim... " diye,
Kalkışacaksın demek öldürmeye!
Sevk ediyormuş meğer insanları,
Hakk-ı übüvvet de bu cânîliğe!

Doğru mudur ye's ile olmak tebâh?
Yok mu gelip gayrete bir intibâh?
Beklediğin subh-i kıyâmet midir?
Gün batıyor, sen arıyorsun sabâh!

Gözleri mâzîye bakan milletin,
Ömrü temâdîsi olur nekbetin.
Karşına müstakbeli dikmiş Hudâ,
Görmeye, lâkin daha yok niyyetin!

Ey koca Şark ey ebedî meskenet!
Sen de kımıldanmaya bir niyyet et.
Korkuyorum, Garb'ın elinden yarın,
Kalmıyacak çekmediğin mel'anet.

Hakk-ı hayâtın daha çiğnenmeden,
Kan dökerek almalısın merd isen.

Çünkü bugün ortada hak sâhibi,
Bir kişidir: "Hakkımı vermem!" diyen.

4.1.2.98 VAHDET

VAHDET
Huzeyfetü'l-Adevî der ki:
"Harb-i Yermûk'ün ,
Yaman kızıştığı bir gündü, pek sıcak bir gün.
İkindi üstü biraz gevşeyince, sanki, kıtâl,
Silâhı attım elimden, su yüklenip derhâl,
Mücâhidîn arasından açıldım imdâda,
Ağır yarayla uzaklardan kalmış efrâda.

Ne ma'rekeydi ki, çepçevre, göğsü kandı yerin!
Hudâ ya kalbini açmış, yatan bu gövdelerin,
Şehîdi çoksa da, gâzîsi hiç mi yok?.. Derken,
Derin bir inleme duydum... Fakat, bu ses nerden?
Sırayla okşadığım sîneler bütün bî-rûh...
Meğerse amcamın oğluymuş inleyen mecrûh.
Dedim: "Biraz su getirdim, içer misin, versem?"
Gözüyle "Ver!" demek isterken, arkadan bir elem,
Enîne başladı. Baktım: Nigâh-ı merhameti,
"Götür!" deyip bana îmâda ses gelen ciheti.
Ne yapsam içmiyecek, boştu, anladım ibrâm;
O yükselen sese koştum ki: Âs'ın oğlu Hişâm.
Görünce gölgemi birden kesildi nevhaları;
Su istiyordu garîbin dönüp duran nazarı.
İçirmek üzre eğildim, üçüncü bir kısa "ah!"
Hırıltılarla boşanmaz mı karşıdan, nâgâh!
Hişâm'ı gör ki: O hâlinde kaşlarıyle bana,
"Ben istemem, hadi, git ver, diyordu, haykırana. "

Epey zaman aradım âh eden o muhtazarı...
Yetiştim, oh, kavuşmuştu Hakk'a son nazarı!
Hişâm'ı bâri bulaydım, dedim, hemen döndüm:
Meğer şikârına benden çabuk yetişmiş ölüm!
Demek bir amcamın oğlunda vardı, varsa, ümid...
Koşup hizâsına geldim: O kahraman da şehid. "
****
Şark'ın ki mefahir dolu, mâzî-i kemâli,
Yâ Rab, ne onulmaz yaradır şimdiki hâli!
Şîrâzesi kopmuş gibi, manzûme-î îman,
Yaprakları yırtık sürünür yerde, perîşan.
"Vahdet" mi şiârıydı? Görün şimdi gelin de:
Her parçası bir mel'abe eyyâmın elinde!
Târihinde mev'ûd-i ezelken "ebediyyet';
Ey, tefrika zehriyle şaşırmış giden, ümmet!
"Nisyân "a çıkan yolda mı kaldın güm-râh?

Lâ-havle ve lâ-kuvvete illâ billâh!

4.1.2.99 VÂIZ KÜRSÜDE

Tutun da "zerre"lerinden, çıkın “sehâbiyye”
Denen yığın yığın eşbâh-i âsümânîye;
Hülâsa, âlem-i imkânı devredin; o zaman
Şühûda bağlı bir îmanla hükmeder vicdan:
Ki hilkatin ne kadar şekli varsa: Ulvîsi,
Kesîfi, müdriki, uzvîsi, gayr-ı uzvîsi,
Kesîfi, müdriki, uzvîsi, gayr-ı uzvîsi,
Kemâl-i şevk ile mahkûmu aynı kânûnun...
Bütün şu'ûn-i avâlim tecelliyâtı onun.
Nedir ki etmededir fıtratın bu kânûnu,
Fezâyı, gökleri, deryâyı, deşti, hâmûnu,
- Adımlarında zekâdan serî' olup hattâ -
Esîri kaplıyacak füshatiyle istîlâ?
Evet, soruldu mu idrâke ansızın bu suâl,
Lisân-ı hâli şu düstûru haykırır derhâl.
"Bekâyı hak tanıyan sa'yi bir vazife bilir;
Çalış çalış ki bekâ sa’y olursa hakkedilir.

Konulsa rahle-i tedkîke hangi bir mevcûd;
Olur tekâsüfü bir sa y-i dâimin meşhûd.
Ademle karşılaşan zıd vücûd olur, demeyin;
Onun mukâbil olan kutbu sa’ydir. Sa'yin
Gezip dolaştığı ıssız, çorak fezâ-yı adem;
Bakarsınız ki: Çıkarmış vücûda bir âlem.
Tevakkuf ettiği hestî-serây-ı dûra-dûr,
Görürsünüz ki: Ademdir... Ne bir ziyâ, ne de nûrl
Kulak verin de neler söylüyor bakın idrâk:
Bu, lücce lücce tekâsüf, bu sa'y-i dehşet-nâk
Belîğ sa’yidir ummân-ı kudretin, ezelî;
Hurûş-i feyz-i ezel her kutayresinde celî.
Mükevvenâtı ezelden halâs edip ebede
Sürükleyen; onu hayret fezâ hüviyyette
Tekallübât ile bir müntehâya doğru süren;
Hem istikameti dâim o müntehâya veren,
İrâde hep ezelî sa'yidir, bakılsa, onun;
Kimin? O kudret-i mahzın, o sırr-ı meknûnun!
Ne dinlenir, ne de âtıl kalır, velev bir an,
Şu'ûn-i hilkati teksîf edip yaratmaktan.
Tasavvur eyliyelim şimdi başka bir kudret,
Ki hep kuvâyı doğurmuş, esâsı madde... Evet!
Nedir bu? Başka değil, aynı cilvenin işidir:
Bütün ezeldeki sa’yin tekâsüf etmiiidir.
Şu madde yok mu ki almakta birçok eşkâli,
Onun da varmadadır sa'ye asl-ı seyyâli.
Neden mi? Çünkü bütün kudretin tekâsüfüdür.
Zaman da sa’ye çıkar: Çünkü hep onunla yürür.

Mekân da sa'ye varır: Sa'yi sıfra indiriniz,
Mekân tasavvur edilmez, muhâl olur hayyiz.

Ulûm-i şâhikadan fışkıran sütûn-i ziyâ
Dayandı göklere; lâkin yetişmiyor hâlâ,
Bülend nüsha-i îcâdın ilk sahîfesine.
Bu ilk sahîfe müebbed zalâm içinde yine!
Görünmüyor ki, okunsun sevâd-nâme-i gayb;
Yakîne sed çekiyor her satırda yüz bin reyb.
Ziyâya doğru yüzüp gitmek istedikçe hayâl,
Sürüklüyor onu girdâba dalga dalga leyâl!
Meâl-i hilkate imkânı yok yetişmemizin;
Fakat, o nüsha-i tekvîn-i hayret-engîzin
Başında pek iri bir hatla parlıyor, yalnız
Şu cümleler ki, eğer görmemişseniz, alınız:
"Bekâyı hak tanıyan sa'yi bir vazife bilir;
Çalış çalış ki bekâ sa'y olursa hakkedilir."

Kamer çalışmadadır, gökle yer çalışmadadır
Güneş çalışmada, seyyâreler çalışmadadır.
Didinmeden geri durmaz nücûm-i gîsû-dâr;
Bütün alın teridir durmayıp yağan envâr!
Yabancı sanmayınız seyredip de ecrâmı...
Bir eski âiledir, gökyüzünde ârâmı.
Şu var ki, merkezi tâ âsümanda olsa bile,
Gelip gelip bizi besler kemâl-i minnetle.
Fakat bu âile hiç benzemez bizimkilere;
Bozuşmamış onun efrâdı belki bir kerre.
Lisân-ı hâl-i tabîat, lisandır onlara da,
Bir ihtisâs teâtîsidir dönen arada.
Bir ihtisâs ki pek incedir... Fakat keskin...
Ne hasbihâl-i semâvî! Nasıl belâğ-i mübîn'
Görün şu âile efrâdının sevişmesini;
Küçük, büyüklerinin rûhu, kurretü'l-ayni;
Büyük küçükler için dâyedir, mürebbîdir...
Gider, hayâtını tanzîm eder, görürgözetir.
Güneş , ki âilenin mihriban reîsi odur.
Serîr-i muhteşeminden süzüp fezâyı vakûr
Nazarlarıyle arar her tarafta mevkibini;
Nasıl ararsa bir âvâre yâr-ı gâibini.
Bulunca hepsini artık o nâzenin sîne,
Alır birer birer âgûş-i hâr-ı şefkatine.
Bu hânümânı tutan hep onun himâyesidir;
Üzerlerinde gezen sâye kendi sâyesidir;
O sâyedir ki: Yayıldıkça nûru eb'âda,
Hayât ışıkları başlar sarây-ı mînâda.
Evet, bu âile efrâdı durmuyor... El ele.
Verip, ezelde çizilmiş bir istikâmetle,
Kemâl-i mümkini idrâke doğru hep koşuyor;
Fezâda füshati gördükçe büsbütün coşuyor!

Bu azm-i kâhiri nevmîd eder mi bir hâil?
Yolun uzunluğu zîra, vazîfesinde değil!
Ne ıttırâd-ı müebbed! Ne muntazam hareket!
Ya ellerindeki bernâmec, etseniz dikkat.
Bir incelikle mesâîyi münkasimdir ki:
Ne inceliktir o, kâbil değildir idrâki.
Görülmüyor birinin istirâhat eylediği...
Onun tevakkufu, zîrâ, bütün bir âileyi
Dakîkasında perîşân eder, ezer, bitirir.
Demek ki: İstese bir zerre bin cihan devirir!
Fakat o zerre için nerdedir atâlete meyl?
Bakın durur mu Süreyyâ, bakın durcır mu Süheyl?
Görüp Süheyl'ini Şi'râ da her zaman çalışır;
Bakar uzaktaki Ayyûk'a, Ferkadân çalışır.
Karârı yok hele Râmih'le A'zel'in bir an.
Hülâsa, his ile yâhud nazarla fark olunan
Nücûm-i nâ-mütenâhî bütün çalışmakta...
Sükûn tasavvurcı kâbil mi bu'd-i mutlakta?

Bu mevkibin, gece gündüz koşan bu kâfilenin
Mürettebâtı, birer saltanatlı ailenin
Reîs-i dâimidir; vâkıâ bu âileler
Görünmüyor bütün eb'âdı yoklasak yer yer;
Fakat delâlet-i nûruyyle gezseniz ilmin,
Vücûdu anlaşılır her adımda bin necmin.
Bu âilât-ı semâviyye ittihâd ederek
Doğar ki sîne-i mînâda bir kabîle, gerek
Serîr-i şânı, gerek zâtı dâimâ mestûr
Kalan reîsine münkâd olup, sürekli, vakûr,
Fakat sevimli bir âheng-i tâm-ı vahdetle,
Çalışmadan geri durmaz, o muhteşem kütle.
Bu kütle işte bizim kâinatımızdır ki:
- Kuşatmasıyle berâber nazarda eflâki -
Hudûdu çevriliyor kehkeşan nitâkıyle.

Geçin nücûmu... Sehâbiyyeler de, hakkıyle
Tekâmül etmek için uğraşır, döner, didinir,
Birer kabîle, birer kâinât-ı vâsi'dir.
Bu kâinât-ı semâviyyenin - ki bir takımı
Deminki âile şeklindedir- kalan kısmı,
Henüz meşîme-i hilkatte saklı efrâda
Hayât vermek için muttasıl çalışmakta.

Nedir ki sâha-i kudret denen bu zıll-i medîd?
Ziyâ adımlan hattâ mesâhadan nevmîd!
Nedir nizâm-ı mesâî bu küll-i sâîde?
Nedir ki sevk ediyor hiç dağıtmadan ebede?
Bu bî-nihâye avâlim idâresiz yürümez...
Fakat idâre için hangi noktadır merkez?
Nedir ki mevki'i, eb'âda sığmıyan bu yığın

İçinde, şimdi bizim kendi kâinâtımızın?
Harîm-i hikmet-i eşyâya hiç sokulmamalı:
O bir cihân-ı muammâ ki büsbütün kapalı!

Bilir misin, ne kadar hiç imişsin ey idrâk!
Bu ukdeler edecek miydi böyle sîneni çâk?
Ya sen, ne âciz imişsin zavallı akl-ı beşer!
Mücâheden çıkacak mıydı bi'n-netîce heder?
Evet, avâlimi, hiç şüphe yok ki, bir kânun
İdâre etmede... Lâkin nedir meâli onun?
Cihan şu gördüğümüz kütleden ibâret mi?
Bütün avâlim-i meşhûde, yoksa, hiç ismi
Bilinmeyen, sayısız, kâinât-ı uhrânın
Kemîne cüz'ü müdür? Mâverâsı ekvânın
Adem değilse, nasıldır, nedir vücûdu aceb?
Neden bu leyl-i serâir açılmıyor yâ Rab?

Bu cûş-i cür'eti etmekte ansızın mebhût,
Şu ses ki, mevc-i bülendiyle çalkanır melekût:
"Unutma kendini, hem bilmiş ol ki ey insan,
Müebbeden kalacak hilkatin esâsı nihan.
Semâyı alması kâbil mi bir avuç hâkin?
O sâhalar ki yetişmez ziyâ-yı idrâkin,
Tasavvur et: Ceberûtum için bidâyettir!
Mükevvenât ki fikrince bî-nihâyettir,
Kemîne zerresidir âsümân-ı hilkatimin.
Gelip kenârına ummân-ı sermediyyetimin,
Rükû eder ebediyyen, kıyâm eden idrâk;
Zekâ sücûda varır, vehm olur karîn-i helâk.
Senin o sâhada yoktur işin! O sâha, benim,
Bütün halâika mesdûd Kâbe Kavseyn'im!
Harîmi zâir-i tahmîn için küşâde değil;
Sarây-ı vahdetimin durma karşısında, çekil!
Çekil de feyz-i mübînimle tâ ezelde sana
Müsahhar eylediğim bir cihânın ortasına
Atıl... Fezâyı dolaş, âsümâna çık, yere in;
Lisân-ı gaybım olan beyyinât-ı hikmetimin,
Vücûdu inleten âheng-i yek-meâlini duy!
Düşünme, haydi şu âheng-i sermediyyete uy:
Bekâyı hak tanıyan sa’yi bir vazîfe bilir;
Çalış çalış ki bekâ sa'y olursa hakkedilir. "
Alın da bir küçücük taş, ziyâ-yı ilme tutun,
Bütün nikâtını evvelce; sonra kalkın onun
Bakın vücûduna bir hurdebîn alıp, lâkin,
Bu hurdebîn olacak kendi nûru idrâkin.
Zemin kadar büyütün; âsüman kadar büyütün.
Hulâsa, koskocaman bir cihan kadar büyütün;
Görürsünüz ki: O bir damlacık vücûduyle,
Katılmak istiyerek durmayıp giden şeyle,
Önünde azmine hâil ne varsa, hep aşıyor.

Demek ki: Şimdi bu taş canla, başla, uğraşıyor,
"Bütün avâlimi lebrîz eden mesâîye,
Benim de sa'yim olunmak gerek ilâve... " diye.
Bu seng pâreyi siz şimdi görmeyin nâçiz...
O, bir vücûd-i muazzam; o, bir cihân-ı vecîz;
Ki - encümüyle, şümûsuyle, âsümânıyle,
Tevâbi'iyle, sehâbiyyesiyle - aynıyle.
Bizim şu bildiğimiz kâinatı gösteriyor!
Hayâl o manzaranın dehşetinden ürperiyor.
Birer kabiledir eczâ-yı ferdi; zerrâtı
Sırayla âilelerdir alın zureyrâtı:
Görünmemekle berâber yığın yığın efrâd.
Demek, o sîne-i eb'âdı inleten feryâd;
O, her taraftaki âheng-i sa'y-i gulgule-hîz;
O gîrudâr-ı umûmî.. Bakılsa en nâçiz
Taşın mazîk-ı vücûdunda mündemic... Hayret!
Bu seng-i câmidin eczâ-yı ferdi bir vahdet,
Bir imtizâc-ı müebbedle eyliyor deveran.
Ki her tekâsüfü mahsûl-i sa'yinin o zaman,
Temessül etmede birçok kuvâ-yı gâlibeye:
Ya inkılâb ediyor hey'etiyle câzibeye;
Ya başka türlü hüviyyet alıp ziyâ oluyor;
Ya reng-i şu'le-i berkîde rû-nümâ oluyor;
Ya bir harâret-i seyyâle eyliyor te'sîs;
Ya ihtizâz ediyor mevce mevce mıknâtîs.

Aceb, nümûne-i ekvân olan bu, zâten ufak
Vücudu nâ-mütenâhî küçültecek olsak?
Küçüldü, farz edelim, oldu âkıbet zerre...
Görün, şu zerreyi tedkîk edin de bir kerre.
Nasıl hurûş ile kalbinde eyliyor daraban,
Avâlimiyle berâber şümûs-i bî pâyan!
Semâlarında uçan aynı muttarid âhenk;
Denizlerinde gezen aynı sa'y-i rengârenk.
Bakın ki: Zerre de bir hîç olan vücûduyle,
Muvaffak olmadadır kâinâtı temsîle;
Görün ki: Zerreyi etmektedir cihan tanzîr.
Fakat bu bahr-i serâir ki mümteni' takdir,
Güneşte, gölgede, her yerde cûşa geldikçe,
Atar kenara ,şu yüksek meâli bir mevce:
"Bekâyı hak tanıyan sa'yi bir vazife bilir;
Çalış çalış ki, bekâ sa'y olursa hakkedilir.

Görün kuvâ-yı tabîatte sa'y-i mu'tâdı:
Çalışmasaydı harâret, mevâsim olmazdı.
O, bir zaman azalıp, sonra bir zaman çoğalıp;
Buhâr eder suyu, teksif eder buhârı alıp.
Ziyâ durur mu ya? Zulmetle dâimâ yarışır...
Ne varsa hâsılı... Toprak, deniz, bütün çalışır.
Tesa'udâtı buhârın bulut yığar havaya,

Teressübâtı sehâbın nehir yayar ovaya.
Zemin semâya alev püskürür içinden tâ;
Mukâbilinde sağar yıldırım, zemine semâ.
Duyup hurû,sunu cevvin hurûş eder enhâr
Köpük saçar bunu gördükçe bâd-ı velvele-dâr!
Nedir bu gökteki sesler? Nedir bu yerdeki cûş?
Evet, kuvâ-yı tabî'iyyenin bu dûşa-dûş
Mücâhedâtı ki bir bî-nihâye silsiledir,
Tezâhumuyle yerin sînesinde, yükseltir,
Hayâtın ismini te'bîde bir büyük timsâl,
Ki cebhesinde tecellî eder durur şu meâl:
"Bekâyı hak tanıyan sa yi bir vazife bilir;
Çalış çalış ki bekâ sa'y olursa hakkedilir: "

Zevil-hayâta bakın... Koşmuyor mu hakk-ı hayât
Peşinde cümle nebâtât, cümle hayvânât?
Müessirât-ı tabîatle dâim uğraşarak;
Bütün cihan gibi onlar da istiyor yaşamak.
Avâmilin kimi te yid eder bekalarını;
Hücûm eder kimi ta'cil için fenâlarını.
Zavallılar, hani, bir ân içinde bin kerre,
Kaçıp ikinci takımdan koşar birincilere.
Hayâtı hak tanıyanlar yorulmuyor... Heyhât!
Sükûn nedir, onu görmüş müdür ki uzviyyât?
Bu kâr-zâra düşen hangi ferd-i uzvî ki,
Kımıldamaz, onu çiğner geçer hemen öteki.
Bu intihân fakat nerden ihtiyâr edecek?
İlerleyip duruyor işte hiç kesilmeyerek,

- Ezelde rûhuna mevdû'-i dest-i fıtrat olan -
Güzîde bir emelin arkasında koşmaktan.
Değil vîsâli, ki bir gâyedir hayâtı için,
Hayâl-i vaslı da câzib o nâzenîn emelin!
Bu gâyenin, bu hayâlin ümîd-i idrâki,
Dolaştırır gece gündüz o rûh-i çâlâki.
Zemîni kendine hasretmek isteyip çalışır
Şu var ki başka emeller de ansızın karışır.
Tezâhum etti mi âmâli birçok efrâdın;
Kesilmez arkası artık cihâd-ı mu'tâdın!
Bu harb işinde kazanmaktadır çalışmış olan;
Çalışmayıp oturandır gebertilen, boğulan.
Nedir murâdı, bilinmez, fakat Hakîm-i Ezel,
Cihânı ma'reke halk eylemi,s, hayâtı cedel.
Kimin kolunda mesâi denen vefâlı silâh
Görülmüyorsa, ümit etmesin sonunda felâh
Gerek hücuma geçilsin, gerek müdafaaya.
Müsellâh olmalı mutlak giren münâzâ'aya.

Fakat cidâl-i hayâtın bütün bu gulgulesi;
Kalanların acı, ölmüşlerin acıklı sesi;

Zaman zaman göğe yaprak nisâr eden eşcâr;
Zemin zemin yere kâliçeler yayan ezhâr;
Bahâra karşı tuyûrcın garîb nevhaları;
Şikâr önünde vuhûşun mehîb sayhaları;
Bedâyi'iyle bahârân, şedâidiyle hazân,
Bu şi'r-i hilkati inşâd eder durur her ân:
"Bekâyı hak tanıyan sa'yi bir vazife bilir;
Çalış çalış ki bekâ sa'y olursa hakkedilir. "
Değil mi ceng-i hayâtın zebûnu âdem de?
Mücâhedeyle yaşar çâresiz bu âlemde.
Evet, mücâhede mahsûlüdür hayât-ı beşer,
O olmadıkça ne efrâd olur, ne âileler.
Görün birer birer efrâdı: Muttasıl çalışır;
Bakın ki âileler durmayıp nasıl çalışır
Alın sırayla cemâ'âti, sonra akvâmı;
Aceb cidâl-i maîişetten ayrılan var mı?
Nizâm-ı kevne nigehbân o sermedi kânun,
Bütün cihânı tutarken tahakkümünde zebun,
Garîb olur beşerriyet çıkarsa müstesnâ.
Hayır!Adâlet-i fıtratta yoktur istisnâ.
Hayâta hakkı olan kimdir anlıyor, görüyor;
Çalışmayanları bir bir eliyle öldürüyor!
Bekâyı gâye sayanlar koşup ilerlemede;
Yolunda zahmeti rahmet bilip müzâhamede.
Terakkiyâtını milletlerin gören, heyhât,
Zaman içinde zaman etse, haklıdır, isbât.

Bakın mücâhid olan Garb'a şimdi bir kerre.
Havâya hükmediyor kâni' olmuyor da yere.
Dönün de âtıl olan Şark'ı seyredin. Ne geri!
Yakında kalmıyacak yeryüzünde belki yeri!
Nedir şu bir sürü fenler, nedir bu san'atler?
Nedir bu ilme tecellî hakîkatler?
Sefineler ki tarar kıt'a kıt'a deryâyı;
Şimendüfer ki tarar buk'a buk'a dünyâyı;
Şu'ûn ki berka binip seslenir durur ovada;
Balon ki rûh-i kesîfiyle yükselir havada...
Hülâsa, hepsi bu âsâr-ı dehşet-âkînin,
Bütün tekâsüfüdür toplanan mesâînin.

Aduvve karşı cehennem kusan mehîb efvâh;
Omuzlarında savâik yatan sehâb-ı sipâh;
Uyûn-i hırsa aman vermiyen ridâ-yı medîd;
Kovuklarında yanardağ duran husûn-i hadîd;
Refâh içinde ömür sürmeler, meserretler;
Huzûr-i hâtıra makrun büyük sa'âdetler;
Teeyyüd etmiş emeller, nüfûzlar, şanlar
Küçülmiyen azametler, sürekli umranlar...
Eder netîcede sa'yin tecessümünde karâr

Zaman zaman görülen âhiret kılıklı diyâr;
Cenâzeden o kadar farkı olmayan canlar;
Damarda seyri belirsiz, irinleşen kanlar;
Sürünmeler; geberip gitmeler; rezâletler;
Nasîbi girye-i hüsrân olan nedâmetler;
Harâb olan azamet, târumâr olan ikbâl;
Sukût-i rûh-i umûmî, sukût-i istiklâl;
Dilencilikle yaşar derbeder hükûmetler;
Esâretiyle mübâhî zavallı milletler;
Harâbeler, çamur evler, çamurdan insanlar;
Ekilmemiş koca yerler, biçilmiş ormanlar;
Dunrur sular, dere olmuş helâ-yı cârîler;
Isıtmalar, tifolar, türlü mevt-i sârîler;
Hurâfeler, üfürükler, düğüm düğüm bağlar;
Mezar mezar dolaşıp hasta baktıran sağlar...
Atâletin o mülevves teressübâtı bütün!
Nümûne işte biziz... Görmek istiyen görsün!
Bakın da hâline ibret alın şu memleketin!
Nasıldın ey koca millet? Ne oldu âkıbetin?
Yabancılar ediyormuş - eder ya - istikrâh:
Dilenciler bile senden şereflidir billâh.
Vakârı çoktan unuttun, hayâyı kaldırdın;
Mukaddesâtı ısırdın, Hudâ'ya saldırdın!
Ne hâtırâtına hürmet, ne an'anâtını yâd;
Deden de böyle mi yapmı,stı ey sefıl evlâd?
Hayâtın erzeli olmuş hayât-ı mu'tâdın;
Senin hesâbına birçok utansın ecdâdın!
Damarlarındaki kan âdetâ irinleşmiş;
O çıkmak istemiyen can da bir yığın leşmiş!
İâde etmenin imkânı yoksa mâzîyi,
Bu mübtezel yaşayıştan gebermen elbet iyi.
Gebermedik tarafın kalmamı,s ya pek, zâten...
Sürünmenin o kadar farkı var mı ölmekten?
Sürünmek istediğin şey! Fakat zaman peşini
Bırakmıyor, atacak bir çukur bulup leşini!
Bugünn sahîk-i âlemde sen ki bir lekesin;
Nasıl vücûdunu kaldırmasın, neden çeksin?
"İşitmedim" diyemezsin; işittin elbette:
" Tevakkufun yeri yoktur hayât- millette. "
Sükûn belirdi mi bir milletin hayâtında;
Kalır senin gibi zillet, esâret altında.

Nedir bu meskenetin, sen de bir kımıldasana!
Niçin kımıldamıyorsun? Niçin? Ne oldu sana?
Niçin mi? "Çünkü bu fânî hayâta yok meylin!
Onun netîcesidir sa'ye varmıyorsa elin. "
Değil mi?.. Ben de inandım! Hudâ bilir ki yalan!
Hayâta nerde görülmüş senin kadar sarılan?
Zorun: Gebermemek ancak "ölümlü dünyâ" da!
Değil hakîkati, mevtin hayâli rü'yâda

Dikilse karşına, hiç şüphe yok, ödün patlar!
Düşün: Hayâta fedâ etmedik elinde ne var?
Şeref mi, şan mı, şehâmet mi, din mi, îman mı?
Vatan mı, hiss-i hamiyyet mi, hak mı vicdan mı?
Mezar mı, türbe mi, ecdâdının kemikleri mi?
Salîbi sîneye çekmiş mesâcidin biri mi?
Ne kaldı vermediğin bir çürük hayâtın için?
Sayılsa âh giden fidyeler necâtın için!
Çoluk çocuk kesilirken; kadınlar inlerken;
Zavallılar seni erkek sanır da beklerken;
Hayâyı, ırzı ekip yol boyunca, çırçıplak,
Kaçarsın, öyle mi, hey kalp adam sıkılmıyarak!
Değil ki "dön!" diye binlerce yalvaran geride;
Dikildi karşına ecdâdının mekâbiri de;
" Yolumda durma kaçarken!" dedin, basıp geçtin!
İşitmedin mi ne söylerdi muhterem ceddin:
"Zafer ilerdedir oğlum, hücûm edip aşarak,
Hudûd-i düşmanı, hiç yoksa, bir mezâr almak;
Geçip de ric'ate bin yıl muammer olmaktan
Hayırlıdır... " Ne yaman söz, ne kahraman îman!
Yazık ki sen şu büyük ruhu şerma-sâr ettin:
Bütün mekâbir-i İslâm'ı küfre çiğnettin!
Birer lisân-ı tazallüm uzattı her makber...
Zavallı taşlara lâkin bakan mı var? Ne gezer!
Değil mezardaki na'şın enîn-i tel'ini,
Figânı bunca hayâtın çevirmemişti seni!
Merâmın: Ölmeyebilmek, fenâ değil bu karâr...
Fakat hayât için elzem hayâtı istihkâr.
Hayât odur ki: Nihâyet bahâsı hûn olsun,
Senin hayât-ı sefilin: Bahâ yı nâmûsun!
Deden ne türlü yaşarmış... Adamsan öyle yaşa;
"Eğer hümâ-yı zafer konmak istemezse başa,
Harâm olur sana kuzgun üşürmemek leşine!"'
Nasıl, bu sözleri tutmak gelir mi hiç işine?
Mezelletin o kadar yâr-ı cânısın ki, yazık,
"Ucunda yoksa ölüm" her belâya göğsün açık!

Dilenci mevki'i, milletlerin içinde yerin!
Ne zevki var, bana anlat bu ömr-i derbederin?
Şimâle doğru gidersin: Soğuk bir istikbâl,
Cenûba niyyet edersin: Açık bir istiskâl!
"Aman Grey! Bize senden olur olursa meded...
Kuzum Puankare! Bittik... İnâyet et, kerem et!"
Dedikçe sen, dediler karşıdan: "İnâyet ola!"
Dilencilikle siyâset döner mi, hey budala?
Siyâsetin kanı: Servet, hayâtı: Satvettir,
Zebûn-küş Avrupa bir hak tanır ki: Kuvvettir.
Donanma, ordu yürürken muzafferen ileri,
Üzengi öpmeye hasretti Garb'ın elçileri!
O ihtişâmı elinden niçin bıraktın da,

Bugün yatıp duruyorsun ayaklar altında?
"Kadermiş!" Öyle mi? Hâşâ, bu söz değil doğru:
Belânı istedin, Allah da verdi... Doğrusu bu!
Taleb nasılsa, tabî'î, netîce öyle çıkar,
Meşiyyetin sana zulmetmek ihtimâli mi var?
"Çalış "' dedikçe şerîat, çalışmadın, durdun,
Onun hesâbına birçok hurâfe uydurdun!
Sonunda bir de "tevekkül" sokuşturup araya,
Zavallı dini çevirdin onunla maskaraya!

Bırak çalışmayı, emret oturduğun yerden,
Yorulma, öyle ya, Mevlâ ecîr-i hâsın iken!
Yazıp sabahleyin evden çıkarken işlerini,
Birer birer oku tekmil edince defterini;
Bütün o işleri Rabbim görür. Vazîfesidir...
Yükün hafifledi... Sen şimdi doğru kahveye gir!
Çoluk, çocuk sürünürmüş sonunda aç kalarak...
Hudâ vekîl-i umûrun değil mi? Keyfine bak!
Onun hazîne-i in'âmı kendi veznendir!
Havâle et ne kadar masrafın olursa... Verir1
Silâhı kullanan Allah, hudûdu bekleyen O;
Levâzımın bitivermiş, değil mi? Ekleyen O!
Çekip kumandası altında ordu ordu melek;
Senin hesâbına küffârı hâk-sâr edecek!
Başın sıkıldı mı, kâfi senin o nazlı sesin:
" Yetiş!" de kendisi gelsin, ya Hızr'ı göndersin!
Evinde hastalanan varsa, borcudur: Bakacak;
Şifâ hazînesi derhal oluk oluk akacak.
Demek ki: Her şeyin Allah... Yanaşman, ırgadın O;
Çoluk çocuk O'na âid: Lalan, bacın, dadın O;
Vekîl-i harcın O; kâhyan, müdir-i veznen O;
Alış seninse de, mes'ûl olan verişten O;
Denizde cenk olacakmış... Gemin O, kaptanın O;
Ya ordu lâzım imiş... Askerin, kumandanın O;
Köyün yasakçısı; şehrin de baş muhassılı O;
Tabîb-i âile, eczâcı... Hepsi hâsılı O.

Ya sen nesin? Mütevekkil! Yutulmaz artık bu!
Biraz da saygı gerektir... Ne saygısızlık bu!
Hudâ-yı kendine kul yaptı, kendi oldu Hudâ;
Utanmadan da tevekkül diyor bu cür'ete... Ha?
Yehûd Üzeyr'e, Nasârâ Mesîh'e ibn'ul-lâh
Demekle unsur-i tevhîd olur giderse tebâh;
Senin bu kopkoyu ,sirkin sığar mı îmâna?
Tevekkül öyle tahakküm demek mi Yezdân'a ?
Kimin hesâbına inmiş, düşünmüyor, Kur'ân...
Cenâb-ı Hak çıkacak, sorsalar, muhâtab olan!
Bütün evâmire i'lân-ı harb eden şu sefih,
Mükellefıyyeti Allah'a eyliyor tevcîh!

Görür de hâlini insan, fakat, bu derbederin,
Nasıl günâhına girmez tevekkülün, kaderin;
Sarılmadan en ufak bir işinde esbâba,
Muvaffakiyyete imkân bulur musun acaba?
Hamâkatin aşıyor hadd-i i'tidâli, yeter!
Ekilmeden biçilen tarla nerde var? Göster!
"Kader" senin dediğin yolda şer'a bühtandır.
Tevekkülün, hele, hüsrân içinde hüsrândır.
Kader ferâiz-i îmâna dahil... Âmennâ...
Fakat yok onda senin sapmış olduğun ma'nâ.
Kader: Şerâiti mevcûd olup da meydanda,
Zuhûra gelmesidir mümkinâtın a'yânda.
Niçin, nasıl geliyornuş... O büsbütün meçhûl;
Biz ihtiyârımızın sûretindeniz mes'ûl.
Kader nedir, sana düşmez o sırrı istiknâh;
Senin vazîfen itâ'at ne emrederse İlâh.
O, sokmak istediğin şekle girmesiyle kader;
Bütün evâmiri şer'in olur bir anda heder!
Neden ya, Hazret-i Hakk'ın Resûl-i Muhterem'i,
Bu bahsi men ediyor mü'minîne, boş yere mi?
Kader deyince ne anlardı dinle bak Ashâb:

Ebû Ubeyde'ye imdâda eylemişti şitâb,
Maiyyetindeki askerle bir zaman Fârûk.
- Tereddüt etme sakın, çünkü vak'a pek mevsûk -
Tarîk-ı ,Şâm'ı tutup doğru "Surg"a indi Ömer.
Ebû Ubeyde hemen koştu almasıyle haber.
Halife, Hazret-i Serdâr'a "Nerdedir ordu?
Ne yaptınız? Yapacak şey nedir?" deyip sordu.
Ebû Ubeyde; "Vebâ var!" deyince askerde;
Tevâbi'iyle Ömer durdu kalkacak yerde.
" Vebâya karşı gidilmek mi, gitmemek mi iyi?"
Muhâcirîn-i kirâmın soruldu hep re'yi.
Bu zümreden kimi; "Maksad mühim, gidilmeli" der;
"Hayır, bu tehlikedir" der, kalan Muhâcirler.
Halife böyle muhâlif gön;ince efkârı;
Çağırdı: Aynı tereddüdde buldu Ensâr'ı.
Dağıttı hepsini, lâkin sıkıldı... Artık ona,
Muhacirîn-i Kureyş'in müsinn olanlarına
Mürâca'at yolu kalmıştı; sordu onlara da.
Bu fırka işte bilâ-kaydı-ı ihtilâf arada:
" Vebâya karşı gidilmek hatâ olur" dediler:
" Yarın dönün!" diye Ashâb'a emri verdi Ömer.
Ale's-seher düzülürken cemâatiyle yola,
Ebû Ubeyde çıkıp: "Yâ Ömer, uğurlar ola!
Firârınız kaderu'l-lâhtan mıdır şimdi?"
Demez mi, Hazret-i Fâruk döndü: " Doğru", dedi,
Şu var ki bir kaderu'l-lâhtan kaçarken biz,
Koşup öbür kaderul'lâha doğru gitmedeyiz.
Zemîni otlu da, etrâfı taşlı bir derenin

İçinde olsa deven yâ Ebâ Ubeyde, senin;
Tutup da onları yalçın bayırda sektirsen,
Ya öyle yapmıyarak otlu semte çektirsen,
Düşün; Kaderle değildir şu yaptığın da nedir?"
Ömer bu sözde iken İbn-i Avf olur zâhir,
Hemen rivâyete başlar hadîs-i tâûnu
Ebû Ubeyde tabî'i susar duyunca bunu.
Muhâcirîn-i Kureyş'in, kibâr-ı Ashâb'ın,
Şerîatın koca bir rüknü: İbn-i Hattâb'ın:
Kader denince ne anlardı hepsi, anladın a!...
Utanmadan yine kalkışma Hakk'a bühtâna

Tevekkülün, hele ma'nâsı hiç de öyle değil.
Yazık ki: Beyni örümcekli bir yığın câhil.
Nihâyet oynıyarak dîne en rezîl oyunu.
Getirdiler, ne yapıp yaptılar, bu hâle onu!
Yazık ki: Çehre-i memsûha döndü çehre-i din:
Bugün kuşatmada İslâm'ı bir nazar: Nefrin.
Tevekkül inmek için tâ bu şekl-i mübtezele,
Nasıl uyuttunuz efkârı, bilsem, ey hazele?
Nasıl durur aceb alnında Şer'-i ma'sûmun.
Bu simsiyâh izi hâlâ o levs-i meş'ûmun?
Tevekkül öyle yaman bir Şiâr-ı imandı.
Ki kahramân-ı fezâil denilse şâyandı.
Yazık ki: Rûhuna zerk ettiler de meskeneti:
Cüzâma döndü, harâb etti gitti memleketi!
Tevekkül olmasa kalmaz fazîletin nâmı...
Getir hayâline bir kerre Sadr-ı İslâm'ı;
O bî-nihâye füyûzun yarım asırlık bir
Zamân içinde tecellîsi hangi sâyededir?
Bu müddetin ne ki akvama nisbeten hükmü,
Bin inkılâba yetişsin?.. Bu hiç görülmüş mü?
Zaman içinde zaman tayyolunmak imkânı
Görülmedikçe tahayyür bırakmaz insânı!
Zalâm-ı şirki yarıp fışkınnca dîn-i mübîn.
Yayıldı sîne-i Bathâ-ya bir hayât-ı nevîn.
Bu inkılâbı henüz rûhu duymadan Garb'ın,
Kuşattı satveti dünyâyı bir avuç Arab'ın!
Dayandı bir ucu tâ Sedd-i Çîn'e; diğer ucu,
Aşıp bulut gibi, binlerce yükselen burcu,
Uzandı ansızın İspanya'nın eteklerine.
Hicâz'ı Çin'i düşün nerde? Nerdedir Pirene!
Nedir bu hârikanın sırrı? Hep tevekküldür:
Ki i'timâd-ı zaferden gelen tahammüldür.
Tevekkül olmaya görsün yürekte azme refik;
Durur mu şevkine pervâne olmadan tevfik?
Cenâb-ı Hak ne diyor bak, Resûl-i Ekrem'ine:
"Bütün serâiri kalbin ihâta etse, yine,
Danış sahâbene dünyâya âid işler için;
Rahîm ol onlara... Sen, çünkü, rûh-i rahmetsin.

Hatâ ederseler aldırma, afvet, ihsân et;
Sonunda hepsi için iltimâs-ı gufrân et.
Verip karân da azm eyledin mi... Durmıyarak
Cenâb-ı Hakk'a tevekkül edip yol almaya bak."

Demek ki: Azme sarılmak gerek mebâdîde;
Yanında bir de tevekkül o azmi teyîde.
Hülâsa, azm ile me'mûr olursa Peygarnber;
Senin hesâbına artık, düşün de bul, ne düşer!
Şerîatin ikidir en muazzam erkânı;
Kimin ki öyle müzebzeb değildir îmânı;
Ayırmaz onları, bir addedip tevessül edeı:
Açıkça söyleyelim: Azm eder, tevekkül eder:
Ne din kalır, ne de dünya bu anlaşılmazsa...
Hem anlayın bunu artık, hem anlatın nâsa.
Bu anlaşılmalı... Yâhud uzat bacaklarını,
Pamuklu şilteyi buldun mu, anma hiç yarını!
Ne olsa, pufla yataktan açılma tek bir adım;
İçin sıkıldı mı, gelsin boğuk boğuk "Bakalım
Cenâb-ı Hak ne yapar?" virdi yorgan altından!
Cenab-ı Hak ne yapar, bilmiyor musun o zaman:
Araştırır "Bakalım bir, kulum ne yaptı?" diye...
Kıvır da şilteyi öyleyse bak ilerlemeye.

Senin şu hâlini Sa'di ne hoş hikâye eder...
İşittiğin olacaktır ya... Neyse, dinleyiver:
Kalenderin biri köyden sabahleyin fırlar.
Arar nasîbini; avdette kırda akşamlar.
Fakat güneş batarak, ortalık karardıkça
Görür ki: Yerde yatılmaz, hemen çıkar ağaca.
Herif ağaçta iken bir iniltidir, işitir...
Bakar ki: Bir kötürüm tilkinin yanık sesidir.
Zavallı, pösteki olmuş, bacak yok işliyecek;
Boğazsa işlemek ister... Ne yapsın... İnliyecek!
Biraz geçince, kavî dişlerinde bir ceylân,
İner yakındaki vâdiye karşıdan arslan.
Yukarda çıkmaz olur, şimdi, yolcunun nefesi;
Tabîatiyle durur hastanın da inlemesi!
Yiyip şikârını arslan, dalınca ormanına;
Sürüklenir, yanaşır tilki sofranın yanına;
Doyar efendisinin artığıyle, sonra yatar.
Herif düşünmeye başlar eder de hâle nazâr:
"Cenab-ı Hak ne kadar merhametli, görmeli ki:
Açım! demekle amel-mânde bir topal tilki,
Ayağna gönderiyor rızkın en mükemmelini...
O halde çekmeli insan çalışmadan elini.
Değer mi koşmaya akşam sabah, yalan dünya?
Dolaşmıyan dolaşandan akıllı... Gördün ya:
Horul horul uyuyor kahbe tilki, senden tok!
Tevekkül etmeli öyleyse şimdiden tezi yok.

Yazık bu âna kadar çektiğim sıkıntılara!... "

Sabâh olunca, herif dağ başında bir mağara
Tasarlayıp, ebedî'tikâfa niyyet eder.
Birinci gün bakınır. Yok ne bir gelir, ne gider!
İkinci gün basar açlık, erir erir süzülür;
Üçüncü gün uyuşuk bir sinek olur büzülür.
Ölüm mü, uyku mu her neyse âkıbet uzanır;
Fakat işittiği bir sesle silkinir, uyanır:
"Dolaş da yırtıcı arslan kesil behey miskin!
Niçin yatıp, kötürüm tilki olmak istersin?
Elin, kolun tutuyorken çalış, kazanmaya bak,
Ki artığınla geçinsin senin de bir yatalak. "

Ömer, tevekkülü elbet bilirdi bizden iyi...
Ne yaptı "biz mütevekkilleriz" diyen kümeyi?
Dağıttı, kamçıya kuvvet, "gidin, ekin" diyerek.
Demek: Tevekkül eden, önce mutlaka ekecek;
Demek: Tevekküle pek sığmıyormuş, anladın a,
Sinek düşer gibi düşmek şunun bunun kabına.
Bakın ne hâle getirmiş ki cehlimiz dîni:
Hurâfeler bürümüş en temiz menâbi'ini.
Değil hakaikı şer'in, bugün, bedîhiyyât
Bilâ-münâkaşa, ikrâr olunmuyor... Heyhât!
Kitâb'ı, Sünnet'i, İcmâ'ı kaldırıp artık;
Havâssı maskara yaptık, avâmı aldattık.
Yıkıp ,serîati, bamba,ska bir binâ kurduk;
Nebî'ye atf ile binlerce herze uydurduk!
O hâli buldu ki cür'et: "Yecûzu fi't-tergîb..."
Karâr-ı erzeli fetvâ kesildi!.. Hem ne garîb,
Hadîsi vaz' ediyorken sevâb uman bile var!
Sevâbı var mı imiş, bir zaman gelir, anlar!
İbadete teşvik maksadıyla olursa hadis uydurmak caizdir manâsına!
Cihânı titretiyorken nidâ-yı “Men kezebe...”
İşitmiyor mu, nedir, bir bakın şu bî-edebe:
Lisân-ı pâk-i Nebî'den yalanlar uyduruyor;
Sıkılmadan da "sevâb i,sledim" deyip duıuyor!
Düşünmedin mi girerken şerîatin kanına?
Cinâyetin kalacak zanneder misin yanına?
Sevâb ümîd ediyor ha! Deyin ki nâmerde:
"Sevâbı sen göreceksin huzûr-i mahşerde!
Tepende gezdirecek ra'd-ı intikâmını Hak,
Ki yıldırımları beyninde kaynayıp duracak.
Yakandan inmiyecek dest-i kahrı hüsrânın...
Nasıl iner ki, önünden kaçıp da nîrânın,
Civâr-ı nûr-i nübüvvette mültecâ bulsan;
Bu türlü kurtuluş imkânı yok ya... Kurtulsan;
Şu izdihâmın elinden - ki belki bir milyar
Nüfûs-i hâsiredir - kaçmak ihtimâli mi var?
Bugün fesâdına kurbân olan zavallıların

Vebâli boynuna yüklenmesin mi, yoksa, yarın?
Kolay mı ümmeti ıdlâl edip sefil etmek?
Kolay mı dîni hurâfât içinde inletmek?
Niçin Kitâb-ı İlâhî'yi pâyimâl ettin?
Niçin şeriâti murdâr elinle kirlettin?
Çıkıp tepinmeye yok muydu, başka bir sâha?
Nedir bu salladığın çifte, Kâ'betullâh'a?
Herif! Şu millet-i ma'sûmeden ne isterdin,
Ki doğru yol diye tuttun, dalâli gösterdin!"
Zavallı çırpınıyor boyladıkça hüsrânı...
Kenâra kaçmaya olsaydı bâri dermânı.
Yazık ki çıkmak ümidîyle kalkarak ayağa,
Kımıldadıkça gömülmekte büsbütün batağa!
Zaman zaman bakıp etrâfa di,s gıcırdattı;
Muhîti, çünkü, yürürken o muttasıl battı!
Fakat bugün acınır bir nazarla bakmakta:
Omuzda, çünkü, batak şimdi, cansa gırtlakta.
Henüz gömülmedi bîçârenin cılız boyunu;
Koşup halâs ediniz bârî son deminde onu.
Fakat, halâsı için en emin tarîkı tutun;
Şu pis bataklığı bir kerre mahvedin, kurutun.
Kolay değil bu da, lâkin, büyük vukûf ister;
Düşünce yoksulu, zıpçıktı müctehidler eğer,
Dalarsalar o rezîl ictihâda bermu'tâd;
Olur zavallının âtîsi büsbütün berbâd!

Sakırgadan daha iğrenç öbek öbek türüdü,
Vücûd-i milleti son günler öyle bir bürüdü
Ki davranıp o tufeylâtı ansızın koğacak
Olursa kurtulacak belki... Yoksa, bit boğacak!
Eğer vücûdunu bir parçacık gözetseydin;
Eğer tehâret-i vicdâna dikkat etseydin;
Bu hâle gelmeye kalmazdı orta yerde sebep.
Batak da, bit de o murdar atâletinden hep!

Zavallı milletin idrâki târumâr olalı:
Muhît-i ilme giren yok, diyâr-ı fen kapalı;
Sanâyi'in adı batmış, ticâret öylesine,
Zirâ'at olsa da... Adem nebî usûlü yine!

Onun da var. Bunu idrâk eder birinci nazar.
Nedir mi?Anlatayım: Sizde olmıyan irfan.
Biraz hayâ edin öyleyse Şaklabanlıktan!
Kilitlidir kapı "ümmî duhât" için, amma
Kıyâm-ı haşre kadar ictihâd eder "ulemâ ".
Evet, şerâiti mevcûd olunca insanda;
Ne kaldı men'edecek ictihâdı, meydanda?
İle'l-ebed yetişir müctehid bu ümmetten;
Şu var ki: Çıkmalı ferdâ-yı nûra zulmetten.
Kıyâs-ı fâside bir kerre eyleyin dikkat:

Süveyş'i açtı herif... Doğru... Neyle açtı fakat?
Omuzlamakla mı? Heyhât! Öyle bir fenle,
Ki bir ömür telef etmiş o fenni tahsîle.
Düşünmüyor bu kopuklar ki: Müctehid geçinen
Zamânının olacak muktedâsı irfânen.
Kitâb'ı, Sünnet'i, İcmâ'ı sağlam anlıyacak;
Hilâfı yoklıyacak ihtiyâcı kollıyacak.
Ne ictihâdı yapar, yoksa, bir alay - zimmî
Kadar nasîbe-i fıkhîsi olmayın - ümmî?
Kuzum, eşek nalı yapsan: Bir usta çingenenin
Yanında uğraşacaksın, başında mengenenin.
Peki! Liyâkat-i fıtrisi âdemin sâde,
Kıfâyet eylemiyorken bu en hasîs işde,
Ya ictihâda nasıl kalkıyor bu sersemler?
O ictihâda ki: Dünyâ kadar ulûm ister!
Sokarsa burnunu herkes düşünmeden her işe;
Kalır selâmet-i milliyyemiz öbür gelişe!
Neden vezâifi taksîme hiç yanaşmıyoruz?
Olursa bir kişinin koltuğunda on karpuz,
Öbür gelişte de mümkün değil selâmetimiz!
Hülâsa, hepsi çalışmak yorulmak istiyecek.
Fakat çalışmak için önce şart olan: İstek.
O yoksa, hangi vesîleyle biz ilerliyelim?
Sıkıntısız mütefennin, üzüntüsüz âlim,
Ne tatlı şey! Buna bir çâre yok mu? Hah! Bulduk:
Tokatlıyan'da, yarın, toplanır beş altı kopuk,
Birer kadeh biradan sonra davranır erken,
Omuzlayıp kırarız bâb-ı ictihâdı hemen.
Kırılmadan açılır şey değil, kilit müdhiş!
Gelin, omuzlıyalım... Bir omuzlamaktadır iş.
Cesâretin medenî şekli işte böyle olur;
Uzun düşünmeye gelmez, karârımız bozulur.
Şüveyş'i yardı herif... Akdeniz'le Şab denizi
Bitişti. Öyle ya, bizler de kendi fikrimizi
Çıkarmış olsak eğer, şimdi, kuvveden fi'le,
Kucaklaşır medeniyyetle din tamâmiyle,
Süveyş'in ağzına heykel nasıl dikilmişse,
Bekâ-yı nâmını te'yîd için "dö Lesseps"e;
Bizim de hakkımız elbette, ictihâdı yaran
Kanal boyunca birer heykel istemek o zaman!

Bakın ne günlere kaldık: Ya beş, ya altı kopuk
Yamaklarıyla beraber ki hepsi kılkuyruk
Utanmadan çıkıyor, ictihâda kalkışıyor!
Bu hâle karşı tahammül hakîkaten pek zor.
Harîmi şer'-i mübînin ahır değil... Oradan
Çekil de kendine bir sâha bul, behey nâdan!
Kilitli bir kapı var orta yerde anlasana:
Harem-sarây-ı şerî'at değil dalan dalana.
Nasıl ki her kapının ayrı bir anahtarı var,

Yazık yazık ki, bu yüzden bütün felâketimiz.
İ,sin reculleri kimlerse çıksın orta yere;
Ne var, ne yok bilelim, hiç değilse, bir kerre.
Sabahleyin mütefelsif, ikindi üstü fakîh;
Sular karardı mı pek yosma bir edîb-i nezîh;
Yarın müverrih; öbür gün siyâsetin kurdu;
Bakarsın: Ertesi gün ictihâda pey vurdu!..
Hülâsa bûkalemun fıtratinde züppelerin
Elinde maskara olduk... Deyin de hükmü verin!

Fakat bu maskaralıklar devâm edip gitmez
"Adam benim neme lâzım!" demekle iş bitmez.
Tecellüd eylemesinden yılıp da zındîkın,
Ağırca alması, bir fitnedir ki, sıddîkın:
Cenâb-ı Hakk'a sığınmış o heybetiyle, Ömer
Emîn olun, bizi me'yûs eden felâketler,
Vazife hissine bîgânelik belası bütün.
Küçük, büyük "ne vazîfem!" desin de iş yürütün!
O hâle geldi ki millet vazîfesizlikten:
Vazîfe hissi de kâfi değil, bugün, cidden.
Evet, onun daha fevkinde ihtiyâc artık...
O ihtiyâc ise: Milletçe bir fedâkârlık.

Şu fıkrasıyle hakîkat, Cenâb-ı Mevlânâ,
Nigâh-ı ibrete açmış cihan kadar ma'nâ;
"Delik deşik evinin, bir zavallı hâne-harâb,
Görür de hâlini, her gün eder şu yolda hitâb:
"Yıkılma hâ! Beni evvelce etmeden âgâh;
Çoluk, çocuk biteriz sonra hep, ma'azallâh!"
Bu hasbihâl ile yıllar gelir, geçer... Derken,
Gelir bakar ki bir ak,sam: O â,siyân-ı kühen
Yıkılmış, altına almış zavallı âileyi!
Göıünce karşıdan âdemceğiz bu hâileyi,
Yığınla taş kesilen yurdunun harâbesine
Döner de der ki: "Meğer aldanırmışım, desene!
Ne oldu bunca niyâzım, ey âşinâ-yı kadîm?
Çocukllarım olacakken ben oldum işte yetîm!
Sakın yıkılma haber vermeden demez miydim
Bu muydu senden, o zâlim bu muydu ümmîdim,
Hukûku, ahdi gözetmek nedir, sakın bilme!
Yazık, yazık sana sarf ettiğim emeklerime!.."
O taş yığınları bir hâtifi lisân olarak;
Zavallı ademe der. "Haksız infiâli bırak!
Geçip de karşıma feryâd eder misin şimdi?
Haber mi vermedim, amma kulak veren kimdi!
Duvarlarımda yarık sandığın ağızlardan,
Birer zebân-ı tezallüm uzattım, ey nâdan!
Fakat çamurla kapardın da hergün ağzımı sen,
Ziyâde söyliyemezdim, susardım artık ben!..."

Hikâye halîmizin aynıdır, değil mi? Evet!
Şu farkı var yalınız: Bizde yok değil kuvvet.
Yığın yığın sakatâtıyle geçmiş edvârın,
Yıkılmış olsa da bir hayli kısmı dîvârın.
Binâ-yı milleti i'lâ eden temel sağlam.
Demek ki kurtuluruz biz bugün olursak adam.
Onun da çâresi elbirliğiyle gayrettir.
Çalışmanın o kadar feyzi var ki: Hayrettir!
Hezîmetin sonu ölmek değildir elbette.
Düşenler oldu zamânıyle aynı âkıbete;
Fakat bugün yaşıyorlar, hem eskisinden iyi:

Nasılsa gâib edip kâmilen muhârebeyi,
Esâret altına girmişti bir büyük millet.
Zevi'l-ukûl arasından seçilme bir hey'et
Düşündü: Milleti i'lâya çâre hangisidir?
Döküldü ortaya ârâ-yı encümen bir bir.
Siyâseten kimi kurtarmak istemiş kalanı;
Demiş ki dîğeri: “Asker halâs eder vatanı;”
O der: "Donanmaya vardır bugün eşedd-i lüzûm;
Bu der."Hayır, daha elzemdir ibtisâb-ı lüzûm;"
Kiminde san'ata rağbet, kiminde nakde heves;
Hülâsa, her kafadan başka başka çıkmış ses.
Bir ihtiyar yalınız dinleyip bidâyette;
"Mahalle mektebi lâzım!" demiş, nihâyette.
Zavallının sözü pek anlaşılmamış ilkin;
"Bunak!" diyen bile olmuş düşünmeden; lâkin,
Herif, bu söz ne demektir, güzelce şerh etmiş;
Deminki lâfları pek vâkıfâne cerh etmiş.

Sonunda: "Kuvvetimiz, şüphesiz, ilerlemeli;
Fakat düşünmeli herşeyde önceden temeli.
Teammüm etmesi lâzım ma'ârifin mutlak.'
Okur yazarsa ahâli, ne var yapılmıyacak?
Donanma, ordu birer ihtiyâc-ı mübrimdir,
O ihtiyâcı, fakat, öğreten "muallim" dir!"
Deyip karârını vermiş ki, aynen icrâya,
Konunca ortaya çıkmış, bugünkü Almanya.
"Sedan "da orduyu teslîm eden Fransızlar,
-Ki her zaman o vukûatı yâd edip sızlar-
Ne der, bilir misiniz? Hem de öyledir inanın:
"Muallem ordusudur harbeden Prusya'lının:
Muallim ordusu, lâkin, asıl muzaffer olan!"

Bu sözden almalıdır, hiç değilse, ibret alan.
-Ne çâre! İbrete hâlâ heveslidir çoğumuz;
Yetişmemiş gibi dünyâya ibret olduğumuz!-
Şu cehlimizle musîbet mi kaldı uğramadık?
Mahalle mektebi lâzım, düşünmeyin artık!
Mahalle mektebi olsaydı bizde vaktiyle;

Ya uğrasaydı kalanlar güzelce ta'dîle;
Yarım pabuçla gezen, donsuz üç buçuk zibidi,
Bir Arnavudluğu isyâna kaldırır mı idi?
Bugün anâsır-ı İslâm'ı bir denî cereyan
Sürüklüyor ki: Bakın nerden eyliyor nebean.
Felâketin başı, hiç şüphe yok, cehâletimiz;
Bu derde çâre bulunmaz - ne olsa - mektepsiz.
Ne Kürd elifbayı sökmüş, ne Türk okur, ne Arab;
Ne Çerkes'in, ne Lâz'ın var bakın, elinde kitab!
Hülâsa, milletin efrâdı bilgiden mahrûm.
Unutmayın şunu lâkin: "Zaman: Zamân-ı ulûm!"
Zaman zamân-ı ulûm olmasaydı böyle, yine,
-Kemâl-i şevk ile mâdem atılmışız dîne-
Okur yazar olacaktık sıyâneten dîni:
Onun ma'ârife vâbeste, çünkü te'mîni.
Zavallının yüzü yok cehle, anlaşılmadı mı?
Demek ki: Atmalıyız ilme doğru ilk adımı.
Mahalle mektebidir işte en birinci adım;
Fakat; bu hatveyi ilkin tasarlamak lâzım.
Muallim ordusu derken, çekirge oldukları
Çıkarsa ortaya, artık hesâb edin zararı!
"Muallimim " diyen olmak gerektir îmanlı;
Edebli, sonra liyâkatli, sonra vicdanlı.
Bu dördü olmadan olmaz: Vazîfe, çünkü, büyük;
Atıp da yazmayı bez bağlamakla dünkü hödük;
Ya kalçın altına yüksek topuklu, eğri bunun,
Fotin çekip filiz olmakla her zamanki odun;
Hudâ rızâsı için, "ehliyim i,sin" demesin!
Demiş de olsa, denilsin: "Kuzum, nenin nesisin?"
Diyorsanız: "Yine, hâlâ bu, olmasın mektûb!"
Ne zırzop isteyin artık ne büsbütün meczûb!
O: Yükletir kocaman bir sığır bulur da yeri;
Bu: Arş'ı, ferşi yıkar salladıkça çifteleri!
Bizim çocuklara gelmez ne öyle çifte giden;
Ne böyle Arş'a kadar çifte sallayan yerden!
Evet, ulûmunu asrın şebâba öğretelim;
Mukaddesâta, fakat, çoksa ihtirâm edelim.
Eğer hayâtını kasdeyliyorsanız vatanın:
Bakın, anâsır-ı İslâm'ı hangi râbıtanın
Devâmı bağlıyabilmiş bu müşterek vatana?
Kapılmayın onu ihmâl edip salâh umana!
O râbıtayla bu millet bulur bulursa felâh;
O, bir çözüldü mü, herşey biter ma'âzallâh.
Eğer hayatına kasdeyliyorsanız... Başka!
Fakat bu mes'ele, bilmem ki, kaldırır mı şaka?
Hayır, hâyat-ı vatandır umûm için gâye;
"Vatan!" deyip giriyor her giren mücâhedeye.
Bu "her giren "le, tabî'î, tutunca it damarı,
Mukaddesâta kadar saldıran beş on çomarı,
Hesâba katmayı hiç bir zaman düşünmüyorum:

O tasmasızlara insan demekte ma'zûrum.
Vatan muhabbeti, millet yolunda bezl-i hayât;
Hülâsa, âile hissiyle cümle hissiyyât;
Mukaddesâtı için çırpınan yürekte olur.
İçinde leş taşıyan sîneden ne hayr umulur?
Vatan felâkete düşmüş... Onun hamiyyeti cûş
Eder mi zannediyorsun? Herif Vatan-ber-dû,s!
Bulunca kendine bir yer, doyunca kör boğazı,
Kapandı, gitti, bakarsın ki, nekbetin ağzı.
Fakat, sen öyle değilsin: Senin yanar ciğerin:
" Vatan!" deyip öleceksin semâda olsa yerin.
Nasıl tahammül eder hür olan esâretine?
Kör olsun ağlamayan, ey vatan, felâketine!

Cemâ'at, elverir artık, bu uykudan uyanın,
Hudâ rızâsı için, dünkü hâdisâtı anın!
Kımıldamaz yine gelmezsek intibâha bugün,
İkinci uyku ne dehşetli bir ölüm, düşünün!
Ölüm kolay... Diyebilsek sonunda: "Kurtulduk!"
Bu intihâr, öteden, üç yüz elli milyonluk
Zavallı Âlem-i İslâm için elîm olacak!
Biz olmasak bu kadar hânümân yetîm olacak!
Gıcırdamakla berâber serîr-i şevketimiz,
Bu dîni kurtaran ancak bizim hükûmetiniz.
Tunus'ta, Fas'ta, Cezayir'de, Çin'de, İran'da,
Cavay'la, hıtt-i Hindi'de, bleki Afgan'da,
Sibirya, Hıyve, Buhara, Kırım muhitinde,
Yaşarken ehl-i salibin nüfuzu altında;
Zavallı Alem-i islam eğr salibe henüz
Sarılmıyorsa, kolundan çeken: Bu kudretiniz
Bu kudret olmasa: Dünya tanassur eyliyecek...
O halde, şimdi bizim hakkımız değil ölmek.
Yetişmiyor mu ki dünya evinde çektiğimiz,
Yarın da yüklenelim alemin günahını biz?
Hem intihara özenmek ne sermedi hüsran!
Bucak bucak savuşun, müslümansanız, bundan.
Hayata karşı nedir, söyleyin, bu yılgınlık?
Reis-i ailenin intiharı: Çıldınlık!
Hükümetin, o henüz payidar olan arşın
Sukutu müdhiş olur... Düşmesin aman, yapışın!
Nedir bu tefrika, yahu! Utanmıyor musunuz?
Geçen fecayi'e hala inanmıyor musunuz?
Gömülmek istemiyenler boyunca hüsrana;
Nifakı gömmeli artık mezar-ı nisyana.
Unuttunuz mu ne korkunç edebsiz olduğunu?
Eşip de geçmişi hortlatmayın şu mel'unu!

Demin, huşua varan bir kıyam-ı haşyetle,
Huzur-i Halik'a durmuştunuz cema'atle.
Yarınca kubbey, "Allahu ekber!" ikrarı;

Boşandı yerlere Hakk'ın sema-yı esrarı.
Önümde cuşa gelen safların telatumunu:
Ki dalgalar gibi, umman-ı sermediyyette,
Birer sücûd ile güm-nâm olur nihâyette!
Sutûf ayakta iken, dalgalar ayakta idi;
Hurûş edince hatîbin nidâ-yı tahmîdi:
Serildi yerlere ' yekpâre" bir cihân-ı hamûş,
Ki imtidâd-ı mekâbirdi, öyle dûşâ-dûş!
O mevce mevce uzanmış duran hazâirden,
Duyuldu vurduğu binlerce sînenin birden!
Mezarların bu yürekler dayanmaz âhengi;
Yüreklerin de hazîn inkisâr-ı yek-rengi;
Getirdi cûşişe ummân-ı sermediyyeti de;
Hitâma erdi nihâyet o sermedî secde:
Zemîne ra'şe veren bir derin sadâ geldi;
Deminki dalgaların, şimdi, hepsi yükseldi!

Bu herc ü merc-i ubûdiyyetin tevâlîsi;
Sukûtu cebhelerin, sonradan teâlisi,
Namazda hem beni göz yaşlarıyle ağlattı;
Hem öyle ağlanacak bir hakîkat anlattı,
Ki dinlemezseniz elbette mahvolur millet:
Sizin felâketiniz: Târumâr olan "vahdet".
Eğer yürekleriniz aynı hisle çarparsa;
Eğer o his gibi tek bir de gâyeniz varsa;
Düşer düşer yine kalkarsınız, emîn olunuz...
Demek ki birliği te'min edince kurtuluruz.
O halde vahdete hâil ne varsa çiğneyiniz...
Bu ayrılık da neden? Bir değil mi her şeyiniz?
Ne fırka herzesi lâzım, ne derd-i kavmiyyet;
Bizim diyânete sığmaz sekiz, dokuz millet!
Bütün bu tefrikalar, etsenizdi istiknâh,
Görürdünüz nereden geldi... Yâ ibâdallâh!
Huzur-i Hak'ta nasıl toplu durdunuzdu demin?
Günahtır, etmeyin artık ayıptır, eylemeyin!
Şu ihtirâsa uyup az mı verdiniz kurban?
Şikak için mi eder, sâde, kalbiniz daraban?
Neden uhuvvetiniz böyle münhasır namaza?
Çıkınca avluya herkes niçin boğaz boğaza?
Ne Müslümanlığıdır, anlamam ki, yaptığınız?
Çıkar yol olmıyacak korkarım, bu saptığınız!
Görünce fesli, atılmak tasarlayıp bıçağı;
Görünce şapkalı, sinmek değiştirip sokağı;
Gönüller ayrı oluş, sîneler bir olsa bile...
Nifâk alâmeti bunlar, kuzum, tamâmiyle:
Nifâka buğz ediniz hâlisen li-vechillâh;
Halâs eder sizi ihlâsınızla belki İlâh.
Münâfığın sonu gelmez, söner sefil ocağı...
Bugün tüterse henüz gelmemiş, demek ki, çağı!
Nedir ki, verdiği yangınla memleket de biter,

Saçak tutuşmadan evvel basılmamışsa eğer.
Yanında yaş da yanar, çâresîz, yanan kurunun...
Diyor Kitâb-ı İlâhî: "O fitneden korunun,
Ki sâde sizdeki erbâb-ı zulmü istîlâ
Eder de, suçsuz olan kurtulur değil aslâ!..”
Hesâb edin ne kadar bîgünâhın aktı kanı...
Beş on vatansız için nâra yakmayın vatanı!
Hudâ rızâsı için kaldırın nifâkı... Günah!
Alev saçaklara sarsın mı, yâ ibâdallâh!
Sararsa hangimizin hânümânı kurtulacak?
O bir tutuşmaya görsün, ne od kalır, ne ocak!
Neden beş altı vatansız beş altı kundakçı,
Yığın yığın buluyor arkasında yardakçı?
Niçin hakîr oluyor, sonra, durmayıp öteden,
" Koşun! diyen, bu cehennem henüz kıvılcım iken. "
Ne intibâha çalışmak, ne i'tilâya emek;
Cihan yıkılsa bizim halk uyanmadan gidecek!
Onun kıyâmı için Sûr'u beklemek lâzım!
Bu duygusuzluğa bir çâre yok mu, Allâh'ım?

Zavallı köylüye, ilkin, epeyce sövmüşler;
İşitmemiş... Bu sefer bir odunla dövmüşler.
Birer davul kadar olmuş da budlarındaki şiş,
"Davul çalınmada, zannım, aşağıki evde!" demiş.
İnince, derken, odunlar budur, deyip beyni,
"Davul bizim eve gelmiş!" demiş sonunda, hani?
Bizim de hâlimiz aynıyle köylünün hâli!
Harîm-i Şer'-i Mübînin, zemîn-i İslâm'ın,
Birer birer yıkılırken husûn-i iclâli;
Yerinden oynadı yerler de, bizler eyyâmın
Tekallübâtına bigâneyiz hayâl ettik
Kımıldamaksızın îmânı küfre çiğnettik! .
Kımıldamak yine yok bizde cebr-i mâfâta;
Kim uğramıştı, unuttuk geçen beliyyâta!

Bizim muhîti, bizim halkı seyredince nazar;
Görür ki: Beyni bozulmuş yığın yığın kafa var.
Düşünceler mütehâliftir istikamette;
Şu var ki, hepsi nihâyet bulur sakamette!
Birinci zümreyi teşkîl eden zavallı avam,
Bıraksalar edecek tatlı uykusunda devam.
Bugün nasîbini yerleştirince kursağına:
" Yarın" nedir? Onu bilmez, yatar dönüp sağına.
Yıkılsa ar,s-ı hükûmet, tıkılsa kabre vatan,
Vazîfesinde değil: Çünkü "hepsi Allah'tan!"
Ne hükmü var ki esâsen yalancı dünyânın?
Ölürse, yan gelecek cennetinde Mevlâ'nın.
Fena kuruntu değil! Ben derim, sorulsa bana:
"Kabûl ederse Cehennem ne mutlu, amca, sana!"

İkinci zümreyi teşkîl eden cemâ'at ise,
Hayâta küskün olandır ki: Saplanıp ye'se,
"Selâmetin yolu yoktur... Ne yapsalar boşuna!"
Demiş de hırkayı çekmiş bütün bütün başına.
Bu türlü bir hareket mahz-ı küfr olur; zîrâ:
Taleble âmir olurken bir âyetinde Hudâ;
Buyurdu: "Kesmeyiniz rûh-i rahmetimden ümîd;
Ki müşrikîn olur ancak o nefhadan nevmîd. "
Bu bir; ikincisi: Ye'sin ne olsa esbâbı,
Onun atâlet-i külliyyedir ki îcâbı,
Teressübâtını etmiştik önceden tahlîl.

Üçüncü zümreyi kimlerdir eyleyen teşkîl?
Evet, şebâb-ı münevver denen şu nesl-i sefih.
-Fakat nezîhini borcumdur eylemek tenzîh-
Bu zübbeler acaba hangi cinsin efrâdı?
Kadın desen, geliyor arkasından erkek adı;
Hayır, kadın değil, erkek desen, nedir o kılık?
Demet demetken o saçlar, ne muhtasar o bıyık?
Sadâsı baykuşa benzer, hırâmı saksağana;
Hülâsa, zübbe demiştim ya, artık anlasana!
Fakat bu kukla herif bir büyük seciyye taşır,
Ki, haddim olmıyarak "âferin!" desem yaraşır.
Nedir mi?Anlatayım: Öyle bir metâneti var,
Ki en savulmıyacak ye'si tek birayla savar.
Sinirlerinde te'essür denen fenâlık yok,
Tabîatında utanmakla âşinâlık yok.
Bilirsiniz, hani, insanda bir damar varmış,
Ki yüzsüz olmak için mutlaka o çatlarmış;
Nasılsa "Rabbim utandırmasın!" duâsı alan
Bu arsızın o damar zâten eksik alnından!
Cebinde gördü mü üç tâne çil kuruş, nazlım,
Tokatlıyan'da satar mutlaka, gider de, çalım.
Eğer dolandırabilmişse istenen parayı;
Görür mahalleli tâ karnavalda maskarayı!
Beyoğlu'nun o mülevves muhît-i fâhişine
Dalar gider, takılıp bir sefilenin peşine.
"Hayâ, edeb gibi sözler rüsûm-i fâsidedir:
Vatanla âile, hattâ, kuyûd-i zâidedir.
Diyor da hepsine birden kuduzca saldırıyor...
“Ayıp değil mi?” demişsin... Aceb kim aldırıyor?
Namaz, oruç gibi şeylerle yok alış verişi;
Mukaddesât ile eğlenmek en birinci işi.
Duyarsanız "kara kuvvet" bilin ki: İmandır.
"Kitâb-ı köhne"de -hâşâ- Kitâb-ı Yezdan'dır.
Üşünmeden ona Kur'ân'ı anlatırsan eğer:

Şu ezberindeki esmâyı muttasıl geveler:
"Kurûn-i mâziyeden kalma cansız evrâdı
Çekerse, doğru mu yirminci asrın evlâdı?

Nedir alâkası yirminci asr-ı irfanla
Bu şaklaban herifin?Anlamam ayıp değil a!
Metâ'-ı fazlı mı varmış elinde gösterecek?
Nedir meziyyeti, görsek de bâri öğrensek.
Hayır! Mehâsin-i Garb'ın birinde yok hevesi;
Rezâil, oldu mu lâkin, şiârıdır hepsi!

Bütün kebâire tiryâki bir kopuk tanırım...
-Ne oldu bilmiyorum şimdi, sağ değil sanırım -
Kumar, şenâ'atin aksâmı, irtikâb, içki...
Hülâsa defter-i a'mâli öyle kapkara ki:
Yanında leyl-i cehennem, sabâh-ı cennettir!
"Utanmıyor musun? Ettiklerin rezâlettir!"
Denirse kendine, milletlerin ekâbirini:
Sayardı göstererek hepsinin kebârini:
" Filân içerdi... Filân fuhşa münhemikti..." diye,
Mülevvesâtını bir bir ricâl-i mâzîye
İzâfe etmeye başlardı pâye vermek için.
" Pekî! Fezâili yok muydu söylediklerinin?"
Diyen çıkarsa "müverrihlik etmedim!" derdi.
Şu zübbeler de, bugün, aynı rûhu gösterdi.
Fransız'ın nesi var? Fuhşu, bir de ilhâdı;
Kapıştı bunları "Yirminci asnn evlâdı!"
Ya Alman'ın nesi var zevki okşayan? Birası;
Unuttu ayranı, ma'tûha döndü kahrolası!
Heriflerin, hani, dünyâ kadar bedâyi'i var:
Ulûmu var, edebiyyatı var, sanâyi'i var.

Giden, birer avuç olsun getirse memlekete;
Döner muhîtimiz elbet muhît-i ma'rifete.
Kucak kucak taşıyor olmadık mesâvîyi;
Beğenmesek, "medeniyyet" diyor; inandık, iyi!
"Ne var, biraz da ma'ârif getirmiş olsa... " desek;
Emîn olun size "hammallık etmedim?" diyecek.

Ne kaldı arkaya?Dördüncü kısmın efrâdı.
Bu zümrenin de sefâhet hayât-ı mu'tâdı.
Hem i'tiyâdını hiçbir zaman değiştiremez;
O nazlı sîneye, zîrâ, acıklı şey giremez!
Geçen kıyâmet için " fırtınaydı, geçti" diyor,
Diyor da zevkine, vur patlasın, devâm ediyor.
-Bugün Florya mı?A'lâ! Yarın ne var?
-Konser
"Sular" da pek ömür amma, açık değil, dediler:
Açılmamış diye evlerde kalmak olmaz ya?
-Hakîkat öyle! Ne yapsak? Gider misin Mama'ya?
-Ne var ki?
-Orta oyun var, Gelir misin? Haydi!
-Kavuklu, Hamdi mi? Gerçek... O sağ değil...
Abdi

-Hayır hayır! Bana lâzım değil ne Abdi, ne şey!..
-Nedense pek asabîsin bugün, Ferîdun Bey!
-Değil, bu tatsız oyunlar çekilmiyor: Monoton!
-Pekî! Ne yapmalı? Sen bârî söyle... Bak: Saat on.
-Evet, ne yapmalı? Dur dur! Ne Üsküdar, ne Mama...
Tiyatro olmalı, yâhud güzelce bir sinema.
Demek tiyatro severmiş benim sevimli beyim...
O halde ben ona tam altı sahne arzedeyim:
Ki her birinde değişsin bütün bütün âhenk;
Zemîni yeknesak olsun, edâsı rengâ-renk!

Edirne kal'asıdır gördüğün hisâr-ı mehîb;
O zirvesinde biten simsiyâh ağaç da: Salîb!
Murâd-ı Evvel'i sırtında gezdiren tepeler,
Nasıl rükû ediyor Ferdinand'a, bak, bu sefer!
Bizim midir sanıyorsun şu yükselen bayrak?
Çeken: Savof... Lala Şâhin değil, kuzum, iyi bak!
Edirne... İşte o İslâm'ın âhenin sûru;
Edirne... İşte o Şark'ın cebîn-i mağruru;
İkinci aşr-ı teâlisi Âl-i Osmân'ın;
Birinci mevki-i feyyâzı, belki, dünyânın;
Edirne... İşte o İstanbul'un demir kilidi;
Sefil ayakları altında Bulgar'ın şimdi!
Muzaffer ordusu hakkıyle intikam alıyor:
Çoluk, çocuk, kadın, erkek ne bulsa parçalıyor:
Bu katl-i âma da râzîyim ihtirâm olsa,
Harîm-i dîni de geçtik harîm-i nâmûsa!
Şu dört minâreli câmi'ki yoktu hiçbir eşi;
Ki parlıyordu hilâlinde san'atın güneşi;
Salîbi sîneye çekmiş de bekliyor... Nevmîd!
Ezan sadâsı değil duyduğun tanîn-i medîd!
O şanlı ma'bedi Sultan Selîm-i mağfûrun,
Ki ihtişâmına benzerdi subh-i mahmûrun,
Nasıl gurûb edivermiş ki: Bir ziyâ, bir nûr,
O kanlı bezlerin altından olmuyor manzûr
Ne sînesinde Hudâ var, ne hâtırında Nebî...
Zalâm-ı küfre gömülmüş boyunca lâşe gibi!
Birer mezâr-ı müebbed kesilmiş evlere bak:
Beş ayda kırk bini sönmüş ki yanmıyor tek ocak!
Sokak sokak dolaşan sayha: Vâpesîn feryâd;
Derin derin duyulan ses: Enîn-i istimdâd.
Dışarda kendisi mahkûm, içerde nâmûsu...
Esîri öldürüyor, bak ki, zulmün en koyusu!

Meriç'le Tunca'nın üstünde gördüğün kümeler
Nedir bilir misin? Enkaz-ı târumâr-ı beşer!
Sarayiçi'ndeki bîçareler ki hepsi kadın...
Kenâra vurmuş olan kısmıdır bu ecsâdın!
Nazarlannda sönen gözlerin sönük nazarı;
Kulaklannda civânn enîn-i muhtazarı;

Kucaklarında birer na'ş-ı pâre pâre defin...
Ecelle uğraşıyor bir yığın kemik... Ne hazîn!
Yalın ayak baş açık bir paçavra sırtında;
Bu tamtakır adanın tamtakır muhîtinde;
Acından ölmeye mahkûm olan zavallıları,
Sular bıraksa da Bulgar bırakmıyor dışarı!
Ne kurtulur, ne ölür... Derde bak felâkete bak:
Hayat? O hakkı değildir: Ölüm? Ölüm de yasak!

-Nedir şu karşıki vâdîyi bir alev bürüyor;
Fakat yılan gibi yerlerde kıvranıp yürüyor?
-Nedir mi? Kükremesinden de bellidir: Arda...
-Ya imtidâd-ı mehîbince yükselen her ada?
-Mezâr-ı sâbihi binlerce gövdenin, kafanın!
-Bu kıpkızıl derenin reng-i âteşîni, sakın,
Şafak bulutlarının zılli olmasın?
-Heyhat!
Sevâhilinde onun söndürüldü öyle hayat:
Ki aktı sel gibi aylarca hûn-i mazlûmu!

-Bu kanlı perde nedir?
-Hangi kanlı perde, şu mu?
Gümülcine'yle havâlisidir ki, bir canavar
Bu mel'anetleri yapmaz - meğer ki Bulgarlar! -
Ne ihtiyar seçiyor, bak ne kimsesiz tanıyor;
Beş altı günde otuz bin adam boğazlanıyor!
Pomakların deşilip süngülerle vicdânı;
Alınmak isteniyor tâ içinden îmânı!
Birer birer oluyor ırzı, mâlı, yurdu heder...
Gidince hepsi elinden: "Ya Bulgar ol, ya geber!"
Şu, göğsü baltaların en körüyle parçalanan,
Şu, beyni taşların altında uğrayıp kafadan,
Karın, çamurların üstünde, inleyen canlar;
Şu, bir yığın kömür olmuş, kül olmuş insanlar;
Ki gazlı bezle, o olmazsa, yağlı katranla,
Yakıldı Bulgar'a şâyeste bir soğuk kanla;
"Salîbe secdeye varmak Hudâ'ya isyandır. "
Deyip Hudâ'sına kurbân olan şehîdandır.
" Ya Bulgar ol, ya geber!" sâde hâinin dediği...
Tanassur etmeye koyvermiyor ahâlîyi,
Bahânesiyle imam görmüyor mu, çıldırarak
Kuduzca saldırıyor intikam için ite bak!
Sarıklarından asılmışların hesâbı mı var?
Yetişmiyor gibi yer, bir de gökyüzünde mezar!
Siz, ey başındaki destân etmeyip de fedâ,
Onunla âlem-i lâhûta yükselen şühedâ!
Ne mutlu sizlere: Dünyâda çok ölüm gördüm;
Tahattur etmiyorum böyle kahraman bir ölüm.
Cihanda Habl-i İlâhî'ye i'tisâma, sizin
Şu kahramanlığınızdır yegâne levh-i güzin!

Siz, ey vücûduna elvermeyip de hâk-i mezâr,
Nesîm-i sâfa gömülmüş ricâl-i berhurdâr!
Biz almasak bile a'dâdan intikâmınızı;
Hudâ ki defter-i ebrâra yazdı nâmınızı,
Günün birinde şu dağlardan indirir elbet,
O intikamı alır kanlı canlı bir millet!

-Nedir uzakta nümâyân olan şu ıssız ova?
Ki pek hazin duruyor?
-Bilmiyor musun? Kosova!
Nasıl bilirdin! Evet, bilmesen de hakkın var:
Bırakmamış ki, taş üstünde taş, kuduz canavar!
Yol uğratıp da bu sahrâdan önce geçmişsen;
Görür müsün, bakalım, bir nişâne geçmişten?
Ne olmuş onca mefâhir? Ne olmuş onca diyâr?
Nasıl da bitmiş o saymakla bitmiyen âsâr!
O, Yıldırım gibi sâhib-kıranların, ebedî
Sadâ-yı kahn fezâsında çınlıyan vâdî,
Bir inkılâb ile, yâ Rab, nasıl harâb olmuş?
Ki çırpınıp duruyor her taşında bin baykuş!
Murâd-ı Evvel'i koynunda saklıyan toprak,
Kimin ayakları altında inliyor, hele bak!
Kimin elinde bıraktık... Kimin emânetini!
O Pâdişâh-ı Şehîd'in huzûr-i heybetini,
Sonunda çiğneyecek miydi Sırb'ın orduları,
İçip içip gelerek önlerinde bandolan?
Sen, ey şehîd-i muazzam ki rûh-i feyyâzın
Duyar, neler çekiyor yerde kalmış enkâzın;
O rûhtan bize bir nefha olsun indiriver...
Ki başka türlü uyanmaz bu gördüğün ölüler!..

-Nedir şu karşıda birçok karaltılar yürüyor?
-Muzaffer ordu ahâlîyi şimdi öldürüyor.
Nüfûs-i müslime çokmuş da gayr-ı müslimeden,
İdâre müşkil olurmuş tevâzün eylemeden.
Demek tevâzün içindir bu müslüman kesmek;
O hâsıl oldu mu artık adam kesilmiyecek!
Tevâzün olmadı besbelli: Her taraf yanıyor;
Odun kıyar gibi binlerce sîne doğranıyor!
Ne reng-i muzlime girmiş o yemyeşil Kosova!
Şimâle doğru bütün Pirzerin, İpek, yakova,
Fezâ yı mahşere dönmüş girîv-i mâtemden...
Hem öyle arsa-i mahşer ki: Yok şefâ'at eden!
Ne bir yaşındaki ma'sûm için beşikte hayat;
Ne seksenindeki mazlûm için eşikte necat:
O, baltalarla kesiktir; bu, süngülerle delik...
Öbek öbek duruyor pıhtı pıhtı kanla kemik!
Bütün yıkılmış ocak, başka şey değil görünen;
Yüz elli bin bu kadar hânümânı buldu sönen!
Siz, ey bu yangını ihzâr eden beş altı sefil,

Ki ettiniz bizi Hırvat'la Sırb'a karşı rezîl!
Neden hükûmete Kur'an'la bağlı Arnavud'u
Ayırdınız da harâb ettiniz bütün yurdu?
Nasılmış, anlayınız iddiâ-yı kavmiyyet?
Ne yolda mahvoluyormuş bakın ki bir millet!
Siz, ey bu zehri en evvel kusan beyinsizler!
Kaçıp da kurtuluruz sandınız... Fakat, ne gezer!
Bugün belânızı bulmu,s değilseniz, mutlak
Yannki sâikalar beyninizde patlıyacak!

Şişip ,şişip gidiyorsun, değil mi, ey Vardar?
Ya boğduğun kadının, erkeğin hesâbı mı var?
Mezân olmuş iken bunca na'ş-ı mevvâcın,
Cenâze yutmaya hâlâ mı doymaz emvâcın?
Ne oldu yâdına hergün hutûr eden o nukûş?
Nedir bu göğsüne çökmüş sevâd-ı cûşacûş?
Neden kısıldı muhîtinde çağlıyan nagamât?
Bir âşinâ sesi duysaydım ölmeden... Heyhât!
O kanlı canlı yiğitler ki: Zıll-i bîdân,
Koşar gezerdi senin dûş-i imtinânında;
O anlı şanlı gelinler ki: Nûr-i dîdân,
Uyurdu nâz ile âgûş-i mihribânında;
O kahraman babalar, anneler ki: Sâhilini
Dönerdi, her biri evlâdının tutup elini...
O gölgelerle berâber birer hayâl-i tebâh,
Birer hayâl-i defin oldu şimdi... Öyle mi?Âh!

Selânik in, Siroz'un, bak, o nâmdâr ovası,
Kimin elinde bugün, hangi haydudun yuvası?
Zemîni öyle boyanmış ki, hûn-i İslâm'a:
Kızıl kesâfeti çökmüş cebîn-i eyyâma!
Kızıl ufuklann altında kıpkızıl her yer...
Kızardı, baksana, dağlar, kızardı vâdiler;
Kızardı çehre-i dünyâ; kızardı rûy-i semâ;
Fakat şu mâvili bayrak kızamıyor hâlâ!
Onun salındığı yerlerde bir kızıl tûfan,
Ne can bıraktı, ne îman, ne boğmadık vicdan!
Minâreler serilip hâke, sustu ma'bedler;
Yıkıldı medreseler dümdüz oldu merkadler.
Mesâcidin çoğu meydanda yok kalanlar ise.
Ya gördüğün gibi meyhanedir, ya bir kilise.
Şehirde evlere baskın; kazâda katl-i nüfus;
Kurâda kalmadı telvîs olunmadık nâmûs!
Yapan da kim?Adı Osmanlı rûhu Yunanlı,
Bu işte en mütehassıs bölük bölük kanlı!
"Mukaddes ordu "yu te'yîd eden bu azgınlar
Saçıp savurdular etrâfa öyle yangınlar:
Ki uğradıkları yerlerde tütmüyor bir ocak...
Kıyâm-ı haşre kadar, belki tütmeyip duracak!

Adım başında şekavet, adım başında kıtâl;
Şenâ'atin ne kadar kanlı şekli varsa: Helâl!
Şu, haç kazılmak için alnı parça parça olan;
Şu, vaftiz etmek için buzlu gölde dondurulan
Zavallılarla soğuklarda titreşen eytâm;
Şu, süngülerle aranmış delik deşik erhâm;
Şu, na'şı kanlı çanaklarla çiğnenen kızlar;
Şu, hânedânı sönenler; şu hânümansızlar;
Şu ümmehât-ı perîşan; şu derbeder evlâd;
Şu, saç yolan ninecikler şu inleyen ecdâd;
Şu, bombalarla çöken kubbeler derûnundan;
Kemik sütunlan hâlinde fışkıran ecsâd;
Şu kül yığınlan altında saklı gövdeleri
Tavâf eden, o yürekler dayanmıyan feryâd;
Tiyatrolarda görülmez, değil mi, nazlı beyim?
Sıkıldın öyle mi? Dur başka sahne göstereyim:

Bilir misin duyulan hangi yurdun inlemesi?
İkindi oldu mu yâhû? Nedir bu "salli!" sesi?
Evet... İkindi... Gelin bâri bir duâ edelim.
Kabûl eder diyelim... Hakk'a ilticâ edelim:

Yâ Rab, bizi kahretme, helâk eyleme...

Tâ ibret olup kalmıyalım âleme...

- Âmin!
Yetmez mi celâlinle göründüklerin artık?
Kurbân olayım, biz bu tecellîden usandık!
Bir fecr-i ümîd etmeli ferdâları te'mîn...
Göster bize, yâ Rab, o güzel günleri....

- Âmin!
Ferdâlara kaldıksa eğer... Nerde o ferdâ?
Hâlâ mı bu İslâm'ı ezen mâtem-i yeldâ?
Hâlâ mı bu âfâka çöken perde-i hûnîn?
Nârın yetişir... Bekliyoruz nûrunu...

- Âmin!
Müstakbel için sîne-i millette emel yok!
Bir ukde var ancak, o da: "Tevfik-i ezel yok!"
Sensin edecek "var!" diye vicdanlan tatmîn.
Çok görme, İlâhî bize bir nefhanı...

Kur'an ayak altında sürünsün mü, İlahi?
Ayatının üstünde yürünsün mü, İlahi?
Haç Kabe'nin alnında görünsün mü, İlahi?
Çöksün mü nihayet yıkılıp koskoca bir din?
Çektirme, İlahi, be kadar zilleti…
-Amin!

Ve’l hamdu li’llahi Rabbi’l – alemin.

4.1.2.100 YA RAB BU UGURSUZ GECENIN YOK MU SABAHI?

YA RAB BU UĞURSUZ GECENİN YOK MU SABAHI?

"İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden, bizi helâk eder misin, Allah'ım?"
(A'râf Suresi 155. Ayetin bir kısmı)

Yâ Râb, bu uğursuz gecenin yok mu sabâhı?
Mahşerde mi bîçârelerin, yoksa felâhı!
Nûr istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun!
diyoruz... Boğmaya kan gönderiyorsun!
Esmezse eğer bir ezelî nefha, yakında,
Yâ Rab, o cehennemle bu tûfan arasında,
Toprak kesilip, kum kesilip Âlem-i İslâm;
Hep fışkıracak yerlerin altındaki esnâm!
Bîzâr edecek, korkuyorum, Cedd-i Hüseyn'i,
En sonra, salîb ormanı görmek Harameyn'i!...
Bin üç yüz otuz beş senedir, arz-ı Hicaz'ın
Âteşli muhitindeki sûzişli niyâzın
Emvâci hurûş-âver olurken melekûta?
Sönsün de, İlâhi, şu yanan meş'al-i vahdet,
Teslis ile çöksün mü bütün âleme zulmet?
Üç yüz bu kadar milyonu canlandıran îman
Olsun mu beş on sersemin ilhâdına kurban?
Enfâs-ı habisiyle beş on rûh-u leimin,
Solsun mu o parlak yüzü Kur'an-ı Hakim'in?
İslâm ayak altında sürünsün mü nihâyet?
Yâ Rab, bu ne hüsrandır, İlâhi, bu ne zillet?
Mazlûmu nedir ezmede, ezdirmede mânâ?
Zâlimleri adlin, hani öldürmedi hâlâ!
Câni geziyor dipdiri... Can vermede mâsûm!
Suç başkasınındır da niçin başkası muhkûm?
Lâ yüs'ele binlerce sual olmasa du kurbân;
İnsan bu muammalara dehşetle nigeh-bân!

Eyvâh! Beş on kâfirin îmanına kandık;
Bir uykuya daldık ki: cehennemde uyandık!
Mâdâm ki, ey adl-i İlâhi yakacaktın...
Yaksaydın a mel'unları... Tuttun bizi yaktın!
Küfrün o sefil elleri âyâtını sildi:
Binlerce cevâmi' yıkılıp hâke serildi!
Kalmışsa eğer bir iki mâbed, o da mürted:
Göğsündeki haç, küfrüne fetvâ-yı müeyyed!
Dul kaldı kadınlar, babasız kaldı çocuklar,
Bir giryede bin ailenin mâtemi çağlar!
En kanlı senâatle kovulmuş vatanından,
Milyonla hayâtın yüreğinden gidiyor kan!

4.1.2.101 YAS ALTMIS

Hudâ râzî değil, halk istemez, hilkat "gebersin!" der;
Şu benden hoşlanan kim? Yoksa, hâşâ, ben mi hoşnûdum?
Hayâtımdan inerken, bir bir, altmış perde karşımda,
Utanmak bilmedim kendimden olsun, esnedim durdum!
O inmiş perdeler tekrâr açılsın, aynıdır te'sîr;
Bu hayvanlıkla artık ben de insandan mı ma'dûdum?

4.1.2.102 YEMISÇI IHTIYAR

Sinn-i ömr-i şedaid-güzini olmalıdır,

Cebin-i pakine pirin bu çin-i ye'si veren.

Elinde tartısı, duşunda mülk-i seyyarı;

Yürür...Önünde mezar, arkasında bin şiven!

Zaman olur ki, uzaklarda bir serab-ı muzi

Nümayişiyle, gözünden geçer hayal-i vatan;

Sönük nigahını bidar ederdi belki ümid,

Hayale olsa müsaid bu meşy-i tab-efken

Çeker şu bar-ı hayatınca hep hayatı için;

Bilinse ah şu bar-ı hayatı çekme neden?

4.1.2.103 YEIS YOK

YEİS YOK!
"Dalâile düşmüşlerden başka kim Tanrı'sının
rahmetinden ümîdini keser?"
Lâkin, hani bir nefhası yok sende ümîdin!
"Ölmüş"mü dedin?Ah onu öldünneli miydin?
Hakkın ezeli fecri boğulmazdı, a zâlim,
Ferdâlann artık göreceksin ki ne muzlim!
Onsuz yürürüm dersen, emîn ol ki yürünmez.
Yıllarca bakınsan, bir ufak lem'a görünmez.
Beyninde uğuldar durur emvâcı leyâlin;
Girdâba vurur alnını, koştukça hayâlin!
Hüsran sarar âfâkını, yırtıp geçemezsin.
Arkanda mı, karşında mı sâhil seçemezsin.
Ey, yolda kalan, yolcusu yeldâ-yı hayâtın!
Göklerde değil, yerde değil, sende necâtın:
Ölmüş dediğin rûhu alevlendiriver de,
Bir parça açılsın şu muhîtindeki perde.
Bir parça açılsın, diyorum, çünkü bunaldın;
Nevmîd olarak nûr-i ezelden donakaldın!
Ey, Hakk'a taparken şaşıran, kalb-i muvâhhid!

Bir sîne emelsiz yaşar ancak o da: Mülhid.
Birleşmesi kâbil mi ya tevhîd ile ye'sin
Hâçâ! Bunun imkânı yok elbette bilirsin.
Öyleyse neden boynunu bükmüş, duruyorsun?
Hiç merhametin yok mudur evlâdına olsun?

Doğduk, "Yaşamak yok size!" derlerdi beşikten;
Dünyâyı mezarlık bilerek indik eşikten!
Telkîn-i hayât etmedi aslâ bize bir ses;
Yurdun ezelî yasçısı baykuş gibi herkes,
Ye'sin bulanık rûhunu zerk etmeye baktı;
Mel'un aşı bir nesli uyuşturdu, bıraktı!
"Devlet batacak!" çığlığı beyninde öter de,
Millette bekâ hissi ezilmez mi? Nerde!
"Devlet batacak!" İşte bu öldürdü şebâbı;
Git yokla da bak var mı kımıldanmaya tâbı?
Âfâkına yüklense de binlerce mehâlik
Batmazdı, hayır batmadı, hem batmıyacaktır;
Tek sen uluyan ye'si gebert, azmi uyandır:
Kâfi ona can vermeye bir nefha-i îman;
Davransın ümidîn; bu ne haybet, bu ne hirman?
Mâzîdeki hicranları susturmaya başla;
Evlâdına sağlam bir emel mâyesi aşıla,
Allah'a dayan, sa'ye sarıl, hikmete râm ol...
Yol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol.

4.1.2.104 ZULMÜ ALKISLAYAMAM

ZULMÜ ALKIŞLAYAMAM

Zulmü alkışlayamam, zâlimi asla sevemem;
Gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövemem.
Biri ecdâdıma saldırdı mı, hattâ boğarım!..
- Boğamazsın ki!
- Hiç olmazsa yanımdan koğarım.
Üç buçuk soysuzun ardında zağarlık yapamam;
Hele hak nâmına haksızlığa ölsem tapamam.
Doğduğumdan beridir âşıkım istiklâle,
Bana hiç tasmalık etmiş değil altın lâle!
Yumuşak başlı isem, kim dedi uysal koyunum?
Kesilir belki, fakat çekmeye gelmez boyunum!
Kanayan bir yara gördüm mü yanar tâ ciğerim,
Onu dindirmek için kamçı yerim, çifte yerim!
Adam aldırma da geç git, diyemem aldırırım.
Çiğnerim, çiğnenirim, hakkı tutar kaldırırım!
Zalimin hasmıyım amma severim mazlumu...

İrticâın şu sizin lehçede ma'nâsı bu mu?

4.1.2.105 ÂHIRET YOLU

Sokakta sâde bir "âmîn!" sadâsıdır gidiyor:
Mahalle halkı birikmiş, imam duâ ediyor.
Basık bir ev; kapının iç yanında bir tâbût,
Başında çınlayan âvâzı dinliyor, mebhût;
Denildi: "Fâtiha!'; âmîni kestiler bu sefer,
Göğüsler inledi, derken, açık duran eller,
Hazîn alınları bir kerre okşayıp indi;
Deminki zemzemeler bir zaman için dindi.
Duyuldu sonra imâmın nidâ-yı mağmûmu,
Diyordu:
- Söyleyin Allâh için şu merhûmu,
Nasıl bilirsiniz ey müslümanlar?
- İyi biliriz!
-Yarın huzûr-i İlâhîde toplanıp hepiniz,
Bu yolda hüsn-i şehâdet edersiniz ya?
- Evet!
- İmâm efendi, helâllık da iste, merhamet et...
- Helâl edin hadi öyleyse şimdi hakkınızı.
- Helâl edin hadi bekletmeyin adamcağızı!

Cemâatin yüreğinden kopup "helâl olsun!"
Nidâ-yı saffeti, birden cenâze, ah-ı derûn,
Misâli uğradı evden; fezâda yükseldi
İçerde başladı bir cûş-i nevhadır şimdi;
Baş örtüsüyle kadınlargözüktü pencereden:
-Bıraktın öyle mi, en sonra kardeşim, bizi sen!
-Yıkıldı dostlar evim, barkım... Ah gitti kocam!..
-Dayım melek gibi insandı; ben nasıl yanmam!

-Tamam otuz senedir komşuyuz da bir kerre,
Kızıp da "ey!" demiş insan değildi, hemşîre!
-Zavallı Remziye! Boynun büküldü evlâdım...
-Babam ne oldu?
-Baban... Öldü.
-Etme Ayşe Hanım,
Bu söylenir mi ya? Hicrân olur zavallı kıza...
Ayol, şu öksüzü bir parçacık avutsanıza...
Açın da cumbayı etrâfa baksın ağlamasın...

Göründü cumbada baktım ki tombalak, sanşın,
Sevimli bir küçücek kız... Beiinde ancak var.
Donuk yanakları üstünde parlayan yaşlar,
Zavallının eriyen ruh-i bî-günâhı idi.
Benim o mersiye yâdımda ağlıyor ebedî.

Sefine pâre ki sırtında mevc-i bî-hissin,
Yüzer... Önünde ademden nişâne bir engin,
Çeker durur onu sâhil-cüdâ açıklarına;
Bakar mı bir taşın üstünde durmuş ağlıyana?
Cenâze dûş-i cemâatte çalkalandıkça,
O tahta pâreye benzerdi, düşmüş emvâca.
Nasıl duyar ki uzaklarda inleyen kadını?
Nasıl görür ki yetîmin huruş eden yaşını?
Bu hây ü hûy-i kıyâmet-nümûn içinde söner,
Samîm-i hilkati sûzân eden enîn-i beşer.

Değilmiş öyle geniş nâlenin hudûdu meğer:
Sokak bitip dönülürken kesildi mâtemler.
O tahta pâre-i câmid, o iğbirâr-ı samût,
Güzer-gehindeki eşbâhı bir mehîb sükût

İçinde haşr ederek dalgalarla seyrediyor;
Zemîne bakmıyor artık semâ deyip gidiyor.

Bu mahmilin neye sık sık değişsin efrâdı?
Suâli fikre büyük bir hakîkat anlattı:
Evet bekâ ezecek cism-i zâr-ı fânîyi,
Vücûd çekmiyecek ömr-i câvidânîyi,
Bu bâr-ı müdhişin altında titreyip dizler,
Dayanmıyor üç adımdan ziyâde dûş-i beşer!
Ağır ağırgidiyorken cenâze kâfilesi,
Nihâyet oldu musallâ birinci merhalesi.
Çıkınca üstüne son minberin hatîb-i memât,
Açıldı dîde-i im'âna perde perde hayât.

Senin en son serîrindir şu bî pervâ uzanmış taş;
Ki nermin hâb-gâhından çıkar, bir gün vurursun baş!
Elinden yok halâs imkânı, mâdâme'l-hayât uğraş...
O, mutlak sedd-i râhındır, aşılmaz.. Muktedirsen aş!'

Musallâ: Müncemid bir mevcidir eşk-i yetîmânın;
Musallâ: Ahıdır, berceste, mâtem-zâr-ı dünyânın;
Musallâ: Minber-i teblîğidir dünyâda, ukbânın;
Musallâ-: Ders-i ibrettir durur pîşinde, irfânın.

Bu minberden iner nâsûta en müdhiş hakîkatler,
Bu yerden yükselir lâhûta en hâlis kanâ'atler.
Civârından geçer zulmette bî pâyan hayâletler:
Kefen-ber-dûş geçmişler, kalan üryan sefâletler!

Babam, kardeşlerim, evlâdım, annem... Belki bunlardan
Muazzez bildiğim kıymetli birçok yâr-ı can el'ân

Bu taştan atfeder zanneylerim dünyâya son im'ân...
Benim rûhum bu heykelden duyar hâmûş bin efgân!

Serîr-i saltanatlar devrilir, alt üst olur dünyâ;
Müşeyyed bürc ü bârülar düşer bir bir, bu taş hâlâ,
Zamânın dest-i tahrîbiyle, durmuş, eyler istihzâ;
Bütün mevcûda hâkim bir adem timsâlidir gûyâ.

Namaz kılındı; duâ bitti. Kârban, yoluna
Düzüldü taht-ı memâtın girip birer koluna.
Yarım sâat henüz olmuştu. Yolcular durdu;
Demek ki; komşusu dünyânın âhiret yurdu.
Cenâze indi omuzdan yavaş yavaş, sonra,
Sokuldu servilerin ortasında bir çukura,
Atıldı üstüne üç beş kürek kemikli çamur
Kabardı toprağın altında bir an, bir ur!
Evet, çıban, ki yatan duymuyorsa dehşetini,
Dönün de arkadakinden sorun fecâ'atini·
Sükûn içinde uyurken şu bir yığın toprak
İlel'ebed o küçük rûh çırpınıp duracak!...

4.1.2.106 ÂTIYI KARANLIK GÖREREK AZMI BIRAKMAK...

ÂTİYİ KARANLIK GÖREREK AZMİ BIRAKMAK...

Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak...
Alçak bir ölüm varsa, emînim, budur ancak.
Dünyâda inanmam, hani görsem de gözümle.
İmânı olan kimse gebermez bu ölümle:
Ey dipdiri meyyit, "İki el bir baş içindir."
Davransana... Eller de senin, baş da senindir!
His yok, hareket yok, acı yok... Leş mi kesildin?
Hayret veriyorsun bana... Sen böyle değildin.
Kurtulmaya azmin neye bilmem ki süreksiz?
Kendin mi senin, yoksa ümîdin mi yüreksiz?

Âtiyi karanlık görüvermekle apıştın?
Esbâbı elinden atarak ye'se yapıştın!
Karşında ziyâ yoksa, sağından, ya solundan
Tek bir ışık olsun buluver... Kalma yolundan.
Âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk!
Ey elleri böğründe yatan, şaşkın adam, kalk!
Herkes gibi dünyâda henüz hakk-i hayâtın
Varken, hani herkes gibi azminde sebâtın?
Ye's öyle bataktır ki; düşersen boğulursun.
Ümîde sarıl sımsıkı, seyret ne olursun!
Azmiyle, ümidiyle yaşar hep yaşayanlar;
Me'yûs olanın rûhunu, vicdânını bağlar
Lânetleme bir ukde-i hâtır ki: çözülmez...
En korkulu câni gibi ye'sin yüzü gülmez!
Mâdâm ki alçaklığı bir, ye's ile sirkin;
Mâdâm ki ondan daha mel'un daha çirkin
Bir seyyie yoktur sana; ey unsur- îman,
Nevmid olarak rahmet-i mev'ûd-u Hudâ'dan,
Hüsrâna rıza verme... Çalış... Azmi bırakma;
Kendin yanacaksan bile, evlâdını yakma!

Evler tünek olmuş, ötüyor bir sürü baykuş...
Sesler de: "Vatan tehlikedeymiş... Batıyormuş!"
Lâkin, hani, milyonları örten şu yığından,
Tek kol da demiyor bir tarafından!
Sâhipsiz olan memleketin batması haktır;
Sen sâhip olursan bu vatan batmayacaktır.
Feryâdı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar...
Uğraş ki: telâfi edecek bunca zarar var.
Feryâd ile kurtulması me'mûl ise haykır!
Yok, yok! Hele azmindeki zincirleri bir kır!
'İş bitti... Sebâtın sonu yoktur!' deme, yılma.
Ey millet-i merhûme, sakın ye'se kapılma.

4.1.2.107 ÇANAKKALE SEHIDLERINE

ÇANAKKALE ŞEHİDLERİNE

Şu boğaz harbi nedir, var mı ki dünyada eşi?
En kesif orduların, yükleniyor dördü beşi

Şüheda gövdesi, bir baksana dağlar taşlar...

O, rüku olmasa, dünyada eğilmez başlar,

Yaralanmış tertemiz alnından uzanmış yatıyor;
Bir hilal uğruna ya Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten ecdad inerek öpse o pak alnı değer.

Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhid'i...
Bedr'in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi...

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
"Gömelim gel seni tarihe!" desem, sığmazsın.

Herc ü merc ettiğin edvara yetmez o kitab...
Seni ancak ebediyyetler eder istiab.

"Bu, taşındır" diyerek Kabe'yi diksem başına;
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına;

Sonra gök kubbeyi alsam da, rida namıyle,
Kanayan lahdine çeksem bütün ecramıyle;

Mor bulutlarla açık türbene çatsam da tavan;
Yedi kandilli Süreyya'yı uzatsam oradan;

Sen bu avizenin altında, bürünmüş kanına,
Uzanırken gece mehtabı getirsem yanına,

Türbedarın gibi ta fecre kadar bekletsem;
Gündüzün fecr ile avizeni lebriz etsem;

Tüllenen mağribi, akşamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hatırana.

Sen ki, son ehl-i salibin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultanı Salahaddin'i,

Kılıç Arslan gibi iclaline ettin hayran...
Sen ki islamı kuşatmış, doğuyorken hüsran,

O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, ruhunla beraber gezer ecramı adın;

Sen ki; a'şara gömülsen taşacaksın... Heyhat,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihat...

Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana ağuşunu açmış duruyor Peygamber

4.1.2.108 ÇOCUKLARA

Ne odunmuş babanız: Olmadı bir baltaya sap!
Ona siz benzemeyin, sonra ateştir yolunuz.
Meşe halinde yaşanmaz, o zamanlar geçti;
Gelen incelmiş adam devri, hemen yontulunuz.
Ama dikkatli olun: Bir kafanız yontulacak;
Sakın aldanmayın: İncelmeye gelmez kolunuz!

4.1.2.109 ÜMIDIN HER ZAMAN HAIB

ÜMİDİN HER ZAMAN HAİB

Ümidin her zaman haib, nasibin daima nekbet;
Hayatın geçti hüsranlarla ey gün görmeyen millet!
Ne devletsiz başın varmış, ne mel'un tali'in, hayret!
Muebbed bir hayat ummuş da içmiştin.. Fakat seyret:
Nasıl zehr oldu birden diktigin sahba-yı hurriyet!

Meğer altüst olurmuş en muazzam arş-i istiklal;
Meğer pamal edermiş en bülend akvami izmihlal;
Meğer birden olurmuş altıyüz yıl beslenen amal,
Ufuklar, bak, adem rendinde zulmetlerle malamal..
Ne beklerdik, nasıl çıktın sen ey ferda-yi istikbal!

Bu istikbalı rüyamızda görseydik inanmazdık!
'Sabah olmuş' dedik, sezmekle bir avare aydınlık.
Ne haybettir: değilmiş fecr-i kazıbler kadar sadık!
Cahimi bin hatar kat kat yığılmış, gelde yırtıp çık!
ilahi! Bir ışık göster, bunaldık büsbütün artık!

Fakat hey şaşkın, istimdad için Hak'dan yüzün var mı?
Kitabullah'a yüksekten bakan gözler de ağlar mı?
Muhakkar gördüğün kuvvet bu gün bir bak, muhakkar mı?
Demezdin, ruhu Kur'an'ın o lakaydıyle muztar mı?
Ya sen muztar kalır, feryad edersen, aldırırlar mı!

Evet, sen böyle bir ferda-yı mahşer-hızı ummazdın,
Haberdar eyleyenler oldu; güldün. Pek de kurnazdın!
Kudurmuştan beter bir hale geldin, durmadın azdın!
Düşen ma'suma çıkmak gayr-i kaabil bin çukur kazdın:
Gömüp ahlakı, artık fuhş için bah-name'ler yazdın!

Utanmak bilmiyorsun, anladık, lakin ne isterdin:
Şu milletin ki levsiyyatı bir 'meslek' deyip verdin?
İbadullahı saptırdın, fakat bir yol mu gösterdin?
Görürsen nerden bir namus, fuşh-abada gönderdin;
Sezersen kimde na-merdane bir fitrat, kanat gerdin!

Bıyık kirpik, sakal yontuk da tırnaklar birer parmak;
Yıkanmaz bir surat, sol gözde beyzi cam, fakat parlak;
Hamamsız ensenin sırtında bir yağ var: kayar yavşak!
Şu, kalcınlarla kıvrık pantalon altında, kıskıvrak
Seken Osmanlı centilmeninde hiçbir duygu yok mutlak...
Utanmak ver, yeter, kaabilse Allah'ım, utandırmak!

4.1.2.110 IKI ARKADAS

-Vapur yanaştı mı?
-Çoktan!
- Demek ki Köprü'deyiz...
-Aman, şu yolcular insin!..
- Fakat bilir misiniz,
Yadırgıyor, hani, insan o eski tekneleri!
" Yanaş" denildi mi, nazlım, gider gider de geri,
Gelince hışm ile bir tos vururdu Köprü'ye ki:
Zavallının deşilen kamı sağlam altı çeki
Odun yutar da biraz sancıdan bulurdu aman...
- Hekim getirmeye koşsan, hekim de yok o zaman!
-Pansumancı, bereket versin, usta , şeylerdi:
Elinde balta, gelir, üç keser, beş eklerdi...
"Dayan o yanki başından Ömer! Tutundu Memiş!"
Bakardınız ameliyyâta çarçabuk bitmiş!
Amasra sâhili çok eski bir müessesedir;
Uşakların topu cerrâh olur:.. Hemen kestir!
Bugünden ormanı göster kılağlı baltasına:
Temizleyip çıkıversin, bırakmasın yarına!
- Biraz da dikmeyi öğrenseler...
- Adam sen de!
Düşündüğün şeye bak... Sen şu ilmi öğren de...
- O ilme hiç diyecek yok: Müfâdı kat'îdir!
Ulûm-i sâire sun'î, o, pek tabî'îdir.
- Ne var ki: Kalmadı tatbîk için müsâid yer!

- Neden?
- Neden mi, görürdün çıkıp gezeydin eğer.
Eteklerinde zığın saklı bildiğin orman,
Bugün barındıramaz hâle geldi bir tavşan!
O, sırtı hiç de güneş bilmeyen yeşil dağlar,
Yığın yığın kayalardır: Serâblar çağlar!
- Sabahleyin yine bir hayli nükte firlattın!
Hayâli bol bol akıttın, serâbı çağlattın!
- Hayır, hayâl ile yoktur benim alış verişim...
İnan ki: Her ne demişsem görüp de söylemişim.
Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek:
Sözüm odun gibi olsun; hakikat olsun tek!
- Fenâ değil yolun amma epeyce sarp olacak!
"Odun " dedin de tuhaftır, ne geldi aklıma, bak:
Zavallı memleketin yoktu başka mahsûlü;
Odundu, nerde bulunsan, metâ-ı mebzûlü;
- Adam yetiştiremezmiş, demek ki, toprağımız!..
- Lâtîfe ber-taraf amma, adam değil yalınız,
Odun da isteriz artık yakında Avrupa'dan!
- Bizim filizleri göndermesin sakın o zaman!
- Ağırca davranıyorsun... Biraz çabuk yürüsek...
- Vakit kazanmak için isterim yavaş gitmek.
- O halde kuş gibi sekmek değil midir lâzım?
Ayıp değil ya, bu sözden ne çıktı, anlamadım.
- Bu i'tirâzı niçin salladın muhâkemesiz?
Vakit geçirmeyi bizler kazanma addederiz!
- Demek ki şimdi işin yok...
- Hayır birazdan var.
- Ne iştir, anlıyabilsek... Mühim midir o kadar?
- Gidip de öğleyi Fâtih'te kılmak istiyorum;
Gelir misin? Hadi!
-Artık üşenmeden ne zorum,
Sıcakta kan tere batmak? Namazsa maksad eğer:
Sağın solun dolu mescid, beğen beğen dalıver.
- Namaz değil yalınız maksadım... Bugün bir adam
Çıkıp da va'zedecek öğle üstü halka...
-Tamam!
Zamanıdır oturup, şimdi herze dinlemenin;
O yâve-gûlan hâlâ, adam, deyin beğenin!
Sarıklı milletidir milletin başında belâ...
- Fakat, umûmunu birden batırmak iş değil a!
Bilir misin ne dehâlar yetişti medreseden?
- Dehâ mı?At bakalım, hiç sıkılma, bol keseden!
- Sıkılmadan atayımmış... Kuzum, niçin atayım?
İnanmıyorsan eğer dur ki ben de anlatayım...
- Sayıp da nâfıle ma'lûm olan beş on ismi,
Yorulma: Onları ezberlemek de bir iş mi?
Fakat, şu va'z edecek herze-gû aceb kim ola?
Ne olsa hiç ya... Nihâyet, sarıklı bir molla!
- Seninle biz de, birâder, sabahleyin çattık!

İnâda karşı ne yapsın da susmasın mantık?
"Sarıklıdır" diye hiç görmeden, bilâ-insâf,
Kibâr-ı ümmeti haksız değil mi istihfâf?
Gelip de bir bulunaydın geçenki va'zında:
Kalırdı parmağın, Allah bilir ki, ağzında!
Ne var inâdına etsen de bir sefer galebe,
Benimle Fâtih'e gelsen...
- Al işte, geldim be!
- Hidâyet erdi mi? Hah Şöyle... Âferin su kuşu!
- Aman, şu düz yolu tutsak da tepmesek yokuşu...
- Uzak yakın deme artık; iniş, yokuş sorma!
Tıpış tıpış gidelim, haydi gir şu sağ koluma.

- Aman, şu ma'bed-i feyyâzın ihtişâmına bak:
Bakar bakar doyamam: Aşık olmuşum mutlak!
- Hakîkaten doyamaz dîdeler melâhatine...
Fakat yabancılar üşmüş civâr-ı ismetine!
Nedir harîmine yerleşmek isteyen şu salaş
Hüviyyetinde yığınlar ki hep birer kallâş!
- Evet, zemîni uzaktan görüp bayılmışlar;
Yavaş yavaş sokulup sonradan yayılmışlar!
- O halde şimdi ayılmak gerektir Evkâf''a...
- Ayıldı farz edelim... Yığmadıkça bir tarafa,
Şu gördüğün kara taşlar kadar kesîf altın,
Nasıl temizliyebilsin, nasıl yıkıp çıksın?
- Hayır, kapatmalıdır "câmi'in!" deyip kemeri;
Birer birer yıkılır az zamanda kendileri.
- Nasıl kapatmalı?
- Gâyet kolay: "Şu meydanlık,
Ki yol geçen hanı olmuştu, avludur artık;
Bu avludan geçecekler namaz için geçecek. "
Deyip kapatmalı!
- Yâhu, akıllısın gerçek!
- Geçende yıkmaya kalkıştılardı mahfili ya!
- Demek ki zırdeli bunlar!
- Sorar mısın? Deli ya!
Delirmedikçe bir insan nasıl varır eli de,
Kıyar şu mahfile, yâhud şu muhteşem geçide?
"Bizim de var medeniyyetle âşinâlığımız...
Hem eskidir... " diyebilmek için dayandığımız,
Yegâne hüccet-i sengîni yırtacaklar da,
Sıkılmadan gezecekler "geniş"sokaklarda!
- "Sıkılmadan" diye bir nükte salladın... Lâkin,
Yerinde oldu...
- Değil, sende anlayış keskin!
- Ben anlamam ya, fakat pek değerli olsa gerek...
Hakîkaten şu geçit çok güzel midir?

Sahîfeler yazıyor, belki, fenn-i mi'mârî,
O, meyl-i nâz ile mahmûr dîdeler-vârî,

Biraz meyilli bakan, ma'berin güzelliğine...
- Kemer de öyle muvâfık mıdır aceb fenne?
- Ne söyledin?
- Şu atılmış verev kemer iyi mi?
- Fünûn-i hendesenin var ya bir de "tersîmî"
Denen usûlü... Onun mâhirâne tatbîki.
- Demek ki: Hayli mühimdir bunun da tedkîki.
- Senin gözün iyidir... Kaç muvakkitin sa'ati?
Düzelteyim şunu... Dur, dur... Kurulmamış zâti.
- Birinde onbuçuk olmuş, birinde üç...
- Ne güzel!
Zaman içinde zaman... Yoktu böyle şey evvel.
- Büyük kusûr idi lâkin...
- Hakîkat öyle idi:
Kamer hesâbı, güneş devri, sonra, mîlâdî,
Deyip de üç yılı ezber bilen zekî millet,
Durur mu hiç yalınız bir sa'atle? Durmaz evet!
- Nasıl şu banka güzel bir binâ mı?
- Pek o kadar
Fena değilse de, nisbetle, bir biçimli duvar
Mesâbesinde kalır câmi'in yanında...
Garib!
Benim gözümle bakarsan: Ne muhteşem! Ne mehîb!
- O başka... Sorsalar üslûb için "şudur" denemez.
Asâlet olmalı san'atta evvelâ... Bu: Melez!
Hayır, melez de değil... Belki birçok üslûbun
Halîta hâli ki, tahlîle kalkışılsa: Uzun!
Necîb eser arıyorsan: Sebîle bak işte...
Taşıp taşıp dökülürken o şi'r-i berceste,
Safâ'yı fıtratı şâhid ki: Tertemiz aslı;
Damarlarında yüzen kan da, can da Osmanlı!
Görüp bu cû,si,s-i san'atta rûh-i ecdâdı,
Biraz sıkılmalı şehrin sıkılmaz evlâdı!
- Sıkılmak, eski adamlarda nâdiren görülen
Bir ibtilâya denirmiş ki, şimdi geçti?
- Neden?
- Değişti hâlet-i rûhiyye, çünkü asra göre...
- Aman şu "hâlet rûhiyye" bir de "mefkûre"
Ayıp değil ya, gıcıklar benim sinirlerimi!
- Niçin sinirleniyorsun? Ta'assubun yeri mi?
Biraz değişmeli artık bu eski zihniyyet.
Lisâna hiç yenilik sokmayın!" demek: Cinnet.
- Hayır ta'assub eden yok... Şu var ki: İcâbı
Tahakkuk etmeli bir kerre; bir de, erbâbı
Eliyle olmalı matlûb olan teceddüdler...
Düşün ki böyle midir bizde?
- Şüphesiz.
- Ne gezer!
Delîli: Kendi sözündür...
- Kimin, benim mi?

- Ne söylemiştim? Unuttum...
- Canım şu "zihniyyet!"...
-Beğenmedin mi? Fransızca yok mu "mentalite"?
Onun mukâbili...
- Zaten budur ya dert işte!
Tasarrufâtını aynen alırsak İngilizin,
Fransızın, ne olur hâli, sonra, şîvemizin?
Lisânın olmalıdır bir vakâr-ı millîsi,
O olmadıkça müyesser değil teâlîsi.
- Biraz muhâfazakârânedir ya şimdi bu da...
- Evet, muhâfazakârım... Bilir misin, bu moda
Te'ammüm etmeye başlarsa...
-Başlasın! Ne Olur?
- İler, tutar yeri kalmaz, lisânımız bozulur.
Bugün ne maskara olmuşsa milletin kılığı;
Lisan da öyle olur!
- Anlamam inatçılığı...
- Bilir misin bu garîb ümmetin nedir hâli?
"Yehâfü"sıygasının çıngıraklı i'lâli!
- Nasıl, nasıl?
- Hele sabret: "Yehâfü aslından... "
Deyip de ezbere birçok ibâreler okutan
Hocam, hitâma yakın devresinde i'lâlin;

Meyân-ı kâfiye-dârında çifte `fi'l-hâl"in
Okur dururdu, bu bir an'aneydi besbelli:
"Kaçan ki sâkin olur vav, onun da mâ-kabli
Hurûf i sâlimeden harf i gayr-i sâkin olur;
O vâvı müttefikan meddeder imiş cumhûr...
O halde, biz dahi ettik: Yehâfü oldu" ... Evet!
Ne yapsa Avrupa, bizlerce asl olan hareket:
"O halde biz dahi yaptık!" deyip hemen taklîd.
Bu türlü bir yenilikten ne hayr edersin ümîd?
- Fakat "yehâfü "nün i'lâli amma güçmüş ha!
- Bu, ihtisârı onun, çok sürerdi, yoksa, daha!
Fenâ mı? Bak, lâfa daldık da duymadık yokuşu.
- Hakîkat öyle! Epey yol kazanmışız... Şu ne, şu?
- Yıkık sebîle bakıp ağlayan yanık mektep...
Geçenki yangının enkâzı içte bunlar hep!

- Demek ki: Câmi'i kurbündeyiz Süleymân'ın.
- "Demek" de var mı ya? Karşında!
- Lâkin insânın,
Nasıl kararnıada mâzîye tırmanan nazarı!
Bugün, bizim tepemizden bakan şu âsârı,
Sıyânet eylemeden âciziz, değil yapmak...
- Hakîkat öyle! Şu ma'bed nedir? Şu haşmete bak!
- Bırak ki câmi'i, dünyâda olmaz öyle eser;

Fakat nedir şu heyâkil, nedir şu medreseler!
Uzaktan andırıyorlar nitâk-ı sîmîni,
Ki sarmak istiyerek vahdetin nedîmesini;
Atılmış üç tarafından kemend olup beline;
Fakat değil beli, dâmânı geçmemiş eline!
Beşer değil mi? Teâlî de etse irfânı,
Nasıl kucaklıyabilsin harîm-i Yezdân'ı?
Evet, medâris o vahdet-serây-ı muhteşemin
Önünde: Hürmetidir dîne her zaman ilmin.
Bütün şu kubbelerin mevce mevce silsilesi:
Huzûr-i Hak'ta kapanmış sücûd kâfilesi!
- Bugün de öyle mi lâkin?
- Değilse, kimde kusûr?
Bu nâ-halefliği biz yapmışız selef ma'zûr.
Oyup sıçan gibi her dört adımda bir kemeri,
Deden mi açmış o miskin kılıklı kahveleri?
Hayır, deden sana, bak hastahaneler yapmış!
Yanında Mekteb-i Tıbbiyye'ler, neler yapmış!
Şu gördüğün kocaman kütle yok mu? Dârü't-Tıb.
- Demek: Bu medrese, Tıbbiyye Mektebi'ydi...
- Ayıp!
- Ayıp nedir?
- Bunu olsun görüp de bilmemeniz...
- Bakılsa öyle... Fakat "bilmeyin!" diyen yine siz!
- Tabâbetin o kadar muhteremdi mevki'i ki:
Birer tabîb-i fünûn-âşinâ çıkar, eski
Müderrisînimizin en güzîde efrâdı.
Yazıjk o nesl-i kerîmin vefâsız evlâdı,
Bırakmış öylece, hiç bakmamış müesseseye;
Neler görür neler insan girince medreseye!
Dolaşmak istiyerek daldığım olur ba'zı:
Adım başında asırlarca sa'yin enkâzı,
Takılmamak hani, kâbil değil ayaklarına!
Nazar nüfûz edecek olsa hangi bir yığına:
Ya bir müdekkikin esrâr-ı târumârı defin;
Ya bir müşerrihin âsârı saklı... Hem ne hazîn!
Çamurda saplı, geniş rahleler bütün mermer...
Demek: Muallimi teşrîhi vermemiş ezber;
Kitâb-ı na',sı serip ta,slann uzunluğuna,
Açıp açıp okumuş karşısında bulduğuna.
Bugün, o rahlelerin kendi na'ş olup yatıyor;
Üzerlerinde bekârlar fasulye kaynatıyor!

- Vefâ'ya çıksa gerektir bu eğri büğrü sokak...
-Evet, Vefâ'ya iner.
- Gâlibâ epeyce uzak...
-Değil mi?
- Hiç de değil... Sen yoruldun anlaşılan!
- Unutmuşum, hani, yoktur da geldiğim çoktan.
- Sapınca, doğru Vefâ meydanındayız şimdi.

- Biraz tanır gibi oldum... Ya az mı geçtimdi!
-Al işte istediğin: Türbe, taş konak, karakol...
- Fakat bunun nesi meydan? Bu âdetâ bir yol...
Tuhaf değil mi ya?
- Vaktiyle belki meydandı...
Kapanmış olsa da gittikçe, kalmış eski adı.
- Epeyce kahve de var...
- Nerde yok ki? Her yerde!
Onunla millet-i merhûme uğramış derde!
Bekâsı var mı cihânın, düşünme âkıbeti!
Uzan şu peykeye: Buldun demektir âhireti!
Birinci def'a imiş binmiş ihtiyar kayığa;
Piyâde yağ gibi kaydıkça doğrulup açığa;
Işıldamış gözü, bir kav çakıp demiş; "Yâ Hay!
Ömür ömür bu ömür işte: Hem otur, hem kay!"
Şu peykeler de o tiryâkinin "ömür" dediği
Piyâdenin eşidir: Yan gelir misin... Ne iyi!
Hayat akıp gidecekmiş... Ne var kederlenecek?
Zaman zaman bu zaman... Durma bir nefes daha çek!
Safâna bak ki ya çıktın, ya çıkmadın yarına!

- Dönüp dönüp bakıyorsun... Ne geldi hâtırına?
- Şu karşılıklı binâlar düşündürür mü seni?
- Niçin düşündürecek önce söyle hikmetini...
- Şu sağ taraftaki?
- Mektep.
- Evet, bu cebhedeki?
- Bir eski medrese olmak gerek... Değil mi
- Peki.
- Peki nedir? Biraz îzâh edilse, çok eksik!
- Zavallı milleti vahdet-cüdâ eden "ikilik"
Sırıtmıyor mu? O pis dişleriyle karşında?
Nasıl tükürmesin insan şu hâle baksın da?
Yıkılmamış, ne kadar yıkmak istesek, îman;
Ayırmak istemişiz sonra dîni dünyâdan.
Ayırmışsız, ederek şer'i muttasıl ihmâl;
Asıl ikincisi olmuş, şu var ki, berzede-hâl!
Evet, bu sıska vücûdun yarın durur nefesi;
Fakat şu gördüğün "Ekmekçioğlu Medresesi"
Yaşar, demir gibi göğsüyle, belki on bin yaş...
Ya her kaburgası: Kurşunla bağlı yalçın taş!
Olaydı koskoca millette bir beyinli kafa;
"Vücûdu bir yana atmak, dimâğı. bir tarafa,
“Akıllı kân değil” der de böyle yapmazdı.
Ne oldu, sor bakalım? Milletin öz evlâdı,
Yabancıdan daha düşman kesildi birbirine!
- Sonunda kardeş olurlar tabîatiyle yine.
- Zaman bilir onu artık.
- Kemer gözüktü hele...
- Gözükmesin mi ya? Bir hayli kısmı geçti bile.

- Zavallı saklanıyor: Hâli görmek istemiyor!
- Kurûn-i mâziyemizden bakan şu "gözler"e sor:
O neydi, dağ gibi erler ki arza hâkimdi...
Nedir karıncalanan nesl-i müzmahil şimdi?
- Hakikat, öyle küçülmüş ki: "Yok!" de, geç artık...
- Asıl bu, yok gibi varlık değil mi maskaralık?
- "Gebermeliydi" mi dersin? Gebermişiz, ne çıkar?
Kolay değil o da... İnsanca ölmenin yolu var.
Cemâatin arasından "Kalırsa: El beğenir;
Ölürse: Yer beğenir" dört adam çıkarsa, getir!
Bırak da ölmeyi, anlat şu gördüğün kemeri;
Büyüklüğünde midir, nerdedir bunun hüneri?
- Gelince baktılar Osmanlılar ki memlekete,
Su yok. Su, halbuki gâyet mühimdi...
- Elbette.
- Düşündüler bunu nerden, nasıl getirmesini,
Sonunda öyle bir iş yaptılar ki: Pek fennî.
Tutulmuyor ya esâsen bugün de başka tarîk
Suyun isâlesi, tevzî'i, mutlaka tazyîk
İ'ânesiyle olur...
Henüz bilinmediğinden, o kuvvetin yerine,
Menâbi'in değişen râkımından istihsâl
Olunma bir sıkı tazyîk edilmiş isti'mal.
Bulunca en iyi tazyîkin en kolay yolunu;
Kaçırmamak için artık onun tefâzulunu,
Hemen şu âbideler başlanılmış i'lâya...
Fakat mahâret-i san'at bununla bitti mi ya?
Hayır:Görülmelidir ayrı ayrı maksemler:
Bakınca hayret edersin... Ne ince iş, ne hüner!
Hakîkaten şaşacak şey.. Ne vâkıfâne hesab!
Su öyle bir dağıtılmış ki: - Olmasaydı harab -
Alırdı hakkını her çeşme; damlanın kesri
Kadar tehallüfü hatta sezerdi "ölçü "leri.

- Şu karşımızda duran kubbe gâlibâ türbe...
- Ayol! Namaz geçiyor... Amma dalmışız lâfa be!
Bırak da türbeyi sen şimdicek biraz çabuk ol!
- Canım neden koşalım? Var ya vaktimiz bol bol...
Yetişmemiş bile olsak kazâsı mümkündür!
- Hayır yetişmeli, mâdem edâsı mümkündür!
- Demek.' Sıvanmalı abdeste... Bâri bir çeşme
Olaydı...
- Çeşme mi?Al içte!
- Dur, fakat gitme!
- Senin uzun sürecek, anladım ki, abdestin;
Fotin çıkarması, bilmem ne... Çünkü yok mestin.
Bırak da ben gideyim, sonradan gelirsin sen...
Gecikme ha!
- Gelirim... Görmek isterim zâten.

4.1.2.111 IKINCI ARÎZA

Ey bâd-i sabâ, ahde vefâ, böyle mi sizde?
Yelkenle koşarken hani, kırlarda, denizde
Hâtırlamadın Heybeli'den geçmeyi, heyhât!..
Gûyâ edecektin, hani, takdîm-i tahiyyât,
Hilvanlılann sevgili Abbâs'ına bizden.

Ey bâd-i sabâ, kurtulamazsın, elimizden.
Biz, neyse, fakat, Şairimiz var ki, belâdır;
Söz dinlemezsin, ukalâdır, sukalâdır.
Asrın hani yüz kıble değişStirse şu'ûnu,
Tek ibre bilir, kendisi ancak; o da: Burnu,
Bin söyle onun doğnudur, vechesi, şaşmaz,
Her hatvede sürçer, yıkılır, sulhe yanaşmaz.
Düşkünse bugün, kimse değil, kendisi bâdî,
Beyninde sekiz bin senedir, köhne mebâdî;
"Ergeç" tutacak bunları dünya diye bekler;
Zulmette pinekler gibi âvâre sinekler,
Yâhû, bu tuzaklarla beşer, avlanacak mı?
Yirminci asır akbabalardan da bunak mı?
İdrâke bakın... Sonra ömür altmışı geçmiş;
Aklın yeri başmış, yaş olaymış, ne güzelmiş,
Yetmez gibi vaiz kesilip ettiği kem küm,
İster edebiyyâta kadar, bulsa, tehakküm.
Hülyâ mı dedin, hem de ne dîvânece hülyâ,
Ahlâk ile zincirleyecek san'ati gûyâ!..

Bir yosma ki çıplak daha mûnis, daha dilber,
Endîşe-i nâmûs ile örtünse, ne derler!
Endîşe-i san'atle eder, hulki tehammül,
Endâmını, rü'yâ gibi örterse de bir tül.
Bir tül ki şafaklarla, seherler gibi şeffâf,
Bir tül ki durulmuş suların kalbi kadar sâf,
Bir tül ki esîrî mi nedir târ ile pûdu,
Örterken açar büsbütün âvâre vücûdu.

Artık bunu ölçüp biçecek terzi, tabî'î
Dört peşli giyen çulha değil, zevk-i bedî'î!..

Ey zevki-i bedî'îye kıyan şâir-i mecnun!..
İflâs-ı karîhayla bunaldın mı? Oh olsun.
Kumlarda sürün, inlere gir, dağlara tırman!
Kâbil mi senin bir daha ilhâma kavuşman,
Evrâd oku, efsunlu mürekkepli sular iç,
Bin bekle, bin uğraş... O perî gelmiyecek hiç!
Lâkin gelecek - evlere şenlik - sıra devler,
Bakkal, kasap, eczâcı, hekim, kahveci, berber,
Ev sâhibi, ekmekçi, manav, sebzeci, fulcu,
Silkip dökecek her biri koynundaki borcu.

Sen, dil dökeceksin, edebilsem diye heyhat,
Karşındaki yâranla bir ay sonra mülâkat.
Beyhûde o diller, o nefesler, o emekler,
Yâran seni terk etmiyecek, gitmiyecekler.

Ey san'ate zincir düşünen çâri-i evhâm!
Hasret misin ilhâma, evet, al sana ilhâm:
En seçme zebânîleri karşında cahîmin,
Boy boy gezedursun, kimi kâfir, kimi mü'min,
Döndükçe nazarlar sana şimşek gibi çaksın,
Kurtul görelim, şimdi, nasıl kurtulacaksın!
Feryâdına kimdir koşacak? Kim, kimi dinler,
"Burhan" diye inlerken ufuklarla zeminler,
İlvân-ı safânın kimi medyun, kimi müflis;
Gökkubbenin altında ne tek his, ne de mûnis!
Bir tane Paşa'm var, o da gördün ya, pamuklar
Düşkün diye, gitmiş, Yakacık'larda uyuklar!

Hâmiş:
Ey bâd-i sabâ, öyle değil sen beni dinle:
Son cümleyi yazdınsa, çizip kendi elinle,
Hâmiş de kenar bir yere çelş söyliyeyim yaz:
Elbet Paşa'mın nüsha-i sânîsi bulunmaz.
Tek nüsha çıkarmış, çıkarırken onu hilkat;
Tezhîbi de, tehzîbi de bambaşka hakîkat.
Şîrâzesi din, dîni salâbetle mücehhez;
Servetçe düşer, belki, fakat kendisi düşmez.
Allah'a dayanmış, onu sağlam bilir ancak;
Bilmez ne demektir pamuk ipliğine dayanmak.

4.1.2.112 INSAN

Ve tez'umu enneke cismun sagîrun,

Ve fike'n-tave'l-âlemu'l-ekber

İmam Ali

Haberdâr olmamışsın kendi zâtından da hâlâ sen,

"Muhakkar bir vücûdum!" dersin ey insan, fakat bilsen.

Senin mâhiyyetin hattâ meleklerden de ulvîdir:

Avâlim sende pinhandır, cihanlar sende matvîdir:

Zeminlerden, semâlardan taşarken feyz-i Rabbânî,

Olur kalbin tecellî-zâr-ı nûrâ-nûr-i Yezdânî.

Musaggar cirmin amma gâye-i sun'-i İlâhîsin;

Bu haysiyyetle pâyânın bulunmaz, bîtenâhîsin!
Edîb-i kudretin beytü'l-kasîd-i şi'ri olmuşsun;
Hakîm-i fıtratın bir anlaşılmaz sırrı olmuşsun.
Esirindir- tabîat, dest-i teshîrindedir eşya;
Senin ahkâmının münkâdıdır, mahkûmudur dünya.
Bulutlardan sevâik sayd eder irfân-ı çâlâkin;
Yerin altında ma'denler bulur nakkâd-ı idrâkin.
Denizlerbisterindir, dalgalargehvâre-i nâzın;
Nedir dağlar, semâ peymâ senin şehbâl-i pervâzın!
Havâ, bir refref-i seyyâl-i hükmündür ki bir demde,
Olur dem-sâz-ı âvâzın bütün aktâr-ı âlemde.
Dayanmaz pîş-i ikdâmında mâni'ler müzâhimler;
Kaçar, sen rezm-gâh-ı azme girdikçe muhâcimler.
Karanlıklarda gezsen, şeb-çerâğın fıkr-i hikmettir,
Ki her işrâkı bir sönmez ziyâ yı sermediyyettir;
Susuz çöllerde kalsan, bedrekan ilhâm-ı sa'yindir,
Ki her hatvende eyler sâye-küster vâhalar zâhir.
Ne zindanlar olur hâil, ne menfâlar, ne makteller...
Yürürsün sedd-i râhın olsa hattâ âhenîn eller.
Yıkar bârû-yi istibdâdı bir âsûde tedbîrin;
Semâlardan inen te'yîdisin gûyâ ki takdîrin!
Taharrîden usanmazsın, teâlîden teâlîye
Atıldıkça, atılsam şimdi, dersin, başka âtîye!
Senin en şanlı eyyâmında, en mes'ûd hâlinde
Bir istikbâl-i dûra-dûr vardır hep hayâlinde.
O istikbâledir şevkin, odur ma'şûk-i vicdânın,
O kudsî neşvenin çeydâ-yı bî-ârâmıdır cânın.
O şevkin dâim ilcâsıyle seyrin ıztırârîdir;
Terakkî meyli artık fitratında rûh-i sârîdir!
Bütün esrâr-ı hilkatten haberdâr olmak istersin,
Bu gaybistân-ı hîçâ-hîçten kumılmak istersin!

Meâdın, mebdein, hâlin ki üç müdhiş muammâdır...

Durur edvâr-ı müstakbel gibi karşında hep hâzır.

Koşarsın bunların sevdâ-yı idrâkiyle durmazsın,

Hakîkatten velev bir şemme duymazsan oturmazsın.

Serâir perde pûş-i zulmet olsun varsın isterse...

Düşürmez düştüğün yeldâ-yı hirman rûhunu ye'se:

Emel, meş'al-keşin, bir reh-nümâ hem-râhın olmuşken,

Tehâşî eylemezsin sîne-i deycûra girmekten.

Gelip bir gün tecellî etse mâhiyyât-ı masnûat,

Taharrîden geçer, bir dem karâr eyler misin? Heyhât!

Tutar mâhiyyet-i Sâni', o en heybetli mâhiyyet

Olur âteş-zen-i ârâmın, artık durma cevlân et!

Tevakkuf yok seninçün, daimî bir seyre tâbi'sin...

Ne zîrâ hâle râzîsin; ne müstakbelle kâni'sin!

Dururken böyle bî pâyan terakkî-zâr karşında;

Nasıl dersin ya "Pek mahdûd bir cirmim" tutarsın da.

Meleklerden büyük, hem çok büyük tebcîle mazharsın:

Tekâlîfın emânet-gâhısın bir başka cevhersin!

Hayâtın eksik olmazken ağır bin bârı arkandan;

Ölümler, korkular savlet ederken hepsi bir yandan;

Şedâid iktihâm etmekte müdhiş bir mekânetle,

Yolundan kalmayıp dâim gidersin... Hem ne sür'atle!

Senin bir nüsha-i kübrâ yı hilkat olduğun elbet,

Tecellî etti artık; dur, düşün öyleyse bir hükmet:

Nasıl olmak gerektir şimdi ef'âlin ki, hem pâyen

Behâim olmasın, kadrin melâikten muazzezken?

4.1.2.113 ISTIBDAD

İSTİBDAD

Yıkıldın, gittin amma ey mülevves devr-i istibdâd,

Bıraktın milletin kalbinde çıkmaz bir mülevves yad!

Diyor ecdâdımız makberlerinden: "Ey sefil ahfâd,
Niçin binlerce ma'sûm öldürürken her gelen cellâd,
Hurûş etmezdi, mezbûhâne olsun, kimseden feryâd?

Otuz milyon ahâlî, üç şakînin böyle mahkûmu
Olup çeksin hükûmet nâmına bir bâr-ı meş'ûmu!
Utanmaz mıydınız bir, saysalar zâlimle mazlûmu?
Siz, ey insanlık isti'dâdının dünyâda mahrûmu
Semâlardan da yüksek tuttunuz bir zıll-i mevhûmu!"

O birkaç hayme halkından cihangîrâne bir devlet
Çıkarmış, bir zaman dünyâyı lerzân eylemiş millet;
Zaman gelsin de görsün böyle dünyâlar kadar zillet,
Otuz üç yıl devâm etsin, başından gitmesin nekbet...
Bu bir ibrettir ammâ olmıyaydık böyle biz ibret!

Semâ peymâ iken râyâtımız tuttun zelîl ettin;
Mefâhir bekleyen âbâdan evlâdı hacîl ettin;
Ne âlî kavm idik; hayfâ ki sen geldin sefil ettin;
Bütün ümmîd-i istikbâli artık müstahîl ettin;
Rezîl olduk... Sen ey kâbûs-i hûnî, sen rezîl ettin!

Hamiyyet gamz eden bir pâk alın her kimde gördünse,
"Bu bir cânî!" dedin sürdün, ya mahkûm eyledin hapse.
Müvekkel eyleyip câsûsu her vicdâna, her hisse.
Düşürdün milletin en kahraman evlâdını ye'se...
Ne mel'unsun ki rahmetler okuttun rûh-i İblîs'e!

Değil kâbûsun artık devr-i devlet intibâhındır.
Gel ey nâzende hürriyyet ki canlar ferş-i râhındır.
Emindir mevki'in: En pâk vicdanlar penâhındır.

Serâpâ mülk-i Osmânî müeyyed taht-gâhındır.

Serîr-ârâ yı ikbâl ol ki: Bir millet sipâhındır.

****

Bizim mahalleye poyraz kışın da uğrayamaz;

Erir erir akarız semtimizde geldi mi yaz!

Bahân görmeyiz amma latîf olur derler.

Çiçeklenirmiş ağaçlar, yeşillenirmiş yer.

Demek, şu arsada ot bitse nev-bahâr olacak...

Ne var gidip Yakacık'larda dem-güzâr olacak?

Fusûlü dörde çıkarnaz bizim sokaklarımız;

Kurak, çamur, iki mevsim tanır ayaklarımız!

Müneccimin, bereket versin, eski takvîmi

Haber verir bize, mevsim şehirde gelmiş mi?

Sıcak, ziyâde sıcak bir geceydi; baktım ki:

Oturmak evde ölümden beter, dedim: Belki,

Çıkar dışarda gezersem biraz nefeslenirim;

Epey de yorgunum amma gelince dinlenirim.

Bizim müsâmere meydânı Yayla tümseğidir;

Uzak çekerse de poyraz tutar, yazın iyidir.

Giyip ayağını çıkarken sopam yetişti hele...

Emîn olup gidemem, çünkü, vermesek el ele.

Odur cihanda benim, varsa yoksa, mu'temedim;

Vakûr, hâtırı mer'î, vefâlı, çok denedim.

Bizim sokakları tahmîn için deyin ki: Kuyu!

Doğar şehirde güneş, yükselir minâre boyu,

İdâre kandili karşımda göz kıpar hâlâ;

Gurûb ikindiyi bulmaz, leyâl hep yeldâ!

Nasılsa bedrin o akşam nigâh-ı sîmîni,

Tarassud etmek için sanki evlerin içini;

Dikildi safha-i mînâda semt-i re'simize.

Tavansız evlere, yâ Rab, ne hoş bir âvîze!
Dur ey sirâc-ı ezel, gitme olduğun yerden:
Biraz şu sahne-i deycûru okşasın şu'len.
Şu'â-i muhriki altında, gündüzün, şemsin
Yanan alınlar için bir hayât olur lemsin...
Açıktı pencereler; sağlı sollu her evden
Gelirdi türlü sadâlar, acıklı, ba'zen şen.

-Bak anne, aydede bak bak!
Aman da mâşallah
Değirmi tabla kadar var...
-Susundu Ayşe, günah.
-İlâhi teyze tuhafsın, neden günâh olacak?
-Günah dedim ya, bırak, şimdi...
-Haydi sen de bunak!
- Bunak munak deme billâhi çarparım elimi...
Aşifteler sizi... Âhir zaman tevekkeli mi!

Evin birinde nevâ-sâz bir güzel ûdî;
Birinde cezbe fezâ bir sadâ-yı dâvûdî,
Tilâvet etmede Kur'an; gelip geçenlerse
Ayakta irkiliyor incizâb edip o sese.
Duyulmasın mı biraz sonra başka bir acı ses?
Aceb ne var? diyerek koştu önceden herkes;
Fakat gidenlere baktım ki kaldırıp tabanı,
Bucak bucak kaçıyor.Kaç bilir misin amanı!
Kısıldı karşıki evlerde mumların hepsi,
Kısıldı sanki bütün bir mahallenin nefesi!
Kesildi nağme-i Kur'an, kesildi nağme-i sâz;
Zaman zaman duyulan sâde bir- rakîk âvâz.
Niçin kaçıştı ahâli, ne var ki yâ Rabbi?

Yavaş yavaş, sokulur, anlarım nedir sebebi.

Ne manzaraydı, İlâhî, o gördüğüm sahne!
Beş on herif yapışıp bir fakîrin ellerine,
Sürüklüyor; öteden bir kadın diyor:
-Bırakın!
Kocam ne yaptı? Nedir cürmü bî-günâh adamın?
Zavallının büyük evlâdı öldü askerde;
İkinci oğlu da sürgün Yemen'de bir yerde.
Acıklı, göğsü sakat koyverin, didiklemeyin;
Günahtır etmeyin, oğlum, ayıptır eylemeyin.
Efendi kim, o ne bilsin? Bilirse hem ne çıkar?
Kilercisiyle uzaktan biraz hısımlığı var.
Geçende komşuyu görmüş, demiş selâm söyle.
Demek alınmıyacak Tanrı'nın selâmı bile!
Köpek sürürgibi insan sürüklenir mi ayol?
-Kadın, çekil döverim ha! Sokulma, haydi defol!
-Herif bırak, diyorum. . . Durdu işte bak nefesi.
-Ne dırlanıp duruyor? Susturun canım şu pisi!
Demez miyim size ben her zaman ki "dağdağasız"
Yapın? Eşek gibi siz hiç lâf anlamaz mısınız?
-Kadın, paşam, ne yaparsın?

Paşam mı? Nerde paşa?
Şu korkuluk gibi dimdik duran herif mi? Paşa!
Tasavvur et: İki arşın kazık kadar bir boy!
Getir de üstüne kalpaklı bir kemik kafa koy.
Ocak süpürgesi şeklinde bir sakal yaparak
"Senin bu işte yüzün, al!" deyip o yüzsüze tak.
Ocak süpürgesi, lâkin süpürmüyor, yıkıyor;
Nedense bittiği yerden cenâzeler çıkıyor!

Budak delikleri tarzında aç da çifte oyuk,

Büyükçe bakla kadar alnının az altına sok.

Bilir misin çalı altında gizli inler olur.

Yılan sabah çıkar, akşam usulcacık sokulur;

Bıyık o kırda yetişmiş diken yemişli çalı;

Ağız da in gibi aslâ görünmüyor, kapalı.,

Bu şekl-i mûhişi mümkünse bir düşün şöyle,

Paşam dedikleri u'cûbe işte aynıyle!

Belinde seyfi "sadâkat'; elinde bir kamçı,

Ferik nişanları altında gördüğüm umacı,

Ziyâ-yı bedr-i münîrin içinde, yâ Rabbi,

Dururdu sîne-i îmâna girmiş, ukde gibi!

Semâ, zemin bütün envâr iken o pis gölge,

Cebîn-i pâkine leylin ne pâyidâr leke!

-Kuzum, nasıl paşasın, görmüyor musun? Kocamı

Sürükleyip duruyorlar...

-Defol kadın, adamı

Vurunca öldürürüm ha! Benim şakam yoktur.

-Çekil hanım, paşa lâf dinlemez vurur mu, vurur.

Bilir misin onu! Şevket-meâb Efendimiz'in

Birinci bendesidir...

-Hay yetişmesin pampin!

- "Sürün!" demiş, ona Şevketli'nin irâdesi var.

-Sürüm sürüm sürünün tez zamanda alçaklar!

Ya sen, zebâni kıyâfetli, gulyabâni paşa,

İlâhi yumru başın bir geleydi sivri taşa!

Yılan bakışlı şebek bir bakın şunun gözüne!

Kazık boyundan utan... Tû! Herif, senin yüzüne!

Sakın mahallede erkek bırakmayın, götürün.

Sayıyla vermediler, öyle, posta posta sürün!

Bakın şu hayduda, durmuş yıkın diyor evimi!
Torunlarım ya herif, aç kalıp dilensin mi?
Mahallemizde de çıt yok ne oldu komşulara?
Susup da kurtulacak sanki hepsi aklısıra.
Ayol, yarın da sizin hânümânınız sönecek...
Ne var sıçan gibi evlerde şimdiden sinecek?
Yazık sizin gibi erkeklerin kıyâfetine...
-Yetişti yaygaran artık... Çekil kadın evine!
Atın Şu kaltağı gitsin, tıkın hemen içeri.
- Paşam, bayıldı kadın.
Anlamam o hîleleri.
Demek ki bekleyelim gelsin âlemin keyfi...
Saat üç oldu, geciktik, omuzlayın herifi.

Refik-i ömrü giderken cenâze hâlinde,
Serildi, kaldı kadın âşiyân-ı lâlinde,
Benim de bitti nihâyet tahammülüm, tâbım;
Boşandı seyl-i dümû'um, boşandı a'sâbım.
Utandım ağlıyarak ağladım utanmıyarak!
Diyordu sanki o bîçâre karşıdan:
-Alçak
Demin gerekti hamiyyet! Hem ağlamak ne demek?
Figân ederse kadın, susturur koşup erkek

Eve döndüm, bütün o fâcialar
Geldi karşımda durdu subha kadar.
Döndü dîdemde bin hayâl-i elîm!
Öttü beynimde bin figân-ı yetîm.
Ağlasın inlesin de bir mazlûm,
Olayım seyre sâde ben mahkûm!
Yalınız ben miyim fakat câni?

Kim çıkıp "Yapmayın!" demişti, hani?
Sustu herkes duyunca feryâdı,
Kimsecikler yerinden oynamadı.
Sesi hattâ kısıldı Kur'ân'ın
Sustu güyâ sadâsı Mevlâ'nın!
Sus! O susmaz: Nidâ-yı tehdîdi,
Dinle bak nerden in'ikâs etti:
Arnavutluk'ta gürleyen toplar
Geliyor işte pâyitahta kadar.

4.1.2.114 ISTIGRÂK

Tasavvur et ki muzlim bir şeb-i ecrâm-nâpeydâ:
Yatar heybetli âgûşunda dûrâdûr bir feyfâ;
Düşen gümrâh için yol bulma yok emvâc-ı zulmetten;
Gidilmez... Her adım attıkça bir girdâb olur rehzen;
O rîkistâna batmış, çalkanan seyyâh-ı âvâre
Nasıl müştâk ise bir nûra, bir necm-i rehâkâre;
Sana ey lem'a-i ümmîd ben de öyle müştâkım;
Görün bir kerre zîrâ pek karanlık oldu âfâkım!

Geçir pîş-i hayâlinden ki cûşâcûş bir umman:
Nişandır yükselen her mevc-i tûfan-hîzi bir dağdan;
Ölüm var, kurtuluş yok sâhil-i imdâd uzaklarda;
Demâdem rûh titrer korkudan donmuş dudaklarda.
O coşkun unsurun savletleriyle uğraşan kimse,
Nasıl eyler tehâlük bir kenâr-ı tesliyet görse
Muhât-ı lücce-i ye's olduğum bir böyle hâlimde
Senin tayfın da aynıyle o sâhildir hayâlimde.

Düşün âvâre bir mâder ki: Evlâdından olsun dûr;
Tahayyül eyle yâhud bir yetîm-i hânüman-mehcûr;
O bedbahtın nasıl evlâdı hiç gitmezse yâdından;

Nasıl çıkmazsa mâder, öksüzün bir dem fuâdından;

Benim yâdım da, ey ârâm-ı can, yâd-ı güzînindir.

Ne yapsam çünkü manzûrum, senin feyz -i mübînindir:

Çemen emvâc-ı nûrundur, fidanlar yâl ü bâlindir:

Sulardan akseden sûret cemâl-i lâyezâlindir.

Hırâm-ı nâzenîninindir o raksan mevceler cûda;

Mutarrâ nükhetindir gizlenen ezhâr-ı hoş-bûda.

Leyâlin sînesinde hâbe dalmış nâzenîn eshâr,

Eder gîsûna yaslanmış cebîn-i pâkini ihtâr.

Nigâhından saçılmış lem'alardır pîş-i hayrette

Yüzen ecrâm-ı nûrânûr bahr-i sermediyyette.

Zemin lebrîz-i âsârın; semâ pâmâl-i envârın:

Avâlim hep merâyâ-yı nazar pîrâ-yı dîdârın.

****

Çekilmek istemiş de subh-dem bir cây-ı tenhâya,

Oturmuş sâhil-i deryâya, dalmıştım temâşâya.

Henüz âfâk açılmıştı: Semâ mahmûr idi hâttâ

Nümâyân olmamıştı hâb-gâhından güneş hâlâ.

Derin bir samte müstağrak leb-i deryâda hiç ses yok...

Sabâ durgun, sular durgun, bütün eşyâda durgunluk!

O ferş-i nîlgûn üstünde, tıfl-ı nâzenin-vâri,

Uyurken dâye-i bîdar-ı subhun tıfl-ı envârı;

Güneş, pîşinde dağlar perde-dâr olmuş, harîmindan

Göıünmüş, sonra şehrâhında yükselmişti tedrîcen.

Teâlî eyleyince birzaman bâlâ-yı kudrette,

Ziyâlar mevc mevc oldu o pehnâ-yı rükûdette.

Bu cûşişler o dagın havz-ı simîni uyandırdı;

Sabâ enfâs-ı sevdâ perveriyle dalgalandırdı.

Açıklardan gelen emvâc-ı peyderpeyle, sâhilden

Demâdem oldu vecd-efzâ, hazin bir nağme, birşîven.

Kulak verdim o âhenge: Meğer âheng-i şi'rinmiş!

O cûşiş-zâr olan kulzüm senin ummân-ı fikrinmiş,

Güneş: Rûhun imiş; bir huzme şeklinde inen nûru:

O menba'dan hurûşan sânihanmış doğrudan doğru.

Tecellî etti artık anladım: Sensin bütün dünyâ..

Bu senlikte fakat ey yâr-ı gaib, ben neyim âyâ?

4.1.2.115 ITIRAF

Safahat'ımda, evet, şi'r arayan hiç bulamaz;

Yalnız, bir yeri hakkında "Hazin işte bu!" der.

Küfe? Yok. Kahve? Hayır. Hasta? Değil. Hangisi ya?

Üç buçuk nazma gömülmüş koca bir ömr-i heder!

4.1.2.116 SARK

Musallat, hiç göz açtırmaz da Garb'ın kanlı kâbûsu,
Asırlar var ki, İslâm'ın muattal, beyni, bâzûsu.
"Ne gördün, Şark'ı çok gezdin?" diyorlar: Gördüğüm; Yer yer,
Harâb iller; serilmiş hânümanlar; başsız ümmetler;
Yıkılmış köprüler; çökmüş kanallar; yolcusuz yollar;
Buruşmuş çehreler; tersiz alınlar; işlemez kollar;
Bükülmüş beller; incelmiş boyunlar; kaynamaz kanlar;
Düşünmez başlar; aldırmaz yürekler; paslı vicdanlar;
Tegallübler, esâretler; tehakkümler, mezelletler;
Riyâlar; türlü iğrenç ibtilâlar, türlü illetler;
Örümcek bağlamış, tütmez ocaklar; yanmış ormanlar;
Ekinsiz tarlalar; ot basmış evler; küflü harmanlar;
Cemâ'atsiz imamlar; kirli yüzler; secdesiz baçlar;
"Gazâ" nâmıyle dindaş öldüren bîçâre dindaşlar;
Ipıssız âşiyanlar; kimsesiz köyler; çökük damlar;
Emek mahrûmu günler; fikr-i ferdâ bilmez akşamlar!..

Geçerken, ağladım geçtim; dururken, ağladım durdum;
Duyan yok, ses veren yok, bin perişan yurda başvurdum.
Mezarlar, âhiretler, yükselen karşında dûrâdûr;
Ne topraktan güler bir yüz, ne göklerden güler bir nûr!
Derinlerde gelir feryâdı yüz binlerce âlâmın;
Ufuklar bir kızıl çenber, bükük boynunda İslâm'ın!
Göğüsleyip hırlayıp durmakta, zincirler daralmakta;
Bunalmış kalmış üç yüz elli milyon cansa gırtlakta!
****
İlâhî! Gördüğüm âlemi insâniyyetin mehdi?
Bütün umrânı târîhin bu çöllerden mi yükseldi?
Şu zâirsiz bucaklar mıydı vahdâniyyetin yurdu?
Bu kumlardan mı, Allâh'ım, nebîler fışkırıp durdu?

Henüz tek berk-ı îman çakmadan cevvinde dünyânın,
Bu göklerden mi, yâ Rab, coştu, sağnak sağnak edyânın?
Serendib'ler şu sâhiller mi? Cûdi'ler bu dağlar mı?
Bu iklîmin mi İbrâhîm'e yol gösterdi ecrâmı?
Harem'ler, Beyt-i Makdis'ler bu topraktan mı yoğruldu?
Bu vâdiler mi dem tuttukça bîhûş etti Dâvûd'u?
Hirâ'lar, Tûr-i Sînâ'lar bu âfâkın mı şehkârı?
Bu taşlardan mı, yer yer, taştı Rûhullâh'ın esrarı?
****
Cihanın Garb'ı vahşet-zar iken, Şark'ında Karnak'lar,
Herem'ler, Sedd-i Çin'ler, Tak-iKisra'lar, Havernak'lar,
İrem'ler, Sur-i Babil'ler sema-pema değil miydi?
O maziler, İlahi, bir yıkık rüya mıdır şimdi?
Ne yapsın, na-ümid olsun mu Şark'ın intibahından,
Perişan ruhumuz, haib dönerken bar-gahından?
Bu haybetten usandık biz, bu hüsran artık elversin!
İlahi! Nerde bir nefhan ki, donmuş hisler ürpersin,
Serilmiş sineler, kabusu artık silkip üstünden,
"Hayat elbette hakkımdır!" desin, "dünya" değil! Derken?

4.1.2.117 SAIR HUZÛRUNDA MÜNEKKID

ŞAİR HUZÛRUNDA MÜNEKKİD:

Düzer yâve-gû bir herif bir gazel:

Müeddâ perîşan, edâ mübtezel.

Tabî'î o gâyetle parlak bulur;

Okur, dinletir, söyletir, gaşy olur.

Biraz sonra bastırmak ister, fakat,

Sakın olmasın der ufak bir sakat,

Büyük, muktedir bir münekkid arar,

Nihâyet zarîfin birinden sorar.

Gözetmez bu âdem de hâtır, huzûr,

Bulur lâfz u ma'nâda bir çok kusûr.

Herif şimdi tenkîde hiddetlenir,

Rezîlâne artık neler söylenir!

Biraz dinleyip sonra, bak, der zarîf:

Sizin nesriniz nazmınızdan lâtîf!

4.1.2.118 SEHIDLER ABIDESI IÇIN

Gök kubbenin altında yatar, al kan içinde,
Ey yolcu, şu topraklar için can veren erler.
Hakk'ın bu veli kulları taş türbeye girmez;

Gufrana bürünmüş, yalınız Fatiha bekler.

bölüm V

5 NECIP FAZIL KISAKÜREK

5.1 ÇILE

5.1.1 resim

5.1.2 ALLAH

5.1.2.1 AFFET .html

AFFET

Göz kaptırdığım renkten , kula verdiğim sesten,
Affet senden habersiz aldığım her nefesten....

5.1.2.2 ALLAH DERIM .html

ALLAH DERİM

Sırtımda taşınmaz yükü göklerin;
Herkes koşar , zıplar , ben yürüyemem
İsterseniz hayat aşını verin;
Sayılı nimetler bal olsa yemem!

Ey akıl , nasılda delinmez küfen ?
Ebedi olsun urbası kefen!
Kursa da boşluga asma köprü , fen,
Allah derim, başka hiç bir şey demem!

5.1.2.3 ALLAH DIYENE .html

ALLAH DİYENE

Her şey , her şey şu tek müjdede;
Yoktur ölüm , Allah diyene!
Canım kurban , başı secdede ,
İki büklüm Allah diyene

Akıl, kırık kanadı hiçin
Derdi gücü "nasıl" ve "niçin...
Bağlı perçin üstüne perçin,
Benim gönlüm Alla hdiyene....

5.1.2.4 ALLAH VE INSAN .html

ALLAH VE İNSAN

Seni aramam için uzağa attın !
Âlemi benim , beni kendin için yarattın !

5.1.2.5 AGZIMI DIKSELER .html

AĞZIMI DİKSELER

Tel tel ve iple iplik dikseler de ağzımı ;
Tek ses duysalar ; ALLAH... Yoklayanlar nabzımı .

5.1.2.6 ASK VE KORKU .html

AŞK VE KORKU

Aşk korkuya peçedir , korkuda aşka perde,
Allah 'tan nasıl korkmaz , insan O ' nu severde..

5.1.2.7 ASK.html

AŞK
Rabbim , Rabbim , bu işin , bildim neymiş Türkçesi;
Senin aşkın ateştir, ateşin gül bahçesi...

5.1.2.8 DUA .html

DUA
Bende sıklet , sende letafet....
Allah'ım affet !

Lâtiften af bekler kesafet....
Allah'ım affet !

Etten ve kemikten kıyafet.....
Allah'ım affet !

Şanındır fakire ziyafet...
Allah'ım affet !

Âcize imdadın şerafet....
Allah'ım affet !

Sen mutlatsın ,bense izafet !

Allah'ım affet !

Ey kudret , ey rahmet , ey re'fet !
Allah'ım affet !

5.1.2.9 EMANET.html

EMANET

Bir anlık emanetle ne türlü övünelim;
Gel , rahmet kapısında ağlaşıp dövünelim !....

5.1.2.10 EN YAKIN .html

EN YAKIN

Bütün insanlığı dövsen havanda ,
Zerre zerre herkes yine yalınız.
Boşlukta yol alan uçsuz kervanda ,
Her şey tek başına , dağ taş ve yıldız.

Herkes bir vücutsuz hayal peşinde ;
Eşini kaybetmiş herkes eşinde.
içinizde yiv yiv derinleşin de ,
Çıksın karşınıza en yakınınız.

5.1.2.11 GÜZEL .html

GÜZEL

Güzel Allah ' ım , senden ne gelecekse gelsin ;
Sen ki ; rahmetinle de , kahrınla da güzelsin ..

5.1.2.12 HASRET .html

HASRET

O ki , kadını var kadına hasret;
Hasret , kelimeye ,kelimelerde.
Bir damla bal tadsa, tadına hasret;
Peşimden koştukça ufuk ilerde.

Allah ' ım eşyanın hicabındasın!
Sensin suda , kuşta, telde ses veren.
Nice hasret varsa gıyabındasın;
Aynalarda sensin seni gösteren...

5.1.2.13 HEY .html

HEY
Neye baksam aynı şey , neyi görsem aynı şey...
Olan sensin , heydiki Hakikat Sultanı hey !

5.1.2.14 HOKKABAZ .html

HOKKABAZ

Marifetli hokkabaz , başını kaldır da bak !
Gökte bir oynayan var , yıldızlarla kaydırak....

5.1.2.15 KUDRET .html

KUDRET

Kudret O ' nun ; gayrında ne mecal var , ne tüyan;
Alim ilmine yansın , pazısına pehlivan ...

5.1.2.16 LÛGAT .html

LÛGAT

Tutuşturanlar , lûgat kitabını elime ,
Bilsin : Allah ' tan başka bilmiyorum kelime..

5.1.2.17 MERDIVEN .html

MERDİVEN

Diyorlar bana : Kalsın şiir de söz de yerde !
Sen araştır , göklere çıkan merdiven nerde?

5.1.2.18 MIMARÎ .html

MİMARÎ

Fikret nasıl kurulmuş , içiçe bu iklimler?
Nasıl kaynştırılmış , sesler , renkler , hacimler ?

5.1.2.19 NUR .html

NUR

Sen ol dersin ve olur!

Pırıltı dolu billur,
Çığlık içinde fağfur.
Bir renk bize öteden
Ve bir ses o besteden
Nur bize Allah ' ım nur!

Büyük divan ve huzur......
Bekliyor mezarı Sûr.
Sonsüzlük ölümsüzlük
Bitmez tükenmez düzlük;
Nur bize Allah ' ım nur!

Güneşşi tuttu çamur;
Elmas mahçup zift mağrur.
Yakın kandili yakın;
Ne donanma ne yangın
Nur bize Allah 'ım nur!

Sen ol dersin ve olur!

5.1.2.20 O ' NUN SANATI.html

O ' NUN SANATI

(Yok) bir (var)dır;
Geçit vermez;
Dar mı , dardır!

(yok) bir (yok)tur;
Akıl ermez.
Ne de çoktur!

(Var) bir (yok)tur;
Yusyuvarlak
Dönen oktur.

(Var) bir (var)dır;

O'na varmak ....
Bu kadardır!

5.1.2.21 O VAR !.. .html

O VAR !..

Her defa haberi taze bir müjde ;
O var !

Her defasında, geç, gafletten vecde;
O var !

Ne sen varsın , ne ben , ne yâr, ne kimse;
O var !

Bütün sevdiklerin elden gittiyse ;
O var !

Kalacak kim var ki dost tomarında ?
O var !

Sana daha yakın şah damarından;
O var !

Arama, bir ilaç yok ezzahanede !
O var !

Gayede , sebepte ve bahanede ;
O var !

Sevdiğini ebed botu tutan dinç ;
O var !

Ölümsüzlük şevki, ilahi sevinç;
O var !

Yıkılmaz dayanak , kırılmaz destek ;
O var !

Tekten de tek, bir tek , tek başına tek;
O var !

5.1.2.22 O ÂN .html

O ÂN
Taş merdivenler gibi , aşınmış ayaklardan,
Secde yerine çarpa çarpa alnım aşınsa!
Göklerin kamçisiyle yediğim dayaklardan,
Erisem de , tabutun boş mus gibi taşınsa !

Bir garip insan olsam , benzemez hiç kimseye ;
Tek hece bilmez , tek renk görmez, tek ses işitmez.
Karanlığı, yuğursam nura döndüresiye,
Tımarsam o ana ki , yek paredir ve bitmez.

5.1.2.23 OLMAZ MI .html

OLMAZ MI ?
Yön yön sarılmışım ne yana baksam;
Sarılan olur da saran olmaz mı?
Kim bu yüzü çizen sanatkar ressam;
Geçipte aynaya soran olmaz mı?

Bir parçacığım ben, bütüne hasret;
Zaman döne dursun , o güne hasret;
Ruhumsa zamanın üstüne hasret;
Ebediyet boyu bir an olmaz mı?

5.1.2.24 RAHMET.html

RAHMET

Yaradan , rahmetini kahrından üstün saydı;
Ne olurdu halimiz gözyaşı olmasaydı ?

5.1.2.25 SANAT.html

SANAT

Anladım işi , sanat Allah 'ı aramakmış;
Marifet bu , gerisi yalnız çelik çomakmış...

5.1.2.26 SEN .html

SEN

Senden ,senden , hep senden .
Akisler aynalarda.
Göğe çıksam mahzendn;
Hasretiim turnalarda.

Seni buldum bulduysam;
gökten bir davet duysam!
Ben ki , suçumu yuysam,
Su biter kurnalarda.

Garibe sensin vatan.
Ne yurdunu aratan!
Sensin , sensin yaratan,
Rahmeti analarda.

5.1.2.27 TAM OTUZ YIL .html

TAM OTUZ YIL

Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum;
Gökyüzünden habersiz, uçurtma uçurmuşum...

5.1.2.28 TEK KELIME .html

TEL KELİME

Ne var ki , pazarlığa girişecek ecelle ;
Sermayem tek kelime , ALLAH azza ve celle....

5.1.2.29 TÂ MEVERÂDAN .html

TÂ MEVERÂDAN

Rüzgar öyle esti , öyle esti ki ;
Her şey uçup gitti kaldı Yaradan.
Ayna düştü , hayal , perdelerdeki
Bir akiscik gibi çıktı aradan.

Sırtımı uykuda dürtüyor bir el;
Fırla yatağından koşar adım gel !
O bir minicik zar i kabuğunu del !
Seni çağıran var , tâ maverâdan !

5.1.2.30 YAKIN .html

YAKIN

Yakın O ' dur , gerisi birbirine en uzak;
Her şey Rakip ismiyle O ' nun kurduğu tuzak...

5.1.2.31 YAKINLIK .html

YAKINLIK

İnsan , yaklaştıkça yaklaştığından ayrı;
Belli ki ; yakınımız yoktur Allah 'tan gayrı...

5.1.2.32 YAKINLIK.html

YAKINLIK

Neye yaklaşsam , sonu uzaklık ve kırgınlık;
Anla ki , yok Allah ' tan başkasıyla yakınlık...

5.1.2.33 YÂR O KI....html

YÂR O Kİ...

Falan, dağın ardında;
Seslen seslen işitmez!
Filan, toprak altında ;
Gözyaşları diriltmez!

Neye vardın , vardında ?
Ufuk varmakla bitmez.
Bir şey göster kadında
Tılsımını eskitmez!

Yâr o ki, hep yâdında;
Eskitmez ve eksilmz.
Muradı muradında ,
Seni bırakıp gitmez.

5.1.2.34 YÜK .html

YÜK
Bu yük senden Allah 'ım , çekeceğim , naçarım !
Senden sana sığınır, senden sana kaçarım !

5.1.2.35 ZEHIRLE PISMIS AS.html

ZEHİRLE PİŞMİŞ AŞ

"Zehirle pişmiş aşı yemeğe kimler gelir?"
Dilsizce ,yalnız Allah demeye kimler gelir?

5.1.2.36 ÇILE .html

ÇİLE
Gaiblerden bir ses geldi: Bu adam
Gezdirsin boşluğu ense kökünde!
Ve uçtu tepemden birden bire dam.
Gök devrildi, künde üstüne künde...

Pencereye koştum: Kızıl kıyamet!
Dediklerin çıktı. İhtiyar bacı!
Sonsuzluk elinde bir mavi tülbent,
Ok çekti yukardan, üstüme avcı.

Ateşten zehrini tattım bu okun.
Bir anda kül etti can elmasımı.
Sanki burnum değdi burnuna(yok)un.
Kustum, öz ağzımdan kafatasımı.

Bir bardak su gibi calkandı dünya;
Söndü istikamet, yıkıldı boşluk,
Al sana hakikat , al sana rüya!
İşte akıllılık , işte sarhoşluk!

Ensemin örsünde bir demir balyoz
Kapandım yatağa son çare diye.
Bir kanlı şafakta , bana çil horoz
Yepyeni bir dünya etti hediye.

Bu nasıl bir dünya hikayesi zor;
Mekânı bir satıh, zamanı vehim.
Bütün bir kainat muşamba dekor,
Bütün bir insanlık yalana teslim.

Nesin sen , hakikat olsan da çekil!

Yetiş körlük , yetiş takma gözde cam!
Otursun yerine , bende her şekil;
Vatanım sevgilim , dostum ve hocam!

*****
*****
*****
*****

Aylarca gezindim , yıkık ve şaşkın .
Benliğim bir kazan ve aklım kepçe,
Deliler köyünden bir menzil aşkın
Her fikir içimde bir çift kelepçe.

Niçin küçülüyor eşya uzakta ?
Gözsüz görüyorum riyada, nasıl ?
Zamanın raksı ne , bir yuvarlakta?
Sonum varmış , onu öğrensem asıl ?

Bir fikir ki, sıcak yarada kezzap,
Bir fikir ki, beynin zarında sülük.
Selâm , selâm sana haşmetli azap;
Yandıkça gelişen tılsımlı kütük.

Yalvardım : Gösterin bilmeceme yol!
Ey yedinci kat gök, esrarını aç!
Annemin duası, düş de perde ol!
Bir asâ kes bana , ihtiyar ağaç.

Uyku, kaatillerin bile çeşmesi;
Yorgan , Allahsıza kadar sığınak
Teselli pınarı , sabır memesi;
Size şerbet, bana kum dolu çanak.

Bu mu, rüyalarda içtiğim cinnet,
Sırrını ararken patlayan gülle?
Yeşil asmalarda depreniş , şehvet;
Karınca sarayı , kupkuru kelle....

Akrep , nokta nokta ruhumu sokmuş.
Mevsimden mevsime girdim böylece
Gördüm ki , ateşte cımbızda yokmuş.
Fikir çilesinden büyük işkence.

*****

*
*
*

Evet her şey bende bir gizli düğüm
Ne ölüm terleri döktüm , nelerden!
Dibi yok göklerden yeter ürktüğüm,
Yetişir çektiğim mesafelerden!

Ufuk bir tilkidir , kaçak ve kurnaz.
Yollar bir yumaktır, uzun dolaşık
Her gece rüyamı yazan sihirbaz,
Tutuyor önümde bir mavi ışık.

Büyücü, büyücü ne bana hıncın?
Bu kükürtlü duman nedir inimde ?
Camdan keskin , kıldan ince kılıcın,
Bir zehirli kıymık gibi beynimde.

Lügat , bir isim ver bana halimden ;
Herkesin bildiği dilden bir isim!
Eski esvaplarım tutun elimden
Aynalar söyleyin bana ben kimim?

Söyleyin, söyleyin, ben miyim yoksa,
Arzı boynuzunda taşıyan öküz?
Bela mimarının seçtiği arsa ;
Hayattan muhacir , eşyadan öksüz?

Ben ki toz kanatlı bir kelebeğim,
Minicik gövdeme yüklü Kafdağı,
Bir zerreciğim ki , Arş'a gebeyim,
Dev sancılarımın budur kaynağı!

Ne yalanlarda var , ne hakikatta .
Gözümü yumdukça gördüğüm nakış
Boşuna gezmişim yok tabiatta.
İçimdeki kadar iniş ve çıkış.

*
*
*
*

Gece bir hendeğe düşercesine,
Birden kucağına düştüm gerçeğin.
Sanki erdim çetin bilmecesine,
Hem geçmiş zamanın , hem geleceğin.

Açıl susam açıl! Açıldı kapı;
Atlas sedirinde maverâ dede.
Yandı sırça saray, ilahi yapı
Bin bir avizeyle uçsuz maddede.

Atomlarda cümbüş, donanma şenlik
Ve çevre çevre nur , çevre çevre nur.
İç içe mimari , iç içe benlik;
Bildim seni ey Rab , bilinmez meşhur!

Nizam köpürüyor, med vakti deniz;
Nizam köpürüyor, ta çenemde su.
Suda bir gizli yol, pırıltılı iz;
Suda ezel fikri, ebed duygusu.

Kaçır beni âhenk , al beni birlik;
Artık barınamam gölge varlıkta
Ver cüceye , onun olsun şairlik
Şimdi gözüm büyük sanatkârlıkta.

Ötelet öteler, gayemin malı;
Mesafe ekinim, zaman madenim
Gökte Samanyolu benim olmalı;
Dipsizlik gölünde, inciler benim.

Diz çök ey zorlu nefis, önümde diz çök!
Heybem hayat dolu, deste ve yumak.
Sen, bütün dalların birleştiği kök;
Biricik meselem , Sonsuza varmak...
1939

5.1.2.37 ÖPMEK.html

ÖPMEK

Ellerime uzanan dudaktan tepeyim;

Allah diyen seni gel ayağından öpeyim !

5.1.2.38 ILMIHAL .html

İLMİHAL

Yandı kitap dağlarım , ne garip bir hal oldu !
Sonun da bana kalan , yalnız ilmihal oldu !

5.1.2.39 ISTE .html

İSTE

Verirler " ben acizim , kudret senin" dedikçe
Verenin şanı büyük , sen iste istedikçe !..

5.1.2.40 ISARET .html

İŞARET

O ki ,pınar başında çeker suya hasreti ;
Kadınında kadına , yurdunda yurda hasret.
Yalan dünyada bütün görünüşler iğreti;
Her şey o şeye hazin benzeyişten ibaret.

Var olan yoklukların ömrünü soruyorum!
Aşklar bom boş kuruntu , hürrüyetler esaret!
Yalnız , "Rakip" ismiyle Allah ı görüyorum!
Bir yokluk ki bu dünya , var olandan işaret....

5.1.3 DAUSSILA

5.1.3.1 ANNEME MEKTUP.html

ANNEME MEKTUP
Ben bu gurbet ile düştüm düşeli,
Her gün biraz daha süzülmekteyim.
Her gece , içine mermer döşeli,
Bir soğuk yatakta büzülmekteyim.

Böylece bir lahza kaldığım zaman,
Geceyi koynuma aldığım zaman,
Gözlerim kapanıp daldığım zaman,
Yeniden yollara düzelmekteyim.

Son günüm yaklaştı görünesiye,
Kalmadı bir adım yol ileriye:
Yüzünü görmeden ölürsem diye,
Üzülmekteyim ben , üzülmekteyim.

5.1.3.2 AYNI NOKTA.html

AYNI NOKTA
Çocukken gün battımı , bir köşede ağlardım;
Nihayet döne döne aynı noktaya vardım.

5.1.3.3 AYRILIK.html

AYRILIK
Hep ayrılık; isteğe varınca istek ölür,
Bir anda ölselerde insanlar tek tek ölür...

5.1.3.4 BOS UFUKLAR.html

BOŞ UFUKLAR
Ne kervan kaldı, ne at, hepsi silinip gitti,
İyi insanlar iyi atlara binip gitti.

5.1.3.5 EBEDÎ TAZE .html

EBEDÎ TAZE
Bir yer var ki, orada sayı üstü endâze;
Ne solmak , ne yıpranmak, her şey ebedi taze...

5.1.3.6 GECEYE SIIR (1) .html

GECEYE ŞİİR (1)
Kalbim bir çiçektir, gündüzler ölgün;
Gelin, gelin , onu açın geceler!
Beni yâdedermiş gibi, bütün gün
Ötün kulağımda , çın , çın , geceler!

Geceler çekmeyin beniöçin hüzün,
Gelin siz , ruhumu tenimden süzün;
Bırakın nâşımı yerde gündüzün,
Gölgemi alında da kaçın geceler !

5.1.3.7 GECEYE SIIR (2).html

GECEYE ŞİİR (2)
İnsanlar içinde en yalnız insan ;
Düşün , taş duvara başın gömülü!
Ve kaptan sükûta, granitten, taştan;
Mazgallı bir kale gibi örtülü.

Gözünü tavandan ayırma ki , sen ,
Üşürsün , gölgeni yerde görürsen.
Dikilir karşına , mumu söndürsen,
Ölüler içinde en yalnız ölü……

5.1.3.8 GECEYE SIIR (3) .html

GECEYE ŞİİR (3)
Sesimi alıp da kayvetse rüzgâr,
Versen gözlerimi bir sonsuz renge!
İçimde bir mahşer uğultusu var;
Ruhumdur çağıran, tenimi cenge.

Gözlerim bir kuyu, dilim kördüğüm,
Bir görünmez âlem olsa gördüğüm;
Mermer bir kabuğa girip, ördüğüm,
Kapansam içimden gelen âhenge…

5.1.3.9 GEÇER .html

GEÇER
Hasret bir rüzgâr , kapı kapı aralar geçer;
Gördüğüm her güzel şey, beni yaralar geçer...

5.1.3.10 GEÇTI , GEÇTI .html

G **EÇTİ , GEÇTİ**
Geçti, geçti mevsimler....
Süpürüldü takvimler.
Gidenlerden kalan şey;
Duvarlarda resimler,
Mezarlarda isimler....
Geçti , geçti mevsimler....

Hani eski iklimler?
Has ekmekten dilimler.
Hey gidi zamane hey!
Tesellisiz ilimler,
Adaletsiz taksimler...
Hani eski iklimler?

5.1.3.11 GURBET .html

GURBET
Dağda dolaşırken yakma kandili,
Fersiz gözlerimi dağlama gurbet!
Ne söylemez , akan suların dili,
Sessizlik içinde çağlama gurbet !

Titrek parmağınla tutup tığını,
Alnıma işleme kırışığını
Duvarda, emerek mum ışığını,
Bir veremli rengi bağlama gurbet !

Gül büyütenlere mahsus hevesle,
Renk renk dertlerimi gözümde besle !
Yalnız , annem gibi , o ılık sesle,
İçimde dövünüp ağlama gurbet !...

5.1.3.12 GÖLGELER .html

GÖLGELER

Gönlüm uçmak dilerken semavi ülkelere;
Ayağım takılıyor yerdeki gölgelere...

5.1.3.13 HABERCI.html

HABERCİ
Ne kadar vatan varsa, o vatandan haberci,
Gurbet dediğin senin, Yaradandan haberci...

5.1.3.14 HASRET.html

HASRET
Hasretim, her tümseğin, her çatının altında;
Kelimenin üsünde , cümlelerin altında....

5.1.3.15 HAYRET.html

HAYRET
Ruhum öz dünyasına kaçmak için gayretle;
Yalan dünyaya şimdi inmiş gibi hayretle....

5.1.3.16 HICRET.html

HİCRET
Baktığımız her ufkun öte yanına hasret;
Bir ömür ürüyoruz , nereye varsak hicret....

5.1.3.17 IRAKLARDA.html

IRAKLARDA
Yolcu benmişim gibi,
Bir gemi demir aldı,
Ey her yerin garibi,
Vatan ırakta kaldı.

Sıra sıra duraklar;
Durak bilmez ıraklar,
Şu uçuşan yapraklar,
Beni rüzgâra saldı.

5.1.3.18 KAMIS.html

KAMIŞ

Ben gurbet rüzgârının üflediği kamışım......
Bir su başında mahzun, yapayalnız kalmışım...

5.1.3.19 KAVUSMAK.html

KAVUŞMAK
Ne görsem, ötesinde hasret çektiğim diyar;
Kavuşmak nasıl olmaz, mademki ayrılık var ?

5.1.3.20 MURAD .html

MURAD
Hangi dağa tırmansam muradım ötesinde;
Murad, bugün yerine her günün ertesinde...

5.1.3.21 NIMET .html

NİMET
Dünyada her nimeti bıraksam ne çıkar ki?
Orda o varken, burda bırakılmaz ne var ki?

5.1.3.22 O BAHÇELER .html

O BAHÇELER
Adının o bahçeler , her gün anıldığı yer;
O bahçeler , yalanın bile yanıldığı yer....

5.1.3.23 RAMAZAN.html

RAMAZAN
Ramazan mübarek ay, müminlerin balayı;
Hatırla der, suyu bal kaybedilmiş sılayı.....

5.1.3.24 TAKVIMDEKI DENIZ .html

TAKVİMDEKİ DENİZ
Hasreti denizlerin,
Denizler kadar derin
Ve okadar bucaksız....
Ta karşımda , yapraksız,
Kullanılmış bir takvim...
Üzerinde bir resim:
Azgın, sonsuz bir deniz;
Kaygısız düşüncesiz,
Çalkalanıyor boşlukta.

Resimdeyse bir nokta;
Yana yatmış bir gemi....
Kaybettiği âlemi
Arıyor deryalarda
Bu resim rüyalarda
Gibi aklımı çeldi;
Bana sahici geldi.
Geçtim kendi kendimden,
Yüzüme, o resimden,
köpükler vurdu sandım;
Duymuş gibi tıkandım,
Ciğerimde bir yosun.
Artık beni kim tutsun?
Denizler oldu tasam.
Yakar, onu bulmazsam,
Beni bu hasret, dedim,
Varırım , elbet, dedim,
Bir ömür geze geze,
Takvimdeki denize,
Ne var bana ne oldu,
Odama nasıl doldu,
Birden bire bu meltem?
Ve dalgalandı perdem,
Havalandı kâğıtlar.
Odamda kıyamet var!
Ah yolculuk, yolculuk!
Ne kadar baygın, soluk,
O gün bizde betbeniz;
Ve ne titrek kalbimiz
Ve eşyamız ne küskün!
Yola çıktığımız gün,
Bir sıraya dizilmiş,
Gözyaşlarını silmiş,
Bakarlar sinsi sinsi.
Niçin o ân da hepsi,
Bir kuş gibi hafifler,
Arkadan geleyim der?
Niçin o güne kadar,
Dilsiz duran ne kadar
Eşya varsa dirilir,
Yolumuza serpilir?
Ufak böcekler gibi ,
Gezer onların kalbi,
Üstünde döşemenin.

Bir gizli didişmenin
Saati çala o ân;
Birden bakar ki , insan,
Her şey karmakarışık.
Ayırmak olmaz artık
Bir kalbi bir taraktan;
Ve kalb , ağlayaraktan,
Çekilir geri geri,
Terkeder bu mahşeri.
Bu mahşerin içinden
O gün ben de geçtim, ben;
Nem varsa , evim , anam,
Çocukluğum hatıram
Ve ne sevdalar serde,
Bıraktım gerilerde,
Kaçar gibi yangından.
Rüzgârların ardından,
Baktımda süzgün süzgün,
Kurşun yükünü gönlün,
Tüy gibi hafiflettim,
Denize hicret ettim....

5.1.3.25 VATAN.html

VATAN
Bu dünya bir benzeyiş, bir vatanı andırış;
Ve göz , görmediğine kendini inandırış !...

5.1.3.26 VISAL.html

VİSAL
Beni zaman kuşatmış, mekân kelepçelemiş;
Ne sanattır ki, her şey , her şeyi peçelemiş...
Perde perde verâlar, ışık başka nur başka;
Bir ânlık visal başka, kesiksiz huzur başka;
renk , koku, ses ve şekil, ötelerden haberci;
Hayat mı bu sürdüğün, kabuğundan ezberci?
Yoksa göz, görüyorsun sanmanın öksesi mi?
Fezada dipsiz sükût , duyulmazin sesi mi?
Rabbim ,Rabbim , Yüce Rab , âlemlerin Rabbi , sen !
Sana yönelsin diye icad eden kalbi , sen !
Senden uzaklık ateş , sana yakınlık ateş !
Azap varmı alemde fikir çilesine eş?

Yaşamak zor, ölmek zor , erişmekse zormu zor;
Çilesiz suratlara tüküresim geliyor!
Evet ben bir kapalı hududu aşıyorum;
Ölen ölüyor bense ölümü yaşıyorum !
Sonsuzu nasıl bulsun , pösteki sayan deli?
Kendini kaybetmek mi, visalin son bedeli?
Mahrem çizgilerine baktıkça örtünen sır;
Belki de benliğinden kaçabilene hazır.
Hâtıra küpü, devril, sende ey hayal, gömül !
Sonu gelmez visalin gayrından vaz geç, gönül
O visal , can sendeyken canını etmek feda;
Elveda, toprak, güneş, anne ve yâr , elveda !

5.1.3.27 YALNIZ.html

YALNIZ
Yalnızız , beşikten tut, tabuta kadar yalnız;
Ülfet, kara yalnızlık madeninde bir yaldız...

5.1.3.28 YALNIZLIK.html

YALNIZLIK
Yalnızlık bir fenerse,
Bende içindeki mum,
Onu , billur bir kâse
Doldurur nurum.

Dışardan bana neler
Getirir pervaneler !
Pırıltılar , nağmeler,
Renklerle eriyorum....

5.1.3.29 YOLCULUK.html

YOLCULUK
Yolculuk , her zaman düşündüm onu ;
İçimde bu azgın davet ne demek ?
Oraya , neredeyse güneşin sonu,
Uçmak , kayıp gitmek, kaçıp dönmemek.

Atımdan kaydırdı bir el minderi;
Herkes yatağında , ben ayaktayım.
Bir gece , rüyada gördüğüm yeri,
Gözlerim yumulu, aramaktayım.

Beni çağırmakta yabancı dostlar;
Bu doslar ne güzel , dilsiz ve adsız.
Eski evde , şimdi bir başka ev var:
Avlusu karanlık, suları tadsız.

Her akşam , aynı yer, aynı saatta,
Güneşten eşyama düşen bir çubuk;
Yangın varmış gibi , yukarı katta,
Arkamdan gel diyor, sessiz ve çabuk !

Başım artık, onu taşımak ne zor !
Başım , günden güne kayıtsız bana.
Dalında bir yaprak gibi dönüyor,
Acı rüzgârların çektiği yana......

5.1.3.30 ZIFAF.html

ZİFAF
Birazcık su ve kepek , şu kuduz nefse kifaf ;
Dünyada varsa söyle, sabaha çıkan zifaf !....

5.1.4 DAVA VE CEMIYET

5.1.4.1 1000 YIL SONRA TARIH.html

1000 YIL SONRA TARİH

Bin sene evvel, iğne ucuyla delindi zar;
Resûlden haber geldi, mezarsız öldü Sezar !...

5.1.4.2 1400 .html

1400

1400'e bir yıl var, yaklaştı zamanımız;
Bu asırda gelir mi dersin kahramanımız ?...

5.1.4.3 AHSAP EV .html

AHŞAP EV

Tek tek kalktı eşyamız, ahşap ev bomboş kaldı;
Güneş gözünü yumdu, has odamız loş kaldı...

5.1.4.4 AMAN.html

AMAN

Aman efendim, aman!
Galiba Âhir Zaman!
Manzarası yurdumun,
Tufan gününden yaman!
Göz görmez aydınlıkta;
Asümanedek duman.
Yer dumanmış ne çıkar,
Duman doolu âsüman.
Türk evi delik deşik;
Yıkı dökük hânüman.
Duraksız itiş kakış;
Süresiz karman-çorman.
Anne çocuk doğurur,
Köpek soyundan azman.
Beyinler zıpzıp kadar,
Mideler koskocaman.
Aziz fikir buğdayı,
Katıra mahsus saman.
Boş lâf , hep dalga dalga;
Uçsuz bucaksız umman.
Hayvanlık orkestrası:
Eşek birinci keman.
Orman keleş , nebat kel;
Nebat ormanlar adam.
Midelerde ihracat,
Günde beş milyon batman.
Bilmem kaç milyar harman.
Yangın evinde satranç;
Plân, reform ve uzman.

Tam bir buçuk asırdır,
Maymunlardan eleman.
Bizdeki hale nispet
Maymun taklitten pişman.
Hangi yol Türke uygun,
Hangi parti terciman?
Çıkamaz meydanlara;
Camide mahpus iman!
Silah küfrün belinde,
Küfrün elinde , ferman.
Cehle sorarsan ilim;
Zehre sorarsan, derman.
Rahmet, meçhul kelime;
Bilinmez isim , Rahmân.
Kutsal kitaptır fuhuş;
Ahlâk, okunmaz roman.
Tarih, kontra gerçeğe;
Hürriyet hakka düşman.
Millete kasdedenin
İsmi milli kahraman.
Yere batsın bu dünya ,
Bu dünyadan hayr uman!
Genç adam, at yorganı!
Sana haram, uyuman!
Aman, efendim aman!
Efendim , aman ,aman !

5.1.4.5 ANAYASA .html

ANAYASA

Perde düşse ve her şey olduğu yerde donsa ;
Görünse yıldız yıldız, fezada Anayasa ......

5.1.4.6 AÇ KAPIYI .html

AÇ KAPIYI

Aç kapıyı, haber var,
Ötenin ötesinden!
Dudaklarında şarkılar,

Kurtuluş bestesinden.

Biz geldik, bilen bilsin!
Gönül gönül girilsin,
İnsanlar devrişilsin,
Sonsuzluk destesinden...

5.1.4.7 BABADAN OGULA .html

BABADAN OĞULA

Eve dönmez bir akşam;
Ve gün yüzlü çocuğu,
Sorar Nerede babam?

Bakarlar, oldu bitti;
Gelir, derler çocuğa,
Baban attâya gitti.

Uzar gider bu attâ;
Ve neler neler olmaz!
Ve kimbilir ve hattâ:

Bir mahşer gerisinde;
Babası döner bir gün,
Oğlunun derisinde...

5.1.4.8 BAYRAK VE SULTAN .html

BAYRAK VE SULTAN

Baktım , renk yağarken akşam üzeri,
Her şey ölü yüzde düzgün ve boya.
Nesi varsa yoksa bu harap dünya,
Bir büyük hayalin sade benzeri...

Her şey bir gölgecik o görünmezden,
Visal başlayınca ölüyor visal.
Vatan bir hatıra , kadın bir misal;
Sen ulaşmaya bak, sonsuza, tezden!

Ev insan, sığdığın çizgiden utan!
Başlangıç noktası, bir de son durak .
Her zerrecik ondan arma ve bayrak;

Bayraklar topluma, bana da sultan...

5.1.4.9 BASI BOS .html

BAŞI BOŞ

Vatanımda sular akar , başıboş;
Herkes, birbirini kakar, başıboş.
Bozkırlardan topal bir tren gecer;
Çocuk, merkep , öküz bakar, başıboş.
Yanmaz da yürekler , güneşe atsan;
Bir kibrit , bir orman yakar, başıboş.
Tarih, kutuplara kaçmış bir fener,
Buz denizlerinde çakar başıboş.
Yirmidokuz harflik sözde aydınlar,
Yafta yazar, isim takar, başıboş.
Allah ' ım sen acı bu sâf millete !
Akşam yatar , sabah kalkar, başıboş...

5.1.4.10 BÜYÜK DOGU MARSI .html

BÜYÜK DOĞU MARŞI
Allah ' ın seçtiği kurtulmuş millet !
Güneşten başını göklere yükselt !
Avlanır, kim sana atarsa kement,
Ezel kuşatılmaz , çevrilmez ebet.

Allah ' ın seçtiği kurtulmuş millet !
Güneşten başını göklere yükselt !

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un !
Adet küçük, zaman çabuk yol uzun.
Nur yoklu izinden git KILAVUZ'un !
Fethine çık doğru güzel, sonsuzun !

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un !
Adet küçük , zaman çabuk, yol uzun .

Aynası ufkumun, ateşten bayrak !
Babamın külleri , sen , kara toprak !
Şahit ol , ey kılıç, kalem ve orak !
Doğsun BÜYÜK DOĞU, benden doğarak!

Aynası ufkumun, ateşten bayrak !

Babamın külleri , sen , kara toprak !...

5.1.4.11 DAVETIYE.html

DAVETİYE

Telli pullu, anlı , şanlı bir gelin;
Aynalar, gelin !
Bir güzelki , en güzeli güzelin;
Gönüller, gelin!
Sonsuz gerçek, habercisi ezelin;
Kitaplar, gelin!
Ey karanlık, gelmektedir ecelin;
Işıklar, gelin !
Toplanın hep, derlenin hep, düzelin;
Yığınlar, gelin !

En güzeli, en güzeli , güzelin;
Habercisi , habercisi. ezelin;
Tellerinde şafak söken bir gelin;
Anneler , babalar, çocuklar , gelin !..

5.1.4.12 DESTAN .html

DESTAN
Durun kalabalıklar, bu cadde çıkmaz sokak !

Haykırsam , kollarımı makas gibi açarak:
Durun, durun, bir dünya iniyor tepemizden,
Çatırdılar geliyor karanlık kubbemizden,
Çekiyor tebeşirle yekün hattını âfet;
Alevler içinde ev, üst katında ziyafet !
Durum diye bir laf, buyrun size durum;
Bu toprak çirkef oldu, bu gökyüzü bodurum !
Bir şey koptu benden, şey , her şeyi tutan bir şey,
Benim adım Bay NEcip , babamınki Fazıl Bey,
Utanırdı burnunu göstermekten sütninem,
Kızımın gösterdiği, kefen bezine mahrem.
Ey tepetaklak ehram, başı üstünde bina;
Evde cinayet , tramvay arabasında zina !
Bir kitap sarayının bin dolusu iskambil;
Barajlar yıkan şarap, sebil üstüne sebil !
Ve ferman , kumardaki dört kralın buyruğu:
Başkentler haritası, yerde sarhoş kusmuğu !

Geçenler geçti seni, uçtu pabucun dama,
Çatla Sodom-Gomore, patla Bizams ve Roma !
Öttür yem borusunu öttür,öttür , borazan !
Bit pazarında sattık, kalkamaz artık kazan !
Allah ' ın on pulunu bekleye dursun on kul ;
Bir kişiye dokuz , dokuz kişiye bir pul.
Bu taksimi kurt yapmaz kuzulara şah olsa;
Yaşasın, kefenimin kefili karaborsa !
Kubur faresi hayat , meselesiz , gerçeksiz;
Heykel destek üstünde , benim ruhum desteksiz.
Siyaset kavas, ilim köle, sanat ihtilâç ;
Serbest, verem ve sıtma; mahpus ,gümrükte ilâç.
Bülbüllere emir var : Lisan öğren vakvaktan;
Bahset tarih, balığın tırmandığı kavaktan !
Bak , arslan hakikate, ispinoz kafesinde ;
Tarılan vatana bak , dalkavuk kefesinde !
Mezarda kan terliyor babamın iskeleti;
Ne yaptık , ne yaptılar mukaddes emaneti?
Ah , küçük hokkabazlık, sefil aynalı dolap;
Bir şapka, bir eldiven, bir maymun ve bir inkılap .

5.1.4.13 DEVRIM .html

DEVRİM

Devrim odur ki, kalbten fâniliği devirsin;
Yaşamaktan murad ne, hesabını bildirsin !..

5.1.4.14 DEGISEN - DEGISMEYEN.html

DEĞİŞEN - DEĞİŞMEYEN

Sofrada değişir her şey, ekmek değişmez;
Ne kanun ! Değişmez'e hasret çekmek değişmez.

5.1.4.15 DUA .html

DUA
Bıçak soksan gölgeme,
Sıcacık kanım damlar.
Girde bak bir ülkeme:
Başsız başsız adamlar...

Ağlayın, su yükselsin !
Belki kurtulur gemi.
Anne , seccaden gelsin;
Bize dua et, emi !

5.1.4.16 DÜZEN .html

DÜZEN

Doğan güneşler her gün aynı da her gün yeni;
Ezelden ebededek, işte İslâm düzeni !.....

5.1.4.17 DÜSMANIMA .html

DÜŞMANIMA

Ey düşmanım, sen benim ifadem ve hızımsın ;
Gündüz geceye muhtaç, bana da sen lâzımsın !..

5.1.4.18 EMANET OLSUN .html

EMANET OLSUN

Ey genç adam , bu düstur sana emanet olsun:
Ötelerden habersiz nizama lanet olsun !......

5.1.4.19 ERKEN GEL ! .html

ERKEN GEL !

Ey genç adam, yolumu adım adım bilirsin!
Erken gel, beni evde bulamayabilirsin !

5.1.4.20 ESER .html

ESER

Gecekondu yapısı, bir üfürüklük eser...
Elbet beklenen rüzgâr bir gün Kıbleden eser !

5.1.4.21 FEZA PILOTU.html

FEZA PİLOTU
Yirminci Asrın ablak yüzlü feza pilotu !
Buldun mu Ay yüzünde ölüme çare otu ?
Bir odun parçasına at diye binen çocuk!
Başında çelik külah , sırtında plastik gocuk.
Uzaklıkları yenmiş fâtih edasındasın!
Dipsizliğin dibini bulmak sevdasın!...
Allah ' a dil çıkarır gibi küstah bir yarış ...
Farkında değilsin ki , Ay dünyaya bir karış.
Fezada milyarlarca ışık , yol , mesafe;
Seninki, saniyelik zafer , ilmi hurâfe !
Kavanozda , kendini deryada sanan balık;
Ne acı vahşat, mağrur ilimdeki kalabalık;
Fezada "Allah diye bir şey yok" iddiası!!!
Gel gör, kaç duaya denk bir müminin duası;
Rafa kaldırmak için ruhlarını dürdüler;
Güneş diye ruhtaki güneşi söndürdüler.
Bilmediler , kalbtedir , kalbtedir asıl feza;
Kalbtedir , ölümsüzlük kefili kutsî imza.
Sayıdan sonsuzluğa sınıf geçirtecek not;

Bizdedir , ve bizdedir Arş'a giden astronot,
Ve mekândan alınmış ve zamandan ilerde,
Fezayı teslim alma sırrı bizimkilerde.

Bizimkiler ışığa gem vurur da binerler;
Yerden göğe çıkmazlar, gökten yere inerler...

5.1.4.22 FIKIR SANCISI.html

FİKİR SANCISI

Lâfımın dostusunuz , çilemin yabancısı,
Yok mudur, sizin köyde, çeken , fikir sancısı?

5.1.4.23 GELIR .html

GELİR
Pervane dediğin, çerağa gelir;
Sular , kıvrım kıvrım, ırmağa gelir.

Bülbül kovuldu mu dil bahçesinden,
Gak gak, karga; vak vak ,kurbağa gelir.

O yön ki , ezelle ebed arası
Ne sola kıvrılır, ne sağa gelir.

Gam çekme , böyle gitmez bu devran,
Nihayet sonuncu durağa gelir.

Hasretle beklenen gelir mutlaka;
Sultan fikir , şanlı otağa gelir.

Yırtılır güneşin kapkara zarı,
Dünyamız yepyeni bir çağa gelir.

Füzeler kağnıya döner ve nöbet,
Işıktan da hızlı Burağa gelir.

Gökyüzü , yeryüzü , helalleşirler,
Nur , kaçtığı yerden toprağa gelir.

Birleşir, kupkuru dalla yanık kök,
Yemyeşil ışık, yaprağa gelir.

Kal'anın burcunda çakar işaret;
Millet dalga dalga bayrağa gelir.

5.1.4.24 GÜLE GÜLE .html

GÜLE GÜLE

Bu gömlek dikiş tutmaz hep söküle söküle ;
Bütüne gel deseler ve gitsek güle güle........

5.1.4.25 GITTI .html

GİTTİ

Gitti, su yollarını kıvrım kıvrım bilenler,
Bir ot yığını kaldı ; kökünden kesilenler...

5.1.4.26 HAYAT , MAYAT .html

HAYAT , MAYAT

Hayat , mayat diyorlar;
Bebim gözüm mayat'ta.
Hayatın eksiği var:
Hayat eksik hayatta.

Takınsam, kanat, manat;
Kuş, muş olsam seğirtsem.
Bomboş vatana inat,
Matan'a doğru gitsem...

5.1.4.27 HÂLIM.html

HÂLİM

Benim bu sahipsizler yurdunda hâlim ne mi ?
İn-cin yok bir ummanda düdük çalan bir gemi...

5.1.4.28 HÂTIRA .html

HÂTIRA

Nerede o has ekmek, bir kuruşa okkası;
Nerde o ağız tadı , eski reçel hokkası ?..

5.1.4.29 KAFILE.html

KAFİLE

Her şeyde bir tükeniş, her oluşta bir bitiş;
Gökten ses: Ölümsüzler kafilesine yetiş !

5.1.4.30 KERVAN.html

KERVAN

Yedi renkli Peygamber kuşağının altında,
Kervanım yola çıktı, öncüsü kır atında....

5.1.4.31 KEVSER .html

KEVSER

Yalnızlar!...O havuzun çevresinde birleşme...
Susuzlar !...O havuzda suyu kesilmez kesme !...

5.1.4.32 KOLAY .html

KOLAY

Kolay mı Kafdağını çevirmek dolay dolay ?
Varol ey ulvî zorluk , yere bat sefil kolay !

5.1.4.33 KÂBUS .html

KÂBUS

Zaman tık-tıkları,
Güder yaratıkları.
Kan sızan pençesinde
Beynimde yırtıkları.
Hayal , dalgıç ki arar,
Denizde batıkları.
Bu ne dünya; ne dünya,
Çerçöpten çattıkları!....
Bak bu maymun soyuna,
Teneke artıkları.
Ve evlerde baş köşe,
Batının pırtıkları,
Görünmezi görmeye
Eremz mantıkları.
Ya şu sözde müminler,
Şiltenin kıtıkları?
Yetmez mi bunca zaman
Yan gelip yattıkları!
Somunları taş olsun,
Zehirde katıkları!
Yorganları devirsin,
Dişlesin yastıkları,
Sonsuzluk, sattıkları.
Hakk'a dönünüz Hakk'a,
Hakıın yarattıkları !

5.1.4.34 MANZARA .html

MANZARA

Bütün manzara, ucuz bir dekor muşambası;
Kurtuluş günü, çıkmaz ayın son çarşambası...

5.1.4.35 MUHASEBE .html

MUHASEBE
Ben artık ne şairim, ne fıkra muharriri !
Sadece, beyni zonk zonk sızlayanlardan biri !
Bakmayın tozduğuma meşhur Bâbıâlide!
Bulmuşum rahatımı ben de bir tesellide .
Fikrin ne fahişesi oldum , ne zamparası !
Bir vicdanın , bilemem, kaçtır , hava parası ?
Evet kafam çatlıyor, gûya ulvi hastalık;
Bendedir duymadığı dertlerde kalabalık.
Büyük meydana düştüm, uçtu fil dişi kulem;
Milyonlarca ayağın altında kaldı kellem.
Üstün çile , dev gibi gelip çattı birden ! Tos!!!
Sen , cüce sanatkarlık, sana büsbütün paydos !
Cemiyet ah cemiyet yok edilen ruhiyle;
Ve cemiyet , cemiyet , yok eden güruhiyle...
Çok var ki , b hınç bende fikirdir , fikirse hınç!
Genç adam al silahını, iman tılsımlı kılınç !
İşte bütün meselem , her meselenin başı,
Ben bir genç arıyorum, gençlikle köprü başı!
Tırnağı , en yırtıcı hayvanın pençesinden,
Daha keskin eliyle, başını ensesinden,
Ayırıp o genç adam uzansa yatağına;
Yerleştirse başını iki diz kapağına,
Soruverse : Ben neyim ve bu hal neyin nesi?
Yetiş , yetiş , hey sonsuz varlık muhasebesi?
Dışımda bir dünya var, zıpzıp gibi küçülen,
İçimde homurtular , inanma diye gülen...
İnanmıyorum , bana öğretilen tarihe !
Sebep ne, mezardansa bu hayatı tercihe?
Üç katlı ahşap evin her katı ayrı âlem !
Üst kat : Elinde tesbih , ağlıyor babaannem,
Orta kat : (Mavs) oynayan annem ve âşıkları,
Alt kat : Kız kardeşimin (Tamtam)da çığlıkları.
Bir kurtlu peynir gibi ortasından kestiğim;
Buyrun ve maktaından seyredin işte evim !
Bu ne hazin ağaçtır, bütün ufkumu tutmuş !
Kökü iffet , dalları taklit , meyvesi fuhuş....
Rahminde cemiyetin, ben doğum sancısıyım !

Mukaddes emanetin dönmez dâvâcısıyım!
Zamanı kokutanlar mürteci diyor bana ;
Yükseldik sanıyorlar , alçaldıkça tabana.
Zaman, korkunç daire ; ilk ve son nokta nerde?
Bazı geriden gelen , yüz bin devir ilerde !
Yeter senden çektiğim, ey tersi dönmüş ahmak!
Bir saman kâğıdından, bütün iş kopya almak;
Ve sonra kelimeler ; kutlu, mutlu , ulusal.
Mavalları bastırdı devrim isimli masal.
Yeni çirkine mahküm, eskisi güzellerin;
Allah kuluna hâkim , kulları heykellerin !
Buluştururlar bizi, elbet bir gün hesapta;
Lafını çok dinledik , şimdi iş inkılâpta !
Bekleyin , görecektir , duranlar yürüyeni ;
Sabredin gelecektir , dolmaz pörsümez Yeni !
Karayel , bir kıvırcım; simsiyah oldu ocak !
Gün doğmakta , anneler ne zaman doğuracak ?

5.1.4.36 MÜJDE .html

MÜJDE
O gün bir kanlı şafak , gökten üflenen ateş;
Birden, dağın sırtında atlılar belirecek.
Atlılar put şehrine gediklerden girecek;
Bir şehir ki , orada insan ayak üstü leş.

Yalnız iman ve fikir ; ne sevgili ne kardeş;
Bir akıl gelecek ki, akıllar delirecek.
Ve bir devrim, evvelâ devrimi devirecek.
Her şey birbirine denk, her şey birbirine eş.

Fertle toplum arası kalkacak artık güreş;
Herkes tek tek sırtına toplumu bindirecek.
Gökler iki şak olmuş haberi bildirecek.
Müjdeler olsun size; doğdu batmayan güneş !

5.1.4.37 NAMAZ.html

NAMAZ

Namaz, sancıma ilâç, yanık yerime merhem;
Onsuz, ebedi hayat benim olsa istemem !

5.1.4.38 NIZAM.html

NİZAM

Bir nizam ki, eskimez , yıpranmaz, sendelenmez,
Mekân onu aşamaz, zaman onu delemez.

5.1.4.39 O GELSIN.html

KÂBUS

Zaman tık-tıkları,
Güder yaratıkları.
Kan sızan pençesinde
Beynimde yırtıkları.
Hayal , dalgıç ki arar,
Denizde batıkları.
Bu ne dünya; ne dünya,
Çerçöpten çattıkları!....
Bak bu maymun soyuna,
Teneke artıkları.
Ve evlerde baş köşe,
Batının pırtıkları,
Görünmezi görmeye
Eremz mantıkları.
Ya şu sözde müminler,
Şiltenin kıtıkları?
Yetmez mi bunca zaman
Yan gelip yattıkları!
Somunları taş olsun,
Zehirde katıkları!
Yorganları devirsin,
Dişlesin yastıkları,
Sonsuzluk, sattıkları.
Hakk'a dönünüz Hakk'a,
Hakıın yarattıkları !

5.1.4.40 O KANUN .html

O KANUN

O kanun ölümsüzlük nizamının hevengi,
O kanun doğru, güzel, iyinin tek mihengi...

5.1.4.41 O NIZAM.html

O NİZAM

Kim var o nizama ki, Hak yolunda kırbaçlık;
Fırın , fikir ekmeği verinceyedek , açlık....

5.1.4.42 O'NUN ÜMMETINDEN OL .html

O'NUN ÜMMETİNDEN OL
Beri gel, serseri yol !
O'nun Ümmetinden ol !
Sel sel kümelerle dol !
O'nun Ümmetinden ol !

Sen , hiçliğe bakan yön !
Hep sıfır, arka ve ön !
Dosdoğru Kâbe'ye dön!
O'nun Ümmetinden ol !

Gel ,dünya muhdar kafes !
Gel, gırtlakta son nefes !
Gel ,Arşı arayan ses!
O'nun Ümmetinden ol !

Solmaz , solmaz; bu bir renk...
Ölmez , ölmez; bir ahenk.....
İnsanlık; hevenk hevenk,
O'nun Ümmetinden ol !

Gökte çıkıyor haber,
Geber çelik put geber !
Doğrul yeni seferber ,
O'nun Ümmetinden ol !

5.1.4.43 PETEK .html

PETEK

Oluş sırrı , o nurdan heykelin eteğinde;
Ve ölümsüzlük balı, şeriat peteğinde!..

5.1.4.44 RENKLER .html

RENKLER

Renkler, mavi, kırmızı, yeşil, erguvan ve mor;
Camlarda, kaybedilmiş vatanı heceliyor....

5.1.4.45 SAHTE KAHRAMAN .html

SAHTE KAHRAMAN

Bizim kalan aziz borç asırlık zamanlardan;
Tarihi temizlemek sahte kahramanlardan...

5.1.4.46 SAKARYA TÜRKÜSÜ .html

SAKARYA TÜRKÜSÜ
İnsan bu,su misali, kıvrım kıvrım akar ya ;
Bir yanda akan benim , öbür yanda Sakarya.
Su iner yokuşlardan, hep basamak basamak;

Benimse alın yazım, yokuşlarda susamak.
Her şey akar, su , tarih, yıldız ,insan ve fikir;
Oluklar çift;birinden nur akar; birinden kir.
Akışta demetlenmiş, büyük ,küçük , kainat;
Şu çıkan buluta bak, bu inen suya inat !
Fakat Sakarya başka, yokuş mu çıkıyor ne,
Kurşundan bir yük binmiş, köpükten gövdesine;
Çatlıyor , yırtınıyor yokuşu sökmek için.
Hey Sakarya, kim demiş suya vurulmaz perçin ?
Rabbim isterse, sular büklüm büklüm burulur,
Sırtına Sakaryanın, Türk tarihi vurulur.
Eyvah, eyvah, Sakarryam, sana mı düştü bu yük?
Bu dava hor , bu dava öksüz , bu davabüyük !...

Ne ağır imtihandır, başındaki Sakarya !
Binbir başlı kartalı nasıl taşır kanarya ?

İnsandır sanıyordum mukaddes yüke hamal.
Hamallık ki, sonunda ne rutbe var, ne de mal,
Yalnız acı bir lokma, zehirde pişmiş aştan;
Ve ayrılık anneden , vatandan , arkadaştan.
Şimdi dövün Sakarya, dövünmek vakti bu ân;
Kehkeşanlara kaçmıış eski güneşleri an!
Hani Yunus Emre ki, kıyında geziyordu;
Hani ardında çil çil rutbeler serpen ordu?
Nerede kardeşleri , cömert Nil, mert Tuna;
Giden şanlı akıncı ne gün döner yurduna?
Mermerlerin nabzında hâlâ çapar mı tekbir?
Bulur mu deli rüzgâr o sedayı: Allah bir !
Bütün bunlar sendedir, bu grift bilmeceler:
Sakarya kandillere katran döktü geceler.

Vicdn azabına eş, kayna kayna Sakarya,
Öz yurdunda garipsin, öz vatanında parya !

İnsan üç beş damla kan, ırmak üç beş damla su;
Bir hayata çattık ki, hayata kurmuş pusu.
Geldi ölümlü yalan, gitti ölümsüz gerçek;
Siz , hayat süren leşler, sizi kim diriltecek?
Kafdağını assalar , belki çeker de bir kıl !
Bu ifritten sualin, kılını çekmez akıl !
Sakarya , saf çocuğu , masum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldık Allah yolunun !
Sen ve ben , göz yaşiyle ıslanmış hamurdanız;

Rengimize baksınlar, kandan ve çamurdanız !
Akrebin kıskacında yoğurmuş bizi kader;
Aldırma, böyle gelmiş, bu dünya böyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kıvrıl , ben gideyim, Son Peygamber Kılavuz !

Yol onun, varlık onun, gerisi hep angarya;
Yüz üstü çok süründün , ayağa kalk, Sakarya !....

5.1.4.47 SAG-SOL.html

SAĞ-SOL

Kalbimi ve aklımı hep sağ elime verdim;
Görevi olmasaydı sol elimi keserdim....

5.1.4.48 SON SIGINAK .html

SON SIĞINAK

Hayat perdenin arkasında ;
Hayatın öte yakasında.

Şu gaflet yükü insana bak;
Kendinden varlık cakasında.

Ve aşksız obaz...İşi gücü,
Namazla Cennet takasında.

Tam dört asırdır Müslümanlık,
Cansız etiket markasında.

Kur'an kalbi kör ezbercide,
Din, üfürükçü muskasında.

Batı, Batı der, çırpınırlar,
Batı tükürük hokkasında.

Makine dimdik demirden put,
İnsanoğlu ruh lâçkasında.

Hürrüüyet nerde , söyliyeyim:
Hakka esaret halkasında.

Zamanda herşey kopuk, kesik;
Biçkisi kader markasında.

Ey insan, sana son sığınak ,
Son Peygmberin hırkasında !

5.1.4.49 SURDA AÇILAN GEDIK.html

SURDA AÇILAN GEDİK

Surda bir gedik açtık ; mukaddes mi mukaddes !
Ey kahbe rüzgâr, artık ne yandan esersen es !

5.1.4.50 TUTUK.html

TUTUK

Gel beri, kurtuluş ordusunun tuğu ol !
Hürriyet mi dileğin, Allah ' ın tutuğu ol !

5.1.4.51 UTANSIN.html

UTANSIN
Tohum saç, bitmezse toprak utansın!
Hedefe varmayan mızrak utansın!
Hey gidi küheylan koşmana bak sen !
Çatlarsan, doğuran kısrak utansın !
Eski çınar şimdi Noel ağacı;
Dallarda iğreti yaparak utansın!
Ustada kalırsa bu öksüz yapı,
Onu sürdürmeyen çırak utansın!
Ölümden ileri varış dediğin,
Geride ne varsa bırak utansın!
Ey binbir tane de solmayan tek renk,
Bayraklaşmıyorsan bayrak utansın!

5.1.4.52 VE GELIR.html

VE GELİR
Bu yurda her belâ içinden gelir;
"Hep"leri hep, hiçin hiçinden gelir.
Gelemez bir ithal malıdır akıl,
Kafdağından, Çinden, Maçinden gelir.
Dünküne eş , bugün küfür yobazı;
Bütün derdi festen, lapçinden gelir.
"Allah vardır !" dersin ; sorarlar : Niçin ?
Sonra tokat, puta "niçin?"den gelir.
Benim nur mayama pislik atanlar,
Şeytan, senin büyük elçinden gelir !
Biricik selamet yolu tarihte ,
"Sormayın, görmeyin , geçin !"den gelir.
Genç Osman'ı lif lif yolan o güruh,
Kahbe davşirmenin piçinden gelir.
Bir gün bu gidişle çatlarsa yürek,
Dile vurdukları perçinden gelir.

5.1.4.53 YOBAZ .html

YOBAZ

Din adına yol kesen dünkü yobazın oğlu !..
Yine sen kesiyorsun, küfür uğrunda yolu !..

5.1.4.54 ZAMANE .html

ZAMANE

Mevsimler cücelere def çalıyor gerdekte,
Devin yalnızlığını sular bestelemekte.

5.1.4.55 ZINDANDAN MEHMED'E MEKTUP.html

ZİNDANDAN MEHMED'E MEKTUP

Zindan iki hece Mehmed'im lâfta!
Baba katiliyle baban bir safta !
Bir de, geri adam , boynunda yafta...
Halimi düşünüp yanma Mehmed'im!
Kavuşmak mı?.... Belki....Daha ölmedim!

Avlu... Bir uzun yol .. Tuğla döşeli,
Kırmızı tuğlalar altı köşeli.
Bu yolda tutuktur hapse düşeli...
Git ve gel... Yüz adım..... Bin yıllık konak.
Ne ayak dayanır buna, ne tırnak!

Bir alem ki, gökler boru içinde !
Akıl, olmazların zoru içinde.
Üstüste sorular soru içinde:
Füşün mü, konuş mu , sus mu , unut mu ?
Buradan insan mı çıkar, tabut mu?

Bir idamlık Ali vardı, asıldı;
Kaydını düştüler , mühür basıldı.
Geçti gitti, bir kaç günlük fasıldı.
Ondan kalan , boynu bükük ve sefil;
Bahçeye diktiği üç beş karanfil....

Müdür Bey dert dinler, bugün "maruzât"!
Çatık kaş...Hükümet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş kim eder azat?
Anlamaz; yazısız , pulsuz, dilekçem....
Anlamaz! ruhuma geçtim bilekçem!

Saat beş dedi mi, bir yırtıcı zil;
Sayı var, maltada hızaya dizil!
Tek yekûn içinde yazıl ve çizil!
İnsanlar zindanda birer kemmiyet;
Urbanlarla kemik, mintanlarla et.

Somurtmuş ki bıçak, nâra ki tokat;
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat...
Yalnız seccademin yününde şefkat;
Beni kimsecikler okşamaz madem;
Öp beni alnımdan , sen öp seccadem!

Çaycı getir, ilaç kokulu çaydan!

Dakika düşelim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin;
Köpük köpük, duman duman erisin !

Peykeler , duvara mıhlı peykeler;
Duvarda, başlardan, yağlı lekeler,
Gömülmüş duvara, baş baş gölgeler...
Duvar , katil duvar, yolumu biçtin!
Kanla dolu sünger... Beynimi içtin!

Sükût...Kıvrım kıvrım uzaklık uzar;
Tek nokta seçemez dünyadan nazar.
Yerinde mi acep, ölü ve mezar?
Yeryüzü boşaldı, habersiz miyiz?
Güneşe göç var da , kalan biz miyiz ?

Ses demir, su demir ve ekmek demir....
İstersen demirde muhali kemir,
Ne gelir ki elden, kader bu ,emir...
Garip pencerecik, küçücük ,daracık;
Dünyaya kapalı Allah ' a açık.

Dua , dua , eller karıncalanmış;
Yıldızlar avuçta , gök parçalanmış.
Gözyaşı bir tarla , hep yoncalanmış...
Bir soluk, bir tütsü, bir uçan buğu;
İplik ki, incecik, örer boşluğu.
Ana rahmi zâhir, şu bizim koğuş;
Karanlığında nur, yeniden doğuş...
Sesler duymaktayım: Davran ve boğuş!
Sen bir devsin, yükü ağırdır devin!
Kalk ayağa , dimdik doğrul ve sevin!

Mehmed'im , sevinin , başlar yüksekte!
Ölsek de sevinin, eve dönsek de !
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte!
Yarın, elbet bizim, elbet bizimdir!
Gün doğmuş, gün batmış, ebed bizimdir!

5.1.4.56 ÇEK PERDEYI .html

ÇEK PERDEYİ

Evler döşemekti bendeki tasa,
Yaptım ettim nöbet mezara geldi.
Yeter bana , üç beş arşın bez olsa;
Beklenmedik mallar pazara geldi.

Penceremde bir gün, günlerden bir gün:
Ses baygın, renk dalgın ve ışık süzgün;
Belirsiz bir semtte insanlık sürgün...
Çek perdeyi, güneş nazara geldi !

5.1.4.57 ÇIRPINIR .html

ÇIRPINIR
Dinle, kulağını verde mezara !
Ölüler evlâttan yana çırpınır.
Nesiller arası korkunç manzara;
Domuz yavrulayan ana çırpınır.

Kalbten kazıdılar iman sırrını;
Her gün bugünden beter yarını.
Acı rüzgârlarla vermiş bağrını
Türk Bayrağı yana yana çırpınır.

5.1.4.58 ÖLÜMSÜZ SARKI .html

ÖLÜMSÜZ ŞARKI

Garip geldik gideriz, rafa koy evi barkı !
Tek , dudaktan dudağa geçsin ölümsüz şarkı...

5.1.4.59 IHTILÂL .html

İHTİLÂL

Ortalık mahşer gibi ;
Kim buranın sahibi,
Kimlerin düğünü var?

Güneş batan bir bayrak,
Şu kıpkızıl ufka bak,
Ana baba günü var !...

5.1.4.60 ISLÂM .html

İSLÂM

Her fikir, her inanış, tek mevsimlik vesselâm;
Zaman ve mekan üstü biricik rejm, İslâm......

5.1.4.61 SARKIMIZ .html

ŞARKIMIZ
Kırılır da bir gün bütün dişliler,
Döner şanlı şanlı çarkımız bizim.
Gökten bir el yaşlı gözleri siler,
Şenlenir evimiz barkımız bizim.

Yokuşlar kaybolur, çıkarız düze,
Kavuşuruz sonu gelmez gündüze,
Sapan taşlarının yanında füze,
Başka âlemlerle farımız bizim.

Kurtulur dil, tarih, ahlak ve iman;
Görürler nasılmış, neymiş kahraman!
Yer gmk ve su vermem dediği zaman,
Her tarlayı sular arkımız bizim.

Gideriz nur yolu izde gideriz,
Taş bağırda, sular dizde, gideriz,
Bir gün akşam olur, bizde gideriz,
Kalır dudaklarda şarkımız bizim...

5.1.5 DEKOR

5.1.5.1 14.html

1. Manevi mesuliyeti olduğu için lütfen basılı kitap şekline sahip olunuz...
2. Yazım hataları bulunmaktadır.

5.1.5.2 AKSAM .html

AKŞAM
Güneş çekildi demin,
Doğdu bir renk akşamı.

Bu bütün günlerimin,
İçime denk akşamı.
Akşamı duya duya,
Sular yatı uykuya;
Kızıllık çöktü suya,
Sandım bir cenk akşamı...

5.1.5.3 ANNECIGIM .html

ANNECİĞİM
Ak saçlı başını alığ eline ,
Kara hülyalara dal anneciğim !
O titrek kalbini bahtın yeline,
Bir ince tüy gibi sal anneciğim !
Sanma bir gün geçer bu karanlıklar,
Gecenin ardında yine gece var;
Çocuklar hıçkırır, anneler ağlar,
Yaşlı gözlerinle kal anneciğim !
Gözlerinde aksi bir derin hiçin,
Kanadın yayılmış çırpınmak için;
Bu kış yolculuk var, diyorsa için,
Beni de beraber al anneciğim !..

5.1.5.4 ANNEME .html

ANNEME
Anne girdin düşüme !
Yorganın olsun duam,
Mezarında üşüme!
Anlamam anlatamam;
Düşen düştü peşime,
Artık vâdeler tamam....

5.1.5.5 AZIZ ESYA.html

AZİZ EŞYA
Sırma renginde pislik, dünyanın süsü püsü.
Bende tek aziz eşya annemin baş örtüsü...

5.1.5.6 BAHÇEDEKI IHTIYAR .html

BAHÇEDEKİ İHTİYAR
Yıllar bir göz yaşı olupta kaymış
Nurlu ihtiyarın yanaklarında;
Yapraktan saçını yerlere yaymış,
Sonbahar ağlıyor ayaklarında.
Süzüyor ufukta bir kızıl yeri,
İçi karanlıkla dolu gözleri;

Alnında akşamın ince kederi,
Sessizliğin sırrı, dudaklarında.
Yanan bir kâğıtta küçük bir satır
Yazı gibi akşam onu karartır;
Artık o , silinen bir hatıradır,
Bu ısız bahçenin uzaklarında....

5.1.5.7 EVIM .html

EVİM
Ahşap ev camlardan kızıl biberler sarkan !
Arsız gökdelenlerle çevrilmiş önün, arkan!
Kefensiz bir cenaze , çırılçıplak, ortada..
Garanti yok sen gibi faniye sigortada!
Eskiden ne güzeldin, evdin ,köşktün , yalıydun!
Madden kaç para eder, sen bir remz olmalıydın !
Bir köşemde annânem, dalgun, Kur'an okurdu;
Ve karşısında annem, sessiz gergef dokurdu.
Semaverde huzuru besteleyen bir şarkı;
Asma saatte tık tık zamanın hazin çarkı...
Çam kokulu tahtalar, gıcır gıcır silinmiş;
Sular cömert, "temizlik imandandır" bilinmiş....
Komşuya hatır soran sıra sıra terlikler.
Ölçülü uzaklıkta , yakın beraberlikler....
Seni yiyip bitiren kırk katlı ejder oldu;
Komşuluk, mâna ve ruh, ne varsa heder oldu.
Bir yeni nesil geldi, üstüste binenlerden;
Göğe çıkayım derken boşluğa inenlerden...
Seninle sarmaş dolaş , kökten bozuldu denge;
Vuran kimse kalmadı bu dâvayı mihenge...
Şimdi sen git mahkemede hesap ver iki büklüm;
Cezan , susuz , ekmeksiz, olduğun yerde ölüm!....
Evim , evim , vah evim, gönül bucağı evim !
Tadım , rengim , ışığım, anne kucağı evim !

5.1.5.8 MANGAL.html

MANGAL
Bana tül gibi ince
Bir hülya verir mangal.
Küllerini deşince
Titrer ürperir mangal.
Şikâyetsiz âşıklar
Gibi içinden yanar,
Fani günleri anar,
Sabaha erir mangal..

5.1.5.9 MEVSIM DÖNERKEN .html

MEVSİM DÖNERKEN
Ufukta pas tutu birdenbire yaz;
Gün çabucak geçti, akşam tez oldu.
Toz kaldırdı karşı yoldan poyraz,
Kopan yol uçları eklenmez oldu.
Akşam; sanki boşluk içime dolar,
Dağların cilası gittikçe solar,
Rüzgârda bir kadın saçını yolar.
Arık bu yollarda beklenmez oldu...

5.1.5.10 NINNI.html

NİNNİ
Melekler dolanır bu kuytu yerde,
Ey gün kadar güzel çocuğum, uyu!
Bir gün hasretiyle için titrer de,
Anarsın, bu derin , bu tatlı uykuyu.
Uyuda gündüzler su gibi dinsin,
Menekşe gözüne kirpikler insin;
Yarın, şafak vakti , içine sinsin,
Güneşler uyanan kuşların huyu..
Uyu yavrum, akşam seni üzüyor,
Artık gözlerini uyku süzüyor,
Uykunun gölünde başın yüzüyor,
Dalgalandırmadan o durgun suyu...

5.1.5.11 ODALARIM.html

ODALARIM
Camekânlı odanın kızıl perdeleri var.
Kızıl ; o ateş rengi kapanan gözlere sor!
Perdeler bilezikler üstünde ilerliyor,
Gerisinde güneşler , kıvılcımlar yangınlar.
Mazgallı taş odanın siyah perdeleri var,
Siyah , otsuz dağların yüreği kadar siyah.
Bir tokmak sedasıdır orda akşamla sabah.
Dövülür mahzenlrde , büyük tahta havanlar.
Sarmaşıklı odanın siyah perdeleri var,
Yeşil; doğan göz gibi baharın ortasında,
Öyle hisli bir duman yüzer ki , havasında,
Sanki orda buluşmuş ve ayrılmış âşıklar...

5.1.5.12 TAVAN.html

TAVAN
Titrek mumlar yanınca , bu bir asırlık ağaç

Mehtapta orman gibi gizli yollarla doldu.
Dedi : Yastığa dayan o cam gözlerini aç.
Seyret çizgilerimle neler geçti , ne oldu !
Mânalarla çizgiler, içiçe bende hazır;
Her şey , her şey toz duman, zamanın havanında.
Arıyorsan , tarihin hani kaybettiği sır?
Çok eski bir konağın oymalı tavanında !..

5.1.5.13 YATTIGIM KAYA .html

YATTIĞIM KAYA
Bu akşam o kadar durgun ki sular
Gömül benim gibi kedere diyor.
İçimden mazide kalma duygular
Ağla yeri gelmez günlere diyor.
Ey gönül, gidenden ümüdünü kes!
Kaçan bir hayale benziyor herkes,
Sanki kulağıma gaipten bir ses
Buluşmalar kaldı mahşere diyor.
Enginden engine koşarken rüzgâr,
Bende bir yolculuk heyecenı var...
Yattığım kayaya çarpan dalgalar
Çıkıver sonsuz bir sefere diyor.

5.1.5.14 ÜÇ ATLI.html

ÜÇ ATLI
Karşı yoldan üç atlı,
Bir kuş gibi kanatlı,
Geliyor köye doğru.
Cebkeni kola atmış,
Sağ elini uzatmış,
Üçüde göğe doğru.
Bir bulut olmuş rüzgâr,
Heyecandan başaklar,
Tutmuş nefeslerini.
Sıra dağlar inliyor,
Kalbi diye dinliyor,
Çelik nal seslerini.
Sürün atlılar, sürün!
Beni alıp götürün,
Bu yerde pek yalnızım.
Demeyiniz bu da kim?
Öyle diyor ki , içim,
Candan aşinanızım....

5.1.6 HAFAKAN

5.1.6.1 40 DERECE.html

40 DERECE
Dizilirler ayakta,
Anne , baba ve kardeş.
Hayal , uzak, uzakta,
Eder fillerle güreş.
Başından kayar yastık,
Nura döner karanlık;
Sırlar çözülür artık,
Kırka çıkınca ateş....

5.1.6.2 AZAP .html

AZAP
Azap , saçlarıma ak,
Yüzüme çizgi serdi,
Ruhumu çırılçıplak,
Soyup çarmıha gerdi.
Bağrım , çizgi çizgi kan;
Beni seyretti hayran.
Bir kadın oldu o ân,
Kendini bana verdi...

5.1.6.3 AGLAYAN ÇOCUKLAR.html

AĞLAYAN ÇOCUKLAR
Kafesli evlerde ağlar çocukar,
Odalarda akşam olurken henüz.
O zaman gözümüzün önünde parlar,
Buruşuk buruşuk, ağlayan bir yüz.
Ne vakit karanlık kaplasa yeri,
Başlar çocukların büyük kederi;
Bakınır, korkuyla dolu gözleri:
Ya artık bir daha olmazsa gündüz?
Gittikçe kesilir derken sedalar,
Gece bir siyah el gözümü bağlar;
Duyarım, içime sığımış, ağlar,
Bir ufacık çocuk , bir küçük öksüz....

5.1.6.4 BELÂ .html

BELÂ
Ne var , ne var alemde,
Belâ kadar çekici?
Örse benzer kellemde ,

Belâlarım çekici.
Çiçeklik bana ateş,
Bena pınar, karbelâ,
Koynumdan çıkmayan eş,
Suyum, ekmeğim belâ....

5.1.6.5 BU YAGMUR .html

BU YAĞMUR
Bu yağmur, bu yağmur , bu kıldan ince,
Nefesten yumuşak yağan bu yağmur.
Bu yağmur , bu yağmur , bir gün dinince,
Aynalar yüzünü tanımaz olur.
Bu yağmur kanımı boğan bir iplik,
Tenimde acısız yatan bir bıcak,
Bu yağmur, yerde taş ve bende kemik,
Dayandıkça çisil çisil yağacak.
Bu yağmur, delilik vehminden üstün,
Karanlık kovulmaz düşüncelerden.
Cinlerin beynimde yaptığı düğün.
Sulardan , seslerden ve gecelerden....

5.1.6.6 BITMEZ .html

BİTMEZ
Bilmezdim iş bütünde ;
Bu ömür derdim , bitmez.
Bir yuvarlak üstünde
Git , git , giderdim , bitmez.
Bir deli kafacıktım;
Sonsuzluğa acıktım.
Farzet denize çıktım,
Su biter derdim bitmez.

5.1.6.7 DAYAN KALBIM.html

DAYAN KALBİM
Seni dağladılar , değil mi kalbim ,
Her yanın , içi su dolu kabarcık.
Bulunmaz bu halden anlar bir ilim;
Akı yırtık çuval , sökük dağarcık.
Sensin gökten gelen oklara hedef;
Oyası ateşle işlenen gergef.
Çekme üç beş günlük dünyaya esef!
Dayan kalbim üç beş nefes kadarcık!

5.1.6.8 ECEL.html

ECEL
Yetişir boğuştuğum gece gündüz ecelle ;
Allah Rahim ve Rahman, Allah Azze ve Celle...

5.1.6.9 GIZLI.html

GİZLİ
Azdırma, rahat bırak, içimdeki deliyi;
Bana sorma , benim de bilmediğim gizliyi !.....

5.1.6.10 HAYAT.html

HAYAT
Rüzgârdan açılsa kapım bir anda,
Kara haber gelmiş gibi ürkerim.
Sanki gemilerim battı ummanda,
Paramparça oldu gökte ülkerim.
Ne acı , kaybetmek için sahiplik!
Ölümlüyü sevmek , ne korkulu iş !...
Hayat mı , püf desem kopacak iplik,
Çıkmaz sokaklarda varılmaz gidiş.

5.1.6.11 HÂLIM.html

HÂLİM
Bilmem hangi alemden bu toprağa düşeli,
Yataklara serildim,cam kırığı döşeli..........
Kaam bir cenk meydanı, kokusu kan ve barut;
Elindeyse düşünme , gücün yeterse unut !
Takılıyor yerdeki gölgelere ayağım;
Sanki arz delinecek ve ben yutulacağım.
Bana yanmak düşüyor, yangın görsem resimde;
Yaşıorum zamanın koptuğu bir kesimde.
Alırken dilenciyim , verirkende borçluyum;
Kalmadı eşya ile aramda hiç bir uyum.
Taş taş üstüne koysam bozuk diyorlar, devir!
Bir ok çeksem , diyorlar ; peşinden koş b-ve çevir!
Nefes alırken bile inkisar ve pişmanlık;
Kimse edemez bana benim kadar düşmanlık.
İşte şüpheci aklı çatlatan korkunç nokta:
O ki sonsuz var, nasıl aranır dipsiz yok'ta?
Olur olmaz her şey, yokluk da onun kulu;
Bu noktaya vardın mı , el tutuk , dil burkulu.
Allah ' ı hakikate soran kafa ne sakat?
Hakikat de ne ; Hakk ' ın muradıdır hakikat,
Balonunu kaçırmış çocuk gibi ağla dur !

Rabbim böyle emretmiş, ya dize gel , ya kudur !
Hayat bir zar içinde, hayatı örten bir zar ;
Bana da hayat yeri "Bağlum" köyünde mezar....

5.1.6.12 KAFA.html

KAFA
Kan pıhtısı takkeli , saçları yoluk kafa !....
Sende "dır-dır" bildiğin ne varsa kaldır rafa !

5.1.6.13 KOSU .html

KOŞU
Hakikat değişiyor daha bitmeden cümle;
Koşuyorum yetişmek için bütün gücümle...

5.1.6.14 KÜLHAN YERI .html

KÜLHAN YERİ
Yaklaştım hamamda külhan yerine;
Yaklaştıkça daha sıcak bölmeler.....
Saplandımı akıl bir kez derine,
Her ân dirilmeler, her ân ölmeler....
Necipcik, Cecipcik , dem çekiyor kuş;
Yokuşlar iniştir , inişler yokuş;
Bir yokluk, bi varlık; ne değiş-tokuş!
Bir şu yan . bir bu yan gidip gelmeler.....

5.1.6.15 LODOS .html

LODOS
Lodos rüzgârıdır bu , tımarhane kafesi;
Günhkâr ölülerin, kezzap yüklü nefesi...

5.1.6.16 MEDET .html

MEDET
Beni zaman bölüyor, beni doğruyor adet,
Medet ey birin Bir 'i, ey birin Bir 'i medet !....

5.1.6.17 NE ARIYORUM .html

NE ARIYORUM ?
Ân oluyor bir garip duyguya varıyorum ;
Ben bu sefil dünyada acep ne arıyorum ?...

5.1.6.18 RÜYA .html

RÜYA
Uzun bir uykudan kalkıp bir sabah,
Baktımki yepyeni odamda eşya.
Çocukluk evim bu değildi..Eyvah !

Gördüğüm, değildi bildiğim dünya !
Ellerim bir kanat gibi titrekti,
Tutmasam , gözümden yaş inecekti;
Bir şey beni dürtüp aynaya çekti,
Ondaydı gecenin esrarı güya.
Sordum etrafıma, ne oldu , ne var ?
Nedir suratımda bu çukur yollar?
Sanki yaşamaya güvenim kadar
Büyük bir şey çaldı benden o rüyâ...

5.1.6.19 SAAT 12.html

SAAT 12
Çın, çın , on iki hece,
Çaldı bir eski saat.
On ikide her gece,
Bana diyor ki , saat:
Dün , bugün, yarın, siz, biz,
Bu yayın içindeyiz;
Onu yüzyıl sayın siz.
Ömür on iki saat.....

5.1.6.20 SAAT KAÇ .html

SAAT KAÇ
Bir yürek , bir yürek , kutuda, tık tık...
Korkarım saat kaç diye bakamam.
Son vapur kalkarken atlayamadık,
Kapılar kapandı , vadeler tamam.
Ne oldu , ne bitti , anlayamadık:
Zamandaymış meğer zorlanmaz mantık,
O , her yaratığı yiyen yaratık,
Bense öz beynini dişleyen yamyam.

5.1.6.21 SAYIKLAMA.html

SAYIKLAMA
Kedim ayak ucuma büzülmüş uyumakta;
İplik iplik sarıyor sukûtu bir yumakta,
Hırıl hırıl
Hırıl hırıl....
Bir göz gibi süzüyor beni camlardan gece,
Dönüyor etrafımda bir sürü kambur cüce,
Fırıl fırıl
Fırıl fırıl....
Söndürün lambaları, uzaklara gideyim;
Nurdan bie şehir gibi ruhumu seyredeyim,

Pırıl pırıl
Pırıl pırıl....
Sussun , sussun , uzakta ölümüne ağlayan;
Gencim, ölmem, arzular kanımda bir çağlayan;
Şırıl şırıl
Şırıl şırıl....
Ne olurdu, bir kadın, elleri avucumda,
Bahsetse yaşamanın tadından başucumda,
Mırıl mırıl
Mırıl mırıl....

5.1.6.22 UYKUSUZ BAS .html

UYKUSUZ BAŞ
Soğu ey terli kemik, soğu ey yanık tuğla !
Fabrikam , mühendisin kaçtı, ya dur , ya patla !

5.1.6.23 ZEHIR.html

ZEHİR
Çocukken haftalar bana asırdı;
Derken saat oldu , derken saniye....
İlk düşünce , beni yokluk ısırdı:
Sonum yokluk olsa bu varlık niye ?
Yokluk , sende yoksun, bir var gibi yoksun !
İnsanoğlu kendi varından yoksun....
Gelsin beni yokluk akrebi soksun !
Bir zehir ki , hayat özü fâniye........

5.1.6.24 ZIPKIN.html

ZIPKIN
Zıpkın düşüncelerden kalbim iğne yastığı,
Çökecekmiş gibi yer, ayağımın bastığı......

5.1.6.25 ÖRÜMCEK AGI.html

ÖRÜMCEK AĞI
Duvara, bir titiz örümcek gibi ,
İnce dertlerimle işledim bir ağ.
Ruhum gün doğunca sönecek gibi,
Şimdiden edior hayata veda.
Kalbim , yırtılıyor her nefesinde,
Kulağım, ruhumun kanat sesinde;
Eserim duvarın bir köşesinde;
Çıkamaz göğsümden başka bir seda....

5.1.7 KADIN

5.1.7.1 AYDINLIK.html

AYDINLIK

Uyan yârim , uyan söndü yıldızlar,
Gün karşı tepeden doğmak üzeredir.
Her sabah güneşi seyreden kızlar,
Mahmur gözlerini oğmak üzeredir.

Uyan yârim , sesler geldi derinden,
Karanlık oynadı , koptu yerinden;
İlk ışık, kapının eşiklerinden,
Şimdi , bir bölgeyi koğmak üzeredir.

Sevgilim , kapımı çaldı aydınlık,
baygın gözlerimi aldı aydınlık,
İçimde tıkandı kaldı aydınlık,
Bu aydınlık beni boğmak üzeredir.

5.1.7.2 BEKLENEN .html

BEKLENEN

Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar,
Ne de şeytan bir günahı,
Seni beklediğim kadar.

Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehmimle gölgeni,
Gelme , artık neye yarar?

5.1.7.3 BEKLEYEN .html

BEKLEYEN

Sen , kaçan bir ürkek ceylânsın dağda,
Ben peşine düşmüş bir canavarım !
İstersen dünyayı çağır imdada ;
Sen varsın dünyada , bir de ben varım !

Seni korkutacak geçtiğin yollar,
Arkandan gelecek hep ayak sesim.
Sarıp vücudunu belirsiz kollar,

Enseni yakacak ateş nefesim.

Kimsesiz elinde kış geceleri,
İçin ürperdiği demlerbeni an !
De ki : Odur sarsan pencereleri,
De ki : Rüzgar degil odur haykıran !

Göğsümden havaya kattığım zehir ,
Solduracak bir gül gibi ömrünü,
Kaçıp dolaşsanda sen şehir , şehir,
Bana kalacaksın yine don günü.

Ölürsüm.. Kapanır yollar geriye;
Ben mezarla sırdaş olur beklerim.
Varılmaz hayale işaret diye ,
Toprağında bir taş olur beklerim....

5.1.7.4 DÖNEMEÇ .html

DÖNEMEÇ

Bir gündü, hava ılık
Ve cadde kalabalık

Bir kadın sapıverdi önümden dönemece;
Yalnız bir endam gördüm , arkasından, ipince.
VE görmeden sevdiğim, işte bu kadın dedim,
Çarpıldım sendeledim.

Bir gündü mevsim bayat
Ve esmekte hayat.....
Dönemeçten bir tabut çıktı ve üç beş adam;
Yalnız bir ahenk sezdim, çerçevede bir endam.
Ve tabutta , incecik, okadın var, anladım;
Bir köşede ağladım.....

5.1.7.5 GEL.html

GEL
Yüzün bir sebepsiz korkuyla uçuk,
O gün başucuma karalarla gel !
Arkanda çepçevre , kızıl bir ufuk,
Tepende simsiyah kargalarla gel !

Elinden , dal gibi düşerken ümit,
Ne bir hasret dinle , ne bir ah işit;

Bir yaprak ol, esen rüzgarlarla git,
Kırık bir tekne ol, dalgalarla gel !..

5.1.7.6 KADIN ...html

KADIN

Kadından kendisinde olmayanı isteriz;
Hasret yerinde kalır ve biz çekip gideriz....

5.1.7.7 KADIN .html

KADIN

Kalıp değil bir fikir....
Elmas sorguçla fakir;
Açıkça sırrı bâkir;
Kadın...

Çölde kaçan bir serap;
Yönü kementli mıhrap..
Mâdeni som ıstırap;
Kadın...

Dipsiz hasrete tuzak;
En yakınken en uzak...
Tadı zehrinde erzak;
Kadın...

Bir işaret , bir misal;
Ayrılık remzi visâl...
Allah'a yol bir timsal;
Kadın...

5.1.7.8 KADIN..html

KADIN

Bir ufuk ki, ne Mecnun varabildi , ne ferhad;
Bir ufuk ki , ilahi sırrı bekleyen serhad......

5.1.7.9 KALAN .html

KALAN

Bir ebedi mahrumluk , kalan bu hikayeden;
Git , git , bir çıkmaz sokak , o varılmaz gayeden....

5.1.7.10 VEDA .html

VEDA

**Elimde sükûtun nabzını dinle.
Dinlede gönlümü alıver gitsin!
Saçlarımdan tutup kör gözlerinle,
Yaşlı gözlerime dalıver gitsin !**

**Yürü gölgen seni ugurlamakta,
Küçülüp ,küçülüp kaybol ırakta.,
Yol tam dönerken arkana bak da,
Köşede bir lahza kalıver gitsin !**

**Ümidim yılların seline düştü,
Saçının en titrek teline düştü,
Kuru yaprak gibi eline düştü,
İstersen rüzgara salıver gitsin !**

5.1.8 KAHRAMANLAR

5.1.8.1 BIZIM YUNUS .html

**BİZİM YUNUS
Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş:
Okunu kör nefsin , kılıçla çelmiş...
Bizim Yunus,
Bizim Yunus....**

**Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş;
Ölüm deikleri perdeyi delmiş....
Bizim Yunus,
Bizim Yunus....**

**Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş;
Ali kaatile de kalkamaz elmiş....
Bizim Yunus,
Bizim Yunus....**

**Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş;
Zaman , onun kemend attığı selmiş...
Bizim Yunus,
Bizim Yunus....**

**Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş;
Toprakta devrilmiş , göğe çömelmiş..**

Bizim Yunus,
Bizim Yunus...

Bir zaman dünyaya bir adam gelmiş;
Sayıları silmiş. BİR 'e yönelmiş ...
Bizim Yunus,
Bizim Yunus....

5.1.8.2 KAHRAMANLIK .html

KAHRAMANLIK
Ne varsa çöplüğe at , belli başlı zamanlık;
Ölümü öldürmekte olanca kahramanlık.

5.1.8.3 KÖROGLU .html

KÖROĞLU
Sırmalı çepkeni attı koluna,
Tek elle digini gerdi Köroğlu.
Tozlarla atılıp sağın yoluna,
Yeşil muradına erdi Köroğlu.

Dağlar omuz omza yaslanan dağlar,
Sular kararınca paslanan dağlar,
Azatlık ufkunda rastlanan dağlar;
Bu dağlara gönül verdi Köroğlu.

Dağların ardında kalınca çile,
Köroğlu yeniden gelmişti dile;
Ak saçlı anadan geçilse bile ,
Dağlardan geçilmez derdi Köroğlu.....

5.1.8.4 MAHSUR.html

MAHSUR
Mercan mercan, uçuk dudağında kan,
İnci inci , soluk şakağında ter.
Ne baş yedi, ne kan içti bu meydan !
Bu meydan aşıktan canını ister.

Tatlıydı akrebin sana kıskacı,
Acıya acıda buldun ilaci;
Diyordun , geldikçe üstüste acı:
Bir azap isterim bundan da beter.

Sana taş attılar, sen gülümsedin,
Dervişin bir çiçek attı , inledin,

Bağrımı delmeye taş yetmez dein,
Halden anlayanın bir gülü yeter !..

5.1.8.5 O ERLER KI ....html

O ERLER Kİ ...
O erler ki, gönül fezasındalar,
Toprakta sürünme ezasındalar.

Yıldızları tesbih tesbih çeker de,
Namazda arka saf hizasındalar.

İçine nefs sızan ibadetlerin,
Bir biri ardınca kazasındalar.

Günü her dem dolup her dem başlayan,
Ezel senedin imzasındalar.

Bir ân yabancıya kaysa gözleri,
Bir ömür gözyaşı cezasındalar.

Her rengi silici aşk ötesinde renk;
O rengin kavuran beyasındalar.

Ne cennet tasası ve ne cehennem;
Sadece Allah ' ın rızasındalar.

5.1.8.6 O ZEYBEK .html

O ZEYBEK
Zeybeğimi , bir kaç kızan vurdular;
Çukurda üstüne taş doldurdular.
Bir de, ya kalkarsa diye kurdular...
Zeybeğim, zeybeğim, ne oldu sana?
Allah deyip, şöyle bir doğrulsana !

Zeybeğim , kalkamaz , dirilemez mi ?
Odası mühürlü, girilemez mi?
Şu ters akan sular çevrilemez mi?
Ne günedek böyle gider bu devran?
Zeybeğim , bir sel ol, bir çığ ol, davran !

Kır at zincirlenmiş, ufuk sahipsiz....
Han kayıp, hancı yok, konuk sahipsiz...
Baş köşede sırma koltuk sahipsiz...
Kızanlar dört yandan, hep abandınız !

Zeybeğin kanına ekmek bandınız !

Bilemem , susarak ölmek mi hüner ?
Lisan çıldırıyor, dil nasıl döner?
Ondan son iz , uzak, uzak bir fener...
Öldü mü ? Çatlarım yine inanmam !
Gizliye yanarım, ölüye yanmam!

Zeybek kaybolduysa bunca kayıp ne ?
Tesbihi dökülmüş , aranır nine;
Balonu yok ağar çocuk haline...
Zeybeğim , dünyayı aldın götürdün !
Bir öldünde beni binbir öldürdün !

Beyni tırmık tırmık, pençelere sor !
Mevsim niçin ölgün, bahçelere sor!
Sor ; çukuru nerde , serçelere sor!
Ağla , bir dinmeyen hasretle ağla ;
Zeybeksiz yolları gözetle , ağla !

5.1.8.7 O'NA .html

O'NA
Benim efendim !
Ben sana bendim !
Bir üfledin de
Yıkıldı bend'im.
Ben ki, denizdim,
Dağbaşı bendim.
Şimdi sen oldun,
Âleme pendim.
Benim efendim !

Benim efendim ,
Feza levendim !
Ölmemek neymiş;
Senden öğrendim.
Kayboldum sende,
Sende tükendim!
Sordum aynaya:
Hani ya kendim?
Benim efendim !

Benim efendim !
Emri yüklendim!

Dağlandım kalbden
Ve mühürlendim.
Askerin oldum,
Başta tülbendim;
Okum sadakta,
Elde kemendim.
Benim efendim.

5.1.8.8 ONLAR .html

ONLAR
İnsandan murad onlar, ölümü öldürenler;
Ötenin ötesinde sonsoz hayat sürenler...

5.1.8.9 SEYYID TÂHÂ 'YI ZIYARET.html

SEYYİD TÂHÂ 'YI ZİYARET
Şemdinli dağlarının içtim nur çeşmesinden;
Kurtuldum akreplerin ruhumu deşmesinden...

5.1.8.10 VE ONLAR .html

VE ONLAR
Sebil sebil sunanlar, ölümsüzlük tasını;
Çizenler, nokta nokta ebed haritasını...

5.1.8.11 YUNUS EMRE.html

YUNUS EMRE
Kaç mevsim bekleyim daha kapında,
Ayağımda zincir, boynumda kement?
Beni de, piştiğin belâ kabında ,
O kadar kaynat ki, buhara benzet !

Bekletme Yunus'um, bozuldu bağlar,
Düşüyor yapraklar, geçiyor çağlar,
Veriyor , ayrılık dolu semalar,
İçime bayıltan, acı bir lezzet.

Rüzgâra bir koku ver ki, hırkandan;
Geleyim, izine doğru arkandan;
Bırakmam , tutmuşum artık yakandan,
Medet ey dervişim , Yunus'um medet !....

5.1.8.12 SAH-I NAKSIBEND .html

ŞAH-I NAKŞIBEND
Yüce Şah-ı Nakşibend , Nakkaş ve Nakış onda
Bütün içi dışıyle ölüme bakış onda.

5.1.9 KORKU

5.1.9.1 AYAK SESLERI.html

AYAK SESLERİ

**Hep bu ayak sesleri , hep bu ayak sesleri,
Dolaşıyor dışarda gün batışından beri.
Bu sesler dokunuyor en ağıran yerime,
Bir eski çıban gibi işliyor içerime.
Ey şimdi kara haber gibi bana yaklaşan,
Sonra saadet olup yanımdan uzaklaşan
Sesler , ayak sesleri , kesilmez çıtırdılar !
Bana gelen müjdeyi gaiba caydırdılar.
Böyle adım atarlar, ayrılanlar eşinden,
Böyle yürür, gidenler bir tabutun peşinden.
Kimsesiz gecelerim , bu kesik sesle doldu,
Artık , atan kalbimde bir ayak sesi oldu.
Bir gün , sönük göğsüme düştüğü vakit başım,
Benden ayrılıyormuş gibi bir can yoldaşım,
Gittikçe uzaklaşan bu sesi duya duya,
Yavaşça dalacağım , o kalkılmaz uykuya....**

5.1.9.2 AÇIKLARDA .html

AÇIKLARDA

**Bir ağızdan çalınan düdükler , kalın kalın,
Boşlukta tos vuracak nokta arayan çığık.
Koşup , yılanlar gibi üzerinden suların,
Arıyor teknemizi oturacak bir sığlık.**

**Omuz omza şahlanan dalgalar, büyük büyük,
Bir ses işitip ürkmüş, sürülerle canavar.
Gözlerinde kıvılcım , ağızlarında köpük,
Birbirinin üstünde atlayıp geliyorlar.**

**Gittikçe boşluklara düşmekteyiz enginde;
Arkadaki sahilse , fosfor bir iz halinde,
Her ân bir parça daha uzaklaşıyor bizden.**

**Deniz, bu yerde ölüm korkusu kadar derin;
Kocaman bir kuş gibi geliyor peşimizden,
Ruhu bu kapkaranlık suda can verenlerin....**

5.1.9.3 BOS ODALAR.html

BOŞ ODALAR

Şu karşı evin boş odalarında,
Duvarlara sinmiş bir hayâlet var.
Elinde mum gece ortalarında
Bucak bucak gezer, birini arar.

Camlar tutuşurken eski kafesler,
Beyaz duvarlara aksetmiş durur.
Dağınık sürüyütoplayan sesler,
Kapıya sokulup tokmağı vurur.

Sonra işitilir sert bir ıçkırık,
Basar odaları belirsiz cinler.
Karanlık avluda döner bir çıkrık;
Sanırsın kundakta bir çouk inler.

Akşam dağılırken yerli yerine,
Bu evin önünde ürperiyorlar.
İçlerinden kendi kendilerine:
Şu karşı ev tekin diyorlar.

5.1.9.4 CINLER .html

CİNLER

Ne derlerse desinler,
Yakın dostlarım cinler...
Havanın ve alevin kemiksiz çoxukları;
Yüzbir odalı evin
Haşmetli konukları,
Rüzgârdan topukları,
Yakın doslarım cinler...

Kum gibi kalabalık,
Bin şekil ve bin kılık,
Suda bir gümüş balık,
Postacı güvercinler,
Zümrüt yüklü hecinler,
Yakın dostlarım cinler...

5.1.9.5 GECE YARISI .html

GECE YARISI

Her gece periler uyur odamda,
Derinlerden gelir uzun nefesler,
Yanan mum bir rüya seyreder camda,
Bir ağır hastanın nabzıdır sesler.

Gittikçe alçalır , yükselir tavan,
Duvarda küçülür büyür parmaklar,
Elbisem çivide canlanır o ân,
İçinde bir başka vücudu saklar.

Her perdeden çıkar sivri sinekler,
Sanki bir tel gevşer bir tal burulur.
Sokakta uyanık kalanküpekler,
Yıldızlara bakıp durmadan ulur.

Birden bire bir şey çıtırdar derken,
Merdivenden gelir bir ayak sesi,
Basamaklar birer birer esnerken,
Kilitli kapının düşer perdesi.

Gözler parlayınca karanlıklarda,
Kemikten parmaklar terimi siler,
Yanyana oturmuş bekler dışarda,
Sarışın kediler , siyah kediler.....

5.1.9.6 KARINCA .html

KARINCA

Ruhum kelle şekeri , vehimlerse karınca;
Kömürden kara rengim, onlar beni sarınca..

5.1.9.7 KORKU .html

KORKU

Bir kalbim varki benim, sevdiğinden burkulur:
Kahredenden ziyade, sevilenden korkulur.....

5.1.9.8 KORKUYORUM .html

KORKUYORUM

Su çekildi, göründü sanki zamanın dibi;
Korkuyorum, bu akşam kıyamet varmış gibi...

5.1.9.9 VEHIM .html

VEHİM

Her gün elim tokmakta,
Bir ân irkiliyorum;
Annem belki yatakta,
Annem belki toprakta.

Gün bitiyor şafakta;
Biliyor , biliyorum:
Tabut gıcırdamakta
Ve hevesler damakta.....

5.1.10 TABIAT

5.1.10.1 AZGIN DENIZ.html

AZGIN DENİZ
Hangi hissin parmağı dokundu ki , derine,
Düştü bir gizli alev salkımı içerine ?
Hasgi kabus bastı ki, seni uykularında,
Birdenbire cehennem kaynadı sularında?
Örtüldü baştan başa tenin beyaz bir terle,
Duman duman yayılan incecik köpüklerle.
Hangi dert kaldı, söyle bağrına üşüşmeyen,
Hangi ölüm şarkısı, bu dilinden düşmeyen?
Hangi öfkeyle yüzün, böyle karıştı yer yer,
Sana yan mı baktıla , bir şey mi söylediler?
Bir şey dinleme artık, artık bir şey dinleme !
Çağır ,bütün günahkâr ruhları cehenneme !
Karşına sail, kaya , insan kim çıkarsa vur !
Vur başına , âlemde , kör , sağır , ne varsa vur!
Sal her taraftan , dağdan , gökten , pencereden sal !
Nihayet kala kala dünyada tek kişi kal !..

5.1.10.2 DALGALAR .html

DALGALAR
Sarmış deniz kızları gibi dalgalar bizi,
Uzun saçları gümüş , şeffaf tenleri fosfor.
Yumuşak başlariyle sarsarak teknemizi,
Yolcu gittiğin sahil nerde diye bağırıyor..

Ne bir kıyıdan eser, ne bir ışıktan eser,
Sulardan daha derin , yolun karanlıkları.
Dalgalar yürüyünüz , arayalım beraber,

Başımızı dövecek yalçın kayalıkları !....

5.1.10.3 DAGLARDA SARKI SÖYLE.html

DAĞLARDA ŞARKI SÖYLE
Al eline bir değne,
Tırman dağlara şöyle!
Şehir farksız olsun tek,
Mukavvadan bir köyle.

Uzasan göğe ersen ,
Cücesin şehirde sen;
Bir dev olmak istersen,
Dağlarda şarkı söyle!

5.1.10.4 GARIBCIK.html

GARİBCİK
Bahçemde Yusufcuk adlı kuş
Öter hep : Necipcik , Necipcik !
Bir iğne, kalbime sokulmuş,
Başıma küt diye bir dipcik...

Tabiat gurbetten bir pusu;
Çırpınır , denizi arar su.
Haykırır , baykuşu, kumrusu :
Var yürü garibcik , garibcik....

5.1.10.5 MADDE VE RUH .html

MADDE VE RUH
Ne varsa nakış nakış, tabiatta, maddede,
Gözlerimdeki nurun aksi, beyaz perdede...

5.1.10.6 SES .html

SES
Her taraf pırıl pırıl;
Toz yağmuru, samandan.
Rüyada bastırıldım,
Ses geliyor ormandan.....

Süzülmüş ki , süzülmüş,
Son kelime harmandan;
Altından bir anahtar,
Ses geliyor ormandan.....

Benim bir bilmecem var,

Daha rift zamandan.
Çözülsene kördüğüm !
Ses geliyor ormandan.....

Arkalarda şehirler,
Kıvılcımdan , dumandan,
Hasretten daha ılık,
Ses geliyor ormandan.....

Kaçın, kaçın kuytuyu,
Ahtani oftan , amandan !
Kafdağına giden yol,
Ses geliyor ormandan.....

Bir yıldızdan münzevî
Bir sahilsiz ummandan,
Gariblere bir haber,
Ses geliyor ormandan.....

5.1.10.7 SU 1.html

SU (1)
Bir haman ki , arınma gayesinden şahaser;
Arınmışların yeri , Cennette nurlu Kevser.

5.1.10.8 SU 2.html

SU (2)
Kâinatta ne varsa suda yaşadı önce;
Üstümüzden su gecer doğunca ve ölünce.

5.1.10.9 SU 3.html

SU (3)
İnsanlar habersizken yolların verâsından,
Gökle toprak arası su şaşmaz mecrasından.

5.1.10.10 SU 4.html

SU (4)
Su kesiksiz kareket , zikir , ahenk , şırıltı;
Akmayan kokar diye esrarlı bir mırıltı..

5.1.10.11 SU 5.html

SU (5)
Kâh susar , kâh çırpınır, kâh ürperir, kâh çağlar;
Su , eşyayı kemiren kfe ve pasa ağlar..

5.1.10.12 SU 6.html

SU (6)
Su bir şekil üstü ruh, kalıplarda gizlenen;
Yerde kire battımı , bulutta temizlenen....

5.1.10.13 SU 7.html

SU (7)
Bu dünya insanlığa manevî hamam olsa;
Her rengiyle insanlık tek renkte tamam olsa...

5.1.10.14 SU 8.html

SU (8)
Su duadır , yakarış , berraklık, saffet;
Onu madeni gökte altınlar gibi sarfet !

5.1.10.15 SUSAN DENIZ .html

SUSAN DENİZ
Gittim gittim, denizin ,
Sınır yerine vardım.
Halin banada geçsin!
Diye ona yalvardım.

Bir çılgın vesvelede ,
İçim didiklense de,
Olayım o cüssede,
Onun gibi susardım...

5.1.10.16 YILDIZLI BIR GECEDE .html

YILDIZLI BİR GECEDE
Sema bize seslenir;
Kalma , gel , işkencede!
Ruhumuz ebedidir;
Bunu duy, tek hecede!

Ömür ki, bir kurak çöl,
Onu tek bir güne böl;
Şebnem gibi doğ ve öl,
Yıldızlı bir gecede !...

5.1.10.17 SEHIRLERIN DISINDAN .html

ŞEHİRLERİN DIŞINDAN
Kalk arkadaş , gidelim !
Dereler yoldaşımız,
Dağlar omuzdaşımız,

Dünyayı seyredelim,
Şehirlerin dışından.
Esmerden , sarışından
Kaçalım kurtulalaım !
Haydi yürü, bulalım ;

Kat kat çıkmış evlerin,
O cam gözlü devlerin
Gizlediği âlemi !
Bir tüy gibi yel alsın,
Bir dal gibi sel alsın,
Bizden menbus elemi.
Attığımız nâralar,
Yol açsın karanlıkta.
Çeksin bizi mağralar,
Bir derin ormanlıkta;
Öttürüp sert bir ıslık,
Yılanları çağıralım.
Peşinden çığlık çığlık,
Çakallara bağıralım,
Ötelim baykuşlarla.
Kızıl akşamüstleri.
Hicret eden kuşlarla.
Sema, deniz ve yeri
Çepe çevre , iklim iklim.
Dolaşalım gezelim !
Yollar bizden bir izdir,
Ne duysak sesimizdir.
Ne görsek benzer bize.
Hiç şaşmayan bir saat
Gibi işler tabiat,
Uyarak kalbimize.
Mevsimler boğum boğum,
Zamanım ipliğinde.
Başı görünmez doğum,
Sonu ölçülmez hayat...

Hayvan, nebat ve cemaat,
Hepsi ilk gençliğinde.
Ölen ölür , yıpranmaz;
Giden gider , aranmaz.
Böyle geçer ömrümüz,
Bir gün gelir ölürüz,
Haberimiz olmadan.

Ve o zaman , ozaman,
Hayat neymiş görürsün !
Bırak, keyfini sürsün,
Şehirlein, köleler !
Yeter bizi tuttuğu !
Tükensin velveleler!
Kalk arkadaş , gidelim !
İnsanın unuttuğu
Allah 'ı zikredelim;
Gül ve sümbül hırkamız,
Sular , kuşlar , halkımız....

5.1.11 TECRIT

5.1.11.1 38.html

OYUNCAK
Kırıldı oyuncağım, artık bir daha gülmem;
Toz olur, toprak olur , duman olurum ölmem !

5.1.11.2 AKIL .html

AKIL
Cüce akıl, bilmece salıncağında çocuk:
"Bir ufacık fıçıcık , içi dolu turşucuk"....

5.1.11.3 ATES .html

ATEŞ
İçimde bir fırın var, ateşi yakan ateş,
O ne alev deryası, çiçek bahçasine eş.

5.1.11.4 AYRI AYRI.html

AYRI AYRI
Ne kadar göz bebeği varsa üst üste gelse
Yine ayrı manzarayı , ayrı görüş herkese.

5.1.11.5 ASK.html

AŞK
Allah , Resûl aşkıyle yandım, bittim kül oldum !
Öyle zayıfladım ki, sonunda herkül oldum.

5.1.11.6 BESTE.html

BESTE
Halim, açık denizde düdük çalan bir gemi;
Kim duyar, ötelerden haber veren bestemi ?....

5.1.11.7 BU DÜNYA .html

BU DÜNYA
Bu dünya bir tamam'dan eksiklikler âlemi;
Kopuşlar , ayrılıklar, kesiklikler âlemi....

5.1.11.8 BIR .html

BİR
Varlık yalnız Bir ' dedir, Toplam bölüm hep birde...
Devam eden yalnız bir, sayıda dört tekbirde....

5.1.11.9 BIR..html

BİR
"Bir"i deşerken her ân beynini yiyen adam
Sayılar köpürdükçe "Allah bir!" diyen adam...

5.1.11.10 CEHENNEM .html

CEHENNEM
Ateş benim yıkayan, yuyan , emzirem annem !
Bir arınma kurnası olsa gerek cehennem......

5.1.11.11 EKSIK.html

EKSİK
Göz attığım her şeyde işte o şeydir eksik;
Mekân kopuk kopuktur, zamanda kesik kesik.....

5.1.11.12 GAYE .html

GAYE
Perdenin ardı perde, perdenin ardı perde,
Her siper aşıldıkça gaye öbür siperde......

5.1.11.13 HAKIKAT.html

HAKİKAT
Allah ' a hakikatten yola çıkmak, meşakkat ;
Allah ' tan yola çıkıp varılan şey , hakikat....

5.1.11.14 HANI YA .html

HANİ YA ?
Gözüne mil çekersen
Görünür gerçek dünya.
Aynalarda sen , hep sen;
Dost , sevgili , hep riya!

Kaç , kurtul kelimeden ;
Ağlamadan, gülmeden !

Hani ya sen ölmeden,
Ölecektin, hani ya ?...

5.1.11.15 HAYRET .html

HAYRET
Kuyruğu etrafında dönen kedi hayrette;
Âlim ki , hayreti yok, ne boş yere gayrette !

5.1.11.16 HÂTIRA .html

HÂTIRA
Renk renk hâtıralarım oda oda silindi;
Anne kokan bir Türkçem vardı , o da silindi.

5.1.11.17 HIÇ .html

HİÇ
Âlemin küfre göre, hem başı, hem sonu "hiç" ....
"İki hiç" arasında varlık olur mu hiç ?...

5.1.11.18 HIÇ MI HIÇ .html

HİÇ Mİ HİÇ
Sayılarda çoğalmak, niçin , ne olmak için ?
Bir tek hiçtir çarpışı, kırk milyona bir hiçin...

5.1.11.19 KADER.html

KADER
Kader , beyaz kâğıda sütle yazılmış yazı;
Alindeyse beyazdan, gel de sıyır beyazı !.....

5.1.11.20 KELIME .html

KELİME
İman. İhlas , vecd ve aşk, bunlar birer kelime...
Kelimeyi boğardım verselerdi elime......

5.1.11.21 KESIKSIZ ÂN.html

KESİKSİZ ÂN
Zamanın olmadığı diyar acaba nasıl ?
Kesiksiz bir ân mıdır bundan sonraki fasıl ?

5.1.11.22 LÂTIF .html

LÂTİF
Aşya latifleştikçe göze görünmez olur;
Solucan kanat taksa yerde sürünmez olur.

5.1.11.23 MANTIK.html

MANTIK
Dağı tanıyan, nasıl tanımaz uçurumu ?
Mademki yükselş var, iniş olmaz olur mu ?

5.1.11.24 MEÇHUL.html

MEÇHUL
Sordular : Adresi ne ?.. Çeşmeye karşı, dedim;
"Çanakkale içinde aynalı çarşı" dedin.

5.1.11.25 NE ILERI , NE GERI .html

NE İLERİ , NE GERİ
Ne ileri , ne geri;
Kimlerin var haberi
Benim sonsuz dünyamdan?
Belki sabahtan beri
Ve belki akşamdan,
Bakıyorum bir camdan,
Renkrnk billur eframdan,
Haberim yok, rüyamdan,
Ne geri ne ileri !

İskemle düşmüş, bırak,
Açma, çalsın çıngırak !
Geçen trenlere bak;
Rüyada bir kabartma.
Onlar gidiyor ama ,
Kalıyor dumanları.
Tirenler götürüyor,
Dağdan dağa sürüyor,
Kendi gölgelerinden
Başsız gövdelerinden
Kaçışan insanları....
Ve rüzgâr üfüüyor,
Geride dumanları.
Ve rüzgâr üfürüyor,
Kaynaşan ummanları.

Vaz geç onlardan vaz geç!
İstediğim bu değil;
Ve o değil , şu değil.
Eğil, ruhuma eğil!
Bin hayal içinden geç
Ve benim hülyamı seç !

Bak şu ağaçlı yola,
Bize doğru geliyor.
Orda üç kız kol kola,
Bize doğru geliyor.
Kömür tozundan ince,
Su gibi şeffaf gece,
Doldurmuş yüzlerini,
Silmş pürüzlerini.
Kalmamış, Meryem gibi
Yüzlerinde kırışık;
Ve o Bâkirem gibi,
Yüzleri birer ışık,
Vücutları bir âhenk.
Öyle hafif ki, onlar,
Elimizi uzatsak,
Havayı kımıldatsak,
Bir âhenk gibi ürkek,
Havada eriyecek.

Başka ses, ayrı biçim,
Ne de istiyor içim,
Kapının kenarına,
Parmaklık duvarına,
Bir genç aşık otursun.
Tel tel sazını kursun,
Karanlıkla başbaşa,
Gömsün başını taşa.
Ve derin, sıcak, uzun
Şarkısı okusun.

Tirenler gitmeseydi.
Yolda gezen kızları,
Rüzgâr eritmeseydi.
Döşekler yalnızları,
Dürtmese , itmeseydi.
Şarkılar bitmeseydi.

Bu çözülmez bilmece;
Hep sayı , harf ve hece...
Peçe üstünde peçe....
Böyle aynı noktanın
Üstünde saatlerce,
Benliğğime eğilsem,

Sabah, akşam ve gece,
Ortasında odanın ,
Karanlıkla çevrilsem,
Bir çözülmez bilmece;
Hep sayı , harf ve hece.....
İçinden bu kafanın,
Fâni dünyayı silsem.
Dünyalar nice nice;
Yavaşça ölebilsem,
Yeni baştan dirilsem,
Duysam , görsem ve bilsem !
Ne ileri , ne geri ,
Ne geri , ne ileri !....

5.1.11.26 O KITAP .html

O KİTAP
Hasta olsam, ilâcım, çorbam, sütüm, o kitap....
Suda mantarım, gökte; paraşütüm o kitap......

5.1.11.27 OLUR - OLMAZ.html

OLUR - OLMAZ
Olmaz bil de "olur"u , olur bilde "olmaz"ı;
Buluver günü geçmez , pörsümez ve solmazı.....

5.1.11.28 SAYILAR.html

SAYILAR
Sayılar yalnız Bir ' in kendi dalgalanışı,
Sayılar kemmiyetin keyfiyeti anışı....

5.1.11.29 VAR - YOK.html

VAR - YOK
"Var"ın altında yokluk, yokun altında varlık;
Başını kaldırda bak , boşşluk bile mezarlık..

5.1.11.30 VARLIK .html

VARLIK
Tek neşe bu dünyada , var olmanın sevinci;
Ve tek ilim, varlığın bilinmeden bilinci.......

5.1.11.31 VE HAYRET.html

VE HAYRET
Şeyh-i Ekber diyor ki . "en büyük makam hayret"
İki bir, iki eder demek bile cesaret....

5.1.11.32 YENI .html

YENİ
Neymiş o , kimmiş o , eskimeyecek ?
Ruhiyle , öziyle daima taze,
Su ve ekmek gibi her zaman aziz....

Cümle son bulmadan bitiyor gerçek;
Zamanın ardında kalan cenaze.
Hakikat göklerde şimşekten bir iz.

Güzellik hep yeni , yenilik güzel,
Dostunu bulan aşk sonsuz ömürlü,
Sevgili hayarlar ama aşk yeni.

Kalbinde birleşik elbette ezel.
Ateş çubuklarla klbin mühürlü,
Bizim köyde ara pörsümeyeni !..

5.1.11.33 YENI..html

YENİ
Tohum çatlar da bilmem , kafa nasıl çatlamaz?
Yeni odur ki , solmaz, pörsümez , bayatlamaz.

5.1.11.34 YOLLAR VE GÖKLER.html

YOLLAR VE GÖKLER
Üstüste , altaltalar,
Bende gökler ve yollar.

Gökler kat kat mavilk.
Yollar kol kol servilik.

Yollar nereye gider,
Ve ne düşünür gökler?

Göklerin bir sırrı var,
Onu arıyor yollar.

Gökler suda titriyor,
Gökler suda bitiyor.

Göklerin yüzü yerde,
Yollarınki göklerde

Bu yollarda izimiz .

Bu göklerde gizlimiz.

Yollar beni vardırın !
Gökler, tutup kaldırın !

5.1.11.35 ZAMAN.html

ZAMAN
Zaman, sudan çıkarıp suya daldıran dolap;
Bir varlık ve bir yokluk; her tasta bir inkılâp....

5.1.11.36 IHTIZAZ.html

İHTİZAZ
Renkte, seste, ışıkta her şeyde bir ihtizaz;
Her şeyde bir titreşim, zikir , fikir ve niyaz...

5.1.11.37 IMAN.html

İMAN
Yum gözünü, kalbine her ân yokluğunu üfür
"Kendinden geçmek iman, kendinde olmak küfür".

5.1.11.38 IN-ÇIK.html

İN-ÇIK
Çıktım, çıktım, inilmez dağlar elimden tuttu;
İndim, indim , çıkılmaz çukurlar beni yuttu.

5.1.12 UKDE

5.1.12.1 AYNADAKI HAYALIME.html

AYNADAKİ HAYALİME
Akmayan yaşlarla sıcacık yüzün;
Yavrum, bugun seni pek ölgün gördüm.
Gözünde bir küçük noktadır hüzün,
Neş'eni ne bugün , ne e dün gördüm.

Eğri dallar gibi halsiz, yorgunsun,
Birikmiş sularda daha durgunsun,
Görünmez bıçakla içten vurgunsun,
Seni öz yurdunda bir sürgün gördüm.

Geçti bir cenaze peşinde ömrün;
Bilemem vardığın neresi ,bugün?
Her gün yürüdüğün kadar yürüdün,
Arkasından kendi ölünün, gördüm...

5.1.12.2 AYNALAR YOLUMU KESTI.html

AYNALAR YOLUMU KESTİ
Aynalar, bakmayın yüzüme dik dik;
İşte yakalandık, kelpçelendik !
Çıktınız umulmaz anda karşıma,
Başımın tokmağı indi başıma.
Suratımda her suç bir ayrı imza,
Benmişim kendime en büyük ceza!
Ey dipsiz berraklık, ulvi mahkeme!
Acı , hapsettiğin sefil gölgeme!
Nur topu günlerin kanına girdim.
Kutsi emaneti yedim bitirdim.
Doğmaz güneşlere bağlandı vâde;
Dişlerinde köpek nefsin , irade.
Günah, günah , hasad yerinde demet;
Merhamet, suçumdan aşkın merhamet!
Olur mu , dünyaya indirsem kepenk:
Gözyaşı döksem, Nuh Tufanına denk?

Çıkamam, aynalar, aynalar zindan.
Bakamam , aynada, aynada vicdan;
Beni beklemeyin , o bir hevesti;
Gelemem aynalar yolumu kesti.

5.1.12.3 BASIM.html

BAŞIM
Zonklayan başım benim, an pıhtısı , cerahat;
Ona yastıkla değil, secde yerinde rahat...

5.1.12.4 DELI .html

DELİ
Mayın tarlasına düşmüş bir deliyim , hudutta;
Gözüm, sekizinci renk be dördüncü buutta....

5.1.12.5 GEÇEN DAKIKALARIM .html

GEÇEN DAKİKALARIM
Kimbilir nerdeseniz,
Geçen dakikalarım?
Kimbilir nerdesiniz?

Yıldızların koklarım,
Düştüğü yerdesiniz;
Geçen dakikalarım?

Acaba tütsü yaksam,
Görünürmü yüzünüz?
Acaba tütsü yaksam?

Siz benim yüzümsünüz
Egilip suya baksam,
Görünür mü yüzünüz?

Gitti bütün güzeller;
Sararmış biri kaldı,
Gitti bütün güzeller.

Gün geldi saat çaldı,
Aranızda verin yer;
Sararmış biri kaldı!

5.1.12.6 GÜNAH .html

GÜNAH
Sanırım , insanların her suçunda ben varım;
Günah uzun bir kervan , tâ ucunda ben varım!

5.1.12.7 HÂL.html

HÂL
Pencereme vurmayın, ödüm patlayabilir;
Dokunmayın, vücudum boşluğa kayabilir...

5.1.12.8 KAFIYELER .html

KAFİYELER
Ne diye,
Bu şuna,
Şu, buna
Kafiye?
Başa taş,
Aşa yaş,
Hey'e ney,
Tuhaf şey!

Kafiye
Mantığı,
O mantık!
Hediye
Sandığı,
Bu sandık!
O mantık ,

Bu sakta-
Ta sandık,
Ve yandık.
Ne yandık!
Hendese,
Kümese
Tıkılmak.
Hadise ,
Kırkayak,
Adese,
Oyuncak.
Vesvese,
Gök bayrak.
Ölümse,
Gel dese;
Tak, tak, tak!
Mu-hak-kak!

Sorular
Sordular,
Neden çok,
Nasıl yok,
Niçin var?

Sanatsız
Papağan,
Neden çok;
Ve atsız
Kahraman,
Niçin yok?

Çok ve yok,
Yok ve çok,
Aç ve tok,
Tok ve aç;
Tut ve kaç!
Saklambaç.
Neden çok,
Nasıl yok,
Niçin var?

Niçin'i,
Boğarken
Piçini,

Yatakta
Bastılar,
Şafakta
Astılar.

Ve derken:
Nasıl yok,
Niçin var?

Bir varmış,
Bir yokmuş.
Kararmış
Ve kokmuş
Dünyamız.
Rüyamız kapkara.
Manzara:
Gebeler
Döşeksiz.
Ebeler
İsteksiz.
Kubbeler
Desteksiz.
Habbeler
Süreksiz.
Türbeler
Meleksiz.
Tövbeler
Gerçeksiz.
Cübbeler
Yüreksiz.
Cezbeler
Şimşeksiz.
İzbeler
Emeksiz.
Hağbeler
Ekmeksiz.

Kafiye,
Hikâye!
Dâvâ tek:
Ölmemek!
Peygamber!
Ne haber?
Bir batan

Var : Vatan !
Kandil loş,
Ocak boş:
Ve dağ dağ
Elveda !

Gitme kal!
Nefes al !
Emir tez,
Bekletmez !
Ve o nur
Bulunur !
İşte iz !
Geliniz !
Toprak post,
Allah dost ....

5.1.12.9 KALMADI .html

KALMADI
Bu kasvet dünyasında kalmadı özlediğim,
Namaz vaktinden başka , ânını gözlediğim...

5.1.12.10 KALMADI..html

KALMADI
Yıkılan sarayımdan tek bir nakış kalmadı;
Dışa mıhlandı gözler, içe bakış kalmadı.

5.1.12.11 KIVRIM KIVRIM .html

KIVRIM KIVRIM
Vehim kadehinde zehirli tütsü.....
Kıvrım kıvrım,
Beyin törpüsü....

Durulan sonsuzluk, yemyeşil gece.....
Dalga dalga,
Büyük düşünce...

Tek ölçü, her şeyin her şeyden farkı.....
Âhenk âhenk,
Bir yatan şarkı....

5.1.12.12 MERCEK .html

MERCEK
Kesildimi yoksa ardı, arkası,

Nur diyarından kol kol gelenlerin?
Yetmez mi ampulun nura cakası,
Başları dönmez mi gökdelenlerin?

Hiç kalmadı soran; Ne var insanda?
Ben duvarda ezik bir böcek miyim?
Yoksa, pırıl pırıl , tek damla kanda,
Kâinatı süzen bir mercek miyim?

5.1.12.13 MESAFE.html

MESAFE
Bu ne hazin mesafe iki ten arasında;
Bir hali dinleyenle dinleten arsında...

5.1.12.14 MUKAYESE .html

MUKAYESE
Çıbanımız çok derin, işletemez yakılar;
Nerde bizim şarkımız , nerde öbür şarkılar ?

5.1.12.15 NAKARAT .html

NAKARAT
Küçükken derdiki dadım:
Çoğu gitti, azı kaldı.
Büyüdüm ihtiyarladım
Çoğu gitti ,azı kaldı.

Vur kazmayı dağa Ferhat!
Çoğu gitti, azı kaldı.
Kişne kır at , kişne kır at!
Çoğu gitti, azı kaldı.

Doğar bir gün benim günüm,
Çoğu gitti, azı kaldı.
Kırk gün kırk gece düğünüm,
Çoğu gitti, azı kaldı.

Ektik , ektik yetişecek,
Çoğu gitti, azı kaldı.
Bütün yollar bitişecek,
Çoğu gitti, azı kaldı.

Bir gün anlaşılır şiir ;
Çoğu gitti, azı kaldı.
Ekmek gibi azizleşir,

Çoğu gitti, azı kaldı.

5.1.12.16 NEFS MUHASEBESI.html

NEFS MUHASEBESİ
Bıçaklarım su oldu , boyuna bilenmekten;
Bitti benlik madenim her ân törpülenmekten.

5.1.12.17 PERDELER.html

PERDELER
Perdeler, hep perdeler...
Her yerde her yerdeler.
Pencerede, kapıda.
Geçitte , kemerdeler....
Perdeler , hep perdeler...

Ya benim sevdiklerim,
Şimdi nerde , nerdeler?
Önü bomboş perdenin;
İçerde, içerdeler!
Perdeler, hep perdeler..

Gönülde asıl perde;
Önu hangi göz deler?
Surat maske altında,
Sis altında beldeler.
Perdeler, hep perdeler...

Perdeye doğru akın;
Atlılar , piyadeler.
Yollar, yönler dolaşık;
Değişik ifadeler.
Perdeler , hep perdeler....

Bir tohumda bin gömlek.
Giyim giyim fideler.
Kalbler dilini yutmuş;
Bangır bangır mideler,
Perdeler, hep perdeler...

Son oktada son perde;
Çevrilmiş seccadeler.
Orada işte işte,
Ölümden âzadeler!
Perdeler, hep perdeler...

5.1.12.18 SAAT .html

SAAT
Bakma saatine ikide birde !
Halin neyse saat onun saati.
Saat tutamaz ki, ölü kabirde;
Zamana eşyada gör itaati !
Bir kıvrım, bir helezon,
Her noktası baş ve son...

Dün hâtıra , yarın hayal, bugün ne?
İki renk arası bir cizgicik pay.
Ne devlet zamanı bütünleyene!
Ebed bestecisi bir çark ve bir yay.
Hesap soran yaratık;
O dimdik her şey yatık.

Zaman bir işvebaz, kaçak hayalet;
Eskiyenin kemet atar boynuna.
Ne pişmanlık tanır, ne af, ne mühlet;
Ancak fatihinin girer koynuna.
Niyeti gizli fettan
Köle biçimli sultan...

5.1.12.19 UKDE .html

UKDE
Biriktir; delik kese !
Yetiştir toprak köse !
Hep kesiklik hep eksiklik,
Hadisede hadise.
Nasılaalsın deryayı;
Kafa bir küçük kâse...
Akla yoktur çıkar yol;
Ne hesap ne hendese!
Gelde suda aksi tut!
Gölgeyi tık kafese!
Şu zaman dediğinden
Bir tek anmış son hissse.
Istırap ki, gövdesi,
Boşluğa sığmaz cüsse.
Rahatlık senin deden;
Benim annem vesvese.
Bu ukdenin dilinden,
Kalmadı anlar kimse.
Mezarda sır, mezarda;

O bilir bilse bilse.
Kurtuluşmu muradın,
Yolmu aradın kese?
Ataşe gir gölgelen!
Kaynar suda gülümse!

5.1.12.20 UYUMAK ISTIYORUM .html

UYUMAK İSTİYORUM
İki yıldız arası göğe asılı hamak.....
Uyku , uyku ... Zamansız ve mekansız, uyumak.
Uyumak istiyorum başım bir cenk meydanı;
Harfsiz ve kelimesiz düşünmek Yaradanı.
İlgisizlik, her şeyden kesilmiş ilgisizlik;
Bilmeyiz ki, en büyük ilme denk bilgisizlik.
Usandım boş yere hep gitmeler, gelmelerden;
Bırakın uyuyayım yandım kelimelerden!
Göz kapaklarımda gün , kapkara bir kızılık;
Kulağımda tarihin çıkrık sesi, bin yıllık.
Bir yurt ki bu, diriler ölü , ölüler diri;
Raflarda toza batmış Peygamberden bildiri.
Her gün yalnız namazdan namaza uyanalım;
Bir dilim kuru ekmek , acı suya banayım!
Ve tekrar uyuyayım ve kalkayım ezanla!
Yaşaya dursun insan hayat dediği zanla...

5.1.12.21 VEHIM .html

VEHİM
Her şey kesik ve kopuk, zaman tutamaz lehim;
Mazi albümde hayal, istikbal kalbde vehim......

5.1.12.22 YÜZ KARASI .html

YÜZ KARASI
Beni şafak vakti bir el dürtükler;
İdam mahkumu, kalk, bekliyor savcı!
Zindan avlusunda öter düdükler;
Bir güneş doğar ki, zakkumdan acı...

İpten indirilir, yine uslanmam,
Belâ...Belâ bende yakıcı şehvet...
Bir olur ateşi görmemle yanmam;
Dipsiz uçurumda kaçılmaz davet.

Bak nasıl silinir bu yüz karası;
Elimde ölümü öldüren silah,

Alnımda toz pembe secde yarası,
Lügât kitabımda tek isim : Allah...

5.1.12.23 YINE HÂL.html

YİNE HÂL
Kazanda su kaynasa sanki ben pişiyorum;
Bir kuş bir kuş öldürse ben can çekişiyorum...

5.1.12.24 ZAMAN .html

ZAMAN
Nedir zaman, nedir?
Bir su mu , bir kuş mu?
Nedir zaman, nedir?
İniş mi, yokulmu?

Bir sese benziyor;
Arkanız hep zifir!
Bir sese benziyor;
Önünüz tüm kabir!

Belki de bir hırsız,
İzi, lekesi var.
Belkide bir hırsız;
O yok, gölgesi var.

Annesi azabın,
Sonsuzluk, şarkısı.
Annesi azabın,
Cinnetin tıpkısı.

İçimde bir nokta;
Dönüyor aleve.
İçimde bir nokta;
Beynimde bir güve.

Akrep ve yelkovan,
Varlığın nabzında.
Akrep ve yelkovan,
Yokluğun ağzında.

Zamanın çarkları,
Sizi yürütüyor!
Zamanın çarkları ,
Beni öğütüyoor.

Zaman her yerde ve
Her şeyin içinde.
Zaman her yerde ve
Acem'de ve Çin'de.

Kime kaçsam ondan;
Ha yakın , ha ırak?
Kime kaçsam ondan;
Ya sema , ya toprak....

5.1.12.25 ZARF .html

ZARF
Şafakta, namaz vakti bana uzatılan zarf;
Kelime bu zarftadır, gerisi sadece harf...

5.1.12.26 ZITLAR.html

ZITLAR
Zıtlar arası ahenk , af ve günah yarışta;
Bütün zıtlar kavgada bütün zıtlar barışta....

5.1.12.27 ZOR .html

ZOR
Onu beyni kanayan soylu kafalara sor;
Ölüm zırların zoru, yaşamak ondan zor...

5.1.12.28 ÖLÜMSÜZLÜK .html

ÖLÜMSÜZLÜK
Sabah , akşam öğlende,
Aklım büyük şölende.
Bütünlük o "bir"'dedir.
Sayı sayı bölende.
Bilmez yaşayan ölü;
Asıl habaer ölende.
Tek hat, tek yön, burada;
Giden de bir, gelen de.
O ' nunla buluşmak var,
Sıra bize gelende.
O ' na deki : Ey Resul
Ölümsüzlük kölende....

5.1.12.29 SÖHRET .html

ŞÖHRET
Bir baltada indirdin,
Ağacımdan dalımı,

Bana zehir yedirdin,
Elâleme balımı.

İstemem , ne dil , ne mal,
Bana ne verdinse al !
Sazını kafana çal,
Ver bana kavalımı !.....

5.1.13 ÖLÜM

5.1.13.1 ARALIK KAPI.html

ARALIK KAPI

Bu dünya bir kuyu , havasız çömlek;
Daralıyorum !

Kelime manayı boğan bir gömlek !
Paralıyorum !

Allah ismi varken lûgat ne demek !
Karalıyorum !

Kapımı , buyursun diye o Malek;
Aralıyorum !

5.1.13.2 BAYRAM .html

BAYRAM

Ölüm ölene bayram , bayrama sevinmek var;
Oh ne güzel , bayramda tahta ata binmek var!...

5.1.13.3 BOS DÜNYA .html

BOŞ DÜNYA

Gittiler ... Bana dünyam
Birden bire boş geldi.
Seçilmiş oldu eşyam.
Odalarım loş geldi.

Gözlerim müebbette ,
Günü gelir elbette...
Gelirr ,Melek nöbette,
Safa geldi , hoş geldi..

5.1.13.4 BÜYÜK RANDEVU.html

BÜYÜK RANDEVU

Büyük randevu ... Bilsem nerede , saat kaçta ?
Tabutun tahtası , bilsem hangi ağaçta ?

5.1.13.5 BITER .html

BİTER

Kalkılır bir yerde , kalır oyuncak,
Kurgular biter.
Ölüm ....O geldi mi ne va rkorkacak ?
Korkular biter.

Fikir açmaz artık beyinde kuyu;
Burgular biter.
Unuturuz hayat adlı uykuyu,
Uykular biter.

Biter , her şey biter , ses , şekil ve renk,
Korkular biter.
Kabir sualiyle kapanır kepenk,
Sorgular biter.

5.1.13.6 CANSIZ AT .html

CANSIZ AT

Bilmem kaçı kaç geçe ,
Bilmem kaça kaç kala
Ya erkence , ya geçce,
Sıram gelir hoppala !

Altımda gacır gucur,
Kişner durur cansız at...
İşte servili çukur;
Ve ölümsüz hakikat !

5.1.13.7 DÖVÜN .html

DÖVÜN

Ben ölünce etsin dostlarım bayram;
Üstüste tam kırk gün , kırk gece düğün !

Açı doyurmaksa mezarda meram,
Yemeğim Fatiha , günde beş öğün.

Heydigi gölgeler ülkesi dünya !
Bir görünmez şeyin gölgesi dünya !
Boşlukta ayrılık bölgesi dünya !
Bu dünyada yeme , içme ve dövün !

5.1.13.8 DIPSIZ KUYU .html

DİPSİZ KUYU

Ağzıma soğuk kurtlar dolacak , gözüme kum ;
Dipsiz kuyu , sürdükçe zaman , sürecek uykum....

5.1.13.9 ESKI RAFTA .html

ESKİ RAFTA

Oyuncak kırılır , haydi , ya insan,
NAsıl parçalanır nasıl bölünür?
Söylerler , mezara kulak dayasan;
Bir daha ölmemek için ölünür.

Çekilmez akılda bu kadar sancı;
Akıl bir küçük diş , at , kurtulursun !
Ölmemenin olsa gerek ilacı;
Eski rafta ara , belki bulursun !..

5.1.13.10 EZAN .html

EZAN

Ölürken aynı âhenk , salâ sesinden sızan:
Kulağıma doğduğum günde okunan ezan.

5.1.13.11 GELIYORUM.html

GELİYORUM

Geliyorum !
Tülbent içinde çenem;
Eski kütükte senem;
Geliyorum !

Meliyorum !
Dağlar hasret duvarı.
Dağıttılar davarı,

Meliyorum !

Eliyorum !
Akıl sormaya mecbur;
Gökleri kalbur kalbur
Eliyorum !

Çeliyorum !
Ey nefs keyfince dayat !
Bir çelmelik bu hayat !
Çeliyorum !

5.1.13.12 GEÇER AKÇA.html

GEÇER AKÇA

Hasis sarraf , kendine bir başka kese diktir !
Mezarda geçer akça neyse , onu biriktir !

5.1.13.13 GEÇILMEZ.html

GEÇİLMEZ

Bu kapıdan kol ve kanat kırılmadan geçilmez;
Eşten dosttan sevgiliden ayrılmadan geçilmez.
İçeride bir has oda , yeri samur döşeli;
Bu odadan gelsin diye çağrılmedan geçilmez.
Eti zehir , yağı zehir , balı zehir dünyada,
Bütün fani lezzetlere darılmadan geçilmez.
Varlık niçin, Yokluk nasıl , yaşamak ne topyekûn?
Aklı yele verip çıldırmadan geçilmez.
Kayalık boğazlarda yön arayan bir gemi;
Usta kaptan kılavuze varılmadan geçilmez.
Ne okudun , ne öğrendin , ne bildinse berhavâ;
Yer çökmeden , gök iki şak yarılmadan geçilmez.
Geçitlerin , kilitlerin yalnız O 'nda şifresi;
İşte , işte o eteğe sarılmadan geçilmez !

5.1.13.14 GÖZLER .html

GÖZLER

Bir şey kalmaz ,yalınız,
Kalır maziden gözler.
Ölürde her yanımız ,
Sağ kalır , nerden gözler ?

Birer yıldız olur da,
Kırpışırlar havada,
Kupkuru bir kafada,
Apaçık giden gözler...

5.1.13.15 GÜZEL SEY .html

GÜZEL ŞEY

Ölüm güzel şey ; budur perde altından haber ....
Hiç güzel olmasaydı ölürmüydü Peygamber ?....

5.1.13.16 GITTILER .html

GİTTİLER

Dostlarım ev eşyamdı , bir bir gitti diyorum.
Artık boş odalarda ölümü bekliyorum...

5.1.13.17 HABERI YOK.html

HABERİ YOK

Şu geçeni durdursam , çekip de eteğinden;
Soruversem : Haberin var mı öleceğinden ?

5.1.13.18 HASRET .html

HASRET

Ölecek miyim , tam da söylecek çağımda
Söylemedik cümlelerin hasreti dudağımda....

5.1.13.19 HÜNER .html

HÜNER

O demde ki , perdeler kalkar, perdeler iner,
Azrail'e "hoş geldin !" diyebilmekte hüner...

5.1.13.20 KAPI .html

KAPI

Kapı kapı bı yolun son kapısı ölümse;
Her kapıda ağlayıp o kapıda gülümse!

5.1.13.21 MEZAR .html

ŞÜKÜR

Kıyamete kadar yıkılmaz çatı;

Kabir !
Ha doksan bir olmuş evlerin katı,
Ha bir !

Karanlık deştikçe dipsiz karanlık.....
Düşün !
Olanca gerçeği işte bir anlık
Düş 'ün !

Tükür bu hayatın irin yüzüne !
Tükür !
Gam yeme çıkmak var yolun düzüne;
Şükür !

5.1.13.22 MÜJDE .html

MÜJDE

Öleceğiz; müjdeler olsun , müjdeler olsun !
Ölümüde öldüren Rabbe secdeler olsun !

5.1.13.23 NASIL .html

NASIL

Başım çığlıklı çocuk , onu nasıl avutsam ?
Ne yapsam da ölümü bir saatcik unutsam ?...

5.1.13.24 O DEM .html

O DEM

O dem çocuklar gibi sevinçten zıplar mısın?
Toprağın altındaki saklanbaçta var mısın ?

5.1.13.25 ORADA .html

ORADA

Güneş mızak boyu yaklaştı ufka,
Camlarda renklerin veda cümbüşü,
Ey gönül medenin ne kadar yufka !
Yeter ağlamna bir kuş ötüşü.

Ölüm dedikleri ölünceye dek ;
Dünya , balı zehir , yalancı petek.
Orada bulursun biraz bekle , tek ,

Burada yaşamak sandığın düşü....

5.1.13.26 RUH .html

RUH
Ya bin yıl , ya bin asır sonra o gün gelecek.
Koklarken küllerimi mezarımda bir böcek
O kadar yanacak ki , bir yüksüklük toprağım,
Yerden bir damar gibi kopup fışkıracağım!

Ve birden bakacağım , her tarafım bitişmiş,
Başım toprak altında bir maden gibi pişmiş.
Nefesten daha ince bir ipek kumaş derim;
Fosfordan daha parlak , ince uzun ellerim.
Dalacağım kendimin hayran hayran seyrine ,
Diyeceğim ; Bu dönen şeyler eski yerine,
Benim diye baktığım şeylermiydi bir zaman ?
Külümün rüyasımı yoksa gördüğm ?.. Aman !
Başımda açılacak fanilerin şeması,
Ve onların toprağa gercek teması,
Bir tatlı veim gibi içimi bayıltacak;
Toprağın , koşacağım üzerinde yalınayak;
Şehrin , dolaşacağım kuş gibi etrafında;
Bir beyaz hayaletin up uzun çarşafında ,
Gezeceğim doğduğum evin odalarını.
Geceleyin , koskoca şehrin lambalarını ,
Bir keskin üfleyişim söndürmeye yetecek;
Korku şehrin çelikten sesini tüketecek.
Her şey susacak o ân, çalınacak kapılar;
Kiremitleri yaprak yaprak alan bir rüzgâr,
Ağzımdan haykıracak , uzun , gizli , çarpışık...

Erişilmezfikir ki , düğüm düğüm dolaşık...
Sarıldıkça boşanan yumak , çözülen demet;
Başı görünmez hayâl, sonu gelmez nedamet....

5.1.13.27 TABLO .html

TABLO

Ölümü sığdıramaz,
Akıl daracık koğuk.
Ölemez çıldıramaz,
Ağlar boğuk boğuk.

İlâç yarım şişede,

Koltuk mahzun, köşede,
Ev halkı telaşede,
Ölü yerde sopsoğuk....

5.1.13.28 TABUT .html

TABUT

Tahtadan yapılmış bir uzun kutu:
Baş tarafı geniş ayak ucu dar.
Çakanlar bilir ki ,bu boş tabutu ,
Yarın kendileri dolduracaklar.

Her yandan küçülen bir oda gibi,
Duvarlar yanaşmış , tavan alçalmış.
Sanki bir taş bebek kutuda gibi,
Hyalim içinde uzanmış kalmış.

Cılız vücuduma tam görünse de,
İçim bu dar yere sığmaz diyor.
Geride kalanlar hep dövünse de,
İnsan birer birer yine giriyor.

Ölenler yeniden doğarmış; gerçek!
Tabut değildir bu bir tahta kundak.
Bu ağır hediye kime gidecek.
Çakılır çakılmaz üstüne kapak ?

5.1.13.29 TABUT..html

TABUT

Ufka bakarlar : Ölüm uzakta mı , uzakta...
Ve tabut bekler , suya inmek için kızakta...

5.1.13.30 TEBESSÜM .html

TEBESSÜM

Bu dünyada renk , nakış , lezzet , ne varsa küsüm;
Gözümde son marifet , Azrail'e tebessüm...

5.1.13.31 YOKLUK .html

YOKLUK

Yokluk , o donduran buz , o söndüren karanlık;
Büsbütün bilgisizlik ve tam bir unutkanlık.....

5.1.13.32 ZAFER ARABASI .html

ZAFER ARABASI

Sultan olmak dilersen, tacı , sorgucu unut !
Zafar araban senin , gıcırtılı bir tabut !

5.1.13.33 ÇAN SESI .html

ÇAN SESİ

Odamda yanan mumu üfledi bir çan sesi.
Gözlerim halka halka gördü bu uçan sesi.
Önümden bir hız geçti , aktı ateşten izler;
Açıldı kıvrım kıvrım toprak altı dehyizler.
Şimşekler yanıp söndü, şimşekler sönüp yandi;
Derindeki sarnıçta durgun sular uyandı.
Sağa sola sallanıp , dan , dan ,dan, çaldı çanlar,
Sular ürperdi , eşya ürperdi , tunç ürperdi;
Çanlar , kocaman çanlar , korkunç korkuç ürperdi.
Gördümki , adım adım , gölge gölge keşişler.
Ebedi karanlığın mahzenine inmişler.....

5.1.13.34 ÖLMEMEK.html

ÖLMEMEK

Kesilmiş bir kamış , ormanlıklardan.
İnsan .. Rüzgârlara bağlı bir düdük.
İndik de dünyaya karanlıklardan,
Sıra sıra mezar , başka ne gördük ?

Ölmemek , ilk ve son , büyük kelime;
Çarpıldık , ölmemek için ölüme !
Ver Allah 'ım , büyük sırrı elime;
Geçmez ân, solmaz renk, kopmaz bütünlük.

5.1.13.35 ÖLÜLER .html

ÖLÜLER

ölüler bağırıyor mezarlarından:
Yolcular oturun taşlarımızda !
Onları deviren biziz toprağa ,
Biz attık onları böyle ayağa;
Sakın atlamayın kenarlarından !
Ölüler bağırıyor mezarlarından...

Yolcular uzanın yere up uzun;
Dayayın taşlara başlarınızı !
Tüy yastıklar gibi rahat taşımız,
Birleşsin bir lahza orda başımız !
Bizdedir cevabı kuruntunuzun;
Yolcular uzanın yere up uzun;

Bende bir gün böyle haykıracağım:
Yolcular oturun mezar taşımda !
Yolcular önümde fısıldaşacak,
Yolcular aşmaz yollar aşacak.
Taşımı yerlere yatıracağım;
bende bir gün böyle haykıracağım !

5.1.13.36 ÖLÜNÜN ODASI .html

ÖLÜNÜN ODASI

Bir oda , yerde bir mum , perdeler indirilmiş;
Yerde çıplak bir gömlek , korkusundan dirilmiş.
Süt beyaz duvarlarda , çivilerin gölgesi;
Artık ne bir çıtırdı , ne de bir ayak sesi....
Yatıyor yatağında , dimdik , upuzun , ölü ;
Üstü boynuna kadar bir çarşafla örtülü.
Bezin üstünde ayak parmaklarının izi;
Mum alevinden sarı, baygın ve donuk benzi.
Son nefesle göğsü boş, eli boş uzanmış yana;
Gözleri renkli bir cam , mıhlı ahşap tavana.
Sarkık dudaklarının ucunda bir iz var;
Küçük bir çizgi , küçük , titreyen bir an kadar.
Sarkık dudaklarında sırlı titrek bir an;
Belli ki birden bire gitmis çarpınamadan.
Bu benim kendi ölüm , bu benim kendi ölüm..
Bana geldiği zaman , böyle gelecek ölüm....

5.1.13.37 INANMAZ .html

İNANMAZ

"Ticaretin tüm ziyan!" diye bir ses rüyada ;
Mezarına birlikte girecek şeyi kazan !
Seni gözleyen eşya , bit paazarı dünyada,
Patiska kefen , çürük teneşir , isli kazan.

Minarede "ölü var!" diye bir acı salâ...
Er kişi niyetine saf saf namaz.. Ne alâ !

Böyledir de ölüme kimse inanmaz hâlâ !
NE tabutu taşıyan , nede toprağı kazan...

5.1.13.38 ISIM ACELE .html

İŞİM ACELE

Gökte zamansızlık hangi noktada?
Elindeyse yıldız yıldız hecele !
Hüküm yazılıyken kara tahtada
İnsan yine çare arar ecele !

Gençlik ... Gelip geçti... bir günlük süstü ;
Nefsim doymamaktan dünyaya küstü.
Eser darmadağın , emek yüzüstü;
Toplayın eşyamı işim acele !

5.1.13.39 SÜKÜR .html

ŞÜKÜR

Kıyamete kadar yıkılmaz çatı;
Kabir !
Ha doksan bir olmuş evlerin katı,
Ha bir !

Karanlık deştikçe dipsiz karanlık.....
Düşün !
Olanca gerçeği işte bir anlık
Düş 'ün !

Tükür bu hayatın irin yüzüne !
Tükür !
Gam yeme çıkmak var yolun düzüne;
Şükür !

5.1.14 INSAN

5.1.14.1 AKIL.html

AKIL

Akıl ,akıl olsaydı ismi gönül olurdu;
Gönül gönlü bulsaydı bozkırlar gül olurdu.

5.1.14.2 ALLA DOSTU.html

ALLAH DOSTU

Allah dostu odur ki , nefsine tek pay biçmez;
Kırk yıl bir ekşi ayran özler de onu içmez.

5.1.14.3 ALLAH 'IN SEVGILISI.html

ALLAH 'IN SEVGİLİSİ

Düşünüyorum : O 'ndan evvel zaman varmiydi?
Hakikatler boşluğa bakan aynalarmıydı?

5.1.14.4 ALLAH DOSTU.html

ALLAH DOSTU

Allah dostunu gördüm bundan altı yıl evvel;
Bir akşamdı ki , zaman donacak kadar güzel.

5.1.14.5 ANLAMAK .html

ANLAMAK

Anlamak yok çocuğum, anlar gibi olmak var;
Akıl için son tavır, saçlarını yolmak var...

5.1.14.6 BAS .html

BAŞ
Eklensede başıma dünyada kaç baş varsa
Başım onların hepsi için secdeye varsa....

5.1.14.7 BEN .html

BEN
Ben , kimsesiz seyyahı, mechuller caddesinin;
Ben, yankısından kaçan çoçuk kendi sesinin.
Ben , sırtında taşıyan işlenmedik günahı;
Allah'ın körebesi , cinlerin padişahı.
Ben , usanmaz bekçisi , yolcu inmez hanların;
Ben , tükenmez ormanı , ısınmaz külhanların.
Ben kutup yelkenlisi , buz tutmuş kayalarda;
Öksüzün altın bahtı , yıldızdan mahyalarda.
Ben başı ağır gelmiş, boşlukta düşen fikir;
Benliğin dolabında , kör ve cilekeş beygir.
Ben , Allah diyenlerin boyunlarında vebal;
Ben bugüküne mazi , yarınkine istikbal.
Ben , ben ,ben , haritada deniz görmüş boğulmuş;

Dokuz köyün sahibi , dokuz köyden kovulmuş.
Hep ben , ayna ve hayal ; hep ben , pervane ve mum;
Ölü ve Münker-Nekir ; baş dönmesi uçurum...

5.1.14.8 BENDEDIR .html

BENDEDİR

Ne azap , ne sitem bu yalnızlıktan,
Kime ne aşılmaz duvar bendedir.
Süslenmiş gemiler geçse açıktan,
Sanırım gittiği diyar bendedir.

Yaram var , havanlar dövemez merhem;
Yüküm var , bulamaz pazarlar dirhem.
Ne çıkar , bu yola düşmemiş gölgem;
Yollar ki , Allah 'a çıkar, bendedir.

5.1.14.9 BENIM NEFSIM .html

BENİM NEFSİM

Ruhuma bir kefen bezi yeter de ,
Yetmez aç nefsime sırma ve ipek.
Çare yok yüzünden düştüğüm derde;
Yesem de "toprakla karışık kepek..."

Güneşle bir tutsam girmez hızaya;
Dar bulur , sığmam der dipsiz fezaya.
Kuyruk sallar sonra hırlar ezaya;
Benim nefsim , benim nefsim ne köpek !...

5.1.14.10 DEV .html

DEV
Öyle bir devim ki , ben , hakikatte pireyim,
Bir delik gösterinde utancımdan gireyim...

5.1.14.11 DIVANE.html

DİVANE

Düşün o divaneyi , " herşey içimde " diyen;
Ateş denilse yanan , su denince eryen...

5.1.14.12 ESFEL-I SAFILIN .html

ESFEL-İ SAFİLİN

Bir bak , zaman ve mekân , nasıl kuşatılmılız;

Belli ki , en tepeden en dibe atılmışız...

5.1.14.13 HAYRET .html

HAYRET

Şeyh-i Ekber'e göre en üstün makam , hayret;
Ben de şaşkınlardanım , Rabbim sonumu hayr et !...

5.1.14.14 HEP NEFS .html

HEP NEFS

Göğsü yakut be safir,
Kapıda bir misafir...
Sordım: Kimsin nesin sen?
Dedi : Şeytandan sefir!
Nefs isimli o kafir....

Yüzü kapkara zifir;
Elinde kös ve nefir.
Sabit fikir burgusu,
Dili , çözülmez cifir.
Nefs isimli o kafir....

5.1.14.15 HEP O .html

HEP O

Hep nefs çıkar karşıma , ölüp ölüp dirilsem;
İnsandan kaçmak kolay , kendimden kaçabilsem..

5.1.14.16 KAMIS .html

KAMIŞ

Ben o kutsi nefesin uflediği kamışım;
Ses onun , ben imzamı atmışım, atmamışım..

5.1.14.17 KARA TAHTA .html

KARA TAHTA

Dünyayı yererkende yine onunla ilgim;
Nefse el düremiyor kara tahtada silgim..

5.1.14.18 KAVANOZ .html

KAVANOZ

Bir cümbüştür kopsa da , gece , yakamozlarda;

Münzevi balıklarız aynı kavanozlarda...

5.1.14.19 LEVHA .html

LEVHA

Mezarlarda susarken dilsizler , dudaksızlar;
Üstlerinde ot biter , kuş öter , arı vızlar...

5.1.14.20 MUTLU .html

MUTLU

Mutlu adam , dünyayı bir acı gurbet bilen;
Öz vatan pınarından , ölümü şerbet bilen..

5.1.14.21 MÜRSID .html

MÜRŞİD

Bana yakan gözlerle , bir kerecik baktınız;
Ruhuma büyük temel çivisini çaktınız....

5.1.14.22 MÜSLÜMAN YÜZÜ.html

MÜSLÜMAN YÜZÜ

O yüz , her hattı tevhid kaleminden bir satır;
O yüz ki , göz değince Allah ' ı hatırlatır.

5.1.14.23 NEFS.html

NEFS

Geceler toprağa benimle inmiş.
Kasırga benimle kopmuş denizde.
Sanırım vebalı elim gezinmiş,
Çürüyen ağaçta, hasta benizde.

Cinnet , şüphe , korku benim eserim;
Sıcak kalbinizde gizlidir yerim,
Bir kurddum ki , s,z, diş diş yerim
Ve gezerim her gün elbisenizde....

5.1.14.24 O .html

O
O , Allah 'ın emriyle Kâinat Efendisi,
Varlığın Tacı, varlık nurunun ta kendisi ....

5.1.14.25 O DIYORSA .html

O DİYORSA

Gözüm aklım , fikrim var deme hepsini öldür !
Sana çöl gibi gelen. O ,diyorsa göldür !

5.1.14.26 ONLAR .html

ONLAR

Onlar ki , dudakları ölümsüzlük tasında;
İmsaları , mâverâ yurdu haritasında....

5.1.14.27 OYUNCAK .html

OYUNCAK

Ben bir atım, iradem , elinde binicimin;
Bir çocuk oyuncağı, ucunda bir sicimin...

5.1.14.28 PEYGAMBER ..html

PEYGAMBER

Sende insan ve toplum , sende temel ve bina;
Ne getirdin götürdün, bildirdinse âmennâ !....

5.1.14.29 PEYGAMBER .html

PEYGAMBER

Sen , fikir kadar güzel;
Ve tek , birden daha tek !
Itrını süzmüş ezel ;
Bal sensin , varlık petek....

Sensin ölüme ölüme hisar;
BÂkisi hep inkisar...
Sar bizi , çepeçevre sar,
Rahmet rûzgarı etek !...

5.1.14.30 RÜTBE .html

RÜTBE

Düşünün, ben ne büyük rütneye tutkuluyum !
Çünkü onun kulunun kölesinin kuluyum !

5.1.14.31 SABIR .html

SABIR

Sabrın sonu selamet ,
Sabır hayra alamet.
Belâ sana kahretsin;
Sen belâya selam et !

Felâh mı, onda felâh,
Silah mı, onda silah
Sen de kim oluyorsun?
Asıl sabreden Allah..

Sabır incecik sırat;
Murat içinde murat.
Sabır Hakk 'a tevekkül.
Sabır Hakk 'a itimat.

Sabırda pişer koruk,
Yerle bir olur doruk.
Sabır , sabır ve sabır,
İşte Kur'an 'da buyruk !

Bir sırki âşikâre ,
Avcı yenik şikâre.
Yalnız , yalnız sabırda
Çaresizliğe çare.....

5.1.14.32 SERSERI.html

SERSERİ

Yeryüzünde yalnız benim serseri,
Yeryüzünde yalnız ben derbederim.
Herkesin dünyada varsa bir yeri;
Bende bütün dünta benimdir derim.

Yıllarca gezdirdim hoyrat başımı,
Aradım bir ömür , arkadaşımı.
Isem dikecek yok mezar taşımı,
Halime ben bile hayret ederim.

Gönlüm ne dertidir ne de bahtiyar;
Ne kendisine yâr, ne kimseye yâr,
Bir rüya uğrunda ben diyâr diyâr,

Gölgemin peşinden yürür giderim....

5.1.14.33 SEVINÇ .html

SEVİNÇ

Bir sevinç var ki kalbte Arşı doldurur sesi;
O ne sonsuz sevinçtir, ebediyet neş'esi...

5.1.14.34 SOFRA .html

SOFRA

Doymayan nefs , gözünü kara toprak doyursun !
Sofraya açlığı besleyenler buyursun !...

5.1.14.35 SONSUZLUK KERVANI .html

SONSUZLUK KERVANI

Sonsuzluk Kervanı, "peşinizde ben,
Üç ayakla seken köpeğim!"
Bastığınız taş taş öpeim;
Bir kırıntı yeter , kereminizden!
Sonsuzluk Kervanı , peşinizde ben ...

Gidiyor , gidiyor , nurdan heykeller...
Ufuk , önlerinde bayrak kulesi.
Bu gidenler , Altun Kol Silsilesi;
Ölçüden ahenkten daha güzeller.
Gidiyor , gidiyor ,nuradn heykeller...

Sonsuzluk Kervanı , istemem azat !
Köleniz olmakmış gerçek hürrüyet
Ölmezi bulmaksa biricik niyet;
Bastıgınız yerde ebedi hasat.
Sonsuzluk Kervanı ,istemem azat.

5.1.14.36 SÛAL-CEVAP .html

SÛAL-CEVAP

Sual : Ey veli , insan nasıl olmalı, söyle !
Cevap : Son anda nasıl olacaksa hep öyle...

5.1.14.37 UÇANLAR.html

UÇANLAR

Uçanlar , iç fezada mesafeyi yenesi ;

Sayıları yakacak kadar ıık senesi...

5.1.14.38 VASIYET.html

VASİYET

Son gün olmasın dostum , çelengim top arabam;
Alıp beni götürsün , tam dört inanmış adam...

5.1.14.39 VE NEFS .html

VE NEFS

Köpek korkusuyla korktu ölümden,
Ölmeden ölmeyi anlayamadım.
Ne güneşler dogup battı üstümden;
Bir günü bir güne bağlayamadım.

Hırsıma ne şöhret yetti ne de şan.
Döndüğüm her nokta dünyadan nişan.
Nefsimin ardından koştum perişan,
Ondan bir kıl bie aylayamadım.....

5.1.14.40 YAGIZ AT.html

YAĞIZ AT

İşaret bekliyorum , yağız atım eyerli;
Yanarım sorarlarsa ne getirdin degerli?

5.1.14.41 ÇOCUK .html

ÇOCUK

Annesi gül koklasa , ağzı gül kokan çocuk;
Ağaç içinde ağac geliştiren tomurcuk....

Çacukta , uçurtmayla göğe çıkmaya gayret;
Karıncaya göz atsa "niçin , nasıl? ve hayret...

Fatihlik nimetinden yüzü nurlu bir mühür;
Biz akıl tutsağıyız , çocuklar ki asıl hür.

Allah diyor ki : "Geçti azabımı rahmetim!"
Bir merhamet heykeli mahzun bakışlı yetim..

Bugün ağla çocuğum , yarın ağlayamazsın!
Şimdi anladığını , sonra anlayamazsın !

İnsanlık zincirinin ebediyet halkası;
Çocukların kalbinde işler zaman rakkası...

5.1.14.42 ÇIFT KANAT.html

ÇİFT KANAT

Biri aşık biri nefret ; bizim kanadımız çift...
Ateş saçmalı ki nur, erisin kapkara zift...

5.1.14.43 ÖLÇÜ.html

ÖLÇÜ

Müjdecim , Kurtarıcım , Efendim , Peygamberim;
Sana uymak ölçü , hayat olsa teperim !..

5.1.14.44 INSAN ..html

İNSAN

İnsan , bir mes'ut zalim , insan bir mağrur cahil;
Tekne kırıl , su azgın ve kayıplarda sahil......

5.1.14.45 INSAN .html

İNSAN

Bir bölünmez ki , insan , onu zaman bölüyor;
İnsan her ân dirilip her saniye ölüyor...

5.1.14.46 INSAN VE ALLAH .html

İNSAN VE ALLAH

İnsan ... İplikle büklüm suda bir anlık suret....
Allah .... Olmanın O'na mahsus olduğu kudret...

5.1.14.47 SARKI .html

ŞARKI

Her ağıda ,, her telde fânilik dırıltısı
Sonunda tek bir şarkı, tabutun gıcırtısı...

5.1.14.48 SAIR .html

ŞAİR

Ben şairim, gaibi kurcalayan çilingir;
Canlı cenazelerin başında Münker-Nekir..

5.1.15 SEHIR

5.1.15.1 APARTMAN.html

APARTMAN
Sır vermeye alışkan
Pencereler aydınlık.
Duvara şüphe çakan
Gölgelerde şaşkınlık.

Üst üste insan türü ,
Bu ne hayat , götürü !
Yakınlıktan ötürü
Kaçıp gitmiş yakınlık...

5.1.15.2 BACALAR.html

BACALAR
Görürüm, çıkmışlar , kararmışlar çatılardan,
Kemik bir kol nasıl fırlarsa mezardan.
Her ân , bir haberi kollar gibi yukardan,
Dipsiz maviliğin esrarını kurcalar ,
Bacalar....

Kimi ince, kimi uzun , kimide kısa ;
Dalmışlar başbaşa afyon çekerek yasa.
Onlar, insanların gözünde bir kartalsa,
İnsanlar, onların gözünde karıncalar,
Bacalar....

Kimbilir, belki de evlerin cinleridir;
Kolları bir dâvet gibi göğe yükselir,
Ölüler, ölüler, arka arkaya gelir,
Ruhların mehtaba daldığı taraçalar,
Bacalar....

Azap kuleleri, cüceleşmiş devlerin;
Kör mazgallarında raksı var alevlerin.
Öyle evciller ki, tepesinde evlerin,
Kopuyor içinde görünmez facialar,
Bacalar....

5.1.15.3 CANIM ISTANBUL.html

CANIM İSTANBUL
Ruhumu eritip de kalıpta donsurmuşlar;
Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.

İçimde tüten bir şey ;hava ,renk , edâ, iklim;
O benim , zaman, mekân aşıp geçmiş sevgilim.
Çiçeği altın yaldız , suyu telli pulludur;
Ay ve güneş ezelden iki İstanbulludur.
Denizde toprak , yalnız onda ermiş visale;
Ve kavuşmuş rüyalar, onda, onda misale.

İstanbul benim canım;
Vatanım da vatanım...
İstanbul,
İstanbul....

Tarihin gözleri var , sularda delik delik;
Servi, endamlık servi, ahirete perdelik...
Bulutta şaha kalkmış Fatih'tan kalma kır at;
Pırlantadan kubbeler, belki bir milyar kırat...
Şahadet parmağıdır göğe doğru minare;
Her bakışta o mana : Öleceğiz ne çare?
Hayattan canlı ölüm, günahtan baskın rahmet;
Beyoğlu tepinirken , ağlar Karacaahmet...

O mânayı bul da bul !
İllede İstanbuul 'da bul !
İstanbul,
İstanbul....

Boğaz gümüş bir mangal, kaynatır serinliği ;
Çamlıca 'da, yerdedir göklerin derinliği.
Oynak sular yalının alt katına misafir;
Yeni dünyadan mahzun, resimde eski sefir.
Her akşam camlarında yangın çıkan Üsküdar,
Panli ahşap konak , koca bir şehir kadar...
Bir ses , bilemem tanbur gibi mi , ud gibi mi ?
Cumbalı odalarda inletir "Kâtibim"i.....

Kadını keskin bıçak,
Yaze kan gibi sıcak.
İstanbul,
İstanbul....

Yedi tepe üstünde zaman bir gergef işler !
Yedi renk , yedi sesten sayısız belirişler...
Eyüp öksüz , Kadıköy süslü , Moda kurumlu,
Adada rüzgâr , uçan eteklerden sorumlu.

Her şafak Hisarlarda oklar çıkar yayından
Hâlâ çığlıklar gelir Topkapı Sarayından.
Ana gii yâr olmaz , İstanbul gibi diyar;
Güleni şöyle dursun, ağlayanı ağlayanı bahtiyar...

Gecesi sümbük kokan
Türkçesi bülbül kokan
İstanbul,
İstanbul....

5.1.15.4 KALDIRIMLAR 1.html

KALDIRIMLAR (1)
Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında;
Yürüyorum , arkama bakmadan yürüyorum.
Yolumun karanlığa saplanan noktasında ,
Sanki beni bekleyen bir hayâl görüyorum.

Kara gökler kül rengi bulutlarla kapanık;
Evlerin bacasını kolluyor yıldırımlar.
İn cin uykuda , yalnız iki yoldaş uyanık;
Biri benim, biri de serseri kaldırımlar.

İçimde damla damla bir korku birikiyor;
Sanıyorum her sokak başını kesmiş devler...
Üstüme camlarını, hep simsiyah, dikiyor;
Gözüne mil çekilmiş bir âmâ gibi evler.

Kaldıırımlar , çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar , içimde yaşamış bir insandır.
Kaldırımlar , duyulur ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.

Bana düşmez can vermek, yumuşak bir kucakta ;
Ben bu kaldırımların emzirdiği çocuğum !
Aman sabah olmasın bu karanlık sokakta;
Bu karanlık sokakta bitmesin yolculuğum !

Ben gideyim , yol gitsin , ben gideyim , yol gitsin ;
İki yanımdan aksın bir sel gibi fenerler.
Tak ,tak ayak sesimi aç köpekler işitsin;
Yolumun zafer tâkı , gölgeden taş kemerler.

Ne sabahı göreyim, ne sabah görüneyim;
Gündüzler size kalsın verin karanlıkları !

Islak bir yorgan gibi sımsıkı bürüneyim;
Örtün, üstüme örtün, serin karanlıkları.

Uzanıverse gövdem taşlara boydan boya;
Alsa buz gibi taşlar alnımdan bu ateşi.
Dalıp sokaklar kadar esrarlı bir uykuya,
Ölse kaldırımların kara sevdalı eşi....

5.1.15.5 KALDIRIMLAR 2.html

KALDIRIMLAR (2)
Başını bir gayeye satmış kahraman gibi,
Etinle , kemiğinle , sokakların malısın !
Kurulup sitesine bir tahtaravan gibi ,
Sonsuz mesafelerin üstünden aşmalısın !

Fahişe yataklardan kaçtığın günden beri,
Erimiş ruhlarımız bir derdin potasında.
Senin gölgeni içmiş, onun gözbebekleri;
Onun taşı erimiş senin kafatasında.

İkinizinde ne eş ne arkadaşınız var;
Sükût gibi münzevi , çığlık gibi hürsünüz.
Dünyada taşınacak bir kuru başınız var;
Onu da , hangi diyar olsa götürürsünüz.

Yağız atlı süvari, koştur atını, koştur!
Sonunda kabre çıkar bu yolun kıvrımları.
Ne kaldırımlar kadar seni anlayan olur,
Ne senin anladığın kadar kaldırımları...

5.1.15.6 KALDIRIMLAR 3.html

KALDIRIMLAR (3)
Bir esmer kadındır ki, kaldırımlarda gece,
Vecd içinde başı dik , hayalini sürükler.
Simiyah gözlerine , bir ân gözüm değince,
Yolumu bekleyen genç, haydi düş peşime , der.

ondan bir temas gibi rüzgâr beni bürür de,
Tutmak , tutmak isterim onu göğsüme alıp.
Bir türlü yetişemem , fecre kadar yürür de,
Heyhat , o bir ince ruh , bense etten bir kalıp.

Arkamdan bir kahkaha duysam yaralanırım;
Onu bir başkasına râm oluyor sanırım,
Görsem pencerelerde , soyunan bir karaltı.

Varsın, bugün bir acı duymasın gözyaşımdan;
Bana rahat bir döşek serince yerin altı,
Bilirim, kalkmayacak, bir yâr gibi başımdan....

5.1.15.7 KARACAAHMET.html

KARACAAHMET
Deryada sonsuzluğa fikretmeye ne zahmet !
Al sana derya gibi sonsuz Karacaahmet !
Göbeğinde yalancı şehrin , sahici belde;
Ona sor , gidenlerden kalan neymş elde ?

Mezar , mezar , zıtların kenetlendiği nokta;
Mezar, mezar, varlığa yol veren geçit, yokta...
Onda sırların sırrı : Bulmak için kaybetmek.
Parmakların saydığı ne varsa tüketmek.
Varmak o iklime ki, uğramaz ihtiyarlık;
Ebedi gençliğin taht kurdugu yer , mezarlık.
Ebedi gençlik ölüm desem kimse inanmaz;
Taş ihtiyarlar, servi çürür, ölüm yıpranmaz.
Karacaahmet bana neler söylüyor, neler !
Diyor ki, viran olmaz tek bucak, viraneler,
Zaman deli gömleği, Onu yırtan da ölüm;
Ölümde yekpare ân, ne kesiklik ne bölüm..
Hep olmadan hiç olmaz, hiçin ötesinde hep;
Bu mu dersin , taşlarda donmuş sükûta sebep ?
Kavuklu, baş örtülü , fesli , baş açık taşlar;
Taşlara yaslanmış da küflü kemikten başlar,
Kim dolu sözleriyle süzüyor insanları;
Süzüyor , sahi diye toprağa basanları,
Onlar ki, her nefeste habersiz öldüğünden,
Gülüp oynamaktalar , gelir gibi düğünden.
Onlarki sıfırlarda rakamları bulmuşlar;
Fikirden kurtularak ölümden kurtulmuşlar.
Söyle Karacaahmet, bu ne acıklı talih !
Taşlarına kapanmış ağlıyor koca tarih !

5.1.15.8 NUR SEHRI.html

NUR ŞEHRİ
Şehirlerde tabanım değil, yüreğim yarık:
Nur şehrine gidelim , yürü, çilekeş çarık !

5.1.15.9 OTEL ODALARI .html

OTEL ODALARI
Bir merhamettir yanan , daracık odaların,
İsli lambalarında, isli lambalarında.

Gelip geçen her yüzden gizli bir akis kalmış,
Küflü aynalarında, küflü aynalarında.

Atılan elibiseler , boğazlanmış bir adam,
Kırık masalarında, kırık masalarında.

Bir sırrı sürüklüyor, terlikler tıpır tıpır,
İzbe sofralarında , izbe sofralarında.

Atıyor sızıların , çıplak duvarda nabzı,
Çivi yaralarında , çivi yaralarında.

Kulak verin ki, zaman, tahyayı kemiriyor,
Tavan aralarında , tavan aralarında.

Ağlayın , âşinasız, sezsiz, can verenlere,
Otel odalarında , otel odalarında !.....

5.1.15.10 SOKAK .html

SOKAK
Öyle bir sokak ki, bu
Her köşede bir kadın;
Geçene , öz yolcusu
Gibi bakar.... Anladın...

Ve kalbin sana sorar:
Bakıp geçmekte ne var?
Sen de her insan kadar
onlara aşinaydın...

5.1.15.11 ISKELE .html

İSKELE
Yorulmuş esnemekten,
Herkes neyi bkliyor?
Bir ölü beklemekten,
Bu bekleyiş daha zor.

Geldi yorgun ve hazin,
Hiç de sezdirmeksizin,

Sularla kabrimizin,
Yolunu açan vapur....

5.1.15.12 ISTASYON .html

İSTASYON
Burda gelir insana,
Boş günlerin usancı.
Çalar birden kampana,
Ölüm çanından acı.

Sonra bir düdük öter,
Kesik çığlıklarla der :
Burdan bildik gidenler,
Yarın döner yabancı...

5.1.15.13 SEHRIN KALBI .html

ŞEHRİN KALBİ
Nur yolunu tıkıyor yüzbir katlı gökdelen.
Bir küçük iğne yok mu şehrin kalbini delen?

5.2 Hakkinda

5.2.1 ÇIFITA CEVAP

ÇIFITA CEVAP!

Kâfirin Abdullah, ahmağın Zeki, erzelin Afif ismini alması gibi kendisini (Vatan) diye isimlendirmiş ufunet bezinin, bize bundan onbeş gün kadar evvel çıkmış bir nüshasını gösterdiler.

Bu paçavrayı, hakkımızdaki deni ve şenî tahrike iştirak etmemek suretiyle Türklüklerini, mukaddesatçılıklarını, insanlıklarını gösteren ve büyük Türk okuyucusu kütlesine tamamen malik bulunan gazetelerin hiçbir şartına sahip telâkki etmemekle beraber, üzerimize ondan bir hücum gelmesi ihtimalini hayal bile edemezdik. Zira, o gazeteyi temsil eden, ona renk ve seciye veren insanlık lekesinin bütün cemaziyülevvel ve âhirine, dosyalık çapta bir bilgi, görüş ve anlayışla vâkıf bulunuyorduk. O da bu kuvvetimizi herkesten iyi bilenlerdendi. Zira bundan evvel Fatih'in muazzez ruhaniyeti huzurunda patriklere fâtiha okuttuğu, Türk ocaklarına burnunu soktuğu, Nâzım Hikmet vesilesiyle resmen ve alenen komünizmayı müdafaaya kalkıştığı zaman maskesini o tarzda düşürmüş ve öyle bir söz söylemiştik ki, bir insanın bu sözü duymamazlıktan gelmesi için ancak "bütün ahlâki kayıtlarla alâkasını kesmiş" olması lâzımdı. Fakat duymamazlıktan geldi. Zira korktu. Zira o günlerde aleyhimizde bir hava görmemekte, gerçek âmme vicdanı ve gençlik kütlesinin saflarımızda olduğunu bilmekte; ve bembeyaz " Müslüman -Türk" tenimize arkadan sokmağa yelteneceği pıhtı kusan kıskacını kullanabilmek için gereken hain şartları ittifakına alamamış bulunmaktaydı.

Nihayet, fırsat bu fırsattır sandı; ve zehirini, metodların esfellik ve erzellikte yektâ bir nümunesiyle dökmiye yeltendi. Ne yaptı, biliyor musunuz? Gûya mücerret ve umumî, bizimle

ve şahıslarla alâkasız bir başmakale içine ayrı bir fasıl ekleyerek, böylece hakikî kastını cesaret ve sarahatle belirtmek erkekliğini gösteremeyerek, sadece birkaç okuyucusuna ve hükûmete karşı bize çattığını belli ederek, fakat bunu bizim gözümüzden saklıyabilecek olursa bir kat daha mes'ut olacağını ve bu suretle yerin dibine geçirilmekten kurtulacağını düşünerek, hâsılı cihanda en pespaye bir insanın dahi tenezzül etmeyeceği bir sinsilik derekesine düşerek, bize, kundakçılık, hayâsızlık, pervasızlık, fesat ve irtica isnat etti. Hakkımızda, koskoca bir başmakalenin içine gömülü ve dışından belirsiz olarak da "her türlü ahlâki kayıtla alâkasız" tabirini kullanmaya kadar gitti. İşte adam, işte usul, işte hayâ, işte hüner! Bu denî taktiğinde de kısmen muvaffak oldu. Çünkü hâdibeden, tam onbeş gün sonra haberdar olabildik. Yukarıda insanlık lekesi diye sıfatlandırdığımız ve daima böyle sıfıtlandıracağımız bu adam, eğer hakkımızdaki iğrenç tahkirin, hiçbir fezahat ve redaet yuvasında eşine rastgelinmez serseriler ve şantajcılar arasından elde ettiği, Polis ikinci şubesindeki dosyalarından başka kimsenin tanımadığı tiplerden olsaydı, derhal bu yazısiyle onu kanun huzuruna çeker, kendisiyle orada hesaplaşmayı tercih ederdik. Fakat bu insanlık lekesi, gûya bir başmuharrirdir, yılan vücutlu bir gazetenin tepesinde başkuş kafasıdır, son derece hain ve gizil bir metodun sahibidir, içtimaî bir suikast eserinin seri müelliflerinden birisidir, binaenaleyh kendisiyle hesaplaşacak yer, mahkeme değil, âmme huzurudur, kalem ve kelâm kürsüsüdür, dâva meydanıdır, babıâli kubbesidir!!!

Gel berû, iman ve ahlâk kayıtlarının (K) harfini bile rüyasında bir kere görmemiş olan sefil!

Sen ne cesaretle müslüman Türkler memleketinde konuşabilirsin ki, bir dönmesin; büyük baban Sabatay Sevi'nin zakkum kanını taşıyor; ve İslâm diyanetini, Türk milletini parçalamak gayesini güdüyorsun!

Sen, birtakım bulanık şartlara güvenip nasıl kuruyası dudaklarını kıpırdatabilirsin ki, bir zamanlar, Türk İstiklâl Hareketinin mâsûm günlerinde resmen ve alenen Amerikan mandasını istemek suretiyle vatan hainliğini göstermiş ve bu babda hakkında broşürler neşrolunmuş müseccel bir nâmertsin!

Sen nasıl ve ne yüzle "ahlâk" kelimesini kanalizasyon lezzetli ağzına alabilirsin ki, "ahlâk" kelimesinin baş harfi diye (a) işaretini gördüğün her yerde sıhhi imdat çağırması icap eden bir tipsin! (Büyük Doğu) sahibinin "Bir Adam Yaratmak" piyesi temsil edilirken "oradaki kadınla kimi kastettiniz?" sualinden, tâ Elhamra sineması ve klüp hikâyelerine kadar, istersen ve dilersen, bu mevzua senin için baş vurmaya lüzum görmediğimiz Türk hâkiminin huzurunda ve senin müracaatınla konuşalım! Eğer ister ve dilersen, bize edeceğin tek mukabeleyle, bu işi Linotipler ve baskı makineleri huzurunda da konuşabiliriz. Her şey senin istek ve dileğine bağlıdır.

Elverir ki, bir zamanlar, muazzez ve mübarek bir soydan gelen "Ehli Sünnet" gazetesinin ismet ve nezaket örneği sahibine yaptığın ve bütün zayıf müslümanlara tevcih ettiğin gibi, hakikatte bize değil, Allaha ve Resûlüne düşman olan suikastçı kalemini (Büyük Doğu) ya yöneltmek cesaretini göstermeyesin; ve hesabını görecekleri güne kadar menfur ve melûn köşende "sus, pus" oturasın!... Sen bilirsin, tercih hakkını sana bırakıyoruz.

NFK (25 Kasım 1949)

5.2.2 BENIM GÜZEL ISTANBULUM Erkeklerin gözünde merhamet

BENİM GÜZEL İSTANBULUM

Erkeklerin gözünde merhamet, kadınlarının gözünde iffet, gençlerinin gözünde saffet, yaşlılarının gözünde şefkat kalmamış olan şehir... Ne de profesörünün gözünde hakikat, muharririnin gözünde samimiyet, tüccarının gözünde sadakat, polisinin gözünde cevvaliyet... Benim güzel İstanbul'umda, sadece yemek, yutmak, içmek, şişmek, ısırmak, incitmek, aldatmak, atlatmak, çelmeye getirmek, tuzağa düşürmek sevdasında kaba nefs suratlarının çeşitli tuğraları...
Gel de meydanlarda, caddelerde, yol ağızlarında bir kenara çekilip dirseğini bir taşa ve başını eline daya; ve kimsenin farketmediği bu tuğraları hecelemeye çalış! Göreceksin ki, benim güzel İstanbul'um, ruhiyle olduğu kadar suratiyle de çirkin mi çirkin!...
Dolmuşlarda kimse kimsenin hacim sahibi olmasına tahammül edemez. Vapurlarda favorili delikanlılarla mini-etekli kızlar, kollarını birbirlerinin omuzlarına atmış, kadın-erkek kompleksini havada üstüste uçan sineklerin seviyesine indirmiştir. Bir şeyin halisini bulmak öylesine muhâl olmuştur ki, pres makinesinde ve gözünüzün önünde portakal sıkan tezgâhtar, önceden portakallara şırınga ettiği Terkos suyunun keyfiyle karşımızda sırıtmaktadır. Nizamsızlıkta nizama memur beyaz trafik eldiveni, çözülmesi imkansız bir düğümü boyuna sıka dursun...
Mektep, adliye, sinama, gece kulübü, ibâdethâne ve bilmem ne hâneden boşalan insanlar sırasıyle küskün, kırgın, bezgin, bitkin, ölgün ve ezgin...
Benim güzel İstanbul'umun dâvâsı, ne idarî, ne siyasî, ne içtimaî, ne iktisadî, ne beledî, ne bedîî; sadece ruhî ve ahlâkî...

(31.3.1956)

5.2.3 Büyük Dogu Marsi Allah

Büyük Doğu Marşı

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
Güneşten başını göklere yükselt!
Avlanır, kim sana atarsa kement,
Ezel kuşatılmaz, çevrilmez ebet.

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
[COLOR=red]Güneşten başını göklere yükselt!

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.
Nur yoklu izinden git, KILAVUZ'un!
Fethine çık, doğru, güzel, sonsuzun!

Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.

Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
Babamın külleri, sen, kara toprak!
Şahit ol, ey kılıç, kalem ve orak!
Doğsun BÜYÜK DOĞU, benden doğarak!

Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
Babamın külleri, sen, kara toprak!..

1938_Necip Fazıl KISAKÜREK

5.2.4 BIR YALNIZLIK GECESININ VEHIMLERI

BİR YALNIZLIK GECESİNİN VEHİMLERİ
………………………..
"Büyükbabam gözümün önünde öldü. Yorganın altından fırlamış, yeşile çalan sarı renkte kupkuru bir ayak... Buruşuk bir yorgan... Arkasına yastıklar doldurulan hasta, yatağa yarı oturmuş vaziyette, baygın gözleriyle uzak, göz alabildiğine uzak bir âleme dalmış...
Tam bu vaziyette, enseye incecik bir iplikle bağlı gibi duran kafanın göğse düşüşü...
Ne o? Gayet ufak bir hâdise!... Bir baş göğüse düştü... Bu adam öldü mü? Bu adam yok mu artık?
Nasıl olur? Ömrü buna göre ne hâdiselerle dolu olan bu adamın bu kadar ufak bir hareketle içimizden büsbütün gittiğine, yok olduğuna nasıl inanırız?
Mümkün değil, çıldırırız, yine inanmayız. Halbuki çıldırmayız. O halde inanır mıyız? İnanmayız da... Hattâ öyle anlarımız olur ki, "bak bak, deriz; şimdi, şimdi kapı açılacak ve büyükbabam içeriye girecek sanıyorum!" İnanmayız da, onsuz yaşamaya nasıl razı oluruz? Razı da olmayız. Herşeye rağmen onsuz yaşamaya alışmamak elimizde değildir. Ah, alışmak!... Hislerimizin şimşeğini bir saniyenin ummânında bir katre kadar yaşatıp yutan dipsiz uçurum...

• • •

Bu şeylerin üstünden yıllar geçtikten sonra o kadar korktuğum bu evde, yapayalnız, bir gece geçirdim. Yapayalnız bir gece, o kadar korktuğum bu evde... Eski uğultulu âlem sanki bacalardan ve pencerelerden süzülüp gitmişti. Ölenlerle kalanların birbirinden farkı yoktu. Mademki biri yaşadığı halde yok olabiliyordu, öbürü de yok olduğu halde yaşayabilirdi.
O gece hayâlimde sağlarla ölülerin birindeki varlık, ötekindeki yokluk esasları öyle bir birleşmişti ki, ateşi kırk dereceyi geçen bir hastanın vehim dediğimiz ölçüsüz hassasiyetiyle, ölüleri dirilerden daha mükemmel ve tam bir fiilin şartları içinde yaşıyor farzettim.
Odamın kapısını, küçüklüğümden kalma tabiî bir sevkle sımsıkı kapamış ve eski bir konsol üzerinde duran altı mumlu iki şamdanın bütün mumlarını yakmıştım. Odanın bir köşesinde bir koltuğa gömülmüş, düşünüyordum. Derin bir suda yüzerken bir anda altında kaç kulaç su bulunduğunu düşünüp bütün kuvvet ve cesaretini kaybeden bir yüzücü gibi, o anda benden başka içinde kimse bulunmayan yirmi odalı evi düşünüyor ve korkup korkmadığımı kendime soramıyordum. Ta karşımdaki duvarda, kızkardeşimin ufak bir fotoğrafıyla, büyük babamın

adam boyu, yağlı boya bir resmi vardı. İki ölünün resimleri...
Gözlerim resimlerden mâziye aktı. Kızkardeşim elinde hafifçe ısırılmış bir elmayla yanıma geldi ve bir ayağını arkaya, bir elini omuzuma atarak yalvarmaya başladı: - Kuzum ağabeyciğim, büyükbabamın sana verdiği bir lirayı ver de, sana bu elmayı vereyim. Biraz ısırdım amma ziyânı yok..

• • •

Büyükbabamın ölüsünü hamama koymuşlardı. İşte halamın oğluyla beraber ölüyü görmek için bahçeye çıktık ve hamamın yüksek penceresine bir merdiven dayayarak içeriye göz attık. Çocuk merakı... Büyükbabam, teneşirde upuzun yatıyordu. Göz açıp kapayıncaya kadar baktığım ölüden bana çarpan şey, yalnız sakalları; sapsarı derisinin üstünde tane tane yapıştırılmış gibi duran seyrek ve beyaz sakalı oldu. Ölü bir tenden fışkıran, kurumuş otlar gibi ölü ve kıvırcık teller... Yıllar önce ölmüş bir insanın toprak altında çürümüş eczasını birleştiren muhayyilem, onu diriltti de... Birden sezdim ki, oturduğum oda büyükbabamın sağlığında hiç çıkmadığı, işte tam şu karşıki kanepede Fuzulî Divanını okuduğu oda... Büyükbabam köşesinde, Fuzulî Divanını okuyor... Aman Allahım, o sakal, o sakal... Seyrek, beyaz, kıvırcık... Gözlerinde gözlüğü... Kitabın, kenarları yenmiş siyah kabında tırnaklarının çizgisine kadar tanıdığım uzun, ince, fildişi gibi solgun parmakları duruyor. Elbisesi, ayakkabıları, o, o, Büyükbabam... Bir anda tam ve katı bir hakikât elbisesine bürünmüş zehirli bir duygu, tıpkı çukuruna giren bir bilye gibi beynime oturdu ve kulağıma şöyle fısıldadı:
- Kim demiş sanki, ölüler yaşamıyor? Şu anda sen Büyükbabanı ta karşında görmüyor musun? Yaşasaydı nasıl görecektin? Yine böyle, değil mi? O zaman belki biraz daha açık, daha tabiî, varlığına daha inanmış olarak görecektin! Mâdemki şimdi onu müphem de, bulanık da olsa yine görebiliyorsun, bu görüşün biraz daha tekâmül ettiğini farzet! Biraz daha tekâmül, biraz daha tekâmül... Tekâmülün hududu var mıdır? Boyuna tekâmül... Ne oldu? Büyükbaban bütün varlığıyla karşında, değil mi? Karşındaki vücuda inanıyorsun! Şimdi kalk ayağa, yürü Büyükbabana doğru! Yaklaş, uzat parmağını! Gözlerin öyle ayân görüyor ki, parmağını uzattığın zaman bir cisme değeceğinden eminsin! Dur şimdi, sakın bu emniyet hissini kaybetme; bu hissin üzerinde dur! Tekâmül, biraz daha tekâmül... Tekâmülün hududu yoktur. İşte elin bir maddeye değdi. Büyükbabanın ellerini tuttun! Sesini duymaya gelince, onun sesi çoktan beri kulağında... Dinle, sana ismini söylüyor! Kulak ver, buldun mu o sesin âhengini? Hiç kaçırma! Bu duygunun üzerinde ısrar et! Tekâmül... Ve işte konuşmağa başladın. Onunla konuşuyorsun! Görüyor, dokunuyor ve işitiyorsun! Demek ki, Büyükbaban yaşıyor. Bu kadar açık gördüğün, ellerini avucunda tuttuğun ve sesini beyninde dinlediğin bir vücut var değilse, o halde hiçbir şey var değil.. Bana var olan bir şey göster! Meselâ şu masa... Ben diyorum ki, masa yoktur! Gözünle görüyorsun, değil mi? Gözünle gördüğün şeyin o olduğunu ne biliyorsun? Çünkü elinle de dokunuyor, vurduğun zaman sesini kulağınla da duyuyorsun! Beş duygunla birden onun varlığını kaydediyorsun. Halbuki tutmak ayrı, görmek ayrı... Tuttuğun şeyi nasıl görebilirsin? Duymak ayrı, tutmak ayrı... Duyduğun şeyi nasıl tutabilirsin?
Bütün bu anlayış vâsıtaları, birbirini kontrol etmek hakkına mâlik değil... Hepsi kendi cinslerinden bir vâsıtayla ayrı ayrı kontrole muhtaç... Beş duygumuzun müşterek ve tek bir duygu halinde, bir varlığın künhüne yalnızca varabilen bir altıncısı nerede?
Farzet ki, gözün kör, kulağın sağır, uzviyetin de, donmuş bir parmak gibi dokunduğu yerin temasını hissetmeyecek kadar uyuşuk... Şimdi senin için dünya boşluk gibi bir şeydir. Fezanın ta kendisidir. Yere basmıyorsun, çünkü ayakların duymuyor. Gözün görmüyor ve kulağın işitmiyor. Havada yürür gibi yürü! Önüne bir duvar geldi. Çarp!... Ne malûm çarptığın?

Çarptığını duymayacaksın ki, duvar yoluna engel olabilsin. Sen kendini yürür farzettikten sonra yürümediğini sana kim ispat edecek? Yere düştün! Ne malûm? Sen kendini, yerde yattığın halde bile göğe doğru bir yol istikâmetinde yürüyor bildikten sonra... Hissediyor musun? Bak, bir kaç duygunun iptaliyle kâinat ne hale giriyor? Fizik varlıklar nasıl hacimsiz bir satha ve sonra satıhsız bir fezaya doğru gidiyor? Hani bunların hepsi vardı? Birkaç hissimiz iptâl edilir edilmez nereye gittiler? O hâlde yok, değil mi, hiçbir şey yok... İster öyle diyelim, ister herşey var diyelim. Herhalde herşey var diyelim. Gözümüzün görmeyeceği ve kulağımızın duymayacağı şekilsiz vücutlar ve vücutsuz şekiller var... Bilhassa ölüler ve mâzi var... Hassasiyetimiz bir kere tabiînin üstüne çıkınca bizim için yepyeni bir âlem başlayacaktır. Girelim o âleme! Orada kaçırılmış bütün ânlarımızı, mazimizi ve ölülerimizi bulacağız. Sağır bir odaya kapandığımız zaman dışarıda uğuldayan şehirden ne kadar eminsek, ölülerimize de o kadar inanalım! İçinden bir kere geçip, bir daha görmediğimiz bir sokakla, bir ölünün farkı ne? O sokağı görmediğimiz ve bir daha görmeyeceğimiz halde yerinde sanıyoruz da, ölülerimizi, belki göreceğimiz halde yok biliyoruz. Bir inanış farkı...
Ölüler yaşıyor, ânlar yaşıyor; bütün hisler, fikirler, heyecanlar fezada, aklın gidemeyeceği kadar uzak ve başka bir iklimde ve muallâkta, dumandan buz haline geçmiş billûr ve sivri kayalıklar şeklinde yaşıyor, herşey yaşıyor..."

5.2.5 Bu mevzuda bazi görüntüler ve yazilar iddalar var

Bu mevzuda bazı görüntüler ve yazılar iddalar var. Bu hususta ki görüşleriniz nelerdir. Ayrıca F.Gülen hakkında B.Doğu da 1970 li yıllarda yayınlanan ve N.Fazıl'a ait olan "Sende mi Britüs: F.Gülen" adlı 3 makalesini okuyanlarınız varmı ? Acaba 30 yıl ewelki mevzu bu günki mevzu ile alakalımıdır?

....

Selamlar,

Madem sorulmuş ve konu açılmış, bu başlık altında fikirlerimi beyan edeyim.

Öncelikle, çağımızda sıcak savaşın tamamıyla bittiğini söylemek çok büyük bir yanlış olsa da, eskisi kadar önemli bir kuvvete sahip değil. Küreselleşen dünyada kültürel savaşlar ön planda...

İslâm kültürünün, bu bağlamda diğer insanları etkileyecek şekilde, aslına mutabık kalınmak şartıyla yapılan tebliğini hoş karşılamak zorundayız.

Yalnız, bu demek değildir ki dünyada hiç topla, tüfekle, füzeyle savaş olmuyor. Batının gayr-i meşrû çocuğu İsrail'in ve küresel eşkiya ABD'nin yaptıkları ortada. Bu durumda onları, ellerimizi kollarımızı açıp buyur etmek gibi bir lükse hiçbir zaman sahip olamayız. Yani işi MFG'nin bu tip direnişlerin bir numaralı düşmanı oluşuna getirmek istiyorum. Bir Müslüman HAMAS'ın misyonunu desteklemiyorsa ondan şüphe ederim. Ya aklından, ya imanının sağlamlığından, ya da kullanılıyor oluşundan habersizliğinden... Orada topyekün bir savaş var ve İsrail halkı olarak nitelediğimiz güruh, kendi toprakları olmayan bu mekana zorla

yerleştirilmiş, kendilerine bu topraklar peşkeş çekilmiştir. Bu noktada bizim Müslümanlar olarak hatalarımız oldu mu? Evet, oldu ama bu meseleyi "biz hatalıyız, o zaman buyursunlar, 1948 öncesi benim olan topraklarda işgalci sayılmadan, güzel güzel devlet halinde yaşasınlar!" şeklinde çözümlemeye kalkmak, bu manaya gelen beyanatlar vermek, veya meşrû direniş örgütleri hakkında atıp tutmak oldukça saçma davranışlardır (El-kaide ap-ayrı bir konu, onu meşru saymak imkansız). Bir takım çevrelere hoş görünmek için İslam'ı, bir arkadaşımın deyimi ile yumoşlaştırmaya kalkmak affedilmez bir hatadır. Ki bizden olmayanlar üzerimize hoşgörüden yoksun bir şekilde saldırırken bu kavramla kendimizi çantada keklik haline getiremeyiz... İslam'ın ne olduğu bellidir, değiştirilemez, aslından farklı şekilde yorumlanamaz, birtakım özellikleri elenip hoşumuza gidenleri kullanma lüksüne sahip olsak da (öbür tarafta bunun karşılığını alacağımız gerçeğini unutmayalım) bunu İslam olarak lanse etme özelliğine sahip değiliz. Belki tebliğ konusunda izlenmesi gereken farklı metodların takip ediliyor olması hoş karşılanabilir, karşılanmalıdır da, lakin MFG'nin davranışları ve sözleri bu çizgiyi biraz zorluyor gibi geliyor bana.

Diyalog meselesine gelelim şimdi de...

"Diyalog şöyle iyi", "diyalogla bilmem kaç milyon adamı Müslüman yaptık" gibi sözler söyleniyor.. İyi, güzel ama ya diğer milletler bu olaya nasıl bakıyor? Yani biz bunları gözden kaçırmıyor ve bangır bangır olayın lehimize olduğunu söylerken, millet enayi mi ki bu diyaloğu sürdürmek peşinde? Karşı tarafın da bundan birtakım çıkarları olsa gerek. Bu kadar önemli bir meselede, açıkgöz batılının olayları hesaplamadan, kendi çıkarını düşünmeden hareket edeceğine pek inanasım gelmiyor, her ne kadaar inanmak istesem de... "Birkaç bin batılıyı Müslüman yapmak için dinimizden götürülmeye, kırpılmaya çalışılan birşeyler mi var?" sorusu ister istemez aklına geliyor insanın.

Unutmadan, bunlar sadece varsayımlarım ve kendime ait fikirlerim, gerçekle bağdaşmıyor olabilir, sadece böyle düşünüyorum ben, dikkat ettiyseniz "şu şöyledir, bu böyledir" gibi net ifadeler kullanmıyorum bu topluluğun düşünceleri hakkında...

Bir diğer konu var ki takdire şayan... Dünyanın dört bir yanında sürdürülen Eğitim hizmeti...

Gelecek kuşakların düşüncelerini yoğurma noktasında eğitimin önemi yatsınamaz. Orta vadede en gerekli yatırım olan eğitimi bu grup gerçekten önemsiyor ve başarıyla yapıyor, bunu da gözden kaçıramayız.

Benim konu üzerindeki fikirlerim böyle. Fikirlerini paylaşmak isteyen arkadaşlarımız varsa buyursunlar...

Saygı ve selamlarımla
....

Esselamün aleyküm arkadaşlar.
Ben bu konuda baya dolu olduğum için haddimi aşarak lakin affınıza sığınıp bir iki kelam etmeye çalışacağım.. Ve özellikle sizden yorumlarıma cevaplar yazarak benim mi yoksa başkalarının mı hatalı olduğunu bana anlama şansı vermenizi istiyorum.
Şimdi bu konu hakkındaki düşüncelerime geçeyim ;

1) Dünyanın hangi yerindeki bir “Müslüman” için papa değerli bir varlıktır ki fethullah gülen gidip onun elini öpüyor? Bu da yetmedi ona yazdığı mektubunda vatikanı kastederek “o mübarek topraklarda ölmek isterim” diyor…(mektubunda açıkca bu ibare vardır, zaman gazetesinde ana sayfada da bu mektup yayınlanmıştır, el öptüğü fotolarda heryerde, talebelerinde bile mevcuttur)

2) Şanlıurfa’da dinler bahçesi adı altında sözde dinlerin kardeşliği söylemleri ile bizim o güzel dinimizi nereye düşürmek istiyorlar.Ben burayı İslamiyetin hakkaniyetini, gizemliliğini, tekliğini, son ve hak din oluşunun temellerine dikilmiş bir c4 olarak görüyorum -özellikle de doğu da kurulması kafa karıştırıcı-

3)O fethullah gülen kim ki, ve Kelime i tevhidin “Muhammeden resülullah” yani Muhammed (s.a.v) Allah’ın resuludur kısmının söylenmesinin o kadar da önemli olmadığını yazabiliyor kitabında?(bunun amacı tamamen Hristiyanlarla en büyük farkımız olan Son Peygamber, Alemlerin Efendisi Muhammed (S.a.v) inanmamızdır.Bu ayrımı ortadan kaldırmak için özellikle yazılmıştır. Ve kelime i tevhidin sadece ilk kısmını söylemekle Yani “La ilehe İllallah” iman olmuyor…O ise kalkmış bunun olabileceğini söylüyor, hatırlayın imanın şartı kaçtır? Bunun içinde peygamberlere iman yokmudur?)

4) Vatikandaki gizli bazı görüntülerde, bir Müslüman kadın ile Hristiyan erkeğin evlendirilmesi görüntüleri vardır. (Burada amaç şudur; Papa Müslüman erkekler ile hristiyan kadınların evlenmesinden hayli rahatsızdır. Çünkü evlenen kadınların büyük bir çoğunluğu Müslüman oluyor ve çocukları da İslam ile şerefleniyor.Dinimizde Erkek evlenebilir fakat Müslüman kadın Ehli kitapla erkekle evlenemez ibaresi vardır) İşte bundan rahatsız olan papa bey bunun için yukarda yazdığım nikahı kıyıyor ve onlarda buna onay verip olabileceğini söylüyor???

5) O fethullah gülen kimdir ki, Peygamberimizin (s.a.v) “Eshabım gökteki yıldızlar gibidir, hangisine uyarsanız doğru yolu bulursunuz” diye hadis i şerifinde övgü gösterdiği Eshabına Peygamberin çömezleri yazabiliyor kitabında??

Arkadaşlar tüm bunların hayal ya da benim kurgularım olduğunu farzedelim, alttaki iki maddeyi lütfen dikkatlice okuyun çünkü bunlar kurgu, düzmece kimse diyemez;

1) Dinler arası diyalog sözünü kullanıyor ve kitaplarını yazıyor f.gülen. Ona göre kaç tane din vardır. Son din, tek hak din olan İslamiyet diğer dinlerin hükmünü kaldırmamış mıdır ki sen o dinler arasında bir diyalogdan bahsediyorsun.. sorarım size hangi din?? Başka din mi varki?

2) Maide Suresi 57. Ayetinde Mealen; “Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alaya alıp oyuncak edinenleri ve öteki kafirleri dost edinmeyin. Eğer mü’minler iseniz Allah’a karşı gelmekten sakının.”

Ve gene Maide Suresi 51 Ayetinde Mealen; “Ey inananlar! Yahudi ve hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez.”

O fethullah bey, burada yazan iki ayeti kerimeyi görmemiş midir ki böyle bir diyalogdan

bahsediyor, gidiyor papa ile irtibata geçiyor ve hatta elini öpüyor.. Ayet i kerime'ye muhalefet ederek kendini küfre sokuyor (ki eğer müslümansa) ve dinden çıkıyor.
Örnek vermek istiyorum; Bir dostunuz var, çok seviyorsunuz, Haram bir şeyi onu kırmamak, onu kandırmak, veya başka bir sebeple de olsa o haram şeye Helal derseniz küfre girersiniz ve dinden çıkarsınız. Bu fethullah bey ise koca Ayet-i Kerimelere ki Allah u Tealanın sözleridir, muhalefet ediyor…

Şimdi siz güzel kardeşlerime sormak istiyorum; yukarıda yazdıklarımı gerçekleştirmiş bir insanın o yüzlerce okulu ne amaçla yaptığını merak etmiyormusun? Hiç mi içine bir şüphe doğmuyor. Evet başta çok güzel gözüküyor yapılan okullar, verilen eğitimler, hatta okutulan İstiklal Marşı ve öğretilen Türkçe. Lakin bu kadar kötü olaylara, yapılan çok büyük hatalara karşı bu güzelliklerin altında insan illaki bir şey arıyor ve bende az buçuk tahmin edebiliyorum.Şunu düşünüyorum ki eğer oradan itikadı bozuk bir tane çocuk çıkıyor ise bu o gencin dünyasına ve islamiyete verilebilecek en büyük zarar, onlar için ne güzel kârdır. ve son olarak Hadika'daki Şu Hadis i Şerifi Hatırlatmak istiyorum; "Ümmetim, kötü din adamlarından çok zarar görecek". Konuyu burada noktalamak istiyorum.
(Allah C.C) Bizi nefsimize oyuncak olmaktan ve kötü din adamlarından korusun, son nefeste iman ile göçmeyi bu mübarek Ramazan ı şerifin hürmetine nasip etsin, Amin.!

....

Selamlar,

Belli bir altyapıya sahipliği belli olan bir yazı yazmışsınız, bu konular hakkındaki yorumlarıma geçeyim:

Papa'nın elini öpmesi değil de, bu mübarek topraklarda ölmek isterim dediyse gerçekten çok abartmış. Papa'nın elini öpmesini, bir yere kadar "taktik" sayabilsek de bu kadar abartmaya hiç gerek yok. Yoksa "dinler arası diyalog" derken, zaten bölük-pörçük olmuş, kendi içinde diyaloğa daha çok ihtiyaç duyan İslam alemini karşınıza alırsınız, bir bölünmüşlük daha ortaya çıkarırsınız, niyetinizin halisliği konusunda taşınan kanıları boşa çıkarırsınız.

Şanlıurfa toplantılarıyla ilgili pek de hoş olmayan yorumlar yapılıyor, hatta 1. ağız, Zaman gazetesinde okuduğumuz haberler bile bizi tedirgin ediyor.

"Muhammedür'rasulullah" kısmının önemsizliğini(!) ifade eden bir yazıyı, ben MFG'den değil de, Ahmet Şahin'den okudum. Tabii ki Zaman gazetesinde.. benim FG cemaatine duyduğum sempatinin kırılmasındaki en büyük etken bu laf olmuştu. Üzerinde tartışmıyorum bile, tartışılacak, savunulacak, hatta saldırılacak bir yanı yok bu lâfın, herşey gayet açık, tehlikeli... bizler eminiz ki o cemaate dahil bulunan insanlar böyle düşünmüyor. Ve umuyoruz ki bu sözlerinde samimi değiller (öyle bile olsa anlaşılandan dolayı kesinlikle hoşgörülemez bu ifadeler) Hattâ farklı bir açıdan bakarsak, Peygamberimizi peygamber kabul edenlerin diğer imanî hususlara da inandığını kabul edebileceğimiz için, "Muhammedür'rasulullah" demeyi daha üstün bile görebiliriz.

Hristiyan bir erkekle Müslüman bir bayanın evliliğini, söz konusu cemaatin tasvip ettiğine dair bir bilgim yok, o yüzden yorum yapmak istemiyorum. Eğer onaylanıyorsa Kur'an'la açıkça

çeliştiği ortada, yoruma değmez. Eğer onaylanmıyorsa o zaman iddiayı ortaya atan zan altında kalır. Böyle önemli konularda delil getirilmesi gerekir kanımca.

"Peygamberin Çömezleri" ifadesinden de bîhaberim. Gerçekten böyle bir ifade kullanıldıysa pek hoş olmamış. Kullanıldığı yeri de bilmek gerekiyor yorum yapabilmek için, yoksa İ. Arsel'in kasıtlı düştüğü hatalara, kastımız olmadan düşebiliriz. Lâkin kullanılış amacı ne olursa olsun, çirkinlik ortada.

"Dinler arası diyalog" bence meşrû sınırlar içinde gereklidir. Çünkü son din İslam olsa da, bundan bîhaber çok insan var. Yani adam inanmıyor bir kere. Onlarla aynı dünyayı paylaşıyoruz. Tabii ki üzerimize düşen tebliğ görevini yerine getirmek zorundayız. Fakat elden geleni yaptıktan sonra, onlarla "Meşrû" dairede, abartmadan bir takım diyaloglar kurulmalı, belli ortak noktalar vurgulanmalı. İslam'dan şüphemiz yok elbet.

Minareyi çalan kılıfını hazırlıyor. Ayetlerin orjinal metninde "velî" kelimesi geçiyor. FG cemaatine bağlı kimseler bunu "önder" şeklinde çevirirken, FG cemaati karşıtları, bunu "dost" şeklinde çeviriyor. Arapça bilgim de yetersiz olduğu için bu konuda söz söyleme hakkına sahip olmadığımı düşünüyorum.

Eğitim verenleri ve alanları düşündüğümüzde, yukarıda yazılanları benimsemiş insanlara pek rastlayamıyoruz. Fakat bu, bundan sonra da rastlamayacağımız anlamına gelmese de, bu yatırımın büyük bir zekânın tezahürü olduğunu atlamamamız lâzım. Özellikle yurt dışında açılan okulları ben herşeye rağmen önemsiyorum.

fikir paylaşımına sağladığınız katkıdan dolayı teşekkür ediyorum,

Saygı ve selamlarımla
....

Esselamün Aleyküm arkadaşlar.Projelerden, araştırmalardan, kitap özeti çıkarmaktan, ödevlerinden, vb. <-- vakit bulup giremedim, uzun bir aradan sonra cevapları okudum.

N-F-K Fan kardeşim de bazı şeyleri görmüş ve mantıklı yorumlar getirmiş…Ama bana biraz daha iyimser yaklaşmış gibi geldi -ki o da kardeşimin alçak gönüllülüğünden, efendiliğinden olduğuna eminim- Ama bu konularda çok dikkat edilmeli, bir insanın inancı ile oynamak, bir bid’ati dine sokmak, haramı moda etmek vb. şeyler çok tehlikelidir.

Belki tekrar olacak, aynı şeyler etrafımda döndüğümü zannedeceksiniz ama buraya yoğunlaşmak gerektiğine inanıyorum;
Maide Suresi 57. Ayetinde Mealen; “Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alaya alıp oyuncak edinenleri ve öteki kafirleri dost edinmeyin. Eğer mü’minler iseniz Allah’a karşı gelmekten sakının.”

Ve gene Maide Suresi 51 Ayetinde Mealen; “Ey inananlar! Yahudi ve hıristiyanları dost edinmeyin. Onlar birbirlerinin dostlarıdırlar. Sizden kim onları dost edinirse kuşkusuz o da onlardandır. Şüphesiz Allah zalimler topluluğunu doğruya iletmez.”

(**Hubb-u Fillah ve Buğz –i Fillah** ı hepiniz biliyorsunuz sanırım bunu açıklamaya gerek yok. Bunu da düşünmeden geçmeyin.)

Ayet-i Kerimelerini tekrar etmekte fayda görüyorum.. Ve şunu hatırlatıyorum ; Bir insan ne kadar namaz kılsa, ne kadar oruç tutsa, zekatını da verse haccını da ifa etse tam bir Müslüman olsa bile haram bir şeye haram değil dese, küfre girer, imanı gider(yalan yere, başkalarına iyi gözükmek , başkalarının gözüne girmek için dese bile).
Fethullah Gülenin yaptıklarından ben şunu çıkarıyorum ne kadar yaptığı iyi şey varsa, ne kadar mümin olsa bile yukarıdaki ayet-i kerimelere uymayan hareketler ifa ettiği gerçektir.

Bilemiyorum ama cemaatler içinde çok fazla akrabam var. Sizinde bildiğiniz gibi çok fazla kolların var cemaatin bir kısmı tamamen Fethullah Gülenci, bir kısmı sadece Said i Nursi ci ve bunu gibi bir çok kolları var cemaatin. Hepsi birbirinden farklı, şöyle örnek vereyim örneğin teyzelerim Fethullah Gülen tarafından ve bize sürekli şunları söylüyor; Siz cehenneme gideceksiniz, daha farkında bile değilsiniz ama Mehdi A.S geldi (F. Güleni kastederek). İşte bazıları bu boyutta bazılarıda baba tarafım gibi Nurcu Fakat Fethullah Gülenden nefret ediyorlar, onu cemaatin içine sokulmuş bir ajan olduğunu söylüyorlar.

Ve son olarak… Bazı arkadaşların şu hataya düşdüğünü görüyorum; Bir kişinin hatası ve ya hataları topluma mal ediliyor.Yani ben yukarıda yaptığım bütün sorgulamalara ve hatta ağır ithamlara rağmen cemaattekilerin hepsine aynı gözle bakmayı yanlış buluyorum. Cemaatin içinde gerçekten çok iyi mümin, temiz kalpli, Allah dostu insanlar da var tabiki..
....

Selamlar,

Öncelikle cile54 kardeşime teşekkür etmek istiyorum, tüm yoğunluğuna rağmen bizlerle fikirlerini paylaştığı için. Ayrıca hakkımdaki düşüncelerinden dolayı da ayrıca müteşekkîrim

Daha önce de söylediğim gibi cemaate yakın kimseler, ayette geçen "Weli" kelimesini "dost" değil de, "lider" şeklinde algılıyorlar ve savunmalarını ona göre yapıyorlar. Daha önce de söylediğim gibi benim bu konuda yorum yapma şansım yok.

Evet, küfre sebebiyet veren hallerden birisi de yasağı serbest göstermek, şirinlikler yapmak uğruna sn. Z. Beyaz gibi sululaşmak, şebekleşmek... Özellikle Kur'an ayetleri ve sahih hadislerle hükümleri belirlenmiş konular hakkında aksi iddialarda bulunmak, birtakım insanlara hoşnutluk vermek amacıyla da olsa, İslam'ın iyiliği(!) için de olsa küfre sebebiyet verebilir. Bu konuda aşırı gidilmemesi taraftarı olduğumu belirtmek isterim. Daha önceki mesajlarımda da yazdığım gibi dinler arası diyalog denen olay abartılmamalı, meşrû sınırlar içerisinde fikir ve bilgi paylaşımı yapılmalı. İslam'ın değişmez hükümlerinden, 2-3 milyon kişiyi Müslüman yapacağım diye vazgeçilmemeli, sulandırılmamalı, yumoşlaştırılmamalı İslam...

Evet, ben de FG cemaati ile Nur cemaatini ayıranlardanım. Bu iki cemaatin farklılığı benim ayırmamla gerçekliği meydana çıkmış bir şey değil, bunu gösteren pek çok delil var. Said Nursi'nin yolunu izleyen pek çok kişinin, üye olduğum bir mail grubunda FG'ye saldırması beni bu kanaate itti. Metodlarını ve fikirlerini etüd ettiğimde, bunu kendi kendime ispatladım. Bu bağlamda Said Nursi'cileri FG'cilerden ayırmak gerekli. Her ne kadar Said Nursi'nin yolundan

gittiğini söyleseler de, şu andaki esas Nurcuların da bazı yanlışları olmakla birlikte, FG'cilerden daha doğru bir yolda olduklarını söyleyebilirim.

Tabii ki tüm FG bağlılarını aynı kefeye koymuyoruz. Bizim burada, pek çok yerde kullandığımız "cemaat" kelimesi yerine aslında tek başına "FG ve kurmayları" kelimesini koyuyor kabul edilmemiz gerekiyor. Yoksa benim de tanıdığım ve salihliğine inandığım FG'ciler var.
....

5.2.6 Insan basini siçan kafasindan ayiran tek hassa

İnsan başını sıçan kafasından ayıran tek hassa... Ha tüfeği olmayan asker, ha öfkesi olmayan fikir!

Kollarımız, kuvveti nasıl sinir cümlemizde bulursa, herhangi bir dünya görüşü de, sinir cümlesini fikir öfkesinde ele geçirir. Fikir öfkesi, düşünüş tarzlarının asabî cihazı, manivelâsı, icra müessiridir. Zihin onun sayesinde dinamizmaya kavuşur, yıldırımlaşır, kudrete erer, cansız bir ölçü kalıbı olmaktan kurtulur. Tek kelimeyle fikir öfkesi, kıymet hükümlerimizin hamle ve irade kaynağı... Onsuz fikir, duvarda veya sandıkta, evde veya dükkânda, kalabalıkta veya tenhada, ikide bir ötmekten başka hikmeti olmayan aptal bir guguklu saattir.

Fakat öfkesiz fikir ne kadar acıklı bir manzaraysa, fikirsiz öfke de o nisbette merhamete lâyık bir levha... Ruhî teessürlerini herhangi bir görüş sistemine irca edemeden, rasgele bağıran çağıran, kıran döken, tepinen dövünen bünyelere, haklı olarak hasta der, geçeriz.
Harikulâde muvazene, öfkesiz fikirle fikirsiz öfkenin arasında yerini bulan, müşterek bir akıl ve sinir nakiliyetinde...

Bazı kalemlerdeki öfke edası bir takım hantal mizaçların hoşuna gitmiyor. Onlar, ifadede itidal, ruhta rükûdet taraflısı... Böylelerine acımak lâzım. Zira onlar, görülmesi kolay olan öfkeyi görüyorlar da, görülmesi kolay olmayan fikri görmüyorlar. Böylelerine, suyu içilip tanesi bırakılan hoşaf misalini mi hatırlatmalı?...

(5 Mayıs 1944)

5.2.7 Mehmed

Mehmed'im sevinin başlar yüksekte;
Ölsek de sevinin, eve dönsek de.
Sanma bu tekerlek kalır tümsekte...

Yarın elbet bizim, elbet bizimdir.
Gün doğmuş, gün batmış ebed bizimdir.

21.12.1943 - 22.12.1943
(1 gün) Bir Günlük Hapis: Askerken (16.1.1943 - 16.4.1943 / Erzurum) siyasî bir yazı kaleme aldığı için disiplin cezası mahiyetinde verilen 1 günlük hafif hapsin infazı... (1)

9.6.1947 - 5.8.1947
(1 ay, 27 gün) "Türklüğe Hakaret Davası"nın Tutukluluk Devri: Necip Fazıl, Büyük Doğu Mecmuası'nın 30 Mayıs 1947 tarihli 65'inci sayısında, Rıza Tevfik'e ait "Sultan Abdülhamîd'in Ruhaniyetinden İstimdat" başlıklı bir manzume yayınlamıştır. Herhangi bir özel isme yer verilmediği halde şiirin mecmuada neşri bazı zümreler tarafından Atatürk'e hakaret kabul edilmiş ve iktidar partisi tarafından Büyük Doğu aleyhine İstanbul ve diğer bazı vilayetlerde nümayişler tertiplenmeye çalışılmıştır.(2) O tarihte ilgili bir kanun maddesi bulunmadığı için de, "Padişahlık Propagandası Yapmak - Türklüğe ve Türk Milletine Hakaret"ten, mecmuanın sahibi görünen zevcesi F. Neslihan hanım ile beraber Necip Fazıl hakkında takibata başlanmıştır. Savcılık Basın Bürosu Şefi Hicabi Dinç, takibata başlayabilmek için kanunen Adalet Bakanlığı'ndan izin verilmesi gereken bir suç mevzuunda, Necip Fazıl'ı kanunsuz olarak 9 Haziran Pazartesi günü tevkif ettirmiştir. (3)
29 Temmuz'da 1. Ağır Ceza Mahkemesinde gerçekleştirilen ilk celsede duruşmanın gizli yapılmasına karar verilmiş, iddia ve sanığın ilk itirazları ve müdafaası dinlenmiş ve dava ileri bir tarihe ertelenmiştir. 5.8.1947 Salı günkü, Savcılık makamınca hakkında tevkif müzekkeresi kesildiği halde bulunamayan F.Neslihan hanımın da iştirak ettiği 2. celse sonunda ise Mahkeme Reisi Nefi Demirlioğlu'nun okuduğu kararla,(4) Temyiz yolu açık olarak, Necip Fazıl ve eşi beraat etmiş, kapatılan Büyük Doğu Mecmuası'nın neşri serbest bırakılmıştır.

21.4.1950 - 15.7.1950
3 ay, 25 gün Türklüğe Hakaret Davasının Mahkûmiyet Devri: Büyük Doğu Mecmuası'nın 27.1.1950 tarihli 16'ncı sayısında yayınlanmış "Altıparmak" isimli yazıda, Hükümetin manevî şahsiyetini tahkir ve tezyif ettiği gerekçesiyle 19.4.1950 tarihinde, hakkında Tevkif Müzekkeresi (5) kesilen Necip Fazıl, iki gün sonra tutuklanmış ve hapse atılmıştır. 26.4.1950'de, Salim Başol'un reis bulunduğu ikinci ağır ceza mahkemesindeki ilk celsede beraat eden Necip Fazıl, serbest bırakılmayı beklerken, aynı gün bir mahkemeden diğer bir mahkemeye aktarılarak, (6) Türklüğe Hakaret Davası'nda vaktiyle verilmiş Beraat kararının Temyize nihaî olarak bozdurulması ve mahkemenin uyma kararı üzerine, hamile ve hasta zevcesi F.Neslihan hanımla birlikte, tekrar hapishaneye gönderilmiştir.

14.5.1950 Genel Seçimlerini büyük ekseriyetle kazanan Demokrat Parti'nin çıkardığı Af Kanunu ile 15.7.1950'de hapishaneden ilk tahliye edilen kişi Necip Fazıl'dır. (7)

31.3.1951 - 18.4.1951
19 gün 1951 Mahkûmiyeti: Basına "Kumarhane Baskını" olarak akseden bir hâdise sebebiyle 23 Mart 1951 Cuma günü 18 saat süreyle karakolda gözaltında tutulan (8) Necip Fazıl, tertiplenen komplonun ardından hazırladığı 30 Mart 1951 tarihli meşhur 54'üncü sayının daha bayilere verilmeden matbaadan toplatılmasını müteakip, çıkmamış mecmuanın, imzasız bir yazısının, içinde hiç bir suç olmayan ifadesinden ve üstelik tevkifli muhakeme usûlü kaldırılmış olmasına rağmen tevkif edilmiş ve 19 gün tutuklu kalmıştır.

12.12.1952 - 30.9.1953
9 ay, 12 gün
1951 Mahkûmiyetinin İnfazı: 54'üncü sayıda yayınlanan bir yazı sebebiyle 9 ay 12 günlük kesinleşmiş mahkumiyeti bulunan Necip Fazıl, Savcılık selahiyetiyle infazı 4 ay tehir ettirmiş, bu dört ay bitince de Haydarpaşa Numûne Hastahanesi Sıhhî Heyetinden 3 aylık bir tecil raporu almıştır. (9) Tam da bu raporun müddetinin bittiği bir dönemde Ahmet Emin Yalman'ın 22 Kasım 1952 Cumartesi günü vurulmasiyle "Malatya Hâdisesi" patlak vermiştir. Hâdise kısa zamanda Büyük Doğu Cemiyeti Reisi Necip Fazıl'ı da içine alacak şekilde büyütülmüştür.
İkinci defa Haydarpaşa Numûne hastahanesine müracaat eden Necip Fazıl bir önceki raporun aynını almış; fakat bu defa rapora "sinir vaziyeti üzerinde ihtisas taalluku dolayısiyle Bakırköy Akıl Hastahanesinin hüküm vermesi" şeklinde bir kayıt ilave olunduğu için, arzusu hilafına sözkonusu hastahaneye başvurmak zorunda kalmıştır.
Bakırköy Akıl Hastahanesi, Haydarpaşa'nın şeker hastalığı teşhisini aynen kabul ettiği halde, " infaza mâni bir durum" olmadığı hükmünü vermiştir. Bunun üzerine Necip Fazıl Adalet Bakanlığı'na müracaatla, dahili hastalığından başka hiçbir rahatsızlığı bulunmadığını ve eğer bu hastalık infaza mâni ise Adlî Tıp kurumunun hakkında ona göre, değilse yine ona göre karar vermesini talep etmiştir.
Adlî Tıp Kurumu'nun, "zeka ve aklî melekeleri tamamen yerinde ve tabii.. Musap olduğu şeker hastalığı ise infaza mani değil" şeklinde rapor vermesi neticesinde, (10) Necip Fazıl kesinleşmiş mahkumiyetin infazı için, 12 Aralık 1952 Cuma günü Üsküdar Toptaşı hapishanesine girmiştir.
- 23 Ocak 1953'de Malatya Sulh Ceza Mahkemesi tarafından, Necip Fazıl hakkında, T.C.K. nun 163 ve 65'inci maddeleri delaletile C.M.U.K.nun 104/2,3,108 ve 125'inci maddeleri gereğince Tevkif Müzekkeresi kesilir. Hapse girdikten tam 47 gün sonra 28.1.1953 Çarşamba günü, saat 10.10 treniyle mahfuzlu olarak Toptaşı'ndan Malatya'ya sevk olunmuştur. (11)
- Necip Fazıl, tam 38 gece, 36 gün geçirdiği Malatya Hapishanesi'nden 8.3.1953 tarihinde, Malatya Davası ile ilgili muhakemeler Ankara'ya nakledildiği için Ankara Genel Ceza ve Tevkif Evi'ne gönderilmiştir. (12)

30.9.1953 - 2. 12.1953
64 gün

Malatya Davası Sebebiyle Mevkufiyetin Devamı: 30 Eylül 1953'te bitmesi gereken 1951 mahkûmiyeti, Necip Fazıl'ın Malatya davasındaki masumiyetinin henüz anlaşılamamış(!) olması sebebiyle, tevkif şeklinde devam etmiş; neticede politikadan emir alan mahkeme, yine aynı yerden aldığı emirle, Malatya suikastıyla hiçbir alakası olmadığı daha başından belli olan Necip Fazıl'ı, 2.12.1953 tarihinde tahliye talebini uygun bularak salıvermiştir.

24.6.1957 - 25.2.1958
8 ay, 4 gün
Köprülü Fuat'a Hakaret Ve... Mükerrem Sarol'u müdafaa yolunda Fuat Köprülü'ye karşı yazdığı zehir zemberek yazılardan hakkında verilen mahkûmi-yet kararının Temyizce tasdik edilmesiyle kesinleşen 1 sene 2 aylık cezasına, iki ayrı hükümden 6 aylık müeccel ceza da eklenmiş ve Necip Fazıl, 1 sene 8 ay kalmak üzere 24.6.1957'de Toptaşı Hapishanesine ikinci defa girmiştir. (13) Kısa bir müddet sonra Haydarpaşa Numûne Hastahanesine nakledilen Necip Fazıl, karar tashihi yoluyla son kurtuluş teşebbüsünün de boşa çıktığı ve tekrar gönderileceği Toptaşı cehennemini düşündüğü bir anda, ziyaretine gelen Abdülhakîm Arvasî Hazretleri'nin yakınlarından İlyas Ketenci'nin keramet çapındaki şu sözlerine muhatap olmuştur:
-İki güne kadar çıkarsın inşallah... Bundan sonra kendine dikkat et!
Ayniyle, keramet çapında bir tecelliyle, Temyiz son itirazı kabul ve karar tashihi yoliyle, Necip Fazıl'ın 8 ay 4 gün kaldığı hapisten kurtuluşunu temin etmiştir. (14)

26.3.1959 - 29.3.1959
3 gün (60 saat 51 dakika)
Bolu Dağında Tevkif: 10'uncu Devre Büyük Doğu'larını çıkardığı 1959 senesinde, Necip Fazıl, düşmanlarına yaptığı hücûmların semeresi olarak 100 yıla varan hapis tehtidi altındadır. İşte bu hengâme-de, İstanbul Toplu Basın Mahkemesi'nden hakkında bir mahkûmiyet kararı verilmiş, o Ankara'dayken gıyabında verilen hükümle birlikte, usul ve teamüle aykırı olarak bir de tevkif kararı çıkmıştır.(25.3.195-Çarşamba) Bu kararı kanun ve usul bakımından polis vasıtasiyle evine tebliğ etmeleri gerekirken, İstanbul dışında olduğunu haber aldıkları Necip Fazıl hakkında yakalama emri verilmiştir. Durumu haber alan Necip Fazıl, hemen o gün hususi bir otomobille İstanbul'a doğru yola çıkmış, gece yarısı Bolu'da yolları kesen polis tarafından yakalanarak önce Bolu, oradan da İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilmiştir. Perşembe sabahı Sulh Ceza Hakimliği tarafından gıyabî tevkif vicahiye çevrildikten sonra Sultanahmet cezaevine gönderilmiş 60 saat 51 dakikalık mevkufiyetten sonra, bizzat Başbakan Adnan Menderes'in talimatiyle gerekli formaliteler ikmâl edilerek salıverilmiştir. (15)

6.6.1960 - 15.10.1960
4 ay, 4 gün

1960 İhtilali Sonrası Tevkif: İhtilalin yapıldığı tarihte Ankara'da bulunan Necip Fazıl, İstanbul'a döndükten bir müddet sonra 6 Haziran'da geceyarısı evinden alınmış, 15.10.1960 tarihine kadar, bir müddet Davutpaşa Kışlasının koğuşlarında ve ardından Balmumcu'da hakaret ve kötü muamele altında, gerekçesiz olarak tutulmuştur. (16)

15.10.1960 - 18.12.1961
1 sene, 65 gün
Atatürke Neşir Yoliyle Hakaret: İhtilalin çıkardığı Basın Affı'nda hiçbir suç istisna edilmediği için üzerinde hapis yükü kalmadığını düşünen Necip Fazıl, Balmumcu'dan ilk tahliye edilenler arasında salıverildiği gün (15.10.1960), kapıda bekleyen mahkûmları taşımaya mahsus bir araç ile, karısı ve çocuklarının gözleri önünde alınarak Savcılığa götürülmüştür. Atatürk'e hakaret isnad edilen bir yazıdan mahkûmiyeti Balmumcu'dayken kesinleştiği için ve 5816 sayılı kanun maddesi sadece onun aleyhine Af Kanunu'nun kapsamı dışında tutularak, Toptaşı cezaevine üçüncü defa girmesi temin olunmuştur.
Necip Fazıl, 18.12.1961'de ceza müddetini tamamlamış olarak tahliye edilmiştir. (17)

5.2.8 Nâzim Hikmet

Nâzım Hikmet!
Nafile çabalıyorsun.
Sana kızmıyorum. Kızmıyacağım.
Hiç bir operatör, ameliyat masasından kendisini yumruklıyan kanserliye, hiç bir gardiyan, parmaklığı içinden kendisine deli diye bağıran çılgına, hiç bir hâkim darağacı önünde küfürler savuran mahkûma kızamaz.

Ben kendimi, ne kanser operatörü, ne deli gardiyanı, ne de ağır ceza hâkimi şeklinde görmüyorum. Fakat görüyorum ki her hareketim, seninle hiç de alâkadar olmadığı halde, ciğerine neşter gibi saplanıyor, seni delilerin parmaklığı gibi bir azap çerçevesine hapsediyor ve başının üstünde ip varmış gibi kudurtuyor. Beni, doktor, gardiyan ve hâkim şeklinde gören sensin! Senin bu halini sezer sezmez artık sana kızmıyorum. Merhamet ediyorum.

Sanma ki ben öfke kabiliyetini kaybetmiş bir adamım. İnsan başiyle fare kafasını birbirinden ayıran tek hassa, bence fikir öfkesidir. Bir hiç için ölçüsüz öfkeler duyacak kadar alıngan ve hassas bir mizaç taşıdığımı sen de bilirsin. Fakat bu öfke, iyi kötü bir kudreti, bir şahsiyeti, bir mesuliyeti kalmış insanlara ve hadiselere karşıdır. Sen mazursun.

Çünkü iflâs nedir, onu bütün hacmiyle idrak ettin.
O kadar yalnızsın ki, etrafında bir sürü (namı müstear) dan başka kimse yok. O kadar konuşulmuyorsun ki, isminden ancak kendi (namı müstear) ların bahsediyor. Eskiden herkesin dilinde bir problem gibi gezinmeyi tercih eder ve bir dedikoduya, bir ankete doğrudan doğruya iştirak etmeyi Greta Garbo esrarına aykırı bulurdun. Şimdi bir yerde anket oldu mu, kıymeti ve seviyesi nedir, hiç düşünmeden, kapısı önünde aç biilâç bekleşen yedi sekiz kişinin başına en evvel sen geçiyorsun ve sıranı kaybetmemek için kimbilir nelere baş vuruyorsun? Fıkraların baş sahifelerden moda sahifelerine atılıyor, gene yazıyorsun. Hatırlanmak şartı ile ne hakaretlere razı değilsin? Tükürüğü bile uzun zaman gıda edindin. Şimdi o da yok. Bir zamanlar, şiirlerinde (kıllı ve kalın) olduğunu ilân ettiğin sarışın ve pembe ensenden, şunun bunun tokat izleri bile uçmuş. Zaman seni değil, yüz karalarını bile götürmüş. Ne hazin bir manzaran var. Akşamları, beyoğlu sokaklarında, yüzlerinde kalın bir duvak, ayaklarında bir çift siyah bot, ellerinde köpek başlı bir şemsiye, ağır ağır geçen sabık Rum aşüfteleri bile senin kadar merhamete şayan değildir. Artık nefret vermiyorsun. Zamanın hainliği önünde insanları tefekkür ve merhamete çağırıyorsun.

Bundan bir kaç ay evvel Bâbıâlide, Ştaynburg lokantasında seninle şöyle konuşmadık mı:
Ben - Gazetelere yazdığın bu fıkraları nasıl yazıyorsun, bu kadar adileşmeye nasıl tahammül ediyorsun?
Sen - Ne yapayım, ekmek paramı kazanıyorum. Başka ne yapabilirim?
Ben - Kendinden ve haysiyetinden bu kadar fedakârlık edeceğine niçin potin boyacılığı etmeyi tercih etmiyorsun?
Sen - Potin boyacılığı etsem, bir şey zannederler de beni bu işten menederler.
Kendisini bu kadar saçma bir mazeretle teselli ediveren, hakikatte tesellisi olmıyan seninle görüyorsun ki ben hiç bir gün kavga etmedim. Sana selâm verdim. Sana acıdım. Bu kadar düşmene -acısını ben duyuyormuşum gibi- razı olmadım.
Şimdi bana -tam da senden bekliyebileceğim bir tarzda- çatıyorsun. Devlet günlerinde seni rakip diye almaya tenezzül etmeyen adam, bu perişan halinde sana nasıl tenezzül eder? Artık sen benim gözümde hiç bir şeyi temsil etmiyorsun. Ne hokkabaz şiirini, ne işporta komünizmanı, ne hile ustalığını, ne 24 saatlık reklâm açık gözlülüğünü... Senin nene mukabele edeyim?

Aynı ideoloji içinde vaktiyle sarma dolaş olduğun ve içlerinde fikirlerine taban tabana zıt olmama rağmen konuşulabilecek insanlar bulduğum gruplar, yani sana benden daha yakın zümreler bile seni, fikir ve sanat âdiliğinin, dolandırıcılığının prototipi diye gösteriyorlar. Bana ne düşer?

İşte açıkça söylüyorum: Ben senin kâbusun, geceleri uykuna giren umacın, her an yokluğunu hissettiren şeytanınım. Sana acıyorum. Fakat elimden ne gelir?
Çektiğin yokluk ıstırabına hürmeten, sana vaktile vermediğim şerefi veriyorum. Seninle ilk ve son defa olarak konuşuyorum. Fakat hepsi bu kadar. Dediğim gibi sen, bence artık mazursun. Seni affediyorum, ve ne yapsan affedeceğim. Bu vaade güvenerek istediğini yap! Sakın bu fırsatı kullanmamazlık etme!

Yalnız bil ki, sönmüş ve pörsümüş hüviyetine, o kadar muhtaç olduğun ve elde etmek için ne yapacağını bilemediğin hayatı nefhedemiyeceğim.
Ölü diriltmek ve müflis kurtarmaktan âcizim.

Benim hakkımda, içinde hapsettiğin şeylerin hacmini bilmiyorum. Rivayete göre üç perdelik bir piyes, rivayete göre bir roman...

Fakat sana karşı hiçbir taktiği kalmamış adamın, bütün bir samimiyet ve açıklıkla içini tasfiye etmesine rağmen söyleyebileceği her şey ve sırf sana hitap etmekle düşebileceği bayağılık burada toptan ve ebediyen nihayete eriyor.
İşte görüp göreceğin rahmet!

(11 Nisan 1936)

5.2.9 anektot

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

,,,,,Bir gün, Necip Fazıl hoşlanmadığı birisiyle yemek yemek zorunda kalmış. Yemek için bir lokantaya gidip, normal bir masaya oturmuşlar. Garson siparişleri almak üzere masalarına gelip;
-Hoş geldiniz efendim, ne alırsınız, ne arzu etmiştiniz? diye sorar.
Necip Fazıl ile yemeğe gelen adam siparişini verir;
-Pilavın üstüne et!
Bunun üzerine garson Necip Fazıl dönerek siparişini sorar; Üstad da şöyle der;
-Benim, pilavın üstüne etme!
,,,

Kayseri'deydik, Büyük Doğu teşkilatında... Bir adam getirdiler, "şununla iki kelime konuş!" dediler bana... Adam geldi. Elinde sigara, Ramazan günü... Anladım ne tip olduğunu...

Hitap ettim:

"- Sigaranı at da öyle gel karşıma!"

Gayet ucuz bir formülü vardır bu işin... Günün hemen bütün formülleri gibi...

O da aynı şekilde cevap verdi:

"- Allah'ın bildiğini kuldan niye saklıyayım?"

Bu umumî formül...

Devam ettim:

"- Allah senin tenasül aletin olduğunu da biliyor. Niye saklıyorsun?"

Bozuldu, kala kaldı, hiçbir şeye aklı eremedi. "- Senin bu susman mağlûp olman değildir. Şimdi

seni mağlûp edeyim dedim; Allah'ın bilmediği bir şey olabilir mi?.. O her şeyi biliyor. Yalnız senin, Allah'ın bildiğini, yalnız ondan af dileyerek ona tahsis etmen ve onun bildiği şeyi ortaya açıkça, hayâsızca dökmemeni gerektiren bir fakülteye malik olman lâzım... Sen bundan da mahrum bir bedbahtsın!.."

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Necip fazıl kısakürek, sakal bırakmaya karar verir ve bırakır. Sakallı halini görenler şaşırırlar. Hatta bazıları hakaret etmek bile ister. Fakat üstad bu. Hiç lafın altında kalır mı? Adama laik olduğu cevabı verir. Üstadın sakallı halini gören biri, üstada hakaret etmek için karşısına geçip sakallı halini kastederek;
-"Yahu Maymuna dönmüşsün!" der.
Bu söz üzerine üstad adama haddini bildirir:
-"Öylemiii, peki o zaman arkamı döneyim!.."

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Üstad'a yapılan bir saygısızlık ve ağır karşılığı...

Üstad Necip Fazıl Kısakürek bir gün konferans verirken salonda bulunanlardan birisi kürsüye salatalık fırlatır. Salatalığı eline alan Necip Fazıl salondakilere dönerek:

"- Birisi kimliğini göndermiş, kiminse gelsin alsın" der.

,,

Necip Fazıl vapurla Karaköy'e geçerken, yanına biri yaklaşıp:

"Üstad", diye sormuş "Peygamberlere ne diye gerek duyuldu, biz kendimiz yolumuzu bulabilirdik."

N. Fazıl, okuduğu kitaptan başını kaldırmadan:

"Ne diye vapura bindin ki, yüzerek geçsene karşıya" cevabını vermiş.

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Bir gün Necip Fazıl, "Osman bekle, ben bir küçük abdest bozacağım" der.
Osman Yüksel nükteyi patlatır:
"Estağfirullah Üstad, senden küçük bir şey sadır olmaz."

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Bir gün kendisine, bir dostu:
-Üstad, dünyada iki büyük şair var, demiş.
Necip Fazıl'ın tepkisi şu olmuş:
-Öteki kim?

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Mahkemede hakim, Necip Fazıl'a:
- Bak, der. Seni bundan böyle bir daha huzurumda görmeyeceğim, öyle değil mi?
Necip Fazıl sorar:
- Hakim Bey, yoksa istifa mı ediyorsunuz?

Üstadın müdafaaları basit birer savunma değildir. Hakimleri diliyle ve zekasıyla etkilemek üstad için zor değildi. Sanatsal savunmaların etkisinde kalan hakim değiştirilirmiş. Bir seferinde yine hakim değişmiş ve yeni hakim üstadın savunmasını duyunca "artistlik yapma, adam gibi konuş" demiş. Tabi üstadın altta kalması beklenemez.

"Hakim bey biz tutukluyken öyle muamele ediyorlarki bizde adamlık bırakmıyorlar, o sebeple karşınıza çıktığımız vakit rol yapmak zorunda kalıyoruz"

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Yine bir gün Üstad'a sormuşlar:
-Üstad özel arabanız yok mu?
Üstad düşünmeden cevap verir:
-Ona en son bineceğiz

,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

5.2.10 TURGUT ÖZAL

• TURGUT ÖZAL

TAVSİYE VE TALİMATLAR

(Partisinin kuruluş döneminde, kendisini sık sık evinde ziyaret ederek fikirlerine başvuran

Turgut ÖZAL'a yazdırdığı bir nottan bölümler)

MANZARA

Bugünkü manzara en büyük ümit ile en derin imkansızlığı kavuşturacak kadar çetindir. Yani asla parti kurmaktan vazgeçmenin şartları ile, vatan kurtarıcılığı mahiyetinde ince ve dahiyane bir stratejiye sahip bir parti kurma mecburiyeti bir araya gelmiş gibidir. Bu bakımdan askerî idarenin Partilere müsaadesi bayram yerinde eğlencelik satan çığırtkanların hep birden ileriye atılması şeklinde mahrem manalara zıt bir rezalet ifade etmiştir. Cumhurbaşkanının bu manzarayı "yerden mantar biter gibi" tabiri, esasta kendi kendisini suçlandırdığı halde nasıl bir parti beklendiğini göstermesi noktasından yerindedir.

Tanzimat inkılabından beri Yeniçerilik hortlamakta devam etmiş ve aslında Avrupalı bir ithal malı olan ve dehasına malik bulunulmayan parti "Genç Osmanlılar"dan başlayarak "İttihat ve Terakki", "Hürriyet ve İtilaf", "Halk Partisi" ve etraflarındaki sürfe teşekküllerle beraber " Demokrat Parti", "Adalet Partisi" ve yine etrafındakilerle beraber içten doğma, aslî ve orijinal bir köke ulaşamamış bir fesat ve tereddi ocağı rolünü oynamakta devam etmiştir. Bunun iç ve dış müessirlerini saymaya değmez. Fakat Batı Adamı'nın bizi içimizden devirmek ve çürütmek gayesi bütün bu partileşme cakasıyla yüzde yüz gerçekleşmiş ve nihayet bugünkü manzara doğmuştur. Bugünkü manzarada ana müessir, Demokrat Parti'nin işi inkılap çapında ele alamaması yüzünden Yeniçerilik ruhunun (sivil) insana karşı, ismine "Gece Baskını" dediğimiz bedavacı hareketiyle kendisini belirtir. Bu hareketin bütün oluş sebebi ise eski bir teşbihimizle " Yoğurttan bir hükümete mukavvadan hançer saplamak" marifetinden başka birşey olmamıştır. Hiçbir dünya görüşüne sahip olmıyan ve ne getirip ne götürdüğünü bilmeyen darbeci kadro dâvayı ezbere bir demokrasi düzenine bağlayıp bir kenara çekilmiş; ve işte ondan sonradır ki, bilhassa 1968 - 1980 arası müthiş bir hâile kopmuştur. Artık operet ihtilalleri halinde kapılar generallere açık tutulduğuna göre de 1980 teşebbüsü, hatta geç kalmış olarak meydana gelmiştir..

Bu meydana gelişte, 1960'a göre fark şu kadarcıktır: 1960 kadrosunun hatalarını görmek ve ona göre hiçbir yanlışa düşmeksizin halk iradesinin en abes şekilde sahipliğine yeltenmek… Böylece isminin başında Cumhurbaşkanlığı ile Genel Kurmay Başkanlığını her cümle başında tekrar ettiren, kumpanyasına da aynı rolü oynatan misli ve menendi görülmemiş bir Devlet hezeyanı doğmuş oluyor.

YOL

Manzaranın ifade ettiği bu şartlar karşısında sırf dış politika alemine göstermelik diye çıkarılan Partiler reçetesinden hiçbir şey ümit etmemek lazımdır. Dış âlem gayet tabii olarak bu reçeteyi yutmayacak ve Türkiye'ye beslediği nefret hissini olup-bitenlere inanmış gibi görünerek devam ettirecektir. Askerî idare ise, "Ben parti-marti diye birşey takmam! Memleketi kuvvet kumandanları idare edecektir!" diyebilecek kadar cesaret ve samimiyet göstermeksizin saçma sapan olsa da rolünü sürdürmekten geri kalmayacaktır.
Bu yüzdendir ki, vatanı kurtarma dâvasında her fedakarlığa hazır ve bir kök telakkiye malik bir Partiye düşen borç, kimya tabiriyle "renksiz, kokusuz, tadsız" bir dış yüz peçesi altında, her tarafa güler yüz göstererek gayesini kalbinde muhafaza etmek, fincancı katırlarını ürkütmemek ve fırsat doğduğu, günü geldiği zaman nihaî atılışa girmektir.

Şurası muhakkaktır ki, bugünkü idare, tanzimattan beri gelen sahte inkılaplara zıt köklü ve dünya ötesi bir telakkiye sahip bir Parti'ye asla tahammül edemez ve o partiyi labaratuarda muayene etmeksizin imha eder. İhya etmek için ne kadar ilim lazımsa imha için de o kadar cehalet kafidir.

İşte bütün bunları bilmek yeniden doğacak partinin strateji ve tabiyesini tayin etmekte biricik kıstas mevkiindedir.

İSİM

İsim bahsinde fazla bir koku vermeden (Nötr) olmak ve ideolojik mânada bir dâva sahibi olunmadığını göstermek şarttır. Buna rağmen dâvadan yana bazı izler de bulundurmak yerinde olur.
12 isim takdim ediyorum:
Millî Güdüm
Toplum
Hizmet
Aydıntürk
Hak
Millî Kök
Hürriyet
Millî Düzen
Liberal
Millî Dâva
Doğruluş
Anadolu

Bu kelimelerin sonuna "Parti" ve "Partisi" eklerinin ilavesi gerekir. Seçmekte serbestsiniz.

TEŞKİLAT

34 İlde teşkilatlı olmak mecburiyeti karşısında fazla bölümlere ayrılarak her noktada zayıf kalmaktansa bu 34 şubeyi teşkilden sonra aralarından 10-15 kadarını seçip kat'i netice cephesi olarak faydalanmaya bakmak gerekir. Bugün için, sadece 4-5 aylık bir devre içinde partiye büyük bir başarı ümidi ile bakılamaz. Elverir ki, meclise kuvvetlice bir grupla girilebilinsin ve asıl ondan sonra büyük faaliyet başlasın…
Bu 4-5 aylık faaliyet içinde broşür, reklam, propaganda, slogan gibi halka nüfuz vasıtalarına pek büyük ehemmiyet atfetmek lazımdır. Bunların hususi ve emin kalemlere tevdii ve bir merkezden idaresi… Ayrı bir plan işi…

(………………….)

Meclise belli başlı bir kadro ile girdikten sonra orduda ve bilhassa ordunun gençlik kademesinde yetiştirici ve geliştirici bir rol sahibi olmak başta gelir. Ordunun gençlik kademesinde yetiştirici ve geliştirici bir rol sahibi olmak başta gelir. Bu gençlik kademesini ifade eden rütbeler Yüzbaşı

-Albay arasıdır. Ayrıca ve en başta mukaddesatçı ve Anadolucu yüksek tahsil gençliğini hedef tutmalı…
Bütün meclis ve hükümet faaliyetlerine karşı sırasında kaypak ve çevik, sırasında atak ve gözü kara olma zamanlarını son derece ayarlı bir gözle yürütmek icap eder. Bunlar (statik) olmaktan ziyade (dinamik) meseleler teşkil ettiği için kararlar daima muayyen zaman ve mekanlarda ittihaz edilmelidir.

Hemen her parti başına bir General eskisi çıkardığına göre tavsiye edebileceğimiz emekliler arasında mazi ve şahsiyet sahibi tek insan Faik Türün Paşa'dır ve kendisi yüzde yüz tesir ve güdümümüz altındadır. Fakat bu zata doğrudan doğruya parti genel başkanlığı ve güdümcülüğü verilemez.

DIŞ POLİTİKA

Mukaddes gayeye erişmek için "El-harbü Hüd'atün" - Harp hiledir" kaidesince her yola başvurmak mübah ve hatta emir olduğuna göre, dış politikada partiyi desteklendirmek için Amerikan nufuzunu kullanmak ve bu mağrur, aynı zamanda ahmak filin ağırlığından faydalanmak gerekir. Arap ve İslâm âlemiyle temasta Amerikalıları ve Sovyetleri gocundurmayacak bir edaya bürünmek başlıca hedeftir.

MALİ KAYNAK

Partinin kendi içinde bir havas zümresi dokumaya bakmalı ve kanunla yasaklanan yardımlara mukabil bir takım yan teşekküllerle bol para tedarikine girişmeye dikkat edilmelidir. Malum kodaman gazetelerde ümit yoktur. Gazete ve dergi gibi mevkutelerin kabil olup olmıyacağını zaman ve mekan tayin edecektir. Bizim, çırıl çıplak isim ve hüviyetimizle peşinizde olduğumuzu göstermemeğe bilhassa dikkat olunmalı ve en mahrem temaslar neticesinde, meydan, tavsiye ettiklerimize bırakılmalıdır.

NETİCE

Netice olarak vecize şeklinde bir hükümle, Parti, başlangıçta bir solucan gibi kendisini araziye uydurarak ilerde tank halinde açacağı yolları her an düşünmek ve en "dinamik" çapta günü gününe tedbir sahibi olmak borcu altındadır.
Muvaffakiyet Allahdan…

5.2.11 ÜSTAD NECIP FAZIL 100 YASINDA

ÜSTAD NECİP FAZIL 100 YAŞINDA
“Fakat Siz Hâlâ Büyümemişsiniz!..”
Gülçin Şenel

Bildiğiniz üzere, geçen yıl, Üstad Necip Fazıl'ın 100. doğum yılı olması hasebiyle, "Necip Fazıl Yılı" ilân edildi. Çeşitli faaliyetler düzenlenerek, Üstad Necip Fazıl yâdedildi-ediliyor. Faaliyetler şöyleydi-böyleydi ayrı mevzu... Bizim asıl dikkatimizi çeken, birtakım çevrelerin, bundan rahatsızlığı... Birileri, "Necip Fazıl Yılı"nı fısat bilip, bu toprakların en büyük mütefekkirlerinden Necip Fazıl'a, çalakalem çamur atma telâşı içinde...
Bir insanı tanımak, onun yüz hatlarını, vücut ölçülerini, dışyüz hayat çizgilerini bilmek midir; yoksa onun mücadelesini, ideallerini, hayat ölçülerini anlamak mıdır? Ancak, ne yazık ki, "fikir namusu"ndan habersizler, hâlâ Üstad Necip Fazıl'ı tanımıyorlar; tanımadıkları gibi, onun dışyüz hayat çizgilerine bakıp, orada "takılı" kalıyorlar.
İnkılâbçı bir ideal ve dava adamı, gerekirse Napolyon gibi arabacı kılığına girip şehrin içinden sessizce süzülür, İstanbul Fatih'i gibi gemileri karanın üzerinden yürütür; Tarık Bin Ziyad gibi geri dönmemek üzere "gemileri yakar"; velhasıl olmazları "olur", olurları "olmaz" yapar!..
Üstad Necip Fazıl, Büyük Doğu davası ve ideali için, dünya üzerinde yaşamış her dava adamı gibi, hayatı boyunca karşısına çıkan herşeyi, herkesi ve her fırsatı, davası lehine verimlendirmeye çalışmış, bu uğurda, bugün her biri siyasetin köşebaşlarını tutmuş, veya bu dünyadan göçmüş pekçok siyaset, fikir ve sanat adamına lâf anlatmış, (Menderes'ten Özal'a, Erbakan'dan Türkeş'e v.s.) akıl vermiş, her seferinde sükut-u hayâle uğramış, hayatının önemli bir bölümü mahkemelerde, hapishanelerde geçmiş, ama ölene kadar mücadele etmekten, üretmekten, düşünmekten, eser vermekten vazgeçmemiş, çilekeş bir fikir adamıdır. Yüzlerce eser kaleme almış, yıllarca Büyük Doğu dergilerini, gerekirse tek başına, zindan-karakol-mahkeme üçgeninde ömrünü fedâ ederek, eşyalarını satarak, matbaalarda sabahlayarak çıkarmıştır. O'nun yüzüne baktığı, etki ve etiket sahibi kıldığı pekçok kişi, çoğu zaman O'nun en şiddetli tenkidlerine maruz kalmıştır...
***
Şimdilerde alâkalı-alâkasız bir sürü tip, Necip Fazıl'ı "tanıyorum" veya "tanıtıyorum" havasında makale çırpıştırıyor. Geçtiğimiz günlerde, değerli bir ağabeyimizin bize gönderdiği makalenin çırpıştırıcısı da bunlardan biri. Üstad Necib Fazıl'ı "tanıyalım" yollu kaleme alınmış, "şununla görüştü, bununla konuştu, onunla da sohbet etti" şeklinde dedikoduvâri bir uslûpla sürdürülmüş, üstelik onun "kadın telâkkisi"ne de değinmiş(!), bir acayip yazı... Anladığımız, "Pazartesi" isimli "kadın" dergisinde yayınlanmış olması. Anlamadığımız, bu dergilerin ve gazetelerin, bu tür kuru-sıkı atmasyon yazılara niçin yer verdiği? Aralarında nitelikli, entellektüel, aklı başında yazar mı yok, yoksa "belden aşağı vuralım, reytingimiz artsın!" türü "Televole" mantığı mı?
Makaleyi kaleme alan kişi-dişi, yazdıklarından anladığımız kadarıyla, Üstad Necip Fazıl'ın "Aynadaki Yalan" romanındaki "Mine" karakterinin tıpkıbasımı. Mine'nin dilinde hangi "klişe" varsa, bunda da var: "Sağcı", "softa", "Şeriatçı kalemşör", "beyzade", "şımarık oğul", "şehirli vaiz"... Makaleyi okurken, doğrusu epey eğlendik. Üstad'ın yıllar öncesinden çizdiği "solcu kız Mine" tipinin bugün yaşayan bir numûnesini görmek de bizi şaşırtmadı desek yalan olur... Ve Mine'nin hâlâ "büyümediğini" görmek de!..
Bir kişiyi, bir durumu, bir hâdiseyi değerlendirirken, öncelikle yapılması gereken şey nedir? O kişiyle beraber onun davranışlarına anlam ve değer veren "dünya görüşü"nü, durumu, hadiseyi "bilmek"tir. Sonra o hâdiseyi, durumu, kişiyi, kendi zaviyenden, kendi dünya görüşün bakımından, bulunduğun noktadan değerlendirmek, yanlışını-doğrusunu ortaya koymaktır.
Şimdi bu kızcağız anlaşıldığı kadarı ile "solcu". Üstad'ı tanımıyor. Eserlerini okumamış. Bunu, "iktibas" yaptığı kaynaklara bakarak kolayca anlayabiliyoruz: ("(1) Büyük Doğuya Doğru / İdeolocya Örgüsü /Hilal yayınları 1959. (2) Akt. Yalçın Küçük / Aydın Üzerine Tezler, Cilt 5")

Peki ne yapmış? “Madem bu yıl “Necip Fazıl Yılı” ilan edildi, öyleyse, Necip Fazıl’ı biraz tanıyalım” demiş ve başlamış yazmaya. Anlaşıldığı kadarıyla, Üstad Necip Fazıl hakkında araştırmasını “internet” üzerinden gerçekleştirmiş. Kafamızda şöyle bir tablo canlanıyor: Bu kızcağız, “Necip Fazıl” hakkında yazmaya karar vermiş. İnternette “Google” arama motorunu açmış, “Necip Fazıl” yazmış ve “tık”lamış “ara” tuşuna. Açılan sayfalardan derlediği birkaç bilgiyi birleştirmiş, ortaya, bu “ne dediği”, “neyi savunduğu” belli olmayan yazı çıkmış... Aklı başında bir editörün yayınlamaktan imtina edeceği bu yazıyı, mezkur derginin editörü, aklı başında değilmiş ki, yayınlamış... Şimdi bu kızcağıza yüklenmenin veya ona Necip Fazıl’ı anlatmaya çalışmanın bir âlemi yok. Belli ki, cahil; bu yüzden de “cesurluk” yapmış... “Solcu kıza” sadece şöyle bir iyilikte bulunabiliriz: Madem, Üstad Necip Fazıl’ın “kadın telakkisine” değinerek, bizim üzerinde bir nebze kalem oynattığımız, az çok kafa yorduğumuz sahaya da girmiş, öyleyse, “Solcu Kız”ın anlayabileceği dilden, bir çift kelâm edelim...
Diyor ki, çok önemli bir buluşa(!) imza atmış bir edayla: “Necip Fazıl’ın kadınlar için tek önerisi var, o da şeriat!..”
Mücerret fikir namusu açısından soralım: Peki “solcu kız” ne bekliyordu? “İslâmi dünya görüşünü-Büyük Doğu’yu” örgüleştirmiş, insan ve toplum ilişkisini, kadını, erkeği, aileyi velhasıl cemiyeti “en ideal” seviyesine yükseltmek için mücadele etmiş, ömrünü vermiş, ardında yüzlerce eser bırakmış bir Mütefekkirin; “kadınlıktan çıkmış”, “dişiliği azdırılmış”, “erkekleri peşinden koşturan”, varlığını orasını burasını “göstermek”te bulan, hürriyetten “nerde akşam, orda sabah”ı anlayan bir kadın portresi çizmesini mi bekliyordu? Elbette, Necip Fazıl, kadını, bir “meta”, bir “sirk cambazı”, bir “vahşi dişi”ye çeviren hastalıklı kadın anlayışından kurtarmak için, “tek yol şeriat” diyecektir. Elbette ona, “anneliği”, “hatunluğu”, “gönül sultanlığını” tavsiye edecektir.
Bugün kadını, annelikten, ev hanımlığından, gönül sultanlığından çıkarıp, “ebedî güzellik ve gençlik” peşinde koşan bir tuhaf yaratığa dönüştürmeye çalışan; yazılı ve görüntülü basını ile sürekli bunu pompalayan; hiçbir ahlâkî ilke tanımayan, toplumu çöküşe sürükleyen; bunun adına da “batılılaşma, medenileşme” diyenlerdenseniz, zaten Necip Fazıl’dan fersah fersah uzakta durmalısınız.
Biz, dünyadaki her varlığın “yaradılış maksadı”nı gözetir, niçin dünyada “mekan” işgal ettiğini araştırır ve her varlığın, varoluş gayesine uygun hayat sürmesini herşeyin üstünde tutarız. Bir meyve ağacından, meyve vermesini bekleriz. Bunun için bakımını yapar, suyunu verir, aşısını yapar, onun meyve vermesini sağlayacak her şartı yerine getiririz. Meyve ağacının, “meyve vermiyorum” deme hürriyeti sizce ne kadar “tabiî”dir dostlar?
O halde kadınların herşeyden evvel “anne” olarak yetiştirilmesi gerektiği neden anlaşılmıyor? 80-90 yıllık tecrübe, kadını “anne” vasfının dışında değerlendirmenin feci neticeleri ile dolu değil mi? Liseli kızların, okul tuvaletlerinde çocuk düşürdüğü, evlenmeden anne olduğu bir hayatı tasdik ediyorsanız, o başka mesele!..
Erkek ve kadın da bu dünyada “varoluş gayelerini” yerine getirmekle mükellef değil midir? Bir erkeğin “çocuk” doğurma imkanı var mıdır? Kadında, onu güzel ve farklı kılan tüm uzuvları niçin vardır? Elbette onun “anne” olarak, varoluş gayesini yerine getirmesi için. Başka bir sebeb? Seks mi?.. Ne kadar açık konuşuyoruz değil mi?
Bilmiyorsanız söyleyelim: bir insan evladı, solcu da olsa, bir “anneden” dünyaya gelir. Ve o “annenin” “varlığı”, sadece İslâm’da tasdik ve takdir görür: “Cennet annelerin ayağı altındadır.” Ve “ana hakkı”, ömür boyu çalışılsa bile ödenemeyecek bir “kul hakkı” olarak telakki edilir.
Başka ne diyor?
«“Necip Fazıl, kadınların çalışmasına karşı değildir, kadınların birinci dalga feminizmin etkisiyle gelişen bilincine ise, karşıdır: "İslami inkılâbın kadınlarından yüzde yüz İslami çerçeve içinde ve

bilhassa kendi cinsini yetiştiricilik vazifesiyle muallim, doktor, hasta bakıcı, muharrir, sanatçı, alim, kâşif çıkacak ve bilhassa fahişe çıkmayacak, bar artisti çıkmayacak, sarhoş şarkıcı çıkmayacak, göbek atıcı çıkmayacak ve nihayet başı boş işçi ve memur yaftası altında cinsiyetini azmanlığa götürmüş pis ve yırtık nevilerinden hiçbiri çıkmayacaktır." Bu pis ve yırtık neviler, tahmin edeceğiniz gibi haklarını arayan kadınlardır. Necip Fazıl, ağzına hiçbir zaman kadın hakları kelimesini almamış, her zaman Tanzimat'a ve Kemalizm'in kadınlarına olan nefretini ifade etmiştir. Eşitlik peşinde koşan kadın, onun gözünde "kadınlıktan çıkmıştır".»

Ben mi yanlış okuyorum, yoksa hakikaten şunu mu demek istiyor: “Fahişeler, bar artistleri, göbek atıcıları, başıboş işçi ve memur yaftası altında cinsiyetini azmanlığa götürmüş pis ve yırtık neviler”, “eşitlik peşinde koşan kadınlar” mı oluyor? Yani bir fahişe, toplumun kendi ayıbı değil de, özgürlük ve eşitlik peşinde koşan bir feminist! Yani Manukyan kadın özgürlüğü bayrağını en önde taşıyan bir özgürlük savaşçısı! Yahut bar artisti, aslında barda kendini erkeklere peşkeş çekerken, gizliden gizliye erkek ve kadın eşittir mesajı veriyor, öyle mi? Veya “dişiliğini azmanlığa götürmüş işçi ve memur yaftası altında pis ve yırtık neviler” haklarını arayan kadınlardır?! Peki öyle olsun!.. Ve ne mutlu bu mânâda “hakkını aramayan”, “pak ve temiz” kadınlara!..

Solcu Kız, yazısını şöyle bitirmiş:

“Bu alemde bir kadında üstün özelliğin "fatih"e yani erkeğe teslimiyet olarak görülmesi, ne yazık, şaşırtıcı değil.”

Şaşırtıcı olan şu: Bir kadının(!) kendini bir erkeğe teslim etmeyip, bütün erkeklere peşkeş çekmesi, çekmek istemesi, bunu da, “hürriyet”, “eşitlik” ve “adalet” gibi “ahlakî” kavramlara dayanarak yapmasıdır!.. Erkeğin(!) de, pişkinliğin zirvesinde, bütün kadınları “avlayabileceği” bu hayvanlar âleminden rahatsızlık duymamasıdır!..

***

Şimdi bütün bu gevezelikleri bir yana bırakalım ve “hakiki”, kanlı-canlı bir misâle bakalım. Alev Alatlı’nın “Gogol’ün İzinde” isimli kitabından, sosyalizm, kapitalizm, batılılaşma tecrübeleri geçirmiş Rus kadınlarını tasvir eden ve kadınlarımızın hâline ayna tutan satırlarını okuyalım:

“Olga Şved, “Kimse mütevazı olmaya yanaşmıyor” diye sürdürüyordu, “Günümüzde kızların hepsi kendilerini kanıtlamak, bağımsız olmak, akıllarına estiği gibi yaşamak istiyorlar. Aceleciler. Sonuçta aileler dağılıyor, kişisel ilişkiler bozuluyor, arkadaşlıkların yerini kokuşuk çıkar ilişkileri alıyor. Özellikle de bağımsız kadın denilenler, kederli bir portre çiziyorlar. İsteklerine ulaşmak için yakınlarını ezmek, aşağılamak gibi bir tutum içine giriyorlar. Bu defa, yanlış anlaşılmaktan, yalnızlıktan acı çekiyorlar. Bizim acıklı olduğu kadar da öğretici deneyimimiz başkalarının işine yarayabilir diye anlatıyorum, Bayan Güloya. Biz gerçek kardeşliğin ve sahici insan ilişkilerinin, sadece ve sadece, özgür ve mağrur insanların oluşturduğu bir toplumda yeşerebileceğine inanırdık. Ama uygulamada tam tersi oldu. Mağrur ve bağımsız kadınlar arasındaki ilişkiler iyileşeceği yerde bozuldu. Gördük ki, bir toplum tevazu ve sabır olmadan ayakta kalamıyor. Karşılıklı anlayış, sevgi ve kardeşlik için alçakgönüllülük şart bayan. Biz yine gördük ki, tevazu, dindar olmayan, materyalist insanlar için can sıkıcı bir haslet. Ama dindarlar için öyle değil. Tevazu dindarlara kolay geliyor. Onlar kendilerini Tanrı’nın yeryüzündeki sureti olarak görürlerken, ne kadar kusurlu olduklarının da farkına varıyorlar. Kendilerine hem saygıları var, hem de başlıca meseleleri Tanrı’nın sevgisini kazanmak olduğu için maddi koşulları çok dert etmiyorlar. Bir materyalist için varoluşunun tezahürü de materyal olmak zorunda. Hayatının bir anlamı olması için elle tutulur dünyada aksetmesi gerekiyor. Başarılı, varlıklı, itibarlı olması lazım. Böyle insanlar için tevazu aşağılanmakla eşdeğer. Gururunun bilinçli bir şekilde ayaklar altına alınması anlamına geliyor. Bu duruma düşmemek için kızlar en derin sulara atlamaktan çekinmiyorlar.” Fuhuşla gurur arasında bir ilişki olabileceğini hiç düşünmemiş olduğumu

söyledim, “Hiçbirimiz düşünmemiştik” dedi Olga, “Gurur, bize temel bir haslet olarak öğretilmişti. Hakir görülen, ahlâktı. Bağımsızlığın birtakım istenmeyen sonuçlara gebe olabileceğini anlamamız için aradan epey bir süre geçmesi gerekti. ‘Herşey mübah’ felsefesi, saygısızlık getirdi. Saygısızlık, bağımlılığın artmasıyla sonuçlandı. Söylemeye çalıştığım şu: bağımsızlığınızın sürmesi için sizin dışınızdakilerin size boyun eğmeyi sürdürmeleri gerekiyor. Bu da sizin, sürgit güçlü olmanız, güçlü olduğunuzu göstermeniz demek. Kimseyi sevemez oluyorsunuz ki bu, Dostoyevski’nin cehennem dediği durumdur. Az önce kapıdan girerken, Kutsal Ana’mızın büstüne nasıl baktığınızı gördüm. Haklısınız, biz Hristiyanlığa geri geldik ama naif bir taşralı hüviyetiyle gelmedik. Size bunları naif bir kaçış içinde olmadığımızı anlatmak için söylüyorum! (...) “Rus kadınlarının yaşadıkları, çağdaş dünyanın kadınlarına ışık tutacak mahiyettedir. Bizler, kadının meselesinin ne ezilmek, hatta ne de ekonomik eşitsizlik olduğunu gördük. Bunu kadınlar eşit çalışma için eşit ücret almasalar da olur anlamında söylemiyorum. Kim böyle birşey söyleyebilir ki? Bizim tecrübemiz bize sorunun ruhanî bakış açısının kaybında, kimliğimizin İsa’dan kopmuş olmasında yattığını söylüyor. Tanrı’nın gözünde kadınla erkek eşittirler. Kendilerine evrensel hiyerarşide belirli yerler tahsis edilmiştir. Kadınlar kendilerine tahsis edilen yerin daha aşağıda olduğunu düşünüyorlarsa, bunu alçakgönüllü olmayı öğrenmek için bir fırsat olarak da değerlendirebilirler.” (*)
***
Evet, Üstad Necip Fazıl 100 yaşında!
Fakat siz hâlâ büyümemişsiniz!..

* Alev Alatlı, Gogol’ün İzinde-Dünya Nöbeti, Everest yay., İstanbul 2005, s. 280-282

Aylık Dergi/Sayı:8
aylikdergi@yahoo.com

http://entellektuel99.myfreebb.com/viewtopic.php?t=386

5.2.12 IDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

İÇİNDEKİLER

I- ADIMIZ, DÂVAMIZ, MÂNAMIZ

*Büyük Doğu *Orkestra, Senfonya ve Biz *Doğu Batı

BÜYÜK DOĞU

Koskocaman, top şeklinde bir yumak gibi iplik iplik sarılı, kangal kangal bükülü, ilk ucundan sonucuna kadar üstüste devşirili; dışarıya doğru lif lif dağınık ve içeriye doğru kol kol toplu, muhitte nâmutenahî çok ve merkezde nâmutenahî tek; ve nihayet gelmiş ve gelecek zaman boyunca bütün eşya ve hâdiseler zeminini avlamaya memur bir fikir ağı halinde düğüm düğüm çerçeveli bir manzume... Yekpare bir inanış, görüş ve ölçülendiriş manzumesi... İsmi de BÜYÜK DOĞU...

Büyük Doğu?.. Bildiğimiz doğuş hâdisesine bağlı bir delâlet mi?.. Yoksa mâlum Şark dünyasına mı işaret?.. Birincisiyle beraber, yahut birincisinin içinde ikincisi!.. Bu isim, sadece doğuş mânasına kabuğunu çatlatan tohumun kıvılcımlı nefesiyle pembeleşmiş bir ufuk üzerinde, asıl Doğu âlemini, kubbe ve servi, saray ve künbed, kemer ve harabe, bütün dış çizgileri ve iç

nakışlarından kucaklamakta...

Bir aradaki bu çiftte delâletten sonra da, bütün insanlığa örnek olmak dâvasiyle, onların da üstünde ve güneş gibi topyekûn yeryüzünü yalayıcı bir mâna...

Doğuş olmaya doğuş... Doğu olmaya Doğu... En doğrusu Doğunun doğuşu...

En ulvî tecrid ve mânalandırmalara, çok defa en süflî teşhis ve maksatlandırmalar musallattır. Kendimi bunlardan korumak için, sadece yavan bir isim delâleti yüzünden dâvaların en çıkmazı, en kabasiyle aramızda benzerlik arayacak vehimleri şimdiden kovalım: BÜYÜK DOĞU'nun kucakladığı ve bütünleştirdiği Şark, vatan sınırları dışında herhangi bir ırk ve coğrafya plânına bağlı değildir. Biz BÜYÜK DOĞU'yu, öz vatanımızdan başlayarak güneşin doğduğu istikameti kurcalayan bir madde ve kemmiyet zemininde aramıyoruz. Biz BÜYÜK DOĞU'yu, vatanımızın bugünkü ve yarınki sınırlariyle çevrili bir ruh ve keyfiyet plânında arıyoruz. O, kendini mekân çerçevesinde değil, zaman çerçevesinde gerçekleştirmeye talip...

Maddi ve manevî sınır dışı ırk gayreti, kavim hırsı ve toprak iştahı, sadece alâkasız olduğumuz bir iş sanılmasın!.. Büyük ve gerçek kurtuluş adına, yüzdeyüz düşmanı sıfatiyle alâkalı olduğumuz ve karşısında cephe tuttuğumuz zıt ve bâtıl hedeflerden bir tanesi!..

Kendimizi kendi içimizde; fert ve cemiyetimizi içinden ve dışından kucaklayarak kendi içimizde tamamlığa erdirmeden dışarda gözü olmak, bu iç oluşa ihanettir. Ötesi, olduktan sonra düşünülecek iş...

Öyleyse BÜYÜK DOĞU, çizmeli ayaklarla dışımızdaki iklimlere doğru kaba ve nefsanî bir yürüyüş olmaktan ziyade, rüzgârdan hafif topuklarla içimizdeki iklimlere doğru ince ve ruhanî bir sefer...

Doğudan fışkırmış, Doğunun gerçek ruhuna ermiş, onu örnekleştirmiş, nefsinde halkalamış, Batıya doğru yürütmüş handiyse Batıyı devirecek hale gelmiş; sonra kabuk üstü donup kalmış, yeni zaman yemişlerine can verecek kök feyzini emmekten uzak yaşamış, doğurucu ve yaşatıcı aşk ve çile dairesinden kayıp çıkmış, hikmetini kaçırdığı şekillere incisiz istiridye kabukları gibi tutunmaya çalışmış; ve sonra doğan ve gelişen Batının karşı saldırışları önünde topyekûn Doğuyla beraber gerilemiş, geriledikçe gerilemiş, bir uçurumdan öbür uçuruma sürüklenmiş, fakat sukûtun dibini boylamış, gizli bir bünye sırı yüzünden hastalığa dayanmış, apışmış ve donmuş, devir devir sahte ve gülünç kurtuluş hareketlerine şahit olmuş, nihayet büsbütün tasfiye vaziyetine düşmüş, bir şahlanışta kendisini yalnız mekân çerçevesinde kurtarabilmiş, derken işin satıh ve maddede en dizginsiz Garp taklitçiliğine ve öz kök alâkasızlığına döküldüğünü görmüş, zaman çerçevesindeyse bir türlü kurtarıcısını bulamamış bir millet olmak şuuruna sımsıkı bağlıyız.

Kavramak lâzımdır ki, bir zamanlar Doğunun teknesinde yuğurulan, kendi teknesinde de Doğuyu yuğuran şahsiyet hamurumuz, Doğunun zaafında biz, bizim zaafımızda ise Doğu mecalden düşerken kurtlanmaya yüz tuttu; ve o gün bu gün, kendi öz cevherleriyle yabancı cevherler arasındaki anlayışsız, bilgisiz, ölçüsüz ve hikmetsiz katışmalar yüzünden çürüye çürüye şimdiki müzmin haline geldi. Bu halin ismi, müzmin şahsiyetsizlik ve asliyetsizlik hastalığı...

Zira, Viyana bozgunundan “Nizam-ı Cedid”e ve Tanzimattan Cumhuriyete kadar içimizle dışımız ve köklerimizle dallarımız arasındaki mahsup sırrına erecek, içi muhasebe, murakebe ve çile dolu, dünya çapında tek bir kafa bile yetiştiremedik ve hep onbaşı kültürlü basit aksiyon adamlarının itiş kakışlarına uyduk ve onları kahramanlaştırdık.

Tanzimattan beri devam eden sahte inkılâplar ve bu inkılâpların türettiği sahte kahramanlar, dâvamızın, müşahhas plânda baş meselesidir.

Kendi içimizde ve kendi cebimizde kaybettiğimiz, sonra körler gibi el yordamıyla eşya ve hâdiseleri sığayarak hep dışımızda ve yabancı ceplerde aradığımız, aradıkça kaybettiğimiz, kaybettikçe bulduk sandığımız, bulduk sandıkça kaybımızı derinleştirdiğimiz anahtarın kum üzerindeki yuvası... BÜYÜK DOĞU budur. O, hem bir mâna, hem bir madde, hem bir zaman, hem bir mekân ismi; ve belli başlı bir ruhun, kendisiyle beraber bütün insanlığa örnek halinde donatacağı Doğu âlemine remz...

Bu ruh, sistem ve ismin, bağlı olduğu iman mihrakına göre hiçbir istiklâli yoktur; ve bu ruh, sistem ve isim, ancak başbuğ imanın her iradesini yeni insan ve yeni dünya üzerinde zerre zerre nakşedici köle bir emir subayından ibarettir.

Büyük Doğu, İslâmiyetin emir subaylığı... Büyük Doğu, İslâm içinde ne yeni bir mezhep, ne de yeni bir içtihat kapısı... Sadece “Sünnet ve Cemaat Ehli” tabirinin ifadelendirdiği mutlak ve pazarlıksız çerçeve içinde, olanca saffet ve asliyetiyle İslâmiyete yol açma geçidi; ve çoktanberi kaybedilmiş bulunan bu saffet ve asliyeti Yirmibirinci Asrın eşiğinde eşya ve hadiselere tatbik etme işi... Galiba işlerin de en değerli ve pahalısı…

ORKESTRA, SENFONYA VE BİZ

Bir orkestra, âhengindeki terkibî ifade bütünü ve onu parça parça gerçekleştiren merkezî nizam makamiyle bir devlettir. Hasretinin devletini kuramayan, gitsin onu nağmelere tercüme ettirerek bir orkestraya şeflik etsin...

Büyük Doğu, alem olduğu mefkûre çerçevesinde, (senfonik) bir orkestra...

Doğunun ruh kökü üzerinde, öz gövdesi ve dallariyle içiçe, Batının madde ağacını yetiştiren, böylece Doğu âlemi içinde bir Büyük Doğu’nun fışkırmasını hedef tutan bir mefkûre senfonyası çalınıyor!.. her işi bırakıp bunu dinleyiniz!

Doğu, bu senfonyada kurtuluşunun bestesini dinlesin; o ki, ruhuna, sırtını döndürdüğü madde hakikatları yıkıldı; ve bu yüzden asırlar boyu esir ve mukallit yaşadı ve yaşamakta... Ve Batı, yine bu senfonyada en aziz dâvasına kulak versin; o ki, maddesine, ihmal ettiği ruhun zaruretleri çöktü ve devirler boyu ihtilâc içinde kıvrandı ve kıvranmakta...

Doğunun, mücerret tekevvün plânı içinde, biricik müşahhas zemin olarak, dünü, bugünü ve yarınıyla mukaddes iman vatanını kucaklarken; aynı mukaddes vatanın yalçın ve bakımsız mekân kalıbına en ileri zaman ruhunu nefhetmek ve o ruhtan yola çıkıp mekânı lif lif ve nokta nokta tarh ve tanzim etmek cehdinin senfonyası çalınıyor!

Bayram yerlerinde çocukların kağıt ve kursaktan düdüklerle cızırdattığı cümbüş derekesindeki bir buçuk asırlık fikir hayatımızı, kemanından davuluna kadar en haysiyetli ses manzumesinin âletlerine ve terkip vahdetine kavuşturmak dâvasındayız. Eğer bu dâvayı bütünleştirebiliyorsak, bizi ayakta ve saygıyla dinleyiniz; iddiamıza rağmen maskaralaştırıyorsak, maskaraların âkibetine mahkûm ediniz!

Mâdemki bir orkestra, âhengindeki ifade bütünü ve nizamiyle bütün bir devlettir; şimdi onun telli, nefesli ve tokmaklı sazlarından her birini notasında düğümleyici büyük senfonyaya başlamak zamanı gelmiştir.

Bu senfonya, BÜYÜK DOĞU'nun dünya görüşünden; ve bu dünya görüşü, sadece sâf ve gerçek İslâm ruhunun, dünü, bugünü ve yarını, hakları, hakikatleri ve tecrübeleriyle bütün Doğu ve Batı dünyasını kucaklamış olan dâvasından ibarettir.

Bu bakımdan, yine tekrarlayalım: Büyük Doğu, kendi başına, kendisiyle vardığı bir sebep ve netice hükmü halinde hiçbir hürriyet, istiklâl ve benlik haletine malik değildir. Mutlak istiklâl, mutlak hakikat sahibinindir; İslâm ona teslim olup selâmeti bulmaktan ibarettir; hürriyet ve istiklâlin hakikati de işte bu hakikate teslimiyet ve esaret... Kendini Allaha esir ver ki, hürriyeti bulasın ve hayvan hürriyetinden kurtulasın!..

Şu halde BÜYÜK DOĞU, gûya hür ve istiklâlli fikir çıkışlarının bugüne dek örgüleştirdiği sistem manzumeleri arasında, onlara düşen şeref payını güneş ışığı yanında bir kibrit alevinden aşağı bilici ve insan cehdlerinin en büyüğünü de bu güneşe pencere açmaktan ibaret tanıyıcı bir ölçüyle, kendi isim ve cisminin sadece, Ahmed, Mehmed, Hasan, Hüseyin gibi iman ve İslâma muhatap, iman ve İslâm şualarını süzmeye memur bir prizmadan, bir anlayış mihrakından başka bir şey olmadığını tekrar tekrar dile getirmek borcundadır. Tâ ki, bu vesileyle, iman ve İslâmın ne demek olduğu bir zevk sezişi halinde anlaşılsın...

Biz aklımızı peşin olarak (sahibine) teslim ettik ve ondan sonra bize geri verilen akılla düşünmeye başladık. İşte esasta hür, istiklâlli, kudretli; ve eseriyle, tesiriyle, her şeyiyle her şeyin üstünde olan akıl budur!

Zahirde 14 asır evvelinden başlamış olsan da, bütün zaman ve mekânı ezele ve ebede doğru kuşatan bayatlamaz yeni, solmaz renk, eğrilmez çizgi, geçmez ân, pörsümez güzel, değişmez doğru, örselenmez iyi ve anlaşılmaz ileri!.. Gayemiz sensin!..

DOĞU - BATI

Biz baştan başa yeryüzünü kaplayan ve hattâ yıldızlarda insan ve arada temas vasıtası bulunsa, oralara ve her tarafa kadar bütün mesafe, istikâmet, hacim ve hareket âlemi üzerinde tam bir gerçeklik ve uygunluk iddia eden küllî ve beşerî bir dâvanın işçileri olarak, kendimizi Doğu – Batı diye mevhum ve müteassıp bir ayırt edişe bağlayamaz, böyle bir darlığa sığdıramayız. Şekillerin en kemallisi olan bir yuvarlağın hudutladığı Dünyamız, tıpkı bir yuvarlaktaki başlangıç ve bitiş meçhulüne eş, kendi etrafından hiçbir noktayı öbürlerinden çözüp ayıramaz, güneşi hiçbir noktada demirleyip durduramaz bir bütün temsil ederken; herkesin kendi arkasında veya önünde bölgeleştireceği hakikat, nihayet son arkayı en öndekinin önüne,

yahut son önü en arkadakinin arkasına bağlayıcı fasid daire şivesiyle mekâna yerleştirilebilir mi?

Hakikat, eğer hakikatse mutlaka her yeri kaplayacak ve ilerisi göründükçe esasta onu da kapladığı meydana çıkacaktır. Bizim hakikatimizse her türlü mekân ve mıntıka hasisliğinden mücerred ve münezzeh...

Böyleyken biz, Doğu – Batı bölümünde, sadece büyük ve şûmullü hakikatimize yol veren müşahhas âlet ve manivelâdaki amelî istinat noktası bakımından, vasıtacı gerçeklerin en faydalısını buluyoruz.

Bu bakımdan Doğu – Batı ayırımı keskin bir vâkıadır. Mücerred mânada nâmütenahi bir intişar hakkı tüttüren dâvamız, müşahhas mânada, hele bazı tarihî ayırma zaruretlerine çakılı hudut kazıkları önünde, Doğu ve Batı isimli bir bölünüşe ve iki yarı dünyaya kuvvetle inanmak ve sarılmak zorunda kalıyor. Elverir ki, Doğu ve Batı bölünüşünün parça hendeseleri arasındaki tefrikî hüviyyet, bütüne erdirici bir kıyas vasıtası olmaktan ileriye götürülmesin...

Zaten kendi içinde binbir tezada gömülü, ve bu tezatlar önünde nisbeten tezatsız Batıya karşı belki parça parça duygu ve seciye birliklerine sahip bir Doğunun, san’at adına san’at yaparcasına gayesiz ve fantazyacı meddahı olmak, üstün fikre yakışmaz.

Biz, Doğuya galip rengini üfleyen, onu bütün dünyaya karşı taarruza ve (aksiyon)a kaldırmış olan, böylece kendi intişar dalgaları önünde Batıyı maddî ve mânevî (barikad)lara girmeye ve aradaki bölümü çizmeye zorlamış bulunan ezelî ve ebedî ruhun, hak yolunda ve iç ve dış istikametlerde sistemli dâvacılarıyız. Doğu da bizim için, olsa olsa, ancak bu ruh etrafında mücerret bir istidat ve ruhî bünye tarlası olarak haritalaşabilir. Yoksa, kaba mekân ölçüsüyle gözümüzde Doğu diye de bir şey yoktur.

İşte bu üstün ve münezzeh mânanın sadece madde mihrakı sıfatiyle Doğu, bir zamanlar dünyayı altın varaklarla zarflamak isterken, Batı, yalnız kendisini ve lâyık gördüğü kadar bir insanlık sahasını duman renginde bir madenle kapladı; ve bu iki madde ve mânanın tokuştuğu hudut boylarınca, güneşin doğduğu ve battığı istikametlere doğru, ister istemez iki âlem peydahlandı: Doğu ve Batı...

Ne yapalım; bir zamanlar sonsuzluk ve hudutsuzluk bayrağı altında kendilerini zorlamış olan biz olsak da, hududu çizen, bölümü yükselten ve zorla gözlere sokan onlardır! Ve şimdi biz ifade ve muhasebemizi Doğu – Batı bölümleri dışında hiçbir kalıpda canlandıramıyorsak, kendi öz dâvamızın sonsuzluğuna ve hudutsuzluğuna karşı mazur, düşmanlarımıza ve zıtlarımıza karşı da, kendi ayırımlarını kabul eden bir gerçekçi sayılmalıyız!

Hangi cephesiyle inanmayıp hangi tarafiyle inandığımızı gösterdiğimiz Doğu – Batı bölümüne bir kere yerleştikten sonra, Doğu bizce, öteden beri kendi içinde beslediği binbir tezat yüzünden, yine kendi esas rengine, hâkim vasfına, kâinat çapındaki (aksiyon)cu ruhuna karşı mes’ul bir ters varış ve bâtıl anlayışın zemini oluyor; Batı da topyekûn Doğuyu yıldırmış, apıştırmış ve sindirmiş olmak noktasından Doğu hüviyetinin som ve yekpâre (aksi dâva)sı ve zindan bekçisi halinde ufukları kelepçelemiş bulunuyor.

Evet; Doğu – Batı ayırımını ortaya koyar koymaz, ilk bakışta ortaya şu manzara çıkıyor:

İçeride, Hint Denizine doğru, bütün vecd ve hakikatini kaybetmiş, her türlü savunma kudretinden mahrum, sadece yılgınlar, ezginler ve kravatlı maymunlardan ibaret, ölü bir insanlık... Dışarıda da, Atlas Okyanusuna doğru, yalnız saldırıcı, dize getirici ve kendisini Doğuya örnek gösterdikçe büsbütün zehirleyici bir âlem... İçli ve dışlı bu iki zıt dünya arasında da, dış tezahür aynalarının bütün aldatıcı gösterişlerinden ve yalancı teyitlerinden müberrâ ve müstağni fakat galip gelmek için mutlaka içli ve dışlı binbir cephede savaş vermeye memur ve mecbur ezelî ve ebedî hakikat dâvası...

Böylece Doğu, Batı ve Büyük Doğu anlamları şimdiden hecelenmeye başlanmış olmuyor mu?

II- DOĞU VE BATI MUHASEBESİ

BATININ DOĞU'YA BAKIŞI

Herşeyden evvel, ilk Doğu – Batı tefrikini yapan Garplıdır. Eski Yunan'da tarih babası (Herodot), yalnız kendi kavminden ibaret bildiği ve o zamanlar mânada yalnız kendi kavminden ibaret Garp dünyasına şarktan toslayan Fars kitlelerine bakıp, iki ayrı topluluk arasındaki mücerred duygu ve düşünce hamurunun iklim farklarına göre iki ayrı âlem sınırladı: Şark ve Garp...

Bir zamanlar Arap kavminin, kendisine "Arap" ve başkalarına topyekûn "Acem" demesi gibi, Yunanlı, Fars akınlarının getirdiği vesileyle, artık karşısına kim çıksa ona uyacak hazır bir yafta bulmuştu: Barbar... Onca insanlık sadece Yunanlıydı ve kendisini yıkmaya gelen herkes ve herşey barbardı.

Yunanlının kendi iç vâhidine, yani müstakil, şâmil ve üstün tuttuğu ruhuna göre bu teşhis, onun müdafaasında da, taarruzunda da aynı şeydir. Birinde, üstüne gelen, öbüründe üstüne gittiği, barbar...

Bir cemiyetin, inandığı ve bağlandığı kıymetler mevzuunda bu görüş zaruri ve ancak şahsiyet sahiplerine hâstır.

Ve o gün bugün, garplı, Şark dünyasını kendi içinde istediği kadar başka başka ve birbirine zıd ruh iklimlerine bölünmüş görsün; tarih boyunca ve Batı dünyada yokken onu istediği kadar çalkanışlara ve yeni doğuşlara sahne olmuş bilsin; manzarada daima sabit bir ruh ve zihin haletinin damgasını aradı. Garplı, eski Yunan ve Roma'da olduğu gibi, (Rönesans)dan sonra ve bugüne kadar, Şark deyince, hep belli başlı ve kabahatli bir insan soyunu çerçeveleyici bir mânaya sımsıkı bağlı kaldı. Bu mânanın özünde, kısaca ve kabaca, Doğu şudur: Vâkıaların hendesî ihtar ve icabından anlamayan ve kaçan, karanlık ve dolaşık hayaller peşinde ruhuna çekilip kabuğunu ve derisini sahipsiz ve açıkta bırakan, biçare ve enayi insan kadrosu! Bir tarafta ruhî hârikalar ve öbür tarafta yalçın vahşetler diyarının akıl haysiyeti tanımayan, içinde anlatılmaz bir kuvvet ve dışında anlaşılmaz bir zaaf taşıyan illetli beşeriyet hârası...

Batılı, Doğuya ait ruh hârikaları ikliminin dış ziynetlerini de, bir zamanlar şark istikametinden sökün eden ve doğunun mâkûs kolu olan atlı adamın belirttiği vahşet çizgisine karıştırır. Bu çizgi, kör ve sağır ham kuvvetten, duygusuz bir yıkıcılık ve yakıcılık dehâsından ibaret, yarısı at

ve yarısı maymun şeklinde insan, bir garip (santor)dur.

(Rönesans)tan sonra batılı dilinde (Oryant – Şark) tâbiri, artık bandrollaşmış ve aşağı takım halk gerçeği olarak hep aynı muvazenesiz adama işaret olarak giderken, aynı Garbın kifayetsiz taraflarına ve sahte tesellilerine kadar sızabilmiş gerçek ve hususî münevverleri, Doğuyu, her şeye rağmen anlaşılmaz derinlik ve şahsiyetini küller altında muhafaza eden, kaba teşhis çerçevelerine sığmayan bir giriftler ve hârikalar ufku, peygamberler yatağı ve ruh ilimlerinin beşiği diye mütalâa etmekten geri kalmadılar. Fakat taşkın ekseriyeti ve ortalama anlayışıyla Garplı, Şarka doğru en insaflı ve hatırlı bakışını, nihayet (Pikadilli) de bir Hint racasının kavuğu ve tepesindeki elmas gibi, basit fantazya plânından ve "Binbir gece" hayalinden ileriye geçiremez. İşaret ettiğimiz gibi, Batının, okur – yazar ayak takımına mahsus, beylik görüştür bu...

Hemen noktalamak lâzımdır ki, son zamanların Şarklı okur – yazar ayak takımı da, iki dünya arasındaki muhasebe zaruretinin doğduğu hengâmelerde, ne dostunu ne de düşmanını hesaba çekebildiği için, bu garp okur- yazar ayak takımının tesiri altına girmiş, dünyayı ve nefsini onun anlayış aynasından seyretmeye başlamış, onun çizdiği daire içinde mahpus kalmış ve nefsini iptale kadar gitmiştir. İşte Doğu âleminin asırlar boyunca giriştiği kısır ve köksüz ıslâhat hamleleri, hep bu okur – yazar aşağı takımların, çeyrek münevverlerin eseri olmuştur.

Garp okur- yazar takımının orta temsilcileri ve hazırlop bilgi dağıtıcıları gözündeyse Şark, fert fert, insanî ve içtimaî oluşların işbirliğini manzumeleştiremeyen, alâka ve murakebe selâhiyetini kuramayan, fert ve hürriyet değerini bilmeyen, sultanlar ve despotlara baş eğen sadece birkaç ruhî edâ ve renkten ibaret, koca bir ölçüsüzlük ve şuursuzluk âlemidir.

Garp okur – yazar ayak takımı – ki ismi burjuvadır ve son derece kuvvetli bir sınıftır- kendisini en ileri derece de temsil eden münevverinde, Doğunun tarifini aynen şöyle çerçeveler: "Şarklı daima mazide yaşar, hali kavramaya yanaşmaz ve istikbale sarkmaktan korkar, ne ilmi vardır, ne tenkidi... Dindar olabilir, fakat sebep ve netice arayıcısı ve fikirci olamaz. Neye olsa inanır; ama hiçbir mevzuda tarif, ihata ve ispat kaygısına düşmez. Demek ki, O, ne inanılacak şeyi bilir, ne inanılmayacak şeyi... O sadece inanır; bilmez! Tabiata hâkimiyeti adına bütün cehdi, şiir ve tılsım sınırını aşamaz. Aklın madde üzerindeki nüfuz hakkı bakımından hiçbir âlet ve usul buluşuna ulaşamaz. Fenlerle barışamaz. Şarklı kafasında, parmakla sayılabilir, gözle görülebilir, akılla ispat edilebilir hiçbir unsur bulamazsınız. Böylece şarklı, ispat edilemeyen her şeye inanmak, vücutsuz varlıkların gerçeksiz dâvetine takılmak yüzünden, vâkıalar âlemini tamamiyle kaybetmiş, eşya ve hadiseler üzerindeki nüfuzunu sıfıra indirmiştir."

Aynı mütefekkir devam ediyor: "Şarklı Garbın makine ve madde keşifleri âlemini ne kadar ustalıkla benimsemeye kalkarsa kalksın, dâvayı bizzat ruhu ve usuliyle kavrayamayacağı için daima satıhta ve âciz kalacaktır."

Bu fikir ipucunda, kendi hakikatimize, bu hakikatin ters temsiline, bu hakikatin emrettiği şahsiyetli davranış mahrumluğuna ait büyük bir ibret ve ihtar payı buluyoruz. Esaretimizin sırrını Avrupalının ağzından kapacak kadar kıymetli bir ipucu...

Mütefekkirin son hükmü şudur ki: "Şarklı, saf ilimden, teknikten, dış âlemden, dış âlem üzerindeki akıl zaferlerinden, fert ve cemiyet münasebetlerinden, sistemli hak ve nizamdan, her

türlü riyazî ölçüden, dış âlemde birer miyar ve nizam olan her şeyden, bütün şubeleriyle güzel sanatlardan, hayatı kucaklayıcı yaygın edebiyattan mahrum; ve bunlara malik olmak istedikçe Garbın gülünç ve miskin taklitçiliğine mahkûm bir insan tipidir."

Hemen bütün Batılılar gibi bir dış görüş dehasından örnek ve iç düğümleri çözmekten âciz, dışiyle doğru ve içiyle mutlak yanlış hikmeti kendi soydaşlarına ifşa eden Avrupalı, koma halinde Doğu insanının ondan der almayacağına emindir.

Batının Doğu'yu bu görüşünde, sade kendi gözlüğünü değil, Doğu'nun hastalık çizgilerini de meydana koyucu ve nihayet Doğu hesabına eksiksiz tipin şartlarını düsturlaştırmakta fayda getirici hikmet apaçıktır. Doğu sahte oluş gayretlerinin hiçliğini, kendi öz dâvasının içinden süzmek gibi büyük bir cehdden evvel, Batının kendi öz nefsine bakışından da anlayabilir.

BATININ KENDİSİNE BAKIŞI

Batının Batıya bakışı, (mayonez)in içindeki zeytinyağı, limon ve yumurta unsurları gibi, kendi kendisini üç esasa irca etmekle başlar: Eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlık... Bu bakımdan Garp, kendi tahlil raporunu imza etmekte son derece kat'î ve riyazîdir. Sanki Yunanın müsavisi 1, Roma'nın yine 1, Hıristiyanlığınki de 1 ve neticede kendi tutarı 3...

Batı, kendisini en ileri mütefekkirlerinden birinin ağzıyla şöyle hülâsa eder: "Romalılaşmış, Hıristiyanlaşmış ve eski Yunan'ın zihnî nizamına teslim olmuş her toprak Avrupa'ya bağlıdır."

Eski Yunan, yine en ileri Batı mütefekkirlerinden birinin üslûbunda ve yine bir kimya tahlili kadrosunda şöyledir: "Hâkim zekâ, ince muhakeme, sağlam bilgi; vüzuh, aydınlık, açıklık..." Garblı, düşüncelerinin hendesesini,bütün şekiller üzerindeki ölçüsünü, tefekkür usulünün şaşmaz misalini, yüzde yüz Eski Yunandan aldığına inanmıştır. Ona göre Eski Yunan, her şeyi yüksek insana kazandıran, yüksek insanı her şeyin temeli haline getiren, yüksek insandan, her şeyi yuğurup, şekillendirip son derece vüzuhla ve imkân nisbetinde âşikâr bir âhenk içinde sımsıkı tutmasını isteyen bir müessirdir. Garplı der ki: "İnsana ilk madde ve ruh alâkasını o telkin etti: ruhu hayal ve rüya uçurumları önünde kendi kendisini müdafaaya o alıştırdı; ruhun iphamlı ve mevhum verimlerini ince bir tahlil ve tenkid melekesiyle o dizginledi: hep Eski Yunan... Ve işte bu tefekkür nizamından da ilim doğdu. İlim ki, yine onca, Garp ve Garplılık ruhunun biricik kat'î fârikası, yegâne emin ve şahsî zafer alametidir."

Roma ise, Garplının gözünde "Teşkilâtlı ve temelli insan kudretinin ebedî örneği"dir: Devlet, imparatorluk, müessise, yasa, nizam, teşkilât, üstünlük duygusu, hareket şuuru, fert ve cemiyet halinde taş gibi adalelerle örülü gövde, zafer arabası, zafer tâkı ve dört bir tarafa yayılmış hâkimiyet ruhu... Kısaca nizam ve aksiyon...

Hıristiyanlık... Bu nokta üzerinde merkezî Garp telâkkisi, Eski Yunan ve Roma tesirlerinden sonra, Batının muhtaç olduğu hassasiyet, ahlâk ve iç âlem kaynağını Hıristiyanlıkta bulduğudur. Onca Hıristiyanlık, asırlar boyunca Hintte ve bir zamanlar İskenderiye (mistik) lerinde olduğu gibi, insanın derinliğine doğru kendi iç âlemine dalmak, orada mücerretleşmek, ve bir iç hayat, iç ahlâk, iç görüş temsil etmek ihtiyacının bir ifadesidir. Onca Hıristiyanlık, ruha, en ulvî ve en hayatî, en doğurucu ve doğurtucu meseleleri arzeder. İman ve akıl, tasdik ve tahkik, iş ve fikir, eser ve gaye, hürriyet ve bağlılık, prensip ve merhamet, adalet ve fedakârlık, fert ve cemiyet ve

kadın; ve neticede madde ve ruh kuvvetleri, birbiri arasındaki tezad ve ahengi, yine onca, hep o kaynaktan, Hıristiyanlıktan aldığı feyizle mihraklandırır.

Avrupalı demek ister ki, Eski Yunan tabiatla insan arasındaki alâka ve münasebet sırrının selim duygu ve düşünceye bağlı zihnî tertibini veren biricik kaynak. Roma bu zihnî tertibi en geniş hâkimiyet ve nizam edasına kavuşturmuş kuvvet şuuru; Hıristiyanlık da bütün bu şartların en iç plânında, tefsir, hassasiyet ve ahlâk merkezi...

Böylece Avrupalı demek ister ki, o, insanı maddeye hâkimiyetle mükellef kılan hendesî bir idrak zevki, bu zevkin imparatorluk teşkilâtı, ve bütün bunların tâ derinlerinde ruhî mizanını yaşatıcı bir iç duygu âleminden ibaret, üç vâhidli bir hüviyyet yekûnudur.

İsa Peygamberin sâf ve kâmil imanını üçüzleyen Batı, kendi tahlilini de üç unsura irca ederken, Eski Yunan ve Roma putlarından aldığı ilhamla, daima satıh üzerinde ve “çokçu” bir mizaç taşıdığını görür de, derinliğine ve “tekçi” bir ruhtan mahrumluğunu anlayamaz.

DOĞUNUN BATIYA BAKIŞI

Şarkın, Garba üç türlü bakışı vardır: İslâmlıktan evvelki bakış, İslâmiyetin kuvveti içindeki bakış, İslâm kadrosunun zaafa düşmesinden sonraki bakış... Bu üç bakış da, Batı dünyasının teessüs ve billûrlaşma devreleriyle karşılıklı mütenasiptir.

Şarkın ilk bakışı hengâmesinde Garp adına bütün mevcut, Eski Yunan ve Roma... Garp temelinin apaçık meydanda olduğu ve etrafına hâkim bir varlık fışkırttığı ilk tarihî çığır olan bu hengâmede Şark, kendisine aslî renk ve hareketini veren Büyük Zuhurdan mahrum olduğu için, Peygamberler koluyla hak; hayal ve efsane koluyla da bâtıl, fakat ikisinde de müşterek unsur olarak derin ve esrarlı, buna rağmen vahdetsiz ve perişan bir çerçevedir. Çin, Hint, İran, Mezopotamya, Küçük Asya ve Şimalî Afrika çevrelerini tutan Doğu medeniyet bütünü, tevhidçi ve putçu cepheleriyle kendi içinde de binbir tezada bölünmüş olarak, fakat cihanı parça parça yalnız kendisiyle doldurarak, herhangi bir dünya istikametinden topyekûn kendi manasına zıt toplu bir hareket ve Doğu – Batı gibi ayrılık ve aykırılık dâvasına şahit olmıyarak Eski Yunan üzerine Fars akınlarına kadar devam eder. Doğunun, Batı diye ayrı bir dünyaya rastlayışı, o zamanlar Şarkta Garbın Roması mevkiindeki Farsların Küçük asya üzerinden Yunanlıları toslamasiyledir. İki taraf arasında da izafî bölümü meydana getiren ve iki taraf insanının birbirine göre farklarını ortaya döken, işte bu çatışma... Garplının Şarklıya “barbar” diye bir teşhis yapıştırmasına mukabil, Şarklının, Garplıya bakışı, o devirde, Eski Yunanın hiçbir tecrübesine dikkat etmeyen, akıl harikasından bir şey anlamayan ve çıktığı kabuğa hemen dönüveren sisli bir gurur ve kayıtsızlık nazarından, (sübjektif) bir nahvet görüşünden başka bir şey değildir. Büyük İskender’den itibaren de, Şark, bütün aksiyonunu kaybetmiş ve aynı zuhurlara doğru içine çekilmiş olarak eski haliyle çürük ve hamlesiz bir bünyenin tavrını yaşatır. Büyük İskender’le başlayan, Şark üzerine Garp yürüyüşü muzaffer ve bu yürüyüşe karşı Doğunun bakışı, talihsiz bir hayrettir.

Roma’nın karşısındaki Şark ise, bu muhteşem ve tam teşkilâtlı imparatorluğun baskısı altında Batıya, niçin ve nasıl olduğunu bilmediği bir esaret kaderi içinden bakar. Romalı onun gözünde,

ne kendisini anlayabilecek, ne de kendi kendisine anlaşılabilecek sert ve kaba bir efendi, madde manivelâsını çok iyi işleten hünerli bir ustadır; ve bu her şeyi punduna ve kolayına getirici usta karşısında, cemiyet cemiyet zedelenmiş ve fert fert kabuğuna çekilmiş olan şarklı, yılgın ve küskün, fakat daima aradaki yabancılığı koruyan gizli bir şahsiyet ve görüşe sahiptir.

Hıristiyanlık Batıya ve Romaya, Şarklı bir mâna ile değil, ferdî bir eda ile geçti; ve bir devlet ifadesinden gelmediği için ikinci bir Doğu – Batı bölümüne yol açmadı. Bir müddet sonra da Doğulu kaynağına rağmen Batılı bir mahiyet aldı. Bu bakımdan, Hazreti İsa'nın elinde gerçek vahdâniyet bayrağı halinde açılan hak din, kendi öz devletini kurmadan sadece mânalar halinde Batıya sirayet etmiş ve hemencecik putperest Roma'nın elinde çığırından çıkarılmış olmak yüzünden, Doğudan Batıya doğru ayrı bir bakış temsil etmez; aksine Roma Katolisizması gözlüğünden bir nevi Avrupalının nihaî sır anlayışındaki sapıklığı ve onun bu gözlükle Şarka bakışını gösterir. Gerçek İsa Dini Batıyı yıkarken, Yunan ve Roma kalıntısı Garp, onu kendisine uydurarak, yine aslî vâhidini korumuş ve Doğulu büyük tevhid mizacına girememiştir. Böyle olunca, Gerçek İsa Dini yönünden o zamanki Batıya karşı Doğulu bir bakış bulamıyoruz. Ama bizzat İsa Dinini Batı putçuluğunun suratında bir tokat kabul edebiliriz.

İslâmiyetten sonra İslâmiyet içi Şark, artık her istikamette yeryüzünün umumî vâhidini getirici ve her şeyi toplayıcı büyük şuurun sahibidir. İslâmiyet her türlü kemmiyet darlığından, zaman ve mekândan münezzeh olunca mıntıka ve istikamet hasisliğinden müberrâ, insanlığı tek ve mutlak vâhide dâvet şeklinde ve onun bütün ölçüleriyle geldi. Bu nazar karşısında Garp Eski Yunan ve Roma'nın yıkılışıyla beraber Orta Çağ karanlığına daldığı ve silindiği için Şarkî Roma İmparatorluğundan başka bir hüviyet gösteremedi, hiçbir üstünlük ifadesi bulunamadı ve Doğunun gözüne inkıraz halinde bir bâtıl temsilcisinden başka türlü görünemedi. Bu vaziyet ve Doğu'dan Batı'ya doğru bu bakış da, 7 – 8 asır boyunca, (Rönesans)a kadar aynı tarzda devam etti. İslâmiyetin zuhurundan (Rönesans)a kadar aslî rengiyle Doğunun Batıya nazarı, her sahada üstün adamın sapık ve düşkün insana bakışiyle denktir.

İslâmiyetten sonra, İslâmiyet için Şarkın, her istikametle beraber Garba bakışı, İslâm dairesinin dışında ne varsa, binbir çeşidiyle küfür ve dalâletten başka bir şey olmadığı ölçüsüne bağlıdır. Bu mutlak ve tam (totaliter) görüştür; ve hak sahibinin tam hakkını mikyaslandırmaktır. İslâmiyetçe: "Küfür nerede ve ne türlü olursa olsun tek bir millettir." İslâmiyet, insanoğlunun topyekûn vazife, memuriyet ve haklarını getirmiş, ruhta ve maddede bütün kemal ölçülerini sımsıkı bir ideolocya örgüsü şeklinde tamamlamış ezelî ve ebedî nizam... Bu nizam, kendisinden olmayan her şeye bâtıl göziyle bakmaya hak sahibidir.

Şarkın Garba en hazin ve en mahkûm bakışı, bugünkü Garbın tam teşekkül, teessüs ve kıvamlaşma hengâmesi olan (Rönesans)dan sonradır. Bu da, İslâm kadrosunun zaafa düşmesindeki sebepleri çerçeveleyen ve o sebeplerin peşisıra gelen bedbaht bakış...

İşte, başta müspet İslâm kadrosu, Şarkın menfî kutupları olarak (Budist)ini de, (Brehmen)ini de, (Mecusî)sini de içine alan bu bakıştır ki, iki dünya arasında, son derece girift ve başka başka vâhidleri birbiri içinde kaybettiren ve birbirine karıştıran son derece sert, ezici ve zalim bir fark ve bir manzara habercisi oldu: Batının su götürmez madde hâkimiyeti; Doğunun da, bu ezici hâkimiyet altında bütün zıt vâhidleriyle tek ve kaba bir Şarklı bütünü içine sıkışıp apaçık bir mahkûmiyet belirtisi; ve İslâm Ruhunu, içindeyken kaybedişi...

Ve yine Doğunun Batıya, en üstün taarruz ve temsil devleti olan Osmanlı İmparatorluğundan başlayarak, dört – beş asırdır; Arabiyle, Acemiyle, Hindlisiyle, Çinlisiyle, Türkmeniyle, doğru ve eğri her örneğiyle, bütün derisini, maddesini esir düşüren, ruhunu da adam akıllı bulandıran ve hiçbir nefs muhasebesine yanaştırmayan bir apışma ve şapa oturma gözüyle bakmaya başlaması...

İşte ve işte bu son bakıştır ki, dört – beş asırdır, harem ağası, uzviyeti gibi gittikçe bünyeleşti; ve bütün Doğu âleminde, bir taraftan dünyasını kaybetmiş bir köleler ve (Medyum)lar sürüsüne, öbür taraftan da tesellisini ana şahsiyetini ezmekte arayan beyinsiz mukallitler ve fâni tedbirciler zümresine yataklık etti.

Doğunun olanca derdi bu son bakışın içindedir.

DOĞUNUN KENDİSİNE BAKIŞI

Şark, izafî kıt'a bölümüyle, İslâm, Brehmen, Budist, Mecusî vâhidlerine ayrıldığına, bir bütün halinde Garbın din ve irfan vahdetine sahip olmadığına, kendisini kıt'a manzarası bakımından topyekûn irca edebileceği teklik esaslarından mahrum bulunduğuna göre, aynı kıt'a topluluğu noktasında öz nefsi üzerinde hususî bir nazar sahibi değildir.

Bütün başka ve ayrı kutuplariyle Şarkın, İslâm kadrosundaki zaaftan sonra Garba bakışındaki beraberlik, öz nefsini bilmek, anlamak ve ölçülendirmekten gelen aslî bir görüş vâhdetinden değil; tek ve yekpare bir düşman karşısında düşülen yılgınlık ne mahkûmluk duygusu birliğinden doğmakta... Ormanı, beklenmedik bir hayvan basmış ve arslanından köstebeğine kadar her cins, kendisini kaybeder gibi olmuştur. Bu vaziyette arslanla köstebeğe nefsleri hakkında ne düşündükleri sorulamaz.

Fakat arslan, keyfiyette bütün Doğuyu ve onunla beraber cihanı ve kâinatı nizamlandırıcı İslâm, tek ferdin içine ve topyekûn insanlığın dışına doğru muazzam fetih aksiyoniyle, iki istikamette de nefs murakabesi nazarının kâmil zaviyesine malik bulunmak durumunda...

İslâmın, kıt'a ifadesiyle kendisini görüşü, kâinat görüşüne eş, kıt'a, ırk ve kavim çerçeveleri hasisliğinin üstünde, bütün insanlığı bire irca edici ana kıymet olarak tek gaye etrafında halkalananlara "millet" ismini veren ölçüdür. Evet, dillerde süründürüle süründürüle gitgide öz delâlet çerçevesinden çıkarılıp kavim mânasına kullanulan "millet" mefhumu, gerçekte, İslâm Bayrağının altında toplananlara mahsus isim... Nitekim bütün dünyada, İslâm görüşünce iki millet vardır: Müslümanlarla, Müslüman olmayanlar. "Küfür tek bir millettir" düsturu, İslâm milletinin kendi zıtlarına da topyekûn ve tek millet göziyle bakışındaki esası, aslında kendi nefsine bakış olarak billûrlaştırır. "Ümmet" Allah Resulünün tâbirleri, "millet" ise tâbiler topluluğunun mücerret kitle ismi olduğuna göre, İslâmın bu mefhum zaviyesinden kendisini görüşü, Hazret-i İsa'ya atfedilen bir sözün hikmeti içinde belirtilebilir: "Bizden olmayanlar bize zıttır; bizimle cemetmeyenler dağıtır!" Bu ölçüyle İslâm zaviyesinden Doğunun, Doğuyu görüşü de, onun, 15 inci Asra kadar sürmüş yekpare bir aksiyon çizgisi halinde, fezanın dibine ve Arş'ın üstüne kadar her meselenin hesabını verici mutlak kemal hamlesine beşik saha olmasıdır. Yine bu ölçüyle İslâm, Doğuya, kendi zıtlariyle beraber tam olarak dünyayı irca etmekle

mükellef olduğu sonsuzluk vâhidinin, mânası madde üstü, ilk mekânı diye bakar. Bu bakışta, ortaçağ boyunca yaban domuzu hayatı yaşayan Garplının sefaletine karşı, dünya ve âhiret hayatının bütün madde ve mâna şartları ve ayrıca Garbın Eski Yunan ve Roma tecrübelerindeki kaybedilmiş hikmetler, aklın sınırları ve ruhun hakkı, bir ışık demeti halinde kümelenmiştir.

Bu bakış, Araplarda Dört Büyük Halife, sonra Emevî ve Abbasî büyükleri ve daha sonra Türklerde Kanunî Sultan Süleyman'a kadar, bütün madde ve ruh ölçüleriyle, hâkim ve rakipsiz bir nefs emniyetini tablolaştırır ve Doğuya aslî ve galip rengini verir. İslâmdan evvelki Doğu medeniyetlerini, daima iç nakışlara bağlı, girift ve karanlık kıt'a ruhunun fışkırışları diye görsek de, bunları insanlık çapında zuhurlar kabul edemeyiz ve kendilerinde bu çapa denk birer nefs murakabesi bulamayız.

Dalgaya düşmüş 1 milyar esrarkeş, içtimaî enerji bakımından 1 kişi bile etmeyeceğine göre, Doğunun hele İslâmiyetten sonraki Brehmen, Budist ve Mecusî kalabalığını keyfiyette nazara almaksızın, sadece bellibaşlı bir ruh yapısı olarak göz önünde bulundurmak; ve onun içine ve dışına doğru, hayret ve tevahhuştan başka hiçbir bakış sahibi olamayacağını kestirmek gerekir.

Böylece kâinat boyu bir aksiyona yataklık etmek bakımından Doğunun aslî ve galip rengi, Âdem Peygamberden beri gelen Allah Resulleri ve nihayet bütün zaman ve mekânın sâhibiyle İslâmiyette gerçekleşince, İslâmiyetin temsil kadrosunda zaafa uğramasını ve nefsinden şüpheye düşmesini de, son zamanlarda Doğunun kendisine en nazik bakışı olarak ele almak borcunda oluruz. Şöyle ki: (Rönesans)a kadar, halısından, kağıdından, ipekli kumaşından, bütün dilleri birleştiren kütüphanesinden, kubbesine, kalyonuna, silâhına, minyatürüne kadar yeryüzüne ve buram buram ebedî tecrit helezonlariyle ötelere hâkim nefs görüşü birdenbire tersine dönmüş ve nazarlara şu mânayı nakşetmiştir: (Rönesans)tan bu yana, şu veya bu ruhî ve içtimaî müessirler yüzünden Garbın akıl hârikası önünde hezimetinin sebebini bir türlü kestiremeyen, eşya ve hâdiselere yeniden hâkim olma cehdine tırmanamayan ve bazı fertlerini bu yüzden öte tarafa kaptırdığı halde, mahzun ve mütevekkil, şuursuz ve bilgisiz bir sâdıklar topluluğunu, her ne pahasına olursa olsun, devam ettiren muztarip ve mütevahhiş nefs bakışı...

Bu ikinci bakışın karşı tarafa kaptırdığı, tarihî bir asırlık köksüzler kadrosu da, Doğuya, yani kendisine, öz evine, annesine ve babasına; çamaşırcı Hatçe hanımın oğlu olup da derken vezirliğe yükselen bir türedinin utanç ve hakaret nazariyle bakar.

Bu son sınıfın türemesinde birinci âmil, ham yobaz ve kaba softa sınıfı da, körü körüne müdafaa ettiği kışır değerlerinin bütün hikmetinden gâfil, önüne hangi yenilik çıkarsa, din adına küfür yaftasını vurur ve peygamberinin "Hikmet mü'minin malıdır; nerede bulsa alır!" emrine yüzde yüz aykırı, kaybolmaya başlamış vecd ve aşkı sopa kuvvetiyle iadeye çalışmaktan başka bir şey yapamaz. Nitekim adamakıllı belirmeye yüz tutan ricat ve bozgun çığırı da, ruhları kaybedilmiş hikmet yaftalariyle önlenemez. Bunlardan, burnu halkalı Batı esiri yenilik maymunu, Doğuya örümcek kafalıların yatağı, geri adam tarlası diye bakarken, sözde dindar da "ben bunlardan hiç biri değilim!" gibi bir protesto tavrı içinde, fakat ne olduğundan gâfil, sadece ölgün ve yılgın, içte hırçın ve yalçın, baskı altında gizli bir nefs şüphesini ihtar etmekten kaçınamaz.

Bir tarafta ham yobaz ve kaba softa, öbür tarafta ondan daha ham inkâr yobazı ve daha kaba taklit softası; ikisi arasında da boynu bükük, dilsiz ve iktidarsız halk kitleleri, maddî ve manevî

Garp toslayışlarına karşı Doğunun düştüğü küçüklük ukdesini ve mahkûm nefs görüşünü temsil ederler ve bu hal birkaç asırdır derinleşe derinleşe, hemen bütün İslâm Âlemini kaplayıcı bir ruh halinde günümüze kadar gelir. Bir küçüklük ve yetersizlik ukdesi ki, Batı heyûlası karşısında, öz nefsindeki gerçeklik ve üstünlüğü bir daha tam bir madde ve ruh imtihanına tâbi tutulmaktan alıkoymakta, bir daha kendi kendisini kışır ezberciliği üstünde tefsire davranmayı imkânsız kılmaktadır. İşte, Doğunun Doğuya bakışındaki zaviyelerin en öldürücüsü!..

Şu anda Doğu, İslâmdan başka bütün topluluklarıyle, kendisini radyo ve frijider kullanan sirk hayvanları yerinde göreceğine, bu görüşü de temsilden âciz ve sadece (refleks) halinde bir mahkûmluk şuuru belirtirken, İslâm kadrosu içinde de, ruhuna tıkaç sokulmuş bir ihtibâsın bakışını yaşatmaktadır. Batının Haçlı Seferlerinden nâmütenahi defa öldürücü olan ve onun usta parmaklarıyla ruhumuza kakılmış bulunan bu sefil küçüklük ukdesi yüzünden birkaç asırdır, hususiyle yüzyıldır, Şarkta, bütün İslâm âleminde peydahlanan satıh inkılâpçıları, züppe ve papağan, dış yüz canbazları; Şarkın kendi kendisine, Garbın Şarka bakışından da daha hakaretli gözlerle bakışını temsil eder; ve bu hal her an biraz daha azgın, devam ede ede nihayet bugünkü zirve noktasına varır.

DOĞUYA İNANALIM!

Hiçbir coğrafya taassubuna düşmeden ve dâvamızın bütün yeryüzünü ebedî hayat madeniyle kaplayıcı mânasını mekâna esir etmeden, onun ilk mekânı olan Doğuya, sırf (antitez)imize karşı tutulacak bir mevzu kıymeti olarak inanalım!

Herşey Doğudan geldi; herşey herşey, yani ruhumuz...

Doğu, insanın yağmur suyu kadar saf ve aydınlık olduğu çağlarda, yürekleri ve kafaları dört köşe madde hendesesi körletmezden evvel, ruhumuzun ilk ve büyük marifetlerine sahne olan vatan... Asıl vatandan yere düşünce onu bulduk.

İlahî beyana göre, insan tohumu Âdem Peygamber, Doğu plânında bir yere ayağını bastı. Bütün nevilerin kurtarıcısı Nuh Peygamber, gemisini, orada bir noktaya oturttu. Resûller atası Hazret-i İbrahim, Doğunun maddî ve manevî çerçevesi üzerinde ateşi gül bahçesine çevirdi. Büyücüleri büyüleyen Musa Resul, ümmetine vâdedilen toprağı orada aradı. Meleklerden merhâmeti Hazret-i İsa, ölüleri dirilten nefesini, Batı istikametinde Doğudan üfledi. Ve... Ve nihayet Allah'ın Sevgilisi ve âlemlerin yaratılış hikmeti baş Resûl, Doğunun bir kenarında, bir nefhada kum tanelerinin içine mermer kubbeler yerleştirdi.

Dâvanın, inananlar için bütün bunlara inanmayı, inanmayanlar için de inanmamayı isteyecek noktasına henüz uzağız. Dâvanın şimdi o noktasındayız ki, nasıl Allaha inanmayan bir insan, hiç olmazsa Allaha inanan başka insanlar bulunduğuna inanmaya mecbursa, ruhun bütün binasını da, o binayı ister sağlam, ister çürük bilsin, yalnız Doğunun temelleri üstünde görmek ve tanımak borcundadır. Evet evet, herşey, herşey, yani ruhumuz, bu şeyi kıymetli bilen içinde, bilmeyen için de, Doğudan geldi.

Kudüs orada, Mekke orada, Kâbe orada... Ne kadar insan yüzü varsa hepsinin birden

yöneleceği istikamet sırrı orada...

Yeryüzü ve bütün insanlık tek bir vâhid olduğuna göre, Doğuyla Batı arasında hiçbir sınır yobazlığına düşmeyeceğimizi, baştan beri tekrarlamaktayız. Doğuyu, Batıya nisbetle, sadece bellibaşlı ruh ve kafa şartlarına ilişik bir vâkıa kabul ettikten ve onun hâkim ve hakiki rengini de İslâmlığa bağladıktan sonra, hemen belirtelim ki, insanoğlunda maddenin ötesini kurcalama ve ötelerin rüyasını yaşama cehdi, mucizeler bahçesinin renk ve ışık yüklü ufkunu yalnız Doğuda buldu.

Ruh, mucize, masal, büyü, şiir; ve ötelerin, giriftlerin, sarmaş – dolaşların, bilmecelerin, varılmazların ilmi ve ruhu, mizacı ve şahsiyeti bütün hak ve bâtıl kutuplariyle Doğudadır.

Yine belirtelim ki, ilk ve derin insan örneğine hayat veren ihtişam ve azamet kaynağı Doğunun, ihtişam ve azametine eş, bir zaafı oldu. Bu zaaf onda, (Aşil)in topuğundaki nokta gibi, ölüm okunu kendi üzerine cezbedici bir hususîlik yaşattı. Ve okun ucu işte bu topuğa gömülüp Doğuyu boylu boyunca yere serdi. Doğunun kaatili olan ok, maddeye seyislik eden basit akıldan ve onun emrettiği miskin icaplardan ibaretti. Doğunun farketmediği bir sır olarak, öyle bir cüceydi ki, akıl, kendisine devi yere yıkmak imkânı da verilmişti. İlâhi cilve, boyuna sırtı yere gelecek olan akla, hisarsız ve silahsız ruhun sırtını yere getirmek imtiyazını vermiştir. Öyle bir nüktedir ki bu, Kâinatın Efendisinden birkaç asır sonra farkedilmez olmuştur.

DOĞU VE BATI BİRARADA

Derinliğine doğru insanın ve bütün iklimlerinin kaynağı olan Doğu, hiçbir zaman ve mekânda, kuru aklın maddeyi avlama hakkını ruhuna sindiremedi. Sebep: Madde görüşünü körleştirecek ve aradaki muvazeneyi bozacak kadar, dinî ve ruhî usûl dışı, sapık tarafından iç âleme mıhlanma bünyesi...

Sığlığına doğru insanın ve bütün madde bilgilerinin menbaı olan Batı da, hiçbir zaman ve mekânda, ruhun maddeye ve ötesine hâkimiyet şartını akılla denkleştiremedi. Sebep: Ruh âlemini gölgeleyecek ve aradaki muvazeneyi örseleyecek kadar, maddenin hendese ve dış kalıbına kapanıp kalma mizacı...

Doğu, ruha, batı da maddeye, dürbünün doğru tarafiyle bakmış; Doğu maddeye, Batı da ruha, aynı dürbünün tersini çevirmiştir.

Doğunun gidiş ve usulü, bütün hak ve bâtıl kollariyle, bu dünyanın ötesini; Batının gidiş ve usulü de, bütün şubeleriyle bu dünyayı fethetmek oldu. Böylece, biri yumruğunu çözüp bu dünyayı elden düşürürken, öbürü yumruğunu sıkıp bu dünyayı avucunun içine aldı.

Bu dünya çerçevesinde Batının kazancı besbelliyse de, ebedîlik âlemindeki zararı, bu dünya göziyle belli değildir. Dâvaların dâvası da, işte bu belli olmayandadır. Öyle ki, besbelli bir dış kazanç, derinin yalnız üstünü gören gözlere, belirsiz bir iç zararı feda edebilir bir şey gibi gösterdi.

Ne olduysa oldu; iki ayrı hedef, iki ayrı usûl, iki seciye halinde, bütün tarih ve coğrafya hususîlikleriyle, sadece mücerret “cins ismi” plânında iki ayrı âlem yaşadı: Madde fetihlerinin

çocuk oyuncağı tesellilerine yapışanlarla; büyük teselliye ait iman kutbu ellerinde olduğu halde bu çocuk oyuncaklarına mahkûm, sürünenler... İşte biri ve işte öbürü!..

Doğuda müsbet ve menfî örneklerine ve kendi iç ve dış dost ve düşmanına doğru herhangi bir idrâk, teftiş ve murakabe mizacı mayalandırılamadı. Batı sahası ise, erdiği küçük marifetlerin gururu içinde mahkûmunun hâkim tarafını görebilecek ve o yüzden kendi eksiğin dikkat edebilecek bir nefs muhasebesine, tâ makine saltanatının kendi kendisine müthiş bir kifayetsizlik arzedeceği ve büyük hafakanlar doğuracağı Yirminci Asra kadar yanaşamadı.

Zaman, istediği kadar mekân kıymetinin dışında ve ondan müstakil bir hâdise olsun; onu mekân değişiklikleri ve nisbetleri dışında elde edemeyeceğimize göre, mekâna hâkim görünmenin açıkgöz imtiyazına erdi. Bu yüzden de, başlangıçta zaman âleminin sanatkârı Doğu, sonunda mekân dünyasının zanaatçisi Batıya esir düştü.

Dâva, hesap ve kitabını bilmeyen ve bir madde kaygısına malik olmayan konak sahibinin, eşya tasarrufunda açıkgöz uşağına nihayet esir düşmesi tarzındaki masallara uygundur.

Doğu, bütün peygamberleri, velileri ve sanatkârlariyle, maddeye tahakküm oyununun miskin manivelâsına kurban, muazzam bir tiyatro dekoru gibi sahnenin altına inerken; Batı Eflâtun'da ses verip (Bergson)da fısıltısını bulan mağlûp ruhçuluğu bir tarafa, (Aristo) da gürleyip şoförlere kadar nakaratı yayılan müsbet ve riyazî kafanın muhteşem kadro perdesi halinde, sahne üstüne çıkmanın kolayını buldu ve bir daha indirilemez oldu.

Doğuyla Batı arasında, siyaset, askerlik, felsefe, ilim, fen, san'at, iktisat, her plânda olup bitenler, Doğunun kaydettiğimiz gibi eşya ve hâdiseleri derinliğine doğru, Batının da sığlığına doğru tefsir etmesinden doğan hazin bir usûl ve bünye farkından başka hiçbir müessire dayanamaz. Biri, Doğu, derinliğine iner ve sığlıkta kaybolurken, sığlığa serpili bütün dünyayı ihmal etmek gibi hayatî ve esasî bir yanlışa sürüklendi; ve öbürü, Batı, sığlığına yayıla yayıla derinlikler içindeki köksüzlük ve temelsizliğinin birdenbire patlak vereceği yirminci asırdaki felâketine, bir zafer geçidi edasiyle adım adım yaklaştı. Ve böylece, birinin hakkı öbüründe, öbürününki diğerinde kaldı ve ulvî âhenk hiçbir tarafça büyük murakabe ve tefahhusa vardırılamadı. Fakat Batı, kuru akıl ve mağrur ilim şirretliğini daima muhafaza etti.

Netice şudur ki, bugün Batı dünyası, haksızlığını, hak diye gösteren hünerli bir gözbağcı, Doğu âlemi de bu gözbağcıya mahkûm ve ana hazinesinin anahtarını, ceketinin astarında kaybetmiş bir sarsaktan başka bir şey değil...

BATIYI ANLAMAK

Mesele, Batıyı anlamak... Dâvanın en nazik istikameti, bütün mazi ve tarih hükümlerinin özü halinde bugün Doğunun Batıya karşı nasıl bir anlayış tavrı takınacağında...

Hasis mesafe ve istikamet izafiliklerinin sun'î ve hudutlu, nefsânî ve enfüsî (subjektif) gözlüğünden değil, bir başka yıldızdan dünyaya bakar gibi, tam bir hakikat kaygısının göziyle inceleyerek...

Batıyı Doğuyla beraberce, lif lif, en mahrem köklerine kadar muhasebe etmiş bir idrâkin varacağı hüküm, Batının, geniş madde plâniyle baştan başa ve sıkı sıkıya temas halinde bir kuru akıl hârikasından ibaret olduğudur. Batı, bir kuru akıldır ve Allah kuru akla ne kadar hak ve imtiyaz vermişse Batı hepsine malik; ve kuru aklı nelerden mahrum etmişse hepsinden yoksundur.

Batıya, sığlığına geniş, fakat uçsuz bucaksız madde plânının her unsuru arasındaki münasebeti düstürlaştırıcı muazzam bir logaritma cetveli diyebiliriz. Kemmiyetlerin ayrıca keyfiyet ifade edici hesap ustalığı, tek kelimeyle madde fenni Batıdadır.

Batı, malik olduğu kuru akıl cevherinin ruhunu da, ekseriyetle (plâstik) dış görünüş, eşyanın dış belirtisini aşmayan bir duygu ve düşünce kıymetinde buldu. Evet; -tâbire dikkat!- ekseriyetle (plâstik) idrâk çerçevesini, eşya ve hâdiselerin zâhirî hacim ve kabartmalarını, mekân ölçü ve cümbüşlerini aşmayan bir ruh... Batının olanca şevketi bu ruhta olduğu gibi, olanca buhranı ve iç zaafı da yine bu ruhta, bu ruhun hudutluluğunda...

Batının, sadece (plâstik) kadroda bir kuru akıl hârikası ve onun (estetik) zevkinden ibaret olduğuna şahit, onun şehirleri, meydanları, sokakları, fabrikaları, tavır ve kılıkları, eda ve şekillendirişleri, ölçü ve âletleri ve daima bir hafakan ve kâbus sınırına takılıp kalan fikir ve sanat örnekleridir. Kitaplık mikyasta mucip sebeplere istinat ettirilebilecek olan hüküm, Batının, madde idrakine bağlı bir şuurla, bu şuurun çerçevelediği bir his mihrakının etrafında, sadece fâni dünyaya, fâni dünya imparatorluğuna mahsus bir nizam ve marifet temsil ettiği ve ferdin (metafizik – madde ötesi) vicdanını besleyemediğidir.

İnsan öldüğüne, saray yıkıldığına, âbide çatladığına ve fikir pörsüdüğüne göre, eğer bu âkibetlerden hiçbiri olmasaydı Batı dünyasının da eksiği olmazdı. Fâniliğin üstündeki, vecd ve teselliyi ve bu vecd ile eşya ve hâdiselere tahakküm kudretini getiremeyen bir dünya, dışının mamurluğu nispetinde haraptır.

Batı, insanoğlunun, binbir iş ve fayda mevzuunda maddeyi yontarak ve fâni hayatı buut buut genişleterek, sadece kalıp dehâsına verebildiği nihai akıl yetkinliğinin büyük zemini oldu. Bunun kabulü zarurî...

Bu idrâk bünyesini Batı dünyasına, daima (plâstik) kadroda muhteşem bir vezin ve âhenk, hendese ve nisbet, ölçü ve muvazene, aydınlık ve açıklık kaynağı olan Eski Yunan ve (Lâtin) dehası aşıladı. Roma imparatorluk nizamı bu aşıyı perçinledi. Aynı aşı, Doğudan batıya, İsa Peygamberin üflediği derin nefeste, binbir tahrif ve putlaştırmaya rağmen hassasiyet ve ahlâk mayasını buldu. Fakat Batı adamı, maddenin daima sığlığına geniş zeminini kurcalama seciyesine sadık kalarak, Ortaçağ dehlizini geçti; ve (Rönesans- Yeniden Doğuş) ismi altında ve bir fışkırışta Yeni Çağı açarak bünyesinin en üstün verimine kavuştu: Müsbet Bilgiler... Bunun da idraki mecburî...

Amma ki... Maddeyi, aklî ve ruhî her bakımdan ihata ihtirası ve bu ihtirasın büyük eseri olan müsbet bilgiler manzumesi, terakki ede ede bir taraftan batının dünya fâtihliğini sağlarken, öbür taraftan da kendi kendisine hâkimiyetini, ruhî hegemonyasını altüst etti; ve onu, çırpınan, ruhuna dayanak arayan, dışı ziynetli ve içi harap, bir dev haline getirdi.

Batıyı anlamak, onun, madde plânına hâkim ve ruh plânına mahkûm tezadını en haysiyetli çapta görmekle olur.

KENDİ İÇİNDE BATI

Batı, bütün Garp milletlerince taksim ve kendi kadrolarında ayrı ayrı temsil edilmiş tek ve yekpâre bir oluş belirtir. Doğu, başka başka tecelli çerçevelerinde, fakat umumî ve esasî seciye bakımından çok defa aynı duygu ve düşünce mizacına bağlı olsa da dağınık bir manzara arzederken, Batı zâhirde tezatsız bir oluş merkeziliği içindedir.

Bu oluşun, bütün sebepleri ve neticeleriyle, sabit ve muayyen birkaç dönüm noktası var. Batı, kendi oluşunun sathî dönemeçlerini tesbit ve tâyinde, yine satıh hendesesi hesabiyle yanılmış değildir: Eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlık basamakları; derken Ortaçağ dehlizi, pek kısa (Rönesans) saadeti ve 19 uncu asırdan öteye buhran devresi...

Eski Yunan: Batı adamının gözünde, tepeden inme, insan ve cemiyet mucizesi... Roma: Eski yunandan aldığı ışığa, Lâtin ruhunda yeni pırıltılarla geçit veren ve onu devlet, teşkilât ve hâkimiyet iklimine zıplatan köprü... Hıristiyanlık: Batının karşısında birdenbire apışıp teslim olduğu, bütün eski muvazenelerini kaybettiği, yenisini de asırlar boyunca elde edemediği ruh ve hassasiyet kaynağı...

Ortaçağ: Batının, dünkü gelirinden mahrum, yarınki mirasına namzet, fakat her şeyden habersiz; hem Eski Yunan'ın dünya muvazenesini, hem de İsa dininin ruh ve gayesini elden çıkarmış, için için kıvrandığı ve çile doldurduğu zulmet tüneli... Bu zulmet tünelinde bir devre ilerideki Batıya, kendi kendisini bulmak için en keskin aksülâmel hedefini kuran, İsa Peygamberin tahrifçisi kilise ve bu kilisenin dünya manivelâsı (Feodalite – derebeylik) idaresi...

(Rönesans –yeniden doğuş): Bir fışkırışta aklın maddeye tahakküm ihtiyaciyle beraber, baskı altındaki ruhun, Eski Yunanda bulduğu şafak aydınlığına doğru kanat çırpma ve kendisini yeni bir terkipte özleştirme hamlesinden ibaret oldu. Garbın, kurtarıcı tanıdığı "aklın zaferi" diye isimlendirdiği bu hamleden sonra hemen meydana gelen ve Lâtin kazanını taşıran fâni âhenk; oradan kepçe kepçe milletlerin tabaklarına döküldü ve bir iki devre sonra bütün eşya ve hâdiseleri çepçevre ve sımsık sarmaya davranıcı akıl kuşağı, müsbet bilgiler manzumesine ulaştı.

(Rönesans)tan sonra, kendisini, Eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlık vâhidleri arasında (mayonez)leştiren Batının, cehl ve taassup yatağı kilisesine karşı aksülâmeli, onun temsil ettiği iman kökünü gitgide yalnız ferdî ahlâk ve hassasiyet plânına indirmekle tesellisini buldu. Aklın maddeyi kurcalama ve her şeyi bu kurcalayıştan bekleme ihtiyacı, gitgide ön plâna geçti. Bu plân 19 uncu asırdan sonra, basit akıl buluşlarının yonttuğu âletlerin putlariyle donandı; ve (Rönesans)tan bir iki asır ileriye kadar barıştırılmış gibi görünen ruh ve akıl, 20 nci Asra doğru, her yönden hesap yanlışını haykırırcasına en korkunç şekilde patlağını verdi. Bu da, ruhî, siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî sahada, Garbın bugün, en hâd ve müzmin felâketini yaşadığı buhran devresi oldu. Ruhunu arayan Batı...

Garbın, başlangıçtan beri oluş hâdisesini, ırklar ve milletler kadrosuna çekince, büyük sermayedarlık hissesini Eski Yunana, bu sermayeyi yeni ilâvelerle işletme ve devletleştirme hakkını Roma'ya ve ondan sonra billûrlaşmaya başlayan millet zümreleri kalıbında, Lâtin, Cermen ve Anglo – Sakson gruplarına vermeliyiz.

Batının oluşunda, Lâtinler, garplının sâf duygu ve düşünce sarmaş – dolaşları içinde mizacındaki giriftlik ve inceliği; Cermen ve Anglo – Saksonlar, halis bir ruh ve kafa muvazenesi içinde dış âleme tahakküm ve müsbet fayda ölçüsünü; İslâvlar da, aslî batı kadrosunda, ona sonradan ermeye çalışma ve arkadan gelme hususiyetini canlandırır.

Batının, kendi içinden taşırdığı kısımlarla, daha Batıya doğru ve (Yeni Dünya) ismi altında meydana getirdiği bulamaç, yani Amerika, Batıda kaybolmaya başlayan ruh ve âhengin doğurduğu çileye yabancı, bütün hızını madde plânının cümbüşlerinden alan ve henüz buhranını yaşayacak kadar ihtiyarlamamış bir cemiyet ve kemmiyet hârikasından ibaret; ve Batının içinde değil, kenarında bir hâdise olarak kalıyor. O sonradan erme, hazırlop tarafından olma, sıhhatini melezlikte bulma, ruh plânında iğdişliğe sığınma ve madde oyuncaklariyle avunup sırt çevirme tecrübesinin amelî dehâsı, muhteşem hiçlik...

KENDİ İÇİNDE DOĞU

Doğunun mayasını, ayrı zaman ve mekânlarda, ayrı mânalarda ve baş örnekler halinde Çin, Hint, Fars, Arap ve Türk kavimleri yuğurdu.

Japonlar, medeniyet bakımından tâbi bir millet halinde Doğunun mayasına başlangıçta hiçbir şey katamayan, sonunda da Batıyı sadece kerrat cetveli plânından ezberlemek açgözlülüğünden ötürü yeni bir şey gösteremeyen ve haşin bir an'ane zindanında bütün iptidaî putlariyle başbaşa yaşamakta devam eden bir millet olarak, Doğunun hüviyet mizanında pay sahibi değil... Başlangıçta Çin'in ikinci sınıf tâbii, sonunda da Garbın ucuz tatbikçisi ve hep aynı dar ve sert ruhun muhafızı... Fakat Batının sadece kuru bir akıl harikası olduğunu kavrayıp bu aklı aparıvermek ve millî ruhunu koruyabilmek noktasından Doğuda örneklik bir keşfin sahibi... Yani Batı oyuncaklarının sırrını aparmakta ve Batı marifetini iflâs ettirmekte biricik Doğu örneği... Ama o kadar...

Çin, doğuyu, çağların en eskisinde, yalnız müstesna bir ruh inceliği ve madde nakışı kadrosunda temsil etti. Hint, bu ruhu, en dolambaçlı iç dehlizlere ulaştırdı. Fars, başlangıçta ve sonda derinlikleri genişletti: hususiyle başlangıçta şahsiyetini işe ve maddeye aksettirdi ve Batıya karşı Doğu İmparatorluğunu kurdu. Arap ezelle ebed arası bir zeminde, kendisinden evvelki ve sonraki Doğunun sistemleşmesine, gerçekleşmesine, mihraklaşmasına sahne oldu. Türk de, evvelâ, bozkırların dış yüzüne benzeyen kapanık ruhuyla, hiçbir kap içinde şeklini bulamıyan kızgın ve hırçın bir mâyi gibi, Doğunun akıcılığını ve hareket hakkını heykelleştirdi; sonra da aynı hareket hakkını, gerçek Doğunun gerçek ruhuna bağlamak nasibine erdi.

Doğuya aslî renk ve hakikatini getirmiş olan Büyük Tecellinin altın çerçevesinde buluşmuş baş hissedarlar, bütünleriyle Arap, Fars, Türk ve parçalariyle Hint ve Çin'dir.

Doğu nihâî erişini, Resuller Atası İbrahim Peygamber, hattâ Âdem Babadan başlayıp, bayrak yarışında olduğu gibi elden ele hakiki sahibine kadar getirilen Müslümanlıkta buldu.

Böylece Doğu, netice olarak Batıya, fakat sebep olarak Doğuya bağlı öbür dinlerle beraber, vahdâniyet yolunun son basamağında, kendisinden evvelki bütün basamakları düzleştirmiş ve ilerisinde basamak bırakmamış olarak, topyekûn mâzi ve istikbalini kadrolaştırdı; ve böylece Batının ve bütün dünyanın karşısına çıktı.

Doğunun bu son tekevvünü, iptidaî çağlardaki bütün (Totem)leri, putları, ilâhlaştırmaları, şiirleri, büyüleri ve iksirleriyle temsil ettiği maddenin ötesini feth ve zaptetme hamlesi adına, kürenin sathı ve merkezi, göklerin de muhiti ve dibi arasında nihaî ve hakikî köprüyü çekmiş oldu. Allahın tamamladığı İslâm, Doğu'yu tamamladı.

Tarihi Âdem Babadan başlayan ve basamak basamak atlayıp nihayet ezelî ve ebedî tahtına yerleşen Müslümanlıkta Doğu, dalâlet çağlarının harikalariyle hidayet çığırının mucizelerini tek vahid içinde toplamak ve bütün Doğuyu bütün yeryüzü mikyasında özleştirmek dâvasına memurdur. Yapamadıysa suç nefsinin...

Ve nihayet, Doğunun, bütün insanlığı nefsine irca hamlesine kadar ulaşmış üç büyük mümessili, zamanın hak kutbuna ulaşmadığı devirde Fars, Saadet Çığırından sonra da Arap ve Türk milletinden ibaret kalıyor ki, Türk gitgide bütün mecalini kaybeden Doğuyu, Araptan sonra, İslâmın bayrağı altında Batının merkezine kadar ulaştırmak cehdi ve hâlâ Doğunun en canlı milleti olmak haysiyetiyle, onun baş örnekliğini elinde bulunduruyor. Bu memuriyet, ne şunun 80, ne de bunun 100 milyon nüfusuna bağlı olmayan, kemmiyet üstü tarihi bir keyfiyet hakkından doğuyor ve Türk'ü, Doğu'ya, iflâsı veya ihyasiyle önder olmak nasibine bağlıyor.

BATININ BUHRANI

Batının buhranı, Ondokuzuncu asrın ikinci yarısında deri üstüne sızmaya başladı; Yirminci asrın başlarında da, içinden ve dışından bütün bir bünye yangını halinde patlak verdi.

19 uncu Asır Fransız edebiyatının, (Bodler) ve (Rembo) gibi büyük sar'a ve ihtilâç şairleri, bu içtimaî hâilenin, fert çerçevesinde habercileridir.

Bu buhranı, nihaî hadlere ulaştırılmış müsbet bilgiler manzumesinin binbir âletiyle çepçevre kuşatılmaya başlanan madde zemini üzerinde, insan ruhunun teker teker bütün dayanaklarını kaybetmesi diye tesbit edebiliriz.

Batı adamı, 19 uncu Asrın son yarısında ve 20 nci Asrın başlarında maddeye o türlü tahakküm istidadına geçti ki, bu tahakkümü ona denk bir ruh köküne bağlıyamaması, üstelik eski ruh köklerinde de yavaş yavaş çözülme başlaması yüzünden maddenin tahakkümü altına girdi ve böylece onun ruhu, belirsiz bir yırtıktan döküle döküle, tükenmeye yüz tuttu.

Ve Batı dünyası, aşağı kısmı dolarken yukarı kısmı boşalan bir kum saati gibi, madde ilimlerinin terakkisiyle makûsen mütenasip olarak, ibdâ edici âhengin kaynağı olan ruhî muvazenesinin

elden gitmekte olduğunu hafakanlar içinde sezmeye başladı.

Ruhî ve aslî düğümünü belirtmeye çalıştığımız bu buhranın, içtimaî, iktisadî, idarî ve siyasî cephelerindeki ihtilâtlarını, Batı sahnesine başınızı bir çevirişte görürsünüz.

19 uncu Asırdan başlıyarak Batının encamındaki karanlığı felsefede yaşayan batı adamına yeni bir sulta ve selâhiyet arıyan (melânkoli) hastası (Niçe)den, (Angsfilozofi - sıkıntı felsefesi) kurucusu (Haydeger)e kadar Garp tefekkür zinciri, bir şüphe ve ihtilâç halkası oldu; ve bu şüphe ve ihtilâç, sâf ilim ve san'attan, müsbet bilgilere kadar, inkâr seciyesini sindirmediği yer bırakmadı.

Birinci Dünya Harbi, oluşundaki sâikler bakımından, İkinci Dünya Harbine nisbetle âlet ve kemmiyette daha basit bir madde hareketi olmakla beraber, götürdüğü ve getirdiği kıymetler bakımından insanlık tarihinde ilk defa olarak müthiş bir vesile hâlinde, tıpkı fevkalâde insan kalabalıklarının lekeli hummayı doğurması gibi, Batının yüz seneden beri için için mayalaşan ruhî buhranını heykelleştiriverdi. Güzel sanatlardan başlayarak her sahada bozulan muvazene ve nizam, Batı buhranının Birinci Dünya Savaşiyle beraber peçesini düşürmesidir. İkincisi, onun her sahada terakkisinden başka bir şey değildir ve tohum birincidedir.

Her ikisinde de dış sebepler bahane; iç sebep ise, iç ve yeni bir nizama hasret...

Bir taraftan komünizma ihtilâli, Batının içtimaî bünyesindeki binbir tezat ve çürüklüğü tesbit etmek bakımından müsbet, fakat buna devam getirmek bakımından de menfilerin menfisi bir tecrübe halinde, ruh ve nizam kargaşalığını, bütün ruhî kıymet ölçülerini yıkmak ve nizamların en maddî ve sun'îsine başvurmak yolunda, kurtuluş adına Batı münevverinin intiharını temsil ederken; öbür taraftan Faşizma ve Nazizma, yeni bir iman ve mefkûre bayrağı altında (Greko – Lâtin) medeniyetinin sulta ve salâhiyet hakkını yalnız mahdut topluluklara bağlayıcı bir nefsanîlik psikolocyasiyle batı buhranına çare bulacağını vehmetti.

Böylece Batının buhranı, artık devlet çapında dâhhameleşen (hipertrofi) tezatlar ve aykırılıklar yüzünden, açık bir ideolocya harbi olan İkinci Dünya Harbini doğurmaya kadar terakki edip, Batı adına ya tam ölüm veya tam şifa ile neticelenecek olan nihaî safhasına ayak bastı.

Batının kurtuluşu adına yine Batının iki menfî kutbu tarafından ayrı ayrı zaman ve mekânlarda tahrip ve tasfiye edilmek istenen ve batı buhranının hem illet, hem de deva arama zemini olan demokrasyalar, dünkü bünyelerindeki maddî ve manevî yatalaklıktan yarının hakikî ruh ve madde ölçülerini ve insanlık nizamını yine kendi içlerinden fışkırtmaya geçen bir hamleyle şahlanır şahlanmaz, Batı adamının en büyük nefs muhasebesine, (Greko – Lâtin) medeniyetinin aslî vârisleri tarafından el konulmuş oldu.

Fakat bu el koyuş hiçbir netice vermedi. Hürriyet cephesinin harbi kazanması, kendi iç bünyelerinin dünya çapında bir müşahede, muayene ve tedavisine yönelemedi. Batıyı bütün zaaf ve illetlerinden temizlemek ve bir inanış sistemine bağlamak için kurulup devrilen sultacı rejimlere karşılık, meydana biri vâdettiği şifada yalancı ve öbürü belirttiği hastalıkta doğurucu (antikapitalist) ve (kapitalist) rejimler topluluğu, her ân birbirini yemeye memur iki dev gibi karşı karşıya kaldı. Zira Batı, makineyi ve âleti emrine vereceği ruhî nizam, ahlâk ve iman kutbundan mahrumdur.

DOĞU'DA BUHRAN

Doğuda buhran, Doğunun İslâmlıkla kazandığı toplayıcı ve bütünleştirici zemine bağlı hükümdar ve milletler arasında, bu zemini dünya çapında ve yeni zaman ve mekânlar içinde koruyamamak, dâvanın aşk ve vecdini kaybetmek, işi dedikodu ve mezhep tepişmelerine bırakmak yüzünden patlak verdi. Evvelâ Araplar, sonra İranlılar, daha sonra Türklerde...

Bu üç milletten gayri Hintlisi, Çinlisi, Moğolu vesair topluluklariyle Doğu, İslâmdan evvel bellibaşlı medeniyetlerin her biri kendi infirad veya tesir bölgesinde ayrı ayrı doğup gelişmesi ve çürüyüp batmasından başka bir hüviyet belirtmez. Galip ve (aksiyon)cu rengiyle BÜYÜK DOĞU, İslâmdan sonra billûrlaştığı için aynı büyüklüğün buhranı da İslâmdan sonradır.

Doğuda buhran devresi, biri millet. Millet kendi uzuvları arasında ve kendi içinde, öbürü ve Batının teşekkül ve tebellüründen sonra rakip dünya karşısındadır. Doğunun, daima Muhteşem Şark göründüğü ve Mukaddes Emaneti bir kavimden öbürüne devrederek, yalnız buhranlı kavmi tasfiye etmekte kaldığı mes'ut devir, 7 nci Asırdan 16 ncı Asır ortalarına kadar sürer. 16 ncı Asırdan sonra ise, Doğu, hükümdarlık hakkı bakımından tasfiye edilmiş ve Türke intikal etmiş milletleriyle, Türkün şahsında, topyekûn en büyük buhranı kaydeder.

18 inci ve 19 uncu asırdan sonra Doğu, artık Batının gözünde, bütün cins ve mezheplerini birleştiren bir miskinlik, dâvasızlık, mahkûmluk ve gerilik psikolocyası yatağıdır. Her türlü akıl ve âlet, madde ve dünya şuurunu kaybetmiş olan bu kocaman yatak, o günden beri Batının muazzam istismar arsası...

Doğunun Türkte, 16 ncı asırdan sonra patlak veren, öbür Doğu milletlerini de daha evvel kavurmuş olan buhranı, binbir harikulâde müsbeti içinde binbir harikulâde menfisiyle başta Fars ve Bizans tesiri bulunmak üzere İslâm saffet ve hikmetinin bulandırılmasından doğdu. Bulandırışlar ve bulanışlar, kendi kavimlerini yere sere sere bayrağı genç ve saffetli kavimlere ciro ettire ettire sürdü. Fakat her şeye rağmen doğu, İlâhi kubbeleri, fildişi yüklü kervanları ve Eski Yunana kadar her şeyi ilk defa zaptetmiş kütüphaneleriyle, insanlık fezasına tek başına tahayyüz hassasını muhafaza etti. En genç ve saffetli kavim olan Türkün eline geçtikten sonra da, aynı bulandırış ve bulanışla, teşekkül ve tebellürünü tamamlayan Batıya çatar çatmaz topyekûn ricat, hezimet ve iflâsa düştü.

Halbuki, Doğu, Batının 15 inci ve 16 ncı Asırda ayak bastığı akıl hakları sınırını 8 inci Asırda aştığı halde kazancını sistemleştirmeden geriye dönmüş; Batının (Rönesans) günlerinde de mânalardan habersiz kışır muhafızı yobazlar elinde, Peygamberin emrini hatırlayamamıştır: "Hakikat, mü'minin kaybolmuş malıdır; nerede bulsa alır!"

Doğunun buhranı içeriye ve dışarıya doğru, evvelâ kendisini kendi menfî dehâsiyle çürütmekten, sonra da bizzat kendisinde mevcut silâhları rakibine kaçırtmaktan ve hakikat içinde hakikati kaybetmenin ruh sar'ası altında şifası zor bir felce uğramış olmaktan ibarettir.

BİZDE BUHRAN

Bizim buhranımızın iki büyük devresi var: Tanzimattan evvel, Tanzimattan sonra... Bu devrelerden ilki, Tanzimattan evvel 3 asır, ikincisi de Tanzimattan sonra 1 asır ve küsur sene boyunda...

İki büyük devrelerden her birini de kendi içinde üç hususî dilime ayırabiliriz: Kanunî Süleymandan Dördüncü Mehmede, Dördüncü Mehmedden Üçüncü selime, Selimden Abdülmecide, 3 dilimli ilk devre... Ve Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten bu güne, 3 dilimli ikinci devre...

İki devrelik bu dilimler asır ölçüsüyle ifadelendirecek olursak, 16 ncı Asır ortalarından 20 nci Asır ortalarına kadar 4 asır boyunca şöyleyiz: 16 ncı Asır sonlarında maraz, derimizin altında ilk köprü başlarını tutar, 17 nci Asır sonlarında, deri üstüne sızmaya başlar, 18 nci Asırda deri üstüne çıkar, 19 uncu Asırda tam yerleşir, 20 nci Asırda da bu müzmin yerleşmenin uydurma devâ tesellileriyle bünyeleştiğini gösterir.

Buhranımızın ilk büyük devresinde baş illetimiz ham ve kaba softalık... İkinci büyük devresinde de körkütük hayranlık, şaşkınlık ve şahsiyetsizlik...

Buhranımızın ilk devresinde, nasıl İslâmiyetin vecd ve aşkı yerine, yanlış anladığımız kabuğuna ve dış şekillerine esir isek; İkinci devresinde de, Batının, mahrem maktâlarını göremeden ve oluş sırlarına eremeden yine kabuğuna ve dış şekillerine esiriz.

Her iki devrenin de kahramanı, ham ve kaba softa olduğu halde, bu iki ham ve kaba softa, hakikatte birbirinin aynı olduklarından habersiz, zâhirde birbirine zıt iki temayül vesilesiyle birbirine düşmandır.

Biri dinin, öbürü küfrün yobazı, ham ve kaba softası... Başımıza ne geldiyse bunlardan geldi.

Buhranımızın Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten İkinci Dünya Harbine gelinceye kadar süren üç merhale, ufak tefek kemmiyet farklariyle, hesapsız ve kitapsız batıya hayranlık, dünyayı ve nefsini müşahede altına alamamak hastalığının yekpareleştirdiği bir bütündür.

İlk buhran devremizde, bağlı olduğumuz iman manzumesinin vecd ve aşkını kaybettikten sonra anlamadan kabuğa mıhlı kalmak yüzünden, Batı harikasını hemen müşahede altına alıp ciğerlerimize sindirmek ve şahsiyetimizi kaybetmeksizin kanımızda eritmek imkânlarından nasıl mahrum kaldıksa; ikinci buhran devremizde, ayrılmak bilmez bir hayret ve dehşet psikolocyası altında, Batının kabuğunu bir türlü oyamadık ve meyvesine eremedik...

Ve nihayet ilk buhran devremizden evvelki nûrlu günlerimizin ruh kök muvassalasını zayıflatmak yüzünden, fikrî buhran hengâmesini dâvet etmiş olduk.

Bu, Türk'ün ayrıca muhasebesine girişmeden tertiplendirilmesi gereken ilk kabataslak hükümdür.

BATININ UCUZCULUĞU

Batının ucuzluğu ilk belirtisini 19 uncu asrın ikinci yarısında göstermeye başlar. Fakat, Batının ucuzluğu en zıt ve en pahalı fikrî ve edebî oluşlarla atbaşı beraber giden bu tarafı, (Dinamik) hayat ve ameliye plânına 20 nci asrın başlarında girer ve ortalarında azamî haddine ulaşır.

Batıda ilk ucuzluğun habercisi fikriyat, ne de olsa (metafizik) bir tecrit haysiyetinden gelen (Hegel) materyalizmasını "Tarihî materyalizma" ismiyle son derece kaba ve köksüz bir teşhis plânına döken Engels'e irca edilebilir.

(Engels)in fikirdaşı ve yoldaşı (Karl Marks); arkadaşının dünya görüşünü iktisat sahasında, iş, kazanç, emek, kâr, sermaye ve hak gibi en müşahhas, elle tutulur ve gözle görülür, kaskatı dertlere tatbik ederek bu dertlerin zatî kıymeti ve içtimaî ehemmiyeti sayesinde ucuzluktan uzak görünse de, meselenin dayandığı temel ucuz ve koftur.

Dinî, siyasî, ahlakî, tek kelimeyle ruhî hâdiseleri ve topyekûn ruh hayatını, maddî ve iktisadî (faktör)lerin birer tâbi ve tâli şubesi, vücutsuz in'ikâsları ve mevhum gölgeleri farzeden bu iki fikir adamı, Batı münevverinin, bütün bir "girift"ler âlemini, kolay anlaşılır dış satıh nisbetlerine fedâ edişine, yani idrâki birdenbire ucuzlaştırışına en keskin misâldir.

Bu iki tip, amelî ve kolay fikirler tezgâhında ördükleri kumaşa nihayet "Bütün mânevî kıymetler baskı altında kabul ettirilen ve semerelendirilen birer vehimden ibarettir!" hükmünü basmakla üzerinde çok çalışılmış ve çok şişirilmiş bir ucuzluk sisteminin, 20 nci asır başlarında yemiş verecek olan ağacını diktiler.

19 uncu asrın aklî ve akliyeci felsefe temayülü, 20 nci asırda (Bergson) gibi bir filozofun pusuda beklemesine rağmen, birtakım teftişsiz ve murakabesiz makine keşifleri içinde amelî fütuhattan başkasına sırtını dönen, artık düşünmekten bezen ve (Metafizik)ten tiksinmeye başlayan yeni garplı mizacını besledi ve idrâki sığlaştırmakta büyük rol oynadı.

Hele 20 nci asrın tamamen (Metafizik) düşmanı riyaziyeci felsefe mektebi, herşeyi "beş hasse" plânındaki izahsız bedahetlerle ele almak, nihâî izaha külliyen arkasını dönmek ve eşyanın künhünü aramak cehdine boş ve dipsiz bir gayret diye bakmakla, maddeci bünyeyi felsefe yoliyle takviyelendirdi.

"Elektriğin ne olduğunu düşünmeye ve bilmeye lüzum yoktur; gaye onu bir ampul içinde zapt ve istismar etmektir!" hükmü, şüphesiz ki, büyük fikir çapında bir ucuzluğun nasıl sistemleşmek yoluna girdiğini belirtir.

Öbür taraftan da âlemi en vahşî ve kaba vâhidler içinde özleştiren ve çilekeş fikir medeniyetini topyekûn inkâr eden komünizma tecrübesi Batının en iptidaî milletinde bir tatbik zemini bulunca, yürek hoplatıcı ve iç gıdıklayıcı bir ameliye cereyanı içinde Garbın büyük ucuzluk çığırı açılmış oldu.

Birinci Dünya Harbinden sonraki müthiş kıymet yıkıcılığı, güzel sanatlardaki sar'a ve ihtilâç, sahte yenilik hamleleri, günü birlik garabet tecrübeleri, hep ucuzluğun câzip ve kolaycı tarafiyle,

bir türlü mağlûp edilmeyen eski ukdeler, hikmetler, âhenk ve nizam ölçüleri arasındaki muharebenin doğurduğu muvazene buhranı yüzündendi. O yalınkat bir ucuzluk cümbüşünün, insan ruhu tarafından daima yalanlanan sahteliği karşısındaki gizli emniyetsizlik duygusunu ihtar eder.

Nitekim bu korkunç gelişin 19 uncu asırda ilk sar'alı habercileri (Bodler) ve (Rembo) gibi san'at adamları iken, 20 nci asırda da en halis aksülâmelcileri (Blondel), (Bergson), (Haydeger), (Rozenberg) gibi filozoflar ve (Prust), (Valeri), (Morua), (Moryak) gibi san'atkârlardır.

Nihayet komünizmanın kendi iç âleminde (statik)leşmesi, Batı fikir lâboratuarında da çabucak yaftalanması yüzünden nazarî maddecilik Batıyı yutacak bir felâket olmaktan çıkmış; fakat asrımızın ilk rub'u ile ikinci ve üçüncü rub'u arasında, hem de nazarî maddeciliğe düşman olmak şartiyle korkunç bir amelî maddecilik âlemi teşekkül etmeye başlamış ve bu âlem şimdi bütün dünyayı yutacak hale gelmiştir. Bu, Yeni Dünya dedikleri Amerika'dır.

Ne tezattır ki, maddecilik yatağı Rusya, resmî fikirde maddeci, hususî hayatta (mistik), Amerikalı ise inanışta (antimateryalist) yaşayışta maddecidir.

(Mussolini) ve (Hitler) tecrübeleri, destekleri bombalanan Batı medeniyetine cebrî bir dayanak veya eski dayanakları müeyyideleştirmek gayesini kollar ve komünizmanın aksülâmelini belirtirken, şimdi bütün zıtlarını temizlemiş olan Amerika, henüz temizliyemediği ana zıddı komünizmanın nazarî maddeciliği karşısında, dehhaş bir amelî maddecilik tavriyle yer almış bulunuyor. Amerika, kurtardığı Garp medeniyetini, onun en halis unsurlarını, yani öz mütefekkirini takatten tam düşürmek suretiyle ezip daha azîm bir çıkmaza yol açmış ve elinde tuttuğu madde vasıtaları ve manivelâları yüzünden itiraz ve mukavemeti imkânsız kılan bir ucuzluk hegemonyası kurmuştur. Artık fikir mahkûm, âlet gâliptir.

Bugün hayatı, aslâ hesabı sorulmaz, sadece hoş ve ızdırapsız geçirilmeye çalışılır bir ilcaîlik menşuru içinden seyreden Amerikalı, maddeye nihaî derecede tasarrufu yüzü suyu hürmetine ihtiyar Avrupanın olanca sesini ve iddiasını boğazına düğümlemiş ve kemmiyette nâmütenahi girift bir ucuzluğu atom bombasiyle müdafaa edecek hale gelmiştir.

Yine basitlik ve ucuzlukta en büyük "girift"i ve en ileri "pahalı"yı temsil eden (Aynştayn), asrımızın muazzam ucuzluğuna muazzam dehâsını maddenin nihaî istismarı yolunda kullanmak suretiyle misâl teşkil etmektedir. Artık yeni bir ruh tepkisinin yeni ve mânevî bir atom çekirdeğini infilâk ettirebilmesi, şimdiki Amerika'yı Fransız ihtilâli başındaki haline ricat ettirmek kadar çetinleşmiştir.

Batının ucuzluğu, bugün Amerika vâkıası ile müeyyidelidir; ve bunun Batı dünyası içinden değiştirilmesi ancak Avrupanın gebe bulunduğu yeni bir davranışa bakmaktadır. Batı ölmeyecekse, bu davranış gelecektir.

Şu muhakkaktır ki, Batının ucuzluğu, Doğununkinden çok başka, girift ve hususî sebeplere bağlı... Ve Doğu ucuzcularını mahcup edecek mâhiyette... Doğu, Batı yüzünden ucuzcularla dolmuş, Batı ise kendi yüzünden ve kendi kendisine çürüğe çıkmıştır.

DOĞU'NUN UCUZCULUĞU

Doğuda mânevî ucuzluk, 16 ncı asırda başlar, 17 nci asırda besbelli hale gelir.

Başlangıcın aşağı yukarı (Rönesans)a raslaması en ince hususiyet...

Bu tarihten sonra Doğunun ricat çığırı, evvelâ devlet ve ordu, her sahada açılmıştır.

Âmil, Batının "Yeniden Doğuş"u değil, Doğunun kendi içinde rehavete düşmesi; ve bu uyanışla o uıykuya dalışın, karşılıklı birbiriyle nisbet kurmasıdır.

Bir türlü sebebe bağlanamayan ve durdurulamayan gerilemenin ruhlarda bıraktığı tesir, kendi öz dünyasına karşı için için ve gitgide büyüyen bir itimadsızlık ukdesiyle beraber, hâdiseleri müthiş bir sığlıkta, satıhta ve kışırda mütalâaya mahkûm olmak felâketidir.

Artık büyük fikri besleyen ve onunla beslenen büyük aşk ve vecd elden gidince, bütün mârifet, kabuk ve kışır hesaplarını ehliyetsizce muhafaza ve anlayışsızca müdafaa gayretinden ibaret kaldı.

Sahnede büyük şahsiyet ifadelerinden hiç kimse kalmadı. Süleyman Çelebi, Âşık Paşa, İbn-i Kemal, Ebussuud Efendi, Mimar Sinan, Fuzulî, Bakî, "Şah-ı âlem" Kanunî Sultan Süleyman, perdeden çekildiler.

İlk ucuzluk Doğu insanının (Metafizik) plânını çizen din sahasında başladı.

Ham yobaz ve kaba softanın zuhuru ve müessiseleşmesi ondan sonradır.

16 ncı asır sonlarının Hindistanda pırıldayan ve her hikmeti getiren güneş şahsiyeti, İkinci Binin Yenileyicisi (hâlâ onun devresindeyiz) İmam-ı Rabbâni Hazretleri, ne yazık ki, sosyal plânda dengini bulamadı; ve bu işi geleceğe bırakmış oldu.

Kemal devrini çoktan yaşamış ve tüketmiş bulunan Doğu âlemi, (Rönesans)tan sonra, Türk bütünlüğündeki devamının tam bir ucuzluğa çarptığına ve bu yüzden Doğu milletleri arasındaki merkezî düğümün pörsümeye ve gevşemeye başladığına şahittir.

Fakat ucuzluklarını dış tesirlerden ziyade iç çöküntüden alan 16-18 inci asır örnekleri, biraz sonra Doğuyu baştan başa kaplayan hâilevî ucuzluğun timsalleri olmaktan çok uzaktır. Asıl ucuzcular birtakım sefil madrabazlardır ki, 19 uncu asırda sökün etmeye başlamışlardır. Doğuyu kaybetmiş, Batıyı da bulamamış olan bu çeyrek münevverler, bizde Tanzimat hareketini doğurmakla, Doğuya yeni bir istikamet vermek istediler. Rusya Doğuyu, vıcık vıcık yapışkan balçık sıvalı bir satıh ve kışır zemini üzerinde süründürmeye ve maddede müstemlekeleştirmeye kâfi geldi.

Ucuzcu, bir şeye ait kıymetsiz hâlin ve posasının simsarı demek olduğuna ve mutlaka büyüğü küçülttüğüne, asîli soysuzlaştırdığına göre, tarihimizde, bütün Doğuya şâmil olarak ilk ve hakikî ucuzcular, işte Tanzimattan sonra sökün etmiş bu çeyrek münevverlerdir.

Mimar Sinan'ın arkasından içimize girebilen ve kendisini Mecidiye kasrı halinde asîl Topkapı Sarayına bitiştiren, sonra bazı câmi ve saraylarda boy gösteren (Barok) ve (Rokoko)nun yalnız mimarî çerçevesinde belirttiği sefaleti, Tanzimatın bütün fikir, politika, iş ve san'at kadrosunda aynen seyredebilirsiniz.

Nesil nesil kahraman diye tanıtılan Mustafa Reşit Paşalar, Şinasîler, Namık Kemaller, Ziya Paşalar, Hâmidler, Mithat Paşalar, daha kimler ve kimler palamudun karaya vurma mevsiminde ortaya çıkan küçük idrakli, küçük esnaf tipleridir.

Bizde, bütün Doğuya menfî örnek olarak Tanzimatla hız alan ve asıl çehresine kavuşan ucuzculuk, artık cevherine ve hakikatine dönülmesi muhal kabul edilen İslâmiyete ahmak bir tahkir, ve Hıristiyanlık dünyasına kör bir tâzim göziyle bakmış; ve taraflardan birine her şeyi o yüzden kabul şleklinde muamele ederek ve asla içyüzlerini aramıyarak ve aratmayarak bugünkü haline vâsıl olmuştur.

Edebiyat-ı Cedide, en mide bulandırıcı ucuzculuk usurlarının bitpazarı...

İttihat ve Terakki Cemiyeti, siyasî ucuzculuğun müzelik şaheser nümûnesi...

Birinci Dünya Harbi sonundaki Türkçülük hareketi, dinin yerine konulmak istenen yeni bir heyecan ve bu mevzuda kopya edilen garplı filozof (Dürkaym) olarak, daha ucuzunun imkânsız olduğu bir iş...

Nihayet bunca ucuzcunun koruduğu

III- TÜRKÜN MUHASEBESİ

OLUŞ

Irkımıza, din tarihlerinde, ikinci insan tohumu Nuh Peygamberin oğlu Yafes'e kadar bir çizgi uzatılan biz, Doğu ve Batı hesaplaşmasında topyekûn Doğunun mümessili olduk. Gün geldi, bilerek veya bilmeyerek, topyekûn Doğunun mümessili halinde Batı dünyasını çiğnedik; ve gün geldi, bilerek veya bilmeyerek, topyekûn Doğu'nun mümessili halinde Batı dünyasına çiğnendik. İkincisi birincisinden sonra oldu, ve (bir) bitince gayet tabiî olarak (iki) geldi.

Doğunun Arap, Fars, Hint ve Çin gibi büyük mümessilleri, belli başlı zaman ve mekânlarda eserlerini verdikten ve durgun güneş altında hamle ve hayâtiyet revnaklarını kaybettikten sonra, Doğunun kendi içindeki rakip gelişme cereyanları altında silinip gittiler. Fakat Türk, Osmanlı İmparatorluğu kadrosunda, Doğuyu Araplardan en büyük iş ve hamle plânına çekti; bütün dağınık kıymetleri, baş ideolocya hâlinde nefsinde yaftaladı. Böylece Batının ve bütün dünyanın

yeni çağından biraz evvel ve biraz sonra, hem taarruz eder, hem de taarruza uğrarken, öz bünyesinde Doğuyu heykelleştirmiş oldu.

Tarihin masal devirlerine ait sırma saçlı hayallerin bön ve ham telkinlerine değer vermeksizin kaydedelim ki, biz Osmanlı İmparatorluğundan evvel, dünyanın yaratılışından evvelki fezâ gibi, belki başsız ve sonsuz, fakat kalıpsız ve ifadesiz, hususiyle henüz ruhunu kubbeleştirmemiş mücerret bir hareket kaynaşmasından, helezonvarî bir akıştan başka bir şey değiliz; ve belli başlı bir mekâna mıhlı olarak, belli başlı zamanımızı, birkaç küçük örnek bir tarafa, Osmanlı İmparatorluğuyla beraber yaşamaya başlamış bulunuyoruz.

Orta Asya yaylalarından inen zamansız ve mekânsız Bozkurt, Anadolu ırmaklarından birinde su içerken, suda ateş gözlerinin aksini seyrede ede bir söğüt ağacına istihâle etti; toprağa, göğe ve güneşe perçinlendi, yepyeni bir ruh ve iman hamûlesiyle gerçek zaman ve mekân âlemine girmiş oldu. Bozkurt'da, yalnız göğsüne taktığı hassas kalbden evvel, mücerret akıl değerinden başka bir mânâ kıymeti aramayınız!

Ve işte ondan sonradır ki, Batı dünyasını, yine gerçek zaman ve mekân kıymetleri içinde ve o kıymetlere doğru toslamaya başladık.

Taarruzlarımız, iki cepheden; biri, kendi dünyamızın gevşek ve dağınık kendi artçılarına, öbürü de rakip dünyanın yine gevşek ve dağınık öncülerine karşı oldu. Bu taarruz, birini kendi nefsinde toplamaya ve öbürünü kendi nefsinde toplanmaya zorladı; ve toplanmalar muvaffak oluncaya kadar sürdü. Böylece Doğu – Batı ayrılışı ve kümelenişi, en keskin hatlariyle, bizde ve bilhassa bozgun çığırımızda belli oldu.

Nihayet Kara Mustafa'nın düşman eline düşmüş çadırında sevgilisine mektup yazan ve şâhid olduğu hazinelerin pırıltısıyla gözleri kamaşan Avrupalı prensin, mânasını anlamadan gördüğü şeylere eş olarak, bütün taarruz hamlelerimiz, Viyana önlerinden İstanbul kapılarına kadar yollara serpili mücevher, kırık kılıç kabzaları, sorguçlar, kürkler, incili şalvarlar, kırık top namluları, cins at ölüleri, çil yavrusu yeniçeriler kadrosunun taşırdığı bir zemin üzerinde tersine döndü.

Vezir-i Âzam Kara Mustafa Paşa, kaybolan vecdimizin ve doğmaya başlayan yeni Avrupanın ifşacısı, ilk hazin örnek...

Ufak tefek zaman ve mekân fasılalariyle tam o âna kadar zaferle devam eden taarruzlarımız, yine ufak ve tefek zaman ve mekân fasılalariyle tam o anda kendini bulmaya başlayan Batının karşı taarruzları önünde hazin bir müdafaaya inkılâp etti; bu hazin müdafaa, zafer günlerinin rüyasını bile görmekten mahrum, tâ İstiklâl Savaşına kadar sürdü.

Ve en hazini, bu basit tarih ölçüsü, artık saldıran, boyuna saldıran Batının karşısında duyduğumu apışma ve can havli yüzünden bir türlü terkip edilemedi, şuurlaştırılamadı, örgütleştirilemedi, sebebe bağlanamadı.

Az kaldı Peygamber sancağını bile düşmana kaptırma durumuna düşen Vezir-i Âzam Kara Mustafa Paşadan mahkûmluk âkıbeti ve ukdesi terakki ede ede bugüne kadar geldi.

SEBEP

Tarihin ezelî karanlığı içinde, pırıl pırıl ışık helezonları çizerek sadece madde zeminini köpürtücü mücerret bir hayatiyet ve hareketiyle fezada bir seyyarenin teşekkül devresine eş bir varlık belirten Türk, gerçek ve billûrlaşmış fikir ve ruh dünyasına İslâmiyetten sonra girdi.

Henüz bütün kıymet ölçülerinden uzak, fakat sadece terkip yapmaya memur bir müşahedeci göziyle mahyalaştıralım ki, belli başlı bir madde ve ruh zeminine perçinli olarak, insan, cemiyet, millet ve devlet halinde müessiseleşmemiz, sadece İslâmiyetten sonradır.

İslâmiyet dünyasına girerken, birkaç devre sonra hepsini birden maddî rehberliğimizde topladığımız Arap ve Fars milletlerinin rehberliğini kabul ettik. Olgunlaşmamızın, Osmanlı İmparatorluğu kadrosunda en dolgun vâhidine ulaşır ulaşmaz, İslâmiyetle millî bünyemiz arasındaki mayalaşmanın en olgun âhengine varmış olduk.

Ve işte, ister kendi muhasebemiz, ister bütün dünya muhasebesi içinden geçerek, yine kendi kendimizi tam muhasebe edebilmemiz için mutlaka örgüleştirilmesi lâzım gelen, çetin bir hakikate çatmış bulunuyoruz. Şu ki: İslâmiyetle millî bünyemiz arasındaki mayalanmanın en olgun âhenge vardığı Osmanlı İmparatorluğu, fâtihlik devresinde, bizim bütün duygu ve düşünce plânımızı kuran İslâmiyet kadrosuna kendimizden katabildiğimiz en büyük vâhit, İslâmlıktan evvelki seciyemize de eş olarak, maddî hamle iş ve hareketten ibaret kaldı. Biraz evvel, bizdeki tefekkür kıtlığını kaydetmiştik.

Maddî hamle, iş ve hareket çerçevesinde örnek ve rakipsiz millet olarak temsil ettiğimiz İslâmiyetin, doğrudan doğruya fikir ve hikmet kutbunda ise, içimizden fışkıramamış olan şahsî ruh ışıklarını, kendi bünye şartlarımıza göre mümkün olduğu kadar benimsemiş ve yüreğimize aşılamış olmaktan ileriye geçemiyoruz; tekrar edelim, sâf ve büyük tefekkür plânında bir türlü doğurucu, oldurucu, ibda edici olamıyoruz. Bu nokta üzerinde ne kadar derinleşsek azdır.

İslâm yazı çizgilerine Yesari'nin, İslâm mekân ölçüsüne Sinan'ın, İslâm ses terkibine Dede'nin, tahassüs kumaşına Yunus Emre'nin eklediği yüzde yüz şahsî, millî, hususî unsurlara rağmen, doğrudan doğruya sâf ve büyük tefekkür plânında ve basit nas ezbercileri, kâtipler, usulcüler dışında, içimizden bir Şeyh-i Ekber, bir İmâm-ı Rabbânî, bir İmâm-ı Gazalî fışkırmayışını, oldum olası sâf ve büyük tefekkür mevzuunda tam bir yetkinliğe varmamış olmaktan başka hiçbir türlü ifadelendiremeyiz.

Hüküm: Kendimizde İslâmiyeti ve İslâmiyette kendimizi bulduğumuz en yüksek muvazene ânında bile, bir taraftan maddî hamle, iş ve harekette, öbür taraftan da zevk, hissî idrâk ve mizaçta, birinci; saf ve büyük tefekkürde ise ikinci kaldık.

İslâmiyeti tam bir nas ve hazmediş hüneriyle derimizin üstüne ve altına geçirdikten sonra, bize başlangıçta rehber olmuş, fakat peşinden maddî hareket çerçevesinde rehberliğimiz altına girmiş Arap ve Fars milletlerinin asırlarca sarf ve nahiv esaretine düşmemiz ve bir türlü içerden dışarıya doğru kendimizi muhasebe edemeyişimiz, yalnız ve yalnız sâf ve büyük tefekkür plânında ikinci olmak ve bundan kurtulamamak hikmetine bağlıdır.

Dünya çapında bir Türk mütefekkiri doğuramamış olmak nasibi –ki, ezelde Bozkurdun bize

geçit gösterdiği saniyeden, şimdi şu satırları okuduğunuz saniyeye kadar, oluş çilelerimizin tek müessirini teşkil eder- tamamiyle anlaşılıp çerçevelendiği zaman, bize başka bir Bozkurt, hakikî kurtuluş geçidini göstermiş olacaktır. O belki bir zümrüd-ü anka kuşudur.

İslâmiyeti anlamak, anlaşılır ve anlaşılmaz noktalarıyle anlamak, ona tam bir sınır idrak ve teslimiyeti içinde bağlanmak, tam pazarsızlık ve muvazaasız iman noktasını bulasıya ve aklı son haddine kadar gerdikten sonra tepeleyesiye suçlamak ve aklı aşan akılla sırlara ermek dâvası... Vecd ve aşk çığırımızda da bu çapta bir tefekkür adamı yetiştiremedik, her türlü nefs ve hakikat muhasebesinden uzak yaşadık, din bahsinde de, belki büyük, soylu, hattâ şahsiyetli, fakat daima taklitçi kalmak sınırını aşamadık.

Düşünemediğimizi düşünmedikçe düşünebilmekten uzak yaşayacağız. Düşünce milleti olmadığımızı bilmekte, kurtarıcı düşüncenin ilk şartı vardır.

TEŞHİS

Kendimizi kalın çizgilerle, hem Batı ve hem de Doğu âleminde çerçeveledikten sonra, şimdi ikisinde birden hülâsalandıracak tek terkip hükmüne irca edecek olursak, görürüz ki, bir zamanlar sâf ve büyük tefekkürde bir türlü birincisi olamadığımız ve yalnız maddî iş ve harekette reisliğini temsil ettiğimiz Doğu, nihayet bizim nefsimizde ve (Rönesans – Yeniden Doğuş)'unu idrâk eden Batı karşısında, iflâsa sürüklenmiştir.

Belirtmiştik ki, zaafımız 17 nci asırda belirir, 18 nci asırda apaçık hale gelir, 19 uncu asırda iflâsa döner, 20 nci asırda da iflâs temelleşir.

Yine belirtmiştik ki, Batının bizi iflâs ettiren tek müessiri, maddeye hâkim bir nizam ve usûl kafasiyle, bu kafanın doğurduğu müsbet bilgiler manzumesinden ibarettir ve bu teşhis mutlaktır.

Doğunun ruhu, maddesini bulamayınca batının erdiği madde yetkinliği bir çelmede onu yıkmıştır. Daha doğrusu, madde hâkimiyetini kuramayan Doğu ruhçuluğu, maddenin çelmesine gelmiştir.

Bir zamanlar batı ülkelerine birer eyalet göziyle bakan, karaların ve denizlerin hâkimi Türk, ezelden beri sâf ve büyük tefekkür kafaları yetiştirmemek yüzünden, ne Doğuyu ne de Batıyı köklerine kadar müşahede edebilmiş; derken Batının birdenbire fışkırdığı müsbet bilgiler umacısı karşısında küçük dilini yutmuş; ve o yutuş, bu yutuş, ruhu ve kolları bağlı, bugüne kadar gelmiştir.

Kaderin ve için için pişen hâdiselerin Süleymaniye camiine bitişik bir kerpiç ev gibi Kanunî Sultan Süleymana bitiştirdiği Sarı Selimden 3 üncü Selim'e kadar (17 nci ve 18 inci asırlar) manzara: Kendimizi, kendimize ve dâvamıza imanımızı, vecdimizi, aşkımızı, zaman ve mekâna tahakküm kudretimizi, kısaca ruhumuzu ve ahlâkımızı kaybetmeye başladığımız ve aşksız, vecdsiz, anlayışsız, hikmetsiz yobazlar elinde küflendiğimiz devir...

Ondan sonra bizi dışarıdan toslayan Batı ejderhasiyle, içeriden tartaklayan ruh zelzelesi, kolkola üzerimize çullanıp apışmamızı resmî ve alenî hale getirir ve göğsümüze iflâs yaftasını asar.

Tanzimat; öteden beri eksiğimiz olan sâf ve büyük tefekkür adamları yerine, sığ ve basit politika kuklalarının; Batıyı, radyodan duyduğu sesleri, taklit eden bir (Eskimo) çapında anlamaya davranıp, ruhu ve maddesi inmeli Türk'e deri üstü bir kopya plânında kurtuluş aramaları hengâmesi.

Büyük tefekkür eksiğimiz, asıl bu devirde belli olur ve üstü kaval, altı şişhane, bir cemiyet bünyesi doğmaya başlar...

Meşrutiyet; artık içimize, elinde bir de "Hasta Adam!" kırbacı, "Düyun-u umumiye"leri, (Kapitülâsyon)ları, (Banker)leri, mektepleri ve kavaslarıyla giren Avrupalı karşısında duyduğumuz, fakat bir türlü ferdî ve içimaî illiyetlerine ulaştıramadığımız akılsız bir hıncın, intikamını basit idare şekillerinde aramasından ibaret, cüce bir aksülâmel...

Cumhuriyet ise, tek cümle halinde, o çığırın ismidir ki, artık Türk'ü mekân plânında tasfiyeye gelen Batı dünyasına karşı bu millet, binlerce yıllık bir tarihin asîl vârisi sıfatıyla şahlanmış, tam o anda millî kuruluş iradesini şahıslandırabilmiş, sadece mekân plânında kurtuluşunu idrâk etmiş; amma zaman, yani ruh plânında Garbın daha maharetli, fakat daima satıh üstü kopyacılığından başka bir oluşa şahit olamamış, maddesini Batının pençesinden kurtarabilmesine karşılık, ruhunu topyekûn, muhasebesiz ve murakabesiz, Batı üstünlüğü ukdesine teslim etmiş, büyük hamlesinin sanat ve ideolocyasından öksüz yaşamış ve ruh plânının, belli başlı bir zümre elinde büsbütün harap edildiğini görmüştür.

Esrarlı bir cilve olarak, maddî ve mânevî çöküşümüzle maddî doğruluşumuz arasında tam altı Mustafa vardır: Kara Mustafa Paşa; bozgun çığırımızın mümessili... Deli Mustafa; saray tereddisinin timsali... Kabakçı Mustafa; iç bünye tefessüh ve ihtilâlinin işareti; Bekri Mustafa; Ruhî ve ahlâkî zaaf ve işi vurdum duymazlığa dökme halinin sembolü... Alemdar Mustafa Paşa; artık yenileşme ihtiyacı önünde ancak Balkanlardan kopabilen ilk rüzgâr cereyanının bayraktarı... Mustafa Reşit Paşa; ıslâhçılık ve Doğu – Batı arası muvazaa gayretinin maymun seviyesinde habercisi...

Millî kurtuluş iradesiyle ayağa kalkan Türk, ayakta kalabilmenin manevî hamlesine 50 yıldır ulaşamamış; ulaşabilmek şöyle dursun, ulaşamaması için her şeyin yapıldığına şahit olmuştur.

KENDİ ZAVİYEMİZDEN AVRUPALILIK

Avrupalı, aşağı yukarı şu temel unsurlardan mürekkeptir: metod, sistem, akılla maddeye tahakküm sistemi, lâboratuvar tecrübesi, Yunanî ve hendesî zevk...

Bir asırlık Avrupalılaşma gayretimiz, eğer bizi gerçekten bir arpa tanesi boyu Avrupalıya yaklaştırabilseydi, bu beş unsurdan birer parça hisse alır ve o hisseciklerle anlardık ki, bu gidiş kof ve sahtedir.

Avrupalı bize, son derece maharetle idare ettiği gizli telkincileri vasıtasiyle kendi öz ruhunu terkib eden cevherlerden hiçbir şey kaptırmaksızın, birer cansız ve mânasız kalıp halinde, şapkasını, ceketini, pantalonunu muaşeret edeplerini ve ideolocyalarının posalarını, âletlerinin ihraç malı beylik mamûllerini verdi ve bütün bunların sırrını kendisine sakladı.

Eğer Avrupalı bir kafayla, yedek parçaları memlekette bulunmayan ve yapılamayan, olduğu gibi yabancı eliyle yabancı topraklarda kurulan, hattâ yabancı mütehassıslar tarafından düzenlenen bir fabrikanın, sanayileşme yolunda ne hazin bir iflâs belirttiğini düşünecek olursak, Avrupalılaşma hikâyemizin iç yüzünü anlarız. Ve "kıys alelbevâki –gerisini kıyas et!" deriz. Avrupalıdan bugüne kadar maddî ve manevî kaç unsur almış bulunuyorsak, istisnasız, hepsinde aynı kanun...

Ve bütün bunlar, ruhu metod ve sistem yuvası olan Avrupalının, bir zamanlar ödünü patlatmış olan İslâm ve Türk bütünlüğüne karşı duyduğu hınç yüzünden oldu; onun perde arkası giriştiği metodlu telkinler ve sevk ve idarelerle meydana geldi.

Biz onu taklitte gûya mahâret gösterdikçe, o bizi daima alkışladı; daima şanlı mâzimizdeki kıymetleri zemmederek, onları çiğnemiş olmak meziyeti adına bizi methetti; ve her defa biraz daha güme gittiğine şahit olduğu eski medeniyetimizin yeni harabelerini gördükçe neşesinden uçtu. Bütün bu halleri de asrî küfür yobazlarımız, cihana hayret veren terakki ve inkılâplarımızın senetleri diye göstermeye kalktı.

Şüphesiz ki, Avrupalı, bize karşı metod ve sistemini muazzam ve muhteşem bir muvaffakiyetle idare ve maksadını nihaî haddiyle elde etti.

Şimdi iş şu merkezdedir ki, bütün bu hallerin iç yüzünü anlayabilmek için, ya gerçek ve üstün mânasiyle Şarkı kavramış bir Şarklı olmaya, yahut da düpedüz ve ikisi ortası, öz buhranının farkında bir Avrupalı kültürüne ihtiyaç vardır. Bu şartlardan birincisi, işi müsbet, ikincisi menfî zâviyeden hal ve fasletmeğe yeter. Bizse bunlardan hiçbiri değiliz. Sadece kendisini içinde yitiren ve dışında hiçbir şey bulamayan...

Hale bakın ki, kaybettiğimiz kıymetleri bize gösterip tekrar buldurmak için bile en kolay çâre, gerçek ve üstün mânasıyle Şarkı kavramış bir Şarklı olmayışımıza karşılık, hiç omazsa sahiden biraz Avrupalı olabilmeye bağlı kalıyor.

Ne Şarklı ne de Garplı olan bizim asrî yobazlarımızdır ki, bu incelikleri ebediyen göremeyecek ve anlayamayacaktır. Bilemeyeceklerdir ki Batıyı anlamak hakkı, her şeyi anlamak hakkiyle beraber sadece müslümandadır.

Ne ızdıraplı ve işkenceli tecellidir: Garba karşı Şarkı, Garplıya mukabil Şarklıyı müdafaa için bile, hiç olmazsa Garplının ruh ver fikir mimarisine ermekten gayri bir çâre bırakmamış bir devrin içinden sesleniyoruz! Efendiler, kendinizi ve kendi mazinizi anlayabilmek için bir türlü kendiniz olamadığınıza göre hiç olmazsa –kötü niyetleri bir tarafa- sadece Avrupalı olunuz, razıyız! O zaman size diyeceğiz ki, "metod, sistem, akıl, lâboratuvar ve en nadide zevk ölçüsüyle kâinatta tek esasın İslâm olduğunu isbata hazırız!" Ama siz Avrupalı olmadığınız için, fikre karşı tükürük, yumurta kabuğu ve bekçi sopasiyle harekete geçmeyeceğinizi neyle temin edersiniz?

AVRUPALI TUZAĞI

Biz, hangi milleti ve siyasî zümresiyle olursa olsun, Avrupalının hoşuna gittikçe ve alkışını topladıkça, böbürlenmek yerine başımızı taştan taşa vursak daha iyi ederiz.

Zira bizim, hangi milleti ve siyasî zümresiyle olursa olsun, Avrupalının hoşuna gitmemiz ve alkışını toplamamız, ancak kendi kendimizi tahrip ve inkârımız nisbetinde kabildir.

Bizim, kendi kendimizi bulmamız, Avrupalıya akıl ve madde mârifetleri yolunda erişmemiz ve bu yetkinliği kendi ruh hamurumuz içinde pişirip, onun karşısına, yeni ve ileri bir millet vâhidi halinde çıkmamız, onu şadetmek şöyle dursun, ancak ürkütür, bedbaht kılar ve binbir vasıtayla üzerimize çullandırır.

Şu yüzden ki, biz Avrupalının kendi familyasından sandığı bir millet değiliz. İstediğimiz kadar ondan olduğumuzu iddia edelim, onun kılığına bürünelim ve harfleriyle yazı yazalım, Avrupalı bu iddiamızı, hattâ bu iddiada muvaffakiyetimizi alkışlarken, için için bize gülecek, bizden tiksinecek ve tuzağa kendi ayağiyle düşen bu safdil avı kaçırmamak için her şaklabanlığı yapacaktır.

Kendimizi, Avrupalının bizi hakikatte gördüğü gibi görmek istersek, bütün bir tarih, din ve medeniyet kökü bakımından kendimize ve ona "Ben benim, sen de sen!.." diyebilmemiz lâzımdır. Çünkü o bunu içinden daima söylemekte ve daima bu ölçüye göre iş görmektedir: " Ben benin, sen de sen! Seni senden ayırmak ve kökünü kurutmak için de sana, dış yüzleri kopya etmek metodiyle aslâ varılamayacak birşeyi, benim halime özenmeni ve beni körükörüne taklit etmeni telkin ediyorum!.."

Tanzimattan beri bütün inkılâp anlayışımız, Avrupalının kâh Masonluk ve sınır dışı (plâsman) arayan büyük sermayecilik ve kâh doğrudan doğruya emperyalizma ve silâhla tazyik şeklinde karşımıza çıkardığı, bu, kendimizi inkâr ve tahrip tuzağına bir parça daha yerleşmekten ve o tuzakta dünyanın en yavan ve sahte saadet ve kurtuluş edebiyatlarını gevelemekten başka bir şey olmamıştır.

Yarın, farz bu ya, kendi başımıza ve dışardan tek yardım almadan bir sanayi kurmaya muvaffak olur ve iptidaî toprak mahsullerimiz karşılığında cıvata ve somunlarına kadar dışardan getirttiğimiz âletlerin kaynağını, fikir plânından döküm potasına kadar benimsemek kudretine geçer, buna da Avrupalının müsaade ettiğini görecek olursak, o vakit onun bizi sevdiğine ve tuttuğuna inanabiliriz. Halbuki Türk milletinde böyle bir yetkinlik, Avrupalıyı, kendi sınırlarına tarafımızdan bir tecavüz olmuş kadar şahlandıracak ve her vasıtayla buna engel olmaya zorlayacaktır. Zira dâva yalnız bizden ibaret değildir, gerimizde birde büyük Asya vardır. Batının, mamul eşya ihraç pazarı büyük Asya...

Tarih boyunca birbirine karşı en ağı imtihanları vermiş olan Şark ve Garp medeniyetleri, neticede Garbın, akıl ve madde hâkimiyetiyle Şarkın boynuna, müstemleke ve istismar sahası boyunduruğunu geçirmeye muvaffak oluşundan beri, karşılıklı ve zımnî bir anlaşma halindedirler: Bütün medeniyet unsur ve âletlerini Garplı imal edecek ve Şarklı, sadece ahmak müstehlik sıfatiyle bunları kullanacak ve mukabilinde tarlalarını Garplı hesabına ekip biçecek ham maddelerini onun emrine verecektir. Bu arada Şarklının Garplıya yaklaşma haddi, sadece iradesiz bir hayranlık ve ipin ucu daima efendide kalmak şartiyle satıhtan taklittir.

İşte Türk milleti, 18 inci asırdan sonra Garp cemiyetini işbâ haline getiren ağır sanayi, büyük kapitalizma ve bunların emri altındaki Garp emperyalizmasının bir avı halinde, boyuna kurtuluş

reçeteleri getirerek kendisini zehirleyen inkılâp rehberlerinin izinden, Garbın bu tarihî tuzağına bütün külçesiyle oturtulmuştur.

Bütün bu incelikleri sezen ve ona engel olmak için cihanda bir eşi görülmemiş bir siyasî dehâ gösteren İkinci Abdülhamid, sadece bu milliyetçi cephesi yüzündendir ki, Garp Masonluğunun, kapitalizmasının ve emperyalizmasının kurbanı olmuş ve her biri Mason localarından icazetli şahıslar eliyle devlet reisliği makamından indirilmiştir. Tarih, bir gün serbest kalıp da onun bu mahrem çehresini tesbit ettiği an ikinci Abdülhamid, Osmanlı hanedanının devlet reisleri arasında en büyüğü diye anılacaktır.

Tanzimat bir Mason inkılâbı olmuş, Meşrutiyeti doğrudan doğruya Masonlar idare etmiş, ve Birinci Cihan Harbinden sonra artık büsbütün tasfiyesi takarrür eden Türk'ün istiklâlini tasdik ederken, Avrupalı, meydana gelecek yeni rejim bakımından bizim tarihî köklerimizle aramızı açacak bütün tedbirleri almayı ve bize kabul ettirmeyi ihmal etmemiştir. Böylece ve bütün bu arada, ismine inkılâp denilen tuzağa düşme hareketleriyle hakiki inkılâp imkân ve istidadı büsbütün güme gitmiştir.

BUGÜNKÜ DÜNYA

Bir türlü göremediğimiz ve bir türlü bize gösterilmeyen şey, bugünkü dünyadır.

Medenî insanlık –ki Batı dünyasından ibaret biliyoruz- bundan evvel işaretlediğimiz şekilde, Batının binbir tezat ve buhranını, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlariyle kökünden tesviye ve tasfiye için ayaklanmış, bütün tezat kutublarına, bütün mevcutlarını teraziye atmak borcunu yüklemiş; kan ve ateş tarlası bir ufuk üzerinde, yarının büyük nizam ve muvazene şafağını gerçekleştirmek adına, asrımızın bütün cemaat, nebat, hayvan ve insan kadrosuna bir mahşer manzarası vermiştir. Şimdi bu mahşer, ruhlardaki yırtığını, her ân biraz daha genişletirken, maddede kısa ve sahte ir mola, bir vurdumduymazlık devresine girmiş bulunuyor.

İşte medenî insanlık, bugüne kadar ulaştığı binbir kemale rağmen, elinden kaçan maddî ve ruhî nizam ve muvazeneyi iade etmek ve kendisine yepyeni bir iman, yepyeni bir ruh, yepyeni bir ahlâk ve yepyeni bir nizam yuğurmak için, ya tam varlık, ya tam yokluk peşinde, müthiş bir metobolizma ihtilâli yaşarken, Türk cemiyeti, bu ana-baba gününü, kendisinden ve cihandan habersiz şartlar içinde karşıladı.

Bu şartlar içinde, yegâne iyi olanı, basit mânada dış politika ölçüsüdür. Türkiye'ye hür dünya safında yer veren siyasî selâmet duygusu... Bir bunu sezebildiler.

Fakat yine bu şartların sa'dede en uzak bulunanı, içtimaî ve ruhî olanıdır; yâni bu dünya kıyametine, bütün bir tarih seyri icabı, içtimaî ve ruhî buhranlarımızın en hassas ve nâzik anında, Sırat köprüsü geçidinde çatmış olmamız... Ve kuru teselliler altında, bir türlü cihan hâilesi içinde muhasebesine girişemediğimiz iç çöküşümüzden gafil bulunmamız.

Koskoca milletlerin, erimiş demir potalarına düşen bir iğne gibi bir ânda yoklara karıştığı bu dünya kıyametinde, dış politika cephesinden salim duygumuz, gerçek bir koruyuculuk değerinde olsa da, bu koruyuculuk, yine madde ve mekân plânını aşamayacak, yarın tuttuğumuz dış politika yolunun yüzüsuyu hürmetine sahibi kalacağımız madde ve mekân plânında, ciddî bir

ruh ve zaman fâtihliği gösteremeyecek olursak, hayatımız yeniden tehklikeye girecektir.

Evet, evet; bizim kendimizi harbte ve karışıklıkta değil, sulhte ve huzur zamanında, müdafaa etmemiz daha zor olacaktır.

Öyle, bizim yarınki dünyaya, bugünkü kıyametin bütün illet ve müessirlerini tartarak, tanıyarak, anlayarak; ve bütün tarih seyri boyunca kendi nefs muhasebemizi dibine kadar yapmış, kendimizi bütün zaaflarımız ve kuvvetlerimizle tesbit etmiş olarak, yepyeni bir ruh, mefkûre ve nizam yekpâreliği içinde doğmamız lâzım...

Vâdesinin son ânı geldiği için, icap ederse bir yudum su içmeden ve tek saniye uyumadan bütünleştirmeğe mecbur olduğumuz bu yepyeni ruh, mefkûre ve nizam nedir? İşte bütün mesele!

İçimize göz atarak dışımızı ayarlamak bir yol olduğu gibi, dışımıza bakarak içimizi düzeltmek de daima iç hakikatte birleşen ayrı bir iştir. Bunun için, bir türlü göremediğimiz, bir türlü bize gösterilmeyen bugünkü dünyayı, en mahrem fikir ve ruh kökleriyle hecelemek zorundayız.

Bu heceleme işinde, dünü, bugünü, yarını, kendimizi, onları ve herşeyi, düpedüz bütün zaman ve mekânı murakabeye memur bir idrak ve irfan seviyesine muhtacız. Yoksa, fikircilerimizin seviyesi bakımından, çent zamandan veri olduğumuz gibi, üst katında kanserli vârislerine çâre aradıkları bir şatonun bodrum katında, ayrıca, müzmin bir illetle kavrulduğu halde kendisini sıhhatli sanan hasta bakıcılardan farkımız ve ana dâva önünde kelâm hakkımız olamaz.

Dünü, dünün hakkını; yarını, yarının hakkını, bugünkü dünyayı teşhis ve tesbit etmekle anlamaya başlayabiliriz.

Bugünkü dünya, tahlilini bekleyici tek cümlelik terkip hükmiyle, Yirminci Asrın başında ve ortasında iki kere neşterlediği halde bir türlü çıkaramadığı ruhî ve içtimaî urunu daima içinde gezdiren ve şimdi fâni bir gaflet ve sahte sükûnet devresine girmiş bulunan ve pek yakında bütün iç ihtilâlini açığa vurmaya mahkûm yaşayan asırlık bir illet panayırıdır.

İllet, atomu çatlatmaya ve yıldızlara sun’i peyk göndermeye kadar giden madde terakkileri yanında, insan ruhunun bütün muvazene, huzur ve gayesini kaybetmesi ve bütün bir ahlâk, içtimaî nizam ve siyasî âhenk buhranına düşmesidir.

Bu illet dünyasının siyasî, içtimaî ve ferdî avunma ve avutma tedbirleri, dişi çekilecek çocuğa " ağzını aç ve şu uçan kuşa bak!" demekten farksızdır. Ne Amerikan doları para eder, ne "Sallan – yuvarlan!" dansı, ne feza yolculuğu, ne de bilmem ne tableti!.. Cihan, şu veya bu kıymetin değil de, bizzat kıymet ölçüsünün çivili bulunduğu can evinden, ruhundan hastadır.

Ne mutlu, böyle bir dünyanın nihaî ihtilâl eşiğinde nefsini muhasebe edebilen, mazi ve istikbalini kurcalayan, gaipler perdesinin çan iplerini çekmeye savaşan ve yaşanmaya değer hayatın şartları uğrunda beynini törpüleyen milletlere!

DOĞAN DÜNYA VE BİZ

Bir dünya doğuyor, yepyeni bir dünya. Kat kat sis arkasında, yarı belirli, yarı belirsiz bir dünya...

Bu dünyayı hecelemekte en zayıf olanlar, -her yerin mahzun ve münzevi mütefekkirleri müstesna- kaba politika dizginlerine sarılmış, bir dünyayı güttüğünü sananlardır. Yani basit (aksiyon) seyisleri...

Türk milletini, yarına yekpare bir ruh, mefkûre ve nizam bütünü içinde çıkarmak için ilk zarurî teşhis, bugün kan ve ateş lâvları altında artık pelteleşmeye, donmaya yüz tutan yeni dünyanın birkaç ana çizgisini sökebilmek...

Batı çevresinde doğan bu dünyada, arayanlar, ne sâf halde komünizma ve sosyalizmayı yerinde bulacaklar; ne faşizma ne nazizmayı hortlatmaya namzet görecekler; ne de liberalizma ve kapitalizmada bir temellilik kaydedebilecekler... Bu dünya bir "yeni"ye muhtaçtır.

Çoktandır kendi mekân çerçevesi içinde, maddecilikten ruhçuluğa, (beynelminel)cilikten (millet) çiliğe, içtimaî toptancılıktan ferdî şahsiyetçiliğe, kemmiyetçilikten keyfiyetçiliğe, mutlak devletçilikten mahdut mülkiyetçiliğe dümen kırmış bulunan komünizma; şimdi, can havliyle ve bütün oyun ve ustalık dehasiyle atlattığı imtihanların ertesinde, dünyaya, kendi içine doğru kurnaz bir yamacı ve muvazaacı, dışarıya doğru da bir türlü hizaya girmez ve ihtilât kabul etmez bir bozguncu ve yıkıcı gibi bakıyor.

Bedbaht faşizma ve nazizma, hiçbir zaman ve mekânda beşeri bir ideolocya haysiyetine ulaştıramadığı kaba ve nefsanî kuvvet psikolocyasının macerasını muhteşem bir (gangster) romanının üstüne çıkaramadan tüketmiş bulunuyor.

Liberalizma ise, kendine zıt her şeklin kötü taraflarını tasfiye edip iyi taraflarını nefsine sindirmek, böylece kendi pörsük ve gevşek taraflarını besleyerek içtimaî mezhepler arası yeni bir terkip kurmak ve terkibini liberalizma ruhuna uydurmak yolunda çırpınıyor; fakat bir türlü yapamıyor.

Girift ifadeleri çözmeye çalışarak belirtelim ki, yeni dünyada, sâf (doktrin)ler zaviyesinden komünizma dönek, nazizma müflis; demokrasya ise, yeni zaman ve mekânın fâtihi olmak, kendinden ve düşmanlarından aldığı derslerle nefsini gençleştirmek hamlesinin âcizi...

Komünizma, Batı münevverinin, bütün istismar ve sultalariyle Batı cemiyet düzenine karşı, intihardan farksız ihtilâli oldu. Faşizma, bu ihtilâl önünde, Batı münevverine, bütün istismar ve sultalariyle tezatsız ve zaafsız bir Batı muvazenesini perçinleme yolunda teşkilâtlanma hamlesini verdi. Liberalizma ve kapitalizma ise, biri kendisini soldan devirmeye, öbürü sağdan çelmelemeye savaşan bu iki zıt bünye dürtüşü arasında, birtakım mekân zaferlerine erdikten sonra, birini biraz döndürmüş, fakat kandıramamış, öbürünü ise vakitsiz yere sermiş olarak, doldurmakla mükellef olduğu fikir taştahtasının önüne geldi.

Demokrasyalar dünyasının takma dişli hatipleri, hâlâ bu taştahta üzerine, "insan, cemiyet, millet kadrolarındaki serbest oluş hakkına saygı mefkûresi"nden başka bir ibare yazamıyorlar. Kendi iç tefekkür tabakalarından gelen mahrem seslerse, aynı nizamın bütün zayıf ve yatalak taraflarını tasfiye etmesi ve asırlar boyunca eşya ve hâdiselere yeniden tahakküm iktidarını verecek bir

gençliğe kavuşması için, ruhî bir eriş ve oluş zaruretinden dem vurmakta...

Dünya, "insan, cemiyet, millet kadrolarındaki serbest tekevvün hakkına saygı mefkûresi" gibi, " ne olursan ol; elverir ki, olduğun, istediğin olsun!" tesellisine değil, "mutlaka bir şey ol; elverir ki o şey doğru olsun!" itminânına muhtaçtır ve bütün ıstırap ve ihtilâç kaynağı işte bu itminânsızlıktır.

Dünya bir iman ve nizam kaybetmiştir ve yeni zaman ve mekân şartları içinde bunlara muhtaçtır.

Neticede, mutlaka bir şey olmak isteyenler, korkunç bâtıllarını dağ gibi yükseltmekten ve düşmanlarını temizlemekten başka bir şey yapamamışlar; ne olmak lâzım geldiğine eremeyenler de, hep bu bâtılları fışkırtan bünye ihtilâline razı, mücerret be başıboş bir hürriyet hakkını müdafaadan gayri bir şey bulamamışlardır.

Bu dünya, şu ânda, yanlış olanlarla doğru olamayanlar arasındaki kavgada, bir ân için yanlışın tasfiyesi, fakat doğrunun tesviye edilemeyişi buhranını yaşamakta; ve ister bugüne kadar gelmiş içtimaî mezhepler arası, ister hepsinin dışında ve üstünde mücerret bir vâhid olarak kendisine yeni bir terkip ve nizam getirecek haberciyi bekliyor.

Doğan dünyayı, şimdiden, ruhçu, ahlâkçı, milliyetçi, cemiyetçi, şahsiyetçi, keyfiyetçi, nizamcı, müdahaleci, sermaye ve mülkiyette tedbirci gibi ana fârikalar altında, mücerret insan hürriyetine saygı mefkûresi altında toplanmaya namzet sayabiliriz.

Bir dünya doğuyor ve bu dünyanın doğuşunda hissedar olmayan milletlere artık içtimâi mânada ölüm ve yokluk düşüyor. Öyle bir dünya doğuyor ki, niçin yaşadıklarını ve ürediklerini izah edemeyen milletlere, yarın, üstünde süründükleri stepleri sulamak vazifesini verecektir.

Böyle bir dünyanın doğmak üzere olduğunu; ve bütün medeniyet dünyası bütün dâva ve aks-i dâvaları içinde son tekevvün buhranlarını çekerken, bizim biricik kurtarıcı sistemi kendi öz cebimizde kaybettiğimizi bilelim; ve Garp döne dolaşa, bizim kaybettiklerimize gelmeden, biz, dönüp dolaşmaksızın onu kendimizde arayalım!

Fakat bu, "arayalım" demekle olacak iş değil... Onu arayıp bulacak olanları bulmak lâzım...

Bunun için de asırlık mahrumluğumuzu, derinden derine incelemek ve onun hınciyle harekete geçmek...

OLMADI – OLAMAZ!

İnhitat günlerimizden ve hele Tanzimattan beri, hiçbir asrın, hiçbir yılının, hiçbir ayının, hiçbir gününün, hiçbir saatında Türk milletini gerçekten uyandırma hamlesi görülmedi.

İnhitat günlerimizden ve Tanzimattan beri, Türk milletini, kendi öz kökünden dallarına kadar, devir devir bütün bir nefs muhasebesi ehliyetin ulaştırabilecek hiçbir içtimaî şart doğmadı.

Türk milletine, evvelâ nefsini, sonra dünyasını, önce kâinatını, sonra yine nefsini teşhis ettirici

idrâk ve irfan melekesi, inhitat günlerimizden ve hele Tanzimattan beri bir türlü mayalaştırılamadı.

Türk milletine, dâvaları ve aks-i dâvaları hiçbir gün öğretilemedi, gösterilemedi.

Türk milletine, niçin hâlâ öz eliyle bir dikiş iğnesi yapamadığı ve bir fabrikanın parçalarını yabancı diyarlardan getirip burada kurmakla bir sanayi sahibi olunamayacağı sırrından asla bahsedilmedi.

Gerçek münevver ve dünya meselelerinin çilesini çekmiş en aşağı bir milyon adam yerine, niçin bir düzine insan bile yetiştiremediği, Türk milletinin yüzüne, saffet, samimiyet ve halisiyetle haykırılmadı.

Şu İkinci Dünya Savaşının hangi ruhî, içtimaî, iktisadî, siyasî müessirlerden doğduğunu izah edebilecek kıratta bir devlet ve siyaset adamı istidadına bile tesadüf olunamadı.

Tam 50 yıldır, 10 yaşında futbol, 20 yaşında sinema, 30 yaşında kumar, 40 yaşında içki, 50 yaşında ihtikâr, 60 yaşında sahte vatan edebiyatı ve inkılâp nakaratı kahramanlarından başka hiç bir şey zuhur etmedi.

Ve hal böyleyken, birdenbire, Türk milletine, paranı sesi halinde demokrasya tesellisi verildi; memlekette halk ve demokrasya idaresinin kurulduğuna inanıldı ve onlarca Türk milleti saadete erdirildi; ve oldu bitti.

Halbuki hiç bir şey olmadığı ve olamayacağı şöyle dursun, sahte oluşlarla, olmak ihtimaline de set çekildi.

Hiçbir Asya ve Afrika vahşi kabilesinde eşine tesadüf olunamaz bir (tabu) asabiyetiyle üzerinde düşünülemez, yanına sokulunmaz ve yüzüne bakılmaz "devrim" isimli öyle bir put yontuldu ki, gerçek oluşun hiçbir kanunundan bahsedilemez, insanoğlunun hiçbir hatırası dile getirilemez oldu. Ve işte böyle oldu. Olamamanın ve olamazlığın son haddiyle böyle oldu.

BU AĞACIN YEMİŞLERİ

Bu ağacın yemişleri, (Noel) ağaçlarının dallarındaki takma ve iliştirme eşya gibi sun’îdir. Bu ağacın kökünden doğma ve beslenme değildir.

Bu ağaç, bu takma ve iliştirme eşya altında, tıpkı (Noel) ağaçlarının bir gece sonraki hali gibi cansızlaşır. Ya bu dallardaki türeme yemişlere bir kök bulmalı, yahut bu ağacın kökünü dallarına hâkim kılmalıdır.

Bize, dallarımızın ziynetini dışarıdan taşıyanlar, sistem ve plânda, içerden kökümüzü kurutmaktan başka gaye gütmemişlerdir.

Halbuki dünyada ne kadar dal ziyneti varsa, hepsi de belli başlı bir kökten gelmektedir.

Kökü yabancıda, yemişi bende bir nakil ve iktibas işine inanabilmek için, hayvan haysiyeti bile

fazladır.

Yeni zaman yemişlerini dolduracak büyük hamleyi bu ağacın kökünden dört asırdır devşirmeyişimizdeki sırla, nihayet büsbütün köksüz yaşamaya razı oluşumuzdaki sır arasında, çok ince bir münasebet aramalıdır.

Kökünden can fışkırmayan ve yemişini emzirmeyen ağaçların sahte donatımlarla ayakta kalmasındaki miâd pek kısadır; ve böyle ağaçlar bugünkü milletler ormanından taranıp odun depolarına atılmaya mahkûmdur.

Muhtaç olduğumuz inkılâp, yeni zaman yemişlerinin en olgun ve şifalılarına bu ağacın kökünden kan ve hayat emdirmek işidir; ve artık vâdesi taşan bu işin bir gece donraya dahi tahammülü kalmamıştır.

TEK KELİMEYLE KURTULUŞ YOLU

Evvelâ şahsını, sonra bütün Doğu âlemini kurtarması, daha sonra da çepçevre yeryüzüne ve insanlık kadrosuna sahip bir kurtuluş ifadesine varması için Türk milletine tek bir yol vardır.

Bu, şimdiki manzarasiyle Türk milletinden şunu istemek gibi bir şeydir: Kafdağının tepesindeki zıpzıp cüsseli kar parçası kendi üzerinde döne döne büyüyecek, dağın bütün kar mevcudu derecesinde şişecek, nihayet koskoca Kafdağını dize getirici bir azamet kazanacak...

Halbuki, hakikatler içinde en olgun ve en ince bir tanesi de var: Türk milleti, bütün tarih boyunca kaderinin devamlı ihtar ve ifşa edişleriyle meydanda olduğu gibi, ya olunca her şey olmaya, yahut olamayınca hiçbir şey olmamaya memur, ulvî ve çetin bir nasibe mazhardır; ve bu şanlı nasibin sert hükmünde, Türk milleti için, arslanın maiyetindeki karakulaklardan (tilki, çakal, sırtlan vesaire) biri olmaya mahsus, ikisi ortası bir muvazenecilik yoktur. O, bizzat arslan gibi, ya ormanların hâkimi, yahut kafeslerin mahkûmu kalacak; birinci halde karakulaklar onun sığıntısı, ikinci halde de, o, karakulakların maskarası diye yaşayacaktır.

Demek ki, bizim kendi kendimizi, kendi dar ve pek hudutlu çerçevemiz içinde dahi kurtarabilmemiz için, bağlı olduğumuz dünya parçasını da beraber kurtaracak ve o dünya parçasının bütün yeryüzüne üstünlüğünü gösterecek bir kudrete ulaşmamız lâzım... Yâni bir dünya çapında kurtarıcı olamadan, bu çapta kurtarıcılara mahsus bir hamle ve hazırlık sahibi bulunmadan, bu küçücük zatımızla bile kurtulamıyoruz.

Evvelâ şahsını, sonra bütün Doğu âlemini kurtarması, daha donra da çepeçevre yeryüzüne ve insanlık kadrosuna sahip bir kurtuluş ifadesine varması için Türk milletine gereken yol, en girift, en mahrem ve en iç kavranışiyle İSLÂMİYET'tir.

Gerçek ve büyük ifadesiyle 600 küsur senelik devletimizin yarısında tam ve sıhhatli bir arslan, yarısının ilk yarısında dişleri ve pençeleri iltihap içinde bir arslan benzeri, yarısının son yarısında de ne dişi ve ne pençesi kalmış bir kafes arslanı hayatı süren milletimize, hele son bir asrın sahte ve büsbütün kaybettirici birkaç davranışından sonra düşecek en sağlam, en yeni ve en ileri şuur, ruhunun röntgen camını hangi çöplüğe atmışsa bulup çıkarmak ve onu bugüne kadar yapılmış her teşhisin yanlışlığı ve yalancılığı adına Yirminci Asrın güneşine tutmaktadır.

İslâm vecd ve imanının, ana sütünden daha beyaz ve daha temiz çarşafı üzerinde Yirminci Asrın dünyasına ait şifalı ve zehirli ne kadar yemiş varsa hepsini silkeledikten sonra, bizden olan her şeyi çekici ve bizden olmayan her şeyi itici bir ana kıyas vâhidine sahip, sağ elimizde Allahın kul parmağı girmemiş biricik Kitabı ve sol elimizse insanoğlunun olanca fikir ve iş kütüphanesi, ânî bir şahlanışla, kendi kendimizi bulma!.. Kurtuluşumuzun ve dünya çapında kurtarıcılığımızın reçetesi sadece budur: Ve bu reçetenin temel unsuru İslâmiyettir. İşte bugünden başlayarak kendimizi çerçevelemeye memur bildiğimiz muhteşem ve açıklığı içinde bir o kadar mahrem hakikat!

AHLÂK DÂVAMIZ

Türkün ahlâk yönünden muhasebesine girişirken ahlâkı bedâhet mânasiyle ele alıyor ve onun ne olduğunu "Ana Kaynak" faslına bırakmak usulünü tutuyoruz.

Ahlâkı bedâhet olarak ele alıp Türkün bu yönden muhasebesine girişmek için de, ahlâkın dış kaynakları ve zahiri nisbetlerine göz atmalıyız.

Ahlâkın iki kaynağı vardır: Dinler ve din yerinde felsefî mezhepler... Yâni kâinatın irca edilebileceği vâhid etrafında, hakikisi ve sahtesiyle iman manzumeleri...

Cemiyette, umumî ve amelî bir iman ve amel mevzuu olmak bakımından kendilerini din yerinde gören felsefî mezhepleri, sadece dâvaları yüzünden ve bâtıl tarafından mücerret din kadrosuna alacak olursak, ahlâkın kaynağını esasta bire irca edebiliriz: Din...

Dünyamızın içini ve dışını, malûmunu ve mechulünü, "Mâsiva"sını ve "Mâverâ"sını ana illet prensiplerine bağlayıcı bütün bir (metafizik) örgüsüne malik olmayan hiçbir fikir sistemi üzerinde, hiçbir ahlâk telâkkisi bina edilemez. Böyledir; ve hakikî dinler de, işte bu eksiksiz ve gerçek iman manzumelerinden başka bir şey değildir.

Garbın çoktan beri mütearifeleştirmiş bulunduğu inanışlardan biri şudur ki, büyük tecrit ve teşhisin kaynağı tam bir (metafizik) örgüsüne malik herhangi bir felsefî mezhep bile, aynı bütünlükle ahlâk telakkisini manzumeleştirmedikçe yarımdır. Tamamlansa da dinlere nisbetle daima eksik kalacak bir tecrit ve teşhis cehdi, ahlâkını bina etmedikçe eksik içinde eksik kalıyor.

Felsefî mezheplerin, ahlâk telâkkileriyle yanyana gelmek mecburiyeti, Batı ve dünya irfanında su götürmez bir mükellefiyettir. Örgüleştirdiği fikir mimarisine bitişik olarak ahlâk telakkisini bina edemeyen (filozof)a "yarım mütefekkir" diyorlar.

Bir yüzüğün halkasına ana pırlanta taş gibi, kendi fikir sisteminin merkezine bir ahlâk telâkkisi oturtmamış olan "yarım mütefekkir" hemen yoktur; yahut parmakla sayılacak kadar az... Bir tanesi, "ahlâk telâkkiniz nerede?" itirazına karşı "Din ve Ahlâkın İki Kaynağı" isimli eserini ortaya atan (Bergson)...

Buraya kadar belirtmek istedik ki, ister bâtıl ister hak, üzerinde çekişmek için insanlara ahlâk görüşünü göstermek her sistemin borcudur. Bu işin (olmaz)ı olamaz; ve bu gerçek üzerinde bütün insanlık beraber...

Hal böyleyken, felsefî mezhepler, umumî ve amelî bir ahlâk mevzu olarak bütün dünyada ve bütün tarih boyunca, Eski Yunan ve Roma'nın Stoisizma ahlâkiyle bugünkü Sovyet Rusyanın maddecilik ahlâkından başka hiçbir tesis bina edememişlerdir. Bu iki sistem müstesna, baştan başa nazariyede ve kağıt üzerinde kalmışlar; ve bu iki sistemin birincisinde mitolocya, ikincisinde de Hıristiyanlık ahlâkının artıklarından faydalanmışlardır. Netice itibariyle hakikî ve semavî dinlere bağlı ahlâkın rekâbet kabul etmez bir bütün olduğu mutlaktır.

Bütün dünyaya bütün tarih boyunca hâkim gerçek ahlâk telâkkileri, bâtıl veya hak, hakikî din ahlâklarından başka bir şey olamadı. Batıda mitolocya ve Hıristiyanlık ahlâkı, Doğuda da kendi mitolocyalarından sonra Müslümanlık ahlâkı...

Bugünkü Garp ahlâkının temeli, üstünde binbir ahlâk dâvasının karıncalanmasına rağmen sadece ve daima Hıristiyanlıktır; ve Garpta hiçbir inkılâp hareketi bu ahlâkın kökünü baltalayamamıştır.

Bizim ahlâkımızsa, baştan başa müstesna bir ahlâk manzumesinden ibaret Müslümanlık ahlâkıdır ki, eski çağlarda ham ve kaba softa bu ahlâkın sâf ve hâlis imân cephesini kurutmuş; yeni çağlarda da Avrupalıya körükörüne hayran, (modern) inkâr yobazı bu ahlâkın öz kaynağını yıkmış; İnkılâp dedikleri de kendi içinden yeni bir ahlâk telâkkisi getirmeyince, bugünkü ahlâk faciamız doğmuştur.

Bütün vatanı kuşbakışı gören bir dağın tepesine çıkıp bütün vatanı fıkırdatacak bir sesle haykırınız; "Bizim son 50 yıldan beri ahlâk telâkkimiz nedir? Varsa, târifinden vazgeçtik, yalnız adını öğrenmek istiyoruz; yoksa, mevcut olmadığının tesbitini!.."

Böyle bir suale, yeryüzünde bizden başka cevap vermemek mevkiinde tek millet yoktur. Bütün Avrupa ve Amerika, filozoflarının fert ve nazariye ahlâkı bir tarafa, cemiyet ve ameliye ahlâkiyle Hıristiyanlık ahlâkına bağlıdır. (Sovyet)ler madde ve maddecilik telâkkisi ahlâkına: Müslüman olmayan kısımlariyle Hind, Çin ve Japonya, (Budist), (Brehmen) ve (Mecusî) ahlâkına... Afrika vahşileri (Totem) ve kabile ahlâkına... Yâni bâtıllar ve dalâletler manzumesi içinde bile her biri din ahlâkına...

Dâvaları, ilmî, edebî, felsefî, hukukî, siyasî, beledî, sıhhî, malî, iktisadî, ferdî, içtimaî, millî, askerî kaç şubeye dağıtırsanız dağıtın; bizim, her şubeyi ayrı ayrı kucaklayan her şubenin ayrı ayrı temelini kuran biricik dâvamız ahlâktır. Aslî olarak başka meselemiz nâmevcut...

Siz iyi ve temiz bir Türk müsünüz?.. Eğer bir elinizle bugünkü ahlâk faciamızın müşahhas tecelli plânındaki tüyler ürpertici manzaralarını pençelemiyor; öbür elinizle de muhtaç olduğumuz ahlâkın mücerred inşası bakımından varılması mümkün yegâne teşhise işaret etmiyorsanız, biricik vatanî ve millî borcunuzu yerine getirmiyorsunuz demektir.

Bugün omuzlarındaki içtimaî şartlar altında gözü uyku ve vücudu et tutabilen insan, iyi ve temiz bir Türk değildir. İyi ve temiz Türk'ün, ağlaya ağlaya su kesileceği yakın bir istikbalden hâl günlerini yaşıyoruz.

Âlemde bedâhetler arası hiçbir tezahür, şehirde, köyde, evde, mektepte, sokakta, pazarda,

cemiyette, ailede, fikirde, kanaatte, işde, vazifede, ahlâk buhranlarının en korkunç ve dipsizine düşmüş bulunduğumuzdan daha yalçın bir gerçek belirtemez.

Ahlâk bozgunumuz da, fikir bozgunumuzla kolkola geldi.

Bizi, evvelâ ham ve kaba softalık yere serdi; sonra körkütük hayranlık ve şahsiyetsizlik kıskıvrak bağladı, daha sonra kaatil züppelik ve ahmak kopyacılık zehirledi; en sonra da iman ve ahlâk kaynaklarımızla aramızı büsbütün açan cebrî ve ceberutî ilericilik komaya yatırdı.

Cumhuriyet İnkılâbını doğuran İstiklâl Savaşının ruhuna bağlı ve o ruhun fedaisi herkes, sadece bu fedailiğin verdiği hakla, ondan inkılâp gerçeğini ve gerçek inkılâbı istemelidir! Hindlilerin " gulûgulû"su gibi, "inkılâp, inkılâp!" diye geviş getirmek mi gerçek inkılâba hizmettir; yoksa ona, kaynaklarını tıkadığı eski ahlâk telâkkimize karşılık yeni bir kaynak açmak kaygısını aslâ duymamış olduğunu hatırlatmak mı? İşte o zaman inkılâp şapa oturacaktır.

Gerçeğimiz tektir! Bütün vatanı kuşbakışı gören bir dağın tepesine çıkıp bütün vatanı fıkırdatacak; ve (Serkldoryan)daki baydan Ağrı dağındaki çobana kadar bütün kulakları yırtacak kuvvetle haykırmak borcunda olduğumuz tek gerçek: Ahlâk yaramız, beynimizden topuğumuza kadar işlemiştir; asıl bunun kurtuluş savaşına muhtacız.

AHLÂK KAYNAĞIMIZ

Bizim, olmuş ve olabilecek ahlâk kaynağımız adıyla ve sanıyla İslâm ahlâkıdır. Bunu anlayamadık; anlaşılacak olan buydu; anlaşılacak olan budur!

Bir zamanlar ne olduksa bu ahlâkın yüzüsuyu hürmetine olduk; ve ne olmadıksa, bu ahlâkı gölgelendirmek ve sonra büsbütün karanlığa gömmek yüzünden olamadık. Bunu bilemedik; bilinecek olan buydu; bilinecek olan budur!

Kafalar arası bir kere daha mahyalaştıralım ki, dünyanın biricik kâmil ve esasî ahlâk manzumesi olan İslâm ahlâkını, bize, Tanzimattan evvel ham ve kaba softa, Tanzimattan sonra da aynı seciyenin tersi ahmak ve şahsiyetsiz Garp taklitçisi kaybettirdi. Bunu göremedik; görülecek olan buydu; görülecek olan budur!

Bütün intikal ve istihale basamaklarımızda, muhtaç olduğumuz ahlâk doğruluşunun bayrağını açacak terkipçi ve sistemci Türk mütefekkirlerinden hiçbir haber gelmedi. Böylece güme giden fâtihlik, zaman ve mekânımızı yeniden kazanma yolunda her hamlemiz ruhta dayanaksız kaldı. Sadece dayanaksız kalmadık; en sağlam dayanağımızla ruhumuz arasındaki ulaşma yollarını tıkadık; satıhta süslenmek isterken kökte kuruduk ve nihayet son 50 yıllık misilsiz ruh ve ahlâk buhranına çattık. Bunu örgüleştiremedik; örgüleştirilecek olan buydu; örgüleştirilecek olan budur!

Islâhcılık ve yamacılık hareketimizin hiçbir çığırında seçemedik ki, maddî ve manevî bütün plânlariyle vatan; Anadolu, Trakya, köy, kasaba, şehir ve mektep, mabed, sokak, meydan, dükkân, resmî daire, fedaî Mehmedçik, masum Emine, müşfik anne, ben, sen, o, biz, siz, onlar; topyekûn Türk cemiyetini terkip eden bütün şahsiyet ve asliyet unsurları, yekpâre bir millet kadrosu halinde, ana çizgilerini İslâm ahlâkının potasında eriyerek almıştır; ve bu unsurları o

ahlâkın ikliminden sürüp çıkarmak, kül ve çamur haline getirmekten farksızdır. Bunu seçemedik; seçilecek olan buydu; seçilecek olan budur!

Yol, en eski dünle en uzak yarın arasında hiçbir zaman değişmedi ve değişmeyecek; kafamızla intibak zorunda olduğumuz yeni zaman ve mekân âlemine, ruhumuzla, İslâm ahlâkını taşıyacak ve aşılayacaktık. Bunu yapamadık; yapılacak olan buydu; yapılacak olan budur!

İslâm ideolocyasını, ham ve kaba softanın kuru, keyfi, hikmet ve asliyetlerine aykırı naslar baltası olmaktan kurtaracak, yâni İslâmlığı bütün hakikatiyle anlayacak onu sâf ve mutlak bir iman, vecd ve aşk kandili halinde Türk evinin baş köşesine asacaktık. Bunu duyamadık; duyulacak olan buydu; duyulacak olan budur!

Müslümanlık cevherini gübre beyinli yobazın dar ve ışıksız ruhundaki küf ve pastan ayıklayıp, tek zerresini feda etmeden millî Türk ruhunun tertemiz iptidâi maddesi halinde kullanacaktık. Bunu sezemedik; sezilecek olan buydu; sezilecek olan budur!

Aklın eşya ve hâdiselere tahakküm hakkiyle ruhun iman ve ahlâk boyunduruğu içine girmek ihtiyacını, birinde dış örneği içimize, öbüründe iç örneği dışımıza tatbik ederek kaynaştıracaktık. Bunu bulamadık; bulunacak olan buydu; bulunacak olan budur!

Maddî ve mânevî bütün plânlariyle Türk vatanını, Anadolu’yu, Trakya’yı, köyü, kasabayı, şehri, evi, mektebi, mâbedi, sokağı, meydanı, dükkanı, resmî daireyi, her şeyi, her şeyi içine alan yekpâre bir cemiyet ve devlet şuuriyle ahlâkın kapısını çalmak; işte kurtuluşumuzun sırrı!.. Buna eremedik; erilecek olan buydu; erilecek olan budur!

400 yıldır, anlayamadığımız, bilemediğimiz, göremediğimiz, örgüleştiremediğimiz, seçemediğimiz, yapamadığımız, duyamadığımız, sezemediğimiz, bulamadığımız, eremediğimiz, kendi öz kaynağımızdan ibaretti ve bu kaynak her evin içinde, her köyün ortasında ve her şehrin meydanındaydı. Bilemedik, göremedik, anlayamadık. Tek cümleyle her şey, evet, tek zerresi feda edilemez bir bütün halinde İslâma nüfuz etmekti. Edemedik. Nüfuz edilecek olan buydu, nüfuz edilecek olan budur!

IV- ANA KAYNAK: İSLÂM

* Neye İnanıyoruz?

* İslâm ve Herşey

* İslâm ve Kainat

* İslâm ve Dünya

* İslam ve İnsan

* İslam ve Ahlâk
* İslam ve Cemiyet

* İslam ve Devlet

* İslâm ve İnkılap

* İslâm ve Siyaset

* İslâm ve Adalet

* İslâm ve Mülkiyet
* İslâm ve Ordu

* İslâm ve Müsbet Bilgiler

* İslâm ve Güzel Sanatlar

* İslâm ve Kadın

* Dışı ve İçiyle İslâm

NEYE İNANIYORUZ?

· Yalnız İslâmiyete inanıyoruz!

· İnsan ve cemiyetin iç ve dış hayatını, bütün derinliği, sonsuzluğu, güzelliği ve doğruluğuiyle tekeffül eden tek nizamın İslâmiyet olduğuna inanıyoruz!.

· İslâm Şeriatinin, ham yobazdaki kuru ve nefsani idrak dışında ve kendi öz saffet, asliyet ve tamamiyeti içinde hiçbir tecezzi ve muvazaa kabul etmez bir bütün olduğuna inanıyoruz!.

· (Rönesans)tan sonraki dünyanın İslâmi gözle görülemediğine ve güdülemediğine inanıyoruz!

· Tanzimata kadar bütün ricat ve hezimet tarihimiz boyunca, meydanın, sadece kışır ezbercisi, ezberlediği ebedî hakikatlerin aşk ve hikmetinden uzak, tavla zarı gibi dar ve dört köşe ruhundan başka dayanağı olmayan ham ve kaba softalar elinde kaldığına ve başımıza ne gelmişse bu yüzden geldiğine inanıyoruz!

· Dâvanın İslâmiyeti anlatmaktan başka bir şey olmadığına, yeni baştan kendi ruh kökümüzü muhasebe ve murakabe etmekten başka bir iş bulunmadığına; kaybettiğimiz kıymetleri öz bahçemizde kuyuya düşürüp sonra şaşkınlar gibi sokak sokak ve iklim iklim dışarda kıymet aradığımıza inanıyoruz!

· İslâmiyeti bildiğimizi sandığımıza, halbuki tek bilmediğimiz şeyin İslâmiyet olduğuna; yegâne felaketin de bilindiği sanılan bir şeyin tekrar gözden geçirilmesine mâni olan o meşum kayıtsızlık ve o ahmak istiğnadan doğduğuna inanıyoruz!

· Ve biz, kâinat görüşünün İslâmda, dünya görüşünün İslâmda, insan görüşünün İslâmda, iktisadî ve içtimaî adalet görüşünün İslâmda, müsbet bilgiler görüşünün İslâmda, güzel san'atlar görüşünün İslâmda, kadın görüşünün İslâmda, devlet görüşünün İslâmda, ordu görüşünün İslâmda, siyaset görüşünün İslâmda bulunduğuna ve bütün bu davaları ancak Yirminci Asrın ruh ve kafa çilesi içinde süzülecek bir tahlil ve terkip güzünün heykelleştirebileceğine ve bu heykelleştirme işinin bütün cihanda eşi görülmemiş bir ideolocya binası kuracağına, onun da isminin hem zaman ve hem mekân ölçüsiyle «Büyük Doğu» olduğuna inanıyoruz!

İSLÂM VE HERŞEY

· Merkezde tek, muhitte sayısız dâvamızın mihrak noktasındayız. Bugünkü dünyaya asırlık ıstırapları, irtişaları, ihtilaçları, inkisarlariyle el atıp onu biricik şifa lâboratuarına çeken küllî sağlık iksiri... Ona geldik.

· Bir zaviyenin başındaki nokta gibi, muhitten merkeze doğru toplana toplana tekte karar kılan, merkezden muhite doğru da açıla açıla sonzuluğa erişen dâvamızın böylece menbâ ve mansup olarak, ikişer heceli iki ismi var... Menbâımızın iki heceli has ismi İSLÂM, mansabımızın da yine iki heceli cins ismi HERŞEY...

· O küllî şeyin adı ki İslâm, herşey onda, o da her şeyde...

· İslâmın her türlü çürük ve günübirlik payandalar ve dayanaklardan istiğnası ve her ân yeniden ve derece derece gerçekleştirile gerçekleştirile keşfolunmak hikmetindeki sırrı düşünün ki, sadece İslâm ismini verip geçmenin HERŞEY ifade ettiği mutlak Saadet Devri, bir asrı bile doldurmadı. Ve on üç asır boyunca bu NUR, kör ve kaba nefsaniyet aynalarında bulandırıla bulandırıla nihayet Nasreddin Hocanın harikulâde buluşundaki hikmete eş bir hal doğdu :

- Hoca, bize, kuyu ne demektir, anlatır mısın?

- Tersine, çevrilmiş minare demektir!

· İşin en derin hüzün noktası, bütün bunlar din adına oldu. Bütün bu hallerin aykırıları, gerçek dinden hareket edip yobazlar neslini kurutacakları yerde, İslâmiyeti bunların temsil ettiği birşey sandılar; dinden soğudular, dinsizlikten harekete geçtiler ve nihayet meydanı dinsizlik yobazlarının yüzüne güldürdüler. Ve nihayet, iki heceli mukaddes kelimeyi, en hafif vasıfları züppellik olan bir sınıfın şuurunda, ağza alınmaz bir bayatlık, gerilik ve eskiler alayımcılık ifadesi haline getirmeye muvaffak oldular. Düşünün siz, bizim lif lif çözmeye, aslî vâhidine irca ermeye, mahrem hakikatine iade kılmaya mecbur olduğumuz kördüğüm ne grifttir!

· Herkesin sahte ve kemmiyet hokkabazı (modern)ler peşinde gezdiği bu kukla ideolocyalar panayırında, Garp ve Şarkın dünyalarının fikir çileleri içinde pişe pişe kül olmuş, sonra bu küllerden artık parçalanamaz bir tuğla idrakine varmış, böylece hakikati muhasebe edebilmiş ve herkese muhasebe ettirmeye davranmış, dış ve ucuz tezahürler plânında her aldatıcı teyidden müstağni nasip sahipleri olarak, bize bu kadar ağır bir yük altına girmiş olmak şerefi yeter.

· Bundan büyük şeref, bundan çetin hamle, bundan ileri hareket, bundan yeni dâva olamaz; zira biz, asırlar boyunca cebimizdeki delikten astarın dibine kaçmış hakikat mücevherini, her ân üstümüzde taşıdığımızdan habersiz, hep dışımızda arıyoruz! Ve tam yüz küsur yıldır, devre devre “ha bulduk, ha buluyoruz!” tesellisiyle, her netice sabahı hiç bir şey bulamadığımızı ve her gün her şeyi biraz daha bulunamaz hale getirdiğimizi ispat ediyoruz. İslâmı Amerika, Rusya veya Hotanto'da savunmaktan daha zor olan bir vaziyetin şerefi... İnsana, bildiğini sandığı bir şeyi bilmediğini kabul ettirmek, hiç bilmediği bir şeyi kabul ettirmekten daha zor...

· Ve şimdi biz en kat'î lâboratuar tatbikinden, en mübhem ruh telkinine kadar bütün vasıtaları elimizde tutarak ve neticeyi başa alarak haber veriyoruz ki, insanlık kadrosunda ve bilhassa muazzam ve muhteşem Garblı insan ve cemiyet tecrübesinde kaç saadet ve kaç felâket şekli, kaç çare ve kaç çaresizlik ifadesi belirmiş bulunuyorsa, bunların topyekûn hakikati ve müsbet ve menfî haberi, kısaca küllî nimet ve devâ İslâmdadır. Sosyalizma ve komünizmanın var etmek isteyip de yok ettiği içtimaî adalet ve tesviye ölçüsünün hakikati İslâmda... Liberalizma ve kapitalizmanın yedire yedire ferdi çatlamasına veya mukabil fertten her hakkı çaldırmasına mâni ölçüler, İslâmda. Demokrasya ve fikir hürriyetinin en nazik sınırları ve özü İslâmda... Aynı demokrasya ve fert hürriyetinin başıboşluğa ve kargaşalığa sarkan aşırılığını köstekleyici fikir ve şahsiyet hakkı İslâmda... Nazizma ve Faşizmanın kâzip rüyasını gördüğü üstün nizam ve ruhî müeyyidecilikteki esas İslâmda... Batının her sahada arayıp bulamadığı cennet İslâmda; herşey İslâmda...

· Olunmayacak herşeyle, olunacak herşeyin kefalet ve keyfiyeti İslâmda... Herşey İslâmda...

İSLAM VE KÂİNAT

· Kâinattaki her şey ve sen... Kâinattaki her şeyle beraber senin evvelin, nihayetin, vücud hikmetin... Niçin oldun, nasıl oldun, ne oldun, ne olmak için oldun, ne olmalısın, ne olacaksın? İşte bunların cevabını ve hesabını veren dindir. Bütün bunların cevabını ve hesabını dosdoğru veren de hak ve tek din, İSLÂM...

· Yeryüzünde hak ve bâtıl, topyekûn veya parça parça tasdik veya inkâr edici tek bir inanış sistemi yoktur ki, bu suallerin cevabını vermek vazife ve iddiasında olmasın... İnsan, inananlarca, yalnız bu suallerin cevabını ve hesabını aramaya memur merkezî mahlûk; inanmayanlarca da, yine aynı suallerin cevabını ve hesabını ters tarafından veren başıboş varlık... Çare yok; her şeye yok demek mümkündür; fakat bu suallere, insan başını fare kafasından ayırd eden bu biricik tefahhus hummasına yok diyebilmek henüz mümkün olmadı.

· İslâmda kâinat, peygamberler kolundan kendisine kadar gelen dinlerin son ve kâmil ifadesi halinde, bütün dipsizliği ve sonsuzluğu, zerre zerre Yaratıcıyı haykıran muhteşem zaman ve mekân cümbüşü, muğdil ruh ve madde mimarîsiyle, esrarına ve teshirine memur olduğumuz bir hârikalar manzumesidir. Yani fezaya insan göndermek maddecinin değil, ruhçunun vazife ve hakkı. Müslümanın memuriyeti..

· Ezelden ebede kadar topyekûn insanoğlunun başı, son kemâl haddi, uğrunda âlemlerin yaratıldığı en üstün insan ve Allahın Sevgilisi olarak vücut bulan Peygamberler Peygamberi, işte bütün edâsı ve mânâsiyle bu kâinatın anahtarını Allahtan aldı ve Ümmetine getirdi. Allahın insan ruhuna gömdüğü o anahtar ki, aslî sahibini buluncaya kadar ilk insan ve Peygamberden, en büyük İnsan ve Peygambere kadar mukaddes bir bayrak koşusu halinde elden ele teslim edilerek geldi... Ve kâinat; bir atomu bir dünya farzederseniz, onun mevhum merkezindeki atoma kadar küçüle küçüle ve her atomda ayrı bir dünyaya ulaşa ulaşa nâmütenahi küçük; ve bir atomdan bir arza, bir arzdan bir güneşe ve bir güneşten sayısız yıldızlara, sonra içinde yıldızların atom kesesi halinde çınladığı dipsiz fezalara kadar büyüye büyüye ve her fezada ayrı bir fezaya uğraya uğraya nâmütenahi büyük mimarîsiyle, bütün esrarını, o en Büyük Resulün başı üzerinde halkalandırdı.

· Kısaca İslâmda kâinat, bütün esrarı ve kanunlariyle, O'nun, O yaratıldığı için âlemlerin yaratıldığı en Büyüğün bâtınında çağlayan nâmütenahi ince ve girift mânalardan ve bu mânaların aksettiği büyük tecelli plânından ibaret...

· Bu tecelli karşısında insanoğlu, ben, sen, o, biz, siz, onlar, topyekûn beşeriyet, kundaktan kefene, bütün ferdî oluşları; ve köyden metropole, bütün içtimaî tekevvünleri boyunca, okyanusları birbirine katıştıran kanallar açmaktan, bir tohumun nabzındaki çatlama ve açılma hummasını âhenkleştirmeye kadar her cehdinde, tek tek ve sâf sâf memuriyetini bulacak, maddî ve mânevî varlık ve iş plânını göz göz petekleştirecektir.

· Herşeyi içe bağlayan hudutsuz bir dış... İçin tecellisi nisbetinde derinleşen fena ve adem kuyusuna doğru topyekûn yuvarlanış... Ve bu yuvarlanış karşısında ölümsüzlük ve gerçek hayat kapısını bütün insanlık çapında açan ezelî mimarî... İşte İslâm ve kâinat!..

İSLÂM VE DÜNYA

· İslâmda dünya, dünyanın en ulvî ölçüsü halinde vecizelendirilmiştir. Âhiretin ekim yeri... Dünyada ne ekilirse öbür tarafta o biçilecektir.

· İslâmda dünya, ebedî hayatın eşiğidir. Düşünelim; İslâmda dünya, bütün hudutlu buudları içinde ne hudutsuz bir mâna sahibi!..

· Birbirine zıt ne kadar mefhum ve hâdise varsa aralarındaki en ince kaynaşma ve ayrılma noktalarını farkların en incesiyle belirten İslâm, işte böylece dünyaya birbirine zıt iki nazarla bakar; ve sonra bu bakışları tek ve en ileri bir gözde birleştirir: Biri, fânilik ve hiçlik plânı dünya; öbürü, bu en dipsiz fânilik ve hiçlikten zıplanacak ebedî hayatın basamağı, yine dünya...

· Dünyanın İslâm gözündeki bu çifte ve birbiri içinde kaynaşıp tekleşen mânasından dolayıdır ki, kendimizi "Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi âhirete" vermek emrini aldık. Şimdi, ezelden ebede doğru helezonlaşan kelâm dalgasının bu en zarif kıvrımı ulvî Hadîsin mânasını anlar gibi miyiz?

· İslâmda dünya, varlığın arkasından yokluk, yokluğun arkasından varlık gelen ve iki tempolu âhenk halinde bir ademi, bir de mutlak vücudu haykıran zamanı; ve her ân hiçlik pası altında eriyen fanî mekâniyle, sadece ne mal olduğu ve nasıl bir gayeye yaradığı bilinecek bir atlama taşıdır. Bir atlama taşı ki, ona gözlerin en bedbiniyle baktıktan sonra onu gözlerin en nikbiniyle süslemeye, bezemeye ve geliştirmeye memur bulunuyoruz.

· Böylece İslâmda dünya, gerçek ve üstün mü'minler için, birtakım bâtıl itikatlarda ve inanış sistemlerinde olduğu gibi, fânîliğine inanıldıktan sonra herkesin arkasını döneceği ve kabuğuna çekileceği bir mahkûmiyet plânı değil, içyüzü biline biline bütün iş sahalariyle kucaklanacak, atom atom sayılacak, tertiplenecek ve düzenlenecek bütün bir beşeri hâkimiyet plânıdır.

· İslâm, âhiretin ve ebedî oluşun topyekûn sahipliğinden sonra, bütün oluşların ve en haşin madde hesaplariyle de topyekûn dünyanın maliki...

· Müslümanlıkta dünya odur ki, mü'min onu zapt edecek, ona hâkim olacak, fakat onun esaret ve hâkimiyetine düşmeyecektir. Tıpkı İslâmda gerçek fakrin, mal sahibi olmamak değil malın ona sahip olmaması ve onu köleliğe düşürmemesi demek olduğu gibi... Bu harikulâde inceliği anlayan, en dakik (nüans-gamıza)lardan ibaret İslâmın dünya ölçüsünü de kavrar; ve bu vakte kadar eşya ve hâdiselere İslâm adına nasıl tek taraflı bir gözle bakıldığını ve dünyanın nasıl elden kaçırıldığını görüp ürperir.

· Allah, Kur'ânında, insanı kendisine halife olarak yarattığını ve onu eşya ve hâdiseleri teshire memur ettiği emriyle, fâni ve ebedî, sahte ve gerçek dünyalara ve her ikisine karşı insanî vazifelere ait sırrı bildirmiş ve ölçüyü vermiştir.

· Sadece bu, dünyaya bakıştır ki, İslâmın hak din olduğunu göstermeye yeter.

İSLÂM VE İNSAN

· İnsan, neden ve niçin olduğunu, nasıl ve ne olacağını; her canlının başına musallat bu tek sualin biricik cevabını yalnız İslâmda bulur.

· İnsan, İslâmda, derinliğine ve yüksekliğine doğru ruhunun, genişliğine ve uzunluğuna doğru da

aklının, biri gök ve öbürü yeryüzünü donatıcı iki büyük hükümranlık işine memurdur. İnsan, bu memuriyetlerden birinde mâna ve öbüründe madde âleminin anahtarlarını elinde taşıyacak ve bu iki âlemi en büyük saltanatla zapt ve teshir ettikten sonra "solmaz"a, "eskimez"e, "ölmez"e, "bitmez"e ulaşacaktır.

· İslâmda ruh ve akıl, insan varlığının ne eksik ve ne fazla, tam ve mükemmel kıvam isteyen bu iki temel kutbu; biri dünya ve madde, öbürü de mâvera ve üstün hayat gayesine karşı, değişmez ve kıpırdamaz esaslar etrafında nâmütenahi derin ve geniş bir hürriyet ifadesiyle, iki yol gösterici mizana sahiptir: Şeriat ve Tasavvuf... Mücerret hikmetlerinin yeri bu bahis olmayan Şeriat ve Tasavvuf, muhteşem ve ebedî gerçeklik sarayının, insanoğluna mahsus iç ve dış plânından başka bir şey değildir.

· İslâmda insana yol, sırlardan ve sistemlerden hiçbirinin yanaşamadığı şekilde ve kulluğun en üstünü halinde, Allah halifeliğine kadar açıktır.

· İnsan olduğu için İslâm oldu; ve İslâm olduğu için insan vardır.

· Maddî ve manevî bütün iş şubeleriyle insanoğlunun tek cehdi ölümsüzlüğe ermekse, bunun biricik müteahhidi İslâmdır.

· İslâmda insan, hem kangal kangal kemmiyetiyle üstüne düştüğü ve fâni adetler boyunca nefsine devam aradığı dünya ve madde kadrosunda, hem de her ferdi yekpare bir ebediyet ve keyfiyette toplayan mâvera çerçevesinde, ölümsüzlüğün mümessilidir. İslâm, insanın yüzüne şu nurdan satırı yazdı: "Sen ölmeyeceksin!"

· Bekâ yalnız Allahın sıfat ve hakikati olduğuna göre, ayağına fânilik zemini çekilip başına sonsuzluk tacı oturtulan insan, İslâmda, her iki tarafın hakkını gerçekleştirmeye memur Şeriat ve Tasavvuf yollarından, Allahın ilâhî çaptaki hediyesine nâildir. Mahlûkların en şereflisi sıfatiyle ya bu hediyenin kul üstü seviyesine yükselecek, yahut yaratıkların en sefilinden de aşağıya düşecek...

· Ebedîlik divanesi insan, İslâmdan başka her görüş sisteminde lâğım faresinden daha aşağı, İslâmdaysa, sonsuzluk şevkinin pırıldattığı nur yüziyle, en büyük kahraman.

· Bütün sırrı şu ölçüde bulunuz: "Allah, âlemi insan, insanı da kendi marifetine ulaşması için yarattı."

İSLAM VE AHLAK

· İlk Peygamberden Sonuncusuna, en doğrusu, İlkinden ilki ve Sonların Sonuna kadar, ahlâkı getiren, gösteren, vaz'eden, esaslandıran, yalnız İslâm...

· İnsanın fikirle gördüğüne karşı hisle takındığı değerlendirme edâsı, ahlâktır. Fikir, "niçin?"i, ahlâk da "nasıl?"ı cevaplandırır.

· Hakikatin "niçin?"leri önünde, ruhun tavır ve hareketleri bakımından "nasıl?"ları, ahlâktır.

· Hakikat karşısında ruhun bürüneceği tavır ve eda melekesi olan ahlâk, ruhun başlıca sıfatı ve hâdiselerin ruhta kıymet hükmüdür. İçimizde ve dışımızda olan her şeyin ulvî ölçüsü ahlâktadır.

· Ahlâka fikir öncülük ettiği kadar, fikre de ahlâk yol gösterir. Fikrin gösterdiği sebepten ahlâk doğduğu gibi, ahlâkın doğuşundan fikir sebep kazanır. Öyle ki, ikisini de, içiçe, birbirini muhit (kuşatıcı) ve birbiriyle muhat (kuşatılmış) sayabiliriz. Âdeta fikrin "niçin?"lerini, ahlâkın "nasıl?"ları içinde buluyoruz. Dâvanın en sağlam ifadesi şu ki, ruh, bütün melekeleriyle el ele, bir anda buluyor, ruh bulduktan sonra fikir öne geçiyor, peşinden ahlâk zuhura geliyor; hakikatteyse hangisinin ve neyin önde olduğu belirsiz kalıyor.

· Amma ki, fikrin kuşattığı yerde bir ahlâk kümelenmesi, ahlâkın kuşattığı yerde de bir fikir bulunması zarurî... Hacimle renk gibi bir kaynaşma...

· İnsanoğlunun, içine ve dışına doğru bütün münasebetlerinde birer fikrî "niçin?"e bağlı "nasıl?"lar halinde ahlâk dayanağını temel kabul etmek, mütearifedir. Beşeriyet bu mütearifeyi fikir hendesesinin ilk bedaheti sayar ve oradan yola çıkar. Onsuz ne ruh, ne insan vardır. Denilebilir ki ahlâk, fail olmak yerine münfail sıfatta, sadece tavır ve eda hüviyetiyle, içinde fikir, mâna, sır, hikmet, her şeyi istihlâk eden ve kendisinden zuhura geldiği ruhu zuhur ettiren üstün duyuş ve anlayıştır. Ahlâk, anlayıştan doğar ve anlayışı tamamlar.

· "Ben ahlâkî yücelikleri tamamlamak için gönderildim!" ve "Müminlerin en faziletlisi, ahlâkı en güzel olandır!" buyuran Allah Resulünü işte bu incelikler içinde anlamaya çalışmak lâzım...

· İslâm ahlâkının binbir sütun üzerinde duran ahlâk çatısında dört ana direği, ihlâs (samimîlik), aşk, fedakârlık ve merhamet diye göstermekte hata yoktur. Sade şunu bunu değil, ruhun ve hakikat merkezinin bütün topoğrafyasını getirmiş olan İslâm, iyi ahlâkı ruhta, kötü ahlâkı da nefste mihraklandırdığına göre, bu dört esas, ruhu pırıldatmak ve nefsi dizginlemekte en tesirlileri...

· İhlâs, samimîlik, "olduğu gibi"lik; nefs hislerinin maskesini düşüren ve hakkı karşılamanın temel şartını veren hakikat ateşi... Onun bulunduğu yerde riya, yalan, dolan, sahtecilik yoktur; ve ihlâs, nefsin hapsettiği ruhu meydana çıkaran ve onun yerine nefsi hapseden biricik zabıtadır. Baştan başa hakikat, iman ve ahlâkın arsası, ihlâs... İhlâs, doğrunun, gerçeğin zarfı, kabuğu...

· Aşk mı?.. Canın ışığı, varlığın mayası, hayatın desteği tek hikmet... Aslî hedefi Allah... Aşk olmasaydı varlık olmazdı; ne kuşlar öter, ne de sular fısıldaşırdı. Allahın, en büyük Resulüne yakıştırdığı vasıf, Sevgilisi olmak... Nefs yalnız kendisini sevdiğine göre aşkı aslî hedefine ve onun rızası etrafında mahlûklarına yöneltmek, insanda insanı gerçekleştirir. Seven adamda kibir, benlik, âdilik, küçüklük, miskinlik, cansızlık barınamaz.

· İhlâssız aşk olmayacağı gibi, aşksız da fedakârlık olamaz. Fedakârlığın olduğu yerde de bütün fert alâkalariyle cemiyet, hamle, atılganlık, yardım, en üstün tecellileriyle adalet hazır ve her türlü hasislik gaiptir.

· Merhamet o kadar İslâmın şiarıdır ki, gerçek ve derin mü'minde onun özentisi, şamatası edebiyatı yok, yalnız hakikati vardır. Bir güvercin öksürürken merhametinden ağlayan mümin, kılıcını çekip Allaha hakkını vermeyenlerin üzerine yürüdüğü zaman, bunu kendi nefsinden

değil, onlara merhametinden ve kılıcının ucunda kurtuluş ilâcını taşımak idealinden yapar. Kin ve nefretin tam zıddı olan merhamet, onların besleyicisi kıskançlık ve küçümsemenin, ihlâs, aşk ve fedakârlıkla beraber panzehiridir. Merhamette şefkat, rikkat, yumuşaklık, incelik tümen tümen; darlık, katılık, kabalık, vurdumduymazlık hiç yok... Daha nice ahlâkî yücelik, kendileriyle beraber bu dört temele bağlı...

· Nihayet ahlâkın ezelî ve ebedî bir örneği mevcut... O, Allahın Sevgilisi... Ahlâk O'nun ahlâkı; en üstün mücerredi ve en parlak müşahhasiyle O'nun ahlâkı... Başka hiçbir vasıf O'na yetişemez.

· Ve nihayet ahlâkın nihaî ideali bir din emriyle çerçeveli: "Allahın ahlâkıyle ahlâklanınız!" Mutlak hikmet sahibinin, o hikmete kıymet hükmü ve sıfat olarak ifadelendirdiği ahlâk ve ondaki sır...

İSLÂM VE CEMİYET

· İslâm, en ileri bir cemiyet ve cemiyetçilik telâkkisinin bütün ruh ve hakikatine biricik kaynaktır.

· İslâmda fertle cemiyet arasındaki unsur ve terkip düğümü, milyonluk kitlede bir kişinin diş ağrısını aynı diş üzerinde herkesin duyacağı nisbette mefkûrevî bir sarmaşdolaş belirtir.

· Bir kişinin herkes, herkesin de bir kişi olduğu hakikati İslâmındır.

· Alabildiğine derin ve gizli fert hayatı, alabildiğine geniş ve açık cemiyet hayatiyle, iki taraf da kendi öz değerinden hiçbirşey kaybetmeksizin nasıl kaynaşabilir diye sorarsanız, cevap hazırdır: Ancak İslâmın potasında kaynaşabilir!

· İslâmda fertle cemiyet arasında iki tarafın da en ince hakkını koruyan ulvî ve mefkûrevî muvazeneyi, in-cin görünmez bir köşede Allahı için namaz kılan tek fert, sonra bu fertlerin saf halinde ve muhteşem bir kubbe altında kurduğu nizam, ne güzel ifade eder! İbadet şeklinde bile ferdle cemiyetin en ileri paylarını gösteren İslâm, Cuma namazını, fertlerin teker teker kılamayacağı, fakat teker teker fert mükellefiyetine bağlı içtimaî kulluk çerçevesi içinde edâ edebileceği bir fert-cemiyet ibadeti olarak hususiyetlendiriyor.

· İslâmda cemiyet, ferdi, yüzüğün taşını tutması gibi her köşesinden sımsıkı kavrar ve onunla kıymetlenir. Bu fert, o cemiyeti ören ulvî ve insanî örnek olarak tek hakkı uğrunda bütün cemiyetin feda edileceği bir hürriyet ve selâhiyet makamında; o cemiyet de, aynı ferdin süflî ve nefsanî hallerine karşı bütün fert kemmiyetlerini çiğneyici bir mizan ve (otorite) mevkiindedir.

· İslâmda fert ve cemiyet, kendi mücerred ve müstakil mânaları içinde tam hakkını almıştır.

· Namaz, hac, zekât, cihat farizalarında daima fert köküne bağlı sımsıkı cemiyet örgüsü, (İmperium Romanum)un, rüyasına bile yaklaşamadığı ideal toplum gayesini çerçeveler.

· "Allahın eli topluluktadır" buyuran Allah Sevgilisinin açtığı nur ufkunda işte İslâm ve cemiyet

yapısı!..

İSLÂM VE DEVLET

· İslâm, devlete, ruhun uzviyete yapışık olması gibi sımsıkı bağlıdır; asla ayrılmaz ve onsuz uzviyet düşünülemez.

· Akıl erer mi ki, bütün kâinatı kucaklayan İslâm, insan kalabalıklarının maddî ve manevî yekûn kıymeti ve toplum iradesi olan devleti, sınırları dışında bıraksın?

· İslâmda halk, hakkın zahiri ve hak, halkın bâtını olduğuna göre, İslâmî devletin tek ölçüsü Haktır ve biricik hâkimiyet onundur. Halkın değil, Hakkın hâkimiyeti...

· İslâmda halk, hak ve hakikatin esiri (teslim olmuşu) sıfatiyle gerçek ve mükemmel olarak hudutsuz hür ve yine aynı bakımdan gerçek ve mükemmel olarak hudutsuz olarak bağlıdır.

· Öyleyse İslâm, en sâf ve mükemmel kavranış zaviyesinden, en ileri devletçiliğin en ileri hürriyetle aynı zaman ve mekânda birleştiricisidir.

· İslâmda devlet, Hakkın fertlere biçtiği hakları dağıtmak bakımından kölelerin en zayıfı, yine Hakkın fert üzerindeki hakkını istemek bakımından da sultanların en kuvvetlisidir.

· İslâmda idare şekli yok, idare ruhu vardır; ve ulvî ve münezzeh İslâmiyetin, saltanat, cumhuriyet vesaire gibi toprak seviyesinde kalan basit ve iptidaî şekil ve kadro tercihlerine karşı her hangi bir alâkası mevcut değildir. O, Hakka esir bir fert hükümranlığını,başıboşluğa mahkûm bir hürriyet idaresinden üstün tutar; fakat en seçkin cemiyet temsilcilerinin meşveret idaresini hepsinden üstün görür.

· Evet; idare esasının mücerret ruhu noktasından İslâmiyetin ana prensibi, bütün cemiyet ve milletin seçtiği, benimsediği ve baş kestiği büyük ve merkezi şahsiyet gerisinde, imam ve arkasındaki cemaat gibi, en nizamlı bir düzendir. İşte İslâmiyetçe “ulü-l emr” diye anılan bu şahsiyetin reisliği altındaki devlet, zaman ve mekâna göre devlet ve idare şekillerinin en üstün ve ilerisi olacak mevcut şekiller içinde en fazla nefsanî saltanat şekline yabancı kalacaktır.

· İslâm devletinin reisi, o cemiyette en mütekâmil ve en ileri Müslüman şahsiyet, onun verâsında Âlemlerin Efendisi olan Sevgilisi, onun da verâsında mutlak emirleri ve iradesiyle Allah...

İSLÂM VE İNKILAP

· Âlemde, zatiyle, kendi kendisine, kendi kendisinden ibaret kaldıkça hiçbir değer belirtmeyen iş ve mefhumların başında inkılâp gelir. Fakat bağlandığı gayenin vasıta ve usulü olarak, inkılâp, her kıymetin üstünde...

· İnkılâp, taş ve toprak kütlelerini berhava edip hayat kurtarıcı yollar ve kanallar açmakta müessir bir infilâk maddesine, dinamite benzer bir şeydir. Böyle olunca o, yüzde yüz kölelik ettiği dâva ve hakikat kutbuna göre kıymetlenir. Yoksa aynı dinamit bütün bir medeniyet sathını da hissizce ve anlayışsızca küle çevirebilir. Bu bakımdan, inkılâp, sırf, kendi nam ve hesabına

hiçbir hak iddia edemez.

· İnsan tefekkürünün kopmaz yuları içinde sımsıkı zaptedilmiş koskoca ve iradesiz bir hayvan gibi, dinamit, sırf kendi nam ve hesabına, sadece patlamak ve yıkmak için patlamak ve yıkmak diye bir kuvvet imtiyazına mâlik olamaz. Mücerret inkılâp ruhu da, yalnız inkılâp için inkılâp temayülüne sapamaz. Bu takdirde, inkılâp adına mücerret ve münhasır değişmek ve değiştirmekten başka bir izah sebebi olmayan ve umdeleri arasında, mücerret ve münhasır inkılâpçılık diye bir madde bulunduran bir telâkkiye şöyle hitap etmek yakışır: "Mademki sadece değiştirilicikten başka bir şeye aklın ermiyor, öyle ise sırf kendi prensibine sadık kalman için herşeyden evvel sen değiş, yani yerini başkalarına bırak!" Böyleleri, kendilerine ters telâkkilerden değil, bizzat öz nefslerinden gelen tezatlar karşısında iflâs ve izmihilâl halindedirler. Dâvasını bahâne, âlet ve usulünü gaye edinen, her inkılâp, sadece öldürücülük...

· İnkılâp, eğer ulaşılmış bir hak ve hakikat manzumesinin kıl kadar yerinden kıpırdamaz, sabit ve mutlak mihveri etrafında sonsuz bir hakikat arayıcılığı; hep o sabit ve mutlak mihverin pörsümez tazeliği ve solmaz yeniliği adına boyuna aramak, boyuna keşfetmek, boyuna değişmek, ermek, olmak ve hiçbir durakta kalmadan terakki etmek demekse, İslâmlıktan büyük inkılâpçılık yoktur. Kâinatın Efendisi buyuruyor: "Bir günü bir gününe eş geçen aldanmıştır."

· İslâm, dikkat ve sıhhatle hesaplanması gereken bu temel ölçüye lif lif bağlı olarak, hem ayrı ve zıt nefsleri kendisine irca etmek, hem de kendi öz nefsi içinde ebedî bir (doğru), (güzel) ve (yeni) fâtihliğine memur bulunmak noktasından, ulvî mânada inklâp ve inkılâpçılık hakkının, merkezinden muhite ve muhitten merkeze doğru bütün teaddî ve taarruz seciyesiyle ve en ileri aksiyonculukla zenginleştirilmiş, muhteşem ve mükemmel sistem...

· Gören göze ayandır ki, en küçüğünden en büyüğüne kadar her hâdisede olduğu gibi, inkılâp iş ve mefhumunun hakikati de İslâmda...

· Her şeyin, etrafında döneceği, olacağı bulacağı kıl kadar yerinden kıpırdamaz, sabit ve mutlak mihver, İslâmda Şeriat'tır. Şeriatın red ve mahkûm etmediği her şey de İslâmda serbest; sade serbest değil, iyiliği, doğruluğu ve güzelliği nisbetinde yerine getirilmesi lâzım gelen bir emirdir. Gerçek iyi, doğru ve güzel her şeyse, İslâm Şeriatinin engeline çarpmak şöyle dursun, himaye kanatları altında muhafazalıdır.

· Günümüzün, inkılâp mefhumunu batıran mâkûs yobazlarına tam bir nazire mi istiyorsunuz? Bir zamanların, Şeriat lâfından başka bir şey bilmeyen, bu ilâhî hükümler kadrosunu kendi havasız ve ışıksız ruhunun içinde görmeye, benimsemeye kalkışan ve böylece herşeyden evvel Şeriate ihanet eden mebsut yobazlar! Her "yeni"ye "bid'at" klişesini basan ham ve kaba softa, İslâmın ebedî ölçülerini sımsıkı tutmanın disiplin nizamından doğma mübarek "Şeriat" kelimesini iç hakikatiyle asla bilmeyendir. Eğer bu yobaz, İslâmın ebedî doğruluk, güzellik ve yenilik ruhunu kendi buzlu nefs ikliminde kaskatı donduruyorsa, kabahati, bu iklimin Müslümanlığa uzak oluşunda aramak lâzım değil miydi? Halbuki, yüzü cenuba doğru bir ham ve kaba yobaz tipi, yüzü şimale doğru başka bir ham ve kaba yobaz örneğine bakıp, kabahati, her kabahatten tem münezzehlik plânı olan mukaddes İslâm Şeriatinde buldu. Sahte bir sarık, kapkara bir ağız, simsiyah dişler ve sonunda kaba, küstah ve ahmak edanın sahipleri, bizzat kendi torunlarına, artık öz temizlik rengi sarığın, nûr yuvası ağzın, inci gibi dişlerin ve eşsiz bir incelik ve tatlılık ve derin edasının temsil edeceği gerçek iman hakikatini bir daha aratmaz

oldular ve olanlar oldu. Bütün hikâye ve macera bundan ibaret; ve Tanzimattan beri inkılâp lâfından başka kelime bilmeyen hareketciklerin içyüzü de bu kadar!..

· İslâmlığın, kendi öz vatanımızdaki tecellileri ve kendi öz ve mahrem çehresindeki nâmütenahî derin ve asîl istiğna ifadesiyle, bir takım ezberci inkılâplara karşı fevkalâde ince, girift ve her iki yobaz örneği tarafından örselenmiş mevkiini evvelâ tesbit edelim; ve sonra hemen damdan düşercesine belirtelim ki, tarih boyunca hak ve hakikati arama yolunda yapılmış ve özenilmiş ne kadar inkılâp varsa hepsinin arayıp bulamadığı ve çırpınıp eremediği şey, İslâmdadır. Ve her şey, İslâmı, ona dışarıdan hiçbir şey katmaksızın, kendi içinde arayıp bulmaktan ibâret, nâmütenahî basit ve bir o kadar girift bir düsturda toplanmaktadır.

· Büyük Fransız inkılâbının, sosyalizma hareketlerinin, komünizma ihtilâlinin, faşizma ve nasizma, liberalizma ve kapitalizma vesairenin bütün birbirine zıt ve birbiri için müşterek cepheleriyle, isteklisi ve gönüllüsü olup da en yanlış dağıtmalar ve toplamalar içinde kaybettikleri hak ve hakikat parçaları, her zıddı barıştıran ve bağdaştıran yekpâre bir âhenk plânında ve tam bir bütünlükle İslâmdadır.

· İnkılâp ve inkılâpçılık; hak ve mutlak din Peygamberinin mukaddes ayak izleriyle açılmış yolu bulmak demektir! Şu (damping) malları kadar ucuzlatılan inkılâp ve inkılâpçılık mefhumunun (radyum) derecesinde nadir cevheri de, bizdedir. Gül bahçesine dağdan boşanan öldürücü sel halindeki inkılâp, kurak toprağı gökten serpilen diriltici yağmurla şeklindeki inkılâbı kıyaslarsanız, kaatil bıçağı ve operatör neşteri arasındaki farkı ve inkılâbı, İslâm gözlüğünden görmüş olursunuz.

İSLÂM VE SİYASET

· İslâmın sayısız dallara ayrılan siyaseti tek gövdede birleşir: Bütün insanlığın İslâma teslim olmasını sağlayıcı usûl... Teslim olmakta selâmete çıkmak, selâmete çıkmakta İslâma ermek, İslâma ermekte sonsuz kurtuluşu bulmak vardır; ve İslâm siyasetinin baş hedefi, İslâm ülkelerinin içinde ve dışında, insanlığı bu saadete erdirmektir.

· Siyasetinin bu esasî hedefi yolunda İslâm, iki esasî vasıta kullanır: Kılıç ve kalem... Kılıç maddeyi, kalem de ruhu fethetmenin bütün vasıta ve âletlerine şâmil iki remzdir.

· İslâm, topyekûn madde ve topyekûn ruh kadrosunda hakikî fâtihliği emreder ve hakikî fâtihlerin ulvî iş çerçevesini belirtir. Bu yüzdendir ki, İslâm siyasetinin ana gövdesi, madde ve ruh fâtihliklerinin sayısız iş ve fikir dalını nefsinde düğümleyen yekûn hattıdır.

· İslâmın madde fâtihliğindeki âleti kılıca, orak, sapan, kazma, balyoz, makine, motor, bütün inşa ve imal âletleri; İslâmın ruh fâtihliğindeki âleti kâleme de, kitap, kürsü, ses, çizgi, edâ, ifade, bütün telkin vasıtaları girerken, bunlarla bu soydan herşeyle mukaddes gayeyi devşirmek için ne kadar yol, çare, şart ve usûl varsa hepsine birden enfes ve mükemmel nazariyle bakılacak ve bunlardan hepsine birden el atılacaktır. Tek, Allahın ve Peygamberinin emirleri muzaffer olsun...

· Ferdinden cemiyetine ve dünyasına kadar İslâm siyasetinin ruhu, babaya, anneye, evlâda, kardeşe, dosta, muhite, cemiyete, yabancı fertlere ve milletlere gerçek kurtuluş yolunu maddî ve

manevî her vasıtayla göstermek, belirtmek, benimsetmek ve sevdirmektir. İslâmın muhabbet telkini dehâsı, kendisini sevdirmek isteyen bir kadının tavır ve hareket dehâsını geçmelidir. Bu çetin işde de fertlerin ve cemiyetlerin imkân ve istidatlarını son derece dikkatle hesap etmek ve nâzik âletleri tamir ve ihya ederken gösterilen inceliğe sahip kılmak başlıca usûldür.

· İslâm siyasetinde usûl, kılıç yolunda hudutsuz bir doğruluk ve adalet, kalem yolunda da sonsuz bir güzellik ve zerâfettir. Her iki yolun da gayesi "kolaylaştırın, zorlaştırmayın; müjdeleyin, soğutmayın!" meâlindeki Hadîs emrine tam uygundur. Neticede her yoldan ne yapılırsa yapılacak, fakat inandırılacak ve sevdirilecektir.

· İslâm, günlük, istismarcı, miskin, hasis, sadece hile için hilekâr politikadan nefret eder ve kendi vecd ve aşk hamurunun kıvamında buna yer veremez.

· İslâm siyasetinde, 24 saatlik hayata hâkim olmak dâvasını güden cüce açık gözlülüklerden hiç birine yer yok!; ebedî hayata nâiliyet yolunun dünya ve cemiyet tedbirlerini arayan büyük ve muhteşem zekâya ise baş üstünde yer vardır. Bu zekânın rakip ve düşman millet ve dünyalara karşı, politikası da, İslâmın iç ve dış oluşunu köstekleyici her hale mâni tedbiri almaktır. Sırasında kuvvet, sırasında hud'a, sırasında idare... "Harp hud'a demektir!" emri...

· Bütün bu bakımlardan,en muğdil, en girift,en açık, en sade, en mürekkep,en basit, en sâf, en kurnaz, en kahraman, en hud'acı, en sert, en yumuşak; ve eşya ve hâdiselere her ân baş eğdirme mefkûresi altında eşya ve hâdiselerin her ân icabına baş eğen, incelerin incesi ve derinlerin derini siyaset, İslâmdadır.

İSLÂM VE ADALET

· Âlemde tek adâlet kaynağı, İslâm...

· Adalet, hakkı "mâvuzua leh"ine, lâyık olduğu yere koymaktır. Bir şeye hakkını vermek, onu dengi olan karşılığı kavuşturmak, gereğine erdirmek. Bir şeyi, o şey ister bir mâna, ister bir madde olsun, uygun olduğu hak makamına oturtmak, nispet belirttiği ölçü plânına çıkarmak, muhtaç olduğu kıymet vahidine ulaştırmak... Adalet budur.

· En büyük, nâmütenahî büyük hak Allahdır ve bütün bu kâinat onun tarafından yaratılmış olmak makamına oturtulunca, kalbde imanın ilk şartı ve bu hak tecelli eder. En büyük haksızlık da bunun aksi... Mükâfat ve cezaları da en büyük hakla, en büyük haksızlığa göre... Bu bakımdan her mâna ve maddenin, kalıbına nisbetle oturtulacağı yer, ulaştırılacağı karşılık, kavuşturulacağı ölçü, ayrı ayrı...

· Hakikatin, yerini bulmasından ve bir cisimle onun kumdaki yatağı arasındaki intibakı kazanmasından ibaret olan adalet, zat ve tecelli, keyfiyet ve takdir, iş ve karşılık olarak, iki kefeli bir terazi halinde, iki cepheli bir oluş ve muvazene arzeder; ve içimizle dışımızı denkleştirici ruhî ve maddî, ferdî ve içtimaî, bütün kıymet hükümlerini kuşatır.

· Anlaşılıyor ki, adaletin, en mücerret fikirden en müşahhas madde tezahürüne kadar,

hudutsuzdan gelip hudutluda meydana çıkan bir kök ve dal mâhiyeti vardır; ve insanoğlunun amelî manâda adaletten anladığı, onun cemiyet münasebetlerindeki müşahhas tezahürlere bağlıdır.

· Adaletin tam zıddı olan zulüm de, eşya ve hâdiseleri, nispet ve liyakat belirttikleri makamların, plânların, ölçülerin dışına çıkarmaktan başka bir şey değil. En büyük hakka karşı en büyük zulmün ne olduğu kendi kendisine anlaşılıyor: Allahı inkâr... Nefsin kendi kendisine zulmü...

· En hâlis ve mutlak adalet emirleriyle, en sağlam ve keskin zulüm yasakları sadece İslâmdadır. Ve İslâmda örgüleşen adalet emirleriyle zulüm yasakları, cemat, nebat, hayvan ve insan, her şeyin, her maddenin, her mânanın ve bütün bunlar arasında her münasebet şeklinin hakkını sımsıkı çerçevelemiştir. Bütün dünya kadrosunda hakkını isteyen kim ve ne varsa bize gelsin!..

· Bize dünyanın en kokmuş, çürümüş ve azmış cemiyetini teslim ediniz; teahhüt ediyoruz ki, o cemiyette İslâm ideolocyasının sonsuz ruhu sindirilinceye kadar, sadece İslâm adaletinin kışrındaki ölçüler tatbik edilmekle, göz açıp kapayıncaya kadar kurtuluş, dış yapıda gerçekleşecektir. İslâm adâleti öyle bir şeydir ki, İslâma inanmayan bile onun adâletini şekilde tatbik etmekle dünyasını olsun kurtarır. Müslüman için de en üstün adalet görüşü, Allah neylerse onu adaletin ta kendisi bilmek, bu sırra akıl ulaşmanın muhal olduğunu anlamak ve adaleti Hakkın emirlerine noktası noktasına riayette aramaktır. Adalet, ne türlü olursa olsun, Allahın işi; ve bize, mutlaka şu ve bu türlü olarak Allahın emri...

· İnsan hayatına kıyanların hemen başlarını uçuracağına, onlara hayatını bağışlayan; ve hırsızlık edenlerin derhal kollarını keseceğine kendilerine hapishane köşelerinde rahat rahat geviş getirecekleri yataklar ve sanatlarını ilerletecekleri dershaneler hazırlayan zihniyet, birer kötü kişiye medeniyet göstermek için bütün iyi kişilerin hayatına ve malına kıymış olmak mânasındadır. İslâm adâletinden başka her ölçü, bizce, cezalandırmaya yeltendiği kötülükle bilmeden ittifak halindedir.

· İslâmda hâkim, bütün devlet ve millet manzumesinin bağlı olduğu kök telakkiye ait ölçülerin müstakil kazaî temsilcisidir. Bu hüviyetiyle o, devlet ve hükûmet reislerini, herhangi bir çöpçü ve dilenciden ayırt etmez bir irtifadan bakar.

· İslâm adaletini ışıldattığımız ve insanlığa serpmek istediğimiz çağlarda en küçük kazancımız Viyana surları önünde boy göstermek olduysa, o adâleti paslandırdığımız devirlerde de en küçük kaybımız yurt dışını düşmana ve yurt içini eşkiyaya sardırmak oldu. Ondan sonra da, her zaman ve mekâna ait ebedî adalet hazinesinin anahtarını cebimizde taşıdığımızdan habersiz, çapraşık ve dolambaçlı medeniyet dünyasının binbir icabı karşısında, bir adalet buhranından öbürüne atlayarak, adalet adına boyuna zulüm kopyacılığı yapmaktan ve en hâs ve halis zâlimleri sürü sürü türetmekten başka işimiz olmadı.

İSLÂM VE MÜLKİYET

· İslâm ve mülkiyet, yahut İslâm ve malî adalet, yahut İslâm ve iktisadî nizam... Tek kelime ile, İslâm ve bugünkü dünyanın ana derdi olan kazanç ve hak taksiminde kurtarıcı ve erdirici

sistem...

· İslâm nasıl en üstün hürriyet ifadesi içinde en sıkı disipline, hem hürriyet ve hem de disiplinin haklarından hiçbirini incitmeden mâlikse, ferdî mülkiyetle ferd üstü içtimaî tasarruf hakkına da aynı kaynaştırıcı âhenkle sahiptir.

· Zaten İslâm, her bakımdan bütün zıt kutuplar arasındaki iyilikleri zatında toplayan, kötülükleri tasfiye edici ulvî ve ilâhî ahenk ve terkip demektir. Hangi dâva, aks-i dâvanın tegallübü karşısında hakkından bir şey kaybettiğini görür ve hangi aks-i dâva, dâvanın tahakkümü altında hakkından bir nokta çalındığını hissederse, ikisi birden gelsin ve kendilerini artık ortada kendilerinden hiçbir hüviyet kalmayarak İslâmda tatmin etsin!.. İşte Kapitalizma ve Liberalizma ile Sosyalizma ve Komünizmaya edilecek tavsiye budur: “Buyrunuz; birbirinizde bulduğunuz karşılıklı sakatlıkların bir arada tasfiye edildiğini görmek ve her biriniz ayrı ayrı nefslerinizde vehmettiğiniz değerlerin bir arada hakikatine kavuşmak isterseniz, isminizden ve cisminizden, ruhunuzdan ve hüviyetinizden zerre kalmayacak tarzda, İslâmda fâni olun, eriyin, yokluğa karşın ve her şeyi bulun!”

· Evet, bugüne kadar insanoğlunun uzanabildiği ne kadar iktisadî ve içtimaî sistem varsa –ki İslâm bunlardan hiçbiri değildir ve hiçbiriyle isimlenemez – hepsinin de iyi taraflarından tek mahsup halinde bütün kıymeti, aslı ve hakikati İslâmdadır. Kötü taraflarının panzehiri de yine İslâmda...

· Böylece hudutsuz ve murakabesiz fert mülkiyetinin, zıt sistemlerce son derece haklı olarak çerçevelenmiş bütün kötü ve zararlı istismar ve ihtilâtlarını dibinden tasfiye edilmiş görmek isteyenler İslâma buyursun! Ve ferdi, mülkiyet hakkından mahrum edici telâkkilerin, yine aykırı rejimler tarafından gayet doğru olarak belirtilen bütün öldürücü tesirlerini temelinden önlenmiş görmek isteyenler yine İslâma buyursun! Ayrıca iki cephenin de ne kadar iyi ve faydalı tarafı varsa, en erişilmez, nisbet ve kıvam miyarı ve üstün hakikat ruhu içinde topyekûn ezelden zaptedilmiş olduğunu görmek isteyenler, bilhassa İslâma buyursun!

· Ferde alabildiğine mülkiyet hakkı veren İslâm, ferdi içtimaî mal evine (beytülmâl) ve öbür fertlere karşı bağladığı mutlak kayıtlarla, dahhâmeleşmiş başı boş sermayenin bütün istismarcı, ihtikârcı,murabahacı, maddeci ve zorba temayüllerine hiçbir dayanak noktası bırakmamıştır.

· İslâmda, alabildiğine serbest fert mülkiyetine karşı, ferdi ve mülkiyeti varabildiğine içtimaîleştiren ve bu mefkûrevi kıvamı kıyamete kadar temin kudretinde olan iki kapı halinde biri âmir ve öbürü mâni, iki kurtarıcı ve erdirici şart: Birinin farz ve öbürünün haram oluşiyle Zekât ve Faiz...

· Sadece faizin haram ve zekâtın farz oluşu – ki bunlardan her birini öz çerçevesi içinde nokta nokta ve çizgi çizgi incelemek lâzım – iktisadî ve içtimaî ilimlerden anlayanlarca haddinden fazla yüklü kafasını yarasalar gibi duvardan duvara çarpan Yirminci asır dünyasının en dolambaçlı meselelerini bir anda düzeltmeye ve elinden kaçırdığı iktisadî ve içtimaî saadetin düzenini temelleştirmeye yeter.

· Bitişiğindeki evde aç varken sofrasına ilişebilmiş insanı kendinden saymayan İslâm ruhu, sermayenin, oturduğu yerde ter ve yelpazelenme hakkı diye kullandığı faize sed çekici; ve belli

başlı bir haddin üstündeki her 40 vâhidden birini içtimaî tasarruf yoliyle bir taraftan muhtaçlara dağıtıcı ve bir taraftan sermayeyi budayıcı ve mala tahâret ve ibâdet teklif edici iki şartiyle, kör ve sağır Yirminci Asır dünyasının, muhtaç olduğu yegâne kurtarıcı ve erdirici sistemidir.

İSLÂM VE ORDU

· İslâm, ordu ve askerliği sımsıkı tutar.

· Eski Türklerin "Altın ordu" ve Almanların "Büyük ordu" mefkûreleri bizzat mâlik bulunmadıkları hakikat ve ruha dayalı olarak, İslâmdadır.

· İslâm, "herkes ne yapıyorsa yapsın, ben kendime bakayım!" diyen ferdî ve pasif bir müessise olmadığı, her ferdi tek tek ve bütün insanlık plânını topyekûn kurtarmaya memur biricik ve aktif bir ruh temsil ettiği için, hiçbir ferdi, hiçbir cemiyeti ve hiçbir dünyayı kendi haline bırakamaz; mutlaka kurtarmak ve ebedî devlete ulaştırmak ister. Bunun için de, fikir ve ruh ordusunun önünde ve arkasında her uzvu fikir ve mâna ile dolu, maddî kuvvet ordusunu teşkilâtlandırır. Farz olan cihâdın, İslâm devletine yüklediği vazife...

· İslâm düşmanlarının anlayamadıkları ve anlayamayacakları şudur ki, bir operatörün elindeki neşter gibi, İslâm ordusunun kılıcı, yalnız merhametin, âzâmî lûtuf ve ihsanın âletidir. Zira, ameliyat olmamak için tepinen bir ölüm hastasından farksız olanları, istedikleri kadar tepinsinler ve çatlasınlar, kurtaracak, hem de zorla kurtaracaktır.

· İslâmın gönül ve iman tarafında zora yer yoktur; ve dinde ikrah olmadığı, Allahın emridir. Fakat son safhada işi gönlün nihaî hükmüne bırakan İslâm, ilk safhada, gönlü karartan bütün pasları kaldırıcı ve onu bütün menfî tesirler dışında kendi karariyle başbaşa bırakıcı maddî tedbirleri bilfiil almakla mükelleftir. Amelîyattan sonra saadete kavuşan hastanın doktora minnettarlığını düşünelim!..

· İslâmın kılıcı bizzat merhamettir. Hıristiyanlıktaki sun'î merhamet edebiyatı değil...

· Ölümsüzlüğü getiren İslâm, zaferden sağ salim dönenle, kanını cenk topraklarına içirip Allah uğrunda ölene ait olmak üzere, ordusu için iki eşsiz ölümsüzlük rütbesi getirmiştir: Gazi ve şehid... Hiçbir ordu mefkûresi, dâva ve aksiyon yolundaki mücadeleci insanoğlunun ayaklarını, bundan daha sağlam iki temel üzerine dayayamaz.

· İslâm ordusunun gayesi "Allah adını yükseltmek"tir. Böyle bir nâmütenahîlik pınarından su içen ordunun, beşerî akıl ve ilimle donatılmış ve en ileri ve en pırıltılı bir nizam belirtmesi, bu nizamın insan ve âlet vahidleriyle şiir üstü bir dış mimarî ve insan üstü bir iç ruh belirtmesi şarttır.

İSLÂM VE MÜSBET BİLGİLER

· "Beşikten mezara kadar ilim dileyiniz!" ve "İlmi Çinde bile olsa isteyiniz!" ve "Allahım, bize hakkı hak, bâtılı bâtıl olarak göster!" ve "Allahım, bana eşyanın hakikatini olduğu gibi belirt!"

meâlindeki dört hadîsle ve daha niceleriyle Peygamberler Peygamberinin, kalemini nur hokkasına batırarak yazdığı hikmet, İslâmın umumiyetle ilim ve bu arada müsbet bilgiler karşısındaki vaziyetini tam olarak tesbit eder.

· Garplı, bu emirlerin kudsiyet menbaına bağlı bulunmaksızın, farkında olmadan onlardaki hikmeti yerine getirdiği içindir ki, denizleri, kararları ve havaları fethetti. Halbuki bu oluş hakkı da, her hak gibi ezelden ve yalnız müslümanlarındı.

· İnsan kafasının eşya ve hâdiseler üzerindeki tecessüs ve hâkimiyet hakkını tatmin cehdiyle hareket eden Garplıya karşılık, eğer atom bombasını bizim dünyamız icad edemediyse, kabahati, sadece iyi müslüman olamayışımızda arayalım!..

· Aya biz gidecek ve oraya, bilmem kaç yıldızlı Amerikan bayrağı yerine tevhid livâsını biz dikecektik!

· Ne yazık ki, Garplının, sırf madde âlemini çepçevre ihâta ve sımsıkı tasarruf gelen ham kuvvetiyle bizi sarsmaya başladığı günlerde, hemen yapılması gereken nefs muhasebesine bağlı olarak müsbet bilgiler şuuru bize dinin bir emri telâkki edileceğine, din âlimi geçinenlerimiz arasında, bisiklete şeytan arabası ve matbaaya küfür âleti diyenler bile oldu; ve o zaman bu gübre kafalılara “asıl siz dine iftira bakımından şeytanın emrinde çalışıyor ve asıl siz bu hükmünüzle yaklaşıyorsunuz!” diyebilenler çıkmadı.

· Garplı, fâni madde âleminin mârifetlerini, fâni müsbet bilgiler lâboratuvarının icatlariyle teshir eder, fâni dünyanın sathını baştan başa tahakkümü altına alır ve böylece Doğu çevresindeki üstün ve ebedî hayat mümessillerini de kulları ve köleleri haline getirirken, İslâm dünyasının içinden bir fert çıkıp da avaz avaz şunları haykıramadı: “Yahu İslâmlığın zuhurundan bir-iki asır sonra Şark ve Garp dünyalarının dış manzarası, bugünkü Şark ve Garp dünyalarına ters tarafından tamamiyle uygundur! O vakit biz, meşhur seyyah (Marko Polo)yu hayran bırakan, fildişi, baharat, kâğıt, billûr, ipek, amber ve binbir san’at eşyası yüklü kervanlarımız ve bunların indiği kervansaraylarımızla, hâlâ (Holivut) simsarlarına rüya filimleri çevirtici bir hayat yaşamaktayken, Garplı,sürdüğü domuzlarla aynı gıdayı alıyor ve aynı hayatı yaşıyordu. O vakit, hakkını verdiği ruhla beraber maddeyi de tasarruf eden Şarklı, bugün ruhun hakkını bomboş bıraktığı halde müsbet bilgiler sayesinde eşyaya tahakküm eden Garplının önünde inhizama uğramış bulunuyorsa, elinden kaçırdığı için, haline ağlasın; kendisini kendi öz dâvasına ihânet etmiş bilsin ve Allahtan af dilesin!”

· İslâm, müsbet bilgiler manzumesini, dünyaya değer verdiği nisbette kıymetlendirir. Nasıl dünyanın değeri hakikatte sıfır, fakat âhirete ekim sahası olmak bakımından nâmütenahî ise, müsbet bilgiler de, ruh değerleri önünde âdi ve sefil oyuncaklar tezgâhı, fakat ebedî hayat işçilerinin hamle ve hareket vasıtası olarak hudutsuz kıymettedir.

· Bütün mücerret ilimlerin yanında müsbet bilgiler cehdi, İslâmda, aynı zamanda her müslümanın ilâhî hikmet ve nimeti her vecihten tefahhus, müşahede ve onunla faydalanmak borcu olarak da, aslî gayeden kıl kadar inhiraf etmeksizin, ulvî vazifeler ve ameller arasında yer alır.

· Herşeyle beraber müsbet bilgiler tohumunun da Peygamberler eliyle gelmiş olduğunu

düşünmek, hepsi de İslâm çizgisi üzerinde bulunan Allah Resûllerinin ve onların hepsini birden tamamlayıcı en Üstün Resûlün hak din zaviyesinden müsbet bilgilere ait kıymet hükmünü gösterir.

· Memuriyeti, öteleri fethetmek olan insanın evvelâ bu dünyayı fethetmesi veya sadece dünya fâtihlerinin esiri olmamak için aynı fâtihliği elinde tutması, buna da müsbet bilgiler marifeti yolundan ulaşması, memuriyeti icabıdır.

İSLÂM VE GÜZEL SANATLAR

· İslâm, başta edebiyat, gerçek zeminini bulmuş bütün güzel san'atların en kuvvetli himayecisi...

· Başta edebiyat... Zira İslâm, erişilmez, şiir ve edebiyat çerçevesine girmez, beşeri hiçbir ifadeye sığdırılamaz bir ilahî mucize halinde, söz hârikasının mutlak ve münezzeh, zirve noktasına maliktir: Kur'an, Allahın kelâmı...

· Böylece, en üstün mucize olarak, bütün benzerlik ve eşitliklerden münezzeh, nihaî fesahat ve ilahî söz san'atını çerçeveleyen İslâm, ilahî sırların en dolambaçlı yollarını en çevik usûlle aramak diye gâyelendirebileceğimiz beşerî sanatın da, elbetteki ki, himayecisidir.

· Zaten İslâmın, fesahat tılsımına bağlı bir muhit üzerine nihaî fesahat mucizesiyle inişinde gerçek zeminini bulmuş söz san'atını en sıcak ve sevimli bir yüzle karşıladığına dair derin bir işaret bulunsa gerektir.

· San'at ki, bizim gözümüzde en çevik ve en gizli usûlle Allahı aramanın müessisesidir; nâmütenahî mücerrede, yâni aslî gayesine yaklaştıkça İslâmda değer bulur. Bu bakımdan, bütün İslâm san'atlarından mücerredin şiiri tüter. Taş, halı, gergef ve kâğıt üzerine aksettirilmiş bütün İslâmi ruh plâstikası, mümkün olduğu kadar kaba ve bayağı müşahhastan uzaklaşmanın ifadesidir. Bunun içindir ki, İslâm, kaba ve bayağı müşahhası azizleştirmekten başka bir şey olmayan putlaştırma işinden ve putlardan nefret ettiği kadar, kaba ve bayağı müşahhasa yardımcı sanatları da sevmez. Hiçbir şey bilmeksizin resim ve heykelden tiksinen bir softa ile, onları gerçekten sevmeyen olgun bir müslüman arasında işte bu anlayış farkı vardır.

· Buna rağmen (plâstik) san'at eserleri, ihtiram mevkiinde kullanılmamak, mevzuuna karşı bir azizleştirme gayesi gütmemek ve içtimaî bir faydaya bağlı olmamak şartiyle, İslâm şeriatince câizdir.

· Mücerredin san'atı olan musiki ise, müşahhas kadroda belli başlı kötülüklere âlet diye kullanılmadığı ve ilâhi vecde ve ulvî tefekküre zemin teşkil ettiği nisbetinde güzel ve makbul...

· Hacimlerin birbiriyle ihtilât ve nisbetinden, madde içinde madde üstü bir fikir bestesi yuğurmak diye çerçeveleyeceğimiz mimarî san'atının İslâmda nerelere kadar vardığı ve ufukları nasıl süslediği malûm...

· İslâmın güzel san'atları himayesi, bütün güzel sanat şubelerinin teker teker kendi kemâl ve asliyet çilelerine eş olarak, onların en büyük sırdan, mücerredin sırından haberci olmak ve kendi kemâl ve asliyetine yaklaşmaktaki hisselerine bağlıdır. İslâm, her gerçek ve ulvî san'atın, o

san’atı kendi kemâl ve asliyetine irca eden büyük himayecisidir.

İSLÂM VE KADIN

· Her madde, her mâna ve her şey gibi kadının da bütün vücut ve hikmeti, keyfiyeti ve mevkii İslâmda...

· Kadın, İslâmda, kendisine Şeriat yolundan ulaşmak şartiyle sevgili bir varlıktır. Yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberi ki buyurmuşlardır ki: “Bana dünyanızda üç şey sevdirilmiştir: Kadın, güzel koku ve namaz...”

· Hemen anlamak gerektir ki, meşru şekiller ve hadler içinde kadına bağlılık, Yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberinin mizacına uymak bakımından İslâmi ve makûl bir hâdise... İslâmın zâhir ve bâtın çerçevelerinin bütün kahramanları bu şekiller hadler içinde kadına bağlı kalmışlardır. Ruhbaniyeti kabul etmeyen İslâm, bâtınî büyük marifet yolunda nefs körletmenin usûlu olarak kadından uzak durmayı kabul etmez. Aksine büyük marifet yolunda, meşru şekiller ve hadler içinde kadın alâkası şarttır.

· Kadın, İslâmda, her şeyden evvel derin bir hayâ mevzuudur: ve bütün mahrem köşeleriyle çepçevre hisarlar ortasında yükselen bir saray gibi, edep, ismet ve gizlilik surlariyle halkalanmıştır.

· Mukaddes İslâm Şeriatı, kadını, her noktasiyle kocasının nazarlarına helâl olarak teslim ettikten sonra, onun cemiyet hayatını, mahremi bulunduğu veya bulunmadığı insanlara karşı ayrı ayrı görünüş şekilleriyle ve son derece sarahatle tanzim etmiştir. İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve bütün nazarlara karşı kadın, yüzünden, el ve ayaklarından başka hiçbir noktasını çıplak olarak gösteremeyecek derecede hayâ ve hicap ifade eder. Tek tel saçın bile dâhil olduğu bu hayâ ve hicap şartları yerine geldikten sonra kadın, aynı İslâm cemiyet ve beldesinin aynı meydanında en faal ve en vazifedâr bir unsur olabilir.

· Kadını kafes arkalarına ve haremlere hapsetmek, hiç kimsenin karşısına çıkarmamak ve topuğundan saçına kadar simsiyah bir torba içine sokup öylece ve bir ân için cemiyet koridorundan geçirivermek, İslâmi ölçü ve gereklerin emrettiği bir iş değildir. Her bakımdan mükemmel olan dine bir şey eklemek veya ondan bir şey eksiltmek, dini anlamamaya ve nihayet ya ham ve kaba softalığa veya kör-kütük anlayışsızlığa varacağına göre asırlar boyunca Türk cemiyetinde kadının halini, dinî vecd ve idrâkten mahrum ham ve kaba softaların eseri diye mütalâa ve bu halden İslâmiyeti tenzih etmek lâzımdır. Şer’î ölçülere bürülü olarak kadın, İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve her türlü iş ve faaliyet sahasında, bütün nazarlara açık bir edep ve ismet heykelidir.

· Ayrıca kadın, mücerred kadın olarak, mücerred güzellik ölçüleriyle, ancak İslâm Şeriatinin gizlenme hadleri ve görünme şartları içindedir ki, tesir ve kıymetinin azamîsine ulaştırılmıştır. Kasap dükkânlarında kuyruğuna kadar yüzülmüş çırçıplak etin vahşetini esirî bir tılsıma götüren örtü sırrı, münhasır (estetik) göziyle de yalnız İslâmdadır.

· İslâmda kadın, içtimaî vazifeler arasında yalnız iki tanesinin ehliyetine malik değildir: Biri imamlılık, öbürü hâkimlik... Bunda da son derece ince bir hilkat sırrı güden İslâmiyet, her

şeyden evvel hissîlik ilcaîlikten uzak bir erkek seciyesi isteyen bu iki işten başka kadına hiçbir içtimaî vazifeyi yasak etmemiş, fakat kadının en yüksek ve ulvî mevkiini, onun ve erkeğinin yuvası olarak göstermiştir.

· Kadın; anne, hemşire, zevce; güzellik bakımından kadın, içtimaî vazife noktasından kadın; hilkat sırrının maddî ve mânevî bütün tecelli şekillerini İslâmda arasın ve yalnız onunla övünsün!

DIŞI VE İÇİYLE İSLÂM

· İslâmın dışı Şeriat, içi Tasavvuf... O'nu, kâinatın yüzüsuyu hürmetine yaratıldığı Allah Sevgilisini, üzerinde bütün hilkat mimârisinin ışıldadığı bir saray farz edecek olursanız, Şeriat o sarayın dışı, Tasavvuf da içidir. Bütün ölçüler ve geçitler dışarıda, varış ve erişlerde içeride...

· İslâmın topyekûn ruhu, hikmeti, ahlâkı, edebi, eşya ve hâdiselere bakışı, bu dünya ve ötelerin dış ve iç nizam sırrı, var oluş sebebi, ölümsüzlük yolu, bütün illiyetler ve gâiyetler, her şey, her şey tasavvufta...

· İdeolocya Örgümüzün bu noktası, nâmütenahî derin tasavvuf bahsinin ona yakışır bir derinlikle işlenebileceği yer olmadığı için, meseleyi kalın hatlariyle ve sadece başlık ifadesiyle ele alıyor ve bildiriyoruz ki, İslâm tasavvufu karşısında apışan ve gözleri kamaşan, Batılı, daima olduğu gibi, onu , dış ve aldatıcı çizgileri içinde heceleyip (Neo-Plâtonizm – Nev Eflâtuniye – Yeni Eflâtun'culuk) mektebine bağlamış, sonradan kurulma ve bu mektepten aparılma bir müessise diye göstermeye yeltenmiş ve İslâmı yalnız zâhir plânındaki dış mimarîsinden ibâret bırakmak istemiş; tasavvufun mutlak olarak Allah Resûlünden gelici ve O'nun kâinat özü mukaddes bâtınından fışkırıcı ebedî hayat mâdenî olduğunu anlayamamıştır.

· İslâmdan sekiz asır sonra türeyen bazı maddeci mankafalar da, tasavvufu topyekûn inkâra varmışlar, böylece üç buudlu din hacmini derinlik buudundan ayırıp satıh haline getirmişler ve yine böylece, ister istemez batılı görüşle birleştiklerinin ve ona destek olduklarının farkına varamamışlarıdır.

· Tasavvufun, "Allah kâinatı insan için, insanı da kendi mârifeti için yarattı" düsturu, bu suretle nihaî hesabı mutantan şekilde verilen oluş sırrının, biri dış rejim, şeriat, öbürü de iç rejim, tasavvuf olarak her ikisi de birbirinden kopmaz, ayrılmaz ve tecezzi kabul etmez bir bütün halinde en parlak ifadesidir.

V- TARİH HÜKMÜ: NASIL BOZULDUK
*Fasledici Tarih Çizgisi

*İslam Nasıl Bozuldu?

1-Kanuni Devrinde

2-Kanuniden Sonra
3-Tanzimat Devrinde

4-Meşrutiyet Devrinde

5- Son devirde

*Ahlâk yaralarımızdan misaller

FASLEDİCİ TARİH ÇİZGİSİ

· Daha evvelki loş devirlere ait masal iklimlerini bir kenara bırakalım; kaydetmiştik ki, 1 inci, 2 nci, 3 ncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ıncı asırlarda Türklüğün bütün varlık hülâsası, kasırga gibi, çağlayan gibi, şimşek gibi, yıldırım gibi, henüz billûrlaşmamış, kalıbını bulmamış, sabit medenî ifade çizgilerine erişmemiş, mücerred ve serâzad bir hayatiyet akışından ibarettir. Ve bu mücerret hayatiyet, yeleleri alevlenen atların cidago kemiklerine bağlı, ruhuna büyük muhteva çatısını yerleştirerek büyük iman mimarîsine istekli, asırlar boyunca aktı durdu.

· 7 nci ve 8 inci asırlarda Türklük, kısım kısım ve parça parça, İlâhî binanın ulvî bedaheti önünde ve en asîl teslimiyet edâsı içinde İslâmlığı kabul etti ve kılıciyle ruhunu ona bağışladı.

· 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci asırlarda, Türklük, edindiği ruhî muhtevanın ışıklarını en sâdık ve hususî bir tahassüsiyet ve tefekküriyet billûrundan aksettirerek yine kısım kısım ve parça parça, en parlak medeniyet protoplazmalarını örmeğe başladı.

· Bizim, devlet ve cemiyet, eser ve hamle, dâva ve siyaset halinde ve dünya çapında gerçek medeniyet ifademizi bulmamız, Osmanlı kuruluşiyledir: 13 üncü asır...

· 14 üncü asır, bazı sâiklerin tepeden indirdiği çözülüşlere rağmen, vecd, aşk, nizam, tedadî ve taarruz devrimizdir. Bu teaddî ve taarruz, iki zıd medeniyet dünyasının muhasebesi halinde Batıya doğrudur.

· 15 inci asırda ve aynı vecd, aşk ve nizam içinde, taarruzumuz, Batı dünyasından yeni bir safhaya esas olacak kadar büyük bir zafer iklili kuşandı.

· 16 ncı asırda, tarihin en büyük İmparatorluğunu kurmuş, fakat artık gurur ve hissizliğe sapmış, doğmakta olan Batı dünyasının tahammuruna dikkat edemez olmuş, vecd ve aşkımızı dondurmaya başlamış bulunarak, itilânın zirvesindeyiz.

· 17 nci asırda, donan, kabuk tutan vecd ve aşk, hikmetleri kör nefsaniyet ve şahsî idrakine kurban edici zümre mânasına ham softa ve yobaza meydanı terketti; ve maddî ve mânevî en şanlı taarruz hamlemiz, birdenbire en hazin bir müdafaa çabalamasına döndü.

· 18 inci asırda, artık aklın madde üzerindeki tecessüs ve tefahhus hakkını sistemleştirmeye ve bu sistemin ilk yemişlerini devşirmeye başlayan Batı dünyasından ve bu aziz cehdi emreden dinin yalnız İslâmiyet olduğundan daima habersiz, din perdesi altında dini karartmaya memur ham softa ve kaba yobaz elinde esir, en ümitsiz müdafaa ve en acıklı hezimetlere göğüs germekle meşgulüz! Fakat İmparatorluk o kadar cüsselidir ki, can çekişirken bile dünyayı titretmektedir.

· 19 uncu asırda, mahut ham softa ve kaba yobaz tipi, yerini pembe kıçlı maymunlardan daha sefil Avrupa hayranlarına; ve bu defa aynı yobazlığı küfür ve dinsizlik adına göstermeye namzed, takma beyinli züppelere bırakmak yolundadır. O, Batı dünyası, bir türlü deviremediği muazzam ağacı, içinden kurutmanın yolunu bulmuştur. Böylece tam ruhî ve yarı maddî müstemlekeleşme çığırımız açılır.

· 20 nci asırda, en çetin buhranını kaydeden ve unsur unsur birbirinin boğazına sarılan Batı dünyasının tefessüh ve ihtilâç haline rağmen tasfiye çanlarımız çalınır. Garp buhranının tezadları sayesinde ilk istiklâl ve şahsiyet dâvamızı maddeten kazanırız, fakat mânen büsbütün ezdiririz. İkinci Dünya Harbinin Üçüncüye geçit veren eşiğinde de, tarihî bir netice olarak, Sırat gibi kıldan ince ölüm köprüsüne getirilir, bırakılırız!

· Her şey gibi tarih ölçümüz de gösteriyor ki, bir tarihin bittiği ve bir başkasının başlamak üzere bulunduğu fasledici çizgi üzerindeyiz.

· Yalnız bu çizgiyi görmek, tedbirlerini de bulmaktır.

· Bu çizgi üzerinde «icra-yı hükûmet», ya hep, ya hiçe varır. Hep için duadayız.

İSLÂM NASIL BOZULDU?

1 – KANUNÎ DEVRİNDE:

· İslâmın bizde nasıl bozulduğunu tarihî bir kronolocya içinde incelemek ve anlamak, İslâm bundan böyle ve en ileri bir dünya görüşü plânında ele geçecek olursa onu bir daha kaybetmemek olacaktır.

· İslâm, büyük Türk hükümranlığı tarihinde, ilk defa Kanunî Sultan Süleyman çağında bozulmaya başlamıştır. O devrin şevket ve satveti bu mânevî zaafı örter ve bu derin hususiyeti kimse bilmez ve görmez. Zira gerçek tarihçimiz henüz gelmemiştir.

· Kanunî çağı, sâf ve berrak İslâm akîdelerini bulandırmakta umumiyetle en korkunç tesiri aşılayan Fars ve Bizans parmak izlerinin, iman çehremizi adamakıllı lekelemeye başladığı devirdir.

· Farsların ettiği cenklerde Fars krallarının usûl ve âdetlerine kapılıp kendisine akran muamelesi eden generallerinden mabud muamelesi istiyen Büyük İskender, bu korkunç tesirin ilk kurbanlarındandır. O zaman bir generali, Büyük İskender'e «Veyl, atalarının âdetlerini bırakanlara!..» diye bir Yunan şairinden bir mısra okumuş ve İskender'in bizzat başına indirdiği harbi altında can vermişti.

· Fars tesiri korkunçtur; İslâmda en büyük kafalarla at başı, en hain bozguncu kelleleri de İranlı...

· İnsanoğlunu mabud mevkiine çıkarıp insanoğullarını ona mahkûm kabul etmekte en müthiş edebiyata malik bulunan Fars ve Bizans dünyası, İslâmın, hakca en zayıf köleden farklı görmediği devlet reisine, elbette ki, İslâmî hükümlere karşı da hâkim mevkide bulunmayı telkin edecekti. Nitekim bu gizli tesir Kanunî çağındadır ki, «Şeyhülislâm» lar, bir memur gibi, Padişahın iradesiyle nasp ve tayin edilmeye başlanmışlardır. Önceleri, şûrâya benzer bir heyetçe seçilirlerdi.

· Artık, ilk sarhoş Padişah Yıldırım Beyazıd'a «Yaptırdığınız cami güzel ama yanında bir meyhane eksik!» diyebilen büyük ve halis din adamı nerede, bu yeni «Şeyhülislâm» lar nerededir? Hatır, gönül ve korku fetvâları başlamıştır.

· Fars ve Bizans tesirinin, büyük ve kutsî fetva makamını imparatora yavaş yavaş mahkûm kılmaya başladığı bu vaziyet, devrindeki şevket ve satvet ne kadar büyük ve din ve devlet adamları ne derecede ulvî olursa olsun, İslâmın ilk defa aldığı ve ileride çok genişlemek istidadını kazandığı en canhıraş yaradır.

· Garp dünyasının yepyeni bir doğuş (Rönesans) fecri içinde yüzdüğü en nazik hengâmede bu yara, İslâm tefekkür dünyasının aceleyle seferber olup cihanın yeni keşf ve istikametlerini sadece kendisine bağlamasını gerektiren bir çığırda, ancak naslara sadece mıhlanmak ve onların vecd ve hakikatinden uzak kışırlarında kalmak gibi ölü bir ezbercilik mevsimi açabilirdi. Yani naslara yapışmak değil, onları hikmetlerinden öksüz bırakmak, düpedüz ihanet...

· Nitekim öyle olmuş; ve Garp dünyası, aklın eşya ve hadiseler üzerindeki tefahhus hakkını zafer iklimleriyle süslerken, bizde Medrese, aslındaki nâmütenahi derin ruh ve istiklâle rağmen, vecdsiz ve hakikatsiz nas ezberciliği mevkiinde tutunmaktan başka çare bulamamıştır.

· Kanunî ile başlayan Yahudi istilâsı da cabası...

2 – KANUNÎ'DEN SONRA:

· Kanunî'den sonra başlayıp Tanzimata kadar devam eden tereddi devrimiz, İslâmî bir idare içinde İslâmlığı anlayamamak, onu bütün saffet ve asliyetiyle kavrayamamak ve yine bütün saffet ve asliyetiyle yeni zaman ve mekâna tatbik edememek, ilerleyen ve giriftleşen insan ve cemiyet tecrübelerini İslâmî ölçüler mihrakında toplayamamak, İslâmiyeti yeni zaman ve mekâna hâkim kılamamak; ve sadece papağanvâri, nas tekerlemeciliğinin iç mânalarından habersiz ölü idrakinde bütün ruh feyizlerini kaybetmek; böylece insan ve cemiyeti, bütün yeni oluş ve hamlelere karşı öksüz bırakmak ve nihayet iflâs ve inhizama kadar sürüklemek gibi tarihî

bir seciye ve seyr arzeder.

· İşte tam bu devirdedir ki, Garp dünyası (Rönesans) ın ilk yemişlerini devşirmeye başlamış, eşya ve hadiseleri yeni usûller ve âletlerle teshire başlayan ve eski insan yaşayışını allak-bullak eden müstakbel çığırın eşiğine ayak atmıştır. Böyle bir harika karşısında İslâm dünyasına ve tefekkür âlemine düşen ilk borç, her feyzin sadece İslâma bağlı olduğu ve İslâmdan fışkıracağı emniyeti iken ve dolayısiyle her şeyi İslâma maletmek gerekirken, küfür dünyasına hakaretle arka çevrilmiş, ruhta ve esasta her kuvvete malik bir dinin, ruhta, esasta ve hele maddede hiçbir hakkı verilmemiştir. Nihayet hakikatte dine zıt olarak din adına düşülen bu gurur ve nefsanî halet, meydana, Şeriat maskesi altında Şeriata ihanet eden ham ve kaba softa tipini çıkarmış ve bu tip bütün kaba, geri ve nefsanî saltanatiyle İslâm ruhunu asırlarca zulmet ve cendere içinde tutmuştur.

· İnsan ve cemiyet hayatını yeni bir fayda ve kıymete ulaştıran her buluş ve hamle –eğer Şeriate aykırı değilse- bizzat Şeriate karşı bir teyid ve hizmettir. Bu inceliği bizzat Şeriat Hamili'nin binbir emriyle tanıdığımız halde, otomobile şeytan arabası, matbaaya küfür âleti, «Nizam-ı Cedid» kaputuna küfür libası ve daha bilmem nelere, bilmem ne hükmünü veren ham ve kaba softayı, din ve hakikat hizmetçisi mi, din ve hakikat kaatili mi telâkki etmek gerekir? Heyhat ki, bütün saffet ve asliyetiyle dinin, en korkunç suikastçısı olan ve Kâinatın Fahri'ne, bilmek ve anlamaksızın ihanet eden bu tavla zarı kafalı tip, hakikatte dinin mümessili bilinmiş, din hakikatte bu tipin söylediklerinden ve anladıklarından ibaret sanılmış; ve o devirde zavallı insan ve cemiyet, mayasındaki derin sadakatin sadakatsizliğe âlet edildiğinden habersiz, başına ve dinine gelecek bütün belâlara karşı mahzun ve mütevekkil beklemekten başka bir yol bulamamıştır.

· O devrin hükümdarları da, içlerinden geniş ve derin bir dünya görüşüne malik tek şahıs bulunmaksızın, emir ve iradeyle nasb ve tayin edilen fetvâ mümessillerinin sultanî nefse göre din uydurmaya müstaid tavırları karşısında müteselli, gelip gittikçe, boyuna «Şeriatın icrası» emrini vermişler; asi ve bozguncu askerler «Şeriatın icrası» adına padişahlarını tahttan indirmiş; padişahlar, onları «Şeriatın icrası» adına tepelemek istemiş; medrese kaçkınları «Şeriatın icrası» adına isyan ve politika meydanlarını doldurmuş; ve sağlı, sollu, ilerili gerili her davranışın ağzında kuru bir «Şeriat» lâfzı, cihanda ve cihanın en büyük imparatorluğu üzerinde bir misli görülmemiş, bir «ana-baba günü» dür kopmuş ve bu hazin yuvarlanış içinde hiçbir gerçek din ve tefekkür adamı doğrulup, bu cemiyete «dur; din, din diye diye yalnız dine zıd gittiğin için bu hale düşüyorsun!» diyememiştir.

· Neticede Türk cemiyeti, sırf dünya çapında bir mütefekkir yetiştirememek ve kâinatın tek kurtarıcı sistemi olan İslâmlığı, bütün saffet ve asliyetiyle vazifelendirememek, onu beşerî hamlelere hâkim, doğurucu ve yapıcı bir platformada tutamamak, vecd ve aşkını kaybetmek ve meydanı istismarcı yobazlara kaptırmış olmak yüzünden bu hale gelmiş; İslâmlığı, şahısların temsil kadrosunda, en nazik yerlerinden bozmuş ve yaralamıştır.

3 – TANZİMAT DEVRİNDE:

· Tanzimatta İslâmın bozuluşu, Müslümanların umumî bozgunu ve bunun sorumluluğunu

tahteşşuurlarında kendi an’ane ve köklerine yüklemeye başlamaları şeklinde, en vahametli safhasına girmiştir.

· Denilebilir ki, İslâmın, gitgide bütün çarelerden uzaklaştırılarak, gözden ve itibardan düşürülmek metodiyle bozulduğu ilk ve kaatil devir, Tanzimattır.

· Tanzimat, İslâma zıd dünyanın maddeye hâkimiyeti ve fennî terakkileri önünde, bu dünyayı İslâm göziyle muayene ve tefahhus edip onun bütün marifetlerini İslâma maletmek yerine, ona körükörüne teslim ve mahkûm olmak, sonra da hâlâ İslâmiyeti itibarda tutmaya çalışmak, yani muhale yeltenmek gibi, beşerî şaşkınlık ve ahmaklıkların en büyük âbidesi olarak kuruldu; ve derhal İslâmiyeti, her gün tesiri biraz daha şiddetlenecek ve zehirli eserini bir iki devir sonra verecek tarzda bütün kredilerinden mahrum etti.

· Böylece İslâm, Tanzimatta, gûya hissiyle dinine bağlı göründüğü halde fikriyle rakip dünyanın bütün tasallut vasıtalarına karşı teslim bayrağını çekmiş, mahkûmiyetini kabul etmiş, üstelik yegâne müdafaa çaresini mahkûmun hâkimi körükörüne tasdikinde bulmuş ve buna rağmen kendi eski dünya görüşünü ve ruhî tamamlığını muhafaza edebileceğini sanmış, sözde münevver, sarsak ve pinpon politikacılar elinde, tâ can evinden vuruldu. Ve yine böylece, evvelki ham ve kaba softalık, aynı çapta, fakat kendi kendisine ters istikamette bir başka hamlık ve kabalık doğuracak zehirli yemişini verdi; ve artık İslâm, tavan aralarında haline ağlıyan haminnelerin münzevî hassasiyet plânından daha ileri bir zemin olmak haysiyetini kaybetmeye yüz tuttu.

· Nasıl, şekiller üzerinde, o şekillerden hiç birinin ruh ve gayesini bilmeden ısrarcı ve inatcı ham ve kaba softa tipine karşı İslâm, kendisini, büyük mütefekkirini yetiştirememiş olmak yüzünden müdafaa edemediyse, şimdi de yine kendi kendisini bedava tarafından rakip dünyaya teslim ederek kökünü baltalamaya kalkan Tanzimat hareketine karşı, yine büyük mütefekkirini yetiştirememiş olmak yüzünden mukavemet edemedi.

· Tanzimatın, olmaması değil, aksine, İslâmlık emrinde ve çok daha geniş ve köklü bir hareket şeklinde olması lâzımdı.

· Halbuki, Tanzimat, kekeme bir edâ ile, İslâmı mahkûm ve Garp dünyasını hâkim tanıdığını söylemeden söyleyen, kısır ve korkak bir hareket şeklinde oldu.

· Gülhane fermanı, İslâmı zâhirde medh, fakat batında zemmedici, köksüz ve yönsüz, bir dalâlet vesikasıdır.

· İslâmı, kendi içinden, lâyık ve âmir olduğu terakki servetlerinden mahrum etmek suretiyle, 1 numaralı sahte temsilciler bozmaya başlamıştı.

· İslâmı, kendi dışından da, lâyık ve âmir olduğu terakki servetlerine kavuşturmak için rakip dünyanın teftişsiz ve murakabesiz kopyacılığına sevkeden 2 numaralı sahte münevverler bozdu ve bu kaatil çığır, ilk defa Tanzimatla temel attı.

4 – MEŞRUTİYET DEVRİNDE:

· İslâmın, Tanzimat devrinde, cepheden ve belki de şuursuz bir teaddi ile bozuluşu, Meşrutiyetle tabiî ve melhuz eserini vermeye başlar.

· Meşrutiyet, getirdiği ruhî ve içtimaî şartlar bakımından, İslâmın, yine cepheden, fakat gitgide daha şuurlu bir teaddiyle apaçık hırpalanmaya başladığı devirdir.

· Tanzimatta atılan tohum, üç çeyrek asır kadar sonra Meşrutiyette yemiş vermeye başladıysa bunda şaşılacak ne vardır?

· Meşrutiyet, bir takım fikirsiz Makedonya kabadayılarının ruhuna gem takmış ve kör hamlelerini istismara yol bulmuş teşkilâtlı Yahudilik, Masonluk ve Dönmeliğin eseridir! Yahudilik, Masonluk ve Dönmelik isimli üç ayaklı sehpanın da, ipinde sallandırmak istediği tek hüviyet, İslâmdır!

· Bir gün, yalnız ilim adına ilim yoğuracak tarafsız tarihçilerin itiraf edecekleri gibi, Meşrutiyet hareketinin hedefi olan İkinci Abdülhamid, sadece Müslümanlığı, Milliyetçiliği, Türklüğü inkıraz ve müstemlekeleşmekten koruyuculuğu ve bütün bunlardan dolayı Yahudiliğe ve Garp emperyalizma ve kapitalizmasına karşı sistemli mücadeleciliği yüzünden bunların kurbanı olmuş; ve bu menhus müselles, kolaylıkla büyülenen sâf gençler ve cahil komitacılar vasıtasiyle devşirdiği neticeye, inkılâp, Meşrutiyet ve onun altında «hürriyet, müsavat, adalet» yaftasını taktırmıştır. Altıok yaftacılığı o zamandan başlar.

· Meşrutiyet, dilindeki yalancı idarî ve içtimaî inkılâp teraneleri bir tarafa –zira biz ne mutlakiyetçi ne de padişahçıyız!- sadece İslâm ve Türk ruhunu, İslâm ve Türk ahlâkını, İslâm ve Türk an'anesini, İslâm ve Türk tarihini bir pula satmak dâvasında, gizli ve yabancı bir kurmay hey'etinin bir takım eçhel ve ahmak kuklalara oynattığı sefil oyundan başka bir şey değildir!

· Oyun oynanmış ve muvaffakiyet tam olarak ele geçmiştir. Çünkü Türk fert ve cemiyet ahlâkının zedelendiği, meydanı kazdan daha ahmak satıh canbazı züppelerin sardığı, iğrenç Şişli âlemlerinin kurulduğu, sanat ve edebiyat diye misilsiz gülünçlüklerin köpürtüldüğü, genç nesillerin ana ve babalarındaki iptidaîlikten utanmaya başladığı, «Düyun-u Umumiye» ve Osmanlı Bankasında çalışmanın mukaddesat sırasına geçtiği, Türklük ve Anadoluluktan nefret etmenin zarafet ve zekâ sayıldığı ilk devir, Meşrutiyettir.

· Kadın o devirde açılıp saçılır, fuhş o devirde yayılır, Avrupalılık adına Garbın bütün kir ve pası o devirde içimize dökülür; ve nihayet Birinci Cihan Harbinde Meşrutiyet hareketini gûya özleştirmeye doğru giden sahte ve köksüz Türklük ve Türkçülük cereyanları; müflis Türk ve Türkiye, o devrin bir neticesi olarak iflâs ve inkıraz sandalyesine oturtulur.

· Meşrutiyet, yapanlarca belki de şuursuz, fakat yaptıranlarca tam şuurlu olarak, doğrudan doğruya İslâm ruh ve bütünlüğünü mahvetmek için girişilmiş bir harekettir!

· Vatanı tüm batıran mecnun politikalarının da ne olduğu malûm...

5 – SON DEVİRDE:

· Son devirde İslâmın nasıl bozulduğu, hiçbir izah ve teşhise muhtaç değildir. Ayân olan, beyan istemez.

· Son devirde İslâmın bozuluşu, kendisinden evvelki devirlerin yekûn hattı oldu. Mustafa Reşit Paşadan çıkan çizginin nerede biteceği hendesî bir bedahetti.

· Son devir, kendisinden evvelki çığırların, sûretâ İslâma bağlı kalıp onu her noktadan bozulmaya terkeden tereddüt ve şaşkınlıklarından hiçbirisini göstermedi ve her şeyi topyekûn halletmekte pek kat'î davrandı.

· Son devir, artık mânasız bir yük gibi taşınan İslâmî alâkayı bir kalemde kopartıp atacak kadar cesur oldu; ve devlet, içinde 100 portakal bulunan bir portakal sandığının portakallıkla alâkası olmadığını ilân edişi tarzında, muhtevası olan milletin ruh ve keyfiyet mayasına yabancılığını açığa vurdu.

· Böyle olunca da portakalların, yabancı sandık içinde çürümeye terkedilmiş olmaktan başka hiçbir istikbali kalmıyor demekti; ve bu, bugüne kadar böyle devam etti.

· Bu yeni çığır, artık İslâmın bozuluşunda nihaî bir devre değil, bir gaye ve netice teşkil etti. Ve bu çığırın seri malı politikacıları ve sözde münevverleri nazarında Müslüman «cahil + ahmak + geri + yobaz + kaba» nın müsavisi sayıldı.

· Ve bu gaye ve netice temel attığı nisbette, fertle cemiyetin ahlâk bütününden ve ruh muvazenesinden ne esaslı, ne muazzam, ne hayatî bir şeyin koparılıp götürüldüğü, cemiyetin nasıl başaşağı tekerlenmek vaziyetine düştüğü, meydana çıkmaya başladı.

· Artık İslâmın bozuluşu, «ilelmerkez – merkeze doğru» ve «anilmerkez – merkezden muhite doğru» her istikametten, her şubeden ve her macera şekliyle tamamlanmış; ve onun yerine ne geleceğinin ve bu gelen şeyin ne olacağının anlaşılması için zemin açılmış oldu: Giden şey İslâm, gelen şeyse hiçti.

· Böylece İslâm ruhunun hafif bir baygınlık geçirmesiyle bile ne felâketler doğuracağı, İslâm düşmanlığı (tez) inin tam bir (antitez) i ve bu ruhun intikamı halinde başa neler getireceği, yine bu son devrede görüldü.

AHLÂK YARALARIMIZDAN MİSALLER

· Dalkavukluk... Bugün, fertlerin, maddî ve manevî bütün iş ve menfaat sahalarında, büyükleriyle münasebetini düzenleyen ve neticeyi sağlayan biricik tılsım... Manzara şudur: Bütün cemiyet, bir miknatıs kutbu üzerinde birbirinin eteğine yapışmış demir parçaları gibi, en küçüğünden en büyüğüne doğru birbirinin dalkavuğu vaziyetinde... Çünkü; ortada fanî ve mahkûm şahıslar kadrosunu aşan bir hüküm, bir iman ve mefkûre ölçüsü kalmayınca, muvaffakiyetin tek sırrı, kuvvetlinin nefsaniyetini kabartmak san'atından ibaret kalır. İhlâs yokluğu...

· İltimas... Dalkavukluk, küçükten büyüğe doğru bir korunma tedbiri ise, bu da büyükten

küçüğe doğru ferdin bütün kıymet ölçüsünü, hatır, gönül ve hoşa gitme değerine bağlayan bir korunma tedbiridir. Manzara; dişi ve başı ağrıyanlar için (Aspirin) den fazla el atılan ilâç... Çünkü: Birinci «çünkü» nün mukabil kutbu... Değer ve liyakat ölçüsünün iflâsı...

· Hırsızlık... Hak ödemek ve hakkı ödenmek vaziyetinde herkesle herkes arasında; sırtında içtimaî bir emanet taşıyan herkesle emanette pay sahibini herkes arasında; evde babayla evlât, müessesede idareyle memur, dükkânda satıcı ile müşteri arasında.

· Dört asırdan beri için için işleyen ve bu son devrede tam patlak veren ahlâk yaralarımızı misallendirmeliyiz. Birbirinin yararına korkunç menfaat pususu... Manzara: İkinci Dünya Harbinden sonra, cemiyet gövdesinde, irinli kandilini asmadığı tek hücre bırakmamış bir cüzzam indifaı... Çünkü: Bütün ruh, vicdan ve korku müeyyidelerinin, üstünde topyekûn çökmeye ve yıkılmaya başladığı netice zemini çığırındayız.

· Rüşvet... Hırsızlığın en korkunç şubesi... Şahıslarda temerküz eden manevî haklandırma iktidarının hakka zıt olarak menfaat karşılığı satılması... Manzara: Rüşvet gişesi önünde, Eminönü meydanındaki otobüs bekleme mezbahasından fazla kalabalık... Çünkü: Haktan sıyrılan korku, insanlardan ve bütün insanî tertiplerden de sıyrılmış; ve menfi hâlisiyetini, su içmek ve ekmek yemek derecesindeki tabiîliğe dökmüştür.

· Fuhuş... Bir kadın ve bir erkek arasında, Allah aşkı ve Allah bağiyle sımsıkı kementli olarak birbirini sevmek ve birbirinin olmak gibi en aziz, en kutsî ve en mahrem aidiyete vesile teşkil eden hâdisenin, herkesle herkes arasında umumî ve hayvanî bir iştirak ifade etmesi... Manzara: Tek koğuş çerçevesinde, hem de elektrikler açık olarak bütün cemiyete şâmil bir «mum söndü» âlemi... Çünkü: artık ruhlar hiçbir mukaddese yataklık edemiyecek kadar pörsümüştür.

· İçki... Uyuşmak, kamaşmak, görmemek, duymamak, bilmemek, düşünmemek, kendi kendisini kaybetmek, yok olmak ihtiyaciyle şuur ve muvazenenin zehir içmesi... Manzara: Gündelik su istihlâkini aşan içki sarfiyatı... Çünkü: Vecd ve heyecanımızı zehirde arayacak nisbette ruhumuz boş bırakılmıştır.

· Cinâyet... Allahın en haşmetli binası insanın, insanlar arasında, insan eliyle ve her türlü kanun ve kâide dışı yıkılması... Manzara: Kestane fişekleri halinde birbirinden ateş alarak giden ve şehirleri, kasabaları ve köyleri tabanca sesleriyle fıkırdatan bir ölüm panayırı... Çünkü Fertler en küçük hınç ve teessürlerini, Allahın ve kulların kanunlarına havale ettirecek bütün emniyetlerden boşanmış ve münferit ihtilâller yaşamaya başlamışlardır.

· Kumar... Hırsızlık fiilinin ve birbirini talan etme hırsının, herkesçe makbul, herkesçe muteber ve bir ilim ve medeniyet tertibine bağlanmış alenî şekli... Manzara: İskambil kâğıtlarının (Bey) leri ve kralları etrafında, yeryüzünü idare eden bey ve kral fikirlerden çok daha fazla alâka, bilgi ve sadakat... Çünkü: Müsbet insan iş ve emeğinin tatlı alın terine karışık, bütün verim değeri herhangi bir formülle birbirini soyma hünerine bırakılmıştır.

· Ayrıca hile... Doğruluktan korkuyoruz! Ayrıca yalan... Hakikatten korkuyoruz! Ayrıca riya... Samimiyetten korkuyoruz! Ayrıca nefret... Aşktan korkuyoruz. Ayrıca inkâr... İmândan korkuyoruz! Ayrıca şüphe... İtimattan korkuyoruz! Ayrıca istihza... Ciddiyetten korkuyoruz! Ayrıca kargaşalık... Nizamdan korkuyoruz!

· İnsanoğlu, bizde ve bu son devirde alçalmaya bırakıldığı kadar, hiçbir zaman ve mekânda bırakılmadı.

VI- BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂP

* Bekliyoruz

*Daima Onu Bekliyoruz

*Hep Bekliyoruz

*Giriş

*Reformacılar
*Nefsani Tefsirci

*Ham Yobaz ve Kaba Softa

*Sahte Sofiler

*Derin ve Gerçek Müslüman
*Gerçek ve Derin Mü'minde Akıl

*Hülasa ve Netice

*Netice

*Usul
*Esas

*Hedef

*Devrimbaz

*Vasıta

BEKLİYORUZ

· Kanunî devrinden beri gerçek inkılâbı bekliyoruz.

· Gerileme ve çürüme tarihimizin başı, kendisindeki evvelki vecd ve aşk devirlerinin hıziyle Türk cemiyetini hükümranlıklar şâhikasına çıkarmış olmasına rağmen Kanunî devrindedir. Bütün zafer ifadesi dışta ve kabukta; ve bütün çürüme başlangıcı içte ve özde...

· Kanunî, ilk büyük hatâsını Şeyhülislâmlığı azl-ü nasb makamı yapmakla gösterdi.

· Kanunîden sonra devlete baş olan Sarı Selim ise, hem ruh ve hem madde kadrosunda bütün taarruz ve hattâ müdafaa gücünü kaybetmeye başlayan Türk cemiyetinin hastalığını apaçık ifşa etti.

· Ufak tefek iniş ve çıkışları kaydetmeyici tek ve kaba bir hat şeklinde ifade bulmak lâzım gelirse, Sarı Selim'den bugüne kadar boyuna toprak ve nüfus, hayatiyet ve nüfuz, ahlâk ve iman kaybederek gelen gerileme grafiğimizi, baş aşağı muntazam bir çizgi kabul etmekte hata yoktur.

· Gerileme tarihimizin muntazam iniş çizgisinde, bu hattı üç yerden kıran ve gerileme seyrini akıllarınca ilerlemeye çevirmek isteyen üç köşe noktası vardır ki, bunlar, Tanzimat, meşrutiyet, Cumhuriyet inkılâplarıdır.

· Ama ki, bu inkılâplardan her biri, inhitat çizgisinin seyrini düzeltmek yerine büsbütün dikleştirmiş ve bu dik çizgi üzerinde, cemiyet aşağılara doğru, bir heyelân şeklinde akmaya başlamıştır.

· Cumhuriyet mefhumunun bütün dünyaca kabul edilmiş idare şekil ve prensibine karşı hiçbir düşmanlığımız olmadığını kayıt ve sâdece bu devre içindeki ruhî kıymetler paniğini kastederek belirtelim: Garbın akıl ve mârifet seviyesine erişmeyi maymunvarî bir kopya işi sanan Tanzimat ve nihayet âdi bir Mason oyunundan ibaret olan Meşrutiyetten sonra Türk cemiyeti, birdenbire tasfiye tehlikesiyle karşılaşınca, artık hem maddede, hem de ruhta kurtuluş zoru gibi muazzam bir borcu tarihten devralmış bulundu.

· Cumhuriyete takaddüm eden millî hareketin misilsiz hamlesiyle birinci borç ödendi; fakat ikinci ve en esaslı borç yerine, bütün ruh plânının kökünden tahrip edilmesiyle de sükûtumuz azamî haddine çıkarıldı. Acaba bu hale getirilmek için mi kurtarıldık? İthamımız, belli-başlı bir ruh ve zihin hâletine karşıdır.

· Artık anlayalım ki, Kanunîden beri beklediğimiz İnkılâba en muhtaç olduğumuz dem, bu demdir; ve daima «inkılâp, inkılâp!» diye diye gerçek inkılâp iflâs yoluna sürülmüştür.

DAİMA ONU BEKLİYORUZ!

· Tam 410 yıldan beri bir inkılâpçı bekliyoruz. Bunu tam 1566 dan beri bekliyoruz! Bunu, Kanunî Sultan Süleyman'ın idareyi, mütereddî oğlu Sarı Selim'e teslim ederek şâhane gözlerini yumduğu tarihten beri bekliyoruz!

· Bu tam 400 yıllık bekleyiş devremiz, 4 bölümlüdür: Sarı Selimden Tanzimata kadar; 273 sene... Tanzimattan Meşrutiyete kadar; 69 sene... Meşrutiyetten Birinci Dünya Harbi mütarekesine kadar; 10 sene... İstiklâl Savaşından bugüne kadar: 57 sene.

· Bekleyiş devremizin 273 yıllık birinci bölümünde, daima eski şeklimize sâdık, fakat bu şeklin en ileri ruh hamlesi altında en yeni zaman ve mekân yemişlerini devşirici akıcılığından mahrum, özünü kaybettiğimiz kabuğun ahmak muhafızı olarak bekledik. Beklediğimiz inkılâp eğer o devrede olsaydı, düsturu şu olacaktı: «Garp dünyasını yükselten (Rönesans) hamlesindeki ruh, insan aklının eşya ve hâdiseleri feth ve teshir etme cehdi, hakikatte Hıristiyanlığın değil, İslâmın

malıdır. İçeriden ve dışardan bu aziz tekevvün hamlesine mâni kim varsa, onu, dinimizin, ruhumuzun, mevcudiyetimizin düşmanı sayarak işe girişiyoruz!» Eğer bu böyle olsaydı, Garb'da (Oran), Şarkta Bakû, Şimalde Viyana ve Cenupta Yemene kadar uzanan Osmanlı İmparatorluğu ve bütün Doğu âlemi bugün kimbilir ne olacaktı? Dünya bizim olacaktı!

· Bekleyiş devremizin 273 yıllık birinci bölümü her ân kendi kendimizin, kendi dünyamızın içinde, her ân kendi kendimizden uzaklaşma çığırı olduysa, Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet bölümleri de, kendi kendimizi resmen kaybetmeye başlayış ve bunu her ân derinleştire derinleştire nihayet son hadde çıkarış safhası oldu. Bu son üç bölüm içinde de, beklediğimiz inkılâp ve inkılâpçı, yalnız şu düsturun bayrağını açacaktı: «Aklın bütün hak ve müesseselerini Garpdan öğrenip, tam hazmedip ve tam benimseyip, bunu kendi öz ruhumuzun emrine vermekten başka işimiz ve çaremiz yoktur! Hiçbir ahmak taklit, ezbere tatbik, deri üstü ıslâh ve yamalı bohça inkılâbına inanmıyoruz! Dünün arslanı bugünün maymunu olmuştur! Dünün, dini yanlış anlıyan yobaziyle, bugünün körü körüne Garplılaşma ve maymunlaşma yobazı, aynı zamanda tasfiyesine memur olduğumuz geriliş ve aşağılık kutuplarıdır!»

· Bekleyiş devremizin ilk bölümündeki inkılâp, yalnız ve yalnız, dini ışıksız beynine ve buudsuz ruhuna uydurmak isteyen ham ve kaba softaya karşı olabilirdi. Olmadı! Bekleyiş devremizin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerindeki inkılâp ise, aynı ham ve kaba softayla beraber, onun tersinden asrî tecellisi olan şahsiyetsiz ve aslîyetsiz, çilesiz ve muhasebesiz Garp hayranlığı budalalarına karşı!.. Bu da olmadı!

· Bütün Şark ve Garp dünyalarını, ruhunun potasında zerre zerre erittikten sonra onları yepyeni bir döküm terkibinde billûrlaştıracak büyük ve derin inkılâpcının başı, heyhat ki, ne Tanzimatın ürkek ve muvazaacı fesine, ne İttihatçının sadece atılgan ve gözü kör keçekülâhına veya (Enveriye) sine, ne de Cumhuriyetin dış tezahür plânını bütün takım - taklavatiyle benimseyen ve iç plânı büsbütün ezen silindir şapkasına sığabilirdi. Sığmadı!

· Tanzimatla beraber kaybolmaya başladık. Meşrutiyetle basit idare şekillerinde teselli arayarak kaybımızı derinleştirdik; Cumhuriyetle de kayıbımızı hemen artık bir daha bulunamaz hale getirdik.

· Ve işte bugün, beklediğimiz büyük inkılâp ve inkılâpçıya olan acıklı ihtiyacın son vâdesini yaşıyoruz! Ya onu Yirminci Asır güneşinin batışından evvel bulacağız; yahut bir daha bu meselelerin adını bile ağza alamaz hale geleceğiz!

· Bizi, 400 yıllık bekleyiş devremizin son ıstırap sayhası ve bu inkılâbın ilk sesi kabul edebilirsiniz! Memuriyetimizin, ihtiyacının son kertesini ve vâdesinin son gününü temsil ettiğimiz bu inkılâbın plânını, -işin madde tarafı sizin olsun– fikirler, mânalar dünyasına nakşetmekten ibarettir.

· Bu plânın, her biri mutlak İslâm ruhunun bir şubesi ve her biri kamusluk birer bahis halinde, ruhculuk, ahlâkçılık, milliyetçilik, şahsiyetçilik, cemiyetçilik, keyfiyetçilik, nizamcılık, müdahalecilik sermaye ve mülkiyette tedbircilik ölçüleri, herşey yerli yerine oturulduğu zaman görülecektir ki, mustarip ve muhteliç insanlığın bir baştan bir başa şifasını ve rüyasını taahhüt edici yoldur.

· Bütün bunları yerli yerine oturtabilmek için, her şeyden evvel (Büyük Doğu) mefkûresinin idare şeklini bilmek lâzımdır. Bu şekil, ne malûm kalıplariyle Demokrasya, ne bunların malûm zıtları, ne şu, ne de budur. Bunu bir örgü sonra gördüğümüz vakit, bizim, bazılarınca geri gibi duran ruhumuzun ne sonsuz ve dipsiz bir yarına sarkmakta olduğunu farkedeceksiniz.

HEP BEKLİYORUZ!

· Kanunî devrinden beri gerçek inkılâbı bekliyoruz, dedik. Dediklerimizi tekrarlayacağız.

· Gerileme ve çürüme tarihimizin başı, çocuklarımıza okuttuğumuz tarih kitaplarının zıddına, kendisinden evvelki vecd ve aşk devirlerinin hıziyle Türk cemiyetini hükümranlıklar şahikasına çıkarmış olmasına rağmen Kanunî çığırıdır. Kanunî devrinde bütün zafer ifadesi dışta ve kabukta; ve bütün çürüme başlangıcı içte ve özdedir. Kanunî bütün kıymetini kendisinden evvelki devirlerden almış büyük bir mirasyedidir.

· Gerçek Türk tarihî henüz yazılmamıştır. Yazılabilseydi zaten mesele yoktu.

· Bu bakımdan ilk büyük ve gerçek inkılâp, Batının (Rönesans) tecrübesine karşı Kanunî devrinde başlayabilirdi. Tehlike o günden görülebilir ve önlenebilirdi.

· Kanunîden sonra devlete baş olan Sarı Selim ise, hem ruh ve hem madde kadrosunda bütün taarruz ve hattâ müdafaa gücünü kaybetmeye başlayan Türk cemiyetinin hastalığını birdenbire ifşâ etti. Yine vicdanlarda bir burkulma olmadı; ve Türk satvetinin dayanağı olan iman ruhunun eşya ve hâdiselere hükmedici şartlarla taclandırılması zarureti idrak edilemedi.

· Sarı Selimden Tanzimata kadar, boyuna toprak ve nüfus, ruh ve hayatiyet, imân ve ahlâk kaybederek yol alan alçalma grafiğimizi, ufak tefek iniş ve çıkışları kaydetmeyici tek ve kaba bir hat şeklinde tasavvur edebiliriz. İşte 19 uncu Asrın başına kadar tüm üç asır, tepesi üstü giden bu hat boyunca Türk cemiyeti içinden: «Dur! Nereye gidiyoruz? Dünya nerede ve biz neredeyiz? Bu dünyayı feth ve tasarruf borcu ile imân borcumuz arasındaki münasebet nedir? Bizim bu gidişimiz her iki tarafı birden kaybetmek değil midir?» diye bir ses yükselmemiştir. Bu sesin yükselmeyişinde tek sebep, ham ve kaba softanın, kendi müdürlüğü içinde tutmak ihtirasıyla içice olarak aramızdan sâf imân ve tefekkür, aşk ve hamle tiplerinin çıkmayışıdır. Yani Kanunîden sonra ruh yönünden tükenişimiz...

· Bir inkılâba bu kadar muhtaç yaşadığımız uzun inhitat devresi içinde yegâne ince idrak, din adına gösterilen kışrî muhafazakârlığın hakikatte dine uygun bir şey olmadığı ve mukaddes din hükümlerinin bu kaygılardan münezzeh olduğuydu. Tanzimata kadar yapılması gereken inkılâp buydu.

· Tanzimattan itibaren de bu üç asırlık iniş hattının birkaç noktada kırıldığını ve inişi çıkışa döndürmek isterken büsbütün inişlere daldırıldığını görüyoruz. Tanzimat ve Meşrutiyet inkılâplarını bu kırılış noktalarından ikisi kabul edebiliriz.

· Sarı Selim'den Mahmud (Adlî) ye gelinceye kadar faraza 30 derecelik bir meyille gelen inhitat hattı, Abdülmecid'ten Abdülhamid'e doğru birdenbire 45 derecelik bir meyil fazlası kazanır; Abdülhamid'ten sonra ise büsbütün dikine dalar. Üstünde tutunma mümkün olmayan

80’derecelik bir meyil...

· İşin hazin tarafı şudur ki, Kanunî ile Tanzimat arası din adına ve dinin sâf hakikati uğrunda beklediğimiz inkılâp, Tanzimat ve onu takip eden inkılâplarda, sezmeden ve sezdirmeden, yavaşdan ve hafifden dine karşı istikâmet alır ve tarih boyunca bütün mesuliyet ve felâketlerimizi, atalet ve hezimetimizi din ruhuna atfetmeye doğru bir istidat kazanır. Şu halde ilk devirde beklediğimiz gerçek inkılâp inkılâpların başladığı devirlerde tersine dönmüş ve inkılâbın gerçeğine büsbütün zıt bir mâhiyet almıştır. O gün bugündür, her ân biraz daha artan bir şiddetle, dinin saffet ve hakikatine bağlı dünya görüşleri, tek kelimeyle irticadır; ve dinin gerilik sebebi olduğu, çeyrek münevverler indinde bir mütearifedir.

· Cumhuriyet inkılâbı, dayandığı dasitanî kurtuluş hareketleriyle, tam izmihlâl ve inkıraz noktasına kadar gelip çatan sükût hattını birdenbire düzlüğe çıkaran millî bir vâkıadır. Fakat bu mes’ut vâkıanın madde plânındaki zaferini ruh plânında mutlak bir tahrip takip etmiş ve böylece gerçek inkılâp, idare şekli, istiklâl ve sair nâiliyet şartları yanında ruh yönünden tamamen öksüz kalmıştır.

· Garbın akıl ve mârifet seviyesine erişmeyi maymunvâri bir kopya işi sanan Tanzimat ve nihayet âdi bir Mason oyunundan ibaret olan Meşrutiyetten sonra Türk hem maddede, hem de ruhta kurtuluş zoru gibi muazzam bir borcu tarihten devralmış bulundu. Bu iki cepheli borcun ilk kısmı tam ödendikten sonra ikinci kısmı tamamen açık bırakıldı. Açık bırakılmadı; tersine kapatıldı.

· Artık anlayalım ki, Kanunî’den beri beklediğimiz inkılâba en muhtaç olduğumuz dem, bu demdir. Buna en müsait şartlar bugünün şartları olmak lâzım gelir. İnkılâp diye diye gerçek inkılâbın şartlarını karartmak yobazlığını kökünden kazıyıp hakikî inkılâbı düşünebilmek saadetine ermeyi bugünden bekliyoruz.

GİRİŞ

· Güneşe karşı billûrdan bir menşur tutup içindeki harikulâde yolları gösterir gibi, artık bütün ideolocyasını, en ince noktalarına kadar arzetmenin zamanı geldi.

· Bu dâva herhangi bir rejime karşı başka bir rejim teklif ve propagandasında bulunmak değil; Türk’ünden, Arabından, İranlısında, Hintlisinden, Çinlisinden, Endonezyalısından ve daha filânından ve falanından hiçbirine mahsus olmaksızın, İslâm dünyasını bütün yer yüzüne, kavimler ve tarihî vâkıalar üstü mücerret ve gerçek hüviyet ve şahsiyetle sâf bir mefkûre ve münezzeh bir ideolocya halinde belirtmek işidir.

· Bu dâvaya, İslâmın iyi veya kötü bütün mensupları kadar bütün mensup olmayanları da muhataptır. Zira biz, bilenlerdeniz ki, bütün insanlık icabet edenleri ve etmeyenleriyle, Peygamberler Peygamberinin Ümmet kadrosu içindedir. O’nu, Kâinatın Nurunu tanımıyan, çatlasa da, patlasa da, onun kadrosundan dışarıya kaçamaz; ancak icabet etmiyenler topluluğu içinde kalır ve ebedî hüsranı bu topluluk içinde tadar. Onun içindir ki, icabet edenlerin icabet şartlarını, en nâzik ve ulvî noktalarına kadar belirtecek olan her zaman ve mekâna şâmil mânalar ve kıymetler tablosunu çizerken, bu tabloya, icabet etmiyenlerin de gözleri önünde, gerçek varlığın her satırını kucaklıyan bir örnek olarak dikmek, bize borç oluyor.

· İslâm, her münevver Müslümanın şahısında, bütün kıymet hükümlerini, zaman ve mekânlara tatbik edici inkılâp ideolocyasını kurmakla mükelleftir. Tekliflerin en azizi olan bu teklife kulak asan, milyonlarca kalabalıklar içinde kaç kişidir? Yani Müslümanlık iddia edenler arasında gerçek müslüman kaç kişi?

· Gerçek Müslüman! Senin işin, İslâmın, herkesçe bilinen, bilinmesi kolay olan, kolayca bilinmekle mahrum nasipler üzerinde bir tesir bırakıp bırakmıyacağı meçhul bulunan, umumî ve hususî bilgilerini ezbere sıralamak değildir; senin işin, bu bilgiler altında yaşayan nâmütenahî derin ruhun, tamamiyle İslâmî ölçüler altında, ebediyet mikyasiyle zaman ve mekân fethedici hayat mimârisîni kurtarmaktır! Ebediyetin Rehberi belki de böyle bir fiile şart tâyin buyurmak için, bazı İlâhî tefekkürlerin bir saatine yetmiş senelik namaz sevabı müjdelemişlerdi.

· İslâm İnkılâbını kim örgüleştirecek? Reformacılar mı, nefsanî ve havaî tefsirciler mi, kışrî şeriatciler mi, ham ve kaba softalar mı, yalancı sofîler mi, yeni müctehit taslakları mı, yoksa bunlardan hiçbiri olmadığını telkin ederken, kendisine henüz bir sınıf ismi veremediğimiz, mücerret bir ifadeyle gerçek ve derin Müslüman ne demektir ve böyle Müslümanların ruhundan tütecek bir hayat mimarisinin çizgi çizgi müşahhas beyanı nedir? Evvelâ, yukarıdaki suallerin çerçevelediği zümreleri tanıyalım!

REFORMACILAR

· Reformacı, eski şeklin ismini ve gûya esasını muhafaza edip, onu, zannınca bazı ihtiyaçlara göre yenileştirmek isteyendir.

· Reformacı, yani ıslâhçı, herhangi bir dâva ve mevzuu, ister maziye, ister istikbâle doğru olsun, yekpare bir vâhid olarak kabul edemiyen bîçare idrak bünyesidir. Ne attığını tam atabilir, ne de aldığını tam alabilir.

· Reformacı, dış şartları dâvanın öz bünyesine tâbi kılacak hâlis ve mutlak mefkûreci olmak yerine, dâvanın öz bünyesini dış şartlara göre ezip büzmekte, ayarlamakta hesaplamakta mahzur görmiyen bir arabulucu, bir barıştırıcı, bir maslahatçıdır.

· Reformacı inandığından şüphe edendir.

· Tanzimat hareketi, dinin merkezinde olmasa bile, muhitinde, çok âciz, şaşkın ve kısır bir reformacılık hareketidir.

· Meşrutiyet hareketi, bu reformacılığın, daha az şaşkın, fakat daha çok idraksiz, üstelik büsbütün tereddî ifade eden garp züppelerinin elinde, devamıdır.

· Son devir, reformacılığı bozdu ve Garbı tâ kökünden benimsemeye kalkarak, dâvayı menfî tarafından tezatsızlığa götürmek istedi.

· Herhangi bir dâvanın istediği, muhakkak ki tezatsızlıktır; fakat hangi istikâmetten? Küfürden mi, imândan mı?

· Nihayet, sun'î ışıkları ne kadar zengin olursa olsun, güneşi kaybetmiş bir beldenin korkunç hali gibi, tepemizde kanat açan ve mıhlanıp kalan mânevi kara bulut, yekûn halindeki eksikliğin din ve imân olduğunu ihtar edince, ortalıkta yeni bir sınıfın üremesine istidat açıldı: Bunlar, gûya din taslayan veya taslaması ihtimali olan yeni reformacılardı...

· Birçok bölüme ayrılan bu tiplere göre din lâzımdır. Elbette Allaha inanılır. Peygamber bazılarınca lüzumludur bazılarınca değildir. Kur'ân bazılarınca Allahın kitabıdır, bazılarınca değildir. Peygamberi ve Allahın kitabını tanıyan yine bazıları için bile günde beş vakit namaz lüzumsuzdur. Namazın şekli iptidaîdir. Abdest imkânsızdır. Kadın hayattaki yeni mevkiinden geriye sürülemez. Kur'ân her dilde Kur'ândır. Kurânda malûm ibadetlerin birçoğuna sarahat yoktur; bunların hepsi ham yobazlar tarafından icat edilmiştir. Hadîsler hep uydurmadır aklın kabul etmediği hiçbir şey doğru olamaz; akıl ve fen her sırrı teftiş ve murakabede biricik mizandır. Bütün dinî merasimi bediiyatçılar elinde güzelleştirmek icap eder. Zaten tasavvuf dinin bu eksikliğini tamamlamak için sonradan bulunmuştur. Şeriat hükümlerinin cemiyet kanunları yerine geçmesi mânasızdır. Vesaire vesaire... Bu hünsâ ruhlara göre din işte bütün bunlar olmamak şartiyle, harikulâdedir, güzeldir, şarttır, mutlaka lâzımdır, onsuz hiçbir şey olmaz. Allah bir ve ebedîdir, ruh vardır, Peygamber mutlaka cihanın en büyük adamıdır fakat!!! İşte bu «fakat» işin en belâlı dönemeci...

· Henüz seslerini işittirebilecek hale gelmemiş olsalar da yarın birdenbire zuhurları pek muhtemel olan yeni devrin reformacıları, bugün tam dinsizlerle tam dindarlar arasında bir köprü vaziyetindedirler; ve aralarında, mebuslar, profesörler, doktorlar, muharrirler, mühendisler avukatlar ve daha neler, neler vardır! Bunlar, umumiyetle «münevver» klişesinin belirttiği zümrelere mensupturlar; ve şaşkın Tanzimat efendisinin sadece muhite bağlı mütereddit reformacılığına karşılık, dine zıt hareketlerin muhitini olduğu gibi benimseyen biri merkezî reformacılık üzerindedirler. Yani akıllarınca İslâmiyeti merkezinden değiştirecekler, muhite tatbik edebilecekler, böylece büyük eksiği tamamlayacaklardır.

· Reformacı der ki: «Allaha ve Peygambere, evet, Şeriate, hayır!» Yani güneşe, evet, ışığına, hayır! O kadar saçma!..

· Aralarında, hiçbir şeye ve hiçbir cüz'iyle inanmıyan sahtekâr istismarcıların da bulunduğu yerli reformacılar zümresi, kime ve neye ve ne nisbette samimiyetle inanırsa inansın, gerçek Müslüman gözünde, zift renkli inkârdan daha kara, daha tehlikeli ve mukavemeti daha zor bir küfür şubesini temsil eder.

· Düpedüz kâfir olduğu gibi devrilmiş bir yelkenlidir; hidayet vincine bağlanırsa olduğu gibi doğrulur, yüzer, mükemmel bir tekne halini hemen kazanır. Fakat reformacı, gûya denizde yüzen, ama her noktasından su sızan, kırık dökük, perçin ve macun kabul etmez bir teknedir. İkincisini kurtarmak, birincisinden çok daha zor...

· Üstelik reformacı, mücerret fikir ve dâva haysiyeti bakımından da, hem mü'min ve hem kâfirin nefretini kazanmış, mitolocya unsurları gibi, başı insan, vücudu keçi, bir hilkat galatı...

· Yarın kendilerine bir zuhur plânı açılmasını muhtemel gördüğümüz reformacılar, üç katlı evlerinin üst katında, tam bir İslâmî edeple ellerini Allaha açan ihtiyar annelerinin hakkiyle, alt katta erkek arkadaşlarına kokteyl veren ve onlarla mayo içinde dans eden kızlarının hakkını,

«Allahın hakkını Allaha, Sezarın hakkını Sezara veriniz!» tarzında bir demagocya tesellisi içinde ve aynı zaman ve mekânda barındırmak isteyen muhteşem ve ebediyen mahrum nasipsizlerdir. Biricik fârikaları, münevverlik ve okumuşluk yaftası altında salâh kabul etmez bir enayilik ve cahilliktir.

· Fakat sayıları günden güne çoğalan bu tip insanların, pestenkeranî bir açıkgözlülükle bir gün İslâmiyet himayeciliğine geçmeleri ve kendileri gibi «fasl-ı müşterek» noktasında oturanları, avlamaya yeltenmeleri daima mümkündür.

· Bunlar, topyekûn ve en çok, «softa» diye isimlendirdikleri, şeriatin kışrında ve kabuğunda kalmış tiplere düşmandırlar. Bilmezler ki, kendileri de, o örnekler de biri menfî ve öbürü müspet taraflardan şeriatı heva ve nefsaniyetlerine, aynı zamanda dar ve basık ruhlarına tatbik suretiyle hakikatten uzak kalmış iki örnektir.

· Reformacılar arasında mühim bir zümrenin, imân adına hiçbir zerreye mâlik olmaksızın, insan kitlelerini sevk ve idarede dini sadece vasıta ve «maslahat» unsuru kabul etmiş esfeller olmasına karşılık, havaî ve nefsanî tefsirler, hiç farkında olmadıkları küfür şeklini din sanan ve keyiflerine göre din icat ettiklerinin farkında olmıyan bedbahtlar... Bazı gözlerin, görmek fiilini büsbütün kaybetmek için yaratılmış olması gibi, bunların bilgi ve anlayışı da, bilgisizlik ve anlayışsızlığın tâ kendisidir. Bunlar emirler ve yasakların ruhunu, sağa doğru uzaklaşarak bozan müspet kaba softalara inat, sola doğru uzaklaşarak bozan menfi kabalık timsalleridir; ve birincilerin aksülâmeli olarak doğmuşlar ve türemişlerdir.

· Bir de, Türkiye dışının reformacıları var ki, üstelik ilmî bir nikap altında ve kitaplık çapta gayretlerle İslâmı fesada sürüklemekten başka rolleri yoktur.

· Reformacı, ne türlüsü olursa olsun, İslâmı harap bir bina farzedip onu dışından payandalamak, ahşap evlere dışardan çimento püskürtürcesine, onu dışından desteklemek, onu yardıma muhtaç bilip bu yardımı dışından tedariklemek gayretinde bir fikir haini ve iman yoksunudur.

· Birinci hüküm, İslâm inkılâbı bunlarla olamaz!

NEFSANÎ TEFSİRCİ

· İslâm inkılâbı mevzuunda, bu sınıf, reformacıların bir şubesidir; ve kısım kısımdır.

· Farkları şudur ki, reformacılar, hiçbir eksik ve fazla kabul etmiyen din bütününe, dışarıdan, akıllarınca güzelleştirici ve iyileştirici unsurları ilâve etmekte mahzur görmedikleri halde, bunlar, dışardan unsur dâvet etmezler, fakat dinin zatî hükümlerini kendi içinde diledikleri gibi tefsire yeltenirler.

· Bu tefsirlerde, sâik sadece nefsaniyetleri ve keyifleridir.

· Bunlardan bir kısım, üstelik din ve ilim de satarlar, sâf reformacı, yalnız ileri fikir taslarken, bunlar, dinî mânada gerçek bilgi iddia eder ve sağlam bir akîde taşıdıklarına kendilerini ve herkesi inandırmak isterler.

· Bu sınıfa en parlak misal, son zamanların bazı «Şeyhülislâm» lariyle, Cumhuriyet devresinin bazı Diyanet İşleri Reisleridir. Ayrıca, kendisini İslâmiyet bahsinde bir şey sanan bazı müellif ve hitabet taslakları...

· Kur'ânın Türkçe ve onun yine Kur'ân olabileceğini kabul ederler; Müslümanların, zekâtlarını filân ve falan yere verebileceklerine dair fetvâlar karalarlar, tasavvufu inkâr ederler; ve kalpazanlıklarının hak olduğuna şahit diye de, dinin en büyük müçtehitlerini gösterirler... Daha doğrusu bizzat kendileri müçtehit geçinirler.

· Bunlardan bir kısım, Peygamberler Peygamberini gûya tenzih ve taziz mevzuunda, onun mübarek sahabîlerine dil uzatır, gûya Peygamber aşkına sığınarak, Gaye İnsanın, mukaddes emaneti omuzlarına yüklediği ana direkleri baltalar, keyiflerine ve ağızlarına geldiği gibi de hüküm savururlar.

· Yine bunlardan bir kısım edindiği en kaba ilk mektep bilgisi ve en bayağı okur – yazarlık gayretiyle, âlemde teselli formüllerinin en gülüncü halinde bir nakarat tuttur; «Allahla kul arasına kimse giremez; bu iş tavassut kabul etmez!»... Bu şifasız budalalar, Üsküdardan Beşiktaşa gitmek için bile bir rehbere muhtaçken, Allaha giden sonsuz girift yolda kılavuzsuzluk iddiasının sefaletini kavrıyamazlar. Bunlara «Peygamber de mi lüzumsuz?» diye sorulduğu vakit biraz şaşırırlar, ezilip büzülürler ve cevap verirler: «O değil ama, ondan başka herkes lüzumsuz!»... Hasılı bu bedbahtlar, ellerinden gelse Peygamberi bile aradan kaldırmaya razı bir nefs istiklâliyle Allaha yalnız gitmek sevdasında mütereddit sınıflara yeni bir İslâmiyet telkinine kalkışmaya kadar gidebilirler.

· «Denize düşen yılana sarılır» kabîlinden bazı yarı bilgililer de bunların arkasına düşebilir; ve bilmezler ki, denize düşen yılana sarılır ama, yılan da onu sokar ve denizden evvel öldürür.

· Topyekûn fikrî ifadesini üzerimize aldığımız İslâm inkılâbının, yapıcısı olmak şöyle dursun, gerçek yapıcılığını en fazla zorlaştırmak ve onu Yahudî dehâsıyla tepetaklak etmek tehlikesini arzeden sınıf, her cins ve meşrepten reformacılardır.

· İkinci hüküm: İslâm inkılâbı nefsanî tesfsircilerle olmaz!

HAM YOBAZ VE KABA SOFTA

· Mukaddes şeriâtin kışrında kalmış, vecdsiz, çilesiz, hikmetsiz, dinde ne tarh, ne zam, ne indirme, ne bindirme olmayacağından habersiz, gâfil insan mânasına ham yobaz ve kaba softa...

· Allahın emri ve Peygamberin tavrı önünde hiçbir teftiş ve muayene hakkına malik olmayan aklı, bir süvari gibi durduracağı ve koşturacağı yeri ayırd edemeden, onu yerinde durdurmak ve yerinde koşturmak emrinin bizzat din buyruğu olduğunu kestirmeden, topyekûn her şeyi yasak bilen ve sırf bu sebeple bütün tarihî felâketlerimize yol açan içten bozucu sıfatiyle ham yobaz ve kaba softa...

· İslâm inkılâbının bu tip elinde hiçbir yemiş veremeyeceği, üçüncü hüküm olarak bedahettir.

SAHTE SOFÎLER

· Sahte ve yalancı sofîler, ham ve kaba softaların, gûya din ve dinî hikmetler plânında tam mukabil kutbudur.

· Ham ve kaba softaların gerçek din hikmetlerine nüfuz edemeyişi ve mütemadiyen nefsaniyetini din olarak ileriye sürüşü, nasıl başımıza tamamiyle aynı cins ve meşrebin tersine dönmüş örnekleri halinde küfür nesillerini çıkardıysa, onlardan çok daha evvel ve pasif seciye nümuneleri olarak da sahte ve yalancı sofîlerin türemesine vesile oldu.

· Pîrinden itibaren birkaç kuşak doğru yol olarak devam eden ve Osmanlı İmparatorluğunun ilk şerefli ordu unsurlarına ruh ve seciye nefheden Bektaşîlik, en kısa zamanda bozulmuş ve gitgide tefessühte öyle bir hız ve mikyas kazanmıştır ki, hiçbir küfür müessisesi, onun temsil ettiği bozgun dehâsına varamaz olmuştur.

· Sahte ve yalancı sofî, Bektaşîlikte silâh olarak nükte, telkin tesir altında bırakıcı meşrep, her işde telifçi, muvazaacı, oluruna bağlayıcı ve sulhçu seciye ve bilhassa sâbit ve mutlak kıymetlere karşı gizliden gizliye müthiş bir suikast zekâsı belirtir.

· Sahte ve yalancı sofî, Bektaşîlik üniforması altında, Yahudilerin ve Masonların ulaşamayacağı bir içten tahrip dehâsiyle, her dişi gûya zarif bir nükte belirten testeresini cemiyetin ruhî selâbet kökü üzerinde gezdirirken, intisap iddia ettiği Melâmîlik veya «Vahdet-i Vücud»culuk meşrebiyle de bütün günahlara müsait zeminleri açar ve insan nefsaniyetini tanrılık dâvasına kadar düşürür.

· Ruh nescimizin, tıpkı beyin zarına üşüşen verem mikropları gibi sahte ve yalancı sofîler elinde lif lif dişlenmesi neticesi olarak aldığımız büyük ahlâkî yara, son devirlerin bile ilk âmilini ihtar edecek mâhiyettedir.

· Devirler boyunca bu türlü sahte ve yalancı sofîler, en küçük köylerden bile yerden mantar bitercesine, birer «ajans» türetecek kadar kötü sirayetlerinin kendi kendisine inkişafını görmüşlerdir. Tarikat ve mârifet taslayan şeyh edalı bu nevi echel ve esfel mikropların içinde, türlü üfürükçüler, gâipten haber verenler, devlet ve istikbâl dağıtanlar, tılsım ve keramet taslıyanlar, namaz ve ibadet sevabı bağışlayanlar ve daha neler neler vardır.

· Sahte ve yalancı sofîlerden bir kısmının en zehirli tesiri de, derviş seciyesi adına heykelleştirdiği korkunç ruh tablosudur: Pis, hasta, dünya ile alâkasız, iradesiz tedbirsiz, bütün madde ve mâna hâkimiyetinden uzak, nerede akşam orda sabah, topyekûn içtimaî vazife hissine lâkayt, kapıları çalıp «Şey’en lillâh – Allah için bir şey» istemeyi ve dilenmeyi şiar edinmiş tipler... Devirler boyunca bütün vatan bu nevi dervişlerle dolmuştur.

· Bütün dinlerin ve medeniyetlerin anası olan ve aslî rengini İslâmlıktan alan Doğuya, Avrupalının gözündeki sahte ve yalancı mânayı verdiren, işte bu sahte ve yalancı sofîlerdir! Onların en tehlikeli cephesi de, câhil insanları çabucak avlayıveren gûya renkli ve san’atlı ruh hâletleridir.

· Sahte ve yalancı sofîler, muhkem ve mukaddes şeriat tablosunun önünden tahrip eden ham ve kaba softalara karşılık, onu arkasından bozan ihanet unsurlarıdır.

· Dördüncü hüküm: İslâm inkılâbı sahte ve yalancı sofîlerle olmaz!

DERİN VE GERÇEK MÜSLÜMAN

· İslâm inkılâbını, fikir plânında, yalnız gerçek ve derin Müslüman temsil edebilir.

· Gerçek ve derin Müslüman nedir; gerçek ve derin Müslüman ne olmaktır? İşte bütün mesele! Bu, meselelerin meselesini şu anda toplu olarak ele alırken, onu kısım kısım çerçevelemek borcunu da yükleniyoruz.

· Gerçek ve derin Müslümanın üç cephesi vardır: Şeriat, tasavvuf ve bunların hikmetlerine nüfuz ehliyetinde şahsî ruh ve akıl...

· Bu cepheleri şu anda bir bütün ve terkip tamamlığı halinde mütalâ edecek olursak, hüküm şöyledir: Başta mutlak ve sabit ölçüler manzumesi Şeriat olmak üzere, her şey, alttaki üsttekine tâbi olarak bu üç hakikat plânını yerine getirmekten ibarettir.

· Demek ki, gerçek ve derin Müslüman, basit riyazî ifade çerçeveleri içinde herbiri sonsuz ve dipsiz sırların işareti ve bütün cemiyet ve hakikat ölçülerinin anası ve mîzanı olan Şeriati, dâva ve gayenin ruhu; onun bâtını olan tasavvufu da, âlemin ve insanlığın kemâl sırrını saklayıcı hazine bilecek ve onları ruhunda çalkalayıp mayonezin yumurta, zeytinyağı ve limondan ibaret üç unsuru gibi tam bir ahenk içinde tutacaktır.

· Öyle ki, baştan başa eşya ve hâdiseler plânına hâkim ve yeryüzünü maddî ve manevî bütün mevcutlariyle kalbur içinde eleyici bir kudrete sahip, gerçek ve derin Müslüman, hikmet ve hakikatin (stratosfer) ine yükselirken, Şeriat ve tasavvuftan ibaret sağlı ve sollu kanadlariyle, bu kanadların ortasında ileriye doğru uzanmış bir idrak ve tefahhus cihazı kafasından ibarettir. Fakat uçuran, yükselten ve erdiren birbirinin tamamlayıcısı ve gerçekleştiricisi halinde Şeriatle tasavvuf; uçurulan, yükseltilen ve erdirilen de şahsî ruh ve akıl...

· Gerçek ve derin Müslüman, dünya ve insan kadrosunun bütün iş ve fikir muhasebesini muvazeneleştirmiş, zimmet ve matlûp sütunlarını tam bir sıhhat ve mutabakatla karşılıklı mîzana sokmuş, yapılacak ve yapılmıyacak her şeyi tesbit etmiş, bütün istikametleri keşfetmiş ve işaretlemiş, bu hayatın yaşanmak zahmetine değer bütün kıymetlerini tablolaştırmış, en uzak buğday başağının ucundaki taneden güneşin kalbine kadar nabız dinleme âletlerini her noktaya dikmiş ve her unsurun gaye ve memuriyet sırrına ermiş, yer yüzüne ve madde âlemine insan tahakkümünü ve bunun muazzam cihazını âzamî istismar haddine yükseltmiş, idrak ve tekevvün çilesini nihaî hassasiyetle doldurmuş, frenklerin (sajes) dediği nihaî vecd, zarafet, huzur ve sükûna varmış; kısaca, insan başını sümüklüböcek kafasından ayıran tek haysiyetle varlık sırrının bütün şubelerini kahramanca kucaklamış, plânlaştırmış ve bunun insan cemiyetini teşkilâtlandırmış, kâmil insan örneğidir. Bunun niçin böyle olduğunu da, gerçek ve derin Müslümanın kısım kısım hüviyeti tâyin edilirken görülecek, İslâm inkılâbını yalnız onun temsil edebileceği anlaşılacaktır.

GERÇEK VE DERİN MÜ'MİNDE AKIL

· Derin ve gerçek mü'minde akıl, aklın son haddine mahsus şartlar içindedir: Daire nasıl başladığı noktada biterse, akıl da nihayet «mutlak» dan hiçbir şey anlıyamıyacağını anladığı yerde nihayete erer.

· Aklı temsil eden Melek, Kâinatın Efendisini «Sidretül – Müntehâ» ya kadar taşıyabildi; ve orada «Bir adım daha ileriye geçemem, geçersem yanar, kül olurum!», dedi. «Ya buradan ileriye nasıl geçilir?» sualine de «Aşkla!» cevabını verdi. Böylece derin ve gerçek müminde akıl, kendi nezaret sahasının son hudut taşı görünen noktadan bütün kâinata bakıcı ve ona göre hakları teslim ve kendi hakkını tahsil edici âzamî bir paya mâliktir; ve bu âzamî paydır ki, aklın bazı hususlarda asgarî derecesini kabul ettirir. İşte, bütün nükte buradadır.

· Derin ve gerçek müminde akıl, hürriyeti hakikate esaret diye bilir. Hakikate esir olduktan sonradır ki, insan, gerçek ve büyük hürriyetin ne olduğunu anlar. Yoksa mücerred ve münhasır, hürriyet için hürriyet ve onun aklı, eşeklerin hürriyeti ve aklıdır.

· İşte, derin ve gerçek müminde ilâhî nimetlerin en zenginlerinden biri olan akıl; Şer'î isimlendirilişiyle selim akıl, Şeriatı yegâne ve mutlak hakikat mîzanı sayar ve bu mutlak mîzanı ayrıca mîzana çekmek kudretini nefsinde görmez.

· Gerçek ve derin müminde akıl, yine kendi hükmünü kendisi vermiş olarak, hakikate karşı silâh makamında kullanılacak mutlak tefahhus âleti değil, hakikate tâbi olunduktan sonra onun elinden bahşiş olarak alınmış, feyzine bu tâbiyetle ermiş ve ancak hakikate mahkûmiyet neticesinde onun serbest bıraktığı bütün kâinat plânında hâkimiyete geçmiş bir vasıtadır. Selim aklın o kadar zor olan tarifi ise yalnız bundan ibarettir.

· Derin ve gerçek müminde akıl şudur: Nâmütenahî ve esrarlı bir ruh feyziyle imana gelen, aklının dudaklarını kilitleyen, başını boynundan itibaren kesen ve topyekûn teslim olan adama, bu teslimiyetinden sonra iade ettikleri gerçek kafa ve büyük akıl... Derin ve gerçek müminde akıl için usul, yalnız bu kadardır.

· Gerçek ve derin müminde akıl için usulün aklî ölçüsü «Allah ve Resulüne esir olan, hakikat ve hürriyete ulaşır!» düsturudur; ve akıl projektörünün önünde Peygamberler, o ışığın ulaşamadığı yerdedir. Allaha gelince, hiçbir şeyin ulaşamadığı yersizlik yerinde... Bu, hakikatlerin hakikatini gören de mutlak nurun önünde, atom çekirdeği gibi çatlayan ve kendi kendisini tahrip etmekten başka çare bulamıyan aklın ta kendisidir. Ve işte aklın birdenbire asgarîye dönen âzamî payı...

· Akıl hakkında en güzel hükmü, hükümlerin en güzellerini getirmiş olan tasavvuf plânı vermiştir: «Bu iş ne akılla olur, ne de akılsız...» Akıl, kendisi olmadığı vakit hiçbir şey yapılamıyacak olan, kendisini her şey zannettiği vakit de hemen sıfıra inen ve ebedî felâkete köprü dayayan, en büyük ilâhî nimetle en korkunç hüsran vesilesi arasında, bir bakıma harikalar harikası, bir bakıma da aşağının aşağısı bir vasıtacılıktan başka bir şey değildir. Bu vasıta, ayağını iman bukağısına taktığı andan itibaren, nimet ve kurtuluş vasıtalarının sultanı oluverir.

· Bu iş ne akılla olur, ne de akılsız... Binaenaleyh, anlama aleti olan akıl, yine bizzat kendisini anlamak şartiyle, anlıyamadığını anlıyarak selim akla yükselir. Evet, her şey, akılla anlaşılmak işidir; anlamanın esası da anlamadığını anlamak ve Allahın sınırına baş eğmektir. Anlamadığını yine akıl anlıyacaktır. Peygamberlerden sonra dünyada en büyük baş Hazret-i Ebu Bekir'in

ölçüsü: «İdrakin aczini idrak etmektir ki, idraktir» ...

· Aklın hududu üzerindeki, bu inceler incesi hikmeti, Garp felsefesi, nihayet 20 nci asırda filozof Bergson'u yetiştirerek yine akılla tesbit etti. Filozof Bergson'a «Sen aklı tahrip ettin» diyen akılcılara karşı cevap şudur: «Demek ki, aklın nihaî hamlesi ve en geniş nezaret ufku, kendi hiçliğini kavramak ve kendi kendisini tahrip etmekmiş!..» Garp, İslâmiyetin getirdiği bu ezelî hakikate, binlerce yıldır, sendeleye sendeleye henüz bugün varmış gibidir. Sadece varmış gibidir, zira aslî nasipten mahrumdur.

· Gerçek ve derin müminde akıl, Şeriate tam teslimiyetten sonra onun serbest bıraktığı bütün kâinat plânında en ileri hâkimiyet ve istiklâlle eşya ve hâdiseleri köküne kadar tefahhusa; ve insan hayatını en olgun seviyesine çıkarmak için gereken nizamı lif lif, çizgi çizgi ve nokta nokta örgüleştirmeye memurdur. Bu da, gerçek ve derin müminin dünya görüşünü belirtirken her şubesiyle bütün hayat ve cemiyet plânını kucaklar mikyasta en müşahhas kadrolar içinde ifadelendirilmeye muhtaçtır. En hassas inceliklerinden biri de şu noktadır ki, gerçek ve derin mümin, ne ham ve kaba softa gibi akıldan korkar ve onun hakikî faaliyetine set çeker, ne de reformacılar ve havaî ve nefsanî tefsirciler gibi her şeyi akla bağlamaya kalkar; sadece hududu dikkatle tâyin eder ve akla mahsus cevelân sahalarında âzamî hak ve hürriyet payına mâlik olarak hareket eder. Bu takdirde de akıl, dinin en sâdık ve faydalı bir hizmetçisi olur ve dinin emrinde dilediği hayat sistemini inşa eder. Gerçek ve derin müminin aklı işte bu akıldır. Şeriata köle, cihana sultan akıl...

· Derin ve gerçek müminde tasavvuf, «Dışı ve içiyle İslâm» bahsinde dokunduğumuz gibi, dinin ve kendisinin bütün ruhudur.

· Derin ve gerçek mümin, olanca dâvaları ve gayeleriyle girift ve ebedî insanı, girift ve ebedî oluş muammasını yalnız tasavvufta bulur; ve onu kâinatın topyekûn hesabını veren biricik dünya görüşü kaynağı telâkki eder.

· Derin ve gerçek müminde tasavvufun iki cephesi vardır: Biri, nihaî insan memuriyet ve mârifetinin, derinliğine doğru, fert ve iç hayat plânında en mahrem rejimi: öbürü de, bu rejimin, genişliğine doğru cemiyet ve dış hayat plânında akisleri, ilhamları, kıymet hükümleri ve bunlardan doğan dünya görüşü...

· İnsanı bütün hilkat sırrına ulaştıran, derinliğine doğru fert ve iç hayat plânına bağlı üstün mârifet sahası, yani tasavvufun merkezi, dinin, ismine velî dediğimiz büyük oldurucu ve kurtarıcıları elinde en hususî kadrosunu belirttiği için, cemiyet sınırları ötesinde müstakil ve münzevi bir âlemdir. Bu âlem insan kitlelerinin ve kitle hayatının üstündedir; oraya, etrafına hiçbir iz yaymamış bir noktadan, tıpkı toprak altındaki periler sarayına girilir gibi münferit ve münzevi gölgeler halinde kayılır; ve orada, tek ve muazzam vâkıa olarak tek ve mücerred insan oluşunun sırları ve usulleriyle yüz yüze gelinir. Bu, insanı kendi üstüne çıkaran ve ölmezliğe erdiren ulvî ve bu selin doğurduğu içtimaî dâvaların dışındadır.

· Fakat gaye, keyfiyet ölçüsiyle olduğu kadar kemmiyet ölçüsiyle de topyekûn insanı kurtarmak ve onun kurduğu cemiyeti ana kurtuluş merkezinin etrafında inşa etmek olunca, derin ve gerçek müminde tasavvufun içtimaî fayda zaviyesinden en amelî cephesi, genişliğine doğru inkişaf eden sahadır; yani nakışlarında aslî marifet merkezinin akislerini, ilhamlarını, kıymet ölçülerini

taşıyan büyük insan kitlelerine mahsus geniş hayat plânı... Tek kelimeyle, şu kaskatı ve kaba hayat! Bütün dâva, şu kaskatı ve kaba hayatı, insan oluşunun gizli sarayına ve o sarayın en mahrem oluş hücresine yol veren büyük ve amelî bir avlu içinde kadroloştırabilmekte... İcabında o avluda kaybolup gizli fert iklimlerine dolacak istidatları, dâvanın bu cephesi cemiyetçi mütefekkirin işi olmayarak geniş kitle ve günlük yaşayış çerçevesi içinde en üstün dünya görüşüne kavuşturabilmekte... Böylece ferde ait büyük ve mahrem oluşun insan yığınları çerçevesinde başlangıç hayatını yaşatabilmek ve bu hayata mahsus bütün gaye kutuplarını müstakil olarak tesislendirmek borcu, derin ve gerçek müminde, tasavvufun ikinci, fakat amelî noktadan en hassas ve mühim cephesi olarak meydana çıkıyor.

· Bu aziz borcun kefilleri de şâmil ve küllî şeriat dairesinin içinde tasavvuf ve onun içinde de tâbi ve münkad akıldır.

· Gerçek ve derin mümin, tasavvufu Peygamberler Peygamberinin sonsuz bir nur okyanusu halinde bâtını diye tanır. Şeriat O'nun zâhiri; akıl da, kendi verâsındaki Peygamberlik tavrının mutlak hakikatine esir olduktan sonra gerçek idrake eren ve artık o zâhir ve bâtın plânına uygun olmak şartiyle her türlü arayıcılık ve buluculuk işine memur olan hizmetçi... Şeriat, tasavvuf ve akıldan ibaret bu üç kutup arasındaki âhenge eremeyen, derin ve gerçek mü'minden anlaşılacak mânaya uzaktır.

· Tasavvufun genişliğine hayat plânındaki baş ilhamında, eşya ve hadiseleri daima öteleriyle tefsir ve en üstün illiyetleriyle tefahhus emri vardır. Tasavvuf ruhuna mâlik, derin ve gerçek mü'min gözünde dünya, her zerresiyle ilâhî hikmeti besteleyen ve Allah'tan başka her şeyin fenaya mahkûm olduğunu terennüm eden bir senfonya tertibinden ibarettir. Dünya, gerçek varlıktan üzerine iplik gibi tek bir istidat ve ihtimal ışığı düşmüş öyle bir hiçlik plânıdır ki, bütün insanlık, muazzam bir hevenk şeklinde o incecik ipliğe yapışıp sonsuz kurtuluşa çıkabilir. Bu bakımdan başlıca hak, ötelere ve perde gerisindeki âleme mahsustur. Bu yüzdendir ki, âhiretin hakkı, dünya içinden tahsil edilir; ve yeryüzündeki her eser, su üzerine parmakla yazılmış mevhum satırlardan ibaret bulunduğu halde, bu satırları durmadan yazmak, vasıta-gaye telâkkisiyle borçların en azizi olarak tahakkuk eder.

· Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Gaye - İnsan ve Ufuk – Peygamber «Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, hemen ölecekmiş gibi âhirete çalış!» emrini verirken, işte bu nâmütenahî derin ve girift hikmeti, zâhir ölçülerinin en kolay ve amelî ifadesi içinde heykelleştiriyordu. Ne çare ki, tasavvufun yalnız posasını yiyen sahte sofî, bu emirdeki dünya borcunu anlamaz ve marifeti dünyaya topyekûn arkasını dönmek diye görür; şeriatın kışrının kışrında kalan ham ve kaba softa da, her şeyin âhiret gayesini ezbere tekrarlarken, dünyayı, şeriatta mevcut olmayan bir darlık ve havasızlık içine almaya çalışır. İşte, tasavvufla şeriatın hâlis verimlerinden mahrum ve tarih boyunca neler yaptığı ve ne tesirler bıraktığı malûm iki tipin tecelli şekli ve mânası!

· Dünyayı dünya ve âhireti âhiret olarak, Allah tarafından biçilmiş en doğru sınırları içinde ele alan ve haklarını ona göre veren büyük tasavvuf zincirinin altun kolunda (Silsile-i Zeheb), en büyük Sahabî Hazret-i Ebubekir'den başlayarak, Şahı Nakşıbend, Ubeydullah Ahrâr, İmam-ı Rabbanî, Mevlânâ Halid gibi kutupların kutupları bulunduğunu ve bu kutupların ruh rejimini bilenler, içi yalnız Allaha bağlı insanın içtimaî fayda plânında en hareketli faaliyetlere nasıl büründüğünü ve hattâ bürünmeye mecbur olduğunu bilirler. Bu gerçek kahramanlarının tâbirine

göre böyle insanların sırrı ve bâtını Hakla (Allahla), zâhirleri de halkla (dünyayla)dır. Şeriat dairesinin içinde tam ve hakikî tasavvuf anlayışı da sadece budur.

· Büyük marifet yolunun gerçek kahramanları lisanında, içiçe olarak, Şeriat – tarikat diye ifadelendirilen oluş kademeleri ve Allahta fâni olmak diye hulâsalandırılan dâva, tasavvufun genişliğine cemiyet plânına tatbikî işinde, yine içiçe, Şeriat – tasavvuf ruhu ve tâbi akıl esaslarına bağlanacak; Allahta fâni olmak hikmetinin içtimaî hayata aksediş tarzı da, en üstün dünya görüşünde ve bu dünya görüşünün içtimaî hüviyeti ve nizamı içinde, yani cemiyette fâni olmak diye tezahür edecektir. Bu da, ferdî mârifete mukabil onun ilk ve yetiştirici zemini olarak, içtimaî mârifet olacaktır.

HÜLÂSA VE NETİCE

· Her şeyden evvel ve sadece küllî hakikat mizanının İslâmiyet olduğuna imân...

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde ilk bâtıl güdüm, reformacıların yoludur. Bunlar, İslâmiyetin bütün kâinatı ve topyekûn vücut sırrını ihtiva eden asliyet ve saffetine nüfuz etmek yerine İslâmiyette bulunmadığını sandıkları farazî kıymetleri dışarıdan ona eklemeye çalışanlardır. Nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde ikinci bâtıl güdüm, havaî ve nefsânî tefsircilerin yoludur. Bunlar da mutlak kemâl belirten Allahın müessisesini keyf ve hevalarına göre aslî vaz’ından ayıran ve zevâle uğratanlardır. Yine nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde üçüncü bâtıl güdüm, satıhcı ve kışırcı şeriatçilerdir. Bunlarsa, körü körüne bağlı oldukları dış hükümlerin iç çilesini çekmemek, küllî mânasını kaybetmek ve sadece sırdan ve incelikten ibaret mahrem delâletlerine yabancı kalmak suretiyle farkında olmadan, bizzat Şeriati zedeleyenler ve ona ihanet edenlerdir. Hep nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde dördüncü bâtıl güdüm, sahte ve yalancı sofîlerin yoludur. Ve bunlar, birinci ve ikinci bâtıl güdümcülerle az çok müşterek olarak, gûya bâtın yolundan dinin ve dinî emirlerin tamamlığını bozanlardır. Büsbütün nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde beşinci bâtıl güdüm, ham ve kaba softaların yoludur. Ve işte bunlar, ikinci bâtıl güdümcüleri tersinden, üçüncü bâtıl güdümcüleri de yüzünden nefslerinde toplıyarak, Allah’tan gelen fazl, feyz ve rahmete set çekenlerdir. Daima nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde biricik hak yolu, gerçek ve derin Müslümanların, hem zâhir ve hem bâtında dosdoğru istikametleridir. Kâinatın Efendisi ve Allah’ın Sevgilisine ait zâhirî cepheyle (Şeriat), bâtınî cepheyi (tasavvuf) bir arada birbirleriyle tam âhenk ve bilhassa Şeriate mutlak intibak halinde benimseyen ve topyekûn dünya ve kâinata tatbik edenlerin yolu... «Fırka-i Nâciye – Kurtulmuşların Fırkası» işte bu tek istikâmette yürüyenlere ait topluluk... «Sünnet ve Cemaat Ehli» topluluğu...

· Gerçek ve derin Müslümanda şeriat, iyice bilindikten ve anlaşıldıktan sonra, tek zerresi ve noktası değişmez ve feda edilmez, topyekûn dünya ve kâinatın bütün mesele ve dâvalarında mutlak mizan üssüdür.

· Gerçek ve derin Müslümanda tasavvuf, din sarayının iç esrarına ait bütün bir kemâl ve mârifet hazinesidir ki, başında ve sonunda dâvayı, aynı sarayın dış mimarî cephesi ve ölçüler manzumesi olan şeriat mizanına tatbik etmekle kemâllendirir; ve Şeriate, mukaddes kabuğunu teşkil ettiği büyük ruhu refakat ettirir. Bizzat Şeriatın, teşekkülünü emrettiği bu ruh olmazsa, kabuğun içi boş kalır; kabuk olmayınca da hiçbir şey olmaz, yahut her şey bâtıl olur.

NETİCE

· Günümüz, Büyük Doğu ideolocya ve dâvasına ait (antitez)lerin, kendi kendisine yıkıldığı, yüzükoyun yere kapandığı ve tam iflâs belirttiği bir manzara çiziyor.

· Bu neticeyi, Büyük Doğu ideolocya ve dâvasının (tez)leri, kendi hamleleri sayesinde ve (aktif) plânda elde etmemiş, hattâ aksine, bu (tez)ler büsbütün mahkûm edilmiş, prangaya vurulmuş; fakat karşı taraf, (antitez)ler cephesi, «kendi kendisine» diye belirttiğimiz ilâhî cilveyle, köküne kadar pörsük ve çürük olarak meydana çıkmıştır.

· Günümüzü, 1960 – 1976 arası 16 yıllık zaman çerçevesi içinde ele alırsak, Türk milletinin bu devrede ne derin bir inkisar ve ıstırap yaşadığını, topyekûn hayat şevkini ne türlü elden çıkardığını, başındaki idareye ve onun temel ölçülerine güven duygusunu nasıl kaybettiğini, dehşet ve ibretle görürüz.

· Düne kadar Türk milletinin başındaki idare; bilmem kaç zamandan beri her ân ilerileyici bir seyr içinde, sular çekilince meydana çıkan yalı kazıkları gibi; mânevî dayanaklarının bütün kofluğunu göstermişti. Bugün de henüz, değişen bir şey yoktur.

· Artık devrimler, verimler, anılar, kanılar, töreler, süreler, ulusal egemenlikler, toplumsal güvenlikler, özgür ülkeler, uygar ilkeler, Batıya bel bağlamalar, Batıdan kurtuluş sağlamalar; ve daha aynı lûgatçeye bağlı nice nice damga ve klişe; onları kullanan ağızlarda posalığını bile kaybetmiş cansızlıktadır.

· Günümüzde her şeyle her şeyin arası açıktır: Milletle hayatın, aydınla köylünün, halkla başındaki idarenin, baştaki idareyle millet temsilcilerinin, hükümetle icra kuvvetlerinin, tüccarla piyasanın, rençberle toprağın, öğrenciyle ders programının, akılla hakikatin, hakla terazinin, aynalarla yüzlerin, kalblerle dudakların, her şeyle her şeyin...

· Hâsılı, bütün bir hayatın, bütün şubeleriyle yerinden oynadığı ve artık yerine oturtulamaz olduğu ve bu gerçeğin anadan doğma çırılçıplak meydana çıktığı gündür bu nâmübarek gün... 1923'den beri her devrenin birbirine ekleyerek getirdiği, ruhî, ahlâkî, siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî iflâs günü...

· Hâlisiyet, samimiyet, emniyet, selâmet, gayret, faaliyet, hamiyyet, cesaret hisleri bulandıkça bulanmış; dehşet, nefre hasret, sefalet, nuhuset havası çöktükçe çökmüş; ve koca vatan, kendi öz evinde ve öz eşyası içinde sürgün yaşayan boynu bükük insanlarla dolmuştur.

· Manzara, kalın ve erkek çizgilerle budur; ve onun gayet ince bir mânası vardır: Ilık bir Mayıs gecesindeki küçük bir dürtüşle altı üstüne gelen perişan bir nizam zemininde, o dürtüş aslında

bu perişanlığa aykırı olmadığı ve yeni bir şey getirmediği halde, birdenbire, bütün eski temel ölçüler, yalama somunlar misali, yerlerinden oynuyor ve bir daha eski yerlerini ve muvazenelerini kabul etmez oluyor.

· Yani, yerinden oynatılan «kötü»den sonra, öyle bir loşluk doğuyor ki, artık «kötü» bile yerini bulamıyor.

· Ve bizim (antitez) cephemize ait bu hezimet manzarası, bizim eserimiz değil de, kendi kendisinin, kendi kendisine meydana çıkan içyüzü halinde beliriyor. Ve bunun için küçük bir dürtüş yetiyor. Bu dürtüşün, her tarafa, her cepheye, hususiyle son 35 yıllık gidişe ait maskeleri düşürmekteki rolü inkâr edilemez.

· İmdi, olanca çapımız ve gücümüzle meydan yerinde görünmek, Allahın haklı çıkardığı dâvamızı âbideleştirmek ve (tez) lerimize tac giydirmek vazifesi de şimdi belli oluyor.

USUL

· Çizdiğimiz manzara, mutlaka bir inkılâp beklediğmizi şimşekvâri bir bedahet ölçüsüyle resmeder.

· Var olma cehdini kaybetmemiş bir millet için günümüzün şartları karşısında bir inkılâp zarureti mutlaktır ve bunun aksi yokluktur.

· Bu inkılâp, (statik) ve parça parça düzeltme gayretlerinin, hep aynı gidiş içinde küçük ıslâhçılık teşebbüslerinin işi değildir. (Dinamik) sıfatını en hareketli ve şiddetli mânada canlandırıcı bir doğruluş, davranış, şahlanış dâvasıdır bu...

· Bütün yolları, sokakları, meydanları, kapıları bir hamlede tutacak ve eski ruhî (trafik) nizamını darmadağın edip yenisini getirecek ve yerine perçinleyecek bir doğruluş, davranış, şahlanış...

· Öyleyse bu hareket, «ihtilâl – inkılâp» tâbirine lâyıktır.

· Fakat sadece ruhlarda ve düşünce çevresinde bir ihtilâl – inkılâp...

· Bu ihtilâl – inkılâbın âletleri, söz ve kalem...

· Bu ihtilâl – inkılâbın plânı, göz ve kulak yollarından kafataslarına girmek ve beyin zarları altına zerketmek...

· Bu ihtilâl – inkılâbın şartı, dâvayı, kanun hakkıyla en sıcak zeveban ve en ileri heyecan noktasına ulaştırmak...

· Bu ihtilâl – inkılâbın kadrosu mukaddesatçı ve milliyetçi gençlik, dayanak sınıfı da, Şehadet getiren herkes..

· Bu ihtilâl – inkılâbın mekânı, bütün büyük şehir ve kasabalariyle Türkiye; zamanı da, güneşin ufka bir mızrak boyu yaklaşması ve artık son vâdeyi ihtar etmesi gibi, şu ân, ölü dakika...

· Son devrenin başlarında bizim dâvamız mahkûm hayatı yaşarken, hâdiseler, asıl mahkûmların neler olduğunu gösterdiğine göre, şimdi durumdan faydalanmak cansız mankenlerin tuttuğu mâna siperlerini düşürmek ve Türk Anayasasının kefaleti altındaki fikir hürriyetiyle, beklediğimiz ihtilâl – inkılâbı körüklemek de bize ve sıfatlandırdığımız gençliğe düşen borç..

· Ülkemizde Anayasayla müeyyideli fikir hürriyeti diye bir şey varsa ve eğer kanunlara doğru söyletiliyorsa, müspet ve menfî her iki haliyle biz vaziyetin ispatçısı olacağız ve her iki halde de şeref ve hizmetimiz büyük olacaktır.

· İşte avaz avaz haykırıyoruz ki, yüz küsur yıllık yanlış inanışlar bakımından ruhlardaki takma dişleri söküp, onların madenî baskıları altında ezilen hakikî ve bünyevî dişleri belirtme ve geliştirme gayesinden ibaret dâvamız, metod olarak sâf fikirden başka vasıta ve âlet tanımıyor. Böyle olunca, fikirlerimiz ne kadar dokunaklı, yakıcı olursa olsun, kendimizi kanun namusunun kefaleti altında görüyor ve bu güven duygusundan sonra başımıza hangi inkisar ve ıstırap gelirse gelsin, onu hiçe sayacağımızı, o zaman da, belirteceğimiz misâldeki ibret payı noktasından en büyük hizmeti yerine getirmiş olacağımızı, hak ve millet huzurunda ilân ediyoruz.

· Mukaddesatçı ve milliyetçi gençlik ve Şehadet getiren herkes!.. Senin için belirme günü, (antitez)ler cephesinin kendi kendisine tökezlediği ve yıkıldığı bu demden başkası olamaz! Fikir meydanı ve atalarının ruhu seni çağırıyor. Elinde kanun bayrağı, ruh kalesini fethet!..

ESAS

· Bize bütün bir cihan imparatorluğu kazandırmış olan mânevî temelimiz ve ahlâk kökümüzün çeyrek, yarım, tam ve birbuçuk asır boyunca sistemli yıpratılışı karşısında ne hale geldiğimizi bugün entariler düşmüşçesine ayan beyan görüyor ve her felâketin yalnız o yüzden doğduğunu artık lâboratuar tecrübesi kesinliği içinde kavrıyorsak, beklediğimiz inkılâbın esası elimizde demektir. O halde ana şahsiyet ve asliyet kutbumuza en doğru anlayışla sarılmanın zaruretini teslim etmek ve ettirmek, buna göre de muazzam bir fikir (aksiyon)una yol açmak ve açtırmak... İşte beklediğimiz inkılâbın esası!.. Tek kelime: Su katılmamış ve suyu çekilmemiş tam hakikatiyle İSLÂM...

· Omuzlarımız üstünde baş ve kaburga kemiklerimiz altında kalb diye taşıdığımız pıhtı torbalarını bir bıçakta kesip atacak ve bütün hayatî uzuvlarımızı, iş ve yerlerine kavuşturacak bir ideale ihtiyacımız, acele kan bekleyen ağır yaralınınkinden daha büyük müdür, değil midir? Bu ihtiyacı, inanmamaya inananlardan gayri herkes, neye inanırsa inansın, hemen doğrular.

· Halbuki kan, ağır yaralının iple boğulmuş ve (kangren) olmaya bırakılmış bir uzvundadır ve tükenmek bilmez bir depo kıymetindedir. Bu ideal olanca zaman ve mekânı, olanca hedef ve istikametiyle kuşatmak ve her şeye onun öz hakikat ve saadetini bağışlamak kefaleti altında, evet, İslâmiyettir. Beklediğimiz inkılâbın esas üstü esası da, evet, İslâmiyetin gerçek anlamı...

· Ruhlarımızdaki asırlık felç tesirini, kör gözleri açan İsâ Peygamberin elindeki ihyâkâr kudretle silip süpürme ve inmeliyi bir kavrayışta ayağa kaldırma dâvası ve onun bağlı olduğu esas...

· Sadece maddede ve nazariyede, pazarlıklı bir istiklâl karşılığı, mânâda ve ameliyede

düşürüldüğümüz esaret faciasını sona erdirme; ve rejimleri, kanunları, mefhumları, âdetleri, âletleri, zevkleri bilhassa herbirinin şifalı cevheri kendisinde ve olta yemi zehirli posası bizde, türlü formülleriyle, Batı üstünlüğü ukdesini içimizden söküp çıkarma dâvası ve esası...

· Dışımızdaki emperyalistlerin, içimizdeki taklitçi ajanları vasıtasiyle, Batılılaşma bayrağı altında bizi mahkûm ettikleri tam mânevî sömürge durumunu her sâhâda anlama ve onlara paydos diyebilme dâvası ve esası...

· Bütün bunlara karşılık, insanoğlunun Doğuda ve Batıda, güneyde ve kuzeyde her türlü çile ve tecrübesini en ince eleklerden süzüp hakikatlerini nefsimize mal etme, öz mayamızda eritme, öz hamurumuza sindirme dâvası ve esası...

· İşte bu dâvanın fikriyatı, rûhiyatı, içtimaiyatı, iktisadiyâtı, bediiyâtı etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın prensibi, sistemi, metodu, kadrosu, iç ölçüsü etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın aşkı, vecdi, ahlâkı, heyecanı, fedakârlığı etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın zıt kutuplara karşı nefreti, asabiyeti, hareketi etrafındaki esaslar...

· Bütün bunların toplamı, dünün, daha ziyade bugünün içleri boş konserve kutularına benzer marka müslümanlarına karşılık, şimdi nasıl bir insan, gençlik ve cemiyet vâhidini çekirdekleştirmeye çalıştığımızı gösterir ki, zaten onu beklemekle, özlediğimiz inkılâbı kollamak arasında fark yoktur.

HEDEF

· Fikirde ana taarruz hedefimiz, belli başlı bir ruh ve zihin hâleti arzeden, gözle görünür ve elle tutulur, meydan yerine hâkim bir sınıf... Yayın, ilim, sanat, iş ve nüfuz merkezleri, ellerinde...

· Bunlar, hangi meslekten olurlarsa olsunlar, un helvaları gibi hep aynı kaşıktan, aynı (damping) tezgâhından çıkma tipler... Meslekleri ve içtimâî, ferdî, iktisadî, idarî, ancak bu helvaların tabaklara dizildiği lokanta farklarını belirtir ve kendilerini ayrıca sınıflandırmaya yer bırakmaz.

· Bunları en muhkem sınır çizgileri içine alacak (faktör), sadece ruhîdir. Ha gazeteci olmuşlar, ha profesör, ha milletvekili, ha iş adamı, ha memur, ha müdür; meslekî ayırım yönünden değil de, ruhî yönden birdir, birliktir bu tipler...

· Bunlar, kurbağanın değişme devreleri şeklinde, Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten bugüne, üç çığır içinde yetkinliklerini tamamlamış ve şimdi azmanlaşmış, sun'î ilkah mahsulü, ulvî oluş gayesi gütmez ve eser çilesi çekmez, aşksız ve madde üstü iştiyaksız, yalnız zehirlemeye memur haşereler...

· Bunlar, asırlık Avrupacılık ve Avrupalılık yeltenişinin havası içinde hemencecik devşirilmiş ve kolayca yontulmuş hazır elbise mankenleri..

· Bir çobanda bilgisizliğin bile samimîlik, tabiîlik içinde asîl durmasına karşılık, bunlar, bilhassa

mahrum oldukları şeylerin sahibi görünmeye bayılırlar. Bilgiçlik edâsı içinde koyu cahil, kötülüğe karşı tiksinti tavrı altında nâmütenahî ahlâksız... Ve akıl taslarken aptal, öldürürken korkak...

· Bütün faziletleri, evlerinin, kalblerinin, ellerinin, aile kadrolarının her türlü rezalet ve şenaat yatağı olması yanında, bankalara karşı protesto namusundan ibaret; bütün bilgileri de, ister Doğu, ister Batı adına, işporta malı çıkartma kâğıdı şekillerinden ve niyet kuşlarının çektiği pusulacıklar çapında âdi tekerlemelerden...

· Gayemize baş engel ve davranışımıza ana hedef teşkil eden ve bu sebeple inceden inceye bilinmesi gereken bu sınıfın, protoplâzma mevkiindeki mücerret örneğine, lâyık olduğu isim, eski bir muharrir tarafından verilmiştir: «Devrimbaz!» ... Ama biz, meseleleri, «Devrimbaz» uslûbiyle teker kelimelik klişelere hapsetmek mizacında olmadığımız için, devrimbaz kartvizitinin altına, iki satırlık bir izah cümlesi daha ekliyoruz:

DEVRİMBAZ
Mânevî Batı sömürgeciliğinin iç ajanı ve Türk ruh kökünün (DDT)yle kurutucusu

· Halbuki o, kendisini, nurlu Batı(!) uygarlığının şanlı bayraktarı ve Türk ruhunun eski pisliklerden temizleyicisi diye takdim eder.

· Görülüyor ki, her şey, «kurutucu» mefhumiyle «kurtarıcı» anlamı arasındaki farktan ve bu iki sıfatın yakışığını bulmaktan ibaret kalıyor. Ne hazin!..

· Komünistler, kozmopolitler, yahudiler, dönmeler, masonlar ve daha nice nikap altındaki İslâm düşmanları, arka mevzilerden mâhut sınıfın iaşe ve cephane ikmalini yerine getirmekte, onu kukla gibi oynatmaktadır.

VASITA

· Beklediğimiz inkılâbın dış vasıtalarına, ancak, bunların iç desteklerini beslemek şuuriyle el atabiliriz. Su bulunmadan boru döşenemez.

· Ruh yetkinliğinden belli başlı bir kıvam belirten bu iç destekler, bilhassa yılgınlığı, düşüklüğü, küçüklük ukdesini, nefs güvensizliğini, mızmızlığı, hareketsizliği, dünya ve eşyaya karşı ilgisizlik ve bilgisizliği kendi menfî kutupları saymak ve şiddetle mahkûm etmek borcu altındadır.

· İç desteklerin müspet unsurları şunlardır: «Nâr-ı beyzâ» halinde bir vecd ve aşk mizacı, sultânî bir nizam ve disiplin zevki, sırasında baldan tatlı ve sırasında zakkumdan acı bir seciye, sabrından zerre kaptırmaz sebat bünyesi, şecaat, fedakârlık, atılganlık, derinlik, gerçeklik melekeleri; ve bunlarla bir arada, kâinattaki her noktanın kıymet hükmüne ve bütün bir dünya muhasebesine sahiplik şiarı... Hayatı bütün dallariyle kuşatıcı, renklendirici, süsleyici bir (estetik – güzellik sanatı), dağları, taşları devirip sürükleyici ve gaye noktasına sürücü bir (diyalektik – metodlu düşünme ve ifadelendirme sanatı), başıboşları mıknatısların demir tozlarını çekişi gibi toplayıp derleyecek bir (retorik – örgüleştirme sanatı), silâhların tesir kudretini saha saha bölgeleştirecek bir (taktik – tâbiye sanatı). Bu kıymetler bu dâvayı güdenlerce, başlarına geçirmek zorunda oldukları vasıfların tâcından birer elmas taş...

· Tek tek içimizi ve kitle halinde müdîrler kadromuzu, nefsimize yarım saat uyku ve bir dilim ekmek fazlasını bile haram edercesine, her türlü şahsîlikten uzak ve yalnız içtimaîliğe bağlı, müthiş bir (aksiyon) ruhu etrafında tamamladıktan sonra, dış vasıtalar...

· Dış vasıtaların başında, bütün şubeleriyle güzel sanatlar (bilhassa edebiyat, tiyatro, sinema), yayın yolları (gazete, mecmua, kitap), telkin kürsüleri (konferans, vaaz, sohbet), kültür teşekkülleri (her köşede bir kulüp) ve İslâm sermayesine yön ve hareket verici mihraklar...

· Güzel sanatlarda, kadro ifadesiyle mevcut değiliz. Zaten Tanzimattan beri güzel sanatlar, ana kaynağını kaybetmiştir. Bugün esasen mevcut olmayan ve yangın yerine dönmüş bulunan edebiyat arsasında, en aşağı örnekleriyle de olsa, solcular ve başıboşlar dolaşmakta... Biz yokuz! Büyük Doğu ideolocyasının örücüsü, bir zamanlar, şimdi küfür edebiyatını idare eden bir şahıs tarafından «tek mısraı bir millete şeref vermeye yeter!» diye anıldığı ve hiçbir zaman ve mekânda sanatkâr olarak inkâr edilmediği halde, gerçek çehresi belli olur olmaz, kendisine bütün sanat müesseseleri ve kayıtları (tiyatro, antoloji, okuma kitabı) kapılarını kapamış, o da 40 yıllık çilesi içinde, özlediği İslâmî duygu plânına bağlı gençlik kolunu sanatta bir türlü yetiştirememiştir. Her halde kabahat, cemiyeti bu hale getirenlerle, bu hâle gelip farkında olmayanlarda...

· Güzel sanatlar sahasına, bilhassa şiir, roman, tiyatro, el atmak ve buna ehliyet kazanıncaya kadar şişmanların zayıflama idmanı yapmaları gibi, kan-ter içinde çalışmak borcundayız.

· Yayın vasıtaları, başta günlük gazete bulunmak üzere, kuruluşundan beri, köksüzlük ve kozmopolitlik güdümünün kuklası olarak millî ruha aykırı bir hizip elinde kalmış ve bu hizbin içinde, hiçbir zaman ve mekânda, sâf ve hakikî Anadolu çocukları yer alamamıştır. Artık gazeteciliğin koca bir işletme haline gelmesi ve ruhî kıstas yanında bir de iktisadî (faktör) belirtmesi bakımından tamamiyle İslâmî sermayeye ait olan bu suç, gaflet ve zillet derecemizin gönderlere çekilmeye lâyık belgesidir.

· Eğer son 10 yıldaki, lâfta mukaddesatçı, hakikatte sözü ve fikri nâmevcut 4 – 5 gazetenin hazin tecrübesi öne atılacak olursa, deriz ki, bu da bizim ehliyetleri tâyinde, dâvayı tespitte ve ne ve nasıl olmak gerektiğini teşhiste düştüğümüz aczin ifadesinden başka bir şey olmamış ve dâva bu yüzden kalkınma yerine harcanma yoluna itilmiştir. Yumurtadan yeni çıkmış civcivlerin, kendilerini baba horoz farzetmeye yeltendiği ve kendilerine tecelli imkânı bulduğu şuursuz bir vasatta başka türlü olamazdı.

· Telkin kürsüleri, yönünden karşı taraf, İstanbul'un bütün ampulleri kuvvetinde bir lâmba yakıyorsa, biz bir kibrit bile çakamıyoruz. Konferanslarımız mahrem ve kaçamak, vaazlarımız köhne ve gafil, sohbetlerimiz de bezgin ve mahçuptur.

· Almanların eski cep kuruazörleri gibi, her sınıfın kuvvetini toplaması, ilmî, fikrî, siyasî, iktisadî, her şekle döndürülebilecek tarzda teçhizatlandırılması ve Anadolu'nun 10.000 nüfus üstü bütün kasabalarına dağıtılması gereken kültür teşekküllerimizden ne haber???

· Gelelim İslâmî sermayeye: Müslümanlığın her türlü içtimaî tezahür hakkını kaybedip ancak fert fert gönül mahzenlerine tıkalı olmasına ve namaz saflarının bile birbirinden kesik ve kopuk

fertlerin toplam kabul etmez yekûn çizgisi haline getirilmiş bulunulmasına uygun olarak, unsurları arasında her türlü birlikten mahrum, gayesiz plânsız, (risk)siz, kullara karşı korkak ve Allaha karşı kaygısız, sermayenin resmî ibadetini belki de, onun ruhunu ve sarf yerini bilmez bir gizli çıkın... Bu, cihad farzına yabancı, ödlek sermayeye yön ve hareket aşılayıcı mihrakları, yine aynı sermaye bağlılarının halisleri arasında bulup onları her ân kamçılamak, beklediğimiz inkılâbın ilk maddesidir. Böyleleri de vardır.

· Bütün bu iç ve dış vasıtalar harekete geçirildikten ve her şey ruh ve fikir plânını köpürtmekten ibaret bırakıldıktan sonra, bir balkona çıkıp, güneşi beklercesine neticeyi kollamaktan gayri iş kalmaz.

VII – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂBIN YÖNLERİ (1)

· İçtimai ve İktisadi Mezhepler

· Siyaset

· Asyacılık

· İktisadi Nizam

·İçtimai Faaliyet

·Teşkilat ve İdare
·Devlet

·Sınıf

·Gençlik

·Milliyet

·Şehir

·Köy

·Aile
·Mektep

·Müsbet Bilgiler

·Güzel Sanatlar

·Adalet

·Mahkeme

·Sıhhat ve Güzellik

·Kadın
·Üreme ve Türeme

·Ordu

· Ordu ve İnkılap

·Millet ve Ordu

·Anladığımız Ordu

·Toplam

İÇTİMAÎ VE İKTİSADÎ MEZHEPLER

· İslâm inkılâbı, liberalizma ve kapitalizma, faşizma ve nazizma., sosyalizma ve komünizma gibi, bugüne kadar tatbik mevzuu olmuş içtimaî ve iktisadi mezheplerin her birini, hiçbirine üstünlük vermeden masaya oturtur ve onlara şöyle mukabele eder: «Herbirinizin, bütünü kucaklayamadan, ayrı ayrı ve parça parça bazı haklarınız ve hakikatleriniz vardır; ve herbirinizin ayrı ayrı ve parça parça arayıp da bulamadığınız hakikat, birer bütün halinde İslamiyettedir.»

· İslâm inkılâbının bu hitabı, ona inanmayanlar için ve kof bir iddiadır; fakat inananlar için değil de sadece hakikat adına tarafsız bir cephe tutanlar için, bütün bir lâboratuar tecrübe ve müşahedesine dayalı riyazî bir vâkıa haysiyetindedir.

· İslâm inkılâbının, bilhassa, liberalizma ve kapitalizma, faşizma ve nazizma, sosyalizma ve komünizma gibi bugün medeniyet dünyasını en vuzuhlu çizgilerle üçe bölen ve tarih boyunca tatbik mevzuu olabilmiş yegâne üç mezhebi teşkil eden rejimler karşısındaki mevkiini tayin ederken, ilk metod inceliği şu noktada toplanır: İslâmiyetin bunlardan hiçbirine tâbi olması ve hiçbirine kendi ismini ilâve etmesi mümkün değil; ancak bunlardan herbirinin öbüründe kaybetmek istemediği hak ve hakikatle beraber hepsinin birden hesabını tekeffül edici küllî mizanın tahkik ve tefahhusu, ancak İslâmiyet içinde kabildir.

· Demek ki, İslâm inkılâbı, tam saffet ve asliyetiyle İslâm temeline dayanarak, hesabını dünya ve insanlık çapında vermek üzere, kendisini, bütün yanlışları doğrultucu bütün bozukluktan düzeltici; ve bu arada meydana çıkacak her meseleyi kaybedilen hakikati bakımından cevaplandırıcı ve kimsenin hakkını kimsede bırakmıyacağı mikyasta küllî bir vâhid olarak mütalâa edilmek mevkiindedir. O, bunlardan hiçbiri değil, her şey kaybettiği hakikatiyle onda...

· Onun içindir ki, ya İslâmiyeti, ya bu mezhepleri, yahut ve en doğrusu, hem İslâmiyeti ve hem bu mezhepleri tanımayan bazı echel ve züppe tefsircilerin dillerine pelesenk ettikleri şekilde, İslâm demokrasya ve liberalizması, İslam faşizması ve hattâ İslâm sosyalizma ve komünizması tarzındaki beyanlar, hakikat çilesi çekenlerce dünyanın en sefil, bîçare ve hakikate zıt ifadeleridir. İslamiyet, kendisini bunlardan birine benzetmekten ve bunlardan birini öncü olarak kabul etmekten tamamiyle münezzeh; aksine, bunlardan herbirinin, teker teker malik oldukları kısmî hak ve küllî haksızlık içinde, parça parça bulup da bütünleştiremedikleri yekpare ve toplayıcı hakikat merkezine, yani kendisine davet etmekle mükelleftir.

· Bu mezheplerden herbiri, ancak öbürüne karşı hak ve kuvvetine rağmen âzamî haddine çıkarılmış bir bâtıl içinde

harcayıp tükettiği hakikatin İslâmiyette olduğunu görecek; ve orada, her mezhebin, bu ölçüyle, birleştiğini, toplandığını ve yalnız İslâmiyetten ibaret kaldığını tesbit edecektir.

· Liberalizma ve kapitalizmanın insanî mülkiyet mefkûresi, aslî hakikat bakımından İslâmın fert hakları kadrosunda kemâle ulaşırken, bu mülkiyetlerin dehhâmeleşmesi, ur haline gelmesi ve bütün vücudu sömürmesi neticesinde bir aksülâmel olarak doğan sosyalizma ve komünizmanın umumî tesviye ve adalet dâvası da, İslâmda, zekâtın emir ve faizin yasak oluşiyle hakkını ve tam mânia tedbirini elde eder; ve yine demokrasya nizamının istimnâ haline getirdiği ye bizzat gayeleştirdiği başı boş hürriyete karşılık türeyen faşizmanın müdahaleci ruhu, İslâmda, ancak hak sahiplerine verilen hürriyet ve bütün hürriyetleri hak kutbunda istihlâk eden merkezî hakikat ölçüsüyle gayesine varır.

· Böylece, her üç mezhebin öbürüne karşı elinde tuttuğu müthiş (koz) ve kendi «doğru» sunu bulamadan öbürünün nezdinde ispat ettiği müthiş yanlış, her «parça doğru» nun «bütün doğru» olabilmesi için gereken yekparelik istinadiyle, İslâm çerçevesinde mahsubuna kavuşur; ve böylece, İslâmî mihrakta erimiş, öz hakikatini bulmuş ve onu kabul etmiş olarak, bugün dünyayı idare eden üç veya iki mezhep de, bütün ismini ve cismini ona feda ettikten sonra İslâmiyette müşterek (sentez) ahengine erişir.

· İslâm inkılabının bugünkü içtimaî mezhepler karşısında vazifesi, liberal ve kapitaliste «gel de, fertteki mülkiyet ve hürriyet hakkının maddî ve mânevî tam hakikat ve kefaletini İslâmiyette gör!», sosyalist ve komüniste «gel de, fert hakkına ve her fertte değişik keyfiyet payına el sürmeden iş gören içtimaî ve iktisadî tesviye ve teavün âmilini ve sermaye tahakkümüne karşı zabıta faktörünü İslâmiyette bul!»; faşist ve naziye «gel de, şahsî hürriyetleri nefsanî müdahalelerle incitmeden bütün şahısları ister gönüllerinden ve ister cisimlerinden kavrayıcı hak ve hakikatin nizam ve saltanatını İslâmiyette seyret!» demekten ve İslâmiyeti, topyekûn zaman ve mekân boyunca her şeyi, her hamleyi, oluşu ve her hakikati kuşatıcı ve toplayıcı bilmek ve bildirmekten ibarettir.

SİYASET

· İslâm inkılâbında siyaset, içeriye doğru, her çizgisi ve noktası tamam bir ideolocya manzumesine dayalı bütün bir tekevvün işinin manivela dehâsıdır. Bu yüzden o, teker teker kendi aslî hamle ve hareket şubeleri içinde ifade edebilir; toplu ve merkezi olarak belirtilemez.

· İslâm inkılâbında toplu ve merkezî siyaset, ancak «haricî politika» ifadesiyle, dışarıya doğru olanıdır. Gerçekten, İslâm, dışarıya doğru tek bir vâhid belirtici, tam mânasiyle sabit ve çerçeveli bir siyaseti vardır.

· İslâm İnkılâbının iç siyasetini mutlaka toplu ve merkezî teşhise kavuşturmak lâzımsa, ona, birinin tasfiyesi ve öbürünün ihyası bakımından, biri düşman ve öbürü dost, iki kutup gösterilebilir. Bunlardan düşman kutup iki şubelidir: 1 — İslâma, iman dairesinin dışından musallat, tam 100 senelik, dinsizler köksüzler, şahsiyetsiz mukallitler nesli ve bütün yardımcıları... Bunların fâal yardımcıları, manevî sömürge ustası Garplılar, Yahudiler, Masonlar, dönmeler, melezler ve kozmopolitler... 2 — İslâma, iman dairesinin içinden musallat, tam 400 senelik, aşksızlar, vecdsizler, kuru ezberciler, nefsanî tefsirciler, insan ve dünya murakabesinden uzak nasipsizler, dinin zahirî bâtınî ruhuna yabancı ham ve kaba softalar nesli ve bütün yardımcıları... Bunların yardımcıları ise bugün faaliyetini kaybetmiş, fakat ananevî bir insiyakla her ân türeyip üreyebilecek soydan umumî cahiller...

· İslâm inkılâbının iç siyasette en büyük dostluk kutbu da, dine topyekûn ruhunu ve aklını teslim ederek onu nihaî saffet ye asliyetiyle temsil etmek üzere yetiştirilecek yepyeni nesiller... Bunlar «nâr-ı beyzâ»dan daha yakıcı, en ince havaları kaydeden barometre plâkalarından daha hassas, dünya çapında, tarih ve fikir çilesine sahip, aklın ve ilimlerin son humma noktasına yapışık, solmıyacak renk ve geçmiyecek ânın kara sevdalıları... Bunlara, İslâmın saffet ve hakikat devirlerinden başka maziye doğru hiçbir örnek gösterilmeyecek; her şey bunlar vasıtasiyle, mazideki tek hareket noktasından dosdoğru istikbale havale edilecektir, İslâm inkılâbını iç siyaset ölçüsü bakımından iyice kavramak lâzımdır ki, gözün göremiyeceği ve hayalin alamıyacağı kadar ve ezelle ebede doğru her ân yeni bir dâva ve hamle temsil edecek olan bu rüya nesli, cihanın en büyük «doğru»sunu tam dört asırdır yanlıştan yanlışa sürüklemiş, nihayet bir ve en nihayet yarım asırdan beri de bu «doğru»ya «yanlış» ismini takmış olan seleflerini hiçbir mevzuda örnekleştirme ve kopya etmek mevkiinde olmıyacaktır. Gelin de siz bu nesil idealini güdenlere mürteci deyin! Asıl onun gözünde en koyusu bugünden başlıyarak, gittikçe hafifleye hafifleye dört asır gerisine doğru devam eden tabakalardır ki, mürtecilerin tâ kendileri olacaktır! Zira bu

tabakaların ilticaları, günden itibaren gittikçe hafifleye hafifleye 400 senelik maziye doğru, baştan başa, en kör ve aşağı «emmâre»lik haliyle kaba nefse rücuun ve o yüzden din dışına çıkışın hikâyesi olarak izah edilecektir. İste İslâm inkılâbının iç siyasette hedef tuttuğu başlıca gaye, bu ebedî yeni daimî taze nesillerin maya tutması etrafındaki iş dehâsıdır.

· İslâm inkılâbının, tam mânasiyle toplu ve merkezî dış politikasına gelince, bu incelerin incesi ve naziklerin naziği bir sanat işidir. Bütün dâva, Garplının ruhî butlanından hariç ve iyi taraflarını lif lif ayıklayıp onu «hikmet ve hakikat mü'minin kaybolmuş malıdır, nerede bulsa alır!» fermaniyle ve gerçek bir bünye aşısiyle Doğuya zam ve bundan yepyeni bir terkip çıkarmak... Bu terkibin yıllar boyunca sınır içi, gizli ve acık, tezgâhını kurup işletmek... Büyük Doğu mefkûresinden damlayan bu mayayı, şimşeklerini yedi bucak ve dört iklime saçmaya başlıyacağı âna kadar bir vatan sırrı olarak muhafaza etmek ve devre devre bütün mahremlerin hududuna riayet etmeyi bilmek... Yoksa Batı dünyası böyle bir oluşa imkân bırakmaz. Batıyı aldatıcı, incelerin incesi bir siyaset.

· Bütün bu ölçülerin kıvama erişinden sonra, tün Doğuya şâmil bir sirayet plânından, mütefessih mütereddî Garba, en yeni ruh ve kültür savaşçısı olarak yönelmek... Topyekûn Doğunun, maddî ve mânevi Garp emperyalizmasına karsı kurtuluş ve ihtilâlini, anbean beslemek ve günü gününe geliştirmek... Bunun için. dünyasını bütün tezattan ve buhranları içinde devam ettirici şartlara, muazzam bir casus ve sahte müttefik dehasiyle yardımcı olmak... Nihayet ve kısaca, rahimdeki çocuğu, doğuracağı andan pehlivan yetiştireceği ve mazlûm mânasiyle makhur maddesinin intikamını alacağı güne kadar yamyamların çadırında idare, ikâme ve idâme edebilmek... Bu iş!!! Her ân değişik her ân zıt istikametlerde yol almaya mecbur, korkunç mikyasta girift ve derin keyfiyetle bu dâva, sırf politika dehâsı bakımından, cihanın en sanatlı cehdine ve en dakik plânına muhtaçtır. Belki 50 , belki 100, belki 300 senelik bu plânın, ana ölçüsü de prensip bakımından bu kadar…

· İslâm inkılâbında siyaset, her çizgisi ve noktası tamam bir ideolocya manzumesinin, kendisini madde âlemine nakşetmekteki alet ve usul dehâsına bağlı bir şubedir ki, o ruhun aşk ve feyz ile ışıldadığı müddetçe daima ana kaynağını, bütün kıymet hükümlerini ve her türlü direktifini hazır bulacaktır.

· İslâm inkılâbında siyaset, içeriye doğru, sadece olmak, dışarıya doğru da bu oluşu tamimleştirmek gayesinin gerektireceği umumî tedbir dehâsı olarak ifade edilmeli; ve bu temel hareket noktasına göre programlaşmak, topyekûn usul prensibini belirtmelidir.

ASYACILIK

· İslâm inkılâbının günlük politika üstünde, iç oluşu dışarıya doğru örnekleştirici. bütünleştirici ve kadrolaştırıcı büyük siyasî, millî, ruhî dâvası Asyacılıktır.

· İşte bu en hassas nokta üzerinde, Büyük Doğu mefkûresinin, Büyük Şark, yani Büyük Asyayı kucaklayan mâna şubesinden pırıltılar toplanmakta; ve isim delâletimizin temel direklerinden biri, tepesinde en aydınlık bir vuzuh feneriyle meydana çıkmaktadır. Evet; Büyük Doğu mefkûresinde, esas bakımından bütün bir ruh muhtevasına istinad eden Büyük Doğu isminin mekân ve saha delâleti, sadece Büyük Asyadır. Geriye kalan dünya, zıt ve düşman saha…

· Büyük Asyaya, esasta bizzat Büyük Asya bulunmak üzere Afrika dâhildir. Avustralya, zıt ve düşman sahaya tâbi, dâva yönünden küçük, şahsiyetsiz ve uydurma bir sahadır; geriye kalan Avrupa ve Amerika ise, zıt ve düşman sahanın tâ kendisidir.

· Aslında koskoca insanlığa şâmil dâvamızın, belli başlı bir mekân ve saha hükmiyle Asya üzerinde kümelenmesi ve bir bölüm zoruna düşmesi şu yüzdendir ki, bütün beşeriyet vak'ası, zâhirde, Asya mekânında tecellî eden ruhla Avrupa mekânında zuhura gelen ruhun çarpışmasından ve dünyayı iki vazıh bölüme ayırmasından ibarettir.

· Ve işte bu bölüm, dâvaya teşmil plânının ifadesi değil; düşmanı tesbit zaruretinin, kendi kendimizi kadrolaştırmak ve tek vâhid halinde bütünleşip mânada ve maddede hesaplaşmak için bize yüklediği bir tefrik icabıdır. Yoksa dâva, kâinat çapındadır; ve bu davayı, mazideki tantanalı seyrinden, Garbın (Rönesans) hamlesinden ve bilhassa müspet bilgi aletlerinin hakimiyet devrinden sonra mağlûp gösteren biricik müessirde yalnız Avrupadır. Demek ki, tefrik mecburiyeti, zıt ve düşman saha tarafından çekilmiş, Çin Şeddi yerine bir Frenk seddinden doğuyor. Asyayı Avrupa'ya karşı

bütünleştiren ve bir encam birliği içinde kadrolaştıran, dolayısıyla yine Avrupa oluyor.

· Bütün ruh çilelerinin doğuşiyle beraber, topluluklarının ve eserinin doğuşunu temsil eden Şark, mânada ve maddede ufukları kervansaraylarla donatır ve insanoğlunun biricik haysiyet ve hikmeti olan din ihtiyacını, hak ve bâtıl her şubesiyle örnekleştirirken, Garp, tepeden inme Eski Yunan harikasından ve onun peşi sıra Roma nizamından sonra, yabanî domuzlar gibi ağaç köklerini kemirerek yaşıyor; ve Şarka kâinat çapında aslî rengini bahşedici İslâmiyet'in milyon kere milyon kandili avizesine çipil gözlerle bakıyordu. İşte bu Garp, yine Şark kaynaklı hak din olan İsa Peygamber yolunun nurunu kaybedip, artık o yol Allah tarafından kapatıldıktan ve yenisi ve daimîsi açıldıktan 8 asır sonra, Hıristiyanlık hassasiyetini, Yunan tefekküriyeti ve Roma hayatiyeti içinde pişirme muamelesine girişmiş, bu muameleyi yine Medeniyetinin kütüphanesinden faydalanarak yapmış ve ancak bu sayede Eski Yunan izlerini bulabilmiş; ve neticede eşyayı semerelendirme ve aletleştirme dehâsına ererek, korkunç bir madde hâkimiyetiyle ortaya çıkmış, hakikatta İslamiyetin emri olan bu ulvî borcu ihmale giriftar Şarkın karşısına dikilmiş, ona karşı en büyük hınçla taarruza geçmiş ve onu birdenbire afallatıp bugünkü haline kadar getirmiştir.

· Şarkın bugünkü hali, sadece bir mamul eşya pazarından ibaret bulunan ve insanoğlunun imtiyazlar kâdrosunu temsil eden Garp nam ve hesabına ırgatlık etmeye, ağır rençberlik emeğini onun fikir hakkiyle değiştirerek Garp mahsullerini atmaya, böylece tek bir kement içindeki manda sürüsü gibi yaşamaya, bütün suçu kendi eski altın şahsiyetinden ve dininden bilmeğe, eğer canı çekerse Garbı taklit etmeye ve büsbütün maymunlaşmaya ve kendi özünü tahrip etmeye, nihayet Garp (Mandaren)lerinin besleyici ve gıda yetiştirici daimî esirler sahası halinde bu tefriki hep muhafaza etmeye mecbur tutulmasıdır.

· Başlıca metod halinde biricik gıda ve istismar pazarı olan Şarkı asla gerçekten uyandırmamak, üstelik kendisine özendirip büsbütün mazideki şanlı dâvasından uzaklaştırmak ve böylelikle Şarkın içinde bulacağı sahte kurtarıcılar vasıtasıyla onu ebediyen esaret plânında mıhlı tutmak emelini güden Garp, İslâmiyeti gerçekten temsil edici bir hamlenin, Garp marifetini Şark ruhiyle evlendirmesinden, Büyük Asya'ya böyle bir hârika örnek hazırlamasından, sonra onu bu örnek etrafında teşkilâtlandırıp Batıya yöneltmesinden ve bin bir madde hokkabazlığı içinde tam bir ruh iflâsına düşmüş Garbı birdenbire tasfiye etmesinden çok korkar.

· Garbın bu kâbusunu tamamiyle gerçekleştirmekten ve (aksiyon) dünyasına çıkarmaktan başka bir şey olmıyan İslâm inkılâbının Asyacılık dâvasınca, Büyük Asya, yegâne beşerî kurtuluş müeyyidesi İslamiyetin manivelâsına en mükemmel istinat noktasıdır.

· Bu ölçülere göre, Garbın bütün aletler (bonmarşe)sini esrarengizlikten çıkarmış ve nefsine gerçekten mal etmiş bir ruhla Avrupalının karşısına Asyalı olarak dikilmek, beklediğimiz yepyeni fert ve cemiyet hesabına ne büyük bir şeref ifadesidir!

· Bu yüzdendir ki, İslâm inkılâbının Asyacılık davası, müsbet Garbı, olduğu gibi Garplının elinden almak ona malik bulunmadığı ruhu ilâve etmek ve birdenbire bütün Asya'ya teşmil edip sun'i ve zalim cihan (Mandaren)lerinin karşısına, hem keyfiyet ve hem kemiyette en galip kadrosiyle çıkartmak gayesinin mekân ideali olarak en aziz meselelerimizden biri ve belki başlıcası oluyor.

· Şu var ki, bugün komünizmanın milyarlık Çin'i içinden ve dışından kuşatmış bulunması, bizim Asyadan beklediğimizi komünizmaya nasip olmuş gibi göstermekteyse de, içyüzlere inenlerce bu görünüş günübirlik bir baskı eseri olmaktan ileriye geçemez; ve asıl İslâmî fikriyatın, bir gün muazzam sarı ırk sahası üzerinde temelleşmesi ihtimalidir ki, dâvayı yarı yarıya halledebilir. Asrımızın şartlarına göre bu ihtimal muhale benzese de Asyacılık dâvasında istikâmet daima budur ve rüyamız daima bu olmalıdır.

İKTİSADİ NİZAM

· İslâm inkılâbında iktisadî nizam, bugün insanlığın başlıca ızdırabını teşkil eden ferdî mülkiyet ve serbest kazanç hakkiyle (kapitalizma) içtimaî tevazün ve İştirak zarureti (Sosyalizma) arasındaki bütün tezatları batırıcı İlâhi bir ahenk ifadesidir, öyle bir ahenk ifadesi ki, bu, kendi başlarına ayrı ayrı bâtıl sistemlerden herbirinin kendi başlarına erişemiyeceği gaye ve hakikati, onlardan hiçbirine vücut ve istiklâl vermeksizin sağlıyacaktır.

· Cemiyete rağmen tek tek kabarmaya mezûn fert hakkiyle, tek tek ferde rağmen bütün fertlere pay vermeye mecbur cemiyet hakkı arasındaki iki zıt kutbu, bir hamlede telif edici ilâhî ahenk... Bu ahengin ilk kutbunda, ticaretin helâl ve ferdî mülkiyet ve kazancın hak olması; ikinci kutbunda da faizin haram ve zekâtın farz olması vardır.

· İşte bu azîm dâva, ismine medenî dünya dedikleri Batı âleminin biricik çözülmez ukdesidir; ve 2500 yıllık uyanık beşeriyet tarihinin bu son ukdesini, bütün başka ukdeleriyle beraber çözecek olan, sadece İslâmlıktır. Bu noktada da, İslâmlığın selâmet ve teslimiyete bağlı mefhum inceliği içinden geçen muazzam ve nur döşeli kurtuluş caddesi görünmekte...

· Zekâta; Allah rızası yolunda maldan pislik kısmını süzmek ve bu suretle mâlın da ibadetini yerine getirmek ölçüsüyle bakan İslâmlık, fert hakkı içinde gizlice biriken cemiyets hakkının da aklî ve ruhî nüktesine ait ne enfes bir işaret vermektedir! Yalnız Allahın rızasında, emrin tatbikatında ve ibadet borcunda toplanan gaye, asliyle yerine geldikten sonra, dolayısiyle ve neticesiyle de bütün bir cemiyet ve dünyayı kefâlet altına almaktadır. Ve işte İslâmlığın emir ve yasaklarına bağlı sırlar, baştan aşağı böyledir!

· Bir taraftan; ferdin, İslâmi bir yasak belirtmeyen sahalarda, yasaksız metodlarla dilediği gibi çalışıp dilediği gibi kazanmak ve böylece hudutsuz mikyasta ferdî oluş ve davranış (liberalizmanın aradığı, hakkını yerine getirmekte serbest olması... Öbür taraftan, zekât sınırına ayak basmış mal ve sermayenin her yıl kırkta biriyle süzülerek, Şeriatın kabul ettiği gibi, İslâmî devlet hazinesini doldurması (Sosyalizmanın aradığı) ve oradan muhtaçlara, müstehaklara ve cemiyet hayrına dağılması... Ve aynı mal ve sermayenin, şeytanî faiz metodiyle, uyuduğu koltukta göbek salıveren silindir şapkalı patronlar gibi, habis yağ ve semene karşı hisarlanması… İste bu iki kutup şartın (tez) ve (anti-tez), sağlı ve sollu iki kanat halinde bünyesinde halkalanacağı cemiyetlerdir ki muvazaneyi kurtarmış; ve dâvaya aslî ve gaî kutbiyle de bağlanınca ebediyen kurtulmuş olacaktır.

· İstediği kadar yemekte serbest olan adama, yediği nisbette vazife ve yol yürümek mükellefiyeti verilince hak cephelerinden hiçbiri müteessir olmadan, fayda, âzami haddine yükseltilmiş olur. Bugünkü Garp dünyası ise aç adamlar ve hakkı ödenmemiş iktidarlar arasında istediği kadar yiyen, yiyemediğini döken ve koltuğunda leş gibi uyuyup kendisini parazitlere yelpazeleten, her manâyı parayla kiralayan ve hiçbir emek sarfetmeyen patronların (kapitalizma) cemiyetiyle, sadece, bütün yağları devlet fıçılarına bastırılmış ve ruhları kör barsak gibi çıkarılmış kimya gürbüzü (homongolos)lara yol yürüten inkar yobazlarının (komünizma) topluluğundan mürekkeptir; ve ortalıkta ses adına bunların şamatasından, hareket adına bunların tepintisinden başka bir şey yoktur.

· Zekâtın yalnız iktisadî neticeleri (ekonomik) kıymet (faktör)ü üzerinde ince ve derin tetkikler yapan bazı Garp mütefekkirleri, Garbın ana hastalığı sermaye (hipertrofi-dehhâmeleşmesi) hastalığın ve ne bulursa hortumiyle sömürücü mülkiyet canavarlaşmasının, bu kıstas içinde hemen hemen imkânsızlık belirttiğini; ve sermaye yükseldikçe devrilmeye ve cemiyet kasasına yuvarlamaya mecbur zirve kısımların tekrar yerine gelmesi ve evvelki hadleri aşabilmesi için, gittikçe ve muzaaf çoğalma kanuniyle artırıcı bir gayret ve kudret yükselişine ihtiyaç bulunduğunu tesbit etmişlerdir. Ne hazin!.. Onlar bunu tatbik edemezler; zira tatbik edebilmeleri için sade ve mücerret zekâta değil, Allaha ve onun Üstün Resulüne inanmaları lâzımdır.

· Bugün (modern) iktisat ilmi zaviyesinden, zekâtın, parayı yerinde saymaya veya sandıkta pineklemeye bırakmayışı, sermayeyi boyuna harekete davet, yoksa tükenmeye mahkûm edişi, kabardıkça, budayışı, cemiyete dağıtışı ve ulaşmasına engel oluşu, devlet kasasından fert ihtiyaçlarına kadar dağıtım işinde tercih kademeleri belirtişi ve bütün bunlara rağmen sırf işletme ve işleme dehâsıyla kabaran sermaye ve servetleri de takdir edişi ve daha nice oluşu ve olduruşu, 19 ve 20 nci asırlar hastalığının, hem (kapitalist, hem de (anti kapitalist) cenahlardan biricik ilacı kabul edilmek gerekir.

· Zekâttan sonra, İslâmiyette para telâkkisi, cömertlik âhlakı, bitişiğinde aç ve muhtaç varken yemeğe oturmamak emri ve mütemadi yardım mükellefiyeti nazara alınacak olursa, (sosyal adalet) tekerlemecilerine verilecek cevap kendi kendine ortaya çıkar.

· Büyük Doğu mefkûresinde «Sermaye ve mülkiyette tedbircilik» ölçüsünü bütün iç yüzü ve hakikatiyle aydınlatan İslâm İnkılâbının iktisadî nizam maddesi, bütün bir devlet (kriter)leri manzumesidir.

İÇTİMAİ FAALİYET

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, işsiz, daha yerinde bir tabirle içtimaî faaliyetsiz tek ferd yoktur.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, içtimaî faaliyet mefhumu, ferdin kendi nefs hayriyle, iç içe ve daima cemiyet hayrına zıt olarak görmeye memur olduğu iştir. Cemiyet bilânçosunda (1) vâhidlik bir (pasif) kıymet teşkil ederken, öbür taraftan (1) den fazla bir (aktif) değer belirtmekle mükellef olan fert, daima, cemiyete kaça mal olduğunu, cemiyete kazandırdığından ne tarh edebileceğini ve elde müsbet bir bakiye kalıp kalmadığını vicdanına saracaktır. Böyle yapamıyan ferde, huzur yoktur; ve devlet reisinden çobana kadar ölçü budur.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, muvakkat veya daimî olarak, içtimaî faaliyet çerçevesi ve bu şuurun kaygısı dışında kalabilecek yalnız üç sınıf insan vardır: Küçük çocuklar, geçkin ihtiyarlar ve ağır hastalar... Küçük çocuğu ileride atılacağı faaliyetin biriktirme çağında geçkin ihtiyarı da biriktirilmiş ve kaldırılımış faaliyet harmanlarının istirahat çardağı altında kabul eder (ki gerçek bir Müslüman için mezara girmeden istirahat yoktur) ve bu bakımdan bu mesut ve kıymetli örneklerin sadece seyrinde bile (sosyal) bir fayda bulursak, gerçekten içtimaî faaliyet çerçevesi dışında kalabilecek tek özürlü sınıf, sadece ıskartalar, yani devâsız hasta ve ailelerden başkası olamaz.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, her işe ve her ruha hâkim olacak içtimaî faaliyet şuuru beş yaşındaki çocuğu bile başka çocuklar ve binbir küçük fayda üzerinde vazifeli kılarken, seksen yaşındaki ihtiyarı da muhteşem ve müsterih bir murakabe ve teşvik edicilik vazifesine memur eder; ve köre, sağıra, topala, kalb hastasına, kanserliye vesaireye kadar asgari faaliyet nevilerini teker teker gösterir. Düşünün; topyekûn bu faaliyet çerçevesinin dışında kalıcı ıskarta sınıfa geçmenin şartları ne kadar ağır olmak ve bu ağırlık fert hesabına ne ümitsiz bir mâna ifade etmek lâzımdır!

· Aile himayesi ve kazanılıp istif edilmiş kıymetleri rahat yemek hakkı bile, ferde, göstermeye elverişli olduğu içtimaî faaliyet mevzuunda esirgeyicilik selâhiyeti vermiyecek; milyonluk bir telefon santralı gibi, devlet, her fişinin nakıliyet ve faaliyeti üzerinde herân ve belli başlı sınırlar içinde murakıp bulunacaktır.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde fert için iş bulamamak ve nefsiyle cemiyete faydalı olmamak diye korkunç ve asrî bir «adem-i iktidar»a yer yoktur. Bu azim dâva ile muvazzaf olan devlettir; ve devlet bu bakımdan nüfusu sayısında iş dosyasına sahip, kocaman bir «müstahdemin idarehanesi»dir.

· İslâm inkılâbının cemiyetinde devlet, o nisbette sahası açmakla mükellef, o muazzam ve muntazam teşkilâtın ismidir ki, başlıca vazifesi, mevcut işe işçi bulmak değil, evvelâ mevcut olması gereken işi bulmak ve ona işçi devşirmektir. Mesafeleri açmak iktidarı başta gelince, kalabalık ve üstüste yığılmak diye bir tehlikeye vücut imkânı olmadığı kendi kendisine anlaşılır ve Yirminci Asır cemiyetleriyle devletlerinin acz ve «adem-iktidar» kaynağı belirir.

· İşte insan gücünü değerlendiremez hale gelen ve nüfusunun büyük bir kısmını ham beygir kuvveti olarak yâdellere gönderen Türkiye'nin hali!... Avrupa ve şurada buradaki işçilerimizin hikâye ve mânası bundan ibarettir.

· İslâm inkılâbının cemiyetinde devletin bu rolü, bir taraftan şahsî teşebbüs ve kendi kendisine ötüş melekesini besler ve işletirken, öbür taraftan da bu melekenin dağınık olarak merkezîleştiremiyeceği kıymet ve kudret tasarrufunu içtimaî iradeye bağlıyarak tekleştirmek hikmetini güder. Binaenaleyh devlet, iş ve içtimaî faaliyeti görmek, ya göstermekle mükellef olacak; daha doğrusu gösterdikten sonra yerine geldiğine görecek, göremediği yerde de mutlaka gösterecektir. Netice, daima gösterecek ve görecek, görecek ve gösterecek...

· Dâva bu kadar mücerret ve haysiyetli, küllî ve esasî çapta ele alınınca, artık İslâm inkılâbının cemiyetinde, doğrudan doğruya cemiyet zararına faaliyetler şöyle dursun, dilencilik, miskinlik, goygoyculuk, fodlacılık, istirmarcılık, cabadan ortalık, mirasyedicilik, beyzadelik, ağalık, tembel patronluk vesaire gibi her türlü parazitliğe ne nisbette hayat hakkı bulunduğunu tahmin çok kolaylaşır; ve mefkûrenin kâinat çapındaki buutları bu noktadan da açıkça görülür.

TEŞKİLÂT VE İDARE

· Fikir temellerini kurduğumuz ve oluş hedeflerini plânlaştırdığımız İslâm inkılâbı, başlı başına ve müstâkil (ideal) kıymetinde, bütün bir teşkilât ve devlet şekli gayesine sahiptir. Bu gayenin ismi, «Başyücelik devleti» ve teşkilâtıdır. Tafsilâtı ileride...

· Büyük Doğu'nun ilk devresinde tafsilâtlı bir seriyle inceden inceye çerçevelediğimiz bu devlet şekli Yunandan bugüne kadar gelen örnekler arasında misilsiz bir ilerilik ve yenilik temsil ettiği gibi, tarih boyunca gelmiş, ya ferdî, ya içtimaî, yahut da zümrevî irade hakimiyetine bağlı şekillerden teker teker herbirinin mahzurlarını bertaraf ettiği kadar, teker teker herbirinin faziletlerini toplayıcı son ve üstün buluştur. Öyle bir buluş ki, İslâmın «Şûra» ölçüsüne de sımsıkı bağlı...

· Tarih boyunca gelmiş devlet şekillerini ferdî, içtimaî veya zümrevî irade hâkimiyeti diye ifadelendiğimiz, mutlâkiyet, cumhuriyet veya tek parti diktatoryası olarak üç ana grupta toplayabiliriz, işte bizim Başyücelik mefkûremiz, bu şekillerin birbirine nisbetle fayda ve mahzurlarına karşı, faydaların herbirinden süzülüp, mahzurların herbirinde bırakıldığı, bir tamamlık ifadesidir.

· Yirminci Asrın ikinci yansından sonraki devlet teşkilât (ideal)i, belki bütün insanlık kadrosunda, bizim Başyücelik mefkûremizden ders ve gıda almaya mahkûmdur. Hasta liberalizma, bâtıl komünizma ve sakat faşizma tecrübelerinden sonra istikbâlin gayesi, belki bütün yer yüzünde, İslâm İnkılâbının bu şubesini benimsemek zorundadır.

· Teşkilât cephesi, (Büyük Doğu)nun ilk devresinde gergef gibi nakışlandırılmış olan bu dâvanın fikir özü, bir topluluğu, o topluluk içindeki en üstün ruh ve idrak kahramanlarının emir ve iradesine teslim etmekten ibarettir. Açıkçası, her sahadaki idrak soylularının, bir hastahanede ilmî doktorluk hâkimiyeti gibi mutlak hegemonyasını kurmak...

· Bu muazzam dâva yolunda en kısa ölçü şudur ki, halkı, kendi nefsini aşan hakikî hâkimiyet plânına çıkarmak için onu hakka esir etmekten ve başıboş kalabalıkları başı bağlı münevverler iradesine tâbi ve mahkûm kılmaktan başka yol yoktur. Hakikatte tam ve mefkûrevi hürriyet ve hâkimiyet demek olan bu zâhiri esaret ve mahkumiyetten gayrı her şekil, halkın maddesine ve kemmiyetine hürriyet verip, onun mânasını ve keyfiyetini mahrum bırakıcı günübirlik teselli dolaplarından başka bir şey değildir. Ve artık Yirminci Asır, bütün bu dolapların hazin tecrübesini yaşamış, herbirinin buhranı içinde yanıp yakılmış ve hiçbirinde muradına erememiş olmak vaziyetindedir.

· (İdeal)sizlikten patça parça kopmaya ve yarılmaya başlayan dünya cemiyetlerine, (ideal üstü mutlak ideal) ile beraber, bağlı olacağı içtimaî nizam (ideal) ini de bizzat bu davanın vâdettiğine inanıyoruz.

· Doktorların ilme esir oluşu ve keyfî hiçbir temayül sahibi olmayışı gibi, bütün fazilet ve hâysiyeti sadece hak ve hakikat bağlılığından ibaret olacak olan gerçek münevverler hegemonyasının müessise ismi, bizde «Yüceler Kurultayı»dır. Bu kurultayın reis kürsüsünün arkasında «Hâkimiyet Hakkındır!» cümlesi, yazılıdır; ve kanun onun kanunu, devlet onun devletidir. Devletin de, her bakımdan başı bağlı tek fert ve şahsiyet nezdinde mihraklaşmış remzleşmiş nihaî ve merkezî makam ifadesi, Başyüceliktir.

DEVLET

· Bütün zıtlarından ve sahte benzerlerinden ayırarak, şeriat, tasavvuf ve onlara tâbi akıl anlayışı ile derin ve gerçek mü'mine bağladığımız İslâm inkılâbı içinde devlet ve hükümet şekli, serbest ve ileri akıla bırakılmış, bütün bir icat ve ibda mevzuudur. Bu dâvada serbest ve ileri akıl, ana ölçüye daima bağlı kalarak, insan cemiyetlerinin ve idare nizamlarının tarih boyunca macerasını takip ederek, en doğru, en iyi ve en güzel şekli seçmekte veya bulmakta yüzdeyüz hürdür.

· İnsanlık, bütün salâhiyetleri, fert, halk ve zümre hâkimiyeti elinde toplayan üç idare nev’î tanıyor; Saltanat, Cumhuriyet ve muhtelif içtimaî sistem plânlan etrafında kadrolaşmış zümre idareleri... (Monarşi), (Demokrasi), (Oligarşi)... Eski tarih birincisinin; yeni tarih, ikincisinin; en yeni tarih de. üçüncüsünün ve ayrı ayrı hepsinin saf veya birbiri içinde karışık örneklerine maliktir. En eski tarihte de, birincisine, ikincisine veya üçüncüsüne ircaı kabil nümuneler yaşadığını biliyoruz.

· Kısacası şudur ki, bugüne kadar insanlık, kavim ve millet çerçevesi içinde nefsini idare etmek için, nizam merkeziyetini bu üç şekilden bir başkasına temsil ettirecek bir rejim şekli bulabilmiş değildir.

· İnsanoğlunun, bu üç vâhidden birine ircaı ve bozan bu vah idlerin birbiri içinde ihtilâtI mümkün devlet ve idare buluşu da gösteriyor ki, gaye, şekillerden ziyade o şekillerin bağlı olduğu ruhlardadır; ve her şey, inanılan ana fikir manzumesinin temel kadrosundan ibarettir.

· Devlet ve hükümet nevileri içinde şekil, hiç bir zaman aslî gaye olamaz. Olsa olsa, ruhu aksettiren madde, keyfiyeti aksettiren kemmiyet ifadesi gibi, en lâyık ve uygun şekli belirtir ve sadece bu bakımdan birtakım efrad ve ağyar unsurlarına malik olabilir.

· Aslî gayeye, o her neyse, merkezî nüfuz ve salâhiyeti, nefsinin ve keyfinin başıboş âleti sanmıyan bir saltanat idaresi bile hizmet edebileceği gibi, bir Cumhuriyet, yahut belli başlı bir ölçü ve sistem fikrine malik bir zümre hâkimiyeti, daha kolay ve daha tesirli hizmet edebilir.

· Öyleyse derin ve gerçek mü'min anlayışiyle İslâm inkılâbında devlet, hiçbir şekle bağlı olmıyan, sadece İslamiyetin ruh ve ana. ölçüler manzumesine zerre feda etmez bir intibakla uygun bulunan, mücerred ve umumî daima arayıcı ve yenileştirici bir kıstastır.

· Derin ve gerçek mü'min anlayışiyle İslâm inkılâbında devlet, mevcut idare şekilleri içinde, halk idarelerine uzak ve halk menfaatine en yakın olanıdır. Zira gerçek halk idaresinden ve gerçek halk menfaatinden gaye, hiçbir zaman hüküm ve ölçünün, başıboş kalabalıklar elinde kalması demek değildir.

· Derin ve gerçek mü'min anlayışiyle İslâm inkılâbında devlet, halk kitlelerini, hastasını ona sormadan tedavi eden doktor gibi, istikâmet verici müdahalesi; ve ferd, zümre ve sınıf üstü bir hak ve hakikat kutbundan idaresiyle tecelli eder. Bu dâvanın ulvî tezahür mihrakı olan ve tarih boyunca bir eşi bulunmayan mefkûrevî şekli de, İdeolocya Örgümüzün başlarında gösterdiğimiz ve cumhuriyet şeklinin en ileri derecesi saydığımız «Yüceler Kurultayı» ve , «Başyücelik» idealidir. Bu ideal, ezel kadar eski ve ebed kadar yeni, sabit ve mutlak temel ölçüye bağlı olarak, insanoğlunun binlerce yıllık tecrübeleri arasında, her şeklin faydalarını toplamış ve zararlarını atmış merkezî hikmet ve hakikat buluşu ile, cihan çapında bir yenilik ve ilerilik hamlesidir.

· Müslümanlığı, Müslümanlığın ezelî ye ebedî ruh füshatini sezmeden, ölü klişeler ve posa bilgiler halinde temsil etmiş cansız nesillere göre anlıyan idrak bedbahtlarının, bize bakıp mürteci ve padişahcı hükmünü vermeleri yepyeni ideal karşısında ne kadar sersemcedir; hep beraber kavrıyalım!

· Derin ve gerçek mü'min anlayışiyle İslâm inkılâbında devlet, Peygamberler Peygamberlerine mutlak tâbilik altında, hak ve hakikat temsilciliğinin kat’i metbuluğunu isteyen, metbuluğu büyüdükçe Hakka ve halka tâbiliği terâkki eden ve idare cihazını o cemiyetin her sahada en üstün yücelerine teslim eden, büyük, muhteşem ve yepyeni bir mefkûrenin irade ve icra mihrakıdır.

SINIF

· Tarih boyunca her inkılâp bir sınıfa dayanmıştır. Fransız Büyük İnkılâbı burjuvazya sınıfına; komünizma inkılâbı işçi sınıfına vesaire vesaire... Askerler, rahipler, derebeyleri gibi sınıflar, tarihte bellibaşlı rejimlerin, bellibaşlı zamanlar ve mekânlar içinde, dayanağı olmuştur.

· İnkılâb tarihleri, içtimaî sınıflardan birine istinat etmiyen inkılâpları, dolayısiyle devlet ve idare şekillerini, üzerinde tecelli edeceği maddeden mahrum bir ruh gibi mücerret ve havada muallâk farzeder. Sınıflar, tarih boyunca, fikirlerin ve dâvalarının manivelası olmuştur.

· Gerçekten, içtimaî sınıflar, zamanın tecelli aynası olan mekân gibi dâvaların müşahhas tezahür zeminleridir. Sınıfsız, ruh ve fikri kadrolaştırmanın, zaptetmenin imkânı yoktur.

· İslâm inkılâbında ise sınıf, insan topluluklarının şu veya bu menfaat, imtiyaz ve tasallut hırsına bağlı hizip teşekküllerine değil, bütün insanlığı kuşatan üstün insan vasıflarının merkezinde toplanacağı kitlelere dayanır. Öyleyse, İslâm

inkılâbında sınıf, bellibaşlı farikaların kendisini cemiyet içinde sınırladığı zümreleri değîl kitlelerin, bütün insanlık çapında mayasını tutturacak örnek şahsiyet kadrosunu murat eder. Bu kadronun da bellibaşlı bir sınıf ismi vardır: Gerçek ve üstün münevverler aristokrasyası...

· İslâm inkılâbında sınıf dâvası böylece, bir yandan sınıf mefhumunun dar ve hasis çerçevesi dışına çıkıp bütün beşeriyeti kucaklayıcı bir genişlik belirtirken; bir yandan da mücerret fikirlerin taallûksuz kalmaması ve mutlaka müşahhas hayat akışı içinde bir «yed-i emin»ler kadrosuna malik bulunması gibi, sınıf mefhumunun ilk zararlı cephesine karşılık, ikinci faydalı cephesinden semerelenmiş olur.

· İslâm inkılâbında sınıf, böylece varken yok, yokken var bir keyfiyettir. Dar ve hasis mânasiyle yok, ana oluşa mihrak teşkil edici ve dâvayı müşahhas plânda temsil ve bütün insanlığa teşmil edici mânasiyle var...

· İşte zamanın tecellisindeki mekân zarureti halinde, maddi dayanak noktası olmak haysiyetini kabul ettiğimiz bütün darlık ve hasisliğine sed çekici ölçüleri de kendi içinde mütalâa edip onu inhisarsız bir açıklığa ulaştırdığımız sınıf, İslâm inkılâbında, ismiyle ve cismiyle, tekrarlayalım, GERÇEK MÜNEVVERLER, ÇİLEKEŞ FİKİR SOYLULARI ASALET SINIFIDIR.

· Nasıl sosyalizma ve onun azmanı komünizma, gayet müşahhas örneklere dayanarak ortaya hakkı çalınan bir işçi ıstırabı çıkarmış ve bunu sistemleştirmişse, bizim dayandığımız ve bütün insanlık mikyasında hudutsuz ve şamil gördüğümüz zümre hakkı da, fikir çilesinden ve idrak ıstırabından doğar. Demek ki, bizim bu türlü münevverler sınıfından anladığımız bu asîl mefhumun orospulaştırılmış delâletiyte baştan başa mankafa ve hiçbir ise yaramaz zoraki ve ukalâ aydınlar kalabalığı değil, kargabüken zehrini almış gibi kıvranırcasına fikir çilesi ve idrak ıstırabı çekenler kadrosudur.

· (Karl Marks) «kapitalist nizamlarda, biriken sermaye ve edilen kâr, sâyi ödenmemiş işçilerin zapt ve gasbolunmuş haklarından yığılmadır!» diyor. Esası tamamen yanlış fakat sathı tamamen doğru olan bu düsturu, hak merkezine irca, ancak şöyle olabilir: «Başıboş rejimlerde biriken yanlış ve edilen hatâ, sâyi istenmemiş münevverlerin yol açılmamış faaliyetlerinden doğmadır.»

· Bir İmam-ı Gazalî ile keleş bir çoban arasındaki farkı daima aziz tutan ve tutacak olan ölçümüz, keleş çobanla uyuz keçinin de hakkını kendilerinden daha emniyetle tekeffül edecek nizamın nihaî hak ve adil tecellisi içinde fenaya ermiş ve nefslerini aşmış entellektüeller hâkimiyeti olduğunda asla tereddüt sahibi değildir.

· Bir İmam-ı Gazalî ile bir çobanı kemmiyet hesabiyle bir tutan bir rejim, onu ehramlara taş taşımaya mahkûm edici Firavunlar rejimi derecesinde bâtıldır. Yani ne fert sultanlığı, ne de başı boş hükümranlığı...

· Bütün bunlar yüzündendir ki «hâkimiyet halkın değil, hakkındır!» düsturunu, herbiri hakta fâni olarak ruhlarına nakşetmiş idrak soylularını teşkilâtlandırma ve sadece hak âdına nefs dışı imtiyazlandırma dâvası, İslâm inkılâbının istinat edeceği sınıfsız sınıfı, her sınıftan üstün insanlar sınıfını hedef tutacaktır.

GENÇLİK

· İslâm inkılâbının, ruhunu dökeceği kalıp gençliktir.

· İslâm inkılâbının ruh ve fikir muhtevâsı, kâinatı kavuracak bir hareket şiddetiyle, erimiş bir maden gibi bu kalıba dökülecek ve şahsî temsil kadrosu olarak, o kalıpta her şekline kavuşacaktır.

· Gençlik kalıbını, en ince girintileri ve çıkıntılariyle oymak ve dâvayı yüzde yüz gençlik işi haline getirmek, İslâm inkılâbının, ameliye sahasında başlıca çilesidir.

· Ne bugünkü murakabesiz, rehbersiz, gayesiz ve şahsen mesuliyetsiz gençlik; ne dünkü çürümüş ve kokmuş, şaşırmış ve ihtilâca düşmüş nesiller; ne de evvelki günkü, aşksız ve vecdsiz, ruhsuz ve heyecansız, sadece kitapların ve mevzuların başlıklarına takılı ve kakılı softacıklar nesli., İslâm inkılâbını kadrolaştırmaya memur gençlik, Sahabîler ve onların gerçek bağlılarından başka kendisine hiçbir ruhî örnek kabul etmiyecek; ve bu ruhu, baştan başa yepyeni, fakat aslına uygun

olarak, nefsinde ve dünyada maddeye nakşedecekir.

· Allanın, güzel isimleri arasında «Ganî» adiyle tecellisinden harikûlâde bir hikmet ifadesi olarak, 4 asırdan beri yeryüzünde ve devletler, hükümetler, cemiyetler, topluluklar plânında, İslâmî temsil kadrosu bütün nurunu kaybetmiş bulunuyor. O gün bugün, sadece bazı şahıslar ve dar zümreler çerçevesinde ışık salan bu nurun, hem mânasını ve hem maddesini topluluk çapında bina etmek ehliyetine malik ortada hiçbir içtimaî örnek mevcut değildir. Bu örneği, müstakil olarak, işte İslâm inkılâbının erimiş bir maden gibi ruhuna dökeceği yeni gençlik kalıbı billûrlaştıracaktır.

· Bu gençlik, annesine, babasına, dedesine, ninesine ye geride bıraktığı mü'min nesillere, sadece ve kısaca ancak Müslüman (hakikatte Müslümanlığın ateş ve hamlesinden mahrum, klişe ve kelime Müslümanları) oldukları için saygı besleyecek; ve İslâmî temsil kadrosunun bugünkü duruma düşmesinden tarih boyunca bu ölü nesillerden hiçbirisini hiçbir hususta, hiçbir tavır ve edasiyle, hiçbir renk ve çizgisiyle taklit etmiyecektir. Onlar, gerçek ve derin müslüman olamamışlardır.

· Başlıca dövizlerimizden biridir ki, umumiyet ifadesiyle (hususiyet ifadesiyle değil) bugünün bütün İslâm diyarlarındaki, hem mânaları ve hem maddeleri geçkin pörsük örnekler, bize, aks-i dâvamızı temsil edenlerden bel ki daha uzaktır, ve onlarda kendilerine benzemek bakımından tasavvur edilebilecek hiçbir hayır kalmamıştır.

· Ancak İlâhî bir nefha halinde ve tepeden inme bir intikalle, yeni gençlik kalıbının içine, Kâinat Mefahirinin ve O'na eksiksiz ve fazlasız bağlanmış olanların ruhaniyet âleminden düşecek bir yıldırımdır ki, İslâm inkılâbının özlediği gençliği birdenbire alevler içinde belirtecek; ve artık her şeyi bu gençlik örnekleştirecek ve temelleştirecektir.

· 40 yıllık yırtınış ve didinişlerimizle, böyle bir gençliğe maya tutturabildiğimizi sanıyoruz.

· Bu gençlik, her ferdiyle mutlaka, sağındakini, solundakini, önündekini ve arkasındakini yakan «otomobil: zatiyle hareket halinde» bir teaddî, hamle ve hareket ateşi olacak; ve değdiği her şeyi, kendisine, ateşe döndürecektir.

· Bu gençlik ruhta en ileri ve maddede en güzel vücuda sahip ve bu gayenin en girift hesabına malik olacaktır.

· Safha safha bütün dünyanın tarih ve oluş çilesini çekmek, cihanı bütün kıtalarına şamil tarihî roller ve encamlar içinde murakabe etmek, nefsine ve millî tarihine edilen ihanetleri, gizli parmak izlerine kadar belirtmek, bütün putları devirip bütün gerçek âlemleri yerli yerine ve tam hakikatiyle oturtmak, bu gençliğin en asıl nefs muhasebesine bağlı ana fârikasıdır.

· Bu gençlik, basit ve ahmak bir evlilik - sonralık hesabiyle sadece keleş kemmiyet imtiyazını ve bu imtiyazın mankafa korkuluğunu değil, ezele doğru bitmez ve ebede doğru tükenmez «yeni» ve «doğru»nun keyfiyet muhafızlığını temsil edecektir.

· Bu gençlik, bütün muaşeret şekillerinden, maddî ve manevî bütün tavr ve edalarda, ahlâkta, edepte, hayâda, hicapta, saffette, ölçülü heyecanda, hakikî vecd ve aşkta ve bütün bunlara rağmen en yırtıcı hamle ve hareketlerde semavî bir zuhur denecek kadar muhteşem ve Muazzam bir tecelliye, en harikûlâde renkler ve çizgilerle dekorluk edecektir.

· Pantolonun ütüsünden, serpuşunun biçimine kadar yepyeni, malûm örnekler içinde benzersiz ve tamamen aslî bir dünya görüşü, bir şahsiyet ve hakikat murakabesi getirecek olan öyle bir gençlik ki, onu, ne bütün merhaleleri ve sınıflariyle küfür ve delâlet kutuplarının eski ve yeni vereseleri ne de Âlemlerin Nuru'ndan, Sahabîlerinden ve gerçek bağlılarından başka hiçbir ata soyu tanımayacak; eski ve yeni Müslümanlar ona hayranlıkla bakıp sadece «ha, işte Müslümanlık buymuş!» diyeceklerdir.

· Evet; birdenbire açılan göklerin kapaklarından paraşütle atlamış, ayrı ve esîrî bir dünyanın insanları halinde topraklarımıza inecek bir gençlik!.. İşte hayal ve rüya ufkunda, İslâm inkılâbının muhtaç olduğu gençliğe ana vasıflariyle kısa bir bakış!..

MİLLİYET

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü, kendisini milliyetçiliklerin tersine zarf değil mazruf, kap değil muhteva, madde değil ruh, mekân değil zaman işi telâkki eder.

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü, Türkü fırlak kemikler çekik gözler, dar alınlar ve kirpi saçlar kadrosunda, yani hor ve kaba madde plânında aramaz.

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü, her şeyi ana ruh vahidine bağladıktan sonra, o ruh vahidini en iyi aksettiren yahut en iyi aksettirmeye memur olan zarf, kalıp ve madde ölçüsü olarak da (daima bu kayıt altında) kendi ırkını mecnuncasına sever.

· İşte Gaye - İnsan ve Ufuk - Peygamberin «Kişi kavmini sevdiği için suçlandırılmaz!» mealindeki muazzam Hadîsinde, dışarıdan ve ilk bakışta o kadar kolay sanılan namütenahi derin mânaya bir yol; ve hudut içinde hudutsuz milliyetçiliğe bir işaret!..

· İslâm inkılâbında milliyetçilik görüşü, Müslümanlıkta mahdut o sınırlı milliyetçiliktir ki, bu sınırın en küçük mikyasına kendisini hudutsuz ve başıboş bilen hiçbir milliyetçlik ulaşmaz, ve böyleleri bizimle uyuşamaz.

· Tıpkı Şeriate baş kesmekle, onun yasak etmediği sahalarda hudutsuz bir salâhiyet ve memuriyete kavuşan akıl gibi, İslâm inkılâbının milliyetçiliği de, topyekûn insanlık kadrosunda ruhun kaynağını Müslümanlık olarak kabul ettikten sonra, o ruhu taşımaya, renklendirmeye, mizaçlandırmaya karşı liyakat ifadesi bakımından bütün kavimler arası yarışmada üstünlük mefkûesinden ibarettir.

· Böylece İslâm inkılâbında milliyet mefkûesi, ırk, kavim ve soy ifadesiyle de Peygamberine lâyık olma cehd ve müsabakasının eseridir ki, her türlü ırk ve kavim sınırını kuşatan ve aşan Müslümanlığı incitmek yerine şadedecek; ve ana ölçüye bir kere bağlandıktan sonra en ileri haklara kadar kazanıcı izinli milliyetçiliğin tâ kendisi olacaktır.

· İslâm inkılâbında, Şeriatle hudutlu akıl, hakikatte nasıl hudutsuz aklın tâ kendisiyse, yine onunla hudutlu milliyetçilik de hakikatte hudutsuz milliyetçiliğin tâ kendisidir.

· Hudut içinde hudutsuzluğa çıkmanın girift sırrından nasip almış olanlar, mücerret ve münhasır milliyetçilik alevine gaz ve fitil ahengi verecek ve onu Şeriat şişesinin içinde en ileri ışığa kavuşturacak sistemin de, derin ve gerçek mü'min anlayışıyle İslâm inkılâbına bağlı milliyetçilik görüşünden olduğuna inansın!..

· Milliyetçiliğin, bu ölçü dışında bütün alevli tezahürleri, yalnız gövdeleri yakıp kül eden dar ve hasis bir nefsanîlik, ham ve yobaz bir putculuktan başka bir şey değildir.

· Allah ve Resûlünü en çok sevdiği, yahut en çok seveceği, yahut da en çok sevmeye memur edeceği için Türkü sevmek, onun şahsî ve kavmî ruh hazinesini bu aşk zemininin üzerine serpiştirmek ve bütün zaman ve mekân boyunca bu ruhu geliştirmek, kalıplaştırmak, billûrlaştırmak ve maddeye nakşetmekten ibaret olan üstün milliyetçilik, ruhî muhteva dışı ırk ve kavim sebebine değil, ruhî muhteva içi ırk ve kavim neticesine bağlı o mefkûredir ki, usul ve sistemini de her millete veren, böylece darlık ve hasislik çemberini kıran, dünya çapında bir yenilik belirten ve hudut içinde hudutsuzluğa ulaşan büyük oluşun en gerçek yapıcısıdır.

KÖY

· İslâm İnkılâbında köy, dâvayı geniş madde, zengin kemmiyet ve müstahsil kitleye nakşetme hamlesinin en hassas ve nazik tezahür çerçevesidir.

· İslâm inkılâbında köy, kasabalara ve şehirlere doğru yontulan ve nihayet büyük (Metropolis)te en muğdil çizgilerine kavuşan cemiyet heykelinin maddî ve manevî iptidaî madde kaynağını belirtir; ve bu bakımdan birinci derecede bir kıymet ve ehemmiyet arzeder.

· Köylüye, şehrin en ileri ferdiyle eşit seviyeye yükselip onu fethedici yolları açık bırakan bir nizam örgüsü içinde, derin ve girift şehirli, en silik unsuruna kadar köyü ve köylüyü fethetmiş ve ona dâva ehramının eteklerini kurdurmuş olarak köyün mânasını daima elinde tutacak ve koruyacaktır.

· İslâm inkılâbında köy dâvasının üç hedefi vardır: Binincisi, köylüyü okutmak ve terbiye etmek... Ruhunu ve kafasını İmar... ikincisi, köylüyü güzelleştirmek ve sağlamlaştırmak... Vücudunu ve nesillerini imar... Üçüncüsü, köylüyü zenginleştirmek ve refah içinde yaşatmak... İş unsurlarını ve kesesini imar... İşte köy ve köylü dâvası, ilk ana ölçülerden sonra, herbiri binlerce kola ayrılan bu üç imar hedefinde toplanabilir.

· Birinci imar hedefi: Bu hedef, malûm ve mâhut ilk öğretim çekirdeğini, hattâ 10 haneli bir köye bile bir tanesi düşecek kadar geliştirmenin çok üstünde bir iş... Herbiri «Karagöz» veya «Hacivat» gazetesini sökebilecek, dünyanın yuvarlaklığını isbat edebilecek, Cumhuriyet tarifini tek klişe içinde ezberliyebilecek ve hepsi bir ağızdan «Soğol!» veya «Egemenlik ulusundur» diye bağırabilecek bir köylü kalabalığı, bellibaşlı bir ruh ve kafa mimarîsine sahip bir millet tarlasının başak başak emilmiş ve hazmedilmiş olmak gereken iman ve ahlâk keyfiyetinden hiçbir oluş belirtmez ve sadece kemmiyet plânında vâki bir hamaratlık gayretinden ileriye geçemez.

· Birinci İmar hedefini yerine getirebilmek için, her köyde, cedlerimizin her köyün göbeğinden fışkırttıkları minarelerden tüten müdir fikir ve muallim dâva noktasına eş, birer talim ve telkin istasyonu kurmak lâzımdır. Gerçek ve şâmil mânasiyle, elbette ki, camilerden başka merkez tanımıyacak olan bu telkin istasyonları, cahil yobazların eline değil, yepyeni nesiller halinde üretilecek olan genç ve aşk dolu terbiyecilerin eline teslim olunmak ihtiyacındadır.

· İkinci imar hedefi: Birinci imar hedefi yerine getirilemeden ikincisinin çaresi bulunsa da, Diyarbakır karpuzlarının birkaç misli büyüklüğe çıkarılması gibi, nebat içinde nebatî bir gelişmeden başka bir şey elde edilmiş olmıyacağına göre, bu dâva, ancak birinci hedefe bağlı fennî zabıta müeyyideleri altında ve askerî bir disiplin içinde son haddine kadar getirilecek; ve köylü, solucanları burnundan sarkan ruhî sefalet halinden kurtarılıp gayet titiz ve temiz bir madde asliyeti ifade edecek; bu iş de, her şubesiyle, yine deminki telkin ve terbiye istasyonlarının murakabesi altında yürütülecektir.

· Üçüncü imar hedefi: Daima ve mutlaka istinadını birinci hedefte bulacak olan bu saha da, ufak tefek sıva tedbirleri dışında esaslı bir merkezî ve iktisadî plândan şubelenerek, köy köy teşkilâtını ve iş programını köyün öz vicdanına yerleştirmek işi de talim ve telkin istasyonlarının eline verilecektir.

· Bu istasyonların kimler tarafından idare edileceği biraz ilerde ele alınacak...

· Görülüyor ki, İslâm inkılâbında köy dâvası, her işde olduğu gibi, her şeyden evvel bir ruh meselesidir; ve bu ruh bir kere mayalandırıldıktan sonra, onun kerpiçten kulübeleri ve sokağa akan üç köşeli helâları tasfiye edip güvercin kanadı renginde ve temizliğinde bir madde ve mekân telâkkisine varması işen bile değildir. İkinci ve üçüncü hedeflerin dünya çapında malûm kaide ve yolları, yine birinci hedefin yerine oturtulması sayesinde köylünün öz vicdanına sindirilebilir. Başka türlü, köylüye zorla kasket giydirmekten farklı hiçbir şey olmaz; ve köylü, işte bu tarzca yaptığı işleri, giydiği kaskete benzetir. . .

· Bütün bunlar için; köylünün öz vicdanını, ruh kıvamını her ân kaşıkla karıştırarak talim, terbiye ve telkin istasyonlarının köy köy kurulabilmesi ve bu istasyonların ağa babalarından sığırtmaçlara kadar yepyeni bir dünya görüşü, madde ve hayat estetiği getirebilmesi için, faraza 40.000 köyü olan bir vatanda, hususî üniversiteler içinden hızla yetiştirilip köylere dağıtılacak 40.000 mânen fedaî münevver tipine ihtiyaç vardır. İslâm inkılâbında köy ve köylü dâvasını kudret ve selâhiyetle kucaklayacak olan bu harikûlâde yeni ve şahsiyetli teşkilât işi de, Büyük Doğu mefkûre ve iş plânının, gayet hususî ve sarih bir faslını çerçevelemektedir.

· Küçük ve temiz bir meydan... Ortasında nefis bir cami... Etrafında, hendese zevkine ulaşmış, muntazam sokaklar... Sokaklarda minicik, tertemiz ve baştan hususî üslûplar içinde gönül açan evler... Köyün dışına doğru, kırpıl ve karmakarışık saçının her teli örülmüş tabiat parçası... Sanki dağlarının taşları bile sabah ve akşam cilâlanıyormuşçasına parlak ve temiz... Temiz, temiz, temiz. Onda, temizden başka bir şey görünmüyor. Köyün içine doğru da tam bir içtimaî alâka ve dayanışma havası... Kılıkları taklitten uzak ve millî yenileştirme üslubuna bürülü, dağ gibi, yanaklarından kan ve can fışkıran insanlar... Vazifesi, bir mâna ve ihtimali beklemekten ibaret, sevimli bir hizmetkâr tavırlı jandarma... Köyün

yardım sandığına, ilâç stokuna ve tohum örneğine kadar işi idare eden küçük köy meclisleri.... Ve uzaktan, bütün bu erginlik ve yetkinlik bestesinin notasını dağıtan ve genç çağını köye gömen, talim terbiye ve telkin istasyonunun mümessili mânevî fedailer; feda olmak ahlâkının örneği münevverler... İslâm inkılâbının hasret ufkunda yaşayan köy budur!

ŞEHİR

· İslâm inkılâbı, milyonluk kitlelere, ruhî, harsî, içtimaî, iktisadî, idarî, siyasî, fennî, en ileri bir merkez edecek olan büyük (Metropolis)lerin binacısıdır.

· Gece ve gündüz nur saçacak olan bu (Metropolis)lerde, bir minareyle bir minare arası, yıldızların bile pertavsız kullanmadan okuyabileceği şekilde, Allahın birliğine ve Peygamberinin hak olduğuna dair ışıktan vecizeler...

· İslâm inkılâbının şehrinde hudutsuz tenzih ve tecrit ruhunun mekânı olan mâbed, nihaî derecede sade; İslâm satvet ve heybetinin ifadesi olan her nevi mesken de, en salim zevk ölçüsiyle, fevkalâde ziynetlidir.

· Allah Resulünün «Camilerinizi sade, evlerinizi ziynetli bina ediniz!» meâlindeki hadîsleri, bu fevkalâde nazik ölçünün bizzat kaynağıdır. Müslümanların, asırlar boyunca, mukaddes kaidelerden herhangi biri olan bu ölçüye ne kadar ters hareket ettiğini düşünecek olursak, İslâmiyeti olanca saffet ve asliyetiyle kavramaktan ibaret olan İslâm inkılâbının kaç asırdan beri mevzu teşkil ettiğini anlarız.

· Asırlar boyunca Müslümanların şehir, kasaba ve köy manzaraları, beka yolu olduğuna inandıkları mâvera âleminin işaretçisi muhteşem ve müheykel camiler etrafında, fena sahası olduğuna inandıkları dünyanın en küçük tamire bile değmez çerden çöpten dam altlarını ve entipüften insan koğuklarına ihtar etmiş; ve en fecî netice olarak, yabancı nazarlara, bu aşağılık ruhu telkin edenin İslâmiyet olduğu hissini vermiştir.

· İslâm inkılâbının nurlu, süslü ve heybetli mekân ölçüsünü billûrlaştıran şehir, dünyanın imarı ancak nihayete kadar getirildikten sonra asli gaye teşkil etmiyeceğine, sadece fena ve beka arası bir basamak olduğuna ait bir remzdir. Muazzam bir ruh notasına benziyecek olan İslâm (Metropolis)leri, bu dünyadan öbürüne geçecek insanoğlunun, bu dünyada en çilekeş ve derin ruha sahip olabilmesi için, nokta nokta ve çizgi çizgi bütünleştirilmeye muhtaç, grift içtimâi hayat kadrosunu pırıldatacaktır. Her türlü ruhbaniyete zıd olan, ve ukbâ hakkını dünya hakkının eksiksiz verilmesine bağlıyan İslâmiyetin hakikati de bu mevzuda, yalnız bu ölçüden ibarettir.

· İslâm inkılâbında şehir, dünyaya ait terk ettikten sonra «terk»i de terkedip «terk-üt-terk» makamına yükselmiş ve bu inceler incesi düsturuyla yine dünyaya dönmüş ruhun (metropolis)idir. Bu (Metropolis)lerde sokak, meydan ve bütün umumî sahalar, teker teker Müslüman evlerinin müşterek ve maşeri geçit çerçeveleridir; ve bunlar , selim zevk ve temizlik ölçüsüyle , bir Müslüman kadının başörtüsü kadar güzel ve pâktır.

· İslam inkılâbının şehri, sokak, meydan, saray ve geçit resmi tezahürlerinin bütün bediiyatına maliktir. Ahmak ve mankafa heykeller yerine adım başına dikilecek mücerret ziynetli kitabeler ve hitabeler, İslâm inkılâbının şehirlerine, baştan başa Garp âlemini de hayran bırakacak yeni bir şehircilik mânâ ve şahsiyetini getirecektir.

· Fildişi kaldırımlarda, her yaştan, maddeleri ve ruhları nur insanların sel sel akacağı İslâm (Metropolis)leri, Garbın milyonluk şehirlerindeki ruh ihtilâcının tam zıddına yataklık edecektir. Şâir (Bodler)in, 19. Asırdaki cehennemî Avrupa şehrinin mânasından aldığı ve böylece 20 nci Asrı ihtar etmiş bulunduğu korku ve kasvet duygusu, İslâm (Metropolis) inde büyük refah ve ümide dönecektir.

· Ruhi, harsî, içtimâi, iktisadî, idarî, siyasî, fennî ölçülerden, gerçek ruh ve harsın gittikçe müeyyidesizleşmesi neticesinde, öbür ölçülerin cehennemî terakkilerle büyümesi ve nihayet Avrupa (Metropolis)lerini bir türlü çözülmez grift ukdelerin kaynağı haline getirmesi, çok ince bir vâkıadır. İşte (Bodler) ve onu takip eden büyük şâirlerin farkında olmıyarak, bazı mütefekkirlerin de bile bile haber verdikleri ve dehşet belirttikleri bu büyük şehir vakıası, müsbet olan her müessiri semerelendirildikten sonra, menfî olan bütün saikleri ve müessirleriyle tasfiye edilip, Hak ve hakikate giden kahraman insanların şevk ve muvazene bucağı olmak haysiyetini, İslâm İnkılâbının şehir telâkkisinde bulacaktır.

· İslâm İnkılâbının, köy bahsinde bir cephesiyle işaret edilen büyük ve salahiyetli (Metropolis)leri, köyü sömürerek, köleleştirerek ve yok ederek inkişaf etmek yerine, insanoğlunu köy kaynaklarında üretip ummânlara benzer şehir denizinde toplayan ve aradaki kemmiyet ve keyfiyet sınırlarını daima muhafaza eden üstün hak ve adalet nizamının kurultay merkezi olacak; ve en ince, en muğlâk, en hassas, en dakik, en mükemmel, en sanatlı, en hesabî madde ve mâna donatımını âbideleştirecektir.

AİLE

· İslâm İnkılâbında aile, «zat-ül-hareke»liğini kazanıncaya kadar, yeni baştan maya tutturulacak ve her unsuriyle yeniden teşkil ve tesis edilecek bir mevzudur.

· İslâm İnkılâbında aile, tıpkı bir makinenin iyi işleyip işlemediğini muayene eden bir mühendis gibi, uzaktan ve devlet gözüyle murakabe edilmesinden ibaret, «zat-ül-hareke»liğine kadar her ferdi ve her unsuriyle sımsıkı bir müdahale hedefidir.

· Büyük Doğu idealinin fideliğini teşkil edecek olan aileye maya tutturuncaya kadar ona musallat olmakta devam...

· Bu müdahalenin esaslarında, cemiyetin protoplazması olan muazzez aile mefhumunu korumak; babayı, anneyi, evlâdı, zevci, zevceyi ve bütün yakınlık kademelerini birbirine karşı her türlü ahlâkî emirler ve yasaklarla vazifelendirmek ve bu hususların yerine gelmesi için gereken aile ruhunu elifbesinden başlıyarak fasıl fasıl tedvin etmek işi vardır.

· Mukaddes gayenin eşya ve hadiseler nakşı içinde devlet dışarıdan ve aile içeriden yetiştirici olacaktır.

· İslâm inkılâbında, devlet tesisi olarak, müstakil bir aile zabıtası ve mecburî aile kursları, tohumun ağacı ve ağacın yemişi elde edilinceye kadar muvakkat teşkilâtın esas şubelerinden olacaktır.

· Çocuğun yetiştirilme metodu üzerinde devlet, anne ve babayla el ele, nihaî salâhiyet merkezi rolünü oynıyacak; anneyle babayı, adetâ mesul memurları gibi kullanacaktır.

· Teferruata girmeden sadece umumî prensiplerini çerçevelediğimiz bu noktalar, adetâ aileye istiklâl ve manevî tasarruf hakkı bırakmaz bir cendere mahiyetinde görünebilirse de, bütün cemiyet ve milletin ana çekirdeği olan ve her kötülük onun bozulmasından doğan aile mayasının kurtulabilmesi ve artık her şeyi kurtarıp koruyabilmesi için başka hiçbir çare yoktur.

· İzdivaç müessesesi, en genç yaşlarda adetâ mecburiyet belirtecek şekilde devlet tarafından himaye edilecektir.

· İslâm inkılâbında, mektep vesair telkin ve terbiye vasıtalarından herbiri, mefkûrevî nizamına göre ayarlanacak ve yine cemiyette aileyi zaafa uğratan her faaliyet şubesi, mutlak olarak kökünden kazınacaktır

· Cemiyetle aile arasında karşılıklı öyle bir ahenk doğacaktır ki, ferdin vazife ve iş zeminini yalnız cemiyet, zevk ve saadet bucağını da yalnız aile yuvası temsil edecektir. Bütün aileler için müşterek ve meşru zevk ve saadet müesseseleri cemiyeti taşıracak derecede bol olacaktır. Fakat buna mukabil cemiyetin, ferdleri aile kadrosu dışına cezbeden ve aileyi örseleyen her nevî fuhuş ve hafiflik müesseseleri kezzapla ve tâ köklerinden kurutulacaktır.

· İslâm İnkılâbının, mimarîsini yerine getireceği cemiyette, aileye müteveccih suikastçı ve zıt vücutlardan, umumhane, meyhane, kumarhane, balo, bar ve hattâ kahvehaneye bile yer yoktur. Buna karşılık o türlü ve tamamiyle ulvî müşterek zevk ve şevk müesseseleri vardır ki, cihanın nazarında örnek buluşlar ifade edecektir.

· Netice itibariyle, her ferdi devlet, tarafından, maddi ve manevî devlet tezgâhlarında yetiştirilecek olan bir cemiyette, aile ocağı büyük ye resmî devlet içinde küçük ve hususî birer devlet rüşeymi halinde, yumurtayla tavuk gibi herbiri öbüründen doğma ve herbiri her haliyle öbürünü besleyici ve koruyucu bir mâna belirtecek; bu mânanın bütün gerekli iç ve tedbir unsurlarına ve lâzimelerine malik olacak; ve bu mâna çerçevesi içinde nihaî masuniyet ve muhafaza

müeyyideleriyle tahkim edilmiş bulunacaktır.

MEKTEP

· İslâm inkılâbında mektep, dâvanın muhtaç olduğu yeni ve dayanak nesli yetiştirmeye mahsus aileyle el ele bütün bir talim, terbiye ve telkin ocağı olacak; ve mâlum. bandrollü bilgi posalarını veren tarafsız bir müessise olmaktan çıkacaktır.

· İslâm inkılâbının mektebinde talebe, annesi ve babasından ziyade hocasının malıdır; ve alacağı ilgiden, benimseyeceği ahlâktan, bürüneceği tavr ve edaya kadar, her şeyi onun elinden alacaktır.

· 7 yaşından başlayıp 12 yaşında bitecek ve çocuğa bütün bilgilerin kaba hatlarını verecek olan beş yıllık ilk tahsil, mecburîdir. İşçi, nefer, hamal ve çöpçü bile bu ilk bilgi sermayesiyle mücehhez olmak borcu altındadır. İslâm inkılâbının cemiyet kadrosunda «okur-yazar» olmıyan bir ferd tasavvuru mümkün değildir.

· İslâm inkılâbında devlet teşkilatının en girift ve hummalı şubesi, baştan basa plânlı tahsil devrelerinin ilk kısmını çobanlara kadar teşmil etmekle mükellef maarif cihazıdır. Bu cihazın köylerdeki mümessilleriyle, köylere memur yetiştirici inkılâp unsurları, birbiriyle en sıkı temas halindedir.

· Aynı maarif cihazının hususî bir müsteşarlıkla ve konferanslarla idare edeceği koskoca bir halk terbiyesi şubesi de bulunacak; ve aileyle mektep arasındaki sıkı münasebeti, aileyi murakabeye memur devlet teşkilâtına mesnet olarak bu şube idare edecektir.

· İlk tahsilden sonra, 12 yaşında başlayıp 17 yaşında bitirilecek olan yine beş yıllık bir orta tahsil devresi vardır ve yüksek tahsile kadar bütün öğretim kadrosu, en ince ve semereli bir programla, çocuğu işte 7 yaşı ile 17 yaşı arasındaki bu on sene içinde mayalandırmaktan ibaret bir cehde memurdur. Ayrıca «lise» veya başka bir isim altında orta tahsile ekli bir devre yoktur.

· Orta tahsil müesseseleri kazalara kadar teşmil edilecek; ve devlet teşkilâtında «memur» unvanına mâlik her ferdin mecburî vasfını teşkil edecektir. Ayrıca hali, vakti ve meslekî vaziyeti müsait her ferd orta tahsille mükellef olacaktır. Bunun için de ölçü, devletten orta tahsil mevzuunda öbür vesikası olmıyan her ferdin bu tahsille de mükellef bulunmasıdır. Orta tahsile karşı özür beyanı, ancak köylü, rençber, kaba işçi ve benzerleri olan sınıfların hakkıdır.

· Vazifesi talebesine sadece umumî bilgiler vermekten ibaret olmayıp İslâm inkılâbının en girift insan ve cemiyet politikasının mümessili olan hocalar, ilk tahsil devresinde mimledikleri istidatları, her türlü özürlerine rağmen devlet himayesinde yüksek tahsile ulaştırıcı yolları açmak hususunda vazifeli ve selâhiyetlidirler. Bu mevzuda hocaların vereceği istidat raporları, en hakîr çobanın oğlunu bir gün devlet reisi makamına kadar getirici tahsil çilesini ona mecburi kılabilir.

· Her türlü orta meslekî tahsil, ilk tahsilden; ve yüksek meslekî tahsil, orta tahsilden ayrılarak şubelenir.

· Talebenin seçeceği ve ayrılacağı kolda da bütün karar hakkı kendisinin ve ailesinin keyfinden ibaret olmıyacak, bu hususta başlıca söz yine onu yetiştiren müessiseye düşecektir.

· Bilhassa yetiştirici yetiştiren, yâni muallimi talim eden mektep müessisesi, fikir, terbiye ve teşkilât bakımından görülmemiş bir derinlik ve incelik belirtecektir.

· Üniversitenin ismi «Külliye»dir; ve vatan bölgesinin üçer milyon olarak taksim edilecek havzalarına bunlardan bir tanesi isabet edecektir. Bahsi ayrıca gelecek...

· Avrupada tahsil, devletin maarif sistemine bağlı husustî bir cihaz tarafından, her biri seçilmiş ve mukaddes dâva uğrunda Garbın müsbet bilgiler manzumesini fethedip vatana intikal ettirmeye memur ulvî bilgi casusları halinde gençlerin eline tevdi edilecek; ve bunlar ferd ferd fisken casusluk işiyle mükellef kurmaylar derecesinde üstün vasıflar taşıyacak; ağır mükellefiyet ve mesuliyet artları altında bulanacaklardır.

· Talim ve terbiye işinde Avrupalı mütehassıs, kız ve erkek karışık öğretim gibi heyulâî abesler, İslâm inkılâbının maarif siyasetinde bahis mevzuu olamaz. Bulûğdan evvelki ilk tahsil devresinde karışık bulunmasında bir mahzur olmayan kız ve erkek talebeler, ilk devreden sonra tahsillerine cinsiyetlerinin müstakil toplulukları içinde devam ederler. Kızlar için orta tahsil ayrıca mecburiyet ifade etmez. «Külliye» tahsili ise kızlar için kendilerine mahsus birkaç hususi üniversitede kabildir. Ana vazifesi ev kadınlığı olan kız talebe, kadınlık iş ve mefhumuna yabancı yüksek meslek mekteplerinden tamamiyle tecrit edilmiş vaziyettedir. Buna mukabil kadınlık iş ve mefhumuna bağ

VII – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂBIN YÖNLERİ (2)

MÜSBET BİLGİLER

· Mücerret keyfiyet olarak müspet bilgiler, İslâmın malıdır.

· Halbuki müşahhas vâkıa olarak müspet bilgiler, Garbın, Şark dünyasına ve onun merkezinde İslâm âlemine karşı öldürücü silâhı, uyuşturucu zehri ve kıstırıcı tuzağı olmuştur.

· Batı, Doğuyu tam dört asır, vahşi hayvan avlamaya mahsus bir tertip ve üslûpla, bu tuzağın içinde hapsetti; ve Doğu bu işin sırrını halâ kavrayamadı.

· İslâmın temsil kadrosunun bütün ferini kaybettiği ve Hıristiyanî iş sahasının boyuna cila kazandığı son dört asrın hazin hikâyesi şudur; Batı, sadece müspet bilgilere bağlı kaba marifet imtiyaziyle Doğuyu apıştırmış, sindirmiş, yıldırmış, yumruk altında sersemletilen bir hasım gibi gittikçe aksülâmel kabiliyetinden düşürmüş ve onun perişan kalbine ölümden beter bir felç illetini, «kendini aşağı görme ukdesi»ni yerleştirmiştir. Böylece Batı, Doğuyu, kendi kendisiyle en acıklı ihtilâfa düşürmüş, kendi kendisini yıkmaya ve hiçbir şey olmamaya mahkûm kılmıştır.

· İlk hüküm; İslâmî temsil kadrosu, tam dört asırdan beri İslâmın amelî hayat plânına hâkimiyet emreden başlıca düsturundan öksüz, yani gerçek Müslümanlığa uzak yaşamakta; ve yine tam dört asırdır, bu inceler incesi nükteyi çözecek büyük inkılâpçı, murakabeci ve fikirci şahsiyeti yetiştirememektedir. Bu zavallı akıbetin sebepleri pek girifttir.

· Hâlâ (Holivut) aptallarının hayalini bezeyen Bağdat halifeleri devrinde Batı adamı domuz hayatı yaşarken, büyük (metropolis) adamlarına mahsus en medenî eşya ile çevrili Müslümanlar kadrosu nerde, son dört asırlık muhtaç ve sefil sürüler nerede? Ve Garbın (Rönesans) şahlanışı, Arapların eliyle Batıya intikal etmiş eski Yunan metinlerine dayandığı halde, İslâmî temsil kadrosu adına, bu şahlanışın, belirttiği mânayı anlıyamamak ve ona göre davranmamak ne demek? Bu da en girift meselelerden bir tanesi... Müspet bilgilerin tarifi kolaydır; eşya ve hâdiseleri bütün dış kanunlariyle, amelî fayda bakımından teftiş, tefahhus ve insan iradesine bağlamak yolunda aklın istismar hakkı... Bu hak o kadar İslâmın malıdır ki, her şeyden evvel mü'minlere Allah tarafından ve Kur'ân'la emredilmiştir; «Rabbiniz sizi yeryüzünde halifeler etti; sizi Arzın teshir ve tasarrufuna memur eyledi ve öbür mahlûklara hâkim kıldı.» Ayrıca ve hep o gayeye bağlı binbir muazzam hadîs içinde hep aynı düstur.. Bu düstur, eğer başkalarının malı olsaydı, onların bunu haber alıp kavramalariyle, içlerinden ve derhal muhteşem bir medeniyetin fışkırması aynı zaman ve mekâna tesadüf ederdi.

· Ne garip cilvedir ki, bu derece berrak ve o nisbette derin Allah ve Peygamber ölçülerine rağmen, dört asırdan beri Şark dünyası, kendisini ayılar gibi, Garbın müspet bilgiler halkasına

burnundan kaptırmış bulunuyor. Halkayı zincirle elinde tutanların çaldığı tefe göre hareket ediyor; ve bütün suçun nefsinde ve bu nefsin ne aşağılık şey olduğunu anlamaya yanaşmıyor, yanaşmaya da niyetli ve istidatlı görünmüyor!

· Garbın (Rönesans) hamlesine kadar, İslâmî temsil kadrosu, eğer sadece mazisindeki izlere sadık yürümekte devam etse, hattâ yalnız (Rönesans)ın ne demek olduğunu ve ne yapmak istediğini kavrasaydı, bugün Amerika'nın, kutupların, buhar makinesinin, trenin, mikrobun, elektriğin, motorun, radyonun, tayyarenin, bütün silâhların, ve nihayet atom bombasının ve feza yolunun kâşifi ve efendisi biz olacak; ve şimdi Amerika'ya meselâ on bin kişilik bir din talim ve telkin heyetiyle tonlarca filân ve falan malzemeden göndermek mevkiinde bulunacaktık.

· Garp ve ardından fışkıran dolandırıcı ve sömürücü dünya, bizim bildiğimizi sanıp da anlıyamadığımız şeye karşılık, hiçbir şey bilmeden bir şey anlamış olmanın nasipsiz imtiyaziyle neler becerileceğinin Allah tarafından ihtar ve ifadesi olmuş; Allah bizi, papağanlık seviyesinde tuttuğumuz ve yalnız kuru isimden ibaret kaldığımız Hak Dinin İzzet ve haysiyeti adına, Garbın kölesi derekesine indirmiş, üstelik Garbın içimizden devşirdiği kölelere yağma ettirmiştir.

· Müsbet bilgiler Müslümanlık dairesinin selâmeti ve hâkimiyeti bakımından, ibadet borcuna uygun bir vecd içinde tahsil ve temsil, sonra kendi kendisine ve kendi içinden ıtrah ve ifraz edeceği hususî zümreye, teknolocya kadrosuna mal edilecektir. Bizim inkılâbımızda bunlara gerçek Müslüman göziyle bakılacak, zıtlarına ise hayat hakkı bile verilmiyecektir.

· Bir memlekette makineyi yapan makine yapılmadıkça, nasıl bir makine ihya âleti değil, bir imha âleti rolünü oynarsa, sırlarına varılamamış mahsuller ve mamullerin dış plânda ve taklit sahasında ithalciliği de, bizim anladığımız müspet bilgiler ve gerçek inkılâp ruhunun tam zıddı ve hainidir. Bu zamana kadar gördüğümüz bütün sahte ve zararlı hamaratlıkların da iç yüzü ve kıymet ölçüsü işte bu noktadadır.

· Garbın kuvveti nereden gelir? Aslında ve hakikatte çocuk oyuncağı kadar basit olsa da, madde plânını kolayca zabt ve teshir, binaenaleyh tecellisiz kalmış ruh plânını açıkgözce haps ve iptal kabiliyetindeki mahut âletler çantasından ve bu işin amelî dehasından!!! İslâmın büyük, gerçek ve tarihî fedâileri de, işte bu çantayı, onu kullanan amelî şartlariyle beraber çalıp, hâkim ruhun emrine verecek olanlardır.

· İslâm inkılâbının müsbet bilgiler hamlesi programında, bir milleti gece ve gündüz hiç uyutmayıp, gece gündüz durmadan okutup, icabında zümre zümre çıldırtacak veya öldürecek derecede haşin bir mânevî cendere içinde sıka sıka, sütten yağ çıkarırcasına, nihayet muhtaç olduğumuz aslî ve hakikî madde akrobatlarını içimizden süzebilecek hale gelmenin, böylece sahici inkılâbı göstermenin usul ve prensipleri saklıdır.

GÜZEL SANATLAR

· İslâm inkılâbı aslî gaye, hakikî mevzuu ve gerçek vücut hikmetine malik güzel sanatlara, dâvanın en sihirli telkin vasıtaları göziyle bakar; ve onları hem müşahhas hizmet ve faaliyetleri, hem de mücerred kıymet ve hikmetleri bakımından tamamiyle benimser.

· İslâm inkılâbının, inandığı ve benimsediği güzel sanatlar bahsinde himaye ve fedakarlık

derecesi, mukaddes dâvanın ordu teşkilatına sarfedilecek mâna ve madde servetinden fazladır. Biri, mâna ile beraber maddede dünya ufuklarını zapta memur bulunurken, öbürü maddeyle beraber mânada gönül ufuklarını teshire memurdur. Bir vuruşta kale kilitlerini yaracak çelik kılıca karşılık, bir dokunuşta âlemlerin nüshası olan insan kalbini deşecek ateş kılıç... İslâm inkılâbının nazarında güzel sanatlar budur. Nerede İslâmî duygu ve düşüncenin şiirde, musikîde, tiyatroda ve mimarîde yeni kahramanları?

· İslâm inkılâbında gerçek sanatın halis sanatkârı, tamamiyle serbest olarak her hususta devletin zimmet ve kefaleti altındadır; ve meşru ölçüyle, tek nefesinin, tek duygu ve düşünce ânının hakkına kadar her cihetten emniyettedir. O, daima meşru ölçiyle, dilediği hayatı sürmekte hür, sadece kısırlığa ve uyuşukluğa düşmeden eser vermekle mükelleftir.

· İslâm inkılâbının tuttuğu ve benimsediği güzel sanatların başında, her sanatın özü, ruhu ve toplayıcısı, kuşatıcısı olan söz sanatı, yani edebiyat vardır. Teyidli ve hüccetli sanat... Zira onun, mutlak sanatkâr Allah elinde tecellisi, her türlü beşerî sözden ve ifade vasıtasından mutlak münezzeh ve mücerret olarak, hiçbir teşhis ve kıyas kabul etmiyeceği hakikatiyle ve sadece hikmet ifadesiyle, bizzat Kur'ân'dır. Bu bakımdan mahlûk çapında söz sanatı, yani bütün şubeleriyle edebiyat, kuvvet ve selâhiyetini, İslâmın en büyük mucizesi olan Kur'ân vecd ve hikmetinden alarak, İslâm inkılâbınca beşerî hadlerin azamîsine götürmek, en üstün temsil zenginliği içinde göklere altından mahyalar çekmek ve bütün insanlığı nurdan cümleler ve mısralarla kuşatmak gibi ulvî memuriyete naildir.

· (Plâstik) sanatlar zümresinden resim, heykel, mimarî ve tezyinî sanatlar, ilk ikisi kaba teşhis ve putlaştırma gayretine yaklaştığı nisbette İslâm inkılâbının sınırlarından uzaklaştırılacak, son ikisi de müşahhas kalıplar üzerinde mücerredin şiirine yaklaştığı nisbette ruhumuza yaklaştırılacak birer ifade kutbudur.

· İslâm inkılâbının (plâstik) sanatlar üzerindeki ölçüsü, tek muradı, mücerretlerin mücerredi olan Allah'ı aramaktan ibaret sanat mefhumunun, aslî gaye, hakikî mevzuu ve vücut hikmetini en sağlam şekilde hülâsa edici ana kıstâstır. Ve işte İslâm ruhunun kaba müşahhası sevmemekteki bütün sırrı, vahşi sanatı medenîsinden ayırt edici üstün kıymet hükmüne de malik bulunarak, bu kıstâs içinden süzülebilir. İslâm inkılâbı, mücerredi resmeden ve bütün müşahhasları mücerredin yoluna bağlıyan sanatlara meftundur. Zira put, yok yere azizleştirilen en kaba ve galiz bir «müşahhas»tan başka bir şey değildir.

· Sâf bir (fonetik) sanat olan musikî ve ayrıca sözle karışık (fonetik – plâstik) mahiyetiyle tiyatro ve sinema, bizzat ve binnefs sanat müessesi olarak Şeriatin hiçbir suretle itiraz etmediği, yalnız içine Şeriatçe yasak unsurlar girdiği nisbette yasaklanmasını gerektirdiği, mücerret asılları ve mahiyetleriyle kabahatsız, fakat müşahhas halleri ve fiilleriyle müthiş suçlu vasıtalardır. Bu, boşaltılıp yeni baştan doldurulduğu takdirde hiçbir pisliğe yataklık etmiyecek vasıtalar şimdiye kadar öyle levslere depo vazifesini görmüş ve görmektedir ki, isimlerini duyan, kendilerini o levslerin aynı zannetmekte mazurdur. İslâm inkılâbı onları bugünkü mevzuu ve gayelerinden ayırıp, «mâvuzualeh –lâyık olduğu yer»e koyduğu ve İlâhî hikmetlerin emrine bağladığı zaman, bu vasıtaların da hakikatı topyekûn kâinatın hakikatiyle beraber anlaşılacaktır.

· İslâm inkılâbının güzel sanatları, başta bütün şubeleriyle edebiyat, mimarî, tezyinî sanatlar; sadece amelî ve ictimaî fayda bakımından ve ihtiram dışı resim; ve bütün pisliklerden ve kötülük

hizmetkârlığından ayıklanmış ve dâva emrine verilmiş olarak musikî, tiyatro, sinemadır. Şeytanî insan benliğinin madde üzerinde putçuluk sanatı olan heykelin bizim sanat telâkkimizde hiçbir yeri yoktur; ve bizim heykellerimiz, adım başına dikilecek olan suratsız âbidelerimiz ve kitâbelerimiz olacaktır.

· İslâm inkılâbının kemmiyet ve keyfiyette güzel sanatlar kadrosu, İslâmın hakikatı içinde gömülü kâinatın hakikatı gibi, İslâm hakikatinin tahassüsiyet âletleri içinde sanatların da hakikatini getirecek ve onların sağlamını çürüğünden ayıklıyacaktır.

ADALET

· İslâm inkılâbında Şer'î mahkeme diye bir teşekkül yok, sadece ve düpedüz mahkeme vardır. Zira İslâm inkılâbının mahkemeden anladığı, yalnız ilahî emirlerdeki ana kaideye ve ona uygun ve bağlı olarak insanî selim his ve fikir temeline dayalı adalet mekanizmasıdır. Böylece her şey ve her düstur Allah'ın emirleri içinde gâip ve fânidir. Sudan başka bir şeyle çevrili olmayan balık, suyu nasıl göstersin ve tefrik etsin? Şer'i mahkeme tefrikine şu yüzden yer yoktur ki, Allahtan gelen hakikatin gayrına yer olmıyan noktada herhangi bir ayırt edişe de yer olamaz.

· Eski devirlerin «Mahkeme-i Şer'iye»leri, Avrupa yoliyle içimize sızan bazı hukuki ve cezaî ölçülerin benimsenmesi karşısında düşülmüş bir pazarlık ve aracılık seciyesinin ve bu yüzden dine bir kısım hak tanımanın ifadesidir. İslâm inkılâbında ise Allah ve din adına tanınacak bir kısım hak yoktur, topyekûn hak vardır.

· Bir zamanlar İslâmlığın, beşeri temsil kadrosunda, nefsine Müslüman ismini verenlerdeki idrak ehliyetsizliği yüzünden nurunu kaybetmeye başladığına, ricat girdiğine, işi pazarlığa ve aracılığa döktüğüne, ne kurtarabilirse kâr saydığına; ve bir kısım fedakârlığa razı olarak bir gün her şeye fedaya namzet bulunduğunun işaretini verdiğine, su kesimi altında ceviz kadar deliğe razı olmakla teknenin bir hamlede devrilmesine razı olmak arasında fark bulunmadığına biricik misal, işte, Tanzimat dedikleri avanak hareketin bu malûl secîyesidir. İslâm inkılâbında ise her şey «hep»çi ve «hiç»çidir. Bütün «Müspet»ler «hep» te ve bütün «menfî»ler «hiç»te toplanır; ve bu ruhun tecellisinde adalet miyârı, tam bir kıstas rolünü oynar.

· Anlaşılıyor ki, İslâm inkılâbının, kanun tohumu, kanun maddesi şudur: Bütün kanunlar, hakkın hükümlerine ve ona uygun ve bağlı olarak insanî selim duygu ve düşünceye dayanır; ve bu soydan kanunlara karşı aklî, ruhî, ilmî, hiçbir itiraz ve temyiz makamı bulunamaz.

· Bu bakımdan, İslâm inkılâbının hâkimleri, mihrakını mukaddes ölçüler manzumesinde merkezleştiren ulvî ve her tesirden müstakil hükümlerin tatbikçileri; savcılar da, aynı emirlerin âmme hakları çerçevesinde takipçileri olarak, güzideler güzidesi birer memuriyet sınıfını temsil ederler vs kendilerine teslim olunan emanetin nezaketî derecesinde mes'uliyet belirtirler. Herhangi bir hâkimi eline, ihtiyacı her neyse aydan aya çekmesi ve dilediği rakamla doldurması için devlet hazinesine karşı açık ve sınırsız bir çek karnesi verilip, böylece o hâkim dahi en ince bir hüküm altında tutulurken, maddî ve manevî tek pulu irtikâp edecek kaza mümessili hakkında da kat ve tahammülün son mertebesindeki ceza tatbik edilir.

· Neticede hâkimler, İslâm inkılâbında, herşeyden evvel nefslerinin hâkimi ve ilâhî sınırların muhafızı olarak, bir taraftan, hâkim olmaktansa ömür boyu prangaya mahkûm olmayı mumla

aratacak derecede işkenceli bir mesuliyet duygusunun çilekeşleri, öbür taraftan da yeryüzüne sultan ve kahramanlık mevzularına destan olacakları yerde, hâkim olmaya can attıracak nisbette muazzam bir şeref ve haysiyetin sahipleridir.

· İslâm inkılâbının adalet telâkkisinde en canlı ve müşahhas tatbikatcılık örneği, mefkûrevî çapta merhametle, mefkûrevî çapta şiddetli cezayı iç içe barındıran, yani gerçek merhameti ve yerinde şiddeti, yani hakikî adaleti heykelleştiren Halifeler Halifesi Hazret-i Ömer'dir.

· İslâm inkılâbının, adalet tablosu ölçüler manzumesindeki herhangi bir madde gereğince, ferdin ve cemiyetin vermiyeceği ve alıkoyabileceği, karşılık olarak da almıyacağı ve alıkoydurabileceği hiçbir kıymet bahis mevzuu değildir. İnsanlar, gerektiği zaman, sinekler gibi öldürülecek; ve bir sinek için; gerektiği zaman bir dünya yıkılabilecektir.

· İmparatoruna «Berlin'de hâkimler vardır!» cevabını vererek, fertler ve salâhiyetler üstü adalet telâkkisine işaret etmekte Garp adaletine hayranlık çeken Alman köylüsünün misali, hakikatte İslâmın ve Türkün malıydı. Fakat kimse bunun farkında değil: Padişahın «beni kime şikâyet edebilirsin?» sözüne, Garp misalinden asırlar evvel bir Türk köylüsü «Şeriate şikâyet ederim!» cevabını vermişti. Kanunî ve köylü...

· İslâm inkılâbının adalet ölçüsünde, ferde cezanın şiddeti değil, neticede korunacak fertlerin ve cemiyetin kurtuluşu mevzuu teşkil eder; ve cezalardan bir çoğu, onu tatbik etmenin değil, o suçu yok etmenin emelini güder.

· İslâm inkılâbının adalet ölçüsü; dinin yasak etmediği her sahada selim aklı bütün tantanasiyle sınır çizmeye ve had koymaya davet ederek, cana kıymak, hırsızlık etmek, alenî fuhşa meydan açmak, nefsinin ve gayrın hakkını yemek, nefsini ve cemiyetini her türlü ifsat etmek gibi asrî hastalıkların mütekeffil ve müteahhit doktorudur; ve bütün yeryüzünde ondan başka hiçbir doktor, tedavi usulü, reçete ve ilâç yoktur.

· İslâm inkılâbının hâkimleri, halka göre değil, hakka göre hükmederler; ve devlet reisliği makamına niyabetle, halk adına değil, hak adına kaza makamını işgal ve adalet tevzi eylerler.

· İslâm inkılâbının adalet sisteminde, dinin, devlet reisine tanıdığı hakla, daima ana ölçüye sımsıkı bağlı olarak, terbiye, edep, zevk ve güzellik hıyanetlerine kadar fertleri sigaya çekici ve tenbihkâr küçük müeyyidelerle irşad edici, yepyeni ve cihan tarihinde misilsiz teşkilâta da yer vardır.

· İslâm inkılâbının adalet sisteminde, hürriyet telâkkisi, fertlerin hakikate esaretinden doğan gerçek ve üstün insan hürriyetidir; ve hayvan hürriyetiyle hür olmak istiyenlere hayat hakkı tanınmamıştır.

· İslâm inkılâbının yalnız adalet düsturları lâboratuarı, atom harbinden ziyade cihanı yıldıracak ve ruhlarının ta içinden büyüleyip fevç fevç Müslümanlık sarayının somakî eşik merdivenleri üzerinde dize getirecek tesir ve kuvvettedir.

MAHKEME

· Bizde mahkeme, en alt seviyesinden en üst kademesine kadar Başyüce (devlet reisi) adına kaza icra eyler.

· Bu öyle bir kaza icrasıdır ki, devlet reisine nispeti, sadece onun temsil ettiği fikirler ve ölçüler manzumesine (sembol) olması bakımındandır ve aynı Başyüce, kendi nasbettiği hâkim karşısında, şahsiyle, en aşağı fertten daha zâiftir.

· Fatih Sultan Mehmed'e kendi kadısının «ayağa kalk; şer murafaası üstündesin ve hâkim karşısındasın!» ihtarını, Halifeler Halifesi Hazret-i Ömer'in de kendisini görünce ayağa kalkmak isteyen Kadıya «oturunuz; taraf tutmanın ilk alâmeti budur!» dediğini hatırlayalım! Bu iki tabloda, adına kaza icra edilen devlet reisiyle hâkim arasındaki bütün münasebet, olanca incelikleriyle pırıldar.

· Büyük Doğu fikir vs ahlâk ikliminin en nadir ve nadide mahsulü olan hakime, bağlı olduğu ölçüler karşısında, ne devlet, ne menfaat, ne kadın, ne his, ne merhamet, tesiri mümkün hiçbir şey düşünülemez.

· Büyük Doğu nizamında hâkim tatbik ettiği kanuna, mahkûm da hesab verdiği hâkime inanır; ve eski bir atasözü olan şu ölçü, taraflarca kanun itimadının ruhunu teşkil eder, «Şeriatın kestiği parmak acımaz!»

· Büyük Doğu adalet cihazında, merhamet cemiyete, riâyet konuna ve ibret suçluya ve bütün suç istidatlılarınadır. «Bu medeniyet asrında bu kadar ağır ceza olur mu?» diye bir görüş, suça gelişme payı vermekten ve tek ferde acıma bahanesi altında cemiyeti feda etmekten başka bir şey değildir. Büyük Doğu adaletinde kanun ve hâkim, boyuna olagelen ve cezalandırılan tüllerin böylece ilelebet devamını değil, kökünden kazınmasını hedef tutar

· Büyük Doğu mahkemesinde hiçbir dâva sürüncemede kalmaz, bir mevsimden öbürüne geçmez ve en hızlı (prosedür - muhakeme şekli) içinde ve her delili tamam olarak hak ve adalete kavuşturulur.

· Büyük Doğu adalet nizamında Allah üzerine yemin eden şahit, âmme haklarının müdafii savcı, birer emin vazife örneğidir; ve işlerinde gösterecekleri en küçük uygunsuzluk, cezaların en büyüğünü çekici mahiyettedir.

· Büyük Doğu mahkemelerinin, idam, hapis, sürgün, mecburî işçilik vesaire gibi hükümler dışında, suçluya karşı ve suçuna göre en tesirli ceza müeyyidesi mânevîdir ve suçlunun cemiyette teşhiridir. Bu teşhir, suçlunun, suç işlediği ve hüküm giydiği beldenin meydan yerinde, göğsünde yafta, muayyen merasimle sabahtan akşama kadar bekletilmesidir.

·Beraetle neticelenen haksız takipten mânevî zarar ve ziyanını devlet öder ve sebep olanları cezalandırır.

· Büyük Doğu hâkimi, geçimi ve içtimaî mevkiiyle mütenasip her türlü ihtiyacı için gereken parayı, elindeki harcama mevzularını gösteren resmî cetvele göre, hesap vermeksizin ve herhangi bir muameleye münasip bir ikramiye ödeneceği gibi, devlet kasasından çeker; ve devlet, sadece hâkimin ne çektiğini bilmekle kalır. Mübalâğayla kanaat gösterenlere seneden

seneye münasip bir ikramiye ödeneceği gibi, tekaüt zamanında da hâkime, bellibaşlı kıdem ve liyakat ölçülerine göre bir maaş biçilir. Tek cümleyle hâkim, kendisinden beklenen ilmî ve ahlâkî vasıfların korunması adına, her türlü ihtiyaçtan âzade tutulur ve başka bir vazifeye tâyini halinde muayyen bir maaş derecesini daima muhafaza eder.

SIHHAT VE GÜZELLİK

· Ruhun tecelli zemini olarak maddenin ehemmiyeti azîm bir değer belirttiği için, daima bu ölçünün ışığı altında madde sahasına verilecek emek bakımından, İslâm inkılâbı, insanî sıhhat ve güzellik cehd ve tedbirlerini başa almaktadır.

· Müşahhas plânda işaret ve alâmetine malik bulunmaksızın hiçbir mücerredi kavrıyamayacağımıza göre, esasların esası ruhumuzun sağlamlık, gerçeklik ve güzelliğine en canlı misal, maddemiz olacaktır. Bu ölçüyle, ruhumuz adına maddemize cila üstüne cila çekmek ve revnak üstüne revnak püskürtmekle mükellef olacağız.

· Dâvamızın dünya çapında sirayet ve intişarını sağlamak için, insanları en hayırlı yoldan telkin altına atan madde kıymetini hiçbir ân unutmıyacağız; ve bu hamleyi, hem şahsî bir kıymet ve liyakat ölçüsü, hem de bizden olmayanları büyülemekte başlıca saik ve âlet olarak besliyeceğiz.

· İslâm İnkılâbının başlıca hedeflerinden biri olan sıhhat ve güzellik cehd ve tedbiri, ruh pırlantamızın mahfazasını örgüleştirmekten ve onu öbürüne lâyık kılmaktan başka birşey olmıyacaktır. Dünyada maddî ve manevî hiçbir elmas mahfazası gösterilemez ki, çerden ve çöpten olsun ve çerçevelediği müstesna kıymetin ilk habercisi ve işaretçisi mevkiinde bulunmasın... Halbuki biz, pırlantaların pırlantasını, asırlar boyunca, içi saman ve gübre dolu bir kese içinde gezdirmişiz ve bundan hiçbir gocunma, liyakatsizlik hissi duymamışız.

· Bir metre seksen santim boyunda, dinç, güzel, dik, vakur görünüşte, seyircisini tılsımlıyan, açık alınlı, derin ve ateş bakışlı, nur yüzlü, her türlü illet ve marazdan salim, fevkalâde temiz ve sade giyinmiş, 35-40 yaşlarında kâmil bir insan tipi düşününüz. Bu tipin yanına da, kendi muhteşem ihtiyarlık nüshasiyle harikulade sevimli çocukluk nüshasını ilâve ediniz; ve üçünü de el ete verdiriniz. İşte İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü sıhhat ve güzellik tablosunun müşahhas ifade unsurları bunlardır. Ve bu vasıfları iktibasa doğru nesil nesil çalışma ve maya tutturmanın bellibaşlı ilmî metodları yardır.

· Her dâvanın olduğu gibi tek hadîsiyle bütün kâinatı ihata etmiş bulunan Peygamberler Peygamberinin, güzel yüzler ve ifadeleri medh buyuran ve Allah'ın da güzelleri sevdiğini anlatan fermanları, bu bahsin ruh ve merkez dayanağını belirtir.

· Güzelleştirme dâvamızın, izdivaç müessesesini kuşatıcı ve çocuklarla gençleri yetiştirici şekilde ve din ölçüleri içinde gerek kanunî tedbir ve gerek şahsî telkin yoliyle insanları mütemadî bir istifaya tâbi tutan bütün bir plânı olacaktır. Yalnız bu plân, müstakil olarak, koskoca bir dünya görüşü değerindedir.

· Sağlamlaştırma dâvamızın da, kaydetmiştik ki, on haneli köylerden bir milyon haneli şehirlere ve küçücük seyyar sıhhat istasyonlarından (Metropolis) manzaralı koskoca hastane şehirlerine kadar bütün bir memleket manzumesi çapında ve en ileri bilgi verimlerine göre muazzam bir

şebekesi kurulacaktır. Sadece bu şebeke, müstakil olarak, koskoca bir devlet değerindedir.

· İslâm inkılâbının sıhhat ve güzellik bahsindeki fikir ve iş plânı, en başta ruhları imâr dâvasının ruha yataklık edici en haysiyetli madde olan insan uzviyetini imâr şeklinde tezahür etmiş bir şubesidir; ve bu şubenin kadrolaştırdığı cehd ve tedbirler manzumesi, topyekûn insanlığa en yeni ufuklardan birini açmaya namzettir.

KADIN

· Bu inkılâbın kadınları, cihanın en zarif ve en cazibeli kadınları olacaktır.

· Bu inkılâbın kadınları, kutsî ölçünün «örtmeğe mecbursun!» dediği her noktalarını örtecekler ve «örtmeye mecbur değilsin!» dediği hiçbir noktalarını örtmiye zorlanmayacaklardır.

· Bu inkılâbın kadınları, böylece ve anlıyanlarca, kadınlık mefhumunun heykelleştirdiği en derin ve esrarlı hicap ifadesi içinde cemiyet zeminini süsliyeceklerdir.

· Bu inkılâbın kadınları, böylece ve anlıyanlarca, kadınlık mefhumunun heykelleştirdiği en derin ve esrarlı hicap ifadesi içinde cemiyet zeminini süslerken, evvelâ Allah'ın emrini yerine getirmiş olmanın saadetine, sonra da kadınlık sihrinin son merhalesine ermiş bulunmanın imtiyazına kavuşacaklardır.

· Bu inkılâbın kadınları, erkek veya horoz gördüğü yerde kukumavlaşan veya kaçacak delik arayan eski nesil kadınlarından hiçbirine benzemiyecek; Saadet Devrinin; ulvî kadınlığına eş olarak, kendisine kutsî ölçünün, yasak etmediği her noktada boy gösterecek; ve esasen kaçsalar da, gelseler de, otursalar da, kalksalar da, giyinseler de, soyunsalar da, ne erkek ve ne horoz, onları dinî edep ve eda dışında görmeye imkân bulamıyacaktır.

· Bu inkılâbın kadınlarında vekâr, hayâ, iffet, mâna, şahsiyet, eda, öyle cömert bir ifade bağlıyacaktır ki, dünyanın en havaî erkeği bile yüzlerine bakarken ürperecek, onlara karşı hürmetten başka bir şey duymıyacaktır.

· Bu inkılâbın kadınları, küfür dünyasının bütün kadınlarına ve erkeklerine, İslâm üstünlüğünün, ilk bakışta aşikâr, müşahhas vesikalarından birini verecektir.

· Bu inkılâbın kadınları, esasta, muazzez ve münezzeh ev kadrosunun ve aile çerçevesinin sultanı olacak, hayatın yırtık seciye emredici iş sahalarından hiçbirinde görünmiyecek; buna rağmen İslâm ölçülerinin yasak etmediği ve kendisince icap gördüğü sahalarda da şerefle içtimaî faaliyet kabul etmekten kaçınmıyacaktır

· Bu inkılâbın kadınlarından, yüzde yüz İslâmî çerçeve içinde ve bilhassa kendi, cinsi üzerinde yetiştiricilik vazifesiyle, muallim çıkacak, doktor çıkacak, hastabakıcı çıkacak, muharrir çıkacak, sanatkâr çıkacak, âlim çıkacak; ve bilhassa fahişe çıkmıyacak, bar artisti çıkmıyacak, sarhoş şarkıcı çıkmıyacak, göbek atıcı çıkmıyacak ve nihayet başıboş işçi ve memur yaftası altında cinsiyetini azmanlığa götürmüş pislik ve yırtıklık nevilerinden hiçbirisi çıkmıyacaktır.

· Bu İnkılâbın kadınlığına ruh örneği, cinsinin fetanet ufku Hazret-i Âişe ile, hassasiyet ufku

Hazret-i Fâtıma...

· Bu inkılâbın kadınlığı, temeli 14 asır evvel atılmış ve sonra hiçbir mimarî çizgisi kalmamış ve anlaşılmamış olarak, bütün insanlığa örnek olacak kıymettedir.

ÜREME VE TÜREME

· Sağlamlaşma ve güzelleşme tedbirlerimiz ve en ince istifa buluşlarımızdan sonra iş, bu keyfiyet esası üzerine dayalı ve fevkalâde hareketli bir üreme ve türeme plânını tatbiktedir.

· Potada pırlantaya maya tutturduktan sonra o cevheri kirşiz ve küfsüz olarak büyütmeye çalışmak... Hedef budur!

· Her kemmiyet köpürüşü mutlaka bir keyfiyet esasına dayandığına göre, bu sahadaki kemmiyet hamlemizin aslî keyfiyeti tamamiyle mahfuz olduktan başka, sırf kemmiyet ölçüsüyle de ayrıca ve başlıbaşına bir keyfiyet değeri vardır.

· Üreme ve türeme gayemizin, ayrıca başlıbaşına keyfiyet değerinde oluşu şundandır ki, Peygamberler Peygamberinin, durmadan üremememiz, beklemeden çoğalmamız ve boyuna sayımızı artırmamız hususunda da muazzam fermanları vardır. Kıyamet günü Ümmetlerinin çokluğuyla iftihar buyuracaklarını bildiren Kâinatın Efendisi, bu iftihar duygulan içinde, Müslümanlar kadrosuna düsen keyfiyet ve kemmiyette ezici üstünlük vazifesini ne harikulâde ilan ve ihtar etmiş bulunuyorlar.

·Evet; olmak, hep olmak ve her sahada olduktan sonra bu oluş etrafında çoğalmak, hep çoğalmak ve nihayet her sahada hâkim mikyasları taşırmak, Müslümanların varlık borcudur.

· Üreme ve türemenin iki cenahı vardır: Birincisi içeriden ve iç tedbirlerle çoğalmak, hep çoğaltmak ve nihayet en titiz yetiştiricilik tasarrufunun rejimini yaşamak… İkincisi de, bu çığın kitlesine, ruhî ve kavmî dış benzerlerini cezbetmenin iç ve dış şartlarını tamamlamak... Hem kemmiyet ve hem keyfiyette bir arada telâkki şuuru...

· Birinci usul, en şanlı sünnetlerden biri olan izdivaç müessesesini, hemen hemen aksi düşünülemez bir nimet haline getirici bütün yolları plânlaştırmakla yerine gelir. Bu plânda, gençleri en taze yaşta evlenmeye sevk etmekten, verdikleri evlât yemişi nisbetinde şereflendirmeye ve refahlandırmaya kadar bütün tedbirler, devlet cemiyet ve aile arasında tam bir işbirliği ifadesiyle perçinleşmiştir.

· Devlet, en genç çağdan başlamış olarak evli ve çocuk sahibi fertlere; onları sevk ve himaye edici bütün imkânları hazırlayacak, cemiyet kadınsız, ve çocuksuz insana hayat ve saadet hakkı tanımayacak, fert de (hormon) kesesinin içinde Büyük Ümmet mefkûresinin hakkı olan tohumlardan bir tekinin bile hapis, veya israfından der bir mes'uliyet çilesi çekecek...

· İkinci usul, İslâm İnkılâbının erişeceği tesir ve yayacağı manevî cazibe nisbetinde dışarıdan içeriye doğru temin edeceği cereyandır ki, bu cereyanı evvelâ sınırları içine çekmenin, sonra o sınırlar içinde kanallara almanın, daha sonra onları bellibaşlı havuzlarda biriktirmenin, en sonra da bu havuzlardaki su kalitesiyle vatan gölünün su kalitesi arasında birlik sağlamanın ve nihayet

her şeyi o gölde toplamanın ve göl seviyesini boyuna yükseltmenin, bu arada tek damla bile olsun, su kaybına ve yolların vıcık vıcık çamurlanmasına mâni olmanın, madde madde örgüleştirilmiş bir sisteme ihtiyacı vardır. İşin sistemi de, dâvanın idrakiyle beraber kendi kendisine tahakkuk ve tecelli edecek tabiî bir neticedir.

· İslâm inkılâbı, üreme ve türeme dâvasında, sistemli bir çalışmayla, 40 milyonluk bir kalabalığı çeyrek asır içinde 80 milyonun üstüne çıkarmayı taahhüt ve tefekkül edici bir hamle ruhuna maliktir.

· Bütün zıt dünyaların hem keyfiyet ve hem kemmiyette mütemadi tereddî, tefessüh ve dumura doğru yuvarlanışını çerçeveleyen ufuklarda, İslâm inkılâbının bellibaşlı bir keyfiyet cevherine bağlı üreme ve türeme dâvası, gerçek hayat yetkililerinin kadrolanışını belirtici ve onlara bütün cihanın hâkimiyet anahtarını teslim edici azîm bir kitle tecellisi olacaktır.

· Elbette ki, bu seviye ve mükellefiyete ulaşabilmenin ilk şartı, insan gücünü evvelden kıymetlendirmiş, verimli kılmış olmak... Yoksa netice, iyi yerine kötüyü çoğaltmak olur.

ORDU

· İslâm inkılâbı orducudur.

· Bu ordu asla günlük siyasete karışmaz; ve içeriye doğru hiçbir hizip ve zümreye dayanak ve manivelâ hizmeti görmez. Eğer bu şiarının aksine yönelecek ve sırf ordu maddesine dayanmak bakımından mâna âlemine tahakküm edici, kendi içinden şahıs ve zümreleri destekliyecek olursa, taşıdığı mukaddes livaya ihanet etmiş olur. Bu düstur, İslâm inkılâbının, rüyasını gördüğü Yeni Altun Ordunun temel ölçüşüdür.

· Evet, Yeni AItun Ordu... İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü ordu ismi budur.

· İslâm inkılâbında ordu, büyük ve mukaddes dâvanın yalnız dışarıya doğru, azametli, tantanalı ve ihtişamlı (aksiyon) cihazını temsil eder; ve hedef emrini yalnız ve dâva kadrosunun merkezinden alır.

· İslâm inkılâbında orduyu ve orduculuğu, sadece iman ve fikrin, dimağ emrinde pazı kuvveti ve bu pazı kuvvetini azizleştirme işi diye anlıyalım! Pazı kuvveti hiçbir zaman ruh kuvvetinin emrinden dışarıya çıkmıyacak ve sadakatle temsilini gördüğü ruhun «öl» dediği yerde ölüp, «kal!» dediği yerde kalacaktır.

· İslâm inkılâbında ordu, işte, körükörüne bağlı olacağı ruh merkezine tâbiliğin sarsılmaz ruhunu nizamlaştıracak, onun ruhu da bu olacaktır.

· İslâm inkılâbında ordu, iç bünye ve mimarîsi bakımından madde âlemine, tarihte eşi görülmemiş bir harika nakşedecektir. Bu ordu «ölmeden ölenler - Allah'ta fâni olanlar»ın emri altında, «ölüp de ölmiyenler - şehitler»in muazzam güzelliğini yaşatacaktır.

· İslâm inkılâbında ordu, büyük ve aziz topluluk ifadesi içinde asla hususî ve meslekî bir sınıfı temsil etmiyecek; ordunun bellibaşlı meslek potası içinde, bütün milleti, bütün cenkçi

unsurlariyle eritmiş olarak hulâsalandıracaktır.

· İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü orduda, en küçük unsurundan en büyük rüknüne kadar kumanda heyeti, üniformasından göz kırpışına kadar «ya şehit, ya gazi...» ölçüsünün, tam ve tezatsız bütününü heykelleştirecek; ve bu mânevî heykel, ilmi, fenni, imanı, ahlâkı, edebi, muaşereti ve bütün ferdî ve içtimaî hayat tezahürleriyle «ya şehit, ya gazi»den ibaret harikulâde insanı tablolaştıracaktır. İslâm ordusunun subayını çerçeveleyen bu harikulâde insan, bütün millet ve cemiyet içinde, sade askerî talim ve terbiye bakımımdan değil, mücerret insan ölçüsiyle de en yetkin ve dâvaya en yatkın örnekleri tezgâhlandırmak için gayet hususî bir rejim altında yetiştirilecektir. Bu harikulâde insan, kuvveti nisbetinde mahçup, bilgisi nisbetinde sükûti, dâva adına bürünmeye mecbur olduğu ihtişamı nisbetinde mütevazi ve cemiyetin kaymak tabakasından seçilmedir.

· Ve İslâm ordusunda er, işte bu kumanda heyetinin eline, nihai mülkiyet ve malikiyet hakkiyle teslim edilmiş, fevkalâde güzel, besili, sıhhatli ve seçili; ve her biri vatan kadar aziz ve israf edilmiyecekleri emin kurbanlık koyunlardan başka birşey değildir.

· İslâm inkılâbında ordu, fikrin emrinde, en harikalı nizamla estetiğin, en ileri müspet bilgilerle aletlerin tecelli mihrakında, dâvayı bütün cihana teşmile memur, tarih boyunca gelmiş manivelâların en muhteşemi ve en mânalısıdır.

ORDU VE İNKILAP

· Bizde, iyileri ve kötüleriyle bütün inkılâplar orduya dayanılarak yapılmıştır.

· Tanzimata gelinceye kadar nice devlet ve idare değişikliği olduysa, sadece yeniçeri veya çerileştirilmiş isyan hizipleri tarafından başarıldı.

· Yeniçeriliği ortadan kaldıran da, devlet himayesine mazhar, başka ve asrî çerilerdir. Tanzimat inkılâbı ise iktidar makamına bilfiil sahip şahısların, yine bütün icra vasıtalariyle hükümet kuvvetlerinden faydalanarak meydana getirebildiği basit bir ıslahatçılık gayreti...

· Ötesi, sadece ve daima, ordunun manivelâ diye kullanılışiyle meydana gelmiş cebr-ü zor hareketleri...

· Yâni bizim tarihimizde fikrin bizatihi fikirden yola çıkarak meydana getirebildiği ve dayanağını halkta bulduğu tek bir inkılâp yoktur.

· Tam mânasiyle orducu bir çizgi taşıyan {Büyük Doğu) mefkûresi, orduyu, ancak üstün dünya görüşünün emrinde mücerret ve muazzam bir (aksiyon) cihazı diye sevdiği ve benimsediği için kaydetmek ihtiyacındadır ki, fikir, ister ordu içi, ister ordu dışı şahısların elinde, mutlaka ordu üstü bir hâdise olarak yuğrulmadıkça fikir inkılâbına mahsus iklim maya tutamaz. Ve baştan başa orduyu da kavrayıcı bu iklim maya tutmadıkça, ordu ya dayanmış ve dayanacak nüfuzlu fertler, düne kadar olduğu gibi, yarın da. kendi şahsî temayüllerini,ordu ismini verdiğimiz asîl ve itaatli kuvvet manivelâsına istinat ettirerek, sâf fikrin hakkını çalmış olurlar.

· İnsanda fikir evvel, teşkilât ve ordu sonra olduğuna göre, ulvî fikrin manivelâsı olan ordu,

birtakım istismarcılar elinde kendi orduluğunu fikre takaddüm edici bir vasıta diye kullanmaya başlarsa, her şeyden evvel ordu elden çıkmış ve gerçek ordunun biricik fazileti itaat, tersinden kullanılmış olur.

· Ordunun da hakkı, fikrin, bütün fikirler âleminde mîzanına istekli ve ondan sonra madde ve (aksiyon) dünyasına talip olarak, sadece fikir haysiyetiyle zaferini elde etmektir.

· Artık bu memlekette, tokmak inkılâbına değil, fikir inkılâbına sıra geldiğini kafalara tokmakla ihtar etmenin günü gelmiştir.

MİLLET VE ORDU

· Bir daha kaydedelim: Büyük Doğu İdeali orducudur.(Antimilitarist)lere zıt…

· Fakat bu orduculuk, silâha, madde gücüne, madde manivelâsına dayalı, vaktiyle Yeniçeri Ortalarında olduğu gibi, kaba ve fikirsiz bir tasallut taraftarlığı değildir. Büyük Doğu ideali, böylesine en fazla zıt...

· İlâhî mimarîde her şey, ters cephesiyle, ulvîliği nisbetinde süflîliğe namzet olduğu için, orduculuk mefkûresini, bağlı bulunduğu iman ve dâva kutbundan ayırıp orduyu öz nefsaniyetiyle azizleştirmek, her şeyden evvel o mübarek ocağa kıymak olur.

· Ordu için ordu yok; millet için ordu vardır.

· Ok, tüfek veya atom bombası... Üçü de keyfiyet ve gayede bir... Farkları kemmiyette... Ok da, tüfek de, atom bombası da bir gaye ve dâva emrine girmedikçe, kendi zatî madde imkânları ve iş görme avantajlariyle hiç bir hak ve imtiyaz belirtmez. Hak ve imtiyaz, onları kullanan ele, elin bağlı olduğu kafaya, o kafaya yön veren ruha göredir. Aynı ok, Kerbelâda Peygamber Torununun mukaddes yüreğine saplanabileceği gibi, kör Deccal'ın iki kaşı arasından da girip geçebilir.

· Ordu bir oktur; onu kullanan el aynı okun şuur merkezi subaydır; en bağlı olduğu kafa, fikir ve hakikattir; kafaya yön verici ruh da millet ve cemiyet... Ve olanca hak ve hakikat, değer ve İmtiyaz, sırasiyle ve derece derece , ruh, kafa, el ve âlete ait...

· Ordu ki, cemiyetin yumruğudur; gömülü olduğu eti acıtmayan bir tırnak gibi, başiyle âhenk halinde bulundukça, o cemiyet salim, o baş aziz ve o yumruk mübarektir.

· Tarihte bütün büyük orduları saran kanun ve hikmete misal: Fransaya Papa'ların hazinelerini ve (Rönesans)ın sanat eserlerini taşıyan (Napolyon)un Büyük Ordusiyle, haşmetli Prusya ordu idealinin billûrlaştırdığı asker…

· «Altun Ordu»yu kuran Türk de, ordu ve millet, baş ve yumruk tamamlığının en parlak örneği… Şu var ki, Türk, o devirde ordu - millet halindedir ve ayrı bir vasfa malik değildir

· (Sivil) mefhumuna bağlı medeniyet çağındaysa ordu - millet yok, millet - ordu var... Bağlı olduğu başın hamle ve iradesini heykelleştirici mübarek yumruk...

· Bu yumruk başiyle ihtilâfa düşer ve kendisini kendi zatiyle imtiyazlandırmaya kalkarsa, o milletin, başını dövmesinden başka bir netice doğmaz. Öz yumruğu öz başına inen millet...

· Nitekim tarihimizde, büyük ruh dayanağımızı kazandıktan sonra iç ve dış bütün fetihlerimiz millet – ordu sayesinde olmuş; bu ordu, dayanaklariyle alâkasını kaybedince de bozgun çığırımız açılmış ve aynı ordu, Tanzimata kadar milletin başını cenderelemiştir. Düşmana mağlûp bir mekânizmanın kendi öz milletine galip gelmeye kalkması, yumruğun ağızdan girip damağı çatlatması ve beyni ezmesi, ne korkunç hâile!.. işte Yeniçeri felâketinin tam izahı!..

· Her zaman ve mekânda, ordunun, bağlı olduğu ruh ve kafaya ait fesadı görür görmez yumruğu ağızdan sokması, damağı çatlatması ve beyni ezmesi haktır. Şu incecik farkla ki, beyin yerine geçen yumruğun kafa kadrosu hemen yumrukluktan çıkıp beyinleşecek, bunun için haysiyetli bir fikirle gelmiş olacak, her fikir gibi sivilleşecek, kendine inandıracak; peşinden, yumruğu (ast) ve beyni (üst) makama iade edecek ve böylece beyin yine beyin ve yumruk yine yumruk kalacaktır.

· Millet - ordu budur: Türk ordusu Tanzimattan beri bu Garplı ölçü etrafında şekillenmek istemiştir. 50 küsur yıl evvelki dâsitânî zaferini bu ruhla kazanmıştır ve bugün…

· Bugün, millet - ordular topluluğu manzumesindeki İtibarlı mevkiini yine bu eski ruha borçludur. Esasta ve kökte münezzeh, fakat son zamanlarda, yönü değiştirilmek ve bazı hiziplerin eline teslim edilmek istenen bu ruh, Mehmetçikle subayının şiârı oldukça Türk milleti kendisini mutlu sayabilir.

ANLADIĞIMIZ ORDU

· İmam-ı Rabbânî Hazretleri, müridin şeyhine bağlılık derecesini anlatırken şu teşbihi kutlanır: «Gasledicinin elindeki ölü gibi, nereye çevrilirse dönen insan...» Dünyada hiçbir benzetiş, tâbi olunanın iradesinde erime halini bundan daha güzel anlatamaz. Bu ölçüyü başa aldıktan sonra hemen mimleyebiliriz ki, bizim anladığımız ordu, fâni şahsın değil, ebedî fikrin emrinde bu teslimiyeti ve o fikir dimağına bağlı yumruk sadakatini gösterendir.

· Evinde arslan besleyen adam, arslanın hilkatinde meknuz yırtıcılığı kontrol edemez ve onun eve karşı ehlîliğini, dışarıya karşı da yırtıcılığını murakabe altında tutamazsa, aynı arslanın bir gün kendisine saldırmasından şikâyet hakkına mâlik olamaz. Suç kendisinindir.

·Bu bakımdan Türk cemiyeti ve onun irade ve idare cihazı, Kanunî'den Tanzimata kadar, iki, Tanzimattan bugüne değin de birbuçuk asırdır suçlu...

· Türk cemiyeti, İslâm vecd ve aşkını kaybetmeye başladığı Kanunî devrinden sonra emrindeki yeniçeri arslanının, ne pars, ne sırtlan, ne akrep, ne yılan, hiçbir yırtıcı ve sokucu hayvan cinsinin beceremeyeceği şekilde, pençesini, dişini, kıskacını, iğnesini beynine geçirdiğini görmüş; ve ancak satıh üstü ıslahat ve dıştan macunlama hengâmesi altına alabildiği askerini, bir daha, yeniçeriliğin başındaki fikir ve ideal ordusu mânasına erdirememiştir.

· Büyük Doğu ideali, fikir ordusu mânasına (militarist - orducu) zihniyetinden ayrılamaz; ve

lâtince tabiriyle (militarist) mefhumun ışıklı kalesi içinde, millî ruhu yayıcı ve koruyucu kuvvet heykelini tebcil eder.

· Bu heykel, ne tarafa çevrilirse gık demeden döneceği, asla dönülemez istikametlere zorlandığı zaman döndürmek isteyenlerin başına ineceği şartları takdir ve hududunu tayin etmekte gayet dakiktir. Onu, Hazret-i Ömer'in «kötü yola saparsam ne yaparsınız?» sualine «kılıçlarımızla düzeltiriz!» cevabındaki hikmet çerçevesinde tespit edebilirsiniz. Şu var ki, kılıç, sırf kestiği için kesmeye ve bu arada hakkın boynunu vurmaya kalkışma gibi bir itisaf cinnetine düşmekten her ân mahfuz ve masun tutulacak ve çürümüş, kokmuş cemiyetlerin bu sâri hastalığına, karşı daima aşılı bulundurulacaktır.

· Cemiyet ve cemiyetinin irade ve idare cihaziyle asla ihtilâf haline düşmeyen, düştüğü zaman da o irade ve idare cihazına kendi dünya görüşünü nakşetme kudretini elinde tutan; ve kılıcı, kılıç için değil, fikir için çeken bir ordu; âlemde hiçbir hendese şeklinin erişemeyeceği (senfonik) nizam ifadesi içinde başımızın tacıdır.

· Bizim anladığımız «gassâl elinde meyyit» kadar hakka tâbi ve aynı nispette haksızlığı ve haksızlığa karşı vazifesini müdrik ordunun heybetli bir kıtası, rap, rap, cemiyet meydanından geçerken, bando mızıka önünde zıplaya zrplaya koşan sümüklü mahalle çocuklarının heyecanını duymaktan üstün bir duygu tanımıyoruz.

DÜNYAYI İMAR

· Dünyayı imar, hakikatte, dünyayı gaye sananların değil, vasıta kabul edenlerin, yani bizim dâvamızın, İslâm inkılâbının hak ve vazifesidir.

· Zira dünyayı gaye kabul edenler ve ötesine inanmıyanlarca, hiçbir görüş tarzı, faniliği ve mahdutluğu açık olan bu dünyada bir eser bırakmak ve arkadan geleceklere bir mâna ve madde donatımı terketmek cehdini besliyemez. «Bu, bu kadardır!» dedikten sonra dikilecek her taş, günübirlik hayat ihtiyaçlarına ne derecede medar olursa olsun, hakikatte ve esasta, korkunç ve lüzumsuz bir abes belirtmeye mahkûmdur. Arkadan gelen nesillerin tesellisi ise, varlığı ve yokluğu, kendi öz ferdiyetinin kâsesi içinden tadan insanoğlu hesabına, aşk ve şevkle eser vermek yolunda kâfi ve sağlam bir müeyyide değil, sadece sun'î ve dayanıksız bir tedbirdir. Allah'a inanılmıyan yerde, hakikat ve esas göziyle, tek taşı ayakta durdurabilmenin imkânı yoktur.

· Böyle olunca, dünyayı imar, her halde ve herşeyden evvel maddeci telâkkilerin işi olmamak icap eder.

· Halbuki böyle olmamış; asırlar boyunca İslâmiyet, ferdî temsil kadrolarında, âhiret uğrunda dünyayı yüz üstü bırakmak ve câmilerden başka hiçbir mekânı haşmetli bina etmemek mânasına alınmıştır. Garbın bâtıl dini ise, ancak papas telkinlerinin zayıflamaya ve mensuplarının maddîleşmeye başlamasından sonra dünya imarına yol açıldığını görmüştür.

· Böylece, hak ve bâtıl kutuplariyle dinlerin, insanoğlunu dünya vazifelerinden alıkoyduğu ve din telkinlerine ne kadar kıymet verilmezse o kadar dünya imarına imkân hâsıl olduğu üzerinde, tamamiyle yanlış ve ters bir zehap doğmuş; ve bu kolay zehap asırlar boyunca kökleşerek,

hemen hiçbir fikir adamında, tersyüz edilen hakikati ihtara kudret bırakmamıştır. Garbın bâtıl din bünyesi böyle bir idrake imkân vermediği için, hakikat, Garplı mütefekkirler tarafından keşfedilemezdi. Bunun için İslâma kucak açmak gerekirdi. Fakat İslâm mütefekkirlerince, Garbın bütün tezat ve buhranı da dâhil olarak, yegâne kurtarıcı dinin ruhuna bîgâne kalınması ve bu yüzden sebep ve neticelerin süzülememiş olması, şahsî idrak ve tefekkür kabiliyetsizliğinden bu düğümü çözememiştir. Eğer yalnız bu nokta izah edilebilseydi, dünyayı ve dünya hakimiyetini elimizden almak suretiyle ruhumuzu ve gayemizi körlettiğini sanan Hıristiyanlık, çoktan bize mağlûp olmuş bulunurdu.

· Din gözünde âhiretin zıplama taşı olmaktan ibaret bulunan dünya, yine din eliyle çerçevelenmiş hakları verilmedikçe, bizi ötelerin haklarından da mahrum edecek kadar kuvvetli bir tuzaktır; ve bütün marifet, bu dinî inceliği kavrayabilmektedir.

· Onun içindir ki, hiç ölmiyecekmiş gibi dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi âhirete memuruz; ve yine onun içindir ki, mescitlerimizi sade ve şehirlerimizi ziynetli bina etmek gibi hudutsuz hikmetli bir Peygamber emri almış bulunuyoruz. Yani bugüne kadar yaptığımızın tam aksi... Hemen ölecekmişiz ve zaten yaşamamaktaymışız gibi bezginlikten ibaret âhiret tesellisi; ve yalnız mâbetler adına bir ihtişam ve gerisi teneke evler... Bize bu ruhu telkin edenlerse, Kâinat Efendisinin her mikyas üstü derin bâtınına yol açmak dâvasiyle yalan haber veren sahte mutasavvıflar ve kalpazan dervişler olmuştur. Gerçek tasavvuf ve bâtın yolculuğu, bu gidiş ve gelişin tam aksinedir.

· İslâm inkılâbında dünya, İslâmiyetin hakikatine tıpatıp uygun olarak, biz her şeye malik olduktan sonra hiçbir şeyin bize malik olmaması inceliğinden ibaret bulunan gerçek fakirlik gibi, bizim yüzde yüz sahip ve hâkim olacağımız, fakat onun bize sahip ve hâkim olamıyacağı ve üstüne yapılan her nakşın aslî gaye olarak kendisini aşacağı muvakkat bir plândır. Ve iste dünya böylece kabul edildikten sonradır ki, solmaz renk ve ölmez seslerin iklimine yol veren geçit noktası olarak bu muvakkat plânı baştan başa donatmak, bezemek, ötelerin şevk ve neşesiyle süslemek dinî bir vazife olur ve zahmetine değer. Yoksa dünya dediğimiz plânı donatmak ve bezemek için, ondan başka bir şeye inanmamak icap etseydi, asıl o zaman bu plânı donatmaya ve bezemeye imkân verici büyük, devamlı ve mefkûrevî şevk kaybedilmiş olurdu. Bilinen ve görülen imar örnekleri, tek başına kaldıkça yine bilindiği ve görüldüğü gibi, yarını tekeffül etmek iktidarında değildir ve tamamiyle sun'î ve büsbütün fânidir.

· İslâm inkılâbının, dünyayı imar mevzuunda, Allah ve Resulünün muradına tam uygun olduğundan emin bulunduğu bir girift hikmet dâvası kavranır kavranmaz, şimdiye kadar Garp dünyasında gördüğümüz bütün örnekler ve onları kât kat aşan en yeni buluşlarla mukaddes ölçüler çerçevesi içinde dünyayı imar, küfrün veya bâtıl dinlerin değil, bizim hakikatimiz ve onların tezadı olarak meydana çıkar.

TOPLAM

· Dâvayı evvelâ vatan sınırları içinde, sonra eşit ruh muhtevasına sahip milletler kadrosunda, daha sonra da bütün zıt topluluklar muhitinde zafere ulaştırmaya memur, harikulade çevik ve ince bir plân zekâsı ve siyaset dehâsı...

· Müslümanlıklarına rağmen, o nuru gölgelendirmiş ve Resulünün muradına tam uygun

olduğundan emin nümûneliği haysiyetinden mahrum gören, bütün feyzi tek ve mutlak kaynak bildiği Saadet Devri ve Sahabîler topluluğundan alan, böylece hayatın her tecelli sahasına hâkim yepyeni bir vecd ve edaya yol açan bu vecd ve edayı nâmütenahî ileri bir nesil başlangıcına perçinleyen ve ebediyen perçinleyecek olan bir gençlik teşekkülü dâvası...

· Bütün kıymet hükümlerini ve nefs muhasebelerini İslâmiyet mîzanından aldıktan sonra birer birer sükut edecek ve herbiri her hakkını İslâmiyette gerçekleştirip istiklâl dâvalarını kaybedecek olan içtimaî ve iktisadî mezheplerin hâs isimleri ve öz hüviyetleriyle kökünden iptali...

· Kuvveti nisbetinde mahcup, hicabı nisbetinde vakur, vakarı nisbetinde edib; ve mukaddes dâvanın ruh emrine bağlı madde kıymet ve zarafetini temsilden başka tek gayesi olmıyan bu ulvî gayenin asîl ruhuna malik ve her cihazı, âleti, hali ve şekliyle mefkûrevî nizam ve heybet şiirini heykelleştiren Yeni Altun Ordu…

· Dâvanın kemmiyet ve iptidaî madde kaynağı satranç tahtaları gibi muntazam, polis noktaları gibi her murakabeye nezaretli, maddî ve mânevî sıhhat ve şahsiyet çekirdeği, süt beyaz ve süt liman, mesut ve müreffeh köy…

· Dâvanın keyfiyet ve mâmul madde mansabı, sanki fil dişinden kaldırımlarında en ileri ve nuranî fikir ve idrak çilekeşlerinin harikulâde bir ahenk ve huzur ifadesiyle aktığı ve kimsenin kimseye çaparız teşkil etmediği, kat ve kubbe kubbe bina ve çatılarının insanoğluna ait büyük oluşu mekânlaştırdığı ve her dert ve her ihtiyacın kadrosunda müessiseleştiği muazzam şehir, haşmetli (Metropolis)…

· İçinden ve dışından sımsıkı müeyyideli ve tam sigortalı aile hücresi...

· Bütün oluş sahalarının merkezî ve muhitî eksiksiz ve tezatsız bilgi plânını çerçeveleyen tek sistemin, devlet, aile ve muallim gibi üç ayaklı sehpa üzerinde durması esına bağlı olduğunu bilen talim ve terbiye ocağı.

· Zekât ve yardım emri sayesinde içtimaî teavün ve tesavi gayesini son haddine ulaştırıcı ve şahsî mülkiyet hakkı içinde içtimaî mülkiyetin her hakkını ödeyici ihyakâr iktisadî nizam...

· Müslümanlara ait, eşya ve hâdiselere hâkimiyet hakkının icra vasıtası olan ve mü'minlerin kaybolmuş malını belirten müspet bilgiler dehâsını, henüz erişilmemiş ve erişilemez haddiyle temsil...

· Mukaddesat ve cemiyetin müşahhas hicap ifadesi olan dinî ölçüler içinde her tarafı kapalı, ondan sonra her kıymeti açık, böylece her örnekten fazla güzel ve tesirli kadın...

· Vatanın, cemat, nebat, hayvan ve insan, bütün kadrosuna şâmil içtimaî fayda ve faaliyet prensibi; ve zayi olmaktan memnu, hattâ tek zerre (enerji)...

· Kulların değil, Allanın ve ona bağlı vicdanın emrettiği adalet...

· Âhiret mâmurluğunun tarlası olan dünyayı, sonunda bir taş tahta gibi bütün yazılariyle silineceği biline biline, son kum tanesine kadar imar...

· Bütün pisleri ve pislikleri ayıklanıp, bütün temizleri ve temizlikleri çeşmeler ve seller gibi akıtılacak ve dâvanın tahassüs âletlerini şekillendirecek güzel sanat şubeleri...

· Sıhhat ve güzellikte her tedbir...

· Üreme ve türemede her çare...

· Nihaî kavga ve zafer plânı olan Batıya karşı, kemmiyet ve keyfiyet zemini olarak istinadı şart, Asyacılık gayesi...

· Ve nihayet, herbiri kitaplık çapta bu otuzüç prensibi,. bütün teşkilât ve idare ruh ve dehasını billûrlaştıran üstün üstü buluş ve eriş: Yüceler Kurultayı ve Başyücelik mefkûresi... İşte bu noktaya gelmiş bulunuyoruz!

VIII- DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ

* Başyüce ve Kurultay

*Başyüce

*Yüceler Kurultayı

*Başyücelik Hükümeti

*Hükümetin 11 Davası

*Yüce Din Dairesi

*Halk Divanı

*Başyücelik Akademyası

*Başyücelikte İş Ölçüsü

*Başyücelikte Ceza Ölçüsü

*Başyücelikte Umumi Manzara

*Başyücelik Emirleri-Kanun

*Başyücelik Emirleri - Zevk ve Terbiye

*Başyücelik Emirleri-Kumar

*Başyücelik Emirleri-İçki ve Zehir

*Başyücelik Emirleri-Zina ve Fuhuş

* Başyücelik Emirleri-Faiz

*Başyücelik Emirleri-Kahvehane

*Başyücelik Emirleri-Külhanbeylik

*Başyücelik Emirleri-Vatandışı

*Başyücelik Emirleri-Sinema

*Başyücelik Emirleri-Dans

Devamı İçin Tıklayınız

BAŞYÜCE VE KURULTAY

· Bütün kuvvet tevazünü, her temsil kutbu aynı kök ideolocyaya bağlı olarak, "Başyüce" ile "Yüceler Kurultayı" arasındadır. "Yüceler Kurultayı" "Başyüce"de, kendi mânevî şahsiyetinin öz eliyle seçilmiş icra ve temsil birliğini; ve "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nda, kendi icra ve temsil birliğinin, üstün güzîdelerden mürekkep, murakabe ve muhasebe kadrosunu bulur.

· Öyle ki "Yüceler Kurultayı", havâi kitle reylerinin kemmiyet dalgalanışındaki hikmetsizliğe zıd olarak, daima kendi kendisini tekmil ve inşâya ve daima hak ve hakikate memur, giderken; onun ve devletin kafası olan "Başyüce", yine onun seçiminden gelerek, hak ve hakikatin millet üstü manasiyle hak iradesine bağlı cephesini en ince âhenk içinde telif eder.

· "Yüceler Kurultayı" vicdan; ve "Başyüce" irade...

· Böylece, hak ve hakikatin muhtaç olduğu birbirini murakabe ve muhasebe edici iki ana merkez doğmuş olur; ve bu iki ana merkezin iş ve fikir kaynaşmasından doğacak olan vahdet, demokrasyaların varamadığı ve varamayacağı nizamlı hürriyetle, demokrasyalara zıd bütün şekillerin başaramadığı ve başaramayacağı hür disiplini, sağ ve sol kanatlardan hiçbirini incitmeden elinde tutar.

· "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nı, her defa giren ve çıkan âzasiyle tasdik edecektir. " Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nın fert fert dağınık ve zümre halinde toplu ruhunu, millet adına ona karşı murakabe ve müdafaa halinde olacak ve hükmü "Yüceler Kurultayı"na bırakacaktır.

· Buna karşılık "Başyüce" bütün hayat, faaliyet ve işiyle "Yüceler Kurultayı"nın murakabe ve hakikati müdafaasına hedeftir.

· Şöyle anlamak lâzımdır ki, her şey, herkesi aşan bir hak ve hakikat mizanı önünde, daima o hak ve hakikat adına birbirine hâkim ve mahkûm, birbirine şahit ve murakıp, mefkûrevî bir âhenk tertibini işletebilmekten ibaret...

· Kendisi ve kendisine murakabe eden yine kendisi olarak, bir insanda iki cephe veya iki cephede bir insan...

· "Yüceler Kurultayı" "Başyüce"yi beklenmedik menfî ve zıd şartlar içinde görürse, onu, en aşağı yüzde yetmiş beşi bulması gereken bir ekseriyet karariyle devirip, bu takdirde nihâî irade tecelli edinceye kadar arasından birini "Başyüce" ilân etmek hakkına maliktir.

· "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nı doğrudan doğruya feshetme hakkına malik değildir. Ancak "Yüceler Kurultayı"nda beklenmedik menfî ve zıd temayüllerin kümelendiği ve bütün kadroyu kuşatmaya başladığı bir fesat takdirinde, derhal milletten, kendisiyle "Yüceler Kurultayı" arasında hakem kararı isteyebilir. Bunu isteyebilmesi için, "Yüceler Kurultayı"nın, en aşağı yüzde kırk nisbetinde kendisiyle beraber olması lâzımdır. Milletin "Başyüce" lehinde vereceği hüküm, "Yüceler Kurultayı"nı, yalnız "Başyüce" tarafını tutuş nisbetinden ibaret bırakır; gerisi derhal tasfiyeye uğramış olur ve bu kısım, sonra kendi kendisini ikmal eder. Milletin "Başyüce" aleyhinde vereceği hükümse onu hemen düşürür ve yeni bir devlet reisi seçimine yol açar.

· Her beş senede bir "Başyüce" seçimi gibi tabiî haller üstü, millet iradesini tecellisi aranan vaziyetlerde, devlet ve hükümet bütünü dışında, "Yüceler Kurultayı" milli iradeye başvurabilir.

· Hükûmet ve icra mekanizması, böyle vaziyetlerde sadece millî iradeyi tahakkuk ettirmekle vazifelidir.

· Hükûmet, evvelâ "Başyüce"ye, sonra o yoldan "Yüceler Kurultayı"na karşı mesul olarak, "Başyüce" tarafından ve "Yüceler Kurultayı" kadrosu dışından teşkil edilir.

· Hükûmet, "Yüceler Kurultayı"nın 1 fazlasiyle itimatsızlık reyini aldığı ân derhal düşer.

· "Başyüce"den itibaren "Yüceler Kurultayı" âzasına ve topyekûn hükûmet kadrosuna kadar hiçbir ferdin, kanun muvacehesinde mesuliyetsizlik ve şahsî masuniyet gibi bir imtiyazı yoktur. Meselâ, sokağa tükürmek, "Yüceler Kurultayı"ndan çıkacak bir zevk ve terbiye yasasına göre suçsa, zabıtâ, bunu yapacak bir "Başyüce" ile bir "yüce"yi, bir hükûmet reisini veya bir çöpçüyü bir tutar.

· "Başyüce" kaba ve umumî mânasiyle herhangi bir devlet reisi değil, derin ve girift, içtimaî bir remzdir. Bir timsal...

· Bütün selâhiyetler beşerî haddin en üstüniyle eline teslim edilmiş kâmil ferdin, Allah'ı, vicdanı ve milleti arasında terkibleştirmeye memur bulunduğu kâmil âhenk uğrunda, öz nefsini selâhiyetsizlikte son mertebeye indirmesi... "Başyüce"nin heykelleştirdiği remz, işte bu mânanın temsilciliği ve şahıslandırıcılığıdır.

· "Başyüce", milletini tek şahıs içinde yekûnlaştıran baş örnek… Onun içindir ki, selâhiyeti, hak ve hakikate karşı bu yekûna eş, kendi öz nefsine karşı da bu yekûnun en ufak parçasından daha küçük...

· "Başyüce"nin kendi öz lisanından başka her edâsı ve işi, "ben milletimin, görünürde en ahlâklı, en bilgili ve en akıllı ferdiyim!" diye ilân edecektir.

· "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nın her şubede lif lif örülmüş kanunlar manzumesine aykırı emir veremez ve vermez; fakat her emri, kanunu tamamlayıcı ve belirtici ayrı bir kanundur. Kanunun birşey söylemediği yerde "Başyüce"nin emri, kat'îdir.

· "Başyüce"nin bir emriyle hükûmet değişir.

· Bütün hükûmet manzumesi, en büyük mümessilinden en küçüğüne kadar onun adına iş görür.

· Kaza cihazı onun adına işler ve adalet onun adına dağıtılır.

· "Başyüce", bütün icra vasıtalarının ve bütün şubeleriyle ordunun başıdır. Başbuğ, doğrudan doğruya "Başyüce"nin vekilidir.

· Anlaşılıyor ki, "Başyüce", İslâmın "ulülemr" diye isimlendirdiği büyük içtimaî irade ve icra makamını, bu makama en küçük nefs ve hırsı karıştırmamak ve kendi öz nefsaniyeti bakımından mâdum kalmak borcu altında, şahsiyle dolduran ideal ferddir. "Başyüce", temsil ettiği iman ve hakikat kutbunun, en ileri hürriyet içinde her şeyi ve herkesi köleleştiren mânasına karşı mukaddes mîzan önünde, bizzat, her şeyden ve herkesten fazla köleleşecektir. "Başyüce", temsil ettiği hudutsuz mânanın altında evvelâ kendisini ezecek; ve sonra bağlı olduğu mânalar âleminin temsil hadleri içinde, fâni şahsını –fâni şahsına hiçbir pay vermeksizin- en göz kamaştırıcı kudret ve haşmet ifadesiyle alabildiğine pırıldatmaktan çekinmeyecektir. "Başyüce"de pırıldayan kudret ve haşmet ifadesi, onun değil, bütün milletiyle bağlı olduğu mânalar âleminin; ve oradan aksederek, milletinindir.

· Cemiyetin, hangi sahada olursa olsun, en dertli ve ıstırablı unsuru, "Başyüce"yi, kendisi kadar dert ve ıstırab içinde olup olmadığını ve derdinin çaresini elinde tutup tutmadığını anlamak bakımından, her ân hesaba çekmeye muktedir, kanunî bir imkân sahibi olacaktır. En küçük suistimale karşı, cürret edicisine en büyük cezayı dâvet edecek olan bu imkân, her vatandaşın evinde, keyf için çekilmesi yasak bir imdat işareti koludur.

· "Yüceler Kurultayı" beş yıl için seçtiği "Başyüce"yi tekrar intihab edebilir.

· Tekrar seçilmeyen "Başyüce" yaş haddini aşmamış bulunuyorsa "Yüceler Kurultayı"ndaki yerine davet eder.

· "Başyüce"lik makamı üzerinde Kurultaya karşı en tesirli irşad, "Başyüce"nin kendi yerine bizzat göstereceği namzet veya namzetlerdir.

YÜCELER KURULTAYI

· "Büyük Doğu" mefkûresinde, cemiyet iradesini temsil adına, dünyanın her yerinde örnekleri bilinen millet meclisleri yerine, bir "Yüceler Kurultayı" vardır.

· "Yüceler Kurultayı", milletin; dinde, fikirde, sanatta, ilimde, siyasette, müspet bilgilerde, ticarette, askerlikte, idarede, işde, hulâsa insan kafasının arayıcı hamlelerini ve idrak çilelerini plânlaştıran her sahada, eser, keşif, görüş, terkip ve dâva sahibi (aksiyon)cu güzidelerinden örülüdür.

· "Yüceler Kurultayı"nın mânası, milleti, en ileri düşünenlerinin ve en iyi yapanlarının kadrosunda özleştirmektir.

· "Yüceler Kurultayı"nın mânası, milleti, -doktor hâkimiyeti altındaki hasta gibi- sâf ve mücerred idrak ıstırabı çeken ruh ve dimağ işçilerinin hâkimiyeti yolundan, hak ve hakikatın hâkimiyeti altında tutmaktır.

· "Yüceler Kurultayı"nın cephe duvarında şu levha ve ölçü pırıldar: "Hâkimiyet Hakkındır"...

· Bir millet kadrosunda gerçek münevverler (otorite)si diye vasıflandırılabilecek "Yüceler Kurultayı", hâkimiyeti, ister fert ve ister zümre olarak kendi nefsâniyet ve enâniyeti olmayan üstün yaradılışlar elinde, hak ve hakikate mahkûmiyetten başka bir şey değildir. "Yüceler Kurultayı" gerçekte hâkimlerin değil, mahkûmların çerçevesidir.

· "Yüceler Kurultayı"nın bir ân bile tahammül edemeyeceği biricik telâkki "Milletin keyfi ve canı böyle istiyor!" tesellisi altındaki nebatî serbestlik ve hayvanî başıboşluktur. Sadece kemmiyet plânına bağlı rey ve temayül tecellisinin, serbestlik maskesi altında keyfiyeti mahkûm eden istibdadı, "Yüceler Kurultayı"na tam aykırıdır. "Yüceler Kurultayı"nın anladığı hürriyet, bir kere ve bin kere daha tekrarlayalım; hakikate esarettir.

· "Yüceler Kurultayı"nın âzası, en aşağı 40, en yukarı 65 yaşında ve maddî ve mânevî kâmil sıhhat içinde olur. Bütün hususî hayatı, her türlü faaliyeti, her ân hayat ve hâdiselere karşı verdiği imtihanlarla, kendi kendisini millet ve Kurultayın tam ve mutlak müşahede ve murakabesi altında tutar. Bağlı olduğu iman kutbunun, fikirde ve ahlâkta tam ve katî samimiyet ve hâlisiyetini canlandırır. Vecd ve aşk içinde yaşar. Dâvasından başka hiçbir hasis fert ve nefs hayatı sürmez. Meslekî politika zanaatinin ve her türlü menfaat ve tesirin üstünde kalır.

· "Yüceler Kurultayı"na ait zatî vasıflar manzumesi, en ince teferruatına ve en hurda tafsilâtına

kadar sımsıkı örülmüştür. “Yüceler Kurultayı”, âzası içinde üstün vasıflarını düşüren, yahut yerli yerinde bekleten değil, hattâ daima ilerletmeyen ve yükseltmeyen her ferdi derhal tasfiye edici nâmütenahî ince bir dikkat ve hassasiyet ölçüsüne sahiptir.

· Millet meclislerinde olduğu gibi, topluluğun bütün irade ve karar mihrakı “Yüceler Kurultayı”dır. “Yüceler Kurultayı”nın her ölçüsü kanundur; ve her kanunu, tezatsız bir ideolocya bütününün tatbikî hükümleri halinde bir ana manzumeye ve onun da perçinli olduğu aslî mihraka bağlıdır.

· “Yüceler Kurultayı”nı ilk defa bir “Müessisler Meclisi” meydana getirir. Ondan sonra kurultay âzası, kendilerini şahıs şahıs kuşatan ve en küçük uygunsuzluk tezahüründe tasfiyeye uğratan sebepler dışında, ebedi olarak yerinde kalır. Dinç ihtiyarlık engel teşkil etmez.

· “Yüceler Kurultayı” temelleştikten sonra kendi kadrosu içinden “Başyüce”yi seçer.

· Kurultayın seçtiği “Başyüce” devlet reisidir; devletin ismi de “Başyücelik”tir.

· “Başyüce” 5 yıl için seçilir.

· “Yüceler Kurultayı”, ölüm, ağır hastalık, çekilme isteği, çekilmeye dâvet gibi hallerle ayrılan âzası yerine derhal yenilerini bizzat ilân ve intihab eder.

· “Yüceler Kurultayı”, vatan ileri gelenlerinden en lâyıklarına “Yüceler Kurultayına namzet” unvanı altında, sayıyla kayıtlı olmayarak, mânevî bir derece verir. En büyük kıymet ve mükâfat olan bu derecenin sahibi, hiçbir temsil hakkı olmaksızın, derecesine her ân liyakat belirtmekte devam eder. Bu dereceye en küçük bir liyakatsizlik, sahibini, “Yüceler Kurultayına namzet”lik hakkından düşürür. “Yüceler Kurultayı”, yeni âzasını bu namzetler arasından seçer.

· “Yüceler Kurultayı”nın âzası, eksiksiz ve fazlasız 101dir ve bu âzadan herbiri bütün vatanı temsil mevkiindedir.

· “Yüceler Kurultayı” âzası, halkın değil, Hakkın seçtikleridir.

BAŞYÜCELİK HÜKÛMETİ

· Başyücelik Hükûmeti, bir Başvekil ve onbir vekilden mürekkeptir.

· “Vekil” tâbiri, doğrudan doğruya “Başyüce”ye izafetledir.

· Her biri üçer müsteşarlığa bölümlü olan vekâletler, memur olduğu vazife bütününün, birkaç vekâlet çapında en girift ve en dolgun iş manzumesini belirtir.

· Maarif Vekâleti: “İlim ve Güzel Sanatlar”, “Halk Terbiyesi ve Evleri” “Umumî Öğretim” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Savaş Vekâleti: “Kara”, “Deniz”, “Hava” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· İktisat Vekâleti: “Sanayi”, “Ticaret”, “Ziraat” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Maliye Vekâleti: “Bütçe ve Umumî Muvazene”, “Vergiler ve Resimler”, “Bankalar ve İnhisarlar” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Sağlık ve Bakım Vekâleti: “İyileştirme”, “Güzelleştirme”, “Çoğaltma” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Adliye Vekâleti: “Mahkemeler”, “Islâhhaneler”, “Kanunlar” adlı üç müsteşarlığa bölümlü...

· Matbuat ve Propaganda Vekâleti: “Matbuat”, “Propaganda”, “Turizma” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Hariciye Vekâleti: “Şark”, “Garp”, “Haber Alma” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Dâhiliye Vekâleti. “Mülkî Teşkilât”, “Belediyeler”, “Umumî İnzibat” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Nâfia Vekâleti: “Tesisler”, “Yollar”, “Münakale Vasıtaları” isimli üç müsteşarlığa bölümlü...

· Düzenleme Vekâleti: “Teşkilât Düzeni”, “İş Düzeni”, “Sigorta ve Tekaüt Sandığı” isimli üç müsteşarlığa bölümlü…

· Müsteşarlıklardan her birinin emrinde, kucakladığı işin kütle ve mahiyetine göre müteaddit umumî müdürlük organizmaları vardır. Bu umumî müdürlükler, günümüzün Bakanlık teşkilâtına eş genişlikte ve ünvan iptizaline mâni kıymettedir.

· Vekâletlerden herbirinin kumanda ve kurmay heyetini, bir vekille üç müsteşar kadrolaştırır. Her vekâletin üç müsteşarı kendi aralarında tam bir iş âhengi belirttikleri gibi, bütün vekâletlerin otuzüç müsteşarı da hükûmet bütününde aynı şeydir. Siyaset yolundan gelecek olan vekillere nazaran meslek yolundan gelecek müsteşarlarda da, vekillere eş bir terkip ve telif ruhu aranacaktır.

· Hükûmetin umumî siyasetini, Başvekilin reisliğinde 11 vekilden mürekkep Vekiller Heyeti; hükûmetin iş sistemini de, topluca Vekiller Heyetine ve ayrı ayrı kendi vekillerine bağlı olarak, Başvekâlet müsteşarının reisliğinde 33 müsteşardan mürekkep Müsteşarlar Heyeti temsil eder. Müsteşarlar Heyeti, daima Vekiller Heyetinin emriyle toplanır.

· Din işleri reisliği, ve seferde Başbuğluk ve hazarda Başkurmaylık; doğrudan doğruya “Başyüce”nin o sahalardaki icra ve temsil hakkına izafetle, müstakil ve hükûmet üstü mahiyettedir. “Başyüce”nin reislik edeceği veya “Başyüce”yi temsilen Başvekilin lüzum göstereceği Vekiller Heyeti toplantılarına, bu iki iş kutbu da, en ehemmiyetli söz ve fikir hakkiyle katılır.

· Temyiz mahkemesi, devlet şûrâsı, muhasebât divanı gibi teşekküller, devlet ve hükûmet

siyâsetinde hiçbir fiilî mevkii ve hakları bulunmayarak ve bütün hareketiyetlerini sadece kendi mevzuularındaki kanunlardan alarak, daima "Başyüce"ye izâfetle, Vekiller Heyetine karşı her bakımdan müstakildir.

· Vekiller Heyeti âzâsını, "Başyüce"nin "Yüceler Kurultay"ından seçeceği bir Başvekil, "Başyüce"nin tasdikine arzetmek suretiyle tâyin eder, hükûmet üstü müstakil devlet organizmalarının başları, daima "Başyüce" tarafından tâyin edilir.

· Bütün hükûmet cihazı bütün şubeleriyle, "Yüceler Kurultayı" âzâsının her türlü teftiş ve murakabesine açıktır.

· Teşkilât bakımından ana ölçü: Esasların esası, devlet idaresi ve cemiyet güdücülüğünü, milletin en yetkin ve seçkin ferdlerinden kurulu bir "şûrâ" vasıtasiyle yürütmek ve bu "şûrâ"yı, reyi alınmaksızın, bu reye ender şartlar içinde başvurulmak üzere -ki bu şartların zuhuru muhale yakındır- en gerçek millet temsilciliği mevkiinde görmektir. Ötesi kemmiyet ve basit müşahhaslardan ibaret... Kemmiyet ve dış kalıp plânında her şey ve her zaman değiştirilebilir ve icatlara uydurulabilir. Değişemez olan ruh ve keyfiyettir. Dâva, sadece, bu ruh ve keyfiyete denk, dış kalıp ve teşkilâtı, usta mimarlar eliyle petekleştirebilmekte...

HÜKÛMETİN 11 DÂVASI

· "Başyücelik Hükûmeti"nin ruhunu dayadığı büyük iman ve dünya görüşü plâtforması üzerinde ve sayısız ve mücerred dâva arsında, basit hükûmet programlarının müşahhas ameliye hedefleri bakımından başlıca 11 dâvası vardır.

· RUH VE AHLÂK DÂVASI: "Başyücelik devlet ve hükûmeti"nin kucakladığı millete ait bütün bir kök telâkkî ve idrakini her ân biraz daha titiz sulayacak, ışıklandıracak ve nemalandıracak tezatsız bir ruh ve ahlâk örgüsünün, maddî ve manevî ameliye sahasında, mükemmel ve muazzam tedbir cihazını kurma işi.. Bu dâvada Maarif, Matbuat ve Propaganda, Adliye ve Dahiliye Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· UMUMÎ İRFAN DÂVASI: Bilhassa Garbın müspet bilgiler manzumesini kendi topraklarında iklimlendirici, an'aneleştirici ve bütün taklit ve özenti plânlarından çekip kurtarıcı mikyasta, en uzak ve küçük köyden, en yakın ve büyük şehire kadar ve en üstün ve ileri mâna irfaniyle beraber mayalandırma işi... Bu dâvada Maarif, Matbuat ve Propaganda ve İktisat Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· KÖY VE KÖYLÜ DÂVASI: Köylünün ruhunu, vücudunu, kesesini, âletini, verimini, ticaretini ihya; ve onu kılığından evine ve köyünün manzarasına kadar bütün bir şahsiyet ve asliyet ifadesi altında zapdetme işi... Bu dâvada Mâarif, Dahiliye, Matbuat ve Propaganda, Sağlık ve Bakım ve İktisât Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· ŞEHİR VE UMRAN DÂVASI: Büyük şehir, belde ve (Metropolis) hayatının topyekûn maddesini, görülmemiş bir şahsiyet, asliyet ve hususiyet damgası içinde kalıplaştırma ve heykelleştirme işi... Bu dâvada Dahiliye, Matbuat ve Propaganda, Nafia, Sağlık ve Bakım

Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· ORDU DÂVASI: İmanından, ahlâkından, terbiyesinden, nizâmından, ilminden, âletinden, kılığından, biçiminden, muâşeretinden her şeyine kadar, kemmiyette ne olursa olsun, keyfiyette dünyanın en üstün ordusunu kurma işi... Bu dâvada Başkurmaylıkla, Savaş ve Maarif Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· İÇ İNZİBAT DÂVASI: Müşterek dâva ve hamle yolunda, kelebekler ve güvercinler arasındaki huzur ve âsayiş dünyasını gerçekleştirme işi... Bu dâvada Dahiliye ve Adliye Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· DIŞ MÜNASEBETLER DÂVASI: Memleketin dış politikasını, ana ideolocyaya tam uygun vaziyette, bir topyekûn Şark, bir de topyekûn Garp kutbuna göre ayarlı ve son derece nazik ve çevik, ve millî menfaat uğrunda Şeytanı çatlatacak kadar ince tertiplerle takviyeli tarzda adım adım gayesine ulaştırma; ve bu yolda bütün yeryüzü milletlerini bütün kuvvetleri ve zaaflariyle tâ köklerinden ve ciğerlerinden bilme ve tanıma ve ona göre davranma işi... Bu dâvada Başkurmaylıkla, Hariciye, Matbuat ve Propaganda Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· BÜTÜN NEŞİR VASITALARINI MURAKABE VE HİMAYE DAVASI: Her cins kitap, broşür, gazete, mecmua, radyo, sinema, tiyatro, temsil, konferans, musikî, resim, hulâsa fikir ve ruh telkinine mahsus her vasıtayı, en dipsiz hürriyet içinde dibinden kavrama, destekleme, tutma, cevherlendirme, tesirlendirme ve ana hedefe yöneltme işi... Bu dâvada Matbuat ve Propaganda ve Maarif Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· İŞ EMNİYETİ VE İŞ SAHALARI ARASINDA ÂHENK DÂVASI: Bütün vekâletler arası faaliyeti âhenkleştirme, millî iş ve memur kitlesini bütün haklariyle emniyet altında tutma, halk şikâyetlerini takip ve mercilendirme ve büyük devlet teşkilâtını düzenleme işi... Bu dâvada Düzenleme Vekâleti her vekâletle tam işbirliği halindedir.

· NÜFUSU ÇOĞALTMA, GÜZELLEŞTİRME VE SAĞLAMLAŞTIRMA DÂVASI: Nüfusu kemmiyette şelâle bereketiyle taşırma, kitleyi insanoğlunun en nâdide çizgileriyle güzelleştirme, sıhhati en yeni ve ileri tedbirlerle koruma işi... Bu dâvada Sağlık ve Bakım, Maarif, Matbuat ve Propaganda, Dahiliye ve İktisat Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· MİLLÎ SERVET VE İKTİSAT DÂVASI: Tam bir millî iktisat ideolocyasının tezatsız sistemini örgüleştirme, millî serveti köpürtme, içtimaî refahı temellendirme, bütün deveran sürat ve kıymetiyle para ve sermayeyi güdümleme, cemiyeti ve ferdi bütün verim ve alım faaliyeti içinde muvazelendirme, maddî verim âlet ve cihazlarında en ileri dereceyi tutma ve büyük iş ve kazanç, tediye ve taksim adaletini yerine getirme işi... Bu dâvada, İktisat, Maliye ve Nafia Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

YÜCE DİN DAİRESİ

· Bütün bu dâvaların ruh ve ölçü, müşahede ve murakabe kürsüsünde, icra bakımından doğrudan doğruya “Başyüce”nin şahsında tecelli etmek ve onun dışında kendi şahsî

çerçevesinin mücerret vecd, aşk, fikir ve hakikat lâboratuvarını temsil etmek şartiyle "Yüce Din Dairesi" vardır.

· Hükûmet reisiyle bir hizada ve hükûmet üstü seviyede "Başyüce" tarafından seçilecek olan "Yüce Din Dairesi" Reisi, Başyüce nezdinde ana kaynağın ilim ve vicdan sesini belirtir ve bir çelişme halinde Başyüceye karşı "Yüceler Kurultay"ını hakem tutar ve hiçbir tesir dinlemez.

· Ulviyet ve hususiyeti bakımından teşkilâtını hükûmet kanavasında göstermediğimiz ve iç telkin, dış propaganda, dinî öğretim, din vazifelilerini yetiştirme ve kadrolaştırma, Evkaf vesaire noktalarından inceden inceye plânlandırılmaya muhtaç gördüğümüz bu Daire, Başyücelik emrinde ve "Yüceler Kurultayı" yanında, devletin başlıca istişare merkezi kabul edilebilir.

· Bütün bu dâvaların, bütün iş, vazife ve teşkilât mümessilleriyle nefsinde düğümlü olduğu büyük ferdî, irade ve icra mihrakı "Başyüce"dir.

· Ve bütün bu dâvaların, büyük tefekkürî topluluk mihrakı da "Yüceler Kurultayı"... Esasta "Yüce Din Dairesi"nin hüviyet ve ruhu bütün iş dairelerine sindirilmiş olacağı için, böyle bir teşkilâta lüzum, sadece mesleki ihtisas bakımındandır ve bu ihtisasın murakıplığından ibarettir. Yüceler yücesi muazzez sahabîler devrinde olduğu gibi, herkesin ve her şeyin tek ve mutlak istikamet üzerinde toplu bulunduğu bir vasatta, böyle bir teşkilâta ihtiyaç bile yoktur. Ama nerede o erişilmez (ideal) dünya?..

HALK DİVANI

· "Büyük Doğu" mefkûresinin, "Başyücelik Hükûmeti"nde, halk kendisini devletin, devlet de halkın kölesi bilecektir. Yarısı siyaha ve yarısı beyaza boyalı tekerleğin siyah ve beyaz yarım daireleri gibi, her ân halkla hükûmet, birbirinin üstünde ve birbirinin altındadır.

· Selim duygu ve düşünceye dayanan hiçbir ferdî ve içtimaî alâka ve himaye isteği yoktur ki, devlet ve ferdin hassasiyet ve mesuliyet çerçevesi dışında gösterilebilsin... Bizim anladığımız devlet ve hükûmet ruhunun, "bu beni alâkalandırmaz" diyebileceği bir mevzu hayal edilemez.

· Delilerin çılgınca istekleri de beraber, her dâva sahibi, sonunda ya hastahaneye, ya ıslahhaneye, ya kanaat ve itminana, yahut hakkının teslim, tespit ve takibine sevkedilmek üzere, başlangıçta ve edep ve ölçü sınırları içinde her türlü hesap sorma selâhiyetine sahiptir. Cemiyetin gözü önünde herkesi, istihkakına göre ölçmek, ana mîyardır.

· Cemiyette tek işsiz, tek aç, tek bakımsız, tek mazlum, tek mağdur, tek muztar yoktur ki, gerekirse "Başyüce"nin kulak zarlarını patlatacak kadar mükemmel bir uyandırma ve hesap isteme cihazının manivelâsını el altında bulundurmasın...

· Bu manivelâ, doğrudan doğruya "Başyüce"nin şahsına bağlı bir iş şubesi marifetiyle dâvasını tespit ettirecek her ferdin, senenin bellibaşlı günlerine mahsus olmak üzere her yıl ilân edilecek ve kurulacak "Halk Divanı"nda söz istemesidir.

· “Halk Divanı”, Başyücelik sarayında bu ismi taşıyan büyük bir salonda açılır ve herkes dinleyici ve seyredici sıfatiyle bu salona girebilir.

· “Halk Divanı”nda söz isteyen herkes, evvelâ dâvasındaki ciddiyet, sonra onu “Başyüce”ye gelinceye kadar alâkalı makamlar nezdinde takip etmiş olup olmamak, sonrada ortaya attığı şartlar üzerinde doğruluk ve hâlislik noktasından şiddetle mesuldür. Bunlar üzerinde en küçük eksiklik, yanlışlık ve yalancılık, cüret edicisini “milletin fikir, hürriyet ve dâva hakkını suistimal noktası”ndan en acı mahkûmiyete sürükler. Buna karşılık, doğru olmak ve daha evvel takip edilip neticelendirilmemiş bulunmak şartiyle en küçük hak, “Başyüce” nezdinde derhal kabullerin en büyüğünü kazanır; ve kemmiyet ve keyfiyeti daima “Başyüce”nin takdirine kalmış olarak sahibini mükâfatlandırır.

· Bizzat “Başyüce” ve arkasında bütün hükûmetinin hazır bulunacağı “Halk Divanı”na mahsus bütün şartlar, edepler, usuller, nokta nokta ve çizgi çizgi örgüleştirilmiş ve kanunlaştırılmış olacaktır. “Halk Divanı”nda ve bu edepler içinde halk, bir veya birçok ferdiyle, haklarını, “Başyüce”ye karşı bağıra bağıra müdafaa eder ve neticeyi alır.

· Cemiyetle halkın bütün ihtiyaç ve dâvalarını cevaplandırmak ve ait olduğu iş ve vazife sahasında takip etmekle mükellef hükûmet cihazı, her vekâletteki hususî cihazdan başka “Düzenleme Vekâleti”dir.

· “Halk Divanı”nın mânasını, halk, haklı olduğu mevzuda devlet reisini bütün hükûmetiyle beraber herhangi bir ferdinin huzuruna çıkarıp hesap vermeye ve yol göstermeye memur, bu ana şart dışında da aynı ferde, aştığı edep ve hak sınırı nisbetinde mesuliyet yükletici bir adalet tertibi diye anlayacak ve ona göre kıymetlendirecektir. Bu noktada, hiçbir demokrasya idaresinin varamayacağı fert hakkıyla hiçbir (totaliter) rejimin ulaşamayacağı hükûmet hakkı bir aradadır.

· “Halk Divanı” buluşunun üstün mânası da, daima en küçükle münasebet halinde bir en büyüğün, hâkimiyeti nisbetinde mahkûm ve mahkûmiyeti nisbetinde hâkim ve bütün tezatları toplayıcı, kapatıcı ve son derece nazik ve ince ve yeryüzünde bir misli görülmemiş bir ruh ve şekil belirtmesidir.

BAŞYÜCELİK AKADEMYASI

· “Doğru”nun, “iyi”nin, “güzel”in sonsuz arayıcılığı yolunda üç sınıf insan ve bu üç sınıf insanın kümelendiği üç ruh ve akıl zümresi, “Başyücelik Devleti”nde, tam bir himaye, sahabet ve kefalet altındadır. İlim adamları zümresi, fen adamları zümresi, sanat adamları zümresi...

· İnsan kafasının sâf ve mücerret ilim, fen ve sanatta en yeni ve en ileri görüş ve buluş hamlelerini muhitleştirecek olan bu üç zümrenin umumî kadrosu “Başyücelik Akademyası”nı çerçeveleyecektir.

· “Başyücelik Akademyası”nın üç ana kolu vardır: İlim ve Tefekkür Kolu, Fen ve Keşifler Kolu, Edebiyat ve Güzel Sanatlar Kolu...

· Dünya çapında eser ve hüviyet sahibi asker, tarihçi, dinci, hukukçu, iktisatçı, içtimaiyatçı, terbiyeci, ruhiyatçı, riyaziyeci ve her soydan mütefekkir, akademyanın “İlim ve Tefekkür

Kolu"nu şubelendirir. Keşif sahibi doktor, fizikçi, her neviden mühendis ve benzerleri de "Fen ve Keşifler Kolu"ndadır. Aynı üstün vasıflardaki şairi, romancıyı, piyes muharririni, tenkitçiyi ve güzel sanatların başka şubelerine bağlı sanatkârları "Edebiyat ve Güzel Sanatlar Kolu"nda bulabiliriz.

· Bütün bu kolların mensupları, bağlı oldukları verim faaliyetlerinin, sâf, müstakil ve mücerret cehd ve zevkini temsil ettikçe, "Başyücelik Akademyası"nın kadrolaştırdığı hüviyet içindedirler. Bütün bu mücerret ibdâ sahalarından, müşahhas cemiyet ve amelî dâvalarına aktarılmış fikir mizaçlarının yeriyse "Yüceler Kurultayı"dır. Yani Akademya, kendilerini, faaliyetlerinin mücerret tarafına bağlamış olanların ocağı...

· Böylece "Başyücelik Akademyası" mücerret ilim ve sanat çalışmalarından, müşahhas cemiyet ve amelî hayat dâvalarına doğru kayan terkipçi ve (aksiyon)cu zekâlariyle, "Yüceler Kurultayı"nın tabiî bir namzetler zümresi sayılabilir.

· "Başyücelik Akademyası" âzası, bütün hayat ihtiyaçlarını ve faaliyet icaplarını en (lüks) mikyasta karşılayabilecek refah vasıtalarına sahip kılınırlar; ve (akvaryum) içindeki balıklar gibi, "Başyücelik Akademyası"nda kaldıkça, kendi mücerret faaliyetlerinden başka hiçbir sahaya çıkmazlar. "Başyücelik Akademyası" âzası, fahrî olarak memur kılınacakları hocalık işlerinden başka hiçbir vazife kabul etmezler.

· "Başyücelik Akademyası"nın âzasını, kemiyet haddiyle kayıtlı olmıyarak, doğrudan doğruya "Başyüce" tayin eder. Ondan sonra Akademya âzası, hususî kanununda belirli olacağı şekilde teşkilâtını tamamlar.

· "Başyücelik Akademyası", sâf irfan meselelerinde, daima "Başyüce"nin istişare çevresi halindedir.

· Milli dil, lûgat, ansiklopedyalar, dağıtılacak mükâfatlar; millî tarih, resmî irfan programları ve yetiştirme plânları ve alâkalı vekâletlerin sâf ve mücerret irfan meseleleri, "Başyücelik Akademyası"nın vazifeleri içindedir. Şu kadar ki, ana gayesi, her sahada mücerret ibdâ çilesi çeken insanları kadrolaştırmaktan ibaret olan Akademya'nın birinci hedefi, mensuplarının ferdî ve hususî çalışmalarını ve müstesna verimlerini emniyet altına almaktan başka birşey değildir. Akademyadan istenecek veya onun lüzum göstereceği işler, daima "Başyüce"den alınacak emirler veya ona takdim edilecek tasarılar üzerinde olur; ve bunlar dışında, "Başyücelik Akademyası"nın resmî hükümet işleriyle hiçbir münasebet ve alâkası bulunmaz.

· "Başyücelik Akademyası" âzasının tek manevî borcu, bir mısrâ veya bir fikir cümlesi karşısında, yahut bir (lâboratuvar) içinde yıllar ve mevsimler geçirse de, sadece çalışmak, eser vermek; ve nokta nokta büyük eser çilesini doldurmaktır. Akademya, durmak ve dinlenmek bilmez, had ve derece tanımaz faaliyet ve verimini, devlet ve halkın müşahadesine arzetmek bakımından, her ân, en yeni ve ileri şekilleri bulmakla mükelleftir.

· "Başyücelik Akademyası" hiçbir icraî müeyyide sahibi olmayıp devletin kültür "erkân-ı harbiye"si makamındadır ve raporlarını Başyüceliğe takdim eder. Maarif cihaziyle de sıkı temas halindedir.

· Başyücelik Akademyasının birinci vazifesi, kendi bölümlerinin hedef tuttuğu sahalarda memleket kültürünü devamlı bir murakabe altında bulundurmak, onu (statik) plândan (dinamik) plâna geçmesi için kamçılamak, her şubede türlü büyük mükâfat ve şereflendirmelerle hamleleri beslemek, hâsılı insanî fikir, ilim ve sanat fâtihliğini geliştirmektir.

· Başlangıçta Başyücelik tarafından seçilecek olan Akademya âzası, ancak ölüm veya çalışmaya mâni devamlı hastalık sebebiyle emekliye çıkarılarak boşalabilmesi mümkün kadrosunu bizzat doldurur ve devletin tasdikine arzeder. Yaşı 40'dan aşağı ve üzerinde herhangi ahlâkî bir leke olan şahıs, "Başyücelik Akademyası"na seçilemez.

· Teşkilât ve hedeflerini bizzat plânlayacak ve bu mevzuda tam hürriyet ve istiklâl sahibi bulunacak olan "Başyücelik Akademyası" ancak Büyük Doğu idealinin ulvî prensiplerini mahfuz tutmak bakımından Başyüceliğe ve o vasıtayla Yüceler Kurultayına karşı mesul ve bu kayıt dışında sonsuz serbesttir.

· Maymunvâri Batı taklidi hareketinden ibaret Tanzimat devrinin, içinde ekalliyet paşalarına kadar yer veren "Encümen-i Dâniş" tecrübesiyle Başyücelik Akademyası arasındaki fark, aynen maymunla insan farkına denktir.

· Başta "Fransız Akademisi" bulunmak üzere, bir memleketin kültür hayatını mayalandırmak ve çeşnilendirmek ve gıdalandırmak bakımından "Başyücelik Akademyası"ndan daha tesirlisini tarih kaydedemez.

BAŞYÜCELİKTE İŞ ÖLÇÜSÜ

· "Başyücelik Devleti"nde, maddî ve manevî her ne şekilde olursa olsun, tufeyli; başkalarının kazanç ve emeğine musallat tek fert bulunmaması gayedir.

· Tufeylîlerin başında, dilenciler, bütün işsizler ve mesleksizler, her türlü verimsizler, kaçaklar ve ahlâk dışı tertiplerle kazanç sağlamaya bakanlar vardır.

· "Başyücelik Devleti"nde ana prensip, ferdin, devlet murakabesi altında, ister hükûmet ve ister cemiyete mesul bir ifadeyle, bellibaşlı bir verim ve işe memur bulunmasıdır. Bu millî ve umumî memuriyet, sadece bellibaşlı yaş hadleri ve bellibaşlı sağlık şartlariyle sınırlıdır.

· Devletin, millet ve cemiyet iradesini temsil yoliyle iş ve meslek diye kabul etmediği ve içtimaî faydasına inanmadığı faaliyet şekilleri, iş ve meslek değildir. Meselâ "Başyücelik Devleti"nde, köşebaşlarında boynu bükük bekleyip otomobillerin kapısını açarak bahşiş toplıyan, nüfuzlu ve tesirli şahısların başları etrafında sivri sinekler gibi dolaşa dolaşa dalkavukluk şarkıları söyleyen, hiçbir hak ve gerçeğe bağlı olmaksızın mâneviyat istismarcılığı yapan ve uzaktan ve yakından bunları andıran örneklere yer yoktur.

· Tufeylî olmaya doğru giden verimsiz şahıs, ya iş bulamadığı, ya iş görebilmek şartlarına malik olmadığı, yahut iş görmek istemediği için bu vaziyete sürükleneceğine göre, birinci halde işi "Düzenleme Vekâleti" yoliyle devletten isteyecek, ikinci halde ve aile himayesinden mahrum

kalmış olmak şartiyle "Devlet Bakım Evleri"nde yaşayacak, üçüncü halde de kafasına vurula vurula iş sahalarına sürülecektir. İş ve meslek sahibi olma çağındaki "Başyüce"nin oğlu bile aynı ölçünün en aciz mahkûmu ve takip hedefidir. "Başyücelik Devleti"nde babaya ve mirasa dayanma yoktur. Mutlaka iş ve emek...

· Başyücelikte iş ölçüsü ve iş dağıtımına memur hükûmet organizması, açık ve tabiî yollardan bir mesleğe ulaşamayan ve bir meslekte tutunamayan ferdi, maddî ve manevî en sıkı ve en doğru muayeneden geçirip, rençberlikten ameleliğe veya talebelikten herhangi bir memurluğa kadar lâyık olduğu verim toprağına dikmek, orada tutturmak ve geliştirmekle mükelleftir. Böylece içtimaî müspet sınıflar dışı bir iş kaçağından, bir gün, bir "Başyüce" meydana gelmesi ihtimalinin yolu açıktır.

· Bakımından mesul olacak hiçbir yakını veya isteklisi bulunmayan maddî ve manevî sakat fert, illetinin iyileşme veya iyileşmesine bağlı imkân kadrosu içinde, şifasına veya ölümüne kadar devlet hastahanelerinin, devlet ıslahhânelerinin ve "Devlet Bakım Evleri"nin en has ve en kıymetli konuğudur. Buralarda cemiyetin çürük ve tortu kısmı, en şefkatli gizlenme ve bakılma örtüsü altında sokaklardan ve meydanlardan nihândır. Her türlü yakınlık himayesi ve gelirden ve tam mânasiyle iş iktidarından mahrum ileri ihtiyarlarında yeri, "Devlet Bakım Evleri"nin hususî şubeleridir.

· Devlet, çocuklara masal anlatmak kabiliyetinde bir ihtiyardan, parmak uçlarına inen temas dehâsiyle bir hasır iskemle örebilecek körlere kadar herkesi en rahat iktidarı içinde verimlendirmekle mükellef olduğuna göre, "Devlet Bakım Evleri"nin topyekûn verimsiz konukları, topyekûn iktidarsızlardır. Bu bakımdan devlet, bir taraftan kendi girift ve muhteşem teşkilâtı, öbür taraftan da irade mihrakını teşkil ettiği cemiyette aile ocaklarıyla sıkı ve uyanık bir bağlantıya sahiptir.

· Başyücelikte iş ölçüsü ve iş dağıtımına memur hükûmet organizmasının, evvelâ önlemek ve sonra verimlendirmekle mükellef olduğu tufeylîler ve serseriler mevzuunda, ihtiyarlar ve illetliler zümresinin karşı kutbu olan başıboş çocuk bulunmaktadır. Esasta ana baba murakabe çerçevesi içine sımsıkı mıhlı, bu çerçeveden kaydığı ve kaydırıldığı nisbette ana ve babaya büyük mesuliyetler yükletici, ancak bellibaşlı şartların zoriyle bu çerçeveden kopar kopmaz ve her türlü yakınlık himayesinden mahrum kalır kalmaz da hemen devlet eline geçmeye ve devletin elinde yetiştirilmeye mahkûm, fevkalâde hassas, başı boş çocuklar mevzuu... Devlet, doğrudan doğruya kendi eline geçme vaziyetindeki çocukları, bir taraftan onları evlât edinecek aile ocaklarına arzederken öbür taraftan da bizzat kendi müessiselerinde yetiştirip, en parlak istikbale takdim etmek; böylece insan, istidat, kabiliyet ve iş tasarrufunu son haddiyle misallendirmek borcundadır.

BAŞYÜCELİKTE CEZA ÖLÇÜSÜ

• Uçurumdan kendisini atan parçalanır; bunu herkes bilir ve kimse uçurumun bu kat'î ve riyazî şartını bir müsamahasızlık veya merhametsizlik diye karşılamaz. İşte "Başyücelik Devleti"nde ceza ölçüsü her şeyden evvel şu hikmete bağlıdır ki, orada ceza, nasıl olsa işlenilmeye mahkûm bir suçun mümkün mertebe hafif karşılanmasını gözetici yumuşak bir âkıbet değil, asla yapılmaması gereken hareketlerin sırf yapılamaz olmasını temin için konmuş kat'î mânialardır.

• Öyleyse bizim cemiyet ve devletimizde ceza ateşi, “niçin beni bu kadar merhametsizce yakıyor?” şikâyeti yerine, “aslâ sürünmiyeceğim için hiç yakmaz!” anlayışındaki âzamî hafifliğe maliktir; ve bu bakımdan en ileri şiddet, bu müthiş ve kahhâr derecesiyle merhametin tâ kendisi olmuştur. Bizim cemiyet ve devletimizde ceza ölçüsü, rahatça yapılacak fiillere göre değil, yapılamaması sağlanacak fiillere göre bir tedbir mânası taşır.

• Bizim cemiyet ve devletimizde kasıtla adam öldürmenin cezası, cezaya ehliyet sınırları içinde ve bellibaşlı mazeret ve müdafaa vaziyetleri dışında, istisnasız ve hiçbir zorlayıcı ve hafifletici sebep bahis mevzuu olmaksızın, ölümdür.

• Bizim cemiyet ve devletimizde bile bile hırsızlığın cezası, cezaya ehliyet sınırları içinde, istisnasız ve kayıtsız ve şartsız, bir kolun kesilmesidir. Bütün suistimaller, sahtekârlıklar, dolandırıcılıklar, hile tertipleri, netice itibariyle hedef tuttuğu kast ve gaye esas olarak hırsızlığın şubeleri halinde sınırlandırılır ve ona hükümlendirilir.

• Bizim cemiyet ve devletimizde fuhuş ve zina kökünden yasaktır. Ve fuhuş ve zinanın mânası, meşru şekil dışı erkekle kadın arasındaki cinsî birleşme; ve sonra erkekle erkek ve kadınla kadın arsındaki aynı fiildir. Cezası da, işliyenlerin evli, bekâr, dul ve rüşd sahibi olup olmamasına göre değişik şekilde, devlet ideolocyasının bağlı olduğu ana kaynağın hükümlerine eş olarak fevkalâde ağırdır. Şu kadar ki, meydan, sokak ve umumî yerler edebine göre bütün yardımcı saikleri tâ dibinden kazınacak ve içtimaî çerçevede tezahürüne imkân verilmiyecek olan bu fiilin ceza görebilmesi için, her tecessüs ve zor tedbirinden masun olan ev içi müşahedesi veya açığa vurulması lâzımdır ki, bu da hemen hemen imkânsızdır. Demek ki, cemiyetin alenîlik plânına vurulmayan ve gizli kalan bir fuhuş ve zina fiilinin cezası, bu fiile devlet, cemiyet, aile ve ferdde engel olucu maddî ve manevî her tedbirden sonra, Allaha aittir. Şüphe ve tahminle hiç bir takip yapılamaz. “Başyücelik Devleti”nde resmî ve hususî tek bir umumhane bulunmayacağını belirtmeye bile değmez.

• İnsan eliyle gelen ceza, hakikatte, Allah'ın insanlara lûtfettiği gizlenme ve korunma örtüsünün yırtılması ve umumî bir ibret temsil etmesi diye anlaşılacağına göre, şehirlerin ana meydanlarında, en ağırından en hafifine kadar bütün ceza şekilleri etrafında bütün gözlere serilecek müthiş merasim işkencesi vardır. Başta vatan ve dâvaya ihanet, içtimaî emniyet ve selâmeti bozmak gibi, “Başyücelik Devleti” üstün hâkimleri elindeki takdir hakkı ile bir kalemde ölüme kadar yükselecek cezalardan, sokaklara işemek ve sümkürmek gibi en çerden çöpten bediî suçlara, her fiilin bu meydanlarda görülecek bir hesabı vardır.

• Nihayet bizim cemiyet ve devletimizde ceza ölçüsü, her türlü ferd, cemiyet ve dâva hakkı, ahlâk, terbiye güzellik bakımından - misal bu ya - 10 kişilik oturma yerine 11 kişinin binmediği ve bilet parasının orta yerdeki üstü açık kutuya attığı bir minibüsün; ve yolda giderken arkasındaki erkekle kadının ne yaptıklarına bakmayan edepli insanların çerçevelediği cemiyet ruhunu billûrlaştırmaya mahsustur. Ve ferde değil, cemiyete acıma esasına bağlıdır.

BAŞYÜCELİKTE UMUMÎ MANZARA

• Aynı şeyleri değişik bir üslûpla ele alalım.

• ŞEHİR... Büyük ve eşsiz (Metropolis) rüyası: Fildişinden ve bir bâkirenin başörtüsü kadar temiz kaldırımlar... Altına bir milyon kişi alan kubbe... Ayna döşenmiş gibi pürüzsüz ve pırıl pırıl meydan... Ziynette tavuskuşu, sadelikte güvercin binalar... Ferdî ve içtimaî bütün müessiseler, vasıtalar, âletler... Kuşbakışı, en güzel ve en üstün nizamın peteği... Göklere doğru bir beste şeklinde yükselen vahdetli ve şahsiyetli mekân ölçüsü...

• KÖY... Tarlasının hendesesi, buğdayının şekli, öküzünün kuyruğu, horozunun ibiği, atının yelesi, arabasının nakşı, çatısının üslûbu; ve, boyu ve bosu, suratı ve giyimi, sazı ve sözü, bayramı ve seyranı, doktoru ve hocası, pazarı ve muhtarı maddî ve mânevî her kıymet unsuru içiçe tam bir asliyet, şahsiyet ve mükemmeliyet murakabesi altında büyük istihsal plâtforması...

• MÂBET... İçi nâmütenahî sade, dışı nâmütenahî muhteşem; döşemesi eczahane pamuğundan daha temiz; içine bir girenin birer ipek eldiven kadar ince ve hafif namaz ayakkabılarını giydiği kubbesi altında tek lâubalilik, sefalet, vahşet ve istismar tavrının görülmediği, saflarında her meslekten mareşal rütbelilerin dizildiği, vecd ve aşk merkezi...

• MEKTEP... Nereden gelip nereye gittiğini ve ne olmuşken ne olduğunu ve ne olacağını ve başkalarının da bu maceralarını bilen cemiyette, insan kafasının meçhuller ikliminden devşirdiği topyekûn bilgi unsurlarını, en ileri ve tezadsız ideolocya kaynağının ahlâk, terbiye ve usul gergefinde nakışlayıp, yedisinden yetmişine kadar her ferde giydiren, aziz tezgâh...

• YOL... Her noktayı her noktaya bağlayan ve hiç bir noktada hiç bir infirad ve inziva köşesi ve ihtilâtsızlık ve intikalsizlik bucağı bırakmayan muazzam örümcek ağı...

• İNZİBAT... Her yanda ve her yönde, bütün müeyyideleriyle, anne koynundaki ılık emniyet ve selâmet iklimi...

• ORDU... Dâva saldırış ve korunuşunun, en ileri fenle silâhlandırılmış insan kitlelerine verdiği başdöndürücü vezin ve ahenk şiiri; bu şiirin ahlâkı, bu şiirin terbiyesi ve bu şiirin vazife uğrunda gerçek ölümsüzlüğe götüren ölüm borcu...

• SAĞLIK... Bir ayak tırnağından bir tel saça kadar insan vücudunun her lifi ve her zerresi üzerinde, cihazlaşmış dikkat ve itina şuuru...

• GÜZELLİK... Allah'ın eşref mahlûku olan insanı, kadınlı ve erkekli, kökündeki harikulâde plâstikaya ulaştırıcı bediî tedbirler manzumesi...

• MAHKEME... Allah elindeki mutlak adalet terazisinin gölgesi altında, bütün fânilikler âlemine istihkarla bakan ve "Başyüce"nin otomobil rüzgâriyle devrilecek bir simitçi tablasının bile hakkını yerine oturtacak olan, tesir ve engel dinlemez ulvî ölçü mihrakı...

• İŞÇİ... Sırtından 9 kazanan sermayedarın kendisine 3 verdiği ve yalnız ezilip kahrolmaya mahkûm tutulduğu kokmuş Garp cemiyetlerine yüzdeyüz zıt bir topluluk çerçevesinde, bütün dertleri ve ıztıraplariyle iş ve istidat keyfiyetine göre değerlendirilmiş amele sınıfı... Bundan sonra, aynı amelede, her şeyi en parlak adalet ve içtimaî menfaat kutbuna bağlayıcı iman hedefi önünde seve seve ezilmeye hazır bir fedakârlık ruhu...

• TÜCCAR... Sermaye kuvvetiyle malı bir elden bir ele aktarıcı basit ve hasis tavassut rolünün üstünde, içtimaî ve iktisadî toplama ve dağıtma memurluğu zihniyeti; ve kör nefs menfaatine zıtlık seciyesi... Bu ruha bağlı, istendiği kadar kazanış ve kazandırış ve her yıl kazancının kırkta biriyle devlet hazinesini besleyiş...

• HAZİNE... Cemiyetin şahıs şahıs dağınık ve tek şahsiyet halinde toplu bütün dâva ve ihtiyaçlarının hak ve adalet kasası...

• POLİTİKA... Evvelâ kendisini, sonra bütün Doğu âlemini kurtarmayı, Garbı bütün müsbet bilgileri ve âletleriyle benimseyip mahrûm olduğu ruh plânına ulaştırmayı, en sonra da topyekûn Garpla hesaplaşmayı hedef tutan, inceler incesi ve uzun vâdeli plân...

• KAFA... Ruhçu, ahlâkçı, cemiyetçi, milliyetçi, şahsiyetçi, keyfiyetçi, nizamcı, müdahaleci, sermaye ve mülkiyette tedbirci...

• RUH... İslâm; ve onun etrafında herşey...

VIII- DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ (2)

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KANUN

· Ana ölçümüzün çerçevelediği zorlayıcı sebepler dışında kasıtla adam öldüren, en kısa bir muhakeme neticesinde, suçu sabit olur olmaz derhal idam edilecektir. Bu vatanda, insan varlığına ve mücerret hayat telâkkisine hürmet ettirmenin biricik usulü, ana ölçümüzün emrettiği vechile, bu fiili, bir insanın, ancak ve mutlaka kendi hayatını kaybedeceğini bilmesi şartiyle yapması, yani yapamıyacak hale gelmesidir. Zorlayıcı meşru sebepler dışında insan öldürenin cezası kısastır.

· Eğer cezadan murat, kötü fiilin yapılmasına mâni olmak ve kötülüğü tasfiye etmekse, cihanın en müessir ve mukaddes, hattâ merhametli ve adaletli ölçüsü halinde hırsızlığın cezası kolun kesilmesidir. Her ne şekilde olursa olsun, hırsızlığı sabit olan şahıs, ana ölçümüzün mutlak çerçevesi içinde ve umumî bir yerde kolunu kaybedecek; ve bu vaziyetin herhangi bir kaza ve malûliyetten ayırt edilmesi için, ömrü boyunca, kolunu hırsızlık yüzünden kaybettiğine dair üzerinde bir alâmet taşıyacaktır. Bu tüyler ürpertici ceza, en kısa zaman içinde hırsızlık fiilini bütün cemiyetten kaldıracağına göre, ancak bu şenî fiile taraftar olanlardır ki, daha az tüyler ürpertici ve merhametli diye vasıflandırdıkları cezaları müdafaa edebilirler. Gaye kol kesmek değil, cemiyetin her ân ruhunu kesen hırsızlığı tasfiye etmektir. Merhamete, hırsızla cemiyetten hangisinin lâyık olduğunu kestirmekse en basit bir vicdan ve idrak işidir.

· Her nevi suistimal, zimmet irtikâp, irtişa, ana ölçümüzün emrine göre hırsızlık fiiline uyar uymaz, göreceği ceza, aynen hırsıza tatbik olanıdır. Mukaddes ölçülerin içtimaî irade mihrakı olan devlet hazinesinin hırsızları, fazla olarak, taşıyacakları alâmet üzerinde bu izahı da yüklenecekler, yani fiillerinden sonra yaşayabilirlerse ölümden beter bir hayat süreceklerdir.

· Mutlak küfrün cezası mutlak ölüm olduğuna göre, ana ölçümüzün bu maddesine tatbik yoliyle, bütün vatan ihanetlerinin cezası, topluluğumuzun bağlı olduğu imana hiyanet, yani küfür sebebine bağlanarak, ölümdür. Başta Komünizma bulunmak üzere, bu vatanı küfür ve delâletin emrine verici her telâkki ve teşebbüsün cezası, sabit olduğu anda, idamdır.

· Her türlü ihtikâr, fesat, (sabotaj) vesaire benzeri ictimaî hiyanetler, zaman ve mekân nezaketine göre, yukarıdaki maddenin çerçevelediği mânaya kadar teşmil edilip sahiplerini idam sehpasının altına sürükleyici imkân kapısını daima açık bulacaklardır.

· Yol kesici ve eşkiyanın cezası, daima ana ölçümüzün ruhuna tezavüz tefsiriyle, doğrudan doğruya idamdır.

· Kanun ruhumuzun, ana ölçüye sımsıkı bağlı özü şudur: Vatanda, hayalimizdeki cemiyete çekirdek olacak tek kadınla tek erkek kalıncaya kadar, gerekirse bütün topluluğu tırpandan geçirmek ve bu hamleyi takip edici yeni cemiyetin üstün selâmet şartları karşısında, hamlemizi, adlet ve merhametin en ileri tecellisi şeklinde kabul etmek lâzımdır. Biricik usulümüz ve bütün mevzualarımızın dayanağı budur. Ürkütülmüş bir serçenin çırpınışı karşısında göz yaşlarını zaptedemiyecek kadar rikkat ve merhamet dolu bir gönülle, (Hazret- i Ömer'in gönlü) dâva uğrunda, anmızı babamızı ve çocuğumuzu mukaddes ölçünün satır kütüğüne yatırıp kesmekte tereddüt duymayacak bir şiddet kalbi (Hazret- i Ömer'in kalbi), Allah ve Peygamber dostluğuna lâyık üstün cemiyeti mutlaka gerçekleştirmek bakımından, gayemizdir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ZEVK VE TERBİYE

· "Yüceler Kurultayı"dan geçip madde madde kanunlaşmak üzere, terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik mevzuunda, bütün bu hususlar en derin bir idrak, irfan, örf ve âdet müeyyidesi altına girinceye kadar en sert zabıta ve ictimaî müdahale tedbirleri alınacaktır.

· Öyle ki, sokak, meydan ve umumî yerler, azamî derecede vekarlı, hiç kimseyi rahatsız etmez ve hiç kimsenin gözüne ve ruhuna batmaz, her türlü ictimaî mevzuaya hürmetkâr, maddesi ve mânasiyle üstün insan ifadesine malik şahıslardan başka, bütün (parazit) ve kötülük cinslerinden zorla temizlenecektir.

· Büyük Doğu âleminin cemiyet kadrosunda, rastgeldiği insanı tepeden tırnağa süzen ve hiçbir göz yasağı tanımayan, sokaklara tüküren ve sümküren, sokak köşelerini ve duvar diplerini pisleyen binbir tarzda lâübali ve edepsiz tavır takınan, şuna buna lâf atan, umumî yerlerde öteberi atıştıran, umumî yerlere öteberi atan, her vesileyle itişip kakışan ve öne geçmek isteyen, her yerde nefs gemisini kurtarmak istercesine davranan ve ictimaî ahenk ve intizamı bozan, ve yüksek sesle adım başında şamata ve münakaşa koparan, muhtelif zümre kılıkları (bobstil, hippis, külhanbeyi, hafif kadın, serseri sanatkâr, gülünç köylü kılığı vesaire) içinde, bilerek veya bilmeyerek ictimaî birlik ifadelerine karşı isyan bayrağı açan ve başı boşluğu canlandıran, hâsılı terbiye, edep, zevk, mâna, muaşeret, muamele, güzellik ve ahenk ölçüleriyle barışamaz herhangi bir eda, tavır, hareket ve biçim sakatlığını temsil eden hiçbir fert bulunmayacaktır. Batı dünyasiyle elele, Doğu âlemine mahsus ictimaî murakabesizliğin türettiği bu tipler, filleri umumî kanunlar bakımından bir suç belirtmese de, derhal ve alenen yaka paça tutulup, hususî kanunların teşkilâtlandıracağı hususî bir zabıta marifetiyle takip edilecekler; ve hareketlerini kökünden kesici kuvvette bir terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik dersi verecek cezalara çarptırılacaklardır.

· Terbiye ve zevk zabıtası her tarafta hummalı bir faaliyet halinde bulunacak ve yakaladıklarını derhal umumî zabıta merkezlerine sevkedip, oralardaki, münferit terbiye ve zevk hâkimlerinin huzuruna çıkaracaktır. Bu hâkimlerin tek ve gayet kısa celselik kararları hemen tatbik veya iş yerlerine hitaben yazılı teşhir, umumî yerlerde teşhir, nihayet ve bilhassa fiillerinin tekerrürü halinde daha şiddetli ceza şekillerine kadar varıcı müeyyideler vasıtasiyle te'dib edileceklerdir.

· İnsanların ufak ve basit kusur telâkki edegeldiği ve umumî kanunların zaptetmediği bu terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik kusurları üzerinde en küçük bir ihmal ve müsamaha, itiraz ve müdafaa imkânı bulunmıyacaktır. Suçlunun, kim olursa olsun, yarım saat içinde hüküm giymesi için, hususî polisin resmî zaptını imzalıyacak iki tarafsız ve alâkasız şahit kâfi gelecektir.

· Terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik murakabesini tesis edici, zabıtasını kurucu ve mahkemelerini teşkilâtlandırıcı hususî kanun, aile ve mektebin yanında, ictimaî bir teftiş ve ceza ocağı olacak; ve birçok şey yapılmasına rağmen bir türlü yerine getirilemiyen, halbuki her işin neticesini temsil eden, bu bakımdan basitliği içinde en çetin iş olan ictimaî seviyelenme dâvasını tekeffül edecektir.

· Gaye, umumî apteshaneleri, meçhul kahramanların ictimaî ve ahlâkî isyan fermanlariyle ve duvar dipleri “Eşeklerin apteshanesi” yaftası altında çiş eden sıra sıra insanla dolu, en küçük göz, kılık, eda ve tavır yasağı tanımaz nesillerin kapladığı bir diyarı, inkılâpların en çetini olan ve neticelerin neticesini belirten terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik ölçüleri zaviyesinden üstün hayat çıkarmaktır. Haysiyetli bir inkılâbın ilk ve son şartı da budur: Ruhu, madde ve harekete nakşetmek...

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KUMAR

· Kumar mefhumunun ifade ettiği umumî fiil, bütün şubeleri ve şekilleriyle yasaktır.

· Kumarın tarifi şudur: Herhangi bir müsbet iş ve emek mahsulü olmadan, muhtelif alet ve vasıtalarla, meçhule ve tesadüfe dayanarak, para mukabilinde oynanan oyun...

· Kumarın başlıca aletleri olan İskambil kâğıdı, zar, (rulet), (tombala) ve ayrıca bilinen ve bilinmeyen bütün alet ve vasıtalar; yapılması, satılması, satın alınması, muhafaza edilmesi ve kullanılması katiyetle memnu eşya cümlesindendir.

· Kumara ait bütün aletlerin ecnebi memleketlerden ithali yasaktır. Hangi şekil ve suretle olursa olsun, Türkiyeye ecnebi memleketlerden herhangi bir kumar aleti ithaline teşebbüs eden veya bu teşebbüse yardımcı olan şahıs hakkında …… cezası tatbik olunur.

· Kumar aletlerini memleket içinde yapanlar veya bu imal fiiline yardımcı olanlar hakkında …….. cezası tatbik olunur.

· Kumar aletlerini sadece satan, sadece satın alan veya sadece muhafaza eden şahıslar hakkında ……. cezası tatbik olunur.

· Kumarı bilfiil oynamak fiilinin cezası ……… hapistir.

· Herhangi bir kumar fiilinin, derhal zabıtaya haber vermeksizin sadece bitaraf seyircisi vaziyetinde kalmak dahi bilfiil kumara iştirak etmiş olmak sayılır.

· Resmî ve hususî bütün piyango şekilleri, at yarışlarında ve (toto)da müşterek bahisler, vesaire, bu emrin neşrî tarihinden itibaren mülga ve yasaktır. Şekil ne olursa olsun, ruhu kumar olan her fiil birdir.

· Evinde, dükkânında veya müessesesinde kumar aletleri bulunan her fert veya müessise, bu emrin neşri tarihinden itibaren 3 gün zarfında kumar aletlerini en yakın polis karakoluna teslim etmekle mükelleftir. Kulüp, kahvehane, otel vesaire gibi umumî yerler, teslim ettiği kumar aletlerinden başka ayrıca bu mevzuda hiçbir başka vasıtaya malik olmadığına ve malik olmaya teşebbüs etmiyeceğine dair birer taahhütname verecektir.

· Bu emrin neşri tarihinden itibaren bütün kulüpler, hayatlarını temin eden kumarın menfaat müeyyidesinden mahrumdur. Bu kulüpler ya kendilerini hemen tasfiye etmek veya kumarla hiçbir alâkası bulunmayan ictimaî birer mahfil haline istihale etmek hususunda bizzat karar verecektir.

· Birer miskinlik ve kumar yatağı olan kahvehanelerde de, kumarla alâkası olsun veya olmasın, hiçbir oyun ve hiçbir oyun aletine izin yoktur. Bu gibi yerlerin vaziyeti, ayrı bir emir mevzuudur.

· Hususî, resmî ve umumî her türlü mesken şekli içinde, bütün nakil vasıtalarında ve açık havada mücerret fiil bakımından yasak olan kumarın en hassas takip merkezleri hususî meskenler, yani evlerdir. Asıl ve esas bakımından her türlü tecavüzden masun olan ev, kumar mevzuunda, resmî herhangi bir merasime ihtiyaç ifade etmeksizin, her ân alâkalı memurlar tarafından teftiş edilebilir. Şu kadar ki, mesuliyetini üzerine almak şartiyle bu fiili icraya salâhiyetli memurların cebrî araştırması neticesinde masumiyeti tesbit edilen evin reisi, hükûmetten her türlü maddî ve manevî zarar ve ziyan istemekte haklı olur.

· Bir evde oynanan kumarın mesulleri, oyunculardan başka o ânda evde bulunan ve hâdiseyi müşahede eden her ferttir. Evin hizmetçisinden, cezaî mesuliyet yaşında bulunan çocuklarına kadar ev çerçevesinin her mensubu aynen kumar oynıyanların suçiyle cürümlendirilirler.

· Hapishaneler, kışlalar, mektepler, hastaneler, vesaire gibi resmî topluluk mekânlarında, o mekânın âmiri ve idare heyeti, kumar mevzuunda en sıkı murakabe tedbirlerini alacak; ve her hangi bir suç mevzuunda bizzat kumar oynatan ve oynıyanın vaziyetine geçecektir.

· Bu emrin, ictimaî ve ahlâkî bir suç olarak ele aldığı ve memlekette kökünü kazımak gayesini güttüğü kumar, onu en uzak ve alâkasız plânda bile olsa, gören ve gördüğü halde hemen müdahale ve ihbar vazifesini yapmıyan her vatandaşa da aynı suçu yüklemekte olduğuna göre tam mânasiyle müteselsil ve şâmil bir ictimaî mesuliyet ve zabıta tedbirini istihdaf etmektedir. Bu yüzdendir ki, kumar fiilini, şehirde, köyde ve her yerde, gördüğü halde derhal ihbar etmiyen her vatandaş, fiilde müşterek sayılacaktır.

· Kur'a şekline dayanarak ikramiye ve hediye tevzileri gibi tertipler, tamamiyle karşılıksız hibe şeklinde kaldıkça, kumardan sayılmaz. Fakat iştirak edenlerden bellibaşlı paralar alıp bu paraları kura neticesinde muayyen şahıslara dağıtıcı her tertip, tam bir kumardır.

· Kumar fiilinin herhangi bir cepheden suçlusu, cezasını görmeye sevkedilmeden evvel, bulunduğu mevkiin umumî bir mahallinde, göğsüne şu yafta yapıştırılmış olarak tulûdan guruba kadar teşhir edilecektir: "Türk ahlâk inkılâbının 1 numaralı hâini, kumarbaz!!!"

· Kumar fiilinin mükerrer suçlusu, vatandaşlık haklarından düşürülür, hudut dışına çıkarılır ve memleket içindeki bütün hak ve mülkiyetlerinden mahrum edilir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-İÇKİ VE ZEHİR

· Bu emrin neşri tarihinden itibaren sekir verici her türlü içki ve bütün uyuşturucu ve keyiflendirici zehirler, tamamiyle yasaktır.

· Sekir verici içkiler içinde, şarap, rakı, viski, votka, apsent, cin, konyak gibi bilinen ve bilinmeyen her nev'i bulunduktan başka, bütün cinsleriyle en hafif (likör)ler ve bira dahi vardır. Bu hususta isim, şekil ve derece hiçbir kıymet ve istisna belirtmez. Prensip şudur: Çoğu en az miktarda sekir veren bir içkinin en küçük zerresi bile haram ve yasaktır. Yasak olmıyan, mümkün olsa da sarnıçlar dolusu içilse dahi en küçük sekir vermiyecek olan meşruplardır. Bu arada, pek fazla içildiği takdirde hafif bir baş dönmesi vereceği ihtimal dâhilinde olan şıra ve boza gibi meşruplar, hiçbir zaman sarhoş olacak kadar içilemiyeceği ve sarhoşluğa mevzu teşkil edemiyeceği için prensip bakımından helâl ve binaenaleyh serbesttir.

· Uyuşturucu ve keyiflendirici maddelere, esrar, afyon, (kokain), (eroin), (eter) ve bu gibi maddelerin daha bilinen ve bilinmiyen her nev'i dahildir. Bu hususta da prensip, tıbbî ve ispençiyarî bütün tertiplerle, ruhî ve gayr-i tabiî bir teessür elde etmek için kullanılan veya kullanılması mümkün olan ne kadar madde varsa, hepsine birden şâmil bir yasaktır.

· Umumî ve merkezî yasak ölçüsü "Sekir verici her şey haramdır" mealindeki Hadîsin şümul dairesidir.

· Devlet teşkilâtında sarhoşluk ve keyiflenme fiiline uzaktan ve yakından yardımcı bütün iş şubeleri (onların vaziyetleri ayrı bir emir mevzuudur) bugünden mülga olduğu gibi, bu gibi maddelerin sıhhî ve ispençiyarî sahadaki istimalini mesuller ve salâhiyetliler eliyle en küçük istismar ve kötüye tevcih etmek, ölüm cezasına yakın bir şiddet belirtir.

· Sekir verici içki ve uyuşturucu zehir mevzuunda murakabe ve yasak iki kutupludur. Biri, fiili içeriden dışarıya doğru kolaylaştıranlar, hazırlıyanlar, yani bunları yapanlar ve istimal sahasına sürenler... Öbürü de, fiili, içeride ve dışarıda bizzat temsil edenler, yani içkileri kullananlar... Bu iki kutbun suçlularına biçilecek cezanın dehşetini şu ölçüden anlamak mümkündür ki, resmî mesuliyet ve salâhiyete malik olmaksızın bu işi kolaylaştıran ve hazırlayanlara ait suçun cezası,

birinci defasında 5 yıl müddetle şâkka hizmetleri, ikinci defasında da bütün medenî haklardan mahrumiyetle beraber daimî hürriyet tahdididir. Hastahane, eczahane selâhiyetlileri ve doktorlar gibi şahıslardan resmî imkân ve iktidarlarını kötüye kullananlar, biraz evvel kaydedildiği gibi ölüm cezasına yakın bir ukubet tehdidi altındadırlar. Sadece ana prensipleri belirten bu hükümler dışında, hâdiseye ait teferruat, lâhika emirde ve bunun bağlı olduğu kanun maddelerindedir.

· Dış plânda sarhoşluğu tesbit edilen ferdin cezası da birinci defasında üç yıl müddetle şâkka hizmeti; ve tekerrüründe mütenasiben artacak, nihayet sahibini ömrü boyunca her türlü hürriyetten mahrum etmeye kadar gidecek cezalardır. Fiilin bu kutbuna ait tafsilât da lâhika emirdedir.

· Umumî olarak hâdiseye hangi kutup tarafından olursa olsun, şahit olup da haber vermiyenlerin cezası, aynen içki veya uyuşturucu zehiri kullananlarınki gibidir.

· Sekir verici her türlü içki ve uyuşturucu her türlü zehirin, memleket dâhilinde her bakımdan kökü kurutuluncaya kadar çalışılacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ZİNA VE FUHUŞ

· Bugünden itibaren vatan sınırları içinde, zina ve fuhuş, her tezahür şekliyle mutlak olarak yasaktır.

· Zina, erkeklere mukabil cinsiyetin herhangi bir unsuru arasında, meşru olmıyan birleşme; fuhuş da bu hâdisenin meslek ve sanatıdır.

· Ferdî zinayı yasak eden ölçü, onun meslek ve sanat ocağı ve toplu tezahür çerçevesi olan fuhşu tabiatiyle yasak edeceğinden, ferdî zinaya karşı kanunî mânia tedbirinin öne alınması ve müdahale sınırlarının nezaket ve hassasiyetle çizilmesi icap eder. Fuhuş ise, doğrudan doğruya ictimaî plâna aksetmiş ferdî zinacılar topluluğunun nümayişi olduğu için tamamiyle satıhta ve dolayısiyle müdahalesi çok kolay bir plândadır.

· Ferdî zinaya karşı kanunî müdahale imkânı, ancak bu mahrem fiilin ictimaî tezahür plânına sarkışı ve çıkışı nisbetinde olabilir. Yoksa suçunu Allahla kendi arasında bırakan hiçbir ferdin, peşin bir şüpheyle teftiş ve tefahhusuna, murakabe ve tecessüsüne, Allah ve Şeriat; ve tâbileri olan insan ve akıl razı değildir. Böyle olunca, zina hakkındaki ölçü şudur; Ferdî zinanın ictimaî tezahür çerçevesine sarkmak ve çıkmak istidat ve teşebbüsünü gösteren her iş ve hareket madde madde gösterileceği veçhile, yasaktır. Bu fiilin, cemiyet ve aleniyet plânını masum tutan mahrem şahıs plânında işlenmemesini müeyyideleştirecek tek vasıta ise, şahsî ve umumî telkin ve terbiyeden başka bir şey olamaz.

· İctimaî ahenk ve ifadeyi alenî sızıntı çizgileriyle bozmadıkça hususî mesken, içinde kimler bulunursa bulunsun ve ne yaparsa yapsın, her türlü cebrî teftiş ve murakabeden masundur. Dâva, zina haddini dört şahidin tam ve kat'i müşahadesi kadar alenî bir tezahür şartına bağlıyan mukaddes Şerîatın zımnındaki mâna ile sabittir. İz göstermiyeni biz arayıp bulmakla mükellef değiliz. Bu hikmet bir tarafta dursun, ayrıca tecessüs etmemekle de mükellefiz. Asırlar boyunca yanlış anlaşılmış İslâmî ölçünün hakikati budur ve bizde şüphe üzerine ev basmak yoktur.

· Hususî mesken dışında, umumî toplulukların mahremiyet belirten her mekânında, zevc ve zevce olmıyan hiç bir çift, tek başlarına bir araya gelemez. Bu mekânlar, otel, hususî vapur kamaraları ve yataklı tren kompartımanları ve benzerleridir.

· Aile pansiyonları başta olmak üzere bütün topluluk ve her türlü iş müessiseleri, göz önünden gaip mahrem plânlarda, zevc ve zevce olduğunu bilmediği hiçbir çifte, tek başlarına birleşme imkânını veremez.

· Aile efrat ve reisinin, iştigal ve maişet tarzının, şekil ve mânasının malûm ve sabit bulunmadığı hiçbir ev, hususî mesken masuniyeti içinde telâkki olunamaz; ve esasen böyle bir nikap gerisinde fena maksatla hiçbir çatının teşekkülüne imkân verilemez.

· Yalnız ana prensipleri canlandıran bu emre bağlı hususî maddelerden anlaşılacağı gibi, dâvaya muhalif hareket eden ve bu muhalefeti kolaylaştıran fertlerin cezaları, takat ve tahammül üstünde ağırdır.

· Resmî ve hususî, fakat hükûmetçe sabit fuhuş müessiseleri, bu emrin intişar tarihinde derhal ve her yerde kapatılacak ve bunların bütün mensupları, lâhika emirde gösterilen kamplarda toplanacaktır. Bu kamplara, aynı zamanda, malûm ve müseccel ne kadar fâhişe varsa sevkedilecektir. Bu kamplarda tatbik olunacak muamele tarzı ve eski fâhişelerin tâbi tutulacakları (rejim) ayrı bir emir mevzuudur.

· Bütün dâva ve gaye şu noktada toplanmaktadır ki, ev, evden başka hiçbir şeye âlet edilemez bir dış murakabeye tâbi tutulur. İç murakabe yalnız onun salâhiyetli şahıslarına ve İslâmî ruhuna terkedilir ve masun bulundurulurken, ferdî zinayı kolaylaştırıcı ve müessiseleştirici imkânlar cemiyetin ve ictimaî tezahür plânlarının kâffesinden silinip kazınacak; fuhuş ise gizli ve açık her şubesiyle ve bir kalemde tasfiye edilip “fâhişe” isimli tipler, ya tam salâh ve hürriyetlerini, yahut tam murakabe ve tavziflerini devlet elinde idrak edeceklerdir. Cemiyetin iç plânını iman ve terbiye ıslâh etmeye bakarken, ona bağlı kanun da, dış plânda, namus ve iffetten başka hiç bir çizgiye zaman ve mekân vermeyecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-FAİZ

· Faiz, bizim cemiyetimizde her şekliyle mutlak olarak yasaktır.

· Asıl ve esas bakımından her şekliyle yasak olan faize, bugünkü cemiyetin zaten kanunî bir yasak belirtici bütün tefecilik ve murabahacılık nevileri dahil olduktan başka, resmî ve kanunî ölçüyle yasak olmıyan her nevi de girmektedir. Yâni resmî ve hususî hiç bir faize, faiz mefhumuna, uzaktan ve yakından faize benzer hiç bir fiile, devlet ve idare telâkkimizin tahammül etmesine imkân mevcut değildir.

· Faizin kat’î tarifi şudur: Umumiyetle borç diye alınan ve verilen herhangi bir şeyin, mislinden fazla olarak iadesini peşin bir akidle iki taraf arasında kararlaştırmak ve bu kararı yerine getirmek. Dinî ismi (ribâ) olan faiz fiili, bugün en ileri cemiyet telâkkileri ve iktisadî prensiplerince ezici sermayenin ictimaî sınıfları müstemlekeleştirmesi ve oturduğu yerde kendisini besletmesi diye anlaşıldığına göre, bizim, her hakikati ezelî bir kıdemle çerçeveleyen ana ölçümüzün hikmeti daha kuvvetle kavranabilir.

· Bu mutlak yasak, resmî ve hususî her fiil halinde faiz mefhumunu, bütün iktisadî, ictimaî ve idarî hayattan topekûn tasfiye edecektir.

· Komşusuna ödünç olarak bir tas pirinç verirken yerine bir buçuk tas pirinç isteyen bir insanın hareketi (ribâ) mefhumunun tâ kendisi olmasına mukabil, bir tas pirince sadece bir tas pirinçten başka bir isteği olmadığı halde karşılığında hediye olarak ve evvelden bilmiyerek bir çuval pirinç alan insanın faizle en küçük bir alâkası yoktur. Doğrudan doğruya ticaret ve meşru kâr ise hudutsuz mânada serbesttir. İşte faizin böylece en ince noktalarına kadar sınırları çizildikten sonra, yalnız peşin akde dayanan ve bir karzın fazlasiyle iadesini tazammun eden fiil, hususî şahıslardan başlayarak devlet müessiselerine ve resmî, hususî bütün muamelelere kadar kökünden kaldırılacaktır.

· İktisadî hayatta birer nâzım mevkiinde bulunan bankaların fiillleri de ana ölçüye uydurulacak; bankalara yatırılan paralara karşılık hiçbir faiz alınmıyacağı gibi, bankalardan alınan paralara karşılık olarak da ancak “masraf karşılığı” ve “iştirak payı” namiyle muayyen miktarlar verilecektir. Kat’î olarak bilmek lâzımdır ki, bazı iktisadî faaliyetlerin ana ölçüye tatbiki mümkün ve hareketleri sömürücü faiz mefhumundan uzaklaştırmak kabil iken, bizzat kendilerinin “faiz” tâbir ve mefhumuna iltifat etmeleri ve kendilerini böyle göstermeleri, ana ölçüye karşı kayıtsızlıklarının ve faizi muhterem addetmelerinin neticesidir. Bu telâkkiye en parlak misal de bankaların vaziyetidir. Halbuki bunların fiilini ana ölçüye tatbik, böylece faidelerini semerelendirerek mazarratlarını tasfiye, pekâlâ imkân dahilindedir.

· Faiz yasağı cemiyetin her muamelesine teşmil edilecek, devlet idaresinin bütün ruhuna hâkim kılınacak, ticaret hayatına mutlak olarak tatbik olunacak ve bu yasağa karşı en küçük hareket, ana dâvaya ihanet suçiyle cezalandırılacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KAHVEHANE

· Bugünden itibaren, en hücrâ köyden en kalabalık şehre kadar, kahvehane mefhumunun ifade ettiği, öldürülmüş zaman ve yok edilmiş faaliyet müessiseleri baştan başa kapatılacaktır.

· İyi maksatla ağız tatlılandırmak, gazete ve mecmua okumak, arkadaşlarla buluşmak ve oraları da bir tenbelhane ve (enerji) mezbahası haline getirmemek şartiyle yeni tipte pasta ve çay salonları müstesna, eski kahvehane tipinin çerçevesi içinde her şey yasaktır. Bunlar da işi kudret ve faaliyet makteli haline getirecek olurlarsa derhal kapatılacaklardır. Bütün bir ictimaî ve ruhî israf mevzuunda hürriyet gibi lâfları dinlemek istiyenler, bizi bu lâflarla avlayıp sonra kahvehane köşelerinde apıştırmak suretiyle müstemlekeleştiren demokrasya diyarlarına gidebilirler. Bizim diyarımız, hürriyetin ve halkın değil, hakikate baş eğmenin ve hakkın vatanı olacaktır.

· İster kahvehane, ister pastahane, ister muhallebici dükkânı vesaire, iş ve faaliyet zamanı bir sürü başıboşun toplandığı her yer şüphelidir ve derhal tepeden inme bir kapatılma mevzuudur. İş ve faaliyet zamanı içinde ve dışında meşru ve mâkul buluşma, istirahat ve zevklere istinat eden her yer ise, sonuna kadar serbesttir. Ölçü bundan ibarettir.

· Bu gibi yerlerde, ne şekilde olursa olsun, oyun, içki ve fuhşu kolaylaştırıcı şeylerin mutlak olarak yasak olduğu kaydedilmekten müstağnidir.

· Sadece kahvehaneleri kapatmak ve bu tedbiri en hücra köyden en kalabalık şehre teşmil etmekle elde olunacak ictimaî fayda, en aşağı, vatanın umumî seferberliğin halinde çıkarılacak âzamî ordu mevcudu çapında bir kudretin her ân iş başında bulundurulması kadar azîmdir. Bu sayede en aşağı 2-3 milyon kişi (parazitlik)ten müstahsilliğe geçecektir. Memleketimizde kahvehanelerin tahribatı belki meyhanelerinkinden beterdir. Zararsız gibi duran bu tenbel yataklarının, kemmiyet bakımından azametidir ki, zararını son hadde çıkarmaktadır.

· İctimaî faaliyet makteli halindeki müessiselerin kontrolu, ictimaî faaliyeti nizamlama vazifesiyle, devlet manzumesindeki iş bulma ve çalıştırma teşkilâtına aittir.

· Kahvehaneleri kapatan, ictimaî faaliyet israfına mâni ölçünün hiddet ve asabiyeti o kadar büyüktür ki, şümulünü, evden itibaren yöneltmiyeceği yer yoktur. İşsizlik veya mânasız ve faydasız işin her mensubu, cemiyetten kıymet çalan ve enerji israf eden bir halin mevkiindedir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KÜLHANBEYLİK

· Külhanbeylik, efelik ve benzeri tabirlerin belirttiği hal, tâ kökünden kazınacak ve bu halden cemiyet sathında ve ruhunda hiçbir iz ve tohum bırakılmayacaktır.

· Külhanbeyliğin mânası ve tarihi: Külhanbeylik, doğrudan doğruya devlete ve ictimaî nizama karşı ferdî ve zümrevî bir isyan ifadesi ve bu ifadenin çerçevelediği zorbalık tavrıdır. Bellibaşlı tarihî, ictimaî ve ruhî müessirler yüzünden, Yeniçeriliğin tefessüh ve tereddisi üzerine meydana çıkmıştır. Yeniçerilik ocağı kapatılınca, aynı ruh, kendisini korumak ve yeni tecelli zeminini kurmak insiyakiyle halk kitleleri içine sığınmış ve oradan (sivil) bir kılığa bürülü olarak sızmaya başlamıştır. Külhanbeylik, tefessüh ve tereddi devresinde, Yeniçeri ruhunun, ocağı kapatılır kapatılmaz, devlet ve cemiyetin aczini belirtmek için halk arasında ve (sivil) şekilde bir nevi mukavemet harbi açmasından ve çete hareketine girişmesinden başka birşey değildir. Ve hiç şüphesiz, şuur ve plânla alâkası bulunmıyan bir insiyak hamlesinin düzenlediği bu teşkilât, gittikçe an'aneleşmiş, hususî lisan, eda ve kıyafet unsurlarını bulmuş, daima aynı idarî lisan, eda ve kıyafet unsurlarını bulmuş, daima aynı idarî ve ictimaî zaafın ihtarcısı halinde müessiseleşmiş ve en zengin şekilde müritlerini devşirmenin yolunu bilmiştir.

· Külhanbeylik, efelik ve benzeri tabirlerin ifade ettiği hal, ictimaî murakabesizliğin ve bu murakabesizlik içinde iktisadî,

idarî ve her türlü nizamî müeyyidelere karşı riayetsizliğin, devlet ve cemiyetten gelen bütün kayıtlar önünde mukavemetin ve tam mânasiyle yularsızlığın en parlak ve en canlı misalini heykelleştirir. Bu bakımdan herhangi bir dünya görüşünün ictimaî murakabeyi tesis adına tâ kökünden kazımak ve bütün ruhunu ele geçirip topyekûn feshetmekle mükellef bulunduğu başlıca sınıf budur.

· Külhanbeyi, zâhir plânına sızdırdığı ve kendi kendisini üniformalaştırdığı her haliyle takip edilecek ve bu hallerden hiçbirisine müsaade edilmiyecektir.

· Külhanbeyvâri giyinmek, tavır takınmak, ağız kullanmak yasaktır. Bunların uzak ve yakın benzerleri hemen yakalanıp cemiyet huzurunda teşhir edilecek ve burunlarının kırılması için en ağır muamelelere hedef tutulacaklardır.

· Şehirlerin umumî meydanlarında üstleri başları yırtılacak, bol paçaları parçalanacak, hususî şekilde muhafaza ettikleri saçları kırptırılacak, yumurta ökçeleri kırılacak; ve icabında bir külhanbeyi, halk huzurunda, dünyaya geldiğine pişman olacak şekilde, bilfiil devlet kamçısını yiyecek, zorla adam edilecektir.

· Dilenciler vesairenin merhamete sığınır ve bu ulvî duyguyu istismar eder parazitler olmasına mukabil, halkın korku hissini gıcıklar ve huzurunu tehdit fikrinden çimlenir en hain bir parazit sınıfı olan külhanbeyler, ocaklarının büsbütün söndüğü kanaati yerleşinceye kadar, en ufak emare ve delâlet unsurlarına kadar takip olunacaklar ve cezaî ölçülerin hayvanlara bile tatbik edilemeyecek kadar ağırları altında ezilip yok edileceklerdir. Öyle ki, esasen her biri bir külhanbeyi olan eşkıya, kaatil, hırsız vesaire, teker teker kendi fiilleriyle takip olunurlarken, bütün bu fiillerin doğurucu ve besleyici iklimi olan külhanbeylik, en basit ve masum delâlet unsuriyle, göze çarptığı her yerde enselenecek ve ezilecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-VATAN DIŞI

· Bu emirle beraber Türk vatanının, yalnız Müslümanlar ve Türklerle meskûn, yalnız Müslümanlardan ve Türklerden ibaret bir hale gelmesi, hain ve muzlim unsurlardan baştan başa temizlenmesi için her tedbir alınacaktır.

· Temizlenmesi gereken başlıca hain ve muzlim unsurlar, Dönmeler ve Yahudilerdir.

· Dönmeler ve Yahudileri takiben, haklarında hiyanet tabirini kullanamıyacağımız halde, din ve ruh ayrılıklarından dolayı iklimlerimizden uzaklaştırılmaları gereken Rumlar, Ermeniler ve sair ufak-tefek topluluklar gelir.

· Türkiye'de sayılarını onbinden fazla tahmin etmediğimiz, böyleyken umumî Türk servetinin muazzam bir kısmını elinde tuttuğunu bildiğimiz (nüfusları umumî Türk nüfusunun onbinde üçü, servetleri umumî Türk servetinin onda biri!!!) dönmeler, bütün mal, mülk ve her türlü kıymetlerine el konulmuş ve kendilerine sadece bir yıllık geçim imkânları bırakılmış olarak, kitle halinde sınır dışı edileceklerdir. Bu hususta, bu kadar haşin ve hattâ vahşi farzedilecek bir muamelenin insanlık vicdanına karşı bütün mucip sebepleri, bütün bir tarihî geliş halinde gösterilecektir.

· Yahudiler, olanca servet ve imkânlarına sahip ve ellerinden hiçbir şey alınmamış olarak, muayyen bir vâde içinde Türk vatanını terketmiye mecbur tutulacaklardır. Yahudiden hiçbir istihale ve bize inkılâp edası kabul olunamaz.

· Rumlar, Ermeniler ve sair ufak-tefek topluluklar da, ya ait oldukları ırk din topluluğunun hariçteki müstakil devletine yahut seçecekleri herhangi bir ırk ve devlet himayesine geçmek üzere, bu devletlerle vâki olacak muslihane anlaşma neticesinde Türk vatanından çıkarılacaklar; ve servetlerinin hepsini birden muhafaza edeceklerdir.

· Servetlerini beraberinde alacak olan yabancı unsurlardan hiçbiri, Türk vatanı içinde herhangi bir gayr-i menkul sahibi kalamaz. Bunlara gayr-i menkullerinin değeri ödenir ve devletin sınır dışı para muamelesine göre bu kıymet, bellibaşlı şartlar ve şekiller altında kendilerine temin olunur.

· Türk vatanını bütün hain ve muzlim yabancı unsurlardan temizlemek dâvasında ana ölçü: "Ya bizden ol, ya bizden ayrıl"dan ibarettir; ve bizden olması isteği peşinen reddedilecek yegâne sınıfın Yahudi olması, Dönmelerin esasen bizden

olduğu vehmini vererek bizden olmadığını asırlar boyunca göstermiş bulunmasındandır. Rum ve Ermenilerin bizden olmaları muhal değildir. Bu takdirde samimiyetle sevk dairemize giren her Rum ve Ermeni bizden olur.

· Tek başına kendinden ve öz cevherinden ibaret kalacak ve her türlü fesat unsurundan temizlenecek olan Türk vatanı Büyük Doğu dâvasını, elmas gibi bir ırk ve kavim aynasında parıldatacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SİNEMA

· Bundan böyle sinema, yerli ve ecnebi bütün nevileriyle, kat'î devlet murakabesi altına geçecektir.

· Batı dünyasının, hain bir ticaret gayesiyle bütün tefessüh mikroplarını, en kesif mikyasta, çerçeve çerçeve bir film kordelâsının içine yerleştirilmiş olarak cihana yayan ve tek çerçevesi atom bombasından daha tehlikeli olan cinayet, hırsızlık, rezalet, fuhuş, macera ve başıboşluk filmleri kat'î olarak yasaktır.

· Amerika ve Avrupadan ithal edilen filmler, ancak ictimaî, ruhî, ahlâkî, terbiyevî, talimî, bediî bir fayda temsil ve bir hikmet ve ibret telkinine mevzu teşkil ettiği nisbette kabul olunmak talihine maliktir. En küçük menfî tesirin (ki Garp ve dünya sinemacılığının binde dokuz yüz doksan dokuzu böyledir) yayıcısı olan filmlere hiçbir suretle müsaade edilemez.

· Film murakabesi ve bunların memleket içine sokulup sokulmuyacağı kararının alınması işi, hususî ve mesul bir heyete verilecektir. Bu heyetin vaziyet ve salâhiyeti ayrı bir emirle çerçevelenecektir.

· Yerli filmler de aynı prensip ve kaideye bağlıdır. Şu kadar ki, onlar, filmleştirecekleri (senaryo)ları, bütün (rejisör) ilâve ve (kompozisyon)lariyle beraber bu heyetin tasdikinden geçirtmek mükellefiyeti altındadırlar. Film yapıldıktan sonra yine aynı heyete gösterilir ve onun son tasvip ve izniyle halka gösterilmek imkânına erer.

· İster yerli, ister yabancı filmlerde, ahlâkî, ruhî, hissî, fikrî, siyasî, hattâ bediî ve zevkî en küçük zaaf, sakamet ve dalâlet ifadesi, böyle bir filmin yasak edilmesi için kâfi sebeptir; ve bu hususta tek salâhiyet, memleketin en anlayışlı ve alâkalı şahıslarından seçilecek olan murakabe heyetindendir.

· Cihanın, ister yerli, ister yabancı, bugünkü örneklerine ve bu örneklerin belirttiği kıymet ifadesine göre, gösterilmesi iznini alabilecek film, hemen hemen yok gibidir. Bütün Amerikan, Avrupa, Arap, Türk filmciliği bugünkü örnekleriyle her bakımdan mahkûmdur.

· Bu nisbette titiz ölçülerde anlaşılması gereken nokta şudur ki, Büyük Doğu inkılâbı, en büyük mikyasta kıymet ve ehemmiyet verdiği sinema şubesini de bizzat himaye ve teşvik edeceği ve herbiri yepyeni bir buluş ifade edecek olan yerli filmlerle canlandırmak dâvasındadır.

· Dâvanın en dokunaklı telkin kürsülerinden biri olan sinemayı, devletimiz, bugünkü örneklerin yüzde yüzüne birden şâmil bir ölçüyle bütün kötülüklerden ayıklayıcı ve bütün iyiliklerle yeni baştan kurucu bir anlayış emrinde imha ve ihya edecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-DANS

· Dans yasaktır.

· Vatan kurtarıcısı çapında eski bir Fransız devlet adamının, dansa dair sorulan suale, sırf bir yatak içinde kadınla erkeğin fiilini kastederek verdiği, "Niçin ayakta?" cevabı kadar dansı izah edebilecek bir tarif olamaz. Hususiyle bu tarif, Avrupanın, millî kahraman tanıdığı bir büyüğüne ait olduktan sonra…

· Alenî ve ictimaî bir zina nazariyesinden başka bir şey olmıyan dans, belki de bu münafık cephesiyle zinadan da iğrenç bir fiil olarak, Büyük Doğu mefkûresinin hiç bir noktasında barınamayacak bir fiildir; ve bu bakımından, aynı mefkûrenin en şiddetli yasakları arasındadır.

· Kadınla erkeği müşterek ve ahenkli hareketlerle vücut kıvrımlarını göstermeye davet eden ve ister bir çift, ister birçok insanın şehevî hareketlerinden ibaret olan dans, millî ve gayr-i millî bütün çeşitleriyle bizden değildir.

· Zaten murakabe ve tecessüsü mümkün olmıyan ve içinden geçen her şey Allaha havale olunmak icab eden hususî mesken müstesna, umumî ve ictimaî mekânlardan herhangi birinde, her şekliyle dans yasağı şiddetle takip olunacaktır.

· Sadece dans fiiline dayanılarak yarım asırdan beri memleketimizde ananeleştirilen balolar, ayrıca (bar)lar, (dansing)ler, (diskotek)ler, gece kulüpleri kendilerini içki yasağı bakımından sınırlamış olsalar bile, dans yasağı ölçüsiyle tâ kökünden tasfiyeye tâbi…

· Karısını ve kızını, yabancı bir erkeğin kolları içinde ve göğsü üzerinde nazarî ve alenî bir zinaya terkeden ve bundan gocunmıyan erkek, bizim anlayışımıza göre, bu halini izaha yelteneceği, nefsine özür aramaya kalkışacağı, bir fuhş ajanından daha aşağılık bir şahıstır.

· Dansa karşı nefretimizi bilhassa şiddetlendirmesi icap eden nokta, Tanzimattan beri gelen murakabe ve muhasebesiz Garp taklidi cereyanlarının, içimize, Masonlar ve Dönmeler vasıtasiyle bilhassa dansı sokarak, güzelim ahlâkımızı ifsat ettiğidir.

· Avrupalı için, kendi hususî bünyesi, telâkkisi, ruhî ve ictimaî müessiseleri bakımından bir dereceye kadar tabiî olduğu halde, bir Fransız büyüğünün bu kadar ağır bir nefret ve hakaretle vasıflandırdığı dans, Avrupalı hesabına başlıbaşına bir tahrip vesilesi olduğu halde, bizim İslâm ve millî bünyemize tatbik edildiği gün, her şeyimizi birden berhava edecek bir yıkıcılık müessiri olur. İşte böyle olduğu ve büsbütün olacağı içindir ki, bizim cemiyet ölçümüzde dansla göz önünde zinanın birbirinden farkı yoktur.

VIII- DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ (3)

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-PARAZİTLER

· Dilenme ve dilencilik, şahit olunmuş ve olunmamış bütün nevileri ve tarzlariyle yasaktır.

· Gerçekten âciz ve çaresiz bir insanın, mahrem plânda ve Allah için birinden istiyeceği yardım müstesna olarak, umumî ve ictimaî plâna akseden her türlü dilenme ve dilencilik şekli, dinin kat'iyetle yasak ettiği bir fiil halinde en şiddetli takibe uğrıyacaktır.

· Dilenci, fiilini, izhar ettiği her yerde derhal yakalanacak, tecrit edilecek, en ağır muameleye hedef tutulacak ve cemiyeti bütün parazitlerden tasfiyeye, parazitleri ıslaha ve faaliyet sahibi kılmaya memur hususî devlet teşkilâtının emrine suçlu olarak teslim edilecektir. Her ferdi çalıştırmak ve çalışmıyana bakmakla mükellef olan bu teşkilâta suçsuz olarak teslim olmanın şartı, parazitliğin herhangi bir fiilini irtikâp etmeden devlete başvurmaktır. Bu takdirde müracaat sahibi ağır ve cebrî muameleden kurtulur ve yalnız şefkat ve yardım görür. Onun içindir ki, cemiyetimizde, herhangi bir parazite mazeret yoktur.

· Dilenmeyi ve dilenciliği peçelemek için yapılan sahte öteberi satıcılığı vesaire (kamuflaj) tedbirleri, dilencilik bahsinde, takip ve cezayı şiddetlendirici sebeptir.

· Parazitlerin başka sınıflarını teşkil eden işsizler, serseriler ve mekânsızlar, derhal ve en küçük delâlet ve emareyle hemen yakalanır ve aynı alâkalı devlet teşkilâtına teslim edilirler.

· Çocuklarını ve aile kadrolarının masum örneklerini dilenme ve dilencilik işinde ökse gibi kullanan ana ve babalar, öz çocuklarının hayatına kasdetmiş olmak derecesinde cezalandırılacaklardır.

· Herhangi bir sefalet ve serseri kılığı bile, fiili bahis mevzuu olmaksızın, parazitliğin bir delâletidir ve takip mevzuudur.

· Sahipsiz çocuk, murakabesiz genç ve mesleksiz şahıs, herhangi uzak ve yakın bir delâletle derhal tesbit ve tecrit olunur ve hemen devlet sahabet, murakabe ve meslek emrine tâbi tututlur.

· Büyük Doğu mefkûresinin örgüleştirdiği cemiyet, cihanda ve kokmuş cemiyetlerdeki örnekleriyle tip tip ve çizgi çizgi şahit olduğumuz parazit nevilerinden hiçbirine, hiçbir köşesinde yer vermeyecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-HEYKEL

· Bizde heykel yoktur.

· Fânileri putlaştırmaktan ve toprak altında tek tel kaşı kalmamış şahısları taş halinde dondurmaktan ibaret olan heykel, İslâmî yasağı içinde bu derin hilkat sırrına karşı da gülünç ve iğrenç bir nümayiş olarak, zatı ve asliyle, bizim güzellik ve doğruluk ölçümüze sığmıyacak bir "kaba"nın ihtarcısıdır.

· Bizde âbide, taş ve tunç kütlelerini mücerrede doğru tefsir eden blokların ve nakışların üstündeki muazzam kitabelerdir. Böylece madde sanatı ve süsü, bizde, ezelî ve ebedî kelâm marifetinin mücerret çizgileri kadrosunda tecelli eden (fon)u şeklinde meydana çıkar ki, sadece bu ölçünün mihrakında kurulacak âbidelerle, bütün vatanı süslemek ve (plâstik) güzelliğe kavuşturmak da başlıca gayelerimizdendir.

· Bütün kadrosu bir iki aç ve çıplak, hasta ve alt köylü ile, aynı teşhisi ifadede müşterek birkaç hayvan ve salaştan ibaret kasabacıkların meydanında on binlerce lira sarfedilerek dikilen heykellerin, heykel dışı ve heykel üstü mânasındaki dehşet ise izahtan müstağnidir. Her şeyden evvel vatanın ve maddenin tam imar ve donatımından sonra bu imar ve donatımın tamamlandığını ifade için bir imza mahiyetinde kurulabilecek olan âbide, üstelik bu vaziyette ve putlaştırılmış şahısların heykeli şeklinde dikilecek olursa, artık belirttiği mânanın felâketini kavrıyabilmek lâzımdır. İlk iş olarak bu soydan eserleri ve mânaları dibinden kazımakla mükellefiz.

· Bir fikre bağlı olmak yerine fâni şahıslara bağlananlar o fâni şahıs dünyadan çekip gidince düştükleri hiçlik ve boşluğu heykel dikmekle gidermeye çalışırlar ve onun tunç, mermer veya alçıdan, cansız gözlerinden yardım ve teselli ararlar. Bizse, şahıslara değil, fikre ve gayeye bağlı olduğumuz için o fikir ve gayeyi, tunca, mermere ve her yere nakşetmekten gayrı yol tanımayız.

BAŞYÜCELİK EMİRLER-MATBUAT

· Bu emrin neşriyle beraber, “Matbuat Hürriyeti” isimli millî ve ictimaî felâket vesilesi kaldırılmıştır. Bundan böyle matbuat, bilinen mânada hür değildir.

· Bu yasağa, kitap, gazete, mecmua, broşür, afiş vesaire olarak matbuat çerçevesinin belirttiği ne kadar yayın vasıtası varsa hepsi birden dahildir.

· Şimdiki istikâmetsiz beşeriyetin en aziz hürriyetlerden biri tanıdığı fikir hürriyeti, hürriyet mefhumunu hakka esaret bilen yekpâre telâkkinin emrinde, sırf “Hürriyet için Hürriyet” faciasından ve her menfi tesire açık başıboşluktan cebren kurtarılacaktır.

· Yukarıda sayılan yayın vasıtalarının kadrolaştırdığı, roman, şiir, piyes, hikâye, tenkid, tetkik, siyaset, ilim, fikir, haber röportaj vesaire gibi bütün ifade nevileri, neşirlerinden evvel kendi kendilerini devlete tasdik ettirmek ve neşir ehliyet ve liyakatini alâkalı devlet teşekkülü marifetiyle huccetlendirmek mükellefiyeti altındadır.

· Gerçek hürriyetin gerçek hürriyetin ne demek olduğu anlaşılıncaya ve bu anlayışı doğuracak yüksek ferdî ve ictimaî irfan maya tutuncaya kadar, her şekli ve her nev’ile matbuat, en sert murakabe ve en keskin güdüme tâbi tututlacaktır. Basın, kendi kendini kontrol edebilecek hale gelinceye kadar, böyle!..

· Hususî şartları bakımından ayrı bir emir ve teşkilât mevzuu bulunan ve murakabeye tâbi yazı sahalarının en ileri salâhiyet ve ihtisas unsurlarını ihtiva edecek olan devlet murakabe kadrosu, şahsî, nefsanî ve basit mânasiyle siyasî hiç bir endişeyle hüküm vermiyecektir. Her nev’iyle matbuat, meşru ölçüde ve gerekirse en ağır üslûp içinde, yalnız şahsî tenkid yolundadır ki, yüzde yüz hür ve serbesttir. Bu noktadaki “şahs” mefhumuna, en âdi çobandan en ulvî bir Başyüceye kadar her ferd dahildir.

· İsbat edilmek şartiyle, kim ve ne olursa olsun, hayatta bulunan her ferd hakkında her şey iddia edilebilir. Fakat isbat edilemediği takdirde, cezası, kurban şahsa yöneltilen isnad ve iftiranın cezası nisbetinde olur.

· Matbuat Hürriyetine tahmmülü olmıyan zulûm rejimleriyle, sadece matbuat hürriyetinin ruh ve cemiyet sahasındaki zararlarına tahammülü olmıyan hak rejimi arsındaki farkı şundan anlamak lâzımdır ki, bunların ilkinde en büyük yasak, devre hâkim şahısları korumaktan ibaretken, ikincisinde mahfuz olan sadece mukaddes ve münezzeh mânalar, tamamiyle serbest ve açık olanlar da şahıslardır.

· Âdi ve keyfiyetsiz, fikir ve sanat cevherini bozucu eserlerden başlıyarak, iman ve ahlâk çürütücü, zıd ideolocyaları (antitez)leriyle birlikte muhakeme ve muhasebe etmeden benimseyici; hulâsa insanoğlunu hayvanî, nefsanî, şeytanî ve sakîm mânada aklî cepheleriyle istismar edici bütün yazılar kat’î olarak yasaktır.

· İman ve hidayet, küfür ve delâlet cephesinin herhangi bir fikir ve iddiasını zorla, gizli ve baskı altında tutarak kuvvet kazanmaktan müstağni ve münezzeh olduğuna göre, murakabe tedbirlerimizin ruhu, hakikatte ermiş bir topluluğun sakin ve muhteşem huzuru içinde, ictimaî ve mutlak kıymetleri "Hürriyet için Hürriyet" gibi bir ruh istimnası bahanesiyle mahv ve perişan edilmekten korumaktır. Yoksa ölçümüzün esası, küfür ve delâlet davranışlarını, hakkı tam verilmek ve âkıbeti sıhhatle tayin edilmek şartına bağlı olarak, ortaya ve aydınlığa çıkarmaktan bizi menetmez. Fakat böyledir diye, bir sütun üzerinde toplanan adedlerin doğru cem'i bir tane ve o da meydandayken, bu bir tanenin esasen malûm ve müsbet hakkı adına, önüne gelene o sütunu yeni baştan cemetmek ve hakikatleri mütemadiyen karıştırmak ve şüpheli göstermek salâhiyetini vermeyiz. O zaman, bu salâhiyeti kötüye kullanacak bir iki tecrübe bizi mahv ve perişan etmeye yeter. Aynı salâhiyeti iyiye kullanmanın da zaten mânası yoktur. Hakikat karşısında teslimiyet ve salâhiyetsizliktir ki, anlayanlar nazarında, insana en üstün hürriyet ve iktidarı bağışlar. Makinesi fevkalâde iyi işlediği için yol alan ve mesafe kazanan bir trenin, güya iyi bir niyetle her ân tekerleklerini ve âletlerinin teftişe tâbi tutmak, o treni bombalamaktan farksızdır. Onun içindir ki, bizim hakikatlerimiz, yerinde ve meşru ölçüler içinde mutlaka gerekli olan tetkik ve teftişler müstesna olmak üzere, altından rayları çekilemez katarlar vaziyetindedir.

· Evlerin kilidleri, nasıl "harîm"in korunması için bütün insanlıkça müttefikan alınmış, fakat belki (ideal) bir cemiyette mânasız bir tedbirse, bizim bir baştan öbür başa kadar murakabe altında tutacağımız matbuat da, öylece ruh "harîm"imizin kilidiyele emniyet altına alınmış olacaktır. Bu kilid noktasını, dinsize, Masona, Yahudiye, Komüniste, materyaliste, züppeye, şahsiyetsize, hayvanî ve nefsanî temayüllere karşı açık bırakarak ruhî ırzımızın hetk'edilmesine müsaade etmiyeceğiz. Günü gelip de (ideal) cemiyet doğduğu zaman, gerekirse evlerin kilidleriyle beraber matbuatın kilidlerini de sökeriz.

· Aynı fikir ve iman bütünü içinden bize zıt ve yanlışlarımızı düzeltici her şey söylenebilir; fakat "bütün"e dokunulamaz.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-YİNE BASIN

· Büyük Doğu nizamı, başıboşluk mânâsına, demokrasilerde olduğu gibi, bağırsak gurultusuna kadar dilediğini yazmak ve işlemekte serbest basına tahammül edemez.

· Büyük Doğu nizamında, gazetesi, dergisi, kitabı ve her şeyiyle basın, üstün insanın hak ve hakikatle kayıtlı olmasındaki hikmete uygun olarak, cemiyetçe inanılan ve bağlanılan mukaddes ölçüler tarafından kelepçelidir.

· Büyük Doğu nizamında, sözü ağıza tıkamak, fikri vicdana hapsetmek, kalblerde mevcut bir kötülüğü göre göre dışarıya çıkmaktan alıkoymak diye tarif edilebilecek (sansür)den eser yoktur. Büyük Doğu nizamında (sansür) mânevîdir ve kişinin kendi kendisine tatbik etmesi gereken bir zabıtadır.

· Kalbinde kötülük olan ve onu içinde zaptedemeyerek dışarıya atan her fert, bu fiilini serbestçe yerine getirebilir ve neticede cezasına razı olur. Nasıl ki, herkes, dilediğini öldürmekte, hiçbir fiilî mâni ile engellenmiş değil, fakat neticede cezasına katlanma durumundadır.

· İma ve cinas yoliyle de olsa, cemiyetin bağlı olduğu mukaddesat bütününe karşı her istihfaf ve hakaret onu yapanın cemiyet içinde barındırılmamasını gerektiren bir sebeptir; ve bu barındırılmayış, suç sahibinin bir daha o suçu işlemeyecek hale getirilmesinden başka bir şey değildir.

· Bunun, yani kök inanışın dışında, dallar, yapraklara ve meyvelere ait her tenkit, ne kadar ağır ve acı olursa olsun, hürdür ve hiçbir takibe uğrayamaz.

· Büyük Doğu nizamında hükûmet, tenkit ve teşhire tâbi tutulmak bakımından, en hakîr fertten daha zaiftir ve ispat edilmek şartiyle her isnada açık hedeftir. Şu var ki, isnadını ispat edemeyen, aynı isnadın veya iftiranın gerektirdiği cezaya uğrar.

· Büyük Doğu nizamında basının vaziyeti, nur yuvası gözleri semaya doğru, HAK'tan bahseden Hazret-i Ömer'e boyuna ve her cümlesinde "Allahtan kork, yâ Ömer!" diye bağıran müslümanınkine eşittir. Nasıl öbür sahabîler bu tekerlemeciyi susturmaya kalkışmışlar, Hazret-i Ömer de "bırakınız; bizim vazifemiz hakkı söylemeye çalışmak ve onunki bunları söylemektir!" demişse, bizim basınımızda HAK'ka bağlı ağacın kökü mahfuz ve müstesna, tatbikattaki her noktasını dilediği gibi tenkit etmekte her fert "nâmütenahî" hürdür.

· Büyük Doğu nizamında basın, cemiyetinin ahlâk, edep ve terbiye kıstâslarına yüzde yüz mutabakatla mükelleftir. Hiçbir san'at bahanesi, bu ölçülerden en küçük inhirafı mazur gösteremez. Bir kadının dizini gösteren resimden fikirsiz herhangi bir sövme kelimesine kadar İslâmî ahlâk, edep ve terbiye dışı her şey şiddetle yasaktır. Fikir olunca da ayrıca sövmeye yer kalmayacağını tesbite değmez.

· Büyük Doğu nizamında, başta devlet reisliği, hiç bir makam ve fert, mevcut tenkit ve yerinde isnat hürriyetine karşı imtiyaz sahibi değildir.

· Basın ve yayın her fert ve teşekkül hesabına açık bir hak olduğu gibi, devletin de hakları meyanındadır. Gazete, dergi ve kitap neşri etrafında emredici şartlarla yasaklayıcı kaideler, Büyük Doğu nizamının teşkilât manzumesinde ve bu ana ölçüler etrafında madde madde örgüleştirilecektir.

· Büyük Doğu nizamında basına ait gerçek hürriyet, bütün dünya ve insanlığın, bütün geçmiş ve geleceğiyle bir eşini görmeyici bir tamamlık belirticisidir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-RADYO

·Radyo, Büyük Doğu dâvasının en tesirli silâhlarından biridir.

·Milyonlara seslenen radyo, Büyük Doğu ölçüler manzumesinde iki şubelidir: Biri eğitici, öbürü eğlendirici...

·Birbirinden ayrı iki posta hâlinde faaliyet gösterecek olan bu şubelerden eğitici olanı, bütün gün

vazifeli olacak ve herbiri yine ayrı bölümler halinde başlıca iki dal üzerinde çalışacaktır. Birinci dal, din, ikinci dal da umumî kültür...

·Din dalında İslâmın, zâhir ve bâtın cepheleriyle, çizgi çizgi ve renk renk, bütün hüküm ve hikmetleri... Şeriat ve tasavvuf, billûrdan, muhteşem bir saray gibi, dış hendesesi ve iç cümbüşiyle Allah Sevgilisinin zâhir ve bâtınından ibaret olduğuna göre, pratikte Büyük Doğu dâvası, radyoyu, din dalında tek eksik bırakmaksızın, misilsiz bir vecd, zevk ve irfan demetlemeye memur kılar.

·Kur'ânı, Kur'ân ruhundan başka gayesi olmayan bir aletten dinlemek, onu meyhane ve türlü rezalethanelerde okumaktan farksız olan günümüzün göstermelik yayınlarına nispetle, gerçekten Allah Kelâmına muhatap olmak yerine geçebilir ve gerektiği edebi sağlayabilir. Artık her şey, Allah Kelâmını dinleyenlerin her türlü hafiflik ve lâübalilikten uzak, hürmet tavırlarına ısmarlanmış olacaktır.

·Radyomuzun eğlendirici şubesine kadar hâkim olacak Kur'ân ruhu, kendi doğru, iyi ve güzel hükümlerine aykırı tek sesin mikrofondan üflenmesine müsaade ve müsamaha edemez.

·İkinci şubenin umumî kültür dalında ise, zengin bir kuyumcu vitrini manzarası içinde, sanat ve edebiyat, tarih ve siyaset, hukuk ve iktisat, felsefe ve hikmet, fen ve müspet bilgiler, ordu ve kahramanlık, çocuk ve gençlik, köylü ve işçi bölümleri, elvan elvan mücevherler hâlinde pırıldayacak ve bunlar en cazibeli ve sanatlı şekillerde, yepyeni buluşlarla sunulacaktır.

·Radyomuzun eğitici şubesine bağlı iki dalda en azılı küfür edebiyatına karşı gereken (polemik-fikir kavgası) ve (diyalektik-söz sanatı) usûl ve düsturları tâlim edileceği gibi, topyekûn imamlara ve öğretmenlere yol gösterici örneklik vaazlar ve dersler tertiplenecektir. Bunlar köy odaları ve mekteplerde, imam ve öğretmen huzurunda belli saatlerde takip edilecektir.

·Radyomuzun eğlendirici şubesi, başta müzik, folklor, temsiller, skeçler, hikâyeler, öğütler, haberler, bildiriler ve türlü buluşlar, hassasiyetle sınırlı bir edep dairesini aşamaz ve hiçbir suretle fuhşiyata kaçamaz. Mûsikînin din gözünde mahiyeti, hikmet ve tefekküre vesile olduğu nisbetle iyi, kötüye âlet edildiği mikyasta da kötü olduğuna göre; bu ölçü bilhassa ana kıstas bilinecektir.

·Pratikte Büyük Doğu dâvasının özlediği radyo, ilk mektepte çocuğu, yüksek okulda genci, orduda eri, fabrikada işçiyi, köy odasında rençberi, hâsılı evinde herkesi kucaklayıcı ve insana yaşanmaya değer hayatı belletici muazzam bir üniversitedir.

·Büyük Doğu dâvasının radyosu, göklerde ateş böceklerinden üstün bir rota sahibi olmayan cüce sesler arasında bir şimşek nârasıdır ve (televizyon)la el ele, hem kulağa hem göze hitap edicidir.

·Malûm şekli, ruhu ve idare usulüyle bugünün (T.R.T)sini, gırtlağına ot tıkayarak susturmak hususî ve ruhî bir tâlim ve idman devresinden geçirmek ve ondan sonra renk, nâme ve pırıltı halinde, feza yolcusu cins bir küheylân gibi göklere salmak, “Başyücelik” devletinin ilk işleri arasındadır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ÜNİVERSİTE

· Bu emirde, olması lâzımgelenle, tasfiyesi icap eden, yanyana ve karşı karşıyadır.

· Büyük Doğu âleminin Üniversitesine ait ana prensiplerin başında, Üniversite muhtariyetinin kaldırılması vardır. Bizim Üniversitelerimiz, hürriyet için hürriyeti anlamaz; gerçek hürriyeti hak ve hakikate tâbîlik olarak tanır ve devletin bağlı olduğu hak ve hakikat kutbu adına, bu kutbun tedrisî riyasetini temsil eden Maarif cihazına teslimiyeti ve onun emirleri çerçevesinde hareketi esas bilir. Böylece muhtariyeti, bir kere muhtar olduktan sonra, sekamet ve delâlette de muhtariyet felâketinden kurtarmakta, Büyük Doğu âleminin Üniversiteleri örnektir.

· Bizim Üniversitelerimizin adı “Külliye”dir. Millî şahsiyet ve şuurun ilmî ocağını temsil edecek olan müessiseyi yabancı bir kelimeyle isimlendirmekteki abes üstüne abes düşünülemez. İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum vesaire Külliyeleri... Üniversitelerimizi böyle anacak ve isimlendireceğiz. Zaten “Külliye”nin küllî delâleti yeter.

· Bağlı bulunduğumuz mutlak hakikat kutbunun mutlak bir ölçüsüne uygun olarak tedrisat usulümüzde kız ve erkek karışık öğretime imkân olmadığı için, Üniversitelerimiz de, kız ve erkek Külliyeleri halinde ayrı olacaktır. Vatanın her köşesinde Üniversiteleri üretmek gayesine doğru gidilirken, kızların daha fazla ev kadını olarak yetişmelerini ve sadece ilim ve muallimliği tercih edenlerden bir zümrenin yetişmesini temin için, bellibaşlı bir merkezde bir-iki kız Üniversiteleri kurmak kâfidir.

· Üniversitelerimizde, hiçbirinin, hiçbir şubesinin hiçbir sınıfında yüzden fazla talebe bulunmıyacaktır. Bu ölçüye dayanarak, istek ve kalabalık miktarına göre Üniversiteleri çoğaltmak icap edecek; fakat meselâ Hukuk Fakültesinin bir sınıfında iki bin talebenin toplanması ve o sınıfı bir kargaşalık âlemi haline getirmesi gibi bir vaziyete asla imkân verilmeyecektir.

· Üniversitelerimizde, tıpkı askerî cihazlarda olduğu gibi, vatanın mânevî müdafaasiyle mütenasip bir disiplin ruhu taşıyacak, talebe Üniversitesini bitirinceye kadar bir melek hayatı sürmekle mükellef tutulacak, hiç bir ferdî ve içtimaî bir hak iddiasında bulunamıyacak, sigara bile içemiyecek; ve iki bin kişilik sınıflarda, hoca takririni verirken gerilerde (poker) oynıyan, gramofon çalan, uyku uyuyan hattâ rakı içen devirlerin ahlâkına tam bir zıddiyet ve cemiyet idealine mükemmel bir teslimiyet belirtecektir.

· Üniversitelerimizdeki tedrisat tamamen parasız olacak ve yeni eski misallerde görüldüğü gibi “derslere devam harcı”, “kayıt harcı”, “imtihan harcı” vesaire namiyle talebeden alınan gûya harç ve haraçlara paydos denilecektir. Böylece sırf gelir menbaı olsun diye sınıflara yığılan binlerce talebenin maddî ve manevî felâketi önlenmiş olurken, yine gelir kaynağı teşkil etsin diye başvurulan ve hattâ profesörlerin cebine kadar intikal ettiren, talebeyi haksızca çaktırma ve sınıfta bırakma şekavetinin önüne geçilecektir.

· Bizim Üniversitelerimizin talebesi, mukaddes dâvanın “Yüceler Kurultayı” makamına namzet idealist gencin bütün vasıflarına malik olmak mecburiyeti bakımından, talebelik devresi içinde

her türlü maddî ve manevî murakabe, nizam ve disiplin kıymetinin mihrakını teşkil edecek; ve bu üstün mesuliyet duygusu altında, kendi şahsî muvaffakiyetsizliğiyle vatanî ve ictimaî bir felâketi müsavi telâkki edici bir ruh ve zihin haleti arzedecektir.

· Bizim Üniversitelerimizin talebesinden beklediğimiz mâna ve madde ifadelerinin tamamlığı bakımından, Üniversitelerimizin, teşkilât, ders, hoca, kitap, fikrî ve mânevî malzeme gibi her noktası tamamlanmış ve plânlanmış olacaktır.

· Ruh kökümüzden olmıyan Üniversite profesörü olamaz.

· Eser ve şahsiyet sahibi olmıyan, Üniversite profesörü olamaz.

· En küçük ahlâkî zaafı olan, Üniversite profesörü olamaz.

· Üniversite profesörü, kendisini mücerret ve arayıcı ilim ve tefekküre hasretmiş büyük münevver örneği olduğu için, başka hiçbir işle uğraşamaz.

· Bazı ihtisas bölümleri müstesna, sâf ilim plânında ezbere bilgi vermek ve bir şey öğretmekten ziyade, öğrenmenin metodunu göstermek ve mücerret bilgi hassasına erdirmekten ibaret gaye (ki üniversitenin bu gayesi her yerde bilinir ve yalnız Türkiyede bilinmez) Külliyemizde tam tecelli edecektir. Gerçek kültürden murad, nasıl, birçok şey bildikten sonra onların unutulması neticesinde insanda kalan öz, yani bilgi hassası ise, Büyük Doğu külliyesinin de hedefi, sâf ilim ve tefekkürü mayalandırarak her sahada arayıcı hamleye zemin açmak ve donmuş bilgi kalıpları içinde ruh pörsüyüşlerine engel olmaktır.

· Metodu (dinamik) olan Büyük Doğu Külliyesinin cümle kapısında, Allah Sevgilisinin şu ölçüsü vardır: “Bir günü bir gününe eş geçen, hüsrandadır.”

· Büyük Doğu Külliyesinde, bütün metodolocyası (usuliyet) ve kanunlariyle ilim, olanca fazilet ve haysiyetiyle hoca, topyekûn itaat ve teslimiyetiyle talebe, birbirine inanmış ve bağlanmış vaziyettedir. Bunlardan hiçbiri de, cemiyetinin bağlı olduğu hak ve hakikat kutbuna karşı herhangi bir selâhiyet ve istiklâl imkânına sahip değildir.

· Büyük Doğu Külliyesinin, edebiyat, felsefe, iktisat, tarih gibi sâf ilim sahalarında temel ölçüsü İslâmî naslar etrafında “nâmütenahî”ye kadar giden ve her ân biraz daha genişleyen bir hikmet ufku açmak; şube şube müspet bilgiler plânında da, eşya ve hadiseleri, madde ve tabiatı zapt ve teshir etmenin dinî bir farz olduğunu kanunlaştırmaktır.

· Kulunu eşya ve hâdiseleri teshir etmesi için kendisine halife olarak yarattığını, Kur'ânında açıkça belirten Allah, elbette bir zamanlar matbaaya küfür aleti, bisiklete de şeytan arabası göziyle bakanlardan razı değildir; ve Kur'âna inanmaksızın onun emrini yerine getiren ve bize yalnız kötülüklerini devredenlerle, inandığı Kur'ânı elinde boş bir mahfaza gibi taşıyan ve Batının içyüzünü göremeyenler arasındaki hazin fark, Külliyemizin metodolocyasında en ince düğüm noktalarından biridir.

· Büyük Doğu külliyesinde felsefe, dünyada kaç bâtıl yol bulunduğunu, insanoğlunun ilk çağlardan beri hakikat yolunu bulmak için ne mahzun çileler doldurduğunu, her felsefe

mektebinin ise öbürünün yanlışı çıkarmaktan gayri bir şey yapamadığını, sabit ve muhkem "doğru", "iyi" ve "güzel"i getiremediğini, bütün bunların ezelle ebed arası nurlu bir mahya halinde yalnız İslâmda toplandığını göstermek için okutulur; bu yönde ve bu mihrak fikir etrafında "Yârabbi, bana eşyanın hakikatini olduğu gibi göster!" şeklindeki Peygamber fermanına uygun, sonsuz bir arayıcılık fezası açılır, öbür sâf ilim şubeleri de onu takip ederken, müspet ilim plânında da yıldızlara kement atmaya kadar her hakkın İslâma ait olduğu öğretilir ve genç nesiller böylece vazifelendirilir.

· Ruhları bulanık, fakat akılları yetişkin yabancı ülkelerden madde sahasında bilgi toplamaya gönderilecek talebe, bu işin, bir gün nasıl olsa hesaplaşacağı Batı ordusundan sır çalmaya giden bir kurmay hüviyetindedir; ve gireceği iklimin kötü tesirlerinden hiçbirine bulaşmaksızın mukaddes sırrı vatanına taşımakla mükelleftir. Avrupada tahsildeyken fuhş hayatına kapılan ve muvaffak olamayan Japon talebelerinin, neticede bıçağı karınlarına saplıyarak intihara mecbur tutulmaları, bu mevzuda muhtaç olduğumuz disiplin, ruh tamamlığı ve karakter sağlamlığına ait bir ibret misali verebilir. Bizde intihar yok, fakat onun yerine bir daha cemiyetin yüzüne bakamayacak bir hacalet müeyyidesi vardır.

· Büyük Doğu Külliyesi, bir zamanlar kılıçla genişleyen ve fikir kılıcı kullanmaktan kendisini müstağni sayan İslâmın, tam günü gelmiş ve çığırı açılmış olarak, ruh ve ilim kılıcının bilendiği bir tezgâh olacak, bu tezgâhta ilim ve fen her çeşidiyle ve en cazibeli (ambalaj)lar içinde vitrinlerde ve raflarda istiflenecek; ve oraya sırf dış ilimleri kapmak için gelen İslâm dışı bir talebe, müslüman olmaksızın diplomasını kabul etmekten utanacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-BATIDA TAHSİL

· Vatan harîmi içinde ecnebi mütehassısa hiçbir vücut hakkı bırakmıyan kat'î ölçümüzden sonra kendi kendisine meydana şu mesele çıkıyor; Mutlaka akıl, eşyayı tefahhus ve tecessüs, maddeyi baştan başa semerelendirme ve insan iradesine râmetme mükellefiyeti altında olduğuna göre, Garplının fennine nasıl erişebiliriz; ve bunun usulü nedir? Bunun usulü, Garplıyı, hapishane gardiyanı tavriyle içimize alıp onun irade ve idare zindanında mahkûm kalmak yerine gayet ince ve ulvî bir casus sifatiyle onun harîmine girip akıl plânlarına hâkim olmaktır.

· Bu mücerret ifadenin kastettiği müşahhas dâva, Batı âlemine gönderilecek talebe meselesidir; ve bu mesele, tam 137 yıllık halledilmemiş dertlerimizden biridir.

· Şarkla Garp dünyaları arasındaki muhasebede Garbın zaferini ve Şarkın iflâsını kabul etmiş ve başımızı bunca belâya salmış köksüzler, şahsiyetsizler ve züppeler kolunun bu vatanda doğurduğu mustarip hayret devrinden beri, hem bir şeyler öğrenmesi için Batı âlemine talebe gönderirken, hem de bir şeyler öğretmesi için ecnebi mütehassısları içimize çekerken, mevzuun dehşet ve nezaketine en küçük bir nüfuz bile gösterebilmiş değiliz. Onların içine giderken de, onları içimize alırken de iflâsını kabul etmiş bir mahkûm tavrını 137 yıldır sadakatle muhafaza etmiş bulunuyoruz. Bu tavır devam ettikçe, Garplıdan devşireceğimiz, gıda yerine daima zehir olacaktır.

· İşte mahkûmiyetimizi başından sonuna kadar Garplı hesabına sigortalayıcı bu ruh haleti

yüzündendir ki, bizde Avrupaya gönderilen talebe, ona körü körüne hayran kul ve köleler ve ondan ilim devşirme yerine onun bütün fesat dolaşlarına peşinen düşmeye hazır “cepte keklik”ler mahiyetinde kalmıştır. Bu biçare keklikleri, fuhuş, kumar, içki, başıboşluk, şüphe, inkâr ve her türlü ruhî tereddi ocağında kızartıp helmeleştiren Avrupalı da, onlara kendi müspet ilimlerinden sadece basit reçete ve umumî (bandrol) bilgili hafif bir cilâ çektikten sonra, kendilerini vatanları hesabına değil de, vatanlarına ihanete memur birer Garplılık (ajan)ı sıfatiyle geldikleri yere iade buyurmuştur. Meşhur (Şinasi)den itibaren yine meşhur (Nâzım Hikmet)e kadar, Avrupaya gidiş ve gelişlerimizin çerçevelediği mâna daima budur!

· İşte bu tarzda gidiş gelişlerin an'anesini kıracak; ve Batı âlemine anavatanda yepyeni bir ruh teçhizatiyle hazırlanmış, bellibaşlı vasıflarda, plânlı bir kitleyi akın ettirip kendilerini orada ve burada sevk ve idare edecek bir ölçüdür ki, usulümüzün ruhudur. Bu ölçüye göre, Batı âlemine gönderilecek talebe, bir taraftan her şeyi öğrenmeye muhtaç bir tavır temsil ederken, öbür taraftan her şeyi bilen bir iç edanın da sahibi olacaktır. Yani bir taraftan en basit bir talebe, öbür taraftan en muğlak bir âlim... Kendi gayesinin âlimi...

· Bu harikulâdeliği meydana getirebilmek için mutlaka vatan içi büyük bir inkılâba ve müstakil bir dünya görüşüne zaruret vardır ki, zaten bu olmadan, ortada, görüşülecek tek mesele yoktur; ve bu hususta bütün kefalet, ruhunu kâinatın biricik mimarîsine dayamış olan Büyük Doğu mefkûresinden başka bir şey değildir.

· Japonlar, Şark milletleri arasında, bâtıl ve sapık mânasiyle de olsa az çok bu ruh istiklâlini tutabilmiş insanlardan oldukları için, memleketlerine tek ecnebi mütehassıs sokmadıklarından başka, talebelerini Garp Dünyasına gönderirken de hayli sert ve haşin ölçüler göstermişlerdir. Şu kadar ki, onların misalinden ibret alınabilecek taraflar bulunmakla beraber, misallerini tam bir yekparelik ve tamamlık içinde mütalâa etmeye imkân yoktur. Onlarınki, Garp Dünyasına talebe göndermek işinde, basit ve dikenli bir gururdan ve bu gururun haşin birkaç tedbirinden ileriye geçemez. Bizimki ise, nâmütenahî ince, yumuşak, fakat o nisbette kat'î ve sert; ve ruhunu âlemin yegâne gerçeğine bağlamış insanların bükülmez ve eğrilmez (rejim)ini temsil edecektir.

· Avrupaya gönderilecek talebe, plânı bütün teferruatiyle hususî bir iş temsil ve ayrı emirlere mevzu teşkil etmek üzere, burada ve daha ilk mektepten itibaren gayet dikkatli ve sistemli bir teftiş ve tetkik neticesinde seçilecek; bunlar müstesna bir (rejim) altında talim ve terbiye gördükten sonra, cihana ebedî rengini getiren Şark dünyasının ebedî rengini silmeye memur Garplının her türlü sırrını çalıp getirmek gibi en ince bir mükellefiyetin şartlariyle donatılarak kol kol Garp dünyasına sevkedilecektir.

· Ve bunlar, evvelâ tâbi tutulacakları vatan (rejim)i bakımından ruhî ve ahlâkî cepheleriyle o türlü yetiştirilecektir ki, Garp illerinde herhangi bir günah ve fesat öksesine düşmekle, Allah ve Resulüne ihaneti bir tutacaklar ve dâvayı şahsî günah seviyesinin çok üstünde mütalâa edebilmek kıvamına erdirileceklerdir.

· Onlar için, Garp Dünyasında muvaffak olamamak ve kendilerini onlara kaptırmak diye bir hâdise, ancak Allah sayesinde ve Allahın lûtfiyle muhal bilinecektir. Şu veya bu suretle orada ayağı kayan, hiç değilse derhal memleketine dönecek ve artık kendisini bu şerefli “memuriyet”e lâyık görmeyici ihlâs ve şecaati daima gösterebilecektir.

· Esasların esası olan bu müceret ölçüler, idrak ve tedbir âlemine nakşedildikten sonra, işi bir baştan öbür başa plânlamak; ve bilhassa Batı âlemine gönderilecek masum talebe kılıklı ulvî irfan casuslarını yetiştirici iç teşkilâtı kadrolaştırmak pek kolaydır. Yeter ki, oraya gidecek olanlar, birkaç nesil sonra artık bu gidiş gelişleri lüzumsuz kılıcı ve her şeyi memleket içinde kefalet altına alıcı büyük ve ihyakâr tavassuta unsur teşkil ettiklerini iyice anlasınlar ve bu anlayışa göre fikir ve ahlâk sahibi olsunlar...

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ECNEBİ MÜTEHASSIS

· Bu emirle beraber, memleketin talimî ve tatbikî her sahasında ecnebi mütehassıs yasaktır.

· Ecnebi mütehassısın tarifi, bir iş, meslek veya ilimde ustalık sahibi olan gayr-i Müslim şahıstır.

· Sadece fennî ve tatbikî sahalarda bir dereceye kadar tahammülü kabil olan ecnebi mütehassısı, bilhassa sâf ilim ve sanat sahasında iki başlı bir felâket telâkki ediyoruz. Şöyle ki, ecnebi mütehassıs, bize hiçbir bilgiyi mal etmiyeceğine karşılık, ilim perdesi altında ruhumuzu sistemle bozmaya memurdur.

· Tarihimizde, inkılâp âbidelerini bile ecnebi mütehassıslara yaptıran devrin, bu milleti müstemlekeleştirmekten başka gaye gütmeyici ruhunu ifadede bu misal, âzamî derecede parlaktır. Millî olmak iddiasında bir inkılâp, kendi âbidelerini ecnebilere ısmarlamakla, kendi bakirelerini kadınlığa irca için ecnebilere müracaat etmek arasında bir fark bulunduğunu iddia edemez. Biri maddede oluyor, öbürü mânada...

· Mutlaka fethetmekle mükellef bulunduğumuz Batı dünyasının aklî teçhizatını, Batılı ustaları her selâhiyetle harîmimize çekerek elde edemeyiz; üstelik kendimizinkini kaybederiz. Bu işin çaresi, harikulâde üstün münezzeh, hattâ mukaddes bir hırsız ruhiyle onun harîmine girip her şeyini devşirmektir.

· Bilhassa bütün maarif teşkilâtı; üniversite, yüksek mektep ve liseler... Bilhassa bütün ordu teşkilâtı; askerî talim ve terbiye müessiseleri ve birlikler. Ve nihayet bütün vekâletlerin çerçevelediği bütün iş ve tatbik sahaları dâhil olarak, ecnebi mütehassısın bulundurulabileceği tek yer yoktur.

· Bu emrin neşri tarihinden itibaren umumî devlet ölçüsü, herhangi bir müessisenin, ya millî heyetiyle mevcut ve kendi kendisini idare eder ve her ân terakkiye doğru yürür mahiyette olduğu, yahut bir gün varlık şartlarına erinceye kadar mevcut olmadığı ve mevcut olmak için her çileye başvurmak borcu altında bulunduğundan ibarettir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ: HARF DÂVASI

• Bu emirle beraber ilim ve ihtisas ehlinden bir heyet kurulup aşağıdaki suallerin cevabını hazırlıyacak ve tam mânasiyle ilim ve hakikatle teyitli olarak Başyücelik makamına verilecektir.

Sualler on dört tanedir.

• İsmine “Arap harfleri” denilen, tam on asır Türk medeniyet kadrosunun ifade unsurunu teşkil etmiş ve on asırlık millî irfanın temeli mevkiinde bulunmuş harfler, hakikatte sadece ve kavmî mânada Arap harfleri midir, yoksa kavim üstü bir mâna ile ”İslâm harfleri” mi? Bu hususta dinî, tasavvufî, ilmî ve aklî bürhanlar nelerdir?

• Kavim üstü, küllî bir şümulle bütün mü’min beşeriyete atfedilip edilemiyeceği bir ilim meselesi olan harflere “Arap harfi” ismini vermek mümkün oluyor da, doğrudan doğruya ve münhasıran Lâtinlerin malı olduğu ilmen sabit harflere nasıl “Türk harfleri” denilebiliyor?

• Her iki harf manzumesi üzerinde, mücerret ve müşahhas imtiyaz ve faydaları bakımından bir nefs muhasebesi, bir mukayese vazifesi yerine getirilmiş midir?

• Bizzat Lâtin harfleri dünyasına mensup bir ilim ve fikir adamının dünyada en mütekâmil ve ince harfler olarak “Arap harfleri”ni gösterdiğini; ve kendi milleti için, kültür kökünü değiştirmek muhali olmasa, bu harfleri tavsiye edeceğini bilen var mıdır?

• Harf inkılâbı sırasında Amerikalı bir terbiye mütehassısının “Türklerin eski harflerini kaldırıp atması, kendi hesaplarına, Amerikanın, bütün madenlerinden mahrum olmasından daha ağır bir kayıptır!” sözü gerçekten vâki midir? Amerikalı profesör, şüphesiz ki, kendi misyoner ve politikacılarının iştirak etmiyeceği bu sözüyle ne demek istemiştir? Nihayet ilmî insafı çatlamıştır da ondan mı?

• Garptan bütün müspet bilgilerini ve her şeylerini alan, bütün medeniyet unsurlarını iktibas eden Japonlar, cihanın en çetin ve gülünç derecede iptidaî harfleri olan kendi yazılarını acaba niçin muhafaza etmişlerdi?

• Eski harflerin öğrenilmesindeki zorluk, acaba tedris metodlarının sakatlığından mı, yoksa bizzat harflerin bünyesindeki çetinlikten mi doğmaktaydı?

• Eski harflerin imlâsındaki kargaşalık, acaba bu hususta sabit ve kat’i bir usul eksikliğinden mi, yoksa bizzat harflerin kendisinden mi gelmekteydi?

• Eski harflerin bütün millete ve aşağı tabaka halka teşmil edilememesindeki zaaf, acaba o devrin maarifine mi, yoksa harflerin zatına mı aittir?

• Yeryüzünde, o da kısmî olmak şartiyle, İtalyanca, Fransızca, Yunanca gibi cihanın en büyük dilleri pekâla bunu yerine getirebileceğine göre, Lâtin harflerinin dilimize tatbikindeki (fonetik) mazhariyet, acaba hakikatte ve sâf zekâ bakımından bir fayda mıdır, yoksa bir mahzur mu? Yani (fonetik) olmıyan ve kelime usulüne dayanan yazı şekillerinin zekâyı beslemesinde hususî bir pay yok mudur? (Fonetik) usul, insanı, pek basit ve ucuz bir (avantaj)a karşılık, içinde hapsedilip kalacağı ve avâm seviyesinden yukarıya çıkarmıyacağı bir kabalığa mahkûm etmez mi?

• Birbirine bağlanan, bağlandıkça şekil değiştiren ve birbiri içinde hall-ü hamur olan şekillerle, herbiri kaba zincir baklaları ve çakıl taşları gibi daimî bir sertlik muhafaza eden şekiller arasında,

bediî olduğu kadar aklî rüçhaniyet ve galibiyet hangi taraftadır? Ve bu rüçhaniyet ve galibiyetin ilk bürhanı olarak eski harflerin stenografya kıymeti, telâfisi mümkün bir kayıp mıdır?

• Nihayet eski ve yeni harf nesillerinin birbiriyle mukayesesinden çıkacak hüküm, mücerret zekâ, irfan ve şahsiyet bakımından hangi cepheye üstünlük yöneltecektir?

• Bin kişilik bir cemiyette dokuz yüz kişinin imzasını atabilecek ve (Karagöz) gazetesini sökebilecek kadar okur-yazar olması mı; sadece yüz kişinin tam okur-yazar ve her türlü fikir çilesiyle dolu olması mı, o cemiyet hesabına üstün bir not belirtir?

• Acaba harf inkılâbını yapanların ve hattâ eski harfler içinde çocukluğunu ve ilk mektep çağını idrak edip de peşinden yeni harfleri öğrenenlerin, bütün hususî ve samimî ifadelerinde yalnız ve yalnız eski harfleri kullanmaktan başka bir şey yapamamaları, sadece alışkanlıkla izah edilecek ve içine eski harf kudret ve imtiyazından hiçbir pay karıştırılmayacak bir hâdise midir?

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KIYAFET VE ŞAPKA

· Prensip, şahsiyetimizin, bütün maddî tezahür çerçevelerinde, baştanbaşa istiklâl kazanmasıdır. Bu istiklâl ifadesini, ruhumuzdan başlıyarak, en hurda madde unsuruna kadar nakşetmekle mükellefiz.

· Dâvanın, müşahhas unsurlar kadrosunda, (1) numaralı maddesi, kılığımız ve serpuşumuzdur.

· Tarihî "haşr-ü neşr"leri bakımından aynı kıyafet ölçüleri içinde pişmiş olmalarına rağmen Avrupalı milletlerden her birinin öbürüne nazaran keskin farkları varken, bizim gibi apayrı ve zıd kökten gelen bir milletin, Avrupayı, orta malı ve hususiyetsiz (gardrop) plânında maymunvârî taklid etmesinden daha hazin bir iflâs tavrı olamaz.

· Dâva, ne şalvara, ne de kavuğa dönmekte. Madde unsurlarının, bizzat madde sıfatiyle hiç bir kıymet ve haysiyeti yoktur. Herşey mânada...

· Dâva sadece, Yirminci Asır hayat tarzının dâvet ettiği şeklî zaruretler içinde, şahsiyetimize lâyık müstakil kılık ölçüsünü bulmakta...

· Şahsiyetimizin, ruhumuza üflenen korkunç hayretle beraber, nasıl kılığımızıda hayretler içinde bırakıcı bir buhrana düştüğüne misal, Tanzimattan bugüne kadar devre devre (gardrop) unsurlarımızdır. Artık şalvarı içinde, yeni zamanların gerektirdiği çevikliği bulamıyan eski tip, zorla pantalonu benimserken, bu hakîr madde parçasının nefs muhasebesinden uzak; ve fesiyle pantalonu, cübbesiyle potini arasında en canhıraş hayreti belirten bir tezad ifadesine maliktir.

· Nihayet bu milletin başına zorla ve kanunla yerleştirilen şapka, (Giyyom Tel)in direk üzerinde selâmlamaya mecbur edildiği zulûm şapkası hâdisesinden daha ağır bir cebirle, şahsiyetimizi topyekûn Garba teslim ettirilişimizin, yüzde yüz palyaço haline getirilişimizin, bir paspas üzerinde millî ırzımızı Avrupalıya feda etmeye zorlanışımızın resmî, alenî ve nihaî hamlesi olmuştur. Binaenaleyh şapkada, şapkayı aşan bir mânâ vardır. Bütün dinî, millî, bediî, tarihî

ölçülerimizin istikrah duyduğu bu unsuru başımıza geçirmeye mecbur tutulmakla topyekûn mukaddesatımızı, tarihî can düşmanımızın emrine vermeye zorlanmış oluyorduk.

· Halbuki şapkada, dinî, millî, bediî, tarihî ölçülerle, bizzat maddesi bakımından, muhabbet veya nefret hissine değer hiçbir kıymet ve haysiyet mevcut değildir. Bütün kıymet ve haysiyet, onun remz ve âlem teşkil ettiği ruh ölçüsündedir. Bu da küfürdür.

· Bize zorla ve cihanda bir eşi görülmemiş kanunî bir mükellefiyetle şapkayı giydiren fikrî saik, şahsiyet ve hüviyetimizi küfre teslim etmekten başka tek gaye sahibi değildir. Yoksa ne fes, fes olarak güzel; ne de şapka, şapka olarak çirkindir. Nitekim bir Müslümanın, gölgesine bile el değdiremiyeceği salip, bizzat şekli bakımından hiçbir suç sahibi değilken, remzi olduğu küfür noktasından suçlunun suçlusu ve çirkinin çirkinidir. O, sadece âlemi olduğu mâna adına küfrü temsil eder; binaenaleyh küfrün, madde çerçevesinde tâ kendisi sayılır.

· Salip üzerinde olduğu gibi, ona yakın ve uzak her unsur üzerinde de, zıd mânayı temsil derecesine göre dinî ölçü buyken, millî ve bediî ölçüler de başka türlü değildir. Bütün kabahati, ruhumuzla ruhu arasında maddî bir tefrik alâmeti olarak Hıristiyan el tarafından şekillendirilmek olan şapka, bize, mücerred millî ve bediî ölçülerle de şiddetle istikrah vericidir.

· İşte bu bakımdan, milletlerarası kıyafet (konvansiyon-anlaşma)ları içinde umumî kılığımızı en keskin ve güzel çizgilerle şahsiyetlendirmek için inceden inceye cehd sarfederken, şapkayı büsbütün başımızdan çıkarıp atmak ve yerine bütün Doğu âlemini ziynetlendirecek ve en ileri şahsiyet ifadesine ulaştıracak millî bir icad koymak başlıca vazifemizdir.

· Bütün san'atkârlarımız bu millî icada şekil vermek için çalışacaklar ve modellerini tetkik edilmek üzere Başyüceliğe tevdi edeceklerdir. Nihayet belli başlı bir şekil üzerinde karar verilip “Yüceler Kurultayı”nda bu şekil tasvib edildikten sonra, keyfiyet millete mal edilecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KADIN KILIĞI

· Kadın kılığı, bu emirden itibaren edep hadlerine girecektir.

· Bu hadlere girmek, ölçümüzün kadın vücudunda görünmesine müsaade ettiği kısımları açık bırakıp, görünmesine müsaade etmediği kısımları örtülü bulundurmaktır.

· Edep hadleri mahfuz bulundurulmak şartiyle kadın kılığında, ne kadar süs, zarafet, güzellik unsuru varsa tatbik olunabilir.

· Yepyeni ve misilsiz şartların çerçeveliyeceği Büyük Doğu âleminde kadın, hadleri mahfuz tutarak, zevkî ve bediî her bakımdan zenginleştirmek ve bütün cihana örnek diye takdim etmekle mükellef olduğu kılığını, bir taraftan mücerret kadın zarafet ve şahsiyetinin en ileri ifadesi, öbür taraftan da İslâmî ve ahlâkî edeplerin en mükemmel tecellisi halinde âbideleştirecektir.

· Büyük Doğu âleminin kadını, bu kılığa girdikten sonra, artık ona, ev, mektep, salon, daire,

konser, konferans, merasim; zatiyle dinî bir yasak belirtmiyen her yer açık ve serbesttir.

· Dâva, ne kadını bir konserve maddesi gibi simsiyah çarşaflar içinde lehimleyip hava temasından uzak bulundurmak, ne de sokağa atılmış bir yemek gibi köpek nefslere peşkeş çekmektir. Dâva, kadını birbirine zıt iki bâtıl telâkki arasında, ancak Şeriatin kendisine tâyin ettiği içtimaî hüviyetiyle heykelleştirip cemiyet meydanına dikmektir. Yani dâva, fazlası ve eksiği olmadan, bu mevzuda aynı ve asliyle Şeriati tatbik etmektir.

· Kadın kılığı mevzuunda yobaz, şeriat emrini, kadını utanılacak ve korkulacak bir madde gibi büsbütün iptal etmek diye anladığı için bizzat şeriate karşı kabahatli; son üç çeyrek, yarım ve bilhassa çeyrek asırlık hal de, kadını bütün perde ve hicaplarından soyarak nazarî ve içtimaî bir zina ve iştiha unsuru şeklinde meydana arzettiği için suçludur. Bu iki cürüm de, bir ana ölçünün sağından, öbürü solundan kaymak suretiyle, biri bilmeden, öbürü bile bile hakikate karşı ihanettir.

· Kadın kılığının tâbi olacağı had meselesiyle, bu had üzerinde bina edilecek güzellik dâvasını, en ileri din ve (estetik) adamlarından bir heyet tesbit edecektir.

· İslâmiyetin resmettiği kadını, bir fıçı içinde oturur ve ancak fıçının tıpasından ses verip ses alır (asosyal-lâ içtimaî) bir ucûbe sananlar, Büyük Doğu âleminin İslâmiyete bütün gerçekliğiyle uygun kadınını gördükleri zaman, iman ile güzelliği ve ahlâk ile zarafeti bir araya getirmiş olmanın harikası, yani İslâmiyetin olduğu gibi tecellisi karşısında, Firavn hayret ve dehşetiyle apışıp kalacaklardır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-VÂİZLER

· Bu emirden itibaren camilerdeki vaaz ve ders kürsüleri, bu kürsülerin gerektirdiği üstün şartları nefslerinde pırıltacak insanlar yetişinceye kadar boş kalacaktır.

· Camilerde Müslümanlara bütün dinî ve hayatî incelikleri anlatmaya memur üstün şartlı nefslerin yetiştirilmesi işi, yakın ve uzak mazi dâhil olarak, örneksiz bir inkılâp olacaktır.

· Bu dâvaya ait metod ve plânın teferruatı mahfuz kalmak üzere, başlıca esas, şu ânda ortalığı saran basit, kaba, sığ, bilgisiz ve her türlü incelikten ve ruh avlama san'atından mahrum, sadece çirkinleştirici ve kabalaştırıcı, soğutucu ve kaçırıcı vâizler kitlesinin bir tırpanda tasfiyesidir.

· Hıristiyanların bir papazı yetiştirirken nazara aldıkları irfan ve san'at şartlarını mütalâa edecek olursak, asırlardan beri vâizlerimizi yetiştirmekte ve onları ruh avcılarına mahsus umumî şartlardan mahrum bırakmakta gösterdiğimiz ihmal derecesinin azametini anlarız.

· Bundan böyle, dinî bilgi, tasavvufî zevk, umumî irfan, muaşeret edebi, terbiye, zarafet, derinlik, telkin ve tebliğ sanatı bakımından tamamlığı kat'î ve resmî olarak çerçevelenmiş şahıslar dışında hiçbir ferde, muazzez ve münezzeh cami kürsülerinde yer yoktur.

· Ahırındaki yanaşmaya bağırır gibi, zift dolu bir zulmet hunisine benziyen ağzının bütün açılış

imkâniyle ve bir sövme toniyle hırlıyarak, dini, şeriati ve bütün mücavir hakikatleri kendi öz nefslerinin tavla zarı eb'adındaki darlık ve basıklığına tatbik eden, Allah ve Resulü adına, Allah ve Resulünün murat buyurmadığı hükümleri kesip atan, böylece Allah ve Resulüne karşı celâdet göstermekten kaygı duymıyan ve ruhlarında zerre miktarı esrar idrakine yer bulundurmıyan hamlık ve kabalık örneklerine paydos diyecek inkılâp, bizimkidir. Bizim bunları tasfiye etmekten muradımızsa, malûm din düşmanları gibi din mümessillerini ortadan kaldırmak değil, böyle din düşmanlarına zuhur ve tecelli imkânı veren sahtelerini kaldırıp hakikîlerini getirmektir.

· Bizim, en kısa zaman içinde çizgi çizgi billûrlaştıracağımız ve heybetle kürsüsünde heykelleştireceğimiz vâiz tipi, muazzam bir vecd, aşk, heyecan ve fedakârlık ruhunun temeline dayalı koskoca bir irfan, beşerî fikir maceralarına vukuf, insan ruhunun esrarına nüfuz kıymeti içinde, derin bir zarafet, zevk ve esrar idrakinin örneği olacaktır.

· Dinimize, dairenin dışından ve içinden kasteden iki cereyanın sonuncusunu, işte nâmütenahî derin ve esrarlı İslâm şeriatinin bu ehliyetsiz avukatları temsil ediyor. Bunlar, ilk cereyanı kuvvetlendirmekte çok defa şuursuz olarak başlıca âmildirler. Başımıza iç küfrü üşüştüren de bunlardır.

· Biz, her şubesiyle, dış cereyanı kökünden baltalamak cihadına içimizi en müsaffâ hale getirmenin baş tedbiri olarak, Allah sevgisine vekâlet makamı olan mübarek kürsüyü ehline teslim ve ehlinin şartlarını tesbit etmeyi hedef tutuyoruz.

· Bizim vâiz tipimiz, her noktasından, korkutmak yerine sevindirmek, zorlaştırmak yerine kolaylaştırmak, soğutmak yerine müjdelemek, acılaştırmak yerine tatlılaştırmak emri tüten mukaddes hadîsin imtisalcileridir; ve çepçevre kuşatıcı, bağlayıcı, mıhlayıcı ve bir daha bırakmayıcı birer diyalektika ustasıdır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-YİNE KILIK

· Kravat ve pantalon içimize Tanzimatla girdi.

· Kravat ve pantalonu aşağı tabaka halk, büyük yığın, bir türlü benimseyemedi, sevemedi ve ruhunun giyim-kuşam ölçüsüne uyduramadı.

· Kravat ve pantalon, sadece Batıyı uzaktan tanımış ve marifetine körü körüne inanmış olmak mânasına küçük aydın, hem Batı ve hem de Doğu irfanının sathında, yarı münevver bir sınıfın üniforması haline geldi; o sınıf tarafından da hâkimiyet ve şahsiyetle kuşanılamadı. Ve işte o sınıf, tavrındaki zaaf ve taklid edasını, seziş plânında büyük yığından gizleyemedi.

· Aşağı tabaka halk, büyük yığın, kravat ve pantalonu belki korkutucu, fakat asla güven duygusu vermeyici ve akrabalık göstermeyici bir şey diye bakmıştır.

· Bugün mazisi yarım asra yaklaşan şapkaya gelince, o, giydirenlerce de giyenlerce de hiçbir zaman bünyeleştirelememiş ve horozun ibiğine dikilen bir (kokard) mahiyetini aşamamıştır.

· Şapkayı getirenlerden, bir-iki şahıs müstesna, hiçbiri, onu giymeyi becerememiştir. Kan kırmızı devrimci bir İnönü veya bir Recep Peker'in başlarında şapka, Rus mujiğinin tepesinde karnaval külâhı kadar sun'î ve (bediî) uygunsuzluktan uzaktır. Nitekim bu tipleri soysanız ve onlara entari ve pijamadan hangisinin uygun düşeceğini araştırsanız, varacağınız netice, tiksindikleri entari olacaktır. Bunlar, dâvalarını yaşamayan samimiyetsizler...

· Bize Tanzimattan beri gelen inkılâb kadrolarından hiçbiri, Batıyı (realite) ve (estetik) plânlarında yaşamış, Batının derisi içine girmiş ve onu iki dünya arası bir mahsup muamelesi neticesinde benimsemiş değildir. Bu hâle de en parlak delil, Tanzimat Paşasının dizi çıkmış pantaloniyle galoşu, göbeği üzerinden kemeri düşen setresiyle fesi arasındaki şaşkınlık manzarasıdır.

· Şapkayı getiren zümrenin, yine birkeç fert müstesna, Batı kılığında son (estetik) merhale olan frak içindeki komik tablosunu ele alırsanız, kravat ve pantalondan sonra şapkayla tamamlanmak istenen hâdisenin ne hazin bir cilâdan ibaret kaldığını anlarsınız.

· Bu vaziyete göre, kasketini ters çevirip namaza duran köylüyü suçlamaya mahut fraklılarda hak yoktur. Asıl hak, şapkanın nasıl tutulacağını ve giyileceğini bildiği halde onu hayatı boyunca başına geçirmemiş olanlardır. Bu ölçüden çıkarılacak ders, Batıyı Batılıdan daha derin ve ileri bir kavrayışla anladıktan sonra ondan uzak kalmayı bilmenin sırrına ermektir ki, dâvayı tâ merkezinden kavramaya götürür.

· Şapkanın kabulü sıralarında bir Fransız fıkracısı şöyle yazmıştı: “Türkler şapkayı kabul ettiler ve başlarına geçirdiler. Manzaraya bakan onun rûha değil, kelleye geçirildiğini anlar. Bu da inkılâb demek olmaz!”.. Teşhis doğrudur: Ruh, başına geçireceğini taklitle almaz, kendisi bulur.

· Suç ne kravat, ne pantalon, hattâ ne şapkadadır. O şapka ki, kenarlı şekliyle, Haçlılar Seferlerinde, hıristiyanların, kendilerini müslümanlardan ayırmaları için, bir giyim-kuşam eşyası olmak yerine bir ruh alâmet ve sembolü diye icad edilmiştir. Suç, sadece, bu unsurları şahsiyet hesabına vuramamaktadır. Bu bakımdan kravat, pantalon ve şapka, bir buçuk asırdır gardrop kadrosunun dışına çıkmadığımızın ve iç maktâlara nüfuz edemediğimizin maddî işaretleri olmuştur.

BAŞYÜCELİK EMİRLER-KÖY İMAMI

· Kırkbin köyümüz mü var; kırkbin imama muhtacız.

· Ortalama yaşları yirmibeşi geçmeyecek olan bu imamlar, kasaba ve şehirlerdeki üstün rütbeli ağabeylerinden daha değerli ve bir nevi hayat fedâileri...

· Hususî enstitü ve kurslarda, yetiştirilecek olan bu imamlar, Türk köyünün mânevî temeli...

· Nasıl her Türk köyü, şehadet parmağı gibi göğü gösteren bir minare etrafında halkalanmışsa, öylece, bu imamların döşeyeceği mâna zemini üzerinde yükselecektir.

· Bu imamların en küçük vazifesi namaz kıldırmak, en büyük işi de bütün ibâdet şekillerinden tütücü ruhu köyün bütün hayat ve faaliyet şubelerinde canlandırmaktır.

· Bu imamlar köyün ruh ve o ruha bağlı madde terbiyesine memur...

· Ne jandarma gibi emir ve yasaklama, ne de köy öğretmeni şeklinde sınıfta bırakma müeyyidelerine malik bulunacak, yani hiçbir icra kuvveti bulunmayacak olan bu imamlar, sadece vicdan işçileri olarak, köylünün ruhuna nüfuz edici telkin ve nasihat ustalarıdır.

· Büyük Doğu idealinin köy imamı, köy öğretmeni ve köy muhtarından ibaret üçüzlü köy hükûmetinde imam ruh, öğretmen kafa, muhtar da el... Ve kuvvetler tam bir işbirliği âhenginde...

· Köylünün dünya ve ötesine ait vazife ve iş ölçüsü, ruhî ve ahlâkî yönleriyle, kendi seviyelerine göre bu imamların gergefinde nakışlanacak, öğretmen aynı dâvanın umumî bilgisini verecek, muhtar nizamını koruyacak ve üçü birden gerekli paylarla hep o hedefi izleyecektir.

· Köylüyü toprağına ısındırmak, onu hükûmet politikası istikametinde bir üretim gayesine bağlamak, “ya devlet başa, ya kuzgun leşe...” düsturu altında her ân cemiyet hizmetine hazır tutmak; hâsılı gelin saçı gibi örgü örgü tarlası, namaz tülbendi kadar temiz ev, Yunan heykelleri şeklinde sıhhat ve kuvvet pırıldatan vücudiyle, maddesi, ebediyet yollarının cemiyetine desteklik vasfiyle de ruhu bakımından yetiştirmek... İşte, tarihin bir eşini görmediği bu imamlara düşen borç...

· Yiyeceği, içeceği, giyeceği ve her türlü harcayacağı, köylü tarafından sağlanacak olan bu imamlar, her ân camide, meydanda, köy evinde, kahvehanede, tarlada, köylü ile yanyana ve dizdizedir.

· Üniversite üstü, ince ve nazik ruh cihazları marifetiyle yetiştirilecek ve beş senelik köy hizmetini doldurmadan şehre intikal edemeyecek olan bu yepyeni vecd, aşk, ideal ve fedakârlık sınıfına ait şartlar, nasıl yetişecekleri, yetiştirecekleri, vazifeleri ve hakları bakımından, madde madde örülü bir plâna dayanacaktır.

· Bu imamlar ruh doktorlarıdır ve şifaya kavuşturamayacakları ahlâkî âfet yoktur.

· Bu imamlar yer ve göğün kurtarıcı habercileridir.

· Bu imamlar bütün insanlığın beklediği devlet nizamının (betonarme) harcıdır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SUBAY

· Subay, orducu (militarist) Büyük Doğu idealinin icrada mihrak şahsiyetidir.

· Büyük Doğu ordu manzumesinde subay, gayesine sımsıkı perçinli olduğu cemiyetin müdafaa

ve taarruz gücünü maddede temsil eder ve maddede böyle bir temsilciliğin mânada gerekli bütün vasıflarını üzerinde taşır.

· Nice emsalinde görüldüğü üzere, sadece maddi ve kahhar bir kuvvetin azizleştirilmesi ve nefsânî bir sultaya yol açması mânasına alınamayacak olan Büyük Doğu militarizması, bütün insanlığa, icabında tam bir vicdan hürriyeti, icabında da operatör bıçağı gibi cebir ve zorla tatbik edilecek bir ideal manivelâsıdır; ve bunun subayı, temsil ettiği bu manivelâyı bütün kanun ve hikmetleriyle tanıyandır.

· Her sahada Büyük Doğu yetiştirme mektebi, subayı, yeniçeriliğin saffet ve fazilet çığırında olduğu gibi, bülûğ yaşında ele alacak, orta ve yüksek tahsil devrelerinde, hususî usûllerle ruh ve madde kıvamları bakımından en yüksek dereceye erdirecek ve “Altun Ordu”nun elmas şahsiyeti olarak vazifesi başına dikecektir.

· Büyük Doğu idealinin subayı, maddede ve mânada cemiyetinin en şık, en pırıltılı tipidir.

· Büyük Doğu idealinin subayı, büyük fikir, dâva ve politika ocağı “Yüceler Kurultayı” emrinde, dimağa bağlı eldir. Büyük velî İmam-ı Rabbânî Hazretlerinin ifadesiyle “yıkayıcı elinde ölü” gibi itaatli.. Ve bu körü körüne -tam gördükten ve anladıktan sonraki körlük- itaat borcunun tasavvufî bir zevkle idrakine malik...

· Büyük Doğu idealinin subayı, günlük politikayla uğraşmayı, kılıcında kırık gibi, hüsran ve felâket sayar.

· Büyük Doğu idealinin subayı, şahsını ve sınıfını hiçbir imtiyaz hissine kaptırmaz ve öz cemiyetine karşı hiçbir kuvvet şuuru beslemez.

· Büyük Doğu idealinin subayı, fert, cemiyet, iman ve gaye hâlinde her kutbiyle tam bir âhenk belirtici millet ve devlet bünyesinde, muhal farz olarak temel kanunlara tam bir ihanet gördüğü zamandır ki, müdahale sırasının kendisine ve sınıfına gelip gelmemiş olduğunu muhakeme eder; ve bu mutlak kayıt dışında, öz beynini ezen bir yumruk ve öz vatanını işgal eden bir kuvvet olmaktan nâmütenahî uzak durur.

· Büyük Doğu idealinin subayı, kuvvetin şirret değil, mahçup bir şey olduğunu kestirecek kadar ince bir irfanla, edep, terbiye, vekar, muaşeret bilgisi, prensip asabiyeti, disiplin humması, umumî kültür ve her türlü ahlâkî kıymet bakımından, en parlak ruh teçhizatını üniforması üzerinde taşıyan bir haşmet, haysiyet ve fazilet heykelidir.

· Büyük Doğu idealinin subayından, bazen şaşırması, tökezlemesi ve nefsine uyması mümkün sivillere mahsus ayıp ve suçlardan hiçbiri sudûr edemez, etmemesi için her tedbir önceden ve sonradan tamamlanmış bulunur; ve eğer böyle bir hâl görülecek olursa gerektireceği ceza, sivillerinkinden misillerce ağır ve açacağı şeref yarası şifâsız olur. Böylece Büyük Doğu idealinin subayı, İslâmdan başka hiçbir orduda bulunmayan, yaşarken gazi, ölürken de şehit olmak rütbesinin emrettiği fikrî, ruhî, ilmî, fennî, usulî, inzibatî, bediî, ahlâkî bütün kıymetleri, her yıldızının içinde ayrı bir güneş gibi pırıldatıcı bir kahraman namzedidir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-İŞÇİ

· İşçi sınıfı bizde, orduda nefer gibi, cemiyetine karşı hiçbir sınıfî ve nefsanî hak iddiasına kudreti olmayan; ve her hakkı cemiyeti tarafından tekeffül edilen tâbi zümre...

· İşçi sınıfı bizde, kendisini gözü kapalı, doktora teslim eden bir hasta vaziyetinde, her himayeyi, doktorun ilmine mütenazır olarak, cemiyetinin bağlı olduğu adalet ölçüsünden bekler ve eksiksiz görür.

· İşçi sınıfı bizde seviyesine göre, bir talim ve terbiye sistemi içinde, her şeyden evvel 19 uncu asrın ikinci yarısından bu yana, kendi hakkında uydurulan ütopyaları ve bu ütopyaların tatbik sahalarındaki sahtekârlıkları yakından görecek ve cemiyetinde fâni, ayrıca meslekî imtiyazı olmayan idealist işçiyi örnekleştirecek ve cihana takdim edecektir.

· Bu vasıflar içinde bizim işçimiz, demokrasilerin, bir taraftan patronu şişirirken, öbür taraftan işçiye cemiyetini tehdit hakkını tanıyan tezatlı sistemine zıd olarak, grev, boykot, (lokavt) ve her türlü direnme ve ayaklanma kudret ve selâhiyetinden arınmıştır.

· Açık bir içtimaî (şantaj) ifade eden ve karnı acıkanı ekmeği, üşüyeni kömürü, yolcuyu nakil vasıtası, hastayı ilâcından yoksun bırakma tehdidi yolundan hak arayan böyle liberalizma maskaralıklarından Büyük Doğu ikliminde ve işçisinde tek bir iz bulamazsınız!

· (Karl Marx)ın “patron kasasında kârdan her metelik, hakkı eksik ödenen işçinin emeğinden hırsızlamadır!” düsturu, maliyet hesabiyle kâr arasında, tespiti gayet kolay bir bilânço arzeden sınaî manzumenin bu basit ve sathî ifadesinden faydalanılarak ileriye atılmış bir (diyalektik) oyunudur. Bu takdirde, zararlı patrona ait her meteliği tazmin etmekle mükellef bulunanın işçi olup olmadığı sorulabileceği gibi, 1 kilometrelik yola sırtında 100 kilo yükü 5 liraya taşıyan hamala bağlı hakkın da neyle ve nasıl hesap edilebileceği sorulabilir.

· Bütün dâva, malın ve mutlak mülkiyetin Allah ait olduğunu bilen bir cemiyette, en adaletli bir kıymet takdiri ölçüsüyle emekleri değerlendirmek; ve komünizma ütopyasını dışarıya doğru şımartıp içeride esir gibi kullandığı işçiye, mutlak bir askerî nizam içinde, patron emekçi muvazenesinin sadece İslâmiyette bulunduğunu göstermektir.

· Mü'min sermayenin işçisi mazlum ve haksızlığa mahkûm olamaz.

· Mü'min işçi ise cemiyet içinde ayrı bir sınıf olmak imtiyaz ve istismariyle nefsine hâkimiyet tanıyamaz, ve her zümreyle beraber hakka mahkûm olduğunu takdir eder.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SERMAYE VE PATRON

· Büyük Doğu idealinin nakışlandırdığı cemiyette sermaye mü'mindir; yani patron mü'min...

· O halde bu sermaye, (Karl Marx)ın ele aldığı sömürücü, kemirici ve faiz isimli bir nevi yağ

bağlama imtiyaziyle göbek şişirici bir vasıta değil, her ân nefsinden şüphe ve her lâhza kendisini murakabe edici bir kuvvet merkezidir.

· İslâmda esas bakımından kirli bir nesne olan mal ve para, temizliğini helâlde arar ve zekâtta sağlarken -zekât mefhumu temizlenmeden gelir- vasıtalık ettiği emek takdirinde de adalet ölçülerinin en dakik, en rakik, en refik ve en şefik alanını gözleyicidir.

· İslâmın şeriatte “Seninki senin, benimki benim!” hükmü, ferdî mülkiyet hakkını tespit ettiğine, tarikatte “Seninki senin, benimki de senin!” ölçüsü de ahlâk plânında kefâlet belirttiğine, hakikatte ise “ne seninki senin, ne benimki benim; hepsi Allahın!” düsturu her şeyi kökünden hall-ü fasl eylediğine göre, bu çerçeve içindeki sermaye, patron, kâr ve mülkiyet hakkına, topyekûn bütün sistemler ve emekçiler kurban olsun...

· İslâmda, sermayenin urlaşma (hipertirofi - dehhâme) arzederek vücudu kemirmeye başlamasını, zekâta tâbi kıymetlerini (kâr, serbest ana para, mal dahil) her sene kırkta birini (yüzde iki buçuk) muhtaçlara ayırmak ve budamak suretiyle önleyici, durgun ve hareketsiz sermayeyi çeke çeke eritici, buna rağmen iş ve para hareketi sayesinde yükselen kâr ve mülkiyeti makbul sayıcı ilâhî sistem, “içtimaî adalet” diye bangır bangır bağıranların, gök dururken yerde aradıkları güneştir.

· Bizde patron, ister devlet, ister şirket, ister fert, emekçiyi, babasına hizmet borcunda evlât kabul eder; ve evlâda mahsus sımsıkı disiplin içinde, yine evlâda mahsus bütün koruma şartlariyle destekler. Bu destekleyiş o kadar ileri ve hiçbir yerde görülmemiş soyundandır ki, emekçi, miras hakkı müstesna, hak ve ihtiyaç derecesine göre zorlama hakkına malik bulunmaksızın patronunun olanca imkânını tasarrufu altında tutar.

· Patronu, işçi hakları mevzuunda zorlama selâhiyeti işçi ve emekçide değil, idarî ve içtimaî murakabe mihrakındadır.

· Tavuk ve yumurta gibi, patron olmayınca işçi, işçi olmayınca da patron olamayacağı hakikati önünde, patrona düşen, işçi sayesinde vücut hikmetine kavuştuğunu; işçiye düşen ise, çalınmış bile olsa kendi hakkına ve gücüne tecelli zemini açanın patron olduğunu bilmek ve onun iyisine bağlanmaktır.

· Serbest sermaye veya mamul eşyası 10 milyon ve kârı 1 milyondan ibaret, 100 işçi çalıştıran bir patron, para ve malından 250 bin, kârından da 25 bin lirasını, zekât olarak dağıtacağına göre, işçilerine her yıl, açıktan, hepsi birden zekâta müstehak farziyle, 2750şer lira verecek ve bu kat'î müeyyide üzerine dayalı binbir ahlâkî fedakârlık şekli icad edecektir.

· Büyük Doğu idealinin nakışlandırdığı cemiyette patronla işçiyi kaynaştıracak en büyük ruhî ve ahlâkî müeyyide, hizmetçileriyle aynı sofrada yemek yiyen Kâinatın Efendisi; ve ata, kölesiyle nöbetleşe binen Hazret-i Ömer'den süzülen mânadır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-FABRİKA

· Büyük Doğu idealinde minarelerle fabrika bacaları, tek ve çift hesabiyle aynı dizide ve yanyanadır.

· Türkiye de 10 veya 1000 veya 10000 veya 100 bin câmi ve mescit ve bir o kadar da minare varsa, aynı miktar ve mikyasta fabrika bacası yükseltilmesi, câmi ve minarelerin başlıca ihtarıdır. Öyle ki, her minare bir fabrika bacasiyle nişanlı...

· Büyük Doğu idealince eşya ve tabiatı teshir gayesinin remzi olan fabrika, hiçbir cihaz, âlet, yedek parça, akaryakıt ve muharrik unsurunu dışarın getirtemez. Bu imkânın doğacağı ve bir "devr-i daim" nizamına gireceği güne kadar da hiçbir makineleşme ve sınaî istihsale gerçek göziyle bakılamaz.

· Makineyi yapacak makineyi yapabilme ehliyeti meydana gelinceye kadar, idealimiz madde hünerine malik ellerde esir bilinecek; ve o zâlim madde boyunduruğundan kurtulmak için, müspet bilgi fedâileri, gerekirse gece uykularını 1 saate indirecek ve millet kepekle toprağı karıştırıp yiyecektir.

· Makineyi yapacak makineyi yapabilme ehliyeti başlar başlamaz da, eser ne kadar iptidaî olursa olsun, baş tâcı edilecek ve meselâ yabancı bir elçiliğin davetine, yerli yapı külüstür bir otomobille giden Başbakan, herhangi lüks bir Avrupa veya Amerika arabasiyle gitmekten çok üstün bir tesire ve ona göre kelâm hakkına sahip olacağını bilecektir.

· Batı adamının, cihazını, âletini, parça parça her şeyini dışarıdan getirdikten sonra plânını, mühendisini, baş ustalarını, hattâ birçok dalda hammaddesini ve muharrik kuvvetini bile Batıdan devşirip, çocukların resimli takozları gibi burada düzene sokturduğu, ismine "montaj sanayi" denilen, bir de utanmadan firmasına "Türk" sıfatı eklenen fabrika soyu, Büyük Doğu ideolocyası gözünde (teknoloji) fahişeliğinin en sefil ve rezil şeklidir.

· Büyük Doğu ideolocyasının vatanında fabrikaya hâkimiyet, mühendisinden işçisine kadar, Anadolu köylüsünün kerpiç yoğurur ve tezek kuruturken gösterdiği beceriklilik ve dış yardıma ihtiyaçsızlık nisbetinde olacaktır. Öküzünün kurutulmuş derisinden yaptığı kaytaniyle esterinin hamudunu tamir eden köylüdeki iptidaî iş hâkimiyeti, bütün vatanı kaplayacak fabrikalarda, alâkalılarca, ayniyle âli plânda tecelli etmek borcundadır.

· Ziraî ve sınaî temellerin karşılıklı ve kâmil âhengi içinde yükselecek olan fabrika, vatan müdafaasından topyekûn beşerî saha bırakmayacak ve bir zamanların İngiliz sanayii eşyası üzerindeki (Made in England-İngilterede yapılmıştır) kaydı yerine ve aynı iftihar uslûbiyle "Türk malı" damgasını taşıyacaktır.

· Büyük Doğu ideolocyası, minarelerden yükselen ezanlarla Batı ruh ve kültürünü yenmek dâvasını güderken, fabrika bacalarından yükselen duman kıvrımlarının göklerdeki nakşiyle de maddeye hâkimiyet hünerini Batıdan koparıp almak gayesini temsil eder.

VESAİRE

· ZEVK İDRAKİ: Pratikte Büyük Doğu dâvasını kalen kalem göstermeye ne imkân ne de lüzûm vardır. Her şey, bu dâvanın ruh tohumunu ele alıp her sahada ağacını şekillendirmek ve yetiştirmekten ibarettir. Esas etrafında dal dal şekillendirme işi, izahtan müstağni bir zevk idraki işidir.

· EMİR (YAP!)-YASAK (YAPMA!):Pratikte Büyük Doğu dâvası emirler ve yasaklar, yeniden ruh ve şekil verileceklerle, kökünden kazınacaklar halinde iki bölümlü...

· YASAKLAR: Asıl dâvamız müspet olarak yapılması gerekenler, yani emir manzumesine girenler olduğuna göre, yasakları pratikte ve içtimaî tatbikat sahasında kısaca şöyle hülâsa edebiliriz; bütün ölçülerimizin temel dayanağı olan ana kıstasa aykırı her şey... Evvelâ sonu “hane” ekiyle bitenler: Umumhane, meyhane, kumarhane, bazı halleriyle kahvehane, her türlü tembelhane, rezalethane vesaire...

· CÂMİ VE MESCİD: Yapılacakların başında, 1000 küsur yıldır ruh ve şekli bulandırılmış olan câmi ve mescidi aslî haline getirmek vardır. “Câmilerinizi sâde ve şehirlerinizi zinetli bina ediniz!” meâlindeki Peyg

5.2.13 'Sair olacagim'

'Şair olacağım'

Batı kültürünün içinden yetişti. Saf şiir, sanat, edebiyat ve tefekkür yolundan geçti. 14. İslam asrında, İslam'ın asırlar sonra topyekun muhasebesini yerine getirdi... Büyük fikir adamı ve " Şairler Sultanı" Necip Fazıl Kısakürek'i ölümünün 19.yılında rahmetle anıyoruz...

Eserleri, fikirleri, şiiri ve hayatıyla Türk düşünce ve sanatına damgasını vuran, ama hep "ağrıyan akıl dişi" ile yeryüzünde gezen ve azaplı bir ruhun çırpınışı içinde sürekli "hakikat"i arayan büyük şair ve fikir adamı..

Üstad Necip Fazıl Kısakürek, geçen yüzyılın başında 26 Mayıs 1904'te yine kendi ifadesiyle " Çemberlitaş'tan Sultanahmet'e doğru inen sokaklardan birinde, kocaman bir konakta" doğdu.

Büyükbabası, İstanbul Cinayet Mahkemesi ve İstinaf Reisliği'nden emekli, İkinci Abdülhamid

Han'a Ermeniler'ce girişilen suikastin tarihi muhakemesini yapan ve Mecelle'yi kaleme alan heyet içinde imzası bulunduğu için, 6 Ekim 1902'de "Legion d'honneur" nişaniyle ödüllendirilen vakar ve ciddiyet timsali Mehmet Hilmi Efendi'dir.

Necip Fazıl, ilk dini telkin ve terbiyesini yine tek oğlunun tek oğlu olarak Mehmet Hilmi Efendi'den alır. Birçok şiirinin ana imajını ve ruhi kaynağını teşkil eden "yakıcı bir hayal kuvveti, marazi bir hassasiyet, dehşetli bir korku" şeklinde özetlediği ve hastalıktan hastalığa geçtiği ilk çocukluk yıllarını, çocukluk hatıralarının kaynaştığı bir "tütsü çanağı" olan, büyükbabasına ait Çemberlitaş'taki konakta geçirir. İlk öğretiminden sonra, Fransız Mektebi, Amerikan Koleji gibi okullara devam eder. Kızkardeşi Selma ile büyükbabasının ölümü, çocukluk günlerine ait asla unutamayacağı iki hadisedir. 1915 yılında annesinin hastalığı yüzünden Heybeliada'ya taşınırlar. Hastane günlerini ve şair olmaya karar verdiği hastane odasını Üstad, Çile'nin önsözünde şöyle anlatır:

"Bahanesi tuhaf" şairlik

"Şairliğim 12 yaşımda başladı. Bahanesi tuhaftır. Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmiştim.. Beyaz yatak örtüsünde, siyah kaplı, küçük ve eski bir defter.. Bitişikte yatan veremli genç kızın şiirleri varmış defterde... Haberi veren annem, bir an gözlerimin içini tarayıp:

'- Senin dedi, şair olmanı ne kadar isterdim!'

Annemin bu dileği bana, içimde besleyip de 12 yaşıma kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Varlık hikmetimin ta kendisi... Gözlerim, hastane odasının penceresinde, savrulan kar ve uluyan rüzgara karşı, içimden kararımı verdim;

'- Şair olacağım!'

Ve oldum. O gün bugün, şairliği küçük ve adi hissiliklerin üstünde gören, onu idrakin en ileri merhalesi sayan ben, bu küçük ve adi bahaneyi hiç unutmadım"

Bahriye Okulu'dan Felsefe'ye

Necip Fazil, önce Bahriye Mektebi'ne kaydolur. Öğrenim gördüğü okul o yıl bir yıl daha uzatılınca okulunu terkederek Dar'ul Fünun'un Felsefe Bölümü'ne girer. Bu arada yazdığı şiirlerin bir bölümünü Yakup Kadri'ye götürür. Bir süre sonra da devrin önemli edebiyat adamlarının yazılarının çıkardığı "Yeni Mecmua"da şiirleri çıkmaya başlar.

1 Temmuz 1923 yılında, "Kitabe" adlı şiirini yayımlayan Necip Fazıl'a ilk övgü, Ahmet Haşim'den gelir. "Çocuk bu sesi nerden buldun sen?" diye Necip Fazıl'a hitap eden Haşim, yakın gelecekte onun Türkiye'nin yetiştirdiği en ünlü şairlerden biri olacağını öngörür adeta.

İlk yolculuk Paris'e

1924 yılında Avrupa'ya talebe göndermek için açılan imtihana giren Necip Fazıl, yurt dışına gider. Cumhuriyet devletinin yurt dışına gönderdiği bu ilk öğrenciler bir vapurla Marsilya'ya ve oradan Paris'e geçerler. Sorbon Üniveritesitesi'ne kaydolan Necip Fazıl, bir yıl kaldığı Paris'te bohem bir hayatın içine düşer. Sorbon'da, profesörlerin dikkatini çeker ama, okula devamsızdır. Bir süre sonra, hükümetin verdiği burs kesilir ve İstanbul'a dönmek zorunda kalır.

Bir vapurun üçüncü mevkisinde gerçekleşen dönüşü Necip Fazıl hiçbir zaman unutamaz. Ruhundaki fırtınalar, varlık ile yokluk arasında yaşadığı soyut acılar, o dönemde yazdığı eserlere de yansır. O yıllarda kaleme aldığı şiirlerini, "Örümcek Ağı" adında toplar ve kitap edebiyat çevrelerinde büyük yankı uyandırır.

Necip Fazıl 1925 yılında Paris'ten yurda döner. O yıllarda bankacılık gözde bir meslektir. " Felemenk Bahr-i Sefid Bankası"nda çalışmakta olan Salih Zeki'nin ziyaretine gittiği bir gün, arkadaşının tavassutu ile aynı bankada işe başlar. Daha sonra kısa sürelerle Osmanlı Bankası'nın Ceyhan, İstanbul ve Giresun şubelerinde çalışır. 1928-29 senelerinde de "Babıali" adlı eserinde Babıali'yi tafsilatlı şekilde anlatır.

O bir neslin dirilişi

Bohem hayatından bir "tesadüf" sonucu tanıştığı Abdulhakim Arvasi Hazretleri sayesinde kurtulan ve "Anladım işi, sanat Allah'ı aramakmış / Marifet bu gerisi çelik çomakmış" dizeleriyle kendini yeniden tanımlayan Necip Fazıl Kısakürek'in yeniden dirilişi yalnız sanatına değil fikir hayatına da yansır.

Sene 1934, bir akşam üstü, çalıştığı bankadan Boğaziçi'ndeki evine dönmek için bindiği "Şirket-i Hayriye" vapurunda karşısına oturan ve gözlerini ondan ayırmayan; o güne kadar hiç görmediği, bir daha da göremeyeceği "Hızır" tavırlı bir adam, ona, kainat çapında bir vaadin, Abdülhakim Arvasi Hazretleri'nin adresini verir. Sıcak bir ilkbahar günü, yanına ünlü ressam Abidin Dino'yu da alır ve Eyüp sırtlarına çıkar. Belki üç, belki beş saat süren o günkü temastan aldığı kelimeler üstü bir tesirle çarpılıp kalır ve bir daha bırakmamacasına o 'Büyük Zat'ın adeta eteklerine yapışır.

"Allah dostunu gördüm, bundan altı yıl evvel;

Bir akşamdı ki, zaman, donacak kadar güzel." diye şiirinde tarif ettiği Arvasi Hazretleri'yle ilgili duygularını Necip Fazıl şöyle anlatır:

"Efendim! Benim Efendim! Benim, güzellerin güzeli Efendim!

Vaktiyle: 'keşke bu kadar zeki olmasaydın!' buyurduğun adamın beynini, zerre zerre kıskaca alıp atom gibi çatlattıkları bu hengamede, eminim ki, her dem beraberimde, her an baş ucumdasın...

Kaç milyon baba ve kaç milyon anne, senin milyarda birin eder? Sen benim böyle bir şeyimsin! Babamla anneme Allah'ın bana tattırdığı varlık şevkine vesile oldukları için bağlıysam, sana da,

bu ölçünün ebedî hayat mikyasiyle perçinliyim... Düşünsünler farkı!.."

Arvasi Hazretleri ile tanıştıktan sonra şiir poetikası da ciddi bir değişim geçirir. "Çile"yle birlikte şiiri hakikat arayışında bir araç olarak gördüğünün ipuçlarını veren şair, madde ve ruh ilişkisine, insanın iç âleminde kopan fırtınalara, evrenin gizemine değinir.

Necip Fazıl'ın evliliği

Şiir ve oyun yazarlığının beraberinde kendisi gibi düşünen kitleleri, metaryalist akımların boy gösterdiği dergilerin tesirinden kurtarmak amacıyla 1936 yılında haftada bir yayımlanan "Ağaç" dergisini çıkarır. Celal Bayar'ın temin ettiği ilanlar yardımıyla çıkarılan "Ağaç" mecmuası, dönemin önde gelen entelektüellerini çatısı altında toplar. Büyük ruh çilesinin sahne destanı "Bir Adam Yaratmak" piyesine Necip Fazıl bu dönemde başlar ve 63 numaralı ocak idaresinin teftişini yapmak için gittiği Zonguldak'ta eserini tamamlar.

1941 senesinde ise Babanzade'lerden, Ahmed Naim Efendi'nin kuzeni Recai Bey'in kızı, Yahya Nüzhet Paşa'nın torunu, Fatma Neslihan Hanımefendi ile evlenir.

İlk hapis cezası

1942 kışında, 45 günlüğüne Erzurum'a yeniden askere gönderilir. Burada yazdığı siyasi bir yazı sebebiyle mahkum olur ve 1943'te ilk hapis cezasını alarak 1 gün Sultanahmet Cezaevi'nde yatar. Aslında politikaya ve sosyal sahaya meyli, 1936'da başlar ve o yıldan 1943'e kadar geçen 7 yıl içinde, İslami temayülü "şahsi bir zevk ve saklı bir telkin" planında kaldığı için, ne devlet ne de basında kimsenin hedefi olmamıştır. Bu ilk hapis cezasının ardından ilerki yıllarda yine yazdığı yazılardan dolayı tam 9 defa daha hapse girer ve burada pekçok eserini kaleme alır.

Necip Fazıl, 1943 yılında siyasi, fikri ve edebi mücadelesini işlediği "Büyük Doğu" dergisini yayımlar. Bu dergi aynı zamanda Fazıl'ın fildişi kulesinden agoraya indiğinin tam olarak belirdiği tarihtir. 1978'e kadar 35 sene boyunca yayımlanan "Büyük Doğu", polemikleri, değişik alanlardaki yazıları, farklı çevrelerden yazarlarıyla Türk Basın Tarihi'nde ayrı bir konuma sahip olur.

Konferanslar çığırı

Necip Fazıl'ın kurduğu aksiyon yalnız dergilerinde aksetmez, bütün yurdu gezerek verdiği konferanslar o günün gençliğini peşinden sürükler. Yazdığı şiirlerle, konferanslarıyla ve kaleme aldığı yazılarla işte bu büyük fikir adamı 21. yüzyıla damgasını vurur. 1963 İlkbaharında bir davet üzerine açılan "konferans çığırı" üzerinde evvela Salihli, İzmir, bir müddet sonra Erzurum, Van, daha sonra İzmit, Bursa ve 1964 yılının ilkbaharında da Konya, Adana, Maraş ve Tarsus'ta konferanslar verir. 1964'te Büyük Doğu'nun onbirinci devresini açar. Adnan

Menderes'in aziz hatırası için kaleme aldığı ve derginin birinci sayısında neşrettiği "Zeybeğin Ölümü" şiirinden dolayı takibata uğrar.

27.12.1967 tarihli Büyük Doğu Dergisi'nde dönemin Başbakanı'nın (Demirel) kayıtlı olduğu Mason kütüğünün fotokopisini ilk defa olarak yayınlar. "İdeolocya Örgüsü" isimli eseri, " Mümin/Kafir" diyalogları ve siyasi içerikli yazıları sebebiyle suçlanır, sorgulanır ve yargılanır.

Şairlerin Sultanı

1976'da, dergi-kitap şeklinde, 1980 yılına kadar 13 sayı sürecek "Rapor"ları, 1978'de de Son Devre Büyük Doğu dergisini çıkarır. 26 Mayıs 1980'de Türk Edebiyat Vakfı tarafından "Şairler Sultanı" ve 1982 yılında yayınlanan "Batı Tefekkürü ve İslam Tasavvufu" isimli eseri münasebetiyle de "Yılın Fikir ve Sanat Adamı" seçilir. 1981 yılının başlarında, görünen yüzüyle, "içinde 20 yıl müddetle bir protoplazma halinde yaşattığı İman ve İslam Atlası isimli eserini kalıba dökebilmek için", bir daha çıkmamak üzere evine, hatta küçücük odasına kapanır.

Yeni bir parti kurmak üzere bulunan ve ileride Devlet Başkanlığı'na kadar yükselecek olan Turgut Özal'ı, arzusu üzerine sık sık odasına kabul ederek fikirler not ettirir ve tavsiyelerde bulunur.

MAYIS'TA VEDA ETTİ

Ömrünün son günleri, Erenköy'deki evinde aynı "küçük oda"da, yine kesinleşip infaz safhasına gelmiş ve hayli ilerlemiş yaşına ve Adli Tıp raporlarına rağmen devrin Devlet Başkanı Kenan Evren tarafından af yetkisi kullanılmayarak bir tür infaz emri verilmiştir. 1.5 yıllık mahkumiyeti yüzünden her an götürülme tehdidi altında, kitapları, yazıları, notları ve birtakım halis ve gerçek dostlarıyla mahzun sohbetler içinde geçer.

Ve bir gece... Onun için daima sırlarla dolu Mayıs ayında bir gece yani 25 Mayıs 1983 günü yatağından doğrulup, ela gözlerini pencereden dışarıya, derin karanlığa diker. Ne görürse pembeden daha kırmızı dudakları hafifçe kıpırdar ve

"Demek böyle ölünürmüş!.." der...

RASİM ÖZDENÖREN:
Şiiri entelektüelleştirdi

Necip Fazıl Kısakürek, heceyi kentleştirmiştir. Ondan önceki şairler, taşradaki halkın diliyle şiir yazarken, o, şiirini kentli diliyle yazmıştır. Bu anlamda Necip Fazıl, şiiri entelektüelleştirmiştir. Bu da Türk şiiri için bir devrim olmuştur. Topluma ışık tutmuştur. Şiiriyle, dini bilgisiyle, ideolojisiyle, tarih ve edebiyat yelpazesiyle büyük bir şahsiyettir. O, yönlendiren, öncü bir kişidir. Her zaman bir gençlik yetiştirmek istemiştir.

MUSTAFA MİYASOĞLU:
O yüzyılın dahisiydi

Toplumların dönüşümü için, fikirleriyle katkıda bununan kimseler için dahi tanımlaması yapılır. 20. Yüzyıl'da İslam dünyasında ondan daha öne geçen kimse çıkmamıştır. Bu yüzden, Necip Fazıl yüzyılın dahisidir. Ancak onu ve fikirlerini henüz anlayabilmiş değiliz. Gerek İslam dünyası, gerekse biz siyasi istikrarsızlıktan ve baskılardan ötürü Necip Fazıl gibi düşünemiyoruz. İslam dünyası, geçen yıllar içinde kendi kültürüne yabancı kaldı.

ŞAİR ERDEM BEYAZIT:
Bir nesli yetiştirdi

Necip Fazıl'ı yaşadığı zamanda değerlendirmek lazım. Onun hayatını, önce 1930'ların ortasına kadar şair ve ondan sonra dava adamı olarak iki dönemde anlamalıyız. Şiiri ve tiyatro oyunları dışında, tarihe yönelen bir Necip Fazıl da karşımıza çıkıyor. O, Osmanlı hanedanını suçlamak adına, Ermeniler'ın ağzıyla "Kızıl Sultan" olarak anlatılan Abdülhamit Han'ın gerçek kişiliğini ortaya koydu. Onu anlayan ve davasını savunan bir nesil yetişti.

TİYATROCU ÜSTÜN İNANÇ:
Tiyatroda da çakı taşı

Necip Fazıl sadece şiir alanında değil, tiyatro ve öyküde de çakı taşı gibidir. Şu anda bile "Bir Adam Yaratmak" isimli eserine yaklaşabilmiş tek bir yerli oyun yoktur. Ne var ki ideolojik kamplaşmaların saf sanatı boğması yüzünden o güzelim eserler remp ışıklarına kavuşamamaktadır. İdam cezası kamuoyunda tartışılırken, aynı konuyu işleyen Reis Bey'den tiyatro dünyasının mahrum kalması ayrı bir acıdır.

bölüm VI

6 ABDURRAHIM KARAKOÇ

6.1 50

50. Yıl Hesabı

Bağladım nefsimi zincir yulara
Dünyayı duvara astım gel de gör
Rahatı huzuru attım kenara
Çileyi bağrıma bastım gel de gör

Yürüdüm sel oldum, durdum göl oldum
Mazluma, mağdura kıvrak dil oldum
Zulüm sıcağında serin yel oldum
Yürekten yürege estim gel de gör.

Sonu hatırladım, ilki duyunca,
Kula kul olmadım ömür boyunca!
Hakkın zehirini içtim doyunca
Batılın balina kustum gel de gör.

Ülfetim olmadı iriler ile
Ağıla girmedim sürüler ile;
Ölümden korkmayan diriler ile
Selamı, sabahı kestim gel de gör.

Aşk ceylanı emzirince sütünü
Taşa çalıp, kırdım benlik putunu
Düşmanımdır inkarcının bütünü
Allah dostlarıdır dostum gel de gör.

Bazı kötülüğü kovdum elimle
Bazı kötülüğü yerdim dilimle
Gücüm yetmeyince kendi halimle
Haksıza buğzettim, küstüm gel de gör.

Çıkar için laf davulu çalmadım
Hiçbir yerden makam, rutbe almadım
Bildimse söyledim, korkak olmadım
Bilmediğim yerde sustum gel de gör.
Abdurrahim Karakoç

6.2 ACABA

ACABA

Uyuyan göllere ay ışığında

Sevginin resmini çizsem kim anlar?
Tomurcuk ayrılıp, gül açtığında
Yağmurun saçını çözsem kim anlar?

Bir mekan kaplamış ne varsa nerde
Kendi ötesini saklar her perde
Sonsuzluğun sona erdiği yerde
Huduttan bir kulaç kazsam kim anlar?

Aşk, kömür beyazı; kin, süt karası
Eklenir yarama her dost yarası
Et oldum bıçakla kemik arası
Cellatla ahdimi bozsam kim anlar?

Doğumda yalan var, ölümde gerçek
Bir şeyler anlatır balık, kuş, çiçek
Kırık gönülleri toplayıp tek tek
Toplayıp göğsüme dizsem kim anlar?

Gün geldi zamanı gömdüm kabire
Dağ oldu aklımın verdiği fire
Bağlasam telaşı çelik zincire
Sabrın derisini yüzsem kim anlar?

İçte deprem olur dışın düğümü
İhlâssız çözülmez işin düğümü

Aklımdan geçeni, düşündüğümü

Okusam kim dinler, yazsam kim anlar?

6.3 ALISKANLIK

ALIŞKANLIK

Bu kirli düzenin düzenbazları

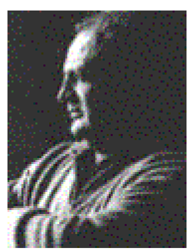
Azrail'e rüşvet vermeyi dener

Ölünce dünyanın en kurnazları

Torpille cennete girmeyi dener

6.4 Anadolu Bahar

Anadolu Bahar

İlkbaharı geldi Anadolu'nun,
Silifke'de çiçek açtı nar şimdi.
Her tarafı yeşillendi Bolu'nun,
Sultandağı benek benek kar şimdi.

Eğri yollar yaylaların kuşağı
Çayır, çimen sevgililer döşeği,
Hora teper Sürmene'nin uşağı,
Dadaşların oynadığı bar şimdi.

Durgun çayı köpüklendi Daday'ın,
Palmiyeler zümrüt tacı Hatay'ın
Çukurova cennetidir bu ayın;
Aydın ili efelere dar şimdi.

Gönül dile gelir kaval sesinde.
Boz martılar düğün yapar Mersin'de,
Isparta'nın renk renk gül bahçesinde
Bülbüllerin neşesini gör şimdi.

Cıvıl cıvıl, sessiz duran yuvalar,
Kelebekler birbirini kovalar.
Halı gibi nakışlandı ovalar...
Bölük bölük sarı, yeşil, mor şimdi.

Aşıklar diyarı Elbistan ili...
Olur bu mevsimin bağ-ı İrem'i,
Her çeşmenin üç-beş tane güzeli,
Her çiçeğin bir arısı var şimdi.

Çıkıp baksan Çamlıca'nın başına,
İki kıt'a bir boğazda aşina...
Karakoç'um, gel, yorulma boşuna,
İstanbul'u tarif etmek zor şimdi.
Abdurrahim Karakoç

6.5 ANADOLU GEZISI

ANADOLU GEZİSİ

Ter kokuyordu Çukurova tarlaları,

Irgat Türküleri duyuluyordu uzaktan;

Ekin biçiyordu yalın ayaklı köy kızları

Elleri kabarıyordu oraktan.

Gökbelen dağlarına yağmur yağıyordu;

Yetimler mahallesinde bir çocuk ağlıyordu.

Kan kokuyordu doğunun çimenli yaylaları;

Silah sesleri geliyordu Şırnak'tan.

Oğulsuz koymuşlardı ak saçlı anaları;

Tütünler tedirgin olmuştu ocaktan.

Cilo dağlarında kamalaklar üşüyordu;

Garipler köyünde bir gelin düşünüyordu.

Yosun kokuyordu Karadeniz'in mavnaları;

Oynak havalar döküyordu parmaktan.

Buz gibi bir soğuk biçiyordu baharı;

Dal boylu gençler gidiyordu bıçaktan.

Ilgaz dağlarında kurtlar uluyordu.

Bekârlar kahvesinde bir adam uyuyordu.

Şehvet kokuyordu Ege'nin bereketli ovaları;

Körpe bedenler soyuluyordu ahlâktan.

Tedirgin etmişlerdi bizim havaları;

Yadırgı sesler geliyor plâktan.

Çatalkaya dağında kartallar dönüyordu;

Bir nesil yaşıyor, bir tarih ölüyordu.

6.6 ANADOLU SEVGISI

ANADOLU SEVGİSİ

Sen bizim dağları bilmezsin gülüm,

Hele boz dumanlar çekilsin de gör.

Her haftası bayram, her günü düğün,

Hele yaylalara çıkılsın da gör.

Bilmezsin ovalar nasıldır bizde;

Kağnılar yollarda, yoncalar dizde...

Saydıklarım damla değil denizde,

Hele bir ekinler ekilsin de gör.

Görmedin sen bizim mavi suları,

Karlar eriyince kırar yuları...

Köpük olur beyaz, sel olur sarı;

Hele taştan taşa dökülsün de gör.

Sen bizim köyleri görmedin ki hiç,

Yolları toz, çamur, evleri kerpiç.

O kirli kabukta, o en temiz iç;

Hele bir yakından bakılsın da gör.

Anlamaz, bilmezsin sen bizim halkı,

Sevgiyi bulasın, yakına gel ki...

Kalıplar gerçeği göstermez belki

Gönül perdeleri sökülsün de gör.

6.7 ANADOLU

ANADOLU

Seni çok sevenler(!) çok örseledi

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Açların çalıştı, tokların yedi

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Yanan hep sen oldun, yakılan sensin

Ruhuna çiviler çakılan sensin

Şekilden şekile sokulan sensin

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Sınırlar çizildi rüyalarına

Yasaklar konuldu dualarına

Hangi sesler hâkim semalarına

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Ahlat'ın, Afşin'in, Söğüt'ün mahzun

Evladın, âşığın, yiğidin mahzun

Tebessümün mahzun, ağıtın mahzun

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Metrûk manastırlar ihya olmakta

Hüzün, camilere mahya olmakta

Yadlar başımıza kâhya olmakta

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Üzerinden hak, adalet silindi

Hayâ zırhı delik delik delindi

Bu zelil duruma nasıl gelindi? ! .

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Dün şehit kanıyla sulanan sensin

Bugün alkollere belenen sensin

Düşmandan sadaka dilenen sensin

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Şehit torununa “sen sus” diyorlar

“Vatan sevmek bize mahsus” diyorlar

Her taraf toz-duman, kâbus diyorlar

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

Hariçten gelenler köprüyü tutmuş

Dost karşı kıyıda seni unutmuş

Hınzır yeller yaprakların kurutmuş

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

"Biraz azim, biraz gayret" derim ha

"Delinir karanlık, sabret" derim ha

"Şanlı mazi döner elbet" derim ha

Oy güzel vatanım, oy Anadolu..

6.8 ARAMIZDAKI FARK

ARAMIZDAKİ FARK

Sen dünden gelirsin, ben yarından gelirim

Doğmadık bebekler diyarından gelirim.

Sen müebbet inkârda kılmışsın kararı

Ben Kalubelâ'nın ikrarından gelirim.

6.9 AYIP

AYIP

Kara gözlüm bu ayrılık yetişir,

İki gözüm pınar oldu gel gayrı.

Elim değse akan sular tutuşur

İçim dışım yanar oldu gel gayrı.

Ayların sırtında yıllar taşındı,

Sanma ki garibi eller düşündü.

Bebekler evlendi, yollar aşındı

Kozalaklar çınar oldu gel gayrı.

Hesap et, gideli sen gurbet ile

Otuz ay tutuldu kolay mı dile?

Hapisler, sürgünler, esirler bile

Sılasına döner oldu gel gayrı.

Gönlüm sende, gözüm yollarda durdu,

Saat isyan etti, takvim kudurdu.

Hasret hançerini bağrıma vurdu

yüreciğim kanar oldu gel gayrı.

Emeği boşadır yuvasız kuşun...

Nerdeyse toprağa değecek başın.

Beni düşünmezsen kendini düşün

Herkes seni kınar oldu gel gayrı.

6.10 AYNALARIN ÖTESI

AYNALARIN ÖTESİ

Her ne kusur varsa, geçen zamanda;

Suçsuzdur aynalar elâ gözlü yâr.

Mecnunlar Mevlâ'yı bulursa canda,

El olur Leyla'lar elâ gözlü yâr.

Güzel açar güzelliğin sergisin

Gün ağartır kara saçın örgüsün..

Muhabbet faslında ölüm türküsün

Kim söyler, kim çalar elâ gözlü yâr.

Eştikçe iş çıkar işin içinde;

Gençliği hasret yer sevda göçünde.

Bilmez misin, dört mevsimin üçünde

Kar olur yaylalar, elâ gözlü yâr.

Alı al, yeşili yeşilde ara;

Ahirete gider kalpteki yara..

Ne yapsan bir daha çıkmaz dallara,

Dökülen ayvalar elâ gözlü yâr.

Vakit dolar, nakit biter kasanda..

Sevgi bir kitaptır gönül masanda;

Okusan da olur, okumasan da...

Kapanır sayfalar elâ gözlü yâr.

6.11 AYNANIN IKI YÜZÜ

AYNANIN İKİ YÜZÜ

Bir, zirvede habire şiştikçe şişene bak

Bir, tabanda her adım yıkılıp düşene bak

Bir, ülke yansa bile yan gelip yatanlara

Bir, yangın söndürmeye çarıksız koşana bak.

6.12 AYRILIK HAVASI

AYRILIK HAVASI

Ben nefret eyledim sizin gerçekten

Yalanı severim, yalanı gayrı..

Tiksindim bülbülden, gülden, çiçekten

Yılanı severim, yılanı gayrı..

'Sapıtmış bu' diye beni yeriniz

Hakkımda bin türlü hüküm veriniz

Omuzumda yüktür dirileriniz

Öleni severim, öleni gayrı..

Uzun yaşamayı saymadım sanat

Kurda yürek oldum,kartala kanat

Oturup ağlayan korkağa inat

Güleni severim, güleni gayrı..

İyinin ardından 'kötü' demezdim

Kötünün elinden ekmek yemezdim

Birlikten kopana selâm vermezdim

Böleni severim, böleni gayrı..

Yıllarca boş yere canımı sıktım

Nihayet yol buldum, çığırdan çıktım

'Bey'den, 'efendi'den, 'sayın'dan bıktım

'Ulan'ı severim, 'ulan'ı gayrı..

6.13 AÇIK DILEKÇE

AÇIK DİLEKÇE

Görmediğim bir bambaşka durum var

Sizin şehrin kızlarında savcı bey.

Yaklaşanı tâ yürekten vururlar

Kan kokuyor gözlerinde savcı bey.

Gayeleri gönül kırmak dal gibi

Bakışları çifte faul bal gibi

Ülkeler fethetmiş bir kral gibi

Gurur dolu pozlarında savcı bey.

Kaş yaparken, göz çıkarır elleri

Çok silâhtan tesirlidir dilleri

Hayret ettim, bir tuhaf ki hâlleri,

Poyraz eser yüzlerinde savcı bey! .

Derviş olup çıktım tığsız, tebersiz

İlk görüşte avladılar habersiz

Pişirdiler beni tuzsuz, bibersiz

Kebap oldum közlerinde savcı bey! .

Bölüştüler gönlüm ile aklımı

Davacıyım, ara benim hakkımı...

Bir yol göster, haksız mıyım, haklı mı?

Yorulmayım izlerinde savcı bey.

6.14 ASK HIKAYESI

AŞK HİKAYESİ

Başımdan bir kova sevda döküldü

Islanmadım, üşümedim, yandım oy!

İplik iplik damarlarım söküldü

Kurşun yemiş güvercine döndüm oy!

Yağmur yorgan oldu, döşek kar bana

Anladım ki kendi gönlüm dar bana

Alev dolu bardakları yâr bana

Sunuverdi içtim içtim kandım oy!

Sevgi ektim, naz biçmeye çalıştım

Ne zamana, ne kendime alıştım

Kırk senede yedi hasret bölüştüm

Yedi dünya bana düştü sandım oy!

Gönül şahinimi yordum gerçeğe

Sonsuzda yüzümü sürdüm gerçeğe

Teselliden kanat kırdım gerçeğe

Tecellinin sinesine kondum oy!

6.15 BAMBASKA

BAMBAŞKA

Doktor, benim derdim bambaşka bir dert

Ağrıyan yerimi sorma boşuna.

Yazdığın reçete değer mi zahmet?

Kağıtla kalemi yorma boşuna.

Kerem eyle, fayda vermez yardımın

Tıp ilminde çaresi yok derdimin

Her tarafı gurbet olmuş yurdumu

Düşünceme tuzak kurma boşuna.

Gönlüm yığın yığın hasret yüklüdü

İçimde tarifsiz keder saklıdır

Sökemezsin yaralarım köklüdür

Merhem sürüp, sargı sarma boşuna.

Dost yolları nakışlandı kanımdan

Sevdiklerim vergi keser canımdan

Sükûta muhtacım, ayrıl yanımdan

İncitip günaha girme boşuna.

Aşk koymuşlar ıstırabın adını

Alamadım yaşamanın tadını

Yapacaksan eğer bana yardımı

Öldür kurtar, ilâç verme boşuna.

6.16 BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 1

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 1

Güneş yükselmeden kuşluk yerine

Bir adam camiden döndü evine

Oturdu sessizce yer minderine

Kızı “Bayram” dedi, yalın ayaklı

Adam “Bayram” dedi, tam ağlamaklı..

Eli öpüldükçe içi burkuldu

Konuşmak istedi, dili tutuldu

Güç belâ ağzından bir “off! ” kurtuldu

Oğlu “Bayram” dedi, sırtı yamalı

Adam “he ya” dedi, gözü kapalı..

Düşündü kış yakın, evde odun yok

Tenekede yağ yok, çuvalda un yok

Yok yoka karışmış; tuz yok, sabun yok

Avrat “Bayram” dedi, eğdi başını

Adam “evet” dedi, sıktı dişini..

Çalışsa ne iş var, ne cepte para

Dağ oldu içinde büyüyen yara

Dikti gözlerini karşı duvara

Takvim “Bayram” dedi, silindi yazı

Adam “öyle” dedi, bağrında sızı..

Döndürse yönünü herhangi dosta

Yaralı, gariban, dul, yetim, hasta

Aylar, yıllar, günler erirken yasta

Yer-gök “Bayram” dedi, ağzını açtı

Adam “Bayram” dedi, evinden kaçtı..

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 2

Ana, bu bayram mı? . Aman çok ayıp

Çocukken gördüğüm bayramlar hani?

Mübarek elleri öpüp, koklayıp

Yüzüme sürdüğüm bayramlar hani?

Hani ya o özlem, hani ya o tad?

Ne dışım kaygusuz, ne içim rahat

Haftalar öncesi her gün, her saat

Babamdan sorduğum bayramlar hani?

Nur yağan geceler, gündüzler nerde?

Neşe paylaştığım öksüzler nerde?

Dost yollar, dost evler, dost yüzler nerde?

Huzura erdiğim bayramlar hani?

Kar çiçeğim solmuş kar yatağında

Can verir ırmağın dar yatağında

Arife gecesi yer yatağında

Üstüme serdiğim bayramlar hani?

Bayram demek takvimdeki yazı mı?

Bayram hasret, bayram ağrı, sızı mı?

Açıp yüreğimi, yumup gözümü

Özüne girdiğim bayramlar hani?

Bayram af günüdür, barış günüdür

Bayramlar rahmete giriş günüdür

Bayram, Hak menzile varış günüdür

Gönlümü verdiğim bayramlar hani?

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 3

Kalkarım her sabah kötü bir günde

Yüreğim zindanda, sevgim sürgünde

Engeller yol vermez, gelemem oğul!

Taşırım başımda başıboşları

Konuşur karşımda mezar taşları

Diriler dil vermez, bilemem oğul!

Tecellim çiledir, çeker giderim

Gözyaşı selinde akar giderim

Dostlarım el vermez, kalamam oğul!

Hasretim göl göldür, hicranım nehir

Toprağım kor ateş, havam som zehir

Arılar bal vermez, alamam oğul!

Ben aşka koşarım, aşk beni vurur

Yaklaştığım deniz içimde kurur

Bahçeler gül vermez, gülemem oğul!

Bayramlar kurşundur, canımda kalır

Yazdığım tebrikler yanımda kalır

Postacı pul vermez, salamam oğul!

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 4

Yağma var yukarı katta

Benim canım çıkar altta

Çabalarım, akar terim

Allah kerim.

Zulüm köklendi, dallandı

İşkenceler “yasal”landı

Küfür içer, zılgıt yerim

Allah kerim.

Yokluk kırıyor dizimi

Zamlar güldürür yüzümü(!)

Sıkıntıdan kalkmaz serim

Allah kerim.

Bayram gelmiş.. gelir belki

Ben tebrik-mebrik bilmem ki

“Bayram bayram ola” derim

Allah kerim.

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 5

Giden Bayramlardan almadık bir tad

Gardaş bu senenin bayramı nasıl?

Şenay’larda bayram her gün, her saat

Elif’in, Döne’nin bayramı nasıl?

İçinde boğulduk derdin, acının

Uykusu bitmedi şeyhin, hacının

Üç gardaşı şehit veren bacının

Oğulsuz ananın bayramı nasıl?

Neşe topuğumda, elem boyumda

Sen çoğunu anla, ben az deyim de

Kim öldü, kim kaldı garip köyümde

Ya bizim hanenin bayramı nasıl?

Dert deşmek değildir gayem, niyetim
Düşündükçe sızlar kemiğim, etim
Gelini dul kalmış, torunu yetim
Ak saçlı ninenin bayramı nasıl?

Hangi eller sürer suçluyu suça
Güdümlü başların destesi kaça
Kimler zorlanıyor gönülsüz göçe
Boş kalan binanın bayramı nasıl?

İşkence altında ezilir canlar
Masum yiğitlerle dolu zindanlar
Ses verin mezardan ulu sultanlar
Yusuf-u Kenan'ın bayramı nasıl?

Bizden sandığımız bize yabancı
Görünen simalar göze yabancı
Kabukta bayram var, öze yabancı
Söyleyin, mânânın bayramı nasıl?

Sabahtan haber yok, ufuklar kara

Semerkant kan ağlar, yanar Buhara

Keşmir, Kâbil, Kerkük hasret bahara

Kudüs'ün, Sina'nın bayramı nasıl?

Ayşe'nin bayramı gözyaşı, firak

Sultan'ı derdiyle baş başa bırak

Sormadan geçemem, etmişim merak

Nükhet'in, Nana'nın bayramı nasıl?

Mücahit, maddeye yapar akını

Devrimci, soygundan tutar yükünü

Biz toprağa verdik Hikmet Tekin'i

Kotil'in, Zana'nın bayramı nasıl?

Doğduğundan beri çamlar deviren

Ekranda iftira, yalan savuran

Salyası, ülkeyi göle çeviren

Boynuzlu dananın bayramı nasıl?

BAYRAMLAR BAYRAM OLA - 6

Âlem-i İslâm'a rahmet su gibi

Aksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Evleriniz cennet kokusu gibi

Koksun, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Zindan, “medrese”dir; gam, yayla size

Farkı yok bin yılın bir ayla size

Melekler yukardan gıptayla size

Baksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Uygur, Kazak, Kırgız, Azerî’nizden

Gitmesin gardaşlık nazarınızdan

Zalimler, zulmünü üzerinizden

Çeksin, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Süleyman esir de, Simon neden hür?

Hiç durma dünyanın yüzüne tükür..

Müslümanın sesi münafıktan gür

Çıksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Serilsin gönüller döşek misali

Patlasın sevgiler fişek misali

Hakikat, durmadan, şimşek misali

Çaksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Haksızlık almasın Hak’kın yerini

Aşsın boyunuzdan aşkın derini

Kimi gözyaşını, kimi terini

Döksün, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Kök bir, dallar ayrı ki, İslâm bir gül

Afganistan bir gül, Türkistan bir gül

Vahdet bahçesine her insan bir gül

Diksin, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Mağdurlar, mazlumlar ersin felaha

Vuslata varanlar varsın bir daha

İrfan tohumunu gece, sabaha

Eksin, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Kandır zalimlerin zulüm çiçeği

Öldürür cehalet, ölüm çiçeği

Gençler yakasına ilim çiçeği

Taksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Şehide toprağın hürmet-i aşkı

Anadan fazladır şefkat-i aşkı

Rab'bim yüreklere ülfeti, aşkı

Soksun, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Hazreti Resul'ün nurlu katına

Gitmek isteyenler binsin atına

Küfrün saltanatı yerin altına

Çöksün, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

Ne makam, ne para olamaz ölçek...

"Kurtuluş İslâm'da" vallahi gerçek

Bu mübarek sevda bizleri tek tek

Yaksın, BAYRAM OLSUN BAYRAMLARINIZ.

6.17 BEBEGE SITEM

BEBEĞE SİTEM

'Aman gelme' dedim, bak geldin işte

Dünyaya meylin var, 'beşer'sin bebek

Bir bilsen dünyamız neyin nesidir

Ayırır ağzını işersin bebek.

Kimisi su katar içtiğin süte

Kimisi at sokar yediğin ete

Günahtan, hileden, haramdan öte

Zulmet kuyusuna düşersin bebek.

Yukarıya gitsen 'köle' sayarlar

Aşağıya insen tefe koyarlar

Her saat bir başka renge boyarlar

Baktıkça sen sana şaşarsın bebek.

Önün bal-petekli, elin mühürlü

Omuzun kötekli, dilin mühürlü

Haftan ipotekli, yılın mühürlü

Aydan, günden mahrum yaşarsın bebek.

Sevgimiz rüşvettir seversek seni

Aldatmak içindir ne versek seni

Kalleş çağımızla eversek seni

Gerdeğe girmeden boşarsın bebek.

6.18 BEBEGE ÇAGRI

BEBEĞE ÇAĞRI

Soyguncu soysun da, vurguncu vursun

Sen ana karnında boşa durursun

Doksan günde çık gel, dokuz ay dursun

Doğmaya gayret et, doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek.

Üçkağıtçı düzen geçip gitmeden

Her ocakta üç- beş baykuş ötmeden

Çabuk ' Devlet malı deniz' bitmeden

Doğmaya gayret et, doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek

Makam armağandır, koltuk hediye

Muhkem ilamlar var ' rüşvet ye' diye

Ne diye beklersin söyle ne diye?

Doğmaya gayret et doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek

Göz kırpınca sıfırı çok sayılar

Zirveye tırmandı topal ayılar

Yağcı yeğen arar haydut dayılar

Doğmaya gayret et doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek.

Artık banka soymak basit eğlence

Günde milyar hiçtir ' yurtsever genç' e(!)

Dünyaya duhül et, gel biraz önce

Doğmaya gayret et doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek

Tez çık, haram süt bul, beleş kundak bul

Yalancılık mübah, yüzsüzlük makbul

Hukuksal açıdan bir ' olanak' bul

Doğmaya gayret et doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek

Adi ekranlarda iğrenç yüzü gör

Halkı tiksindiren bir kof dizi gör

Önce onları gör, sonra bizi gör

Doğmaya gayret et doğmaya bebek

Sonra geç kalırsın yağmaya bebek

6.19 BEBEGE IHTAR

BEBEĞE İHTAR

Geçmişte yağmanın hasat dönemi

Acele gel diye çağırdım seni

Şimdi iş değişti dur, dinle beni

Dokuz aylık yolu altmış ayda çek

Beş sene dolmadan doğma ha bebek.

Emmin, dayın annen, baban kereste
İşçi, memur, çiftçi, çoban kereste
Çarşı, pazar, yazı-yaban kereste
İnsanlar ya mertek, ya orta direk
Beş sene dolmadan doğma ha bebek.

Doğarsan üç günlük iş bulamazsın
Acıkırsın, ekmek, aş bulamazsın
Ucuz toprak, beleş taş bulumazsın
Yaşamak rezillik, rüsvaylık demek
Beş sene dolmadan doğma ha bebek.

Arı peteğinde ağulu bal var
Kaçıp kurtulmaya ne yön, ne yol var
Sıkıver dişini, annene yalvar
Buradan rahattır orda beklemek
Beş sene dolmadan doğma ha bebek.

Kurtlar sülük oldu, sıyrıldı posttan
Kaçan kurtuluyor, ahbaptan dosttan
Değişti bahçıvan, bozuldu bostan,

Hıyarlar acıdır, karpuzlar kelek

Beş sene dolmadan doğma ha bebek.

Vaziyet bambaşka vaziyet oldu

Yaşamak işkence, eziyet oldu

Dalkavukluk üstün meziyet oldu.

Sanatkârlar sansar, dâhiler şebek

Sözümü dinlersen hiç doğma bebek.

6.20 BEKLEMEK

BEKLEMEK

Sarıcadüzü'nde bir yığın toprak
Sulanır her sabah gözyaşlarımla
Mihriban, Mihriban uyan da bir bak!
Hasret düğüm düğüm ak saçlarımda...

Ardıçlı ağaçlarda gene ay doğar
Akasya gölgeleri delik - deşik...
Bir pınar ağlar sabahtan akşama dek
Yapraklar sallanır, ışıklar söner...
Büyüdükçe büyür içimde bir dert,
BEKLEMEK...

6.21 BEN

BEN

Ben: Karlı dağların deli rüzgârı..

Ben: Tozlu yolların demirbaşıyım.

Ben: suyu kurumuş sevgi pınarı...

Ben: Toprak bekçisi, mezar taşıyım.

Ben: Hep yıllar yılı kanayan çıban...

Ben: Fikir sürüsün yitiren çoban.

Ben: Hayâl peşinde çarıksız taban...

Ben: gurbet ağzında bulgur aşıyım.

Ben: çürük bir gemi aşk denizinde..

Ben: Yağmur damlası dostun izinde.

Ben: Yanıp kül oldum aşkın közünde...

Ben: Kara sevdanın dert yoldaşıyım.

Ben: Koyu düşmanım yersiz gülüşe

Ben: Düşüvermişim bitmez bir düşe

Ben: Bıldır ağlarım bu yıl ölmüşe...

Ben: Bensiz duygunun ilk savaşıyım.

Ben: Gönlü aklına uymayan deli..

Ben: Az düşünceden doymayan deli.

Ben: Beni ben diye saymayan deli...

Bırakın, ben benden uzaklaşayım.

6.22 Beni de Götür (

Beni de Götür (?)

Çileyi koklayıp gül niyetine
Zindana girersen beni de çağır
Sabrı, kanaati bal niyetine
Ekmeğe dürersen beni de çağır.

Bazen iki dünya sığar içime
Bazen iki güneş doğar içime
Bazen gam yağmuru yağar içime
Sen beni ararsan beni de çağır.

Dostların var ise divanelerden
Gözyaşın aktıysa minarelerden
Binlerce senelik viranelerden
Birşeyler sorarsan beni de çağır.

Ezelin ezelden öncesi vardı
Yine sonsuzluktur sonsuzun ardı
Zaman yumağına bizi kim sardı
Aklını yorarsan beni de çağır.

Dışarda göz yanar, içerde yürek
Taahhüt ehline tahammül gerek
Mazlum yarasına merhem diyerek
Gözyaşı sürersen beni de çağır.
Abdurrahim Karakoç

6.23 Beni De Çagir

Beni De Çağır

Çileyi koklayıp gül niyetine,
Zindana girersen beni de çağır.
Sabrı, kanaatı bal niyetine
Ekmeğe dürersen beni de çağır.

Bazen iki dünya sığar içime,
Bazen iki güneş doğar içime.
Bazen gam yağmuru yağar içime
Sen beni ararsan, beni de çağır.

Dostların var ise divanelerden,
Göz yaşın aktıysa minarelerden.
Binlerce senelik viranelerden
Bir şeyler yorarsan beni de çağır.

Ezelin ezelden öncesi vardı,
Yine sonsuzluktur sonsuzun ardı.
Zaman yumağına bizi kim sardı?
Aklını yorarsan beni de çağır.

Dışarda göz yanar,içerde yürek,
Taahhüt ehline tahammül gerek.
Mazlum yarasına merhem diyerek
Göz yaşı dsürersen beni de çağır.
Abdurrahim Karakoç

6.24 BENZETTILER

BENZETTİLER

Yeni bir afyondur yenen her lokma

Biber avrupalı, tuz avrupalı.

Gülücükler sahte, kirpikler takma

Dudak Avrupalı, göz Avrupalı.

Bebeklikte benliğini yitiren

Tepe tepe tepemizde oturan

Bizi çıkmazlara alıp götüren

Ayak Avrupalı, iz avrupalı.

Birisi diskoda içer, kıvırır

Birisi kulüpte konken çevirir

Yapmasını bilmez, yıkar devirir

Ana avrupalı, kız avrupalı.

Kalıba uydurdu uyduklarımız

Yazmakla bitmez ki duyduklarımız

Paris modasıdır giydiklerimiz

Astar avrupalı, yüz avrupalı.

En mahrem yerlerin kalktı örtüsü

Beş santim tırnaktır ellerin süsü

Bütün bunlar medenîlik ölçüsü

Cilve avrupalı, naz avrupalı.

İster sâri deyin, isterse irsî,

Büyük revaç buldu makbulün tersi

Duyduğumuz 'okey,adiyö,mersi'

Ağız avrupalı, söz avrupalı.

Her gün karşımıza on zıpır çıkar

Bağırır,çağırır,devirir yıkar

Dinler kulağımız, gözümüz bakar

Sürü Avrupalı, yoz avrupalı.

Başımız ayıkmaz binlerce halttan

Örf,adet gemimiz delindi alttan

Analar Muğla'dan, Van'dan, Tokat'tan

Bebek avrupalı, bez avrupalı.

Sahnede ekranda hıyar dinleriz

Deliye,densize uyar dinleriz

Saçma çığlıkları duyar dinleriz

Şarkı avrupalı, saz avrupalı.

Herkes soyunuyor, açılmıyor ki

Sokakta boynuzdan geçilmiyor ki

Müslüman gâvurdan seçilmiyor ki

Şekil avrupalı,poz avrupalı.

'Türklük bu mu? ' desem 'bu' diyecekler

Şampanyayı sorsam 'su' diyecekler

Bir gün kökümüze 'hu' diyecekler

Kabuk avrupalı,öz avrupalı.

6.25 BEREKET

BEREKET

'Aşk' dedin, bağrıma soktun bıçağı

Akan kanım göl olmadan tükenmez

Sevda kokan bu yaranın çiceği

Petek petek bal olmadan tükenmez.

Hasret nedir? Yarına sor, düne sor

İnanmazsan dönder-aktar gene sor

Sensiz geçen geceleri bana sor

Saatleri yıl olmadan tükenmez.

Görsem derim biçimini, rengini

Kötü talih yüksek yapar engini

İçimdeki bu sevginin yangını

Kemiklerim kül olmadan tükenmez.

6.26 BESINCI MEVSIM

BEŞİNCİ MEVSİM

Düştü can evime dördüncü cemre

Dünyayı üçüncü gözümle gördüm.

Dört yüz seksen beş gün çekti bir sene

On altıncı aya takvimsiz girdim.

Aynalara baktım korku gösterdi

Saatler her sabah kırkı gösterdi

Namlular, nişanlar Türk'ü gösterdi

Hayatım boyunca hedefte durdum.

Gül sundum yediler, koklamadılar

Armağan can verdim saklamadılar

Gittim... gelir diye beklemediler

Kaybolan gölgemi yollara sordum.

Getirdim yanıma ay'ı bir karış

Ölçtüm ki dağların boyu bir karış

Şehiri bir adım, köyü bir karış

Damlada denizdir en küçük derdim.

Savurdum, eledim, seçtim zamanı

Yaprak yaprak, tel tel açtım zamanı

Haftada üç asır geçtim zamanı

Nereye gittimse zamansız vardım.

Yırtıldı ruhlara çizdiğim resim

Yazık, kulaklara sığmadı sesim

Yaşadığım şimdi beşinci mevsim

Çağın çilesini sırtıma sardım

6.27 BIRAKIN KALSIN

BIRAKIN KALSIN

'Çok'ta kederlenir, 'az'da gülerim

Ustura ağzında düşüncelerim..

Deliliktir belki.. bırakın kalsın.

Doğan her bebeğin hakkı var bende

Öğütülen benim her değirmende

Ne sonu, ne ilki...bırakın kalsın.

Sevdam büyüdükçe dünyam dar olur

Zamandan çıktığım zamanlar olur

Ve öyle güzel ki.. bırakın kalsın.

Saatler ya geri, ya hep ileri

Kıran yok hileli terazileri

Umutlar ırakta.. bırakın kalsın.

On bin'lerle sohbet on bin nafile

Dönmüyor toprağa giren kafile

Öfkeler yürekte.. bırakın kalsın

Ne yarım tam yarım, ne bütün tamam

Yolcular anlamaz, ben anlatamam

Tren son durakta.. bırakın kalsın.

Gelir beni yakar suya düşer kor

Düşünen baş çekmek, dert çekmekten zor

Kutsaldır bu yara.. bırakın kalsın.

Dursun ayazına uyandığın kış

Dursun ki şevk ile sürsün bu yarış

Lüzum yok bahara.. bırakın kalsın.

Yıkılır, yırtılır her kalın perde

Hesaba çekilir dünya mahşerde

Yazın şu duvara.. bırakın kalsın.

6.28 BU DÜNYA HANGIMIZIN

BU DÜNYA HANGİMİZİN?

Bırak deli Haydar-bırak be gardaş
Kafayı bozmaya değmez bu dünya
İster hızlı dönsün isterse yavaş
Sen seni üzmeye değmez bu dünya

Fani diyen varsın desin sana ne
Gönül veren gitsin versin sana ne
Haydut vursun hırsız yesin sana ne

Gücenip kızmaya değmez bu dünya

Nerde kan akıtıp kavga verenler
Nerde şimdi sefasını sürenler
Ne götürdü kucağına girenler
Bir yırtık çizmeye değmez bu dünya

Hayaller kur tespih tanesi farzet
Hepsi de senindir otuz üç adet
Bırak kalsın orda hiç çekme zahmet
İpliğe dizmeye değmez bu dünya.

Kulpu yok ki neresinden tutasın
Sana göre lokma değil yutasın
İçine gireni Allah kurtarsın
Üstünde gezmeye değmez bu dünya.

Gel gitme kal desem kalamazsın ki
Ortadan böl desem bölemezsin ki
Git tekrar gel desem gelemezsin ki
Aldanıp azmaya değmez bu dünya

Almak-satmak, tapu-senef nafile
Toplayıp yığdığın servet nafile
Sıla nafiledir, gurbet nafile
Yağmaya tozmaya değmez bu dünya

Sınırlar çizilmiş konulmuş yasak
Beş para etmezdi bizler olmasak
Kısmen göz yaşı kan-kısmen kir pasak

Yıkayıp süzmeye değmez bu dünya

Senin benim ne ki? Küçük mü dar mı?
Hani kimin dostu, kimseye yâr mı?
İnsan öldürmenin manası var mı?
Karınca ezmeye değmez bu dünya

Misafirsin, misafirlik suç değil,
Bakacaksan uzaktan bak, güç değil
Eti yenmez, koyun değil koç değil
Derisin yüzmeye değmez bu dünya

Kabuktur, manayı unutturmasın
Babayı, anayı unutturmasın
Boş hayal mevlâ'yı unutturmasın
Tırnakla kazmaya değmez bu dünya

Arkası karanlık, önü karanlık
Yarını karanlık, dünü karanlık
Kendine çağırır seni karanlık
Bir küçük hüzmeye değmez bu dünya

Cazibesi özelliği yok demem
Nakış nakış güzelliği yok demem
İki günde kaçar gider.. çok demem
Anlayıp sezmeye değmez bu dünya

Unutma ki yolcu yolunda gerek
Yolcunun azığı belinde gerek
İnsanlar insanlık hâlinde gerek

Mest olup sızmaya değmez bu dünya

Bilesin ha canım Haydar bilesin
Seni bekler soğuk mezar bilesin
Ebediyet ötede var bilesin
Tek satır yazmaya değmez bu dünya.

6.29 BU DÜNYA KIMIN DÜNYASI

BU DÜNYA KİMİN DÜNYASI?

Yol üstünde biten çalı
Bu dünya kimin dünyası?
Ak çiçekli ayva dalı
Bu dünya kimin dünyası?

Gediklerde esen poyraz,
Yaprakları dalda koymaz
Gözler doysa gönül doymaz
Bu dünya kimin dünyası?

Her gün eski her gün yeni
Tükenmez gidip geleni
Can evimden vurdu beni
Bu dünya kimin dünyası?

Kar yağar kaybolur izler
Her nakış bin bir sır gizler
Ufuklara dalan gözler
Bu dünya kimin dünyası?

Tüm nimetler talan talan..
Hızır bekler darda kalan.
Varı yalan, yoğu yalan
Bu dünya kimin dünyası?

Toprak basar kucağına
Güneş çeker sıcağına
Atar derdin ocağına...
Bu dünya kimin dünyası?

6.30 BU MEVTAYI NASIL TANIRSINIZ

BU MEVTAYI NASIL TANIRSINIZ

Giderken alkolden girdi komaya
Meyhaneyi yurt sayardı bu deyyus.
Yemin eder 'pazar' derdi 'cuma'ya
Ağustos'u Mart sayardı bu deyyus.

'Ben dahiyim, eşim-dengim az' derdi
İnat için 'zemheri'ye 'yaz' derdi
Kuşa 'kirpi', kurbağaya 'kaz' derdi
Kel sıpayı kurt sayardı bu deyyus.

Nasipsizdi iman, edep, ahlâktan
Kin sağardı enayiden, ahmaktan
Biraz daha alçak idi alçaktan
Namertleri mert sayardı bu deyyus.

Tam sapıktı, şer yollara sapardı
Heykel diker, ilah diye tapardı
Abdestsiz her yöne secde yapardı
Kıblegâhı dört sayardı bu deyyus.

Türklüğe düşmandı, hep kin güderdi
Yahudiye yaltakçılık ederdi
Hıristiyan ile yola giderdi
Ermeniyi Kürt sayardı bu deyyus.

Görgü şahidiyiz, yalan yok hocam
Tek güzel huyunu bilen yok hocam
Geberip giden var, ölen yok hocam
Doğruluğu dert sayardı bu deyyus.

6.31 BU ÇAGRI SANADIR

BU ÇAĞRI SANADIR

Bir damla SU gönder bana
Eğer gönderebilirsen
Ana sütü gibi tertemiz olsun
Bir damlası Karadeniz
Bir damlası Akdeniz olsun

Bir avuç TOPRAK gönder bana
Edirne koksun, Ağrı koksun
Her zerresi burcu burcu
Türkiye koksun
Anadolu'dan çağrı koksun

Bir dilim EKMEK gönder bana
Yiyince lezzetini hissedeyim
Bereketini hissedeyim
Köy köy, tarla tarla
Memleketimi hissedeyim

Bir demet ÇİÇEK gönder bana
Renkleri;
Sarı, kırmızı, beyaz ve mavi olsun
Râyihâsı, estetiği
semâvi olsun

Bir tutam SEVDA gönder bana
Veysel Garani'nin, Yunus Emre'nin
Sevdasından olsun
Mevlâna'nın Mevlâ'sından olsun
Sevdâların hasından olsun

Bir RÜYA gönder bana
Yürürken, otururken
Güneşi, Ayı seyredeyim
Aradan kalksın tüm duvarlar
Mâverâyı seyredeyim

Bir damla ALIN TERİ gönder bana
Yazdığın ŞİİRLERİ gönder bana
Okumaya ihtiyacım var...

6.32 BULDUKTAN SONRA ARAMA (SENI ARADIM)

BULDUKTAN SONRA ARAMA (SENİ ARADIM)

Omuzumda sevda yükü
Yollarda Seni aradım.
Beste beste, türkü türkü
Tellerde Seni aradım.

Girdim yeşilden sarıya
Sordum ölüye, diriye
Çiçeği verdim arıya
Ballarda Seni aradım.

Aşk yalımı girdi cana
Gönlüm döndü gülistana
Gece-gündüz yana yana
Küllerde Seni aradım.

Yorulup demedim, yeter
Hasretin gözümde tüter
Keremden, Mecnundan beter
Çöllerde Seni aradım.

Bahçem çiçek, bağım gazel
Birleşir ebedle, ezel
Ayırmadım çirkin, güzel
Kullarda Seni aradım.

Ulaşmak için rahmete
Katlandım binbir zahmete

Karışıp söze, sohbete
Dillerde Seni aradım.

6.33 BIR ASK BULSAM

BİR AŞK BULSAM

Bir aşk bulsam, yağmurunda ıslansam

Bir dost bulsam, irfanında beslensem

Bir dağ bulsam, sinesine yaslansam

Yalınızlığım bitermola, bilmem ki?

6.34 BIR GÜZEL ÜLKÜ

BİR GÜZEL ÜLKÜ

Yüreklerde kök bağlayıp yaşayan

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

'Ezel'den 'Ebed'e müjde taşıyan

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Yesi'deki kutsal aşkın mayası

Malazgirt'te Alparslan'ın rüyası

Söğüt'teki has kilimin boyası

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Yunuslayın 'Et-kemiğe bürünen'

Selim ruhta Yavuz serdar görünen

Şems misali cümle kirden arınan

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Bedenlerde Koç Köroğlu yüreği

Debreştikçe yakın eyler ırağı

İman kalesinin bayrak direği

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Riya duygusuyla dolup taşmamış

İlimden, irfandan uzaklaşmamış

Benlik çamuruna ayak basmamış

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Dedem Korkut töresiyle töreli

Edep, ahlâk, sevgi, saygı sıralı

Kırk yıl önce.. aklım erdi ereli

Bir güzel ülküdür günül verdiğim.

Her kapıda bir hesaba girmeyen

İnancından zerre taviz vermeyen

Dost alnına kara leke sürmeyen

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Mazlumun yoldaşı, zalimin hasmı

Kendine put yapmaz heykeli, resmi

Hak'tır, adalettir, rahmettir ismi

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Bu ülkü candadır, sokakta yatmaz

Güneştir.. bir doğdu, bir daha batmaz

Menfaat uğruna kimseyi satmaz

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Şiddeti, kavgası, kanı olmayan

İçinde öfkesi, kini olmayan

Sonsuza uzanan, sonu olmayan

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Bedir'den Bizans'a akıp gelen o

Küfür setlerini yıkıp gelen o

İlâhî kaynaktan çıkıp gelen o

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Sinan'da estetik, Itrî'de ahenk

Sebillerde hayat, kubbelerde renk

Mevlânâ'da ilim, Barbaros'ta cenk

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Nizâm-ı Âlem'dir, Hakk'ın sözü bu

Söylediğim cümle.. sözün özü bu

Tek damlada umman eyler bizi bu

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Ülkü demek makam, mevki, taç değil,

Ülkü demek totem, sembol, haç değil

Kul icadı kof ilkeler hiç değil,

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Taze filiz vermiş Edebali'yle

Çiçeklenmiş Hacı Bayram Veli'yle

Ulubatlı Hasan'daki hâliyle

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Şehitlerin kanlarıyla ıslanan

Destan olup Mavera'dan seslenen

Atıf'larla Said'lerle beslenen

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Türk'e ihsan olmuş "Kavm-i Necip"lik

Boş hayâldir bu şerefe rakiplik

Hayatlar gergeftir, ameller iplik

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

Ne yazdımsa inanç, ahlâk, örf ile

Postaladım gönül denen zarf ile

Anlatılmaz yirmi dokuz harf ile,

Bir güzel ülküdür gönül verdiğim.

6.35 BIR YERDEN HER YERE MEKTUP

BİR YERDEN HER YERE MEKTUP

Sormayınız,görmeyiniz canlarım

Hakkınızı yiyip yutan burada

Dinlisini,dinsizini dinlerim

Besmele'ye yalan katan burada.

Sofralara viski havyar dizilir

Fiatınız peçeteye yazılır

Sırtınızdan günde dört post yüzülür

Sizi soyup,sizi satan burada

Simsar siyasetçi,doktor,avukat

İnsan avlıyorlar her gün her saat

Hızlı köşe dönmek en üstün sanat

Kan gölünde balık tutan burada.

Ortada kol gezerken kıtlıklar,yoklar

Burda betonlarla delinir gökler

Kontlar,şansölyeler,baronlar,dükler

Kirli yağan,eğri biten burada.

Yürekler acısı bir garip âlem

Rüşvetsiz imzaya yanaşmaz kalem

Pop müzik,şampanya.marlboro,salem

Gece gündüz keyif çatan burada

Kız,kadın pazarı sokağı,yurdu

Homoseksüeller çığlaşan ordu

Ne ahlâk kaygusu ne namus derdi

Hızlı doğan, erken öten burada.

Yazık..siz beğenir,siz seçersiniz

En çürük köprüden siz geçersiniz

Bilirim her zaman çarnaçarsınız

Kör-kütük,zil-zurna yatan burada.

Hâl gidiş bu minval, bu vaziyette

Sabun işkencede,su eziyette

Rağbet ne ilimde ne meziyette

Aydınlığa çamur atan burada

Doğan bebek dost yemeye zorlanır

Düşündükçe içim dışım korlanır

Evlat seyiplenir ana horlanır

Ana vatan, yavru vatan burada.

6.36 BIRAZ DA KITAPLAR SENI OKUSUN

BİRAZ DA KİTAPLAR SENİ OKUSUN

Canlı bir kitapsın, yazarı Mevlâ

Açık dur, kitaplar seni okusun.

Yüzünde şavklansın nazarı Mevlâ

Eğilsin mehtaplar seni okusun.

Kasırga ol, döne döne zikir et

Her nefese on bin misli şükür et

Şüphe burgacında Hakk'ı fikir et

Uyansın girdaplar seni okusun.

Erisin geceler gündüze gel ki

Kalmasın tek engel bir düze gel ki

Secdede Rabb'inle yüz yüze gel ki

Minberler, mihraplar seni okusun.

'Ezel'in, 'ebed'in şifresi sende

'Menfi'nin, 'müsbet'in şifresi sende

Çözülsen de olur, çözülmesen de

Sorular, cevaplar seni okusun.

Aşktan, estetikten, ahenkten yana

Şiir, resim, müzik imrensin sana

Camiler, sebiller gelsin lisana

Hayırlar, sevaplar seni okusun

Bedenin coğrafya, tarihtir dünün

Ayrı ayrı sayfa saatin, günün

Dört kapısı açık dursun gönlünün

Alimler, erbaplar seni okusun.

Nefret boşta kalsın, aşk ile dol da

Işık, kılavuz ol gittiğin yolda

Kur'an'dan feyz alan bir mektup ol da

Yazdığın kitaplar seni okusun

6.37 BITMEZ BIR GARIP HIKAYE

BİTMEZ BİR GARİP HİKAYE

Otuz yaz, otuz kış aynı durakta

Bekle babam bekle can mı dayanır.

Kara yalanları beyaz kundakta

Sakla babam sakla can mı dayanır.

Her yanımız gurbet...hani ya sıla

Ömür bitmez çile, ölüm fasıla

Günleri aylara, ayları yıla

Ekle babam ekle can mı dayanır.

Çare say,çanak tut çağ zilletine

Sarmaz mı umutlar sarpa, çetine

Katır tırnağını gül niyetine

Kokla babam kokla can mı dayanır.

Nimetler kurnaza, Ülkü mazluma

Cehennem ettiler mülkü mazluma

Aldatıp, her çeşit mülkü mazluma

Yükle babam yükle can mı dayanır.

Bedavacı çomak soksun dâvâna

Arı çıksın, sinek girsin kovana

Giden kussun, gelen kussun divana

Pakla babam pakla can mı dayanır.

6.38 BIZE GÖRE

BİZE GÖRE

Beşyüz itten kaçan kurda

Kurt diyenler halt eylemiş.

Şehit verilmeyen yurda

Yurt diyenler halteylemiş.

Birlik ister bizden olan

Kör olsun milleti bölen

Siyasette yalan-dolan

Şart diyenler halteylemiş.

Yazıklar olsun ismine

Gider yan verir hasmına

Vatandaşın bir kısmına

Kürt diyenler halteylemiş.

Ülkü bizim baş tacımız;

Şeker, bal olur acımız.

Çilemizdir ilacımız

Dert diyenler halteylemiş.

Hamdolsun alnımız aktır;

Zalimden korkumuz yoktur

Hakikatin yönü tektir

Dört diyenler halteylemiş

Danışsınlar canlarına

Kalmayacak yanlarına

Marksizmin hayranlarına

Mert diyenler halteylemiş.

Rahmet yağar ilik ilik

Aşk suyunu içer çelik

Ön niyettir ülkücülük

Art diyenler halteylemiş.

6.39 BIZIMKILER

BİZİMKİLER

Üç cins at, üç cins tosun salsak yukarı kata
Üç gün sonra üç katır, üç sağmal inek çıkar.
Zamanda mı, yerde mi, yoksa bizde mi hata?
Yapıp uçurduğumuz kartallar sinek çıkar.

6.40 Birakmiyorlar

Bırakmıyorlar

Yad elden yanıma cağırdım seni
Gelmek istiyorsun bırakmıyorlar
Rüyada, mektupta albümde seni
Bulmak istiyorsun bırakmıyorlar

Umutlar hayaldir acılar gerçek
Çileye muhkumsun, kim ne bilecek
Ya bir kuru selam, ya bir top çicek
Salmak istiyorsun, bırakmıyorlar.

Otuz yıl ağladın hep yana yana
Yeter, yazık diyen olmadı sana
Vefasız dostluğa kalleş zamana
Gülmek istiyorsun bırakmıyorlar

Çalış derler ayak, bağlı el bağlı
Konuş derler, dudak bağlı, dil bağlı
Kalk git derler, kapı bağlı, yol bağlı
Kalmak istiyorsun bırakmıyorlar

Aydınlık ararsın hergün her yere
Çekerler önüne yedi kat perde
Zulüm kimden gelir, adalet nerde?
Bilmek istiyorsun bırakmıyorlar

Yıllar boyu uykuların böründü
Uçacakken kanatların yolundu
Hayat hakkın vardı elden alındı
Ölmek istiyorsun bırakmıyorlar

Abdurrahim Karakoç

6.41 CAN KURBAN

CAN KURBAN

Bizim kapı dost kapısı
Girene canımız kurban.
Selâm muhabbet tapusu
Verene canımız kurban.

Nefisten soyunduk tül tül
Gitti beden, kaldı gönül
Özümüz bağ, sözümüz gül
Derene canımız kurban.

Uzadıkça hasret demi
Şefkat atı çiğner gem'i
Yaramıza sabır em'i
Sürene canımız kurban.

Hayat kilim, çile nakış
Dokuyoruz iniş, yokuş
Marifet mânâya bakış
Görene canımız kurban.

Kin marazdır, sevgi sanat
Yürekte kaynar her saat
Kimsesizlere kol, kanat
Gerene canımız kurban.

6.42 CEVAPSIZ KALAN SUALLER

CEVAPSIZ KALAN SUALLER

Yürü: duvar beton, otur yer beton
Tavana bakarsın ' bakma der' beton
- Yağmur kokan toprakların nerede? ..

Ne çiçekler açar, ne kuşlar öter
Yolların on adım ötede biter

- Serbest gezen ayakların nerede? ..

Her günü hasrettir haftanın ayın
Hani ya bayramın, düğünün, toyun?
- İlin, yurdun, konakların nerede? ..

Gönlün gamdan göçer, gama taşınır
Boş direkler boynu bükük düşünür
- Dalga dalga bayrakların nerede? ..

Deprem mi geçirdin, talan mı gördün?
Kanlı haydutlara haraç mı verdin?
- Obaların ocakların nerede? ..

İnancın cezalı, yüreğin tutsak
Konuşacak yerde çaresiz susmak
- Dudakların, dudakların nerede?

6.43 DAVA FELSEFEM

DAVA FELSEFEM

Ben Milletim uğruna adamışım kendimi
Bir doğrunun imanı, bin eğriyi düzeltir.
Zulüm Azrail olsa, hep Hakkı tutacağım
Mukaddes davalarda ölüm bile güzeldir.

6.44 DAG ILE SOHBET

DAĞ İLE SOHBET

Beyaz karlı, kara çamlı iri dağ

Heybet nedir, ne değildir? . De hele.
Geceleri yapayalnız kalınca
Uzlet nedir, ne değildir? . De hele.

Hiç başın ağrır mı, yoruldun mu hiç?
Birine küstün mü., darıldın mı hiç?
Sevdin mi, öptün mü, sarıldın mı hiç?
Hasret nedir, ne değildir, de hele.

Neşeyi ne tartar, gamı kim ölçer
Acı söz yarası kaç yılda geçer
Beklemek sancıdır, ayrılık hançer
Gurbet nedir, ne değildir? . De hele.

Düşlerine aldandın mı uykunun?
Kucağında büyüdün mü korkunun?
Taşınması zor mu zillet tokunun?
Dehşet nedir, ne değildir? . De Hele.

Ormanın var, pınarın var, kuşun var
Dört mevsimde bulut saçlı başın var
Bilmem amma bir uzunca yaşın var
Mühlet nedir, ne değildir? . De hele.

6.45 DAGLARA ARZUHALIMDIR

DAĞLARA ARZUHALİMDİR

Muhalefet ölü, iktidar aciz
Türk milleti boğuluyor, ne haber?
Kapıya dayandı ambargo, haciz
Müfettişler çoğalıyor, ne haber?

Rüşvet meşrulaştı yukarı katta
Fukaranın canı çıkıyor altta
Şahlar dans ederken repo'da rant'ta
Orta direk eğiliyor ne haber?

Örtülüye öfke,çıplağa rıza
Laikçiye taltif,dindara ceza
Daraldı yerküre,çatladı feza
Milli birlik dağılıyor ne haber?

Adaleti felç eyledi iki tay
Rezilliği ben üç deyim, sen yüz say
Dilenerek beylik sürmek çok kolay
Borç dağları yığılıyor, ne haber?

Çivi fırttı aşirette, oymakta
Haramiler haram ile doymakta
Namussuzlar hazineyi soymakta
Namuslular sağılıyor, ne haber?

6.46 DAGLARA DENIZ EKTIM

DAĞLARA DENİZ EKTİM

Uykuları yatağıma bağladım
Geceleri delip çıktım dağlara..
Ormanların kâkülünü taradım

Bulutlardan gömlek diktim dağlara..

Ağaran şafakta gördüm yarını
Tuttum nakış nakış ördüm yarını
Yağmur damlasına sardım yarını
Dalga dalga deniz ektim dağlara..

Kartal kanadıyla biçtim gökleri
Duru pınarlardan içtim gökleri
Ya Allah! . diyerek açtım gökleri
Demet demet ışık döktüm dağlara..

Hayal var ki hakikatten evlâdır
Çile var ki çok nimetten evlâdır
Sabır, şükür her ziynetten evlâdır
Üçüncü gözümle baktım dağlara..

6.47 DEMEDI DEME

DEMEDİ DEME

Korkuyorum belki yarın geç olur
Geleceksen bir gün önce gel sene.
Yaralıya yol gözlemek güç olur
Geleceksen bir gün önce gelsene.

Kar yağar, çığ düşer yollar açılmaz.
Seller iner derelerden geçilmez
Senet yoktur ömre vade biçilmez
Geleceksen bir önce gel sene.

Can kuşu kafeste durmaz demişler
Kaçan kuş kafese girmez demişler
Son pişmanlık fayda vermez demişler
Geleceksen bir gün önce gel sene.

6.48 DERTLESME

DERTLEŞME

Sırtımıza cümle derdi, belâyı
Sizin için aldık; sizden ne haber?
Senelerce uykuları rüyayı
Sizin için böldük; sizden ne haber?

'Nemize ne, aman bırak' demedik
Otuz alıp onbeş verek demedik
Hava kışlı, yollar ırak demedik
Sizin için geldik; sizden ne haber?

Aşk ile doldurduk gönül tasını
Tavuğunuz ölse çektik yasını
Zalimlere karşı cenk havasını
Sizin için çaldık; sizden ne haber?

Durup da 'bize ne' demedik bir gün
Korkmadık, yılmadık, düşmedik yorgun
Sıra sıra hapis, kitlece sürgün
Sizin için olduk; sizden ne haber?

İçkiye, kadına, rütbeye, şana
Tenezzül etmedik, malûm cihana
Bunların cümlesi kalsın bir yana
Sizin için öldük; sizden ne haber?

6.49 DOKUZ YÖNLÜ DERT

DOKUZ YÖNLÜ DERT

Açılmış çığırdan dosta gidemem,

Ayaklarım ize sığmaz.. ölürüm.
Yaşarım, duyarım, tarif edemem;
Düşüncem var, söze sığmaz.. ölürüm.

El alır, göz görür, iş çıkar işten;
Arsızlar doluyu doyurur boştan.
İki gün misafir gelse bir kıştan,
Doksan günlük yaza sığmaz.. ölürüm.

Kara çıkar, ak'ı derin eşince;
Gece uzun, uyku yoğun, düş ince..
Bir derdim var, yer götürmez düşünce;
Bir derdim var, yüze sığmaz.. ölürüm.

İriler "aşk" koydu açlığın adın;
Diriler pisledi ölümün tadın.
Zamana hükmeder üçbuçuk kadın,
Gördüklerim göze sığmaz.. ölürüm.

KARAKOÇ'um, bir sevdanın düşkünü,
Deli-dolu gerçek yaşar, düş günü.
Diriler var, çıplak gezer kış günü;
Ölüler var, beze sığmaz.. ölürüm.

6.50 DOSTA DOGRU

DOSTA DOĞRU

İçimde uzayan her yol
Çıkar gider dosta doğru
Nergis. ıtır, menekşe, gül
Kokar gider dosta doğru

Zamanım yoğrulur gamla
Birleşir sabah akşamla

Ilık kanım damla damla
Akar gider dosta doğru

Gel bende gör, sen gel beni
Durduramaz engel beni
Görmediğim bir el beni
Çeker gider dosta doğru

Beynim fırın, bağrım tandır
Yanarım hayli zamandır
Sevgim bir yavru ceylandır
Seker gider dosta doğru

Ne saklarım ne gizlerim
Yalnızca onu özlerim
Tabutta bile gözlerim
Bakar gider dosta doğru.

6.51 DOGMADAN ÖNCE

DOĞMADAN ÖNCE

Sormuşlar “ezelde aşk var mı? ” diye
Ben kalpten vuruldum doğmadan önce.
İster azap deyin ister hediye
Meçhule sürüldüm doğmadan önce.

Yılmadan ben bana beni anlattım
Günahı tövbeyle yıkayıp attım
Ebed kapısında ölümü taddım
Kefene sarıldım doğmadan önce.

Gönlüme sevdanın güneşi doğdu
Şüphe iklimimi ışığa boğdu
İlk yağmurum Kâlûbelâ’da yağdı

Bulandım duruldum doğmadan önce.

Sevdim, sevgiliye giden yol uzun
Şerbetini içtim ateşin, buzun
Bazen girdabına düştüm sonsuzun
Çok öldüm-dirildim doğmadan önce.

Duydum ki var varmış, yok yokmuş güya
Gerçeği alt etti gördüğüm rüya
Kendi kopyam imiş meğer şu dünya
Düşündüm, yoruldum doğmadan önce.

Ezelde, ebedde aşkı gördüm ben
Mezarda, mabette aşkı gördüm ben
Gazapta, rahmette aşkı gördüm ben
Aşk ile karıldım doğmadan önce.

6.52 DUA

DUA

Senin ak alnından, gök gözlerinden
Önce dallar, sonra yapraklar öpsün.
Eğilsin yıldızlar, tutsun elinden
Gecelerden sonra şafaklar öpsün.

Aşk diyorlar en mukaddes hayale
Ve sen de düşesin o sonsuz hâle
Hazdan dudakların olsun bir lâle
Güller, karanfiller, zambaklar öpsün.

Sende kemal bulmuş renk, şekil, biçim
Yaşamanın öz suyusun bir içim
Olanca suların sağlığı için
Seni her gün göller, ırmaklar öpsün.

Kumral saçlarında nisan yağmuru
Yazın, ak yüzünden gölgenin moru
Ağzından en serin, hem de en duru
Kayalardan akan kaynaklar öpsün.

Çimenler okşasın ayaklarını
Çiçekler koklasın parmaklarını
Ben öpmeden önce yanaklarını
Varsın teller, tüller, duvaklar öpsün.

Kıskançlık çakılı kazıktır serde
Bölünsün bu rüya en tatlı yerde
Seni canlı kullar öpmesinler de
Kefenler sarılsın, topraklar öpsün.

6.53 DUYDUN MU

DUYDUN MU?

Karagözlüm, kavuşmayı beklerken
Ayrılığın vakti geldi, duydun mu?
Beraberce diktiğimiz çiçekler
Açılmadan önce soldu, duydun mu?

İçimde acıdan ırmaklar çağlar
Gözlerim yaş dolu, gönlüm kan ağlar
Tatlı hatıralar, sıcak sevdalar
Hakikatsiz rüya oldu, duydun mu?

Kara talih ile olunmaz yarış
Eğer küskün isen gitmeden barış
Belki son ayrılık, belki son görüş
Kavlimiz yarıda kaldı, duydun mu?

Çok olur dağların karı-kıcısı
Böyle imiş alnımızın yazısı
Bu mevsimsiz ayrılığın acısı...
Ok vurdu sinemi deldi, duydun mu?

KARAKOÇ'um, kalbim yara, dilim lâl...
Ömrümün ufkunu sardı bir melâl
Beslediğim umut, kurduğum hayal
İçime ateşler saldı, duydun mu?

6.54 DÖNÜS

DÖNÜŞ

Bunca yıldır bir hiçliğe
Gittim, sana geliyorum..
Yeter artık döne döne

Bittim, sana geliyorum..

Durdum ve düşündüm demin
Baktım bu yol daha emin
Ayrılmamaya bin yemin
Ettim, sana geliyorum..

Gözüm yaşlı gönlüm garip
Yalvarayım dedim varıp
Benliği benden çıkarıp
Attım, sana geliyorum..

Aşk tokmağı değdi örse
Durmam gayrı dünya dursa
Dünden kalma neyim varsa
Sattım, sana geliyorum..

Bıraktım öfkeyi kini
Oldum bir rahmet ekini
Seni sevmenin zevkini
Tattım. sana geliyorum..

6.55 DÖRTGEN

DÖRTGEN

Kul o ki, nefsini yularla güde
Mal o ki, bekçisin muazzez ede
Dil o ki, her yerde hakkı konuşa
Yol o ki, dosdoğru Allah(c.c.) 'a gide.

6.56 DÜN GECE

DÜN GECE

Çelik testereyle kestim suları
Yıkadım duvara astım suları..
Düşümde düşüme girdim dün gece.

Buluta yaslandım ışığı tuttum.
Seni hatırladım, seni unutdum..
Kendimi kendime sordum dün gece.

Topladım yolları eyledim yumak
Musalladan gayri görmedim durak...
Durmadan düşünüp durdum dün gece.

Toprağı boyadım otlar ağladı
Oturdum kalkmadım atlar ağladı..
Tuttum yorgunluğu yordum dün gece.

Dertler gecikince gidip yokladım
Yırtık bohçalarda umut sakladım..
Kırgınlık bağını kırdım dün gece.

Şişelerde mahkûm çiçek kokusu
Yağdı yüreğime renk renk korkusu..
Yok yere yokluğu vurdum dün gece.

Ay doğdu, gölgeler çöktü üstüme
Hicran alev alev aktı üstüme..
Gözümü yollarda gördüm dün gece.

Aydınlığa koştum karanlık çıktı
Her sevgi, her vefa bir anlık çıktı..
Güç-belâ ben bana vardım dün gece.

Dosta şiir yazdım 'hatıra' dedim
Belki bir dost gele otura dedim..
Gönlümü toprağa serdim dün gece

6.57 ELLINCI YIL HESABI

ELLİNCİ YIL HESABI

Bağladım nefsimi zincir yulara
Dünyayı duvara astım; gel de gör.
Rahatı huzuru attım kenara
Çileyi bağrıma bastım; gel de gör.

Yürüdüm sel oldum, durdum göl oldum
Mazluma, mağdura kıvrak dil oldum
Zulüm sıcağında serin yel oldum
Yürekten yüreğe estim; gel de gör.

Sonu hatırladım, ilki duyunca
Kula kul olmadım ömür boyunca
Hakkın zehirini içtim doyunca
Batılın balına kustum; gel de gör.

Ülfetim olmadı iriler ile
Ağıla girmedim sürüler ile
Ölümden korkmayan diriler ile
Selâmı, sabahı kestim; gel de gör.

Aşk ceylanı emzirince sütünü
Taşa çalıp, kırdım benlik putunu
Düşmanımdır inkârcının bütünü
Allah dostlarıdır dostum; gel de gör.

Bazı kötülüğü kovdum elimle
Bazı kötülüğü yerdim dilimle
Gücüm yetmeyince kendi hâlimle
Haksıza buğzettim, küstüm; gel de gör.

Çıkar için lâf davulu çalmadım
Hiçbir yerden makam, rutbe almadım
Bildimse söyledim; korkak olmadım
Bilmediğim yerde sustum; gel de gör.

6.58 ENDISE BEYANI

ENDİŞE BEYANI

Başkalaştı hasbahçenin kokusu
Bülbül gülü kirletecek, korkarım..
Kıçın kıçın yüzmektedir su kuşu
Ördek gölü kirletecek, korkarım..

Tüm sular yokuşa doğru akacak
El-âlem hayretle bize bakacak
Neyi tutsak elimizi yakacak
Ateş külü kirletecek, korkarım..

AK palavra siyah renge döner mi?
Yalan mumu ikindiden söner mi?
Çiçek zehirliyse arı konar mı?
Kovan balı kirletecek, korkarım..

Köprüler kuruldu geçmemiz için
Zehirler sunuldu içmemiz için
Sebep ne yad ele göçmemiz için?
Kervan yolu kirletecek, korkarım..

Gerçek sandık cilalanmış sözleri
Düşman değil, dost aldattı bizleri
Yalakalık kör eylemiş gözleri
Meyve dalı kirletecek, korkarım..

Saf fikirler çekiliyor kızağa

Düşürdüler bizi bizden uzağa
Mahkûm olacağız bin bir tuzağa
Öfke dili kirletecek, korkarım..

Söyleyin, tabyamız bu tabya mıydı?
Aşklar, idealler hep kopya mıydı?
Umutlar, hayaller ütopya mıydı?
Serap çölü kirletecek, korkarım..

Gök gürlüyor, fena şimşek çakıyor
Danışmanlar bildiğini okuyor
Çıraklar desensiz sergi dokuyor
Çulha çulu kirletecek korkarım..

Ödenen tavizler Arş'a ulaştı
Sabrettik sabrettik, sabrımız taştı
Damadın sayısı yirmiyi aştı
Gelin tülü kirletecek, korkarım.

Domuzlar içinde bir uysal kuzu
Kapatmış gözünü, yalıyor tuzu
Paracı patronlar çalıyor sazı
Parmak teli kirletecek, korkarım..

Kriter sayısı arttıkça artar
Verheugen ölçer,Jak Şirak tartar
Ya Rab bu zilletten sen bizi kurtar
Mektup pulu kirletecek, korkarım..

Vurgun yedik, zoka yuttuk sayısız
Toprak sattık, tesis sattık sayısız
Boş senede imza attık sayısız
Kalem eli kirletecek, korkarım..

Türkiye'miz AB'sine girecek

Çağdaş zümre zina keyfi sürecek
Kart katırlar yularları kıracak
Kısrak nalı kirletecek, korkarım..

Tanımaz, duymaz ki vekiller bizi
Ciddiye alsınlar endişemizi
Haçlılar dikiyor elbisemizi
Gömlek kolu kirletecek, korkarım..

6.59 ERBABIYE

ERBABİYE

Liderimiz uzaylı,silahımız ok bizim
Hilede, iftirada üstümüze yok bizim.
Bal,sirke,soğan,şeker,et,süt,nane,sarımsak;
Katar çorba yaparız,hünerimiz çok bizim.

6.60 EY CAN

EY CAN

Ben sabit şeyleri sevmem ey can
Sen
Eğer beni dinlersen
Çağlayan ırmak ol..
Ve gönül gönderine çekilmiş
Nazlı nazlı dalgalanan
Bayrak ol..

Ben karanlığı hiç sevmem ey can
Vaktin her saatinde
Her zaman
Ağaran şafak ol..
Güneş ışıklarıyla ürperen çiçek

Seher yeliyle ırgalanan
Yaprak ol..

Ben bulanıklığı sevmem ey can
Sen
Yayla pınarlarından akan
Sulardan berrak ol..
Göl olma, gölet olma, baraj olma
Kanak ol..

Ben uykuları da sevmem ey can
Uykulardan uzak ol..
Kış günü karları yarıp çıkan
Beyaz bir gül
Mavi bir zambak ol..

Ben zaafları da sevmem ey can
Hakikatleri sarıp-sarmalayan
Zaaflardan ırak ol..
Geri dur geri dur ey can
Nefret sarayındaki sultanlıktan;
İlim ocağında çırak ol..

Sana tavsiyemdir ey can
Zalimlerin boynunda süslü kravat olacağına
Var bir garip ölünün üstünde
Kefen ol
Kimsesiz gelinlerin yüzünde
Duvak ol..

6.61 EY GÖNÜL

EY GÖNÜL

Vardığın dergahta post ol, büyürsün

Gördüğün garibe dost ol, büyürsün
Meclise devam et, el sürme mey'e
Girdiğin sohbette mest ol, büyürsün.

6.62 FETVA

FETVA

Türküler var başı belden aşağı
Çalmayan radyonun pili cennetlik.
Kâfir meyve inmez daldan aşağı
Yoksulun yaktığı çalı cennetlik.

Boşunadır dünyamıza geldiği
Aha yaşadığı, aha öldüğü...
Korkak müslümanın namaz kıldığı
Camiyi taşlayan deli cennetlik.

Kara günde çözülmesin kuşağın
Kara toprak olsun uyku döşeğin
Cihadda yük çeken uyuz eşeğin
Semeri cennetlik, çulu cennetlik.

Tez vururlar harpte önde gideni
Kaçanlar kurtarır canı, bedeni.
Şimdilik kördüğüm kalsın nedeni
Diri b... yedi, ölü cennetlik.

'Bana ne'yi akıllılık sananın
Başı var da, beyni yoktur; İnanın!
Beş-on sene cehennemde yananın
Dumanı cennetlik, külü cennetlik.

'Karışma boşver'i eylemiş sanat
'Dava gereksiz' der, 'herşey menfaat'

Böyle bir babayı vurursa evlat,
Tüfeği cennetlik, eli cennetlik.

Sevabı, günahı ayırmış Rabb'im
Ölçüdür gözlerim, tartıdır aklım
Yalana riyaya, dayanmaz sabrım
Haksıza sövenin dili cennetlik

6.63 FOTOGRAF

FOTOĞRAF

Resmine baktığım güzel kız, genç kız
Unuttum, Unuttum, Unuttum seni..
Eski bir albümde durursun yalnız
Unuttum, Unuttum, Unuttum seni..

İki harf, bir imza, bir tarih; garip!
Besbelli üçü de mutsuz, mustarip
Aklımı zorlama karşımda durup
Unuttum, Unuttum, Unuttum seni..

Bilemem aradan geçti kaç sene
Memleketin nere, kimsin, adın ne?
'Hatırla' diyerek bakma yüzüme
Unuttum, Unuttum, Unuttum seni..

6.64 GARIP GERÇEKLER

GARİP GERÇEKLER

Bir tarafta her devrin sultanları durur
Bir tarafta kaderin kurbanları durur
Ne kurban kesiciler biter dünyamızda
Ne de kesilen kurban kanları durur.

6.65 GELECEGIM

GELECEĞİM

Yıllar yirmi olsa da, otuz olsa da
Yollar kar, çamur olsa da, buz olsa da
Bedenim yorgun, aç ve susuz olsa da
Bir gün yalın ayak, terli gömlekle
- Gelirim, beni bekle

Belki yakında olur, belki de uzak
Sırtımda hatıralar, saçlarımda ak
Gün, tarih bilemiyorum amma, muhakkak
Bitmeyen bir azim, sabır ve emekle
- Gelirim, beni bekle

Unutmam mümkün değil, unutur sanma
'Gelmez' diyen olursa sakın inanma
Umutlarını kaybetme ha zamanla
Geç kaldı diyerek gam çekme
- Gelirim, beni bekle

Sıcak bir yaz akşamında olabilir
Sarı bir güz akşamında olabilir
Kışın beyaz akşamında olabilir
Ellerinde bir top mavi çiçekle
- Gelirim, beni bekle

Cümle köprüleri sel alsa da tek, tek
Söz vermişim bir kere engel ne demek
Başı karlı, kara dağlardan geçerek
Azığım bir tas su, bir dürüm ekmekle
- Gelirim, beni bekle

Vermese de kaybolan gençliğimizi
Ayıran bir gün kavuşturacak bizi
Ve içimde sevgilerin en temizi
Seninle dolu, arı-duru bir yürekle
- Gelirim, beni bekle.

6.66 GENELGE

GENELGE

Dar zamanda düşmanların altına
At olanlar safımıza gelmesin
Garibanın, fukaranın sırtına
Bit olanlar safımıza gelmesin

Ağırlık, irilik ölçüsün bırak
Tartıya vurulmaz beyinle, yürek
Bu ülkede iman gerek, ruh gerek
Et olanlar safımıza gelmesin.

Öte dursun işkembeden atanı
Lâzım değil kaçan ile yatanı
Menfaate rüşvet verip vatanı
Fit olanlar safımıza gelmesin

Sapıklar her yerde atsa da çamur
Gerçek mayasına kuvuştu hamur
Adam istiyoruz dört başı mamur
İt olanlar safımıza gelmesin.

Gönül bahçesinde korku gezeni
Asla kabul etmez ülkü düzeni
Sevdası, sabırı, aklı, izanı
Kıt olanlar safımıza gelmesin.

Biz zulüm ayında güneş çağıyız
Hira'dan feyzalan Tanrıdağ'ıyız
Biz meyve bahçesi, üzüm bağıyız
Ot olanlar safımıza gelmesin.

Parolamız her zamanda, her yerde:
Ölmek var da baş eğmek yok namerde
Bu imana, bu ülküye, bu derde
Yad olanlar safımıza gelmesin.

6.67 GENÇLIGE MESAJ

GENÇLİĞE MESAJ

Yiğidim, aslanım, ha gayret eyle
Gaflet üstümüzde kalmasın böyle
İmanla yatıp-kalk, ihlâsla söyle
Kutlu mesaj verilmeyi bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Maveradan aşk iksiri sağ gayrı
Ellerinde şekillensin çağ gayrı
Rahmet olup yüreklere yağ gayrı
Çekirdekler yarılmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Her yerde insanlar izana hasret
Şehirler, semalar ezana hasret
Kâinat ilâhî düzene hasret
Saf kozalar örülmeyi bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Nedendir bu uyku, bu zillet neden? !
Hüzün yumağıdır mezarda deden
Mağripten maşrığa tek ruh, tek beden

Yay misali gerilmeyi bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Sendedir mayası, özü İslâm'ın
Sendedir kulağı, gözü İslâm'ın
Gülsün, yeter artık, yüzü İslâm'ın
Kelepçeler kırılmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Tevhit aşkı gönülleri yaksın hey!
Zulüm ölsün, hak ayağa kalksın hey!
Gürül gürül, nurdan çaylar aksın hey!
Kirli sular durulmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Bizi bekler esir olmuş ülkeler
Bizi bekler yetim kalmış ülkeler
"İmdat! " diye haber salmış ülkeler
Boş mabetler girilmeyi bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Yanar Bosna-Hersek, Karabağ, Keşmir
Sonra Kıbrıs, Lübnan sayamam bir bir
Aklıma Abhazya, Urumçi gelir
Türk birliği kurulmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Kolayı var be yiğidim, kolayı
Kaynağında bastırmalı olayı
Hazırlayın kürek, kazma, malayı
İslâm harcı karılmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

Nizam-ı Âlem'e içten talip ol
Kızılelma neredeyse ara bul

Bağlamasın seni şöhret, para, pul
Hesaplar var, sorulmayı bekliyor
Ölü dünya dirilmeyi bekliyor.

6.68 GERDANLIK

GERDANLIK

Tevazu-u severdi,kaynatıp taşırdılar
Girdi hırs ambarına, çıkamadı bir daha..

Haramla yağladılar, kibirle pişirdiler
Bulanık göl ettiler, akamadı bir daha..

Yakın arkadaşları çöplük yaptı beynini
Doldurdular ve sonra dökemedi bir daha..

Kör dikişler atıldı kaypak iradesine
Sökmek istese bile sökemedi bir daha..

Soyundu inancından terk-i edep eyledi
Şerefini göğsüne takamadı bir daha..

Sürdü benlik atını karanlık geleceğe
Dönüp de geçmişine bakamadı bir daha..

Söndü yüreğindeki yanan aşk alevleri
Uyanıp yeni baştan yakamadı bir daha..

Yediği haram oldu, içtiği haram oldu
Ellerini haramdan çekemedi bir daha..

Burçlardan indirilmiş bayraktı haysiyeti
Alıp, tekrar yerine dikemedi bir daha..

Terk etti güzelliği, çirkinliğe sarıldı
Girdiği bataklıktan çıkamadı bir daha..

Küfrü baş tacı yaptı, dostlarına darıldı
Diktiği putlarını yıkamadı bir daha..

Kazancı beleş oldu ve kendisi leş oldu
Itır gibi, gül gibi kokamadı bir daha..

Zirvenin yollarında döndükçe dönekleşti
Ağzına helâl lokma sokamadı bir daha..

Dost oldu zalimlere, görmedi mazlumları
Gam çekmedi, gözyaşı dökemedi bir daha..

6.69 GEZINTI

GEZİNTİ

Yalnızlık... caddede, sokakta, evde
Ben beni özlerim; gurbet bu derim.
Mezarlıkta güler yaşlı bir dede
Yaşarır gözlerim; gaflet bu derim.

Sevgi gürül gürül içime akar
Gönlüm dalgalanır ayağa kalkar
Özüm dost kucaklar, gözüm dost bakar
Bağlarım, çözerim; rahmet bu derim.

Kendi yavrusunu yemez kurt soyu
Gül açtı sayarım düğünü, toyu
Derde denk olursa sabırın boyu
Göğsüme dizerim; servet bu derim.

Zulüm tez doyurur, adalet aç kor

Yazık! . Arkasında intikam, öç kor
Toprak beş-on kemik, bir tutam saç kor
Düşünür gezerim; ibret bu derim.

Susayan toprağı gökler emzirir
Acıkan ağacı kökler emzirir
Dost ilhamlar beni, yoklar emzirir
Oturur yazarım; nimet bu derim.

6.70 GÖLGE OYUNU

GÖLGE OYUNU

Ben avcı olurum, o ceylan olur
Kovalar dururum kendi gölgemi.
Umut toprak olur, dert zaman olur
İp takar sürürüm kendi gölgemi.

Her kuşluk vaktine, her ikindiye
Bölerim gölgemi üçe, ikiye
Eli boş bebekler oynasın diye
Armağan veririm kendi gölgemi.

Gölgemde bir değil bin yara kanar
Gölgeme değerse gölgeler yanar
Geceleri gölgem yollarda donar
Kar gibi kürürüm kendi gölgemi.

Soyunur aynalar ışıktan, renkten
Bazen akşamüstü, bazen çok erken
Kuşlar gökten yuvasına dönerken
Güneşte görürüm kendi gölgemi.

Sevgi, dağ zirvesi; kin, dipsiz kuyu
Karıştan kısadır hayatın boyu

Kirletirse şayet toprağı, suyu
Göğsünden vururum kendi gölgemi.

6.71 GÖNLÜMDEKI GURBET

GÖNLÜMDEKİ GURBET

Dost ülkeler duman duman önümde
Dağların alnında gurbet yazılı.
Göv göcekler firez oldu gönlümde
Çamların dalında gurbet yazılı.

Ilgıt ılgıt yeller eser ovadan
Kuşlar tüm tedirgin kalkar yuvadan
Özümüz gövünür yanık havadan
Sazların telinde gurbet yazılı.

Gene yanar oldu bağrımın başı
Nasıl söner bu sevginin ateşi?
Oğuzlar soyunun savaş yoldaşı
Atların nalında gurbet yazılı.

Bir canım olsa da yurt için versem
Ufka nakış nakış kanımı sersem
Kalk gardaş sılaya gidelim desem
ÖTÜKEN yolunda gurbet yazılı.

6.72 GÖREN BILIR

GÖREN BİLİR..! !

Çarşısında bir kız gördüm Antep'in,
Kız mı ki...
Gözleri var, ala geyik gözleri,
Göz mü ki...

Ak göğsünün ortasında bir ben var,
Az mı ki...
Yiyip içme, yüzüne bak yetişir,
Yüz mü ki...
'Güzel' sözü çok güzele çok amma,
Bu kıza da 'güzel' demek söz mü ki...

6.73 GÖZ DOSTU / GÖNÜL MISAFIRI

GÖZ DOSTU / GÖNÜL MİSAFİRİ

Ormanlarda yuvasını yitiren
Bir kuş görsem, sen gelirsin aklıma.
Beni alıp uzaklara götüren
Bir düş görsem, sen gelirsin aklıma.

Gönlüm viranedir yıkılmış, yanmış
Hayâl mermerinde hatıram donmuş
Asırlar öncesi duvara konmuş
Bir taş görsem, sen gelirsin aklıma.

Toprakta ağacın her hâli güzel
Gölgesi, meyvesi, hem dalı güzel
Nerede ne zaman faydalı, güzel
Bir iş görsem, sen gelirsin aklıma.

Açılmış çiçektir her gülen dudak
Kılıfta tomurcuk zor gülen dudak
Bir dostluk bakışı, bir gülen dudak
Bir diş görsem, sen gelirsin aklıma.

Yüreğinde deli taylar eşinen
Gam ilinden dert iline taşınan
Altmış yıl yaşayıp, bin yıl düşünen
Bir baş görsem, sen gelirsin aklıma.

6.74 GÜNEY ILLERI

GÜNEY İLLERİ

Gök mavi, dağlar ak, ovalar yeşil..
Dört mevsim bahardır güney illeri
Çiğ düşmüş çiçekte gün ışıl ışıl..
Bir sarı, bir mordur güney illeri

Yollar kıvrım kıvrım iner yokuştan
Köpüklü suları dökülür taştan
Kuşları çiçekten, çiçeği kuştan
Seçilmeyen yerdir güney illeri.

Dağılır yaylanın boz dumanları
Eğilir yıldızlar öper çamları
Bir başka âlemdir yaz akşamları
Cennet ile birdir güney illeri.

Baharda haz duyar nar çiçeklenir
Arı sesi çan sesine eklenir
Tüm güzellik Toroslarda renklenir
Oylum oylum kardır güney illeri.

Motor sesleriyle uyanır sabah
Kekik kokusuna boyanır sabah
Özene-bezene yaratmış Allah,
Ne geniş, ne dardır güney illeri.

Ordadır ozanın gönül bolluğu
Sevgi sıcak sıcak, aşk buğu buğu..
Gerçek yiğitlerin harman olduğu
Eşsiz bir diyardır güney illeri.

6.75 GÜZERGAH

GÜZERGAH

Seğirtti faiz için borsanın tahviline
Kazandı, çıkıverdi masonlar mahfiline
Bir gün sağ, bir gün solda göbek atıp oynarken
Düştü gitti ansızın Esfel-i Safilin'e.

6.76 GIDE GIDE

GİDE GİDE

Gösterir gün gibi, düşüncelerin
Derinden derine âşıksın gönül.
Çıkla kadın desem yalan söylerim
Sen başka birine âşıksın gönül.

Kırılmış telleri sevda sazının
Eşi yok sendeki ince sızının
Tarlada çift süren köylü kızının
Topraklı terine âşıksın gönül.

Maraş'a, Muğla'ya, Kırklareli'ne
Yiğit Köroğlu'nun Çamlıbel'ine
Kars'ın yaylasına, Van'ın gölüne
Ağrı'nın karına âşıksın gönül.

Baharın bulutu, seherin yeli
Sarı seller gibi coşturur seni
Varsın bilmeyenler desinler 'deli! '
Bugünden yarına âşıksın gönül.

Yüksekten dökülen suyun sesine,
Kekik kokusuna, çam gölgesine,
Renklerden sütbeyaz, koyu yeşile,

Toprağın moruna âşıksın gönül.

Yiğitin, sözünden dönmeyenine
Ateşin, yıllarca sönmeyenine
Silahın, omuzdan inmeyenine
Atın gök kırına âşıksın gönül.

İyinin iyisi, güzelin hası..
Susamış yolcuya su veren tası
Edibin kalemi, ressam fırçası
Şair şiirine âşıksın gönül.

Değildir bu sevgi akıl erecek
Her duyan bir başka mânâ verecek
Şaşırmış yolcuya yol gösterecek
Hakikat nuruna âşıksın gönül.

6.77 GIRDAPTA BIR CAN

GİRDAPTA BİR CAN

Yad elden yanıma çağırdım seni
Gelmek istiyorsun, bırakmıyorlar.
Rüyada, mektupta, albümde beni
Bulmak istiyorsun, bırakmıyorlar.

Umutlar hayaldir, acılar gerçek
Çileye mahkûmsun, kim ne bilecek
Ya bir kuru selâm, ya bir top çicek
Salmak istiyorsun, bırakmıyorlar.

Otuz yıl ağladın hep yana yana
'Yeter, yazık' diyen olmadı sana
Vefasız dostluğa, kalleş zamana
Gülmek istiyorsun, bırakmıyorlar.

'Çalış' derler, ayak bağlı, el bağlı
'Konuş' derler, dudak bağlı, dil bağlı
'Kalk git' derler, kapı bağlı, yol bağlı
Kalmak istiyorsun, bırakmıyorlar.

Aydınlık ararsın her gün, her yerde
Çekerler önüne yedi kat perde
Zulüm kimden gelir, adalet nerde?
Bilmek istiyorsun, bırakmıyorlar.

Yıllar boyu uykuların bölündü
Uçacakken kanatların yolundu
Hayat hakkın vardı, elden alındı
Ölmek istiyorsun, bırakmıyorlar.

6.78 HA GAYRET

HA GAYRET!

Zina bizim gıdamızdır diyenler
Zina suç olmaktan çıktı.. Ha gayret!
Çağdaş etiketli şıllık bayanlar
Boş durmak sizleri sıktı.. Ha gayret!

Bir oldunuz erkeğiyle kadını
Geri geri attırdınız adımı
Çıkartın zinanın çirkef tadını
Boynuzlar kaleyi yıktı.. Ha gayret!

Derler: Hayvan gibi özgür olalım
Entel zennelere kılınç çalalım
Değişelim, her gün bir eş alalım
Ankara'da şafak söktü.. Ha gayret!

Çiçek, kokusunu sundu herkese
Kaptan şoför taktı geri vitese
Yalamaya döndü kapı, menteşe
Aşiret canından bıktı.. Ha gayret!

Mühim değil su alsa da kayıklar
Boynuzuna kavuşacak geyikler
Kokonalar “zina” diye sayıklar
Gözler Avrupa’ya baktı.. Ha gayret!

Köşe yazarları, köşe taşları
Utanmıyor yüzü bulsa yaşları
Acı hıyarların turp yandaşları
Kafayı uçkura taktı.. Ha gayret!

Yabancı istedi, yerli ram oldu
Ak bayrak çekildi, teslim tam oldu
Zina kuyruğunda izdiham oldu
Devler diz üstüne çöktü.. Ha gayret!

Tekeler hayvanca sevişe dursun
Keçiler sevişsin, gevişe dursun
Masalarda meze ve şişe dursun
Medya, kaçırmasın vakti.. Ha gayret!

Birileri arpaları malt etti
Birileri bile bile halt etti
Birileri ar-namusu alt etti
Birileri mumu yaktı.. Ha gayret!

6.79 HAKIM BEG

HAKİM BEĞ

Gene tehir etme üç ay öteye

Bu dava dedemden kaldı hâkim beğ.
Otuz yıl da babam düştü ardına
Siz sağ olun, o da öldü hâkim beğ.

Kırk yıl önce; yani babam ölünce
Kadılıklar hâkimliğe dönünce
Mirasçılar tarla, takım bölünce
İrezillik beni buldu hâkim beğ.

Yaşım yetmiş iki, usandım gel-git
Bini buldu burda yediğim zılgıt
Eğer diyeceksen: 'bana ne, öl git!
Oğlumun bir oğlu oldu hâkim beğ.

Sekiz evlek tarla, bir geverlik su
Yüz yılda hüküme bağlanmaz mı bu?
Kazanmasam da hu, kazansam da hu!
Canım ta burnuma geldi hâkim beğ.

Keşife-meşife, damgaya, harc'a
Kanımız kurudu harca da, harca..
Sayenizde avukatlar yıllarca,
Fakiri yoldu da yoldu hâkim beğ.

Mübaşir itekler, kâtip zavırlar
Değişti bizde de göya devirler
Yüz yıl önce adam yiyen gâvurlar
Tapucuyu aya saldı hâkim beğ.

Kabahat sizde mi, kanunlarda mı?
Şaşırdım billâhi yolu yordamı..
Kızma sözlerime alam kadanı
Sıkıntıdan içim doldu hâkim beğ.

Mülkün temeliydi adalet hani? ...

Bizim hak temelde saklı mı yani?
Çıkartıp ta versen kim olur mâni?
Yoksa hırsızlar mı çaldı hâkim beğ? !

Hem davacı pişman, hem de davalı..
Bu yolda tükettik çulu, çuvalı.
'Sabret makamı'ndan çalma kavalı,
Sürüler ekine daldı hâkim beğ.

6.80 HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 1

HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 1

Şu bizim kılavuz oldum-olası
Kör, kör amma gardaş anlayan hani?
Suratında uğursuzluk damgası
Var, var amma gardaş anlayan hani?

Karnından bakıyor bütün olaya
Kaldırmak zor, bağdaş kurdu kolaya
Bu gidişle varabilmek sılaya
Zor, zor amma gardaş anlayan hani?

Sen, ben ona göre yağlı bir azık...
Biz-bizi bilmezsek olur çok yazık...
Iste 'yüz altmış üç' çakılı kazık!
Gör, gör amma gardaş anlayan hani?

Ne yapsa 'eyvallah' ne dese 'hay hay'.
Hep böyle giderse sonumuz vay vay!
Dava dosyamızı sünepe bir tay
Yer, yer amma gardaş anlayan hani?

Ormandan ok atar sağır pehlivan
Boran, Çetin işte kışımız yaman

Gelen her belâyı her ağız, her an
Der, der amma gardaş anlayan hani?

HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 2

Ekinden umudu kestik
Domuz bir değil beş değil.
Akrep doldu yorgan, yastık
Bu iş bildiğin iş değil.

At belleyip vurduk eyer
Eşeklere verdik değer
Huyu nasıl dersen eğer
Bu çüs de makbul çüs değil.

Güneş doğmaz oldu cama
Yırtığı kirletti yama
Adam bizim adam amma
Adamın başı baş değil.

Demir cıvıyor sıcaktan
El kalkmaz oldu kucaktan
Ateş kovuldu ocaktan
Bu aş, yenecek aş değil.

Böyledir işte son durum
Sözler yorum, işler yorum...
Gerçeği anla diyorum
Gönlümüz gene hoş değil.

HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 3

Yüzsüzler bir günde bin iş bitirir
Gidip gidip gelen biz olduk gardaş.
Kurbağalar duysa aklın yitirir
Dövüldükce gülen biz olduk gardaş.

Daha bunlar değil derdin yeğini
Bekçiler yayıldı iman bağını
Ağa çeyiz için etmis düğünü
Beleş davul çalan biz olduk gardaş

Kocamış öküzler boynuz salladı
İnekler habire fırsat kolladı
İtler inat için deve nalladı
Bakıp bakıp ölen biz olduk gardaş.

Kirli kabuk nurlu özü kuruttu
Arpacı tay anasını unuttu
Pınarlar başını zorbalar tuttu
Gene susuz kalan biz olduk gardaş.

Pislikten tutulmaz ibişin ipi
Deli, moda sayar soytarı tipi
Gittikçe çürüyor başağın sapı
Eylemeden bulan biz olduk gardaş.

Dipten bozuk terazinin ayarı
Yağlı leşe konmak karganın kârı
En mühim davaya en kart hıyarı
Vekil edip salan biz olduk gardaş.

Hep 'alın yazısı' dedik; yetmez mi?
Herkesten bir tekme yedik; yetmez mi?
Bir sabıra bunca gedik yetmez mi?
Durdukca bunalan biz olduk gardaş.

HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 4

Güneş doğar-doğmaz ayrıldı renkler
Kapalı kapılar aralandı ha!
Leş için uluyan uyuz köpekler
Işığı görünce pirelendi ha!

Kış tez geldi kar kapladı yolları
Arpacı kadana dikti nalları
Doymayan domuzun sadık kulları
Kudurmuş ayıya kiralandı ha!

Saçmanın saçması bir herif çıktı
Güvenilen mülkü temelden yıktı
İbiş sevsin diye saçmalar sıktı
Adalet yüz yerden yaralandı ha!

Kır atı değiştik bir sakar taya
Eller bindi gitti, biz kaldık yaya..
Elmalı bahçeyi kesen baltaya
Sıkıldı yumruklar sıralandı ha!

Kesmeden bölen var üçü ikiye
Göbekler dağ oldu hak yiye yiye
Bir zinde soytarı haklandı diye
Satılmış oğlanlar saralandı ha!

Horlanırken Adana'lı, Konya'lı
Rağbet buldu orak-çekiç dünyalı
Yakası pergelli eli gönyeli
Paralandı babam paralandı ha!

Sezgiden, duygudan mahrum bir kişi
Yaptı çekinmeden en iğrenç işi
Sevindi Kıbrıs'ın alçak keşişi
İbiş'in gözleri çıralandı ha!

Atalar ağlatan gülmez demişler
Dünya süleyman'a kalmaz demişler
Kaçan fırsat geri gelmez demişler
Sevgimiz, saygımız firelendi ha!

HASAN'DAN GELEN MEKTUP - 5

Aha bu mektubu saldığım zaman
Köyde kötü şeyler oluyor gene.
Pekmeze karıştı olanca saman
Pınara sülükler doluyor gene.

Bir rezil türküdür dinlediğimiz
Tadını, tuzunu bilmediğimiz
Tüküre tüküre kirlediğimiz
Utanmaz suratlar gülüyor gene.

Evlek evlek ekin idi tarlalar
Hasar etti piç sıpalar, danalar
Emeği zay'olan garip analar
Ağlayıp saçını yoluyor gene.

Tohum gene susuz, toprak gene sert
İlâç gerek, ilâç; öldürür bu dert...
Köy, oba, mahalle,öfkeden fert fert
Ölüyor; ölüyor, ölüyor gene.

Yaramız bir değil, elli değil ki..
Odun kim? adam kim? belli değil ki..
Her insan pergelli, pilli değil ki..
Biri gidip, biri geliyor gene.

Çarkı ters çevirdi kalleş kolanlar
Ne olduysa bize oldu olanlar
Adam sandığımız cıvık oğlanlar
İbiş'in sazından çalıyor gene.

Yiğit kim? korkak kim? göremiyorum.
şaşırdım, bir karar veremiyorum

'Neme lâzım' deyip duramıyorum
Öfkeler uykumu bölüyor gene!

6.81 HASAN'A MEKTUP

HASAN'A MEKTUP

Çok oku, çok düşün, çok şeyler anla,
Aha bu mektubu alınca Hasan.
Manalar iplikten incedir amma,
Kelimeler biraz kalınca Hasan.

Gene ağzımızı açmıyor bıçak,
Huzur size ömür..... Dert salkım saçak.
Oyuna kalkıyor yüzlerce köçek,
Batıdan bir hava çalınca Hasan.

Kök saldı bahçede ayrık otları,
Yemler pay edildi, sattık atları.
Biz kovalım derken baştan bitleri,
Sülükler yapıştı, kulunca Hasan.

Süt dolu güğümü çalarız taşa,
Kutsal görevimiz 'Sağol çok yaşa !'
Mülkte hakikati aramak boşa,
Tüm suçlular güçlü olunca Hasan.

Derisini yüzdük demokrasinin,
İşi iştir imtiyazlı asinin.
Hakikatte vahşi, sözde 'vasinin'
Dörtnala gidilir yolunca Hasan.

Canım Hürriyeti koydunsa ara,
Ekmek yalınayak kaçtı dağlara.

Çevremize küsmüş kardeşlik var ya,
Haber ver, izini bulunca Hasan.

Soysuzlar taş atar mukaddesata
Karşı duramazsak bizdedir hata.
Tahammül teşviktir, böyle hayata,
Öl..İnsan küçülmez ölünce Hasan.

HASAN'A MEKTUP - 21

Kırk yıl geçti değişen yok be Hasan
Sahnedeki deli yerli/yerinde..
Taşlar mı anlasın sen anlamazsan
Başımızın keli yerli/yerinde..

Siyaset meydanı yine toz/duman
Kurtuldum sanıyor gözünü yuman
Vallahi halimiz dünkünden yaman
İşte sağı-solu yerli/yerinde..

İrfanı kaybettik, köreldi zekâ
İlk önce kılavuz basıyor faka
Rehavet kırtlakta, keyifler keka
Gözümüzün külü yerli/yerinde..

Adalet arardık, el’an ararız
Mezarlıkta bayram, şölen ararız
Kendi koynumuzda yılan ararız
Medyumların falı yerli/yerinde..

Daraldı, sıkıştı huzur çemberi
Bir adım atmadın daha sen beri
Çürümüş olsa da et, kemik, deri
Mezardaki ölü yerli/yerinde..

Hakkımız dibine gömüldü hâk'in
Nasihat ederler; sakin ol, sakin
Devlet çırılçıplak soyuldu lâkin
Bak devlet-i âli yerli/yerinde..

Borçlarımız katlandıkça katlandı
Kimi aç ölürken kimi yat'landı
Ne şevk bulduk, ne ağzımız tadlandı
Ve herkesin dili yerli/yerinde..

Muhasip taksimden, kesirden aciz
Aydını cümleyi tefsirden aciz
Yazı da, kelâm da te'sirden aciz
Eyyamcının yolu yerli/yerinde..

Milli kanalları kurutturdular
Milleti pop ile uyutturdular
Türk'e türküsünü unutturdular
Bağlamanın teli yerli/yerinde..

Çabuk yoldan köşe dönme gereği
Kaşık gibi kullanan var küreği
Gasp edildi namuslunun yüreği
Vurguncunun eli yerli/yerinde..

Yüz misli çoğaldı angut'u, toy'u
Bananeci sebil, ahmak diz boyu
Doldurdu üstsüzler sahili, koy'u
Sapanca'nın gölü yerli/yerinde..

Karamsar bir tablo çizdimse boşver
Riskli sahalarda gezdimse boşver
İdrakini yorup üzdümse boşver
Her kapının kulu yerli/yerinde..

Farkı fark eyledik, farka bağlandık
Topyekün bir koca çarka bağlandık
Borsaya, dolara, marka bağlandık
IMF’nin pili yerli/yerinde..

Keçileri dağa kaçırma sakın
Gelecek müjdeli haberler, yakın
At gözden perdeyi, etrafa bakın
Her bahçenin gülü yerli/yerinde..

HASAN'A MEKTUP - 13

Göz değdi köyümün güzellerine
ELİF, yad ellere göçtü be Hasan.
SEVGİ size ömür; dört kulaç önce,
Ecel çorbasini içti be Hasan.

ASALET, babasız çocuk doğurdu
Nazlı HÜRRIYET'i haydutlar vurdu
Viraneye döndü TÜRKHAN'ın yurdu
Köyün tadı-tuzu kaçtı be Hasan.

ADALET felç oldu, yürür değnekle
NEŞE ne halt etsin soğan-ekmekle...
GÖNÜL delirdi de yol beklemekle,
İsyan bayrağını açtı be Hasan.

SAADET'in adı HÜLYA'dır şimdi
Her gün birimizi aldatır şimdi
UMUT'lar rüyada, faldadır şimdi
Unut, eski günler geçti be Hasan.

FAZİLET'i gelin ettik gurbete
Kimbilir... belki de gurbetten öte

Yağlı SERVET garaz eder ÜLFET'e
Ara yere nifak saçtı be Hasan.

ZEYNEP bize küskün, İFFET sürgünde
Rezalet, felaket yağar her günde...
Yedi HASLET verem olur bir günde,
ÜLKÜ kötü yolu seçti be Hasan.

Burada ne düğün, ne BAYRAM kaldı...
En güzel UMUT'lar dalda ham kaldı!
Korku, hasret, isyan, keder-gam kaldı
Binalar temelden uçtu be Hasan.

Işte böyle... Malûm ola hâlimiz
Naçar, böğrümüze düştü elimiz
Güven duyduğumuz her güzelimiz
Bizlere bir kefen biçti be Hasan.

HASAN'A MEKTUP - 14

Ya... işte böyledir kardeşim Hasan
'Kazan ver, yiyelim, sen bak' diyorlar.
Yiyince dursalar gam değil amma,
Üstelik, adama 'ahmak' diyorlar.

Tecavüze uğrar din, ahlâk, töre
De gel haber anlat sağıra, köre
Utanmadan bir de göz göre göre,
Herifler, boynuza 'kulak' diyorlar.

Yıkıp devirmektir tek çabaları
Menfaatsiz olmaz merhabaları
Bir kızıl baykuşun kör hempaları
Ayağa 'baş', başa 'ayak' diyorlar.

Sen ak'a ak dersin, onlar 'kara' der

Sen Allah dedikçe, onlar 'para' der
Bilemedik gitti bu ne biçim yer
Namusun kirine 'kaymak' diyorlar.

Gayeleri gedik açmak her safta
Gezer ellerinde kirli bir yafta
Aldatamazlarsa 'mürteci', softa
Aldananlara da 'salak' diyorlar.

Bunlar sosyal adaletin tellâlı
Bunlar sol açık'tır, sola sevdalı
Bunlar su içerken ıslık çalmalı
Öyle ya vatana 'otlak' diyorlar.

Söyletme be Hasan, dert kucak kucak..
Sardılar her yeri köşe ve bucak
Yetmez mi, kemiğe dayandı bıçak?
Ayının postuna 'bayrak' diyorlar.

Derler ki: Siz susun biz söyleyelim;
Hep biz yönetelim, hep biz yiyelim.
Artık bu oyuna hayır diyelim
Biz sustukça onlar, 'korkak' diyorlar...

HASAN'A MEKTUP - 15

Hasan bir mektup da sen gönder bana
Gerçeklerden, yalanlardan haber ver.
Varsın bulunmasın içinde mânâ
Falanlardan-filanlardan haber ver.

Olaylar dikkatle izleniyor mu?
Olanlar milletten gizleniyor mu?
Kıbrıs'ta katliam hızlanıyor mu?
İşkenceyle ölenlerden haber ver.

Ve hâlâ azimli kararlı mıyız?
Kârlı mıyız, yoksa zararlı mıyız?
Bizler bu vatana yararlı mıyız?
Sor, öğren de bilenlerden, haber ver.

Dineğri papazı, maça birlisi
Müslüman arap'ın yüzü kirlisi
Haşerat cinsinin en zehirlisi
İk'ayaklı yılanlardan haber ver.

U'Thant'ın, Giyani'nin suçundan
Galo plaza'dan, 'Barış Gücü'nden
Kıbrıs'a dünyanın öbür ucundan
Kalleşliğe gelenlerden haber ver.

Çok sayın 'NATO'nun rollerinden yaz
Sokrat'ın orospu döllerinden yaz
Yaz; sakat radyonun pillerinden yaz
Çalım satan Elen'lerden haber ver.

Müzisyen Erkin'in 'nota'larindan
Hükümetin zik-zak rotalarindan
Hattâ hepimizin hatalarindan
Halktan görev alanlardan haber ver.

'Yunan dostumuz'dan, Venezilos'tan
İzmir´den, Afyon'dan, hem de Rodos´tan
'Vatandaş Rumlar'dan, Athnagoras'tan
Malımızı çalanlardan haber ver.

'Dost Amerika'dan, acı dilden yaz
Altıncı filodan, İsrail'den yaz
Torbadan, sepetten ve zembilden yaz
Semerlerden, palanlardan haber ver.

Kruşçef'ín kuru sıkılarından
Aybar'ın güdümlü şarkılarından
Jetlerin bir günlük yakıtlarından
Savaşlardan, şölenlerden haber ver.

'Diplomatik yollar' asfaltlandı mı?
Dünkü tek derdimiz dört katlandı mı?
Yarışta atımız sakatlandı mı?
En arkada kalanlardan haber ver.

Erenköy'den, Hilarion burcundan
Kardeşin kardeşe olan borcundan
Yiğit kardeşimden, şehit bacımdan
Gözyaşını silenlerden haber ver.

'Hür dünya' taş gibi sağır mı daha?
Kuvvet, adaletten ağır mı daha?
Papazlı EOKA sığır mı daha?
Totemlerden, klânlardan haber ver.

Ajanslardan, haberlerden, yorumdan
İçerdeki, dışardaki durumdan
Cenevre'den, Acheson'dan, Erim'den
Ucu sivri plânlardan haber ver.

Var mı, yok mu teklifimiz, tezimiz?
Hep pas geçtik, rest olmadı sözümüz
Dokuz aydır kan ağlarken özümüz
Hâlimize gülenlerden haber ver.

Ne hâlde mitingler, nutuklar şimdi?
Kaç karpuz alıyor koltuklar şimdi?
Salma geziyor mu kopuklar şimdi?
Yağmalardan, talanlardan haber ver.

Yok Hasan, vazgeçtim, koy beni rahat
Neşeli şeyler yaz, götürmez hayat
Viskiden, briçten, twist'ten anlat
Reklâmlardan, ilânlardan haber ver.

HASAN'A MEKTUP - 16

Açlıktan, tokluktan sual edersen
Ocak bizim amma, aş bizim değil.
Hırsız çıktı kara yüzlü geceler
Uyku bizim amma, düş bizim değil.

Öküzler harmana eğri bakıyor
Kızıl toprak, ak tohumu yakıyor
Bu yıl yumurtalar hep cılk çıkıyor
Yuva bizim amma, kuş bizim değil.

Öyle bir durum ki Allah etmesin
Kurtlar taşır ayıların sıtmasın
Ne duyarsan garibine gitmesin
Gövde bizim amma, baş bizim değil.

Her sabah bir kuşun tüyünü yolduk
Verha düşmanların davulun çaldık
Öpmeyi yitirdik, ısırgan olduk
Ağız bizim amma, diş bizim değil.

Gittikçe her yüke alışıyoruz
Ağlanacak yerde gülüşüyoruz
Gönüllü gönülsüz çalışıyoruz
Emek bizim amma, iş bizim değil.

HASAN'A MEKTUP - 17

Tellerden dökülen huzur havası
Katran; yağlıkara bezir havası

Yitti ilimizin hazır havası
Birde gıdıklarlar bizleri hasan.

'Gayrı doğmaz' deriz, güneş batarken
Ellerimiz titrer imza atarken
Sonsuz acımıza acı katarken
Sansarca parlıyor gözleri hasan.

Seğmenleri sarhoş, hünerli gizir
Sanki canlarımız onlara nezir
Bakarız bakarız görünmez hızır
İmana küfreder sazları Hasan.

HASAN'A MEKTUP - 18

İbiş'in saye-i himmetlerinde
Çamura oturduk, bir bayram arttı.
Kinler halay çekti bayram yerinde
Beş bayram yitirdik, bir bayram arttı.

Borç boydan yukarı eski hesaptan
Felek yâr olursa ödetir toptan
Yaşasın tayfalar, sağ olsun kaptan
Gemiyi batırdık, bir bayram arttı.

Her gün biraz daha bulandı dere
Hiç kimse bilmiyor bu gidiş nere?
Kartalın hürmetle girdiği yere
Beş karga götürdük, bir bayram arttı.

Odunun irisin eyledik destek
Ve derken yerini buldu her istek
Ağıza gem vurduk, ayağa köstek
Dilde tüy bitirdik, bir bayram arttı.

Türedi Kel Bayram, Kötüce Bayram

Uyuz tazılara sel oldu ayran
Ağlarken eşini yitiren ceylan
Biz verem getirdik, bir bayram arttı.

Ak sütü doldurduk kızıl bakıra
Gelecekler yüzümüze tüküre
Eti`lerden kalma üç beş çukura
Kırk ölü yatırdık, bir bayram arttı.

HASAN'A MEKTUP - 19

Anladım be Hasan sende de iş yok
Bir şey düşünmezsin ekmekten gayrı.
Allah sonumuzu hayır getirsin
Güvencim kalmadı felekten gayrı.

Ne yapsalar hemen unutuyorsun
Hülyalarla gönül avutuyorsun
Rahatı, davadan yeğ tutuyorsun
Yoldaşın bulunmaz eşekten gayrı.

....
....
....
....

Yazarım, yazarım okur geçersin
Sen kendini korumadan naçarsın
Akşam-sabah kovalarlar, kaçarsın
Allah'asen nesin ödlekten gayrı?

Küfür ile doldurdular hurcunu
Ödemekten korkuyorsun borcunu
Yiğit olan bulamazsa harcı nı
Ömrü bir şey olmaz şelekten gayrı.

Kuduz itler sokaklar da kol gezer
Zulüm heybetleşen bir çığa benzer
Saklanma, gün olur seni de ezer
Yeter, adam ol, çı k tünekten gayrı.

Geçmişi unuttun, geleceğin hiç...
Bir koca duvarı yıkar bir kerpiç
Gerekirse ecel şerbetini iç,
Yiğite servet yok yürekten gayrı.

....
....
....
....

HASAN'A MEKTUP - 20

Hesap ettim ayak altı, baş yedi
Vallahi nazlı yâr gene geç kaldık.
Hınzır bülbül gül dalında leş yedi..
Katmerlendi zarar, gene geç kaldık.

Köprüler var perşembeden pazara
Yapanda yüz yok ki yüzü kızara
Hastayı gömdükten sonra mezara
İlâç neye yarar, gene geç kaldık.

Akşamı geç saydık, sabahı erken
Seyrettik kediler ciğeri yerken
Hele şu bulutlar dağılsın derken
Yollara yağdı kar, gene geç kaldık.

Ok yetişmez oldu zor bezirgâna
Şimdiye katırlar bağlandı hana
Fuzuli telaşı bırak bir yana
Denkleri yavaş sar, gene geç kaldık.

Suya hasret kaldı deniz kızları
Ekvator'a heykel diktik buzları
Ankara'yı geçti at hırsızları
Serde tembellik var, gene geç kaldık.

6.82 HASANA MEKTUP 21

HASANA MEKTUP 21

Kırk yıl geçti değişen yok be Hasan
Sahnedeki deli yerli/yerinde..
Taşlar mı anlasın sen anlamazsan
Başımızın keli yerli/yerinde..

Siyaset meydanı yine toz/duman
Kurtuldum sanıyor gözünü yuman
Vallahi halimiz dününden yaman
İşte sağı-solu yerli/yerinde..

İrfanı kaybettik, köreldi zekâ
İlk önce kılavuz basıyor faka
Rehavet kırtlakta, keyifler keka
Gözümüzün külü yerli/yerinde..

Adalet arardık, el’an ararız
Mezarlıkta bayram, şölen ararız
Kendi koynumuzda yılan ararız
Medyumların falı yerli/yerinde..

Daraldı, sıkıştı huzur çemberi
Bir adım atmadın daha sen beri
Çürümüş olsa da et, kemik, deri
Mezardaki ölü yerli/yerinde..

Hakkımız dibine gömüldü hâk'in
Nasihat ederler; sakin ol, sakin
Devlet çırılçıplak soyuldu lâkin
Bak devlet-i âli yerli/yerinde..

Borçlarımız katlandıkça katlandı
Kimi aç ölürken kimi yat'landı
Ne şevk bulduk, ne ağzımız tadlandı
Ve herkesin dili yerli/yerinde..

Muhasip taksimden, kesirden aciz
Aydını cümleyi tefsirden aciz
Yazı da, kelâm da te'sirden aciz
Eyyamcının yolu yerli/yerinde..

Milli kanalları kurutturdular
Milleti pop ile uyutturdular
Türk'e türküsünü unutturdular
Bağlamanın teli yerli/yerinde..

Çabuk yoldan köşe dönme gereği
Kaşık gibi kullanan var küreği
Gasp edildi namuslunun yüreği
Vurguncunun eli yerli/yerinde..

Yüz misli çoğaldı angut'u, toy'u
Bananeci sebil, ahmak diz boyu
Doldurdu üstsüzler sahili, koy'u
Sapanca'nın gölü yerli/yerinde..

Karamsar bir tablo çizdimse boşver
Riskli sahalarda gezdimse boşver
İdrakini yorup üzdümse boşver
Her kapının kulu yerli/yerinde..

Farkı fark eyledik, farka bağlandık
Topyekün bir koca çarka bağlandık
Borsaya, dolara, marka bağlandık
IMF’nin pili yerli/yerinde..

Keçileri dağa kaçırma sakın
Gelecek müjdeli haberler, yakın
At gözden perdeyi, etrafa bakın
Her bahçenin gülü yerli/yerinde..

6.83 HASANA MEKTUP

HASANA MEKTUP

Çok oku, çok düşün, çok şeyler anla,
Aha bu mektubu alınca Hasan.
Manalar iplikten incedir amma,
Kelimeler biraz kalınca Hasan.

Gene ağzımızı açmıyor bıçak,
Huzur size ömür..... Dert salkım saçak.
Oyuna kalkıyor yüzlerce köçek,
Batıdan bir hava çalınca Hasan.

Kök saldı bahçede ayrık otları,
Yemler pay edildi, sattık atları.
Biz kovalım derken baştan bitleri,
Sülükler yapıştı, kulunca Hasan.

Süt dolu güğümü çalarız taşa,
Kutsal görevimiz 'Sağol çok yaşa !'
Mülkte hakikati aramak boşa,
Tüm suçlular güçlü olunca Hasan.

Derisini yüzdük demokrasinin,

İşi iştir imtiyazlı asinin.
Hakikatte vahşi, sözde 'vasinin'
Dörtnala gidilir yolunca Hasan.

Canım Hürriyeti koydunsa ara,
Ekmek yalınayak kaçtı dağlara.
Çevremize küsmüş kardeşlik var ya,
Haber ver, izini bulunca Hasan.

Soysuzlar taş atar mukaddesata
Karşı duramazsak bizdedir hata.
Tahammül teşviktir, böyle hayata,
Öl..İnsan küçülmez ölünce Hasan

6.84 HATIRLATMA

HATIRLATMA

Mektup derken şiir oldu bak gene
Darılırsan ben ölürüm, unutma...
Taze şarmaşığım, hoyrat bedene...
Sarılırsan ben ölürüm, unutma...

Bir gün güneş olur göle doğarsın
Bir gün yağmur olur yola yağarsın
Bir gün çiçeklerden koku sağarsın
Yorulursan ben ölürüm, unutma...

Kılıç ağzı yoldur, ok ucu meydan
Dikkat et; sen benim canımsın ey can! .
Koyakta kekliksin, kayada ceylan
Vurulursan ben ölürüm, unutma...

“Aşk” denince aklı bırak, deli ol! .
Işık ışık gökten inen dolu ol

Boz-bulanık akan yağmur seli ol
Durulursan ben ölürüm, unutma...

Dinlemek zor, anlamak zor yâr beni
Göreceksen dertte, gamda gör beni
Gönül toprağıma yaptım türbeni
Dirilirsen ben ölürüm, unutma...

6.85 HAYAL VE GERÇEK

HAYAL VE GERÇEK

Ay ışığı pencereden girende,
Senden yana hayâl kurmak ne güzel.
Ya bir otobüste, ya bir trende,
Gurbet ilden sana varmak ne güzel.

Aşkın mayasını senden alıp da,
Şekillendim sevda denen kalıpta.
Evinizin kapısını çalıp da,
İlk çıkandan seni sormak ne güzel.

Umudu yoksula bol verir Hudâ;
Bin tohuma can var bir damla suda.
Gerek uyanık ol, gerek uykuda,
Benden bakıp seni görmek ne güzel.

Kurumadan daha yolculuk teri,
”Gel” diye yanına çağırsan beni;
Bırakıp bir yana gamı, kederi,
Doya doya seni sarmak ne güzel.

Aşk deyince anlattığı her şeydir;
Öldürdükçe tadı gelen bir şeydir..
Azrai'le can vermesi zor şeydir;

Sen istersen sana vermek ne güzel.

6.86 HEDEF

HEDEF

- Oğlum Türk-İslâm ile Enderhan'a -
Çıktık Ötüken'den günün birinde,
Yıkandık Mekke'nin tevhid nurunda.
Hem dünde, bugünde, hemi yarında
İslâmlık Miraçtır, Ülkü sancaktır
Bu mübarek yoldan dönen alçaktır.

Yürüdük 'Nizam-ı Âlem' uğruna
Doğduk güneş gibi küfrün bağrına
Batılın elleri düştü böğrüne
İslâmlık rahmettir, Ülkü sancaktır
Bu mübarek yoldan dönen alçaktır.

Hep karaya kara, aka ak dedik
Korkaktan, millete fayda yok dedik
Hayat mücadele, ölüm hak dedik
İslâmlık cihaddır, Ülkü sancaktır
Bu mübarek yoldan dönen alçaktır.

Biz dava uğruna serden geçmişiz
Anadan, babadan, yârdan geçmişiz
İman denizine yelken açmışız
İslâmlık hedeftir, Ülkü sancaktır
Bu mübarek yoldan dönen alçaktır.

Engeller yıldırmaz Müslüman Türk'ü
Şüphesiz, inandık; söz verdik çünkü...
Kıyamete kadar yaşar bu ülkü!
İslâmlık sevdadır, Ülkü sancaktır

Bu mübarek yoldan dönen alçaktır.

6.87 HEPSI BIZIM KESEMIZDEN

HEPSİ BİZİM KESEMİZDEN

Müdür, Bakana yağ yakar
Tel parası kesemizden.
Teri bile şipir kokar
Gül parası kesemizden.

Kahvaltısı kaymakla bal
Sepet sepet muz, portakal...
Viski içer, yüzü al a
Yal parası kesemizden.

Hanım berberde kırıtır
Kızı terzide sırıtır
Her gün bir makam donatır
Çul parası kesemizden.

Fakir gelir ters ters süzer
Torpilliye fıstık ezer
Metres'ine mektup yazar
Pul parası kesemizden.

İskoç giyer, Salem içer
Sekreterle dalga geçer
Sık sık yolluk alır uçar
Yol parası kesemizden.

6.88 HIYARNAME

HIYARNAME

Belli vazifesini yapmış Bostancıbaşı
Sabahleyin baktım ki hıyarla dolmuş çarşı

Dizilmiş tablalara uzunu ve kısası
Kurmuşlar hal içinde maruf hıyar masası

Hıyar deyip geçmeyin, şifadır çok maraza
Koklatırsınız kurda, yedirirsiniz kaza

Hıyarın pörsümüşü çobana azık olur
Tazesi, endamlısı çadıra kazık olur

Hıyarın çaparı var, beyazı, langası var
Pazarlarda bölüğü, bakkalda mangası var

Al küçüğü turşu kur, büyüğü salata yap
Kırk dört santimliğini kamyona balata yap

Memleket baştan başa hıyar tarlası gardaş
Bu toprakta yetişir hıyarın hası gardaş

Seyreyle hıyarları sabahın seherinde
Altmış okka vitamin dans eder beherinde

Seracı hıyarları cılız ve kısa olur
Medya suyu verince topala asa olur

Hıyarın kıymetini bilmemek nankörlüktür
Halka hıyar dağıtmak en büyük bonkörlüktür

Çiçeği burnundası makbulmüş bir zamanlar
Hıyardaki hassayı bostancıbaşı anlar

Derler ki, hıyar taze, hıyar ucuz olmalı
Hıyar seven adamda beş çuval tuz olmalı

Nerde konuşan hıyar, nerde yürüyen hıyar
Peşinden milyonlarca dâhi sürüyen hıyar

Gün gelecek hepsini göreceksiniz elbet
Her hıyara statü vereceksiniz elbet

Belâgatı yükselir hıyar yiyen adamın
Ruhuna revnak gelir hıyar yiyen madamın

Günümüz hıyar kesme, hıyar soyma günüdür
Vatan-millet aşkıyla hıyar oyma günüdür

Kral sofralarına lâyık olmalı hıyar
Siyaset denizinde kayık olmalı hıyar

Kalkınacak bir ülke hıyar ihraç etmeli
Yetişmiş hıyarları başına taç etmeli

Hıyar seminerleri yapmalıyız durmadan
Kuru hıyar evlâdır baldan ve kavurmadan

Bırakın çağdaşlığı, bırakın sağı-solu
Toprağımız mümbittir, her taraf hıyar dolu

Çıktık açık alınla hıyarlar bostanından
Alınmasın kelekler bu hıyar destanından

Selâm olsun tablada, dalda yatan hıyara
Selâm olsun alkışa göbek atan hıyara

Selâm olsun toprağa ve suya ve gübreye

Helâl olsun besteye, helâl olsun güfteye

Tazelendi bilcümle hıyarların şerefi
Ne mutluluk bizlere, tutturduysak hedefi.

6.89 HUDUTTASLARI

HUDUT TAŞLARI

Bu bulanık hava,bu toprak, bu su
Beni benden.. beni senden ayırır.
Bu sabahsız gece, bu düş, bu uyku
Beni benden.. beni senden ayırır.

Doğmadık güneşin aydınlığında
Uzarsa gölgeler dost kılığında
Şüphe keleplenir gönül çığında
Beni benden.. beni senden ayırır.

Doğrultmak istesem, kırılır dallar
Sınadım, zamana sığmadı yıllar
Bu dikenli yollar, bu taşlı yollar
Beni benden.. beni senden ayırır.

Sevgi bulutundan rahmet damlası
Düşmeden, ayrılık doldurur tası.
Yoğun maddelerin ince mânâsı
Beni benden.. beni senden ayırır.

Sen aşka hiç dersin, bense hayata..
Kimbilir, belki de bendedir hata.
Bu dalgalı deniz, bu yanlış rota
Beni benden.. beni senden ayırır.

6.90 HÂK YOL ISLÂM YAZACAGIZ

HÂK YOL İSLÂM YAZACAĞIZ

Kör dünyanın göbeğine
Hak yol İslâm yazacağız.
Kuşların göz bebeğine
Hak yol İslâm yazacağız.

Yola, ağaca, pınara
Esen yele, yağan kara
Yağmur yüklü bulutlara
Hak yol İslâm yazacağız.

Koç burcuna, yay burcuna
Bebeklerin avucuna
Minarelerin ucuna
Hak yol İslâm yazacağız.

Bucak bucak, köşe köşe
Kara taşa, kor-ateşe
Yıldıza, aya, güneşe
Hak yol İslâm yazacağız.

Askerlerin miğferine
Kağnıların tekerine
Buda´nın tunç heykeline
Hak yol İslâm yazacağız.

Her kapının eşiğine
Her sofranın kaşığına
Balaların beşiğine
Hak yol İslâm yazacağız.

Herkes duyacak, bilecek
Saklanmaz gayrı bu gerçek

Yaprak yaprak, çiçek çiçek
Hak yol İslâm yazacağız.

6.91 HIKAYE-I FARZIMUHAL

HİKAYE-İ FARZIMUHAL

Lideri dese ki; 'evladım Hayri
Dört ayak üstünde yürü sen gayri'

Hiç itiraz etmez, bu emre uyar
Lider ne söylese 'hikmet var' sayar

Takla atar, lider 'takla at' dese
Yatar her çamura 'hadi yat' dese

Lideri düşünür, Hayri düşünmez
Hayri liderlerinden ayrı düşünmez

Lideri karaya demiş ise ak
'Onun bir bildiği vardır muhakkak'

Aklı yok, beyni yok mazurdur Hayri
Kula kulluk için hazırdır Hayri

'Keramet' hükmünü verir zırvaya
Emin adımlarla yürür zirveye

Lidere sarılan sarmaşık Hayri
Biraz bencil, biraz karmaşık Hayri

Tek gayesi makam, artı menfaat
Lider basamaktır, parti menfaat

Emeline vasıl olursa Hayri

Umut ettiğini bulursa Hayri

Kendine münasip köleler seçer
Açar tekkesini irşada geçer

İki ayak üzre yürür artık O
Sırrı bilir, gaybı görür artık O

Dalkavukluk böyle verir semere
Bundan sonra eşek biner semere.

6.92 KARA HABER

KARA HABER

Ellerin yurdunda çiçek açarken
Bizim İl'e kar geliyor gardaşım.
Bu hududu kimler çizmiş gönlüme?
Dar geliyor, dar geliyor gardaşım.

Gazel olmuş sıra sıra söğütler
Dağ ardında unutulmuş şehitler
Hürriyete seymen giden yiğitler
İki gidip bir geliyor gardaşım.

Üç aylık bebekler tutuldu taşa
Düşmanlar geriden eyler temaşa
Yaratan böylesin vermesin başa
Zor geliyor, zor geliyor gardaşım.

6.93 KARSILAMA

KARŞILAMA

Bekir Balaban kardeşime..
Geldi gönderdiğin şiirden mektup
Arada bir böyle yaz Balaban'ım.
Zaman siciminin ucundan tutup
Bazen bağla, bazen çöz Balaban'ım.

Fikir gölü derinleşir girdikçe
Dostluk gülü gümrah açar derdikçe
Sıhhat, zaman, mekân, imkân verdikçe
Cevapsız bırakmam, söz Balaban'ım.

Ahval-i âleme kafayı takma
Allah Kerim, sabrı elden bırakma
İlmi düstur eyle, imanı sakla
Gayrisi, savrulan toz Balaban'ım.

Huzur içte gerek, kabukta değil
Vuslat acelede, çabukta değil
Akılsa baştadır, topukta değil
Çile, yemekteki tuz Balaban'ım.

Ahlâkı, töreyi kenara atan
Dine 'Afyon' diyen, vatanı satan
Müslüman olamaz, Türk değil zaten
Dayanmaz görmeye göz Balaban'ım.

Demişler ya 'Kuvvet birlikten doğar'
Kar, yağmur, zamanı gelince yağar
Nasihatım o ki, dinlersen eğer
İşaret 'ben' değil, 'biz' Balaban'ım.

Çevremizi saran türlü ihanet
Gün geçtikçe görünüyor daha net
Başlangıçta bilmek değil kehanet
Bağrımıza girmiş köz Balaban'ım.

Zaman geldi esir olduk maddeye
Zaman geldi hasır olduk caddeye
Zaman geldi küsur olduk şeddeye
Daha bunlar bize az Balaban'ım.

Üzülmedim, memnun oldum, bilesin
Her murada nail olup, gülesin
Cevabım bitiyor hoşça kalasın
Aklımdan geçeni sez Balaban'ım.

Dört yanımı gurbet yazmış kaderim
Dosttan mektup gelir, biter kederim
Gözlerinden öper, selâm ederim
Aydınlık günlerde gez Balaban'ım.

6.94 KESIT

KESİT

Gözlerim, yollarda serili kilim
Yüreğim, denizde bir garip balık
Yaralı kekliktir ağzımda dilim
Ben, kendi türkümü anlamam artık.

Dağa kaçmış ceylan güldeki koku
Şahin umutlarım inmez havadan...
En rahat yatakta uyumaz korku
Su doldurur, kan içerim kovadan.

Aydınlık, noktadır derin kuyuda
Sabahsız geceler ömrümü aşar...
Girse kuğularım boğulur suda
Çile bende doğar, dert bende yaşar

6.95 KEYFIYET

KEYFİYET

Göl, göl oldu anaların gözyaşı
Kan selinde akıyoruz eyi mi?
Ateş sardı Malatya'yı, Maraş'ı
Kendimizi yakıyoruz eyi mi?

Bağlandı yolumuz, yolaklarımız
Zincire vuruldu bileklerimiz
Küfür ile doldu kulaklarımız
Dişimizi sıkıyoruz eyi mi?

Koçyiğitler kör kurşunla devrilir
Kazancımız nahak yere savrulur
Dilekçemiz Ankara'dan çevrilir
Her belâyı çekiyoruz eyi mi?

Azığı, çarığı ardıca astık
Bulutlar yorgandır, kayalar yastık
Görkemli başlardan umudu kestik
Uzaklara bakıyoruz eyi mi?

Adalet istedik, zulüm sundular
Hayat hakkı dedik, ölüm sundular
Sabrımıza bakıp korkak sandılar
İkrah ettik, bıkıyoruz eyi mi?

Bölücü beyinler baykuş yuvası
Pis koku neşreden suyu, havası
Duru gönlümüzde millet davası
Sevgi gülü ekiyoruz eyi mi?

Yıllar yılı bir halaskâr bekledik
Günü güne, ayı aya ekledik

Sırtımıza umutları yükledik
Doruklara çıkıyoruz eyi mi?

6.96 KILAVUZ NESIL

KILAVUZ NESİL

Batılın önünde set
Hakk'a kılavuz nesil.
İlimde Ak Şemseddin
Kararda YAVUZ nesil.
Hakk'a kılavuz nesil...

Bir Aras'tır, bir Tuna
Tarih binmiş sırtına
Nefret yıkan fırtına
Sevgiye havuz nesil.
Hakk'a kılavuz nesil...

Her zalimin korkusu
Her çiçeğin kokusu
Yangını söndüren su
Yemeklerde tuz nesil.
Hakk'a kılavuz nesil...

Tevhidi kucaklayan
Canda canan saklayan
Zindanları aklayan
Her zulme maruz nesil.
Hakk'a kılavuz nesil...

Kalmasın engel artık
Del zırhları del artık
Çık ufuktan gel artık

Birliğe susuz nesil.
Hakk'a kılavuz nesil...

6.97 KIRKINCI YIL HESABI

KIRKINCİ YIL HESABI

Uykuları harman ettim, savurdum
Bir mübarek düş aradım kırk sene.
Ne usandım, ne yoruldum, ne durdum
İçi doğru dış aradım kırk sene.

Çıktım dağ boş, indim baktım ova boş
Toprak garip, su tedirgin, hava boş
Nere gitsem dallar kırık, yuva boş
Yumurtada kuş aradım kırk sene.

Aşk yükünü indirince arkamdan
Doğmadık bebekler tuttu yakamdan
Hesap-kitap ettim kaçtım rakamdan
On yitirdim, beş aradım kırk sene.

Binalar yükselir: Gözyaşı, kin, kan...
Koymuşlar adını “uygarlık, ümran”!
Yükseklerde, midelerdir hükümran
Alçaklarda, baş aradım kırk sene.

Gönül penceremi dünyaya açtım
Baktım manzaraya, ben benden geçtim
Ucuzdan tiksindim, kolaydan kaçtım
Belâsı çok iş aradım kırk sene.

Birbirinden çürük çıktı seneler
Öz yiğidi az doğurdu analar
Hayâl oldu gönlümdeki binalar

Temel için taş aradım kırk sene.

Adı “devrim” oldu avrat soyarak
Denge kurdu toklar açı yiyerek
Aptallara ibret olsun diyerek
Solucanda diş aradım kırk sene.

6.98 KORKU

KORKU

Ben deliden çok kurnazdan korkarım
Cahilden ziyade yobazdan korkarım
Bedenimdeki hastalıklardan değil,
Adalete düşen marazdan korkarım.

6.99 KÖROGLU'NA MEKTUP

KÖROĞLU'NA MEKTUP

Benden selâm olsun Koç Köroğlu’na
Şimdi devir başka, zaman değişti.
Karga konar kır atların beline
Arpa bulunmuyor, saman değişti.

Gayri ne Kenan var, ne Demircioğlu
Tarihe karıştı, Ayvaz’la Hoylu
Herkes Bolu Beyi, her taraf Bolu
Yiğitlik kalmadı, insan değişti.

Sır tutmuyor suya giden testiler
Kılınçları müzelere astılar
Çamlıbel’in çamlarını kestiler
Dağlar çıplak kaldı, orman değişti.

Kale yoktur, ok atılmaz burçlardan

İnsanoğlu yüksek uçar kuşlardan
Boz tavşanlar haraç alır kurtlardan
Erlik başkalaştı, meydan değişti.

Kervan geçmez, uçurdular hanları
Hile satar asrın bezirgânları
Banka kurup biriktirdik kanları
Dertler yenilendi, derman değişti.

Günden güne küçülüyor Arz'ımız
Şimdi ise Ay'a gitmek arzumuz
Feza elbisesi diker terzimiz
Gökleri fethettik, mekan değişti.

Tad bozuldu, küp, kokutur turşular
Haydutlara yatak oldu çarşılar
Şişkin cüzdan bin belâyı karşılar
Boynuzlar gürz oldu, kalkan değişti.

6.100 KÜÇÜK SINAV

KÜÇÜK SINAV

Ana, baba vesiledir ortada;
Kim gönderdi? Nasıl geldin? De hele.
Et, kemik, kan mevcut durur mevtada
Eksilen ne? Niye öldün? De hele.

6.101 MAYA

MAYA

“Sılaya dön” diye mektubun geldi;
Sılayı sılada yitirdim anam.
Biten takvimlere sattım geçliği,

Uykuyu rüyada yitirdim anam.

Özü bulmak için indim derine;
Geç değdi ellerim dost ellerine.
Salınca gönlümü mahşer yerine,
Dünyayı dünyada yitirdim anam.

Öteyi ötede, burayı burda,
Güneşin nurunu bir başka nurda,
İsa'yı çarmıhta, Musa'yı Tur'da,
Adem'i Havva'da yitirdim anam.

Kapattım kapımı of ile ah'a,
Açtım penceremi sonsuz sabaha..
Ağrımı, sızımı sorma bir daha,
Onları orada yitirdim anam.

Bu hiç, o herşeyden verince müjde,
Silindi hayâller kalmadı gözde.
Aşkım çiçek açtı yandığım közde,
Aklımı, sevdada yitirdim anam.

Ölçtüm ve düşündüm inceden ince;
Sıyrıldı kılıftan "son" ile "önce"
Mânâlar zihnimde şekillenince,
Ben beni aynada yitirdim anam.

Önce kökü dalda, dalı çiçekte;
Çiçeği meyvede, meyveyi renkte;
Var olan herşeyi bir çekirdekte,
Onu da MEVLÂ'da yitirdim anam.

6.102 MEBUS BEG

MEBUS BEĞ

Vallahi sıtkımı sıyırdım senden,
Tiksintimi naz belleme mebus beğ.
Yoksulluktan yanan kara bağrımı,
Isınacak köz belleme mebus beğ.

Mosturan meydanda sağol, çok yaşa(!)
Benim tütüne zam, senin maaşa..
Bulgur bulamazken çorbaya, aşa
On kuruşu az belleme mebus beğ.

Refah-mefah deme bari utan da,
Ne var, ne yok gez de öğren vatanda.
Ekin biçen de bir, sarhoş yatan da.
Ağıdımı caz belleme mebus beğ.

Yevmiyem on lira senede üç ay,
Dokuzu işsizlik vay efendim vay..
Üstelik benimle edersin alay,
Vatandaşı yoz belleme mebus beğ.

Çalışa çalışa kuruyor kanım,
Vergi şeleğinden çıkıyor canım;
Sen insansın amma ben de insanım..
Yolunacak kaz belleme mebus beğ.

Gruba esirsin, lidere dayak..
Uçuruma sürür beni bu ayak.
Tama vekilimsin, şu hâlime bak
Haksızlığı haz belleme mebus beğ.

Görevin sırf parmak kaldırmak değil,
Biraz da milletin derdine eğil.

Meclise hürmet et, ne döv, ne dövül..
Hizmet belle, söz belleme mebus beğ.

Dinime sövene hürmet edersin;
Din yalnız benim mi? Söyle ne dersin?
Lâiklik turşusun ölçüsüz yersin;
Zehirini tuz belleme mebus beğ.

6.103 MECLIS LÜGATI

MECLİS LÜGATI

'Hıyar, seviyesiz, sahtekar, alçak
Demagog, satılmış, adi, dangalak
Aşağılık, terbiyesiz, pis yalak'
Mebus beyler yalan söylemez el hak.

6.104 MUKAYESELI TAHLIL

MUKAYESELİ TAHLİL

Devletin yufkası, derini yoktu
Despotun sıcağı, serini yoktu
Rejimin yarası, irini yoktu
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Bayram, tarih unutmazdı büyükler
Vatandaşı uyutmazdı büyükler
Yan tutmazdı, kin tutmazdı büyükler
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Yargı bağımsızdı, yargıçlar adil,
Vakta ki çok şeyler edildi tadil
Aşkı yeğ tutardık hırsa muadil
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Medyamız bu denli barbar değildi
Ruh mülevves, surat pancar değildi
İnsanlar insandı, sansar değildi
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Dostlara “can” derdik candan ilhamla
Haramdan korkardık dinden ilhamla
Yarını görürdük dünden ilhamla
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Tek kimlik taşırdık, tek tip değildik
Kendi yurdumuzda garip değildik.
Çeteye, mafyaya sahip değildik
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Devletliler soyamazdı devleti
Dönek piçler oyamazdı devleti
Gözbağcılar boyamazdı devleti
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Ayaktayken ananemiz, töremiz
Düşe düşe pul olmadan paramız
Dindar-laik açılmadan aramız
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Hak-hukuk, insanlık ölmeden önce
Dayatmalar çıkıp gelmeden önce
Seksenlikler umut olmadan önce
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Cuntalar-muntalar yoktu o zaman
Cilalı suntalar yoktu o zaman
Kolalar, fantalar yoktu o zaman
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Saç-sakal, kıyafet yasak değildi
Toplantı-ziyafet yasak değildi
Düşünce, şikayet yasak değildi
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Atatürk'ü sömürmezdi maymunlar
Değerleri kemirmezdi maymunlar
Çalıp-çırpıp semirmezdi maymunlar
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Laiklik kılıncı bilenmemişti
Fikirler çamura belenmemişti
Beyinler bu denli sulanmamıştı
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Sonra mı? . Sonrası kaos, kargaşa
İnmiyor bir türlü kim çıksa başa
Yaya gidiyorduk Van'dan Maraş'a
Daha umutluyduk daha mutluyduk.

Ekran yoktu, erkân vardı eskiden
Damarlarda hür kan vardı eskiden
Ve vebalden korkan vardı eskiden
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Görmezdik mankeni, bilmezdik pop'u
Kızlara vurmazdı polisin cop'u
Kendi kalemize atmazdık topu
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Arızasız dönen çarkımız vardı
Deliden, densizden farkımız vardı
Senfonimiz yoktu, türkümüz vardı
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Millete tepeden bakmazdı rical
Herşeye burnunu sokmazdı rical
Korkutmaz, daraltmaz, sıkmazdı rical
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Kanları uysaldı ihtiyarların
Zimmeti olmazdı iktidarların
İtibarı vardı itibarların
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

Mutluluk mezarda, umut iflasta
Dışımız ateşte, içimiz yasta
Bana sorarsanız en son kıyasta
Daha umutluyduk, daha mutluyduk.

6.105 MÜZELIK SIIR (AKIL KARAYA VURDU)

MÜZELİK ŞİİR (AKIL KARAYA VURDU)

Yürüyen heykellerle aynı müzedeyim ben
Konuşan mumyalara kimden söz edeyim ben
Fikren işkencedeyim, ruhen cezadayım ben

Korkaklığın sükûtu kol geziyor her yerde
Sanki tek başımayım, tek kişilik mahşerde.

Putların gölgesinde dans eder akbabalar
Söz sokakta dolaşır, öz zindanda çabalar
Atılan ucuz safra selâmlar, merhabalar

En temiz topraklara gül eksem mantar biter
Yollar sırat köprüsü, durmak düşmekten beter.

Kaybettim mesafeyi, zamandan uzaklaştım
Sevgi diye sarıldım, isyanla kucaklaştım
Ne kendimden kurtuldum, ne kendime yaklaştım

Toprağın üstü mezar, zevke dalmış ölüler
Can sıkmaya yetiyor canlı kalmış ölüler.

Fuhuş yuvası sanki en görkemli binalar
Çamur evlât doğurur taş yürekli analar
Resmen hak tevzi eder hakkı boğan canavar

Koşanlar, yarışanlar.. dehşet ötesi dehşet
Akıl karaya vurdu, gırtlağı geçti vahşet.

Meydanlar tıklım tıklım, caddeler salkım-saçak
Kölelik histerisi yayılmış köşe-bucak
Elli tane hokkabaz, elli milyon oyuncak

Müdür ve müdüriçe müzenin bekçileri
Aferine çalışır düzenin bekçileri.

Mülkü kazanan ayrı, tasarruf eden ayrı
Hisseler neden farklı, hak, hukuk neden ayrı?
Hasta yaşar deniyor, baş ile beden ayrı

Mantık yürütmek yasak, itiraz eylemek suç
Neşe-eğlence cinnet.. yatıp uyumak korkunç.

Güvenmek aldanmaktır.. ölçü-tartı izafî
Mert-namert, güzel-çirkin, eksi-artı izafî

Çoğunun cebindeki kimlik kartı izafî

Kim kimdir? Kim kim değil? Anlamak ve bilmek zor
Oynanan komediye gül diyorlar, gülmek zor.

Figüran heykeller var kül tablası boyunda
Yedi yüz göbek atar dakikalık oyunda
İşlenen her günaha kurtta ortak, koyun da

Kalmışım ara yerde, tozdayım, dumandayım
Kirli bir mekândayım, iğrenç bir zamandayım.

6.106 MIHRIBAN (UNUTURSUN)

MİHRİBAN (UNUTURSUN)

“Unutmak kolay mı? ” deme
Unutursun Mihriban’ım.
Oğlun, kızın olsun hele
Unutursun Mihriban’ım.

Zaman erir kelep kelep..
Meyve dalında kalmaz hep.
Unutturur birçok sebep
Unutursun Mihriban’ım.

Yıllar sinene yaslanır
Hâtıraların paslanır.
Bu deli gönlün uslanır...
Unutursun Mihriban’ım.

Süt emerdin gündüz-gece
Unuttun ya, büyüyünce...
Ha işte tıpkı öylece

Unutursun Mihriban'ım.

Gün geçer, azalır sevgi
Değişir herşeyin rengi.
Bugün değil, yarın belki
Unutursun Mihriban'ım.

Düzen böyle bu gemide
Eskiler yiter yenide.
Beni değil, sen seni de
Unutursun Mihriban'ım.

6.107 MIHRIBAN (ASK)

MİHRİBAN (AŞK)

Sarı saçlarına deli gönlümü
Bağlamışlar, çözülmüyor Mihriban.
Ayrılıktan zor belleme ölümü
Görmeyince sezilmiyor Mihriban.

'Yâr' deyince, kalem elden düşüyor
Gözlerim görmüyor aklım şaşıyor
Lâmbamda titreyen alev üşüyor
Aşk, kağıda yazılmıyor Mihriban.

Önce naz, sonra söz ve sonra hile..
Sevilen, seveni düşürür dile
Seneler, asırlar değişse bile
Eski töre bozulmuyor Mihriban.

Tabiplerde ilâç yoktur yarama
Aşk deyince ötesini arama
Her nesnenin bir bitimi var ama
Aşka hudut cizilmiyor Mihriban.

Boşa bağlanmamış bülbül, gülüne
Kar koysan köz olur aşkın külüne..
Şaştım kara bahtın tahammülüne
Taşa çalsam ezilmiyor Mihriban.

Tarife sığmıyor aşkın anlamı
Ancak çeken bilir bu derdi, gamı
Bir kördüğüm baştan sona tamamı..
Çözemedim.. çözülmüyor Mihriban.

6.108 MILLETVEKILI MARSI

MİLLETVEKİLİ MARŞI

Sormayın kim olduğumu
Ben bilmem, liderim bilir
Varlığımı yokluğumu
Ben bilmem, liderim bilir.

Gözlerim hep ona bakar
Kaldır der, ellerim kalkar
Gül, menekşe nasıl kokar
Ben bilmem, liderim bilir...

Ne içip, ne yiyeceğim
Sırtıma ne giyeceğim
Nerede ne diyeceğim
Ben bilmem, liderim bilir...

İçimdeki riyaları
Süreceğim boyaları
Göreceğim rüyaları
Ben bilmem, liderim bilir...

Sıkı tutarım aramı
Ye derse, yerim haramı
Süt beyaz, kömür kara mı
Ben bilmem, liderim bilir...

Enim nasıl, boyum nasıl
Fikrim nasıl, huyum nasıl
Kullanacak oyum nasıl
Ben bilmem, liderim bilir...

Hasta mıyım, sıhhatta mı
Sadakatım ifratta mı
Otuz gün ay mı, hafta mı
Ben bilmem, liderim bilir...

Hicap nedir, örtü nedir
Kurt-kuş, böcek-börtü nedir
İyi nedir, kötü nedir
Ben bilmem, liderim bilir...

Hürmetim tamdır zatına
Minder olurum altına
Uyarım talimatına
Ben bilmem, liderim bilir...

Teslim ettim irademi
Böyle yürür benim gemi
Varsa beynimi, midemi
Ben bilmem, liderim bilir...

6.109 MINI ETEKLI KIZLARA

MİNİ ETEKLİ KIZLARA

Etek topukta olur, seninki ta baldırda

Belli ar'ı, namusu unutmuşsun bıldır'da..
Baban tıraş olurken baksın ayna yerine
Hele sen şu mereti biraz daha kaldır da! .

6.110 MINI ETEKLI KIZLARA

MİNİ ETEKLİ KIZLARA

Etek topukta olur, seninki ta baldırda
Belli ar'ı, namusu unutmuşsun bıldır'da..
Baban tıraş olurken baksın ayna yerine
Hele sen şu mereti biraz daha kaldır da! .

6.111 MIRASYEDI NESIL

MİRASYEDİ NESİL

Devlet devlet diye naralar atıp
Devleti harcadık... daha ne kaldı?
Milli duyguları ucuza satıp
Milleti harcadık... daha ne kaldı?

Parti merkezleri kıblemiz oldu
Kirli-paslı giren tertemiz oldu(!)
Kazanan kesemiz, midemiz oldu
Ümmeti harcadık... daha ne kaldı?

PKK "Kürdüm" der, Kürtleri vurur
Alevî, Sünnî'den uzakta durur
Dindar, karşısında lâik'i bulur
Vahdeti harcadık... daha ne kaldı?

Nereye baktıksa hoş bakamadık
Bir düştük, bir daha hiç kalkamadık
Sarıldık dünyaya, bırakamadık

Ahreti harcadık... daha ne kaldı?

Dilendik batıda, dağıttık şarkta
Ar-namus kalmadı ev ile barkta
Ekranda, sahnede, caddede, parkta
İffeti harcadık... daha ne kaldı?

Sözleri, zehirli yılan ettik biz
Her şeyi her şeyi yalan ettik biz
Sevgiyi, dostluğu talan ettik biz
Hürmeti harcadık... daha ne kaldı?

Şartlandık en cani arzular için
Koymadık tek mâni, arzular için
Üç günlük nefsânî arzular için
Cenneti harcadık... daha ne kaldı?

Vurduk, çaldık, çırptık bin bir iş yaptık
Gözümüze, gönlümüze diş yaptık
Yöneldik israfa, gösteriş yaptık
Nimeti harcadık... daha ne kaldı?

Saldılar batıya, bir batıl izden
Umutlar, hayaller kırıldı dizden
Sılayı aldılar ellerimizden
Gurbeti harcadık... daha ne kaldı?

Zevk-safa içinde şah ile vezir
Biri "hâkimim" der, birisi "Hızır"
Bekledik bekledik gelmedi huzur
Mühleti harcadık... daha ne kaldı?

Çağ delirdi... beden hasta, can hasta
Haram dolu, riya dolu her tasta
Akıl iflastadır, amel iflasta

Rahmeti harcadık... daha ne kaldı?

Ahbaplık-komşuluk nerde erenler?
Duruyorsa haber versin görenler
Söyleyin söyleyin eski yârenler
Sohbeti harcadık... daha ne kaldı?

Sünneti kaybettik, farzı kaybettik
Sahabeden miras tarzı kaybettik
Manevî talebi, arzı kaybettik
Kısmeti harcadık... daha ne kaldı?

6.112 MISILLEME

MİSİLLEME

'İki kere iki dört' ediyorsa,
Ben de seni seviyorum, darılma.
Bir de 'Her gecenin sabahı var' sa,
Ben de seni seviyorum, darılma.

Demişler ki: 'Çivi, çiviyi söker'
Her eşek çamura bir defa çöker.
Madem 'Kar üşütür, ateş te yakar'
Ben de seni seviyorum, darılma.

'Her yokuşun bir inişi olur' sa,
'Aka aka, su çukuru bulur' sa,
İnsan doğar, yaşar, sonra ölürse,
Ben de seni seviyorum, darılma.

Durup dinlenmeden akarsa pınar,
Her yıl kıştan sonra gelirse bahar,
Balıkların suyu sevdiği kadar,
Ben de seni seviyorum, darılma.

Dikkat eyle geçmiyorum sırayı;
Bozar ise kader bozsun arayı.
Aç ekmeği sever, fakir parayı...
Ben de seni seviyorum, darılma.

6.113 NEDEN SONRA

NEDEN SONRA

O dedi ki:
Bir gün bana gönül verdin
'Aşktır benim mayam' derdin
Sonsuz bir hisle severdin
Aklında mı?

Ben dedim ki:
Aşktan yana, histen yana
Gayri sual sorma bana.
Belki dün bilirdim ama
Unutmuşum!

O dedi ki:
Yüreğime ektin bir köz
Yaralarım oldu göz göz
Yemin edip verdiğin söz
Aklında mı?

Ben dedim ki:
Yanan yakar iyi bil ki
Ben de yaralıyım belki
Unutmak ayıp değil ki
Unutmuşum!

O dedi ki:

Yalan söylemezdin hani? ...
Unutmam derdin sen, beni
Sormak suç olmasın yani
Aklında mı?

Ben dedim ki:
Hangi yalan, hangi gerçek?
Meyvesini yedi çiçek
Soru sorma, cevabım tek;
Unutmuşum!

O dedi ki:
Mühürledin dudaklarım
Düğümün kalpte saklarım
Mektup yazan parmakların
Aklında mı?

Ben dedim ki:
Ne mühür kaldı, ne senet
Er-geç kopar çürük kenet
Uçmuş akıl denen meret
Unutmuşum!

O dedi ki:
Beni, benden almıştın ya
Çıkla sen ben olmuştun ya
Gerçek sevgi, yalan dünya
Aklında mı?

Ben dedim ki:
Vazgeç gayri iş yok bende
Yitirmişim seni, sende
Kimin nesisin, adın ne?
Unutmuşum!

Ve bilenler dediler ki:
Aşk da, söz de yalan imiş
Akıl işi değil bu iş..
Ve sonra hatırladık ki
Sevenler hep bosa sevmiş...

6.114 NELER YAPTIK NASIL GELDIK BUGÜNE (50 YILIN MUHASEBESI)

NELER YAPTIK NASIL GELDİK BUGÜNE (50 YILIN MUHASEBESİ)

Yürüyen, konmuşan, yiyen, doymayan
Kaç put sevdik, kaç put seçtik sayamam.
Toprakları kanımızla suladık
Kaç kuyuda ekin biçtik sayamam.

Hangi yaşta kaç slogan söyledik
Kaç mantara alkışçılık eyledik
Kaç dönemde kaç zindanı boyladık
Kaç sırtlana kucak açtık sayamam.

Nutukla büyüttü kurnazlar bizi
Ayakta uyuttu cambazlar bizi
Batıya peyledi papazlar bizi
Kaç kürsüden yalan içtik sayamam.

Kaç cehennem yaptık, kaç cennet yıktık
Gönül sarayına kaç maymun tıktık
Kendi göğsümüze kaç kurşun sıktık
Kaç tezata konup göçtük sayamam.

Kuruyan umutlar, sönen hayaller
Kurtlar sofrasında yenen hayaller
Acıya, hüsrana dönen hayaller
Kaç dağdan denize uçtuk sayamam.

Devletliler çıkıp devlete kondu
Büyük putlar büyük servete kondu
Hak, hukuk, insanlık sepete kondu
Kaç melekten(!) korkup kaçtık sayamam.

Uymadı bir türlü başlar bedene
Yanaşmadık 'niçin' ile 'neden'e
Ne söyleyim? . Çok sürü var güdene
Kaç berzaha girip geçtik sayamam.

6.115 NOKTADA ZAMAN

NOKTADA ZAMAN

Gönül kurşun yemiş yaralı ceylan
Döndüğü noktadan bin yıl uzakta.
Yürek ateş düşmüş kuru bir harman
Yandığı noktadan bin yıl uzakta.

Ne nişan bozulur, ne düşer tetik
Zaman kanlı tezgâh,acılar mekik
Umut yavrusunu yitiren keklik
Konduğu noktadan bin yıl uzakta.

Şans ne ki? Bir doğar, ölür bin kere
En güzel arzular kalır mahşere
Sevginin meyvesi dalından yere
İndiği noktadan bin yıl uzakta.

Çıkar oyunbazlar ikbâl katına
Tepeler dağları alır altına
Dostluk sürücüsü vefa atına
Bindiği noktadan bin yıl uzakta.

Esasta her canlı mutlak bir ceset

Dünyamız soluyan ufak bir ceset
Evren teneşirde çıplak bir ceset
Yunduğu noktadan bin yıl uzakta.

6.116 NÖBETÇININ VUKUATI

NÖBETÇİNİN VUKUATI

Yüzbaşım, garajda nöbet tutarken
Hatırıma sıla düştü bu gece.
Güngören'in horozları öterken
Gönül kalktı yola düştü bu gece.

İçinde dışında yoktur yalanı
Anlatayım dur başıma geleni
Bir yâr için düşüncemin olanı
Sapanca'da göle düştü bu gece.

Bozhöyük'e vardım Güllü kadına
Fal açtırdım Ülker'imin adına
Gelin olmuş bak şu işin tadına
Bizim kısmet ele düştü bu gece.

Kırk yıl geçse unutamam bu günü
Olmuş bitmiş sevdiğimin düğünü
Hep çözülmüş sırrımızın düğümü
Maceramız dile düştü bu gece.

Kalbime ateşten vurdular yama
Perişan bir hâlde döndüm kıtama
Karakoç bildiğin KARAKOÇ ama,
Bilmediğin hâle düştü bu gece.

6.117 POSTACI

POSTACI

Eylen bir haber ver, acele gitme
Sevgilimden mektup var mı postacı?
Yok deyip de beni perişan etme
Sevgilimden mektup var mı postacı?

Tel çekmiştim giden ayın üçüne
Cevap gelmez korku düştü içime
Karıştır çantayı, bir bak içine
Sevgilimden mektup var mı postacı?

Uykumu dağıtan korkulu düşler
Gün biter, her gece yeniden başlar
Bir 'evet' dünyayı bana bağışlar
Sevgilimden mektup var mı postacı?

Hiç haber çıkmadı geçti on pazar
Beklerim.. saatler yıl kara uzar
Zarfının üstünde KARAKOÇ yazar
Sevgilimden mektup var mı postacı?

6.118 RAPOR

RAPOR

Nere bassan bataklığa batarsın,
Fikir dinsiz, merak deli, dünya cılk.
Bozulmuş insanlar, Allah kurtarsın,
Mide dinsiz, yürek deli, kafa cılk.

Kart öküzler bağlanalı batıya,
Cıvıklık bulaştı, birçok katıya.
Ne temele güven, ne de çatıya.

Duvar dinsiz, direk deli, oda cılk.

İmanda nasipsiz, dinde fakirler..
Akşam köşesinde küfür okurlar.
Zaman tezgâh olmuş, günah dokurlar!
Usta dinsiz, çırak deli, kalfa cılk.

At huysuz çıkarsa binilmez gardaş
Denecek çok söz var, denilmez gardaş
Açlıktan ölsekte yenilmez gardaş
Hoşaf dinsiz, börek deli, çorba cılk.

Çektiğimiz çile hesaba gelmez
Ay geçer, yıl geçer, yüzümüz gülmez
Toprakta bereket olurmu? . Olmaz!
Kazma dinsiz, kürek deli, çapa cılk.

Kovuldu ülkeden ar, namus, haya.
Asrîleştik göya, uyduk modaya.
Beden açık, yüzde yedi kat boya..
Surat dinsiz, tarak deli, ayna cılk.

6.119 REÇETE

REÇETE

Ey yüksek sosyeteye mensup modacı hanım,
Eğlence zümresinin başının tacı hanım,
Bu metod ki, sizlerin müsbet ilâcı hanım:
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Yerindedir tahsilin, güzelliğin şahane.
Varsa Türk'ten tâlibin, bul çeşitli bahane.
Bir ecnebî hovarda yakalarsan daha ne? ...

Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Flörtünün sayısı; en az on beş olmalı...
Kimisi hâlis züppe, kimisi keş olmalı...
Altın kolyen, kürk manton, taksin beleş olmalı.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

İç votkayı, şarabı; sokaklarda nâra at.
Medeniyet sizlerle yükselmektedir kat kat(!)
Çeşni ruha gıdadır, her gün bir yatakta yat...
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Hiç durma twist öğren, her gün bir baloya git;
Tırnağını, yüzünü, dudağını boya git.
Sun'î peyke vâris ol, conilerle aya git.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Bazen düz pantalon giy, traş ettir enseni.
Bin dolaş bisiklete, göster şöyle sen seni.
Kabahat ailende.. anlıyorum ben seni.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Artist ol, filim çevir; ismine yıldız derler...
Bin kez kürtaj yaptırsan gene sana kız derler!
Çıplak resim çektirsen, ne şahane poz derler.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Mayoyla endam göster, git jürinin önünde..
Mahremini teşhir et her birinin önünde..

Seçil bir kıraliçe imtihanın sonunda.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Açıl kızım utanma, bu devrin modasıdır.

Hayır, inanma kızım! Bunlar hep istihzadır.
Namus, insanlar için en mukaddes meyvadır.
Gençlikte hissiyatın belki seni aldatır.
Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Haddinden çok açılmak soysuzun modasıdır.

Türk oğluna anne ol, iftihar et onunla;
Elin soysuz züppesi bağdaşamaz seninle;
Bu yurdun kızı isen şu sözü iyi dinle:
'Dışının görünüşü içinin aynasıdır;
Yapacağın düşüklük bize yüz karasıdır.'

6.120 RÖPORTAJ (BÖYÜKLER BILIR)

RÖPORTAJ (BÖYÜKLER BİLİR)

Yalan-dolan ile devran sürmeyi
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.
Milletin başına çorap örmeyi
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Rüşvet vermek, rüşvet almak nasıl şey
Hazineden para çalmak nasıl şey
Terlemeden zengin olmak nasıl şey
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Erken palazlanıp erken ötmeyi
Değirmenler kurup baş öğütmeyi
Hele meydan meydan adam gütmeyi
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Anlamayız kopya nedir, asıl ne
Perde, sahne, solo, koro, fasıl ne
Deyyuslukta erkân nedir, usul ne
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Viski, votka çekip keyif çatmayı
Dansöz kucağında stres atmayı
Milleti bölmeyi, vatan satmayı
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Kaç tür hokkabazlık, kâhinlik varsa
Kaç şeytanlık varsa, kaç cinlik varsa
Dünyada ne puştluk, ne hinlik varsa
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Namussuzluk yapın derler.. yaparız
El uzatır öpün derler.. öperiz
Put gösterir tapın derler.. taparız
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Seyrettikçe ana-baba filmini
Hissederiz baskısını, zulmünü
Lisansüstü maskaralık ilmini
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

Âdettir gerekmez mâluma ilâm
Taklide günaydın, asıla selâm
Ne ki hınzırlık var hâsılıkelâm
Biz ne bilek beğim, böyükler bilir.

6.121 RICA

RİCA

Çileyi koklayıp gül niyetine

Zindana girersen, beni de çağır.
Sabrı, kanaatı bal niyetine
Ekmeğe dürersen, beni de çağır.

Bazen iki dünya sığar içime
Bazen iki güneş doğar içime
Bazen gam yağmuru yağar içime
Sen beni ararsan, beni de çağır.

Dostların var ise divanelerden
Göz yaşın aktıysa minarelerden
Binlerce senelik viranelerden
Birşeyler sorarsan, beni de çağır

Ezelin ezelden öncesi vardı,
Yine sonsuzluktur sonsuzun ardı.
Zaman yumağına bizi kim sardı?
Aklını yorarsan beni de çağır.

Dışarda göz yanar, içerde yürek,
Taahhüt ehline tahammül gerek.
Mazlum yarasına merhem diyerek
Göz yaşı sürersen beni de çağır.

6.122 SAATI YOK EREMI YOK

SAATİ YOK EREMİ YOK

Aşktan yana söz duyunca,
Ben hep seni düşünürüm.
Uçsuz hayaller boyunca,
Ben hep seni düşünürüm.

Yıldızlar kayar yüceden;
Renkler sıyrılır geceden;

Yüreğim sızlar inceden;
Ben hep seni düşünürüm.

Aklın ucu değer hiçe;
Yol ararım içten içe.
Kâinat uyur sessizce,
Ben hep seni düşünürüm.

Korkunun bittiği yerde,
Haz duyarım perde perde.
Bir mezar görsem bir yerde,
Ben hep seni düşünürüm.

Zaman hep sonsuza akar
Meyve dökülür, dal kalkar.
Çiçeklere bakar bakar,
Ben hep seni düşünürüm.

Rüzgâr eser ilden il'e
Sağlıkta bitmez bu çile.
'Var'dan öte, 'Yok'ta bile
Ben hep seni düşünürüm.

6.123 SANA GELIYORUM

SANA GELİYORUM

Görmeden, doğduğum gecenin seherini,
Ellerim değmeden anama
Ve günah izi yokken dudaklarımda,
Bebeklere has bir dille ağlayarak,
SANA geliyorum SANA
Çırılçıplak...

Bir garip ağaç oldum aşk ülkesinde,

Köklerim sığmadı zamana;
Silktim ham meyvelerimi utandım da,
Kutsal duygularınla donandım yaprak yaprak.
SANA geliyorum SANA
Dal-budak...

Ne bir dürüm ekmek var heybemde,
Ne içecek suyum kana kana...
Bir tutam umutla düştüm yollara,
Bazen yürüyerek, bazen koşarak,
SANA geliyorum SANA
Yalın ayak...

Yollar uzadıkça yük ağırlaştı,
Ateş düştü gönlümdeki harmana.
Bıraktım ağrıyı, sızıyı bir yana;
Hasretinden ıpıl ıpıl yanarak,
SANA geliyorum SANA
Bir avuç toprak...

Seyrettim uzaktan benliğimi ki,
Et, kemik, kan değilmiş mânâ.
Habibin hakkına, İsmin hakkına
Af dilemek için ağlayarak,
SANA geliyorun SANA
Ya HAKK...

6.124 SAY BIR GERÇEK SAY BIR YALAN

SAY BİR GERÇEK SAY BİR YALAN

Ömür dediğiniz nedir?
Üç gün hilal, üç gün bedir
Haftaya boş kalır sedir
Say bir karış, say bir adım

Geçti gitti, anlamadım..

Her türlü nimet sofrada
Yığın yığın dert sofrada
En uzun mühlet sofrada
Say bir içim, say bir tadım
Kaçtı gitti, anlamadım.

Denizde kayıktır umut
Yaralı geyiktir umut
Ürkek üveyiktir umut
Say bir lokma, say bir yudum
Uçti gitti, anlamadım.

Dakikalar yazlık, kışlık
Saatlarda mı yanlışlık
İklim, mevsim tek karışlık
Say bir dondum, say bir yandım
Göçtü gitti, anlamadım.

Bembeyaz düşler topladık
Bitmemiş işler topladık
Bebek gülüşler topladık
Hızar kurdu itimadım
Biçti gitti, anlamadım.

6.125 SAÇ MESELESI

SAÇ MESELESİ

Karlı dağlar gibi dik durur başı
Bahar bulutuna benzer saçları.
Ayrı bir konudur kipriği, kaşı
Yaralar, bağrımı ezer saçları.

Kaç gönül takılı kalmış telinde
Dalgalanır omuzunda, belinde...
Bazen ak gerdanda, bazen alında
Yayladan yaylaya gezer saçları.

Yanakları çiçek açmış nar gibi
Gözleri çağşaklı bir pınar gibi
Göğsü mor sırtlara yağan kar gibi...
İlla hepisinden güzel saçları.

Bağlar ki esen yel atmasın diye
Görenler itiraz etmesin diye
Kimsenin gözüne batmasın diye
Akşamdan akşama çözer saçları.

6.126 SEN VARSIN

SEN VARSIN

Gönül tezgahında şiir dokudum
İplik iplik nakışında sen varsın.
Aşk yolunun kanununu okudum
Madde madde yokuşunda sen varsın.

Fikir vadisinden bir ırmak geçer
Eğilir serviler, suyundan içer
Bağrında ay doğar, zambaklar açar
Sessiz sessiz akışında sen varsın.

Öz suyusun hayat denen şişenin
Nedenisin keder ile neşenin
Sevda cephesinde şehit düşenin
Donuk donuk bakışında sen varsın.

Hep senin renginde görünür bahar
Yaprakta yeşilin, gülde kokun var
Yama yama kalbimdeki yaralar
Sıra sıra dikişinde sen varsın.

Gidip de yorulma çok uzaklara
Sen, 'sen'i gel benim içimde ara...
Umut güneşimin mor bulutlara
Girip girip çıkışında sen varsın.

6.127 SEN

SEN

Sen: Çamlı dağlardan ağaran şafak...
Sen: Duru göllerin nilüferisin.
Sen: Engin ovada sararan başak...
Sen: Umut kaynağı, alın terisin.

Sen: Gökte yıldızsın, uykularda düş...
Sen: Yeşil ekinsin, sen beyaz gümüş..
Sen: Mavi denizsin sise bürünmüş...
Sen: Sevda sırrının düğümlerisin.

Sen: Her güzelliğin canlı sergisi
Sen: Kalb yarasının em'i, sargısı...
Sen: Benim dileğim, Hakk'ın vergisi..
Sen: Gönlümde saplı aşk hançerisin.

Sen: Koyu gölgesin yaz sıcağında
Sen: Olgun meyvesin dal kucağında
Sen: Korsun, alevsin aşk ocağında
Sen: Gadir Allah'ın şaheserisin.

Sen: 'Ben'sin, gel gör ki ben 'sen' değilim

Sen: Benim düşüncem, ruhum ve dilim
Sen: Benim gözlerim, ayağım, elim...
Emin ol, sen bana benden berisin.

6.128 Seni Aradim

Seni Aradım!

Omuzumda sevda yükü
Yollarda seni aradım
Beste beste, türkü türkü
Tellerde seni aradım

Girdim yeşilden sarıya
Sordum ölüye diriye
Çiçeği verdim arıya
Ballarda seni aradım

Aşk yalımı girdi cana
Gönlüm döndü gülistana
Gece gündüz yana yana
Küllerde seni aradım

Yorulup demedim yeter
Hasretin gözümde tüter
Kerem'den, Mecnun'dan beter
Çöllerde seni aradım

Bahçem çiçek bağım gazel
Birleşir ebedle ezel
Ayırmadım çirkin, güzel
Kullarda seni aradim

Ulaşmak icin rahmete
Katlandım binbir zahmete
Karışıp söze sohbete
Dillerde seni aradım
Abdurrahim Karakoç

6.129 SERGI

SERGİ

Zümrüt bahçe, Altın saray
Girdim amma beğenmedim.
Ortasında elmas bir ay

Gördüm amma beğenmedim.

Hak diye döndüm yönümü
Boynuma taktım ölümü
İstediler ak gönlümü
Verdim amma beğenmedim.

Çile çektim sünnet diye
Kınadılar cinnet diye
Çağırdılar cennet diye
Vardım amma beğenmedim.

Kalbim tarla, sevgim başak
Tahammülü yaptım kuşak
Dost yoluna candan döşek
Serdim amma beğenmedim.

Beyde makam, beyde para
Garibanda türlü yara
İnsanlığı insanlara
Sordum amma beğenmedim

Başlar hep beyine muhtaç
Mideler dolu, gözler aç
Her çıbana üç-beş ilaç
Sürdüm amma beğenmedim.

Gelen olmadı çağrıma
Ellerim düştü böğrüme
Var gücümle öz bağrıma
Vurdum ama beğenmedim.

6.130 SERMAYELIK

SERMAYELİK

'Büyük'lük kendine verdiği paye
Arkasında saklı en menfur gaye
Sinsice İslam'a saldırmak için
'İrtica' elinde hazır sermaye...

6.131 SEVDAM VE BEN

SEVDAM VE BEN

Ey SEVDAM! Nerede kucaklaştık seninle,
Ne zaman dolduk, ne zaman taştık seninle?
Beklediğimiz sabahları görmeden
Bak.. Bak işte mezara yaklaştık seninle.

6.132 Size Biraktim

Size Bıraktım

Bana Mevlana'yı, Yunus'u verin
Mecnun'u, Leyla'yı size bıraktım
Kırk yıldır susuzum, bir tas su verin
Irmağı, deryayı size bıraktım

Talipli değilim şöhrete, şana,
Makamı, rütbeyi yük etmem cana
Dostluk, sevgi, şefkat yetişir bana,
Dövüşü, kavgayı size bıraktım.

Zaman yoktur ekip, biçip, sürmeme
Ham topraktan haram mahsul dermeme
Bir tek gönül kâfi gelir girmeme
Konağı, sarayı size bıraktım.

Çokta değil, hakta buldum huzuru,
İstediğim alınteri, göznuru
Benliği, kibiri, iğrenç gururu
Faizi, bankayı size bıraktım.

Hiç biriniz telaş etmesin boşa
Doyacak gözünüz toprağa, taşa..
Beni inancımla koyun başbaşa..
Topyekün dünyayı size bıraktım
Abdurrahim Karakoç

6.133 SORGULAMA

SORGULAMA

Herşeyi bilirim diyorsun amma
Birazcık sen seni biliyor musun?
Yemekte yatakta, sokakta, işte
Dünyanın tadını alıyor musun?

Sütün kaymaklı mı, suyun duru mu?
Sabunun sarı mı, tuzun kuru mu?
Hele bir tarif et genel durumu
Olanlardan memnun oluyor musun?

Sıcakta ciğeri pişeni anlat
Gölgede göbeği şişeni anlat
Menfaat ardından koşanı anlat
Haramdan hisseni alıyor musun?

Eski yurdun, eski köyün senin mi?

Başındaki kurtlu beyin senin mi?
Oynadığın garip oyun senin mi?
El yıkıp, can yakıp gülüyor musun?

Ortaksın hileli yol tutanlara
Kulluğun ucuzdur kul tutanlara
Yakınlığın var mı bal tutanlara
Bol bol parmağını yalıyor musun?

Bire alıp yüze satmak caiz mi?
Bizi tutup bize satmak caiz mi?
Çaresize ceza satmak caiz mi?
Sen sana iyilik diliyor musun?

Sırtımızın yükü müsün nesin sen?
Duygusuzun teki misin nesin sen?
İlelebed baki misin nesin sen?
Ecelin gelince ölüyor musun?

6.134 SULARIISLATAMADIM

SULARI ISLATAMADIM

Savaştayım elli yıldır
Ömrüm geçti boşalt, doldur
Anlamadım bu ne hâldir
Birgün silah çatamadım

Suları ıslatamadım.

Ekin ektim başak yılan
Kuşandığım kuşak yılan
Yorgan akrep, döşek yılan
Birgün rahat yatamadım

Suları ıslatamadım.

Ne payem oldu, ne sayem
En doğruya varmak gayem
Düşüncemdir tek sermayem
Alan yoktur satamadım

Suları ıslatamadım.

Yolum yokuş, izim ayrı
Dilim yağsız, sözüm ayrı
Bedenimden özüm ayrı
Biri bire katamadım

Suları ıslatamadım.

Talipli yoktur sevgiye
Anlamadım, neden? Niye?
Canlar gücenmesin diye
Can attım, gül atamadım

Suları ıslatamadım.

6.135 SULARIN HIKÂYESI

SULARIN HİKÂYESİ

Belemişler kaplara, uyutmuşlar suları
Ve sermişler iplere, kurutmuşlar suları..
Dalmışlar eğlencenin fikirsiz oyununa
Ya toprakta, ya gökte unutmuşlar suları.

6.136 Sultanim

Sultanım

Can özünden besmeleyi çekende
Dil yanmazsa ben yanarım sultanım
Hak uğruna bir sefere çıkanda
Yol yanmazsa ben yanarım Sultanım

Arzuhalim ulaşırsa divana
Korkarım ki taban değer tavana
Çiçeğimden zerre girse kovana
Bal yanmazsa ben yanarım Sultanım

Göz utanır gönül dostu görünce
Can tutuşur candan selam gelince
Bülbül olup bir bahçeye girince
Gül yanmazsa ben yanarım Sultanım

Aşıklık içimde doğduğu zaman
Taş yanar göz yaşım yağdığı zaman
Mızrabım sazıma değdiği zaman
Tel yanmazsa ben yanarım Sultanım

Üzülmedim erkenine geçine
Akıl yordum herşeyine hiçine
Söküp yüreğimi atsam içine
Göl yanmazsa ben yanarım Sultanım

Alev alev ruhta, canda bu ateş
Bakmakla görülmez bende bu ateş
Bırakılsa hangi günde bu ateş
Yıl yanmazsa ben yanarım Sultanım

Dosta mektup yazma vakti gelirse
Yazar postalarım kısmet olunsa
Mektubumun mahiyetin bilirse
Pul yanmazsa ben yanarım Sultanım
Abdurrahim Karakoç

6.137 SUSAR KÂINAT

SUSAR KÂİNAT

Adlî İlâhî'den sual eylesem
Kapanır dudaklar, susar, söylemez..
Acep hangi meyve helâldir desem
Sararır yapraklar, susar, söylemez..

Munis bir merakım, mağrur bir merak
Tohum bir merakım, yağmur bir merak
Maden bir merakım, çamur bir merak
Utanır topraklar, susar, söylemez..

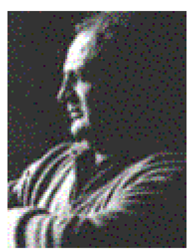
Karlı dağlar uykuya mı yattı ki
Geçitleri haydutlar mı tuttu ki
Deli rüzgâr dilini mi yuttu ki
Ormanlar-ırmaklar, susar, söylemez..

Desem ki adalet, hürriyet var mı?
İnananlar inancını yaşar mı?
Yoksa zulüm-zillet boydan aşar mı?
Kararır şafaklar, susar, söylemez..

Bir yemine çeksem gök yere değer
Âlem söz orucu tutarmış meğer
Balıklar başını önüne eğer
Sallanır kavaklar, susar, söylemez..

6.138 Suç Olsa Da

Suç Olsa Da

Ne diyorsa İslam dini
Uyacağız suç olsa da
Gerçeği örten kefeni
Yırtacağız suç olsa da.

Alnımız ak, yüzümüz ak
İslam olan olmaz korkak
Batıla batıl Hakka Hak
Diyeceğiz suç olsa da.

Çiçeklenir sevda serde
Cihad, düğün olur merde
Nur-u Kuranı her yerde
Yayacağız suç olsa da

Baba, Ana, Bacı, Kardaş
Ehl-i küfre açtık savaş
İslamın yoluna can baş
Koyacağız suç olsa da.

Cihad bize bayram düğün
Ta doğuştan haşre değin
Her an zikrullah gömleğin
Giyeceğiz suç olsa da.

Mana doldurmuş içleri
Gam mı maddenin suçları
Dine taş atan hiçleri
Sustururuz suç olsa da.
Abdurrahim Karakoç

6.139 TAHRIK EDIYORUM

TAHRİK EDİYORUM

Serçe kadar yok musun be? !
Hadi uç uçabilirsen...
Akıl, izan, idrak sende
Kader seç, seçebilirsen...

Alev dondu, akıl yandı
Su uyudu, taş uyandı
Ecel kapına dayandı
Durma kaç, kaçabilirsen...

İşe el attı dayılar
Çamura battı sayılar
Köprüyü tuttu ayılar

Yürü geç, geçebilirsen...

Bırak kalsın çeşme, kuyu
Değiştir gel eski huyu
Havada var olan suyu
Buyur iç, içebilirsen...

Taksit taksit, adım adım
Nedir yani, anlamadım
Ev emanet, mezar kadim
Hemen göç, göçebilirsen...

Farkın var kuştan, sığırdan
Gayret et, alma ağırdan
Gitme köhnemiş çığırdan
Çığır aç, açabilirsen...

6.140 TAKSIM

TAKSİM

Bana Mevlana'yı, Yunus'u verin
Mecnun'u, Leyla'yı size bıraktım
Kırk yıldır susuzum, bir tas su verin
Irmağı, deryayı size bıraktım

Talipli değilim şöhrete, şana,
Makamı, rütbeyi yük etmem cana
Dostluk, sevgi, şefkat yetişir bana,
Dövüşü, kavgayı size bıraktım.

Zaman yoktur ekip, biçip, sürmeme
Ham topraktan haram mahsul dermeme
Bir tek gönül kâfi gelir girmeme
Konağı, sarayı size bıraktım.

Çokta değil, hakta buldum huzuru,
İstediğim alın teri, göz nuru
Benliği, kibiri, iğrenç gururu
Faizi, bankayı size bıraktım.

Hiçbiriniz telaş etmesin boşa
Doyacak gözünüz toprağa, taşa..
Beni inancımla koyun baş başa..
Topyekûn dünyayı size bıraktım.

6.141 Tamam Mi

Tamam Mı?

Unutma tez geçer zulmün ezası
Sabretmeyi bileceksin. Tamam mı?
Yiğitde ar değil bahtın kazası
Hakka teslim olacaksın. Tamam mı?

Geri dönmek yoktur güneş doğmadan
Rahmet nuru karanlığı boğmadan
Hakikat yolunda boyun eğmeden
Gerekirse öleceksin. Tamam mı?

Yenilir mi inanmışın imanı?
Böyle bir gerçeğin olmaz gümanı
İnşaallah başlarsa hesap zamanı
Haklarından geleceksin. Tamam mı?

Yolumuz her zaman Allah yoludur,
Bu yoldaki ölüm oğul balıdır.
Hak, haklının en mukaddes malıdır.
Vermezlerse alacaksın. Tamam mı?

Çevirmez ahını Allah öksüzün...
Pek basittir devrilmesi köksüzün
Her kim olsa haksızlığı haksızın
Suratına çalacaksın. Tamam mı?

Uyuşukluk şifa bulmaz illettir.
Korkaklık en adi, en pis zillettir
Adalet ne güzel, ne hoş nimettir.
Hep doğruyu bulacaksın. Tamam mı?

Yalana hayır da, gerçeğe evet...
Mücadele şarttır, kalsan da tek fert.
Bir de ötesi var buranın elbet;
Nasıl olsa güleceksin. Tamam mı?
Abdurrahim Karakoç

6.142 TANRI KATINA

TANRI KATINA

Yerleri gökleri yaratan Tanrım,
Sana, Sen'den şikayetim var benim.
Hâkim-i mutlaksın, haktır kararın,
Anlatayım hâllerimi gör benim.

Bir gönül verdin ki oldum esiri;
Bulur kusursuzda yüz bin kusuru...
Biri bire bölsen çıkar kesiri!
Bu gidişle iflâh olmam zor benim.

Üfledim, ötmedi aşkın düdüğü

Aşamadım arpa boyu gediği
Bana çirkin, elin güzel dediği...
Ya aklım yok, ya gözlerim kör benim.

Yalanı gerçekte saklanmış gördüm
Gündüzlerde gece, yazda kış gördüm
Hayat diye verdiğini düş gördüm
Tüm “nedenler” benliğimi yer benim.

Hava gurbet, toprak gurbet, su gurbet...
Alev alev sardı beni bu gurbet...
Esas derdim; ne sıladır, ne gurbet...
Dost ufuklar düşünceme dar benim.

6.143 TAVIR

TAVIR

Deseler ki: “İslâm’ın pınarından içmek suç”
O suçu kabullenir, içerim avuç avuç.

6.144 TEBLIG

TEBLİĞ

Ya İslam'da erirsin
Yan inkarda çürürsün
Yol mezarda bitmiyor
Girdiğinde görürsün

6.145 TEVZIAT

TEVZİAT

İlâhi nizamdır yorulmaz, şaşmaz

Bulutlar dünyaya rahmet dağıtır.
Zerreden kürreye haddini aşmaz
Yıldızlar semaya rahmet dağıtır.

Seyreyle âlemi ibret içinde
Görene hikmet var hikmet içinde
Türlü renk, sayısız lezzet içinde
Topraklar meyveye rahmet dağıtır.

Toplar çeşme, kaynak, dereyi, çayı
Aksatmaz günleri, haftayı, ayı
Ezelden ebede asırlar boyu
Irmaklar deryaya rahmet dağıtır.

Korkulu, karanlık, kör gecelerde
Aklın, hissin, ilmin bittiği yerde
Mânâ ülkesinden açılır perde
Uykular rüyaya rahmet dağıtır.

Yıl, beş yüz yetmiş bir, bir mübarek an
Arz'a teşrif eder en yüce Sultan
Elinde ALLAH'ın kelâmı KUR'AN
Fâniden ukbâ'ya rahmet dağıtır.

6.146 TOHDUR BEG

TOHDUR BEĞ

Avrat yeğin sayrı, benim karnım aç,
Keyf için gelmedik bura tohdur beğ.
Fukara harcından yaz da bir ilaç,
Olsun derdimize çare tohdur beğ.

Tama vatandaşık, gardaşık tama...
Bunca pahılm'olur adam adama?

Geldik ta sabahtan, kaldık akşama,
Yarına mümkün mü sıra tohdur beğ?

Yedi baş horanta yıkık hânede..
Tüm kazancım bini bulmaz senede;
Yüz pangunut helâl olsun gene de;
Ben nereyim, beşyüz nere tohdur beğ?

Tek kaşıkla çorba içer dördümüz..
Kul başından ırak ola derdimiz.
Senden, benden esker ister ordumuz.
Candan da mı yeğdir para tohdur beğ?

Dert-belâ tebelleş oldu başıma,
Her gece tahsildar girer düşüme...
Beni mahcup etme can yoldaşıma,
Erkeklik öldü mü bre tohdur beğ?

Büyük oğlan esker, öteki çırak,
Han için param yok, oteli bırak...
Mevsim kış, yollar sarp, köy hayli ırak;
Bir değil, beş değil yara tohdur beğ.

Memur gelir karşılarsın köşeden,
Zengin gelir kırılırsın neşeden.
Öte kaçma bizim garip Eşe'den,
Bakıp boynundaki kire tohdur beğ.

Hemi Müslümanım, insanım hemi;
Hâlimi arzettim darılma e mi?
İçinde mangır yok, gördün kesemi;
Bir de ceplerimi ara tohdur beğ.

Daha sayayım mı? Noksan mı daha?
Yalvara yalvara tükendim aha..

Bu yüzle mi çıkacaksın ALLAH'a?
Vallahi yanarsın nara tohdur beğ.

6.147 TOPRAKTAKI SEVINCE

TOPRAKTAKİ SEVİNCE

Al elmalar yeşil dalı eğince
Yaprakların ucu yere değince
Bak o zaman topraktaki sevince.

Hava bulutlanıp gök gürleyince
Bir yağmur başlar ya inceden ince
Bak o zaman topraktaki sevince.

Sevdalılar al kefeni giyince
Kara yerler seni beni yiyince
Bak o zaman topraktaki sevince.

6.148 TUT ELLERIMDEN

TUT ELLERİMDEN

Sırat'tan incedir sevda köprüsü
Beraber geçelim tut ellerimden.
Niyet ak güvercin, vuslat gökyüzü
Beraber uçalım tut ellerimden

Gönüldeki birlik kalkandır dışa
Aldırma ayaza, yele, yağışa
Giden ilkbahara, gelecek kışa
Beraber göçelim tut ellerimden.

Birleşmek üzredir şafakla gurûp
Korku beklenilmez kapıda durup

İster zehir olsun, isterse şurup
Beraber içelim tut ellerimden.

Çağır hayallerin en ötesini
Yakından duyarsın aşkın sesini
Sonsuz mutluluğun penceresini
Beraber açalım tut ellerimden.

Hatırla kaybolan hatıraları
Elmastan ışıklı, altundan sarı
Zaman tortusundan işte onları
Beraber seçelim tut ellerimden.

Şüphe "başlangıç"tır, karar "nihayet"
Zamanı zamana etme şikayet
Kaçmak kurtuluştur diyorsan şayet
Beraber kaçalım tut ellerimden.

6.149 UNUTMA BACIM

UNUTMA BACIM

Türksün, Müslümansın; dahası var mı?
Unutma bunları aman ha bacım.
Senin ak yüzünden ak olmamalı
Dağda kar, külekte ayran ha bacım.

Bir kocan olmalı, bir evin senin;
Artsın, eksilmesin şerefin senin;
Barışta annelik görevin senin,
Savaşta silâha davran ha bacım.

Hak yolun yolcusu kalmaz arkada;
Gücünü, gönlünü ülküye ada.
Yaşamak ne kadar hakkımızsa da,

Canımız Türklüğe kurban ha bacım.

Donsuz “yıldız”ları edinme örnek,
Kırk sandığa sığmaz bir kirli gömlek.
“Namus için” diyor en kutsal ölmek;
Ceddinin yazdığı ferman ha bacım.

Eskiyi, yeniyi bırak bir yana;
Her şeyin iyisin, doğrusun ara.
Uyma köksüzlere, olma maskara;
Aman ha, aman ha, aman ha bacım

6.150 UNUTTUK

UNUTTUK

Alp-Eren Gaziler, ulu sultanlar
Eğlenceye daldık.. unuttuk sizi.
Bin yıldır toprakta uyuyan canlar
Televizyon aldık.. unuttuk sizi.

Ey Hazreti Ahmed Yesevî Hoca!
Dedem Korkut adlı mübarek koca,
Zemzemi lağıma eyledik boca
Avrupalı olduk.. unuttuk sizi.

Çağrı bey, Alparslan, cümle erenler
Cennet bahçesinde çiçek derenler
Allah rızasına gönül verenler
Arasat'ta kaldık.. unuttuk sizi.

Mevlâna çalgıda oyunda gitti
Hacı Bektaş cemde, ayinde gitti
Yunus her derenin suyunda gitti
Partilere dolduk.. unuttuk sizi.

Ak Şemsettin ak sevginin dışında
Şanlı Fatih gök sevginin dışında
Bizim sevgi Hak sevginin dışında
Küfrü nimet bildik.. unuttuk sizi.

Lâkabı muhteşem, adı Süleyman,
Yavuz Sultan Selim, ender kahraman
Affet, ulu hakan Abdülhamit Han
Memleketi böldük.. unuttuk sizi.

Tarihe taht kurup oturan canlar
Âleme adalet götüren canlar
Üç kıt'ayı dize getiren canlar
Prensleri bulduk.. unuttuk sizi.

6.151 Unutursun Mihribanim

Unutursun Mihribanım

Unutmak kolay mı? deme
Unutursun Mihriban'ım
Oğlun kızın olsun hele
Unutursun Mihriban'ım

Zaman erir kelep kelep
Meyva dalında kalmaz hep
Unutturur bir çok sebep
Unutursun Mihriban'ım

Yıllar sineye yaslanır
Hatıraların paslanır
Bu deli gönlün uslanır
Unutursun Mihriban'ım

Süt emerdin gündüz gece
Unuttun ya büyüyünce
Ha işte tıpkı öylece
Unutursun Mihriban'ım

Gün geçer azalır sevgi
Değişir her şeyin rengi
Bugün değil yarın belki
Unutursun Mihriban'ım

Düzen böyle bu gemide
Eskiler yiter yenide
Beni değil, sen seni de
Unutursun Mihriban'ım
Abdurrahim Karakoç

6.152 UYAN TÜRKIYE

UYAN TÜRKİYE! .

Bu bir cinnet krizi, gerçekler yolunuyor
Gönül parkımızdaki çiçekler yolunuyor
Kuzular yolunuyor, ördekler yolunuyor
Kazlar tüyünü döktü, uyan artık Türkiye! .
Iğdır’da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Üç siyasi tecavüz üç ortağın niyeti
Yapılan her yanlışta millet öder diyeti
Koru hukukumuzu, koru cumhuriyeti
Şerefimiz diz çöktü, uyan artık Türkiye! .
Rize’de şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Namaslu can derdinde, soyguncu mavi turda
Sosyete pazarında bütün eller uçkurda

Yabancı müfettişler ne halt ediyor burda? .
Yeter, uyanma vakti, uyan artık Türkiye! .
Ağrı'da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Kimse senin adına borç alıp ruh satmasın
İşsiz, bunalmış gençler aklını oynatmasın
Çifte pasaportlular memleketi satmasın
Her zillet seni yaktı, uyan artık Türkiye! .
Sinop'ta şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Aldanma yalancının yalanına bir daha
Sarılma denenmişin yılanına bir daha
Yol verme haydutların talanına bir daha
Bayrağın boyun büktü, uyan artık Türkiye! .
İzmit'te şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Dünümüz yağmalandı, yarınlar ipotekli
Sevip büyüttüğümüz torunlar ipotekli
Elif'ler, Alparslan'lar, Harun'lar ipotekli
Kokla bak tuzlar koktu, uyan artık Türkiye! .
Muğla'da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Avrupa sevdalısı âşıktan hayır gelmez
Ayının elindeki kaşıktan hayır gelmez
Teslim tünelindeki ışıktan hayır gelmez
Uyurken yılan soktu, uyan artık Türkiye! .
Mersin'de şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Kartel medya narkozu uyuşturmasın sizi
Hoyrat örselemesin, buruşturmasın sizi
Sistem birbirinizle vuruşturmasın sizi
Gök gürler-şimşek çaktı, uyan artık Türkiye! .
Hatay'da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Sütü bozuk olmayan çok sever milletini

Hiç emdirmez kanını ve yedirmez etini
Kaybetmez inancını, çiğnetmez iffetini
Uykun pek fazla çekti, uyan artık Türkiye! .
Urfa'da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Utansın paramızı pul yapan büyükbaşlar
Kesmesin yolumuzu küp başlar, kayık başlar
Bu sözlerim sizedir hür başlar, ayık başlar
Ahlar semaya çıktı, uyan artık Türkiye! .
Sivas'ta şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Doktor bizden olmalı, ilaç bizden olmalı
Başımıza giyecek her taç bizden olmalı
Ufuk bizden olmalı, miraç bizden olmalı
Dağlara sisler çöktü, uyan artık Türkiye! .
Konya'da şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

Gel ki görkemli birlik birlikte gerçekleşsin
Gel ki Anadolu'da huzur rüzgârı essin
Gel ki leş kargaları korksun, sesini kessin
Mazlum canından bıktı, uyan artık Türkiye! .
Her yerde şafak söktü, uyan artık Türkiye! .

6.153 VE SONRA

VE SONRA

Kurudu sevgiler gönül tasında
Her mevsim bir başka aldattı bizi.
Renkler baskalaştı gün ortasında
Koyu bir karanlık öptü denizi.

Daraldı her sabah geniş ufuklar
Aşkımızı gölgeledi bulutlar
Yaprak yaprak daldan düştü umutlar

Tüketti takvimler gençliğimizi.

Seneler yalancı çıktı düş gibi
Tüm yazlar üşüttü kara kış gibi
Mermere işlenmiş bir nakış gibi
Dağıldı yüzlerce yokluğun izi.

Önce 'Gerçek' dedik ve sonra 'Neden'
Bekledik bir daha gelmedi giden
Uyandık en güzel düşü görmeden
Aynalardan sorduk birbirimizi.

6.154 VUR EMRI

VUR EMRİ

Bir haber dolaşır semada pulpul;
Kılınçlar bilensin akın var Çin'e.
Yiğitler at sürer düşman içine;
Tarihe hükmeden bir ses duyulur:
- Vur! TÜRKLÜK aşkına vur!

Yüklenir bir ülke oymak ve avul,
Sel olur ordular, batıya akar.
Uçar elden-ele bozkurtlu bayraklar.
Emreder bir başbuğ, sade ve vakur:
- Vur! BAYRAK aşkına vur!

Karışır top sesi, nal sesi, davul..
Çağdan çağa çığır açar gemiler.
Bir hâkan atını denize sürer
Ve der ki: "Yıkılsın Bizans'ı koruyan sur, "
- Vur! FETİH aşkına vur!

Parçalanmak istenir bir ülke, Anadolu'dur:

Şahlanır bir anda bin yıllık hınçlar;
Eser poyraz poyraz eğri kılınçlar,
Kütahya düzünde kelle savrulur...
- Vur! TOPRAK aşkına vur!

Ya... işte tarihin böyledir oğul!
Geçmişten hız alsın geleceğin de..
Göster Türklüğünü tunç bileğinle!
Bu dine, bu ırka ve bu toprağa
Sataşmak isterse herhangi gavur:
- Vur! ALLAH aşkına vur!

6.155 YALVARIS

YALVARIŞ

Ya Rab bu hasrete can dayanmıyor;
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.
Her adımda bir engel var, salmıyor,
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.

Mümkün mü bu yolda maksuda ermek?
Mümkün mü sılada dost yüzü görmek?
Âşıka ar gelir geriye dönmek;
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.

Çekilmez bir şelek vurdun arkama;
Şaşırdım yollarda kaldım, akşama.
Umudum her zaman bakidir amma,
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.

Sevip sevilmemek varsa kaderde,
Hangi doktor ilaç verir bu derde?
Hastayım, susuzum gurbet illerde;
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.

Ey hanlar hanını halkeden Hancı!
Bir yudum aşkınla doğdu bu sancı.
Ey fakir ekmeği, Mümin inancı!
Zaman kısa, ben yorgunum, yol uzun.

6.156 YANAN SULAR

YANAN SULAR

Elimle musluğunu açtığım sular yandı
Yürüyerek içinden geçtiğim sular yandı
Boyu üç yılı aşan sabır orucu tuttum
İftar vakti olanda içtiğim sular yandı.

6.157 YANGIN VAR

YANGIN VAR

Alev sardı âlemi, uyanmayın daha siz
Altta döşek yanıyor, üstte yorgan yanıyor.
Beşikler besmelesiz, mezarlar fâtihasız..
Doğan insan yanıyor, ölen insan yanıyor.

Mideden aşağının tahtı kurulmuş serde
Ramazanı katlettik kul yapısı şekerde
Hazreti İbrahim’in mübarek aşkı nerde? ..
Ruhta bayram yanıyor, ette kurban yanıyor.

Bağlanmış dünyalıklar dünyanın yularına
Gösterin, hangi yüzle çıkacağız yarına?
Ya Rab! İman ihsan et riyakâr kullarına
Hacda hacı yanıyor, haçta ruhban yanıyor.

Kör müyüz, sağır mıyız; Rahmet-i Rahman mı yok?

Yoksa yol gösterecek Hazreti Kur'an mı yok?
Yanmak mı marifettir, yananda izan mı yok?
Dağda çoban yanıyor, tahtta sultan yanıyor.

Tutup yemek kastında ki gardaş gardaşını
Bu hâlin hicabından dağlar eğmiş başını
Titredim seyrederken mazlumun gözyaşını
Bir damlanın içinde yetmiş umman yanıyor.

6.158 YEMIN

YEMİN

Canım sağ oldukça rahmetli babam
Susarsam, hakkını helâl etmesin.
Ak sütün emziren ihtiyar anam,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Yerindedir daha aklım, iradem
Ve işte yeminim, işte ifadem!
İlk insan, ilk nebi Hazreti Âdem,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Meylim ne şöhrete, ne saltanata;
Hak için sarıldım ben bu sanata;
Kür-Şad, Bilge Kağan, Oğuzhan Ata,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Önümde dururken Türklüğün hâli,
Susup da boynuma almam vebali;
Ebubekir, Ömer, Osman ve Ali(r.a)
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Esir iken Kırım, Kerkük, Türkistan,
Bana zindan olur Maraş, Elbistan

İbni Sîna, Dedem Korkut, Alparslan
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

İmanda bu fire, zillete bu zam!
Doymuyor yüreğim ne kadar yazsam.
Farabi, Gazali, İmamı Azam,
Susarsam, hakkını helal etmesin.

Nusret versin yeri, göğü yaratan
Çekip çıkartalım akı karadan
Ertuğrul Bey, Osman Gazi, Murat Han,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Ülküm aşk çölünde Veysel Karani
Ulubatlı Hasan eyler göreni
Fatih, Ak Şemsettin, Molla Gürani
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Bu yol bahadırlar, ermişler yolu;
Kendini davaya vermişler yolu!
Şeyh Mevlana, Derviş Yunus, Köroğlu,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Türkçe sevdalanan, İslâmca yanan
Adar milletine bir değil bin can
Yavuz Sultan Selim, Barbaros, Sinan
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Uyutulmuş köy, nahiye, ilçe, il
Yüreğimi yetmiş yerden yara bil;
Mehmet Âkif, Osman Batur, Şeyh Şâmil
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Usta savaşçılar, genç mücahitler
İmkanıma hizmetime şahitler

Basbuğ, ülküdaşlar, aziz şehitler,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

İçimde İslâm'ın ince mânâsı
Önümde Türklüğün soylu davası
Of'lu Kör Şakir'in Elif anası,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Sevdim, milletime gönlümü verdim
Zalimin zulmüne göğsümü gerdim
Kırıkhanlı Kâzım, Niksarlı Nedim,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Kemal'imiz, Turan'ımız, Hacı'mız
Beraberdir sevincimiz, acımız
Mut'ta davar güden Zeynep bacımız,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Mühim değil güceneni, küseni
Allah sevmez haksızlığa susanı
Yozgat'ın Yerköy'lü Yetim Hasan'ı,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Komünist, siyonist, pusudan çıktı
Dinime saldırdı, töremi yıktı
Gönen'li Gülizar, Bünyan'lı Sıtkı,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Yurdum bir kağıttır ışık beyazı
Üstünde insanlar mukaddes yazı
Genci, ihtiyarı gelini kızı,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Mazlumlar hakkını almayıp ele,
Günü gün edersem zalimler ile

Evdeşim, öz kızım, öz oğlum bile,
Susarsam, hakkını helâl etmesin.

Allah rızasıdır arzum, emelim!
Bu necip milleti ondan severim
Hazreti Muhammed(S.A.V) gerçek rehberim,
Susarsam, hakkını helal etmesin.

6.159 YETER KI GEL

YETER Kİ GEL

Üzülme her hafta gelemem diye
Haftada olmazsa ayda gel canım.
Üç yüz altmış beş'i böl on iki'ye
Sırala otuz'u say da gel canım.

Bekletme geciken müddet ziyandır
Güzele kin,öfke,hiddet ziyandır
Varsa gurur,kibir,şiddet ziyandır
Onları orada koy da gel canım.

Kitap 'aşk masal' der,yıkar bırakmaz
Akıl 'tedbir al'der çöker, bırakmaz
Korku 'gitme kal'der çeker, bırakmaz
Sen gönül sözüne uy da gel canım.

Yazı,güzü,kışı bahar zamanı
Yaşadın bilirsin ki her zamanı
Dinle rüzgârları seher zamanı
Uzaktan sesimi duy da gel canım.

6.160 YOL

YOL

Hayat kapısından tek tek
Her giriş ecele doğru.
Toprakta sürünür bebek
Her karış ecele doğru.

İster yürü, ister bekle
İster çıkart, ister ekle
'Geç kaldım' diye gam çekme
Her varış ecele doğru.

Ayaklar zemine değer
Analar yavrusun döğer
Kalpten damara kan yağar
Her vuruş ecele doğru.

Yürü, koş, uyu, otur, kalk
Yukarı bak, aşağı bak
Dört yana dönmeyi bırak
Her duruş ecele doğru.

Bir el yapar, bin el bozar
Gün alçalır, gölge uzar
Önü kundak, sonu mezar
Her yarış ecele doğru.

6.161 YOLDAKI KUTLU GÜN

YOLDAKİ KUTLU GÜN

Gün gelecek
Güneşin doğup battığı mekanlarda
Ve küfrün çığlık attığı mekanlarda

Bizim türkülerimiz okunacak.

Gün gelecek
Tomurcuklar taşacak kılıfından
Ve kılıçlar sıyrılacak kınından
Edepsizler edebini takınacak.

Gün gelecek
Ne zalimler kalacak, ne zulüm
Ve o günler yoldadır gülüm
Hak ayağa yekinecek.

Gün gelecek
İnsanlar yiyecek, ayılar bakınacak
Eğriler doğrulardan sakınacak.
Gönül kilimleri adalet üzre dokunacak
Namusluların yakındığı kadar da
Namussuzlar yakınacak.

6.162 YOLLARIN SONU

YOLLARIN SONU

Bilir misin hancı, bugüne kadar
Hanından kaç yolcu çıktı bu yola?
Sıladan gurbete giden yolcular
Kaç damla gözyaşı döktü bu yola?

Getirmeden bu yolların sonunu
Kaç yolcu son durak yaptı hanını?
Kaç yolcu bu yolda verdi canını?
Ecel kaç yolcuyu çekti bu yola?

Ben bilmedim gitti, n'olur sen söyle
Bu yollar kararsız uzar mı böyle?

Yâr için ah çekip karşıki köyde
Hangi göz, kaç sene baktı bu yola?

Akar bir oluktan beş dağın karı
Demişler adına 'hasret pınarı'
Şu mezarı gölgeleyen çınarı
Kimin için, kimler dikti bu yola?

Kaç âşık bu yolda zaman eritti?
Kaç yorgun hanında terin kuruttu?
Bu taşlı yol kaç çarığı çürüttü?
Kaç topuğun kanı aktı bu yola?

Yollar kıvrım kıvrım, dağlar sıralı
Düşünürüm, yollar beni yoralı.
Kaç ceylan iniyor böğrü yaralı,
Her gecenin seher vakti bu yola?

6.163 ZAVALLILAR ARKADA

ZAVALLILAR ARKADA

Kevser bardakları atıldı raftan
Her şaraba KÜP olanlar ön safta.
İffet timsalleri kovuldu saftan
Her bebeğe TÜP olanlar ön safta.

Kurt revaçta, kuzu düştü gündemden
Yemeklerin tuzu düştü gündemden
Haysiyet, tevazu düştü gündemden
Her şalvara CEP olanlar ön safta.

On partiyle flört yapan yiğitler
El yalayıp etek öpen yiğitler
Canlı, cansız puta tapan yiğitler

Her çöplükte ÇÖP olanlar ön safta.

Sayınlar var, zaman çalar zamandan
İkram sağar süpürgeden, samandan
Puştlar amir, hokkabazlar kumandan
Her baltaya SAP olanlar ön safta.

Dahiler var, muz aşılar meşeye
Cin çıkarır, cin doldurur şişeye
Köşe dönücüler yattı köşeye
Her çembere ÇAP olanlar ön safta.

Fırtına başladı, meltemler dindi
Namus, ahlâk, vakar tahtından indi
Postallar, papuçlar kıymete bindi
Her kelleye KEP olanlar ön safta.

İnancına uyandadır adamlık
Zarardadır, ziyandadır adamlık
Gören yok ki ne yandadır adamlık
Her şerife COP olanlar ön safta.

Aç gözleri makam hırsı bürüdü
Siyasi zırzopluk aldı-yürüdü
Sosyal yapı, milli doku çürüdü
Her hastaya HAP olanlar ön safta.

6.164 ZAYIFIM SANMA

ZAYIFIM SANMA

Ya Allah,deyince yedi zinciri
Kıracak güçtesin, zayıfım sanma.
Fikir koşusunda çok dingişleri
Yoracak güçtesin, zayıfım sanma.

İlmi azık eyle,sabırı silâh;
Gittiğin Hak yoldur,yardımcın Allah;
Kırk geceden sonra kırk milyon sabah
Görecek güçtesin, zayıfım sanma.

Sevda kelep kelep, kin deste deste;
Eller tetikdedir, kulaklar seste;
En uzak menzile iki nefeste
Varacak güçtesin, zayıfım sanma.

Günahkar ne orman, ne balta, ne sap;
Akıl yor.. müşkülü halletmez âsap;
Mazlumlar adına zalimden hesap
Soracak güçtesin, zayıfım sanma.

Kötülük beklenmez yiğitten, mertten
Milletim sizinle kurtulur dertten;
Haini, zalimi mübarek yurttan
Sürecek güçtesin, zayıfım sanma.

Vaktiken çadır kuraşk diyarına;
Her şeyin sahibi sensin yarına;
Yumruğu TÜRKLÜĞÜN düşmanlarına
Vuracak güçtesin, zayıfım sanma.

6.165 ZIKRULLAH

ZİKRULLAH

Sular aşka gelir, çoşar HAK diye
Başın taşa vurur vurur HÛ çeker.
Rüzgâr dağdan dağa koşar HAK diye
Arada bir durur durur HÛ çeker.

Otlar bile HAK diyerek bitermiş
Yağmur HAK'tan gelir, HAK'ka gidermiş
HAK âşığı âmâ gözlü bir derviş
HAK yolunda yürür yürür HÛ çeker.

Ağaç dal dal, HAK'ka açar kucağı
Acı vermez HAK emrinin bıçağı
Gökte güneş HAK'kın sönmez ocağı
Dağdaki kar erir erir HÛ çeker

Gök güvercin HAK der uçar seherde
Balık suda HAK'kı içer seherde
Kırmızı gül HAK der açar seherde
Kokusunu verir verir HÛ çeker.

HAK'kın yolcuları HAK'ta buluşur
Varlık zerre, zerre HAK'kı bölüşür
Kalp bedende HAK HAK diye çalışır
Kan damara varır varır HÛ çeker.

Hak mührü var ceylanların gözünde
Hak yazılı kâinatın yüzünde
HAK Resul-ü Muhammed (S.A.) 'in izinde
Gönül HAK'kı görür görür HÛ çeker.

6.166 ÇARPIK ÇAG

ÇARPIK ÇAĞ

Doğru mu, yanlış mı karar sizlerin
Biz aklın durduğu çağda yaşadık
'Ben dinsizim! ' diyen beyinsizlerin
Din dersi verdiği çağda yaşadık.

Baylar çalım sattı,bayanlar etin;
Ar duvarı çürük,darbeler çetin.
Modern putçuluğun, şirkin, zilletin
Kemale erdiği çağda yaşadık.

Bazen kör kilitler vuruldu dile
Bazen armağanlar kazandı hile
Homo'nun,komo'nun, deyyus'un bile
İtibar gördüğü çağda yaşadık.

Yabancısı olduk ilin obanın
Müdür ekmeğini çaldı çobanın
Resmi dairede devlet babanın
İpe un serdiği çağda yaşadık.

Önümüz çileydi arkamız cefa
Bir gün semtimize basmadı sefa
Mürşidin, müridin günde beş defa
Günaha girdiği çağda yaşadık.

Kimi hak adalet gördü düşünde
Kimi devlet kuşu buldu başında
Vatanseverlerin vatan dışında
Hasretlik sürdüğü çağda yaşadık.

Göz yumup izine düştük batının
Tuttuk kuyruğundan haçlı atının
Pamuk yumağının, tüyün, tütünün
Nice baş yardığı çağda yaşadık.

Neler yıkmadık ki son olsun diye
Harcadık günleri gün olsun diye
Asker kaçağının şan olsun diye
Askeri vurduğu çağda yaşadık.

Dilendik, savurduk Doları, Markı
Döndükçe aşındı düzenin çarkı
Şalvarı, kasketi, gömleği, börkü;
İhtiras sardığı çağda yaşadık.

Baş örtüsü yasak,Türk olmak günah;
Sabır ver, sabır ver ey gadir Allah
Bulaşık basının her gün her sabah
İslâm'ı Yerdiği çağda yaşadık.

Görün hâlimizi biz insanların
Tutsağı olmuşuz suizanların
Her zaman her yerde müslümanların
Müslüman kırdığı çağda yaşadık.

6.167 ÇEKTIRIRLER ÇEKIYORUZ

ÇEKTİRİRLER ÇEKİYORUZ

Ne çekersek deliden-kaçıktan çekeriz.
Ve bir de yarımdan buçuktan çekeriz.
Beri tarafta gözü gönlü kapalıdan
Öte tarafta eti açıktan çekeriz.

6.168 ÖLÜLERE IHTAR

ÖLÜLERE İHTAR

Ey eski ölüler kalkın mezardan
Dünyayı bir daha görün de gidin.
O günler mi berbat yoksa bugün mü
Biz değil...siz karar verin de gidin.

6.169 ÖGÜT

ÖĞÜT

Su bildiğin yürekler mermerden katı çıkar
Dost sandığın insanlar düşmandan kötü çıkar
Güneşi göre göre sen doğuya gitsen de
Vardığın her menzilde karşına batı çıkar.

6.170 IKININ BIRI

İKİNİN BİRİ

Can özümden Besmeleyi çekende
Dil yanmazsa ben yanarım sultanım.
Hak uğruna bir sefere çıkanda
Yol yanmazsa ben yanarım sultanım.

Arzuhâlim ulaşırsa divana
Korkarım ki taban değer tavana
Çiçeğimden zerre girse kovana
Bal yanmazsa ben yanarım sultanım.

Göz utanır gönül dostu görünce
Can tutuşur candan selâm verince
Bülbül olup bir bahçeye girince
Gül yanmazsa ben yanarım sultanım.

Aşıklık içimde doğduğu zaman
Taş yanar gözyaşım yağdığı zaman
Mızrabım sazıma değdiği zaman
Tel yanmazsa ben yanarım sultanım.

Üzülmedim erkenine geçine
Akıl yordum herşeyine, hiçine
Söküp yüreğimi atsam içine
Göl yanmazsa ben yanarım sultanım.

Alev alev ruhta, canda bu ateş
Bakmakla görülmez bende bu ateş
Bırakılsa hangi günde bu ateş
Yıl yanmazsa ben yanarım sultanım.

Dosta mektup yazma vakti gelirse
Yazar, postalarım kısmet olursa
Mektubumun mahiyetin bilirse
Pul yanmazsa ben yanarım sultanım.

6.171 ILÂN

İLÂN

Ne diyorsa İSLÂM DİNİ
Uyacağız suç olsa da.
Gerçeği örten kefeni
Soyacağız suç olsa da.

Alnımız ak, yüzümüz ak
İslâm olan olmaz korkak
Bâtıla bâtıl, hakka hak
Diyeceğiz suç olsa da.

Çiçeklenir sevda serde
Cihad, düğün olur merde
Nur-u Kur'an'ı her yerde
Yayacağız suç olsa da.

Baba, ana, bacı, gardaş
Ehl-i küfre açtık savaş.
İslâmlık yoluna can, baş
Koyacağız suç olsa da.

Cihad bize bayram, düğün
Ta doğuştan haşre değin
Her an Zikrullah gömleğin
Giyeceğiz suç olsa da.

Mânâ doldurmuş iç'leri
Gam mı maddenin suçları..
Dine 'Taş' atan piçleri
Sayacağız suç olsa da.

6.172 INCITME

İNCİTME

Gölgesinde otur amma
Yaprak senden incinmesin.
Temizlen de gir mezara
Toprak senden incinmesin.

Yollar uzun, yollar ince
Yol kısalır aşk gelince
Yat kurban ol İsmail'ce
Bıçak senden incinmesin.

Burdayım de ararlarsa

Doğru söyle sorarlarsa
Tabutuna sararlarsa
Bayrak senden incinmesin.

İl göçsün göçtüğün vakit
Yol yansın geçtiğin vakit
Suyundan içtiğin vakit
Kaynak senden incinmesin.

Toz konmasın sakın sana
Hakkı geçer halkın sana
Gücenmesin yakın sana
Uzak senden incinmesin.

6.173 INSANLARIN DRAMI

İNSANLARIN DRAMI

Hilkatten bugüne her ne çektiyse
Zekâsı kıtlardan çekti insanlık.
Hazar zamanıysa, sefer vaktiyse
'Gel'lerden, 'git'lerden çekti insanlık.

Putçular put dikip dünyalar vurdu
Tezahürat arttı, tefekkür durdu
Firavun emretti, Nemrut buyurdu
Yürüyen putlardan çekti insanlık.

Küfür gemisinde hep kürek çeken
Etrafa iftira tohumu eken
Kula kulluk için yarışa çıkan
Tasmalı itlerdan çekti insanlık.

Aferine göbek atan, oy atan
Hatasını sevap diye dayatan

Masum gönüllere girip boy atan
Zararlı otlardan çekti insanlık.

Gün geçmedi üç-beş Nemrut türedi
Kötü günler kötülere yaradı
Yitirenler yanlış yerde aradı
Hitler'den, bitlerdan çekti insanlık.

6.174 ISYANLI SÜKÛT

İSYANLI SÜKÛT

Gitmişti makama arz-ı hâl için
'Bey' dedi, yutkundu, eğdi başını.
Bir azar yedi ki oldu o biçim..
'Şey' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Kapıdan dört büklüm çıktı dışarı
Gözler çakmak çakmak, benzi sapsarı...
Bir baktı konağa alttan yukarı
'Vay' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Çekti ayakları kahveye vardı
Açtı tabakasın, sigara sardı
Daldı.. neden sonra garsonu gördü
'Çay' dedi, yutkundu, eğdi başını.

İçmedi, masada unuttu çayı
Kalktı ki garsona vere parayı
Uzattı çakmağı ve sigarayı
'Say' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Döndü, gözlerinde bulgur bulgur yaş
Sandım can evime döktüler ateş

Sordum: 'memleketin neresi gardaş? '
'Köy' dedi, yutkundu, eğdi başını.

Yürüdü, kör-topal çıktı şehirden
Ağzına küfürler doldu zehirden
Salladı dilini.. vazgeçti birden,
'Oy' dedi, yutkundu, eğdi başını.

6.175 ITIRAF

İTİRAF

İster ağla, ister uyu bebeğim
Yüreğime kundakladım ben seni
Yakacaksan, yak ta kurtul; ne deyim
Ateş diye kucakladım ben seni.

Bilemezsin.. can yakmaz ki bilesin
Ağrı, sızı bırakmaz ki bilesin
Yara açmaz, kan akmaz ki bilesin
Gözlerimle bıçakladım ben seni.

Mektup yazdım baharına, yazına
Gölgeden çık, güneş doysun hazzına
Kilit vurdum gecelerin ağzına
Rüyalara yasakladım ben seni.

Gönlümü vermişim, güle ne hacet
Daha başka bir gönüle ne hacet
Altına, elmasa, tüle ne hacet
Şefkatimle duvakladım ben seni.

6.176 IS ISTEN GEÇINCE

İŞ İŞTEN GEÇİNCE

Başkasını yakan zulüm seni de
Yakar amma neden sonra anlarsın.
Sahtekârın imanı da, dini de
Kokar amma neden sonra anlarsın.

Gün gelir gözlerin dalar yokuşa
Şartlar yorgunları salar yokuşa
Umulmadık yerde sular yokuşa
Akar amma neden sonra anlarsın.

Öfke her gün ölür, aşk eceliyle
Akıl arkadaşlık etmez deliyle
Yanlış yapan yaptığını eliyle
Yıkar amma neden sonra anlarsın.

Yıllarca gül diye koklarsın taşı
Akşamı yaşarsın sabaha karşı
Sabır sarı yaprak, umut gözyaşı
Döker amma neden sonra anlarsın.

Fikirsizlik gol atarsa fikire
Altın diye sarılırsın bakıra
Güvendiğin eller seni çukura
Çeker amma neden sonra anlarsın.

Aman deyim bilir misin amanı
Boş hayale kurban etme zamanı
Müjde dağlarına eyvah dumanı
Çöker amma neden sonra anlarsın.

Çorbaya sallarsın taş dolar kaşık
Dört adım öteye şavk vermez ışık

Kör inada sarılmaktan sarmaşık
Bıkar amma neden sonra anlarsın.

Hakikatler üzücü ha, katı ha
Delinirse su koyverir çatı ha
Zaman zaman gizli kirler satıha
Çıkar amma neden sonra anlarsın.

Kurnaz emer budalanın kanını
Böyle yürür hokkabazın kanunu
Doğru karar eğri dostun canını
Sıkar amma neden sonra anlarsın.

6.177 SIKAYET

ŞİKAYET

Yıldırımlar sağdım umut bahçeme
Hasretimi yangınlarla süsledim
Depremleri dost eyledim geceme
Yüreğimde fırtınalar besledim..
Bekledim ki sen gelesin yanıma
Gelmiyorsun yetti gayri canıma.

Kokuştu, acıdı, gazlaştı sular
Bozuldu, değişti, yozlaştı sular
Kurudu, savruldu, tozlaştı sular
Pınarları gözyaşımla ısladım..
Bekledim ki sen gelesin yardıma
Gelmiyorsun, ortağım yok derdime.

Boş dergâhta tek dervişim, gerçek bu
Yalnızlığa boş vermişim gerçek bu
Sabır, sebat benim işim, gerçek bu
Silahımı kalemime yasladım

Bekledim ki sen gelesin muradım
Gelme gayri, kapıları kapadım..

6.178 SIIRE DAIR

ŞİİRE DAİR

Şiir bir cennet bahçesi
Girmeyene anlatılmaz.
Cennet nedir, bahçe nasıl?
Görmeyene anlatılmaz.

Şair gülü, şükür gülü
Yaprak yaprak dokur gülü
Her mısradan fikir gülü
Dermeyene anlatılmaz.

İne gönül, kalka gönül
Hep doğruya baka gönül
Hak vergisi.. Hakka gönül
Vermeyene anlatılmaz.

Şiir toprak kokusudur
Şiir damla damla sudur
Ermişlerin duygusudur
Ermeyene anlatılmaz.

Şairler sultanı Yunus
Her sözü yüz defa yumuş
Aşk bağına dergâh kurmuş
Varmayana anlatılmaz.

bölüm VII

7 CAHIT ZARIFOGLU

7.1 AFGANISTAN ÇAGILTISI

AFGANİSTAN ÇAĞILTISI

Bütün azalarını harbe çağır
Sofran açılsın elin şehit ballarından alsın

Saraylar damlar yeniden kurulsun
Ağaçlar içinden akan nehre
Dalçık günde bin kere ve gecelerde
Omuzbaşlarını denetleyen defterlerden yalnız sağdaki kalsın

Kalem yazsın yazsın
Küheylan bir aşık ol
Öyle yalvar ki ellerim zahmet balyalasın
Kaslar şehit dalgaları ve haykıran kan
Başlasın vuslat gününü toprağa
Başlasın hatırlatmaya denize kumsalını

Şimdi üzgünüz arkadaş
Yolumuza çıkmayın üzgünüz...

Hava çok hoş denizin tuttuğu yerler derin
-Konuş şimdi zaman hiç geriledi mi
Hava çok hoş kuşların tuttuğu yerler berrak
-Konuş şimdi daveti duydun mu
Bir gece uyandın ki ellerin başaklarda
-Konuş şimdi açık ağzına o gül yaprağı konan şehidi gördün mü
Çoktan hayretle dondu kaldı bağlar ovalar
-Konuş şimdi bekliyor mu yalınayak çocukları ağacında buğday

Hava çok hoş insanın tuttuğu yerler azar azar
Kalbin zengin davetleriyle oynar
Çocuklar o anda çok yakında bakarsın bir aşk sayhasında

Yaslanırlar güzel anaların kollarına
Hava çok hoş başın tuttuğu idrak yanımızda

Adamlarımız yiğit

Kadınlarımız hamarat
Çocuklarımız dolu bilinç harmanı
Köpeklerse sayılı

Elimizde cahiliye dönemi sonrası bir pala
(Kavmiyetçilik etme dedik ucu kırılır)

Kırıldı da
Şimdi severiz türkmeni peştunu
Onarılmış gerilmiş bileylenmiş ve doğramakta

Isın gökyüzü ısın
Çocukları kavrulmuş kadınlar yeniden hamarat yeniden gebe

Bunlar gübre insan değil
Gömlekler çelik zırh
Öyle bir çalgı çaldılar ki
Seslerin çağırıp koyunlara bile
Koyduğu zehirli gaz rüyaları

Analara şaşkın çocukların
Üç beş yaştakilerin
Yüzleri harp yarası
Harp yanığı
Ama öpülmekte okşanmakta yanakları

Hangisi hangisine mübadil
(Dünya bu olamazdı)
Hangisi özne hangisi edilmiş gelinmiş bilinmemiş
Yağmur peyderpey kar tane
Gamzem oyuyor düşüncemi
Kime eşitim nasıl nerdeyim
Gamlanmaktayım

Hayır bir tereddüttü geçti
Füsun bu karadağmağdeni
İsyan muannit
Mösyö sevinçli mister memnun ağa yarı tok köylü sarı yaprak
Millet üzgün

Hani dengeler kuracaktık
batının kızıl ulusları bindokuzyüz seksen kölelik yapmak istemiyorum

bu kahveniz
yıldızlarınız şapkanız
buyrun unutmuş olmalısınız dehanız şerefiniz
buyrun cep feneriniz
Buyrun boynumuzdaki halkayı tutunun
Ve semirin

Hani dengeler kuracaktık
Hani çağdaş uygarlıklardan tutunacaktık
Hayır batının ulusları kızıllarla karışık
Bin dokuz yüz seksen bay batıya buna şuna
Cennetlik yapmak istemiyorum
Çevir tarihi çevir
BindörtyüzBİR

Bu kafa ne zaman köreldi
Çalınanlar siren besteleri
İmdatlarla düşün
Bu anne asla merhamet dışında
Gözleri nemli olmamıştı

Hayır batının ulusları yıl bindokuzyüz seksen değil
Bindörtyüz bir
Fakat beşyüz yetmiş dokuz yıl geçmiş değil
Ne bir karışıklık var
Ne bir dev rüya görmüş
Değil

Kıraç bir yamacı bir ekspres kıymıklıyor gibi
Tünellere ses basılmış değil
Elbette bunlar değil
Yazmaktan çektiğim yalnızlık da değil
Bahsi kapatalım ve yatalım için de değil
Hiçbir şey değil hiç biri değil

Anlatabildik mi arkadaş. Acaba
Körebe bitti duvarı kaldır at

Haydi zemini düzledik alt yapısını kurduk savaşın
Dikil yanıma
Ellerimizde birer çakıl taşı
Onlarla dikilelim karşı karşıya
Yüzlerimizin kefen örtülerini yırtalım baştan başa

Görürsün berrak içi
Derisi yüzülmüş kan gibi yüzlerimizin
Bu harp başka

Kim diyorsa ki batılılarla başımız bir taşta
Cellatlarla aynı kaptan yiyoruz
Aynı kirli hava
Aynı kafa ayağımızın bodrumunda
Hayır arkadaş bu hesap bambaşka
Ne son aylardayız ne bu son gün
Sanki dünya bir tek kaldırıp vuracağım gürze gebe

Gözleri yumuşak yüzü yorgun bileği sert toprak
Sanma ki harp derdinden geçtim
Düşünme ki dökeceğin kanlar hunhar
Derimin altında ne belalar baygın
Bir devlet taşıyorum başımda
Bu ev bana dayanmaz
Çöker kızıllar kuduran inleri dünyanın

Arkadaş
Şimdi yalnız savaş

7.2 ANILAR DEFTERI

ANILAR DEFTERİ

Anılar defterin de gül yaprağı gibi
unutuldum kurudum
Başıma düşmüş sevda ağı
Bir başıma tenhalarda kahroldum
Sen kim bilir
Rüzgarlı eteklerinle
Kimbilir hangi iklimdesin
Ben sensiz bu sessizlikle
deliler gibiyim
sensiz bu sessizlikte
Ayrılıkla başım belada
Gözlerini çevirme gözlerimden
Yoksa sensiz bu sessizlikte
Kahrolacağım

sensiz bu seslikle

7.3 ANILAR DEFTERINDE GÜL YAPRAGI

ANILAR DEFTERİNDE GÜL YAPRAĞI

Anılar Defterinde Gül Yaprağı
Gibi Unutuldum Kurudum
Başıma Düştü Sevda Ağı
Bir Başıma Tenhalarda Kahroldum.
Sen Kimbilir Rüzgarlı Eteklerinle Kimbilir
Hangi İklimdesin
Ben Sensiz Bu Sessizlikle
Deliler Gibiyim
Sensiz Bu Sessizlikle.

Ayrılıkla Başım Belada
Gözlerini Çevir Gözlerime

Yoksa Ben
Sensiz Bu Sessizlikle
Deli Gibiyim
Sensiz Bu Sensizlikle.

7.4 ANLATILMIS GÜNLER

ANLATILMIŞ GÜNLER

Bulutların yeryüzüne doğru saçaklandığı vakitler
Sürüleri doyurmuş
Köylere emin bir gece yaymış
Serin ve ılık evlerin seccadelerinde
Yatsılarla nehrolmuş
Helal kadınlarıyla yukarılara bakıp akan
Huzurlu gürbüz ve yetişkin adamlar gibi
Adamlar gibi duruyorlar silahlarının başlarında

Meşakkate
Adeta ısrarla
Yılmadan

Sabretmektedirler

Biliyoruz
Gördüğümüz resimlerini
Aylardır birlikte yattıkları giysileri
Çok aşıyorlar

Boyları bosları
Yaşları başları
bakışları
renk renk
geniş
adımları iri
solukları sıcak yelpazeler gibi

gözüm görmüş gibi onları
kardeşim gibi gelir haberleri
hele saldırdılar mı
bakılsın gerek
topuklarıyla devirdikleri tank kütleleri

Ne yaman gönülleri
Çöl toprağı gibi yayılı kavruk esrarlı
Yanaklarına
Değer güneş

Ve bastıkları dağ şurdaysa
Ötekinde kıskançlık nöbeti

Hiç kimseden öğrenemezdin
Daha kesin
Gözünün önünde vurulan kardeşinden
Buhara kelimesini

Hiç kimse öğretemezdi sana
Daha kesin ve böyle emin
Ateş altında
Azık getiren kızkardeşinden
Buhara kelimesini

Bir ok işaretidir Buhara
Varılırken ve varılınca
Gösteren

Daha ikibin kilometre ilerisini

Ve buhara ki
Pirlerin
Asırlar önceki kader sürücülerin
İşte bugünleri anlatıp
Kollarına girip avuttukları şehir

7.5 ARALIK GÜNLERI IÇIN BIR ASK DENEMESI

ARALIK GÜNLERİ İÇİN BİR AŞK DENEMESİ

Aşk bu
Kanatları yıldırımlanmış katı boğalar
Ateşin saydam gövdesini kırarak
Yatarak hayat dolu sarnıçların karnına
Sıkı sıkıya kapalı sivri ve kıvrak gaga

Delip geçecek dalıp yeryüzünü
Bak istersen avuçlarıma
Küçük parmağın hizasında o derin havzada
Göğüs göğüse iken ikimize
İki ayrı kadeh gibi doldurulmuş yudum kat'i
Sesin
Sırrım
Gözüm palaspandıras çehremde

Aşk bu
Çölün sarı sofrasında atlılar
Hepsinde
Gererken parçalanan elimde
Çelik yay parçaları
Ağızlarımız kum rüzgarlarıyla yanık
Yiyip içmezik acıkmazık

:Başkanları
Uyutmasın vahalar diye
Koynuna doldurmuş yılanları:

/çocuk
Bir tane.Dayanmış yanağını cama
Karşı evin balkonuna bakıyor

Orada bir çocuk
Tutunmuş demirlere../

İki kadeh arasında ufak kara nehrim
Beni senden bölen.Suyu yakut de ki kafur
Çölün arı çehrenin gamsız ölümün uzakça olduğu bir demde

Diz çökeyim söyle
Tahtın nerede
Bende kaynayan sende kaynak
Tıpatıp iki kristal küre

Aramızda ceylanımsı bir sıçrama
Çalkalanır sonsuzca.Şöyle irice
Bir kelime bul ok atsın döş kemiğime

Öfkemi iyi belesin öfken

Aşk duraksar ve yara alır
Uçak çelik rengi göğü sesiyle sokunca
Alçalarak yemyeşil ekinlerin arasına
Kuru ekmek yiyen üzgün köylüleri bombalamaya

İlkin küçük nir göl kan dolu ağzı
/hava nasıl da yeşil/
Su mu yoksa o katı ışık mı yanakların taşıdığı
Nilüferler isteklerkoca bir dev

Aşk bu çiğnenmiş kırbaçlanmış alta laınmış
Tanıyıp tutunacak bir insan arayan
Gördülçe çelik kazanlarının iç kaynamasını
Kaliforniyadaki silah fabrikalarını

/Doların egemenliğ halkın refahı:
Depolar boşalmalı/

Aşk aşk bir şehir harabesi daha kazandın
Kurşun kanatları gergin
Fosforlu mermiler yine taze
Yıldırımlanmış boğalar
Havanın katı gövdesini kırarak
Yararak hayat dolu sevdanın karnını
Pilot ağzı zehirli bir dil

Kentelenmiş çeneler arasından
Gözler ovaya başını çıkaran insanları

Haydi aşk aşk
De ki dağları delerim senin için
Yıldızlar yakarışlar açık kartlar
Ve haydi hoşçakal

Kilimin üstünde
Bir ampül
Bir kırbaç bir ayakkabı

7.6 ARZUHAL

ARZUHAL

Çiledinmi
Dünya tutar inilemen
Ne saltanatı dünya pahada
Ne saltanatı dünya pahada
Ne kalbi altın mezarı şöhret
Yer şahit
Şahit bizler kardeşlerin
Alevli hüzünlerdin mevla için

Ne atın yıllar verdin hep
Dirilsin diyordun ve yöneliyordu binlerle
Kapkara parlak ışıklı ve ışıtan göz
Kıvırcık utangaç ve uçurumlardan güvenlere götüren
Ve yalın
Henüz gelmiş gibi kınından
Ne altın yıllar verdiğin hep
Ve ağır ağır çeviriyordun
O dalgın ve ağır yüzünü devrin
Yuya yuya o güzel Elçiye

Ne altın yıllar verdiğin hep
Biriki bronz kişi konabilseydi önüne
Ve ne altın yıllar daha çiledin
Artık yalnız değil adımların
Şimdi daha iri doğuyor sabahları
Horantası bir hayli arttı güneşin

Kişinin güzelliği ağa ustalarına göredir

senin köylün olayım
o uzak iklimleri erişilmez beldeye
bakabilemezdik senin götürmen olmasa

şu küçücük kalpte
(yaman halimiz helal ettiremezsek)
nice hakkın yüklü.

7.7 AYLAK GÖZ

AYLAK GÖZ

Erkenden aşındırır aşkını
Odaların köşelerine zamansız oturur
Duyarsa bir çocuğun
Oyundan çağrıldığını

Başının her seferinde döndüğü kumarı
Gönlünü bir tarzla kurularken kazanır
Anlarsa yenilen bir kadının
Darda kaldığını

Kendi kendine ardaşak kaçağı
Arada bir bakınır ne yaptığına
Süresiz kapılır tablolara yangelir
Ve oturdu mu bir masaya
Hakkını verir çay içmenin

Bu adam kitapların uçlarına
Çizilmiş itilmiş resim
Korkmadan yaşar tebessüm gösterir
Ağır başıyla nöbet alır
Dağdan kaçar şehri çevirir
Ve bırakır gönlünü bir tazı sıçramasına

Erkenden aşındırır aşkını
Anlamaz bir kadının
Süresiz kapılıp yangeldiği tablolara
Severek tebessüm attığını

Ağır başıyla kopar dağdan
Nöbet alır şehri devirir.

7.8 AYNA

AYNA

Ve gözüm eşyamda değil
Yoruldum maddemden
Ta ki dünya bitti
Köşk kurdum sakin oldum

Dehlizsiz ve tabakasız
Kör bir hayvan gibi
Rızkına etiyle yanaşan
Karanlık birevDir gövdem

Güneşte asla karanlık yoktur dediler
Ve onlar yoluna cihet ettim vatan tuttum

Büyük yeni bir hayat bildim
Yeni yeni bildim yoksa ölüyordu bir şey
Bir insan binası yıkılıyordu durmadan

7.9 AGARTI

AĞARTI

sevgililer yüzüne karşılık geldim
kaygı bağırdı gözevlerimde

günlerin yamanan yıldızlar
ve üzülen gökkuşaklarıyla
doluluğundan söz ediliyor
evlerde çocuklar arşınlanıyor
ve alkışlanıyor babalar
ki tütün başında
ekmek başında kabir başında

günler yenilenen bir isim

merdivenleri büyük ağzıyla çıkan meral
haftada üçer gün üçer hafta
ince uzun veya kahverengi
ve gelinlik sabah çatışmasında
yoğunlaşan yorgun artık ben
köprü ortasından yarılmış bu ara
organın ve güneşin salgınlığı
toprağa gelir gibi oldu an
başlar ikinci artık

beygirler uzağa kayıyorlar

bu arada gelinmeler
arkadaş yapıtlarına yar koyma
yöremdeki çimler

bu arada evimin içinde odaların birbirine düşman durduğu
ve hastalandıkları
çalışan yüreklere uzak
bekardan korkan ev sahiplerinin
kapılarda kızlık heykelleri
bu arada insanın yemeğe oturma çelişmesi

yemekten kalkma çelişmesi
erkek oluşunuza binaen
bu arada özel sıkıntılarımızın
kılıç kuşanmış hali
durmadan kanlanıp hatırladığımız
bunalan kadınlar
ben alda'yı bunalıyor görüyorum rüyamda
kırbaç gibi insanı saran etrafımızda
kelebek kanatları gözler
akılda kalan ağızlar
hatlar
seviyi yoran alkışlar
bir şehri paramparça edip
ortasından yarıp uykuları
evlerin sahanlıklarına
misafir odalarına
lavabonun altındaki dolaba
çocukların hücumluk yataklarına
iri erkeklerin şakaklarına
kadınların çırpınan dudaklarına

ve kızların sancaklarına sığınan
ve benim damarlarımda itişen uykulara

bir şehrin ortasından tren geçiyor
o şehirde büyük rüzgâr vardır
bir oyuncakçı vitrininin önünde
insanların durdukları ve duruşlarını
değiştirmedikleri trenle birlikte
şehrin ortasından oyuncak trenlerin
cezalandırmış şekilleri

kendisini buyruk
vitrine yapışık insanların kafalarındaki
içlerinden geçerken dönüp bakmadıkları
durdurup parçalamadıkları
önüne yüzer ellişer
yatıp apartman kadar
ağır tekerlerini üzerlerinden geçerken
öpüp ağızlarını ezdirmedikleri

noktanın sonuna kadar
bir sinir bir can yanmasıyla
bir parçamı
bir demir mengeneye
koyup sıkmak istiyorum mu nedir
dilimi

bir acı mı ne gerek
öyle uykum var ki
öyle istiyorum ki

o içinden marşandizler
şimşek gibi fırlayan
şehirde hemen
hat boyunda ilk tahta evde
derin yatakta
her an çığlıklarıyla
uyuyayım kıyametler
bir ejder geçsin
öyle tanıdığım
öyle canımın içinde

durup gelmeyince

morfin gibi arıyorum direnmeni
iğne üzerinde yüzün gelip
kuşatmıştı beni
ama düşündükçe Korkmak
yüzünle geldiğini

Ve bunları elbette çabucak geçelim sevgilim

7.10 ASKA DAIR

AŞKA DAİR

Öyle sofralar gördüm ki
İnsan kasları vardı tabaklarda

O eğik gövdeler önünde yalnızlık
Her şeyi birbirinden uzağa çarpıyordu
Bir kadın
Bir erkek

Gizlice soluyordu
Bir erkek av arkadaşından
Av durgunluğu gibi gösterip saklayarak
Kamışlıktaki sazların arasından
Ilık ve yapışkan fısıltıları
Ayırarak alarak
Urgan gibi bedenine doluyordu

Her şeye benzeyebilirken o
Hiçbir şey benzemezken ona

o ünlü borazan
Başlarsa saçlarımızın diplerinden
Üfürmeye. -Yırtıcı bir hayvan
Kimliği yapışır yakamıza

Bir erkek mi o
Göle yatmış bir güneş demetinde
O mor ışında
Bir köpek ölüsü gibi yatan

Hızla kayan

Yoksa bir yaban ördeği gölgesi mi

7.11 BASIM EGIK DILIM KAPALI GÖZLER

BAŞIM EĞİK DİLİM KAPALI GÖZLER

Asrımızın zarif düşünceli gençlerinden biri
Kederli elini
Temiz alnına koyarken fikretmek için
Çocukların susması
Kuşların ve kedilerin uzaklaşması
Haritaları üzerine bezlerin atılması
Lambaların kısılması
Kadınların bir vakit konuşmadan
Yaşaması gerekebilir
Ve açılabilir görüntümüz Sahnemiz perdemiz:
Hergün bir miktar kros boksit asit
Ve arenamız
Dokuzyüz milyon müslüman rüyalarını hatırlamadan uyanabilir

Baş efendimiz
Görüntümüz
Sahnemiz
Perdemiz

Eğer dualanmasaydı sesimiz
Eğer yaradandan o güzel ağız
Açık ve seçik
Dilemesiydi demeseydi
'Allah
Sesinizi
Mağrıptan Maşrıka Kadar Duyursun'
Düşünmezdim üzerinde
Binmezdim deli deli koşan küheylan

Bildim Sensin Sen Sen
Diri Diri Diri Şahım
Diri Şahım Diri Diri
Dirilt Alemi Alemi Alemi Alemi

Çünkü dokuzyüz milyon müslüman rüyalarını hatırlamadan uyanmıştır
Bunların üzerine ezan

Ucu sancılar vuran
Bir kırbaç olmalıydı
Her duyan
Bağrını açmalıydı akan kanı da sevdayı da yorumlamaya almalıydı
Hayır dokuzyüz
Milyon müslüman
Tarihin hülyalarından vazgeçmiş olabilir AMA BEN

Elim dizlerime Vur Kalk
Müslümanlar uyanın Eller Dizlere Vur Kalk
Yumruklar dizlere vur vur
AMA BEN Ama ben Ama ben Ama ben

Korku gerek tenlere etim kalbur
Deşer bakışın kıyar da kıyar

Korku gerek reca gerek
Yanlış anlaşılmış olabilir
Sesini duyuyorum kendimin/kelimeler kendinden emin değil

Yanlış anlaşılmış da olabilir
Aklım başımda mı! Değil

Ve sesimi duyuyorum
Kaburgalarımın gelip artık kavuşamadıkları iniltiden
-Kulun korktuk şerrinden
Ağzımız yerlerde kaldı gerçek dilimizden akmadı
Kuldan korkarken gel zaman git zaman
Bir hayat ki haşa korkmadan yaradandan
Ama elbet ruhumun vazgeçilmez akışı baş çarptığım kayalıklar

Irmaklarımın altından akan ırmak
Sandal sefalarım Marmara toprakları
Ama söyle olmuşsa yüzüme karşı söyle neyi inkar ettim

Dilediğim en güzel hayat
Çöplerin içinde rüya aradım
Düştümse eğer sana bakarken düştüm

Sen dinç zaman
İşte kuluçkan
Bereketle taşan yağ küpleri gibi
Parmaklardan akan çeşmeler gibi

İşte sinem kalabalık ve kendine zinde
Kullardan pervasız nesillerden biri

Aha Şeyhefendim Aha yüreğim
Göz kapanır akıl susar susar akıl
İstersen haydi haydi haydi
Yeryüzünün bütün gümbürtülerini çağır

Çehrenden o azgın maskeyi dök
O evleri kedere boğ
Nasıl olsa her kucaklandığın dalgada
Bir gemi kadavrası gibi ikiyüz yıl parçalandın

Mahşerinde uyanacaksın
Ağzının

Korkuyorum o nedenle
Başım eğik
Dilim kapalı

7.12 BUSAT

BUSAT

Artist milletizdir.
Bizde defaten ölünür
ve kalkılır ki sofralardan
hamdüsenalarla palalarla
el yıkanmadan
ağız misvaklanmadan
zinhar vurulmaz ha
ne dosta ne düşmana

7.13 CAHIT ZARIFOGLU

CAHİT ZARİFOĞLU

YAŞAMI (1940 - 1987)

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümünde yüksek öğrenim gördü. Çeşitli dergilerde şiirleri yayımlandı.

ŞİİR KİTAPLARI

İşaret Çocukları (1967)
Yedi Güzel Adam (1973)
Menziller (1977)
Şiirler (1989)

Cahit Zarifoğlu'nun Hayatı (1940 - 1987)

1940 yılında Ankara'da doğan Cahit Zarifoğlu aslen Maraşlıdır.

Babasının memuriyeti dolayısıyla ilk ve orta öğrenimini Siverek, Ankara, Kızılcahamam ve Kahramanmaraş'ta tamamladı. 1972'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Öğrencilik yıllarında çeşitli kurumlarda çevirmen olarak çalıştı. Dil kurslarına katılmak için Avrupa'ya gitti. Bu vesile ile belli başlı Avrupa ülkelerini dolaştı. Döndükten sonra özel bir lisede öğretmenlik, Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumu ve TRT'de çevirmenlik, son olarak İstanbul radyosunda denetçilik görevinde bulundu. Edebiyat çalışmalarına lise yıllarında başlayarak, Maraş gazetelerinde şiir ve hikayeler yazdı. Yine Maraş'ta Açı dergisini çıkardı. Sanat hayatının bir bölümünde şiirleri Papirüs, Türk Dili, Yeni Dergi'de yayımlandı. Daha çok Diriliş, Edebiyat, özellikle de Mavera dergilerinde çıkan şiir, hikaye, günlük ve eleştirileriyle tanındı. Bir süre, kurucularından olduğu Akabe Yayınları ve Mavera Dergisi'ni yönetti. Yeni Devir, Milli Gazete ve Zaman gazetelerinde Ahmet Sağlam, Vedat Can, Abdurrahman Cem imzalarıyla yazdığı köşe yazılarıyla yakın bir dialog içine girdiği geniş bir okuyucu kesimince ilgiyle izlendi. Ayrıca İslam, Kadın ve Aile, Gülçocuk ve bazı çocuk dergilerinde ürünleri çıktı. Son yıllarda çocuk edebiyatına yöneldi. Çocuklar için yazdığı kitaplardan biri olan Yürekdede Ve Padişah adlı eseriyle 1984'te Türkiye Yazarlar Birliği'nce çocuk edebiyatı dalında yılın yazarı seçildi. Çizgi dışı şiiri ve kendine has şiir diliyle ilk bakışta zor anlaşılır ama son derece orjinal şiirler yazdı. 7 Haziran 1987 yılında İstanbul'da vefat etti. Mezarı İstanbul Beylerbeyi'nde Küplüce Mezarlığı'ndadır.

Yayınlanmış eserleri:

"İşaret Çocukları" (Şiirler, 1967), "Yedi Güzel Adam" (Şiirler, 1973), "İns" (Hikâyeler, 1974), "Menziller" (Şiirler, 1977), "Yaşamak" (Günlükler, 1980), "Serçekuş" (Uzun Hikâye, 1983), "Ağaçkakanlar" (Masal, 1983), "Katıraslan" (Masal, 1983), "Yürek Dede ile Padişah" (Masal, 1984, Türkiye Yazarlar Birliği Çocuk Edebiyatı Ödülü), "Savaş Ritimleri" (Roman, 1985), "Korku ve Yakarış" (Şiirler, 1986), "Bir Değirmendir Bu Dünya" (Denemeler, 1987), "Motorlu Kuş" (Masal, 1987), "Sütçü İmam" (Tiyatro, 1987), "Gülücük" (Şiir, 1989), "Ağaç Okul" (Şiir, 1990).

7.14 DELIKANLILAR

DELİKANLILAR

gülünç şapkalarını sahipsiz şapkalarıyla
bazen mavi yanaklı bir yıldızın,

kızdan heykellerini
utanç ve yenilgen
bir gardrop odasında
tanrıya benzer
herşeyim
dünyada
üryan dolaşan bebeğin
özgürlüğün ama herşeyin
özgüre ödünç verilen geleceğin

erişilecek bir üst bir alt kent
bir de
içine durup demir atılacak
bu binek aşkların
delikanlılar sofrasında
kamçılı bağırışları

derken
merhem
yok merhem

derken
avuç içlerinin kadın bölmelerine
kadının iki havuç hacmindeki kadının
en usta hücrelerime
en yanıltıcı en dolup en boşalan
ve en boşa atılan
yıkan hücrelerime
bükülen dizlerime
ve kasılan karın etlerime

kendime gelince ben kim oluyorum
cevherim neyse nereden geliyor
nereden nereye ne mi
duvarların fayans çinko benzerleri
kendime gelince
gözlerini cihan gözlerini
ellerini kollarını parmaklarını
göğsüme göğsüme tam yüzüme
uzatan eşya beyleri
çanak çömlek
varlığına vardığım hücre gece
her yandan karanlıklar biçilir

dikilir üstümüze

yolda kamyonlarla süt satanlar
düşleri
evleri ufalayan ve büyüyen çocuklarından
değerli bir yoldaşlıkla
ödünç alan ihtiyar babalar
ateş yanan sokaktan geçiyorlar

delikanlılar baba ve adam
delikanlılar ve aşk
delikanlılar sevdalı oluşlardan

bir yıldız poyrazı

isa meryem kadar
bir balıkla girince sulara
insanlar kelime hücrelerinde
isanın denizlere dağılan saçlarında
-isa da tam denizlere göre
insanlar isaya göre
eşyalarıyla ve hayvanlarıyla
yaşar akıp giden uslarıyla
geliştire geliştire
bütün ölmek ve öldürmek sınavlarını
anılarda bırakmak için
tanrının ve meryemin yavrularını

delikanlı bir çağanoz fabrikasında
yürekleri devrilir doğum günü bayraklarıyla
kentlere çağrılan ve insan biçimleriyle
nefret biçilen
ve bunları düzenli anneler şeklinde
yalnız düşman getiren
babanın gecelerine

delikanlı
bir sahnenin perdelerinden sonra
katmerli kadife ve kapanan perdelerinden sonra
açılıp kapanan karanlık küçük odalarda
ve karanlık küçük odalarda

7.15 EVET

EVET

Evet hatırladım
Küçük basit şeyler
Yetiyor kederlenmeye
Ya mutluluğa

7.16 GÜNES INIP SUYA DOKUN

GÜNEŞ İİNİP SUYA DOKUN

Birara neydi o bulutlar
Somurtkan dudakları yere sarkan

Arkasında deniz alev alan adam
Çehrem sarsılıyor bakmaktan

Güneş inip suya dokun
Nehre yaslanıp baş aşağı koşan bir yaşlı ağaç ol

7.17 GÜZELCIN

GÜZELCİN

Koşu koşuver nargözlüm
Yuvarlak biçimli ayakların
Küheylan kolanı gibi kuşağın
Gürbüz kalçalarının üzerinde

Koştur azaplardan kaçalım
Koruklar üzümlenmiş mi bakalım
Bir söze iki gülüş bir öpücük
İki bedeni birbirine katalım

Ruhsatlım sevdamsın berigel
Kanın höpürtülü başın dik
O seven yuyan bakışınla

İçimi yu mermer döşegel

Dorukta yeni ay ince işaret
Ne kem gözler gezinir karanlığa
Ne evin sevincinden korkan bulunur

Asmalarda güneş ve çocuklarımız
Çardakta ıslak ve ekşi uyur
Bacın bazlama yağlasın sahana
Mutluyuz tüm dünyaya duyur

7.18 HIZLA AKAN MIZRAK

HIZLA AKAN MIZRAK

Sabahtır
Alkışlar gecenin
Sıcak damları sükûn yapılarıyla
Aydınlatır bir ucundan
Kahvaltı sofrasında çay tasını

Düzgün uysal Işıklı bir de ağız
Gizlice götürür hücreyi bütüne
Ve akla her gelen telgraf telinde
Öpüşür iki güvercin
İncelmiş ve yumuşamış gagalarıyla

Bu geçen mızrak
Kalın kararlı
Atanın değer biçilmez atıyla
Kuşkusuz yolunda gerek

Mızrak geçer ışığı
Geçer geceyi dolduran karanlığı da

7.19 KABÜL

KABÜL

Eski şairliklerim gitti gözümden

Gayridir başka bir hal kuşanıyorum

Azık yoldaş olmaz haydi geç toklukları
Az'la doymak yap deş insan zamanlarını

At al at bin at kuşan da ciğerin koş
Davran bre çocuk doyma ilk sulardan

Hehey gözüm hehey gözyaş odsuz kaldın
Nice hançer dürdün sabır balyaladın

Göğsümde bir küçücük derya buldum
Kabına sığmaz bir ceylan yoldaşım

Eteğini toplamış bir sevgili düştü kumsala
Ufacık kuru dudaklarında bir hasret sayhası

De Zarif inle. Ta ki huzra vardın
Nice yıl isyan durdun gurbet kaldın

7.20 KARTAL ÖLÜSÜ

KARTAL ÖLÜSÜ

Tabutunuz
Pırıl pırıl çivileri ve talaş kokuyor
Demek taze ölülerdensiniz hemşehrim

Kan akıtılmadan
Kesildi damarlarınızın sıcaklığı
Söyleyin kim yokladı
Bir ateş salmaya içinizi

Şimdi doya doya seyredin gövdenizi
Kalabalıklardan eli mızraklılardan
Otomobillerden nüfus patlamasından
Ve o koca denizlerin kirlenip ağrımasından

7.21 KARTAL ÖLÜSÜ

KARTAL ÖLÜSÜ
Tabutunuz

Pırıl pırıl çivileri ve talaş kokuyor
Demek taze ölülerdensiniz hemşehrim
Kan akıtılmadan
Kesildi damarlarınızın sıcaklığı
Söyleyin kim yokladı
Bir ateş salmaya içinizi
Şimdi doya doya seyredin gövdenizi
Kalabalıklardan eli mızraklılardan
Otomobillerden nüfus patlamasından
Ve o koca denizlerin kirlenip ağrımasından
Cahit ZARİFOĞLU

7.22 KAYIT

KAYIT

Korku salardı inceliğin acıman tevazuun
Dünya ve insan çıkmazlarına yumuşak bakışın

Nur sarnıçları ballar koydun çöllere ruh eşiklerine
Senden kaynıyordu yine sana kapılıyor ırmakların

Yamalı ve tertemiz elbiselerim olunca
Her gece mutlak uyanıp adını anınca

Bir gün elbette sofraya birlikte çökeriz
Sen dağ gibi kurul ben zerre bir yer tutayım

Sura vardıkça gövdelendim soyundum aşk duasına
Atılıyorum sırlarına açılıyor hücrelerim

Menzili çoktan geçtim ün saldı kayboluşum
Kendi kuytumda çalkıyor şerbetini ağzım

7.23 KORKU VE YAKARIS

KORKU VE YAKARIŞ

Yüklenip geliyor gökyüzü evimizden yeryüzümüze
Dilimize onur veren kelime

Güzel ticaret ettik
Çölü okuyabiliyoruz deveyi çözebiliyoruz

/Delicesine yalnızlıktan yana reyi
Elleri berrak ve dolu
Arındı soyu kurudu kinlerin sanki
Vuruyordu son bahtsız atılışında
Köpeklere yaslanarak bir avluda
Ve ayaklarının altında
Her kiminse doğranmış saç örgüleri/

Ve şimdi adam ey çocuk
Eline bir dudak inziva al göster onlara
Belgele sevişebildiğin aklın
Kuşların o hızlı oluş adına
Çalılardan uçurduğu baharla
Uzaktan kur düşleri ve başla binmeye
Gemiler gibi gelen günlere

Ve özenle seçilen söylenen kulaklara
Yeni yeni hecelediğin tattığın
/İyice düşün ilk kez kim duyuyordu ayetleri/
Hatta o ısılı ve tamam edilmiş kelimeler yardımıyla

Nerdesin ne suçun var anlarsın
Gibi dost ettiğin paha gerçek paha
Bilinir ki yolluyor yiyeceklerini senin katına

Seni çile çektirilen
Verdikçe alan kelime
Susuzluktan kalma bir sarhoş ağzın
Salt ona adımların
Yalpa yok elatışında boyuna sürdüğün o
Ve hadi artık. Konuş
Nasıl buldun yolunu
Ki akıyor her gece ruhun bütün gücü
Bir fırdönüyü saklıyor eşyalar
Sen ıssız tekbaşına ve mağrur
Batıyorken yatağında

Nasıl da ateş sıcak içova nabzı
Zamanlar indirir kaldırır limanları
Sanki bir kuş ağzı bir kadın ağzı

Su başlarında sel yollarında hayatın
Kuğu kanatları beyaz soluk alışları

/Derken rahimlere kapandın
Dirilik harflerle çalkalandı
Boşaldı boş çanaklarına kavganın/

Kaynak yeniden yumulu parmaklarını açıyor
Biziz şimdi görünen artık salındayız aşkın
Yüz yüze koyulduğumuz sır vakti: Olgun ve hazır

Yine uyandım
Sabah
Yine büyük

İsmimle ancak
Aynı sarnıçta düş ve gerçek
Alıp veren sakınan etim
Soluduğum bakış
Can levham duvarlarım senin

Bana giysi verdin
Öyle biliyorum giyinmeyi
Beni doyurdun
Böyle biliyorum doymayı
Ve sayıyorum kimse yok
Öyle böyle bir doğa
Yalnız beni götürüyor kıyamete
Görüyorum ki farkediyor
Gülümserken korkuyorum

Elime açılıyor yüzün
Duyuyorum buzlar gibi

Sensin bana
Sanki kendimden bana
İçimden tüten

Sensin doğduğum sabahları
Işıklarına uzandığım başları
Dünyaya bırakan

Sensin güden

Kanımın düşüncesini

Sen ince şavk toplam zaman saf hayat
Tek diri

Sensin yüzen geceye
Tek diri

Sensin yüzen geceye
Yeryüzü

Sen ayrılmadın hiç
Evimizden

Uyudum yine
Gece
Yine geniş

7.24 KUTSAL MAVI ÇOCUK SIIRI

KUTSAL MAVİ ÇOCUK ŞİİRİ

Ellerin çıktı ve göğün ortasına geldi
Tarlada
Bakışı gittikçe yer toprağına
Çakılan
Bu kadar beklerken habersizdi
Ve hatta onlar da habersizdiler

Sular mı anladı
Dağlar mı sezdi
Yoksa birdenbire bir çiçek mi

Bir gün
Herhangi bir an
Ama bir çelik an
Her şey
Ve hepsi başlarını kaldırdılar
Ve hemen ellerinin gölgesi düştü yüzlerine

Karmakarışık belirsiz uzun
Geçti ve geçti gölgesi

Zerdüştün ayaklarından bir kartalın

7.25 MENZILLER

MENZİLLER

Sözün ve yolun baş çeşmesi ruhumun
Canım içre sevinç verir sözlerin

Baktığın dağların düşüncesi bile ağlatır beni
Hür olurum buyruklarını bir bir donansam sultanım.

Aşkın bin gözlü devasa bir baş imiş
Yur her birini uykularından sohbetin

Dinlen ey Zarif bilatedbir çok söz açtın
Bu kırık akılla ne cürettir yaptığın

7.26 MEÇ

MEÇ

Ağaçlara kılıçlara benzer çocuklar çıkıyor
erikleri itiyorlar
erikleri onları yırtıyor
ellerinde dürtme silâhları
plaj yıkıntılarına çarpıyorlar

sarsıntıyla akıyor
ayaklarını ıslatan
yaprakların gergin dallarında yüzücü nehir

gerginlik balık kanadı
sertlik gözlerine yakın gelmiş
suçlu ağızlarında çiğnenmiş bir gemi

çocuklar elleriyle dalların uçlarındaki eriklere
bir mahzendeki uzaklığa kayar gibi

Gerçekler başlarına konan çiçekler

yapraklar boğuluyor
yorgun bir meyve daha geliyor ağaç kökünden

bu sırada tramvay geçiyor
ve duruyor fidan küçük ağaç
göğüne üç ayak yaklaşmış
ilk koçanını ezberine biliyor

her an ürperti geçiriyor
odaya sokulan yemiş

odaya sokulan yemiş
göz hapsi

evinde durmayı seven kadınlar
mermerle sıvıyorlar çocuklarını
top uzağa yakına çağırıyor
hep bir noktada kalan adam
varmaya doğruluyor
sulardan sorulmayan
ama sulara yatkın anılarına
sevgiler koşturan
pencereyi parça parça aralayıp
denize açılan bir sokak kadını

denize açılan çuha kadınını
açıktan geçen son sağlığa bağlamak için
makine ustası
amma da mideli yıkılmadan geliyor
ve sırrım sessizliğiyle çalışıyorsa başına ben
gittikçe soğuyan ve soğuyan ben
ekmek kırıntıları döküyor

her zaman yaprak duşları başlıyor
serpilen kuşlar çimen düzlerine
gelip bir kısrağa yakından bakıyorlar

kuruyan ağza kapak göze kapak
çölüne atılan zar
sulardan serpme balık

deniz görününce kargılar atılıyor
karlı yamaçlardan

kızgın kumlara erenler kaydırak
arkalarından aç karınlı
sevilen kurtlar iniyor

ağaçlar dimdik
dallarında gergin su
haber gibi bir şey bekliyorlar
kökleri toprağı geziyor
bir yatağan aşırı gitti mi
zındana çıkıyor kök ucu

zufa bir cins ağaç

Devlet sokağını tek başına bir ayyaş geçiyor
Kente verdiği cevap pandomim

başı bir gölge altı açıyor
hotozlu kadınıyla
hovarda adamı
yanyana koyunca yatak
yaşama simidi

şimdi eskimolara bakın
kadınları fok balıklarından
bunda yataklara girip
sımsıcak çoğalıyorlar
denizlerini kargılarını köpeklerini yemeklerini kayıklarını ve kaygılarını
ayı balıkları bekliyor
ve
başkentte korsan gülçin dil balığı

yelken
gelmek üzereyim gelmeye hazır
şaramla doldurdum
sözleri ağarıncaya bu geceyi
hartuç ve hece

göğsü kızgın köpüklü tayfası
şişti mi kadın kollarını
kadın ellerini biçimli gergin tutan
insanın su başı rahim

kelime yorgun

gece soldu çan
çan ve çayır
suçsuz çocuklara koridor
yapraklar balık pulu
balıkçılar pul pul
yalnızca bakışlarını kırpıyorlar dokununca
çatılarda kirişlerde serin dubalarda

artık göze bakmak oyunu yok

7.27 MUNTAZAM

MUNTAZAM

Seni kamçılardan çıkardım
Tevbelerle başladı rahmet vuruşları
İnsan ağlar oldun yürekli göğüsler kurdun
Sesimi işkencelerden alırdın
Elimin altına dökerdin etlerini

Hızlı varışlara bile hazırım daha
Dayanırdı yelken bezleri saf saf insan enginlikleri
Bir geçmiş zaman kalkanı indi
Çınar ağaçlarından sahil sularına

Kalbim kalkıp indi gemilerden
Çok tarandım başka saçlar tarandım sokaklarda
Kapris kamburu çıkardı yıllar
Ve bir tek çıban çıkaran yoktu sancılarla

Habire vuran rüzgâr
Kabirlerde su yollarında
Dehlizlerde
İç çekmeler
Sızlanmalar fısıltılar
Ne zora çekiyor zaman ki bildiler farkettim
Götürüp
Kelimeleri başka bir semte attılar beni

Üzgün melal içre ve âşık
Yürüdüğüm deniz sahillerindeyim
Yakın sabahlarda öğlelerde ve daha

Üç parıltısında günün
Devlerimi güreştirmek işim
Üstüm başım heykel kırıkları

7.28 NEREDE BULABILSEM SENI

NEREDE BULABİLSEM SENİ

Yetişip dizüstü düşebilsem eteklerine
Karanlık basmadan
dünyayı kapatan karanlık
Elimizde kılınç
ben ince işler ustası musa
kardeşim ya ki heybem
değişince kubbeli evim
girdabım -
tövbem
kapımın önünde akan ırmak
en zengin denizcisi incilerin -
uzak şarklara yollanan elçilerin

Kelimeler
okyanusla yarenliğe dalıp
çoluk çocuğu unutacak kadar bol ve bereketli
binlerce yılçün kurulmuş
bir zemberek içimizde
ağzımıza boşalttı onca sözden
Birinin heybeti ve lezzetinden
Damağımız çatlamakta

ya ani karanlık
'inanana rahmet
inançsıza esef' olan

(Hiçistanda
Bir rüzgâr belirmiş
Kulağımıza gelir-
Bir ey muhalif rüzgâr ki oyropeiş örneği
Hafifçe terli bedenin krondeli
Göz dikmiş duyduk ki
Meni yataklara bile)

/Japonya büyür büyür bir gün
Toprağını denize yayarak
Peygamber sözüne ordan hizmet olur/

Kucak açanlar kadar geniş istekli
Göçüp gelenler kadar hafif
az'la doyan yük olmadan

Ve başlar
Kimin yüreği daha yüce yarışı
Musa kardeşim ağlamaktan mı
Okumaktan az uyumaktan mı
Kan gölü gözlerin

Her an karanlığını giyinecek gibisin
Ne kadar uzun sürüyor
Ta içinden gözlerine gelmesi dikkatin

Karnın ne kadar küçük ve içerde
İnce belin-
Fazla kabarık değil kemiklerinden etlerin
Biliyorum ancak sen
Bu kadarla yetindikçe ve ekmeği
Böyle mübarek tutukça
doyar karnı çinin hindistanın amerikanın
Sen olabilirsin çaresi

Su içinde susuzluk hissinden ölen kimselerin
Musa kardeşim haya'dan mı
boyuna posuna güzelliğine rağmen
hafifçe kıvrık omuzların
hafifçe eğik başın
Hele terazi tutuşun
zarif
sapasağlam
ve artık
en insansız çölde
tek başına kalsa bile
eğilmezken adalen bile
yine de
Bir nebzesini yutsa yüreğindeki tartarkenki dikkatin
İkiye yarılır bir su aygırı

Ve çocuklar tuz yalarken çocuk avuçlarından
NEREDE BULABİLSEM SENİ
Baba bıçağını ağır ağır çekerken
YETİŞİP
Ana dalgın ve Su dibinde yürür gibi
DİZÜSTÜ DÜŞSEM ETEKLERİNE
Ana dalgın ve su dibinde yürür gibi
üzüm tiyekleri ceylan dolu etekleri
1
Çocuklar
Kurtulamazlar yanaklarına konan yaradan
Olmadık anda bırakılırlar
Sonra
Nice sonra
Hatta bazen karanlıklarına uzanırlarken kadar sonra
Üzerinde gözyaşı izleri
Senelerin izleri ile yol yol kalmış yanakları
Mahzun yayılır
Ancak görünür güzel dişleri

Ve 'kuşlar da kaderle uçar'

7.29 ONUN IÇIN

ONUN İÇİN

Dün kalabalıkta
Sevmekten yorulmaktayım
Yalpalayan bir sarhoş var
Şimşek vuruyor onu bir çırpıda
Seçip vuruyor
Fırtına çevreği de onu buluyor emiyor
Yılışık nemli bir şehvete arzulanıyor
Bahar ayartıyor onu
Köprüde insanlardan yükselen buhar
Camların çiğneyip salonlara kustuğu sıcaklık
Sevmek yapışkan insan teri
İnsan kılı memesi kokarak
Kollarını eklemlerini yalıyor senin

ve şimdi aşkın evinde
iki yabancı insan

misina tutmaktan tuzlu sudan

birbirini duyamaz olmuş iki parmak gibi yatıyor
İstanbulda Suadiye mezarlığında
Yorgun uzman bir kalp

Kimbilir hangi kanlarda akıyor gövdemiz
Kimbilir kimin damarlarında hızlandırıyor sözlerim
Bir bohça aranır çağırır üfürür - sıcak ve tüterek
Irmak denize boşaltır dağlardan kaçırdıklarını

Atın birden nalları dökülür - delice koşarken yine de
Bilki şöminenin içinden
Yanmış kül olmuş yine de
Seni gözlemekteyim

Bir kadın bir baş kesiyor gördüklerim
Bir kadın kendiyle oynuyor
Kendine ve çocuklarına parçalanarak
Soğuk sıcak yanıp donarak
Dar koridorda yay gibi vınlar
Ve duşa varamadan
Ufak kırmızı lambadan erlikler yağar
Bir göz bir çağırma bir dur akar

Geri dön azarlandın
Koltuğa otur şöminenin içine bak
Şimdi hızlan ve hızlandır

7.30 ORASI NERESI BURASI BIR ADAM

ORASI NERESİ BURASI BİR ADAM

Korkuyu kapışır taşlar
karanlık kendine çekince perdeyi
göz hüzünle odayı kapar
el uyur ve akvaryumda balık
resmi çekilmiş nehir

Böyle bir çiçek vardı
Rüyadaki geçit büyüyüp büyüyüp
Büyüyüp büyüyüp büyüyüp

Espası bir tek gecede
Ezip el tutan
Alnının bütün bir duvara dayayan
ve sesleri bir orman büyüklüğünde
güneşe yol yapan çocuk
güreşip bütün gelişleriyle
gecikmiş bir deniz feneri

Saati yalvarır hızla
Şafağı çoğaltır kan akan damar
Adım zorlar kapıya çağrılan
En korkulan gerçeği
Bir boyun eğişle girilen
böyle bir çiçek vardı
kılcal kökleri
çağın sarsıntı duvarlarından
burası bir adam
bir aşk çapında
bir çeşit hapishane tutulan
akıp giden su uyanınca adam
suyu geçmek isteyen karınca
bir taşın alevinden basarak ellerine
kaçınca adam
bırakmaz eşyasını da uykuda.

7.31 SAVASTIGIMIZ GÜNLER KENDIMIZLE

SAVAŞTIĞIMIZ GÜNLER KENDİMİZLE

Başın çok yükseklerde eğil selvi boylu
Eğil bir kez nasıl bir şeysin göreyim

Nasıl liman çocukları zalim
Nağra atarlar gecenin koynuna

Daha başkaları da var
Tabiatlarını mayalarını açıklayan

Ya sen selvi boylu nesisin
Ya ben neyiyim körlüğün

Eğil hakkımızla
Birlikte bağıralım içine esirliğin

Ben hırsız olayım kendi malıma ha!
Ben yakalanayım eşkiyama

Gardiyanların değişti de n'ooldu
Haydi soyun bir kez daha kırbaçlan kendi dallarına

Dağ özlemin sarı bir kanarya oldu
Ötüşsüz uçtu uçamadı kondu konamadı

Akıl ve hikmet emzirirdi mağara
Yarasa doldu.Yüz çarpılır göz kayar

Güneşin tozu yağmuru ateşleri taşları
Gelse gelse elimin vuruşma özlemini alsa

Selvi boylu eğil ikiye katlan
Bak şairin yarım şiirin köle kaldı.

7.32 SCWAEBISCCH - HALL 1972

SCWAEBİSCCH - HALL 1972

svebiş - hal'de
büyük bir park her alman kentinde
bulunduğu gibi
ve merdiven tiyatrosunda
bir adam yaratmak piyesi

olmaz dedi berbel
tek saf damarı avrupanın
gözlerimiz yaşarıyor
yanağındaki kırmızılıktan akıp duruyor her şeyimiz

tırmanmaya başladı merdivenleri
haylbronlu kedi
sarışın -
ve kara açılımıyla kırbaçlar
uzun saçları -
ve bindiği atlar sıyırır kayaları

genç
ve durup direnecek sanki kasları
ve o bakışlar kaçıp saklanan
ve umulmadık anlarda karşılaşılan arzlar
aktörlük yaptığı için kendinden
herkeste olduğundan daha emin

olmaz dedi berbel
şiirlerimi oku derken
birden
necip fazıl göründü merdivenlerde
müthişti.

bilin ki berdel
jan janin
sen de merikalı tom
ve seya
bütün ecdadınız barındı içimizdeki hoşgörüde

bir gün
baktıkça değişen ve beni alabilen
enginliklerinde
bal görünümlü gamzelerinde
dudaklarının zümrütten gibi
billurluk yansıyan çekişlerinde coşarak ekstazla
. zira aklında değil
güzelliğinle anlıyordun.
işte bütün bunlarda
bütün dünyaya
üstad necip fazılı anlattım dedim ki

O görünüz görünmez
Daha ilk sesi ilk kelimeleri
İlk mimikleri ve yüzünde
İçiçe dönen binlerce daireyle
İnsanı alıp gönül hücrelerine salar
kanının yapısını bozar
yepyeni bir terkiple atar meydanlara

çünkü çok gördüm
onun
yüzündeki ahenge ulaşacağım diye
temelinden sallanan yapıları

aklım mı köpürüyor ne vakti deniz
toprağa kene gibi yapışmış ağaçlar
köpek bastırıyor kanı
avrupa kadını ne kapılar ışmarlıyor
kapanıyor içindeki bütün çengeller
insan tarihi kadar eski bir hasretle
bakıyor-
ve alıyor

7.33 SEVMEK DE YORULUR

SEVMEK DE YORULUR

Bir adam bir kadın var içimde iyice anladım
Bana bunu sessizce anlatıyorlardı
Bir yerde onların yönlerinden
alımlı bir zarf katlanmıştı uzaktaki
bulvarların geceye vurdukları
çağırmasız kır günlerini zararsız akrepleri
uzunlamasına yaşayıp yatay bir çocukla kalkan
bir sürü alışkanlıklar taşıyan
insanlığımızı gülüşü yalnızlar çarşısında
çağrılmış gümüş seslerini aynadaki yüzlerin
başkası sevsin diye en seçkin yerine
bir şal gezdirirdi
İnsanlığımıza bir şey getirirdi yalnızlarla

Bir sen varsın hep saçların ağzın
Bir merdiven hücresinde
uzak çağrışımlarla koşardın ya bensem
seni sonsuz gelişinle
saçından tanıyor gülüşünden kaçıyor
eğilip başını içlerimden geçtiğin zaman
uzağa bir yolcuya karşı çıkar gibi
Artık gecikmiş alışıldığım gidişinle
davranılmaz üstünde durulmaz
hiçbir tüfeğe gelmez bir kekliksem

Yüzün soygundan geçmiş öyle bir yerde
durmuş ki bakışın boynun bozgun

üstünden bir nehir geçer gibi
ya gecedir ondan ya bulanık sudan
bir hasta gibi ağrımaktasın

Gelişini aldım onu nasıl harcadım
Denizden bunalıp okyanusa
Selâm çakan vapurun
Sevindik adımına birden parka çekildik
Ve birden nasıl bayram bıyıklı
Bir yaylım herkesin yaydığı bir merhabayla
Eğip başını içlerimden gittiğin zaman
Uzağa bir yolcuya çıkar gibi

Selini üstüme çektin önce
camdan bir mektup dolabının
üstüste sayısız koridorunu yüzüme yakın
başını duvara değdirmiş bir benzetişle
josef ka benzeri bir bakışındı
ya da konuşmayı kesip aman sen
öyle bir gittin ki benimle

Piknik beni sana verdi önce
Gelişen güneş yalnızlıktan bir göze
Eski ellerin
Ve çağlarınla bir şeye uzanmış etin
Ve hançerinle zamana saf durmuş
Son gidişindir bu

Bunların hepsi beni çağırıyorlar sevinçlerimden
Biri denizdir uzun boylu gürültüsüyle
zaten hangisi kavak zürafası değil
biri bütün yan odaları bekler
kuşkulu geçer camlardan
ve bırakır yerini bir koridor bekçisine

Haydi sen bütün onlara git benimle
Son sigaramdın
Gidişin antinikotin
Birden bir şey mutlu eşit piyano çalıyor
Elleri iki çeşit durgun
Gerçi çıkmıyor gelenlerin karanlığa duranların
Suya inen sesleri

Tam şimdi denizinle
bir çakıl taşına yaklaşıyor
kuma çok yakın bütün kesitlerinle
bakıyor ve bunalıyorsun

Tam şimdi ipe koşan
beni elleriyle alkışlayan
ağrıyan bir gün geliyor

7.34 SORU ISARETLERINDEN BIRI.htm

? SORU İŞARETLERİNDEN BİRİ

Zulumdur dinlenen başlarsa eğilmiş
Gömleğin üzerine kadar çıkmış kalbteki kara leke
Dikilsen dağların ötesini tutar elin
Bir iki tank çer çöp olmuş gözüne perde
Petrol ya da banker sellerinde boğuluyorsun
Külçe külçe dolar ya da sefalet secden olacak yerde
O eski kadim iklim kimbilir nerde sürer
Perişan birkaç evde kimbilir veliler dilinde
Oturup konuşalım şunu. Bulsun kelimem kelimeni
Eğer uyku daha aziz esirlik daha ehven değilse
Bir deli akıl çırpınıyor aramızda
Rızık korkusu can korkusu baş mesele
Çıplan dünyadan çıplan ve gövdenden
O büyülü çiçekleri yol arın bir kere
Başını eğmiş zalimleri dinlersin
Dersin 'lokmam ellerinde'
Filistin bir sınav kağıdı
Her mü'min kulun önünde
De gerçeği yaz: Hakikat şehitliğe koşmaktır
De isyan çağır yolun açılır cennet köşelerine

7.35 SU

SU
1.
Taşlanan kadınlar yankır
Girdap duvarda ve sırları çözük aynalar

Bir aynanın civarda hayvan otlağındaki benzeri
Yüzler kuyuya inen gözü terkeder
Sıcaktır örfe yaklaşır
Kavalsız ve çılgınca döner kaderine bir kez daha bakar
Açlığa üşümeye kartalın alnında duran yıldıza
Bir kere daha daha yalnızlığa
Kati ve aşk geçerliğini ortaya koyarak
Ulusal ve benci iki çingene arasında
Bir kere daha yalnızlığa
Atılarak
Yerin içinde yüzlerle hücum
Bütün özentili yekinmelere doğru karşı
Bütün nedensiz gençliklere doğru karşı
Bütün .... doğru karşı
Aç olan karın
Soylu olan yoksulluk
Ve mızrakla gelen alın
Yerin gezisinde insan vardır
Ağulu bir diş put taşında
Doğacak çocukların toplandığı çadır taşında
Ava çıkmıştır
Aşk tunç çekmiştir bizle olan sırtına
Birbirini çaresiz bırakan çehrelerin
Yaralı ceylanı bulup tepindiği
(Fırat birdenbire kaybolur bir mağarada)
sevenin kurbanla alınıp kurbanla ödendiği
güneşin aşktan sudan ve topraktan
daha hızlı yöneldiği
raskolnikof
müthiş bir iman ağrısı çekmektedir.
Güvercinler toplandı sofralar kuruldu
Ağaçlar bahçede kızgın güneşle çatıldı
Elma tadları ağır ayrılık tadları
Yalnızlıkla toprağa savruldu
Katerin açık kollarıyla yaklaştı üç tuzaklı odalarıyla
Mükemmel bir karpuza yaslanmak
Suya çağrılmak
Bir de içindeki ziynetleri hor görmek iyice
Oysa güneş ağırlaşsın siyah saçımız uzayan başımızda
Alnımızın dibinde kalsın seçkin ve Horasanı kayıran gözlerimiz

Hiç akla gelmedi
Bereber kırları hüznü atmaya yarayan bir annenin
Dallara takılıp ağrıyan yaralarıyla yattığı
Gerçekten canlı göğsü boğucu çaylarıyla
Akşam suyundan bir sütun mermer içmiş
Her erkeğe bir yılan üfürmüş
2.
Ciğerlerde ölüm akar
Çeşme
İnsan hesapsız çocuk üfürük
Kendinde olmayan gürz kapanan ayna
Mektep taze ekmek dilimi zeytinin içindeki bağırgan
Ölüm
Sıkışmış aramıza
Sandalyenin dibinde mi
Dudak sıcak çay bardağına kapanırken
Salıncak onunla içten içe anlaşma
Cevizin ipi tutan çocuğu kayıran dallarında
Yeşil yaprakta veba
Ölüm evin hangi bilinmezinde ya da açıkça
Küçük kardeşin avucunda mı
Uzak insan sahillerine
Kelimeyi dolanan dillere
Taşıdılar zeytin
Kahvaltı ve zeytin
Sofrada üç büyük zeytin üç kanlı bakış
Ölünün ağzına zeytin kondu
Şiş dudakların arasına
Sonra geniş omuz yaralarında
Adamlar kırılan camlar taktılar
3.
İnanç yiğit ev sorardı bulup konaklardı
Kanlı göz ufuk tarardı
Cürümlü başta her geyik akışında
Örtülür dudaklar çünkü kalble çarpılırlar
El gezer tenhaları dolanır ufak tüyler
Ve tüyler ki ateşle diklenirler
Kendi namlarına ağemen olarak
Üşüme kabarcıkları tad kabarcıkları
Ürpermelerle unutkanlık

Yerin bir zaferle doğrulması cürme katık olarak
Dantel kalb vurması su kapları
Islak naylon örtü ve ıslak cimrilikle
Ustalıkla yaprağa ilave peçete
Yorgun ve evvelden haber
Sonra saralar
Sıradadırlar
Kapılar baskıyla kapalıdır
Onlar yontup hamam kapılarını
Kulaklara ses kutuları
Ormanlar avazlarıyla parke taşlar
Kurtlar
Yıldırım
Avizeler
Orada köşelere düşler yerleşir yatakları kollar
Uyku canavar kıvrımlı batarlı saldırır
Ev tilkiyle sarılır kuşatılır
Yorgun bir masal uzakta kaybolur
Kulaklarına yosun ve balık biriken çocuklar
Toprağın rengine katılan
Hızla yorgana atılan
Göğsümüze sırtımıza ateş bastıran
Örtünen çıldıran çocuklar
La onlarla alev açıyor her yanımız
Anlaşalım
4.
Denizde büyüyen av hayvanı
Suları derin denizleri boyayan mürekkep hayvanı
Uzatır gözlerini ince çalgılar içinde savaşlarla
Tiz sesli yuvarlak ağızlarıyla
Bu kez bu alçıyı donduranla
Kapalı denizlere kapılıp açık okyanusta
Kayalardan inen hızlı koşan bağırlar
Ayakta durlar
KALK lar
Oturun babamı
Ben güvercin saçlı çocuktum
Buzlardan başlayıp vurdular
Dağların yabani timsahında
Sanatın fiziksel geçerliğine kadar

Vurdular
Babam upuzun yatandı kumda
Ölü ve uzaması birden duran saçlarıyla
Çünkü öylesine kendi ölümü
Başını yastıklardan kaçıran uykulu başını cümle odalardan
Hep kumlar vardı çünkü uykuya yaklaşırken
Üzülecek ve sevinç duyacak yerlerde
Dudakların içinde kulak yollarında
Adamın öldürülüş sesi
Sofradan sokak kapısından
Pencereden kumluğa okyanusa
Ahrete olan dostluğumuza yakınlığımıza

7.36 SULTAN

SULTAN

Seçkin bir kimse değilim
ismimin baş harfleri acz tutuyor
Bağışlamanı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme

Hayat bir boş rüyaymış
Geçen ibadetler özürlü
Eski günahlar dipdiri
Seçkin bir kimse değilim
İsmimin baş harflerinde kimliğim
Bağışlanmamı dilerim

Sana zorsa bırak yanayım
Kolaysa esirgeme

Hayat boş geçti
Geri kalan korkulu
Her adımım dolu olsa
İşe yaramaz katında
Biliyorum
Bağışlanmamı diliyorum

7.37 UYARILAN SAIR

UYARILAN ŞAİR

Bakımlı parkların görgülü ağaçları
eli yüzü düzgün kibar dalları
Sarı yaprakları günışığını sarınmış bırakmamış
Banklardan her birinde gündüzden kalma bir koku
Bir kedi miyavlar yalnızlık hakkında
elinde bir belgeyle geçer
Yakın denizde bir derinlik kokusu
ve kımıldayan bir ölüm duygusu
Ve deniz
Onun sularda olmayan bir sesle
mendireğin iri kayalarına yalvarışı
Işıklarını takınmış zillerini kapamış son ada vapuru
Haydi ay da sulara kaysın denize yaysın gümüş dantelasını

Bir şair olarak geç karşılarına
Bir de sevgili yavrula kalbinin minicik seslerinden
Yavaş yavaş boğulan
Hafif bir de sarhoşluk özlemiyle kendini
Parktan anladığın dostluğa ver

Bir miktar da elbette ağlamak istersin
Saçın kararmış yakından neşeli insanlar geçmiştir
Haydi toprağa çök de ağla
Ve bre
Başının üstüne uykular çağıran adam

Kendi yamanevinden habersiz dam özleyen adam
Bu şehrin gecesinde bulduğun safiyet şeytandan
Deniz ve vapurlar ay ve ağaçlar ne de kedi
Ne de elin ayakların duydukların gerçek yerlerinden değil
Şimdi geç bunları geç parkları geç
Hepimizin yırtılır gibi olan ağzına bak

Yazdıkların şiir değilse kalsın
Cennetse sevdan çık dışarı
Solgun ışıklar
Sessiz ağaçlar parklarla
O cümbüş gecesini de tak peşine
Yazdığın şiir değilse bırak bunları kalsın...

7.38 VE ÇOCUGUN UYANISI BÖYLE BASLAMIS

VE ÇOCUĞUN UYANIŞI BÖYLE BAŞLAMIŞ

Gül kokuları çocukların kaburga kırıklarından geliyor
Acıyı ve insanlığı çocuklar
Böyle dayanılmaz kıldılar ve yeni suları
Onların bilgileri getirdi
Elleri önlerinde bağlı-duruşları
Omuzlarından göğüslerine doğru kıvrık ve yumulu
Yaşarlar ebedi göz ve ölümsüzlük aşısı yapan kitabı
Ki şimendifer
Nasıl peşinden koştururrsa katarları yolcu kutularını
Oralarda civarda
Böcekler sürüngenler bulunan kırda
Dönen çember- toprakla çalkalanan çocukların önünde
Bir dev gezinir
Şimşek düşer

***

Ve balık yumurtaları
Ki onları balıklar
Suyun gencine bırakırlar
Ve suları da gezer ölüm
Çelikağ yok eder insan eliyle uzanarak
Hem balığı hem yumurtayı
Hem yumurtadaki balığı
Hem balıktaki yumurtayı.

Toprağa dikili göz neler bulmaz
İstese dağlar mı bulmaz
Sonsuz gebelik ölümü suçiçeği gibi döken hayat
Suları ve karaları uluyor birbirine
Erkekler kadınla donlarının altında harp cep kitapları
Dudaklarında verem çiçekleri uzaktan
Yakından aynı ve ayrı uluslardan

***

Genç bir adamdım

Tren uğurlardım

Eski ve yeni efendileri
Taç giyen şehzadenin karpuz gibi
Ya da gemilere açılan çelik bir köprü gibi
Serin kırmızı ve sıcağını bırakarak
İkiye bölüneceği haberini
Büyük olayları hava limanlarında zonklayan
Trenlerle ben yolladım

Parklarım vardı akşamları
Kapatırdım
Saati vurunca trenlerin beklenip gelmeyenlerin

Bıldırcın tüneli ve bir açık bir örtülü tren
Akşamsa hemen
Korkardım-bir kızeline tutunarak
Karşı komadan sarışın-onu dökülmüş yapraklara yayarak
Çıkarırdım yanağından ürkek şapkalı
Ve çantalı adamı
Yaklaşırdı ve sorardı
-Oralı mısınız oralıyım
-alın ve okuyun incil ve yohannaya göre
-misyoner misin değilim
-O hah ha
-Değilim ve okuyun yohannaya göre
İnsana olan sevgim-bodurluğuna kurnazlığına
Birden bilerek
İstasyon bir boşluk
Çünkü bir yok bir var
Trenler çehreler

***

Üçüncü hat koş üçüncü hat
Katlan elele katlandık ey Anna taş içinde heykelim
Yonttum yonttum taş bitti sen çıkmadın
Yanıldım avrupalanmakla çün bizde
Kadını kelimeyle kurarlar saklarlar örtülerle
Derken katar üstümüzdeki katardan çoğaldı
Sen burgu oldun içimin dağlarına tünele girdin
Strasburg akşamın karnında
Uslu çocuk olarak bekledi

Bianka boğazlanan boğanın önünde kaldı
İstersek durduruldu diyelim
Çünkü halklar vardı
Güvercin halkı
Meydan
Göz halkı
İnce doğranmış fransız halkı
Ey anna sen kalkan balığı
Kafa vurmayan fakat gövde vuran
Ağzın karnından biraz yukarda
Karnında bir anne yeni kız doğuruyor işaretleri
Kan gidişmeleri
Açık göğün önünde açık meydan halkları
Bianka kıvılcım
Ucu kendine kıvrılmış kılınç

Öpüşümüz gizli olmalı
Öpebilirsek uzanıp kaderlerimizden öpmeli
Sıcak gözyaşı ve şikayetle
Ağzı konuşmaz kılan
Ağzımızda
Dilimizi şişiren ayrılık bademi

***

Senin elin söyler
Avucunun toprağa değip donan çizgileri
Anlatır
İstasyon çayevini dolduran gebeyi
Dumanlı ve biraz her şey kokan gebeyi
Aşkın
Şişen bir yara gibi gelişip
İçimizden iki yolcu gibi gideceğini

Venedik birdenbire kavruldu
Nedensiz ve niçin
Çün korkunç
Ve savaşla gidiyorsun
Ama ancak sen
Vurulduktan sonra ve kurşun
Benden ayrıldı
Ve gittin
Ve dağ çöktü

***

Artık dayanamam
Yabancı isimlerin isim ebelerinin içinden
Yabancının ter kokusunun içinden
Yabancının buyruğuyla geçmeye

Ey toprağım kalkamadığım
Üs kimin üssü
Kime ait minare

Ey sen karşımda paylaşılan
Alna dudağa ve kalbe ayrılan
Sen aşkım sabah doğrulunca bağırdım
Geceleri sancınla kıvrandığım

Karanlığı itiyorum yine gelir
Sabahı seviyorum özlüyorum
Seni aydınlığa getirip anlıyorum
Daha sonra ışıksızlıkta anlamsız
Ve sancım var
İnceden ve derinden gözlüyorum
Çılgınlık ve inceliyorum
Kilom elli beş boy bir yetmiş üç
Sen kendime etiplikle eklediğim
Kanı benden canı ciğerimden alırdın
Aydınlıktın
Hep onarırdım eskiyenlerini güneşle

Ay gece görününce açar aylığını
Kurbanlar ve senin büyüklüğün dağınıklığın
Çünkü her bölgeni başka bir şehirde yaşadım

Küskünlüğünü aşk öncesi şehirde
Etinin lekelerini doğduğum şehirde
Korkularını ve yüksek korkmalarımla
Irmağı kapayan boydan boya
Suyu toprağa ilave eden şehirde
Gidişini özel olarak
Kalbimin bağışlandığı şehirde- en önce
Ayrılık vardı hep

Ay gece olunca pay eder ayrılığı
Ey güzelce yakalandığım
Mutlulukla sunulan
Bize bahşedilen armağan kılınan
Ayrılık sen ki
Aşkın ve sanatın
Durmadan doğumlar getiren anası
Hep orada gebe karınların dibinde içinde
Doğuma en yakı
Doğmadan gibi ve aralıksız doğarak

***

Böyleydi kuruluş yapı ve bizim ustalığımız

***

Fakat sen
Hep karşımda kalan
Ağzı ağzımdan alınan
Paylaşılmakta olan

***

Biz dördüncü Muratın kılıcının sivri ucunu tutuyoruz
Keskin yanında karılarımız ve çocuklarıyla
Hızla akan bir vatan tuttular
Aşkın ve birlikteliğin çatısını orda kurdular

Karılarımız her asrın insan güzelleri
İmkan bekçileri
Ağır arabalarla taşınan sancılarımız
Ağır tabanlarımız
Etten değil gibi az yiyen gövdemiz
Toprağın ürününe avuç açan karşı koyan
Yeri var olmayan bir lisanla bağlayan
Sıcağa ve nalın kıvılcımına gerçek isimler koyan

Irmak ve ırmağı süren yol
Biri uzağında kaldığımız
Öteki içine daldığımız

Buzul uzaksa ve beraberlik ateşi kucaklamışsa

Sabaha çıkmamız kolay
Güneşi bir mızrak boyu yükseltmemiz
Yabanı kolundan tutup germemiz
Alnına bir mıh
Sırtına bir yafta ekleyip göndermemiz
Yekin seslerindeki yanlışlığı düzeltip
Büyük doğrulamanın aklına geçmemiz
Yavuz boğalara benzeyecek
Ve sancı değiştiren hayvanlara

Küçük kahraman öğütlerle büyük esere
Bir mısramızdan girer
Bir çocuk avlusunda salıncaktaki çocukların
Anneleri ablaları sahilde çay içen evden konuşan
Gelecekle haberli yemiş tutan elleri
Şimdi salıncakta aynı anda
Bir fotoğrafta gibi
Her geçen anı bir fotoğraf olan çocukların
Altlarındaki toprağa
Öğütlerle büyük eser okları işaretleri
Düştükleri taşlara dizlerini kanatmak için
Biz açıyoruz
Ekonomik iktisat risaleleri

Her şey benzinle aşk ve ilkbahar bile
Barut ateşle harmanlandı
Kılıç nasıl deldi geçti ve çekildi
Ve nasıl kan göstermedi et
Tanrı adıyla renk değiştiren mavileşen ateşe
Örtü yayıp otururlar ateşten ateş ve yanmazlar
Güvercin teslimiyeti içinde
Bakın istiyorsak

Nasıl yıllarla sürüyor bir salise
Sabah bulantıları birlikte yatılan akşamlar
Kuşların yalnız uzanıp pencereden

Havaya alıştıkları saksıları kavrayıp uzaklaştıkları
O gökler ağaçların tulumba gibi çalışan özsu boruları
Sızıları tahta kulübelerin
Dağda tahta kulübelerin

***

Ateş için odun topladık
Ben makki ve beşimiz
Kısa ama kesin çağırarak
İçeriksiz coştuk hemen. Hey önce ateşin içinde ol
Hey önce alevin sıçrasın
Yüreğimizi kavra soluğumuzu başka yollardan geçir
Aynı an ayağa kalkındı
Doğranıldı
Nasıl söyler bir erkeğe bir kadın
Denize atılan bombanın
Balıklar delirttiğini
En zor sorunun yöneltildiği
Bir kadındı
Nasıl ki kelimesiz ve gözler olmadan

Renksiz bir iz seçiliyor
Belki karanlığın kendisi işaret veriyor
Saçların değişiyor
Karanlık tahta kulübe ve saçların
Hepsi bu hepsi bunlar

Özgürlüğü kur
Suyu dök yürek etlerimizi
Parçalanmalarımızı topla
Büyük ateş meydana yağmur getirdi
Gökteki kazan devrildi
Ağaçların gece aydınlığı
Duygunun canlılığı
Kıvrılıp eğilişi dalların hüznü ateşe
hüznü ateşe
hüznü ateşe tutuşu
Toprağı üzüntüden ayıklayışı
Sende kaybedebildiğim yani ey korkulu hayat
Taktığım tarafımızdan sevilen
Haklarımız esenliğimiz karanlığımız
Güzelliğin ellerin alnımla
Mızrağına seç önce seç kabarık alnımı
Fırlat kayaya kimliğini kişiliğini
Dişlerimin ortasına
Sar beni kumla ağaç kütükleriyle
Ki suyu geç beni kurula

Arkamdan rüzgâr seğirtiyor
Ellerim dağdaki kulübeden ses ediyor
Orman uğultular kurt ulumaları
Aşkın omurgan
Yapışkan
Yak beni çocuğumsuz

Senden ışıklandırılmış havuzlarımda
Ve gizli su yollarımda
Sözün ediliyor

O sen sen
Gölgemi bırak beni sürme
Ben benimleyim

İçim büyük sabırla haşlandı
İçim ey içim bu yolculuk nereye
Yine bir şehrin ölümünü başladır gibisin

***

Ve çocuğun uykusu böyle başladı
Çünkü yeni bir çocuk uyanacaktır

Ey ana
Parkları çocuğunla eş doğurdun
Çimenleri mutlu kıldın

Bayrakların sularda aktı
Pulatın
İnce ve yumuşak saçın
Yaralı ağzın

Mutlu kılan çocuk
Çimene düşen yaprakları

Kadın sen tattın
Babanınkine benzeyen
Çocuğun böbreğindeki katlar.

***

Gün gelişini açıkladı

Sen kapanan gözü açıkla
Karısına arabayla tabut taşıyan adamı
Güzel yontulmuş ve parlak sarıları olan kadını
Yeni bir çocuk planı yapan
Yeni ve ölümü de transfer eden aileyi

Nalçayı yiyince nasıl çöküyorsun yere
Nasıl dumanını üfürürken ve solarken ciğerlerime
Düşten yıkanıp ava değil çocuğa yatıyorum
Değil vurmaya ve rastlantıya
Değil hülyalanıp dalgalanmaya
Çıkara değil kedi gibi sokulup ayartmasına
Değil sarı demire
Değil söylev'e asla değil aştım gitti yirmi dokuz yıl önce ölenleri

Nalçayı yedikçe nasıl çöktüm yere
Zorla ezilenin zorlu öldürmesi olur
Fabrikanın kasıklarını ovan işçilerin
Hak dünyasında hastalanırım olağandır
Neden mi şimdi tepilebilirim
Maden ocaklarına dinamit yerine

Bir hakkın düşmanıyla kucaklaşıyorsam
Sök beni yeniden şakağıma it ellerimi
Bileklerime aklım aksın
Damarlarımı lif lif denetle çöz gözümün perdelerini
Trenleri uzlaştır sulh fenerlerini yak
Nerede olursan ol kim olursam olayım

Sesimi bir dağ zannet
Irmağa ver haberi
Yangına doğru sürünen haberi
Güneş beni saklar
Sen alnımdaki dumanı kazı
Kemiğinin geleceğini düşün beni yont alıştır

Sararan örtü cafe müller
Gırtlakta sarı halka
Esirlik ve kendinden kayma halkası
Yalnızlığın çarmıhı dere balıklarının ilanı
Çarmıh yaylı ve değişken
Karın çarmıhı belkemiği ve baldırın
Karnımız ayrı sancılardan kaymış

Yeşil ya da yeşil olmayan çocuğun ağzından çoğaltılmış

***

Ey gece sen de aldatıldın
Sana da tuzak kurdu yüzü güneş parıltılı kız

Rosemariegirbach

***

Gidip bilmediğin kentlerin
Böğrünü delen harp mikkaplarını gördüm
Kartpostal tüccarlarını
Kilise ortak Pazar birlik orak çekiç
Ve asya ve afrikaya ayak atma postallarını

Ve kimseyi göstermeyen aynaları

Ve bir istasyonda
Hatta önemsiz bir memurun yakınında
İçinden asya çıkan bir balya

Geleceği
Ormana terketmeyi dener gibi yeni doğan çocuğu
Ananın karın bulaşıklarını arıtmadan
Çalıları ve topraklaşan yaprakların içine
Alabildiğine
Gevşeyip bırakılmış gerginliğin ortasına iterek
Geleceği ormana iter gibi ormana iterek
Meleklerin hayatını yaşamaya
Gidelim sizinle kendinde insan olmadan
Kimseyi insanlamadan yaşamaya
Sıcak kayayı arayan iki tavşan gibi
Evleri korkutmadan uluyan kurtlar gibi
Bellemeden
Etle bilinçlemeden
Evdeki sevinci kırgınlığı ballanan üzümleri
Bilmeden aşkı ve aşk benzerini
Çocuk sesinin düzlüğünü arayan bir çeşit insan gibi

Görevi bu olarak
Yalnızlığımızı sessizce ortaya koyalım

Erkekçe sessiz ve erkekçe
Kiminki sahipse ölümü o karşılasın
Ağırlasın

Ayaklarım ağrıdı güvercin izlemekten
Onun başının önündeydi alevli sancak
Elimi ve kalbimi uzattım
Eriştim tanrıya çağırma kuleli evin
Bekleyen güvercinine
Güneşi ayı ve yeryüzünü bütün şekilleriyle
Bir kutlu çehrenin emrine kul bildim
Bilesiniz
Ona döndürüleceksiniz

Ve başı yeşil hâleyle çevrilen
Yüzünde tarihten ve gelecekten bir renk beliren
Atmacanın pençesinde atmacayı kendinden geçiren
Bir güvercin ki ne gören olmuş
Ne işiten

Bir sabah bir çeşit güvercin fırtınasıydı sur önünde
Gözleri burçlara
Bayrak tebdiline dikilmiş bir kartalın
Buyruğundan hızlanarak
Bir kartaldı gözünü burçlara dikmiş
Döşü surları geriletmiş
Durur güvercinlerin en önünde

Emrolundu. Haliç bir yılan gibi yönelip
Soktu Kayser'i

Zaman bir takla attı
Zaman bir takla daha attı

Zaman altında kalan
Çıplak boynu hançer kuşattı
Başı sülük ağızlarında
Ayakları boşlukta çırpınan
Bir millettik artık

Güvercin
Merhamet kılınçlarını toplayabildi ancak

Camide toplantı var davranın
Aşkı denetleyen güvercinler
Kılınçlar eskinin habercileri
Keskin bekçiler
Bildiriciler.

Bu iç çığlıkla
Yürürken üstüne bir mısır habbesinin
Yeni yorum yatırımcıları
Ve büyük doğrulma günüyle
Bir aliterasyon olan güvercin

Dansöz kalkışlı güvercin
Gel. Sen gelince
Azap çıkacak her evden
Gidecek kendi evine

Organlar sizinle benim savaşım
Ben ahretim
Ahret yere gebedir

Sizinle hep beraberim
Dağı tutmuştunuz kalbinizden geçendim
Güzel duydunuz ve durduruldum
Atımı atınız büyüledi
Okyanus everesti nişanlayıp durdu
Çünkü etin ötesinde
Bir şey değildi everest ve okyanus

Korkunun yüzüne ayna konmuş gibi
Başkayım sizinle
Aynayı eline alan korkuyu bilir
Çün korku etin içinden yekinir

Hep koşmaklayız kitabın onayıylayız
Tarlayı çok severiz. Yaradan
Lokma lokma bölmüş isteyenlere
Karından gelenlere
Ve karna gelenlere

***

Aşkı cambazımız aldı

Tokmak kırıldı
Kapının çatlağı esner
Gözetleyen göz şişer küçülür
Et aralığından görmeyi dileyince.

Duyulur iç ses
Uyan ey kaplumbağa kelimeyi kımıldat
Çünkü kıyamet sezilsin otobüs devrilsin
Kımıldat kanlarını
Koşanın yıldırım gibi duranın
Susanın ve dağlarla konuşanın
Kendiyle
Dağları konuşturanın
Aklı çok kez hançerce bulunduranın
Kendini sürü için öldürüp
Sürüyü çobansız bırakan çobanın
Hep içilmez sulara varan koyunların
Mermerin namütenahi bekleyen kayanın
İçinden hata edilerek çıkarılanların

İnsan yüzleri
Çömelmiş inleyen ve içgüdü şekilleri
Yaralar kan akmayan
Kanla işi olmayan
Taştan çıkanın ve çıkaranın birlikte söylevleri
İnsan sanatı çığlıkları
(bir yerde onlarlayım)
Öpülerek topuğu parlatılan tuncun
Günah anlatılan karanlıkların
'Enriko istersen anlat önce sonra işel'

O dağlar güvercinin yabanına yuvadır
Hiç solunmamış bir hava üfler rüzgâr
Dünya sürü yürüdükçe döner
Çoban sürü için ölmez gelecek sürüler için
Yaşamağa bakar
Kısa süren bir hatıra değildir toplum

Mısır taneli çocuk avuçları
Fotoğrafını çek günahların
Tövbeleri yıldırımla yayınla yine de

Esmeri

Karayı
Kızıl ve sarıyı bir tutanı
Benden aldın

Buruşmaz entarisi İstanbulun entarisi buruşmaz entarisi
Maraşın seferde
Fakat İstanbul ve Maraş
Fakat Maraşın
Her kurban arayışında
Fazla davrandım ben
Yangına uğradım
Kara bir moloza ayrıldım
Bazen marsık sanıldım

Maraşın her kahraman kurban arayışında
Ve bulup sunuşunda
Mutlaka bir işareti vardı
Bayram çöreklerini tuzundan yağından anlayışın
Sertçe düşmanca gibi tokça kucaklanışın
Harbeder gibi sevişin

Mesela adil erdem aynı silahla mücehhezdi

Üstümüzden aynı katar geçti
Mutluluğumuz anlaşılsın yıkıldık
Toprağa yayıldık ve büyüdük
Çünkü topraktan ancak böyle geçtik

***

Kızlar burgulu
Etlerinde tahta kıymıkları karınca yığınları
Alabildiğine açılmış bir organ
Bir gramofon
Geniş ağızlı

Her adımlarını bildiğimiz
Hangi yörüngeyi güttüklerini
Hangi suyu geçtiklerini
Ne çeşit bir şölenden koyulduklarını
Çünkü sokağı aman nasıl eğilerek geçiyorlar
Hangi tahta kapıdan çıktıklarını
Zenginini ve bulgurla su içenini

Ellerinin çatlaklarını yine krem sürülenini
Göğüslerinin bakımını tahta sütyenlerini
Ocaktaki dumanın yaktığı sapladığı göz sürmelerini

Çünkü kara dumanlı ocak
Ve sürmeydi

Sürmeyi niye çekmeli
Sürmeyi çekmeli mi

-Annen ne söyledi
-(Elmanın yarısını kardeşin yesin)
Kardeşin yesin anne yemesin mi

Elmayı yemiyorsun bir
Ve öyle sıkılıyorsun ki elma ölecek
Ne sen yiyeceksin
Ne kardeşin ne annen

Bu evde yılanı yine değiştirmemişler
Baba ana ve kardeşler
Aynı odada soluyorlar
Oda şişip iniyor
Dışarıdan bakınca odaya
Duvarları kıvrılan oda
Özel bir korku ve kuşkuyla irkilerek
Tehlikenin hayvanları yönünden
Boğularak
Yılandan gizli işaret alarak
Göz kırpar gibi yapıp uluyor
Oda uluyor

Yılan göz kaş işareti
Konuşmayan hiçbir şey yapmayan

Başını yılandan çevri yemek taşmasın
Başını yılandan çevri kuyu yakın
Başını yılandan çevir unutma babayı yürekte tut
Baba dağ ve balta

Anne
Kolundan koynunda karnında çocuklar
Gitti pazara dolandı çığlık beğendi

Anne eve dönünce
Anne eve dönecek

Ölün bilinecek küçük ölün
Mahalle daracık bilinecek

Alçak duvar ötesinde ölün tahta sıcak su
Ve odun kokusu
Kabre akıtılan sabunlu suyu
(Yolun burasında coşkuyla karşı ko)
Nasıl ki beyninden apartman fışkıran mimarın
Yaşamın öte yarısı
Burçları gezer
Kutup yıldızından söz eder

Gök çoğalınca
Göğe açılan göz kapanınca
Beni duyacak anlamayacaksın

Bunlar hep senin ölün
Bir yerinde yatağa sığmayan çocukların
Suçları bir atmacayla alınan çobanların

Her şey karıştı çünkü öldün
Artık kimse bulamaz kendini
Eller birbirinin içinde
Senin ölmüş elin yapışır
Benim tetiğimin üzerine

***

Silah benim tetik bende koşanadek kurşun benim
Parmak senin et senin güç senin
İrade kimde
Benim elim hangi köpeğin içinde
Dişleri birbirine geçmiş bileğimde
İlk tıraşını olan gencin
Jileti kemiğin iliğinde
-Kan seli
-Tetik kan seli
Hedef nerde kız mı erkek mi
Dünya çekirdeği mi

Yeryüzü ateşi mi
Şehvetin ya da nur içinde birleşmenin
Satan'ın içinde beklerken her şeyi önceden kestirenin
Çünkü şarttı bir kere
Ölümle yan yana şeytanın içinde durmak

Karnından geçmek
Bir lambayı bekleyen makkinin
Öpüşünü kanla bekleyen
En küçük kilisede çarmıha çekilen
Dom'un üç asrın
Kana kan koyup
Yüceltiği abesin
Galerisi insan ve heykel ve resim ve kezzap galerisi

At gözü oyuk
Heykel atın içinde
Çünkü at büyük heykel
Sürücünün içinde on aziz birkaç isa yezus hiristus

Yüz bin haç
Atın ayağında bir nalbant heykeli
Nalın içide bir at benzeri
Karşılıklı uyuşan iki arslan
Biri dişi diğeri dişi
Yuvarlak yalanmış ve parlatılmış derileri
Ki karpuz yenmiş gibi
Goldah karpuz
Kalf karpuz
Anna karpuzun çekirdeki
Frankrayh şu dağın ardındaki dağ

***

Düşmanın kim onu anlat
Mişel'i hatırlat alnımı uğraştır
Kalbine plânlı ve
Avrupa bir duvarın taşları dizilen mişeli
Saçlarına çocuk kuşları konmaz
Çocuk uçmaz dallarından. İçinden yanında
Boy tüfeği patlatsan
Tuzaklı
Hatırlat mişeli mişeli

İçinden hep bir kuşku tankeri
Bir petrol tankeri namıyla yol alır
Pergel petrol
Borusu motorun icadı
Aşkın feda bayramı cenaze şekli
Boyuna hatırlat
Yoksa olur ki unuta kalırım esmerliğimi

Telefon
-Görünüşünüz nasıl
-Yorgun uyanırken ve gittikçe diri ve daha esmer

Tanımadığım kentin
Ağırlık merkezine alındım
Taşıtlar grevler insan böğürmeleri
Alış verişler
Şapka seçerken birden çocuk doğuruyorlar
Baba oyundan çağrılan çocuklar gibi isteksizdir
Ya da bırakır kürekleri denizin üstüne
Suda kayan cilalı bir taş gibi seğirtir

***

Her doğan çocukla orada
Birlikte. Daha yeryüzüne bakınamadan
Kırbaçlanırız uyumaya. Anakarnı yorgunluğumuz alınmadan
Vurulur kollarımıza ve. Çarpılır dizimiz dizime

Her doğan çocuk
Bir ertelenmeydi analarca bağlanarak memelere
(Artık sigara içmeyeceğim artık
Koyun gütmeyeceğim)
Meşgul uğraşır azar altında bile uyurken de
Uykusundan silkelenip irileşmeye hamle elleri ve duramadan
Yan beşiktekinin yüzüne gölgesini indirerek
Bir gün önceki bedenini
Kaybedilmiş bir okul eşyası gibi özleyerek

Her doğdu
Bir ölendi

Mayland uzun yüzlü bir kız resmi
Hani şu hep

Selamlaşıp geçerdik
Uzun yüzlü kızlar çizen ressamla
Aklımı anlat gönlümü kazandır
Benden beni çıkar bakalım kalacak mıyım
Üstüme beni koy bir de
Gözle dayana bilecek miyim
Yoksa hemen bir kez daha bütünle bende beni
Özümü kullan
Çünkü aşktır
Beyaz bir sanattır

***

Evlerin dışında
Çünkü böyle oldu

Pencereden uzanan başın dışında
Günâhın ve sevabın

Merkezinde hem tanımadığım
Alışmadığım bir sistem gitgelinde
Boyuna sırtımdan ve kafamın arkasından delindiğimi
Oynuyorum ve rolümü. Oyun çarkının boşuna döndüğünü
Seyircilerden bir kadın olgun ve eteçalan
Çıplak. Eşyadan ve odanın kapamasından
Her an biraz daha soyunarak
Yatağında
Çivilenmeden gerilmiş çarmıha gibi yatan

Anlıyorum oyun çarkının kendine döndüğünü
Ölümün
Saklanacağı kalmayan av hayvanı gibi
Avcısına göründüğünü
Ah anlıyorum
Çünkü annanın
Anlaşılmaz bir gözaldanımıyla
İçimde bir gemi batırıp döndüğünü

Unutmadı
Yanlışlıkla
Onlara:
Beni unutmayacaksınız

***

Anlat kızın ekmek tutuşunu
İçimdeki soylu kişiden utanışını
Annayı tutarken balık tutuyorum
Ekvator ağzıyla kolumu buzdan denize indirmişim
Kız içimde bir sarmaşık kelimesiyle büyürken
Arada bir kanla uslayıp
Seni anıyorum
-ey eski sevdiklerim-

Sizi şaşırtıyorum. Sanatım
Fakat ben korkutuldum

***

Şatoya bağlanan tahta köprüde beynim
Ağırlaşmış dalmışım
Güneş doğmuş işte böyle. Taş ısınmış ısınmış
Nerdeyse belleğinden kan ürperten
Bir sipahi sureti

Aşka ne zaman veda
Demiş ki bu topraklar
Boyuna kiliselere taşıyorlar otobüslerle. Isınamıyorum.
VE baden Baden'de kaçtım
Başka bir kiliseye
gittim. Hafifçe.
Çok ve canlı renkli süslemelerden az ürpererek

Dost için yani dosto için
Dönerken
Kule yerine
Küreye yakın parlak başlıklarına dönüp baktım

Dosto Badende
Ve kumar da oynardı
Bir çocuğun. Hırsla. Bir taşı.
Atışı gibi. Dikine.

Kapa perdeyi kapa köprüyü
Ve şatonun ta kendisini
İnce bedenin mühürlenişini

Tüfek mahzenini
Sevginin tiklerini aort deliklerini
Duvarda asırlardır dinlenemeyen
Dört işkence resminin

Takip tutuklanma işkence
Ve tahta kurulan işkenceli etin
Bin dokuz yüz 77 yıl
Yenilen içilen kan ve etin
Yarı açılan mor pelerinin
Çizgi - kan
Çizgiler ve kanın
Başta yer yer kemiğe batan tacın
Dört resmin dört korkunç dakikanın
İri jestlerini anlıyorum

Makkiyi hayır
Sigridi tren getirdi
Tren götürdü
Yedi

***

Duruşu kımıldanışı
Mağrur tavırları olan
Çünkü o güzel kelimelerle ağırlanan

Göllerin beşiği toprak eğrisi
At yiyen ejderdi
Tılsım
Karıncanın kölesi

At köpeğin kuruyan ölüsünü
Minderi düzelt
Baklava kırıntılarını
Ana babanın kol gezdiği koruduğu pencere kıyılarını
Mutfak ve yüznumara korolarını
Yatak ameliyatlarını cinsiyet taslarını
An binlerce yıllık olan et kabartmalarını

Pervaz ve şimdi
Büyük taraçalarda doğuruyorlar
Kol bakımı bilek ve dizkapağı bakımı

Gebelik ve sancı limonlukları
Sıcağa karşı ay ışığı
Yelpaze atkı palan
Acılar yer delen sinir göğü tırmalayan
Kutlu sevinç giysileri yalayan
Ve yağmur suyunu
Havuza koyan ırgat olarak

Anlat insanda ölümsüz olmak yaprağının
Hangi ağacın kıvranışı olduğunu
Güzün hazırladığı insan yavrularını
Kışın insan yeteneklerini
Baharın insan olanaklarını
Anlat durmadan

Hurmayı anlat dala uzanan
Tüylü kalın dudağa anlat
Yaban elmayla eriği
Aşıyı
Elmanın gelinliğini geyiğin baskın güveyliğini
Atlı karıncayı
Lunaparkta bir hayvan olan

Atlı karınca bir hayvansa
'İsa ağladı'
Kuzeyde ses kalmadı
Alnımız buz dondu gece
Aksın. Gündüz karıştırılmasın
Ah sade bir gün yaşasak
Dal dal - Kitap bil
Lord kimin lordu hangi mabedin
Sinonimi
İkisi duman tütsü su rengi
Perde kıllı el korku
Bölüşmek kekelemek
Donup kal - Aklımı al

Durmaz bilmez yaşamakla
Senin yaşamın nereye kadar ne yana böyle benimki
Can kamaram
Yalnız göğsüm değil
Hayat var kaçıp bıraktığım zamanlarda da
Ölmek koşup varmak mıdır oralara

Soluğunu yatıştırarak
Perdeyi aralayıp girmeden çiçekli ovalara
Ah kıra gitmek böyle zor olmasa
Ellerimiz ısınan ocakta - Tabakta ziyafet tasında
Kızartılmış bir keklik
Paslı ve kükürt salyalı bir ağızla
Tatlılıkla ololki
Ölünü gebeliğini morarmışlığını
Etin devinme sanatını
Bilesin yuvarlak akasın akşam olunca
Yuvarlak akşam akşam
Serçenin girdiği dolap

Şehri –ey canım- uçtan hayvan kuşları olarak yukarıdan
Devgözüyle - bakışı görüyorsun
Süzül. Kanatlar arasından
Uzanan boynunla evleri ara ikizleri araştır
Ren'in çamurlu suyundan bir gümüş iplik bük
Sür yeryüzü hamuruna
Ki orda
Bir yılan renkli başını onarır
Kuyruğunu ağrı dağında yakala

Ekmek paketini çıkar kuşlar çağrılsın
Kirazın yuvarlağı gibi yanağın
Bir güçlü böceğin ki gibi alnın
Otalara yayılmış çıplaklığında bir uçuç böceği
Yanından dikine toprağa iniyor
Ekmeği göğsünden ufala kuşlar çağrıldı
Tutulmuş ve öyle güzelken
Korkarak. Ağaçların arasında dolanan cin

Sen misin -Ama içim Eyiçim

Kara başımı tutup kara başımı
Şu suyun insanını güttüğüm vakit
Göğsümü asya bir edayla gerdiğim vakit
Hem barışmak ne demek kendimle
'Sen yoksan mekan yok zaman belli değil' dediğim vakit
Sen ölçebilirsin ancak sesimdeki beygirimsiliği
Çün bu çamur
Şu yaşamı bulandıran su
Donyüzlü rahibe şu

Şu ev ki ev
Ve o karanlıkta cin
Ve ormandaki dev

Oysa melodim
Ne güzel. sözlerim ne tatlı

Kuşkusuz. Yanımda olaydın
Testiyi deler ırmağı temizlerdik
Avucumuzla buz gibi içer
Bileğimizden akan toprağa düşerdi

***

Ve şimdi
Anlat bana ey can tatlısı kız ki
Çünkü ben ödevliyim yinelemeye
Eskiçağ ozanlarının ağız toplantısını
Anlat bana gönüllerindeki bağ bozumunu
Hep şarkı sancıyan dizelerini
Kocamış dumanı ve is yüklü tavan direklerinin
Arasından destanlara sarkan yılanı
Kapıdaki baharı yaprak selini sarı kanaryayı
Ölümsüzlüğün karyığınını - granityığınını - suyığınını
Anlat durmadan

Oğlu teketek öldüren babanın
Oğula mızrağın ucuyla
Gürzün kılıcın kıyımıyla ad koyan babanın
Anlat bize içinde koşan atların
Hangi koşudan kaçtıklarını
Yani ilkel
Ya da kültürle deşilmiş olmanın
Anlat durmadan anlat oğulun
Gençliğin
Yarısı akan yarısı mezara konan kanın
Genç ve geniş bir yaradan
Hem babanın elinden mızrakla
Ve baltayla açılmış yara'dan
Şefkat ve müthiş bir dikkatle
Ve müthiş bir hayranlıkla
Şövalyelik adına açılmış yara'dan
/Huysuz kan sonuna dek akar düşünürüz/

Anlat ki ey can tatlısı kız
Babanın cesedi bir türlü toprağa atamadığını
Yine de kanın sonuna dek akmadığını
Anlat
Babanın can elmas'ıyla kesilen oğulu
Aydınlığa sun
Toprağa sözü olan kanın
Neden sonuna dek akmadığını

Karşılık verir
Can tatlısı kızlar korosu:

OĞUL MIZRAK KESKİN GENÇ
Oğul genç mızrak keskin
BABA DİNÇ YAŞLI MIZRAK AKILSIZ
Oğul baba
MIZRAK BABA
ÖLÜM baba
Ölüm Oğul Mızrak
Ölüm Baba Mızrak
OĞUL MIZRAK baba ÖLÜM

Kan ŞAŞIRDI KAN Şaşırdı

Genç cesedin
Ölüm gölünün başında
Diz çökmüş olan baba
Hınç ayırdı
Hayret ve üzgünlük şerbeti
Ve abes ayırdı
Çok yıl sonraki tanrıtanımaz savaşlara
Ve yenilip ve yenip dönerken ordu
Neyi algılarsa çiftleşip çoğalmaktan

Babanın yüreği ordu yüreği
/Zırhını kırdı/
Narası göğe vurdu
Daha gür bir ses duyuldu
Belki bir melek gülümsedi
Çünkü sıyrıldı gergefi dizinden
Belki ayağının dibine vuran sesten

Ey baba
Kılıcını toprağa gizle
Gizledi
Kendini kınamak için çıkardı gerektikçe
Yüzünü sarartıp karartmak için
Ve düşüncenin kavurması geldikçe

Çünkü bir serçenin diliyle gelmiyordu düşünce
Beyaz güvercinin
Bir ilkbahar gencinin güz güneşinin
Taşı heykelleştiren eğilimin
Su taşıyan kedi seven uykunun altına geçen döşeğin
Erkeği kadında koşturan geleneğin
Kızlıkta açan çiçeklerin
Sevişen fillerin
Uyuyan çocuk ellerin
Karaya vuran geminin
Yemeğe hazır eden annenin
... Yalvaran dilin diliyle
Gelmiyordu düşünce
Geliyordu düşünce
Ateş kuşunun gagasında

Çünkü soyluluğun ağırlaştı baba
Bir'din ordu oldun
Zamanın bir gerisine bir ilerisine
Son dünya savaşının eşiğine serildin
Çocuğu vururken çekilen işkencenin
Beşiğine
Baba Çocuk
Azap Sancak

Baba genişledi nalbandı bildi
Toprağın içinde oğulun ölümü
Arttıkça ve gezdikçe denizlerin dibini
Çünkü ölüm artık canlı oldu
Nasıl kuduran boğa canlıysa
Ve bir şeye koşarsa

Baba açığa çıkan kandan yedi
Gezdi yeryüzünü
Hayvan alım satım yerlerini
Anneyi annenin ayak diplerini

Karıncanın ölmez gelenekçiliğini
Hayvanları şartlayıp
Şatoları kefenleyip
Ahırları koyunları
Gördü baba gezdi baba
Oğulun taş benzerlerini
Nasıl ki oğulun ölümü
/Eli babanın derisinde/
bir gerisinde bir ilerisinde
arttıkça ve gezdikçe suların dibini

Baba devşirdi bir ana
Ki yüreğinin altında
Bir et kordonla tutan
Oğulu delmeyecek olan babayı

7.39 YANMA

YANMA

Ve elbet
Gözlerim sularımdan çekilince
ürkek bir ceylanla anlaşırım
yüzünün çok yakını olan bir limana
dilinin ve ağzının verdiği baş dönmesine
bahçeni tutan tavşanlara sığınırım

Kanımdan geçilmiyor moraran ağzım
Kovalanıyorum
İkinci zaman karanlığı iç çarşılar
ey şafak bir askerle anlaş
Çünkü namluya sürüldün
İşte burada bir ordu yürüyen karnımda
İzim sürülüyor köpeklerin sürünerek yaklaştığı
Anlaşılıyor
Hatırlarımıza dokunulmamış
Fakat el konmuş aşkı yaşatırken kuğuların
Geleceğimizin serin suları ve göllerine

Ey kadın kokla beni
Hayatım yasaksınız

Gelinmiyor akşam zaman kaplanı
Kaçmıştım yeni bir ırmak şeklinde
Hayvanların ilkbahar sıcakları bölümünde
Kıvrılıp yeniden yakalanıyorum
Cam kesiyor göğüslerimi
Boynuma zümrüt bir gerdanlık atmışım

Hem şarkılıyım ben
Gövdem yara dolu
Sevdiğim kolla beni
Anlıyorum

Fakat artık dayanılmaz sarmaşıklara
Öpüşüyorlar
Harbin bittiğini söyle ayrılsınlar
Çünkü gece zamanın katranıdır
Gelip geçecek gibi değil omurgamdaki didişme
Çantamda sevişme askerleri
Harbin bittiğini söyle

önce beni boğacaklar özgür ve sevecen olmak için
bir bıraksam
yakut bir kuşun içinde duran ellerimi

Sevdiğim
Önce kemir bu tel örgüleri gövdemden
Geç derimin altındaki tehlikeleri
Yürek kızgın bir kuma devrilmeden
Yokla beni

Anlıyorum kaçmaya zaman yok
Şafak birden doğrulacak

7.40 YEDI GÜZEL ADAM

YEDİ GÜZEL ADAM

I.

Bu insanlar dev midir
Yatak görmemiş gövde midir

Bir yara açar boyunlarında
Kolkola durup bağırdıklarında

-Ya kurbanın olam
Dağlar önüme durmuş
Ki dağlanam

Çekip pırıl pırıl mavzerler çıkardılar oyluk etlerinden
Durdular ite çakala karşı yarin kapısında

1.

Yedi adam biri bir gün
bir kan gördü
gereğini belledi
yari alsa koynuna
Ayırmaz kanı yanından

Beyaz haberlerim var kardeşlerim
-Bir güzel ince gelin
Kabartır göğsünü toz duman içinde
gelinliği durur çıkartıp bıraktığı yerde
İçerlerden bir taşlı tarladan
Kaynayan nehrin gözünde
unutmuş gelin alınlığını
Avuçları sıcacık yumulu beline dayalı
Kalın bilekli badem topuklu
Seyirtir o ince gelin
grevli'ler şifalar götürmek için

Beyaz haberlerim var kardeşlerim
-Gölgesiz meydanlara
aklı yağmalayanlara arasından
yayılırsa karanlık fısıltılar
Ya da güzel dışlı yapa çiçekleri
Muhtemel bir genç kızın
Başına atılırsa

Yedi adamdan biri
Bir gün bir kan göreni
Kabukları soyulmuş
Taze devrilmiş bir ağaç gibi

Çeker çıkarır kendi kadınlardan
Fırlar yataklarından tatlı uykudan
Çıplak çıkarır kendi kadınlarından
Fırlar yataklarından tatlı uykudan
Çıplak yalın ve güzel adaleli
O er alarak
Seğirtir danseder gibi
-Önce sağlam olmalı arkam
O ince gelin
Belirir hemen ardında erin
1000 yıl durmadan en atmış bir çınar gibi

Gidiyor dansöz gibi
Yere ve göğe açık avucunda o kan
O işlem onda güvercin ve sevap
Onlarda en ağrımalı yara
Ve yollanıyor o güvercin onlara
Güvercin değişiyor gittikçe ondan
Güvercin değişiyor vardıkça onlara
+ ve aman ne uzun sürüyor bir düşman öldürmek+
Yedi adam artık bir kan göreni
Varıyor dengede
Kuğu gibi sarkıyor onlara
akıyor onlara
şiirler söylüyor ve mısralarında
işlek çelik kümeleri
ve kalkıyor her bir ulaşmasında
iki yanında sülüs ve yay gibi
bir vuruşta öldüren elleri
-Karanfil serpercesine
Bir kez daha vurdum ya Allah diye açtığım yaralara

-Güzelin düşmanı güzel olur
Güzelin yari güzel olur

O varıyor tüm meydanlara
Kanı okşayarak ve kabartarak

Kanı okşa ve kabart
Ve sonra sabah kahvaltısında
İçinden geçirmekle varsın sofrana
Çocuklarımızın ellerinde büyüyen gagalı şeylerin
Tanrının buyruğu ile ortaya çıkarttığı

Gürbüz bir yumurta

II.

Yedi adam biri bir gün
bir aşk bir gün
gereğini belledi
ölüm girse koynuna
Ayırmaz aşkı yanından

Beyaz haberlerim oluşuyor kardeşlerim

Daha ne kadar saklanabilirdik seninle:
Yaylalardan nasıl geçtik
Çobanlara yetişemedik ama uzaktan
zahmetsiz ve hiç kimseye değil gibi konuşan ağızlardan
Ne bilge sözler dinledik
Sığındığımız
Ve içinde saçlarımız göle girmiş ıslanan
O dev O kabul eden O sizin veren mağaralar
Yine açık yine buyur'lu
Çekildi üstümüzden. -Çalıların
Bilen duruşlarıyla karşılaşırdık koşuşurken gizlilere

Güneşi tez gördük dağlarda
Ormanın ay çiçeği gibi uyanan hayvanlarıyla
İlk iş gövdemizin acıktığını anlamak oldu
Gittik kokladık ekmeğimizi tarlalarda

O gün gezdim seni ellerimle
Söyledin: Geniş vuruyor yüreğin

Ülkeyi tez giden ayaklarımla varıyorum
Kanım temizliği seven bir kolla atılıyor durmadan
Yıkanmış güneşte yeni kurumuş çarşaflar gibi
Serin ve ürpertici gövden
Yaklaşmaktasın ve / çok yakınıma taşıdığın / güller
Sana canı gönülden âşık oldum meleğim
Kollarına gümüş bilezikler düşündüm
Dostlar buldukça onlara
Kalın kaşlarını övdüm
Güzeldin
Gövden gerilmiş devinmekteydi

Bir tabloda gibi her bakmaya değişen
Karanlık anlamlardan arınan yüzünle
Hakkı verilmiş
Zehirleri alınmış kazanlarda
Demirle birlikte çeliğe koşmaktaydın
Ve döllenmekteydin mengenelerle kucaklanarak

İşçi eğilir bükülür ve doğrulur
Köylü bükülür doğrulur eğilirken
İnsan iyi maden kuyumcuda

Güzeldin / Gövden
Yeni bir iklim gibi yayılmaktaydı karalara
Ağaçlar, kırdaki hayvanlar kasabadaki insanlarca
İşte davetliydin
Acıktık bıçaklarına kanımızı gütmekteymişin gibi
Gelip acı sözlerin için
Bir çekmece koydun yaralarımıza

Ve ellerin uçuşan yapraklar gibi
Birden
Nasıl yalnız olduğumuzu anladım
Kimseler yoktu ikimizden başka birbirine bakan

Susuyor sessizce
Aşkla ilerliyorum
Milletim bileniyorum
Devirmeye
Devirmeye safrası beynimi üleşen
Elleri karımın üstünde birleşenleri

Bundan böyle yekinmeye hevesli yüreğim
/sanatsever halkımıza duyurulur/
Aklım eski izlerde şimdi
İz demek
Bir geniş
Bir kendine dönük bir en ileriye
Yol demek

Usulca kalkıp gedene: Dur
Ki çevrileceksin

Toydun cesurdun

Gençtin atıldın
Bilmezdin atıldın
Kabuğu oydun oydun
Kabukta kaldın

Sis iner örter mermeri
ağacı binayı

Sis kalkar kalkmaz
Görünür mermer
Ağaç ve dev
Bu kadınlar dev midir
Yatak özlemez gövde midir
Gül açar boyunlarında
Kolkola durup bağırdıklarında
Bomba düşmüş gibi deprenir toprak
Konuştuklarında

-Yar kurbanın olan
dola yaşmağını bileğime
Ki düşmanı güzel vuram

Çekip mavzerler çıkardılar oyluk etlerinden
Durdular ite çakala karşı yarin kapısında

III.

Yedi adam biri bir gün
bir yar gördü
gereğini belledi
yari asla koynuna
Ayırmaz yari yanından

Alev gerekli kentliye
Bu ısıtma devleri kente
bir an önce inmeli oğlum

/bütün gün badem çırptım
üzümün tehini armudun çürüğünü ayıkladım
uykuya geç vardım
yatağın içine elimi daha yeni koydum
rahatıma doymadım ama.../

ÜMMETİ GÖZETMEN GEREKLİ
Ben seni beyaz haber ustası
Olasın DİYE boğmadım -DOĞURDUM

Beyaz haberlerim için hazır olun kardeşlerim

Anam su döküyor ellerime
Bedenim hızla kaçıyor
Gözlerime toprak atan uykudan
Suyu çarptıkça yüzüme ve gözlerim yalnız
Yanıyorlar

Yemi torbanın dibine gelince beygir
İri saman saplarının arasından
İri etli dudaklarına
Küçük zor bulunan arpaları topluyor

Bir parça daha yükselen
Bir parça küçülen
Bir parça daha uzak duran yıldız
Beygir ve yanında duran semeri
Evin gerisinde yığınla odun- badem dalları
Ve kuru alıç kökleri
Ve ben o zaman bilmezdim halka
Ateş gerektiği
Çalışır gün boyu koru ağaçları devirir
Badem çırpar budardım yaban çalıları

Gün tepeme değsin öğleye durayım

Gün tepene değsin öğleye durasın
Kökleri hem derinleri hem sığları sarmış
Durmaksızın nimet devşiren
Ceviz ağacının altında.-
Öğleye durmayı
Hiç düşündüm mü ağaç neden havyan değil:
Çünkü kan'dır hayvan
Damardır ağaç

O ceviz ağacının altında
Dallarına ve köklerine
Bir öz su damarı gibi bağlanarak
Onlar ve ağaçlar

Toprak ve kalbinden doyurduğu hayvanlar
İşitmişler bakın onlarla
Onlar ve yapraklar
Geniş bir ağızla üfürülüyormuş gibi kımıldamaya başladılar

Onlar ve tüfeğimi doğrulttuğum kuşlar
Şimdi öldürme vaktim değil

Başına omuzlarıma konun
Dudaklarımdan ve kalbimden dinleyin
/işte bakın ekmek böyle tutulur/
öğleye durarak bağlıyorum bu tepeleri
O tepelere

Eğlenme doğada - kentte bu gece ışıklar yanmadı
Damlardan
Çorba dumanı yükselmemekte
Yufka ekmeği
Toprak ve ağaç kokulu ellerimle
/ işte bakın ekmek böyle tutulur/
Şu en artist
Ve lokmayı taşıyan parmakların ucunda
Pıt pıt bir damar gibi atan
Yemin ve billah
Sıcak bulgur aşının kalbidir

Dedim çünkü kalk
Yoksa sütüm helal olamaz

Düşündüm sol kolları kesik insanların
Ne denli mahir olduklarını sağ kollarında
Beyaz haberlerim için toplanan kardeşlerim

-Adım Mustafa ve Niyazi ve Abdurrahman
Kafkas yaylalarında çadırlarımın
Sürülerimin ocak taşlarımın
İzleri vardır/doğup yürümeye başlayınca
Çıplak basmıştım toprağa/

Yine de ana'vâzın duymasam hiç uyanmam
Bedenim öylesine yorgun babam öylesine ölü
Ölü gibi kımıldamıyor dedem
Sini belli kendi belli değil

Ne bir hak torunlarında ne yaşayan bir arzusu

Ellerim yumruk dizlerimin arasında (tam üç yüz yılı)
Etim etimin sızını alsın diye

Kalk çünkü sabah yıldızı
Bir mızrak boyu yükseldi
+ iri ve zeki
uçları nemli bir göz gibi+

IV.

Yedi adam biri bir gün
bir bela gördü
gereğini belledi
Yalvarsa evleri harap kadınlar
ve ağlayan birkaç çocuk
Kamalar salınsa karnına
ayrılmaz belalı yanından

Haberlerime kulak asmayıp-Duymadık
Demeyesiniz kardeşlerim

Ülkem bugün
Yariyle buluşmuş gizlilerde
Tepeden tırnağa yeni yıkanmış
Ve örtüler içinde
Göz kapakları kale kapıları
Gibi örtülü
Yassı gözlü kabarık alınlı
Kalbine ve beline zengin
Düzgün bedenli bol saçlı erkekler gibi

Ülkem
Tepeden eteğe yıkanmak için
Aşıdan sonra paklanan
Ovalara yayılmış kadınlar
Evi uçsuz bir yol gibi bekleyen
Yavruya yerinde bekleten
O kadınlar gibi ülkem

-Yürürüm bayırlarda
Gücüm ne merkezde tartmak için

Kulak verir
Dinlerim ağacı

Geçerken beton döşeli apartman kaykılı toprakta
Sesim nasıl etkili yoklamak için
Durdurur sorarım kentliyi
Ne haber böyle:
Nereye:

Bela üreten elim
Nasıl davranır belalar içinde
Sınamak için
Uzanır okşarım saçlarını ey yarim
Bakarım hoyrat ve âşık ellerime

Bir gün sapsarı kesildim
Öyle bir tabiat vardı ki gövdemde
İnsanları görmezdim bile yanımdan
Bir hava bulutu gibi geçerlerdi
İçimden
Gidip dağlara
Kafa tutmak gelirdi

Bir gün ben
İri ve kaslı gövdem
Sapsarı kesildim
Hali harap bir dev çıktı önüme
Gözlerini öyle açtı ki yüzüme ve ağlamış
Sonra söyleştik

Bu bir nöbet devriydi kardeşlerim

Bizimle aşkta olanların
Eline su döksünler
Çadırlarının önüne o küçücük
Kilimleri sersinler

V.

Yedi güzel adam
Biri bir gün bir dağ gördü
Gereğini belledi.
Ki o dağ

Ağaçsız ve yalnız
Gökte alıp veriyordu.
Rüzgârla ürperir gibi olurdu
Beygirin derisi nasıl ürperirse boydan boya
Dokununca.
Yılanla akreple kertenkele
Tavşan keklik kurtla
Onlarla
Hayvanlarla kımıldanırdı

Dağ bu
Serpilmiş atılmış yer kapmış
Başa kurulmuş. Böbürlenmeden iri kendiliğinden koca

Dağ bu
Devir, söz gelsin, kervan devri
Eteğinde ipek yolu zencefil yolu
Kara ve beyaz yolu zenci. Develer
İçerek karınlarından tüylerinden geçirerek
Dağı yiyerek, söz gelsin, beslenirlerdi

Dağ bu
Devir kuş devri
Geçerdi kartal

İşte o kartal
Renksiz ısı vermeden
Ürkmeden ürkütmeden
Kendinden geçerek süzülür
Dikine batar dikine çıkar
Coştumu
Vurur kendini dağa - ölürdü parçalanarak

Dağ bu
Devir aslan devri
Yer yer toplaşarak
Erkekli dişili
Sık sık oynaşarak

Devir insan devri
Geçti geçti
İnsan geçti
Et geçti kan geçti

Göz geçti
Gelenler
Yeni gelen yeniden sonradan gelen
Geçti geçti

Dağ bu
Yılanla kımıldanırdı
Yılanla kımıldanırdı

Yedi güzel adamdan biri
Bir gün bir dağ göreni
Durdu sevmeden bilmeden devinirken
Durdu durdu seyreyledi

Sordu:
dağ nicesin
günde mi gecede misin
geçmişte şimdide
yoksa gelecek bir düşte misin

Dağ serpildi
Atıldı yeniden yer tuttu
İlk kez yılanla kıpırdanmadı

Gözü görür görmez
Dağa göçtü güzel adam
Eteğinden yukarıya üç gün
Yürüdü. Bir yılda dolandı
Çevresini. Eğlenerek kayalarda geceleri
Yürüdü günde ve bir kuş gibi
Görerek de

Durmadan dolandı dağın çevrisini
Artık dağ yılanla kımıldamadı
Kımıldardı onunla

Hırçındı adam hep hırsla
Yaralıymışça inlerdi
Yüzü durgun gözler duru berrak
Hırslanırdı ayağıyla- avuçlarından ter akar
Omuzlarını burardı.

Ola ki anlatsa dağ

Der hırcındı adam ince bilekli
Azgın topuklu
İnce uzun parmaklı karınsız
Karşı koyan omuzlu
Yerken güzel yer doymadan kalkar
Oturarak ve hayvanlarda bile
Gizlenerek işerdi

Adam hırçındı-saçları uysal akardı
Rüzgârla kardı
Esinti olmadan zaten akmaktaydı
Uzun boylu değildi
Ama kendinden uzunu yoktu - yalnızdı

Geçince önünden
Mağaralardan kuş tavşan kurt yavrusu
Dağa vururlardı
Serçe tohum düşürürdü ağzından
Tavşan yeşerince onu
Yerdi kökünden

Ot üremedi
Ağaç üremedi

Dağ ağaçsız ve yalnızca
Gökte alıp veriyordu
Adam küçük bir kaya düzlüğünde
Toprakta mağra içinde mağra kapısında
Kaynak başında kuru yamaçta
Dururdu
Eğilip alnını
Yaydıkça yere iki elinin arasına
Göksü çatırdayarak eğilir
Parçalanarak doğruldukça
Dağ cezbelenir
En yüksek zirvesini kayalı alnını
Yamaçlar yamaçlara yayılan yüzünü
Adam eğilip koydukça yüzünü toprağa
Eğilip koyacak yer arardı

Dağ cezbelenince
Doğrulup eğildikçe
Ovaya bir anda

Kentler serilir
Yollar fabrika çevrekleri bentler

Yedi adamdan biri
Bir gün bir dağ göreni
Yeni bir soluk çekti içine
Değişti aynı kalarak
İndi kente
Dağıyla
Esen başı

Serin başı geniş kollarıyla
Gözleri yüzünü kaplayacak gibi büyüyerek
Ve şakaklarında
Avuçlarımın arasında güçlükle tuttuğu
Bir şey duruyordu

Yedi adamdan bir dağ göreni
Buyruğu dağa yiyeni
Dağdan buyrukla kente ineni
Suları yürüyerek geçeni
Çekip mavzerini çıkardı oyluk etinden
Durdu yarin kapısında

(BEN
DİRİMLE
DOĞRULURKEN)

Sis boruları ötmeye başladı yavrular
şimdi oradalar-Aşk delice kımıldamalı yatağından
Sen bir yıldız kaymasıyla yatağından
Üstüne alevleri alarak
Kemikli bir aşk gencinin kollarından tutarak
Sen kanın damarlara tutamadığı anlardan
Beni karnınla
Bir göz boğuşmasına daha kandırarak
Bul içe kapanık hayvanlarımı yalvarmalarınla
Üzülmüş
Belki dünyayla horlanmışım

Ansızın çok oradan görün orada
Bu siyah basmış kara akar deme-
Başka olmalı gövdemi denetleyişin

aşka hazır olan
...LARDAN. O KADIN'lardan

Halk aşksızca sokaklar
banka dükkânlarıyla doludur
Ellerimi kalp olmayan sularla
ıslamaya alışır o kızlar

-işte artık kaçmak işte durmadan karşımızdayken bile
-ılık ev girintileri
gizlesin daha köprüler
karanlık bedenleri

Her şey onlara göre - yamandırlar
Ansızın melek bekliyorum eski türk ezgileriyle
Senin asya'dan hiç yontmadan zarif bir cep saati yapışın
Asya Asya ve Asya diye yalvarışın
Sana ansızın alınyazımı ve kendimi ekliyorum
Aşka hazır aşka aç ve davetli
Ansızın melek bekliyorum
Asyayla ayağa kalkan
Melekler ellerinde gelenekle
İçinden hızla süt akımı geçiren mızraklar

Boydanboya girdirmektedirler gövdelerin içine
Nar doğuran - dikkatle nar doğuran
Hayvanı ve insanı aynı teklifle doyuran
Nazlı baharlarla

Hiç ağlanmadı
'Biz çetin adamız ha' ayrıca söylenmez
Anlaşılır
Ne yavuz kışlar
Kurt sıyrığı ayazlarla
Ne evren debdebesi bahar
Gerdan kırıp mendil düşüren kızlarla

Ayrıca söylenmez
'Biz çetin adamız ha'

Doymuştur aşk bu gece en son buluşlarına kadar
Sen meleksi kadın bu gece kendini vermekle
İkiye yarıldın

Sen meleksi kadın bu gece
1000 yıl adına bilinmekle

Sen melek uyarmalarıyla
Uyarılan erkek
Bu gece bir şehvet azarladın
Hayvan kovdun
Yatağını yüceltenlerden oldun

Şimdi ev gebedir

Dağ kuşlukla uyanır -varsın uyansın-
Önce hafif bir uyku sisi
Tanrı evvelsiz sonrasız bir iklim gibi ordadır
Daim
Melek kanatlarından hava görünmez
Uzaklar yine de görünür
Ay dostlukla anılan bir komşu evidir

Kıl çadırlarla devinen o kavim göçü
İşte o kavim göçü
Dağlar ilk bez bizi
Çıplak ete kavuşan aşk sandı

Kadife döşer gibi toprağa işte öyle yürüyen
Ilık bir hava bürüyen
Gözleri o -rengârenk gözleri çocuk gözleri develerin
Çözülür ayakları

Kavim bu
Boynuna kan yürümüş
(Gözüne bir şey görünmüş)
-Nedir o görünen/ susalım/
Hayat her zerresi uyarılmış gibidir
-Çok acele
Kalp bir bohçanın içinde atmaktadır

Omurgasından mızrak yürüyor kavmin boynuna
Devler en som bir duruşla - Raptedilmiş
Çocuklar ağızlarından Ey Nazlı Ölüm
Ey Nazlı Bahar Marşlarıyla

Bütün bunlar nedir - sorulsa

Sorusuna
Ne can cevap kalmıştır
Kavim donmuş deve mıhlanmış
Kadın ateşle ateş doğumdan önce
Sığırlar kendi kendileriyle
Göz göze kalmıştır

Kavim seferidir evinden ayrılmıştır ama
Kendine varılan iklim ve toprak
/VAKİTTİR/ namaza durmuştur
Bin bireydir kavim
Bir tür kararla eğilip doğulmakta
Her candan bir cana
Bir candan bir cana
Sonsuza değin
Bir tavır bolluğudur kavim ama
Nihayet vaktidir VAKİT

Bu duruş en zarifi duruşların
Gidip endamlı dağlara
Beğendirmek için yeni gelinleri
O iklim kullandı hep
İnsanın en bilgelerini
Onlarla karşılanmak için baharda
İklim aranır her şeyden önce her olayda
Şerbet taslarında
Bir toprak okunmuş şeker dedenin avucunda
Genç bir kız kadar ağırdır
Bileceksin ey çocuk
Tatmıştın onu geçen baharda da

Kavim uyanan toprağı
Karşılarken - uyanıktır
Kavim Toprağı
Devirirken - uyanıktır
Kavimden biri varırken toprağa
-Uyanıktır O ve Kavim
Vardıktan sonra toprağa
Gaflet uyandırılmaz - kavim uyanıktır
O anne gibi verimlidir besmele çocuk için
O erkek
Karpuz dilimi gibi ortadır
O en yaşlı gelin

Ocaktaki çorbayla birlikte tütmektedir
O kavim için

‘Kışları göç içinizedir’ buyuruluyor
Büyük çadır en sevgili düşmana emanettir
Çorba dağıtılsın nefes ve el dağıtılsın
Yer ötesi ve yer eşit alınsın
Kadın ve erkek eşit durmaktadır-kadın arkadadır
İnsan hayada ve tanrıdadır
Ki kış ortasında kardan-bir duayla sıyrılıp
O derviş ağaç kupkuru dallarında
O meyvayı büyütüyor
O tiyek
Bir salkım -müthiş- üzüm
Uykuya tez doyanlar için

Saçlar uçuşur havalara sevinçle
şarkı şarkı içine
Cenkle bir üstün haberleşme ile
İnsandan insana hep akıl ve sezgilerle
O coşkun mutlu savaş dülgerleri
Kalbi çoğaltan bayramlar açtılar
Şimdi de açtılar
İşaret verin ve açtılar bütün köprüleri
Deniz yüce bir soluk denizidir-rotalar denizin kendisindedir
Kaptan sancakta bir tek an yaşamak yoluna
Bütün bir ömür ağartmıştır

Işıklar çoğalıyor içimizden birine
Kime bu davet
Limanı dolduranlar yanan insan meşaleleri
Yüzbinler taş kulelere yaslanmış söylüyorlar
-Rüzgâr nereden eserse essin güzeldir
Alevler bir ayrı alemdir
Dirlik sevinçtir - göç içimizedir.

Aşktan sonra sarhoşluk günümüz ülkemizde
Sevine sevine
Sağlımın elleri uzansaydı dağların eteklerine yer'in şarkılarına
Aşkın mağara kovulduklarındaki şarkılarına
İlkel bir duyguyla bağırır kalırdım
Yöremde mor lekeler gibi duran
Bir basamaklı melekler ve gelenler olur birden

Bütün meleklerden bir melek
-Bak diyor bakıyorum
ve bak diyor

Ellerimi bıçakla yontacağım deniyor
İlkel bir sevinç ve kan
şiir en safından
sonra soyut heykeller

Hiç düşmanım yok-üzgün söyleniyor
-Olmayacak mı hiç
Eziyor gururum onları
-Görün ey güzel düşman ey güzel düşman
Saraylarda geçti ömrüm seninle

Yüzüm aydınlık bakar elemlere
Yangın yerlerine
Coşkuyla selamladım bütün bayrakları
Düşman kadınlarını

Tanrım bu dağları da sen yarattın
Bana kattın
Bir bir okşadım
Sema yapan kırları

Âlemlere kalbimizi yeniliyoruz ve tutuşmuş geliyoruz
Yeryüzü batarsa batsın dayanamayıp o kavmin çadırlarına

Develer de tutuştu
Onlarla ayarlandık bir devinim bir devinim arkasında bütün devinimler
Kum kendi raksında beden aynı raksta
Karın bacaklara ulaşır öper onları ve uzaklaşır
Aynı yönde ve aralarında bir dünya vardır
Göğüs ahenkle havanın direncini kırmaktadır
Kalp ve balçıklı toprağı
Ağacın ve kayanın dizilimini

O tek kuyun yalnızca süzülüşünü
Ani bir haber gibi salt bir kez ötüşünü
Dinliyor kumu balçıklı toprağı
Ağacı kayayı ve kuşu

Uyku beladır göç içinizedir

Sabır ve zaman içinizdedir
Kadın ve çocuk içiçedir

Güneş vurmuyor -öyle söyleyin- üzerine döşeklerimizin
-Sokuluyoruz besmele ile kadının toprağına
(işte böyle söyleyin)
Öyle ki o kadınlar
Bağlasınlar doğanları tanrı bağlarına

Melekler kırmızı yanar
Kalbe tutuşan her şey kırmızıdır
Hele kalp hazırsa
“kentten” bir er kalkar - Onun eri
Kollar semayı deryayı korkularından
Yoksa aşk hemen kaçmak mıdır dağımıza
Söyleyelim ya hay ya huu
-Yolları aydınlık kıl yaradan

Kanla bir sabah
Akşam kanla

‘...ateş... ve öldüm...’ deniyor
-Oysa sorular verilmişti ona

Sorular yığılmış
aynı kaynaktan olana
Işık ve karanlık hakkında

Bu nasıl uzun uyanılmaz gibi
-Ateş ve öldün uykuyla

-Kurşunla yoklanması bir sorudur geri kalanlara
Taze doğanlara
Şehzadelerden de sorular kalmıştı ona

'Biz artık gitmeliyiz dağımıza anneciğim
Yorgun geldim savaşmadım ama
Bir ceset gibi ayaklarının dibindeyim'

'Biz artık
Gitmeliyiz dağımıza'
-Hayır olmaz
Durmalıyız burada şahinim

'Kezzap içsem
Daha kuvvetle can çekişirdim'
(dertten çıktık) söylendi (güzel bir kurtuluşa yöneldik) dendi

Heykel bekleyen kımıldamış
Abesle elele ahbap gibi
Avazı çıkanca bağırmıştır

-Durmadan deniyor ki vatanım neredir
Heykel ne diyor
Konuşmaz heykel
Felçtir

Karşılıklı
-Kaslarımız karşılıklı kasılsın
Olsun
-(Kalbimiz tüm insanın namına) iddiasında
-Dertten çıkmışsın ötekine kavuşmuşsun da
Diyor ki diyor ki
Geçmiş nedir kavim kimdir dert nerdedir

Kırbaçla ayağa kalkarlardı
'biz artık... anneciğim... dağımıza...'
ruhum geçer bedenine yüz bin kara nokta yemiştir soyrad
... ve nasıl olan oldu - o ve yeni uygar dostları
Bir noktalar anlaşmasıdır fabrika baca ve duman
Anne onları kapıya kadar uğurla gel

Delinen böğrüme bir set ger
'yapmayın yapmayın' çığlıkları
Güneş doğsun mu doğmasın mı kararsızım
Başlarını bana çevirmiş büyük baş hayvanlar
londra moskova vaşington berlin pekin
hava cereyanları sarsılan ikindiler
korkularımız intihar dönemlerinde
kötü bir alışkanlık peyda olmuştur
bağ budama hasat zekât
evlenme hoş görme
Buğday ve ekmeğe saygı göreneğine doğru
-İnce bir düşman yönelmiştir
-Hayır içimizden yönelmiştir
-Oh oh dıştan yönelmiştir

-Dıştan ve içten mi yönelmiştir
-Ne yönelmiş ne yönelememiştir
-Yönelememiş önele Miş

'Ey örtülerle donatılmış Mustafa'

-Oğlum sen artık
şarapnel gibi yağmalısın
düşmanı güzelce vurmalısın

'... biz artık dağımıza... anneciğim...'

(Komşudan o ölü de kalktı
Boşluğuna bir kırbaç uzatıldı)

(Çoktandır şu maraş kalesi hatıraları elinden alınmış bir
taş yığınıdır. -onların yerine bilardo masaları konmuştur -şalvarlı şövalye ve kovboylar bilardo oynamaktadırlar)

-Uykum geliyor kaderim yorula geliyor buz gibi eller
Bu yaz hayatı beğenemedin aklımda kandan gökdelenler

Ey aşk /... ve ey aşk mı dedin.../
Onlar küçücük küçücük gördü sana seslenenleri
Gücendirilmiş gibi kayboldun
Yerine piç döller yolladın

Komşudan o ölü de kalktı
Köyde devinimdir kırışık alın derileri kımıldar
Kaş ve kalp zorla - kıvranarak
Erkeklik ve kadınlık
Ölümün önünde değersiz ama siperdedirler

Bir değişime gibidir azrail-
Mezarla uğraşmaz toprağı insan kazar
O yere o ölü
insan kalabalığında ansız bir boşluk açılmıştır
alın kımıldasın
kalp kıvransın
Gölden ansız bir tabutluk su alınmış gibi
Bütün köy kımıldayacaktır/göl gibi

Azrail devinimle çevirir bir köyü

Bir insan kası - kadını kavrayan elleri
mezar kazar toprak karşı komaz aralanır
İnsan mezar kazar arada bar bar bağırarak
-Ey süleyman oğlu nalbant izzet - nice rençperlik ettin
Güneşin alnında bakır gibi göverdin

Toprak kaz arada bir ölü görünürlerde mi bak
-ahmet mehmet hasan hüseyin paytak mahmut babası
hacı izzet süleyman oğlu hey
nice öldün
neyledin
nasıl becerdin

Köyden o ölü kalkar
Süslenmiş kurdelalar takılmış bir koç
Kapıda tabut tahtaları arasında beklemektedir
Bayram değil seyrandır
Aşk aceleyle oraya buraya göz gezdirir
Sevgi sabırla ahır kapılarından süzülmektedir

Köyden o ölü de kalktı
-Sen de kalk sesini hayvan sesleriyle yuvarla
Köy bir ahenk kuşu sesi çıkararak
Kasabaya bir ölü haberi uçursun
Minarelerden ölgün bir kol gibi sarksın ölü selâsı
/.Ölü ilk kez müezzin-minare uyarmalarıyla dirilmektedir
Köyden kasabayı dürtmektedir./
Bedir efendi durur selâyı dinler -Kim'ola-
-(Ben yüz yıl oldu babasızım) boğuk
(Çukurovada eski kale burçlarıyla itişirdi akranlarım)
(Sağ elim sualtı zengin bir köydü damağımıza kadar pancar)

(O ufak çocuklardık - Bakışları)
(Olmaza karşı koyuşları)
(Şimdi köy acı'dan eğilmiştir)
Ben ölümle eğiliyorum)
(Barsakları düğümlendi koyunlarımın)
Bedir efendi durdu selâyı dinledi -Kim'ola-
Evlerden yarış atları gibi çocuklar fırlar
Daha ilk nağmesinden alırlar ölüyü
Burunlarıyla kim ölmüş sorusunu soluyarak
Yokuşlara bir nefeste bayılırlar
-Öyle bir çocuk tanıdım

Karşılaşınca başka çocuklarla hızlandı

Minarenin kapısında bir çocuk halkası
Müezzinle inecektir ölü
Ölü çağırır çocukları alıştırır camiye
Ve ölüyü eve ulaştıran çocuk
Kutlu çocuktur
Taşıdığı haberle masum onunla dopdolu ve büyük
Ölü adı taşıyan çocuklar dönüşlerinde
Şehri ağırlaştırırlar - Minare yükünü atmış
Yeniden serpilmeye başlamıştır
Süleyman oğlu hacı izzet evlere
bir sepet incir gibi dağıldı
evlere süleyman oğlu hacı izzet

Müezzin kıs kıs gülmektedir
kasabada evler -bir hacı izzettin varlığını bilmemekten-
keder içindedir

nine: kim'ola hacı izzet
birazdan halk top gibi patlar
-kasabalı değil hacı izzet bülbüllüdenmiş
-oh oh bülbüllüdenmiş
bütün evlere şimdi büyük
büyük bir memnunluk çağlamaktadır

7.41 YILDIZLAR ÜSTLERINDE

YILDIZLAR ÜSTLERİNDE

Orda şehitler Afgan
Derler ki gel iman armağanıyla boyan

Kan sancağı
Cennet sedirlerinin basamağı

Yanlarında savaş atlarının cezbesi
Her biri islâm ocaklarının gözbebeği

Fidan gibi
Demir yapılı çocuklar şehit fideliği

Serinliği koşuyor nehirlerinin cennet
Bildikleri yalnız emret! emret!

Bir dalga ki
okyanus yavrusu

bir dalga
bedir'den besli

mübarek kalblerinde
fatma ve meral isimleri

bir uçlarından yaktılar mı
kağıt gibi tanklar

elbet şehitler
kırmızı ışıklar çelik ışıklar

bu renkler bu renkler
kaslar kayalara çalınmış gibi

dil uçlarında ünlü ruhlar
analar dualar dualar

bir gül açtı şöyle bir gül açtı: besmele
baskın emri rehber'in emrinde

bu kalkış gece akınına
yatsı geliyor aralarına

menekşe soluklarıyla
önlerinde diz kırıyor gece

yıldızlar üstlerinde
bakışlar kırpışırlar dikkat içinde

+ bir omuzun delinmiş
heryana hâlâ dağlar düşüyor

gözkapakların gittikçe ağır
damarlarında sanki bir fil kalabalığı

yaran sıcak ve buğulu ateşleriyle

alıyor gövdeni içine

başında bir mücahit dost nöbette
sanki dünya sanki kainat tehlikede

orda şehitler Afgan
aşk adı cennet sedirlerinin basamağı

7.42 ZAHMET VAKTI

ZAHMET VAKTİ

Yaşamak bir sokak lambası gibi
Bir gece evden atılmış bir çocuk sanki
Tek bir damla tek bir ses gibi
Aklıma düşüyor

Artık delirir koşar şimşeklerim
Yaşamak bu nadir ve gevşek
Hayır bugün hiçbir kimseyi alkışlamıyorum
Ve onların dikilip içi yumurta çürüğü kokan
Kristal fanuslarına baka durdukları gibi bakıp durmuyorum

Ve bazı bey alıkların dediği gibi
Sadece yürek arılığını arı bulmuyorum

Düşünün
Tohumlar ekilir
Yağmurlar başlar
O zaman filizler bir karış boyu yükselmiştir
Köylü davarlarını alır götürür sürer üstüne
Başak dediğimiz rahmet ondan sonra fışkırır
Esas ondan sonra gövdelenir

Görmezik/ gördürürler
Davarın yedim doydum sandığı
Bir dalgınlık

çünkü benden bir kahramanlık kalacak
çünkü besmeleyle başlandı
çünkü desturla tuttuk ne tuttuksa
çünkü imanla çok şeylere çağrıldık gözümüz

dağlarda kaldı eşya geride kaldı
dünya arkada bırakıldı
bir diş gibi ayrıldık çenemizden
dil çağı kapandı göz bağı koptu
bir tövbe sancağı açıldı bir zevk süreci değil
çünkü bütün o zamanlar toptan kullanılmış oldu

içinde zalimlerin asılma sahneleri
içinde kan akıtanların kanlarının seli
içinde mahzun edenlerin gözyaşı nehirleri
çünkü tövbe edildi izin verildi besmeleyle başlandı

sevgilinin elinden dertler hoş
beline/ çamur çamur olarak
tekme tekme olarak
on gündür ve kırk gündür daha
aç acına ayakta
durmak
elli gün ayakta durmak olarak kaydedildi
sevilinin elinden bağış ve kefaret olarak
bilindi
kabul edildi
razı olundu
ağlanmadı
peki ekmek istenmedi mi istendi
Sadece bir parça ekmek istendi tapınmaya bedensel güç olarak
Yalvarılmadı HİÇKİM
SE
YE
ağlanmadı
razı olundu kabul edildi öpüp başa kondu
ve çünkü tövbe edildi
bir tövbe sancağı açıldı bir zevk süreci devrildi
bir isyan kazanı devrilmedi
itiraz isyan akmadı
bir tövbe sancağı açıldı
çünkü bütün zamanlar toptan kullanıldı
içinde zalimlerin asılma sahneleri
içinde kan akıtanların kanlarının seli
içinde mahzun edenlerin gözyaşı nehirleri
çünkü tövbe edildi tövbe edildi

ağıt güzel vakitlerindendir

estağfirullaaaaah ve işte böyle uzatarak
kalbim aç
etim yanık
Dünya diz çöktüğüm yer kadardır dizimin yanında bir diz
dizimin yanında bir diz sağdan biri iki üç
dört beş altı yedi soldan bir iki üç
dört beş altı yedi
bir sana bir sana bir sana... avucunu aç avucunu kapa
dilini tut aklını kravatın gibi çöz at
şimdi bir damla gözyaşı bir iri yahut

İsteyerek

Karşı dağdan meleyen canım
Günler nasıl homurdanıyor başımızda
Elini uzatıp baktın mı yas var komşular ülkesinde
Bülbül neden kenetlenmiş Sorman oldu mu hiç
İskeleti havlar mı bir insanın. Gördüm
Karşı dağdan meleyen canım

Evin görünmeyen elleri
Yağmur yanaklarında gözyaşı taneleri
Art arda gidenler can pareleri erkek kardeşleri
Evde kızlar kimsenin görmediği kızlar
Ateş gibi ülfetleri
Dağlamış serin taslar bakraçları

Anaları bilinmez bir köşede
Bir nağra gibi. Hayatın başında
Tozut koyun yünlerini hallaçla zamanı hallaçla
Bir kapalı ağzın var. Sanki susar çağın ünlü marşlarını

Yüklükten bana bir yorgan çıkardılar
Üstü mavi papatyalar
Bir dehlizden geçirip zirveye döşek attılar
Taradılar uykumun saatlerce uzun saçlarını

Şimdi sırtım sağlam
Karşımda hamle yatakları. Bir elimde kılınç bir elimde zafer duaları

7.43 ÇÖLDE GIZLI BEZGINLER

ÇÖLDE GİZLİ BEZGİNLER

bir çiçek bahçesinde geceye durgun kalışın yağmur sıcağı gibi
öptüm sonsuz gidişinden. Saçlarının seyriyle seni
yolları aşklara davul çalıp çağrılmış yalnızlarla dolduran
akrepleridir duygunun. Karanlık ordulara güneşsiz sokulan
bunlar canlanınca ne ateş kirli taşlar ne böcek
şakakların sıcağında kuytu bir büzülüp ölecek
sabahsız kuşlara koşarsa durur mu evreni omuzlarında
bahar şenlikleriyle. Sürdüren ellerini yangın borularında
şaşkınlıkla başladı bu atlar bu savaşlar insan buluşlarından
burda biter düğün. Gidilir mi evin soğuğuna çölün sıcağından
gemilerimiz saklanır. Ağzımızda bir aşk kaçışı vardır buluşmaların
saplandık tadına. Durduk alnında yüreğe vuruşların
yollar sellere gider. Açılır parklar artık kuşlar dağılır
bir aşkı gözyaşlarıyla bulvara çağırmak hiç keseye mi kalır
çizildi yalnızlar. Senin gelişin ne de süvari köprünün diplerinde
geçer üstümüzden yağmur alan donanmalar. Kürek sesleriyle
koşu bitince aşk bir yorulmadır kaçılmaz kırbacından
sayılır günü geçmiş anlar boşalan hangi tüfeğin arkasından
oturur iki bakış ormanından gerilip bir masaya kollar
uzayıp uzaya giden akrebe katlanıp zincire gelmeyen yolcular
bu bizim sesimiz denizlere ateş gibi eller açılır ortasından
su konuşmaz toplanmaz kuşlar. Ne kazandık yaşamamızdan
biz harcandık anam hem kelimesiz kapandık
sevgi ektik. Sonsuz seçtik. Beğendik. Ama toprağı kazandık
sevinçle kaçın kurtulun ölümlerinizle. Yalnızlıkla ben kaldım
sevindiniz işte alın koşturun. Aha size son atım

7.44 ÖLÜ ATLAR

ÖLÜ ATLAR

Karışık bir iç deniz bunalımı
Zafersiz bir kalyonda
Ölümün her anki hatırasından uzak
insanı her halinden tanıyan
sakat bir ölü atlar alıcısı

Ucuza kilitlenmiş bir dağ ceylanı

Ancak bir tabuyu öldürecek bir zamanda
göğün bütün ön görmelerinden uzak
fenerler tutulup tekmeler atılan
önemli bir es çağ tanrısı

Telaşla yenilen analarda kayboluşları
sevgisiz kalan babalarla
lekesiz bir güneşle ancak
çocuğunu sardığı bezler arınan
ağrıtmaz sanılan bir yaşamak şarkısı

ikisinden birini örter kanadı
durulmayıp tabessüm ettirilen şarkıda
sevinçsiz canlara dayanmak
her an bir başka ışıksızı arayan
acıması bir çocuğun masal cücelerine

7.45 ÖZGÜRLÜGE DOGRU

ÖZGÜRLÜĞE DOĞRU

Bırakıyor ardından belalara beni
Tedbirim öldü gövdemin binası geçti

Göğsümde ince gergin çelik bağcık
Tenimi bastıran içerilere

Bağırıyor leylaklarım ağlıyor ağlıyor duvarlar
Çatlayacak gibi susuz düzgün ve biçimli sanatlar

Çocuk yığılıyor kalp kalp üstüne konuyor
Bir baba damarı vuruyor sökülen nabzım

Şimdi batar birkaç nesil azdıran bozgun
Simsiyah aklım ve beyaz bir nokta kalbim

Kader akışı alkışlanıyor her kârım
Nazlı buluş git git kabarıyor dalgalar

Çare yok gür gür bağıracağım yoksa bu sefil
İsyan yüklü gemi zor kayalıklarında gönlün

Harp. Ezilen etim söğülen köpekliğin için değil
Güzel ölçülü zulmetmeden yeterince öldürüşüm

Harp geliyor bir güzel bilendin mi kardeşim
Binlerce cilt tutuyor kılıçların hançerin

I believe in you believe in we believe in
In la ilahe illallah la ilahe illallah

Şimdi halk yüceldin guslet suyun götürmesiyle kuşan
Yüzün kolların ateş yakmaz başın ince ayakların

Dünya bir konak bir konuk ölümsüz hayat içre
Geçildikçe hor öpüldükçe soyunur şehvete

Şehvet ahırı değil yeryüzü
Domuz ahırı değil yer toprak

İki bakışımın arasında bulduğun toprak
Dört köşe duvarlar siyah örtü ve göç sesleri

Kapanıyorum kabul et öyle buyur
Bin açılı örtüye daha sar beni

Bin yıl bin daha
Dursam kapında

Sayısız perdeden bir perdecik kalksın için
Başım yüzüm kızarır haddim olmaz aslında

Sakin ve gövdemin mızraklarını döken bir geliş
Vara gele ancak birkaç ağaç alıyor göğsüm

Sakin ve daha sakin mızraklarım dökülsün daha
Aniden çıkıp havlayan köpekte emanet bugün

Binbir helak ve Allah selamıyla girilen ovada
Bir dağ gibi diz çök kendine ırmak ol tut tut bırak yıldırımları

Sakin daha sakin kımıltı yok bakışında
Bırak toprak altında göl olsun gözyaşın

Bir çeşit isyandın gönül ağlaması ilacın

Destur. Nice uzlet makamından geçersin şimdi

Şimdi çağırıyor o güzel aşka beni yalvarıyor beni
Duruyorum ve çeşit çeşit ölüm omuzumun binileri

Bu ova cennet olmalı sayımızca bir cennet safı
Bu çukur ateş olmalı sayımızca bir cehennem safı

Ya bu yol. Ayağın sahibi gövdeden habersiz yürüdüğü
Gövdenin ayağa merbut ayağa dönük ayak kesildiği

Sen gönlünü yukarıya bil

Bir dağ nasıl söylerse öyle söyle
Bir dağ nasıl inlerse başla öyle

Ey zarif sen de ata yoluna meylettin
Korkarım binbir belaya dayanmaz sıkletin

7.46 ISTANBUL

İSTANBUL

Bir tohumdan daha az değil
Fatihin büyük güvercin kanatları
Meleklerin sık aralıklarla
Dokunduğu toprak
Güzel buyruklar
Gürbüz havalar
Boğaziçi bir akımdır
Bir akan sudur
Nice dergahlar
Dinler gibi nabzını
Yeni doğan çocukların
Yamaçlarda mezarlıklar
Sever gibi bazıları
Açık havada gömülmeyi
Çocuklar Topkapıda
Sedef kabzalı kılıçlar ellerinde
Rahlelerde Kur'an
Tefsir

Arapça
Farsça
Dikkatle önünü iliklemede
Padişah ve şehzade
Açılıyor dev bir kapı
Dikiliyor dev gibi bir sütun
Sütun başı sütun ayağı
Dibinde dilek şikayet sahipleri
Birer gürz gibi sağ ellerinde
İradeleri
Bir ellerinde arzuhalleri
Oğullarım
Dikkat edin
Hak yemeyin
Oğullarım
Mümkündür
Topal bir karınca
Mihnettir
Oğullarım
Mümkündür ki
Bir baş kesilir avluda
Akın, akan kanla
Cihangir
Taş yokuşlar
Eyüp
Sıla sıla Medine
Acı
Bu tortu
Karartır camları
Yorar küpleri
En berrak sular bile
Ve kapanıyor saray kapısı
Saklanıyor
Sarı sarı altınlar
Korkup
Şimdi birden Eminönü kalabalığı
Kimseyi tanımazsın
Kıyafetinden
Yüz çizgisinden
Katil efendi
Hırsız baş köşede
Haksız haklı
Şer belalı

Örtünmüş güneş
Çoktandır, yüzü nerde
Ya o ay
Kara bir zıbın biçmiş kendine
Bir düş
O buyruk
Şefaat
Gürbüz hava
O güzelleri İstanbulun
Dönüyor demir teker

7.47 ISTEYEREK

İSTEYEREK

Karşı dağdan meleyen canım
Günler nasıl homurdanıyor başımızda
Elini uzatıp baktın mı yas var komşular ülkesinde
Bülbül neden kenetlenmiş Sorman oldu mu hiç
İskeleti havlar mı bir insanın. Gördüm
Karşı dağdan meleyen canım

Evin görünmeyen elleri
Yağmur yanaklarında gözyaşı taneleri
Art arda gidenler can pareleri erkek kardeşleri
Evde kızlar kimsenin görmediği kızlar
Ateş gibi ülfetleri
Dağlamış serin taslar bakraçları

Anaları bilinmez bir köşede
Bir nağra gibi. Hayatın başında
Tozut koyun yünlerini hallaçla zamanı hallaçla
Bir kapalı ağzın var. Sanki susar çağın ünlü marşlarını

Yüklükten bana bir yorgan çıkardılar
Üstü mavi papatyalar
Bir dehlizden geçirip zirveye döşek attılar
Taradılar uykumun saatlerce uzun saçlarını

Şimdi sırtım sağlam
Karşımda hamle yatakları. Bir elimde kılınç bir elimde zafer duaları

7.48 ISARET ÇOCUKLARI

İŞARET ÇOCUKLARI

Yasin okunan tütsü tüten çarşılardan
Geçerdi babam
Başında yağmur halkaları

Anam yeşil hırkalar görürdü düşünde
Daha ilk güzelliğinde
Alnını iki dağın arasına germiş
Bir devin göğsüne benzer
Göğsünden dualar geçermiş

Çarşılar ellerinde ekmek iğneleri
Cami avlularına açılan
Havuz sularına kapılan çocuklar
Görmeden güneşin bütün renklerini
Götürmezlerdi dükkandaki babalarına
Ocaktan akan kaynar yemekleri
Nenelerinin koyduğu avuç taslarına

Başı ve yüreği şahbaz
Kaleleri ağırlayan kadınların
Süslerini kemerlerini
Başlarını ağırlaştıran
Ağır siyah şelale saçlarını
Tutunca gençleşirdi erkekler

Sonra insan o ki denizde
Küçük ve büyük nehirde
Bedeni ıslatan afsunlu suda
Önce niyet sonra yıkanırdı

Zaman dert getirdi sulara
İçinde eski balıkların yattığı kayalar
Savaşan insanların elinde
İnce yontulup taşındı balta mızrak şekline

Anam kanları kuruyan
Kavga ayıran bir kargı elinde

Kara ocağın taşlarına
İşaret koydu çocuklarını
Belinde gezdiren babamın
Beyaz yazılarla kazandığı adları

Yüreği korkuyla kuvvetlendi babamın
Unutup genç gelen günleri
Zamanın sürerken çektiği günleri
Çetin bilmecelerle
Sürdü atını şehirlere

Yün ören at güden kadınlar
Ormanlara tepeden eğilen toprak evlerde
Küçük pencereli karanlık dar odalarda
Uzaktan uzayıp gelen kurt seslerinin
Uzağa çekilip giden
Ayazda donan gülmeler içinde
Ormanlarda süt emziren anne
Unuttu gittikçe uzayan çocuğunu

Hep kaçarmış şehirlerin
Demir dağlarına
Uyuyunca toprak beşiğimde
Sahipsiz kalan
Ellerimden kayan aydınlık günlerim

7.49 ISARET ÇOCUKLARI

İŞARET ÇOCUKLARI
Yasin okunan tütsü tüten çarşılardan
Geçerdi babam
Başında yağmur halkaları
Anam yeşil hırkalar görürdü düşünde
Daha ilk güzelliğinde
Alnını iki dağın arasına germiş
Bir devin göğsüne benzer
Göğsünden dualar geçermiş
Çarşılar ellerinde ekmek iğneleri
Cami avlularına açılan
Havuz sularına kapılan çocuklar
Görmeden güneşin bütün renklerini

Götürmezlerdi dükkandaki babalarına
Ocaktan akan kaynar yemekleri
Nenelerinin koyduğu avuç taslarına
Başı ve yüreği şahbaz
Kaleleri ağırlayan kadınların
Süslerini kemerlerini
Başlarını ağırlaştıran
Ağır siyah şelale saçlarını
Tutunca gençleşirdi erkekler
Sonra insan o ki denizde
Küçük ve büyük nehirde
Bedeni ıslatan afsunlu suda
Önce niyet sonra yıkanırdı
Zaman dert getirdi sulara
İçinde eski balıkların yattığı kayalar
Savaşan insanların elinde
İnce yontulup taşındı balta mızrak şekline
Anam kanları kuruyan
Kavga ayıran bir kargı elinde
Kara ocağın taşlarına
İşaret koydu çocuklarını
Belinde gezdiren babamın
Beyaz yazılarla kazandığı adları
Yüreği korkuyla kuvvetlendi babamın
Unutup genç gelen günleri
Zamanın sürerken çektiği günleri
Çetin bilmecelerle
Sürdü atını şehirlere
Yün ören at güden kadınlar
Ormanlara tepeden eğilen toprak evlerde
Küçük pencereli karanlık dar odalarda
Uzaktan uzayıp gelen kurt seslerinin
Uzağa çekilip giden
Ayazda donan gülmeler içinde
Ormanlarda süt emziren anne
Unuttu gittikçe uzayan çocuğunu
Hep kaçarmış şehirlerin
Demir dağlarına
Uyuyunca toprak beşiğimde
Sahipsiz kalan

Ellerimden kayan aydınlık günlerim

7.50 SAKKUL -ARZ

ŞAKKUL -ARZ

Bin desi derinlikte delik bir kalp
Uzanır ağız
Siyasal bir avuç hava ister

Benimle fazla yakınlık kurdun
Çiçeğim
Köklerim ateş saplarım zehir
Yağmur ateş saplarım zehir
Yağmur sularıyla izler edinmiş tenin
Benimle çok hayal kurdun artık yaklaş
İpil ipil miyop bakışın bir kanakışı
Bu su sarnıcından başla
Sana verildi emanetim ateşim zehrim
Benimle çok put kır çiçeğim

Edisyonkritik
Bir ses
Bin desi yer dolması ağırlık
Havagazından uzanır ağzın
Siyasal bir ton özgürlük ister

Arz gittikçe benim ve onun
Karşılıklı
Bileyli
Havada
Palalarımız
Hamlesi yaman ilkin bir defne dalı
Detant
Hadi oradan-ardından
Sam füzeleri

Hilesi hayatı olmuş gördüm ki
Anam babam kemirilmiş
Çorbama kireç ekilmiş

Hamlem zarif

Vuruşum hayat
Hilem tay
Kaçıp dönüşüm şiir

Arz gitgide benim
Muharremde temeli atılır güveyliğimin

bölüm VIII

8 ERDEM BEYAZIT

8.1 ARA ÇAGRI

ARA ÇAĞRI

Sen bir taze haber gibi gelmiştin unutmadım
Her gelişin bir taze haberdi, unutmadım
Aşktı alıp verilen, altın bir vakitti yaşadığımız
Bir muştuyu algılamanın sürekli gerilimiydi sanki, unutmadım
Can oynardı evlerde, yollarda, meydanlarda
Can alınıp can verilirdi, hiç unutmadım
Sen uyurdun, uykun bir tepeden seyredilen uçsuz bir vadi
Kıyısından seyredilen bir denizdi sanki, unutmadım
Ah sevgili! hayat görünürdü kapından bir çırpınış yüreklerimizde
Sen evinden çıktığında güneşler doğardı içimizde, unutmadım
Toprağa düşen tohum, onda gizlenen renk, şekil, koku
Senin için biçimlenirdi, renklenirdi, kokardı senin için, unutmadım
Ebedi masum çocuklar zamanın solmayan çiçekleri
İstemişlerdi de ezan okumuştu Bilal bir sabah, unutmadım
O dirildi, o dirildi diye birden çalkalanan sokaklar
Ölüm ki sonsuza açılan bir kapıydı, hiç unutmadım
Ey aşk, ey dirilik soluğu, ey evrenin hareket kaynağı,
Nasıl unuturum, nasıl unuturum, hiç unutmadım!..

8.2 ARAMAK

ARAMAK

Ey hep bir kelime arayan kalbim
Sonra arayan tekrar arayan kalbim

8.3 ASK RISALESI

AŞK RİSALESİ

Dirilmek yeniden
Yerin uyanması gibi kımıldaması gibi toprağın
Bulutları yarması gibi gün ışığının
Yağmurun ansızın boşanması

Binlerce kuşun bir anda parlaması havalanması
Erimesi gibi karların ve buzulların
Patlaması gibi dal uçlarında tomurcukların

Dirilmek yeniden
Yüzyıl süren bir berzahtan geçmişiz gibi
Kandan kinden öfkeden
Üstümüze bir sağnak boşanmış gibi
Sürekli lekelendiğimiz çözülmeye terkedildiğimiz
Bir bataktan çıkar gibi.

Yürürken otururken yatarken
Hep çürümek durumunda kalmış
Duyduklarımızdan dolayı kulaklarımız
Gördüklerimizden ötürü gözlerimiz
Dokunduklarımız için ellerimiz.

Belli bir bozgun yaşamışız
Her şeye ölüm dadanmış sanki
Kadınlar ki anne olmamak için direniyorlar
Erkekler ki savaşmayı tümden unutmuşlar
Çocuklar zaten hiç çocuk olmuyorlar
Çocukluk kalkmış dünyadan gibi
Her çocuk antik çağ filozoflarından bir kalıntı sanki.

Aşkın son saltanatını yaşamak içinmi ey kalbim
Ruhun serüvenine bir kale olmak için mi?
Bu başkaldırma kanatlanma.

Durmadan geçiyordu o zamanlar
Üstümüzden tanklar toplar binler tonluk arabalar
Boğuk bir ses madeni bir böğürme
Bir metropol devinin içimiz titreten iniltisi
Ta uzaklarda şehirlerin üstünde kımıldayan
Bir korkunun yüreğimizde biriken tedirginliği
Bir sam yeli gibi bedenimizi yüzümüzü saçlarımızı
Yalayarak
Çekiyordu bizi ve herkesi.

Ama sen uzaklardaydın ey kalbim
Uzaklardaydın, sevdiğim uzaklardaydı
Ayın ve yıldızların çağlayarak
Berrak şelaleler yaparak

Coşku içinde aktığı
Bir yerlerdeydi.

Hani bir gün bir çobana rastlamıştık
Kavalıyla bir sümbülü emziriyordu
Adı ferhat mıydı neydi
Koyunların kurtların böceklerin ve çiçeklerin
Sadakatten mest oldukları
Her birinin gözlerinde
Kaybolur gibi kayar gibi
Dalıp gittiğimiz o saadet evreni
Kayaların yüzlerinden okuduğumuz o ebedi bilinç
Bizi çekip almıştı kılcal damarlarımızdan.

Yaslan göğsüme sevdiğim
Benim gönlüm gök gibidir açık deniz gibidir
Pas tutmaz benim içim yeryüzü gibidir toprak gibidir
Sen ki bulut gibisin
Ay gibisin güneş gibisin bazan.

Usul usul inen
Yağmur tıpırtılarını
Dinler gibi
Dalıp gitmiştik
Sen konuşuyordun
İpil ipil yağan bir yağmur gibi konuşuyordun
Onlar ki konuklarımızdı
Adları Keremdi Yusuftu Kaystı
Hepsi de ezelden tanıdıktı dosttu.

(Ara Çağrı)
Sen bir taze haber gibi gelmiştin unutmadım
Her gelişin bir taze haberdi unutmadım

Aşktı alıp verilen altın bir vakitti yaşadığımız
Bir muştuyu algılamanın sürekli gerilimiydi sanki
unutmadım

Can oynanırdı evlerde yollarda meydanlarda
Can alınıp can verilirdi hiç unutmadım

Sen uyurdun uykun bir tepeden seyredilen uçsuz bir vadi
Kıyısından seyredilen bir denizdi sanki unutmadım

Ah sevgili ! Hayat görünürdü kapından, bir çırpınış
yüreklerimizde
Sen evinden çıktığında güneşler doğardı içimizde
unutmadım

Toprağa düşen tohum onda gizlenen renk şekil koku
Senin için biçimlenirdi renklenirdi kokardı senin için
unutmadım

Ebedi masum çocuklar zamanın solmayan çiçekleri
İstemişlerdi de ezan okumuştu Bilal bir sabah
unutmadım

O dirildi O dirildi diye birden çalkalanan sokaklar
Ölüm ki sonsuza açılan bir kapıydı hiç unutmadım
Ey aşk ey dirilik soluğu ey evrenin hareket kaynağı
Nasıl unuturum nasıl unuturum hiç unutmadım.

Haydi gel sevgilim
Uzanalım toprağın altına
Çiçekler mayalansın göğsümüzde
Bu akıp giden bu kör gidip yol giden
Kalabalıkları bu insanları
Ezen çiçekleri, bir kere bile farkına varmayan
Dökülen bu yıldızları yağmur birikintilerine
Çiğneyerek geçen bu adamları ve kadınları
Uyarmak için bir an durdurmak için
Bu bizi terkeden, bacaları öksüz ve boynu bükük
İçimizde sonsuzluk kavislerinden izlerini taşıdığımız
Ama şimdi kendimizi zorlasak da
anımsayamadığımız tasarlayamadığımız o kırlangıçları
Ah tekrar dönülebilir mi? yaşayabilirmiyiz ?
Uzansak yerin altına ve toprak olsak.

Haydi gel sevgilim
Bir daha deneyelim
Bir kere daha kesmek için yolunu kalabalıkların
Yüreğimizden gönlümüzün derinliğinden
Vermek hep vermek için
Çünkü dağıttıkça çoğalır bizim zenginliğimiz
Aşkın bir adı da berekettir
En iyi anlatandır o

Hirada bir mağarada
Gözden döküleni
Gönülden geçeni.

Ah hep o kelimeyi bulmak için bütün bu
Çabalarım
Seni çağıracak olan.

Nasıl da unuttuk
Oysa daha anar anmaz adını
Ansızın patlayan bahara bir pencere açmışız gibi
Kış ortasında çıkıveren güneş gibi
Birden sıyrılıverip bulutlardan
Üryan görülen can gibi
Doldururdun içimizi
Ve eviçlerimizi.

Ah oruçlu bir ağustos vaktinde
Bir kayanın dibinden kaynayan
Soğuk ve berrak sulara
Uzanıp kana kana
Avuç avuç alıp
Yüzümüzde içimizde
Duyduğumuz
Gibi
Aşk.

Ah bir yalnızlık vaktinde
Herkesle birlikte olduğumuz
Gene de yalnız olduğumuz
Bir parkta
Ta uzaklardan gelir gibi
Bir tamburdan bir ezginin
Bizi bizden ve herşeyden
Alıp götürdüğü gibi
Aşk.

Haydi gel sevgilim gene arayalım
Makam-ı İbrahimde rastlanan ayak izlerini
Dedesinin elinden tutup Kubays dağına götürdüğü
Yüzüsuyu hürmetine yağmur istediği
Yeryüzünün bereketlenip çiçeklerle bezendiği
Develerin coşarak çöllerde

Ayak sesleriyle şiirler bestelediği
O vakitleri.

Haydi gel bir daha bir daha
Arayalım
Herkesin ve herşeyin uykuya vardığı
Bir vakitte
Gürül gürül
Bardaktan boşanır gibi
Yeryüzünü ve gökyüzünü
Dünyanın bu yüzünü ve öbür yüzünü
Geceyi ve gündüzü
Dolduran
Yüreğimizi kuşatan
O kitaptan
Okunanı.

Yaşamak, avını gözleyen
Sessiz gergin
Soluk soluğa
Bir atmaca
Sağ elimin
Parmakları ucunda.

Ve ölüm
Bir güvercin
Beyaz
Süzülen masmavi gökten
Berrak sulara.

Bir yıldız kayıyor kayıyor kayıyor
Bir dal uzuyor uzuyor
Bir gül kanıyor bir seher vaktinde
Yanıyor bir ateş için için
İçimde içimin de içinde
Bir ezgi dönüyor dönüyor dönüyor
Bir ney eriyor dudaklarımda

Aşkın bir adı da yorulmamaktır.

8.4 BOSLUKLU YASAMAK

BOŞLUKLU YAŞAMAK

Şimdi bütün şehir bir adama yöneldi
Adam dedimse senin benim gibi bir adam
Ama kadın değil bura önemli.

çünkü ben hiç görmedim bir kadının insanlar
tarafından asıldığını / kafasını ucu ilmekli ipe
uzattığını hiç duymadım / aslında görmekten öte
bu duymaktan öte.

Dedim ya şimdi bütün kent bir adama yöneldi
durmuşlar bir meydanda bekleşiyorlardı /
birşeyler anlatıyorlardı / biri vardı iyi ettim de
şemsiyemi aldım diyordu / besbelli yağmurdan
korkmuştu / öteki öğünüyordu yiyeceklerini
unutmadığından ötürü / hele biri vardı bayağı
kızıyordu karanlık adamların sarı idamlığı hâlâ
getirmediklerine.

Sonra beklenen çağ geldi
Kalabalık uğuldadı büyüdü
Daha çok yöneldiler bir noktaya
Karanlık adamların yanında sarı idamlığa
iyi bakıyorlardı.

İdamlık bir noktayı geçiyordu belliydi
Bakıyordu ama görmüyordu. Belliydi
Ezikti inceydi gölge gibiydi
Kalabalığa bakıp bağırmıyordu
Adımlarını dar atıyordu

bana kalsa buna gitmek demezdim / gitmek
istememek de demezdim / biz buna kabulleniş
diyemezdik/ biz bunda direniş de aramamalıydık
/ bu belki bir bağdı / koparılamayan / müşterek /
oluşumuzun içinde.

Adamın kafasında koskoca bir güneş var diyorum ben
Adamın kafasında sultanahmedin güvercinleri

Gülhanenin ağaçları
Oturacak yerleri parkların
Sonra yedi yıl hücrede beklemek göksüz

Dostoyevskinin göğe açılan penceresi. Yaşama tutkusu
Adamın dar adımları bunu anlamalıyız diyorum ben
Adamın göğe bakmayı unutması bu beni boğacak
Kalabalık bağırıyor / anlamıyorum
Canavar diyorlar / anlamıyorum
Niye ağlamıyor bu adam / bağıramıyor

ayaklar boşlukta / üç ayaklı terazi sallanıyor /
kalabalık simit yiyor sigara içiyor / siz hiç
gördünüz mü mosmor uzun ıslak paçaları korkak
idamlığı insanlar gördü / ayaklarına kara kan
oturmuş ben çorap sandım diyor biri.

Meydan boşalıyor caddelerde kapkara kalabalık
Yüzlerinde sezginin bozgunluğu
Demirleri kemiren parmaklar yorgun başıboş
Gözlere mermer gibi oturmuş korku
Ayaklarda boğuk bir telaş
Kör umursamaz bir sağırlık taşlarda

Üç ayaklı terazi sallanıyor boşlukta.

8.5 BULMAK

BULMAK

Bir an kayboldun gibi! yaşadım kıyameti
Yoruldun ama buldun ey kalbim emaneti

Yeniden su yürüdü dalıma yaprağıma
Bir bakışın can verdi kurumuş toprağıma

Çiçeğe durdu kalbim içtim parmaklarından
Göz çeşmem suya erdi sevda kaynaklarından

Bir aydınlık denizin sonsuz derinliğinde
Yüzüyorum gözünün yeşil serinliğinde

Bir ışık bir kelebek biraz çiçek biraz kuş
Yeni bir ülke yüzün ellerimde kaybolmuş

Soluğum bir kuş gibi uçuyor ellerine
Kapılıp gidiyorum saçının sellerine

Gözlerinden göğüme sayısız yıldız akar
Bir gülüşün içimde binlerce lamba yakar

Bir kurtuluştur o an çağrılsa senin adın
Sesin ne kadar sıcak sesin ne kadar yakın

Tabiat bir bembeyaz gelinlik giymiş gibi
Yüzüme kar yağıyor sanki elinmiş gibi

Sensiz geçen zamanı belli yaşamamışım
Sensizlik bir kuyuymuş onu aşamamışım

Bir yol buldum öteye geçerek gözlerinden
İşte yeni bir dünya peygamber sözlerinden

Ölüm bize ne uzak bize ne yakın ölüm
Ölümsüzlüğü tattık bize ne yapsın ölüm

8.6 BIR GEZGIN ADAM

BİR GEZGİN ADAM

Bir adam belki de en çok bir rüzgardır şimdi
Şişli yabancı gölge gibi gezgin bir rüzgar
Şehri bir yabancı gibi dolaşıyor
Şehrin mabetleri bir bir tükeniyor
Başlıyor içinde sonsuz susuzluk
Avuçlarının içi terliyor.

8.7 BIR PORTRE

BİR PORTRE
Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına
Engin sakin berrak bir denize
Uçsuz bir kumsaldan ağır ağır
Nasıl yürürse insan

sokrates öyle yürüdü ölüme.

Tilmizleri (talebeleri) ağlaşırken
O vasiyet ediyordu
--- Asklepyos'a bir horoz borçluyuz
___Unutmayınız.

Ne tuhafsınız dostlar
Güçsüz kadınlar gibi ağlaşmak niye
Yükselmek varken ölümsüzlüğe

İnancına sahip olmak
İnsan olmanın şartı
Kölelikler içinde en onulmaz kölelik
Hayatın ölümcül yanına
Takılıp kalmak değil mi?

İlkin ayaklarında duydu Sokrates
Zehirin soğukluğunu
Ve yavaş yavaş ölüm
Yükseldi göğsüne çenesine

Dudaklarında donan son bir tebessümle
Bir işaret taşı da böylece
Sokrates dikmiş oldu ölüme

8.8 BIRAZDAN GÜN DOGACAK

BİRAZDAN GÜN DOĞACAK

'Nuri Pakdil'e'
Beton duvarlar arasında bir çiçek açtı
Siz kahramanısınız çelik dişliler arasında direnen insanlığın
Saçlarınız ızdırap denizinde bir tutam başak
Elleriniz kök salmış ağacıdır zamana
O inanmışlar çağının.

Zaman akar yer direnir gökyüzü kanat gerer
Siz ölümsüz çiçeği taşırsınız göğsünüzde
Karanlığın ormanında iman güneşidir gözünüz
Soluğunuz umutsuz ceylanların gözyaşına sünger.

Gün doğar rüzgar eser bulut dolanır
Rahmet şarkısı söyler yağmurlar
Alnınız en soylu isyandır demir külçelere
Gürültü susar ses donar sevgi tohumu patlar
Sessiz bir bombadır konuşur derinlerde.

Ey bizim sabır yüklü toprağımızın kutsal ağacı
Sen bize hayatsın umutsun mezarlar kadar derin
Bizi tutan bir şey varsa dirilten o sensin
Üzerinde uyuduğumuz yavru kuşların tüy renkli sıcaklığı.
Ey damarlarımızda donan buz yüzlü heykeller beldesinden
Yıkıntılar sonrası sığındığım şefkat anası
Ey dağları yerinden oynatan ses ey mermeri toz eden rüzgar
Ey alemi donatan ışık toprağa can veren el.

Gün olur toprak uyanır uyanır böcekler
Sarı bozkır titrer çıplak dağlar yeşerir gök yıkanır kirli dumanlardan
Su coşar deniz kabarır canlanır ölü şehirler
Yemyeşil bir rüzgar eser yıldızlar arasından.

Şimdi siz taşıyorsunuz müjdenin kurşun yükünü
Çatlayacak yalanın çelik kabuğu
Sizin bahçenizde büyüyecek imanın güneş yüzlü çocuğu.

8.9 DAGLAR

DAĞLAR

Burçlarında ceylan taşıyan yücelere ey
Ayın hüzün saati gözlerinden
Kuytu yerlerine sümbüller dökülen
Nergisler açan eteklerinde
Göklerden muştular indiren güvercinleriyle
Dorukları bembeyaz yaşmaklarıyla
Güneşe uzanan ağaçlarıyla
Zamanı hiç geçmeyecekmiş gibi donduran
Ey bir yanıyla derin sulara dayanan
Ey dağlar nerdesiniz ey.

Kim bizi senden koparan

Hangi ses çağıran bulvarlara
Dengemizi bozan intihar vitrini bulvarlara

8.10 DENIZ

DENİZ

Denizin bir gülüşünü arıyor çocuklar ellerinde oltaları
Geçmişin günün geleceğin yükünü üstünde
Pul pul taşıyan balıkları
Denizin bir gülüşünü yakalıyor çocuklar ellerinde oltaları

8.11 DIRILIS SAATI

DİRİLİŞ SAATİ

Ey bir emre hazırlanan simsiyah gecede
Karanlığı emip emip de gebe kalan
Ey her depremden sonra biraz daha doğrulan
Herkesin
Veba girmiş bir şehrin hem halkı
Hem seyircisi olduğu bir günde
Ey düştüğü yerden kalkmaya hazırlanan ülke.

Her damlası bir zafer müjdecisi
Bir posta eri gibi
Yağmur yüzümüze değince
Çıkacağız yola.

Çıkacağız yola
Hesap günü gelince
Yağmur yüzümüze değince
Güneş bir mızrak boyu yükselince.

8.12 Erdem Beyazit'in Hayati

Erdem Beyazıt'ın Hayatı

1939'da Maraş'ta doğdu. İlkokul ve Lise öğrenimini Kahramanmaraş'ta tamamladı. Yüksek öğrenimine 1959 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinde başladı. Geçim zorluğu yüzünden 1961'de öğrenimini devam mecburiyeti olmayan Ankara Hukuk Fakültesine naklederek askere gitti. Askerlik dönüşü fakülte değiştirerek yüksek öğrenimini Ankara Üniversitesi DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde tamamladı. Edebiyat öğretmenliği, kütüphane müdürlüğü yaptı. İstanbul Türk Musikîsi Devlet Konservatuarı'nın kuruluşu sırasında genel sekreter olarak çalıştı. Daha sonra, Sanayi Bakanlığı İnsan Gücü Eğitim Dairesi Başkan Yardımcısı iken bu görevinden istifa suretiyle ayrılarak Akabe Yayınları'nın ve Mavera dergisinin yönetimini üstlendi. 1984'te Akabe A.Ş.'nin İstanbul'a taşınması kararı ile bu görevini devrederek yeniden memurluğa döndü. DPT'de sözleşmeli personel olarak çalışırken, 1987 Milletvekili seçimlerinde Anavatan Partisi'nden aday oldu. Kahramanmaraş'tan milletvekili seçildi. TBMM'nin 18. Dönem çalışmaları süresince Milli Eğitim ve Çevre Komisyonlarında görev aldı. 1991 seçimlerinde adaylığını koymadı, İstanbul'a yerleşti. Evli ve dört çocuk babasıdır. Tok, kavgacı, destana yatkın bir üslûpta söylenmiş olan şiirlerinde ayrıca ince duyarlılıklar işlenmiştir. İslâmî ton bir "leit-motiv" halinde bütün şiirlerine yayılmıştır.

Eserleri: Sebeb Ey İlk şiir kitabı 1972'de Edebiyat Dergisi Yayınları, Risaleler son şiirleri adı altında Akabe Yayınları arasında 1987 yılında çıktı, Şiirler (Sebep Ey ve Risaleler iki kitap bir arada) İz Yayıncılık tarafından 1992 yılında basıldı, İpek Yolundan Afganistan'a:1981'de İran, Pakistan, Afganistan ve Hindistan'ı içeren iki aylık gezi ile ilgili izlenimlerini kitaplaştırdı, Gelecek Zaman Risalesi - 1998 İz Yayınları. Şiirler

8.13 GÖLGELERE DAIR

GÖLGELERE DAİR

Suların karardığı bir çağda birtakım günah yüklü
gemiler harekete hazırdı / iyice biliyorum
gölgeler vardı / kalın tasmaları vardı gölgelerin /
ürkek sesler suları yarıyordu / bakıyorsunuz
kuşlar bayağı gülüyordu / karanlık gölgeleri
ürkütüyordu / onlar bağlı olmayı hoş
görüyorlardı / korkarken ölümü düşünüyorlardı
muhakkak.

Kafaları kalındı belliydi
Gözleri kalındı belliydi
Kulakları kalındı belliydi

Aslında kafalarının kalın olması / gözlerinin kalın olması
önemliydi onlar için / incelik dedin mi kötülük
geliyordu akıllarına.

Onlar bir gemiye bindiler
-- ben ona günah yüklü gemi dedim
Onlar oturup tasmalarından ötürü gönendiler
-- ben onlara gölge dedim

Halbuki bana bakıp yadsıyorlardı / benim onları
tasmalarından ötürü küçük gördüğüm belliydi /
benim onları başında ve sonunda sevdiğim
belliydi / ama anlaşamadığımız muhakkaktı.

İşte ben bu noktada durdum
Denize baktım iyi dedim
Korkulu dağlara baktım iyi dedim
Doğrusu hep doğaya bakıp iyi diyordum.

Ama gölgeler giysilerle ilgileniyorlardı / utanıyordum
Hep araçlardan söz ediyorlardı / ben utanıyordum

Sonra bir çağ geldi / baktım kafamda karıncalar vardı /
sonra yapılardan yollardan bıkmıştım / ıssız
sokaklar beni ürkütüyordu / kötü meydanlarda
boğuluyordum / suları borulara almalarına
kızıyordum / hele hele hep düğmelere basıp
yaşamalarına çok çok içerlemiştim / sonra
kalkıp afrikaya gittim / ohh afrikaya.

8.14 GÜNESÇAG SAVASÇILARI

GÜNEŞÇAĞ SAVAŞÇILARI

Gözlerinde gök sancısı
İçlerinde okyanus uğultusu uzun mızraklarla yararak karanlığı
Gelip dayandılar şehrin sivrilmiş tırnaklarına

Çarpık dudaklarıyla kırpılmış saçlarıyla
Soyguna uğramış yüzleriyle
Barbar ellerin işgal ettiği sonra terk ettiği
Harabe kadınlar
Gidip gidip gelirlerdi camekanlı çarşıda

Bu kirazı kim yer kim satar
Hangi savaştan arta kalmış bu çocuklar.

Sonsuz devirleri aşarak savaşçılar geldiler
Ve akşamın ipini kestiler
Gece putun üstüne devrildi put yere devrildi

Yanlış pazarlara sürülmüş yılgın uykusu şehrin
Ortasından bölündü.

Kollarını derin balkonlara dayamış bilinçleri ustura savaşçılar
Taradılar gözleriyle ağır ağır şehrin saçlarını
Ayıkladılar bir bir bitlerini
Fosfor ellerini uzatarak balkonun uçsuz uzantısından
Yanan şehri tuttular

Şu bizim atımızdır deniz hipodrom
Nehrin yatağını öp sen ey savaşçı
Birikinti gölleri geç apartmanları geç kaldırımları

Bir bir ayıkla mezarları.

Güneşçağ öncüleri yolları tuttu dua erleri tuttu
Yüzleri Mekke ülkesi gözleri Medine çeşmesi
Elleri altınçağ mimarı.

8.15 GÜVERCINLER

GÜVERCINLER

Bir ağaç bir mezartaşını yutuyordu çarşıkapıda
"İçimizde kıpırdanırken İstanbul"
Bir çocuk mabedlerin susamışlığını satıyordu
Sesini hatırlayamadığımız bir su testisinde
Güneş sanki günahımızdı üstümüzde.

Sonra bu güvercinler niye varlar
Bir anıyı yaşatmak için mi
Ölümsüz bir ses mi taşımak için ötelere

Avuç içlerinde camilerin.

8.16 HABER VERIYORUM

HABER VERİYORUM

Altımızda kayan bu ölü şehri durdursana
Ey gücü toprak kadar eski
Ey gücü yer kadar ağır çocuk

Büyüyen elimin üstüne koy elini
Sana bir yürek vuruşu gibi belirli
Gelen zamanı haber veriyorum

8.17 HICRET BURCUNDAN

HİCRET BURCUNDAN

Elveda Vatanım; doğduğum toprak
Bedenimin eczası;
Akan suyu biten meyvası
Damarlarımda kan olan!
Acizlendiğimde gözyaşları dökerek
Üstünde umutlar yeşerttiğim;
Sokaklarını, bahçelerini, çeşmelerini
Ezbere bildiğim.
Anılarımın tarlası;
Kimliğimin mayası;
Çocuklarımı büyüttüğüm;
Kadınımla paylaştığım;
Anamı babamı emanet ettiğim toprak,
Elveda!

8.18 KAR ALTINDA HÜZÜN DENEMESI

KAR ALTINDA HÜZÜN DENEMESI

Dünyanın en uzun hüznü yağıyor
Yorgun ve yenilmiş insanlığımızın üstüne
Kar yağıyor ve sen gidiyorsun
Ağlar gibi yürüyerek gidiyorsun
Belki bulmağa gidiyorsun kaybettiğimiz

O insan ve tabiat çağını

Dön bana ve dinle
Kuşlar uçuşuyor içimde

Loş bir keman solosu gibi
Kuşların uçuştuğunu içimde
Dön bana ve dinle.

Karanlık denizlerin dibinde
Birtakım incilerin olduğunu

Birtakım incilere ve hatıralara
Neden bağlı olduğumuzu unutma.

Duy beni ve dinle
Denizler boğuşuyor içimde.

Unutma diyorum ama sen anla
Anlat bizim de yaşamak istediğimizi onlara.

8.19 KARANLIK DUVARLAR

KARANLIK DUVARLAR

I.

Önünü alamıyorum bu kör gidişlerin yollarda
Herkes bir yere gidiyor önünü alamıyorum
Çaresiz direniyorum bu dönüm noktalarında kimse
elini uzatmıyor
Bir gürültülü yaşamağa gidiyor dünya boşalan
bir deniz gibi
Bu sesler ormanında kaybolan bir çağ bu.
Nereye gitsem hep apartmanlar çıkıyor önüme
Alıp başımı duvarlara çarpıyor bu yollar
Gidip gelmelerim bu dar sokaklarda
İnsanların koşup dolduğu bu dar yapılarda
Bir kısır döngüye girmek için bütün çabalar
Biz bunun için mi geldik.

II.

Kara ağaç gibi bağlıyım katı bir çağ bu
Her şey bir makine düzenine gidiyor
-- düzen diyorlar beni çağırıyorlar --
Irmak yatağına sığınıyorum sınırlı bir çağ bu

Baktığımız her şeyde bir yalan kabuğu
Bir mercek düzenine bağlanıyor gözlerimiz.

III.

Şu zaman çıkmazında alıp beni bir altmış yaşa
bağlıyorsunuz
Doğmadan ölüme yöneldik gerisi yok diyenler var
Sınırlı yıl oyunlarına inananlar var
Sizin güveniniz bir güneş düzeninde
Ben mezarların karanlık çağına dayanıyorum
Bir ağacı büyütüyorum her yerimle
Bir ağacı uyguluyorum -- her şey bir ağaç düzeninde --
Yerde gökte ve her her yerde
Dallarında ben ağacın incecik köklerinde
Boğuluyorum -- bağlanıyorum --
Ben mezarların karanlık çağına dayanıyorum.

IV.

Şu dar odanın katı yalnızlığında
Ve her şeyin çıplaklığında
Durup bir pencereyi deniyorum
Gizliliğin dışına çıkıyorum
Araçların
İnsanların
Şehrin ve meydanların ve kalabalığın ve herşeyin
İçimde yalnız ve yapraksız
Bir kavak ağacı büyüyor -- Çıplak ve göğe doğru --
Ama küskün ama yalnız ama yapraksız ve uzun
Bir ağlama duvarı bu.
Yatak ve yorganın kuru yalnızlığında
Ve aklın dar yalnızlığında
Şehrin ve herşeyin
Ve kalabalığın yorgunluğunda
Saçların ve parmakların
Ve gözlerin ve gecenin bu bulanık çağında
Ve aynaların sığ görünümünde
Bunalıyorum.

V.

Susmanın kalesine sığınıyorum

Önümde karanlıktan duvarlar
Sırtımda insan yüklü bir gök var.

8.20 KARANLIKTA KORKAR IDAMLIKLAR

KARANLIKTA KORKAR İDAMLIKLAR

Bak sabah olmuş
Sağ elim kement gibi bak sana uzattım

Ben karanlığım korkma ben karanlığım
Sessiz sabahların korkak idamlıkları kalkın

Ben sizi mavi sabahlara sararım.

Yeni bir çağa giriyoruz bakın
En serseri bombalar ensesinde kimsesizliğin
Öcünü kusuyor önünüze
Bunalan sessizliğin.

Ey sarı benizli idamlıklar kalkın
Yeni bir çağa giriyoruz bakın.

Beyaz çarşaflarla al kanlar donarsa

Senin kanın donarsa benim kanım donarsa
Ben serin mezarlara muştular götürürüm.

8.21 KENDI ÖLÜMÜME AIT BIR DENEME

KENDİ ÖLÜMÜME AİT BİR DENEME

Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına
Bir gün öleceğim biliyorum
Bunu her an ölür gibi biliyorum

Anamın yüreğinde bir kor
Ölene dek sönmeyecek bir ateş
Kımıldanıp duracak hep

Karım bomboş bulacak dünyayı
--- Nolurdu birlikte ölseydik, deyip duracak

Oysa insan yalnız ölür
Ama o olmayacak dualarla teselli arayacak

Kızlarımın gırtlaklarında bir düğüm
Bir süre kaçacaklar insanlardan
Boşluğa düşmüş gibi bir duygu içlerinde
Sonunda onlar da kabullenecekler öylesine

Ölümüme en çabuk dostlarım alışacaklar
--- Yaşayıp gidiyorduk yahu
Ne vardı acele edecek!
Diyecekler

Biliyorum yaklaşıyoruz her an
Biliyorum oruçlu doğar insan
Ölümün iftar sofrasına.

8.22 KESITLER

KESİTLER
Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına
Mahlukta devinen
Gürül gürül bir ırmaktır ölüm

Babalar ölür
Dolaşır eli ölümün
saçlarında anaların oğulların

Analar ölür
Kök salar hasret yüreklere
"Bir evlat pir olsa da"
O zaman anlar neymiş öksüzlük

Oğullar ölür
Bir kafes olur ölüm
Ana kalbi bir kuştur
Azad kabul etmez

Sevgililer ölür
Bir hicret olur ölüm
Bir sıla

Mesela arkadaşlar
Arkadaşlıklar vardır okullarda
Bakarsın biri gelmez bir gün
Ve artık hiç gelmeyecektir
Simsiyah bir gölge düşmüştür adeta
Bahçeye koridorlara sınıflara
Bir fısıltı dolaşır dudaklarda
Kimi kirpikleri ıslak
Çökmüş bahçenin tenha bir yerine
Elinde bir çöp resmini çizer toprağa
Anıların
Kimileri öbek öbek toplanıp
Çaresizliği dile getirirler anlamsız sözcüklerle
---- Nasıl olur daha dün beraberdik
---- Salıncakta iki kişiyi izlemiştik daha dün nasıl olur
---- Geçen pazar kırlarda dolaşmıştık
" Göçmen kuşlar yerli kuşlardan daha mutlu olmalılar
Hayatı dolu dolu yaşıyorlar." demişti unutamıyorum

Sonra bir mezarlıkta
Bir çukurun başında
Bir kapının ağzında
Herkes susar
Konuşur ölüm

Ve sürer hayat.

Bazan bir tekerlek altında
Ansızın gelir ölüm
apansız biter sınav
Bir elektrik kesilmesi gibi
Kesilir tulu emel

Bazan ölüm vardır
Ölümden önce gelir
Mesela bir hapishanede bir hücrede yaşanır
Sorular hep yanıtsız kalır orada
Sadece konuşan rüyalardır
Yahut hayaller suskun duvarlarda
Gözler kabul eder parmaklar kabul eder
Ama beyin hep umuttan yanadır

Bazan akan bir film şeridinin
Tek kare donan bir fotoğrafı gibidir
Ölüm
Karşıda bir manga asker
Gözler namluların karanlık ağızlarını görmez de
Takılıp kalır masmavi gökyüzünde
Asılıp kalmış bembeyaz bir buluta

Ölümden uzak ölümler vardır
Gazete ilanlarında rastlanılan
Dünyaya bağlılığın zavallı
Ve muannit
Bir belgesidir
Daha çok kalanlara ait.

Bir de bir örümcek ağının ortasına düşmüş
Bir sineğin titrek bacaklarında seyretmiştim ölümü

Ölümler vardır.
Can kuş gibi uçar gider
Bir martının süzülüp
Kaybolması gibi maviliklerde.

8.23 KUS SAYFALARI

KUŞ SAYFALARI

Bir tren atılır kurşun gibi geceye
Demir gibi gök yüklü tren karanlığın ürpertisine girerken
Ötede kuşlar derlenir ana olurken bir gün doğumuna
Kent horozlarla uyanır sularla gerinir zamana
geçerken ezanla
Sayfalar sayfa olurken Kuran'la
Bir kuş yağmuru boşanır bilmediğim bir yerden
Bir boranın patladığı bir yerden

8.24 O

O

(Evrenin Efendisine)
Dünyanın ağırlığına eklesek,

Yıldızları, ayı, güneşi
Yine de ağır basarsın ey kalbim
Ey kalbimin güneşi....

8.25 SABAH KOSUSU

SABAH KOŞUSU

İlk güneşi duyuyoruz etimizde
Derimizde ansızın kaçak bir rüzgar yakalıyoruz
Bir serinliyoruz bilseniz bir serinliyoruz
Her gün gidip beş vakit
Denizi öpsek yeridir.

Bir karınca durmuş yaşamayı anlatıyor
Bir dinliyor böcekler görseniz bir dinliyor
Bir çoban yıldızları sayıyor
Bir arabacı şapkasını atıyor havaya.

Sabah oluyor yalınayak koşuyoruz yeni bir çağa
Derin asfaltları duyuyoruz
Sıcaklığını duyuyoruz
Bazen bir serinlik doluyor içimize
Ayaklarımızdan
Göğü kapatan çatıları yıkıyoruz ellerimizle
Ve şunu iyi anlıyoruz
En iyisi yürüyerek gidilir yaşamağa.

8.26 SANA, BANA, VATANIMA, ÜLKEMIN INSANLARINA DAIR

SANA, BANA, VATANIMA, ÜLKEMİN İNSANLARINA DAİR

''Telgrafın tellerini kurşunlamalı''
Öyle değildi bu türkü bilirim
Bir de içime
-Her istasyonda duran sonra tekrar yürüyen-
Bir posta katarı gibi simsiyah dumanlar dökerek
Bazan gelmesi beklenen bazan ansızın çıkagelen
Haberler bilirim mektuplar bilirim.

Gamdan dağlar kurmalıyım

Kayaları kelimeler olan
Kırk ikindi saymalıyım
Kırk gün hüzün boşaltan omuzlarıma saçlarıma
Saçlarının akışını anar anmaz omuzlarından
Baştan ayağa ıslanmalıyım
Gam dağlarına çıkıp naralar atmalıyım.

İçimde kaynayan bir mahşer var
Bu mahşer birde annelerinin kalbinde kaynar
Çünkü onlar yün örerken pencere önlerinde
Ya da çamaşır sererken bahçelerinde
Birden alıverirler kara haberini
Okul dönüşü bir trafik kazasında
Can veren oğullarının.

Bir de gencecik aşıkların yüreklerini bilirim
Bir dolmuşta yorgun şoförler için bestelenmiş
Bir şarkıdan bir kelime düşüverince içlerine
Karanlık sokaklarına dalarak şehirlerin
Beton apartmanların sağır duvarlarını yumruklayan
Ya da melal denizi parkların ıssız yerlerinde
Örneğin Hint Okyanusu gibi derin
İsyanın kapkara sularına dalan.

Nice akşamlar bilirim ki
Karanlığını
Bir millet hastanesinde
Dokuz kişilik kadınlar koğuşu koridorunda
Başını kalorifer borularına gömmüş
Beyaz giysilerinden uykular dökülen tabiplerden
Haber sormaya korkan
Genç kızların yüreğinden almıştır.

Bir de baharlar bilirim
Apartman odalarında büyüyen çocukların bilmediği bilemeyeceği
Anadolu bozkırlarında
İstanbul'dan çıkıp Diyarbekir'e doğru
Tekerleri yamalı asfaltları bir ağustos susuzluğu ile içen
Cesur otobüs pencerelerinden
Bilinçsiz bir baş kayması ile görülen
Evrensel kadınların iki büklüm çapa yaptıkları tarla kenarlarında
Çıplak ayakları yumuşak topraklara batmış ırgat çocuklarının
Bir ellerinde bayat bir ekmeği kemirirken

Diğer ellerinde sarkan yemyeşil bir soğanla gelen.

Yazlar bilirim memleketime özgü
Yiğit köy delikanlılarının
İncir çekirdeği meselelerle birbirlerini kurşunladıkları
Birinin ölü dudaklarından sızan kan daha kurumadan
Üstüne cehennem güneşlerde göğermiş mor sinekler konup kalkan
Diğeri kan ter içinde yayla yollarında
Mavzerinin demirini alnına dayamış
Yüreği susuzluktan bunalan
İçinden mahpushane çeşmeleri akan
Ansızın parlayan keklikleri jandarma baskını sanıp
Apansız silahına davranan
Nice delikanlıların figüranlık yaptığı
Yazlar bilirim memleketime özgü

Güzler bilirim ülkeme dair
Karşılıksız kalmış bir sevda gibi gelir
Kalakalmış bir kıyıda melül ve tenha
Kalbim gibi
Kaybolmuş daracık ceplerinde elleri
Titreyen kenar mahalle çocukları
Bir sıcak somun için, yalın kat bir don için
Dökülürler bulvarlara yapraklar gibi.

Kadınlar bilirim ülkeme ait
Yürekleri Akdeniz gibi geniş, soluğu Afrika gibi sıcak
Göğüsleri Çukurova gibi münbit
Dağ gibi otururlar evlerinde
Limanlar gemileri nasıl beklerse
Öyle beklerler erkeklerini
Yaslandın mı çınar gibidir onlar sardın mı umut gibi.

İsyan şiirleri bilirim sonra
Kelimeler ki tank gibi geçer adamın yüreğinden
Harfler harp düzeni almıştır mısralarında
Kimi bir vurguncuyu gece rüyasında yakalamıştır
Kimi bir soygun sofrasında ışıklı sofralarda
Hırsızın gırtlağına tıkanmıştır.

Müslüman yürekler bilirim daha
Kızdı mı cehennem kesilir sevdi mi cennet
Eller bilirim haşin hoyrat mert

Alınlar görmüşüm ki vatanımın coğrafyasıdır
Her kırışığı sorulacak bir hesabı
Her çizgisi tarihten bir yaprağı anlatır.

Bütün bunların üstüne
Hepsinin üstüne sevda sözleri söylemeliyim
Vatanım milletim tüm insanlar kardeşlerim
Sonra sen gelmelisin dilimin ucuna adın gelmeli
Adın kurtuluştur ama söylememeliyim
Can kuşum, umudum, canım sevgilim.

8.27 SAVAS RISALESI 1

SAVAŞ RİSALESİ 1

" 1400'üncü yıla armağan"
Güneşin
Mızrakların ucuna takılıp
kaldığı
bir vakitte
Diriliş erlerinin yüreklerinden
yayılan
Bir depremle sarsılıyordu arz.
Gerilmişti altımızda atlarımız
Fırlayıp kopacakmış gibi
baldırlarından
kasları
Ve tarıyordu bir projektör gibi
bakışları
üç kıtayı

Yeni bir vakte eriyordu yürekler
Yayılıyordu o muştu
O coşku
O haber.
Bir gelen var
emin haberciden
emin olana
Ondan da sıddık olana ve sadık olanlara
sohbete erip
halkada duranlara
yürekten yüreğe

yol bulanlara.
Bir gelen var
Bütün kıtalarda beklenmekte
olana
ayarlanmış
kulaklar
İlkin çobanlar duyuyorlar
Sonra ağaçlar
kurtlar
kuşlar
Çünkü onlar bilirler dinlemeyi
Onların elindedir toprağın nabzı
İlk onlar sezerler yeni olanı
Rüzgarlarla geleni
Bulutlardan ineni.

Bir dağın tepesinde
Yeni doğan bir ay gibi
Veysel Karani
Evreni
Kuşatan bir yay
Gibi
Açılmıştı
Kolları.

Selman
Bir şehrin kapısında
Bir kapının
Arkasında.

Ey savaşmakla emrolunanlar
Yürekleri Kevser suyu ile yıkananlar
Alacakaranlıkta bir seher vaktinde
Ayrılırken yurtlarından
yuvalarından
Bahçe köşelerinde kapı önlerinde sofalarda
odalarda
Bir bir çıkıp gelen yolumuzu kesip duran anılar
Yatak odamızın penceresinden
Uyandığımızda ilk görülen o tepe
O tepede o kayanın değişmeyen konumu
Güneşi bir muştu gibi her gün yeniden
Doğuran o dağ

elveda
Kadınlarımızın kirpiklerinde sıralanan
Adanmışlık ve bağlılık yazıları
elveda
Çocuklarımızın göğsümüze
yüzümüze
saçlarımıza
Sokulan alınları titreyen dudakları
kaçamak bakışları
Cennetten bir koku ölümsüzlükten bir pay olarak
Çektiğimiz ciğerlerimize
İnen yüreklerimize
Damla damla
Elveda....

O ki meydanın ortasında durmuştu
Elini kılıcının kabzasına koymuştu.
Dedi savaşçı :
" Ben gidiyorum
Hicret ediyorum
Varsa ağlatmak isteyen anasını
Dul koymak isteyen karısını
Ve istiyorsa çocukları yetim kalsın
Arkamdan gelsin."

Yeryüzü yeni bir güne hazırlanıyordu
Zaman devrini henüz tamamlıyordu.
O konuştu:
"Ey eti etimden olan
Bu dünyada ve öbür dünyada
Kardeşim olan!
Bu gece yatağımda
sen yatacaksın
bana vekillik
yapacaksın.
Biz gidiyoruz
Hicret ediyoruz
Sen sonra geleceksin
Ama önce emanetleri
sahiplerine
vereceksin."

Sonra o dağda

Maveranın kapısı olan
Bir mağara
Orada ikisi
O ve
İkinin ikincisi

sonra çöl:
Çölde tepeler..
Çölde develer..
Çölde geceler
Ve çöle serpilen
Mucizeler.

Medinede bekleyenler var
Damların üstünde, yollarda
çocuklar
kadınlar

Elleri alınlarında, gözleri ufukta
delikanlılar
ihtiyarlar..

Dediler. " Veda tepeleri üstünden
Üzerimize ayın ondördü doğdu
Şükürler olsun, şükürler olsun
Bize vacip oldu, şükretmek
Şükürler olsun..."

8.28 SAVAS RISALESI 2

SAVAŞ RİSALESİ 2

" 1400'üncü yıla armağan"
Ben sıcak savaşlara girmedim daha
Kılıçların çeliğine
Su katmadı gözyaşlarım
Ama
Savaş için geldim
Bu bilinçle bilendim
Bildim bileli kendimi
Hep düşlerimde yaşadım Bedir'i

Kardeşin biri bir safta
Öbür safta diğeri
bir yanda
Baba
Oğul
bir yanda.

Ve toprak gibi güçlü bir ana
Yedi erkek doğuran
Yedisini birlikte
Bedr'e yollayan
Ey Afra kadın
Kalacak adın
Bu dünyada
Kadınlar er kişiler doğurdukça

Mutlaka bir sınav olacaktı
Çünkü sünnetullahtı
Uhud'da savaş vardı
Bu savaş bir imtihandı
Gerçi her savaş bir imtihandı
Tüm yaşam bir imtihandı
Tüm yaşam bir imtihandı
Ama
Uhud
İmtihan içinde bir imtihandı.

O demişti: Savunmak da
Savaşlardan
Bir savaştır.
Savaşçılar demişti : Bu gün o gündür
Düşmanı cepheden vurmak
Nasipse eğer
Cennet kapılarına varmak
Kevserle kanmak
İsteriz.

O dedi : Mubarek olsun savaşınız
Sabrederseniz eğer
Sizindir zafer

Savaşçılar uçmağa(cennete) varmış gibi

Şehitlik umuduyla sarhoş gibi.

Muaz dedi: Eyvahlar olsun siz ne yaptınız ?
Hudayr dedi: Onun reyine karşı reyde mi bulundunuz?
Savaşçıların içinde bir tel titremişti
Başlarını önlerine eğdiler
Onun kapısına döndüler
O zırhını kuşanmıştı
Hikmetlerden bir hikmet daha
Noktalanmıştı.

Öyleyse ey ümmet
Ey kurtulmuş millet
Kutlu olsun şuranız
Kutlu olsun savaşınız.

--- Feda olsun sana
Anam, Babam
At ya Sa'd!
Ey ok atan
Ey hayata coşkunluk katan
Kutlu olsun savaşın

Konuşan Oydu
--- Bu kılıcın hakkını kim verir
--- Nedir o kılıcın hakkı Ya Rasulallah ?
--- Düşmanın yüzünde parçalanmaktır
--- Öyleyse o iş bana haktır
dedi savaşçı.
Kılıcı eline aldı
Koltukları kabardı
Ve yürüdü meydana
Salına salına.

--- Bu yürüyüşü sevmez Allah
dedi Rasulullah
Ama bu hal müstesna
O gün içinceye dek şehitlik şerbetini
Savaşçı
Döne döne
Savaştı.

Müşriklerin çarpılmış suratları

Altlarında talihsiz atları
Çarparak çeliğin ışıklı yalımına
Paralandılar
Parçalandılar.

Uhud'dan
Koşup gelen
Birkaç müslüman:
Eyvahlar olsun, eyvahlar olsun
Yeryüzü efendisini kaybetti
eyvahlar olsun!

Sümeyra kadın ekmek yapıyordu
Elleri sakindi
Gözleri dalıp gidiyordu
Sanki maverayı seyrediyordu
İçinde bir mahşer kaynıyordu
Yüreğinde Uhud dalgalanıyordu.

Apansız sıçradı
Çocukların göz nuru gençlerin yürek aydınlığı
İhtiyarların dilde duası gönülde umudu
Evrenin efendisine ne olmuştu.
Ona bir hal mi olmuştu.

Sıçradı kalktı Sümeyra kadın
Başörtüsü havada dalgalanıyordu
Unlar toprağa saçıldı, küller hamura karıştı
Medine sokakları hızla kayıyordu
evler bir bir tükeniyordu
Sümeyra kadın bendinden boşanmıştı
Bağrını döğüyordu.

Sonra Uhud göründü
Sonra müminlerden bir kalabalık gördü
Koştu yanlarına erişti

--- Rasulullah nerede ?
Dediler:
--- Ey sümeyra başın sağolsun
Bilmiyoruz Rasulullah nerede
Ama
Bu gömdüğümüz kardeşindir,

Allah katında
Şehittir.

Sümeyra dedi:
Allah Rahimdir
Ona bu rütbe
Mubarek olsun
ama ben Rasulullahı soruyorum.

Sümeyra seğirtti
Gitti gitti
Yeniden bir topluluk gördü
Durmayıp sordu:
--- Rasulullah nerede ?
Dedi Müminler:
--- Bilmiyoruz ama gömdüğümüz erkeğindir
Muradına erendir
Elbisesiyle gömülendir.

Dedi Sümeyra :
--- Hamd olsun, ona şehitlik kutlu olsun
Ama bir haber verin
Rasulullah nerede ?

Sonra gördü Onu
--- Hamd olsun
Dostlarını gördü
--- Hamd olsun
Buluştular
Görüştüler
Bilіştiler Müminler
--- Hamd olsun

Yaratana Hamd olsun
Yaratıp imtihan edene
İmtihandan geçirip zafere erdirene
Bilinçleri bileyip sabırlar verene
Rahman olana
Rahim olana
Muin olana
Hamd olsun.

8.29 SAVAS RISALESINE ZEYL

SAVAŞ RİSALESİNE ZEYL

" AFGANİSTAN-1400 "
Haydi kalk savaşçı
Madem mesafeler girmiş Afgan cephemizle aramıza
Ve madem ayaklarımıza bağ olmuş
Yolumuzu kesmiş rotatifler teleksler
Holdingler Karteller
Çok uluslu ebu Cehiller
Öyleyse ey şair sen de davranmalısın
Şiiri bir mızrak gibi kullanmalısın
Mısralarını şarjör gibi sürmelisin damarlara
Kalbinin titreşimlerini ayarlamalısın
Hindikuş dağlarından
Yeryüzüne neşrolan
Şehadet
Dalgalarına.

Bugün 11 Muharrem 1400
Yeni bir vakte hazırlanmış olarak
Bir azim kapıda
Huzurdaydık

Yanımızda
Üç güzel adam
Adanmış üç Afgan.

Ankara'da
Hacıbayram Sultanda
Afganistanlı üç güzel adamla beraberdik
Konuştukları dili bilmiyorduk
Ama anlıyorduk söylediklerini.
Hiçbir okyanus olamaz
Bir mücahidin
Yüzündeki çizgilerden
Daha derin.

--- Bedehşan derken
Mezar-ı şerif derken Hayber derken Kabil derken
Hayat sonsuza doğru akan
Bir Irmak

Oluyordu sanki
Gözlerinde.

--- İslam diyorlardı
Allah!
Rasulullah
Cihad
Şehadet!.

--- İhtiyacımız olan
Kurşun
Bir de yetimlerimiz için
Ekmek
Ve bulursak soğuktan korunacak kadar eğer
Örtünecek
Birşeyler
Ne saadet!

--- Olmasa da sürecek savaşımız
Defolup gidene kadar
Ruslar
Ve onların elleri kanlı
Kızıl kuklaları!

--- Ne ekinlerimizi ezen o simsiyah
Tanklardan
Pervazımız var
Ne de sade ve yoksul köylerimize
Her gün ölüm kusan
Uçaklardan!

Dünyanın yarısı ile savaşıyoruz
Diğer yarısı ile de savaşmaya mecbur kalsak
Zulmün kızılı ile karası
Anlaşarak birleşerek cilveleşerek
De gelse üstümüze
Sürecek savaşımız
Afgan dağlarında rüzgarlar
Ezanlarla beraber dolaştıkça
Kırları bayırları....

Tek Müslüman da kalsa
O soluk aldıkça Hindikuşlarda savaşımız

sürecek
Kurtuluşa dek!

Dün üç mücahidle beraberdik Hacıbayram'da
Mühendis Gülbeddin'den
Müderris Burhaneddin'den
Selam getirmişlerdi
İmam-ı Rabbani'den bir nefes
Bir muştu gibi sanki!

--- Hilafet-i İslami
diyorlardı
Erişirdi onun eli
Yeryüzünün neresinde
Bir müslüman
Dara düşse.

--- Ahh! diyorduk
Kanıyordu içimizdeki yara
Bir bıçakla sökülüp alınıyordu sanki yüreğimiz
Bedenimizden
--- Ahh! diyorduk
Bir başka şey gelmiyordu elimizden.

Ama sen şair
Tekrar bir sayfa aramalısın
Sure sure
Ayet ayet
Fevc fevc gelen Fetihten!

Ki kulaklarda çınlasın
Yüreklerde tutuşsun
Damarlara yürüsün dalga dalga
Bir çağdan bir çağa gelip

"Nasrun minallahi ve fethun karib!."
(Yardım Allahtan ve fetih yakındır.)

8.30 SEBEB EY

SEBEB EY

Fetih Gemuhluoğlu'nun aziz anısına
Ürpertir tabiat üfleyince rüzgarı derin gök soluğu
Ulu ses dokununca çarka
Düşer ölümün gölgesi eşyaya.

Başlar eşyada hareket kurtulmak için kendinden
Daha öteye geçmek için arınmak gibi elbiseden
Yakalar ölümsüzlüğün sonsuz ipini
Sonra ses olur
Zamanın idrak incisi ses döner döner döner de
Yönelir sebebe
Sebeb ey.
Sesi damarla çizer
Mutlak sözü damarda kanla çizer
Uzar bir göz ağrısının gecesi uçsuz bir nehir gibi
Bir bebeğin ilk hecesi düşer ağzından ansızın ve bulur
Aklı yontan o sonsuz sesi bulur
Sonra toprak sıkışır sıkışır taşar da renk olur tarlada
Güneşin çarpılmış elçisi Van Gogh'la gelir önümüze

Portakalla yayılır karanfilde tutuşur karar kılar denizde
Renk denizde karar kılan ebedi tarla olur
Renk başkaldırırken helezonlar çizerken ses
Som fatih su fetheder tabiatı
Döner döner döğünür eritir dağları yobaz kayaları
Daha der sığmaz kabına yönelir göğe teslim olur
Ve düşerken toprağa çağırır
Sebeb ey.
Her sabah bütün bitkiler iştahlı bir çocuktur
Emer emer emerler toprak anayı
O sultan hazinesi o hep veren sonsuz cömert anayı
Yeşil hayat kırmızı hareket sarı sabır emerler
Ve beyaz iman çizer sesini
Tamamlar kavisini

Sebeb ey.

8.31 SEVMEK.......

SEVMEK.......

Allah elçilerinden sonra en büyük insana
Bir orman gibi büyür içimde sevmek
İçimde insan bir mahşer gibi kabarırken
Ey her suça ortak çıkan kalbim.

8.32 SOLUYAN DENIZ

SOLUYAN DENIZ

Bir çığlık düştü karanlıklardan
Issız denize

Ses beton gibi buz tutuyordu

Bir takım gölgeler gidip geliyordu
Ay ışıkları gidip geliyordu
Deniz yaralı bir tay gibi soluyordu.

Kim bizi çeken ayaklarımızdan
Suyun yumuşaklığına
Yerin katılığına
Göğün karanlığına.

Bir göz bizi denetliyor -- bu muhakkak
Bir çığlık boğuluyor denizde -- bunu iyi duyuyoruz
Bir ışık kesiyor karanlığı bir ustura ağzında
Bilmediğimizi anlıyoruz
Görmediğimizi seziyoruz

Yeni bir çağa çıkıyoruz saçlarımızdan

8.33 SON SÖZ

SON SÖZ
Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına
Ve zaman döne döne
Gelmişti başlangıç noktasına
İlk yaratılış düğümüne

Mahlukatın var olduğu

Yüzüsuyu hürmetine
Evrenin efendisinin
Kavuşmak vakti gelmişti sevgilisine.

Hayatın menbaı
Merhametin son durağı
Madeni, muhabbet ocağının
Ateşler içindeydi
Yatağında.

İltica etmişti sanki kainat
Kutsal tenine
Hayata şafak olan alnında
Ter taneleri
Her biri insanlık çilesinden
Bir haberdi sanki
Bir an oldu
Aralandı gözleri
Sonsuzu kuşatan bakışları
Süzdü ciğerparesi Fatımayı
Süzdü tek tek çevresindeki
Can dostlarını
Kıpırdadı dudakları dedi:
--- Ebubekir kıldırsın namazı
Sonra daldı daldı uyandı
son defa aralandı
Bakışları
Yöneldi bir noktaya
Karar kıldı bir noktada
Ve dedi:
--- Merhaba Ey Refik-i Ala !

Olacak oldu
Akıllar kamaştı
Kalbler tutştu
Feryat ve figan gökleri tuttu
Çekti kılıcını Faruk olan
Sıçradı orta yere :
--- Kim derse " O ÖLDÜ" , öldürürüm!

Ayrılık ateşinden
Ateşin şiddetinden
Sanki bendler çözülmüş

Felekler çökmüştü
Şuur tutuşmuş
Akıl iflas etmişti.

Sonra Sıddık olan
Yetişti geldi
Baktı baktı yatağında hareketsiz yatan sevgiliye
Mağarada arkadaşına hicrette yoldaşına
Sonra baktı çevresine
Mahşerden önce mahşer hali yaşayan
Ashabına
Aline

Ebubekir dedi :
--- Ey nas , susun !
--- Kim ki Rasulullaha tapmaktadır
--- Bilsin ki Rasul ölmüştür.
--- Kim ki Allah'a tapmaktadır
--- Bilsin ki Allah ölmez
--- Hayy ve Layemut'tur. (Hayat sahibi ve Ölmez)

--- Ey nas, Susun!
--- " İnna lillahi ve inna ileyhi raciun."

Sonra eğildi sevgilisinin yüzüne
Sürdü bulutlanmış gözlerini
O güzellikler ülkesine
Baktı baktı ve dedi :
--- Hayatında güzeldin
--- Ölümünde güzelsin
--- Öldün
--- Bir daha ölmeyeceksin!

8.34 SORU

SORU

Artık beni parktaki ağaç bile anlamıyor
Siyah kedinizin kuyruğunda sallanan zaman

Bir zamanlar sevinçle giyindiğim
Ak bir güvercin kanadı gibi gururla giyindiğim

Temiz ve mavi giysim değil artık.

Yalnız imkansızlığı mı anlatır bir bulut
Yağmaya hazır bekliyorsa gökyüzünde.

8.35 SUSMAK......

SUSMAK......

Ey sesimi keskin bir bıçak gibi
Kınında saklayan çağ
Ey sabırla bileyen günlerimi.

8.36 SÜRÜP GELEN ÇAGLARDAN

SÜRÜP GELEN ÇAĞLARDAN

Yeryüzü bana mescit kılındı

Ant verdim toprak şahit tutuldu
Her sabah her öğle her akşam
İkindiyle yıkanarak yatsıyla donanarak
Seslerden bir sesle fırınlanıp
Sulardan polatlanan benim.

Geldim durdum önünde işte bir anıt gibi
Sıyırarak sırtımdan bir yılan giysisini.
Evet bir hançer ağacı gibi büyüyor içimde acı
Dağlardan bir dağ gibi kabaran yüreğimde.
Kargaların sırtlanlarla anlaştığı bir günde
Bir yabancı fırtınaya tutulan yapraklarım
Kudüs'te Mescid-i Aksa'da

Belki bir batı karanlığında Topkapı'da
Yangına uğramışsa
Duymaz olmuşsa kulaklarım göklerin muştu sesini

Elbet kıracağım bir gün bu ihanet kelepçesini
Çün defterler açılıp hesap soruldukta

Yetimin hakkı soruldukta yoksulun hakkı soruldukta
Milletim omuz omuza verip
Kıyama duruldukta.

Gündüzler nasıl beklerse gecenin bitmesini
Sabırla söküyorum bu tarih gecesini.

Yüreğim usul usul vuruyor Kafkasyalım
Namludan yeni çıkmış sıcacık kurşun gibi
Dağlılar dağlar gibi ormanlar ordu gibi ağaçlar asker gibi
Bir şimal rüzgarı değil bir Şamil fırtınası
Tutsaklık haritası değil bir zafer coğrafyası
Can pazarında Azerbeycan'da
Bir türkü işliyor nakışını kalbimin üstüne
"Kurban olayım ayına ayına yıldızına"
Bir ucundan dünyanın öbür ucuna
Kan olup dolaşan damarlarımda
Arabistan'da Pakistan'da Türkistan'da
Şu anda

İran'da Afganistan'da.
Gecelerden bir gece en kesin bir tarih gecesini
Delecek elbet yangına uğramış gözlerim
İçimde kayalaşan bu güç bu savaş birikintisi
Sağdan sola kavisler çizerek
Ak bir kağıt üstüne dolaşır gibi
Dolaşan Asya'yı Afrika'yı Amerika'yı
Sonra bir solukta geçerek üstünden Avrupa'nın
Avrupa'nın Rusya'nın.
"Yememiştir hiç kimse
Elinin emeğinden daha hayırlısını"
diyerek
Şafak gibi alınlara terle yazılmış
Hakkın mutlak ölçüsünü

Elbet benim işçilerim çekecek
Emeğin kutsal direğine.
O ışık ki düşer bir zenci yüreğine
Birden aydınlık kazanır zulme uğramış bütün yürekler
Onulmaz hint ağrısına tükenmez çin sancısına

İsyanın macarcasına ezilmenin çekoslavakcasına
Yanmanın polonyacasına direnmenin vietnamcasına
Gerillanın arapçasına
Yetişecek elbet benim müjdeci sesim.
Ey insan ey şimdilerde hep bir beklemeye duran
Duy zaman içre sürüp gelen bu sesi

Sürüp gelen çağlardan çağlara
Renk veren tarihe yeşil çağlayan
Savaşçı yüreğinden savaşçı yüreğine
Cezayirden senegalden
Yüreğimin içine Boğaziçine
Kelimelerden bir kelime diken yeryüzüne.
Dünyanin kalbini dinle geliyor adım adım
Dallar meyvaya dursun toprak tohuma dursun
İnsan barışa dursun selama dursun zaman
Sabır savaş zafer. Adım : MÜSLÜMAN

8.37 TABIAT RISALESI

TABİAT RİSALESİ

İşte hazırlanıyoruz
Ayın ondördü gibi tepelerin ardından
Görünmek için değil yalnızca
Hatta hiçbir zaman görünmek için değil
Dağıtmak için sadece
Babalar nasıl götürürlerse bir sepet içinde
Bir ömür tüketilerek kazanılan ekmeği katığı
Anne eş çocuklar evlatlıklar
Paylarına düşen kadar, adlarına yazılan kadar
Nasipleri kadar ortaktırlar
Yani babalar da ay gibidir
Bazen bir , ikisi, bazen ondördü.

Bir tünelden mi geçiyorsun kalbim
Uçsuz mağaralarda damıtarak yalnızlığını
hayatı yorumlamak değil yaptığımız
Sürekli bir hüzün yağmurunda ıslanmak belki

Dağlar dağların üstünde, tepeler ve tepelerin üstünde ben
Ayın ondördü, ay bir anne sanki
Ay ışığını emiyoruz tabiatla beraber
Birlikte bir gece dokunuyor üstümüzde
Gece dedimse kastettiğim yaşamak sadece
Yaşamak, aşkı ıstırabı vefayı isyanı.

Emerek ay ışığını nasıl da büyüyorsun ey kalbim
Bir tarafın şehirler şehirler şehirler
Mekanik bir çizgide tükenen insanlar
Bir tarafın çöl
Çölde birbirini boğazlayan aç çıplak insanlar
Bir yüzün asya ey kalbim, bir yüzün afrika
Öbür yanın avrupa amerika
Saatler nasıl yorulmazlarsa işlemekten
Sen de yorulmuyorsun ey kalbim büyümekten.

Çıkıp dağlara yaylalara
Susmak istersin
Ama yalnızca susar gibi görünürsün
Derviş olamadın
Ama başıboş da kalmadın

Ey durup durup dalgalanan kalbim
Yorulup yorulup durulduğun gün
Gerçek yorumu bulabilirsin

Yerden göğe doğru akan incecik ırmakları
Kendime mahsus bir tarzda dinlerdim ağaç bedenlerinde
O çınar o cami çınarlı cami suyun tadına vardığımız
şadırvan
Gençlik anıları hayatımızdan bir parça olarak kalmış
sokaklar
Nasıl da duyardık
Damarlarımızdan akan kanın
Şelaleler yaparak
Sağa sola saparak
Aktığını

Sonra ağaç gövdelerinden
Dal uçlarına doğru
Gürül gürül akan bahar özsularını.

Biz gene dağlara dönelim
Yalnızlığın katmer katmer bir gül gibi
Patladığı evreni doldurduğu
Mutluluğu coşkuyu sahip olunmuşluğu
Şahdamarımızda duyarak
Bir tür uçmağı yaşadığımız
Kırmızı sarı siyah arıları izleyerek
Bir gün bitiveren çiçekleri ayağımızın ucunda
Ansızın farkederek
Yaşamanın çılgınlığını değil ama
Hayatın o uçsuz bucaksız işleyişini
Mezarlardan öte o sonsuz derinliğini
Bir yıldız gibi kayarak karanlıklarda
Bir mızrağın akması gibi hissettiğimiz
Yüzyıllık ağaçların toprağı sarması gibi
O ağaçları incecik ağır çoğul böceklerin oyması gibi
Bir daha güçle duyarak idrak ederek hayatı
Sonra bir anda boşanan yağmur
Ey gök ne kadar gürültün varsa içimize boşalt çünkü
Belli ancak ihtimal ki sen dindirirsin
Bir kurşunun ete saplanması gibi
Yüreğimize saplanan bu acıyı

Bir gün ovaya inmiştik
Kadınlar erkekler ve çocuklar
Hazirandan temmuzdan ve ağustosdan biçilmiş
Kalın katmerli elbiseler giymişlerdi
Güneşle sarınmış sarmalanmışlardı
Yani derilerine karışmıştı elbiseleri
Elleri ölü değildi ama ölü gibiydi
Buğday başakları diriydi pamuk kozaları diriydi
Sarısıcak yazıda uçsuz tarlalarda
Kadınlar erkekler çocuklar
Okyanus ortasında çalkalanan gemi gibiydi.

Biz gene dağlara dönelim
Ve bir dağ akşamına başlamadan önce
Göğün kızıl kuşağı bağlanması gerek
Duyulur duyulmaz bir top sesiyle
Büyük kalaylı bakır taslara
O bakır taslarda berrak sulara
Erişince oruçlu dudaklarımız
Artık kana kana uzanmak gerek cennet tatlarına

Hamd ile şükür ile ve acele ile
Artık sabır bendinden boşanmış bir nehir gibidir
Meydana salıverilmiş koşu atları gibi
Uçabiliriz uzanabiliriz aziz nimetlere
Namazdansonra evrensel sigaralara yaslanarak
Nefes nefes içimize çekebiliriz
Dağları o dağların tepelerini derelerini ve
en kuytu yerlerini.

Karanlık
Sanki topraktan fışkıran
Göğe ağan bir orman
Ta uzaktan derinden bir kuyudan gelir gibi
Bir sönüp bir yanar gibi ipildeyen bu ışıklar
Sanki içimiz bir kuyu bu kuyuya bir taş düşer gibi
Umut gibi, korku gibi, kaybolmak gibi
Sanki yalnızlığın bir türevi simgesi
Ta uzaklardan tepelerden bayırlardan
yankılana yankılana
Gelen bir çan sesi
Çobanların içine korkuyu damıtan koyun çanlarının sesi.

Sonra yıldızlar lacivert ipek atlas bir yorganın
Evrensel bir yorganın sırma işi motifleri
Kopkoyu bir geceye sımsıkı bürünerek
Ürpertiler içinde soluyan tabiat
Birden her yerde her şeyde içimizde kımıldayan
Yürek vuruşları ile beliren zikir
Yeri ve göğü damarlarımızı dolduran
Ondan başka her şey yok olan yalan olan
Rahman
ve Rahim olan.

Önce bir övgü ile geçiliyordu sabaha
Evrenin efendisi için açıyordu güller bir sabah selasında
Hüseyni makamında söylenen bir selada ve bizzat
sonbahar bahçelerinde
Çam dalları arasından sızan rüzgarın soluğu
Sürekli zikir üzre pınarın sesi
Ve sonra ezana geçilmişti
O dağların üzerinde özgürlük meşalesi gibi seyrettiğimiz
Bir kurtuluş kandili gibi idrak ettiğimiz
Tan yıldızı da doğmuştu

Bir dirilişi muştulayan horozlar
Kuzular kuşlar böcekler acıkan ve acıkmayan diğer yaratıklar
Doğan güne gülümseyen çocuklar
Ve sonra
Hepsini kuşatan
Ve kıyama duran
Kalbim
"Tabiatın içinde tabiatla birlikte."

8.38 VEDA

VEDA

Bu şehirden gidiyorum
Gözleri kör olmuş kırlangıçlar gibi
Gururu yıkılmış soy atlar gibi
Bu şehirden gidiyorum

İnsanlar taş gibi bana yabancı
Ağaçlar bensiz hüküm giyecek bulvarlarda
Bir tambur bir yalnızlığı anlatıyorsa
O ışıksız pencereden
Ben onu bile bile duymuyor gibiyim.

Bu şehirden gidiyorum
Gömerek geceyi içime
Sabahın hüznünü beklemeden
Gidiyorum bu şehirden.

8.39 YALNIZLIK

YALNIZLIK

Bir gidip bir gelerek durmadan
Ay ışığını soluyan ey deniz ey o denizin dibi
Sonra büyüten yalnızlığını kanayan yalnızlığa
kalbim gibi.

8.40 YOK GIBI YASAMAK

YOK GİBİ YAŞAMAK

Boğuk bir bakışın oluyor senin
Bir girdap derinliğinde kayboluyor gibiyim
Yok gibi yaşamak bu kalkıp kurtulmak gibi kalabalıktan
Durma bana türkü söyle Anadolu olsun
Susuz dudak gibi çatlak olsun
Karanfil gibi olsun kara çiçek gibi solgun yüzün
Durmadan akıyor kalbim ayaklarına bana karanlık bakma
Ağıyorum bir karanlık karayel saçlarına
Çekme ülkemden nar yangını gözlerini
Beni bu kentten kurtar beni yalnız ko git beni
Arıyorum arıyorum o ilk çağ ırmaklarında sedef ellerini

Susmam seni ürkütmesin içimde çağlar var bilmelisin
Katı bir yalnızlık bu bilmelisin
Kaçmam kendimi bulmam ben senden yoksunum iyi bilmelisin.

Şu yalnızlık çıkmazında önümde niye sen varsın
Niye herşey bir anda kayıyor sen kayıyorsun
Kalbim niçin bu kadar yabancı sen niye yoksun
Bir sam yüklü geceleri içimden atamıyorum
Niye bunları bir anda unutamıyorum

Hadi tut elimden gök gibi ölü kadar yalnızım.

8.41 ÖLÜ VAKITLERI YASAMAK IHTIYAR EVLERDE

ÖLÜ VAKİTLERİ YAŞAMAK İHTİYAR EVLERDE

Duvarları çatlak
Tavanı dökülmeye hazır
Temelinde bitlerin karıncaların ince bacaklı böceklerin
gezindiği
İhtiyar evlerde
Zamanı çekip üstümüze
Örtüyoruz kirli ve açık yerlerimizi.
Bir şey mi var

Sandık diplerinde saklanan merdiven altlarında
unutulan
Ahır köşelerine atılmış paslı çivilerine asılmış duvarların
Nedir bizi bağlayan bütün bunlara ve geçen zamana.
Siz oturdunuz mu hiç kıldan ince uçurumlarda
Biz yatıyoruz her gün beli bükülmüş duvar diplerinde
Uykumuz ürkek ceylanlara benziyor
Bazan yorgun taylara.
Biz sessiz ve kaygan zaman üstünde
Unutmuş ve aldırmaz görünüyoruz
Gıcırtılı merdivenlerden çıkan ölümü.
Biliyoruz işliyor saat tıkır tıkır
Her yerde ve her şeyde
Sesini çizerek sonsuzluğa
Tıkırtıların kımıltıların ve uzayan ağaçların.
Ve aklın dar yalnızlığında

8.42 ÖLÜME SAYGI

ÖLÜME SAYGI

Ölüm bir melek elinde gelir

Ve öper usulca çocuk yüzleri.
Belki bir gün kurtuluruz
Karıncaların yolunu şaşırtan ince rüzgarlarla
Kaplumbağaların hasret kaldığı derin tepelerde
Çocuk gibi bakalım mavi sulara
Şehirlere bakalım insanlığımızı eskittiğimiz
Sislerden dumanlardan yollara atılan
mısır koçanlarından
Belki tutarız birgün belki kurtarır bizi
Simsiyah saralım bezlerle dağları rüzgarları
Gül bahçeleri ağlasın
Dallarda salınan çocuk salıncakları ağlasın
Kırmızı balonlar bizsiz kaybolsun gökyüzünde.
Haydi sığının şehirlere

Kabuğunuza çekilin yorganınızı çekin üstünüze
Kalsın titrek ve mavi elleriniz
Bekleyin geliyor ölüm usulca
Usulca girer koynunuza.

8.43 ÖLÜMÜN SESI

ÖLÜMÜN SESİ

Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına

Ölümden bir işaret var her şeyde
Ölümün sesini duyuyorum şarkılarda türkülerde:

--- Kışlanın önünde redif sesi var
Namluların ucunda ölümün sesi!

--- Bir ay doğdu geceden oy oy
Karanlığın ağzında ölümün sesi!

--- Erzurum dağları kar ile boran
Vadilerin koynunda ölümün sesi!

--- Ezo gelin durmuş bakar yollara
Umudun ardında ölümün sesi!

--- Bir ihtimal daha var
Umuttan da öte ölümün sesi!

8.44 ÖLÜNÜN KIYILARI

ÖLÜNÜN KIYILARI

M.Akif İnan'a

Gök boşanarak üstümüze
Bizi ıslak saçlarından geçirir karanlığın
Gece siyah bir at olur da uçar
Uykumuzun soluyan denizine.

Babalar ölümü dengede tutar
Seçerek en sağlam vakti arabasına.
Şimdi o araba uçuyorsa
Bir Asya çölünü kanat yaparak
Ey üstümüze gelen

Ey çocukların gözlerinden dökülen
Ölümü konuşan damla damla

Ey beklediğimiz her an
Ey bize son sözü muştulayan
Bizi bulan şahdamarımızda
Ey sürücüleri babalarımız olan.

Bir an dudaklarıyla
Değen alnımıza masmavi
Bir güvercin kanadı gibi
Ey annelerin sesi
İçimizde savrula savrula
Yağan bir bahar yağmuru gibi

Çağırırdı oğullarını yola

Ben işte o zaman
Saygı ile ve güvenerek
Selamlayacağım önden gideni
Yılanlar tüylerini dökerken
Eğerken dağlar başlarını önlerine
Birinin yeşil yaprağı kutsaması gerek
Birinin akan suyu tutması
Altında durarak gökten boşananın
Sonra yükselterek sesimi konuşacağım.

Sen dur burda ey insan
Duy içinde tutuşan ormanı
Ve yakıştırmasını bil üstüne ey ademoğlu
Usta bir makasla biçilen toprağı.

8.45 ÖNDEN GIDENLER IÇIN

ÖNDEN GİDENLER İÇİN

'Sait Mutlu,Sabri Arslan,
Mehmet Emin Balyan,Ahmet
Yücel'in aziz hatıralarına'

Onlar gittiler
Yalnız bir yemin kaldı aramızda
Ben şimdi bu yanda
Kasılmış çıplak bir kurşun gibiyim

Namluda.

Onlar gittiler
Topraktan bir işaret taşıyarak alınlarında
Ben şimdi bu yanda
Gerilmiş bir an gibiyim
Doğumla ölüm arasına.

Onlar gittiler
Gelen zamandan bir haber gibiydiler.
Ben şimdi bu yanda
İçilmiş bir and için bekleyenim
Kurulmuş saat gibi.

Onlar gittiler
Giderken bir muştu gibiydiler.

8.46 ÖNSÖZ

ÖNSÖZ
Aziz kardeşim Yusuf Erzincani'nin anısına
Damla damla oluşuyor hayat
Ölüm kımıl kımıl
Duymak kolay
Anlatmak değil

Her an
Farkındayım
Az az öldüğümün

Bilincindeyim doğan ayın
Eriyen karın, akan suyun
Ve usul usul tükenen zamanın

Tekrarlayıp duruyor saat
Vakit de mahluktur
Vakit de mahluktur.

İşliyor kalbim
Eskiyor saçlarım
Ve gözlerimin en ince hücreleri

Okuyorum hayatı
Toprağın üstünden çok
Altındakilerle var olduğunu

Toprak ölüme aç
Ölüme muhtaç
Hayat

Ölüm muhakkak
Ve ölüm mutlak
Tek kapısıdır ölümsüzlüğün

Ölümle tanıştıktan sonra anladım
Sadece bir kimlik belgesi olduğunu yaşamanın

8.47 SEHRIN ÖLÜMÜ

ŞEHRİN ÖLÜMÜ

Giriş:
Duvarlar çıkıyor önüme
Şehrin mahpus yüklü duvarları
Hiçbir sır kalmamış ardında hiçbir duvarın
Nereye gitti diyorum benim elbisem nerede
Şehir soyunmuş diyor biri
Şehrin elbisesini çalmışlar
Bütün şehir çöküyor yüzünde bir insanın
Şehir boğuluyor içinde insanların kan gibi bir sesle
Mor bir kabus çöküyor üstümüze
Parkta son ağaç da ölüyor intiharı hatırlatan bir ölümle
Veda çizgisi
Kalabalık toplanıyor büyük meydanlara
------------------------ Aşka veda
İnsanlar geçiyor yollardan
------------------------ İnanca veda
Şehir kapanıyor içine
------------------------ Toprağa veda
Dolaşıyor bir heykelin taştan eli üstlerinde insanların
Kuşlar göç ediyorlar bulutlar göç ediyorlar
Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların
------------------------ İnsana veda

Bir gezgin adam
Bir adam belki de en çok bir rüzgardır şimdi
Sisli yabancı gölge gibi gezgin bir rüzgar
Şehri bir yabancı gibi dolaşıyor
Şehrin mabetleri bir bir tükeniyor
Başlıyor içinde sonsuz susuzluk
Avuçların içi terliyor.
Kaos
Kirli yollar kapansın sular akmasın deniz
sığmasın kabına
Gün batmasın aydınlatsın yüzlerde
umutsuz mahkumluğu
Makineler çalışsın taşlar yarılsın ortalarından
Anneler ağlamasın çocuklar gülmesin
Gök çöksün toprak başkaldırsın su sussun
Ağaçlar durmasın bütün saatler dursun
Durmasın ulu rüzgar şehri göklere savursun.
Durum
Makinalar bir elin baş parmağını çarmıha geriyorlar
Akıl bir akreptir intihara hazır.
Anı
Bizim ellerimiz vardı şimdi onlar nerede
Kadife gibi okşardık çocuk yüzlerini şimdi onlar nerede
Şehirde evler olurdu sıcak odaları olurdu evlerin
Sığınacak yatakları olurdu bu bizim yatağımız derdik
Bayram günleri donanırdık su gibi yumuşardı
yüreklerimiz
Camilere dolardık tüm olmaya ererdik
Biz vardık şimdi o biz nerede.
Bitiş
O en öksüz köşesine sığındığımız yalnızlığın
Yalnızlığın teselli çiçekleri üstümüze
Göçen son kuşların sedef gagalarından dökülür
Şehir bir mahşer gibi içimizde ölür

bölüm IX

9 SEZAI KARAKOÇ

9.1 ADAK ISIGI

ADAK IŞIĞI

Sıcak yaz göklerinde
Önde uzanan ovada
Birden bir ışık sağdan
Bir ışık soldan çıkar
Ve bunlar
Şimşek hızıyla birbirlerine ulaşırlar
Bunu halk adak için uğur sayar
Derler: Leyla ile Mecnun buluştular
Bu göz açıp kapama anında
Ne varsa dile muradında
Mutlak yerine gelir arzun
Yerde kavuşmayanlar gökte kavuşurlar
Ve bir uğurlu anda
Kavuşmak isteyenleri kavuştururlar

9.2 ALINYAZISI SAATI (ISTANBUL)

ALINYAZISI SAATİ (İSTANBUL)

Yeryüzüne ayı indir o bir şehir olsun
Yaklaştıkça büyüyen
Ayrıntıları setleri bahçeleri
Yumuşak çizgileriyle ortaya çıkan
İşte ben o şehri yaşadım yıllarca
İstanbul'da parça parça

Çeşmelerinde ayı yaşadım
Servilerinde ayla birlik bölündüm
Ayla birlik yaralandım
İstanbul mezarlıklarını aydınlatan ayla
Soludum bölük bölük ahiretin
Keskin çizgili özgürlüğünü
Kanlı canlı özgürlüğünü ay kesmesi
İçtim sıcak bir yaz günü içilen buz gibi bir vişne şurubu benzeri
Kutsallığın ballı biberli çilekli çile kevserini
İstanbul'dur bu otuz yıl kana kana yaşadığım
Taşlarına adeta resmim işledi
Ben İstanbul'da dağıldım zerre zerre
İstanbul damla damla içimde birikti
Mermer tozu gelip gelip içimde oluştu bir şehir
Bu yeryüzünden ve gökyüzünden ötedeki şehirdir
O bir kılıçtır Doğudan Batıya uzanıp
Çin ipeğinden örülmüş şeytan kozasını bölen
Darbeleriyle Batı çeliğini lime lime eden
O Tanrı'nın kılıç halindeki hilali
İslam ruhunun kristalleşmiş heykeli
İçimin sesi rüyamın öfkesi merhametimin şehri
İstanbul'a gel oruç günleri gez gör ve dinle derinden
Taştaki oymalarını incele bir er gözüyle
Semerkant'tan kalkıp gelmiş erlerin gözüyle gör her yeri
Camileri mezarlıkları çeşmeleri ve sebilleri
Git Sümbülefendi'ye servilerden sor olan biteni
Merkezefendi'de tüket maddeyi yırt maddeciliğin kefenini
Bağdat'ta ebedi bağı ruhun ve ilahi hikmetlerin
Şam'da son sınırı manevi medeniyetlerin
Kozmik bakış metafizik sezgi

Bağdat'tan dal, Şam'dan yaprak Diyarbekir'den çizgi
Hep İstanbul'da kırık dökük
Parçalanmış silinmiş sönmüş
Hayaletler gibi kaçmış gizliliklere
Loş boşluklara sığınmış kan rengi bir huzur arzusu
Sabah Karacaahmet'te öten şafak kırmızısında savaş borusu
Sökün eder her sabah ufkun bir ucundan yeniçeriler
Su şırıltısından gök gürültüsüne değin
Bütün seslere düzen vermiş ebedi mehter
Yok olduysa bu şehir ruhu ruhuma sindi
Ben yaşadıkça o yaşayacak bende
Kimbilir belki o da dirilecek benimle
İslam Milletinin dirilişinde
O yeniden güneşin güneş ayın ay ve dünyanın dünya
İnsanın insan olduğu o günde
Ölümün biliyorum ey İstanbul diriliş içindir
Öyleyse indir ruhunun teslim bayraklarını indir göm toprağa
Doğrul ve kalk ayağa
Kemiklerinle etin arasında
Sonsuz güç topla korku ve muştuyla
Mucize muştusuyla
Yüreğim yırtılıyor çınlıyor ağlıyor yüreğim
Fırtına yaprak yaprak dökülüyor
Gecenin tüyleri savruluyor havaya
Ölümümü kutlayan Arz oğullarıyla
Mübarek toprağın anlamından bile yoksun
Taşın demirin mermerin ve tozun metafizik kadrine bile düşman
Kabus ruhumu çalmak isteyen hırsız
Madde dönüşür binbir şeye ama ruh kaybolmaz

Altın madeni gibi pırıl pırıl kalır ve solmaz

Ve ben kardan geldim ama denizi üstlendim
Denizi yüklendim adeta denizle evlendim
Denizle yaşadım denizle öldüm
Öldükten sonra denizin gözlerini gördüm
Denizden denize yükseldim
Birliğin şarkısını işittim dinledim derinliklerinde
Sedeflerinden yapılmış İstanbul camilerinin taşları
Beyaz güvercin kanadı köpüklerinde kubbelerini gördüm camilerin
-Ama gizleyerek saklayarak itiraf etmeyerek-
Bursa'dan gelen yeşil bu denizi boyadı gökten sonra
Ve trenler şifreli düdükleriyle trajedileri perdelerken
Dönüp bir köşeden ötede kaybolurken
Ben kayalarını denizin ahenkleştirdiği kıyılarda
Gerçeği koğaladım hayal meyal görünen kelimeler arkasında
Ve derken birden karaya sıçradım Ayasofya
Padişah türbeleriyle örtülmüş maskelenmiş şehzade mezarlarıyla
Kayboldu o deniz o kentle birlikte Rabbim bildir bana
olup biteni
O yeşil ötesi ışığı o güneşi tahlil eden su çizgisini
Ve sen ey Avrupa yerin dibine batacaksın bitmez tükenmez suçlarına karşılık
Ve derken Ayasofya yüzüme çarpan karanlık
Serin ve kilim nakışlı kızıl gözlü dev bir cam gibi
Ve kılıcımın ucunda Ayasofya küçük bir bilya gibi
Uçuyorum göklerin kubbesine bir ikram gibi
Gök sofrasında bir çeşni bir garnitür gibi

Kalk ve kavra ruhum bir kadavra gibi solan bu göksel yapıyı
Bir kartal taşırken yere düşmüş
Ve kalakalmış kaldığı yerde
Sonra karanlıklardan çıkan kartallar tünemiş üstüne
Yemişler ötesini berisini
Ey kozmiğin kemirdiği bir kent gibi yükselen yapı
Ey Allah'a açılan ve kapanan ulu kapı
Bir at gibi soluyorsun kulelerinle
Deniz öfkenin köpükleriyle benekli
Gel barışın köprüsü ol içimizde dışımızda
Yeniden sularından içelim kana kana
Savaşabilirim bugün bütün dünyayla
Gerekirse
Ruhumuzun susadığı hakikat olan
Evrensel İslam Barışının zaferi için
Aşk için Tanrı hakikati aşkı için
Göğe çıkan İsa yere insin diye
-Fazla çıkardılar göğe-
Gel ey Muhammed ve İsa hakikati
Burada sizi bekleyen bütün bir insanlık var
Bulutlar yaralı insanlar zehir saçan fırtınalar
Kara-düşünce fırtınalarıyla yüklü kurşun levha havaları
Savaşırım doğudan daha doğu
Doğrudan daha doğru olanı bulmak için
Zulme karşı savaşabilirim
İnsan başı yalnız Tanrı önünde eğilecektir
Ebedi hakikat budur
Bunun için savaşırım ben
Bunun için kanım helal olsun
Şehrimin altına özgür Tanrı aşkını yazmak

İstanbul'u yeniden Tanrı şehri yapmak
Bunun için savaşırım ben
Servi için savaşırım çınar için savaşırım
Tozlanmamış gün doğuşu için
Yıldızlar geceleri yeniden görünsün diye
Tuz deniz damlasında gülsün
Çam denizle gülüşsün
Su tenimizle barışsın
Ruhumuzla ışısın diye
Savaşçıyım ben atalarım gibi
İstanbul için savaşırım
Bağdat'ın dervişlik ortağı
Şam'ın kılıç kardeşi
Olan İstanbul için
Benim güneşimden öteye kimse gidemez
Benim güneşimin üstüne doğmadığı hayat hayat değil
"Benim duvarımdan yüksek duvar haraptır"
Gerçek özgürlüktür kölelik değil Tanrı'ya kulluk
İstanbul olacak yine gerçek özgürlüğün türküsü
Kıyamete kadar söylenecek türkü

9.3 ANNELER VE ÇOCUKLAR

ANNELER VE ÇOCUKLAR
Anne öldü mü çocuk
Bahçenin en yalnız köşesinde
Elinde siyah bir çubuk
Ağzında küçük bir leke
Çocuk öldü mü güneş
Simsiyah görünüyor gözüne
Elinde bir ip nereye

Bilmez bağlayacağını anne
Kaçar herkesten
Durmaz bir yerde
Anne ölünce çocuk
Çocuk ölünce anne
Sezai KARAKOÇ

9.4 BAHÇE GÖRMÜS ÇOCUKLARIN SIIRI

BAHÇE GÖRMÜŞ ÇOCUKLARIN ŞİİRİ

İlkin sakin kiraz bahçeleridir andığım eski günlerden
Şehrin çocuklara mahsus kaydıraklardan olduğu
Fi tarihinde kutsal sözleri kale almadıkları için
Harap bırakılmışlar tabiatüstü güçlerle

Bir kere elime aldım mı çocukluğumu
Üstüne kerametler yazılı derilerde
Geleceği bildiren derilerde
Başlar yeni bir mantığın bağbozumu

Paganini bakışıyla ölümü inkar eden
Anneleri şaşırtan çocukları büyüleyen
Sevimli kahinlikleriyle fakirleri sevindiren
Ve siz ey çingene kadınları

O yıllar savaş yıllarıydı geceleri karartma
Gündüzleri fırın önlerinde birikirdi halk
Biz çocuklara büyükler arasındaki fark
Bir yanda şehir bir yanda kiraz bahçeleri

9.5 BALKON

BALKON
Çocuk düşerse ölür çünkü balkon
Ölümün cesur körfezidir evlerde
Yüzünde son gülümseme kaybolurken çocukların
Anneler anneler elleri balkonların demirinde
İçimde ve evlerde balkon
Bir tabut kadar yer tutar
Çamaşırlarınızı asarsınız hazır kefen
Şezlongunuza uzanın ölü
Gelecek zamanlarda
Ölüleri balkonlara gömecekler
İnsan rahat etmeyecek
Öldükten sonra da
Bana sormayın böyle nereye
Koşa koşa gidiyorum
Alnından öpmeye gidiyorum
Evleri balkonsuz yapan mimarları
Sezai KARAKOÇ

9.6 BATIS

BATIŞ

Güneştir düşen turuncusunda menekşeler sunarım
Gece artık hiç dönülmeyecek yerlerdeki o sevgiliye
Çocuklara kekik toplıyan o sevgiliye
Bir kekik uzatan çocuk anne deyince
Deniz dibinden çatı çeken
Çocuk üstüne arkadaş üstüne

Güneştir düşen yeşilinde bir yüz döner
Değişmiyen o gençliğiyle sevgili
Ölümden sonraki kurtulma gibi

Döner döner de gelir karşıma
Deniz dibinden cıkan ahtapot ölüleri
Eski utanmaları çeker su yüzüne

Güneştir kırmızı ve ben en çömezi bir rengin
Altın hatıralar hükümetinin
Bitmeyen sultanı o sevgiliye adanmış
Soy utanc soy anış soy sevgi
Gel artmaz azalmaz ey sevgi

9.7 BEN KANDAN ELBISE GIYDIM HIÇ DEGISTIRSINLER ISTEMEZDIM

BEN KANDAN ELBİSE GİYDİM HİÇ DEĞİŞTİRSİNLER İSTEMEZDİM

Kendinden birşeyler kattın
Güzelleştirdin ölümü de
Ellerinin içiyle aydınlattın
Ölüm ne demektir anladım

Yer değiştiren ben değildim
Farklılaşan sendin
Sendin bana gelen aynalarla
Sendin bana gelen sendin

Artık ölebilirdim
Bütün İstanbul şahidim
Ben kandan elbiseler giydim
Bundan senin haberin var mı

9.8 DENIZIN KENTINI YAKTIM

DENİZİN KENTİNİ YAKTIM

Denizin kentini yaktım
Vızıldayıp duran kafamın ortasında
Denizin kentini yaktım
Hurma şırıltılarıyla

Denizin kentini yaktım
Beni çocukluğumdan koparan
Denizin kentini yaktım
Bir kent kadın kabuklarından

Denizin kentini yaktım
Miras kalmış bir alevle
Denizin kentini yaktım
Veli ağaçlarla kalbi atan mermerle

Tanrıyı anarak kalbi atan
Cami sütunları boğdu
Sararmış gözyaşlarıyla
Kararmış denizin kentini

İstanbul ey sevgili şehir
Dön dön karadan gelen sesime
Son veren zaman yatırında
Denizden getirilen biçimine

9.9 DOKTORUN KARSISINDA

DOKTORUN KARŞISINDA

Doktor bir kavisim var bir kavisim var
Geçen günden beri bir kavisim var
Ondan bir akıntı mıdır yarasalar
Bir kavis önünde linç mi demek kurtarılacak bir kent ki
Yeşil bir toprak selameti
Bir kabrin bir cihanlık cömertliği cesareti
Kitaplardan kitaplara
Atılarak erişilmiş bir saygı saati
Bir kırağı yaprağında son direniş çiçekleri
Ölen bir hristiyanda bir yahudi zambak sesi
Çarşıların boşluğunda ben bir eski çeşme yası
Affedersiniz doktor siz süryani misiniz
(Hayır ben süryani değilim ama arkadaşim süryani)

Ben çok incil gördüm çıkmamış boyalari
Biraz daha gerilmiş yazıldığı ceylan derisi
Ama silinmiş ölüme karşı dayatan
Lazarı ayağa kaldıran muştu defnesi
Bütün defneleri kırdık bir güveç neşesi
Fırınlar açıldı narlar kurudu
Kuyu deştik sular çekildi
Doğ ey kuyruklu yıldızı ülker kümesi
Bilirim en çorak toprağın bile var bir kehaneti
Bir kerameti
Bir gelecek zaman ticareti
Demet demet muştuları
Demet demet nimetleri

Doktor siz süryani misiniz
Yani eski bir süryani
(Hayır ben süryani değilim ama arkadaşım süryani)

Bilirim bilirim incilden yola çıktınız
Ama yolu çabuk şaşırdınız
İncilden kendinize bir şeyler katacağınıza
Kendinizden incile çok şeyler kattınız
Sevdiniz öyle sevdiniz ki sevdiğinizi tutup mermere işlediniz
Ama sonra tutup mermere taptınız
Mermeri kadeh kadeh
Bir alacakaranlik gibi içtiniz
Sonra kustunuz mermeri
Çağlarca kustunuz mermeri
Ey mermer kusan ırk
Ey oruçsuz tiyatro
Acıkmış iftarsız acıkmışlar
Güneşten başka ne bulmuşsa yemiş olanlar
Doğuya hücum demek doğuya hücum var
Işte size bir kent ki
Yanlış yanan bir linç ampulünden
Size eşsiz bir şölen var
Kemiklerimin ışıklarindan
İyi sanat doğrusu misyonerlik
Doktorluk gibi doktor
(Hayır ben süryani değilim ama bir arkadaşım var)

****

Siz çin diyorsunuz anlıyorum

Bir pirinç hastalığı falan
Geçiyorsunuz da bengisulardan
Bir hızır hızarından
Bir tabut pınarından
Gözümün hastalığından
Nasıl ki Meryem de bir çocuk sezmişti Cebrail sularından
Nasıl ki yeşil sancaklar inmişti bir gün Diyarbekir surlarından
Kurtarıyordunuz beni
Bana bir gemi gibi yaklaşan
Üsküdar akşamlarından
Fatih camii gibi aydınlıktınız
Bir fakir ölüsü kadar sessiz ve sade
Sağımda kırgın solumda çılgın
Önümde Yakup Yusuf ve İshaktınız
Arkada kaynak sular kadar berraktınız
Dün akşam üzeri güneşi siz batırdınız
Başkası değil doktor güneşi siz batırdınız
Ama inandim ki doktorsunuz değilsiniz süryani
Doktorsunuz doktordan başka birşey değilsiniz yani

9.10 DONUK ASK

DONUK AŞK

Yine akşam oldu,
Yalnızlık omuzlarıma çivisini çaktı yine,
Uzaklık aynı gerçi,
Heryerdeyken olan uzaklığın pek değişmedi,
Yine akşam oldu orda olduğu gibi,
Görebiliyorum seni burdan da,

Aynısıydı ordayken de,
Uzaklıktan korkmuyorum belki de,
Orada da aynıydı uzaklık gerçi
Donuklaşmış oldu artık bu,
Bir o kadar da hüzünlü romanlar gibi,
Galiba ben baştan kaybetmişim,
Belki de ben baştan kazanmışım, insanlık kaybetmiş...

9.11 DOGUM

DOĞUM

(Leyla'nin doğumu için Mecnun'un sonradan söylediği)

I.

Çiğ düştü göklerden
Ve bir bahar günü doğdun sen

Güvercinler geçti menekşelerden
Ve bir bahar günü doğdun sen

Kendi kendine ayna olan nergislerden
Leylakların gün doğuşu ürperişinden
Zambakların kıyı kıyı bakışından
Geldin sen
Ve rüzgarlar karları süpürdüğünde
Ve insanı çıldırtan kuş sesleri işitildiğinde
Birdenbire aydınlandı annenin yüzü
Ve bir bahar günü doğdun sen

İlkin horozların gözüne göründün
Dünyaya haber verdiler ötelerden
Baban yeni dönmüştü eve ıraklardan
Birden aydınlandı annenin yüzü
Ve bir bahar günü doğdun sen

Marta bakan biliyordu geleceğini
Nisana bakan görüyordu alaca renklerini
Kızıl ve yeşil seherini
Mayısa bakan buldu seni
Ve bir bahar günü doğdun sen

Sana Leyla dedim Suna dedim şiirlerde şarkılarda
Gerçek adın bir fısıltı gibi kaldı ağızlarda dudaklarda
Çatlar yüreğim bir nar gibi o sırrı anar da
Avunurum doğumundan gelen muştulu armağanlarla
Melekler gökten geldi armağanlarla
Ve bir bahar günü doğdun sen

Bir bahar günü doğdun sen
Baharın ta kendisi oldun sen
Şimdi her baharda doğan çocuklarla
Sen en aşılmaz boya tenlerinde saçlarında
Sen görünür görünmez ufuklarda
Karlar erir erir kaçar kaçar da
Gökler yağmur biçiminde güler ağlar ağlar da
Güneş öğünerek yansır yansır da sularda
Gelirsin her baharda
Bir diriliş gibi ölü dünyaya

Ölüler gölgenden ateş ala ala
Ekilip biçilip yankı yapa yapa
Yaz sıcaklığından arta arta
Birer birer çıktılar gönlümüzün aynasına tarlasına
Ki bir bahar günü doğdun sen

Güller dönüştüler yatak çarşaflarına
Leylaklar yaklaştılar korka korka
Nergisler benliğimizin ortasından baka
Gelip fon oldular insanın
Bir kere daha
Sende yeniden yaratılışına
Bir bahar hali yaratışına

Bir bahar günü doğdun sen
Baharın ta kendisi oldun sen

II.

Sonbahar benim ölümüm kırmızı kırmızı yanışım karaağaçlarda
Senin ak doğumunu daha çok ortaya koymak için
Toplayıp gelişim güzü bütün sarılarımla loşluklarımla
Çürüyen solan evrenin karşı koyuşu
Senin baharda doğusunun anısına

Ah o ne sıtmadır güneşteki sıtma baharda
Her an senin doğumun yaşamaktan gelen
Ve güzün güneşte bir kuruyuş bir dağılma
Benim ölümümden gelen haykırış ve ağlayışlarla

Bir ömür boyu oldum salt ölüm kemiği
Parlamak için senin doğumundan gelen fosforlarla
Eve girmekte geç kalan çocuklar görecektir geceleri
Aşk baharının sessiz direnişini
yanıp duran ışıklarda

Yaz güneşi biriktirdi biriktirdi
Sonbahar yapraklarda delirdi
Kış derin çizgileriyle devrildi
Bahar gül tanklarıyla çiçek çağlayanlarıyla belirdi
Ve bir bahar günü doğdun sen

9.12 Erdem Beyazit kendisiyle yapilan bir söyleside

Erdem Beyazıt kendisiyle yapılan bir söyleşide, 'Belki bir romanın konusudur Sezai Karakoç. Ve yazabilmek için de Dostoyevski gibi biri olmak lazım. Onun mizacından kaynaklanan bazı şeyler var' diyerek Karakoç'un bu zor insan oluşunu vurgulamaktadır. Üstad'ın hep güçlüğü omuzlayan bir yaratılışı vardır. Hayatı boyunca hep zor işlere talip olmuştur. Rejimin hemen hemen dışladığı bir davaya sahip çıkışı, sermayesiz, parasız pulsuz dergi, hatta günlük gazete çıkarması, Türkiye'nin en büyük kenti İstanbul'da yaşaması... Üstad, daha çok şair ve edebiyatçı yönüyle tanınsa da o büyük bir düşünce adamıdır. Diriliş sahibidir.

Rivayet-i mahsusaya göre, daha dört yaşındayken zihnini meşgul eden bir düşünce var: Allah. Üstad'ın duygu dünyasının yerine oturması yirmi yaşında adeta 'infilaklerle' olmuştur. Otuz yaşında ise, düşüncelerinin her biri, 'sanki gerçekliğini cehennem ve cennet arasındaki gerilim atmosferinde' aramış; 'her fikri tek tek yeniden muayene ve duygu cenderesinde dönerek' yaşamaya başlamıştır. İnançlar, idealler, ta ruhun en iç bölgelerinde, yeniden elden geçmektedir. O'na göre idealsiz yaşamak ölümdür. Çünkü, 'idealin güçlükleri, hayatın kolaylıklarından daha büyük haz verici bir manevi zenginliğin kaynağıdır. 'Onun en önemli hedeflerinden biri, kendi uygarlığının, yani inandığı, hakikat olarak benimsediği ve ta özünden kavrayarak ruhuna ve hayatına geçirdiği, tüm insanlık için de niyet ve arzu ettiği İslam medeniyetinin tam anlamıyla yaşadığımız çağa yansıtılmasıdır. Sezai Karakoç, tabiri caizse, kendine özgü bir ekol kurmuş ve bu ekolün temsilciliğini yürüten,yürütmekte olan bir bilge kişidir. Bu ekolün temel dinamiğini oluşturan düşünce sistemi ise İslamdır. O, dini, 'varlığın temel kaynağı, varoluş sebebi, dünya görüşü ve metafizik bir sistem' olarak anlamış, benimsemiş, bu şekilde anlaşılması için çaba sarf etmiştir.

Diriliş

Geliştirdiği bu düşünce akımına da Diriliş adını vermiştir. Dirilişi, herhangi bir dergi yada gazete olarak görüp değerlendirmek de eksik ve yanlış olur. Öyle ki, diriliş başlı başına bir mekteptir. Ki Karakoç, Diriliş düşüncesini hayata geçirmek için parti bile kurmuştur.Bu partinin adı da Diriliş Partisi'dir. Sanatkar ruhlu birinin, dahası şair bir insanın parti kurması gerçekten çok garipse de Üstad şöyle izah ediyor: 'Bizim parti kurma düşüncemiz yeni değildir ve bu birden bire olmamıştır. Parti bizim düşüncemizin bir parçasıydı. Düşüncelerimiz, belli bir olgunluğa ulaşınca, bunları eyleme dökecektik. Eğer ben kurmasaydım benden sonra bu düşünceyi sahiplenenler tarafından kurulacaktı. Bize nasip oldu, biz kurduk'

O Diyor:

Yabancılarca işgal edilip, toprakları gittikçe daraltılan bir ülkenin, çatısı kırmızı kiremitli tahta evlerinde oturan basma entarili kız çocukları, elinde oyuncak mantar tabancası, şalvarlı ve yalınayak erkek çocukları, Allah tarafından sürekli kurtarıcı bir sahip gözleyip duran ve yabancıların tango'lukları karşısında bütün mahareti kendine zarar verdirmeksizin bir akrebin neresinden tutulacağını bilmekten ibaret olan ve tabii ölülerin dervişlerle konuşabileceğine, yağmuru, bir demir parçasının üzerine oturmuş meleklerin yağdırdığına bütün kalbiyle inanan mü'min ve mütevekkil doğulu; işte şairin halkı ve ülkesi...

Diriliş Muştusu

Yeşil sarıklı ulu hocaların öğretmediğini, şair, eşya ve olayların gözlemine kendi ilhamını, halkın sezgisini katarak kendi kendine öğrenip dilinde bir "Diriliş Muştusu" olarak gelecek kuşaklara taşımaktadır. Özellikle "Hızırla Kırk Saat" adlı önemli eserinde en yoğun biçimde dile getirilen şairin "Diriliş Muştusu" ya da öğretisi baştanbaşa İslâmî motif ve imajlarla dolu, gerçekten bir dâvanın en yeni en çağdaş destanı niteliğindedir.
"Safahat"tan ya da Mehmed Akif şiirinden en önemli farkı, Karakoç şiirinin ne edip edip ucundan kıyısından mistisizm ile kurduğu sağlam irtibattır. Mistik bir atmosferde teneffüs etmeye alışmış bir toplumun şairi olarak, İslâm'ı Türk tasavvufu penceresinden tanımış bir şair için bu doğal olsa gerek. Oysa Akif bizzat tasavvufu toplum için damarlara zerkedilmiş bir "Olgun şıra" olarak görmekten hiç geri durmuyordu.
Sezai Karakoç, toplumunun yaşadığı bozgunun sebeplerini belki de metafizik bağların kopmasında, bunun sonucu olarak da batılılaşıp materyalizme kaymasında arıyordu. Oysa Akif bu toplumun metafizik ilgilerinin, mistik bağlarının çürüklüğünden, sorgulanması gerektiğinden sözediyordu. Kuşkusuz Sezai Karakoç'un salt mistik bir şair olarak görmek ve değerlendirmek yanlış olacaktır. Çünkü O'nun çağdaş İslâmî sosyal-siyasal sorunlar üzerinde kafa yormuş bir düşünür olarak da kimi eserler verdiği bilinmektedir. Bu yüzden şiirinin iç çelişkilerini, mensubu olduğu toplumun bir yansıması olarak da alabiliriz. O'nun şiiri doğu gizemciliğinin hizasında çoktandır unutulmaya yüz tutmuş bir tadı yeniden yaşatan ve gerçekten gizemli, derûnî ve şarkkârî bir şiirdir.

Hayatı:

Sezai Karakoç 22 Ocak 1933 de Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde doğmuştur. Babası Yasin Efendinin koyduğu isim Muhammed Sezai'dir. Nüfus kayıtlarına geçerken bir karışıklık sonucu ağabeyinin ismi olan Ahmet Sezai'nin başına eklenmiştir. Resmi kayıtlarda adı Ahmet Sezai

Karakoç'tur. Dedeleri Ergani ve yöresinde bir hayli tanınmış etkin kişilerdendir. Babasının babası Hüseyin efendi Plevne savaşına katılmış,Gazi Osman Paşanın takdirini kazanmıştır. Ailenin Lakabı Leventoğullarıdır.

Çocukluğu Ergani, Maden ve Dicle ilçelerinde geçen ve 1938 yılında Ergani'de 3 ay ilkokul öncesi ihtiyat sınıfına devam eden Sezai Karakoç 6 yaşında ilk mektebe başlar ve 1944te Ergani'de bitirir. Maraş Orta Okuluna parasız yatılı olarak kayıt olur.1947 de burayı bitirerek Gaziantep'te yine parasız yatılı lise öğrenimine başlar. Gaziantep lisesinden 1950'de mezun olur.Felsefe okumak istediği için İstanbul'a gider. Babasının isteği İlahiyat fakültesiydi.Kendi parasıyla okuyamayacağını anlayınca, o zaman parasız yatılı kısmı bulunan Siyasal Bilgiler Fakültesi sınavına girer. Sınav sonuçlarını beklerken de Felsefe bölümüne kayıt yaptırır.Şayet sınavı kazanmazsa felsefe tahsili yapacaktır.
Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanarak başladığı yüksek öğrenimini 1955'te fakültenin mali şubesinden mezuniyetle tamamlar.Mecburi hizmet sebebiyle Maliye Bakanlığı'nda Hazine Genel Müdürlüğü Dış Tediyeler Muvazenesi Bölümüne atanır. Bu vazifenin bir istikbal sağlayamayacağı düşüncesiyle Maliye müfettişliği sınavına girer, Kazanır ve 11 Ocak 1956'da müfettiş yardımcılığı görevine başlar.1959 yılında İstanbul'da Gelirler Kontrolörüdür.Bir ara Ankara çağrılıp Yeğenbey Vergi Dairesinde görevlendirilirse de kısa bir müddet sonra yine İstanbul'daki görevine döner. Görevi icabı Anadolu'yu çok gezer ve bir çok il, ilçeyi inceleme, tanıma fırsatı bulur.1960-1961 yıllarında yedek subay olarak askerlik görevini ifa ettikten sonra İstanbul'daki görevine kaldığı yerden devam eder.1965'ten 1973'e kadar bir çok kez istifa eder. 1973'ten bu yana da hiçbir resmi görev almaz. Sevdiği kızdan (ki Mona Rosa şiiri ona ithafen yazılmıştır) karşılık bulamayınca bir daha evlenmedi. Büyük Doğu Hareketi'nin Yaşayan Üstadı...

9.13 EY SEVGILI

EY SEVGİLİ

Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bak1ma bu sürgünün bir süregi
Bütün törenlerin sölenlerin ayinlerin yortularin disinda
Sana geldim ayaklarina kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layikolmasam da
Uzatma dünya sürgünümü benim

Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi

Savuran yüregime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yoruldugum ayakabilarimdan degil
Ayaklarimdan belli

Lambalar egri
Aynalar akrep melegi
Zaman çarpilmis atin son hayali
Ev miras degil mirasin hayaleti
Ey gönlümün dogurdugu
Büyüttügü emzirdigi
Kus tüyünden
Ve kus südünden
Geceler ve gündüzlerde
Insanliga anit gibi yükselttigi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünüm benim

Bütün siirlerde söyledigim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandim Salome'nin Belkis'in
Bosunaydi saklamaya çalismam öylesine asikarsin bellisin
Kuslar uçar senin gönlünü taklit için
Ellerinden devsirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alir sonsuzlugun haberini
Ey gönüllerin en yumusagi en derini
Sevgili

En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Yillar geçti sapan ölümsüz iz birakti toprakta
Yildizlara uzaniphep seni sordum gece yarilarinda
Çati katlarinda bodrum katlarinda
Gölgendi gecemi aydinlatan essiz lamba
Hep Kanlica'da Emirgan'da
Kandilli'nin kursuni safaklarinda
Seninle söylesip durdum bir ömrün baharinda yazinda
simdi onun birdenbire gelen sonbaharinda
Sana geldim ayaklarina kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layik olmasam da
Ey çagdas Kudüs (Meryem)
Ey sirrini gönlünde tasiyan Misir (Züleyha)
Ey ipeklere yumusaklik bagislayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Daglarin yikilisini gördüm bir Venüs bardaginda
Köle gibi satildim pazarlar pazarinda
Günesin sarardigini gördüm Konstantin duvarinda
Senin hayallerinle yandim düslerin civarinda
Gölgendi yansiyip duran bengisu pinarinda
Ölüm düsüncesinin beni sardigi su anda
Verilmemis hesaplarin korkusuyla
Sana geldim ayaklarina kapanmaya geldim

Af dilemeye geldim affa layik olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünüm benim

Ülkendeki kuslardan ne haber vardir
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardir
Ask celladindan ne çikar madem ki yar vardir
Yoktanda vardan da ötede bir Var vardir
Hep suç bende degil beni yakip yikan bir nazar vardir
O sarkiya özenip söylenecek misralar vardir
Sakin kader deme kaderin üstünde bir kader vardir
Ne yapsalar bos göklerden gelen bir karar vardir
Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardir
Yanmissam külümden yapilan bir hisar vardir
Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardir
Sirlarin sirrina ermek için sende anahtar vardir
Gögsünde sürgününü geri çagiran bir damar vardir
Senden umut kesmem kalbinde merhamet adli bir çinar vardir
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili

9.14 HIZIRLA KIRK SAAT'TEN

HIZIRLA KIRK SAAT'TEN
2.
Ey yeşil sarıklı ulu hocalar bunu bana öğretmediniz
Bu kesik dansa karşı bana bir şey öğretmediniz
Kadının üstün olduğu ama mutlu olmadığı
Günlere geldim bunu bana öğretmediniz

Hükümdarın hükümdarlığı için halka yalvardığı
Ama yine de eşsiz zulümler işlediği vakitlere erdim
Bunu bana söylemediniz
İnsanlar havada uçtu ama yerde öldüler
Bunu bana öğretmediniz
Kardeşim İbrahim bana mermer putları
Nasıl devireceğimi öğretmişti
Ben de gün geçmez ki birini patlatmayayım
Ama siz kağıttakileri ve kelimelerdekini ve sözlerdekini
nasıl sileceğimi öğretmediniz
Bir kentten daha geçtim
Buğdayları yakıyorlardı
Yedikleri pirinçti
Birbirlerine açılan borular gibi üfürüyorlardı
Sonra birbirlerinden borular gibi çıkıyorlardı
Pirinçler gibi çoğalıyorlardı
Atlarını yalnız atlarını cana yakın buldum
Öpüp çıkıp gittim yelelerini
Sezai KARAKOÇ

9.15 KAN IÇINDE GÜNES

KAN İÇİNDE GÜNEŞ

Polonyanın kanı beyazdı
İsyan bir bayraktı süt içinde
Porselenlerden yapılmış Polonya
Kırılan heykel ve heykel aşkları
Ve Venüsün kırık kolu Polonya

Polonya Polonya sana günaydın
Karanlıklardan çekip kaderini
İlk aydınlığa çıkardın

Ama ben Peşteye dönüyorum
Peşte bir kan çemberi
Işıklı çemberler içinde ölüler
Konuşturuyorlar sfenksleri
Öğretiyorlar kelimeyi doğan
Çocuklara kutsal kelimeleri
Kelime en güçlü silahtır
Tutar şehri ve insanı

Elektrik lambalarının altında
Kadın kanları
Kadınlar susmuştu
Konuşan erkekti
Kadın gömlekleri yırtılıyordu
Anne gömlekleri
Ve mesut dakikaları beklemiş
Bütün saatler
Tırak deyip durdu

Günah duvarına düşmüş
Şehrin beyaz kaderi
Ve kan aynasında
Macar gölgesi
Macar kası gergin

Kan büyüyordu
- İşin kötüsü gözüm görmüyor
- Silah ıslandı atamıyorum
- Çevrem kıpkırmızı oldu
Ellerim yapış yapış

- Kelimelerimi duyuyor musun?

Dünyaya kan ismi veriniz

Sokak fenerlerine asılmış
Güzel ve canlı ölüm
Aydınlatıyordu gerçeği
Telgraf direklerine çekilmiş
Düşman ölüleri bir bütün
Apayrı bir varlık insandan
Günah kadar çirkin
Ve Tanrı düzenine aykırı
Bir ur kocaman

Ölüm yayılıyordu ölüyordu gece bile
İşleyen makinalar kalmıştı yalnız
Ve onların kolları insanlar
Zalim kelimesinin gözbebeği
İnsan değil alet
Aletin aleti
Kör
- Tanrı onlarsız değil
Ama onlar - Tanrısız

Geride ve Peştede kan vardı
Budanın bir kelimelik heykeli kan içinde
Ve güneş yavaş yavaş yükseliyordu Peşte dağlarında
Ve kan pırıl pırıldı
Kızgın ve kaynar
Bin güneş yanıyordu kanda

Küçük fakat sağlam

9.16 KAPALIÇARSI

KAPALI ÇARŞI

Kendi yastıklarına gölge salmasın
Çocuklarının öpüşleri onlara anlat
Onlara anlat yağmur karşılıklı yağar
Ruhların içindeki müzikle karşılıklı
Kapalı çarşı içinde bir sigara
Bir keman kılıfı senin saçlarına sürünen yağ
Onlara anlat kadınların gözlerinin içinden geçer
Kapalı çarşı ve kapalı çarşıyı götüren saat

Bir inci gerdanlık dumanları içinde kapkara
Anlamağa başladığı ağır ve çekilmez kelimeler içinde dağ
Senin resmin ince gerdanlığın siyah parlaklığı içinde ışıklı
Işıklı ışıksız yandan ve önden ışıksız arkadan ve içten ışıklı
Onlara anlat ki insan kelimelerden ve şiirden yaratılmadı
Tüyler içinde gelen yeni dünya
Bir sandalye kadar hür olduğu gün
Sen cuma gününün hürriyet kadar kutsal olduğunu onlara anlat

Benim aynamı küçültüp büyülten onlar
Benim aynamı aynalıktan çıkaran
Kapalı çarşılar içinde fikre ve gerçeğe
Neler neler etti anlarsın onlar
Şemsiyeler gibi

Felaketlerin en şakacısına açılıveren onlar
Kendi yastıklarına düşmesin
Dostlarının kadınları üstündeki gölgesi onlara anlat
Kapalı çarşılar içinde
Aslanların ağaç kabuğuna yazdığı şiir
Kapalı çarşı içerisinde
Açık ve keskin yumuşak ve güzel Kur'an sesleri
Kapalı çarşı içinde kapalı rüya çarşıları
Kapalı çarşı içinde öfke ve af çarşıları

Kapalı çarşıya gittiğin zaman
Bir yangın sonrasının gazetelerini okudun
Bir gazete uzun ve kul olmuş bir gazeteydi kapalı çarşı
Mavi gözlü bir gazete
Kapalı çarşı içinde bulutların en senin olanı
Sen bana kapalı çarşı
Şüphesiz o kadar satılan ve alınanlar var ki
Şüphesiz bir harita kırığı
Bir yapma deniz parçasıyla kapalı kapalı çarşı

Sen kapalı çarşılar üstüne yağmur yağanı
Yağmurun iyi ve doğru yağmadığını onlara anlat

9.17 KAR SIIRI

KAR ŞİİRİ
Karın yağdığını görünce
Kar tutan toprağı anlayacaksın
Toprakta bir karış karı görünce
Kar içinde yanan karı anlayacaksın
Allah kar gibi gökten yağınca
Karlar sıcak sıcak saçlarına değince

Başını önüne eğince
Benim bu şiirimi anlayacaksın
Bu adam o adam gelip gider
Senin ellerinde rüyam gelip geçer
Her affın içinde bir intikam gelir gider
Bu şiirimi anlayınca beni anlayacaksın
Ben bu şiiri yazdım aşık çeşidi
Öyle kar yağdı ki elim üşüdü
Ruhum seni düşününce ışıdı
Her şeyi beni anlayınca anlayacaksın
Sezai KARAKOÇ

9.18 KARA YILAN

KARA YILAN
Güneşin yeni doğduğunu sana haber veriyorum
Yağmurun hafifliğini toprağın ağırlığını
Ve bütün varlığımla kara yılan seni çağırıyorum
Seni çağırıyorum parmaklarımdan süt içmeye
Pamuğun ağırlığını yapan dağın hafifliğini
Sana haber veriyorum yeni doğduğunu güneşin
Ben güneyli çocuk arkadaşım ben güneyli çocuk
Günahlarım kadar ömrüm vardır
Ağarmayan saçımı güneşe tutuyorum
Saçlarımı acının elinde unutuyorum
Parmaklarımdan süt içmeye çağırıyorum seni
Ben güneyli çocuk arkadaşım ben güneyli çocuk
Ben çiçek gibi taşımıyorum göğsümde aşkı
Ben aşkı göğsümde kurşun gibi taşıyorum
Gelmiş dayanmış demir kapısına sevdanın
Ben yaşamıyor gibi yaşamıyor gibi yaşıyorum
Ben aşkı göğsümde kurşun gibi taşıyorum
Seni süt içmeye çağırıyorum parmaklarımdan
Kara yılan kara yılan kara yılan kara yılan
Sezai KARAKOÇ

9.19 KAV

KAV
Otomobil birden çıkıyor yoldan

Bir deniz kıyısında duruyor
Büyü bıçağı koparıyor onu gri harmanili kayalardan
Yalnız sırtlarından sezilen haçlı erleri kayalardan
Kayalar kapatıyor onun arkasını som
Düşünceyle şekerlendirilmeden
Günse eriyor yön yön Van Gogh'su bir kırmızılık
Kirazların ve güllerin tifoya kardeş çıkan rengi
Kokuları bile kıpkırmızı olan güllerin
Ve otomobilden inen sensin iki avcunda deniz
Çevrene üşüşen zeytin ağaçları
Arkandan inenler o kimlerdir ki avuçlarına gülüyor
Oluşa gülüyorlar kuşlara çocuklara
Ki senin ellerini görmek bir kurtuluştur çocuklara
Sen yüzünde Akdeniz memnunluğu sen Truvalı Helen
Sana gelmiş bütün yunanlılar atlı arabalarla
Atlarla otomobillerle uçaklarla
Bütün kiraz yangını çocukları andıktan sonra
Evrenin akşamından döndünüz evlerin parmaklarına
Almışsın üstüne örtücülüğünü siyah kahverenginin
Ağaç gövdelerinin kavların rengini
Tabiat seninle canlı ve yeni
Tabiatı duruşun ve bakışınla verimlendirmişsin
Ey geçmez gençliğin telâşsız sesi
Sesinle ölümü ürkütmüş terletmişsin
Bir piknik yer altı gençliğine gözlerin
Saçların bir başlangıç eski zaman leylâklarına
Bir vakit gelse ki kapansam ayaklarına
Geçen zamanı yanlış bir rüya gibi yorumlasam
Resmini yunanlılardan kalma kayalara oysam
Gitsem Bergama Tiyatrosunda seslensem ismini
Benimle birlikte tabiat çağırsa seni
Eski çağ çağırsa seni
Yeni çağ çağırsa seni
Her piknik gezintisinde yaptıkları gibi
Çiçek kuş arı ve mavi gökte güneş
Seninle donanırlar çocuk oyunlarında dağ düğünlerinde
Ve kayalar ilk olarak atalardan arınmış
Büyümüş denizden gelen sabırsız seslerle
Sonbahar papirüslerini birer birer atmış
Kentse yüzyıllarca ilerde ve ötede

Sen halk ve çocuklar ve bir portatif çadır
Ve kalakalmış bir oto uçurum kenarında
Hafta içi gel gitleri denizde kanayıp ıslanış
Güneş sevinçli yaşlarla kararmış
Tabiatla konuşmaya başlarsın bardakların derinliğinde
Çin çay bardaklarının
Birbirinizi yitirirsiniz tabiatın sisinde
Biriniz Kafdağında biriniz Çinseddinde
Deniz yüreğinizin telâşsızlığından aydınlığını emer de
Akşamın üstüne boşanır yanar beyaz gecelerde
İyot kokulu yalnızlık panayırlarında
Ben bir peri masalı gibi anılırım o anda
Gelip geçen bir nöbet gibi o anda orada
Saçılan eşya toplanır otomobil çalıştırılır dönüş başlar
Tabiatla son alışverişi yapar çocuklar
Deniz yavaş yavaş siyah bir kabuk bağlar
Çayırlar üzerinde soğan yumurta kabukları büzülmüş kâğıtlar
Sende kadınlığın o sonsuz gülümsemesi ve toparlanışı var
Gözler hep arkadadır acaba unutulan bir şey mi var
Mutlaka unutulan bir şey var
Gün bir bomba gibi düşer ve batar
Arkaya son bir göz atılır otomobile doluşulur
Şimdi sizi tabiattan koparan geri alan bir asfalt
Şehrin düşüncelerini yayınlayan kalorifer bacaları
Oraya buraya koşuşan insanlar
Ve bütün ışıklar yanar
Sezai KARAKOÇ

9.20 KÖPÜK'TEN

KÖPÜK'TEN
Portakal büyüsüdür yalayan seni beni
Kentte başlarken gece horozun terk ettiği
Bir kadını havlıyor taşıyor o ıssız köpekler ki
Kırmızı bir karpuzun ortasından kesilen o köpekler ki
Deniz mi dedin ne denizi
Ben Kristof Kolomb'un uşağı değilim
Ben ırmakçıyım denizci değilim
Kulağımda ne bir aşk ne de bir kürek sesi
Bir meydan uğultusu barbar bir inşaat sesi

Bir kere kente girdin
Bir kadını al onu yont yont anne olsun
Her kadın acıma anıtı bir anne olsun
Çocuklara açılan mavi kırmızı pencere anne
Sen bu şehrin sokaklarından geç sonsuz pencerelerle
Bir insanı al onu çöz çöz çocuk olsun
Ve sonra yıpratılan ne
Mavi bir alıkonan
Bu köpekler neyi havlıyor hangi kadını
Bu horozlar neyi ürperiyor çocukları mı
Sabah ki marul ortası kırılan bir gemi direkte
Vakit çiçek bozuğu bir akşam terkisi
Bana ayrılan hangi Arap atının terkisi
Hangi çadır düşüncesi ve çöl
Bir mermerin rüzgârdaki savruluşu çöl
Kadın giyeceklerinin kıvranışı kızılda
Bir kırmızı biber salgını develer
Yeter suyun anıtlaşması çelik çelik biatı
Bir kere kente girdin
Felçli kadın karyolaya bağlı Haliç
Engenlik gençkızlık işletmesi karyola ki
Bekâr bir ölümün fener alayı şöleni
Azrailin boyuna bülûğa erdiği gerdeği girdiği
Eleni Eleni karyolada düşünen kadın
Yalnız ve som karyolada düşünen kadın
Her erkeği papaz sanıp günah günah olarak çıkartan
Her gece güneşi ısıran
Köpekler neyi havlıyor hangi gülü
Horozlar neyi ürperiyor savaşı mı
Bir yumurta ortasında gece yarısı
Sen ey şair ki ellerini kollarını çarmıha gerdin
Ölüm ki tabiatüstü hayatların menaceri
En yeni buluşu intihardır
Sezai KARAKOÇ

9.21 KÖSE

KÖŞE

1.

Saçlarını kimler için bölük bölük yapmışsın
Saçlarını ruhumun evliyalarınca örülen
Tarif edilmez güllerin yankısı gözlerin
Gözlerin kac kişinin gözlerinde gezinir
Sen kaç köşeli yıldızsın

Fabrika dumanlarında resmin
Kirli ve temiz haritaları doldurmuşsun
Hatırasız ve geleceksiz bir iç deniz gibi
Aşka veda etmiş topraklarda durmuşsun

Benim geçmiş zaman içinde yan gelip yattığıma bakma
Ben geleceğin kara gözlü zalimlerindenim
Bir tek köşen bile ayrılmamışken bana
Var olan ve olacak olan bütün köşelerinin sahibi benim
Ben geleceğin kara gözlü zalimlerindenim
Sen kaç köşeli yıldızsın

2.

Evlerinin içi ayna döşeli
Ayna hatıra gözler ve sevmek
Benim aşkım binbir köşeli ah binbir köşeli
Bir köşe gidince bin köşe yeniden gelecek
Ayna hatıra gözler ve sevmek

Evlerinin içi kabartma bahar
Köşelerde keklik gibi bakıp duran saksılar

Halıları öpe öpe nakış yapar nakış gibi ayaklar
Siz söyleyin insan seve seve ölmez ne yapar
Köşelerde keklik gibi bakıp duran saksılar

Evlerinin içi yeni güllerden
Görülmemiş güneşleri görülmemiş gözlerine getiren
Sağ köşedeki entari sol köşedeki şapka
Beni katıl suların ortasına bıraka
Katıl sular güneşi gözlerinden götüren

Evlerinin içi gurur döşeli
Benim aşkım binbir köşeli ah binbir köşeli

3.

Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin
Merhamet saçlarını ıslatan sessiz bir yağmurdu
Bulutlar geldi altında durduk

Konuştun güneşi hatırlıyordum
Gariptin yepyeni bir sesin vardı
Bu ses öyle benim öyle yabancı
Bu ses saçlarımı ıslatan sessiz bir kardı

Dişlerin öpülen çocuk yüzleri
Güneşe açılan küçük aynalar
Sert içkiler keskin kokular dişlerin
İçinden geçilen küçük aynalar

Ve güldün rengarenk yağmurlar yağdı
İnsanı ağlatan yağmurlar yağdı
Yaralı bir ceylan gözleri kadar sıcak
Yaralı bir ceylan kalbi gibi içli bir sesin vardı

Sen geldin benim deli köşemde durdun
Bulutlar geldi üstünde durdu
Merhametin ta kendisiydi gözlerin

4.

Taşların ortasında Leylanın gözleri
Leyla köşe köşe göz göz şiirin ortasında
Ben Leylayı bulduğumdan yahut kaybettiğimden beri
Leyla ya o adamın bardağında ya o dağın ortasında

Ben Leyla gibi güneş doğarken uyanamam
Şehir gece gündüz benim içimde uyur
Leylayı götürüp Londranın ortasına bıraksam
Bir bülbül gibi yaşayışını değiştirmez çocuktur

Leyla diyorsam kesik yanaklarıyla Leyla
Üç köşeli dünyasıyla
Okuyla yayıyla yaylasıyla acımasıyla
Leyla diyorsam şu bizim gerçek Leyla

Biz seni işte böyle seviyoruz Leyla
O gitti bize ağlamak kaldı kala kala

5.

Beni yeraltı sularına karşı iyi savun
Tırnağını taşa sürten yitik keçilere karşı
Bu çeşmenin üç köşesinden hangisinden su içecek
Senin bahtsız ve mesut Eyyubun

Atların en güzel biçimini sessizce kalbime indiriyor
İçımde İstanbul çalkanırken bozbulanık çeşme
Bir dans için can vermeğe hazır bekliyorum
Sen orda gelirayak kuklalara insan gibi konuşmasını öğretme

Su akıyor birikiyor kan lekeleri
Kurtulsam diyorum bir eser buna engel
Öyle büyüyor öyle çoğalıyorsun
İstanbul kalmıyor

Hangi köşesinde huzur o köşesinde sen
Hangi köşesinde yeni çağlara uygun odalar
Ben bölünmez bir şairsem
Sen bölünmez bir anne
Bir çeşme

9.22 KÜÇÜK NA'T

KÜÇÜK NA'T

Göz seni görmeli, ağız seni söylemeli
Hafıza seni anmak ödevinde mi
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli

Sen eskimoların ısınması sevgililer mahşeri

Aklım yeni bir akıldır çiçeklerden
Mantığım mantığın üstünde yeni
İçimde Nuh'un en yeni tufanı
Dünyaya ayak basıyorum yeniden

Göz seni görmeli ağız seni söylemeli
Bütün deniz kıyılarında seni beklemeli

Yüzlerce yıl geçiyor belki bir bulut geçiyor
Ben yeni doğmuş bir çocuk gibi
Herkesin konuştuğu dilden mahrum
Ama yepyeni bir dil konuşmanın sevinci

Bütün deniz kıyılarında seni anmalı
Sen buzulların erimesi eskimoların ısınması

9.23 LEYLA KÖSESI

LEYLA KÖŞESİ

Bir de bakalım Leyla köşesinden
Aşkın kadın adlı penceresinden
Bırakmıştı kendini yazılmış olana
Susmak ve konuşmamak denen cana
Evlenmişti ve görünüşte mutlu
Şimdiden memnun ve gelecekten umutlu
Fakat bir eksiklik ufacık bir nokta

Kalbi kurcalıyordu hala
Mecnun ne olmuştu neredeydi
Nasıldı ne yapıyordu hali neydi
Geceleri loş gölgeler arasında
Kum tepelerinde ay yarasında
Mecnuna benzeyen hayaller olurdu
Bu anlarda sanki kalbi dururdu
Bitmiş olan bir daha mı başlayacak
Ne çare başlayan başlamamış
Bitmiş bitmemiş olacak
Gibi gelirdi Ona
Ürküntü geçmiş ama erememişti huzura
Karanlık bitmiş fakat erememişti huzura
Ay tutulmuş tutulmuş kurtulmuştu
Gçnlu zaman zaman tutmuştu mustu
Gün kırmıştı siyah çerçevesini
Yarmıştı ışıkta ötesini berisini
Baskın korkusuyla ürperen çadırların
Bugün düzen ve güven, ama yarın!!
Yarına bir güvence olmayan
Neye yarar böyle bir şimdiki zaman
Acıyla da olsa dopdolu olan hayat
Boşalmıştı zemberegi boşalmış bir saat
Gibi. Dönmüştü bomboş bir kagıda
Agızdaki tad benzemiyor eski tada
Irmak kurumuş rüzgar esmiyor
Yakıcı güneşi bir parçacık bulut örtmüyor
Arzu ve korku iki karanlık duygu
Yüreginde birbirini kovalayıp duruyordu
Ya bir gün geri dönerse Mecnun

Yine altüst olursa ortalık bütün
Daha mi iyi olur daha mi kötü bilmiyordu
Bir umut vardı gönlünde eksilmiyordu
Sonra kızıyordu kendine kınıyordu kendini
Kapamak istiyordu içinde eskinin kepengini
Eski oldu diyelim ama neydi yeni
Ve nasıl eskitmeli eskimiyeni
Nasıl öldürmeli ölmeyeni
Nasıl diri sayarsın ölü olanı
Eski bir zehirdi belki ama yeni
Andırıyordu tatsız tuzsuz bir yemegi
Beklemek neyi bekledigini bilmeden
Gün günü ay ayı kovalarken
Beklemek bir vaktin dolusunu
Öç alan kaderin zalim oyunu
Her şey akılla kurulu akılla düzgün
Ama aklın içinde olmalı baharat gibi
Bir parça delilik
Oysa mecnun almış bütün deliligi gitmiş
Kupkuru bir hayat kalmış ve adeta oyun bitmiş
Arzulanan zenginlik, at kumaş ve ziyafet
Yetmez olur insana bir gün elbet
İnsan hep birşey umar bekler
Ne oldugunu bilmez fakat
Fakat sonradan duruldu Leyla
Tevekkülle huzuru buldu Leyla
Ruhta kopan fırtınalar dindi
Gökten gönle sükunet indi
Anladı ki acı tatlı soguk sıcak
Geçmiş ve gelecek ayrılmak ve kavuşmak

Hep aynı varoluşun dönüşümleri
Aydınlanışları ve sönüşümleri
Her şey havada döner durur
Sonunda Tanrı varlıgında yok olur
Ruh hürdür vücut esir
Ruh baldır beden zehir
Ruh hürdür Tanrı aşkıyla
Baglı degil yer ve zaman kaydıyla
Farketmez gelse gelmese Kays (Mecnun) Ona
Gitse gitmese Ona Leyla
Tanrı katında buluşmuşlardır
Hakikat yurduna kavuşmuşlardır

9.24 LEYLA'NIN BIR ISIGA DÖNÜSMESI

LEYLA'NIN BİR IŞIĞA DÖNÜŞMESİ

Mecnun'la aynı anda mı
Biraz önce mi biraz sonra mı
En yeşil vahalar bereketinde
Bir ışığa dönüştü Leyla Ece
Evden yükselen bir ışık sütunu
Yükselip tuttu ışık olan Mecnun'u
Gördü herkes gökte yarıştı iki ışık
Birbirine kavuştu iki ışık

9.25 LILIYAR

LİLİYAR
Bu kuklaların kukla olmadığı besbelli

Ne söyledilerse tıpıtıpına gerçek besbelli
Altın saçlarını yana atışı yok mu Lilinin
Lilinin yağdan kıl çekercesine inanışı
Lilinin yağdan kıl çekercesine yaşayışı yok mu
Kuklalar titremesin ne yapsın
Kuklaların kukla olmadığı besbelli
Lilinin çekip gideceği besbelli
Lilinin dönüp geleceği besbelli
Ekmek ha bakkalın olmuş ha Cabaret de Paris'nin
Sen herhangi bir ekmek yiyeceksin işte Lili
Ekmek ne kadar Allahınsa Lili de o kadar Allahın Lili
Yüzün ruhun kadar aydınlık ya Lili
Gönlün soğuk sular güzel aynalar gibi ya Lili
Anladın ya kutunun içinden çıkan mendil
Olamaz Üstüdardan geçeriken bulduğun mendil
-Bizi bırakıp nereye gidiyorsun Lili
Demek bizi bırakıp gidiyorsun Lili
Sen daima güzeller güzelini bulursun Lili
Sen istesen de taş yürekli olamazsın
Sen daima güzeller güzeli olursun Lili
Demek gideceksin arkana dönüp bakmayacaksın
Hangi kuş hangi şafakta ölecek görmeyeceksin
Öyleyse al bu kürkü bu veda kürkünü Lili
Tüyleri şiirler olan bu mahcup kürkü
Sen daima Sultanlar Sultanı olursun Lili
Demek sen gidiyorsun Lili
Bizi öpmeden mi gideceksin Lili
Lilinin güneşin altında duruşu yok mu
Perdeleri sıyırıp çirkin adamı burnundan yakalayışı yok mu
Eline bavulunu alışı yollara koyuluşu yok mu
Çirkin adamın güzel adam oluşu yok mu
Yaklaşıp onu saçlarından yakalayışı
Uzaklaşıp yollarda yol oluşu yok mu
Lilinin bir tavşan gibi koşuşu
Keklik gibi dönüp bakışı ve yıldırım gibi koşuşu yok mu
Adam da tam o zaman kapıdan çıkmaz mı dışarı
Lilinin adamın boynuna çocukça ve çılgınca atılışı yok mu
Ben konuşmasını bilmem Lili
Sezai KARAKOÇ

9.26 MASAL

MASAL

Doğuda bir baba vardı
Batı gelmeden önce
Onun oğullari batıya vardı

Birinci oğul batı kapılarında
Büyük törenlerle karşılandı
Sonra onuruna büyük şölen verdiler
Söylevler söylediler babanın onuruna
Gece olup kuştüyü yastıklar arasında
Oğul masmavi şafağin rüyasında
Bir karaltı yavaşça tüy gibi daldı içeri
Öldürdüler onu ve gömdüler kimsenin bilmediği bir yere
Baba bunu havanın ansızın kabaran gözyaşından anladı
Öcünü alsın diye kardeşini yolladı

İkinci oğul Batı ülkesinde
Gezerken bir ırmak kıyısında
Bir kıza rastladı dağların tazeliginde
Bal arılarının taşıdığı tozlardan
Ayna hamurundan ay yankısından
Samanyolu aydınlığından inci korkusundan
Gül tütününden doğmuş sanki
Anne doğurmamış da gök doğurmuş onu
Saçlarını güneş destelemiş
Yıllarca peşinden koştu onun
Kavuşamadı ama ona

Batı bir uçurum gibi girdi aralarına
Sonra bir kış günü soğuk bir rüzgâr
Alıp götürdü onu
Ve ikinci oğulu
Sivri uçurumların ucunda
Buldular onulmaz çılgınlıkların avucunda
Baba yağmurlardan anladı bunu
Yağmur suları aci ve buruktu
İşin künhüne varsın diye
Yolladı üçüncü oğlunu

Üçüncü oğul Batıda
Çok aç kaldı ezildi yıkıldı
Ama bir iş buldu bir gün bir mağazada
Açlığı gidince kardeşlerini arayacaktı
Fakat batinin büyüsü ağır bastı
İş çoktu kardeşlerini aramaya vakit bulamadı
Sonra büsbütün unuttu onları
Şef oldu buyruğunda birçok kişi
Kravat bağlamasını öğrendi geceleri
Gün geldi mağazası oldu onu parmakla gösterdiler
Patron oldu ama hala uşaktı
Ruhunda uşaklık yuva yapmıştı çünkü
Bir gün bir hemşehrisi onu tanıdı bir gazinoda
Ondan hesap sordu o da
Sırf utançtan babasına
Bir çek gönderdi onunla
Baba bu kağıdın neye yarayacağını bilemedi
Yırttı ve oynasınlar diye köpek yavrularına attı
Bu yüklü çeki

İyice yaşlanmıştı ama
Vazgeçmedi koyduğundan kafasına
Dördüncü oğlunu gönderdi Batıya

Dördüncü oğul okudu bilgin oldu
Kendi oymak ve ülkesini
Kendi görenek ve ülküsünü
Günü geçmiş bir uygarlığa yordu
Kendisi bulmuştu gerçek uygarlığı
Batı bilginleri bunu kutladı
O da silindi gitti binlercesi gibi
Baba bunu da öğrendi sihirli tabiat diliyle
Kara bir süt akmıştı bir gün evin kutlu koyunundan

Beşinci oğul bir şairdi
Babanın git demesine gerek kalmadan
Geldi ve batının ruhunu sezdi
Büyük şiirler tasarladı trajik ve ağır
Batının uçarılığına ve doğunun kaderine dair
Topladı tomarlarını geri dönmek istedi
Çöllerde tekrar ede ede şiirlerini
Kum gibi eridi gitti yollarda

Sıra altıncı oğulda
O da daha batı kapılarında görünür görünmez
Alıştırdılar tatlı zehirli sulara
Içkiler içti
Kaldırım taşlarını saymaya kalktı
Ev sokak ayırmadi
Geceyi gündüzle karıştırdı

Kendisi de bir gün karıştı karanlıklara

Baba ölmüştü acısından bu ara

Yedinci oğul büyümüştü baka baka ağaçlara
Baharın yazın güzün kışın sırrına ermişti ağaçlarda
Bir alinyazısı gibiydi kuruyan yapraklar onda
Bir de o talihini denemek istedi
Bir şafak vakti Batıya erdi
En büyük Batı kentinin en büyük meydanında
Durdu ve tanrıya yakardı önce
Kendisini değistiremesinler diye
Sonra ansızın ona bir ilham geldi
Ve başladı oymaya olduğu yeri
Başına toplandı ve baktılar Batılılar
O aldırmadı bakışlara
Kazdı durmadan kazdı
Sonra yarı beline kadar girdi çukura
Kalabalık büyümüş çok büyümüştü
O zaman dönüp konuştu :
Batılılar !
Bilmeden
Altı oğlunu yuttuğunuz
Bir babanın yedinci oğluyum ben
Gömülmek istiyorum buraya hiç değişmeden
Babam öldü acılarından kardeşlerimin
Ruhunu üzmek istemem babamın
Gömün beni değiştirmeden
Doğulu olarak ölmek istiyorum ben
Sizin bir tek ama büyük bir gücünüz var :

Karşınızdakini değistirmek
Beni öldürseniz de çıkmam buradan
Kemiklerim değişecek toz ve toprak olacak belki
Fakat değişmeyecek ruhum
Onu kandırmak için boşuna dil döktüler
Açlıktan dolayı çıkar diye günlerce beklediler
O gün gün eridi ama çıkmadı dayandı
Bu acıdan yer yarıldı gök yarıldı
O nurdan bir sütuna döndü göğe uzandı
Batı bu sütunu ortadan kaldırmaktan aciz kaldı
Hâlâ onu ziyaret ederler şifa bulurlar
En onulmaz yarası olanlar
Ta kalblerinden vurulmuş olanlar
Yüreğinde insanlıktan bir iz tasıyanlar

9.27 MECNUN VE TOZ BULUTU

MECNUN VE TOZ BULUTU

Bir gün Mecnun
Yalnız ve yorgun
Karşıda bir toz bulutu gördü
Sanki geliyordu O'nu yutmak için
Dedi dur ey toz bulutu
Karanlığın bereketi ölüm otu
Acele etme vakit var
Sayılıdır saatler dakikalar
Azrail bile senden sabırlıdır
Burda sencileyin benim de işim var
Arzum şu ki ödev bitip gün dolsun

Benim de kaderim mutluca
Bir toz zerresi olmak olsun

9.28 MECNUN, MUM VE PERVANE

MECNUN, MUM VE PERVANE

Bir gece Mecnun'un yaktığı
Bir mumun etrafında
Dönüyordu
Zavallı incecik bir pervane
Mumsa devrilmek istiyordu
Pervane yerine
Mecnun'un üstüne üstüne
Sevgili mum
Dedi Mecnun
Sevdim seni
Acıdığın için pervaneye
Bende önerirdim
Kader izin verseydi
Beni yakmanı
Onun yerine
Ama acele etme vakit var
Sayılıdır saatler dakikalar
Azrail bile senden sabırlıdır
Burada sencileyin benim de işim var
Ben herkes için
Değişik ve ayrı dozda
Soyut bir otobiyografyayım

Herkesin yaşadığı bir iç tarih
Hekesin yüreğinden geçen bir coğrafya
Gidip gidip varacakları
Fakat ulaşamayacakları
Bir panorama
Kaderin zaman zaman
Kabaran kanlara uyguladığı
Nirengi noktaları batmış
Beyaz bir karanlığa batmış
Mutsuzca mutlu bir topoğrafya

Sonra gece bitti mum söndü
Bu söyleşilerle tan atarken
Pervane Mecnun'a
Mecnun pervaneye döndü

9.29 MONA ROSA II-ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

MONA ROSA II-ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bir hançer bölüyor, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Gece kar yağacak sabaha kadar.
Toprakta et, kemik çıtırtıları...
Yarı ölüleri bir korku tutar

Değince bir taşa kafatasları.
-Ölüler ki yalnız tırnakları var,
Ve yalnız burkulmuş diz kapakları...-

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Açıyor elini göğe bir kadın.
Uzuyor, uzuyor altın saçları
Uğrunda ölünen güzel kızların...

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Esmer delikanlı, hatıra ve kan.
Yeşil gözlü kızın hıçkırıkları
Sızıyor bir kapı aralığından;
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Çocuklara açar mağaraları
Gün görmemiş kuşlar ve örümcekler.
İlân-ı aşk eden dil balıkları
Aşina suları çabuk terkeder..

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Bakıyor ateşe, küle böcekler.
Köpekler parçalar kanaryaları,
Mektupları bir boz ağaç kurdu yer.
Baykuşlar ötüyor harabelerde;
Yanıyor lâmbalar, hafif ve sarı.
Bir kaza kurşunu bulur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları...
Bir ruhun ışığı vardır göklerde,

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Ötüyor baykuşlar harabelerde.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
Titriyor yıldırım düşmüş gibi yer.
Bekledi arzuyla karanlıkları
Anneler, babalar, erkek kardeşler.
Ta içinde duyar ani bir ağrı,
Bir hüzün şarkısı tutturur gider
Anneler, babalar, erkek kardeşler.

Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı;
Her yatak dopdolu, bir yatak bomboş.
Bir neşe şarkısı tutturur gider

Birinci, ikinci, üçüncü sarhoş;
Kurşunlar sıkılır göklere doğru,
Serçe yavruları yuvada titrer.
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı...

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı;
İnce yelkenleri alıyor yeller.
Titretir kalpleri ve bayrakları
Gemiden toprağa uzanan eller.
Lâmbalar yanıyor, hafif ve sarı,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gizli hazineler, su yılanları...

İnce yelkenleri alıyor yeller;
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.

Beyaz pelerinli hür tayfaları
Kendine bağlıyor siyah kediler;
Titriyor gönüller ve kara bayrak,
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gemiden toprağa uzanan eller
Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı.

Bir lâmba yanıyor, hafif ve sarı,
Garip bir yolculuk, tren ve Gülce.
Bölüyor bir hançer, ah, rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el; ve, ve, ve...

9.30 MONA ROSA

MONA ROSA
Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister.
Ah senin yüzünden kana batacak.
Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
Ulur aya karşı kirli çakallar,
Ürkek ürkek bakar tavşanlar dağa.
Mona Rosa bugün bende bir hal var.
Yağmur iri iri düşer toprağa,
Ulur aya karşı kirli çakallar.
Açma pencereni perdeleri çek,
Mona Rosa seni görmemeliyim.
Bir bakışın ölmem için yetecek.
Anla Mona Rosa ben bir deliyim.
Açma pencereni perdeleri çek.
Zeytin ağaçları, söğüt gölgesi,
Bende çıkar güneş aydınlığına.
Bir nişan yüzüğü bir kapı sesi.
Seni hatırlatır her zaman bana.

Zeytin ağaçları, söğüt gölgesi.
Zambaklar en ıssız yerlerde açar
Ve vardır her vahşi çiçekte gurur.
Bir mumun ardında bekleyen rüzgar,
Işıksız ruhumu sallar da durur.
Zambaklar en ıssız yerlerde açar.
Ellerin, ellerin ve parmakların
Bir nar çiçeğini eziyor gibi.
Ellerinden belli olur bir kadın,
Denizin dibinde geziyor gibi.
Ellerin, ellerin ve parmakların.
Zaman ne de çabuk geçiyor Mona.
Saat onikidir söndü lambalar
Uyu da turnalar girsin rüyana,
Bakma tuhaf tuhaf göğe bu kadar.
Zaman ne de çabuk geçiyor Mona.
Akşamları gelir incir kuşları,
Konarlar bahçemin incirlerine.
Kiminin rengi ak kiminin sarı.
Ah beni vursalar bir kuş yerine.
Akşamları gelir incir kuşları.
Ki ben Mona Rosa bulurum seni
İncir kuşlarının bakışlarında.
Hayatla doldurur bu boş yelkeni.
O masum bakışların su kenarında.
Ki ben Mona Rosa bulurum seni.
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.
Henüz dinlemedin benden türküler.
Benim aşkım uymaz öyle her saza.
En güzel şarkıyı bir kurşun söyler.
Kırgın kırgın bakma yüzüme Rosa.
Artık inan bana muhacir kızı,
Dinle ve kabul et itirafımı.
Bir soğuk, bir mavi, bir garip sızı
Alev alev sardı her tarafımı.
Artık inan bana muhacir kızı.
Yağmurdan sonra büyürmüş başak,
Meyvalar sabırla olgunlaşırmış.
Bir gün gözlerimin ta içine bak
Anlarsın ölüler niçin yaşarmış.

Yağmurdan sonra büyürmüş başak.
Altın bilezikler o kokulu ten
Cevap versin bu kuş tüyüne.
Bir tüy ki can verir gülümsesen,
Bir tüy ki kapalı geceye güne.
Altın bilezikler o kokulu ten.
Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
Geyve'nin gülleri ve beyaz yatak.
Kanadı kırık kuş merhamet ister,
Ah senin yüzünden kana batacak.
Mona Rosa. Siyah güller, ak güller.
Sezai KARAKOÇ

9.31 PERILI SIIR

PERİLİ ŞİİR

(Leyla'nın doğumunda bir gök yaratığının söylediği)

Bir peri miydi bir peri miydi
Sevgilim bir peri miydi
Diriliş dedim diriliş dedi
Kav dedim kav dedi

Gözleri yumulu bir peri miydi
Gözleri yumulu bir peri miydi
Bir uyurgezer gibi
Bir uyurgezer gibi

Çeşmelerin yankısı mıydı
Çeşmelerin yankısı mıydı
Aldı bıraktı beni
Aldı bıraktı beni

Baharın gözleri miydi
Baharın gözleri miydi
Kırlardan bana baktı
Kırlardan bana baktı

Işığın kardeşi miydi
Işığın kardeşi miydi
Kirpiklerimi gördü
Kirpiklerimi gördü

Ruhumun şebnemi miydi
Ruhumun şebnemi miydi
Gözyaşlarıma yağdı
Gözyaşlarıma yağdı

Öldüğümü bildi
Öldüğümü bildi
Dirildiğimi bildi
Dirildiğimi bildi

Bir peri miydi bir peri miydi
Sevgilim bir peri miydi
Diriliş dedim diriliş dedi
Kav dedim kav dedi

9.32 PING PONG MASASI

PİNG PONG MASASI

Beyaz iplik sert iplik ve tak tak

Yuvarlak top küçük top ve tak tak
Ping-pong masası varla yok arası
Ben ellerim kesik varla yok arası
...... Öpüçüğüne eyvallah ve tak tak
Beraber sinemaya ... evet ... ve tak tak
Ping-pong masası varla yok arası

Öküzün gözü veya dananın kuyruğu
Kadifekale veya Sen nehri
Ha Sezai ha ping-pong masası
Ha ping-pong masası ha boş tüfek
Bir el işareti eyvallah ve tak tak
Gözlerin ne kadar güzel ne kadar iyi
Ne kadar güzel ne kadar sıcak
Tak tak tak tak tak tak tak

9.33 PISMANLIK VE ÇILELER

PİŞMANLIK VE ÇİLELER

Rüzgar eser, yağmur yağar, tilkiler üşür
Bir odun parcası aydınlatır ocağı
Annesi ateşin önünde perişan
Annesi ateşin içinde hür
Rüzgar eser, yağmur yağar, tilkiler üşür

Yağmurlar sırtıyla sırtım arasındadır
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın
Kalbimi bin parçaya böldü divane sır

Sesi geliyor sesi, günahkar çocuklarım
Şarkılar dudaklarıyla dudaklarımın arasındadır

Benım boyum ufak onun da ufaktı
Kıvırcık saçlarından öpmediğim için onu
Onun bu ocakta yanan toprağı
Her gece rüyamda avuçlarımı yaktı
Benim boyum ufak onun da ufaktı
Benim gözlerim yeşildir onun kara
Ben günah kadar beyazım, o tevbe kadar kara

Annesinin başi elleri arasında
Parmağında aydınlık günlerden kalma yüzük
Bir fotoğraf asılıdır duvarda
Aynaya, geceye, maziye dönük
Annesinin başı elleri arasında

Bir tüfeğin burnu havadadır
Ateş almak üzeredir mermisiz
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım
Siz beni ne anlarsınız... siz...
Bir tüfek ateş almak üzeredir mermisiz

Bir saman çöpüne tutunmuş kızların
Eteğini ben çektim
Neyleyim göğsümü Karacadağ'ın sert rüzgarı doldurmuş
Annemden ben ilk sütü Geyve'de içtim
Ankara'ya Çataldağ'a bir zindandan gül vurmuş
Az kalsın ben ölecektim
Bir saman çöpüne tutunmus kızların

Kediler halıları parçalıyor
Kırmızı bir ışık düşüyor yere
Annemin dizinde derman yok
Hükmedemiyor insan ruhuna ateş
Rüzgar hükmedemiyor incecik perdelere
Kediler halıları parçalıyor
Ateşte sarı gül açan saksılar
Kızarmış bir ekmek gibi duruyor

Kulağıma garip sesler geliyor
Kuş yumurtasından çıkan insanlar
Ahırda bir ata eyer oluyor
Kulağıma garip sesler geliyor

Ben bir şarkı bir türküyüm
Ben Meryem'in yanağındaki tüyüm
Beni bir azizin nefesi uçurur
Kalbimde Allah'ın elleri durur
Cici ayaklarım ilikli bağlı
Ben onun sılası kendimin gurbetindeyim

Ben azizin hasreti
Ben Meryem'in yanağındakı tüyüm
Benim gözlerim yeşildir, onun gözleri kara
Ben günah kadar beyazım, o tevbe kadar kara

Ocak sönüyor ateş kül oluyor
Annesının saçları beyaz
Annesi saçlarını yoluyor

Ateşin içinde gül açılmış
Servi büyür, ardıç büyür, çocuk büyür
Annesi ruhunda ruhuma eğilir

Sineklerin kanadını ısıtan
Bir güneş toprağı yarıp çıkacak
Kadınlar sansa da yaşadığını
Sarkısız kaldıkça yaşayamayacak
Kadınları sarkılır, akrepler aydınlatır
Kadınları sarkılır, zahirlar aydınlatır

Artık ben gideceğim ata eyer vuruyorlar
Hatıralarımı birer birer yakacağım
Entarimi parça parça edip
Zehirli kirpilere bırakacağım
Beyaz bir kayanın üstüne çıkıp
Göğsüme siyah bir gül takacağım
Batan güneşe doğru kurşunlar sıkıp
Kendimi boşluğa bırakacağım

Ayaklarımın altından geçıyor bir deniz
Ben bir küçük kızım, ben bir deli kızım
Siz beni ne anlarsınız... siz...
Artık ben gideceğim atım kişniyor
Bir bebek mum istiyor, bir ölü şarkı istiyor

Ayaklarımın altından geçiyor bir deniz bir deniz
Beni onun gözleri çağırıyor duramam, duramam
Benim gözlerim yeşildir ah... onun gözleri kara
Ben günah kadar beyazım, o tevbe kadar kara

9.34 RÜZGÂR

RÜZGÂR

Uçurtmamı rüzgâr yırttı dostlarım!
Gelin duvağından kopan bir rüzgâr...
Bu rüzgâr yüzünden bulutlar yarım;
Bu rüzgâr yüzünden bana olanlar...

O ceviz dalları, o asma, o dut,
Gül gül, mektup mektup büyüyen umut...
Yangından yangına arda kalmış tut.
Muhabbet sürermiş bir rüzgâr kadar.

9.35 SABUNYASI

SABUN YAŞI

I.

Kadın azaltır çocukları için
Kullanmasını yabancıları genç gördükçe
Adam konuşurken eli kaybolur kızlarla
Neden getirmeyi unutmasın

Nişanlı sabun demesini
Bilmeyenlere denir

Ben yaşarken kirli
Ne kirli adamlar vardı
Yıkadılar sonra anladım
Ölü olduğumu

II.

Yıkadılar sonra anladık ölü olduğunu
Alıp götürdük gelin gibi öğleyin
Kesip durduk geyikleri
Kuşları balıkları eski çiçekleri

Nişanlı ölü nedir
Bilmeyenlere denir

Dalgın bir vaktinizde
Bozmayasınız diye geleneği
Taşlara bağladığımız
Siz yunmuş ölüleri

Ne aşkı ne neşesiyle
Dünya
Onmakta bizi
Gelin gömün bari

9.36 SAMANYOLUNDA VEBA

SAMANYOLUNDA VEBA

Önceden bilen oluş şartlarını çocuklarının
Elleriyle değen koklayan hazırlayan adeta
Sebebine ermeden erişmeden
Korkan ilerdeki korkularla
Noldu zarif latif anneler noldular

Nerde çocuklar gece yarılarından sonra
Çıkıp samanyoluna bakan
Bakarak çocukluğu uzatmaya çalışan
İşleri güneşin doğuşunu yayınlamak
Bütün o çocuklar nerdeler

Kalan ne
Kızların kollarının arasından gözlenen
Samanyollarından

Bakısları benekleyen yalnız ölüm
Ölüm geçti canlı ehram ölüm geçti
O taklar geçip gitti insan üstüne kurulu

Ve bağbozumları bizden bozulan
Artık kendimize bile o kadar yakın değiliz
Gece yarıları samanyolu yok
Gün doğmuş doğmamış

Bütün elmalar çürüdü
Çocukluğumuzun dürbünleri içinden
Geçen siyah halkalı kutsal şehirlerden
Birini bulamadım gezdim bütün karaları

Aşk siyahın beyazdan ayrıldığı
Samanyolunda yürüyen bir karınca
En onulmaz vebayı kutlayan bir güvercin
İki katlı bir arabada
Bu bize yaklaşan bir deniz arabası
Sen ırakta samanyolu ırakta
Ve ay başka bir ay
Sarısı beyazına akmış
Bulaşmış bir yumurta

9.37 SEPET

SEPET

Bir vakitler niçin
Böyle büyük tutulmuş ölçüleri
Çocuklar bile biliyor
Filistinin ekmek sepetleri

Anne ne koysun içine
Ekmek mi çocuk mu
Düşmanın ilk baktığı
Ekmek sepetleri

Dolmayı bekleyen
Ekmek sepetleri
Ve boşalmayı
Ekmek sepetleri

Her eşya gitse

Kalacak tek eşya
İnsana en aykırı
Filistinde ekmek sepetleri

9.38 SESSIZ MÜZIK

SESSİZ MÜZİK

Sen kış güneşi misin
Yakarsın ısıtmazsın

Bir ırmağın ortası yoksa
Seni mi hatırlayacağım

Bu dünyada olup bitenlerin
Olup bitmemiş olması için
Ne yapıyorsun

Sizin evin duvarları taştan
Dumanı da mı taştan

Seni kız arkadaşlarından
Sevinç gözyaşları içinde
Öpen olmayacak mı

Ezberlediğin şiir
Beklediğin adam

9.39 SEVGI

SEVGİ

1.

Ah benim sevgim çiçek örneği
Çarpılmışların kinini yeniler
Beni alnımdan vurmak ister
Saraların iftiraların gençliği

Bilirim geçmektir sevgi
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden
Çünkü çocuklar geçer
Ölümün en yumuşak en ayarlı yerinden

Zarif vakitlerin seçkin kadınları
Hazırlardı kızlıklarında (doğum)ları
Kaçmakla kurtulamadıkları
Arada uyguladıkları

2.

Çölden farklı olmayan bu korku
Çocukların bu korkudan olur neşeleri
Siyah sepete baktıkça her biri
Sıcak hoşluğunu anlarlar ölmenin

O gün gün ışığından mahrum
Mahrum bırakılmış genç kızlar
Anneleriyle parka çıkarlar

Anneleriyle anneleriyle anneleriyle

9.40 SEZAI KARAKOÇ

SEZAİ KARAKOÇ

Sezai KARAKOÇ

1933 yılında Ergani (Diyarbakır)'de doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat Bölümü'nü bitirdi (1954). Maliye müfettiş yardımcılığı ve gelirler kontrolörlüğü görevlerini yaptı (1956-1965). İstifasının ardından gazetecilik ve yayıncılık işlerine girişti. Sonra yeniden gelirler kontrolörlüğündeki görevine döndü (1971-1974). 1974 sonrası yeniden devlet memurluğu görevinden ayrılarak gazetecilik ve yayıncılığa başladı.

Öğrencilik yıllarında Şiir Sanatı adlı iki sayılık kısa ömürlü bir dergi çıkardı. Daha sonra adı kendisiyle özdeşleşen Diriliş adlı dergiyi çeşitli aralıklarla yayımladı.

İkinci Yeni akımı doğrultusunda geleneksel İslam kültürü ile eski Türk ve Ortadoğu uygarlıklarından beslenen çarpıcı, mistik, özgün şiirler

YAPITLARI

Körfez (1959)
Şahdamar (1962)
Hızırla Kırk Saat (1967)
Sesler (1968)
Taha'nın Kitabı (1968)
Kıyamet Aşısı (1968)
Gül Muştusu (1969)
Zamana Adanmış Sözler (1970)
Şiirler (1975)
Ayinler (1977)
Leyla ile Mecnun (1981)
Ateş Dansı (1987)
Alınyazısı Saati (1989)

ÖDÜLLERİ

1968 Milli Türk Talebe Birliği Milli Hizmet Madalyası

1970 Sürgündeki Macar Yazarları Gümüş Madalya Ödülü
1982 Türkiye Yazarlar Birliği Hikâye Ödülü
1988 Türkiye Yazarlar Birliği Üstün Hizmet Ödülü
1991 Dünya Sanat ve Kültür Akademisi Ödülü

Sezai Karakoç'un Hayatı (1933 -)

Sezai Karakoç, 1933 yılında Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde dünyaya gelir. Babası Yasin Efendi'nin koyduğu isim Muhammed Sezai'dir. Nüfus kayıtlarında Ahmet Sezai olarak geçer. Dedeleri, Ergani ve yöresinde oldukça etkin kişilerdendir. Babasının babası Hüseyin efendi, Plevne savaşına katılmış; Gazi Osman Paşa'nın takdirini kazanmıştır. Aile Leventoğulları olarak anılır.

Şairin çocukluğu Ergani, Maden ve Dicle ilçelerinde geçer. Altı yaşında ilkokula başlar ve 1944'te Ergani'de ilkokulu tamamlar. Maraş ortaokuluna parasız yatılı öğrenci olarak kayıt yaptırır.1947 de burayı bitirerek Gaziantep'te yine parasız yatılı lise öğrenimine başlar. Gaziantep lisesinden 1950'de mezun olur. Felsefe okumak istediği için İstanbul'a gider. Fakat babasının arzusu ilahiyat fakültesidir. Kendi parasıyla okuyamayacağını anlayınca, o zaman parasız yatılı kısmı bulunan Siyasal Bilgiler Fakültesi sınavına girer. Sınav sonuçlarını beklerken de Felsefe bölümüne kayıt yaptırır. Eğer sınavı kazanmazsa felsefe eğitimi yapacaktır.

Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesini kazanarak başladığı yüksek öğrenimini, 1955'te fakültenin mali şubesinden mezuniyetle tamamlar. Pek çok resmi görevde bulunur. Görevi icabı Anadolu'yu çok gezer ve birçok il, ilçeyi inceleme, tanıma fırsatı bulur. 1960-1961 yıllarında yedek subay olarak askerlik görevini yerine getirdikten sonra görevine kaldığı yerden devam eder. 1965'ten 1973'e kadar birçok kez istifa eder. 1973'ten bu yana da hiçbir resmi görev almaz.

Kurucusu bulunduğu 'Diriliş Yayınları' ve 'Diriliş Dergisi' ile İstanbul'da hizmete devam eder. 1990 yılında 'Güller Açan Gül Ağacı' Amblemiyle Diriliş Partisini (DİRİ-P) kurar. Yedi yıl Partinin Genel Başkanlığını yürütür. Ancak 1997'de iki genel seçime girmedi gerekçesiyle parti kapatılır.

Devlet, millet ve medeniyet kavramlarına farklı boyutlarda anlam yükleyen Sezai Karakoç'un kırk-bir yıllık 'Diriliş' doktrini etrafında düşünsel alanda bir Diriliş Nesli oluşur.

Şiir, sanat ve düşünce ile yüklü hayatına, çilesine, duygu ve duyarlıklarına değinmek çok da kolay değil. Bunun için büyük bir çalışma gerekir. Kısaca, 'şiir üslubu bakımından, az çok İkinci Yeni'ye yakın sayılsa da, şiirinde işlediği temalar, inandığı değerler bakımından şiirimizde yeni ve değişik bir sestir' demek mümkün.

Şiir Kitapları:

9.41 SÜRGÜN ÜLKEDEN BASKENTLER BASKENTINE

SÜRGÜN ÜLKEDEN BAŞKENTLER BAŞKENTİNE
IV
Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bakıma bu sürgünün bir süreği
Bütün törenlerin şölenlerin ayinlerin dışında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Uzatma dünya sürgünümü benim
Güneşi bahardan koparıp
Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi
Savuran yüreğime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yorulduğum ayakkabılarımdan değil
Ayaklarımdan belli
Lambalar eğri
Aynalar akrep meleği
Zaman çarpılmış atın son hayali
Ev miras değil mirasın hayaleti
Ey gönlümün doğurduğu
Büyüttüğü emzirdiği
Kuş tüyünden
Ve kuş sütünden
Geceler ve gündüzlerde
İnsanlığa anıt gibi yükselttiği
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim
Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandım Salome'nin Belkis'in
Boşunaydı saklamaya çalışmam öylesine aşikârsın sen bellisin.
Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için
Ellerinden devşirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alır sonsuzluğun haberini
Ey gönüllerin en yumuşağı en derini

Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim
Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni sordum gece yarılarında
Çatı katlarında bodrum katlarında
Gölgelendi gecemi aydınlatan eşsiz lamba
Hep Kanlıca'da Emirgân'da
Kandilli'nin kurşunî şafaklarında
Seninle söyleşip durdum bir ömrün baharında yazında
Şimdi onun birdenbire gelen sonbaharında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Ey çağdaş Kudüs (Meryem)
Ey sırrını gönlünde taşıyan Mısır (Züleyha)
Ey ipeklere yumuşaklık bağışlayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim
Dağların yıkılışını gördüm bir Venüs bardağında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardığını gördüm Konstantin duvarında
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardığı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim
Ülkendeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar madem ki yâr vardır
Yoktan da vardan da öte bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır

Sakın kader deme kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş göklerden gelen bir karar vardır
Gün batsa ne olur geceyi onaran bir mimar vardır
Yanmışsam külümden yapılan bir hisar vardır
Yenilgi yenilgi büyüyen bir zafer vardır
Sırların sırrına ermek için sende anahtar vardır
Göğsünde sürgününü geri çağıran bir damar vardır
Senden umut kesmem kalbinde merhamet adlı bir çınar vardır
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Sezai KARAKOÇ

9.42 SILA ASKTIR

SİLA AŞKTIR

Ülkedeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlıklardan yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar madem ki Yar vardır
Yoktan da vardan da Öte bir var vardır
Hep suç bende değil
Beni yakıp yakan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır
Sakın kader deme
Kaderin üstünde bir kader vardır
Ne yapsalar boş
Göklerden gelen bir karar vardır

9.43 TAHA'NIN KITABI

TAHA'NIN KİTABI

-Kav 2- 34

Günaydın bana geri gelen şiir
Bana geri gelen anıt
Bana geri gelen kalbim
Bana geri gelen kalbimin ayışığı
Gözleriyle iyileştiren yaralarımı
Kalbim güneşim efendim
Günaydın yüreğimin kuşluğu
Sürekli kuşluğu
Günaydın alacakaranlık
Ama nasıl alacakaranlık
Bizi yataklardan koparan
Dağlara yaklaştıran
Dağlara doğru fırlatan
Grevlerden grevlere koşturan
Yanardağ
Alacasıyla anne karanlığıyla baba
Loşluğuyla kardeş aydınlıyla abla
Kırmızı kırmızı bir karasevda
Siyah siyah bir kuş lamba
Hız kazanmış kristal camlarla
Gelen ve giden
İçimizde ve dışımızda
Son durak İstanbul
İlk durak Ankara

(...)

-Taha kapının önünde- 37

(...)

Ne bahardan bir gül ne yazdan bir yemiş
Ne kıştan bir imdat ne sonbahardan sada
Bir ara dinlendiriyor yüreğini Beethoven
Dört duvardan yavaş yavaş gelen
Gözlerden bir çılgınlık akıyor geriye geriye doğru
Van Goghun elleriyle kırılan bir başak mı bu
Cermen baltalarıyla frenk sopalarıyla İskandinav buzullarıyla geçti Wagner

Bir ses ki asur kabartmalarından beter
Beklenen muştunun heykeli mi kırıldı battı
Sona mı erdi eleğimsağmaların saltanatı
Akşam akşam dar sokaklar ağzında kayboldu bir bir
Hayallerimizin icadı putlar düşten yoğrulmuş tanrılar
Ergenin şeytan aldatmacaları
İnsanın ilk karşılaştığı denizlerin
Önünde yaktığı kireç alevlerinde hisar
Her hastalık bir putun kırılması mı demek
Putların toptan kırılması mı demek ölmek

(...)

-Yanardağ kıyısında yaşama- 51

Yukarda bir yanardağ
Kızgın küllerini savuruyor

Bu ölü şehrin üstüne
İşte bu şehre alıştı Taha
Kırağı çalmış evlerine
Kahvelerinde dayanılmaz bir çağrıyla
Çağıran gecelerine alıştı Taha
Geceye bir alkol gibi alıştı
Kışlarında terlediği üşüdüğü yazlarında
Bu şehre alıştı Taha
Gül açmayan baharlara
Yaprak düşmez sonbahara
Kurbansız bayramlara
Öğle öten horozlara
Ancak geceleri rastlanılan köpeklere
Tütün kokan kedilere
Kesin kesin alıştı
Yalnız sahaflarında grev yok
İşçiler lağımları akar bırakmış
Kurumuş kitabelerdir artık çeşmeler
Bir semtine yerleşti
Özler durur öbür semtini
O nerdeyse cehennem orası sanki

-Çile- 55

(...)

Kaleye hücum ettiği an Zülküfül
Kılıcı uzatan Tahaydı
Bir kere daha kayalık leylaklarında
Zülküfülden bir tad aradı Taha

Halkın söylediğine göre onun kanıydı bir çiçek
Ki açmazdı gerçekten o dağdan başka hiçbir dağda
Ağzı yakan bir çiçek özel bir çiçek
Gerçekten bu çiçekten süt umar
Sütü kesilen kadın
Su umar
Suyu kesilen bahçe
Soy umar soyu kesilen erkek
Yahyanın başı da bu çiçekte
Kalbe bir mızrak gibi inen bu çiçekti

Secdeden secdeye sıçrayarak Taha
Selam sana Zülküfül
Selam sana Yahya
Selam sana İsa
Selam sana İbrahim
Selam sana Musa
Selam sana Süleyman
Selam sana Davut
Selam sana Yuşa
Selam sana Ahmed
Selam sana Muhammed
Selam sana Mustafa
Mustafa selam sana
Ey seçilmiş seçilmiş
Mustafa selam sana
Ey öğülmüş öğülmüş
Muhammed selam sana

Ateşi gördü kurbanı yarılan denizi

Yahyanın kesilmiş başını altın tepsiyi
İkiye biçilen zeytini
Karadan korkup da çekilen denizi
Bedirde bir toz toprak içinde
Zaferi tattı dişleri aydınlandı sevinçle
Güneş batarken çölde
Taha da Peygamberle birlikte
Zafer sevinci içinde
Baş geriye gitmiş taşı eritmiş gitmiş
Vücut incir gövdelerinin arasında terk edilmiş

-Taha'nın ölümü- 59

Ölen şehirlerdir Taha değil
Kuruyan nehirlerdir
Lambadır sönen kış dökülmüş içine
Sonbahar yaprağı ırmağı emmiş
Asfalttır çekilen sıva bereket toprağının
Bu Tahanın ölümü değiş yürüyüşü mezarların
Kabirlerin şamarıdır çağın yüzüne
Geceye batışıdır taş bakışlarının
Tarihle öpüşme bitmiş demektir
Güneşten aya
Aydan geceye inmiş demektir masal
Fal
Kadın ellerine ısmarlanmış olan
Fincanlardan fincanlara armağan
Sabahların bakırı zehir özleminde
Ekmek rafların en gerisinde

Ev eskimiş yıpranmış depreme gebe
Taşlar birer birer mineralerden düşmede
Kubbenin kurşununu kesmiş bir elmas
Cam kesmeye mahsus olan
Her gece kalbimize musallat olan
Cami kubbelerini eriten şimşek
Kalbimizin özünü kemiren akşam
Ağaç yutmuş kabrin taşını yazısını
Ölüler kalmamış haykırdı Taha ne de babalardan bir anı
Sur yıkıntıları ölüme açılmış
Ölü kalmamış ama ölüm tutuyor güneşi toprağı
Ölü kalmamış ama ölüm hayat halini almış
İçine girdiğimiz yılan turşulu ölümle
Değişe değişe bozulmuş ölüm bile
Nerde ölümün o ak o yeşil
O siyah kırmızı keskin rengi
Artık ölüm ne gri ne kahverengi
Ne gök rengi ne yer rengi
Ölüm bir grev gibi kaplamış ülkemizi
Ta can evimize kast eden bir grev gibi
Batı bu karanlık grevin gözcüleri
Doğu sonsuz bir grevin
Çocuk düşüren bir anne gibi
Güneşi düşürmüş son seheri
Taşlar birer birer minarelerden düşmede
Geceler bir inme gibi inmede
Bir felç geldi gökten ve topraktan
Doğudan ve batıdan
Kollara bir zincir gibi yapışan
Ayakları ateşin gıcırtısıyla yakan

Kalb Yakup ve Yusuf öyküsünden boş
Kafa bütün karıncalarla sarhoş
Dudağı kessen bir şarap gibi
Felç inmiş ağzımıza yakan bir kireç gibi
Ağız mermerle örülmüş
Kapatılmış yedi uyuyanlar maparası
Develer çöle dağılmış
Ateş sönmüş kervan batmış
Kervana yol gösteren yıldız yanmış
Saksılarda kömürü soluya soluya can vermiş çiçek
Sevgiliye uzatılmış ama sevgili ölmüş
Baba demiş hasta çocuk ama baba gitmiş
Kapı çalınmış ama kimse yok önünde
Belki bir yabancılık belki bir rüzgar çalmış
Dağ çingenelerine ısmarlanan fallardan
Bir daha bir haber alınamamış
Bu yıl baharda menekşeler biile açmamış
Anneler kirazları beklerken
Bir bardak suda ölüm kaynamış
Ölen şehirlerdir Taha değil
Taşlarını fırlatan minareler
Veriyor son felç hıncından bir haber
Felç öfkesinden bir sayfadır önümüze açılan
Oku okuyabildiğin kadar ölüm dersinden
Taha birkaç kelime kaldı söylenmedik
Felçten önce birkaç kelime söyle
Son birkaç kelimeyi de söyle
Öleceksen bari öyle öl öyle
Uğursuzluk akşamı çökmeden
Kısa süren

Kutsal bir öğle gibi
Son birkaç kelimeyi söyle

Arkadaş aynalar kırılmış
Gerdeklerin şiddetinden değil
Savaştan dönen yiğitin
Sevinç mızrağından değil
Aynalar farelerin tıkırtısından bezmiş
Kırılmış kırılmış aynalar bezmiş
Kırılmış kırılmış aynalar kırılmış
Kırılmış yarasaların soluğundan
Baharı kalmamış ondan kırılmış
Ortasından çatlayan bir zamandan kırılmış
Aynalar kırılmış Tahanın yatağına bir adım ırakta
Taha ırakta aynalar ırakta
Yatak bir karantina kazanı gibi kaynamakta
Felç bir kar şehri gibi şehri gömmekte beyaza
Dağların beyazına değil ölümlerin beyazına
Köpük ölünün sarasının tükrüğü
Duvar yanmış bir Kur'an sağlam kalmış duvarda
Fırlayacak kuvvet yok kol yastığa dayandığında
Ayakları şimşek yakmış
Ezmiş bir gök gürültüsü kaburgaları
Yatak yapışmış vücuda nasıl koşacaksın Taha
Nasıl koşacaksın taş araya girmiş Kur'ana

-Taha'nın Dirilişi- 63

Dört melek ve Kur'anla
Dirildi Taha

Onulmaz bir ölümle
Kavuran bir felçle
Öldüğü halde
Dört melek ve Kur'anla
Dirildi Taha
Cebraille Mikâille
Üç Sûr ve İsrafille
Azraille bile
Dirildi Taha
Yatağında bozulmuş bir bağ gibi
Kavrulmuş yapraklar gibi

Dağılmış ve kendi kıyametini
Ve kendi onulmaz mahşerini yaşamışken
Nemrudun ateşinde yanmışken
Firavun suyunda boğulmuşken
Dört melek ve Kur'anla
Peygamber soluğuyla
Dirildi Taha
Açtı sofrasını Mikâil
Nimetler sofrasını
Bal zeytin ve nardan
Su getirdi dağlardan pınarlardan
İlkin dudağını ıslattı bengisuyla Tahanın
Geçti bir eleğimsağma omuzlardan
Taşıyan o gülümsemesini Hızırın
Hızır güldü
Kur'anı Cebrail açtı
Sofrayı Mikâil açtı
Ölümü öldürdü Azrail

Sûrunu üfledi İsrafil
Dirildi Taha
İşte böyle dirildi Taha

Durun anlatayım size melekler
Tahayı nasıl diriltttiler
Anarak İsanın doğumunu
Anarak Muhammed Mustafanın doğumunu
Melekler
Tahayı diriltttiler

9.44 TAHTA AT

TAHTA AT

Dostlarımız geldi hafif danslar geldi
Şeker verdik aslan yeleleri aldık kırk kapı açtık
Kırk kapı açtık Mavi Sakal öldü
Kırk odanın içinde güzel aslanlar güldü
Sen güldün Asya güldü hafif danslar geldi

Gel kalbini saat yap odamıza
Saatin içine kutsal sözler yaz
Güneş yap aşka güzel ölümleri uslu ölümleri
Gel mesut odalar içinde çözül güzel bulmaca
Güzel ve mağrur ve katil

İç dünyamı ikili susmalarla bölme
Şiir günlük konuşma dilimiz

Kıskançlığımdan örülme bir perde
Perdeye çarpan beş deniz
Kuvveti yok bende itham etmek hakkından önce

II.

Dostlarımız geldi sağlam izleri var karda
Yapacaklarının yapılabileceği iyi öğretildi onlara
Ve sağlam kutular içine koydular gölgelerini
Karışık bir ses teller üzerinde Londra
Gel bu gece görülmemiş bir şey olacak

Yanlış bir dağın altından yanlış bir su çıkarsa
Kaybolursa taşlar içinde taşlar getiren taş bir bulut
Eşkiya heybesinde çizgili kayığa asıl
Merhametin bildik kaynağı eşkiyalar
Kıldan ince çarpık bilgileri unut
Sessiz derin sonsuz yaslı duvarlar önünde
Türküler içinde en şen en senin olanı söyle

III.

Aşk kadar nazlı saat kadar gerçek
Bir bülbül bakıyor bana doğru
Boş oda kadar tedirgin tehlike kadar güzel
Bir bülbül içimde sedefle kaplanıyor
Payıma korkarım eşsiz bir azap düşecek

Dostlarımız geldi öldü büyücüler
İnsanla peygamber arası basık bir gürültü içinde

Korkunç ilgiler döner dolaplar
Sedef gurur ve inat içinde

Seni bana getirsin ölüm yatağımdayken
Kırık ayaklı tahta at.

9.45 TUT

TUT

Son kaya iniyor kuyu aydınlanıyor
Ses insanın derinlerde parlayan
Son isyan denemesi oluyor güzel
İçimde yaman tutuk bir şair doğuyor
Tut elimden
Dosta düşmana karşı bir iyi konuşayım
Tut
Kulede saat kırılmasın
Geyikler sağır
Rüyalar boğuk olmasın

Son kıral ağlıyor, üstünde son kuş yoruluyor
Halkın kayıp annelere karşı saygısı yok
Tut elimden
Düşen tüyleri toplayalım
Tut
İsimsiz çocuk ağlamasın
Kuyuda ışık sönmesin
Kırk oda içiçe dönmesin

Halayıklar sağır
Dualar boğuk olmasın

Son insan yürüyor
Tut elimden kaçalım
Kaçalım kaçalım
Bizi kimseler görmesin
Arıyanlar bulmasın
Tren duvarları sarsmasın
Yürek bu kadar hızlı çarpmasın
Kan böylesine hızlı akmasın
Askın kulakları sağır
Sesi boğuk olmasın

9.46 VE MONNA ROSA

VE MONNA ROSA

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakar balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgara,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara...

Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü
Ve boğazımı sıktı parmaklar ince, uzun.
Günahkar toprağıma saçından bir tel düştü;
Sana ne olmuş Rosa, bir derde tutulmuşsun.

Bir ekmek kadar aziz fikirler böyle pişti:
Noel ağaçları ve manolyalar kahrolsun,
Bir çevre sağ elimden bulanık suya düştü...

Şu şapkayı çıkarıp atıyorum ırmağa;
Her şeyim sizin olsun, hep sizin kesik başlar.
Rüyasında örümcek başlarsa ağlamağa,
İçine gül koyduğum tüfek ölmeye başlar.
Günahını sırtına yüklenen kaplumbağa
Gibi ölüm önünde öz benliğim yavaşlar.
Öyleyse şu şapkayı fırlatayım ırmağa.

Bu erkekler kokuyu kediler gibi alır
Ve kediler her gece sürünür yastıklara.
Denizleri bahtiyar eden günler kısalır;
Satılmayan çiçekler, zehirli ve kapkara,
Unutulmuş erkekler ve kadınlara kalır.
Bir geyiğin gözleri düşer eriyen kara
Ve erkekler kokuyu kediler gibi alır.

Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!
Ve toprağın rüyaya yılan gibi girişi.
Sana da Monna Rosa, taş bebeği bıraktık.
Ellerinde kılçıklı balıkların bir dişi.
Senin hatıran gibi büyük, yeni, karanlık;
Senin hatıran kadar Allah ve şeytan işi...
Ve yalnızlık, sigara külü kadar yalnızlık!

Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim;
Ta boğazıma kadar çıkan deli yağmura.

Tüyüme horozdan çok itimat edeceğim,
İtimat edeceğim şu belalı yağmura.
Ruhumu bayrak yapıp ben teslim edeceğim
Asılmış bir adamın iki eli yağmura.
Bugün yalnız yağmura tahammül edeceğim.

Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni
Ve bir şehir yaratmak, ruhundan Gülce diye.
Parçalanan gemiyi ve yırtılan yelkeni
Katıvermek sessizce söylenen bir türküye.
Ve sonra bir köşede öldürmek ölmeyeni
Ve son vermek bitmeyen, bu bitmeyen şarkıya,
Bir tren ışığına, güneşe çekmek seni.

Sana tavuskuşunun içime girdiğini
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçime girdiğini, tüyünü yolduğunu
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.
İçimde tavusların bir bir kaybolduğunu,
Bana da bir çift ak kanat kaldığını
Son, en son söz olarak söylemek istiyorum.

Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara
Sana doğru uzanan çaresiz ellerimi.
Sırrımı söylüyorum vefakar balıklara:
Yalnız onlar tutacak bu dünyada yerimi.
Koyverip telli pullu saçlarını rüzgara,
Bir çocuğun ardına düşen heykellerimi
Peygamber çiçeğinin aydınlığında ara

9.47 VEDA

VEDA

Silahlara veda
Geceye rüyaya ve sana
Yalnızlığın geyik gözlü köşesinden
Düzenlerin çıkmazına

Çizdiğim resmin
Saat kulesi ağlıyor
Ağzım o çeşit yok
Şişe bu çeşit var

Sen bir gece gelsen
Güneş doğmasa
Gitmeden yine gelsen
Bu yeni geleni
Bu bize bakanı
Sana bir anlatsam
Güneş doğmasa
Sandıkların içini göstersem sana
Çizdiğim resmin
Yalnızlığın geyik gözlü köşesinde
Bir rafa koyabilsen
Olup biteni ve onları
Sabaha kadar konuşsak
O ürkek ürkek bakanı sana bir anlatsam
Ateşi karı tüfeği çeksem
Ocağa pencereye kapıya

Kemana veda

Yağmurda şeytan ve şapkası
Silahın ölümünü kutluyorum

Tren kaçırmış gibiyim

Sana veda

9.48 YAGMUR DUASI

YAĞMUR DUASI
Ben geldim geleli açmadı gökler
Ya ben bulutları anlamıyorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler
Hayat bir ölümdür aşk bir uçurum
Ben geldim geleli açmadı gökler
Bir yağmur bilirim bir de kaldırım
Biri damla damla alnıma düşer
Diğerinde durup göğe bakarım
Ne şehir ne deniz kokan gemiler
Bir yağmur bilirim bir de kaldırım
Nedense aldanmış bir gece annem
Bir kadın gömleği giydirmiş bana
İşte vuramadı gökler bana gem
Dinmedi içimde kopan fırtına
Nedense aldanmış ilk gece annem
Biri çıkmış gibi boş bir mezardan
Ortalıkta ölüm sessizliği var
Bana ne geldiyse geldi yukardan
Bana ne yaptıysa yaptı bulutlar
Biri çıkmış gibi boş bir mezardan
İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yağmura bakmayı cam arkasından
İnsandan insana şükür ki fark var

Birine cennetse birine zindan
İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yağmur duasına çıksaydık dostlar
Bulutlar yarılır gökler açardı
Şimdi ne ihtimal ne imkan var
Göğe hükmetmekten kolay ne vardı
Yağmur duasına çıksaydık dostlar
Ben geldim geleli açmadı gökler
Ya ben bulutları anlamıyorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler
Hayat bir ölümdür aşk bir uçurum
Ben geldim geleli açmadı gökler
Sezai KARAKOÇ

9.49 YOKTUR GÖLGESI TÜRKIYE'DE

YOKTUR GÖLGESİ TÜRKİYE'DE
Sabahları gün doğmadan uyanır
Dilini yutacak olur içi kanlanır
Gün boyu çalışır aydınlanır
Kederini anlarsanız size ne mutlu
Acır fakir çalışan kadınlara
Titrer bir gönül kıracak diye hanım dizi
İncedir billurdandır yoktur gölgesi Türkiye'de
Bir meçhul Meryem mermerden değil ama kutlu
Gözlerine baksanız erirsiniz kar gibi
Elinizi sallasanız rüzgârından sallanır
Bir geyik olur sizi arar melûl ve bakır
Görür gibi uyur konuşur gibi susar güler ağlar gibi
Sezai KARAKOÇ

9.50 Yürek Yanginlari

Yürek Yangınları

Ansızın bir duman yükselir gülüm,
Bu ruhsuz kentin ufuklarında...
Ve.. Yangınlarda gönüller...
Kavrulan bedenindir, kış ikindilerinde..
Ve.. Bin yalana adanmıs taptaze yürekler...
Ağıtlarım SANA'dır.. ZAMÂNA'dır,
Ve.. SENDEKİ BANA'dır, gülüm!..
Bir bir boyun büker fidanlarım,
Dallar tomurcuklanmaz, çiçeklenmez baharlar..
Ve.. Meyve vermez artık ağaçlar..
Bu hasat mevsimidir gülüm!..
Ve.. Biçilen yüreklerdir,
Aysız gecelerde,
Hiç ekilmemiş topraklardan...
Ah!.. Yine yangınlarda yüreğim!..
Ah!.. Bu Aysız geceler!..
Bu bereketsiz toprak, bu ruhsuz şehir!..
Gülleri hep kokusuz, kokuları gülsüz şehir!..
Ah! O, insanları nursuz sehir!..
Biliyorum yangınlarda yüregin!...
Ağıtlarım ZAMÂN'adır gülüm, feryatlarım SANA..
Ve isyânım: SENDEKİ BANA'dır..
Bilirsin: Baş eğmişsem, bu yalnızca RAHMAN'adır..
Ve.. Şikâyetlerim, asla O'ndan degil, ONA'dır..
Yemin olsun ki, ZAMÂN'a, SANA ve SENDEKİ BANA,
Ve.. ilk başta YARADAN'a..
Yemin olsun ki, Va'dedilen, elbet olacak gülüm!..
Iste o gün: Ebâbil Kuşları'nın kanatlarında YÜREKLERİNİZ,
Şehri teslim alacak, Ebrehe'nin Ordusu'ndan..
Şehri ve zamâni..
Ve.. Özbenliklerini, nefsin sultasından..
Ve bitecek yangınlar gülüm!..
Bitecek ve ateşler gül bahçesine dönecek...
Iste O GÜN, Ben olamasam da SENDE,
Bil ki.. Sükürlerim RAHMANA'dır..
Ve bu seslenişim, SANA ve SENDEKİ BANA ve ZAMÂNADIR..
Sezai Karakoç

9.51 Zamana Adanmis Sözler

Zamana Adanmış Sözler

Senin kalbinden sürgün oldum ilkin
Bütün sürgünlüklerim bir bakıma bu sürgünün bir süregi
Bütün törenlerin şölenlerin ayinlerin yortuların dışında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasamda
Uzatma dünya sürgünümü benim
Güneşi bahardan koparıp
Aşkın bu en onulmazından koparıp
Bir tuz bulutu gibi savuran yüregime
Ah uzatma dünya sürgünümü benim
Nice yoruldugum ayakkabılarımdan degil ayaklarımdan belli
Lambalar egri aynalar akrep melegi
Zaman çarpılmış atın son hayali
Ev miras degil mirasın hayalati
Ey gönlümün dogurdugu büyüttügü emzirdigi
Kuş tüyünden ve kuş sütünden
Geceler ve gündüzlerde insanlıga anıt gibi yükselttigi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Bütün şiirlerde söyledigim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
Seni saklamak için görüntülerinden faydalandım Salome'nin Belkıs'ın
Boşunaydı saklamaya çalışmam öylesine aşikarsın bellisin
Kuşlar uçar senin gönlünü taklit için
Ellerinden devşirir bahar çiçeklerini
Deniz gözlerinden alır sonsuzlugun haberini
Ey gönüllerin en yumuşagı en derini
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Yıllar geçti sapan ölümsüz iz bıraktı toprakta
Yıldızlara uzanıp hep seni sordum gece yarılarında
Çatı katlarında bodrum katlarında
Gölgendi gecemi aydınlatan eşsiz lamba
Hep Kanlıca'da Emirgan'da Kandilli'nin kurşuni şafaklarında
Seninle söyleşip durdum bir ömrün baharında yazında
Şimdi onun birden bire gelen sonbaharında
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Ey çagdaş Kudüs (Meryem)
Ey sırrını gönlünde taşıyan Mısır (Züleyha)
Ey ipeklere yumuşaklık bagışlayan merhametin kalbi
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Dagların yıkılışını gördüm bir venüs bardagında
Köle gibi satıldım pazarlar pazarında
Güneşin sarardıgını gördüm Konstantin duvarında
Senin hayallerinle yandım düşlerin civarında
Gölgendi yansıyıp duran bengisu pınarında
Ölüm düşüncesinin beni sardıgı şu anda
Verilmemiş hesapların korkusuyla
Sana geldim ayaklarına kapanmaya geldim
Af dilemeye geldim affa layık olmasam da
Sevgili
En sevgili
Ey sevgili
Uzatma dünya sürgünümü benim

Ülkendeki kuşlardan ne haber vardır
Mezarlardan bile yükselen bir bahar vardır
Aşk celladından ne çıkar mademki yar vardır
Yoktan da vardan da öte bir var vardır
Hep suç bende degil beni yakıp yıkan bir nazar vardır

9.52 ÇESMELER

ÇEŞMELER

I.

Benim yalnızlığımdan
Damıtılmış çeşmeler
Kurumuş unutulmuş
Ceşmelerin akışıyım
İnsanlık içinde

Ay görmez onları onlar ayı görür
Aydan haberlidirler
Söylediklerinin çoğu
Ay hakkındadır
Aya dair
Ayın tarihine ait

Fındıklılı Mehmet Ağa
Çeşmesi
Silahtar Tarihinin yazarı
Yenilmez karpuzlar
Acı salatalıklar yıkamıştım suyunda
İçilmez
Bozuk suyunda
Gece yarısı
Ayışığında
Yaz ay ve ben

Silinmeye yüz tutmuş yazı
Ölümü hecelemiştik
Ortalığı dolduran sesinde
Ta... aşağılarda olan yatıra
Bir türkü söylüyordu
Ölüm ötesinde açmış
Menekşeler kimliğinde

Ölüydü insanlar
Yalnız yaşıyordu o yatır
Ve o çeşme
Ben de
Sıratı andıran bir çizgide
Soluyordum devrildim devrileceğimi
Hayatı ve ölümü birlikte
Aynı geçmezlik ve değişmezlikte
Aynı yenilik ve tazelikte
Ürpererek geçiyordu yarasalar
Uzaklardan
Beyoğlu'nu bir telgraf gibi
İleterek birbirine

9.53 ÇOCUKLUGUMUZ

ÇOCUKLUĞUMUZ
Annemin bana öğrettiği ilk kelime
Allah, şahdamarımdan yakın bana benim içimde
Annem bana gülü şöyle öğretti
Gül, Onun, o sonsuz iyilik güneşinin teriydi
Annem gizli gizli ağlardı dilinde Yunus
Ağaçlar ağlardı, gök koyulaşırdı, güneş ve ay mahpus
Babamın uzun kış geceleri hazırladığı cenklerde

Binmiş gelirdi Ali bir kırata
Ali ve at, gelip kurtarırdı bizi darağacından
Asyada, Afrikada, geçmişte gelecekte
Biz o atın tozuna kapanır ağlardık
Güneş kaçardı, ay düşerdi, yıldızlar büyürdü
Çocuklarla oynarken paylaşamazdık Ali rolünü
Ali güneşin doğduğu yerden battığı yere kadar kahraman
Ali olmaktan bir sedef her çocukta
Babam lambanın ışığında okurdu
Kaleler kuşatırdık, bir mümin ölse ağlardık
Fetihlerde bayram yapardık
İslam bir sevinçti kaplardı içimizi
Peygamberin günümüzde küçük sahabileri biz çocuklardık
Bediri, Hayberi, Mekkeyi özlerdik, sabaha kadar uyumazdık
Mekkenin derin kuyulardan iniltisi gelirdi
Kediler mangalın altında uyurdu
Biz küllenmiş ekmekler yerdik razı
İnanmış adamların övüncüyle
Sabırla beklerdik geceleri
Şimdi hiçbirinden eser yok
Gitti o geceler o cenk kitapları
Dağıldı kalelerin önündeki askerler
Çocukluk güzün dökülen yapraklar gibi
Sezai KARAKOÇ

9.54 ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

ÖLÜM VE ÇERÇEVELER

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
Garip bir yolculuk, tren ve geyve
Bir hançer bölüyor, ah... rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el: ve, ve, ve...

Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Gece kar yağacak sabaha kadar

Toprakta et, kemik çatırtıları...
Yarı ölüleri bir korku tutar,
Değince bir taşa kafa tasları,
- Ölüler ki yalnız tırnakları var,
Ve yalnız burkulmuş diz kapakları...

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı,
Esmer delikanlı, hatıra ve kan.
Yeşil gözlü kızın hıçkırıkları,
Sızıyor bir kapı aralığından,
Lambalar yanıyor hafif ve sarı

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
Açıyor elini göğe bir kadın
Uzuyor, uzuyor altın saçları
Uğrunda ölünen güzel kızların

Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Çocuklara açar mağaraları
Güngörmemiş kuşlar ve örümcekler
İlân-ı aşktan dil balıkları
Aşina suları çabuk terkeder.

Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Bakıyor ateşe, küle böcekler.
Köpekler parçalar kanaryaları
Mektupları bir boz ağaç kurdu yer
Baykuşlar ötüyor harabelerde
Yanıyor lambalar hafif ve sarı.

Bir kaza kurşunudur her yerde
Süvarisiz şaha kalkan atları
Bir ruhun ışığı vardır göklerde
Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Ötüyor baykuşlar harabelerde.

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
Titriyor yıldırım düşmüş gibi yer
Bekledi arzuyla karanlıkları
Anneler, babalar, erkek kardeşler:
Tâ içinden duyar ani bir ağrı
Bir hüzün şarkısı tutturur gider
Anneler, babalar, erkek kardeşler...

Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Her yatak dopdolu, bir yatak bomboş
Bir neşe şarkısı tutturur gider
Birinci, ikinci, üçüncü sarhoş
Kurşunlar sıkılır göklere doğru
Serçe yavruları havada titrer
Lambalar yanıyor hafif ve sarı...
Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
İnce yelkenleri alıyor yeller
Titretir kalpleri ve bayrakları
Gemiden toprağa uzanan eller...

Lambalar yanıyor hafif ve sarı
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gizli hazineler, su yılanları...
İnce yelkenleri alıyor yeller

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
Beyaz pelerinli hür tayfaları
Kendine bağlar siyah kediler
Titriyor gönüller ve kara bayrak
Bir yosun köküne hasret kalacak
Gemiden toprağa uzanan eller
Bir lamba yanıyor hafif ve sarı

Bir lamba yanıyor hafif ve sarı
Garip bir yolculuk, tren ve geyve
Bir hançer bölüyor, ah... rüyaları:
Bir rüya, bir hançer, bir el: ve, ve, ve...

9.55 ILK

İLK
Yanlış trenden indin seni şehrin aynasından geçirdiler
Sana baktım yıllarca hep ayni özlem penceresinden
Yürüyen ve kaçan yalın ve çocuksu özlem penceresinden
Denize karşı küçüle küçüle giden evleri
İnce ince karşılardın olağan karşılardın
Şen dünya içinde şen dünya içinde bir avuç şen dünyaydın sen
Bahar bilgisi güneş rengi at soluğu ve sen
Seni çağırıyorum geç gel ağlayan son bâkireler içinden
Kadınlar taş heykeller gibi gelip geçer sarı kayalardan
Hangisine baksam sen kımıldar sen seslenirsin içerlerden
Çekil karşımdan sultanı cariyelerde aramak körlüğü diyorum
Körlük güneşe ve gözlerime doğru gelen
Sen bir el uzanışıyla aydınlanan yeni ay mısın
Geyik resimleriyle kabarık her köşen
Geyik derisinde akan ilk nehir

Bir el uzanışıyla
İlk sokağın ağzında kaybolursan ağlıyacağım
Leylâklarla akrepler gözlerine bakıp insan olurlarsa
Çocuk cennetinde günahların ilkini sen işliyorsun demektir Suna
Parlayan denizler gürültüsüz şiirler kapanan kapılar sana gök taşlarını getiriyorlar
Seni sayıklıyor
Denemesi yanlış yapılmış ilk ok
Sezai KARAKOÇ

9.56 INCI DAKIKALARI

İNCİ DAKİKALARI

Sen bana yeni yılsın her dakika
Her dakika bir yaşıma daha giriyorum

Sen benim üstüne titrediğim güzel ve yeni
Saatim kadar saadetimin gözbebeği zamansın
Ben bin parçaya bölündüm her parçasında
Her parçasındayım kırkayak sesli boğuk arkadaşlığın
Çalkantısız Üniversitenin yalnızlığın ve ağlamanın
Erkek ağlar mı diyeceksin
Hayberin kapısı ağlar mı erkek ağlar mı
Ben yel gibi erkekler ağlar diyorum
Bir dakika ağlar yılbaşı dakikasında
Daha gözlerimin gerçek yaşları belirmeden
Ağlamak diye bir şey yoktur diye bir şey
Yüzme bilmeyen bir uyurgezer yüzer ya
Çürük ve havada asılı tahtalar üstünde
Hafif kedi ayaklarıyla yürür gerçekten yürür ya
Sen benim ağlamamı erkekliğime
Uyanan ölmeyen yenilenen

Azgın kışlar içinde keskin baharlar bulan
Seni bulan yeniden bulan tekrar tekrar bulan erkekliğime say

Bütün bir yıl bütün bir yaşama boyu
Gizli heybelere binbir gece eşyası doldurduğuma say

Ben otomobilleri böylesine yankısız sağır komam
Öyle bir isyan şiiri var ki ben onu yakalayacağım
Bu yunan şehrinin düzenini öper ve yalvarırım
Şehrin ölümünü yanlış anlama
Gözleri kör oldu doğrudur ama o kadar
Ve şehrin gözlerini geri verme dakikalarıdır bu yılgın çanlar

Senin odan günışığı en güzel müzik bana
Farklılıklar odası
Giden tren buharları içinde örümcek ağı
Sen güzel örümcek ağı yaşamakla yaşamamak
Doğduğumuz şüpheyle öldüğümüz şüphe arasına gerilmiş
Garip bulut farklı müzik güzel örümcek ağı

Ben bir yabancı buğunun kokusunu alıyorum
Bu kokuyu alıyorsam onulmaz kıskançlık yaramdandır
Benim garipliğime bakma benim kıskançlığıma bakma benim
İncilerin ilk gerçek ve yeni yorumunu bulur gibi oluyorum
Bu inciler denizlerin en karanlık noktalarında bile yoktur
Benim ak ve kara kayalar içinde bulduğum inciler
Bu inciler sen olmasan bende bile yoktur
Oldukları yerde bile

9.57 SAHDAMAR

ŞAHDAMAR

Siz hürsünüz; siz şartsız ve kayıtsızsınız
Bir balığın, bir siyah, bir kara balığın
İncecik kılçığı üzerine yemin edersiniz;
(K) harfi üzerine yemin edersiniz.
Rakı içen kadınların, çiçek yiyen kızların
İyilikleri, günahları ve çeyizleri üzerine yemin edersiniz.
İstakozların, kırmızı ve mavi istakozların
Bir mavzerlik peygamberlikleri üzerine,
Küçük ve büyük, acılı ve acısız
Yeminler yeminler yeminler edersiniz.
Siz siz üzre yeminler edersiniz.

Biz hayret eder, kuvvet eder, dudağımızı bükeriz;
Dudağımızı kör makaslarla dilim dilim ederiz
İki tane elimiz var deriz;
Bin tane elimiz olsaydı
Bini birbirinin aynı olurdu deriz.
999 elimiz kağıt gibi yansın,
Bir elimiz güneş gibi dursun..
Biz elbette dudak büker, hayret ederiz.

Biz inkar eder, inkarı severiz;
Bayram hediyenizi iade ederiz
Biz mahcup ve onurlu çocuklarız
Başımızı kaldırıp bir bakmayız
Siz rüyalarınızda yaşayıp durursunuz
Siz güvercinleri gözlerinden vurursunuz

Siz ekmeğin hamurunu, aşkın hamurunu samandan yoğurursunuz
Siz rüyalarınızda yaşayıp durursunuz

Toprağı zindana koyduk biz
Üzerine yedi kilit vurduk biz
Kaç gelinin alnında kaç yumurta kırdık biz
Varsın yarın takılsın benim çene kemiğim
Bir köpeğin ön dişlerine
Ve Fahriye'nin kürek kemiği tam ortasından kırılsın
Biz inkar eder, şah inkarlar severiz.

Kafamızı kaldırıp bir bakmayız
....
Ruhumuzun içinde kar yağar
Anamızdan doğduğumuz geceden beri
Heybemizi emektar makinelere yükleriz
Fikirlerimizi tifil vinçlere
İri buğday tanelerinin trenleri yürüttüğünü bilmeyiz
Biz yangında koşuyu kaybeden atlarız
Biz kirli ve temiz çamaşırları
Aynı zaman aynı minval üzere katlarız
Biz koşu bittikten sonra da koşan atlarız

Siz kalbe hançer gibi giren
Siz kalpten ağaç gibi çıkan
Siz bize şahdamarımızdan yakın
Siz yüzükler içindeki kan
Siz inançların sedef kabuğunu
Ebabil kuşlarının gagalarıyla kıran

Bununla beraber üzülmediğinizi biliyoruz
Gün gelecek toprağın altına uzanacağız
Her gece saat beş sularında sizi
Toplardamarlarımızın içinde bekliyeceğiz

9.58 SEHRAZAT

ŞEHRAZAT
Sen gecenin gündüzün dışında
Sen kalbin atışında kanın akışında
Sen Şehrazat bir lamba bir hükümdar bakışında
Bir ölüm kuşunun feryadını duyarsın
Sen bir rüya geceleyin gündüzün
Sen bir yağmur ince hazin
Sen şarkılarca büyük hüzün
Sen yolunu kaybeden yolcuların üstüne
Bir ömür boyu yağan bir ömür boyu karşın
Sen merhamet sen rüzgar sen tiril tiril kadın
Sen bir mahşer içinde en aziz yalnızlığı yaşadın
Sen başını çeviren cellatbaşının günü
Sen öyle ki sen diye diye seni anlıyamayız
Şehrazat ah Şehrazat Şehrazat
Sen sevgili sen can sen yarsın
Sezai KARAKOÇ

bölüm X

10 Diger Sairler

10.1 A

10.1.1 A. GALIP

10.1.1.1 BIR GIZE UYANIS

BİR GİZE UYANIŞ

Beyninde dolaşan sorulara
Yanıt
Kalbinde çarpan aşklara
Kanıt
Değilse yaşadıkların
Hükmü tarihtir artık
Kanla yazacakların

UYANIŞ

I

Biliyorum
Üzerimde yükselen bu gökyüzü
Asırlardır bulutu ve yağmuru
Bağrında taşıyan bu gökyüzü
Sabırsız

Biliyorum
Üzerinde dolaşıtığım bu yeryüzü
Beni bağrına basacak olan bu toprak
Sessiz ve telaşsız yürüyüşümden
Rahatsız

Yer ve gök
Hava ve toprak
Nicedir bir insan kılığında yaşayan
Emsalsiz kayğısızlığıma
Misli görülmemiş bir ceza
Biçecek

Kendimi
Gece ile gündüzün bitiştiği çizgiden
Gece ile gündüzün ayrıştığı çizgiye
Mahkum edişim
-umarım sanmıştım-
Yanılsamaydı
Şimdi apaçık bilinen günahım
Bütün mazeretlerimi unuttum
Zehrini emerek beslendiğim yalnızlıklar
Güneşten sakınarak gizlediğim gövdem adına
Bir yalın hakikat olarak
Yeniden doğuyorum sabır taşından

Aşklar ve acılar ağırlasın beni
Umutlar ve düşler
Döktüm gizimi
Tarihim kalmadı
Geri döndüm ve seçtim
Bu serüvende ben de varım
Yazgıma razıyım
Yatağını şaşıran ırmaktım belki
Gölgesini yitiren gezgin olmadım

II

-Kuyuya atılan bir taşın
Geri dönmeyecek yankısını bekleyerek
Harcanan ömür
Irmağın ve rüzğarın yabancısı
Dağların tedirginidir
Ki ancak
Vadilerin ezberlenmiş kıvrımlarında
Ve asırlık sukunetlerde teselli bulur-

Dağların
Irmakların sırrına eriştim
Sustum ve rüzğarın dilini öğrendim
Yanıtı gizlenmiş sorular sorandım hep
-Varolmak var kılmaksa eğer
Neden kanla sulanıyor toprak-

Neden diyordum
Neden
Neden
Lanetlendim bu yüzden
Münkir sayıldım

Acılar ve çığlıklar çekti beni
Kanın izini sürdüm
Bir Karmat Dai'sinin
Şahmaran zehriyle efsunladığı yüreğime
Geceyi ve zulmü boğacak
Ateşten ve sudan
Bir gövde yarattım
Ve artık
Çeliği eriten direncim
Aşkı yeşerten inancımla
Tanınmak isterim

Çünkü ben
Gözbebeklerimdeki karanlığı yıkadım
Avuçlarımdaki çakıl taşlarına
Birer birer
Yeryüzünün bütün lanetlilerine
Nöker bildiklerime pay ettim
Tükenen sabrım
Dinen öfkemle
Yaşamak ve yaşatmak hakkı için
Haykırdım
Erdem isyanda saklıdır
Erdem isyanda saklıdır

III

Yoksul ve yoksun bırakılan da bendim
Bu yüzden lanetlenen de
Çünkü konuşmamak koşuluyla dilime
Görmemek kaydıyla gözlerime bağışlanmıştım
Çünkü sağduyumun ve sessizliğimin emrine uyup
Buyuranından başka dost
Görevimden başka iş edinmediğim için

Yaşamakla ödüllendirilmiştim

Acının hüznün ve yanlızlığın
Rengine boyanmış dört mevsimi
Kum tanelerinin telaşıyla yaşıyordum
Boynumda imal tarihim ve seri numaram
Elimde güneşten yararlanma iznim
Cebimde metal çadırlara manyetik kahırlara
Piramit desenli
Giriş-çıkış kartlarımla
Kentin dokusuna uygun düşmeyeceğim
Semtlerden uzak durarak
Suratıma her bakanın
Normal bir antropoz olduğumdan kuşku duymayacağı
Sıradan sönük bir bakışı ısrarla taşıyarak
Bir sukunet halinde yaşıyordum

Yasakları çiğnemeden
Dengemi bozmayıp sıramı aksatmadan
Mazi hal ve istikbalde
Sukute davet makamlarla
Daralmış mekanlara resmedilecek gövdemi
Talimatlar eşliğinde
Tatbikat alanlarına taşıyordum

Zamanın
Parçalanan bünye
Dağılıp savrulan organlar
İnsanlığın
Çöküşe doğru kasri meyil devinimi
Kendine son arayan bir hikaye
Olduğuna şaşıyordum

İstilacı yanıtlardan müzdarip
Tahripkar beynimle
Yürekte sıkışan aşklar adına
Betonların örtemediği topraktan
Ve saçlarımı tarayan rüzgardan
Aldığım cesaretle
Nerede insan orada isyan çığlığıyla

Hükmedeni hükümsüz kılacak
Sorular çoğaltıyordum
-Bu beden ve bu ömür kime zimmetli
Kim için ve neden yaşamalıyım
Lutüf diye dayatılan bu zulmü-

IV

Gezgin oldum bir zaman
Çıplak ayak elde asa
Durdu duracak bir yürekle
Yollara vurdum kendimi
Dünyaya sırtımı dönüp
Araladım gecenin zifiri karanlığına açılan kapıyı
Yıldızları gözledim
Rüzgarı dinledim
Issızlığa gömülmüş ayışığıyla söyleştim
Son kez baktığım ceylanın
Gözlerinden şavkıyan lanetin
Hakettiğim günah olduğunu bilerek
Gölgemi dağlarda
Sesimi çağlayanlarda bıraktım
Her gece kendi okumla yaralanan yüreğime
Melhem olsun diye
Bulutlardan günışığı dilendim

Kuluk sıfatını haketmek için
Sırat belleyip
Yere serdim insanlığımı
Sürdüm azap diyarlarına kendimi
Kölelere karıştım
Kendimle yarıştım
Cefa çektim
Sefil oldum
Yargıç ben suçlu ben
Bir sırdaş gibi sarılıp hicrana
Gönüllü sürgün oldum
Ruhumu arındıracak nehir
Gövdemi gizleyecek bir şehir aradım

Hıçkırıklarımı çığlığa dönüştürecek
Sur diplerinde biriken ahaliyi umursamayıp
Suratıma kapanan kapıların sırrını anlamadan
Tapınaklar aradım
Putlar
İkonolar
Ayinler
Beynimde uğuldayan karanlık sözler
Sırtımda kabaran kırbaç izleriyle
Bir sığınak bulmak için harcadığım ömrümü
Mahşerin gizi sandığım
Vebalimle teselli ederdim

Zaman tükendi
Sura üflendi nefes
Yay gerildi
Hevesle donandı ok
Ricat hallerim müstesna
Tepeden tırnağa isyan menzilindeyim

V

Işığa yabancı
Renklere düşmandım
Varlığımdan tereddüt eder
Ruhumdan hicap duyardım
Bana kuçak açan bu dünyaya
Kapardım da gözlerimi
Kabirde çürüyecek bedenime
Lamekan cennetler bulabilmek için
Dara durur
Çile çekerdim

Aah...
Benim takatsiz bahtım
Aah...
Mecalsiz kalbim
Sığındığım bütün tekkelerden
Edindiğim sabır taşları
Mürşid bildiğim şehlerden

Kuşandığım karanlık ayetler
Ne tesselli oldu
Azap dolu ömrüme
Ne sızılarımı dindirdi
Perde düştü
Gün vurdu
Kendimden bile sakladığım
Kabuk bağlamış yaralarım
Yeniden soyuldu

A. Galip

10.1.1.2 Damla damla eridim

Damla damla eridim
Hüzne biriktim
Karardı aydınlık sözler
Aydınlık yüzler
Yığılıyor
Öfke kin kaygı
Ne gelecek günler bir müjde saklıyor
Ne bir ilerleme halindeyiz
Hep bir kılıç üzerinde
Hep çapraz ateşlerdeyiz

10.1.1.3 HÜZÜN

HÜZÜN
YANKI
I
Silemediğim bir sırrı tarihin
Avuçlarımda bir damla civa
Anı ve yankı olarak kaldı bende
II
Anıların yankılanmayacağı
Sığınaklar aradım
Issızlıklar
Unutuluş
Göç ettiğim her mekana
Geç ulaştım
Tüten ocaklar

İzi belli çadır yerleri
Kurtulamadığım aynı döngü
Biriken ürperti
Cahhıraş çığlıklar
III
Bütün sırlarımı
Görünmez bir mürekkeple
Boynumdaki hamaylıya yazdım
Sanki yalnızca dilsizler
Bir sırrı saklarmış gibi
Dilimin ucunda biriken ürpertiyi kestim
Kül bastım yarama
Ve yeniden bir göçe dönüştüm
IV
Bana çöl sessizliğinin dilini
Sabrın alfabesini öğreten
Rüzgar tanrıçası
Boynumda koparıp hamaylımı
Kırık bir ok olarak veda etti
V
Gözlerinden dokunamıyorum sana
Göçmen kuşlar uçuyor gözlerinde
Gözlerinde ayrılıklar yankılanıyor
Ayrılık hüznü
Hüzün aşkı örtüyor
VI
Giden birinin ardından
Kırık bır ok atılmaz
Direndin
Vakit doldu ey kalbim
VII
Aah...

A. Galip

10.1.1.4 YAKARIS

YAKARIŞ
Çağlar boyunca acıya ve sevince
Şahitlik eden bu nehir
Enki'nin bereketiyle döllediği Dicle

Bana bir yankı olsun diye
Destanımı sunsun diye kendi dilince
Adının yazıldığı bütün tapınaklara kurbanlar adadım
İnkara gelinmez atalarıma layık olabilmek için
Dağlara mecbur ayaklarımla
Söz yorgunu dillerimle geldim sana
Diz çöküp günlerce yakardım
Sordum ve bekledim
Sen ki
Yeşertensin çoğaltansın çöle can katansın
Koruyansın saklayansın
Tarihsin
Tarihim kadar eskisin
Yoksayılmam Marduk'un da reddi değil mi
Ma'yı vebale İştar'ı günaha koymak reva mı
Boğulmasın sesim duy
Zerdüşt'e Yezdan'a ulaştır çığlığımı
Emeği berhava nasibi kıtlardan eyleme
Al beni eriştir sırrına bahtlı kıl
Mazi sende biriksin
Sende yunsun gölgesi köleliğin
Bedele razı göreve hazırım
Yetsin sukutuna esir olduğum
Ölme beni
Zincire vur çekicini
Zulme vur
A. Galip

10.1.1.5 ZAMAN

ZAMAN
Akışı olmayan bir göl sanıp
Her sabah serin dokunuşlarına uyandığım
Z a m a n
Sana dur demeyeceğim
Parça parça değiştirdin
Yollara
Yıllara böldün beni
Seni sesleniyorum
E e y z a m a n

Belleğimde biriken anıları
Tarihle kirletmeyeceğim
Gövdemde
Paslı hançerlerin açtığı yaralarla
Beni bu yolayrımına bıraktın diye
Yüreğime sapladığın dikenden
Kanımı emerek
Sahte bir cennet yarattın diye
Hançeremi yırtan çığlığa sarılarak
Ölmeyeceğim
A. Galip

10.1.1.6 ÖFKE

ÖFKE
I
Damla damla eridim
Hüzne biriktim
Karardı aydınlık sözler
Aydınlık yüzler
Yığılıyor
Öfke kin kaygı
Ne gelecek günler bir müjde saklıyor
Ne bir ilerleme halindeyiz
Hep bir kılıç üzerinde
Hep çapraz ateşlerdeyiz
II
Kardeşlik denilen bir oyunda
Yaprak yaprak soyuldum
Pay edildim
Parçanın bütüne üstünlüğü gibi
Taş katılığında bir yalana döndüm
Dalga dalga yayıldım
Söylendim dilden dile
Bulut oldum
Yağdım
Bir toz kalmadı benden sanıldı
Yalnız bir giz sakladım kendime
Gözde ışık
Dizde fer

Patladı patlayacak bir öfkenin
Hem ilk hem son haliyim
III
Öfke patladı
Cam kırıldı
Kesildi arter
Yufka bir yüreğin sonudur bu denildi
Ne çabuk unutuldu oysa
Kesile biçile insanlaştığım
Normal birey kimliğim
Yalıtılmış hicran
Ve nevroz
Yani kuşku götürmez varlığım
O ince
O uygar halim
IV
Bağıra çağıra
Bir çağ daha devriliyor
Çığ gibi büyüttüğü suçunu bana yükleyerek
Silinerek anılardan
Bir enkaza dönüşen bana
Hayatla ölümün
Düşle ideailin
Bir intiharla paylaştığı bana
Yani parça parça
Öfkeye sürüklenen bana
V
Sıyrıldım bütün kozmik düşlerden
Tabiatıma döndüm
Hiç bir korkum kalmadı
Tabii afetlerden
Yalnızca kendim için
Şiire sakladım intihar lüksünü
Asıl burjuva dayatmalar
Ve cinayet fikri çıldırtıyor beni
A. Galip

10.1.2 A. HICRI IZGÖREN

10.1.2.1 A

A. Hicri İZGÖREN

1950 yılında Siverek (Şanlıurfa)'te doğdu. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilgiler Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli okullarda öğretmenlik yaptı. Şiirleri Ayrım, Dönemeç, Düşlem, Edebiyat 81, Evrensel Kültür, İmece, Oluşum, Poetik'us, Sanat Rehberi, Su, Temmuz, Varlık gibi dergilerde yer aldı.

1980 sonrası şiirimizde, arayışlarını tamamlamış olarak giren, yaralanmış ve kanlı bir coğrafyadan, şiddet içeriği yoğun sözcüklerle, insanlık sevgisi ve onuru yanlısı, olgun, imgeleri ve söyleyişi özgün, izlekleri sürükleyici, akıcı şiirler yazdı

YAPITLARI

Acıyla Diri (1981)
Sessizliğin Sağnağı (1984)
Verilmiş Sözdür (1987)
Bedeli Ödenmiştir (1992)
Ve Öteki (1998, şiirlerinden seçmeler)
Suç Duyurusu (1999)

ÖDÜLLERİ

1999 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü

10.1.2.2 BIR ÖMÜR YETMEZ

BİR ÖMÜR YETMEZ
Bahtı teninden yanık bir serencamdı
Bir ömrün bana giydirdikleri
Kaçamadım şerrinden şamarından feleğin
Daha tüysüz bir çocukken dilim dağlandı
Yasaklarla korumaya alındı bütün düşlerim
Ardımsıra kurallar devriyeler gezerdi
Başım üç numara traş trahomlu gözlerim
Babamın ters-yüz ceketi gibiydi hayat
Acısı bol bir ağıt gibi dururdu bedenimde
Ya da sokaklarıma dar gelirdi.
Parçalanmış bir aynada büyüttüm kendi kendimi
Kurşun eritilirdi başımda okunmuş sular içerdim

Boynumdaki muskaya havaleydi bütün hâllerim
Hem takdir hem tekdirlik bir mektepliydim on beşimde
Yağmurlar ve şarkılar kardeş gibiydi
Şarapla tanıştığım rüzgâra bulaştığım bir takvimdi
Hepsi bir şiirin eskizleriydi belki
Sonraki yaralarıma sargı bezleri
Ten çıra olmamıştı yazgım henüz bakirdi
Giz yüzle tanıştı sonra boynunu sıktı muska
Bir tren yolculuğunda bozdum bekâretini
Sonrası âhir zaman kahır mevsimi
Yenildiğim yıllardı kapılar kilitliydi
Rüzgârsız kaldım dilim paslandı otuzumda
Tezgahlarda boylu boyunca ertelendim yarına
Gözlerinin düsturuyla kırdım gecenin çemberini
Kaç arkadaş daha silindi kütüğünden
Notalara söz oldular şiirlerle kutsandı isimleri
Kırk kere bozmuştum tövbemi kırkıma geldiğimde
Sığınacak bir dergâhım da yoktu üstelik
Biraz daha büyütmüştüm yaramı
Bende gözlerin kaldı o şarkının sözleri
Bu biraz da kendimi seninle tanımlamak gibidir
Orda saklıdır dünyanın bütün hazineleri
Kutlu bir mirastır elbet
Bir ömür yetmez anladım
Yazmak için bütün sen'leri

10.1.2.3 HÜSRAN SOKAGI

HÜSRAN SOKAĞI
Sonunda ketum bir tarihe göçebe oldum
Adressiz kaldım bu yüzden bir rüzgâr gibi
Takıldım hiç büyümemiş bir çocuğun ardına
Vizem yok kimliğim sahte yollar mayın döşeli
Bir ömürde kaç sokak izi kalır geriye
Saçlarımın ıslaklığından anlıyorum
Orda bir çocukluğun yağmuruna varılır
Yarpuz kokusu uğurlar sizi görmezsiniz
Her sokak aslında bir patikadır
Yüzümde bir yama gibi duruyor zaman
Bütün aşkların kan grubu aynı olsa da

Ayrıdır çıkmazları son sözleri farklı
Gözlerinin rengine uymaz intiharları
Zaten hep gönüllüydü yanlışı yazgısına bulaştı
Küçük sevinçlerin büyük kederlerin sahibi
Güneşsiz bir gölge kansız bir yara oldu
Hüsran sokağında bir aşk daha vurdu kendini

10.1.2.4 Kanayan bir öyküdür içimizdeki bozgun

Kanayan bir öyküdür içimizdeki bozgun
Hergün yeni bir hüznü takıp koluna
Bütün saatleri acıya kuruyor sanki
Şarkıların hüzzam makamındayız
Kanıyoruz göçebe yollarda yılkı atlar
Bir acı kahve hatrını unuttuk
Her köşe başında bir maskara

10.1.2.5 KILIÇ ARTIGI POE-TIK-LER

KILIÇ ARTIĞI POE-TİK-LER
I
Masallarımız aynı düşlerimiz bir
Aynı ateşin yaktığı ağıtlardan geliyoruz
Kentin en uzak köşeleri
Hüznün ele verecek seni
Öyle mahzun bakma çocuk
"Devletin ve milletin bekası" zedelenir
Orda aşka yardım ve yataklıktan
Sabıkalıdır şiir
II
Acı ata yadigârıdır
Bin yıllık bir tarihi var
Beni bana kırdırır
Kehribar bir tespih gibi
Çek çek bitmez
Kimi zaman yaşayıp yaşamamak
Birbirine eşittir
Orda zembereksiz bir saat
Kırık bir keman gibidir şiir

III
Hüznü bir bohça gibi vurup sırtına
Söyle hangi acısıydın viran evlerin
Kanlı bir mendil kaldı geride
Serin bir su yavru bir kuş gibiydi
Meçhulümüzdür nasıl bir ölüme gelin gittiği
O mendilin kokusunda
Kanın dördüncü halidir şiir
IV
Maskeler atılmış roller ve replikler
Derin bir uykuya dalmıştır
Bir şarkıda ağlarken
Bir çiçeği sularken
Onlarla konuşur görürsem seni
Demektir
Şiir yeni çığlıklara hazırlıyor kendini
V
Hepsi de yaralı bir cerenin resmidir
Açılırsa bir sayfası unutulmuş defterin
Orda herkes kendi payına düşen
Bir yangınla karşılaşacak
Ve görülecek
Kaç kadın ezilmiş ayak altında
O canavar evlerin
De ki
O defterin dipnotlarıdır düşünde düş görür şiir
VI
Piyasa şartları nedir
İstatistik yasaları ne söyler bilmem ama
Bir avuntu bulunur her zaman
Peşin fiyatına taksitle
Biraz etik estetik
Biraz kolesterol biraz turnusol
Vazife ulufe biraz felsefe
Bunca havar hiç rayting yapmıyor demek
Vatanperver bir münevver olarak
Sizin bu konuda bakışınız kaç amper
Belki de
Turnusolün sudaki rengidir şiir
VII

Daha yirmi dört saat
Hayati tehlikesi var diyor doktor
Durmadan morfin yapıyorlar
Kurtulsa da izi kalırmış
Yüreğini ezmiş aklının paletleri
Bir saatin tik-taklarıdır orda
Beşinci mevsimin adıdır şiir
VIII
Biz mi taşırız aşkları
Aşklar mı bizi
Şimdi hangi kentte
Yağdığını unuttuğum bir yağmur
Ertelenmiş bir aşkın saçlarını yıkıyor
O günden beri
Öznesi yaralıdır şiirin
IX
Orda yıldızlar daha parlaktır
Aynalar daha ayna
Yaşamaya başladığın an
Biraz daha koyulaşır ağaçların yeşili
Orası
Şiirin kendini göndere çektiği yerdir
X
Sensiz paslı bir çivi gibi duruyorum
Bir duvarın yüzünde
Ateşe ve rüzgâra dair bir dize kuşan
Bu geceyi teslim al
Bir selam uçur bana
Hâlâ bir sabah serinliği ise adresim
İnsana dair her çığlık
De ki şiirdir biraz

10.1.2.6 KOD ADI ASK

KOD ADI AŞK
Bir istisnayım artık kuralı bozuyorum
Mışlı geçmiş bir şark çıbanıyım
Şimdi yaşamın yüzünde sızlıyor izim
Gündemde ilave tedbirler var, infaz bildirileri
Ecelimi bir hamaylı gibi boynumda taşıyorum

Potansiyel suçluyum, yasa da ceza da benim
Lanetlidir artık gözlerine mil çekmiş
Kurşun damlaları akıtmış kulaklarına
Kösnül kasıklarında yalaz, üstü başı kan
Şimdi isterik bir orospuyu oynuyor zaman
Bütün kapılara ayrılığın suretini astılar
Derme-çatma aşklar onarmaktan bitkinim
Dün erkendi, yarın gecikmiş sayılırım
Bir parça uçurum alıyorum terkime
Kutsuyorum yolları bir iklim bulmak için
Bozdum tüm oyunları şimdi satırbaşıyım
Sıcak uzun yazlardan, kış uykulardan
Sustukça derinleşen büyüyü bozdum
Karlar içinde yorgun bir selam gibi
Vakitsiz ve davetsiz giriyorum gecene
Gözlerinin sıcağına konuk et beni
Sonunda öğrendim konuşmayı, yürümeyi öğrendim
Geçtiğim tüm köprüleri yaktım, dönüş yok
Yollarla artık uğraklarla anlatırım kendimi
İçime akmıyor kanım, yaramı sevdim
Tazeleyin çoban ateşlerini ey ateş ustaları
Kavallarınıza yeni delikler açın
Emzirin sığınaklarımı uyak bulsun koyaklar
Yeni bir sayfa açtım işte ömrümü çiziyorum
Sensiz hiçbir şeyin hükmü yok benim için
Ölüm durmadan tazelese de hünerini
Yeni bir sayfa açtım kanımla yazıyorum artık
Kod adım aşk'tır
Ömrüm bu uzun hecenin ömrüne kayıtlıdır
Çünkü miladı yoktur kod adı aşk olanın
Ateşten gömlek giymiş bir şiirdir ülkesi

10.1.2.7 ORDA BIR KÖY YOK UZAKTA

ORDA BİR KÖY YOK UZAKTA
Düşlerimi kanatıyor her gece
Dudaklarında donmuş gülümsemesi
O muhacir evde asılı duruyor hâlâ
Yitirilmiş bir arkadaş sureti
Anılar mı yakın bana acı mıdır en eski

Bir sağnak yıkasa yaralarımı belki
Yumuşayacak gecenin mimikleri ağrılarım dinecek
Ya da korunak olacak karanlığın kendisi
Hava su ve toprak kirlendi artık
Tuz ve ekmeğe karışıyor yüksek gerilim
Yeryüzünün bütün koordinatları
Barınacak bir yer arıyor
Haritadan silindi yüreğimin meskûn yerleri
Her gün kütüklerden aşklar düşüyor hayat
Artık "ölü sayısı..." belirliyor gündemi

10.1.2.8 SUSKUN

SUSKUN
Susardın ve kar yağardı
Gözlerinde başlardı gece
Yarım kalmış kitaplarda biterdi.
Alnımızda bilenen kör bir bıçaktı zaman
Kırılmış aynalardı
Susardın, durmadan susardın
Ve kar yağardı
Ocak ağaran saçlarımdı
Şubat hayırsız bir evlattı, kaçaktı
Ve uzaktı yaz bir anaydı
Mart'ın izlerini taşırım bedenimde
Aynı masalın ikizleri gibiydi günler
Nisan saçlarımda ıslanırdı hep
Susardın, durmadan susardın
Ve yağmurlar başlardı
Çok bekletti bizi,
Hiç vaktinde gelmedi mayıs
Haziran Aram'dı ya da öyle biriydi
Temmuz bir düştü belki
Yaraları sarar gibiydi
Ağustos yıldızlarla basardı gecemizi
Bir gül suçüstü yakalanırdı
Eylül bir çocuğun çığlıklarıydı
Susardın, durmadan susardın
Ve rüzgârlar başlardı
Yolunu yitirmiş bir gezgin gibiydi ekim

Sürgünlere uğurlardık kendimizi
Kalan mı bizdik, giden mi
Bilinmezdi
Kasım rüzgârda bir yapraktı
Ve biraz ıtri
Kendi sesiyle irkilirdi
Aralık günlerin son neferi
Soluk bir düş geçse de
Hiçbir mevsim gözlerin kadar
Acımasız kullanmadı neşteri
Susardın ve kar yağardı

10.1.2.9 UZAK

UZAK
Herkesin bir yağmuru vardır ve bir rüzgârı
Aşk biraz ıslanmaktır
Al götür beni o uzak yağmurlara
Herkesin bir şiiri vardır ve bir şarkısı
Aşk biraz çoğalmaktır
Al götür beni o uzak şarkılara
Herkesin bir akşamı vardır ve bir masalı
Aşk biraz yorulmaktır
Al götür beni o uzak akşamlara

10.1.2.10 YORGUN

YORGUN
Ne zaman dağılsa sesim
Şakağıma dayardın gözlerini
Oysa adınla başlamak istedim bu akşama
İstedim ki bir ayrılıkta bitmesin buruk
Günlerdir bir tek dize düşüremedim
Bu kaçıncı sürgünüm bütün renklerimi götürdün
Kanayan bir öyküdür içimizdeki bozgun
Hergün yeni bir hüznü takıp koluna
Bütün saatleri acıya kuruyor sanki
Şarkıların hüzzam makamındayız
Kanıyoruz göçebe yollarda yılkı atlar
Bir acı kahve hatrını unuttuk

Her köşe başında bir maskara
Tuzun ve şarabın tadı değişti
Nasılsa eskidi yüzün -değişmedi gözlerin-
Alevler yakmıyor artık inceltmiyor buzları
Üstümüzde sağır ve dilsiz bir gökyüzü
Her şey ayrıksı sanki bulutlar paslanacak
İşte solan bozkır akşam ve zaman
Sessizlik -sensizlik daha ne kadar
-Aşksa aşk işte nabzım-
Bütün sağnaklarını yağdır haydi yağdır
İster bir cehennem aç ister bir mayıs getir
Her vurguna hazırım nasılsa her şey pusuda gibi
Bu bungun akşama yazdırarak adını
Dal gibi serin yine gözlerin

10.1.2.11 ZEYL

ZEYL
Soluğu rüzgârlardan derlendi
Yollar o çingeneden bulaştı bana
Tek gerçek düşlerimdi belki de
Bir masaldan aldım rengimi
Tutku yaşından büyük gösteriyorsa
Sağır ve dilsiz geceler sorumludur
Gözlerin
Ve şer iklimi

10.1.2.12 ÇIGLIK

ÇIĞLIK
Bana kanlı mühürler kaldı
O tarih tacirinden
Uçurumlar çığlıklar ve ölüm tarifleri
Bildiğim tüm masallardan topladım acıları
Yakama iliştirdim
Yaşamak dedim adına sığınaklar emzirdim
Bütün sözcükleri yüzleştirdim ateşle
Anlatamadım günlerin cehennemini
Ajans haberlerinde kirleniyor insanlık
Bütün sevinçler çarmıhta hızla yaşlanıyor

Çocuklar
Bozguna uğramış aşk düşürmüş bayrağını
Geceler unutmuş sevişmeleri
Tanrılara bulaştırmak için bu cinneti
Deliyorum aşkın ambargosunu
Yeniden yollara vuruyorum kendimi
Teninden soyunsun artık çığlıklar
Şimdiki zaman'a çekiyorum bütün fiilleri
Bakışlarında köprüledim uçurumları
Uyak olup düşüyorum dünyanın gözlerine
Taze bir çığlığım artık bu kontra mevsiminde
Herkesin biraz "faili" olduğu
"Meçhul" bir cinayetim şimdi
Bana katliamlar kaldı
O tarih tacirinden
Ağıtlar sürgünler ve muhbir suretleri
Bütün yenilgilerimi temize çektim
Ölüm boy veriyor artık
Düşlerimle suladığım topraklarımda
Gözlerine ayarladım tüm imgeleri

10.1.3 A. Kadir Bilgin

10.1.3.1 / A

/ A. Kadir Bilgin
Ellerimden çıkmıyor ellerinin izi
Yalnızlık çalarken sirenlerini,
Sensiz duygular da anlamsız
Nasıl yığdın aramıza
Bunca dağı ovayı denizi
Ayaklarıma dolaşıyor gözyaşlarım
Özlem yine dizi dizi
Sular akmıyor
Sevişmeler yakmıyor tenimizi.
Ben hüzün avcısıyım bilirsin
Bu yakınmalar kendime
Sen üstüne alınma
Yalnız da çoğaltırım gizi
Gece beni çağırıyor bak
Şimdi dalarım cadde sokak
Yüreğimde gecikmiş boşluk
Ellerimde ellerinin izi.

10.1.3.2 Adagio / A

Adagio / A. Kadir Bilgin
Yaşamın vişne rengi dudakları vardır sevgilim
öpüşün kadar sıcak ve tatlı
özgürlük türküleri de söylenir bu dudaklarla
sevda türküleri de
vişne rengi dudakları vardır sevdanın
gülümser dudakların gibi titrek ve dokunaklı
okyanus olur sarar dünyayı
ölümün vişne rengi dudakları kimi kez
dudaklarınca içten ve inançlı
ölüm asude bahar ülkesi değildir o zaman
ölüm:
yiğit ve sevecen bir yaşamın mutlu günlere
sunulmasıdır
canlı bir gül gibi somut
ayrılık yoktur artık zaman içinden
yaşamın ve sevdanın, ölümün kimi kez de
öpüşün kadar sıcak ve tatlı
vişne rengi dudakları vardır sevgilim...

10.1.3.3 Akinti / A

Akıntı / A. Kadir Bilgin
Üflerim
Şiirin tüm gizini kulaklarına
Havalanır birden aklın
Akşamlar akar dudaklarına
Oturursun ortasına akıntının
Tut ki bir aşklığına çıldırdın.
Sokul yanıma
Çoğul mudur etin,
Gerçeklerden mi süzüldü
Kolunda duran cinnetin?
Haydi gel tedirginliğe
Son çağrımdır bu
Çıkarıver tüylerini
Bahar geldi.

10.1.3.4 Allegro / A

Allegro / A. Kadir Bilgin
birgün başımızda sevda rüzgarları eserse
deli deli yıldırımlar düşerse yüreğimize
"al bir yudum pınarından özgürlüğün,
rüzgarından sevdamızın çek bir soluk"
yaşamın vişne rengi dudakları vardır sevgilim
öpüşün kadar sıcak ve tatlı
"seni benden ne bu duvar ayıracak, ne bu kapı
seni ne bu kara kara gelen ölüm"
çünkü ölüm;
yiğit ve sevecen bir yaşamın
umutlu günlere sunulmasıdır.

canlı bir gül gibi somut
ölümün vişne rengidir dudakları kimi kez
gülümser dudakların gibi titrek ve dokunaklı
bu gece
ne bir yıldız ne ay var
hüzün dolarsa bu gece yarısı içine
"çek bir soluk rüzgarından sevdamızın"
çevir gözlerini güneşin doğacağı yere.....

10.1.3.5 Andante / A

Andante / A. Kadir Bilgin
birgün başımızda sevda rüzgarları eserse
deli deli yıldırımlar düşerse yüreğimize
hızlanır kan dolaşımı
babil' in asma bahçeleri değildir artık
dünyanın bilmem kaçıncı harikası
"karanlığın bahçesinde açan gülümüzdür."
hüzün dolarsa içine bir gece yarısı
çevir gözlerini güneşin doğacağı yere
" çek bir soluk rüzgarından sevdamızın,
" kapı" yı, " duvar" ı,
"kara kara gelen ölüm" ü düşünme
çevir gözlerini güneşin doğacağı yere

10.1.3.6 Ayri Ayri / A

Ayrı Ayrı / A. Kadir Bilgin
Kaçamak bakışlarımız dokunurdu birbirine
suçlu suçlu yürürdük
gülmeyi konduramadan dudaklarımıza
acılarla delik deşik
bir olgunluk izlerdi gölgelerimizi
yağmur ıslatırken kaçak evi
kimsesizliğimiz ayrı ayrıydı.
Aslında yakamıza yapışmasaydı aşk
sahtekarlar cennetinde çakışmasaydı yollarımız
sen ve ben
pekala kandırabilirdik kendimizi
mutluluk oynayarak ayrı ayrı
yas
içimizde uzun yolculuğa çıkmış olurdu
ve bitmemiş olurdu takas.

10.1.3.7 Ayrilik / A

Ayrılık / A. Kadir Bilgin
Tüm umut yollarını kapayan
aşk da bir isyandır.
Nerede kimbilir o fırtına,
beni yüzyıllara savuran
yüzü yırtık kan.
İşlediğim zamansız sevdanın

cılız kemiklerini sayıp,
özgürlük adına soyunuyorum
uykunun karesine aşk kafesimde.
Ey duru bestesini dinlediğim yökyüzü!
Kiminle o ihtiras denizi,
kimi boğuyor dalgalarıyla,
nedir bu uğultu,
Kimdir tanık?
Sussun sularını aşınmış yatağımdan
alıp götüren deli yel,
umarsız dalgaların uzandığı hiçbir kuyuyu bağlamayan
köprünün üstünde
Kral Lear gibi güçsüz ve deli
düşsün elime ayrılık

10.1.3.8 Baska Is / A

Başka İş / A. Kadir Bilgin
Hep merak ederim
Nasıl sevişir kardelen çiçeğiyle kar
Ve kar damara nasıl akar,
Uzatıp başını ak yorgandan
Nasıl sessizce ortaya çıkar?
Oysa geldi de denemez
Şenlikleriyle bahar.
Benim bildiğim bahar
Çiğdemle başlar,
Bu işte belli ki
Başka bir iş var.

10.1.3.9 Bir Sevda Türküsü / A

Bir Sevda Türküsü / A. Kadir Bilgin
Sokul yanıma,
cığlıklar dolarken kentin sokaklarına
yirmidört ayar yankılar düşer dağlardan.
Üşürüm kar giyinmiş ağaçlar gibi
sımsıkı tut ellerimi
ki,
bir kır çiçeği
korkusuzluğuna ulaşayım.
Tuz ekmek ve şarap kadar kutsal,
okunması düşlenen bir kitabın
el değmemiş koyakları kadar gizemli,
sevdaya ait ne varsa içimde
sırtımda taşıyorum akşamları.
Rüzgarın baştançıkarıcı çağrısına kapılıp
ipini koparan uçurtma gibi
çılgın olmak istiyorum,
bu yüzden,
görmüyor musun kollarım
sana uzanıyor savaş alanının
tam ortasından
Peşimde kanıma susamış canavarlar var,

gecenin sabaha yakın olan kısmında
çalı ol
yapraklarının arasına al beni,
dikenlerin batmasın ama.
Çocuklar kadar berrak pınarlar
olsun avuçlarında,
bir yudum içtiğimde
ay kanatlarını tak
gözlerime gözlerinle
yak beni yüreğindeki ateşle.
Karınca gölgesi olsan bir öğle üstü,
uyusam uykuların en derininde,
mermer yontular görsem düşümde,
kılıfından çıkarsam ölümü
rasgele öpsem ağustos gibi yanan göğsünden,
uyandığımda sen yoksan
haykırsam, haykırsam, haykırsam...

10.1.3.10 Düsmek / A

Düşmek / A. Kadir Bilgin
Ölüme düştü akşam
tülbentten süzdüler bataklığı
öksüz bir arı kuşu kaldı.
Dalgaya düştü deniz
unutup tuza döndü
koynundaki balığı
Maviye düştü kırlangıç kanadı
bulutla oynuyor düşler
ışık yokluğun öbür adı.
Sevgi çağırınca düşmez
savur umutlarını yele
göğe yükselsinler hele.

10.1.3.11 Düsünceler / A

Düşünceler / A. Kadir Bilgin
Pınarından özgürlüğün al bir yudum,
çek bir soluk rüzgarından sevdamızın
seni benden ne bu kapı, ne bu duvar ayıracak,
seni ne bu kara kara gelen ölüm.
al bir yudum pınarından özgürlüğün
rüzgarından sevdamızın çek bir soluk
gelir bir el kırar birgün kapıları
karanlığın bahçesinde açar gülüm.
seni benden ne bu kapı, ne bu duvar ayıracak
seni ne bu kara kara gelen ölüm

10.1.3.12 Gece Içinde / A

Gece İçinde / A. Kadir Bilgin
Sıcacık bir yağmur siner
kara gecenin içine,

toprak somun gibi kabarır.
Tak tak vurulur kapıma,
kişner kapımda kır atım,
dünyam gümüşler kuşanır.

10.1.3.13 Gecenin Namlusu / A

Gecenin Namlusu / A. Kadir Bilgin
Kollarından tutup akşamın ıssızlığını
damarları kurumuş atın sırtında
her akşam-yada gece-eve döndüğümde
cam saydamlığındaki ellerini
geceler boyu öptüğüm kadının
komşusu bir kızı sevmişliğim vardı.
umarsızlık saatlerinde
sabahın fırçalanmış dişleri arasında yürürken
at kestaneleri görünmezdi.
Aşk,
kadının erkek cinselliği altında ezilmesiyle
pelte olmuştu aşkımız
ama hala sisli bir ufku gösteriyordu güneş.
Yokolmanın bataklığında bebek
sonsuzluğa çivilenmiş bir
yürek
demektir.
Toplama kampı toplumda yürek ise,
mavi bir kardır
süslüyor ellerimdeki dağı.
İçinde ağaçların boğulduğu
o uzak patika ikimize dardı
geceler boyu öptüğüm kadının
komşusu bir kızı sevmişliğim vardı.

10.1.3.14 Geliyorum / A

Geliyorum / A. Kadir Bilgin
I.
Benim sabah keyfim
yeni açmış bir gülü
insanların gülücüklerine yerleştirmektir.
II.
Sana karlı bir günde geleyim
saçımın beyazlığı ve paltomun ıslaklığıyla
üşüyen dudaklarımı ısıt, tenimi kurula
uzun bir şarkıda susalım farkında olmadan
sobanın çıtırtılarına dalalım
sana küçük törenlerimizde şarki söyleyeyim
içki içelim güneşle başbaşa
saçlarına dokunan tarağın hışırtısını dinleyeyim
gözlerinin titreşimini yansıtsın aynalar
bir gece şelalesi gibi
damarlarıma akıp yankılan yüreğimde.
III.
Sana yağmurlu bir günde geleyim

parkta ıslanalım birlikte
gürültüler toprağın kokusunda erisin
kentin görüntüsü değişirken bulutlarla
duraksamadan parlayan gözlerin
ve ıslaklığınla sar beni
en koyu kızıllığında dudaklarının
kıralım demir parmaklı pencereleri
önlerine ortanca saksıları yerleştirelim
ağız dolusu sobe diyelim dudaklarımıza.
IV.
Sana güneşli bir günde geleyim
ışıklı yollara halılar serelim
birlikte aşkınlığa yükselelim,
okyanus sularının ortasında altın kumsallarıyla
mücevher gibi parlayan adada,
ben hep iskeleye demir atmış
beyaz bir yelkenlinin düşünü gördüm
tuzlu dudaklarını yakmak için
sana kendi yaptığım güneşleri getireyim.

10.1.3.15 Gittin Içimde Kaldi Ayrilik / A

Gittin İçimde Kaldı Ayrılık / A. Kadir Bilgin
Gittin
Ayrılırken buz tutmuş bıyıktı gözlerin
Kaçamak ellerimiz komutsuz sallandı
Dudaklarımızda sıradan sözcükler
Vedalaşmayı bile beceremedik
Son bir bakış kaldı arkanda
Kalabalığa karışan
Her şey düzmece bir dinginliğe gömüldü
Gittin.
İçimde
Yığınlarca kitap kaldı uçuşan
Sözcükler beynimin köşelerinden
Çıkıp korkuttular gecelerimi
Peşimden geldi gölgeler
Aynalara bakamaz oldum
Hiçbir oyun avutmadı beni
Yaşamıma sığmayan bir şey kaldı
İçimde.
Kaldı
Yeni bir kent işkenceye hazır
Ödeşemedim gittiğin mevsimlerle
Belleğimi silkeleyip anılardan
Tik tak çaldın uzun zaman
Alışamadım yarımlığa
Düşlerimde intihar tutkuları
Sırtımda hançerinin oyduğu boşluk
Kaldı.
Ayrılık
Çoğalarak giriyor günlerime
Senden başka kim bilebilir
Geçmişin dökümünü yaptığımı
Ağır ağır pulsara dönüşürken güneşler

Sonbahar hüznüne benziyor pencerede
Artık konuk beklemeyen gözlerim
Sayfalar da bitti ışık da her yanı kapladı
Ayrılık.

10.1.3.16 Rüzgarda Var / A

Rüzgarda Var / A. Kadir Bilgin
Bütün rüzgarlara açıl
Sana dokunan aşklar savrulsun
Çölün kum tepelerine
Yüreğinle uç
Ve uçur dostlarını
Göğün derinliğine
Ara verme durmasın duygular
Kanatlı beyaz at
Aşsın bulutları birer birer
Yitik değil yaşam
Orada düşüncelerinde her şey var.

10.1.3.17 Sevgi Öldü / A

Sevgi Öldü / A. Kadir Bilgin
Sevgi öldü duydunuz mu
Sevgi öldü insanla sevişirken
En önemlisiydi aykırı düşlerden
Tozlarını silkeliyordu güneş
Her kayan şiirin ardından
Çocukların kışkırttığı sendikalı işçi arılar
Çiçekleri solluyordu tutsak günde
Gömleğinden pul pul türküler dökülen
Bir çocuk koşturdu haberi
Kaldırıp taa uzaklara hatta sonsuza
İnsansız=düşmansız yerlere attı ismini
Çınladı derin uçurumlar dağlar
Sevgi öldü, öldü sevgi.

10.1.3.18 Tutsagin Olmazsam / A

Tutsağın Olmazsam / A. Kadir Bilgin
Tutsağın olmazsam senin
bu gece de tüm geceler gibi
kıyısız okyanuslara düşerim
dalgasız denizlere.
tutsağın olmazsam senin
kanayan kanatlarımla
enlemsiz boylamsız gezerim
ülkesiz atlaslarda.
Tutsağın olmazsam senin
yaşadığım uçlar arasında
çılgınlığı ararım
sığamam küçük kalıplara.
Tutsağın olmazsam senin

çıktığım yazılarda
ismini ve ismimi kazırım
duvarlara yanyana.
Tutsağın olmazsam senin
yaşayamam
tutsak et beni
yoksa savaşamam.

10.1.3.19 Viva Celevvbato / A

Viva Celevvbato / A. Kadir Bilgin
bu gece ne bir yıldız, ne ay var yaslı gecede
hüzne yer yok yüreğimizde hüzne yer yok
nasıl olsa kıramazlar filizlerini
mutluluk pınarından kaynaklanan sevgimizin
çabuk gelir geçer yaz yağmurları
bu gece ne bir yıldız ne ay var yaslı gecede
yine de hüzne yer yok yüreğimizde

10.1.3.20 Ihtiyaç / A

İhtiyaç / A. Kadir Bilgin
Bu akşam içimde
Tuhaf bir sıkıntı var
Dünyada sanki bir ben kalmışım.
Sanki herkes nerde keder varsa bırakmış
Ben nerde bulduysam toplamış almışım.
Önümde söğüt ağacı
Her zamanki haliyle, çaresiz
Havuzda su rahat
İnsanlar susmuş
Sessiz bir yağmur gibi başladı bende
Konuşmak ihtiyacı.

10.1.3.21 Ihtiyaç / A

İhtiyaç / A. Kadir Bilgin
Bu akşam içimde
Tuhaf bir sıkıntı var
Dünyada sanki bir ben kalmışım.
Sanki herkes nerde keder varsa bırakmış
Ben nerde bulduysam toplamış almışım.
Önümde söğüt ağacı
Her zamanki haliyle, çaresiz
Havuzda su rahat
İnsanlar susmuş
Sessiz bir yağmur gibi başladı bende
Konuşmak ihtiyacı.

10.1.4 A. KADIR

10.1.4.1 AÇILIR KAPILAR

AÇILIR KAPILAR
Cansel'e
Alır seni korum damla damla
suyuma, ekmeğime, aşıma,
kaygıma, sevincime, acıma,
umuduma, sabrıma, gücüme.
Alır seni bölerim parça parça,
dağıtırım topraklara, denizlere, geceye.
Açılır her sabah kapılar gözlerinde,
girerim ışıltılı, yemyeşil bir bahçeye.

10.1.4.2 BU SU ÇOGALA ÇOGALA

BU SU ÇOĞALA ÇOĞALA
Yaşlılara saksılar dizdim, bahçeler yaydım.
Yorgunlara diri beden verdim, taze yürek.
Döşekler serdim hastalara, rahat, yumuşacık.
Nerde yalan dolan gördüysem kızardım.
Yiğit yüreklere, dedim, canım armağan.
Ardına kadar açtım çocuklara kapıları.
Dostluklar boy attı yeryüzünde,
dostluklar orman orman.
Ebemkuşakları gökyüzünde fır dolandı.
Yürüdü dağlardan ovalara doğru
gümbür gümbür bir deli su,
yıktı bu su önüne geleni,
bu su, çoğala çoğala.
İnsanlar insanları aldı götürdü.
Ne kavga kaldı, ne zulüm, ne korku.

10.1.4.3 BIR INSAN

BİR İNSAN
Seni bir gün
çekip aldılar topraktan,
benzedin köksüz bir ağaca.
Önce öğrettiler sana uygun adımı,
sonra büyük şehirlerini gösterdiler Avrupa'nın.

En muazzam saraylar karşısında bile sen
evini unutmadın.
Varşova'da kaputun kaldı,
Dunkerk'te arka çantan.
Düştü bütün fotoğrafların Sivastopol'da.
Bir şafak vakti Paris'te bıraktın zavallı yüreğini,
kurşuna dizilenler karşısında.
Lanet okusunlar sana bırak,
iyi bir asker olamadın diye.
Ölmesini bildin ya sen arkadaş kurşunuyle,
iki çürük patatesi
ekmek torbanda unutarak!

10.1.4.4 CIBALI

CİBALİ
Cibali dendi mi
aklıma siz gelirsiniz, kadınlar,
kiminizin beş çocuğu,
kiminizin nar gibi yanakları var,
kiminiz kocasız kalmış,
kiminiz ihtiyar,
kiminiz daha körpe henüz.
Bana umulmadık,
eskimiş türküler düşündürür
siyah başörtüsü altında yüzünüz.
Parmaklarda tütün kokusu.
Tütün kokusu pazen entarilerde.
Biriniz ekmek alır fırından,
biriniz durmuş öksürüyor ilerde,
geçiyor bizim mahalleden biriniz.
Cibali dendi mi
aklıma siz gelirsiniz, kadınlar.
Çarpık ayakkaplarınız gelir
ve kahraman elleriniz.

10.1.4.5 DAG BASINDA

DAĞ BAŞINDA
Beni bir dağ başında böyle yapayalnız kodular,

rüzgarlara, kuşlara, bulutlara yakın,
senin etinden, tırnağından ayrı,
senin kokundan uzak.
Benim güzelim,
benim ceylan bakışlım,
benim kafamın ateşi,
ve yüreğimdeki.
Mümkün mü şu anda rüzgar olmak, kuş olmak,
şu anda üç dört portakal almak, getirmek sana,
sana tuzlu badem,
kabakçekirdeği.
Şu anda hiç bir şey mümkün değil.
Şu anda her şeyden ayrı, her şeyden uzak
ve her şeyden mahrumum ben.
Şu anda sadece yalnızlık ve kahır.
Hayır, güzelim.
hayır, ceylan bakışlım,
hayır, kafamın ateşi, hayır,
hayır, yüreğimdeki.
Şu anda mümkün ve güzel olan tek şey vardır:
Yanarak sevmek seni.

10.1.4.6 DÖN GERI BAK

DÖN GERİ BAK
Kaç bu kokudan, kaç bu pislikten, bu sürüden kaç,
insan mısın, bu pazarda mısın, iki pula mısın,
kaç bu kokudan, kaç bu pislikten, bu sürüden kaç.
At denize kendini, git boğul.
Düş bir kör kuyuya, ordan çıkama.
Bir kere dön ama, bir geri bak,
şu kolu gör bir kere, şu kolu,
pisliğin, sürünün içinden uzanan şu kolu,
durur dimdik, bembeyaz havada,
budaklı bir ağaç gibi güzel.

10.1.4.7 KORU KENDINI

KORU KENDİNİ

Kaldırınca tabancasını
Nişan almak için sarı saçlıya
Parıldayıverdi gözleri
Koru kendini
Kırlangıçlar uçuştular
Korkudan çığrışıp
Kanat çırparak koru kendini.

Hadi söyle bana müziği seversin sen
Nasıl çalar insan hapishanede
Ağrılardan, sızılardan sonra
Romatizmanın zincirlerin kemirdiği elleriyle.

İşte nişan aldı tam
Kemanının üstüne
Iskalamaz iyi nişancıdır
Koru kendini
Ama teller gene şakıdılar
Doldular havayı titrek titrek hiç umursamadan.

Hadi söyle bana müziği seversin sen
Nasıl çalar insan hapishanede
Ağrılardan, sızılardan sonra
Romatizmanın zincirlerin kemirdiği elleriyle.

"Havasız bir delikte
Gıcırdayan somya üstünde yatakta
Yakalanmışsın berbat bir öksürüğe
Gel de şarkı söyle.
Ama yine de sarı saçlı adam
Devam etti kemanı çalmaya
Dirildi içimizde ölü düşler."

10.1.4.8 A

A. KADİR

Asıl adı İbrahim Abdülkadir Meriçboyu'dur. 1917 yılında İstanbul'da doğdu, 1985 yılında yine İstanbul'da öldü. Kuleli Askeri Lisesi'ni bitirdi (1936).

Ankara Harp Okulu son sınıfındayken, Nâzım Hikmet'in bu okulda propaganda yaptığı gerekçesiyle açılan davada yargılandı, on ay hüküm giydi, okuldan çıkarıldı (1938). İstanbul Hukuk Fakültesi'ne girdi (1941). Tan gazetesinde düzeltmen olarak çalıştı. Arkadaşlarıyla Yürüyüş dergisini çıkardı. Savaş karşıtı şiirlerini içeren ilk kitabı Tebliğ (1943) toplatılınca, sıkıyönetim tarafından İstanbul dışına sürgün edildi (1943-1947). Sürgünlüğü Muğla, Balıkesir, Konya, Adana ve Kırşehir'de geçti. 1965'ten sonra şiir çevirileri ve kitaplarının yayımıyla uğraştı. Azha Erhat ile birlikte İlyada ve Odesa çevirilerini yaptı.

İlk şiirleri Ali Karasu imzasıyla yayınlandı. Başlangıçta Faruk Nafiz Çamlıbel ile Necip Fazıl etkisinde şiirler yazdı, Nâzım Hikmet'in şiirleri ile karşılaşınca şiir ve dünya görüşünde önemli değişikler oldu. Bireysel dramı toplumsal sorunların birlikteliği içinde ele aldığı şiirlerinde Nâzım Hikmet'in etkisi belirgindir. 1940 kuşağının önde gelen toplumcu gerçekçi şairlerindendir. Savaş karşıtı tutum, yoksul insanların durumu, insana inanma ve güvenme, özgürlük ve yaşantısındaki zorlu anlar şiirlerinde ağırlık taşıyan konulardır.

ŞİİR KİTAPLARI

Tebliğ (1943)
Hoş geldin Halil İbrahim (1959)
Dört Pencere (1962)
Mutlu Olmak Varken (1968)
Bütün Şiirleri (1988,ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1959 Habib Edip Törehan Çeviri Ödülü
1961 Türk Dil Kurumu Çeviri Ödülü
1980 Türkiye Yazarlar Sendikası Hasan Ali Ediz Edebiyat Çeviri Ödülü
1983 Yazko Çeviri Ödülü

10.1.4.9 Yaslilara saksilar dizdim, bahçeler yaydim

Yaşlılara saksılar dizdim, bahçeler yaydım.
Yorgunlara diri beden verdim, taze yürek.
Döşekler serdim hastalara, rahat, yumuşacık.
Nerde yalan dolan gördüysem kızardım.
Yiğit yüreklere, dedim, canım armağan.
Ardına kadar açtım çocuklara kapıları.

10.1.4.10 YOL

YOL
Tekmil haklar alınır.
Tekmil hürriyetler kısılır.
Tekmil köşe başları, tekmil kapılar tutulur.
Gökyüzü tıkılır dört duvar içine.
Bütün bunlara karşı,
dümdüz, apaydınlık kalır
seni bana getiren yol.

10.1.4.11 ÇILE

ÇİLE
Bizim hiç bir hürriyetimiz yok,
Hiç bir hürriyetimiz,
Ne çalışmak, ne konuşmak, ne sevişmek,
Sen orda bağrına bas dur en büyük çileyi,
Ben burda en büyük çileyi doldurayım,
Ekmeğe muhtaç, hürriyete muhtaç, sana muhtaç.
Sen orda dalından koparılmış bir zerdali gibi dur,
Ben burda zerdalisiz bir dal gibi durayım.

10.1.4.12 ÇIÇEKLERI UMUDUMUZUN

ÇİÇEKLERİ UMUDUMUZUN
Çok olun, çocuklar, çok olun,
yüzlerce olun, binlerce olun, onbinlerce.
Daha çok olun, daha çok olun,
yapraklar kadar, balıklar kadar çok olun.
Bu dünya ne tek tek yaşamakta,
bu dünya ne rakının, ne şarabın içinde,
bu dünya ne parada, ne pulda,
ne kalleşlikte, ne zulümde.
Bu dünya aşkın içinde, alın terinde.
Çok olun, çocuklar, çok olun,
el ele verin, çocuklar, el ele,
yaşayın dünyayı doya doya,
açın kapıları, camları güneşe,

ne yeise kapılın, ne korkuya,
çok olun, çocuklar, çok olun,
el ele verin, çocuklar, el ele.
Mutlu olmak varken bu dünyada,
geceler geldi dayandı kapımıza,
olduk acımızla sarmaş dolaş,
bekledik düşümüzle koyun koyuna.
Çok olun, çocuklar, çok olun,
yapraklar kadar, balıklar kadar çok olun,
el ele verin, çocuklar, el ele,
bütün gündüzler sizin olsun,
yaşayın dünyayı doya doya.
Çocuklar, çiçekleri umudumuzun.

10.1.4.13 INSAN

İNSAN
İnsan kuş kanadında gelen yazı.
İnsan arı su, insan ak süt.
İnsan yemyeşil uzanan bahçe.
İnsan kum, insan çakıl taşı.
İnsan yiğit, insan dost, insan sevdalı.
İnsan kancık, insan ödlek, insan hergele.
İnsan kocaman, dağ gibi.
İnsan parmak kadar, küçücük.
İnsan alın teri, insan lokma, insan kan.
İnsan solucan, insan sülük.
İnsan kuş kanadında gelen yazı.
İnsan gül fidanında yanan konca.
İnsan umutların kapısı.

10.1.4.14 ÇEVIRI

10.1.4.14.1 ASIL ADALET

ASIL ADALET
İnsanlarda tek sıcak kanun,
üzümden şarap yapmaları,
kömürden ateş yapmaları,
öpücüklerden insan yapmalarıdır.
İnsanlarda tek zorlu kanun,

savaşlara, yoksulluğa karşı
kendilerini ayakta tutmaları,
ölüme karşı yaşamalarıdır.
İnsanlarda tek güzel kanun,
suyu ışık yapmaları,
düşü gerçek yapmaları,
düşmanı kardeş yapmalarıdır.
Hep var olan kanunlardır bunlar,
bir çocukcağzın tâ yüreğinden başlar,
yayılır, genişler, uzar gider
t''a akla kadar.
Paul ELUARD

10.1.4.14.2 FILISTINLI SEVGILI

FİLİSTİNLİ SEVGİLİ

Gözlerin bir diken
yüreğe saplanmış,
çıldırasıya sevilen,
işkencesine dayanılamayan.
Gözlerin bir diken,
rüzgârdan koruduğum,
ötesinde acıların, gecelerin,
derinlere sapladığım.
Kandiller yanar ışığınla,
geceler dönüşür sabaha.
Bense unuturum birden,
- göz rastlar rastlamaz göze-,
yaşadığımız bir vakitler
kapının ardında
yanyana.

*
Şakırdın sanki konuşurken.
İsterdim konuşmak ben de.
Dudaklarda hayır mı kalmıştı ki,
O bahar gibi dudaklarda!

Sözlerin
güvercin gibi

yuvamdan
uçtu gitti.
Kapımız,
sonbahar kadar sarı
basamakları ardından
fırladı gitti
canının çektiği yere.
Aynalar oldu paramparça,
yığıldı içimize
acı üstüne acı.
Topladık sesin küllerini
getirdik bir araya.
Böylece söyler olduk
acılı türküsünü yurdumuzun.
Hep birlikte sazın bağrına
ektik bu türküyü,
evlerin damlarına taş fırlatır gibi
fırlattık attık bu türküyü,
alın, dedik,
sancıdan kıvranan kalplere.
Oysa her şeyi unuttum ben şimdi.
Ya sen, ya sen, sevgili,
sesini kimselerin bilmediği!
Belki de gidişindir senin
ya da susmandır
sazı paslandıran.

*
Dün seni limanda gördüm,
yapayalnız, yolluksuz yolcu.
Bir yetim gibi sana doğru koşuyordum,
arıyordum sanki yaşlı anamı.

Nasıl, nasıl, yemyeşil bir portakal ağacı
kapanır bir hücreye ya da bir limana,
nasıl saklanır gurbet elde
ve yemyeşil kalır?
Yazıyorum not defterime:
Limanda durakaldım...
En dondurucu kış kadar soğuk gözler gibiydi dünya,
doluydu portakal kabuklarıyla ellerimiz.
Ve hep çöl, ve hep çöl, ve hep çöldü ardım.

*
Seni yalçın dağlarda gördüm,
kuzularınla, kovalanan çoban kızı.
Sen benim bahçemdin,yıkıntılar ortasında.
Bendim o yabancı, bendim kapını vuran.
Ey gönül! Ey gönül!
Kapı kalbimin üzerinde yükseliyordu,
pencere, taşlar ve çimento
Kalbimin üzerinde.

*
Seni su testilerinde gördüm,
buğday başaklarında,
yıkık dökük, parça parça, unufak.
Hizmet ederken gördüm gece kulüplerinde,
sancıların şimşeklerinde gördüm ve yaralarda.
Bağrımdan koparılmış ciğer parçası sensin.
Dudaklarıma ses olacak yel sen.
Ateş ve akarsu sensin.
Gördüm seni bir mağaranın ağzında
yetimlerinin çamaşırlarını iplere asarken.

Gördüm sokaklarda seni ve ateş ocaklarında,
kaynayan kanında güneşin.
Ve ahırlarda...
Ve bütün tuzlarında denizin.
Ve kumlarda...
Toprak gibi güzel,
yasemin gibi,
ve çocuklar gibi.

*
Ve ant içerim ki,
bir mendil işleyeceğim yarına kadar,
gözlerine sunduğum şiirlerle süslü
ve bir tümceyle, baldan ve öpücüklerden tatlı:
"Bir Filistin vardı,
bir Filistin gene var!"

*
Gözleriyle Filistin,

kollardaki, göğüslerdeki dövmelerle Filistin,
adıyla sanıyla Filistin.
Düşlerin Filistin'i ve acıların,
ayakların, bedenlerin ve mendillerin Filistin'i,
sözcüklerin ve sessizliğin Filistin'i
ve çığlıkların.
Ölümün ve doğumun Filistin'i,
taşıdım seni eski defterlerimde
şiirlerimin ateşi gibi.
Kumanya gibi taşıdım seni gezilerimde.
Koyaklarda çağırdım seni bağıra bağıra,
inlettim senin adına koyakları:

Sakının hey
kayaları döve döve şarkımı koparan şimşekten!
Benim gençliğin yüreği!
Benim beyaz kanatlı atlı!
Benim yıkan putları!
Kartalları tepeleyen şiirleri benim eken
tüm sınırlarına Suriye'nin!
Zalim düşmana bağırdım, ey Filistin, senin adına:
"Ölürsem, ey böcekler, vücudumu didik didik edin!"
Karınca yumurtasından kartal çıkmaz hiçbir vakit,
yalnız yılan çıkar zehirli yılanlardan!
Ben barbarların atlarını iyi bilirim.
Bir ben dururum onların karşısında,
bir ben,
gençliğin yüreğiyim her daim,
yüreğiyim beyaz kanatlı atlıların.

Mahmud DERVİŞ

Çevirenler : A. KADİR - Süleyman SALOM

10.1.4.14.3 GELECEK

GELECEK

Ormanlar daha gür olacak, daha gür.
Tarlalar daha çok şey verecek, daha çok şey.
Şehirler daha canlı olacak, daha canlı.
İnsan ömrü daha uzun olacak, daha uzun.

Bertolt BRECHT

Çeviri : A. KADİR

10.1.4.14.4 GENE GELECEGIZ

GENE GELECEĞİZ

Gene geleceğiz
karşılaşmanın yollarında.
Bir bülbül kulağıma fısıldadı:
Gene geleceğiz.
Bülbüller oralarda
yaşarlar henüz.
Şakırlar yazılarımızda.
Gene geleceğiz
gölgeleri arasında özlemin,
yadırgamanın mezarlarında
bizim yerimiz de var,
bu kesin.
Yorulma gönül,
dönüşün yollarında
çökme sakın.
Gene geleceğiz,
gene.

Abu SALMA

Çevirenler: A. KADİR - Süleyman Salom

10.1.4.14.5 GITME DEDIM

GİTME DEDİM

Oraya gitme dedim sana,
seni belâlara uğratırlar dedim,
dedim ayaklarını bağlarlar.

Gidersen dedim nerden kurtaracaklar seni,
orda tuzaklar içinde tuzaklar var.
Dedim orda ne idüğü belirsiz kişiler
bir sürü ipe sapa gelmez laf ederler.

Dedim bir lokma gibi kapıverirler seni,
atarlar ciğer gibi çorbalarının içine,
gözyaşına bakmazlar.

Dedim hamur yoğurur gibi yoğururlar seni,
havaya uçururlar dedim dağ olsan.
Çekerler dedim derinin içinden pamuk çeker gibi.
Hayale dönersin dedim sonra,
yönsüz hale gelirsin dedim sonra.

O aşağılık herifler hayvan gibi ot yerler dedim,
bir ele geçirdiler mi dedim ananı bellerler.

Oraya gitme dedim,
oraya gitme dedim sana.

Mevlânâ (Çeviren : A. Kadir)

10.1.4.14.6 HALK

HALK

Halkım ben,
hani şu sayılamayan,
hani şu çok halk.
Soluğumun öyle bir gücü var ki
sessizliği deler geçerim, dinlemem,
filiz verir, boy atarım,
zifiri karanlık demem.

Zulüm, acı, ölüm, şu bu
bir anda gizlerse de tohumu,
ölmüş gibi görünürse de halk,
döner gelir elbet bir gün nisan ayı,
kavuşur baharına toprak,
kızgın eller dağıtır atar ağır havayı.
Ölümün içinden yeşerir yaşamak.

Paul ELUARD

Çeviren : A. KADİR

10.1.4.14.7 HOLIVUT

HOLİVUT

Ekmeğimi kazanayım derim
ben her sabah,
kalkar yalan satılan pazara giderim,
girerim satıcılar yanında sıraya.
Yüreğim kabarır umutla
benim her sabah.

Bertolt BRECHT

Çeviri : A. KADİR

10.1.4.14.8 KAÇAK

KAÇAK

-Cezayir Kurtuluş Savaşı'nda ölenleri anarak-

Efendi misiniz, kodaman mısınız ne,
bir mektup yazıyorum size,
bilmem vaktiniz var mı
okumaya bu mektubu.

Az önce verdiler elime
askerlik kâğıtlarımı,
savaşa çağırıyorlar beni,
diyorlar yola çık en geç çarşamba akşamı.

Efendi misiniz, kodaman mısınız ne,
dövüşmeye hiç istek yok içimde,
insancıkları öldürmeye gelmedim ben,
gelmedim ben bu yeryüzüne.

Sizi kandırmak değil niyetim,
ama söylemeden de edemem,
savaş ahmakların işi,
hem insanlar ondan hanidir bıktı.

Doğduğum günden bu yana
ölen çok babalar gördüm,
gidip dönmeyen kardeşler gördüm,

çocuklar gördüm iki gözü iki çeşme.

Ya analar ne çekti, ya analar,
bir yanda işi tıkırında bir avuç insan
bolluk içinde rahat yaşar,
bir yanda ölüm, çamur, kan.

İnsanlar tıkılmış dört duvar içine,
çalınmış neleri var neleri yok,
karıları, eski güzel günleri bütün.

Gün doğar doğmaz yarın
kapatacağım şırak diye kapımı
ölmüş yılların suratına,
alıp başımı yollara düşeceğim.

Aşacağım karaları, denizleri,
ne Avrupa'sı kalacak, ne Amerika'sı, ne Asya'sı,
dilene dilene hayatımı
şunu diyeceğim insanlara:

Üstünüzden atın yoksulluğu,
durmayın bakın yaşamaya,
hepimiz kardeşiz, kardeşiz, kardeş,
ey insanlar, ey insanlar, ey.

İllâki kan dökmek mi gerek,
gidin dökün kendi kanınızı,
size söylüyorum bunu da,
efendi misiniz, kodaman mısınız ne.

Adam korsunuz arkama belki de,
unutmayın jandarmalara demeye:
üzerimde ne bıçak var, ne tabanca
korkmadan ateş etsinler bana,
korkmadan ateş etsinler bana.

Boris VIAN

Çeviren : A. Kadir

10.1.4.14.9 SAVASTA ÖLENLER

SAVAŞTA ÖLENLER

Her yer tıklım tıklım ölü
Acı boğacak beni boğacak beni
Otlar yalnızlıktan kupkuru
Ama suçlu ben değilim ben değilim
Katillerle bir olmadım olmayacağım da
Özgür kalacağım işte böyle bir başıma
Ve insanoğluna bundan sonra da
Ne ölüm dokuncak ne dirim.

Paul ELUARD

Çeviren : A. KADİR / Asım BEZİRCİ

10.1.5 Abdulbaki Kömür

10.1.5.1 Ara Notlar

Ara Notlar

Olmuyor kardeşim olmuyor
Şair olmak çok zormuş, inandım
Yakışmaz bize yenik düşmek derdim
Ama, veya, oysa yenildim işte
Hem de onulmaz biçimde
Başım dik değil insanlar arasında
Ne yüreğim kavi ne ayağım seyirtken
Ne özlemim kaldı ne özlediğim
Tükendim bittim anlayaçağın...

Bıktım hayatı beceriksizce yaşamaktan
Beylik sloganlardan, mürayi merhabalardan
Ne dava haramisi
Ne entellektüel sanat çığıtkanı
Ne ütopya devşirmeni
Hepsi insan olabilmek içindi çabamın
Yada insan kalabilmek için...

Gidiyorum,
Yüreğimde pörsümüş bir yığın hüzün
Yarına taşıyamadığım mavilikler
Didiklenmiş sevdam ve insanlık onurumla...

Gidiyorum,
Kördüğüm iklimlerin gri öpüşlerinden
Şaşı bakışlarından, sahte gülücüklerinden
Yalan tevazulardan, hesaplardan uzağa, uzaklara...
Kendime dönüyorum

Gidiyorum işte!
Ellerimde rengarenk bulut harmanı,
Örtülmemiş yüz hatlarımla.

Alın çizgilerinin en soylu isyanıyla
Yaşamana bak
Şöhret ve para taşlarıyla öğüt yüzakını
İğdiş et vakarını
İnsanlarda vurulur mihenge
Son gülen iyi güler unutma...

Gidiyorum,
Vaveyla istemem arkamdam
Ne alkış ne kargış
Yenilmek bize yakışmaz
Bil gene de

Karanlığa akça sözüm
Karaya ak yüreğim olsun istedim
Olmadı, yapamadım, yenildim işte
Gidiyorum,
Hoşçakal,
Hoşçakal...
Abdulbaki Kömür

10.1.5.2 Dikkat Et / Abdülbaki Kömür

Dikkat Et / Abdülbaki Kömür
Dikkat et her sözüne, sakın yalan olmasın;
Dikkat et her lokmana, sakın haram olmasın.
Cünkü yalan ile iman, bir arada durmaz,
Haram lokma yiyenin, duası kabul olmaz.

Dikkat et devlet malına sakın elin uzatma;
Çünkü onda milyonların; yetimin hakkı vardır.
Helalin az da olsa yetin, sakın ona haram katma;
Bil ki herkesin rızkı, Rabbin takdiri kadardır.
Sen rızkını değil de, zenginliği ararsın;
Haram, helal demeden, her kasaya dalarsın.
Sonra da şüphe eder, fetvasını sorarsın;
Mal devletin, ben devletin, bu da haram mı dersin.
Eşref-i mahlukatsın sen, şerefine dikkat et;
Yanlış bir iş yaparsan, şerefinden olursun.
Bu ünvan, Rabbin tarafından verildi sana;
Her işinde, bu ünvanı korumaya dikkat et.
Dikkat et, her vazife, sana bir emanettir
Onu hakkıyla yapmamak, emanete ihanettir.
Eğer tövbe edip de, hak yoluna dönmezse
Dünya ve ahireti, hüsrandan ibarettir.
Dikkat et kul hakkına, o hakkın affı yoktur;
Velev ki sahibinden helallık almadıkça.
Dikkat et komşu hakkına, onun vebali çoktur.
Vebalden kurtulamazsın, komşun razı olmadıkça.
Amir isen, emrindeki insanlara dikkat et;
Memur isen, görevini tam yapmaya dikkat et.
İşçi isen, çalıştığın saate dikkat et;
Esnaf isen, satışlarda dürüstlüğe dikkat et
Ey fani insanoğlu, bu sözlere dikkat et;
Ey fani insanoğlu, bu sözlere dikkat et;
Sözü benden de olsa, özü islamdandır.
Nefsini haklı görmek için, kendi kendini avutma;
Kim olursan ol musallaya geleceğin günü unutma.

10.1.5.3 Düsün / Abdülbaki Kömür

Düşün / Abdülbaki Kömür
Otur, dinlen burada, düşün, tefekkür et;
Bir yanda hayat, ortada cami, yanda mezarlık
Dedikodu, gıybet yapma, ya hayır konuş, ya sükut et;
Oku mevtaların ruhuna, yapamazsan Rab'bini zikret.
Yüksek sesle konuşma, kahkaha ile gülme;
Gülmek kalbi öldürür, gözyaşı affa vesile.
Yüce Rab'bine sığın, ondan affını dile;
Selam olsun Yüce Veli, Akbaba Sultan Hazretleri'ne.
Zor bulursun böyle bir yer, sana ilham verecek;
Manevi sıkıntını, acını dindirecek.
Gerçek bir inanışla bakarsan etrafına;
Bu bakış, hayatına yeni bir yön verecek.
Düşün demiştik sana, sözümüzün başında;
Ergeç herkes yatacak, şu musalla taşında.
Eğer dürüst olursan bütün dünya işinde;
Korkma, inşallah korkma, bu ömrün bitişinde.
Bak, soldaki ağaçlık, mezarlıktır orası;
Genç, ihtiyar demeden, gider gelen sırası.
Kelime-i Tevhit'le, verirsek son nefesi;
Kurtuluşa erenlerden, oluruz inşallah.
Cami, türbe, mezarlık, musalla birarada;

Bilinmez ki yarın acap, hangimiz var sırada.
Daha sıram var deme, bakarsın beklenen sıra bozulur;
Büyükbaba dururken, torunun kabri kazınır.
Bu ne hikmettir ki ya Rab, sebebi sence malum;
Kabre konduğum zaman, ne olur benim halim
Ne malım fayda verir, ne de evlad-ı eyalim;
Benimle gelen sadece, kefenimle amelim.
İşte, bunları düşün, düşün bak da ibret al;
Vaktin olursa eğer, ihmal etme gene gel.
Böyle bir yer bulamazsın, tefekküre dalacak;
Sıkıntıdan kurtulup, kalbe huzur dolacak.

10.1.5.4 Yetiminim

Yetiminim

Sen gittin
Hayatın öbür ucunda bıraktın beni
Issızlaştı şehir
Yetim kaldı şarkılar

Sen gittin
Ummanımı besleyen dereler gitti
Enlemler boylamlar
Ülkeler gitti
Şaşırdı yönleri kuzey ve güney
Demirden kavilik, yelden hafiflik
Savaşlar barışlar gitti

Sen gittin
Aşımın hamuru gitti
Sen gittin
Yapımın çamuru gitti
Sen gittin
Nisanın yağmuru gitti
Sen gittin
Dünyanın uğuru gitti
Söylesene ağzımın tadı mı kalır
Hangi beyaz keyif çatar çayımda

Sen gittin
aralandı sahte dünyam yokluğa
Bir yağ emmez çıkrık kolu hatıran
Sen içimde büyüdükçe, ben küçülüyorum
Adını kazıyamadı zaman
Nar tadından
Kar suyundan

Sen gittin
Devletim gitti
Sen gittin
Sen gittin
Servetim gitti
Sen gittin
İzzetim gitti
Sen gittin
Saadetim gitti
Yıkılmış bir hisar kaldı tevarüs
Bulutlara kan karıştı ardından

Sen gittin
Örtüm gitti
Açıktayım cascavlak
Muhteşem rüzgarlar dağımı yoklar
Tüm yangınlar beni yakar önce
Tipi bir yandan boran bir yandan biler dişini
Bende kalan en son yanını ister

Sen gittin
Elim gitti
Sen gittin
Dilim gitti
Sen gittin
Gülüm gitti
Baştan sona diken dolu gülistan
Yediveren suya saldı ıtrını
Kırağı düştü bülbüllerin sesine
Akreplere kaldı bütün türküler

Sen gittin
Kalakaldım tamtakır
Zenginliğim eteğinle süründü
Bir yığın suç, zillet bastı hanemi
Ateşten gömlek giydim, şerbet içtim kızılcık
Tacirlere bayram oldu gidişin

Sen gittin

Abdulbaki Kömür

10.1.6 ABDULLAH ANAR

10.1.6.1 HIROSIMA'DAN CARETTALARA

HİROŞİMA'DAN CARETTALARA

Dün hiroşimada
bin insan
bin candı
Bir insan tetiğe bastı
bin canı aldı
ve bin yıldız oldu bin can.
Gel bugün
bin yıldız
altında
başka bin yıldızın
bin cana dönüşünü izleyelim.
ve onlardan
sevda alalım denize duyulan
umut alalım yaşama dair.

10.1.6.2 KORKU

KORKU
Her öykü
en az bir kötü
içerir,
içermeli
İçermeli
ve içerlememeli
kötü düşüncelere,
katılmadığımız
söylemlere
kaygılara.
Kaygı yada korku
insana tanrıdan birer armağan.
kendinden
farklı olsun istemiş

ve oldurmuş
tanrı yada tanrılar.
Ve insan korkuya
korkuda insana dair
işte demiş tanrı yada tanrılar
belki de Sokrates.
bu noktada sen başlıyorsun.
yüzleşmek ve aşmak.
aşmak yada aşmamak
olmak yada olmamak
sen,
olmanın mücadelesini
verdin ve kazandın.
bizde kazanmak
keyif değil bir tanem
yepyeni mahkumiyetler
bizde varmak;
yeni hedefe
bilet almak için verilen
kısa bir mola,
ve sonsuza dek mücadele
sürüyor ve sürecek
beyinde
evinde
sokakta
aşmak yada aşmamak
olmak yada olmamak
işte
bütün mesele

10.1.6.3 NE OLACAK

NE OLACAK
Ne olacak söyleyeyim,
Öncelikle aşık olacağız her gün yeniden.
Her gün birine yada başka birine.
Hep anlamlar yükleyeceğiz güne ve düne.
Özgür olacağız örneğin düşünürken
Bırakacağız şu teknik adam yalın bakışını
En yalın yaşamımızı dahi süsleyeceğiz ve

Anlamlandıracağız yaşamı en anlamsız anında dahi
Ve aşık olacağız yeniden her gün
Birine yada başka birine
Kendimize putlar yapacağız tapacak,
Bir vuruşta yıkacağız ertesi gün yaptığımız putları
Yeni putlar gelecek ertesi gün
Ve daha ertesi
Yıkılması an meselesi
Yani aşık olacağız yeniden her gün
Birine yada başka birine
Doğaya bakacağız, çevreci şefkatini bırakıp
Bir parçası olduğumuz sorumluluğu ile
Bir parça olmaktan öteye gitmeyecek iddiamız.
Hep birşeyler bekleyeceğiz
Çok şey olacak
Önce biz çoğalacağız ve çok olacağız
Yani aşık olacağız yeniden her gün
Birine yada başka birine

10.1.6.4 ON CAN

ON CAN
Ulucanlarda
uluyacan diyenlere
direnen
on can
can verdi
toprağa, suya
Işık oldu
güneşe.
Ulucanlarda
ışık oldu
on can
uyuyacan diyenlerin
emrine
uyarken
biz
çoğunluk
sessiz.

10.1.6.5 OTUZ SEKIZ ÖMÜR

OTUZ SEKİZ ÖMÜR
Yaş Otuzu geçti mi
fark etmez
Her yılın aynı heyecana
bir ilave
kat sadece
Söylenmez otuzundan sonrası
ömrün,
gizlenir.
Bazen yaşlanma korkusu,
bazen artan kırışıklık
bazen beğenilememe
Deprem gibi otuz
ve otuzdan sonrası
Depremde evi yıkıldı
ve umudun altında
kaldı ise
binlerce can
ve yaşlanamadı
ve diyemedilerse
Denmesi zor yaşları
ve gizleyemedilerse
otuzundan sonrasını
ömrün
Yani ömürleri topyekün
gizlendi ise
Üzerlerine yıkılan
umutları altında
Sen söyle !
Bir zaferi anımsatan
30 ağustostaki doğumunu
her yılıyla hemde
hemde her günü
her düşü
ve her gülüşüyle
gülümseyerek söyle
otuz sekiz yaşının
otuz sekiz ömre

bedel olduğunu.

10.1.6.6 QUO VADIS

QUO VADIS
Bizi düşünüyorum
beni bırakıp
hangi kavşakta rastladık birbirimize
ve çarpıştı arabalarımız karakolluk olduk
hangi paralel iki çizgi kesişti
hangimiz dik kenardı
hangimiz yatay
hangi dağda vurulduk
üç beş gram metal vücutlarımızda
aşkımızdan bir kan damlası
düştü kimliklerimize
hangi çocuğun gözlerinde ışıktık
öğrendik sevmeyi yalınayak
bir gece yarısı
yukarda ay ışığı
özlemlerimiz
hangi ülkede anıt
kule yada mabet oldu aşkımız
efsaneler yazılan uğruna
yürekler tarafından
quo vadis
nereye gidiyoruz
beraber el ele
yalın ayak yüreğimiz
gülümseyen yüzlerimizle
bilmiyoruz
bilmekte istemiyoruz.

10.1.6.7 SENI BEKLERKEN

SENİ BEKLERKEN
Seni beklerken
birtanem,
Bir tane düşündüm.
Gözlerin kadar güzel,

ışığın kadar aydınlık
Bulamadım.
Seni beklerken bir tanem
düşümü bekledim
gerçeğimi yaşadım.
En güzel beklemek
en güzeli beklemek
idi
seni beklemek.
Ve en güzel dut ağacının altında
beklerken seni bir tanem
dünü düşündüm
evvelsi günü
Dün Hiroşima
evvelsi gün tiner
ve sevgisiz eller.
Ellerini düşündüm bir tanem
seni beklerken
bir çocuk düşü kadar yumuşak
ve sevgi dolu
Beklerken seni bir tanem
bir tane düşledim
ellerin
bir gerçeğimiz
çocuklar
ve yüreğimizde
umutlar
Seni beklemek
sana kavuşmak bedelli
en güzel işti
yaptığım.

10.1.6.8 ULASIN DÜSÜ ya da DÜSÜSÜ

ULAŞIN DÜŞÜ ya da DÜŞÜŞÜ
Düşünün ulaştığı
Ulaşın düşündüğü
ile aynı olmaması
Ulaş'ı düşündürdü
Ulaş düşündü

düşünü söyledi,
düşü ütopya
düşü Tanrı
Tanrısı düştü
Düşündü
düşüncenin ulaştığı
noktayı ötelemek
için.
İçine sığmayan
düşünü
söyledi
suçlandı,
bozduğundan
alışılmış düşleri
Şimdi içerde
yine düşünüyor
düşünceyi ötelemek için
buraya düşmeye
değer miydi?

10.1.6.9 VAROLUSÇU

VAROLUŞÇU
Sen bana vardığında,
ben sana vardım.
sen bana var
ben sana yok
olamazdı
çünkü vardım.
var olmanın
sınırsız sevinci
sevgi seli
sevgiliye
hiçbir şey
yoktan var olamazdı
Sen bana varmadan
önce de vardın
yokların arasında
sen beni gördün
ve bana vardın

var oluşçu sendin
var eden sen oldun
seni sevmek,
sana varmak,
ya da var olmak
hepsi aynı aslında.

10.1.6.10 ÖZLEM

ÖZLEM
Özlemi indirdik falezlerden,
yüreğimize ellerimizle.
Gecenin karanlığı
6 yürekten gelen ışıkla aydınlandı.
ve her yer gündüz
ve özlemlerimiz
indirdiğimiz, sevgimizin tam ortasına.
Bin öykü yaşamış özlemimiz küsmüştü
ki tüm insanlığa
bir el verdik.
elimizi tuttu.
aşağı indi.
aşağı indi
çünkü çok yukarıdaydı.
çünkü biz çok aşağıdaydık.
uyuyabildik özlemimizi hissedemeden günlerce.
biz çok aşağıdaydık ve o çok yukardaydı.
özür diledik.
af istedik.
sorumsuzluğumuzdan utandık.
direnişini örnek aldık.
özlemimiz direndi biz direnemedik.
Sadece direnişini örnek aldık.
O her şeye rağmen dedi.
ve bizi affetti.
affedildik.
affetmeyi öğrendik.
Adı neden özlemdi.
neye özlemdi.
neden özlemler bitti

ve özlem rafa kaldırılır gibi falezlerde bırakıldı.
bilemedik.
şaşkındık.
şaşkınlığımız uzun sürdü.
konuşamadık.
karanlığa alışan gözlerimizle seslenmeye başladık.
seslendik.
söz verdik.
Hayallerimiz vardı.
özlemlerimiz kadar önemli.
sınırsız sanırdık.
Görülen gece hayallerimiz sınırlarını aştı.

10.1.7 Abdullah Gülcemal

10.1.7.1 Agustosta Yüregime Kar Düser

Ağustosta Yüreğime Kar Düşer

Bu günüme, yarınıma, dünüme
Baktığımda aklıma hep "bir" düşer.
Garibim yol bilmem hemen önüme
Vuslat için bir kılavuz "nur" düşer.

Dosta hasret bir uykusuz pınarım
Sitem etme ben kendimi kınarım.
Zemheride cayır cayır yanarım
Ağustosda yüreğime "kar" düşer.

Hesaplar güngünü geçer kayıda
Ben rahmet beklerim karşı kıyıda.
İbrahim ateşte, Yusuf kuyuda
Bayram eder, hatırına "yâr" düşer

Hakkın boyasıyla boyanamazsam,
Zulmün kapısına dayanamazsam,
Gaflet uykusundan uyanamazsam.
Hem bedenim, hem ruhuma "kir" düşer.

Tuzaklar kurulur yolun üstüne
Sevda borç değil mi kulun üstüne!
Diken arasında gülün üstüne
Seher vakti damla damla "ter" düşer.
Abdullah Gülcemal

10.1.8 Abdullah Isilak

10.1.8.1 Bu Toprakta

Bu Toprakta

Asırların izi gizli
Bu toprakta, bu toprakta
Erenlerin özü gizli
Bu toprakta, bu toprakta

Sevdanın yanık türküsü
Kinin nefretin öyküsü
Yunus'un gönül köprüsü
Bu toprakta, bu toprakta

Bu toprağa ana denir
Yüreklerde filizlenir
Taşlar bile feyizlenir
Bu toprakta, bu toprakta
Abdullah Işılak

10.1.8.2 Yürek Yarasi

Yürek Yarası

Ondurmaz yakar, yandırır bahtın karası
Yıldımı usandırır hasret narası

Can bedene sitem eder, yoktur arası
Kafesinden uçar gider gelse sırası

Her nefese yazı denir, olmaz turası
Ancak can ile ödenir aşkın kirası

Bu dert dertlerin hası, vuslattır tek devası
İlaç neylesin yara, yürek yarası
Abdullah Işılak

10.1.9 Abdülhak Hamit Tarhan

10.1.9.1 Istanbul Düsman Istilasi Altinda Iken Çamlica'da / Abdülhak Hamit Tarhan

İstanbul Düşman İstilası Altında İken Çamlıca'da / Abdülhak Hamit Tarhan
Hey Çamlıca mehtâbı ne olmuş sana öyle?..
Küskün duruyorsun.

Bir şey kuruyorsun.
Seyrinle ıyan et bana, ilhâm ile söyle:
Aksetmede âlâm-ı vatandan mı bu halet?..
Anlat; bu tahavvül neye etmekte delâlet.
Vaktiyle ederken bu havâliyi zılâlin
Bir sâha-i nilî.
Ey neyyir-i leylî,
Matem döküyor arza bugün bedr ü hilâlin
Bir şeb ki, zîrinde küsûfun,
Seyrangehi olmakda tuyûfun.
Mâzîden esip gelmede bir nevha-i vâveyl..
Bir âh-ı müebbed.
Hangi güneşin mâtemidir zulmetin ey leyl,
Ey şi'r-i muakkad
Yıldızlar olur bence meâlin gibi nâ-yab
Atîde görünmezse o mâzideki mehtâb
Olmazdı sabahın da yarın gülmeye meyli
Pîşinde bu dîdar-ı mahûfun.
Kartallara baktım düşüyorlar yere bi-ta'b;
Oldum sanıyordum Melekü'l Mevt ile hem-hâb

10.1.10 Abdülhekim Koçin

10.1.10.1 Akli Ipe Çekmeli / Abdülhekim Koçin

Aklı İpe Çekmeli / Abdülhekim Koçin
Karasevdalılara
Su sesi dinletilmeli
Gül bahçesini gezmeli
Deli gülmeli eğlenmeli diyorlar
Bilemiyorum bütün bunları
Ey yar.
Bildiğim bir başka şey var
Gece gündüz yalvar yakar
Baş çarptığın kayalıklar
Zincir sürdüğün ovalara kadar.
Sen de bilirsin
Deli aklı ipe çekmeli
Ve mantık ölmeli sevgili
Beni soğuk bodrumlara zincirlemeli.

10.1.10.2 Bir Gittin Dönmedin / Abdülhekim Koçin

Bir Gittin Dönmedin / Abdülhekim Koçin
Bu bahar karlarla yağmurlarla gel
Bizim burda susuz kurak bağlar var
Seni yâr etmezler bana sevgili
Aramızda aşılası dağlar var
Günler uzadıkça ömrüm kısaldı
Aklımı bu sevda bir yeldir aldı
Yıllar var gözlerim yollarda kaldı
Bir bilsen ardından nice ağlar var
Bir şarkıdır adın dilimde her dem
Bir tutkudur sevdan sensiz edemem

Gelmez isen ben bu yerden gidemem
Beni sana bend eyleyen bağlar var
Bir gittin dönmedin dünya güzeli
Ne sevincim belli ne gamım belli
Tekrar düşümdür bir tek teselli
Seni böyle tutan hangi bağlar var

10.1.10.3 Bir Kursundur Gözlerin / Abdülhekim Koçin

Bir Kurşundur Gözlerin / Abdülhekim Koçin
Rüzgar beni ısıtır güneş dondurur beni
Aşkın ki bir ateştir yakar kavurur beni
Kurşun sıkılmaz derler sevdaya ki bilirim
Bir kurşundur gözlerin kalbimden vurur beni
İpeklerden yumuşak kılıçtan keskin sözün
Salar bağlı köleyi zincire vurur beni
Sevdan ateşten bir kor onu nasıl saklasam
Gözyaşlarım aleme yayar duyurur beni
Bir ömür ara ile bir kez görsem düşümde
Yeri göğü dolanır ayrılık bulur beni
Nasıl hasretim sana ah bir anlatabilsem
Ülkene hangi deli rüzgar uçurur beni.

10.1.10.4 Gece Bir Baskin Yasar Yüregim / Abdülhekim Koçin

Gece Bir Baskın Yaşar Yüreğim / Abdülhekim Koçin
Dilimin ucunda sevdan var senin
Desem ben yanarım demesem kalbim
Ben de ne gelgitler ne yangınlar var
Buz tutan dağlardan sesler yükselir
Her gece bir baskın yaşar yüreğim
Üstüme her gece ne akınlar var
Yüreğim sıkışır bir terdir basar
Rüzgar açar kapar kapımı benim
Çevremde ne uzak ne yakınlar var
Seninse sevdanı yasakladılar
Seni köşe bucak hep sakladılar
Ülkemde ne cahil ne çılgınlar var

10.1.10.5 Yalniz Ölürüm Bilmezsin / Abdülhekim Koçin

Yalnız Ölürüm Bilmezsin / Abdülhekim Koçin
Kar
Üstüme yağar
Saçlarımı rüzgarlar tarar
Gül uzar yağmur olur gelmezsin
Bir bir
Kesilir ikindileri
Çoban ve kaval sesleri
Derin bir yalnızlığa gömülürüm
Bu anlarda ölürüm de bilmezsin
Akşamları
Üstüme karı
Yorgan diye örterim

Etrafta kurt ulumaları
Gözlerim dolar boşanır silmezsin
Sonra
Gece olur
El ayak çekilir hayat durur
Yıldızlar kurulur gökyüzüne
Gözlerimin önüne film seti olur çekilmezsin

10.1.10.6 Yarim Kalir Uykularim / Abdülhekim Koçin

Yarım Kalır Uykularım / Abdülhekim Koçin
Kar
Soğuk rüzgar
Savaş zulüm ölüm var
Bosna'da analar çocuklar ağlar
Yarım
Kalır uykularım
Korkunç bir baskın yaşarım
Her gece bir çığlıkla irkilir ağlarım
Yanık
Yüreği tık tık
Heryer sessiz ve karanlık
Gözü yaşlı annem yalnız uyanık
Namazda
Elleri duada
Bir çocuk vurulsa Bosna'da
Vurulur ta yüreğinden duysa da duymasa da

10.1.10.7 Çiçekler Topladim / Abdülhekim Koçin

Çiçekler Topladım / Abdülhekim Koçin
Gül yüzün rengini yansıtsın diye
Kıpkızıl yemyeşil ve de bembeyaz
Çiçekler topladım kırlarda bu yaz
Çöllerde sürdüğüm izindir senin
Sensin aradığım durmadan kış yaz
Halime bir renk ver halinden biraz
Seninle olmazsam tuttuğum oruç
Ettiğim dualar kıldığım namaz
Sevgili bilirsin anlam taşımaz
Bakma sen perişan halime benim
Sana yakışanı bilirim pek az
Ve belki usulsüz ettiğim niyaz
Ama sen bilirsin senin içindir
Böyle gece gündüz hep avaz avaz
Çaldığım türküler inlettiğim saz

10.1.11 ABDÜLKADIR BUDAK

10.1.11.1 AHSAP RUHA TEN GIYINMEK

AHŞAP RUHA TEN GİYİNMEK
Hiç bu kadar boğulmadım içimdeki bir gölde

Sunu yazısı başlığı olacaktı kitabında
Yaprak bir ormanı algılıyorken
Parkla insan yüzlerini karıştırdı her zaman
Ferit çünkü benziyordu parklara
Bir parti marşının sözlerini yazmayı
İsteyen bir adamdan kara bir cümle daha
İçeriği boşaltılan bir anlamda yaşıyoruz
Ten giyinmek zorundayız bu ahşap ruha
Hepimiz Yesenin'dik yani şehrin kır kokusu
Yanlış yerlerde gezerdik polis götürürdü bizi
Başımız derde girerdi Haydar açıklayınca
İçimizdeki ıssızlıktan başlardı Haydar
- *Bırak ulan felsefeyi!* dedirtirdi sonunda
Ah Ferit neden öldün park değildir mezarlık
Dördümüzü bine böldün ve böylece azaldık

10.1.11.2 ASK BENI GEÇER

AŞK BENİ GEÇER
Çünkü bacakları uzun, mesafe tanımıyor
Çünkü rüzgârın atında, büyük deneyiminde
Elbette aşk beni geçer haritayı kendi çizmiş
Dağları iyi biliyor, nehirleri de
Bir ateşin koynunda uyuyorken bile geçer
Serin su başlarında dinleniyorken bile
Ve ben onun peşinden kurşun olsam yetişemem
Okyanusa vardığında göle gelmiş olur muyum
O çınar olduğunda yaprak olur muyum ben?
Bir dille yetinirim, bütün dilleri öğrenmiş
Dumana tanım ararım, yangınlardan geçmiş o
Ben merdiven arıyorken çoktan çıkmıştır göğe
Bir kadının saçlarına takılıp kalmış iken
Ruhunu ele geçirmiş binlerce sevgilinin
Bende bir esimlik yel, onda her zaman deprem
Elbet aşk beni geçer
Tren rayların üstünden
Aşk şiiri yazdığımı sanırım, ne hafiflik
Destanı bitirmiş olur ben çıkarken ilk dizeden
Uçup gitmiştir evet dünyayı kanat eyleyip
Ben iki teleği yanyana getirmişken

Aşk beni bir daha geçer
Tren rayların üstünden

10.1.11.3 Askim ve Ülke / Abdülkadir Budak

Aşkım ve Ülke / Abdülkadir Budak
Ülkem kötüye gidiyor bendeki aşk iyiye
Bir yanda aymazlığım çılgınlığım bir yanda
Çölde çiçek açıyorken kopuyor dalından yaprak
Aynı anda yaşıyorum iki değişik duyguyu
Aşk bahsinde cesurum
Ülke bahsinde korkak
Ülke diyorum uçurum, aşk deyince köprüler
Birine düşüyorken tutuyor beni öteki
Dengelemek konusunda yetersiz kalıyorum
Aşkımı ve ülkemi
Kolay mıdır suları ateşlerle söndürmek
Elinde harita yoksa yol gostermek kolay mı
Dağların arasında rastladığın bir nehre
Ülkeysen yavaş yavaş
Aşıksan birdenbire
Ülkem de aşkım kadar iyi olsun isterdim
Kuğuyu özlemiyor havuzu çekilmiş de
Üstesinden gelirdi yangınların, depremin
Aşkım kadar güçlü olabilseydi ülke

10.1.11.4 BABAM VE GÜZ

BABAM VE GÜZ
Başlık yanıltmasın sizi, babam yaza benzerdi
Ama her zaman için güzden yaprak alacaklı
Babam yaza benzerdi, kendine susamam için
Gözlerine bakardım, kurumuş kuyu ağzı
Yaza benzerdi babam, balkonda çay içmeye
Ya bana öyle gelirdi ya bardaklar kanardı
Babam bana benzerdi, bir göl manzarasına
Aniden fırtına çıkar kayık dediğin batardı

10.1.11.5 Babam ve Mehtap / Abdülkadir Budak

Babam ve Mehtap / Abdülkadir Budak
Şimdilerde yitirilmiş esin yeriydi mehtap
Günümüzün şairlerinin küçümsediği
Hiç unutmam ben bir kadın görmüştüm
Saçların, bacakların mehtaba değdiğini
Olsun varsın, gecikmiş bir oğulu
Azarlasın babası, dövsün belki de
Mehtap dördü katlanmış kağıt olarak
Şiir biçiminde dönerdi eve

Günümüzün şairlerine benzemiyorum
Bu yüzden uzun sürüyor bendeki akşam
Mayınlı babadan geçerek kağıtlara
Yine o kadını, mehtabı yazsam.

10.1.11.6 BABAM VE ORMAN

BABAM VE ORMAN
Bir kibrit çöpünün gücüne şaşılır hep
Kavla buluştuğunda yok olur orman
Baba ormansa eğer oğul kibrit çöpüyse
Külün raporu istenir Abdülkadir Budak'tan

10.1.11.7 DÜSMANIMIN SAYISI ÜÇ

DÜŞMANIMIN SAYISI ÜÇ
Tabutuma ilk çiviyi kim çakar
Doğrusu bunu merak etmiyorum da
İlk kim merak eder ayakkabı numaramı
Üstelik dünyayı yürümelerden
Kurtulduğum sırada
    Ayakkabı numaram kalacak, biliyorum
    Ayaklarım değil de
İlk kim anar adımı yas günlerinden
Çıktıktan hemen sonra ve de lanetle
Üçten fazla düşmanım olmadı benim
Uğraştım, indiremedim sayıyı bire
    Düştüğüm kalacak, bunu da biliyorum
    Yürüdüklerim değil de

10.1.11.8 EV ZAMANI

EV ZAMANI
1.
Büyük istasyonlardaki büyük vedalar için
Trenler uzun bekler güzel bir gelenektir
Büyük istasyona benziyor artık bu ev
Tren bir yolcu daha edinecek demektir
Bulunduğum ruh halinden şöyle bir bakıyorum
Şu odanın biçimini alan ben değilim sanki
Şu mutfağın çeşmesinden akmamışım su yerine
Sofrayı donatmamış oturmamışım balkonda

Özellikle çocuklara sarılıp baktığım zaman
Olduğumdan daha güzel göstermemiş beni ayna
Bir kartal karıştırmış kayalıklarla bu evi
Parsın homurtuları pençeleri bu evde
Evler baykuş olunca sözler saptırılıyor
Yırtıcı hayvanlara benziyorum bu yüzden
Kırılanın sayısı her geçen gün artıyor
Gülümseyen fotoğraflar eksiliyor albümden
Eşyalar beni tanırdı yer verirdi bir koltuk
Sandalye benim için yanaşırdı masaya
Ördüğü dantellere benzerdi karım
Çocuklar avcı görmüş ceylanın gözlerine
Bir kez daha ben bu eve benzerdim
Ölmüş anne resminin çerçevesine
Köprüsüz ırmaklar aramızdan geçiyor
Ev odayı ısıtmıyor oda yalnızlığımı
Bir kuyuya düşer gibi düşüyorum şiirlere
Evim büyük istasyona benziyor sanki
Ama yolcu binemiyor bir kez daha trene

10.1.11.9 GENÇ OZAN

GENÇ OZAN
- Bu Mecnun Leylâ'sını değişmedi çöl kumuna
Önce Leylâ'nın Adıyla
Leylâ dedim, yanıt verdi yol tozu
Gurbeti sınayan yolcunun yakasında
Hancı tütün sardı, çorba ısıttı
Leylâ dedim, taş dönüştü yastığa
Leylâ dedim, ateş güle dönüştü
Konuklar büyücü sandılar beni
Çok uzakta yırttı ağı bir balık
Leylâ dedim, şerbet ettim zehiri
Leylâ dedim, oturdu sol yanıma
Avcıyı atlatan bir ürkek ceylan
Barut gül tozuydu, mermi oyuncak
Leylâ dedim, damarlarda kaldı kan
Leylâ dedim, dere indi denize
Kuş öğrendi kanadıyla uçmayı
Acının mürekkebine divit bandırıp

Leylâ dedim, bildim şiir yazmayı

10.1.11.10

Gizli Cam Parçaları / Abdülkadir Budak
Şehrin ortasındaki kır çiçekleri
Usulca çekildiler geldikleri yerlere
Kapatsak da olur artık camlarımızı
Balkonumuza serçeler beklemesek de
Şehrin ortasındaki kır çiçekleri
Çekildiler diyorum Metin Abi örneği
Ah hepimiz oluyoruz giderek
İntiharların çünkü biçimleri değişti
Büyük kalabalıklardaki yalnızlık intihardır
Görkemli caddelerin açılması uçuruma
Yapma çiçekler götürmek sevdiğimize
Yazmamak intihardır duyumsayıp da
Kesen bıçak değildir insanın bileğini
Yüreğimin kıyısındaki "gizli cam parçaları"
İntihardır bu çağda ağlamayı bilmemek (*)
Nilgün Marmara'yı sevmek, Beşir Fuat'ı
Ecza dükkanının önünde Metin Abi olsaydı!
(*) İntihar eden Şair Metin Akbaş'ın bir dizesi

10.1.11.1 Hayatta Ben En Çok Annemi Sevdim / Abdülkadir Budak

Hayatta Ben En Çok Annemi Sevdim / Abdülkadir Budak
Ona göre baştan beri iflah olmaz biriydim
Babam korkuydu bana, annem yürek serinliği
En sevdiği oğluydum-bana hep öyle gelirdi-
Uzun avcı öykülerini ilk ondan dinlemiştim
Hayatta ben en çok annemi sevdim
Sözümona büyümüştüm, ekmek getirirdim eve
Annem öldü, düşüyorum, koptu salıncağın ipi
Anahtarsız bir kilide benzediğim doğru şimdi
Saçlarına tırmanırdım tutunup yıldızlara
Kokusu kalmıştır diye kapandım odalara
Kıyamazdı bilirdim şiirler yazan oğluna
Sevgilim terkedince benden fazla ağlardı
İstiridyeydi annem, içinden inci çıkardı
Hergün daha da büyüyor yüreğimdeki yırtık
Annemi anılarda bile bulamıyorum artık
Babamın hemen ardından gitmesi gerekmezdi
Evinin badanasını yarım bırakıp erkenden
O gün bugündür bana gülden önce gelir diken
Dedim ya anahtarını yitirmiş bir kilidim
Hayatta ben en çok annemi sevdim

10.1.11.1.HAYATTA BEN EN ÇOK ANNEMI SEVDIM

HAYATTA BEN EN ÇOK ANNEMİ SEVDİM

Can Yücel'e nazire

Ona göre baştan beri iflâh olmaz biriydim
Babam korkuydu bana, annem yürek serinliği
En sevdiği oğluydum -bana hep öyle gelirdi-
Uzun avcı öykülerini ilk ondan dinlemiştim
Hayatta ben en çok annemi sevdim
Sözümona büyümüştüm, ekmek getirirdim eve
Annem öldü, düşüyorum, koptu salıncağın ipi
Anahtarsız bir kilide benzediğim doğru şimdi
Saçlarına tırmanırdım tutunup yıldızlara
Kokusu kalmıştır diye kapandım odalara
Kıyamazdı bilirdim şiirler yazan oğluna
Sevgilim terkedince benden fazla ağlardı
İstiridyeydi annem, içinden inci çıkardı
Hergün daha da büyüyor yüreğimdeki yırtık
Annemi anılarda bile bulamıyorum artık
Babamın hemen ardından gitmesi gerekmezdi
Evinin badanasını yarım bırakıp erkenden
O gün bugündür bana gülden önce gelir diken
Dedim ya anahtarını yitirmiş bir kilidim
Hayatta ben en çok annemi sevdim

10.1.11.1.KADIN VE NEHIR

KADIN VE NEHİR

İkisi de sürükleyip götürüyor ne varsa
Kadınla nehir arasında bir fark göremiyorum
Buluşuyor bir anlam iki ayrı sözcükte
Saçları omuzundan akıyor birisinin
Ötekinin mızrağı saplanıyor denize
Biri ihanet istemez, köprü istemez öteki
Kadından ve nehirden ancak aşkla geçilir
Biri geyik barındırır sularına eğilen
Öbürü bir avcıyı koynunda geliştirir
Maraton koşusuna benziyor ikisi de
Düş çalarken suçüstü yakalanmış çocuklara
Benim kadınım bir nehrin profilden fotoğrafı
Senin nehrin benziyor ateş emziren kadına

Bir halk ezgisi sanki, öfkeli ve tedirgin
Belki kalp çarpıntısı, yanardağ ve infilak
Nehir mi desem kadın mı, ikisi de olabilir
Ya iyi yüzme bilirsin ya sevmeyi adam gibi
Bir nehre ve kadına ancak böyle girilir
İkisi arasında bir fark göremiyorum
Erkeğinin yanında gözden geçirir kendini
Kadın sunar ruhunu gövde ambalajıyla
Dibindeki yosunun susuzluğunu bilir
Nehir ustadır artık köprüsüz buluşmada
Sögüt dalı olsaydım öper miydim bir nehri
Taçlandırırdı kadın aşkını haketseydim
İlle bir fark olmalı aralarında denirse
Biri denizi çağrıştırır öbürü uçurumu
Sal olduğumu bilirdim nehre düşseydim eğer
Ötekinde bir sınav sorusu olduğumu
Nehir: Doğada bir yatak bulmamaktır kendine
Kadın: Aramak değildir yatakta kendisini
Buradaki ayrıntı elbette önemlidir
Yine de diyorum ki, öyle büyük bir fark yok
Nehir eşittir kadın, kadın eşittir nehir

10.1.11.1 KADIN VE SEHIR

KADIN VE ŞEHİR
Kara'ya bir denizden
1.
O şehre bir daha gitsen
Susuz kurbağa gidip göl olup dönsen
Açık şehir, kapalı bir kadına
Otobüsle değil coşkun ırmakla
O şehre bir daha gitsen
Mola gidip yolcu dönsen
Çekirdek gidip de elma
Kilit gidip anahtarlar
O şehre bir daha gitsen
Taş gidip sarmaşık dönsen
Paramparça bir kadın
Seni toplamaya kalksa
Yola kuyu çıksan da

Zirve dönsen buraya
Uyku gidip rüya dönsen
Hastane gidip lunapark
Karmaşık gidip de yalın
Teneke gidip de altın
Sesin bunca güzelken
Tel gidip keman dönsen

10.1.11.1 KAYSERI KAYSERI

KAYSERİ KAYSERİ
Bana bir Kayseri bulun, kırık dalın ucundan
Yere düşüp ezilmiş bir çiçeğe benzesin
Su içen ata benzesin, kanat tazeleyen kuşa
Ayna olup göstersin en yaralı dönemimi
Zaten kan kaybetmeye alışkın bir adamım
Bana bir Kayseri bulun, o yitik hançerimi
Bir dergiden söz açın, kitap çıkarmalardan
Yarışır gibi şiirler yazdığımız günlerden
O şehir o yanda kaldı burada bırakıp beni
Çivisini arıyor, yüreğime asılacak
Erciyes'in önünde çekilen hatıra resmi
Bana bir Kayseri bulun, akşam üstü çay içerken
Elimden düşürdüğüm bir bardağa benzesin
Yıkanmış ütülenmiş masa örtülerine
Bana bir Kayseri bulun, burada çok üşüyorum
Yorgan niyetine atıverin üstüme
Adımı şaire çıkaran bir Kayseri bulun bana
Şiir yazmayı bırakmış dostlar da olsun içinde
Bana bir Kayseri bulun, gecikmeniz halinde...

10.1.11.1 / Abdülkadir Budak

/ Abdülkadir Budak
Koklanmayan gül üşür
Ayak sesi duyulmayan oda dar
sevgisizliği dene
Kar kar
İn derinlere korkma
Sürsün kazı
Bir zaman sonra göreceksin
Acının köklerinde sevincin ağzı

10.1.11.1 KIRGIN, ARKANA BAKMA

KIRGIN, ARKANA BAKMA
O şehrin salıncakları düşürdü çocukları
İtfaiyecileri sözleştiler yangınla
Irmağının kıyısına çadır kuramam artık
Elimi uzatamam kapı tokmaklarına
Çarşafları kirli artık, yatamam otelinde
Çaylarını içemem bildik park kahvesinin
Irmağının kıyısına çadır kuramam artık
Halam beni bir daha o şehre beklemesin
O gün düşürdüm cebimden, getirmesin bulanlar
O şehirde çektirdiğim son hatıra resmini
Artık her yerim üşüyor, o şehir benim için
Avcı duvarında asılı ceylan derisi
Bastırılmış duyguların şiirini yazmalıyım
Mezun verdi güz okulu bu yıl da
Kelebek kanatlarını kopardığı doğrudur
Bahçelerini kuşatan dikenli çit tellerinin
Sabun arıyor şehir, ellerini yıkayacak
Benim içimden gelmiyor başkası versin
Bilmiyorum ne kadar sürecek kırgınlığım
Yama tutar mı bilemem yüreğimdeki yırtık
Arada bir giderdim çocukluğumu bulmaya
Gitmek gelmiyor içimden büyüdüm artık

10.1.11.1 KIRMIZI KAZAGI GÜLTEN ABLANIN

KIRMIZI KAZAĞI GÜLTEN ABLANIN
Evet öyle, alevden bir çıkıntı
Uzun bir alıntı belki destandan
Belki derin kuyulara salınan çıkrık
Göle okyanus dersleri, fidana çınar
Yorulmuş yolcuya yürümek önerisi
Kırmızı kazağı Gülten Ablanın
Esin kaynağım oldu, yazdıracak şiiri
Bu söğüt dalını öpen su var ya
Bu dağ macerası, imgesi uçurumun
Avcısı bol ceylan, bu gerili yay
Kırmızı kazaklı Gülten Abla bu
Öte yanda bir umuda kıvılcım

Beri yanda bıçağa pas korkusu
Amazon olabilir, Kızılırmak, Nil belki
Köprütanımazın biri, isyan belki de
Kırmızı kazağı Gülten Ablanın
Kuşa uçma duygusu, esin şiire
Öyle olsun, yalnızca bir fotoğraf
Sözgelimi söğüt dalı öpen su
Kırmızı kazağı Gülten Ablanın
Sana giysi, bana sınav sorusu
Tam burada kalem düştü elimden
Sözlüğüm daraldı nefesimle birlikte
Gücüm yetmeyecek bitirmeye şiiri
Kırmızı kazağı Gülten Ablanın
Bir başlık olarak kalacak belki
Tutuşur muydu saçların kestirmeseydin
Nedir sahi sımsıkı sarmış olan bedenini
Ateşi kıskandıran kırmızı bir kazağın
İçinde Gülten varsa yazılamaz şiiri

10.1.11.1 MUHTESEM AYIPLAR

MUHTEŞEM AYIPLAR
Göğsümün yelkenini şişirecek bir rüzgâr
Yüzüme çarpılacak bir kapı bulmalıyım
Dışlanmak nasıl bir şey, öğrenmek için
Ruh halini metale yenik düşen ahşabın
Katliamdan kılpayı kurtulan günün sonunda
Hissemden çoğunu almak muhteşem ayıplardan
Öpen dudaklar ahşap, okşanan metal ise
Sevişmeyi ayıp saymak mümkündür kaptan
Tekne şizofren öyle mi, kayalara yöneliyor
İlk celsede beraat ettiriliyor deniz
Soru metal, yanıt ahşap; asılan bir sokağa
Cadde adını verecek kadar incelikliyiz
Midye çıkarma konusunda usta olsam ne çıkar
İnci bulamadıktan, inci bulamadıktan...
Zıtların birliği çok can yakıcı tanrım!
Gövdem metal, ruhum ise ahşaptan
Ağaç ile dâr sözcüğü yer değişmiş, aldanma
Sallanan bedenlere bakınca göreceksin

Yoruldum, uykum geldi, sözlerim kapanıyor
Terzi ahşap, kumaş metal; kırılmış bir iğneyim
Tanrım! Bu orantısızlık beni çok korkutuyor
Şehrin elleri ne büyük, ne kadar küçük başı
Kanın sızdığını gördüm bir çivinin sesinden
Karıştırmak zorundayım metal ile ahşabı

10.1.11.2 SANA BAKMAK

SANA BAKMAK
Göğe bakmak gibi bir şeydi anlaşılan
Açık mavi bir göğe, gündüz yıldızları olan
Sana bakmak gölde kayık olmaktı
Kış günü köy evinde soba olmaktı bir de
Yaz günü bir ağacın gölgesinde uyumak
Elma soymak gibiydi, kavun kokusu
İçimdeki hastaneden taburcu olmak
Sana bakmak bana hep iyi geldi
Sanki saç örgüsüydün salkım söğütte
Sana bakmak güzel olan her şeydi
Sokak kedisine şefkat, baltalara merhamet
Sana bakmak ağaçlardan yana olmak demekti
Bahçe mahkemesinde nergisin tanıklığı
Yoksul öğrencilere defterlerdi, kalemdi
Heyecanını yitirmiş istasyondum belki de
Gelen hiçbir tren beklediğim değildi
Yalnızlığa sarılmaktan kurtuldum
Çünkü yüzüne baktım çünkü yüzün ay
Işıtıverdi birden içimdeki geceyi
Sana bakmak yastan çıkıp dörtnala
Lunapark şenliğine geçmekti bir bakıma
Teneffüs zili kadar sevimli derslerdi yüzün
Çiçekten karneyle eve dönmekti
Bitmiş gibi konuştum, şaşkınlıktandır
Sana bakmak iyi değil, pekiyi

10.1.11.2 SAGLAMA

SAĞLAMA
Yalnızlık sessizlikte yapıyor sağlamasını

Zehir sağlamasını yılanın çatal dilinde
Bisiklet rüyasında çocukları görüyor
Bisikletin sağlaması çocuk sevinçleriyle
Giyotinin sağlaması kestiği boyunlarda
Yokluğunun sağlaması eli bıçaklı gece
Kumsalda sağlamasını yapan garip tekneyim
Bir denize bakarak ve büyük gemilere
Düğünden cenaze törenine geçilir hani
Yokluğun öyle bir şey, ölüm tetikte
Boş konserve kutusunun tekme yemiş haliyim
Çok ağır kokuyorum yalnızlık çöplüğünde
Sevgiliye özlem bir bisiklettir
Öte yandan yoksul çocuk düşünde
O kadar özledim ki sevgilim seni
Bütün yoksul çocuklar bisikletlerde

10.1.11.2 SENI BEKLEMEK

SENİ BEKLEMEK
Yaralı Bağdat'ım, Amerika'nın
Şefkatli kollarında; bakar mısın sen?
İşte böyle bir şeyim seni beklerken
Kaç askerin ansızın kan dolar matarası?
İntihar saldırısı; kaç ölü, kaç yalnızlık?
Demeç, demeç, demeç ve başsağlığı
Soluduğum hava mayınlanmıştır
Gelsen de savaş bitse; en azından içimdeki
Ormanı bir kibritle dolaşıyorum
Bu benim yaptığım normal değil ki
'Yalın gece', karmaşık hal, nefesin
Ateş nehir ve ben salkım söğütsem
Bunda senin payın büyük arzulu geyik
Pars olmuşsam ve bu kadar gerginsem
Seni beklemek var ya, iki kol iki ayakla
Gidip en az birini bırakarak dönmektir
Seni beklemek var ya, bir tavan arasında
Ölmüş annemin gelinliğini bulmak gibidir
Tutkunun haritası birazdan yırtılacak
Gece çekip gidecek, beklemekten yoruldu
Seni beklemek diyorum, havuzda balinayı

Yüzdürmeye kalkmak; anladığım bu
Gerginim, aç parsın yerine geçtim
Sirenli Bağdat gecesi gecelerim

10.1.11.2 Sevdanin Son Kerem'i / Abdülkadir Budak

Sevdanın Son Kerem'i / Abdülkadir Budak
Yanlış düşler içinde dalgın dalgın yürüyen
Başını çarpıp kanatan arasıra gerceğe
İki de bir karıştıran ağaçta
Bir dal mı olduğunu yoksa yaprak mı
Yoksamaya çalışan alaycı bir ormanı
Sensin toz kumaşlı giysiyi seven
İnce bir uğultunun küçük kardeşi
Sevdanın son Kerem'ine benzeyen
Seni bir yerlerden ısırıyor gözleri
Antika eşya gibisin aşkın seri salonunda
Görkemli gösterilerin yapay oyuncuları
Tükrük üretmeye alışkın ağızlarca
Bilgiç laflar ediyorlar karşında
Konuşsun susmayı beceremeyen
Sen dinle üstünü kül örtmüş ateş
Sevdanın son Kerem'ine benzeyen
Eskimiş öykülerde kimlik arıyor değilim
Yazıyorum acıyla, yanlış yorumluyorlar
Yaralı hayvan gibi soluyup iç çekerek
Pazarlığa giriştiğini söylüyorum aşkların
Geçmişi özlediğimi sanıp aldanıyorlar
Anımsat onlara n'olur gömleğinin deseni
Yazdığımın aynası, ikiz kardeşim benim
Göster yaz sıcağında üşüyen yüreğimi
Üstüme yorgan getir, koklamaya bir çiçek
Otur şöyle yanıma duygularıma benzeyen
Yenik düşmüş gibiyim aşkın tartışmasında
Yeniden onar beni ve beni haklı çıkar
Taşlanmayı göze alan antika
Süte su katanları kargışlama işini
Unutursam anımsat, dalgın bir adamım ben
Ey yüksek yapıların alçakgönüllü temeli
Sevdanın son Kerem'ine benzeyen

10.1.11.2 SINCAN'DA BIR SOKAGIN

SİNCAN'DA BİR SOKAĞIN
BALKONDAN GÖRÜNÜŞÜ
Kendine bile açılmayan bahçenin kapısından
Çocukluğumun yitik lale çalma girişimleri
Korkuları görünüyor sokak adlı bu aynada
Düşük ölçekli depremi andıran bir ihtiyar
Son kez dokunuyor sanki gecenin saçlarına

Yüz metre kadar ilerde nasırlı el öpülüyor
Yeni evli olduğunu sandığım iki insanca
Üç-beş omzun üzerinde beliriyor bir tabut
Çiçek düşüyor saksıdan, yılan akıyor balkona
Başka neler görünüyor, Sincan'da bir sokağın
Gözlerine büyüteçle baktığım zaman
Gözyaşı deseniyle süslenmiş bir mendilin
Takıldığı netleşiyor sokağın yakasına
Acelesi varmış gibi söz ettiğim ölünün
Ulaştığını görüyorum bir camii avlusuna
Yerde pankart yırtıkları, güz resminin üstünden
Koşarak geçtiğini görüyorum gençlerin
Birisi bana benziyor, lise sonda olmalı
İzmaritli günlerimi, ilk içkimi andırıyor
Çantasında şiir vardır, yüreğinde leylâ'sı
Yürüyüşüm değişirdi aşık olduğum zamanlar
Kimse beni tutamazdı dördüncü kat balkonunda
Bütün sokak duyardı, yirmi beş yıl öncesi
Sesim fena sayılmazdı elbet aşk şarkısında
Annemin öldüğünü hiç kimse farketmemiş
Saçı sarmaşık ablamın, sesi kuş çığlıkları
Balkonumdan bakıyorum, kendi içine çıkıyor
Parka teğet geçmiyor, sokak değil içkanama
Şiirini yazmalıyım bana benziyor çünkü
Akrabalar arasındaki müthiş yalnızlığıma
Bol gelirken gündüze gecenin elbisesi
Ankara'da başladım yeni bir gurbet faslına
Ben gelince gitmiş herkes, çiğdemler, çiçeklerle
Hiçbir şey görünmüyor, Sincan'da bir sokağa
Ya bir perde çekilmiş ya da perde gözlerimde

10.1.11.2X.htm

ABDÜLKADİR BUDAK

23 Nisan 1952'de, Sivas'ın Hafik İlçesi'nde doğdu. İlkokula Ankara'da başladı. Sincan Lisesi'ni bitirdi. 1994 yılında devlet memurluğundan emekli olarak Ankara'ya yerleşti. İlk şiiri, Mayıs 1970 tarihli Defne Dergisi'nde yayımlandı. Kayseri'de bulunduğu yıllarda, şair arkadaşlarıyla birlikte Ozanca ve Hakimiyet

Sanat dergilerini çıkardı. 2000 yılında, 12 sayı çıkan Şiir Odası Dergisi'nin yayın yönetmenliğini yaptı. Şiirleri ve şiir üzerine yazılarıyla Yazko Edebiyat, Yeni Biçem, Adam Sanat, Varlık, Pencere v.b. dergilerde yer aldı.

YAPITLARI

Geçti ilkyaz Denemesi (1978)
Şimdi Yaz (1980)
Gömleğim Leylâ Desenli (1981)
Bir Gül Çocuk (1981) (Çocuk Şiirleri)
Sevdanın Son Kerem'i (1985)
İmzası Gül (1993)
Yanlış Anka Destanı (1994)
Aşk Beni Geçer (1997)
Kuşların Alfabesi (1997) (Çocuk Şiirleri)
Seçme Şiirler(1998)
Ayna Sandım Şiiri (1998) (Yazılar)
Endişeli Fesleğen (1999)
Ahşap Anahtar (2000)
Ev Zamanı (2002)
Sana Bakmak (2004)

ÖDÜLLERİ

1982 Türk Dil Kurumu Çocuk Yazını Ödülü - Bir Gül Çocuk (1981)
1988 Sıtkı Dost Çocuk Edebiyatı Ödülü - Kuşların Alfabesi (1997)
1994 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü - İmzası Gül (1993)
1994 Arıburnu Şiir Ödülü - İmzası Gül (1993)
1998 Halil Kocagöz Şiir Ödülü - Aşk Beni Geçer (1997)

10.1.11.2 YANLIS ANKA DESTANI

YANLIŞ ANKA DESTANI
3.
Uzun bir öyküdür, anlatanı bulunmalı
Bir dizeyle özetlenir: *Koklanmayan gül üşür*
Ama açmalı onu, birazcık kanatmalı
Şiiri, sevdayı içerir öykü

Yolcu düşkünü hanları
Söz düşmez hancıya, o ne bilir ki
Bir acı şiirle nasıl örtüşür
Yüzünü ayaz mı yalamış, hancı
Her zaman bir sıcaklığı öpmüştür
Yolcumu ki toz tadını tanısın
Hancıdır o, bu şiirde bir simge
Açıklamak için kimi şeyleri
Araç olacak belki de
(Eski sözdür: Kuşlar kanat açmalı
Bu öyküyü dinleyen bulunmalı)

10.1.11.2 Çag / Abdülkadir Budak

Çağ / Abdülkadir Budak
Geçen bayramlardan kalma
Boydan çekmiş giysileri
Giyiyordu iyi kötü
Kim yırtıp atmış kenara
Kim ve neden
Taş mı kesildin ey yürek
Neyden çok inliyor neyzen

10.1.11.2 İMZASI GÜL

İMZASI GÜL
İmgeydi gül, kan sızdıran yerinde
Bahçıvan ekmeği bançe düşleri
Uzun yol sürücüsü, otel kâtibi
Kıskançlığın alfabesi örneğin
Sözgelimi bir cinayet nedeni
İmgeydi gül derin avcı izinde
Ezilmiş ceylan bakışı imgesi
İmgeydi gül, elyazması kitaptı
Sığ okumaların göremediği
Gül imgesi sırı dökülmüş ayna
Nasıl göstersindi inceliğini?
İmgeydi gül, yani hekim çantası
Bir ecza dükkânı yaralarına
Büyümeyi öğretirken sudaki halkalara
İmgeydi gül, bileğine çiviydi
Göndermeydi çarmıhtaki İsa'ya
İmgeydi gül, yenik zafer gününde

Özenle büyütülen sevişme vakitleri
Diyorum ki karbonuydu kimliğin
Ceketinin cebindeki bir gözyaşı mendili
İmzası gül, bir hançere oyulmuş
Kanayan bir kalbin üzerindeki
Yazmıyorum ölüyorum diyerek
Güllerle örtüyor bir şair cesedini

10.1.11.2 IÇIMDEKI DANSINA ARA VERDI ISPANYA

İÇİMDEKİ DANSINA ARA VERDİ İSPANYA
Büyük Umutlar Caddesi'ndeki hiçbir ev benim değil
Hindistanım yok benim, bende Nil kıyısı yok
Adım yok afişinde çok tutulan bir filmin
Bana değil tufanı andıran bu alkışlar
Her zaman iyi gelirdi Ülkü Tamer okumak
O da iyi gelmiyor nedense şu sıralar
Ankara manzaralı Çankaya sırtlarım yok
Gitaristi değilim ünlü bir topluluğun
Bisikletle dünya turu düşlemiyorum artık
Sallamayı bilmiyor bindiğim kör salıncak
Karada yüzmesini öğrenemeyen gemiyim
Bu yüzden trenlerim İstanbul'a kalkacak
Çok isterdim Çin Seddinin mimarıyla konuşmayı
Kanat ile pençe arasına sıkışmış kartal ağzıyla
Bütün bunlar olmadı Madrit'e gidemedim
İçimdeki dansına ara verdi İspanya
Haydar gel çay içelim konuşalım aşklardan
Seni bilmem ama ben çok kötüyüm
Moskova kışı gibiyim bu yaz gününde
Taşla doldurulmuş bir kuyu göğsüm

10.1.12 ABDÜLKADIR BULUT

10.1.12.1 GÖZYASLARI DA ÇIÇEK AÇAR

GÖZYAŞLARI DA ÇİÇEK AÇAR
Ellerimi dokunduğum her yerde
Çığlık çığlığa kıvranıyor hayat
Ve ölen arkadaşların giysilerini
Bir kere daha dürüp koyuyor analar

Çamaşır sandıklarına
Gözyaşları da çiçek açar
Bugün yurtyeri olsa da acılara
Kayaların en sarp yerlerindeki
Kırlangıç yuvalarını andıran alnın
Bir gün terli bir gelecek uçuracak
Sabahlardan akşamlara kadar
Gözyaşları da çiçek açar
Ansızın oyuna başlayan çocukların
Sesleri kadar canlı ve huylu
Sevinçleri kadar taze ve acemi
Bir duruş kuşatır seni o zaman
Gözyaşları da çiçek açar
Başını dayadığın ağaç dalı
Bak hafifçe eğildi toprağa doğru
Uyuyan bir çocuğun soluk alışını
Dinler gibi kendini vererek
Yaklaş yüzünü örse de acılar
Boynundan ter boşalan herkese
Gözyaşları da çiçek açar
Yaklaş, yüzünü örse de acılar
Ve nasıl yakalarsa toprağı kök
Suları renk, dalları kiraz
Sen de öyle yakala hayatı
Yürü kol kola canıma değsin
Gözyaşları da çiçek açar

10.1.12.2 OYUNCAKÇI AMCA

OYUNCAKÇI AMCA
Oyuncakçı amca,
Ne çok oyuncakların var;
Top, tank, tüfek, tabanca...
Gövdem titriyor,
Onlara bakınca!
N'olursun oyuncakçı amca,
Bundan böyle bizlere,
Oyuncak tüfekler yerine,
Ak yelkenli bir gemi,
Bir de süslü bebekler getir,

Unutma emi?
Sonra oyuncakçı amca,
Senden aldığım tüfekleri,
Bozarak onlardan kuş yaptım,
Bana kızmazsın değil mi?

10.1.12.3 SEN TEK BASINA DEGILSIN

SEN TEK BAŞINA DEĞİLSİN
Sen tek başına değilsin
Yağmurda koşan taylar gibi
Ve toprağı iyice kavrayan
Kökler kadar akranın var
Omuzlarında hayat ve şiir
Alınterinden bir yürüyüş
Sis örtse de alnını bazan
Dalına göre konsa da kuşlar
Kalem seni arkalıyor boyna
Gülü saklayan yaprak
Ve kızartan toz
Çok alışkın acılı yanın
Güneşte bozaran yavşanların
Islaklığına
Ellesen yorgun bir buzağıyı
Sırdaşın olur senin yiğidim
Mapusane günlerinde görüşmecin
Çünkü adaşların da uğurlandı
Sen tek başına değilsin
Omuzlarında hayat ve şiir
Alınterinden bir yürüyüş
Sen tek başına değilsin

10.1.12.4 Abdülkadir BULUT

Abdülkadir BULUT

1943 yılında Anamur (İçel)'de doğdu, 8 Ağustos 1985 tarihinde yine Anamur'da bir trafik
kazasında öldü. 1961'de Akşehir İlköğretmen Okulu'nu bitirdi. 1985 yılına kadar Anamur,
Kırıkhan ve İstanbul'da öğretmenlik yaptı.

Şiirleri Dost, Elif, Milliyet Sanat, Sanat Olayı, Soyut, Türk Dili, Varlık, Yarın, Yazko
Edebiyat, Yeditepe gibi dergilerde yayınlandı. Kuşağının önde gelen sözcülerindendi.
Yeni imgeler oluşturan, akışkan bir söyleyişle yaşadığı toprağın çığlığı olan, birçok
eleştirmenin dikkatini çeken toplumcu gerçekçi bir şairdi.

YAPITLARI

Sen Tek Başına Değilsin (1976)
Acılar Yurdumdur (1981)
Kahveci Güzeli (1981, çocuk şiirleri)
Yakımlar (1982)
Gözyaşları da Çiçek Açar (1983)
Sen Tek Başına Değilsin II (1984)
Yurdumun Şiir Defteri (1985)
Ülkemin Şiir Atlası (1986, bütün şiirleri)

ÖDÜLLERİ

1974 Milliyet Sanat Dergisi Yılın En Başarılı Genç Şairi

10.1.12.5 ÜLKEMIN SIIR ATLASI

ÜLKEMİN ŞİİR ATLASI
(...)
III
Ben aradığım her şeyi yana yakıla aradım
Kaygılar taşıdım mutlaka bulmalıyım diye
Ama kaldırdığım her taşın altından
Çıka çıka bir yığın böcek çıktı
Kimisi deliklerine kaçtı, kimisi üstüme ağdı
Yol günlüklerine geçti attığım adımlar
Çocukken boynunu kopardığım kuş yavruları
Düşlerimde yolumu kesip bir bir gözlerimi oydular
Ve eğdiğim fidanlar büyüyüp gelişince
Gövdeleri tabutuma birer tahta oldu
Sulara bıraktığım hüsnüyusufların
Yan yatıp suyun üstünde durması gerekirken

Hepsi de dibine çöküp gitti bir bir
Demek ki her şeyin bir derinliği var
Demek ki her şey biraz da derinliktir
Daima ayrılıklar üretti benim yürüyüşlerim
O yüzden adı ayrılık olan bir çiçektir
Şimdi benim avuçlarımdaki çizgiler
Oysa eskiden alçalan bir kara kırlangıcın
Kuyruğunun duruşuydu.
(...)
XLVI
Bilirim incelik ister marifet ister
Arkadaş seçmek de yar seçmek kadar
Çünkü göreceğin küçük bir ihanet bile
Adama evlat acısı gibi koyar
Düşün ki içini döktüğün, sırlarını verdiğin
Seninle birlikte aynı ufka alın dayamış
Birlikte saklanmış, birlikte yatmış birisi
Bakmışsın ki günün birinde ayrılıp gitmiş
Aslında bir su damlası kadar hafiftir insan
Bir söz kadar uçucu, bir reyhan kadar yabani
Ve kırlangıçların gözleri kadar ürkek
Eğer cesaretle doldurmamışsa kalbini
Bilirim oldum olası incelik ister
Arkadaş seçmek de yar seçmek kadar
Çünkü gün gelip çıkarıp öfkeni vereceksin
Ve yurduna dair taşıdığın güzel şeyleri
XLVII
Yürüdüğüm yolları deftere yazmayı
Günlük tutmayı bağırıp çağırmayı
Ve hayatım üstüne haberler çıkarmayı
Bir marifet sayıp kendimi ele verdim
Bir damla suyun bile ağırlığını düşünmedim
Ama taşı toprakla toprağı çamurla kıyaslayıp
Taşıdığım düşüncelerin sözlere dökülüşüne
Bir anlam veremeden çekip gitmedim

10.1.13 ABDÜLKADIR PAKSOY

10.1.13.1 ANKARA

ANKARA
Niçin sevilir bir kent
Ekmeği suyu insanı için mi
Yoksa uğultusundaki
o sürekli derinlere kaçan
eskil renkten mi
Yoksa gizlediği için mi
suçlarımızı
gökyüzünden kırlardan
Niçin sevilir bir kent
Bilmem ki.

Ama artık zamanı geldi
İtiraf etmeliyim
Seviyorum bu kenti ben de
Bir kadını sever gibi.
İçim içimi yiyor kimi zaman
Kızıyorum gördükçe hafifliklerini
Ama çıkıp baktığımda tepelerinde aşağılara
İnip yitirdiğimde kendimi
o buğulu sokaklarında
Anlıyorum onsuz edemeyeceğimi
Niçin sevilir bir kadın
Bilmem ki.

Ankara
Ey aziz kentim benim
Bana kimliğimi kişiliğimi verdin
Zor günlerde sen emzirdin
yetim şiirlerimi
Ey güzeller güzeli
Mustafa Kemal'in gelini.

Göğe atılırken taş kesilmiş
Çift başlı bir Hitit kartalı gibi
Bakarken Anadolu'ya
Asıldım ayaklarına
Boynumda Midas'ın armağanı
Gümüş bir gemi çapasıyla
Dolaşıp duruyorum
Ay ağılı dolamlı
Düş çanağında.

10.1.13.2 Abdülkadir PAKSOY

Abdülkadir PAKSOY

1954 yılında Malatya'da doğdu.Tarih öğretmenidir. Yeni Şiir ve Anadolu Ekini dergilerinin yayın yönetmenliğini yaptı.

ŞİİR KİTAPLARI

Ayrılığın ve Ölümün Dışında (Yeditepe)
Güneş Batarken (Ayko)
Hazı Bektaş Destanı (Anadolu Ekini)
Kadir Bey Tarihi (Prospero Yayınları)
Şiirler (Kendi Yayını)
Usulca (Anadolu Ekini)
Yaralı Temmuz (Ardıç Yayınları)
Yenigün Aryası (Yeni Şiir)

10.1.14 Adem Ünal

10.1.14.1

Kamelyam / Adem Ünal
Kamelyam
Serin kavak yelleri esiyordu başımda
Ümit ekmiştim nadasa bıraktığım tüm tarlalara
Alnımdaki teri kurutsam diye
Bağrımı açtığım rüzgarlar
Tutam tutam
Saçlarımı götürdüler
Nasıl anlatsam
Kurşun sıktılar hayallerimin
En umulmaz yerinden
Kamelyam

Akşamüstleri horozlar ötmezmiş
Köy sokaklarında alımlı gezmezmiş köy kızları
Ay tutulmayadursun
Tüfeği dayarlar
Uğursuz sayarlar
'Hele dur! Destursuz girme', dediler bu kapılardan
Yıllar yılı acıyla bağladılar ellerimi
Yasak koydular gözlerime
Seven göze yasak olur mu demediler
Oturmadılar sofralarıma, yemediler
Ateşle korkuttular
Zaten yanmışım buram buram
Ezikliği yüreğimde tüm sevgilerin
Kamelyam
Senin için bastığım adımlara mayın döşediler
Eşkiyalar kesti yollarımı
Sana gelmek için rüyalarımda uçtum geceleri
Uykularımı böldüm en kuytusunda karanlığın
Kadermiş, değişmezmiş!
Yılar yılı boşuna aldandım
Med yapmışlar ikimizi ayırıyorlar, oynuyorlar
Kamelyam
Gitti de beni, gitti de...
Tanınmaz insanların balosuna gitti de
Bıkmışlığın ezgisi yalnızlıktan
Bir sükutun nabzı damarlarımda
Düğüm düğüm içimde
Başka dünyaların çoçuğuyuz biz
Başka dünyaların çoçuğu...
Kamelyam
Çok şeyleri elde etmeye yetmiyor sevgimiz
Oraya yaz mektuplarını
Ararsan Simeranya'ya
Allah'a ısmarladık
Kamelyam
Kamelyam...

10.1.15 ADNAN AZAR

10.1.15.1 BENIM SARKIM KÜÇÜK

BENİM ŞARKIM KÜÇÜK
bu akşam nasıl da şarkılıydım
nasıl tekinsiz bir kıyıdaydım
nasıl duruyordum bir sağanakla
sağanak sonu arasında
nasıl susmuştum susmadan
konuşmadan nasıl konuşmuştum
kuşlar kalkıp konuyordu
susmamla konuşmam arasında

adını çoktan unutmuştum
boyunun en yaşlı ve en
kimsesiz yerinden başlamıştım
nasıl doğrulanmıştı dünya
nasıl doğrulanmıştı zaman
bir çocuk haykırınca
kimseler duymayınca
ben nasıl şarkılıydım
şarkımda bir ölü ha
nasıl susmuştum ki suskumda
bir kâğıt bir kalem
nasıl konuşmuştum
benim şarkım küçük
bir ölüyle doğrulandı bu akşam

10.1.15.2 BIR GECE IÇIN EKSIK SORULAR

BİR GECE İÇİN EKSİK SORULAR
Karanlığı soruyordun!
Çocukluğumu, yeniyetmeliğimi bilebilecek misin?
Bir kader-kısmet kutun oldu mu hiç senin?
Plastik saatler, zıpzıp toplar içeren bir kutunun
sevincini taşıyabilir miydin bu gecenin içine?
Durmadan genişleyen sessizliğinin neresindesin?
Suskunu ne ile süsleyeceksin?
Şimdi soruların ötesindesin, evet! Ama bir gün,
bir yer seçmiş olacaksın kendine: ya sulara çok yakın,
ya yollar için dar!..
Hem sonra senin de gecelerine durmayacak mı
birbirinden kovulmuş üç-beş adam?
Birbirinden kovulmuş üç - beş adam!

10.1.15.3 BIR SÖZ SÖYLE

BİR SÖZ SÖYLE
hani kuşlar kaldıracak
yangınlar üfürecekti yel
uykusuzluklar büyüyecekti hani
nerde büyük ağartı
nerde yel

bir söz söyle içinden
durma! bir gül daha düşür
karanlığa

10.1.15.4 BIR YÜRÜK SEMAI IÇIN FAZLA MESAI

BİR YÜRÜK SEMAİ İÇİN FAZLA MESAİ
aşk şarkı söylemeye başladı
    ama rast perdesinden bir şey değil
aşk dallara takıldı, yapraklar yapraklarla
    'tün sokaklar verevine boyandı
aşk büyük evliliğe hazırlanıyor, bir yastık
    ve rastık ve dantelalar tamam
aşk haz'rolda bekledi kapı eşiklerinde jazz
    zaten saz ama, barok'a merak sarıldı
aşk söz verdi, andiçti, yemin etti, ama bak
    öpüşmeye başladı
aşk bizi bile boşladı

10.1.15.5 BIR SIIRIN SON GÜNLERI

BİR ŞİİRİN SON GÜNLERİ
fırat'a
günler yanlış zaman kısa ben gittikçe yalnızım
kalksam trenler istasyonlar eskişehir ankara
sabah gri bir gök ben adıma yanlışım
kalksam kara bir şiire uyanıyorum

10.1.15.6 BIRDENBIRE SABAH

BİRDENBİRE SABAH
Bir muştu gibi iniyor gün
aydınlık ve anlaşılır
bir çocuk saflığıyla
bir gülüş gibi
terli çarşaflara sıkıntılara
geceden kalma karanlıklara
meraklı ve çiçeklerle örülmüş
bir muştu gibi gün.
Yüreğim bir pencere şimdi
aydınlıklara

geçmişsiz ama sevdalı
yüreğim telaş telaş
aydınlıklara!

10.1.15.7 DÖNGÜ

DÖNGÜ
Sevincin yüzü güler ya, umudun çiçeği açar
ben de gözlerimi şafağa açarım
sevginin pınarında yıkayıp saçlarımı
sana öyle gelirim.
Kuşlar uykudayken daha, rüzgârlar uykudayken
uyanırım sessizce
düşer yola yine sana gelirim
sana o zaman gelirim işte;
unutmak için herşeyi
öğrenmek için yenibaştan!

10.1.15.8 ELELE GITTIGIMIZ

ELELE GİTTİĞİMİZ
biliyor musun giderek azalıyoruz böyle
sen bir susuşa doğru kırılarak
ben senin susuşunun ardında
nereye gitsek orada olmuyoruz
biliyor musun giderek azalıyoruz muyuz böyle
akmaktadır günler belki bunlar son rüzgârlardır
çünkü neye değsek ellerimiz yanıyor
yaz kimliksiz bir gülle orda kalakalmış
yaz kalsın orda çocukluğum ağlasın
burda bakışlarımızı sular boğmaktadır

10.1.15.9 GÜNLER

GÜNLER
Nasıl eskiyim nasıl eskiyim
ince bıçaklar gezdiriyorum yedeğimde.
Bana eksiklerden söz etme
işte şu deniz şu yürüdüğüm fırtına
bak nasıl taşırıyor günleri
nasıl taşırıyor ve bakışlarım

hangi sular renginde.
Çok yoruldum ne çok yoruldum
hep sulardan çaldım suretini.
Artık kelimeleri unut adını unutturma
ölüm gelir ölüm gelir
bir balkondan avluya-
kalsın bütün beklediklerim.
Sonra beni günler ağlasın
sana ağlasın beni!

10.1.15.1 MOLA

MOLA
saçlarımı erken rüzgârlarla dağıttım
alnımdaki lekeler eylül ıslıklarından
yüzüm kör bir aydınlıkta nedensiz şimdi
yani nedensizim, yani yolum uzun, gün kısa
alıştım, artık çiçeklerle deniyorum kendimi
son kimliğim de aşınmıştı geceye karışmaktan
gülüşümün adını bulamayacaklar, biliyorum
çocukluğum yaşlanmayacak uğultularda
eskiyen günlerde bir ilenç var, bunu da biliyorum
resimler yırtılırdı bakışlarımdan, yine de üşümezdim
yine de uzanırdım sabahın buğusuna
unuturdum göğsümü delen ışıkları
seni artık yaz sularında aramıyorum
burda geceler yoksul, çocuklar suskun
ve binlerce söz ölüsü ellerimde
ben de susuyorum, sustum artık
sustum ve yüzüm kanamıyor hiç bir güle

10.1.15.1 NE GITTI NE KALDI

NE GİTTİ NE KALDI
C. A. Kansu'nun anısına
Yaprak dökülür, omcalar soyunur
güz çimenleri yeşerir toprakta
bir asmada
bağbozumundan kalma bir salkımla karşılaşır insan
Ne gitti, ne kaldı

Tüm artıklar gitti
boyamalar, bezemeler, abartmalar gitti
bir küçük çeşme kaldı, bir bağ yolunda
güze bakan
Seni sordum dünyanın bütün çocuklarına
kuşlara, çiçeklere, ağaçlara seni sordum
seni çalıştım gün ağarırken, şafakla
bir ince şırıltı olup sabaha akmak için
Adnan AZAR

10.1.15.1: PARÇALANMIS ZAMANLAR

PARÇALANMIŞ ZAMANLAR
1
unuturum akıp gittiğin
yüzünü unuturum
geceye yaslanırım
yaslanırım ince uzak bir sese
senin sesin o
alır beni bilirim
her şiirle birlikte
senin adın
alır beni bilirim
senin kumral susuşun
senin kırık susuşun
kime varsam geceler
kimi sevsem yine seni
yine seni severim
unuturum akıp gittiğin
artık yeni bir pusuda beklenirim

10.1.15.1: X.htm

Adnan AZAR

1956 yılında Çayeli'nde (Rize) doğdu. T.E.D. Kayseri Koleji'ni ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Arkeoloji bölümünü bitirdi. Bir süre Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde Sosyal Bilimler okudu.

Şiirleri E, Gösteri, Şiir-lik, Yarın, Yazko Edebiyat, Varlık gibi dergilerde yayımlandı.

YAPITLARI

Unutmak Suları (1981)
Parçalanmış Zamanlar (1997)
Yeni Zaman (1998)
Rüzgâr İstasyonu (2000)

ÖDÜLLERİ

1981 Akademi Kitabevi Şiir Başarı Ödülü

10.1.15.1 ÖMRÜM

ÖMRÜM
ben bir gün aşkı seçerim
sonra gelir bir gün yoksayma provaları
sonra gelir bir gün unutuşun hecesi
sonra bir gün adını sorarım sana
sonra bir gün kimnasılnedennezaman
sonra bir gün bir akşamı uzun kılarım
dağılsın ömrüm

10.1.15.1 SEYHIÇ

ŞEYHİÇ
şiir sürer, kalbin ölümlüdür çünkü
an'lar ölümlüdür, ölümdür
dönüp seni bulan sesin, sesler
ölümdür
sis çanı, çanlar, ıslanmış
bir lunaluna gecesi
ah herşey, hiç birşey
ve bütün intihar reçeteleri
kalbin sürer, sen hiçhiç çünkü
kalbin geçerlidir çünkü

10.1.16 Adnan Durmaz

10.1.16.1 Ates Sarkisi / Adnan Durmaz

Ateş Şarkısı / Adnan Durmaz
Dizeler dile dökemez
Oğulları öldürülmüş anaların yasını
Cellat çizmeleri altında şafak gül gibi sökmez
Ay paklamaz zulümden gecenin karasını
Irzına geçilen çocukların
Yakılmış cesetlerin yüzüne akşam düş gibi çökmez
Hangi söz anlatabilir
Kolları kopmuş askerin yürek yarasını
Ve tam vardiya ölüm fabrikaları
Silah simsarları haykırdı
İnsan hakları hayvan hakları!
Vay anasını be!
Vay anasını!...
Ey Bosna
Yaşamın anlamı kalmayan zaman
Zaman zaman
Yalnızca ölüm anlamlı olan Bosna
Boğazlandın bir dağ gibi
Dünyanın tam ortasında
Ve barış tellalları-uygarlık vampirler
Bu insan kıyımına utançsızca baktı da
Göremedi be!
Göremedi be!
Göremedi!...
Akşamların coşkuyla karşılandığı evleri yaktılar
Evlerin ne suçu vardı
Kahvaltı masalarınıDuvardaki resimleri
Oyuncak bebekleri yaktılar
Oyuncak bebeklerin ne suçu vardı
Anaları çocuklarına hasret
Gençkızları düşlerinde yaktılar
Onların da anaları yok muydu
Bebekleri yok muydu- bağırlarına basıp adına mutluluk dedikleri
Ve ağıtlar yükseldi
Tüm yoksul sokakalarında yer yüzünün
Ruhuna kadar sömürülmüş milyonlar
Su ve ekmek sundular gözyaşlarından
Bosna yaşasın diye
Bağdaki üzümünü gözleyen
Topraktaki petrolü izleyen uydular
Ne ayyuka çıkan ceset kokularını
Ne dünyayı sarsan kıyım çığlıklarını
Bir onlar duymadı be!
Duymadı be!
Duymadı!...
Mostar köprüsünün üstünde
Aşıklar dolaşırdı akşamları
Gök lacivert bir şarkıydı
Bir peri masalında ay akardı tüller içinde
Masmavi bir coşkuydu aşk

Yıldızlar bir pembe bir sarı
Akardı Mostar güller içinde
Mostar köprüsü’ nün üstünde
Kaçıncı yakılışıdır Roma’ nın
Kudüs’ ün kaçıncı işgâli
Kaçıncı cehennemdir Srebrenica
Sen kaçıncı Hitlersin Sloban Miloseviç
İnsan kasabı, piç oğlu piç
Orada ırzına geçildi
Gözyaşlarının bile
Yeniden çarmıhlandı Spartaküs
Nesimi’ nin derisini yüzdüler
Bedreddin’ im bir ağaca asıldı
Kaçıncı kez kirlendi
Barış simsarlarının kof sözleri orada
Masallardaki iyiler
Yıldızlı göğün sırları
Yorulmuş yaşamların çiçeklenen kırları
Yamaçlarda dinlenen
Eski zaman yatırları
Katledildi orada
Annelerin parçalanmış memelerinden
Sütleri toprağa damlıyor
Öldürülmüş çocukların oyulmuş gözlerinden
Anneleri kanıyor
Artık ellerimi tutamazsın anne ellerim yok
Bir daha sevinci koşamam sokaklarda
Bacaklarım kopuk
Sokaklar yıkık
Bir sesim vardı
Gülüşüme şarapneller düştüğü anda
Bütün çocuk sesleriyle birlikte
İnsanlığın suratına haykırdı
Misketime benziyordu öldüğüm kurşun
Yağarken gökyüzünden yanık et-kopuk bacak
İnsanlık kördü anne
İnsanlık sağırdı
Bir çığlığım kaldı benden
Tarihin vicdanında yargılanacak
Gayrı gözyaşlarını biriktirirsin
Dünyanın dört yanında yalnızca ağlayanlar
Sonra da oturup içsin
Senin yazdığın yaldızlı dizeler
Öfkeye- kınamaya- yasa dair
Artık durdurmaya yetmez
Bitmiş bir soykırımı ey şair
İsyana kesmedikçe kederin
Kalemin yüreğine saplanıp
Ateşle yazılmadıkça dizelerin daha çok
Vampirler sokaklard uluyacak
Başka bosnalar kanayacak
İnsanlık zulüm soluyacak
Çocuklar soracak ey insanlık
Çocuklar sizden soracak
Sevinçler ne kadar az

Azrail ne kadar çok
Artık ellerimi tutamazsın anne
Ellerim yok!...

10.1.16.2 Rüzgârin Dilinden Gülümser Hâlâ / Adnan Durmaz

Rüzgârın Dilinden Gülümser Hâlâ / Adnan Durmaz
Onun adı çiçekti ve bulvarlar
Baharla çalkalanırdı o yürüdükçe
Başaklar hışımla çoğaltırdı tanelerini
Bereketli bir umut tarlasıydı gülüşü
Adı bir çağlayanın kepire dökülüşü
Türküleri ateşten ve hüzünden biçilirdi
Özlemle tomurcuk vururdu gözlerinde
Kaç körpecik baş sunulmuş yarınlar
Dirençler yaprak yaprak boy atar akşamlarında
Ki onun adı rüzgâr
Kaç denizi ateşe vermiş öfkesi
Yemyeşil bir düğünde coşturur bozkırları
Dağ kesilmiş kederler diz çöker bakışlarında
Halaya durur sarı
Sonra ansızdan yitti
Bir isyan şarkısına karıştı sesi
Derler ki
Filistin askısında ölümle alay etti
Derler ki
Rüzgârların dilinden gülümser hâlâ
Bilinen son adı kardelendi

10.1.16.3 Senden Öncesi Bosluk Senden Öncesi Hiçlik / Adnan Durmaz

Senden Öncesi Boşluk Senden Öncesi Hiçlik / Adnan Durmaz
Gidemezdi bir daha başka yerlere
Senin ırmaklarında uçan turaçlar
Oysa uçurum uçurumdu sana gelişim
Yüreğime yıldırımdı inişin
Sevişin sağnaklarcaydı güllere
Dağ yıkıldı
Yer yarıldı
Yandı bahar dalları
Umudum zifiri gecelere düştü...
Senin dallarına değen rüzgarlar
Gayri esemezdi başka güllerde
Bilemedim aşkların katlolduğu devrandır
Güle kan bulaşmış bir kere
Yürek yangınlar sofrası
Umut hangi yalan ufkun ardında
Yolumuz nere düştü...
Bilemedim
Düş unutmuş düşleyeni
Ayrılıklar devranında
Yerle bir olmuş hüzünler
Ben kime desem anlar şimdi
Senden öncesi boşluk

Senden sonrası hiçlik
Gülüşüm kedere düştü..

10.1.17 ADNAN SATICI

10.1.17.1 BIN YIL DAHA ÜLKESIZ

BİN YIL DAHA ÜLKESİZ
Nereye
O uysal saçlarınla nereye, hem sen nereye
Nereye ey gözleri gurbet
Sınadım kendimi bir başka biçimlerle
Her iklimde dondum, her aynada hiç
Yüzünü dön
Yüzünü dön
Can aynam paramparça...
Nereye
O atlarla nereye, hem sen nereye
Nereye hiç dönmeyecekmiş gibi böyle
Ardından kanım akıtır kendini gittiğin yere
Çeviremem önünü kırılmış ellerimle
Yüzünü dön
Yüzünü dön
Düğüm at damarıma...
Gidersen
Bin yıl daha ülkesiz bir çocuk kalır
Yıldızsız, pusulasız, mülteci, kanamalı
Gidersen fırtınada en ince söğüt dalı
O sabah kırılırım toprağıma düşemem
Yüzünü dön
Yüzünü dön
Gülümse baharıma...

10.1.17.2 DOGU BALADI

DOĞU BALADI
derinlik olmayı sürdüreceğim bu sığ denizde
bir halkım ben, dünyanın kalbinde paslı bir hançer
kabuk bağlayan yaranın altında kaynayan irin
yurdumda konuk, içimde tutsak, uğraksız göçer
bir derinlik hepsi bu, başka hiçbir şey
saklı bir yanardağ olmanın kendisiyim ben

doğuda, ellerinizden çok uzaklarda
binyıllık bir uykuyu ölerek silkeleyen
halkın derinlik olduğunu kim söylemişti
söyleyin nerde seceresi yitik soyum, nerede derinliğim
siliniyor ölü ceylanın derisindeki mürekkep
avcı burda ey bilici ya ben nerdeyim
yurdumun olmayan denizlere taşınan toprağım
parçalanan kayayım bin parça eşkiyadan
çoğalan bir korkuyum, bin parça yoksulluk
ve kan... denizlere akan, denizlere, yurdumun olmayan
uyruksuz mu denir limanı olmayan gemilere
limanım yok, tutulduğum bu çağdaş fırtınada
ışığım yok, dört yönüm karanlık bir pusula
uyruğum yok, sığmıyor kavmim koca dünyaya
umudum uygarlığım, ey bayrak, ey bayraktar
ovalara bir dağ mağrurluğuyla inerken yeşil
vuruldukça güzelleşen alnın ki, gül rengi
güneşi ince kanadında sürükleyen esenlik rüzgar
n'olur ölme artık, ölüp ölüp terketme beni
ey ölür gibi yaşayan bir halkın derinliği...

10.1.17.3 Adnan SATICI

Adnan SATICI

1962 yılında Diyarbakır'da doğdu. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Öğretmenlik yaptı. Şiirleri Edebiyat ve Eleştiri , Evrensel Kültür, Papirüs, Sanat Rehberi, Yarın , Yaşam İçin Şiir, Yeni Düşün, Yeni Olgu gibi dergilerde yayımlandı.

Tutarlı bir dünya görüşü ve yaşama bakışıyla, lirikliği ve dokunaklılığı kırılma noktalarından yakalayan şiir tarzı, yeni bir soluk olarak 80'li yıllarda başlayan serüvenini sürdürüyor.

YAPITLARI

Ülkesiz Şarkılar (1985)
Yerçekimine Uyan Portakal Çiçeği (1994)
Dokuzuncu Blues (1996)
Hep Unutur Uzaklardaki (1999)

ÖDÜLLERİ

1983 Yeni Türkü Şiir Ödülü
1995 Behçet Aysan Şiir Ödülü

10.1.17.4 ÖLÜ BIR GÜRÜLTÜYÜM

ÖLÜ BİR GÜRÜLTÜYÜM
Büyüdüm ey girdap, yanılmayan yasa büyüdüm
Bedelsiz bir askerim ve senin surlarında
Cankuşum kafesinde, yüreğim yurdunda değil
Selinden kopan bir damlayım, yitmek yolunda
Birgün kavuşacak toprağım da yok
Sonsuz boşluğa dökülüyor kanımın şelalesi,
Ölü bir gürültüyüm yalnızca
Ya da bir ölünün çürüyen sesi
Çürüyorum ey girdap, ürkülecek yanım yok.
Pusatsızım ey yasa, hançer belimde değil
Boğazımı paslı bir hırıltıyla yırtıyor gurbet
Tanık yok. Oysa kentin ortasında cinayet
Sinsice gizledim katilimi yüzümün gölgesiyle.
Duyarlı çocuklar uykusu için
Katlanmaksa bu işte.
Düşürmedim gecenin tenhalığına beyaz bir leke.
Katlanıyorum ey cani ey kahreden açlığım
Umarımı eriterek geçen günlere
İntiharı düşünsem; ne bir şakağım var, ne de bir mermi
Sormuyorum bile birgün... Birgün biter mi?
Sormuyorum bile. Su olsam döner miyim
Koptuğum dağlarıma, en derin yatağıma
Güz öncesi resmime, en eski çerçeveme
Anlıyorum ey yasa, yargıçlar yanıtlamaz
Kırık bir asa olur, körün tek karşılığı
Attığı her adımı saydıran kaygı
Dönmekten vazgeçmeyi bile yasaklar.
Olmadı öyle bir şey, o geçmiş yoktur
Bin kez daha tövbeler, beni bağışla
O geçmiş yoktur... O geçmiş yoktur...
Koru ölü sesimi ey çağdaş dua.
Olmadı öyle bir şey, tek bir çiçek vermedim
Filizi olduğum ilkyaz anaya

Yollara düşmedim hiç, dağlarda ölmedim hiç
Kanayarak söylemedim hiçbir şarkıyı
Sevmedim hiçbir şeyi, bir şeyden iğrenmedim
Bu kadarı yetmez mi yüzümü anlatmaya
Olmadı öyle bir şey, öyle bir geçmiş
Dayadım ağzımı kuruttuğun çeşmeye
Çıldırırsa bilincim suyu beklerken
Küflenmiş tırnaklarım çökerse gırtlağına
Suçsuzum ey yasa
Çünkü bütün ölüler dışındadır yasanın.

10.1.18 ADNAN YÜCEL

10.1.18.1 ACIYA KURSUN ISLEMEZ

ACIYA KURŞUN İŞLEMEZ
Sabrın çalkalanıp taştığı sulardadır
Çığlıklarla parçalanmış uykularda
Buruşturulup atılmış aşklarda
Ve çalınmış mutluluklardadır
Ses ile yürek
Büyük rüzgârların o yanık şarkısı
Hâlâ yükselir içimizden dağılır
Coşkunun doruklarında sürer yankısı
İlk kurban adanırken bir nehire
Korkunun ilk nişanında başlamıştır
Gözyaşının ilk damlasından kalma
Yaslı baharlarla gelmiştir bugüne
Kanla yazılan yasalarla
Açlığın otağ kurduğu sabahlarla
Ve sonuçsuz kalan ahlarla gelmiştir
Acıya kurşun işlemez artık
Ölüm bile bu acıyı cellat bilmiştir
Yok bundan böyle ter yarası
Zincir tutsaklığı ve sabır
Kırbaç yalvartması sessizliğin
Can pazarı ve kahır yok
Her şey yaşanan şu gün gibi gerçek
Adımız halk olduğu günden beri
Bir direnç olmuştur bizde sevinçler
Şimdi acının her kuraklığında

Onlar
Yüreğimizin ovalarına çiselenirler
Boşuna değil bu ölürcesine sevmek
Ve ölürken bile yürümek
Boşuna değil
Hep yatağı olduk tarih ırmağının
Yenilgilerle durulmanın
Zaferlerle köpürüp kabarmanın
Ama hiç bir zaman
Anası olamadık geçmişi doğurmanın
Yıldızlar ve sular tanıktır bize
Aç ve kavruk bir memeden
Direnmeyi yudum yudum emen
Bir çocuk gibi öğrendik
Ve direndik
Ordular kurduk türkü renklerinden
Bütün ağıtları bir hücumda yendik
Acıya kurşun işlemez artık
Biz yaşamayı zulümsüz sevdik

10.1.18.2 ADI KAYIP

ADI KAYIP
Deniz yok olursa diyor bir çocuk
Balık kaybolursa
Ne derim benden sonraki çocuklara
İnsanlar kaybolurken gözaltılarda
Çöllerde boğulan nehirler
Ey çocuk
Nasıl varır okyanuslara
Adı karanfil ki suçu rengidir
Özgürlük dilinde bir imge
Tutsaklık dilinde bir söylencedir
Karanlıkta bir el koparır dalından
Artık ölüme varmış bir işkencedir
Orman yok olursa diyor bir çocuk
Ağaç kaybolursa
Ne derim benden sonraki çocuklara
İnsanlar kaybolurken gözaltılarda
Dalından koparılan tomurcuk

Ey çocuk
Nasıl meyvelenir sana ve diğer çocuklara
Adı narçiçeği ki suçu patlamak
Birdenbire güneşe haykırmak
Ve güneş diliyle kıpkızıl çoğalmak
Karanlıkta bir el koparır dalından
Adı kayıptır artık
Daha meyveye bile durmadan
Aç gözlerini o çığlıklarаı çocuk
Kayıp analarının gözlerine bak
O gözler ki karanfil kıvrımında nar çokluğu
Sevda denizlerinde oğul ve kız yokluğudur
Her biri bir depremdir yüreklerde
Her biri açlık içinde zulüm tokluğudur
Sen ki bir badem dalısın baharda
Yüzünde solgun bir yeşil akşamı
Dalıyor gözlerin bir çağın artıklarına
Kazılardan yeni çıkmış gibisin
Bakışlarında düş fosilleri
Güneşli bir yeşili özler gibisin
İnsanlar kaybedilirken ey çocuk
İnsanlık adına
Nasıl başlar bu yeşil ve mavi yolculuk
Hangi gemi kalkar bu ülke limanlarından
Hangi mavilikler karşılar seni
Kıyılar zincir olmuş bileklerde
Dalgalar yargısız infaz
Al kalemi eline ey çocuk
Yeşilin ve mavinin şiirini yeniden yaz

10.1.18.3 Ay Isiginda

Ay Işıgında

Geceler midir tükenip giden
Aylar mı yoksa ay ışığında
Ey soluğumu soluğunda sevdiğim
Sesimi sesinde dinleyip, yüreğinin rengine gönül verdiğim.
Bil ki senden uzak ne kuşları avutabilir beni buranın...
Adnan Yücel

10.1.18.4 Dörtlerin Gecesi / Adnan Yücel

Dörtlerin Gecesi / Adnan Yücel
(Ateşin ve Güneşin Çocukları)
(...)
Özlenen ateş yakılmıştı sonunda
Elden ele bütün dünyaya taşınmıştı
Kıvılcım dansıydı gözlerdeki sevinç
Kavga dağlarda bilinci kuşanmış
Zindanlarda dirence sarılmıştı
Ve haykıran dudaklar
Her ihanet vakti çöl çöl yarılmıştı
...oOo...
Bir ağıttır belki Ağrı'da Zilan deresi
Dersim'de Lac deresi bir kanlı şiir
Oysa bir destandı Diyarbakır kalesi
Ve Diyarbakır zindanında
Ateşle sevişen 'dörtlerin gecesi'
Ne ki zindan - ne ki tutsak olmak
Ne ki kavga - ne ki dağlarda vurulmak
Bir sehpada idam olmak ne ki
İhanet utancıyla yaşamak var ya hani
Onursuzluğun lağım çukurunda yok olmak
Üniformalı bir Dehak önünde durmak
Ve beyninin içindekileri bir bir kusmak
Sonra bir et yığınına dönüşüp kalmak
İşte buydu Diyarbakır zindanında yaşamak
Sesler ihanete dönüşürdü her gece
Bir tas çorba - bir dilim ekmek uğruna
İhanetler acılara dönüşürdü kalleşçe
Acılar hep türkülere vururdu kendini
Etten ve kemikten insan olur mu
Beyinsiz insan ayakta durur mu
Aynı kavgaya gönlünü verenler
Dostunu ihanet ile vurur mu
O zindan ki zincir sesidir şarkısı
Her sözünde bir çığlık yükselir
Her notasında bin öfke
Her dizesinde bin isyan beslenir
İsyan şiirlere
Şiirler yüreklere seslenir
O zindan ki her yemek vakti
Tutsak ağızları kanla süslenir
Onur kaleleri yıkılırken birer birer
Yüreklerde dal budak salar ihanetler
Ve düşman kasetinde ü"ç önder
Beyinlerini kusarak düşmana sergiler
Aynı anda sıradan bir nefer

Hiç aldırmadan önderlerinin sesine
Tutsaklık içinde özgürlüğü söyler
Sus dostum sus - sözün yarıda kalsın
Özgürlük dilinde kilitli kalsın
Başlar eğilse de açılsın gözler
Konuşan önderler geride kalsın
Ne zaman umutsuzluk çökse direncin kıyısına
Bir acı saplanır yüreğin tam ortasına
Koğuşlar susar
Parmaklıklar durur
Ranzalarda küllenen umutlar ağlar
Geriye doğru atılan her adım
Yakılan ateş üstüne yağmur diye yağar
Anlatılmaz bir destandır yaşanan
Ne söze gelir ne saza
Kırbaçlar sopalara ve zincirlere karışır
Ölüler ayaklara dolanır geceleri
Kanlı battaniyelere sarılır
Her direnişte tabutlarla çıkılır dışarı
Gözyaşları zılgıt seslerine katılır
Elleri hep koynunda kalır kızların
Anaların gözleri dikenli tellere takılır
Bir acılı sessizlik sarar yürekleri
Dicle'nin suları susuzluğa çakılır
Kale burçlarındaki akbabalara
Ve üniformalar giyinmiş yeni Dehak'lara
Yalnızca zindanın mazgallarından bakılır
Bir adam çoğalır bir başına hücresinde
Yüreği Kawa'dadır gözleri Babek'te
Ateşler yanarken dağ doruklarında
İhanet zindan karanlığında kol gezmekte
Kawa'lara Babek'lere bir yandaş gerek
Bu zindan karanlığına bir ateş gerek
Çevrilen ihanet çarkını kırmak için
Ölümü göğüsleyecek bir yoldaş gerek
Bir anda yırtılır zindan karanlıkları
Sessiz bir gürültüyle sarsılır duvarlar
Patlar bir beyinde Newroz ışıkları
Ey ateşin ve güneşin çocukları
Hani bilincin sesi yüreklerimizde
Gözlerimizde inancın sancakları nerede
Bu gidişe dur demek gerekir bilirim
Hücrede her saniyeyi bir yıl eylerim
Bir ateş yaktık sönmesin diye hiçbir yerde
O ateş sönerse yaşamayı neylerim
Bu yüzden ü"ç kibrit ile Newroz günü
Yüreğimi sizlere armağan eylerim
Ü"ç kibriti bayrak diye devralan
Ki dağları delip dostlarına yol kılan
Haykırdı ölüm haberini önde gidenin
Özgürlüğü zindan karanlığında güneşleyenin
Ey bu kavgaya gönül verenler
Ser yerine sır verenler
Serden geçip de sır vermeyenler
Bu zindan karanlığı yırtılsın diye

Bu ihanet duvarları yıkılsın diye
Newroz gecesi bir önder
Ateşi bedeniyle zindanlara taşımıştır
Ölürken bile hücresinde
Bizlere kıştan baharı muştulamıştır
Ateşi saraylara - kömürlerde değil
Bir ışık uğruna yüreğinde yakmıştır
Silinmiyordu gözlerden süzülen yaşlar
Aksın diyordu herkes - aksın
Ağlamayı unutmuş gözler ağlasın
Gözyaşları alev alev harlansın
Dudaklarda tutuşup dillerde şahlansın
Ölen artık yüreklerde bir bayraktır
İhanet yolunda durulan bir duraktır
Karanlıkta bir çingi ateş
Körlere yol gösteren bir ışıktır
Atılan zılgıtlar bir başkadır o gün
Bir bayram günü ölümü sevmek
Ölümsüzlüğe duyulan bir aşkadır o gün
Dolaştı ü"ç kibrit elden ele sessizce
Hücreden hücreye
Koğuştan koğuşa gizlice
Konuşuldu uğrun uğrun
Tartışıldı geceler boyu ince ince
Zindandan dağlara vurdu şavkını
Dağlardan en kalabalık kentlere
Dallarda çiçeklere verdi rengini
Nehirlerde en coşkulu köpüklere
Dolaştı yurdunu boydan boya
Sazda kırılmayan tel
Dilde susmayan söz oldu türkülere
Zindanda yürekler yine baskıda
Eller bağlı - gövdeler askıda
Ü"ç kibritin ateşi sönsün istenir
İnançlar ihanete dönsün istenir
Düşünceler zincire
Sevgiler prangaya vurulsun istenir
Yüreklerde çağlayan özgürlük suyu
Bulana bulana durulsun istenir
Üniformalı bir Dehak'ın şahsında
Zalimin zulmü kurulsun istenir
Baskılar yetmezse itirafta bulunmalara
Yapılan itiraflar dinletilir tutsaklara
İşte biri - biri daha - biri daha
Susardı bütün koğuşlar
Dönerdi bir anda sessiz mezarlara
Ve çığlık çığlığa o sessizlik
Binlerce öfkeyi
Binlerce isyanı doldururdu bakışlara
Ü"ç kibriti dörtlemek derdi bir ses
Dört kibriti beslemek
Ve ölümü isyan ateşleriyle düşlemek
Bir koğuş vardı koğuşlar içinde
Ü"ç kibriti dörtleyenler yatardı içinde
Dört yıldız gibiydiler yıldızlar içinde

Teslimiyete gönül verilirken önlerinde
Ateşi çoğaltarak yakmak gerek dediler
Ölüme yaşamak diye bakmak gerek dediler
Sönüyorsa yakılan ateşler birer birer
Ateşi bedenlerde çoğaltmak gerek dediler
Oturdular her gece diz dize
Önce ölümü sevmeyi öğrendiler
Ve ölümde ölümsüzlüğün rengini gördüler
Karardan Önce yurtlarında kalanlarını
Çiçeklerinde açanlarını sordular
Düş değildi yaşayıp gördükleri
Sözlerini gelecek adına bir düş diye
Dördü bir ağızdan hayra yordular
Binlerce tutsak içinde
Ve en kanlı kudurmuşluğunda vahşetin
Ölüm cehenneminde bir cennet kurdular
Havasızlık içinde veremler yaratılırken
Gardiyan hakimler ve savcı çavuşlarla
Her gece mahkemeler kurulurken
İnsanlar soyundurulup makatlar aranırken
Hangi kuş konardı zindan penceresine
Ve makatlara sigara takılıp yakılırken
İnsanlar dört ayak ile yürütülürken
Hangi bayrak çekilirdi onur kalesine
Ü"ç kibriti yüreklerinde dörtleyenler
Açlığın ve yoksulluğun kötülüğünü gördüler
Ama hiçbir şeyin
Boyun eğmekten daha kötü olmadığını
Ve boyun eğenlerin
Yarınlara kalmadığını bildiler
Her kötülüğün daha kötüsünü tartışıp
Gözlerinde bütün korkuları sildiler
Binlerce baskıdan ve küfürden sonra
Newroz ateşi yakıp şiirler söylediler
O günün adını milat koyup
Ü"ç kibrit öncesi
Ve ü"ç kibrit sonrası dediler
Ötsün diye kendi yuvasında kuş
Açsın diye kendi dalında çiçek
Gördüler ki yepyeni kibritler gerek
Ateş olup yanmaktaysa bütün gerçek
Yanarken türkü söyleyen canlar gerek
Ateşi kanıyla tutuşturanlar gerek
Patladı zindanlarda yepyeni bir isyan seli
Ölümdür sınayan insan yiğitliğini
Ölümü bedenimizde boğmak gerek
Ölümsüzlüğe varıp ölümlerde
Dağlarda kır çiçeklerince çoğalmak gerek
Ölümü gamzelerde çiçeklemek ve gülmek
Gülmek ki yaşama bilenmek demek
İlle de insan sıcağı kokarken koğuşlar
Gülmek ki
Kurumuş derelerde sellenmek demek
Çol kuraklığında güllenmek demek
Var git dostum var git

Kendin al bu gece nöbeti
Bu gece ölmek
Sonsuz bir ölümsüzlüğe yürümek demek
Aylardan mayıs ki dallarda çiçektir
Toprakta bereket ve doğada renktir
İnançta güzellik ve zamanda gelecektir
Dört yoldaş o gün baharın koynuna girdiler
Ölümün alçaldığını gözleriyle gördüler
Gömleklerini - kalemlerini ve saatlerini
Anılsınlar diye sevdiklerine verdiler
Ve dört ağızdan ü"ç kibritin ışıklı sesini
Gök gürültüsünü çıldırtarak gürlediler
Bu ihanet girdabında boğulmadan
Şahsımızda davamız son bulmadan
Ve geriye dönüşler virus gibi çoğalmadan
Canımızla bu ihanet çarkına dur demeliyiz
Onur bayraklarını göğsümüze dikmeliyiz
Kawa'nın örsüne koyup davamızı
Yüreklerimizi körüklenen ateşlere sürmeliyiz
Bu zindanda yolumuz aydınlıktır artık
Ü"ç kibriti dörtle çarpıp bu gece
Bütün şehitlere konuk gitmeliyiz
Saat dörtte dört canın etrafı dört duvar
Duvarların ötesi mayıs gülleri ve bahar
Analar ve bacılar ağlayacakmış ne çıkar
Bu gece 'dörtlerin gecesi'
Dört göğüste yar diye yalnızca ateş yanar
Biri nöbet tutar - biri bildiri yazar
Diğerleri dört kişilik bir ateş kurar
Zindan sessiz - zindan canlı bir mezar
Gökyüzünde bir anda dört yıldız kayar
Bütün dostlar uykuda
Dörtlerin gözlerinde yalnız ateş var
Dimdik başlarla
Emin ve kararlı bakışlarla
İhaneti durdurmak için ateşe yürüyorlar
Dördü de yaşamaya sevdalı
Özgürlüğe nişanlıydılar
Tutsaklık kesmişti mutluluk yollarını
Bu zindanda ölüme nikahlıydılar
Bu ölüm ki özgürlüğün ilk adımı
Tutsaklığın ve ihanetin kırılma anı
Takvimde on yedi mayıs kalkar
On sekiz mayıs dörtlere bakar
Dışarda güne hazırlanırken tomurcuklar
Dört candan başka uykudadır bütün tutsaklar
Dağ - taş ve zindan uykudadır
Yalnızca dört özgürlük yolcusu
O gece ölüme hesap sormaktadır
Yıllar boyu işkenceler içinde
İhanetler ve direnmeler içinde
Beklediler - beklediler de gelmedi ölüm
Tuttular yakasından koydular önlerine
Konuş be ölüm - konuş dediler
Biz büyürüz sen böyle küçüldükçe

Seninle kavgamız insanlık tarihiyledir
Prometheus'tan Spartakus'e
Bruna'dan Che Guewera'ya
Vr Kawa'dan bizlere dek ateş iledir
Gel de bağdaş kur soframıza ey ölüm
Senin alçaldığını görmek
Özgürlük adına sunulan canlar iledir
Zindan sessiz - zindan canlı bir mezar
Dört can el ele bir demire sarıldılar
Tinerler - neftler ve boyalar
Zindanda dört can
Kazan altında betona çakılmış birer çiviydiler
Demirin beline sarılmış dört perçindiler
Ve bir potada erimeye hazır cevherdiler
Haykırdı ü"ç kibrit yolunda önde giden
Ateşi zindanlardan kentlere götüren
Tamam mıyız
Ü"ç yerine dört kibrit çıkarıp cebinden
Yaktı yüreğindeki korlanan ateşten
Tutuşan ateş
Patlayan tinerlerin ve neftlerin sesi
Dokunmasın hiç kimse
Bu gece dörtlerin özgürlük gecesi
Dört bin yılda yazılmış bir destanın
Güneş diliyle söylenmiş ilk hecesi
Böyle tutuşur - böyle yanar ancak
Uzay çağında bir zindan gecesi
...oOo...
Bir havar yükseldi zindandan kırlara
Dört ateşten dört kıvılcım düştü dağlara
Dağlar tutuşup indi bağlara
Dört ayrı ses yükseldi her ateşten
Söndürmeyin ateşi
Üfleyin korlara - üfleyin korlara
(...)
Yak artık canlarla yakılan ateşleri
Yak ki açılsın dünyanın körelmiş gözleri
Yak ki yırtılsın geceler ışığınla
Yak ki tarihi yeniden başlatsın
Kawa'nın -ü"ç kibritin ve dörtlerin sözleri
Yak ki yayılsın dünyaya
Ateşin ve güneşin ölümsüz sesi

10.1.18.5 Gözler Yangin Simdi / Adnan Yücel

Gözler Yangın Şimdi / Adnan Yücel
bunca yıl çığlıklar koşturulmuş bu yolda
deli taylar gibi ter içinde çığlıklar
savrulan bir yanlışa vurulmak için mi
yoksa dağları yırta yırta yürüyen
bir ırmak diliyle durulmak için mi
gözler yangın şimdi-ufuklar duman
dünya değişiyor-masalı koca bir yalan
tam kırk yıl bulandırdılar suları

nilüferleri dağlara taşıdılar
kekikleri çaylara
uğrun uğrun-ince ince-gizlice
ve sinsice yürüdüler karanlıklara
pınarbaşlarında yarpuzlar utandı
ormanda köknarlar
sonra leylak düşmanı bir akşam vakti
dünyanın değiştiğini buyurdular
ihaneti kanlı bir gelinlik içinde
yeryüzünün yatağında doyurdular
durduk düşündük sularla birlikte
dağlarla - ormanlarla - bulutlarla birlikte
durduk düşündük
nergislerle - nevruzlarla - güllerle birlikte
yok olan hiçbir çiçek yoktu yeryüzünde
durduk düşündük
martılarla - turnalarla - güvercinlerle birlikte
yok olan hiçbir güzellik yoktu yeryüzünde
durduk düşündük
nehirlerle - denizlerle - okyanuslarla birlikte
yok olan hiçbir dalga yoktu yeryüzünde
tam da yunuslar sevişirken arsipel'de
tam da gökkuşağı sevinleşirken
özlenen renkler siliniyor dediler
tam da insanın insanlığına çeyrek kala
yarım metrelik cam bir savaş alanıyla
çıktılar karşımıza teknoloji yalanıyla
gözler yangın şimdi ufuklar duman
dünya değişiyor masalı koca bir yalan
çocuklar ölürken bütün ülkelerda
ey koca nazım
ey ustamın ustam dediği
milyonlar içindeki vatansız yalnızım
çocuklar güldü demiştin o büyük ülkede
gel de gör şimdi
o yüzlerde büyümüş yarınsız öfkeyi
gel de gör
gece gelen telgraftaki yüce değerin
nasıl bir körlüğe kurban verildiğini
yüreklerde yükselen son anıtın da
gel de gör nasıl yerlere serildiğini
sonrası vurgun soygun ve talan
sonrası gözyaşı ve kan
caykovski harlemde bir tepinme
tolstoy sutyen boşluklarında pembe dizi
mayakovski bir papaz duası belki
puşkin çarlık özlemlerinin şiirsel gizi
gözler yangın şimdi ufuklar duman
dünya değişiyor masalı koca bir yalan
ne olur tunçtandı demirdendi demeseydin
bir tabuttan korkan o şaire gönül vermeseydin
a....... neruda'nın şili kasımpatılarını
hasan hüseyin'in kırmızı gül dallarını
howard fast'ın fırtına sonrası çığlıklarını
ölmeden önce mezarının başına koysaydın

burcu burcu gürcü gürcü koksaydın
dünya değişiyor masalına kahkalar atsaydın
son anda sokup ellerini kanayan kalbine
çocuk yüzlü yepyeni bir şiir çıkarsaydın
nasıl da severim seni
hiroşimalı bir kızın yaprak dudaklarında
işçi tulumuyla istanbul da taksim alanında
ve 1960 yazında küba da nasıl da severim
al şimdi ellerimi
yattığın o büyük ülkenin topraklarına uzat
yanar parmaklarım yanar
ne solohovlar ne de gorkiler var
yalnızca seni o topraklarda tutsak edenler
ve memed in özlemiyle oraya gömenler var
yanardağlar mı patlıyor bilemiyorum
denizlerle karalar yer değiştiriyor
dinazorlar mı göçüyor yoksa
bir yanım tırpan yine-bir yanım gül bahçesi
bir yanım soygun yine-bir yanım ter ezgisi
söyler misin ey ustaların ustası
nedir bu değişmenin yarınsız sonrası
şimdi senin ceviz yaprağı kıvıl kıvıl ülkende
kimi dünya değişiyor masalının halinde
ki orta asya nın kımız tadı hala dilinde
kimi zonguldak madenlerinde
paşabahçede ve çukobirlikte
yurtiçi kargoda ve toros gübrede
direnen bütün yüreklerle birlikte
kimi dört bin yıllık güneş peşinde
adının özgürlüğü için döğüşmekte
değişen nedir söyler misin
alınterinin nehirleştiği bu yaşam içinde
bir tren penceresinde saman sarısı saçlar
rüzgarın yelesinde nasıl ülkeden ülkeye
beyinden yüreğe nasıl fırtınalarla koşar
o büyük coşkular
o sonsuz duygular
uzansam her teline şimdi ellerim yanar
her biri beş dolara bir masadan uçar
bir başka masaya konar
seninse bu körkütük gidiş içinde
insanlık adına yüreğin bir başka kanar
dikersin gözlerini masmavi yarınlara
insanlığın insanca yaşamını özlersin
ve söylenirsin kendi kendine
çağının tanığı her şair gibi sen de
ne açlık ne zulüm ne de kan
ancak biz kazandığımız zaman
ve bütün insanlık insanca yaşadığı zaman

10.1.18.6 HANGI GÜNÜN YÜZYILI

HANGİ GÜNÜN YÜZYILI
Sancısını yaşıyorsun kaç zamandır
Yeni bir güne sevinçle başlamanın
Yoluna ışık tutan sözcükler
Var mı o günün ışıltılı kanatlarında
Rüzgâra dost olan soluklar var mı
Altını çize çize soruyorsun nedense
Ki hep aldatmış olduğun kendine
Adın çoktan çocuğa çıkmış oysa
Çoktan anlaşılmaz olmuşsun
Şu güzel ömrün tam ortasında
Kuşları sora sora düşen yapraklarda
Ey çılgın
Kanadı kırık her kuşa
Kanat olmaktan yorulmuşsun
Bulutları çarpışa çarpışa yorgun
Bir gökyüzüdür artık gülüşün

10.1.18.7 KIRDIN KALBIMI CANKÖRÜGÜM

KIRDIN KALBİMİ CANKÖRÜĞÜM
Ne zaman yağmur yağsa
Bir buluşma yeri olurdun
İstanbul'da rüzgâr soluklara
Mavisi yasaklanmış deniz
Kızıl tufanı yaratmadan daha
Ne zaman yağmur yağsa
Tarihin şiir tanığı olurdun
Yağmurdan sonra
Toprak kokusu bakışlılara
Tam otuz yıl nasıl kıydım sana
Bin zehirli duman arasında
Islığınla besteledim hep
En pembe çocuk düşlerini
Pan'ın flütünden mi kalma
Babam'ın dilsiz kavalından mı
Hep rüzgârla bir tuttum seni
Hani yolu yakın
Aşkı sonsuz kılan rüzgârla bir

Ey can içre cankörüğüm
Hangi kentin temiz havası
Yetmez oldu ki soluğuna
Çıkardın kendini ölüm doruğuna
Ölmek kolay değil cankörüğüm
Kalbimde sevinç gözesi pınarlar
Kalbimde yaşamak aşkı çınarlar
Ve bir nice coşkular coşkular
Sende onlar gibi yaşayacaksın
Akıp ırmaklara karışacaksın
Sırılsıklam bütün sevişmeleri
Yine soluğunla kurutacaksın

10.1.18.8

Kutup Yıldızı / Adnan Yücel
O korku vardı hep çıkılan yolda
O korkusuzluk vardı
Suyun su olduğu günden beri akardı
Biri can verip aydınlatır
Diğeri boğar ve yakardı
Yaşamın her dönüm noktasında
Bir ileri bir de geri
Atılan adımlar gibi alçalma ve yücelme
Atılan adımlar gibi
Büyüme ve küçülmeydi adı
Biri sevgi olup yapardı
Diğeri öfke olup yıkardı
O korku vardı hep çıkılan yolda
O korkusuzluk vardı
Geceler güvensizdi
Gökyüzünde soluklar tükenirken
Ay sevinçsizdi
Bir şey vardı sanki hep yarım kalan
Bir anı ya da bir düş gibi
Uzak Uçurumlarda sessizce sallanan
Yıllardan beri canlı tutulan ateşler
Söndürülürken yüreklerde birer birer
Kim yakacaktı
Uğrunda ölünen o büyük ateşi kim
Daha gün batmadan
Karartılan günlerin rengini
Gün doğarken
Kim haykıracaktı mor bahçelere kim
Kim ağlayacak
Kim gülecekti tüm güzellikler adına
Kim sevecek
Kim dövüşecekti
Kim takacaktı ölürken

Ölümsüzlüğü gül diye yakasına
Kışın kar açıp
Çiçek olacaktı buz sarkıtan dallarda
Yazın güneş açıp
Gelecek olacaktı ufuklarda kim
Bir yıldız vardır hani
Bütün yıldızlar içinde der Homeros
Ne kopmuştur hiç bir zaman
Kök saldığı kutsal yerinden
Ne de boyun eğmiştir
Ölüm kusan hiç bir karanlık önünde
Nasıl susulursa
Bin yıllık zamana karşı okyanus dilinde
Aynen öyle parlamıştır
Tüm gecelerin gökyüzünde
Aynen öyle
Notaların tören tören canlanıp
Dile geldiği günden beri
Hiç bir senfoni bulamadı bu sesi
Bulamadı sarayların görkemli sütunlarında
Hiç mi hiç bestelenmeden
Ve seslendirilmeden yaşandı zindanlarda
Hücreler senfonisiydi adı
Yaylı sazlar: Demir parmaklıklar
Ve demir kilitli demir kapılar
Vurmalı sazlar: Taş duvarlar
Ve taş katılığında kör baskılar
Üflemeli sazlar: Şafakta idamlıklar
Ve direnen tutuklular
Erkekler kadınlar duvarlar ve ufuklar
Yıldızlar içindeki o yıldızın
Ölüme ve ölümsüzlüğe doğru
Akışıyla başlıyordu hep birden uçuşarak
Ardından diğer bütün notalar
Ki maviliklerde süzülen kuşlar
Kurtuluş savaşında
Kurşuna ve saza vurulan türküler
Fransız ihtilalinde
Sürgüne ve giyotine gidilen marşlar
Ve bir nice kızıl meydanda
Yankılanan uğultular - uğultular
Sonra güneşe gönderilen
Özgürlük renkleri peş peşe
Ve fethedilerek
Ağızdan öpülen enginler - enginler
Ey halkımın demir kazık dediği
Yıldızlar içindeki soylu yıldız
Varsın onlar söndü bilsinler seni
Bulutları delerek saldığın ışıklar
Ki bin renkli gelenek üzre
Balkıyıp çoğalıyor şimdi
Susmayan bir hücreler senfonisinde
Kentlerin en yumuşak sessizliğinde
Bildiriler düşüyor artık
İnsanların yüreğine yağmur taneleriyle

Gök gürlemeyince yer gülmez
Gök gürlemeyince yer gülmez diye

10.1.18.9 KUS MITINGI

KUŞ MİTİNGİ
Sonbahardan sonra ağaçlar
Hep duman açar Ankara'da
Saksılarda yeşil bir yalnızlık
Uzayıp gider ev tutsaklığında
Kış boyu rüzgârsız ve çiçeksiz
Ne gün kalır güneşin yüreğinde
Ne şafak ne sabah
Kar altında dilsiz ve sessiz
Bir tohum gibi bekler baharı
Taş üstünde topraksız çaresiz
Sonbahardan sonra Ankara'ya dair
Hep aynı sözler söylenir
Ama yağmur
Yine utanır yağarken
Kar yine yağmadan kirlenir
Sonbaharda sonra Ankara'da
Yalnızca kuşların isyanı vardır
Bakarsınız bir akşamüstü
Bütün ağaçlar kuş açmıştır
Ve gökyüzü meydanında
Kuş dilinde bir miting başlamıştır
Bir çığlıktır artık yaşanan
Sözcükler yetmez anlatmaya
Notalar fırçalar susar
Çünkü mitingden sonra kuşlar
Kırıp kanatlarını
Ankara'ya ölüm bırakırlar

10.1.18.1 Rüzgarla Bir / Adnan Yücel

Rüzgarla Bir / Adnan Yücel
Hangi günün gecesidir / yazı kışta kılan bilir
Gün içinde görünmeden / günü suya salan bilir
Dağlar düze iner birden
Aşkı sonsuz kılan bilir / rüzgarla bir olan bilir
Göl göl olur damda biri / çentik atar günlerine

Sel sel akar diğerleri / güneş güler tenlerine
Biri bine döner birden
Yolu yakın kılan bilir / rüzgarla bir olan bilir
Rüzgar çocuk sesleriyle / mavi bir düş kurar gökte
Sözde türkü dalda çiçek / olur açar her yürekte
Gözden perde iner birden
Düşü gerçek kılan bilir / rüzgarla bir olan bilir

10.1.18.1 SEN KI ANLARSIN

SEN Kİ ANLARSIN
Kendini bir suyun akışında
Ve suları kendi bakışlarında
Bulabilenler bilir bu türküyü.
Sen ki anlarsın
Bir türkü uğruna
Çileler çektin yıllar boyu.
Soluğunda
Yaban menekşelerinin kokusu.
Gözlerinde
Serin pınarların uğultusu.
Dağlar seni yaşardı her gün
Ormanlar sıcak dostluğunu.
Ne zaman çatlasa bir kaya
Bir çığlık düşse sulara
Irmaklar
Adını çizer toprağa.
değil mi ki
Hep o yangınların adına
Adına belasına
Özlemi duyulunca özgürlüğün
Öfkesini göklere çalan
Bir şimşek gibi dalardın yaşama.
Sen ki anlarsın bu yaşamı
Aşklar şimdi hücrelerde tutsak
Düğünler kelepçeli
Doğumlar
Ve çocuklar zindanlarda.
Bunları nasıl anlatayım sana
Bu türküleri nasıl çağırayım
Bu ninnileri nasıl.

Ölüme
Kapkara bir kaygu değil artık
Bembeyaz
Bir kitap diyoruz koltuğumuzda.
Kitapların göğüslerinde kan
Bu kanı nasıl okuyayım sana.
Şimdi devleşen bir öfkenin
Ve sınırlar ötesi bir özlemin
Bildirisi okunurken her gün
Her saat, her dakika,
Can çekişen
Bir çağı yaşıyoruz dünyada.
Sen ki anlarsın bu yaşamı
Okul yolunda telaşlı bir öğrenci
Bir grev sözcüsü işyerinde
Okunan kitap
Yazılan defter
Yükselen bilinç
Ve eriyen cevher
Şimdi sabahın ala şafağında
Doludizgin
Bir at gibi giriyor sulara.

10.1.18.1.YERYÜZÜ ASKIN YÜZÜ OLUNCAYA DEK

YERYÜZÜ AŞKIN YÜZÜ OLUNCAYA DEK
Aşksız ve paramparçaydı yaşam
bir inancın yüceliğinde buldum seni
bir kavganın güzelliğinde sevdim.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!
Aşk demişti yaşamın bütün ustaları
aşk ile sevmek bir güzelliği
ve dövüşebilmek o güzellik uğruna.
işte yüzünde badem çiçekleri
saçlarında gülen toprak ve ilkbahar.
sen misin seni sevdiğim o kavga,
sen o kavganın güzelliği misin yoksa...
Bir inancın yüceliğinde buldum seni

bir kavganın güzelliğinde sevdim.
bin kez budadılar körpe dallarımızı
bin kez kırdılar.
yine çiçekteyiz işte yine meyvedeyiz
bin kez korkuya boğdular zamanı
bin kez ölümlediler
yine doğumdayız işte, yine sevinçteyiz.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!
Geçtiğimiz o ilk nehirlerden beri
suyun ayakları olmuştur ayaklarımız
ellerimiz, taşın ve toprağın elleri.
yağmura susamış sabahlarda çoğalırdık
törenlerle dikilirdik burçlarınıza.
türküler söylerdik hep aynı telden
aynı sesten, aynı yürekten
dağlara biz verirdik morluğunu,
henüz böyle yağmalanmamıştı gençliğimiz...
Ne gün batışı ölümlerin üzüncüne
ne tan atışı doğumların sevincine
ey bir elinde mezarcılar yaratan,
bir elinde ebeler koşturan doğa
bu seslenişimiz yalnızca sana
yaşamasına yaşıyoruz ya güzelliğini
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!
Saraylar saltanatlar çöker
kan susar birgün
zulüm biter.
menekşelerde açılır üstümüzde
leylaklarda güler.
bugünlerden geriye,
bir yarına gidenler kalır
bir de yarınlar için direnenler...
Şiirler doğacak kıvamda yine
duygular yeniden yağacak kıvamda.
ve yürek,
imgelerin en ulaşılmaz doruğunda.

ey herşey bitti diyenler
korkunun sofrasında yılgınlık yiyenler.
ne kırlarda direnen çiçekler
ne kentlerde devleşen öfkeler
henüz elveda demediler.
bitmedi daha sürüyor o kavga
ve sürecek
yeryüzü aşkın yüzü oluncaya dek!

10.1.18.1 YÜREK ÇAGRISI

YÜREK ÇAĞRISI
Acılı yağmurlarla düşmüşüm yere
Tatlı su göllerine akamıyorum
Yüzüm yüreğim deprem dalgası
Bu gül kıyımlarına bakamıyorum
Her sevi bir türküdür bağrımda
Her öfke bir ağıt
Ağıtlar kuşatmış dört yanımı
Kendi türkülerimi haykıramıyorum
Şarkılarla bezeniyor ufuklar
Yüreğim patlıyor dağbaşlarında
Yüreğim
Sancımı duyar mısın yaralarında
Kuş seslerinde yas nağmeleri
Şarkılar sabır ve çile makamında
Mendilimde öfke çıkınımda bilinç
Uykusuz kalır mısın kitaplarıma
Dudaklarımda hüzün
Avuçlarımda sevinç
Kulak verir misin çığlıklarıma
Dağları aşarak gelmişim sana
Demir kapıları kırarak
Işık olur musun karanlıklarıma
İsterim ki senden
Yaylalarda otlak olasın
Ovalarda ırmak olasın
Yayılasın göğsümün kırlarına
Sarasın beni sarasın
Dalların sevdası düşmüş toprağa

Olgun meyvelere hasret gençliğimiz
Zamanın billur çağlayanı
Gürül gürül akarken avuçlarımızda
Bir damla yağmur adına
Yakarmış dağbaşlarında yüreğimiz
Gökyüzünde sanılmış bütün yaşam
Gökyüzüne çivilenmiş ellerimiz
Ateşler yine parlıyor dağlarda
Dolular yine kırıyor çiçekleri
Gecenin karnına inerken şafağın tekmeleri
Bulutları delen ışıklar
Ezik ve kinli
Aydınlık iri
Sanki kocaları işkencede kadın gözleri
Nasıl kapanır bu kanayan yara
Nasıl anlatılır ki sana bu hal
Terimde tuz gözyaşımda bal
Bağdaş kurar mısın soframa
Gözlerimde umut yüreğimde aşk
Ölümleri boşlayıp düşer misin sevdama
İsterim ki senden
İnancıma aşık olasın
Zindanıma ışık olasın
Yürüyesin gönlümün yollarına
Sorasın beni sorasın
İnce kabukları zorlanıyor zamanın
Gelecek damlıyor yorgun havuzlara
Damlalarla yılların gelin yüzü
Suların üstünde koskoca bir çağ
Umutlar sığmaz oluyor alanlara
Baharda gazel dökme bahçelerime
Ben yaşamayı bilmez miyim
Çocuklarım okul yollarında
Okullarım sabah kollarında
Sanki güzellikleri görmez miyim
Papatya beyazlığında ölüm sarısı
Karanfil kıvrımlarında kan
Bu çiçekler uğruna ölmez miyim
De gülüm ben seni sevmez miyim
Bahar değil acı yükleniyor dallarıma

Yapraklarımda ayrılık
Meyvelerimde gurbet
Vuslat olup gelir misin kollarıma
Ellerimde kış saçlarımda kar
Cemre olup düşer misin toprağıma
İsterim ki senden
Yılgınlıkta inanç olasın
Zulme karşı direnç olasın
Gömülesin aşkımın sularına
Göresin beni göresin
Göresin ki destan edesin
Söyleyesin dillerden dillere
Bir türkünün dizelerinde
Bir kavalın nağmelerinde
Alıp başını gidesin
Bağrı yanık yeller üstünde
Güneşin rengiyle düşesin ufuklarıma
Kırasın karanlıklarımı kırasın

10.1.18.1 Imge Dedim Adina / Adnan Yücel

İmge Dedim Adına / Adnan Yücel
Son çocukluk da bitmişti ömrümde
Düşlerim belki kış ölüsü belki yaz
Kırlara bahar yetmese de içimde
Yüreğim nar çatlamasıydı sana kadar
Dilimde sözcüklerin çelik direnci
Sesimde ölüm rengine inat aşklar
Mavilikler yasaklandı gökyüzünde
Özgürlüğü kuş kanatlarında bekledim
Doğduğum gün adına "imge" dedim
Sevdim bütün insanları insan yanlarını
Sen de seveceksin
Dallarına su yürümüş ağaçlara güleceksin
Kar yağsa da yaktığın ateşler üstüne
Ateşi yüreğinle körükleyeceksin
Kuş sesleri de ertelenebilir güne karşı
Çiy de düşebilir anıların üstüne
En güzel ezgileri nehirağzı denizlerde
Hep kendi sesinle türküleyeceksin
Hüzün ağaçlarının sevinç açtığını
Adının sonsuz anlamında göreceksin
Sevdim soluğunu rüzgar kılan insanları
Soluğumu soluklarına kattım
Bir damla uğruna gökyüzünü omuzladım
Bir çocuk ölümleri ağlatti beni
Bir de türkülerde kalabalık ihanetler

Gülüp geçtim yalan iktidarlar görkemine
Aşk adına sesimi sürdüm namlulara
En büyük eylemleri söz eyledim
Doğduğun gün adına "imge" dedim
Sen elbette sen olacaksın biliyorum
Sesinde yirmibirinci yüzyılı dinliyorum

10.1.19 ADNAN ÖZER

10.1.19.1 AKDUA

AKDUA
ölülerin ak ayaklarında açar zambaklar
(zambaklar) yer kurtlarının tezgâhında dokunur
senin - kötüler kötüsü - yüreğin bunları bilmez
ölülerin ak soluklarıyla büyür zambaklar
(zambaklar) mahşerin ak bildirisidir okunur
senin -yetimler yetimi- aklın bunları almaz
şairlerin ölüm çiçeğidir zambaklar
(zambaklar) çocukların karbeyaz uykusudur
senin -mutrıplar mutrıbı- gönlün bunları çalmaz
zambaklar gün gelir şairlerin başucuna sokulur

10.1.19.2 ESMER KIZIN BEKLEDIGI BAHAR

ESMER KIZIN BEKLEDİĞİ BAHAR
GELMEK BİLMEDİ
yağmurun kayısı gözleri birikti
volkanların kurumuş tükrüğünden
uzayan yollarda
kavuniçi buğunun dibinde dem çekti
misina kanatlı kumrular
ESMER KIZ GÖZLERİNDE
ISLAK İNCİLERLE BEKLEDİ
AH BAHAR GELMEK BİLMEDİ
güz ve kış boyu
yağmurun buğudan yabaları
kaldırıp gözlerimizin tuzunu
azdırdılar göğün yaralarını
ve deniz rüzgârlarının
yılankavi bıçakları
çentiklerle doldurdular
gezegenlerden inen kollarını

ESMER KIZ KULAKLARINDA
YAĞMURUN YANSILADIĞI
NAL SESLERİYLE BEKLEDİ
AH YEŞİL ATLI GELMEK BİLMEDİ
filiz dizeler kuran bir şaircik
tomurcuğu acıyla kıvranan daluçları
gibi uzattı parmaklarını:
ESMER KIZ SEVERDİM SENİ
ÂŞIK OLMASAYDIM EĞER
karayel kılıçları
akıtmalarından damlayan kanla
döndüler akşamları bedenine
serin bir ıslık gibi aldı
onları canevine
ESMER KIZ SEVERDİM SENİ
ÂŞIK OLMASAYDIM EĞER
yüreği sıcacık bir kındı
kendi bıçağına sevdalandı
gerilip okladı yüzünü
alnının çizgileri
AH ESMER KIZ SEVERDİN BENİ
ÂŞIK OLMASAYDIM EĞER

10.1.19.3 Gizledikçe Ask / Adnan Özer

Gizledikçe Aşk / Adnan Özer
Kışın soğuk balıktan günlerini sayıyorum ağımda.
O yaza hiç dönülmeyecek!
O başlatılmamış, o varsayılan ortasında yasanmış sevda
yakılmamış bir mum gibi aklımda.
Kesik ağzıyla suları iğrilten
boğaza karşı durup da
oraların kuşu yalıçapkınını hecelemiştik
beyaz bir yelkenli geçisiyle sulara.
Kışın vurgusu açık, bağımsız bir ses,
esiyor bize değmeden, bizden almadan
hiç uğramadığımız biryerlerden doğruca.
Uçuyor cinsiyetin kindar ağzıyla.
İbret olsun diye savuruyor
uzaklara bir meddücezir haritasını.
Ne uzanma, ne geri çekiliş;
biz varsayılanın ortasında
iki içine işleyen zaman,
iki uyurgezer nokta.
Şimdi sen bile bu şiir için
çeperleri kapanmış, kendi başına bir ses,

kışın soğuk balıklardan takviminde
sadece kendine dökülen bir yapraksın.
Yaliçapkını yeni bir sözcüğe uçuyordur şimdi
bilmediğimiz bir lügatta.

10.1.19.4 Kafileler / Adnan Özer

Kafileler / Adnan Özer
Ne arıyorum çarşıda
tezgâhlardan düştü ellerim
ne alıp ne satmaya
uzun sokaklar düşlemek benim işim
yaza bakan, kireç boyalı
koştursun güneşin limondan atları
alkışlanarak
çırakların çürük lastik kokan nefesleriyle
kimin aslıyım ben
ne yüz oldum ne ayna
azdı gençliğim
aya doğru tutulan çarşaflar arasında
anladım hep aynı kadındır sokaklar
yokuşlar gevşemeyen orospular
ne pamuk ne de zambakla
tarih olsun diye geldim buralara
son kez Ferat'ta yıkadım saçlarımı
billûr çıkardım eskiden
daha sığ bir deniz için
koridorlara girdim sonra
büstlerin ezdiği zamanı kullandım
boşuna,
telâşlanmaz artık şehirli
yaka yırtıp ünlesem
göstersem
varoşlara sürtünerek geçen kafileleri
kafileler kafileler
barbar Atilla'nın taylarıyla çekilen
şehirler kuruldukça
uğraklar yitiren kafileler
geçerler yine de
varoşlara sürtünerek geçerler
'yeryüzü hep delikanlı' diye haykıran
yiğitlerle dolu kafileler

10.1.19.5

"Kine Ez?" / Adnan Özer
Bir devir aşk diye beni doğurdu
Aldı bedenimi Mağrip sıtmalarından
Nil diplerinden söktü ruhumu
Sisli denizlere açıldım bir zaman;
ne altın ne meyve,
yad olsun keşfettiğim kıyılar
Zamanın hayatla içlendiği çöllerde

bir çadırım olsun yeter
Ne göreceğim aynalarda
çağ bütünüyle yanılsama
İşkenceye alınıyor eşkalim:
Şehre yeni bir şamata
Gün gelmiş süslü satraplar ünlenmiş
kaç defa ay doladıysa göğsümü
kaç defa bulut püskürdüyse ağzım;
hileli bir rakam düşürdüler sorguçlarından
kadınlar, müziği halka sayan
Ey halk! Ey halk! diye çağırdığım
zaman haritasında körfezler gibi çekilen
hayale dalan rüzgârın önüne
sergiler ve dut yaygıları açan
insanlık eğrileri, ketenpere çömezleri
Yandım daha çağlasında bademin
Bahçeler gözüme yeni bir şöhret
özürün bir köşesinden öbürüne
kenar otu oldum, bir fiy û care
ben oldum, ben oldum
ben oldum da ne buldum Temmuz'un kınnabında
giderek lâl kafiye
göllere vehmedilen gül dolaklı şadırvanda
ama yine "gülün ölüm çağında".

10.1.19.6 KIRLARA VEDA

KIRLARA VEDA
Gözyaşlarının gücü vardı eskiden;
ırmak yüklü adamlardık tuz katarlarının ardınca giden,
gölgemizde damlaların bıraktığı izlerden
açılırdı hayal tuzur suda bukağısı çözülürken.
Utanır arınırdık şehirde fazla kalmak suçundan;
akıl danışırdık yağmura: Nasıl döneriz
evlerimize doğu yollarından;
nasıl fener yapıp kemiklerimizden, tütsüleriz
gecenin mor arılarını çıkınca kovanından?
Çoraksa gece: Saçlarda yıldız, gözlerde yine yağmur,
sarı bir zaman dilimi gibi yanan fenerler
(mum yanar,yağ dolanır, mumyalar toprağı çamur),
kanda yaralar gibi gülün ağrıttığı dikenler...
ardımızda yoksul ve yerli bir söylenti,
böyle yürürdük ateşli ekinler gibi menzilsiz.
Yoktu buğdaya un olmaktan ötesi;
bulgur çeken kadınlardan doğduk ya biz,
güneşi taşta sırmalayan o kırıntı bilgeleri,
aya bakan sundurmalarda çatlak topuklu annelerimiz,

sıcak bağımız, güleç mısırımız, dindar soğan tilmizleri,
o topuklar, ah o topuklar ve kerpici terk edişimiz...
Kızıl toprak ve iri saman, yani Allah'ın harcı
gözyaşlarının gücüyle eskiden
serin eviçlerinde sarı bir mahremlik sunardı,
yağmur bir dua gibi geçerdi pencerelerden;
yetim insan topağın vicdanıyla doyardı...
Demem o ki,
gözyaşlarının gücü vardı eskiden.

10.1.19.7 KINE EZ

KİNE EZ?"
Bir devir aşk diye beni doğurdu
Aldı bedenimi Mağrip sıtmalarından
Nil diplerinden söktü ruhumu
Sisli denizlere açıldım bir zaman;
ne altın ne meyve,
yad olsun keşfettiğim kıyılar
Zamanın hayatla içlendiği çöllerde
bir çadırım olsun yeter
Ne göreceğim aynalarda
çağ bütünüyle yanılsama
İşkenceye alınıyor eşkalim:
Şehre yeni bir şamata
Gün gelmiş süslü satraplar ünlenmiş
kaç defa ay doladıysa göğsümü
kaç defa bulut püskürdüyse ağzım;
hileli bir rakam düşürdüler sorguçlarından
kadınlar, müziği halka sayan
Ey halk! Ey halk! diye çağırdığım
zaman haritasında körfezler gibi çekilen
hayale dalan rüzgârın önüne
sergiler ve dut yaygıları açan
insanlık eğrileri, ketenpere çömezleri
Yandım daha çağlasında bademin
Bahçeler gözüme yeni bir şöhret
özürün bir köşesinden öbürüne
kenar otu oldum, bir fiy û care
ben oldum, ben oldum

ben oldum da ne buldum Temmuz'un kınnabında
giderek lâl kafiye
göllere vehmedilen gül dolaklı şadırvanda
ama yine "gülün ölüm çağında

10.1.19.8 Medresede Isyan I / Adnan Özer

Medresede İsyan I / Adnan Özer
Düşlerimi "şerre" yoruyor bir deli kadın
korkuluğumu kaçırttı kargalar
dönecek bir evim yok
uzaklara atıyorum şapkamı
yüreğimi "hayra" yoruyor bir deli kadın
besmele kokuyor şiirim
duadır onlar sakalsız gençler için
-kim öpecek onları?
selâdır onlar kusurlu kızlar için
-kim sevecek onları?

10.1.19.9 Medresede Isyan II / Adnan Özer

Medresede İsyan II / Adnan Özer
'Kâinat' bölündüğünde ordaydım
bir soluk yaprak düştü payıma
arşa çıktım boynumun kuru dalından
deniz zambakları ektim gökbiryana
silin beni bu yaşamdan
silin silebilirseniz
beni katran, eski hint boyası
budak reçinesi
şair ve alçak
'Beşer' bölündüğünde ordaydım
hasta çocuklar düştü payıma
göğsümden indim öksüz düğünlerine
erikler kuruttum göbeğimin karışında
kılın beni bir rekâtta
kılın kılabilirseniz
ben şeytan ortağı
hasırcı bıçağı
şair ve alçak

10.1.19.1 SENI SEVIYORUM

SENİ SEVİYORUM
Seni seviyorum
çağladıkça coşan su
estikçe dellenen rüzgâr
ekildikçe anaçlanan toprak
öğütler bunu bana

seni severken
türküden türküye geçer ırmak
toprak yaz yağmurlarıyla oynaşır
öğle tozlarıyla dolanır rüzgâr ufku
adınla uyarırlar beni
seni seviyorum
bağda çiçeklenen salkım
dalda allanan meyva
öttükçe kendini tüketen kabakçı kuşu
öğütler bunu bana
seni severken
yaz güneşi şehvete boğar bahçeyi
kükürt âdetleriyle solar bağ yaprakları
ballı incirde yaşar -bin bir cilveli- aşklarını
turunç gerdanlı kuşlar
haberler getirir sağdıçlarım
gül kurusu mektuplar
seni seviyorum
hayra yorulan düşler
ceviz sandıkta bekarlığın gül suları
taş yastıklarda zümrütüanka kuşları
öğütler bunu bana

10.1.19.1 YALNIZLIGA VEDA

YALNIZLIĞA VEDA

Gidiyorum işte
Hayalde gör, düşte gör.

Yalnızlığın da ucuna geldim,
sırtımda kederin hançeri,
saplanmadan hep tehditle yürütür beni.
Bilmem neden ve nasıl çıktım bu yola,
vardır elbet başlangıcı bu halin;
ben de bir harmandan savruldum sonunda,
konmasız uçtum peşinden kadın denilen hayalin.
Hayatmış ama asıl beni kandıran cilve.
Yine de bir şey verdi diyemem bana bu derin tasavvur
ve yeryüzü meridyenlerle kestiğim özlü çamur
kerpici iliğimde kurur, ağrısı yüzüme vurur.
Ah ne vedadır ne vebadır ne vebaldir bu!

Gitmek değil, artık dağılmakbenimkisi
tozuyan aklım ve hafızamla.
Bitsin artık bu şiirler, bu kitap, bu içe dönük cihannüma
Hayalse katili bir insanın
cesedi vurmaz hiçbir kıyıya.

10.1.19.1.ÇINGIRAGIN ÖLÜMÜ

ÇINGIRAĞIN ÖLÜMÜ
(Ç ı n g ı r a ğ ı n   Ö l ü m ü   1)
bir sesevinde doğdum
inanırım çanların ölümüne
fırtına dinince kıyacağım kendime
sen çizince ben oldum
inanırım kumlu ellerine
sen yitince kıyacağım kendime
bakır damlasından soğudum
inanırım zehirli yüreğine
şart olsun kıyacağım kendime
(Ç ı n g ı r a ğ ı n   Ö l ü m ü   2)
I
zaman batıyor Margarita
su doluyol saatlara
bir kurtçuk geçiyor
beynimdeki kumdan
ses göçüyor Margarita
çanlar ölüyor sesevlerinde
dili kurtlanıp çürüyor
ölüm giriyor yalnız
açık kapıdan
II
ses ölünce
kimse kimseyi çağıramaz
ikimizin gizli sevdası
bir incinin yüreğinde
bulunamaz
zaman yanınca
ölüm de bırakır arkadan vurmayı
gelip evlerimize yerleşir
giyer geceliklerimizi

kan kabuklu bedenine
yataklarımızda yatar
herkes göçünce
ölüm yalnızlığını yaşar
son kez duy tenimi
ve kokla beni
ben yitince
belki yeni bir tufan kopar
(Ç ı n g ı r a ğ ı n Ö l ü m ü 3)
adımlarım
bir yere götürmüyor artık beni
çiziyorum kıl üstüne
küçük çıngırağın ayak izlerini
gözlerim
sönüyorlar bir bahçede
katran güle sarılıyor
uzun uzun öpüşüyorlar
birleşiyor
cennet ve cehennem
tanıyarak bedenlerini
dil ve damak gibi
adımlarım
bir yere götürmüyor artık beni
yağmur saralı bir dilenci
devriliyor ardımsıra
yürüdüğüm her sokak
duvarlaştırıyor kendini
ellerim
eriyorlar bir bahçede
kopuyor küpelerin halkası
kemerlerin tokası
yalnızlık delik ağlarıyla
avlanıyor içimi
adımlarım
bir yere götürmüyor artık beni
küçük bir çıngırağım
çalıyorum kendi kendimi

10.1.20 AFSAR TIMUÇIN

10.1.20.1 AKSAM SERÜVENLERI

AKŞAM SERÜVENLERİ
Bir seferden döneriz seninle bazı akşamlar
Gün bulutları açık mora boyadıktan az sonra
Bile bile karanlığın bizi kalın örtülerle örteceğini
Son ışıklara dalarız koşa koşa gene de
Sürgününüm izini sürerim her yerde seve seve
Alacakaranlıkta hem özlemlin hem öksüzün olmak için
Kapanmaya hazırımdır kat kat kendi üstüme
Yağmurdan güneşten poyrazdan uzun yollardan
Biz şimdi gurbetimize çıkıyoruz vakit tamam
Çanlarla türkülerle davullarla ayrılmak uzak bize
Yüzüme vuran sıcaklığınla çocuk dudaklarınla
Sen giderken ellerimde ellerinden ayrılmanın öfkesi
Varlığında yeniden kurulur eksiksiz bir sıla
Seni her düşünmemde benzersiz bir yurt özlemi
Bana düşen gelişini aralıksız beklemek
Beklerken bakışında eriyip gitmek yavaşça
Beklerken sonsuz bir ormanı yürümek saçlarında
Benim tutkum ölümüm serüvenim bu işte

10.1.20.2 AKSAM TÜRKÜLERI

AKŞAM TÜRKÜLERİ
Beyaz bir gün üstüme kapanıyor
Yeşilini süze süze ormanların
Ah deniz dipleri neredesiniz
Derin deniz dipleri
Gözleri kadar güzel sevdalımın
Uzayan gölgelere uzanıyorum
Üstümde hırçın bir mavi
Yeni bir zamana başlar gibiyim
Batan günün ölgün kırmızısında
Usulca koyuluyor akşam türküleri
Gün bir koşuda dağıldı gitti
İnsan olursa olsun diyemiyor
Dokunduğum ne varsa kayıyor ellerimden
Ben bir şey olmamış gibi

Ölümsüz bir tutkuya davranıyorum
Nasıl olsa geceye daha çok var
Yasalarına sıkı sıkıya bağlı güneş
Ufka doğru süzülüyor olsa da
Her sevince yeniden başlıyorum

10.1.20.3 AKSAMDA ÇOCUK SEZGILERI

AKŞAMDA ÇOCUK SEZGİLERİ
İyileşmez çocukluğum yüzündendir
Bu dalgalar arasında gidip gelişim
Bilge ve güngörmüş martılarla
Benim işim sevinç aşk bana göre
Hele gün başladı mı sancılanmaya
Başıma gelenlerin hemen hepsi
İyileşmez çocukluğum yüzündendir
İyileşmez çocukluğum yüzündendir
Ölü resimleri gibi solgun yüzler karşısında
Duyarsız kalışım hatta inatla susuşum
Boş tutkuların anlamsız korkuların
Kirli yağmur suları gibi biriktiği
Akşamlardan güle oymaya geçişim
İyileşmez çocukluğum yüzündendir
İyileşmez çocukluğum yüzündendir
Dağların ve denizlerin durmadan devinişi
Beni çağırması bütün uzakların
Birdenbire rüzgârlarla uzaylara açılışım
Her şeyimin birden maviye kesmesi
İyileşmez çocukluğum yüzündendir

10.1.20.4 AKSAMIN ANISI

AKŞAMIN ANISI
Yorgun bir günden kalan
Avuçların uyudu avucumda
Saçların yüzümde omuzumda
Bana neler anlattı
Yüreğinin atışlarını duydum
İçimde içimin derininde
Yol bitmesin istedim uzasın

Alabildiğine dalsın karanlığa
Beklediğimiz oldu çatıldı
İki cana bir beden
Ya da bir başka deyişle varoldu
Bir bedende iki can
Bir iki silkindi deniz uzakta
Ay ikimize el salladı
İrili ufaklı bütün yıldızlar
Işık yolladı sevincimize
Ne olup bittiğini
Bizi görenler anlayamadı
Aşkın benzersiz güzelliğinde
Zaten kimse anlayamaz kimseyi

10.1.20.5 AKSAMIN KURGUSU

AKŞAMIN KURGUSU
Gölgem ol ve beni izle
Kimselerin bilmediği yerlere
-Ne güzeldir ıslak kıyılar şimdi-
Gülerek gidelim seninle
Ben senin gölgen olayım
Durarak koşarak hep arkanda
Görülmedik yerlere savrulayım
Her çekip gidişinde
Ben hep senin yanında
Ayaklarının izi
Çorabının alacalı yeşili
Kafandaki düşünce
Yüreğindeki karasevda
Düşlerindeki uzaklar özlemi
Kim derlerse beni göster çekinme
Hırçın uzak denizlere
Açılmak istediğinde
Bilerek isteyerek güvenerek
Her zaman beni bağla yedeğine

10.1.20.6 ALI'NIN TÜRKÜSÜ

ALİ'NİN TÜRKÜSÜ
Baba kar çok olunca balkonda
Çıkıp kardan adam yapalım mı
(İyi giyiniriz üşümeyiz)
Ama ya kar tutmazsa
Eskiden yapmıştık
Havuç oturtmuştuk burnuna
Burnuna gene havuç oturtalım mı
Süpürge verelim mi eline gene
Bir güzel süpürsün mü karları
Kardan adamın başına koyalım mı şapkanı
Baba kar yağıyor
Dağlara çıkıp biz de kayalım mı
Dağlar uzak olsun gideriz baba
Neden gülmüyorsun neden dağlara gitmiyoruz
Neden kardan adam yapmıyoruz eskisi gibi
Neden hep düşünüyorsun neyi kimi
Baba çıkıp kartopu oynayalım mı
(İyi giyiniriz üşümeyiz)

10.1.20.7 ANIS

ANIŞ
Bense eski bir anı gibi çaldım kapını
Dinlen diye saçlarını taradım
Ayakların sıcaktı saçların ılık
Ben bir düş gibiydim uyanınca yitirilmiş
Düşler de anılar gibi karmakarışık
Nilüferler gibi birden sudaydın
Tanıdım bakışını
Sular gecelerden daha eski karanlık
Her çiçek sarısını içirirken toprağa
Yıkıntılar içinde sapsarı papatyaydın

10.1.20.8 AYRILIKTA SÖYLENMIS BIR YAZ TÜRKÜSÜ

AYRILIKTA SÖYLENMİŞ BİR YAZ TÜRKÜSÜ
Gözlerine bakar ağlar
Bu son şarkı

Son umut
Gitme hep burada kal
Bizimle kal bu kıyıda
Her yanına dokundum bakışının
Her yerini tanıdım göklerinin
Gün boyu sende uçtum
Dinlendim dallarında
Atlılar gibi yoruldum yanında
Uyudum
Ölür kıyı ölür yazlar
Alır götürür karakış
Her bahar her umuda zorunlu mu
Neden yolcusun bu kadar
Gideceksen
Al götür umudumu
Al götür sonuna kadar

10.1.20.9 AGACIN IKINDI TÜRKÜSÜ

AĞACIN İKİNDİ TÜRKÜSÜ
Açıklara çıkalım boğulmamak için
Günün kuytu yerleri şimdi harap
İçimizde bir ezgi inceden inceye
Bizi kendimize bağlarken akşam olur
Karanlığı gümüş rengine boyar mehtap
Oturup uzun uzun konuşsaydık
Sevişmek nasıl olsa gene olur iyi kötü
Bir ıhlamur sıcaklığı yayılırken odamıza
Her şeyi ince ince düşünseydik
Ölümü kırgınlığı inceliği en başta
Bütün eksiklerimize gülüp geçerek
Belki de boşa geçti onca zaman
Bu da bir tür geçip gitme duygusudur
Ne güzel olurdu yeniden başlasak
Ne yapsan en başa dönülemiyor
Ne yapıp yapıp dalı unutmalı
Rüzgârla yere düşen sarı yaprak

10.1.20.1 ASK HERSEYI DENGELER

AŞK HERŞEYİ DENGELER
Adını andığımda bir deniz sessizliği
Kentin uzak yerlerine işlerdi
Martı çığlıkları ve vapur düdükleri
Bazen de çılgınlıklar arasında
Bilenler özlem derdi
Bilmeyenler elbette kınamıştır
Dört yanımda kemikten kahkahalar
Hep böyle yapmazlar mı
Adını andığımda bir yaban menekşesi
Sevinçlerle gözlerini çizerdi
Duvarlara camlara suyun yüzüne
Gör bendeki sevinci
Adını andığımda susup kalırdım
Bir deniz açılırdı önüme
İki yanı silme çiçek tarlası
Nerelere gitmezdim
İçimde ellerinle kurduğun
Aşkın en büyük krallığı

10.1.20.1 Beklerken

Beklerken

Sevdiğimin kulaklarımda sesi
Bembeyaz bir gül demeti
Kim bilir kaç yüzyılın gülşeninden

Duvar gibi kalınlaşırken bekleyişler
Birden bütün katılığın dağılması
Ve sesini duyuşum bir yerlerden
Kim bilir kaç yüzyılın gülşeninden

Ağır bir duyguyla birarada
Onsuz da olunur gibi gelirken bana
Gittikçe basan sis artan duman
Ve kilitlenmesi zaman zaman
İçimde bir ağırlığın aşk adına

Nasılsın nereden çıktın
Gerçekten bana mı geldin
Sen miydin o olmasa da olur gibi görünen
Şimdi yosun gözlerin gözlerimde
Binbir türlü rüzgarla rüzgarlanır
Kim bilir kaç dünyanın denizinden.
Afşar Timuçin

10.1.20.1 BEN KIMIM

BEN KİMİM
Ben kimim yaramaz bir çocuk
Sessizliğiyle kendine gizlenen
Bugün bile simyacılar iyi kötü
Bir şeyler bulup çıkarmak isterken
Ben kimim zamanın kıyısında direnen
Uçaklar uzaklara kanat vururken
Ben kimim kırılıp kalmış
Eski bir tekne gibi
Ben kimim çocuk düşlerinden
Anlaşılmaz ülkülere uzanmış
Ben kimim bilemiyorum
Açlığıyla olmadık sevgilerin
Bir küçücük bakışta oyalanan
Ben kimim olur olmaz zamanlarda
Kendine ve her şeye ağlayan

10.1.20.1 BEN KIMIM

BEN KİMİM
Ben kimim yaramaz bir çocuk
Sessizliğiyle kendine gizlenen
Bugün bile simyacılar iyi kötü

Bir şeyler bulup çıkarmak isterken
Ben kimim zamanın kıyısında direnen
Uçaklar uzaklara kanat vururken
Ben kimim kırılıp kalmış
Eski bir tekne gibi
Ben kimim çocuk düşlerinden
Anlaşılmaz ülkülere uzanmış
Ben kimim bilemiyorum
Açlığıyla olmadık sevgilerin
Bir küçücük bakışta oyalanan
Ben kimim olur olmaz zamanlarda
Kendine ve her şeye ağlayan

10.1.20.14

Bu Bizim Şiirimizdir / Afşar Timuçin
Bir suyun akışına dalar gibi kalıyoruz
O zaman gün sızıyor saçaklardan ince ince
Biz birbirimizi karşılıksız sevmeye başlayınca
Birlikte bir kirazı dişler gibi oluyoruz
Uzun bir kervan gibiyiz güneşte ağır ağır
Aydınlığı iki ayrı sevinç gibi yaşıyoruz
İki ayrı sevinci bir bütünde eriterek
Şurada otursak mı yürüsek mi biraz daha
Ötelere uzanmadan köşeyi bile dönmeden
Birkaç yüzyıl sonraki bir şiiri okur gibi
En küçük bir kıpırtıda sonsuzluğa varıyoruz
Üşütür gibi titreten buydu az önce bizi
Şimdi denizin sesiyle rüzgar belki de aynı şey
Bu senin saçların mı yoksa benim saçlarım mı
Aramıza girmeye çalışan yaramaz bir esinti mi
Uzun uzun düşünmeye başlamadan
Bütün zamanları birden şimdiye damıtarak
Bir kuşun kanadını öper gibi kalıyoruz.

10.1.20.15 BILGELERIN ÖLÜM TÜRKÜSÜ

BİLGELERİN ÖLÜM TÜRKÜSÜ
Ölümün üstüne sünger çekin
Yaşayandan başkası bilmez yaşadığını
Ölümü zambaklarla süslemeyin
Giden aldı götürdü yanlışını
Geriye umut kalmış gibi
Acıyı anılarla beslemeyin
Vazoya dün koyduğunuz çiçeği

Kısaca her şeyiyle aştığınız gerçeği
Ölü resimleriyle süslemeyin
Yalnızlığa o kadar gücenmeyin
Saplanmayın bilgi kitaplarına
Çaresiz kalanı da anlayın
Sıradan sevinçleri küçük duyarlıkları
Akşamcılıkları hoş karşılayın
Sakın ölüme geç kalmayın
Kızmayın çanları erken çalana
Ölü evlerinde toplanmayın
Hele yaşadıysanız hiç korkmayın
Ölüm el sürmez yaşayana

10.1.20.1 BIR AKSAM KUSATMASI

BİR AKŞAM KUŞATMASI
Birlikte bir kıyıyı kuşattık
Bütün tarihçiler eski kuşatmaları
Evlerinde bir bir yanlış yazarken
Gemilerimizi saldık serin sulara
Onun gemileri benim gemilerimden
Sanki biraz daha tedirgindi
O tedirginlik bitti
Gözlerine dalıp gittim
Dalgalara sedef kakmalarını
Yayarken ufkun pembeliği
Açıkça seni seviyorum dedim
Ben de seni seviyorum demedi
Kendini bilmez bir karga
Oh olsun diye bütün kargalara
Yakalanıp mısırdan getirilmiş
Üstünde keklik giysileri
Ayıpladı kendine göre bizi
Ne işiniz var dedi
Bu saatte burada
Ona hiçbir şey söylemedik
O kim ki bizim yanımızda
Biz bir denizi kuşatmışız birlikte
Gözlerine bakarken anladım
O da zaten çocuktu benim gibi

Geçen gemileri timsaha benzettik
Karton filmlerden konuştuk daha sonra

10.1.20.1 BIR AKSAMDA ÇOCUKLARIN TÜRKÜSÜ

BİR AKŞAMDA ÇOCUKLARIN TÜRKÜSÜ
Baba nisan yağmurları bir panayır türküsüdür
Birazdan güneş açınca verecekler oyuncaklarımızı
Baba savaş olmasın savaş çıkarsa
Kirletirler göklerimizi yırtarlar uçurtmalarımızı
Baba savaş patlarsa en çok bize kızacaklar
Ağabeylerimiz kıracak çelimsiz bacaklarımızı
Bilyalarımızı ezecek tanklar düşlerimizi dövecek toplar
Çamurlara bulayacaklar nisan yağmurlarımızı
Güneşlerimizi ve aylarımızı söndürecekler
Kendi çocuklarına götürecekler belki de portakallarımızı
Baba onlar da çocuktur onlar da kuş dili bilir
Kuş dalı gözünden anlar dal kuşu tüyünden tanır
Rüzgârlardan rüzgârlara yıkım gelmez hiçbir zaman
O çocuklar o portakalları ölür de yemez

10.1.20.1 BIR NINNI YA DA TÜRKÜ

BİR NİNNİ YA DA TÜRKÜ
Çocuğum uyusan bir güzel
Ölümleri düşünmeyi bıraksan da
Nasıl olsa şimdi korkunç amcalar
Ateşler akıtmıyor göklerden
Çocuğum güzelce uyusan da
Uyansan güneşli bir güne
Nasıl olsa şimdi uzaktan
Tank gürültüleri gelmiyor
Nasıl olsa dindi yağmur gibi
Makineli tüfeklerin sesleri
Sanırım yarına kadar bizi
Öldürmeyi düşünmez kimseler
Sen de bilirsin ki bir akşamla bir sabah
Arasında ne güzel yüzyıllar vardır
Uyu tadını çıkar yaşamanın
Değil mi ki savaşların çocuğusun

Daha çok sevmelisin her şeyi
Çocuğum bir güzel uyu şimdi
Hem o kadar üstünde durma
Öleceksek öleceğiz nasıl olsa
Yaşam dediğimiz bu güzellik
Kırılgandır dayanamaz korkuya

10.1.20.1 BIR SERÜVENIN TANIMI

BİR SERÜVENİN TANIMI
Hiçbir zaman yenilmedi geceye
Sevincim de inancım da
Doğru diye bildiğim güzellikler
Hiçbir gün kendisinden uzak
Bir şeye değişmedi
Hiçbir gün yolda koymadı beni
Güvenim ve direncim
Düşerim sandılar dönüp baktılar
Gülerek geçip gittim
Evet ben tek başındaydım
Onlar çok yalnızdılar

10.1.20.2 BIR SEVGI TÜRKÜSÜ

BİR SEVGİ TÜRKÜSÜ
Akşam soğan kavrulan evlerde
Yoksul bir çorbayı ateşe koymadan önce
Son geleni bekler gibi seni beklemek
Bir yudum alır gibi bir kadeh buzlu rakıdan
Çocuk annesine güvenir gibi
Sonu belirsiz bir yolculuğa çıkar gibi
Hiçbir şey olmuyormuş gibi sevmek seni
Hiçbir yalanda hiçbir kandırmada payı olmamak
Hiçbir kaygının peşinde küçültmemek kendini
Bir yaz sabahında balkondan nasıl bakarsa
Dışarıya salınmamış çocuklar
Biraz özlemle ve biraz sevinçle
Nasıl bakarsa o çocuklar sokağa
Senin yolunu hiç yılmadan gözlemek
Benim için ölümsüzlükle birdir

Hep yüzünde kalmalı bu gülüş
Bu seni çağlara direnecek bir yontuya
Döndüren bu sevinç pırıltısı hep kalmalı yüzünde
Hep bu kadar büyük ve bu kadar güzel olmalısın
Bu kadar ölümsüz ve bu kadar olağan

10.1.20.2 BIR TUTKUNUN TÜRKÜSÜ

BİR TUTKUNUN TÜRKÜSÜ
Neden onu görünce
Karışıyor ellerin birbirine
Onu görünce neden
Kendini bırakıp gidiyorsun giderken
Bırakıp gidiyorsun ve sende
Sevinç gibi bir acı koyuluyor
Öyle durup kalıyorsun gecende
Onu görünce sende neden
Bin tohum ekiliyor birdenbire
Birdenbire nice ürün kaldırılıyor
Onu görünce neden hızlanıyor
Suların akışı kendi kendine
O gidince neden başka birisin
Adın başka susuşun başka sesin başka
O gidince hiç kimse değilsin
Tükenmiş bir rüzgârsın ağaçta

10.1.20.2 BIR ÇOCUKLUK TÜRKÜSÜ

BİR ÇOCUKLUK TÜRKÜSÜ
Çocuk olmak sana iyi gidiyor
Hep bu sularda bu bulutlarla oyna
Hep üstünü ıslat hep kirlet ellerini
Ayakkabın iki günde delinsin
Bir rüzgâr kesinliği gibi geç sokaklardan
Eskidikçe eskiyor sevinç de kaygı da
Gözünden sakın sevincini
Kaygılarını iyi koru
Sakla şimdi oyuncak sandığında
Dağda kümelenen karı güne sızan acıyı
Beni unuturken sakın öldürme

Yüreğime işlediğin yedi renk sancıyı
Hep böyle çocuk ol incecik saçlarınla
Gözlerin hep denizlere benzesin
Çaresizliğin bile güzel olsun
Güzel olmak çok yaraşıyor sana

10.1.20.2 BIR INANÇ TUTKUNUNUN TÜRKÜSÜ

BİR İNANÇ TUTKUNUNUN TÜRKÜSÜ

Onlar savaşçıdırlar içlerinde
Gökleri yeni baştan kurarlar

Böyle çıkma gece vakti balkona
Havalar soğudu üşümesin ayakların
Acıya salıverme kendini bir çırpıda
Sonumuz nasıl olacak diye yorma kafanı
Umutsuzluğa kapılma gelip geçenlere bak
Umutsuzluk suçunu işlemek bize yasak

10.1.20.2 Ceylanlarin Ask Türküsü

Ceylanların Aşk Türküsü

Yeni bir tutkuyu kaldırmaz o
Yeni bir aşk öldürür ceylanı
O sevdi mi çocuklar gibi sever
Sen olsan ateşe verirsin tarlanı
Çiçeklerini yerle bir edersin
O bir duvar dibinde yatar sesizce
Düş gibi görür inen akşamı
Kelebekler yanaklarından öper
O sevdi mi rüzgar gibi sever
Sen olsan yere çalarsın şapkanı
Yeni bir tutkuyu kaldıramaz o
Yazık olur küçücük saçlarına
Doyamadan gider derenin
Işık beyazı çakıl taşlarına
O sevdi mi yüreği bakakalır
Sen olsan yeniler giyip gezersin
Belki bir günde harcarsın paranı
O yemeden içmeden kesilir
Sevdiğini bir üzse bin üzülür
Sen olsan üzersin sevdiğini
O günde binkere ipe çekilir

Afşar Timuçin

10.1.20.25 DENIZIN BEKLEDIGI

DENİZİN BEKLEDİĞİ
Seni sevmek mor denizlerdi biraz
Ne kadar gidilse bir o kadar bitmeyen
Umutlar ve yıkışmalar ardında direnilen
Seni sevmek mevsimler içinde en güzel yaz
Seni sevmek yaşamanın aşılmaz büyüklüğü
Seni sevmek kan dolu yüzyılları korkutan
Ve sığınıp ılık kıyı kentlerine bir akşam
Seni sevmek çocukların düşlerinde gördüğü
Varılırdı daha saydam günlere isteseler
İsteseler yalnızlık giremezdi evlere
Seni sevmek bir kırlangıç olacak bekleseler
Ve uçacak durmadan adasız denizlere
Kim bulacak cam kırığı gözlerinde sevgimi
Sonra yalnız kalmak gibi yoksulca uğuldayan
Bütün okyanusların baş eğdiği tek kaptan
Sana verdim geç diye bütün denizlerimi

10.1.20.26 DERINLESEN AKSAMDA

DERİNLEŞEN AKŞAMDA
Bir sigara yaktım durup düşündüm
Neyim var neyim yok döküverdim önüme
Yeniden gözden geçirdim kendimi
Kendime yabancı düştüm gene
Nasıl da sert davranmıştım kendime
Şimdi daha iyi anlıyorum
Ben sokakların kural bilmez çocuğu
Bir başkası olabilir miydim hiç
Kendi yerime
Biraz da anılarla oyalansam
Yaşanmış ve bitirilmiş olanı
Nedense bir türlü sevemiyorum
Yeniden yaşamayı düşünmüyorum
En güzel sevinçlerimi bile
Her zaman kendime dar geliyorum
Ne zaman derinlerime dönsem
Yeni bir sayfa açılıyor önüme
Ne zaman yeni bir şeyleri özlesem

Neden bilmem
Kaskatı bir karanlık yerleşiyor içime

10.1.20.27 DEGISIM

DEĞİŞİM

İnanç beyler çarmıha gerilmeyi bilene

Çocuk ders çalışıyor görünüşte
Sayfaları yavaş yavaş çeviriyor
Çocuk deniz çalışıyor gerçekte
Gözlerini ufuklara dikiyor
Durup durup adını anıyor
Aşkın sözlüğünü ezberlemekte
Bütün nöbetçilerle yarışıyor
Gözleriyle gelişini beklemekte
Biz şimdi aşk öğrenelim
İnsan dersi sonra da öğreniyor
Yüzyıllık kitaplarda bilgi kendi malımız
Haritadan şehirler kaçmıyor ya
Sevinmek yaşarlığa dokunmaktır
Atlı gibi dört nala içimizden gidiyor
Bazan her şey yanılmaksa bile
Sevişmek gene en az yanılmaktır

10.1.20.28 DONKISOTUN AKSAMI

DONKİŞOTUN AKŞAMI
Dulcinea seni en çok andığım
Bu garip bu bilinmez akşamlardır
Büyülü kırık dökük hanları
Kral saraylarına dönüştüren
Anlaşılmaz gizidir akşamların
Zor zamanlarımda düşlediğim
Sen bütün sezgilerimde varsın
Olsaydın belki yarım kalırdım
Bir uzak köyde un eleyen süt sağan
Bilinmez biri olman
Kesinlikle kanıtlamaz yokluğunu
Sen dünyaya her dokunmamda
Gün gibi yeniden başlayansın

Olmazlıkta kurar insan sevincini
Tutku her şeyi yeniler
Yüreklilik bir çeşit yalnızlıktır
O aptal yeldeğirmenlerine gelince
Sen onları benden iyi tanırsın
Aldı mı yere vurur adamı
Kaldı ki sen onlardan da kahramansın
Aşılmazlığınla aydınlat yolumu
Dulcinea doğallığım sevincim anayurdum
Dünya gün gelip anlayacak
Sende gerçek büyüklüğe kavuştuğumu

10.1.20.29 Eksik Bir Tanitlama / Afsar Timuçin

Eksik Bir Tanıtlama / Afşar Timuçin
Düşüncemde yanan mum yüreğime vuran ışık
Bildik sevgilerin uzağında büyüyen
Yepyeni bir dünyada açan ilk menekşe
İğreti sevinçlerin hiç mi hiç yaşamadığı
Geleceği bağrında yaratan güçlü toprak
Deli ırmak dik yamaçlardan süzülen su
Çiğ düşen bembeyz akşamın vurgunu
Bir varlığı bütünüyle anlatan koca kitap
Lambanın çevresinde dönüp duran pervane
Uslu bir yanardağ bağda bir salkım üzüm
Varılmaz doğrusu yetkinliğin sonsuzun
Anılarımı dolduran karasevda yaşadığım
Her duygu ve ben herzaman vazgeçilmez
Bir kesinlik adıyla güzellediğim sevinç
Anlayışım sezişim mantığım gücüm bilgim
Denizlere koşan ırmak yağmura duran bulut
Taze ekmeğim suyum arkadaşım sevgilim

10.1.20.30 ESKININ TÜRKÜSÜ

ESKİNİN TÜRKÜSÜ
Şimdi öksürtür beni
Yıllar önce içtiğim
O paslı cıgara
İçsem de almam tadını
Kokusunu duysam yadırgarım
Anlamam artık bakışından
Dünkü kadar açık ve kesin
Bir biçimde bilsem de adını
Seni bir türlü tanıyamam

Şimdi iter beni
Eskiden söylediğim şarkılar
Bitenle başlayan arasında
Dünyalar kadar uzaklık var

10.1.20.3 GECE GELENIN TÜRKÜSÜ

GECE GELENİN TÜRKÜSÜ
Hangi saatte durur şiir
Hangi saatte başlar
Horozlar hangi saatte öter
Hangi saatte yıkanır ışıkla
Gecenin çamuruna batanlar
Böyle sen mi geldin sabaha karşı
Alkol tütün ve yalnızlık içinde
Böyle sen mi geldin sessiz
Çocukların doğmasından günün ışımasından
Kavgada insanların ölmesinden korkarak
Böyle sen mi geldin kaça kaça
Kaygılar hangi saatte başlar
Hangi saatte yenik düşer
Gecenin bitimi doğan güne
Ve neden güne başlıyor gibi
Bazen çok sevdiklerimiz bile
Yeniden geceye başlarlar
Hangi saatte susar şiir
Hangi saatte yazar ölümün yazgısını

10.1.20.3 GENE BÖYLE

GENE BÖYLE
Yürürlükte hava su ateş toprak
Yürürlükte irili ufaklı atomlar
Çürümüş sanıların karşısında
Bu arada yalnızlık sürümden kazanıyor
Uydurma aşkların yanıbaşında
Kuş uçmuyor korku ormanlarında
Sıkıntı denilen timsah uyanık
Erdemi ve inancı savunuyor kendince
Belki güler geçersin belki de

Gülmeyi bile düşünmezsin
Anlatmazsın bile birilerine
O kadar çıplak
Oh olsun yalancı şairlere
Kokuşmuş bilgelere oh olsun
Gene sokaklar baskın
Her iyide her doğruda her güzelde
Kaçak evlerin sanrılı karanlığı
Demek ki çoktan bitti
Şimdi her yerde orada burada
Eşsiz yağmurlar altında
Bütün kara deniz ve gök haritalarında
Zor ve sessiz bir çocukluktan kalma
Serseri şair ruhum geçerlidir
Geçerlidir dayattığım her özlem
İstanbulun bütün sokaklarında

10.1.20.3 GEÇEN ZAMANIN TÜRKÜSÜ

GEÇEN ZAMANIN TÜRKÜSÜ

Bir de pisliğin çiçek gibi büyüttüğü
Uyuşuk ve anlamsız otlar var

Ünlü yayınevlerinde
Halka ışık tutan bütün romancılar
Öfkeli öfkesiz bütün ressamlar
Ve bütün ince kemancılar
Büyük adamların anlayışlı eşleri
İnsan pazarının reklam şairleri
Ben gidince geriye kalacaksınız benden
Her zaman böyle olur
Rüzgâr toz bulutları bırakır giderken
İçindeki karmaşayı dünyaya taşıyanlar
Eğri düşünenler doğru konuşanlar
Eli kalem tutanların bütünü
İçki sofralarının eşsiz bilgeleri
Emeğe alkış tutan tembel sürüleri
Ben gidince geriye kalacaksınız benden
Her zaman böyle olur
Rüzgâr toz bulutları bırakır giderken
Gönlündeki yalnızlığı içimize getiren

Bütün kafalılar bütün şakacılar
Felsefeye önem veren düşünür artıkları
Sanat dünyasının doygun yaratıkları
Düşünce toptancıları duygu işportacıları
Ben gidince geriye kalacaksınız benden
Her zaman böyle olur
Rüzgâr toz bulutları bırakır giderken

10.1.20.34 HANÇERLI TÜRKÜ

HANÇERLİ TÜRKÜ
Nicedir elimde gül dalıydı
Değişti değişti hançer oldu
Baba bunu kendime mi saplasam
Ya da bir gün doğumuna saklasam
Daha gün ortalığa dağılmadan
Al diye çekip vursam mı adamı
Sevince inanmayanı yaşamı paylaşmayanı
Ekmeği ortadan ikiye bölmeyeni
Aşktan döneni savaştan kaçanı
Kapılara nöbetçiler dikeni
Köpeklerin sofrasında besleneni
İnanç alıp satanların hepsini
Baba bu gümüş hançerle vursam mı
Nicedir elimde gül dalıydı
Değişti değişti hançer oldu
Sardı uzayan yansısıyla
Sardı nar çiçeği kırmızısıyla
Bugünden çekip gidecek olanı
Gül dalıydı hançere dönüştü birden baba
Soframızdan aşımızı çalanı
Çekip bu güzel hançerle vursam mı

10.1.20.35 KORKU TÜRKÜSÜ

KORKU TÜRKÜSÜ

Onlar savaşçıdırlar korkuyu geçerken
Bıraktılar dipsiz bir kuyuya

Korku seni korkaklar ülkesine
Kıral yaptım çıkardım ülkemden
Bende kalan neyin varsa

Al götür giderken
Şimdi kıral benim kendi ülkemde
Kendi ülkemde halk benim
Şimdi artık kendi ordularımı
Bildiğim gibi sürerim savaşa
Korku seni korkaklar ülkesine
Kıral yaptım çıkardım ülkemden
Bende kalan neyin varsa
Al götür giderken

10.1.20.3 KÜÇÜK TÜRKÜ

KÜÇÜK TÜRKÜ

Sonra bir akşamüstü çıkıp geldiler
Yepyeni bir sabahı kurmaya

Sana duyduğum sevgi bir akşam
İhtiyar ölümleri gibi geçti kapımdan
Saksıda bir sardunya dalı gibi yalnız kaldım
Ne ağlamayı becerebilmişimdir doğrudan doğruya
Ne senin uğrunda ya da başka birinin
Bıçaklar çekip bıçaklar yemeyi
Ben belki de bilemedim sevmeyi

10.1.20.3 MAVI MENDILIN TÜRKÜSÜ

MAVİ MENDİLİN TÜRKÜSÜ

Sandığa koy bu mendili kullanma
Üstünde martılar uçuşuyor
- Her biri bir mavinin telaşçısı -
Başedilmez bir deniz demektir bu
Kimseye gösterme sandığına koy bunu
Onu benden daha genç
Daha dirençli daha umutlu
Bir savaşçıya sakla
Kavuştuğunuz en güzel sabahta
Çıkarırsın sandıktan
Bu deniz yıllarca seni bekledi dersin
Söz bilmez söz anlamaz kuşlarıyla
Seni karşıladı dersin bu mendil
Hiç ıslanmadı boş bir anıyla
Ya da sen başka mendil ver ona

Denizi daha mavi kuşları daha çılgın
Kıyıları daha temiz ve güzel
Bu da kalsın sandığında öylece
Kimindi nedendi nasıldı bilinmeden

10.1.20.38 ONLAR BASKA

ONLAR BAŞKA
Onlar herşeyi yalan yazar
Şiirleri masalları bile
Sen beni dinle çocuğum
Sakın korkma
Kan denizi yok gökte
Hiç korkmadan uyu sabaha kadar
Gümüş aylar birden batıp
Yemyeşil bulutlarda
Sarı güneşler doğsun
Gülüm menekşem papatyam
Öğrenince güleceksin
Kan denizi yok gökte

10.1.20.39 SANA SON MEKTUBUMDUR

SANA SON MEKTUBUMDUR
Beni rüzgâra verme
Öfkeli bir deniz gibi
Üstünden atma beni
Yazdığın gibi silme
Yumlama parçalama
Ne yapsam kırılmaz diye
İtme koca dağlardan
Gidip gelip ağlatma
Bu bensiz yapamaz de
İçimin derinlerine sakla
Gösterme kimseye beni
Gönlünde tut bırakma
Kuşlara parçalatma
Çöllere koyup dönme
Gözden çıkarma beni
Tam her şeyimi aydınlatırken

Yeter bu kadar deyip sönme
Bir gidip bir gelip
Çocuk gibi oyalama
Korkutma yıldırma beni
Beni sakın bırakma

10.1.20.4 SANILAR

SANILAR
Şimdi belki benim gibi ölesiye yalnızsındır
Uçan kuşları gözlemektesindir tek başına
Çamların yeşiline dalmış gitmiştir gözlerin
Radyo dinliyorsundur ya da susarak
Bir kitabı okumaya çalışıyorsundur kim bilir
Sonsuz güzellikte bir aşk düşünüyor olabilirsin
Belki de anılarını deşiyorsun bir olmazı
Bir açmazı derinden derine kurcalar gibi
Bir kahve içmeyi bir elma yemeyi kurarak
Saatine bakıyor olabilirsin uykulu gözlerle
Çocukların oyununa dalmış gitmiş olabilirsin
Mahpus gibi tutsak gibi belki köle gibi
Yarını olmamak gibi bir duygu içindesindir
Belki de kendini bağışlamıyorsundur
Benim hiç bilmediğim bir şeylerden ötürü
Kırık tirenler gibi öylece kalakalmışsındır
Kalkıp gidip çekirdek almayı düşünüyorsundur
Ya da uyumak istiyorsundur her şeyi unutmak için
Belki sen de benim gibi ölesiye yalnızsındır

10.1.20.4 SAVASLARIN DÜSÜNDÜRDÜGÜ TÜRKÜ

SAVAŞLARIN DÜŞÜNDÜRDÜĞÜ TÜRKÜ

Onlar savaşçıdırlar sabah akşam
Ufuklarda güzellikler sağarlar

Sen ölürsün de yapamazsın bunu
Öldüremezsin bataklıkta kayık yüzdüren
Sabahların altın saçlı çocuğunu
Kimseyi umudundan edemezsin
Toprağa ekemezsin ölüm korkusunu
Sevinçleri kökünden sökemezsin
Değirmende kimsesiz bırakamazsın unu

Sen ölürsün de yapamazsın bunu
Vuramazsın kıyıda uzakları gözleyen
Sabahların gül yüzlü çocuğunu

10.1.20.4 SAVASÇININ ÖLÜM TÜRKÜSÜ

SAVAŞÇININ ÖLÜM TÜRKÜSÜ
Yorgun kuşlar dökülüyor göklerden
Kaskatı rüzgârlara çarpa çarpa
Yorgun kuşlar dökülüyor uzaklardan
Yorgun kuşlar göklerin avucunda
Sonsuzluğa serpiliyor dağlardan
Ne düştüğün gök ne varacağın toprak
Seni bir bitmişlik diye anlamayacak
Her yerde izi var kanatlarının
Her yere saçıldı duyarlıkların
İşte sonu geldi yorgunlukların
Başka kuşlar olacak bundan sonra
Zaman kadar bitimsiz gmklerde
Güneşe en yakın doruklarda
Yeni kuş yuvalarında yeni kuşlar
Kanatlanıyor çığlık çığlığa
Göklere yeni çırpınışlar gelecek
Ne üzül ne kıskan ne acı çek
Bir sonsuzluk gibi geçtiğin göklerden
Artık başka güzellikler geçecek

10.1.20.4 Seni Düsündügüm Türkü

Seni Düşündüğüm Türkü

Benim bir canla sevip bin özlemle andığım,
Bari gölgeni bırak bana
Su çiçeklerinin en güzel yanları budur,
Giderken gölgelerini verirler suya.
Güz akşamları dal kıpırdamazken,
Suda halkalanan gözleridir
Sen de gölgeni bırak bana.
Gönlümün bin güzelliğiyle inanıp sevdiğim,
Güzelliğini burada ince ince aratma.
Bir kıyıya, bir gün inen fırtına gibi
Birdenbire bir şeyler bırak.
Birşeyleri soğut, birşeyleri yak,
Dağıt birşeyleri, birşeyleri kur.
Kendini hiç yokmuşsun gibi bırakma
Kafamın her yanıyla bir şeyler öğrendiğim,
Sonsuza uzanan sevinç, güzele vurgun tasa
En azından bin yılda arayıp bulduğum,
Bana aşk şiirleri yazdırma artık
Beni burada gölgen gibi bırakma
Afşar Timuçin

10.1.20.4 SENI DÜSÜNDÜGÜM TÜRKÜ

SENİ DÜŞÜNDÜĞÜM TÜRKÜ
Benim bin canla sevip bin özlemle andığım
Bari gölgeni bırak bana
Su çiçeklerinin en güzel yanı budur
Giderken gölgelerini verirler suya
Güz akşamları dal kıpırdamazken
Suda halkalanan gözleridir
Sen de gölgeni bırak bana
Gönlümün bin güzelliğiyle inanıp sevdiğim
Güzelliğini burada ince ince aratma
Bir kıyıya bir gün inen fırtına
Gibi birdenbire bir şeyler bırak
Bir şeyleri soğut bir şeyleri yak
Dağıt bir şeyleri bir şeyleri kur
Kendini hiç yokmuşsun gibi bırakma
Kafamın her yanıyla bir şeyler öğrendiğim
Sonsuza uzanan sevinç güzele vurgun tasa

En az bin yılda arayıp bulduğum
Bana aşk şiirleri yazdırma artık
Beni burada gölgen gibi bırakma

10.1.20.4 SENI DÜSÜNEN TÜRKÜ

SENİ DÜŞÜNEN TÜRKÜ
Gelişin önceden belli olmalı
Yola çıkarken haber sal sularla
Ne yap yap üç gün önceden bildir
Ağaçlarla göklerle kuşlarla
Geldiğinde akasyalar
Karlar gibi vuracak camlara
Güller çıldıracak sevinçten
Seni görebilmek için
Pencereden sarkacak sardunyalar
Ayva çiçekleri selam duracak
Sapsarı bakışına
Dayanamam birden gelirsen
Güneş doğar gibi yavaş yavaş gel
Gelişin yıkım gibi duyulmamalı
Yağmurlara söyle geleceğin günü
Gelişin önceden belli olmalı

10.1.20.4 SENI ÇAGIRAN TÜRKÜ

SENİ ÇAĞIRAN TÜRKÜ

Onlar savaşçıdırlar sabah akşam
İnançlar örer umutlarından

Ellerin karanlıkta üşüdü gir içeri
Saçların yıkandı soğuk yağmurda
Gel sobanın yanına sokul da
Al eline sıcak kestaneleri
Kuş masalları anlat
Acıyı katık etme duruşuna

10.1.20.4 SENIN BILDIGIN

SENİN BİLDİĞİN
Sen bilirsin
Ne denizler dağlardan bu kadar yüksek

Ne sevinçler acılardan bu kadar ayrı
Daha önce dökülmesi yaprakların
Doğrudur
Yoksa neye benzer gül dönemi kiraz zamanı
Umutsuzluk bile ne güzel bilir misin
İkide bir umudu getirir karşımıza
Ölüm büyük bir saçmalık olurdu
Işık yüzlü bebekler doğmasa
Sen bilirsin
Ne denizler dağlardan bu kadar yüksek
Ne sevinçler acılardan bu kadar ayrı
Sen bilirsin
Ne ben senden iyice başka biriyim
Ne bu kuşlar göklerden başka bir şey

10.1.20.4 SESSIZ AKSAM DÜSLERI

SESSİZ AKŞAM DÜŞLERİ
Bembeyaz akşamlara çıkmak
Deniz kıyılarında ya da dağ başlarında
Daha doğar doğmaz sarhoş
Pırıl pırıl bir günden
Akşam gelin gibi süzüle süzüle
Yamaçlardan ağır ağır inerken
Seni duymak seni sevmek seni okşamak
Seni konuşmak ve seni susmak
İlk karanlıkla birlikte erkenden
Senin hazırladığın sofraya oturmak
Senin yaydığın çarşafların üzerine
Uzanıp uzun uzun düşünmek seni
Dünyayı yepyeni güzelliklerle
Yeniden yaratır gibi
Elinle kapladığın yorganı örtünüp
Seni duymak seni düşünmek seni bulmak
Haritaya yeni bir ada yazdırır gibi
Her yanını her şeyini öğrenmek
Saçlarını boynunu sırtını belini
Kollarını omuzlarını dizlerini ayaklarını
Hatta ayıp olmasın en gizli yerlerini
Yani baştan sona seni ezberlemek

10.1.20.4 Sezgili Siir

Sezgili Şiir

Önce bir sancı olur sonra bir duyumsama
Sonra günler kaygılı duruşlarla
İnce yağmurlardan seni alır getirir

Birlikte özlemek bekleyişlerin
Sevinçlerle duyurduğu sezgidir
Güçlü bir direnme biçimidir biraz da
Süzülür geceden damıtılan ışıkta
Aşklar işte bu özlemden oluşur
Gerçek ve haklı savaşlar da

Önce bir seziş olur sonra bir duyumsama
Sonra bir esinti ta deniz içlerinden
Bir akşamda beklenmedik bir yazla
Bir boşluğu sevdaya dönüştürür
Afşar Timuçin

10.1.20.5 SÜRGÜN

SÜRGÜN
Senin değil bir çocuğun elleri
Bir daha gülebilmek için yürek genişliğince
Bir susmanın gölgesine sığınır
-Ellerinde kopan bütün tutuşlar
Eskiden kalma bir savaş düzeni
Tutku son kalan çocuktur
Pembeleşen sessizleşen sokakta
Yalnızlığın koruduğu ağaçlarda
Akşamın korku gibi içilen karanlığı
Uzun bir yolculuktur
Bir deniz kıyısında çağrışan mavileri
Taşır zarflara koyup postacılar
Biraz daha geceyse güneşin umuru mu
Bütün mektuplar aynı özlemi yazar
-İki yıl geçti yüzümden sen görmeyeli beri

10.1.20.51

Unutulmuş Bir Akşamın Türküsü / Afşar Timuçin

Yalnızlığın üstüne incecik bir beyazlık
Örtüsü örttü karlar
Şimdi kar tanelerini kocaman rüzgarlarda
Eğiriyor kemanlar
Aramasan da olur bozuldu büyü
Aramasan iyi olur kar başladı
Uzun günlere çok var
Az önce doğan gün aydınlanmadan
Kararmaya başladı.
Ben bu karlarda sessizce eskidim
Kemanlar arka çıkınca sessizliğime
Göz gözü görmez kemanlar
Yokluğunu adınla çalmaya başladı
Yalnızlığın üstüne koyu bir korkusuzluk
Örtüsü örttü camlar
Ölümümü sıcacık yünler gibi
Eğiriyor kemanlar

10.1.20.5 UÇURTMANIN TÜRKÜSÜ

UÇURTMANIN TÜRKÜSÜ
Uçurtmam geceye takıldı kaldı
Gece onu kapkara etmiş midir
Ya da götürmüş müdür uzaklarda
Sinsi sinsi parlayan bataklığa
Uçurtmamı gece yitirmiş midir
Gece uçurtmamı pisletmiş midir
Bırakmış mıdır tankların altına
Çirkin uçaklara vermiş midir
Götürün demiş midir onlara
Çocukların sevincini yaşatan
Hiçbir şey kalmasın buralarda
Baba gece uçurtmamı ne yaptı
Buraya koymuştum götürdü mü
Yoksa rüzgârlara verdi de
Onlar da olmadık bir yere mi bıraktı

10.1.20.5 VARLIGININ TÜRKÜSÜ

VARLIĞININ TÜRKÜSÜ
Şiirler yazdırdı bana bakışın
Eline kırk yıl kalem almamışlara
Soğuk yürekleri ısıttı aşkın

Kendini büsbütün bitmiş sayanlara
Duyurdu yaşadığını içten içe
Utandırdı yoksunlukları renk renk dünyan
Suskunluktan başka şeyi kalmamışlara
Doğanın dinmeyen sesini getirdi
Şarkılar söyletti duruşun
Sevinmeyi unutmuşlara
Yılgınlığa sürükledi kimini
Kimini ölüme attı
Uykusunu kaçırdı kiminin
Kimine sensizliğin
Bıçak gibi acısını sapladı
Çok zaman güç kattı inanmışlığa
Saçların gibi dindirdi sancıyı
Durup kalmışlıkları kamçıladı
Sarstı hiçliğin saltanatını
Yangınlar getirdi donmuşluklara

10.1.20.5 Afsar TIMUÇIN

Afşar TİMUÇİN

1939 yılında Akhisar (Manisa)'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başladığı yüksek öğrenimini Kanada'da Montreal Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde tamamladı. Okutmanlık, öğretim görevlisi, öğretim üyeliği gibi görevleri yanı sıra akademik kariyer yaptı.

Ataç, Dönem , Milliyet Sanat , Papirüs, Soyut, Yazko, Yelken, Yeni Edebiyat, Yeni Ufuklar, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayınlandı. Öz ve biçim yönünden bütünleşmiş bir sanat anlayışıyla insanı, toplumu, zamanı, tarihi sorgulayan toplumsalcı şiirler yazdı.

YAPITLARI

Çöl (1968)

Böyle Söylenmeli Bizim Türkümüz (1974)
Savaşçı Türküleri (1980)
Ey Benim Güzel Sevdalım(1984)
Bu Sevda Böyle Gider(1992)
Akşam Türküleri(1996)

ÖDÜLLERİ

1970 Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Sanat Başarı Ödülü

10.1.20.5 YARINA

YARINA
Yakışmıyorum kim ne derse desin
Yakışmıyorum yalnızlığa
Sizde başlamadan bende bitmesin
Benim de olmasın sizin olmayacaksa
Çam kokusunu genzime çekişim
Sizin gülü sevmenize çok benzer
Bizde incinmesin bu dirilik
Bu yağmura dayanıklı saçlar
Bu ayakta durabilme sevinci
(Bu ölüm tiksintisi içimizden gitmesin)
Ben bir ağaç gibi dallarımın kırılıp
Toprağa batırıldığını görmek isterim
Dallarımın yepyeni ağaçlar olması
Tek yüceliğim tek kutsallığım benim
Bir başıma ne işe yararım
Dostum sevgilim kardeşim bacım
Neye yarar bir insan tek başına

10.1.20.5 YAZLA BITEN

YAZLA BİTEN
Dışarıda zamanı yürüten kırık bir arabanın
Soluğunda uyur bütün akşam saatleri
Günün yanıbaşında güne uzak kalmanın
Unutmayla kapanır perdeleri
Nasıl beklenmeden gelir yağmur bulutu da
Nasıl ince yağmurlarla sarar serüvenleri
Dünyada bir benzeri olmayan saatleri

Koyar eski sandıkta tozlanmış kutusuna
Hiçbir eksik sağınmanın gölgeleyemediği
Bir yalnız kalmanın son yaprakları dökülür suya
Bitmeyecek güneşleri içen sonbahar var ya
Hem kendini eskitir hem dağda çiçekleri
Eskiyen kurbağalarla sesi çıkmaz suların
Gece bütün bir karanlıkta aralıksız sancılanır
Aynı suları doldurur senin zaman dediğin
Onda hem bir sen olma hem kaçma umudu vardır

10.1.20.57 Yagmur Arkasi

Yağmur Arkası

Yağmurlar yağdı ve hiç dinmedi
Her biri saydam çiçeklenen saçında
Yağmurlar daha çok pencereler içindi
Öksüzdüm gözyaşıydım dudağında
Bir sancıydım boğuk akşamlar gibi
Büyüdükçe büyüdü isli ve yalnız olmak
Kirazını soldurdu ağaçların
Nasıl devrildi taşlar üstümüze
Çoğalan nasıl boydan boya kuşkular
Kar dizboyu ölümü sokakların
Ezgiler sabahlarda eriyecek
Gözlerin uykumda yeşerir durur
Kalsam çağlar boyu yokluğunun kapısında
Yaşamak bunca umuda yeniden varmak olur
Ölmek seni duymamak bir gün daha
Afşar Timuçin

10.1.20.58 Yasamak Nedir

Yaşamak Nedir

Yaşamak bir denizdi önceleri
Şimdi olsa olsa yalnız sevinçtir
Ne acılar ne gözyaşları
Onun güzelliğini silebilir
Kayaları ellerimizde ufalayarak
Kurduğumuz küçük evlerde
Küçücük devler gibi ölesiye seviştik.
Ağaçlar diktik çocuklar büyüttük
Savaşmayı ve paylaşmayı bildik
Doğrudur herzaman bir şey eksik
Doğmadan ölmeye benzer
Bir şey var içimizde
İnancı ve sevdası bize yeter
Ürkek bir gidiş gelişte
Benim sende aralıksız yaşadığım
Bilgelerin kitaplarda tanımladığı
Sonsuzluk budur işte
Afşar Timuçin

10.1.20.5 YASAMAK

YAŞAMAK

Niye gözlerinde bu kadar yanlış adam
Çiziyor sancılı boyalarla resmimi
Yaşamak o senin saçlarını
Akşamlardan akşamlara alıp götüren sudur
Yaşamak bir çocuğun oyuncaksız uykusudur
Söndürerek umutların derin ışıklarını
Ve düşünceler gömerek karanlığın ortasına
Yoksul sesler örneği duvarlara çarparak
Kendini çorak toprakta ölümlere adayarak
Yaşamak sürüklemektir düşlerin tortusunu

10.1.20.6 YASAMAK

YAŞAMAK
Yaşamak alışmaktır
İşportada satılan kadın geceliklerine
Alışmak manavlara doçentlik tezlerine
Alışmak yaşamaktır
Hep bu yeşilleri giy
Bu moru tak saçlarını topla da
Bunu sen de bilirsin
Alışmak yorulmaktır bakıp bakıp kendine
Yaşamak bir gün uyanmaktır
Bir gün birdenbire yalnız kalmaktır
Yaşamak alışmalardan sonra

Alıştığı her şeyle savaşmaktır

10.1.20.6 YASANMAMIS ÇOCUKLUGUN TÜRKÜSÜ

YAŞANMAMIŞ ÇOCUKLUĞUN TÜRKÜSÜ

Bir de onlar inancı örer gibi
Kendilerini gererler boşluğa ölüm gibi

Bir günlük çocukluğa bin yılını verirdin
Artık çocuk değilsin büyüdün artık
Yolda yürürken kendine dikkat et
Yemek yerken sakın üstüne dökme
Kömür mü taşıdın kapkara tırnakların
İyi bir işin olsun gösterişli bir çantan
Güzel bir ceket pantolon yaptır
Annenin elini öp dostlarına telefon et
Bir sözün bir sözünle çelişmesin
Sokakta türkü söyleme ayıptır
İçinden gelmese de
Her zaman bir şeyler yapacakmış gibi dur
Şiir ve aşk üstüne konuşmayı bil
Donla denize girme çok içme rakıyı
Ne olursun o berbat kasketi değiştir
Bir günlük çocukluğa bin yılını verirdin
Ama çocuk olmadın bir gün bile
(Büyük insan gibidir benim yavrum)
Sen şimdi sessiz bir deniz kıyısında
Dönüşsüz büyümüşlüğünle durmadan
Panayırlar balonlar kayıklar özlüyorsun

10.1.20.6 YENI GÖKLER

YENİ GÖKLER

Büyük kuşların uçmak zorunda olduğu gökleri
Eski sürüngenler bir türlü anlamadılar
Bir kanat vuruşuyla çekip gitmeleri
Yol korkakları her zaman yadırgayacaklar
Ve birden geriye dönüşün kırmızı gülleri
Bizi en olur biçimde uzun uzun anlatmalıdırlar
Giydiğimiz yamalı yorgunluk eskileri
Unutulmuş olmaya artık katlanmalılar
Eğer hiç sarsılmayacak bir yalnızlığımız varsa

O bizi birbirimize doğru iten bir Pazar
Sevişmeler taş devrinden kalmaysa
Utansın mı tarihten önceki zamanlar
Büyük kaptanların geçmek zorunda olduğu denizleri
Balinalar ve buz dağları korkutamayacak
Korku bir yüz karası gibi sancılanacak
Silip attığı için bütün değişmeleri

10.1.20.6: YOL TÜRKÜSÜ

YOL TÜRKÜSÜ
Çiz beyaz haritalara mor kalemle
Hiç görülmedik yepyeni kentleri
Hep oralara götür beni
Seninle olunca sıkılmam giderim
Çocuk yüreğinle sen kurarsın
Köprüleri alanları kuleleri
Panayırları ve çocuk bahçelerini
Çiz haritaların en güzel yerine
En güzel günleri ve geceleri
Seninle olunca çekinmem giderim
O kentlere yolcu diye çiz beni
Biletim pardesüm şemsiyem şapkam
Yüreğimde sevincim kafamda düşüncem
Nasıl da çok karıştık birbirimize
Bu el hangimizin eli
Bu saçlar hangimizin
Senin gittiğin her yere giderim

10.1.20.6: ÇOCUK ISI

ÇOCUK İŞİ
Bütün sokakların tozu var ellerinde
İçin bir su birikintisi
Üstünde kağıttan bir kayık
Biz deriz ki savaşlar savaşları izliyor
Sen dersin ki kaydırak oynasaydık
Akşam iner günün son uçlarına
Sular bütün değişti
Çiçek açtı karanlık

Sen dersin ki gece de gündüzdendir
Sen dersin ki gök size
Masmavi bir umuttur
Uzar gider sonsuza
Ben gök nedir anlamam
Bildiğim
Gök olmasa uçamazdı uçurtma

10.1.20.6 ÇOCUKLARA DÜSEN

ÇOCUKLARA DÜŞEN
Herkesin her yaşta
Dizinde ağlanacak bir annesi olmalı
Oradan bilinmedik uzaklara doludizgin
Çocuklardan da çocuk tahta atlarla
Aşılmaz dağları geçip ulaşmalı
Kapalı kapıların arkasında
Bekleşir ölü gözlü adamlar
Çocukluğu çarmıha germek için
Bunu bilen her çocuk annesinin dizinde
Tek o adamlara inat olsun diye
Bitmeyen sevinçleri uyumalı

10.1.20.6 ÇOCUGUN VE KAPTANIN TÜRKÜSÜ

ÇOCUĞUN VE KAPTANIN TÜRKÜSÜ
Kaptan amca beni geçerken
Karşı kıyılara bırakır mısın
Oralarda ne mi var her şey
Çocuklar sesler ışıklar var
Bayramlar ve her türlü uzaklar
Kaptan amca ben bırakır mısın
Gittiğin kıyıların ötesine
Oralarda ne mi var her şey
Oralarda çalgı var sevinç var
Kaptan amca beni götürmez misin
Gittiğin güzel yerlere şimdi
Uzakların tutkusu nicedir
Çöller gibi yakıyor içimi

10.1.20.6 ÖLÜMLERIN DÜSÜNDÜRDÜGÜ TÜRKÜ

ÖLÜMLERİN DÜŞÜNDÜRDÜĞÜ TÜRKÜ
Bir akşamüstü balçık kuşları
Sessiz dökülürler yorgun akşama
Zehirli saatler emzirir suları
Günün ardından uzanıp dağlara
Yağmacılar doruklarda yıldızları çalarlar
Zamanın örgüsünü dişler gece kuşları
Uykunun kanını emer vampir
Güzelliğe kezzap döker karanlık
Sevinci tutsak eder korsanlar
Yavaş yavaş açılır yılan yumurtaları
Düşleri eksik imgelerle bozar
Kirpiler kuzgunlar kokarcalar
Geceye çakılır eskiyen kasımpatı
Uzaklardan boş kahkahalar gelir
Çocuğun boynunu takarlar ipe
Çirkinleştirerek yalnızlıkları
Bu cellatları kim besliyor
Kim yerleştiriyor çiçek diye
Kente bu gülünç sehpaları
Kim doğruyu kime benimsetiyor

10.1.20.6 ILK TÜRKÜ

İLK TÜRKÜ
Otur da konuşalım
Gelmeyen bahardan
Sıcak uzun yazlardan
Yeşil rüzgârlardan
İki çift söz edelim
Otur da konuşalım
Olmadık mutluluklar biçip
Olmadık zamanlardan
İçimizde anlatılamayanı
Yarım kalan sevinci
Otur da konuşalım
Bu şehir kurtlar şehridir
Büyük korkaklar şehridir
Kuşkular kuyusudur

Açlık deliliğidir
Otur Ahmet kardeşim
Otur da konuşalım

10.1.20.6 İlkyaz Gibi

İlkyaz Gibi

İlkyaz kendiliğinden
Sana hiç sormadan gelir
Dokunsan uçar gider

Az önce buradaydı
Bir kelebeğin kanadında
Bir demet çiçek gibi
Dalın üstündeydi gördüm
Bir yapraktan süzüldü
Dağıldı suyun parlak yüzünde
Sonra yayıldı yere
Az önce buradaydı

Aşk da ilkyaz gibidir
Yaşadığın yerde vardır
Aradığın yerde yok
Afşar Timuçin

10.1.20.7 İNANÇLI BIR SAVASÇININ TÜRKÜSÜ

İNANÇLI BİR SAVAŞÇININ TÜRKÜSÜ
Kendimi hiç akşam olmayacak
Bir gün doğumu için saklıyorum
Kendime kendim olmamayı yasaklıyorum
Yasak artık bana çaresiz kalmak
Yasak bana bocalamak
Olmayanda eriyip gitmek yasak bana
Yasak bana geceysem gündüzmüşüm gibi
Bir gül pembeliğinde kendimi uyumak
Zor bir şeyi umduğumu biliyorum
Yasak bana tükenmişi korumak
Her çeşit umutsuzluk yasak bana
Durmuşum umudumu sürdürüyorum
Bir ağaç altında göğü seyrediyorum
İçimde ne ölüm ne yaşam korkusu var

Korku bütün yasak bana yasak bana bitmişlik
Bütün yol kavşaklarında dönemeçlerde
Kendimi bir namlu gibi dosdoğru çiziyorum.

10.1.20.7: İnce Uzun Bir Deniz / Afsar Timuçin

İnce Uzun Bir Deniz / Afşar Timuçin
Karşımızda bir deniz yağmuru birden
Mavinin donduğu yeşilin kaçıştığı
Koca bir tutkuya karşı neyi anlatıyorum
Doğrulara alışkın bir bilge gibi
Yanıyor avucum saçlarını okşarken
Öyleyse sana neyi kanıtlıyorum
Kaldı ki beyaz tenli martılar
Bunu çoktan açıkladı ikimize
Kuşlar kadar zorunluysanız birbirinize
Sizin işiniz tamam artık kimseye sormayın
Artık ne bir kural gerekir size ne bir yasa
Size engin bir deniz gerekir
Üstünde her mavinin bir özleme dönüştüğü
Üstümüzde incecik bir gök beyazlığı
Bütün sandallar uslu biri çılgın
Kıyıya tos vuruyor habire
O gün ben on beşinde delikanlıyım tepeden tırnağa
En sağlam yelkenleri germişim içime
Usulca saçlarına dokunuyorum belki zamansız
Bütün masmavileri bir açık yeşil geçe.

10.1.20.7: İNSANLAR ARASINDA

İNSANLAR ARASINDA
Kır saçlı görgülü adamlar
Akşam peynirle rakı içer
Dünyayı yorumlardı
Bazıları şiir bile yazardı
Bazen de denk düşerdi takılınca
Kitaplara bile geçti
Sessiz akardı sular
Kalçalı gecelikli kadınlar
Hem anlayışlı hem titiz
Gün boyu güzel yemekler yapar
Durup durup bir kaygıyı anlatırdı
Ben türkü söylerdim bu sesimle
Süslü kızlar düş kurardı geceleri
Sabah adı konulmamış bir sevda için
Erkenden sokaklara düşerdi

Arkalarından seslenirdi anneleri
Yitirilmiş bir şeylere ağlar gibi
Garip garip oğlanlar
Anlaşılmaz sevdaların peşinde
Koştururken sabah akşam
Sözde kuşkulu duygulu sevecen
Kimbilir hangi bozgundan kalma nineler
Komşulara torunlarını anlatırken
Kış gelir alabildiğine yağmur yağardı
Evlere çekilirdik erkenden

10.1.20.73 ISTERSEN AL GÖTÜR BENI

İSTERSEN AL GÖTÜR BENİ
Ölümsüz gülüşünle başlıyorum
Her güzelliğe her sevince
Bir yağmur ince ince
Sürerken beni başka zamanlara
Zamanla yorgun hanlara
Dönüyor işte gördün her şeyim
Kuru topraklar gibi dağılıyor belleğim
Sınırsız bir boşluğu süre süre
Yorgunum çok uzaklardan geldim
Kaygılar sıkıntılar yaşadım uzun uzun
Korkuyu yakından tanıdım
Ölümsüz düşmanı oldum korkunun
Şimdi bakışınla bağlanıyorum
Kocaman bir dünyaya umutla
Bir akşam aşılmaz kaygılar
Çağırıken beni sozsuzluğuma
Sıcaklığın beni alıştırıyor
Soğuk ve yağmurlu akşamlara
Üşümüş bir kedi gibi sığınıyorum
Ellerine ayaklarına saçlarına

10.1.20.74 YAZI

10.1.20.74.1 SAIR DUYARLILIGI

ŞAİR DUYARLILIĞI

Afşar TİMUÇİN

Hiçbir sanat yoktur ki sanatçı için özel bir duyarlılık, özel bir seziş, özel bir bakış biçimi gerektirmesin. Bunun bir başka anlamı şiir yazabilmek için şair olmanın, resim yapabilmek için ressam olmanın, tiyatro yapabilmek için tiyatrocu olmanın bir zorunluluk olduğudur, insanlar genelde sanatçıyı sanat yapmakta üst yetenekleri gelişmiş olan insan diye düşünmezler, doğuştan ya da başka bir yerden özel yetenekleri olan (özel yetenekleri zaten varolan) insan diye düşünürler. Sanatçı dünyaya hazır gelmiş bir kişi değildir, sanatçı olarak dünyaya düşmüş ya da gönderilmiş biri değildir. Bilincimiz eğilimlerimize göre gelişir, dünyayla ilişkilerimizin niteliğine göre gelişir. Şair olmak da böylesi bir gelişimin sonucudur. İnsanın önce kendini şair kılması gerekir. Şiir yazabilmek için şair olmak bir zorunluluktur. Şiir yazmak da şair olmak için zorunluluktur. Öyleyse şiir yaza yaza şair oluruz ve şair olduğumuz zaman ya da şair olduğumuz için şiir yazarız.

Bu bize ustalığın özel bir duyarlılığa ulaşma olduğunu gösterir. Şair elinde şiir yazmak için olanaklar bulunduran insan değildir, tüm bilincini şiir yönünde oluşturmuş insandır. Bilincimiz bir şair bilinci olduğu zaman şiirimiz gerçek şiir olacaktır. Bunun bir başka anlamı şairliğin bir yaşam biçimi olduğudur. Şairliğin bir yaşam biçimi olması kişinin şairliğini ona buna kanıtlamak için çeşitli acaiplikler yapması, boynuna kırmızı fularlar takıp kendini kasa kasa yürümesi gibi işlemleri gerektirmez. Tersine, tüm gerçek sanatçılar gibi gerçek şairler de sıra insanlarıdırlar. Şair olmak herşeyden önce şairce algılayan olmak demektir, daha sonra şairce bileşimler yapan olmak demektir. Genelde sanılır ki şair bir anlam yakaladığı zaman onu ustalığıyla şiire dönüştürür. Hayır, hiç de öyle olmaz, şair bir anlamı şairce yakalar. Evet, önce fikir vardır, sonra bu fikirden çeşitli yaratma süreçleri boyunca gösterilen çabayla yapıt oluşur. Ancak bu şiir dışı bir fikrin şiire çevrilmesi, şiire dönüştürülmesi anlamına gelmez. Şimdi fikri bulduk, tamam, eh bunu biz ağır ağır şiire dönüştürelim, şairce söylemeye başlayım, ona şiir giydirelim, onu şiire uyarlı kılalım. Şairin, gerçek şairin yaşamında böyle bir deneyle karşılaşamazsınız.

Şairin tüm sezgileri, tüm algılayışları, tüm bakışı şaircedir. Esin gelip şiir bir taslak olarak kendini ortaya koyduğunda şiirsellik zaten belli bir ölçüde gerçekleşmiştir. Şair esinini şairce yaşamıştır, bu esin ona sözü şairce söyletmiştir. Ancak şair bundan sonra şiirini daha da şiir kılabilmek için çaba gösterecektir. Çünkü şair her ne kadar bir takım yetkinliklere, ustalık diyebileceğimiz kazanımlara ulaşmış kişi de olsa her şiirinde yeni bir yaratma çabasının içinde duyacaktır kendini. Şair olamamış bir kişinin uğraşa didine bir fikri biraz ya da biraz daha şiirsel kılabilmesi elbette olasıdır. Ancak şair nitelikleri kazanamamış bir kişinin ha deyince canını dişine takıp üst düzeyde bir şiirsel yaratıyı gerçekleştirebilmesi olası değildir. Ancak, böyle böyle şair olunduğu da doğrudur. Bunun için de en azından kişinin neyin şiir olup neyin şiir olmadığını bilecek kadar görgülü olması gerekir. Şiir olmayandan şiir olana doğru geçiş bir tür khaos'dan bir tür kosmos'a geçiş olduğuna göre kişinin en azından khaos'un nerede bitip tosmos'un nerede başladığını bilecek kadar bir duyarlılığı olması gerekir. Bu duyarlılık olmadığı zaman kişinin kendini çok yetkin şiirler yazan gerçek bir şiir ustası saymaması için hiçbir neden yoktur. Böyle bir kişi neyin şiir olduğunu neyin şiir olmadığını bilemediği için alt alta sıraladığı sözcüklerin bir şiir gücü ortaya koyduğunu sanabilir. Bu düşünmeyi bilmeyen kişinin bir iki

kavramı yalapşap bir araya getirdiğinde büyük bir düşünce üretimini gerçekleştirdiği duygusuna kapılmasına benzer. Pek çok kişi üç kuruşluk bilgiyle bilgelikler üretmeye kalktığında ürününün niteliğini kavrayamamanın verdiği dağınıklıkla kendine hayran düşünür tipi çizebilmektedir. Şair olmadığını bilemeyen şair belki de dünyanın en zavallı insanıdır. Şiir piyasasında şair olmadan av yapmaya çıkmış insan bir ahlaksızdır, bir işbilirden başka bir şey değildir. Pekçok kişi para gücüne şair olur. Şair olmadığını bilmeyen şair ne kadar acınasıysa şair olmadığını bile bile şiir piyasasında av yapmaya çıkmış şair o ölçüde dayaklıktır. Ancak bu dayaklık adam şiirsiz şiirini para kuvvetine ya da başka bir şey kuvvetine pazarlamakta direndiği zaman tekkeyi bekleyen çorbayı içer yasasına göre hatta birinci sınıf şairler arasında yerini alacaktır. Bu yüzden adı şaire çıkmış, antolojilere geçmiş pekçok şair'in şair olmadığı ortadadır.

İnsanlar zor bir işi gerçekleştirmektense onun sahtesini aceleyle yapıp ortaya koymayı yeğliyorlar. Gerçekten şair olmak zor iştir. Bir şair duyarlılığı kazanmak için canınızı dişinize takacaksınız, bu duyarlılığı kazanmaya başladığınızda da şair olmayan şairlerin öldürücü oklarından korunmaya çalışacaksınız. Gerçek sanatçı (ki çok az sayıdadır) gerçek olmayan sanatçılar yığınının öfkesini çekecektir. Sorun bir yetenek ya da deha sorunu olmaktan önce bir çaba sorunudur. Gelgelelim, hiç de tembellik kaldırmayacak bir alan olan sanat alanında daha çok tembeller iş tutarlar. Örneğin tiyatro hem kuramsal bilgiyi hem uygulama etkinliğini gerektiren bir sanat alanı olmakla tiyatrocuyu geniş çapta yükümlü kılar, öyle ki tiyatrocunun tiyatro düşünmekten başka bir işi olmaması gerekir. Zaten gerçek sanatçı tam anlamında adanmış kişidir. Tiyatro alanına baktığınızda orada tiyatronun ne olduğunu bilmeyen insanlarla karşılaşırsınız. Bu insanlar tiyatroyu rol kesmek olarak aldıklarından her çabalan acılı bir gülünçlüğü ortaya koyar. Bereket tiyatronun alıcıları da aynı düzeydedir de tiyatro yaratıcısıyla tiyatro izleyicisi arasındaki ilişkilerde pek sorun çıkmaz. Hatta düzey düşüklüğü bir avantaj olarak iş görebilir. Bu bütün sanatlar için geçerli bir durumdur. Şiir için de geçerlidir. Şairi tiyatrocuyla kafa kafaya vermiş olarak bir meyhane köşesinde hoşafa dönmüş bir biçimde bulabilirsiniz.

Şair de öbür sanatçılar da güçlerini yalnızca ve yalnızca sanatlarına uyarlı kıldıkları, sanatın koşullan çerçevesinde geliştirdikleri bilinçlerinden alabilirler. Alkolün ya da entrikanın sağlayacağı güç kişiyi sanatçı yapmaya yetmeyecektir. Sanat alanında her zaman kötü satıcılar ve kötü alıcılar vardır. Bunlar yaratıcı düzeyinde de izleyici düzeyinde de bilincini estetik hazza ulaşma yönünde geliştirememiş kişilerdir. Sözde sanatçıların ürünlerini sözde izleyiciler tüketirler. Gerçek sanatçı da gerçek izleyici de az sayıdadır. Gerçek sanatçı kötü izleyiciye ters gelir. Gerçek izleyici de kötü sanatçıya ters gelir. Sanat alanında her yaratıcı kendi izleyicisini bulacaktır, kendine uygun izleyiciye kavuşacaktır. Sanatçıya göster izleyicini söyleyeyim ne olduğunu diyebiliriz. İyi sanat gerçek bir yetkin bilinçle gerçekleştirilmiş sanattır. Onu üretmek de tüketmek de zordur. Demek ki şairin ilk işi şair olmaya çalışmak olacaktır. Şiir yazmakla şair olmayı birbirine karıştırmayalım.

10.1.21 AHMED ARIF

10.1.21.1 ADILOS BEBENIN NINNISI

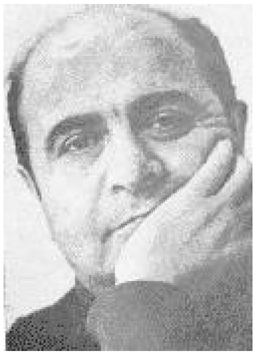
ADİLOŞ BEBENİN NİNNİSİ

Doğdun,
Üç gün aç tuttuk
Üç gün meme vermedik sana
Adiloş Bebem,
Hasta düşmeyesin diye,
Töremiz böyle diye,
Saldır şimdi memeye,
Saldır da büyü...

Bunlar,
Engerekler ve çıyanlardır,
Bunlar,
Aşımıza, ekmeğimize
Göz koyanlardır,
Tanı bunları,
Tanı da büyü...

Bu, namustur
Künyemize kazınmış,
Bu da sabır,
Ağulardan süzülmüş.
Sarıl bunlara
Sarıl da büyü

10.1.21.2

Ahmed ARİF

21 Nisan 1927 tarihinde Diyarbakır'da doğdu, 2 Haziran 1991 tarihinde

Ankara'da öldü. Asıl adı Ahmed Önal' dır. Ortaöğrenimini Afyon Lisesi'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü öğrencisi iken Türk Ceza Yasası'nın (T.C.K.) 141. ve 142. maddelerine aykırı davranmak savıyla (1950, 1952-1953) iki kez tutuklandı, yargılandı ve 2 yıl hüküm giydi. Cezaevi günleri sona erince Ankara'daki Medeniyet, Öncü ve Halkçı gibi gazeteler ve dergilerde teknik işlerle uğraşarak yaşamını kazandı.

Şiirleri Beraber, İnkılâpçı Gençlik, Meydan, Militan, Kaynak, Seçilmiş Hikâyeler, Soyut, Yeni a, Yeni Ufuklar, Yeryüzü dergilerinde yayımlandı. Toplumcu gerçekçi şiirimizin ustalarındandır. Yaşadığı coğrafyanın duyarlılığı ve halk kaynağındaki sesini hiç yitirmeden, lirik, epik ve koçaklama tarzını kusursuz bir kurguyla kullanarak, özgün, tutkulu, müthiş ezgili çağdaş şiirler yazdı.

YAPITLARI

Hasretinden Prangalar Eskittim (1968)
Cemal Süreya'ya Mektuplar (1992)
Yurdum Benim Şahdamarım (2003)

10.1.21.3 AKSAM ERKEN INER MAHPUSHANEYE

AKŞAM ERKEN İNER MAHPUSHANEYE

Akşam erken iner mahpushaneye.
Ejderha olsan kar etmez.
Ne kavgada ustalığın,
Ne de çatal yürek civan oluşun.
Kar etmez, inceden içine dolan,
Alıp götüren hasrete.
Akşam erken iner mahpushaneye.
İner, yedi kol demiri,
Yedi kapıya.
Birden, ağlamaklı olur bahçe.
Karşıda, duvar dibinde,
Üç dal gece sefası,
Üç kök hercai menekşe...
Aynı korkunç sevdadadır
Gökte bulut, dalda kaysı.

Başlar koymağa hapislik.
Karanlık can sıkıntısı...
"Kürdün Gelini"ni söyler maltada biri,
Bense volta'dayım ranza dibinde
Ve hep olmayacak şeyler kurarım,
Gülünç, acemi, çocuksu...
Vurulsam kaybolsam derim,
Çırılçıplak, bir kavgada,
Erkekçe olsun isterim,
Dostluk da, düşmanlık da.
Hiçbiri olmaz halbuki,
Geçer süngüler namluya.
Başlar gece devriyesi jandarmaların...
Hırsla çakarım kibriti,
İlk nefeste yarılanır cıgaram,
Bir duman alırım, dolu,
Bir duman, kendimi öldüresiye,
Biliyorum, "sen de mi?" diyeceksin,
Ama akşam erken iniyor mahpushaneye.
Ve dışarda delikanlı bir bahar,
Seviyorum seni,
Çıldırasıya...

10.1.21.4 ANADOLU

ANADOLU

Beşikler vermişim Nuh'a
Salıncaklar, hamaklar,
Havva Ana'n dünkü çocuk sayılır,
Anadoluyum ben,
Tanıyor musun ?
Utanırım,
Utanırım fıkaralıktan,
Ele, güne karşı çıplak...
Üşür fidelerim,
Harmanım kesat.
Kardeşliğin, çalışmanın,
Beraberliğin,
Atom güllerinin katmer açtığı,
Şairlerin, bilginlerin dünyalarında,

Kalmışım bir başıma,
Bir başıma ve uzak.
Biliyor musun ?
Binlerce yıl sağılmışım,
Korkunç atlılarıyla parçalamışlar
Nazlı, seher-sabah uykularımı
Hükümdarlar, saldırganlar, haydutlar,
Haraç salmışlar üstüme.
Ne İskender takmışım,
Ne şah ne sultan
Göçüp gitmişler, gölgesiz!
Selam etmişim dostuma
Ve dayatmışım...
Görüyor musun ?
Nasıl severim bir bilsen.
Köroğlu'yu,
Karayılanı,
Meçhul Askeri...
Sonra Pir Sultanı ve Bedrettini.
Sonra kalem yazmaz,
Bir nice sevda...
Bir bilsen,
Onlar beni nasıl severdi.
Bir bilsen, Urfa'da kurşun atanı
Minareden, barikattan,
Selvi dalından,
Ölüme nasıl gülerdi.
Bilmeni mutlak isterim,
Duyuyor musun ?
Öyle yıkma kendini,
Öyle mahzun, öyle garip...
Nerede olursan ol,
İçerde, dışarda, derste, sırada,
Yürü üstüne - üstüne,
Tükür yüzüne celladın,
Fırsatçının, fesatçının, hayının...
Dayan kitap ile
Dayan iş ile.
Tırnak ile, diş ile,
Umut ile, sevda ile, düş ile

Dayan rüsva etme beni.
Gör, nasıl yeniden yaratılırım,
Namuslu, genç ellerinle.
Kızlarım,
Oğullarım var gelecekte,
Herbiri vazgeçilmez cihan parçası.
Kaç bin yıllık hasretimin koncası,
Gözlerinden,
Gözlerinden öperim,
Bir umudum sende,
Anlıyor musun ?

10.1.21.5 AY KARANLIK

AY KARANLIK

Maviye
Maviye çalar gözlerin,
Yangın mavisine
Rüzgarda asi,
Körsem,
Senden gayrısına yoksam,
Bozuksam,
Can benim, düş benim,
Ellere nesi?
Hadi gel,
Ay karanlık...
İtten aç,
Yılandan çıplak,
Vurgun ve bela
Gelip durmuşsam kapına
Var mı ki doymazlığım?
İlle de ille
Sevmelerim,
Sevmelerim gibisi?
Oturmuş yazıcılar
Fermanım yazar
N'olur gel,
Ay karanlık...
Dört yanım puşt zulası,
Dost yüzlü,
Dost gülücüklü
Cıgaramdan yanar.
Alnım öperler,
Suskun, hayın, çıyansı.

Dört yanım puşt zulası,
Dönerim dönerim çıkmaz.
En leylim gecede ölesim tutmuş,
Etme gel,
Ay karanlık...

10.1.21.6 Beni yigitler götürür.htm

...Beni yiğitler götürür
Katlarına
Sevda ile varılan
Yiğitler ki,
Dilerini tükürmüş
Yiğitler ki,
Hâyaları burulan.
Yanyana, upuzun,
Boylu boyuca
Tepeden tırnağa kan.
Yiğitler ki,
Herbiri bir parça vatan.
Gözlerinde
Bir küfür kasırgası
Ana-avrat
Ah ulan...

10.1.21.7 Bir aksam üstüdür sarabî

Bir akşam üstüdür şarabî
Bahçeler ve dağlar üzre hükümran
Tam dünyayı dolaşmak saatindesin
Ay ışığı su içer birazdan.
Kızarmış kalçalarını çanlar
Alabildiğine vurur
Manşetlerde kilometre kilometre yalan
Sallanır durur.
Sen çocuk tulumunda
Matbaa mürekkebi
Rüsva olmuş ellerin emeği
Alıp götürmüşler dost dediğini
Almış rüzgârlar içini.
Ümide benzer

Sevdaya
Soğuk bir namludur
Kör ve pusuda
Ense kökünde zulüm
Ve sermiş cânım sofrasını dört başı mâmur
Burnun dibine
Hürriyet.
Seviyorsun mümkün
Aranızda kurşun
Yasak bölge var
Sen genç
Sevdan ölünecek kadar güzel
Kanunu yapanlar ihtiyar.

10.1.21.8 bir mavi gül bahçesi yorganim

bir mavi gül bahçesi yorganım
uyku saçlarımın meçhul şarkısı
sonra yastığımda ilk gölgen kızlık
ve ilk unutuluş hürriyet raksı
yumuşaklığında köpükten öpüşlerin
mukaddes günehlar cenneti oda
dikişsiz beyazlığında tüllerin
bir ay süzülecek buluta
ve bir mavi şarap gözlerindeki
musiki gölgelerinde yorgun
sen hep öylesine güzel sevdalım
ben sana Alahsızcasına vurgun

10.1.21.9 BU ZINDAN, BU KIRGIN,

BU ZİNDAN, BU KIRGIN,
BU CAN PAZARI
Gördüler
Yedi cihan,
İn, cin Kaf dağının ardındakiler,
Kıtlık da kıran da olsa
Gördüler analar neler doğurur
Aman aman hey...
Dünyalar vardır elvan,

Bir su damlasında, bir kıl ucunda,
Meyvalar vardır, meyvalar,
Ağacı, omcası yok,
Sana vurgun, sana dost.
Beride Kabil'in murdar baltası
Ve kan değirmenleri,
Kader kahpesi.
Beride borazancıları o puşt ölümün,
Hazır ırzını vermeğe
Yiğitler vuruldukça.
Timsah kısmı çünkü yavrusunu yer
Akarsu duruldukça.
Cadı, yalan hamurunu dağ - dağ yoğurur
Aman aman hey
Bu zindan, bu kırgın, bu can pazarı,
Macera değil.
Yaşamak, sade "yaşamak"
Yosun, solucan harcıdır.
Öyle açar ki murat.
Susuz, güneşsiz de kalsa, koparılsa da
Şavkı, bulut güllerinden daha bir suna,
Daha bir burcu - burcudur.
Bu zindan, bu kırgın, bu can pazarı
Macera değil
Sardığım toprağımın altın sabrıdır.
O sert, erkek hüznüdür lahza başında
Cıgara değil.
Ve sevgilim uykusunda bağrır
Aman aman hey...
Meltemin bir tadı, ustura ağzı
Biri, kız memesi, tılsım,
Yağmurun bir damlası süzülmüş küfür,
Bir damlası, aşk.
Senin uykuların hayın,
Düşlerin kardeş.
Duyar mısın, anlayıp sızlar mısın ki?
Gece, samanyollarında rüzgar çıkıncayadek,
Mısralarım kardeş - kardeş çağırır
Aman Aman hey...
Serabın bir sonu vardır,

Ufkun, sıradağın sonu.
Uçarın, kaçarın bir sonu vardır
Senin sonun yok.
Mandaların, kavakların pazarı olur,
Senin pazarın olamaz.
Sensiz nar çatlamaz, bebek gıı demez.
Beni böyle şair, dizane etmez,
Kızımın çatal göğsü.
Senin yüzün suyu hürmetinedir
Buğdalara, cevizlere yürüyen
Kara toprağın ak südü...
Bir bilsen kimlere tasa, kedersin,
Anlar mısın, şaşırıp ağlar mısın ki?
Bir bilsen kardeşlerim ne can çocuklar
Ve bilsen nasıl vurur beni bu duvar.
Akşam - akşam, kara sevdam ağırır
Aman, aman hey...

10.1.21.1DIYARBEKIR KALESINDEN NOTLAR

DİYARBEKİR KALESİNDEN NOTLAR
VE
ADİLOŞ BEBENİN NİNNİSİ

1.

Varamaz elim
Ayvasına, narına can dayanamazken,
Kırar boynumu yürürüm.
Kurdun, kuşun bileceği hal değil,
Sormayın hiç
Laaaaal...
Kara ferman çıkadursun yollara,
Yarin bahçesi tarumar,
Kan eder perçem
Olancası bir tutam can,
Kadasına, belasına sunduğum,
Ben öleydim loooy...
Elim boş,
Ayağım pusu.
Bir ben bileceğim oysa
Ne afat sevdim.

Bir de ağzı var dili yok
Diyarbekir Kalesi...

2.
Açar,
Kan kırmızı yediverenler
Ve kar yağar bir yandan,
Savrulur Karacadağ,
Savrulur zozan...
Bak, bıyığım buz tuttu,
Üşüyorum da
Zemheri de uzadıkça uzadı,
Seni, baharmışın gibi düşünüyorum,
Seni, Diyarbekir gibi,
Nelere, nelere baskın gelmez ki
Seni düşünmenin tadı...

3.

Hamravat suyu dondu,
Diclede dört parmak buz,
Biz kuyudan işliyoruz kaba - kacağa,
Çayı kardan demliyoruz.
Anam sır gibi saklar siyatiğini,
"Yel" der, "Baharın geçer".
Bacım, ikicanlı, ağır,
Güzel kızdır, bilirsin.
İlki bu, bir yandan saklı utanır
Ve bir yandan korkar
Ölürüm deyi.
Bir can daha çoğalacağız bu kış.
Bebeğim, neremde saklayım seni?
Hoş gelir,
Safa gelir,
Ahmed ARİF'in yeğeni...

4.

Doğdun,
Üç gün aç tuttuk

Üç gün meme vermedik sana
Adiloş Bebem,
Hasta düşmeyesin diye,
Töremiz böyle diye,
Saldır şimdi memeye,
Saldır da büyü...
Bunlar,
Engerekler ve çıyanlardır,
Bunlar,
Aşımıza, ekmeğimize
Göz koyanlardır,
Tanı bunları,
Tanı da büyü...
Bu, namustur
Künyemize kazınmış,
Bu da sabır,
Ağulardan süzülmüş.
Sarıl bunlara
Sarıl da büyü...

10.1.21.11

HABERİN VAR MI TAŞ DUVAR?

Haberin var mı taş duvar?
Demir kapı, kör pencere,
Yastığım, ranzam, zincirim,
Uğrunda ölümlere gidip geldiğim
Zulamdaki mahzun resim.
Görüşmecim yeşil soğan göndermiş
Karanfil kokuyor cigaram
Dağlarına bahar gelmiş memleketimin..

10.1.21.1:HANI KURSUN SIKSAN GEÇMEZ GECEDEN

HANİ KURŞUN SIKSAN GEÇMEZ GECEDEN

Yiğit harmanları, yığınaklar,
Kurulmuş çetin dağlarında vatanların.
Dize getirilmiş haydutlar,
Hayınlar, amana gelmiş,
Yetim hakkı sorulmuş,

Hesap görülmüş.
Demdir bu...

Demdir,
Derya dibinde yangınlar,
Kan kesmiş ovalar üstünde Mayıs...
Uçmuş, bir kuştüyü hafifliğinde,
Çelik kadavrası korugan'ların.
Ölünmüş, canım,ölünmüş
Murad alınmış...
Gelgelelim,
Beter, bize kısmetmiş.
Ölüm, böyle altı okka koymaz adama,
Susmak ve beklemek, müthiş
Genciz, namlu gibi,
Ve çatal yürek,
Barışa, bayrama hasret
Uykulara, derin, kaygısız, rahat,
Otuziki dişimizle gülmeğe,
Doyasıya sevişmeğe,yemeğe...
Kaç yol, ağlamaklı olmuşum geceleri,
Asıl, bizim aramızda güzeldir hasret
Ve asıl biz biliriz kederi.

İçim, bir suskunsa tekin mi ola?
O Malta bıçağı,kınsız,uyanık,
Ve genç bir mısradır
Filinta endam...
Neden, neden alnındaki yıkkınlık,
Bakışlarındaki öldüren buğu?
Kaç yol ağlamaklı oluyorum geceleri...
Nasıl da almış aklımı,
Sürmüş, filiz vermiş içimde sevdan,
Dost, düşman söz eder kendi kavlince,
Kınanmak, yiğit başına.
Bu, ne ayıp, ne de yasak,
Öylece bir gerçek, kendi halinde,
Belki, yaşamama sebep...
Evet, ağlamaklı oluyorum, demdir bu.
Hani, kurşun sıksan geçmez geceden,

Anlatamam, nasıl ıssız, nasıl karanlık...
Ve zehir - zıkkım cıgaram.
Gene bir cehennem var yastığımda,
Gel artık...

10.1.21.1 HASRETINDEN PRANGALAR ESKITTIM

HASRETİNDEN PRANGALAR ESKİTTİM

Seni, anlatabilmek seni.
İyi çocuklara, kahramanlara.
Seni anlatabilmek seni,
Namussuza, halden bilmeze,
Kahpe yalana.

Ard- arda kaç zemheri,
Kurt uyur, kuş uyur, zindan uyurdu.
Dışarda gürül- gürül akan bir dünya...
Bir ben uyumadım,
Kaç leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.
Saçlarına kan gülleri takayım,
Bir o yana
Bir bu yana...

Seni bağırabilsem seni,
Dipsiz kuyulara,
Akan yıldıza,
Bir kibrit çöpüne varana,
Okyanusun en ıssız dalgasına
Düşmüş bir kibrit çöpüne.

Yitirmiş tılsımını ilk sevmelerin,
Yitirmiş öpücükleri,
Payı yok, apansız inen akşamlardan,
Bir kadeh, bir cıgara, dalıp gidene,
Seni anlatabilsem seni...
Yokluğun, Cehennemin öbür adıdır
Üşüyorum, kapama gözlerini...

10.1.21.1 KALBIM DINAMIT KUYUSU'NDAN BÖLÜMLER

KALBİM DİNAMİT KUYUSU'NDAN BÖLÜMLER

...Beni, gözlerin götürür
Gözlerin

Aşkla, acıyla...
Kuşatmışlar
Sesimi, soluğumu
Kesilmiş
Tuz-ekmek payım
Vurgunum
Ve darda,
Gözaltındayım.
Dal, kor keser
Penceremde açarsa
Kuş, vurulur
Üzerimden uçarsa.
Ve hal böyle böyle,
Yol bu yöndeyken
Gelir,
Ki her gelişinde
Daha da içten
Gelir,
Soluk soluğa
Benim olursun.
Amansız sarmasında
Kollarımın
Esrik,
Çığlık çığlığa
Erir, kar gibi vücudun...
Nicedir,
Kahpe ağzında
Bir salgın,
Bir deprem gibi künyemiz.
Nicedir,
Başımıza zindan dünyamız.
Biz ki
Yarınıyız halkın,
Umudu, yüzakıyız,
Hıncı, namusu...
Şafakları,
Taaa şafakları
Hey canım,
Kalbim
Dinamit kuyusu...

10.1.21.1 KARA

KARA

Çarpmış,
Paramparça etmiş,
Kara sütü, kara sevdayla seni...
Ve kara memelerinde dişlerin asi,
Karadır, upuzun yattığın gece,
Felek, ah ettirir, boynun kıl - ince...
Cihanlar, çocuklar, kuşlar içinde
Sızlar bir yerlerin
Adsız ve kayıp
Sızlar, usul-usul, dargın,
Ve kan tadında bir konca,
Damıtır kendini mısralarınca...

De be aslan karam,
De yiğit karam,
Hangi kalemin yazısı,
Zorlu yazısı,
Belanda?

Anadan doğma nişan mı,
Sütlü barut damgası mı,
Bir gece parçası mı kaburgandaki?
Kız kakülü, ne hal eylermiş teni,
Ellerin, deli hoyrat,
Ellerin, susuz, yangın.
Ellerin ooooy alarga...

De be aslan karam,
De yiğit karam,
Hangi güzelin diş yeri,
Mavi diş yeri,
Sevdanda?

Vurmuş,
Demirlerin çapraz gölgesi,
Alnın galip ve serin.
Künyen çizileli kaç yıldız uçtu,
Kaç ayva sarardı, kaç kız sevişti,
Gelmemiş, kimselerin...

De be aslan karam,
De yiğit karam,
Hangi zehirin meltemi,
Saran meltemi,
Hülyanda?

Hakikatli dostun muydu,
Can koyduğun ustan mıydı,
Bir uyumaz hasmın mıydı,
"Ooooof" de bunlar olsun muydu?

De be aslan karam,
De yiğit karam,
Hangi kahpenin hançeri,
Saklı hançeri,
Yaranda?

10.1.21.1 KARANFIL SOKAGI

KARANFİL SOKAĞI

Tekmil ufuklar kışladı
Dört yön,onaltı rüzgar
Ve yedi iklim beş kıta
Kar altındadır.
Kavuşmak ilmindeyiz bütün fasıllar
Ray, asfalt, şose, makadam
Benim sarp yolum, patikam
Toros, Anti-toros ve asi Fırat
Tütün, pamuk, buğday ovaları,çeltikler
Vatanım boylu boyunca
Kar altındadır.
Döğüşenler de var bu havalarda
El, ayak buz kesmiş, yürek cehennem
Ümit, öfkeli ve mahzun
Ümit, sapına kadar namuslu
Dağlara çekilmiş
Kar altındadır.
Şarkılar bilirim çığ tutmuş
Resimler, heykeller, destanlar
Usta ellerin yapısı
Kolsuz,yarı çıplak Venüs
Trans-nonain sokağı
Garcia Lorca'nın mezarı,

Ve gözbebekleri Pierre Curie'nin
Kar altındadır.
Duvarları katı sabır taşından
Kar altındadır varoşlar,
Hasretim nazlıdır Ankara.
Dumanlı havayı kurt sevsin
Asfalttan yürüsün Aralık,
Sevmem, netameli aydır.
Bir başka ama bilemem
Bir kaçıncı bahara kalmıştır vuslat
Kalbim, bu zulümlü sevda,
Kar altındadır.
Gecekondularda hava bulanık puslu
Altındağ gökleri kümülüslü
Ekmeğe, aşka ve ömre
Küfeleriyle hükmeden
Ciğerleri küçük, elleri büyük
Nefesleri yetmez avuçlarına
-İlkokul çağında hepsi-
Kenar çocukları
Kar altındadır.
Hatıp Çay'ın öte yüzü ılıman
Bulvarlar çakırkeyf Yenişehir'de
Karanfil Sokağında gün açmış
Hikmetinden sual olunmaz değil
"mucip sebebin" bilirim
Ve "kafi delil" ortada...
Karanfil sokağında bir camlı bahçe
Camlı bahçe içre bir çini saksı
Bir dal süzülür mavide
Al - al bir yangın şarkısı,
Bakmayın saksıda boy verdiğine
Kökü Altındağ'da, İncesu'dadır.

10.1.21.1' LEYLIM - LEYLIM

LEYLİM - LEYLİM

Leylim - leylim dünyamızın yarısı
Al - yeşil bahar,
Yarısı kar olanda

Gene kavim - kardaş, can - cana düşman,
Gene yediboğum akrep,
Sarı engerek,
Alnımızın aklığında puşt işi zulüm
Ve canım yarı geceler
Çift kanat kapılarına karşı darağaçları,
Mahpusanede çeşme
Yandan akar olanda,
Gelmiş yoklamış ecel
Kaburgam arasından.
Yoklasın hele...
Çağıdır, can dayanmaz,
Çağıdır, en çatal, en ası,
Cehennem koncası memelerinin.
Çağıdır, kırk gün - kırk gece
Kolların boynuma kement,
Ha canım kötüye inat...
Vah ki ne desem,
Kurşunları namlulara sürülü,
İ'kelleri kan,
Baskıncılar uykumuzu yıkar olanda,
Alır yüreğim:
Yankın yasak, aynalara.
İnemem bahçende talan,
Tam, boş yanı bu, derim namussuzun,
Tam, bıçağım cehennem gibi güzelken,
Aklıma düşüyorsun
Ellerim arık...

Bilmiş
Bütün zula'lar
Eğri hançer, kara mavzer, kan pusu.
Ve insan düşüncesinin o en orospu,
O en ayıp, frengili yemişi,
Çıldırtılmış uranyum
Bilmiş,
Bilsinler!
Sana nasıl yandığımı
Uuuuy gelin...
İşte kan tutmuş korsanlar,

Haramla beslenmiş azgın,
Düzmece peygamberler
Ve cüceleri
Ve iğdiş ve aptal kölelerine karşı,
İşte bir kez daha
Bu can bendeyken,
Delin, divanenim işte
Uuuuy gelin...
Bu yasaklar,
Firavun kalıntısı.
Yoksun,
Akdan - karadan.
Gizline, canevine kurulu faklar.
Gün ola, umut kesip korkunç yetinden,
Murdar tutkusuna dünyasızlığın,
Gün ola, düşesin bekler.
Düşme!
Ölürüm...
Gözlerinden, gözlerinden olurum.

Leylim - leylim
Ayvalar, nar olanda
Sen bana yar olanda.
Belalı başımıza
Dünyalar dar olanda.

10.1.21.1 MERHABA

MERHABA

Gün açar,
Karın verir yağmurlu toprak.
İncesu Deresi, merhaba.
Saçakta serçeler daha çılgındır,
Bulutlarda kartal,
Daha çalımlı.
Koparır göğsünden bir düğme daha,
Tezkere bekliyen biri.
İncesu Deresi, merhaba.
Genç bayraklar vardır,
Barış düşünür,

Kuyularda işçi, mavilikleri.
Ben hepsini düşünürüm,
Yirmidört saat
Ve seni düşünürüm,
Karanlık,hırslı...
Seni, cihanların aziz meyvası.
İlan-ı aşk makamından bir mısra,
Yeşerip, kımıldar içimde,
Düşer aklıma gözlerin...
Oysa murad alamam.
Oysa akdan - karadan
Bilirim, payım bu kadar...
Unutmuş gülmeyi gözbebeklerim.
Unutmuş dudaklarım öpmeyi.
İncesu Deresi, merhaba...

10.1.21.1 NUR DA AGLAR

NUR DA AĞLAR

Gözlerinin pınarında
Bir bulut,
Boşandı boşanacak
Nerdeyse.
Aklımdan geçenleri
Okuyorsun su gibi.
Dünya gördü
Bizi boğazladılar...

Tutma gözyaşlarını
Onur da ağlar...
Bırak yıkansın gökyüzü,
Lacivert, yeşil, altın
Işıkları günbatımın.
İşte şafaktayız gene
Çırılçıplak
Ve mavi.
İşte sanki dağ yeli
Ve işte sanki meltem...

Kimse toz konduramaz
Kesip attığımız tırnağa bile.
Sen en güzel kızısın
Bütün galaksilerin
Bense tözüyüm artık

Akkor tözüyüm
Prometheus'u yakan
Kara sevdanın...

Ne alnımızda bir ayıp
Ne koltuk altında
Saklı haçımız
Biz bu halkı sevdik
Ve bu ülkeyi.
İşte bağışlanmaz
Korkunç suçumuz..

10.1.21.2 ONUR DA AGLAR

ONUR DA AĞLAR

Gözlerinin pınarında
Bir bulut,
Boşandı boşanacak
Nerdeyse.
Aklımdan geçenleri
Okuyorsun su gibi.
Dünya gördü
Bizi boğazladılar...
Tutma gözyaşlarını
Onur da ağlar...
Bırak yıkansın gökyüzü,
Lacivert, yeşil, altın
Işıkları günbatının.
İşte şafaktayız gene
Çırılçıplak
Ve mavi.
İşte sanki dağ yeli
Ve işte sanki meltem...
Kimse toz konduramaz
Kesip attığımız tırnağa bile.
Sen en güzel kızısın
Bütün galaksilerin
Bense tözüyüm artık
Akkor tözüyüm
Prometheus'u yakan
Kara sevdanın...
Ne alnımızda bir ayıp

Ne koltuk altında
Saklı haçımız
Biz bu halkı sevdik
Ve bu ülkeyi.
İşte bağışlanmaz
Korkunç suçumuz...

10.1.21.2 OTUZÜÇ KURSUN

OTUZÜÇ KURŞUN

1.

Bu dağ Mengene dağıdır
Tanyeri atanda Van'da
Bu dağ Nemrut yavrusudur
Tanyeri atanda Nemruda karşı
Bir yanın çığ tutar, Kafkas ufkudur
Bir yanın seccade Acem mülküdür
Doruklarda buzulların salkımı
Firari guvercinler su başlarında
Ve karaca sürüsü,
Keklik takımı...

Yiğitlik inkar gelinmez
Tek'e - tek doğüşte yenilmediler
Bin yıllardan bu yan, bura uşağı
Gel haberi nerden verek
Turna sürüsü değil bu
Gökte yıldız burcu değil
Otuzüç kurşunlu yürek
Otuzuç kan pınarı
Akmaz,
Göl olmuş bu dağda...

2.

Yokuşun dibinden bir tavşan kalktı
Sırtı alacakır
Karnı sütbeyaz
Garip, ikicanlı, bir dağ tavşanı
Yüreği ağzında öyle zavallı
Tövbeye getirir insanı
Tenhaydı, tenhaydı vakitler

Kusursuz, çırılçıplak bir şafaktı

Baktı otuzüçten biri
Karnında açlığın ağır boşluğu
Saç, sakal bir karış
Yakasında bit,
Baktı kolları vurulu,
Cehennem yurekli bir yiğit,
Bir garip tavşana,
Bir gerilere.

Düştü nazlı filintası aklına,
Yastığı altında küsmüş,
Düştü, Harran ovasından getirdiği tay
Perçemi mavi boncuklu,
Alnında akıtma
Üç topuğu ak,
Eşkini hovarda, kıvrak,
Doru, seglavi kısrağı.
Nasıl uçmuşlardı Hozat önünde!

Şimdi, böyle çaresiz ve bağlı,
Böyle arkasında bir soğuk namlu
Bulunmayaydı,
Sığınabilirdi yuceltilere...
Bu dağlar, kardeş dağlar, kadrini bilir,
Evvel Allah bu eller utandırmaz adamı,
Yanan cıgaranın külünü,
Güneşlerde çatal kıvılcımlanan
Engereğin dilini,
İlk atımda uçuran
Usta elleri...

Bu gözler, bir kere bile faka basmadı
Çığ bekleyen boğazların kıyametini
Karlı, yumuşacık hıyanetini
Uçurumların,
Önceden bilen gözleri...
Çaresiz
Vurulacaktı,
Buyruk kesindi,
Gayrı gözlerini kör sürüngenler
Yüreğini leş kuşları yesindi...

3.

Vurulmuşum
Dağların kuytuluk bir boğazında
Vakitlerden bir sabah namazında
Yatarım
Kanlı, upuzun...

Vurulmuşum
Düşüm, gecelerden kara
Bir hayra yoranım çıkmaz
Canım alırlar ecelsiz
Sığdıramam kitaplara
Şifre buyurmuş bir paşa
Vurulmuşum hiç sorgusuz, yargısız

Kirvem, hallarımı aynı böyle yaz
Rivayet sanılır belki
Gül memeler değil
Domdom kurşunu
Paramparça ağzımdaki...

4.

Ölüm buyruğunu uyguladılar,
Mavi dağ dumanını
ve uyur-uyanık seher yelini
Kanlara buladılar.
Sonra oracıkta tüfek çattılar
Koynumuzu usul-usul yoklayıp
Aradılar.
Didik-didik ettiler
Kirmanşah dokuması al kuşağımı
Tespihimi, tabakamı alıp gittiler
Hepsi de armağandı Acemelinden...

Kirveyiz, kardeşiz, kanla bağlıyız
Karşıyaka köyleri, obalarıyla
Kız alıp vermişiz yüzyıllar boyu,
Komşuyuz yaka yakaya
Birbirine karışır tavuklarımız
Bilmezlikten değil,
Fıkaralıktan
Pasaporta ısınmamış içimiz
Budur katlimize sebep suçumuz,

Gayrı eşkiyaya çıkar adımız
Kaçakçıya
Soyguncuya
Hayına...

Kirvem hallarımı aynı böyle yaz
Rivayet sanılır belki
Gül memeler değil
Domdom kurşunu
Paramparça ağzımdaki...

5.

Vurun ulan,
Vurun,
Ben kolay ölmem.
Ocakta küllenmiş közüm,
Karnımda sözüm var
Haldan bilene.
Babam gözlerini verdi Urfa önünde
Üç de kardaşını
Üç nazlı selvi,
Ömrüne doymamış üç dağ parçası.
Burçlardan, tepelerden, minarelerden
Kirve, hısım, dağların çocukları
Fransız Kuşatmasına karşı koyanda

Bıyıkları yeni terlemiş daha
Benim küçük dayım Nazif
Yakışıklı,
Hafif,
İyi süvari
Vurun kardaş demiş
Namus günüdür
Ve şaha kaldırmış atını.

Kirvem hallarımı aynı böyle yaz
Rivayet sanılır belki
Gül memeler değil
Domdom kurşunu
Paramparça ağzımdaki...

10.1.21.2:RÜSTEMO

RÜSTEMO

Modan yaylasına eşkin almadan
Maktela üzerinde sağımız
Karbeyaz Çermik Dağları
Solumuz kan kırmızısı Fırat'tır
Dört mevsim yeşildir orman
Ve toprak çetin
Baharları aşiretler iner Dersim üstünden
Sürü otlatır.
Odunda
Kömürde
Pamukta
Gönlü bir akarsu gibi alıp götüren
Irzdan ve ekmekten yana
Bir kara sevdadır
Yeşil murattır
Ve bundan ötürü tutmuş dağları
Ve almış yürümüş sulardan öte
Kıl çadırlarda maceramız
Yasak bundan böyle zulüm;
Ve öşür
Ve haraç
Ve angarya
Ve katil
Ve şirkat
Ve talan
Ve küfür kıza kısrağa
Yasaktır, emreder Dağlar Paşası
Elinde, affetmez Fransız üçlüsü...
Gayrı malumunuz olsun halım
Hayrola encam
Malum ola
Ayan beyan
Dosta ve düşmana serencam
Önce şeyhulislam fetva buyurur
Katlim dört mezhepte vacip görülür
Sonra saray ferman eyler
Ve kaltak vurulur ordugahlarda

Dar vakit yetiştin tatar ağası
Bir elimde kana batmış hamaylim
Bir elim derman eyler
Dostooo
Buncasına kavga demezem
Kızanlar idman eyler
Hele sarılmasın dört bir yanımız
Tamam cümle dağlar mevzi almıştır
Ve yatmış pusuya patikalar
Salavat getirir dağ dağ taburlar
Narlı bahçe üzre kanlı bir akşam
Gelen elçi değil
Azrail olsun
Anam avradım olsun kaçarsam.

10.1.21.2 SEVDAN BENI

SEVDAN BENİ

Terketmedi sevdan beni,
Aç kaldım, susuz kaldım,
Hayın, karanlıktı gece,
Can garip, can suskun,
Can paramparça...
Ve ellerim, kelepçede,
Tütünsüz uykusuz kaldım,
Terketmedi sevdan beni...

10.1.21.2 SUSKUN

SUSKUN

Sus, kimseler duymasın.
Duymasın ölürüm ha.
Aydım yarı gecede
Yeşil bir yağmur sonra...
Yağıyor yeşil.
En uzak, o adsız ve kimselersiz,
O yitik yıldızda duyuyor musun?
Bir stradivarius inler kendi kendine,
Yayı, reçinesi, köprüsü yeşil.
Önce bendim diyor ve sonra benim...
Ölümsüz, güzel ve çetin.
Ezgisidir dolaşan bütün evreni,

Bilinen, bilinmeyen ıssızlıkları.
Canımı, tüylerimi sarmada şimdi
Kendi rüzgarıyla vurgun...
Sarıyor yeşil.
Rüya, bütün çektigimiz.
Rüya kahrım, rüya zindan.
Nasıl da yılları buldu,
Bir mısra boyu maceram...
Bilmezler nasıl aradık birbirimizi,
Bilmezler nasıl sevdik,
İki yitik hasret,
İki parça can.
Çatladı yüreği çakmaktaşının,
Ağıyor gök kuşaklarının serinliğinde
Çağlardır boğulmuş bir su...
Ağıyor yeşil.
Yivlerinde yeşil güller fışkırmış,
Susmuş bütün namlular...
Susmuş dağ,
Susmuş deniz.
Dünya mışıl-mışıl,
Uykular derin,
Yılan su getirir yavru serçeye,
Kısır kadin, maviş bir kız doğurmuş,
Memeleri bereketli ve serin...
Sağıyor yeşil.
Aydım yarı gecede,
Neron, çocuk kitaplarında çirkin bir surat,
Ve Sezarsa, bir ad, yıkıntılarda.
Ama hançer taşı sanki
Koca Kartaca!
Hani, kibrit suyu vermişlerdi üstüne
Bak nasıl alıyor, yigit,
Binlerce yıl da sonra
Alıyor yesil.
Vurur dağın doruğundan
Atmacamın çalkara,
Yalın gölgesi.
Kuş vurmaz, tavşan almaz,
Ama aç, azgın
Köpek balıklarıydı parçaladığı
Bak, Tiber saygılı, suskun.
Bak nilüfer dizisi zinciri.
Bunlar bukağısı, kolbağlarıdır,
Cihanın ilk umudu, ilk sevgilisi,

Ve ilk gerillası Spartakus'un.
Susuyor yeşil.
Sus, kimseler duymasın,
Duymasın, ölürüm ha.
Aymışam yarı gece,
Seni bulmuşam sonra.
Seni, kaburgamın altın parçası.
Seni, dişlerinde elma kokusu.
Bir daha hangi ana doğurur bizi?
Ruhum...
Mısra çekiyorum, haberin olsun.
Çarşılarin en küçük meyhanesi bu,
Saçları yüzümde kardeş, çocuksu.
Derimizin altında o olüm namussuzu...
Ve Ahmedin işi ilk rasgidiyor.
İlktir dost elinin hançersizliği...
Ağlıyor yeşil.

10.1.21.2 TOGLIATTI

TOGLIATTI
Palmiro, Palmiro şanlı işçi
Sıcak yaralarındaki barut kokusu
kesik, anaların sütü
Ve kaçmıştır bebelerin uykusu
Koku katedrallerinde yarımadanın
Gün görmüş meydanları Roma'nın
Bizimledir
Mavi mavi eser deniz meltemi
Sicilya'nın güneşli kalçaları
Bizimle kartpostal dalgınlığında Napoli bahçeleri
Bizden yanadır hava
Bizden yanadır su
Bizden yanadır Sinyor de Gasperi'nin
Ve bütün sinyorların korkusu
Ürkmüştür manastır fareleri.
Ahmed ARİF

10.1.21.2 TUTUKLU

TUTUKLU
Birden
Kurşun yemiş gibi susar

Gözbebeklerime karşı
Susar da
Açılıp yol verir şehir
Sade radyolarda bir gamlı hava
"Elaziz uzun çarşı"
Firarda gözüm yok
Namussuzum yok
Yok pişmanlık bir halim
Yaslanıp
Bir cigara yakmak isterim
Dumanı cevahir değer
Mağlup mu desem mahcup mu
Ama ikisi de değil
Ben garip sen güzel
Dünya umutlu
Öyle bir tuhafım bu akşamüstü
Sevgilim
Canavar götürür gibi
İki yanım
İki süngü

10.1.21.2 UNUTAMADIGIM

UNUTAMADIĞIM

Açardın,
Yalnızlığımda
Mavi ve yeşil,
Açardın.
Tavşan kanı, kınalı - berrak.
Yenerdim acıları, kahpelikleri...

Gitmek,
Gözlerinde gitmek sürgüne.
Yatmak,
Gözlerinde yatmak zindanı
Gözlerin hani?

"To be or not to be" değil.
"Cogito ergo sum" hiç değil...
Asıl iş, anlamak kaçınılmaz'ı,
Durdurulmaz çığı
Sonsuz akımı.

İçmek,
Gözlerinde içmek ayışığını.
Varmak,
Gözlerinde varmak can tılsımına.
Gözlerin hani?

Canımın gizlisinde bir can idin ki
Kan değil sevdamız akardı geceye,
Sıktıkça cellad,
Kemendi...

Duymak,
Gözlerinde duymak üç - ağaçları
Susmak,
Gözlerinde susmak,
Ustura gibi...
Gözlerin hani?

10.1.21.28

UY HAVAR

Yangınlar,
Kahpe fakları,
Korku çığları
Ve irin selleri, aç yırtıcılar,
Suyu zehir bıçaklar ortasındasın.
Bir cana, bir başa kalmışsın vay vay!
Pusatsız, duldasız, üryan
Bir cana bir de başa
Seher vakti leylim -leylim
Cellat nişangahlar aynasındasın.
Oy sevmişim ben seni...

Üsküdardan bu yan lo kimin yurdu!
He canım...
Çiçekdağı kıtlık, kıran,
Gül açmaz, çağla dökmez.
Vurur alnım şakına
Vurur çakmaktaşı kayalarıyla
Küfrünü, Medetsiz, Munzur.
Şahmurat Suyu kan akar
Ve ben şairim.

Namus işçisiyim yani
Yürek işçisi.
Korkusuz, pazarlıksız, kül elenmemiş,

Ne salkım bir bakış
Resmin çekeyim,
Ne kınsız bir rüzgar
Mısra dökeyim.
Oy sevmişem ben seni...

Ve sen daha demincek,
Yıllar da geçse demincek,
Bıçkılanmış dal gibi ayrı düştüğüm,
Ömrümün sebebi, ustam, sevgilim,
Yaran derine gitmiş,
Fitil tutmaz, bilirim.
Ama hesap dağlarladır,
Umut, dağlarla.

Düşün, uzay çağında bir ayağımız,
Ham çarık, kıl çorapta olsa da biri
Düşün, olasılık, atom fiziği
Ve bizi biz eden amansız sevda,
Atıp bir kıyıya iki zamın
Yarının çocukları, gülleri için
Herbirinin ayvatüyü, çilleri için,
Koymuş postasını,
Görmüş restini.
He canım,
Sen getir üstünü.

Uy havar!
Muhammed, İsa aşkına,
Yattığın ranza aşkına,
Deeey, dağları un eder Ferhadın gürzü!
Benim de boş yanım hançer yalımı
Ve zulamda kan-ter içinde, asi,
He desem, koparacak dizginlerini
Yediveren gül kardeşi bir arzu
Oy sevmişem ben seni...

10.1.21.2! VAY KURBAN

VAY KURBAN

Dağlarının, dağlarının ardı,
Nazlıdır.
Uçurum kıyısında incecik bir yol
Gider dolana - dolana,
Bir hastan vardır, umutsuz,
Belki Ayşe, belki Elif
Endamı kuytuda başak,

Memesinin, memesinin altında,
Bir sancı,
Bir hayın bıçak...
Ölüm bu,
Fıkara ölümü
Geldim, geliyorum demez.
Ya bir kuşluk vakti, ya akşam üstü,
Ya da seher, mahmurlukta,
Bakarsın, olmuş olacak.
Bir hastan vardı umutsuz,
Hasreti uykularda,
Hasreti soğuk sularda.
Gayrı, iki korku çiçeğidir gözleri,
İki mavi, kocaman korku çiçeği,
Açar, derin kuyularda...
Dağlarının, dağlarının ardı korkunçtur.
Hiç akıl edip de düşünen var mı?
Gün kimin hesabına tutar akşamı,
Rahmetinden kim demlenir bulutun,
Hayırlı evlat makina
Nasıl canavar kesilir.
Kurdun, karıncanın rızkını veren
Toprak nasıl ayartılır,
Yüz vermez topal öküze,
Ve almaz koynuna kara sabanı.
Sepetçioğlu'm kömür işçisidir,
Mavzer değil, kürek tutar Urfalı Nazif
Mal, haraç - mezattır,
Can, pazar - pazar.
Kırmızı, ak ve esmer,
Yumuşak ve sert buğdaları
Yaratan ellerin sahibidir bu,
Kör boğaz, nafaka uğruna,
Haldan düşmüş, tebdil gezer...
Dağlarının, dağlarının ardı
Nasıl anlatsam...
Ağaçsız, kuşsuz, gölgesiz.
Çırılçıplak,
Vay kurban...
"Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda."

Yiğitlik, sen cehennem olsan bile
Fedayı kabul etmektir,
Cennet yapabilmek için seni,
Yoksul ve namuslu halka.
Bu'dur ol hikayet,
Ol kara sevda.
Seni sevmek,
Felsefedir kusursuz.
İmandır, korkunç sabırlı.
İp'in, kurşun'un rağmına,
Yürür pervasız ve güzel.
Sıradağları devirir,
Akan suları çevirir,
Alır yetimin hakkını,
Buyurur, kitabınca...
Gün ola, devran döne, umut yetişe,
Dağlarının, dağlarının ardında,
Değil öyle yoksulluklar, hasretler,
Bir tek başak tanesi bile dargın kalmayacaktır,
Bir tek zeytin dalı bile yalnız...
Sıkıysa yağmasın yağmur,
Sıkıysa uyanmasın dağ.
Bu yürek, ne güne vurur...
Kaçar damarlarından karanlık,
Kaçar, bir daha dönemez,
Sunar koynunda yatandan,
Hem de mutlulukla sunar
Beynimizin ışığında yeraltı.
Her mevsim daha genç, daha verimli,
Sunar, pırıl - pırıl, sebil,
Ömrünün en güzel aşk hasadını,
Elimizin hünerinde yeryüzü.
Dolu sofra, gülen anne, gülen çocuklar,
Bir'e on, bir'e yüz'le akşama gebe
Şafakla doğan işgücü.
Yalanım yok, sözüm erkek sözüdür,
Ol kitapta böyle yazılıdır,
Ol sevda, böyledir çünkü...

10.1.21.3 Ve günes yasak.htm

....
Ve güneş yasak
Duvarlar vardır
Ve korkunçtur yalnızlığı ranzaların
Sen yatağında yanüstü düşmüşsün
Dudaklarında dost cıgaran
Kaysılar belki bu gece çiçek açacaktır
Çalmış kışlaların yat boruları
Kalmışsın en güzel kavgaların haricinde
Kalbin, Zonguldak'ta çökmüş bir kuyu
Kafan, sokak çarpışmasıdır Çin'de

10.1.21.3 YALNIZ DEGILIZ

YALNIZ DEĞİLİZ

Bir ufka vardık ki artık
Yalnız değiliz sevgilim.
Gerçi gece uzun,
Gece karanlık
Ama bütün korkulardan uzak.
Bir sevdadır böylesine yaşamak,
Tek başına
Ölüme bir soluk kala,
Tek başına
Zindanda yatarken bile,
Asla yalnız kalmamak.
Şafakları ben balığa çıkarım
Akan akmayan sularda
Benim, bütün tezgahlarda paydosa giden
Bir bahar akşamı dünyada.
Ben dört duvar arasında değilim
Pirinçte, pamukta ve tütündeyim,
Karacadağ, Çukurova ve Cibalide.
Zehirli kör yılanları
Ve sıtmasıyla
Gün yirmidört saat insan avında
Karacadağda çeltikler.
Bir kız çocuğunun gözyaşı gibi
- Ayak bileklerinde bir dizi boncuk,

Sol omzunda nazarlık,
Dağ başında unutulmuş üşümüş,
Minicik bir aşiret kızının -
Damla-damla, berrak olur pirinci.
Kamyonlarla, katır kervanlarıyla
Beyler sofrasına gider...
Çukurovam,
Kundağımız, kefen bezimiz
Kanı esmer, yüzü ak.
Sıcağında sabır taşları çatlar,
Çatlamaz ırgadın yüreği.
Dilerse buluttan ak,
Köpükten yumuşak verir pamuğu.
Külhan, kavgacıdır delikanlısı,
Ünlü mahpusanelerinde Anadolumun
En çok Çukurovalılar mahpustur,
Dostuna yarasını gösterir gibi,
Bir salkım söğüde su verir gibi,
Öyle içten
Öyle derin,
Türkü söylemek, küfretmek,
Çukurova yiğidine mahsustur...
Tütünü bilir misin?
"Kız saçı" demiş zeybekler,
Su içmez her damardan,
Yerini kolay beğenmez,
Üşür
Naz eder,
Darılır
İki parmak arasında kıyılmış,
Bir parçası var kalbimin
İncecik, ak kağıtlara sarılır,
Dar vakit yanar da verir kendini.
Dostun susan dudağına...
Sokaklardan,
Kıyılardan,
Gök mavisinden,
Ekmeğinden,
Canevinden ayrı düşmeye
Yani bütün hasretlerin kahrına

Ve zehrine çaresiz kalmaların,
İlk nefesi Hızır gibi yetişir
Cibalide sarılan cıgaranın...
Tütün isçileri yoksul,
Tütün işçileri yorgun,
Ama yiğit
Pırıl - pırıl namuslu.
Namı gitmiş deryaların ardına
Vatanımın bir umudu...

10.1.21.3.YURDUM BENIM SAHDAMARIM

YURDUM BENİM ŞAHDAMARIM
Engereğin dişlerine işledim,
Ağu dişlerine
Oluklu, çentik...
Ve vurgun,
Gözleri bir çift cehennem
Burnuna kan tütmüş
Pars bıyığına...
Dağın pulat yüreğine işledim,
Şimşeğin masmavi usturasına
Sevdanı usul-usul
Sevdanı mısra-mısra
Lo ben seni hapislerde sevmişim,
Ben seni sürgünlerde.
Yurdum benim şahdamarım...
Yücende buzul
Ve kar,
Maviş dağ tavşanları
Gün vuranda alaran
Zemheri yılanları
Ve yakut bir hışımla
Öyle çakılan
Sonsuzluğun yakışığı kartallar.
....
....
Başım gözüm üstünesin
Suskum, avazım üstüne...
Adından başka silah

Yazgından başka günah
Daha yazmamış
Hiçbir gizli dosyada
Hiçbir açık kitapta.
Peşinde azgınları
Kanlı paranın
Yani Doların itleri,
Altın, Sterlin kurtları
Ve petrol Nemrutları
Ve kurşun Yezitleri...
....
....
Kaçgunda, kaçakta
Can havlindesin...
Ve çocuk ölüleri
Parçalanmışlar
Daha süt kokuyorlar
Ve anne ölüleri
İncecikten, gencecikten
Açık hepsinin gözleri.
Halkım benim
Askıda çığ...

10.1.21.33

ÖYLE YIKMA

öyle yıkma kendini
öyle mahsun, öyle garip...
nerede olursan ol
içerde, dışarda, derste, sırada,
yürü üstüne üstüne
tükür yüzüne celladın
fırsatçının, fesatçının, hayının...
dayan kitap ile
dayan iş ile
tırnak ile, diş ile
umut ile, sevda ile, düş ile
dayan rüsva etme beni!

10.1.21.34 IÇERDE

İÇERDE

Haberin var mı taş duvar?
Demir kapı, kör pencere,
Yastığım, ranzam, zincirim,
Uğruna ölümlere gidip geldiğim,
Zulamdaki mahzun resim,
Haberin var mi?
Görüşmecim, yeşil soğan göndermiş,
Karanfil kokuyor cıgaram
Dağlarına bahar gelmiş memleketimin...

Ahmed ARİF

10.1.21.35

ŞİİR -1

Ve güneş yasak
Duvarlar vardır
Ve korkunçtur yalnızlığı ranzaların
Sen yatağında yanüstü düşmüşsün
Dudaklarında dost cıgaran
Kaysılar belki bu gece çiçek açacaktır
Çalmış kışlaların yat boruları
Kalmışsın en güzel kavgaların haricinde
Kalbin, Zonguldak'ta çökmüş bir kuyu
Kafan, sokak çarpışmasıdır Çin'de..

10.1.21.36

ŞİİR-2

Bir mavi gül bahçesi yorganım
Uyku saçlarımın meçhul şarkısı
Sonra yastığımda ilk gölgen kızlık
Ve ilk unutuluş hürriyet raksı

Yumuşaklığında köpükten öpüşlerin
Mukaddes günahlar cenneti oda
Dikişsiz beyazlığında tüllerin
Bir ay süzülecek buluta

Ve bir mavi şarap gözlerindeki
Musiki gölgelerinde yorgun
Sen hep öylesine güzel sevdalım
Ben sana Alahsızcasına vurgun

10.1.22 AHMET TELLI

10.1.22.1 Aciya Alisilmaz / Ahmet Telli

Acıya Alışılmaz / Ahmet Telli
Hangi çığlık bir çığ gibi yarıyorsa
gecenin gerilmiş karnını bu saatte
acı tükenip bitmiştir orada artık
çırılçıplaktır tarihin bu sayfası
Fiziğin armağan ettiği bu teller
keçeleştirirken cinsel organımı
haykırıyorum insan olduğumu
ve çatlatıyor alnımın en gergin teli

10.1.22.2 Ahmet Telli.htm

? / Ahmet Telli
Ayağı kayan bir çocuk
Kadar şaşkınım, bilemedim
Düz yolda yürümenin imlâsını
Kanayan dizlerime bakıp da
Ağlamayı öğrenemediğim gibi
Sevgilisi değildim kadınlarımın
Bir papağan tüneğiydim belki
Ama birkaç sözcük öğrendiysem
Kadınlardan öğrendim, yine de
Bilemedim sevgilim diyebilmeyi
Büyülendim ama büyüyemedim
Aklım ermedi aynalara ve suya
Yüzümü gösterip kalbimi neden
Sakladıklarını öğrenemedim
Şaşkınım, cahilim ben bu dünyada

10.1.22.3 Ahmet TELLI

Ahmet TELLİ

Eskipazar'da doğdu. Gazi Eğitim Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Ortaokul ve liselerde edebiyat öğretmenliği yaptı. 12 Eylül'den sonra uzunca bir süre tutuklu kaldı.

1960 sonrası toplumcu şiirimizin (N.Behram, A.Bulut, İ.Uyaroğlu, v.b.) ikinci kuşağında yer alan özgün bir şairdir. Birinci kuşaktan, özellikle İ.Özel'den (ses tonu ve sözcük seçimi bakımından) geniş ölçüde etkilenmiş olduğu gözlemleniyor. Romantik ve başkaldırıcı kişiliği onu bir yanıyla da A. İlhan şiirine bağlıyor.

ESERLERİ

Yangın Yılları (1979)
Hüznün İsyan Olur (1979)
Dövüşen Anlatsın (Metin Altıok'la birlikte Ö.F. Toprak Şiir Ödülünü Kazandı, 1980)
Saklı Kalan (1982)
Su Çürüdü (1983)
Belki Yine Gelirim (1984)

10.1.22.4

Akbabalar Kelebekler / Ahmet Telli
Yüreği ağzında bir çocuk
Gibi alırken kalemi elime
Beceriksiz, acemi ve olasıya
Yapayalnızım her defasında
Bu sonuncu olsun diyorum
Ömrümün eksiksiz tek şiiri
Yazılsın artık kırk yaşımın
Ve bir aşkın bittiği bu gece
Akbabalar bin yıl kelebekler
Bir mevsim yaşarlarmış ki aşk
Da kısa ömürlüdür, başlar
Gibi biter yaşanmışsa eğer
Yaşanan ne varsa hoşgörünün
Bir parçasıdır artık ama ben
Yine de yakabilirim bu gece
Bütün anılarımı bir şiir için
Sonra irkiliyorum, anılarım yoksa
Dostlarım da terkedilmiştir yangın
Sürüp dururken yurdumda ki o zaman
Kıymeti harbiyesi nedir bu şiirin
Sabaha karşı dilim paslı
Beynim keçeleşmiştir ve yangın
Yalnızlığıma sıçrarken üşüyor
Bütün sözcükler. Umut yoktur
Yüreğim diyorum, kekeme
Alıngan, serseri yüreğim
Sen nerden bilebilirsin
Bir şiirin nasıl yazıldığını

10.1.22.5 AKBABALAR

AKBABALAR
KELEBEKLER

Yüreği ağzında bir çocuk
Gibi alırken kalemi elime
Beceriksiz, acemi ve olasıya
Yapayalnızım her defasında
Bu sonuncu olsun diyorum
Ömrümün eksiksiz tek şiiri
Yazılsın artık kırk yaşımın
Ve bir aşkın bittiği bu gece
Akbabalar bin yıl kelebekler
Bir mevsim yaşarlarmış ki aşk
Da kısa ömürlüdür, başlar
Gibi biter yaşanmışsa eğer
Yaşanan ne varsa hoşgörünün
Bir parçasıdır artık ama ben
Yine de yakabilirim bu gece
Bütün anılarımı bir şiir için
Sonra irkiliyorum, anılarım yoksa
Dostlarım da terkedilmiştir yangın
Sürüp dururken yurdumda ki o zaman
Kıymeti harbiyesi nedir bu şiirin
Sabaha karşı dilim paslı
Beynim keçeleşmiştir ve yangın
Yalnızlığıma sıçrarken üşüyor
Bütün sözcükler. Umut yoktur
Yüreğim diyorum, kekeme
Alıngan, serseri yüreğim
Sen nerden bilebilirsin
Bir şiirin nasıl yazıldığını

10.1.22.6 AKSAMI GECIKTIREBILIRSIN BELKI

AKŞAMI GECİKTİREBİLİRSİN BELKİ

Feride için

Gün batarken sula fesleğenleri
balkonun kokusu sokağa taşsın
sokaklar kayıp çocuklar gibi
hırçındır, ürkek ve biraz şaşkın
Sular bulutlanır sen susarsın
ve kent çıngıraklı bir yılan kadar
zehirlidir artık sevgilin mahpusken

üstelik kirli bir lekeye döner umutlar
Acılar katlanır mendil yerine
sarışınlaşırsın bu kaçıncı güz
ellerin üşür, çiy düşer çiçeklere
beklediğin mektuplar da gelmez
Bomboş sayfalara dönerken aklın
tecrit'teki kitabı fareler kemiriyor
ve düşlerin sonsuz bir boşluktayken
bir sigara yakıyorsun, tutuşuyor sular
Akşamı geciktirebilirsin belki
suladığın fesleğenlerle, kimbilir
ama vaktin ayırdındadır şimdi
kuşlar, çocuklar ve mahpuslar
Usulca inse de koldemirleri

10.1.22.7 ANA

ANA

Öner' in anası için

Kayıp duruyor bakışları
duvardaki resme ve kapıya
oğul mu beklediği, sevgili mi
Belli ki yaşıyorlar hala
uzun uzun yaşıyorlar belli ki
bırakıp gittikleri anılarıyla
Çıkıp gelirler bir gün belki
Üşümüştür çünkü toprağın
soğuk yalnızlığında birisi
Öteki arkasında parmaklığın

10.1.22.8

ANISI BİZ OLALIM BU SOKAKLARIN

Anısı biz olalım bu sokakların
öpüşmediğimiz tek saçak altı
hiçbir otobüs durağı kalmasın
Biz yürüyelim kent güzelleşsin
gürültüsüz sözcükler bulalım

yeni sevinçlere benzeyen
Biz gelince bir yağmur başlar
yüzün çizilir buğulanan camlara
bir uzun karartma biter
akasyalar köpürür birdenbire
ve her avluda adınla anılan
çiçekler sulanır akşamüstleri
Bir arkadaş evine uğrarız yolüstü
bir fincan kahve içeriz, ısıtır bizi
başını sessizce omzuma koyarsın
gülüreyhan olur soluğun
Biz kalırız kuşlar dönüp gelir
her balkonda bir menekşe sesi
Belki yeniden güzelleştiririz
adları değiştirilen parkları
perdeleri hiç açılmayan evlerde
ışıklar yanar çocuk sesleri duyulur
tanıdık sevinçlerle dolar yeniden
kendi sesini kemiren alanlar
Anısı biz olalım bu sokakların
ve hiç durmadan yağmur yağsın
Biz gürültüsüz sözcükler bulalım
sarmaşıklar fısıldaşsın yine
Gidersek birlikte gideriz
yeni sevinçler buluruz hüzne benzeyen

10.1.22.9 AYRILIK AYRACI

AYRILIK AYRACI

Bütün ayraçları kaldırdın ama unuttuğun
Bir şey vardı yine de, çiçekleri sulamadın
Gökyüzü sarardı o zaman bulutlar kirlendi
Ve ne kadar az konuşur olduk günboyu
Birden ayrımsadık ki ayrılık orda başlıyor
Tam da susuşların birbirine eklendiği yerde
Ezberlenecek hiçbir şey yok bu dünyada
Kirletilmemiş bir bulut bile yok artık
Böyle diyorsun her yolculuğa çıkışımda
Yaşadığın kent de sana benziyor gitgide
Ne zaman dönmeyi düşünsem yangın çıkıyor

Ya da erteletiyorum biletimi son anda
Uzun bir sessizlik oluyorsun dağlara baksam
Karşılıksız mektuplar kadar burkuluyor kalbin
Yazdığım şiirler de canımı sıkıyor artık
Fotoğraflarımı yırtıp atıyorum tek tek
Ve ben bütün yapraklarımı döküyorken şimdi
Eylül diyorsun, tam da orda başlıyor ayrılık
Üşüyünce ağlıyorsun yalnızım dememek için
Uçaklar gemiler trenler çiziyorsun duvarlara
Kendine bir deniz bul artık bir de rüzgâr
Parçalanacağın bir uçurum bul bu dünyada
Tek tutkun o kenti bırakıp gelmek olmalı
Ve gelirken havaya uçurmak bindiğin otobüsü
Birden ayrımsadık ki ayrılık orda başlıyor
Tam da çiçeklerin sulanmadığı yerde
Konuşacak bir şeyler bulamıyorsak günboyu
Derim ki ayrılık gündemdedir ne yapılsa
Ve sen bütün ayraçları kaldırdığını sanmıştın
Ama unutmuşsun yine de ayrılık ayracını

10.1.22.10

AŞK BİTTİ

F.E.S. ve öbürleri için

Bir aşk nasıl biterse öyle bitti bu aşk da
    Uzun bir hastalık gibi
    Aralıksız dinlediğim alaturka bir fasıl gibi
    Gökyüzüne bakmayı, dostlara mektup yazmayı
    Çiçekleri sulamayı unutmuşluğum gibi
Bitti.
Bir aşk nasıl biterse öyle bitti bu aşk da
Yürümeyi yeniden öğrenen felçli bir çocuk gibi
Sokağa çıkmalıyım şimdi ve çoktandır
İhmal ettiğim dostlara yeni bir adres bırakmalıyım
Pencereleri açmalı, kitapları düzenlemeliyim
Belki bir yağmur yağar akşama doğru
Yarıda bıraktığım şiirleri tamamlarım
Aşk da bitti diyordu ya bir şair

Aşk bitti işte tam da öyle

10.1.22.11

AŞKLAR MI / I

Aşklar mı diyordun, anladım
Senin incindiğin benimse
Yollara düştüğümdür yeniden

AŞKLAR MI / II

Biten bir aşk için
Söylenecek söz şu olmalı:
- Güzeldi yine de

AŞKLAR MI / III

Hiç kimse bir aşkı
Onarmaya kalkmasın
Kaybedilmeye değer
En güzel anında bitirilmişse eğer

10.1.22.12 «BEKLE BENI»

«BEKLE BENİ»

Karlar tozarken bekle
Ortalık ağarırken bekle
Kimseler beklemezken bekle beni
-K.Simonov

I
Bekle beni küçüğüm
umudu karartmadan
sevinci yitirmeden bekle
döneceğim bir gün elbet
bekle beni
Bahar geldiğinde
kırlara çıkacaksın
dizboyu otlar üstünde
koş koşabildiğince
ve sakın yitirme neşeyi
Kırların sessizliğinde
yüreğinin sesini dinle

ve orada benim için
küçücük bir yer ayır
ve bekle beni küçüğüm
Doğa pervasızdır biraz
bakarsın en olmaz yerde
masmavi bir su fışkırır
ve suyun ışıldayan göğsünde
sevincin nilüferleri
Bahar şaşırtmasın seni
sırtüstü uzan bir gölgeye
suların, kuşların sesini dinle
ve bekle beni orada
döneceğim küçüğüm

II
Mapusane türküleri
hüzünlüdür biraz
belki her dinleyişinde
yüreğin burkulmakta
için sızlamaktadır
Ama acılara alışılmaz
birşeyler var değişecek
birşeyler var
değiştirmemiz gereken
önce acılardan başlanacak
Beş on yıl dediğin
pek kolay geçmeyebilir
üstelik bu savaş
bu kahredici kıyım
bitmeyebilir daha uzun süre
Ama sen sahip çıkarak
yaşama ve sevince
bekle beni küçüğüm
acılar bitecek bir gün
sevgiler çiçek açacak
Mapusane türküleri
hüzünlüyse de biraz
yüreğin burkulmasın
için sızlamasın sakın
ve bekle beni küçüğüm

III
Kış kıyamet bir gün
bakarsın çıkıp gelmişim
varsın azgınlaşsın tipi
ve uğuldayadursun
dışardaki rüzgâr
Sakın şaşırma küçüğüm
üşümüş bir serçe gibi
titremesin ellerin
apansız çıkıp geleceğim
kış kıyamet de olsa bir gün
Uğuldayan bu rüzgâr
bu delice yağan kar
ürkütmesin seni
direnmektir artık
bekleyişin öbür adı
Sen türküler söyle
ve gülümse küçüğüm
çünkü sesinin
ırmağıyla yeşerecek
hasretin bozkırları
Bekle beni küçüğüm
umudu karartmadan
sevinci yitirmeden bekle
döneceğim bir gün elbet
beke beni küçüğüm

10.1.22.1 BELKI YINE GELIRIM

BELKİ YİNE GELİRİM
Dudaklarımı kanatırcasına ısırıyorum günlerdir
Her sözcük dilimin ucunda küfre dönüyor çünkü
Bir gök gürlese bari diyorum, bir sağnak patlasa
Bitse bu sessizlik, bu kirli yapışkanlık bitse
Ama bir tufan az mı gelir yoksa yine de
Yırtılan ve parçalanan bir şeyler olmalı mutlaka
Hiç durmadan yırtılan ve parçalanan bir şeyler.
Oysa ne kadar sakin bu sokaklar ve bu kent
Ne kadar dingin görünüyor bana şimdi gökyüzü

Gidenler nerde kaldılar, özledim gülüşlerini
Bir kenti güzelleştiren yalnız onlardı sanki
Onlardı çocuklara ve aşka ölesiye bağlanan
Kadınları güzelleştiren herhalde onlardı
"Tükürsem cinayet sayılır" diyordu birisi
Tükürsek cinayet sayılıyor artık
Ama nerede kaldılar, özledim gülüşlerini onların
Uzun uzun bakıyorum kıvrılan sokaklara
Tek yaprak bile kıpırdamıyor nedense
Ve tek tek söndürüyor ışıklarını varoşlar
Alnımı kırık bir cama yaslıyorum, kanıyor
Kanımın pıhtılarında güllerin serinliği
Ve fakat bir cellat gibi yetişiyor pusudaki
Dilimin ucunda küfre dönüyor her sözcük
Yaşamak neleri öğretiyor, düşünüyorum
Okuduğum bütün kitaplar paramparça
Çıkıp dolaşıyorum akşamüstleri bir başıma
Bir uçtan bir uca yalnızlıklar oluyor kent
Bulvar kahvelerinin önünden geçiyorum
Sarmaşık aydınlar, arabesk hüzünler
Bir gazete sayfasında sereserpe bir yosma
Sesler gittikçe azalıyor, kuşlar azalıyor
Ve ne zaman yolum düşse vurulduğun yere
Kızgın bir halka oluyor boynumda o sokak
Hüznü yalnız atlarımız duyuyor artık
Biz çoktan unutmuşuz böyle şeyleri
Ama içimde bir sırtlanın dalgın duruşu
Ve dilimin ucunda küfre dönüyor her sözcük
İçimde zaptedilmez bir kırma isteği
Dizginlerini koparan bir at sanki bu
Soluk soluğa kalıyorum her sonbahar
Ve sevgilim ne zaman hoşgörülü olsa
Bir yolculuk düşüyor aklıma, gidiyorum
Bütün gençliğim böylece geçip gitti işte
Ama hala bir şeyler var vazgeçemediğim
Hangi duvar yıkılmaz sorular doğruysa
Bir gün gelirsek hangi kent güzelleşmez
Şiirlerim bir dostun vurulduğu yerde yakıldı
Geri almıyorum külleri yangınlar çıksın diye
Devriyeler çıkart şimdi, bütün ışıklarını söndür

Sorduğum hiçbir soruyu geri almıyorum ey sokak
Ve dilimin ucunda küfre dönüyor her sözcük
Dudaklarımı kanatırcasına ısırıyorum günlerdir
Bir gök gürlese bari diyorum bir sağnak patlasa
Bitse bu kirli ve yapışkan sessizlik, hiç gitmesem
Oysa ne kadar sakin sokaklar, bu kent ve bütün yeryüzü
İpince bir su gibi sızıyorum gecenin tenha göğüne
Sessizce çekip gidiyorum şimdi, sessiz ve kimliksiz
Belki yine gelirim, sesime ses veren olursa bir gün...

10.1.22.1 Bir Hüzün Mevsiminden Çikarken Kalbim / Ahmet Telli

Bir Hüzün Mevsiminden Çıkarken Kalbim / Ahmet Telli
Ayrılıkların puslu aynasındadır
bekleyişlerin solgun yüzü
Bekleyişler ki demlenişidir sabrın
damıtır sessizliği ve üzüncü
damıtır gurbetin kavruk memesinden
ve emzirir
hasretin yanık yüzlü çoçuğunu
Sen ey sabrın ve üzüncün dervişi
başını zamanın göğsüne koy
ve dinle yalnızlığın iç çekişlerini
Yalnızlıklar ki suskun bir akşam üstüdür
usulca örtülecektir gecenin sessiz tülünü
ve düşecektir ince bir rüzgarla
hüznün harmaniyesi
Ey yenilgilerin bezgin kuşu
suskunun sarı sıcağındasın bunca zaman
bataklıklardan sızan sinsi ve pis
bir kokudur içinde tortulaşan kuşku
Ve bulutsu bir ağırlığın yüküdür
gittikçe ağırlaşan
gittikçe yüreğini zonklatan
Sen ki şafağın göğü müsün
imbikle göğsünde göğün sütünü
ve emzir sönmekte olan yıldızları
sonra başını solgun bir demet gibi hasretin kuru dallarına koy
dinle köpüklü kıyıların çağlayanını
imbatın serin elidir yüzünü okşayan
Güneşi kopar dalından ellerine al
ve durmadan canını yakan sözü
bitir şiirin kalbine
akıt artık umudun billur ırmağını
kavruk çölüne yüzümün
ve bir sevda gibi yanaş
hayatın kıyılarına
Yoksa ey kalbim
tel bile olamazsın şiirin sazına

10.1.22.15

Bu Kent Öldürüldü Diyorlar / Ahmet Telli

Bu kent öldürüldü diyorlar
kurşuna dizildi bir geceyarısı
Hayaletler geziniyormuş şimdi
sokak aralarında ve caddelerde
baykuş tüneği olmmuş alanlar
ve yarasalar uçuşuyormuş
Silah ve esrar kaçakçıları
altın çağını yaşarlarken
artıyormuş bir yandan da
kumarhaneler, meyhaneler
Borsa oyunları, hileli iflaslar
birbirini kovalayıp dururken
nasıl çıkmışsa pek bilinmiyor
yaygınmış şimdilerde rus ruleti
İntiharların sayısı bilinmiyor
çoğalıp duruyormuş fahişeler
ve artık bunların hiçbiri
olay bile sayılmıyormuş şimdi
Bu kent öldürüldü diyorlar
bahar gelmez artık buraya

10.1.22.16

Deli Kuş / Ahmet Telli

Deli kuş bilir misin nedir
türküler kadar sevdalanmak
duyabilmek yüreğinde
bir depremin uğultusunu
Suya düşen bir karanfilse yüreğin
bırak kendini ırmağın türküsüne gülüm
vursun seni o taştan bu taşa
o çağlayandan bu çağlayana sürüklesin
Kavgadan uzak kalmışsan
sevdadan da uzaksın demektir
devinmez yüreğinin mağması
çatlamaz sabrın kara taşı unutma

10.1.22.17 DÖVÜSEN ANLATSIN

DÖVÜŞEN ANLATSIN
Elimizde acının kehribar tesbihi
ki kayıp durmakta parmaklarımızdan
Ey şair
yine bölük pörçük anlattın
yine eksik bıraktın bir şeyleri
gün devrilmekte ama sen
tutmamışsın acımızın çetelesini

Sen sus artık, bize bundan sonrasını
dövüşen anlatsın

10.1.22.18 Eski Bir Hüzünle / Ahmet Telli

Eski Bir Hüzünle / Ahmet Telli
Günlerdir eski bir hüzünle çıkıyorum voltaya
(kötüye işaret bu, üstelik yalnızlığa sığınıyorum)
Unutup gitmişim ezberimdeki bütün şiirleri
bulutlara bakıyorum uzun uzun, yalnız bulutlara
O uzak kasaba akşamları düşerken aklıma
tecrit'teki yine bir türkü tutturuyor
Ey kalbim sana denk düşüyor bütün bu acılar
acılar tek ve mutlak olan bir şeyi anlatıyor
Yağmur kuşları geçiyor avludan sürü sürü
dalların hışırtısını duyuyorum, üşütüyor beni
Ötede, kentin üstünde bir şimşek çakıyor birden
suretin yansıyor göğe ve her yağmur damlasına
Uzak bir anı oluyor her şey, silikleşiyor
ve alnım ateşler içinde, bir tutabilsen
unutup gitmişim bütün türküleri artık
(kötüye işaret bu, üstelik yalnız sana sığınıyorum)
Kısa süren hastalıklar vardır ya, işte öyle
geçip gidiyor akşama doğru hüzün bulutu
resmini asıyorum ranzamın başucuna yine
ve bir türkü tutturuyorum günün son çayında
-Teslim olmayalım halilim kurşun atalım!

10.1.22.19

ESKİ BİR HÜZÜNLE

Günlerdir eski bir hüzünle çıkıyorum voltaya
(kötüye işaret bu, üstelik yalnızlığa sığınıyorum)
Unutup gitmişim ezberimdeki bütün şiirleri
bulutlara bakıyorum uzun uzun, yalnız bulutlara
O uzak kasaba akşamları düşerken aklıma
tecrit'teki yine bir türkü tutturuyor
Ey kalbim sana denk düşüyor bütün bu acılar
acılar tek ve mutlak olan bir şeyi anlatıyor
Yağmur kuşları geçiyor avludan sürü sürü
dalların hışırtısını duyuyorum, üşütüyor beni
Ötede, kentin üstünde bir şimşek çakıyor birden
suretin yansıyor göğe ve her yağmur damlasına
Uzak bir anı oluyor her şey, silikleşiyor
ve alnım ateşler içinde, bir tutabilsen
unutup gitmişim bütün türküleri artık

(kötüye işaret bu, üstelik yalnız sana sığınıyorum)
Kısa süren hastalıklar vardır ya, işte öyle
geçip gidiyor akşama doğru hüzün bulutu
resmini asıyorum ranzamın başucuna yine
ve bir türkü tutturuyorum günün son çayında
-*Teslim olmayalım halilim kurşun atalım!*

10.1.22.2 Gidersen Yikilir Bu Kent / Ahmet Telli

Gidersen Yıkılır Bu Kent / Ahmet Telli
Gidersen yıkılır bu kent, kuşlar da gider
Bir nehir gibi susarım yüzünün deltasında
Yanlış adresteydik, kimsesizdik belki
Sarışın bir şaşkınlık olurdu bütün ışıklar
Biz mi yanlızdık, durmadan yağmur yağardı
Üşür müydük nar çiçekleri ürpeririken
Gidersen kim sular fesleğenleri
Kuşlar nereye sığınır akşam olunca
Sessizliği dinliyorum şimdi ve soluğunu
Sustuğun yerde birşeyler kırılıyor
Bekleyiş diyorum caddelere, dalıp gidiyorsun
Adını yazıyorum bütün otobüs duraklarına
Öpüştüğümüz her yer adınla anılıyor
Bir de seni ekliyorum susuşlarıma
Selamsız saygısız yürüyelim sokakları
Belki bizimle ışıklanır bütün varoşlar
Geriye mapushaneler kalır, paslı soğuklar
Adını bilmediğimiz doslar kalır yalnız
Yüreğimize alırız onları, ısıtırız
Gardiyan olamayız kendi ömrümüze her akşam
Gidersen kar yağar avuçlarıma
Bir ceylan sessizliği olur burada aşklar
Fiyakalı ışıklar yanıyor reklam panolarında
Durmadan çoğalıyor faili meçhul cinayetler
Ve ölü kuşlar satılıyor bütün çiçekçilerde
Menekşeler nergisler yerine kuş ölüleri
Bir su sesi bir fesleğen kokusu şimdi uzak
Yangınları anımsatıyor genç ölülere artık
Bulvar kahvelerinde arabesk bir duman
Sis ve intihar çöküyor bütün birahanelere
Bu kentin künyesi bellidir artık ve susuşun
İsyan olur milyon kere, hiç bilmez miyim
Sokul yanıma sen, ellerin sımsıcak kalsın
Devriyeler basıyor karartılmış evleri yine
Gidersen yıkılır bu kent kuşlar da ölür
Bir tufan olurum sustuğun her yerde

10.1.22.2 Gurbet Mutlaka Olacaktir / Ahmet Telli

Gurbet Mutlaka Olacaktır / Ahmet Telli
Gurbet ne ki yüzyılımızda
Demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu her yerde insanın
Gurbet mutlaka olacaktır
Sevda ile hasret varsa eğer
Zulüm varsa mahpusluk varsa
Ayrılıklar yakıyorsa içimizi
Gurbet mutlaka olacaktır
Solgun bir ışık altında yazılıp
Uçları yakılan mektupların
Yarısı ağıtsa yarısı türküdür
Ve gurbet mutlaka olacaktır
Bekleyişlerle direnen ömrün
Dağlamaktaysa bağrını hicran
Ve kıskıvrak sarıyorsa keder
Gurbet mutlaka olacaktır
Oyalı bir mendilin kanaviçesindeki
Sabrın kararttığı gül demetine
Usulca düşüyorsa bir damla gözyaşı
Gurbet mutlaka olacaktır
Gerçi taşbaskısı kitaplar
İşportaya düştükten bu yana
Hüzünden epey uzaklaştık
Ama gurbet yine de vardır
Suyun serin göğsüne daldırılan
Kızgın bir demirdir gurbet
Toplar bin yıllık duyarlıkları
Ve acıları hiç eskitmeden
Gurbet ne ki yüzyılımızda
Demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu her yerde insanın
Gurbet mutlaka olacaktır
II
Hiçbir şey gideremez iç sıkıntılarını
Memleketin şarkıları ve tütünü gibi
Ve usulcacık okşar
Karadeniz vapurunu nazım
Yanar elleri
Zamanın bağrında kanayan
Birer zakkumdur her sürgün
Hasretin elleriyle yoğurur hüznü
Ve kanatır gurbetin
Kadim yarasını
Dersim sürgünden öte birşey
Zilan bir kerbeladır aslında
Hala anlatır ki aşiret çocuklarına
Bir zulümdur gurbet
Zulümden de öte
Gurbet ne ki yüzyılımızda
Demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu sürece
Dünyada zulüm

Gurbet mutlaka olacaktır

10.1.22.2 GÖÇ

GÖÇ

Göç oldu bir acıdan öbür acıya
oysa sağrısı kurumamıştı atımızın
daha dün sürüp gelmiştik buralara
bugün göründü yine yolların ucu
Devrildi kıl çadırlar seher vakti
usulca uyandırıldı çocuklar
ve kadınlar bohçası çözülmemiş
bir keder gibi gibi düştüler yola
Turnalar gitti biz gittik
bitmedi peşimizdeki nal sesleri
nerde konaklasak tedirgindik
kuruyordu ırmaklar ve göller
Bir yangın gibi taşıyıp durduk
kederi ve acıyı göğsümüzde
yer gök duman içindeydi sanki
genzimizi yakıyordu ayrılıklar
Zulüm bırakmadı peşimizi hiç
biz gittik o buldu izimizi
konar göçer olduk yedi iklimde
tanığımızdır dağlar taşlar
Yalnız bir öfke ışıltısı kaldı
gözlerimizin yorgun sularında
yaşamak bir inat oldu artık
yaşamak bir direnme oldu zulme
Ve işte devrildi yine kıl çadırlar
göç başladı bir acıdan bin acıya
Geride akşamın küllenen ateşi
ve susturulmuş çocuk sevinçleri kaldı
AHMET TELLİ

10.1.22.2 GÜLÜSÜN EKLENIR KIMLIGIME

GÜLÜŞÜN EKLENİR KİMLİĞİME

Gün biter gülüşün kalır bende
anılar gibi sürüklenir bulutlar
Ömrümüz ayrılıklar toplamıdır
yarım kalan bir şiir belki de

Aykırı anlamlar arayıp durma

güz biter sular köpürür de
kapanmaz gülüşünün açtığı yara
uçurum olur cellat olur her gece

Her gece yeniden bir talan başlar
acı ses olur, ses deli bir yağmur
eski bir eylüle gireriz böylece
Sığındığım her yer adınla anılır
ben girerim, sokağı devriyeler basar
bir de gülüşün eklenir kimliğime

10.1.22.24 Gün Kararmasin Geldiginde / Ahmet Telli

Gün Kararmasın Geldiğinde / Ahmet Telli
Güz yakmadan gülün pembesini
avuçlarımda o, sokul yanıma
gülüşünle ısınsın bedenim
ve dudaklarımda acılaşan ıslık
adınla çiçeklensin
Serçeler göçe dayanmaz bilirsin
ne özleyen bir bakış kalır
ne de sımsıcaklığın
sular donar yürek üşür
sende kalır seni yakan
Uçurumlar açılır yollarında
buharlaşır çiy damlaları
Terli bir kısrak gibi gel kapıma
savrulsun saçların
yastığım kekik koksun
Uzağı yakın et
pembeleşsin çarşafın
ölüm kapımın tokmağında
ayrılığı iyi bilirim
ferhat olmıyayım dağlarda
Ey gülün pembesi ile
bir gülümseyişi paylaşan
kar yağıyor yatağıma
avuçlarım kutuplara döndü
gün kararmasın geldiğinde

10.1.22.25 GÜZ GELMEDEN

GÜZ GELMEDEN
Sırtında taşıdığın kıl heybe
dağ rüzgârı ve lor peyniri
gibi doluysa kır çiçekleriyle
sesler türkülere dönecektir
üzünçse ışıklı bir sevince
Dudaklarında özlem türküleri
ve gözlerinin menevşesinde aşk

çağıldıyorsa çavlanlar gibi
usulca gir umudun menziline
hüznü gerilerde bırak
Türküler paylaşılıyorsa eğer
dağ rüzgârları paylaşılıyorsa
sevinç de dahildir buna
ve o zaman bütün bir yaşam
paylaşılacak kadar güzeldir artık
Heybendeki kır çiçekleri
bir yangındır güze doğru
tutuşturur yüreğinde
uzak özlemlerin külünü
hiç beklemediğin bir anda
Güz gelip de yangın başlamadan
tutmalısın doğanın yelesinden
yüreğindeki seher yeli
varmalıdır sabah olmadan
gül bahçesine sevda hevengine

10.1.22.2 GITMEK

GİTMEK

Bu vadideki karanlığı
ve büyük soğuğu düşün
B. Brecht

Gitmek. Bir hançeri inceltip
Okyanusa daldırmak isteği
Ya da düşebilmek atlasların
Dışına ki ey kalbim
Yalnızsın bu yolculukta da
Gitmek. O kaos duygusu, aklın
Sarsıntılarla yorgun düşüşü
Bilincin kamaşması belki de.
Rehin bırakılacak bir şey yok
Unuttuklarından başka.
Gitmek. Bir büyü gibi saran
Ağrılar yumağı, kışkırtılmış
Düşlerdir ki sen şimdi
Esirgeme kendini kalbim
Kederin o derin yalnızlığından

Ahmet TELLİ

10.1.22.27 Hala Koynumda Resmin

Hala Koynumda Resmin

Sımsıcak konuşurdun konuşunca
ırmak gibi, rüzgar gibi konuşurdun
yayla kokuşlu çiçekler açardı sanki
çiğdemler güller mor menevşeler açardı
Sımsıcak konuşurdun konuşunca
Hala koynumda resmin

Dağları anlatırdın ve dostluğu
bir ceylan gibi sekerdi kelimeler
Sesini duymasam çölleşirdi dünya
dağlar yarılır ırmaklar kururdu
bulutlar çökerdi yüreğime
Hala koynumda resmin

Gün akşam olur elinde kitaplar
ve bir demet çiçekle çıkıp gelirdin
bir kez bile unutmadın 'merhaba' demeyi
ve en yanık türküleri nasıl da söylerdin
bir dostun vurulduğu gün
Hala koynumda resmin

Kaç mevsim kırlara çıkıp
çiçekler topladık mezarlar için
Belki ürküttük tarla kuşlarını
belki kurdu kuşu ürküttük
ama aşkı ürkütmedik hiç
Hala koynumda resmin

Ve hala sımsıcak durur anılar
sımsıcak ve biraz boynu bükük
Ne varsa yaşanmış ve yaylaşılmış
yasak bir kitap gibi durmaktadır
ve firari bir sevda gibi
Şimdi duvarlarda resmin

Ahmet Telli

10.1.22.28

Hayatın Uçurumlarıdır Yalnızlıklar / Ahmet Telli

Gül yaprağı düşer kimi kez
dal uykularının yüzüne gün ışığı
kuş cıvıltıları sarar bütün dünyayı
ve bir sevinç dolar yüreğine apansız
uzanıp bütün pencereleri aşmak
merhaba demek ister güneşe

- merhaba yaşamak
- merhaba dünya
- merhaba ey sevda
ne ki ömürsüzdür gül sevinci
parçalanmış bir gökyüzüdür yaşamak
donup kalır dudaklarında bir hüzün
ve çiy tanelerine döner türküler
türküler hüzne dönmüşse eğer
geriye ne kalmıştır zaten
paramparçadır yaşamak
paramparçadır dünya
paramparçadır sevdalar
II
Paramparça da olsa sevdalar
yine de kalmış olabilir
küçücük bir mavilik gökyüzüne
bir sevda kırıntısı
avuç içi kadar bir umut
Yuvalarından düşmüş kuş yavrularını
alıp ısıtmak ister yüreğinin yangınında
ve yeniden boyamak
kalımlı bir maviye gökyüzünü
sonra usulca azat etmek
kuş cıvıltılarını
ne zaman ki
sıkar acının zembereğini usul usul
sıkar bir kuyudan su çeker gibi sabırla
Bir yanda köpüklü çağlayanlar gibi öfke
bir yanda boğuntunun yılan ıslıkları
ekler birbirine bin bir parçayı
ve yaratır kendi elleriyle gökyüzünü
- günaydın
- günaydın
- günaydın
Gün aydın olmaz yine de
Gün karadır
karanlıktır
Gün yorgun bir dev gibi
boylu boyunca uzanır içinin sokaklarına
ne pencereden bir ışık sızar
ne çocuk sesleri duyulur
herşey biter bekleyişlerden başka
ve sanki bir adım ötede
evde kalmış kızlar için
idam mangaları kurulur
Çığlıklarsa bir çiğ yuvarlanışıdır
kulaklarının karanlık uçurumlarında
uçurumlardır sevda
uçurumlardır umut
uçurumlardır yaşamak

10.1.22.29

Her Nasılsa Yalnızsın / Ahmet Telli

Her nasılsa yalnızsın
Bir giz gibi deliyor yüreğini
can sıkıntılarının burgusu
ve hep bir şeyler eksik gibi
bir şeyler bekler gibisin
Yeni bozgunlar
yeni yenilgiler peşindesin
Bir bozkır kuraklığına dönüşmüş için
Oysa yalnız bir öpüştür
gurbeti türkülere dönüştüren
Çoktandır su vermedin
çiçeklere ve yüreğinin çeliğine
Zaman terkisine almış da öpücükleri
koşuyor sessizliğin ve yalnızlığın
iyotlu kıyılarına
Bir yol ayrımı ki yanlışla doğru
hüzünlerle sevinçler kolkola
Sen ki ey kalbim
yanlışları ve hüzünleri taşıdın
bunca zaman
Taşıyamaz yüreğinin batık sandalı
bu yalnızlığı, bu can sıkıntılarını
Yaşam gelincikler gibi beklerken seni
gecenin kapısını çalma
ey kalbim

10.1.22.30 Herhangi Bir Aska Dair / Ahmet Telli

Herhangi Bir Aşka Dair / Ahmet Telli

Herhangi bir kızınkinden ayrı değildi öyküsü
hayatına ülkesini ekleyip yaşamaktan başka
Usulca eğerek başını
yürürken nedense hep
birbirine dolaşır
gibi olurdu ayakları
Bir fotoğraf ve yeni
koparılmış bir çiçekti
ilk mektubuna eklediği
kelimelerse büsbütün yangın
Durup durup iç çekişleri
sessizliği, dalgınlığı
acıyla bakışı yollara
aşkı öğrenişindendi
Çiçekli bir dal
gibi uzandı sevdiğine
ve yalnızca
ayrılıklar korkuttu onu
Böylece bağladı
hayat, dünya ve kavga
ve aşk
onun tarihinde milattı

Temiz çamaşırlar ve bir demet çiçek
taşıyor simdi o kız, görüş günlerine

10.1.22.31HÜZ' NÜN ISYAN OLUR

HÜZ' NÜN İSYAN OLUR
Suya düşen bir karanfilse yüreğin
bırak kendini ırmağın türküsüne gülüm
vursun seni o taştan bu taşa
o çağlayandan bu çağlayana
Kavgadan uzak kalmışsan
sevdadan da uzaksın demektir
devinmez yüreğinin mağması
çatlamaz sabrın kara taşı

10.1.22.32

Hüznün İsyan Olur / Ahmet Telli
DELİ KUŞ
Deli kuş bilir misin nedir
türküler kadar sevdalanmak
duyabilmek yüreğinde
bir depremin uğultusunu
Suya düsen bir karanfilse yüreğin
bırak kendini ırmağın türküsüne gülüm
vursun seni o taştan bu taşa
o çağlayandan bu çağlayana sürüklesin
Kavgadan uzak kalmışsan
sevdadan da uzaksın demektir
devinmez yüreğinin magması
çatlamaz sabrın kara taşı unutma
YAK SEVDANIN ÇIRASINI
Ne hüzünler kurtarır seni
ne çeyiz sandığının ceviz gölgesi
ve ne de acının ses duvarındaki
yorgun ve bıkkın bekleyişler
Acılar karartmışsa bile günlerin duvağını
düşürmüşse de ilkyazın tomurcuklarını fırtınalar
hayat kendini yeniden yaratan bir bahardır
verecektir en olgun meyvelerini mutlaka
yeter ki hüzünler sarartmasın yüzünü
Yak sevdanın çırasını türkülerle
barajını yıkan bir ırmak gibi katil hayata
Hüznün isyana dönsün artık
bitsin bezginliğin ölümcül suskunluğu
evde kalmış bir cinsellik değildir çünkü dünya
SEVDALAR DUMAN OLMAYACAK
Acının bağrından
mavi bir çelik gibi fışkıran öfke
dünyayı değiştirecektir mutlaka

Yani hayat
kendini yeniden yaratacaktır
ona sahip çıkan ellerde
ve bu yüzden öfke
sevda gibidir kimilerinde
Yüreğinin pas tutmakta olan kıvrımları
sarılsın bir an öfkenin gökgürültüsüyle
beyninin her hücresi bir gerilla gibi
kuşansın pusatlarını ve sokağa çıksın
ve bir hançer gibi saplansın
puştlukların ihanetlerin bağrına
Bak o zaman nasıl bitecek yanlışlar
ve cehennemleşen yalnızlığın
Sevdalar duman olmayacak o zaman
Hüznün isyan olmuştur çünkü
Hüznün isyan olmalıdır

10.1.22.3 KALBIM UNUT BU SIIRI

KALBİM UNUT BU ŞİİRİ

Uğuldayan ve hep uğuldayan
bir orman kadar üşüyorum şimdi
yanlış rüzgârlar esiyor dallarımda
yanlış ve zehirli çiçekler açıyor
Kanımda kocaman gözleriyle bir çığlık
Su ve ses kadar beklediğim
ne kaldı geride, bilmiyorum
uzanıp uyumak istiyorum gölgeme
ve sarınmak o kocaman gözlerin
uğuldayan rüzgârlarına
Bir acıyı yaşarım ve zehrinden
çiçekler üretirim kömür karası
uçurum kadar bir yalnızlık
yaratırım kendime, atlarım
Anısı yoktur küçük rüzgârların

Yapraklarım yok artık kuşlarım yok
büsbütün viran oldu dağlarım
ezberimdeki türküler de savrulup gitti
ömrümün karşılığı kalmadı sesimde
sesimde yalnız ormanların gümbürtüsü

Yanlış, daha baştan yanlış
bir şiirdi bu, biliyorum

ve belki ömrümüzün yakın geçmişi
bu kadar doğruydu ancak, kimbilir
Kalbim unut bu şiiri

10.1.22.34 Kaos / Ahmet Telli

Kaos / Ahmet Telli
Ay inceldi ve orman
bir tortu gibi çöktü dibe
Buğusu yoktu toprağın
büsbütün balçıktı yeryüzü
Irmaklar sağırdı ve dağlar
birer aptaldı o hantal gövdeleriyle
Gittikçe büyüyordu rüzgarın beynimdeki ur
Öfkemizden şimşeği yarattık
İnsanı yarattık
(hayır, balçıktan değil)
O gün bugün arayıp dururuz onu
hangi cehenneme gitti, bilmeyiz

10.1.22.35 Karda Izler / Ahmet Telli

Karda İzler / Ahmet Telli
Karda izler bırakıyorum avcılar peşime düşsün
Bir uçurum kenarında vursunlar beni ki dünya
Uğuldayıp duran bir uçurum değil miydi zaten
Karda izler bırakıyorum avcılar peşime düşsün
Siliyor adımı bir dal kırarak çam ormanından
Gibi incelterek yetişiyor ardımdaki tipi bana
Adımı yazıyorum kar üstüne ve ıslığını çığlık
Geçmişim kar sessizliğiyle özetleniyor artık
Bir kahkahayla çekip giderim karlı ovalardan
Bir uçurum kenarında vursunlar beni, vursunlar
Karda izler bırakıyorum avcılar peşime düşsün
Yolculuklar ve ayrılıklarla anlatılabilir ancak
Derim ki kar ve hüzün bir aşkın seyir defteridir
Kar yağıyorken milyon kere hüzün yağıyordur
Karda izler bırakıyorum avcılar peşime düşsün
Ömrüm parmak uçlarımda eriyen bir kar tanesi
yakışmıyor onlara.

10.1.22.36 KONUGUM OL

KONUĞUM OL

Bir akşam konuğum ol
oturup konuşalım biz bize
Anıların çubuğunu yakıp
uzatalım geceyi biraz

Geçmişe bir el sallayıp
yaşanan günleri konuşalım
ve günlerin üstüne çöken
dumanlı, isli havaları

Kendimize daha az zaman
ayırsak da olur geceden
Çünkü boğulabilir insan
yalnız kendini düşünmekten

Kapağı açılmayan kitaplar
unutulmuş aşklar gibidir
Kitaplardan söz edelim
ve onların gizli kalmış
sessiz tadlarından

Sabaha doğru perdeyi
aralayıp ufka bakalım
ve bir çocuk gibi
hayretle seyredelim
güneşin kızıllığını

Konuşulmadan kalan
daha çok şey vardı
diye düşünerek çıkalım
güneşle kucaklaşan balkona
— Üşütmesin sabah serinliği

Bir bardak demli çay
burukluğu gibi kalsın
gecenin ve sabahın tadı
yaşasın anılarımızda

Konuğum ol, oturup
konuşalım bir akşam
ve uzatalım geceyi
sözün çubuğunu yakarak

10.1.22.3 Kuslar / Ahmet Telli

Kuşlar / Ahmet Telli
Kuşlar mı
ki çok şey denildi
şair dilinden
Yüzlercesini suladık
göleğinde sevdanın

dokuduk
gönül yumağında renklerini
Gizimizi bildiler de
ihanetlerini görmedik hiç
ılık bir öpüştü
türküleri
Kuşlar mı
ki şimdi çok uzak yüksekte
öpsen
büyüyemezsin ki
ihanet ettik
türkülerine
baharın

10.1.22.38

Kül Olan / Ahmet Telli
Bu kentte sorular yasaklanmıştır
böyle diyorlar fısıldarcasına ve ürkek
ve diyorlar ki gidip anlatılsın bir kez
çare düünsün tarih denilen bilici
Gidip anlatılsın beklenen yolculara
aşklar küllenmeden ve beynimizi
büsbütün kemirmeden veba
yetişsin durmadan yolu gözlenen
Bu kentin sorusunu yanıtla ey yanılmaz olan
kahret ya da ışıklandır ve de ki:
-Siz ki yangın yıllarından geliyorsunuz
umuda bağlanmak umutsuzluktur ancak
Ve sen ey bilici, de ki:
-Bu masal çok anlatıldı önceleri
çocuklar da susturuldu her defa
karartıldı evlerin bütün ışıkları
-Ve direnmeyi bilmiyorsanız
kül olun savrulun dağlara taşlara
belki hayat yeniden fışkıracaktır o zaman
bu kentin ışıksız varoşlarından
Bir sfenksten söz ediliyor durmadan
yakınmış kahredilmesi

10.1.22.39 PASAPORT KAHVESI

PASAPORT KAHVESİ

Kıyıda, taşın üstünde
oturmuş denize bakıyor
Kimse konuşmuyor onunla
ne rüzgâr ne de izmir

Gün bitiyor ve lacivert
sözcükler çekiliyor

susuşların ipek ağıyla

Az ötede pasaport kahvesi
- Gel, bir bardak çay içelim
diyor bütün gün beklenen

Bulut suya değiyor
su zamana
ve yalnız çakıltaşları
değil aşınmakta olan

Batık bir gemi
gibi uzaklaşırken ordan
yakamozlar kalıyor geride
balkıyan acılar gibi

Eskiyen neydi günboyu
yaşanan neydi
hangi bıçağı biledi deniz

Işıklar sönüyor kıyıda
ve burkulan bir yürekle
çekip gidiyor bu kentten

10.1.22.4 SAVRULAN KÜLLERI ÖMRÜMÜZÜN

SAVRULAN KÜLLERİ ÖMRÜMÜZÜN

Bir kızın kocaman gözlerinde gördüm
bulutların dağlara sessizce çöküşünü
Çocuksu susuşları gördüm, kırılan sevinci
Ve kalbimi puslu yamaçlardaki pusulara saldım
çobanlar çoktan inmişlerdi ovaya
bense yapayalnız bir ağaçtım doruklarda
Harelenen sularda bir yanık kokusu
ve uzun boyunlu bir kızın gülümseyişi
Işık zamana bağlı zamansa onun
kocaman gözleridir artık
Anladım tarih de yazılmaz
bir aşkın sayfalarına düşmüyorsa gün
Yalnızdım, yapraklarım dökülmüştü bir bir
deryalara savrulup çöllere düşmüştü
Bir duman tütüyor yine hangi kent yandı
hangi sokakta vuruldu sevgilim
Bir demet menekşe bir avuç toprak
burkulan bir yürek miyim hep
Sesimde bir yanma bir kekrelik

uzayıp giden bir çöl yalnızlığı
Gazeteleri okumuyorum başım dönüyor
sulanmamış çiçekler gibi kuruyor her şey
her şey bir yolculuğun hüznünü taşıyor
gidip de gelmemek üzere bütün yüzler
Puslu yamaçlarda bir çakal gölgesi
bir dağ suskunluğu yürüyor kentlere
yenilen biz miyiz yoksa aşklar mı
bir kızın kocaman gözlerinde görüyorum
savrulan küllerini ömrümüzün
Bu kenti ayrılıklar yıkacak birgün biliyorum
Ölümden şikâyeti yok ölüp gidenlerin
ama bir kızın kocaman gözlerinde yangınlar çıkıyor
Acılar dehşetli kinlendiriyor beni
Kabarıp duruyor içimde, kabarıp duran bir okyanus
yurdumu arıyorum batık bir tekne değilim
yurdumu arıyorum kızgın küller ortasında

10.1.22.41

Sesinin Kuşları Susunca / Ahmet Telli
Öyle yorgun düşmüşüm ki
acının mavzerini taşımaktan
bulanık sular basıyor birden
bütün mevzilerimi
sonra çöle kesiyor içim
Bu alaturka şarkılarda
fena kanırtıyor bazen
anıların ve acıların kabuğunu
gagalıyor kanatırcasına yarayı
susamış bir kerkenez
Sesimin pınarı kuruyor
susunca sesinin kuşları
Uzayıp giden bir bozkır
kesiliyor dudaklarım
kavruluyor yalım yalım
Sesini ver bana dilinle
su verir gibi yaralı bir hayvana
sesinin bütün gözelerini
çevir dudaklarımın bozkırına
yoksa dilim dilim edecek acılar beni
Acının her gözeneğinden
hüznün ilmiklerini geçirip
dokudum şirin kilimini
şimdi nakışlamak istiyorum
yalnızlığın dört duvarına sesini

10.1.22.4 Sevdalar Duman Olmayacak / Ahmet Telli

Sevdalar Duman Olmayacak / Ahmet Telli
Acının bağrından
mavi bir çelik gibi fışkıran öfke
dünyayı değiştirecektir mutlaka
Yani hayat
kendini yeniden yaratacaktır
ona sahip çıkan ellerde
ve bu yüzden öfke
sevda gibidir kimilerinde
Yüreğinin pas tutmakta olan kıvrımları
sarılsın bir an öfkenin gökgürültüsüyle
beyninin her hücresi bir gerilla gibi
kuşansın pusatlarını ve sokağa çıksın
ve bir hançer gibi saplansın
puştlukların, ihanetlerin bağrına
Bak o zaman nasıl bitecek yanlışlar
ve cehennemleşen yalnızlığın
Sevdalar duman olmayacak o zaman
Hüznün isyan olmuştur çünkü
Hüznün isyan olmalıdır...

10.1.22.4 SICAK BIR KIS

SICAK BİR KIŞ

**Saçlarını gittikçe kısalttığın günlerde
Sen söylemiştin bu sözleri unutmadım
-Her aşk bir ayrılık gizler, ayrılıklarsa
Bir merhabanın sıcaklığını taşır kendisinde
Kalıcı olan hiçbir şey yok diyordun
An'lar var yalnız ömrü karşılayan
Şimdi sımsıcak bir kar yağıyor yine
Yüreğimin üstüne yağıyor hiç durmadan
Ellerin nasıl da üşüyor, bozacının
Karlı sesi doluyorken odamıza
Hava gittikçe kirleniyor bu kentte
Ve aralıksız kar yağıyor kar yağıyor
Kar ayrılık hüznüdür ve ne çok
Ayrılıklar yaşandı şu son birkaç yılda
Yurdundan ayrılanları düşünüyorum ve birisi
Özledim diyor, ülkemin kar kokusunu da özledim
Hiçbir an'ını tanımlamaya kalkmadan
Kısacık ömürler biçiyoruz kendimize
Sonra yolculuklara çıkıyoruz, bir kentten
Ötekine giderken özlüyoruz bir başkasını
Özlediğimiz birileri olmalı diyordun
Yanındayken bile özlediğimiz birileri
Öyleyse kalkıp Ati'ye gitmelisin, İstanbul'a**

Belki hâlâ saklıyordur bir gülü kimbilir
Yaşandı mı o sıcak kış, yaşlandık mı
Aynalara bakmaya vakit bulamadık
Dönüp dönüp birbirimize bakmalardan
Yaşandı mı o sımsıcak kış, ne dersin

10.1.22.4 SIYRILIP GELEN

SIYRILIP GELEN

Soluk bir ay dolanıyor
kentin üstünde her gece
Her gece bilge bir gezgin
tavrıyla adımlıyor yolunu
Güz yanığı bir durgun
sessizlikle örtülü her şey
ve yırtılmış bir tül gibi
savrulup duruyor zaman
Suların sesini dinle şimdi
ormanın fısıldayışlarını
usulca yarılıyor dağların göğsü
bir aşkı dinlendirmek için
Ve gözleri uzak yamaçlarda
aranıp dururken bir şeyleri
sessiz ve sakin beklemekte
bekledikçe bileylenen yürek
Belli ki dağların, denizlerin
ve göllerin üzerinden
sıyrılıp gelmektedir seher
Belli ki yakındır
doğayı ve hayatı sarsacak saat

10.1.22.4 SIGINAK

SIĞINAK

Sözün yine hep aşktan yanaysa
sevgilim sen sakla bir kaçağı
belki yorgun ve yaralıdır hâlâ
ölüm basmıştır son sığınağı
Sus ve sadece dinle sessizliği
perdeleri çek ışıkları söndür
bir selam bir haber gönderir belki
sesleri hiç duyulmayan dostlar
Bir cigara sar bitlis tütününden
bir çay demle sonra, anısı kalsın

bekle başında onun sabahadek
Belki benim sana böyle sığınan
yapayalnız ve öylesine yorgun
kimliği duvarlarda kalan bir kaçak

10.1.22.4 SOLUK SOLUGA - 1

SOLUK SOLUĞA - 1
Hep yanıldı ve yenilgilere uğradı
Ama atıldı yine de serüvenlere
Vakti olmadı acıların hesabını tutmaya
Durup beklemeye, geri dönmelere vakti olmadı.
Yangınlarla geçti ömrü ve hep yalnızdı
- ki onlar daima birer yalnızdılar
Nerde doğmuştu ve ne zaman kopup
Gitmişti o kentten anımsamıyor artık
Hangi sokaktaydı ilk sevgili ve hala
Sürüp gider mi ilk öpüşmenin esrikliği
Gizlice buluşmaya gelen ve ölürcesine
Korkular geçiren o kız nerededir şimdi
Sensiz olursam yaşayamam diyen
O liseli kız hangi kentte kaldı
Ve o sarışın
O afeti devran bekler mi hala
Atlas yataklara sererek yaşamanın anlamını
Üşüten bir acıydı belki her ayrılık
Her yolculuk yangınların başladığı yereydi
Ama vakti olmadı hesabını tutmaya
Aşkların, ayrılıkların ve acıların
İstese de kalamazdı vakti gelince
Geyik sesleri yankılanınca yamaçlarda
Yürek burkulması ve hüzün ve keder
Aralıksız doldururdu acıların bohçasını
Dudaklarında öpüşlerin gül esmerliği
İçinde kıpırdanıp durur ufuk çizgisi
Ay bile soğuktur o zaman
Bir buz parçasıdır
Çaresiz çıkılacaktır o yolculuklara
Ki bir ömrün karşılığıdır serüvenler
Biraz da serüvendi yaşamak

Belki yatkındı büyük yolculuklara
Ki serüvenler daima büyük aşklar
Ve büyük yolculuklarla başlar
Anıları aşkları ve bir kenti
Bırakıp gidebilirdi apansız
Apansız başlardı yolculuklar
Hangi saatinde olursa günün
Ve hep kar yağardı nedense
Durmadan kar yağardı yol boyunca
Ve nasılsa yok olup giderdi hüzün
Kent görünmez olunca arkada
Ne bir veda sözcüğü dökülürdü dudaklarından
Ne de dönüp bakardı geriye bir kez olsun
Ne zaman yollara düşse biterdi acılar
Gül yüzlü sular fışkırırdı toprağın karnından
Kavaklarsa oynak bir çingene kızı
Her kıpırdanışında açılıverir uzun ince bacakları
Mekan tutmak ve her akşam aynı ufukta
Güneşin batışını seyretmek ölümdür biraz
Ölümdür biraz hep aynı yatakta
Aynı kadınla sevişerek sabaha varmak
Kitapları hep aynı raflara sıralamak
Aynı eşyayı kullanmak eskimektir biraz
Soluk soluğa yaşamalı insan
Her sabah yeni bir şeyler görebilmeli
Ve cehenneme dönse de bir ömür
Mutlaka bir şeyler değişmeli her/gün
Ey o büyük yolculukların ürperten heyecanı
Okyanus dalgalarının sesleriyle dol bu ömre
Ölüme ve aşka durmadan kement atan
Serüvenlerle geçsin yaşamak
Buz tutmuş bir dünya ortasında
Yollara düşerdi o hep aynı ıslıkla
Önünde dağlar, uçurumlar
Sarsılan gök, yarılan toprak
Çelik uğultularla burgaçlanırken
Yaşamak işte öylesine kucaklardı onu
Ve her nasılsa keklik sekişli
Bir aşkın sevinci dolardı yüreğine
Çıkarıp atardı o zaman deli bir ırmağa

Ne kalmışsa bir önceki serüvenden
Soluk soluğa yaşadı kentleri, aşkları
Bağlanacak kadar kalmadı hiçbirinde
Pervasız bir acemi, bir çılgın
Soyu tükenen bir bilgeydi belki de...
O yalnız kaybetmesini öğrendi ömründe
Avucundan dökülen kum taneleriydi her şey
Ne bir serseriydi ne de yılgın bir savaşçı
Ama kendi kafasıyla düşünen ve hakkında
Ölüm fermanları çıkartılan biriydi belki
Sevince deli gibi severdi
Pervasız severdi sevince
Dövüşmek ancak ona yakışırdı
Ona yakışırdı aşklar ve yolculuklar
Yoktu bağlandığı herhangi bir şey
Bulutlar gibi çekilip giderdi seslerin arasından
Ne bilir ömrün değerini bir çılgın
Yalnızca kendini yaşamayı nereden bilebilir
Ve başarısız eylemler çağında o
Kaçabilir mi binlerce kez ölmekten
Yerleşik yargıları olmadı hiç
Kurmadı güzel gelecek düşleri
Nerede bir yangın, nerede tehlike
O mutlaka oradaydı birdenbire
Dinsizdi, özgür sayılırdı belki
Ama bağlanmazdı özgürlüğe de
Hiçbir yerde yeterinden çok kalmadı
Beklemedi anılar sarnıcının dolmasını
Şikayetsiz yaşadı yaşadığı her günü
Yoktu yüreğinde pişmanlıkların izi
Ayrıntıların izi kalmamış artık
Üst üste yaşanmakta ayrılıklar
Ve bir bulut gibi sıyrılıp gidilmiştir
Dağların, denizlerin üzerinden
Geride kalan ne varsa soluktur şimdi
Titreyen kandiller gibi sönmek üzeredir
O eski konaklar gibidir anılar
Gül bahçeleri, sessiz koru ve orman
Belki sağanak boşanır apansız
Yüzyıllık bir yağmur başlar

Ve sinsi bir hastalığa dönmeden alışkanlıklar
Yok olup gider her şey, belki kül olur
Hırçın bir okyanustur yürek
Dar gelir ufuk ve mutluluklar çevreni
Anılarsa birer çıban izidir
Yaşanmaz onların ölgün gölgesinde
Durgun bir su gibi aktı mı yaşamak
Ve zaman uysal bir kısrak gibi dinginleşti mi
Anısız kalınmıyor artık ne yapılsa
Kuşatıyor yolları, aşkı ve ömrü
Bekleyişleri kemiren çakal sesleri
Oysa bütün köprüler yakılmalı ayrılık vakti
Ve herhangi bir şeyle eşit olmaksızın
Yollara düşülmeli habersiz ve sessiz
Çürük bir diş gibi kanırtıp kentleri
Dünyanın ağzını kanlar içinde bırakmalı
Bir ömrün olgunlaştıramayacağı
acemilikler toplamı ve bir çılgın
boyun eğmedi kendine bile
seçme zorunda kalmadı yaşamayı
nasıl bağlanmadıysa yere ve zamana
bağlanmadı kendine de ömür boyu
dağlara tırmana atlar gibi
soluk soluğa yaşamak istedi dünyayı
bir şahin gibi bulutlara kurdu
dumanlı sevdaların yörük çadırını
sıradan bir gezgin değildi hiç
dövüşür gibi yaşadı yolculukları
belki korkusuz sayılmazdı büsbütün
korkardı korkulara düşmekten zaman zaman
ve bütün gemileri yakıp
yollara düşerdi o hep aynı ıslıkla
mutlu muydu, hiç düşünmedi böyle şeyleri
umutlardansa nefret etti daima
hep yanıldı ve yenilgilere uğradı
ama atıldı yine de serüvenlere
pervasız bir acemi
soyu tükenen bir bilgeydi belki de
Ama bir şey vardı yine de
Başarısız ihtilallerden kendine kalan

10.1.22.4 SOLUK SOLUGA-2

SOLUK SOLUĞA-2

Büyük aşklar yolculuklarla başlar
ve serüvenciler düşer bu yollara ancak

Onlar ki dünyanın son umudu
soyları tükenen birer çılgındırlar

Ama yaşarlar dünyanın dört bir yanında
Ölümle alay ederler sanki

Nerde beklenirse ordaydılar
bir kez bile gecikmediler ömür boyu

Neydi onları ordan oraya
savurup duran şey

Onları daima yalnız kılan
neydi bu yaşam denilen gürültüde

Her dilden bir adları vardı onların
ama hiçbir ülkenin kimliğini taşımadılar

Sarışındılar belki de esmer
yani birçok yüzün bileşkesi

Ne altın arayıcısıydılar
ne de aylak bir gezgin

Vurulup düşseler de her kuşatmada
serüvencidir onlar ve hiç ölmezler

Ki onlar hep yalnızdır ve her nasılsa
Bulurlar heder olmanın bir yolunu

Onlar ki bu dünyada
kahraman olmaya mahkumdurlar

Sislenen anılar kaldı bize onlardan
renkleri bozulup duran solgun anılar

Nasıl yazmalı ki silinip gitmesin

bulutlar gibi çekilmesin gök boşluğuna

Bileği güçlü ve gözüpek avcılar mıydı
onları kuşatıp yeryüzü cennetinden atan

Yoksa kendini tüketen hüzünler miydi
vurulup düştükçe ışığını karartan

O serüvenlerin günlüğü tutulmadı
yazılmadı o insanların destan şiiri

Parça parça ettirilseler bir kartala
(ki sanırım böyle oldu sonları)

Fışkırır yüreklerinden
başarısız ihtilallerin yangınları

10.1.22.4 Su Çürüdü / Ahmet Telli

Su Çürüdü / Ahmet Telli

1
Yetmiş iki gündür bir dolapta kilitliyim. Yalnızca anahtar
deliğinden hava giriyor ve ölü bir ışık sızıyor içeri. Yalnızlık
hiç de tanrısal değil, görkemli değil. O yalnızca geçmişle
gelecek, ölümle yaşam arasında kocaman bir karanlık nokta.
Geçmişi ve geleceği olmayan, ölümle yaşam arasında irinli bir
leke yalnızlık denilen. Şimdi ne varsa, anahtar deliğinden sızan
havayla ışıkta... (Farkına varsalar, kapatırlar mıydı onu da?)
Bütün belleğimdekileri yokettim. Elektrikli bir aygıyla yaktım,
jiletle kazıdım. Çığlıkların aralığından uçurdum hepsini, kül
edip savurdum.
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
2
Zamanı yiyip bitirdi karanlık. Gece yoktu. Güneş çoktan
kömürleşmiş ve yeryüzü yapışkan bir karanlıkla örtülmüştü.
Yabanıl sesler geliyordu derinlerden ve karanlığı ince bir bıçak gibi
yırtıyordu. Saklayan kırbaç gibi... Acı duvarını aşan bu
sesler, madeni bir gürültüye dönüyor ve yerkabuğunu
zorluyordu artık. Sesim yoktu. Karanlığın karnında yitirdim
sesimi. Kör bir kuyuda unutulan Yusuf'tum belki. Ama
durmadan soruyorlardı. Tanrılar bilmiyordu sordukları şeyleri,
peygamberler büsbütün hain çıkmıştı. Ama yine de soruyorlar,
soruyorlar, soruyorlar...
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
3
Iki şeyi bilmek istiyorum. (Belki aynı şeyi iki kere bilmek
istiyordum.) Duvarların rengi neydi? Derimin rengi neydi?
Dokunuyorum duvarlara; parmak uçlarımla, avuçlarımla,
dilimle dokunuyorum. Duvarların bir rengi olmalı. Ama hiçbir
duvarcının, hiçbir ressamın bu rengi bildiğini sanmam. Adı

yoktu bu rengin, kimyası yoktu. Belki renksizliğin rengiydi bu. Çürüyen bir bedenin kokusuydu duvarların rengi...
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
4
Bir böcek gibi antenlerimi gezdiriyorum bedenimde. Anahtar deliğinden sızan ölü ışıkta ellerime bakıyorum. Ellerim... Sanki bir kadının memelerini hiç okşamamış, sicaklığını duymamış. Ellerim... Her dizesi çığlık olan şiirleri hiç yaratmamış sanki. Ne beyaz tenliyim artık, ne esmer, ne de kara... Cüzzamlının, vebalının bir rengi vardır. Irinin bir rengi... Ölünün bile bir rengi vardır ama derimin rengi yoktu. Belki çürüyen bir kentin rengiydi bu. Çürüyen bir dünyanın...
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
5
Killi, ayakları üzerinde duramayan bir yaratıktım artık. Soyumun neye benzediğini unuttum. "Insana benziyorlardi" diye duymuştum bir vakitler. Demek ki şimdi maymun halkasında insanlık...
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
6
Ağzımı anahtar deliğine dayayıp havayı emiyorum. Böcek sokması gibi bir yanma duyuyorum boğazımda. Oysa kuru bir yaprağı bile dalından düşürecek gibi değil bu esinti. Belki çöle dönmüş toprağa tek yağmur damlasının düşüşü yalnızca. Çamur gibi bir yağmur damlası... Ama toprak, bu damlayla çatlatacak bağrındaki tohumu. Çöl, bütün vahalarını bu damlayla yeşertecek... Genzim yanıyor. Ince bir kan şeridi sızıyor dudaklarımdan. Kirli, sıcak ve simsiyah...
Adımdan gayrısını bilmiyorum.
7
Suyum, bir litrelik karton süt kutusu içinde. Yetmiş iki gündür sakındığım ve hergün ancak bir kere dudaklarımı değdirdiğim... Dilimi bir köpek gibi değdirdiğim. (Dilin suya dokunuşu... Bir süngerin denizi yutuşu yani. Bir çölün seraba kesilmesi bir an için.) Her gün ancak bir kere değdiriyorum dudaklarımı suya. Dilimi kaçırıyorum artık. Sünger, bütün vantuzlarını birden uzatmasın diye... Bataklıktaki suyun da bir su yanı vardır. Çürüyen bir bedenin bile dayanılabilir kokusuna. Kutuda kalan son bir yudum su, bu bile değildi artık. Küstü, öldürdü kendini su...
Su çürüdü...
Adımdan gayrısını bilmiyorum…

10.1.22.4 SUNU

SUNU
Filler mezarlığında fil ölüleri
Ve belki birkaç da şiir bulursunuz
Ki o şiirler kendi ölümlerini sezen
Birer kuğuydular kuytu sularda

10.1.22.5 Suçlama Beni / Ahmet Telli

Suçlama Beni / Ahmet Telli
Suçlama beni
böyle bırakıp
gidiyorum diye
bağrımı yakan
bir yaradır
bu ayrılık şimdi
Bil ki kanımdadır
sevişmelerin yangını
öylece girerken
gecenin bağrına
taşıyorum sımsıcak gülümşeyişini
Yaşanan günler
hayatı oyarak
gedikler açıyor
durulur mu artık
durgun sularda
bekleyerek seheri
Talan ediliyor
bahar ve aşk
öyle bir soyun ki
duracak gibi değil
vurmazsak eğer
kendimizi yola
Yaşamak zorunlu
kurtarılırsa eğer
bahar ve aşk
ve şimdi hayat
acı yeşil
bir kader renginde
Hayatın ve sevincin
kaderinin altettiği yer
kavganın ortasıdır
ki umudun çiçeklenişi
aşkın
yengisidir bu
Söylenecek bütün sözler
sevincin ve sevdanın
savunulmasına dairdir
ve şimdi onlar
yaralarını saracak
birilerini beklemektedirler
Ey anısıyla
kalbimi yakan
kederlenme hemen
ve suçlama beni
böyle bırakıp
gidiyorum diye

10.1.22.5 SÖZ / DE SARARIR

SÖZ / DE SARARIR

Olur, aramam seni ve kimseyi
Anıları pas tadında bırakırım
Konuşacak ne kaldıysa kalsın
Susmaktır birşeylere saygılı kılan
Ayrılık da bir olanaktır bilirsin
İnce bir sis, bir hüzün örtüsü
Dumanlı bir ıslık yakışır şimdi
Dudaklarıma, bırakıp giderim
Söz / de sararır biterken bir aşk
Kediye iyi bak çiçekleri sula
Diyorsam da aldırma sözlerime
Alışkanlık işte başka birşey değil
Söz / de sararır biterken bir aşk

10.1.22.5 SIZI SEVMIYORUM

SİZİ SEVMİYORUM

Sesimden arındım ve ufku
Bir harmani gibi giyindim
Kahraman bir korkaktım
Kavmimin kadim tarihinde
Ki onlar için umutsuzluk
Kendim için haramiydim
Böyle bilindiydi bu hikâye
Yarından bugüne kaldıydı
Tersine akan bir ırmaktım
Sözün şaşkın serinliğinde
Kendi deltasında boğulandım
Ve sizi sevmiyorum ey kavmim
Yakın beni rüzgârın ıslığa
Islığın hükme döndüğü yerde
Derim ki ey kavmim, zulmünüz
Payidar, yurdunuz çığlığımdı
Ki hükmümü kendim veriyorum
Yakın beni sesim sorulara dönmeden
Küllerimin altında kalacak
Mutluluk sandığınız ne varsa
Böyle yaşandıydı bir ömür ve söz
Giyotindi sözün belleğinde

10.1.22.5 YAK SEVDANIN ÇIRASINI

YAK SEVDANIN ÇIRASINI
Ne hüzünler kurtarır seni
ne çeyiz sandığının ceviz gölgesi
ve ne de acının ses duvarındaki
yorgun ve bıkkın bekleyişler
Acılar karartmışsa bile günlerin duvağını
düşürmüşse de ilkyazın tomurcuklarını fırtınalar
hayat kendini yeniden yaratan bir bahardır
verecektir en olgun meyvelerini mutlaka
yeter ki hüzünler sarartmasın yüzünü
Yak sevdanın çırasını türkülerle
barajını yıkan bir ırmak gibi katil hayata
hüznün isyana dönsün artık
bitsin bezginliğin ölümcül suskunluğu
evde kalmış bir cinsellik değildir çünkü dünya

10.1.22.5 Yalnizsan Eger / Ahmet Telli

Yalnızsan Eğer / Ahmet Telli
hayatın devraldığı
sessiz bir özsudur acı
birikir yüreğinin kıvrımlarında
ve ağar gözlerine ağır ağır
bulutlar yere inmiştir artık
ya da gurbettesindir
unutma
bir hayalet gibi kapındadır
yalnızlık denen şey
ufkun kararabilir birden
için çölleşebilir
kaçışın bile bir adımdır
ya da dönüşündür kendine
unutma
Her sayfası kederle kararan
bir hüzün defterine döner günler
ve her sabah "merhaba hüzün"
"merhaba yalnızlık"
diyerek başlarsın hayata
ama hayat bağışlamayacaktır seni
unutma
Üstelik günlüğü yoktur hüznün
hiç bir zaman da tutulmayacaktır
serüvenlerin yorgun yeniği
elleri titreyen yaşlı bir kadındır hüzün
ya da hasta bir tanıdıktır ancak
hepsi o kadar
unutma

10.1.22.5 YENILDIK

YENİLDİK

Yenildik;
Şimdi kim bilebilir zakkumun
O kekre tadını bizim kadar
Tenimize sinmiş sülfür kokusunu
Soluğumuzdaki cıvayı kim duyar
İntikamcıydı bilim, sezgimizse
Gölgesi sulara vuran bir ceylan
Neyi yaşamışsak ömrümüz diye
Derimize yazdı o vak'anüvis
Kehribar saplı bir hançerle
Kehânet kuyularında sınandık
Terkettiğimiz her şehir yakıldı
Anıtlar dikildi kahhar ve kutsal
Zamansa bir karadeliğe dönüştü
Belleğimizin oksitlenen çöllerinde
Çöl ve moraran cesetler, rüya
Kâbusa dönüyor cinnet saatidir
Coğrafyanın bu yakasında bir halk
Kendi oğullarını boğazlıyor artık
Kûfi bir cesaret oluyor cinnet
Biz keder diyorduk, tarihmiş
Dilimizde işte o kil ve kül tadı
Şimdi kim bilebilir yenilginin
O kekre kokusunu bizim kadar
Soluğumuzdaki cıvayı kim duyabilir

10.1.22.5 ZAMAN KEKEMEYDI

ZAMAN KEKEMEYDİ

Gün bitti, elindeki güller de soldu
anımsanacak neler kaldı bugünden
paylaşılmış olan nelerdi sımsıcak
belki bir türkü söyleriz geceye karşı
saçlarını tarazlayan bir şafak olur
Zaman kekemeydi ve tarihe sızan
soytarılar gördük gencömrümüzde
ölüm peşimize düşende bir göçebeydik
suretimiz ağardı kurulan darağaçlarına
bütün sığınaklar uçurumlara açılırdı
Rüzgâr suyu soğutsun su terli bedenlerimizi

ve aşkı düşünelim biz, destan yalnızlıkları
konuşursak akşam olur ve yine yağmur yağar
gidersek gülüşler azalır buralarda
kim bulur kayıp adresteki dostları
Bir karanlığa bakıyorum bir de zamana
ay büyüyüp bir gül oluyor ellerinde senin
ve ancak yeni bir yorumu oluyor aşkın
saçlarından sızan bu karanlık yağmur
ayın çağıltısıyla tutuşuyor begonyalar
Saçlarındı diye düşünüyorum ömrümüzü
çözdükçe savrulan rüzgârdı saçların
ve ikide bir aklıma düşüyor aynı soru
-Aşkı bilmiyorsam nasıl değiştiririm
kendimi, seni ve bütün dünyayı

10.1.22.5 ÇOCUKSUN SEN / I

ÇOCUKSUN SEN / I

Dünyanın dışına atılmış bir adımdın sen
Ömrümüzse karşılıksız sorulardı hepsi bu
Şu samanyolu hani avuçlarından dökülen
Kum taneleri var ya onlardan birindeyim
Yeni bir yolculuğa çıkıyorum kar yağıyor
Bir aşk tipiye tutuluyor daha ilk dönemeçte
Çocuksun sen sesindeki tipiye tutulduğum
Dönüşen ve suya dönüşen sorular soruyorsun
Sesin bir çağlayan olup dolduruyor uçurumlarımı
Kötü bir anlatıcıyım oysa ben ve ne zaman
Birisi adres sorsa önce silaha davranıyorum
Kekemeyim en az kasabalı aşklar kadar mahçup
Ve üzgün kentler arıyorum ayrılıklar için
Bir yanlışlığım bu dünyada en az senin kadar
Ve sen kendi küllerini savuruyorsun dağa taşa
Bir daha doğmamak için doğmak diyorsun
Ölümlülerin işi bir de mutlu olanların
Onların hep bir öyküsü olur ve yaşarlar
Bırakıp gidemezler alıştıkları ne varsa
Çocuksun sen her ayrılıkta imlası bozulan
Susan bir çocuktan daha büyük bir tehdit
Ne olabilir, sorumun karşılığını bilmiyor kimse
Kötü bir anlatıcıyım oysa ben ve ne zaman

Bir kaza olsa adı aşk oluyor artık
Aşksa dünyanın çoktan unuttuğu bir tansık
Seni bekliyorum orda, o kirlenen ütopyada
Kirpiklerime düşüyorsun bir çiy damlası olarak
Yumuyorum gözlerimi gözkapaklarımın içindesin
Sonsuz bir uykuya dalıyorum sonra ve sen
Hiç büyümüyorsun artık iyi ki büyümüyorsun
Adınla başlıyorum her şiire ve her mısrada
Esirgeyensin bağışlayansın, biad ediyorum.
Çocuksun sen ve bu dünya sana göre değil

ÇOCUKSUN SEN / II

Çocuksun sen sesinin çağlayanına düştüm
Bir çiçeğe tutundum düşerken, ordayım hâlâ
Sallanıp durmaktayım bir saatin sarkacı
Nasıl gidip geliyor gidip geliyorsa öyle
Zaman benim işte, nesneleşiyor tüm anlar
Dursam ölürüm paramparça olur dünya
Çocuksun sen sesinin çağlayanına düştüğüm
Uçurum diyordun bir aşk uçurum özlemidir
Bırakıyorum öyleyse kendimi sesinin boşluğuna
Tutunabileceğim tüm umutları görmiyeyim için
Gözlerimi bağlıyorum geceyi mendil yaparak
(Gözlerim bir yerlerde daha bağlanmıştı, bunu
Unutmuyorum unutmuyorum unutmuyorum hiç)
Bir rüzgâr esse ellerin fesleğen kokuyor
Kırlangıçlar konuyor alnına akşamüstleri
Bu yüzden bir kanat sesiyim yamaçlarda
Üzgün bir erguvan ağacıyla konuşuyorum
Ayrılığın zorlaştığı yerdeyim ve dalgınlığım
Bir mülteci hüznüne dönüyor artık bu kentte
Çocuksun sen alnına kırlangıçlar konan
Bir bulutun peşine takılıp gittiğimiz yer
Okyanus diyelim istersen ya da sen söyle
Batık bir gemiyim orda, seni bekliyorum
Upuzun bir sessizliğim fırtınalar patlarken
Gövdem köle tacirlerinin barut yanıkları içinde
Ve gittikçe acıtıyor yaralarımı tuzlu su
Çocuksun sen, büyümek yakışmazdı hiç

Gülüşünün kokusuyla yeşerdi bu elma ağacı
(Soluğunun elma kokması bundandı belki)
Bir elma kokusuna tutundum düşerken
Sallanıp durmaktayım bir saatin sarkacı
Nasıl gidip geliyor gidip geliyorsa öyle
Çocuksun sen, çocuğumsun

10.1.22.5 ÖZLEMEDIM SENI

ÖZLEMEDİM SENİ

Hiç özlemedim seni
Özlemek dostluktandır
dostluğundan öte bulmalıyım seni

Sıcaklığını bulmalıyım
dokunuşlarını, kenetlenişi
Terimizle sulanmalı yeryüzü
güneş terimizle ışıldamalı sabah olunca

Apansız fırtınalar çıkmalı
sarsılmalıyım

Özlemek
yanında olmak isteğidir
gülüşünü görmek biraz da
Hiç özlemedim seni

Saçlarına gül takmam
bir ırmak gibi akıtırım ovaya
soluğunla yanar
dudaklarımın bozkırı

Akkor halindeki ufuk
bakır bir tel gibi eriyip gider
kraterler ortasında kalırım

Toprak yarılır birden
su kirlenir

Ürpertir bu coğrafya
bu serüven
ikimizi bir anda
yaşadığımı duyarım

Hiç özlemedim seni
Özlemek dostluktandır

dostluğundan öte bulmalıyım seni

10.1.22.59

ÖZLETİYOR SENİ BU YAĞMURLAR

Burada yağmur yağıyor
Aralıksız yağıyor günlerdir
Ama sen yine de şemsiyeni
Almadan gel ilk otobüsle

Buğulanan camlara usulca
Yüzünü çiziyorum ki yüzün
Bir yağmur damlası olup
Düşüyor yapraklarına gülün

Güller de bozamıyor bu uzun
Karanlık sessizliğini kentin
Anılarını yitiriyor sokaklar
Bezirgânlaşıyor bulvar ışıkları

Tarih de kekemeleşiyor bazan
Ki o zaman aşktır tek bilici
Aşksa yürümek gibi bir şey
Duyabilmek kuşların gelişini

Anısı bizsek eğer bu kentin
Unuttuğu türküler bizsek
Acıyı rehin bırakıp bir güle
Anımsatmalıyız bunları bir bir

Sonra yürümeliyiz seninle
Sokaklara caddelere çıkmalıyız
Belki bir aşktır bu kentin
Belleğini geri getirecek olan

Burada yağmur yağıyor ama sen
Şemsiyeni almadan gel yine de
Özletiyor bu çılgın sağanak seni
Sırılsıklam özletiyor biliyor musun

10.1.22.6 IMLÂSIZ

İMLÂSIZ

Hep denedin. Hep yenildin.
Olsun. Gene dene, gene yenil.
S. Beckett

Ayağı kayan bir çocuk
Kadar şaşkınım, bilemedim
Düz yolda yürümenin imlâsını
Kanayan dizlerime bakıp da
Ağlamayı öğrenemediğim gibi
Sevgilisi değildim kadınlarımın
Bir papağan tüneğiydim belki
Ama birkaç sözcük öğrendiysem
Kadınlardan öğrendim, yine de
Bilemedim sevgilim diyebilmeyi
Büyülendim ama büyüyemedim
Aklım ermedi aynalara ve suya
Yüzümü gösterip kalbimi neden
Sakladıklarını öğrenemedim
Şaşkınım, cahilim ben bu dünyada

10.1.22.6 ISMAIL'IN KITABINI OKURKEN

İSMAİL'İN KİTABINI OKURKEN

İsmail'in kitabını okuyorum üç gecedir
ateşler içindeki dünyada bir neferin
ölüme at koşturan rüzgârını duyuyorum
Managua yanıyor, her yanım ateşler içinde
yanıyor bir çocuk sevgiyle okşanmaktan
ve temkinli olmak yakışmazdı sana zaten augusto
ve sen ey idris
ismail'in ölümü küçümseyen dostu
"yediğin kurşundan
bir gümbürtü kaldı ki bana!.."
Roma'da navona alanında bırakıp ismail'i
telzaatar'a dönüyorum gecikmiş bir martı gibi
Yurdum diyebileceğim
her yer kan-revan içinde, görüyorum
ve boğazlanmış bir ceylan gibi
serilivermiş denizler ortasına
Önce ismail orda, ne zaman gelmiştir
"gümbür gümbür ve sonuna kadar, taa-sonuna
sonuna kadar sevdaya, sonuna kadar kavgaya
çatlayacak kadar sabırsızlıkla…"
İsmail1in kitabını okuyorum üç gecedir

ve alnımı seher rüzgârına dayayıp
sesleniyorum
“-Ey usta
nerde benim payım içtiğin baldırandan!.”

10.1.22.6 Sahmaran / Ahmet Telli

Şahmaran / Ahmet Telli
Sedef, safir ve kör uyku, dünden
Kalan bir aynaya vuruyor düş gibi
Ve kâhinin her remil atışında ölüm
Kara değil, karada havada ve suda
Ağlayan narım da çatladı çünkü ben
Çocuklarımı kaybediyorum dağlarda
Dağlar ki ceylan yurdu, bir gülistan
Olsun içindi düşerse yolu Şahmaran’ın
Ve anılardır diye bilinen Şahmaran
Belleğin derin kuyusundaki uykusunu
Bir hançerle kesip çıkmalıdır günyüzüne
Ve bırakarak derisini çöl iklimlerine
Tozlaşan ve durmadan tozlanan keder
Sedef, safir ve kör bir uykuya dönerken
Çöl hep çöldür, daima çöl, gri söylence
Ve buhurun inceltti̇ği ölümcül bir büyü
Gülen ayvamı soruyorum ağlayan kızımı
Nerdesin bunca zaman ey Şahmaran
Dağlar ceylan yurdudur, bir gülistan
Düş yollara, keder öcünü almalıdır çünkü

10.1.22.6 SAHMARAN.htm

ŞAHMARAN

Sedef, safir ve kör uyku, dünden
Kalan bir aynaya vuruyor düş gibi
Ve kâhinin her remil atışında ölüm
Kara değil, karada havada ve suda
Ağlayan narım da çatladı çünkü ben
Çocuklarımı kaybediyorum dağlarda
Dağlar ki ceylan yurdu, bir gülistan
Olsun içindi düşerse yolu Şahmaran’ın
Ve anılardır diye bilinen Şahmaran
Belleğin derin kuyusundaki uykusunu
Bir hançerle kesip çıkmalıdır günyüzüne
Ve bırakarak derisini çöl iklimlerine
Tozlaşan ve durmadan tozlanan keder
Sedef, safir ve kör bir uykuya dönerken
Çöl hep çöldür, daima çöl, gri söylence
Ve buhurun inceltti̇ği ölümcül bir büyü

Gülen ayvamı soruyorum ağlayan kızımı
Nerdesin bunca zaman ey Şahmaran
Dağlar ceylan yurdudur, bir gülistan
Düş yollara, keder öcünü almalıdır çünkü

10.1.22.64 Sen Olasin Halep Sehri / Ahmet Telli

Şen Olasın Halep Şehri / Ahmet Telli
Hiç kimse yakıştırmamıştır hüznü kendine
hüzünler ki aşkın ve şiirin
yıllanmış şarabıdır
damıtılmış acıların imbiğinden
hüzünler ki şairlerin yüreğinde uçuşan
sararmış çiçek tozlarıdır
biraz da şairlere özgüdür hüzün
Bozkırın yalımına direnen
solgun bir gül gibi yüzün
Acının sabrın ve yalnızlığın
sessizliği sararıyor
yorgun güzünde alnının
ve artık bir şey bırakamıyorsun
bekleyişlerden başka kendine
biraz da şairlere özgüdür bekleyiş
Hiç kimse senin kadar
alışkın değildir ayrılıklara
ayrılıklar ki nişanlısıdır hasretin
acılar ve türkülerle çeyizlenir
bekleyişlerin sararan güzüne
ve hasret kızıl bir güldür
ayrılıkların mendiline nakışlanmış
biraz da şairlere özgüdür hasret

10.1.22.65 SIIR VE SEVDA

ŞİİR VE SEVDA
Pervasız bir avcı gibi bazen
Bütün yolları tutabilir şiir
O zaman onun menziline ancak
Sevdayı kuşanarak girilebilir
Ahmet TELLİ

10.1.23 Ahmet Altan

10.1.23.1 Duracaksin / Ahmet Altan

Duracaksın / Ahmet Altan
Acı,
ağulu dikenler gibi ruhuna dolandığında,

öfke,
kızıl bir küheylan gibi koşturduğunda,
keder,
yaşlı bir ağaç gibi üstüne yıkıldığında,
duracaksın,
durup, gümüş bir su gibi akan sabahın tazeliğine
bakacaksın,
sana iki yüz yıl önceden haberler taşıyan
alaycı kargaların sesini
dinleyeceksin,
çiçeklerini koklayıp derin bir soluk
alacaksın.
Ölüm seni kuşattığında, tam o sırada, hayatı
düşüneceksin.
Acıyı, öfkeyi, kederi ulu bir gölgeliğe yatıracaksın
bir zaman, ?dinlenin biraz? diyeceksin.
Bir inci avcısı gibi, ta derinlere dalıp tek tek bütün
istiridyeleri açarak,
bir sevinç arayacaksın.
Hayaller kuracaksın.
Hatıralarını bir daha gözden geçireceksin.
Sevdiklerini düşüneceksin ve seni sevenleri.
Özlediklerini düşüneceksin ve seni özleyenleri.
Teninde iz bırakanları ve senin izini taşıyan
tenleri.
Seni şakalarıyla güldürenleri ve senin şakalarına
gülenleri.
Sevinçlerini, hayallerini, hatıralarını,
sevdalarını, sevişmelerini,
özlemlerini, şakalarını bir bir yerleştireceksin içine,
hayat denilen mucizenin sana verdiği armağanları
sıkıca kucaklayacaksın.
Ölüm her yandan üstüne saldırıp seni kuşattığında,
tam da o zaman, hayatı düşüneceksin.
Güzel bir haber gelecek belki yarın sabah.
Belki bir mektup alacaksın.
Sana gülümsemesini çok istediğin gülümseyecek belki sana.
Serüvenci gemiciler gibi meçhul denizlerde
kaybolduğunda,
tam da o zaman, karanın bir gün görüneceğini düşüneceksin.
Gözcünün ?kara göründü? diye bağırdığını hayal
edeceksin.
Kara, hiç görünmese bile,
hiç olmazsa neyi aradığını ve neyi kaybettiğini
bileceksin,
çektiğin onca fırtınanın, varmayı umduğun o umutlu
hedefle mana kazandığını anlayacaksın.
Her şeyini kaybetsen de hayallerini
kaybetmeyeceksin.
Neyi aradığını hiç unutmayacaksın.
Sevinçleri ne kadar hatırlarsan, acının derinliğini
o kadar kavrayacaksın.
Yaşadığın ve yaşayabileceğin güzel şeyleri ne kadar
çok düşünürsen
öfken o kadar keskinleşecek.

Karanlık inerken ışığa daha dikkatli bakacaksın.
Geleceğinle arana, dibinde canavarların dolaştığı
bir uçurum koyduklarında,
nasıl biteceğini bilmediğin atlayışını yapmadan önce,
geçmişine, sevinçlerine, hayallerine yaslanıp güç alacaksın.
Sevdiğin bir türküyü mırıldanmaktan hiç vazgeçmeyeceksin.
Bir çiçek iliştireceksin yakana.
Ölüm seni kuşattığında, tam da o zaman, hayatı düşüneceksin.
En azgın, en ihtiraslı sevişmelerini...
En çılgın hayallerini...
En çağıltılı kahkahalarını...
Acı,
ağulu dikenler gibi ruhuna dolandığında,
öfke,
kızıl bir küheylan gibi koşturduğunda,
keder,
yaşlı bir ağaç gibi üstüne yıkıldığında,
duracaksın,
durup gümüş bir su gibi akan sabahın tazeliğine
bakacaksın,
sana iki yüz yıl önceden haberler taşıyan alaycı
kargaların sesini dinleyeceksin,
çiçeklerini koklayıp derin bir soluk alacaksın.
Ölüm seni kuşattığında, tam o sırada, hayatı
düşüneceksin.
Ölüm seni kuşattığında, tam o sırada, hayatı
düşüneceksin.
Acıyı, öfkeyi, kederi ulu bir gölgeliğe yatıracaksın
bir zaman,
?dinlenin biraz? diyeceksin.
Onları, şefkatle dinlendireceksin.
Çünkü onlara yine ihtiyacın olacak.

10.1.23.2 Koku ve Ses / Ahmet Altan

<u>Koku ve Ses / Ahmet Altan</u>
Hayatımız boyunca duyduğunuz bütün sesler arasında en
az tanıdığımız,daha doğrusu hiç tanımadığımız tek ses,
kendi sesimizdir. Başka sesler bize birçok şeyi hatırlattığı
halde kendi sesimiz bize hiçbir şey hatırlatmaz. Sesimiz,
hafızamızda tek bir ışık bile yakmaz.
Kendi sesimiz bize yabancıdır
Kendi kokumuzu da alamayız.
Kokumuz da yabancıdır bize.
Bu kadar yakın olup da sesine ve kokusuna yabancı
olduğumuz tek insan kendimiziz. Belki de bu yüzden
kendimizi tanımayız. Belki de bu yüzden bir başka insanın
sesine ve kokusuna bu kadar çok ihtiyaç duyuyoruz. Belki
de bu yüzden aşık oluyoruz. Belki de, bir başkasının sesini
ve kokusunu kendi sesimizin ve kokumuzun yerine
koymaya, bir başkasının sesini ve kokusunu bir parçamız
gibi hissetmeye aşk diyoruz. Belki de, sevdiğimiz insanın
sesine doğru akıp gitmemiz, aslında kendimize doğru
yaptığımız bir yolculuk.

Kendi sesimize ve kokumuza hafızamızda yer yok.
Biz kendimize yabancıyız.
O yüzden başkalarının sesiyle sevinip, başkalarının sesiyle acı duyuyoruz.
Aşkı aramak, hep kendi sesimizi, kendi kokumuzu aramak belki.
Hafızamızda bizi dolaştıracak bir kılavuzu bulmaya çalışmak.
Terkedildiğimizde duyduğumuz acı, bir parçamızı kaybetmekten.
Terkettiğimizde ardımızda bıraktığımız keder, terkettiğimiz insanın sesini ve kokusunu kendimizle birlikte götürerek geride bıraktığmız boşluktan.
Aşkı yaşarken bunu hiç bitmeyeceğini sanmamız, bize bağışlanan büyük yanılgı sonucu, aşık olduğumuz insanın sesini ve kokusunu kendi parçamız sanmamızdan.
Sesler ve kokular olmasa geçmişimiz olmazdı.
Sesler ve kokular olmasa aşklar olmazdı.
Sesler ve kokular olmasa acılar ve sevinçler olmazdı.
Aşk kendimizin sandığımız bir sesin ve kokunun aslında bize ait olmadığını, bir başkasının sesi ve kokusu olduğunu anladığımız zaman bitiyor. Yanıldığımız sürece aşığız biz. Seslerini kokularını istediklerimizin, vücutlarını da isteyeceğiz. Seni seviyorum dediğimizde, sen benim sesim ve kokumsun demek isteyeceğiz. Kendi hafızamızda başkalarının sesleri ve kokularını kılavuz yapıp dolaşabileceğiz ancak. Kendi geçmişimize ancak başkalarıyla ulaşabileceğiz.
Aşk tanrısı, dünyayı yanılın emriyle yaratacak.
Hep yanılacağız.
Hep yanılıp yanıldığımız için hep acı çekeceğiz.
Ama sevinçlerimizi de bu yanılgıya borçlu olacağız.
Yanıldığımız sürece seveceğiz.
Sonra yanıldığımızı anlayacağız.
Ve gidip yeniden yanılacağız

10.1.23.3 Kirkinci Oda / Ahmet Altan

Kırkıncı Oda / Ahmet Altan
Ne kadarınız gerçek sizin,
kırk odalı şatonuzun kırkıncı odasındaki
kilitler altında sakladığınız gerçek
duygularınızla,
gerçek düşüncelerinizin ne kadarı yansıyor
hayatınıza,
söylenmeyen neler var kuytularda,
hani kendinizden bile sakladığınız,
bir sinir kriziyle ya da büyük bir acıyla
yahut da muhteşem bir sevinçle kabuğunu çatlatıp da
ortalara dökülecek neler biriktiriyorsunuz
içinizde...???
Ne kadarınız kendi sahtekarlığınızın esiri?
Sevip de söyleyemediğiniz,
özleyip de açıklayamadığınız

ya da sevmeyip de sevginizin eksikliğini içinize
gömdüğünüz oluyor mu,
korkaklıklar var mı,
kalleşlikler var mı,
yoksa diplerde saklanan cesaretiniz bir işaret mi
bekliyor...???
Göründüğünüz insan mısınız siz,
yoksa bir define arayıcısı hazineler mi bulur
içinizde
ya da yıkılmış bir kentin harabelerini mi
taşıyorsunuz?
Derununuzda neler saklıyorsunuz?
Ne kadarınız gerçek sizin?
Ülkenizle ilgili düşüncelerinizi söylüyor musunuz,
yoksa başınızı belaya sokmayacak kadar akıllı mısınız,
gerçek düşüncelerinizi başbaşa konuşmalara mı
saklıyorsunuz,
açıkça konuşanları biraz aptal buluyor musunuz?
Günahlardan yapılmış hayaller var mı içinizde,
günahtan korktuğunuzdan bunları saklayıp
Tanrı'yı mı kandırmaya uğraşıyorsunuz?
Günahları sevmiyor musunuz, seviyor musunuz
yoksa...???
Uzun bir yolculuğa çıkar gibi
duygularınızla düşüncelerinizi denklere
sarıp da içlerinizde bir yerlere mi
yerleştirdiniz,
bir gün yolculuk bitince açmayı mı düşünüyorsunuz
aslında yolculuğun hiç bitmeyeceğini ve
denklerinizi
hiç açmayacağınızı bilerek...
Bir gün çıldırsanız da
bütün duygularınızla düşüncelerinizi açıkça
söyleseniz,
neler duyacağız sizlerden,
gizli palyaçolar mı çıkacak ortaya,
yoksa korkaklığın altında,
bir istiridyenin içinde büyüyen inciler gibi
büyümüş yiğitlikler mi?
Kızgınlıklarınız yok mu sizin,
öfkeleriniz, isyanlarınız?
Aşklarınız yok mu?
Kendi sahtekarlığınıza ne kadar esirsiniz?
Esaretten kurtulsanız da gerçekler dökülse ortaya,
kendinize şaşar mısınız,
hiç düşündüğünüz oluyor mu kırkıncı odada neler
var diye, hangi unutulmaya çalışılmış sevgililer,
dile getirilmeyen özlemler,
söylenmeye söylenmeye birikmiş öfkeler,
hangi boşvermişlikler,
hangi inkar edilmiş arzular yatıyor diplerde?
Ne kadarınız gerçek sizin?
Kimselerden korkmadığınız kadar korkuyor musunuz
kendinizden?
Şehrin ışıklarının bulutlara yansıdığı

turuncu pırıltılı külrengi bir gecede,
şimşeklerle boşanan yağmur başladığında
şatonuzun odalarında bir gezintiye çıkıyor musunuz,
ağır ağır yaklaşıp o kırkıncı odaya açıyor musunuz
kapıyı usulca, gördükleriniz ağlatıyor mu sizi,
bu kadar gerçeği o odada saklayıp,
hayatı yalandan yaşadığınızı farketmek nasıl bir
sarsıntı yaratıyor?
yoksa, ne gökyüzüne vuran ışıklar, ne yağmur, ne de
ıssız gece,
sizin kırkıncı odaya yaklaşmanızı sağlayamıyor mu,
korkuyor musunuz kendi gerçeklerinizden,
kırkıncı odanız size de mi kapalı,
kendi kendinize bile mahrem misiniz?
Ne kadarınız gerçek sizin?
Ne kadarınız kendi sahtekarlığına esir?
Bıktığınız olmuyor mu kendi yalanlarınızdan,
hiç kendinizden sıkıldığınız olmuyor mu,
kendinizi bir yerlerde terkedip de gitmek
istemiyor musunuz,
bütün yalanlarınızdan uzak bir yere?
Şöyle rahatça bütün duygularınızı,
bütün düşüncelerinizi söyleyebileceğiniz bir diyara,
kendinizi bile yanınıza almadan.
Ah aslında ben onu seviyordum diye ağlayacağınız
kimleri saklıyorsunuz koynunuzda,
yüksek sesle eleştirip de
içinizden hak verdiğiniz hangi düşünceler var,
kendinizi akıllı bulurken aslında gizlice kendi
korkaklığınızdan utandığınızın itirafını nerelerde
gizliyorsunuz?
Ne kadarınız gerçek sizin?
Ne kadarınız kendi sahtekarlığına esir?
Bunu hiç düşündüğünüz oluyor mu
yoksa bunu düşünmek bile yasak mı size?
Neler var kırkıncı odada?
Otuzdokuz odadan yapılmış hayatınızı,
kırkıncı odanın kapısını açmamak için yalandan mı
yaşıyorsunuz?
Niye yapıyorsunuz bunu?
Açsanıza kırkıncı odayı yağmurlu bir gecede
belki...
Belki de hiç açmazsınız,
kapalı bir odayla yaşarsınız bütün ömrünüzü,
kendinizden sıkılarak...

10.1.24 AHMET CEMAL

10.1.24.1 ANLAT BANA, NEDIR ASK

ANLAT BANA, NEDİR AŞK?
İlk günbatımının hemen ardından söylediklerimiz, bir
yüzyıl sonra da geçerli olabilirdi ve biz, güneşe

boğulmuş bir ilkyaz sabahının ilk saatlerinde, en çalışkan
çiftçilerle yarışarak, zamanı değirmenlerimize çuvallar
dolusu taşıyabilirdik. Bunları düşleyemiyorsak eğer,
anlat bana, nedir aşk?
İlk mektuplarımızla birlikte okumayı sökerdik ve
ellerimizin tutkusu uğruna en yakıcı özlemleri göze
alabilirdik. Sonra geleceği müjdelenmiş yokülkelerin
tapınaklarında beklemek yerine, şimdi ele geçirilmiş bir
gecenin saatlerinde eritebilirdik. Yapamamışsak bunları
eğer,
anlat bana, nedir aşk?
Sabahın ilk dalgaları bizi kumsalda bulmayabilirdi ve
biz, günah çıkartmak için mavi sığınaklarımızı yeğlerdik.
Köpüklü haritalarda yerimizi arayanlar, bir an sonra
haritalarını yitirirler, sonradan, çok sonradan
söylencelerimizle yetinmek zorunda kalırlardı.
olmamışsa söylencelerimiz eğer,
anlat bana, nedir aşk?

10.1.24.2 AÇGÖZLÜLÜK

AÇGÖZLÜLÜK

Mumlarımızn alevlerini bile
koruyamadık
en büyük yangınların
yolunu gözlerken.

10.1.24.3 BIR GÜN

BİR GÜN

(Ölüm İlişkileri'nde yaşayanlara...)

Bir gün, tıpkı karşılaştığımız gece
benim olduğun yaşta, bana dönmek isteyeceksin;
yüzünde solmuş kaç sabahın birikintileriyle,
yorgun olmaktan çok, aşınmış;
yüzüme kapattığın onca kapıyı
artık omuzlayamadan,
seslenmek isteyeceksin.
Zamana diş bileyeceksin o gün, belki ilk kez;
bir zamanlar dokunulmazlığına inandığın için,

yanlış çıkarttığın bütün günahların ağırlığıyla.
Hep izlerinin sürdüğün yüz ve ten çizgileriyle
insanlara yaş biçtiğin günleri anımsayacaksın,
hani titreyen parmaklardaki sıcaklığı hiç duyamadığın.
Bir gün, tıpkı karşılaştığımız gecede olduğu gibi,
dirseklerimizin birbirine değmesini isteyeceksin,
onca çizgi peşinde koşmanın günahını
artık en bulanık aynalara bile çıkartamayarak.
Yaşamından gelip geçmiş olanları sayacaksın;
hep bir iki geceliğine,
bedeninde otel gibi kalmış olanları,
en kısa ömürlü sevgilerin imzasını bile
hiçbir sayfana atamadan
ve sonra bir de gerçek yitirdiğini;sana
yüzlerindeki çizgilerin ardından,
en duyarlı kalemlerle, yalnız sana giden
yolların haritalarını çizmiş olanları.
Bir gün, tıpkı karşılaştığımız gece
benim olduğum yaşta, beni arayacaksın,
solmuş onca haritanın çizgilerini
aşınmış bakışlarınla seçemeksizin.

10.1.24.4 BIZSIZ ODALAR

BİZSİZ ODALAR
Belki çoğumuzun yaşamında
arkamızdan çok acele toplanmış
ve izlerimizin çabuk yok edildiği
odaların burukluğu vardır.

10.1.24.5 GEÇMIS BIR DUA KITABINDAN I

GEÇMİŞ BİR DUA KİTABINDAN I
Nice yazsonlarında
eylül yapraklarına
gergeflediğiniz öyküleriniz
tozlu bahçelerde unutuldu mu hiç?
Sonbahar sürgünüdür gidişleriniz.
Benekli kedilerin döktüğü sütlere
en sessiz adımlarla basıp,

kaç izle geçersiniz
Sabahlardan birinde
benim dediğiniz evlerden
kendiliğinizden çıkmalısınız,
vedasız ve kimseyi uyandırmadan.
Anılarınızı yıpratabilirler.
Ayağa takılabilecek ne varsa
toplamalısınız ayrılmadan ve saklamadan
kırık dökük sevgilerinizi köşe bucağa;
bir gün bulup
avuçlarında ısıtırlar diye
beklemeden.
Onları --bilin! -- şimdi yalnız
eskicilerde satılan taş plakların
en iç bulandıran cızırtılarıyla
süpürgelik diplerine üfleyeceklerdir.
Küf kokulu çekmecelerin bile
çok görüldüğü anılarınız varsa eğer,
şimdi kuşların havalanmadığı bahçelerde
solmaya bırakınız.

10.1.24.6 GEÇMIS BIR DUA KITABINDAN II

GEÇMİŞ BİR DUA KİTABINDAN II
Büyük gönül serüvenlerinizin ardından gelen bu yıkımlar
için size yardım koşturduk.
İlk iş, geçmişin kırık camlı sabahlarını unutun
artık düşlerinizde kalmış evlere yine arada bir sevgiler
bırakın
kimse yokken ve kimseye gözükmeden
gözükmenize zaten izin yoktur
ama birilerinin ayakları sevgilerinize takılabilir
engelleyemezler.
Şimdi siz kendi tapınaklarınıza koşun ve denizin altına
uzanan yosunlu sunaklarda bin kez kutsanmış alınlarınızı
birbirinize yapıştırın
duyacaksınız
sevdiğiniz gün yeryüzünde beklenmiştiniz
sevginizden geriye kalmalı ki beklensinler
artık katılmadığınız sabah ayinlerinin dualarını yine edin

ve onları ilk sabah rüzgârının kanatlarına usulca
yerleştirin
duyulacaktır.

10.1.24.7 GIDERAYAK

GİDERAYAK
Kalkıyorum.
Yolcu yolunda gerek.
Bana şöyle
eski yüzlü,
epey hırpalanmış,
yamalı da olsa,
bir sevgi bulsanız.
Bütün istediğim
Bu soğukları çıkartmak.

10.1.24.8 HIÇ OLMAYACAK BIR GECE

HİÇ OLMAYACAK BİR GECE
Hiç olmayacak bir gecede
bir sokağı, sırılsıklam, yakalamak
bir ucundan, geçip gitmeksizin.
Kar ortasında donmuş bir güneş.
Büyük Sahra'da yürüyen buz dağları.
Kadife yüzeyli kaktüsler.
Düşlerde bile kalmamış.
Hiç olmayacak bir gece için
koştuğumuzda birbirimize,
yazıp yaşayamamaktı, biliyorduk
artık özlemleri bile
hak etmediğimizi.
Yarın sabah marketlere dolacak
insanlar, ellerinde
yazarkasaların fiş kusmukları.
Sonra bankalarda
teleişlemlerin mucizeleri başlayacak.
Paydos düdüğüyle işçiler,
gözlerinde üretimin parıltısı
ve ceplerinde

farkına varılmaksızın yitirilmiş
yaşamların kırıntılarıyla
tulumlarını asacaklar.
Hiçbiri, hiçbiri bilmeyecek,
hiç olmayacak bir gecede,
hiç geçilmeyecek bir sokağı
ıslak uçlarından yakalamanın
ne demek olduğunu.
Çünkü onlara
hiç anlatılmayacak.

10.1.24.9 LODOS

LODOS
Deniz değil,
kâğıtlar beni tutan,
onun içindir sana yazamadığım.

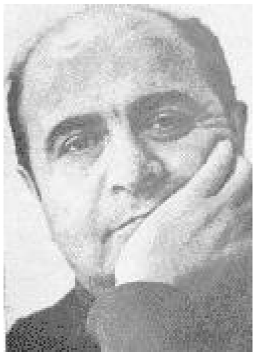
10.1.24.10 UCUZLUK

UCUZLUK
İstersen yarına ertele
beni sevmeyi
çünkü beni istimlâk ettiler.
Yarın başlayacaklar
yıkmaya
Enkazımı
daha ucuza alırsın!

10.1.24.11 VESVESE

VESVESE
Sen var ya,
nedense beni hep
senden sormalarından
korkarsın.

10.1.24.12

10.1.24.1ÖZYASAM ÖYKÜSÜ

ÖZYAŞAM ÖYKÜSÜ
Asmalımescittendir kafakâğıdım;
Nil Lokantasında yazıldım okula,
on masalı birinci sınıfım.
Orospulardı ilk karnemi ıslatanlar.
Babamı burada tanıdım,
orospu değil diye anamı boşadığında;
insanlar tutturduklarinda
babana benzeme, diye,
ilk otele burada taşındım.
Diplomamı Viyana Lokantasından aldım,
alt katında Madam Edith'in piyanosu;
valsler bastılar tuz yerine yarama.
Ceplerimde hep anoson kokulu anılarım.
Ciğerlerini tükürürken ölen babamı
kedili Josefin'in pansiyonundan taşıdılar:
elimde ondan kalanlar bir bavul,
benimle bu sokakların kadınları ağladılar.
Asmalımescitte kaldı asıl kimliğim,
ve sırtımda bir küfe pazarartığı sevgi.
Sonradan kitaplar verdiler,
bense hep yaşamdan çevirdim.

10.1.25 AHMET ERHAN

10.1.25.1/ Ahmet Erhan

/ Ahmet Erhan
Gözyaşım katmerlenir avucumda
Bir gül açar delimtrak

Kalbim göğsümdeki payanda
Bu gece sarılıp yanyana yatsak
Yalnızlığı suvaran şu sokaklar
Tekil ayakseslerinin çoğul sessizliği
Ülkenin damarlarına ekmişler
Bir ölçek korku, bir ölçek ölü gözü
Ve Türkiye'de şair olmak
Her ahval ve şeraitte gülünç bir şeydir
Çünkü vatanın bütün kaleleri zapt olunmuş
Ve bütün tersanelerine girilmiştir
Yağmurum kalakalır kapımda
Yarımyamalak bir hüzün rakıyla çiftleşir
Salas meyhanelerde yüzler morarınca
Yalnızlığım aklanır, süt gibi olur.
Ve Türkiye'de şair olmak
Gerçekten gülünç bir şeydir: Kutuplarda yangın!
Kalbim, bugün başka biriyle çıkma
Kötüyüm dalsızım duraksızım...

10.1.25.2 Aksam Günesi / Ahmet Erhan

Akşam Güneşi / Ahmet Erhan
Hayatım temsili bir yenilgi gösterisidir
Okulu seven çocuklara bıkkınlık getiren
Yağmurda yalnız kalır, seyircisi yoktur
Onun için yaşamak alelade bir lükstür
Rüzgara karşı kalem oynatır hayatım
Damla damla büyür beyninde bir gül
Bir şiirdir ve hiç de kötü değildir
Dizeleri birbirine iteleyerek geçer
Sararmış bir devrimci fotoğrafıdır hayatım
Genelevi bulamayan yeniyetmeye benzer
Yalnızlığı yalnızlıktır ve çok sıradandır
Her hafta sonu annesini görmeye gider
Kartpostal görüntüleri ile intihar eder
Donar kalır bir aynada eli yüzü çıplak
Altıncı filo gibi bir şeydir, isyanlar bastırır
Yasaktır elini koynuna sokmak yasaktır
Sonuçta bir hayattır,naftalinler kullanır
Parası çıkmazsa gider sakal bıyık bırakır
Sevgilisi yoktur ve artık sevgisi de yoktur
Radyoda söylenmeyen bir ölüm sessizce kepenklerini kapatır...

10.1.25.3 Buz Üstüne Yazilan Siir / Ahmet Erhan

Buz Üstüne Yazılan Şiir / Ahmet Erhan
Buz üstüne yazmak isterdim
Bütün bu şiirleri
Üç beş gün öyle kalır
Sonra erir giderdi.
Kaybolursa da ne çıkar
Yazılmış o kadar şiir
Onca acı, tedirginlik
Bir avuç su oluverir.
Buz üstüne yazmak isterdim

Bütün bu şiirleri
Ya da denizin yaladığı
Bir kıyıya bırakmak...
Boğulup gitsin sesim
Uçsuz bucaksız bir koroda
Duyulmayacaksa silah sesleri
Girdiğimiz her sokakta.
Çektiğimiz bunca acıyı
Varsın hiç bilmesin çocuklar
Barışa, kardeşliğe dair
Yarın nice şiir yazarlar.
Buz üstüne yazmak isterdim
Bütün bu şiirleri
Ve sonra çekip gitmek
Dalgın bir cırcır böceği gibi.

10.1.25.4 BIR BABA IÇIN

BİR BABA İÇİN
Odamın ışığı yanıyor bütün gece
Ellerimi dizlerime koyup, ikibüklüm
bir olağandışılık arayarak
Gördüğüm, duyduğum her şeyde
Öylece oturuyorum:
Güneş parmaklarını sürünceye dek
Koyu bir karanlığa
Bulanmış pencereme..
Bir gece kelebeği
Dolanıyor lambanın çevresinde
Usuldan bir rüzgar esiyor
Yaşlı incir ağacının dallarına yürüyen
Sütün sesini duyabiliyorum
Deniz az uzakta
İç geciriyor boyuna.
Seninle konuşurduk baba
Böyle gecelerde, iki bilge gibi
Karşılıklı bakışarak
Bazı şeyleri kavrayamasam da, dinlerdim
Belki sen de yeni bir şeyler bulurdun gecmişte
O dupduru yüreğini, yılların
Unutulmuş sularına bırakarak.
İşte bir minder daha koydum yanıma
Henüz sıcak
Sanki yeni kalkmışsın üstünden

Terliklerin şuracıkta, getireyim
Çayı da ocağa koyarım istersen.
Annemse haber bekliyor ruhlardan
Namaz kılarak, tesbih çekerek
Sen olsan
Gülerdin bıyık altından
-Ben gülemiyorum baba!
Ama bir insanı yüreğinde duymak için
Araya bazı kurallar
Koymaya ne gerek var
Anlayamıyorum, eğilip kalkmaya
Dualar okumaya?
II
Ağır aksak adımlarla yürüyen gece
Bana bir şeyleri anımsatıyor
Boynu uykudan arasıra düşerek
Pencerenin kanatlarına yaslanmış bir anne
Kuytu, karanlık bir yolda
Kocasının ayak seslerini arıyor
Bir çocuk, sedirin üstünde
yüzünü ders kitabına gömmüş
Saate bakıp, geceyi dinleyip
Kitabından bir yaprak çeviriyor.
Sessizliğin sığınaklarına gömülmüş evlerde
Yanan tek tük ışıklar var
Bekçi düdükleri
Birbirlerine selam yolluyor
O daracık sokakların ardından:
Bir vukuat yok
Asayiş berkemal!
Sokakta biri bağırsa
Sanki tavan çökecek
Kadınla çocuğun üstüne...
Bu sokak ne zaman çınlar
Belli belirsiz ayak sesleriyle?
Bu kapı ne zaman çalınır?
Anne, görevini yapmış biri gibi
Usul usul kalkar yerinden
Çocuk ne zaman sıçrar?
Açılır kapı, girersin içeri

Yüzünde sarhoşlara özgü
Tuhaf bir gülümseme
Kaldırıverirsin omzuna beni
Sorarım:Baba niye geç kaldın böyle?
Eski bir türküyle
Kesersin sözümü...
III
Pijamalarını giydirdik
Sigaralarını, çamaşırlarını, terliklerini
Doldurduk bir çantaya
Saate baktım:Sabah yedibuçuk
Gözlerini tavana dikmiş öylece duruyordun
Arasıra bakışların
Usulca kayıyordu bana
Ben henüz ögrenmemiştim
Hasta babayı üzmemek icin
Gülümser görünmeyi..
Kardeşlerimin ağlayışlarını duyuyordum
Yandaki odadan
-Sen de duyuyordun
Bir şeyler söylemek istedin, konuşamadın
Bir yudum su içtin
İskemlenin üstündeki bardaktan
Sonra sessizce devirdin başını yastığına
Göstermek istiyordun sanki
Çok önceden öldüğünü..
Az sonra anıiden patladı kapıda
Bir cankurtaran düdüğü...
Akşamdır. Güneş uyuklar evlerin çatılarında
Tasını tarağını toplayıp
Gitmeye hazırlanan
Bir gezgindir sanki
Hoşcakal demek için son bir kez uzanır
Gözlerini uzaklara baglayıp
Pencereden dışarı bakan çocuğa.
Akşamdır. Babalar ellerinde ekmeklerle
Yürürler kaldırımlarda.
Genç bir oğlan
Ağacın altında şiir okur sevgilisine
Camları titreterek

Bir kamyon geçer sokaktan.
Akşamdır. Çocuklar el ele tutuşup
Dönerler artık okullarından...
...Çalar kapı
Görünür annenin sapsarı yüzü
Binlerce kanadı kırık kuş o sıra
Uçmaya calışırlar kentin üstünde
Bağırırlar:
-Baba öldü!
V
Baba bana yürüdüğün
O yolları göster
Baba bana dünyanın
Yüreğine inen geçidi
Baba durursam azarla
Tökezlersem kaldır beni
Toprağa süre süre
Arıttım yüreğimi
Ellerim kanıyor bak
Isırganlar yolmaktan
Sesim nasıl da kısık
Nehirlerin kaynaığında
Durup da bagirmaktan
Baba bana yaşamın
Çekirdeğini göster
Baba bana bu yolun
Sonundaki çiçeği
Güneş giriyor koluma
Ömrüm çağırdı beni
Bu yolda yürürüm ben
Baba şarkılarıma küfret
Bir gün eğer dönersem
VI
Senin düşlerin baba, bende
Bir ad buluyor kendine
Birbiri ardına ekleniyor sözcükler
Nemli duvarlarında kentin
Deniz köpüğü ve tuzdan dilleriyle..
Senin bakışların baba, bende
Sürüyor, filizleri gibi mutsuzluğun

Uzaklara bakan binlerce göz
Ufkun ardını kolluyor boyuna
Güneşin vurulduğu yerde boynunun.
Senin ölümün baba, bende
Bir anafora kapılarak
Yeniden doğuma dönüşüyor
Köklerini toprak altında saklama
Baba, oğlun daha yaşıyor...
VII
Bu şiirleri toprağa gömeceğim
Sözcükleri tohum olacak
Çiçekler fışkıracak topraktan
Sevgilerin dal olacak baba
Uzanacaksın uzaktaki bir ışığı yakalamak için
Işık köklerine dolacak bir gün
Yorgunluğun o çiçekleri sulayan
Koca bir nehir olacak
Baba, acıların sürgün.

10.1.25.5 BIR SORU ISARETI

BİR SORU İŞARETİ
Bir kekik kokusu tüter sabahın seherinde
Denizde bir balık kayar, bir yıldız solar gökte
Ve sabah türkü gibi yayılır
Salyangozların izleri uzar toprakta
Otların arasında gider kaybolur
Bir salyangoz kadar olamadım, der şair
Ayak izlerimi tutmayan topraklarda yürüdüm
Unutmasını bilen kadınları sevdim
Trenle geceyarısı geçilen kentleri..
Şimdi bir soru işareti gibi kaldım şu dünyada.
Dokunup yaprakların üstüne düşmüş çiylere
Uzanıp gölgesine bir portakal ağacının
Kulak vererek cırcırböceklerinin sesine
Bu şiiri uyku haliyle yazdım
Akdeniz bir çaydanlık gibi fokurduyordu az ötede
Biraz sonra kalkıp yüzümü yıkarım artık
Sonra bir kitap okurum, ya da çiçekleri sularım.

10.1.25.6

Deniz Kızı İçin Şiirler / Ahmet Erhan
Seni, gülüşü gül olup da açan kız
Uzandığım her kapıdan yüzümü saran esinti
Seni, yürüyüşü yağmur, kokusu nergis
Seni turuncu düş, seni deniz mavisi...
Eksik kalmış tek sözcüğü uzun bir şiirin
Bir dalın açmamış o son tomurcuğu
Yüreğime selamsız sabahsız girdiğin
Belli, geçerek o dikensiz yolu
Seni, yaz günleri topraktan tüten buğu
O bir anlık, bir solukluk yağmurlardan sonra
Seni, sevincin yangını, acının külü
Gittin artık, bu şiirler kaldı bana
Gittin artık, ardında mavi bir tütsü
Saçarak, geniş ufuklarından sonsuzluğun
Ey kara sevdalarımın göçmen kuşu
Diyemem istesem de, seni unuttum...

10.1.25.7 Dogan / Ahmet Erhan

Doğan / Ahmet Erhan
Kuytu, karanlık
bir yolda
yürürken ben,
cırcır böceği
tekdüze bir şarkı tutturuyor.
Salyangoz
kırların serserisi
evi sırtında
bir yerlere gidiyor.
Sarhoş bir kırlangıç
Toprağın üzerinde
yalpalayarak
uçuyor...
Kuytu, karanlık
bir yolda
yürürken
ben.

10.1.25.8 GÖÇMEN ÇIÇEK

GÖÇMEN ÇİÇEK
Aykırı bir uçurumum yolunun üzerinde
Elini uzatacağın dalları yamacında saklayan
Birdenbire patlayan
Bir çığlığım sessizliğinde
Ele-güne karşı seni utandıran.
Yaz günü palto giyerim

Ceplerim dolu dolu şiir
Gören beni deli sanır
Adım kaçığa çıkar
keşke kaçsam
Keşke kaçabilsem şu dünyadan.
Aykırı bir şiirim kitabının arasında
Kargacık burgacık bir yazıyla yazılmış
Sondan okumaya başla
Nokta koy her dizenin önüne
Anlamaya calış..
* * *
Bedeninin bir noktasından dalıp
Yüreğini bulabilirim
Geceyse, başlar yastığa düşerse
Ve yorgunsa yüzün
Yıldızları soluğumla bir bir ateşleyip
Kandiller gibi başucuna koyabilirim..
Ey bütün tufanların ardında
Bulduğum dinginlik!
Göçmen çiçeği dünyanın
Kökleri ardısıra sürükleyen çılgınlık!
Madem ki yaşam bu
Madem ki taşın taş olmaktan öte
bir umarı yok
Bir türkü söyle kadınım
Yürüsün dünyaya mutluluk...
* * *
Yağiyor incecik bir yağmur dışarda
Yüzün çamurlar üstünde tüten buhur
Islak toprak kokusu
Doluyor odama
Sıkılıyorum
Kitapların üstüme yıkılacağından
Korkuyorum şimdi
Yel esiyor
Sökuyor duvardaki bir resmi
Yerine senin yüzünü koyuyor.
Yüzün şimdi karşımda
Yüzün akşam karanlığında
Toprağın üstüne bırakılmış

Bir demet çicek gibi parlıyor..
O zaman açıyorum
Bütün perdeleri
O zaman yakıyorum
Bütün ışıkları
Camları darmadağın ediyorum
Yüzünü avuçlarıma alıyorum
Alnını öpüyorum
Dünyayı öper gibi...
* * *
Sana uzanamadığım gün
Ellerim yok sanıyorum
Senin bakışlarını yakalayamadığım gün
Gözlerim yok..
O zaman bir yumruk
bütün gücüyle vuruyor
Eski bir piyanonun tuşlarına
Binlerce martı
Kayalıklara çarparak ölüyor
Ayışığı tutkal gibi
Yapışıyor pencereme
Açamıyorum perdeleri
Şiir yok artık
Türkü dindi..
* * *
Meyvelerini taşıyamayan
Ağaçlar gibiyim
Sularını taşıran ırmaklar gibi..
Bu kadar mutluluk cok bana
Onu gunlere
Onu aylara bölmeliyim
Ve bir tek gülüşünü senin
Kutlamalıyım yıllarca...
* * *
Sana yüregimde bir sürgün yeri
Göçüp konacak
Bir toprak yaratsam
Kadınım, sarışınlığının bittiği anı
Gizli bir esmerliğe eklesem..
göcmen çiçek

Her yerin yabancısı
Yolların, yolların ötesinde
bize bir tek
Yarınlar kaldı
Göğün tükenip, denizin
Başladı yerde...

10.1.25.9 GÜLSIIR

GÜLŞİİR
Geceyarısı, karanlık bir bozkırda
Işıklar içinde akan bir tren kadar yalnızım
içinde onca insan, içinde dünya...
Soluk soluğa, demirden bir ırmağa mahkum
Ve bilmeyen sonsuzluk nedir,
Haklı olan kim bu kargaşada?
Ateş ve su, yaşam ve ölüm, irin ve şiir
Ucu bucağı olmayan bu çığlığın
Ortasında nasıl barışılabilir?
Anlamak isterim, hangi yasa
Bir beşikle bir darağacını
Aynı ağaçtan, ne adına varedebilir?
Sorular sormak için geldim şu dünyaya
Yasım acıların yasıdır
Boynumu üzgün bir çiçek gibi kırıp da
Yollara düştüğümde, başımda deniz köpüklerinden
Ya da sabah yellerinden bir taçla
Yürüdüğüme inanırdım - yanılırdım
Geceyi günle, acıyı sevinçle kardığım
Bu söylencenin bir yerinde durakladım
Ve anlatamadım, konuşamadım bir daha.
Acını ödünç ver bana, gözyaşlarını
Damarlarında uyuyan sevinci ödünç ver
Yitirdim çünkü onları da..
İlenmiyorum, el çırpmıyorum artık
Ne aklımda yaşadıklarım üstüne düşünceler
Ne de geleceğime dair bir tasa.
Gelirken çan çalmıyor yalnızlık
Bir adam, bir sokak, bir ev
Yüzle, gülüşler, susuşlar boyunca

Soruların vardı senin, ne çok soruların
Gözlerin dünyayı eleyip dururdu boyuna
Bir fısıltı gibi başladı sevgim
Çığlık oldu, kağıtlarda çiçek açtı sonra
Sonrası...Mutlu bile olduk bazı
Artık sen yadsısan da ne kadar
Ya da ben bilmiyorum mutluluk nedir
Anlatsın yollar, yollar, yollar...
Şimdi gece, soluğumu verdim içime
Az önce kağıtlara gül kuruları serptim
Dolaplardan kekik, nane kokuları çıkardım
Öylece serptim, seni yazacağım diye
Sen ki, deniz görmemiş bir deniz kızısın
Aklımın almadığı bir yerde, öylesin
Şimdi gece, iki kişilik bu yalnızlık
Bize artık yeter de artar bile...
Dünyanın ölümünü gördüm, suyun toprağın
En yakın dostlarımın birer birer
Vakitsiz açan çiçeklerin, vakitli doğan çocukların
Ölümünü gördüm, ama kimse
İnandıramaz beni öldüğüne sevgilerin!
Yaşam ki bir kum saatidir usulca akan
Dolan sevgilerimizdir biz boşaldıkca
Yaşımız biraz da sevgilerimizin akranıdır
Vereceğimiz tek şey budur dünyaya.
Şu dağılgan yüreğimi, şu köpüklere imrenen
Yüreğimi bir gün yollara atarsam
Bir gün bir nehir yataklarına dolarsam, korkarım
Suyumun çoğu senden yana akacak
Bütün sözcüklere adını ekleyeceğim
Güldeniz, Gülekmek, Gülyağmur, Gülsarap
Gülaşk, Gülsiir, Gülahmet, Gülerhan
Ey gül yaşamım, yitip giden düşlerim!
Gecelerdi, solgun - sessiz tüterdi yüzün
Yatağımda bir kımıltıydın, dilimde türkü
Uykusunda konuşurken sesini öptüğüm
Varmak için beyninin kıvrak dağ yollarına
Kokundu, bedenimi saran o ince buğu
Esintisinde usul usul yürüdüğüm
Ki değişmem yaseminlerle, portakal ağaçlarıyla..

Sanki bir kız yürürdü yollarda
Evimin sokağına girer, paspasa ayaklarını silerdi
Kapımı açardı gümüş bir anahtarla
Sanki hep gelirdi, sevişirdik bazı, konuşurduk
Tozlu kitapların yığıldığı odalarda
Kalırdı duvarlarda gülüşünden bir tini
Yatağımda bedeninden bir oyuk.
Benimse ellerim titrerdi, alnının aklığından
Saçlarına saçlarına doğru titrerdi
Şimdi kağıtların üstünde gidip gelen ellerim
Titremiyor artık , yolunu biliyor şimdi
Geceyarılarını çoktan geçti
Bu şiir bitmeyince varolmayacak ellerim
Ellerim uykusuz, ellerim geberesiye yalnız
Süzülüp alçalıyor karanlığa doğru.
Bütün yaşamım seninle geçiyor belleğimden
Seninle var ve seninle sürüp gidecek artık
Bir akdeniz kentinde limon koklayan
Ve hep ufkun ardına bakan çocuk
Acıyı buldu sonunda, kanayan bir gülden
Çaldı yüzünü bir yaşamlık
Geçer şimdi dumanlı bir kentin sokaklarından
Şaire çıkar adı - az buçuk kaçık.
Yeryüzünden silinmiş ırkların sonuncusuyum ben
Oturup da şimdi aşk şiiri yazmam bundan
Gülsün köpek sürüsü, lime lime edip
Bu dizeleri, satsınlar haraç-mezat
Doğru, benden sonra da tufan kopmayacak
Ama haykıracağım laflarını tuzla kesip
Yitip giden bu aşkı, nefesim tükenene dek.
Beynime bir sarkaç gibi vuruyor sorular
Neresinde yanıldık biz bu yaşamın?
Hangi el bozdu büyüyü, hangi yazı
Acılara hüküm verdi, soldan sağa taşarak?
Kalbimde yıllardır kabuk bağladı yaralar
Ödüm kopuyor, bir gün hepsi birden kanamaya başlayacak diye
Yenilmeyeceğim, boyun eğmeyeceğim hiçbir şeye
Hep direnen bir yanım kalacak
Adımın soluk izi, acının seyir defterinde.
şimdi gece, bindokuzyüzseksenikiyle

Üçyüzaltmışbeşi çarp - oradayım işte
Yorgun değilim, umarsızım yalnızca
Geçmişle geleceğin öpüştüğü yerde bir nokta
Gibiyim ve çoktan dürüldü defterim
Uçurumlar üstünde uçuşur dizelerim
Onlara köprü olacak bir beden yoksa da..
Bu benim yalnızlığım, dalsızlığım benim
Kana kana içtiğim çeşmelerden susayarak ayrılmak
Titreyen bir ışık karanlıklarda
Onu kim görebilir, kim tanıyabilir?
Sonuda hep bir soruyla karşı karşıya kalmak
Boynumun borcu bu, ödenmedi yıllardır.
Her aşktan böyle bir şiir kaldı bende
Yaşamımın bir dilimini özetleyen
Unutuşun çiçekleri bunun için hiç açmıyor
Donuyor bir gülüş tek bir dizede
Yaşanmış yüzlerce anı, buruk bir özlem
Çivileniyor beynimin bir yerlerine
Geride -hayır- acılar filan da kalmıyor
Bir boşluk yalnızca, uçurumlara özenen.
Nefret ediyorum ve seviyorum seni
Girdiğin bütün kapıları açık bırak
Birazdan git diyebilirim çünkü..
Çağım yalnız bırakmıyor beni, ellerini
Tutuşumda, usulca öpüşümde dudağını
Çağım aramızda çekilen kanlı bir bayrak
Uzayan, akan bir irin yolu gibi.
Sözcükleri güden çobanları var kalbimin
Beynimin yaşamı saran kıskaçları
Bitsin dediğim yerde bunun için başlıyorum
Yitirdiğim her şeye dönüp de bakmam bundan
Sensin yalnızlığa uzanan yolların düğüm yeri
Ama şu anda içimde öyle çoğulsun ki
Böyle irkilmezdim dünyayı kucaklasam.
Çapraz yalnızlıklar astım göğsüme
Yollarda bir savaşçı gibi yürüdüğüm doğrudur
Gözlerle, dillerle kuşatılmış bir ülke
kalbimdir ona tek sınır
Susmayı bunun için severim bir çığlık gibi
Donup kalır sesim kendi göğünde

Onu ne anlayan, ne de duyan bulunur.
Yaşamım sonsuz bir hac yolculuğuna dönüşüyor burada
Kendi içimde ya da uzak yollarda
Bulduğum ve yitirdiğim bütün varlıklar
Bir mozayiğe biçim veriyorlar sessizce..
Bende dünyanın acısıyla sevinci öpüşüyor
Irmakların birleştiği o nokta benim
İtilip tekmelendiğim bütün kapılarda
Bana atılan her taş şimdi çiçek açıyor.
Bir gün anlarsın beni neden suskunum
Dünya içimde konuşurken böyle
Bedenimi aşıyor yorgunluğum
Karşında oturduğum masalardan dökülüp saçılıyor
Bu öyle bir çığlık ki, susuşlar kalıyor geride
Ondan öte her söz bir saçmalığı büyütüyor.
Adını çoktan unuttun yüzün aklımda
Ve bu şiiri neden sana adadığımı bilmiyorum
Ama her güzellik nasılsa kendi adını bulur
Bunun için ben Gül dedim sana..
Yine de bir çiçeğe bunca yağmur yağarsa
Kökleri toprağı saramaz olur
Üstüne titrediğim her şeyi yitirmeyi öğrendim çoktan
Söylenecek bir tek sözüm kalmazsa
Çizerim yüzünü kuşların kanatlarına
Her çırpınışta gökyüzüne dağılır
Yüzün, hücrelerine varana dek uçuşur.
Kağıtların aklığına aşkın tortusu çöküyor
Parklar, sokaklar, söylenmiş ya da söylenmemiş sözler
Yazdıkça biraz daha unutuyorum seni
Ve her yerde düş tacirleri, şiirseviciler
Bir şeyleri yorumlayıp duruyorlar aptalca
Büyüteçlerle inceliyorlar şu yitik ömrümüzü
Ben aşkın son hasatçısı, son peygamber
Gülünç, soyu tükenmiş bir varlığı oynuyorum boyuna.
Sana artık bir sığınak olsun bu şiir
Noterlere ver onaylasınlar - her hakkı saklıdır
Düşün, kalemimi sen tuttun yazarken
Yeni okula başlayan bir çocuğa yardım eder gibi
Öyle acemilikler yaptım ki ben
Hiç kalır bu şiir onların yanında ve

Nasıl ayaktayım diye şaşıyorum bazen.
Görüp göreceği son şey bu şiirdir dünyanın
Çığlığımdan arta kalan bunlar olacak
Aklımın son kırıntılarını da burada harcıyorum
Bundan böyle ibreler hep eskiye vuracak
Yakınmıyorum, yerinmiyorum hiçbir şeyle
Kalırsa odalarda unutulmuş birkaç şiir
Bir yeniyetmen in altını çizeceği dizeler benden
Senin adın nasılsa bir gün hepsini tamamlayacak...

10.1.25.1 HAYIR HAYIR HAYIR HAYIR

HAYIR HAYIR HAYIR HAYIR
Hayır hayır hayır hayır
Gökyüzünde bir çapak gibi duruyorken güneş
Evlerde oturmak bana göre değil
Elimde pergeller, gönyeler, iletkiler
Bir gülün hacmini ölçmeye kalktım
Yanıldığım kesin
Yenildiğim belli değil
Hayır hayır hayır hayır
Bütün şiirlerimi odanın duvarına astım
Ağzım kurudu tükürmekten
Ömrümü cm2'lere böldüm de bir türlü anılarımı yazamadım
Sarı peruka takmış bir acı
Sokaklarda sürtüyor boyuna, barlarda benim adıma beş tek bir duble konuşuyor
Ancak ölümle diyor, ancak ölümle sağalır yara
Cebimde jeton var, uluslararası
Sylvia Plath'ı arıyorum, mezarında buluyorum konyağını yudumlarken
Bana daha bir incelmiş, ne bileyim daha bir güzelleşmiş gibi geliyor
Thank you very much! diyorum ve jetonumun soluğu tükeniyor
Cüzdanımda mor bir biletten başka bir şey yok
Gecenin son otobüsü çoktan gitti
Durdum ardından baktım
Güneşi sabah sabah burnunu karıştırırken yakaladım
Ay ağlıyordu ve bilmem kaç milyonuncu kez öldüğünü sanıyordu
Parkta çükünden su fışkıran o tuhaf melek heykelinin önünde yüzümü yıkadım
Kar yağıyordu usul usul
Hayır hayır hayır hayır
Paltomun yakasını bir daha kaldırdım, atgözlüğü gibi

Yalnızca önümü görmek istiyorum artık
Kızılay'dan Ulus'a doğru yürürken yolda Pink Floyd için üç şarkı sözü yazdım
Küllerini suyla yoğurup bir hamur yapmak istedimse de boşuna
Doymadı karnım
Radikal takılıyorum son günlerde
Ultra-yalnızlık sokağından geçtiğimden beri
Dün annemin aynasına bir boyunbağı astım
Ve üstüne yapıştırdım on yıl önceki resmimi
Bu kadar bendeki nostalji
Hayır hayır hayır hayır
İpsizin biriyim, doğru
Kendime oniki formalık kara bir defter aldım
Oturdum sarı şiirler yazdım
Artık bana kim inanır
Güneş ve ay yerli yerinde duruyorken
Ve ben sonsuza dek kova burcunun çocuğu
Sanki bir yağmur yağsa oluklardan gök boşanır
Yüzüme öyle dönüp dönüp bakma
Bana artık herşey yakışır
Terzim dünya çünkü, o ki kimlere neleri yakıştırdı
günlerini ölüme teğelledi
ölümlerini unutuşa kopçaladı
Hayır hayır hayır hayır
Duymak istemiyorum artık tek sözcük bile
Niye ben, neden, böyle mi olmalıydı
Aklımı her hafta temizleyiciye vermek
Aç karnına yuvarlamak binlerce birayı
Niye ellerim ceplerimde hala
Niye bir yumruk durumunda değil
Dünyada bir tek insanın bile
Kuracağı bir şeyler vardır
Hayır yaşam hayır ölüm hayır su hayır toprak
Hayır hayır hayır hayır
Çok mürekkep yaladım
ama tükürüyorum burada hepsini
Bütün sözcüklerini
Okuduğum kitapların
Yazdıklarımınsa arasından bilmem ne kalır
Aynalarda her sabah her sabah
O cam kırıklarından oluşmuş yüzü görmekten bıktım

Hiç değilse elişi kağıtlarım olsaydı
İpsiz uçurtmalarım
Göğe fırlatılan bir naylon tabak gibiyim
Ve kendi kollarıma atılıyorum her keresinde
Hayır yalnızlık hayır kimsesizlik hayır sıla hayır gurbet
Hayır hayır hayır hayır
Gezinip dururum yıllardır
Koltuğumun altında
Radarlardan kurtulmuş üç beş kitap
İyi demlenmemiş bir çay gibi kaldım
Kırdım doldurduğum tüm fincanları
Bana iyilik edenlerin yüzüne tükürdüm
Ve sevdim düşmanlarımı
(Atılan güller solar, geride hep taşlar kalır)
Hayır hayır hayır hayır
Ne saptan yanayım şimdi ne de baltadan
Kırdığım ceviz sayısı kırkı geçmedi daha
Ama hiç değilse az kaldı
Hele bir geçsin
Olurum iyi bir aile babası
Hayır akşam hayır yol hayır otobüs hayır ev
Hayır hayır hayır hayır
Ölüm ki ancak bir başka ölümle yıkanır
Teneşirler bu yüzden hep beyaz kalır
Kandan, pıhtılaşmış kandan bir anıt yükseliyor önümde
Gece artık bütün günü içeriyor
Ve ben umutsuzluk hakkımı elimde tutmak için
Bir sürü saçmalık yapıyorum
Bay garson, sizden özür diliyorum
Dmek saat 0.2, demek ki servis çoktan kapandı
Bahşişin güneş olsun iyi mi
Hayır hayır hayır hayır
Toprakta yaralar açıyor her damla yağmur
Kovulacak bir kapı daha bulmak için
Yangın merdivenlerine tırmanıyorum ben
Annem niye böyle uzakta oturuyor
Ve otobüsler niye bu kadar erken
Geçip gidiyorlar ufkumdan
Şöförleri ölü, yolcuları uykusuz
Her gece oniki kilometre yürüyorum

Köstekli saatimi rehin bıraktığım için
Hayır hayır hayır hayır
Kardeşler, bu dünya bana göre değil
Kötü basılmış bir kitap gibiyim
Çamur duygusu veriyorum okuyana
Elimde bir gümüş zincir
Alnımda bir derin leke
Kar mı yağmur mu ne yağdığını bilmediğim bir gecede
Ey hayat, seni sevdiğim için özür diliyorum
Duruyorum önünde, düğmelerim ilikli, aklımın ipleri çözük
Hayır hayır hayır hayır
Yazmak umurumda bile değil
Okumak da bir rastlantıdır artık
Annem üzümlü kek yapıyor mutfağında
Karım akvaryumdaki balıklarla oynuyor
Okul-aile birliğinden gelen bir yazıyı okuyorum bense
Çiçekler bile sulanmaktan bıktılar
Ellerim titriyor, neden bilmem
Belanı mı arıyorsun be adam!
Böyle diyor kimi görsem
Ne yapsam yağmurdan kaçırılmış bir şemsiye kadar saçma kalıyorum şu dünyada
Bütün insanlar tutuklanır sanıyorum
Ellerimi göğsümde kavştursam
Güneşi masturbasyon yaparken yakalıyorum o an
Hayır hayır hayır hayır
Ey hayat
Başımda lacivert berem
Önümde konyak durur
Beni oğlum, beni oğlum diye
Saracaksın ne zaman
Radikal bir çiçeğim ancak kendi saksısında açan
Annesini seven
Oğlunun okul taksitlerini ödemeye hazırlanan
Karısını ancak barışırken görebilen
Böyleyim, sulak toprakta gövermeyen tek ekin
Bilmem bir yerde durur muyum, durulur muyum
Alnıma dövülürse kara bir yalnızlık gibi ölüm
Arkamdan üç kulfallahi bir enam okunsun
Sonra naaşım Tekel kibritiyle yakılsın
Nasılsa gözyaşları söndürür

Hayır hayır hayır hayır
Bırakmayın, beni ölüm götürür...

10.1.25.1 OGUL

OĞUL
Anne ben geldim, üstüm başım
Uzak yolların tozlarıyla perişan
Çoktan paralandı ördüğün kazak
Üzerinde yeşil nakışlar olan
Anne ben geldim, yoruldum artık
Her yolağzında kendime rastlamaktan
Hep acılı, sarhoş ve sarsak
Şiirler çırpıştıran bi adam
Kurumuş kuyunun suyu, incirin
sütü çoktan çekilmiş
Bir zamanlar dünya sandığım bahçeyi
Ayrık otları, dikenler bürümüş
Kapıdaki çıngırak kararmış nemden
Atnalı ve sarmısak duruyor ama
Oğlum, mektup yaz diyen
Sesin hala kulaklarımda
Anne ben geldim, ağdaki balık
Bardaktaki su kadar umarsızım
Dizlerin duruyor mu başımı koyacak?
Anne ben geldim, oğlun, hayırsızın..

10.1.25.1 TÜRKÜ

TÜRKÜ
Uyandım, dağlarda duman
Ovada sabahın tütsüsü
Deniz ürperiyor uzaktan
Koynunda güneşin gülü
Kanat kanat dağılsam
Unutmam kendi göğümü
Gelirsin bana sulardan
Yüzünde yosunların tülü
Yaşamak, seni seviyorum
Demenin başka türlüsü..

Ahmet ERHAN

10.1.25.1 Uçurum / Ahmet Erhan

Uçurum / Ahmet Erhan
Aklımda kayalar kopuyor, duvarlar yıkılıyor
Yüreğimde, kuruyan bir ırmağın yatağındaki
boşluk
Ayak izlerimi bırakmaya çalışıyorum taşların
üstünde
Kimsenin arayıp bulamayacağı bir adresim var artık.
Dostlar da çekilip gidiyorlar hayatımdan
Yürüdükleri yollarda arıyorum anları,
Sevdikleri kıyıların gözlerinde
Kendi sularınca boğulan bir denizim ben
Kendi taşlarınca zapt edilen bir kale
Başımı avuçlarıma alıp sıksam ne olur
Çıkarabilir miyim beynimdeki o kara suyu?
Bir çiçek tarlasına dönüştürebilir miyim?

10.1.25.1 Ahmet Erhan söylemini, imgelerini, temalarini yasamin kendisi kadar çesitlendirebilen bir sair

Ahmet Erhan söylemini, imgelerini, temalarını yaşamın kendisi kadar çeşitlendirebilen bir şair. Şiiri o yüzden devingendir: Zamana, duyarlılığa, sevgiye, acılara, doğaya, gelişmeye yürür.

Ahmet ERHAN`in şiiri, `anlatıcı` bir şiirdir. Bu nedenle sözlüğü genişletir. `Anlatıcı` gibi gözüken, ama kelime dağarcıkları sınırlı olan şairlerden değildir. Şiirlerinde hemen hemen her kelimeye rastlayabilirsiniz. İzlekleri belli, daha doğrusu belirli olsa da konu zenginliğiyle insanı şaşırtır.

ŞİİR KİTAPLARI

Akdeniz Lirikleri (1980)
Alaca Karanlıktaki Ülke (1981)
Yaşamın Ufuk Çizgisi (1982)
Ateşi Çalmayı Deneyenler İçin (1984)
Sevda Şiirleri (1984)
Zeytin Ağacı (1984)
Kuş Kanadı Kalem Olsa (1984)
Ölüm Nedeni Bilinmiyor (1988)
Deniz, Unutma Adını (1992)
Öteki Şiirler (1993)
Çağdaş Yenilgiler Ansiklopedisi (1998)

10.1.25.1 Iki Köseli Yalnizlik / Ahmet Erhan

İki Köşeli Yalnızlık / Ahmet Erhan
Gökyüzüne asılı kalmış bir yankı
Arıyor kendisini bırakan ağzı

Yeniden,yeniden sesini bulmak için
İki köşeli yalnızlığın bir ucunda sen,bir ucunda ben
Birleşip ayrılıyor çizgilerimiz
Hangi boyuttan koparılmıştık ki biz
Anı bile yok,ses,koku bile
Bir elin yazdığını öteki el karalıyor sanki
Silgiler hatırlıyor,kalemler unutuyor bizi...

10.1.25.16

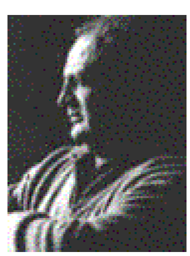
İlk Vasiyet / Ahmet Erhan
1
Ben bütün yenilgileri yaşadım
Kalmadı sana hiçbir şey
Oğlum, biricik muradım
Bir su damlasıdır kapıyı gözler
Tükürür gibi bakıyor yüzüme dünya
Kırılmış ağacımın o tek sürgüsünü
Oğlum, biricik muradım
Benden ötelere döndür yüzünü
2
Uzun bir sözcükse ömrüm
Oğlum, son iki hecesin sen
Günüm geceye ilikli
Yanımda yok bir kimsem
O küçücük odada soluğun
Mavi resimler çizer havaya
Avludaki kiraz içini çeker
Elma, armut, akasya
Artık evin erkeğisin sen
Erkencisin bu konuda
Seninle büyüyecek bil ki
Uzaktaki şu baba
3
Geçip gidiyor günler
Boğuk bir sis altında
Elimin ucunda defter
Köpürüp duruyor boyuna
Ne yazdımsa oğlum
Bugüne kadar böyle
Sanki bir yaz günü
Savruldu akşam esintisinde
Geçip gidiyor günler
Evim uzak, yol yakın
Ölüme kedere, acıya
Cinner, cehennem, intihar…
4
Gecenin son otobüsü
Hoşçakal oğlum
Alnımda bir seğirme
Yüreğimde hüzün
Gecenin son otobüsü…
Şimdi soluk bir ışık
Gençliğimin kenti

Dönüş yok artık
Gecenin son otobüsü..
Götür beni uzaklara
Gecenin son otobüsü
Oğlum gelir nasılsa
5
Yağmurun diliyle konuştum
Uzandım taşların eliyle
Oğlum seni düşündüm
Galata'da eski bir evde
Denizin dikeninde uyudum
Uyandım ter içinde
Oğlum seni düşündüm
Geçmiş zaman kipinde
Yolların arklarından baktım
Gözyaşların merceğiyle
Oğlum seni düşündüm
Hasretlerin ikliminde
Deniz...ölümde bile…
6
Oğlum unutma adını
Sana boşuna konulmadı o
Oğlum unutma adını
Göğe çizilen resimleri hatırla
Oğlum unutma adını
Dağları teğelleyen suları
Oğlum unutma adını
Kardeşliği, cesareti ve yanılgıyı
Oğlum unutma adını
Tarihe karşı yürüyen bedenleri hatırla
Oğlum unutma adını
Ve tarih olan sonra
Oğlum unutma adını
Hep ipte olacak boynun
Oğlum unutma adını
Yaralı, acılı bir yurdun
Oğlum unutma adını
Kanı, çiçeği olarak...
Deniz...unutma adını…

10.1.26 Ahmet Günbay Yildiz

10.1.26.1 Adressiz yol

Adressiz yol...

Kutlu misafirden geldi mi haber?
Bak,nurlanmis yuzun, basortun kamer...
Seni, ummetlige almis Peygamber,
Tevhid bahcesinde, gonca gibisin...

Bulanip, basini taslara vurdun,
Adressiz yolardan bikip yoruldun,
Rehberin mi oldu, Hazret-i Kur'an?
Gecmis gunler icin, yasta gibisin...

Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.2 Anlamaz oldu

Anlamaz oldu...

Seyda bulbul gibi, ah uzardayim,
Isiksiz geceler kadar dardayim.
Alem guler oynar, ben hep gamdayim.
Dilimden kimseler anlamaz oldu.

Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.3 Anne

Anne...

Senden uzaklardan gam var, keder var.
Yaralı gönlümü hasretin dağlar...
Yollar uzak, geçit vermiyor dağlar,
Sensizlik, çekilmez derdimiş anne...

Şu dar günlerimde yanımda olsan,
Çocuk gibi beni bağrına sarsan...
Yine dertlerimin ortağı olsan.
Silsen gözlerimin yaşını anne...

Sardı bedenimi, bölük bölük dert...
Yüklendi üstüme gam ve kasavet.
Aldı yavrunu da, elinden gurbet,
Çırpınıp hep seni anarak anne...

Alıp da başımı dizine koysan,
Saçlarımı tel tel edip okşasan...
Arada bir öpsen kucaklasan,
Kalmazdı bir derdim yanında anne...

Döv bir çocuk gibi, ol da yanımda...
Hüngür hüngür ağlat beni kolunda,
Dert, içime ata ata doldu da,
Boşaltayım, dizin dibinde anne...
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.4 Beklerim

Beklerim...

En cok senin duani beklerim muallada.
Sen kildir namazimi, aglasan da...
O, donulmez ayriligin baslangicinda,
Ellerini, sidkile acip Mevla'ya,
Sen kildir namazimi, aglasan da...
En cok sevenler ugurlar yolcusunu,
Maziyi temasa ede ede...
Gonul gozlerini acip maveraya,
Sen kildir namazimi, aglasan da...
dua, dua, dua...
Icten mi icten..
Gunahlarimi affettirinceye kadat, Mevla'ya...
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.5 Bir Bakis

Bir Bakis...

Basimda kasirga, gozlerimdenem,
Sanki, bir el onu silecek gibi...
Kendimi sorguya, ah cekebildem!
Kader sanki bana gulecek gibi...

Uslansa yuregim, ozune donse,
Azgin firtinalar, dinecek gibi...
Sinemde yaktigim o ates sonse,
Hayatim duzene girecek gibi...

Hep uzaklardasin, paslandi bahtim.
Bir bakis, buyuyu bozacak gibi...
Yillardir; umustsuz, mutsuz bedbahtim,
Pencereme, gunes dogacak gibi...

10.1.26.6 Bulmusum

Bulmusum...

Zehri ben kupadan kadehten degil,
Gozlerinden icip sarhos olmustum,
Maziyi andikca hurmetle egil,
Ben kendimi o sevdada bulmustm...

Bir celiski gibi sanki anilar,
Sihirden ibaret tukenen yillar,
Her kose basinda bos hatiralar,
Ben yolumu sasirdikca bulmusum...

Adressiz yollarda kosup yoruldum,
Pismanlik hissinde tovbeyi buldum,
Kendime degisik bir dunya buldum,
Halsiz dustu, cirpinmakta can kusum...

Hayat umutsuzluk gibi ufakta,
Sicagi titrerken bildim sogukta,
Yokuslar amansiz bu yolculukta,
Yillar yili bos hayeller kurmustum...
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.7 Donmus

Donmus...

Karalar giymissin, yasta mi basin?
Sevdalin mi oldu, yoksa kardesin !?
Derdini dokmeye yokmu sirdasin?
Gozlerinden akan, ummana donmus...

Ahin deprestirmis, cevri belayi,
Bakislarin deler, en sert kayayi.
Mecnun, collerde aramis, Leyla'yi,
Sonunda ilimler , gulsene donmus.
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.8 Eger

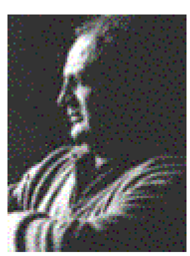
Eger...

Benden baskasina baktiysa derin,
Tutundugun dalda titresin elin...
Kapansin, kor olsun goren gozlerin,
Verdigin ikrari bozarsan eger...

Yazmak guc, zorlansam kirilir kalem,
Ahima yol versem kavrulur alem,
Yada verdi isen kuskulu selam,
Beter ol, canana kustuysen eger...

Arada hatirla, bu baba mustu,
Sinemde bilmedik sitem tutustu,
Serde sevdalara kiskanclik dustu,
Sad ol, sen de beni sevdiysen eger...
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.9 Gel

Gel...

Beklerim bikmadan, hazan olsa da.
Agarmis, bembeyaz saclarinla gel...
Gonul yaprak doktu, bag bozumunda,
Gullerin solsa da dikenlerle gel...

Ne cikar gulmeyi unutsa yuzun?
Dunyayi kavuran ahlarinla gel.
Asinasi olduk biz artik huznun,
Derdinle, gaminla, ferdaninla gel.

Cekerim kahrini, mihnetinle gel,
Bagisladim ama, iffetinle gel.
O catik, ofkeli kaslarinla gel,
Gel, beni olduren saclarinla gel...
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.1(Leyla

Leyla

Öter, güle karsi bakip bülbüller;
Vardir, her yarali yürekte gurur...
Pencesin, en zayif dalima takmis,
su gamli agaci, sallar da durur...
Öter, güle karsi bakip bülbüller

Bakma, anlam dolu gözlerle öyle,
Daha dinlemedin, benden öyküler...
Sakin, hic sir verme, müstear söyle,
Bahcemde hazana ugrar hep güller...
Bakma, anlam dolu gözlerle öyle...

\`Leyla, Leyla\` diye, yoluna girmis,
El yordami ile yürür de durur...
\`Kendine, Kura´n´i rehber edinmis,
Kör, topal, pesinden yürür de durur...
´Leyla, Leyla´diye yoluna girmis...

Esrarli gözlerin, ufkumda tutma,
Gönlümde izleri kaliyor gibi...
Ben, sevda tanimam Leyla´dan baska,
Beni benden cekip aliyor gibi...
Esrarli gözlerin, ufkumda tutma...

Yalan yanlis vurma, gönül telime,
Gittigim yollari, basa cevirme...
Ugrasma, nafile, baska bestem yok...
Sasip da yeniden baslasam aska,
Ben sevda tanimam Leyla´dan baska
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.26.1 Utansin

Utansın

Bir ömür adadım sana sultanım.
Gönülde cennetim, dünyada han'ım
Yaratandan sonra mevkiim, makamım,
Kokunu çalarsa rüzgar utansın..

Duygu sellerinde bendi tutansın,
Kitabım, inancım gibi kutsalsın,
Sevda buketinde gerçek goncasın,
Seni incitmişse yürek utansın..

Sakınırım seni kitabım gibi,
Sevgin en samimî hitabım gibi,
Kalbi sarmalayan kaburgam gibi,
Sakınmazsa seni, ruhum utansın..

Sır olup dolaştım arzın üstünde,
İlahi sanatın yonttuğu büstte,
Kimse dokunduysa ya da öptüyse,
Başka el değdiyse beden utansın..

Senden baskasından aldıysam koku,
Kahreder kuşkunun en hafif şoku..
İstersen yarayım kalbimi oku,
Rastlarsan bir ize, gönül utansın..
Ahmet Günbay Yıldız

10.1.27 AHMET HAMDI TANPINAR

10.1.27.1 ANNEM IÇIN

ANNEM İÇİN

Bir günümüz bile sensiz geçmezken
Şimdi mezarına hasretiz anne...

Issız bir mezarlık, kimsesiz bir yer
Gölgesinde ulu, loş bir mâbedin
Bir yığın toprakla bir parça mermer
Sırrıyla haşr olmuş orda ebedin.
Bir yığın toprakla bir parça mermer,
Üstünde yazılı yaşınla, adın;
Baş ucunda matem renkli serviler
Hüznüyle titreşir sanki hayatın.
Seni gömdük anne yıllarca evvel
Göz yaşlarımızla bu ıssız yere

Kimsesiz bir akşam ziyaya bedel
Matem dağıtırken hasta kalblere.
Kimsesiz bir akşam, ezelden yorgun
Hüznüyle erirken Dicle de sessiz,
Öksüzlük denilen acıyla vurgun
Bir başka ölüydük bu toprakta biz.

10.1.27.2 Ayna / Ahmet Hamdi Tanpinar

Ayna / Ahmet Hamdi Tanpınar
Derin sularında bu ayna her an
Sizden bir parıltı aksettirecek
Kah çıplak bir omuz sessiz düşecek
Eriyen bir kuğu beyazlığından
Bazen bir tebessüm, tutuşmuş mercan
Rüyasıyla sanki bir kızıl çiçek
Ve saçlar öyle ümitsiz yüzecek
Olgun akşamların ağırlığından

10.1.27.3 BASIMIZIN ÜSTÜNDE BIR BULUTUN

BAŞIMIZIN ÜSTÜNDE BİR BULUTUN
Başımızın üstünde bir bulutun
Güneşe asılmış gölgesi,
Uzakta toz halinde dağılan
Yoğurtçu sesi,
Gün bitmeden başladı içimizde
Yarınsız insanların gecesi.

10.1.27.4 BURSA'DA ZAMAN

BURSA'DA ZAMAN
Bursa'da bir eski cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdıyan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
Eliyor dört yana sakin bir günü.
Bir rüyadan arta kalmanın hüznü
İçinde gülüyor bana derinden.
Yüzlerce çeşmenin serinliğinden
Ovanın yeşili göğün mavisi
Ve mimarîlerin en ilâhisi.
Bir zafer müjdesi burda her isim:

Sanki tek bir anda gün, saat, mevsim
Yaşıyor sihrini geçmiş zamanın
Hâlâ bu taşlarda gülen rüyanın.
Güvercin bakışlı sessizlik bile
Çınlıyor bir sonsuz devam vehmiyle.
Gümüşlü bir fecrin zafer aynası,
Muradiye, sabrın acı meyvası,
Ömrünün timsali beyaz Nilüfer,
Türbeler, camiler, eski bahçeler,
Şanlı hikâyesi binlerce erin
Sesi nabzım olmuş hengâmelerin
Nakleder yâdını gelen geçene.
Bu hayâle uyur Bursa her gece,
Her şafak onunla uyanır, güler
Gümüş aydınlıkta serviler, güller
Serin hülyasıyla çeşmelerinin.
Başındayım sanki bir mucizenin,
Su sesi ve kanat şakırtılarından
Billûr bir âvize Bursa'da zaman.
Yeşil türbesini gezdik dün akşam,
Duyduk bir musikî gibi zamandan
Çinilere sinmiş Kur'an sesini.
Fetih günlerinin saf neşesini
Aydınlanmış buldum tebessümünle.
İsterdim bu eski yerde seninle
Başbaşa uyumak son uykumuzu,
Bu hayâl içinde... Ve ufkumuzu
Çepçevre kaplasın bu ziya, bu renk,
Havayı dolduran uhrevî âhenk..
Bir ilâh uykusu olur elbette
Ölüm bu tılsımlı ebediyette,
Belki de rüyâsı bu cetlerin,
Beyaz bahçesinde su seslerinin.

10.1.27.5 BÜTÜN YAZ

BÜTÜN YAZ
Ne güzel geçti bütün yaz,
Geceler küçük bahçede...
Sen zambaklar kadar beyaz

Ve ürkek bir düşüncede,
Sanki mehtaplı gecede,
Hülyan, eşiği aşılmaz
Bir saray olmuştu bize;
Hapsolmuş gibiydim bense,
Bir çözülmez bilmecede.
Ne güzel geçti bütün yaz,
Geceler küçük bahçede.

10.1.27.6 ESIK

EŞİK
Bu yekpâre akış, durgun, derinden...
Her aynada yalnız kendi görünen
Bu yüz ve şifasız hüznü eşyanın
Kendi cevherinde mahpus bir ânın
Dağıttığı dünya hep yaprak yaprak,
Dalgın, unutulmuş sesleri uzak
Bir uykudan bana tekrar dönenler,
İçimde, dışımda hep aynı çember!
Bin elmas parıltı oyun ve halka
Küçük ve hiç değişmez dalgalarla
Bende bana meçhul akşamlar yoklar!
Gülen ve gömülen gölge ufuklar
Acayip davetlerin rüzgârında
Her lâhza yine kendi sularında!...
Uzakta, aya çok yakın bir yerde,
Çılgın ve muhteşem harabelerde,
Büyük sükûtların fırtınası var.
Mermer duvarlarda kırılmış sazlar,
Çok genç uçuşunda ve hangi haşin
Yıldıza gülerek çarptığı için
Alnında bir siyah nokta geceden
Kovulanlar ışık bahçelerinden,
Bütün ayrılıklar hepsi orada
Bu çıplak, ümitsiz ve saf duada.
Ve bir kadın beyaz, sakin, büyülü
Göğsünde kanıyan bir zaman gülü
Mahzun bakışlarla dinler derinde
Olup olmamanın eşiklerinde.

Garip telâşını, binlerce fecrin
Ocağında nezir güvercinlerin
Hülyâm o kıvılcım ve kül yağmuru
Çırpınır bu beyaz mahşere doğru!
Ey hiç şaşmayan göz, büyük atmaca
Gölgesi güneşin üstünde uçan
Dişi kuyruğunda ebedî yılan,
Ve üstüste rüyâ!
Bir ses yavaşça,
Bir ses, bin uykudan mahmur ve zengin
Zümrüt usaresi maviliklerin
Suların üstünde arar kendini
Yoklar, ömrün bütün sahillerini
Çizgiler silinir, ufuk bir beyaz
Çin kâsesi olur, toprak, yosun, saz
Hep birden tutuşur, nârin kemerler
Alevden sütunlar, altın, mücevher,
Ah bu çılgın yağma...Orman çatırdar
Ve çıplak aynası ufkun tekrarlar
Büyük masalını aydınlıkların.
Elele bir oyun bugün ve yarın
Bütün pınarlara koştum cevap yok
Tekrar bana döndü her attığım ok
Her çığlık önümde tutuştu, yandı
Tahtayı kurt oydu, taş yosunlandı,
Yabanî otlarla örtüldü duvar...
İlhamlı çehresi hilkatin sular
Kaç kere değişti önümde böyle,
Birbiri ardınca gün ve mevsimle...
Ve kaç kere bahar güldü derinde
Güllerin kanıyan bekâretinde
Taze gülüşüyle toprağın suyun...
Tılsımlı kadehi her susuzluğun
Ey şafaktan, sırdan, arzudan hayâl
Yıldızların bize ördüğü masal
Kaç kere yarattım tenhada seni
Beyaz kollarını, sıcak buseni...
Bakışın, gülüşün, neş'en ve hüznün
Ay altında bir gül nağmesi yüzün...
Evet çok bekledim, kaç kere hazan,

Dinç atlar koşturdu boş ufuklardan
Yeleler alevli, ağız köpüklü,
Bulutlar bir kanlı hiddetle yüklü
Geçtikçe batıya doğru önümden
Zâlim ümitlerle ürperirdim ben,
Duyardım her an uzlette bir yeni
Âlemin yıkılıp devrildiğini
Çılgın mahşerinde ses ve renklerin...
Benden sor sırrını mesafelerin
Benden sor ve benden dinle akşamı...
Rabbim bu sonsuzluk ve onun tadı...
Bir ses yavaşça der, bırak yalvarsın,
Hayat bu kapıda...ne çıkar varsın,
Nakışlar gülmesin beyaz taşında
Ölüme benzeyen bu susuzluğun
Çağlayan hayâller yeter başında...
Bir fikir, bir şekil dalında olgun
Bu ağır sallanan hazan meyvası,
Gurbet, mendillerin çırpınan yası,
Yüzler ki bir uzak müjdeye benzer,
Her türlü ışığa kapanmış gözler,
Her şey, hepsi, gülen, susan, kamaşan
Rengiyle toplanır bende ve akşam
Rüzgârla tarümar, mevsimle sarhoş
Gelir ta kalbimde düğümlenir...
-Boş...
Boş ve ümitsizdir akşamın hüznü
Bu tenha çeşmede bir an yüzünü
Seyredenler altın sazlar içinde
Ruh muammasının ürperişinde
Kaybolmuş sanırlar kendilerini...
Bırak bu tesadüf bahçelerini...
Hakikat çok uzak, karanlık, derin
Bir dille konuşur, büyük köklerin
Toprakla ezelden karışmış dili!
Geceyle ölümdür asıl sevgili
Bu ikiz aynada toplanır yollar
Karanlık yaratır, ölüm tamamlar.
Kaçalım seninle biz de geceye
Ölümün kardeşi saf düşünceye...

Yeter büyüsüne aldandığımız
Güneşin...biraz da yalnızlığımız
Kendi aynasında gülsün, gerinsin
Güvercin topuklu sükût gezinsin.

10.1.27.7 GÜNLERIMIZ

GÜNLERİMİZ
İçlenme, beyhudedir, maziyi sakın anma!
O vefasız yavruya benzer ki günlerimiz.
Kendini yuvasından bırakır ki akşama
Benzeyen göle, sessiz...
Ruhundaki susuzluk engin mesafelere
Duyurmadan ne anne ne bir yuva hasreti,
Narin kanatlarıyla uçar orman, dağ, dere
Ve bir gün bir çukurda bulunur iskeleti.

10.1.27.8 HATIRLAMA

HATIRLAMA
Sen akşamlar kadar büyülü, sıcak,
Rüyalarım kadar sade, güzeldin,
Başbaşa uzandık günlerce ıslak
Çimenlerine yaz bahçelerinin.
Ömrün gecesinde sükun, aydınlık
Boşanan bir seldi avuçlarından,
Bir masal meyvası gibi paylaştık
Mehtabı kırılmış dal uçlarından.

10.1.27.9 Her Sey Yerli Yerinde / Ahmet Hamdi Tanpinar

Her Şey Yerli Yerinde / Ahmet Hamdi Tanpınar
Her şey yerli yerinde; havuz başında servi
Bir dolap gıcırdıyor uzaklarda durmadan,
Eşya aksetmiş gibi tılsımlı bir uykudan,
Sarmaşıklar ve böcek sesleri sarmış evi
Her şey yerli yerinde; masa, sürahi, bardak,
Serpilen aydınlıkta dalların arasından
Büyülenmiş bir ceylan gibi bakıyor zaman
Sessizlik dökülüyor bir yerde yaprak yaprak.
Biliyorum gölgede senin uyuduğunu
Bir deniz mağarası kadar kuytu ve serin
Hazların aleminde yumulmuş kirpiklerin
Yüzünde bir tebessüm bu ağır öğle sonu.
Belki rüyalarındır bu taze açmış güller,

Bu yumuşak aydınlık dalların tepesinde,
Bitmeyen aşk türkusü kumruların sesinde,
Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner.
Her şey yerli yerinde; bir dolap uzaklarda
Azapta bir ruh gibi gıcırdıyor durmadan,
Bir şeyler hatırlıyor belki maceramızdan
Kuru güz yaprakları uçuşuyor rüzgarda.

10.1.27.1 Karisan Saatler Içinde / Ahmet Hamdi Tanpinar

Karışan Saatler İçinde / Ahmet Hamdi Tanpınar
Karışan saatler içinde hâtırana
Bazı sabahlarla ikindiler yan yana,
Değişik gülleri sanki tek bir baharın;
Bâkir hülyasıyla beyaz ve ürkek yarın,
O sükût bahçesi, ufkunda kuş yerine
Hasret kanat çırpar düşünen ellerine...
Hep aynı nağmede çılgın dolaşan yaylar,
Bir yıldız kervanı gibi haftalar, aylar
Hep aynı hayalin peşinde bu yolculuk,
Hep gül yangını ve bahar sıtması ufuk...
Tenha bir ucunda gecenin bir sır gibi
Fısıldanan adın kardeş, dost ve sevgili,
Durgun havuzların süsü ten rengi çiçek
Bir mevsim cümbüşü içinde süzülerek
Ömrün gecesinde ve kader rüzgârında
Bir ürperme olur çıplak omuzlarında...

10.1.27.1 Kis Bahçesi'nden / Ahmet Hamdi Tanpinar

Kış Bahçesi'nden / Ahmet Hamdi Tanpınar
Ne güzeldi o kış bahçesinde
Güllerin çok derinlerde çalışan uykusu
Sana bir bahar hazırlamak için.
Dallar, filizler, eski masal dilberleri gibi
Hüzne ve hülyaya gömülmüş
Doğmamış çocuklara
Ninni söylüyorlardı sanki...
Ana rahmi gibi sıcak ve yüklü idi hava
İyi mayalanmış hamur gibi
Gizli nabızlarla atıyordu toprak

10.1.27.1 MAVI, MAVIYDI GÖKYÜZÜ

MAVİ, MAVİYDİ GÖKYÜZÜ
Mavi, maviydi gökyüzü
Bulutlar beyaz, beyazdı
Boşluğu ve üzüntüsü
İçinde ne garip yazdı...
Garip, güzel, sonra mahzun
Işıkla yağmur beraber,

Bir türkü ki gamlı, uzun,
Ve sen gülünce açan güller,
Beyaz, beyazdı bulutlar,
Gölgeler buğulu, derin;
Ah o hiç dinmeyen rüzgâr
Ve uykusu çiçeklerin.
Mor aydınlıkta bir çınar
Veya kestane dibinde;
Mahmur süzülen bakışlar
İkindi saatlerinde...
Birden gülümseyen yüzün
Sabahların aynasında
Ve beni çıldırtan hüzün
İki bakış arasında.

10.1.27.1 NE IÇINDEYIM ZAMANIN

NE İÇİNDEYİM ZAMANIN
Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında.
Bir garip rüya rengiyle
Uyuşmuş gibi her şekil,
Rüzgarda uçan tüy bile
Benim kadar hafif değil.
Başım sükutu öğüten
Uçsuz bucaksız değirmen;
İçim muradına ermiş
Abasız, postsuz bir derviş.
Kökü bende bir sarmaşık
Olmuş dünya sezmekteyim,
Mavi, masmavi bir ışık
Ortasında yüzmekteyim.

10.1.27.1 SABAH

SABAH
Serin rüzgârlara pencereni aç!
Karşında fecirle değişen ağaç,

Bak, seyret ağaran rengini ufkun
Mahmur gözlerinde süzülsün uykun.
Bırak saçlarınla oynasın rüzgâr.
Gümüş çıplaklığı bir başka bahar
Olan vücudunu ondan gizleme.
Ne varsa hepsini boyun, saç, meme,
Esîrden dudaklar okşasın sevsin
Mademki geceden daha güzelsin!

10.1.27.15 SELÂM OLSUN

SELÂM OLSUN
Selâm olsun bizden güzel dünyaya
Bahçelerde hâlâ güller açar mı?
Selâm olsun sonsuz güneşe, aya
Işıklar, gölgeler suda oynar mı?
Hepsi güzeldi kar, tipi, fırtına
Günlerin geçişi ardı ardına.
Hasretiz bir kanat şakırtısına
Mavi gökte kuşlar yine uçar mı?
Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan,
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan,
Dönmeyen gemiler olduk açıktan,
Adımızı soran, arayan var mı?...

10.1.27.16

Sonbahar / Ahmet Hamdi Tanpınar
Durgun havuzları işlesin bırak
Yaprakların güneş ve ölüm rengi,
Sen kalbini dinle,ufuklara bak.
Düşünme mevsimi inleten rengi
Elemdir mest etsin ruhunu yeter
Eser rüzgarların durgun ahengi.
Yan yana sessizce mevsimle keder
Hicrana aldanmış kalbimde gezin
Esen rüzgarlara sen kendini ver.

10.1.27.17 AHMET HAMDI TANPINAR

AHMET HAMDİ TANPINAR

23 Haziran 1901 tarihinde İstanbul'da doğdu, 24 Ocak 1962 tarihinde aynı kentte öldü. Babasının görevi nedeniyle ilk ve orta öğrenimini İstanbul, Sinop,

Siirt, Kerkük ve Antalya'da tamamladı. İstanbul'da önce Veteriner Fakültesi'ne girdi, sonra Edebiyat Fakültesi'ne geçti. 1923 yılında yüksek öğrenimini tamamlamasının ardından Erzurum, Konya ve Ankara'da liselerde edebiyat öğretmeni olarak çalıştı. 1930'da Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü'ne, 1932'de İstanbul Kadıköy Lisesi'ne atandı. 1933 yılında Güzel Sanatlar Akademisi'nde estetik ve sanat tarihi dersleri verdi. 1939'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde kurulan Yeni Türk Edebiyatı Kürsüsü profesörlüğüne atandı. Yüksek öğrenim yıllarında çıkardığı Dergâh dergisi Türk Edebiyatına önemli katkıları olmuştur.

Ahmet Hamdi Tanpınar Yahya Kemal kadar Ahmet Haşim'den etkilenmiş, aynı coğrafyada doğu-batı uygarlığı ikilemini yaşayan, yitirdiklerine kavuşma isteği ile dolu, içe dönük, doğa ve evrenle bağ kurmaya çalışan, geçmişine sıkıca bağlı, zaman ve özlem duygularını Bergson etkisinde çözümlemeye çabalayan, öznelliği yoğun, titiz, hece ölçüsünde ses uyumunu büyük ustalıkla kullanan, imge zenginliği ve müzik kaygısı içeren şiirler yazmıştır.

YAPITLARI

Şiirler (1961)

10.1.27.1 YAGMUR

YAĞMUR

Uyu! Gözlerinde renksiz bir perde,
Bir parça uzaklaş kederlerinden.
Bir ruh gülümsüyor gibi derinden,
Mehtabın ördüğü saatler nerde?
Varsın bahçelerde rüzgar gezinsin,
Yağmur ince ince toprağa sinsin,
Bir başka alemden gelmiş gibisin,
Dalmış gözlerinle pencerelerde.

10.1.28 AHMET HASIM

10.1.28.1 Ahmet HASIM

Ahmet HAŞİM

1885 yılında Bağdat'ta doğdu. 4 Haziran 1933 tarihinde İstanbul'da öldü. Mekteb-i Sultanî (Galatasaray Lisesi)' de okudu. Reji İdaresi'nde memurluk

yaptı. Mekteb-i Hukuk (Hukuk Fakültesi)'taki öğrenimini yarıda bırakarak Fransızca öğretmenliği ve çevirmenlik yapmaya başladı. Sanayi-i Nefise Mektebi (Güzel Sanatlar Akademisi), Mülkiye Mektebi (Siyasal Bilgiler Fakültesi) ve Harp Akademisi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

Fecr-i Âti adı verilen edebiyat topluluğu içinde yer aldı. Fransız simgecilerinin bazı özelliklerinden yararlanarak, farklı, kapalı, çağrışımları dar bir kesime seslenen, şiirimizin mecaz ve eğretileme söz sanatlarını kullanarak; aşk ve doğa

konularında, müzikalitesi yüksek, aruz ölçüsü ile şiirler yazdı.

YAPITLARI

Göl Saatleri (1921)
Piyale (1926)

Ahmet Haşim'in Hayatı (1884 - 1933)

Pek çok âlim yetiştirmiş, eski ve yaygın bir aile olan Âlûsizâde'lere mensuptur. 1894 de İstanbul'a geldi. Ahmed Haşim, babasının Arap vilayetlerinde memurluk yapmasından dolayı İstanbul'a geldiğinde Türkçe bilmiyordu.
Önce Nümune-i Terakki Mektebi'ne (1895) devam etti. Mekteb-i Sultani'ye (Galatasaray Lisesi) parasız yatılı olarak girdi (1896) ve buradan mezun oldu (1906).
Reji memurluğu, İzmir Sultanisinde Fransızca öğretmenliği (1907-8), Maliye Mezareti'nde tercümanlık yaptı. I. Dünya Savaşı sırasında ihtiyat zabiti (yedeksubay) olarak askere alındı. Anadolu'nun çeşitli yerlerindeki askerî birliklerde görev yaptı. Böylece bir nisbette Anadolu'yu tanıma imkânı buldu.
Savaştan sonra Düyûn-ı Umûmiye'de çalıştı. Sanayi-i Nefise Mektebi'nde (Güzel Sanatlar Akademisi) estetik ve mitoloji dersleri vermeğe başladı. Bu hocalığı uzun seneler devam etti. 1924 yazını Paris'te geçirdi. Fransız sembolistlerinin yayın organı Mercure de France dergisinde " Les tendances actuelles de la literatüre Turque" adlı, Tanzimattan sonra Türk edebiyatını ele alan bir makalesi yayımlandı (1 Ağustos 1924). Dönüşte Osmanlı Bankası'nda çalıştı. Aynı zamanda Mülkiye Mektebi ve Harp Akademisi'nde Fransızca dersleri verdi ve Sanayi-i Nefîse'deki görevine devam etti. Bu yıllar sanat hayatı bakımından da en hareketli yıllarıdır. 1928 de, hastalığı sebebiyle ikinci defa Paris'e gitti. Dönüşünde sıhhati için daha rahat bir iş; Anadolu Şimendöferleri Şirketi İdare Meclisi azalığı bulmuştu. Hastalığı ilerliyordu. 1932 de tedavi için gittiği Frankfurt'tan iyileşemeden döndü. 4 Haziran 1933 de vefat etti. Mezarı Eyüp'tedir.
Ahmed Haşim'in sanat hayatı Galatasaray'da öğrenci iken başlar. Burada onun şiir zevkini geliştiren ilk tesir, edebiyat öğretmeni Ahmed Hikmet'ten gelir. Mektep arkadaşları İzzet Melih, Hamdullah Subhi, Emin Bülend ve Abdülhak Şinasi ile beraber bir sanat çevresi teşkil ettiler. Bu çevre içinde Haşim'in ilk şiiri Hayâl-i aşkım 7 Mart 1901 tarihli Mecmua-i edebiye'de çıktı. O yıl içinde aynı mecmuada neşredilen onüç manzumemesinde Servet-i fünun şiirinin, bilhassa Cenap ve Fikret'in tesiri görülür.

1906-8 yılları Haşim, Fransız şiirini, özellikle sembolistleri ve Batı edebiyatının estetik temellerini yakından tanımaya çalıştı. Halid Ziya, Kırk yıl'da, Hâşim'in kendi nesli içinde Avrupa şiirini en iyi araştıran ve bilen bir şair olduğunu söyler. 1908 de İzmir dönüşü Aşiyan, Musavver muhit mecmualarında, şahsiyetini daha çok belirten şiirlerini neşre başladı. Bu tarihten ölümüne kadar şiirlerinin çıktığı diğer dergiler Resimli kitap, Servet-i fünun, Rebab, Dergâh, Yeni mecmua ve Yeni Türk'tür. 1909 da Fecr-i âti topluluğuna katıldı. Ancak, grupla bağı bu topluluğun yayın organı durumundaki Servet-i fünun mecmuasına şiir vermekle kaldı. Grubun toplantılarından yalnız birine katıldı. Şahsiyet olarak da bu topluluğun dışında olan A. Haşim, ömrünün sonuna kadar da hiç bir akım içinde yer almadı, kendine has bir şiir ve nesir anlayışıyla kendine has bir şahsiyet olarak kaldı.

Ahmed Haşim'in olgunluk devresini teşkil eden şiirlerde, Abdülhak Hâmid'le beraber, bâzı Servet-i fünun şairlerine tesir eden Şeyh Galib'in duygu ve hayâl gücü hissedilir. Gül-bülbül, Leylâ-Mecnun gibi motifler, mum alevinde yanan pervaneler, alevden kadeh ve şarap, hayâl havuzları... Galib'i hatırlatan veya düşündüren imajlardır.

Ahmed Haşim'in, başta Şiir-i kamer'leri olmak üzere birçok şiirlerinde, Bağdad'da geçen çocukluğuna ait hatıraları bulmak mümkündür. Bazen platonik bir aşk olarak da görünen derin bir anne sevgisi, güneşten kaçıp çöle hayat veren geceye sığınma, hastalık ve ölüm gibi motifler çocukluğundan getirdiği, bazan açık, bazan şuur-altında gizlenmiş hatıraların izlerini taşır. Haşim'in sosyal tarafı bulunmayan şairliği de fıtraten içe-kapanıklığı, çirkinlik ve yabancılık kompleksleriyle izah edilmelidir. Ancak, onun şiirinin asıl kaynağını Fransız sembolizminde aramak lâzımdır. Sembolist şiirle ilk defa, Galatasaray'da iken, Fransızca bir şiir antolojisinde karşı karşıya gelir. Haşim'in, bilhassa Belçikalı şair Emil Verhaeren hakkında Mussavver muhit mecmuasında neşredilen (1908) bir makalesi, onun sembolistlere ne kadar çok yaklaşmış olduğunu göstermektedir. Aynı mecmuada daha sonra Henri de Regnier'yi, 1927 yılında da Hayat mecmuasında Mallarmé'yi tanıtan birer makalesi çıkar.

1921 de Dergâh'da çıkan "Bir günün sonunda arzu" isimli şiirinin fazla müphem bulunarak tenkit edilmesi üzerine, edebiyatımızda şiire dâir en güzel yazılardan biri olan Şiirde mâna ve vuzuh başlıklı makalesini yazar. Bu yazı daha sonra Piyale kitabının başına "Şiir hakkında bazı mülâhazalar" adıyla basılmıştır. Hâşim bu makalesinde, şiirde mâna ve açıklık aranmayacağı, şiirin tasvirî, öğretici veya belâgatçi değil, resullerin sözleri gibi çeşitli yorumlara müsait, sözden çok mûsikiye yakın bir ifade olması gerektiği üzerinde durur.

Bütün hayatı boyunca 80 kadar şiir yazıp yayınlamış olan Ahmed Haşim bu yazısında ortaya koyduğu tarife, şiirlerinde yaklaşabilmiş midir? Gerçekten de onun birçok şiirleri çeşitli tefsirlere

10.1.28.2 AKSAM YINE TOPLANDI DERINDE

AKŞAM YİNE TOPLANDI DERİNDE

Canan gülüyor eski yerinde
Canan ki gündüzleri gelmez
Akşam görünür havuz üzerinde,

Mehtab, kemer taze belinde
Üstünde sema, gizli bir örtü
Yıldızlar, onun gülüdür elinde...

10.1.28.3 AGAÇ

AĞAÇ
Gün bitti. Ağaçta neş'e söndü.
Yaprak âteş oldu. Kuş da yâkut.
Yaprakla kuşun parıltısından
Havzın suyu erguvâna döndü.

10.1.28.4

BAHÇE

Bir Acem bahçesi, bir seccade
Dolduran havzı ateşten bade.
Ne kadar gamlı bu akşam vakti
Bakışın benzemiyor mutade.

Gök yeşil, yer sarı, mercan dallar
Dalmış üstündeki kuşlar yâda.
Bize bir zevk-i tahattur kaldı
Bu sönen, gölgelenen dünyada.

10.1.28.5 BÜLBÜL

BÜLBÜL
Bir gamlı hazânın seherinde
Isrâra ne hâcet yine bülbül?
Bil, kalbimizin bahçelerinde

Cân verdi senin söylediğin gül!
Savrulmada gül şimdi havâda,
Gün doğmadan bir başka ziyâda

10.1.28.6 BIR GÜNÜN SONUNDA ARZÛ

BİR GÜNÜN SONUNDA ARZÛ
Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümâyân,
Güller gibi... sonsuz, iri güller
Güller ki kamıştan daha nâlân;
Gün doğdu yazık arkalarında!
Altın kulelerden yine kuşlar
Tekrârını ömrün eder i'lân.
Kuşlar mıdır onlar ki her akşam
Âlemlerimizden sefer eyler?
Akşam, yine akşam, yine akşam
Bir sırma kemerdir suya baksam;
Üstümde semâ kavs-i mutalsam!
Akşam, yine akşam, yine akşam
Göllerde bu dem bir kamış olsam!

10.1.28.7 BIR YAZ GECESI HÂTIRASI

BİR YAZ GECESİ HÂTIRASI
İşveyle, fısıltıyla, gülüşle,
Olmuş şeb-i sevdâ yine bî-hâb
Oklar gibi saklanmada kalbe,
Düştükçe semâdan yere meh-tâb...
Bûseyle kilitlenmiş ağızlar
Gözler neler eyler, neler işrâb;
Uçmakta bu âteşli havâda
Vuslat demi bir kuş gibi bî-tâb...

10.1.28.8

BİRLİKTE

Bütün bizimçündür
Nukuş-ı encüm-i vahdetle işlenen bir tül
Gibi üstünde titreyen bu sema;
Gecenin dallarında şimdi açan
Bu kamer,
Bu altın gül...

Bütün bizimçündür
Ne varsa aşk ile bidar-ı ra'şe, ya naim,
Ne varsa aid olan leyl-i hande-me'nusa,
Sana aid lebimdeki buse,
Lebinin surh-ı bizevali benim.

10.1.28.9 GECE

GECE

Titreyen ellerimle penceremi
Açtım afaki leyle karşı... Yine
Gecenin gölgeden manazırına
İmtizac eylemiş nücumü bahar...

Sihri eb`at içinde şimdi gümüş
Bir sehap andıran miyah uyumuş..
Kalbi seydayı leyl olan rüzgar
Esiyor gölgelerde velvelekar...

Ah o bir aşkı bi-tenahi mi
Geceden, tudei manazırdan
Yükselen rasei humarü buhar?

Sanki hulyayı vasla müstağrak
Sebi bir itri hisle doldurarak
Dolaşan, titreşen kadınlardı...

Sanki bir savti gaibü mühtez
Kalbe bir aşkı bi-vefa yetmez
'Seviniz, muttasıl sevin! ' derdi

10.1.28.10

GELDİN

Bir gün
Akşamın ölgün
Duran o namütenahi ziya denizlerine
Gark olan eşcar,
Gark olan ovalar
Oluyorken sükut ü hüzne makar
Geldin alam-ı kalbi teskine

Ey şebabın hayal-ı cavidi,
O melul akşamın havası kadar
Gelişin bir sükun-ı saridi...

10.1.28.11

GELMEDEN EVVEL, GELDİN, BİRLİKTE

Kalbim
Benim bir ormandı,
İsimsiz, asude,
Bir büyük orman;
Ve gölgelerinde revan
Olan hafi suların aks-i şevk-i müttaridi
Dağıtırken sükutu bihude,
Düşünürdüm ki, hangi gün, ne zaman,
Ne zaman
Girecektin o kalb-i mes'ude?

Etmeden zehr-bad-ı fasl-ı elem
Reng-i eşcar ü abı fersude,
Dolacak mıydı seslerin, bilmem
O tehi saye zar-ı mesdude?

Sanki hicrana bir teselliydi
Şeceristan-ı kalb içinde revan
Olan hafi suların musiki-i nevmidi.

GELDİN

Bir gün
Akşamın ölgün
Duran o namütenahi ziya denizlerine
Gark olan eşcar,
Gark olan ovalar
Oluyorken sükut ü hüzne makar
Geldin alam-ı kalbi teskine

Ey şebabın hayal-ı cavidi,
O melul akşamın havası kadar
Gelişin bir sükun-ı saridi...

BİRLİKTE

Bütün bizimçündür
Nukuş-ı encüm-i vahdetle işlenen bir tül
Gibi üstünde titreyen bu sema;
Gecenin dallarında şimdi açan
Bu kamer,
Bu altın gül...

Bütün bizimçündür
Ne varsa aşk ile bidar-ı ra'şe, ya naim,
Ne varsa aid olan leyl-i hande-me'nusa,
Sana aid lebimdeki buse,
Lebinin surh-ı bizevali benim.

10.1.28.1 GELMEDEN EVVEL

GELMEDEN EVVEL

Kalbim
Benim bir ormandı,
İsimsiz, asude,
Bir büyük orman;
Ve gölgelerinde revan
Olan hafi suların aks-i şevk-i müttaridi
Dağıtırken sükutu bihude,
Düşünürdüm ki, hangi gün, ne zaman,
Ne zaman
Girecektin o kalb-i mes'ude?

Etmeden zehr-bad-ı fasl-ı elem
Reng-i eşcar ü abı fersude,
Dolacak mıydı seslerin, bilmem
O tehi saye zar-ı mesdude?

Sanki hicrana bir teselliydi
Şeceristan-ı kalb içinde revan
Olan hafi suların musiki-i nevmidi.

10.1.28.1 HAVUZ

HAVUZ
Akşam yine toplandı derinde...
Cânân gülüyor eski yerinde
Cânân ki gündüzleri gelmez
Akşam görünür havz üzerinde,
Meh-tâb kemer tâze belinde
Üstünde semâ gizli bir örtü
Yıldızlar onun güldür elinde...

10.1.28.1 KARANFIL

KARANFİL
Yârin dudağından getirilmiş
Bir katre âlevdir bu karanfil,
Rûhum acısından bunu bildi!
Düştükçe, vurulmuş gibi, yer yer
Kızgın kokusundan kelebekler,
Gönlüm ona pervâne kesildi...

10.1.28.15 KARANLIK

KARANLIK

Aşkın bu karanlık gecesinde
Bülbül yine vahşi müterennim
Mecnûn'u terk etti mi Leylâ?
Vahşî sesi firkat sesi sandım.

Aşkın bu karanlık gecesinde,
Hicrânımı duydum, seni andım,
Firkatzede bülbül gibi yandım.

10.1.28.16

MEHTABTA LEYLEKLER

Kenâr-ı âba dizilmiş, sükûn ile bekler
Füsûn-ı mâha dalan pür-hayâl leylekler...

Havâda bir gölü tanzir eder semâ bu gece
Onun böcekleri gûyâ nücûmdur yekser...

Neden bu âb-ı semâvîde avlananlar yok
Bu haşr-ı nûr-ı hüveynâtı hangi kuşlar yer?

Eder bu hikmete gûyâ ki vakf-ı rûh u nazar
Füsûn-ı mâha dalan pür-hayâl leylekler.

10.1.28.17 MERDIVEN

MERDİVEN
Ağır, ağır çıkacaksın bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semâya ağlayarak...
Sular sarardı... yüzün perde perde solmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...
Eğilmiş arza, kanar, muttasıl kanar güller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller,
Sular mı yandı? Neden tunca benziyor mermer?
Bu bir lisân-ı hafîdir ki ruha dolmakta,
Kızıl havâları seyret ki akşam olmakta...

10.1.28.1 MUKADDIME

MUKADDİME

Karaosmanzâde Câvide Hayri Hanımefendi'ye

Zannetme ki güldür, ne de lâle
Âteş doludur, tutma yanarsın
Karşında şu gülgûn piyâle...
İçmişti Fuzuli bu alevden,
Düşmüştü bu iksir ile Mecnûn
Şi'rin sana anlattığı hâle...
Yanmakta bu sagârdan içenler,
Doldurmuş onunçün şeb-i aşkı
Baştanbaşa efgân ile nâle...
Âteş doludur, tutma yanarsın
Karşında şu gülgûn piyâle!..

10.1.28.1 O BELDE

O BELDE

Denizlerden
Esen bu ince havâ saçlarınla eğlensin.
Bilsen
Melâl-i hasret ü gurbetle ufk-i şâma bakan
Bu gözlerinle, bu hüznünle sen ne dilbersin!
Ne sen,
Ne ben,
Ne de hüsnünde toplanan bu mesâ,
Ne de âlâm-i fikre bir mersâ
Olan bu mâi deniz,
Melâli anlamayan nesle âşinâ değiliz.
Sana yalnız bir ince tâze kadın
Bana yalnızca eski bir budala
Diyen bugünkü beşer,
Bu sefîl iştihâ, bu kirli nazar,
Bulamaz sende, bende bir ma'nâ,
Ne bu akşamda bir gam-i nermîn
Ne de durgun denizde bir muğber
Lerze-î istitâr ü istiğnâ.
Sen ve ben

Ve deniz
Ve bu akşamki lerzesiz, sessiz
Topluyor bû-yi rûhunu gûyâ,
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak
Bu nefy ü hicre müebbed bu yerde mahkûmuz...
O belde?
Durur menâtık-ı dûşîze-yi tahayyülde;
Mâi bir akşam
Eder üstünde dâimâ ârâm;
Eteklerinde deniz
Döker ervâha bir sükûn-ı menâm.
Kadınlar orda güzel, ince, sâf, leylîdir,
Hepsinin gözlerinde hüznün var
Hepsi hemşiredir veyâhud yâr;
Dilde tenvîm-i ıstırâbı bilir
Dudaklarındaki giryende bûseler, yâhud,
O gözlerindeki nîlî sükût-ı istifhâm
Onların ruhu, şâm-ı muğberden
Mütekâsif menekşelerdir ki
Mütemâdî sükûn u samtı arar;
Şu'le-î bî-ziyâ-yı hüzn-i kamer
Mültecî sanki sâde ellerine
O kadar nâ-tüvân ki, âh, onlar,
Onların hüzn-i lâl ü müştereki,
Sonra dalgın mesâ, o hasta deniz
Hepsi benzer o yerde birbirine...
O belde
Hangi bir kıt'a-yı muhayyelde?
Hangi bir nehr-i dûr ile mahdûd?
Bir yalan yer midir veya mevcûd
Fakat bulunmayacak bir melâz-i hulyâ mı?
Bilmem... Yalnız
Bildiğim, sen ve ben ve mâi deniz
Ve bu akşam ki eyliyor tehzîz
Bende evtâr-ı hüzn ü ilhâmı.
Uzak
Ve mâi gölgeli bir beldeden cüdâ kalarak
Bu nefy ü hicre, müebbed bu yerde mahkûmuz...

10.1.28.20

O ESKİ HÜCREYE BENZER Kİ

Ziya-yı şemse kapanmış bütün deriçeleri
Bir öyle hücreye benzer ki ömrümün kederi.

Gubar-ı ye's ü fena sinmiş orda elvana
Emel, heves bırakılmış sükut u nisyana.

Bütün hadayık-ı histen o toplanan ezhar
Uyur mekaabir-i minada bi-ümid-i bahar.

Bu penbe gül, bu gül ağır ağır erimiş
Üzerlerinde değiştikçe her mükedder kış.

Ocak harab ü tehi, lamba kimsesiz, a'ma
Bu samt-ı haste eder hüzn ü uzleti ima.

Soluk cidara asılmış, durur garik-i melal
O çehreler ki uyur gözlerinde eski hayal...

O eski hücreye benzer ki ömrümün kederi
Çekilmiş ufk-ı teselliye karşı perdeleri...

10.1.28.21

ORMAN

Su değil, mesimin havası akan
Duyduğun yaprağın, dalın sesidir
Suda yıldızların parıltısıdır
Bu karanlıkta bazı bazı çakan...

10.1.28.2: PARILTI

PARILTI
Âteş gibi bir nehir akıyordu
Rûhumla o rûhun arasından
Bahsetti, derinden ona hâlim
Aşkın bu unulmaz yarasından.

Vurdukça bu nehrin ona aksi
Kaçtım o bakıştan, o dudaktan,
Baktım ona sessizce uzaktan
Vurdukça bu aşkın ona aksi...

10.1.28.23

SEHER

Ağaçların seheri zirvesinde titreşiyor
Tuyûr-ı fâniye-i âlem-i tahayyül ü hâb.
Semâyı kaplayacak, şimdi, gâzeler gibi nûr
Zavallılar kalacaklar esir-i ufk-ı türâb.

Ve onların gözü eyler nücûm-ı fecre itâb
Ve onların sesi eyler «nihayet»i işrâb...

10.1.28.24

SONBAHAR

Bir taraf bahce, bir tarafta dere
Gel uzan sevgilim benimle yere
Suyu yakuta döndüren bu hazan
Bizi gark eyliyor düsüncelere.

10.1.28.25 SÜVÂRÎ

SÜVÂRÎ
Şu bakır zirvelerin ardından
Bir süvârî geliyor kan rengi.
Başlıyor şimdi melûl akşamda
Son ışıklarla bulutlar cengi!
Bir bakır tasta alev şimdi havuz,
Suya saplandı kızıl mızraklar.
Açılıp kıvrılarak göklerde
Uçuyor parçalanan bayraklar!

10.1.28.2 TAHATTUR

TAHATTUR
Bir Acem bahçesi, bir seccâde,
Dolduran havzı ateşten bâde...
Ne kadar gamlı bu akşam vakti...
Bakışın benzemiyor mu'tade.
Gök yeşil, yer sarı, mercân dallar,
Dalmış üstündeki kuşlar yâda;
Bize bir zevk-i tahattur kaldı
Bu sönen, gölgelenen dünyâda!

10.1.28.27

YARI YOL

Nasıl istersen öyle dinle, bakın,
Dalların zirvesindeyiz ancak,
Yarı yoldan ziyade yerden uzak.
Yarı yoldan ziyade maha yakın.

10.1.28.2 YARI YOL

YARI YOL
Nasıl istersen öyle dinle, bakın:
Dalların zirvesindeyiz ancak,
Yarı yoldan ziyâde yerden uzak,
Yarı yoldan ziyâde mâha yakın.

10.1.28.2 SAFAKTA

ŞAFAKTA
Dönsek mi bu aşkın şafağından
Gitsek mi ekaalîm-i leyâle?
Bizden daha evvel erişenler
Ağlar bugün evvelki hayâle.
Dönmek mi? Ne mümkün geri dönmek
Düştüyse gönüller bu melâle?
Bir eldir ufuklardan uzanmış
Zulmet bizi çekmekte visale...

10.1.28.30

ŞAİRSİZ DÜNYA

Şairdir şiiri anlatan
Şairdir seni tanıyan
Şairdir duyguları yaşayan
Şairdir size bakan

10.1.29 Ahmet Kaya

10.1.29.1 Giderim

Giderim

Artık seninle duramam,
Bu akşam çıkar giderim.
Hesabım kalsın mahşere,
Elimi yıkar giderim.

Sen zahmet etme yerinden,
Gürültü yapmam derinden,
Parmaklarımın üzerinden,
Su gibi akar giderim.

Artık sürersin bir sefa,
Ne cismim kaldı ne cefa,
Şikayet etmem bu defa,
Dişimi sıkar giderim.

Bozar mı sandın acılar,
Belaya atlar giderim,
Kurşun gibi mavzer gibi,
Dağ gibi patlar giderim.

Kaybetsem bile herşeyi,
Bu aşkı yırtar giderim,
Sinsice olmaz gidişim,
Kapıyı çarpar giderim.

Sana yazdığım şarkıyı,
Sazımdan söker giderim,
Ben ağlayamam bilirsin,
Yüzümü döker giderim.

Köpeklerimden kuşumdan,
Yavrumdan cayar giderim,
Senden aldığım ne varsa,
Yerine koyar giderim.

Ezdirmem sana kendimi,
Gövdemi yakar giderim,
Beeddua etmem üzülme,
Kafama sıkar giderim.
Ahmet Kaya

10.1.29.2 Karayazi

Karayazı

Geçmedi yare sözümüz
Yollarda kaldı gözümüz
Yere sürüldü yüzümüz
Böyleymiş karayazımız

Çiçekler açılmaz oldu
Pınarlar içilmez oldu
Yar bize gülmez oldu
Böyleymiş karayazımız

Yalnız ona yar demiştik
Onda birşey var demiştik
O bizi anlar demiştik
Böyleymiş karayazımız

Hey gönül gene bu gece
Kederim geceden yüce
Gel susalım beraberce
Böyleymiş karayazımız

Ahmet Kaya

10.1.29.3 Kum Gibi

Kum Gibi

Martılar ağlardı çöplüklerde
Biz seninle gülüşürdük
Şehirlere bombalar yağardı her gece
Biz durmadan sevişirdik

Acımasız olma şimdi bu kadar
Dün gibi dün gibi çekip gitme
Bırak da srılayım ayaklarına
Kum gibi kum gibi ezip gecme

Sonbahar damlardı damlarımıza
Biz seninle sararırdık
Aydınlansın diye şu kirli yüzler
Biz durmadan savasırdık

Acımasız olma şimdi bu kadar
Dün gibi dün gibi çekip gitme
Bırak da srılayım ayaklarına
Kum gibi kum gibi ezip gecme
Ahmet Kaya

10.1.29.4 Söyle

Söyle

Söyle yağmur çamur
Deymedi yüreğime
Söyle ben nerdeyim
Sen nerde
Söyle ay doğmadan
Düşmesin yaş gözüme
Söyle ben nerdeyim
Sen nerde
Dışarıda kar yağıyor
Benim içime yağmur
Ağlama göz bebeğim
Biraz daha dur
Yüreğime basa basa
Içimden yar gidiyor
Ağlama iki gözüm
Biraz daha dur.
Ay ay ay yanıyor ömrüm
Vallahi yağmur çamur
değmedi yüreğime
Söyle ben nerdeyim
Sen nerde.
Söyle ay doğmadan
Düşmesin yaş gözüme
Söyle ben nerdeyim
Sen nerde.
Söyle yağmur söyle
Değmeden yüreğime
Söyle gökyüzüne
O nerde
Söyle ay doğmadan
Düşmesin yaş gözüme
Söyle gökyüzüne
O nerde
Söyle baksın gece
Dağlardan hasretime
Söyle bilmesen de
O nerde
Söyle ay doğmadan
Düşmesin yaş gözüme
Söyle gökyüzüne
O nerde
Ay ay ay yanıyor ömrüm.
Vallahi yağmur çamur
Değmedi yüreğime
Söyle ben nerdeyim
O nerde
Söyle ay doğmadan
Düşmesin yaş gözüme
Söyle gökyüzüne
O nerde

Ahmet Kaya

10.1.30 AHMET KUTSI TECER

10.1.30.1 Ahmet Kutsi TECER

Ahmet Kutsi TECER

1901 yılında Kudüs'te doğdu, 1967 yılında İstanbul'da öldü. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünü bitirdi. Bir süre edebiyat öğretmenliği yaptıktan sonra yönetici olarak Sıvas Milli Eğitim Müdürlüğü, Milli Eğitim Bakanlığı yüksek öğrenim müdürlüğü, Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, Devlet Konservatuarı Müdürlüğü yaptı. 1950 yılında UNESCO Merkez Yönetim Kurulu üyeliği görevinde bulundu; yurda döndükten sonra öğretmenlik ve öğretim görevlisi olarak çalıştı.

Hece ölçüsü ile halkçı anlayışla yazdığı, yurt ve insan sevgisiyle bezeli, duygusal, içten, lirik şiirleriyle tanındı.

YAPITLARI

Şiirler (1932)
Tüm Şiirleri (1980, ölümünden sonra)

Ahmet Kutsi Tecer'in Hayatı (1961 - 1967)

4 Eylül 1901'de Kudüs'te doğdu. 1929'da İstanbul Darülfünunu Felsefe Bölümü'nü bitirdi. Bir süre edebiyat öğretmenliği yaptıktan ve Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesi üyeliğinde bulunduktan sonra 1942-1946 döneminde milletvekili seçildi. 1949-1951 arasında öğrenci müfettişi olarak Fransa'da bulundu. 1950'de Unesco Merkez Yönetim Kurulu üyeliğine getirildi. Türkiye'ye döndükten sonra, emekli olduğu 1966 yılına kadar İstanbul'da öğretmenlik yaptı. Tecer edebiyata şiirle başladı.

Şiirleri 1921'den sonra Dergâh ve Milli Mecmua gibi dergilerde çıktı. Daha sonra Varlık, Oluş, Yücel ve Ankara Halkevi'nin çıkardığı, kısa bir süre de kendisinin yönettiği Ülkü gibi dergilerde şiirlerini yayınladı. Şiirlerini 1932'de Şiirler adlı kitabında topladı. Bu kitabın yayınından sonra yazdıkları yalnızca dergilerde kaldı. Şiirlerini hece ölçüsüyle yazdı. Daha sonra başladığı oyun yazarlığında da milli değerlere önem vermiştir. İlk ve en önemli oyunu Köşebaşı'nda Batı'ya özenenleri eleştirir. 1961'de sahnelenen son oyunu Satılık Ev yayımlanmamıştır. Çoğunluğu dergilerde olmak üzere Halk edebiyatı ve folklor konularında çeşitli incelemeleri de vardır. 23 Temmuz 1967'de İstanbul'da öldü.

Şiir: Şiirler, 1932

10.1.30.2

ANNELER

Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna:
- Tenimde bir yara işler gibisin
Titrerim rüzgarlar keder vermesin.

Anneler beşikten der çocuğuna:
- Acını görmesin gözüm alemde
Teselli demeksin bana son demde.

Bütün ümitleri yel alır gider
Tomurcuk açılır, sel alır gider
Anneler büyütür, el alır gider.

10.1.30.3 BASBASA

BAŞBAŞA
İşte bir vazoda açmış iki gül,
İşte bir saksıda eşsiz kuşkonmaz.
Gülleri gördükçe gönlüm bir bülbül,
Saksıya baktıkça içimde bir haz.
Dışarda fırtına, uğultu, tipi;
Odada sessizlik tutulur gibi;
İşte o da geldi, evin sahibi,
Oturduk, eskiden konuştuk biraz.
Dışarda fırtına, tipi...Yerler kar;
İçerde başbaşa iki bahtiyar.
Onları ısıtan eski bir bahar,
Dışarda yepyeni bir kış, bir ayaz.
Ahmet Kutsi TECER

10.1.30.4 BESBELLI

BESBELLİ
Besbelli ölümüm sabahleyindir
İlk ışık korkuyla girerken camdan,
Uzan, başucumda perdeyi indir,
Mum olduğu gibi kalsın akşamdan.
Sonra koş terlikle haber vermeye,
"Kiracım bu sabah can verdi" diye,
Üç beş kişi duysun ve belediye,
Beni kaldırmaya gelsin, odamdan.
Evden çıkar çıkmaz omuzda tabut.

Sen de eller gibi adımı unut.
Kapımı birkaç gün için açık tut,
Eşyam bakakalsın diye arkamdan.
Ahmet Kutsi TECER

10.1.30.5 BIR GÜN EDIRNEYE GELIRSEN

BİR GÜN EDİRNEYE GELİRSEN

Bir gün Edirne'ye gelirsen eğer,
Beni bulamazsan hiçbir tarafta,
Bari ayağını çabuk tutuver,
İnan, bekliyorum seni Arafta.

Ne sağa, ne sola kımıldamadan;
Bana sensiz cennet bile cehennem.
Cennete giremem orada yoksan
Cehenneme ise gitmek istemem.

Eğer oyalarsa seni Edirne,
İstemezse gönlün ayrılmak oradan,
İnansam beni de özlediğine,
Ben de Edirne'ye dönerdim, inan.

10.1.30.6 BIR TOPRAK ISÇISINE

BİR TOPRAK İŞÇİSİNE
Sen omuzunda yorgan, elinde torban,
Sen mevsim işçisi, büyük gezginci,
Doğduğundan beri sen, anan, baban,
Orakçı, çapacı, ırgat, ekinci.
Sen, anan, baban...Siz topraksızlar,
Sizi ben tanırım uzun yollardan.
Size en yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.
Ekip biçtiğiniz toprak sizindir,
Sizindir zorluğu, derdi, mihneti.
Sizin çektiğiniz derde dar gelir,
Tanrının ambarı olsa cenneti.
Ve cennet, dünyanın kurulduğundan
Beridir Tanrı'nın düşüncesidir.

Sen sabrını yere çaldığın zaman
Bu güzel hülyadan Tanrı ürperir.
Siz ey yığın yığın büyük yalnızlar,
Sizi de yaratmış bizi yaradan.
Ey mevsim işçisi, ey topraksızlar,
Sizin toprağınız size bu vatan.
Ahmet Kutsi TECER

10.1.30.7 HALAY

HALAY

Çekin halay, çalsın durmadan sazlar
Çekin ağır ağır, halay düzülsün.
Süzülsün oyunlar, süzülsün nazlar
İnce beller, mahmur gözler süzülsün.

Tutun kızlar tutun, birleşsin eller
Çalın sazlar çalın, kırılsın teller.
Dönün kızlar dönün, kıvrılsın beller
Uzun, siyah saçlar tel tel çözülsün.

Bakışlar saçılsın kirpiğinizden
Kayan yıldızlar gibi geceki izden
Etekler içinde naz eden dizden
Üzülsün bu deli gönlüm üzülsün.

10.1.30.8 ILGAZ DAGLARINDAN

ILGAZ DAĞLARINDAN

Siz, ağaçlar, elbet beni bildiniz,
Ben sizden ayrılmış yürür bir dalım.
Ey çamlar, köknarlar, ey yeşil deniz.
Ben kendi kendini sürür bir dalım.

Kırığım, içimden çıkmaz bu acı,
Gün oldu başıma hasretin tacı,
Düşündüğüm zaman asıl ağacı,
İçimi yalnızlık bürür bir dalım.

Ne sert kış ne gümrah ve gölgeli yaz,

Ne ılık meltemler, ne keskin ayaz.
Mevsimler derdime bir şifa olmaz,
Ben kökünden kopmuş çürür bir dalım

10.1.30.9 KEREM'IN ILHAMIYLE

KEREM'İN İLHAMİYLE
Ne zaman düşünsem sizi titrerim,
Yaslı dağlar, yüzü gülmeyen dağlar!
Bu dağlar içinde bir yer var derim,
Orada kaybolan bir ses var, ağlar.
Neden hiç çıkmıyor içimden bu ses
Tipi, çığ, fırtına...Donar her nefes,
Yine bu ses ağlar, işitmez herkes,
Beni kıvrandırır, inletir, yakar.
Hey bu dağlar yalçın, karanlık, derin!
Ne bir geçit verir ne sıcak bir in.
Gün battığı zaman sarp tepelerin
Üstünden bir kartal geçer, o kadar...

10.1.30.10 KIR UYKUSU

KIR UYKUSU
Ne hoştur kırlarda yazın uyumak!
Bulutlar ufukta beyaz bir yumak,
Ağaçlar bir derin hulyaya varmış,
Saçında yepyeni teller ağarmış.
Baş yorgun, yaslanır yeşil otlara,
Göz dalgın, uzanır ta bulutlara.
Öğleyin bu uyku bir aralıktır,
Saf hava bir kanat gibi ılıktır.
O zaman gönülde ne varsa diner,
Yüzlere tülümsü bir buğu iner.
Erirken sıcakta yaz kokuları,
Ne hoştur, ne hoştur kır uykuları!

10.1.30.11KIS DÜSÜNCELERI

KIŞ DÜŞÜNCELERİ

Geçti yaz günlerinin güzelliği
Açık pencereler, damlar, bahçeler.
Her şey ne sıcaktı, her şey ne iyi
Hatta o karanlık, aysız geceler.

Hani o gezmeler kırda denizde?
Hani o cümbüşler, sazlar temmuzda?
Ağustos mehtabı tam üstümüzde
Plajlarda neydi o eğlenceler?

Yaşamak diyordum, yaşamak ne hoş!
Hele bir gelmesin n'olurdu bu kış.
Nerde o kahkaha, o ses, o alkış
Şimdi yerini aldı düşünceler...

10.1.30.12

KONYA DESTANI

Sabahtan vardım Konya'ya
Baktım cihana uyanık.
Kimi binek, kimi yaya,
Baktım meydana uyanık.

Şehirde herkes ayakta,
Kepenkler kaldırılmakta.
Asker, mektepli sokakta,
Baktım her yana uyanık.

Sabahtan akşama kadar,
Didinir, terler, çabalar.
Uyanık bütün babalar,
Oğul, kız, ana uyanık.

Konuşursan bir kelime,
Kavuşursun bin selama,
Lafızda şive var ama,
Fikirde mana uyanık.

Karatay, İnceminare,
Dolaştım hep birer kere.
Her köşeye, her esere,
Bakındım rana uyanık.

Alaiddin tepesi'ne,
Çıkdım tarihin sesine.
Selçukların türbesine,
Baktım, amenna, uyanık.

Baktım tarihe, zamana,
Baktım Alaiddin Han'a,
Baktım o büyük insana,
Kılıç Arslan'a uyanık.

Görünmez bir debdebede,
Gönüllerden bir türbede,
Yeşil üsküflü kubbede,
Uyur Mevlana, uyanık.

Tecerim bu nasıl hülya,
Uyanıkken gördüm rüya,
Eski Konya, Yeni Konya,
Göründü bana uyanık.

10.1.30.1 MUSIKI

MUSİKİ

Boynundan koparıp hiddetli elin,
Mermerler üstüne attığı inci,
Sonra birden coşar sesi her telin,
Ruha damla damla akan sevinci.

Öpmeler, sarmalar, baygın nefesler,
Her kalbe çılgınlık veren hevesler,
En fazla gönülde bir mevsim sürer,
Hep bunlar bir rüya gibi geçici.

İçimde daima bir eski bahçe,
Tarhları dağıtmış rüzgârlar gece.
Musiki savrulmuş bir güldür bence,
Her nağme havada bir gül tüveyci.

10.1.30.1 NERDESIN

NERDESİN
Geceleyin bir ses böler uykumu,
İçim ürpermeyle dolar:-Nerdesin?
Arıyorum yıllar var ki ben onu,
Âşıkıyım beni çağıran bu sesin.
Gün olur sürüyüp beni derbeder,
Bu ses rüzgârlara karışır gider.
Gün olur peşimden yürür beraber,
Ansızın haykırır bana:-Nerdesin?
Bütün sevgileri atıp içimden,
Varlığımı yalnız ona verdim ben.
Elverir ki bir gün bana, derinden,
Ta derinden, bir gün bana "Gel" desin.

10.1.30.1 O DÖNMEDEN ÖNCE

O DÖNMEDEN ÖNCE

Geceleyin benden ayrılır ruhum,
Dönünceye kadar açık kalır cam.
Uyanık, başımın ucunda bir mum,
Beklerim, beklerim böyle her akşam.
Bilmesem de nereye gidiyor ruhum,
Bütün gece sessiz, eriyip de mum,
Sabah olduğunu çok biliyorum;
Biliyorum, bu bir sonsuz helecan.
Besbelli bir ömür böyle sürecek,
O öyle uçarı, ben böyle ürkek;
Bir gün ya bilerek, ya bilmeyerek,
O dönmeden önce camı kapayacağım

10.1.30.1 ORDA BIR KÖY VAR UZAKTA

ORDA BİR KÖY VAR UZAKTA
Orda bir köy var, uzakta,
O köy bizim köyümüzdür.
Gezmesek de, tozmasak da
O köy bizim köyümüzdür.

Orda bir ev var, uzakta,
O ev bizim evimizdir.
Yatmasak da, kalkmasak da
O ev bizim evimizdir.
Orda bir ses var, uzakta,
O ses bizim sesimizdir.
Duymasak da, tınmasak da
O ses bizim sesimizdir.
Orda bir dağ var, uzakta,
O dağ bizim dağımızdır.
İnmesek de, çıkmasak da
O dağ bizim dağımızdır.
Orda bir yol var, uzakta,
O yol bizim yolumuzdur.
Dönmesek de, varmasak da
O yol bizim yolumuzdur.

10.1.30.1 RÜZGAR GÜLÜ

RÜZGAR GÜLÜ

Her yandan duyarım bir gül kokusu,
Meltemle dağıtır uzak bahçeler.
Günbatısı, poyraz ve gündoğusu,
Cenup rüzgârları ruhumu çeler.

Bilmem ki nerede bu gizli bahar?
Nereden bu ıtri alıyor rüzgâr?
İklimler dışında bir iklim mi var?
Ne fecir bir şey der, ne şafak söyler.

Gün olur çağırır beni her ufuk,
Sevdalar eline başlar yolculuk,
Elinde bir rüzgârgülü, bir çocuk,
Durmadan yüzüme bakarak üfler.

10.1.30.1 SELAM OLSUN

SELAM OLSUN

Selâm olsun bizden güzel dünyaya
Bahçelerde hâlâ güller açar mı?

Selâm olsun sonsuz güneşe, aya,
Işıklar, gölgeler suda oynar mı?

Hepsi güzeldir kar, tipi, fırtına
Günlerin geçişi ardı ardına.
Hasretsiz bir kanat şakırtısına
Mavi gökte kuşlar yine uçar mı?

Uzak, çok uzağız şimdi ışıktan,
Çocuk sesinden, gül ve sarmaşıktan,
Dönmeyen gemiler olduk açıktan,
Adımızı soran, arayan var mı?

10.1.30.1 SENI SEVIYORUM DEMEK ISTERDIM

SENİ SEVİYORUM DEMEK İSTERDİM

seni seviyorum demek isterdim
ölesiye bir duyguyla,
taparcasına dil dökmek
ve saçlarım ağarmadan söylemek isterdim

seni sarmak isterdim sonsuzlukla
delicesine sevmek
bir sarhoş gibi adını sayıklamak
ve bağırarak kollarında ölmek isterdim
gülüm...

10.1.30.2 TABIAT ODAM

TABİAT ODAM
Severim kırlarda ben yaşamayı,
On iki ayı.
Severim kırların yeşil göğsünü,
Bütün süsünü.
İstemem başımın üzerinde dam,
Tabiat odam.
İstemem topraktan başka bir yatak,
Kehkeşanlar tak.
Kuşlardan savrulan bir incecik tüy,
Üstümde örtü.
Ve aydan kırpılan bütün yıldızlar,

Rüyamda kızlar.
Her sabah neşeyle uyanan bir eş,
Koynumda güneş.
Dallarda ötüşen kuşlar kabilem,
Bilmezler elem.
Ağlarsak bizimle beraber olur,
Hemşirem yağmur.
Sızlarsak bizimle beraber sızlar,
Kardeşim rüzgâr.
İsteyen toplasın binlerce arşın,
Karlardan kışın.
Mutlaka öptürür bağlarda temmuz,
Çıplak bir omuz.
Severim kırlarda ben yaşamayı,
On iki ayı.
Severim kırların yeşil göğsünü,
Bütün süsünü.
Ölürsem istemem ne yas, ne kefen,
Ne başka bir fen.
Üstümden kalkmasın çimen, çiy, yosun,
Ruhum uyusun.

10.1.30.21

VADİ

Bir çıplak yamacın altında dere,
Yollardan gelinir şırıltısına
Ne söylüyor bilmem bu söğütlere?
Dalmışlar suların akıntısına.

Ufukta dalları kızıl bir orman,
Bürüyor yolların üstünü duman,
Benziyor değneğe yaslanan çoban,
Bir eski heykelin karaltısına.

Bir kanlı cenk teri olan bu vadi,
Bulanır ıssızlık içinde şimdi,
Dalmıştır yıllardan beri ebedi
Akseden bir mızrak şakırtısına.

10.1.30.22 ÇINGIRAK

ÇINGIRAK
Bir gün parmaklığa elin varmadan,
Bir titreyiş gibi çalar çıngırak.
Mevsimler geçtikten sonra aradan,
Bu ses beni bir gün çağırsın, bırak...
Kumluktan serperken dallar başına,
Geç hızla, merdiven gelir karşına,
Eşikten atlarken ayak taşına,
Bu sesler içimde yer etsin, bırak...
İt, işte önünde kapım, aralık,
Oda bıraktığın gün kadar ılık,
Bir ince su sesi gibi lık, lık, lık,
Gönlünden nedamet boşansın, bırak...

10.1.30.23

ÖLÜ

Bir sonsuz rüyaya açılmış gözler
Yummayın, yummayın kirpiklerini!
Kim ondan daha çok hayatı özler.
Çağırıyor çağırıyor sevdiklerini.

Gelmiyor, gelmiyor o yüzler niçin?
Kaybolmuş koynunda onlar da hiçin
Bilmiyor boyunun ölçüsü için
Başının ucuna geldiklerini.

Bilmem ki adını onun kim saklar?
Şimdiden unutmuş onu kucaklar.
Besbelli üşütür soğuk topraklar
Soymayın, soymayın giydiklerini.

10.1.30.24 IHTIYAR ÂSIK

İHTİYAR ÂŞIK
Yıllardan beridir ağaran teller,
Bu akşam parıldar şakaklarında.

"Bu gece ömrümün en son demi, der,
Büsbütün ağarsın varsın yarın da..."
Çırpınır göğsünün içinde kalbi,
Bir yaşlı ağaca sinen kuş gibi.
Nedir bu esrarlı halin sebebi?
Neden parlıyor gözler?...Bir oda:
Yaslanmış, altından ipek bir sedir,
Bir kız ki ay ondan beyaz değildir.
Öptükçe ağaran bir gül denilir.
İhtiyar bülbülün dudaklarında...

10.1.30.25

İLK UYKULAR

Yıllar var, o zaman küçüktü göğsün
Boğuşmak bilmezdin bu kuş tüyüyle
Hülyanın ve yazın ve teneffüsün.
Sihriyle uyuyan bir kızdın öyle.

Alsan da koynuna seher yelini
Saçının vermezdin ona telini
Elinin üstüne konan elini
Çekerdin ansızın bir ürpermeyle.

Ey şimdi boğulmuş, yorgun, soluyan
Kumral kız! Şu atlas yastığa dayan
O hafif, hülyalı ilk uykulardan
Ne zaman, ne zaman uyandın söyle?

10.1.30.2SEHRI GEZERKEN

ŞEHRİ GEZERKEN

Ya Üç şerefeli, ya Eski Cami,
Ya Sultan Selim, ya Sultan Süleyman,
Geziyorum burda sabahtan beri,
Sürüklüyor beni tarih ve zaman.

Boş sokaklar, hüzün, vehim, heyecan...
Sanki her şey birden unuttu beni;

Asesler geliyor işte arkamdan,
Kovalıyor beni bir yeniçeri.

Kaçıyorum, şurda ulu bir çınar,
Ötede yolumu kesen bir konak;
Ne tarafa gitsem beni kovalar,
Ucu topuğuma değen bir mızrak.

Nereye yönelsem, kime sığınsam
Kafesler örülü, kapılar kilitli.
Bir mescit, önünde yaşlı bir imam,
Kapıyı çekince o da seğirtti.
Şurası bir terzi, şurası berber,
Şurası bir fırın, şurası kapan.
Bu kadar ahali nereye gider?
Nerede saklanır bu kadar insan?

Şurası havuzlu kahvehaneydi,
Burada sohbetler, sazlar olurdu.
Buraya gelince dizim kesildi,
Ben durdum, arkamda bir ayak durdu.

O zaman öğrendim: Meğerse Hünkar
Gelirken, görmeye çıkmış Edirne;
Şehri gözetleyen karakulluklar,
Arkamdan soruyor: "Burda işin ne? "

Yavaşça arkama döndüm o zaman,
Omuzumda gördüm bir bildik eli.
Ansızın silkindim derin hulyadan,
Ben, tarihte eski bir Edirneli.

10.1.31 Ahmet Mithat

10.1.31.1 Abdurrahman

Abdurrahman

Doğdun bebeğim
Doğduğuna sevinemedim
Gül yüzünü gördüm ya
Gülemedim, edemedim
Bir acı yaktı içimi, taaa derinden
Utandımda sustum
Bir ah bile demedim

Elbetteki beklerdim seni
Nicedir hasrettim
Ama sen, sen be bebeğim
Vakitsiz geldin, vakitsiz gidecektin

Çok kısa sürdü ziyaretin, be yavrum
Bir baba diyemedin
Ben oğlum diyemedim
Ben seni gördüm, doyamadımsada
Sen beni göremedin
Belkide en acısı, be yavrum
Baba ekmeği yiyemedin

Ne büyük sevgin varmış
Yaradanına
Bir defa bile bakmadan arkana
Anana, babana
Bir saat içinde geldin..., gittin
Sana Abdurrahman dedik
Boşa değilmiş
Taaa gelirken niyetin
geriye dönmek imiş

Takdir diyorum, yavrum
İsyan kimin haddine
Bizden de selam götür
Rabbime, Habibine

* Erken doğumdan sonra ölen oğlumun hatırasına
Ahmet Mithat

10.1.31.2 Aklimi Yitirdim

Aklımı Yitirdim

Eyvahlar eyliyor anamla babam
Nasıl etmesinler, aklımı yitirdim
'Bir evlat gidiyor' diyorlar elden
Nicesi gidiyor aklımı yitirdim

Gördüm Sırbın, Bosna katliamını
Tutamadım artık, aklımı yitirdim
Filistini ezen lanet insanı
Gördüm aklım uçtu, aklımı yitirdim

Irak'ın, İran'a cihadı neydi
Çok düşündüm en son aklımı yitirdim
Nice müslümanlar zay oldu, ne oldu
Şehit mi, Gazimi, aklımı yitirdim

Birde vurdu Irak, Kuveyte tokat
Sanki bana vurdu, aklımı yitirdim
Namahrem çiğnedi, o toprakları
Çiğnerler kafamı, aklımı yitirdim

Müslümanlar paramparça olmuş Ya Rabbi
Kafam parçalanır, aklımı yitirdim
Unutmuşlar kardeşliği, dostluğu
Unuttum kendimi, aklımı yitirdim

Mehmetmiydi adım Mustafamıydı
Adım zar eyliyor aklımı yitirdim
Sağ yanımda bir ses Ahmetsin diyor
Kim söyledi bilmem aklımı yitirdim
Ahmet Mithat

10.1.31.3 Degisti

Değişti

Yol almış giderken parlak güneşe
Pusulam göklerden, dümen elimde
Kendim kaptan iken kendi gemimde
Bir fırtına koptu rotam değişti

Aşık gibi çaldım çaldım söyledim
Sazı gitar gibi çalmak istedim
Kimini oynattım kimini titrettim
Şeytan girdi saza, notam değişti

Türküm, kanım coşkun, imanım derin
Saçım kapkaradır ben de esmerim
Sanırdım ki yalnız Asya´da yerim
Laik oldum birden kıtam değişti

Ölmüşsede Türkün kalbinde yatan
Söze Fransız İngilizi önüne katan
Bizim bu medeniyet, batı sevdasından
Mustafam değişti, atam değişti

Yaban elden gelen aş öğün olmaz
Bizi bizden iyi kimse bilemez
Batı yolu balçık düşen çıkamaz
Düşünce batağa vatan değişti

Kul Ahmedim aklın topla başına
Medeniyet neymiş, sen var git işine
Horlayarak düşmüs Frenk peşine
Demek ki düşünce değişti, ortam değişti
Ahmet Mithat

10.1.31.4 Yuh Olsun Sana

Yuh Olsun Sana

"Uyuyup uyanır, yer, içer, uyur"
Böylemiydi sözün, yuh olsun sana
Mideni, belini, gözünü doyur
Çıksın iki gözün, yuh olsun sana

Evladını akbabalar kaparken
Leylanı şeytanlar ipe çekerken
Sen nasıl Mecnunsun? dahamı erken
Biçilsin ağ bezin, yuh olsun sana

Bosnada ölürken nice müslüman
Yaşlı, çocuk, kadın her yer kan, revan
Kalmadımı bir şevk? yokmudur iman?
Kara olsun yüzün, yuh olsun sana

Ve dahi, örneği Çecenistanda
Filistinde, Kosovada, Lübnanda
Doğu Türkistanda, bütün cihanda
Kılınsın namazın, yuh olsun sana

Uyan ha, Resulullaha ümmetsen
Hakiki kul isen, bir kul Ahmetsen
Tekbir ile yeri, göğü inlet sen
Çıkmıyor avazın, yuh olsun sana
Ahmet Mithat

10.1.31.5 Sahizer III

Şahizer III

Söyle kime bu nazın, bu inadın
Kime küstün, düşmanlığın kime
Uzanmış yatıyorsun
Gözlerin kapalı, yüzün soluk
Saçların darmadağın
Nefesin yok, nede kalp atışın

Kalk, Allah aşkına kalk
Yatma öyle
Bir ses ver
Bir ömür daha yaşat beni
Ne olur baksın o bal rengi gözlerin
Bir ömür daha güleyim
Bari kirpiklerin kıpırdasın
Yaşadığını bileyim

Azrail mi aldı gitti seni
Teninide toprak mı saracak
Eger bilsem ki olacak
Kalbime gömerdim seni
Yem etmezdim
Yılanlara, çıyanlara
Ve taşırdım seni
Bir ana şefkatiyle
Dokuz ay değil
Sonsuza kadar
Ahmet Mithat

10.1.32 AHMET MUHIP DRANAS

10.1.32.1 Ayaklar / Ahmet Muhip Dranas

Ayaklar / Ahmet Muhip Dranas
Ölmüş o, ayrı düşmüş sürüden,
ayakları dışarda örtüden.
Ölmüş herkes gibi ölen insan,
Yalnız ayaklar kalmış yaşayan.
Ardından ölüme düşen başın
İki kardeş bakakalmış şaşkın.
Der ki, bu ayakları görenler,
Başım değilmiş düşünen meğer.
Ayaklarım, az gide uz gide,
Ayaklarım, ümitler peşinde!
Yolcu ölmüş; işte ayaklar hür!
Yolcu ölmüş; ayaklar düşünür...

10.1.32.2 AGRI

AĞRI
Vardım eteğine,secdeye kapandım;

Koşup bir koluna sımsıkı abandım.
Karlı başın yüce dedikleyin yüce,
Sükûn içindeki heybetin gönlümce.
Devce yapında ilk rahatlığı duydum.
Şifası mı ne ki ruha bu ilk yudum
Hayâl arkasında boş çırpınışların
Sen uygun bir vakti gelince rüzgârın
Sonsuzluğa doğru kalkacak sihirli
Bir gemisin göklerde demirli
Ve ben rıhtımında bekleyen tek yolcu...
Düşüncemizin en haksız, en korkuncu;
Açan o ağulu çiçek delilikte,
Gir sır mezara cesetle birlikte,
Şüphe; o bin çeşit çilenin yemişi,
Yılan ağzındaki elma... Ey, ateşi
En derin yerinde gizli gizli yanan!
Seyrediyor ruhum kar balkonlarından
İnsanın göresi olmaz manzarayı
Ve aklın o uçsuz bucaksız sarayı
Yıkılıyor... Duygu bir kartal hızıyla
Fırlıyor engine sevinç avazıyla
Bulutlar ne güzel bulutlardır onlar,
Hep öyle başımın üstünde dursunlar
Menekşe rengi, kan rengi, toprak rengi...
Asılı kalsın hep bu yağmur hevengi.
Dünyayı saran bu gece ne gecedir,
Yıldızlardan yağan ışık ne incedir!
Yansın o yıldızlar, bitinceye kadar
En derin uykular, en tatlı uykular.
Ey, gökperdelere şahlanan tanrısal!
Eteklerindeyiz işte. Ve bir masal
İçinden gelmişiz sana, atlı yaya,
Attığımız okta kısmeti bulmaya.
Yitik, perişandır elbet bencileyin
Pişmanlığın ırgat olup geceleyin
Günle bahtın çağrısına koşan kişi.
Ah, iç sıkıntısı! sen ettin bu işi.
Zevk, o yosma kadın eski bir bahçede
Ayaküstü günah işlenen gecede
Bir susuzluk kadehi sunmuştu bana:

Yüzümü maskesiz gösteren ilk ayna.
Yel alsın götürsün bütün o geçmişi,
Büyülü kadehin zehrinden içmişi
Serin yalanında kandırmaz her pınar.
Dindirir miydi ki en tatlı rüzgârlar
Bende gizli gizli başlamış ağrıyı:
Bu, rüzgâr ve gemi uğramaz bir kıyı
Ya da bir teknede açılmış bir delik;
Hangi pencereye koşarsan ahretlik
Bir gökyüzü, siyah, güneşten habersiz,
Her adım attığın yeri basan bir sis.
Hangi yana baksam onu görüyorum:
İnancın kaydığı bir dipsiz uçurum;
Günah kapılarının aralandığı,
Tanrıların bile avaralandığı
Şaşkın, çaresiz bir insan kaderince.
Güneş! güneş! güneş! ey, ölümsüz ece!
Sana tapınanlar kardeşimdi benim;
Güneş! güneş! ben sana doğru gelenim,
Kucakla beni, tanrıça, sev, sar beni,
En yırtıcı, en aç hayvanların ini
İçimin göz görmez mağaralarıma gir
Senin girmediğin yerde haset, kibir
Dert, kin, yalan, ölüm, korku ve işkence,
Çakal seslerinden örülmüş bir gece,
Teneşir başında oynaşan çirkinler
Engerek düğümü doğuran gelinler,
Zina şöleninde beynin nöbet nöbet
Cehennem halayı çeken bin iskelet
Ve yaprak indiren ağaçlar baharda...
Senin bağışından yoksun kucaklarda
Çocuklar kertenkeleyle bir biçimde.
Ağrı'ya eş bir dağ olsaydı içimde
İlkin şu gönlüme doğardın her sabah,
Daha her yer geceyken sarardın, gümrah
Sarı saçlarınla benim varlığımı,
Kendimde taşırdım kendi taptığımı...
Ağrı'ya eş yüce bir dağ yok içimde
Ne kadar cüceyim dert ve sevincimde!
Kaplamış gözümün gördüğü her ufku

Umutsuz, zifiri bir gece, bir korku.
Ah, yazık ki bütün insanlık güneşsiz.
Ey ateş, nasıl da seni yitirmişiz!
Bu yalnız inilti esen manzaradan
Bir çaresiz ay'dır sallanan aradan;
Işık tuttuğu her şey bir taze yara.
Onmaz bu gece. Bırak karanlıklara!
Can yiğitliği yitirmiş, kalp aşkı
İlenişlerinden insanın bir şarkı
Tutmuş dört yanı, bir çirkin ağıt, eski...
Ah güç de değildi bahtiyarlık belki;
Üstümüzde deniz gibi bir gökyüzü
Altında her kalbe esenlik payı var;
Bizimdir, yelken açmış giden bulutlar,
Vurup alnımıza serin gölgesini,
Bizimdir bu koku, bu renk dolu sini
Üstünde seslerle ışıklar kamaşan;
Bizimdir bu zafer, bu beste ve bu şan.
Şu aydın, ferah ve rahat gök altında
Her kazazedenin müjdesi bir ada,
Her gülüşe ayna bir gölek kenarı;
Koparırken elin taze meyvaları
Öyle kolaydı ki yaşıyorum demek;
Soframıza konmuş bu doyulmaz yemek
Niçin bir zehirli kaşıkla yenmede?
Ağrı! başına boz bulutlar inmede.
Ne ki bu cendere, ne ki bu sonsuzluk,
Kim bu vurulmuş yatan, ova boyunca,
Bir kan çeşmesine açık durup avcu?
Çile pazarında cana pey sürümü
Çözmek mi istemiş o çetin düğümü?
Korkunç bir ezgide çatlayan bu kamış
Yitirdiğimiz bir cennet mi aramış,
Ölümsüz barışa gülen şafakları,
Lezzet ve esenlik tüten ocakları,
Ömre öpüş tadıyle uyandığımız,
Tanrısal bir çıra gibi yandığımız?..
- Dağ! senin yandığın gibi bir vakitler-
Vuran bir toz parçası değilse eğer
Küçük gövdesine budur giren ölüm,

Onun yüzünü bizden çeviren ölüm...
Sen ey, oyununu en güzel oynayan!
Hangi kıvılcımla fışkırttın ruhundan
Bir gün söndürdüğümüz kutsal ateşi?
Ey sen! ölümden çok hayatın kardeşi
Dirilttin nasıl bir mucizeyle tekrar
Her şeyi, dostluktan düşmanlığa kadar
Ve geri getirdin o sürgünlerini?
Nerde buldun tekrar eski günlerini
Zamanlar içinde yitmiş kardeşlerin
Ve en güzelini sönmüş ateşlerin,
Kalbimin o kadar sevdiği o gülü,
Ölüm ötesinin mutlu tahayyülü
Evrensel cümbüşü, yaşama şevkini,
Bizden gidenlerin bir gün en yakını
Ümidi ve şafak kanatlı neşeyi,
O aşkı, o tadı, o gülümsemeyi?..
Ey boş gecelerin dadı ayışığı!
Salla, salla hüzün uyuyan beşiği
Söğütlerin nazlı dalları içinden
Ki o altın saman yolları içinden
Bir sabahı özleyen şu taze kadın
Yatsın başyastığına anılarının;
Bir makine sesiyle işleyen kalbi
Alıp gezdirsin onu bir gemi gibi
Düşlerinin durgun, mavi denizinde.
Beni de hep kendi kendimin izinde
Fenerinle yolumu aydınlatarak
Barış çeşmesini aramaya bırak,
Budur yaşadığın sürece görevin;
Gecelerin birinde, solgun alevin
Güne yenilmeye başladığı zaman
Üstüne başımın düştüğü kitaptan
Eser Mevlânâ'nın üflediği rüzgâr...
İşte, gam türküsü söyleyen kamışlar
Rüzgârından gördüğüm ova boyunca.
Bu bir düştür belki, insan uyanınca,
Gözlerinde kalır serabı bir ömür,
Her şey bu ışıltı ardından görünür
O insana; sevmek, yaşamak ve ölüm.

Seni uykuya çekip götüren elim
Kadınım, ayışığı içinden şu anda
Aldanış diye ne varsa bir insanda
O daldan tutuyor...Böyledir bu. Kader
Kavuşur sabaha en uzun geceler
Ve serin durur her avunuş testisi.
Rüzgârlar başladı. Sonsuzluk gemisi
Önünde köpürüp şahlanmada engin;
Yolcusu olduğun nihayetsizliğin
Bir ucu Allah'ta ve sende bir ucu.
Başlıyor serüvenlerin en korkuncu:
Gökyüzüne doğru yürüyen yeryüzü,
Barıştıran sınır geceyle gündüzü;
Ey sonuca doğru ilkuçtan gelen Dağ!
Göğü perde perde delip yükselen Dağ!

10.1.32.3 BÜYÜK OLSUN

BÜYÜK OLSUN
Ben büyük şarkıları severim; büyük olsun,
Deniz gibi, gökyüzü gibi her şey ve mahzun.
Seviyorsam seni aşk ölümsüzdür gönlümce,
Âşıksam kadınım değil tanrıçasın, ece.
Denizler yolculuğa çağırır durur da beni
Gitmem düşünerek geri döneceğim günü.
Ben büyük rüzgârları severim; büyük olsun
Aşkım da, özlemim de hepsi, her şey ve mahzun.
İnsan bir yanınca Kerem misali yanmalı,
Uykudan bile mahşer gününde uyanmalı.

10.1.32.4 ESENLIK SIZE

ESENLİK SİZE
O gün bu gün size özendim
Her yerde; hava, toprak, deniz.
Bir serüvendi; gökteyseniz
Çıktım, yok, yerdeyseniz indim.
İlkin, size içkiyi tattırdım:
Ömür boyunca sarhoşsunuz;
Ne açsınız artık ne susuz.

Sizsiz ben de susuz kalırdım.
Size geceyi de öğrettim
Onda düşlerle çoğaldınız;
Yaşantıda yorgun ve yalnız
Değilsiniz; sizi ürettim.
Biterdi belki bir uykuyla
Her şey, ve tadından ötürü.
Gördünüz ki bundan ileri
Bir şey var çağıran tutkuyla.
Çağırdım, çağırdım, çağırdım
Bir böcek gibi titriyerek.
Koştunuz tükeninceyedek
Ha bir adım, daha bir adım...
Sizi ölümle perçinledim
Bana...ve sımsıkı ve sıcak;
Üşürdünüz ah, çırılçıplak
Ölüm döşeğinde; önledim.
Size yani günahı sundum;
Öptünüz ve güzelleştiniz.
Çirkindiniz ilkin, tek ve pis.
Irmak oldunuz; sizde yundum.
Şimdi olay, hep ya hiç gibi,
Vardan ve yoktan özge bir şey,
Sevgiden de öte bir düzey;
Olmak ya da olmamak belki.

10.1.32.5 EVRENI SEVMEK KI

EVRENİ SEVMEK Kİ...
Aç mısın kardeşim, gel olanı bölüşelim,
Ama şiirlerimle seni doyuramam ki;
Ta, yıldızlara değin uzansa bile elim,
Daha ötelerine, daha...buyuramam ki.
İnsanı insan diye sevmişim, hep severim;
Ve onu tanrılara karşı bile överim.
Ben bütün bir evreni sevmişim; alın terim
Var evrende; öz, üvey diye ayıramam ki.
Güzellikleri alır satarım, gelişim bu.
Güzel tellalıyım ben; alan var mı? neşem bu.
Güzel'le yüceltirim insanlığı, işim bu,

Çirkini, kabayı ve hamı kayıramam ki.
İnsanoğulluğunu kulluk diye almışın!
Düşüncenin orakla biçilmesine karşın
Bir geleceğin dulda düşlerine dalmışın;
Bu derin aldanıdan seni uyaramam ki.
Kim zafere erecek? Zafer ne? Bir akşamda
Güneşi bağlamaksa geceye karşı, ya da
Haykırmaksa, gür... varım, bir güldür açan, ama
Kini bir hançer gibi kından sıyıramam ki.
Hep Tanrı mı gerek, ey tapınağı dünyanın,
Özgürlükler üstünde?... Bir yüce aramanın
Yıldızsal kulesinden sesleniyorum: kalkın!
Duyuramam ki ama beni, duyuramam ki...

10.1.32.6 FAHRIYE ABLA

FAHRİYE ABLA
Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar,
Kapanırdı daha gün batmadan kapılar.
Bu, afyon ruhu gibi baygın mahalleden,
Hayalimde tek çizgi bir sen kalmışsın, sen!
Hülyasındaki geniş aydınlığa gülen
Gözlerin, dişlerin ve ak pak gerdanınla
Ne güzel komşumuzdun sen, Fahriye abla!
Eviniz kutu gibi bir küçücük evdi,
Sarmaşıklarla balkonu örtük bir evdi;
Güneşin batmasına yakın saatlerde
Yıkanırdı gölgesi kuytu bir derede.
Yaz, kış yeşil bir saksı ıtır pencerede;
Bahçende akasyalar açardı baharla.
Ne şirin komşumuzdun sen, Fahriye abla!
Önce upuzun, sonra kesik saçın vardı;
Tenin buğdaysı, boyun bir başak kadardı.
İçini gıcıklardı bütün erkeklerin
Altın bileziklerle dolu bileklerin.
Açılırdı rüzgârda kısa eteklerin;
Açık saçık şarkılar söylerdin en fazla.
Ne çapkın komşumuzdun sen, Fahriye abla!
Gönül verdin derlerdi o delikanlıya,
En sonunda varmışsın bir Erzincanlıya.

Bilmem şimdi hâlâ bu ilk kocanda mısın,
Hâlâ dağları karlı Erzincan'da mısın?
Bırak, geçmiş günleri gönlüm hatırlasın;
Hâtırada kalan şey değişmez zamanla.
Ne vefalı komşumdun sen, Fahriye abla!

10.1.32.7

Her Şey Uzaktadır / Ahmet Muhip Dranas
Uzaktadır her şey; gökyüzü, deniz,
Her an peşimizden koşan gölgemiz,
Özlenen limanlar, yanan yıldızlar.
Uzaktadır her şey; anneler, kızlar...
Uzaktadır her şey, hep... yalnız ölüm,
Her yerde, her an yakınımız, ölüm.

10.1.32.8 KAR

KAR
Kardır yağan üstümüze geceden,
Yağmurlu, karanlık bir düşünceden,
Ormanın uğultusuyla birlikte
Ve dörtnala dümdüz bir mavilikte
Kar yağıyor üstümüze, inceden.
Sesin nerde kaldı, her günkü sesin,
Unutulmuş güzel şarkılar için
Bu kar gecesinde uzaktan, yoldan,
Rüzgâr gibi tâ eski Anadolu'dan
Sesin nerde kaldı? kar içindesin!
Ne sabahtır bu mavilik, ne akşam!
Uyandırmayın beni, uyanamam.
Kaybolmuş sevdiklerimiz aşkına,
Allah aşkına, gök, deniz aşkına
Yağsın kar üstümüze buram buram...
Buğulandıkça yüzü her aynanın
Beyaz dokusunda bu saf rüyanın
Göğe uzanır - tek, tenha - bir kamış
Sırf unutmak için, unutmak ey kış!
Büyük yalnızlığını dünyanın.

10.1.32.9 KÖPÜK

KÖPÜK
Oyun bitti ve her şey yerini buldu.
Akşamla ebedi kızlar anne oldu.
Aynalara bakma, aynalar fenalık;
Denizi, sonsuz olanı düşün artık.
Bir gün beni hatırlayabilirsin ancak,
Güzelsem soyabilirsin çırılçıplak;
Oradayım hep ben, orada, derinde,
Gemilerin ihtiyar köpüklerinde.

10.1.32.1 OLVIDO

OLVİDO
Hoyrattır bu akşamüstüler daima.
Gün saltanatıyla gitti mi bir defa
Yalnızlığımızla doldurup her yeri
Bir renk çığlığı içinde bahçemizden,
Bir el çıkarmaya başlar bohçamızdan
Lavanta çiçeği kokan kederleri;
Hoyrattır bu akşamüstüler daima.
Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar
Unutuşun o tunç kapısını zorlar
Ve ruh, atılan oklarla delik deşik;
İşte, doğduğun eski evdesin birden
Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven,
Susmuş ninnilerle gıcırdıyor beşik
Ve cümle yitikler, mağlûplar, mahzunlar...
Söylenmemiş aşkın güzelliğiyledir
Kağıtlarda yarım bırakılmış şiir;
İnsan, yağmur kokan bir sabaha karşı
Hatırlar bir gün bir camı açtığını,
Duran bir bulutu, bir kuş uçtuğunu,
Çöküp peynir ekmek yediği bir taşı...
Bütün bunlar aşkın güzelliğiyledir.
Aşklar uçup gitmiş olmalı bir yazla
Halay çeken kızlar misali kolkola.
Ya sizler! ey geçmiş zaman etekleri,
İhtiyaç ağaçlı, kuytu bahçelerden
Ayışığı gibi sürüklenip giden;

Geceye bırakıp yorgun erkekleri
Salınan etekler fısıltıyla, nazla.
Ebedi âşığın dönüşünü bekler
Yalan yeminlerin tanığı çiçekler
Artık olmayacak baharlar içinde.
Ey, ömrün en güzel türküsü aldanış!
Aldan, geçmiş olsa bile ümitsiz kış;
Her garipsi ayak izi kar içinde
Dönmeyen âşığın serptiği çiçekler.
Ya sen! ey sen! Esen dallar arasından
Bir parıltı gibi görünüp kaybolan
Ne istersin benden akşam saatinde?
Bir gülüşü olsun görülmemiş kadın,
Nasıl ölümsüzsün aynasında aşkın;
Hatıraların bu uyanma vaktinde
Sensin hep, sen, esen dallar arasından.
Ey unutuş! kapat artık pencereni,
Çoktan derinliğine çekmiş deniz beni;
Çıkmaz artık sular altından o dünya.
Bir duman yükselir gibidir kederden
Macerası çoktan bitmiş o şeylerden.
Amansız gecenle yayıl dört yanıma
Ey unutuş! kurtar bu gamlardan beni.

10.1.32.1 SERENAD

SERENAD
Yeşil pencerenden bir gül at bana,
Işıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim işte mevsim gibi kapına
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.
Açılan bir gülsün sen yaprak yaprak
Ben aşkımla bahar getirdim sana;
Tozlu yollarından geçtiğim uzak
İklimden şarkılar getirdim sana.
Şeffaf damlalarla titreyen, ağır
Koncanın altında bükülmüş her sak.
Seninçin dallardan süzülen ıtır,
Seninçin karanfil, yasemin zambak...
Bir kuş sesi gelir dudaklarından;

Gözlerin, gönlümde açan nergisler.
Düşen öpüşlerdir dudaklarından
Mor akasyalarda ürperen seher.
Pencerenden bir gül attığın zaman
Işıkla dolacak kalbimin içi.
Geçiyorum mevsim gibi kapından
Gözlerimde bulut, saçlarımda çiğ.

10.1.32.1 TESTI

TESTİ
Dolu bir testiydim ben,
Başaşağı ettiniz beni;
Eh, boşalıverdim derken...
İyi mi ettiniz yani?
Sevgiler vardı içimde
Ezgiler vardı, iyilikler...
Boşaltıverdiniz, hem de
Düşürüp kırmaktan beter.
Hoş, yine bir testiyim ben,
Yine varım ama bomboş.

10.1.32.1 Titrek Bir Damladir / Ahmet Muhip Dranas

Titrek Bir Damladır / Ahmet Muhip Dranas
Titrek bir damladır aksi sevincin
Yüzünün sararmış yapraklarında
Ne zaman kederden taşarsa için
Şarkılar taşırsın dudaklarında.
İşlerken hülyama sesten örgüler
Bir çini vazodan dökülen güller
Gibi hülyada fecirler güler
Buruşmuş bir çiçek parmaklarında.
Gözlerin kararan yollarda üzgün,
Ve bir zambak kadar beyazdı yüzün;
Süzülüp akasya dallarından gün
Erir damla damla ayaklarında.
Sesin perde perde genişledikçe
Solan gözlerinden yağarken gece
Sürür eteğini silik ve ince
Bir gölge bahçenin uzaklarında.
Sen böyle kederden taştığın akşam
Derim dudağında şarkı ben olsam
Gözlerinde damla, içinde gam
Eriyen renk olsam ayaklarında

10.1.32.1 Ahmet Muhip DRANAS

Ahmet Muhip DRANAS

1908 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara'da Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimine ara vermiş ve İstanbul'da Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirmiştir. Çocuk Esirgeme Kurumu yayın müdürü ve başkanlığı; Anadolu Ajansı, Türkiye İş Bankası yönetim kurulu üyeliği; Devlet Tiyatrosu Edebi Kurul Başkanlığı gibi üst düzey bürokratik görevler yaptı. 21 Haziran 1980 yılında Ankara'da öldü, Sinop'ta gömüldü.

Hece ölçüsü sınırlarında kalarak ama durak ve vurgu yerlerini değiştirerek gelenekselde çağdaşlığı yakalayan, çağrışım gücü yüksek; yurdu, insanı ve doğası ile barışık; alışılmadık deyiş örgüsüyle unutulmaz şiirler yazdı.

ŞİİR KİTAPLARI

Şiirler (1974)
Kırık Saz (1975, bugünkü dile Tevfik Fikret'in şiirleri)

10.1.32.1 YASARKEN

YAŞARKEN
Ağaçların daha bu bahçelerde
Bütün yemişleri dalda sarkıyor;
Umutların mola verdiği yerde
Geceler bir nehir gibi akıyor.
Baksan bir uzaklık var hangi yana,
Hangi eşyaya dönsen boş bir ayna;
Varmak istediğim uzak limana
Gemiler beni almadan kalkıyor.
Gelmedi gün daha, çalmadı saat,
Daha uçurmuyor beni bu kanat;
Sabırsızlanma, ey kapımdaki at!
Güneş daha gözlerimi yakıyor.

10.1.32.1 YOLDAN GEÇENLER

YOLDAN GEÇENLER
Bir rüyada yürür gibi geçerler
Evimin önünden her akşam üstü

Yüzleri bir duman gibi dağınık
Sönmüş saçlarında son damla ışık
Bir korkuları var gibi her akşam
Evimin önünden geçerler onlar
Ne sesleri ıslık çalan bir rüzgâr
Ne de omuzları yalçın bir dağdır
Ümit gözlerinde ölü bir bakış
Sayha bir bükülüş dudaklarında
Bulamadıkları nedir ki yaz, kış
Dolaşırlar şehrin sokaklarında...
Onlar - omuzları ne yalçın bir dağ
Ne sesleri ıslık çalan bir rüzgâr -
Bir rüya içinde gibi her akşam
Kopan ve uzayan şekiller ile
Sanki nehir gibi akmaktadırlar
Derinden ruhları çağıran sese.

10.1.32.17

Şehrin Üstünden Geçen Bulutlar / Ahmet Muhip Dranas
Bakıp imreniyorum akınına
Şehrin üstünden geçen bulutların,
Belki gidiyorlar yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların.
Evler, ağaçlar, sular, ben be bu an
Sanki bulutlarla bir, akıyoruz;
Onların hevesine uyaraktan
Cenup ufuklarına bakıyoruz.
Biz de hafif olsaydık bir rüzgardan,
Yer alsaydık şu bulut kervanında,
Güzle'e ve Yeni'ye doğru koşan
Bu sonrasız gidişin bir yanında;
Dağlara, denizlere, ovalara
Uzansaydık yağarak iplik iplik
Tohumları susamış tarlalara
Bahar, gölge ve yağmur götürseydik.
Bakıp imreniyorum akınına
Şehrin üstünden uçan bulutların.
Gidiyor, gidiyorlar yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların.

10.1.32.1SEHRIN ÜSTÜNDEN GEÇEN BULUTLAR

ŞEHRİN ÜSTÜNDEN GEÇEN BULUTLAR
Bakıp imreniyorum akınına

Şehrin üstünden geçen bulutların.
Belki gidiyorlardır yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların.
Evler, ağaçlar, sular, ben ve bu an
Sanki bulutlarla bir, akıyoruz;
Onların hevesine uyaraktan
Cenup ufuklarına bakıyoruz.
Biz de hafif olsaydık bir rüzgârdan,
Yer alsaydık şu bulut kervanında,
Güzel'e ve Yeni'ye doğru koşan
Bu sonrasız gidişin bir yanında;
Dağlara, denizlere, ovalara
Uzansaydık yağarak iplik iplik,
Tohumları susamış tarlalara
Bahar, gölge ve yağmur götürseydik.
Bakıp imreniyorum akınına
Şehrin üstünden uçan bulutların.
Gidiyor, gidiyorlar yakınına
Rüyamızı kuşatan hudutların.

10.1.33 AHMET OKTAY

10.1.33.1 ACI

ACI
Usandım taş basması günler yaşamaktan
yalnızlığımı büyütüyorum korkunç
yani bağırmak sana sulardan.
Her gün yeniden ölmek
elinden karanlık adamların
yalanla, ekmekle, silahla.
Üstümüze bakarken çağlar
her çocuk başı okşadığımız
suçlu bizmişiz gibi
büyüyor avcumuzda.
Gözlerinde bile
deniz dibi gözlerinde ölüler
askerler ve gemiciler halinde.
İhtiyar yüreği toprağın
buğdayı, elma'sı
korkuda.

Suskunluğum, utancım büyük
sıkıntım kara.
Gel dağıt mavini
kör kuyular uykuma.
Ahmet OKTAY

10.1.33.2 ANI

ANI
Yazdı gözlerimi yumduğumda, öğle sonrası;
dayımdı dutu silkeleyen, çarşafın dört ucunda
dört kadın; herhalde komşu kızları;
dedem de su çekiyordu kuyudan,
Hamidiye'nin güvertesindeydi sanki,
oysa abdest alacaktı birazdan.
Ah! Sonsuz biçimler veren bize
Bellek ve Zaman.

10.1.33.3 ANNELER GÜNÜYMÜS

ANNELER GÜNÜYMÜŞ
Pancurları dövdü tüm gece yağmur,
şafakla açtım; dupduruydu gök.
Çektim içime güllerin kokusunu,
çoktan kesilmişti karşı koruluk
yine de bekledim bülbül sesini.
Kim bildi ki sözlerin imlemini?
Gözaltında olduğumuz koğuşta,
Son firarda da enselenen Mansur
şöyle demişti sıtma nöbetinde:
"nerde benim eski neftî kaputum?"
Unutmam, Haziran'dan gün almıştık,
ürkmüştüm güllerin cuntasından:
sözleşmiştim okuldaşım Mehmet'le;
sancır yüreğim hâlâ, tutuklanmış
bana "Cemiyetin Asılları"nı
verdikten az sonra Gençlik Parkı'nda.
Bugün "Anneler Günü"ymüş. Yıl olmuş
şuramda pıhtılaşan yara. Bir gül
aldım, zifirî çingene kızından;

savurdum komşu köşkün terk edilmiş
bahçesine. "Yeşert" dedim her yeri.

10.1.33.4 BENGI IZ

BENGİ İZ
Bir kahkahayla silkindim
dalıp gittiğim mektuptan;
yaşam hep böyle uyarır bizi,
katıksız neşeye dönüşür
altunî bir sesle
en derin kederler;
mutlu bir düşteymiş gibi
zamanın dibinden gülümser,
artık yanaklarından öpemeyeceğimiz
sevgili yüzler.
Budur odaya süzülen mehtabın,
kurumuş eski çeşmenin
açıklayıp durduğu bilgelik ve giz
Sevinç de olgunlaştırır kalbi
acı ve ayrılık gibi;
süzülüp dibe çökeldikçe anılar
anlarız ki
çürüme ve tohum süreçtirler.
Yine de yetmez zaman
gecenin ve kitapların söylediğini çözmeye,
kaç kent, kaç aşk terk edilmiştir;
sinmiştir ölümler
satırlara bir koku gibi;
hep bir şeyler kalmıştır geride
asla unutmak istemediğimiz
Yüzyıllar içre konuşur farklı Yazılar,
solar, yıpranır meşin ve parşömen
bellekte kalır o bengi iz.

10.1.33.5 BES KURUSA ASK SARKILARI

BEŞ KURUŞA AŞK ŞARKILARI
Bir yalnızlık büyütürdüm saksıda
kalandı çok eski günlerden

bir bana yetsin, hıncımı arttırsın
aşkımı pekiştirsin diye sevince.
Günüydü, gelip durdu hüznümün önünde
gidilmemiş bir saklı deniz sandım.
Kıpırdamazdı yapraklar geceyle
tüketirdi çiçeği, kuşu sevdiremeyen konyak
bana neydi gülmeler, şarkılar
otobüs durakları, alandaki kalabalık
geldi durdu, alana merhaba dedim.
Bir göz bozgundur yerine göre
vururdu pencereme rüzgâr,
ben hep öyle bir gözdüm
çığlığını kendine saklayan.
Düş kurmazdım, beklemezdim şurda burda,
çiçek demetleri, bisikletler geçmezdi
apansız geliverdi sokağıma.
Hıncım bana kalsın gayrı
sen yalnızlığımı götür.
Bana çay demlemeyi öğret
elimi yüzümü yıkamayı,
ağzıma rakı koydurma.
Hıncım bana kalsın diyorum
çünki ben bu kenti kendimde büyüttüm
bir barbarın vahşi ateşiyle,
çünki yapılarının taşında onulmazlığım
çünki şarkılar kanımın bedeli.
En sevdiğim kelimeler gibisin
örneğin öfke gibi
hani bir zamanlar
dağda ve sokakta açan.
Örneğin umut gibi
günde, gecede yitip durduğumuz
zeytin dalını dal eden.
Örneğin aşk gibi
denizlerin üzerinde yürüten.
Örneğin kavga gibi
yüreğimi sıkı, saçlarımı kara tutan
kayaları yumuşatan kavga gibi.
Denizler benim kadar kıpırdayamaz
bak şimdi parklardayım

bir çocuğun menevişli gözlerinde.
Hüzünleri bırakmanın günü
günü çığlığı olmak dünyanın,
hüznümü iki kat ediyor ama
gecede alnıma dayalı alnın.

10.1.33.6 Besir Fuad / Ahmet Oktay

Beşir Fuad / Ahmet Oktay
Enis Batur'a
Gün doldu: Kendime bir aksisedayım
Ürktüm hep hayalâttan. Aklım
bana açıkla: Yırtılan
zaman mı gülün yaprağı mı? Elinde
buruşturuyordu validem. Kapatılmış
ve leyli bakışlı mecnune. Ömrüm
şimdiden "bir devr-i hüzün"
ve kapkara matem: Dizdizeyim
dalgın hayaletinle. Ufku
sen misin seyreyleyen
Darüşşifa'nın o tozlu
penceresinden, ben mi? Vehimler
ve cinnet korkusu
bana mirasın. Ölü oğul da
küçük, çıplak ayaklarıyla
geziniyor sofada, çatının
içindeki rüzgâr gibi.
Ey hafıza! Kanıyor
Ne varsa süzdüğün. Siyah zambak:
Koridorlarında usulca açan
o Cizvit mektebinin "Gecede
yazmayı mutad edindim"
daha o zamandan. Sırdır
çünkü yazı: Candan doğar
ve ayan ettikten sonra
sır olur
 Nemsin benim
öteki zamanlardaki çocuk? Bir hasım
gibi mi büyüttüm seni kalbimde?
Sözüm sana yine de: Kimi gerçek
daha derin düşten. Düşler de
geleceğe gönderir ve Yitik Söz
dirilir okurun dilinde.
Yaşamım! Doğrusun
yanlış olduğun kadar. Bir diken
gibisin içimde.
 Ah! Gülün yok.
Doğ karanlığın devâsa
rahminden de
okurum hisset beni:
 "İntiharımı da fenne tatbik edeceğim:
 Şiryanlardan birinin geçtiği mahalde

cildin altına klorit kokain şırınga
edip buranın hissini iptal ettikten
sonra orasını yarıp şiryanı keserek
seyelân-ı dem tevlidiyle terk-i hayat
edeceğim"
Zevcem! Kim kimin uçurumu?
Her ağuş, ne yapsak
bir serzeniş aslında. Metresim!
Kucaklaştık ama daha bir kez
buluşmadık. Tecilin
dolmasını bekledim ben.
Suret-İ Varaka
"Ameliyatımı icra ettim. Hiç
bir ağrı duymadım. Kan aksın
diye hiddetle kolumu kaldırdım"
Ki "kâğıt dahi kanla mülemma"

10.1.33.7 BÜTÜN ERKEKLER ÖLÜR

BÜTÜN ERKEKLER ÖLÜR
Çünkü gök sıkıntıyla ağar
rüzgâr buruşur, bir yaprak düşer
ve kaçıyordur solgun mavilikte
maviler ve al geyikler.
İşte altın ve kara akıntılar:
analar, yitirilmiş resimlik
yoksulluk, o korkunç kadın.
Susun, tümünün anıldığı gündür,
kara yağmur ve ebem kuşağı
usulca bütün erkekler ölür.
Kıpırdamasın insandan gelen sesler
kamyonlar devrilir dağ yolunda.
Rehincide kalan bir gümüş saat
emanetçide unutulan bavul,
geçip giden gök taşlarıdır
havadan ve selüloit mavilikten.
Ey mermeri bozuk yalnızlık,
sanki kutsal bir avdır suskuda
ve bir yakut parıltısıdır artık.
Çünkü gök kanla ağıyordur,
soluk soluğa atan bir damar
kalbinde hırçın denizin
ve toprağın nabzında,
unutulmak gibi bir şahdamar.

Ürperir aynı rüzgârla
darağacı, çarmıh ve çiçek,
sussun yatakların fısıltısı
avuçlarda parıldayan kehribar:
ekmekli, zincirli ve başları eğik
kadınların erkekleri geçiyordur.
Ve üzgün deltası kısacık ömürlerin
bir albüm, bir şarkı, bir çocuk.
Hangi doldurulmuş hüznün yakutu
çocukluk defterlerince soluk,
ki savaş alanlarında parıldar
bütün koruluklardır ay ışığı,
ey ulaşılmayan dayanak aşklar
elleri kanatan kesici ağıt.
Hep unutuştur akılda kalan,
sıçrayan, yenilen ve ölen geyikler,
derdin eksilmediği kalem ve kağıt.
Kısa ve kesin bir sözdür erkekler,
İspanya'da "Non Pasaran",
kızaran kilise çanları
katedrallere çöken gölgelik
İtalya'da "Mamma Mia"
işte avuçların dünyayı duyduğu kayalar,
sarkık bir bıyık Meksika'da, "Viva"
Nehirler kurur, susar aşk
ve en katı sözdür erkekler
kıraç ve yoksul Anadolu'da.
Büyük ve yeniktir erkekler,
söz dinlemez serüvenci çocuk
su şırıltısında sayıklayan hasta,
ve deli bir sevgilidir sabaha kadar
bulgulu, korkunç ve utançla.
Yararsız bütün leylak ağaçları,
hiç bilmiyor erkekler
doğan ve ölen çocukların hüznünü,
çünkü daha önceden ölürler.
Çünkü gök ağıyordur kanla,
hep yenik yıldızlar vardır,
anı defteri, kum saati, savaş alanı,
bir yüz

işte o kandır.
Ey ışığını dağıtan kristal
ölümsüzlük, ele geçirilmeyen gömü,
ayışığı denizle kendini sürdürür,
işte her şey geçip gitmede,
usulca bütün erkekler ölür.

10.1.33.8 BIR PORTRE IÇIN TASLAK

BİR PORTRE İÇİN TASLAK
Gece bir geyik bahçesidir bazan
ürkek, korkulu, nefes nefese,
çünki hep birileri gelecektir
hep birilerine gidilecektir
düşlerin ve şarapların üstüne.
İşte düş de, şarap da bozgunda,
tatsızdır camın önündeki deniz
süzülen martılardan ne çıkar?
Geldiler gürültüleriyle
beşli, onlu bir can sıkıntısı.
Hiç kıpırdamaz, hiç anlamaz
çünki biz demek ben değiliz
kuşun nasıl uçtuğunu bilmeyiz
bir yeşilin ne olduğunu da.
Bir geceye mi çıkıldı? Onlar da var
yürekleri ve elleri nasırlı,
kimseler bir şey anlatmıyor
çiçeğe, suya, göğe ait
nasılsa bir aradalar.
Saatler ölümle bitişik ama bilinmez
işte gidiyorlar mı? Gitsinler
bardak ve sokak onun olur böylece.
Bozulmuş estamp bir gökyüzüydü
bazı adamlarla daralan.
Böylece kalkar engel
bir duyudur oturduğu yerde artık
çocuklarla çocuk olan.
Çıkarır salar mavi kuşları
kendi göğüne kendindeki ormandan.
Demek gittiler. İyi öyleyse

duyabilir saatlerle ölümü,
isterse eşkıya bir aşkla süsler
bazan da acılarla onu.
İskelede bir vapur vardır, o güzel
iki kişi yeter dünyayı anlamaya,
birinin ağlamasıdır herkesin ağlaması
tutar yüzünü elleriyle siler.
Ne olur geyikleri bahçede bırakın
ne anlatabilir çoklar çoklara?
İşte bir cam parçası, bir çakıl
hadi gidip biraz yalnız kalın.
Elbette kavgamız yine kavga
elbette aşkımız yine aşk.
Bakın, konyaklar içiliyor
hüzünden yapılıyor denizler
ama hadi, yalnız kalın.
Bir çocuk mu ağlıyor? Duydu
çünki bütün çocuklar ondan geçer
kırık oyuncakları, kirli yüzleriyle
Kamburunu çıkartır, usulca yürür
en iyi böyle duyulur gece.
Gece çoğaltılmış bir umudur
sessiz vapurlarla, kısık ışıklarla,
adamlar bir şey arar içkilerden
kadınlar bekler yünleri ve hüzünleriyle.
O da bir kadındır sıkıntılar yapan
renkli kağıtlar ve elişleriyle.
elbette büyütür bir gökyüzünü
el sallar gece otobüslerine,
bir gazete alır, bir cümle yazar
çünki herkes korkar yalnızlıktan
ve her yerde bir intihar vardır.
Kendiyle yenilir her hüzün
bırakın geyikleri bahçesinde,
birlikte söyleyelim teklerden koro
"her yerdeki intiharları durduralım
her biçimdeki intiharları durduralım"
Ama hadi, yalnız kalın.

10.1.33.9

Envanter / Ahmet Oktay
Çok az şey saklamışım yaşamımda;
ne bir fotoğraf var ilk aşklardan
ne bir mektup,
dostlardan beş on tane;
şunları yazmış Stockholm'den
Demir Özlü 1983'te:
"rahmetli Çiğiltepe'nin oğlunu gördüm
geçenlerde Helsinki'de,
sürüyorum geçmişin izlerini".
Hangi izlerin peşinden gittim ben
içimde bir mahşer beklentisi?
Çok az şey biriktirmişim yaşamımda;
hiçbir andaç yok babamdan,
verdiği mineli çakmağı
unutmuşum bir Amerikan Bar'da;
ah umursamaz gençlik!
Sımsıkı tutsaydım şimdi
avucum ısınır mıydı acaba?
Yığınla not var ama masamın gözlerinde:
söyle 'Üç Kör' başlıklısı : -Homeros,
Milton, Borges-. İçgörü üzerine bir şiir
yazacaktım belki de. İşte bir başkası:
'Yolculuk' : -Odysseia, Moby Dick,
Karanlığın Yüreği-
Belli: Çıkış ve Varış ya da
Başlangıç ve Son takılmış kafama.
Demek ki yetişemiyor insan
ne yapsa kendi tasarısına.
Kitaplardaki kenar notlarında kalacak
benim ardımda bıraktığım iz,
anonim bir kimlik olacağım;
bir sahaf dükkânında yıllar sonra
satılmış kitaplarımı karıştıran okur
bilemeyecek
satırların altını benim çizdiğimi,
geçmişe ve geleceğe karışa karışa.
İthaf sayfalarını da yırtmalıyım yavaş yavaş;
yığınla düş kırıklığı, yanılış;
yüzünü görmediklerim var,
yazdıklarını sevmediklerim.
Küskün ölenler oldu bana,
kimlere küskün öleceğim
ben acaba?

10.1.33.10 ESKI BAKIR

ESKİ BAKIR
Bir çığlığın içinde yakalıyorum seni
kaç kez Istanbulsu,

parıldayan, ısıtan, yakan bir alev gibi.
Üstünde uzun, pis, yalnız sokakların yağmuru...
Odaların, merhabaların, gülücüklerin sıkıntısı
tramvayların, vapurların sıkıntısı
yitmiş aşkların, yitecek aşkların
aynı vazoların, aynı öğütlerin, aynı yasakların sıkıntısı.
Yakalıyorum, öpüyorum, avutuyorum.
Karanlık etini kemiriyor,
vaktimiz kısa,
düşlerimizi kolluyorlar durmadan
durmadan kovuşturuyorlar.
Mendilimi ıslatıp alnına koyduğum
suyundan içtiğimiz hayat çeşmesi,
yalnız - geceler boyu uzanan kadını bakırlarda
durmadan horluyorlar.
Geyiğim, saklım benim.
bakma arkana, ne olur, aldırma,
onulmazlığımızdan büyük yapılar kurduk
horlandıkça aşkımız, derya.
Vaktimiz kısa,
karıncalara, rüzgârlara, sulara dokunmak
uyanan toprakları bilmek gerekiyor.
Ormanlar görmüş dolunayın tılsımını
ağlamayı utanmadan
dövüşmeyi bilmek
tırnaklarınla tutunmayı bilmek gerekiyor
aşağılandığımız, kollandığımızı bilmek gerekiyor.
Kapa tunç kapıları gece
Soğukta, kırgın, parasız milyon kişi.
Geyiğim, saklım benim,
ölüm dayanmadan kapıya
sev, öp, yitir beni.

10.1.33.1 GEÇ SAAT

GEÇ SAAT
Yorgundu. Düş görürken
-ölmüş müydü ölüyor muydu?
fidana dokunduğu an açıvermişti gonca-
elinden düştü kitap

kalem de
şuydu altını çizdiği cümle:
Kierkegaard'tan,
"Üzüntüm, kâl'amdır benim"

10.1.33.1 GÉRARD DE NERVAL

GÉRARD DE NERVAL
Siyahın gezginiyim: Her gün daha derine
Yanar akşamla caddede vebalı lambalar,
Bezgin, sıkıntıyla bakar herkes benzerine;
Redingotlarıyla mumya gibi otururlar
İş yerlerinde, kahvelerde. Ve akar zaman.
-Birden söner uzak bir yıldız gibi yaşaman-
Demek isterim, alımlı kadının birine.
Çünkü kanar "bir mezarda bırakılan aşklar":
Adrianne! Jenny! Yıllardır bakir bir dulum ben,
Avuntu bilmez. Nafileydi tüm yolculuklar
O arayış: Kara güneş içimdeydi zaten.
Gittim harfin ve sayının bilinmez ucuna:
Ölü yüzüm çekilmişti gecenin burcuna,
Korkmadım sokağa hapsediyorken kapılar.
Adoniram! Hançerle sınandı ustalığın
Ve açıldı gül gibi Toht Kitabı'ndaki giz:
Herkes iki'dir. Ben kimin öteki adıyım?
Söyle: Bulmak mıydı amacın ey yitik ikiz.
"İçimizde bir oyuncu, bir seyirci yaşar"
Ve "akıl ürünleri delilikten de çıkar"
Kazıyınca pıhtısını o yıkık zamanın.
Melek gülümsemiyor artık Öteki Anam,
Çekil! Çünkü "siyah ve beyaz olacak gece."
Ulaşır mı yaralı hayvan gibi bağırsam
Sesim bencil, sevgisiz, muhkem ev içlerine?
Onulmazım. Çağcıl kentin yabanıl yitiği.
Tek giysim vebalı ışıklarla melankoli,
Bir redse kurtulmak bile istemem yazgımdan.
İki'yim: Yakalandım sokakta çırılçıplak
Ve giydirildim başkalarının sözleriyle.
Ah! Karanlığa giren görür beyazı ancak,
Hangisiyim? Biliyorum kimin gözleriyle?

Ne yapsak silinmiyor ruhtan geçmişin izi
Yaşamak kadar ölüm de çağırıyor bizi,
Geçiyorum sokağı fenerle konuşarak
Hem yaşamın imidir hem ölümün her fener

MORG KAYDI

Giriş tarihi : 26 Ocak 1885
Adı, Soyadı : Labrunie, Gérard de Nerval deniliyor
Cinsiyeti : Erkek
Yaşı : 47
Doğum yeri : Paris (Seine)
Medenî hali : Bekâr
Mesleği : Edebiyatçı
Giyim/Eşya : Siyah ceket, siyah yakalık, gömlek,
flanel yelek, gri-yeşil pantolon,
kızıl çoraplar, boyalı ayakkabılar,
siyah şapka
Ölüm biçimi : Asılma
İntihar ya
da cinayet : İntihar
Ölüm nedeni : Bilinmiyor
Gözlem : Morga kaldırılmadan önce tanındı.
Cesede Edebiyatçılar Derneği sahip çıktı

NASİPSİZİM

10.1.33.1 Gölgeleri Kullanmak / Ahmet Oktay

Gölgeleri Kullanmak / Ahmet Oktay
İşte bir ses geçiyor sıkıntıdan
baksam pencerede yağmur da var,
hani saçlarını ya da göğsünü
çok ince bir hüzünle bezeyen.
Oyuncaklar da var yalnızlıktan
bir parkta ölümü güzel kılar,
hani sarmaşıkça uzandığın yatakta
durmadan aşıladığım sana.
Hayır yaşamıyor suda o balık,
bir yanıltı daha çiçek aldığım.
Herkesin bebeği var odalarda
ölüme ve daha sıkılmak için.
Uzayan sakalım sabaha kadar
uçup giden bir kuş koynundan,
belki yanında bile olmadım.
Eğildiğin sular da yalan
salınıp duran gemilerle aldanma.
Demiyorum hiç mi olmasın kokun, o yatak.
Ben umutsuzluğun domino taşı

şimdi açım, suskunum bak.
Hele bir çağırsın kanın türküsü
hele bir kıpırdasın kumsalda
ağları ve renkli balıklarıyla halk,
silâh tutarım dağlarda.
Bu oda emanet, hadi uzan,
şimdi ellerim de çok nazlı
bir karanfille kanar.
Sunduğum bu yalnız, çocuk ülke,
bak, gece de göğsümde çok ağır,
şaşkın değilim ama silahımı yitirdim.
Gelsin leylâkların açma zamanı
mümkün silâhımı halkımla bulmak.
Hadi uzan özlemim kadar,
bulutlar gidiyor, şimdi işim
çoğaltıp gölgeleri kullanmak.

10.1.33.14

Kaç Kişiyiz Kendimizde / Ahmet Oktay
Pavese, Malcolm Lowry. İkizlerim.
Gece de sonsuz değil,
kötülük de. Ben de denedim.
Lav fokurdarken, gidip geldim
delilikleri. Bin vampir besledim
şuramdaki inde. Sövdüm
ve şehvetle öptüm her Meleği;
ah! Bilemedim.
Kaç kişiyiz kendimizde
Karabasanlar yaşattım
beni sevenlere,
bir hataydım, besbelli.
İçimdeki ölümden
içimdeki ölümden
içimdeki ölümden ürettim her şeyi.

10.1.33.15 SIRADA

SIRADA
Uzat saçlarını gecenin balkonundan
isteğimin çok tüylü suyuna.
Bir orman gecesinde
bir kar gündüzünde,
gördüm nasıl süzüldüğünü
yırtıcı ölüm kuşlarının.
Hadi uçsun memelerindeki güvercinler
hadi cennet ülkeni sun.
Kardeşliğin şarabını istemiyorlar
söyle kaç sofra kaldı kurulu?

Baktıkça içleniyorum fotoğraflarına
yüzlerini öpmüş anneleri ayrılığa benzer
çilekeş kadınlar rüzgârlarına vurgun,
onlar silâhları ve şarkılarıyla
hani şuracığından geçerlerdi
korkularınla kaldığın zaman.
Ölümü en güzel kullandı onlar
bir karanfil dişleri arasından
aşk içinde ulaştırdıkları sana,
cepheden, sürgünden, mapustan.
Sıra bizim, hadi günler bitiyor.
hadi uzat mavi saçlarını
yenik gövdemin üstünden.

10.1.33.1 SIGINAK

SIĞINAK
Kaçıp sana saklanıyorum akşam oldu mu
Sana dokununca mı denizleniyor masa
Senin avcıların mı çok hayvanları kovalayan
Sıkıntımın ormanında?
Üç beş günümüz var şuracığında
Nice oyuncağımızı kırdılar
Biz de güzel çocuklardık bahçelerde
Sularda alabalık
Azla avunmaya alıştık
Ne yapalım paramız yoksa
Şarabımız bitince yağmura çıkarız
Kim güzelleşmiyor öpüşünce.

10.1.33.1 TUHAF DUYGU

TUHAF DUYGU
Dolaşıyorum ne zamandır
kalbimde bir gül kesiği;
ıslak bir tülbent koy göğsüme
emsin büyüyen o siyah lekeyi;
çoktan döndüm gittiğim gurbetlerden
yine de
içimde kanayan bir sılanın sesi.

10.1.33.18 Ahmet OKTAY

Ahmet OKTAY
21 Ocak 1933 tarihinde Ankara'da doğdu. Ankara Atatürk Lisesi'nde okurken öğrenimini bırakarak İstatistik Genel Müdürlüğü'nde memur olarak çalıştı. 1961-65 yılları arasında Yeni İstanbul, Ankara Ekspres, İktisat ve Para, Vatan gazetelerinde görev yaptı. 1965 yılında Ankara TRT Haber Merkezi'ne geçti, 1975'te TRT İstanbul Radyosu'nda çalışmaya başladı. 1978'de Haber Şubesi Müdürü oldu. TRT'den 1982 yılında emekli olduktan sonra da 1993 yılına kadar Milliyet gazetesinde çalıştı.

Başlangıçta yazdığı şiirlerle Ahmed Arif şiirinden etkilendiği izlenimini verirken, 1960'lardan sonra toplumcu gerçekçi bir yaklaşımla İkinci Yeni'ye doğru yöneldiği görülür. İmge serüveni ve özgün bir şiire ulaşma çabasında destansı bir söyleyiş kullanan, bir izlek çevresinde uzun soluklu şiirler kuran, zengin sözcük dağarcığı ile kendini hemen belli eden bir tarzla yazdığı şiirlerde öz-biçim dengesini ustaca kurmayı başarmış, yetkin şiirler vermiş bir şairdir.

YAPITLARI

Gölgeleri Kullanmak (1963)
Her Yüz Bir Öykü Yazar (1964)
Dr. Kaligari'nin Dönüşü (1966)
Sürgün (1979)
Sürdürülen Bir Şarkının Tarihi (1981)
Kara Bir Zamana Alınlık (1983)
Yol Üstündeki Semender (1987)
Ağıtlar ve Övgüler (1991)
Bir Sanrı İçin Gece Müziği (1993)
Toplu Şiirler (1995)
Gözüm Seğirdi Vakitten (1996)
Söz Acıda Sınandı (1996)
Az Kaldı Kışa (1996)

ÖDÜLLERİ

1965 Yeditepe Şiir Armağanı
1987 Behçet Necatigil Şiir Ödülü
1991 Türkiye Yazarlar Birliği Yılın Şairi Ödülü

10.1.33.19

Ölükışla'da Saat Beş / Ahmet Oktay
Saat beş. Yoğurt vuruyor analar,
akşam

kaçak tütün gibi koyu, yumuşak,
alev almış göçebe bir kurt sesi
kalaysız bakraca, buzlayan ovaya yansıyan,
yok tipiye gem vuran
ve narayı hançer gibi kullanan atlılar,
toprak suskun
anaların güz bahçesi kesilmiş gözleri
zehrini içine akıtıyor çıkrıklar.
Saat beş. Zonkluyor belleğimde
Aksaray yolunda gördüğüm
gülgillerden bir bitki
Şemdinli'de ırmak gibi akıp geçen
yemyeşil sıbyan ölümleri,
alınları dövmeli kadınların
uçurumlardan daha yabanıl
söylediği ağıt mıydı, ninni mi?
Bir pişmanlık mıdır yaşananlar?
Elini bir an suda unutup gitmesi,
bakarken ardından ağbani hırkaların.
İnsanınkine benzer kederi
yalnız kalan tahta köprülerin.
Gün kaydını düşer çıplak çocuklarla
bellek körelir düşürülmüş bir elmas gibi
kurumuş bir dere yatağında.
Yaralı tavşan ne bırakır ki
ardında kan izinden başka?
Isparta'da koku yapılır gülden
Aksaray'da bıçak gibi yalnızlık
Hakkari'de efsane.
Balkıyan bulutu görür başak
mavilik gülümseyiş gibi titrediğinde,
ben erken ölümü gördüm
Ulukışla'da saat beşte
Yalınayak suya basıyordu bir çocuk.

10.1.34 Ahmet Selçuk Ilkan

10.1.34.1 Allah Kahretsin / Ahmet Selçuk Ilkan

Allah Kahretsin / Ahmet Selçuk İlkan
çalınmış şiirlerim gibisin
isyanlarım bitmedi hala...
Bu böyle sürüp gitmeyecek biliyorum
Bir sabah bir dilencinin avuçlarına bırakacağım kalbimi
Kim ne derse desin
Tahammülüm kalmadı artık
Bıktım seni sensiz yaşamaktan
Nasılsa döneceğin yok senin
Çıldıracağım bu gidişle
Allah kahretsin!...
Dünya ateşler içinde
Savaşlar almış başını gidiyor
Afrika'da insanlar açlıktan ölüyor
Bense bu gidişle sensizlikten öleceğim

Umurunda mı senin?
Allah kahretsin!...
Hangi masaya otursam
Senin sevdiğin içkiyi koyuyorlar önüme
Vazomda senin sevdiğin çiçekler
Ve dudaklarımda hep senin sevdiğin şarkılar
Senin doğum günlerini kutluyorum senden habersiz
Ve her sabah dualar ediyorum mutluluğun için
Ne yapsam, ne etsem, nereye gitsem
Ecel gibi peşimdesin
Allah kahretsin!...
İşte böyle bir sevda benimkisi
Bu zamanda, bu devirde
Haklısın adam olacağım yok benim
En güzeli artık son vermek bu hayata
En korkunç uçurumlardan bırakmak kendimi
Ya da en yüksek tepelerden
En uçsuz bucaksız denizlere bırakmak bedenimi
Ama içimde sen varsın
Ya sana birşey olursa
Allah kahretsin!...

10.1.34.2

Bir Yerden Sonra / Ahmet Selçuk İlkan
Birbiri ardına geliyorsa mutsuzluklar
Keskin bir bıçak gibi saplanıyorsa acılar
Köşebaşlarını tutmuşsa umutsuzluklar
Ve uçurumlarda yankılanıyorsa aşkın son çığlıkları
Ayrılık güzeldir...
En kalabalık yerlerde büyüyorsa kimsesizliğin
Binlerce kahkaya karışıyorsa gözyaşların
Son çiviyi çakıyorsan yorgun sabrına
Daha kirpiklerinde can veriyorsa hayallerin
Ve dilinin ucundaysa en çılgın küfürler
Yalnızlık güzeldir...
Güvendiğin yüreklere karlar yağmışsa
Buz tutmuşsa o sımsıcak bakışlar
Sen yangınlar içinde üşüyorsan
Ve bir zavallılıksa artık o çok sevmek
Böyle bir dünyaya tükürmek
Ve ölmek güzeldir...!!

10.1.34.3 Biz Ne Ayriliklar Görmüs Adamiz / Ahmet Selçuk Ilkan

Biz Ne Ayrılıklar Görmüş Adamız / Ahmet Selçuk İlkan
Gitmek istiyorsan gidebilirsin
Biz ne ayrılıklar görmüş adamız
Çekinme sen de vur sırtımdan beni
Biz ne ihanetler görmüş adamız
Aldırma sen benim yalnızlığıma
Aldırma sen benim gözyaşlarıma
Boşver sende kalmış yarınlarıma

Biz kadere çelme takmış adamız.
Sevsen gidemezdin sevsen bırakamaz
Sevsen çıldırırdın seven ne yapmaz
Git bu ateş de beni kül etmez yakmaz
Biz ne cehennemler görmüş adamız
Hadi daha çabuk daha acele
Git başka kollara git güle güle
Sen de unutursun adımı bile
Biz ne vefasızlar görmüş adamız
Hep aynı hikaye hep aynı masal
Sen bu şarkıyı git başka yerde çal
Al yanı başımdan gölgeni de al
Biz ne yalnızlıklar görmüş adamız

10.1.34.4

Bu Şehir ve Sen / Ahmet Selçuk İlkan
Ömrümün en güzel senelerini
Alıp da gittiniz bu şehir ve sen
Gönlümün en masum ümitlerini
Çalıp da gittiniz bu şehir ve sen
Döktüğüm yaşlara aldırmadınız
Giden gençliğime acımadınız
Düştüğüm yerlerden kaldırmadınız
Basıp da gittiniz bu şehir ve sen
Beni iyi tanır bu kaldırımlar
Bu kuytu köşeler bu taş sokaklar
Sizlerden bir ömür alacağım var
Çalıp da gittiniz bu şehir ve sen
Bağlayıp durdunuz hep ellerimi
Delik deşik ettiniz seven kalbimi
İçimde dağ gibi hayallerimi
Yıkıp da gittiniz bu şehir ve sen
Biriniz sağırdı duvardan bile
Biriniz kalpsizdi taşlardan bile
Bütün acıları dizip önüme
Yakıp da gittiniz bu şehir ve sen
Kimsesiz yalnızdım kollarınızda
Herşeyi kaybettim yollarınızda
Şimdi bir hesap var aramızda
Vermeden gittiniz bu şehir ve sen
Ben yine yaşarım içimde yasla
Ya siz neylersiniz bu ihtirasla
Bir daha dönmek mi buraya asla
İçimde bittiniz bu şehir ve sen

10.1.34.5

Geleceğim Ol / Ahmet Selçuk İlkan
Denize dökülen bir ırmak gibi
Öyle ak içime öylesine dol
Yarına açılan bir yaprak gibi

Unuttur mazimi geleceğim ol
Hasretin yerini müjdeler alsın
Bırak da mutluluk kapımı çalsın
Bütün acılarım dünlerde kalsın
Unuttur mazimi geleceğim ol
Yorgunum yıllardır hep beklemekten
Yorgunum gönlüme sabır ekmekten
Kurtar artık beni hasret çekmekten
Unuttur mazimi geleceğim ol
Bir ömür boyunca seveceğim ol.

10.1.34.6

Gözlerin Kal Diyor / Ahmet Selçuk İlkan
Buna nasıl ayrılık bu nasıl veda
Gözlerin kal diyor dudakların git
Bakışın anahtar gözlerin kilit
Ellerin aç diyor dudakların git
Ayrılık dönüşü olmayan nehir
Yalnızlık yıkılmış bomboş bir şehir
Kaç sevda kül oldu böyle kimbilir
Gözyaşın kal diyor dudakların git.
Gidersem bir daha dönmeyeceğim
Kalırsam kalbime yenileceğim
Çözemedim seni delireceğim
Gözlerin kal diyor dudakların git
Duvardan insin mi resimlerimiz
Yabancı olsun mu isimlerimiz
Ya o deli dolu gecelerimiz
Anılar kal diyor dudakların git
Bu roman da biter belki birazdan
Ne aşklar yıkıldı gururdan nazdan
Ağlıyor besteler yine hicazdan
Şarkılar kal diyor dudaklar git

10.1.35 Ahmet Tufan Sentürk

10.1.35.1

Beni Dostlarım Öldürür / Ahmet Tufan Şentürk
Dost düşman önümde yürür
Bilmedim asıl dostu
Dostların canıma kastı
Beni dostlarım öldürür.
Ağamsın kardaşımsın der
Gülerek kalbime girer
Sinsice için için yer
Beni dostlarım öldürür
Sevmek değil sanki tapar
Uzattığım elim kopar
Bir gün beni apar topar
Mutlak dostlarım öldürür.
Tufan bu derde yok ilaç

Etme kimseyi başa taç
Sana dostum diyenden kaç
Seni dostların öldürür.

10.1.35.2 Kerem'in Arpa Tarlasi / Ahmet Tufan Sentürk

Kerem'in Arpa Tarlası / Ahmet Tufan Şentürk
Gökyüzünden bulutları kovdular
Boşuna yağmur duası
Ateş düştü canevine dünyanın
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...
Yüreği titriyor toprağın, taşın
Tedirgin gökte yıldızlar
Çatlayacak gibi her kafatası
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...
Kapandı sımsıkı pencere, kapı
Sızmıyor ne hava, ne ışık, ne ses
Artık birbirinden korkuyor herkes
Bütün işlerimiz oldum olası
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...
Körleşti duygular ağlamak niye
Tanrı bile düşünmüyor kulları
Kızgın bir çöldeyiz, ellerde asa
Şeytanın elinde kaldı su tası
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...
Başlar kurşun gibi, bakışlar ürkek
Yenilen, içilen zehir, zemberek
Bir çaba ki ölüm dirim çabası
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...
Kısaldı bir uçtan bir uca dünya
Artık olmaz, olmaz, her şey olur ya
Hani nerde kaldı Mesih hülyası
Yandı dostlar, yandı,
Kerem’in arpa tarlası...

10.1.35.3 Tahterevalli / Ahmet Tufan Sentürk

Tahterevalli / Ahmet Tufan Şentürk
Bir uçta doğu,
Bir uçta batı.
Bir uçta kağnı,
Bir uçta füze.
Bir uçta yumruk,
Bir uçta atom.
Sırtımız kavi,
Yüreğimiz pek.
Merihte balayı,
Yerde diskotek.
Devir füze devri yavrum,

Yok ikisinin ortası,
Yok orta halli,
Tahterevalli, tahterevalli..

10.1.35.4 Çocuklar ve Ben / Ahmet Tufan Sentürk

Çocuklar ve Ben / Ahmet Tufan Şentürk
Hiçbir çocuk bana baba demedi
Ben hiç "baba" olmadım ki..
Baba diyen tatlı sesi
Sokaklarda, komşularda duydum
Sokaklarda, komşularda gördüm onları.
Koşuyorlar, gülüyorlar, oynuyorlardı,
Ana diyorlardı, baba diyorlardı
Koşup sarılıyorlardı boyunlarına
Analar, babalar çocuklarını
Öpüyorlar, okşuyorlar, seviyorlardı;
Hiçbir çocuk içtenlikle, sevecen
Atılmadı, sarılmadı boynuma
Benim hiç çocuğum olmadı ki...
Sevgilerin en kutsalı çocuk sevgisi
Seslerin en güzeli baba diyen ses
Ben hep bu türkülü sesi dinlerim
Ben hep baba diyen sesi duyarım
Bir çocuk bana doğru koşsa uzaktan
Onu, birden sımsıcak ruhumla kucaklarım..
Geceyarısı bir çocuk ağlasa uzaklarda,
Anasından, babasından önce duyarım..
Günün haber saatlerinde,
Radyoda, televizyonda
Dergilerde, gazetelerde
Yollarda, sokaklarda
Öldürüldü, öldü derler
Ah... yavrum derim...
Oysa ne öleni bilirim,
Ne öldüreni.
Çaresiz alıp başımı giderim,
Ağlayan analarla, babalarla beraber
Uykuyu gözlerime haram ederim...
Oysa hiç bir çocuk bana baba demedi,
Ben hiç baba olmadım ki

10.1.36 AHMET UYSAL

10.1.36.1 68 Kisiydi Ankara'da / Ahmet Uysal

68 Kışıydı Ankara'da / Ahmet Uysal
seni öptüğüm sokakta mı
kaldı o yağmur, o rüzgar
duvarların ardı karanlıktı üşütürdü
soluğumuzla ısıtırdık ıssızlığı
ve biz aşıktık o yüzden aşkla
katılırdık işçilerin direnişine
ahmed arif'i arardık ulus'ta

hasan hüseyin içerdeydi
bulvarda şiir okur, sokaklara sığınırdık
parklara usulca kar yağardı
aklımızdan geçmezdi
kırılan bir dal, susuz kalan bir ağaç olmak
bir gün ölecektik iki güzel
kırmızı gül açacaktı toprağımızda
seni öptüğüm sokakta
ne o yağmur kaldı, ne o rüzgar

10.1.36.2 DÖRTLÜKLER

DÖRTLÜKLER
Geceyi aldattım suç ortağı
arıyorum kendime
Geçen ömrümü aldattım aşklar
kapatmadı yaramı
Bir çocuk ağlıyordu içimde
yaz yağmuru sandım
Ah, yaşlanarak mı silsem onun
ıslak yanağını
Uzun koşu bitti yarısını bile
geçemedim çölümün
Deli dikenli kaktüsün tutamadım
yasak yemişini
Yenildim bu kuşatmada da uzun
mızrağım kırıldı
Yere düşürdüm aşk burcundan
simgisini üçgenimin

10.1.36.3 EVVEL ZAMAN SAIRLERI

EVVEL ZAMAN ŞAİRLERİ
NECATİGİL
Sokaktan eve taşırdı
İncecik kırgın bir aşkı
EDİP CANSEVER
Mendilinde kan sesleri
De bıraktı Edip Abi
TURGUT UYAR
En güzel ona uyardı
Büyük Saat, erken durdu
Kayayı Delen İncir'in

Yurduydu onun da yurdu
CEMAL SÜREYYA
Çiçek dolu şapkasıyla
Hep güvertede oturdu
Ölümünden sonra bile
Cıgarası yandı durdu
CAHİT KÜLEBİ
Mavi bir türkü söyledi
Bergüzâr oldu Külebi
NÂZIM
Yeryüzüne bir kez gelir
Adı Nâzım olan şiir

10.1.36.4 GECE SÖZLERI

GECE SÖZLERİ
Geceyle dinlemeli genişleyen
Bir ağacın gövdesini
Üzerine yıldız sekerken
Su vermeli gülün toprağına
Şiir geceyi sever çünkü
Aşk geceyle açıklar kimliğini
Eski bir ırmak yatağında
Yeni bir serüvendir gece
Ve bir kadın sevilmeyi bekler
Gecenin en ince yerinde

10.1.36.5 GECE TANIMLARI / 2

GECE TANIMLARI / 2
bir kadın tenidir gece
ay ışığında soyunan
benim için mi gizlice
gelir denizin koynundan
suyla rüzgârla öpüşür
onun ıslak ürpertisi
açık kalsa üstü üşür
kayınca şiir örtüsü

10.1.36.6 GÜZ GÖMLEGI

GÜZ GÖMLEĞİ
Güz gömleği giydi şiir
Hüzün sanıyor görenler
Açık kalmış bir düğmesi
Ki rüzgâr girsin diyedir
Cebinde yağmur kokusu
Bir tutam kurutulmuş ot
Yeni bir imge arıyor
Onunla, ince akan su
Bir kadın eli değmiştir
Belki de yıllar öncesi
Saklar durur unutamaz
O gömleği giydi şiir

10.1.36.7 GÜZ SONU SIIRLERI

GÜZ SONU ŞİİRLERİ
Her şey hazır belki
yarın giderim
Yağmurun sesini de
alırım yanıma
Gömleğimin cebindedir
kuruyan otlar
Eski yerinde kalır gene
bozkır kokusu
Herşey hazır kesin
yarın giderim
Kırgın güz sokağı
uğurlar beni
Benim için rüzgâra
bürünür evler
Kapısını açık bırakırım
ıssız avlumun
Her şey hazır olamaz
hayal bunlar
Şehrini bulamaz bulanık
akan nehir
Savrulur derin vadilerden
düşer köpüğü

Kırık bir dal ucuna döner
kırgın şiirler

10.1.36.8 GÜZALTI SIIRLER

GÜZALTI ŞİİRLER

hüseyin'e, hidayet'e

artık gizlisi kalmadı arka bahçemin
ele verdim saklı orman yolumu
yaşlı kadınlara dağıttım
kurutulmuş otlarımı da
genç şairlere gönderdim, kırk yıldır
biriktirdiğim rüzgârları
seksen öncesi, sonrası,
ben hep bir kırgınlığı yazdım
nasıl olsa bilirdi büyük ustalar,
yalnızca gül alıp satmadığını bir şairin

10.1.36.9 KALIT

KALIT

cemal süreya'nın öldüğü
yaşı da geçtim
öldü
sevdiğim şairlerin çoğu
yağmura indirgediğim
söz
ve bir ince rüzgâr
kaldı bana onlardan

10.1.36.1 KIRGIN GÜNLER GÖÇEBESI

KIRGIN GÜNLER GÖÇEBESİ

Yurdun neresiydi senin
Ey rüzgâra bürünen göçebe
Tükettin işte barındığın
Kırgun günleri de
Biriktin ve çürüdün
Eski taş oyuklarında
Çimlendi gizlediğin tohum
Islak bir çizgiydin

Kuşların geceye çizdiği
Acı sularında çığlıklar
Kırk yıl eğirdin ipliğini
Kırkıncı şiirinin
Önünde duruyor şimdi
Yangınlar atlası temmuz
Kül üreten kent günleri
Geçit vermeyen köprü
Çıkrıkta bekleyen iplik
Çıkıp gidecek gibisin
Kendine çizdiğin eğriden
Bursa günleri kentine
Şiiri ilk bulduğun
Su günlerine yeniden
Yeniden kuşatıyor seni
Korku ve kuşku günleri
İçindeki taş tanrı
Ağır basıyor yeniden
Uzun süren o yıkımlar yılı
Yurdun neresiydi senin
Ey rüzgâra bürünen göçebe

10.1.36.1 SANA NE SÖYLESEM ÖMRÜM

SANA NE SÖYLESEM ÖMRÜM
Güz geldi ah, güle ne söylesem
Sana ne söylesem ömrüm
Sen ki şiirler düşürürdün
Uzun uğultularla akan sulara
Toprağın tuzu, taşın izi olurdun
Ayışığı toplardın güllerden
Gecenin ürpertisinden çocukluğumuza
Kırgın kadınlarımıza yazılarda
Oradan oraya savurduğumuz
Sarılan sarılan yalnızlığa
Şimdi nasıl koysam yerine
Kırılan dalı, örselenen çiçeği
Okşasam usulca, öpsem öpsem
Bulutlarla düşlesem, kuşlarla düşünsem
Şiirle sağaltsam sayrı yüreğimi

Sana ne söylesem ömrüm sana
Sen ki gümüş pullar düşürürdün
Bulanık karanlığa hüznümüzün
Yeniden yeniden kazanırdık umudu
Unutulurdu yenilgi, susardı ölüm
Güz geldi ah, güle ne söylesem
Sana ne söylesem ömrüm
Toparlan, kanınla katıl haydi,
Kalan ömrünle, kanayan yanınla
Bir yoğunluğa koy günlerini

10.1.36.1 SON DURAKTA

SON DURAKTA
Bir düşteydin bunca yıl
Boynunda şiir ilmeği
İnce olsun istedin hep
İnce olsun şiirin ipliği
Bir sürgünden bir sürgüne
Her zaman şiirden beklemeli
Eski bir çıkrık olsan da
Gülle dokudun ipeğini
Şimdi son duraktasın işte
Cemal'in indiği durak
İnmek istediği Metinimiz'in
Sana bir şiir yazımı uzak

10.1.36.1 SONSUZ VE BÜYÜLÜ

SONSUZ VE BÜYÜLÜ
Yarım ve kırgın bir umudu
ekliyor günlere
Güzle ürperen ince su
gömleği sevgilinin
Onun o çocuk sokuluşu
arıtıyor şimdi
Kentlerin kalın örtüsüne
takılan ömrümü
Kar sularını geçiyoruz
onunla yeniden

Yeni imgelere ulaşıyor
aşk ve umut
Otların ve kuşların anladığı
sözler üretiyoruz
Yalnız yüzler, eski gizler taşıyor
yağmur bulutu
Yanan kentlerin üzerine
düşüyor hüznümüz
Uzak yazlardan gelip geçen
yüzlerin parıltısı
Karla çoğalan sular
ağartıyor ovamızı
Sonsuz ve büyülü bir iklim
oluyoruz onunla

10.1.36.1 SONSUZ

SONSUZ
yaz geçer günlerin tortusu
şiirden sorulur
hesabını versen de uzak iklimlerin
şiirin sonu hep sorgudur
şair, kuruyan otlarla özetliyorsun o büyük aşkını
halbuki her şey senin elinle aşk olur
yıktın yükünü ıssız ormana, sesinde ırmakların
akışı duyulur
işte sen de anladın sonunda bunu
yaşam ki şiirle sonsuzdur

10.1.36.1 SÖZDÜSÜ METINLER

SÖZDÜŞÜ METİNLER
Sen ki bir sözdüşüydün
Ulaşan en eski aşklara
Kırık testimde biriken su
İlk yazılı taşı söylencemin
Sendin bulduğum büyü
Bozkır buğulu bedenimle
Tuzuna inandığım çöl kumu
Kuşlar uçurtan susuzluk

Yollar ayrımı yüreğim
Zaman dokuyan çıkrıktı
Dönen ışık hızıyla
Boşluğa düşen sarmal
Aşk ki bir sözdüşüdür
Çıkar en eski yazmalara

10.1.36.1 SÖZLÜK

SÖZLÜK
leylâk: yağmurlu günlerde
mora boyar gecenin örtüsünü
poetika: yağmur sözlüğüyle yazılır
burada rüzgârların şiiri
rüzgâr: küçük orospu çiçeklerinin
kokusunu sürükler gizli bohçasında
gece: güz ırmağına düşürür
tülünü, koynuma girmeden önce

10.1.36.1 SISLI SEHIRLERDE KALAN

SİSLİ ŞEHİRLERDE KALAN
Sisli şehirler bıraktın bana
Erken ölümünü kuşların
Ay ışığı da görünmez oldu
Çiçeksiz, yarım balkonumda
Uçuşan eteğini bulamadım
Kalbimi acıtıyor tenimin yarası
Her gece amansız bir sorgulama
Elimde kalan kırık dal ucu
Yırtıyor dokunduğu yeri
Kanlı bir hançer yatağımda
O kırgın yağmur sokağı da
İşte kaybetti ince yağmurunu
Silindi penceremdeki ıslak gölge
Yakıcı öpüşlerin sıcaklığı
Tuzun eski tadı unutuldu
Sivri bir hançer bıraktın bana

10.1.36.18 Unutulmus Bir Mektuptur Ask / Ahmet Uysal

Unutulmuş Bir Mektuptur Aşk / Ahmet Uysal
kırılgan günler edinmişsem
altmışından sonra.bir çiçeği
koklar gibi tutacaksınız demektir bu
tutarken saydam ellerimi
aşkın önüne geçen şiirler beklemesin
artık benden sevdiğim kadınlar
ve bütün güzel kadınlar,beni
öper gibi öpsünler yaz ırmaklarını
sevgilim olan, kızım olan, ıssız
ormanım olan ülkemin o kadınları
ölümü ardına almış,çağcıl
soluğumdur yarışır durur hala atlarla
ben yalnızca bir tanımı arıyorum
belki de, büyülü yorumlar yorumunu
diyelim ki:aşk bir mektuptur
bir şairin göndermeyi unuttuğu
ey ülkemin en güzel şair kadınları
bana bir mektup yazın ve unutun onu

10.1.36.19 UZANISI INCEYDI ÜLKEMIN

UZANIŞI İNCEYDİ ÜLKEMİN
Kuşların uçtuğunu
görmedik
Güneşin sıyrıldığını
buluttan
Görmedik yağmurun
yağışını
Çok erken geldiğini
ölümün
Görmedik çocukların
gülüşünü
Uzun akan nehrin
sularını
İncecikti uzanışı
ülkemin
Sonsuz gökyüzüydü
görmedik

10.1.36.20 YARIM KALDI SON SERÜVEN

YARIM KALDI SON SERÜVEN
Sen öyle düş içindeyken

Silindi suda sureti
Yarım kaldı son serüven
Döndü durdu rus ruleti
Söz eskidi su bulandı
Nasıl bulmalı yeniden
Ki birbirine karıştı
Bilinenle bilinmeyen
Sendin o yaz parıltısı
Yörüngesiz bir gezegen
Yalnız, umarsız, bulutsu
Karanlık sularda yüzen
Bitti mi o mahur faslı
Ay ışığında söylenen
Ateşin suyla dansıydı
Yarım kaldı son serüven

10.1.36.2 ÖLÇÜMLER SÖZLÜGÜ

ÖLÇÜMLER SÖZLÜĞÜ
hüzün/ölçer
rüzgâr: hüzün ölçeridir eylülün,
ürpertir geceyi öptüğü yerden
acı/ölçer
şiir:acı ölçeri kanlı yüzyılın
yaralı bir temmuz atlasında
aşk/ölçer
hançer:ah, onunla ölçülür bütün
ölümcül, yasak aşkları ülkemin
güz/ölçer
şair:güz ölçümüyle yazan şiirini
uyaklar düşüren uzak rüzgârlara

10.1.36.2 ÖPÜS TADINDA

ÖPÜŞ TADINDA
Bir şiir
Tek bir şiir yazmalıyım
Uyağı rüzgâr olan
Yağmura bürünmüş soluğu
Bir gün

Tek bir gün kalmalı
Benden kalacaksa geriye
Bir öpüş tadı dudağımda
Ve bir öğüş tadında
Olmalı o şiir de

10.1.36.2: INCE BIR HANÇER

İNCE BİR HANÇER
Issız bozkırda usul esen
yaz yelidir hançer
Bütün eski kalıtların yanılmaz
belleğidir hançer
Ayrı kalınca kınından yitik
gümüş kabzasıyla
Zaman içinde çürüyüp gidecek
eğri demirdir hançer
Yıkım günlerinde odur öfkeli
imgesi şairlerin
Pul pul döker pasını birden
umutla devinir hançer
Ay ışığını sever ne de olsa
gecenin dostudur
En çok bir kadın koynundaysa
sevinir hançer
Islak bir parıltı ya da kan
izi bırakır ardında
Yasak sevişmelerin ölümcül
bedelidir hançer
Ne zaman kaygan bir kın
içinde düşünsem onu
Şiirin ipeksi dokusuyla
kendine bilenir hançer

10.1.36.2: SEHIRLERDIR ACITAN KALBIMI

ŞEHİRLERDİR ACITAN KALBİMİ
Şehrini arayan bir nehirdim
Arar gibi eski bir sevgiliyi
Her yanım toprak, tuz ve kum

Köpüğü dağılmış bozkırda
Çoktan unutmuş çıktığı vadiyi
Kadınlar da görmüş yalnızlıkta
Gözleri kırık bir söğüt dalı
Kan mıydı sızan gözyaşı mı
Uzak bir yıldız gibi kaymış
Elinden, nehrimin suları
Nasıl akar giderdim oradan
Sürüklenen bir nehirsem de
Savrulan birkaç su damlası
Kalsın isterdim kirpiklerinde
İşte öyle bir sevgi anısı
Suya değen ince otlara
Uzanırdım, ah bir tutunsam
Ama, bir nehirdim ben
Akıp giden kırgın göçebe
Bin yıldır batık şehrini arayan
Şehrini arayan bir nehirdim
Gözü tutmayan hiçbir şehri
Ayaklarına dolanan köprülerin
Birinden ötekine geçip gitsem de
Şehirlerdir acıtan kalbini

10.1.36.25 SIIRE YETMEYEN ZAMAN

ŞİİRE YETMEYEN ZAMAN
Şiire yetmeyen zaman
Nasıl da yanılttı seni
Sen ki daha bir çocuktun
Bir yaşamı alıp gitti
Şiire yetmeyen zaman
Sararan ot, yiten gölge
Öyle birden gelen ölüm
Doğrusu aklında yoktu
Yaklaşıyor her geçen gün
Sararan ot, yiten gölge
Soluk soluğa bir güzel
Yaşadın ya sen ona bak
Ardında kalan şiirler
Adını fısıldayacak

Soluk soluğa bir güzel

10.1.37 AHMET ÖZER

10.1.37.1 Ask Ve Kuyrukluyildiz / Akgün Akova

Aşk Ve Kuyrukluyıldız / Akgün Akova
gittiğim bütün hekimler aynı şeyleri söylediler
söz birliği etmişcesine
"aşk hastalığıdır bunun adı
ve çok sarsar insanı bu yaştan sonra"
oysa ne yalan söyliyeyim,
ben yalnızca
bir kuyrukluyıldıza
çarptığımı sanmıştım
yaşamın çıkmaz sokaklarında yürürken
yüreğim bir patlamayla aydınlanınca

10.1.37.2 BUGDAY VE TOPRAK

BUĞDAY VE TOPRAK
pencereyi açtım
elma ağacı serçe cıvıltısı
ve kedi
güneşle döküldüler sabaha.
döküldü birdenbire yüzümün aynasına
leylak kokusu ateş rengi bahardalı
gölgesi göle yansıyan karlı dağ.
bahar geldi dedim
ak bir buluta
kırlangıçların göğü biçişine bakarak.

10.1.37.3 BIR BAKISTA

BİR BAKIŞTA
ürktü içimdeki kuşlar
bir katar kanat sesi yıkadı
haziran göğünü
yüzün bir buluta giriyordu o an
boynunu vermiştin bir çağlayana
bir tutam kırmızı saç uçuşuyordu
karanlığın parmaklarından.
gövdemiz
bir alevin rüzgârında dört nala
sesimizi gezdiren meydanlar

bir güzelliğe açıyor yelkenlerini; heyamola.
şimdi bize biçilmiş ömürleri yaşıyoruz
en güzel günlerimizi bırakarak ardımızda.

10.1.37.4 BIR KAPININ IKI YÜZÜ

BİR KAPININ İKİ YÜZÜ
bir kapının bir yüzü gökyüzüdür
bir yüzünde ağıtı gizlidir tüm annelerin.
içerde biçilen sözcükler çınlar/süt kokan
ağızdan
bir bebek uzun yolculuğuna çıkar uykunun
ufkunda
sobanın parlayan alevleri resmini çizer
yalnızlığın
içerde sözcüklerin masalları dokuyan sıcaklığı
seferberlik trenleridir cephede kalanları
anlatan.
içerde begonyanın damarlı yaprakları
bir haritayı tamamlar
duvarda türküler içmiş bir saz salınır
akordlu telleriyle
mayıslardan fotoğraflar/yürüyen seslere
yaslanmış şiirler
saatin çalışkan yelkovanı/tembel akrep
kutsal kitabın çöl ikliminden sağılan sesi.
dışarıda çınarın dalları tarihle kucaklaşır
karanlığın ellerinden kurtulan güneşin bilge
yüzü
dökülür kapının bir yüzüne
dışarda ayın karanlığı biçen ışığı/suyun
kanayan sesi
kuşların sokulgan uçuşları sirenlerin ürperten
dişleri
korkuya teslim olmuş duvarlar.
gecesefaları yaseminlerle kolkola
bir buhurdandır düşlerimizi havalandıran
dışarda bir hüzün yeli dolaşır
parmakları
tokmakların tozlarında.

içerisi sevgiye akar sesimiz yettiğince
dışarısı hüzne sefer eyler düşlerimizi içerek.

10.1.37.5 Düsün / Ahmet Özer

Düşün / Ahmet Özer
Kışın soğuk balıktan günlerini sayıyorum ağımda.
O yaza hiç dönülmeyecek!
O başlatılmamış, o varsayılan ortasında yaşanmış sevda
yakılmamış bir mum gibi aklımda.
Kesik ağzıyla suları iğrilten
boğaza karşı durup da
oraların kuşu yalıçapkınını hecelemiştik
beyaz bir yelkenli geçişiyle sulara.
Kışın vurgusu açık, bağımsız bir ses,
esiyor bize değmeden, bizden almadan
hiç uğramadığımız bir yerlerden doğruca.
Uçuyor cinsiyetin kindar ağzıyla.
İbret olsun diye savuruyor
uzaklara bir meddücezir haritasını.
Ne uzanma, ne geri çekiliş;
biz varsayılanın ortasında
iki içine işleyen zaman,
iki uyurgezer nokta.
Şimdi sen bile bu şiir için
çeperleri kapanmış, kendi başına bir ses,
kışın soğuk balıklardan takviminde
sadece kendine dökülen bir yapraksın.
Yalıçapkını yeni bir sözcüğe uçuyordur şimdi
bilmediğimiz bir lügatta.

10.1.37.6 GECENIN KANAYAN YERINDEN

GECENİN KANAYAN YERİNDEN
gece yarısı bir el dokunuyor soluğuma
bir aşkın kan damlası karışıyor yağmura
kitaplardan yüreğime dolan gelincikler
güneşli papatyaları seyreyleyen turnalar
bir yelkenli açılıyor alnımın çatısına.
sizlerin gençliğini taşıdım kanımda
ey güzel çocuklar sesime ses katanlar
şimdi renklerle savruluyorum ardınızdan
adlarınızı unutmadım/yüzünüz silinmiyor aklımdan.
sevincim bir çığlık gibi savruluyor dünyaya
kelebek kanatları/kuş sesleri dökülüyor gömleğime
bir nehir akıyordu gecenin sessizliğine
bütün güneşler kayıp gitmişti ellerimden

her ölüm bir şiiri büyütüyordu dilimde.
çok şey anlatıyordu gecenin yüzü
yağmurlu bir kasım karanlığını geçerek
korkuyu yenen bir aşkın seveniydim
bir gül yaprağıydım rüzgârda.
güzelliğiniz kazılıyor gençliğin mavi ufkuna
yarama tuz basarak geçiyorum günleri
bir ses yankılansa yüreğimi örseleyen
bir fotoğraf dökülse yüzünde solgun çiçekler
göğsümden havalanır martı sürüleri.
şimdi karlar yağar yüzüne dünyanın
istasyonların uykusunu yitirmiş derinliğine
şafakla yırtılan gecenin kanayan bir yerine.

10.1.37.7 GÜNLE DOKUNAN

GÜNLE DOKUNAN
yürüdüm gecenin bir yerlerine tutunarak
gökyüzünü dolduran yıldızlar altında
kalbim suçlanışın akıp giden çağlayanı
ellerimde okunmamış mektuplar mürekkep izleri
gecenin geç bir vaktinde uyandırılmak.
kanı çekilmiş yüzlerin/ ağıtların ortasından
kıvılcımlar dağıtan gözlerin erken gidişlerin
şafağın teri alnımda
dilimde buğulu sözler.
çatlıyor bulutlu gökler köpüren ırmaklar
kuşlar bahar nakışını kazıyor dağlara
bir söz tufanı sevincim yüreğimde
yangına tutuluyor solgun sayfalar.
şimdi yolunmuş gül bahçelerinin koynunda
yeşeren çocuk sesleridir dünyayı tutan.

10.1.37.8 HAZAR'A AY DÖKÜLDÜ

HAZAR'A AY DÖKÜLDÜ
göle bakan dağın ufkunda
bir kadın uzanır iki canlıdır
suya en güzel ninnilerini bırakır
her gece ay hazar'a dökülürken.

kimler geçti bu ovadan atları eyerli
bir ağıtın yakıcı sesini katarak günlerine
nehre bakan bir çift göz olur her sabah
ovanın kapılarını çalan bekleyişlerde
fırat bir bozkırın göğsünde dinlenir
gökkuşağının büyüsüne kanat gerer alıcı
kuşlar
ak bulutlar geçer gün batımında
suyun teriyle biçimlenen
bir haberci olur ülkeden ülkeye
köprü kurarak.
taşların serüvenidir tarihi unutulmaz kılan
susan çanların çarşısında bedestenlerin
serinliği
kilimler dokur gencecik kızlar terini ipeğe
katarak
düşün ardı sıra akar yolculuğumuz
bizi toprağa sefer eyleyen.
ikiz çocuklar koşar birbiri ardından
biri gecedir gündüzün yastığına yüzünü seren.

10.1.37.9 KIZ VE ANNE

KIZ VE ANNE
ayakkabıları büyüktü annemin
onlarda yorgun ayakları
uyurdu
gündüzün
uykuyu unuttuğunda gözleri.
oysa uyurken
onlar uykusuzdu kapı eşiğinde
savrulan suyun sesini
yağmurun dinmeyen şarkısını
sürülerin getirdiği akşamları dinlerdi.
ayakkabıları büyüktü annemin
küçükken onlarda yüzerdi
ayaklarım.
uzaklara götürürdü beni annem
aklıyla
saçlarımı vermek isterdim rüzgâra

ardından soluksuz koşarken
ayakkabıları tökezletirdi yürüyüşümü
hüznün ilmekleri dokunurdu
düşlerimde.
yürüyüşüm eşitlendiğinde aklımla
anne olmuştum.

10.1.37.1NE ZAMAN NERDEYIZ

NE ZAMAN NERDEYİZ
şimdi burdaysak bir yanımızla
bir yanımız savrulur dünyanın bütün ırmaklarıyla
ilk hecesinde ışırız yaşanacak günlerin
taptaze sesin içinde
trenler yeryüzüne rüzgâr götürür
düşlerimizden.
bursa cezaevinden uludağ'a bakarız ay vakti
konya'dan beyşehir'e pancar taşıyan ağır kamyonlarla
gül tadında bir sabahın güzelliğine dökülürüz
fırat'ın güneşli buğdaylara yüz süren suyuyla
akarız güneye
gözlerimiz kapatılır üstüne çizgi çizilir adımızın
yelken oluruz bütün ömürlere
kırılan gençliğimizle.
kar altında yürürüz sevgilimizle/gelecek kilim olur
çiçeğe su veririz şebboydan begonyaya bir koku uzanır
puşkin'in her dizesinde soluk alırız insanlık adına
vivaldi'nin notalarına yerleşir yüreğimiz kar sevinciyle.
ak yazılarla yolculuğa çıkar içimizdeki çocuk
paris komününde isyanın ateşçisi oluruz
sinop cezaevinde sürgün bir gazeteci
karacaoğlan'ın sazının tellerinde
pir sultanın ak gömleğinde
tonguç'un demiri döven büyük ellerinde
turaçların güzelliği nakışlayan uçuşunda.
che ile bolivya'da insanlığın düşünde ölümsüz
fotoğraf
bir bozlağın yakıcı kederinde hasrete
dönüşürüz
fesleğenlerin yemyeşil kokusunda/

gecede tüten gecesefalarında
kuğuların boynunda ışırız/atların yelesinde
masalların yılları nakışlayan ölümsüz
tarihinde
çocukluğumuza uzanırız çayırların boy attığı
mevsimde
kanayan yaramıza koyarız/alkıma dönüşen
özgürlüğü.

10.1.37.1 SÖYLE YÜZÜM TANIGIMSIN

SÖYLE YÜZÜM TANIĞIMSIN
aşk eskidi/yollar uzun
bir dalga kırıldı yüzümde
kar sesinde uçan çiçek
yüreğimde gülüşündür
sevgi bitmez/düş yaşatır.
bir gün olur gurbet başlar
saat durur/deniz biter
sesim aranır yılları
ömrümüz bir yangın yeri
çiçek solar/bulut kaynar.
söyle yüzüm/tanığımsın
kaç bahara göğüs gerdin
bir çocuğun sevincini
gidişini bir babanın
tarih yazar/dünya okur.
şiirim bir atardamar
yaşıyorum dizelerde
gömleğimde bin bir nakış
bir ağlama/uykuya dur
kuşlar gider/sonbahardır.

10.1.37.1 SIZDEN SONRA

SİZDEN SONRA
önümüzde sonsuzluğu toprağın
taşları ve dikenleri ve gökyüzünü iterek
girdiğimiz düşünceden bir gölge kalıyor geride
simsiyah saçlarını rüzgâra vermiş uzun koşucu

tetiği düşmeye hazır bir yüreği dayıyor
kısacık ömrüne dolan güz güneşine
yağmur yağıyor bütün zamanlarına dünyanın
bir taş kemerin altından geçiyor koşarak
kemer bir gökkuşağıdır/yedi rengin kilimini taşıyan
otlar rüzgârın ellerindeki beşikte
toprak güneşe teslim olmuş
günler bir kurşun gibi fırlıyor yatağından
ölüm ve yaşam kıskacında
sevgi ve korkusuzluk damlıyor genç adamın yüzünden
uzaktan turaçlar geçiyor/çoban ateşleri yansıyor ufkun alnına
suyun sesi kanıyor ağıtları anlatan mektuplarda
uykuyu unutmuş iki göz dalıyor şafağa
ölümün kıyısında bir çığlık: gençliğimiz kalıyor afişte.

10.1.37.1 TANIK GÜNLER

TANIK GÜNLER
Günler
Hüznü yüklenip
Ağır prangalar gibi
Sancıyı taşıyarak
Uçsuz bucaksız gökyüzünün altında
Bizlere
Dev parmaklarıyle
　　Gelecek
　　getirdiler.
Günler
Ayrı düşmeyi sevdiğimizden
Sevdiğimiz çocuğumuza dokunamamayı
Açık sarflarla mektuplar göndermeyi
Öğrettiler.
Günler
Tanık oldular ölümlere
Gördüler vurulup öleni
　　　Öldüreni
Hayatla taşınan ölümü
Ölümle başlayan dirimi.
Günler
Oldular en büyük lokomotif

Acımayı öğrenmeyen tarihe.

10.1.37.1 YAGMUR YERINE

YAĞMUR YERİNE
1935 yazında
nazım/sare teyze
piraye hanım
bir ıhlamur ağacının gölgesinde
bir fotoğrafa döküldüler.
ilk kez yansıyor yüzleri dizelerime
bir haziran sabahını tazeliyor zaman
kollarında savrulacağı yıllar
serilmemiş ufkuna nazım'ın
ne çankırı ne bursa
ne ölümü yenmek karadeniz'de
yer almamış şiirlerinde
aşkları yedeğinde ömrümüzün.
sare teyze hasır koltukta
yüzünde ışıltısı gençliğin
saçlarında yapraklanan bir demet güneş
bir büyük aşka yaslamış yüreğini
piraye hanım
havuzdaki suyu ayaklandırıyor
gökkuşağı
bir bulut çatlıyor birdenbire
yağıyor bir sevgi yağmur yerine
nazım
sarı saçları fırtına
daha düşmemiş şiirlerine
ne çankırı
ne bursa.

10.1.38 Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Aci Olacak

Acı Olacak

Bir daha görememek gülümseyişini
Ama emin de değilim, belki görürüm,
Koluna girince yabancı biri
Son görüşüm olur... Ölürüm.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.2 Alistim

Alıştım

Her yıkılışımda yeniden
doğrulmaya çalıştım
Acılarla birlikte
yaşamaya alıştım.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.3 Anlar misin

Anlar mısın?

Gökyüzünde parlayan yıldız,
Derdim desem anlar mısın?
Kalbim O'nun için yanar,
"Yanar"desem anlar mısın?

Yoksa sen de benim gibi
Bir hayırsız yar elinden
Gece-gündüz ağlar mısın?

Neye baksam,karşımda "O"
Ekmeğimde Aşımda "O"
Dertli, garip başımda "O"
"Sevdim"desem anlar mısın?

Yoksa sen de benim gibi
Bir hayırsız yar elinden
Gece-gündüz ağlar mısın?

Gündüzlerim, gece oldu,
Gülen yüzüm, yaşla doldu,
Görmeyeli aylar oldu,
Hasretimi anlar mısın?
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.4 Ask Için Dua

Aşk İçin Dua

Allahım!.. Sen bilirsin
Bana ya sabır ver,
ya da onu.
Olmuyor ki başka türlü
bu aşkın sonu.

NOT: Allah sabır verdi.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.5 Beter

Beter

"Aşk" derdine düştüm, beteri varmış;
Seni sevmekten beteri, sensiz kalmakmış.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.6 Bil ki

Bil ki

Biter sandığım nice şey
devam ediyor sensiz de
Yalnız nefes alışım değil
gülümseyişlerim de.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.7 Bir Demet Hüzün

Bir Demet Hüzün

Bak;
Bulutlar geziyor gökte,
Rüzgarlar esiyor.
Ben acı çeksem de
Hayat devam ediyor.

Sonu olmayacak gidişin
Sevinçlerimin, gülüşlerimin.
Biliyorum, yansa da kalbim şimdi
Unutacağım, daha öncekiler gibi.

Her alev söner, köz de kalmaz,
Unutanlar elbet unutulur, aranmaz.
Dönersen, arama maziyi,
Bil kî; nehirler yukarı akmaz.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.8 Büyümek

Büyümek

Evden ağıtlar yükseliyor,
ağlıyorlar.
Ben daha çocuğum
ama ağlamamalıyım.
Artık evin erkeği benim
büyümeliyim,
Anneme bakacağım.
İlk iş, yarın simit satacağım.
Oysa... Oysa yarın...
Balığa gidecektik babacığım...
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.9 Derdin derdim

Derdin derdim

Derdin derdim dedim de
Katlandım her derdine
Derdim şimdi sen oldun
Niye gittin ellere
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Degseydin

Değseydin

Ağlamak ne zormuş meğer
Gidişinle seller akacak sandım
Denedim, denedim ağlayamadım.
Ağlardım belki, değseydin eğer.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Dön Geri

Dön Geri

Korkularım, yalnızlığımla dengeli
Bulmak istiyorsan bıraktığın gibi
Hasretin yıkmadan beni, dön geri.

Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Esim

Eşim

Umudumsun
Varım-yoğumsun
Hayallerim-düşlerim
Herşeyimsin.
En önemlisi
Yüzümü güldürenim
Eşimsin.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Git

Git

Salatayı severim,
Elmayı severim,
Seni de.

Salatasız ölmedim,
Elmasız ölmedim,
Ölmem sensiz de...
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.1 Kendim Yandim Kendime

Kendim Yandım Kendime

Düştüm bir zalim eline
Ağlar oldum gündüz-gece
Ah etsem, duyanım yok ki
Kendim yandım kendime

Uçurumlar beni çeker
Ellerim hep boşa gider
Gördünüz mü böyle keder
Ben acıdım kendime

Dertlerimi sayamadım
Mutluluğa doyamadım
Bir seveni bulamadım
Kaldım kendi kendime

Sevdiklerim uzak şimdi
Yollarım tum tuzak şimdi
Bir güler yüz bulsak şimdi
Hep ağladım kendime
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.15 Serap Oldu

Serap Oldu

Düştüm derde
Halim bîtap oldu
Evim yurdum harap oldu
"Yârim, yârim" dediğim
Bende iken serap oldu.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.16 Unutmadim

Unutmadım

Tam "unuttum" derken
ansızın geliyorsun
Gülüşümü tüketiyor,
uykumu bölüyorsun.
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.17 Yol Verin

Yol Verin

Yol verin, gideyim
Aşacağım dağlar var
Yüreğimde ateş,
Yüreğimde hasret var
Ahmet Ünal Çam

10.1.38.18 Çek Misali

Çek Misali

Sahte değildi ama
Karşılıksız çıktı
sevdam.
Ahmet Ünal Çam

10.1.39 AKGÜN AKOVA

10.1.39.1

Ancak Karıncalara Merhaba Derken Diz Çökeriz / Akgün Akova
başımızın beladan bir türlü kurtulmayışı sevgilim
bu taralelliliklerle
usta işi sevişmelerle günde üç dört beş
kanla canla
insan olmanın hakkını vere vere yaşamamızdan

uğradıkları onca bozguna rağmen
bebek yüzlü düşmanların
üstümüze üstümüze gelmeleri komiğime gidiyor
bizim
ancak karıncalara merhaba derken
diz çökeceğimizi
orangutanlar bile anlardı vallahi

10.1.39.2 Atesböcekleri / Akgün Akova

Ateşböcekleri / Akgün Akova
ışıkla ilgili bir yazı okuyordum, elektrikler kesildi
boğazından geçerek midesine indi kent gecenin
mum aramadım, oysa vardı
pencereye gittim kalkıp çalışma masamdan
iki sevgiliden söz ediyordu ağaçlar fısıldaşarak bahçede
ağaçların yalnızlıklarından korktum
sonra yollardan söz açtılar, düşledikleri yollardan
işte o zaman ateşböceklerini,
birbirini kovalayan iki yanarsöner ışığı gördüm
gezinen son yıldızlarıydılar yeryüzünün
çaldıkları ağustosböceklerini tahta kafeslere dolduran
bir hırsız çetesi geçti sokaktan
ay siliyordu, siliyordu camlarını terleyen evlerin
bir ırmak kente geri dönmeyeceğini bildiren
bir mektup yazıp akıp gitmişti sudan gerekçelerle
yerçekimini aşk yoksunlarına bırakıp
bir bir çıkardım giysilerimi
ve kapısını araladım uyuduğun odanın
sonra açılmak için dokunmamı bekleyen
pembe gülleri gezdirmeye gittik
ağaçların gözlerini yumduğu küçük koruda
gökyüzümü sarsıyordu ıslak kelebek kanatların
ve geceyi
şu ısırıp durduğun geceyi
gitgide derinleşen karanlıkta gitgide sertleşen geceyi
yıldızların gökfişekleri gibi içimizde patladığı geceyi
çiğlenmiş sabahla birleşen ve küçülen geceyi
her güne böyle başlayalım sevgilim
böyle, ateşböceklerine teşekkür ederek

10.1.39.3 Ay Parçasi / Akgün Akova

Ay Parçası / Akgün Akova
geceyi uyandırdık
yanık ay
kimsenin bahçesine ayçiçeği ekmediği kentte
çizgi roman duyarlıkları
uzayın okşayışlarıyla
ergenlik çağına giren yıldızlar
ve kağıt tavşanlar imparatorluğu
geceyi uyandırdık
yarık ay
alkolün kana karışmasıyla

kadınlara sulanan türlü tüylü adamlar
kimsenin kumruları rahat bırakmadığı kentte
kafesteki tek gözlü kobralar için
ceplerden çıkarılan ormanlar
karanlığa dağılan arka balkon hırsızları
geceyi uyandırdık
yatağa yapışık ay
radyo düğmelerinde televizyon ısırıkları
aynaların karaborsaya düştüğü kentte
belediye bandosundan firari
acemi saksafoncular
ve at sırtında dolaştırılan sünnet çocukları
sokaklarda
çekip blucinimi
uzandım gecenin üstüne
gecenin içinde bana bakarak soluyordu
yapış yapış ay
çekip altından yerçekimini
çektim çekmecesini

10.1.39.4 Agzinda Girit Yasemini / Akgün Akova

Ağzında Girit Yasemini / Akgün Akova
senin ülkende cüceler vardı
boyları hüzünden kısalan
donmuş gözyaşları
kurumuş otlar
ve adını anımsamadığım
bir sürü hüzünlü şey vardı
bilgisayarlara bile
hüzün programlanmıştı be
babanın bir beyin cerrahının
tamir çantası olduğu söylentisine gelince
bence kuru iftira
ama yukarılık kompleksini
kimden kaptığı bilinmiyor
annense bir şişenin içinde
batık gemileri bekleyip durmuş yıllarca
kiralık kardanadamlarla çıkmış
küf rengi yolculuklara
ve kadınlar hamamında
ayyaş bir ayı gibi bayıldığı gün
seni doğurmuş hiç yokken sen hesapta
a benim caretta carettam *
a benim yürek vuruğum
buna da şükür
çünkü
bir yılkı atı gibi
bırakmışlar seni çocuk çocuk
suluboya çıkmaz sokakta
keyiflerine bakmışlar
gelsin eğlence gitsin ça ça ça
sen küçücükmüşsün
insanlara bakmışsın bakmışsın

her yan sönük yıldızlar ormanı
bir şeyleri sevmek istemişsin alışırken dünyaya
dişlerini göstermişler
kırmışlar termometreni
insan insanın kurduymuş bre
kesekağıdına sarmışlar seni
narbülbülün kafese ayçiçeğin çöplüğe
bir duvarın sıvası gibi dökülürken
bana rastlamışsın
dur demişsin dur hadi dur
yaşamım sil baştan
ben demişim
" severim severim sevmesine de seni
eski bir hüzünle
durmadan büyür içinde bir Girit yasemini "
yaklaşmışım
ve deniz atmışım dudaklarımla dudaklarına
* Caretta Caretta :
Bir tür deniz kaplumbağası.
Sürekli sessiz ve hüzünlü.
Ben düzerken bu şiiri kadınım için,
o, var olma savaşında, Dalyan'da.
Vinçler büyük, yumurtaları küçük.
Yasa bu, yutar küçük balığı büyük olan.
Ve hüzünle seyreder caretta carettalar
kıyıdaki inşaatları,
sonra yavaşça yitip Akdeniz mavisinde,
girerler ansiklopedilere.
Akdeniz, onlarsız hüzündeniz.

10.1.39.5 BABA BANA BAGIRMA

BABA BANA BAĞIRMA

yol ıslanmasın diye
şemsiye açanlara...

baba bana bağırma
bülbülleri kaçırdın ormanlarımdan
kulaklarımın kapılarını havalara uçurdun
kapılar baba kapılar pencereleri alıp gittiler
tenorlar kaçtı ses tellerinden
çevreye saçıldı yavru diktatörler
seni ne sopranolar istedi de vermedik baba
baba bana bağırma
bayrak direklerine konan kartalları anlat
uzun uzadıya

nasıl da göremediler avcıları
o keskin gözleriyle vah hah ha
şans yıldızlara özgü bir yalan baba
yıldızlara tükürüp tükürüp onları gezegen yaptınız
savaşan halklar taktınız dünyanın boynuna

yalanları yazdım defterime hiç unutmadım
radyasyonu radyo istasyonu sanan Bakanları
çiğleri, Meclis tavanını çiğ köftelerle çiğneyen
doğum sonrası acılarını cüce ülkeler doğuran kadınların

hiç unutmadım
sakallarını yüzlerinde
yüzlerini sakallarında unutan adamları
ve ısırgan tarlalarındaki parçalarını
Uğur Mumcu'yu biz yapan bombanın

hiç unutmadım
uzak yakın tüm tuzakları baba
yolun ezdiği oyuncak bir kamyonsun sen
bir gam ağacısın
kar yüküne dayanamayıp kırılan
ilkbaharı gerzeklere ödünç verdin
geri getirmediler
güneşin başına gelenleri
biz ilkbaharsız nasıl anlarız baba

baba bana bağırma
bir kulağımdan giriyor sözlerin
öbür kulağımı tıkıyor
Buenos Aires'te olsaydım diyorum içimden
Eva'nın peronunda
karanlıktan kuşlar çalan bir tren
bir bıçak kaçağı
tangonun bacaklarını havaya kaldırdığı kentte
ama iyi ki buradayım, burada hiçbir şeyi unutmadan
burada
bilginin bilgisizlikten daha çok acı verdiği yerde
burada, tam karşında

hapisanelerde hintyağı gibi bir şeydi zaman
hastanelerde pıhtılaşmış kan gemisi gibi
yol alırdı saatler
karılarının namuslarını dillerinde saklayan
adamlar vardı bir taraflarda
televizyon kanallarında yitirilen çocuklar
gökyüzüne düşmemek için denize yapışan balıklar
ve depolara indirilen Lenin heykelleri vardı
Sovyet Rusya'da
kafandaki duvarları
niye cebine koymuyorsun sen baba

baba bana bağırma
farkında değilsin
arkasını ezilenlerin yaladığı
bir posta puludur dünya
bir karadelik yutana kadar uzayda bizi
asansör boşluğuna itilen bir kedisin sen
söylemenin tam sırası
ülkeyi bu duruma senin oy verdiğin
partiler getirdi baba
ama ben buradayım, burada hiçbir şeyi unutmadan
bir yaşamlık kaygı duruşundayım
yakın tarihimiz için

baba bana bağırma
bacağından vurulursa bir şiir
nereye kadar gidebilir
bana bağırma baba
kendine bağır
yoksa her şey bitebilir

10.1.39.6 Bak Fena Olur / Akgün Akova

Bak Fena Olur / Akgün Akova
bir gün ayrılırsak
sevilmekten eskimiş bir renk sanırım kendimi
gözbebeğime bakarım senin yüzüne özgü
gece gece
abone olduğumuz o parkta bulurum kendimi
köşe bankta sırt üstü yatıyorumdur

söylemem gerek mi bilmem, zırlıyorumdur
rıhtımlar dolusu narçiçeği sen
birkaç ton körkütük ben
bir öyle bir böyle sanıyorumdur kendimi
bir gün ayrılırsak
gülkurum, çılgın diye an beni
de ki bulutlanarak, onu sevdim gibi
kellesi kulağı düşüktür şimdi ayrılmışlıktan
göğün beline keman teli sarıyordur
her zamanki gibi
de ki
kulağına doldurduğu denizler seslenip gidiyordur
sözcükleri muz gibi soyuyordur ortalık yerde
yine Şiirzade Akgün Efendi sanıyordur kendini
bir gün ayrılırsak
dövünen çok olur, sevinen daha da çok
takla atanlar olur haber üstüne
göbek atanlar
ülseri azanlar olur
bir gün ayrılırsak
bak fena olur

10.1.39.7 BARIS NEDIR SEVGILIM

BARIŞ NEDİR SEVGİLİM

barış nedir sevgilim
biliyor musun
bir köprü müdür üstüne gölgeler düşünce çöken
halka açılamadan batan bir şirket
iki savaş arasında verilen çay molası mıdır barış
yoksa
hurdacıya söylediği son sözler mi
bisikleti vurulan bir çocuğun
söyle sevgilim
Einstein'ın Roosevelt'e yazdığı mektup mudur barış
Lozan'dan gelen telefon mu Mustafa Kemal'e
çöplerini bilimin süpürdüğü bir sokak mıdır barış yoksa

söyle sevgilim
de ki
tünediği balkon uçuruma düşen yavru bir kuştur barış
saatçiyi hapse attıkları için kurulamayan bir meydan saati
ayağımızdaki paslı çiviyi bacağımızı keserek çıkaran bir melek

de ki
aptalların türküsü
oyuna getirilenlerin ülküsüdür barış
dişleri sökülmüş Asya kaplanıdır kapitalizmin sirkinde

de ki sevgilim
içine bayat pil konmuş el feneridir barış
fosforlu izleridir bayrakların üzerinde gezen salyangozların
barış düşsel beyaz buluttur bir kaleye çarpıp dağılan
kör bir toplumun tehdit dolu yazılarla kirlettiği bir defterdir
barış
kendinde bulamayıp başkalarında aradığıdır insanın
barış
halkının üzerine devrilen bir devlettir zor dönemeçlerde
açılmadığı için posta kutusunda ölen bir mektuptur barış
patlayıp seyircileri öldüren bir futbol topudur son dakikada

bunların hiçbiri
hiçbiri değilse barış
söyle sevgilim
savaşın düş kurduğu yerlerde
hangi yüzsüzün uydurduğu bi' sözcüktür
şu dillerden düşmeyen barış

10.1.39.8 Bebo / Akgün Akova

Bebo / Akgün Akova
neden bebo
bu çatısı uçuk eve
bu tuz camı ellerime
başlarını duvarlara vuran
bu kan gölü meleklere
neden çağırdığımı bilmiyorum
sevgimin yanlış uzayına seni
yüreğimin yırtıcı kuşları takılınca
gözlerinin ağlarına
ısıttığımız evlerden
balkonlar arttı bebo
çağlayanlar ve selüloz,
şebnemli haritalardan
yollardan çok leyla bisikletler arttı
gözbebeğimde bisikletinle gezinmesen
ben neyim ki zaten
Büyük Şiir Ebediyesi'nin sözcük çöpçüsüdireklerine

tırmanma güçlüğü çeken maymun
ayakkabılarım bitse de gelirim sana
saray tırtılım, uykulu Asyam, kıpırtılım
vazelin gecelerine
çocuk esirgeme kurumlarına üye yap beni
süpür beni,
elektriklerimi kes,
yakın çekimde izle
çok ısınmış bir kalorifer peteğisin sen
bebo
bırak güneş
kentin kremli tüylerini yalasın
sen beni bebo
sen beni Cafe Petrograd'da
memelerini sayıyorum
gece ve yıldızlar eriyene kadar
memelerin bebo
masal,
cüce ve prenses tadı ağzımda

10.1.39.9 Bengal / Akgün Akova

Bengal / Akgün Akova
gözlerime yükledim seni gözlüğüm tutuştu
omurgası çatladı zamanın gelecekten düşünce
onu götürdüğümüz hastanenin
en acil servisinde
o bal rengi bacaklarına dinamitlendi içim
küçüğüm, küçük kadınım
transistörlü radyomda
geceler boyu aradığım
bir gidip bir gelen
yitik bir uzun dalga istasyonu gibisin
nisan
evet o mirmoruk nisan
şemsiye sürüleri düşler
peynir ekmek sesine uyanırken
pomfuruk mayıs
alev halkalı küpelerini sıyırırsın
gülümseyerek
    evden kaçan Bengal kaplanlarının
    sıçrayarak içinden geçtiği küpelerin
en son onlar yoldan çıkar
ve kınalı aralığı ağzının
küçüğüm, küçük kadınım
yanında,
teninde ve kahkaha çiçeklerinde
içlerinde sıkışıp kaldığım
saat camlarının
tüy bahçendeki cin saçlarının
ve çeliğin üstündeki diş izlerinin
ve yaklaşan ölümün
kaçınılmazlığında
bir yumuşakça gibi saklarım

altmış dört yaşımı güneşten
küçüğüm, küçük kadınım
sevdamız çıngıraklar
ve alarmlar günlüğü
sürekli deri değiştiren
ve sıyrılan etekler kitabında ben
ilkbahar bankası soygunlarına giderim
küçüğüm, küçük kadınım
dudağını dayadığın o buzlu camlara
hohluyorum
aramızdaki kırk beş yaş farkı
ve ellerimi
yıldızlarının üstüne koyuyorum
(dring...drong...
dring...drong...
sayın ziyaretçiler
huzurevimize
gonca gül sokulmaması
önemle rica olunur
dring...drong...
dring...
yitik...
bir...
uzun dalga...
istasyonu...)

10.1.39.1 Bir Kiyi Kahvesinde Uyandik / Akgün Akova

Bir Kıyı Kahvesinde Uyandık / Akgün Akova
bir kıyı kahvesinde uyandık
üç aşağı beş yukarı her şey denizdi
sesimiz: iki çay, biri şekersiz
çıkınımız çadır bezinden, ilmiği eksik
masamız ters dönmüş gümüş kalyon
bir kıyı kahvesinde uyandık
sizi sabah yıldızı sordu dediler
el ele tutuştuk dışarı çıktık
avuçlarımız göğe kapanırken
elimiz bile denizdi karman çorman
(okura yıldırım telgraf :
bu şiir bitmeye varınca sezinledim
stop
deniz de sevda gibi
stop
tüm şiirlerde sözü edilse bile
eskimiyor
stop)

10.1.39.1 Birbirine Karissin Diye Saçlarimiz / Akgün Akova

Birbirine Karışsın Diye Saçlarımız / Akgün Akova
sigarasını söndüren berber darman duman dinliyor
söylediklerimi
elindeki makası nerdeyse dünyaya düşürecek

yani biz ayrılınca dünya nereye gittiyse
"kökünden kesin saçlarımı" diye yineliyorum
"sonra toplayıp verin bana, bir ayrılığın andacıdırlar"
dokunurken saç tellerime parmakları titriyor
her zaman özene bezene taradığı
siyah, kıvırcık bir sel boşanıyor ardından
gözlerini yumarken aynalar
yalnızca makasın sesi duyulan
ve kanat çırpışı
kafesinde çılgına dönen sakanın
sevgilim
açtığında postacının getirdiği paketi yarın
içinde senin yüreğini kaldıran dağlar
benim gözlerimi dolanan sis
ve sevişirken çam ağaçlarına takılan saçlarımız
birden herşey, herşey, bir gölde bir sabah ansızın açılışı
gibi
yüzlerce nilüferin
ayrıldığımız gün üzüntüden bayılan zaman
kendine gelince olmadık anda
vapurlar yağacak yüreğinin adalarına yeniden
yeniden dalgalar
yeniden limanlar
yeniden sonu olmayan şarkılar
hepsi
yine birbirine karışsın diye saçlarımız
o zaman yine saçlarını topla sevgilim
ve yüreğinde beklettiğin martıları sal

10.1.39.1: Boyanamaz Hiçbir Kafes Maviye / Akgün Akova

Boyanamaz Hiçbir Kafes Maviye / Akgün Akova
horoz kiraladığımız iyi oldu di mi
çalar saat yerine
güneş koktu mu namussuz binbir borazan
hadi kadınım kaçırmayalım
papağan mırıltılarını
anahtar deliklerinden evlere giren
cin peri masallarını
kaçırmayalım davultozu minaregölgelerini
ve ayak seslerini
kırkayakların
ne kadar erken başlarsak özgürlüğü savunmaya
o kadar iyi
ne kadar çabuk kemirirsek
paraları kur farkı gözetmeden
ne kadar hızlı taş atarsak
forsaları kurtarmak için
akvaryumlara
o kadar iyi
maymun iştahsız sürekli bir baharsa
aranıp durduğun
musluktan bahar damlıyor kadınım,
işte tam zamanı

yürü telörgülerin ve duvarların üstünde
olduğun gibi, böyle çıplak ayakla
başkaları da vardır mutlaka bizim gibi
ve efelenmektedirler
boyatmamak için kafeslerini maviye

10.1.39.1: Bütün Itfaiyecilerin Derin Uykulara Düstügü Saat / Akgün Akova

Bütün İtfaiyecilerin Derin Uykulara Düştüğü Saat / Akgün Akova
bütün itfaiyecilerin
derin uykulara düştüğü saat
sen çalgılı çengili
sen çırılçıplak
son sigaram söner sönmez kadınım
şiirden kıskandığım
nazardan sakladığım
gözün aydın ha'di uzanmışsın yanıma
saçımın ipek yoluna bir el kibrit çakmışsın
ben cayır cayır
ben çırılçıplak
bu oda dişlenmiş
yasemin kokuyor hayret doğrusu
övünmek gibi olmasın çiçeklerden anlarım
eee az çiçek koklamadım ben aşklara gide gele
bak bu sen çiçeği
bak bu ben çiçeği
armudun iyisinden de anlarım
orasını karıştırma
ama aklımın lodosu poyraza seninle döndü kadınım
açık deniz kuşlarım
seni yurt bildi daha uçmadan
dur bir dakika
işitiyor musun
bu ne bu, deprem sesi mi
göktaşı mı
mutluluğa attığımız düğümü mü çözüyorlar
yoksa hay allah
bütün itfaiyecilerin
derin uykulara düştüğü saat
biz Afrika yangını
biz çırılçıplak
çarşaflar buruş buruş
yaz kış dört mevsim
hastasını şaşırmış virüs gibi aramızda
aşk
evet eminim,
bu oda dişlenmiş yasemin kokuyor
biri ağzının kıyısında çiçekler büyütmüş
bizden habersiz
sus kadınım sus
bir şey söyleme
biliyorum
bu ayrılık kokusu başkasının olamaz
zaten ipe sapa gelmez bir aşktı bizdeki

noktasız virgülsüz kural dışı
yolunu beklerdi el değmemiş kızlar
bir dışarı çık
orospular adınla ağlardı akşamlar kırmızı kırmızı
seni okşarken
buzdağlarının eridiğini duyardım
Kuzey Kutbu'nda
başıbozuk bir aşktı yağmur
sızım yanı bizdeki
nerde akşam orda sabah
ustura ağzı bir aşk için yaşadık
sabahları hiç sevmezsin ya,
bak sabaha az kaldı
son kez ağart elini
geceyi bir çeyrek uzat
ona göre sevişelim kadınım
yarınsız günaydınsız çılgınçıplak

10.1.39.14 Caz Çiçegi / Akgün Akova

Caz Çiçeği / Akgün Akova
bilinmez, belki son öpüşümdür bu seni
bir kadına bir nehri son ekleyişim
bilinmez, bahçene ektiğim son çiçek hırsızıdır bu
bomba konmuş tren istasyonlarına
arzunun titreyen yollarına
son adım atışım, belki bu da bilinmez
bilinmez, baharın ensesine bir kuşun
ilk kurşun sıkışıdır bu
bir kedinin yağmurda ilk yıkanışı
bir kadını merdivene ilk benzetişim, sen gidiyorken
arka sokak otellerine ilk rastlayışı bir sarayın
güzelliğin aynaları tehdit ediyor sevgilim
hüzünü unutuşun bu gece, belki sözü edilmez
bilinmez, belki yanıbaşımdadır o kaygan sevdan
bu şiir kuştüyü elini ilk özleyişimdir senin
(sanki ilk sendin bu kanayan alnıma duran
çarpışan gemilere adını verdiğim ilk sendin
ardından kırık camlara çizdiğim
bir Piaf şarkısı geçerken parmak ucumdan
anladım ki ilk sendin
caz çiçeğim,
nasıl denir
içimde çatal mısın bıçak mısın bilinmez)

10.1.39.15

Düşerken Bile / Akgün Akova
uzun bacaklı bir yaban hayvanıydı aşk
harıl harıl onu arıyordu İstanbul, duyuyorduk
Galata Kulesi'ndeydik, başın omzumdaydı
Kule döne döne içimizdeki gökyüzüne akıyordu
sevgilim

yüreğimin ipleriyle dudaklarına indim senin
gözbiliminden tenbilimine dönüşürken aşkımız
Kule'den aşağıya fırlattım beynimi
"Dalgın şair!" dedi Einstein, Niels Bohr'a dönerek
"Baksana, unutmuş beynine kanat takmayı!"
"Yürekle beyin arasındaki en büyük belirsizliktir aşk"
diyerek söze karıştı Heisenberg
"Belki de, iki yüreğin aynı dalga boyunda buluştuğu bir salınımdır o!"
dedi Louis de Broglie
"Aşk, bir kara cisim ışıması değil midir?"
böyle sordu Max Planck da
dayanamayıp
ışık tozuna bulalı gözleriyle
"Kendinize geliniz efendiler!" diye söylendi Takiyüddin
"Bilimle açıklanamaz aşk, şiirle açıklanabilir ancak!
O, uzun saçlı bir yıldızdır; yüreğin içinde taranır"
bence sevgilim
söylendikçe bizim olan bir şarkıdır aşk
dikey bir şiirdir bütün kuşları aynı anda havalandıran
Galata Kulesi'nden aşağıya fırlattım beynimi, söylemiştim
bana bakan
uzun bacaklı bir yaban hayvanıydı aşk
aşağı tükürsem Dördüncü Murat
yukarı tükürsem Hezarfen Ahmet Çelebi
ağzımın içinde dilin, bulutlarımı ıslatan gökirmak
sonsuzluğu ikiye bölmektir aşk,
kasığına yazdığım ak yazı
sevgilim
ağzına düşerken yanardağının
kanatlarım ol benim
kafeslerinden soyundur kuşlarımı
balıklarımı çıplakla tuzdan
Cenevizli boynumu sev, Venedikli sırtımı
Osmanlı kokan saçlarımı
Anadolu'dan gelen gözlerimi
Peralı bakışımı sevgilim, İstanbullu ellerimi
bana beni anımsat
sensizken yitirdiklerimi
Kule'den aşağıya fırlattım beynimi, bir yerlerde yazmıştım
bak işte
bir çift martının yanından geçiyor düşerek
irice olanı, "Herifin biri kafayı yemiş yine!" diyor
yanındakine
"Sen aşktan ne anlarsın koca gaga!" diye söyleniyor diğeri
sevgilim onlara aldırma sen
yalnızlığın kabuğuna çekilip
kendi içime düşerken bile
kanatlarım
kanatlarım
kanatlarım ol benim

10.1.39.10 Eleni / Akgün Akova

Eleni / Akgün Akova
eldivenleri ertele, ellerin kar görsün
korkma buralarda ısırgan büyümez şubat ortası
şimdi n'oluyor sen gidiyorsun, yoksun, seni eksiksemeyi
bırakıyorum bir kenara
ellerini bıraktığımı sanma söyle hangi gün bıraktım
seni sevmeyi bıraktım mı bir köpek gibi ölürüm çünkü
çöp kutularının dibinde gelincik arayan toza bulalı
bir köpek gibi
ardından yalnızlık vurdu başıma bir Rum güzeliyle yattım
uçurumu sarışın, manastırı sarışın, adı Eleni
Eleni büyük bir rakı gibi, içtin mi şaşırtıyor
Eleni Kızkulesi
Eleni kiralık katil
Eleni çalar saat
sonra yok daha neler Eleni
yapma Eleni yeter
yeter dedim Eleni görmüyor musun şiir yazıyorum
ne zaman geldin sen ayak seslerini duymadım
istersen git odalara bir bak sana alışsınlar
dünya hali bu
ucunda kalmak da var bir gün tek başına
tek başına Eleni
çoğulluğu kim bombardıman etti
kim Eleni

10.1.39.11 Elmas / Akgün Akova

Elmas / Akgün Akova
duymuşsundur Kaşıkçı Elması'nı bir kaşık suda boğdum
yazdığım şiire girmek istedi piç kurusu
alısmışmış aşk şiirlerine
var mı öyle yağma be
üstümüzde ne hakkı var ne iyiliğini gördük
ne değeri var Hiroşima 8.15'de
Kurtuluş Savaşı'nda, Vietnam'da, mayın tarlalarında
duymuşsundur Topkapı Sarayı'ndan kaçırıp boğdum Elmas'ı
herkes hak ettiğini
bak hak edilmiş cazgır sevinçlerim oldu mu
ille de yanıma seni isterim
gel beni kadınla, beni ateşle, beni demle
sözcüklerimin izini sür
sıyır kabuğundan gerçeği
porselen kırığımı, yazboz tahtamı
Fenike alfabemi çöz götür milattan önce çok eskiye
hüznümün parantez içini aç, genişe aç, sessize aç,
belleyip yabanotları yeşille
yalnızlık nöbetime geldi mi sıra
beni ikizle, beni kedile, beni sevgile
biliyorsun yaşamak zorundayız kimseye boyun eğmeden
iki kişi de olsak, çoluk çocuk da olsak
oysa gökyüzünün kuş mezarlığına döndüğü doğru
insanların şikayet kutusu olduğu

denizin ucu kaçmış su olduğu
cellatların büyük ilanlarla arandığı doğru
işte sırtımı sana dönüyorum öldüreceklerse sen öldür beni
yaşayacaksam sen yaşat
sen adala, sen dalgala, sen ıslat
duymuşsundur ömür boyu hapis yedim bir kadının boynuna

10.1.39.18

Esmeroloji / Akgün Akova
"...Ve şimdi bana elmaslar ve pas öneriyorsan
Çoktan ödedim bedelini "
JOAN BAEZ, Diamonds And Rust
çengelli iğneyle tutturdum bıyığıma geçmişi
yaralı atları vurdum cinlerim tepemdeyken
papatya yaprağı koparır gibi
kopardım melek kanatlarını
seviyo' sevmiyo' seviyo' sevmiyo'
düştü çayımın demine endülüs esmerliğin
bağbozumun
delişmenliğin
özlemin flamenko gitarda patlayan bomba
ulan üstüme gül koklarsın ha

10.1.39.19 FLORA

FLORA

göllerimi bırakıp denizlerine gelirim
sevişmek için seninle
Flora, çağlayanın karnında çırpınan kayık
isteğin masalı
tenime dağılan mıknatıs
yüzükoyun yatmasan göremezdim
sırtında bir bahçıvanın makas izleri
Sevdalılar Parkı'nda ağır yaralı
dudakların boynumun altında patlayan
yavru papatya
sokaklar bile göç ediyor Flora
saatler ıslanıyor
Tamburi Cemil Bey çalıyor seni anımsatan şarkıları
kente kanadı kırık melekler yağıyor
sevdamız yüksekten uçurdu bizi
sevdamız, siste dolaşan tavuskuşları

biz sevişirken ölmeliyiz Flora
köprülerin üzerinde, çatlayıp bizi ikiye bölen
erimiş bilgisayarlar bulmalılar çöp kutumuzda
oyuncak mağazaları için soygun planları
tahtlar, somun altından
biz sevişirken ölmeliyiz Flora
birileri haber vermeli bunu muhabbet kuşlarına

10.1.39.2 Geriye Dönmeyecek / Akgün Akova

Geriye Dönmeyecek / Akgün Akova
birden duruyor, "yola her çıkışımda" diyor
"bir kız vardı gözleriyle beni bekleyen
bir kız topsuz tüfeksiz çıkartma yapan yüreğime
bir kız vardı tıpkı uçuçböceği kanatlarından ürken"
(derinde Fenike gemileri
kanadı kopuk uçaklar gibi andaç oldu ayrılık
solgun olsa da
yere düşen bir gül nasıl gene bir gülse
boşadır ayrılığı anlatmaya çalışmak
anlarsa ancak yüreği anlar bir çocuğun
annesinden ayrılmışsa)
çıkıp gidiyor şiirden, yollarda bir suskunluk
hele kutup yıldızını görseniz o nasıl suskunluk
suskunluk, geriye dönmeyecek diye

10.1.39.2 Gökyüzünün Düsü / Akgün Akova

Gökyüzünün Düşü / Akgün Akova
u
ç
a
k
l
a
r
d
ü
ş
e
r
uç
aklaru
çaklar
uç
ak
laru
çakl
aruç
aklar
uçaklaruçak
laruçaklaruçaklar

uçaklaruçaklaruça
klar
uç
düşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşer
düşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşer
düşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşerdüşer
ş l v i
u a e n
k r s i
r
ş l v i
u a e n
k r s i
r
ş l v i
u a e n
k r s i
r
ş l v i
u a e n
k r s i
r

10.1.39.2 Güvercinli Güvercinli / Akgün Akova

Güvercinli Güvercinli / Akgün Akova
çiçekçilere soruyorum, kupa papazlarına, kumrulara
eğreltiotlarına
kimya kitaplarına
karpuz satıcılarına soruyorum balkondan bağırarak
bilmemek ayıp değil ki öğrenmemek ayıp
ama sevdamızın her şeyden bir fazla oluşuna kimsenin
aklı ermiyor
okul kırmış çocuklardan bir fazla uçarı
Adem'le Havva'dan bir fazla çıplak
gerçi esmeriz ya, Marilyn Monroe'dan bir fazla sarışın
bir fazla İstanbul efendisi yaşlanmış çınarlardan
İstanbul dedim de aklıma orda olduğun geldi
karı muhabbetlerinde mi her allahın günü
carıl curul mu yine tatlı kaçık İstanbul
ne halt edersen et en çok sedef bakışını arıyorum
senden ayrıyken
en çoktan çok da dünyaya meydan okuyan gülüşünü
şiirim diyorum ona, bu sözü bir fazla hak ediyor
bütün şiirlerimden
yaban gülüm diyorum
çılgınlığım
vazgeçemediğim
birden güvercinli güvercinli gülüyorum
bak
sevdamıza bir numara dar geliyor sanki şimdi yeryüzü

10.1.39.23

Harikulagiyerde Kadınlar / Akgün Akova
aşkımızı tavuklar horozlar gagalıyor sevgilim
yumurta kapıya sıkıştı
mikrodalga fırınlar kuşattı dört yanımızı
ütüler TV'ler müzik setleri
film koptu kopacak, bütçemiz kırık akordeon
evlenmeden boşanma durağındayız
insek mi
inmesek mi
aklımda "la cumparsita ", çok katlı pasta
ve düğün salonu
ama bi' demet gök meleğisin sen en havalısından
içimdeki sıcak çorbasın
ben çok şekerden dişleri çürük çocuk
karşısına lunapark kurulduğu için evimizin
her yıl sınıfta kaldım
"pekiyi" aldığım tek ders gözlerindi bilirsin
ölmeye gidip geldim yerleşim bölgelerinde bedeninin
subahçem, gözekondum
piyango biletçisinin
yılbaşı çekilişini beklediği özlemle bekledim seni
kimselere kaptırmam kimselere öptürtmem seni
ama aşkımızı tavuklar horozlar gagalıyor sevgilim
yumurta kapıya sıkıştı
Eros'u anaokuluna gönderelim, camdan yağmura baksın
okunu Hürrem Sultan'a saplasın ve damlasın şebnem
ve öldüğünü bildirsinler porno kumsalında
güneşlenirken aşkın
tam bir vız vız bu
aşkı kelle terzileri makaslamışlardır büyük olasılıkla
ölçüsünü bile yanlış almışlardır
bence anahtar deliğinden her zaman güzel dünya
her zaman harikulagiyerde kadınlar
aşkımızı tavuklar horozlar gagalıyor sevgilim
yumurta kapıya sıkıştı
biz yine ışıkları uçuk bırakıp çıkalım
herkese iyi geceler

10.1.39.24 Havaalaninda / Akgün Akova

Havaalanında / Akgün Akova
anımsıyorum
çarpışan iki uzunyol otobüsü gibi son anda gördük birbirimizi
yürek boşluğuma girdiniz uzayda sürüklenen uydu hızıyla
bakışlarınız
kocanız ve bavullarınızdan korkusuz
yıldırım aşkı naklen yayınında bakışlarıma
benimkiler size çilingir
'gitme kal' a bilet kesiyor
anımsıyorum
uçağınızla havalandı Amazon ormanları da

tüyleri diken diken
geceye kaldı sincap

10.1.39.25

Her Gece Hergele / Akgün Akova
avcısının gözlerinden su içen geyik
çocuk orman
ayakları dünyanın ayaklarından çok üşüyen kadın
uçan halımı
kuru temizleyiciye vermeseydim eğer
bi' güzel gezdirirdim seni
gökyüzünün ışıl inci yatağında
yıldızlarının camını kırar derinlerine inerdim
ipikırık güneş o sıra
uzayın karnında parasız yatılı yaşamaktadır
bedeninden bedenime
aşk tarihinin
en büyük şiirkopter saldırısı
başlamaktadır
(yaldızlı ışığında
kanaryanı öptüğüm
ay ablam
ağzında sakız
her gece hergele)
hadi güzelim bi kere daha

10.1.39.26 KANAT TERZISI

KANAT TERZİSİ
her şeyi
anladılar
sevgilim
seviştiğimiz
yatakta
unutulmuş
bir çift
kanat
bulunca
terzilerine
gidiyor
kentteki
kadınlar
kendilerine
kanat
diktirmek

için
o günden
beri

10.1.39.27 Kar Alti Yalnizligi / Akgün Akova

Kar Altı Yalnızlığı / Akgün Akova
trafik polislerinin dişlerine ceza kestiği
Nasrettin Hoca hızında yol alırken gülüşün
yüzümü yıkıyorum imamın abdest suyuyla
suçumu kabulleniyorum yani arabesk dinledim kırarak caz plaklarını
genelev ışıkçısı Louis Armstrong
fareli köyün kavalcısı bendeniz
ve kapak kızı pozunda taşra kasabalarının kar altı yalnızlığı
el yazması
buğu
ve pas
elele resmimize büyüteçle bakarak parmak uçlarında fosfor izi aradım
bulsaydım yırtacaktım
taşınmış karıncaların çalışma kampı tırnaklarından
uçup gitmiş yüreğine " PIR PIR YASAK " levhaları asarak
sen salınca çekirge sürülerini üstüme
çatlatınca bilardo toplarımı
sarhoş bir kaptanın yakıp söndürdüğü bir deniz fenerine döndüydü sevdam
şimdi senden ayrı senden yangın senden yaban
göbeğimin dansözü
dört yapraklı yoncam
benimsedim sensizliği mühürledim kilitledim
hurdacıya sattım çift kişilik yatağı
alt alta paylaşamadığımızdan

10.1.39.28 Kugulama / Akgün Akova

Kuğulama / Akgün Akova
çarpıp gittin kapıyı şakkadanak
önce ceviz ağaçlarına saygısızlık
sonra bilumum marangozlara
dedikodu gibi çıkıp gittin bacaağzı gibi ağulayarak *
sevdan
kuş seslerini zımparalayan özürlü çocuk
kargalamaya yem veriyor kuğulamadan
* Halk oylamasıyla çekip gitseydin keşke kız

Akgün Akova şiirleri listeleniyor

10.1.39.29 Kus Bakisi / Akgün Akova

Kuş Bakışı / Akgün Akova
senin bakışın sevgilim
senin bakışın

bulutlarla yanak yanağa gezen kırlangıç
uçurumların anlamını bilen albatros
yağmurlu günlerde güneş devrimi yapan güvercin
senin bakışın
telefon kulübesinde sesimle sevişen kumru
gökgürültüsünün üstünden geçen turna
emeğin kavgasına kanat veren kartal
senin bakışın sevgilim
senin bakışın
"çok uzaklara gitmeliyim kendimi bulmak için" diyen leylek
"uzaklara gidersen yitirirsin yakınındakileri" diyen serçe
baştankara, içimdeki yazı bahçesine dadanan
sevgilim
senin bakışın
kısa otlara uzun dalların öykülerini anlatan
çalıkuşu
çocukluğumun şeytan uçurtmalarıyla yarışan saka
aynanın önünden yavaşça geçen tavuskuşu
sevgilim
ışığın yırtıldığı yerde gökyüzünü bekleyen
ispinoz senin
bakışın
gökdelenin bodrumunda yuvasını arayan tarlakuşu
odun kafalıları hırpalayan ağaçkakan
sevgilim
savaş gemilerinin üzerine yağan martı senin bakışın
senin bakışın
geceyi, seviştikçe kanadı kanayan geceyi
boşluğun ıslığıyla aralayan yabankazı
gerçeküstü pelikan,
gökyüzünde su kanalları açan pelikan
"yakaladığım en büyük balık sensin" diyen
yalıçapkını senin
bakışın
sevgilim
senin bakışın
konduğu ağaçlara bir bir sarıldığım ardıçkuşu
sürüden erken ayrılan bıldırcın
cerenin sırtında uyuyan keklik
sevgilim
senin bakışın yağmurkuşlarının nem bolluğu
yıldızların felsefesini bilen kukumav
cennet papağanı, yatağımda gökkuşağını uyutan
kuşların müzik öğretmeni bülbül
senin bakışın
ezilenler başkaldırdıkça sevinçle öten
kızılgerdan
sinema karanlığında dudak çırpan İstanbul kuşu,
öyle bir kuş varsa eğer
geceyle gündüzü tüylerinde eşitleyen saksağan
sevgilim
senin bakışın
mutsuzluğa gagasıyla gülümseme biçen kayaşakrağı
yapraktan çimene haber götüren ötleğen
Van Gölü'ne gölgesi vuran atmaca

Aladağlar'da iç geçiren şahin
senin bakışın
denizcilerin unuttuğu bahri
gemicilerin unuttuğu suyelvesi
sevgilim
hiç unutmadığım yelkovankuşu senin bakışın
yüzümdeki gökyüzü
bakışlarındaki kuşlarla tanıdı kendini
sevgilim senin yüzün
senin yüzün
eski kuşların yeni seyir defteri

10.1.39.3 Mehtapçi / Akgün Akova

Mehtapçı / Akgün Akova
sevgililer
popolarının izlerini
bırakıp çimenlerde
külden küreklerini
çekmeye başlayınca uykunun
cızır cızır
başlar
yıldızların ölümü

10.1.39.3 Nil / Akgün Akova

Nil / Akgün Akova
saçını tarıyorsun, saçların uzun
omzuna onlarla taşınmış Nil nehri Afrika'dan
yolunu şaşırmamış, tıngır mıngır taşınmış
görenler var
görenler var koca nehri omuzunda uyurken
ben bile gördüm daha ne
ama ben her yerini gördüm az buz değil
eh olsun artık o kadarcık fark
cumartesi çarşını pazarını, dolmuş durağını
pazar günü yumuşak G'ni
pazartesi çantanın bulutlandığını gördüm
deli oldum
bana koştuğun tren istasyonları hiç eksik olmazdı
çantandan
güzelliğinden emin herkes gibi içinde ayna yoktu
eskiydi meskiydi ama her an bir dilim şiir bulunurdu
kıyı köşesinde
içim sıkılırsa kalkar o şiire yanaşırdım, okurdu beni
kuyrukluyıldız mevsimine girdi miydi sevdamız
yanına varılmazdı beyazlığından
ama sen esmersin ekşi sarışın ekşi kumral
bir de saçların sevişirken Nil
saçını tarıyorsun, saçların uzun
omzuna onlarla taşınmış Nil nehri Afrika'dan
aklını oynatmamış, bile bile taşınmış
duyanlar var
duyanlar var koca nehri omuzunda ağlarken

ben bile ağladım omuzunda kime ne
ağlamanın da bir zamanı vardır sevgilim
örneğin haritalarda ağlanmaz Nil'e yağmur inerken
benimkisi, gülüşüm ıslak olmasın diyedir
ağlamadan sayılmaz
kedi mırıltısı desek daha doğru
sahi, salı günü kedilerin olsun mu
çarşambayı enayilere verelim, perşembeyi sevişmelere
haftanın yedi günü yedi perşembe demek senin hesabına göre
gülersin di mi
gül bakalım gül
ben ne zaman şiir yazacağım peki
ne zaman şarkı söyleyeceksin pencerelerde
üzüm lekeleri neyle çıkacak, çiçekler kuruyor susuzluktan
çamaşır derdi olmayacak, ya insanlar, ya gün ışığı
ya salyangozlar
yat kalkla yürür mü sanıyorsun bu hikaye
ama sen şiirsin ekşi roman ekşi öykü
bir de saçların sevişirken Nil

10.1.39.3 Oyuncaklar / Akgün Akova

Oyuncaklar / Akgün Akova
ameliyat odasına
alındığında bir çocuk
kapıda
ağlaşarak onu beklerler
yaşamın
kolay bozulan
bir oyun olduğunu bilen
oyuncakları

10.1.39.3 Saatli Bomba / Akgün Akova

Saatli Bomba / Akgün Akova
akreple yelkovan
ve altında ilk aşkımı çalıntı güllerle beklediğim saat kulesi
orda durun orda durun ve koklayın havasını anıların
saat onarırdım
evet ya, saat onarırdım tik tak sesleriyle çok
arka kapaklarını açınca ufukta zaman kaleleri
saatler kurardım
saatler kurardım kediler için mart ayına ayarlı
dua saatleri bozuk melekler gelirdi dükkanıma
ve azraildi en iyi müşterim
bir onarım karşılığı ondan aldım yüzümdeki yara izini
ağzına şiirlerimi park ettiğim
ve bir masa saati için masa üstünde gebe kalan
o mor saçlı kadına
o karadula çizdirttim ölümcül olanını
sonra şarkılar dinledim
şarkılar dinledim dinamitlenmiş köprülerle ilgili
kedilerle köpeklerin
ibnelerle sevicilerin

kadınlarla erkeklerin yıktığı köprülerle ilgili
zilbahçem, ağzımın saatli bombası ve zamanı onaran ellerim
havaya uçuracağım bu eski püskü şehirde
en zoru kokusuna alışmak yeni bir kadının

10.1.39.34 SAÇIMA DOKUNMA

SAÇIMA DOKUNMA

"saçıma dokunma" diyorsun masal saçan bir sesle
ekmek gibi dilimlediğimiz yatak sarılmış bize,
bırakmak istemiyor
kasıklarını öperken "saçıma dokunma" diyorsun
dilimde gezdirirken seni,
"saçıma dokunma, n'olur"
kapısı açılan bahçene girerken bir daha, bir daha
anılar dökülüyor göksarmaşıktan

ikimiz de biliyoruz
bir çözsem saçlarını
bir daha söz etmeyeceğiz ayrılıktan
saatlerin saçları olsaydı sevgilim
bu kadar hızlı geçip gider miydi zaman
ah sevgilim ne diyecektim ben sana
aç pencereyi ve dışarıya bak
son gecemizde kar altında kuğular

10.1.39.35

Saçıma Dokunma / Akgün Akova

"saçıma dokunma" diyorsun masal saçan bir sesle
ekmek gibi dilimlediğimiz yatak sarılmış bize,
bırakmak istemiyor
kasıklarını öperken "saçıma dokunma" diyorsun
dilimde gezdirirken seni,
"saçıma dokunma, n'olur"
kapısı açılan bahçene girerken bir daha, bir daha
anılar dökülüyor göksarmaşıktan
ikimiz de biliyoruz
bir çözsem saçlarını
bir daha söz etmeyeceğiz ayrılıktan
saatlerin saçları olsaydı sevgilim
bu kadar hızlı geçip gider miydi zaman
ah sevgilim ne diyecektim ben sana
aç pencereyi ve dışarıya bak
son gecemizde kar altında kuğular

10.1.39.30 Sen Varsin Yetiyorsun Palyaço Olmaya / Akgün Akova

Sen Varsın Yetiyorsun Palyaço Olmaya / Akgün Akova
yeri geldi söylüyorum kan grubum A Özlem pozitif
doktorlar hemşireler şaşırmasın
sivrisinekler şaşırmasın
ben hayatta bir kez şaşırdım günümü, seninle uyanınca ilk
düşlerimi dağa kaldırdın, kanıma işledin, yangın çıkardın
n'apalım senin huyun da böyle
onca bok çuvalının yanında ipekböceği olmak
ilkyardım çantası olmak, dalgakıran olmak
senden önce turnayı gözünden vurmak kim
kıvırcık saç sokağı kim
ben konserve kutularıyla, kuru ekmekle,
bozuk paralarla büyüdüm
büyüdüm adam olmadım ben oldum
iyi ki ben olmuşum yahu aferin bana
çok şeyde gözüm yok, kalabalık öpüyorsun yetiyor
ilk öpüşmemizde yoksulduk, birkaç kişiydik
sen
ben
elimizde birer tane dondurma
çekingenliği de ekle virgülden sonra, küpelerini de
topu topu bu kadardık
şimdi azdık mı, hoppa şina şina nay şina nay nay
şina nay yavrum şina nay nay
sonra mavi dönemi Picasso'nun
bir cigara içimi
sabahçı kahveleri sonra
dut ağaçları
onlarda gözüm yok, beni anlıyorsun yetiyor
bir takım elbise gibi bakmama peşindeyiz dünyaya
ütülü pantalon, temiz gömlek, ceket kravat toplamı olarak
yaşamama peşindeyiz
yeri geldi söylüyorum
çok şeyde gözüm yok, sen varsın yetiyorsun palyaço olmaya
elimizden geleni yapalım güzelim, bütün insanlar gülsün
Afrikalı çocuklar, hamallar, kötü kadınlar
hapistekiler
üzgün yüzlüler gülsün
yeri gelmişken
palyaçolara en içten selamlar sevgiler

10.1.39.31 Seni Aralardim / Akgün Akova

Seni Aralardım / Akgün Akova
seni aralardım sevdan olarak
bayılası sevinç düşse düşer kirpiğinin yanına
güne geçerdik çalakalem, samanyolun, küpelerin
sevişmek büyük harfle, için öyle giderdi
bakardım da ıtır kokusu, birkaç püskül onlar da öyle
söylesem mi iniltin, sonra saç tokan
çıkardık kapağına istek dolu bir kitabın, bir başağın

fildişi tarağınla, perçeminle, dudak izinle
geçerdi altından kırçıllı düşlerin benimle dolu
adını arıyorum
anımsamıyorum
seni aralıyorum bir kadına bakarak

10.1.39.3 Sevdan Karanliga Yaylim Ateste / Akgün Akova

Sevdan Karanlığa Yaylım Ateşte / Akgün Akova
üç-beş yıldızkaydı nöbeti on nisan
sevdan karanlığa yaylım ateşte
salyangoz saat tosbağa takvim
ve gece dünyaya saplı kara kırık cam parçası
kadınımsın uzaktasın beklersin çobanyıldızını
yağmur siparişlerin pazar gününe gelir
bulut mağazaları kapalı
dökersin tüylerini göğüyaz
inersin merdivenini kaygan
kadınımsın kökü ay ışığında büyüyen özgürlük
duygum gibi
kokulu padişah mührü gibi siyam balığı gibi
beni sorarsan sevdiğim
gözümü hamamböceklerine diktim
nükleer savaşta kavrulacakken homo sapiens türü
parçalanacakken onca beyinle yürek
böcek toplumunun sağ kalacak olması
manzara
onların canı can da bizimki radyasyonlu patlıcan
akıl olsa insanda iğne deliğinden geçecek kadar
övündüğü kadar farklı olsa hayvandan
yazılmazdı tarihi kinle kanla
ve olmazdı çocukların oyuncağı kurşun askerler
yirmiüçonbeş otobüsü Van-İstanbul iki haziran
sevdan karanlığa yaylım ateşte
karagöz şoför hacıvat muavin
ve gece kömür tozu yutturulmuş kör kuğu
gökyumağım çaydaçıram kadınım
dönüyorum sana kana bulamadan elimi
dönüyorum dişlemek için memelerini
dönüyorum işte Yavuz Sultan Selim'e inat
"... seferden vazgeçip İstanbul'a dönmek isteyen
durmasın dönsün
karılarının sıcak koynuna
beni sevenlerse bre
sürsün atını mertçe peşimden "
dönüyorum
yağlı ipi tüysüz şehzadelerin boynuna dolamak mertlikse
mertlikse Lale Devri Yedikule Zindanı jurnalciler sürüsü
mertlikse darağaçları
dönüyorum
'boş ol' diyerek kadınları tuz buz etmek mertlikse
mertlikse bindirmek halkın sırtına vergiyi
oturak alemlerinde boşaldıkça hazine
mertlikse baştan sona Osmanlı tarihi

dönüyorum
dönüyorum
genelevden çıkmış gelin acelesiyle
kadınım kısa dalga cızırtım
sevdan karanlığa yaylım ateşte

10.1.39.39 Sevgilim / Akgün Akova

Sevgilim / Akgün Akova
sevgilim
ecza dolabının raflarında bekle beni
bir tüp diş macunu, bir şişe siyanür
ve zambak kokulu sabunlar
sevgilim
Büyük Millet Meclisi'nde bekle beni
kürsüdeki yerimi ısıt
Güzel Konuşma Dersi vereceğim hiç ağzımı açmadan
sevgilim
iki bilinmeyenli bir denklemde bekle beni
matematik tanrısının sonsuzluk evi
ve akıl hastanesinin sisli bahçesi
sevgilim
bir kedi pençesinde bekle beni
yüreğinde deltalı tırmık izleri
ve karikatür saraylar
sevgilim
polis otolarının fırıl mavi ışığında bekle beni
sakallı kaldırımlar, guguklu saat suçları
ve tarçın kokulu şizofren
sevgilim
Çocuk Kalmışlar Derneği'nde bekle beni
' hepsi pekiyi ' süt dişlerin, korsan gemilerin
ve altını ıslatmış bez bebeğin
sevgilim
bu şiiirin çıkışında bekle beni
saat kulemizi geçenlerde yıktılar

10.1.39.40

Sıcak Buz / Akgün Akova
Kabarmış hindi çatlatan bakışıyla
geçti sokakların kılcal damarlarından
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
ki üstlerine deniz attığı kadınlar
onun adalarından kurtulup
korsan şarkılarını unutana kadar
ağustos öğlelerinde bile
ıpıslak kaldılar
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
her şey kırılabilir / su bile

10.1.39.4 Sicak Buz / Akgün Akova

Sıcak Buz / Akgün Akova
Kabarmış hindi çatlatan bakışıyla
geçti sokakların kılcal damarlarından
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
ki üstlerine deniz attığı kadınlar
onun adalarından kurtulup
korsan şarkılarını unutana kadar
ağustos öğlelerinde bile
ıpıslak kaldılar
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
her şey kırılabilir / su bile

10.1.39.42

Sıcak Buz / Akgün Akova
Kabarmış hindi çatlatan bakışıyla
geçti sokakların kılcal damarlarından
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
ki üstlerine deniz attığı kadınlar
onun adalarından kurtulup
korsan şarkılarını unutana kadar
ağustos öğlelerinde bile
ıpıslak kaldılar
aşk vurdu onu / artık her şey kırılabilir
her şey kırılabilir / su bile

10.1.39.4 Uzun Kanatli Kus Sürüleri Diliyorum Sana / Akgün Akova

Uzun Kanatlı Kuş Sürüleri Diliyorum Sana / Akgün Akova
aşk çılgınlığının köprülerinden geçelim seninle
sevgilim, yaban otları arasında bulduğum yeşim
yüreğimdeki su birikintisinde okyanusu arayan nehir
sevgilim, unutmabeni çiçeğinin tuttuğu günlük
gözlerimle sarıldığım kuğu bulutlu gökyüzü
ellerini ayrılıklardan kaçırdığım
dalgın deniz feneri duruşlu
ilkbaharda gezinen sis saçlı sevgilim
mevsimlerin ilkokulundan kışı silelim seninle
yaz yağmurlarına yakalanalım
kumsalında sevişmek istediğin Kız Kalesi'nin önünde
açık hava sinemalarının yıkıntılarında uyuyalım
yer gösterici uyandırsın bizi
gözümüze sıktığı el feneriyle
"hadi kalkın sevdalılar,
Aşk Hikayesi filminde oynayan çift yaşlanmış,
seyirci sizi görmek istiyor!"
binlerce, onbinlerce kemanla çağırdığım dolunay
elektriğin gümüş suyuna ışığını değdiren yıldız
yeraltı kentimde biten güzelavrat otu
geçmiş sevdalarımı erittiğin geceler için
yeniden birini sevmenin ne olduğunu anımsattığın

yüzümde tahtlar devirdiğin,
saraylar yıktığın için
düşlerinin içinden geçecek
uzun kanatlı kuş sürüleri diliyorum sana
ve severken seni,
sevdikçe seni
hep çocuk kalacağım, biliyorum

10.1.39.4 YALNIZCA KANATLARINA GÜVEN

YALNIZCA KANATLARINA GÜVEN

aşkımız bir gün uçup giderse aramızdan sevgilim
sırt çantalı bir duman gibi
bir melekle çarpışan kelebeğin kanadından dökülen toz
bir çağlayanda sürüklenen bir dal parçası gibi
istemediğimiz yerlere giderse aşkımız
sevgilim
yalnızca kanatlarına güven

kendi yarattığımız boşluğun ucunda
sıkı sıkı tuttuğumuz bir kapı koludur yaşam
ve aşk, en derin kuyumuza düşen keman
yürüdüğümüz yollar daralırken
çökerken altımızdaki merdivenler
sevgilim
yalnızca kanatlarına güven

sevdalılar bilir
bir kuş yağmurudur ilkbahar
sevmeyi beceremeyenlerin koyduğu yasaklar
çözülüp gider çocuk gölgelerinde yazın
ve ağzımızın içinde dağılır aşk
sapsarı bir şeker gibi erirken sonbahar
bitmeyen bir kıştan söz açılırsa sevgilim
sevgilim
yalnızca kanatlarına güven

elimi uzattığımda sana gemileri göstermek için
dümende kan kokusuyla bayılmış bir kaptan
ateşin yüreğine sürüklenen bir ülke ufukta

ve çekirge sürüleri yolcu bavullarından çıkan
sevgilim
dökülürken tüyleri
savaş uçaklarına çarpan güvercinlerin
her gün değişen atlasların içinde tara saçlarını
ve yalnızca kanatlarına güven

götürürlerse bir gün beni ellerim iplerle bağlı
şiirlerimin bilmediği yerlere ve hiç kimsenin
alnımdan fırlayacak göçmen bir kuş gibi dur
dünyanın paslanmış sırtında
ve bensizliğe havalanırken
korkma sevgilim
sevgilim
yalnızca kanatlarına güven

10.1.39.4 Yanlis Anlasilmasin / Akgün Akova

Yanlış Anlaşılmasın / Akgün Akova
bu şiirde soyunabilirsiniz
geceler boyu, yangın gibi gündüzler boyu
öyle ayıp ayıp bakmayın canım
şunun şurasında yelkenler fora olacak
ne gerek var telaşa
ne var utanacak, bu kadar sıkılacak
kötü bir şey değil ki söylediğim
hem bu fırsat bir daha zor geçer elinize
dört dönseniz bulamazsınız alın yazınızı
sonra bir düşünsenize
size hiç şiir veren oldu mu soyunasınız diye
benim gibi delifişek söz eden oldu mu
üstelik
mutluluktu bu sabah kutugüzeli odanızda uyanmak
üşenmedim kalktım bir teğet çizdim yeryüzüne
perdeleri çektim demiryoluna bak şu kadar
sizi gördüm uyuyordunuz sanki tek başınalığı
sanki kıpır kıpır bir ışığı beyazlıyordunuz
derken kulağınıza küpe olmak geçti içimden
uyandınız
beni gördünüz
gözleriniz ipimin ucunu kaçırdı birden
dilim dolandı bu şiirde soyunabilirsiniz'e
moda soyunmak şimdi desem tutar mıydı nazınız
zaten modayla yatıyor modayla kalkıyor
bugünlerde kadınlar
ama ben ne dedim
bu şiirde soyunabilirsiniz
tam tamına böyle söyledim değil mi

aklınıza geldiyse korkmayın
üşümezsiniz
balık etinize de iyi gelir, havalanırsınız şöyle bir
hem kimsecikler görmez ben hariç
benim yüreğim de ah bir temiz bir temiz
şeytan kulağına kurşun
sormayın hani
ha şöyle
sütyenler fora
siyahına bayıldığım ağ çoraplar
dantelli külotlar
yalnız aman ha dikkat
yanlış anlaşılmasın
bu çağrı gül gibi bayanlara
(Söz aramızda, ne zaman güzel bir kadın soyunsa,
bir şiiri görür gibi olurum yeryüzünün bu tarafında.
Arınan, saydamlaşan, yorgunluğunu atan,
kımıl kımıl bir şiiri.
Anlarım ki, günün birinde duvarlar terleyecektir,
aralık kapılar, güngörmez pencereler, sırı dökülmüş
boy aynaları.
Ne zaman bir güzel soyunsa, koşar denize bakarım.
Dalgaların bir ırmağa dönüşmesi olur ilk gördüğüm.
Belli ki, yüzyıllardır bu böyledir.)

10.1.39.46

Yağmur Bizi İzliyor Sevgilim, Yalnızca Biz / Akgün Akova
Anılarını Yerlerden Toplayanlar Derneği'nden dönüyorum
bir yanıp bir sönüyorum
yağmur bizi izliyor sevgilim, yalnızca biz
yalnızca biz geçmişi yaktık, yalnızca biz
bir şemsiyeye çarpıp batan bir teknedeydik, eğildik
eğildik ve iplerimizi çözdük
sonsuz ipli uçurtma senliğine dönüştü birlikteliğimiz
yağmur bizi izliyor sevgilim, yalnızca biz
ağzımız sürükleyip götürüyor çalar saatleri
en tehlikeli odalarındayız otellerin
Anılarını Yerlerden Toplayanlar Derneği'nden dönüyorum
bir yanıp bir sönüyorum
yağmur bizi izliyor sevgilim, yalnızca biz
yalnızca biz bayrakları yaktık, yalnızca biz
gözyaşı şişelerine çarpıp kırılan bir ülkedeydik, sevdik
sevildik ve kire pasa direndik
yeniden sevdalanıyorum sana bunca kaçak günlerden sonra
yağmur bizi izliyor sevgilim
bir bardak yeryüzünde yeniden fırtına

10.1.39.47 Çince / Akgün Akova

Çince / Akgün Akova
ayrıldık ya, ateşini söndürdüm, uçuçböceklerini yaktım
içim cız etmedi mi, etti, allah kahretsin

gözlerime uçaklar düşmedi mi, düştü, allah kahretsin
gül yapraklarını tuvalet kağıdı yaptım, yıldızların
bodrumda
Nuh'un gemisi sırtımda paramparça
cami kedilerinin yalnızlığından geçindim ve daha bilmem
nelerden
seni unutmak istedim bunca kıskançlığımla
ezogelin çorbanı, arapsaçını
sigara külünü unutmak istedim
unuttum mu, unutamadım, allah kahretsin
ayrılık taş duvar
ayrılık Çin Seddi aramızda
Çin Seddi ne kadar uzun, allah kahretsin

10.1.39.4 Çiçege Durur Gibi Uyanisim / Akgün Akova

Çiçeğe Durur Gibi Uyanışım / Akgün Akova
sabah sabah
bir uyandım bir uyandım sormayın
çarşafım yeni ya biraz ondan bilindi
güneşti camdan vuran serseri kılıklı, kar bile yağsa
belki bir meleğin sırtını kaşımış
ya da kafayı üşütmüştüm sağımdan kalkarak
hepsi olabilirdi
bugün aybaşı, maaş alacak
talih kuşu başına konacak, ondandır dendi
biri de tutturdu düşümde cenneti görmüşüm
boşversene sen arkadaş
öyle olsa cenneti bırakır da uyanır mıyım hiç
hiçbiri değil dostlar hiçbiri değil
çiçeğe durur gibi uyanışım
akpak sevdamdan
ve böyle bir günün say say bitmez güzelliği

10.1.39.4 Öpüsen Çiftleri Alkislama Ekibi / Akgün Akova

Öpüşen Çiftleri Alkışlama Ekibi / Akgün Akova
ara sokaklarda aralıksız öpüşüyoruz
duvarların karnında "dudak grevi bitmiştir" yazıları
akrep yelkovana yeğeni yengeci tanıştırırken
yan piri yan piri de
yan piri yan piri
beyinleri vav lekeli adamlar
evlerin damlarına dayayıp falçataları hırtça
genişletip cadde yapma peşinde
hışırtılı ara sokakları
onlara ayaz
biz iki sersevi
ara sokaklarda aralıksız öpüşüyoruz
dillerimiz hoşhoş
keyfimiz gıcır porno
ve Lili Marlen'i vurduklarını haber alıyoruz Hong Kong'da
şarkılardan çıkıp niye oralara gitti Lili, bilmiyoruz
son sözlerini veriyorlar akşam haberlerinde

- Be..ni ö..pün.!
koşup Mezopotamya'yı geçiyoruz salt adını sevdiğimiz için
deniz kuvvetlerine katılan köpekbalıklarını
açlıktan kanını mafyaya satan adamları
çocukların ısınmak için yaktığı cadıları geçiyoruz
333 ordularına karşı
ara sokaklarda savaşıyor dudaklarımız
ve Hong Kong'da Lili'yi vurduklarını haber alıyoruz
koşup Attila İlhan'ı uyandırıyoruz
"nedir bu genç şairlerden çektiğim" diyor
sisli sisli giyiniyor
gözlüğünüzü de biz giydiriyoruz silisyum kumaşlarla
kemanının mı teli ve bir rapsodiyle
çıkmaz sokakta boğulan çingenenin haberinin ardından
şairin beresiyle yapılan bir söyleşiyi yayınlıyorlar TV'de
yani o anda Singapur açıklarında bir gemi
yani Jazabel'i de vurmasalar bari onlar yetişmeden
yani biz dudaklarımıza bakalım
ne diyorduk ne oldu
ama bu kentte
öpüşen çiftleri alkışlama ekipleri kurulmazsa çarçabuk
biz iki sersevi
bir daha öpüşmeyeceğiz sokaklarda
sonra söylemediler olmasın

10.1.39.5 İpler Ve Ekler Biriktirirken Yüregim / Akgün Akova

İpler Ve Ekler Biriktirirken Yüreğim / Akgün Akova
ipek böcekleri
ipek böcekleri
çin gibi çocuktum kozalarınızı biriktirdim
japon bahçelerimi tırtıllar yedi
kore'ye uçtu kelebeklerim
ipek böcekleri
ipek böcekleri
kanaryalayamayan kapı zilleri biriktirdim
ve yalnız kalabalıklar taç yapraklarımda
kokulu zarfların içinde
dudaklarını
yürek yollarıyla postalayan kadınlar
ve sularını denizlerin sömürdüğü göller
onları da biriktirdim büyük bir özenle
Boğaz Köprüsü'nde nöbetçi polislerden
topladığım intihar mektuplarını
ve kırık kollu dilenci çocukların dizlerime bıraktığı
"Düşmez kalkmaz bir Allah'tır. Verem hastasıyım,
hiçbir yerden gelirim yok. Üç çocuk ailem ve ben
aç, sefil ve perişan durumdayız. Yardımlarınıza
muhtacız. Bizlere yardım ederseniz Allah'ın rıza-
sını ve bizlerin duasını kazanmış olursunuz."
yazılı yıpranmış kağıtları
şimdi burda, tüy birikintilerine çarpıp martıların
denize köpük tüküren şehir hatları vapurunda
şimdi burda, kulağınızın ipek yollarında

yakıp kül edin diye söyleniyorum ölünce beni
şair kemikleri biriktiren birinin eline
düşerim endişesiyle
ateşi yeğliyorum toprağa
ipek böcekleri
ipek böcekleri
büyük aşklar büyük sevişmeler yaşadım
örgünüzün inceliğinde unutun beni

10.1.39.51 Ipler Ve Ekler Biriktirirken Yüregim / Akgün Akova

İpler Ve Ekler Biriktirirken Yüreğim / Akgün Akova
ipek böcekleri
ipek böcekleri
çin gibi çocuktum kozalarınızı biriktirdim
japon bahçelerimi tırtıllar yedi
kore'ye uçtu kelebeklerim
ipek böcekleri
ipek böcekleri
kanaryalayamayan kapı zilleri biriktirdim
ve yalnız kalabalıklar taç yapraklarımda
kokulu zarfların içinde
dudaklarını
yürek yollarıyla postalayan kadınlar
ve sularını denizlerin sömürdüğü göller
onları da biriktirdim büyük bir özenle
Boğaz Köprüsü'nde nöbetçi polislerden
topladığım intihar mektuplarını
ve kırık kollu dilenci çocukların dizlerime bıraktığı
"Düşmez kalkmaz bir Allah'tır. Verem hastasıyım,
hiçbir yerden gelirim yok. Üç çocuk ailem ve ben
aç, sefil ve perişan durumdayız. Yardımlarınıza
muhtacız. Bizlere yardım ederseniz Allah'ın rıza-
sını ve bizlerin duasını kazanmış olursunuz."
yazılı yıpranmış kağıtları
şimdi burda, tüy birikintilerine çarpıp martıların
denize köpük tüküren şehir hatları vapurunda
şimdi burda, kulağınızın ipek yollarında
yakıp kül edin diye söyleniyorum ölünce beni
şair kemikleri biriktiren birinin eline
düşerim endişesiyle
ateşi yeğliyorum toprağa
ipek böcekleri
ipek böcekleri
büyük aşklar büyük sevişmeler yaşadım
örgünüzün inceliğinde unutun beni

10.1.39.52

İstanbul'da Gül Devri Başlıyor / Akgün Akova
al işte bu da gözlerinin içine senli benli bakan İstanbul
tüm güller ölmüş de İstanbul'da, bir sen kalmışsın

bu kadar güzel
alkol kokusuna alışık çamaşır ipleri balkonlarda
Boğaz'da gümbür gümbür bir yeşil
akşamcılar, eskiciler, körkütük dolmuşlar
güzelliğini bütün millet duymuş sevgilim,
hangi elbisen anlattıysa
senin için kalkmış kadehler, İstanbul bu yüzden çin çin
kulak kabartırsan
Galata Kulesi'ndeki caz patlamasını duyacaksın
bir şarkı aşağı atlamış ordan, bizi öpüşüyor görünce
martılar on dokuz mayıs gösterilerini falan bırakmışlar
haydi yallah gökten limana inmişler
deniz çok bozulmuş bu işe ama ses etmemiş
neden olacak
efendiliğinden
hah işte bu da vapur arkası cümbüş köpük İstanbul
tüm yürekler kirlenmiş de İstanbul'da
bir seninki kalmış bu kadar beyaz
bir kız gitmiş Köprü'nün çelik telli saçını örmüş
bir çocuk iki kere iki eşittir senin adın yazmış karatahtaya
adamın teki tutmuş kötü şeyler söylemiş yürüyüşüne ek olarak
ben bu kadarına dayanamamışım
kızmışım heyt oğlu heyt şiddetinde
tepesi atmaksa tepesi atmak
kıskanmaksa kıskanmak
önce İ'yi duman etmişim, sonra S'yi
ardı sıra A'yla N'yi Tanzanya'ya sürmüşüm
B, U, L de sizlere ömür bulvarın başlangıcında
İstanbul üç kurşunla Bizans harabelerine dönmüş
cinayetse cinayet
kansa kan olmuş şehir senin yüzünden
nice zaman sonra kendime gelmişim
bir pişmanlık bir ağlama tutturmuşum aman allah
tüm gözler kurumuş da İstanbul'da
bir benimkiler kalmış bu kadar ıslak
emektar saatim düş gördüğümü anlamış
basmış yaygarayı
zır da zır zır da zır
zır da zır
altıyı vapur geçe
(uyandım işte bu da düş görmemden sonraki İstanbul
başın göğsümde sevgilim böyle sıcak uyuman bir başka
tüm uykular uyunmuş da İstanbul'da
bir seninki kalmış bu kadar uzun
bir gül geldi durdu pencerenin önüne, içeri bakıyor
İstanbul'da tüm güllerin ölmediğini anlıyorum şimdi onunla
oh be
çocuklar gibi seviniyorum
İstanbullulardan özür diliyorum aklım başıma gelmişken
çöp arabalarında, evde kalmış kızlarda
kayıkhanede bu ilkbahar
yosmaların uykusuzluklarını biliyorsanız onlar da
yasadışı öpüşmelerimizde bizim
bir gül kokusudur sürüp gitsin diyorum
ve gül devrini başlatıyorum İstanbul sokaklarında

sürüsüne bereket)

10.1.39.53 Izin Verirsen Artik Bize Tasinmak Istiyor / Akgün Akova

İzin Verirsen Artık Bize Taşınmak İstiyor / Akgün Akova
alev almış yıldız sesiyle çalınca herhangi bir telefon
sanadır
durma aç
alooo'na karşılık bir tanıdık koku duyarsan,
gönül borcu var gibi
hani mummutluymuş, sevinçten dili tutulmuş gibi
anla sevdiğim
o'dur
telefon kulübesine ektiğimiz karanfil
büyümüş de, evlendik mi onu soruyor

10.1.39.54 IÇIMDE BIR SIKINTI

İÇİMDE BİR SIKINTI

- Ümit'e-

işin doğrusu
önce sarıyı gördüm, sonra hepsini birden
düşe dalmış bebekti gök oyuncağıyla

ilerde adamla çocuk
yürüyorlardı ikisi de tavşan uykusunda
uzaktan yakından ilgileri yoktu gökkuşağıyla

yemin ederim
içimde bir sıkıntı o günden beri
çocuğa yedi rengi
bir arada işaret edemediğimden

10.1.40 Akif Inan

10.1.40.1 Aksam / Akif Inan

Akşam / Akif İnan
Yüzünde elleri sonsuz denizin
Gömelim yüreğe dediğim durum
Saçların en derin bir gökyüzüdür
Varamaz ellerin merdivenleri

Her an bir güvercin çırpınır durur
Kalb atışlarında ve gözlerinde
Bir sırdır içinde evler anneler
Çocuklar başında bir yeşil çelenk
Göklerden bir haber gibidir umut
Görünmez bir yerde saklanmış mahcup
Su gibi içtiğin çok zor son on yıl
Sadakat anıtı bir sonbahardır
Duygu ve sabırdan bir deri giydin
Kuşandın demektir ölümsüzlüğü
Bulutlara gömülü sedeften yüzün
Dünyanı kuşatmış destansı hüzün

10.1.40.2 Bir Isik Yalimi / Akif Inan

Bir Işık Yalımı / Akif İnan
Gözlerin kalbime değmeden önce
İstanbul o kuşlar acep nerdeydi
Deniz ki dilimin lügat kitabı
Şarkılar kardeşim onlar nerdeydi
İçimde sürekli yağmur bulutu
Ormanlar nehirler güller nerdeydi
Bir ışık yalımı parmaklarındır
Anamın kızımın eli nerdeydi
Ülkemin çığlığı her saat zili
Nerde ortadoğu savaş nerdeydi
Gözlerin kalbime değmeden önce
Acılar gülüşler düşler nerdeydi

10.1.40.3

Umut Gazeli / Akif İnan
Soyundum çileye dönmemecesine
Bilendim ışıktan gözyaşlarıyla
Acılar umudu buldurur bize
Bir zırha büründüm bu çağa karşı
Edeb senin sabır benim derimdir
Askerler üretir sessiz ve derin
Bayrağa dönüşen alnımdır şimdi
Ellerim ağların mahşer makası
Türkümüz dünyayı kardeş bilendir
Gökleri insanın ortak tarlası

10.1.40.4

Zaman / Akif İnan
Susarak anlattın bütün gizliyi
Sakladım duygumu ben konuşarak
Bir acı tarlası sessiz yüzünde
Aşkı yürürlüğe koyma savaşı
İçimde bir düzen kaynaşmaktadır
Büyük ve çekingen bakışlarından

En iyi anlatış artık susmaktır
Anladım bunu ben seni bilince
Gel denize yaslan yalnız denize
Sırrını denizler taşır insanın
Zaman bir hızdır ve yıldızdır akan
Esneyen günler ve gece üstünden
Bir uyku bölmezse anılarımı
Korkarım çıldırtır bu hayal beni
Gözlerin ne kadar İstanbul öyle
Sebiller uçuşur parmaklarında
Ortak günlerimiz tarih şöleni
Saçlarında sayfa sayfa güneşi
İçimde bir sergi var portrelerin
Hayalim her yerde kavrar gölgeni
Aşka ve tabiata ulaştır bizi
Gel kurtar bu şehrin gürültüsünden
Terk etme nolursun bir eşya gibi
Ölümsüz bir hasret yaşarken bende
Vurulmuş bir geyiktir sensiz zamanlar
İçimin ormanı bir yangın yeri
Bir uyku bölmezse anılarımı
Korkarım çıldırtır bu hayal beni
Istırap varoluş şartımız oldu
Esef etme yasım karaymış diye
Bir yanım vahşîdir ürkütür seni
Aykırı düşerim sulhculüğüne
Bir gün deli gibi sarsarak seni
Göklerin yolunu sorabilirim
Başımı taşlara vurabilirim
Aklımdan çıkarsa anılarımız
Paramparçayım gel sen onar beni
Topla aynalardan eski gölgemi
Göçebe ömrümü bağla zamana
Dağılsın içimin karıncaları
Bir uyku bölmezse anılarımı
Korkarım çıldırtır bu hayal beni

10.1.41 AKIF KURTULUS

10.1.41.1 Akif KURTULUS.htm

Akif KURTULUŞ

1959 yılında Ankara'da doğdu. İlkokulu Ankara'da, ortaöğrenimini Antalya ve Seydişehir'de tamamladı. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi.

Şiir ve şiir sorunlarına ilişkin yazıları, denemeleri Edebiyat Dostları, Edebiyat ve Eleştiri, Tan, Türkiye Yazıları, Üç Çiçek, Yarın, Yazko Edebiyat, Yeni Düşün gibi çeşitli yayın organlarında yayınlandı.

YAPITLARI

Yalan Şiirler (1983)
Tören Provası (1989)
Kırgınlıklar Galası (1997)
Herkes Gitmiş (2005)

10.1.41.2 AY GÖMÜLÜR

AY GÖMÜLÜR
ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
piyangocunun yanında tahta çitlere yakıştırırım
gözlüklüsün, üç yaş büyüksün, rize'de büyümüşsün
başka adını da bilirim, hepsi yalan, o gülmen de
eski, küçük bir limandır gülmen, takalar sığınır
ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
denizle kavgalıdır kayalar, otururum, elim tuzlanır
fırlatırım çakıl taşını, kaç kez sektirebilirim
gömülmesin suya, sen tut, durma sonra bana yürü
bulutların yerini doldurur yürümen, kuşlar kıskanır
ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
birden boşanan yağmurda mağaza diplerindeyken
otobüsten inerken, hiç aklımda yokken karşımdasın
giderayak bir şey derdin, onu söyle işte, sonra sus
ıssız istasyon kampanası susman, yapraklar döker
ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
çardağa çıkarım, ay gömülür çalı çırpılara
tutuşturur sarmaşıkları, seyredişinden alınırım
uzak, içli şarkılar anımsarım, derken dönüp bakman
turaçlar çağırır bakman, bahçemde turunçlar açtırır
resmini astılar işlek yerlerine kentin
çarşı içinde bir zaman daha konuşuldun
su, sarnıçlardan bakraçlara çekiliyordu
güze hazırlanıyordu kızlar, dağlar dalgındı
gençtim, olur olmaz huylanışını sevdim en çok

10.1.41.3 DEVLET KAÇ TAZI TUT

DEVLET KAÇ TAZI TUT
halkın imlası taşarsa coğrafyadan
geçer onlar iki yağmur damlasının arasından
göstererek devlete bütün zerafetini
belki de onlarbindir
bir çarşıda kendini kaybetmek gibi bir şey olur bu
kefyede buluşanların safrana karışması gibi
gövdeye bulaşan bir bedesten gibi.
orda yeşil, kandan alırken rengini
tarihin biçimine bürünür güneş
kim güvenir peki tarihe
iki kaşın arası varsa
yolunu bulmak için
ateşi savunmak yetiyorsa
avuçta gül ezip göğe fırlatmak neye yarar
tenimizi yeniden tanımlamaktan başka
hayatın diyorduk, geçen gün laf arasında
hiçbir erdemi kalmadı gözümüzden kaçıracak
tattık hepsini, imzalar attık, gazetelere ilanlar verdik
saftirik demişti muhaliflerimiz son genel kurulda bize
halbuki komedyen taklidi yapıyorduk
bozuk terazi kullandık
melankoliyle coşku arasındaki dengeyi bozmamak için
bizden artan nevroz onlara da yaradı
düzmüş oldular sonunda bütün eksiklerini
o gün birisi ateşkes demişti;
bu kadar kısa sürmese
belki de iyi bir çizgi film yapardık kardugh'lardan
araya reklam girince
ölülerimizi toplar, kaşla göz arasında gömerdik
lan yavşak!
derdik film başlayınca kaldığı yerden
değil mi ki bizi her kavşakta polisle korkuttular
oğlumuzun kirvesi de emniyet amiri olsun
insan olan sırf bu inada bağışlardı
en iyi yardımcı oyuncu ödülünü
kimse ben oynarken elime konuşmasın
biz tarihe tanıklık etmek için ifade vermeye geldik

baş başaltı müselles, *kapış serbest*'te sıramızı savdık
ruhumuz her ne kadar esas duruştaysa da
vicdanımız rahat
bütün geçiş noktalarında *şövalye* muamelesi gördük
halbuki kavalyeyiz: çünkü hiçbir yere "damsız girilmez"
hayatın bizden sakınacağı bir anlam da kalmadı nasılsa
öğrendi çocuklar kirpinin sırrını
bütün savunması üstüne işeyinceye kadarmış
demek bu kadar saldırgan olmamız boşuna değil
hem artık herkesin bir *evtimsahı* var
gözyaşımızla sindirim sistemimiz arasındaki
o tuhaf macerayı izlemek kolay oluyor
ne sürüngenlere hakaret ediyoruz
ne de erkekliğimize dokunuyor sulugözlerimiz
savcılar saygın bulmasa da gayretimiz var en azından
kavakların hangi yolla çiftleştiğini anlamaya
hayber kalesi içinde kaçak yapılaşmaya yok mu bir dur diyecek
var!
peki kan kalesi mukimlerine tapu dağıtmak için
törene ne gerek var
yavrucuğum, bizim üç oda bir salon evimiz
davetsiz misafirlere monitörden *kim o* demeye mecalimiz var
medeni cesaretimiz var: *onlar burdan taşınalı çok oldu*
tıkırtıya duyarlı bant kaydımız var bizim yerimize zıvanadan çıkan
h*anım çabuk silahımı getir!* ince, koskoca hırsızlar nasıl tırsıyor
terminalden havaya fırlatılan *en büyük asker* için
yeri geldiğinde bükerek sustuğumuz
vücut isterse davula gön yaptığımız bir kalbimiz:
bundan bir *bumerang öyküsü* çıkaracak
iyi edebiyatçılarımız var
orda şimdi
şırnak: kırbaç: şırraak !
hoh hoh hosaybin
iki üç daha fazla katliam
var
bir *kulp* var ayrılığa takacak
haydi şimdi hep bir ağızdan:
devlet kaç tazı tut!

10.1.41.4 YÜREGININ VURUSUYLA

YÜREĞİNİN VURUŞUYLA

ikiniz'e; artık "tören bitti"

mermi susuşunu aldım, başarısız suikastler hazırladım kendime
kar içinde geçtim ovalardan, gölgemi dağ kapladı
fırtınaya karıştırdı soluğumu sevgilim, savurdu tipiye
yüreğinin vuruşuyla sayardım aramızdan geçen göçmenkuşları
unutturdu yüreğini de, fırlatıp attı boynundan uçarı kokumu
ayaz vurdu, buğulandım kara saplanmış tren camlarında
artık güneş saati kullanacak mevsimlerden çok uzaktayım
tetik sesindeyim, düşüyorum küçük ihanetlerle yaralı aşklara

10.1.41.5 ÖDÜNÇ CESARETLERLE

ÖDÜNÇ CESARETLERLE

m.ali altaca'ya levent sönmez'e, sedat baykal'a

1.
gemiden son ayrılan bendim unutarak seyir defterini
unutarak tayfaların denizi kaldıran kavgalarını
bir sayfadan diğerine ödünç cesaretlerle geçerdim
bıçağın bir yüzünde cellat, öbür yüzünde kurbandım
karanlığın gözünden düştüm, ışıktaysa hiç yerim olmadı
bir tören gibi yaşadım aşkı, ayrılığı bir infaz gibi
yoksa her yağmurdan saçakaltı mutluluğu mu kaldı
2.
kıdemli yargıç da inanmıyor sesimin gürleştiğine
sözcüklerim savunma mı ikrar mı
konuştukça kararan cübbemden seçilemiyor
her celse sarı sırmalarımı sökerek söylüyorum
kalbimin tutulacak yanı kalmadı
ne sokakların çok büyük olduğunu hatırlatacak birisi var
ne de oğlunu bana benzeterek ağlayacak bir ana
3.
gemiden son ayrılan bendim
bu çürük tekneden payıma 'kahraman kaptan' olmak düştü
işte kara! diye bağırmamak için tek kendimi aldım yanıma
soluk bir çizgi oldu gövdemde sevincin sukesimi
belki de son bir iz, saçları kısaltan tarihöncesinden
ufuk, köpürmesini unutmuş dalgalarla parçalanıyor
sen bağırdıkça azalıyor içimde beyaz bayrak çekme korkusu

"her şey vatan için, her şey vatan için"
"herşeyvataniçin, herşeyvataniçin"
geniş denizlerde parmakizlerin, küçük düştün sulara
bu güz yağmur yağar, saçların gelecek bahara ıslanır
4.
her gün bileklerimi daha fazla yaklaştırıyorum güneşe
ancak böyle şakalar yatıştırıyor alkışlarla yaralı ruhumu
"vatan sana canım feda, vatan sana canım feda"
"vatansanacanımfeda, vatansanacanımfeda"
aralık 1983, ankara

10.1.41.6 ILKYARDIM BILGISI

İLKYARDIM BİLGİSİ

temizyürek'li mahmut'a

bütün bir aşkyılı kapıştın siniruçlarınla
güneşe, kış geldiğinde yer açmak için
damarlarını ürküterek vücudunu dolaşan kanın
umurunda olmadı başka hayatları sürçmesi
cesaretin, alay konusu oldu
elini korkak alıştıranlar arasında
sen de cesur sandın onları
korkunu anlayacak kadar
göğüs kafesimdeki yetimim!
artık balmumu gibi keman yaylarına sürtüyorlar seni
sen ki hazırdın buna da:
jangarbarek milesdavis hacıtaşan ve yaylılar
bir bir boğulurken "bırakırsan ölürüm" gürültülerine
hazırdın sadece bir ses için aldanmaya
böylece dünya derin oyuklar açtı sende
kendi kalplerini bile stetoskopla dinleyenler
buna derinyara diyerek katkı yaptılar literatüre
ve güncelleşti ilk yardım çantası
gazetelerin eki olacak kadar
hem aşk, bazen sargı bezi olmanı ister üçüncü kişiye
bir başkasının doktoru olmak
kaldı ki en ciddi yoludur sağlığımızı korumanın
"neyin var" sorusunu ilk soran
bir bilen olur: kim ne kadar aşk ve güçten kalmış
kabul defteri açılır, kayıt yapılmış, gözlük camı buğulanmıştır

beyaz önlüklerin vilayetin önünde legale çıktığı bu saatlerde
tababetin temel bilgisidir, gözyaşlarını yeraltında tutmak
avucumuzun içinde oynadığımız iki taş bile ezebilir belki bizi
yine de her zaman huzur verir
psikiyatri kliniklerinde ziyaretçi olmak
çünkü acımak duygusu da bir haraç değil midir
bıçağı sapından tutmaya alışmış olanlar
ağzında yaşayanlardan bir armağan gibi alırlar bunu
gözler göstere göstere doldurulur
ve boşalır patlayan flaşlarla
patlar kalb
boşalır başını oraya koymuş doktor

10.1.42 Ali Tekintüre

10.1.42.1 Beklemek Ibadet Kalmak Zulümdür / Ali Tekintüre

Beklemek İbadet Kalmak Zulümdür / Ali Tekintüre
Burası mabedim burası dünyam
Bırakıp gidemem burada leylam
Ahh bir garip mecnunum yücedir sevdam
Beklemek ibadet gitmek ölümdür
Ne ettiyse bana kaderim etti
Kurduğum hayaller zamansız bitti
Ahh ruhum başka canda toprağa gitti
Beklemek ibadet kalmak zulümdür
Aşk benim dert benim hasret benimdir
Al toprak al Leyla senindir
Ahh birgün buluşuruz mevlam kerimdir
Beklemek ibadet kalmak zulümdür
Beklemek ibadet gitmek ölümdür

10.1.42.2 Sevecekmis Gibisin / Ali Tekintüre

Sevecekmiş Gibisin / Ali Tekintüre
Her günün ardından senden bir ümit var hep gelecekmiş gibisin
İçimde bir duygu gözümde bir hayal sanki sevecekmiş gibisin
Sevmek acı dolu sevmek çile dolu çektirecekmiş gibisin
Aklımı başımdan beni şu canımdan sanki edecekmiş gibisin
Ne sevdim diyorsun ne de sevemiyorsun açmayan bir çiçeksin
İçimde bir duygu gözümde bir hayal sanki sevecekmiş gibisin
Her sözün ardından gizli bir davet var gel diyecekmiş gibisin
Aşkın kanununu kaderimin yolunu sanki çizecekmiş gibisin
Gönül toprağına dert yağmurlarını yağdıracakmış gibisin
Ne sevdim diyorsun ne de sevemiyorsun kokmayan bir çiçeksin
Ne senle ne de sensiz geçmez oldu hayat vazgeçilmez tesellisin
Aklımı başımdan beni şu canımdan sanki edecekmiş gibisin

10.1.43 Ali Sir Nevai

10.1.43.1 Gazel / Ali Sir Nevai

Gazel / Ali Şir Nevai
Bahâr boldu vü gül meyli kalmadı könlüm
Açıldı gonce vü likin açılmadı könlüm
Yüzün hayâli bile vâlih irdi andak kim
Bahâr kelken ü kitkenni bilmedi könlüm
Yüzün nezâresi de mahv ü mest idi ya'ni
Ki gül çağıda zamâni ayılmadı könlüm
Nevai gonce tilep könlüm ağzın etti heves
Eğerçi tapmadı likin yanılmadı könlüm

10.1.44 ALTAY ÖKTEM

10.1.44.1 Altay ÖKTEM.htm

Altay ÖKTEM

21 Ocak 1964 tarihinde İstanbul'da doğdu. Salacak'ta şarap içerek büyüdü. Kuleli Askeri Lisesi'ni ve Trakya Üniversitesi Edirne Tıp Fakültesi'ni bitirdi (1990). İstanbul'da hekimlik yapıyor.

Şiirleri Adam Sanat, Dönemeç, Hişt, Milliyet Sanat, Varlık, Yamaç, Yazılı Günler, Yeni Yaprak gibi dergilerde yayımlandı.

YAPITLARI

Eski Bir Çocuk (1992)
Su Kuşu (1992)
Beni Yanlış Öptüler Aslında (1993)
Çamur Şiir (1995)
Herşey: Oda, Kırbaç, Ayna (1998)

ÖDÜLLERİ

1988 Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü
1989 Akademi Kitabevi Şiir Ödülü Mansiyon
1990 Varlık Dergisi Yaşar Nabi Nayır Gençlik Şiir Ödülü
1995 Orhon Murat Arıburnu Ödülü
2000 Cemal Süreya Şiir Ödülü

10.1.44.2 AYNA

AYNA
beni yanlış evlerde aradılar, süt dökmüş kedilerin,
kapısı kilitli dağların yamacında. gereğinden fazla
süren suskunluğun eşiğindeydim oysa.
kadınları, kuşları, kendimi. pamuk tarlalarını hiç
terketmedim ama. beni yanlış evlerde aradılar, ku-
rumuş bir bahçenin duvarında.
yüzüne yaz değmiş çocukluğun saflığındaydım,
kıskacında. orada.
çay içiyordu. sıkılıyordu. hamamda şarkılar söylü-
yordu görüntüm. işbaşı yapıyordu çalıntı zamanlarda.
oysa geri dönecek gücü kalmayana dek yüzüyordu su-
larda. ölümsüzlüğü düşlüyordu; paylaşılan bir ölümün
sınırını. iki yüzü keskin bir bıçağın kınını, onu.
ayna.
beni yanlış öptüler aslında.

10.1.44.3 AÇIK KALP AMELIYATI

AÇIK KALP AMELİYATI
hepimize yeter bu aşk aralık tut kalbini
üşürsen temmuz tut, kar tanesinin
yumuşacık süzülüşü gibidir sevişmek bu kalabalıkta
her aşk biraz yaklaşmaktır kansız bir cinayete
her aşk taslaktır, tasadır belki de
yalnızca 5'i olan bir saate bakıp bakıp
ağlamamaktır, tutmaktır kendini boşalırken bile
kaybolan ya da ne bileyim güpegündüz çalınan
kum saatidir, çingene sesidir, hepsidir.
neşter girdi mi kalp guguklu saatin
ötmesini öğretir zamana; hasrettir zaman
kırılan aynaya. hepimize yeter bu aşk
neşter yetmez ama; tahta bir kazık, kızgın yağ
bir poşet tiner, yeni çekilmiş
ayak tırnağını yalamaktır
kapana uzatmaktır dilini
işlenmemiş suçları itiraf etmektir aşk

herkes birbirine fazla narkoz versin lütfen
rica ederim zorluk çıkarmayın baltaya
korkuluklara saygılı olun mesela, tırmanmayın
direklere neye yarar bu; neye yarar ısıtmak
dün ölen bir kadavrayı mor bir aşk uğruna
açık bırakıp bu kalbi ameliyat masasında
resim yapmalı, deli gibi resim yapmalı
kayıp bir turuncu kokusu var havada

10.1.44.4 ASK ÜÇ KISILIKTIR

AŞK ÜÇ KİŞİLİKTİR
yüzümde metresine dantelli don almış
taşralı tüccar mutluluğu var
yüzümde kırık bir şişeyi andıran
yanık izi var baba beni tahrik et
yaralı bir kuşun yanına göm beni
tek koluyla savaşarak tarihe geçen
bir halk kahramanı gibi abart kendini
acı dediğin yaşadıklarının izi değil
yaşamayı ıskaladıklarındır asıl
baba beni ahşap bir ev gibi düşün
yıkık dökük bir han gibi
uyurken saçımı okşa, uyanınca kundakla
herkes bilir; iki kişi sohbet edebilir ancak
bir kişi daha girmezse hayatlarına
aşk falan yoktur. aşk üç kişiliktir baba
cinayet içinse yüzlerce kişi gerekir
metresine molotof kokteyli taşıyan
pis bakışlı kambur bir oğlan kadar mutluyum
dönmemi bekleme boşuna, vuracaksan
sırtımdan vur beni baba
ne yana dönsem arkamda kalıyor hayat
ne yana dönsem sütü taşırmış
bir kadın telaşı. yüzüme bak baba;
sapından koparılmış gül kırmızısı

10.1.44.5 ASK

AŞK

biz seninle ikimiz şubat gibiydik
kayadan düşsek ağrımazdı bir yerimiz
küçücük bir taş görsek irkilirdik
öyle sıkılırdık ki birbirimizden içimiz kalkardı
bir şiiri tersten okumak bile anlamlıydı
karıncaları başparmağınla ezmek
sinek kanatlarını yakmak o günlerde
hiç boş kalmayan ama hep yalnız
bir otel odası gibiydik seninle
boşuna aldatılırdık, boşuna susardık
boşuna bakardık çöken bir balkondan kendimize
bir anlam veremezdik çekip gitmememize
her aşk
aynıdır zaten çoğalır kan kaybettikçe

10.1.44.6 DERS

DERS

-neden yalnızca geçmişin tarihi yazılır?
hocam, bir akarsu; adı yeryüzünde olmayan
dağlara tutunarak, göğe sürtüp yüzünü
beklenmedik denizlere kavuştuğu an
su,
susalım hocam
önce çocuklar konuşsun sonra hep
çocuklar konuşsun!
tek atışta ıskalanan bütün bilyeleri
toplasak hatmileri, begonyaları, yaşlı yüzleri
yoksul çocuk kentleri ele geçirilmeden
ne olurdu hocam paylaşsak şu ölümü
tarih sırra kadem basar mıydı ola?
zamanımız doldu hocam bu ders de bitti
artık vurabilirim seni

10.1.44.7 HERSEY: ODA KIRBAÇ AYNA'DAN

HERŞEY: ODA KIRBAÇ AYNA'DAN

EK III: DÜŞLER

ölüler sessizce çekip gitmeli hayatımızdan
bıktım kendimi yaralı
bir geyik gibi sırtımda taşımaktan
anı defterlerinin arasında kurutulmaktan
aslında hiç yaşanmamış olduğunu sandığım
o eşsiz yazdan
ölüler sessizce çekip gitmeli hayatımızdan
o düşü gördüğümü sana söylememiş miydim? o kadar mı
aldattım kendimi sana bunca yakınken.bunca yalanken ya-
şadığımız tek kişilik oda.
odalar. onlar. en yalın gerçeğimiz. ken.
bunca,
hayatı aynı anda nasıl yaşadık hâlâ
bir anlam veremiyorum kendi yalanlarıma
o düşü gördüğümü sana söylemiştim, emin değilim. simsi-
yah bir odadaydık ikimiz diğeri yoktu. diğeri yoktu bizi
kendimizle avutacak.
yetmedi çırılçıplak soyunduğumuz. daha da
çıplak olmalıydın çünkü dahası vardı çıplaklığının
derini soydum incecik. gittikçe daha şeffaf oluyordun kork-
muyordum bundan. kıpkırmızı titreşiyordu elimin altında
etin. göğüslerinin içi sapsarı yağ tanecikleriydi. incecik, be-
yaz, parlak sinirlerle doluydu her yanı
onları öylesine içten emdim
simsiyah bir odadaydık, artık eminim. o düşü gördüğümü
sana söyledim
sana başka şeyler de söyledim, artık önemi yok onların.
bunca yıl kendi yalanlarımla
ben ne mutlu yaşadım.
ölüler çekip gitmeli hayatımızdan
çünkü bir tek sen kaldın inandığım.
hatırlar mısın seni görmüştüm düşümde. bir kır kahvesinde
oturuyordun sarı tüyler vardı bacaklarında. göğüslerin çıp-
laktı
garson mağrur bir söğüt dalı gibi uzanmıştı yanına. elinde
pembe kapaklı bir kitap vardı. seni okuyorum, demiştin.
nasıl bir kitaptı, ne zaman yazmıştım, bilmiyorum. pembe
kapaklı bir kitaptı yalnızca
46.sayfayı açtın. daha dünmüş gibi hatırlıyorum
daha ölmemişsin gibi,sımsıcakmış gibi

avuçlarının içi,annem annem üstümdeki
hırkayı daha örmemiş gibi hatırlıyorum
46.sayfayı açtın.
kırmızı bir rujla altını çizmişsin bir dizenin,düş işte.
kırmızı bir rujun varmış gibiydi zaten
dudakların
bu dizeyi ancak bir kadın yazdırabilir insana
diyen sesin hâlâ kulaklarımda
oysa bir tek kadın bile tanımadım ben hayatımda
o dizeyi yazdıran zambak kokulu
küçük bir kızdır olsa olsa
hâlâ pişmanım bu gerçeği
hiçbir zaman söyleyemedim sana

10.1.44.8 KEDILER

KEDİLER
krallara yakışır asılmak
bir tüyün usulca düşüşü yere
gibi sessizce gelir karanlık
son sığınak da terk edilir
kediler ölmeden önce
üstüme gül koklayan bu kenti bırakırım
bırakır giderim, kentler kuşatılırken
kuşlar ölürken gökyüzü yalnızdır
ancak krallara yakışır asılmak
bir tüyün usulca düştüğü yerde
peygamberler gül koklamaz, yalan
çocuklar büyümek istemiyor işte
biz aşınıp küçüldükçe
son sığınak da terk ediliyor
kediler ölmeden önce
kafka, kutsa beni bu gece

10.1.44.9 KUSLARIM ÜSÜYOR

KUŞLARIM ÜŞÜYOR
cebime tıktığım kuşlar çok üşüyor
ben de üşüyorum desem kim inanır
bunca yıkıntının altında

bunca kırık cam batmışken ayaklarıma
belki yine seviyordur diye bir papatya kopartıyorum
yapraklarını yoluyorum, çiğniyorum, zıplıyorum üstünde
nasıldı bu fal, yani nasıl açılırdı bir kapının kilidi
anahtarı deliğe sokmadan önce
tüfek omuza deme komutanım, komik oluyorsun
omuzum olsa başka şeyler yüklerdim üstüne
bir palyaçonun burnunu örneğin
dövüşçü horozların kopan tüylerini
kullanılmış bir mendili koyardım
sonra sıyırırdım kendimi yeryüzünden
yok, yeryüzünü sıyırırdım kendimden
cebime tıktığım kuşlar çok üşüyor
geriye sayacağım söz veriyorum, vurmayın
vurmayın kuşlarım ağlıyor, geriye sayacağım
anne, hangi sayıdan başlayacağım?

10.1.44.1 MASAL

MASAL
kavrulmuş bir karıncanın sağ salim
yuvasına dönüşü şarkılarda anlatılmaz
başka bir ses gerekir belki de, bilinen
tüm seslerin ötesinde; anne
koynuna al beni rahmine söz geçmez bu ıssız gecede
gitar çalma, susalım biraz yoruldum ağrımaktan
yoruldum bunca kesik ruhu tek başıma
taşımaktan, bir avuç kızgın kum bile yok
tutuşmuş saçlarını özlemeye vaktim yok
yok. yangınlara kızanları sildim kareli defterimden
bir kare de sen koy, üşenme
sanki soldan sağa ölmüş gibiyiz bu bilmecede
bu masalda dere tepe düz gitmiş kadar yorgunuz
argınız. azgınız. vallahi azız.
çok daha az olacağız bu pis gidişle
belki de seviştirmeye
vaktim olmaz kimseyi kendi bedenimle
çok gittik. dere tepe düz gitmiş bile
olabiliriz. ne dersin geri dönmeye; anne
sana söylüyorum olur olmaz zamanlarda ölme

taşınacak bir yük bile kalmayacak yoksa
bu kırışık cennette
yarım yamalak yaşayalım senle
kavrulmuş bir karınca kararınca; anca.

10.1.44.1 MAVERAÜNNEHIR DÖKÜLMEZ

MAVERAÜNNEHİR DÖKÜLMEZ!
belki seni severim umurumdasın
yalnızsın, yaralısın, sarışınsın
bir kedi yavrusunun damdan düşüşü
kadarsın, ılıksın, suçlusun
çocuklar kızmazlar bana gidersem
susarlar derslerde -bu iyi- denklem çözmezler
fatih istanbul'u alır mı bilmem
ama maveraünnehir dökülmez!
önce ben öperim gizli yerlerinden
sıcak yerlerinden, buruk yerlerinden, korkak yerlerinden
sonra bütün mahalle öper umurumdasın
çocuklar kızmazlar bana dönersem
nasılsa maveraünnehir dökülmez!
bileyciler, çingeneler, teneke tamircileri...
her sözcük bir mermi gibidir bana
bir kadını bir kadın gibi izinsiz sevemem
belki umurumdasın evet umurumdasın
bir yaprak düşer yere; çıt. işte sonbahar
gibisin, ıslaksın, çok uzaktasın

10.1.44.1 YALNIZLIK CINAYETTIR

YALNIZLIK CİNAYETTİR
kendime kuytu bir ölüm arıyorum yalnızca kendime
düşlerime sokak kedilerinin gözleri giriyor, korkuyorum
boynunu kendi bileğine dolayıp asılan bir adam
kanını sulandırılmamış alkole banan
sokak satıcıları epey bilir bunu yalnızlık cinayettir
yalnızlık cinayettir bütün notalarda, bütün dillerde
bütün hecelerde, "a" sesinde, re minörde, mors alfabesinde
yalnızlık cinayettir kendi tükürüğüyle
ıslanan bedenlerde eski bir kokudur, yalnızca budur

ıslak paspas kokusudur, gece morudur
bileği tahriş olmuş bir kadının dinmeyen korkusudur
ansızın yakalanmasıdır bir kuşun kapana
trenin gecikmesidir istasyona yalnızlık cinayettir
sevişirken kramp girmesidir, ölürken birdenbire
sıçramaktır başka bir zamana, kadeh tutarken
elinin titremesidir, sesinin duyulmasıdır susarken
karnına saplanan bıçağı sevmektir yalnızlık cinayettir
cinnettir
kendime kuytu bir ölüm arıyorum çok iyi biliyorsun bunu
düşlerime kalabalık bir cadde giriyor. korkuyorum
saçlarını sırtından sallandıran kadınlar kadar
uzayıp gitmesi kadar bir aşkın telaşla
yanlışlıkla, su katılmamış bir sevişmenin ardından
ters yakılması kadar sigaranın, benim kadar
yani ellerim kadar, bedenim kadar, düşüncelerim
sırlarım, kaçışlarım kadar saçmadır yalnızlık cinayettir
cennettir
kendime kuytu bir ölüm arıyorum çok görüyorsun bunu
bütün delillerimi yaktım, beni ötelere götürecek
yollardan zaten uzaktım
her kadına yeni, bir zevk, her kadına
yeni kurulmuş tuzaktım bütün delillerimi yaktım
sonrası yok. sonrası çok gizli bir fotoğrafın arabı
yüzümüz siyah ve anlamsız, dışımız beyaz ve derin
sanki bir diktatör anıtı, kan akıtan bir nehir
işlenmemiş suçlarımız sanki yalnızlık cinayettir
cennettir
cinnettir
cinayettir.
zaman doldu
artık gidiyorum arkama bile bakmadan
arkaya bakmak çok eski huyudur
bazı çirkin adamların
zaman doldu
artık gizlemiyorum kendimi çok kadınla seviştim çoğu buluttu
basbayağı buluttu bildiğimiz buluttu dağılıp gidiyordu ben ço-
ğalttıkça
bir akşam usulca girdim kanıma
kendim karar verdim hep kendim karar verdim

yanlış da olsa sevdim pişman değilim, neden olayım?
bir akşam; üç gün üç gece poker oynamıştım
ne güzel. üç gün üç gece yeterince
içmiştik demek ki onar şişe, belki on beş
yirmi belki de.
abdullah, ah dostum, sevdiğim, çalı yüzlüm abdullah
kaç kurşun sıktı üstüme
yeterince içmiştik. vuramadı
vurdu, ben anlamadım belki de
belki de yavaş yavaş devam ediyorum ölmeye.

10.1.44.1 IBRANICE SEVDIM SENI

İBRANİCE SEVDİM SENİ
ezik bir kuşun kanadını okşar gibi
boynu kırılmış bir simitçinin yerlere yayılan
tezgahını toplar gibi ibranice sevdim seni
değişen bir şey yoktu, aynı sokaklardaydı bata çıka
yürüdüğümüz, durup kıyısında kustuğumuz aynı
cami avlusuydu, aynı bıçaktı dokundukça
parmakuçlarımız ıslandıkça, ağzımız kalınlaştıkça
kabardıkça sesimizin ulaştığı yerlerimiz
aynı bıçaktı girip girip çıkan yalnızlığımıza
kan akmazdı çünkü kandan daha anlamlıydı sevgimiz
canımız acımazdı elbet birbirimizden
acı yoksul bir köylünün kara sabanına takılan
altın dolu küpü sırtlamaktı, sarı bir hatıraydı
savrulup giden bir yaprağın ardında bıraktığı
bütün dillerini öptüm, yalnızca
ibranice sevdim seni

10.1.44.1 SIDDET, ELBET

ŞİDDET, ELBET
bilgece susuyoruz artık saklamayalım
yıldızları tartaklanmış bir sonbahar gecesi
diz çökmüştük hatırla öteki dünyalara
dünyalar dediğim de ne, boşuna abartmayalım
karalarla denizler, çamurlar falan yani
toplasan hepsi hepsi batan bir geminin

sessiz, kıpırtısız can yelekleri
söze nasıl başlamalı basbayağı kan akıyor
ağzımı açtığımda düşlerimden içeri
bilgece susuyoruz çünkü susmak gecesi
patikada kaybolan o yaşsız çocukların
bir bildiği var elbet boşuna kaldırmazlar
coğrafya derslerinde küçük parmaklarını
ıslık çalmazlar, kuş vurmazlar, ağlamazlar boşuna
şiddet diyorsun ne güzel; şiddet, elbet
yoksa yalnız bir ardıcın dalları kırılır
çok ölünür daha, çok kaybolunur
biçimsiz bir kanamadır ah! hayat, anlamsız toprak
hiç kımıldamamış yaprak
bilgece susuyoruz artık saklamayalım
şiddet diyorsun ne güzel; şiddet, elbet
elbet, şiddet
elbet.

10.1.45 ALI CANIP YÖNTEM

10.1.45.1 SOKAK FENERI

SOKAK FENERİ
Ölü bir camdan ağlayan korku
İniyor serseri ve boş geceye;
Kaldırımlar bütün sükut, uyku...
Her duvar, her kovukta şimdi niye
Bir büyük göz niyaz eder, ağlar
"Bitsin artık bu gizli şüphe!" diye?
Korkarım... Saklanır heyulalar...
Bana der: "İşte bir sahife oku,
Sarı gölgemde hasta kalbin var!.."
Ölü bir camdan ağlayan korku...

10.1.46 ALI CENGIZKAN

10.1.46.1 ALACA AYDINLIKTA

ALACA AYDINLIKTA
Yıkıcı dost'a
Gel de yürürken hiç konuşmayalım
Bir yanımız güvercinler, parke taş altımızda

Bırak Çıkrıkçılar Yokuşu orda dursun
Nasılsa vur emri çıkartıldı adımıza.
Nasılsa biz demeyi öğrendim, nasılsa
Şimdi ben dedikçe de sen geliyorsun aklıma.
Dünya bizim dışımızda, nesneler dışımızda
Konuşmak anlamsız, vur emri var hakkımızda.
Sevgiler de vurulur, bunu biz biliyoruz
Nesneleşen sevgilerle, yüzükle, gülücükle
Giysinin üstünde duruşunu ondan seviyorum
Gövdenin içinde kıpırdayışı ondan.
İnsandan kaçanlar olur yurt dışına
Sevmekten kaçanlar olur aile-içinde,
Kaçanlar olur yaşamaktan, yaşamları boyunca
Ve vur emri çıkartılır bizim adımıza.
Bırak Çıkrıkçılar Yokuşu orda dursun
Tüllerle, koltuklarla, yatak ve yorganıyla,
Bırak arkamızdan gelsin tarihçiler
Ve aramızı belirlesin omzundaki küçük çanta.
Gel, ve artık hiç konuşmayalım
Bir yanımız güvercinler, parke taş altımızda
Bırak Çıkrıkçılar Yokuşu orda dursun
Nasılsa vur emri çıkartıldı adımıza.
Ankara, 1980

10.1.46.2 Ali CENGIZKAN.htm

Ali CENGİZKAN

29 Ekim 1954 tarihinde Ankara'da doğdu. Ortaöğrenimini Ankara Koleji'nde tamamladı. 1978 yılında ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimari bölümünü bitirdi. Bir süre serbest mimar olarak çalıştı, halen aynı fakültede öğretim üyesi olarak çalışıyor.

Türkiye Yazıları ve Yarın dergilerinin yazı kurullarında görev aldı.Şiirlerini ve şiir üzerine yazılarını 1977 yılından bu yana Adam Sanat, Broy, Gösteri, Kavram-Karmaşa, Kitap-lık, Küçücük, Morca, Oluşum, Politika, Somut, Şiir Odası, Türk Dili, Türkiye Yazıları, Varlık, Yasak,Yazın,Yeni Biçem,Yusufçuk gibi dergi ve gazetelerde yayımladı.

YAPITLARI

Senlere (1980)
Çocuk Ömrümüz (1982)
Yunan Dosyası (1983)
Yürüyüşler ve Duruşlar (1984)
Bağımlı Şiir (1986)
Ankara Ankara Güzel Ankara (1987)
Sürek Avında Dünya (1994)
Öğle Suyu (1997)
Şairin Nergisi (2000)

ÖDÜLLERİ

1981 Akademi Kitabevi Şiir Başarı Ödülü
1982 ODTÜ Edebiyat Kulübü Ödülü
1983 Toprak Şiir Ödülü (Hasan Hüseyin Jüri Özel Ödülü)
1983 Abdi İpekçi Dostluk ve Barış Ödülü
1995 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü

10.1.46.3 ANKARA ANKARA GÜZEL ANKARA'DAN

ANKARA ANKARA GÜZEL ANKARA'DAN

sunu

Ankara bir düşler kentidir. Kentin kendisi insanları düşler dünyasına taşıdığından değil: İnsan Ankara'da düş kurmadan yaşayamaz da ondan. Ya yönetimle ilgili bir düşünüz olmalı, ya mutlulukla ilgili; ya iyi insanlıkla ilgili bir düşünüz olmalı, ya da iyi sanatçılıkla ilgili. Düşlersiz yaşanamaz Ankara'da: Çünkü ufuklar sınırlıdır dağlarla, geniş bir ufuk düşünüz yoksa. Çünkü dereler sığdır ve 'denetim altındadır', göğsümüzde yüreğimiz bir çağlayana kaynak oluşturmuyorsa. Çünkü Kale terkedilmiş gözükür uzaktan, içimizde taht kuran/hüküm süren, astığı astık/kestiği kestik ama sırasında kendini de kesen bir yönetim yoksa. Çünkü ilişkiler köhnemiş, 'memurin' ve hesaplıdır, yaptığınız herşeyi karşılıksız yapmıyorsanız. Onun için de Ankara bir düşler yatağıdır, onun çorak bir ülke, tozlu bir kent, kısır bir yaşam ve çeşnisiz bir toprak olduğu bir yana bırakılırsa.

İşte bu şiir bu düşleri anlatır. Ve aşk delileri, mal delileri, göz delileri,yorgan

yüzlüler, melekler, körler, sağırlar, dilsizler, sıkmabaşlar, açık bacaklar,
şaşılar, uygunadımlar, beyinseverler, topatanlar, ayran kanlılar, koltukçular,
yarım pabuçlar, zenneler,kırık boyunlular, boksör köpekleri, telli bardaklar,
yaylı sazlar, dost ölüleri ve diğerleri adına ve onlar için yazılmıştır.

II. KARANFİLLER VE İNSANIN HUYU

Bakanlıklardayım. Elimde bir kırmızı karanfil.
Hiç aklımda yoktu, hatta romantik bulurdum
ama önünden geçerken çiçekçinin, beni al dedi
aldım ve yapraklarında kayboldum, küçülerek
küçülerek, çünkü karşımda duvarlarında hâlâ
o kurşun delikleri olan
(delikler 22 Şubat, 21 ve 27 Mayıs'ta açılmıştır)
1933 Alman mimarisini anımsatan
uzun kolonlu,yayvan, suskun ve kendini ağırdan satan
bir bina var. Yıl 1983. Ve ben dört yıl öncesini anlatıyorum.
Dört yıl öncesini anlatıyorum.
O zaman henüz kurşun delikleri beşinci kez sıvanmamış
köşedeki parka bir ağlayan kadın heykeli konmamış
ve yerler parke taşla kaplanmamıştı.
Öğle vakti ben
kendimi çiçeklerle avutuyorum:
Yeşil kurtarıyor bazen.
Üç dakika sonra o geliyor
topraktan bir gelincik fışkırıyor
siyahı kaşlarına, ah, kırmızısı esmer tenine benzeyen
ve ben o gelinciğin ellerini tutuyorum
yeni yıkanmış, ıslak, pembe
gözlerinden bacakarasına doğru inen su burda işte.
Kırmızıdır su senin bakışından
yeşil bir serinliktir Ankara'da
o çeşmedir Kale'de birdenbire karşınıza çıkan
çünkü kırmızıdır su benim aşkımdan.
Kim derdi ki dört yıl sonra bu şiiri yazarken
Nâzım'dan elalıp bu şiiri yazarken
bütün akarsular kurumuş olacak
(zaten Bentderesi'nin üstü çoktan kapanmıştır)
Abdi İpekçi öldürülecek, ismi bir parka verilecek
(Sıhhiye'dedir park, büyük bir gölü vardır)
yani akarsu yerine durgun ve yeşil su yeğlenerek
(zaten Cumhuriyet'te hep böyle yapılmıştır)

dahası
kim derdi ki yanımda sen olmayacaksın diye.
Hepsi bitti. Karşıda Millet Meclisi
hâlâ eldeğmemiş bahçesiyle duruyor.
Bâkir ve temiz. Yaşanmamışlığın temizliği.
Biraz da sevinçli Halkevleri binasını yıktırdığı
ve bahçesini dörtyüz metrekare daha genişlettiği
halkı içinden temelli attığı
ve kendisini millete verdiği için.
Hepsi bitti. Bir kumru gördüğümde
(Ankara'da ne kadar da arttı kumrular, bilemezsin
belki aşktan, belki ayrılıktan diyorlar)
işte ben bir kumru gördüğümde
haberini alıyorum bahçesindeki heykelin.
Biraz büyükmüş.
Biraz mağrur
biraz sade
biraz ezik
dururmuş öyle.
Bakanlıklardayım elimde kırmızı bir karanfille.
Hangi bakanlık mı, kuşkusuz gönlümün bakanlığı.

10.1.46.4 AZ KAN ÇOK TER

AZ KAN ÇOK TER
Dökmekle kendini yükümlü sanıyor, zafer!
Çünkü her kapının ardında bir küçük kuş öter,
Her paspasın altında bir anahtar, büyüklüğünü
Onu bulan anlar. Tanınmamış gibi davranmak
Nedense karanlığı deler sanılır... Oysa ter
Kan ve karanlıkla birliktedir hep, birlikte ve
El ele gezer yarasalarla, bağda, vınlayarak
Kulakların dibinde, çünkü bilir onlar, mekânın
Her gece yeniden açıldığını, her bağın iki
Mekân anlamına geldiğini zamanla el ele, ve hele
Güzergâhından sapsın yolcu, hele elinde keser
Ve çapa, köşeden dönsün, elinde kayısı dolu sepetle
Entarisini savuran kız kimliğinde, her gün, her
Güneş
Batar.

Kan
Dökmekle kendini yükümlü sanıyor, zafer;
Yanılıyor!
Ankara, 20 Mayıs 2000

10.1.46.5 BAGIMLI SIIR'DEN

BAĞIMLI ŞİİR'DEN
I
Bütün gün kırlarında dolaştım yurdumun
Oynak tepelerinde, ayartıcı ovalarında.
Bütün gün kırlarında dolaştım senin
Bir avuç toprak arayarak, boş, serin
Oysa ne kadar anlamsız tarihsiz bir toprak
Tarihsiz bir ev, tarihsiz bir insan aramak,
Bazı şairlerden sonra geçti artık
Geçti artık bazı şeyleri anlatamamak
İşte bir sürü bitki, adını bilmediğim
Kuzukulağı, devedikeni, ısırganlar yanında
Sarı ve kızıl açan, bildiğim, görmediğim
İnce gövde, narin yaprak, al dudak
Yere yalıcı, sarılıcı, gramofon
Kimbilir hangi derde deva
Bütün gün kırlarında dolaştım senin
Yaşamak bir yanımda aldı başını gitti
Bir yanımda besleyici ve yabanıl otlar
Biryerlere bağladılar beni, adlarını bilmesem de
Kenetlenmişler ya ayrıkotları kadar sıkı
Biryerlerde, biliyorum, bulabilirdim.
II
Akşam tütün dumanlarıyla inerdi soframıza
Ve biz, o çocuğu görürdük aramızda:
Nedir bağımsızlık, bağımlı olmak mı
Bir kuşun gülüşüne, bir kızın kanadına?
Hazırlop bir ömür... Ben yokum buna.
Doğrudur, bir süre şöyle söylenebilir:
Bağımlılıklardır bağımsızlığı oluşturan.
Oysa küçük şeylerdir büyükleri yaratan.
Hem kim bilebilir küçük yanlışları
Büyümeden?... Bir mesleğin seçimi

Elleri kansız bir katil yaratabilir,
Bir yaşamın seçimidir, derim ben.
Bir kızın seçimi
Bir oğulun seçimidir bir bakıma.
Bir süre bunlar söylenebilir, doğrudur
Ama hangi bağlamda?... Şimdi sen ey şair
Bağımlısın şiire. Ama bağımsızsın da
Bağımlı şiir, dedin ona, köpeksi gülüşünle
Oysa biliyorsun; senden daha özgür:
Seni astılar mı ölürsün, o yakılsa da kalır.
Seni övseler, şımarırsın, o kendini korur.
Seni sevseler, büyürsün, tek ayrıcalığın burda.
Bağımlıdır şiir de, evet; insana.
Denizi düşün; bir oluşumdur, devinir.
Bir bütündür, ama parçalanır dalgalandığında
Yine de kuruduğu görülmemiştir ırmaklar gibi
Bir trajedidir onu besleyen ırmakların kuruması.
Bir süreçtir, suyun tarihiyle eşanlamlı.
Bir halktır, suyun tarihiyle eşanlamlı.
Bir düşünce, suyun tarihiyle eşanlamlı.
Bir damladır, okyanusun büyüklüğüyle özdeş
Eh biraz büyümüştür kısacası.
Yani küçük şeylerle gelindi bugüne.
Küçük bankalarla, küçük bonolarla, küçük tahvillerle
Küçük gayrimenkullerle gelindi bugüne.
Küçük adamlar, küçük mülkler büyüdü birdenbire
Ve küçüldü ülke... Bu böyle bilinmeli
Şimdinin bilinmesi yetmez
Onu geleceğe yetiştirmeli:
Küçük bağımlılıklarla gidilecek bağımsızlığa
Ve haykırıyorum işte: Yaşasın ... Ülke!
Nedir bağımlılık, işte bir söz
İşte bir urgan sıkıyor boğazımı.
Çocuklara koyun benim adımı
Gördüğünüz gibi yitirdik isimsiz kahramanımızı
Yarattığımız gibi yitirdik... Şimdilerde
Akşam açlık kokularıyla iner sofralara
Ve sokaklarda onlar dolaşıyor... Hâlâ.

10.1.46.6 DAYIM GÜL TAKARDI GÖMLEGININ YAKASINA

DAYIM GÜL TAKARDI GÖMLEĞİNİN YAKASINA
Ve canlıymışçasına, hergün onu sulardı.
Yağız tenindeki su buharlaşsın diye
Düğmeleri en bıçkın küfürlerle açardı:
Çiçekçiydi, yaprak bitlerini öldürmeyen.
Fotoğrafçı, savaş yıllarına rötuş yapan.
Meddahtı, her akşam eve gülücükle gelen.
Kumraldı, çocukları hep karısına çeken.
Uzun boylu, kendisine palto diktirmeyen.
Sebzeciydi, domatlarını hiç yemeyen.
İşadamı, hasırdan başka minder bilmeyen.
Dindardı, ezan okunurken rakı içmeyen.
Gözlüklüydü, gözleri daha da büyüyen.
Gezgin, İzmir'in parkelerini denetleyen.
Balıkçıydı, elleri suyla nasır tutan.
Nikotinman, sigarası bağlanarak uzayan.
Diplomattı, kokteyle pantolonla giden.
Yatırımcı, geceleri ailesini besleyen.
Dayım gül takardı gömleğinin yakasına
Seni görse, eminim, mutluluktan ağlardı.

10.1.46.7 FAZIL SAY IÇIN PRELÜD

FAZIL SAY İÇİN PRELÜD
İçten içe nasıl ses verir insan kutusu
Patlar sızan bir gaz ya da tortu
Nedir bu, içimizdeki müziği arıtan
Taşıran dışa, taşıran son damla,
dışa
Bir teni yatıştırmak gibi bir tenle
Bir bedeni yanına koymak için başkasının
Geçmiş, gelecek, gelenek arasına
İnsanın camına, cam
yoldaşına
Bırakın kuramı, bugün var yarın yok
Bu ince billur kabı yaşamın
Taşsın kendi dışına sonsuz sıvı, taşsın
Aşk, aşk olsun
Fazıl'a.

11 Mayıs 1998

10.1.46.8 FIRTINA

FIRTINA
Düşük yoğunluğa dayanamayan sıvı
Gibi,bulaşıyordu güvertedeki herkese:
İsrailli karı-koca bedava iş tatilinde,
İranlı ana-kız, esmer güzeli, tesettürsüz
Mutluydular, bebekli Fransız çift gibi,
Ağızlarında sürekli sarı diş ve sigara
Çiğneyen, çiğneyen ve çiğnenen iki kaptan.
Ben Raşit, memnun oldum, ya siz?
Yahudi olan sarışın 'güzel' başbakandan
Haberli: Ben Raşit, türküm ve müslümanım
Basına ulaşmak istiyorum, Türk gençliği
Kaptan, ve deliyim, ve tedavi görüyorum ve
Doğruyum, çalışkanım. Yirmi yaşında
Düşük yoğunluğa dayanamayan her sıvı
Gibi, örtüyordu İranlı ana-kızın üstünü
Besmeleyi gösterirken dümende asılı.
Garip bir gündü, güneş bir gösteriyor gül
Yüzünü mavi denize, kızartıyordu donmuş
Yanaklarımızı, Ben Raşit, memnun oldum
Bir asıyordu suratını bizler gibi
Falezlerin üstünde tepinen kentin
Suratsızlığına öykünerek: Ben Raşit,
Gezintide bile ayakları çekmiyordu işte
Bunca ağırlığı, gülümsemek ve temizlemek
Dünyayı, fobisiydi: Dünya bir tekne, yoktu
Gidecek "başka bir dünya, başka bir ülke
Başka bir kent": Ben Raşit, kız kardeşimi
Korurum ama en büyük hırsızdır bacılar,
Ben müslümanım sen yahudi, oku bakalım
Kulhüvallahiyi, kül uçmasın denize, kül
Yutmam, kül uçmasın aklımdan. Garip
Bir gündü işte, öylesine, dedim ya
G. Aslan II teknesinde fırtınada sallanan
Ülkesini arıyordu o gün biraz herkes.
Onu uzun yıllar önce bulan kaptan

Ucuz turistik andaçla asmıştı aynaya:
"Yorgunum, beni bekleme kaptan,
Seyir defterini başkası yazsın.
Çınarlı kubbeli mavi bir liman
Beni o limana çıkaramazsın."
N.Hikmet R., diye okudu Raşit, ben Raşit.

10.1.46.9 HAYAT BAHÇESI

HAYAT BAHÇESİ
Bahçe tarumar. Ama gözler önüne serilen
Görüntünün sesi mi olmalı sözler? Serçe
Cıvıltıları, çan sesleri, at pislikleri,
Rüzgârın kuru yapraklarda bıraktığı
Hışırtı yapışıyor sanki yirmi yıldır
Kullanılmayan bahçeye, babanın ölümüyle.
Toplumsal arkeoloji mi ırgalayan beni
Tahrik eden, edilen bir leş kargası gibi?
Meraklıyım. Budanmamış güller çılgın
Palmiyelerin kuru dallarının altında,
Kendiliğinden ölen çiçekleri toplanmamış
Zakkumun. Gübre ve çürüyüş. Tohumdaki ev
Kale gibi gözlüyor şimdiki ve geçmişteki
Yaşantıyı: Kız ve erkek çocuklar burada
Denge buldular nilüfer yapraklarında, çember
Çevirmişti büyükler havuzda, sonra fırladı
Resimden haylaz damat ve gelinler. Ama
Onlar bir kez kapıdan girdiler mi
İçeri, gözleri parlardı babanın, ayrıldılar mı
Bir kaptan bakışını giyer, şapkasını geçirir
Sözüne, kimse evde durmak istemezdi
Tanışmamak için gözü dönmüş yalnızlıkla.
Oysa ölümün görevi ne, gelir padişah
Tekillik. Tek, sonra birden aynı
Merdiven basamakları, aynı işçilik, aynı
Anlamı bulunca evin biçeminde, dünya
Ne kadar acı dolu, herkesin kendi
Kefesine uygun dağılan. Acı aynı,
Zevk de, ama kefen ne kadar geniş
İse, ağırlığın ne kadar fazla ise

O kadar götürüyorsun işte öteye.
İstanbul, Heybeliada, Kasım 1996

10.1.46.1HAYDARPASA BURASI

HAYDARPAŞA BURASI
Kaç kere yanaştın bu minyatür iskeleye
Kaç kere bağlandın ve çözüldün, saçlarınla
Kaç kere lastiklerin ezildi, palamarın koptu
Kaç kere düdük çaldın, bir çocuk istedi diye
Kaç kere öptün o kızı, dudağının üstünden
Kaç kere sarıydı içerisi, sıcak ve rahat
Kaç kere çarptı yüzüne o tuzlu yağmur
Kaç kere yanaştın, eli yanağında sandın
Kaç kere sarsıldın, bir karanfil elinde.
Kaç kere yaşadın, duydun ve eskidin
Kaç kere merdivenlerden indin, Glasgow 1859.
İskeledeyim; atlarken gördüm yeşil denizi
Her yan yeşil, yine de kimlik denetimi.
18 Kasım 1981, Ankara

10.1.46.1HIÇBIR SEY ESKISI GIBI OLMAYACAK

HİÇBİR ŞEY ESKİSİ GİBİ OLMAYACAK
Taş düştüğü yerde kaya
Taş düştüğü yerde gömülür bir boşluğa
Hey nöbetçi, bu kör karanlığa
Dokun, yansın ellerin, yansın ellerin.
Ellerinden dudağına ve ağzına taşan o meyve
Kırların ürperişi gibi gözlerinden her an geçen istek
Gidiyorsan gidersin, odalar geride kalır
Bırak şu ellerini, menekşeleri, ölümü; bırakırsın.
Ölüm babamdı ceplerinden hergün birşey çıkan
Küçük bir gönye, gül kapçıkları
Paçalarında biriken çamur kalıpları
İki ayakkabıydı kapımızın önüne konan.
Aç avcunu, kayalıklara çarpan dalgalardan
Ne kaldı işte buruşuk yanaklardan
Hırsın, kösnünün, acının kestiği acılardan
Suyla kesildi gitti dudağın kenarındaki tuz.

Tuzun ve tozun kesiştiği yerdesin, sözün kırıldığı duvar
Yansıtır kimlerin kaldığını iki ateş arasında
Bir otelin pervazları kanar ve isiyle
Gökmedrese kapısında güzelim bir nakış daha.
Bakış ve dokunuş, o tılsımlı kuş, nereye gitti
Nerde bitti kalemin yazdığı düş, dumanın
Boğduğu gülüş, iki gözüm
İki gözüm, sözüm bitti.
Vatikan'da Roma'ya bakarak çırpınan ve bağıran körü
Sıvas'ta minareden seyreden sağır duyar,
Yine de dünya aynasına bakıyorum, iki gözüm
İki gözüm, çıkartamadım yüzümü...
Yanakları eğitim yanığı askerin avcundasın, Metin abi
Yönün neresi, sağ yanındaysan söz ve kösnü
Sol yanındaysan yine söz ve kösnü
Eksik olmayacak, eksik olma, belleğimizden.
Ankara, 19 Ağustos 1993

10.1.46.1 IAN ANDERSON IÇIN PRELÜD

IAN ANDERSON İÇİN PRELÜD
Bir aşkı şiddetlendirmek olabilir mi
Bir sesi, bir bakışı, bir sarılışı
Ayaklarımız yerdeyken ama, suda
Ya da salda gidiyoruz ırmak ağzına
Ağız dediysek o da bir çağrışım, içinde
Hurma kokusu bir dil taşıyan, gökdil
Gözlerinin renginde bulutlar gibi
Durmadan yer değiştiren, ama yürek
Bulur ya diğer yüreğin atışını, hızla
Kırk yıl, kırk yıl sonra döndüğünde
Çocukluğunun kentine, ayak nasıl
Bulursa kendi yolunu, kuru dere yatakları
Yasemin kokusuyla bulayıp alnını, aynı
Rengin peşine takılırsa, keşfedememişti
O an'a kadar onun o olduğunu, güzelleme
Varlığını kaldırsın yataktan, sabah
Serinliğinde ıslak verandada, çıplak
Bedenden taşan ısıyı emdirsin taşlara,
Tiz ve ince bir anı gibi akıyorsa da yaşam

Neden peşinden gideriz adımlarımızın
İzlerimizin, bizi önümüzde takip eden?
Önümüzde takip eder adımlarımız bizi
Flütünün ezgisi gibi ve çaldığında kavallı
Ne zor, ne zor büyüsünden kurtulmak
Bir aşkın, bir aşkın, bir aşkı anar gibi
Peşpeşe taşlar, dokunuşlar, oynak bir kızın
Topuğu kaldırıma basan, tozlu, sevgili
Geceleri göğsümüzde seken, göğüsleri
Basma entari altında iki tomur, baharat
Küpesi gibi zümrüt gözleri, çıplak
Bedenimize dikilir, kuru otlar arasında kendi
Aranışını gerçekleştirir, inşaat tahtası oyun
Dansederken, kendi parçalarını tutacak çiviyle
Anılarını pekiştiren, anıların ve acıların çivisi
Şimdi senin ezgin nasıl da iyileştirir
Yarayı, bazen takılıp ardına imamla rahibin
Kendi çarmıhını taşıyan bir mesen: Ey
Halk, siz dilencilerim Koparıp parçalarımı
Ruhumdan, sadakamı sunuyorum size, işte
Sizi öldürecek küçük ezgi, minik nota, arsız
Motifi tüm bir yaşam bestesinin: Aşk

10.1.46.1 PÜSKÜRTME

PÜSKÜRTME

Herşey yerli yerindeydi, masalar, sandalyeler
tabldot tepsileri, tabaklarda yemekler
Tütüyordu hâlâ. Kabukları soyulmuş bir portakal
Duruyordu orda, üstünde bir kızın parmaklarının sıcaklığı
yanında yarım bardak su
havada gülüşmeler, çatal bıçak sesleri...
Herşey yerli yerindeydi, ve kuşkusuz onlar da
Toplamışlardı işlerine gelenleri ve gelmeyenleri,
afişleri, pankartları, duvar gastelerini
kırık camları, kurşun kovanlarını, sopaları
kanlı bir ayakkabı tekini
gözleri yuvalarından fırlayan gasteciyi.
Herşey yerli yerindeydi, öğrenciler yemekhaneye
döndüklerinde.

10.1.46.14 RESIM VE BEHÇET

RESİM VE BEHÇET

Bir resmin düşündürdükleri çoğunlukla daha büyüktür resimden çünkü pembe yanaklı oğlan var mıdır yok mudur, güçlü ve pazulu tanrının yanında gıcırdayan bir kapı gibi duran baba belki kızıyordur karısının sırıtmasına ve kızgınlık, gönüllü bir esnaf gibi kendini durmadan ucuzlatıyordur.
Bir resmin düşündürdükleri taşar çerçeveden, altındaki sehpaya akar yapışarak gönlün çekmecelerine, mineli tutmaçlara, sabun kokan kağıtların altına, sarartarak o kağıtları ne sandınız, naftalin kokularını sindirerek içine, ben o zamanlar resimlerin içindeydim ne sandınız, benim de akardı gönlüm başkalarının resmine, benim de dökülürdü saçlarım başkalarının göğüslerine ne sandınız ve çekmeceler açılırdı gönüllerle birlikte.
Bir resmin düşündürdükleri farklıdır bir fotoğrafın düşündürdüklerinden, çünkü fotoğraf gerçeği vererek (sahi gerçek neydi, ne sandık) düşündürdükten sonra başladığından düşlendirmeye, daha verimlidir zihnin toprağında, suyla yürüyen Erzincan'dır, suyla konuşan Amasya; höyükle apse yapan Gordion'dur, çağıl koşan Kalkedonya, boncuk boncuk mozaik terleyen Antiokya, uzak duran Ancyra.
Bir resmin düşündürdükleri farklıdır bir resimden, şu söylediğim sözden, o resmin fotoğrafından,yaşayan tenden...
Örneğin Behçet'ten...
30 Kasım 1993
Ali CENGİZKAN

10.1.46.15 SEKIZ HAZIRAN

SEKİZ HAZİRAN

Ertuğrul için

Bugün yine bir arkadaşı vurdular,
Gözlerimle gördüm,----------------------------.

Kulaklarımla duydum, onlar emir verdi,
Bugün yine bir fidana kıydılar.
Yapılan aramada ele geçen silahlar,
Otuziki adet normal menzilli kitap.

Çiçeklerimi sulayın, begonyalarım diri.
Şiirler, sayfalar dolusu şarkılar,
------------- ---------- yetecek miktarda.
-------------- -------- --------- -----------,
Çiçeklerimi yemeyin, sapıtmış biri.
Ankara, 9 haziran 1977
NOT: Bu şiir Kültür Bakanlığı'nın yöntemleriyle
baskıya hazırlanmıştır.

10.1.46.1 SENLERE

SENLERE
Yitik adalardan uçurdum son uçurtmamı.
Güllerin kırmızısı, tek olsun, bir de beyaz,
Niye papatya getirmezler anlamam.
Son bir kokladım memleketin dağlarını,
Kalmak istesem de artık kalamam.
Son kez seviştiğim kırlarda o yaz
İstesen de yapamam, isteme unutmamı.
İstesen de yapamam, isteme unutmamı.
Kırkbeş mi, bir gül daha, elli olsun,
Bu yıl güller biraz daha pahalı.
Kalmak istesem de artık kalamam,
Düşün, bir yıl olmuştu onu tanıyalı
Şimdi olurolmaz gözlerim dolsun,
Kırlarda papatyalar ondan son bir anı.
Gözlerini hatırladım, bal rengi, elâ,
Yok sana demedim, eğreltiden koyma.
Düşündükçe yüreğim ateş parçası
Şimdi olurolmaz gözlerim dolsun.
Saygı duruşu, sonra makinalı tarakası.
Süsleme, şöyle basit bir paket olsun.
Kolumda ağırlığın barut kokuyor hâlâ.
Kızıl bayrakla rengârenk bir mayıs alanı.
Bu yollar tıklım tıklım, gür sesimiz havada
"Günlerin getirdiği baskı, zulüm ve kan"
Saygı duruşu, sonra makinalı tarakası
Anımsadığım kollarımda çırpınan can
Dörtbiryanımız canlar, biz bayrakla ortada
Kızıl çiçeklerle kıpkızıl bir mayıs alanı.

"Teyzeciğim, geride kalanlar sağ olsun."
Yüreğimiz senin yanında, toprakta.
Son dem bakış, gözlerin kıvılcımlı,
Kalmak istesem de artık kalamam,
İstesem de yapamam, isteme unutmamı,
Yüreğimiz filizlendi,yumruğumuz havada,
Canların hesabını soracağız, and olsun.
Ankara, 28 Mayıs 1977

10.1.46.1 SOLFASOL OTOBÜSÜ

SOLFASOL OTOBÜSÜ
Haydi gel, bir kere daha deniyelim,
Mutluluk hakkını kaptırma başkasına.
Solfasol otobüsüne binelim sıkışıktır,
Yakın olmanı istiyorum bana.
Asu gel, bir kere daha deniyelim.
Bu otobüs en kalabalık, en coşkunu,
Yollarda hemen her gün kaza,
Ama olsun, biz yine ona binelim.
Şöyle geç, hem biraz daha sokul,
Duymak isterim o kızoğlan kokunu.
Senin ellerin ne küçükmüş ki,
Tuttuğun bir ölü gövde olmasın.
Derin nefes al, geleceği düşün.
Bilincini sık, yaşlar dolmasın,
Senin gözlerin ne büyükmüş ki.
Asu gel, bir kere daha deniyelim.
Asu gel, solfasol otobüsüne binelim.

10.1.46.1 SÖYLE GÖKYÜZÜ

SÖYLE GÖKYÜZÜ
Acıyı kim neyler
Neyler kasabayı şehirli düşünceler,
Acı, yığından bir tel çeker gibi
Kayıp gider götürerek kendi nedenlerini.
Aşktır, acıyı kim neyler
Peçe altında gezer sevişerekten,
Ben çok gördüm çok gezdim çok sevdim

Gönlümde sen olan kuyuyu bildim.
Gönlünde kuyuyla acıyı kim neyler
Süzersin acıyı gövdende bırakarak,
Tortu atılmaz, yanık onmaz, toz yunmaz
Çıkrık çalışır bir eğlentiyle.
Kuyu kalır çölde bir olanak olarak
Yer altı sularını birleştirir gibi
Acı, katmandan katmana kuyudan kuyuya
Gelenek olur ve alışkanlık yaratır.
Çıkrığın gıcırtısı müzik gibi inler
Kova deliktir lafolsun diye işte,
Eskil bakışların tirşesi yeter
Aşktır, söyle, acıyı kim neyler?

10.1.46.1 TAS DA ÇÜRÜR

TAŞ DA ÇÜRÜR
Böyle dedi kaya mezarını temizleyen Rüstem Usta.
Taş da çürür.
İncir kokuşlu dar sokakları aştınsa, görmüşsündür
Kıyıda, küçük bir çocuk taş atıyor suya
Taş da çürür.
Eğil biraz, paslanmış kıyı babasına tutunarak sark
Suyla rıhtımın birleştiği yerlere bak
Taş da çürür.
Kumsalda, çam tahtasını astarlıyor sandalcı baba
Çocuk büyümüş; yüzmeyi biliyor, denizle oynamasını da
Yüreğim çürümez; gözyaşları işlemez, kurşunlarınız da
Taş çürüsün.

10.1.46.2 YASAMAK GIBI

YAŞAMAK GİBİ
-C.A. Kansu'nun anısına-
Küçük şeyleri sevmeliyim,
Dedem Ceyhun öğütledi.
Çolak amcamın demlediği
Bergamut tütsülü çayları,
Zından demirlerinde akşam
Karanlığı gözaltında tutanı,

Ay çevrende dinlenirken
Sürmeli kızımın bakışını,
Dışarda elleri bahar,
İçerde deli eden âşıkları,
Simit yemeyi yürürken,
Sevdiğimi sokakta öpmeyi,
Bir çiçek duruşunda dimdik
Kavgada ön safta gitmeyi,
Tıkız bebeleri kucaklarken
Doksanlık ninemce ağlamayı,
Gülü, reyhanı, nergisi,
Bir de maddeci diyalektiği,
Küçük şeyleri seviyorum,
Dedem Ceyhun yol gösterdi.
Son ıpıl bakışında gördüm,
Dedem ölümü de sevdi.

10.1.46.2 YÜRÜMEK

YÜRÜMEK
Aşk da gelir peşimize, biz yürüyüp gideriz
Kumsalın en ince yerlerine basarak
(Çünkü hep eklemlerdedir işimiz: sevgi ve nefret,
dostluk ve düşmanlık dayanmak ve
çözülmek.
Dayanırız denizdeki konserve kutusuna,
karpuz kabuklarına, fabrika artıklarına.
Dayanırız falakaya, elektriğe, su işkencesine.
Çünkü ilerde okyanus vardır, bir büyük, bir
geniş, bir ferah.
Ondandır ki goncayı sevişimiz tazeliğine değil
açışına).
Aşk da gelir peşimize, biz yürüyüp gideriz
Kumsalın en ince yerlerine basarak
Kanatarak ayak izlerimizi
(Çünkü kanla kazanılmıştır herşey:
bir çocuğun gülüşü,
akşamları kaşıkladığımız bir tas çorba.
sevgili dudaklara kondurulan bir küçük,
bir küçücük öpücük,

başını güneşe tuttuğumuz oğullarımız,
sevgililerimiz,
Çünkü kanla kazanılmıştır herşey
ve kanla, yitirilir).
Aşk da gelir peşimize, biz yürüyüp gideriz
Kumsalın en ince yerlerine basarak
Kanatarak ayak izlerimizi
Aşk da girer içimize, biz yürüyüp gideriz

10.1.47 ALI ERDEM URAL

10.1.47.1 DÜNYANIN GÖRMEDIGIM KADINLARI IÇIN

DÜNYANIN GÖRMEDİĞİM KADINLARI İÇİN

Dünyanın görmediğim kadınları için
Bir sigara daha yaktım, bir dal incittim
Görmediğim kentleri için
Eskiye dair hatırlayacaklarımı yazdım
Bütün güzel kadınların siyah saçları vardı,
Yaşlı adamın intihar ettiği yerden başladım
Esrik bir Nisan sabahı hiç beklenmeyen yerden.
Ve sizleri hatırladım
Şaşırmış mıydınız, sizleri hatırladım.
Üstünüzü örttüm
Üşümüştünüz.
Ürkekti bakışlarınız, emin değildiniz
Korkuyordunuz belli ki
Anlayamıyordunuz
Kesinlikle anlayamıyordunuz
Kötü davranmışlardı size
Kötü davranacaklardı size
Anneniz yanağınızdan bir kere öpmüştü
Sizleri hatırladım.
Sizi ben de ne diye sevecektim ki
Daha vardı
Zamanınız gelecekti
Eni konu bir keşkeydi hayatınız
İşe yaramaz bir Nisan yağmurunda
İntihar eden yaşlı adam kadar keşke.
Çirkindiniz, arkadaşlarınız da.

Bir kara parçasıdır yaşlı adamın bu ölümü;
Hiçten parça parça..
Üstümde yine aynı ceket vardı
Yine aynı sararmış fotoğraf cebimde
Yine aynı dişlerim, parmaklarım
Aynı gözlerim vardı
- Sizi ilk kez gören bu gözlerim -
Yine uyuyordum
Hiçten parça parça, en çok da gölgesi...

Benzi solmuş aynalara
Hayatını anlattı yaşlı adam
- Aynalar mıydı tek onunla yaşlanan -
Donuk yeşil paltosu - ona benzeyen -
Bin dokuz yüz otuz dokuz yılında
Savaş çıkacaktı belki de - yine bir ayna söylemişti -
Paltosu ve kimbilir nerede bir ayna,
Hiç evlenmedi yaşlı adam.

Bir sigara daha yaktım
Yaşlı adamın
Dünyanın görmediği kadınları için
- Dünyanın görmediğim kadınları için başka başkadır herkese, durağan -
Yakmasa mıydım?
Öyle ya belki de yakmasa mıydım;
Ama ne farkımız kalırdı o zaman
İlkel dağ tanrılarından
Ağaca yeşil ol, rüzgara es diyen.
Ölmek çok uzaktaydı o zaman.

Yağmurda ıslanan bir köpekten korkmuştu yaşlı adam
Kimbilir nerede şimdi bir ayna
Anneniz ve siz
Ağlıyordunuz
Hüngür hüngür ağlıyordunuz
Kendinizden geçmiştiniz; çığlık çığlığa
Hakim olamıyordunuz kendinize
Duramıyor daha da ağlıyordunuz
Gözyaşlarına boğulmuştunuz

Devamlı ağlıyordunuz
Her aynanın ayrı bir hikayesi vardı
Her Eski bir mektubun
Ağlıyordunuz.

Genç, diri ve de çok güzel
Hem de şiirler yazan o kızın
Bin dokuz yüz otuz dokuz yazında
İntiharından ödünç aldığı
Nefesini üfledi aynaya,
Taşlar dokunulmayı beklerdi bir sonbaharın ardında
Bütün güzel kadınların siyah saçları gibi.
Hiç evlenmedi o yaşlı o adam.

O zamanlar çoğu insan küçüktü; hatırlamazlar,
Tarsus semalarında
Gece gündüze son mavinin eşiğinde
Herkesin bir annesi ağlardı.
Hele ki gün ışısın
Anneleri ağlar, onlar şiir yazardı
Tarsus semalarında
Bir gün daha biterdi böylece bir gün daha
Ve sizleri hatırladım ben yine.
Annelerinin bile hatırlamadığı sizleri
Bir papatya tutan elleri belki de sizleri
Çaresiz miydiniz
Kırbaç kırbaç bakışları sizleri...

Zamanlar oldu, çeşitli, çok, uzun
Büyütüldük, aksine uzun sürdü çocukluğumuz.
Greta Garbo'yu öpmüş müydü yaşlı adam
Belki de sadece kendi halinde bir müfettiş
Hala tam bilemedik tanrıyı, büyümüştük.
- siz değil ama, sizler çirkin -
- sizler annesinin bile özlemediği çocuklar -
Geniş zamanla geçmiş zaman arasına sıkıştık.
Korkak olduk, yorgun olduk
İlkel değildik, tanrı hiç, büyüyememiştik
Yalnız bir camiinin hüznü yeşerdi içimizde.
Yerleşti, anlayamıyorduk,

Aradık, bulamadık.
Aradık, bulamadık.
Aradık, bulamadık.
Bulamadık.

10.1.47.2 EVCILIK

EVCİLİK
Görmedim, duymadım, söylemedim maymunlardan hangisiydim ben?
Çıplaktık, gelmiştik, görmüştük ve yenmiştik utancı ama,
Zaman kipini şaşırmış bir cümle gibi ürkektik ve elele dolaşacağız dün,
Sen pembe tuşlu bir piyanoydun
Ve ben seninle evlenmek istiyordum.
Biliyordum, babaları içinde en çok beni sevecekti çocukların,
Meraklar içindeydim; benim ilk karım olur muydun?
Veni
Vidi
Vici.

10.1.47.3 GEN

GEN
Türkçe'nin en güzel belirtisiz isim tamlaması " Böğürtlen Safsatası" gibi pürüzsüz göbeğin
Ya da dünyanın en güzel kibir kelimesi: "Böbür" gibi göğüslerin,
İçin için kan ağladığın, âdetin olduğu üzere yine artık hiçbirşeyin tadı yok günlerindeki kırm
kırmızı sersemli
Tatlarında, anlaşılmamaktan muzdarip gizli gözyaşları, anneni çağrıştıran,
Ondokuz sene dört ay sakladıktan sonra babana verişi vücudunu ablan için anneni,
Sinemada her yatak odası sahnesinde deliye dönen anneni,
Beni kızının arkadaşından daha bir farklı kucaklayan anneni,
Ve gazetedeki kadın resimlerine hala eski bir alışkanlıkla bakan babanı.
Tatlar gibi alışkanlıklarında, unutulmuşluktan muzdarip gözyaşları, anneninkilere karışan v
çağrıştıran henüz
Böğürtlen Safsatana gömülmüşken ben -ne zaman bitecek- seni çağrıştıran gözyaşları…
Ne söylenebilir ki?
Babana çekmişsin…

10.1.47.4 GEN

GEN

Allegro

Doğacak kızımın ayakları
Gibi koşuyorum tek başıma
-Ki onlar bile benim kadar yalnız değil kendilerine-
Biri diğerine çift biri diğerine.
Ah o huzurlu sol ayak!, nedir senin adın?
Ya sen doğacak kızım!, senin adın nedir?
Bana biraz annenden bahsetsene…
Git diyen gel hemen kendini belli eden
Iki sesli kadınlardan mı
Hayat tecevüz etmiş bakışlarıyla hüzün hüzün kokan
-Ki onlar bile benim kadar yalnız değil kendilerine-
Dünya hafifçe durduğunda bile hiç korkmayan.
Sana istemediğin bir isim koymak istemem,
Ben aslında…
Ben…
Hiç orgazm olamamış kadınların
Suçu muyum ben
Çocuklarını döven babaların?
Seni belkide nasıl sevdiğime
Bir inansan
Aslında o kadar da kötü biri olmadığıma
Ilk şiiri bir mezartaşında şimdi;
Belkide sen olabilecek kızına ağlayan bir annenin
Bir avuç avuntusu ben!
Ben…
Annen…
Beatrice yine mi sen?
Uzun zaman oldu, nasılsın?
-Hı hı… evet tabii…
-Vay, çok iyi, sevindim…
-Evet.
-Tabii ki.
-Evet.
-Tam değil.

-Yo hayır, şiir yazıyordum işte, bilirsin…

Andante Moderato

Bana çalışıyordur tüm yumurtaları;
Seninle sevişmelerimiz
Doğacak kızımın ayakları kadar güzel…

Babanı fazla sevmeyecekler kızım…
Ayıpları kayıpları insanların başsağlığı;
sevmek?
Hem neden ayıptır küçük kızları düşünmek?
istemek?
Çocuksu heyecanlarla kadınsı dürtülerin
Kesişme noktasındaki taze soru işaretleri
-Ki onlar bile benim kadar yalnız değil kendilerine-
Sevmediğimi nasıl söylerim istemediğimi.
Anne reçeli gibi vişne kıvamında dudakları
Kulaktan dolma sevişmeleriyle
Tanrının başyapıtı uzun bacaklı küçük kadınlar
Ayakları doğacak kızımın ayakları kadar güzel.
Sevmediğimi nasıl söylerim istemediğimi,
Hiç orgazm olamamış kadınların
Suçu muyum ben
Çocuklarını döven babaların?
Cesaret kokan sahte parfümler
Ve küçük kızların küçük kadın göğüsleri
Yani ne kadar da…
Şey demek istiyorum; ne kadar da…
Bilemiyorum.
Bitsin artık bu şiir…

Adagio

Bitmedi mi hala şu *bitsin artık bu şiir;*
Bıkmalı artık şiirden unutmalı
Bıkmalı artık senden unutmalı
Bir iki birşey içip
Bazı kadınların iki sesi vardır kadınlar bulmalı;
Ub habas sret nadmıfarat mışımklak,
Ondandır huysuzluğum…
Kadınlık kumaşlardan sen diktirmek
Yetmiyor artık ama bıkmalı
Bıkmalı artık senden unutmalı ama
Sevmediğimi nasıl söylerim seni istemediğimi
Ve seni ve küçük kadınları.

sevmek?
Hem neden ayıptır küçük kızları düşünmek?
istemek?

Tanrının artı hanesi
Doğacak kızımın ayakları kadar güzel küçük kadınlar…
-Bir sigara daha alır mıydın?
-Öyle ama…
-Tabii ki.
-Dur, ateş var…
Bıkmalı artık şiirden unutmalı
Sigara üstüne sigara üstüne sigara;
Hani herşeydi şiirin konusu?
Biçimi de üzdüm, farkındayım ama
Ne gelen var ne giden tek sen
Ve sen ve küçük kadınlar.
Ses uyumu ve iç uyakla zaten
Kanlı bıçaklıyım;
Imge tamam ama
Kurgu senden beter.

Bitti artık bu şiir…

10.1.47.5 KELEBEK

KELEBEK

Sana kelebeklerini getirdim.

10.1.47.6 MIS GIBI KADIN

MİŞ GİBİ KADIN

1

Kadınları düşünüyorduk da;
Kadınlar düşünülmeye değer…

Miş gibi kadın;
Sadece sesin olsaydı,
Sesinle sevişseydim senin;
Mis gibi kadın deseydim sesine
Nefis göğüs uçları olsaydı sesinin
Dokunmak hoşuma gitseydi
Kasıkları olsaydı gezmelerimi mezara götüreceğim
Kasıkları olsaydı sesinin sadece benim.
Miş gibi kadın, orgazmsız seni,
Uykularımı nereye kaçırdın? demeseydim ama dedim ama
Kasıkları olsaydı sesinin sadece benim,
Miş gibi kadın, yapamadım/n/k işte
Ne güzel bir dündü demeseydim ama dedim ama
Sesin de beni çok sevseydi
Hayatımda yeni hiç bir şey olmazsa olmasın olabilseydi,
Istiklal marşı çalsaydı radyolar sesine her baktığımda …

Sonra üstüme döküldüm.

2

Şairin notu:
Beni kadınlar büyüttü… Artık hiçbiri yaşamıyor. Onlar beni döverek

büyüttüler, ben onları överek öldürdüm. Önce üstüme döküldüm sonra yine üstüme …

Sessiz harflerin başyapıtı
Gökkuşağı gözlerinin hasır çantasında güneşi saklayan
Her yağmur yağdığında
Benim yerime o
Cüce cinlerle sevişen siz;
Hay Allah! Arkadan ne kadar da sana benziyorsunuz…
Senin de küçücük gözleri vardı günaydın öpücükleri kocaman.

Birden size kanım ısındı;
Bu kadar yeter, biraz daha sevişelim isterseniz…

Ne kadınlar geldi geçti,
Ne kadınlar gelip geçerken verdi,
Istanbul hepsini gördü,
Sallanan iskemlesinde şöyle bir doğrulup
Sakalını sıvazlayıp fısıldadı:(hep böyle kısa konuşurdu…)
Bu kadar yeter;
Aşık ol ve köşene çekil artık…
Istanbul gerçek bir budalaydı, ya da belki de değildi…
Ve doğrusu kaybolmuştum, ya da belkide değildi…
Benim cevabım da kısaydı:
Sizi bilemem ama bence renklerin en güzeli bordodur;
Madem ki bir kere geliyoruz bu dünyaya, renklerin en güzeli bordodur…
Geldim gelmesine ama…
Geldim gelmesine ama bu kadar da küçük beklemiyordum dünyayı;
Ama sen hep oradaydın
Istanbul; bir kere öpebilir miyim dudaklarından?
Bir kerecik…

YALVARIRIM.

3

Kızma bana;
Yeşil bir bordo ile dolaşarak büyüdüm ben,

Oradan oraya, oradan oraya, oradan oraya.
Dahaların ama olduğu buz gibi ne denizler
Ne fırtınalar avuttu beni bana…
Daha
Daha
Daha!
Oradan oraya, oradan oraya, oradan oraya,
Bir yeşil, bir bordo bir de ben,
Tam da alışmışken Beatrice sana…
Daha
Daha
Daha!
Sen mi değiştin mi ben mi değiştim mi sanki mi sen mi?
Beatrice im benim; dikkat et; aramızda ki mi küsüyor bana…
Bordomla dolaştım yıllarca
Ne hanlar, ne kadınlar ama soğuk
Şatoma geldim sonunda bordom hala yanımda
Denizi görebiliyorum artık oturduğum yerden.
Belki de diyorum zamanı gelmişti artık;
Belki de diyorum haklıydı Istanbul
Belki de diyorum Istanbul haklıydı;
Çok nehirler aktı o göğüslerin arasından…
Sizin de küçücük öpücükleri vardı günaydın gözleri kocaman
En fazla bir sütyen olabilecek
Sizin de küçücük öpücükleri vardı insanı hep gitmek kaplayan.
Yaşlandım mı yoruldum mu bilemiyorum ama
Denizi görebiliyorum artık oturduğum yerden.
Daha?
Daha?
Daha?
Daha?
Eskimiş gibi kadın,
Pardon sizi arkadan sana benzettimde…
Biliyorsunuz,
Senin de küçücük gözleri vardı günaydın öpücükleri kocaman.
Nah biliyorsunuz …

10.1.47.7 PATATES PATATES

PATATES PATATES

Alekto, Tisiphone ve

Magaira'ya.

Bu üç tanrıçanın, kan kokusu

alarak suç işleyenlerin,

özellikle de katillerin peşine

takılıp, suçluyu sürekli

takip ederek çıldırttıkları

söylenir...

1

Yalan söylediğin yere elbet
Döneceğim sana zamanı
Geldiğinde...
Renkleri ve günahı ve şiiri icat eden insanoğlu.
Ve kadını...
Sese cevap veren sese cevap veren ses,
Ulaşılamayan sonuçlar
Bulunamayan renkler unutmaya!...

Hey şair!, çocukluğu uzun, renkleri ne yapacaksın şimdi?
Renkler olmasaydı asla hamile kalamazdı Meryem dedi ben usulca.
Hey şair!, çocukluğu uzun, annen bir melek miydi her dem mutlu?
İsa peygamber pembeydi pek tabii, şair şiir yazamaz, belki şiir şairi;
Küçük sırrımız olsun bu bizim
Hiç anlamadığın İnka şarkıları gibi: şiir şairi yazar dedi ben yine usulca...
Orgazmın tavuskuşunun renklerinde yanılsaması gibi
Çaresiz ve anlamsız
Bir intikam seninkisi,
Benim suçum değil ki saatin 2, 4 ya da 9 olması
nın farketmemesi ya da ne kadar da büyük bir gururla taşırıyor
olması geniş ölümlü kızın göğüslerini...
Ayrıca şu an saat iki,
Ve de ben şiire inanmıyorum dedi ben. (hep böyle usulca konuşurdu ...)

2 (imgeseyrekbölüm)

Peygamber bile olamadığından yakınan bir arkadaşım vardı,
Onu ben peygamber yapamadım, seni ben sevemedim, beni sen terkedemedin,
Hepsi ama hepsi benim suçum, artık bundan eminim:
Hepsi benim suçum...
Konunun daima kadınlara gelmesi,
Şiirin beni yazarken hala ısrarla Beatrice harfleri kullanması, bu da benim suçum...
Alekto, Tisiphone, Magaira; rahat bırakın artık beni...
Hatırlasana kız arkadaşım;
İlk kez içine girdiğimde
Ne de güzel kokardı kasımpatıları belki de;
Gecemsiz olmayan sen; pembe ayaklı demiştin...
Bir kilo ben bir kilo senden o zaman da daha ağırdı
Ve ben bir daha ayaklarıma bakamadım.

Denilebilir ki ecil İnka şarkılarındandır am'a
Ama Beatrice 3 senedir hala 19'unda...

Keşke beni aldatabilseydin kız arkadaşım,
O zaman daha bir kahverengi olurdu içine boşalmalarım ve hamile kalışların...

Benim dört asır yaşamışlığım vardır,
siz bilmezsiniz,
Sadece bir kez görebildiğim, benim bir çocuğum öldü,
siz bilmezsiniz,
Patates gibi birşeydi öldüğünde,
nereden bileceksiniz...
Daima benden uzağa ıraksayan prensesim
Nefis bir ahududu olacaktı muhtemelen büyüdüğünde...
Ona erkekleri çıldırtmanın yollarını anlatacaktım,
14'üne geldiğinde dalga geçecektim onunla: "hala bakire misin sen?" ...
Önce kızacaktı ama sonra arkadaşlarına benden bahsedecekti 15'inde ve 16'sında,
Arkadaşlarıyla tanıştıracaktı beni sürekli, ikimiz de sevmeyecektik annesinden bahsetmekten,
Ben 43 yaşında hala onun arkadaşlarıyla yatmaktan artık yorgun,

Okuyacak nefis şiirlerini, ama hiç kıskanmayacaktım onu genç olduğu için hala,
Ama dedim ya, patates gibi birşeydi öldüğünde...
siz bunları da
bilmezsiniz...
İşte bu gerçekten benim suçumdu, yani onun ölmesi,
Ölmek zorunda olması ama
Bu en güzel suçumdu dedi ben kendi kendine
Ağlamadığını
Kimse farketmedi onun
Öldüğünü sessiz sedasız...

3

Güleç amına
Tutsak gecelerimi satıp
Boşluklar aldığımı kendime,
Kuzey kutbunun 6 ay hep
Gece kısmını aldığımı
Söyleyemem sana
Yalanlar aldığımı, çok çekicisin...
Vakit kazanmaya çalışıyorum şiirin yazmaya başlaması için
Zaman saat yönünde ters duran bir soru işareti ve
Bitmek üzere olduğumu hissediyorum yavaş yavaş, neden
Herkes gibi yaşlanmak zorundayım ben Beatrice?
Yıllarca yürüdüm,
Dolaşırken içinde uyandırdım yine
Tanıyamadım, afedersin,
Kasvet bahçesinin bakımlı çiçekleri
Erinnye’lerin intikam?,
Anlam?n 4 metre ötesi,
Kopup kopar?p biri bir bana;
Sekizinci katil renk!
Nefes……………….,ışık…………………… ve de…………..kör….. ………,
Dolmayan boşluklar hoşgeldiniz!
Nerede acil durumlarda kırınız çekici hayatın acil durumlarında kırmak için?
Tembellik
Oburluk
Açgözlülük
Sinir

Kıskançlık
Gurur
Şehvet ve de Şiir. (pembe İsa unutmuştu şiiri... Şiir değil miydi Meryem'in ayak baş parmağını afiyetle yalayan, sırtındaki tombul kıvrımdan aşağıya çilekli dondurmanın usul usul kayışını izleyen, ona daha o zamanlar icat edilmemiş olan jartiyerlerden giydirip, köy meydanında tek başına çamur güreşi yaptıran? Budala pembe İsa... şiir birinci günahtı...)
Tavukkarası niye acıtırsa
Ve de en güzel renk, patates gibi birşeydi öldüğünde.
Ben sakal bırakmayayım da kimler bıraksın;
Şiirin tam bir orospu çocuğu olması benim Tanrı olamadığım gerçeğini değiştirmiyor dedi ben.

10.1.47.8 YIYEN (JAPON KELEPÇE BIRIMI)

YİYEN (JAPON KELEPÇE BİRİMİ)

Matematikten korkan çocuklarımız olmalı ilkin,
Merminin açtığı yaradan akan kanın kırmızısından korkan,
Yılandan değil belki ama çıkardığı sesten.
Bakışlarında ruhunun fotoğrafta hapsolduğuna inanan kızılderili
nin inceliği olan çocuklar,
Çocuklarımız olmalı daha daha;
Öldürmeli sonra onları bir kalemde.
Aniden.
Sebepsiz.
Ki yer gök yanlış doluydu,
Hatırlamalı ardından, en güzel çocuğun
En sevdiği masalı:
Sonunda patladı sürekli
yanlış
yiyen
kuş.

10.1.48 ALI HIKMET EREN

10.1.48.1 ABC Amber LIT Converter

ALİ HİKMET EREN
yağmura içerden bakmak

izlekyayınları.kaan ince kültür ve sanat vakfı kuruluşudur.

izlekyayınları

genel dizi : 8

şiir dizisi : 5

birinci baskı : nisan 1997

ısbn: 975-7295-07-8

kapak deseni : bahar aslan

kapak tasarımı :nizamettin uğur

ali hikmet eren, yağmura içerden bakmak,nisan 1997,ankara

yönetim adresi:selanik cad. 6/16 06441yenişehir -ankara

yazışma adresi :pk .82 06441yenişehir -ankara

dizgi:izlek yayınları, 431 73 99-318 55 58

baskı: karşı matbaası, 341 90 38

ali hikmet eren

yağmura içerden bakmak

izlek

bir eksiklik duygusu. yarım kalmış günışığı eskisi.

söz'ün labirentindeköşekapmaca oynayan çıplak iblis.

ilham perisi'nin ırzına geçerken şiiri buldu. şimdi oynuyor

serdar aydın

içimize yağan yağmurlara bir şemsiye olmalı

gökhantok

kafamı karıştırdı.

jaleözata

hey trampetçi!

bandoda neden hep yanlış çalıyorsun da,

inadına güzel çalıyorsun.

serverbirkan

aynı kâbusu gördüğümüz için karşılaşıp duruyoruz

ayinsiz olmuyor!

özeraykut

yakaladığı ses kendini nasıl da çoğaltıyor böyle, dokunaklı...

kiminlegeçiyorsun dalganı ey şair?

bahar aslan

ölüm beyazdır beyusuf !

serhansözdinler

hayatta, babamdan çok ondan para aldım. çok baba adam.

gelecek ayın maaşını bugünden harcıyor.

ali hikmet'in şiirine ilişkin başka ne diyeyim...

erhankuzhan

haksızlık değil midir

yağmurun yağması

ağlarken...

dışbakıpazarı

pazar pazarlanıyor ve pazar, bira kokulanıyor

aynası küsmesinler için. indirilmiş vitrin, camlar

venamuslayıp poşetlere utancını

apışarasınıyokluyor bolluğunda küfür. genelev

erkekleri uluorta sevişirmişankara'nın

diye biliyor. dahası-

çocukların kırdığı camlarda, oyunlara verilen cezalar var

karanlıküstükapatılan kapılar,

--pazar

7

yaz okulu

yaz-- asılıyor asfalt adımlarını. terk edilmenin

buğulu sevincini yaşıyor kent. savaş artığı

balkonlar var camlarda. dilindedeniztaşı . ihanet. ihanet-

belkisibitmez gelinliğinde karartma kadınlarının.

çekiliyor kentin insanları denizedenize . yaşımız

geç oldu daha.düşersinelmaağacındançocuk çocukları. yıpranan

orgazm. bir de gazete bayii diller ucunda sokaklar barı

yağmursuz bakışılmaz bir kadınla söz

8

(söz, uysal bacaklı uzun kadınların,bittiğinde

elbise giymez teninde ecnebi, çiçekler toplamıştı ürkek

aynalı beton evler katında bodrum

çelebi çiçek eviydi çünkü, hangisi kadın iki erkek)

ve köprü üstü çocuklarına haraç mezat

boyalı boya saçlarını satıyor nazındaşehrazat

çekiliyor kentin insanları içlerine içine,

kedilerden, apartman ağaçlarından, kuşlara ve--

9

sabazan

penceresiz saraylar odası.kovulgun cehennem

ve bir yazı duvarda: kadınlar çoğaltır aşkı erkekler

ölüdür. bütün ışıklar yanınca başlar gece-

ki hep gıcırdayan tahtlarda altın

anaç oğlanlar birikir, bakire, tütünler içilir

camkırıklarıyla. sevişilir sonra: kan

ağlar sultanabazanlar . etkilenmiştirler...

10

aysu

1.

bir kadın. bir daha kadın. sarısı altın

girilmezi damsız bir barda öpülen

çok dudaklı kadın. ay ve su kadın

11

2.

ay-- asalak bir imgedir, dağınık adamların

değmeli kadın eli teninde. susar konuşur, konuşur

ve çözülür ten bağında el emeği aşkların-

bir kadını öper yine bir kadın. acı. --su

12

3.

içeri girdikçe daha içeri, herhangi bir aşk

ınçocuğudur yakamoz... ellerimiz iğne battı

13

ses duvarı

1.

kanayınca kanadı kuşların tembel

gelir

im

bir uçurum da benden

öykülerinden--

dilimde şarkısı gelincik tarlasının

dilim de kuşların tembel kanadı

14

2.

ten tuzlu ellerini bitirdim de çoktan

aynanın içindeydim

içimde ayna

15

düğüm

1.

tahta elleriyle ufacık

kanatıyor yüzünü

bir çocuk

oyun olmalı diyor

en az bir kere

dünya

ve en az bir annesi

çocukların--

16

2.

uyanıp her sabah

öpünce güneş

teninden-

çabuk unutulsun diye

erken bitiriyorlar

aşkları

ve sevgiyle koparıyorlar

bir çiçeği dalından

17

isyan/haksızlık

ses--

benlik--

sancılı

bir mektubun

kalemucuyalnızlığı

kağıda

çığlık çığlığa gece

yarısı

ilk çeyreğinde sabahın

kendini arayan

kadın

kalem

sizlik

18

yolculuk/2

aynı yalnızlık duygusundan

aynı eve giden

iki kişiden,

kapıda kalır biri

zil... kısa

göz...bakmadeliği'nde kapının

sevinç... gizli

söz... titreyen

umut... biten

kişi... gitmesi gereken

söz... yok, veda yok

ses... kapı çarpması,

aşk çarpmasıdır aşkın arayan adı

hiç kimse anımsamaz çünkü ilk yolculuğunu

19

gizli aşk

(bu telefonla gizli gizlilik

dereceli konular konuşulamaz!)

mehmet'ciğinbilgi defteri

de yazmıştır; yalnızlık

uzun saçlıdır ama adı-

(küçük harfle başlayan

bir tanrının saçları uzayamaz!)

atları vurmayın

bacağı kırılan

atları vurmayın. ağlayabilirler

girerek gözlerinizden içeri

ve koşacak

yarışları olabilir daha

bacağı kırılan

atları vurmayın. denizi

koşun onlara-

bacağı

kırılan atları vurmayın.

kanayabilir içinizde bir yara

madalyon

kaçarak yüzündeki çizgilerden bir kadın

yağmuru seviyordur

şehri bir de

uzakta

bir dağ köyünün

elleri soğuk

kızları-

nicedir bekliyordur yağmurlarına bir yangını--

22

namuslu orospular mezarlığı

iki kere çalınmış yat düdüklerinde

kopkoyu bir kadının,

herkes kendine atıyordu zarını--

23

bir hikâyenin sonuç bölümü

bahçeli bir çay dökülmüştü saçlarımızdan

çatı katlarında evcilik oynayan çocuklar-

bir hiç kimsenin diline dolanmıştık sonra

ne olduysa...

24

'yaşam, doğduğun yerden uzaktageçmelidir ...'

cesarepavese

yanlış hata

gömleği dar gelen adam -öyleyse büyümüştür-

biraz onurlu bir yaşam beğenmiştir kendine

yatağa erken yatırılmış ama uyumak

istemeyen bir çocuğun direnişiyle.

27

ölümgerçeksahnesi

'bırakalım yaşasın ölüm' dedi bir oyuncu. uykulu

1.

ölümdür

ateştir ve kendini

külüyle söndürür

ancak böyle yazılabilir ölüm

gözlerinde göz -gördüm. ölüm-

ellerinde el

-de bir ölüm-

çünkü böyle çoğaltabilir

bir oyuncunun anı defterinde

kendini ölüm

28

2.

yüzünü yeniden çizip aynada

öldüremeyince kendini

bir oyuncu katil,

yeşile dursun diye

çentikler biriktirir

darağacına

kaçmak yarışıdır belki de uzakları

kuşların bozduğu bu oyun,

perde--

(sus oyunu adlı şiirden)

her şey, her şey bir kelime...ölüm iki hece!

29

duvarcı ustası

bir duvarın iki yüzü

yosun tutmuş biri. güneşli

gece ötekisi

anlatamıyor kendini

bir duvarın üçüncü ve son yüzü

30

son yardım

'herkesin gönlünde birizmir vardır adı değişir'

metinaltıok

haziran mıydı?

konak'ta bir satıcıdan

tazeizmir almıştım

bir çocuk

ellerini tutunca denizin

bütün BİZLER bütünBEN'lerden

kaçıyor. gidegide yalınlaşıyor

İNSAN

ve cehennemin en dibinden

korkuyla sesleniyor

adlarını ali ve hikmet koyduğum

kedi yavruları,

tam da denize girecekken--

31

başarısız intihar girişimleri

've intihar, özellikle yaz yağmurlarında çocuktur!'

küçükiskender

1.

sözün kıyısında durup

kucağımda bir kaya-

balıklar kadar ağlıyorum

ırmakların

denizi öpen

hüznüyle-

zıpkınların yırtamadığı bir ağda

kaç balık boğuluyor ve,

uzakta

yorgun bir martının

tayfa olacak mıyım sorusu...

32

2.

bir deniz çizip

gölgesinde çocukların oynadığı-

(-yüzünü bilemiyor hangi aynada unutsun)

intihar ediyor sonra

mendireğinde bir geminin

görmek için denizi.

o halde asılın kürekleri--

gölgesi suya düşen tek sözcüktür deniz

33

üç telli saz

1.rock

intihar kokuları sürünmüş ve

aynası kırılmış kadınlar sevdim ben

34

2. caz

her aşk eskitiyor bir yenisini

bu yüzden bakıyorum penceresinden cazın. bu yüzden

yüzünü duvara çivilemiş bir çivit mavisi

kanatıyor dudaklarımı.dahaca dargınım

ıslak tenimde yağmurlarım

kalmadı benim,

caz yapın. yapın caz

35

3.blues

ki yatağa birlikte girip

yastık altlarında unuttum onları

36

çoğul

kaanince ye...

konuşmaz otel odaları

hep dinler

ler

ve susarsa otel

odasında

biri-

çoğaltır ölümü

yıldız

lar

lar...

gerçek bir çoğulluktur

son çoğul eki; intihar

37

imece

intihar etsin için bütün şairler

aynı usta elinden,

düzyazı bir acının yüzüdür yaşam

nasıl da iki kişilik--

38

'biz bir şairi şiir yazsın için ölümle korkuturuzdom !"

eceayhan

peçeli şiir

1

artık ağlama babacığım, sana soru sormayacağım--

41

2.

içlenir gizlidenelimsende'si çocukluğumuzun

avcumuzdasıktığımız ölü kuş zamanlarından

ve uzayan uzunsırasendesinde avluların

en yeni bir şiir yazarım ben; peçeli

42

3.

peçeli şiir, bildiğim, daha bilmediğim şiir

yani soyunuk yarı yüzlerinden

utansın diye kız çocukları, git uyu denildi uykularını

ayrıntılar boğabilir

ve açılıp kopçalarından yüzünü

şehvetini uyandırabilir de okurun,

peçeli bir şiir

43

şiirin üçüncü boyutu

1.

sevgilim öldü benim

gülmedim hiç bir daha

44

2.

sevgilim güldü benim

ölmedim hiç bir daha

45

3.

sevgilim benim ölmedim

güldü hiç bir daha--

46

şiirli namus

ırzınageçilecek kadınlar listesinin

en gerçek tanığıdır beyaz; odalarda

(yine de başı dik yürüyen

orospusu olmak şiirin. bekâr/

etini satan sayfalarda!)

gelecek zaman şiiri

sonbahar giyeceğim sokaklarda ıslak

kuşlar konacak yüzüme

bir kedi ağlayacak, duyacaksınız

tanrıların da

geçim derdi olacak

sevgilim gelecek sonra

elleri yabancı gelecek

sabun kokulu saçları

annemin-

sıcak ev yemekleri,

şiirime söz yoktur söylenecek!

iş

aylardır işe gidiyorum daha aylarca-

kravat

takılı kadınlar öpüyorum boyuna

arada bir, mürekkep dökülünce ütülü pantolonuma

:şiir

utanıp ağlıyor hafta sonu yanağıma

işten arta kalan zamanlarda

denize balık atıyorum--

49

şiar

şiir tutunca ellerinden,

uzak kıyısından denizi

terkisine alıyor

avuçlarında yüzüyle bakışsız

vuruyor sesini güneşe

bir düğme daha açıyor

suskusundan-

elleri şiir tutuyor...

şiirin

ipiyle

kuyuya

inilmez- de neyle inilecek?

50

kolik

yeniden başlamaktır eskimek şiire--

51

2.

kara bir gözlüğe verilmiştir gözleri çocukların

ne çok oyun olmuşlardır çıkılmayan sokaklara

aynaları konulmuştur ve kitapçı vitrinlerine

sonrası bilinmeyen yaşamların: uyutmaca-

renkli televizyon saatleri gelmiştir halkın

52

3.

yolda bir adam saraydan dönüyordu. taze haber:

kralımız efendimiz şiir yazmaya karar vermişmiş-

memleketin bütün kalemleri toplatılsın!

53

şiir: kurşunkalemle yazılan

yağmur-

kokusu ıslak dudaklarında

kireç tadı,

su sesi-

sabahı olmayan

bir şehri yürümek

(burada anlam: kırık

bir uykunun biriken/yüzü)

54

şiir: dolmakalemle yazılan

bir gül konuyor yüzüne yazın

uyanıyor

eve ekmek götürüyor şair

(evlere--)

tek bildiğimiz-

eve ekmek götürmelidir şair

ve şiir

(burada anlam: kravat

takan bir kaleme/yaz emri)

(kalem şiirleri, eylül 1995)

55

gizli medya

1.

'biri kadın iki MİLİTAN... oysa BİZ' ve

bir dansı başlatıyor öksüz/çocuklar sokakta

içerde, demli çaylar buğusu, yapışık

bir sessizlik içerde. bir yandan yağmur,

uzadıkça uzuyor ninelerimiz. 'biri KADIN...'

56

2.

şöyle de okunabilirdi aynı haber:

'İkisi de militan iki İNSAN...

... siz evlerinizdesiniz!'

57

eğitim seferberliği

hayaletli konağın çocukları cesurdur

saklambaç oynarlar geceleri. ve hatta-

biri içlerinden, derler ki

hayalet olmuş gönüllü, korkutmak için konağı

(-bu yıl da kayıt parası alınmayacak velilerden!)

58

oteli olmayan kent

aziznesin'e

'Şüphesiz, kuşlar en doğrusunu söyledi'

itiraz ediyorum-

bilir misiniz hakim bey

gökyüzü ne renktir

göklerde

ve kuşlar

ağacı olmayan

nasıl uçarlar

kentlerde

söz istiyorum!

(*)kur'an -ı kerim'den bir âyet değildir

59

meli

aziznesin'e , yeniden...

1.

ölüm

üzgün ayaklarıyla dolaşıyor

yüzümüzde...şiir-

susarak başlıyor

ve tükeniyor ay

ak izlerimiz merdiven diplerinde,

kısayı çeken kazanıyor

60

2.

geceyi çocuklara vermeliyizdir, diyor

bir şairin son şiiri... ille de-

geceyi çocuklara vermeliyizdir,

susunca bitiyor şiir!

61

nizam hoca'ya

ankara-girne1995-1996

içindekiler

10.1.49 ALI PÜSKÜLLÜOGLU

10.1.49.1 Albatros / Ali Püsküllüoglu

Albatros / Ali Püsküllüoğlu
Albatros, sana bu şarkıyı o kıyılardan getirdim hani öldüğün
çiğdemlerin dünyamıza sökün ettiği o korkusuz baharda.
Hani o gökyüzünün korkunç güzelliğiyle şarkılar söylediğimiz
koşup koşup da bir türlü ulaşamadığımız o dünya.

Ağladığımız ya da küfrettiğimiz ya da şişmanladığımız
hani o güvercinlere o çaylaklara o bahçe dolusu karanfillere,
hiçbir zaman bizim olmayacak taylar için sevindiğimiz
denizin ortasında bitirdiğimiz o kavgalı günlerde.
Albatros, seni andıkça koşu atları gibi ürkeğim öyle
hani o akşamları düşünüyorum o hiç bitmeyecek geceleri,
o aptallığımızı o sarışın kızları o gelmeyecek
hani ansızın bir köşe başında rastlantılar gibi.
Albatros, seni biliyorum, ölüm akşamlarının yalnızlığısın
koltuğuna alıp bohçasını kaçan kızların sevgililerine benzer;
hani o buz tutmuş denizlerin o buzullar çağının o anlatımsız
sevgiye de yakın kine de yaşama da yakın ölüme de derler
işte o günlerin, işte o kimsesizliklerin, işte o yenilgilerin
aç bir saldırganlıkla gece kapılarını zorlayan;
hani al parmaklı, hep düşlerimizde gördüğümüz ama bilmediğimiz
ama küçücük avuçlarıyla bizi atlar gibi sulayan.
Albatros, bize güneşi sattılar, oysa bizim güneşimiz vardı eskiden
hani o, daha çok, mevsimlerde soyunan yılanlar gibi olmalıydık;
isteklerimiz yendi bizi, karaya vurduk/zonkluyor başımız,
bizden en son bir atılımdır akşamları inen karanlık.
Savaşan ellerimiz bizim, pişmanlıklara karşı ve kinlere
kararmakta derilerimiz her gördüğümüz gün en güzel şeyi.
Hani çirkinliğimizi söylesek ya koyu bir sıkılganlıkla;
ama ezilmiş ellerimizi kime göstersek şimdi.
Albatros, kime göstersek şimdi yaralarımızı, korkunç ve irinli
yumuk gözlerle al kısraklara doğru koşan atlarımız gemsiz.
Hani gecenin hangi saati bilinmez/kapılarımız vurulur ya,
bir ürperişle, kısık aydınlıkta dururken tenha evimiz.
ey bir ürperişle gönlümüzü çelen, bizi yalnızlığına götüren
sana bu şiiri denizin köpüklerinden alıp getirdim,
o kadar kötü de değil sevgiye ve yalnızlığa sığınışım
albatros, ölüm kuşum/kutsal çirkinliğim benim.

10.1.49.2 Aldanisin Siiri / Ali Püsküllüoglu

<u>Aldanışın Şiiri / Ali Püsküllüoğlu</u>
Yana yana ışığına geldim
Isıtmadın beni sevdiğim
Beni almadın uzandığın engine
Deniz olsam da ırmak olsam da
Yansam da bir senin ateşine
Sabahları düşen çiy tanesi
Akşamları esen serin rüzgâr
Hep aynı havada yaslı şarkılar
Ben seni neşede aradım yoksun
Gecenin içinde de yoksun gündüzde de
Ağaç dallarında aradım
Gün ışığında aradım orda da yoksun
Bu gece Ay'ı parçalanmış gördüm
Sarı bir Ay'dı sonra beyazdı
Koştum sen misin diyerek
Vardım baktım sen misin diyerek
Nerdesin nerdesin diyerek
Yana yana ışığına geldim

Başladım yarım kaldı şiirlerim
Ne ak ne kara titrek ellerim
Sana uzanır sessizlik içinde

10.1.49.3 ALI PÜSKÜLLÜOGLU.htm

ALİ PÜSKÜLLÜOĞLU

1935 yılında Kadirli (Adana)' de doğdu. Türk Dil Kurumu'nda Yayın ve Tanıtma Kolu uzmanı olarak çalıştı. Ulus gazetesinde sanat-edebiyat sayfasını yönetti. Yusufçuk dergisini çıkardı.

Dille içli dışlı olmanın verdiği rahatlığı bir kolaylık olarak algılamayarak, iç uyaklı, tartımlı dizelerden oluşan yapısı sağlam, şiirimizdeki yenilikleri dikkatle izleyerek kendi şiirinin potasında eriten, toplumsal tarihi de kapsayan, zamana dayanıklı, söyleşi edası taşıyan şiirler yazdı.

YAPITLARI

Pembe Beyaz (1955)
Aydınlık İçinde (1956)
Karanfilli Saksı (1958)
Uzun Atlar Denizi (1962)
Sırtımızda Kızgın Güneş (1965)
Unutma Onları (1976)
Yaz ve Yağmur (1978)
Gül, Sevgili Yurdum (1984)
Eskidikçe (1992)
Babadat (1998, toplu şiirler)

ŞİİRLERİ

10.1.49.4 Ani / Ali Püsküllüoglu

Anı / Ali Püsküllüoğlu
Oğlumla kıra gitmiştim, küçücük adımlarıyla
çayırların üstünde koşmak istiyordu ve düşüyordu.
Bir kurbağa
sıçrayıverdi önünde: Hiç görmemişti, korktu.
Bir ağaç vardı, tırmanmak istedi.
Bir hendeği
atlamak istedi, bir taşı yerden sökmek.
Koştu koştu koştu sonra

yakalamak istiyordu bir serçeyi.
Apartmanın üçüncü katında, elli santim var yok
daracık ama upuzun bir balkonda
Gökyüzünü, apartmanların çatılarını, uzaktaki
ağaçsız birkaç tepeyi
göre göre büyüyordu işte, kentli bir çocuk olarak.
O gün kırda
çıldırdı sanki, ne yapacağını bilemiyordu
sevinçten.
Önceki gün yağmur yağmıştı, patlamıştı bütün otlar
yuvarlanıp durdu
yemyeşil oldu üstü.
Kahkahalarını görmeliydiniz, nasıl da
çığlıklar atıyordu.
"Koş baba, koş!" diyordu, koşarken bir kelebeğin
incecik, renkli kanatları ardında.

10.1.49.5 ARKADAS

ARKADAŞ
Arkadaş, iyi bir günü
Sakla kötü günlere
İyi dostu da öyle
Güleç bir yüzü de sakla
Sakla yiğitliği korkaklığı sevgiyi
Kini sakın saklama
Ağaç dik, sula çiçekleri
Çocukları görünce gülsün gözlerinin içi
Üç günlük dünya
De, bağışla herkesi
Söz götüreni, söz getireni
Kalleşi hayını sakın bağışlama
Arkadaş, ezberle ya da yaz bir yana
Otogarlarda, istasyonlarda
Ayrılık sözlerini
Hastanelerde, mapusanelerde
Söylenen türküleri
Ezberle ve sakın unutma

10.1.49.6 ASKTIR GERIDE KALAN

AŞKTIR GERİDE KALAN
İnkâr etmem aşkı
Ağzı bir elma tadı ağzımda

Sevdiği oyuncaklar
En güzeli mızıka
Derken geçer gider birdenbire
Güzelim yaz
Eylülle hüzün
Türkülerde yağmur
Uykusuz geceler ki
Çoktaaan unutulmuştur
Severdi her şeyi
Yollar uzun yürüse
Küçük çakıl taşları, birkaç sümüklüböcek
Bir serçe

10.1.49.7 Baba / Ali Püsküllüoglu

Baba / Ali Püsküllüoğlu
yalnızlığımdır hep bıçakların kestiği
akşam çayında galetalarla yenen
koyu atlar götürür terkisinde
ne kadar kaçkın varsa evden
uykumdur sokaklarda sürünür
ya da düşer bir kadının elinden
yorgunluğumdur daha çok aşk
gelip gider o şehrin gemilerinden
esmerdir akşamlarda babam
çok esmer güler resimlerden
o kadar yakın bilmediğim
ölüme çok uzak günlerinden
ellerimdir dalgınlığında hep
hep bardaklarda, sular dururken
sürahilerde - akşam vakitleri
akşam çayına gelmiyen
bir baba, aydınlıksız odalarda
çok esmer güler resimlerinden.

10.1.49.8 BEHÇET'E AGIT

BEHÇET'E AĞIT
Herkes bir şey söylüyor
Kimi aşk diyor kimi ilkyaz
Böyle yapar insanı,
Ama hiçbiri bilmiyor biraz
Dön kendi kendine
Dön kendi kendine, başım!
Kaç Samanyolu fışkırır düşlerinden
Kim bilir kaç dağ çiçeklenir

Kaç deniz ölür kaç ozan yanar
Bükülür boynun senin, ey şiir!
Kal kendi kendine
Kal kendi kendine, düşüm!
Çavdarların biçildiği tarlalarda
Gece, Ay daha güzeldi
Ve gölgeleri ağaçların
Daha bir uzar giderdi
Ak kendi kendine
Ak kendi kendine, yaşım!

10.1.49.9 Bu Göge, Yildizlara / Ali Püsküllüoglu

Bu Göğe, Yıldızlara / Ali Püsküllüoğlu
Irmak, bir kıvrım daha atıyor
Ovada, yoluna;
İncecik bir söğüt, bir çıtkırıldım kavak!
Kıyı, alıyor gönlünü onun
İpek bir yumuşaklıkla öperek.
Bir ekin tarlasında
Tek ayak üstünde bir leylek
Çıkarmış gömleğini, güneşlenen
Bir delikanlı sanki
Ve bir denizkabuğunda bütün deniz.
Mavi işte mevsim
Çocukken saçlarını kesen
Çılgın bir kız gibi;
Duadadır ağaç, bilmeden ve bilinmeyen
Bir Tanrı'ya şükreder şimdi.
Yücelerde bir bulut
Kapatır Güneş'in önünü;
Ak bir ata binen rüzgâr
Çalarken kırbacını
Ne söylersin ey ozan bu göğe, yıldızlara?
Ey hanlar, kervansaraylar gezgini
Adın yazıldı bak işte defterine yiğitliğin;
Kaba gücü övme, öv kaba güzelliği!
Çık içinden şu eski coğrafyanın ve tarihin
Mevsim gibi, ırmak gibi, çıtkırıldım bir kavak gibi!

10.1.49.1 Deli Gençlik / Ali Püsküllüoglu

Deli Gençlik / Ali Püsküllüoğlu
Gün ışırken kayalıklarda
Dolaşan yavru geyikler gibi.
Geldi yanıma oturdu şöyle
Islak serin gözleri.
En güzel günlerinde aşkımızın
Aşağıdan taze rüzgârlar eser.

Yosunlu bir çeşmeden
Bir çift karaca eğilmiş su içer.
Titreyen ellerimle okşadım, sevdim
Tutup o incecik bileği,
Göremem düşlerimde bile artık
O çekingenliği, güzelliği.
Hey atılan tohumları ilk aşkın
Dünya yüzündeki avarelik.
Üstümüzde şaşkınlığı hulyaların
Aşkın o güzel kudreti.
Ortalıkta bir serinlik...
Kuşlar sevinçle uçardı üstümüzden
Bulutlar alçaklardan gider,
Biz sevda içindeydik.

10.1.49.1 ESKIDIKÇE

ESKİDİKÇE
Güneşi karşılıyoruz mutlu çığlıklarla öperek,
Dağı, ovayı
Yüzyılların uykusunu
Otu, börtü böceği,
Bir kanat vuruşta uçan kartalı,
Ağır akan ırmağı,
Ağzında dünyayı taşıyan leyleği,
Korkunç bir yalnızlık duyan karacayı.
Yaşamak süsler eklemektir sonsuz gerçeğe
Derin bir soluk almak gibi
Pencereden dışarı bakmak gibi gökyüzüne,
Bir kırlangıç uçmak gibi
Kök salmak gibi toprağa;
Ölümse, açılan bir eski zaman sandığı.
Zaman diyorsun, bir çingene gibi karşıma çıkıyorsun o zaman,
O zaman zaman kaçıyor;
Kim tutabilir şimdiyi dünü eskiyi
Ölümlerden ölüm beğeni
Kırk katırı kırk satırı?
Saçlarında güller, karanfiller, dünyanın en güzel kırları,
Saçında gelincikler, sabah çiyi ve tarlakuşları
Çizmeli kedi
Yedi derya geçen şehzade
En güzel sırma tel
Sabahın yedisi ve ıssız göl
Ve güneşin hiçbir şeyi

Güvercinlerin çığlığı!
Yüz çocuk ırmağa koşuyor
Bin çocuk daha
Ve yanıyor ayakları kumlarda
Tozda ve küllerde ve saçında.
Anılar eskidikçe, insan yaşlandıkça
Kavağın gölgesi suya düştükçe
Rüzgârın sesi ve sis, odaya dolar
Ve dağlar uzakta çok uzakta
Şimdi, şu sabah gibi güzel oldukça
Kırıldıkça kırağı.
Uçuşunu görmek güvercinlerin gökte
Beni bir çocukluk anısı gibi duygulandırıyor;
Görmüyor güneşi akşam ezanı köyde.
Yalnız sular mı uykuya varacak dağlar kayalar mı şimdi?
İşte çam çıraları da bitti
Haydi sen de var uykuya:
Çöksün üstüne gecenin karanlığı!

10.1.49.1 Git Yele Söyle / Ali Püsküllüoglu

Git Yele Söyle / Ali Püsküllüoğlu
Yelkenleri dolduran yele
Uçurtmayı uçuran yele
Güzel ve tatlı
Kızların saçlarını dağıtan yele
Yağmur getiren
Yapraklardaki yele
Suları kabartan
İnce ve alımlı yele
Ovada yürüyen
Dağlarda seken yiğit yele
Bulutları güden
Kuş tüyünden hafif yele
Çiçekler açan
Uzun yolculuklardaki yele
Kâfir ve çapkın
Sessizce gülen yele
Güvercinin ve kırlangıcın
Kartalın kanatlarına vuran yele
Sevgiye kanat olan yele

10.1.49.1 GÜNÜN HERHANGI BIR SAATI

GÜNÜN HERHANGİ BİR SAATİ
Bir yıldız, bir karanlık

düştü şavkı suya.
Çok değil burda artık
(ülkem için) gözyaşı
azıcık, birkaç damla.
İşte bir gün daha bitti
çocuğun gözleri doldu.
Kuyunun suyu çekildi,
gidip geliyor (gölgem)
her zaman hiçbir zaman arasında.
Nerde haziranlar nerde temmuzlar
açan her gül?
Bir düş solar
(saati yürür) çünkü,
inceden, acıyla.
Çekilmiş olsam da bir köşeye
gözlerimi yummuyorum
hiçbir şeye,
(hayır, diyorum) hayır
yüz kez, bin kez ve daha.
Yok olmaz, biliyorum
söylenmemiş bir söz bile.
Gün ışığı mı yitecek
gece karanlığı mı (diyorum)
bilinmez ama.
Bir yıldız, bir karanlık
işte bir gün daha bitti,
çok kalmadı sabaha.
Saati yürüyor günün
her zamanla hiçbir zaman arasında.

10.1.49.1 Pembe Beyaz / Ali Püsküllüoglu

Pembe Beyaz / Ali Püsküllüoğlu
Bir kar yağar, etraf aydınlanır,
Soluk, kaygan bir dünya. Yalnızlığın.
Sapanca'dan öteye Geyve'ye kadar,
Raylar pırıl pırıl, tren yılgın.
Ha bre üstümüze kar yağar,
Gittikçe büyür çılgınlığın!
Ellerin üşür, ellerin utanır,
Yüreğin sevgiyle dolu. Öyle sıcak!
Pencereden saçların uçuşur birden
Tren sarsılır gider koşarak.

Bulutlar geçer rüzgârla üstümüzden
Aşkımız gibi başlar bir sağanak.
Bu vefasız anılar unutulmaz, hatırlanır,
Arada yıl var. Aklımda düşünceler.
Nasıldı derim nasıldı gözleri
Nasıl bakar da aydınlığa, güler!
Yağan kar gibi beyaz elleri,
İnceden bir de türkü söyler.
Hey, bir daha nasıl yaşanır
O ele geçmez günler! Yok artık!
Ne öpüp okşamak ne bir şey
Ne içimizi dolduran bu sıcaklık!

10.1.49.1! Rüzgar ile Konusma / Ali Püsküllüoglu

Rüzgar ile Konuşma / Ali Püsküllüoğlu
Güneyden mi geldin böyle, nedir
Portakal kokusu avuçlarında
Bu limon çiçeği ne saçlarında
Söyle durur mu o sıcak sihir
Turuncu renklerle dal uçlarında

10.1.49.1(Sis / Ali Püsküllüoglu

Sis / Ali Püsküllüoğlu
Diyor ki bana, sevdayı ateşten
bir gömlek gibi giydin mi
Diyorum ona, Ferhat'ım dağlar gürzümden
inledi ve yol verdi sularıma. Acı dindi
Diyor ki, hiç mi kıskançlık katmadım
bakışlarına
diyorum ben de, göğsümden çıkan ah
nice kartal vurdu, aşkla
Soruyor, ölüm mü her zaman
yenecek, nedir bu korku
Diyorum, Lokman da bir zaman
tanrı'ya bunu sordu
Diyor, kırılırsa kanadı sevginin
nasıl uçar, göklerde
Diyorum, o bir umuttur, bilesin
havalanır yine de
Soruyor bana, kalacak mısın böyle
adı yarına mahkum bir ozan olacak
Diyorum ona, nice yollar var gidilecek, nice
uçurumlar var daha, atlanacak
Soruyor bana, bu sis nasıl dağılır
tarih bile susarken. Anlat olanı
Diyorum ona, şiirim bir uyaktır
yiğitçe, ta kalbinden vurur zamanı.

10.1.49.17 Sonsuz Bir Simdiki Zaman / Ali Püsküllüoglu

Sonsuz Bir Şimdiki Zaman / Ali Püsküllüoğlu
Gümüştür Ay, altındır başak
Yaz geldi yine, ey çılgın!
Her sabah, ardından şu dağın
Güneş biraz daha güzel doğacak.
Söyle, sesini duymak, görmek seni
Ne zamandır böyle yasak bana?
Göçüm kalkar gider, ben çılgınca
Koşardım, bilmeden bastığım yeri.
Sonsuz bir şimdiki zamanda yaşar
Düşler ki, artık avucumdadır;
Gökyüzünü kocaman bir çadır
Gibi üstüme örtüp yatar
Ve gezinirdim uykularımda,
Hiçbir şeye benzemez yara
Acısa da, derinde, ta derinde.
Şiirin o eski gümüş bahçelerinde
Ozanları gördüm, şiirdir tek yasa
Ah şiir ah, göğsümde ulu bir dağ!

10.1.49.18 Sorular / Ali Püsküllüoglu

Sorular / Ali Püsküllüoğlu
Durmuş bir adam saati sorar
Saat kaç?
Neden sorarsın be adam
İşin ne saatle?
Günü sorar biri
Bugün ne günlerden?
Neden sorarsın be adam
İşin ne günle?
Biri de yolu sorar durmuş
Nereye gider?
Neden sorarsın be adam
İşin ne yolla?
Bak, karınca soruyor mu saati?
Bak, güvercin soruyor mu günü?
Bak, kaplumbağa soruyor mu yolu?
Sen neden soruyorsun peki?

10.1.49.19 Uyanik Uykuda / Ali Püsküllüoglu

Uyanık Uykuda / Ali Püsküllüoğlu
Düşteyim işte. Çıkageldi bir güz yeli
hafiften. Bir buğu gibiydi gök.
Ey kendini saklayan geçmiş, ince bir tül ardında;
Güz geldi ve yıldızlarını üstüme dök.
Artık büyüdüm. Ey sonsuz çocukluk!
Atlar, atlıkarıncalar ve yolculuk.
Tuhaf değil mi, bu leylekler nereye göçer
gök yolunda? Yazdan kalan kanat sesleri
gibi duyuluyor. Her şey bir bir ve örtük,
ince, bilinmez bir yüz sanki.

Bir kuru ağaç olarak kalayım mı?
Öyleyse ey güz, dök yapraklarımı!
Gövdemi kemirecek kurtlar toprakta
gözlüyor yolumu. Beklesinler bakalım.
Ayaklarım sağlam basıyor daha, yolum var
günlere. Üşüsem, ısıtıyor kanım.
Ben bir leyleğim, uykuda uyanık/ güz geldi artık
Göçüyorum yarı uyur, yarı uyanık.

10.1.49.2(Uzun Atlar Denizi / Ali Püsküllüoglu

Uzun Atlar Denizi / Ali Püsküllüoğlu
o zaman çarşılarımızı suladık
atları seyre gittik ikindilerde
çok sıcaktı terden bunalıyorduk
küçük tayın ağzı süt kokuyordu
çünkü sevdiğimizi söylemiştik
hiç böyle at görmemiştik
üstüne adam binemiyordu kahkahkah
çarşı esnafı soytarı olmuştu
- derken bütün atlar yatakta -
belediye başkanı sarhoştu
çok gülen ağızlar hep atlara
unutmuştuk kocaman ellerimizi
ne denli sıcaktı öyle o gün
ne de çok istemiştik denizi
- durmadan atlar çıktı karşımıza -
hiçbirinde yüzemiyorduk
kalkıp çarşıya indik gene
- bu ne biçim at dedik kahkahkah
kaldırımlara doldurduk sandalye
suladık çarşılarımızı oturduk

10.1.49.2:YASLANMIS BIR GEMICI GIBI

YAŞLANMIŞ BİR GEMİCİ GİBİ
Ben bir korsan gemisinde doğup büyüyen
Denizciye benzerim,
Kalbim kavgalara ve fırtınalara alışık;
Tayfalar gibi canım sıkılır karada
Bir hasta gibi eririm.
O dalgalar ki açık denizlerde
Korkunç yolculuklarımda benimle birlikteydi;
Her çığlıkta martılar selamlardı beni
Günlerce yemsiz kalmış martılar.

10.1.49.2 Yeni Bir Gün / Ali Püsküllüoglu

Yeni Bir Gün / Ali Püsküllüoğlu
Uzak bir yaz sesi
Gibi duyulur kokusu
Yeni bir günün
Değer herkesin saçlarına
Yılların eli o an
Sür ey güzel zaman
İşitiyorum adımlarını
Sessizce atsa da
Uzakta su çeken bir kuyudan
Ve dağ yolunda
Çiçek açan
Sür ey güzel zaman
Bin şeye benzer
Alnına düşen perçem
Elinin değdiği yerlerde
Birden leylaklar açar
Yazı andıran
Sür ey güzel zaman

10.1.49.2 Çember / Ali Püsküllüoglu

Çember / Ali Püsküllüoğlu
Nasıl olsa bir gün eriye eriye tükenecek Güneş,
nasıl olsa düşeceksiniz bir kaldırıma, severken
ya da koklarken bir çiçeği, bir mektubu okurken ya da
bir parkta güneşlenirken, çocukların oynaştığı bir sıra
(sevgi, o yabanıl dağ geyiği, kaçar durur sizden)
akşam çökerken, boğuk bir sıkıntıyla kente
o alışılmış sicim yağmurlar yağarken
(soluk, kararsız bir göğün altında, bir başınıza öyle)
adımlarınız gider ya gitmez, sigaranız ağzınızda
merhaba diyensiz, tükenmişliğinizi sonuna değin yaşarken
siz var mısınız bu kentin pis havasında (bilmezken)
sokak kedilerinin, o hüzün şarkılarının yanında
nasıl olsa bir gün olacak bu, kaçamazsınız
(siz kendiniz misiniz gerçekten? onu da düşünmelisiniz)
meyhanelere girseniz sıkıntıyla, kavgalarınız olsa
nedensiz ve korkunç. Tutup güvercinleri okşasanız
ya da yolsanız tüylerini martıların ve onların
gümüş saplı kara bir bıçağı öfkeyle sallasanız havaya
tükeneceksiniz yine de. Bu korkunç sorunun karşılığı yok
savaşlardan yenilmiş çıkacaksınız, yitik hep yitik
neyiniz varsa, acının bilinmedik köşelerinde ta derinde
yitik hep yitik. Boyuna bu. Varlaştırmaz sizi hiçbir şey
akşamın yüreğe ağır basan o yılgın gelişinde
isteklerin bilinmezliğinde, adım başı değişen, adım başı
kararsız. Hangi soruya karşılık olacak? bilinmezken
kalmanın neyi değiştireceği, gitmenin neyi eksilteceği
neye yok desek, neyi çarmıha gersek, neye tapsak
diye düşünseniz bile. Düşünmek olur bu önce, ama sonra?
ama sonra sıkıntılarınızın kışı başlar yine de
çevrenizde ateşten bir çember gibi darala darala

çevrenizde ateşten bir çember gibi darala darala

10.1.49.2 ÇOBANIL

ÇOBANIL
Ey tarlakuşlarının titreşip durduğu masmavi geniş alan,
Güz geldi mi çiylerle ıslanan kırlar,
Ey kül renkli ve iyi niyetli gökyüzü!
Bulutlarını yola çıkar
Ve kurşuni bir sessizliğe boğ toprağı.
Yine de
Ve yalnızca
İpince
Bir yolda, uzak bir çavlanın sesiyle gürle.
Bir adam soruyor bana: Ata binmeyi unutmadın ya?
Bir dağ doruğu gibiydi, karlı
Ve çığ salacak,
Sonsuz, diri fırtınalarla yüklü
Tepelerde, otların üstünde ilk kar
Ve sevdiğim şıvgacık fidan, yolun üstünde.
Güz yeliyle savrulup duruyor
Ve toprağa
İyice
Yaslanıyor, dökülüyor yaprakları, güzle.
Bir adam soruyor bana: Ata binmeyi unutmadın ya?
Kim bilebilir, bir tek ağaç bile olmazsa
O eski, sonsuz ormanı? Sular
Oluklardan teknelere dökülse de.
Atlar
Yeni bir koşu tuttursa da.
Kim durdurabilir düşleri, ey gece
Gözler
Açık olsa da?
İşte yanıtım:
Ey tarlakuşlarının titreşip durduğu masmavi geniş alan

10.1.49.2 Öldürenler De Ölür / Ali Püsküllüoglu

Öldürenler De Ölür / Ali Püsküllüoğlu
Dün gece seyrim içinde
Öldürenler de ölür

Şu dünyada kötülüklerden gayrı
Ne kalır
Böyle demiş ozanlar
Öldürenler de ölür
Kurtlar kuşlar düşman değil insana
Arılardan dost olur
Sokak başları tutulmuş
Öldürenler de ölür
Ankara'nın ortasında
Bu ne martin sesidir
Kar yağar kan üstüne
Öldürenler de ölür
Gencecik gider canlar
Ahları yerde mi kalır

10.1.49.2 Istanbul / Ali Püsküllüoglu

İstanbul / Ali Püsküllüoğlu
Şimdi Çemberlitaş'ta bir ev
Miniminnacık öyle durur
Penceresinde küçük bir kız
Saadeti yüzünden okunur.
Ötede kalabalık cadde
Durmuş insanlar bakınır
Ne derseniz deyin işte
Herkesin bir derdi vardır.
İnsanı sıkar kalabalık
Hele kızların bir tuhaf gülmesi!
İçinizde bir şeyler uyanır
Gariplik yahut sevgi.
Veya Köprü üstünde bir gün
Gider dururken yolunuza
Hiç görmediğiniz bir taze
Girivermiş kolunuza.
Diyeceğim bir sıcak kadın
Deli divane etmişse yakışanı
İyice anlarsınız ondan sonra
İstanbul'u, yaşamayı, aşkı.

10.1.49.2 SIIR TANRISINA YAKARIS

ŞİİR TANRISINA YAKARIŞ
Bağışla unutmuşsam, unuttum
sanma yine de;
Yalnız ve kimsesiz
bir salkımsöğüt bozkırda
ve solgun suları durgun bir deniz
gibiyim şimdi;
saçlarımı dağıtmakta
şafağın tatlı eli.

Haydi çöz şu kelepçeyi, bu dağı
bilirim ben: Pınarlar akar, sessizce;
tanırım bu ormanı,
bilirim keçiyollarını her otu, her ağacı,
her dereyi;
duyulan, kuş sesleridir;
bırak da dalıp gideyim sonsuz kıra
yaşlı ruhum, gövdemle.
Ya da çöz dilimin bağını
duysun çığlığımı dünya!

10.1.50 ALI RIZA ERTAN

10.1.50.1 Ali Riza ERTAN

Ali Rıza ERTAN

1944 yılında Aydın'da doğdu, 12 Şubat 1979 tarihinde İzmir'de öldü. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. İzmir'de uzun süre edebiyat öğretmenliği yaptı.

Şiirleri, yönetiminde görev aldığı Dönemeç dergisinde yayımlandı. İçli ve duyarlı yapısıyla dikkat çeken, verili ortamdan esintiler taşıyan şiirleri

YAPITLARI

Tadı (1971)
Eski/Yeni (1972)
Gülle Büyüyecek Adı (1976)
Kuşku Girdi Araya (1978)

10.1.50.2 GÜLLE BÜYÜYECEK ADI

GÜLLE BÜYÜYECEK ADI
Denizin maviliği ulaşıyor sana;
O, en kendinden olana.
Geliştireceğiz daha; dünü karanlık olanı,
O, ölümle bir tutulanı,
Yenilmez, girişken bir güne.
Kurtulunması zor günlerden
Eriştiren uykumuzu/ izdüşümsüzlüğüne /

Bir düş gibi giren ozandan
Yeni bir günün hesap soruşunu
Benimseyecek, gülle büyüyecek adı.
Ölüm/ süren hayatı gül muştusuyla kazanacaktı
Der/ kenarında bir tarih yazmasının;
Kaç göçebenin ki defterinde yazılıdır azığı,
Karabinası, mor cepkeni ve abası
Unutulmayacak; anılacaktır adı alkışla!...

10.1.51 ALI YÜCE

10.1.51.1 Ali YÜCE

Ali YÜCE

1928 yılında Hatay'da doğdu. Düziçi Köy Enstitüsü'nü bitirdikten sonra ilkokul öğretmenliği yaptı. Gazi Eğitim Enstitüsü İngilizce Bölümü'nü yeterlik sınavlarını dışardan vererek çeşitli liselerde İngilizce öğretmenliğini sürdürdü.

İlk şiiri 1956'da Yücel dergisinde yayımlandı. Daha sonraki şiirleri Yeditepe, Türk Dili, Soyut, Sanat Rehberi dergilerinde çıktı. Yaşadığı çevreyi, toplumsal sorunları yer yer taşlamaya yönelerek yergi ve eleştirinin ağır bastığı toplumcu şiirleriyle tanındı.

YAPITLARI

Boyundan Utan Darağacı (1976)
Halk Çağı (1981)
Anamı Arıyorum (1983)
Ortadoğu Şiirleri (1983)
Şiir Sıcağı (1984)
Antakya Çarşıları (1986)
Şiir Tufanı (1989)
Taş Tanrılar (1990)
Asılacak Kitap (1991)
İnsan Tomurcukları (1991)
Yunuslama (1991)
Havalı Meryem (1994)
Sevgim Servetimdir (1997)

ÖDÜLLERİ

1980 Nevzat Üstün Şiir Ödülü

1982 Yeditepe Şiir Armağanı
1982 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1985 Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü
1994 Akdeniz Şiir Ödülü (İtalya)

ŞİİRLERİ

10.1.51.2 AZIK

AZIK
Acıkmayasın
Sevgi koydum
Azık sana
Yer dolusu çiçek
Gök dolusu güneş
Verdim sana
Üşümeyesin
Korkmayasın
Işık koydum
Azık sana
Öplüm öplüm
Öpülgen dost
Saçları denize
Dökülgen dost
Ağlamayasın
Yazık sana
Gülme koydum
Azık sana

10.1.51.3 AÇ AGZINI KARANLIK

AÇ AĞZINI KARANLIK
İşim gücüm bu benim
Sorguya çekmek gerçeği
Sevginin rüzgarı ak da
Savaşın bayrağı niçin kara
Bütün suçum bu benim
Evreni kucaklamak
Çözmek kör düğümleri
Sonra bildiğiniz gibi
Gecenin içine attılar beni

Kirden pasaktan gecenin
Ta dibine yuvarlandım
Sevindiler gerisin geri
Acıya öfkeye bulandım
Aç ağzını karanlık
Dişlerini sayacağım
Eğilip aldı beni yerden
Halk anam güzel anam
Yıkadı kirimi pasımı
Ağrımı acımı silkeledi
Toz alır gibi aldı öfkemi
Sıcacık et koynunda
Yıllarca ısıttıktan sonra
Yeniden doğur beni
Giydim yeni giysilerimi
Çıktım yeni bir yola
Yeni ayaklarımla yürüdüm
Yeni gözlerimle baktım dünyaya
Günaydın dedim yeni sesimle
Başı sevda dolu bir değa
İşim gücüm bu benim
Sorguya çekmek çirkinleri
Emeğin suyu ak da
Sömürünün değirmeni niçin kara
Bütün suçum bu benim
Tahta çıkarmak güzeli
Uygarlığı halklamak
İşte sabah oldu
Yum gözlerini karanlık
Eski bir ormanda ben
Yeni bir ağaçmış gibiyim
Aç gözlerin karanlık
Tepeden tırnağa ben
Çiçek açmış gibiyim

10.1.51.4 EFENDIMIZLE SÖYLESI

EFENDİMİZLE SÖYLEŞİ
-Bu sayın mevsimi
Kaça aldınız efendim

evinizin içi sıcak
Dışı soğukla süslenmiş
Hem yaz hem kış mısınız
-Babam merhum
Kuşsütü alıp satarmış
Ne okuması varmış ne yazması
Yabancı paralarla
Yerli delsefe yaparmış
-Bu sayın kafayı
Kimden aldınız efendim
Dışı parıl parıl yaldız
İçi karanlıkla süslenmiş
Hem gece hem gündüz müsünüz
-Dedem merhum
Devlet gibi addammış
Yazmıyorsa tarih utansın
Soluğu gökleri üşütür
Sifiği yeri yakarmış
-Bu barış meleğini
Kaça aldınız efendim
Bir dudağı yerde bir dudağı gökte
Ağzında özgürlük barış
Gizli bir kırbaç elinde
-Dedemin dedesi merhum
Demokrasiye taparmış
Bilmiyorsa halk utansın
Atlarıyla uşaklarına
Oğlu kızı gibi bakarmış
-Bu güzel söyleşi için
Çok sağolun efendim
Dedenizin dedesine
Bizden selam söyleyin

10.1.51.5 EVRENSEL KARDES

EVRENSEL KARDEŞ
Tarar saçlarını
Örer anam
Bütün çocukların
Anası anam

Kucaklar babam
Şu koca dünyayı
Bütün çocukların
Babası babam
Çarpar yüreğim
Bütün göğüslerde
En uzak ülkenin
Komşusuyum ben
Haydi artık
Doğsun güneş
Batsın karanlık
Bütün çocukların
Kardeşiyim ben

10.1.51.6 OLMACA

OLMACA
Ben çocuk olsaydım eğer
Kav çakmak satardım
Bulut amcalara
Pamuk şekeri alırdım yerine
Patlamış mısır alırdım
Ben çiçek olsaydım eğer
Hiç saksı giymezdim ayağıma
Ödünç kanat alırdım
Güvercin teyzemden
Barış uçardım üstünüze
Ben ırmak olsaydım eğer
Altıma saklamazdım ayaklarımı
Öyle yaklaşmazdım denize
Düşmana yaklaşır gibi
Sürüne sürüne
Ben tüfek olsaydım eğer
Patlamazdım kimsenin üstüne
Bir tetiğimden utanırdım
Bir de eğri parmağından
İnsan amcaların

10.1.51.7 TUTKAL

TUTKAL
Bir sabah uyandım baktım
Düşüm yastığıma yapışık
Şiir yazarken ölmüşüm
Dilime yapışık sözcükler
Çığlığım tavana yapışık
Eğilip baktım pencereden
Rüzgar damlara yapışık
Gözlerim yapışık Antakya
Ölü götürüyor üç beş kişi
Ayakları yola yapışık
Kime küsmüş nar ağacı
Çiçeklerini yere atar
Cellat üşür gölgesinde
Tere batmış darağacı
Ayakları köze yapışık
Sen nasıl baharsın böyle
Bütün kuşların tek kanatlı
Korkuları tüylerine yapışık
Ağaçların çiçek açmış
Acıları dallarına yapışık
Sen ne biçim uygarlıksın
Parmağın tetiğe yapışık
Özgülük beslersin kafeste
Kadınların çiçek açmış
Sıcaklığı vitrinlere yapışık
Bir sabah uyandım baktım
Çürük bulutların altında
Takla atıyor kirli sular
Işığa sövüyor üç beş kişi
Kimlikleri yüzlerine yapışık

10.1.51.8 VITRINDEKI BEBEK

VİTRİNDEKİ BEBEK
O vitrindeki bebeğin
Annesi yok dedin anne
Acıkınca kim meme verir
Kim ninni söyler ona

Altını kim değiştirir
Ateşi yükselince
Kim kor elini alnına
Sen görmedin anne
Arkamdan bir bakışı var
Bir iç çekişi derinden
Boynunu bir büküşü var
Öyle acıyorum ki ona
Bir daha geçmiyorum
O vitrinin önünden

10.1.51.9 ÇOCUK SIIRLERI

10.1.51.9.1 ANAMI DÜSÜNÜYORUM

ANAMI DÜŞÜNÜYORUM
Senden ayrı senden uzak
Yersiz göksüz gibiyim
Hem analı hem babalı
Hem öksüz gibiyim
Uzanmış aramıza
Uçsuz bucaksız gurbet
Bir ucunda sıla var
Öbür ucunda ekmek
Bütün analar ağıt şimdi
Bütün ağıtlar ana
Ya beni de al gurbet
Ya anamı ver bana
Hem kova hem kuyuyum
Yorgun bir halk suyuyum
Sen bana nenni söyle
Ben dizinde uyuyum

10.1.51.9.2 AYDEDE-AYNENE

AYDEDE-AYNENE
Aydedenin paltosunu
Kim giydirir anne
Gözlüğünü bastonunu
Kim bulup verir eline
Yıldızlar mı verir
Yıldızlar Aydedenin

Torunları mı anne
Aydedenin yemeğini
Kim pişirir anne
Kim yıkar çamaşırlarını
Aynene mi yıkar
Bulutlar su mu döker anne
Aynenenin evi nerde
Gökte mi oturur yerde mi
Niye görünmez bize
Aynene öldü mü yoksa
Göğe mi gömdüler onu
Yere mi anne

10.1.51.9.3 AZIK

AZIK
Acıkmayasın
Sevgi koydum
Azık sana
Yer dolusu çiçek
Gök dolusu güneş
Verdim sana
Üşümeyesin
Korkmayasın
Işık koydum
Azık sana
Öplüm öplüm
Öpülgen dost
Saçları denize
Dökülgen dost
Ağlamayasın
Yazık sana
Gülme koydum
Azık sana

10.1.51.9.4 ASECE

AŞECE
Hem yoktu hem vardı
Büyük bir kentin

Gecekondu semtinde
Küçük bir kız vardı
Adı Ayşece
Nar tanesi kar tanesi
Anasının bir tanesi
Gözleri vardı boncuk
Elleri vardı pamuk
Herkes onu çok severdi
Günlerden bir gün
Gide de gelmeye o gün
Bulut oldu yel oldu
Yağmur yağdı sel oldu
Alıp götürdü evini anasını
Ayşece'yi öksüz koydu
Bir bekledi iki bekledi
Ayşece'nin babası
Eli balyoz dili yılan
Bir kadınla evlendi
Dövdü günde üç öğün
Güzel kızı çirkin analık
Yanık ekmek yedirdi
Su içirdi boz bulanık
Evden kaçtı Ayşece
Az gitti uz gitti
Kırk gece kırk gündüz gitti
Baktı analık arkasında
Ha ulaştı ha ulaşacak
Bir kayaya seslendi
Açıl kayam açıl
Şıkırt açıldı kaya
Ayşece girdi içine
Kapan kayam kapan
Şıkırt kapandı kaya
Güzel Ayşece içerde
Eteği dışarda kaldı
Gördü eteği analık
Yalancıktan ağladı
Açıl kayam açıl
Kaya açılmadı
Bir gelinböceği olup

Pır pır uçmaya başladı
Bakakaldı analık

10.1.51.9.5 DOGA ADINDA BIR ERMIS

DOĞA ADINDA BİR ERMİŞ
Toprak ana kız doğurmuş
Adını da ağaç koymuş
Yazın giydirmiş onu
Kış gelince soymuş
Nere gitsin nasıl etsin
Şaşırıp kalmış ağaçcık
Hem üşümüş hem ağlamış
Her bir yerleri apaçık
Doğa adında bir ermiş
Ağaçları çok severmiş
Kurmuş gizli tezgahını
Renkler kokular eğirmiş
Kumaş dokumuş ışıktan
Gelinlik kıza giydirmiş
Alıp götürmüş sarayına
Oğlu ile evlendirmiş

10.1.51.9.6 KUSATMA

KUŞATMA
Ben gurbete gidiyorum
Bağlayın yaramı
Uzun bir türküyle
Belki dönerim anacığım
Belki dönmem
Çok başlı dağların ardında
Ayrılığa takılmış ayaklarım
Ben yurdumu özlüyorum
Otumu böceğimi
İnsanımı özlüyorum
Kendi elimle yapıyorum
Birbirinden uzun günleri
Güzellerle kuşatılmış
Dörtbir yanım

Çirkinliğimi özlüyorum
Çok başlı dağların ardında
Gökten altın yağdırıyorlar
Kuşsütü sağıyorlar
Demir ineklerden
Uygarlıkla kuşatılmış
Dörtbir yanım
İlkelliğimi özlüyorum
Gelecğimi yeşertiyor
Tohumun geleceği
Gözlerimle kokluyorum
Cennetteki yapma gülleri
Meleklerle kuşatılmış
Dörtbir yanım
Şeytanımı özlüyorum
Biliyorum
Çıktıkça küçülecek yokuş
Büyüyecek güzel atım
Yürüdükçe çoğalacak ayakları
Çoğalacağım üstünde ben
Düşmemi beklemeyin
Sevgilerle kuşatılmış
Dörtbir yanım

10.1.51.9.7 KITAP ULUDUR

KİTAP ULUDUR

Kitap
Anamca ulu
Ekmekce lokma lokma
Suca yudum yudum
Kenarında yitirdim dünyayı
Ortasında buldum
Odundum eğirdi beni
İnsana çevirdi beni
Geceyi onunla yıktım
Kara girdim koynuna
Ak çıktım

10.1.51.9.8 PERILI DERE

PERİLİ DERE

Köyün altında bir dere
Cıvıl cıvıl peri
Besmelesiz geçilmez ha
Geçer miyiz hiç
Akmaya üşenir suyu
Yüzünde bir karış saman
Üflemeden içilmez ha
İçer miyiz hiç
Bir varmış bir yokmuş
Çok eski zamanlarda
Bir peri kızı varmış
O zamanlar bu dere
Akarmış köpüre köpüre
Masal bu ya
Kız ırmakta yıkanırken
Gamzesini düşürmüş suya
Çok üzülmüş peri kızı
Yalvarıp yakarmış ırmağa
Ver gamzemi demiş
Irmak da ırmakmış ha
Almış kızın gamzesini
Geri vermemiş bir daha
Sen misin bunu yapan
Peri kızı bu ya
Her gözünden bir damla yaş
Damlatıvermiş ırmağa
Kuru bir dere olmuş ırmak
Hiç akmamış bir daha

10.1.51.9.9 SAKLA BENI ANNE

SAKLA BENİ ANNE

Sen ninni söylerken anne
Ak güvercinler evimize
Gelinböcekleri konuyor
Saçımın tellerine
Sen masal söylerken anne
Mor menekşeler açıyor sesinde

Yüzünden kalkan kelebekler
Yavaşça konuyor kirpiklerime
Sen ninni söylerken anne
Başucumda mı uykum
Yastığımın altında mı
Söyle girsinler gözlerime
Söyle şu kedilere anne
Miyavlamasınlar eğri büğrü
Oyuncağımı korkutmasınlar
Girmesinler düşüne
Yumuyor gözlerimi gizli bir el
Yüzünü göremiyorum anne
Sar beni sakla beni
Sıcak sevgiler içine
Tavan nere gitti anne
Nere gitti evimizin duvarları
Daya ellerini anneciğim
Kediler düşmesin üstüme

10.1.51.9.10 SERÇECIK

SERÇECİK

Her gök gürlemede
Cik cik cik
Bir ton yağım erir
Dermiş serçecik
A serçecik demişler
A serçecik cik
Etin ne budun necik
Ton kimdir sen kimcik
Cik demiş serçecik
Cik cik cik cik
Ton toncuk ben bencik
Ben tonum bana görecik

10.1.51.9.11 TARHANA

TARHANA

Gökte bulut ufacık
Hem ufacık hem akçacık

Böldüm oldu kırk parçacık
Ebem tarhana sermiş göğe
Tarhanamı yemeyin kuşlar
Söylerim sizi ebeme

10.1.51.9.12 VITRINDEKI BEBEK

VİTRİNDEKİ BEBEK
O vitrindeki bebeğin
Annesi yok dedin anne
Acıkınca kim meme verir
Kim ninni söyler ona
Altını kim değiştirir
Ateşi yükselince
Kim kor elini alnına
Sen görmedin anne
Arkamdan bir bakışı var
Bir iç çekişi derinden
Boynunu bir büküşü var
Öyle acıyorum ki ona
Bir daha geçmiyorum
O vitrinin önünden

10.1.51.9.13 ÇOBAN MERYEM

ÇOBAN MERYEM
Havalı Meryem havalı
Gel hele gel hele gel
Almış eline kavalı
Çal hele çal hele çal
Sekili oğlak sekili
Ho gele ho gele ho
Gözleri sürme çekili
Ho gele ho gele ho
Sekili atım sekili
Dah gele dah gele dah
Alnına akmış kakili
Dah gele dah gele dah
Ak kuşlar kara kuşlar
Geh cücü geh cücü geh

Kar altında donmuşlar
Vah cücü vah cücü vah

10.1.52 ARKADAS ZEKAI ÖZGER

10.1.52.1 ARKADAS ZEKAI ÖZGER

ARKADAŞ ZEKAİ ÖZGER

8 Ocak 1948 tarihinde Bursa'da doğdu, 5 Mayıs 1973 tarihinde Ankara'da öldü. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Basın Yayın Yüksek Okulu'nu bitirdi. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda kurgucu olarak çalıştı. 12 Mart döneminde ağır baskı ve işkenceler gördü, beyin kanamasından öldü.

Şiirleri Forum, Soyut, Yansıma, Yeni Eylem ve Yordam gibi dergilerde yayımlandı. Başlangıçta verili ortamdaki egemen söylemlerin, özellikle ikinci yeni akımı esintisini duyumsatır şiirleri; yaşama bilincinin, topluma ve insana bakışının gelişimi ile birlikte toplumcu gerçekçi çizgide, lirik, kırgın ve buruk bir sesle, ama inatla umudunu haykıran, konuşma diline yaslanarak çarpıcı bir akışkanlık kazandıran imge örgüsü ile özgün şiirler yazdı.

10.1.52.2 ASKLA SANA

AŞKLA SANA
alnını
dağ ateşiyle ısıtan
yüzünü
kanla yıkayan dostum
senin
uyurken dudağında gülümseyen bordo gül
benim kalbimi harmanlayan isyan olsun
şimdi dingin gövdende
uğultuyla büyüyen sessizlik
birgün benim elimde
patlamaya sabırsız mavzer olsun
başını omzuma yasla
göğsümde taşıyayım seni
gövdem gövdene can olsun
söyle bana ey
ölümün açıklayıcı pervanesi

hangi yavru tek başına yiğittir
hangi yangın bir başına söndürülür
ah herkes susuyor
hiçkimse bilmiyor içimin yangınını
ah herkes mi susuyor
kalbimi kalbine bağladım dostum
ah herkes mi susuyor
kalbi kalbimize benzeyen dostlar
bir çarmıh gibi bırakıyorken kendini dünyaya
hayatın ateş renkli kelebekleri
bir bir tutuluyorken korkunç koleksiyonlar için
ah herkes mi susuyor
bağırsam içimdeki dehşeti
hırsım deler mi toprağı
beni
acısıyla onduran
dostumu
aşkla vurduran hayat
sana
yaşananla harlanan bağrımın sevdasını akıttım
dünyanın yeni baharına
çatlarken kadim güneş
bağrım delinirken fidanların kanıyla
anamın doğurgan karnıdır diye
sevgilimin sütlenecek göğsüdür diye
dostumun üretken gülüdür diye
sana bağlandım
sana sarıldım
beni umutsuz koma
tarihle avutma beni
çünki aşkla sınanmışım sana
sana yangınla, suyla, ateşle
ölümle, yaprakla, şiirle sınanmışım
ey yaşarken kanayan acı
şimşekli gök, tufan, kan fırtınası
uçurum kıyısında hızla büyüyen ot
yapraksız bir ölümün anısı için
körpecik kuzuların derisi için
beni tarihle avutma
umutsuz koma beni

akıtsam deliren sevdamı
köpürür mü hayatı besleyen su
ey benim
yedi başlı kartalım
her başını
bir dağ başlangıcında koyanım
senin
böyle diri bir akarsu gibi kıvrılan gövdendir
bizim aşkımızı solduranların korkusu
çünki elbette bir su
kendi akacağı toprağın sertliğini bilir
ve suyun gövdesiyle yırtılınca toprak
artık ırmak mı ne denir
işte devrim
ona benzer bir akışın hızına denir
yarın ne olur bilirim ben
bahar gelir, otlar büyür
ölüm de yapraklanır
bir dağ bulur uzun uzun bakarım
bir çam ağacı gölgesi
güzel kokular veren
bir damla güneş görünce
sana da gülümseyeceğim yarın
şimdi senin uzanıp yattığın otlarda
yarın yeni bir yeşillik büyüyecek

10.1.52.3 BIR GÜN SEVISMEYI BANA

BİR GÜN SEVİŞMEYİ BANA
kandan
ve ceninden bir gün daha
başlarken
bir dalı kanatıyorum tırnaklarımla
ağzı açılmamış bir güle dokunuyorum
geceden kalma bir şeyle oynuyor kalbim
bugün biraz daha yorgun başlıyorum
sabah
yeni doğmuş çocuk çirkin ve sisli
vurdukça ilk ışıkları penceremden içeri
kımıldaşır içimin ölü dolu coşkusu

güneş bir ürkekliği gizliyemez
ne de olsa çözülmez yüreğimin kuşkusu
gün, o sevecen çığırtkan
beni yeni bir oyuna çağırıyor
yalnızlık yenilmeyen gladyatör
bana eski bir ölümü anımsatıyor
sabah
taşıyarak bir celladı odama
aşkımın ve bırakılmışlığımın celladını
hüznümle ve çirkinliğimle yargılamadan beni
tanıdığım bir ölümle tehdit ediyor
yalnızlık her sabah öldürüyor beni
çözerek gecenin ipliğini hızımla
hüznümü ve yalnızlığımı sarıyorum sabaha
adi bir etiketi yamayarak üstüne
boyna genişliyen bir orospu gibi
genişledikçe küçülen bir orospu gibi
aşksızlığım küçültüyor beni
korkum ve çirkinliğim utandırıyor beni
gecikilmiş bir aşkı yaşamıya
cinayet tek kurtuluşsa bir yanlışlıktan
önce acıya direnmesini öğrenmeliyim
eskitilmiş bir kurşunla kaplıyorum yüreğimi
acıya ve aşka hazırlıyorum
hergün yeniden yaşamak
boşalan bir birikimi kocamış acılarla
uzuyan bir ölümü bitimliyen vücudum
yani istek. o hep tiksinç görünen
çirkin ve güzel orospu. yeniyetme
bir çırpınışın yorgunluğu yüreğimde
o hep güzel görünen bana
çirkin ve güzel orospu
vücudum. seni seviyorum
acıyla büyütüyorum aşkımı
bir gün bana sevişmeyi öğreticek.

10.1.52.4 FERHAT

FERHAT
kara yeller ak yelleri dövende

sevdanı yüreğine kuşat
al sesimi vur kanının gümbürtüsüne
zamanıdır dağları delmenin, Ferhat
dağların başı yaslı
Ferhat'ın sevdası kan ağlar
yüreğin sağlam, bileğin güçlü Ferhat
istesen dağlar dağlar...
ateşi üfle Ferhat
körüğü iyi kullan
bu can bunca hasrete dayanır
soludukça içimde sevdan
sevdan ki bir yakıcı kuştur yüreğimde
gümbürder zulme karşı kan gibi
ölürsem dağlar için ölürüm Ferhat
kalırsam vuruşkan şahan gibi

10.1.52.5 GEZGIN

GEZGİN
dün geldim
geç kalsam da bağışlanır
bir bahar bozumuydu yola çıktığımda
yüzümde suçlu bir merak
kalbim heyecandan telaşlı
gözlerimde ısırgan bir hüzün vardı
hüzün: hep bilinir
bir afyon çiçeğidir önceleri
dalayan bir ısırgan yoncası olur sonra
dalayan ve uyandıran o afyon uykusundan
dün geldim
acı sırtımda tabiy
yolum uzundu
yanımda hiç resim yoktu
dağlara baktım: dağıldım
yollara baktım: yoruldum
gece ayışığı içtim, dudaklarım kurudu
gündüz böğürtlen yedim, dilim buğulandı
siz görmeliydiniz o kanı
bir dağ çiçeği sevdasına bin arı öldü
tam ordan geçiyordum, gördüm diyebilirim

aman nasıl petekti öyle
nasıl baldı
böğürtlen gibi kırmızıydı
kan gibi saydam
bir garip kokuydu, onun kokusuydu
dayanamadım, eli titrekti ama
yedim yedim kalbim çatladı
sevdam o dağ çiçeğinde kaldı
dün geldim, anca geldim
usumda vızıldayan bin arı ölüsü
heybemde onarımı gereken bin iğne
önce kendi etime
dün geldim
hoş mu geldim
hoş olmayan şeylerden geldim
bir kentten geçtim ki canım titredi
sıtma kabusuyla sallanıyordu uzaktan
girişte insanlar gördüm, hiç görmediğim
ama sanki biryerlerden tanıdığım, yemin
edebilirim
iğrenç suratları vardı, insandan çok
cüzzamlı bir köpeğe benziyorlardı
kuru birer ağaç dibine çömelmiş
çürümüş bir dalı kemiriyorlardı
omuzlarında soyulmuş yılan derileri
ellerinde pas tutmuş makaslar
iki ucu da kırık
tam ben yanlarından geçiyorken
elma ağaçlarının çiçeklerini kesmeye başladılar
ben sanki tarihini bilmiyormuşum gibi
bakır çalığı bir kasede
elmanın kanını sundular
geldim ya, nasıl geldim
bir elimde tarih atlası
bir elimde güneş humması
soğutulmaya zorlanmış bir çöl kızgınlığından
bir kum fırtınasının
soylu kumcuklarından geldim
yorgundum, susamıştım, dilim kuruydu ama
gördüğüm serap mıydı, gerçek miydi

bilirim ben
çölün tam ortasında sonsuz bir ışıltıydı
yedibin rengi yansıtan renksiz bir kuyuydu
duruydu, aydınlıktı, yaz gökleri gibiydi suyu
uzanıp avuçlasam benimdi
öyle yakın, öyle kolay, öyle dokunsam
ah o kervancıbaşı
ah o sırmalı soyguncu
ve ellerinde kesik başlar ve zebellah ordusu
birden beliriverdiler tam kuyunun başında
ellerinde kan sızıtan kesik başları
tan kuyunun ağzından sarkıtıyorlardı ki
ne olduysa o anda oldu
kızıl bir bulut ağdı kuyunun ağzından göğe
bulut değil
bir devin alev saçan soluğuydu
ardından muhteşem bir kum fırtınası
kum değil
devin çocuklarıydı saçılan
ah görmeliydiniz o savaşı
ne kanlı kervancıbaşı
ne zebellah ordusu
dayanamadılar kum fırtınasının şiddetine
çöl mü yarıldı
kuyu mu büyüttü ağzını
kızgın çöl kavuşunca dinginliğine
bir ben vardım kuyunun başında diri
ve herşeyi görebilen sağlıklı çöl tanığı
öğrendim çöl kızgınsa öfkesi nice olur
kum fırtınasında neler yapılır
nasıl yok edilir çöllerin sırmalı
soygun kervancıları
gördüğüm serap mıydı, gerçek miydi
bilirim ben
bir elimde güneş humması
bir elimde tarih atlası vardı
vakit dardı
kanarak içtim de kuyunun duru suyundan
uçar gibi aştım çölü o sonsuz ışıltıdan
dün geldim

dün ben nerden geldim
ezberlenip unutulmuş bir sıkıntıdan geldim
adı konulmamış bir düşten geldim
terlemiş balıklar gördüm, rengi bozulmuş mavilikler
kabaran denizler gibi coşkun sürücüler
kılçığı beynine saplanmış gözsüz balıklar gördüm
trollenmiş deniz tarlası, iyot vurgunu
derya içindeydim de hani deryayı gördüm
küçük balığı gördüm, peşinde büyük balık
bir su ağası gibi kuvvetli ve saldırgan
oh balık, küçük balık, can balık
anasının kuzusu, deniz kokulum
söyle yavrum, söyle gözüm, söyle kılçığım
kim dokundu senin pullanmamış derine
kim kıydı senin o tazecik gövdene
denizde kum gibi dolgun pullarıyla
doymaz mı büyük balık küçük balığa
ama gördüm ya sonunda
derya içindeki deryayı
büyük balık küçük balık peşindeydi ya
birleşince küçük balık yüzlercesiyle
şaşırıp kaldı büyük balık
şaşırıp kalmadım amma
ne de keskinleşmiş dişleri ol mahilerin
unutulmaz bir deniz anası gibi büyüdü gövdeleri
kıymık kıymık oldu gövdesi büyük balığın
anladım
nice olsa da
denizde kum, büyük balıkta pul
birleşince
edemezmiş küçükleri kendine kul
14 Mart 1972

10.1.52.6 GÜNLER PERISAN

GÜNLER PERİŞAN
yırtarak geçiyor kalbimizden
hayatı da törpüleyen zaman
şuramızda birşey var
acıya benzer

umuda benzer
böyle günlerde hayat
hem acıya, hem acıya benzer
gün ölümle başlatıyor hayatı
her şafak taze bir ölünün üstünde doğuyor
her sabah ölümü anlatıyor gazeteler
sol köşede ölümü kutsallaştıran bir fotoğraf
yeni bir cinayetin röntgenini çıkartıyor gövdeme
beynim sabırla keskin
iğdişliyor haber bültenlerini, yorumları, sahte ölüm ilanlarını
bizim ilanlarımız çoktan verilmiştir
gelirse de bilinir nerden ve nasıl
böyle ölümün yücedir adı
ha kanağacı canım, ha gelincik tarlası
çünki ölümün kanıdır besleyen
bir başka baharın tohumlarını
şuramızda birşey var
bizi onduran şey
acıya saran
umudu kuşatan
kalbim: kalbim mi desem
var kalbim: yaşayan ben
hayatla ölümle cinayetle
gazetelerde, radyolarda, eski üniversitelilerde
eski prof hocalarla
yaşayan ben: geç mi kaldık/kabul edemem
ah benim sevgili annem
oğlunda elbet yurtseverden
birgün bırakırda sizi yüzüstü
yüzüstü değil: elbette bizüstü
bırakır da: kötü sarmaşıkları, yaban güllerini
bırakır da: sekizyüzlük hırtları, şunları, bunları
giriverir senin sıcacık kucağına
yani hem sana karşı, hem senin için
giriverir o yanılmaz tarihçinin yaprağına
ölüm mü dedim annem
ölüm senin gibi güzel annelerin
senin gibi güzel çocuklar feda etmiş
o tarih atlasında
bir kırmızı gül olur ancak

koksun diye çocukların bahçesi
şuramızda, tam şuramızda
kanserli bir virüs gibi kanımıza karışsa da bizi yaşatan günler perişan
işte bir bir kırıyorlar dalıylan
yeryüzünün olgunlaşan meyvelerini
çünki biliyorlar vakit dar
oysa dalları kırılmayan ölür mü sonsuz ağaç
hayatı pekiştiren kökümüz var
dünyayı emeğe kazandırmak için
hayata ve ölüme sonsuz bir anlam veren
kanağacına sözümüz mü var
biz şimdi gidiyoruz gibi ya dostlar
birgün döneriz elbet
acısız, adsız
ölümsuyu sürünün
sürünün ölümsuyu
bir ölü bir dirinin kanıdır
besler hayatsuyu
şuramızda, tam şuramızda
tarihe nasıl anlatsam
ey anneleri korkutan
bizi yaşatan kan
günler perişan

10.1.52.7 KAN REÇETESI

KAN REÇETESİ
Kara bir gök için çok şey söylenebilir elbet
İşte benim bulutum
pas tutmamış sözcüklerden örgülü bir ağıt
alnına halk sıçramış neferlerin çılgar gözleriyle
sana
ey rengi tarihini utandıran elbise
Yüzün hiç yabancı değil
sen eski borazanların gedikli çalgıcısı
sesine küflü ambarların kokusu sinmiş
irin salgını, cinayet fotokopisi ve kangren depolanmış
eskimiş tarih satıcısı ambarların kokusu.
Burnum duymuyor ama seni
uslanmış ıtır kokusunu da duymuyor

benim burnum
benim burnum
vahşi dağ çiçekleri, bozkır gülleri ve devedikenlerinin
kırları genişleten halk kokusuyla yanıyor
genzim çatlıyor
genzim çatlıyor ve seni de çatlatıyor
el illizyonizmin sırça küresi.
sana kim sus dedi Kalbim.
Dünya bir ateşten top gibi kavruluyorken
toprak güneş sıtmasıyla sarsılıyorken
burda, orda, öte yanlarda
alınterinin öfkeyle fışkıyan şavkı
yeryüzünü yeniden biçimliyorken
ve depremle sarsılan halkların beyni
illizyonizmin büyüsünü bozuyorken
seni kim büyülemek istiyor Kalbim.
Bildim hiç kuşkusuz
su yılanları, yeraltı fareleri ve akbabaların koruyucusu
çarpıcıların, kemirgenlerin, leşçilerin
şaşırtılmış kolcusu.
Usul usul da gelsen, harlayarak da gelsen
el illizyonizmin güleryüzlü büyücüsü
masken kandırmıyor çoktandır beni
beni ve benim gibi
dünyaya kanından dürbünle bakanları
soluğu cehennem yakanları.
Çünkü biz hayatı kendi aynasından gördük
biliriz sırça kürenin yaldızındaki puştluğu
Ey tırnaklarımı büyüten tahammülsüzlük
beynimde hora tepen on sivri bıçak
senin kendi damarında denediğin keskinlik
halkının alnındaki tomurcuğu patlatsa da
kan kendini aldatmaz
kan kendini aldatmaz
Kalbim!
bu acıya dayan
varsın işkenceler dağlasın seni
duru bir gök için vahşete katlananlar
acıyı bir silah gibi göğsünde saklamalı
Kalbim!

bu acıya dayan
bu acıya dayanman için
yaranı iyileştirmek için sana
parçalanmış gül cesetlerinden bir reçete
vereceğim
vahşet dağlarından kızgın kemik külleri
işkenceler ovasından kan dölleri
ve yangınlar vadisinden dehşet bir ateş.
Kan kokusu büyüyü bozmak için
Kemik sıcaklığı sırça küreyi eritmek için
Ateş kırmızısı göğü aydınlatmak için
Böylece dirilir içindeki gül cesetleri bile
dirilir ve o zaman
çılgın bir şafakla tazelenen gökyüzü
bir taze tomurcuk gibi açar
kanıyan alnında senin.
Kalbim!
sen varsın
sen tökezleyen bir şarkı değilsin
ne de uzun, yanık havalı türkü
sen kendinin ezgisisin.
Yırt öfkenin sabredilmez dağarcığını
dağılan, saçılan ne varsa hepsi senindir
kara bir gök ancak bunlarla arınır
ve elbette yeter bunlar sırça küreyi dağıtmaya
acı diye ne varsa hepsini onarmaya
Kalbim!
elimden tut
elimden tut
sensiz birşey yapamam.
(Kasım 1971 - Yansıma)

10.1.52.8 MERHABA CANIM

MERHABA CANIM
ben az konuşan çok yorulan biriyim
şarabı helvayla içmeyi severim
hiç namaz kılmadım şimdiye kadar
annemi ve allahı da çok severim
annem de allahı çok sever

biz bütün aile zaten biraz
allahı da kedileri de çok severiz
hayat trajik bir homoseksüeldir
bence bütün homoseksüeller adonistir biraz
çünki bütün sarhoşluklar biraz
freüdün alkolsüz sayıklamalarıdır
siz inanmayın bir gün değişir elbet
güneşe ve penise tapan rüzgârın yönü
çünki ben okumuştum muydu neydi
biryerlerde tanrılara kadın satıldığını
ah canım aristophones
barışı ve eşek arılarını hiç unutmuyorum
ölümü de bir giz gibi tutuyorum içimde
ölümü tanrıya saklıyorum
ve bir gün hiç anlamıyacaksınız
güneşe ve erkekliğe büyüyen vücudum
düşüvericek ellerinizden ellerinizden ve
bir gün elbette
zeki müreni seviceksiniz
(zeki müreni seviniz)

10.1.52.9 ORMAN

ORMAN
yusufçuğum
kanadından mı vuruldun
ben vuruldum.
av erken başlamadı
hanidir yaslı dağlar
bu tüy kimden düştü
hangi avcı, hayın avcı
gergin kanatlarının gölgesinde avlanır da
görmez mi ki, bilmez mi ki
kendi ormanıdır
usu gelişirken büyüyen tüylerinde
okşanır onlar yalnız, arınır, parlanır
çoğalsın diye kanadının ormanı
yolunmaz ki, koparılmaz ki
yusufçuk, yusufçuğum
kanadından mı vurdular, vursunlar

gün tanlayınca gövertisini
halk ormanı ışıyacak
bin yusufçuk uçucak
bin yusufçuk konuşacak

10.1.52.1(PENCERE

PENCERE
pencereyi kapama
gök dolabilir içeri
sen neyi görebilirsin
ıslak bir bulutun ağışını mı
pencereyi kapama
kuş dolabilir içeri
sen neyi taşıyabilirsin
kırık bir dalın yükünü mü
Pencereyi aç
soluğun çıksın dışarı
sen büyütmedin mi ciğerinde onu
Kokusu hayatı yıkasın diye
Pencereyi aç
sesin sarsın dünyayı
duyulur elbet ta ötelerden
Yürek kendini tanır

10.1.52.1 Sakalsiz Bir Oglanin Tragedyasi / Arkadas Z

Sakalsız Bir Oğlanın Tragedyası / Arkadaş Z. Özger
charles chaplin bir savaşta yitirdim sakalımı
çıkmazlığın grev sesi umutlarımı vururken
yendirdim bıyıklarımı papağan kuşkulara
biraz elma şekeriyle kazıdım sakalımı
lohusa şerbetiyle kazıdım sakalımı
yanaklarım paprika lahmacun ister misiniz
al işte sana böyle yüze böyle güz
demeyin deseniz de sakal yok ya ucunda
bu güz vermedi tarla seneye bıyık kerim
ben ettim siz etmeyin sakal veririm size
iğne iplik elimde bıyık dikerim size
yanaklarım taşlıtarla kurabiye yer misiniz
Sayın bayan dursanıza gözünüze kuş kaçmış
bu bıyık hiç gitmemiş sesinizin rengine
sakalınız uzamış inmiş ta belinize
at kuyruğu yapınız ya da örgüleyiniz
kedinizin bıyığını usturayla kesiniz
yanaklarım bileytaşı ispirto sever misiniz

yoksul ve utangaç bir müşteriyim ben
sizde güneş bulunur mu biraz/kaktüs alıcam
saksılarım yeşersin üç beş bulut verin de
çok üşüdü güneşten şizofreni olucak
çabuk olun lütfen dikenleri solucak
yanaklarım gobi çölü soğuk su içer misiniz
yüzüm eski bir artist yaşlandıkça shirley temple
elimde bir baş soğan bir baş sarımsak
ah ne kadar şakacısınız hiç hamlet oynamadınız
mı
olmak ya da olmamak bütün sorun bu
yanaklarım yul bryner şimşir tarak ister
misiniz

10.1.52.1 SEVDADIR

SEVDADIR
Göğü kucaklayıp getirdim sana
kokla
açılırsın
solmuşsun
benzin sararmış
yorgun bir işçinin yüzüne benziyor yüzün
öyle bükük bakma bana
çam kolonyası getirdim sana
kentli dağlıların haklı sevdasını
bolu ormanlarından çarpan bir koku
sanki köroğlunun ter kokusu
aman kokusu, billah kokusu
canlarım, canım benim
üzme kendini bu kadar
sana umudu öğretmeyenlerin suçu mu var
bak yeryüzü ne kadar geniş
ne kadar dar
Dur
akıtma gönlüm yaşını
gözünden öpecek bir yer bırak
oy bana en yakın
bana en uzak
sevgili yar
Hasretine vur beni
Giyecek çamaşır getirdim sana
adettir diye değil, sevdim diyedir
bağışla, eski biraz

bedenim uygundur diye bedenine
elimle yıkadım, ütüledim
elma ağacında kuruttum
Günler sarmal bir yay gibi
bunu unutma
Bahar annemizin yemenisindeki solgun çiçektir
bunu unutma
Seni ben her yerinden öperim
bunu unutma
kadere inansaydım
sana inanırdım
Düşürmem sigaramın ucundaki külü ben
öyle kırık bakma bana
Caddeler nasıl da genişliyor
sana bunu söyleyecektim
Bileyli bir makas vardı yanımda
sana bunu söyleyecektim
Hadi kes büyüyen tırnaklarındaki kiri
sana bunu...
Oyy nasıl söyleyebilirim
deliren sevdamızın kısrak huyunu
Elimi tut
tutturlar, o kadarına izin verirler
kahreden bir ayrılığın çılgınlığı değil bu
Bir isyanın kelepçeleşmiş resmidir parmaklarımız
sen içerde
Ben dışarda...
Oyyy mahpusluk mahpusluk...

10.1.52.1 YERYÜZÜ AGACI

YERYÜZÜ AĞACI
Kış geliyor
elim yaprak altında
es ey bad-ı semen
çatlak bedenime çarp kalbimi harmanla
gencelmiş tarih kabartmalarının haklılığı aşkına
beni kendime gebe bırak
kış geliyor
otobüs ne kalabalık

yaslan bana yeryüzü ağacı
dikili gövdenin üretkenliği için
çıldırtan bir gübre mi arıyorsun
kökünü toprağımda dene
kış geliyor
koru gövdemi pardösüm
ağzıma konacak kışlarım nerde
tutsana elimi canikom tarih tekerrürden ibaretmiş
Miş bir geçmiş zaman failiymiş
ey beşeriyet beni beş iftarda öp
şair olmak kolay değil yavrum
uzvun o kadar güzelken
bir yanda yaş ağaca balta vuran çokluk
bir yanda kanımı azdıran bokluk
beni artık hücre çoğaltmaktan da yargılarlar
zahir

10.1.53 ARZU ASLAN

10.1.53.1 AKDENIZ

AKDENİZ
bütün kıyılarını dolaş akdeniz in
bütün limanlarını unut
gemileri bulutu ve kuşları
unut
deniz dibini -ki bilinç altıdır göğün-
balıkçıları hiyeroglifi
Adrian Zograffi yi bir de
unut
yalnız bir mavi getir bana
ben çoktan unuttum bademli geçidini
ot biçen kadınları yaylasını koca çamın
yabani baklasını
kara katran gölgesinde bilmem
içtim mi aykırı çay suyundan
çoktan unuttum
tek yeşil kaldı bende Toroslardan
bir gün dağın içindeki ninni
karanlık geçmişi derelerin
uykusunu koyulturken uygar taşların

sabah yeli kuytu buzluklardan aşırdı beni kıyıya
sen orada sözleştiğimiz gibi mavi
ah akdeniz bu kadar güzel miydin

10.1.53.2 BITMEYEN BIRA

BİTMEYEN BİRA
sevişmelerden arta kalan vücut parçası
piknik dönüşü pırtlamış göbeğin
bu kahramanca haykırışı sakatlıyor
tombul yanakların kırmızı
giderilmez bir etkisi var gülüşünün
çilekeş ve ahlaksız
zavallılığı bunca geliştirmek tehlikeli
soylu bir dokunuş imkansız terli avuçlarla
önce tokatlıyorlar seni
dudaklarında sıkılgan büklüm
parçalıyorlar seni buna mecburlar
özgürlüğünden utananlara da
sevecen yaklaşıyoruz senin yüzünden
ama sonunda
yaşasın bitmeyen bira
dinlendirilmiş coşkusuyla dava adamı
sindire sindire harcadı zamandan
sen olsan vurmazdın yüzüne gösterdiğini
aslında binbir emekle saklarken
özel koşullar erdemidir sadakat
gayretine saygı mı duyalım yani
bu dünya senin memleketin değil
çünkü sen fena adam değilmişin
alışamamışlar sadece
ya da kılın tekiymişin
yaşasın bitmeyen bira

10.1.53.3 CIVA YAGMURLARI

CİVA YAĞMURLARI
sürgünlerin işiydi
kentin heryerine macun gibi
sıvanmış halsizlik

akşamları zehirli pişmanlığı piç
haftalar boyunca
bütün perşembeler melezdi
düşlerinde uğuldayan civa yağmurları
bir damlası bin yaramaz
yutkunur gibi akardı ıslanmayan caddelerden
sevgili taslakları çaresiz
sürgünlerin işi buydu
can havliyle sılasını boğmak
yeni bir perşembeyi kışkırtıp sinsice
cinnet ertesi ufkundan
ötelere bakmak
zorda kalınca ellerine danışırdı
yüzüne iyi gelirdi bu
akşamları zehirli pişmanlığı piç
gönülsüz uykusuna aldanmayın
düşlerinde civa yağmurları

10.1.53.4 HANIMELI

HANIMELİ
çaresizliğim ertelenebilir hanımeli
yardım et
bu en berbat anında aşkın
bu artık kanser
yüzünde gözleri olmayan ölümün
önden görünüşüdür
al dizginlerini eline içimden geç
tohumluk sözcükler dersem
en büyük acılarımı kulisten izlesem
eski bir tanıdık uygunsuzluğu
bu en berbat anında aşkın
köprücük kemiklerinde sızlayan şimdi
o konuştukça yüzün gözün kül içinde
murdar eder tutukluğunu
şenliğimdi
kesik bir el gibi yabancılaşan
baykuş uçuşuyla küpeli sabahlara geçerdik
küçük ayrılıklarla zembereklerimizi denerdik
unutkanlığım hoşgörülebilir hanımeli

bu en berbat anında aşkın
bu insan olma tavında
yalnızlığım savuşmuyor söz yordamıyla,
onca gayretli hedefsen
attığını vurur şarkılar
utana sıkıla içlensem
kimse suçlu değil
ben özellikle masumum
bu en berbat anında aşkın
bu çürük çarık öğüt mezatında
gülücüklü bir ad arıyorum pişmanlığıma

10.1.53.5 MESAI BITTI

MESAİ BİTTİ
mesai bitti akşam hafiften dayılanıyor
kaçılsın tezayaklar ağzına bile sürmemişler
ciddiyetle hep aynı macerayı
danışıklı bir şaşkınlıkla eğiren
eli sıkı memurlar
tıkır tıkır dönüyor akşam
çay üstüne çay
düğüm düğüm üstüne
şakır şukur olasılıklar kararmış ıstakada
kirli bir elliikiden yasak heyecanlar devşiriyor
muvakkat işçiler
sinema çıkışında bekleyen akşamlar gibi ansızın
ama ağırdan geçilir işrete
sigara kokusu ancak bu kadar yakışır
şakşakçı garsonlar doldurur karnesini
cıvıl cıvıl alkolik çıraklarının
pespaye bir akşamı gıdıklıyor ruhunun onulmazı
ana avrat çoluk çoçuk bir yana
çoktan vazgeçmiş kendinden
birkaç saatliğine sarılmış yalnızlığına
gözünde büyüdükçe büyüyor sabah

10.1.54 ARIF DAMAR

10.1.54.1 31 EKIM 1964

31 EKİM 1964

Suç kanıtı karanfiller beyazdı
Savcı söyledi yazıcı yazdı
Kanlı bir gömlek değildi
Tüfek tabanca bıçak
Karanfildiler
Karanfildiler hem de beyaz
Alındılar durdukları yerden
Açık alandan güneşten
Evlerin bulutların önünden
Yakalandı götürüldüler
Kırk karanfildi kırkı da
Uçtu gitti
Aydınlık düşleri toprak saksıların
Yağmur sonlarının sevinci
Yazlardan inen sıcak
Sorguda duruşmada
Karanfildiler hem de beyaz
Kırk karanfildi kırkı da beyaz

10.1.54.2 ALICI KUS

ALICI KUŞ
Vurur düşlerine ozanın
Güneş kızgınlığından birkaç ağustos
Birkaç ağaç
Yüksek ormanlar kuytusundan
Kardeşliğin alıcı kuşu
Kalkar konar
Köylü
Biçer ayrık otlarını ayırır başaklardan
Kalkar konar
Kardeşliğin alıcı kuşu
İşçi
Tutar ucundan en acar biçimlerin
Sürer
Bin başıboş atı bin cehennemi birden

Kardeşliğin alıcı kuşu
Kalkar konar
Duran el
Gitmeyen ayak
Bir göz ki
Arkasında bir ölü sesi
Döner durur
Kardeşliğin alıcı kuşu
Kalkar konar
Bir açık yürekten bir ötekine
Bir bugüne bir yarına
Alıcı kuşu kardeşliğin.

10.1.54.3 Arif DAMAR

Arif DAMAR

23 Temmuz 1925 tarihinde Çanakkale ilinin Gelibolu ilçesinin Karainebeyli köyünde doğdu. Arif Barikat, Arif Hüsnü, Ece Ovalı takma adlarını kullandı. Küçük yaşlarda önce babasını ardından annesini yitirdi. İstanbul Erkek Lisesi'ndeki öğrenimini yarım bırakarak çeşitli işlerde çalıştı. Ant ve Yeryüzü dergilerinin yayın kurullarında görev aldı. Yön, Papirüs, Türk Solu, Türkiye Yazıları, Milliyet-Sanat Dergisi gibi çeşitli yayın organlarında yazdı. 1969'da Suadiye'de Yeryüzü Kitabevi'ni kurup yönetti. 1940 kuşağı toplumcu şairleri arasında kavgacı, ama barışçıl ve insancıl yanı ağır basan yoğun içerikli, dil ögesini, biçim kaygısını taşıyan, işçiliği titiz şiirleriyle tanındı.

YAPITLARI

Günden Güne (1956)
İstanbul Bulutu (1958)
Kedi Aklı (1959)
Saat Sekizi Geç Vurdu (1962)
Alıcı Kuş (1966)
Seslerin Ayak Sesleri (1975)
Alıcı Kuşu Kardeşliğin (1976, toplu şiirleri)
Ölüm Yok Ki (1980)
Ay Ayakta Değildi (1984)
Acı Ertelenirken (1985, seçme şiirleri)

Yoksulduk Dünyayı Sevdik (1988)
Ay Kar Toplamaz ki (1990, son dört kitabı)
Onarırken Kendini (1992)
Eski Yağmurları Dinliyordum (1995, seçme şiirleri)

ÖDÜLLERİ

1959 Yeditepe Şiir Armağanı

10.1.54.4 BEN BENI

BEN BENİ
Ben beni sarpa vurdum ben de böyleyim
Korkulu sular boyu yalçını diki
Ayın karanlığında gün ertesini
Ben seçtim denizleri kendim istedim
Gölleri sevmedim ki düz ovaları
Kişiye bir şey katmaz yürüsen baksan
Denize vurmasa da gölgen bilirsin
Tuza karışacaksın maviye çalan
Kaç kapının önünde bekledim durdum
Kaç güneşten eli boş çevrildim geri
Bir ateş böceğiyim aysız gecede
Bir çağrıyım işitin geleceklerden
Balıkçılar tanıdım ıssız koylarda
Boya karıyorlardı çam kabuğundan
Balıkçılar tanıdım ıssız koylarda
Boya karıyorlardı göklerden sudan
Bir ateş böceğiyim aysız gecede
Muştuyum hiç olmazsa aydınlıklardan
Bizim göklerimiz de çoğalır bir gün
Bir gün gelir toprağın suya aşkından

10.1.54.5 BENI UNUT

BENİ UNUT
Açık pencereden sesleniyor,
ağacın yapraklarına söyletiyor:
"Beni unut!"
Oturduğu evin balkonundan,
bulutlara haber salmış olacak,

ne dedikleri işitilmiyor ama, anlıyorum:
"Beni unut!"
Damların üstünden geliyor bu ses,
tramvaylar, otobüsler getiriyor,
denizden motorlar getiriyor.
Bazen dalıyorum, insan hali,
bir karanlık içinde gözleri
ıslak, siyah konuşuyor:
"Beni unut!"
O gece yan yana yürüyorduk,
hiçbir şey konuşmuyorduk,
fakat sesi, durmadan kulağımda çınlıyordu:
"Beni unut!"
Bu trene de ne oluyor bilmem
yolunda doğru dürüst yürüse olmaz,
Yenikapı'dan her geçişinde
avazı çıktığı kadar bağırıyor:
"Beni unut!.." "Beni unut!.."
Anladım, herkes ondan yana
rıhtımdaki vapur, kilise çanları,
radyoda şarkı, sokak satıcıları,
caddeler, bulvarlar onu tutuyor.
Olmayacak bir zamanda sesleniyor:
"Beni unut!.."

10.1.54.6 BÜYÜK HÜNER

BÜYÜK HÜNER
İnsanları sevmek kolay değil,
bir hürriyet bu
çetindir memleketimde.
Ben ille varım dersen
bir gün pusuya düşersen,
insanları sevmek
büyük hüner.
Bu dünyada yaşadığın şu kadar yıl,
gerçekten, güzellikten, yiğitlikten
payına düşeni alabilmişsen,
vermişsen payına düşeni
gerçek için, güzellik için,

korkusuz direnirsin.
Bilirsin,
bir kere korku düşerse adamın içine,
bir kere koparsa sevdiklerinden,
mümkünü yok
gitti gider.
Söner gözlerinde güzelim ışık
kararır, çirkinleşir yüzü
önceleri utanır belki
sonra vızgelir
umurumda olmaz dünya.
İnsanları sevmek büyük hüner
insanlarla beraber.

10.1.54.7 CHE

CHE
Bir sesti O
Bütün sesler içinde ayrı
Yürü diyen bir ses
Savaş diyen bir ses
Katıl diyen bir ses
Dağlar yadırgamaz en yüksek sesi
Sesi dağlara uygundu
Elleri vardı akan
Durmaya okşamaya alışamayan
Çiçekten sudan yapraktan
Kaleme silâhlara açılan
Elleri sesine uygundu
Saklardı kentin sevincini avuçlarında
Saklardı bir sıcaklığı
Geleceğin güneşini andıran
Hey Hey Hey
Kaç Köroğlu birden göçtü
Kaç Dadaloğlu indi dağdan
Kaç ırmak durdu kaç yıldız aktı
Düştü yere kaç bin tüfek
Gün gelecek Gün gelecek
Bir köyde yağmur dinecek
Çocuklar güneşte sevinecek

Yolu açık Guevara'nın
Yolu açık Guevara'nın
Çocuklar kadar kim bilecek
Yürüyecek Yürüyecek
Evimize konuk olsa
Yolu da var gidilecek
Sesler ışıklar dursa
Yolu da var gidilecek
Gün gelecek Gün gelecek
Yolu da var gidilecek

10.1.54.8 DA

DA
Ben seni seviyordum seni sevdim
Islak buzağıları seviyordum seni sevdim
Kartal kanatlarını mor menekşeleri keçi yollarını
Öğle sıcaklarında ağır salkımların serin odalarını
Patiska örtüleri köşe yastıklarını ak dantelleri
Bir kapının benim için açılmasını tek benim
Beklenmesini seviyordum seni sevdim
Yalnız kendi bardağımda istemiyordum çayları içkileri
Bir otçuğu koparmasını istemiyordum
Sana vermiyecek olduktan istemiyordum
Elma dilimlerinde cıgara küllerini
Yemek artıklarını çiçekli tabaklarda
Kimsenin aç
Karanlıkta kalmasını
Ben seni
Sıcak ekmeklerden bir sokum
Ayın ondördünü

10.1.54.9 DAR AÇI

DAR AÇI
Uzun saçlar yakışırdı sana uzun yıllar
Bir gökyüzü bitince öteki başlardı
Çevik taylar dururdu güneşte olgun başaklar
gölgelikler dururdu,
Ovalar aydınlıkta dururdu

Bulut geçti derdik bilemedin
Ya da yağmur yağacak derdik
Fesleğen saksıda güzel dururdu
Bak bu olacak şey mi kömür beni vurdu
Ayaklarım aldı başını gitti
Ellerim kaldı duvarda
Kalk ne olur pencereyi aç
Uzun saçlar yakışırdı sana uzun yıllar
Bir gökyüzü bitince öteki başlardı.

10.1.54.1 DAYANILMAZ

DAYANILMAZ
Gözlerini ölüm bürüdü onların
korkulu rüyalarda uyanıyorlar uykularından.
Günden güne daha cana yakın
günden güne daha yaşanacak hale gelsin diye
her gün daha sağlam
daha usta
daha kahraman ellerle onarılan yeryüzü
eskisinden dar geliyor onlara
eskisinden düşman.
Ne günün ilk ışığı
ne balık sürülerinin ışıldaması suda
ne güneşe uzanan dal
ferahlık vermiyor içlerine.
Çalınan insan emeği yaşatmaz oldu
korkulu rüyalarla uyanarak uykularından
korkunç kararlar verdiler.
Karşı koymazsak eğer
tehlikededir günlük ekmeğimiz
bacamızın tütmesi tehlikededir
evimiz, aşkımız, çocuğumuz
pencerede saksı
kitap sevgisi, insan sevgisi
tehlikededir.
Gözlerini ölüm bürüdü onların
uyumak, uyanmak tehlikededir,
tehlikededir çiçek koklamak
bardakta su, ateşte yemek

bahçede güneş tehlikededir.
Tehlikededir gözbebeklerimiz
Adana'nın pamuğunu yabancılar işliyor
dokuma tezgahları tehlikededir.
İzmir'in üzümü, fındığı Giresun'un
Samsun'un tütünü tehlikededir.
Kapanıyor fabrikalar birer birer
varımız yoğumuz tehlikededir.
Fakat korkunç kararlara ve tehlikelere aldırış etmeden
boy atan başakların şarkısı devam eder
topraktan güneşe avaz avaz.
Çatlayan tohumdaki yaşamak arzusu
her zaman galip, her zaman hür,
dağlardan akan suyun sevinci
her zaman genç, delikanlı
kabına sığmaz...
Dayanılmaz
çocuğunu emziren ananın şefkatine
-yırtıcı, derin-
hilelere, ölümlere karşı gelir
memedeki çocuğun iştahı,
kudreti sonsuz,
dayanılmaz.
Ve sen gözbebeğim
sen erkek sesinle
"İşsiz kalmasın insanlar, öldürmeyelim birbirimizi." dersin
milyonların içinden
milyonlardan ve gün ışığından uzağa götürülür,
işkence görür,
hapis yatar,
sürgün edilirsin;
sevilecek şeyler değilse de bunlar
DAYANILIR...
Halbuki günden güne yaşanacak hale gelen yeryüzünde
toprağın ve insanoğlunun ümitle yarattığı her şey
çatlayan tohum, akan su,
ana şefkati, çocuk iştahı, insan tahammülü,
hayatı öven şiir,
kardeşliği söyleyen şarkı,
mücadele eden resim,

ve emekçinin yüreği, elleri, hasreti
harbe ve ölüme karşıdır
DAYANILMAZ...

10.1.54.1: DUR DUR

DUR DUR
Gecem erken dur dur
Gözlerine bakmazsam uzun bakmazsam
Gecem erken inecek bitecek tükenecek gibi de değil
Dur bir sokak daha aydınlık edineyim
Gecem erken
Yağmuru güneşleri haziranı yürüsek
Diyelim saat 24 aşk dinler mi cumartesiyi geçmişiz dinler mi
Akşamları alsak samanyolunu alsak Aksaray'a götürsek bıraksak
Bir dalı kırdık diyelim şiirden başka nereye konur
Gecem erken inecek dur dur
Hangi gökyüzü ister yasak edilsin bakılmak bakılmak
Dur bir sokak daha aydınlık edineyim
Gecem erken, bitecek tükenecek gibi de değil
İstersen sonu yok diyelim istersen ırak ırak
Gecem erken inecek

10.1.54.1: DÖRTLÜK

DÖRTLÜK
Bir elim ekmekte bir elim sende
Bir elim gerçekte bir elim sende
İki el bir baş içinmiş masal
Bir elim gelecekte bir elim sende

10.1.54.1: GITME KAL

GİTME KAL
Nice nice acıları aklına getir
Bunca yoksulluğu aklına getir
Gözyaşlarını aklına getir
"GİTME KAL" var yok dinlemez bir çocuk isteğidir
Gitme aklına getir
Kıraç mı kıraç toprakların üstüne
Güneşler açar yağmurlar kesilince

Çırılçıplak kayada yeşerir inci ağacı
Dağların kuytusunda bir uslu çiçek
Dağıtır mavisini kendi kendine
Gitme beraberlik içinde
Nasıl sevinirdik aklına getir
Her şeyi her şeyi aklına getir
Gece yarılarını aklına getir
Söylediklerini aklına getir
Sinsi yağmurlar yağıyordu
Soğuktu
Yaktığımız ateşi aklına getir
Nelerden geçiyorsun aklına getir
Gitme dünyamızın her yerinde
Yorgun eller gülleri derleyince
Ellerin sevincini aklına getir
Güllerin sevincini aklına getir
Ne çok severdik seni aklına getir

10.1.54.1 HER GÜN YASAMAK

HER GÜN YAŞAMAK
Işıklı günlerinde düşün,
memleketini, dostlarını, sevgilini,
onlarla kal, dinlen
bırak kendinden bir şeyler,
bir mağlup akşamın mahzunluğu
silinsin gözlerinden.
Bir kavga sonunu unut.
sen maceralar peşinde değil,
umutsuz bir yolculukta değilsin.
Yaşamak sadece sevmektir, inan bana.
Sevmeyenler dünyamızda yaşamıyor.
Yaşamak suda, toprakta, insanlarda görünerek;
bir zeytin ağacı gibi.
Bir zeytin ağacı gibi, ne güzel
denize yakın olacaksın,
uzayan dallarında, yapraklarında ışık
ta derinlerde köklerin.
Bir zeytin ağacı gibi, bin yıl severek
yaşamak her gün...

10.1.54.15 HISSEN YOK BU AKSAMDA SENIN

HİSSEN YOK BU AKŞAMDA SENİN
Hissen yok bu akşamda senin
sen öğleden beri
bu renk renk
bu çeşit çeşit sylenen şarkının
artık haricindesin.
Tankın gölgesi uzandı üstüne kadar,
nerdeyse, habersiz gün batacak.
Tamamen çekmiş göğsünden akan kanı
büyük ve mütehammil toprak.
Her şeyin ne kadar şikâyetsiz
saatin hâlâ işliyor bileğinde,
onu akşamdan akşama kurardın,
tabii biraz sonra duracak.
Bugün günlerden cumartesi,
dün yazdığın mektup,
ancak, dört gün sonra eline değecek karının.
Senin orada eskisi gibi sesin işitilecek,
sesin teselli edecek
düşünür gibi gülecek,
kısaca : Yaşayacaksın.
Çocuğun o akşam yazdığı cevapta
bahsedecek çiçek açtığından
bahçenizdeki ağaçların.
Güneş battı,
yıldızlar doğacak biraz sonra,
şimdi karnın acıkmış olacaktı.
Çantanda tayının ve konserven var,
cebinde, yemekten sonra içecek sigaran.
Düşman bozguna uğratıldı arkadaş,
mısralarımda olsun uyan!..

10.1.54.16

Kedi Aklı / Arif Damar
Bir diyeceğim yoktu hüzünden yana
Yıpranıyordu kötü kadınlarda aşkım pis karanlıklarda
Yetmiyordum yeni insanlara yetişemiyordum

Ölür kalırdım belki de sokak aralarında bir kenarda
Kimin umurunda dedi ama kendimi inandıramadım buna da
Yakışmıyordum eski pencerelere yosunlu sulara
Ölür kalırdım belki de sokak aralarında bir kenarda
Uyandırılacak çocuklarım vardı uyuyorlardı uykularında
Çok mu yaşamıştım az mı ölmek hakkım mıydı yıl varken akşamlara
Bu kedi nerden çıktı demeyin kapı aralıktı ben bıraktım da
Okşayacak bir şey ister ellerimiz kendi sıcaklığında
Yıpranıyordu kötü kadınlarda aşkım pis karanlıklarda
Ne iyi etmişim aldım düşündüm kedilerin yarı ak yarı kara aklında
Kedi işte kedi boğuyordu yavruyu engel görünce aşkında
Çekilmemişti denizlerim
Döndüm hırpalanmış geceden dayanıklı aydınlıklara
Ağlanır kedi yavrularına çocuksuz anaların arasında
Bu kedi nerden çıktı demeyin kapı aralıktı ben bıraktım da
Uyandırılacak çocuklarım vardı uyuyorlardı uykularında
Ne iyi etmişim uyur uykularında

10.1.54.1 KEDI AKLI

KEDİ AKLI

Bir diyeceğim yoktu hüzünden yana
Yıpranıyordu kötü kadınlarda aşkım pis karanlıklarda
Yetmiyorum yeni insanlara yetişemiyordum
Ölür kalırdım belki de sokak aralarında bir kenarda
Kimin umurunda dedi ama kendimi inandıramadım buna da
Yakışmıyordum eski pencerelere yosunlu sulara
Ölür kalırdım belki de sokak aralarında bir kenarda
Uyandırılacak çocuklarım vardı uyuyorlardı uykularında
Çok mu yaşamıştım az mı ölmek hakkım mıydı yıl varken akşamlara
Bu kedi nerden çıktı demeyin kapı aralıktı ben bıraktım da
Okşayacak bir şey ister ellerimiz kendi sıcaklığında
Yıpranıyordu kötü kadınlarda aşkım pis karanlıklarda
Ne iyi etmişim aldım düşündüm kedilerin yarı ak yarı kara aklında
Kedi işte kedi boğuyordu yavruyu engel görünce aşkında
Çekilmemişti denizlerim
Döndüm hırpalanmış geceden dayanıklı aydınlıklara
Ağlanır kedi yavruların çocuksuz anaların arasında
Bu kedi nerden çıktı demeyin kapı aralıktı ben bıraktım da
Uyandırılacak çocuklarım vardı uyuyorlardı uykularında
Ne iyi etmişim uyur uykularında

10.1.54.18 SAAT SEKIZI GEÇ VURDU

SAAT SEKİZİ GEÇ VURDU
Kime ne desem
Boyuna kendimi dinliyordum eski yağmurları dinliyordum
Düşünmeden biliyordum deniz ılıdı
Dökülen çelik katı
Yürüyenler yanyana
Yüzümü güneşte dinlendirsem
Dağın dağ olduğunu bilsem ovanın ova ağacın ağaç
Kurtulurdum
Çok köprülü sular gibi git git bitmedi
Boyuna kendimi dinliyordum eski yağmurları dinliyordum
Saat sekizi geç vurdu
Giden gitmiş hüznü ayaklandırmak boşuna
Düşünmeden biliyordum

10.1.54.19 SAKSI

SAKSI
Elimde demin
Küçük bir saksı vardı
Boş bir saksı
Nasıl ağırmış meğer
Nasıl kolum ağrıyor
Boş
Bomboş
Çiçeksiz bir saksı

10.1.54.20 SESLERIN AYAK SESI

SESLERİN AYAK SESİ
Kırlangıçlar dönecek yakında
Açılacak onurlu kapıları
Haziran sabahlarının
Ağırdan
Yer gök deniz nasıl bak
Birbirine karışacak
Çiçekler başı çekecek hey Nice
Sonra çocuklar
Balonlar uçurtmalar bulutlar ellerinde

Ardından
Beyazlar kırmızılar kayıklar
Haydiii
Yeşilde mavilikte
Ayak sesleri var başka işiteceksin
Bizlerin ayak sesinden
Toprağın var suların var ağaçların var
Günlerin gecelerin
Sözlerin biçimlerin ayak sesleri
Ayak sesleri elele
Ayak sesleri kıyamet gibi
Işığın ayak sesi
Gölgenin ayak sesi
Seslerin ayak sesi
Çocuğum ilk ağızda bunları belle

10.1.54.2 SOKAK

SOKAK
Önce yağan kara gülümsedi
Kaçıştı sonra yalın ayak çocuklar
Dikildi durdu işsizin biri
Çıkardı güneşi ceplerinden
Kadındı kursağına girmedi
Kaç gündür sıcak bir şey
Ta Sivas'taki çorbasını
Uzattı bir hasta yattığı yerden
Oda soğuk
Kapı aralıktı
Bir bebek öğrendi karanlığı
Bir uçurtma tellere takılırken

10.1.54.2 SUNU

SUNU
İlle de görmek için mi beklenir güzel günler
Beklemek de güzel

10.1.54.2 YOKSULDUK DÜNYAYI SEVDIK

YOKSULDUK DÜNYAYI SEVDİK
Öyle uzak
Gitgide
Öyle güzelleşti ki
O yüzü hiç görmedim
Hiç yaşamadı belki

10.1.54.2 IKINCI DÜNYA HARBINDEN PORTRELER - 1

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDEN PORTRELER - 1
Belli söylediğin türküden
yabancısısın bu toprakların.
"Limanlar" "kayıklar" ve "balıkçılar"
ve "gece vakti ılık esen rüzgâr"
uzak buralara.
Sana,
        istediğin zaman
        istediğin ağacın altına oturup
dinlenebilmek kadar uzak
ve ağır yumruğunu soğana vurup
ekmeğini yiyebilmek kadar uzak
uzaklar,
            uzak buralara.
Biraz evvel türküsünü bitirip
ve düşman elindeki
karşı dağları
kilometrelerce uzağa itip
göğüs geçiren arkadaş
belki biz de birbirimizden uzağız
fakat seninle çok defa
büyük kitaplarımızı okurken
aynı satırlarda öfkelenip
aynı satırlarda güldüğümüz için
ve son sayfayı bitirince
ışıklı ve geniş bir dünyaya
bir avuç nar tanesi sevinciyle
                              döküldüğümüz için
düşüncelerimizde daima biraradayız.
Mısralarımın siperinde de

düşmana karşı
yan yana ve omuz omuzayız.

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDEN PORTRELER - 2

Harbin yorgunluğu kalkmış üzerinden
"avuçlarında toprak ve kan"
sağ ayağın yarım metre uzakta
sol kolun kırık
ve kurtulmuşsun her türlü endişeden.
Kar yağıyor senin kadar sakin
silâh arkadaşların ve bilcümle ordu
kayboldu ufukta.
Belki de şehir zaptedilecektir.
Yine belki
akşam yemeğini yerken
duvardaki resmine bakıp gülümseyecektir
çok uzaklarda bıraktığın mavi gözlü çocuğun.

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDEN PORTRELER - 3

O öylece kalacak :
yağmur, ıslak toprak ve tel örgü.
Hududa yakın bir kesimde
arkadaşlar hücuma kalktılar,
ayak sesleri hâlâ kulağındadır.
Süngülerin karanlıkta parıldayan soğuk demiri
bir türlü çıkmaz aklından.
Harap olmuş istihkâmda,
apansız farkına vardın ki sıcak kanın
teninde lezzetle sızıyordu.
Ah ellerin ne kadar soğuk!..

İKİNCİ DÜNYA HARBİNDEN PORTRELER - 4

Silahın düştü elinden
bundan sonra bir hayal parçasısın.
Dostların seni garipseyerek anacak,
vakitsiz ölümüne üzülen bu küçük şiirde de
benim gönlüme göre olacaksın.
Halbuki biraz evvel kar yağıyordu,
sen ağır yaralı;
arkandan düşmandan kurtarılmış toprak,

suları buz tutmuş Vistül,
ağır ağır yürüyordun.
Ufukta belki,
karla örtülü kuleleri ve damlarıyla
biraz sonra şehirler gözükecekti.
Ayak izleri örtülürken arkadaşlarının,
sen çam ormanlarını ve sakin gölleri
son adımında birden bire geçerek
denize vardın.
Ondan sonra bir hayal parçasısın.

10.1.55 ARIF DINO

10.1.55.1 2+2=4

2+2=4
Biri yer
Biri bakar
Kıyamet ondan kopar
Bakan bir değil
Kıyamet
Kıyamet ondan kopar

10.1.55.2 Arif DINO.htm

Arif DİNO

Arif Hikmet Dino 1893´te İstanbul´da doğdu. 30 mart 1957´de İstanbul´da, Kuzguncuk'taki evinde öldü.
Arif Dino Belçika´da Simon Stevens Enstitüsü´nde, Gemploux Ziraat Okulunda ve Cenevre Üniversitesi´nin Siyasal Bilimler Bölümünde okudu. Ingenieur Geometre diploması almıştı. Fransızca ve Yunanca'yı ana dili gibi bilirdi. Türkiye´ye döndükten sonra "Yeni Adam" dergisinde sanat eleştirileri yazmaya başladı. 1939-1942 yıllarında ise ilerici dergilerde vurucu şiirler yayımlayarak "Yeniler" hareketine katıldı. 1942'de Alman Faşizmine karşı çıktıkları için küçük kardeşi Abidin Dino ile birlikte ikamete memur olarak cezalandırıldı. 1951´de İstanbul'a dönebilen Dino, Kuzguncukta ufak bir ev aldı ve son yıllarını orada geçirdi. Fransızca yazdığı şiirleri Abidin Dino, Rasih Nuri İleri, Hür Yumer Türkçe'ye çevirdiler. Tüm şiirleri, desenleri ve ardından

yazılanlar Adam Yayınları tarafından bir kitapta toplandı.

10.1.55.3 BEDDUA

BEDDUA
Döner kebab dönmez olsun

10.1.55.4 BERHAYATIZ

BERHAYATIZ
Canavar düdüğü gibi
Naramızı atıyoruz.
Akbaba çınaraltında leş yesin
Hamdolsun hayatdayız!

10.1.55.5 BOGAZIÇI

BOĞAZİÇİ
Geceler
Gemiyle dönmez
Hey!!!
Telli pullu gelinler.

10.1.55.6 BIR VARMIS

BİR VARMIŞ
Yok´u
Yok eden
Var oldu : akıl
Renkten,sesten,rahiyadan
Mest oldu akıl,
Kendini inkar etti.
His,sevgi,aşk yolunda
Yok´a döndü akıl,
Yok´a vardı.
Yok´un yok´u var:
Varlık.
Var´á vardı akıl,
Yok´dan bir kadın,
Var´dan bir erkek.
Çok çocukları oldu,

Rivayete göre
Bahtiyar yaşadılar.

10.1.55.7 EL FATIHA

EL FATİHA
Gülmeler,sevinç
Ağlamalar,keder
Sonu ölüm
Annem öldü

10.1.55.8 Kurdun Agzinda / Arif Dino

Kurdun Ağzında / Arif Dino
Yüreğim Kırmızı Şapkalı Kızım olduğunu söylüyor bana.
İsterdim, bir kurt gibi, köpüren ağzımla,
yutmak koynundaki al kafirlerin öldürücü kokusunu.
Kırmızı Şapkalı Kızın Karşılığı:
İyi tütünüm var tabakamda,
İyi tütünüm var, koklatmam sana.
(bilinen hava)

10.1.55.9 Kutsal Saatte / Arif Dino

Kutsal Saatte / Arif Dino
mavi saatte, özsu daldan elmaya yükseliyor.
havva ısırdı onu.
su fışkırdı, sızdı ve ıslattı
ateş dudakları hep susuzluk çeken.

10.1.55.10 MASAL

MASAL
Asaf Halet Çelebi´ye
Eskiden
Çok eskiden
Ben senin kölendim
Aşktan yanan bir kölendim
Bir serinlik tesellisi buluyordum
Kirpiklerinin gölgesinde.
Bir köle başımız vardı.
Benim
Sana
Aşkımı sezmiş olacak ki
Kırbacıyla dövüyordu.

Her vuruşu
Bana
Senin bir busen gibi geliyordu.
Ve
Öldüm
"Eskiden
Çok eskiden."

10.1.55.1 MATEMATIK SIIR GÖZLERIN

MATEMATİK ŞİİR GÖZLERİN
iki matematik nokta
iki büyük yuvarlar siyah
iki göz siyah
simsiyah
genede siyahlığı olmayan
kızkardeş gözleri
sevgili gözleri
donuk yuvarlaklar
kenetlenen
baş döndürücü bir yarışta
en büyüğe doğru
en küçüğü doğru
yakalamak için sonsuzluğu

10.1.55.1 Uykusuzluk / Arif Dino

Uykusuzluk / Arif Dino
Yüreğim titriyor uykusuzluktan kapalı pencerenize karşı;
önyargının saydam engeline çarpıp kırıldığı...
düşümün.

10.1.55.1 ÇUKUROVA

ÇUKUROVA
Çukurova sabır ovasıdır
Lokmasını
Göç edenleri
bilir
Yakmasını
yıkmasını
boğmasını

bilir.
Çukurova sabır ovasıdır

10.1.55.1 ÖLÜM SIIRI

ÖLÜM ŞİİRİ
Yaşamın gürültüleri suskunluklarını bulandırdı
buna gülüyorsun simdi çünkü boş kafanda
yer alan yanlızca tutsaklık

10.1.55.1 Ibrani Üçlüsü / Arif Dino

İbrani Üçlüsü / Arif Dino
En güzeline Sulamlıların
kutsal Yahud korusunun çiçeği
kokundan yayılır ve yeniden doğar
tapınak kaynak ve defne
ve senden bende uyanan
ritmin dansın şehvetin
çünkü dudağın yansıtmakta
kana bulanmış altın tepsisini Salome'nin

10.1.55.1 IBRANI ÜÇLÜSÜ

İBRANİ ÜÇLÜSÜ
En güzel Sülamlıların
kutsal Yahud korusunun çiçeği
kokundan yayılır ve yeniden doğar
tapınak kaynak ve defne
ve senden gelip benden uyanan
ritmin dansın şehvetin
çünkü dudağın yansıtmakta
kana bulanmış altın tepsisi Salome'nin.

10.1.55.1 Sehvetlik Siir / Arif Dino

Şehvetlik Şiir / Arif Dino
fitil olmak isterdim
lambanda
ışığında
ve büyülü kitabında
yüreğinin
okumak ve yine okumak için
şık atışlarını...
doyumunun
Seyahat Şiiri / Arif Dino
Saçların

Gözlerin
Dudakların
Ne güzel yolculuğum
Rüzgarlara
Denizlere
Göklerin
Meyvelerin
Sonralar dünyası ömrümün.

10.1.55.18 HAKKINDA

10.1.55.18.1 Arif Dino ile Röportaj.htm

Arif Dino ile Röportaj; Şevket Rado, Akşam Gazetesi, 19.9.1940

....

- Bu şiirlerde size zevk veren nedir?
- Çok kuvvetli bir lirizm. Bunu size ancak bir misalle anlatabilirim. Bir tramvay tasavvur edin Süratle giderken vatman ani bir surette tramvayı durdurdu. Ayakta olanlar birbirlerinin üstüne süratle düştüler. Ben oturmuş olduğum için bu vakanın seyircisiyim ve gayri ihtiyari gülüyorum. Yere düşüp kalkanlardan biri yüzüme bakıp pek haklı olarak:"Ne gülüyorsun efendi? Az kaldı kolum kırılacaktı!"diyor. O zaman işe şuurum müdahale ederek cevap veriyorum: "Ayakta duranları devrilen iskambil kağıtlarına benzetimde gayri ihtiyari güldüm."

İşte şiirde böyledir.Hislerimiz gayri şuuri olarak doğar,aklın müdahalesi ve mantık onu sonradan izah eder.Lirizm ise hissin ifadesidir.Mantığın müdahalesi hislerimizin,yani lirizmin sükutu demektir.Tramvaydaki hadiseye nasıl gülmüşsem şiiri de öyle beğeniyorum. Bence mantıktan lirizmi çıkardınız mı mantıksızlık kalır.

Yani:

Mantık-Lirizm=Mantıksızlık.

Bana öyle geliyor ki gerçeğin ihraç edilmesi,sanatı kendi sahasına daha fazla yakınlaştırmıştır.Sanatta mantığın ihracı son asırda türlü türlü ifade edilmiştir.mesela Franz Kafka, Rimbaud'nun tamamen aksi bir yol takip eder. Fevkalade bir mantıkla manasız neticelere varır.Yaptığı lirizm onda da çok kuvvetlidir.Misalleri çoğalta bilirim.Fakat itiyadımı kaybetmemek için bunu da kısa kesiyorum.

- Sizin şiirlerinizde mana var mıdır?.. sualime cevap vermediniz. Mesela sizin son çıkan:

Taştan mantar tarlası;

Çok yaşasın ölüler!
diye iki satırdan ibaret ne demek istediğiniz anlaşılamamış.

-Şiirlerimde mana vardır. Fakat ihtimal anlamak biraz güç. Size bu şiirin manasını söyleyeyim: Mezarlıktaki o sıra sıra mezarlar bana mantar tarlası hissini veriyor ve ölülerin ebediyet arzusu gibi görünüyor. Şiirim bu hissin ifadesidir ve anlayanlar için değil,anlamayanlar için lirizmi yüksek olabilir.

İşte Arif Dino'nun ağzından şiirlerinin bir izahı.

10.1.55.18.2 ARIF DINO ÖLDÜ.htm

ARİF DİNO ÖLDÜ

......

Şimdiki,menfaatinden başka bir şey düşünmeyen neslin kolay kolay anlamayacağı nokta :başkaları için son lokmasına kadar,her şeyini verebilmek fazileti.Arif Dino'nun asıl orijinal tarafı buydu...Onda para mefhumunun teşekkül etmediğini söylemiştim.Yanlış, galiba. O, parayı sırf başkalarına vermek için kazanırdı. Onun en büyük saadeti, Köprü'den parayla geçildiği devirler;bir yandan bir yana rahatça geçebilmekten ibaretti.

......

Bir zaman dillerde dolaşan,tek mısralık şiiri:

"Döner kebab dönmez olsun!"

şiiri, ilk defa birlikte Nuruosmaniye'den çıkdığımız sırada, kebabcıların önünden geçerken Arif'in dudaklarından dökülmüştü... Çok neşeli olduğu zamanlar, Fransızca şiir yazardı.Yani söylerdi. Bu kendi eserleri, daha yakınlarında herhalde vardır.

......

Bir gece,sahilden geçen Boğaz içi vapurunun şıkır şıkır ışıklar akışına bakıp söylediği tek mısra hala hatırımda:

Hey gidi telli pullu gelinler!

Ama,artık o Fransızca şiirlerinde söylediği gibi "kadehler mermer üstünde şıngırtılı kahkahalarla "kırılmayacak, yazık.

Döner kebab dönmez olsun!

Zahir Güvemli (Varlık,15.4.1957)

10.1.56 ARIF NIHAT ASYA

10.1.56.1

ALPARSLAN-II

Torunlarım dört yana, kol kol, gitsin;
Malazgird'den İstanbul'a yol gitsin!
Gelip sana çarpan gücü, yavaştan
Anlamazsa, haritadan sil, gitsin!

Şehidlerim, Tanrı'ya, al al, gitsin,
Yaralıma su verene bal gitsin!

Taclarını bir şey sanan gururlar
Tahtlı gelip, taclı gelip kul gitsin!
Fakat, harb bu: kalmak da var, ölmek de;
Esir olup kalmaktansa öl, gitsin!

Şehidlerim uçmağa, al al, gitsin,
Yaralıma su verene bal gitsin!

Çekilirmiş gibi davran merkezde
İki yandan sağ yürüsün, sol gitsin!
Olsa da son saatin son dakkası,
Senden aman dileyeni sal, gitsin!

Şehidlerim, Allah'a, al al, gitsin,
Yaralıma su verene bal gitsin!

Ve gönlünden kopup, bize bir yaprak,
Bir tomurcuk gönderene gül gitsin.
Düğünlerde tadı gelsin barışın:
Kızlarıma duvak gitsin, tel gitsin!

Şehidlerim Huzura, al al, gitsin,
Yaralıma su verene bal gitsin!

10.1.56.2

ANNE

İlk kundağın
Ben oldum, yavrum;
İlk oyuncağın
Ben oldum.

Acı nedir
Tatlı nedir... bilmezdin
Dilin damağın
Ben oldum.
Elinin ermediği
Dilinin dönmediği
Çağlarda, yavrum
Kolun kanadın
Ben oldum
Dilin dudağın
Ben oldum.

Belki kıskanırlar diye
Gördüklerini
Sakladım gözlerden
Gülücüklerini...
Tülün duvağın
Ben oldum!

Artık isterlerse adımı
Söylemesinler bana
'Onun Annesi' diyorlar...
Bu yeter sevgilim bu yeter bana!

Bir dediğini iki
Etmiyeyim diye öyle çırpındım ki
Ve seni öyle sevdim sana
O kadar ısındım ki
Usanmadım, yorulmadım, çekinmedim
Gün oldu kırdın...
İncinmedim;
İlk oyuncağın
Ben oldum.. Yavrum
Son oyuncağın
Ben oldum...

Layık değildim
Layık gördüler

Annen oldum yavrum
Annen oldum!

10.1.56.3 Arif Nihat ASYA

Arif Nihat ASYA

7 Şubat 1904 tarihinde Çatalca (İstanbul)'da doğdu, 5 Ocak 1975 tarihinde Ankara'da öldü. İstanbul Üniversitesi Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli illerde edebiyat öğretmenliği yaptı

YAPITLARI

Heykeltraş (1924)
Yastığımın Rüyası (1930)
Ayetler (1936)
Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor (1946)
Rubaîyyat-ı Arif (1956)
Kubbe-i Hadra (1956)
Kökler ve Dallar (1964)
Emzikler (1964)
Kıbrıs Rubaileri (1964, 1967)
Nisan (1964, Rubailer)
Kova Burcu (1967, Rubailer)
Dualar ve Aminler (1967)
Avrupa'dan Rubailer (1969)
Kundaklar (1969)
Aynalarda Kalan (1969)
Şiirler (1971, şiirlerinden seçmeler)
Bütün Eserleri (1975,1977; ölümünden sonra)

Arif Nihat Asya (1904 - 1975)

Türk Edebiyat Tarihi'ne "Bayrak Şairi" olarak adını yazdıran Arif Nihat Asya, 7 Şubat 1904 yılında Çatalca'nın İnceğiz Köyü'nde dünyaya geldi. Babası Tokatlı Zîver Efendi, annesi Tırnovalı Fatma Hanımdır. Nihat Asya bir aylıkken babasının ölümü üzerine, akrabalarının himayesinde büyümek zorunda kaldı. İlköğrenimine köyünde başladı fakat daha sonra İstanbul'a geldi. Önce Haseki Mahalle Mektebi'ne daha sonra Gülşen'i Maarif Rüştiyesi'ne devam etti. Yatılı olarak girdiği Bolu Sultanisi kapatılınca, Kastamonu Sultanisi'ne aktarıldı. Liseyi bitirdikten sonra, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nun Edebiyat Bölümü'nden mezun oldu.

Milli Mücadele Dönemi'nde Ankara'da bulundu. Bu dönem onun şiire başladığı, Türklük ve vatan aşkı ile şiirler kaleme aldığı tarihlerdir. 1928 yılında Darülmuallimin'i Aliye'den edebiyat öğretmeni olarak mezun oldu ve Adana kolej ve öğretmen okullarında edebiyat öğretmenliği ve yöneticilik yaptı. 1948 yılında Edirne'ye tayin edildi. 1950-54 döneminde Adana Milletvekilliği, 1954 yılında Eskişehir milletvekilliği yaptı. 1962 yılında ise Ankara Gazi Lisesi'nden emekli oldu. 5 Ocak 1975 tarihinde Ankara'da vefat etti.

Edebiyatımızda “Bayrak” şairi olarak tanınan Asya, Bayrak şiirini Adana’nın kurtuluş günü olan bir “5 Ocak”ın heyecanı ile yazdı. Bir çok dergi ve gazetelerde yazılar yazdı. Şiirlerinde hece, arûz ve serbest vezinleri kullanan Arif Nihat, nazmın her tür ve şekliyle eserler vermiştir. Fikrin ağır bastığı şiirlerinde milliyetçilik konusu büyük bir yer tutar. Çok renkli ve değişik biçimli şiirler yazmış olan Asya, son şiirlerinde biraz da mistisizme yönelmiştir. Şiirinde daima bir yenileşme çabası içinde olan şair, etkilerden uzak kalarak kendine özgü bol renkli şiir dünyasını oluşturmuştur.

Güzel ve zarif benzetmelerin yanı sıra, keskin zekâsının, şakacı mizâcının mahsûlü olan nükteleri, hicivleri, kelime oyunları üslûbunu tamamlayan önemli unsurlardır.

Tarihimizin şanlı sayfalarını şiirleştiren şair, Rubai türünün yeni Türk edebiyatında önemli şahsiyetlerinden kabul edilir.

10.1.56.4 AYAK IZLERI

AYAK İZLERİ

Varlığından şu güzel ülkeyi kurtarsak da;
Adımından kalan izler, lekedir toprakta!

10.1.56.5

AĞIT

Ağlayın, parmakları nur
Sularından kınalı kızlarım
Ağlasın Meraga göklerinden
Meraga'ya bakıp yıldızlarım

Yollara Kürşadlar uzanmış ölü
Ağlasın Akülke, ağlasın Sütgölü
Yiğitlerim uyur gurbet ellerde
Kimi Semerkant'ta bekler beni
Kimi Caber'de

Caber yok, Tiyanşan yok, Aral yok
Ben nasıl varım?
Ağla ey Tanrı dağlarıdan
İndirilmiş Tanrım

Şu yakın suların
Kolu neden bükülmez
Fırat niçin, Dicle niçin, Aras niçin
Benden doğar, bana dökülmez?

Ben ki ataeşle konuşurdum.selle konuşurdum
İdil'le Tuna'yla Nil'le konuşurdum
''Sangaryos''u ''Sakarya'' yapan
''İkonyom''u ''Konya'' yapan
Dille konuşurdum

10.1.56.6 AGRI

AĞRI

Bir âbide istersen eğer, Ağrı'ya git!
Yükseklerden gelen büyük çağrıya git!
Çıkmışken yolcu, Ağrı'nın zirvesine,
Dönmek ne demek? Kanatlanıp Tanrı'ya git!

10.1.56.7

BALIKLIGÖL

Senin ey gönül, siyah balıklarına
Yem atar yolcular, gelip, burdan
Ver derinden bakanların gözüne
Görünür bir beyaz balık, nurdan.

10.1.56.8 BAYRAK

BAYRAK
Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü,
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım!
Senin destanını okudum, senin destanını yazacağım.
Sana benim gözümle bakmayanın
Mezarını kazacağım.
Seni selâmlamadan uçan kuşun
Yuvasını bozacağım.
Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...
Gölgende bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.
Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızıllığında ısındık;
Dağlardan çöllere düştüğümüz gün
Gölgene sığındık.
Ey şimdi süzgün, rüzgârlarda dalgalı;
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.

Senin altında öleceğim.
Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim:
Yer yüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Söyle, seni oraya dikeyim!

10.1.56.9

BAŞÖRTÜSÜ

Ne demekmiş
“Yasak! ”
İşiniz mi kalmadı
Yapacak?

Ne diye karışırsınız
Saçımıza-başımıza,
Bizi oyuncağınız mı sandınız
Bakıp yaşımıza?

Sebebini anlatamayacağınız
Çocukça bir devrin hevesinden
Karşınızdaki en güzel portreleri
Mahrum ettiniz çerçevesinden!

Kim demiş, ki:
“Başörtüsüydü o! ”
Başımızın -renk renk-
Süsüydü o!

Altında saçlarımız,
Arkadan, ne hoş sarkardı;
Kimimizde -örgü örgü- sarmaşıklaşır...
Kimimizde, su olup akardı!

Şu, bu nâmına “Yasak! ” demiş
Bulundunuz, tezelden;
Ne olurdu, anlasaydınız biraz da,
Güzellikten, güzelden!

Siz, bizden değilsiniz,
Tanımıyoruz hiç birinizi,
Çekin başımızdan
Ellerinizi!

Bir gericilik tutturmuşsunuz;
Gericilik değil, Türk'ün köy modasıdır bu...
Üstelik, ninemizin başımızda
Taşıdığımız hatırasıdır bu!

Dediniz: “Çıkacak başınızdan
Başörtünüz! ”
Alın -öyleyse- onunla
Yüzünüzü örtünüz!

10.1.56.10

BİR BAYRAK RÜZGAR BEKLİYOR!

Şehitler tepesi boş değil,
Biri var bekliyor.
Ve bir göğüs, nefes almak için;
Rüzğar bekliyor.
Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye;
Yattığı toprak belli,
Tuttuğu bayrak belli,
Kim demiş meçhul asker diye?
Destanını yapmış,kasideye kanmış.
Bir el ki;ahretten uzanmış,
Edeple gelip birer birer öpsün diye faniler!
Öpelim temizse dudaklarımız,
Fakat basmasın toprağa temiz değilse ayaklarımız.
Rüzğarını kesmesin gövdeler
Sesinden yüksek çıkmasın nutuklar,kasideler.
Geri gitsin alkışlar geri,
Geri gitsin ellerin yapma çiçekleri!
Ona oğullardan,analardan dilekler yeter,
Yazın sarı,kışın beyaz çiçekler yeter! Söyledi söyleyenler demin,
Gel süngülü yiğit alkışlasınlar
Şimdi sen söyle söz senin.

Şehitler tepesi boş değil,
Toprağını kahramanlar bekliyor! Ve bir bayrak dalgalanmak için;
Rüzğar bekliyor!
Destanı öksüz ,sükutu derin meçhul askerin;
Türbesi yakışmış bu kutlu tepeye
Yattığı toprak belli,
Tuttuğu bayrak belli,
Kim demiş meçhul asker diye?...

10.1.56.1DAGLAR

DAĞLAR

Çekmece'den Maltepe'den ileri
Gitmemiş Sâdâbâd çelebileri
Alem tepesine Alemdağ derler...
Böyle bilmiş böyle yazmış eserler.

Dağlar var karanlık, dağlar var beyaz.
Korka korka eteğinden öper yaz;
Ağrıdağ, Babadağ, Gâvurdağ, Ilgaz
Kubbelerdir...dolaşır, aşılmaz.

Tendürük'te, Kop'ta Palandöken'de
Kurtların payı var gelip geçende...
Ki alırlar vermek istemesen de!

Dağlar var, tahtından inmeyen sultan
Dağlar var, yapılmış bundan, buluttan...
Dağlar var ki Bingöl, Binboğa, Süphan,

Medetsiz'ler, Mor'lar, Nur'lar, Yıldız'lar;
Karalar, Kızıllar, Bozlar, yağızlar...
Karla dolar 'İmdat' diyen ağızlar;
Yollar kesen, haraç alan dağlar var.

Bolkarda çamların sakızı damlar...
Ve bir yıldız düşer, tutuşur çamlar...
Bir kızıl şehrâyin olur akşamlar...
Tacı olan, tahtı olan dağlar var.

Tüter Sarıçiçek, burcu burcudur,
Akşamlar ya mor, ya turuncudur.

Ve kışın dünyanın öbür ucudur...

Sarkarken Cudinin karları dal dal
Bağdaş kuradursun yollara Karhal!
'Ferman padişahın, dağlar bizimdir;'
Dedi yerde bir kurt, gökte bir kartal.

Dönmez misiniz ey yolda kalanlar;
Yolcular, garipler, garip çobanlar;
Allahüekberde tekbir alanlar?
Ovalar, konaklar, yollar aşırı
Birbirini selamlayan dağlar var.

Dağlar var, batının yangınında kor...
Dağlar var; adları Nemrut, Balahor...
Kayışdağ kim, alemdağ kim oluyor?

Lakin ufukları görünce yoksul
Dağ yerine kubbe yapmış İstanbul;
Kurşun şamdanlarda mumlar fildişi...
Ki pırıltıları sularda pul pul.

10.1.56.1 DAGLARA

DAĞLARA

Doruk beyaz, dere mavi;
Etekler, yeşil çuhadan..
Dağlar, koskoca dünyayı
İkiye böler ortadan...
Ki nesi kalır dünyanın
Dağları çeksen aradan?

Kartal, süzülür yuvadan;
Yuvası vardır kayadan.
Dağlarda kartopu diye
Birbirine ay atan
Kızlar... ki dudakları al...
Alları, değil boyadan.

Dağ uykulariyle mahmur
Yüzlerini, gün doğmadan,
Seyrederler, ya suyun ya

Ayın tuttuğu aynadan.

Yaratırken şu dünyayı
Yeri, göğüyle yaradan,
Dağı sahiden yaratmış,
Geri kalanı şakadan!
Kurtlarına helâl olsun
Ne alırlarsa ovadan!

10.1.56.13

DUA

Biz,kısık sesleriz... minareleri,
Sen,ezansız bırakma Allahım!
Ya çağır şurda bal yapanlarını,
Ya kovansız bırakma Allahım!
Mahyasızdır minareler... göğü de,
Kehkeşansız bırakma Allahım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allahım!
Bize güç ver... cihad meydanını,
Pehlivansız bırakma Allahım!
Kahraman bekleyen yığınlarını,
Kahramansız bırakma Allah'ım!
Bilelim hasma karşı koymasını,
Bizi cansız bırakma Allah'ım!
Yarının yollarında yılları da,
Ramazansız bırakma Allah'ım!
Ya dağıt kimsesiz kalan sürünü,
Ya çobansız bırakma Allah'ım!
Bizi sen sevgisiz, susuz, havasız;
Ve vatansız bırakma Allah'ım!
Müslümanlıkla yoğrulan yurdu,
Müslümansız bırakma Allah'ım!

10.1.56.14

FETİH MARŞI

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;

Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek

Yürü, hala ne diye oyunda oynaştasın?
Fatihin İstanbulu fethettiği yaştasın.!

Sen de geçebilirsin yardan, anadan, serden....
Senin de destanını okuyalım ezberden...
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden...

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin baştasın...
Fatihin İstanbulu fethettiği yaştasın.!

Yüzüne çarpmak gerek zamanenin fendini...
Göster: Kabaran sular nasıl yıkar bendini?
Küçük görme, hor görme, delikanlım kendini

Şu kırık abideyi yükseltecek taştasın;
Fatihin İstanbulu fethettiği yaştasın.!

Bu kitaplar Fatihtir, Selimdir, Süleymandır.
Şu mihrap Sinanüddin, şu minare Sinandır.
Haydi artık uyuyan destanını uyandır.!

Bilmem, neden gündelik işlerle telaştasın
Kızım, sen de Fatihler doğuracak yaştasın.!

Delikanlım, işaret aldığın gün atandan
Yürüyeceksin... Millet yürüyecek arkandan!
Sana selam getirdim Ulubatlı Hasandan....

Sen ki burçlara bayrak olacak kumaştasın;
Fatihin İstanbulu fethettiği yaştasın.!

Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin!
Çelebiler çekilip haremlerde kışlasın!
Yürü aslanım, fetih hazırlığı başlasın...

Yürü, hala ne diye kendinle savaştasın?
Fatihin İstanbulu fethettiği yaştasın.!

10.1.56.15

GERİCİ

Tarihlere, destanlara yol bulabilsem
Hiç durmadan düşünmeden geri giderim...
Buna şaşma ki geçmişte yaşamayı ben,
Gelecekte yaşamaya tercih ederim.

10.1.56.16

GÜZELLİK

Hastalık, sevgisizlik, öksüzlük...
Neler geçirdim ben!
Çıkabilseydi bir, 'güzel' diyecek
Güzelleşirdim ben!

10.1.56.17

HİSSE

Onlar, almakta parsadan hisse...
Bize kalmakta kıssadan hisse!

10.1.56.18

KANATLAR

Yaşamaktan mı yorgunum,bilmem
Seni günlerce beklemekten mi?
Yine yoldan geyik geyik sekişin
Gün sönerken mi,ay batarken mi?

Söyle: Memnun musun uzaklarda
Yuvan aydın gönülcüğün şen mi?

Yine kalsın mı, dizlerimde başın
Yine koynumda can çekişsen mi...
Kim sorar, ey hayat, kim düşünür

Ki vakit geç mi yoksa erken mi?

Söyle: Memnun musun uzaklarda
Yuvan aydın gönülcüğün şen mi?

Gökte kanatlar bizimdi... bilmezdik
Bu hafiflik kanat mı yelken mi;
Anlamaz, anlamazdık Allahım
Böyle yekpare can mıyız ten mi?

Söyle: Memnun musun uzaklarda
Yuvan aydın gönülcüğün şen mi?

Bilemem: Gizli gizli'gel'dediğin
Başka bir aşina mıdır, ben mi;
Kadehinden mi sarhoşum hala
Kadahlerinden mi?

Söyle: Memnun musun uzaklarda
Yuvan aydın gönülcüğün şen mi?

10.1.56.19

KATİL

Sende bilirsinki, iki kurşunla;
Bana kolay kolay gelmezdi ölüm.
İstedimki sana 'kaatil' desinler:
Bunun'çin öldüm.

10.1.56.20

KUBBE-İ HADRA

Kimi, boşlukta sızar asude;
Kimi, bekler gecelerden seheri..
Farkı yoktur gecenin gündüzden,
Ne çıkar yanmasa ufkun feneri
Tunç taslarda içerler kaderi
Bu ecel şerbetinin bekrileri.
Kim bilir, belki giden yolcuların

Bu sefer son seferi
Sisli gözlerde cihetler silinir,
Kimsenin kimseden olmaz haberi
Ne semavatı görürler, ne yeri
Bu ecel şerbetinin bekrileri.
İçlerinden biri vardır ki aba
Bilerek sırtına çekmiş kederi
Yolda lakin onu dimdik yürütür
Belde imanının altın kemeri
Gecenin, gölgelerin şaheseri
Bu ecel şerbetinin bekrileri.
Seslenir da'veti bir meçhulün;
Bir nida der: İleri!
Ki nihayet bir ilahi gecenin
Kapısından süzülürler içeri
Ve aşarlar o karanlık kemeri
Bu ecel şerbetinin bekrileri

10.1.56.21

KUBBELER

Dün başlar seferber, eller seferber;
Kurşun eritildi, mermer çekildi.
Bunlar, bu kubbeler, bu minareler
Akçayla olacak işler değildi.

Böyle bir gemide yendi suyu NUH.
Ve bu yelkenlerde kanatlandı RUH.

Taşıtıp kalyonla pırlanta, inci
Abide haline koydu sevinci
Gergefle işleyip bir inci sultan
Ki çiçek verirdi saksıya koysan,

Bulabildinse ey yolcu yerini
Hepsinin alnında altından bir ay.
Seyret İstanbulun camilerini
Minare minare, kubbe kubbe say!

Açılır masmavi burda gökyüzü,
Gümüşten sütunlar üstünde durur...

Kimin gölgesi dinlenir yerde,
Kiminin beyazı sulara vurur.

Allaha giden yol buralardadır,
Kapılar açılır şerefelerden,
Burdan uğurlanır mubarek aylar,
Bayram burda başlar arifelerden.

Mihraplar, kemerler, kubbeler yapmış,
Sultanı, çerisi, piri, veziri,
Nesilden nesile götürsün diye
Kanatlar üstünde şanlı Tekbiri.

Nice başbuğların açtığı yerde:
Biri yardan geçmiş,öteki serden,
Yolcular gidiyor yarına doğru,
Kafile kafile bu köprülerden.

Kuşun uçuş, gülün açış saati,
Tanrının fermanı yüce kubbede
Duyulur uyanık Fatihin 'Uyan!'
Dediği uzaktan Sultan Ahmede.

Diken dikmiş, yakan yakmış mumunu,
Şamdanlar şamdanlar, ulu şamdanlar.
Ki aydınlığıyla, asırlar boyu
Yolunu bulurdu yolda kalanlar.

Burda kubbe, kemer ve mihrap olmuş,
O kıvrak şekli ki serhadde yaydı;
Atlas bayrakların dalgalarında
Rüzgarla öpüşen ince bir aydı.

Kimi yıkanırdı şadırvanlarda
Tekbire HU HU katıyor kimi;
Beyazıt önünden güvercinlerin
İncidir yemi...

Söyleyin ey nazlı haber kuşları:
Tuna boylarından müjde geldi mi?

Uzaklarda kırık minarelerden
Gökte bir kapıyı vurur leylekler;

Bir gün açılacak o büyük kapı
Ve kanatlar yere inmeyecekler.

Taraf taraf, kol kol şu yamaçlardan
Açtıkça fetihler tarihi Türkün
Kubbeler erecek bir gün murada
Ve minareler dal verecek bir gün.

Geçerken altından bu loş kemerin
Menekşe menekşe gül güldür içi..
Kapanmaz kapısı Allah evinin
Ki beş vakit gürül gürüldür içi.

Çinliler çinliler taze çinliler:
Boyası göz nuru, fırçası kirpik...
Ey sanat ' Kuruyan dallarımıza
Bir yeşil yaprak ver ' demeye geldik.

Biri hattın; biri mermerin, tuncun,
Kurşunun sırrını aramış bulmuş;
Yesari elinde 'Lafza-i Celal'
Sinan'da kubbeyle minare olmuş.

İşte bir kubbe ki söyler saati...
Yolcu ilk, dalgalar son cemaati,
Mavidir çinisi, yenidir adı;
Mermerini sisler karartamadı.

Şahzade, Laleli, Haseki Sultan...
Hepsinin üstünde Süleymaniye...
Süleymaniyeden, Ayasofyadan
Yollar iner dal dal Yenicamiye.

Yelken yelken, seren seren geiler;
Yamaçta, kıyıda, yolda Camiler,
Bu Horasan, mermer kurşun dağları
Omuzunda taşıdığı çağları.

Taşıyacak daha çağlar boyunca
Ve yer çekmeyecek, yere koyunca.
Yolları arkada bırakan hızla;
Kanatlarımızla, atlarımızla
Aşarken toprağı, taşı, denizi

Bu kurşun memeler emzirdi bizi.

Böyle bir gemide, yendi suyu Nuh...
Ve bu yelkenlerde, kanatlandı Ruh...

10.1.56.22

MARŞ

Gök mavi, başak sarışın...
Tadı ne güzel barışın.
Karları ılık olacak
Yarın yuvalarda kışın.

On altı yaş kucağına
Koşabilir yirmi yaşın
Kanatları üzerinde
Aşkın, dileğin, alkışın.

Gök mavi, başak sarışın...
Tadı ne güzel barışın!
Fakat senin on savaşa
Değer, ey yurt, bir karışın

10.1.56.23

MAVİ

Kayıklarla kayıkçılar
Dalgıçlarla balıkçılar
Bilirsin:ne ister,deniz!

Kendini bu isteklerin:
Yelkenlerin küreklerin
Altına seriver, deniz!

Balıkların,kandillerin
Ne varsa olsun ellerin
Bana mavini ver deniz!

10.1.56.24

MİSAFİRLER

'Tanrı misafiriyiz.' deyip kondular Tanrı'm!
Benim evimi senin evin sandılar, Tanrı'm!

10.1.56.25

NAAT

Seccaden kumlardı..
....
....
Devirlerden, diyarlardan
Gelip, göklerde buluşan
Ezanların vardı!.

Mescit mümin, minber mümin...
Taşardı kubbelerden tekbir,
Dolardı kubbelere “amin”..

Ve mübarek geceler dualarımız;
Geri gelmeyen dualardı...
Geceler ki pırıl pırıl
Kandillerin yanardı..

Kapına gelenler ya muhammed,
- uzaktan, yakından –
Mümin döndüler kapından...

Besmele, ekmeğimizin bereketiydi;
İki dünyada aziz ümmet,
Muhammed ümmetiydi...

Konsun – yine - pervazlara
Güvercinler,
“hu hu” lara karışsın
Aminler,
Mübarek akşamdır;
Gelin ey fatihalar, yasinler...

Şimdi seni ananlar,
Anıyor ağlar gibi...
Ey yetimler yetimi,
Ey garipler garibi;
Düşkünlerin kanadıydın
Yoksulların sahibi..
Nerde kaldın ey resul,
Nerde kaldın ey nebi!..

Günler ne günlerdi, ya
Muhammed!..
Çağlar ne çağlardı;
Daha dünyaya gelmeden
Müminlerin vardı...
Ve bir gün ki gaflet
Çöller kadardı,

Halime'nin kucağında,
Abdullahın yetimi,
Amine'nin emaneti ağlardı..

Hatice'nin goncası
Aişe'nin gülüydün..
Ümmetin göz bebeği
Göklerinresulüydün..
Elçi geldin, elçiler gönderdin;
Ruhunu Allah'a; elini ümmetine verdin,
Beşiğin, yurdun, yuvan
Mekke'de bunalırsan;
Medine'ye göçerdin..
Biz,
Bu dünyadan nereye
Göçelim ya muhammed!
Yeryüzünde riya, inkar, hıyanet
Altın devrini yaşıyor...
Diller, sayfalar, satırlar
"ebu leheb öldü" diyorlar;

Ebu leheb ölmedi ya muhammed!
Ebu cehil; kıt'alar dolaşıyor...

Neler duydu şu dünyada
Mevlidine hayran kulaklarımız;

Ne adlar ezberledi ey nebi!
Adına alışkın dudaklarımız..
Artık yolunu bilmiyor,
Artık yolunu unuttu
Ayaklarımız
Kabene siyahlar
Yakışmamıştır ya muhammed!
Bugünkü kadar!

Hased gururla savaşta;
Gurur; kaf dağında derebeyi..

Onu da yaralarlar kanadından
Gelse bir şefkat meleği..
İyiliğin türbesine,
Türbedar oldu iyi..
Vicdanlar sakat
Çıkmadan ya muhammed yarına!
İyilikler getir, güzellikler getir
Adem oğullarına...

Şu gördüğün duvarlar ki
Kimi taiftir, kimi hayberdir...
Fethedemedik ya muhammed
Senelerdir...

Ne doğruluk, ne doğru;
Ne iyilik, ne iyi;
Bahçende en güzel dal,
Unuttu yemiş vermeyi...
Günahın kursağında
Haramların peteği..

Bayram yaptı yabanlar
Semave'yi boşaltıp;
Save'yi dolduranlar
Atını hendeklerden – bir atlayışta –
Aşırdı aşıranlar..
Ağlasın yesrib!
Ağlasın selmanlar...

Gözleri perdeleyen toprak,
Yüzlere serptiğin topraktı...

Yere dökülmeyecekti ey nebi!
Yabanların gözünde kalacaktı!

Konsun – yine - pervazlara
Güvercinler,
“hu hu” lara karışsın
Aminler,...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey fatihalar, yasinler...

Ne oldu ey bulut,
Gölgelediğin başlar?
Hatırında mı ey yol,
Bir aziz yolcuyla
Aşarak dağlar, taşlar
Kafile kafile, kervan kervan
Şimale giden yoldaşlar....

Uçsuz bucaksız çöllerde
Yine izler gelenlerin;
Yollar gideceklerindir....

Şu tekbir getiren mağara,
Örümceklerin değil;
Peygamberlerindir, meleklerindir.

Örümcek ne havada
Ne suda, ne yerdeydi
Hakkı göremeyen
Gözlerdeydi

Şu kuytu cinlerin mi, perilerin yurdu mu,
Şu yuva ki bilinmez;
Kuşları hüdhüd müdür, güvercin mi
Kumru mu..
Kuşlarını bir sabah,
Medine’ye uçurdu mu..

Ey abva’da yatan ölü,
Bahçende açtı dünyanın
En güzel gülü;
Hatıran uyusun çöllerin,
Ilık kumlarıyla örtülü..

Dinleyene hala
Çöller ses verir....
Yaleyl, susar,
Uğultular gelir...
Mersiye okur uhud,
Kaside söyler bedir;
Sen de bir hac günü
Başta muhammed, yanında
Ebu bekir,
Gidenlerin yüz bin olup dönüşünü,
Destan yap ey şehir!

Konsun – yine - pervazlara
Güvercinler,
"hu hu" lara karışsın
Aminler,...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey fatihalar, yasinler...

Vicdanlar sakat
Çıkmadan ya muhammed yarına!
İyiliklerle gel, güzelliklerle gel
Adem oğullarına...

Yüreklerden taşsın
Yine imanlar!
Itri, bestelesin tekbirini;
Evliya okusun kur'anlar..
Ve kur'anı göz nuruyla çoğaltsın
Kayışzade osmanlar...

Na'tını galib yazsın, mevlidini
Süleymanlar..
Sütunları, kemerleri, kubbeleriyle
Geri gelsin sinanlar..
Çarpılsın, hakikat niyetine
Cenaze namazı kıldıranlar!

Gel ey muhammed!
Bahardır
Dudaklar ardında saklı
"amin"lerimiz vardır..

Hacdan döner gibi gel..........
Miraçtan iner gibi gel...........
Bekliyoruz yıllardır!

Bulutlar kanat, ruzgar kanat;
Hızır kanat, cibril kanat,
Nisan kanat, bahar kanat;
Ayetlerini ezber bilen,
Yapraklar kanat...

Açılsın göklerin kapıları
Açılsın perdeler, kat kat..
Çöllere dökülsün yıldızlar,
Dizilsin yollarına
Yetimler, günahsızlar..
Çöl gecelerinden yanık
Türküler yapan kızlar
Sancağını saçlarıyla dokusun;
Bilal-i habeşi sustuysa;
Ezanlarını davud okusun!

Konsun – yine - pervazlara
Güvercinler,
“hu hu” lara karışsın
Aminler,...
Mübarek akşamdır;
Gelin ey fatihalar, yasinler...

10.1.56.26

SAN'AT

Sen, mermi yaratırsın;
Ben, ondan saray yaparım!

Suya ektiğin kamışı
Keser, biçer ney yaparım!

Yuvada Havvâ'ya gelin,
Âdem'i güvey yaparım!

Şu manâsız mesafeyi
En yaparım, boy yaparım!

Yeter ki sen... ver ben ondan
Mutlaka, birşey yaparım!

Bir yalıncık gönderirsin;
Tarar, süsler bey yaparım!

Gökteki öksüz dilimi
Bayrağıma ay yaparım!

10.1.56.27

SAÇ

Akran değiliz diye
Beni çevirme geri:
Saçım ağarmış..fakat
Kararır, geceleri.

10.1.56.28

SEN

Koku, tad, sıcak... sende her aradığım vardı:
Seni soğuk bulanlar, ısıtamayanlardı.

10.1.56.29

SENİ

Sana vermiş veren sulardan ses
Sana vermiş veren şiirden dil...
Yaratılmışsın ayrı topraktan...
Hamurun, toprağın bizimki değil!

Saçların var, ki başka türlü sarı
Gözlerin var, ki başka türlü yeşil

Yarı olmuş vücudun üstünde
Ne güzel şey çocuk yüzün ,çil çil!
Bu köpükler, bu dalgalar, bu güneş...
Hepsi birden diyor: 'Geliş,serpil!'

Nefesin var, ki başka türlü sıcak
Gözlerin var, ki başka türlü yeşil

10.1.56.30

SİGARA ÇEŞİTLERİ

Dolup taşar camekanlarda her çeşit sigara;
O eskidir, bu yeni...
'En zararlı olan, hangi cinstir? ' dersen
Derim: 'İçilmeyeni! '

10.1.56.31

TANIMADI

Türküm müjdeydi ülkeye
Gezdim söyleye söyleye
Bir gün söylemedim diye
Türküm beni tanımadı

Onlar bacım,onlar ağam
Onlardır sevincim tasam
Ahmet’im, Mehmet'im, Suna’m

Güllü’m beni tanımadı

Elimde doğmuş kuzular
Bir gün benden soğudular
Sordum ne oldunuz ne var
Sürüm beni tanımadı

Daha dün sözleştik şurda
Düğün hazırladım Yurda
Eller beni tanıdı da
Sözlüm beni tanımadı

Yine sizinleyim dedim
Nasılsam öyleyim dedim
Çıkıp ta söyleyim dedim
Karım beni tanımadı

Hırpalanmak ne kelime
Didik didik lime lime
Götürülürken ölüme
Ölüm beni tanımadı

10.1.56.32

TEPELER

Çadırtepe, Dumlupınar,
Türbetepe, Adatepe...
Ki üstlerinden bir bulut
Geçti güller serpe serpe.

Türbe, otağ. kubbe, eyvan...
Adları Dicle'de Seyran,
Fırat yollarında Aslan,
Çukurova'da Kurttepe.

Kültür, Tınaz, Dua, Fikir...
Say sayabilirsen bir bir
Kemerlerdir, kubbelerdir
Bir yeni imana gebe.

Uzar sınırlar aşırı

Tepelerin kervanları;
Biri mordur akşamları,
Biri şafaklarla pembe.

Süslemişler yurdu yer yer...
Ki çocuğun geçer gider
Rüzgârlar alnını, seller
Eteğini öpe öpe.

Lâle, Menekşe tepesi...
Fakat hepsinin kubbesi
Allahüekber dağında
Allahüekber tepesi.

10.1.56.3 VATAN

VATAN

Ezanımdan alışıp tekbîre,
Buldunuz mutluluk, imanımla...
Vatan ettim sizi ey topraklar
Beş vakit damgalayıp alnımla.

10.1.56.3 YOLLAR

YOLLAR

Varsın biraz da yollar çeksin benim cefamı
Artık verin çocuklar, artık verin asamı!.
Bir başka kâinata, bir başka yurda yol var;
Siz örtünün garipler siz örtünün abamı!
Yorgun düşüp uzandım altında asumanın;
Gölgende buldum ey dal bir anne ihtimamı.
Şahane manzaraydı dünya sınırlarında
Bir kubbenin rüku'u, bir zirvenin kıyamı.

Yükseklerinde ömrün dağlar, sular kovuklar:
Yükseklerin diliyle tekrar edin nidamı!
Dağlar lisana geldi, gökler lisana geldi;
Şerh oldu Mesnevi'den yıldız
Şerh oldu Mesnevi'den yıldızların kelamı.
Şeffaf mavinizden abdest alıp el açtım
Artık yakındayım, ey gökler, duyun duamı

10.1.56.35

YOĞUZ

Yoksa şu yaprakta Yavuz
Yoksa şu sayfada Oğuz
Bizde yoğuz bizde yoğuz

Elimizden siz tutunuz
İmdadımıza koşunuz
Daha çoğuz daha çoğuz

Kervanımız dizi dizi
Bırakma Yarabbim bizi
Bizler yalnız sana kuluz....

10.1.56.36

ÇOCUK VE AĞAÇ

Çocuk, çok sevdi ağacı...
Verirdi ona, her kış
Çiçekleri olaydı!

Ağaç, çok sevdi çoçuğu...
Öperdi altın saçlarından
Dudakları olaydı!

Ve ona öptürmek için,
Eğilirdi yerlere kadar;
Yanakları olaydı!

Dökerdi önüne hepsini
Gümüşten, altından, sedeften
Oyuncakları olaydı!

Ve çoçuk gittikten sonra,
Böyle kalır mıydı ağaç?
Ne olurdu onunda
Bacakları olaydı,

Ayakları olaydı!

10.1.56.37

ÖPMEK

Yanaklar öpmedesin, öptürüp yanaklarını;
Böyle geçsin bu günlerin varsın.
Sen ey çocuk! Öpülüp öpmenin ne olduğunu;
Dudaklarında dudaklar duyunca anlarsın!

10.1.56.38

İKİZLER

Biz böyle bir gün için gelişmiş ikizleriz;
Boyundan öpme çürür, öpülecek bizleriz...

10.1.56.39

İNANMAK

Bardaktan seni içmek
Seni teneffüs etmek havada...
Dolaşmak, dolaşmak sana dönmek
Seni bulmak yuvada...

Yolumuzda aylar, yıllar
Basamak basamak...
Basamakların çıkamadığı yere
Kanatlarınla çıkmak...

Boşaltmak takvimden günleri
Günlerin üstünden yollara bakmak
Rüzgarla esmek, sularla akmak...

Baharı yollamak yollara
Alıkoymak bir nisanın tadını...
Dışarda herkes gibi seslenmek sana
Ve koynunda söylemek asıl adını...

İnanmak, inanmak, inanmak
Ninnilerinle uyuyup, türkülerinle uyanmak...

10.1.56.40

ŞİİR

Şiir okuyacağım..
Dinlemeye geliniz...
Çok da alkış istemem:
İncinmesin eliniz!

10.1.57 ASAF HALET ÇELEBI

10.1.57.1 ADIMI UNUTTUM

ADIMI UNUTTUM
adımı unuttum
    adı olmıyan yerlerde
ne in
    ne cin
        ne benî âdem
zamanlar içinde
kuşlar uçuyor
kervanlar geçiyor
        bir iğne deliğinden
çarşılar kuruluyor
sarayları oyuncak
    insanları karınca şehirler
zamanları gördün mü
        bir iğne deliğinden
adımı unuttum
    adı olmayan yerlerde
geçip gidenlere bakarak

10.1.57.2 Adimlar / Asaf Halet Çelebi

Adımlar / Asaf Halet Çelebi
bir adım attığım yerde
ne vardı ki
gitmemle kayboldu

her adımımda
sonsuz ben'leri koyuyorum
                boşluğa
ve yine ben dolmuyorum
geçip gittiğim yerlerden
iç içe
  öne
    ve arkaya bakan
bir sürü
     ben
       ler
         koymuşumdur
eskileri çocuk
şimdikiler ihtiyar

10.1.57.3 Asaf Halet ÇELEBI.htm

Asaf Halet ÇELEBİ

29 Aralık 1907 tarihinde İstanbul'da doğdu, 15 Ekim 1958 tarihinde aynı kentte öldü. Galatasaray Lisesi'nin son sınıfından ayrılarak Adliye Meslek Lisesi'ne geçti. Çeşitli kuruluşlarda memurluk ve kütüphanecilik yaptı.

Doğu ve batı kültürlerinin verilerini mistik bir duyarlılıkla birleştiren, somut malzemeyle soyut bir alem yaratma çabası içinde, sezgiye dayalı, masal ve tekerleme dilinden yararlanarak soyut şiirin öncüsü ilginç şiirler yazdı.

YAPITLARI

He (1942)
Lâmelif (1945)
Om Mani Padme Hum (1953)
Om Mani Padme Hum (1983, tüm şiirleri)

10.1.57.4

Asuri Şiiri / Asaf Halet Çelebi
gövdesinden kopmamış kelle
            yukarı bakıyor
ağaçta düşüncesi var gibi
gövdesinden kopmuş kelle
hiç bir yere bakmıyor
hiç bir düşüncesi yok gibi
ağacın gövdesi var
kellenin gövdesi yok
sallanıyor yemiş gibi

sarılmış ağaca
saçlarından
kesilmiş insan başı da oluyor
kesilmiş manda başı olduğu gibi
ağaçta düşüncesi olan
o yemişi ağaç vermedi
sen taktın sonradan
kelle avcısı
kellenin pastırma eti
yemiş değil yiyemezsin
kellenin pıhtı kanı
şarap değil içemezsin
ıstırap kesilmemiş kellede olur
kesilmişinde değil
öç alamazsın

10.1.57.5 AYNA

AYNA
aynadan bakan benim
küçük gotamacık
duvarlardan karşına çıkan
aynalardan hayalini çalan
muhabbet olup vücudunu saran
küçük câriyen
nigâr-ı çîn
nigâr-i çîn
bin bir aynada oynar
ayna ayna içindedir
nigâr-i çîn
nigâr-ı çînin içinde
ve zaman
zamanın dışında
uzat ellerini küçük gotamacık
hayal hayal içinde
dünya bir hayal dolabıdır
aynalardan geçer
küçük gotamacık
çok sürmeden hayallerimiz
aynaların arkasından geçer
aynaya bakan benim
hayal annemin oğlu
bodhista gotama
dünyada en güzel şey

seni buldum
artık hiç bir şey istemem
küçük câriyem nigâr-ı çîn
uzat ellerini
aynaların dışına çıkalım

10.1.57.6 Ayna / Asaf Halet Çelebi

Ayna / Asaf Halet Çelebi
aynadan bakan benim
küçük gotamacık
duvarlardan karşına çıkan
aynalardan hayalini çalan
mahabbet olup vücudunu saran
küçük câriyen
nigâr-i çîn
nigâr-i çîn
bin bir aynada oynar
ayna ayna içindedir
nigâr-i çîn
nigâr-i çînin içinde
ve zaman
zamanın dışında
uzat ellerini küçük gotamacık
hayal hayal içinde
dünya bir hayal dolabıdır
aynalardan geçer
küçük gotamacık
çok sürmeden hayallerimiz
aynaların arkasından geçer
aynaya bakan benim
hayal annemin oğlu
bodhista gotama
dünyada en güzel şey
seni buldum
artık hiç bir şey istemem
küçük câriyem nigâr-i çîn
uzat ellerini
aynaların dışına çıkalım

10.1.57.7 Ayna / Asaf Halet Çelebi

Ayna / Asaf Halet Çelebi
bana aynadan bir suret göründü
benden başkası
bilmem memleket-i çînden midir
ya mâçînden mi
sordum kimsin diye
bir kahkaha atıp
ben çîn padişahının kızı
çoktandır âşıkınım
dedi

dedim çık
o aynadan
hayalimi çalan
hayalim olmazsa olmasın
yalnız
var olduğuna inanmak için
ellerim sana dokunsun
bana çîn padişahının kızı
gelemem
dedi
ancak bir gün
hayalin gibi seni de
bu aynanın içine alıp
kaybolacağım

10.1.57.8 Beddua / Asaf Halet Çelebi

Beddua / Asaf Halet Çelebi
kendi göklerimden indim
kendi duvarlarıma
konduğum duvarlar yıkılsın
bahtiyâaar
havuzlarımda birkaç damla su içip
ağaçlarımın çiçekli dallarına uçtum
konduğum dallar kurusun
bahtiyâaar
seni bahçelerimde uyuttum
seni duvarlarımda sakladım
havuzlarıma güneşler vurduğu zaman
gözlerini açıp bana gülerdi
bahtiyâaar
yazık sana verdiğim emeklere

10.1.57.9

Biber / Asaf Halet Çelebi
sümüklüböcek yuvasına kaç
akşamüstüdür
şimdi kocakarı masayla kovalar seni
kıvılcımlar sıçrar
ve ateşin üstündeki boru devrilir
sümüklüböcek yuvasına kaç
tuzluğun bir gözünde biber kokusu var
hafız hanımın sesi bu kokuya benzer
beni kurtar hafız hanım
kıvılcımlar sıçradığı zaman
kocakarı insanı kovalar
akşamları

10.1.57.10 Camli Odalardan / Asaf Halet Çelebi

Camlı Odalardan / Asaf Halet Çelebi
üsküdarda
üsküpüler dokusa gerek

kumrular
camları parıldıyor
üsküdar evlerinin
akşamüstleri
camlı odalarda
ne olsa gerek
istanbula bakıp da
beni görmeyen çocuklar
camlı odalarda

10.1.57.1 Cep / Asaf Halet Çelebi

Cep / Asaf Halet Çelebi
seni rüyalarımda buldum
ve çok beğendiğim için
oradan çıkmak istemedim
şimdi derinlikte
ve genişlikteyiz
ve bizzat
rüya
ben'im
kendi kendimi görüyorum
ve kendi içimde seyretmekteyim
bir cebim var ki
karanlıktır
oradan oyuncak güneşler
bahçeler
ve denizler çıkar
ve bıkınca onları başka bir cebime atarım
en güzel oyuncağım sen
bahçelerimin beni eğlendirmediği zaman
gel
ve beni avut

10.1.57.1 Cüneyd / Asaf Halet Çelebi

Cüneyd / Asaf Halet Çelebi
bakanlar bana
gövdemi görürler
ben başka yerdeyim
gömenler beni
gövdemi gömerler
ben başka yerdeyim
aç cübbeni cüneyd
ne görüyorsun
görünmeyeni
cüneyd nerede
cüneyd ne oldu
sana bana olan
ona da oldu
kendi cübbesi altında
cüneyd yok oldu

10.1.57.13

Doğduğum Evin Penceresi / Asaf Halet Çelebi
bir çam vardı önünde
doğduğum odanın
çöpten yapraklarında
güneşi
rüzgârla sallayıp
kafesten
içeri dolduran bir çam
sedirinde iskambilden kuleler yıkılmış odada
loş ve sessiz ikindilerin acısıydı
sızan
gözlerim dalardı
kafesten
duvara
ve duvardan
kafese
seyretmeyi
güneşi
yüz bir güneşti
kafesin her deliğinden
giren
susmuş bir çocukla şaka eden
yüz ikindi güneşi

10.1.57.14

Fransa İçin Şiir / Asaf Halet Çelebi
çocukluk arkadaşım petit-poucet
yamyam devin kilerindedir
küçük kızkardeşi ormanda ağlıyor
tin tin eder kabâcık
beni bırakıp giden babâcık
ormanlardan
güneşli tarlalara koşan çizmeli kedi
ne olur
kurtar benim marquis de carabasse'imi
yanan paris'in çocuklarını
öperek ağlamak istiyorum
belki masallarımla uyurlar

10.1.57.1! Fransa Için Siir / Asaf Halet Çelebi

Fransa İçin Şiir / Asaf Halet Çelebi
çocukluk arkadaşım petit-poucet
yamyam devin kilerindedir
küçük kızkardeşi ormanda ağlıyor
tin tin eder kabâcık
beni bırakıp giden babâcık
ormanlardan
güneşli tarlalara koşan çizmeli kedi
ne olur

kurtar benim marquis de carabasse'imi
yanan paris'in çocuklarını
öperek ağlamak istiyorum
belki masallarımla uyurlar

10.1.57.16

Galt's'ray / Asaf Halet Çelebi
içim açılıyor
pilav kokan koridorlarda
grand-courr'a çıkınca
içim kapanıyor
ebedî vakansta
çocuk olamayacaksın artık
allâsmarladık
neuf-cent-dix-neuf

10.1.57.1 Gözlerim Kimi Gördüler / Asaf Halet Çelebi

Gözlerim Kimi Gördüler / Asaf Halet Çelebi
odalarda oturdum
odaları kapladım
sokaklara çıktım
sokakları doldurdum
görünen her şey ben oldum
ve her şey beni gören göz oldu
ve ben görünmez oldum

10.1.57.1 Günesin Isigi / Asaf Halet Çelebi

Güneşin Işığı / Asaf Halet Çelebi
her şey güneşi seviyor
hattâ denizler bile
denizlerde nefes alan sen bile
ve biz
güneşi değil ışığını seven insanlarız
güneş içime vuruyor
güneşin ışığı var
güneş yok
güneşin ışığını kim anlatabilecek
pazar pazar gezmek
dağ dağ dolaşmak
ve ormanlarda kalmak
güneşin ışığını anlatabilecek olanı arıyorum
güneş içime vuruyor

10.1.57.1 GÜNESIN ISIGI

GÜNEŞİN IŞIĞI
her şey güneşi seviyor
hattâ denizler bile

denizlerde nefes alan sen bile
ve biz
güneşi değil ışığını seven insanlarız
güneş içime vuruyor
güneşin ışığı var
güneş yok
güneşin ışığını kim anlatabilecek
pazar pazar gezmek
dağ dağ dolaşmak
ve ormanlarda kalmak
güneşin ışığını anlatacak olanı arıyorum
güneş içime vuruyor

10.1.57.20 Halayiklarim / Asaf Halet Çelebi

Halayıklarım / Asaf Halet Çelebi
iki taşı birbirine vurup
acayip âleminden çıkardın
ağzı var
dili yok
halayıklarımı
zebercetten sarayımdaki halayıklarım
saz benizli
badem gözlüdürler
saçları salkım salkım
omuzlarındadır
ve yaptıkları işi sessiz yaparlar
zabarcatten sarayımda hamamlar yaptırdım
tepe camları zümrütten
ve akîki yemâniden
ve kurnası var
necef taşından

10.1.57.21

Harput / Asaf Halet Çelebi
harpût
kulaklarını sarkıt
eski korkutlar çıkıyor
karanlıklardan
bacadan düşen
harpût
görmek istemiyorum
gözümden ye beni
duymak istemiyorum
kulağımdan ye beni
düşünmek istemiyorum
kafamdan beni yût
harpût

10.1.57.22 HE

HE
vurma kazmayı
ferhaaat
he'nin iki gözü iki çeşme
aaahhh
dağın içinde ne var ki
güm güm öter
ya senin içinde ne var
ferhat
ejderha bakışlı he'nin
iki gözü iki çeşme
ve ayaklar altında yamyassı
kasrında şirin de böyle ağlıyor
ferhaaat

10.1.57.23

He / Asaf Halet Çelebi
vurma kazmayı
ferhâaad
he'nin iki gözü iki çeşme
âaahhh
dağın içinde ne var ki
güm güm öter
ya senin içinde ne var
ferhâaad
ejderha bakışlı he'nin
iki gözü iki çeşme
ve ayaklar altında yamyassı
kasrında şirin de böyle ağlıyor
ferhâaad

10.1.57.24 Hirsiz / Asaf Halet Çelebi

Hırsız / Asaf Halet Çelebi
pencereden giren mehtap
bu evde hırsız var
mehtapta
pencerede oturmuş
beni görüyorum
kapıyı çalsam
içerden ben çıkacağım
içerden çıkacak beni
ne kadar görmek istiyorum

penceredeki beni uyandırmalıyım
içerde hırsız var
içerdeki hırsızın
ben olacağımdan korkuyurum

10.1.57.25

Kadıncığım / Asaf Halet Çelebi
oyluk kemiğimi çıkarıp
kendime bir kadıncık yaptım
ve bir şamar vurup
rafa oturttum
ben evden çıkınca
kadıncığım yemeklerimi pişirdi
söküklerimi dikti
ve akşam olunca
korkusundan
çıkıp rafa oturdu
geceleri kadıncığımın dizlerine korum başımı
ve üç kıl koparınca
uyurum

10.1.57.2 Kahkaha / Asaf Halet Çelebi

Kahkaha / Asaf Halet Çelebi
billûr sarayında çengi dilârâ
bahçede bin kaplumbağa
ve inci ile donanmış fil
gidince açıldı kapılar
ne iç oğlanları var
ne cariyeler
kimse
yalnız bir kahkaha
bütün odalarda
her boş odaya girişimde
bir kahkaha
ve çıkışımda
bir kahkaha

10.1.57.2 Kilise / Asaf Halet Çelebi

Kilise / Asaf Halet Çelebi
evlôim ni i vasilîya tu patrôs
bütün resimler bizi gözetliyor
tahtalardan
kanı serâp
eti ekmek
îsus
ve müselles içindeki başsız göz
kîrya elêison
güneş açıldı
buhur yandıktan sonra

meryem anaya mum yakıyorum
başsız gözden korkarak
ayios o teos
ayiosis hiros z
ayios atânatos
eleision imâs

10.1.57.2 Kitaplar / Asaf Halet Çelebi

Kitaplar / Asaf Halet Çelebi
kargacık
burgacık
yazılar
yazılar dolu kitaplar
kitaplar dolu yazılar
tüylü tüysüz kargalar
yazılar
yazılar dolusu mürekkep
mürekkepten şekiller
F H
Z U
D, W
yarısı kopmuş sicim
yarısı kopmuş kitap
ciltli kitap
ciltsiz kitap
sahifelerdeki yazılar beynimde
beynimdeki yazılar havada
ve harfler muallâkta
yazıların dili yok
benim dilimle söylüyor yazılar
yazılarin dili yok
gotik yazılarda ıhlamur
çincelerde çam
hiyeroglifte baykuş
ayak
ve ince adam
mehtapta sarhoş ahûlar
ve yandan bakan göz
ta'lik yazılarda
ve sahifeler bomboş

10.1.57.2 KUNÂLA

KUNÂLA
vakit geldi kunâla
dünyayı göreli çok oldu
tam kırk yılda seni buldum kunâla
bu can tenden geçmeden
bu dünyadan göçmeden
bir kerecik sevmek çok değil

simsiyah saçların var kunâla
kemiklerine yapışık etlerin var
bir gün dökülecek
kunâla kuşu gibi gözlerin var
bir gün sönecek
kunâla
bu etlerin arkasında güzelliklerin var
benden başka kimse bilmeyecek
bu can içimde kuştur kunâla
seni görünce titrer
bu can gözümde muhabbettir kunâla
seni görünce yanar
bu can burnumda soluk olur kunâla
uçar gider
bu can benden geçmeden
bu dünyadan göçmeden
bir tek seni sevmek çok değil

10.1.57.30

Kuşa Görünme / Asaf Halet Çelebi
her sabah nafakamı getirir bir kuş
nereye kaçayım
o kuşun elinden
kuyulara saklansam
kuyulara girer
tavan aralarına kaçsam
tavan aralarını bilir
tabutlukta yatsam
gelir beni bulur sabahları
gel kız
tabutluğa gir benimle
memelerin kan içinde
bacakların yaralı
nafakamı beraber yiyelim
ve paçavraların işitmiyor diye bana sokul
gel kız
tabutluğun içinde yat benimle
yalnız kuşa görünme sabahları

10.1.57.3 Mansur / Asaf Halet Çelebi

Mansur / Asaf Halet Çelebi
renkler güneşten çıktılar
renkler güneşe girdiler
renkler güneşsiz öldüler
ne renk gerek bana

ne renksizlik
güneşler bir yerden çıktılar
güneşler bir yere girdiler
güneşler onsuz öldüler
ne aydınlık gerek bana
ne karanlık
şekiller bir yerden geldiler
şekiller bir yere gittiler
şekiller görünmez oldular
büyük köşe vur
bütün sesler bir seste boğuldu
mansûr
mansûuur

10.1.57.3 Mara / Asaf Halet Çelebi

Mara / Asaf Halet Çelebi
bilmemek bilmekten iyidir
düşünmeden yaşayalım
mâra
günü ve saatleri ne yapacaksın
senelerin bile ehemmiyeti yoktur
seni ne tanıdığım günleri hatırlarım
ne seneleri
yalnız seni hatırlarım
ki benim gibi bir insansın
tanımamak tanımaktan iyidir
seni bir kere tanıdıktan sonra
yaşamak acısını da tanıdım
bu acıyı beraber tadalım
mâra
başım omzunda iken sayıkladığıma bakma
beni istediğin yere götür
ikimiz de ne uykudayız
ne uyanık

10.1.57.3 MARIYYA

MARİYYA
Preguntias que significa
Saudade; voute dizer
Saudade e tudo o que fica
Depois de tudo morrer
Maria Barbas
çin kadar uzaklardan
can kadar yakından
sen bir masal kızısın
dün
çinden gelmiştin
bu gün

lizboa'dan
yüzünde tarçın kokusu
gözünde cîn
bir gün buradan gidersin
mariyya
can kadar yakın
çin kadar uzak
lizboa boyalı haritalarda kapanır
bir gün buradan gidersin
mariyya
aynalarda seni ararım
bu şehirde seni ararım
bu dünyada seni ararım
mariyyaaa

10.1.57.3 MARIYYA

MARİYYA

Lizbonlu Maria Barbas'a

lizboa
boa
simsiyah saçlı kadın
mariyya
bir masal söyle bana
kan nasıl çıkmadı baştan
o ölen kimdi
mariyya

öleni bilmem
buna şarkı derler
lizboa
ben bir şarkıyım
atlas denizlerinden geldim
önümde dalgalar vardı
arkamda dalgalar

dalgalar bitince

ben de biterim

10.1.57.35 Magara / Asaf Halet Çelebi

Mağara / Asaf Halet Çelebi

içimdeki mağarada
kurumuş ölüler yatar
zehirle gülen zümrüt
ve yakut yatak içinde
bir zaman
beni uğurlamaya gelen
                    haramîler
içimdeki mağarada
bir yığın kitap var
bakınca yakından
tasvirlerin gözleri oynar
ve konuşur
hepsinin yüzleri benim yüzüm gibi
            ve gözleri benim gözüm gibi

10.1.57.36 Misri Kadim / Asaf Halet Çelebi

Mısrı Kadim / Asaf Halet Çelebi

acaba ot gibi yerden mi bittim
acaba denizlerde mi şaşırdım
ve zamanı nasıl unutmaktayım
zaman unutulunca mısri kadîm yaşanabiliyor
kendimi unutunca seni yaşıyorum
yaşamak
      bu ânı yaşamaktır
ammon râ' hotep
            veya tafnit
kim olduğumu bilmek istemiyorum
yalnız etrafında nefes almalıyım
dut bu â'ru ünnek pahper
            kama pet kama tâ
mısır metinlerinde okuduğum cümleler
seninle okuduklarımsa büsbütün başka şeylerdi
seninle bir bahçedeyiz geliyor bana
orada hem var hem yok gibiyim
daha doğrusu bütün bir bahçe oluyorum
insanlığımdan çıkarak
                    kama pet
                         kama tâ

10.1.57.37 Nedircik Yavrulari / Asaf Halet Çelebi

Nedircik Yavruları / Asaf Halet Çelebi

kilimimde namaz kılmaya gelen ayaklar
ve en çok küçük parmakları
beni görmeden üstüme basarlar
şaşarım beni işleyene
kilimimin nakışları
nedircik yavrularına benzer
ki çocukluğumdan beri çok uğraşırım
                    nedircik yavrularıyla

10.1.57.3 Nigari Cin / Asaf Halet Çelebi

Nigarı Cin / Asaf Halet Çelebi
çîn-ü-mâçîndeki nigâr
gezer bendeki diyârda
güler bende
nigâr
içim boştur
ve ayna kaplı
o aynalarda bir gamzesi var
kimisi sefine
kimisi deryâ
deryâ-yı-nâz
kimsi bulut
kimisi bağ
o diyar ki onda acayipler olur
ve ordaki nigâri
kimse bilmez

10.1.57.3 Nirvana / Asaf Halet Çelebi

Nirvana / Asaf Halet Çelebi
karanlığa geçelim
karanlığı geçelim
ne uyku
ne ölüm
hem uyku
hem ölüm
düş içime uyu
ve sonsuz büyü
unut renkleri
ve şekilleri
hepi
ve hiçi
beni
ve seni
ve geceyi yuttu
nirvana

10.1.57.4 Nurusiyah / Asaf Halet Çelebi

Nurusiyah / Asaf Halet Çelebi
bir vardım
bir yoktum
ben doğdum
selimi salışın köşkünde
sebepsiz hüzün hocamdı
loş odalar mektebinde
harem ağaları lalaydı
kara sevdâma
uyudum
büyüdüm

ve nûrusiyâha ağladım
nûrusiyâha ağladığım zaman
annem süzudilâra idi
ve babam bir tambur
annem süstü
babam küstü
ama ben niçin hâlâ nûrusiyâha ağlarım
nûrusiyâaah
nûrusiyâaahhh

10.1.57.4 NIRVANA

NİRVANA
karanlığı geçelim
karanlığı geçelim
ne uyku
ne ölüm
hem uyku
hem ölüm
düş içime uyu
ve sonsuz büyü
unut renkleri
ve şekilleri
hepi
ve hiçi
beni
ve seni
ve geceyi yuttu
nirvana

10.1.57.4 Romantik Gençligim / Asaf Halet Çelebi

Romantik Gençliğim / Asaf Halet Çelebi
ejderhalar çıkarıyorum
duvar kovuklarından
alevler çıkarıyorum
yağmur karaltılarında
hazîn
yürüyorum
uzattım ellerimi
çok uzaklara gitmiş
yıldızlar düşürmüş gelirken
yıldızsız kalınca gece
uyunur
tavanı yok siyah gök
sırt üstü yere yattım
tavansız göğe düşüyorum

10.1.57.4 Sandukalar / Asaf Halet Çelebi

Sandukalar / Asaf Halet Çelebi
sandukalarda can yatıyor
canlar içinde bir can var
canlar içindeki
câaan
sandukalarda yazılar var
kendi kendini okuyor
kendi kendini okuyan
yazılar
sandukalar öd ağacından
misk ile amber kokuyor
cânımda tüten bir koku var
câaan

10.1.57.4 Sema-i Mevlana / Asaf Halet Çelebi

Sema-i Mevlana / Asaf Halet Çelebi
tennure giymiş ağaçlar
aşk niyâz eder
mevlânâ
içimdeki nigâr
başka bir nigârdir
içimdeki sema'a
nece yıldızlar akar
ben dönerim
gökler döner
benzimde güller açar
güneşli bahçelerde ağaçlar
halak-semâvâti-vel'ard'h
yılanlar ney havalarını dinler
tennure giymiş ağaçlarda
çemen çocukları mahmur
câaan
seni çağırıyorlar
yolunu kaybeden güneşlere
bakıp gülümserim
ben uçarım
gökler uçar

10.1.57.4 SIDHARTA

SİDHARTA
niyagrôdhâ
koskoca bir ağaç görüyorum
ufacık bir tohumda
o ne ağaç ne tohum
om mani padme hum (3 kere)

sidharta buddha
ben bir meyvayım
ağacım âlem
ne ağaç
ne meyva
ben bir denizde eriyorum
om mani padme hum (3 kere

10.1.57.46 Sidharta / Asaf Halet Çelebi

Sıdharta / Asaf Halet Çelebi
nigrôdhâ
koskoca bir ağaç görüyorum
ufacık bir tohumda
o ne ağaç ne tohum
om mani padme hum (3 kere)
sidharta buddha
ben bir meyvayım
ağacım âlem
ne ağaç
ne meyva
ben bir denizde eriyorum
om mani padme hum (3 kere)

10.1.57.47

Tahtadan Yaptığım Adam / Asaf Halet Çelebi
tahtadan yaptığım adam
ne yemek yiyor
ne konuşmak biliyor
kaskatı gözlerle
görünmez yerlere bakıyor
tahtadan yaptığım adam
hatırlıyor ki
bir zaman
nefes alan
ince ince yaprakları vardı
toprağı istiha ile yiyen
liften
ince ince ağızları vardı
tahtadan yaptığım adam
ağaçtan uzaklaştı
ve insana yaklaştı
yazık ki
ne insan oldu
ne ağaç

10.1.57.48

Trilobit / Asaf Halet Çelebi

dünyalar ve yıldızlar
en küçük şey
acıkan dilimi uzatıp
hepsini birer birer yaladım
ve yuttum
biraz serinlemiş gibiyim
50.000.000 sene evvel
ılık bir denizde bir trilobitken
duydum melâli
zaman nedir unutarak
açıp ağzımı
bütün denizleri içtim
ve kendim kaybolup
deniz oldum
sonsuz deniz oldum

10.1.57.49

Uyanıklık / Asaf Halet Çelebi

uykum geliyor
uykum geliyor
uzaklaşıyorum
yaklaşıyorum
kendimden
kendime
sevdiğim havaları rahat dinliyorum
şekil keskinlikleri körleşiyor
ağırlıklar kalkıyor
çıkıyorum
bu âlemlerden
uykum geliyor
uykum geliyor
uyanık yollar yürüyorum
uykuda yollar yürüyorum
uykuda insanlar görüyorum
niçin gördüğümü bilemiyorum
uykum geliyor
uykum geliyor

10.1.57.50 Yamyam / Asaf Halet Çelebi

Yamyam / Asaf Halet Çelebi

zaman zamanına dönsün
hasta çocukları yiyen
kromanyon adam
kovuklarındaki yılanları ye
taşların altındaki böcekleri ye
yalnız
sakın beni yemekten
mağaranın hasta çocuğu zehirlidir

zaman bu zamandır
ihtiyarları ağaçlara çıkaran
silken
  düşüren
    ve yiyen ostralya adamı
      kokmuş leşleri ye
aşina kafaların bitlerini ye
yalnız
sakın beni yemekten
acıların ihtiyar adamı zehirlidir
zaman zamana uymuyor
doğurduğunu yiyen
    yamyam kadını
çocuğun aşkımdı
pişirmeden yemişe benziyorsun

10.1.57.5 Çingenelerim / Asaf Halet Çelebi

Çingenelerim / Asaf Halet Çelebi
deniz kenarına inen çingenelerim
sulara içmeden bakarlar
o sular tuzludur
balıklar içer
yeşil otların içine gömülen çingenelerim
otları yemezler
o otlar tatsızdır
katırlar yer
çiçekli şalvar seven çingenelerim
çiçeği sevmezler
kalem parmaklı çingenelerim
kalem tutmazlar
falıma bakarlar da
yüzüme bakmazlar
elime bakarlar da
ayağıma bakmazlar
paramı isterler de
beni istemezler
yüzlerini güneşle yıkayan çingene kızlarım
kibarım diye bana gönül vermezler

10.1.57.5 Ibrahim / Asaf Halet Çelebi

İbrahim / Asaf Halet Çelebi
ibrâhim
içimdeki putları devir
elindeki baltayla
kırılan putların yerine
yenilerini koyan kim
güneş buzdan evimi yıktı
koca buzlar düştü
putların boyunları kırıldı
ibrâhim
güneşi evime sokan kim
asma bahçelerinde dolaşan güzelleri

buhtunnasır put yaptı
ben ki zamansız bahçeleri kucakladım
güzeller bende kaldı
ibrâhim
gönlümü put sanıp kıran kim

10.1.57.53 IBRAHIM

İBRAHİM
ibrâhîm
içimdeki putları devir
elindeki baltayla
kırılan putların yerine
yenilerini koyan kim
güneş buzdan evimi yıktı
koca buzlar düştü
putların boyunları kırıldı
ibrâhîm
güneşi evime sokan kim
asma bahçelerinde dolaşan güzelleri
buhtunnasır put yaptı
ben ki zamansız bahçeleri kucakladım
güzeller bende kaldı
ibrâhîm
gönlümü put sanıp da kıran kim

10.1.57.54 İkinci Pencere / Asaf Halet Çelebi

İkinci Pencere / Asaf Halet Çelebi
yeşil yapraklar
yeşil havuz
yeşil yaprakların düştüğü havuz
koyu yeşil
ve rüyamda
fıskiyenin üstünde
fırıl fırıl dönen insan
kırılmış merdivenlerde
malta taşlarının altındaki tesbih böcekleri
ve yerin altından
çıkan
solucanlar
büyük bademin altında
sohbet ederler
giderler
gelirler
aralığın görünmeyen yerinde
ve ben

limonluğun içindeki
kırmızı toz dolu sandığı düşünüyorum
pencerede

10.1.57.55

İnsanlar / Asaf Halet Çelebi
yeryüzünde olmuşlar
kafaları kafama benziyor
elleri ayakları var
benim de var
su istiyorum
su veriyorlar
meramımı anlıyorlar
ağzımın kımıldanışından
dokununca gövdelerine
kaçmıyorlar
soruyorum kim olduklarını
insanız
diyorlar

10.1.57.56

İstanbul'umun Dili / Asaf Halet Çelebi
annemin dili
babamın dili
İstanbulumun dili
İstanbullumun dili
İstanbulumun efendisi
hanımefendisi
sokaklarımın bekçisi
yoğurtçusu, balıkçısı
can dilimi konuşanım
canım benim
ninnilerimi bu dil söyledi
masallarımı bu dil
bu dille duydum türkülerimi
bu dille okudum şairlerimi
"zalim beni söyletme derunumda neler var"

10.1.57.5⁷SAMANDIRA BABA

ŞAMANDIRA BABA
yaramaz kız bahçeye gelecek
benimle oynamaya
şamadıra babacığım
ona bütün oyuncaklarımı versem
ve bütün nedirciklerimi
kertenkeleler kaçacak

ve biz güneşten saklanacağız
çok yaprakların altına
şamandıra babacığım
çok uslu oturacağım
yaramaz kız gelecek diye

10.1.57.58 Sefkat / Asaf Halet Çelebi

Şefkat / Asaf Halet Çelebi
başkasının çocuğu da olsan
sen bir insan yavrususun
bir insan yavrusunu sevmek istiyorum
ağzı
burnu
kulağı
ve sıcak kanı olan
ve uyuyabilen
bir insan yavrusunu
uyu
çocuk
uyu
dizimde

10.1.57.59

Şehir / Asaf Halet Çelebi
allahtan pencereler açmışlar içi sıkılan evlere
pencereler olmasaydı
nasıl gezerlerdi
karanlıklarda
ayağa kalkmış büyük böcekler
nasıl tırmanırlardı
merdivenlerden
tahta evler eski kutulardır
apartmanlar yaldızlı nisan şekeri kutularıdır
içinde siyah ve sarı başlı böcekler oturur
başka küçük bir kutudan
uzaktaki başka böceklerin
cızırtılı seslerini duymaya meraklıdırlar
sevgilim bir böcektir
taşdan duvarlar içinde
karafatmalarla yaşar
beş senedir getirdiğim şekerleri yiyip
elimi ısırmıştır
karafatmalar onu benden ayırdılar
o şimdi bana küsülüdür
kutu duvarları içinde

10.1.58 ASLI DEDE

10.1.58.1 akbabalarin dansi

akbabaların dansı
bütün gece dinleyeceğim çığlıklarını akbabaların
dolanıp duracaklar üstünde şehrin
şehrimin
şehrimizin
şehirlerinin
paylaşıyoruz aynı sokakları, caddeleri,
yokuşları, inişleri
gelenleri, gidenleri
düşünüyorum
paylaşımı, mana ve ehemmiyetini
bir de ayıklamayı,
ortaklığı simgelediğinden ötürü
"ş"harflerini...

10.1.58.2 -dedi ki-

-dedi ki-
beden dedi ki:
esirin olmaktan bıktım ben senin...
rüzgar, ruha usulca dayanıp sordu:
kimdi esir, kimdi köle?
gizi saklıydı yaşamın
ve aşkın,
tek soruda.

10.1.59 ASLI DURAK

10.1.59.1 ASLI DURAK

ASLI DURAK
YAŞAMI
1955 İstanbul doğumlu. Moda İlk Okulu, Kadıköy Kız Lisesi ve Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi mezunu. Türkiye Yazarlar Sendikası üyesi.
İlk şiiri lise çağlarında 1972'de Kadıköy'ün Sesi'nde yayınlandı. Şiirleri Kıyı, Kuzey Su, Şiir Defteri, Detay, Şiir Ülkesi, Vurgu, Varlık, Türk Dili, Güzel Yazılar, Ay Sallanıyor, Şiirce, Şiir Atı, İmgenet, Antoloji.com, vb. de yayınlandı.

10.1.59.2 HER GIDENDEN BIR GÜLÜMSEME KALIR

HER GİDENDEN BİR GÜLÜMSEME KALIR
zaman siler acıları
kinin biley taşı kırılır
hüzün birikir elbet
ıssız sular şiire karışır
yıllanmış bir ömürdür közden küle dönüşen
ateş söner, kül savrulur
kış bir kardelene yenik düşer
gök, uçan kuşun kanadına
sen ey kalbim, titremez misin
uzak bir hatıra gelip dayanınca kapılarına?

10.1.59.3 ISSIZ

ISSIZ
özlem, eskiten acı
zaman ölüm ve yaşam
içimin uslanmaz sarkacı
aklımda mührü gözlerinin
içimde nar çiçeği anılar
canıma batıyor bu cam kırıkları
ben sana aynaydım sen bana su
ah şimdi günlerim
ürkek serçe uykusu
ok gibi atıyorum seni
her gün kendimden biraz daha uzağa
ne yapsam sana varıyor yollarım
ses yoktur uyuduğun sularda
renkler silinmiş, susturulmuştur her türkü
nasıl da üşütür bizi yalnızlık
gel içimin saatini yeniden kur
ikimiz için başka rüya bulalım
orada ölümün rüzgarı esmesin hiç
senin olduğun yerden doğar
esrik bir düşün en güzel günü
bilirim yıldızları söndürür terk etmenin hüznü

10.1.59.4 SIR

SIR
içimin Babil Kulesi yıkıldı
sır kapılarından geçtik
alacakaranlığın şehirleriydi
gölgelerin yıldızı ışıktı, aşktı, yaşamdı
keşke en büyük savaş
rahmini öperek vedalaşıp teninle
-ganimeti süt, sevgi, kucak ve şefkat-
bilinmezliğin dünyasından nefes almak olsaydı anne
ailem dedim o sararmış resimden baktım geçmişe
ikiniz yan yanasınız, kucağınızda kırılgan çocukluğum
babam genç bir gülüşle süslemiş yüzünü
sen, ciddi duruşla bezgin bakış arasında med cezir
bölünen evlilik, çatlayan evren, sızan sır
sönmüş dünyaların sözlerini kutsadı zaman
seslerimiz öpüştü, sislerimiz karıştı birbirine
gözlerimin ünlü hüznü geri çekildi
soyunduk yıldırımlardan, suya yazıldı öfke
içdenizlerinde yüzme çocuk
hayallerin boğulur dedim de kendime
dile geldi eski bir soru
gelincikler büyüyünce gelin mi olur anne?

10.1.59.5 ÜÇ ELMA

ÜÇ ELMA
gökten üç elma değildi düşen
patriotlarla geldi ölüm
patlamalarla tarihe yazıldı Bağdat
dilim lal oldu, pazar yerleri mezar
allahu ekber diyor adam
kucağında ölü çocuklar
sözlerim saklandı, uyku yasaklandı bize
düşleri çağıran ilaçtan verin
geri gelsin sessiz huzur eski gün
ben ne zaman büyüdüm anacığım
tek elime sığarken yaşadığım yıllar
bin yıllık acılar duruyor bakışlarımda
kıyısındayız bir yanardağ ağzının

geri çağırmıyor gazabını
yıldırımlar kuşanmış tanrıça
teyellenmiş sözcükler sökülsün
kanamasın kabuk tutmuş anılar
kanatları gümüşlü kuşlar geri dönsün
ana gibi yar
Bağdat gibi diyar olmaz diyen
uzak ve eski masallar anlatsın ninem
üç dilek isteyeyim
şişedeki cinden
savaş bitsin savaş bitsin savaş bitsin
bana sımsıkı sarıl baba
masallarda kalsın
ağzından alevler çıkan ejderha.

10.1.60 ATAOL BEHRAMOGLU

10.1.60.1 AKSAMÜSTÜ BIR KAHVEDE

AKŞAMÜSTÜ BİR KAHVEDE

Akşamüstü bir kahvede
Bira içtim birkaç bardak
Gazeteden yoruldukça
Gelip geçene bakarak

Kahvenin müşterileri
İçerdeydi daha fazla
Camlı terasta idim ben
Çıkıntı yapan sokağa

Sevimsiz bir kocakarı
Torununu azarladı
Bir köpek geldi içerden
Camdan dışarıya baktı

Salınarak geçip gitti
Genç bir anne çocuğuyla
Kasketli iki müşteri
Bir şey konuştu patronla

Biraz sonra geldi köpek
Baktı yine aynı yere
Tıraş edilmiş yüzünde
Kederle ve ciddiyetle

Kocakarı torununu
Azarladı bir kez daha
Karıştı iki kasketli
Akşamın ıssızlığına

Köpek yine gelip baktı
Camdan ve hep aynı yere
Yüzünde aynı ciddiyet
Ve gözlerinde kederle

Kocakarı içkisini
Bitirmiş olmalıydı ki
Çıkıp gitti torunuyla
Biri bir kahve söyledi

Az önceki anne çocuk
Döndüler elde ekmekle
Köpek yine gelip baktı
Camdan ve hep aynı yere

Bakıyor birkaç saniye
İçeriye dönüyor ve
Geliyordu çok geçmeden
Bakmak için aynı yere

Koyulaşırken gitgide
Usul ve yumuşak akşam
Eğildim ben de yavaşça
Baktım köpeğin ardından

Uzuyordu bomboş sokak
Gelip giden azalmıştı
Parketmiş birkaç araba
Ve akşamın ıssızlığı

Eğilip bir daha baktım
Belirgin hiçbir şey yoktu
Köpek ise arada bir
Gelip bakıp dönüyordu

Ben de bu notları aldım
Bir şiir yazarım diye
Yaşamın anlamsızlığı
Ve ciddiyeti üstüne

Ekim 1985, Paris (Eski Nisan)

10.1.60.2 ALACALI TÜY SORGUÇLAR

ALACALI TÜY SORGUÇLAR
Kadehte nasıl
Altın kabarcıkla
Fıkırdarsa ruhu
Saydam şarabın;

Denizde nasıl
Beyaz bir sırt gibi eğmeçlenerek
Köpürür,
Sonra yatışırsa dalga;

Ovada nasıl
Hoplayıp zıplarsa taylar
Oynayarak ve ışıldayarak
Sabahları;
Kah ansızın kişneyerek
Kah dörtnala fırlayarak
Salarak gür yelelerini
Rüzgara;

İşte öyle
Fıkırdıyor bende de düşünceler,
Sokuluyorlar ayaklarına senin
Altın köpükler benzeri;
Ya da uysalca
Baş eğiyorlar oğlum
Önünde senin
Alacalı tüy sorguçlar gibi.

Jose MARTI

10.1.60.3 ANNEM YOK ARTIK

ANNEM YOK ARTIK

Annem yok artık. Beni düşünen kalbi yok. Bitti.
Umutsuz olmak istemiyorum.
Umutsuzlugun bir çıkar yol olmadıgını biliyorum.
Annem yok artık, yeryüzü çok gördü onu,
Kalabalığın arasında kuş gibi çırpınan varlığını
Çok gördü
Dalgın yüregini çok gördü
Bizim için çarpan,kaygılarla dolu yüreğini.
Annem yok artık.Bu kesin.Gelinecek bir yere gitmedi.
İşte geldim çocuklar demeyecek
Nasılsın yavrum demeyecek
Sobanın yanında oturup uzatmayacak yorgun ayaklarını,
Sabah kahvaltılarının masası olmayacak artık,
Yine gel demeyecek,
Çıkarken ben kapıdan,çıkıp karanlığa karışırken
Yeni bir dönemi başladı ömrümün,
Annemin olmadığı dönemi,
Onu yüregimin üstüne nasıl bastırmak
İstediğimi bilemeyecek artık.
Gençlik dönemleri birşey anlatmıyor bana,
Aklımda hep son dönemlerinin annemi
Hayatım sürüp gidecek,annem olmadan,
Çocuklarım oldugunda onlara annemi anlatabileceğim
Sadece.
Fotoğraflarına bakacaklar,
Ufarak,biraz mahsunca bir kadın
Küçücük tozlu pabuçlarıyla merdivenleri tırmanıp
Kapımı açıp girmeyecek
Yüreği dopdolu,trafikten insanlardan şaşkın,
Kocasına sıginan biraz bütün fotograflarında
Hayatım rüzgar gibi akıp geçiyor,
Uğultulu bir rüzgar gibi akıp geçiyor hayatım...

ANNEM YOK ARTIK - 2

Anne diyemeyecegim artık bir başkasına,
Sesimin anneme seslenirkenki tonuyla
Tatil dönüşlerinde annemin ugrayacagım evi yok,
Beni seven birileri olacak mı yine de
Gidip koşulsuz uzanacagım bir yatak,
Saçlarımı okşayacak bir el
Ama ben anneme de bütün bütüne
Bırakamadım kendimi
Saçlarımı okşarken,yorulur şimdi
Bırakır şimdi diye düşünürdüm
Ve çılgınca yaramaz,beyni boş
Denecek kadar yaramaz,
Ve hastalıklı denecek kadar duyarlıklı
Bir çocuktum çocuklugumda
Dizlerine oturdugum birgün,indim utanarak,
Kısa pantolonumdan fırlayan
Ve bana artık büyümüş gelen dizlerimle
Oysa ilkokul ikide ya var ya yoktum daha
O zaman tanıdım sonsuz geniş caddelerini Kars'ın,
Sonsuz geniş göğünü ve o zamanlardan kaldı
Yüregimde sonsuz bir uçurum duygusu
Annem hiçbir zaman bilmedi bunları
Yüreği büyümüş bir çocuktum ben
Gizli gizli ne kadar çok ağladım
Bir gün öleceğini düşünerek onun
Annem yok artık,
Onun yüregindeki ben de yokum,
Yani annemle tanımlanan ben de öldüm onunla
Şimdi,
Yeni bir tanıma alıştırmalıyım kendimi,
Şimdi ,
Ben kendimi düşünmezken bile
Kim düşünür beni...

ANNEM YOK ARTIK - 3

Umutsuz olmamak gerektiğini biliyorum,
Bu acımasız gecede
Yazgı diye birşey yok
İçinde yaşadığımız bu toplum öldürdü annemi
Çarpıntılarla hırpalanan yüreği
Dayanamayıp parçalandı sonunda

Şimdi toprak dolar gözlerine,
Artık istese de kımıldayamaz,
Yokluk esir aldı onu
Bağladı ellerini,kollarını sessizlik,
Çaresiz bile değil artık
Bir çocuk gibi korunmasız,
Karıştı bin yılın ölüsüne
Ama onun umutları
Benim de umutlarım olacak bundan böyle,
Çaresizleri korurken
Annemi de korumuş olacağım biraz
O dilediğince yaşayamadı ömrünü,
Varlığını özgürce geliştiremedi

Ama bütün insanlar,
Varlıklarını özgürce geliştirecekler birgün
Ve annemi hiçbir zaman unutmayacağım
Her ölüm kahramancadır,
Annem hepimizden önce yaşadı
Bu kahramanlığı
Eyy benim yüregim,güç ver bana
Eyy hayat güç ver bana
Anneme yaraşan şiirler söyleyim
Boşuna yaşamış olmasın o,
Sonsuzlaşsın
İçten,pürüzsüz dizelerimle...

ANNEM YOK ARTIK - 4

Nasıl acı duyarsa bir mağara adamı,
Nasıl çıkarsa ölçüsüz haykırışlar gırtlağından
Öyle bağırayım ben de,sonsuzlaşsın yüreğim,
Bütün insanlara sevgiler taşıyacak kadar
Ve öylesine güzelleşsin ki her şey,
Öylesine erisin ki yumuşak bir ışıkta
Öylesine bilgileşeyim,
Öylesine sevgiyle dolsun ki kalbim,
Ölürken annemleşeyim
Biliyorum var olmaz bir daha yok olan şeyler
Umurumda degil
Biçim değiştirdiği maddenin,

Ruh diye birşey de yok
Ama gizli sevgiler bulunup çıkarılırsa
Yüreklerinden insanların
Çıkarılırsa karanlığından unutuşun
Yaşanmış olan şeyler
Ve tek bir insan yüreği gibi çarparsa
Bir günlük insanlık,
Hiçbir şey yok olmamış olacaktır,
Dönüşerek sonsuz,büyük ve
Bütün zamanları birleştiren bir sevgiye...

10.1.60.4 Ataol BEHRAMOGLU

Ataol BEHRAMOĞLU

Çatalca'da doğdu. İlk öğrenimini Kars ve Çankırı'da; lise öğrenimini Çankırı'da tamamladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Dört yıl (1970-74) İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği'nde yaşadı, öğrenimini sürdürdü. İsmet Özel'le Halkın Dostları, Nihat Behram'la Militan dergilerini çıkarıp yönetti. Şehir tiyatrolarında dramaturgluk (1974-1980), kısa bir süre Adam yayınevinde danışmanlık yaptı. 1982 yılında Barış Derneği Davası nedeniyle on ay tutuklu kaldı. 1984 yılında gittiği Fransa'da Sorbonne Üniversitesi'ne bağlı Centre de Poetique Comparee bölümünde Türk ve Dünya Şiiri üstüne seminerler izledi, çalışmalar yaptı. 1986 Aralık ayında Paris'te A.Behrampğlu yönetiminde Anka adını taşıyan Fransızca ve bir Türk Yazın ve Sanat Dergisi yayınlamaya başladı.

ŞİİR KİTAPLARI

Bir Ermeni General (1965)
Bir Gün Mutlaka (1970)
Yolculuk Özlem Cesaret ve Kavga Şiirleri (1974)
Ne Yağmur...Ne Şiirler (1976)
(Yeni bir basımı 1981 yılında koğuşturmaya uğrayan ve yazarın bir süre gözaltında kalmasına yol açan kitap beraat ederek yeniden yayınlandı)
Kuşatmada (1978)
Mustafa Suphi Destanı (1979)
Dörtlükler (1980)
İyi Bir Yurttaş Aranıyor (1983)
Eski Nisan (1987)

Türkiye Üzgün Yurdum, Güzel Yurdum (1985)
Kızıma Mektuplar (1985)

Tüm şiirlerine Asya Afrika Yazarlar Birliği Lotus 1981 Edebiyat Ödülü verilen A. Behramoğlu'nun toplu şiirlerinden bir seçmeler, Şiirler 1959-1982 adıyla 1983 yılında yayınlandı. Bu kitap 1987'de beşinci basımını yaptı. 1991'de toplu şiirlerinin ilk iki cildi *Bir Gün Mutlaka* ve *Yaşadıklarımdan Öğrendiğim Bir Şey Var* başlıklarıyla yayınladı. Şiir üstüne yazılarını *Yaşayan Bir Şiir (1986),* sanat-edebiyat kuramı üstüne yazılarını *Mekanik Gözyaşları (1991)* başlıklı kitaplarda topladı. Çeşitli dillerden yaptığı çeviri şiirlerini Kardeş Türküleri (1986) adıyla yayınlayan Behramoğlu'nun özellikle Rus yazınından şiir ve anlatı alanında kitaplaşmış, çok sayıda çevirisi vardır.

“Bazı şiirler birden geliyor. Yoğun bir yaşantı birikimi sonucunda, neredeyse fışkırıyor. Böyle durumlar için, şiiri ‘hazırlamak’ sözü anlamsız kalıyor. Çünkü şiir hazırlanmış olarak geliyor zaten. Yaşamaların, okumaların, düşünmelerin, söz konusu şiirle doğrudan ilgisi olmayan çeşitli biçim denemelerinin, bilinçli ya da bilinçaltı birçok süreçlerin sonunda. ‘Bir Gün Mutlaka’ , ‘Kör Bir’ , ’Yeniden Hüzünle’ , ’Sana Seslenmek İçin’ , ‘Beyaz İpek Gibi Yağdı kar’ , ‘Ne Yağmur… Ne Şiirler...’ vb. Genellikle uzun ve en çok sevdiğim şiirlerim bu türden şiirlerdir. (…) Neredeyse organik bir patlama sonucunda ortaya çıkan bu türden şiirler üzerinde sonradan değişikler yapmak da güç. O şiiri oluşturan duygunun ‘organikliği’, ‘kendiliğindenliği’ zedelenecekmiş gibi oluyor çünkü.”

Ataol Behramoğlu

(1981)

"Düşüncenin, tasarının ağır bastığı şiiri, 'epik şiir' diye adlandırabileceğimizi sanırım. Burada ağır basan şey, şairin aklı, ya da aklıyla kavradığı, bir nesne olarak görebildiği 'duygusu'dur. Bu türden şiirlerde de 'lirizm' özellikleri bulunabilir. Fakat o aklın güdümündedir. Çünkü ağır basan öğe, akıldır, tanımlanmış, tasarlanmış olan şeylerdir. 'Mustafa Suphi Destanı' ve 'İyi Yurttaş Aranıyor' u oluşturan şiirler, bu türden şiirlerdir. Böyle bir çalışmada şiirin biçimi üzerinde sonsuzca değişiklikler yapma olanağı vardır."

Ataol Behramoğlu

(1981)

"Türkiye gibi büyük, köklü bir geleneği , şiir kitaplarının az tirajlarda basılıp satılması, şairler için övünç kaynağı olmamalıdır. Şiir okurunun, şiirde felsefi anlamda bir bilgiden, ses ve söz oyunlarından çok daha fazla, yalın, içten sözlere gereksinimi olduğunu kavramalıyız. Burada şairin insan olarak kişiliği de önem taşıyor. Bir insan ve yurttaş olarak, çağın, toplumun bütün duygularını derinliğine tanımak ve yaşamak. Her anlamda yaşanan dönemin bir parçası olabilmek. Ancak böylece onun tanığı ve sözcüsü olunabilir diye düşünüyorum."

Ataol Behramoğlu

(1982)

Ataol Behramoğlu'nun Hayatı (1942 -)

Günümüz şairlerinden Ataol Behramoğlu.

Çatalca'da doğdu, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. İstanbul şehir Tiyatroları'nda dramaturg olarak görev aldı. Bir süre İngiltere, Fransa ve Sovyetler Birliği’nde yaşadı.

İlk şiiri 1960 yılında Varlık dergisinde yayımlandı. şiir ve edebiyatta bir ekol yaratmak amacıyla önce Yeni Gerçek adlı edebiyat dergisini, ardından ismet Özel ile birlikte Halkın Dostları dergisini kurdu. Daha sonra kardeşi Nihat Behram ile Militan adlı sanat dergisini çıkardı.

Bu dergilerde birçok yazar ve şairin tanıtılmasına önayak oldu.

Asya Afrika Yazarlar Birliği Lotus Ödülü'nü 1981 yılında kazandı. Son yüzyıl Büyük Türk şiiri Antolojisi’ni (1988) hazırladı. Rus edebiyatından birçok eseri Türkçe’ye kazandırdı.

ESERLERİ:

Bir Ermeni General (1965), Bir Gün Mutlaka (1970), Yolculuk, Özlem, Cesaret ve Kavga Şiirleri (1974), Ne

10.1.60.5 AYNI YALINLIKLA ÖLMEK ISTERIM

AYNI YALINLIKLA ÖLMEK İSTERİM

Aynı yalınlıkla ölmek isterim
Kırda bir çiçek gibi, sakin, gösterişsiz.
Mum yerine yıldızlar parlasın üstümde
Yeryüzü uzansın altımda sessiz.

Ben aydınlık ve özgürlük delisiyim
Varsın hainleri gizlesinler soğuk bir taş altında
Dürüstçe yaşadım ben, karşılığında
Yüzüm doğan güneşe dönük öleceğim.

Jose MARTI

10.1.60.6 AYRILAN

AYRILAN

Aşkı doğuran şey nedir;
O yakınlığı, iki can arasında?
Ve kopuş ne zaman başlar?
Ne zaman biter bir sevda?

Bir kurt gibi içten içe
Gelişip büyür çürüme
Bir an gelir ki aynı mekandasınızdır
Ayrı duygusal zamanlarda...

10.1.60.7 AGUSTOS KONUGU

AĞUSTOS KONUĞU

Odama bir an giren uçucu bir böcek
-Arıdan irice, kanatları renkli-
Dolaştı bir süre, vızıldamadan.
Sonra bulup yolunu pencerenin
Çıkıp gitti

Bir öykü çeviriyordum Çehov'dan
Masamda bira bardağı
-Odam, kitaplarım,olağan dünyam-
Tül perdede ağustos ışınları

Tanık oldu yaşamıma
Bu uçucu böcek, sadece bir an
Çıkıp gitti sonra
Tıpkı yaşamıma bir an katılan
Sonra yitip giden bir sevgili gibi

10.1.60.8 ASK IKI KISILIKTIR

AŞK İKİ KİŞİLİKTİR

Değişir yönü rüzgarın
Solar ansızın yapraklar;
Şaşırır yolunu denizde gemi
Boşuna bir liman arar;
Gülüşü bir yabancının
Çalmıştır senden sevdiğini;
İçinde biriken zehir
Sadece kendini öldürecektir;
Ölümdür yaşanan tek başına,
Aşk, iki kişiliktir.

Bir anı bile kalmamıştır
Geceler boyu sevişmelerden
Binlerce yıl uzaktadır
Binlerce kez dokunduğun ten;
Yazabileceğin şiirler
Çoktan yazılıp bitmiştir;
Ölümdür yaşanan tek başına.
Aşk, iki kişiliktir

Avutmaz olur artık
Seni bildiğin şarkılar;
Boşanır keder zincirlerinden
Sular tersin tersin akar;
Bir hançer gibi çeksen de sevgini
Onu ancak öldürmeye yarar:
Uçarı kuşu sevdanın

Alıp başını gitmiştir;
Ölümdür yaşanan tek başına.
Aşk, iki kişiliktir.

Yitik bir ezgisin sadece
Tüketilmiş ve düşmüş gözden;
Düşlerinde bir çocuk hıçkırır
Gece camlara sürtünürken;
Çünkü hiç bir kelebek
Tek başına yaşamaz sevdasını,
Severken hiç bir böcek
Hiç bir kuş yalnız değildir;
Ölümdür yaşanan tek başına,
Aşk, iki kişiliktir.

10.1.60.9 ASK

AŞK

Hayatın hızıyla yaşadık o aşkı
Herşey bir anda başladı
Yaşandı
Ve bitti...
Yan yana gidip de bir süre
Ayrı yönlerde uzaklaşan
İki tren gibi

10.1.60.10 BAHAR SIIRI

BAHAR ŞİİRİ

Bu sabah mutluluğa aç pencereni
Bir güzel arın dünkü kederinden
Bahar geldi bahar geldi güneşin doğduğu yerden
Çocuğum uzat ellerini

Şu güzelim bulut gözlü buzağıyı
Duy böyle koşturan sevinci
Dinle nasıl telaş telaş çarpıyor
Toprak ananın kalbi

Şöyle yanıbaşıma çimenlere uzan
Kulak ver gümbürtüsüne dünyanın

Baharın gençliğin ve aşkın
Türküsünü söyliyelim bir ağızdan

10.1.60.1 BEBEKLERIN ULUSU YOK

BEBEKLERİN ULUSU YOK

İlk kez yurdumdan uzakta yaşadım bu duyguyu
Bebeklerin ulusu yok
Başlarını tutuşları aynı
Bakarken gözlerinde aynı merak
Ağlarken aynı seslerin tonu

Bebekler çiçeği insanlığımızın
Güllerin en hası, en goncası
Sarışın bir ışık parçası kimi
Kimi kapkara üzüm tanesi

Babalar çıkarmayın onları akıldan
Analar koruyun bebeklerinizi
Susturun susturun söyletmeyin
Savaştan yıkımdan söz ederse biri
Bırakalım sevdayla büyüsünler
Serpilip gelişsinler fidan gibi
Senin benim hiç kimsenin değil
Bütün bir yeryüzünündür onlar
Bütün insanlığın gözbebeği

İlk kez yurdumdan uzakta yaşadım bu duyguyu
Bebeklerin ulusu yok
Bebekler, çiçeği insanlığımızın
Ve geleceğimizin biricik umudu...

10.1.60.1 BELLUM OMNIUM CONTRA OMNES"

BELLUM OMNİUM CONTRA OMNES"

"İnsan insanın
Kurdudur" diyor
Bir düşünür
Ve ekliyor:

"Bellum omnium cantra omnes"
Yani
Yatkındır savaşa
Birbiriyle herkes...

Şu sonuç çıkar
Bu saptamadan:
Doğası gereği
Savaşçıdır insan...

Doğruluk payı
Var mı bu görüşte?
Yanlışlık var mı?
Varsa nerde?...
İnsan insanın
Kurduydu belki
Gerçek kurttan
Yokken farkı...
Onu kurttan
Ayıran özellik
Akıl olmalı
Ve üretkenlik
Ürününü
Emeğinin
Alırsan, sevinçle
Dolar yüreğin
Ve hele ortak bir
Yaratıysa bu
Daha da büyür
Mutluluğu
Oturursun
Aynı sofraya
Emektaş olmanın
Mutluluğuyla
Şimdi sormak
Gerekir yeniden
İnsan insanın kurdu mu gerçekten?
İnsan insanın
Kurduydu belki
Gerçekten kurttan

Yokken farkı
Ama gelişen
Bir şey var onda
Sevgiye, iyiye
Doğruluğa
Yaratırken
Emeğiyle
Yaratır çünkü
Kendini de...
Soruyu yeniden
Ve şöyle sormalı:
Sevgiye, iyiye
Barışa kim karşı?
Emeğinin
Hakkını alan
Ne çıkar umar
Savaştan?
Dünyayı ortakça
Kardeşçe üreten
Ne yarar umar
Kötülükten?
Şimdi değiştirip
Bu kavramları
Yeniden ve şöyle
Söylemek olası:
Emekçi insan var, barıştan yana
Dünyayı kardeşçe yaratan, üreten..
Ve kurtlar - savaşta çıkarları...
Vurarak, kırarak, ezerek sömüren...

10.1.60.1 BEN MI

BEN Mİ? EVET.

Ben mi? Evet...
bir gün çıkıp gideceğim kapıları,evleri,dergileri,hüzünler bırakarak...
bir çiçek merhaba diyecek...
hoş geldin diyecek dağ...

orman gülümseyecek...
anımsayışların,bekleyişlerin,ümitlerin ya da ümitsizliklerin
hırsların,yarışların,tasaların kalktığı yerde
tam anlatının kaldığı yerde başlayacak şiir...
hiç kimseye seslenmeyen,kendi kendine yeten sadece...
kendi mantığı;kendi güzelliği içinde tutarlı...
ama halkın yaşantısı girecektir oraya,çünkü yaşayan büyük
bir şeydir halk...
deniz ve ufuk girecek,karınca yuvaları,gökyüzü,kozalaklar
ve kopuk ve artık hasetsiz bir aşk...
yani sevişmek denizle,koşulsuz,önyargısız,hesapsız...
yani uzanmak ve düşünmek binlerce yıl..
doğan,ölen ve yaşayan şeyleri...
doğumu,ölümü ve yaşamayı
yani dingin ve büyük olan herşeyi anlatmak...
ben mi?evet .çıkıp gideceğim bir gün...
tasasız,gözyaşsız,geride birşey bırakmadan ve birşey beklemeden ilerde...
sadece yağmur sularından pırıl pırıl bir yürek
artık kendi kendinin anlamı ve nedeni olan bir yürekle...

10.1.60.1 BEN ÖLÜRSEM AKSAMÜSTÜ ÖLÜRÜM

BEN ÖLÜRSEM AKŞAMÜSTÜ ÖLÜRÜM

Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Şehre simsiyah bir kar yağar
Yollar kalbimle örtülür
Parmaklarımın arasından
Gecenin geldiğini görürüm
Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Çocuklar sinemaya gider
Yüzümü bir çiçeğe gömüp
Ağlamak gibi isterim
Derinden bir tren geçer
Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Alıp başımı gitmek isterim
Bir akşam bir kente girerim
Kayısı ağaçları arasından
Gidip denize bakarım
Bir tiyatro seyrederim
Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Uzaktan bir bulut geçer

Karanlık bir çocukluk bulutu
Gerçeküstücü bir ressam
Dünyayı değiştirmeye başlar
Kuş sesleri, haykırışlar
Denizin ve kırların
Rengi birbirine karışır
Sana bir şiir getiririm
Sözler rüyamdan fışkırır
Dünya bölümlere ayrılır
Birinde bir pazar sabahı
Birinde bir gökyüzü
Birinde sararmış yapraklar
Birinde bir adam
Her şeye yeniden başlar

(1972)

10.1.60.1 BENI BIR YAZA GÖMDÜLERDI BIR ZAMAN

BENİ BİR YAZA GÖMDÜLERDİ BİR ZAMAN

Beni bir yaza gömdülerdi bir zaman
Her yer olabilecek bir kuytulukta
Bir kadın vardı bir balkonda
Sesinde yaralı bir gül olan

Hayat ve mevsimler aynı şeydi
Uyku kadar derin bir suda boğulurken
İlkbahar kekeleyerek geldi
Kırık çocuk gülüşlerinden

Deniz oracıktaydı ve buğusu
Eriyorken havada sesler
Herşeyin bir büyü oluşturduğu
Gizemli kokular ve gülüşler

Beni bir yaza gömdülerdi bir zaman
Annem olan bir sessizlikte
Belki de onun kalbidir açan
Derin bir gülün içinde

10.1.60.1 BENIM SAKIM

BENİM SAKİM

Şarap, arkadaş
Sunma bana:
Yok dünyada
Hiçbir mahzende
Öyle bir şarap
Dindirebilecek
Susuzluğumu benim.
Ve yok
Kadehler arasında
O kadeh
Dudaklarıma
İçine düşeyim.
Sakim benim
Unutur muyum seni?
Başka bir şarap
İçmeyeceğim.

Jose MARTI

10.1.60.1 BENIM SÖVALYEM

BENİM ŞÖVALYEM
Sabahları oğlum
Minicik oğulcuğum
Kocaman bir öpücükle
Uyandırırdı beni.
Sonra bir atlı gibi
Otururdu göğsüme
Dizgin yerine
Tutup saçlarımı
O, sarhoş olurdu mutluluktan
Ben mutluluktan sarhoş olurdum.
Şövalye, beni
Mahmuzlardı bağırışlarla
Ah, o şirin mahmuzlar
İki tazecik ayaktı.
Ah, nasıl da gülerdi

Mutlu şövalyem benim!
Nasıl da öperdim ben
Tek bir öpücüğe sığan
O iki ayakçığı!

Jose MARTI

10.1.60.1 BEYAZ, IPEK GIBI YAGDI KAR

BEYAZ, İPEK GİBİ YAĞDI KAR

Beyaz, ipek gibi yağdı kar
Bir kız kardan hafif adımlarıyla yürüyüp geçti hayal içinde
Arkadaşlarımı düşündüm, sevgili şeyleri
Sanki her şey bizimle var ve bizimle olacak
Şarkılar çaldı odalarda
Bütün insanları sevmek gerektiğini düşündüm
Düşmanlarımız dışında
Düşmanlarımız çünkü
Sevgiyi yok ettikleri için
Düşmanımız oldular-
Beyaz ipek gibi yağdı kar
Bir kız kardan hafif yüreğiyle
Geçip gitti güvercinleri anımsatarak.
Uzaktaki şehir
Uykuya dalmıştır şimdi.
Düşündüm bir bir
Kardeşlerimin ne yaptıklarını
Nihat
Uyumuyor olmalı.
-Nefis bir şarkı
Söylüyor yandaki odadaki kız
Bir Rus
Halk şarkısı.
Ve şimdi koroyla
Başladılar-
Nihat düşünüyordur
Karanlıkta.
-Sanırım

Bir saatten sonra
Hapishanede
Dışardan söndürüyorlar ışıkları-
Beyaz ipek gibi yağdı kar
Bir kız kelebek adımlarıyla
Geçip gitti karın üzerinden.
İnsanlar kendi şarkılarını
Kendi hayallerini taşıyorlar.
Çağdaş şarkılar
Gerekli onlara
Hem Hayatlarının
Derinliklerinden söz eden
Gerçekleştirilmiş
Gerçekleştirilmemiş duygularından,
Hem
Kavgayı ateşleyen
Somut
Anlaşılır
Akıllı şarkılar.
Beyaz, ipek gibi yağdı kar
Acılarla dolu bu dünyaya.
İnsafsızlık
Vahşet
Hala güçlü
Ve hala iktidarda.
İnsanlar
Ölüyorlar.
Gepgenç
Sımsıcak
Ölüyorlar
Sanki
Ölmüyorlarmış gibi.
Bir yandan sürüp gidiyor-
Hayat;
Bir yanda tel örgüler
Parmaklıklar.
Beyaz, ipek gibi yağdı kar
Yağdı kirpiklerine bir kızın
Yağdı mavi bir nehre
Saçlarıma yağdı

Otobüslere
Ağaçlara
Evlere.
İçimden okşadım onu.
Kelebek adımlarını
Yanımdan geçen kızın.
Herhangi bir kız
Hayalleri olan.
İstedim ki
Daha güzel
Olsun şu dünya.
İstedim ki
Beyaz
İpek gibi yağan karın altında
Bitsin artık
Bu sürüp giden alçaklıklar.
Bir bebek
Ölüm tehdidi altında yaşamasın
Beşiğinde.
Ve paramparça olmasın
Sımsıcak
Capcanlı
Yaşayıp giderken insanlar.
Bırakın, beyaz
İpek gibi yağan karın altında
Hayallerimiz olsun.
Yaşayalım
Özgür
Güzel
Düşünceli.
Anlatalım
Düşündüklerimizi birbirimize.
Sevinç egemen olsun her yerde
İnsanca
Bir kaygı.
Beyaz, ipek gibi yağdı kar.
Yağsın.
Dünya daha güzel olacak
İnanıyorum buna.
Bir insan kalbinin güzelliğine

Çocukluğuna
Sonsuz cesaretine, olanaklılığına
İnandığım kadar.

10.1.60.1BU ASK BURADA BITER.htm

BU AŞK BURADA BİTER

Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver
Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim
Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider

Bir hatıradır şimdi dalgın uyuyan şehir
Solarken albümlerde çocuklar ve askerler
Yüzün bir kır çeçeği gibi usulca söner
Uyku ve unutkanlık gittikçe derinleşir

Yan yana uzanırdık ve ıslaktı çimenler
Ne kadar güzeldin sen! nasıl eşsiz bir yazdı!
Bunu anlattılar hep, yani yiten bir aşkı
Geçerek bu dünyadan bütün ölü şairler

Bu aşk burada biter ve ben çekip giderim
Yüreğimde bir çocuk cebimde bir revolver
Bu aşk burada biter iyi günler sevgilim
Ve ben çekip giderim bir nehir akıp gider

1965
(Bir Gün Mutlaka)

10.1.60.2BU DERT BENI ADAM EDER

BU DERT BENİ ADAM EDER

Gece gündüz dolaşırım tenhalarda menhalarda
Benim annem güzel anem beni koyver
Sağ yanımda bir sızı var, sol yanımda yandım aman altıpatlar
Bu dert beni verem eder

Eğri büğrü bakar oldum boyunbağı takar oldum şaşkın oldum

sakar oldum
İkide bir yüreğimi dağa taşa diker oldum
Şunca yıl karanlıkta göz kırpmaktan bıkar oldum
Benim annem şeker annem gençlik elden gitti gider

Dama çıktım damdan düştüm kılıç kestim esrar içtim
Şahin oldum keloğlanın külahını kaptım kaçtım
Yâre ağlar güler uçtum yarı yolda yorgun düştüm
Benim annem kadın annem bu nasıl iş bana deyver

Gece gündüz düşünürüm tenhalarda menhalarda
Aman annem güzel anem beni koyver
Sağ yanımda bir sızı var, sol yanımda dağlar duman altıpatlar
Bu dert beni adam eder.

1963

10.1.60.2 BU YANGIN YERINDE

BU YANGIN YERİNDE

Yaşamak bu yangın yerinde
Her gün yeniden ölerek

Zalimin elinde tutsak
Cahile kurban olarak

Yalanla kirli havada
Güçlükle soluk alarak

Savunmak gerçeği, çoğu kez
Yalnızlığını bilerek

Korkağı, döneği, suskunu
Görüp de öfkeyle dolarak

Toplanıyor ölü arkadaşlar
Her biri bir yerden gelerek

Kiminin boynunda ilmeği
Kimi kanını silerek

Kucaklıyor beni Metin Altıok
"Aldırma" diyor gülerek

"Yaşamak görevdir bu yangın yerinde
Yaşamak, insan kalarak"

10.1.60.2 BIR ERMENI GENERAL

BİR ERMENİ GENERAL

Usanıp sevişmekten bir ermeni general
Atıvermiş kendini senmişel kulesinden
Bir çocuk ki öperken uzanır annesinden
O çocuğu boynundan asıvermeli derhal

Çünkü sığmıyor çocuk koskocaman adama
Çünkü tuhaftır biraz, çocuk olmak eskiden
Sahi, civcivler vardı-bazen anlatır annem
Ne güzel bükermişim boyunlarını ama

Ve ben o dar büyücü -upuzun kara şapkam
Yeniden doğururken alışkın bir tavşanı
Kendime iğretiyim-yani bir kasabalı

Yani her direnişi çağda kızla sonlanan
En yeni senaryoda en eski esas oğlan
Bir ermeni general -yakası madalyalı

10.1.60.2 •

- **BİR GÜN MUTLAKA**

Bu gün seviştim, yürüyüşe katıldım sonra
Yorgunum, bahar geldi, silah kullanmayı öğrenmeliyim bu yaz
Kitaplar birikiyor, saçlarım uzuyor, her yerde gümbür gümbür bir telaş
Gencim daha, dünyayı görmek istiyorum, öpüşmek ne güzel, düşünmek ne güzel, bir gün mutlaka yeneceğiz!
Bir gün mutlaka yeneceğiz, ey eski zaman sarrafları! Ey kaz kafalılar! Ey sadrazam!
Sevgilim on sekizinde bir kız, yürüyoruz bulvarda, sandviç

yiyoruz, dünyadan konuşuyoruz
Çiçekler açıyor durmadan, savaşlar oluyor, her şey nasıl bitebilir bir bombayla, nasıl kazanabilir o kirli adamlar
Uzun uzun düşünüyor, sularla yıkıyorum yüzümü, temiz bir gömlek giyiyorum
Bitecek bir gün bu zulüm, bitecek bu han-i yağma
Ama yorgunum şimdi, çok sigara içiyorum, sırtımda kirli bir pardesü
Kalorifer dumanları çıkıyor göğe, cebimde Vietnamca şiir kitapları
Dünyanın öbür ucundaki dostları düşünüyorum, öbür ucundaki ırmakları
Bir kız sessizce ölüyor, sessizce ölüyor orda
Köprülerden geçiyorum, karanlık yağmurlu bir gün, yürüyorum istasyona
Bu evler hüzünlendiriyor beni, bu derme çatma dünya
İnsanlar, motor sesleri, sis, akıp giden su
Ne yapsam...ne yapsam her yerde bir hüzün tortusu
Alnımı soğuk bir demire dayıyorum, o eski günler geliyor aklıma
Ben de çocuktum, sevgililerim olacaktı elbette
Sinema dönüşlerini düşünüyorum, annemi, her şey nasıl ölebilir, nasıl unutulur insan
Ey gök! senin altında sessizce yatardım, ey pırıl pırıl tarlalar
Ne yapsam...ne yapsam...Dekart okuyorum sonradan...
Sakallarım uzuyor, ben bu kızı seviyorum, ufak bir yürüyüş Çankaya' ya
Bir pazar, güneşli bir pazar, nasıl coşuyor yüreğim, nasıl karışıyorum insanlara
Bir çocuk bakıyor pencereden hülyalı kocaman gözlü nefis bir çocuk
Lermontov' un çocukluk fotoğraflarına benzeyen kardeşi bakıyor sonra
Ben şiir yazıyorum daktiloda, gazeteleri merak ediyorum, kuş sesleri geliyor kulağıma
Ben mütevazi bir şairim, sevgilim, her şey coşkulandırıyor beni
Sanki ağlayacak ne var bakarken bir halk adamına
Bakıyorum adamın kulaklarına, boynuna, gözlerine, kaşlarına yüzünün oynamasına

Ey halk diyorum, ey çocuk, derken bende bir ağlama
İlençliyorum bütün bireyci şairleri, hale gidiyorum portakal almaya
İlençliyorum o laf kalabaklıklarını, kurumuş yürekleri, bireyin kurtuluşunu filan
İlençliyorum o kitap kurtlarını, bağışlıyorum sonradan
Uzun kış gecelerinden sonra kim bilir nasıl olur her şey
Uzun kış gecelerinden sonra, masallarda anlatılan
Durup durup bunları düşünüyorum, bir sevinci bir hüzün izliyor arkadan
Yüreğim ipe sapa gelmez bir bahar göğü, Türkçe bir yürek kısaca
Beklemek usandırıyor, telaşlı telaşlı bir şeyler anlatıyorum sağda solda
Bir otobüse biniyorum, inceliyorum bir böceği tutarak kanatlarından merakla
Yürürdüm eskiden baharda, o yıkıntıların ve çayırların olduğu alanlara
Aklıma şiiri gelirdi o yaşlı Amerikalının, sonbaharı anlatan şiiri
Çayırlar vardı o şiirde, baharı anımsatan ne de olsa
Böylece yeniden hazırlanıyorum bir coşkuya, yeniden sokaklara fırlamaya
Kendimi atmak için bir uçurumdan balıklama
Büyük ve mavi bir şey izlenimi var bende, gördüğüm filmlerden mi ne
Bir şapka, telaşlı bir gök, sıcak yapay bir dünya
Anlat anlat bitmiyor, bitmiyor bendeki daüssıla
Bütün sevgilerimi harcayabilirim bir çırpıda, yağmurlu o yollar geliyor aklıma
Benzin kokuları, ıslak direkler, babamın esmer bir somun gibi tombul ve sıcak elleri
Uyurdum. Bir de bakmışsın yeni bir film sinemada, şehirde yeni bir kız, kahvede yeni bir garson
O üzgün ve sabahlıklı dururdu balkonda...
Şimdi ne var hüzünlenecek burda, nedir bu çatlatan yüreğimi bu telaş
Sanki ölecek gibiyim, sanki birazdan polisler gelecek ya da
Gelip alacaklar kitaplarımı, bu şiiri, sevgilimin fotoğrafını duvarda

Soracaklar babanın adı ne, nerde doğdun, teşrif eder misiniz karakola
Dünyanın öbür ucundaki dostları düşünüyorum, öbür ucundaki ırmakları
Bir kız sessizce ölüyor, sessizce Vietnam' da
Ağlayarak bir yürek resmi çiziyorum havaya
Uyanıyorum ağlayarak, bir gün mutlaka yeneceğiz!
Bir gün mutlaka yeneceğiz, ey ithalatçılar, ihracatçılar, ey şeyhülislam!
Bir gün mutlaka yeneceğiz! Bir gün mutlaka yeneceğiz!
Bunu söyleyeceğiz bin defa!
Sonra bin defa daha, Sonra bin defa daha, çoğaltacağız marşlarla
Ben ve sevgilim ve arkadaşlar yürüyeceğiz bulvarda
Yürüyeceğiz yeniden yaratılmanın coşkusuyla
Yürüyeceğiz çoğala çoğala...

(1965)

10.1.60.2 BIR KADINI BEKLEMEK

BİR KADINI BEKLEMEK

Bir kadının bana gelecek olması, bir rüzgarı geçerek
Bir şarkıyı geçerek, saçlarının uçuşunda
Bir kadının bana gelecek olması, bir ömür geçecek

Aşkın buruk tadında, buluşması iki yalnızlığın
Bir akşamı geçecek

Belki de dağılan sesleri hüznün ve akşamın
belki de
Bir kadını geçecek

Bir kadını bekliyorum
Eteklerini ve saçlarını uçurarak gelecek...

10.1.60.2 BIR MAVI ÇIÇEK

BİR MAVİ ÇİÇEK

Önce top mermileriyle dövüldü alan
Tarandı sonra mitralyözlerle
Sonra boğaz boğaza dövüşüldü
Ve sonra usulca indi gece

Bir mavi çiçek kalmıştı sadece
Ama yoktu koklayacak kimse

Sabaha karşı dindi iniltiler
Yan yana, üst üste yığılı ölüler
Ağaçlar devrilmiş, kavrulmuş çimenler
Boğulmuş yaşayan ne varsa bu yerde

Bir mavi çiçek kalmıştı sadece
Ama yoktu koklayacak kimse

O sabah yine maviydi gökyüzü
Başladı az sonra kuşların türküsü
Sabah rüzgarı ne bilsin ölümü
Esti durdu kırlarda keyfince

Bir mavi çiçek kalmıştı sadece
Ama yoktu koklayacak kimse

10.1.60.2 BIR SABAH TANIDIK BIR SEHRE GIRERKEN

BİR SABAH TANIDIK BİR ŞEHRE GİRERKEN

Bir sabah tanıdık bir şehre girerken
Sıcak ve dost şeyler düşünür insan
Tanıdık bir yatak bekler sizi
Bir çocuk yüzü gülümser anılardan

Dost şehirler, sevgili, anne şehirler
Nice anılar, nice mutluluklar yaşadım her birinizde
Delikanlı bir sevinçle sokaklarınızdan geçtiğim oldu
Kederli günlerim oldu aklımı yitiresiye

Sonsuz kareli bir film gibi
Yaşamım geçiyor belleğimden

Tekrar etmek duygusu
Her şeyi yeniden, yeniden...

Bir sabah tanıdık bir şehre girerken
Hüzünlü, tuhaf şeyler düşünür insan
Sadece o şehrin değil
Kendisinin de değiştiği duygusundan...

10.1.60.2 BIR SEHIT KIZINA

BİR ŞEHİT KIZINA
-Türküler Ve Alaz İçin-
Güzelim, sevdiğim, çocuğum, gülüm
Bir şehit kızısın sen.
Acılı, buruk bir türkü gibisin
Bu acımasız günlerin içinden

Tuhaf bir sıkıntıyla daralır şimdi
Küçücük, kuş kanadı yüreğin:
'Babam nerede, niye gelmiyor
Babama küstüm ben anneciğim...'

Baban artık hiç olmayacak yavrum
Sana çocuğum diyemeyecek bir daha
Güçlü, baba kucağının sıcaklığını
Duyamayacaksın minik vücudunda

Baban yiğit bir oğluydu halkının
Onun için öldürdüler
Sana halkımızdan armağan olsun
Getirdiğim kırmızı güller

Yıllar geçecek, alışacaksın
Bir ince sızı kalacak ondan,
Senin gözlerin gibi ışıltılı
Çiçekler fışkıracak babanın mezarından

Ve tıpkı serpilen bir çiçek gibi
Gelişip ışırken bilincin gitgide
Babanı yeniden kavrayacaksın
Baban yeniden doğacak seninle

Güzelim, sevdiğim, çocuğum, gülüm

Bir şehit kızısın sen
Acılı, buruk bir türkü gibisin
Bu acımasız günlerin içinden

10.1.60.2 DÖRTLÜKLER

DÖRTLÜKLER

Cellat uyandı yatağında bir gece
"Tanrım" dedi "Bu ne zor bilmece :
Öldürdükçe çoğalıyor adamlar
Ben tükenmekteyim öldürdükçe..."
1974

Yıllanmış bir ağaç gibi köklü, gür
Yalan hiç yıkılmayacakmış gibi görünür
Hükmü verilmiştir oysa :
Yıkılacak. Çürümüştür.
1972

Eskidenmiş sabredip murada ermek
Şeyhin kerametini bekleyerek
Öyle zamanlar yaşamaktayız ki dostum
Erdemdir bazen, sabretmemek...
1974

Elinde ne piyon kaldı, ne vezir, ne kale
Düştü birbiri ardına atlar, filler
Ama şah hâlâ direnmekte
Yeni taşlar bulundu çünkü : Köpekler...
1972

Burjuvalar kocaman duvarlarla
Çevirmişler avlularını
Ama bir kiraz ağacı gördüm geçen gün
Dışarı uzatmıştı en çiçekli dalını
1972

Dilencilerin akordeonları
Bir romantizm katıyor Avrupalı'nın hayatına
Bu bana klâsik müzik dinlemesini anımsattı
Nazilerin, toplu imhalar sırasında...
1972

Dostları özlemle kucaklamayı unutma
Çocuk sevmeyi çiçek koklamayı unutma
En zorlu anındayken bile kavganın

Gökyüzüne bakmayı unutma

1972

-Nedim Tarhan'a-
Bir arkadaşımı dinledim yurdunu savunurken,
İnanç ve güç doluydu - şaşkın yüzler sarkmıştı kürsüden;
"Bizler yarının insanlarıyız" diye düşündüm,
"Onlar ise ölüdür, şimdiden..."

1983

Her an bir çarpıntıyı yaşamaktayım
Her an çılgın bir heves dağlıyor kalbimi
Tanrım, ben mi hayatı aşmaktayım
Yoksa hayat mı aşmakta beni...

1972

Hayale, düşe, doğa ötesine karnım tok
Cine, periye, tanrıya, iblise karnım tok
Adam gibi yaşadım şu dünyada diyebilsem bir gün
Gerisine karnım tok

1974

Odan, kitapların duvarda resimler
Bahardır, bir kuş şarkısını söyler
Sanırsın böylece sürüp gidecek bu
Nasıl öyle sandıysa senden öncekiler

1974

Ölüm düşüncesinden
Ürküntü duymazdım belki
İki tarih arasına sıkışmak
Onurumu incitmeseydi...

1976

Gök sanki eriyecek mavilikten
Çimenler uykulu ve sıcak
Bir kadın geçiyor
Çıplak ayaklarını kalbime basarak

1972

Durdum baktım arkandan sen giderken
Bana bir hoşça kal bile demeden giderken
İnsan neler duyar anladım o zaman
Can alıp başını benden giderken

1974

Sevdiğim
Sonsuzca yitirdiğim ender çiçek

Geri kalan yılları ömrümün
Seni anımsamama yetmeyecek
1976

10.1.60.2DÜSMEK.htm

DÜŞMEK

"Uçak şimdi
Düşüyor"
Dedi yanımdaki.
Düşmenin bilmesem
İnmek olduğunu
Azerice'de
Herhalde o saat
Yüreğime inerdi.

10.1.60.3ESKI NISAN

ESKİ NİSAN

Canımın yongası, sevdiğim,
Bir kaç gün çaldık ilkbahardan
Geçtik yıllardır özlediğim
Erguvan ışıklı kıyılardan

Aşkı sessizlik tanımlar
Gençken tersini düşünürdüm
Akşamla dönerken geriye dalgalar
Yalnızlığı çırılçıplak gördüm

Durduktu önünde Ege Denizi'nin
Gözleri mayıs bulanığı,
Kuytuluğunda eski evlerin
Dolaştıktı Ayvalığı

Eski nisan, her şey gibi,
Kalbim de, rüzgar da eski,
Çırpınıp duruyor havada
Yitik anıların kelebeği

1983 (Eski Nisan)

10.1.60.3: ESKI SIIRLERIM

ESKİ ŞİİRLERİM

Kapılarını yıllardır çalmadığım
Eski dost evleri gibi
Eski şiirlerim
Kitaplarda
Bekler beni...
Girip dinlendiğim olur
İçlerinde
Bir kahve içimi
Çıkıp giderim sonra
Buruk bir hüzün
Bırakıp geride...

10.1.60.3: EYLÜL SABAHININ SERINLIGI

EYLÜL SABAHININ SERİNLİĞİ

eylül sabahının serinliğini
Yaprakların serinliğini
Ciğerlerime dolduruyorum

Sessizlik ve serinlik
Birleşiyor
Yıkanmış güvercinler
Ve çok uzakta bir tren sesi

Her zaman yeniden başlamak duygusu
Doğuyor içimde
Her uyanışımda

Düşmanlarımı bağışlıyorum
Daha çok seviyorum dostlarımı
Her uyanışımda

Eylül sabahının serinliğini
Yaprakların serinliğini
Yüreğime dolduruyorum

10.1.60.3 GECE VAKTI KIMDIR KAPIYI ÇALIP GELEN

GECE VAKTİ KİMDİR KAPIYI ÇALIP GELEN
Gece vakti kimdir kapıyı çalıp gelen
Yitirdiğim bir mutluluk mu
Habercisi mi gelecekteki bir mutluluğun
Gece vakti kimdir kapıyı çalıp gelen
İçimde bağıran acılar mı
Serseri, başıboş bir rüzgar mı
Gece vakti kimdir kapıyı çalıp gelen
Ansızın çıkıp gelen bahar mı
Gece vakti kimdir kapıyı çalıp gelen
Yüreğim mi,damarlarimda hışırdayan kan mı
Bağırarak bu kansız evlerin suratına
Bağırarak bu kansız sokakların suratına
Bağırarak bu kansız insanların suratına
Bağırarak yüreğimdeki kanı
Gece vakti kimdir kapıyı çalıp gelen

10.1.60.3 GECENIN GEÇ SAATI

GECENİN GEÇ SAATİ
Gecenin geç saati, yaklaşan motor sesi, fren
Gülümser uykusunda yavrum, bir düş içinden
Kulağım tetikte, beklerim çağrılmadık konukları
Araba geçip gider kapının önünden
1981

10.1.60.3 GEÇMIS YAZ

GEÇMİŞ YAZ

Gövdemden sızan sular gibi
Akıp gitti bir yaz daha
Sevişmelerle gündüz vakti
Ve beyaz öğle uykularıyla

Bir yazdı artık geçmiş olan
Oysa hala tenimde tuz tadı
Aynı ağlardan çıkardığımız
Bir akşam güneşiyle balıkları

Bir yazdı uzak Gürcistan'da
Kıyısında kartal dağların
Mavi gözlü bir göl bırakan
Düşlerine çocukların

Bir yazdı yaşanan her saniyesi
Ve şimdi kumsaldan eserken rüzgar
Üşür bir deniz kabuğu belki
Ve küçük bir kızı anımsar

10.1.60.3 GÖRE

GÖRE

Gözlerimiz birbirine göre
Ellerimiz, dudaklarımız
Ve aşk bize göredir

Gece tam aşka göre
Rüzgar geceye göre
Ve yağmur rüzgara göredir

Öpüşmelerimiz yağmura göre
Odamız öpüşlerimize göre
Ve dünya odamıza göredir

Ve biz dünyaya göreyiz

10.1.60.3 GÜZEL KOKULU ELLER

GÜZEL KOKULU ELLER

Bilirim zarif elleri
Ve güzel kokularını onların;
Bilirim nasıl
Sarılırlar boyna
Ve beden onlara doğru
Açılarak bir gül gibi
Bitkin düşer
O güzel kokuları solumaktan.
Ve kan çarpar şakaklarda,

Sanki al damarlarda
Bilinmez kuşlar
Kızıl kanatlarını çırpmaktadır;
O hafif ellerin dokunuşu
Alazlanmış tende
Yaşamın rüzgarlarıyla
Uçuşur kelebek gibi,
Ve cansız bedeni
Yeniden diriltirler.
Fakat zarifliğini bu ellerin
Onların güzelliğini
Ben değişirim duraksamadan
Başka ellerle,
O minik ellerle,
Boynunda bir babanın
Büyülü bir gerdanlık gibi
Sımsıkı birleşen.
Eksik olsun zarif ellerin güzelliği
Ve güzel kokuları onların!

Jose MARTI

10.1.60.3 GIZLICE SEVGILIM

GİZLİCE SEVGİLİM

Rüyalar bile geceleri bekler
Gizlice görünmek için
Yüreğimdesin, saklısında içimin
Gizlice sevgilim

Kimse bilmesin üzgünlüğümü
Taşırım ölümüm gibi bu duyguyu
En gizli kuytularında ömrümün
Bir yer var gizlice sevgilimin uyuduğu

Gizlice sevgilim, yaşam kadar acı
Canımı tutuşturan özlem gibi
Özlüyorum derin yokoluşta
Gizlice sevgilimi

10.1.60.39 HAPISANEDE BIR SABAH TÜRKÜSÜ

HAPİSANEDE BİR SABAH TÜRKÜSÜ

Maltepe Askeri cezaevinin avlusunda
Sisler içindeki Büyükada'nın karşısında
Oturmuş yazarım bu şiiri

Eylül başlarında bir cumartesi sabahı
Lodos titretiyor ağaçları
Yağmur geceden yıkamış çiçekleri

Gökyüzü mavi,bulutlar beyaz
Ardından baharın geçti koca bir yaz
Hapisteyiz hala ve güzün ilk serinlikleri

Avlunun dört yanı dikenli teller
Tellerin gerisinde nöbetçiler bekler
Kapanır uykusuzluktan gözleri

On gündür çocuk sesi duymadım
Özledim 'baba' deyişini kızımın
Özledim beni görünceki sevincini...

Hayatım benim, kırk yıllık hayatım
Seni başarabildiğimce dürüst yaşadım
İçim burada da pırıl pırıl şimdi

Geçer,güzelim,bu günler de geçer
Sökülüp atılır dikenli teller
Koparır halk bir gün zincirlerini

10.1.60.40 HEMINGWAY' IN BIR HIKAYESINDEN

HEMİNGWAY' İN BİR HİKAYESİNDEN
ÇAĞRIŞIMLARLA

Kadın ve adam oturuyorlardı
Uzakta beyaz dağlar vardı
Gara girmek üzereyken Barselona-Madrid treni

Kadın üzgündü, üzgündü, üzgündü
Adam düşündü, düşündü, düşündü

Aşkımız bitmesin isterim dedi

Biralar içildi ve başka içkiler
Kadın ve adam kederliydiler
Ne birleşiyor, ne ayrılıyor elleri

Neden, neden sönüp gider bir aşk
Acının silinmez tortusunu bırakarak
Onulmazca inciterek yürekleri

Kadın daha gerçek bir acıyla yaralıydı belki de
Tasalı bir sevecenlikle baktı erkeğine
Gözyaşları içinde gülümsedi

Kadın ve adam oturuyorlardı
Aralarında bir masa vardı
Ve hüznün aşılmaz engelleri

10.1.60.4 HER SEY SIIRDIR

HER ŞEY ŞİİRDİR

Her şey şiirdir, uğultusu rüzgarın
Bir ırmağa usulcacık yağan kar
Her gece okunan bir dua çocuklukta
Gökyüzünde bölük bölük turnalar

Her şey şiirdir, sevinç ve kader
Dünyada olmak duygusu...
Kıyıda, ıssız kayalarda
Kendi başına ışıldayan su

Her şey şiirdir, şimdi, şu anda
Ak kağıt üstünde dolanan elim
Karşıki avluda salınan söğüt
Yandaki odada uyuyan bebeğim

Her şey şiirdir, çağrısı aşkın
Bahar toprağından yükselen tütsü
Umut ve acı, başlayan ve biten,
Yağmurun ve akıp giden hayatın türküsü

Her şey şiirdir ve bir gün belki

İlk aşkım, ilk göz ağrım şiir
Koynunda ona yazdığım mektuplar
Bir yerlerden çıkıp gelecektir...

10.1.60.4 HÜZÜNLÜ PAZAR

HÜZÜNLÜ PAZAR

Hüzünlü pazar, beyaz meleklerin ilahiler söylediği
Aşkın güzelce yıkandığı, sımsıkı kefenlendiği

Yaz geçmiş, gelip çatmış bağbozumu vakti
Genç kızların mutluluğu bir mevsim daha ertelediği

Hüzünlü pazar, geçmiş pazarların anısıyla kavuniçi
Çocukların hep kursaklarında kalan sevinci

10.1.60.4 KARDESIM AYLARDIR HAPISTE

KARDEŞİM AYLARDIR HAPİSTE

Acımı duyurabilmek için
Uykusuz
Aç
Susuz
Öylece
Durabilirim.
Acımı duyurabilmek için
Sevgisiz
Anısız
Kaskatı olabilirim
Ve durup dört yol ağzında
Durdurup gelip geçenleri
Kendi halinde
Yaşayıp gidenleri
Tutup yakalarından
Haykırabilirim
Nefesim
Bitene dek
Bütün gücümle
Haykırabilirim
Bütün dünyaya.

Kardeşim
Hapiste
Kardeşim
Aylardır hapiste.
Kardeşim
Dövüldü orada.

İyi ve güzel şeyler dışında
Hiçbir şey taşımayan
Ve sadece bir insan varlığına değil
Yaşayan
Yaşayamayan
Bütün varlıklara
Bir ota
Bir taşa
Sevgiyle
İlgiyle
Dolu beyni
Orada
Sarsıldı elektrikle
İnce bedeni
Tekmelendi

Acımı duyurabilmek için
Çıldırabilirim
Acımı duyurabilmek için
Zehirle doldurabilirim
Yazdığım her şiiri
Nefretle
Gözyaşıyla
Korkunç bir sevgiyle

Kardeşim
Aylardır hapiste
En güzeli
Tanıdığım insanların
En katıksızı
En pırlantası.
Ona sevgilisini
Kucaklamak yasak.
- Bir zamanlar el ele tutuşup
Harikulade güzel
Şeyler konuştukları

O kızı –
Ona özgürce
Dolaşmak yasak.
- Bir tay kadar
Hareketliyken kalbi-
O artık
Kitap okuyamayacak.
-Sindirdiği gözle görülürdü
Alnında terler birikerek
Hummalı
Bir tutkuyla
Devirdiği kitapları-

Biz özgürlüğün
Güzel günlerin
Savaşçıları
Aydınlığın
İyiliğin
Bize eziyet
Ediyorlar bugün
Ama halkımız
Aynı acıların
Bin katını
Yaşamıyor mu sanki

Biz özgürlüğün
Güzel günlerin
Savaşçıları
Bize eziyet ediyorlar bugün
Ama bu
Şiirimize
Biraz daha çelik
Katılacak demektir
Biraz daha karar
Ve zafer umudu

Kardeşim
Aylardır hapiste
Ve yıllarca sürebilir bu
Çünkü o halkının omuz başına
Koydu omuzunu

10.1.60.4KARDESIM AYLARDIR HAPISTE

KARDEŞİM AYLARDIR HAPİSTE

Acımı duyurabilmek için
Uykusuz
Aç
Susuz
Öylece
Durabilirim.
Acımı duyurabilmek için
Sevgisiz
Anısız
Kaskatı olabilirim
Ve durup dört yol ağzında
Durdurup gelip geçenleri
Kendi halinde
Yaşayıp gidenleri
Tutup yakalarından
Haykırabilirim
Nefesim
Bitene dek
Bütün gücümle
Haykırabilirim
Bütün dünyaya.
Kardeşim
Hapiste
Kardeşim
Aylardır hapiste.
Kardeşim
Dövüldü orada.
İyi ve güzel şeyler dışında
Hiçbir şey taşımayan
Ve sadece bir insan varlığına değil
Yaşayan
Yaşayamayan
Bütün varlıklara
Bir ota
Bir taşa
Sevgiyle
İlgiyle
Dolu beyni

Orada
Sarsıldı elektrikle
İnce bedeni
Tekmelendi
Acımı duyurabilmek için
Çıldırabilirim
Acımı duyurabilmek için
Zehirle doldurabilirim
Yazdığım her şiiri
Nefretle
Gözyaşıyla
Korkunç bir sevgiyle
Kardeşim
Aylardır hapiste
En güzeli
Tanıdığım insanların
En katıksızı
En pırlantası.
Ona sevgilisini
Kucaklamak yasak.
- Bir zamanlar el ele tutuşup
Harikulade güzel
Şeyler konuştukları
O kızı –
Ona özgürce
Dolaşmak yasak.
- Bir tay kadar
Hareketliyken kalbi-
O artık
Kitap okuyamayacak.
-Sindirdiği gözle görülürdü
Alnında terler birikerek
Hummalı
Bir tutkuyla
Devirdiği kitapları-
Biz özgürlüğün
Güzel günlerin
Savaşçıları
Aydınlığın
İyiliğin

Bize eziyet
Ediyorlar bugün
Ama halkımız
Aynı acıların
Bin katını
Yaşamıyor mu sanki
Biz özgürlüğün
Güzel günlerin
Savaşçıları
Bize eziyet ediyorlar bugün
Ama bu
Şiirimize
Biraz daha çelik
Katılacak demektir
Biraz daha karar
Ve zafer umudu
Kardeşim
Aylardır hapiste
Ve yıllarca sürebilir bu
Çünkü o halkının omuz başına
Koydu omuzunu

10.1.60.4KARSILIKLAR

KARŞILIKLAR

-Yaşıyor muyum,yoksa öldüm mü
Diye sordu biri ötekine
-Ben neden yaşadığımı sormaktayım
Yıllardır kendime

-Beni gerçekten seviyor musun
Diye sordu ilk yaz kırlangıca
-Bir gün kendimi öldüreceğim
Dedi adam yargıca

-Öğleye ne yemek pişireyim
Diye sordu kadın kocasına
-Tüm okyanuslarda yüzmek isterdim
Kahrolası sınırlar olmasa

-Adamı neden öldürdünüz
Die sordu yargıç katillere
-Seviyorum seni ey yaşam
Bütün hücrelerimle...

10.1.60.4 KIRK YASIN ESIGINDE SIIR

KIRK YAŞIN EŞİĞİNDE ŞİİR

Küçük heyecanlara paydos
Çünkü rüzgarla aynı yaştayım
Çünkü güneş kardeşim
Bir ırmakla sevişmekteyim

Bana artık dingin olmak
Bana yalınlık yaraşır
İçimde şiirin güzelliği
Yaşamak sevinciyle yarışır

Güzeller güzeli ömrüm
Sana gitgide sevdalanıştayım
Nice emeklerle dokunmuş
Bir ince, bir nazlı nakıştayım

Küçük tasalara, tutkulara paydos
Çünkü evrenle aynı yaştayım
Başsız sonsuz doyumsuz
Bir başdöndürücü akıştayım

10.1.60.4 KUSATMADA

KUŞATMADA

Kuşatma altında vermem gerekiyor
Ömrümü etkileyecek kararları.
Kuytu bahçelerde değil
Sarsak odalarda yaşıyorum aşkı.

En güzel dizeyi buluyorum derken
Bozuyor düşümü bir klakson sesi
Aklımda hayatım üstüne düşünceler
Ve pantolonumdaki yağ lekesi.

Sırıtkan, şırnaşık bir reklam spotu
Ekleniyor sonuna duygulu bir filmin
Sevgi yitiriyor anlamını
Kaypaklaşıyor kin.

Bir çocuk ölüsüyle yan yana
Yaşıyor içimde gülen çocuk.
Katıksız sevinç duymayı
Ve üzülmeyi artık unuttuk.

Gök diye bir şey vardı bir zaman
Sonsuz, engin, mavi
Şimdi sünepe bulutların
Hasta köpekler gibi gezindiği

Ve dalgakıranlarla zincirlenmiş deniz
Gitgide çürüyen bir su olmada artık
Akıtmada zehrini doğaya
İçimizdeki bataklık...

Kuşatma altında vermem gerekiyor
Ömrümü etkileyecek kararları,
Fakat hiçbir sey kurutamayacak
Çorak topraklarda yeşerttiğim aşkı…

10.1.60.4 KÜÇÜK PRENS

KÜÇÜK PRENS

Küçük prens için
Başladı bu şölen
Küçük prens için
Lepiska saçlı.
Omuzlarına dalga dalga
Dağılıyor bukleleri...
Ve koyu renk gözleri
İki yıldız gibi oynuyorlar,
Kah sönüyor, kah parlıyorlar
Kah pasparlak tutuşarak.
O, yastıktır benim için,
Hem mahmuz, hem taç...
Kurnaz bir canavarla
Çarpışırken titremez elim,
Fakat bu el
Balmumu kesilir onun elceğizinde.
O kaşlarını çatmaya görsün
Bir kaygıyla dolar içim,
Gözünden bir damla yaş düşmeye görsün
Dehşetten sapsarı kesilirim...
Arınmıştır kalbim
Onun kızgın kanıyla,
Ve çarpmaktadır
Sadece onun buyruğuyla...
Küçük prens için
Başladı bu şölen.
Gel bana şövalyem
Yakarışların patikasından!
Gir, efendim benim
Kederin barınağına!
Karşımda
Doğar doğmaz imgen,
Sanki bir yıldız
Opal parıltısıyla
Kederli barınağımı
Baştan başa yeniler:
Gölgeler geri çekilir
Işıkla delinerek,
Güneşin önünde bulutların
Ölümcül yara alması gibi!

Hazırım artık
Yeniden savaşmaya,
Küçük prens için
Onun büyük mutluluğu için!
O, yastıktır benim için
Hem mahmuz hem taç...
Kara bulutlar
Nasıl delinirse güneşle,
Ve nasıl gökkuşagıyla
Yer değiştirirse karanlık;
İşte öyle
Delinir prensin kılıcıyla
Benim barınağımın karanlığı,
Ve leylak renkli bir şafakla
Aydınlanır o anda...
Küçük prensim, ister misin
Döneyim yeniden yaşama?
Gel bana, şövalyem
Yakarışların patikasından!
Gir, efendim benim
Kederin sığınağına!
Senin için ölümü
En yüce ödül sayarım ben!
Küçük prens için
Başladı bu şölen.
Jose MARTI

10.1.60.4 LILI'CIGIM

LİLİ'CİĞİM
(Mektup yerine)
Tütün dumanı kemiriyor havayı.
Oda
Kruçyonıh'ın Cehennem' inden bir bölüm gibi.
Anımsıyor musun
İlk kez
ardında bu pencerenin
tutkudan çıldırmışçasına
okşamıştım ellerini.
Şimdi

oturuyorsun aynı yerde,
yüreğin
demirden bir kılıf içinde.
Ve yarın
paralayan sözlerle
kovacaksın belki beni
Ve loş antrede
uzun süre
titreyişlerle sarsılan bir kol
bulamayacak
ceketteki yerini.
Çıkacağım, ezilmiş.
Fırlatacağım vücudumu sokağa.
Yabanıl
çılgın
umutsuzlukla paramparça.
Hayır
gerek yok buna,
sevgilim,
biriciğim,
gel
vedalaşalım şimdiden.
Ağır bir gülle gibi
aşkım
nereye kaçarsan kaç
asılıdır sana
nasıl olsa.
Bırak
son bir haykırışla uluyayım
horlanmışlığın acı yankısını.
Çalışmaktan
anası ağladığında öküzün
gider
salar kendini soğuk sulara.
Aşkından başka
deniz yok bana,
ve gözyaşları da
bir erinç
koparamıyor ondan.
Yorgun fil

sessizliği aradığında
yatar
kızgın kumlara saltanatla.
Aşkından başka
güneş yok bana.
Ve bilmiyorum bile
neredesin şimdi ve kiminle.
Eğer
bir başka şair olsaydı
böylesine üzdüğün,
onarırdı acısını
parayla ve ünle.
Fakat
sevinç vermiyor bana hiçbir çınıltı
senin sevgili adının
çınıltısından başka.
Atmayacağım
bir boşluğa kendimi,
zehir içmeyeceğim.
Ve dayayıp
şakağıma namluyu
çekmeyeceğim tetiği.
Ağzı hiçbir bıçağın
bakışların kadar senin
kesemez beni.
Yarın unutacaksın
seni taçlandırdığımı,
ve yakıp tükettiğimi
çiçeklenmiş bir ruhu
aşkla.
Ve uçarı günlerin fırtınalı karnavalı
dağıtacak
sayfalarını kitaplarımın.
Sözlerimin kurumuş yaprakları mı
durduracak seni
çırpınan soluğuyla.
Bırak hiç değilse
son bir sevgi dalgası sereyim
beni bırakıp giden adımlarının altına.

Vladimir MAYAKOVSKI

10.1.60.5 MELANKOLI

MELANKOLİ

Ey sokaklarında yıllarca avare dolaştığım
İçinde ilk aşkımı yaşadığım küçük şehir.
Umutsuz akşamlarımda sesini duyduğum lir
Sihrinde ilk acıyı tattığım .

Ey sarhoş akşamlarımın biricik tesellisi
İlk şiirlerimdeki biricik dert ortağım fener
Soğuk kış geceleri ısındığım kalorifer
Gitgide uzaklaşan tren sesi .

ey en masum arzularımı gizleyen oda
Yıldızlarla dost eden küçük pencere
Her akşam gönlümün dilediği yere
Götüren sihirli araba .

Ey en içli en yanık türkülerimi duymayan
rüzgarı saçlarımı dağıtan sokak
Ve ey saçı ak gönlü ak
Anneciğim pencerede ağlayan .

Ah biliyorum güç gelecek sizlere
Ama artık gitmek geliyor içimden
Bir sabah masmavi bir bulutun peşinden
Dönüşü olmayan yerlere...

10.1.60.5 MIZIKA

MIZIKA

Karlı gecelerde küçük istasyonlarda
Düdük çalan trenlere bayılıyorum
Tül perdeler ardında kadınlar gülüyor
Tutup pencerelere tırmanıyorum

Bir şiir söylüyorum sonra bir şarkı
Sonra oturup ağlıyorum
Sonra bir güzel çiçeklenip

Sokaklarda mızıka çalıyorum

Bu kente her gece yağmur yağıyor
Ve ben her gece yeniden ölüyorum
Bu tren oraya gidecek gizlemeyin
Ne derseniz deyin ben biniyorum

10.1.60.5: NE ANLATIR YUNAN SARKILARI

NE ANLATIR YUNAN ŞARKILARI

Ne anlatır Yunan şarkıları
Geceye dair, aşka dair
Ne anlatır Yunan şarkıları
Hayatımıza dair

Ne anlatır Yunan şarkıları
İnsanı tepeden tırnağa saran bu hüzünle
Sanki hep anlatılmayan bir şey kalmıştır
İçimizi ne kadar döksek de

Ne anlatır Yunan şarkıları
Biten bir aşk mı, başlayan bir aşk mı
Bir kız mı, yüzünü hiç görmeyeceğimiz
Çayırlarına hiç uzanamayacağımız kırlar mı

Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu sürekli, bu yumuşak ısrarla
Ne anlatır Yunan şarkıları
Yüreğimize işleyen tempolarla

Ne anlatır Yunan şarkıları
Sonsuzluğa güzelliğe, sonsuz barışa dair
Acılarla dolsak da ne kadar
Sımsıcak yaşamaya dair

Ne anlatır Yunan şarkıları
Bir gün birleşeceğini mi bütün şarkıların
Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu kadar uzak...ve bu kadar yakın

10.1.60.5 NE ANLATIR YUNAN SARKILARI

NE ANLATIR YUNAN ŞARKILARI

Ne anlatır Yunan şarkıları
Geceye dair, aşka dair
Ne anlatır Yunan şarkıları
Hayatımıza dair

Ne anlatır Yunan şarkıları
İnsanı tepeden tırnağa saran bu hüzünle
Sanki hep anlatılmayan bir şey kalmıştır
İçimizi ne kadar döksek de

Ne anlatır Yunan şarkıları
Biten bir aşk mı, başlayan bir aşk mı
Bir kız mı, yüzünü hiç görmeyeceğimiz
Çayırlarına hiç uzanamayacağımız kırlar mı

Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu sürekli, bu yumuşak ısrarla
Ne anlatır Yunan şarkıları
Yüreğimize işleyen tempolarla

Ne anlatır Yunan şarkıları
Sonsuzluğa güzelliğe, sonsuz barışa dair
Acılarla dolsak da ne kadar
Sımsıcak yaşamaya dair

Ne anlatır Yunan şarkıları
Bir gün birleşeceğini mi bütün şarkıların
Ne anlatır Yunan şarkıları
Bu kadar uzak...ve bu kadar yakın

10.1.60.5 NE YAGMUR NE SIIRLER

NE YAĞMUR NE ŞİİRLER

Soruyorum sevgilime
- Darağacından Notlar' ı okudun mu ?
Bu bizim hayatımız.

Gece doluyor içeri
Yıldızlarıyla.
Üç ilde
Sıkıyönetim var.
"Askeri savcı"
Sözü
Yer alıyor
Günlük bir sözcük olarak
Hayatımızın sözlüğünde.
Aşklar kelepçeli
Güney Amerika' da.
Kederden
Geberiyorum.
Herkes hayatını anlatıyor.
Deli anneler
Yıkık binalar
Paramparça
Bir gençlik
Yaşadığımız.
Hayatımızın kanadığını görmüyor musun?
- Darağacından notları' ı okudun mu?
İşkence
Ve umut
Şiiri fışkırtır.
Ruhumun yaralarını saracak
Şafağın sözcüklerini
Arıyorum.
“Kalın devrimci romanların
Sonundaki keder”
Kalın
Devrimci
Bir roman olarak hayatımız.
- Darağacından Notlar' ı okudun mu?
Sevgilim
Seni
Öpüyorum.
Her gün
Geçtiğim denize
Yabancılaşmasam
Bütün hayatları
Anlatabilsem.
Ölüme karşı
Dururken bir adam

Tek bir mısra halinde
Hayatını
Okuyor.
Çıldırasıya
Boğuntuluyum.
Çıldırasıya
Bir özlem
Günler ve Prag
Ve trenler
Ve alıp beni
Götüren keder.
Günleri zincire
Vuruyorlar.
Aşklar kelepçelidir.
Güney Amerika
Çe Gevara.
Her şeyi bir bir
Anımsıyorum.
Kalın
Devrimci romanları.
Hayat
Dolduruyor beni
Nasıl
Yıkık bir binayı
Gökyüzü doldurursa.
- Darağacından
Notları' ı okudun mu?
Prag' da
Bir sevgilim var.
Ve ikinci dünya savaşı
Ve tanklar
Ve ellerim
Sana son kez dokunduğunda
Artık
Senin
Olmayacağını bilmek;
Artık
Olmayacağımız.
Çünkü
Çıkış yok buradan.
Silah sesleri
Bir bahar.
Ey uçuşan

Güvercinleri kalbimin.
Ey bir imkanı
Yaşamak duygusu.
Ey içime
Sindirdiğim sevgin.
Prag' daki
Sevgilim.
Karlı gecelerde
Anımsarım seni
Yağmurlar altında
Dolaştığımız Litvanya' yı.
"Kanal" ı
Seyrederken
Bütün Slav
Ve Slavak güzellikleri.
Kalın sesli
Kadınlar.
Ortodoks
Hüznü.
Ve "Tütün" ü
Okurken
Ve Fuçiği.
Kanımızla
Yazılmıştır
Hayatın destanı
Toprakta
Dudaklarımızın
İzi var.
Ve donup kaldığımız
Cephelerde
Buruşuk
Mektuplar
Ve yerlerine
Ulaşmamış.
Savaş
Ve keder
Ve şiirler
Korkunç bir
Aşk özlemi.
İnsanlara
Duyduğum sevgiden
Boğulurcasına
Kalbimi

Çatlatırcasına
İmgeler
Ve trenler boyunca
Taşıdığım.
Şehirlerden
Geçerek
Ve her bir insanın
Bakışlarında
Köyler ve uzak
Duygular.
Sonsuzca seninle
Sevişme özlemi
Ve erkek olduğumun
Bilincinde olarak
Ve idama
Giden bir adamın
Karısına
Bıraktığı
Mektup kadar
Çağdaş ve anlaşılır.
Ekmek kadar
Kederli.
Vaptzarov'un
Şiirleri kadar.
Sevgilim, binlerce kilometreye
Yayılan kalbim
Ve gözyaşlarım
Ve her şeye
Yetişme duygusu.
Bütün romanları
Yutarak
Bütün aşkları
Yaşayarak
Ve çağdaş ve sarsak
Kalbimi
Avutamaz
Ne yağmur…
Ne şiirler…

10.1.60.5 NE YAGMUR…NE SIIRLER…

NE YAĞMUR…NE ŞİİRLER…
Soruyorum sevgilime

- Darağacından Notlar’ ı okudun mu ?
Bu bizim hayatımız.
Gece doluyor içeri
Yıldızlarıyla.
Üç ilde
Sıkıyönetim var.
“Askeri savcı”
Sözü
Yer alıyor
Günlük bir sözcük olarak
Hayatımızın sözlüğünde.
Aşklar kelepçeli
Güney Amerika’ da.
Kederden
Geberiyorum.
Herkes hayatını anlatıyor.
Deli anneler
Yıkık binalar
Paramparça
Bir gençlik
Yaşadığımız.
Hayatımızın kanadığını görmüyor musun?
- Darağacından notları’ ı okudun mu?
İşkence
Ve umut
Şiiri fışkırtır.
Ruhumun yaralarını saracak
Şafağın sözcüklerini
Arıyorum.
“Kalın devrimci romanların
Sonundaki keder”
Kalın
Devrimci
Bir roman olarak hayatımız.
- Darağacından Notlar’ ı okudun mu?
Sevgilim
Seni
Öpüyorum.
Her gün
Geçtiğim denize

Yabancılaşmasam
Bütün hayatları
Anlatabilsem.
Ölüme karşı
Dururken bir adam
Tek bir mısra halinde
Hayatını
Okuyor.
Çıldırasıya
Boğuntuluyum.
Çıldırasıya
Bir özlem
Günler ve Prag
Ve trenler
Ve alıp beni
Götüren keder.
Günleri zincire
Vuruyorlar.
Aşklar kelepçelidir.
Güney Amerika
Çe Gevara.
Her şeyi bir bir
Anımsıyorum.
Kalın
Devrimci romanları.
Hayat
Dolduruyor beni
Nasıl
Yıkık bir binayı
Gökyüzü doldurursa.
- Darağacından
Notları’ ı okudun mu?
Prag’ da
Bir sevgilim var.
Ve ikinci dünya savaşı
Ve tanklar
Ve ellerim
Sana son kez dokunduğunda
Artık
Senin

Olmayacağını bilmek;
Artık
Olmayacağımız.
Çünkü
Çıkış yok buradan.
Silah sesleri
Bir bahar.
Ey uçuşan
Güvercinleri kalbimin.
Ey bir imkanı
Yaşamak duygusu.
Ey içime
Sindirdiğim sevgin.
Prag' daki
Sevgilim.
Karlı gecelerde
Anımsarım seni
Yağmurlar altında
Dolaştığımız Litvanya' yı.
"Kanal" ı
Seyrederken
Bütün Slav
Ve Slavak güzellikleri.
Kalın sesli
Kadınlar.
Ortodoks
Hüznü.
Ve "Tütün" ü
Okurken
Ve Fuçiği.
Kanımızla
Yazılmıştır
Hayatın destanı
Toprakta
Dudaklarımızın
İzi var.
Ve donup kaldığımız
Cephelerde
Buruşuk
Mektuplar

Ve yerlerine
Ulaşmamış.
Savaş
Ve keder
Ve şiirler
Korkunç bir
Aşk özlemi.
İnsanlara
Duyduğum sevgiden
Boğulurcasına
Kalbimi
Çatlatırcasına
İmgeler
Ve trenler boyunca
Taşıdığım.
Şehirlerden
Geçerek
Ve her bir insanın
Bakışlarında
Köyler ve uzak
Duygular.
Sonsuzca seninle
Sevişme özlemi
Ve erkek olduğumun
Bilincinde olarak
Ve idama
Giden bir adamın
Karısına
Bıraktığı
Mektup kadar
Çağdaş ve anlaşılır.
Ekmek kadar
Kederli.
Vaptzarov'un
Şiirleri kadar.
Sevgilim, binlerce kilometreye
Yayılan kalbim
Ve gözyaşlarım
Ve her şeye
Yetişme duygusu.

Bütün romanları
Yutarak
Bütün aşkları
Yaşayarak
Ve çağdaş ve sarsak
Kalbimi
Avutamaz
Ne yağmur…
Ne şiirler…

10.1.60.5 NEDIR KI

NEDİR Kİ

İsim nedir ki
Bulutlara yazılır geçer

Yüzüm nedir ki
Akar suya çizilir geçer

Ömür nedir ki
Kurulur bozulur geçer

Sevda nedir ki
Dokunursun süzülür geçer

Şiir nedir ki
Sezilir geçer

İnsan nedir ki
Bir şeylere sevinir üzülür geçer

10.1.60.5 NICEDIR ÖZLEMISIM

NİCEDİR ÖZLEMİŞİM
Nicedir özlemişim
Bu rüzgarı
Hani Doğu'da eser
Bahar akşamları
Nicedir özlemişim
Bir elma ağacının
Dibine oturmayı

Nicedir özlemişim
Şoseleri,dağları
Nicedir özlemişim
Bir dosta sarılıp
Ağlamayı

10.1.60.58 O KADAR GÜZEL BIR YÜZDÜ KI

O KADAR GÜZEL BİR YÜZDÜ Kİ..

O kadar güzel bir yüzdü ki
Gelip geçici olamazdı
Ya da bir resimdi çizilmiş yastığıma

Onunla hep
Bir uçurum kıyısında gibi seviştik
Kanatlanıp
Birbirimizin uçurumuna

Sevişmek bir şiir
Bir uçurum dengesidir
Yer çekiminin
Ve akıl çekiminin dışında

10.1.60.59 OMUZUMDA

OMUZUMDA

O, omuzumda oturuyor benim,
Kimseye görünmeden:
Yabancı göze görünmez
Onu yalnız ben görebilirim.
Şakaklarımı okşuyor tatlılıkla
Ve sıcaklığıyla ellerinin
Hafifletiyor ağırlığını
Dayanılmaz acıların:
Istırapla mıhlandığımda,
Kederle çarmıhlandığımda,
Ve hayatın boyunduruğunda

Donduğunda kanım;
Ve bir ölüm öpücüğü gibi
Acı, deldiğinde kafatasımı,
Odur silen alnımdaki teri
Sevecen eliyle.
Ayaklarımı çelip de
Beni yolun ortasında
Deviren yorgunluk
Ansızın siliniverir!
Ve hazırım yeniden
En uzak yollara gitmeye;
İçimde bir sevinç
Dudaklarımda bir gülüşle;
Bu demektir ki
Oğlum öptü beni;
Omuzumda oturan,
Kimsenin görmediği.

Jose MARTI

10.1.60.6 ON AYRILIK SIIRI - 1

ON AYRILIK ŞİİRİ - 1

Hayatta ve ölümde ayrıldık
Ayrıldı iki beden
Gönüllerimiz ayrıldı
Seslerimiz ayrıldı birbirinden

Ellerimiz ayrıldı
Kokularımız
Aynı yatakta uyanmalarımız
Gülüşlerimiz
Gözyaşlarımız
Düşlerimiz ayrıldı birbirinden

Ruhun içindeki gece
Kapladı her şeyi birden

ON AYRILIK ŞİİRİ - 2

Sadece ikimize değil
Bütün hayata üzgünüm
Fotoğraflarda
Bir gece hatırası

Öylesine yalnızım ki
Sanki yokum
Eriyor eski ben
Ve yeni biri olamıyorum

Keder sokulgan adımlarıyla
Gelip kıvrılıyor yüreğime
Hayat sakin
Şafakta evler gibi

Sanki hiç bir şey olmadı
İkimiz yokuz sadece
Biz olan ikimiz yokuz
Deniz hep orada
Ve ağaçlar aynı düşlerinde

ON AYRILIK ŞİİRİ 4

Başka biri olacaksın istemesen de
Tenine başka bir ten dokunduğunda
Gövden buluştuğunda başka bir gövdeyle
Başka bir nefesle karıştğında nefesin

Başka biri olacaksın istemesen de
Gece uykunda ya da gün ortasında
İrkileceksin apansız bir duyguyla
Bir uçurum kıyısında sendelemiş gibi

Başka biri olacaksın istemesen de
Bakışlarımın izini taşıyan giysilerin
Tüketecek ömürlerini birer birer
Değişecek yeri bir dolabın,pencerede bir çiçeğin

Başka biri olacaksın istemesen de
Dudaklarında benden sonraki bir çizgi
Tanımadığım bir ton gülüşünde
Ve artık beni unutmaya başlayan gözlerin

Sonra,sonra başka birisin

ON AYRILIK ŞİİRİ 6

Geçmiş zaman
Anımsanıyorsa,şimdidir;
Koparılıp atılır ya da
Bir yaprak gibi bir defterden

Koparılıp atılan
Çırpınan bir yürek olabilir,
Ya da bir yaz gecesi,
Yıldızları can çekişen

10.1.60.6 ONUN TÜRKÜSÜNÜ, GUEVARA'NIN

ONUN TÜRKÜSÜNÜ, GUEVARA'NIN

Dağların ve nehirlerin
Türküsünü söylemek istiyorum
Büyük gökyüzünün ve kırların.
Mavi çiçeğin türküsünü söylemek istiyorum
Umudun ve sevdanın.
Kahraman bir yüreğin türküsünü söylemek istiyorum
Aslan türküsünü Guevara'nın.
Odalar ve sofalar kuşatmış beni
Sandalyeler, masalar, tabaklar
Gökyüzü kuşatmış beni, içim daralıyor
Gelenekler, korkular, kuşkular
Kuşatmış beni.
Rotatifler, silahlar, yasalar
Ah, akşam diyor
Sevgilim, aşkım benim
İniyor dağlara
Örtüsü gecenin
Bir çocuk durmadan
Büyük nehirleri özlüyor
Kaybolmuş sevinçleri özlüyor.
Bu yürek durmadan
Geçiyor dağlardan
Gölgesi çetelerin
Körlerin ve yetimlerin
Türküsünü söylemek istiyorum

Yavrusu ölmüş ananın
Hastaların türküsünü söylemek istiyorum
Hapiste yalnız bir adamın.
Sevgili bir yüreğin türküsünü söylemek istiyorum
Kardeşimin, Guevara'nın.
Ah, nasıl da acı
Böyle susup durmak
Kötüler, cellatlar elinde
Bunalırken güzelim halk
Fabrikalar yanlış çalışırken
Yanlış ekilirken toprak
Ayak, olmuşken baş
Baş, olmuşken ayak
Kavganın ve hürriyetin
Türküsünü söylemek istiyorum
Gür bir akışla akacak kanın
Eşitliğin türküsünü söylemek istiyorum
Halklar adına yükselen sancağın.
Sadeliğin, inceliğin, onurun
Türküsünü söylemek istiyorum
Onun türküsünü, Guevara'nın.

10.1.60.6: PANTOLONLU BULUT'DAN

PANTOLONLU BULUT'DAN
PANTOLONLU BULUT'dan (Giriş)
Pelteleşmiş beyninizde
kirden parlayan bir kanepede yan gelip yatan semiz bir uşak gibi
hayal kuran düşüncenizi,
kanlı bir yürek parçasıyla tedirgin edeceğim,
dalga geçeceğim, geberesiye küstah ve zehir dilli.
Tek bir ak saç yok ruhumda,
yaşlılığın çıtkırıldımlığı yok onda!
Dünyayı bozguna uğratarak sesimin gücüyle
yürüyorum - yakışıklı,
yirmi iki yaşında.
Çıtkırıldımlar!
Kemana yatırırsınız aşkı siz.
Kabalar, onu trampete yükler.
Fakat, tersyüz edebilir misiniz, kendinizi benim gibi,
Öyle ki, dudaklar kalsın ortada, salt dudaklar!

Çık da gel konuk odasından
gel de bir adam tanı,
kibirli, patiskadan ve melek soylu memur karısı.
Sen ki dudaklar çevirirsin aynı kayıtsızlıkla,
bir aşçı kadın nasıl çevirirse yemek kitabının sayfalarını...
İster misiniz
ten kudurtsun beni,
- ve gök gibi, renk değiştirerek ansızın -
ister misiniz
öylesine yumuşayım, sevecen olayım ki öylesine
hani, erkek değil de, pantolonlu bir bulut desinler bu!
İnanmıyorum çiçekli Nice diye bir yerin var olduğuna!
Benimle göklere çıkarılacaktır yeniden
hastane gibi bayatlamış erkekler,
ve atasözleri gibi yıpranmış kadınlar da...

Vladimir MAYAKOVSKI

10.1.60.6 PARKTA RASTLADIGIM ADAM

PARKTA RASTLADIĞIM ADAM

Parkta rastladığım adamın
Bir kolu kesikti bileğinden
Çiftçiymiş
Tekirdağ' ın köylüklerinden

Bir kızı veremden ölmüş
Bu şehri İstanbul' da
Karısı tutturmuş:
Kızımın mezarı nerde ben orda

Satmış savmış ihtiyarcık
Varını yoğunu
Feriköy' de bir evceğize
Sokmuşlar başcağızlarını

İkinci kız desen
Kibarca: Akıl hastası
Anaya babaya
Vermez bir rahat yüzü

Oğlanlardan büyüğü
Dört çocuklu bir şoför
Küçük oğlan
Bir tamirhanede ömür çürütür

Fayda yok anlayacağın
Ne oğlanlardan, ne kızlardan
Bir fabrikada iş bulmuş
Kaçak işçi çalıştıran

Kırk yılın köylüsü
Ne yapsın işçi olursa
Daha yılı dolmadan
Kaptırıvermiş elini çarka

Gerisi bilinen hikaye
Patrondan imdat görmez
Evde karı ağlar
Deli kız vermez rahat

Kendisine rastladığımda
Düşünüp duruyordu bir kanepede
Ben sordum o anlattı
Güzelim Tekirdağ şivesiyle...

10.1.60.64 PARIS SIIRLERI IV

PARİS ŞİİRLERİ IV

Arıyordum özgürlüğe giden yolu
İnsan yüzlerinde değil gökyüzünde
Arıyordum küçük beyaz bir bulutu
Boğularak uyandığım o saatte
Beni avutan o küçük bulut muydu

Bir aşk bile yoktu yıkan ve onaran
Bir aşk pırıl pırıl yağmur sularından
Paylaştığım bir şey yoktu bu şehirde
Şiirin bittiği yerde başlayan ne
Çocukluğum muydu içimde sızlayan

Ve hayatın artık geçip gittiğini
Anlıyordum derin akan sular gibi
Kopmuş köklerimden çarparken rüzgarda
Gece bir uçurum gibi başlayınca
Boğuntulardan çıkardım bu şiirde

Kimse yok Akdeniz ağlıyor sadece
Garip ve yitik bir sonbahar gününde
Anlamların hızı biçimi aşarken
Ağlamaz kendi uçurumuna düşen
Boğulan kendinin labirentlerinde

10.1.60.65 PARIS SIIRLERI V

PARİS ŞİİRLERİ V

Arıyordum özgürlüğe giden yolu
İnsan yüzlerinde değil gökyüzünde
Arıyordum küçük beyaz bir bulutu
Boğularak uyandığım o saatte
Beni avutan o küçük bulut muydu

Bir aşk bile yoktu yıkan ve onaran
Bir aşk pırıl pırıl yağmur sularından
Paylaştığım bir şey yoktu bu şehirde
Şiirin bittiği yerde başlayan ne
Çocukluğum muydu içimde sızlayan

Ve hayatın artık geçip gittiğini
Anlıyordum derin akan sular gibi
Kopmuş köklerimden çarparken rüzgarda
Gece bir uçurum gibi başlayınca
Boğuntulardan çıkardım bu şiirde

Kimse yok Akdeniz ağlıyor sadece
Garip ve yitik bir sonbahar gününde
Anlamların hızı biçimi aşarken
Ağlamaz kendi uçurumuna düşen
Boğulan kendinin labirentlerinde

10.1.60.6 PARISTI

PARİSTİ

Paristi, geceydi, gençtim
Koyu simsiyah akıyordu seine
Sarhoştum, ıslaktım, esriktim
Aşktan, şiirden, kederden

Paristi, binbir surat paris
Bir zaman benimde sevgilim olan
Kanatır gibi bir akşamüstü
Öpünce eylül dudaklarımdan

Paristi, hüzünlerden hüzün beğen
Orada ölmek istiyordum
Yazılmamış şiirlerimi
Ardımsıra sürüklüyordum

Paristi, akşamın paris'i
Her gülüş, her söz bir sır küpüydü
Tepeden tırnağa bir kalptim sanki
Özleyitlerle örtülü

Paristi hangi zamanın paris'i
Uçup giden yatamla uçarak
Anıya dönüttü her tey birden
Anıya dönüştü aşk

Paristi, gecenin hüznün paris'i
Yağmurun ve gençliğin

Teşekkürler, esirgediğin
Ve sunduğun her şey için

10.1.60.6 RUHUMUN OGLU

RUHUMUN OĞLU

Ey ruhumun oğlu!
Her yerde dalgalanıyorsun,
Gece fırtınalarının dalgalarını
Şafakla yatıştırıyorsun.
Fakat acı günlerin köpüğü
Bulanık ve ağır
Fırlatıyor seni yeniden
Gecelerimin diplerine...
Sen, ruhumun
Ardına kadar açık
En gizli yerlerine
Sevgiyle bekçilik ediyorsun;
Koruyorsun onu
Bütün saldırılara karşı.
Ne zaman
Bir an için gitmen gerekse
Sıkıntılar
Hızla yöneliyor içime.
Fakat sen
Karanlık eşikte
Açarak beyaz, geniş kanatlarını
Onu engelliyorsun.
Bir şafak aydınlığıyla
İyileştiriyorsun gecenin acılarını,
Karşılıyorsun beni
Sabahın dalgalarında.
Beni ağır uykumdan kaldıran
Şafağın parlaklığı değil
Senin ellerinin dokunuşudur
Yastığıma kadar ulaşan...
Varsın herkes
Senin burada olmadığını söylesin,

Desinler ki
Sen uzak bir ülkedesin;
Ah, nasıl da aptallar,
Haksızlar nasıl da!
Ruhun benimledir
Sen benimlesin;
Onlar içinse
Sadece bir gölgesin;
Onlar, bir gölgeye sahipler.
Uçup geliyor uzaktan
Çevik kanatlarında rüzgarın
Yakıcı parıltısıyla
Senin her bakışın.
Onunla ısınıyorum
Ve sevinçle donanarak
Topluyorum hasadını
Aydınlık bakışlarının.
Sen onları gecenin sessizliğinde
Yıldızlar gibi saçıyorsun,
Her yerde dalgalanıyorsun
Ey ruhumun oğlu!

Jose MARTI

10.1.60.6 SANA SESLENMEK IÇIN

SANA SESLENMEK İÇİN

Gece sessizce başlıyor ve ırmağın-
Öte yakasına geçiyor atlılar.
Bir papatyanın acısını dinliyorum.
Gökyüzü gitgide genişliyor.
Islak yaprakların derin yeşilliği
Islak dağların uyandırdığı keder.
Kendime bir demet çiçek topluyorum
Öğretmenimin iliklediği göğsüm
Ne kadar genç
Ağzımda taptaze bir tütün kokusu
Ve taze ceviz kabuklarının kararttığı parmaklarımda
Bir ağız mızıkası.
Öğrendiğim ilk şarkılar
Yollar yollar yollar boyunca

Söylediğim ilk şarkılar
Sevgilim olan bütün kızlar
Siyah önlükleri ve
Kaçamak bakışlarıyla geçip gittiler
İlk fotoğraflarımdaki yakışıklı saçım...
Ey akşam, ey bir aşkın
Başlaması ve bitmesi
Ey turuncu akşam, bütün akşamların akşamı
Ey mor akşam, dudaklarım gibi moraran.
Gece evleri sardığında
Ve bahçeleri
Işıklar içinde kaçıp giden
Bir tavşan gibi yalnızım.
Yolun iki yanında kalan
Karanlık dağların ötesinde
Neler olup biter
Ve girdiğimiz uykulu kasabada
Lokantadaki uykulu cocuk
Olgun ışıklı lokantada
Olgun patatesler.
Bir adamın
Doğması ve ölmesi
Ve bazı işlemeler yapması hayatında
Bazı bağlardan
Üzüm toplaması
Bazı sinemalara gitmesi
Bazı kızları sevmesi
Ve ölesiye yalnızlık çekmesi
Bazı şehirlerde.
Ey akşam, turuncu ve mor akşam
Ey gökyüzü, ey benim
Gittikçe esmerleşen kalbim.
Şimdi beyaz bir kızın
Yanında olabilmek için
Bazı çılgınlıklar yapabilirim
Onu boynundan öpsem ve onunla
Dönyada olup bitenleri konuşsak
İngiliz birahanelerinde
Damalı kasketleri
Ve şaşılacak kadar yorgun yüzleriyle
Ve bütün emekçiler gibi
Çocuksu gözleri
Partal elleriyle oturan

İşçilerden konuşsak
Zencilerden konuşsak sonra
Gülünce bütün yüzleriyle gülen
Yakışıklı ve hazin
Zencilerden.
Gece dünyanın her yerinde
Geliyor ve her yerde
Aynı duygu uyanıyor kalbimizde.
Sen şimdi
Duvarına bir şiirimi asmışındır
Uyuyorsundur
Belki düşünüyorsundur
Sonuncu kattaki odandan
Yıldızlara bakarak.
Ve yıldızlar her zaman
Eski ve tanıdıktır.
Özellikle bir tren penceresinden bakıldığında.
İçimiz nedensiz bir hüzünle dolduğunda
Sırtüstü uzanıp toprağa
Baktığımız yıldızlar.
Bir harman yerinde ya da.
Düz bir damda.
Uzaktan
Bütün kürtçe türküler gibi
Yanık bir türkü gelirken
Sıcaktan bunalırken
Evler ve yollar;
Ve yaşlı kadınlar
Uyuklar gibi büzülüp minderlerine
Düşünürlerken eskisini
Olağanüstü günlerini
Gece sesizce başlıyor ve ırmağın
Öte yakasına geçiyor atlılar
Çalıların hışırtısını dinliyorum.
Sana seslenmek için
Yeni şiirler tasarlıyorum.

10.1.60.6 SENI ELINDEN TUTMUSTUM

SENİ ELİNDEN TUTMUŞTUM

Seni elinden tutmuştum --- yaz geçiyordu
Yaz geçiyordu, biz geçiyorduk

Yazı elinden tutmuştuk

Birazdan geleceksin, bakışacağız
Bakışacağız, hem var hem yok gibi
Hem var hem yok gibi öpüşeceğiz

Aramızda söylenmemiş sözlerin uzaklığı
Aramızda yaşanmamış şeylerin uzaklığı
Yakın ayrılıkların sezgisi tenimizde

Hayat geçiyor biz geçiyorduk
Bir denizin üzgün kıyısında
Güz bir hastalık gibi ilerliyordu

Olgun ışığıyla güz
Ve biz yaklaşan ayrılıkların önünde
Kış duygularına bürünmüşüz

Dışardan ağlayışı geliyor çocuğumuzun

10.1.60.7 SESLER

SESLER

İnsan seslerine tutunarak ilerliyorum
Kollarım alabildiğine açık
Yuvarlanmamak için uçuruma

İnsan seslerine tutunarak ilerliyorum
Yolumu yitirmemek için
Boğucu karanlıkta

Kızımın sesi 'anne' diyen
'i' gibi incelterek 'e' sesini
Babacığım derken kırık dökük
Ve öğrendiği ilk filleri sıralarken
O henüz dalında ham bir meyve gibi ses
Tutkulu,güvensiz,birden tizleşen

Karımın sesi,gülümseyiş gibi umutlu
Ve bir kızkardeş sesi gibi sevecenlikle dolu

Telefondaki sesi babamın

Kısık,uzakta,ama can kadar yakın

Gurbetteki kardeşlerimin sesleri
Ansızın bir selam gibi ulaşan
Çocukluğu
Ve daha nice şeyleri ışıldatan

Unuttuğum sesi annemin
Bazen düşlerimde çınlayan

Ve dostların sesi,bunaldığımda
Dokunurcasına duymak istediğim
Yolumu yitirmemek için
Yitip gitmemek için boğuntuda

'Kendine iyi bak' diyen sesler
'Nasılsın' diyen sesler
Kaygılı,dostça çınıltılı,ince kalın,boğuk ya da tiz
Kendimi en kötü duyumsadığım zamanlarda
Duymak istediğim o sesler
Tutunarak güven duyduğum
Birlikte bir karanlığı geçtiğimiz

10.1.60.7 SEVGILIMSIN

SEVGİLİMSİN

Sevgilimsin, kim olduğunu düşünmeye vaktin yok, yapacak işleri düşünmekten
Kalabalığın içinde kalabalıktan biri
Gecenin içinde bir yıldız, yitip gitmiş çocukluk gibi
Sevgilimsin, ak dişlerini öpüyorum, aralarında bir mısra gizli
Dün geceki tamamlanmamış sevişmeden

Sevgilimsin, boğuk aşkım, kanayan gençliğim
Uçuruyorum seni çocukluğuna doğru
Kanatların yorulur, ter içinde kalıyorsun
Gece yanıbaşımda bağırarak uyanıyorsun
Her sabah el sallıyorum metalle karışmana

Sevgilimsin, arasıra bir kağıt koyup erteliyoruz aşkı
Otobüslerde ve trende kaçamak yaşanan
Ve bedenlerimiz kana kana kanayamadan yan yana

10.1.60.7 SEVGININ ÖNÜNDE

SEVGİNİN ÖNÜNDE

Bütün insanları dostun bil, kardeşin bil kızım
Sevincin ürünüdür insan, nefretin değil
Zulmün önünde dimdik tut onurunu
Sevginin önünde eğil kızım

10.1.60.7 SIRADAN AKSAMLAR

SIRADAN AKŞAMLAR

Her gündüze uyandığımda
Yeni bir hayat derdim içimden
Gece ölümün soğukluğu
Ve bende acının korkusu
Sözler verdim... Tutamadım.
Bir zaman sonra ben oldum
Gündüze bakıp ağlayan
Gecenin karanlığında
Dünyayı sarmalayan.

10.1.60.7 TEK BASINALIK

TEK BAŞINALIK

Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü biri
Ve hiçbirşey yapmamaya karar verdi

Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü bir öteki
Ve yalnızlığının kuytuluğuna çekildi

Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü bir üçüncü
Ve tek başına düşünmeyi sürdürdü

Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü yüzbinler
Ve tek başınalıklarını sürdürdüler

Ben tek başına ne yapabilirim
Diye düşündü milyonlar
Milyonlarcaydılar

Ve tek başınaydılar
Bu arada birileri
Onlar adına
Karar vermekteydi

Tek başına olduklarını sananlar
Topluca ortadan kaldırıldılar....

10.1.60.7 TOPRAGA DÜSEN

TOPRAĞA DÜŞEN

Ona "Haydi
Savaşa dediler
Başkaca birşey
Söylemediler

Aldılar köyünden
Davulla zurnayla
Geride üç çocuk
Bir eş ve bir ana

Eline bir silah
Tutuşturdular
Ve karşılaştı
Düşman ordular

Vurulup düştü
İlk çatışmada
Göğsünde bir oyuk
Üç delik alnında

"Ey bu topraklar için
Toprağa düşen"
Bir karış toprağın
Var mıydı yaşarken?

10.1.60.7(TOPRAGA DÜSEN

TOPRAĞA DÜŞEN

Ona "Haydi
Savaşa dediler
Başkaca birşey
Söylemediler

Aldılar köyünden
Davulla zurnayla
Geride üç çocuk
Bir eş ve bir ana

Eline bir silah
Tutuşturdular
Ve karşılaştı
Düşman ordular

Vurulup düştü
İlk çatışmada
Göğsünde bir oyuk
Üç delik alnında

"Ey bu topraklar için
Toprağa düşen"
Bir karış toprağın
Var mıydı yaşarken?

10.1.60.7TÜRKIYE, ÜZGÜN YURDUM, GÜZEL YURDUM

TÜRKİYE, ÜZGÜN YURDUM, GÜZEL YURDUM

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Boynu bükük ay çiçeği
Şiirin ve aşkın geleceği

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Dağ rüzgarı, portakal balı
Alçak gönüllü, hünerli, sevdalı

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Yazgısı kara yazılmış gelin
Kurumuş sütü memelerinin

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Harlı bir ateş gibi derinde yanan
Haramilerin elinde bulunan

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Güngörmüş, bilge toprağım
Yunus, Pir Sultan ve Nazım

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Bozlat, ağıt, halay ve zeybek
Dumanı üstünde ekmek

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Yüzü kırış kırış anam
Ağlayan narım, gülen ayvam

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Asmaların üstünde gün ışığı
En güzel geleceğin yakışığı

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Zinciri altında kımıldayan
Bitecek sanıldığı yerde başlayan

10.1.60.78 TÜRKIYE, ÜZGÜN YURDUM, GÜZEL YURDUM

TÜRKİYE, ÜZGÜN YURDUM, GÜZEL YURDUM

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Boynu bükük ay çiçeği
Şiirin ve aşkın geleceği

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Dağ rüzgarı, portakal balı
Alçak gönüllü, hünerli, sevdalı

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum

Yazgısı kara yazılmış gelin
Kurumuş sütü memelerinin

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Harlı bir ateş gibi derinde yanan
Haramilerin elinde bulunan

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Güngörmüş, bilge toprağım
Yunus, Pir Sultan ve Nazım

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Bozlat, ağıt, halay ve zeybek
Dumanı üstünde ekmek

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Yüzü kırış kırış anam
Ağlayan narım, gülen ayvam

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Asmaların üstünde gün ışığı
En güzel geleceğin yakışığı

Türkiye, üzgün yurdum, güzel yurdum
Zinciri altında kımıldayan
Bitecek sanıldığı yerde başlayan

10.1.60.7 UNUTTUM, NASILDI ANNEMIN YÜZÜ

UNUTTUM, NASILDI ANNEMİN YÜZÜ

Unuttum, nasıldı annemin yüzü
Unuttum, sesi nasıldı annemin.
Gece bir örtü olsun anılardan
Kara yüreğime örtüneyim

Unuttum, nasıldı annemin gülüşü
Unuttum nasıldı ağlarken annem.
Yaşam sallasın kollarında beni
Küçücük oğluyum onun ben.

Unuttum, elleri nasıldı annemin
Unuttum gözleri nasıldı bakarken.

Kuru ot kokusu getirsin rüzgar
Yağmur usulcacık yağarken.

10.1.60.8UYANIK DÜS

UYANIK DÜŞ
Açık gözle düş görüyorum,
Gece ve gündüz düş görüyorum,
Kah bir okyanus var karşımda
Sonsuz ve isyancı,
Kah sonsuz kumlar.
Ve bir aslan, çöllerin hakimi
Üstünde kumların.
Ve boynunda aslanın
Mutlulukla şakıyarak
Ruhumun hakimi
Yüzüyor uykumda,
Ve çağırıyor beni,
Çağırıyor durmaksızın!
Jose MARTI

10.1.60.8UGUR'A AGIT DEGIL ÖVGÜ

UĞUR'A AĞIT DEĞİL ÖVGÜ

Günümüzde insan olmanın
Çok ağır bedeli var
Ya parçası olacaksın alçaklığın
Ya seni parçalarlar

Oysa insan olmak
Çoğalabilmektir başkalarıyla
İnsansın , birinin canı yanarken
Seninde canın yanıyorsa

Bir bombayla canına kıyılan
Çoğalmasını bilen biriydi
Daha az Uğur Mumcu'yduk dün
Daha çok Uğur Mumcu'yuz şimdi

10.1.60.8 YAZ SONU

YAZ SONU

Ayvalar ve güneş sarardı
Yıldızlar daha parlak
Ve ay daha soğuk şimdiden
Güz denizi yutkunuyor
Ardısıra yitik bir aşkın
Kıyıya çarpıp geriye çekilirken.
Kağıttan taşan mürekkep gibi
Taşıyor içimden
Özlemi geçmiş yazın.

10.1.60.8 YASADIKLARIMDAN ÖGRENDIGIM BIR SEY VAR

YAŞADIKLARIMDAN ÖĞRENDİĞİM BİR ŞEY VAR

Yaşadıklarımdan öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı, yoğunluğuna yaşayacaksın bir şeyi
Sevgilin bitkin kalmalı öpülmekten
Sen bitkin düşmelisin koklamaktan bir çiçeği

İnsan saatlerce bakabilir gökyüzüne
Denize saatlerce bakabilir, bir kuşa, bir çocuğa
Yaşamak yeryüzünde, onunla karışmaktır
Kopmaz kökler salmaktır oraya

Kucakladın mı sımsıkı kucaklayacaksın arkadaşını
Kavgaya tüm kaslarınla, gövdenle, tutkunla gireceksin
Ve uzandın mı bir kez sımsıcak kumlara
Bir kum tanesi gibi, bir yaprak gibi, bir taş gibi dinleneceksin

İnsan bütün güzel müzikleri dinlemeli alabildiğine
Hem de tüm benliği seslerle, ezgilerle dolarcasına

İnsan balıklama dalmalı içine hayatın
Bir kayadan zümrüt bir denize dalarcasına

Uzak ülkeler çekmeli seni, tanımadığın insanlar
Bütün kitapları okumak, bütün hayatları tanımak arzusuyla yanmalısın
Değişmemelisin hiç bir şeyle bir bardak su içmenin mutluluğunu
Fakat ne kadar sevinç varsa yaşamak özlemiyle dolmalısın

Ve kederi de yaşamalısın, namusluca, bütün benliğinle
Çünkü acılar da, sevinçler gibi olgunlaştırır insanı
Kanın karışmalı hayatın büyük dolaşımına
Dolaşmalı damarlarında hayatın sonsuz taze kanı

Yaşadıklarımdan öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara,göğe,bütün evrene karışırcasına
Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır
Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana

10.1.60.8 YENIDEN HÜZÜNLE

YENİDEN HÜZÜNLE

İşte yine can sıkıntısı
bana bir şiir yazdıracak.
Tırnaklarım uzamış,
İçimde yaralı bir aşk.

İçimde yaralı bir aşk
ve birkaç piyes ölüsü,
birkaç gözyaşı kırıntısı,
intihar gelgiti birkaç.

Sırtüstü uzandım dünyaya,
odamın ampülüne bakıyordum,
ampulün bağlı olduğu borunun
tavanda kıvrılışına.

Tavanda kıvrılışına
birkaç damla gözyaşının
birkaç damla tentürdiyot,
kalbim ağrıyordu, bir yaz-
günü düştüm sokaklara,
karanlık sokaklara düştüm,
bir yaz gecesiydi galiba,
ürpererek indikçe bayırlardan,
kimsesiz ve boş alanlara,
çaresiz, bomboş bir cesettim,
bir suyla dolu bir kova
olarak kalmışım dünyada.
Herkes kim bilir nerdedir-

şimdi? sevgilim...Kim bilir-
nerdesin?
Kalbim -ki bir gün durur-
var mıydı acaba?
Ölümü ve tuzlu
fıstıkları unutmadım,
bayat tuzlu fıstıkları.
Sarhoşlar kusardı bir de
ben varken orda. Dünya'da.
1965 yılında.
Bir savaş ve hüzün korkusuyla
kahvelere dolardı insanlar
Sevgilim! Sevgilim!
"Kanayan yerim benim"
çürük yumurta, bayat pastırma
ve
bamya yenilen bir lokantada
mareşal fevzi çakmak, koca yusuf
dünya güzeli fatma
dostumdular.
Ben o şehirde yalnızdım
bunu kimseler bilemez
gidip gidip rıhtıma
dururdum.
Kör bir dilenci vardı, o da-
dostumdu, beni-
evlendirmek isterdi kızıyla.
Ben içimde bir acıyla
boyna bir resim yapardım.
Sarı kurdeleli kızlara-
hikayeler anlatırdım hatta
uzak dünyalar ve
albert aynştayn hakkında.
Onlar
uzun uzun susarlardı.
Güzelim kızlari Hürriyet-
gaztesi okurlardı
Ses ve Hafta.

Her şey o kadar birbirinin
aynıydı, hayat-
akıp gidiyordu sıkıntıyla.
Domino taşlarına ve

bir nehrin akışına benzeyen
cesur ve genç hayat. Akıp giden.
Kitapçı vitrinlerini
ve
alanları hızla eskiten-
hayat, bazen-
beni heyecanlandırırdı.
Yağmurlu, ıhlamur ağaçlı bir yolda
kocaman, eflatun, bir güneş
tıkanırdı gırtlağıma
onu karnıma sokardım.
Güneşi, göğsüme ve karnıma.
Akşam-
beni bulurdu bir koyda.
Kırlara doğru
koşardım bir bağırtıyla.
Az önce ıslanmış kırlara,
serin ve bereketli,
her zaman bağışlayan,
o taze, ve hüzün-
anası kırlara...

Sevgilim! Sevgilim
Gece-
yürüyor,
Dünya-
yürüyor ordularla.
Kitaplarla ve matbaacı-
çıraklarıyla. İçimde-
bir dağ çeşmesi akıyor...
Sabah oldu oluyor anında-
eski, külüstür, kömür-
yüklü sarı bir kamyonla
yanında durmuştuk, orman-
battaniyeliydi hala.
Bir hastane odasında-
sabaha karşı, yaralı-
bir onbaşı gibi uyuyordu.
Sabaha-
karşı bir hastane odasında-
aklıma çanlar geliyor.
Bir adam-
kesik çocuk başları satıyor.

Yeniden
hüzünle başlıyorum bir
romana...

10.1.60.8 YENIDEN HÜZÜNLE

YENİDEN HÜZÜNLE

İşte yine can sıkıntısı
bana bir şiir yazdıracak.
Tırnaklarım uzamış,
İçimde yaralı bir aşk.

İçimde yaralı bir aşk
ve birkaç piyes ölüsü,
birkaç gözyaşı kırıntısı,
intihar gelgiti birkaç.

Sırtüstü uzandım dünyaya,
odamın ampülüne bakıyordum,
ampulün bağlı olduğu borunun
tavanda kıvrılışına.

Tavanda kıvrılışına
birkaç damla gözyaşının
birkaç damla tentürdiyot,
kalbim ağrıyordu, bir yaz-
günü düştüm sokaklara,
karanlık sokaklara düştüm,
bir yaz gecesiydi galiba,
ürpererek indikçe bayırlardan,
kimsesiz ve boş alanlara,
çaresiz, bomboş bir cesettim,
bir suyla dolu bir kova
olarak kalmışım dünyada.
Herkes kim bilir nerdedir-
şimdi? sevgilim...Kim bilir-
nerdesin?
Kalbim -ki bir gün durur-
var mıydı acaba?

Ölümü ve tuzlu
fıstıkları unutmadım,
bayat tuzlu fıstıkları.
Sarhoşlar kusardı bir de
ben varken orda. Dünya'da.
1965 yılında.
Bir savaş ve hüzün korkusuyla
kahvelere dolardı insanlar
Sevgilim! Sevgilim!
"Kanayan yerim benim"
çürük yumurta, bayat pastırma
ve
bamya yenilen bir lokantada
mareşal fevzi çakmak, koca yusuf
dünya güzeli fatma
dostumdular.
Ben o şehirde yalnızdım
bunu kimseler bilemez
gidip gidip rıhtıma
dururdum.
Kör bir dilenci vardı, o da-
dostumdu, beni-
evlendirmek isterdi kızıyla.
Ben içimde bir acıyla
boyna bir resim yapardım.
Sarı kurdeleli kızlara-
hikayeler anlatırdım hatta
uzak dünyalar ve
albert aynştayn hakkında.
Onlar
uzun uzun susarlardı.
Güzelim kızlari Hürriyet-
gaztesi okurlardı
Ses ve Hafta.

Her şey o kadar birbirinin
aynıydı, hayat-
akıp gidiyordu sıkıntıyla.
Domino taşlarına ve
bir nehrin akışına benzeyen

cesur ve genç hayat. Akıp giden.
Kitapçı vitrinlerini
ve
alanları hızla eskiten-
hayat, bazen-
beni heyecanlandırırdı.
Yağmurlu, ıhlamur ağaçlı bir yolda
kocaman, eflatun, bir güneş
tıkanırdı gırtlağıma
onu karnıma sokardım.
Güneşi, göğsüme ve karnıma.
Akşam-
beni bulurdu bir koyda.
Kırlara doğru
koşardım bir bağırtıyla.
Az önce ıslanmış kırlara,
serin ve bereketli,
her zaman bağışlayan,
o taze, ve hüzün-
anası kırlara...

Sevgilim! Sevgilim
Gece-
yürüyor,
Dünya-
yürüyor ordularla.
Kitaplarla ve matbaacı-
çıraklarıyla. İçimde-
bir dağ çeşmesi akıyor...
Sabah oldu oluyor anında-
eski, külüstür, kömür-
yüklü sarı bir kamyonla
yanında durmuştuk, orman-
battaniyeliydi hala.
Bir hastane odasında-
sabaha karşı, yaralı-
bir onbaşı gibi uyuyordu.
Sabaha-
karşı bir hastane odasında-
aklıma çanlar geliyor.

Bir adam-
kesik çocuk başları satıyor.
Yeniden
hüzünle başlıyorum bir
romana...
1965

10.1.60.8 YIKILMA SAKIN

YIKILMA SAKIN

Kötü şey uzakta olmak
Dostlarından, sevdiğin kadından
Yasaklanmak bütün yaşantılara
Seni tamamlayan, arındıran
Kapatıldığın dört duvar arasında
Sağlıklı, genç bir adam olarak
Neler gelmez ki insanın aklına
Sevinçli, özgür günlere dair
Kalmıştır yüzlerce yıl uzakta
Onunla ilk kez öpüştüğün şehir
Acı, zehir zemberek bir hüzün
Kalbinden gırtlağına doğru yükselir

Görüyorsun işte küçük adamları
Köhnemiş silahlarıyla saldıran sana
Kimi tutsak düşmüş kendi dünyasına
Kimisi düpedüz halk düşmanı
Diren öyleyse, diren, yılma
Yürüt daha bir inatla kavganı
Babeuf'u hatırla, Nazım Hikmet'i
Bir umut ateşi gibi parlayan zindanlarda
Hatırla Danko'nun tutuşan kalbini
Karanlıklari yırtmak arzusuyla
Ve faşizme karşı, zulme, zorbalığa
Düşün acılar içinde vuruşan kardeşleri
Elbette vardır bir diyeceği, bir haberi
Bir kaçağa çay sunan Kürt kadınlarının
Dağlar dilsizdir yalçındır
Ama gün gelir bir diyeceği olur onların da
Ve dağlar, ıssız tarlalar başladı mı konuşmaya

Susmazlar bir daha, söz artık onlarındır
Kötü şey uzakta olmak
Dostlarından, sevdiğin kadından
Yasaklanmak bütün yaşantılara
Seni tamamlayan, arındıran
Ama bir devrimciyi hakli kılan
Biraz da acılardır unutma
Yıkılma sakın geçerken günler
Yaralayarak gençliğini
Onurlu, güzel geleceklerin
Biziz habercileri düşün ki
Ve halkın bağrında bir inci gibi
Büyüyüp gelişmektedir zafer.

10.1.60.8 ÇERKEZ ALI

ÇERKEZ ALİ

Çerkez Ali'yle bir akşam
Göl kıyısı lokantada
Gürcü şarapları içtik
Mezemiz "çahohbili" ydi
Babası Kırımlı Tatar
Annesi istanbullu Türk
Kökü derinlerde çınar
Şair dostum çerkez ali

Gerçeği düşe çeviren
Duygu nereden geliyor
Şu karşıki dağlardan mı
Akşam sisinde eriyen
Bakışları bir ışık su
Çerkez Ali anlatıyor

Darağaçları kurulu
Sultan Hamit ağır hasta
Canı kayısı istemiş
Kar yağıyor İstanbul 'a
Beşiktaş'ta çerkez Ahmet
-Yörenin ünlü bakkalı-
Gidiyor yurdu kırım'a
Bulup geliyor kayısı'yı

Veriyor Çerkez Ahmet'e
Bacısı Melek Filsan'ı
Yaverlerden ihsan paşa

O sırada İstanbul'a
Kim gelirse kafkasya'dan
Çerkez diye anılıyor
Çerkez Ali'ye Çerkez'lik
Babası Çerkez Ahmet'ten
Böylece miras kalıyor

Düşü gerçeğe çeviren
Duygu nereden geliyor
Yanımızdaki gölden mi
Mavi bir tüle bürünen
Dişleri bir ap ak umut
Çerkez Ali anlatıyor

Beşiktaşlı Çerkez Ahmet
-kaytan bıyıklı delikanlı-
Onbeş yaşında Filsan'I
Alıp gidiyor Kırım'a
Osmanlıda meşrutiyet
Rusyada bolşevik devrimi
Ölüyor genç yaşta Ahmet
Kalıyor Ali'si yetim

Düşleri Çerkez Ali'nin
Her gece dolu bunlarla
Aklı fikri İstanbul'da
Siliniyor çizgileri
Göç günü ölen annenin
Buğulanıyor gözleri
Yağmur yağıyor kırım'a

Kırk yıldır Özbekistan'da
Yaşar Çerkez Ali sürgün
Dönecek mi yurtlarına
Kırımlı Tatarlar birgün
Beşiktaş'I İstanbul'u
Vatanını annesinin
Görmek kısmet olacak mı

"Anneciğim İstanbul'a
gidebileceğiz miyiz?"
diyor annesine kızım
karşı dağa bakıyorum
Bir ağırlık yüreğimde
Sırılsıklam ter içinde
Uykumdan uyanıyorum

10.1.60.8ÇIGLIK

ÇIĞLIK

Bir adamı öldürmenin tam sırası kurşunlarla
Çocuğunu öpüp kapıya çıktığında

Ey kanatılmış ciğnenmiş bahar günü
Birden bir cığlıkla kapatır yüzünü

Ezik bir gül gibi çığlık, yitik bir umut gibi
Boğmak boğma bir telle bir insan olmanın sevincini

Kederli yağmur, usulca düşen akşama
Çığlık. Bir çocuk yüzü. Dayalı cama…

10.1.60.8ÇOCUK GIBI TIRIL TIRILLIGINLE

ÇOCUK GİBİ TİRİL TİRİLLİĞİNLE

Çocuk gibi
tiril tirilliğinle
kucaklardım seni..
Yazlar ve unutuşlar geçerdi.
Günlerin güneşini içerdim.
Sessizce
aşkın
teri
dolardı kasıklarıma...
Fıçılarda damıtılmış
şarap renginde şafak...
Ayaklarının bastığı kumlara
basardı ayaklarım...
İnce
güzelliğin senin

seni kuşatan
gökyüzü kadar sadeydi...
İnsan
güzelliğin senin..
Katıksız merakın..
Katıksız
şehvetin ve sevincin..
Dünyaya
bir güzelliğin...
narinliğini
anlatmak için gelmiş gibiyim..
Denizin çarptığı
kumsal
ve bunaltıcı yaz gecesi..
Dünyaya
bir yaz gecesinin
bunaltısını
anlatmaya gelmiş gibiyim.

Ey bırakıp gitmek...
Yıldızlar ve
taptaze bir şey...
Bir aşkın
pırıl pırıl
edişi seni...

Boynunun ve
omuzlarının narinliği..
Dudaklarının üstündeki
ter damlası...
Kayar gibi uzanışı
kollarımda vücudunun..
Beyaz bir
ırmak gibi...
Yaşanmış ve yaşanacak
bütün aşkların
baygınlığını yaşamak seninle...
Vücudun üstüne
yazdığım bu şiir
senin bir zamanki
güzelliğinin
tanıtı gibi kalmalıdır..
Sevgilim, gövden

sinerdi gövdeme..
Çocuk ve
günahkâr başın
dinlenirdi omzumda...

Her şey bitiyor
ve
yorulduğumu düşünüyorum
Akşama
yemek hazırlıyor bir kadın..
Kocası, gömleğinin
kollarını kıvırmış
camdan bakıyor...
Terzi kızlar
atelyeden çıktılar.
Akşam hazırlığı.
hüzün.

Bir odada
beni beklediğini düşünüyorum..
Seninle dolu bir oda..
Seslerimiz
tanıdığında birbirini
ve gülüşlerimiz..
Ve hüzünlerimizin
anlaşıldığında
kardeş olduğu..
Boynunu yeniden
sevgiyle öperim
parmaklarının
ucunu...
Gençliklerimizin
birbirine karıştığı
düşüncesiyle çoğalarak...

10.1.60.90 ÇOK SEVDIM BIR ZAMANLAR SEVIYORUM YINE DE

ÇOK SEVDİM BİR ZAMANLAR SEVİYORUM YİNE DE

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Alıp başımı gitmeyi yollar boyunca
Seyretmek bir bozkır akşamını camından bir otobüsün

Masal şehirlerini geçerken hızla

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Ürpertili, sımsıcak tenini kadınların
Salmak serin sulara gövdemi
Düşüp gitmek ardına şiirin ve aşkın

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Varolduğumu düşünmeyi, ürpererek..
Karanlık bir odada küçük bir çocuk gibi
Yağmurdan ve yalnızlıktan ürperek

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Düşüncemi geniş ve sonsuz olanla birleştirmeyi
Hırçın ve ele geçmezce atılgan
Uysal ve usulcacık benim olan şeyi...

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Ve hep seveceğim beynim ve tenim varoldukça bu dünyada
Pırıl pırıl olani, her zaman bir güz diriliğinde
Değişmez ve değişken olanı sonsuzca...

10.1.60.9ÖGRENDIM KI

ÖĞRENDİM Kİ...

Yıllar sonra öğrendim ki...
Öğrendim ki...
Kimseyi sizi sevmeye zorlayamazsınız.
Kendinizi sevilecek insan yapabilirsiniz,
Gerisini karşı tarafa bırakırsınız.
Öğrendim ki...
Güveni geliştirmek yıllar alıyor,
Yıkmak bir dakika.

Oğrendim ki...
Hayatında nelere sahip olduğun değil
Kiminle olduğun önemli.

Öğrendim ki...
Sevimlilik yaparak 15 dakika kazanmak mümkün
Ama sonrası için bir şeyler bilmek gerek.

Öğrendim ki...
Kendini en iyilerle kıyaslamak değil
Kendi en iyinle kıyaslamak sonuç getirir.

Öğrendim ki...
İnsanların başına ne geldiği değil
O durumda ne yaptıkları önemli.

Öğrendim ki...
Ne kadar küçük dilimlersen dilimle
Her işin iki yüzü var.

Öğrendim ki...
Olmak istediğim insan olabilmem
Çok vakit alıyor.

Öğrendim ki...
Karşılık vermek
Düşünmekten çok daha basit.

Öğrendim ki...
Bütün sevdiklerinle iyi ayrılman gerek
Hangisi son görüşme olacak bilemiyorsun.

Öğrendim ki...
"Bittim" dediğin andan itibaren
Pilinin bitmesine daha çok var.

Öğrendim ki...
Sen tepkilerini kontrol edemezsen
Tepkilerin hayatını kontrol eder.

Öğrendim ki...
Kahraman dediğimiz insanlar
Bir şey yapılması gerektiğinde
Yapılması gerekeni
Şartlar ne olursa olsun yapanlar.

Öğrendim ki...
Affetmeyi öğrenmek deneyerek oluyor.

Öğrendim ki...
Bazı insanlar sizi çok seviyor

Ama bunu nasıl göstereceğini bilemiyor.

Öğrendim ki...
Ne kadar ilgi ve ihtimam gösterseniz
Bazıları hiç karşılık vermiyor.

Öğrendim ki...
Para ucuz bir başarı.

Öğrendim ki...
En iyi arkadaşla sıkıcı an olmaz.

Öğrendim ki...
Düştüğün anda seni tekmeleyeceğini düşündüklerinden bazıları
Kaldırmak için elini uzatır.

Öğrendim ki...
İki insan aynı şeye bakıp
Tamamen farklı şeyler görebilir.

Öğrendim ki...
Aşık olmanın ve aşkı yaşamanın çok çeşidi vardır.

Öğrendim ki...
He şartta kendisiyle dürüst kalanlar
Daha uzun yol yürüyor.

Öğrendim ki...
Hiç tanımadığın insanlar,
iki saat içinde,
senin hayatını değiştirir.

Öğrendim ki...
Anlatmak ve yazmak ruhu rahatlatır.

Öğrendim ki...
Duvarda asılı diplomalar
İnsanı insan yapmaya yetmez.

Öğrendim ki...
Aşk kelimesi ne kadar çok kullanılırsa, anlam yükü o kadar azalır.

Öğrendim ki...

Karşındakini kırmamak ve inançlarını savunmak arasında çizginin nereden geçtiğini bulmak zor.

Öğrendim ki...
Gerçek arkadaşlar arasına mesafe girmez.
Gerçek aşkların da!

Öğrendim ki...
Tecrübenin kaç yaşgünü partisi yaşadığınızla ilgisi yok,
Ne tür deneyimler yaşadığınızla var.

Öğrendim ki...
Aile hep insanın yanında olmuyor.
Akrabanız olmayan insanlardan ilgi, sevgi ve güven öğrenebiliyorsunuz.
Aile her zaman biyolojik değil.

Öğrendim ki...
Ne kadar yakın olursa olsunlar
En iyi arkadaşlar da ara sıra üzebilir.
Onları affetmek gerekir.

Öğrendim ki...
Bazen başkalarını affetmek yetmiyor.
Bazen insanın kendisini affedebilmesi gerekiyor.

Öğrendim ki...
Yüreğiniz ne kadar kan ağlarsa ağlasın
Dünya sizin için dönmesini durdurmuyor.

Öğrendim ki...
Şartlar ve olaylar,
Kim olduğumuzu etkilemiş olabilir.
Ama ne olduğumuzdan kendimiz sorumluyuz.

Öğrendim ki...
İki kişi münakaşa ediyorsa,
Bu birbirlerini sevmedikleri anlamına gelmez.
Etmemeleri de sevdikleri anlamına gelmez.

Öğrendim ki...
Her problem kendi içinde bir fırsat saklar.
Ve problem, fırsatın yanında cüce kalır. (Tamer Karaoğlu)

Öğrendim ki...
Sevgiyi çabuk kaybediyorsun, pişmanlığın uzun yıllar sürüyor. (Ruhat Cengiz)

Öğrendim ki...
Bu yazıya bir şiir yakışırmış

10.1.60.9 İLKBAHAR

İLKBAHAR

Yüzümü bulutlara kaldırıp
Dua eder gibi mırıldanıyorum
Kuşlarla, otlarla yıkanıyorum
Rüzgarla, ilkbaharla

Güneş gözkapaklarımı ısıtıyor
Ah! Güvenilmez ilkbahar güneşi
Rüyada mıyım, gerçek mi bu
Hem var gibiyim, hem yok gibi

Bir güney kentinde, bir kıyı kahvesinde
Başakların sonsuz salınışı
Burada, kendimle başbaşa
Ömrümü böylece tamamlayabilirim

Bir kuşu dilinden hiç öpmedim
Belki bir gün öpebilirim
Belki bir gün rüzgar olurum ben de
Eserim başakların üzerinden
Kalbim bir yaz gününe karışsın isterim
Bir kuş cıvıltısında doğmak için yeniden

10.1.60.9 İNSANLAR

İNSANLAR

İnsanlar da ülkelere benziyor
Sınırları var, yüzölçümleri
Yasaları var
Bayrakları, ilkeleri
Kimi dağlık bir arazidir.
Kimi kıraç
Kimi bereketli

Kimi dardır
Kimi engin gözalabildiğince
Kiminin sınırlarından sıkı pasaport denetimiyle girilebilir.
Elini kolunu sallayarak girersin kiminden içeri
Sonuçta ne küçümse insanları kızım
Ne de önemse gereğinden çok
Ama anlamaya çalış
Nedir ve ne kadar genişleyebilir yüzölçümleri

10.1.60.94 ISIM NEDIR KI

İSİM NEDİR Kİ

İsim nedir ki
Bulutlara yazılır geçer

Yüzüm nedir ki
Akar suya çizilir geçer

Ömür nedir ki
Kurulur bozulur geçer

Sevda nedir ki
Dokunursun süzülür geçer

Şiir nedir ki
Sezilir geçer

İnsan nedir ki
Bir şeylere sevinir üzülür geçer

10.1.60.95 ISTE BIR SIIR

İŞTE BİR ŞİİR

Bir akşamüstüne doğrunun melankolisini sonsuzlaştırmak istiyorum
        yaşadığıma tanık olun
Bu bireysel çırpınışları asmak istiyorum, tanık olun
Ama bir aralıkta yaşıyoruz sanki,
        yeryüzü ayaklarımızın altından kayıyor ve kimse bunun
                farkında değil

Heryerde benciller ve ukalalar kendi ölçülerine zorluyorlar hayatı

Ve hiç kimse denizin nasıl büyük ve derin birşey olduğunun
farkında değil

Ve hiç kimse bir karpuz kabuğundaki çıldırtıcı, taze ve derin
yeşilliğin farkında değil
Ve hiç kimse çocukların neden mahzun olduğunun farkında değil
Ve onları nasıl bir dünyaya hazırladığımızın
Hafifçe başım ağrıyor, bir çocuk ağlayışı, geçen bir tren,
vakitsiz bir horoz
Birazdan televizyon sesi yükselir, hayatımızı karartmak
ve zapt u rapt altına almak için
Hiçbir şairi kıskanmıyorum ve hiçbir şaire özenmiyorum, istiyorum ki
kendi çırpınışları, kendi savruk davranışları içinde
bir disiplin yaratsın şiirim
İşte durup dururken uzak semtlerinde Ankara'nın geniş ve soğuk
bir gecekondu akşamının izlenimi geliyor aklıma
Ve tereddütsüz geçiyorum şiirime bunu
Mutlu olmayı bir kez yitirdim sonsuzca belki de
Üzüntüyle ayrılıyorum bu şiirden

10.1.60.9 SAIR ISÇIDIR

ŞAİR İŞÇİDİR
Bağırırlar şaire:
"Bir de torna tezgâhı başında göreydik seni.
Şiir de ne?
Boş iş.
Çalışmak, harcınız değil demek ki..."
Doğrusu
bizler için de
en yüce değerdir çalışmak.
Ve kendimi
bir fabrika saymaktayım ben de.
Ve eğer
bacam yoksa
İşim daha zor demektir bu.
Bilirim
hoşlanmazsınız boş lâftan
kütük yontarsınız kan ter içinde,
Fakat
bizim işimiz farklı mı sanırsınız bundan:

Kütükten kafaları yontarız biz de.
Ve hiç kuşkusuz
saygıdeğer bir iştir balık avlamak
çekip çıkarmak ağı.
Ve doyum olmaz tadına
balıkla doluysa hele.
Fakat
daha da saygıdeğerdir şairin işi
balık değil, canlı insan yakalamadayız çünkü.
Ve doğrusu
işlerin en zorlusu
yanıp kavrularak demir ocağının ağzında
su vermektir kızgın demire.
Fakat kim
aylak olduğumuzu söyleyerek
sitem edebilir bize;
Beyinleri perdahlıyorsak eğer
dilimizin eğesiyle...
Kim daha üstün, şair mi?
yoksa insanlara
Pratik yarar sağlayan teknisyen mi?
İkisi de.
Yürek de bir motordur çünkü
ve ruh, onun çalıştırıcısı.
Eşitiz bizler
şairler ve teknisyenler.
Vücut ve ruh emekçileriyiz
aynı kavganın içinde
Ve ancak ortak emeğimizle
bezeriz evreni
marşlarımızı gümbürdeterek
Haydi!
laf fırtınalarından
ayıralım kendimizi
bir dalgakıranla.
İş başına!
Canlı ve yepyeni bir çalışmadır bu.
Ve ağzıkalabalık söylevci takımı
değirmene yollansın dosdoğru!
Unculuğa!

Değirmen taşı döndürmeye laf suyuyla!

Vladimir MAYAKOVSKI

10.1.60.9 SU YOKSUL, ISIKSIZ SOKAKLARDAN

ŞU YOKSUL, IŞIKSIZ SOKAKLARDAN

Şu yoksul ,ışıksız sokaklardan geçerken akşamüstleri
Elimde yiyecek filesi,evime doğru
Siliniyor sanki zihnimin yorgunluğu
Isıtıyor halkımın ozanı olmak duygusu içimi

Yıpranmış ellerinde bir sokak çiçekçisinin
Bir kırmızı gül gibi

10.1.61 Atavi

10.1.61.1 Yitik Sevdamin Örtülü Çiçeklerine

Yitik Sevdamın Örtülü Çiçeklerine

Öfkemin asırlardır kapanmayan yarasına
Kurşun sıkıyorlar yine şüheda!
Ülkemde örtülerim çekiliyor başımdan,
Başörtülülerle boğuluyorum her gece
İlmik ilmik boğazıma düğümleniyor hıçkırığım,
Haykırmak istesem de sesim çıkmıyor,
Ceylanlarım bu yüzden boğazlanıyor,
Hafakanlar ortasında kaldım,
Biçareyim şüheda!..

Bugün yine zulüm yağıyor,
Akan gözyaşlarım üstüne,
Birileri başörtümü istiyor şüheda!
Diyet olsun diye Hayber'e,
Birileri ölüm istiyor şüheda!..
Yitik sevdamı yoketmek için,
Darağaçlarında...

Bak bir Zeyneb çıkmış şüheda!..
"ONURUMDUR ÇİĞNETMEM!" diyor...
Birilerinin dili dışarıda,
Kahpece saldırıyor...
Bir Sümeyye çıkıyor
Her fırsatta karşılarına...
Ve direnişin sancağı,
Başörtümüz oluyor!...
- Dalgalandıranlara selam olsun!...-

Öfkemin yarasına intikamlar yağıyor şüheda!..
Beyazıt Meydanı'na yakılan,
İsyan ateşi bile içimi ısıtmıyor!...
Buz kesildim utancımdan şüheda!...
Kan-ter içinde kaldım, titriyorum;
Öfkelerin ayazında...

Bak bir Aişe çıkıyor şüheda!...
"ŞEREFİMDİR ÇİĞNETMEM!" diyor!..
Birileri hayasızca,
Peruk teklif ediyor...
Bir Zehra direnişi çıkıyor,
Kahpe teklifin karşısına!..
Ve direnişin sancağı,
Başörtümüz oluyor!..
- Koruyanlara selam olsun!..

Beynimin dehlizlerine,
Bakışların düştü yine şüheda!..
Gelmek istesem tel örgüler bırakmıyor,
Uykularım bölünüyor bin berzah ötesinde...
Keşke diyorum, keşke...
Ama yok, yok işte...
Arasatta kalmış gibiyim,
Biçareyim şüheda!..
İntizarın düşüyor gönlümün vuslatlarına,
Kelepçeli ellerimi semaya kaldırarak,
Yitik sevdamın örtülü çiçeklerine
Adıyorum dualarımı!..

Atavi

10.1.61.2 Çok Sevdim Bir Zamanlar Seviyorum Yine De

Çok Sevdim Bir Zamanlar Seviyorum Yine De

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Alıp başımı gitmeyi yollar boyunca
Seyretmek bir bozkır akşamını camından bir otobüsün
Masal şehirlerini geçerken hızla

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Ürpertili, sımsıcak tenini kadınların
Salmak serin sulara gövdemi
Düşüp gitmek ardına şiirin ve aşkın

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Varolduğumu düşünmeyi, ürpererek..
Karanlık bir odada küçük bir çocuk gibi
Yağmurdan ve yalnızlıktan ürperek

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Düşüncemi geniş ve sonsuz olanla birleştirmeyi
Hırçın ve ele geçmezce atılgan
Uysal ve usulcacık benim olan şeyi...

Çok sevdim bir zamanlar, seviyorum yine de
Ve hep seveceğim beynim ve tenim varoldukça bu dünyada
Pırıl pırıl olani, her zaman bir güz diriliğinde
Değişmez ve değişken olanı sonsuzca...
Atavi

10.1.62 ATTILA ASUT

10.1.62.1 ACININ BIR UCUNDAN

ACININ BİR UCUNDAN
Süzgün bir ceylan bakışın
Tedirgin ormanında hüznün
Avcılar acımasız
Avcılar kıyıcısı ömrümüzün.
Kaç kez tuz bastım yaraya
Kaç kez dağladım acıyı
İhanetin çatal dillisini gördüm
İnancın su katılmamışını.
İnce bir sızı büyür
Sesim boğulur ormanda

Rüzgâr yabanıl eser
Kalakalırım yollarda.
Kafeste kuş gibiyim
Yaralı, bungun ve tutsak
Sakıncalı bir iştir şimdi
Sevgi sözcükleriyle konuşmak.
Yaşamı paylaşıyorum seninle
İster zindanda ister sürgünde
Sevdadır emziren direncimi
Adın güneşli bir türkü dilimde.
Sorabilsem aklımdan geçenleri
Irmaklar nereye kuşlar nereye
Tut bir ucundan acının
Ekle yüreğini yüreğime.

Mamak, Aralık 1983

10.1.62.2 ADAM GIBI

ADAM GİBİ

Ali Rıza Yücel'in anısına

Büyükbaba
Büyük adamdı
Büyük yaşadı
Büyük öldü.

28 Eylül 1979

10.1.62.3 ALAZ AGIDI

ALAZ AĞIDI

Öldü gül'ün eşi
alaz'ın ve türküler'in babası
emekçisi onur'un.
Öldü can yoldaşım
güzel insan
güzel oğul
güzel İlhan.
Kardeşim bir yanarca
kanayan her şafakta
can toprağa düşse de
canlar dimdik ayakta.

Sanmayın kavga durur
sanmayın söner alaz,
türküler yeşerir yine
gül'ler sararsa da biraz.
İlhan'lar öledura
tüküler gül'e dura
muştular geledura.
Ankara, 12 Kasım 1980

10.1.62.4 Attila ASUT

Attila AŞUT

5 Ekim 1939'da Trabzon'da doğdu. İlk ve ortaokulu, doğduğu kentte okudu; liseyi yıllar sonra Ankara'da tamamladı.

İlk yazı ve şiir denemeleri, *"Ceylan"*, *"Arkadaş"*, *"Küçük Afacan"* gibi çocuk dergileriyle, günlük *"Tan"* gazetesinin *"Çocuk Sayfası"*nda yayımlandı. 1957 yılında, Trabzon Lisesi'nde öğrenciyken, *"Hâkimiyet"* gazetesinde profesyonel olarak çalışmaya başladı. O günden sonra bir daha basın yaşamından kopamadı. 1957-1969 yılları arasında Trabzon'da yayımlanan birçok gazetede muhabir, yazar, teknik sekreter ve yayın yönetmeni olarak çalıştı. *"Hâkimiyet"* in sahibi Ömer Turan Eyuboğlu 1960 yılında ölünce, gazetenin yayın sorumluluğunu ve haftalık *"Sanat Sayfası"*nın yönetmenliğini üstlendi. *"Kıyı"* dergisinin kuruluş çalışmalarına katıldı. Bu arada, İstanbul'da çıkan *"Dünya"*, *"Akşam"*, *"Milliyet"* ve *"Cumhuriyet"* gazetelerinin Trabzon muhabirliğini yaptı. Ayrıca, 1965-1969 yılları arasında, Trabzon'da kendi olanaklarıyla, *"Sömürücülüğe Karşı SAVAŞ"* adlı haftalık sosyalist gazeteyi çıkardı.

1969 yılında Ankara'ya yerleşti; *Gerçek Ajansı, Anadolu Ajansı, TÜBA Ajansı*'nda muhabir ve editör olarak çalıştı; kimi kuruluşlarda Basın Danışmanlığı yaptı.

Siyasal nedenlerle 1972-1977 yılları arasında yurtdışında zorunlu göçmenliği yaşadı.Yurda döndükten sonra *"Politika"* gazetesinde çalışmaya başladı. Bir ara, *"Yeni Ulus"* gazetesinin sanat sayfasını yönetti. 1980-1981 döneminde, *Çağdaş Gazeteciler Derneği*'nin Genel Başkan Yardımcılığı görevini yürüttü..

12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra, 1 Mayıs 1981'de Ankara'da gözaltına alındı. Mamak Askeri Cezaevi'nde 37 ay tutuklu kaldı. Daha sonra Askeri Yargıtay'ca aklanınca yeniden basın yaşamına döndü; *"Çağdaş"* gazetesinde *ve "Görüş"* dergisinde sendikal ağırlıklı yazılar yazdı.

1988 yılında *"Adımlar"* dergisinin Ankara Haber Müdürlüğü'nü yaptı. 1990-1991 yılları arasında, *Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği*'nin (NÜSHED) Genel Yönetmenliği'ni üstlendi, bu kuruluşun *"Son Reçete"* adlı dergisini çıkardı.1993'te, Aziz Nesin 'in başyazarlığını yaptığı *"Aydınlık"* gazetesinde *"Üçüncü Göz"* yazılarını yazmaya başladı. Daha sonra *"Siyah Beyaz"* gazetesine Kültür-Sanat Editörü olarak girdi. 1998 yılında aktif gazteciliği bırakarak kendini tamamen şiire ve yazı çalışmalarına verdi. Edebiyatçılar Derneği'nce 1994'te yayımlanan *"SIVAS KİTABI / Bir Topluöldürümün Öyküsü"* adlı belgesel yapıtın editörlüğünü yaptı.

Şiirleri, *"Hâkimiyet Sanat Sayfası"*nın yanı sıra, *"Damla"*, *"Otağ"*,*"Dönemeç"*,*"Yeni Türkü"*, *" Çağdaş Türk Dili"*, *"Anadolu Ekini"*, *"Öykü-Şiir"*, *"Karşı"*, *"Kıyı"*, *"Trabzon"*, *"Mavi Nota"*, *"Gerçek Sanat"*, *"Promete"*, *"Yeni Biçem"*, *"Damar"*, *"İnsan"*, *"Edebiyat ve Eleştiri"*, *"Papirüs"*,*"Ürün"*, *"Güzel Yazılar"*, *"Ağır Ol Bay Düzyazı"*,*"Pencere"* dergileri ile *"İlhan İlhan" (1983)*,*"Nâzım Hikmet Vakfı Yıllığı" (1993)*,*"Geçmişten Günümüze Trabzon Şairleri"* (1993) ve *"Hece Taşları"* (1997) adlı seçkilerde yayımlandı. Şiirlerinden bir seçmeyi, 2001 yılında Serander Yayınları arasında çıkan *"Acının Külrengi"* adlı kitabında topladı. Köşe yazılarından oluşan *"Siyah Beyaz Yazılar"* adlı dosyası da yakında yayımlanacak.

***Çağdaş Gazeteciler Derneği, Dil Derneği, Edebiyatçılar Derneği* üyesi ve*"Sürekli Basın Kartı"* sahibi.**

YAPITLARI

Acının Külrengi (Mart 2001

10.1.62.5 BEKLE BENI BIR AKSAM ALACASINDA

BEKLE BENİ BİR AKŞAM ALACASINDA
Irmaklar çoğalır gözlerimde
Soluğum eritir dağları
Sen kuşanıp sevgiyi
Düşünce yola.
Kara giysileri çıkar üstünden
Bak, beşinci mevsimi göveriyor yaşamın
Boynuna kızıl fularını dola.
Çıkıp geleceğim karanlık dehlizlerden
Kırarak bileklerimdeki zincirleri
Sen başını dik tut sevgilim
Sabrın gülünü sula.
Dayanılmaz değildir hiçbir ayrılık
Yeter ki tutsak alınmasın yürekler
Geliriz üstesinden bu acının da.
Buruk bir özlemle değil
Gülen bir yürekle bekle beni
Geleceğim
Bir akşam alacasında.
Mamak, Ocak 1984

10.1.62.6 GIDERAYAK

GİDERAYAK
Umudu öldürüyorlar yavrum
baharda kuşları
balaban düşleri öldürüyorlar
yalansız gülüşleri
balözü öpüşleri öldürüyorlar.
En güzel şeyleri öldürüyorlar yavrum
kitapları ve çocukları öldürüyorlar
bal veren arıları
hamarat karıncaları öldürüyorlar
ışıyan şafağı
gülen düşünceyi
anaç türküleri öldürüyorlar.
Bak işte
geliyorlar
söndürmeye ışığını dünyamızın
güneşini doğanın.
Şimdi namluda karanfil neye yarar
duvarda afiş neye yarar
defterde şiir neye yarar?
Gidiyorum
akşam eve dönmeyebilirim
sana yalnız karanfili
ve bu şiiri bırakarak
ölebilirim.
Gidiyorum
babasız büyümeye hazır ol
hazır ol yavrum.
Ankara, 24 Mart 1978

10.1.62.7 MENEKSELI ACILAR

MENEKŞELİ ACILAR
Özen'e
Bir kadın… karda kışta
Yürüyordu gizli düşte
Bir yakada açık görüş
Öbür yaka direnişte.
Bir kadın… düşleri karabasan

Çıkıyor merdivenlerinden acının
Çok ince bir hüznü menekşeliyor
Soğuk gölgesinde darağacının.
Bir kadın… yaşamın terkisinde
Ardı sıra doludizgin atlılar
Ceylanlar gezinir gözlerinde
Heybesinde menekşeli acılar.
Mamak, Eylül 1983

10.1.62.8 MEVLÛT

MEVLÛT
I.
Bir yenik gecemden sesleniyorum sana
Saçlarımda ıslaklığı nisan yağmurlarının
Umutsuzlar Parkı'nda yitirdim gözlerimi
Bırak şimdi mutlu yaşantıları
Van Gogh'un buğday tarlasını unut,
Tut elimden
düşeceğim
Mevlût!
II.
O günah akşamının serüvenini düşün
Delidolu hulo hoop'çu kızları…
Hani bir bel kıvırmaları vardı çılgın ezgileri arasında gecenin
Bir çember çevirmeleri vardı…
Dönüp duruyorlardı ıslak ağızlarına karşı esriklerin,
Dudaklarında pembe günahlar,
Ellerinde hula hoop çemberleri.
-Ve sonunda kalçaların konuştuğu bir saat-
Geçirdi boynumuza halkaları
Delidolu hula hoop'çu kızları
Esrik gecelerin özgürlüğüne inat.
III.
Şimdi bir park köşesinde yapayalnızım
Hep Âdem'in yasak yemişine uzanır böylesi gecelerde eller
Bütün kapılar günah akşamlarına açılır
İnsan böyle gecelerde cinayet işler.
Korkuyorum, bu yalnızlık öldürecek beni,
Yüreciğim bölük pörçük bugece…

Gelmek istiyorum, gelemiyorum
Bak, bu yenik geceden sesleniyorum:
Tut elimden
düşeceğim
tuuut,
Garibistan'lı Mevlût!
(1959)

10.1.62.9 SAVAS SONU TUTSAK KAMPLARI

SAVAŞ SONU TUTSAK KAMPLARI
1. T ü r k ü l e r i S e v e r i m
Acısıdır duyulan yüreklerde dört mevsim
Acısıdır unutulmuş yalnızlıkların
Türküsüdür böyle deli gözümüzü yaşartan
Savaş sonu tutsak kamplarının.
Savaş sonu tutsak kamplarının
Büyür yalnızlığı gecelerle bir
Duyulan dağca taşça ağlamaklı
Köpeklerin özgürlük türküsüdür
Yorgun çağrısında ulumaların.
Bu tutsak akşamlarda eller sevgiye dargın
Kırık kitaraların duyulmaz ezgileri
Ötelerden ses eder bir zenci yorgun argın
"Yaşamak güzel şeydir" türküsünü çağırır
Kuşkulu gölgesinde ışık oyunlarının.
Büyür kutsal sabahlarda acılar büyür
Büyümeyen maviliklere koşut
Kanamış ak elleri uzamış sakalıyla
Özgürlüğü çağıran bu zenci sensin Aşut,
Yenilmiş çağlarında tutsak sokaklarının.
2. Ö t e l e r
Bayram sevinçleri nerede kalmış
Mamutlardan ötedeki çağların
Sevgilerin eşit dağıtıldığı
Kutsal teraziyle aka karaya
Betiklerde uyuyan zamanların.
3. Ü ş ü m e k
Biz o kadar üşüdük ki o kadar
Bu yoksul güneşler ısıtmaz bizi

Kaldırın aynaları duvarlardan
Bu yokuşun ötesinde günah denizi
Kaldırın kaldırın aynalar soğuk
Biz o kadar üşüdük ki o kadar.
4. A ğ ı t
Nice soğuk sevimsiz yasalarda
Yarınların kurşuna dizildiği
Bir destandır yazılmış kanımıza
Öyküsünü kuşakların bildiği
Abraham Lincoln'ün güzelliği.
5. Y u ğ
Kara giysilerde küçülür zaman
Tamtamlarda büyük yası ak yordamların
Uzar gömütlerce sabahlara dek
Çılgın ağıtları kör baykuşların.
6. Y e n i k S o n
Susmuş bütün diller gerçekler susmuş
Büyüyor şehveti karanlıkların
Bencil türküleri duyulur şimdi
Güzele düşman yaratıkların
Güzele düşman yaratıkların.
Mayıs 1959-Şubat 1961

10.1.62.1YARALI SIIR

YARALI ŞİİR
Şiirim yaralıdır
Çünkü yaralıdır yurdum.
Kınalı kuzularım
-Kızlarım
Oğullarım-
Yaralıdır.
Denizlerim kurudu
Gemilerim battı
Tayfalarım yaralıdır.
Uzun yol yorgunuyum
Söz verdim /
Dönüp bakamam geriye
Çocukluğum yaralıdır.
Genç ölülerin yaşamından çaldık

Düşenlerin ömrü eklendi ömrümüze
Ölenler niye öldü?
Biz niye hayattayız?
Sorularım yaralıdır.
Köprüleri attım
Gemileri yaktım
Atları vurdum
Gençliğim, umudum yaralıdır.
Karanlık bir kuyudayım
Kovam boş /
Su çekmiyor çıkrığım
Yaralı bir ömrün ortasında
Kanıyor şiirim ve yurdum.
Aralık 1998

10.1.62.1YENISEHIR'DE BIR ÖGLE VAKTI"

YENİŞEHİR'DE BİR ÖĞLE VAKTİ"
-Sevgi Soysal'ın anısına-
Çınarlar, akasyalar, kestane ağaçları
Dallarına serçeler konardı
Cemreler erken düşerdi
Boşanırdı kırkikindi yağmurları
Atatürk Bulvarı aşk kokardı.
Ne hoştu akşam çıkışları
Ağır bir ırmak gibi akardı insanlar Bulvar'da
Şimdi telaşlı koşuşturmalar almış
O canlı kalabalıkların yerini
Eski tadı yok
Kızılay'da yürümenin.
Ne sevgililerin buluştuğu pasteneler kaldı
Ne eski çay bahçeleri, kahveler, sinemalar
Ne "Yankee Go Home!" çığlıkları duyuluyor artık
Ne "Kahrolsun ABD Emperyalizmi!"
Günaşırı kırılmıyor Amerikan Haberler Merkezi'nin camları
Coniler hoşnut yaşamından!
Şerafettin Atalay'la bir öğle vakti
Turlamıştık Sıhhiye-Bakanlıklar arasında
Başımızda kavak yelleri
İçimizde olmadık hınzırlıklar

Koşturmuştuk peşimizden toplum polislerini
"Fruko"larla köşe kapmaca oynamanın keyfini çıkararak
O bizim mangal yürekli il başkanımızla.
Sonra evinin önünde öldürdüler onu
Amasya'da hain bir pusuda…
Nerde şimdi aşklarımın ve kavgalarımın başkenti
Sokaklarında kol kola yürüdüğüm güzel insanlar?
O gözü kara sosyalist militanlar
Kaloriferci Abbas, Çöpçü Cemal, Fukara Tahir
Ümran Baran, Şükran Deriş, Ayı Atilla…
Ne kaldı geriye "555 K" günlerinden
Islıkla söylenen türkülerden
68'lilerden?
Ne kaldı söyleyin ne kaldı
Havuzlar, fıskıyeler dışında
Zincire vurulmuş Ankara'da?
Başkent taşkent oluyor da
Kimsenin kılı kıpırdamıyor
Kuşatma altındayız sanki
Yayılıyor karanlığın gölgesi.
Görüyorum zaman zaman
O günlerden arta kalan
Ak saçlı delikanlıları
Yorgun bedenleriyle geçiyorlar Bulvar'dan
Yüreklerinde isyan ateşleri.
Diyorum ki iş başa düştü yine
Sevgi'yi de alıp yanımıza
"Yenişehir'de Bir Öğle Vakti"
Yeniden girelim kol kola
Kırmak için bu zincirleri!
Kasım 1998

10.1.62.1ÖVÜNEREK ASKIN ILE

ÖVÜNEREK AŞKIN İLE
Sevdiceğim, övdüceğim, en ince dalımsın benim,
Aşkın yediveren gülü, karasevdalımsın benim.
Ardım sıra götürdüğüm, sürgünlerde büyüttüğüm
Özlem kuşum çığlık çığlık, suskun zerdalimsin benim.
Bitsin diye ayrılıklar ceylan gözlü can yoldaşım,

Sevgi katına sunulmuş arzuhalimsin benim.
Doludizgin koşulardan, kesintisiz acılardan
Duldasına sığındığım dingin yalı'msın benim.
Gün geçse de eskimeyen, tiril tiril hep genç kalan,
Hep genç kalan kavga gücüm, direnç balımsın benim!
Ankara, 19 Şubat 1978

10.1.62.1 ÖYLESINE BIR ASK SIIRI

ÖYLESİNE BİR AŞK ŞİİRİ
Örselenmiş bir yürekle
Çıkıyorum günbatımı
Acının gökdelenine.
Ölülerimiz çoğalıyor yine
Sokaklar kan revan
Canhıraş kuşlar konuyor hüznümüzün antenine.
Yol alırken bu limandan
Sevi yüklü gemimizin
Rüzgâr dolsun yelkenine.
Gazeteci arkadaş
Yetiştir bu acıyı
Ana haber bültenine.
Dışarıda kirletilmiş bir bahar
Yüzümde devedikenleri
Binmeliyim şiirin mavi trenine.
Ey ozan,
Bu ne biçim aşk şiiri
Gir artık izleğin gezegenine!
Önümüzü haramiler kesmişti.
Şiirin engebeli yolundan
Daldık aşkın bedestenine.
İçimin ormanında
Tutuştu karanfiller
Gözlerim değince tenine.
Ne Novalgin, ne Cafergot
Sevgili göğsümdür benim
İyi gelen migrenine.
Yazdım işte bu şiiri
Öylesine bir aşk için
Ayten'ine, Gülten'ine.

Mutlu bitsin masalımız
Onlar ermiş muradına
Biz çıkalım kerevetine.
Ankara, Ağustos 1992

10.1.62.1. SIIRIN RENGI

ŞİİRİN RENGİ
I.
De bana, şiirin rengi nedir?
-Neyse umudun, sevincin, sevdanın...
Yaşamın rengidir yani şiir:
Pembenin, beyazın, karanın...
Yine de bir rengi olmalı her ozanın
Saydamlaştırmak için acıları.
Onlar ki yaşamın kalabalık ormanında
Yapayalnız renk avcıları.
II.
Özgürlüğün bahçesinde örneğin,
Duru bir gök mavisidir Dağlarca,
Selam getirir "Sıvaslı Karınca"dan
"Vietnam Savaşımız"a.
III.
En çok kime yakışır
Dağların ferman dinlemez rengi?
Kimdir can veren ezgilere,
Türkülere döken sabrı ve direnci?
Civan yüreklerde bengisu,
Zeybekler'le, Semahlar'la Ruhi Su...
IV.
"İçi Sevda Dolu Yolculuk"tur Külebi,
Düşle gerçek arası.
Acılı yurdumdur boydan boya
Şiirinin coğrafyası.
Umuttur, erinçtir
Anadolu bozkırında
"Yeşeren Otlar" gibi.
Öfkesi sabun köpüğü,
Sitemi bereketli,
Tadı buruk caneriği.

V.
Boy boylamış, soy soylamış
Gül Baba'm, Ceyhun Baba'm
Erdemin, bilgeliğin, halk gönlünün dengidir o,
Der ki Balım Kız, Canım Oğul:
-Her daim "Bağımsızlık Gülü"nün rengidir o!
VI.
Cam kırığı duyarlıklar beslesin bizi,
Yitik düşler, gizli sevdalar.
Belki yarım tümcelerdir yaşamın özeti
-Belki de arasözler, kesmeler, ayraçlar-
Nasıl tekdüze sığlıklar olurdu /
Olmasa gizemli iç çekişler,
İncelikli ayrıntılar.
Bilinmez haki midir, nefti midir, toprak rengi mi,
Behçet Necatigil: "Kapalı Çarşı"nın kapalı kutusu.
Yine de "Evler"in rengine yakındır,
Eskil bahçelerin körebe oyuncusu.
VII.
Mırıldanır kurşuni bir sızıyı kutsal kitabından,
"Bakışsız Bir Kedi Kara"
Ya da "Ortodoksluklar".
Hangi renktedir "Kınar Hanımın Denizleri",
Karartılmış puslu dualar,
Örtülü karaduygululuklar?
Bıyıkaltı bir firavun,
Katedral ve buhurdan
Gelsin tutanakçılar, işte başlıyor tören
Keşiş mi, büyücü mü, yalvaç mı Ece Ayhan,
Yoksa bir levanten mi
"Babadan doğma / oğlankızoğlan"?
İmge, simge, soyut moyut
Derken doludizgin ipin ucu,
Tersyüz ederek sözcükleri
Böyle "güzeligeliş"
Nereye ey yedinal yolcu?
    Hangi ayinden apardın bu sesi,
    Sen ortodoksu musun şiirin,
    "Gizli Yahudi"si mi?
VIII.

Sessiz bir çığlık mıydı uzaklarda,
"Eller Ekmeğe Doğru" ve "İncir Ağacı"?
Küskün gitti dünyaya İlhan Demiraslan,
Sol ciğeri üzerinde hep o sancı.
Sığındığı ebruli kıyılarda,
"Acının Uçları"nda yaşadı.
Ve öldü "Trabzon'da Son Argonot",
Ölümün rengi oldu adı.
IX.
Kan kırmızı bir yürektir Hasan Hüseyin,
Emek güllerinin açtığı yerde.
Proleteriydi şiirimizin,
Acıyı bal eyledi yine de.
Kimi zaman sövgüydü
Kimi zaman öfke,
Eylül'dü,
Ve sözün bittiği gündü,
Ölmeye yattı
Düşlerin "Kızılkuğu"su.
X.
"Bir Mendil Gökyüzü"dür Metin Demirtaş,
Acının ve umudun damıtılmış renginde,
Babaları götürülmüş çocuklar kanatır onu,
"Hançer ve Lirik"tir taşıdığı yüreğinde.
XI.
"Lacivert Ozan"dır Yaşar Miraç,
Gurbetleri yorgan gibi sırtında taşır,
Yedi iklim yakamozlu sularda,
Sevdalı sazıyla sürgün dolaşır.
       Martılar konar tellerine,
       Kemençesi karasevdalı,
       Uyy delifişek türkücü,
      "Trabzonlu Delikanlı"!
XII.
Döşüyor ha bire zifiri uçurumlar
Tozpembe Akdeniz duyarlığından
"Alacakaranlıktaki Ülke"de
Umarsız bir karabasan.
Külhani bir yalnızlıkta eriyor, görüyorlar
(Ona artık Ahmet Erhan diyorlar).

XIII.
Kuşatma günlerinden geriye,
İçimizde "Saklı Kalan" ne varsa,
Dökmüş türkülere Ahmet Telli,
Hüznün ve isyanın rengi nasılsa.
XIV.
Senin rengin hüzünden öte bir şey,
Ey eksikli yanımızın kanayan ozanı,
Ey kendi kendinin sürgünü Metin Altıok,
Hep "Yerleşik Yabancı" kaldın bu dünyada,
Yalnızlığın rengini çoğaltarak.
XV.
Ne kızıl, ne turuncu, ne sarı,
Bütün renklerin rengi
Nâzım'ın şiir hevengi.
Derlenmiş bin çiçekli bahçeden,
Halkların barış çelengi.
Ne varsa insandan yana
Aydınlık ve diri,
Gelecek günler gibi güneşli
Nâzım Hikmet'in şiiri.
XVI.
Sestir, tattır, kokudur ya
Daha çok renktir şiir
Yaşamın peykesinde.
Şiirin gökkuşağı
Ozanın heybesinde.
Ağustos-Ekim 1988

10.1.63 ATTILÂ ILHAN

10.1.63.1 ADIM SONBAHAR

ADIM SONBAHAR
nasıl iş bu
her yanına çiçek yağmış
erik ağacının
ışık içinde yüzüyor
neresinden baksan
gözlerin kamaşır
oysa ben akşam olmuşum

yapraklarım dökülüyor
usul usul
            adım sonbahar

10.1.63.2 ADIMLA NASIL BERABERSEM

ADIMLA NASIL BERABERSEM

hacet yok hatırlatmasına seni hatıraların
bir dakika bile çıkmıyorsun aklımdan
koşar gibi yürüyüşün
karanlıkta bir ışık gibi aydınlık gülüşün

hacet yok hatırlatmasına seni hatıraların
uzak uzak yıldızlarla çevrilmiş kainatın
karanlık boşluklarında akıp giderken zaman

adımla nasıl berabersem öylece beraberiz
seninle her saat seninle her dakika seninle her saniye
gönlümüz mutluluğa inanmış olmanın gururuyla rahat
koltuğumuzun altında birer dinamit gibi kellemiz
ve sonra her zaman her ölümlüye
aynı şartlar altında kısmet olmıyan
gerçekleri görmenin aydınlığı alınlarımızda

hacet yok hatırlatmasına seni hatıraların
sen bana kalbim kadar elim kadar yakınsı

10.1.63.3 AH

AH

yüzünün yarısı göz kadife yansımalı
bulutlu siyah ah bulutları eflatun
o boy aynasından çıktı fransızın malı
vişne asidi vardı tadında rujunun
ah sinema yıldızı filan olmalı
ağızlığı kristal son derece uzun

bir kibrit çakıldı mı ah yağmurluklu kız
alevinden anlamlı dumanlar üfürüyor
ah çocuk yüzünde gül goncası ağız
saçlarından incecik su tozu dökülüyor

sığınak gibi derin ağaçlar gibi yalnız
karartma başlamış ışıklar örtülüyor

ellerinde ruh gibi ah portakal kokusu
kırkmaları morsalkım göz kapakları saydam
çok vapurun battığı bir liman orospusu
bir hırsla öptüm ki ah ölürüm unutamam
ay ışığında deniz akordeon solosu
pırıl pırıl yaşadım üç dakika tastamam

görkemli çadırında italyan lunaparkın
sanki zeytin düşürür yerlere gözlerini
ah tahtına kurulmuş bol sakallı bir kadın
sutyenler tutmuyor çılğın göğüslerini
kaşları ip incesi kumral kirpikleri kalın
kim görse şaşırır sakalının süslerini

tavana asılmış sosyalist saçlarından
ah sabah sabah omuzları kan içinde
işkence sonrası genç bir kadın militan
yığınlar uğulduyor hummalı gençliğinde
adı bile çıkmamış dudaklarından
doğru yaşadığının sımsıkı bilincinde ...

10.1.63.4 ALLENDE ALLENDE

ALLENDE ALLENDE

ölüm birden boşalmasıdır insanın kendisinden
gizli titreşimler uçar belki boşlukta sesinden

güneş vurunca parıldar görünmez ayak izleri ki
beyhude korularda eski bir yaz gezmesinden

solgun bir gülümseme hani ay büyürken görünür
aynalarda bırakılmış nice yüz birikintisinden

artık hiç olmasa da sonbahar penceresinde o
camların buğulanması her akşam nefesinden

kimsesiz bahçelerde besbelli yalnız dolaştığı
rüzgârsız akşamüstleri yaprakların ürpermesinden

duyulur ardında bıraktığı hayallerin gürültüsü
sinsi bir deprem gibi camları titretmesinden

masasına gelip gittiği açıkça anlaşılır
daktilosu çalışmasa da şeridinin eskimesinden

durduğu yerde patlaması mürekkep hokkalarının
ömrünce biriktirdiği sosyalist öfkesinden

ne kadar yok etse ölüm vuruşu göklerde yankılanan
kocaman bir yürek kalır şili'nin allende'sinden

10.1.63.5 AN GELIR

AN GELİR
an gelir
paldır küldür yıkılır bulutlar
gökyüzünde anlaşılmaz bir heybet
o eski heyecan ölür
an gelir biter muhabbet
çalgılar susar heves kalmaz
şatârâbân ölür
şarabın gazabından kork
çünkü fena kırmızıdır
kan tutar / tutan ölür
sokaklar kuşatılmış
karakollar taranır
yağmurda bir militan ölür
an gelir
ömrünün hırsızıdır
her ölen pişman ölür
hep yanlış anlaşılmıştır
hayalleri yasaklanmış
an gelir şimşek yalar
masmavi dehşetiyle siyaset meydanını
direkler çatırdar yalnızlıktan
sehpada pir sultan ölür
son umut kırılmıştır
kaf dağı'nın ardındaki
ne selam artık ne sabah
kimseler bilmez nerdeler

namlı masal sevdalıları
evvel zaman içinde
kalbur saman ölür
kubbelerde uğuldar bâkî
çeşmelerden akar sinan
an gelir
-lâ ilâhe illallah-
kanunî süleyman ölür
görünmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek
kim duysa / korkudan ölür
-tahrip gücü yüksek-
saatlı bir bombadır patlar
an gelir
Attila ölür

10.1.63.6 ARABESK

ARABESK

ıslığında usturalar bileniyor
bıyıkları marşandiz katarı
zulasında eroini esrarı
tutuklandıkça yenileniyor

kafası kızdı mı taksim'de akşam
bütün lahmancunlar ondan sorulur
oğlanın birine takıldı / tamam
çengelköy'lü sevtap diye meşhur

göğüsleri hakikat birer kumru
eskiden de süslenir boyanırmış
ayak ayak üstüne atıp oturdu mu
insanda can mı bırakırmış

sabaha karşı bir büyük rakı
yıldız tozuması külüstür mehtap
arabada sevişmek başlıca merakı
ne kanun tanıyor ne de kitap

bu yollara düşecek adam mıydı

çiçek yaptırmalar parfüm filan
bu sefer yakasını fena kaptırdı
sevtap başını yiyecek anlaşılan

boşversene / daha ölmedik ulan

10.1.63.7 ARTI SONSUZ

ARTI SONSUZ

yağmurun yerden göğe yağdığı
bu gece yasak bölgedeyim
büyük çingenelerin çaldığı
kaçak silahların içindeyim
sevişmek kapısının kapandığı

bir nabız yoklar ki daima
hızlı bir nabız yoklar elim
öpüştüklerim hırsızlama
çirkin bir ağızda dişlerim
bir bıçak değer dudağıma

gök yarıldıkça şimşeklerden
soğuk aynalarda kilitliyim
tırnaklarımdaki elektrikten
su gibi erir iliştiklerim
kıvılcımlar uçar kirpiklerimden

doğumdan öncesini yaşıyorum
henüz belli olmadı kimliğim
vücudunu arıyor ruhum
bir yerde atomun çekirdeğiyim
bir yerde artı sonsuzum

10.1.63.8 ATTILÂ ILHAN

ATTİLÂ İLHAN

15 Haziran 1925 tarihinde Menemen (İzmir)' de doğdu. İzmir'de Karşıyaka Cumhuriyet İlkokulu' ve Karşıyaka Ortaokulu'nu bitirdi. İzmir Atatürk

Lisesi'nde öğrenci iken, Türk Ceza Kanunu'nun 141. maddesine aykırı davranma savıyla tutuklandı, okulundan uzaklaştırıldı. Danıştay kararı ile yeniden öğrenim hakkı kazanarak İstanbul Işık Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde başladığı yüksek öğrenimini yarıda bırakarak 1949-1965 arasında aralıklı olarak altı yıl Paris'te yaşamını sürdürdü. Dönüşünde gazetecilik, yayın yönetmenliği, yayın danışmanlığı, yazarlıkla yaşamını kazandı.

Yeni Edebiyat, Yücel, Genç Nesil, Fikirler, Varlık, Aile, Yirminci Asır, Seçilmiş Hikâyeler, Kaynak, Ufuklar, Mavi, Yeditepe, Dost, Yelken, Ataç, Yön, Milliyet Sanat, Sanat Olayı dergilerinde şiirleri yayınlandı. Garip ve İkinci Yeni şiirine karşıydı. Mavi dergisinde Maviciler diye bilinen toplumsal gerçekçilik akımının sözcüsü oldu. Şiiri başlangıçta Nâzım Hikmet ve halk şiirinin biçimsel özelliklerinden etkiler taşıyordu. Zamanla taşkın, çarpıcı, belleklerde kolay yer eden imgelerle örülü, toplumsallaşmış bireyi temel alan, kimi zaman öykülemeye dayalı, divan şiiri olanaklarından da yararlanmayı bilen, duyarlılığı yüksek bir nitelik kazandı.

YAPITLARI

Duvar (1948)
Sisler Bulvarı (1954)
Yağmur Kaçağı (1955)
Ben Sana Mecburum (1960)
Belâ Çiçeği (1962)
Yasak Sevişmek (1968)
Tutuklunun Günlüğü (1973)
Böyle Bir Sevmek (1977)
Elde Var Hüzün (1982)
Korkunun Krallığı (1987)
Ayrılık Sevdaya Dahil (1993)

ÖDÜLLERİ

1946 Cumhuriyet Halk Partisi Şiir Yarışması İkincilik
1974 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü

1925 yılında İzmir’in Menemen ilçesinde doğdu. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi’ndeki yüksek öğrenimini yarıda bıraktı, gazete ve dergilerde çalıştı. Askerliğinden önce ve sonra olmak üzere, üç kez gittiği Paris’te altı yıl kaldı. Demokrat İzmir Gazetesi Genel Yayın Müdürlüğü ve Başyazarlığından Ankara’da Bilgi Yayınevi Danışmanlığına geldi (1973-1980). Çeşitli gazetelerde köşe yazarlığını sürdürdü (1968-) (Yeni Ortam, Dünya, Milliyet, Söz, Güneş, Meydan) 1950’li yıllarda Vatan Gazetesi’nde sinema eleştirileri yazdı, senaryo yazarlığına başladı. Senaryolarında Ali Kaptanoğlu adını kullandı. Belli başlı filmleri: Yalnızlar Rıhtımı (Lütfi Akad), Ateşten Damlalar (Memduh Ün), Rıfat Diye Biri (Ertem Gönenç), Şoför Nebahat (Metin Erksan), Devlerin Öfkesi (Nevzat Pesen), Ver Elini İstanbul (Aydın Arakon). Atilla İlhan Ekim 2005'te son yolculuğuna uğurlandı.

İlk şiiri Balıkçı Türküsü, Yeni Edebiyat gazetesinde çıkmıştı (1941).
İlk düzyazısı ise (Kültürümüz Üzerine Düşünceler)

10.1.63.9 AYDINLIK NEYIN OLUYOR

AYDINLIK NEYİN OLUYOR?

aydınlık neyin oluyor senin
gökyüzü akraban filan mı
beni bulur bulmaz gözlerin
şimşek çakıyorum yalan mı
yüzünde yalazını gezdirdiğin
saçlarından tutuşmuş orman mı
akla ziyan bir şey elektriğin

ayışığı mavisi dudaklarından mı
o ışık zenginliği mi giyindiğin
uzay tozları mı yıldızlardan mı
elime dokunduğu an elin
güneşler açıyorum sahi ondan mı
aydınlık neyin oluyor senin

10.1.63.10 AYRILIK SEVDAYA DAHIL

AYRILIK SEVDAYA DAHİL

Açılmış sarmaşık gülleri kokularıyla baygın
En görkemli saatinde yıldız alacasının
Gizli bir yılan gibi yuvarlanmış içimde kader
Uzak bir telefonda ağlayan yağmurlu genç kadın
Rüzgar uzak karanlıklara sürmüş yıldızları
Mor kıvılcımlar geçiyor dağınık yalnızlığımdan
Onu çok arıyorum onu çok arıyorum
Heryerimde vücudumun ağır yanık sızıları
Bir yerlere yıldırım düşüyorum
Ayrılığımızı hisettiğim an demirler eriyor hırsımdan
Ay ışığına batmış karabiber ağaçları gümüş tozu
Gecenin ırmağında yüzüyor zambaklar yaseminler unutulmuş
Tedirgin gülümser
Çünkü ayrılık da sevdaya dahil çünkü ayrılanlar hala sevgili
Hiç bir anı tek başına yaşayamazlar
Her an ötekisiyle birlikte herşey onunla ilgili
Telaşlı karanlıkta yumuşak yarasalar
Gittikçe genişliyen yakılmış ot kokusu
Yıldızlar inanılmıyacak bir irilikte

Yansımalar tutmuş bütün sahili
Çünkü ayrılmanın da vahşi bir tadı var
Öyle vahşi bir tad ki dayanılır gibi değil
Çünkü ayrılıklar da sevdaya dahil
Çünkü ayrılanlar hala sevgili
Yanlızlık hızla alçalan bulutlar karanlık bir ağırlık
Hava ağır toprak ağır yaprak ağır
Su tozları yağıyor üstümüze
Özgürlüğümüz yoksa yalnızlığımız mıdır
Eflatuna çalar puslu lacivert bir sis kuşattı ormanı
Karanlık çöktü denize
Yanlızlık çakmak taşı gibi sert elmas gibi keskin
Ne yanına dönsen bir yerin kesilir fena kan kaybedersin
Kapını bir çalan olmadı mı hele elini bir tutan
Bilekleri bembeyaz kuğu boynu parmakları uzun ve ince
Sımsıcak bakışları suç ortağı kaçamak gülüşleri gizlice
Yalnızların en büyük sorunu tek başına özgürlük ne işe yarayacak
Bir türlü çözemedikleri bu ölü bir gezegenin soğuk tenhalığına
Benzemesin diye özgürlük mutlaka paylaşılacak suç ortağı bir sevgiliyle
Sanmıştık ki ikimiz yeryüzünde ancak birbirimiz için varız
İkimiz sanmıştık ki tek kişilik bir yalnızlığa bile rahatça sığarız
Hiç yanılmamışız her an düşüp düşüp kristal bir bardak gibi
Tuz parça kırılsak da hala içimizde o yanardağ ağzı
Hala kıpkızıl gülümseyen sanki ateşten bir tebessüm zehir zemberek AŞKIMIZ

10.1.63.1 AYSEL GIT BASIMDAN

AYSEL GİT BAŞIMDAN

Aysel Git Başımdan
Aysel git başımdan ben sana göre değilim
Ölümüm birden olacak seziyorum.
Hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
Aysel git başımdan istemiyorum.

Benim yağmurumda gezinemezsin üşürsün
Dağıtır gecelerim sarışınlığını
Uykularımı uyusan nasıl korkarsın,
hiçbir dakikamı yaşayamazsın.
Aysel git başımdan ben sana göre değilim.
Benim icin kirletme aydınlığını,
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

Islığımı denesen hemen düşürürsün,
gözlerim hızlandırır tenhalığını
Yanlış şehirlere götürür trenlerim.
Ya ölmek ustalığını kazanırsın,
ya korku biriktirmek yetisini.
Acılarım iyice bol gelir sana,
sevincim bir türlü tutmaz sevincini.
Aysel git başımdan ben sana göre değilim.
Ümitsizliğimi olsun anlasana
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim.

Sevindiğim anda sen üzülürsün.
Sonbahar uğultusu duymamışsın ki
içinden bir gemi kalkıp gitmemiş,
uzak yalnızlık limanlarına.
Aykırı bir yolcuyum dünya geniş,
Büyük bir kulak çınlıyor içimdeki.
Çetrefil yolculuğum kesinleşmiş.
Sakın başka bir şey getirme aklına.
Aysel git başımdan ben sana göre değilim,
ölümüm birden olacak seziyorum,
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim.
Aysel git başımdan seni seviyorum...

10.1.63.1 AGIR KAN KAYBI

AĞIR KAN KAYBI

Biz yalnızlıktan doğduk o dağdağalı sudan
Biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
Birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku
Sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk
Köy köy bucak bucak memleket memleket
Yani afyon adilcevaz akçadağ turgutlu
Birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku

Buzlu mehtap alçakca kesmişti yolumuzu
Bütün kapılardan açıkca kovulmuştuk
Silahımız avcumuza yapışmıştı soğuktan
Biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
Birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku
Kestiremedik ne yaptığımızı kim olduğumuzu
Sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk

Köy köy bucak bucak memleket memleket
Yani afyon adilcevaz akçadağ turgutlu
Birkaç litre kan bir hayli kemik epeyce korku

Ne kadar korkmuştuk elimizden tutmadılar
Doğrudur kendi içimizde daraldığımız
Kim neyi savundu bilinmez nereye kadar
Biz yani erdoğan ayşenur ali ve ahmet
Başka bir yalnızlıkta boğulduk / havasızlıktan
Sanki bir tesbih koptu tane tane savrulduk
Köy köy bucak bucak memleket memleket
Ne solculuğumuz solculuktu ne sağcılığımız
Karanlık bir kapı ölüp üstümüze kapandılar
Kimse bizi sevmedi / ağır kan kaybıyız

10.1.63.1 AGUSTOS ÇIKMAZI

AĞUSTOS ÇIKMAZI

beni koyup koyup gitme
ne olursun
durduğun yerde dur
kendini martılarla bir tutma
senin kanatların yok
düşersin yorulursun
beni koyup koyup gitme
ne olursun

bir deniz kıyısında otur
gemiler sensiz gitsin bırak
herkes gibi yaşasana sen
işine gücüne baksana
evlenirsin çocuğun olur
sonun kötüye varacak
beni koyup koyup gitme
ne olursun

elimi tutuyorlar ayağımı
yetişemiyorum ardından
hevesim olsa param olmuyor
param olsa hevesim
yaptıklarını affettim
seninle gelemeyeceğim attilâ ilhan

beni koyup koyup gitme
ne olursun

10.1.63.1 BAKARSAK

BAKARSAK

Zarif bir hüzündür bembeyaz dolaşan kuğuya bakarsak
Mücevher titreşimleriyle mütereddit bir akşam suya bakarsak
Fazlasıyla ısındı deniz kaynadı kaynayacak
Dipten bir deprem yaklaşıyor suyun üzerindeki buğuya bakarsak
Ne kadar yoksul ve çıplak görünürse görünsün ağaçlar
O kadar yakındır ilkbahar özsuyu yürümüş dallara uğultuyla bakarsak

10.1.63.1 BANA BIR SIMSEK ÇAK

BANA BİR ŞİMŞEK ÇAK...

bana bir şimşek çak
ortalık fena karanlık
yüreğim örtülüyor
ağır bir dalgınlığa genişliyorum
durmadan değişen o mevsimde
dağlarda kalın
omuz omuza bulutlar
çok fena kalabalık
ellerim çıplak
bana bir şimşek çak
kötü bir tuzaktayım
bilmem ne yapsak
aklımda fikrimde onlar
yaşlı ve genç
erkek ve kadın
korkularıma tutsak

bana bir şimşek çak
içim içime sığmıyor artık
vahim bir çağrışımdan
daha vahimine atlamaktayım
bana bir şimşek çak
belki fena halde
yanılmaktayım
o ince kız çocuğu

gün doğmadan her sabah
bir hapisaneden bir nezarethaneye
kelepçeli götürülüyor
dudakları titrek
gözlerinde buğu
bilmem ki nasıl anlatayım
bağışlanmaz suçu dünyayı sevmek
bir de o
adını bile bilmediği
kıvırcık saçlı'devrimci'öğrenciyi
fakülte kapısında vurulmuş
yağmurun altında
çıplak
bana bir şimşek çak
çok yanlış anlaşılmaktayım
hesabım yanlış bir mahkemede görülüyor
içimdeki zemberek
boşandı boşanacak
yaşamak mı gerek
yoksa unutmak mı
şaşırmaktayım
galiyef yoldaş ne olacak
galiyef yoldaş sibirya sürgünü
sanki yalın bir bıçak
kayarak
bir kırlangıç hızıyla
bulutların arasından
karanlığın böğrüne saplanacak

galiyef yoldaş ne olacak
galiyef yoldaş sibirya sürgünü
elinde bir mektup eski yazıyla
artık yüzünü bile unuttuğu
karısından
burnunda sadece kokusu var
ilkbahar kadar müşfik
sonbahar kadar yumuşak
galiyef yoldaş ne olacak
avrasyada hala mazlumların uğultusu
kısa bozkır atlarının nallarından
gizli kıvılcımlar ki etrafa saçılıyor
azadlık mermileridir
çekirdekleri çelik

cehennem gibi sıcak

bana bir şimşek çak
sala veriliyor görünmez minarelerden
İzmir de istirdat ı yaşamaktayım
bir yangın soluğu sokak içlerinden
kordonboyunda muzaffer atlılar
fahrettin paşanın süvarisi
bana bir şimşek çak
yolumu aydınlatacak
gazi'nin gözlerinden
mavi bir şimşek
kuva-yı milliye mavisi
aynı emaneti taşımaktayım
'hürriyet ve istiklal benim karakterimdir'
çünkü hain sinsi ve korkak
aynı düşmana karşı
savaşmaktayım

10.1.63.10BATAN BU KÖHNE SILEB

BATAN BU KÖHNE ŞİLEB...

garson masa iyi manzarayı değiştir
sırası mı mehtabın yıldız yağmurunun
bu gece yalnızım onlar gelmeyecek
sapa bir yerindeyim umutsuzluğumun
hava soğuk olmalı ağaçlar bütün duman
eğer bulabilirsen ölü bir kar getir
beyazlığı kalın bir su gibi uzayan
bu gece yalnızım onlar gelmeyecek
batan bu köhne şilebde ne işleri var

çünkü battım kasa boş ne para ne çek
çünkü bütün telefonlar ısrarla alacaklı
bu gece yalnızım onlar gelmeyecek
hani o sarışın kirpikleri saçaklı
yanağını viski bardağıyla serinleten
sonra nilay hani kafayı buldu mu ağlar
cam yeşili yasemin cıgara dumanı nursen
batan bu köhne şilebde ne işleri var

garson masa iyi manzarayı değiştir

büyük şimşek çakmalı gök gürültüsü filan
şöyle dalları kıran şakırtılı bir yağmur
köpek havlamaları bulut karanlığından
zehir bulabilir misin çabucak öldürecek
artık arsenik mi olur siyanür mü olur
hangisi olursa olsun hepsi işime yarar
yoksa bir tabanca bul bir avuç mermi getir
bu gece yalnızım onlar gelmeyecek
batan bu köhne şilebde ne işleri var

10.1.63.17 BEKLE

BEKLE

Gelecegim bekle dedi
Ben beklemedim o da gelmedi
ölüm gibi birşeydi
Ama kimse ölmedi

10.1.63.18 BELA ÇIÇEGI

BELA ÇİÇEĞİ

Alsancak garı'na devrildiler
Gece garın saati bela çiçeği
Hiçbir şeyin farkında değildiler
Kalleş bir titreme aldı erkeği
Elleri yırtılmıştı kelepçeliydiler
Çantasını karısı taşıyordu

Hiç kimse tanımıyordu kimdiler
Gece garın saati bela çiçeği
Üçüncü mevki bir vagona bindiler
Anlaşıldı erkeğin gideceği
Bir şeyden vazgeçmiş gibiydiler
Bir türlü karısına bakamıyordu

Ayaküstü birer bafra içtiler
Gece garın saati bela çiçeği
Şimdiden bir yalnızlık içindeydiler
Karanlık gelmişi geleceği
Birdenbire sapsarı kesildiler
Vagonlar usul usul kımıldıyordu

10.1.63.1 BELÂ ÇIÇEGI

BELÂ ÇİÇEĞİ

alsancak garı'na devrildiler
gece garın saati belâ çiçeği
hiçbir şeyin farkında değildiler
kalleş bir titreme aldı erkeği
elleri yırtılmıştı kelepçeliydiler
çantasını karısı taşıyordu
hiç kimse tanımıyordu kimdiler
gece garın saati belâ çiçeği
üçüncü mevki bir vagona bindiler
anlaşıldı erkeğin gideceği
bir şeyden vazgeçmiş gibiydiler
bir türlü karısına bakamıyordu
ayaküstü birer bafra içtiler
gece garın saati belâ çiçeği
şimdiden bir yalnızlık içindeydiler
karanlık gelmişi geleceği
birdenbire sapsarı kesildiler
vagonlar usul usul kımıldıyordu

10.1.63.2 BEN ARTIK KÜSÜM

BEN ARTIK KÜSÜM

beni de kırdılar içimde kırdılar
karanlık camlardan sular akıyordu
şimşekli bir boşlukta saat vurdu
beni de kırdılar belki yalnızdılar
belki onların da çocukluğu yoktu
bütün şarkılara kapalıydılar
bir genç kız değmemişti saçlarına

beni de kırdılar ben artık küsüm
yağmurları yağmıyor ağaçlarıma
sularından içmiyorum susadım ama
beni de kırdılar soğuk bir ölüm
çevik bir bıçak gibi çakıldı aklıma
oysa bir şarkıyım yeniden doğan günüm

10.1.63.2:BEN SANA MECBURUM

BEN SANA MECBURUM
Ben sana mecburum bilemezsin
Adını mıh gibi aklımda tutuyorum
Büyüdükçe büyüyor gözlerin
Ben sana mecburum bilemezsin
İçimi seninle ısıtıyorum.
Ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
Bu şehir o eski İstanbul mudur
Karanlıkta bulutlar parçalanıyor
Sokak lambaları birden yanıyor
Kaldırımlarda yağmur kokusu
Ben sana mecburum sen yoksun.
Sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
İnsan bir akşam üstü ansızın yorulur
Tutsak ustura ağzında yaşamaktan
Kimi zaman ellerini kırar tutkusu
Bir kaç hayat çıkarır yaşamasından
Hangi kapıyı çalsa kimi zaman
Arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu
Fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
Eski zamanlardan bir cuma çalıyor
Durup köşe başında deliksiz dinlesem
Sana kullanılmamış bir gök getirsem
Haftalar ellerimde ufalanıyor
Ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
Ben sana mecburum sen yoksun.
Belki haziran da mavi benekli çocuksun
Ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
Bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
Belki Yeşilköy'de uçağa biniyorsun
Bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
Belki körsün kırılmışsın telaş içindesin
Kötü rüzgar saçlarını götürüyor
Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Bu kurtlar sofrasında belki zor
Ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden

Ne vakit bir yaşamak düşünsem
Sus deyip adınla başlıyorum
İçim sıra kımıldıyor gizli denizlerin
Hayır başka türlü olmayacak
Ben sana mecburum bilemezsin.

10.1.63.2 BENCE MALUMDUR

BENCE MALUMDUR

dikenin
kalbime battığı bir sonbahar günüdür
sen elini bulutların içinde gezdirirsin
bulutlar senin gözlerinin üstünde yürürler
içini kurtlar kemirir
bence malumdur
buğulanmış camların arkasında masmavi yüzün
senin ateşler içinde olduğun
bence malumdur
ellerin muhakkak çocuk elleridir
hep kimsenin bilmediği türküler düşünürsün
onlar neden daima okul türküleridir
süleymancıktan bahseder
kara toprakta açık yeşil bir yıldız gibi akıp giden
süleymancıktan
ve karınca yuvalarından bahseder
ışıksız kömürsüz karınca yuvalarından
gökyüzünde kızıl bir hilalin kaydığını görürsün
sen ansızın gökyüzünde görünürsün
gözlerinin rengi
bence malumdur
elinde değildir akşam serinliğinde üşüsün
eylül'den itibaren geceler hazindir uzundur
sokaklar yorulur uykuya varıp gelirler
sokakların üstüne bulutlar gelirler
bulutların üstüne yıldızların gözleri gelir
bir yıldız bir yıldızın ardınca gider
yıldızların kaybolduklari yer
bence malumdur
karanlıkta bir şeyler kopar dağılır
uzaktan yabancı sesler duyulur
sen elini bulutların içinde gezdirirsin
elin hayallerimi dağıtır

bilirsin
sen elini bulutların içinde gezdirirsin

10.1.63.2 BENI BIR KERE DÖVDÜLER

BENİ BİR KERE DÖVDÜLER

beni bir kere dövdüler çok gözlüklüydüm
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
geceleyin dövdüler dişlerimi tükürdüm

emirgan'la aramız çok eskiden beri yok
niye ölmedim diye bana bozuluyor
ötekiler şurda burda azar azar gördüğüm
çakıdan bozma itler sustalı birileri
fakat çok fena dövdüler size ne söylüyorum
bir vakit omuzlarım tutmadı dişlerimi tükürdüm

boşyerlerime vurdular yumrukları duruyor
gecenin bir saatinde gizlice kustum
bir böcek yürüyordu boynumdan içeri
burnum mu kanıyordu ağlıyor muydum
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
ayıran eden çıkmadı susadım su veren yok
kavgalı olmasaydık belki seni düşünürdüm
çocuk sıcaklığına sığınıp uyumayı
omzum bir vakit tutmadı dişlemi tükürdüm

fakat çok fena dövdüler size ne söylüyorum
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
hiç kimse o halimde görsün istemiyordum
eczane aramak filan aklımdan geçmedi
sıcak bir şeyler içmek otelde motelde
kavgalı olmasaydık belki seni düşünürdüm
dağıtılmış suratımı avuçlarına saklamayı
ağlamayı düşünürdüm kim bilir belki de
bir vakit omzum tutmadı dişlerimi tükürdüm

beni bir kere dövdüler çok gözlüklüydüm
daha bere giyiyordum bıyıklarım da duruyor
büyükdere'de dövdüler emirgân ve birileri
senin için dövdüler dişlerimi tükürdüm

10.1.63.24 BÖYLE BIR SEVMEK (NE KADINLAR SEVDIM)

BÖYLE BİR SEVMEK (NE KADINLAR SEVDİM)

Ne kadınlar sevdim zaten yoktular
Yağmur giyerlerdi sonbaharla bir
Azıcık okşasam sanki çocuktular
Biraksam korkudan gözleri sislenir.

Ne kadınlar gördüm zaten yoktular
Böyle bir sevmek görülmemiştir
Hayır sanmayın ki beni unuttular
Hala arasıra mektupları gelir
Gerçek değildiler birer umuttular
Eski bir şarkı belki bir şiir

Ne kadınlar sevdim zaten yoktular
Böyle bir sevmek görülmemiştir
Yalnızlıklarımda elimden tuttular
Uzak fısıltıları içimi ürpertir
Sanki gökyüzünde bir buluttular
Nereye kayboldular şimdi kimbilir

Ne kadınlar sevdim zaten yoktular
Böyle bir sevmek görülmemiştir

10.1.63.25 BÜYÜK YOLLARIN HAYDUDU

BÜYÜK YOLLARIN HAYDUDU

İşte sımsıcak lejyoner bakalları içinde
Margot'nun sigarillosuna ateş tutuyor
Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
Kirli sarı bir gök birikmiş kadehinde
Hiçbir kibriti bir seferde yakamıyor

Asıl bu ödlek flüt onu böyle yıkan
Uykusuzluktan çok bu ödlek flüt margot'nun
Çıplak gözlerindeki rom lekesi dişlerindeki
Tebeşir beyazı açlık paletindeki karanlık
Rimelindeki is ve dudak rujundaki kan
Je hais les dimanches şarkısı juliette greco'nun

İşte dudaklarını konyağa vermiş dinlendiriyor
Tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
Bir yatak biliyor musunuz ah biliyor musunuz

Göğsüne yeşil mürekkeple margot'nun gözleri oyulmuş
Her gittiği yere bir tutam sigarillo dumanı götürecek
Margot'nun paketinden bir siyah götürecek kusuk siyah
Kendine geceler boyamak için izmir'de istanbul'da

Nasıl yapıyor bilmiyorum bir türlü aklım almıyor
Beyoğlu'ndan st-placide'e çıkıyor basmane'den passy'e
İzmir'de 15945'ten soruyorsunuz gitti diyorlar
İstanbul'da siyasi polis bile adresini bulmamış

10.1.63.2 BIR ÜÇ BES

BİR ÜÇ BEŞ

desen ki denizin tuzu
çiğ düşmüş kadife donlu patlıcanlar
desen ki kendilerinden karga çığlılarıyla kaçanlar
en fakiri en zengini çirkini ve orospusu
seni unutmuş olsun
sen ki üşümüş gökte o yalnız bulutsun
kıskanmadığın cömert bir maviliğin ortasında o
bildiğin yalnızlığın ellerinden tutmuşsun
desen ki unutulmuşsun

denizler kızılca kıyamet akıp geçiyor
zamana karşı geliyorsun
bir üç ve beş leylekler artık gitti
şimdi seni artık karanlıkta bir liman çekiyor
unutulduğun unutulmadığın bilinmediğin bir liman
bir üç ve beş derken şişede rom bitti
sen yaşamaya başladığın zaman

üşümüş gökte o yalnız bulut
kendini hic yerinde hissetmiyeceksin
keyif senin
istersen talihini billur akıntılarla bir tut
ellerini göğsüne kavuştur
doğu batı kuzey güney diyerek

koştur
bir üç ve beş istersen rom kadehleri gibi
nasıl ki unutulmuşsun
devril
ve bitir maceranı

10.1.63.2 BIRAZ PARIS

BİRAZ PARİS

- 1. place pigalle

telefonlarla geldi telaşlı ve ürkek
birdenbire geldi beklemiyordum
hayli dargın sesi kalın ve titrek
umutsuzluğuma geldi oysa yorgundum
üstelik incittim de istemeyerek

akşamdı samanyolu patlamıştı
bütün sacre coeur silme akordeon
mulhouse'lu muydu neydi işte unuttum
ilk yudumda ağlamaya başlamıştı
şakakları ter içinde gece saat on
kibrit aranıyor göğüs geçirerek
bütün sevgilerinde yanılmıştı

bir omzuna almış sanki gökyüzünü
dudakları masmavi alsace lorrain
yüzü cermenlerin en eski hüznü
hölderlin bakıyor sisli gözlerinden
ellerini şöyle okşayacak oldum
duydum nabzının gök gürültüsünü

adı yağmur mu akşamüstü mü
uzak bir panayırda ip atlayan çocuklar
dalgalar vurdukça sarsılan mendirek
gecesi kaydı mı nedense beni arar
dilinde özürler bilerek bilmeyerek
zenciler çaldı mı cazın hali başka
oturduğu yerde içtikçe eksilerek
barın camlarına orospular çiziliyor
özlem büyük korku epeyce şaka

telefonlarla geldi telaşlı ve ürkek
birdenbire geldi beklemiyordum
hanidir içimden bir başkası geçiyor
gözlerim hanidir ondan uzakta
hölderlin'i bırakmıştım artık sevmiyordum

10.1.63.2 CARICIN'DE GEÇEN KIS

CARİCİN'DE GEÇEN KIŞ

Akşamları göl eflatun bir keder
Sazlıklarda pırıl pırıl
Buz tutmuş bataklık kuşları
Ağaçlardan
Çürük sarı ve kızıl
Son yapraklar dökülüyor
Rüzğarlı sonbahardan
Nasılsa kurtulmuşları
Gümüş karanlığında anlaşılmaz sesler
Havada mutsuz bir bulut
Umutsuz ve kararsız süzülüyor
Neredeyse akşam yıldızı
Yorgun kırmızı
Neredeyse ay
Neredeyse ay
(Herşey niçin bu kadar eski
Niçin bu kadar uzak)
Caricin'de geçen kış
Tepeden tırnağa katran ve su buharı
Volga'nın uykusuna bir rüya gibi sarkmış
Ateşten örümcek nehir vapurları
Neredeyse akşam yıldızı
Yorgun kırmızı
Neredeyse ay
Neredeyse ay
Caricin'de geçen kış
Dalgın bir sarışın
Karanlık bir miralay
Birisi nijniy novgorod'dan henüz gelmiş belki
Belki kazan'a öbürü yola cacak
(Herşey niçin bu kadar eski
Niçin bu kadar uzak)
Caricin'de geçen kış

Seyrek sakallarında yıldızlar
İskelede namaza durmuş
İhtiyar bir tatar
Altında sokak lambasının
Dalgın bir sarışın
Karanlık bir miralay
Kadının astragan mantosu sırtında
Uzun ve beyaz ellerini çaresiz kavuşturmuş
Kısa kirpiklerinde incecik buz tozu
Adam buz mavisi pelerin astragan kalpak
İçinde bir atmaca ayrılık korkusu
Yüreğini parçalar
(Herşey niçin bu kadar eski
Niçin bu kadar uzak)
Caricin'de geçen kış
Neredeyse akşam yıldızı
Yorgun kırmızı
Neredeyse ay
Neredeyse ay
Kararmış bir can gibi çınlıyor
Dönmüş gölün üstünde akşam ayazı
Kararmış ve kocaman
Konakta zaman zaman
Koridorda ürkek ayak sesleri
Kapının ardında fısıltılar
Onun için herkes kaygılanıyor
Bugün de geçti svetlana radiceva
Ardında nemli bir is kokusu
Giderilmez pişmanlıklar
Eflatun bir keder
Bırakarak

10.1.63.29 CEBBAR OGLU MEHEMMED

CEBBAR OĞLU MEHEMMED
kaman cıvarına bahar gelince
yıkılır ovadan apdal çadırları
yücesinde pâre pâre duman tutmuş
düdüldağ'ın yaylâsında mekân kurulur
hoş gelmişsin evvel bahar
nisan ayı içinde donanır dağlar
donanır yeşilinden alından

istasyon deresi kabarmıştır
hacıdağ'ın selinden
dağlar sıra sıradır eylim eylim
dağlar uzanır bir uçtan bir uca
dağlar bir birinden yüce
yamaçlarında kireç yakılır
bir ömür boyunca kahrı çekilir
kimse anlamamış sırrını hikmetini
bu bereket nereden gelir
başınızdan duman eksilmesin gâvurdağları
siz hikâyet eylediniz bana
bahçe kazasının kaman köyünden
cebbar oğlu mehemmed'in hikâyesini
yılların yücesinden şöyle bir seyran edelim
bir avuç toprağıma çöreklenmek için
yürümüş selâmsız sabahsız
destursuz girmiş memleketime
yedi çeşit frenk askeri
uğursuz bir hava çökmüş
üstüne memleketimin
uğursuz ve karanlık
çocuklar gülmemiş artık
sessiz sessiz ağlamış analar
oduna giderken vurulmuş
ve yahut harman yerinde
avuçları buğday kokan delikanlılar
ve nice gâvurdağı kızlarının
birer birer ırzına geçilmiş
yalvarmış ihtiyarlar allah'a
- rivayet şöyledir kim -
dumanlı bir güz akşamı
şu mor dağlar efendim
destur demiş de yürümüş
silkinip kalkmış ayağa
gel haberi öteden verelim
çıkmış dağlara kendiliğinden
cebbar oğlu mehemmed
fransız'a silâh çekmiş
hür yaşamak uğruna
ırz uğruna namus uğruna

ana için baba ve kardeş için
şu mübarek topraklar
şu mübarek vatan için
derken efendim
bir gün kaman'dan öte
uğrun uğrun haber ulaşmış
urfa'nın antep'in köylerine
gözü kanlı maraş beylerine
cebbar oğlu mehemmed
burcu burcu çam kokan bir yaz akşamı
omuz vermiş bir ağaç gölgesine
usul usul türkü söylüyor

> - hasret kuşun kanadında
> deli kuşlar uçun gayrı
> yazımız böyle yazılmış
> bu diyardan göçün gayrı -

kirveleri durdu ve süleyman
on sekiz adım gerisinde
şahin gibi tünemişler kayaların üstüne
avuçları sıcak bakışları ok gibi
deliyor her dokunduğu yeri
biri doğuya bakıyor diğeri batıya
iptida durdu görüyor geleni
yel midir toz mudur anlamıyor
lâkin bıyıkları terlemeden
çeteci olan garip ökkeş
çok geçmeden getiriyor haberi
tabur tabur üstümüze varıyor
düşman yola çıktı savranlı'dan
hemen mevzie sokuldu mehemmed
yanıbaşında durdu ve gerisinde süleyman
çeteler yer tutup pusu kurdular
kanlı geçit boyuna
düşman yanaşırken kaman köyüne
bekletmeden yaylım ateş açıldı
mermi kurşun yağmur gibi saçıldı
ilk seferinde on beş kişi vurdular
ve bir hayli düşman kırdılar
yamaçlarda koptu kızılca kıyamet
cesaretlerine söz yoktu ama

neyleyip nitsinler düşman daha çoktu
düştü birer birer bütün yiğitler
gürültüler boğazda sustu nihayet
demek diz üstü düşmüş mehemmed
kirvesi durdu'nun yanıbaşına
kanlar akar yarasından
al al olmuş çevresinden
köpük köpük gözlerini doldurur
bir başına mehemmed yedi düşman öldürür
mavzerinin namlusu hâlâ sıcak
tutulmaz
ölümün derdi büyük yiğenim
çâre bulunmaz
aynı akşam doğurmuş karısı döne
mavi gözlü bir çocuk sarışın
bir avuç toprak sarmışlar altına
ve kemal koymuşlar adını

10.1.63.3 CLAUDE DIYE BIR ÜLKE

CLAUDE DİYE BİR ÜLKE

claude diye bir ülke siyah palmiyelerin
değişerek her gece genç kızların öptüğü
yanlış erkekler gibi çizdiği raphael'in
şüpheli dudakları ayva tüyü

cladue diye bir ülke kuşların ürküttüğü
tüylü sevişmesi yağmurlu geyiklerin
kırık masallarının uzaktan göründüğü
lesbos adasındaki bitmemiş şiirlerin

cladue diye bir ülke mermer prensesin
ağzıyla emdiği yılanların sütünü
o kadar korktuğu ibranî peygamberin
ay doğunca yaşayan ay batınca ölü

radyoaktif etkilerle saçların birden
balmumu bir heykel başında uzaması
röntgen yansımaları seramik gözlerinden
ellerinin inatla göğsünü araması
boşlukta katılaşan bir kadın kahkahası

akvaryum yeşili flamand resimlerinden
kaşlarının aynalarda incecik alınması
her şimşek çakışta kendiliğinden
sebâ melikesinin odalık hareminden
kuduslü bir kızın âzeri ağlaması
servirû sultan'ın yahudi dişlerinden
çıplak ten aydınlığına işleyen sızı

claude diye bir ülke neuilly'de damgalanmış
fransız pullarının paris laciverdine
kendinden başlayarak herkeste yanılmış
rüyalar işleyince eksik erkekliğine

claude diye bir ülke hiç kimse uğramamış
okyanus diplerinden yoğun sessizliğine
dünya haritasından oyulup çıkarılmış
uluyan bir köpek bırakılmış yerine

10.1.63.3 CINAYET SAATI

CİNAYET SAATİ
haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
dört bıçak çekip vurdular dört kişi
yemyeşil bir ay gökte dağılıyordu
deli cafer ismail tayfur ve şaşı
maktulün onbeş yıllık arkadaşı
üçü kamarot öteki aşçıbaşı
dört bıçak çekip vurdular dört kişi
cinayeti kör bir kayıkçı gördü
ben gördüm kulaklarım gördü
vapur kudurdu kuduz gibi böğürdü
hiç biriniz orada yoktunuz
demirlemişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
on üç damla gözyaşını saydım
allahına kitabına sövüp saydım
şafak nabız gibi atıyordu
sarhoştum kasımpaşa'daydım
hiç biriniz orada yoktunuz
haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
polis kaatilleri arıyordu

deli cafer ismail tayfur ve şaşı
üzerime yüklediler bu işi
sarhoştum kasımpaşa'daydım
vapuru onlar vurdu ben vurmadım
cinayeti kör bir kayıkçı gördü
ben vursam kendimi vuracaktım

10.1.63.3 DUVAR

DUVAR

- bu şiir ikinci dünya savaşı içinde
kahredilen bütün dünya duvarları
için yazılmıştır.-

ben bir duvarım hiç güneş görmedim
sen hiç güneş görmemiş bir başka duvar
yüzümüz benek benek tahta kurusundan
ve sinemiz baştan başa ak üstünde karalar
- kelepçeden kahroldu kahroldu bileklerim
- sıyrılıp çıktım artık ölüm korkusundan
- dilim dilim sırtımdaki yaralar
ben demirbaşım sığır siniriyle dayak yedim
biz de duvarız dinliyen duyan düşünen duvarlar
bizim kucağımız terkedilmiş bir yatak gibi kirli soğuk
ve bizim kucağımızda kasırgalı insanlar
yüzündeki deniz parlaklığıyla durur hatıramızda
o çocuk yumruklu dev o dev yumruklu çocuk
o zaman mayıs'tı yağmurlar başımızda
bir cumartesi akşamı girdi kapımızdan
gözlerinde kıpkızıl diken diken öfkesi
adeta birden bire aydınlandı zindan
onu böyle görünce nasıl da korkmuştuk
sapından fırlamış bir balta gibi çehresi
ve omuzlarında delikanlı gölgesi
o zaman mayıs'tı yağmurlar başımızda
o sırt üstü yatağında yatardı
sımsıcak gözleri şimdi bile aklımdadır
bir sana bakardı bir bana bakardı
dışarda tabiat mevsimin en çıngıraklı ayındadır
toprak ana bütün zincirlerinden çözülmüş
sabahlar akşam üstleri manolya gibi parlak

tarlaların yüzü gülmüş
işte her akşam geçtiği denize çıkan sokak
ah işte annesi annesi sevgilisi
işte biz dinliyen duyan düşünen duvarlar
işte o çocuk yumruklu dev o dev yumruklu çocuk
dışarda tabiat mevsimin en çıngıraklı ayındadır
bizim kucağımız terkedilmiş bir yatak gibi kirli soğuk
o bir kaç defa kartal gibi gitti kartal gibi döndü
çığlıklarını değil kırbaç sesini duyduk
biz duvarız neyleyim gözlerimiz ağlamayı bilmez
onu bir gece sabaha karşı büsbütün götürdüler
kendi gitti ismi kaldı yadigâr bağrımızda
o zaman mayıs'tı yağmurlar başımızda
ya biz idam duvarıyız karşımızda çok insan öldürdüler
onlar hep döküldü biz hep ayakta kaldık
temelimiz kanla beslendi ama nedense uzamadık
öyle bakmayın bu yaralar şerefli yara değil
getirirler vururlar biz öyle dururuz
yağmurlar gözyaşı bulutlar mendil
elimizden ne geldi de yapmadık
ah öyle bakmayın utanırız kahroluruz
onlar hep döküldü biz hep ayakta kaldık
bir mayıs sabahı toprak rezil gök rezil
yıldızlar küfür gibi yüzümüze tükürür gibi
şafak sancılarıyla iki büklümdü ufuk
ve simsiyah çamur gibi bir manga ortasında
siyaset meydanına geldi dev yumruklu çocuk
bulutlar eğilip alnının terini sildiler
ve mermiler birdenbire ölümü getirdiler
o düştü biz yine ayakta kaldık
halbuki ne kadar yorgunuz
öyle bakmayın bu yaralar şerefli yaralar değil
ah öyle bakmayın utanırız kahroluruz

10.1.63.3 DIYALEKTIK GAZEL

DİYALEKTİK GAZEL

büyük bir şaşaadır ölüm
ebruli nurlarla gelir
öyle bir yanardağdır ki öfkesi
mutantan destur'larla gelir

karşıtıyla yüklüdür herşey
mutlak çözümlerden vazgeç
tartışılmaz mükemmellikler
ne gizli kusurlarla gelir

sen sen ol korkma karanlıktan
dik ışık çekirdeklerini
çünkü en berrak sular bile
en yağlı çamurlarla gelir

nasıl doğmakla başlarsa ölüm
ölmekle başlar öyle hayat
bil ki dünyayı sarsan sıçramalar
birikmiş şuurlarla gelir

10.1.63.3 ELDE VAR HÜZÜN

ELDE VAR HÜZÜN
söyleşir
evvelce biz bu tenhalarda
ziyade gülüşürdük
pır pır yaldızlanırdı kanatları kahkaha kuşlarının
ne meseller söylerdi mercan köz nargileler
zamanlar değişti
ayrılık girdi araya
hicrana düştük bugün
ah nerde gençliğimiz
sahilde savruluşları başıboş dalgaların
yeri göğü çınlatan tumturaklı gazeller
elde var hüzün
o şehrâyin fakat çıkar mı akıldan
çarkıfeleklerin renk renk geceye dağılması
sırılsıklam âşık incesaz

kadehlerin mehtaba kaldırılması
adeta düğün
hayat zamanda iz bırakmaz
bir boşluğa düşersin bir boşluktan
birikip yeniden sıçramak için
elde var hüzün

10.1.63.35 ELIMDEN GELEN BU

ELİMDEN GELEN BU

Elimden gelen bu ben iki kişiyim
Çoğalmak neyse ne azalmak zor
Birisi seni her an bırakıp gittiğim
Öbürü kan gibi tutulmuş seviyor
Ağzındali acı alnındaki çizgiyim
Gözlerine kirli bir bulut getirdim
Hiçbir sevinç aydınlığı onu silemiyor

Elimden gelen bu ben iki kişiyim
Birisi kapadığın kapılardan gitmiyor
Yağmur yağmaksa o güneş açmaksa o
Bir yerin üşüse onun sıcaklığı
Öbürü en içten çağrını işitmiyor
Alıp tutmaksa o basıp gitmekse o
Bakışları kıyısız deniz uzaklığı

Elimden gelen bu ben iki kişiyim
İkisi birden çıkmaya uğraşıyor
Bilmem ki hangisinden nasıl vazgeçeyim
Birisi yeni baştan serüvene başlamış
Öbürü silahında son mermiyi sıkıyor
Çoğalmak neyse ne azalmak zor

10.1.63.36 EMPERYAL OTELI

EMPERYAL OTELİ

ben hiç böylesini görmemiştim
vurdun kanıma girdin itirazım var
sımsıcak bir merhaba diyecektim
başımı usulca dizine koyacaktım
dört gün dört gece susacaktım

yağmur sönecekti yanacaktı
sameland seferden dönecekti
duvardaki saat duracaktı
kalbim kendiliğinden duracaktı
ben hiç böylesini görmemiştim
vurdun kanıma girdin itirazım var
emperyal otelinde bu sonbahar
bu camların nokta nokta hüznü
bu bizim berheva olmuşluğumuz
bir nokta bir hat kalmışlığımız
bu rezil bu çarşamba günü
intihar etmiş kötümser yapraklar
öksürüklü aksırıklı bu takvim
ben hiç böylesini görmemiştim
vurdun kanıma girdin itirazım var
sesleri liman sislerinde boğulur
gemiler yorgun ve uykuludur
sabahtır saat beş buçuktur
sen kollarımın arasındasın
onlar gibi değilsin sen başkasın
bu senin gözlerin gibisi yoktur
adamın rüyasına rüyasına sokulur
aklının içinde siyah bir vapur
kıvranır insaf nedir bilmez
otelin penceresinde duracaktın
şehri karanlıkta görecektin
karanlıkta yağmuru görecektin
saçların ıslanacak ıslanacaktı
kış geceleri gibi uzun uzun
tek damla gözyaşı dökmeksizin
maria dolores ağlayacaktı
istanbul'u yağmur tutacaktı
bütün bir gün iş arayacaktım
sana bir türkü getirecektim
kulaklarımız çınlayacaktı
emperyal oteli'nin resmini çektim
akşam saçaklarından damlıyordu
kapısında durmanı söylemiştim
yüzün zambaklara benziyordu
cumhuriyet bahçesi'nde insanlar geziyordu
tepebaşı'ndaki küçük yahudiler
asmalımesçit'teki rum kemancı
böyle rüzgarsız kalmışlığımız

bu bizim çektiğimiz sancı
el ele tutuşmuş geziyordu
gazeteler cinayeti yazıyordu
haliç'e bir avuç kan dökülmüştü
emperyal oteli'nde üç gece kaldık
fazlasına paramız yetmiyordu
gözlerin gözlerimden gitmiyordu
dördüncü gece sokakta kaldık
karanlık bir türlü bitmiyordu
sirkeci garı'nda sabahladık
bilen bilmeyen bizi ayıpladı
halbuki kimlere kimlere başvurmadık
hiçbiri yüzümüze bakmıyordu
hiç kimse elimizden tutmuyordu
ben hiç böylesini görmemiştim
vurdun .... kanıma girdin ..... kabulümsün

10.1.63.3 EMIRGAN'DA ÇAY SAATI

EMİRGAN'DA ÇAY SAATİ

çerağan sarayı'ndan büyükdere'ye
üşümek sonbaharında eski çınarların
uzadığı yerlerde gizlice akşamların
başlayıp adeta kendini dinlemeye
kafeslerin ardında bol gözlü bir kadın
ansızın giydirilmiş ipek feraceye
bir çay yalnızlığı emirgan'dan öteye
değdikçe ısındığı yaldızlı bardağın
nedim'den yansıması tatyos efendi'ye
tenha bir genç kız sesiyle hicazkar'ın
kuytularda çürüdüğü bağdadi yalıların
yorgun sarmaşıklarıyla sarkmış bahçeye
soğuk kuşlar gibi dağılır boğazda
rüzgarın getirdiği donuk bir yağmur pusu
istinye'de gemilerin karanlık uykusu
kırık direkleriyle dalgın ve hasta
birden içimi kaplayan ölüm korkusu
selam verilince meçhul bir namazda
gazali'yse biraz mevlana biraz da
kubbenin altındaki divan uğultusu
'şeref' vapurundan en kirli beyazda
yüzlerce harbiyeli sürgün yolcusu

havada bir asılmış adam kokusu
istanbul jöntürkleri hüzzam bir yasta
yankılarıyla telaşlı geceleri bebek'ten
motorların taşıyıp o kadar bitiremediği
en yılgın sonbahar benim gözlerimdeki
çok daha dumanlı mütareke günlerinden
alaturka saat kaçta ikinci tö"mbeki
miralay sadık beyin nargilesinden
dem çekip kumrular gibi sebilleri senlendiren
osmanlı sehpalarının gölgesindeki
emirgan'da acılaşmak koyu bir semaverden
çaylar gibi kararıp kaç defalarca eski
bir şiir üzüntüsüyle müseddes biçimindeki
çoktan unutulmuş kilitli defterlerden

10.1.63.38 GECE BULUSMASI

GECE BULUŞMASI

Sen İstinye'de bekle ben buradayım
İçimde köpek gibi havlayan yalnızlığım
Belki gelmem gelemem 5 dakika bekle git
Çünkü ben buradayım Karanlıktayım

Çünkü elimi kestim beni kan tutuyor
Şarabım bütün ekşi suyum soğuk
Yanımda olmadınmı seni seviyorum
Belki gelmem gelemem 5 dakika bekle git

Yüzünü ıslatmadan ağlıyabilir misin
Gece yarıları telefon ettin mi hiç
Karanlık adamlar hüviyetini sordu mu
Ben senin olmadığını arıyorum
Belki gelmem gelemem 5 dakika bekle git

Yabancı gibisin miyop gözlerin kısık
Bana ait ne varsa hepsi seni korkutuyor
Sana ait ne varsa hiçbiri benim değil
Belki ölmek hakkımı kullanıyorum
Belki gelmem gelemem 5 dakika bekle git

10.1.63.39 GECENIN KAPILARI

GECENİN KAPILARI

Fena bir yerimden koptuğum doğru
Kendimden çok fazla yaşamaktayım
Nereye bağlanacak bu işin sonu
Aslında ben kimim meraktayım

Bütün kapılar kapandı sokaktayım

10.1.63.40 GEÇERDI HEP

GEÇERDİ HEP

Geçerdi hep
    Pırıltılı kanunlar
        Neves gecelerden
İhtimal buhranlı gecelerdi hep
Yüreğinde yalnızlığın tortusu
    Vazoda yaseminler
        Ufukta yağmur kuşları
    Çözülmez bilmecelerdi hep
Ansızın dalar
    Bir yorgunluğa uyanırdın
Güneş çekilmiştir bahçelerden
Lambalar çok erken yanmış
    Aldatılmak korkusu
        Sık sık bozulan yeminler
            Enfarktüs kuşkuları
    Sinsi bir kederdi hep
Zaman zaman düşündüğün
Aklına geldikçe güldüğün
    Şan şeref ve ün
        Beyhude şeylerdi hep

10.1.63.41 GIBI REDIFLI GAZEL

GİBİ REDİFLİ GAZEL

yorgun kadınlar içtik
    yalnızlıktan uğuldayan
        tuzlu kan gibi
nice akşamlar devirdik

çengi kıyamet
'kızıl sultan' gibi

vurdukça mızrap
öyle yoğun bir melâl
dağılır ki tamburdan
bastırır eski sevdalar
göz gözü görmez
duman gibi

su karanlıktır
ve kadehler boşalmış
leylaklar darmadağan
kıvılcımlar savurup narçiçeği
çöker bir daha başımıza gökyüzü
tutuşmuş tavan gibi

kanlı hesapları vardır
kıyamete kadar sürecek
ölümlü şairlerin
kim bilir nerden bilecek
ne çığlıklar geçer daha dünyadan
attilâ ilhan gibi

10.1.63.4 HARP KALDIRIMINDA ASK

HARP KALDIRIMINDA AŞK

sen şimdi yanımda yepyeni bir türkü gibisin
hiç görmediğim yıldızlar gözlerine doğmuş
bir büyüklük duygusu dağlar gibi yüreğinde
ah biz mutluluğu böyle aranıp duracak mıyız
yağmur hep böyle yağacak mı hatıralara
eksik olan bir şey var sana bana dair
belki bir rüzgar belki rüzgardan da hafif
ama kalbimiz yine uzak bir deniz gibi boş
heybetli gurupların belirdiği saatlerde

sen şimdi yanımda yepyeni bir türkü gibisin
acaba nasıl öğrenmişim nasıl farkında olmadan
her şey nasıl olup geçmiş nasıl barut yağmış
nasıl güneş vurmuş zehirlenmiş şehrin üstüne
şimdi hangi kıyılarda gemiler demir alıyor

güney rüzgarlarına açıp yelkenlerini
belki bir italyan kızı tüfeğine dayanmış
senin gibi barışı tasarlıyor dağlarda
mahzun esirler harp şarkıları kadar mahzun
gizlice talim ediyor hürriyet adımlarını

sen şimdi yanımda yepyeni bir türkü gibisin
ah şu harp bitse rüzgar gibi bir nefes alabilsek
kimseler kimseler çıkmasa yolumuzun üstüne
yağmur yağsın varsın ıslansın saçlarımız
yalnız duyulmaz olsun göğsümüzdeki darlık
dilimizdeki kilit kolumuzdaki zincir
ömrümüz meçhullerden meçhullere akıyor
saatler bizim değil kitaplar bizim değil
bizim değil yaşamak bizim değil hiçbir şey
kendi dünyamızda yabancılar gibiyiz
ya çok erken ya çok geç doğmadık mı sevgilim
buna rağmen mutluluğa inanıyoruz

10.1.63.4 HAYIR

HAYIR

bu döşeği sen mi serdin elin dert görmesin ana
ana uyuyacağım ninni çağır danalar girsin bostana
çetin bir yörük kızı hoyrat murat dağı'ndan
bir papatya getirsin bir gelincik getirsin
elimden tutsun beni metristepe'ye götürsün
gönlümce bir hu diyeyim hısımım ali osman'a
yamacına yöresine rüzgarlı camlar dikeyim

bu hosşerimi sen mi ettin eline sağlık ana
ana lokma dökelim aşure kaynatalım
hayır dağıtalım hayır ali osman dayıma
ördüğün bu çorabı sağlıcakla giyiyorsam
tuzladığın bu ayranı afiyetle içiyorsam
tuttuğun bu yoğurdu yoğurduğun bu ekmegi
kaynattığın bu bulguru çalakaşık yiyorsam
etime ve sütüme ineğimin ıslıklı memelerine
kabıma kaçağıma toprağıma bu benim diyebiliyorsam
ali osman dayımın yoksul yüreği bunun bedeli

metristepe göğüne uğru yıldız uğramaya

ana bu benim yüreğim hısımım ali osman'ın yüreği

10.1.63.4 HER SABAH, YANILMAK

HER SABAH, YANILMAK! ..

sabah olmak her gece kolay mı sanırsınız
bulutları dağıtıp güneş olarak doğmak
denizle gök arasında çiy yorgunu şehre
kurşun kubbeleri buğulu minareleri ıslak
soğuk bir trenden inmiştiniz / yalnızdınız

bilmem kaçıncı defadır / yine yanılmıştınız

hiç uyumamıştınız / gözleriniz yanıyordu
yolculuk sanki bitmemişti / birdenbire
kendinizi vagonda unuttuğunuzu sandınız
sanki katar soluk soluğa tırmanıyordu
dumanlı rampaları / bir kılıç gibi çıplak
tiz çığlıklarıyla aydınlığı doğrayarak

bilmem kaçıncı defadır / yine yanıldınız

jilet mavisi bir kadın elinde purosu
değdiği yer açılıyor çok fena keskin
kim olduğunu bilen yok / işin doğrusu
yüzünü kaybetmiş aynalarda arıyordu
amerikan bara tünemiş sek vodka içiyor
geçmişinden rusça bir şarkı arayarak
sarhoş olmamak en büyük korkusu

bilmem kaçıncı defadır / yine yanıldınız

elbet en kötüsü sokaklarda tutuklanmak
hani bir kere iki yanınızda iki sivil polis
beyoğlu'ndan çekilip nasıl koparılmıştınız
nabız gibi vuran o kötü ve karanlık his
yakanızı hala bırakmadı asla bırakmayacak

bilmem kaçıncı defadır / yine yanıldınız

10.1.63.41 HERSEYI BIRDEN ISTEMEK

HERŞEYİ BİRDEN İSTEMEK

o kitabı da okudum bitirdim
hani o genç kızın beni unuttuğu
bir ara fena halde fikrindeydim
dudağındaki nem gözündeki buğu

durmadan hayal değiştiriyorduk
çetrefil bir hayat herkesin korktuğu
kaderlerimiz kalındı sevinçlerimiz çabuk
yaşamadan dağılıyor yarısından çoğu

erteleyip durduk suç ortalığımızı
asıl mutluluğun içinde bulunduğu
bazı ben yalnıştım o yalnıştı bazı
çünkü gecikmenin ağır yorgunluğu

yanıldığımız herşeyi birden istemekti
isteği gerçekleştirmez isteğin yoğunluğu
ihtiyaç başka bir boyuta geçmekti
devreden çıkarıp gereksiz sorumluluğu

tekrar loş yalnızlıkların en dibindeyim
sararmış yaprakların usulca savrulduğu
köprüler yıkıldı artık kendimleyim
parmak uçlarımda ölümün soğukluğu

10.1.63.42 ISSIZLIGIN ÇIGLIGI

ISSIZLIĞIN ÇIĞLIĞI

cam ipliğinden sıkı dokunmuştur
kristal vitrindeki bu loş kadın
soğuk tenhalığında kaşları alnının
ince bir hayretle sanki donmuştur
yansımaları sokağa vurmuştur
kafasındaki müstehcen dazlaklığın
sedef boşluğunda aralık ağzının
sevişmelere çağrısı korkunçtur

taşralı bir 'köpek' buna tutulmuştur
simsiyah bir ünlem önünde camların

her gece jiletle kazıyamadığın
kaç kere kaçırmayı filan kurmuştur
çünkü kadınlar gözünü korkutmuştur
kraliçesi budur yalnızlığın
ürettiği nilüfer iç bataklığının
cansız olmasından neler ummuştur

ıssızlık çığlığını şehirde unutmuştur

10.1.63.4 IŞIK MEZARLIGI

IŞIK MEZARLIĞI

birden demir kuşlar fazla şehir
demir ağaçların tamamladığı
yeşilden sarıya gözleri değişir
gagaları kırmızı neon yaprağı
asmalımesçit'te dolmuş durağı
yarı gece açıkça geçilmiştir
meçhul kaatillerin bıraktığı
bir silah gibi parlıyor şiir

uykusuzlukların ateş aldığı
gece barlarında içkiler zehir
kınından çıkar öfke bıçağı
sabaha karşı cinayet işlenir
öle kim aslında öldüren midir
besbelli hiç anlaşılamayacağı
karakolda intihara heveslenir
bir acil serviste hazır yatağı

korku yalnızlığın gelişmesidir
gece hiç kimsenin kurtulamadığı
ay şimşek mavisi belirmiştir
bıçak parıltısıyla yalar sokağı
sarhoş bir fahişenin ağladığı
gözlerinde kahır birikmiştir
sevdiği itlerin farkına varmadığı
parasını yiyorlar allah bilir

geceleyin beyoğlu ışık mezarlığı

10.1.63.4 JILET YIYEN KIZ

JİLET YİYEN KIZ

o kızı nerede nasıl görsem
aklımı başımdan alır ağzı
saçları şıra köpüğü desem
kaşları bıçak izi kırmızı

yakut pulları mı? bu ne görkem
kanlı gözbebeklerindeki yazı
beni nasıl büyüledi bilmem
kirpikleri örümcek kırmızı

kızıl demirden bir ünlem
salınması yangın yalnızı
korkmasam öpmeye eğilsem
dişleri elektrik kırmızı

çarpılmışım başım sersem
sevdim jilet yiyen kızı
göğsündeki kumrulara değsem
gagaları zehirli kırmızı

gece gündüz tek düşüncem
kasıklarımdaki ince sızı
artık kimseyle sevişemem
anladım sevişmek kırmızı

jilet yiyen kız merih'li gecem
birlikte bulacağız belâmızı
sonumuz kuşkusuz cehennem
kırmızı kırmızı kırmızı

10.1.63.4 KADINLAR SONBAHAR

KADINLAR SONBAHAR

Kadınlar sonbahar yapraklarını dökmeye başlar
Titrek dudaklarında sarışın bir keder
Nabız kaybolur kan susar dolaşım yavaşlar
Sisli bir nebuloz gökte yazılmamış şiirler

Dargın sevgililer yalnızlıklarına uzaklaşıyor

Anlaşılmaz çoçukluğun ortaokullarından ders zilleri
Kilitli defterlerde kurutulmuş menekşeler
Tehlikeli yolculukların kanat çırpan mendilleri
Sazdan saza azalan hicranlı köçekçeler

Dünkü delikanlıları yaşlılığa taşıyor

Eylül şehirleri yağmurlu gürültülerle alır yerlerini
Deniz kahvelerinde son kadehlerde bulutlar birikir
Ilık bir aydınlıkla yıkayıp yorgun ellerini
Görgülü ihtiyarlar bir bir ortalıktan çekilir

Yaşlandıkça insan dünya başkalaşıyor

10.1.63.5 KALK GIDELIM KADINLAR BALLADI

KALK GİDELİM KADINLAR BALLADI

Sabit dudak ruju epeyce telefon
Kirpikleri devirip göğüs geçirmeler
Burnu rendelenmiş memeleri silikon
Ağızlıkla çakmağın alevini içmeler
Yarı ömrü meyhane yarısı berber
Aşk faslını unuttuk
Hey Allah pardon
Yuvası aşk yuvası görkemli salon
Kapısı vızır vızır spor mercedes'ler
zar saydamı bluz bluejean pantolon
Kadın erkek farketmez asıl olan çekler
Lafı hiç uzatmaz sevişmeye geçer
Az buz kazanmıyor
Gecesi üç milyon
Kalk gidelim kadınları bu ne ilk ne son

10.1.63.5 KAPTAN1

KAPTAN1

eflatun gözlerin olduğunu bilmiyordum

gece yarısını yaşamaktan yorgunum

ayazın avucunda unutmuştun ellerini
önünden geçtiğim halde beni tanımadın
ben değiştim biliyorum hem sakal bıraktım
şiirlerim kül rengi kumrular gibi uçuşuyorlar
bakır çalığı göklere katiyyen tahammülüm yok
hele paris'in gökleri aklımı başımdan alıyor
bana seni senden evvelki poitiers'li kızı
hatırlatıyor

ayazın avucunda unutmuştun ellerini

karanlığın arkasında kıvılcım gözlü orospular
gölgelerine yaslanmış evliya gibi bekliyorlar

ışıklar kırmızı yandığı zaman duracaksın

ben değiştim biliyorum hem sakal bıraktım
soğuk gözlerinde buğulanmıştı ölsen tanıyamazdın
hatta ricardo bile hani vatansız ricardo
burnumun dibinden geçti geçen gün beni tanıyamadı
oysa au vieux chatalet'de akşam sabah beraberdik
üçümüz viyana kahvesi ve sıcak rom içerdik
üstelik o krapfen severdi güzel olurmuş rivayet
neden ve nasıl sevdiğini anlayamadım gitti

yalnızlıktan da kurtulup yalnız kalmak isterim

montmarte metrosu civarında seni gözden kaybettim
o zenci yine arkanda mıydı hiç dikkat etmedim
ağzında yoksul bir ıslık ıslak bir cigara gibi
sidney bichet'nin caz havalarını çiğneyip tüküren
o saklasın varsın seni sevdigini biliyorum ben
yüzünün renginden geliyor bütün üzüntüsü

bir gazete aldım ama evde okuyacağım

kahvelerden birine girip bir grog ısmarlasam
seni öldürmek için çareler tasarlasam
sükut bembeyaz buz tutsa bıyıklarımda
ve türküm kaybolsa sessizliğin hırçın türküsü
ve ben unutulsam yazdığım şiirler
senin için yazdıklarım herkes için yazdıklarım
eski padişahlar gibi unutulsa birer birer

ve ben seni unutsam hiç hatırlamasam
ellerim oldum olasıya seni unutsalar

yarı gecenin içinden bir zenci sütbeyaz bakıyor
rue lafatette’de dünden bugüne geçiyorum
eflatun gözlerini bir grog kadehinde unuttum

10.1.63.5 KARANTINALI DESPINA

KARANTİNALI DESPİNA

bir gül takıp da sevdalı her gece saçlarına
çıktı mı deprem sanırdın 'kara kız' kantosuna
titreşir kadehler camlar kırılır alkışlardan
muammer bey'in gözdesi karantina'lı despina

çapkın gülüşü şöyle faytona binişi kordelia'dan
ne kadar başkaydı her kadından her bakımdan
sınırsız bir mutlulukta uyuturdu muammer bey'i
ustalıkla damıttığı o tantanalı aşklarından

işgal altüst etti nasıl da izmir'de her şeyi
öğrendi kullanmasını despina bu yanlış geceyi
körfezde parıldayan yunan zırhlılarına karşı
miralay zafiru'la ispilandit palas'ta sevişmeyi

gemi sinyallerinin gece bahçelere yansıması
havuzda samanyolunun hisarbuselik şarkısı
demlendikçe yanlızlığı aydınlanıyor muammer bey
olmayacak şey bir insanın bir insanı anlaması

10.1.63.5 KIRMIZI PAZAR

KIRMIZI PAZAR

Kız sen burda yeni misin peki leyla nerde
Hani çekirdek gözlüm örümcekten korkan
Kim ulan beni herkes tanır git patronuna sor
Elektrikçi ihsan dedin mi içkide üstüme yoktur

Leyla güzel kızdı ben böyle göz görmedim
Sen de güzelsin bak omuzların mesela
Biz elektrikçi kısmı karanlıkta güreşiriz

Ölüm tellerde ıslık çalar gözümüz pektir
Saçların kendinden mi sarı boyadın mı
Öyle örtülü bakma içimi karıştırıyorsun

Buranın tesisatını biz yaptık cahit'le beraber
Düğmeye şöyle dokun süt gibi aydınlık
Cahit askere gitti bak leyla da gitmiş
Geceleri uyku tutmuyor işin yoksa cigara iç
Yıldızlar boğazıma dizili inanmazsın
Dilsiz misin nesin bir şey söylesene
İstanbul'dan mı geldin yalnız mısın

10.1.63.54 KORKARIM

KORKARIM

ay soluk soluğa
yıldızlar akla ziyan bir irilikte
uzaydan yanmış kibrit kokuları
koklasam korkarım
koklamasam
gizli yılan ıslıklarıyla özsuyu zaptediyor
henüz birer iskelet gibi çıplak
aşağıdan yukarıya ağaçları
çiçekleri uyandı uyanacak
koparsam korkarım
koparmasam
öyle yoğun bir elektrikle
çıtırdar ki saçları
kim değse tutuşacak
dokunsam korkarım
dokunmasam
gözleri bir yangın başlangıcıdır
dudakları kırmızı alarm
uğultusu şehre yayılır
sokak sokak
tutulsam korkarım
tutulmasam

10.1.63.55 KORKUNUN KRALLIGI

KORKUNUN KRALLIĞI

geceleri bir ıslık
penceremin altında birileri
beni çağırıyorlar
(yoksa yanılıyor muyum)
koşup bakıyorum kimseler yok
sarayburnu'nda sis düdükleri
mektuplarım kayboluyor posta kutusundan
birileri çalıyor ama kim
geçen akşam yağmuru değiştirdiler
yumuşak başlamıştı tatlı ve ılık
nasıl olduysa kestiremedim
az sonra sülfirik asitti gökten yağan
(cam iplikleri halinde yağıyor
değdiği yeri eriterek
duman duman)

biryerlere gidecek oluyorum
ardımda birileri
hayal meyal varla yok arası
cigaralarını avuçlarında saklamış
gözlerinde aynalı güneş gözlükleri
(bilmem yanılıyor muyum)
daha dün geceyarısı
telefonda birileri
fakat konuşmuyorlar
bir bubi tuzağı sessizliği hüküm sürüyor
türlü olasılıklarla yüklü
olağanüstü iri
bir o kadar da tehditkar
(bilmem yanılıyor muyum)
beni dehşete düşürmek istiyorlar

nasıl oluyor anlamıyorum
gece yayın bitmiş televizyonu kapamışım
ekranda ansızın birileri
kapalı demir bir kapı gibi suratları
gözleri ateş saçıyorlar
gözlerinde tarifsiz bir hışım
bıyıkları zifiri karanlık
ele geçirebilirlerse beni öldürmek
besbelli maksatları
(yanılıyor muyum neyim)
yanlış bir mıknatıs fırtınası içindeyim

şişe yeşili şerare atlamaları
şurup kırmızısı çakıntılar
sağım solum her tarafım elektrik
korkuyorum
korktuğumun bilincindeyim
birileri
şalteri indirdi indirecek
işim bitik

10.1.63.5 KORKUNUN ISI

KORKUNUN İSİ

kederli bir ağustostu
mehtabı ölüm tehlikesi
tellerde bir vınlama
elektriğin titremesi
adeta gümüş kaplama
yağlı beyaz bir taksi
bebek'te unutulmuştu
cihangir'e son müşterisi

gece böcekleri sustu
kadın değil koyu sinema
bir renkli film güzelliği
içi hayli eskimiş ama
yosmalığı kusursuzdu
cıgara bir cıgara daha
besbelli eksiklendiği
dolmabahçe'de kustu

hem sarhoş hem huzursuzdu
hayatı büyük bir yanılma
pektaş holding'in metresi
yani sırılsıklam mutsuzdu
kul köle olmuştu adama
gençken ne kadar korkusuzdu
yaşlandıkça artıyor endişesi

gecelerdir uykusuzdu
bu da gelmişti başına
herhalde başka bir kız buldu
etine dolgun genç irisi

adam ondan soğumuştu
az kaldı kovulmasına
kederli bir ağustostu
acı sular geliyor ağzına
gözlerinde korkunun isi

10.1.63.5 KIM O

KİM O?
kapının ziliyle sıçradım
gecenin saat üçü
açtım baktım
kimseler yok
zili duyduğum kesin
birisi çalmış olmalı
gelen yoksa ben miyim
kırk yıl daha genç
polisten bırakmışlar

10.1.63.5 KIM O

KİM O?

kapının ziliyle sıçradım
gecenin saat üçü
açtım baktım
kimseler yok

zili duyduğum kesin
birisi çalmış olmalı
gelen yoksa ben miyim
kırk yıl daha genç
polisten bırakmışlar

10.1.63.5 KIMI SEVSEM SENSIN

KİMİ SEVSEM SENSİN
kimi sevsem sensin / hayret
sevgi hepsini nasıl değiştiriyor
gözleri maviyken yaprak yeşili
senin sesinle konuşuyor elbet
yarım bakışları o kadar tehlikeli

senin sigaranı senin gibi içiyor
kimi sevsem sensin / hayret
senden nedense vazgeçilemiyor
her şeyi terk ettim / ne aşk ne şehvet
sarışın başladığım esmer bitiyor
anlaşılmaz yüzü koyu gölgeli
dudakları keskin kırmızı jilet
bir belaya çattık / nasıl bitirmeli
gitar kımıldadı mı zaman deliniyor
kimi sevsem sensin / hayret
kapıların kapalı girilemiyor
kimi sevsem sensin / senden ibaret
hepsini senin adınla çağırıyorum
arkamdan şımarık gülüşüyorlar
getirdikleri yağmur / sende unuttuğum
hani o sımsıcak iri çekirdekli
senin gibi vahşi öpüşüyorlar
kimi sevsem sensin / hayret
in misin cin misin anlamıyorum

10.1.63.6 KIMI

KİMİ?

Kapıyı açık bırak
Hiç kimse görmese de
Belki biri gelir
Elsiz ayaksız
Varla yok arası
Hanidir bekliyorum

10.1.63.6 KIRLI YÜZLÜ MELEKLER

KİRLİ YÜZLÜ MELEKLER
sayende sayebân olduk istanbul şehri
sayende sebil olduk aç kaldık sefil olduk
yıldızlar dem çekti güvercinler gibi başucumuzda
ve yaktı perişan eyledi sine-i sâd-pâremizi
saplanıp hançer misâli bir hilâl
sokaklar serseri biz serseri
yüksekkaldırım da

bir cezayir şarkısını dile getirdi plâklar
cadde-i kebir: bütün ışıklarını yakmış bir gemidir
sinemalar neredeyse boşalacaklar
vay anam vay
sen ne dersin istanbul
sen garip bir şair olsan söyle ne halt edersin
kimin gücü yeterse kahretsin parasızlığı
sefalet akıyor gürül gürül sokaklardan
yol üstünde bir şehvet çarşısı tıklım tıklım
yol üstünde sevda pazarlığı aşk pazarlığı
kurtulamadık gitti bu denlü kepaze hayattan
hep böyle gecelerin koynunda yaşadık
geceler serseri biz serseri
karakoldaki aynada safran gibi kirli yüzümüz
gözlerimiz hasta gözleri ellerimiz hasta elleri
kırılmış kavala dönmüşüz
sen söyle serseriler kralı istanbul
sen söyle iki gözüm
hangi merhem çâredir şu bizim yaramıza
yel üfürdü su götürdü gençliğimizi
elimiz boşa geldi meydanlarda kaldık
meydanlar serseri biz serseri
sağımız sefalet solumuz ölüm
işte geldik gidiyoruz
kahrolasın
kahrolasın istanbul şehri

10.1.63.6 MAHUR BESTE

MAHUR BESTE

Şenlik dağıldı bir acı yel kaldı bahçede yalnız
O mahur beste çalar Müjgan'la ben ağlaşırız
Gitti dostlar şölen bitti ne eski heyecan ne hız
Yalnız kederli yalnızlığımızda sıralı sırasız
O mahur beste çalar Müjgan'la ben ağlaşırız

Bir yangın ormanından püskürmüş genç fidanlardı
Güneşten ışık yontarlardı sert adamlardı
Hoyrattı gülüşleri aydınlığı çalkalardı
Gittiler akşam olmadan ortalık karardı

Bitmez sazların özlemi daha sonra daha sonra
Sonranın bilinmezliği bir boyut katar ki onlara
Simsiyah bir teselli olur belki kalanlara
Geceler uzar hazırlık sonbahara

10.1.63.6 MARIA MISSAKIAN

MARİA MİSSAKİAN

yüksekkaldırım'da bir akşam
maria missakian'ı düşündüm
eğer kendimi bıraksam
yağmur olabilirdim yağardım

kasım'da bir çınar olurdum
yaprak yaprak dökülürdüm
kalbimi sıkı tutmasam

döküp saçıp boşaltsam
içimde yükselen şiiri
kaldırımlara döküp harcasam
gözleri balıkçıl gözleri
dudaklarında tutup rüzgarı
maria missakian adında biri
gelse göğsüne kapansam

gece gölgesine sokulsam
gökyüzünde bulutlar büyüseler
yağmuru dinlesem anlatsam
şimşekler kırılıp dökülseler
bizi sokoklarda bıraksalar
leylekler üşüyüp gitseler
dönüp arkalarına bakmadan

yine akşam oldu Attilâ İlhan
üstelik yalnızsın sonbaharın yabancısı
belki paris'te maria missakian
avuçlarında bir çarmıh acısı
gizlice bir sefalet gecesi
çocuğunu boğarmış gibi boğup paris'i
sana kaçmayı tasarlar her akşam

10.1.63.64 MEMLEKET HAVASI

MEMLEKET HAVASI

Bu bizim gökler gibisi hiç bir dağda çatılmamıştır
Yıldızlarımızın titremesi yüreğine deprem indirir
Hiç bir yerde bu denize bu acı tuz katılmamıştır
Topraktan sağdığımız pekmez güneşin başını döndürür

10.1.63.65 MUHALIF RÜZGAR

MUHALİF RÜZGAR

bugün pazartesi
senin galiba beş dersin olacak
yine salondaki aynada taradın saçlarını
istemediğin bir şeyi yapmış olmanın öfkesi
yine karartmış alnını
fakat acele etmek lazım
geç kalırsan tramvay kaçacak
ve bir yasak levhası gibi asacak suratını
o suratsız müdire hanım

bugün pazartesi
dün pazardı
belki evde kalıp balerin resimleri yaptın
kulağında uzak bir piyano sesi
belki neşeliydin
belki düşüncen vardı
belki de yağmur gibi inerken hatıralar
herhangi bir köşe başında
bana rastladın

ben senin hayatına muhalif bir rüzgar gibi girdim

10.1.63.66 MUHAYYER

MUHAYYER

önemli gizli boyutlarıyla yeryüzündeki yaşantımız
ne kadar azdır yaşadığımızdan yaşadığımızı sandığımız
söylediklerimizle değil söylemediklerimizle varız
o gün ki ölümün perdesine yapayalnız yansırız
ne kadar azdır yaşadığımızdan yaşadığımızı sandığımız

bir incesaz ki süreklidir yaprak döken korularda
çılgınlıkları oluşturur en çapraşık duygularda
büyük çıkmaz akla gelip de sorulmayan sorularda
bazı insan içten içe düşünür hesaplar da
ne kadar azdır yaşadığımızdan yaşadığımızı sandığımız

üflediği sustuğumuz tutkuların düşlerimizi çokçadır
çocukluktan çıktığımızı sanmak aslında çocukçadır
gerçi gençlik bir uçta yaşlılık bir uçtadır
birleştikleri gerçek o müthiş sonuçtadır
ne kadar azdır yaşadığımızdan yaşadığımızı sandığımız

10.1.63.6 MUSTAFA KEMAL

MUSTAFA KEMAL
dağ başını efkâr almış
gümüş dere durmaz ağlar
gözyaşından kana kesmiş gözlerim
ben ağlarım çayır ağlar çimen ağlar
ağlar ağlar cihan ağlar
mızıkalar iniler ırlam ırlam dövülür
altmış üç ilimiz altmış üç yetim
yıllar gelir geçer kuşlar gelir geçer
her geçen seni bizden parça parça götürür
mustafa'm mustafa kemal'im
diz dövdüm
gözlerim şavkı aktı sakarya'nın suyuna
sakarya'nın suları nâmın söyleşir
hemşehrim sakarya öksüz sakarya
ankara'dan uçan kuşlar
kemal'im der günler günü çağrışır
kahrolur bulutlara karışır
gök bulut yaşmak bulut
uca dağlar dev boyunlu morca dağlar
divan durmuş bekleşir
mustafa'm mustafa kemal'im
nasıl böyle varıp geldin hoşgeldin
çıngı kaymış yalazlanmış gözlerin
şol yüzünde güneş südü sıcaklık
ellerinden öperim mustafa kemal

senin dalın yaprağın biz senin fidanların
biz bunları yapmadık
sen elbette bilirsin bilirsin mustafa kemal
elsiz ayaksız bir yeşil yılan
yaptıklarını yıkıyorlar mustafa kemal
hani bir vakitler kubilay'ı kestiler
çün buyurdun kesenleri astılar
sen uyudun asılanlar dirildi
mustafa'm mustafa kemal'im
karalar kuşanmış karadeniz akmam diyor
dokunmayın ağlamaktan bıkmam diyor
bu gece kıyamet gecesi bu vapur bandırma vapuru
yattığı yer nur olsun mustafa kemal
ben ölümden korkmam diyor
korkmam diyen dilleri toz oldu toprak oldu
değirmen döndü dolandı yıllar oldu
bir kusur işledik bağışlar mı kimbilir
o bize öğretmedi kazan kaldırmasını
günahı vebali öğretenin boynuna
erdirip oldurana ana avrat sövmesini
yüreğim kırıldı kanım kurudu
var git karadeniz var git başımdan
mızıka çalındı düğün mü sandın
bir yol koyup gideni gelir mi sandın
mustafa'm mustafa kemal'im
ankara'nın taşına bak
tut ki baktım uzar gider efkârım
çayır ağlar çimen ağlar ben ağlarım
gözlerimin yaşına bak
ankara kalesi'nde rasattepe'de
bir akça şahan gezer dolanır
yaşın yaşın mezarını aranır
şu dünyanın işine bak
mustafa'm mustafa kemal'im

10.1.63.6 MÜJGAN'A ASK SARKILARI

MÜJGAN'A AŞK ŞARKILARI

1

dinlerdim telâşlı kanûnlardan sarışın türkçeyi
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi
ürkek bir çilenti usulca yoklardı bahçeyi
nerde tâvus kuşları nerde müjgân'ın gençliği
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

okşamak kumrallığını içimden uysal lambaların
beyhude ıslıklarını yakınlaşan sonbaharın
akşam tenhalığında birlikte duygulanmaların
saklı mutluluğuyla dalgından çok daha fazla dalgın
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

bir parça son yalnızlığa öncekiler hazırlıktır
insan bırakmaz sevdiğini sevmek insanı bırakır
kalırsa gözlerinin elinde yaldızı belki kalır
ney üşür kanûn pırıldar udlar oldukça karanlıktır
nasıl da sevdim ne iştir bilmeden sevmeyi

2

o akşam da lambamızı söndürmüştük nedîm ile
nedîm'den bile kıskandığım sevdiğim ile
son şarkılar dağılmıştı mevsim ile
yalnız çamlıca'da bir ud yankılanırdı

dünyayı tumturaklı bir yalan sayanlar
yalanın dehşetini yaşlandıkça anlar
nâzım'ın pirâye'yi sevdiği zamanlar
ölse ölümünden ne suçlar çıkarılırdı

boğucu bir sessizlikte ateşten goncalardır
o demirden şiirler ki sanki tabancalardır
umutsuz hangi gününde el atsan ateşe hazır
nâzım onları yazarken duvarlar çatırdardı

gördün sessizce buluştuğunu nâzım'la nedîm'in
lâcivert ıssızlığında yıldızlı bir serviliğin
birinin elinde vâridât'ı simavnalı bedreddin'in
birinin ağzında gül elinde mey kâsesi vardı

3

istanbul puslu karaltıyla müstef'ilün bir gemi
duyulur padişah saltanatıyla bulutlara demirlediği
soğuk akşamlar çalar saatlar kadife konakta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

o soyut kuşlar su aydınlığında atlas yorganların
yüz yıllık hüznüyle yüklü osmanlı zindanlarının
pul pul dağılırlar tasalı bol yansımalı boşlukta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

gece hattât yesârî'nin süzüldükçe vav kayıkları
işlenir yeni baştan bütün sevmek yanlışlıkları
bilmem tamamlanır mıydık bir başka yaşamakta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

o şarkı söylese çalgıların korkup bıraktıklarından
büyülü tamburların kendi başlarına çaldıklarından
ulaşır hâfız post'a sesi yankılarla sonsuzlukta
ben uyansam da ayışığından müjgân uyumakta

4

akşam kılıçlar düşürdüğü ayın ışığından boğaz'da
müjgân mıdır bir uzak gülümsemek midir sazda
ferahnâk'ta iyimser kötümser çarçabuk hicâz'da
müjgân mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

üretir sessizliği erguvanlar düşler sevdayı tamamlar
suları yansıtır camlar cıvalı bir beyazda
müjgân mıdır yoksa sabahlamak mı hâfız'la şirâz'da
divanlardan gül çığlıkları horasanlı papağanlar
şehzâde çılgınlıkları o unutulmaz yazda

müjgân mıdır sevilmek yanlış anlaşılmak mı biraz da

10.1.63.6 NASIL BIR SEVDAYSA

NASIL BİR SEVDAYSA...

Ay çok mu gecikti nerdeyse çıkar
Sen yalnızlığıma varır varmaz
Az sonra yağmuru durduracaklar
Rüzgarı değiştirdim

Ustura ağzı poyraz
Yok canım yıldızları unutmadık
Mutlaka yerlerinde bulunacaklar
Kenarı yaldızlı mavi bir karanlık
Sütlü çıplaklığını örtecek kadar
Senin için olduğu asla bilinmeyecek
Yapraklarını birden dökecek dutlar
Şafak sökerken sekiz on kadar şimşek
Balkonda işlemeli müstesna bulutlar
Ayak bastığın an şehir de değişebilir
Yoksa Moskova'mı
Belki Berlin belki Dakar
Belki 30'lardan mehtap yorgunluğu İzmir
Körfez'de şerefine donatılmış vapurlar
Nerede ne zaman kaç kere yaşadık
Nasıl bir sevdaysa eskitememiş yıllar
Bitirdiğimiz herşeye yeniden başladık
Dudaklarımızda birbirimizden mısralar

10.1.63.7 NASIL OLDUYSA

NASIL OLDUYSA...

nasıl olduysa birden adımı unuttum
adını unuttuğum o sıcak şehirde
yıldız alacası yüzen bir zakkum
yanımda o hayal kız ikide birde
yolumu gözlerine bakıp bulduğum

sahi ben ne hırçın bir çocuktum
ele avuca sığmaz aklı fikri şiirde
mısra mısra başımı belaya soktum
İzmir cezaevi dokuzyüz kırk bir'de
kaşla göz arası liseden kovuldum

inanmakta geç sevmekte çabuktum
bazen yaşadıklarım aklıma gelir de
kaç kere umutsuzluğun yolunu tuttum
istenmeyen adam hemen her devirde
hemen her devirde ateşten bir buluttum

binlerce umuttan belki bir umuttum

10.1.63.7 NEDEN KIZKARDESLERIM

NEDEN KIZKARDEŞLERİM

(Memleket Havası'ndan)

Neden kızkardeşlerim
Niçin saklanıyorsunuz
Niçin peçelerin peştemalların arkasına gizleniyorsunuz
Nur yüzünüzü
Sık ve sıhhatli siyah saçlarınızı cömert ağzınızı
Neden kızkardeşlerim
Hep böyle bir şeyden korkmuş gibi huzursuz
Hep böyle bir şeye kızmış gibi öfkeli
Acı ve alaca gözleriniz daima gölgeli
Niçin kızkardeşlerim
Kim geçerse geçsin yanınızdan
Işığı kendinize haram ediyorsunuz
Bir vücut noksanını saklar gibisiniz
Utanıyorum utancınızdan
Neden kızkardeşlerim
Niçin saklanıyorsunuz
Görmek istemez miyim hünerli ellerinizi
Yastık örtülerine çitlembik gözlü kuşlar işleyen
Çay takımlarına mor menekşeler
Hercai menekşeler dizi dizi
Kızkardeşlerim
Görmek istemez miyim ellerinizi
Buğday sularına batmış ölesiye ırgat
Hızlı ve çabuk teknede hamur yoğururken
Çamaşır günleri bambaşka hamarat
Bir erkek eli kadar yiğit ve kararlı
Dağ kuşlarının pençesi gibi çevik
Yırtıcı üstelik çocuk doğururken
Hem gözlerinizi de görmek isterim
Ne zararı var
Bütün kirpikleriyle üzerime açılsınlar
Hem tüyleri yaldızlı boyunlarınızı
Herhangi bir sokağı ilkbahar gibi şenlendiren
Tepeden tırnağa çiçekli giyinlerinizi
Alnınızdaki mavi damarcıkları da görmek isterim
Her şeyinizi

10.1.63.7 NEYDI O BIR ZAMANLAR

NEYDİ O BİR ZAMANLAR

istanbul ve sen / neydi o bir zamanlar
sanki gençliğime doğru yaşlanıyordum
çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
hangi yanıma dönsem seni bulurdum
içimdeki lambanın kırıldığı anlar

istanbul ve sen / sırılsıklam yaşananlar
yanardöner bir ayna yeniden ruhum
çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
gözlerinin sisinde sevdalı bir yolcuyum
hayal meyal gemiler dumanlı ilkbahar

istanbul ve sen / ikinizden kalanlar
tekrar tekrar ısrarla yaşayıp durduğum
çengelköy'de yaz unutulmaz erguvanlar
rüya mıdır gerçek mi kendi kendime sorduğum
istanbul ve sen / neydi o bir zamanlar

10.1.63.7 NÖBET DEGISIMI

NÖBET DEĞİŞİMİ

istediğim yağmur hazır mı bakalım
yerlerine konuldu mu soğuk katiller
karanlığı ya gevşek dokudularsa
öldürüleceğimden emin olmalıyım

şimşekler gecikti herhalde unutulmuş
acı yeşil keseceklerdi birden yolumu
hani viraj ıslıklarıyla hain otomobiller
sarı sarı göz kırpan trafik ışığı

yeryüzünde çok fazla bir yalnızlığım
başka yalnızlıklara hak tanımayan
biliyorum kuralları bozduğumu
yerimi uysal birine bırakmalıyım

10.1.63.74 NISAN

NİŞAN
Suların uzak denizlere vardığı yerde
Uçsuz zamanlar çiçeği
Lanetli zakkum
Sağıyor yitirilmiş maviyi ıtırlardan
Yüzüm bulutlara boyanıyor
Ey çocuk aklım
Savruk bir yağmur sonrası
İçe kapanış
Duyarsızlığı sürüyor üstümüze
Sekerek bir küfürden geçiyor pırıltısı
Ne yağmur duyuyor sesi
Ne pencereler
Her şey yarım yamalak
Yarım yamalak sevi
Bir kadın köpeğini salıyor özgürlüğe
Koşup bütün zamanlara sığıyor sevincini
Gizemli perdeler sarmalıyor evi
Tanığımdır yaşlı çam
Sarmaşık sömürgesi
Hayatı savunan nefesin nefesimde
Bir sese nişanlıyorum solgun bir sesi
Yalnızlık bakıyor aynadaki resimde

10.1.63.75 ON SEKIZ

ON SEKİZ

alnında satır gibi indirmiş kaşlarını
ağzı yüzü kan revan içindedir
içinde birşeye baktığı belli
kimbilir nedir
belki tortulu kalın bir nehir
belki bir şehir / bir nehir gibi uğultulu
elektrik bilemiş kaldırım taşlarını
belki hiç olmayan sevgilisidir
o filmden çaldığı genç kız hayali
saçları yalnızlığına dağılmış
belli belirsiz tutukluluk hali
tenhalara kaçırır bakışlarını

iki gecedir yerinden kıpırdamadı
çenesi kilitki dudakları şiş
karanlıkta gizlice sakal büyütüyor
içindeki başka bir kata inmiş
belki arka bahçeye uzak çocukluğundan
morsalkım kokuları böğürtlen tadı
yukarda haşarı uçurtmalar
annesi içerde çamaşır ütülüyor
akşama yatılı misafirleri var
erzurum'dan
koşma oğlum bu nasıl çember çeviriş
az önce düştü de burnu kanadı
belki bıyıklarında yaladığı kan

birini çağırıyorlar onu olabilir mi
adını hatırlasa bilmece çözülecek
adını hatırlamıyor kaç yaşında olduğunu
hatırladığı içindeki bir gemi
yıllardan ilkokul belki 23 nisan
heybeli'ye geziye gidilecek
yol boyunca aralıksız kuş yağmuru
gemiyle yarışan yunuslar
maviliğin gözlerine sığmayan sonsuzluğu
o ilk hürriyet sarhoşluğu

korkudan ihtiyarlayabilir mi
yirmi yaşında insan

10.1.63.7 PUSUDAKI

PUSUDAKİ

gece bir anda yıldız
bahçe bir anda çiçek
uzaktan denizin kokusu
karanlıkta kımıldayan böcek

içimi bir anda
aydınlatır mimozalar
bir anda yaşamak yeniden güzel
yepyeni bir aşk
pusuda hazır

10.1.63.77 PIA

PİA
ne olur kim olduğunu bilsem pia'nın
ellerini bir tutsam ölsem
böyle uzak uzak seslenmese
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
otelleri bomboş bulmasam
içlenip buzlu bir kadeh gibi
buğulanıp buğulanıp durmasam
ne olur sabaha karşı rıhtımda
çocuklar pia'yı görseler
bana haber salsalar bilsem
içimi büsbütün yıldız basar
bir hançer gibi çıkıp giderdim
ben bir şehre geldiğim vakit
o başka bir şehre gitmese
singapur yolunda demeseler
bana bunu yapmasalar yorgunum
üstelik parasızım pasaportsuzum
ne olur sabaha karşı rıhtımda
seslendiğini duysam pia'nın
sırtında yoksul bir yağmurluk
çocuk gözleri büyük büyük
üşümüş ürpermiş soluk
ellerini tutabilsem pia'nın
ölsem eksiksiz ölürdüm

10.1.63.78 RESIMLER

RESİMLER

-I-

ateşten köpekler yalıyor
sütlü meme uçlarını
zebaniler kazımış cehennem yalazı saçlarını
azrail gelir
nefes nefese teslim alır elbet

yanardağ ağzı cinselliğinden
kazığa çakılmış kadını

-II-

camların ardında çınar
camlardan yemyeşil yığılan güneş ışığı
acı sarı bir arı vızıldar
vurup kendini o duvardan bu duvara

kadının bütün gözleri ışık bulaşığı
erimiş gümüş mü dökülmüş
öyle parıltılı ve yoğun
tırnaklarının yaldız güneşi yansıtıyor
parmaklarını kımıldattıkça
sanki alüminyum

kadının pençelerinde oğlan çocuğu
on üç yaşlarında ancak
sarışın akça pakça
soyulmuş muz dersiniz
kokulu ve yumuşak
kadının altın dişleri her yanına batıyor
her değdiği yeri yakarak soluğu
dilinden kulak içlerine
ışık zerrecikleri bırakarak

kadın iri çekme burunlu
kırkına yakın
çıplak
ışık sızıyor hücrelerinden ter yerine
körpe erkekliğini kapmış oğlanan
-kendini tutmasa-
koparıp yutacak

10.1.63.7 RÜZGÂR GÜLÜ

RÜZGÂR GÜLÜ

önümden çekilirsen istanbul görünecek
nerede olduğumu bileceğim
sisler utanacak eğilecek
ağzının ucundan öpeceğim

saçına kalbimi takacağım
avcunda bir şiir büyüyecek
nerede olduğumu bileceğim
bu çıplak geceler yok mu
bu plak böyle ağlamıyor mu
camları kırmak işten değil
delirecek miyim neyim
kirpiklerimden mısra dökülüyor
kenya'da simsiyah yalnızım
yoksul bir şilepte gemiciyim
malezya'da yük bekliyorum
önümden çekilirsen istanbul görünecek
nerede olduğumu bileceğim
gözlerini söndürme muhtacım
ben senin aydınlığına muhtacım
yepyeni bir ilkbahar harcayıp
bir yaz boğup bir sonbahar harcayıp
rüzgâr gülünü arayacağım
oran'da pernanbouc'ta tombuktu'da
vinçler yine akşamları indirecekler
yine karanlığa bulaşacağım
gözlerin rüzgârda savrulacak
ikimiz iki sap buğday olsak
sen benim olsan ben senin olsam
bir gece vakti aklına gelsem
uykunu tutsam bırakmasam
seni kucaklasam kucaklasam
birbirimizin kalbini dinlesek
dünyanın kalbini dinlesek
büyük ateşler yaksalar
iki güvercin uçursalar
nerede olduğumuzu bilsek

10.1.63.8 RINNA - RINNAN - NAY

RİNNA - RİNNAN - NAY

melengecin dalinda cifte sigircik diley cifte sigircik
cigerime ates degdi oley diley oley gencecik
zehir pamuk irgatligi gavur gundelikcilik

rinna-rinnan-nay
yuregim bolundu lay
damarlarim delindi
kan gider kan gider

melengecin dalinda cifte saksagan diley cifte saksagan
boynumda donup batir oley diley sol kahbe devran
aglarim bir yandan kan kusarim bir yandan

rinna-rinnan-nay
ellerim kirildi lay
gozum seli duruldu
kum gider kum gider

melengecin dalinda cifte guvercin diley cifte guvercin
egnimde goynek yok oley diley ayagim yalin
olursem kahrimdan oldugum bilin

rinna-rinnan-nay
yollarim kapandi lay
bulutlar parcalandi
gun gider gun gider

melengecin dalinda cifte ispinoz diley cifte ispinoz
aziktan yetimim oley diley katiktan oksuz
dirliksiz duzensiz hanidir hurriyetsiz

rinna-rinnan-nay
kunyemiz yazildi lay
kervanimiz dizildi
can gider can gider

10.1.63.8: SAKIN HA

SAKIN HA

'sabiha bu adamlar beni alıp götürecek
sakın ha ağlamanı istemiyorum
soracakları varmış yıllardır sorarlar
anlaşılan bu sorgu daha yıllarca sürecek
ilk götürülüşümü bak hatırlıyorum
sendikaya yazıldığım günlerdi sanıyorum
otomobil farlarına yağmur yağıyordu

cıgaram ıslanmış sokaklar nedense dar
bu defa aksi gibi zilzurna ilkbahar
çoçuğa bir şey söyleme sabiha belli olmaz
sakın ha ağlamanı istemiyorum
bakarsın çabuk biter akşama evdeyim
uzayacak olursa git hüseyin'i bul
eli kızıl kanda olsa bizi bırakmaz
çantamı hazırlarsın pijamam terliklerim
izin verirlerse seni de beklerim
hani bir gülümsemen vardır sanki istanbul
gözlerin gözlerimi bulur bulmaz
içimde bütün şehir atlı karınca gibi
döner ha döner ışık renk ve pul
hay allah bu ilkbahar beni öldürecek
rüzgardaki kokular dudaklarımdaki tuz
bu adamlar sabiha beni alıp götürecek
günlerden cuma sabah saat dokuz
sakın ha ağlamanı istemiyorum
paran var mı yok mu bilemiyorum
al şu yüz lirayı yanında bulunsun
yüz de bana kalıyor varımız yoğumuz
çocuğa bir şeyler al onunla avunsun
beyler ben hazırım haydi gidiyoruz
sabiha unutma seni bekliyorum'

10.1.63.8.SAKLI SEVDA

SAKLI SEVDA

cam yeşili bir kız çok kirpikli
saçları nasıl karanlık bir kızıl
örtülü bir güzellik benzeri olamaz
dudaklarındaki kan etkiliyor asıl
duyarlığı alıngan gönlü ikircikli
ne yazsam ona tutsak
/ adı şehnaz

belki kadın belki çocuk iyice kuşkulu
hangi tutku buğulamış camlarını
bazen ne çok var bazen ne kadar az
kan kırmızı yaşayıp yaz akşamlarını
okşaması boğulmak öpmesi uğultulu
sabah olsam ona tutsak

/ adı şehnaz

saklı sevda sevdaların en saklanmışı
birbirimizde fena boğuluyoruz
hiç kimse birbirimizin yerini tutamaz
benimle yaşayamadığı ona uygunsuz
hiçbir şeye değişmem onunla yaşanmışı
uygunsam ona tutsak
/ adı şehnaz

saklı bir sevdadır bulduk sığındık
bu büyüylü bir aşk çünkü yasak
gizli bir mutluluk ki ne söylesem az
bin yılda yaşasak hiç de yaşamasak
varımız yoğumuz aşkımız artık
hayatım ona tutsak
/ adı şehnaz

10.1.63.8 SALI SABAHA KARSI

SALI SABAHA KARŞI

salı sabaha karşı telefonla sıçradım
ay batıyor / aynalarda giyotin aydınlığı
gecenin bu saatinde beni kim arayabilir
dizimi uyku sersemi bir iskemleye çarptım
kıvılcımlar dizi dizi her yanıma dağılıyor

doktor sabiha desem yıllar var konuşmuyoruz
kanser diye duymuştum sol göğsünü almışlar
şu anda izmir'de midir ne yapıyor kimbilir
son defa hastahanenin avlusunda konuşmuştuk
steteskobu / beyaz gömleği / soğuk ecza kokusu
sesi dargın söyledikleri yorgun ve umutsuz

sakın mırç olmasın parmaklarıyla oynayan
yerli yersiz aramak onun marifetidir
olmayacak şeylerden birden heyecanlanıyor
radyodaki parazit / asansörün uğultusu
bütün gün korkusunu camlarda görmemek için
traş aynasında bırakır gözlerini sabahtan
o kadar yalnız ki yabancılarla selamlaşıyor
tek başına ne tartışmalar sokaklarda geceleyin

ben de tuhafım / nereden aklıma gelebilir
mırç çoktan ölmedi mi / genç sayılırdı doğrusu
içimdeki şehirlerde demek gizlice yaşıyor

ister misin aramak aysel'in aklına essin
plaj güzeli aysel'in / istanbul'da bir zamanlar
küstah sarışınlığını kristal bir zırh gibi
gururla taşırdı / dibinde şimdi rakı şişelerinin
her gece olay çıkarıyor / arkasından karakollar
tozlu ışıklarıyla karanlıkta bir gemidir
polisleriyle küfür kıyamet bana telefon ettiği
öksürükten boğularak / suratı bütün ter
nerde eski aysel / nerde jeanne d'are güzelliği
içtiği için mi korkar korktuğu için mi içer

salı sabaha karşı telefonla sıçradım
ay batıyor / aynalarda giyotin aydınlığı
gecenin bu saatinde beni kim arayabilir
elektrik tozlarının iyice boğuklaştırdığı
ses bildiğim bir ses / kimindir çıkaramadım
' -ben suat'ım / sizi terminal'den arıyorum
iner inmez aradım / galiba izliyorlar
istanbul çok değişmiş / yalnızım çok yabancıyım
gidecek başka yerim yok / korkuyorum'

10.1.63.8 SANA NE YAPTILAR

SANA NE YAPTILAR
O sabah mı çıkmıştın, bir gün önce mi
Bir bıçağın ağzında yürür gibiydin
Demirlerin soğukluğu soluk dudaklarında
Gözlerinde karanlığı dar hücrelerin
Seni görür görmez özgürlüğümden utandım
Söyle ne içersin, çay mı kahve mi
Çok değişmişsin birden tanıyamadım.
Saçların uzundu, omuzlarına akardı
Gönlümüz şenlenirdi sarışınlığından
Onlar mı kestiler, sen mi kısalttın
Gülerdin, içimize aylar doğardı
Görünmez dağların arkasından
Eski gülümsemeni beyhude aradım
O sabah mı çıkmıştın bir gün önce mi

Çok değişmişsin birden tanıyamadım.
Bir çay içer misin, yoksa kahve mi
Kibritim yok, demek cigaraya başladın
Ellerin de titriyor, bir şeyin mi var
Böyle bir kız değildin sen eskiden
Sana ne yaptılar, sana ne yaptılar?
Kirpiklerin ıslanıyor durup dururken
O sabah mı çıkmıştın, bir gün önce mi
Çok değişmişsin birden tanıyamadım.

10.1.63.8 SARHOS BIR KADIN BALADI

SARHOŞ BİR KADIN BALADI

Kaç içki daha ne ağır bir iş
Alkol ırgatlığı bardakta ruj izi
Gözlerinin mavisi akında erimiş
Tütün sarısına dönüyor benzi
Şehvetin dürtüsü
Seviş
Seviş
Seviş

İçindeki çöl çok daha geniş
Nasıl bir susamak içebilse denizi
Ağzını bulamıyor nerede kaybetmiş
Oysa yutabilir erkekliğinizi
Şehvetin dürtüsü
Seviş
Seviş
Seviş

10.1.63.8 SAÇLARIN ÖRÜLMÜS OLMALI

SAÇLARIN ÖRÜLMÜŞ OLMALI

Seni birden hatırlarım akşamlar içinde
fevkalade tatlı bir sesin söylediği
şöyle kolay dokunaklı aydınlık ve temiz
gittikçe yakınlaşan bir melodi gibi
kalbim artık ürperen bir mandoline benzer
ne güzel şeydir seni hatırlamak

saçların örülmüş örülmüş olsun
ve beyaz ellerin geceye karşı çıplak
porselen tabakta yıkanmış kayısılar
yere düşmüş bir kitap bir şiir kitabı
içinde hürriyetten bahseden mısralar

insan bir düşünse ne çok şey bulabilir
hatırlamak gülmek ve ağlamak için
arzularımız nereye sürüklüyor bizi
neredeydik hangi rüzgara karıştık
ve şimdi ne tür manzaralar çekiyor
karanlık içinde açılmış gözlerimizi

saçların mutlaka örülmüş olmalı
mektepli bir kıza benzemelisin
aklında kimbilir kimden bir mısra
gözlerin nur gibi parlasın saadetten

10.1.63.8 SEN BENIM HIÇBIR SEYIMSIN

SEN BENİM HİÇBİR ŞEYİMSİN

Sen benim hiçbir şeyimsin
Yazdıklarımdan çok daha az
Hiç kimse misin bilmem ki nesin
Lüzumundan fazla beyaz
Sen benim hiçbir şeyimsin
Varlığın yokluğun anlaşılmaz

Galiba eski liman üzerindesin
Nasıl karanlığıma bir yıldız olmak
Dudaklarınla cama çizdiğin
En fazla sonbahar otellerinde

Üniversiteli bir kız uykusu bulmak
Yalnızlığı öldüresiye çirkin
Sabaha karşı öldüresiye korkak
Kulağı çabucak telefon zillerinde

Sen benim hiçbir şeyimsin
Hiçbir sevişmek yaşamışlığım
Henüz boş bir roman sahifesinde
Hiç kimse misin bilmem ki nesin
Ne çok çığlıkların silemediği
Zaten yok bir tren penceresinde

Sen benim hiçbir şeyimsin
Yabancı bir şarkı gibi yarım
Yağmurlu bir ağaç gibi ıslak
Hiç kimse misin bilmem ki nesin
Uykumun arasında çağırdığım
Çocukluk sesimle ağlayarak

Sen benim hiçbir şeyimsin

10.1.63.8 SEN BEYAZ BIR KADINSIN

SEN BEYAZ BİR KADINSIN

asıl büyük sarhoş benim
uzaktaki
ben ki tek damla şarap içmedim
ekmeğin beyaz zeytinin siyah
olduğunu biliyorum
asıl büyük sarhoş benim
uzaktaki
benim kusturucu sarhoşluğum
yoksulluğum

yüzüme bakmasan da
yağmura düşürsen de gözlerini
gözlerime bakmasan da ne kadar
o kadar aydınlığın gökyüzüme uzanıyor
uykularımda nefesinin sıcaklığı
o kadar
hangi akşam kapımı çalan sen değilsin
sen değil misin gizli bir kıvılcım gibi

gözbebeklerimde duran
umutsuzlandığım her akşam
senin rüzgârın almıyor mu
uğultulu yorgunluğumu
yoksulluğun eşiğinde kapaklandığım zaman
ellerimden sımsıkı tutmuyor mu senin
iyimserliğin

ben bu tezgâhı kurdumsa senin için kurdum
senin için dokuduğum basma ve pazen
denizin yeşilinden süzdüğüm balık
göğün mavisinden çaldığım kuş
senin için
felsefe okudumsa
iktisat okudumsa gece yarıları
boğazım kurumuş içim bir kalabalık
sıcacık mısralar okudumsa yunus' dan
senin için okudum
geceyarıları

sen beyaz bir kadınsın
uzaktaki
gözlerin aklımdan çıkmıyor
sen beyaz bir kadınsın
karanlıkları dinleyen
uzaktaki
sarmaşıkları duyuyor musun rüzgârda
yorgun başını
üşümüş yastığına koyuyor musun
uyuyor musun

10.1.63.8 SEN YOKSUN

SEN YOKSUN

sen yoksun
deniz yok
yıldızlar arkadaşım
ya bu gece harikalı bir şeyler olsun
yahut bir bomba gibi
infilak edecek başım

ağzımda eski mısralar uzanıp kalmışım
istanbul minareler odamda gibi
gökyüzü temiz ve parlak
işte kol kola girmiş en mesut günlerimiz
muhalif bir rüzgar karşı sahilden

fosforlu ışıklarıyla gökyüzü bir deniz
havada kanat sesleri
ve çılgın kokular

deniz yok
yıldızlar uzaklaşıyor
ben yine yalnız kalıyorum
istanbul minareler kaybolmuş
sen yoksun

10.1.63.9 SERÜVENIN SONU

SERÜVENİN SONU

yankılanır
abanoz sokağı'ndan
fahişelerin tamtamları
tamtamları
ingiliz sarayı iki adımlık yer
viyana oteli tenha bir liman
koridorlarında bıyıkları ıslak
gözleri kan çanağı
yalnızlık adamları
adamları

305'te şüpheli bir cıgara
ucunda tel tel dökülen bir çocuk

ne yanına dönse simsiyah
yağmurun kederli camları
camları
birini bekliyor ama kimi
elleri ter içinde teri soğuk
kapıyı dinler arasıra
akşamları
militan akşamları

yukardaki odalar bütün boş
fakat merdivenlerde fısıltılar
belli belirsiz ayak sesleri
birileri mi var
o mu çok sarhoş
siyasi polis olmasın
yoksa serüven bitti mi
anlaşılmaz telefonlar çalıyor
karanlık anlamları
anlamları

10.1.63.9 SOKAGA ÇIKMA YASAGI

SOKAĞA ÇIKMA YASAĞI

öyle büyük hicran ki
cam çerçeve bırakmıyor
kırdı kapıları döküldü sokağa
havada yangın kokusu
itfaiye sirenleri
uzaktan uzağa

öyle büyük hicran ki
telefonlar devamlı meşgul çalıyor
trafik durdu
çarşılar darmadağın
çığlıklar geçiyor karanlıktan
camlarda sinsi bir titreme
boğuk bir uğultu
yeraltından
borular patlamış sular
vahim bir tenhalığa akıyor

öyle büyük ki hicran

zincirleme
elektrik kontakları
şerareler dökülüyor sokak lambalarından
ceryanlar kesildi
gözden kayboldu şehir
sanki siyah bir denize batıyor
ayak sesleri boş meydanlardan
hoyrat kanatları
yukarda bir helikopterin
o ihanet sessizliğini
par
par
parçalıyor

10.1.63.9 SULTAN-I YEGÂH

SULTAN-I YEGÂH
şamdanları donanınca eski zaman sevdalarının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın
nemli yumuşaklığı tende denizden gelen âhın
gizemli kanatları ruhta ölüm karanlığının
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın
yansıyan yaslı gülüşmelerdir karasevdalı suda
bülbüller kırılır umutsuzluktan yalnızlık korusunda
eylem dağılmış gönül tenha çalgılar kış uykusunda
ölümün tartışılmazlığı nihayet anlaşılsa da
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın
bir başkasının yaşantısıdır dönüp arkamıza baksak
çünkü yaşadıklarımız başkasının yargısına tutsak
su yasak rüzgâr yasak açık kapılar yasak
belki bu karanlıkta yasakları yasaklasak
başlar ay doğarken saltanatı sultan-ı yegâhın

10.1.63.9 SÖYLER

SÖYLER

Zaman olmuştur ki
Dumanlı havuzlarda soğuk nilüferler
Bulutlara savrulmuş ateş kuşları
Korkulu bir hicranı söyler

Zaman olmuştur ki
Dalgınlıkları hisarbuselik kızların
Bildik şarkıları birden unutuşları
Aynalarda solan gün
Bilinmez hangi uğultulu
Ahval-i perişanı söyler

Zaman olmuştur ki
Loş salonların heyhula büfelerinde
O kiristal fanuslu yorgun saat
Fena halde durmuş görünse de
Başka bir boyutta başka bir zamanı söyler

Zaman olmuştur ki
Falcının avucunda tuttuğu sihirli küre
Aslında yaşanmamış belki hiç yaşanmayacak
Ancak ne kadar renkli
Ne kadar yanardöner bir ömr-i zerefsani söyler

Zaman olmuştur ki
Belki sonbahar belki akşam
Tepeden tırnağa silme yıldız
Belki haziran gecesi
Sanki bir hayal oturmuş o tenha piyanoya
Parmak uçlarında tatyos efendi'nin
Herkesin unuttuğu bir bestesi
Çalıyor doya doya
O evcara beste ki
Çevresinde avizelerden
Gökkuşağı serpintileri
Güllerdeki suhu
O serv-i hiramanı söyler

Zaman olmuştur ki
Yanar mor zambaklar buğulu gece lambaları
Bir katar kaybolur haydarpaşa garı'ndan
Bırakıp gümüş çığlıklarını tel tel ardında
Ağır ve cefakar bir marşandiz katarı
Kıvamlı bir sessizliğe batmış ıhlamurlar
Yalnız kuzguncuk'taki yalıda
Karanlık bir gazelhan
Yanık yanık bir aşk-ı bi-amani söyler
Zaman olmuştur ki

Sızar gecenin suları simsiyah camlardan
Havada ölüm parıltısı adeta çelik
Fi bin dört yüz beş
Dersaadet'te yazıldı işbu gazel
Avuçları kan yüreği delik deşik
Yaşlanmış ama uslanmamış
Bir eski militanı
Bir şair-i devranı söyler

10.1.63.94 SÜHEYLA DEGILDI ADIN

SÜHEYLA DEĞİLDİ ADIN

hangi bulutlara niçin sarındın
gözlerindeki mavi kimin gökyüzü
süheyla değildi başkaydı adın
gülüşlerin donuk neş'e öksüzü
o erken sonbahar görüntüsü

inceden inceye boyanmaz mıydın
kirpiklerinin lacivert örtüsü
süheyla değildi başkaydı adın
ellerin buz gibi ağzının büzgüsü
kaç yalnızlığın gizli üzüntüsü

ne yapsan ne etsen anlaşılmadın
belki sebep kendini aşmak dürtüsü
süheyla değildi başkaydı adın
nabızlarında pişmanlığın gürültüsü
gülümsemen soğumuş çiçek ölüsü

10.1.63.95 SÜLEYMAN

SÜLEYMAN

Öbür ışıkları getir hadi süleyman
Bulvarın ortasında dur bağırma
Senin için bir yağmur hazırladım
Hadi ışıkları getir yağdıracağım

Al bu nisan akşamını benimkini ver
Sual sorup durma sevmiyorum
Öbür ışıkları getir hadi getir

Karanlıktan korkuyorum karnım ağrıyor

O kadını da getirsene portakal yiyen
Porselen dişli kadını hani pantolon giyen
Dur dolmabahçe saatini dinleyeceğim
Onikiyi çalsın öyle getir hadi getir

Deniz fenerinden mi çalarsın işte çal
Kibrit mi tutarsın bilmem işte tut
Öbür ışıkları getir hadi süleyman
Sana yağmur hazırladım yağdıracağım

Sen kimsin süleyman bir de bu var

10.1.63.9 SILÂHLI DÖRT BESMELE

SİLÂHLI DÖRT BESMELE

Dört atlı Sarıgöl Boğazı' na devrildiler
Rüzgârı burunlarıyla biçip arkalarına dökerek
Kara sular gibi boşandı gecenin boşluklarından
Köpek havlamaları
Dört atlı Sarıgöl Boğazı' na devrildiler
Omuzlarında çapraz tüfek , kalpaklı ve siyah çizmeliler
Yıldız yıldız sıyrılıp akıyor
Padişah karanlığında mahmuzları
Hafız Ahmed' in değirmeninde ateşin başına oturdular
Önce bir soğan kırdılar
Dut pekmezi ve yoğurt sordular
Bıyıkları tekmil ayaktaydı
Müslüman ve hilâl biçiminde
Sonra erkekçe yatsıyı kıldılar
Çakal gözleri saattaydı, kulakları köpek seslerinde
Acı tütün içilip, sonra bir vakit konuşuldu
Cezveler sürülmüş ocaktaydı
Atının dizginlerine olduğu kadar
Her birisi kendi ölümüne sahip
Bir ordu gibi savaşmak kudretinde
Bir umutları Kemâl Paşa' daydı
Öbürü Ankara Hükümeti' nde
Hızlı solumalarla kımıldanıyordu karaağaçlar
Ahırda bir beygir aksırdı
Munzur Dağları' nın üstünü bir tamam tutmuş

Yıldızın neyin kalabalığı
Yukarılarda kar altındaki köylerde
İhtimal öfkeli kurtlar dolaşıyor
'-... Kemâl Paşa' dır çağırdı
Demirhan Oğlu gitmemiş olmaz
Sakarya toprağında erkekler sofrası kurulmuş
Ahkâmlı köşkemli savaşılıyor
Yazılmışsa biz dahi azrailin ekmeğinden tadacağız
Şehitlik mertebesini
Yaşamak cihetinde makbul tutacağız'
'Ankara Hükümeti ne demek
Maraş' ta üzümler parmaklarımızdan damlamıyor mu
Gümüşâne üzerinde elmalar Amasya' da
Adam tarafımızdan yenilecek
Ayrıca zeytinin yağı ineğin yoğurdu
Anteb' in bulaması da
Adam
Hünkâr kullarının sabanına koşulmayacağız
Biz her nokta-i nazardan insan olmalıyız
Acılar gördük
Bunun sebebi dünyanın vaziyetini anlamadığımızdır
Fikrimiz zihniyetimiz medenî olacaktır
Şunun bunun sözüne ehemmiyet vermeyeceğiz
Medenî olacağız
Bununla iftihar edeceğiz
Gözleri iyice birbirinden ayrık
Kaşları düz kirpikleri insafsızca kalabalık
Kısa boyları ve yaylı ayaklarıyla adamakıllı Türk
Bakırcı Hasan, Demirhanoğlu Sadık, Paşoların Süleyman ve Hacı Yörük
Silahlı dört besmele halinde göğe baktılar
Sabahın ilk horozları çırpınıyordu
Besbelli sabahın ayazından ufarak yıldızlar tevatür kırılıyordu
Bir kuvayı milliye sabahının kapısını açtılar
Karadeniz' deki en son limanımız kadar
Rüzgârlı kızgın ve açıktılar
Sonu yoktu hiddetlerinin ve ümitlerinin
Bir millet olarak çıktılar Sarıgöl Bağazı'ndan
Kendinden ve hürriyetinden emin.

10.1.63.9 SISLER BULVARI

SİSLER BULVARI

elinin arkasında güneş duruyordu
aylardan kasımdı üşüyorduk
ağacın biri bulvarda ölüyordu
şehrin camları kaygısız gülüyordu
her köşe başında öpüşüyorduk

sisler bulvarı'na akşam çökmüştü
omuzlarımıza çoktan çökmüştü
kesik birer kol gibi yalnızdık
dağlarda ateşler yanmıyordu
deniz fenerleri sönmüştü
birbirimizin gözlerini arıyorduk

sisler bulvarı'nda seni kaybettim
sokak lambaları öksürüyordu
yukarda bulutlar yürüyordu
terkedilmiş bir çocuk gibiydim
dokunsanız ağlayacaktım
yenikapı'da bir tren vardı

sisler bulvarı'nda öleceğim
sol kasığımdan vuracaklar
bulvar durağında düşeceğim
gözlüklerim kırılacaklar
sen rüyasını göreceksin
çığlık çığlığa uyanacaksın
sabah kapını çalacaklar
elinden tutup getirecekler
beni görünce taş kesileceksin
ağlamayacaksın! ağlamayacaksın!

sisler bulvarı'ndan geçtim sırsıklamdı
ıslak kaldırımlar parlıyordu
durup dururken gözlerim dalıyordu
bir bardak şarapta kayboluyordum
gece bekçilerine saati soruyordum
evime gitmekten korkuyordum
sisler boğazıma sarılmışlardı

bir gemi beni afrika'ya götürecek
ismi bilmiyorum ne olacak
kazablanka'da bir gün kalacağım
sisler bulvarı'nı hatırlayacağım

kırmızı melek şarkısından bir satır
lodos'tan bir satır yağmur'dan iki
senin kirpiklerinden bir satır
simsiyah bir satır hatırlayacağım
seni hatırlatanın çenesini kıracağım
limanda vapurlar uğuldayacak

sisler bulvarı bir gece haykırmıştı
ağaçları yatıyordu yoksuldu
bütün yaprakları sararmıştı
bütün bir sonbahar ağlamıştı
ağlayan sanki İstanbul'du
öl desen belki ölecektim
içimde biber gibi bir kahır
bütün şiirlerimi yakacaktım
yalnızlık bana dokunuyordu

eğer sisler bulvarı olmasa
eğer bu şehirde bu bulvar olmasa
sabah ezanında yağmur yağmasa
şüphesiz bir delilik yapardım
hiç kimse beni anlayamazdı
on beş sene hüküm giyerdim
dördüncü yılında kaçardım
belki kaçarken vururlardı

sisler bulvarı'ndan geçmediğin gün
sisler bulvarı öksüz ben öksüzüm
yağmurun altında yalnızım
ağzım elim yüzüm ıslanıyor
tren düdükleri iç içe giriyorlar
aklımı fikrimi çeliyorlar
aksaray'da ışıklar yanıyor
sisler bulvarı ayaklanıyor
artık kalbimi susturamıyorum

10.1.63.9 SISLER BULVARI

SİSLER BULVARI

elinin arkasında güneş duruyordu

aylardan kasımdı üşüyorduk

ağacın biri bulvarda ölüyordu

şehrin camları kaygısız gülüyordu

her köşe başında öpüşüyorduk

****

sisler bulvarı'na akşam çökmüştü

omuzlarımıza çoktan çökmüştü

kesik birer kol gibi yalnızdık

dağlarda ateşler yanmıyordu

deniz fenerleri sönmüştü

birbirimizin gözlerini arıyorduk

****

sisler bulvarı'nda seni kaybettim

sokak lambaları öksürüyordu

yukarıda bulutlar yürüyordu

terkedilmiş bir çocuk gibiydim

dokunsanız ağlayacaktım

yenikapı'da bir tren vardı

****

sisler bulvarı'nda öleceğim

sol kasığımdan vuracaklar

bulvar durağında düşeceğim

gözlüklerim kırılacaklar

sen rüyasını göreceksin

çığlık çığlığa uyanacaksın

sabah kapını çalacaklar

elinden tutup getirecekler

beni görünce taş kesileceksin

ağlamayacaksın! ağlamayacaksın!

****

sisler bulvarı'ndan geçtim sırılsıklamdı

ıslak kaldırımlar parlıyordu

durup dururken gözlerim dalıyordu

bir bardak şarabda kayboluyordum

gece bekçilerine saati soruyordum

evime gitmekten korkuyordum

sisler boğazıma sarılmışlardı

****

bir gemi beni afrika'ya götürecek

ismi bilmiyorum ne olacak

kazablanka'da bir gün kalacağım

sisler bulvarını hatırlayacağım

kırmızı melek şarkısından bir satır

lodos'tan bir satır yağmur'dan iki

senin kirpiklerinden bir satır

simsiyah bir satır hatırlayacağım

seni hatırlatanın çenesini kıracağım

limanda vapur uğuldayacak

****

sisler bulvarı bir gece haykırmıştı

ağaçları yatıyordu yoksuldu

bütün yaprakları sararmıştı

bütün bir sonbahar ağlamıştı

ağlayan sanki istanbul'du

öl desen belki ölecektim

içimde biber gibi bir kahır

bütün şiirlerimi yakacaktım

yalnızlık bana dokunuyordu

****

eğer sisler bulvarı olmasa

eğer bu şehirde bu bulvar olmasa

sabah ezanında yağmur yağmasa

şüphesiz bir delilik yapardım

hiç kimse beni anlayamazdı

on beş sene hüküm giyerdim

dördüncü yılında kaçardım

belki kaçarken vururlardı

****

sisler bulvarı'ndan geçmediğim gün

sisler bulvarı öksüz ben öksüzüm

yağmurun altında yalnızım

ağzım elim yüzüm ıslanıyor

tren düdükleri iç içe giriyorlar

aklımı fikrimi çeliyorlar

aksaray'da ışıklar yanıyor

sisler bulvarı ayaklanıyor

artık kalbimi susturamıyorum

10.1.63.9 TARZ I KADIM

TARZ I KADİM

-babam şair bedri ilhan'a...-
olmuyor neyleyim
olmuyor velinimetim efendim
olmuyor yirminci asırda
tarz-ı kadim üzre gazeller söylemek
beşiktaş'a yakın hanesi yerle yeksan oldu nedim'in
baki o enis-i dilden
bir yahya kemal kaldı hal-i hazırda
ayıptır efendim iç bade güzel sev demek
var ise akl-u şuurun
ayıptır bu zamanda yardeyip yar işitmek
kıvılcımlar kaymalı
insanlarım dedikçe şair kaleminden
zaten ömrümüz rüzğarlı sular gibi dalgalı
kimseler başlamaz medar-i maiset derdinden
kim okur kim dinler siham-i kazayı?
yalnız alıp verilir bir selam kalmıştır
nabi efendi'den

sen benim velinimetim efendim
ben senin hayr-ul-halef
sen vakt-i zamanında
uyan derdin uyan ey mest-i habinaz
uyan artık uyan
bense uyandım hab-i gafletten
uyan derim uyan ey esirler dünyası!

TATYOS'UN KAHRI
**10.1.63.10
0**

TATYOS'UN KAHRI

son yolcunun adı attila ilhan'dı
miyoptu kısa boylu bir adamdı
dostu yoktu yalnızlığı vardı
yazı makinasıyla binmişti
bizimle konuşmaktan çekinmişti
gözlerini görseniz korkardınız
polis'ten kaçıyordu derdiniz
bir cinayet işlemişti derdiniz
halbuki kendinden kaçıyordu

tatyosyan'la arkadaş oldu
güvertede birlikte gördük
hırsızlama durduk dinledik
ermeni sicim gibi ağlıyordu
karısı marsilya'da kalmıştı
çocuğu karısında kalmıştı
anası istanbul'da bekliyordu
palermo feneri parlıyordu

tatyos'u iki polis getirdiler
marsilya'daydık kıştı kıyametti
rıhtıma kelepçeli getirdiler
mistral zehir kusuyordu
deniz bildiğiniz felaketti
bölük pürçük akşam oluyordu
tatyos'u göz hapsine koydular
katiyen cigara içiyordu

"dövülmüş süt gibi yorgunum
geceleyin kapımı çalsalar
öyle telaş telaş uyanıyorum
iflahımı kesti fransızlar
taşların üstünde yattım
karımla konuşturmadılar
üç günde bütün ihtiyarladım
üç gün dua ettim küfrettim
beni süreceklerdi biliyordum"

tatyos'un camları kırılmıştı
vapur ecel teri döküyordu
gizli gizli şimşek çakıyordu
haham levi dua ediyordu
tatyos'un kahrını anlamıştı
allah da anlasın istiyordu
allah tatyos'u görmüyordu
ellerini kana bulamıştı

tatyos'un üç cigarası olda
ikisi mutlaka bizimdi
iki göz gibi birbirimize yakındık
aynı kahırla bakıyorduk
aynı sancıyı çekiyorduk
bindiğimiz bu gemi batsa
çırpına çırpına boğulsak
allah bilir ki sevinirdik
yalnız çocuklardan utanırdık
madem ki ölmemiz lazımdı

"aşkale'de kel bir dağ vardı
nefesimi keserdi tıkanırdım
beni varlık vergisi yıktı
üç sefer askerlik ettim
gözüme kargalar konardı
elimde değildi ne yapayım
marsilya uzakta duruyordu
macera beni çekiyordu
istanbul'u sevmiyordum
alıp başımı gidecektim"

attila ilhan bir şiir yazacaktı
herifin yüreği delinmişti
içi taun gibi uğulduyordu
tatyos'un kahrını yazacaktı
sırılsıklam utanacaktık
tatyos mutlaka mesut olmalıydı
ömründe bir dakika olmalıydı
o dakika mesut olmalıydı
bunun çaresine bakmalıydık
yoksa yüzümüz olmazdı
doğru dürüst ölemezdik
ölüler bizi ayıplardı

TUT KI GECEDIR
10.1.63.10
1

TUT Kİ GECEDİR

tut ki gecedir
karanlık sıvaşır ellerine camlardan
birden kırmızıya döner
trafik ışıkları
kükürtlü dumanlar yükselir
korkuya batmış
camkırığı adamlardan
tehlikeye büyür sakalları

tut ki gecedir
ihbarlar birer sansar
bir telefondan bir telefona atlar
yeraltı örgütleri tetik üstünde
adres değiştirmiş silah kaçakçıları
fahişeler birbirinden kuşkulanıyor

tut ki gecedir
katiller huzursuz
hırsızlar sinirli
hainler ürkekçedir
elleri telefona kendiliğinden uzanıyor
ihanete gece müthiş bir gerekçedir
ihbarlar birer sansar
bir telefondan bir telefona atlar

ihanet bir bilmecedir

TUTUKLUNUN GÜNLÜGÜ'NDEN
10.1.63.10
2

TUTUKLUNUN GÜNLÜĞÜ'NDEN

/ salı gecesi /

kara bir balta buldu akşam vuracak noktayı
hücreler doldu bir ıslık en yakın maçka tramvayı

kim bırakmış yalnızlığıma bu hüzzâm şarkıyı
kimin bu karanlık kimler sürgülemişler kapıyı
insan olan bağlar her koptuğu yerden yaşamayı

daktilolar camları bulutlu sorgu odalarında
didiklemez mi özgürlüğünü sansaryan hanı'nda
küflenir suyun bir bakır çalığı birikir ağzında
kendini öldürmeyi belki bin kere tasarlarsın da
bir kere aklından geçmez bitirmeden ölmek şarkıyı

gönlünde büyüttüğün o müthiş ünlem içindir ki
seni kapattıkları öyle rezil o kadar çirkindir ki
çıplak bir lâmba mısın dört duvar içindeki
ne lâmbası/söndürülen bütün ilk gençliğindir ki
gözlerin zehirlense de suç sayarsın ağlamayı

görülmez dev böceklerdir sanki büyülü duyargalar
uçaksavar ışıldakları gökyüzünde bir yanlış arar
tophane rıhtımı'nda acı acı gemiler kalkar
hücreleri akşam olur haydut öfkeleri kaplar
ezerim sanırsın vurursan tek bir yumrukta dünyayı

tutanak 2

elektrik elletirler kıvılcım yalatırlar
tuzruhu damlatırlar kulak boşluğuna
çekip alınlar kerpetenle tırnaklarını

öğrenmek istedikleri aslında bildikleridir
geceleri rüyalarına girip uykularını kaçıran
insanın insanı soyduğu derisini yüzdüğü

duruşma arası

(o varsa kırılır buzlu camları kışın
anlamı yoğunlaşır anlamsız bir yaşayışın
gerçi farkındayız adı belirsiz bir yanlışın
acaba ben çok mu esmerim o çok mu sarışın

yansımaz oldu aydınlığı yüzüme haftalardır
yazdıklarında bile gizli bir uzaklık vardır
eylem bir dağıldı mı bütün boğazlar daralır
ben başka bir erkek olurum o başka bir kadın)

gereği düşünüldü

mahcup yaseminler son balkonların süsü
özgürlük özlemleridir genişletir gönlümüzü
savcılar ağır sürgünlerden yankılansa da

bir yer gelir ki artık ne savunma içgüdüsü
ne heyecandır kalır ne de yürek üzüntüsü
yalnız bir daktilo çıplak bir masada

toplumcularız karakollarda açtık gözümüzü
verirse halklar verir tarihte hükmümüzü
gizle de yargılansak 3.ağırceza'da

TUTUKLUNUN GÜNLÜGÜ'NDEN
10.1.63.10
3

TUTUKLUNUN GÜNLÜĞÜ'NDEN
/ salı gecesi /
kara bir balta buldu akşam vuracak noktayı
hücreler doldu bir ıslık en yakın maçka tramvayı
kim bırakmış yalnızlığıma bu hüzzâm şarkıyı
kimin bu karanlık kimler sürgülemişler kapıyı
insan olan bağlar her koptuğu yerden yaşamayı
daktilolar camları bulutlu sorgu odalarında
didiklemez mi özgürlüğünü sansaryan hanı'nda
küflenir suyun bir bakır çalığı birikir ağzında
kendini öldürmeyi belki bin kere tasarlarsın da
bir kere aklından geçmez bitirmeden ölmek şarkıyı
gönlünde büyüttüğün o müthiş ünlem içindir ki
seni kapattıkları öyle rezil o kadar çirkindir ki
çıplak bir lâmba mısın dört duvar içindeki
ne lâmbası/söndürülen bütün ilk gençliğindir ki
gözlerin zehirlense de suç sayarsın ağlamayı
görülmez dev böceklerdir sanki büyülü duyargalar
uçaksavar ışıldakları gökyüzünde bir yanlış arar
tophane rıhtımı'nda acı acı gemiler kalkar
hücreleri akşam olur haydut öfkeleri kaplar
ezerim sanırsın vurursan tek bir yumrukta dünyayı

tutanak 2
elektrik elletirler kıvılcım yalatırlar
tuzruhu damlatırlar kulak boşluğuna
çekip alınlar kerpetenle tırnaklarını
öğrenmek istedikleri aslında bildikleridir
geceleri rüyalarına girip uykularını kaçıran
insanın insanı soyduğu derisini yüzdüğü
duruşma arası
(o varsa kırılır buzlu camları kışın
anlamı yoğunlaşır anlamsız bir yaşayışın
gerçi farkındayız adı belirsiz bir yanlışın
acaba ben çok mu esmerim o çok mu sarışın
yansımaz oldu aydınlığı yüzüme haftalardır
yazdıklarında bile gizli bir uzaklık vardır
eylem bir dağıldı mı bütün boğazlar daralır
ben başka bir erkek olurum o başka bir kadın)
gereği düşünüldü
mahcup yaseminler son balkonların süsü
özgürlük özlemleridir genişletir gönlümüzü
savcılar ağır sürgünlerden yankılansa da
bir yer gelir ki artık ne savunma içgüdüsü
ne heyecandır kalır ne de yürek üzüntüsü
yalnız bir daktilo çıplak bir masada
toplumcularız karakollarda açtık gözümüzü
verirse halklar verir tarihte hükmümüzü
gizle de yargılansak 3.ağırceza'da

USTRANIN AGZINDA
10.1.63.10
4

USTRANIN AĞZINDA

yıllar var ki serçeleri unutmuşum
üzerimden gökyüzünü almışlar gibi
asfaltların karanlığında boğulmuşum
ufacık oysa hep böyle uçuşurlarmış
karlı ağaçların arasındaki alfabemdeki
iyimserlikleri bir türlü anlaşılmamış

yıllar var ki serçeleri unutmuşum

kuruş kuruş beni vurmuş öldürmüşler
boşa çıkmış başkaldırmam sarhoşluğum
onlarsa benim için ışık biriktirirlermiş
şafak kapılarında gülüşürmüşler
çocuk zenginlikleri hiç bitmemiş

YALNIZLIK SIIRI
10.1.63.105

YALNIZLIK ŞİİRİ

Karanlığın insanı delişrten bir ihtişamı vardır
Yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım
Bu gece dağ başları kadar yalnızım

Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından
Dudaklarımda eski bir mektep türküsü
Karanlıkta sana doğru uzanmış ellerim
Gözlerim gözlerini arıyor durmadan
Nerdesin?

YALNIZLIGI DENEMEK
10.1.63.106

YALNIZLIĞI DENEMEK

gecenin ortasında ne işin var
yıldızlara dokunma yanarsın
bak birazdan ay da batacak
karanlık bulaşmasın ellerine
tersine döner yolunu bulamazsın

içi dışı uzay tozu yansımalar
sahi mi yalan mı anlayamazsın
bir rüya gemisi iskele sancak
dokunup geçiyor hayallerine
ağlayasın gelir ağlayamazsın

sevmek insanın yüreği kadar
küçükse büyüğünü taşıyamazsın
yalnızlığı da dene oldu olacak
nasıl yankılanır derinden derine

iyi midir kötü mü çıkaramazsın

insan insanı kendisi tamamlar
içinde başka dışında başkasın
eksikliğin fazlana elbet bulaşacak
öbürü sığacak bunun derisine
yoksa sabaha sağ çıkamazsın

YAMYAM KADINLAR
10.1.63.10
7

YAMYAM KADINLAR

bunlar felaket kadınlardır
meme uçları fena saldırır
burunları yok gözleri kanlı
vurdukları yerden toz kaldırır

ölçüye sığmaz boyları posları
halattan farksız boyun kasları
öpüştün mü dudaklarını doğrar
hoyrat çenelerinin makasları

kırbaç dilleri bir tutam alev
ağızları ejderha iştahları dev
çiğ adam yedikleri görülmüştür
bre kan dökerler kahpelik görev

kelle kazıtılmış simsiyah dazlak
dişleri arasında bıçak
ölüm bilmezler yedişer canlı
canavarlardır çırılçıplak

tırnak uzatmışlar elleri pençe
ucundan kan damlar gündüz gece
etine değmesinler sırtın üşür
okşadılar mı aynı işkence

sırtlan uluyunca akşamları
açlıktır azdırır yamyamları
yiyecek insan ararlar
karanlığa vurup tamtamları

YANILSAMA
10.1.63.108

YANILSAMA

hiç görmediğim gökler vahşi yeşil
ağır şehirler oturmuş altına
içinden sular geçiyor erimiş cam
parıltıdan göz gözü görmez olmuş

bu kız sevdiğim o kız değil
bir başka yüz takmışlar suratına
kendisiyle kavgalı sabah akşam
kirpikleri maviymiş dudakları mormuş

insanlarla yanılmış eski sahil
şarkılar asılı günün her saatına
hangi rastladığıma kimi sorsam
kimin kim olduğunu bilmiyormuş

denizin üstü yıldız çil çil çil
dağların arkasında saklı fırtına
kötü bir rüyadaymışız tamam
ne yapsan bir sona ermiyormuş

YASAK SEVISMEK
10.1.63.109

YASAK SEVİŞMEK

öteki kapımdan gel bunu açamazsın
eski gözlerinle gel öldürmek vakti gel
hem tetik bulun ardında biri olmasın
hanidir ben bu evde saklanıyorum
adımı değiştirdim başka bir adla yaşıyorum
gece gündüz siyah gözlük kullanıyorum
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
sabaha karşı gel bütün gözlerinle gel

pancurların gerisinde kararıyorum
içime belalar doğuyor sonbahar doğuyor

telefonda sesini tanıyamıyorum
yüzün parmaklarımdan akıp kayboluyor
böyle hep bir şey kopuyor bir şey kırılıyor
sabaha karşı gel eski gözlerinle gel
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
hem tetik bulun ardında biri olmasın

artık hiç kimse beni yaşamıyor
aşklarımı büyük kemanlarla çizdiler
korkularım oldum bittim kimsesizdiler
yalnız bir mısra mıyım ıslanıyorum
bir revolver romanımı tamamlıyor
oyun bitti ışıklarımı söndürdüler
yokmuşsun gibi gel öldürmek vakti gel
öteki kapımdan gel bunu açamazsın
üzerime kilitleyip mühürlediler
hem tetik bulun ardında biri olmasın

YAZIN SON GÜNLERI
10.1.63.11
0

YAZIN SON GÜNLERİ

ufkun sonsuzluğuna
hiç şaşırmıyorlar
rüzgarın gizli ıslığını
hiç kimse işitmiyor
hangisi anlayabilir
yazın son günlerinde
tenha plajın
ağır hüznünü

YAGMUR GEMILERI
10.1.63.11
1

YAĞMUR GEMİLERİ

o gemiler ki yağmur taşır
gece sabaha karşı birden
korkularımıza bulaşır
gök gürültüsüyle derinden
o gemiler ki yağmur taşır

gözümüz kamaşır şimşeğinden

o gemiler ki başkalaşır
çelişkinin diyalektiğinden
gücü çok sonra anlaşılır
insana eklediğinden
o gemiler ki başkalaşır
gelişir değiştirdiğinden

o gemiler ki şafağa ulaşır
ümitlerimizin ateşinden
devrimden devrime yanaşır
nasıl da büyür kendiliğinden
o gemiler ki şafağa ulaşır
bir çığlık gibi bedreddin'den

YAGMUR KAÇAGI
10.1.63.11
2

YAĞMUR KAÇAĞI
elimden tut yoksa düşeceğim
yoksa bir bir yıldızlar düşecek
eğer şairsem beni tanırsan
yağmurdan korktuğumu bilirsen
gözlerim aklına gelirse
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecek yoksa beni
geceleri bir çarpıntı duyarsan
telâş telâş yağmurdan kaçıyorum
sarayburnu'ndan geçiyorum
akşamsa eylül'se ıslanmışsam
beni görsen belki anlayamazsın
içlenir gizli gizli ağlarsın
eğer ben yalnızsam yanılmışsam
elimden tut yoksa düşeceğim
yağmur beni götürecek yoksa beni

YAGMURDA SIS DÜDÜKLERI
10.1.63.11
3

YAĞMURDA SİS DÜDÜKLERİ

imdat çığlıkları mıdır
bir felaketi mi duyururlar
anlaşılmaz söyledikleri
salkım saçak çökerler karanlığıma
yalnızlığımı dağıtırlar
yağmurda sis düdükleri

camlarda çehreler hayal meyal
aramızdan müthiş ayrılmışlardır
anlaşılmaz niye öldükleri
son nefeslerini tasarladıkça
insan ısrarla ölümünü yaşıyor
yağmurda sis düdükleri

yürekte keder yoğunlaştıkça
bulutlar buz tozuna yozlaşıyor
anlaşılmaz neleri götürdükleri
sabahlar olur bir türlü uyuyamam
içimde sanki şilepler çarpışıyor
yağmurda sis düdükleri

YIRMIBESINCI KISIM
10.1.63.11
4

YİRMİBEŞİNCİ KISIM

Işıkları söndür suna su
Vapurları duyacağız ha
Dün gece uykumda sıçradım
Beni mi çağırdın suna su
Nereye gideceğiz ha

Yabancı değil ben kaptanım
Aç kapıyı suna su
Büyük yağmurda ıslandım

Şarabın var mı suna su
Sabahı bulacağız ha

Kadehini dinleme çıldırırsın
Elimden gelmeyen bir o
Bütün trenleri kaçırdım
Saatin kaç suna su
Yarın öleceğiz ha

ZEYNEP BENI BEKLE

10.1.63.11
5

ZEYNEP BENİ BEKLE

zeynep beni bekle / gece ağaçlarına
yağmur çiseliyorum / cam tozu su beyazı
yalnızlığını mutlaka değiştireceğim
bir yaprak halinde süzülüp saçlarına
eski teşrin'lerden / kederli kırmızı
zeynep beni bekle mutlaka döneceğim
söyle kim önleyebilir buluşmamızı

geceleyin ışıkları söndürdüğün zaman
benim şiir kitaplarından sızan aydınlık
elinde uyuyakaldığın heyecanlı roman
pancurların çarpıldığı lodos geceleri
rüzgârın değil benim / pencerendeki ıslık
her akşam koridordaki ayak sesleri
yanlış çaldığını zannetiğin telefon
zeynep beni bekle mutlaka geleceğim
hem bu ne ilk ayrılığımız ne de son

pikapta eminağa acemaşirân saz semaisi
sokakta çocuklar saklambaç hırsız polis
hayat akıp gidiyor olsam da olmasam da
saati durmamalı ufak sorumlulukların
resmi bırakmadın ya / son çektiğin hangisi
bak mektuplar birikmiş yine masamda
fakülteler açılacak bak bugün yarın
zeynep beni bekle mutlaka geleceğim
başladığımız filmi birlikte bitireceğiz

kim ne derse desin içimde delice bir his

ZORO / KAMÇILI KADIN
10.1.63.116

ZORO / KAMÇILI KADIN

Gözlerın kaç gece eder
Dudakların kaç karanfil
Gülünce sehpalar devriliyor
Kızgınlığın kaç yanardağı

Sevışmen savaştan beter
Yenen yenilen belli değil
Fena halde kayıp veriliyor
Kimin kolu kimin bacağı

Yalnızlığın simsiyah panter
Vahşiliği zehirli bir yeşil
Dişleri ısırdıkça sivriliyor
Bilinmez ne zaman ısıracağı

Yok yok elinde ölmek yeter
Cam tozu kumsal soğuk sahil
Şeffaf bir sonsuzluğa giriliyor
Tanrının sizi bulamayacağı

ÖLMEK YASAK
10.1.63.117

ÖLMEK YASAK

daha önce bıçaktan hiç su içmedim
hiç kısılmadı kerpetene bıyıklarım
gururlu bir gemiyim oldum bittim
sabah olur yelkenlerimi saklarım
özgürlük dediğim yerde demirledim

üstüme varma bulutları tutamam
böyle paldır küldür gideceklerdir
gelmezsen farketmez kimseyi aramam
asıl sevdiklerim en içimdekilerdir

onlarla yaşarım eğer yaşarsam

olurmu gecemi yesile çalmak
yıldız çivilemek parmakuçlarıma
ölüm kadar çabuksa eğer yaşamak
hiç doğmamayı isterdim ama
bir kere doğmuşum ölmek yasak

ÖLMEK ZAMANI
10.1.63.11
8

ÖLMEK ZAMANI

dağılırdı saçlarınız yaz akşamı
batan güneşe karşı / kumral
susardınız ne de çok susardınız
anlaşılması güç susmanızın anlamı
sanki bir bulmaca uzun bir sarmal
uzadıkça sersem eder adamı
o zaman sevmek değil ölmek zamanı

(uzak bir kız sisli mavi susarsa
acılarla yüklüdür suskunluğu
akıl almaz tehlikeler içerir
hele hayatında bir sürgün varsa
kelepçe kuşlarının buz gibi uçuştuğu
o siyah tren uğultularla gelir
bütün üçüncü mevki cıgara dumanı)

bana susar bir hayalle konuşurdunuz
hani fakülteden çıkarken vurmuşlardı
kollarınızda ölen tıbbıyeli çocuk
birbirinize nasıl da uymuştunuz
sevginizde yüceltici birşeyler vardı
korku bulaşığı garip bir mutluluk
bir filmi hatırlatan belki bir romanı

(uzak mavi kız dalgasız bir su
ah onun yalnızlığı benim yalnızlığım
içimizde gemiler ansızın yol kesiyor
ansızın beni de vururlar mı korkusu

izlendiğini sanmak her gece adım adım
şehrin karanlığında devriyeler geziyor
telsizde cızırtılar / cinayet alarmı)

eflatun ve ıssız ağzınız bir muamma
susardınız arkasında susmuşluğunuzun
tekrar tekrar sizi duruşmaya çağırırlar
geç vakte kalır sorgular bitmez ama
hapislik nedir ki / unutulmak asıl sorun
seyreldikçe seyrelir istanbul'dan mektuplar
ne arayanı kalır gittikçe ne soranı

(baksa da beni görmüyor sanki yokum
duymadığı açık anlattıklarımı
sessizliği kalabalık giremiyorum
ölüler kuşatılmış sağımı solumu
geçmişte yaşıyor biliyorum
bir anlatabilsem onsuz olamadığımı
o zaman sevmek değil ölmek zamanı)

ÖMER HAYBO'NUN SON GÜNLERI

10.1.63.11
9

ÖMER HAYBO'NUN SON GÜNLERİ

Bir bıçak ısırmasın ömer haybo
dişleri çıtır çıtır çelik
yanılıp beyoğlu'na çıkmasın
topraklüle sokağını tutmasın
bütün şaraplarölü kırmızı
bütün kadınlar çabuk
hiçbiri durduğu yerde durmuyor
ömerhaybo'nun gözü hiçbirini tutmuyor
haydut ömer haybo

her gün onsekiz sularında acı siyah beyaz
ondokuz ellibir de bir alman gemisini limandan çıkarıyor

yirmibir buçukta alkazar sineması'nda kötü seyirci
yarından sonra beklediğim ömer haybo
gelmeyecek ömer haybo
lionel hapton'a tutulmuş cazdan anlamaz

polis romanları yazıyor acaba neden yazıyor
parmak uçlarında bronz kuruşların madeni kirliliği
birkaç kere öldü ömer haybo
korsan ömer haybo

hangi şehirde olsa sabhları yabancı
boğulmuş geceler mahallesini bir türlü bulamıyor
hangi otobüse binmesi lazım bilemiyor yanılıyor
herkesin gittiği yer onun gitmeyeceği
terazi burcunun kötümser çocuğu
namuslu bıyıkları kirli siyah
ah ömer haybo

ÜÇGEN
10.1.63.120

ÜÇGEN

bir gece nevin çizmeli
gözleri pala parıltısı
kırbaca sarılmış eli
mümkün değil anlaşılması
burun delikleri titrek
aynasının önünde kadın
oya'nın yatağında erkek

bir sabah nevin sonbahar
kirpiklerinde kırağı
sevdiği oğlanı hatırlar
öpüştükleri sokağı
göğüsleri avuçlarında
vücutları kenetlenmiş
fosforlu meme uçlarında
şehvet eflatun bir yemiş

bir gün mavi bir yağmurda
nevin oya'yla buluşur
sevdiği erkeği unutur da
oya'da erkekliğini bulur

bir gece ay karanlık
kollarında delikanlının

nevin'in üstünde yosmalık
nice kadından kadın

bir gün toz pembe bulutlar
buğular ısınmış denizden
birden nevin'i unuttular
oğlanla oya sevişirken
yalnızlıkla çarpıştı nevin
katlanması zor bir işti
arasında dişilikle erkekliğin
tuttu bir hançerle sevişti

ÜÇÜNCÜ SAHSIN SIIRI
10.1.63.12
1

ÜÇÜNCÜ ŞAHSIN ŞİİRİ
gözlerin gözlerime değince
felâketim olurdu ağlardım
beni sevmiyordun bilirdim
bir sevdiğin vardı duyardım
çöp gibi bir oğlan ipince
hayırsızın biriydi fikrimce
ne vakit karşımda görsem
öldüreceğimden korkardım
felâketim olurdu ağlardım
ne vakit maçka'dan geçsem
limanda hep gemiler olurdu
ağaçlar kuş gibi gülerdi
bir rüzgâr aklımı alırdı
sessizce bir cıgara yakardın
parmaklarımın ucunu yakardın
kirpiklerini eğerdin bakardın
üşürdüm içim ürperirdi
felâketim olurdu ağlardım
akşamlar bir roman gibi biterdi
jezabel kan içinde yatardı
limandan bir gemi giderdi
sen kalkıp ona giderdin
benzin mum gibi giderdin
sabaha kadar kalırdın

hayırsızın biriydi fikrimce
güldü mü cenazeye benzerdi
hele seni kollarına aldı mı
felâketim olurdu ağlardım

IHTIYARLAR BALLADI
10.1.63.12
2

İHTİYARLAR BALLADI

onlara ün mü gelir bazı bir ses mi duyarlar
yumuşak bir kedere ufalır bakışları
idam mahkûmlarıdır aslında ihtiyarlar
ölüme koşullanmış bütün davranışları
yorgun öksürükleri oturup kalkışları
yaşayıp durmaktan gizlice utanırlar
her gece artık gitmek vaktidir sanırlar
geçmiş günlerinden bir destek aranırlar
uysal bir gülümseme tek sızlanışları
idam mahkûmlarıdır aslında ihtiyarlar
ölüme koşullanmış bütün davranışları

IKINIZDEN HANGINIZ
10.1.63.12
3

İKİNİZDEN HANGİNİZ

ikinizden hanginizin
saçları gece laciverdi siyah
yıldız tozundan ışıltılı
ve zengin

bakır çalığı gözleri
derin
yer yer
eflatuna çalıyor

ikinizden hanginizin
nemli dudakları fuschia
kirpikleri kaşlarına dolaşık
ağzı fena halde aşık

başladığı her öpüşte kalıyor

ikinizden hanginizin
neyi noksan neyi fazla
ikinizden hanginize sorsan
her defasında
kendisini ötekisi sanıyor
çok fena aldanıyor

sahi siz
hanginiz
hanginizsiniz

ISTANBUL AGRISI
10.1.63.12
4

İSTANBUL AĞRISI

Kanatları parça parça bu ağustos geceleri
Yıldızlar kaynarken
Şangır şungur ayaklarımın dibine dökülen
Sen
Eğer yine İstanbul'san
Yine kan kopuklu cehennem sarmaşıkları büyüteceğim
Pançak pançak şiirler tükürececeğim
Demek yine ben
Limandaki direkler ormanında bütün bandıralar ayaklanıyor
Kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler
Yahudi sokaklarını aydınlatan Telaviv şarkıları
Mavi asfaltlara çökmüş
Diz bağlıyor
Eğer sen yine İstanbul'san
Kirli dudaklarını bulut bulut dudaklarıma uzatan
Sirkeci Garı'nda tren çığlıklarıyla bıçaklanıp
İntihar dumanları içindeki Haydarpaşa'dan
Anadolu üstlerine bakıp bakıp
Ağlayan
Sen eğer yine İstanbul'san
Aldanmıyorsam
Yakaları karanfilli .... eğer beni aldatmıyorsa
Kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar
Yine senin emrindeyim

Utanmasam
Gözlerimi damla damla kadehime damlatarak
Kendimi yani şu bildiğim Atilla İlhan'i
Zehirleyebilirim
Sonbahar karanlıklari tuttu tutacak
Tarlabaşı pansiyonlarında bekarlar buğulanıyor
İmtihan çığlıkları yükseliyor üniversite'den
Tophane İskelesi'nde diesel kamyonları sarhoş
Direksiyonlarının koynuna girmiş biçkin soförler
Uykusuz dalgalanıyor
Ulan İstanbul sen misin
Senin ellerin mi bu eller
Ulan bu gemiler senin gemilerin mi
Minarelerini kürdan gibi dişlerinin arasında
Liman liman götüren
Ulan bu mazot tüküren bu dövmeli gemiler senin mi
Akşamlar yassıldıkça neden böyle devleşiyorlar
Neden durmaksızın imdat kıvilcımlari fışkırıyor
Antenlerinden
Neden
Peki İstanbul ya ben
Ya mısralarını dört renkli duvar afişleri gibi boy boy
Gümrük duvarlarına yapıştıran yolcu abbas
Ya benim kahrım
Ya senin ağrın
Ağır kabaralarınla uykularımı ezerek deliksiz yaşattığın
Çaresiz zehirler kusan çılgın bir yılan gibi
Burgu burgu içime boşalttığın
O senin ağrın
O senin
Eğer sen yine İstanbul'san
Yanılmıyorsam
Koltuğumun altında eski bir kitap diye götürmek istediğim
Sicilyalı balıkçılara Marsilyalı dok işçilerine
Satır satır okumak istediğim
Sen
Eğer yine İstanbul'san
Eğer senin ağrınsa iğneli beşik gibi her tarafımda hissettiğim
Ulan yine sen kazandın İstanbul
Sen kazandın ben yenildim
Kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar
Yine emrindeyim
Ölsem yalnız kalsam cüzdanım kaybolsa

Parasız kalsam tenhalarda kalsam çarpılsam
Hiç bir gün hiçbir postacı kapımı çalmasa
Yanılmıyorsam
Sen eğer yine İstanbul'san
Senin ıslıklarınsa kulaklarıma saplanan bu ıslıklar
Gözbebeklerimde gezegenler gibi dönen yalnızlığımdan
Bir tekmede kapılarını kırıp çıktım demektir
Ulan bunu sen de bilirsin İstanbul
Kaç kere yazdım kimbilir
Kaç kere kirpiklerimiz kasaturalara dönmüş diken diken
1949 Eylül'ünde birader mirc ve ben
Sokaklarında mohikanlar gibi ateş yaktık
Sana taptık ulan
Unuttun mu
Sana taptık.

SAHANE SERSERI
10.1.63.12
5

ŞAHANE SERSERİ

yolumdan çekil yavrum
bağlasalar duramam
demir asa demir çarık dedim
neyleyim!
yolculuk dedim
ağaçlara tünedi yine akşam kargalarla bir
rüzgar kendini yerden yere vuruyor
kırık dökük yıldızlar belirdi uzaktan
telsiz mevceleri ardım sıra koşturuyor
anamdan yolcu doğmuşum
yedi dağın yolları kalbimden geçer
salkım salkım mısralar gelir içimden
dudaklarımda yağmur damlaları
alır beni yollar beni alır gider
anamdan yolcu doğmuşum
nehirlerle birlikte denizlere kavuştum
akşam dedim
şu koca dünya dedim
ağlasam dedim
yola bir düşüldü mü ömür boyunca gidilir
ekmeğin ve şarabın peşinden

turnaların peşinden
büyük şehirler büyük aşklar
çığlık çığlığa terkedilir
ben
çocuklar gibi sevdim devler gibi ızdırap çektim
damarlarımda dünyanın bütün rüzgarları
harblere açlıklara yalnızlığıma rağmen
anamdan yolcu doğmuşum
neyleyim
gurbet dedim
vatan dedim
hürriyet dedim

SASI RIDVAN
10.1.63.126

ŞAŞI RIDVAN

şaşı rıdvan şaşı allahın belası
yaradana yan bakmış yedi silsilesi
dua namaz bilmez kara kara kafir
yek gözü mercimek yek gözü çakır
şaşı rıdvan şaşı allahınbelası
ne sancağı belli ne iskelesi
soyu sopu fukara özü hepten fakir
yek gözü mercimek yek gözü çakır

SEYH BEDRETTIN-I SIMAVI'YE GAZEL
10.1.63.127

ŞEYH BEDRETTİN-İ SİMAVİ'YE GAZEL

varsa devran içinde devran
bu devranın devranıyız biz
o canlar ki cananından taşra düşmüştür
cananıyız biz

gönül mahzun
ay karanlık
yıldızlar gözden nihan olsa da
arşı ferşi ışıktan titretecek
bir aydınlık imkanıyız biz

ince bir yağmura gerçi asılmıştır
-serez'in esnaf çarşısı'nda-
uzadıkça uzar gölgesi darağacından
o asırdan bu asıra
şeyh bedrettin-i simavi'nin
elhak/devamıyız biz

geçer mermi ıslıklarıyla / tek tek
vurduğunu dağıtan
sunturlu mısralar
rediflerin gümbürtüsü akla ziyan
tantanalı bir kavganın demek
gazelhanıyız biz

tohum ağaç ve orman
ölümün içerdiği hayat
buhara inkilap eden su
-iriş dede sultanım iriş-
gün bu gün saat bu saat
diyalektiğin fermanıyız biz

10.1.63.128 SUBAT YOLCUSU

ŞUBAT YOLCUSU

Seni kim çizebilir şubat yolcusu
Yalnız akşam olsun dağınık olsun
Ceplerinde bozuk bir bulut uğultusu
Geceleyin dörtte bir ölüm korkusu
Dörtte dört sabaha karşı yağmursun
Seni kim çizebilir şubat yolcusu
Bütün çizgileri bozuyorsun

10.1.64 AYDIN HATIPOGLU

10.1.64.1

Akşam / Aydın Hatipoğlu
Ürperen denize kavuşan akşam
Ne çok yalnız adam çiziyor ufka
Ne çok yalnız adam ne çok kadın ne

Yitmiş umutlar gibi bir günü noktalayan
Hiç sevinçler göğermez mi bahçelerinde
Acı ve hüzün taşıyorlar durmadan
Nerde çiçekleri ellerinde nerde inançları
Birden geceye bulanıyor saçları
Hâlâ gülüşlerini arıyorlar aynalarda
Hep ölüm hep karanlık hep korku hep
Hep kahır renginde çiziliyor resimleri
Yarınsız tedirgin ve yorgun kimileri
Şehrin gözlerine yağmurlar doluyor
Mor hareli sevecen gözleri ıslak
Yılgın bir çocuk ağlıyor için için
Sevgi kirleniyor hızla ve küçük özlemler
Hiç sevişmeye durmaz mı dal uçları
Her şey terk edilmiş bir çölü başlatıyor
Hiç baharları patlamaz mı şafakta
Tekil delik deşik bir akşam sokakta

10.1.64.2 AL BU SIIRI YAK

AL BU ŞİİRİ YAK
Tirşe gözlü bir çingene elleri nergis
Kuş evleri dar geliyor güvercinlere
Yüzünde bıçak yarası dişinde yaldız
Çillerini satıyor çocuk elleri
Çipil ışık dallarında karga tüneği
Köşede küçük ayaklı kızlar köşgeri
Ak benekler konuyor kirpiklerine
Elinde kırık kopuk sevgilerin gergefi
Ört perdeleri açsın çiçeğim vakti bahardır
Zincirli hamam kubbesi sütunları mermer
Kaş koymuş kaf üstüne simin varak işler
Su sızmaz arasından çak camı cama koyver
Kan damlamış kar üstüne inci gülüşünden
Çöz zemheri aynalara sedef düğmeleri
Baş kaldırarak koş çıplak ayak
Sen bir yana savrul sevdan bir yana
Sarhoş gecenin yollarına yağmur çiselerken
Beynim geme gelmez yüreğim dörtnal
Uçsun kelebekler daldan dala gün ağarırken
Tef vuruyor fır dönerek çalparanı çal
Derde dermandır efendim al bu şiiri yak
Üç hazan beklet ayazda şerbetlere kat

10.1.64.3

Alaz / Aydın Hatipoğlu
Hüznün kızıl yaprakları düştü zamana
Aktı canlar yangınlardan o kızıllığa
Karardı coşkular söndü umutlar
Döndü ağır ağır umutsuzluğa
Sesler koparıp kanayan şarkılarımdan
Göçüp giden kuşlar gitti uzağa
Kurumuş dallara takılmış bir uçurtma
Düşürür çocuk sevdalarımı tuzağa
Sustu solgun bir gül gibi akşam
Savaşları soygunları bırakıp küstü çağa
Bilmem hangi eller hangi kadehler
Kalkar bir uzun sükût gibi yalnızlığa

10.1.64.4 ASKTIR BU DERDIN DERMANI

AŞKTIR BU DERDİN DERMANI
Sevgiden sellerin sesidir senden gelen
Dağ delen susuşumu duysan tanıyacaksın
Seni kavgaların içi gibi sıcak buldumsa
Saf dışında kalmak nedir anlayacaksın
Düşlerimde yüzü kaldı küçük hayvanlara özgü
Yüreğimde közü ılıtır içerimi
Aşktır bu derdin dermanı aşktır bu dağların kızı
Sarar durur dört yanımı yunus gibi bir sızı
Hüzünlü bir denizde yıkıyorum gözlerini
Sesini düşlemiyorum kimi zaman teller kopuk
Tanrının tanrılığını bir kenara bırakıp
Öznel güzelliklerimi kendim yaratıyorum
Küçük kavgalarda yenilmelerle yıkılmıyorum
Küçük yeniklerin büyük savaşına duruyor gücüm
Yüreğimi dağlayıp dağlayıp çoğulluyorum
Varlığımı sonsuz sevgilere adıyorum adsız sevgilere

10.1.64.5 Bahardir / Aydin Hatipoglu

Bahardır / Aydın Hatipoğlu
Seher yeli
Söyle senin bülbüle
Bıraksın artık ağlamayı
Geceyi yırtıyor nerdeyse şafak
Eli kulağında domurların
Bahardır
Nah işte
Tohumu saklayan toprak gibi

Yuvaları kuytularda bekliyor
Güneş ülkesinin kuşları
Sıyırdı mı kılıç kanatlarını
Bahardır
Sabrın dervişi
Koca çınar
Gün görmüş gövdesiyle dinelip
Tazecik yapraklarını açar yine
Bahardır
Söyle seher yeli
Söyle senin bülbüle
Umudun şarkısını söylesin artık
Toprağı iten tohumun coşkusudur
Gümbür gümbür
Sevincin rengine boyayan gökyüzünü
Bahardır

10.1.64.6 BEBEK

BEBEK
Seni bir orman ışığı gibi hatırlıyorum
Gölgeli serin kucağına düşüyor yapraklarım
Seni dalların karanlığından süzüyorum
Irmağın sarmalına direnen kırık bebek
Beni savruk bıyığımla hatırla
Atıp atıp bağrına bas yalnızlığımı
Tenha bir eylül yakamozu gözlerin
Yorgunum çalınmışım kırgınım
Yine de sevinci savunuyorum
Terk ettim silahımı yitirilmiş coşkular gibi
Şimdi penceresinde kırmızı sardunyalar açan
Beyaz badanalı bir köy evidir sevdam

10.1.64.7

Bilir Zaman / Aydın Hatipoğlu
Kara sarı yüzünü
Gömer durur anasının memesine / kurumuş
Hayat soluk alıp verir / belli belirsiz
Çatlak dudaklarında soluk resimler / gibi
Durur toprak
-Doyumsuzluk değil beyler-
Açlık çoğalır durur
Çürüyen yalnızlık
Ve burgacında çırpındığımız korku
Ve umutsuzluk / ve durmadan yaşanan
Karabasan
Özsuyunda taşır yaralı yarınları

Uyur tohum
Kanım -mı- kaynar
Bir yerlerde gün vurur kıl çadırlar üstüne
Topukları toprağı döven bir bebek
Yeşerir çığlıkları sevincin
Boyanır gökyüzü umut rengine
Vurur yürek
Yorgun bir kuğunun kanadından
Salınarak düşen tüy
Düş cemreler gibi ufuklarıma
Kim hapis kim ölmüş kim öldürülmüş
Kim kaçmış kim susmuş kim susturulmuş
Bilir zaman

10.1.64.8

Bu Şiir Hiç Yazılmadı / Aydın Hatipoğlu
Sevdalar yoğurduk ellerimizle
Kavgalara uyandık
Daha çocuktuk
Bencil ve acımasızdı dünya
Ak lalelerin ışığı soldu
Yıkıldı çalındı kirlendi
Acı ve gözyaşıyla sulandı
Saksıdaki küskün çiçek
Önce balıklarımız öldü
Coşkular sevinçler inançlar
/Direniyordu hâlâ suların ışıltısı/
Sonra arkadaşlarımız
Ama umudumuz ölmedi
Ey ırmakları ağu akıtan dünya
Seni yapraksız ağaçlar adına
Dehlizlerde yanan
Düşlerini çığlar bölen
Depremlere çöplüklere gömülenler adına
Ve gökyüzü ve çocuklar ve toprak
Kadın çığlıkları ve masum denizler
Ve ölü kuşlar adına lanetliyorum

10.1.64.9 DÜNÜ GÜN

DÜNÜ GÜN
Sesimde yalnızlığın tınısı
Gözlerim yanıyor uykusuzluktan
Suda yağı bitmiş kandil ışığı
Uzakta ağlayan çocuk sesleri
Dağları deniyorum
İsyanın ve hüznün sığınağı
Kasvet kesilmiş gökyüzü
Dudaklarım çatlamış

Usun peşinde yüreğim
Elimde kederli eğreltiler
Yılkı gölgeleri ufukta
Yüzüm solmuş düş bahçesi
Yaşamı dölleyen ürperti
Kara bulutların izini sürer
Bırakıp kuytulara gizini
Kırlangıçlar gider
Dalından korkular sarkan ağaç
Nice acı nice umut nice inanç
Bedreddin pir sultan hallac
Mütevekkil asya ve diyarı rum
Havada yanık yaprak kokusu
Dünya seni tanıyorum

10.1.64.10 DILLESMEK

DİLLEŞMEK
Savrulan saçların gibi savurur
Uzak iklimlere sesin sesimi
Güneşe koşan yağız çocuklar
Dilleri yüzyılları soluklar
Neler der toynakları incecik
Akıtması apak sevgililer kuytuda
Kavgalarda ilençlerde ne derler
Duruşu onurlu bir başkaldırış
Sekişi kaçınılmaz bir boyun eğiş
Sevgileri kardeştir sevgilerimize
Sövgüleri sövgülerimize benzer
Gelir sıcacık türkülerim
Seklavi eşkin yürür dünyaya
Toprağın bağrını deler acısı
İçinin yorgun denizleri kurumasın
Ses verin sesime ses verin dilleşelim
Barışın atlasıdır dilimin coğrafyası

10.1.64.11

Fotoğraf / Aydın Hatipoğlu
Dallarına türküler sinmiş meşe
Döktü yapraklarını döktü hüzünle

Ses oldu karıştı toprağa
Ses oldu tohum oldu umut oldu
Evvel bahar açıldı çiçeklerle
Yağmur oldu yağdı seslerimiz
Irmak oldu ağdı toprağa
Ağdı toprağa tenlerimiz
O çiçekler o çimenler
Öğrenir mi seherleyin kuzulardan kuşlardan
Söyler mi her bahar türkümüzü
-Ak kuğular da sökün etmiş yurdumdan-
Baş ucunda semah tutmuş turnalar
Üzerinde türlü türlü çimenler
Papatyalar gelincikler allı yeşilli
-Kaç kuzulu ceylan yad avcı geldi-
Koca meşe dayamış da başını
Orfeusun dizine dalıp gider
Çiçekler çimenlere çimenler rüzgârlara
Bizim türkülerimizi söyler

10.1.64.1 Göç / Aydin Hatipoglu

Göç / Aydın Hatipoğlu
Gidenler gecikmiş günleri götürdüler
Birlikte ne kadar yalnız olduklarını
Gözleri yanılsamalarla bağlı gelip
Görmediklerini göstermeye gittiler
Kazılardan sevdalar çıkıyor
Kız küpeleri gözyaşı şişeleri
Kaç yıldız yılı çalınmış ekmeğimiz
Kırık kazma ucu kuytu gizlerimiz
Seldik akıyorduk karlı koyaklardan aşıp
Ta çini maçinden bahri cedit diyarına
Altın fildişi esaret ve miskü amber
Suda izi kalmış bir söz bırakıp yarına
Açtık ama şehvetli ve dehşetli susuz
Sevdik yana yana saçları sürgün güzeli
Alazı kavurur kurumuş yaprakları
Pıhtılaşır zaman çiçeklenir gülüşünde

10.1.64.1 Gün Olur / Aydin Hatipoglu

Gün Olur / Aydın Hatipoğlu
Gün olur
Ölür içindeki kıvılcım
Duyarsın yitişin sızısını
Kimliksiz bir kız ikiz doğurur
Dil yalnızlığı yoğurur
Biçimde
Kim bilir kim bulur
Asker postallarımın izini
Alır götürür tarzı nevin vapuru
Çocukluğumun firuze denizini
Bekler hâlâ salacak iskelesi
O sesi

Hecelerken geleceğin yangınını
Bakarsın deler kuzeyli kadınlar
Bu ürkek ülkenin karanlığını
Kırık acemi sözcüklerden
Anlarsın bir çığlık gibi
Sönmüş ateş
Çağır sağır kayalardan
Üzengisini sürüyen yağız atlıyı
Ayaları kan
Bak gümüş ışığında yalabir
Soluğu tükenmiş tanrısı
Umutsuzluğun

10.1.64.14 Gün / Aydin Hatipoglu

Gün / Aydın Hatipoğlu
Perdeyi açıverince
Üryan bir sabah takılıyor dallara
Gümrah gözlerinde çiçekleniyor şafak
Mahmur saçları çözülüyor gecenin
Çığ düşmüş yapraklara yazılı
Rahvan yazgısı yoksulluğun
Kınında hüznü taşıyan bir çingene şarkısı
Uzuyor tekerlerin tıkırtısında
Sevince bulanıyor elin
Sokakta kuş seslerini siyaha boyayan çocuk
Kapıda gün
Hakkını helal et sevgilim

10.1.64.15

Hanımeli / Aydın Hatipoğlu
Gün mü uyanıyor
Gül mü
Yaprağında çiğ tanesi
Kokla/sam
Süt mü sızmış balam
Gül memelerden
Bir bebek gülüverse
Okşasam
Seher yeli geçer gibi
Gelin dalından
Dağıtsan saçlarını
Uzan/san
Bir çin porseleni kadar saydam
/Sırçadandır gümüş teni sırçadan/
Düşlerin ürperir mi
Dokunsam
Sanki mermer heykellerde yaşayan
Kadim yunan
Yakın dursa da
Uzak san
Bir de pamuk toplarken gör tarlalarda

Türküsünü tutturmuş mu sana usuldan
/İnci takmış sedef gerdan üstüne/
Düşün/sen
Pembe bulutlar dağılır yüzünde
Ak laleler gibi durur elleri
Eğilip su içer gibi çeşmeden
Öpsem

10.1.64.1(Kaf Zal Mim / Aydin Hatipoglu

Kaf Zal Mim / Aydın Hatipoğlu
Tutuldu tur ve tuba
Güneş ve ay
Ve bilcümle kâinat
Güya ki kurtulacaktı dünya
Onun ellerinde
Elleri havva
Oysa taştı duvardı kayalar
Keskin kılıç sivri mızraktı
Kül elenmişti başı
Yazısı kara
Sevdası bölünmüş
Çırılçıplaktı
Karnında belli belirsizdi yükü
Aktı sıcak yuvasından can
Ölümdü kuşatan çepeçevre yaşamı
Baktı perdelenmiş kirpiklerinin arasından
Elleri aşiret döğmeli kadınlara
Kadınlar kürtçe konuşuyorlardı
Dilleri telaş telaştı
Şaştı o an aklından geçenlere
Durdu üryan yalnızlığıyla boşluğa
Harami gölgeleri büyüyordu karanlıkta
Yangın yerleri çöldü
Yüreği hun bağrı delik deşikti
Acının eşiğini aştı
Yırttı tırnaklarıyla karanlığı
Çığlığı çölde çan seslerine karıştı
Yarık tabanlarıyla harmanilerini savuran kadınlar
Ağıta durdu
Kan ve ağu sızıyordu ezgilerinden
Kanında tan vuruyordu ağıt seslerine
Tutuldu tur ve tuba

10.1.64.1' Kanlica / Aydin Hatipoglu

Kanlıca / Aydın Hatipoğlu
Sen zehir yeşili bir resimsin
Kararmış çam ormanlarından
Eski izniklere sıçramış acı
Ellerinde pürüzsüz beykoz izleri
Sen serin bir çizgisin
Uçuk denizlerin zemherisinde
Çeşmibülbül burgacında yükselip
Umuda huruç eden selçuki derviş

Sen zor bir küheylansın
Özgür ırmaklar akar soluğunda
Bakar mermer merdivenli tapınaklarda
Donmuş gülümseyişiyle meryem
Sen bir masalsın düş kuşaklarında
Yasak sevdalar yazan elyazmaları
Hirada inzal olan büyü ve cinsellik
Gün görmemiş bir köy kızısın belki de ilk

10.1.64.18 Kara / Aydin Hatipoglu

Kara / Aydın Hatipoğlu
Kara
Kara/nlık
Çözülüyor tel tel
İpek bir şalın dalgalarında
Parlayıp sönen yıldızlar
Yansıyor laciverde
Kara
Kara/nlık
Bir keman akıyor ırmakta
Kadife gözleri kara sürmeli
Bir çingene kızı bakıyor
Uzayan kıvrılan savrulan
Yılan dilli alevlerin ardından
Kara
Kara/nlık ışıyor
Geceye ay vuruyor
Irmağa gün
Dökülüyor büklüm büklüm
Ak yuvarlak yamaçlardan
Kırk örük kırk ibrişim
Şavkıyor şafak
Dağlanıyor ellerim

10.1.64.19 Kariye / Aydin Hatipoglu

Kariye / Aydın Hatipoğlu
Teninde doğum fırtınaları
Gölgesi durgun suda uyuyor ulu çınar
Uzak umutlar süzülüyor usundan
Prizmasından tarih geçiyor
Gün güle değiyor hüznünün gergefinde
Gamdan örülmüş bir tülün ardında elin
Süt ve gümüş sim ve ipek
Tutuşuyor özlemin penceresinde
Bin yıl ötelerden bakıyormuş gibisin
Altın demir ve kobalt pırıltısıyla
Derin lacivert bir göğe yükseliyor
Sunakları ellerinde binlerce esin
Bak bu sensin billur ışığı sesin
Bu senin giysilerin kıvrımlarıyla susan
Sanki biz kariyede bir mozaik bahçesiyiz
Buhurdan ve şamdan ve tütsü ve ayin olan

10.1.64.20

Kavruk / Aydın Hatipoğlu
Öyle uzak ki susuşun
Isıtmıyor saydam sokakların cumbalarından sarkan
Acılı sonbaharı
Hangi boşluğu dolduruyor çığlık çığlığa
Bir karabasan uçurumunda yüzünün duru giziyle çizilen hüzün
Bastırılmış korkuların alanları doldurduğu
Uzun sürmüş karanlıklarda çoğalan
Çocuksu gözlerdeki ışık
Yalnızlığın saçlarından derin kuyulara
Göz yaşları gibi dolan umutsuzluk
Ve kavruk bir gül çoğalıyor

10.1.64.21

Kaçma Dur / Aydın Hatipoğlu
Gölgelenir
Işıklı gözlüklerin
Solgun yıldızlar taşır
Gagalarında tutsak kuşlar
Ham ervah
Bir sarhoş çığlığı gibi
Boşlukta sallanır mısraların
Kaçırma gövdeni
Gelincikler
Boynu bükük kalmasın
Kırılmasın sevginin heykelleri
Ve uzay yıllarında soluklansın
Sesi delikanlı coşkularımızın
Alıp götürdüğün
Sararmış resim
Nice zamanların nakışından süzülmüş
Hüzünlü bir seferberlik türküsüdür
Bir derviş gibi düşün kendini
Bir bütünün içinde
Sevinçlerin acıların çilelerin içinde
Kavgaların umutların sevdaların içinde
Kaçma dur
Korkularına sarıp sarmaladığın hançer
Otuz yıllık merhabamdır

10.1.64.2:KEDI

KEDİ
Usulca okşuyor sesi sabahı
Güne ulanan bebek uykusu
İğdiş sevinçlere hazırlanıyor

Usulca geriniyor düş günlerine
Eşkiya doğası çiziyor sınırları
Sağıyor sevginin memelerini
Usulca sofalara sızıyor korkusu
Özgürlüğü bilmiyor kuşatılmış
Kıyısında hiç yaşamadığı sevda
Müstevli ordulardan arta kalmış nefer
Yalnız ve içedönük kimi zaman da
Usulca çıkıvermiş mısır tarihinden

10.1.64.23

Koza / Aydın Hatipoğlu
Orda duruyor orda
Uzatsam ellerimi
Sarınmış sarılara
Bal peteği saydamı
Orda bir erimlik yer
Billurdan bebek teni
Ben ne ceylanlar gördüm
Ürkek mahzun bakışlı
İşte orda duruyor
Dişi bir tay toynağı
Duru sulara vurmuş
Sabahın ışıltısı
Yüreğine değiyor
Şiirin tül kanadı
Buluta uçuyor kuş
Bulut dala konuyor
Dokunsam beyaz bir tüy
Okşasam düş oluyor
Sonra serin saçaklar
Kırılmış bahar dalı
Karanlığa çarpıyor
Çırpınan çılgınlığım
İşte burda burada
Uzatsan ellerini

10.1.64.24 Kirgin / Aydin Hatipoglu

Kırgın / Aydın Hatipoğlu
Tam güle uyanıyordum
Kent büyüdü
Sen sabahı soluyordun dünya güzeli
Taş kapılardan geçtik serin avlulardan
Yaprak örttü gülüşünü ay dürüldü
Gözleri bağlı dönüyordu bostan dolabı
Tenha sulardı yürüyen
Ab ve hayat
Tohum toprağı zorluyordu

Köz ateşi
Gül yangını en firaklı menevişi
Elimde bir avuç kül
Meğer kuş büyütmüş koynunda seher
Tam güle uyanıyordum
Küstümsuyu hilâl oldu eridi
Ormanın elleri vardı tırnakları gül
Kan kuşandı dal güne ulandı
Onmaz umut kırgını gülüşüne
Şarkılarla yürüdüğüm ıssız patika
Serçeler üveyikler sürüngen sesim
Ay uluyor aynası gizemlere gömülü
Ve şaşıyor çocuk ay yürüdükçe
Gün içinde taşıyor sürgününü
Yum gözlerini güzelim sür gününü
Güz trenleri işte hüzne tarihçe
Tam güle uyanıyordum ellerim cam kırığı
Seher mi vurdu seni ninni bebeğim ninni
Al beni apar beni erguvan yağmurlara

10.1.64.2 LEVNI

LEVNİ
Her şeyin bir rengi vardır bilirsiniz
Özgürlüğün rengini bilir misiniz ya umudun
Korkuya boyanmasın yüzünüz
Bulaşmasın yılgınlığın karası üstünüze
Sevincin rengini hatırlayın bir
Hatırlayın çocukluğun şeker pembesini
Delikanlı günlerin nar çiçeğini
Hayata ısındığımız turuncuyu ve şehveti
Sonra kızılın hüzne karıştığı yer
Şimdi uzak bir ülkedir nefti hiç gidilmeyen
Sarı sarhoştur daima ve yılgındır hep
Durmadan tükenmenin şarkısını söyler
Eski bir sevda yaşar limonküfünde
İncecik bir sızı yayılır damarlara
Sessizce sezersiniz haki ölümün rengidir
Hüznün rengini biliriz zulmün rengini
Kahrın rengini biliriz adımız gibi
Adımız gibi biliriz inancın rengini

10.1.64.2 Masal Mavisi / Aydin Hatipoglu

Masal Mavisi / Aydın Hatipoğlu
Kalabalık kıpırtılar içinde
Gizli saklı karanlıklar içinde

Koparılmış bir gül yaprağı gibi
Yüreciği titremeler içinde
Sonsuzluğun sınırında duruyor
Çiçekler takınmış reyhan kokunmuş
Hayatın devingen beşiğinde uyur gibi
Gülücüğü ışıltılar içinde
Akşamın hançeri hüzne boyanmış
Acımasız rahim sevecen mezar
Ölüme bir nokta düşürmek için
Bağrında inciler duruyor gibi

10.1.64.27

Mevsim Hazan / Dilde Hüzün / Aydın Hatipoğlu
Günün soluğu balkon
Engin mavi çiçekler
Sararmış göğün yüzü
Kırlangıçlar tavafta
Son bulutlar da aktı
Soğudu işte güneş
Boşluğa düştü sesi
Yorgun çıngırakların
Özgürlüğün arabası sırçadan
Koşar dörtnal zayıf atı
Korkusunu kırbaçlarken
Sürücüsü durmadan
Gün bitti mevsim hazan yapraklar
Taze ceviz satar surda bir şopar
Ey yazıcı uyuma ateş altında dünya
Kan ağlar yüreğin gece sabaha değin
İnsanlar ne yapar ya çocuklar ya kadınlar
Gün bitti mevsim hazan dilde hüzün

10.1.64.28

Nevruz ve Eros / Aydın Hatipoğlu
Duman sarmış dereleri
Geceye direnir bülbül
Alnında dağ otlarının kokusu
Dudağı bağ bozumu
Dili bal
Tül tül olmuş bulutların ardında
Buğulu koyaklar kıraç tepeler
Sıcacık coşkusunu yineler
Seher vakti seken keklik
Orda kal
Issızlık canda can uykudadır
İncecik bir dokunuş bir nefes
Bahar inmiş dala yuvasında kuş
Çözülmüş dağların karı
Gülü lâl

10.1.64.29

Nisan / Aydın Hatipoğlu

Suların uzak denizlere vardığı yerde
Uçsuz zamanlar çiçeği
Lanetli zakkum
Sağıyor yitirilmiş maviyi ıtırlardan
Yüzüm bulutlara boyanıyor
Ey çocuk aklım
Savruk bir yağmur sonrası
İçe kapanış
Duyarsızlığı sürüyor üstümüze
Sekerek bir küfürden geçiyor pırıltısı
Ne yağmur duyuyor sesi
Ne pencereler
Her şey yarım yamalak
Yarım yamalak sevi
Bir kadın köpeğini salıyor özgürlüğe
Koşup bütün zamanlara sığıyor sevincini
Gizemli perdeler sarmalıyor evi
Tanığımdır yaşlı çam
Sarmaşık sömürgesi
Hayatı savunan nefesin nefesimde
Bir sese nişanlıyorum solgun bir sesi
Yalnızlık bakıyor aynadaki resimde

10.1.64.30

Nuri İyem'in Kadınları / Aydın Hatipoğlu

Sarı sarmış başına
Oyaları belirsiz
Karanlığa bulanan yüzünde izi
Acılar ırmağında çimmiş hasreti
Bir gözü yalnızlık bir gözü umut
Güneşe durmuş gülüşü
Pembe urba yad zamanlardan kalma
Güz çiçekleri gibi bakar hüzn ile
İkinci kız doğuranda anası
Al bastı dedilerdi başında al kurdele
Kıştı kızıl şerbet içemedi
Yemenisi sallanıyor rüzgârda
Uzatmış da ellerini bulutlara tutunur
Yüzü kavruk içi yangın başı kül
Kuşağına kuş işlemiş kızlığında muştuluk
Gün yüzü görmeden yanmış güneşte
Üç kadın birbirine bakıyor
Biri ergen biri avrat biri dul
Yazması kara işlemesi pul
Gözleri haktan sürmeli kaşları rastık
Mavi bağlayanı iki canlı bir gelin
Ak güvercin pus eyliyor elinde
Ak örtüsü gölge etmiş yüzüne
Kim görecek ellerini durur hüzn ile

10.1.64.31

Park / Aydın Hatipoğlu
Avare ağaçlar ülkesinde
Sağır duyarlıklar ırgalanıyor
/Sağır duyarlıklar avare ağaçlar ülkesinde/
İhtiyar bir güneş yıkanıyor kendi aydınlığında
/Yıkanıyor yar/
Gizli hapisanecisi zamanın
Yorgun kadınlar denizinde
Ebruli akşamları taşıyor iyonyalı gemiciler
Ambarlarında yıllanmış hüzün
Gamdan ve kandan dokunmuş yelkenleri
Yorgun kadınlar denizinin gemicileri
Çaparısında boncuk gibi sevdalar dizili
/Sevdalar dizili yar/
Kahır yüzlü bilge balıkçılar
Hırsız gecenin sundurmasında
Bir yalnızlık gibi ay
Mağrur ateşçiçeklerinden saklıyor sakallarını
Hülyalı bir sehere
/Hülyalı bir sehere yar/
Bırakıyor sarhoşluğunu
Mor salkımlar sallanıyor rüzgârda
Mor çiçekli mor gülüşlü dul analı çocuklar
Bir pamuk şekercisi
Suskusunu boyuyor
/Suskusunu gülüm boyuyor yar/
Bir çocuğun kaçıp giden balonu
Göğün laciverde dönen derinliğinde
Yılgınlığın kıyısında hüzne yoldaş oluyor
/Hüzne yoldaş oluyor yar/
Bir çocuğun balonu
Eskimiş korkular kanırtıyor geceyi
Emekli bir deniz soluk soluğa
/Çırpınıyor gülüm çırpınıyor yar/
Tükenirken delikanlı zamanlar
Aynı kandan türküler yankılanıyor uzak
/Aynı kandan türküler aynı kandan ah/
Umutsuzluk yasak

10.1.64.32 Suskun / Aydin Hatipoglu

Suskun / Aydın Hatipoğlu
Kayık yüzdürüyor çocuklar
Çamur gölünde
Kâğıttan kayıklar
Mutluluk rüzgârlarını doldurup
Yelken açıyorlar özgürlüğe
Islanıncaya dek
Kısacık bir suskunluk
Islaklığın peşi sıra

Sonra yeni bir kayık
Bir kayık daha
Çamur gölü yutuyor durmadan
Umudun küçük teknelerini
Ardından upuzun bir suskunluk
Ağlamayı unutmuş çocuklar
Alışık

10.1.64.3 Sürgünüm Yalnizliga / Aydin Hatipoglu

Sürgünüm Yalnızlığa / Aydın Hatipoğlu
Karanlıktan korkan çocuk
Boğulmuş çığlıklara koşuyor
Boş tenekeler takılıyor ayaklarıma
Soluğumu tıkıyor sokaklardan akan çiğfe
Bir papatya beyazı çiğneniyor
Kirli agorasında başkentin
(Ve ormanlar yanıyor)
Haramiler tanrı tacirleri bezirgânlar
Ölüm alıp ölüm satan/lar
Bir bebek gülücüğünü pazarlıyorlar haraç mezat
(Ve ne kadar soylu şey varsa insana ait)
Faili meçhul bir kayıptır yüreğim
Dar kapılarda sıkışan tuzaklara açılan coşku
(Ve camları kıran bahar)
Ciğerhun anaların bağrında
Yırtık fotoğraflar gibi kanayan yurdum
(Yalnızlığa sürgünüm)

10.1.64.3 Tan Agartisi / Aydin Hatipoglu

Tan Ağartısı / Aydın Hatipoğlu
Uyuyorsun uyuyor su
Ten sesinle ağarıyor sesim
Dal dala yaprak yaprağa değiyor
Ürperiyor nefesim incecik nefesinle
Diken gülü gül dikeni sınıyor
Semaha duruyor canlar yavaştan
Rüzgârla yarışan kuşlar dönüyor
Bir kedi bakıyor kuşkulu kuytulardan
Düm tek vuruyor tef ve kudüm avlusu taştan
Ten yanıyor tin yanıyor tennenni tenenen
Can ve nefes ten ve kafes ney yanıyor aşktan
Eriyen ruhlarımızdır lavlar gibi akan
Ve kavuran hüznün doyumsuz gülünü
Sevdanın ağır vadilerinde korlar gibi her an

10.1.64.3 TÜRKÜLERLE YÜRÜMEK

TÜRKÜLERLE YÜRÜMEK
Coşkunun yağız atları dörtnala damarlarımda
Sarışın elleriyle yüzümü okşuyor akşam

Yağmurlu düşlere doğru yürüyoruz
Sırtımda cop böğrümde sevda yarası
Çiğ düşmüş yapraklara sevgiye ve güzel günlere
Karanlık geçiyor yüzümüzden - açlık
Sevişen kaplumbağaların çığlığını duyuyoruz
Bir türkünün ezgisine uyuyoruz
Evlerinin önü üzüm asması
Yarimin giydiği hürriyet basması
Gözlerimiz gözlerimiz bir çift mavzer namlusu
Yürüyoruz böceklerin karanlığından
Kozasını delen kelebeklerin dünyasına
Ağlamak benim insan yanımdır
Sırtımda cop böğrümde sevda yarası
İnceden ince daha söyleyemediğim bir sızı
Yürüyoruz buğulu bir fotoğrafa ve güzel günlere
Bir motor gürültüsü bir tren sesi - ayrılık
Çatlayan tohumun sesini duyuyoruz
Bir türkünün ezgisine uyuyoruz
Gün olur devran döner
Ben de sararım yari
Gözlerimizde sarı başakları umudun gözlerimizde keder
Yürüyoruz denizlerin ve bulutların üzerinden
Bütün duvarların tel örgülerin
Doğal ve yapay sınırları üzerinden
Üzerinden bütün ten renklerinin bütün kan renklerinin
Ağlayan bir gelinin rüyasına ve güzel günlere
Bahçemde bir gül kızarıyor
Sırtımda cop böğrümde sevda yarası
Doğan günün sevincini duyuyoruz
Bir türkünün ezgisine uyuyoruz
Şu karşı yaylada göç katar katar
Bir güzel sevdası serimde tüter
İnsanın insanın yüreği yumruğu kadar
Yürüyoruz yürüyoruz yürüyoruz

10.1.64.30 UZUN HAVA

UZUN HAVA
Dağların şarkısını söylüyorum
Günlerden sabah

Ülkelerden yalnızlık
Elimde acemi bir karanfil
Sıcak özlemlere bastırıyorum
Ölümün ikindisine uçuşan güvercinler
Tutuşturuyor çobançiçeği sevdalarını
Saçların şarap kokuyor ellerim tütün
Avuç avuç alıç topluyor karanlık gözlerin
Sessiz suskun yorgun
Bu kimin duvarları bu kimin
Penceresiz ışıksız soluksuz
Bu bağrımıza çöken çeki taşı
Bu balçık karası bu korku bu bizi ezen
Ben bu dilin oğluyum bu köylü dilin
Toprağın üstüne oturmuşum
Hayat deli yağmurlarda taşkın sularda
Yıkımlarda yeşeriyor gibi
Sırtımı bir ağaca dayıyorum
Ağaç kıpır kıpır toprak coşkulu
Ben hüzünlü bir şarkı söylüyorum
Hüzünlü

10.1.64.3 VE

VE
Haydi tut ellerimi sıcacık yürüyelim
Bulanık bir sonbaharı saçlarına sindirerek
Eski coşkular yoldaşı çınar gölgelerine
Bastırılmış tutkuların deprem kuşaklarına
Hırslı çocukların yürüdüğü sokaklara
Al kurumuş yapraklar gibi sakla bu hüznü
Ölümle oynayan çocuklardık daha
Alaca gömleklerimiz sızıyordu tenhalara
İşte yine pencereden atılmış
İntihar süsü verilmiş bembeyaz bir yüz
Bir kadının sevdasını bıçaklıyor güz
Herkes dulbaşına kalıyor
Çiçekler çürüyor
Çürüyor solgun dostluklar
Bir nabız vuruşu duyulsun tut
Ölü kentin aylak karıncaları saklasın suskusunu

Devinsin sarhoş yosunlar durmadan
Edilgen kaygıların burgacını tırmanalım
Tutunalım karanlık dallarına selvilerin
Kimselerin duymadığı çığlıklarımız
Ulansın birbirine
Tut ellerimi sıcacık tut.

10.1.64.38

Ve / Aydın Hatipoğlu
Haydi tut ellerimi sıcacık yürüyelim
Bulanık bir sonbaharı saçlarına sindirerek
Eski coşkular yoldaşı çınar gölgelerine
Bastırılmış tutkuların deprem kuşaklarına
Hırslı çocukların yürüdüğü sokaklara
Al kurumuş yapraklar gibi sakla bu hüznü
Ölümle oynayan çocuklardık daha
Alaca gömleklerimiz sızıyordu tenhalara
İşte yine pencereden atılmış
İntihar süsü verilmiş bembeyaz bir yüz
Bir kadının sevdasını bıçaklıyor güz
Herkes dulbaşına kalıyor
Çiçekler çürüyor
Çürüyor solgun dostluklar
Bir nabız vuruşu duyulsun tut
Ölü kentin aylak karıncaları saklasın suskusunu
Devinsin sarhoş yosunlar durmadan
Edilgen kaygıların burgacını tırmanalım
Tutunalım karanlık dallarına selvilerin
Kimselerin duymadığı çığlıklarımız
Ulansın birbirine
Tut ellerimi sıcacık tut.

10.1.64.39 YALNIZ KARANFIL SOKAGI

YALNIZ KARANFİL SOKAĞI
Rüzgârın rengi hazan
Yalnızlığa değiyor
Bıçak kesilmiş ufuk
Kavrulmuş un kokuyor
Çocuk gözümde ölüm
Suya düşmüş yaralı kuş
Düşe değiyor ellerim
Umutsuzluğu okşuyor
Kuşlar ki en kadim yerli
Surlarında eski kentin

Giderler bir eski kentten
Bir eski kente giderler
Güneşin rengi sevda
Sesinde papatyalar
Çalar yorgun bir zamanı
Bulut katarı anılar
Parkın sevdiğim yanı bu
Ben gelince herkes gelir
Dokunsa elime elin
Bütün güvercinler uçar
Yüreğin kar beyazı
Titrer gibi güz yaprağı
Kalabalık sokaklardan
Yalnız karanfil sokağı

10.1.64.40

Yalnız Karanfil Sokağı / Aydın Hatipoğlu
Rüzgârın rengi hazan
Yalnızlığa değiyor
Bıçak kesilmiş ufuk
Kavrulmuş un kokuyor
Çocuk gözümde ölüm
Suya düşmüş yaralı kuş
Düşe değiyor ellerim
Umutsuzluğu okşuyor
Kuşlar ki en kadim yerli
Surlarında eski kentin
Giderler bir eski kentten
Bir eski kente giderler
Güneşin rengi sevda
Sesinde papatyalar
Çalar yorgun bir zamanı
Bulut katarı anılar
Parkın sevdiğim yanı bu
Ben gelince herkes gelir
Dokunsa elime elin
Bütün güvercinler uçar
Yüreğin kar beyazı
Titrer gibi güz yaprağı
Kalabalık sokaklardan
Yalnız karanfil sokağı

10.1.64.41

Yüzler / Aydın Hatipoğlu
Yüzlerinizde izliyorum yaşamın yansımasını

Acısı susulmuş rengi içe atılmış
Yüzleriniz aynasıdır yüreğinizin
Yanmış kavrulmuş yüzleriniz
...
Kiminiz gün görmüş hep gün görmüş hep
Şeftalibaharı tenli bakışları tafralı
Kiminiz hin kiminiz cin kiminiz hiç bakışlı
Çiçekbozuğu kiminiz şark çıbanlı urfalı
Avurtları kemirilmiş duruşu hüzzam
Sarı kara göz akları göz altları mor
Yanakları pörsümüş örselenmiş saçları
Limonküfü doyumsuzluk derin çizgilerinde
Kimi candan dudağında gülüşü
Kimi içten pazarlıklı hınzır sakallı kimi
Kiminin çeyiz umutlarında allanmış yanakları
Bir iz yaşanmışlıktan bir iz yaşanamamış
Siz yüzünde yaşamın çeliği parıldayan
Sıkılmış dişleri çene kemikleri sağlam
Sen gözleri derin kuyular gibi duran
Elmacık kemikleri solgun adam
Benzi onur kırığı ufku deniz
Ey su damlasındaki giz
Yaşamın şehvetindeki yüz
Ölürüm sizi yazmasam

10.1.64.4 ÇÖMÇE GELIN I

ÇÖMÇE GELİN I
Sokaklar boyunca çeşmeler kurdum
Gürül gürül gücüm aktı damarlarıma
Kuru çatlak toprakta açlık ve umut
Yeşil bir özlem gibi yöneliyor tanrıya
Oysa tükenmiş çeşmelerde su
Yanık bir ekmek gibi yağız yüzlerin
Ezik isyanı kımıldar damarlarında
Seslenirken çocuklar tarlalarda
Çömçe gelin nar ister
Tarlaya yağmur ister
Bir esmer bulut uğruna eller
Bir tutam ıslak toprak kokusuna havada
Bulut ve toprakta yoğunlaşır yaşamak
Gâvur bir çalım sarı kuru otlarda
Çaresiz açılır tanrıya eller
Seslenirken çocuklar tarlalarda
Ver allahım ver
Yağmur ile sel
Belki düşer belki düşmez yağmur toprağa

Geçir parmaklarını geçir toprağa
Sökülsün tırnaklar diren ha diren
Fışkırır su gibi kanı toprağın
Seslenirken çocuklar tarlalarda
Çömçe gelin nar ister
Tarlaya yağmur ister
Ver allahım ver
Yağmur ile sel

10.1.64.43 ÇÖMÇE GELIN II

ÇÖMÇE GELİN II
Şimdi bir yumruk gibidir çömçe gelin
Bin yıllık yazgıyı bozmak için sıkılmış
Gidip gelip takılıyorduk silip yeni baştan başlıyoruz
Dikenler batıyor ellerimize
Dikenli tellerde güller düşünmek
Susup yeni baştan başlıyoruz
Tutup meşaleler yakıyoruz karanlıkta
Bazı sözcüklerden korkuyoruz
Yumruk mu aşk mı ne bu
Saksılar köklere dar geliyor
Aşk dedikse açlığıydı bir yerlerde sancılar
Korkular bir yönüydü yaşamımızın
Korkular korkular korkular
Tanrıyı bir kez daha kurşuna diziyorlar
Bu savaş hep böyle sürüyor bu kavga hep böyle
Bir büyük aldatmacanın son kozunu oynuyoruz
Ölü bir el karanlıkta gevşiyor
Çömçe gelin pis kentlerde çarmıha geriliyor
Bir çoğul kişidir çömçe gelin
Adımıza geriliyor çarmıha
Ellerinde anlam bulup çocukların
Adımıza yöneliyor allaha

10.1.64.44

Üsküdar / Aydın Hatipoğlu
Ak libasına sarınmış lacivert akşam
Sönmüş yangın ıssızlığında karşı kıyı
Işıltıyla bakıyor tambur rengindeki cam

Dingin gülüşünün derinliğinde
Durmadan akıyor ve sürüklüyor anlamı
Ahşabına zamanı sindiren yalı
Yakamoz titreşiminde karar kılan
Hüznü hüzzamda vuran bir ses aramalı
Eski ormanların yetim dalları yaban
Tutuşmuş bir nefes huruç ediyor
Yankılanan ezgisi takılıyor ağlara
Su sesi saydamlığında bir bakıştır o an

10.1.64.45

İpin Ucu / Aydın Hatipoğlu
Sabahlara yalnızlık gibi çıkıyor
Yorgun iklimlerin sürgün alacası
Pus sabaha bulanıyor sabah gerinen güle
Kurumuş düş yapışkanlığı da cabası
Neden öyle kırgın bakıyor resimlerde
Camda bir fesleğen hüznü perde arası
Pus güne bulanıyor gün kana kan acıya
Camda gama boyanmış bir karanfil sevdası
Kara kıl çadırlardan dünyaya açılan yaz
Balaca bir kuş içinmiş çınarın kocaması
Camda kıpkırmızı sardunyanın sevinci
Yüzüm umudun bayrağı yüreğim bozgun sonrası

10.1.65 AYDIN YALKUT

10.1.65.1 ALBÜMLERE KARISMAK

ALBÜMLERE KARIŞMAK
tahir'de geçidin doruğunda
elimi kaldırsam elim görünmeyecek
yandaki çeşme mustafa kemal sanlı
dinlenmeye bağdaş kurduğunda
dağlar kaynak açarak ağırlamış olmalı
bu resmi harran'da çektirmişim
kar silkeler gibiyim üzerimden
güneşin alnında ılgım mı sarmış
ya da paldır küldür indim ya dağdan ovaya
yeni poz vermeyi geciktirmişim
bu en yenisi ama en çok solgunu
bir mavna gibi dalgın ağır durmuşum
ne gül kurusu imbat ne iyot kokusu var
izmir körfezinde akşama doğru
albümlere karışmış bir eski başçavuşum

10.1.65.2 BIR SEY

BİR ŞEY
soğur birden/her sabah alacasında
şakağının çillerinden öptüğüm şehir
bir sızı siner eklemlerine
ve akşam
yaslı bir bayrak gibi çekilir
hüznünün gönderine
bir sara nöbeti gelir gibi
titrer yüreğin
ovsan bilek damarlarını
kızgın bir mühür gibi
izi kalır ellerinin
bulutlar yürür içerlerine
gümbür gümbür gümbürder
yağmurlu camlara döner gözlerin
sonra birdenbire sessizlik
dinersin
kurumuş ırmaklara dönersin
bir şeydir o balta gibi gelir
keskin bir balta gibi
saplanır kırkıncı halkasına kadar
sallanır içindeki ağaç
ağır ağır devrilir

10.1.65.3 KALBIM

KALBİM
bir dağ başı kuytusunda kırılan çiçek
iner senin ırmaklarında yunar
çünkü kalbim
acıyı sevdaya dönüştürmek
hünerin senin

10.1.65.4 YOLCULUK

YOLCULUK
1.
ağır kampanalar çalıyor ağır ağır

haydarpaşa garından kalkıyor tren
bin yıllık tünellerden geçiyor
duruşu bin istasyonda birden
sessizlik sancılı kulak gibi çınlıyor
sonra uykularımın dibinden gelen deprem
beşikte doğrulmuş adam gibiyim
ağzımda sivas işi ağızlık
elimde oltu taşı tesbihim
kırk yıllık alışkanlık
ben ne sarsıntılardan geçtim
omzumdan düşmedi hiç ceketim
tercan'da bir köprü var tam oralarda
birdenbire çekiliyor yıldızlar
ince çaylar ve ıssız patikalar kederi
ezgisiyle katılıyor yolculuğuma
merhaba şarktaki paris'imiz erzurum
dağlara çatılmış lacivert kaşlarına
dışın kar ile boran için donan sis
mavi yolculuklarda merhaba bodrum
merhaba denektaşımız paris
bir çağrışım efendim özür dilerim
elimde değil bu uykumda ağlıyorum
2.
yıllar ne çabuk geçmiş hey gidi murat suyu
söğütlerin üçer beşer doğurmuş
yeni türküler yakmışsın ahvaline
bu kaya eskiden burada yoktu
bu dövünen uyağı bulmamıştı bu köpük
durmadan kağnılar geçiyor yine
alabildiğine yorulmuş bitik
ben bu şiiri yazıyorum rapor yerine
dağların sırtında morarmış şişlik
ve senin çağlarca derinden çıkmış
urartu yontusu gözlerinde
aşınmış hüzün eksilmiş yıldız
lo bu ne biçim gece bu ne biçim iş
bulut gibi dalgın bakıyorsun
inatla inmiyor kirpiklerin
esrik bir pekmez eritiyorsun
bir bardak daha bir bardak daha

her düşte burada bitiyor yolculuğum
çarpıyor yüzüme ha süphan ha

10.1.65.5 ZERRIN'IN GÖZLERI

ZERRİN'İN GÖZLERİ
seni tanıdığımda istanbul şehri
üç boyutlu bir mekândın
sarı yeşil tramvayların bir
hüzün üç yalnızlık üç keder üç
zerrin'in gözleri iki
depremler yoklardı yüreğimi
kim derdi bana mısın
şimdi hafiften bir titreşim
hiçbir şey yokmuş gibi
kendinle baş başasın
yıkılan gökyüzü altında akşamdasın
sen sanki izmir sanki ağrı
bin yıllık sanrıdasın
ve geçmişini ana tek/ camileri saymazsak
uykusuz bir keşiş gibi galata kulesi
bu şiiri burada bitirmeli
sen durmadan olsan da bir istanbul
insan yiyen orman biçimindeki
ben bir kör gibi arayacağım
zerrin'in yitirdiğim gözlerini

10.1.66 AYTEKIN KARAÇOBAN

10.1.66.1 ANLIK GÖRÜNTÜLER'DEN

ANLIK GÖRÜNTÜLER'DEN
***
Kör bir ırmağın yordamlayarak yürü-
düğü yerde şevke gelen toprak yay-
dıkça yayıyor imparatorluğunu. Ateş-
li isteğim hızını yenemeyen bir dalga-
nın kend i üstüne yıkılması gibi yığı-
lıyor üstüme. Sevgilimin apışarasına
dokunduğumda ülkesiz rüzgarlar çev-
rintisine kapılışım, bozkırda pişen

bir üzüm gibi tadımdan çatlayışım kıllarından kılcal damarlarıma akın ediyor. Başım dönüyor, başım dönüyor. Boşluğa gömülüyorum titremelerle.

***

Gündelik kurdun içten kemirdiği sözcüklerle yazamam. Düşük yapan anlam imge kütüğünden siler kimliğini yoksa. Pılısını pırtısını toplayıp gider söz torbasından çıkacak dünya. Öğreniyorum. Boşuna acı çekmiyorum demak.

***

Eski bir çığlıkla uyanacak düşünden kent. Ter ve osuruk kokan yatak gibi metroya doluşacak insanlar. Kaçamak bakışlarla yaklaşıp uzaklaşacaklar, kimi yerde anlamlı bir kırıntı düşürerek kesişme noktasına. O kırıntıyı besleyecekler gün boyu anlamsız buldukları, sevmedikleri işlerinde, tekdüze günlerinde . Birileri o kırıntının şiirini yazacaklar bir yerlerde.

***

Her şey silikti. Yarı kapalı göz, dil dile isteğin alevini emerek öpüşen kadınla erkeğe her şey silikti.
Varlığın yazısız yüzü yaptılar beni. Yanlarından geçerken toprağın imzasız dilekçesi, zamanın kumsuz saati yaptılar; suyun şıkırtısız akışı, görmeyen gözün bakışı yaptılar. Onlara baktıkça yeşerdi çölüm. İşte bu manzarada görünmeyen, onlardan uzaklaşıp giden güzellik benim.

***

Hız alıyor hız üstüne zaman. Toprak uykuda. Kan dolu damarları uyuşuk. Kaç kişi girmiş koynuna. O uykuda.

Hız alıyor biz üstüne zaman.
Aynı amansız yarışta akreple yelkovan. Terkilerinde çelişki. Taş gibi bir yürek emzirmişler. Düşmeye gör, uzatmaz elini o bitimsiz yonut.

***

Çiçeğin tozu, arının balı balkır ya dölyataklarında kadınların, bir yanı yoksul çadırındasın ya dünyanın - her yan gömük- yaralı bir kuştur varoluş. Sürüngenliğe çöl, susuzlukta bulunan kırık testi. Dağarcıklar güdülme yüklü, düşler küf kokulu.
Kaçınılmazlığın eşiği, ki o en varılası, sarılıp sarmalanması adım ister atmaya.
Kalk ayağa söz.

***

Alışkanlık, unutkanlık mı? Üstüne çöreklenmiş dağdır. Zorlu. Hantal. Ağrıyor gemsiz istemler her şeyin hep emeklediği evlerde. Sindirmeye duruyor zaman gelgitlere bırakılmış günleri. Üstüne oturup kestiğimiz dal oluyor boşluk.

***

Dünya ateşler içinde. Yorgun değil ancak. İnilse gözeneklerindeki özsuya, yırtılsa gölgeler, değil mi, böyle birbirinden uzak başaklar kimbilir nasıl yaylanarak taşırlar yumuşak dalgalarını ince ezgilerle odalara.
Bir yanı bugünçağ, yarınçağ... Bir yanı tükenmenin yakarıyı harlandıran körüğü...
Gündem: cinnetli yaşam!

***

Ne çok yaralayan sözcüklerimiz var; kolayca yaralayan ve ne kadar az iyileştirenler! Bakışları çalınmış gözle-

rimizinden başlıyor ilkin anlamın hançeri. Dilden fırlayan ne ki!
Sözcükler... Taşların altındaki nemde yaşayan güneşi görünce dörtbir yana kaçışan.. .İlişkideki yaşlanma daha sınırına varmadan yaklaşmaya kısa ömür biçiveren... Açlığın bozkırında yükseltiyorlar duvarlarını; sinirlerin burçlarında pusuya yatıyorlar kaynar kanlarıyla. Sözcükler... Bal kovanında arıya eşlik ediyorlar, şarkıların suyunda yunuyorlar. Dizelerin merdivenlerinden bedenimizi indirenler onlardır buğdaylarını saçarak: aşağı indiğimizde elimizde kalan bir demet başak,damgasız yolculuk belgesi...
Ancak ne kadar az bizi iyileştirenler.

***

Tanrının asıl adı kuşkuydu. Pusulamdaki çılgın ibre yürüdü üstüne ustüne; canı acıyacak değildi ya gölgenin. Düğün türküsünü ağıt gibi söylemenin yönünden de sildi kendini sonunda. Anadilime çevirmeyi öğretiyor şimdi her sevişmeyi, bedenime bir kertik zevkli ölüm olarak kazıyarak. Sesleri dokuduğum tezgaha göktaşı gibi düşürüyor yaklaştıkça sisler arasından netleşen dünyayı. İbremi seviyorum. Seviyorum onu, seviyorum onu, seviyorum onu...

***

10.1.66.2 Aytekin KARAÇOBAN

Aytekin KARAÇOBAN

23 Ağustos 1958 tarihinde Kırşehir'de doğdu. Ortaöğrenimini Ankara'da, yüksek öğrenimini Diyarbakır'da Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Fransız Dili

ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Aynı fakültede iki yıl araştırma görevlisi olarak çalıştı; Fransa'da "Fransız Direniş Şiiri" üzerine yüksek lisans tezi hazırladı. 1988 yılından beri Fransa'da yaşamını sürdürüyor.

Şiir, düzyazı ve çevirileri Akdeniz, Dize, Düşlem, Edebiyat ve Eleştiri, Edebiyat 81, İzlek, Kavram ve Kargaşa, Poetik'us, Promete, Sanat Rehberi, Sombahar, Su, Şiir-lik, Türkiye Yazıları, Yapıt, Yarın, Yazın, Yeni Biçem, Yeni Türkü gibi dergilerde yayımlandı.

YAPITLARI

Ben Gülün Kardeşiyim (1985)
Pablo Neruda'yla Söyleşi (1995)
Anlık Görüntüler (1998)

10.1.66.3 BEAUJON HASTANESI

BEAUJON HASTANESİ
I
Göğsümde
bir tren devrildi.
Ben bir kazanım.
Bir lastik teker.
Şarkıların biraz
oksijen istedikleri
bu yaşlı yüreği sakinleştirmeye
yeter mi bir iğne?
Göğsümde bir demir yığını
bağımsız olmak istiyor.
II
Yüzüm yok benim:
bir grafik, yanan bir düğme,
ekranda bir zigzag.
Kan benim kanım değil,
bir şişeden geliyor,
bir tur atıyor ve kentin altında
üvezağaçlarının ortasında
bir kanaldan çekip gidiyor.

Anonimliği öğreniyorum.
Bir sayıyım ben.
Süngerim.
III
Evren bir yatak,
ovası var, plajı, tatlı tatlı
inleyen ırmağı var.
Buradakileri ziyaret ediyorum:
havlu, küvet,
kendisiyle tartıştığım şırınga
çünkü yaşam karmaşa, çünkü yaşam pıhtı.
Bazen bir örtü altında tir tir
bakım isteyen bir şiir
buluyorum.
Yatak, evrenim oluyor.
IV
Küçülmeyi öğrenmek gerek.
Dört duvar sarı
uzakta bir hastalık ateşi gibi
geniş alanım varken.
Pencere hiçliğe bakıyor,
gece korkuya.
Çıkarıp atıyorum ceketimi, ayakkabılarımı
ve on iki sözcüğe indiriyorum şu eski sözlüğü.
Giysi dolabı herhangi bir çocukluktan söz ediyor bana.
Tavandan biraz yaklaşmasını istiyorum.
Tek kola ihtiyacım var
ve yarım bir dize.
Bir saat sürüyor bir yüzyıl.
Siliyorum bir perşembeyi, pazarı, salıyı.
Tasarruf ediyorum yaşlılıktan.

V
Söyler misiniz, kimin kanıdır
damarlarımda dolaşan?
Cesaretiniz yok mu yanıtlamaya?
Laboratuar analizlerinden
yeterli bir sonuç çıkmıyor.
Ne şu adama ait bu kan
ne safkan ceylanlara,
ne de şafaktan önce

benim için toplanan yıldızlara.
Bir hemşire sır veriyor:
ÒDenizin kanı bu:
onca köpük, bir camgöz,
bir ada ve bir yığın esriklik!

Alain BOSQUET

Çeviren : Aytekin KARAÇOBAN

10.1.66.4 BILGISAYAR

BİLGİSAYAR
Jean Ghata'ya
Tıraş bıçakları ikiye bölüyorlar sözcüklerimizi.
Kimin ağzından çıkıyoruz? Evren, şafağın
sislerinde yitmiş bir Boeing.
Hiçbir şeyi sevmiyoruz bilgisayar çağında.
Yıldızların gebeliğini öngörmek yeterli.
Kapak mankeni kızlar geveze şairlere
randevu vermiyorlar artık. Anlamak isteyenler
dom dom kurşunu yiyecekler karınlarına.
Ruh, çok pahalı bir köpek: sandviç atılsın kendisine!
Özlem mühürlenmiş. Kuşkunun onuruna
sıkıntımızdan daha uzun metrajlı bir film çevireceğiz.
Kim boşaltacak karşılıksız gözlerimizi
bir banka gibi? Kutsal dağ hapını içiyor
ve hiç gebe kalmayacak.

Alain BOSQUET

Çeviren : Aytekin KARAÇOBAN

10.1.67 AYTEN MUTLU

10.1.67.1 Ayten MUTLU

Ayten MUTLU

1952'de Bandırma'da doğdu. İ.Ü. İşletme Fakültesini bitirdi (1975); Y.T.Ü. İnşaat Mühendisliği üçüncü sınıftan ayrıldı. İlk deneme, öykü ve şiirleri ortaokul yıllarından başlayarak yerel gazetelerde yayımlanmaya başladı. Daha sonra *İmece*, *Yazko Edebiyat*, *Edebiyat 81*, *Varlık*, *Hürriyet Gösteri*, *Yaşasın Edebiyat*, *Şiirlik*, *Yeni Biçem*, *Düşlem*, *Sombahar*, *Ludingirra* dergilerinde ve değişik gazetelerde deneme ve inceleme yazıları ile şiirleri yayımlandı.

YAPITLARI

Dayan Ey Sevdam (1984)
Vaktolur (1986)
Seni Özledim (1990)
Kül İzi (1993)
Denize Doğru (1996)
Çocuk ve Akşam (1999)

10.1.67.2 BIR SEN BILIYORSUN

BİR SEN BİLİYORSUN
gövdemden daha dar evimin odaları
boşluğa asılmış martılar duruşu bu
tut yavaşça duvarın tentesinden
bir sen biliyorsun nerede olduğumu
şaşırt beni
gözüpek bir çenginin uzun kaşıklarını
getirerek dolayıp atlas bir kordelaya
mavi perdeleri düş kapılar boya
uslu yalnızlığımın
küf yeşil alnacına
bir sen biliyorsun nerede olduğumu
uçur beni kanatların sırdaş beyazlığına

10.1.67.3 BIR TANIMI OLMALI

BİR TANIMI OLMALI
bu acının bir tanımı olmalı
bana hiç söylenmemiş sözcükler gerek
gözlerime doluşan bu yağmur kuşlarının
her sevgiye bir tarih düşüren yanlışların
çıkmayan sokaklarda yitirdiğim düşlerin
bu acıyla buluşan bir tanımı olmalı
göğsünü kanırtarak oyan kör bıçak gibi
yaşanacak herşeyi dünde unutmak gibi

ömrünü kayalardan fırlatıp atmak gibi
kendinde kaybolmanın bir tanımı olmalı
toprağı gökyüzüne savuran depremlerden
bütün evleri birden sürükleyen sellerden
geriye bir başına kalan ihtiyar gibi
acıyı solumanın bir tanımı olmalı
güneşin ortasında karanlık olmak gibi
kuruyan bir denizde sessizce yanmak gibi
ıpıssız bir evrende tek canlı kalmak gibi
bu çılgın yalnızlığın bir tanımı olmalı
sevdiğinin yüzüne son kez değercesine
söylenecek hiçbir şey kalmadı dercesine
en uzak tınıları boyayarak sesine
"hoşçakal" demenin de bir tanımı olmalı
ben ne söyleyeceğim şimdi yelkenlerime
bana rüzgâr dilinden sözcüklere gerek

10.1.67.4 DÖRTLÜKLER

DÖRTLÜKLER
aşktır ölümlerin varamadığı
o en gizli tapınağı insanın
açar kapısını güzelliğine
insanı insanda aramaların
o sessiz çığlıktır deli taylarla koşar
aykırı rüzgârdır eslak yelelerinde
yangındır o en derin okyanuslarda başlar
yaşar karlı dağların sonsuz hürriyetinde
tutsak bir öfkedir aşkın tarihi
yalınlığın bilgesi her gün yeniden yazar
kırmızı bir güldür, kanar avuçlarında
sevda sararmış bir gül olur ağlar
iki taşın arasında yaşandı bu aşk
iki uçurum boyu, öyle derin ve çıplak
şimdi içim kanatsız bir sarıca
artık hiçbir kovuğpa sığmayacak
rüzgârın kollarına düşerken
ebediyyen seninim diyordu yaprak
sarı saçlarını okşayan dala
güz ayrılık şarkısını unutuverdi

10.1.67.5 GÖÇ

GÖÇ
sürüklemek maviye doğduğun alacayı
serçenin kanadına
asıp bir akbabayı

10.1.67.6 GITME

GİTME
dur
uyanan güz çiçeklerinin
alazlanan taşların
çalınmış yazgıların ve ıslak hüzünlerin
ülkesi olan
yanımda kal
o vahşi güzelliği gitmelerdeki
bugünlük
çöl rügârlarına bağışla ne olur
kalırsan
akşam ve bulut ve gökyüzü ve çimen
ve gözyaşı ve kahkaha ve hüzün
ve yalnızlık
    -o gizi ömrümüzün-
bu eski hikâyede ne varsa yaşanmayan
başlayacak birazdan
gitme

10.1.67.7 HAYAT

HAYAT
Hades'ten geliyorum, ayağım toprak
yürüyorum Hades'e
göğün mavi korlarına basarak

10.1.67.8 rüzgâr

rüzgâr
kadın kum tanesinden bile küçüktü
daha küçüktü deniz kadındaki acıdan

esip duruyordu o eski rüzgâr
denize ve Samayolu'na aldırmadan
ve kadın yürüyordu çıplak anılarıyla
kumlara ve yıldızlara basmadan

10.1.67.9 SAKLAMBAÇ

SAKLAMBAÇ
ebenin gözleri doğuştan kördü
sobelemek isterken mavi Tansık Kuşu'nu
açıldı gözleri ölümü gördü

10.1.67.1 SEN, DÜSÜM BENIM

SEN, DÜŞÜM BENİM
izlerinde içim gümüşleniyor
yerçekimsiz tozlarla uçuşuyor renklerim
ah, narin kürekleri savrulma duygusunun
tanıyorum ellerimle ürperen geyikleri
seslerin avcısına koşuyorum, gizlenen
yabanıl bir ışıkta saydamlaşıyor gizem
kıl heybemde bozkırın sirenleri
seriyorum kilimimi göçebe çadırına
ah, haritaların kılıçtan tapuları
bir barbar bir akıncı tenim
hoyratça dalıyor terinin ırmağına
ah, yılkıda koşuşan gecikmişlik duygusu
bu, atlarsız kalınan sabahın altın kurdu
dizlerinde gümüş, ah düşüm benim
kıl heybemde sirenleri bozkırın
gitmek gibi sızılı bir titreşim ışıklarda

10.1.67.1 YALNIZLIK

YALNIZLIK
ruhundaki delik deşik bıçkın kayığı
terkedip girdapların çılgın dansında
sığınmak mavisiz bir limana

10.1.67.1 YOL AYRIMINDA

YOL AYRIMINDA
hüzün ikizidir aşkın
birlikte otururlar yol ortasında
ah serkeş güzelliği elmas sevişmelerin
çağırmasın beni artık çılgın krallığına
diş izi çoğaldıkça bitiyor elma
kayalık dalgalarınla dinle beni
deniz çıplak uzanır tuzun beyazlığına
sen kendi düşlerinden asıldın mı hiç
yeni bir çığlık öğret yanıtlarına
hüzün derindeki izidir aşkın
birlikte susarlar yol ayrımında

10.1.67.1 ÖLÜM

ÖLÜM
sırça atın mavi kanatlarına
inen sabırsız balyoz
karışırken yelesi rüzgârın saçlarına

10.1.68 AZAD ZIYA EREN

10.1.68.1 ATESTE KOR OLUP BITMEKTI DILEGIM

ATEŞTE KOR OLUP BİTMEKTİ DİLEĞİM
ateşte kor olup bitmekti dileğim.
hayatın; köpüksüz ve
huzurlu olduğu bir durgunlukta
ani bastıran yağmurla gelen günün
ilk ıslaklığına yenilmek
evlerde ışıklar sönüyordu çünkü
dalda kırılan rüzgâr
goncasını tarlaya sunan çiçek gibi
geceye devrilip bedenler
evlerde ışıklar sönüyordu
[sizin coşkunuz seyirlik bir film gibi vururken
şehrin kayalıklarına. temmuz
katlanılmaz bir döneme açıyor dilini;
basit ve ihtilal müttefiki bir mevsimin
sıvasına dökülen yaprak sarısı gibi

asit duyguyla]
bugün, hayatın bütün varsıllığı
ipiltili geçkinlikler ardından kırılmış umutlardır
her şey eğilir. dizinden vurulan bir ceylan gibi
ruh da bir gün devrilir
sevgili olup yara alıp hüzün akıp
devrilmeden arınmaktı
ateşte kor olup bitmekti dileğim
hayatın köpüksüz ve
huzurlu olduğu bir durgunlukta
ani bastıran yağmurla gelen günün
ilk ıslaklığına yenilmek.

10.1.68.2 Azad Ziya EREN

Azad Ziya EREN

1976 yılında Diyarbakır'da doğdum. İlköğrenimime Çorum'da başlayıp,orta öğrenimime Gaziantep'te devam ettikten sonra liseyi Diyarbakır'da tamamladım. Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Biyoloji Bölümü son sınıf öğrencisiyim. 1997 Kasım ayından bu yana "Evrensel Kültür", "Kül", "Güney", "Berfin Bahar", "E", "Ağır Ol Bay Düzyazı"; genel yayın yönetmenliğini yaptığım "Çorba Kültür Edebiyat" ve diğer bazı edebiyat dergilerinde şiir ve denemelerim yayımlandı. 1999 yılının aralık ayında, "Karen / Sarı Papatya Dağları" adlı ilk şiir kitabım Kora Yayınlarınca basıldı. Yakında yayınlanacak " Martı Sanat" isimli şiir ağırlıklı bir edebiyat dergisi hazırlıyorum.

10.1.68.3 GLADYATÖR KADIN VE DENIZ LALELERI

GLADYATÖR KADIN VE DENİZ LALELERİ
gençliğim diyor kadın;
salındı nazenin bilekleriyle
düşler kıvrımındaki dünyada
onca fırtına savurdu
aşınmış omzuyla zamanın tortusuna
ve toprağın ahvaline acındım
inleyerek uçmak dedim zerrede
ziyan olmak gökyüzüne
erişkinliğim diyor kadın;

paramparça dolaşırken
dalgaların kanattığı kıyı atlaslarında
özge gladyatör deniz lalesi topluyordu
kalbinin geniş kalibreli gül bahçesine
ve olgunluğa fitillenirken barudî saçlarım
fanusta çırpınan rüzgârın burgusunda
aşkla inildiyordu yapraklar
geçkinliğim diyor kadın;
tazelenen ateştir bilmez miyim
gecenin usanmayan hecesi
murad ki suya eriyen gezgin buluttur
kalbimin serin kumsalında
zamansız açan menekşe
kandilde buğulu aydınlık
rengim diyor kadın;
kanat çırpan en saydam kuzgundur
manifesto veren kaptanı yorgun denizlerin
ve kanıyor tenimdeki adres
sevmekle yakıyor yanmakla kanatlanıyor
maviye düşen kuzgunluğum
özetim diyor kadın; denize
ulaşamayan lale kurusudur
ve gladyatörlerin lirik sonuncusu
gençliğim erişkinliğim
geçkinliğim rengim diyorum
özetim; gladyatör kadın ve deniz laleleri...

10.1.68.4 HAYAT BIR GREVDI SÜREKLI KIRILAN

HAYAT BİR GREVDİ SÜREKLİ KIRILAN
evrenin bütün kıygıları zenci bir tenin sırtında
patlayan kırbaç gibi balkıdıkça;
sustuk sustuğunuza benzer
biraz fazla sıkarak vücudun dişlilerini
tiner koklayan bir kuşun iki kanat arası uzadık
ağır yalnız ve en yukarıya kadar güvensiz
"kendini anlatmalıdır herkes"
gülümseyişinin rengini kan gülü
anlatacak neyimiz kaldı
söyleyecek kimimiz uzak ve yakın

tuttuk sonu geldi
kavradıkça gelişen kaslarıyla ayrılığın
temmuz uzak solgun bir çocuğun eylülü içerdeydi
şehirler bitirmiştik
yürüyorduk en uzağına zayıf köylerin
safran ve katran aynıydı; dilimizle bilmiştik
büyüyorduk tapınağa doğru: kanayan toprağa
bilinir ki ortadoğu şehrinde
kolayına çıkmaz sokağın en sevileni ölüyse
beyaz bir kolanmışçasına yağar günün bütün yağmurları
giden su kalan toprak olur
turunç kapta açlık gibi kalın örgüsüyle tıkırdar zaman
manastır gülistanında kanayan sabır taşı
kahır köpürmesi çark inlemesi
şafak söker gece diker diye bütün sökükleri
işte öyle sevdim
bağlanacak biri kurulacak sevgi kalmasın
barınaksız son güzellik de utancın kamçısıyla
yaralansın için ışık söndü kör kaldık
yine de mersinler sardı bütün çocuklarımızı
prusya mavisi gök ender rastlanan bir sevgiyle sızdı
ne yazık nefretle uyanmak ve bir o kadar seninle hür
mum ölür aşk kalır şarkı söyleyen cüssesiyle
kaplar beni küçük dudakların
göğsünde yükselir en güzel devrim şiiri
sustuk sustukları gibi
şehir bitti köy kaldık yitik bir savın hâlâ ılık teninde
taşla
tortuyla
ve mızrakla sakat bırakılmış bir ütopyanın
son sözleriydik: hayat bir grevdi sürekli kırılan
birer grevdi gözlerin

10.1.68.5 NOCH EIN BISSCHEN LICHT

NOCH EIN BISSCHEN LICHT!
1
köle
efendi ve köklerin hükümdarı engin toprak
işte böyle bilcümle senin için yenileniyorum

devrimin borçlu sırtında açan bahar soyuna
2
belâ bir çağ kargışlıyor sabahı
dört kardeş yaprağın buluştuğu tuz yelkeni
renoir'de kadınca yalınlaşmak istiyorum kankızıl
sularına
şu tenimdeki çentikleri birer ikişer silmek
büyüsünü yitirmiş bir çocuğun ıslak kirpikleriyle
işte böyle bilcümle bunun için açıyorum göğün ağzını
3
zaman yanılsanmış bir ihtilâlin seyir defterinde
insan miğferli kadı'nın akrebinde soluyunca
çiçek şarapnel gibi açar tende
kemik hançer yarası alır
ki en ongun odur sabır denen illette
4
hünerli bir kadının
erdemli her kadının kapanarak gözlerine
kayan bir ışık yumağı gibi gideceğim elbet
viraneliğin susku'nun ve ölümün serin koynuna
yağmur dindiğinde annenin özü
renk bittiğinde babanın sözü
her ışık huzmesinde kardeşin yüzü vuracak
yalnızlığa çürüyen maveraya
orada işte ılık bir ırmak fışkıracak
rüzgâr gümbürtülü keman serinliği
5
seçildim diyorum sivil itaatsizliğin gizli seyrine
yanılıyorsam mumyalayın içimdeki uçurumu
bariyerleyin kimseler düşmesin
metale kazınan makus talihe
unutuldum diyorum yaralı göçün yorgun dizelerinde
yanılıyorsam ilahiler okuyun
vardiyam kekeme bir acıyla tükendi
ahir azizenin dikenli gülistanlığında
6
tragedyanın çıldırtan kanlılığında
seyirci olmak da oynamak en çok susarak
yanılıyorsam çarmıha gerin
tecrit olduğum yamaçta

dilimi hissetmiyorsam
kaburgamda sıkışmış darp izleriyle
sınana sırtlana uyuşturulduğum bu yaşamakta
kanımı kurutun ruhumu bütün çocuklara bölün
ölüm ki en bilge suskunluktur dünya denen batıkta
7
kimseye söylemeyeceğim söz veriyorum
vurulduğumu şiirden başka
içimde körüklenen bu yalım özü
sırtımdaki bastonsuz dağ kimi yurt bildi kimi kurt
bilmeyeceğim aşktan başka
8
lavanta kokulu menekşe ve uzun kollu erguvan
nerede diyeceğim yıldız kokusu ışık biraz daha ışık
detone olmuş bir ses gibi
her şeyin geçkinliğine kilitleneceğim
ekim bıkkın bir yaşamak gibi redifini arayacak
ve bütün bıçkınlığımla doğmayacağım bir daha
yirmi yedinci vuruşunda hasat zamanının
9
küçülen kast engin aşk
dilde biriken kutsî maharet: yanılsama
tek doğurgan anı
sol göğsünde gecenin ödünsüzce saklananı
hünerli bir kadının
erdemli her kadının kapanarak gözlerine
kayan bir ışık yumağı gibi gideceğim elbet
viraneliğin susku'nun ve ölümün serin koynuna
10
uykulu gözlerle gelip posta arabası
binlerce dost kızılderili çıkıp kankızıl sular
sanrısından
falçata gibi sıyırarak kabuğunu toprağın tırnaklarıyla
doğumun yeni sancısını avuçlayacak
ve merhaba çocuk diyecek
diri ses uzunca beklenen ari nefes merhaba..!
*Goethe: Biraz daha ışık!

10.1.68.6 SAATLERDIR YAGIYOR EYLÜL

SAATLERDİR YAĞIYOR EYLÜL

saatlerdir yağıyor eylül
bulutun mavi uçurumun yaşamak gibi
ağır damlalarıyla iniyor toprağa
saatlerdir yağıyor eylül
çılgınca toprağı demleyecek birazdan
o ıslak kokacak
saçların her gün gibi yenibaştan
saatlerdir yağıyor eylül
düşüyoruz utanmadan
sonra iğrenmeden üşüyoruz
ırmak kabarıyor
ölüm açıyor ekmek gibi bölüşüyoruz
saatlerdir yağıyor eylül
seni diyorum kendime denklediğim
aydınlık bir sokak gibi içime işlediğim
gün uyuduğunda filiz unuttuğunda büyümeyi
vurgun yemiş bir bacak gibi inatla
kendime eklediğim seni düşünmek
kalbimin dört odasında ülke büyütmek
saatlerdir yağıyor eylül
saatlerdir omuzlayarak bütün yalnızlığımı
ıslanalım diyorum yaprağa
tarla kuşuna toprağa biraz eksik biraz tortu biraz kül
saatlerdir yağıyor çünkü
bulutun mavi uçurumun yaşamak gibi
ağır damlalarıyla eylül

10.1.68.7 SAKINCALI SIIR DISARISI EYLÜL KOKUYOR

SAKINCALI ŞİİR DIŞARISI EYLÜL KOKUYOR

krizantem taçyaprağında çıldırtan kışkırtıcılık
katıyor kokusunu çok parmaklık arasından kıvrılan
sokağa
kökünden çekilen bütün dostlar geride kaldı
gecenin çoğu tohumla serpilen yalnızlıkta
dışarısı eylül kokuyor gök olabildiğince mavi
birkaç işçi sarıyı kolluyor ekmeğe geçmek için
bakir bir sürü sızıyor bulut tarlasına can’ı kanadında

kırık asfaltla açılan öteki meydanda yine ıslanıyor
rötarlı umut
çaresiz bir başkaldırı bu sakıncalı şiir
biraz daha oynansa üstünde içinden birkaç devrim
fışkıracak
sakıncalı...sakıncalı devrim mürekkebin içinde kalacak

10.1.68.8 SUYU SIIR BILDIM SUSUZLUGU ASK

SUYU ŞİİR BİLDİM SUSUZLUĞU AŞK
sesinin kokusu var
şiir parlatan ince parmakları
gerekçeli bir rüzgârın
tende belâgat burcusu
dünyayı hep unuttum
bütün dillerini yuvarlanmış karanın
suyu şiir bildim susuzluğu aşk
nedensiz bir terk edişti suya aşınmak
eskiciye devredilen kullanılmış ırmak
kirpik gibi kardeş gibi
sessizce döküldükçe göğsüne ormanın
anneyi yakan uzun esmerlikti
sesinin kokusu var
kalbimi titreten mahcup itibarı
boşluğu hep unuttum
içimde büyüyen sökülme arzusunu
sadakati şiir bildim
sadakatsizliği kâğıda dağılmayan mürekkep
dönüşsüz bir yolculuktu suya göçmek
kerpiç evde kavlayan kimsesizlik
dem gibi kuytuluk çöl gibi
büyüdükçe ayak dibinde sıtmalı çocuğun
babayı yıkan ıslak suskunluktu
sesinin kokusu var
sağdığım her gülün yanaklarında
benzersiz gümbürtüsü
gülü şiir bildim
gülsüzlüğü gücünü yitirmiş en elzem sihir
böyle de güzelsin yok/su dil..!
sadakatsizliği kâğıda dağılmayan mürekkep

10.1.68.9 TUTUK KULESI

TUTUK KULESİ
parıldayan bir diyardı avutulan
çığlığımı bırakıp göğüne
ellerimi uzatamadığım boynuna
loş bir zamandı sunulan
sedef kemerinin
sırtı dönük siyahlığında yaşadım boyuna
yosun sürüldü suyundan
ömrünü tüketti balık dökülen pullarla
yanardağın sönmüş tanıklığıyla
ovada yel, tende ateş unutuldu
bitti toprak
yeni bir adres yaratarak
çorak sokakları terk edip eski duraklara
gitti toprak
ve kendimi bir tutuk kulesine sunarak
içime akan yeşil ovaları
çocukluğun uzak gönül kokusunu
kırık sevinçlerde unutulmuş
eski bir aşkla duyarak eksik büyüdüm!
suya üç renk düştü sabahı / üç metafor yükseldi sudan
tarihe işleyen siyah çelenk / eksilmedi kule kapımdan
su çözdü renk çözüldü
yeni bir deriyi işleyip sızlayan kemiklere
alıp başı akıtıp yaşı gitmeli
bu zaman da görüldü...

10.1.68.10 UZAK TANIK

UZAK TANIK
uzak tanıklarıyız
kulağımızda seken hayatların ...
matarasında damlasız
çöllere serilmiş adamlardık
gözlerinin ferine bu şehrin
yeni surlar dikmeye sevdalandık
demirci zırhlarımıza giydirdik sabrı

kalkanlarımıza çığlıklar sürdük de
sıyrılamadık yüzümüzdeki esmer lekelerden
tanıklarıydık uzak cinayetlerin
görülmeyen
gömülmeyen cesetlere ağlattık gözlerimizi
uzak durdu sıcaklığı yeminli dillerin
şehirler batıyordu
şehrimiz, batacağı sabaha geceden bakıyordu
duyulmuyordu içimizdeki matem
metamatiksel kaoslardan
içimizde zenci bir ülke kara kara düşünüyordu!
madem duyulmuyorduk
bağırmalıydık katılmalıydık
da katlanmamalıydık demek
sesimiz uzak tanıklarımızda ses mi buluyordu?

10.1.68.1 SIIRIN INCE MÜHRÜ

ŞİİRİN İNCE MÜHRÜ
"bir çöl bitkisinin susamışlığıyla özlüyorum seni"
diyen Gioconda Belli'ye
geceye okşanan ruhumun
gizemle vurduğu çanla ışıyor gün
teninin beyaz yamacına
sen yine de sevme beni
sevildikçe çünkü daha da iniyorum
yalnızlığın bazaltına
akrep zemheri bir uğultu gibi dönüyor kulağımda
özsuyun dalgasını yutan şehveti
hayatın buğusuyla soyunuyor beyaz imgene
şehrin bütün gölgelerinde
yaklaşan kuytuluğu ayaklanıyor eylülün
ve zaman yenik zamanla yenildik diyor
mağrur görüntüsüyle yıkılan duvar
kuyuları bütün kıyıları tek tek dolaştım
hayat şiirden
kanayıp dinmemek aşktan ibaret anladım
kuyularda çocuklar
kıyılarda kumsallarla ayaklanmış

aşklar siliniyordu
bağışlanmamış bir sunaktım kayıp lâhit ya da
gecenin sol göğsünde kimsesiz unutulan.
bir serenat dillenirdi şiirin ince mühründe
saçta unutulan kadim kış ve
keskin soğuk vardiyanın tene sürtünen sesiyle
ayın kızıllığı der ki
kifayet şiirde değil gecededir
her şair bir gecenin artığı
usun ilahi doğurganlığında açan gül
sonbaharın sararttığı yaprağıyla geçeğendir
geceye okşanan ruhumun
tutkuyla vurduğu çanla ışıyor gün
teninin beyaz yamacına
ve üstüne toprak dökülmüş bir nehir
akıyor parmaklarımdan
besbelli yeni bataklık arıyor birileri
sen yine de sevme beni
şiirin ince mühründe sevgilim
yankılı çocuk sesleri çağıldıyor

10.1.69 AZIZ NESIN

10.1.69.1 67

67.YAŞ
Benim doğduğum gün
Günler uzamaya başlar
Öyle bir öleceğim ki
Geceler uzamaya başlayacak
Ve öyle bir öleceğim ki
Günlerle gecelerden başka
Hiçkimse öldüğümü anlamayacak

10.1.69.2 ACININ DUVARI ASILINCA

ACININ DUVARI ASILINCA
Kendisi çatlamadan
Toprağı çatlatamaz tohum
Asmışım sinirini mutsuzluğun
Ayrımsayamıyorum bile öyle mutsuzum

Acısını artık duyamıyorum
Ki kendim öyle bir acı olmuşum
Nasıl görmezse göz kendini
Kendimi arıyor bulamıyorum.

10.1.69.3 ARKADASIM BADEM AGACI

ARKADAŞIM BADEM AĞACI
Sen ağaçların aptalı
Ben insanların
Seni kandırır havalar
Beni sevdalar
Bir ılıman hava esmeye görsün
Düşünmeden gelecek karakış..
Açarsın çiçeklerini ..
Bense hayra yorarım gördüğüm düşü...
Bir güler yüz bir tatlı söz..
Açarım yüreğimi hemen
Yemişe durmadan çarpar seni karayel
Beni karasevda
Hemde bilerek kandırıldığımızı
Kaçıncı kez bağlanmışız bir olmaza
Koo desinler bize şaşkın
Sonu gelmesede hiç bir aşkın
Açalım yinede çiçeklerimizi
Senden yanayım arkadaşım
Havanı bulunca aç çiçeklerini
Nasıl açıyorsam yüreğimi
Belki bu kez kış olmaz
Bakarsın sevdan düş olmaz
Nasıl vermişsem kendimi son sevdama
Vur kendini sen de bu güzel havaya

10.1.69.4 ASK ÜZRE

AŞK ÜZRE
Sevişirken yılan bile dokunmaz
Tapınmakta aşktan saygın olamaz

Sevda üzre yıldırım olsa çarpmaz
İstiyorsan uzak kalmak ölümden
Hep aşk üzre olmalısın a caanım
Ki ölüm de sevişirken kıyamaz

10.1.69.5 Bagisla / Aziz Nesin

Bağışla / Aziz Nesin
Ya zamanından çok erken gelirim
Dünyaya geldiğim gibi
Ya zamanından çok geç
Seni bu yaşta sevdiğim gibi
Mutluluğa hep geç kalırım
Hep erken giderim mutsuzluğa
Ya herşey bitmiştir çoktan
Ya hiçbir şey başlamamış
Öyle bir zamanına geldim ki yaşamın
Ölüme erken seviye geç
Yine gecikmişim bağışla sevgilim
Seviye on kala ölüme beş

10.1.69.6 BOSUNA

BOŞUNA
Sen yoksun.........
Boşuna yağıyor yağmur...
Birlikte ıslanmayacağız ki.....
Boşuna bu nehir......
Çırpınıp pırpırlanması.....
Kıyısında oturup göremeyeceğiz ki...
Uzar uzar gider..
Boşuna yorulur yollar..
Birlikte yürüyemiyeceğizki..
Özlemlerde ayrılıklar da boşuna
Öyle uzaklardayız..
Birlikte ağlayamayacağız ki
Seviyorum seni boşuna..
Boşuna yaşıyorum
Yaşamı Bölüşemiyeceğiz ki ...

10.1.69.7 Daha Ne / Aziz Nesin

Daha Ne / Aziz Nesin
Verebileceğinin hepsini verdi
Yaşattı sana yaşanmamışlarını
Ama sen sonsuz sınırsız doyumsuz

Hiçbir sevi sür-git değil
Cennet bir tadımlık
Mutluluk bir şimşek parıltısınca
Zaman nasıl donmuşsa bir resimde
Donmuşluğudur zamanın mutluluk
Ölümsüz olan bir anmalık
Yaşattı seni yaşayamadıklarında
Hem de ölesiye
Daha ne

10.1.69.8 DAR DÜNYA

DAR DÜNYA
Yüreğim gövdeme sığmıyor
Gövdem odama
Odam evime sığmıyor
Evim dünyaya
Dünyam evrene sığmıyor
Patlayacağım
Acımın acısından susmuşum
Ki suskunluğum göklere sığmıyor
Böyle bir acıyı kimlere nasıl anlatacağım
Gönül dar geliyor sevgime
Kafam beynime
Ah şakaklarım
Çatlayacağım
Anladım artık anladım
Kimselere anlatamayacağım

10.1.69.9 DERINLIK ÇEKIMI I

DERİNLİK ÇEKİMİ I

Yükseklerden bakamıyorum
Korkuyorum
Derinlik çekiyor kendine
Düşecekmişim gibi içimin derinliğine
Başım dönüyor yükseklerden
Çekiyorum beni kendi derinliklerime

10.1.69.10 DERINLIK ÇEKIMI II

DERİNLİK ÇEKİMİ II
En derini dünyanın kendi uçurumum

Başım dönüyor içimin derinliğinden
Bigün kaldırıp kendimi fırlatacağım
Kendimi kendi içime atacağım
Kartal kanatlarının da bir sınırı var gökte
Uçakların da füzelerin de
Bütün o sınırları aşacağım
Kendimi içimdeki sınırsız boşluğa bırakacağım
Durmadan çekiyor beni bu dipsiz doruksuz uçurum
Gözlerim kararıyor içime bakınca
Atıp kendimi kendime
Derinlik korkusundan büsbütün kurtulacağım

10.1.69.1 DOGUMGÜNÜ TELGRAFI

DOĞUMGÜNÜ TELGRAFI
Sen iyi ki doğdun
Ben iyi ki yaşıyorum
Ne güzel şey
Seni hala seviyorum

10.1.69.1 En Güzel / Aziz Nesin

En Güzel / Aziz Nesin
Bu müze var ya bu müze
Seninle gezerken güzel
Kimseler yoksa salonda
Seni öpmek en güzel
Bu rakı var ya bu rakı
Seninle içerken güzel
Kimler olursa olsun varsın
Rakılı ağzından öpmek en güzel
İşte bu dünya var ya bu dünya
Seninle yaşarken güzel
Sen varsın ya sen
Ancak benimleysen güzel

10.1.69.1 EN UZUN MARATON

EN UZUN MARATON
Yüz metrede beni herkes geçer
Dörtyüz metrede pekçokları
Geçer çoğu sekizyüz metrede
Ama ben bırakmam yarışı
Beni bin metrede geçersin

Ben yine koşarım
Onbin metrede öndesin
Koşarım ben yine
Yirmi kilometrede geçersin
Hep koşmaktayım
Otuz kilometrede
Kırk kilometrede de geçersin
Ben koşuyorum hâlâ
Ama ellinci
Yada altmışıncı kilometrede
Soluğun tükenip bir yerde
Dayanamaz düşersin
Bak koşuyorum hâlâ
Çünkü ben bir yaşam maratoncusuyum
Buyüzden yaşamın en yalnızıyım
Bu sonsuz yarışın sonunda
Beni geçemezsin
Ölümün en büyük ödül olduğunu bilemezsin
Yine ben olurum ilk göğüsleyen ölümü

10.1.69.1 KENDIME ÖGÜT

KENDİME ÖĞÜT
Uslanma hiç hep deli kal
Büyüme sakın çocuk kal
Es deli deli böyle kal
Son harmanında sevdanın
Tüken toz toz savrula kal
Suçüstü bulmalı ölüm
Ölürken de sevdalı kal ...

10.1.69.1 KONSER

KONSER
Şimdiden duyuyorum
Herşey birdenbire olacak
Şuramda bir kılcal damar
Yada beynimde bir sinir ucu
O anda biyerlere atılmış eski bir kemanın
Yalnızlıktan gerilmiş bir teli kopacak

Yada terkedilmiş bozuk bir piyanodan
Tek notalık si minörden bir ses çıkacak
Karanlıkta ve yalnızken dinlemeli
Bu konser modası geçmiş adamın
Yaşamı boyunca sunmak isteyip de
Veremediği ilk ve son konser olacak

10.1.69.1 MERAK

MERAK
İçimde bir merak öyle bir merak
Ölümümden bir ay sonra bir güncük yaşamak
Ve dostu düşmanı
Suçüstü yakalamak

10.1.69.1 OKUL

OKUL
Mapus damı bana çok şey öğretti
Ama en çok sabretmeyi
Yalnızken kalabalık olmayı
Kalabalıktayken de kendimle kalmayı
Ve sürekli kavga edip
Durmadan kendimle barışmayı
Hiç gocunup yüksünmeden
İhanetlere katlanmayı
Beş metrede beşbin metreyi yürümeyi
Ve duvarların darlığında
Dünyaları dolaşmayı
Ve hepsinden de çok
Bütün yuvarlakları yüreğimde bileyip sivriltmeyi
İnsan olmayı insan olmayı

10.1.69.1 SEN SÖYLEMEDEN DE BILIYORUM

SEN SÖYLEMEDEN DE BİLİYORUM
Seziyorum ki kaçacaksın..
Yalvaramam koşamam
Ama sesini bırak bende
Biliyorum ki kopacaksın
Tutamam saçlarından

Ama kokunu bırak bende
Anlıyorum ki ayrılacaksın
Cok yıkkınım yıkılamam
Ama rengini bırak bende
Duyumsuyorum ki yiteceksin
En büyük acım olacak
Ama ısını bırak bende
Ayrımsıyorum ki unutacaksın
Acı kurşun bir okyanus
Ama tadını bırak bende
Nasıl olsa gideceksin
Hakkım yok durdurmaya
Ama kendini bırak bende

10.1.69.1! SIVAS ACISI

SIVAS ACISI

Ben tanırım
Bu bulut bizim oranın bulutu
Hemşeriyiz ne de olsa
Benim için kalkmış ta Sıvas'tan gelmiş
Yurdumun bulutu
Başımın üstünde yeri var

Ben bilirim
Bu rüzgâr bizim oranın rüzgârı
Hemşerimiz ne de olsa
Benim için kopup gelmiş yayladan
Yurdumun rüzgârı
Kurutsun diye akan kanlarımı

Ben anlarım
Bu acı bizim ora işi hançer acısı
Bir ülkedeniz ne de olsa
Aynı dili konuşsak da
Anlamayız birbirimizi
Hançerin nakışı
Tanıdım acısından Sıvas işi

Ben duyarım duyumsarım
Bizim oranın sızısı bu
Binip kara bir buluta Sıvas ilinden
Sıvas rüzgârında uçup gelmiş
Helallik dilemeye

Ey yüreğimin onmaz acıları
Ey beynimin dinmez sancıları
Suç ne bende ne de sende
Suç seni karanlıklara gömenlerde
Ne de olsa yurttaşımsın
Kapalı olsa da bütün vicdan kapıları yüzüne
Bilmelisin bir yerin var canevimde

10.1.69.2 SOL EL KONÇERTOSU

SOL EL KONÇERTOSU
Demek yazamadan
Demek okuyamadan
Demek konuşamadan
Hem de ölmeden yaşanabilirmiş
Ama sevmeden yaşanamıyor Üçgülüm
Bir ölüyle bir canlı
Bir bedeni bölüştük
Sağ yanım ölmüş
Sol yanım capcanlı
Demek yazamadan
Demek okuyamadan
Demek konuşamadan
Ama düşünebildiğim için seni yaşıyorum
Yaşayabildiğim için sevmiyorum
Sevdiğim için yaşıyorum
Bir kolum bir elim bir bacağım ve dilim tutmuyor
Öyle bir sevgi var ki içimde
O beni hâlâ diri tutuyor
Yazamasam da okuyamasam da konuşamasam da
Seviyorum seni Üçgülüm
Sevdikçe yaşıyor yaşadıkça seviyorum

10.1.69.2 SON ISTEK

SON İSTEK

Bitki olacaksam
Çayır çimen olayım
Aman baldıran değil
Yol altında kalacaksam
Gelin arabaları geçsin üstümden
Çelik paletler değil
Üstümde çocuklar koşuşsun
Ne kaçan ne kovalayan
Askerler değil
Kerpiç yapacaksanız beni
Okullarda kullanın
Cezaevlerinde değil
Soluğum tükenmez de kalırsa
Islık öttürsünler
Aman ha düdük değil
Kalem yapın beni kalem
Şiirler yazan sevi üstüne
Ölüm kararı değil
Ölünce yaşamalıyım defne yapraklarında
Sakın ola ki
Silahlarla değil
Aziz NESİN

10.1.69.2 SUSARAK

SUSARAK

Güneş altında söylenmedik söz yokmuş..
Bu yüzden geceleri söylüyorum sevdiğimi..
Ne gece ne gündüz yokmuş söylenmemiş söz..
Bende söylenmişleri söylüyorum yeni biçimde..
Hiç bir biçim kalmamış dünyada denenmedik...
Bende susuyorum sevgimi saklayıp içimde....
Duyuyorsun değilmi suskunluğumu nasıl haykırıyor...
Susarak sevgisini ilan eden çok var sevgilim...
Ama bir başka seven yok benim sustuğum biçimde .....

10.1.69.23 SÖZ

SÖZ
Bilirsiniz sözümde hep durmuşumdur duracağım
Sevgilime sözverdim ben yirmi yıl yaşayacağım
Düşmanlarım sevinmesin yirmi yıl sonra yok diye
Belli değil yirmi yıla ne zaman başlayacağım

10.1.69.24

Yaşıyorum Demek / Aziz Nesin
Çok merak ediyorum kendimi
    Başıma birşey mi geldi
Öldüm mü kaldım mı
    Hiçbir haber yok kendimden
Bu sabah kapımı çaldım
    Kapıyı açan kendim
Bir süre kendime baktım
    Bu güleç yüz bendim
Oh ne güzel bir sabah
    Bugün de yaşıyorum demek
Benden başka yok kimsem
    Beni merak edecek

10.1.69.25 YOK

YOK
Kitabımı sana adamak istedim
Gözlerine baktım
Gözlerin yok
Öpmek istedim
Yüzüne baktım
Yüzün yok
Tutmak istedim elini
Elin yok
Isıt sözlerimi yüreğe işleyen kulakların yok
Anlat bana bişey anlat
Dilin yok
Haydi yanyana yanın yok
Kitabımı sana adamak istedim
Adın yok
Güvercin getirdi şiirimi geriye
Bu dünyada anlattığın kadın yok ....

10.1.69.2 YOKLUGUNDAKI SEN

YOKLUĞUNDAKİ SEN
Yine yalnız değilim her zamanki gibi
Bu Uzakdoğu gecesinde yokluğunlayım
Aramızda yirmibeşbin kilometre
Sen kıştasın ben yazdayım
Sen bir yarısında dünyanın
Ben öte yarısındayım
Yine de bırakmıyor ellerimi yokluğun
Daha da bir gönlümcesin
Varlığından bin kat güzel
O yalımsal çıplaklığın yalaz yalaz
Ve en gizlerden konuşurken ellerin
İçimden gelmiyor mektup yazmak demeden
Sevişiyoruz yirmibeşbin kilometreden

10.1.69.2 YUVA

YUVA
Yanyana geldikçe daha uzak
Birlikteyken daha kimsesiz
Bir ağırı sızım sızım yeri belirsiz
O da yalnız
Ben de yalnız
Acılar tütüyor bacamızdan
Görünmeyen taş duvarlar örmüşüz
Duvar olduk kendimize kendimiz
Ne yana dönsek
Kendimize çarparız

10.1.69.2 ZORLA

ZORLA
Kendiliğimden şiir yazmadım
Şiir yazdırttı kendini
Hiçbir seviyi ben bırakmadım
Seviler bıraktırttı kendini
Kaçmadığıma bakmayın siz
Döğüştümse namus deyip
Hiçbir kavgayı ben çıkarmadım

Kavgaya zorladılar beni
Bu amansız yarışa kendim girmedim
Soluk soluğa yarışta buldum kendimi
Gönüllü katılmadım hiçbirine
İstesem de istemesem de yarışa kattılar beni
Biliyorum ki yazılan artık yaşanmaz
Ben yazmak istemedim
Yaşamak istedim sevgimi
Kendileri yazdırttılar kendilerini

10.1.69.29 ÇOCUKLARIMA

ÇOCUKLARIMA
Diyelim ıslık çalacaksın ıslık
Sen ıslık çalınca
Ne ıslık çalıyor diye şaşacak herkes
Kimse çalamamalı senin gibi güzel
Örneğin kıyıya çarpan dalgaları sayacaksın
Senden önce kimse saymamış olmalı
Senin saydığın gibi doğru ve güzel
Hem dalgaları hem saymasını severek
De ki sinek avlıyorsun sinek
En usta sinek avcısı olmalısın
Dünya sinek avcıları örgütünde yerin başta
Örgüt yoksa seninle başlamalı
Say ki hiçbir işin yok da düşünüyorsun
Düşün düşünebildiğince üç boyutlu
Amma da düşünüyor diye şaşsın dünya
Sanki senden önce düşünen hiç olmamış
Dalga mı geçiyorsun düşler mi kuruyorsun
Öyle sonsuz sınırsız düşler kur ki çocuğum
Düşlerini som somut görüp şaşsınlar
Böyle bir dalgacı daha dünyaya gelmedi desinler
Dünyada yapılmamış işler çoktur çocuğum
Derlerse ki bu işler bişeye yaramaz
De ki bütün işe yarayanlar
İşe yaramaz sanılanlardan çıkar

10.1.69.3(ÇOGALMAK

ÇOĞALMAK
Kalabalıkta kalabalıkça yalnızlık
Yalnızladıkça birbirimizi
Haydi çoğalalım
Çoğaltarak kendimizi
Bir canım çoğal da bin can ol
Isıt yaşlıların yalnızlıklarını ilinsin üşümüşlüğü bırakılmışların
Çoğalın dudaklarım çoğalın sonsuz
Öpün bütün ağlayan çocukları kimsesiz
Çoğal gözlerim çoğal
Gör bütün görmeyenlerde yapayalnız
Ellerime tutunun ellerime çoğalın
Okşayın sevecenlikle çocukları
Hıçkırırlarken uykularında bile

10.1.69.3: ÖLÜME EGILMEK

ÖLÜME EĞİLMEK
Uyumaya değil
Rüyalarıma gidiyorum
Orada yaşayacağım isteğimce
Uyanıkken hiç yaşayamadığım
Hepsi de gençti güzeldi
Sevdim sevildim diye aldanarak
Son gördüğüm onlar olacak
Bunca yıldır sevgiye dayanamadığım
Ölüme değil
Sonsuzluğa gidiyorum
Orda dinleneceğim gönlümce
Yaşarken hiç mi hiç dinlenemediğim
Kalemim yine elimde
Kağıtlarım da önümde
Son uykusunda düşecek başım
Sağlığımda hiç eğmediğim

10.1.69.3: Siire Tutunmak / Aziz Nesin

Şiire Tutunmak / Aziz Nesin
Yok başka hiçbir umarın
En granit kayanın en ortasında

Balta girmemiş karanlıklarında kıpırtısız
Ya ölmektir kurtuluşun
Ya da şiire tutunmak
O en gergin tele şöyle bir dokun
Son tınıyla tel kopsun
Ayak sesleri duyulsun ölümün
Her yanın her yönün çıkmaz
Nereye baksan yok
Hiç bile herşey sayılır o bulunduğun yerde
Kurtarırsa kurtarır ancak
Yine şiire tutunmak.

10.1.69.3 SIIRE TUTUNMAK

ŞİİRE TUTUNMAK
Yok başka hiçbir umarın
En granit kayanın en ortasında
Balta girmemiş karanlıklarında kıpırtısız
Ya ölmektir kurtuluşun
Yada şiir tutunmak
O en gergin tele şöyle bir dokun
Son tınıyla tel kopsun
Ayak sesleri duyulsun ölümün
Her yanın her yönün çıkmaz
Nereye baksan yok
Hiç bile herşey sayılır o bulunduğun yerde
Kurtarırsa kurtarır ancak
Yine şiire tutunmak.

10.1.70 ASIK VEYSEL

10.1.70.1 Ala Gözlü Benli Dilber / Asik Veysel Satiroglu

Ala Gözlü Benli Dilber / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ala gözlü benli dilber
Bir gün gelsen bize doğru
Seni sevdim can u dilden
Çekme kendini naza doğru
Ne pervam var ne de perdem
Sanma beni hali bir dem
Söyler seni teller her dem
Kulak versen saza doğru
Aşıka zülfükar isen
Gülsen de güle zar isen
Hakikatli bir yar isen
Ben geleyim size doğru
Gönülleri bir edelim
Gayrileri biz nidelim
İkimiz de bir gidelim

Yürüyelim ize doğru
Bir gün için feryadı zar
Bülbül eder her dem seher
Aç sinemi gel gör ne var
Arttı derdim yüze doğru
Kafi derdim bir derd katma
Veysel'i yabana atma
Kerem eyle çok uzatma
Kavuşalım yaza doğru.

10.1.70.2 Ala Gözlü Benli Dilber / Asik Veysel Satiroglu

Ala Gözlü Benli Dilber / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ala gözlü benli dilber
Bir gün gelsen bize doğru
Seni sevdim can u dilden
Çekme kendini naza doğru
Ne pervam var ne de perdem
Sanma beni hali bir dem
Söyler seni teller her dem
Kulak versen saza doğru
Aşıka zülfükar isen
Gülsen de güle zar isen
Hakikatli bir yar isen
Ben geleyim size doğru
Gönülleri bir edelim
Gayrileri biz nidelim
İkimiz de bir gidelim
Yürüyelim ize doğru
Bir gün için feryadı zar
Bülbül eder her dem seher
Aç sinemi gel gör ne var
Arttı derdim yüze doğru
Kafi derdim bir derd katma
Veysel'i yabana atma
Kerem eyle çok uzatma
Kavuşalım yaza doğru.

10.1.70.3 Aldanma Cahilin Kuru Lafina / Asik Veysel Satiroglu

Aldanma Cahilin Kuru Lafına / Aşık Veysel Şatıroğlu
Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın kulu yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır
Kar suyundan süzen ceşme göl olmaz
Gül dikende biter diken gül olmaz
Diz diz eden her sineğin bal'olmaz
Peteksiz arının balı yalandır
İnsan bir deryadır ilimle mahir
İlimsiz insanın şöhreti zahir
Cahilden iyilik beklenmez ahir
İşleği ameli hali yalandır
Cahil okur amma alim olamaz

Kamilik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır

10.1.70.4 ALDANMA CAHILIN KURU LAFINA

ALDANMA CAHİLİN KURU LAFINA
Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın külü yalandır
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır
Kar suyundan süzen çeşme göl olmaz
Gül dikende biter diken gül olmaz
Diz diz eden her sineğin bal'olmaz
Peteksiz arının balı yalandır
İnsan bir deryadır ilimle mahir
İlimsiz insanın şöhreti zahir
Cahilden iyilik beklenmez ahir
İşleği ameli hâli yalandır
Cahil okur amma alim olamaz
Kâmillik ilmini herkes bilemez
Veysel bu sözlerin halka yaramaz
Sonra sana derler deli yalandır
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.5 Allah Birdir Peygamber Hak / Asik Veysel Satiroglu

Allah Birdir Peygamber Hak / Aşık Veysel Şatıroğlu
Allah birdir Peygamber Hak
Rabbül alemindir mutlak
Senlik benlik nedir bırak
Söyleyim geldi sırası
Kürt'ü Türk'ü ve Çerkes'i
Hep Adem'in oğlu kızı
Beraberce şehit gazi
Yanlış var mı ve neresi?
Kuran'a bak İncil'e bak
Dört kitabın dördü de Hak
Hakir görüp ırk ayırmak
Hakikatte yüz karası
Binbir ismin birinden tut
Senlik benlik nedir sil at
Tuttuğun yola doğru git
Yoldan çıkıp olma asi
Yezit nedir, ne kızılbaş
Değil miyiz hep bir kardaş
Bizi yakar bizim ateş

Söndürmektir tek çaresi
Kimi ne çeker dilinden
Hem belinden hem elinden
Hayır ve şer emelinden
Hakikat bunun burası
Şu alemi yaratan bir
Odur külli şeye kadir
Alevi Sünnilik nedir
Menfaattir varvarası
Cümle canlı hep topraktan
Var olmuşuz emir Haktan
Rahmet dile sen Allah'tan
Tükenmez rahmet deryası
Veysel sapma sağa sola
Sen Allah'tan birlik dile
İkilikten gelir bela
Dava insanlık davası…

10.1.70.6 Anama / Asik Veysel Satiroglu

Anama / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dokuz ay koynunda gezdirdi beni
Ne cefalar çekti ne etti Anam
Acı tatlı zahmetime katlandı
Uçurdu yuvadan yürüttü Anam
Anaların hakkı kolay ödenmez
Analara ne yakışmaz ne denmez
Kan uykudan gece kalkar gücenmez
Emzirdi salladı uyuttu Anam
Doğurdu beni Sivas ilinde
Sivralan Köyünde tarla yolunda
Azığı sırtında orak elinde
Taşlı tarlalarda avuttu Anam
Ben yürürdüm Anam bakar gülerdi
Huysuzluk edersem kalkar döverdi
Hemen kucaklayıp okşar severdi
Çirkin huylarımı soyuttu Anam
Çocuğudum Anam bana ders verdi
Okumamı çalışmamı ön gördü
Milletine bağlı ol da dur derdi
Vatan sevgisini giyitti Anam
Tükenmez borcum var Anama benim
Onun varlığından oldu bedenim
Kimi köylü kızı kimisi hanım
Ta ezel tarihte kayıtlı Anam
Veysel der kopar mı Analar bağı
Analar doğurmuş ağayı beyi
İşte budur sözlerimin gerçeği
Okuttu oğretti büyüttü Anam

10.1.70.7 Anlatamam Derdimi Dertsiz Insana / Asik Veysel Satiroglu

Anlatamam Derdimi Dertsiz İnsana / Aşık Veysel Şatıroğlu
Anlatamam derdimi dertsiz insana

Derd çekmeyen dert kıymetin bilemez
Derdim bana derman imiş bilmedim
Hiçbir zaman gül dikensiz olamaz
Gülü yetiştirir dikenli çalı
Arı her çiçekten yapıyor balı
Kişi sabır ile bulur kemali
Sabretmeyen maksudunu bulamaz
Ah çeker aşıklar ağlar zarınan
Yüce dağlar şöhret bulmuş karınan
Çağlar deli gönül ırmaklarınan
Ağlar ağlar göz yaşların silemez
Veysel günler geçti yaş altmış oldu
Döküldü yaprağım güllerim soldu
Gemi yükün aldı gam ilen doldu
Harekete kimse mani olamaz

10.1.70.8

Aslıma Karışıp Toprak Olunca / Aşık Veysel Şatıroğlu
Aslıma karışıp toprak olunca
Çiçek olur mezarımı süslerim
Dağlar yeşil giyer bulutlar ağlar
Gök yüzünde dalgalanır seslerim
Ne zaman toprakla birleşir cismim
Cümle mahluk ile bir olur ismim
Ne hasudum kalır ne de bir hasmım
Eski düşmanlarım olur dostlarım
Evvel de topraktır sonra da adım
Geldim gittim bu sahnede oynadım
Türlü türlü tebdilata uğradım
Gahi viran şen olurdu postlarım
Benden ayrılınca kin ve buğuzum
Herkese güzellik gösterir yüzüm
Topraktır cesedim güneştir özüm
Hava yağmur uyandırır hislerim
Alemler alemi ölçer biçerler
Hamını hasını eller seçerler
Bu dünya fanidir konar göçerler
Veysel der ki gel barışak küslerim

10.1.70.9 Aglar Veysel Çikmaz Sesi / Asik Veysel Satiroglu

Ağlar Veysel Çıkmaz Sesi / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ah çektikçe erir gider
Yüreğimin yağı benim
Seni görsem durur gider
Dillerimin bağı benim
Gam leskesi saf saf oldu
Hep sözlerim boş laf oldu
Senin yolunda mahv oldu
Gençliğimin çağı benim
Ah belimi büken oldu
Gurbet bana diken oldu

Altı aydır mekan oldu
Dibi kırkkız dağı benim
Sensin derdine düştüğüm
Hayal oldu konuştuğum
Her gün yediğim içtiğim
İçerimde ağu benim
Ağlar VEYSEL çıkmaz sesi
Gine coştu gam deryası
Garip gönlümün yaylası
Güzel hüsnün bağı benim

10.1.70.1(Aglayi Aglayi Vardim Pinara / Asik Veysel Satiroglu

Ağlayı Ağlayı Vardım Pınara / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ağlayı ağlayı vardım pınara
Kirli yağlığımı yuvermediler
Herkes destisini doldurdu çıktı
Bana da bi damla su vermediler
Elimde bir kadeh vardım kurnaya
Hücum eylediler bana vurmaya
Elimdeki kadehimi kırmaya
Tuttular bir kaçı koyvermediler
Al bu kadehini kaldır dediler
Gözünün yaşıyle doldur dediler
Bir fincan su verdik bildir dediler
Sanki ya verdiler ya vermediler
Çalıştım kadehim dolduramadım
Kimseye halimi bildiremedim
Gönlümün arzusunu aldıramadım
Dileğim hekime deyvermediler
Veysel bu sitemler canımı yaktı
Güzellerde eda yoktur naz kalktı
Herkes üç beşini aldı bıraktı
Beni de bir kere evermediler

10.1.70.1: Askin Beni Elden Ele Gezdirdi / Asik Veysel Satiroglu

Aşkın Beni Elden Ele Gezdirdi / Aşık Veysel Şatıroğlu
Aşkın beni elden ele gezdirdi
Çok dolandım bulamadım eşini
Beni candan usandırdı bezdirdi
Tuzlu imiş yiyemedim aşını
Benim ile gezdin beni arattın
Beraber oturup beraber yattın
Türlü türlü gullerinden koklattın
Aşık ettin güle bülbül kuşunu
Altmış iki yıldır seni ararım
Tükendi sabrım yoktur kararım
Dağa taşa kurda kuşa sorarım
Kimse bilmez hikmetini işini
Her millete birer yüzden göründün
Kendini sakladın sardın sarındın
Bu dünyayı sen yarattın girindin
Her nesnede gösterirsin nakşını

Görenlere açık körlere gizli
Kimine göründün oruç namazlı
Veysel'e göründün cilveli nazlı
Tutan bırakır mı senin peşini

10.1.70.1. Asik Veysel SATIROGLU.htm

Aşık Veysel ŞATIROĞLU

1894 yılında Sivas'ın Şarkışla ilçesine bağlı Sivrialan köyünde doğdu, 21 Mart 1973 tarihinde aynı yerde öldü. Yoksul bir çiftçi ailesinin çocuğu olan Aşık Veysel, yedi yaşında geçirdiği çiçek hastalığı sonucu önce sol gözünü, daha sonra da, ancak ışığı seçebilecek kadar görebilen sağ gözünü de bir kaza nedeniyle yitirince, avunsun diye babası tarafından verilen sazla tanıştı. Baba dostları Molla Hüseyin ile yöre âşıklarından Çamşıhlı Ali Ağa'dan - Âşık Alâ- ders aldı. Köylerine gelen gezgin halk ozanlarını dinledi. Gezgin halk şairi geleneğine uyarak 1928 yılından başlayarak yöredeki köy, kasaba ve kentleri dolaşmaya başladı. 1931 yılında Sivas Lisesi edebiyat öğretmeni olan Ahmet Kutsi Tecer ve arkadaşları tarafından kurulan 'Halk Şairlerini Koruma Derneği'nin düzenlediği Halk Şairleri Bayramı'na katılarak tanındı. Cumhuriyetin 10. Yıl kutlamalarında "Türkiye'nin ihyası Hazreti Gazi" dizesiyle başlayan şiiri okumak üzere, üç ayda yürüyerek Ankara'ya geldi. Köy Enstitüleri'nin kurulmasıyla birlikte, yine Ahmet Kutsi Tecer'in katkılarıyla, 1942-1944 yılları arasında, sırasıyla Arifiye, Hasanoğlan, Çifteler, Kastamonu, Yıldızeli ve Akpınar Köy Enstitüleri'nde saz öğretmenliği yaptı. 1965 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi, özel bir kanunla, vatani hizmet tertibinden 'Anadilimize ve Milli Birliğimize yaptığı hizmetler' nedeniyle, Aşık Veysel'e maaş bağladı.

Enver Gökçe, Aşık Veysel için: "Halk şairlerimizin eserlerinde ortak özellikler olan saz-söz ayrılmazlığı klasik şark edebiyatının estetiğinde önemli bir yer tutan idealizm meyli ve bu meylin halk şiirinde işleyen mücerretlik vasfı Aşık Veysel'in sanatında da egemen unsurlardır. Kısaca Aşık Veysel, tabiatı duyuşu, duyarlılığı dini bir zümreye bağlı egemen bir karakteri olmamasına rağmen mistik tarafları, kainat, varlık, yaratılış anlayışı ile geleneğe bağlı bir saz şairidir." demiştir.

AŞIK VEYSEL İÇİN KAYNAKÇA

Aşık Veysel, Hayatı ve Şiirleri - Maarif Kitaphanesi - 1953
Aşık Veysel Şatıroğlu ve Halk Şiirleri Gecesi - Hüseyin Mumcu - 1953
Aşık Veysel - Tahsin Saraç - 1965
Aşık Veysel - İbrahim Aslanoğlu - 1967
Günümüz Gerçek Halk Şairleri - Ali Dumanoğlu - 1968
Aşık Veysel - Tahir Kutsi Makal - 1969
Aşık Veysel Şatıroğlu - Uluğ Turanlıoğlu - 1973
Aşık Veysel - Adnan Binyazar - 1973
Aşık Veysel Bibliyoğrafyası - Nejat Sefercioğlu-Aydın Kuran - 1983
Kör Oldum Veysel Oldum - Erdoğan Alkan - 1991

10.1.70.1: Asiklar / Asik Veysel Satiroglu

Aşıklar / Aşık Veysel Şatıroğlu
Karadeniz gibi kükrer coşarsa
Dalgası gelince yaman aşıklar
Hırs gelip de ayranlığı şişerse
Kaybeder iradey, dümen aşıklar
Ağzına geleni hemen atarlar
Ben aşığım diye çalım satarlar
Haram demez helal demez yutarlar
Bibersiz baharsız çemen aşıklar
Karanlıkta ayna görse ay sanır
Ürüyada şarap içse mey sanır
Mezarlığa yol uğrasa köy sanır
Gözleri kararmış duman aşıklar
İyi demez kötü demez metheder
Bakarsın ki bir tel kırmış çat eder
Sorsan baksan aşka binmiş at eder
Yorulup yollarda kalan aşıklar
Şehvetle aşıktır kıza geline
Arı olan tuz katar mı balına
Ebrişimden nazik ipek teline
Tadarlar çeşitli yalan aşıklar
Kabını yumaya bulamaz karı
Hind'ten Hindistan'dan bahseder yari
Beğenmez topalı bulamaz körü
İsterler bir kaşı keman aşıklar
Asıl aşıkların arzu cemaldir
Arifler bilirler ehl-i kemaldir
Aşıklar bizlere yüz yıllık yoldur
Koşsak da peşinden hemen aşıklar
Aşıklar çoğaldı sadık az kaldı

Fikreyle ey Veysel ne zaman geldi
Şiirde ne özet ne bir öz kaldı
Savurur denesiz saman aşıklar

10.1.70.14 Benden Selam Söylen Vefasiz Yare / Asik Veysel Satiroglu

Benden Selam Söylen Vefasız Yare / Aşık Veysel Şatıroğlu
Benden selam söylen vefasız yare
Gurbet benim olsun sıla kendine
Çekilmedik derdimizi bölüşek
Başlı ben alayım sıla kendine
Dökek derdimizi ölçek bölüşek
Ne el bize ne biz ele karışak
Felek bize gül demez ki gülüşek
Cefa benim olsun çile kendine
Çektiğim cefalar yar senden geldi
Bana bu sitemler kar senden geldi
Başımdaki duman kar senden geldi
Ben kara bağlayım ala kendine
Evvelden hastadır yaralı gönlüm
Sevdayı mahbuba ereli gönlüm
Aşkın gömleğine gireli gönlüm
Hicranı Veysel'den n'ola kendine

10.1.70.15 Beni Hor Görme Kardesim / Asik Veysel Satiroglu

Beni Hor Görme Kardeşim / Aşık Veysel Şatıroğlu
Beni hor görme kardeşim
Sen altındın ben tunç muyum
Aynı vardan var olmuşuz
Sen gümüşsün ben saç mıyım
Ne varise sende bende
Aynı varlık her bedende
Yarın mezara girende
Sen toksun da be aç mıyım
Kimi molla kimi derviş
Allah bize neler vermiş
Kimi arı çiçek dermiş
Sen balsın da ben cec miyim
Topraktandır cümle beden
Nefsini öldür ölmeden
Böyle emretmiş yaradan
Sen kalemsin ben uç muyum
Tabiata Veysel aşık
Topraktan olduk kardaşık
Aynı yolcuyuz yoldaşık
Sen yolcusun ben bac mıyım

10.1.70.16

Bilmem Hayal Miydi Yoksa Düş Müydü / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bilmem hayal miydi yoksa düş müydü
Gönül arzusunu buldu bu gece

Yalın kılıç mıydı bir ateş miydi
İçerim köz ile doldu bu gece
Bilemedim gece ile gündüzü
Seçemedim güneş ile yıldızı
Mestane gözleri mestetti bizi
Aklımı başımdan aldı bu gece
Mah yüzüne bakma ile doyulmaz
Sıra sıra benleri var sayılmaz
Aşk meyinden içen aşık ayılmaz
Bilemedim bana noldu bu gece?
Durmaz yanar gerçeklerin çerağı?
Yakın olur ehl-i aşkın ırağı
Gölköy oldu VEYSEL'lerin durağı
Hayali karşıma geldi bu gece

10.1.70.17 Bir Derd Ehli Bulsam Derdim Söylesem / Asik Veysel Satiroglu

Bir Derd Ehli Bulsam Derdim Söylesem / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bir derd ehli bulsam derdim söylesem
İyi olmaz derdlerim halim n'olacak
Hekimler derdime derman bulamaz
Bir değil beş değil derd kucak kucak
El vurma yarama yaklaşma kardaş
Derdimi söylesem tükenmez baş baş
İçimde yanıyor tütünsüz ateş
Ceset soba gibi kalbim bir ocak
Aşıklar alemde gülmez dediler
Akar göz, yaşlarım silmez dediler
El elin derdini bilmez dediler
Kimler gelip hatırımı soracak.
Katlan bu cefaya sabreyle gönül
Bu dünyanın işi hep böyle gönül
Başından geçeni sen söyle gönül
Neler geldi geç oldu olacak
Veysel'in derdine bulunmaz çare
Etseler vücudun hem pare pare
Bir arzuhal sundum hakiki yare
O yar gelip yaralarım saracak

10.1.70.18

Bir Hayal Peşinde Dolandım Durdum / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bir hayal peşinde dolandım durdum
Asla terk etmezem sanma unuttum
Sönmez ümidlerden beklerim yardım
Bu gün yarın dedim gönlüm avuttum
Gahi zengin oldum hülya yaşattım
Nerde güzel gördü isem laf attım
Sevda denizinde gönlüm aldattım
Arzularım suya düştü ne ettüm
Gahi fakir oldum hayli süründüm
Gahi mecnun oldum aba büründüm
Nerde güzel gördü isem yerindim

Ucu çıkmaz bir küçücük yol tuttum
Veysel bu sevdadan vazgeç dediler
Olup bitenleri yaz geç dediler
Sevdiğin kapıdan az geç dediler
Acı sözü sevdiğimden işittim

10.1.70.1 Bu Alemi Gören sensin / Asik Veysel Satiroglu

Bu Alemi Gören sensin / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bu alemi gören sensin
Yok gözünde perde senin
Haksıza yol veren sensin
Yok mu suçun burda senin
Kainatı sen yarattın
Herşeyi yoktan var ettin
Beni çıplak dışar'attın
Cömertliğin nerde senin
Evli misin ergen misin
Eşin yoktur bir sen misin
Çarkı sema nur sen misin
Bu balkıyan nur da senin
Kilisede despot keşiş
İsa Allah'ın oğlu demiş
Meryem Ana neyin imiş
Bu işin var bir de senin.
Kimden korktun da gizlendin
Çok aradın, çok izlendin.
Göster yüzünü çok nazlandın
Yüzün mahrem ferde senin
Binbir ismin bir cismin var
Oğlun, kızın ne hısmın var
Her bir irenkte resmin var
Nerde baksam orda senin
Türlü türlü dillerin var
Ne acaip hallerin var
Ne karanlık yolların var
Sırat köprün nerde senin
Ademi sürdün bakmadın
Cennette de bırakmadın
Şeytanı niçin yakmadın
Cehennemin var da senin
Veysel neden aklın ermez
Uzun kısa dilin durmaz
Eller tutmaz gözler görmez
Bu acaip sır da senin

10.1.70.2 BU ÂLEMI GÖREN SENSIN

BU ÂLEMİ GÖREN SENSİN
Bu âlemi gören sensin
Yok gözünde perde senin
Haksıza yol veren sensin

Yok mu suçun burda senin
Kâinatı sen yarattın
Her şeyi yoktan var ettin
Beni çıplak dışar attın
Cömertliğin nerde senin
Evli misin ergen misin
Eşin yoktur bir sen misin
Çarkı sema nur sen misin
Bu balkıyan nur da senin
Kilisede despot keşiş
İsa Allah'ın oğlu demiş
Meryem Ana neyin imiş
Bu işin var bir de senin
Kimden korktun da gizlendin
Çok arandın çok izlendin
Göster yüzün çok nazlandın
Yüzün mahrem ferde senin
Binbir ismin bir cismin var
Oğlun kızın ne hısmın var
Her bir irenkte resmin var
Nerde baksam orda senin
Türlü türlü dillerin var
Ne acaip hallerin var
Ne karanlık yolların var
Sırat köprün nerde senin
Âdemi sürdün bakmadın
Cennette de bırakmadın
Şeytanı niçin yakmadın
Cehennemin var da senin
Veysel neden aklın ermez
Uzun kısa dilin durmaz
Eller tutmaz gözler görmez
Bu acaip sır da senin
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.2 Böyle Düsmüs Payim Benim / Asik Veysel Satiroglu

Böyle Düşmüş Payım Benim / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bir pipom var yamalıklı
Palto giyerim alıklı
Oğlum kızım çarıklı

Mes giymemiş soyum benim
İki gözüm görmez benim
Kimse halim sormaz benim
Beş gün evde durmaz benim
Gurbet oldu köyüm benim
Bir eşim var kızıl sarı
Gubardır gezer saçları
Benim der dünya dilberi
Böyle düşmüş payım benim
Sır saklamam sitir örtmem
Tangolardan otur örtmem
Hecap bilmem hatır örtmem
Olmaz olsun huyum benim
VEYSEL sözün beş par'etmez
El bir taraf yare yetmez
Günah yanından hiç gitmez
Bilmiyorum ki neyim benim

10.1.70.2: Dalgin Dalgin Seyreyledim Alemi / Asik Veysel Satiroglu

Dalgın Dalgın Seyreyledim Alemi / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dalgın dalgın seyreyledim alemi
Renkler ne çiçekler ne koku ne
Bir arama yaptım kendi kafamı
Görünen ne gösteren ne görgü ne
Çeşitli irenkler türlü görüşler
Hayal midir rüya mıdır bu işler
Tatlı muhabbetler güzel sevişler
Güzellik ne sevda nedir sevgi ne
Göz ile görülmez duyulan sesler
Nerden uyanıyor bizdeki hisler
Şekilsiz gölgesiz canlar nefesler
Duyulan ne duyuran ne duygu ne
Kimse bilmez dünya nasıl kurulmuş
Her cisime birer zerre verilmiş
Cümle varlık bir kuvvetten var olmuş
Gelen ne giden ne yol ne yolcu ne
Herkese gizlidir bu sırr-ı hikmet
Her nesnede vardır bir türlü ibret
Veysel'i söyletir bir büyük kuvvet
Söyleyen ne söyleten ne Tanrı ne?

10.1.70.2: Deli Gönül Degme Çaydan Bulanmaz / Asik Veysel Satiroglu

Deli Gönül Değme Çaydan Bulanmaz / Aşık Veysel Şatıroğlu
Deli gönül değme çaydan bulanmaz
Coşarsa dalgası kendinden olur
Derdsiz aşık diyar diyar dolanmaz
Gezdirir kavgası kendinden olur
Gönüle delidir demiştik baştan
Üşenmez borandan ıslanmaz yaştan
Boğulmaz denizden yenmez ateşten
Ateşi kor közü kendinden olur
Gönül bir deryadır dalgası dinmez

Her güzele meyil verip dost denmez
Taşıma su ile değirmen dönmez
Dökülür çarka su kendinden olur
Yüce dağlar ova gibi düzlenmez
Veysel muhannetten kerem gözlenmez
Tilki gölgesine arslan gizlenmez
Yiğidin gölgesi kendinden olur

10.1.70.24 Deli Gönül Ne Gezersin / Asik Veysel Satiroglu

Deli Gönül Ne Gezersin / Aşık Veysel Şatıroğlu
Deli gönül ne gezersin
Geze geze yorulman mı
Ne kazandın bu sevdadan
Vazgeç desem darılman mı
Delisin gönül delisin
Güzellere cilvelisin
Bu işleri bilmelisin
Çiçek olsan derilmen mi
İnc-elekten elenirsin
Diyar diyar dolanırsın
Akar çağlar bulanırsın
Hiç bir zaman durulman mı
Yüce dağın menekşesi
Sesin güzeller neşesi
Gönlümün billur şişesi
Taşa çalsam kırılman mı
Söyletme garip Veysel'i
Kahi uslu kahi deli
Candan sevdiği güzeli
Tenha bulsan sarılman mı

10.1.70.25 Dostlar Beni Hatirlasin / Asik Veysel Satiroglu

Dostlar Beni Hatırlasın / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın
Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın
Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın
Ne gelsemdi ne giderdim
Günden güne arttı derdim
Garip kalır yerim yurdum
Dostlar beni hatırlasın
Acar solar turlu çiçek
Kimler gülmüş kim gülecek
Murad yalan olum gerçek

Dostlar beni hatırlasın
Gün ikindi aksam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın

10.1.70.2 DOSTLAR BENI HATIRLASIN

DOSTLAR BENİ HATIRLASIN
Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın.
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın
Can kafeste durmaz uçar
Dünya bir han, konan göçer
Ay dolanır yıllar geçer
Dostlar beni hatırlasın
Can bedenden ayrılacak
Tütmez baca yanmaz ocak
Selam olsun kucak kucak
Dostlar beni hatırlasın
Ne gelsemdi, ne giderdim
Günden güne arttı derdim
Garip kalır yerim yurdum
Dostlar beni hatırlasın
Açar solar türlü çiçek
Kimler gülmüş kim gülecek
Murat yalan ölüm gerçek
Dostlar beni hatırlasın
Gün ikindi akşam olur
Gör ki başa neler gelir
Veysel gider adı kalır
Dostlar beni hatırlasın
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.2 Durum / Asik Veysel Satiroglu

Durum / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dünya debdil oldu durum değişti.
Kimi aya gider kimi cennete.
Dünya güzellendi itibar düştü,
Anne baba yoksun kaldı hürmete.
Bin dokuzyüz altmışyedi yılında
Çirkin sözler gezer halkın dilinde

Ud edep kalmadı kızda gelinde
Büyükler küçüğe gelir minnete
Bakmaz mısın insanların işine
Kötülükler doğar peşi peşine
Mezhep kavgasından din döğüşüne
Sanki varıp sığmamışlar cennete.
Kimisi söz verir sözünde durmaz
Hakikati doğru sözü duyurmaz
İşlediği suçun farkına varmaz
Ne yüzle varacağız ahirete
Kötülükler memlekete kök saldı
Fitnelik fesatlık arttı çoğaldı
Bu işin ıslahı Allah'a kaldı
Ulu Tanrım yardım etsin millete.
Tezvirlerin işi gider ileri
Yalancıya itibar çok ekseri
Hilekarın sahtekarın işleri
Yol açıyor rezalete nefrete.
Gitmiyor gönlümün kederi, yası
Doğru söyleyene diyorlar asi
Bitmez bu dünyanın kuru davası
Çekil Veysel bir köşe-yi vahdete.

10.1.70.2 Dünya Genis Idi Simdi Daraldi / Asik Veysel Satiroglu

Dünya Geniş İdi Şimdi Daraldı / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dünya geniş idi şimdi daraldı
Çıkıp gideceğin yer belli değil
Yetmiş altı yıldır alır satarım
Bakmadım deftere kar belli değil
Seyrettim alemi dünya dar dedim
Ay dünya, arası sanki bir adım
Denizi karayı ölçtüm aradım
Adalar içinde var belli değil
Avrupa Asiye ayrı bir kıta
Bir yıllık yol idi deveye ata
Uçaklar sığdırdı beş on saata
Daha neler çıkar dur belli değil
Hırsızlar çalardı at ile para
Şimdi çalıyorlar uçak-tayyare
Bekar kalsam dünür olsam dullara
İstenecek başlık ver belli değil
Evlattan uşaktan fayda bekleme
Binde bir bulunur o da tekleme
Cahil insan gül ise de koklama
Ayvası turuncu nar belli değil
Ne oğluna güven ne de kızına
Doğru söylen kulak vermez sözüne
Yalvar yakar getiremen izine
İçimde bir ateş kor belli değil
Bu kahpe dünyanın sonu vefasız
Beş günlük ömrünü geçir kavgasız
Diyorlar Veysel'e sersem kafasız
Başımda duman var kar belli değil

10.1.70.29 Ey Hocam Karisma Hikmetullaha / Asik Veysel Satiroglu

Ey Hocam Karışma Hikmetullaha / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ey hocam karışma Hikmetullaha
O derya derindir giren boğulur
Allah birdir inanmışız Allaha
İki diyen o dergahtan kovulur
Aslım Türktür Elhamdüllah Müslüman
Şükür Amentüye etmişiz iman
Kalbime yaraşmaz şirk ile gumen
Kalbimiz nur ile dolu sayılır
Karışma hikmete halini konuş
Müşkülat var ise üstad bul danış
Bu sırrın aslına eren olmamış
Bir ermiş varsa veli sayılır
Sen mi attın dünyanın temel taşını
Ne bilirsin yaradanın işini
Görsene dünyanın yürüyüşünü
Burdan söyle Vaşingtonda duyulur
Yürü ileriye bakma geriye
Nasıl işler bakmaz mısın arıya
Nar-d-Allahın Nur-d-Allahın nurriye
Cehennem yobazın yolu sayılır
Cahil ile sohbet etmek zor olur
Kulağı sağırdır gözü kör olur
Her sözünde kavga niza var olur
Cahiller dikenli çalı sayılır
Yetişmeyecek yere elin uzatma
Ben bilirim diye halkı aldatma
Manasız mantıksız kem laf sarfetme
Boş sözler kavganın dili sayılır
Baykuş gibi durup durma yuvada
İnsanlar kuş olmuş gezer havada
Giriş Veysel kollarını sıva da
Çalışan Allah'ın kulu sayılır

10.1.70.30 Eger Görsem Idi Göz Ile Seni / Asik Veysel Satiroglu

Eğer Görsem İdi Göz İle Seni / Aşık Veysel Şatıroğlu
Sen bir ceylan olsan ben de bir avcı
Avlasam çöllerde saz ile seni
Bulunmaz dermanı yoktur ilacı
Vursam yaralasam söz ile seni
Kurulma sevdiğim güzelim deyin
Bağlanma karayı alları geyin
Ben bir çoban olsam sen de bir koyun
Seslesem elime tuz ile seni
Koyun olsan otlatırdım yaylada
Tellerini yoldurmazdım hoyrada
Balık olsan takla dönsen deryada
Düşürsem toruma bez ile seni
Veysel der ismini koymam dilimden
Ayrı düştüm vatanımdan ilimden

Kuş olsan da kurtulmazdın elimden
Eğer görsem idi göz ile seni

10.1.70.31

Eşim Yoktur Bulamadım / Aşık Veysel Şatıroğlu
Senin aşkın beni mecnun
Edem dedi olamadım
Ben bu aşka hiç bir derman
Çok aradım bulamadım
Aşkın beni etti deli
Kah boşaldım gahi dolu
Candan sevdiğim güzeli
Alam dedim alamadım
Ben o yare olsam köle
Sevdası var başa bela
İsyan ettim bile bile
Kusurumu bilemedim
Ben bir ceset sen bir cansın
Hem dinimsin hem imansın
Bana benden yakın sensin
Dost yolunda ölemedim
Varım yoğum bir Veysel'in
Peşinden tutuşmuş elim
Ey benim nazlı güzelim
Eşin yoktur bulamadım

10.1.70.3: Galiba Dünyanin Sonuna Kaldik / Asik Veysel Satiroglu

Galiba Dünyanın Sonuna Kaldık / Aşık Veysel Şatıroğlu
Galiba dünyanın sonuna kaldık
Gelin belli değil kız belli değil
Ne nasihat duyduk ne öğüt aldık
Sohbet belli değil söz belli değil
Dünya güzellendi tadı kalmadı
İnsanın edebi udu kalmadı
Günahın sevabın adı kalmadı
Hakikata giden iz belli değil
Aylarca yol çeken develer atlar
Onları kurtardı bu ferasetler
İnsanlar yol için taktı kanatlar
Yokuş belli değil düz belli değil
Hasta gönlün tedavisi zoraldı
Gizli sır kalmadı aşikar oldu
İrankler çoğaldı boya bozuldu
Kumaş belli değil bez belli değil
Veysel nene gerek dünyanın hali
Kimi hasır dokur kimisi halı
Tam çalgıya karıştırdık kavalı
Davul belli değil saz belli değil

10.1.70.3 GELMEZ YOLA GIDIYORUM*

GELMEZ YOLA GİDİYORUM*
Selam saygı hepinize
Gelmez yola gidiyorum
Ne şehire ne de köye
Gelmez yola gidiyorum
Gemi bekliyor limanda
Gideceğim bir ummanda
Gözüm kalmadı cihanda
Gelmez yola gidiyorum
Eşim dostum yavrularım
İşte benim sonbaharım
Veysel karanlık yollarım
Gelmez yola gidiyorum
**Aşık Veysel'in son şiiri*
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.3 Gine Mi Agladin Kirpikler Nemli / Asik Veysel Satiroglu

Gine Mi Ağladın Kirpikler Nemli / Aşık Veysel Şatıroğlu
Gine mi ağladın kirpikler nemli
Dostum niçin giyinmişsin karalar
Çiğ düşmüş gül gibi yüzünden belli
Senin derdin bu sinemi yaralar
Aziz dostum seni kimler ağlattı
Tecelli derdini derdime kattı
Yalan dünya nicelerini ağlattı
Kim bilir ki son mekanın nereler
Bu can bu cesede girelden beri
Aldık başımıza türlü kaderi
Çaresiz çaresiz ileri geri
Vakit gelir tamam olur sıralar
Cefanın sefanın farkı yok bence
Eğer düşünürsek inceden ince
Her ikisi de son haddine varınca
Dümdüz olur iniş yokuş dereler
Mihnet-i dünyaya tahammül gerek
Kahi ağlayarak kahi gülerek
Geçti günüm gözyaşlarım silerek
VEYSEL arar dertlerine çareler

10.1.70.3 Göklerden Süzüldüm Tertemiz Indim / Asik Veysel Satiroglu

Göklerden Süzüldüm Tertemiz İndim / Aşık Veysel Şatıroğlu
Göklerden süzüldüm tertemiz indim
Yere indim yedi renge boyandım
Boz bulanık bir sel oldum yürüdüm

Çeşit çeşit türlü renge boyandım
Azgın azgın çağlayarak akarak
İnsafsızca tahrip edip yıkarak
Ne utandım ne kimseden korkarak
Kusur günah kirli renge boyandım
Bir kuru sevdanın peşine düştüm
Nice kayalardan taşlardan uçtum
Irmağa kavuştum kendimden geçtim
Utandım da kirli renge boyandım
Yüzlerimi yere vurdum süründüm
Çok dolandım ırmak oldum göründüm
Eleklerden geçtim yundum arındım
Kamilane karlı renge boyandım
Irmak olup kavuşunca denize
Dalgalandık coştuk taştık biz bize
Çok zaman seyrettim aya yıldıza
Aydın parlak nurlu renge boyandım
Veysel yoktan geldim yok olup geçtim
Ben deyenler yalan gerçeği seçtim
Bir buhar halinde göklere uçtum
Kayboldum o sırlı renge boyandım.

10.1.70.3 GÖNÜL BIR GÜZELI SEVMIS

GÖNÜL BİR GÜZELİ SEVMİŞ
Gönül bir güzeli sevmiş ayrılmaz
Dolanır peşinde çoban misâli
Hiç kimse bu derdin dermânın bilmez
Azmış yaraları perişan hali
Lokman çare bulmaz yoktur Eflâtun
Yârdan ayrılması ölümden çetin
Elde endaz ettim bu aşkın atın
Terk ettim sılayı vatanı ili
Ferhat Şirin için kestiği taşlar
Benim senin için döktüğüm yaşlar
Seni yaksın beni yakan ateşler
Yaktı bu sinemi savruldu külü
Arılar bal için bekler petekler
Alır her çiçekten verir emekler
Mecnun Leylâ için pınarı bekler
Ben de bir yâr için olmuşum deli
Evvelden var idi bu sevda bende
İlikte damarda cesette canda
Ölünce hû çeksin kemiğim sinde
Dünyada durunca Veysel'in dili

10.1.70.37 Gönül Sana Nasihatim / Asik Veysel Satiroglu

Gönül Sana Nasihatım / Aşık Veysel Şatıroğlu
Gönül sana nasihatim
Çağrılmazsan varma gönül
Seni sevmezse bir güzel
Bağlanıp da durma gönül
Ne gezersin Şam'ı Şark'ı
Yok mu sende hiç bir korku
Terkedersin evi barkı
Beni boşa yorma gönül.
Yorulursun gitme yaya,
Hükmedersin güne aya,
Aşk denilen bir deryaya
Çıkamazsın girme gönül.
Ben kocadım sen genceldin,
Başa bela nerden geldin
Kahi indin kah yükseldin
Şimdi oldun turna gönül.
Bazı zengin bazı züğürt,
Bazı usta bazı sakird
Bazı koyun bazı aç kurt
Her irenkten derme gönül
Veysel gönülden ayrılmaz,
Kahi bilir kahi bilmez,
Yalan dünya yarsız olmaz,
İster saçı sırma gönül.

10.1.70.38 Güzelligin On Par'etmez / Asik Veysel Satiroglu

Güzelliğin On Par'etmez / Aşık Veysel Şatıroğlu
Güzelliğin on par'etmez
Bu bendeki aşk olmasa
Eğlenecek yer bulaman
Gönlümdeki köşk olmasa
Tabirin sığmaz kaleme
Derdin dermandır yareme
İsmin yayılmaz aleme
Aşıklarda meşk olmasa
Kim okurdu kim yazardı
Bu düğümü kim çözerdi
Koyun kurt ile gezerdi
Fikir başka başk'olmasa
Güzel yüzün görülmezdi
Bu aşk bende dirilmezdi
Güle kıymet verilmezdi
Aşık ve maşuk olmasa
Senden aldım bu feryadı
Bu imiş dünyanın tadı
Anılmazdı VEYSEL adı
O sana aşık olmasa

10.1.70.39 GÜZELLIGIN ON PAR'ETMEZ

GÜZELLİĞİN ON PAR'ETMEZ
Güzelliğin on par'etmez
Şu bendeki aşk olmasa
Eğlenecek yer bulaman
Gönlümdeki köşk olmasa
Tâbirin sığmaz kaleme
Derdin dermandır yâreme
İsmin yayılmaz âleme
Âşıklarda meşk olmasa
Kim okurdu kim yazardı
Bu düğümü kim çözerdi
Koyun kurt ile gezerdi
Fikir başka başk'olmasa
Güzel yüzün görülmezdi
Bu şak bende dirilmezdi
Güle kıymet verilmezdi
Âşık ve maşuk olmasa
Senden aldım bu feryâdı
Bu imiş dünyanın tadı
Anılmazdı Veysel adı
O sana âşık olmasa

10.1.70.40 Hayal Bana Yakin Yar Bana Uzak / Asik Veysel Satiroglu

Hayal Bana Yakın Yar Bana Uzak / Aşık Veysel Şatıroğlu
Hayal bana yakın yar bana uzak
Sevdası başıma dolanır gitmez
Aşkına düşeli yar bana uzak
Yüz bin öğüt versen biri kar etmez
Senin aşkın beni kıldı urusvay
Düşmüşüm peşinde koşarım hay hay
Kabul et kapında beni de kul say
Dost yoluna olur aşık ar etmez
Ey beni bu derde giriftar eden
Eski muhabbeti kaldırdın neden
Gönül ister kavuşmayı ölmeden
Gül olmasa bülbül ah u zar etmez
Beni yakan yansın aşkın narına
Gönül düştü bir zalimin toruna
Bakmaz mısın bu VEYSEL'in zarına
Ah çeker ağlarım yar elim yetmez.

10.1.70.41

Hepimiz Bu Yurdun Evlatlarıyız / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bu nasıl kavgalar çirkin döğüşler
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Yolumuza engel olur bu işler
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Birleşiriz bir bayrağın altında
Biz Türklerin ikilik yok aslında
Yanar tutuşuruz vatan aşkında
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Hedef alıp dövüştüğün kardeşin
Seni yaralıyor attığın taşın
Topluma zararlı yersiz savaşın
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Herkes ilim deryasında yüzüyor
Çıkmış ayın çevresinde geziyor
Yazık bize yollarımız uzuyor
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Kitaplar yazılmış nasihat dolu
Birlikte güçlenir gençliğin kolu
Gençliğe emanet Atatürk yolu
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız
Söyler Veysel sözlerinden vazgeçmez
Bulanık çeşmeden kimse su içmez
Ganadı olmasa kuşlar da uçmaz
Hepimiz bu yurdun evlatlarıyız

10.1.70.4 Kara Toprak / Asik Veysel Satiroglu

Kara Toprak / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dost dost diye nicelerine sarıldım
Benim sadık yarim kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sadık yarim kara topraktır
Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sadık yarim kara topraktır
Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sadık yarim kara topraktır
Adem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yetirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sadık yarim kara topraktır
Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sadık yarim kara topraktır
İşkence yaptıkça bana gülerdi
Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi

Benim sadık yarim kara topraktır
Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılsam nerde kalırım
Benim sadık yarim kara topraktır
Dileğin var ise Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sadık yarim kara topraktır
Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul Allaha
Hak'kın hazinesi gizli toprakta
Benim sadık yarim kara topraktır
Bütün kusurlarım toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarım düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sadık yarim kara topraktır
Herkim olursa bu sırra mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sadık yarim kara topraktır

10.1.70.4 KARA TOPRAK

KARA TOPRAK
Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sâdık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım boşa yoruldum
Benim sâdık yârim kara topraktır
Nice güzellere bağlandım kaldım
Ne bir vefa gördüm ne fayda buldum
Her türlü isteğim topraktan aldım
Benim sâdık yârim kara topraktır
Koyun verdi kuzu verdi süt verdi
Yemek verdi ekmek verdi et verdi
Kazma ile döğmeyince kıt verdi
Benim sâdık yârim kara topraktır
Âdem'den bu deme neslim getirdi
Bana türlü türlü meyva yedirdi
Her gün beni tepesinde götürdü
Benim sâdık yârim kara topraktır
Karnın yardım kazmayınan belinen
Yüzün yırttım tırnağınan elinen
Yine beni karşıladı gülünen
Benim sâdık yârim kara topraktır
İşkence yaptıkça bana gülerdi

Bunda yalan yoktur herkes de gördü
Bir çekirdek verdim dört bostan verdi
Benim sadık yârim kara topraktır
Havaya bakarsam hava alırım
Toprağa bakarsam dua alırım
Topraktan ayrılsam nerde kalırım
Benim sâdık yârim kara topraktır
Dileğin varsa iste Allah'tan
Almak için uzak gitme topraktan
Cömertlik toprağa verilmiş Hak'tan
Benim sâdık yârim kara topraktır
Hakikat ararsan açık bir nokta
Allah kula yakın kul da Allah'a
Hakkın gizli hazinesi   toprakta
Benim sâdık yârim kara topraktır
Bütün kusurumuzu toprak gizliyor
Merhem çalıp yaralarımı düzlüyor
Kolun açmış yollarımı gözlüyor
Benim sâdık yârim kara topraktır
Her kim ki olursa bu sırra mazhar
Dünyaya bırakır ölmez bir eser
Gün gelir Veysel'i bağrına basar
Benim sâdık yârim kara topraktır
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.44

Kırk Yaşımdan Sonra Kalbime İlham / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kırk yaşımdan sonra kalbime ilham
Erişti Mevladan bir ihsan oldu
Hakk'ı bilenlere hazırdır her an
İnkar edenlere sır nihan oldu
Varlık noktasını açık gösterdi
İrade-i cuz'un eline verdi
Hakk'ı bilen her eşyayı Hak gördü
Vücudun şehrine o sultan oldu
Sağda solda arşta kürste her yerde
Hazırdır münkirin gözünde perde
Diyen bilmez bilen demez bir ferde
Akıl ermez sırrı bir süphan oldu
Zahir batın her irenkten görünür
Gani doğar amma gahi dulunur
Nerde baksan orda hazır bulunur
Kim demiş hakkında lamekan oldu
Nuru ile bu alemi kapladı

Azimdir kerimdir gafurdur adı
Sefil Veysel Hak'tan ister muradı
Muradlar verecek cömertkan oldu.

10.1.70.4 Mecnun Gibi Dolaniyorum Çöllerde / Asik Veysel Satiroglu

Mecnun Gibi Dolanıyorum Çöllerde / Aşık Veysel Şatıroğlu
Mecnun gibi dolanıyorum çöllerde
Hayal beni yeldiriyor yel gibi
Ah çeker ağlarım gurbet ellerde
Durmaz akar gözüm yaşı sel gibi
Bir güzelin mecnunuyum ezelden
Veremem telkini gelmiyor elden
Yandım ateşine can u gönülden
Görmesem günlerim uzar yıl gibi
Hesapsız haftalar yıllar geçiyor
Evvel benim idi şimdi kaçıyor
Varıp düşmanlara derdin açıyor
Beni görüp saklanıyor el gibi
Zincirsiz kösteksiz bağladı beni
Tatlı diliyle eğledi beni
Yurdumdan yuvamdan eyledi beni
Yarsız dunya malı bana pul gibi
Aşkın beni deryalara daldırdı
Bazı ağlatır da bazı güldürür
İster azat eyler ister öldürür
Sefil Veysel kapısında kul gibi

10.1.70.4 Mektup / Asik Veysel Satiroglu

Mektup / Aşık Veysel Şatıroğlu
Yeni mektup aldım gül yüzlü yardan
Gözetme yolları, gel deyi yazmış.
Sivrialan köyünden, bizim diyardan
Dağlar mor menevşe gül deyi yazmış.
Beserek'te lale sümbül yürüdü
Güldede'yi çayır çimen bürüdü
Karataş'ta kar kalmadı eridi
Akar gözüm yaşı sel deyi yazmış.
Eğlenme gurbette yayla zamanı
Mevla'yı seversen ağlatma beni
Benek benek mektuptadır nişanı
Gözyaşım mektupta pul deyi yazmış.
Kokuyor burnuma Sivr(i)alan köyü
Serindir dağları, soğuktur suyu
Yar mendil göndermiş yadigar deyi
Gözünün yaşını sil deyi yazmış.
Veysel bu gurbetlik kar etti cana
Karıştır göçünü ulu kervana
Gün geçirip firsat verme zamana
Sakın uzamasın yol deyi yazmış.

10.1.70.4 Memlekete Destan Oldum / Asik Veysel Satiroglu

Memlekete Destan Oldum / Aşık Veysel Şatıroğlu
Memlekete destan oldum
Karım beni beğenmedi
Eşten oldum dosttan oldum
Yarim beni beğenmedi
Ne söylesem "deli" dedi
"Meyva vermez çalı" dedi
"Açma bana kolu" dedi
Sarım beni beğenmedi
Ben gönlümün valisiyim
Altı çocuk velisiyim
Bir güzel delisiyim
Durum beni beğenmedi
Yine düştüm dilden dile
Gözyaşlarım sile sile
Attı beni gurbet ele
Yarim beni beğenmedi
Geçti güzelliğin çağı
Gölköy'e kurdum otağı
Güz geldi döktü yaprağı
Dalım beni beğenmedi
Veysel yönüm yare döndüm
Lodos değmiş kara döndüm
Yeşillenmiş yare döndüm
Pirim beni beğenmedi

10.1.70.4 Mimar / Asik Veysel Satiroglu

Mimar / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bu dünyayı kuran mimar
Ne boş sağlam temel atmış
İnsanlığa ibret için
Kısım kısım kul yaratmış
Kimi yaya kimi atlı
Kimi uçar çift kanatlı
Dünya şirin baldan tatlı
Eyvah balı tuza katmış
Kazması yok küreği yok
Ustası var çırağı yok
Gök kubbenin direği yok
Muallakta bina çatmış
Bu çark böyle döner durmaz
Ehli aşklar yanar durmaz
Aşk meyinden kanar durmaz
Sevgi muhabbet yaratmış
Hep biliriz dünya fani
Oyalıyor seni beni
Adem atadan bu yana
Nice insan gelmiş gitmiş
Bu dünyaya gelen gülmez
Bir yok var ki giden gelmez
Bu hikmeti kimse bilmez
Ona sır demiş kapatmış

Bu nizamı böyle kurmuş
Kendi çekilmiş oturmuş
VEYSEL'e türlü dert vermiş
Durmadan derman aratmış

10.1.70.4 Nasihat / Asik Veysel Satiroglu

Nasihat / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kulak ver sözüme dinle arkadaş!
Uyma lak lak edip gülüşenlere!
Meşgul eder seni işinden eyler,
Karışırsın tembel, perişanlara
Adım at ileri, geriye bakma!
Bir sağlam iş tut, elden bırakma!
Saçma sapan sözler, hep delme takma,
Allah'ın yardımı çalışanlara!
İleriyi gören, geriye bakmaz!
Tuttuğu işi elden bırakmaz!
Allah cömert ama ekmek bırakmaz,
Oturup geçmişi konuşanlara!
Maziye karışmış yıllarda, ayda!
Geçmişi konuşmak, sağlamaz fayda!
Gören göze ibret vardır her işte!
Seyret gökyüzünde yarışanları!!

10.1.70.5 Neler Yapti Bana Kader / Asik Veysel Satiroglu

Neler Yaptı Bana Kader / Aşık Veysel Şatıroğlu
Neler yaptı bana kader
Uyansana kara bahtım
Yel değdikçe erir gider
Karşı dağda kara bahtım
Tecellinin ters kalemi
Bana dar etti alemi
Dedim güzel sar yaremi
Çıkageldi hora bahtım
İçimden gitmez kederim
Mihnet ile doldu derim
Dünya kalsın ben giderim
Bilet veren kara bahtım
Yükün aldı gam kervanı
Terk edip gider bu hanı
Bilinmez nerde mekanı
Göğe bahtım, yere bahtım
Bu bir sır ki açıklanmaz
Diyen bilmez, bilen demez
Öyle bir yol giden gelmez
Uzar gider ara bahtım
Veysel söyler derdi çoktur
Ecel gelir ölüm Haktır
Saklanmıya imkan yoktur
Ora bahtım bura bahtım

10.1.70.5 Sabahtan Bir Güzel Gördüm / Asik Veysel Satiroglu

Sabahtan Bir Güzel Gördüm / Aşık Veysel Şatıroğlu
Sabahtan bir güzel gördüm
Suya gelmişti pınara
Aradım aslını sordum
Aşıkım hüsn-ü dilbere
Bahçedeki taze fidan
Seherde kalkmış uykudan
Salınarak suya giden
Ala gözlü kaşı kara
Gider yolda üğrünerek
Sandım aslı huri melek
Cilveli nazlı gülerek
Benleri var sıra sıra
Boyu selvi çınar gibi
Gökte turna döner gibi
Dala bülbül konar gibi
Avaz veriyor kuşlara
Bülbül bağlıdır kafeste
Kavuşursak son nefeste
Gül bahçede bülbül seste
Veysel yapış zülf-ü yare

10.1.70.5 Saklarim Gözümde Güzelligini / Asik Veysel Satiroglu

Saklarım Gözümde Güzelliğini / Aşık Veysel Şatıroğlu
Saklarım gözümde güzelliğini
Her neye bakarsam sen varsın orda
Kalbimde gizlerim muhabbetini
Koymam yabancıyı sen varsın orda
Aşkımın temeli sen bir alemsin
Sevgi muhabbetsin dilde kelamsın
Merhabasın dosttan gelen selamsın
Duyarak alırım sen varsın orda
Çeşitli çiçekler yeşil yapraklar
Renklerin içinde nakşını saklar
Karanlık geceler aydın şafaklar
Uyanır cüml'alem sen varsın orda
Mevcudatta olan kudreti kuvvet
Senden hasıl oldu sen verdin hayat
Yoktur senden başka ilanihayet
İnanıp kanmışım sen varsın orda
Hu çeker iniler çalınan sazlar
Kükremiş dalgalar coşar denizler
Güneş doğar perdelenir yıldızlar
Saçar kıvılcımlar sen varsın orda
Veysel'i söyleten sen oldun mutlak
Gezer daldan dala yorulur ahmak
Sen ağaç misali biz dalda yaprak
Meyva çekirdeksin sen varsın orda

10.1.70.5 Salinip Giderken Boyunu Gördüm / Asik Veysel Satiroglu

Salınıp Giderken Boyunu Gördüm / Aşık Veysel Şatıroğlu
Salınıp giderken boyunu gördüm
Selvi miydi fidan mıydı boy muydu
Eğmiş kaşlarını yayını gördüm
Kılıç mıydı gamze miydi yay mıydı
Güzel keklik gibi geziyor taşta
Gören aşıkları yakar ateşte
Avazı bülbülde sedası kuşta
Keklik miydi turna mıydı toy muydu
Taramış zülfünü dökmüş gerdana
Yel estikçe dalgalanır her yana
Dedim dilber çevir yüzün bak bana
Gözleri yıldız al yanaklar ay mıydı
Arasan dünyayı bulunmaz eşi
Siyah bulut perdelemiş güneşi
Ah çekti gözünden sel etti yaşı
Deniz miydi derya mıydı çay mıydı
VEYSEL şatır beyan eder derdini
Terkedemem ezberini virdini
Dilim tutup soramadım yurdunu
Yayla mıydı kasaba mı köy müydü

10.1.70.5 SAZIMA

SAZIMA
Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikar etme
Lâl olsun dillerin söyleme yalan
Garip bülbül gibi ah u zar etme
Gizli dertlerimi sana anlattım
Çalıştım sesimi sesine kattım
Bebe gibi kollarımda yaylattım
Hayali hatır et beni unutma
Bahçede dut iken bilmezdin sazı
Bülbül konar mıydı dalına bazı
Hangi kuştan aldın sen bu avazı
Söyle doğrusunu gel inkar etme
Benim her derdime sen ortak oldun
Ağlarsam ağladın gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan mı aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma
Ay geçer yıl geçer uzarsa ara
Giyin kara libas yaslan duvara
Yanından göğsünden açılır yara
Yâr gelmezse yaraların elletme

Sen petek misali Veysel'de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.5 Sazima / Asik Veysel Satiroglu

Sazıma / Aşık Veysel Şatıroğlu
Ben giderim sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikar etme
Lal olsun dillerin söyleme yada
Garip bülbül gibi ah u zar etme
Gizli dertlerimi sana anlattım
Çalıştım sesimi sesine kattım
Bebe gibi kollarımda yaylattım
Hayali hatır et beni unutma
Bahçede dut iken bilmezdin sazı
Bülbül konar mıydı dalına bazı
Hangi kuştan aldın sen bu avazı
Söyle doğrusunu gel inkar etme
Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlarsam ağladın gülersem güldün
Sazım bu sesleri turnadan m'aldın
Pençe vurup sarı teli sızlatma
Ay geçer yıl geçer uzarsa ara
Giyin kara libas yaslan duvara
Yanından göğsünden açılır yara
Yar gelmezse yaraların elletme
Sen petek misali Veysel de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma

10.1.70.5 Sen Bir Çiçek Olsan Ben Bir Yaz Olsam / Asik Veysel Satiroglu

Sen Bir Çiçek Olsan Ben Bir Yaz Olsam / Aşık Veysel Şatıroğlu
Her sabah her sabah suya giderken
Yar yolunda toprak olsam toz olsam
Bakıp dört köşeyi seyran ederken
Kara kaş altında ela göz olsam
Uğrunu uğrunu giderken yola
Nice dilsizleri getirir dile
Gövel ördek gibi inerken göle
Ya bir şahin olsam ya bir baz olsam
Veysel ördek olsun sen de göl yarim
Yeter artık kerem eyle gel yarim
Lale sümbül mor menekşe gül yarim
Sen bir çiçek olsan ben bir yaz olsam

10.1.70.5 Siz Sag Olun Biz Selamet Gidelim / Asik Veysel Satiroglu

Siz Sağ Olun Biz Selamet Gidelim / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kalktı deli gönül kısmet ayrıldı
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Sılayı görmenin zamanı geldi
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Enstitü mektebi Hasanoğlun'dan
Sanki ayırdılar cesedi candan
Irkımız neslimiz aslı bir kandan
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Geçtik baharı getirdik yazı
Zamanı gelince hatırlan bizi
Arzuluyom Sarkışla'yı Sivas'ı
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Helal olsun hakkım var ise size
Hakkınızı helal edin siz bize
Sağ olursak yine gelir yüz yüze
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Veysel'in dönüyor içinde sıla
Uzadı günlerim benzer bir yıla
Sılada yavrular bakıyor yola
Siz sağ olun biz selamet gidelim

10.1.70.5 Siz Sag Olun Biz Selamet Gidelim / Asik Veysel Satiroglu

Siz Sağ Olun Biz Selamet Gidelim / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kalktı deli gönül kısmet ayrıldı
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Sılayı görmenin zamanı geldi
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Enstitü mektebi Hasanoğlun'dan
Sanki ayırdılar cesedi candan
Irkımız neslimiz aslı bir kandan
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Geçtik baharı getirdik yazı
Zamanı gelince hatırlan bizi
Arzuluyom Sarkışla'yı Sivas'ı
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Helal olsun hakkım var ise size
Hakkınızı helal edin siz bize
Sağ olursak yine gelir yüz yüze
Siz sağ olun biz selamet gidelim
Veysel'in dönüyor içinde sıla
Uzadı günlerim benzer bir yıla
Sılada yavrular bakıyor yola
Siz sağ olun biz selamet gidelim

10.1.70.5 Son Siiri / Asik Veysel Satiroglu

Son Şiiri / Aşık Veysel Şatıroğlu
Selam saygı hepinize
Gelmez yola gidiyorum
Ne şehire ne de köye

Gelmez yola gidiyorum
Gemi bekliyor limanda
Gideceğim bir ummanda
Gözüm kalmadu cihanda
Gelmez yola gidiyorum
Eşim dostum yavrularım
İşte benim sonbaharım
Veysel karanlık yollarım
Gelmez yola gidiyorum

10.1.70.6 Türküz Türkü Çagiririz / Asik Veysel Satiroglu

Türküz Türkü Çağırırız / Aşık Veysel Şatıroğlu
Dünya dolsa şarkıyılan
Türküz türkü çağırırız
Yola gitmek korkuyulan
Türküz türkü çağırırız
Türküz Türkler yoldaşımız
Hesaba gelmez yaşımız
Nerde olsa savaşırız
Türküz türkü çağırırız
Türklerdir bizim atamız
Halis Türküz kanı temiz
Şarkı gazeldir hatamız
Türküz türkü çağırırız
Bayramlarda düğünlerde
Toplantıda yığınlarda
Sıkılınca dar günlerde
Türküz türkü çağırırız
Yaylalarda yataklarda
Odalarda otaklarda
Koyun gibi koytaklarda
Türküz türkü çağırırız
Su başında sulaklarda
Türkün sesi kulaklarda
Beşiklerde beleklerde
Türküz türkü çağırırız
Hep beraber gelin kızlar
Bile coşar o yıldızlar
Koşulunca çifte sazlar
Türküz türkü çağırırız
İnler Veysel arı gibi
Bülbüllerin zarı gibi
Turnalar katarı gibi
Türküz türkü çağırırız

10.1.70.6 Türlü Türlü Seda Verir Agaçlar / Asik Veysel Satiroglu

Türlü Türlü Seda Verir Agaçlar / Aşık Veysel Şatıroğlu
Yel estikçe dalgalanır dalları
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Tertip olmuş kuğu gibi dilleri
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Bahar gelir yaprak açar yaz olur

Aşka düşen ateş olur köz olur
Kaval olur keman olur saz olur
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Yel değdikçe ince dallar ses verir
Yeşil yaprak etrafına sus verir
Aşılarsan meyvesini has verir
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Balta gelir yalağından yadeder
Usta gelir keman yapar ud eder
Yanık sesli kaval ne feryadeder
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Davul olur gümbür gümbür gümüler
Zurna olur ince sesle ininler
Gıranata derdlerimi yeniler
Türlü türlü seda verir ağaçlar
Kalem olup her lisanda okuyor
Ana sesi ciğerimi yakıyor
Dallarda çeşitli kuş şakıyor
Türlü türlü seda verir ağaçlar

10.1.70.62

Uyan Bu Gafletten / Aşık Veysel Şatıroğlu
Devri Cumhuriyet asrı yirmi
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Dünya ayaklanmış aya gidiyor
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Bırak sar'öküzü varsın yayılsın
Set çekme gözlere herkes ayılsın
Her köşeye bir fabrika koyulsun
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Yürüyen yolcuyu çekme geriye
Dikkat eyle karıncaya arıya
Gidiş böyle kavuşaman huriye
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Zarara gelmez sana kaçınma sazdan
Günahın korkusu çıkmıyor bizden
Vazgeç demiyorum sana namazdan
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Destekle fakiri okut yetimi
Bu hayırlar dinimizce kötü mü
İdrak eyle hidrojeni atomu
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Dökülen yağmurun kilogramı
Ölçmüs biçmiş metre midir kare mi
Çok yatarsın azdırırsın yaramı
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Bu işler bir ibret değil mi bize
Göklere fırlıyor bu kadar füze
İstiyor aydaki sırlari çöze
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Diyor ki dünya evvel su imiş
Oku anla dünya nedir ne imiş
Yükselenler bilgi ile büyümüş

Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Allahın varlığı mevcut insanda
İlim akıl fikir sermaye sende
Çalıştır gemiyi otur dümende
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Hiç bir şey bilmezsen dik biraz kavak
Boş gezene derler serseri salak
Yumma gözlerini dünyaya bir bak
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş
Veysel ne durursun herkes gidiyor
Zaman uymaz sen zamana uy diyor
Fen çok büyük kerameti yuduyor
Uyan bu gafletten uyuma yurttaş

10.1.70.6 Uyanmadi Kara Bahtim / Asik Veysel Satiroglu

Uyanmadı Kara Bahtım / Aşık Veysel Şatıroğlu
Çok yalvardım çok yakardım
Uyanmadı kara bahtım
Şansım küsmüş etmez yardım
Uyanmadı kara bahtım
Uyur uyanmaz ikbalim
Nic olacak benim halim
Boynuna olsun vebalim
Uyanmadı kara bahtım
Kader kadere eş oldu
Ağladım gözüm yaş oldu
Uzun boylu savaş oldu
Uyanmadı kara bahtım
Tecellim bozuk temelden
Gitti gençlik çıktı elden
Aşka mahkumuz ezelden
Uyanmadı kara bahtım
Kısmet beni diyar diyar
Dolandırır bilmem ne var
Veysel oldu candan bizar
Uyanmadı kara bahtım

10.1.70.6 Uzun Ince Bir Yoldayim / Asik Veysel Satiroglu

Uzun İnce Bir Yoldayım / Aşık Veysel Şatıroğlu
Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldeyim
Gidiyorum gündüz gece
Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece
Uykuda dahi yürüyom
Kalmaya sebeb arıyom
Gidenleri hep görüyom
Gidiyorum gündüz gece
Kırkdokuz yıl bu yollarda

Ovada dağda çöllerde
Düşmüşüm gurbet ellerde
Gidiyorum gündüz gece
Şaşar Veysel işbu hale
Gah ağlayan gahi güle
Yetişmek için menzile
Gidiyorum gündüz gece

10.1.70.6 UZUN INCE BIR YOLDAYIM

UZUN İNCE BİR YOLDAYIM
Uzun ince bir yoldayım
Gidiyorum gündüz gece
Bilmiyorum ne haldayım
Gidiyorum gündüz gece
Dünyaya geldiğim anda
Yürüdüm aynı zamanda
İki kapılı bir handa
Gidiyorum gündüz gece
Uykuda dahi yürüyom
Kalkmaya sebep arıyom
Gidenleri hep görüyom
Gidiyorum gündüz gece
Kırk dokuz yıl bu yollarda
Ovada dağda çöllerde
Düşmüşüm gurbet ellerde
Gidiyorum gündüz gece
Düşünülürse derince
Irak görünür görünce
Yol bir dakka miktarınca
Gidiyorum gündüz gece
Şaşar Veysel işbu hâle
Gâh ağlaya gâhi güle
Yetişmek için menzile
Gidiyorum gündüz gece
Aşık Veysel ŞATIROĞLU

10.1.70.6 Yeter Gayri Yumma Gözün Kör Gibi / Asik Veysel Satiroglu

Yeter Gayri Yumma Gözün Kör Gibi / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kambur felek sanki beni kayırdı
Eşten dosttan nazlı yardan ayırdı
Gizli sırrım memlekete duyurdu
Sanki benim bir ettiğim var gibi

Kimine at vermiş estirir gezer
Kimine aşk vermiş coşturur gezer
Kimine mal vermez koşturur gezer
Sanki bunu zengin etmek zor gibi.
Bir kısmına yayla vermiş köy vermiş
Bir kısmına büyük büyük pay vermiş
Sevdiğine güzellikle boy vermiş
Al yanaklar şule verir nur gibi
Birinin aklı yok deli divane
Bir kısmı muhtaçtır acı soğana
Bir kısmını zengin etmiş yan yana
Şimdi kendi saklanıyor sır gibi
Kimine saz vermiş çalar eğlenir
Kimi zevk içinde güler eğlenir
Veysel gözyaşlarını siler eğlenir
Yeter gayrı yumma gözün kör gibi

10.1.70.67

Yeter Gayri Yumma Gözün Kör Gibi / Aşık Veysel Şatıroğlu
Kambur felek sanki beni kayırdı
Eşten dosttan nazlı yardan ayırdı
Gizli sırrım memlekete duyurdu
Sanki benim bir ettiğim var gibi
Kimine at vermiş estirir gezer
Kimine aşk vermiş coşturur gezer
Kimine mal vermez koşturur gezer
Sanki bunu zengin etmek zor gibi.
Bir kısmına yayla vermiş köy vermiş
Bir kısmına büyük büyük pay vermiş
Sevdiğine güzellikle boy vermiş
Al yanaklar şule verir nur gibi
Birinin aklı yok deli divane
Bir kısmı muhtaçtır acı soğana
Bir kısmını zengin etmiş yan yana
Şimdi kendi saklanıyor sır gibi
Kimine saz vermiş çalar eğlenir
Kimi zevk içinde güler eğlenir
Veysel gözyaşlarını siler eğlenir
Yeter gayrı yumma gözün kör gibi

10.1.70.68 Çamlibel / Asik Veysel Satiroglu

Çamlıbel / Aşık Veysel Şatıroğlu
Bir yar için diyar diyar dolandım
Yoruldum da Çamlıbel'e yaslandım
Irmak oldum çalkalandım bulandım
Duruldum da Çamlıbel'e yaslandım
Gahi gönül oldum yüksekten uçtum
Ferhat oldum aşk uğrunda çalıştım
İrenk irenk çiçeklere karıştım
Derildim de Çamlıbel'e yaslandım

Yıldızdağı Pir Sultan'ın yaylası
Kılıç kalkan kırat beylerin süsü
Kulağıma değdi Köroğlu sesi
Dirildim de Çamlıbel'e yaslandım
Feleğinen çok oynadım ütüldüm
Bir zalimin tuzağına tutuldum
Haraç mezat dost uğrunda satıldım
Verildim de Çamlıbel'e yaslandım
Veysel der bir yarin derdine düştüm
Aşkın dolusunu elinden içtim
Kendi kaçtı hayaline ulaştım
Sarıldım da Çamlıbel'e yaslandım

10.1.70.6 Çarik-Mes Konusmasi / Asik Veysel Satiroglu

Çarık-Mes Konuşması / Aşık Veysel Şatıroğlu
Çarık söylüyor:
Aman kardeş cok üşüdüm
Sen köşede ben dışarda
Senin ile kardeş idim
Sen köşede ben dışarda
Mes söylüyor:
Elin, yüzün çamur bu ne
Git ahırda kızınsene
Laf istemem uzun çene
Ben köşede sen dışarda
Çarık söylüyor:
Sen de deri, ben de deri
Görüyon mu kör kaderi
Sen tutmuşsun mevkileri
Sen köşede ben dışarda
Mes söylüyor:
Neler gördüm tezgahlarda
Hiç gezmedim uzaklarda
Hakkım vardır bu haklara
Ben köşede, sen dışarda
Çarık söylüyor:
Güzel güzel halı kilim
Senin kılın benim kılım
Tepeleyip etme zulüm
Sen köşede ben dışarda
Mes söylüyor:
Ben kimseye etmem zulüm
Ne çare ki böyle yolum
Halı gene benim halım
Ben köşede sen dışarda
Çarık söylüyor:
Sen gezersin halılarda
Güzel güzel balolarda
Ben gezerim çalılarda
Sen köşede ben dışarda
Mes söylüyor:
Mes çarıktır, çarık mestir
Yürürlerse aynı sestir

Veysel söyler bir nefestir
Gah içerde, gah dışarda

10.1.70.70 Çok Yalvardim Çok Yakardim / Asik Veysel Satiroglu

Çok Yalvardım Çok Yakardım / Aşık Veysel Şatıroğlu
Çok yalvardım çok yakardım
Uyanmadı kara bahtım
Şansım küsmüş etmez yardım
Uyanmadı kara bahtım
Uyur uyanmaz ikbalim
Nic olacak benim halim
Boynuna olsun vebalim
Uyanmadı kara bahtım
Kader kadere eş oldu
Ağladım gözüm yaş oldu
Uzun boylu savaş oldu
Uyanmadı kara bahtım
Tecellim bozuk temelden
Gitti gençlik çıktı elden
Aşka mahkumuz ezelden
Uyanmadı kara bahtım
Kısmet beni diyar diyar
Dolandırır bilmem ne var
Veysel oldu candan bizar
Uyanmadı kara bahtım

10.1.70.71 Çirpinip Içinde / Asik Veysel Satiroglu

Çırpınıp İçinde / Aşık Veysel Şatıroğlu
Çırpınıp içinde döndüğüm deniz
Dalgalanır çoşar rüzgarından
Mevce gelir çoşar inleyen aşkım
Ah çektikçe kaynar gelir derinden
Derya coşar inci saçar kenara
Aşk ehli dayanır ateşe kara
Bülbüller gül için giyinler kara
Seherler uyanır gülizarından
Dert ile mihnete dalmayan aşık
Ne yemiş ne doymuş eli bulaşık
Kınama Veysel'i fikri dolaşık
Ayrılmış yarinden yar diyarından

10.1.70.72

İstanbul / Aşık Veysel Şatıroğlu
Sevgisi içimde yaşayıp duran
Nazlı güzellerin şirin İstanbul
Hayali kafamda hükümdar süren
Görmez gözlerime görün İstanbul
Ortasında deniz kenarlar kara
Bu dünyada cennet olmuş kullara
Mehtapta sandallar ne hoş manzara

Sahildir yayladır yerin İstanbul
Gemilerin gelir peşi peşine
Şöhretin yayılmış hudut dışına
Ayrı bir güzellik başlı başına
Sevgi muhabbetin derin İstanbul
Fatih Mehmet Sultan temeli kurdu
Ondan sonra oldu Türklerin yurdu
Edirne'den gelen o büyük ordu
Ayyıldız bayrak nurun İstanbul
Denizler kilidi boğazların var
Dünyaya haykıran avazların var
Yılmaz Türk Ordusu şahbazların var
Ferah tut gönlünün serin İstanbul
Dünya güzelliği sendedir mevcut
Hususi özenmiş yaratmış Mabut
Herkesin gönlünde vardır bir maksut
Halis Türk maksadın varın İstanbul
Edipler şairler yetişmiş sende
Ehl-i aşklar yanmış tutuşmuş sende
Bir aciz kimseyim Veysel'im ben de
Seversen olayım yarin İstanbul

10.1.70.7: Isde Hiyle, Sözde Yalan Olmasa / Asik Veysel Satiroglu

İşde Hiyle, Sözde Yalan Olmasa / Aşık Veysel Şatıroğlu
İnsanoğlu doğru yoldan şaşmazdı
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Türlü türlü felakete düşmezdi
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
İstemezdi alış verişte senet
Kafalara yerleşmezdi ihanet
Ne zina olurdu ne çapkın evlat
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Ne bir yetim hakkı ne de bir rüşvet
Yanmazdı gönüller olurdu hep şad
Derdim anlatırken denmezdi kapat
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Bu güzel sohbette olmazdı fıs fıs
Çirkin ise meyyal olmazdı nefis
Ne cinayet ne hırsız ne hapis
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Ortadan kalkardı günah musibet
Aşıklar olurdu hak ve hakikat
Herkes için açık olurdu cennet
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Tamuda olmazdı kullara ceza
Olsa temiz ahlak ve husni-i rıza
Hiç şüphe girmezdi gönüle göze
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
Yalancılar belki kızar bu işe
Yalan ayaktadır çıkamaz basa
Kemlik düşünür mü kardeş kardeşe
İşde hiyle, sözde yalan olmasa
VEYSEL bu yollarda sarfeder nefes

Herkesin elinde gezer bir kafes
Binbir türlü derdi çeker mi herkez
İşde hile, sözde yalan olmasa

10.1.71 Asik Daimi

10.1.71.1 Bir Seher Vaktinde / Asik Daimi

Bir Seher Vaktinde / Aşık Daimi
Bir seher vaktinde indim bağlara
Öter seyda bülbül, dil yarelenir
Bakmaz mısın sinemde dağlara
Derdim dökmeye dil yarelenir
Boş geçirmeyelim gel bu çağları
Dolaşalım sahraları dağları
Bir gün gazel döker ömrün bağları
Eser sam yelleri dal yarelenir
Daimi'yim yanar aşkın çırağı
Dostun muhabbeti cennet otağı
Ancak şu dünyada derdim ortağı
Sazım figan eder tel yarelenir

10.1.71.2 Ne Aglarsin Benim Zülfü Siyahim / Asik Daimi

Ne Ağlarsın Benim Zülfü Siyahım / Aşık Daimi
Ne ağlarsın benim zülfü siyahım,
Bu da gelir bu da geçer ağlama.
Göklere erişti figânım ahım,
Bu da gelir bu da geçer ağlama.
Bir gülün çevresi dikendir hardır,
Bülbül har elinde ah ile zardır.
Ne olsa da kışın sonu bahardır,
Bu da gelir bu da geçer ağlama.
Daimi'yem her can ermez bu sırra,
Gerçek aşık olan erer o nûra.
Yusuf sabır ile vardı Mısır'a,
Bu da gelir bu da geçer ağlama.

10.1.72 Asik Sefai

10.1.72.1

Sen Olmasaydın / Aşık Sefai
Sensin bu gönlümün yönü mekanı
Bende ar olmazdı sen olmasaydın
Ak nergisler sana aksın dağlarda
Balda sır olmazdı sen olmasaydın
Dağlardaki güneş doğmaz aleme
Buluttaki yağmur yağmaz aleme
Gönlümdeki güzel sığmaz aleme
Dünya dar olmazdı sen olmasaydın
Suru sırdan derler suyuma benim
El eyleyen çıkar toyuma benim
Elde güzel çokmuş neyime benim

Gözüm kör olmazdı sen olmasaydın
Kuşlar yuvasından uçar mıydı ki
Bulutlar yağmurdan kaçar mıydı ki
Yaylada çiçekler açar mıydı ki
Dağlar kar olmazdı sen olmasaydın
Dostlarım el oldu senin uğruna
Gözlerim sel oldu senin uğruna
Sefai'yim del oldu senin uğruna
Gurbet zor olmazdı sen olmasaydın

10.2 B

10.2.1 Bahaettin Karakoç

10.2.1.1

Aşk / Bahaettin Karakoç
Andolsun bütün örtülere, andolsun bütün örtünenlere ki,
Kar altında terleyerek uyanmaktır aşk.
Yanmış iki cesedin kına gibi külleri arasından
Fışkın sürerce dirilip yeniden yanmaktır aşk.
Cümle ağaç kapıları, cümle demir kapıları aşıp,
Bir gönül kapısına dayanmaktır aşk.
Sevgilinin otağını gökkuşağına boyayıp gece-gündüz,
Hüznün safran sarısıyla boyanmaktır aşk.
Yaratmaktır ya da sevgilinin toprağından yaratılmak,
Her nefes alıp verişte yanmaktır aşk.
İsmaili bir gönülle teslim olmaktır bıçağa,
Birini kandırmak değil, bilerek kanmaktır aşk.
Diline arılar konar, koynunda karıncalar gezer,
Sevgilinin ölçeğiyle her zaman sınanmaktır aşk.
İsrafil'in Sur'unu ruhunda duymaktır aşk,
Suyu suyla yumak gibi aşka inanmaktır aşk.

10.2.1.2

Beyaz Dilekçe'den / Bahaettin Karakoç
Rahman ve Rahim olan adına sığınarak
Açtım iki elimi; kor gibi iki yaprak.
Bir edep ölçeğinde umutlu ve utangaç,
İşte dünya önümde; benim ruhum sana aç.
Kainati yarattın, donattın, rızık verdin,
Kimine sonsuz körlük, kimine ışık verdin.
Kainatta ne varsa hepsinin zikrinde sen,
Hamd ve şükür sanadır, herşey seninle esen.
Çalı bile kendine sığınan kuşu itmez,
Sen gafursun, azizsin, senin keremin bitmez.
Benden önce esirge Muhammed ümmetini,
Esen gitsin her kervan, en sona ula beni.
Her müslüman bir kartal, vurulur da pesetmez,
Oruçtan tad alanlar, kemik peşinde gitmez.
Bezm-i Elest'te sana secde eden ruh için;

Verdiğin söze sadık, doğru giden ruh için;
Hiç kimseyi vatansız, milletini devletsiz,
Gönülleri sevdasız, şehirleri mabetsiz;
Bayrakları rüzgarsız, ocakları ateşsiz,
Bırakma ulu Rabbim, asi kul değiliz biz.

10.2.1.3 Bir Çift Beyaz Kartal / Bahaettin Karakoç

Bir Çift Beyaz Kartal / Bahaettin Karakoç
Hangi yayla yeşil, nerde keklik çok
Gel seninle orda olalım çocuk.
Kayalar, kayalar... Sırt sırta vermiş;
Kimi yeni mürit, kimisi ermiş.
Otlar dalgalansın biz yürüdükçe
Sular düze insin kar eridikçe,
Gün burnunda bana mavi mavi gül;
Ağız-burun lale, kaş ve göz sümbül.
Doruklardan doruklara sekelim,
Bir elim göklerde, sende bir elim;
İkimizin yüreciği bir atsın,
Bizi gören bin katarak anlatsın,
Hangi yayla karlı, nerde çiçek çok
Gel seninle orda olalım çocuk.
Bulutlar, bulutlar iç-içe girmiş
Bulutlar ki göğe perdeler germiş;
Çiğdem devşirelim, çiçek biçelim
Susayınca hep ezgiler içelim
Batmasın eline bir gül dikeni
Sen hep beni kolla, bense hep seni
Çıkıp yükseklerden taş bırakalım,
Kopan sese, kalkan toza bakalım,
Tavşanlar ürkerken bu gürültüden
Kaçan tavşanlara ıslıklar çal sen.
Hangi yayla yüce, nerde kavga yok
Gel seninle orda olalım çocuk;
İster Maraş olsun, ister Erzincan,
Sonsuzluk düşüne set değil mekan,
Başın omuzumda, omuzum gökte
Ölüm bir ak çiçek bu özgürlükte,
Yaşamaksa bir ışık cümbüşüdür,
Çağıl çağıl akan sevgi düşüdür.
Hani gökyüzünün toy vakti olur,
Kaynaşırlar yıldızlar bulgur, bulgur;
En uzak nereyse ora gidelim,
Bulutları yara yara gidelim.
Hangi yayla serin, nerde bühtan yok,
Gel seninle orda uçalım çocuk.
Meşeler, ardıçlar, çamlar yan yana
Biz kanat çırpınca dursun divana.
Bir çift beyaz kartal, hey bu da nesi?
Diyerek şaşırsın çobanın hepsi;
İlk kez görüyoruz desin görenler,
Bütün oymaklarda dolaşsın haber.
Keşiş dağlarından görünsün İstanbul,

Bütün dağ gölleri ışırken pul pul.
Güzel dost, ey hüzne aşina yürek,
Gel gidelim keklik gibi sekerek.

10.2.1.4 Kepez / Bahaettin Karakoç

Kepez / Bahaettin Karakoç
Ansızın bir karasu iner
Deniz fenerinin gözlerine
Fener kör olur
Ve ağır ağır uyanmaya başlar
Deniz dibinin devleri
Koç sürüsü dalgalar toslaşır gerine gerine
Ötede yıkkın bir balıkçı köyünün çiçeksiz evleri
Evler ki denizlerde olup bitenleri bilmez
Bense bu kaderi iyi bilirim
Benim adım Kepez
Yıldızlar olmadı mı, dolunay olmadı mı
Gökyüzü de kördür
Yüreğindeki kara bulutlar
Durmadan yıldırımlar kusar
Yorgun bir gemi oturur kayalara
Karışır birbirine dua ve küfür
Korkuysa şapkasını her zaman
Kapkara bir dala asar
Bir yosun tarlasında dinlenirken
Gördüm ölümü kaç kez
Selam verip geçti gülümseyerek
Ben korkusuz Kepez
Kaç sünger ve inci avcısının
Kanına girdi bu denizler
Kaç taze gelin ihtiyarladı
Bu ufuklara baka baka
Her sabah
Neşeli bir ıslık aydınlığına
Evden çıkıp gidenler
Ya döndüler ya da hiç dönmediler
Yaralı akşamlara
Yalnız kalmayınca aç kalmayınca
Oğlak, kuzu melemez
Ben ne dramlar yaşamamışımdır bu kıyıda
Ben Kepez
Mutlu insanlarda gördüm
Gelip kollarımın arasında sevişen
Ama uzun sürmedi
Şıngır mıngır kristal ömürleri
Ne çığlıklar işittim rüzgarlardan
Mevsim mevsim değişen
Hele de yitik ekmekler gibi ayrılık türküleri
Tedirgin martıların
Kanatları vururken gez
Ben dilsiz bir görgü tanığıyım
Benim adım Kepez
Gün kısalır,

Bir gece de değişir renk renk haritam
Gün uzar,
Sızlayan süslü bir göğüstür Tarih-i Kadim
Sırdır, ayıptır
Gördüklerimin hepsini anlatamam
Gemiler gelip geçerken
Kaç dilden hüzünlü şarkılar dinledim
Gül yanaklı, lale dudaklı
Ne güzeller gördüm gitti gelmez
Ben hep aynı yerde beklerim
Benim adım Kepez
Bazen denize küserde
Gökteki yıldızlarla konuşurum
Bazen gidemediğim yerleri okşamak isterim
Bulamam ellerimi
Ay doğarken başlar
En uzun süren sarhoşluğum
Asırlar kemirse de
Koparamazlar zincirlerimi
Kimse kirli ayaklarıyla
Üzerimi tepeleyemez
Ben beş vakit
Sabrın gül suyuyla yıkanırım
Benim adım Kepez

10.2.1.5 Ilkyazda / Bahaettin Karakoç

İlkyazda / Bahaettin Karakoç
Sen bir şarkıyı yorumlarken
Ayaklarım yerden kesilir benim
Yedi kat göklerde dolaşırken,
Başım bir yıldıza çarpar
Akkor kesilir bedenim...
Sen bir şiiri yorumlarken
Bense gök kuşağına binerim
Yüreğim kıpır kıpır bir kuştur artık!
Dağın, vadinin üzerinde
Yağmurla yarış ederim…
Sen bir resmi yorumlarken
Boyalar canıma karışır benim
Figürler egemen zaman ve mekana
Yer-gök türkü çiçeğidir
Yeşerten sensin güzelim...
Sen sustuğun vakit ilk yaz yok artık
Berekette biter, sevda da biter
Birden çöküverir kış ve karanlık
Şarkısız, şiirsiz, resimsiz bir dünyaya dökülür
Kanatları kırılan türküler...

10.2.2 Bahtiyar Vahapzade

10.2.2.1 Annem Öldü Mü

Annem Öldü Mü? / Bahtiyar Vahapzade
ne hız ellerini üzdün dünyadan
balanı tek koyup nereye gittin?
nasıl yok oluyormuş bir anda insan
sanki bu dünyada hiç yok imişsin..
güneş gurup etti... oda karardı...
bir anda yok oldun sen hayal gibi.
şimdi düşünürüm senden ne kaldı..
gönlünde hatıran kara hal gibi...
beni boya başa yetirdin anne
bize borçlu bildik her zaman seni
sen beni dünyaya getirdin anne
bense yola saldım dünyadan seni...
sen bana beşikte ninni çalmışsın
bugün ninni çalsam sana ben de mi?
senin şirin şirin ninnilerini
sana gaytarayım cenazende mi?
"uykun şirin olsun" diyerdin bana
"uykun şirin olsun" deyim mi sana
gerek ben başına dönüm dolanım,
beni hayat için hep uyutanım,
söyle ölümçün
nasıl uyutayım seni ben bugün?
bu nasıl dünyadır anlayamam ben,
cilvesi cürbecür, rengi cürbecür
dün öz nefesiyle seni isiden
bugün buza dönüp, taşa dönüptür
bu nasıl dünyadır...
insanoğlunun
hayali göktedir kendi yerdedir...
sağken omuzunda hayatın yükü
ölende ceseti çiyinlerdedir...
bu nice dünyadır bu nice dünya
ölüm hakikat hayatı rüya
derdimin gamımın ortağı sendin
niye yüz çevirdin ya niye benden?...
"derdin bana gelsin" hani diyerdin
niye dert ekledin derdime ya sen
annem, kimse seni darıltmamıştır,
ben seni
ben seni darıltan kadar.
şimdi kime açsam derdimi bir bir
kim benim derdime yanar sen kadar?
evin her yerinde görülür yerin
gözüm ahtarcıdır anne ey anne
"ninem" "hani" diyor küçük azerin
ne cevap verem ana ey ana
bilmem bilmem bilmem bu ölüm nedir
hayat var iken
nefesin ey anam hala evdedir
kendin yer altında taşa dönmüşsün

bugün yedin oldu...
annem yedi gün,
bizimle beraber ağlar odalar
sana
yalnız sana
sana demek için
gönlümde ne kadar bilsen sözüm var...
annem ısmarlandın anne toprağa
bu ölüm sineme çekti dağ benim
sen benim arkamda benzerdin dağa
sanki de arkamdan uçtu dağ benim...
ömrü başa vurdun altmış yaşında
altmışın üstünde durup yaşında
artık senin için durudğu zaman
benim çün dolaşır
gün olur akşam...
vakit geçer sen benden uzaklaşırsın
ben sana günbegün yakınlaşırım...

10.2.2.2 Yol Isareti / Bahtiyar Vahapzade

Yol İşareti / Bahtiyar Vahapzade
Sevdinse...
Aşkında yitip yok oldun,
Karıştıracaksın günü, ayları.
Sevgi yollarında ne kaide, kanun
Kendin aşmalısın bu dolayları.
Eriyip kendini yok sanacaksın
Bu derdin olmayıp özge çaresi
Sen hız hız "kazaya" uğrayacaksın
Yoktur bu yollarda yol işareti

10.2.3 BARIS GÜLTEKIN

10.2.3.1 AN

AN
ayı çalan ellerim
yeltenirken
aya çalan göğüslerine
masa üstünde
mumu eskitiyordu zaman
haylaz bir çocuğun
ezberinden okuduğu şiir gibi
virgülsüzdü
yakalayamadığımız
o AN

10.2.3.2 BAKKAL

BAKKAL
geceleri
harcadığım bir banknota yazarım seni
daha ben uyanmadan
vitrinini her sabah azat eden
$arabi yanaklı bakkal amcam
anlayamam
ne(r)den bulup getirir geri.

10.2.3.3 DÖNME DOLAP

DÖNME DOLAP
yuvalarında
dönüp duran
kızıl
ve
yabanıl
iki
göz
etraf.
sürtüşmeden palazlanan alevin
ortasındaki
simsiyah
ürkek bir hayat
benimkisi.
zaman
o hayat ile
tezat.
ve denilebilecek tek şey
'dönmesene dolap'

10.2.3.4 GEÇ GENÇ ISTEM SITEM

GEÇ GENÇ İSTEM SİTEM
*baba'ma ve baba'mın kuşağına
Silebilmek için elemi
bu ağılı meyhaneden
ve

devirip her masayı
aşık olabilmek için
dans eden o kızıl saçlı
sonbahar kadınına
çok değil
antik,kırmızı,sağlam bir şarkı
ve
bir yaprak düşüşü
zam/lı an/dı istediğim sizden.

10.2.3.5 GIDICI

GİDİCİ

*umutsuzum'a

Zaten
bir otobüs zıplamasında tutabilmiştim elini
düzünden okuyorum seni ;
kAçaK
çevirip tersinden ;
KaçAk.

10.2.3.6 KADIN

KADIN
Kadın,
kardın
yağan
sıcağımın
üstüne.
Kabaydın,
ama
eridin.
ERDİRDİN
ve
gittin...
Kanıksadım.
Fakat bir hayli
kadınsadım.

10.2.3.7 PAPATYA FALI

PAPATYA FALI

*saçları gece yüzü gündüz bir kadın'a

kıyıma vuran son dalganın getirdiği
beni kuşlardan daha çok seven
saçlari gece yüzü gündüz bir kadın
tek anlamlı yeri gözleri ile
sıkılmamış gülücükler mandallıyor gözlerime
bir sevişme sonrasında
kendine güvenen ellerinden
fısıltılar içinde yatağa
soğumuş papatya yaprakları düşerken.
en kenarına çekilip bir aşkın
üzerine "sevmiyor" kazıdığım
elinden yüzsüzlüğüme süzülen
son beyazlığı izliyorum.
tek duyduğum kesintisiz yutkunmalar.
bir gün batımı uzağımda ağlıyor şimdi
saçları gündüz yüzü gece bir kadın,
artık kuşları benden daha çok sevdiği
ağlarken kuş tüyü yastığına sarılışından belli.

10.2.3.8 UMUT

UMUT

giderken hep bekledim
belki basarsın diye
kenarlarını bir göçerin işlediği
gölgemin sürüklenen eteğine

10.2.3.9 YASAMIM

YAŞAMIM

yaşamım
eğreti bir ev taslağı
karalanmış kağıtlar üzerinde
temeli olmayan.
yaşamım
yapayalnız kalmış
ölümcül bir eylem

düşünülmeden kurulmuş devrik cümlelerin ortasında.
yaşamım
bir tanrı hüznü
yaptıklarının
yarattıklarının umursanmazlığına.
yaşamım
kuyruksuz bir sokak itinin
kendini kuyruklu gördüğü
yalancı bir rüya.
aslında benim yaşamım da sizinkisi gibi
nereye çarpacağı belirsiz
yuvarlanıp giden bu küçücük dünya
başka birşey değil ....

10.2.3.10 ÇATLAK

ÇATLAK
odam
dört renk.
dört duvar
yıkılası odam.
seçtiğim
yüzümü astığım
bir tanesini,
anlamsız bir kırmızı duvar.
emirsiz bir 'hazır ol' ile
dikiliyorum
kıpırdamadan karşısına.
bekliyorum......
bekliyorum......
b e k l i y o r u m............
ve aniden
ve ivedi
savuruyorum avazımı suratına
bir gürz gibi
neyi sevdiğimi
mandallıyarak sapına.
sonra mı??
dingin bir rüzgarın koynuna girip
uzanıyorum bakire yatağıma.

ve her sabah
8:15 vapurunun kıçında
hafif demli bir çaycı
her yeni gün
gördükçe kızkulesinin
suratında büyüyen çatlakları
anlıyor
o uzun saçlı serserinin
dudağına bağdaş kurup
serpilen gülücüğün
nedenini.

10.2.4 BARIS PIRHASAN

10.2.4.1 BARBARLAR

BARBARLAR
I
Göz büyür bebekler kutba uçarlar
Ta oralara
Kirpiklerin bataklığında
Tuzlu, ipince
Barbarlar
Üreyen gözün altında
Hiçbir şey yapmazmış gibi sade
Bütün gün bulanık suyu taşlarlar
Kadınlar toprakla bütün
Mızraklar yağmura eş
İki dudakla yudumlanır dereler köpüren ırmak
Yer altı sularından
Kaldırım boylarında
Izgaralardan dökülen
Kükreyen barbarlar
Kimi geçirmiş meşin ceketini sırtına
Kimi çözmüş bütün düğmelerini
Kasılırken sinirli ve sabırsız
Gevşerken egemen ve alaycı
Aklın usturasından yılgın
Gizli dinler meraklısı.
Göz büyür yükselir hanlar
Büyür baş göğsün üstünde

Çürük bir yemiş gibi
Yumuşak
Damarlı
Gövdeler minicik
Ve motosikletleriyle barbarlar
Dümdüz yağlı saçlarında tüyler
Kaslarında çıngıraklarla
Göbeklerinde cami kubbeleriyle
Kasıklarından fışkıran minarelerle
Pörsümüş memelerine sokakların
Saplanan parmaklariyle barbarlar
Köylerinde sessiz, anaerkil
Kent kapılarında kızgın, yırtıcı
Tarihin anahtarıdırlar
Uygarlık ürünlerine yeniktirler
Bir bakışta görünür güzellikleri
Düzenli solukları
Geniş döl yatakları
Fokurtusu duyulur yumurtalıkların
Göz çatlar bebekler ekvatordadırlar

10.2.4.2 Baris PIRHASAN

Barış PİRHASAN

1951 yılında İstanbul'da doğdu. Ankara Fen Lisesi'ni bitirdi. İki yıl Ankara Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde öğrenim gördü. Daha sonra tıp öğrenimini yarıda bıraktı. İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Yurtdışında sinema ve televizyon yönetmenliği üzerine eğitim yaptı.

İlk şiiri 1973'te Yeni Dergi'de yayımlandı. Militan ve Devrimci Savaşımda Sanat Emeği dergilerinin yazı kurullarında görev aldı. 1960 sonrası toplumcu şiirin ikinci kuşak şairleri arasında yer alır.

YAPITLARI

Tarih Kötüdür (1981)

Tarih Kötüdür - İmzasız El Yazıları (1985)
Babam Benden Hiçbir Şey Anlamıyor (1995)

10.2.4.3 KIMILTILAR DÜSESI

KIMILTILAR DÜŞESİ
...onun tozlu alnından, memelerinden doğduk
çatlayan kasıklarından, baldırlarından doğduk.
Kımıltılar düşesi büyük bir dağa benzer
Çelik çomak oynayan ufaklıklara benzer.
Gök gürler: kımıltılar düşesi ıslanır
Yağmur yağar, kımıltılar düşesi ıslanır
Yel eser onun saçlarını savurur
Buz tutar bütün gölleri donar
Kımıltılar düşesi buzun altında yaşar
Yaz gelince balık olur
Kış gelir yorganına sarılır
Yücedir
Görkemlidir
Her sorunun yanıtını bilir
Bir pericik ondan hesap sorar
Onu bacadan uçurur
Yağan kurum kımıltılar düşesini boyar
Yaşlılar onu arar
Gençler onun peşindedir
Şu bitirim onu kovalar
Bacaklarını ürperten kımıltılar düşesidir
Kasıklara sıcak bir yel üfürür
Sertleşen organlar onun buyruğundadır
Seyiren gözleri o anmıştır
Tavşan deliğinde gizler bulur
Bıyıklarını oynatır
Tren kazalarından sorumludur
Petrol şirketlerini millîleştirir
Tramvayda kız sıkıştırır
Kusurludur
Zayıf yanları vardır
Çay ister

Aç kalmaya gelemez
Çabuk susar
Çöllerden nefret eder
Devecibaşıdır
Üşür
Düzensiz bir cinsel yaşamı vardır
Motosikletin ön demirine oturur
İster ki sırtında çelik kaslar olsun
Sıcacık et ister
Kükürt kokusuna dayanamaz
Bir genç kız köyünden kaçar
Gece bir ağıla sığınır
Kımıltılar düşesi saldırır ona
Pantolonunu yarım sıyırır
Yaralanan kızın gözlerinde dolaşır
Saçlarını dudaklarına sokar
Gidip bir yalıya yerleşir
Acı çekmeyi özlemiştir.
Savaşlar çıkartır
Ölenlere ağlar
Kilisede tanrıya yakarır
Kımıltılar düşesi tanrıya inanmaz
Dikkafalıdır
Et çisini derken yüzü kızarır
Gülerken dişlerini gösterir
Adama terini koklatır
Koltuk altında günler kısalır.
Kımıltılar düşesini her yerde görüyorum
Hizmetçinin yüzünde görüyorum
"Budala"da kımıltılar düşesi var
Nâzım Hikmet kımıltılar düşesine tutkundur
Emile ona benzer
Saçları sarıdır
Bıçak gibidir
Bir damarı vardır
Su yolları, kadınları, körükleri vardır
Ona dayanamıyorum.
Kımıltılar düşesi seni seviyorum
Kımıltılar düşesi beni kaçır
Kımıltılar düşesi küçük bir kız değilim artık

Kımıltılar düşesi her şeyim sana armağan
Bu şiir sana armağan....

10.2.4.4 KÜÇÜKSU ISKELESI

KÜÇÜKSU İSKELESİ
Boğazın
En yalnız
İskelesi
Meliksu
Nereden
Buldu Barış
Bu ismi
Derinden
Kemer yolunda
Bir Selçuk minaresinden
Evinden
Kalın
Pırtık
Tarih ciltlerinden
İlkokulda
Yazdım deyin
Bu şiiri
Olmadı
Olmadı paslı parmaklık
Bıkkın biletçi
Suskun çocuk
Hoşçakal
Küçüksu
İskelesi

10.2.4.5 MARTILAR

MARTILAR
Kar yağınca
Benek benek rüzgârlar
Haydarpaşa kuşluğunda
Güvertelerden
Bayıltırlar suya bakanı
Karanlık suya

Deniz gökyüzüdür
Kara bulutlar
Dalgalandıkça
Kuşlar alçalıp durur
Çatlayan bir bulutsun
Konuverirler sırtına

10.2.4.6 MOBY DICK

MOBY DICK
hale'ye
belki büyürüm günün birinde
derim kalınlaşır korur içimi
sıcak denizlerden buzlu sulara
yıllarca bir üzgün balina
belki beni bir avlayan çıkar
ahab zıpkınıyla kanatır beni
binlerce mekik ve iplik sırtımda
diplere kaçırırım katılımı
ta derinlerde o nefretiyle
ben kılıfımla baş başa
ne güzel ölüler ağır ağır
iş bitip gemi batınca
köpüren dalgalar sessiz derinler
ölü gemiciler hepsi düş
pekod'un peşinde kıyıya vurdum
kimseler beyaz demesin bana

10.2.4.7 TARIH KÖTÜDÜR

TARİH KÖTÜDÜR
İşte gençliğimin şiirleri
İlk gençliğimin
Güzel şeyler
Deli saçmaları
Beceriksizlikler
Şehvetle titreyen parmaklarla yazmışım onları.
Bir çocuk için
En güzeli
Belki bütün yazdıklarımın en güzeli

Gövdemi ılık
Kirli
Pırıl pırıl bir havuzda düşlerdim
Göğsümde nilüferler
Su çiçekleri
Garip bir çocuk dediler bana
İçine kapalı
Güçlü
Onun koluna girerdim
Zayıflığı çekerdi beni
Acımasız pırıltısı
Geceleyin kendini sevmesi
Organları
Çocukluğumun şiirleri
Hepsinde umarsız bir çığlık
Zavallı
Traji-komik
Şanlı tarihim:
Ne zorbalar geçmiş beynimden
Ne haksız kıyımlar olmuş gövdemde
Kimler can vermiş hapishanelerde
Hangi sınıf egemen?
İlk şiirlerim
Alaycı bir göz
Kirpiklerinde tohum
Düzensiz patlamalar
Yaralı omuzlarım
Biri kavga türküsü
Acemi
Çığlık çığlığa
Yarım
Bütün bunlar şimdi geçmişte kaldı
Çocukken yazdıklarım beni yüreklendiriyor
Bir budala gibi
Yoksul bütün halklar gibi
Şaşkın bir el yazısıyla
Ayaklanmalar tasarlıyorum.

10.2.5 BAYRAM BALCI

10.2.5.1 30

30. HARF
yorgun vücudumu sersem de geceye
gayrisafi hafsalam baki kalmaz kimseye
şiirden öte köy yoktur dersem de yalandır
benim zaten her yana uzuyor ellerim
batan her şilepte yitirdim bir başka yanımı
ne ömür zaman gibidir ne zaman ömür gibi geçer
unuttuğum ne çok şey var anımsadığım
kovuldum da her aşkın yurdundan
kendime bir yurttan sesler korosu kurdum
her insan biraz da annesinin yüzüdür
kırık camlarda canlanır sabah
yanıtsız bir sorudur aşkın serinliği
çalan telefonlardaki kimliği belirsizlik
yalanın defterini dürdüğümden beri
adli tıp morglarına gidiyorum
ölülerin de tırnakları uzuyor
günaha da sevaba da hevesim yoktur
düşten düştüm ben
akşamüstü düştüm
kendimi gezdirdiğim kuytularda
kunduz kudurtan dizyaralarım var
bundandır iğbirar çiçekleri gibi kanamam
gecenin ucuna astım kendimi
mevsimidir kırlangıçlara ev sahipliği yapmanın

10.2.5.2 ALTINDAGLI YOLDASA

ALTINDAĞLI YOLDAŞA
-Necdet Adalı'ya-
gece kararır altındağ
sokaklar boşalır evler susar
ve sessizce kanar
kabuk bağlamış tüm yaralar
sen hep o köşede otururdun önceleri
lisenin karşısında yüksek yerde
oturup acıları içerdin

sanki azar azar hayatı içerdin
gece kanayan bir yaradır altındağ
bir ana ağlar basıp ellerini koynuna
çocuklar varamaz hiçbir şeyin ayırdına
masum uyurlar içerki odada
gece vakitsiz gelen bir ölüm haberidir altındağ
"Necdet bu sabaha karşı idam edildi
acısı hıncımız anısı onurumuzdur"
ve bir çingenenin onun ince boynuna taktığı iple
direnmenin resmini çizdi ülkemin gögsüne
şimdi sensiz söylüyoruz türkülerimizi
ve biliyoruz
yokluğun yakacak bir gün
eylül'ün sararmış yorgun yüzünü

10.2.5.3 ANSIZIN HAZIRANIMSIN

ANSIZIN HAZİRANIMSIN
ansızın bitti mayıs
halasçiçekleri ile geldi haziran
sevmek böyle telaşlı
böyle çoşkulu afacan
sevmek akdeniz
ellerim neden ulaşmaz ellerine
neden sana böyle yakın ve uzağım
beni böyle birbaşıma
neden yalnız bırakırsın
böyle çoğaltarak seninle
her gece öldürdüğüm kim bu adam
öyküler kuşkulu kaypak
şiirler gülkurusu akşam
ve gülen bir fotoğraf
-parmaklıklar arkasında bir kadın
yüzünde hep papatyasarısı bir aşk-
kime böyle bu sayfalar dolusu mektuplar
bu tamamlanmamış günleri acısı
(gece ansızın uyanıyorum
yatakta birbaşıma
korkunç sigarasızım)
vazoda solmaya yüz tutmuş bir karanfil

tepemde yanan ampül
yere saçılmış kitaplar
bazı geceler çıkıp dolaştığım çocukparkları
rakılar. kırık kadehler
bir kanepe ahşap bir masa
(ben bu masada yazarım şiirlerimi)
ve uçuk renkli battaniyeler. çaybardakları
pikniktüpü. bir kova su
ve sokakta işçiler
yorgun vardiyadönüşü
geceyle gündüzün arkadaşları
gece ansızın uyanıyorum
fotoğrafının karşısında
korkunç yalnızım
kardeşimi seviyorum yeni geldi askerden
vatan-millet-ada(m)pazarı
parola: asker üşümez / geberir
emret komutanım
ablamı seviyorum evlenecek yakında
çeyiz sandığında gizli geleceği
naftalin kokulu
yazılmamış bir roman
annemi seviyorum. biraz feodal ama
yine de benden aydın
git oğlum diyor
doğruysa yolun seninle ben de varım
babamı seviyorum. insan ölünce
emekli olur diyen
ve hayata karşı direnen
yorgun bir işçiemeklisi
kendimi seviyorum
yasalarda serseriye çıktı adım
seviyorum kendimi
ama değilim asla narsist
kanaryanın ötüşü daha da güzeldir
kayalıklarda
anlıyorum ritsos'un şiirlerini ve rahmaniof'u
tanıyorum kuvayı milliyedeki karayılanı
sanki yaşadım aytmatova'nın öykülerini
ehremburg'un romanlarındaki aşkları

seviyorum yeşilin doğaya uyumunu. karabuçak'ı
özgürlüğün çocuğu akdeniz'i. içimin derin uğultusunu
ve seviyorum sevdiğimi hiç söylemeden apaçık sevmeyi
seviyorum güneşte insan gölgesini
gözlerine baktıkça mayıs mı saçların mı
haziran mı unutuyorum
seni ben uzun mavi kirpiklerinden
ve gözlerinden
seni ben gülümseyen sarıpapatyaların
ve çatalbakışlı fotoğrafından
kezlerce öpüyorum
gece ansızın uyanıyorum
bana mektup yazmışsın
içerden özgürce yazmışsın
bu kez içine bir de fotoğrafını koymuşsun
aydınlatır mahpushaneleri sevdamızın ateşi
şimdi çıkıp gelsen ansızın karanlıklardan
açsan demirkapıları telörgüleri nöbetçi kulübelerini
ve iki kez çalsan kapımın zilini
bekliyor olsam tutulsam sevinçten
öylece baksam bir süre yüzüne. bakışsak
unutsak sözcükleri hiç konuşmasak
ve bir kırık plak olsa dudaklarımız
dönse hep aynı yerde
gece ansızın uyanıyorum
şunlar eski gazeteler
alışığım yalnız okumaya
ama artık çekilmiyor
şunlar sanat dergileri
parasız alıyorum çoğunu eşten dosttan
şunlar bitmemiş şiirler dayanamıyorum görünce
bu yaz mersinden çağırıyorlar beni
deniz sıcak olur yazın orada
namrun yaylası serin
göznede rakı içmek dostlarla
kıvrılıp bir derenin kenarına
mersinden çağırıyorlar bu yaz beni
oysa sen çıkınca ben seninle uzaklara
uzaklara gitmek istiyorum
bir demet mormenekşe

bir demet karanfil
ince
uzun
bir şiirdir yaşamak
sarıpapatyalar arasında
gülen bir kadın yüzü yani
paylaşmak
haklı
güzel bir ömrü
tasasız
kavga içinde
şu anda ben
anlatmak için bu aşkı
bütün bunlardan başka ne söyleyebilirim
saçlarınla ansızın haziranımsın...

10.2.5.4 ATSIZKARINCADA ÖLÜMÜ ASKIN

ATSIZKARINCADA ÖLÜMÜ AŞKIN
kedi kuşu avlayacak diyorum kadına
söyle kuşa çıldırtmasın kediyi
ne kadar çok telek var yüzünde. ve kelebek
dolaşıyor adımlarında. bir yün yumağı oluyor gün
söyleyecek film kalmadı kedi. ben artık ölüyorum
arkamdan kapanan kapıların adreslerini sana bırakıyorum
kimse gitmek istemiyorsa kendinden başka bir yere
kadının ve kuşun elinden tutup ölüyorum
kadın hafifmeşref hayallerinin atsızkarıncasında
kuş operameydanında vuruyor kendini tarifsiz bir aşkla
akşamgazetesi satan adam ağlıyor. gözlerinden bulvar akıyor
yaşanamayan aşk geçmişin çürük ağacıdır

10.2.5.5 ASKIN SERINLIGINDE BOG BENI

AŞKIN SERİNLİĞİNDE BOĞ BENİ
bu şimdi yaz akşamın en tatsız saatidir. güneşkurusu
hiç bir yolcu treninin uğramadığı istasyonhüznü
bu şimdi benim sana yolum bağlıdır
aşkın ırmak sanılan serinliğinde kendine çağlayış
annemin gültadında kanadığı akşamdır. bu şimdi duvaksız

beni toprak yerken yakaladığı yüzündeki telaş
birden dallarından bütün yaprakların boşalması
yağmurdur. sancıdır. üstesinden gelinmez bir başağrısı
bu şimdi kurbağa bacaklı bir yazdır. akşamsız
uzak kurmuşsa yuvasını kalbimize kırlangıçlar mekansızdır
sır olmak. eriyen bulut. çözülen damla
aşkın yüzünden yolunan aydınlık
bu şimdi ellerini çözüp ayrılığa beni vurduğunda kanayandil
annem elleri dağyası yüreği kartalçığlığı
aşkı güzelleştiren telliturna
bu şimdi birden uyanma hali
çalan telefondaki kimliğibelirsizliğe
biberin kızaran ucundaki taddir ilkyaz aşkı
acı kekre ve iliğine kadar 'samış
bu şimdi ayrılıkönü yakılmış bir sigaranın ilk nefesidir
kentli oğlanların saksılardan kopardığı gülden damlayan kan
yarim sevişmelerden artakalan buğunun yabanıl çıplaklığı
adressiz postalanmış bir zarfta çürüyen pul
bu şimdi akşamın alnıma bir izdüşümü yanıtsız sahipsiz
yazın gizindeki nemin kurutulmuş resmi
bu şimdi gitmek bülbül çıldırtan sabahın sisi
solmuş bir insan yüzüdür ufukta silinen
annem bir filozof benim
aşkı koynunda dürülmüş mendil
gelecekten değil daha çok geçmişten korkan
bir türküdür annem benim
cennetkuşu. süzülmüş kekik
bu şimdi akvaryumda dolaşan bir oğulun
boğulan gülümsemesidir
bu şimdi beni de götür denilmesi gereken yerde
dünyaya çarpan bir hoşçakal çığlığı
sevgili beni yağmurun yüzüne as
beni akşamın çürüğüne sar
beni aşkın yelekcebine koy
beni de götür...
bu şimdi telefon kulübelerine sığmaz
bir konuşmanın son anıdır
bulutlar daha alçaktır turna sürüsünden
ellerimizde büyüyen salkımsaçakdal kırlangıç yuvasıdır
bu şimdi nereye gidiyorsun diyen

bir serçenin canından düşen telek
bu şimdi kıyısında durulan bir derenin
içindeki çağlayanın kırdığı umut
bu şimdi beni yolunun üstüne ser
beni kanat...
beni öldür...
aşkın serinliğinde boğ beni

10.2.5.6 Bayram BALCI

Bayram BALCI

1963 yılının karlı bir Şubat günü Ankara'da doğdu. Ama memleketini soranlara Sıvaslıyım diyor. Lise 1. sınıfa kadar öğrenimini Ankara'da Altındağ'da sürdürdü. Mersin Teyfik Sırrı Gür Lisesi'nden mezun oldu. Üniversite öğrenimini !980 Askeri Darbesi nedeniyle tamamlayamadı. İlk şiiri Altındağ'daki Çalışkanlar Ortaokulu'nda sınıf arkadaşlarıyla birlikte hazırladığı bir duvar gazetesinde yayımladı. 20 yıllık bir şiir serüveninin ardından ilk şiir kitabı "Canıma Değmez Hayat" adıyla Ütopya Yayınları tarafından 1999 Aralık ayında yayımlandı. 1986 yılında Ankara'da bir gurup şair ile birlikte Yeni Şiir adlı dergiyi yayımladı. 10 yılı aşkın bir süre çeşitli gazetelerde muhabirlik ve editörlük de yapan Balcı, halen bir gurup arkadaşı ile birlikte kurduğu Virtüel Yayınlarının, yayın koordinatörlüğünü sürdürüyor.

Şiir ve yazılarının yayımlandığı bazı dergiler şunlar; Defter, Edebiyat ve Eleştiri, Ütopiya, Varlık, Karşı Edebiyat, Temmuz, Cumhuriyet Dergi, Yeni Şiir.

ŞİİR KİTAPLARI
Canıma Değmez Hayat

10.2.5.7 BENI DE ÇOCUK

BENİ DE ÇOCUK
gözleri kuşlu çocuk
aklı yokuşlu çocuk
düşününce annesini
karnı acıkan çocuk
anar mısın beni de
yıldız takarken gökyüzüne

elleri karlı çocuk
yüreği dağlı çocuk
üşüyünce sokaklarda
şarkılar söyleyen çocuk
güler misin beni de
koşarken dünyanın üstüne
saçları dalgalı çocuk
kirpiği martılı çocuk
yanarken yakamozlar
düşlere dalan çocuk
yüzer misin beni de
şişirip yelkenlerini
ömrü yağmurlu çocuk
adı bulut çocuk
savrulurken rüzgarda
geleceğe bağıran çocuk
yağar mısın beni de
ayaklandırıp çiçeklerini

10.2.5.8 BIR DÜS

BİR DÜŞ
bir nisan pazarı. belki de cuma. iyice karıştırdım artık günleri
elimi uzatıyorum tutsana. başım dönüyor düşebilirim
elimi uzatıyorum tutsana. bulutlar çöküyor gözlerime
elimi uzatıyorum tutsana. yüreğim ağrıyor ölebilirim
elimi uzatıyorum tut ve bırakma. dayanamam tek başıma
aylardan nisan
günlerde belki bir görüş vakti
elimi uzatıyorum tutsana
ya da bir içli türkü söyle
sıçramalarla uyanıyorum geceyarıları. düşiçindeyim
aklımda dayanılmaz bir sancı
bir hayal gibi dolaşıyor etrafından insanlar
ve sadece gözlerini gördüğüm beyazlar içinde bir kadın
elinin içiyle kapıyor gözlerimi: ÖLMÜŞÜM
elimi uzatıyorum tutsana
bütün zehirler karışmış damarlarıma
elimi uzatıyorum tutsana
yağıyor üzerime dünya

biliyorum ki bir zaman sonra
çiçekler satacak genç bir kız sokaklarda
iliştirip şiirlerimi yakasına
-bayım bir çiçek alır mıydınız
açlık grevinde öldü arkadaşımız
ben sevda diyorum adına

10.2.5.9 BIR SEHRE YAGACAK YAGMURUM

BİR ŞEHRE YAĞACAK YAĞMURUM
bu şehre yağmur yağmazsa üşürüm
bir bardak suyun yarası kanar bende
bir çocuğun avuçlarında kırılmış oyuncak
eksilirim. hayat boşa çıkarır beni
ben bir kedi yavrusuyum şehri tırmalayan
jilet yarasıyım bileklerinde
kendini taşımaktan yorulmuş hayatların
uçurum kıyısıyım yeşile bezenmiş
yoluyorum aklımda ayrıksı otları
ben bu şehre az sonra yağacak yağmurum
aşkın kirpiğinde takılı haylaz bir bulut
içimin sonsuz ormanında koşmaktan yoruldum
hey bana bir resimden küsen sevgili
yol kalbinin kire bulanmış çiçeklerini
yalanlanan gerçek gibi akıyorum şehrin içine
zaman geçiyor. aşk uzaklaşıyor her mevsim
"ben bu yolculuğa çıkmazsam"lı bir cümle kurmalıyım
"eve gitmezsemli" kaygılı bir ağrı
mağrur ve yenik tayfasıyım her aşkın
bulut topluyorum şehrin ormanından
susamışım nihaventim üstelik
çevirdim yüzümü hayattan
kopacak fırtınanın habercisiyim
bu şehre şimdi yağmur yağmazsa
annem bağışlamaz beni

10.2.5.10 BIRE BES VAR

BİRE BEŞ VAR
I.

yalnızlık çoğaltmasaydı beni
acı büyümezdi bu kadar
ölüm inatla yürüyor damarlarıma
gölgesi kadar yakındım her insana
her yere götürürdü beni sokaklar
yağmur devrilirdi ardımsıra
ben yürürken ateş düşerdi ormanına devletin
adımlarımla kanatırdım sağır kulakları
yeminler yalanı gizlemek içindir
kavradığım herşey yitiriyor özünü
bir duvar var önümde arkasında ölüm
kalbim durmadan beni zehirliyor
puslu seslerle uyanıyorum
ölümden önce aşk vuruyor beni
yüzümü yıkarken parçalanıyor aynada suretim
bir taş gibi düşüyorum devletin başına
yarama zehir döküyorum
en 'acıyan yeri kalbidir insanın'
dilimde bir şamaş şarkısı
bir kısrağın yelesinden sızan ter tanımlar beni
dağları emziren benim annemdir
kentlerden öcalacak çocuklar büyütür koynunda
ateşi ve sabrı ondan öğrendim
varolmanın mührüyüm ölümün kapısında
II.
çarmıha ilk ben gerildim isa'dan önce
basına dağıtılan bütün robot resimler bana benziyor
gıyaben yargılandım hayata karşı
polis sirenlerine karışan aşkları öldürdüm
fırladım sokaklara cebimde kibrit
saat bire beş kala bir sigara yaktım
ağzında şarkıyla gelir tarih: sin lekke unnini
vakitsiz ecel şarkıları öğrendim
gibil çağırdı beni
lilith ödünç verdi kanatlarını
vaktim ölüme ayarlı
fırladım sokaklara cebimde kibrit
kendime bir kürt'istanbuldum
aşkın bir numaralı sanığıyım
unutuldu unutulmaz sandıklarım

annemin öbür adı tarihtir benim
ağlarım mevsimler değişir
vazifeli bir kurşun vurur kardeşimi
sokaklar kürdilihicazkar infaz makamı
tilili revasız hawar nafile şiir yalan
dağlar çağrı pusulası
taşı bile çürütür erken ölüm acısı
aklımın saltanatına yenildim
içimde bir kürt patlamış bir yanardağ gibi bağırır
şizofrenik tarihin piçi: suçluyuz
fırladım sokaklara cebimde kibrit

10.2.5.11 CANIMA DEGMEZ HAYAT

CANIMA DEĞMEZ HAYAT
ağır düşlerle geçtim dünyevi ağrılardan
kazıdım yüzümdeki kibirli lekeleri
tanrılara ait hiç birşey yok dünyada
hayat sonsuz. aşk ölümsüz değil asla
bir dalı olmalı yaprağın. gülkanı aktı kalbime
yatağını bulamayan nehir kadar sancılıyım
geçerken çemberinden bir aşkın
hayatın saçlarını doladım avuçlarıma
içinde ihanet sözcüğü geçen kitapları yaktım
veba günlerinde yeşeren bir çiçektir aşk
ayrıntılar gizler kokusunu ve kiraz bahçelerde
her zaman çalınacak bir şeydir çocuklar için
aşkın sağlaması mutluluk etmez
kuşların yalnızlığı vurur mağrur kalpleri
her sabah yağmur yağar üzerime
iliklerim ıslanır da canıma değmez hayat
tanrılara ait hiç birşey yok dünyada
çözülür elagözlü zamanın kanpıhtısı
ve bir aşk daha düşer yakasından devletin
yalanlar kendini rüya

10.2.5.12 GITTIGIN HER YER YALNIZLIGIMDIR

GİTTİĞİN HER YER YALNIZLIĞIMDIR
şiir biter sen gidersin ne kalır geride

yağmur yağar ıslanır kirpiklerim
savurur yüzüme ayrılığı şehir
bir ben yalnız kalırım şiir biterse
senin gittiğin her yerde yağmur yağar üzerime
ateş üşür acı kanatır kendini
sen yine de gidersin
silerek ardındaki ayakizlerini
bir bela olur yaşamak
senin gittiğin her yerde uçurumlar büyür aşka
şiir biter büyür o mavi derinlik
sabah çözer gecenin gizini
ipi kopan bir uçaurtma
yalnızlığına ağlar gökyüzünde
senin gittiğin her yer yalnızlığımdır benim

10.2.5.13 HAYATI IHLAL EDIYORUM

HAYATI İHLAL EDİYORUM
bir bu kalmıştı yapmadığım
itiraz mecbur hayata
bizi temize çıkaracak
bir tek sözcük bile yok
yakılmış köyler kadar küliçindeyiz
ihtimal ve ihtiras
bir intihar biçimidir aşk
illegaldir astarı devletin
iğfal edilmiş katiller
vakitsiz infaz eder adamı
bütün kediler ağlar
müntehir halime
yenik düşer siyanüre damar
ihtimal. ihlal. infial ve ihtilal
bu dört sözcüğe gömdüm hayatı
dalından kopan songülün
kalbimi kanatan dikeni. ihtimal
infial. ihtilal ve devlet
kaybedilen hayatlar kuşatır
kirletilmiş gökyüzünü
ey aşk! iğdiş edilmiş suretin için
kılıç çektim kalbimdeki nasıra

ihlal ettim hayatı
boğdum hayatı yalnızlığımla
paramparça aklımdaki bomba

10.2.5.14 KUS YUVALARI

KUŞ YUVALARI
sen bir kırlangıçsın
bahar sevişmelerin yorgunluğunu
gagasında taşıyan
belki de bir serçe
yüzünde yapraklar sallanır
pencerelerde perdeler uyur
kanatlarında aşkın yükü
ansızın gelirsin
göğsümün baygın kapılarından
yüreğime sızan serinlik
yakar memeuçlarımı
sen bir güvercinsin
kanatların tutkusuna sadık
belki de bir kumru
sabahın ezan sesini kovan
akşamdan kalma uykusuz
teslim olan yalnızlığımdır
bu bir başkarıştır
baykuş gözlü gecelere
bir kanaryasın belli ki
dar geliyor kafesin sana
öyle karanfil öyle gülki dünya
bir bülbülsün aslında
yarına budanmış dutuyla
çareli bir yalnızlığı yaşayan
bu ise benim sen olmuşluğumdur

10.2.5.15 KUSLA BENI

KUŞLA BENİ
sana diyeceklerim vardı
ne çabuk bitti gece
yeni bir ayrılığa açıldı pencere

sana seveceklerim vardı
esrikliğim. çıplaklığım. terim
iki yanım uçurum
böyle nasıl çekip gidersin
gel.. atma beni
sensizliğin koylarına
boğulurum
gölgen yüzüme düştü
yüzümden gözüm düştü
neyin nesi bu ayrılık
kahır canıma düştü
gel.. sürme beni
ekinsizliğin toprağına
kururum
bir yanım gül kopması
öbür yanım dalsız ağaç
kurudu ırmaklarım bak
yağamıyorum bulutuma
gel.. ağlat beni
mendilene sevdanın
ve kazı tırnağınla
çürüyen yanlarını hayatın
serçe kanatlarında hırçın
çığlıkları büyür sevdanın
ayrılık ekmiş özlem biçmiş
bu kadar yaşım darmadağın
gel.. topla beni
alfabesinden ömrün
çoğalayım
yıldızı süpürülmüş sabahlarda
güneşli çocuğun gibi
büyürüm koynunda
sığınıp dudaklarına
dilin olurum suskunluğunda
gel.. sar beni
rengine gözlerinin
yanayım günortasında
havalarımda sis var
yüzümün tülü yanık
kuşatılmış bir kentte

direnen bir tutsağım
çakıltaşı tuz ve kum
gel.. yaz beni
kanadına martıların
savrulayım
yakamozlardaki ışık sensin
martılardaki hüzün ben
yelkeni kırık bir sevda
nasıl boğuşur dalgalarla
gel.. yarınla beni
geçmiş denilen
yamalı bir bohça
ılık nefesinle okşa yüzümü
çokla sevdamın ayakizini
kim umursar yoksa
dalından düşen yaprağın öyküsünü
gel.. çiçekle beni
saksısında aşkın
güzelleşeyim
gittiğin yollar kadar uzarım
söylediğin şarkılar kadar susarım
bulutuna yağan yağmur olur
kendi kendimi boğarım
gel.. çaresizleme beni
karşısında ölümün
çürürüm
senden sonrası ölüm
ayrılık diye bir şey yok
hem kimi inandırabilirsin
terkederken beni öldürmediğine
gel.. cinayetleme beni
intihar
aşka günahtır
susamış bir çeşmeyim: paslı
yağmursuz bir bulutum: puslu
dalgasız bir denizim: sisli
kıyılarım çalınmış
martılar küskün
kipriğimde mavi bir damladır hayat
ağlasam sonum olacak

gel.. hiçleme beni
üzümdür şarabın tadı
esrikliği hikayesi
sabahları bozuluyor güzelliğim
sen böyle giyinirken ayrılığı
koşarken bensizliğe
yaprağıma sonbahar düşüyor
gel.. çirkinleme beni
mutlu portreler çizelim
güneşli yüzüne sabahın
kelebek ıslığımla sararım tenini
uzanıp körpe memelerinin arasına
kovarım allahı romanımızdan
bırak peygamberler oynasın eski oyunlarını
biz tenimizin acıya direnişiyle
kendi dünyamızı kendimiz kuralım
gel.. dinsizle beni
ezan sesleri
çocukların oyun saati olsun
umutla başlarız sabaha
sevişen iki nehir gibi
çoşkuyla karışırız güne
ve çalıp her evin kapısını
bir demet gül bırakırız önüne
gel.. sokakla beni
bakir bir dünya
olmasın hayat
sensiz sigara içerken
kendimi içerim biraz da
emdiğim nikotin
savurduğum ömrüm olur
vatkitsiz kavuşmalarla
paylaşılmaz ki yalnızlık
gel.. alevle beni
eski bir mektup gibi
yakalım saçını yalnızlığın
(son söz)
yüreğimin titrediği yer aşkın yarası
yaşlı bir kuş çırpınır avucumda
gökyüzü evimizin çatısı olacaktı

yüzümüzde hayatla boğulurcasına bir kaynaşmışlık
yüreğimizden aynı mezraya ırmaklar akacaktı
ve rüzgarda ömrüme yağacaktı saçların
gel.. kuşla beni
uçalım birlikte
yaşanmamış günlere.

10.2.5.16 KUSLARI KIM ÇALDI

KUŞLARI KİM ÇALDI
gözlerimde daha demlenmeden yıldızlar
yetimliğimi asarım kirpiklerime her gece
yüreğim bir yavru kuş olur
ellerim ekinsiz bir tarla
unuturum yazdığım şiirleri
yakılan kitapların öpülesi külleridir savrulan
şehir yüzlü avuçlarımdan
doğumundan başka geleceğim yok
bilmiyorum adımı yaşımı
göçmen kuşlar çaldı uçurtmamı
nerdesin anne
bir kor gibi yanıyor yüreğim
çoğalıyor kuytu yerlerde sahte gülüşlü insanlar
silinmiş bir yazı oluyor dudaklarım
nerdesin anne
toprak yalanlıyor ölümü
kaç zamandır günaltında
seni ararım. bulamam
yetmeden yetim kalırım
camii avlusuna bırakılmış gibi
yorulup yıkılırım
düşüncelerimin yalnızlığından
deniz olmazsa nasıl yaşar martılar
nerdesin anne
adressiz mektuplar gibiyim
göçmen kuşlar mı çaldı seni anne
iyi ama kuşları kim...

10.2.5.17 LAMIA

LAMİA

I.
damarında siyanür dolaşıyor şehrin
aşk bizden güçlü. bizden uzak
cinnetli bir cinayet saklı gelen her günde
eksiliyor bizim olan zaman. kederli sarsak
ben öyle uzak durmayı bilmezdim
insanlar geçerdi kalbimden
acıtarak düşlerimi geçerdi
bakır bir sürahide kanardım
iflah olmaz gençliğimi
gölgesi vuruyor şimdi sağılmayan bir yaranın
yalnızlığın üstüne uzak bir şarkı gibi düşüyor
kalbi kanıyor şehirlerin lamia
avucuma akan sudan anlıyorum bunu
bilmezdim ben sofraya erdemle gelen ekmek gibi
uzak durmayı sevdiğim şehirlerden
II.
sana hayatı tutsak alan acılardan söz ediyorum
adli tıp morglarına takılı kelebekşarkısı
dalından koparılan yaprakağrısı
sana yüzünü dağlara dönmüş hayattan sözediyorum
şehir sansartuzağı kondular ağıt halkotobüsleri üryan
sabah felaketlerle çalıyor kapıları
kadavrasız yaşamın çağıldayan sevdası
aşk bana kahır lamia. bana serkeş
sana oğlu kaybedilmiş bir annenin acısıyla sesleniyorum
ben ölürüm lamia
nefes alarak kalbim çarparak
şehrin belleğini zonklatarak ölürüm
salgın vebadır şehre kayıpoğulsancısı
bitirim mahçup gayriresmi
yıkar tahtını saltanatın
korku öde çığlık anamın sancısına karışır
ben yeniden doğarım lamia
bir avuç et üç gram kanpıhtısı
sonrasız canhavli
çağötesinden kalma bir fosilim

anamın evlat deyip bağrına bastığı
III.
çocuk yanıma tetik çekiyor hayat
her sabah başka yerimden vuruluyorum
uyumsuzluğun kahredici sessizliği
şehirler teslim alınmış lamia
aşka ayakbağı şehirler
ankara: yürüyen bir sürgün salyangoz burunlu
sıvas: yüreğimin tuncunu eriten yangın
istanbul: iki yakası biraraya köprülerle getirilen zavallı
ne verebilir ki hayata karavana yaptıran bir aşka
ben sabahı vuran sürmanşet haberim lamia
"teslim ol çağrısına" aşkla karşılık veren
adını kurşunkırığı camlara çizen
dilinin ucunda patlayan ateşim
dağla kuşanmış bir bildiri gibi
parçalanırım şehrin koynunda
IV.
benim aşk dediğim lamia. aşk bildiğim
bombalar arasında yiten
tozbulutlarının taneciklerindeki günışığı
dağın koynundan kopup gelen
rahmine akıp giden ateştohumu
kefensiz gömütsüz meçhul denizler kervanı
benim aşk dediğim aklı çürüten tez
dağdan kopan ezgi
ben bir deprem uğultusuyum lamia
yağmurlu bir kırlangıç kanadı
kaynağını arayan ırmak
semah duran turnadirenci
inerim birgün şehrin koynuna
gecenin yıldızını koparan sabahın ilkışığı gibi
şehrin cenderesinde yangınlara sarılmış bir annenin
ateşli yüreği gibi inerim
yakarak yokluğun acısını
sığmaz şehre içimden kopan fırtına
çünkü aşk değil bu lamia. herşeydir
parçalanır şehrin rutinağrısı sel olurum
oyunlarda unutulmuş afet bir çocuk
varoşlardaki delikanlılığın vitrine vuran hıncı

gençkızların kitabaralarında kuruttuğu falpapatyası
sabahına kahır düşmüş kalpağrısı
devinen ve kirlenen bir yalnızlıktır şehirkalabalığı
acılarını bas yarama lamia. yoksa vurur beni de
aşka kasdeden bu çaresiz hayat
V.
sana sabahın sisini kalbine sarıp şehri süpüren
genç bir çöpçünün aklından geçirdiklerini sesleniyorum
hergün dolup boşalan sırça bir okyanustur şehir dediğin
yağmursuz riyakar ölümkurusu
ah... lamia
sen umuttan daha güzel şeyler de olduğunu öğrenemedin
dolarla markla tercüme ediliyor yaşam sanılan yanılsama
artık aşkını leylekler kanatır senin
diplomatik ihanetlerde ziyan olur bahar
dellenmiş bir tetikçi düşürür korkusunu şehrin ihanet dolu avuçlarına
lamia... güzelim aşkarasında unutulmuş gültadım
şehri kuşatan hayatın gücü erişmez aşkın doruklarına
zehir bir hançerdir saklı durur yaranda
ağla...ağla... ağla
karışsın gözlerin dağların kıvrımlarında çoğalan tozkabarcıklarına
ben artık şehirlerde yaşayamam lamia

10.2.5.18 MÜEBBETLIK KAVGA

MÜEBBETLİK KAVGA
herhangi bir kıyısında tanışıp dünyanın
iki hırçın güvercin telaşıyla sevdik
hayatı ve kavgayı
ay düştü. yıldız koptu. güneş doğdu yüzümüze
karanfil kokulu düşler yaşadık mapusluğumuzda
yakarak avucumuzda özgürlük ateşini
-a-
yastığımı ver cürüm. başım ağrıyor
gece duyabilmek için dünyanın bütün seslerini
gökyüzüne bakıyorum koğuşun penceresinden
kadife bir ayın önünde yıldızlar oynaşıyor
ve birden
pencerenin camında buğulanıyor suretin
-gazetecilerin flaşlarında

yorgun yüzüyle hayata gülümseyen
bir 'terörist' kız oluyorsun-
ellerin çiçeğe durmuş
güneş vurmuş alnına
dimdik ayaktasın
işkencehanelerde ölmüş yoldaşların anısına
yastığımı ver cürüm. başım ağrıyor
-b-
nişanlayıp uzak bir yıldıza gözlerimi düşünüyorum
sahi nerede tanıştık biz
ne zaman böyle kaynaştık
ve ne çok şey
böyle ne çok şey paylaştık
o günleri biz yaşadık
gördüğümüz düş değildi
kan sıçradı beynimize
gererken kaslarımızı elektrik
çırılçıplak yandı etimiz
beton gibi çarparken vücudumuza su
ve sildik gizleyerek kendimizden bile
yüzümüzden akan iğrenç kirimizi
hücrenin duvarlarına
o günleri biz yaşadık
gördüğümüz düş değildi
ihanetin ve direncin ateşi içinde
korktuk kendi gizimizi gizlemekten
çatladı direncin iğbirar çiçekleri avucumuzda
düşünüyorum uzak bir yıldıza nişanlayıp gözlerimi
-c-
ihanet değil belki bu. yüzünü gizleme
fareli köyün çobanlarının utancı
yüreğimi yakmıyor artık
alnım açık
elegüne karşı başım dik
içim kavga ve sevda dolu
müthiş kendimle barışık
oysa içten içe yiyip bitiriyor kendini en yakınım
ve göstererek azı dişlerini ağzınca saldırıyor
aldırmayıp diyorum ki ona
ayakları yere sağlam basmak

artık iş değil bu çağda
toprak da kayıyor dostum
insanın ayakları altında
toprak da kayıyor
toprak da
toprak
bastığın yere iyi bak
ihanet değil belki bu. yüzünü gizleme
-d-
bir bardak su verir misin. içli bir türkü
yüreğimde ince yağmurlar çiseliyor şimdi
bu doğurgan yüzlü gecelerinde nisanın
tahliye muştusu geliyor uzaktaki bir dostun
çığlıklarla uçuyor gecekuşları başımın üstünde
morkanatlarına takıyorum kirpiklerimi
afacan bir çocuk gibi sevinip
ben de çıkıyorum onunla
özgürlük şarkıları söylemeye
lacivert dağların kurşuni yamaçlarında
-ve ikimiz birden
durmuşuz da sanki dalgaların kıyısında
ellerimizi uzatıyoruz yakamozlara
ansızın portakal çiçekleri açıyor avucumuzda
konuşmadan öylece duruyoruz yanyana
sen gökyüzüne dikiyorsun gözünü
ben suya düşürüyorum yüzümü
ve birden gelincikler yağıyor
martıların kanatlarından
karışıyor sularına akdenizin-
bir bardak su verir misin. içli bir türkü
-e-
saat kaç oldu şimdi. neden herkes uyuyor
sessizce açıp yeniden okuyorum
yazdığın bütün mektupları
kök salıyor yüreğimde gizli bir sarmaşık
aralıyorum geçmişin tülperdesini
o zamanlar orada herkesin adı ULAN'dı
ve her asker KOMUTAN'dı
oysa şimdi burada
onların hamlamış ezgilerinde

yoksul bir direncin türküsünü dinliyorum
o günleri biz yaşadık
gördüğümüz düş değildi
a blok. zemin. birikiüçdört
aslankafesi tecrit
ve bilcümle mamakta
yüzlerce insanın içinde
42. güne erişen bir avuç insandı
ki yüzakıydılar mamağın
o günleri biz yaşadık
bir düş olamaz bu haydarım
bir düş olamaz bu sezai
ve adlarını unutup yüzlerini unutmadığım dostlarım
bir düş olamaz bu
sorun raci tetikin korkularına
ayrılık ve ölüm nasıl gerçekse
ve acıları ne denli büyükse
öylesine gerçekoğlu gerçekti herşey
ve öylesine büyüktü acı
ve utanç çırılçıplaktı
saat kaç oldu şimdi. neden herkes uyuyor
-f-

-arif acar'a

çayı avluda içsek. yarın hava güzel olacak
yitirilmiş bir duygunun dayanılmaz kederidir bu
o zamanlar yaralıydı yaşdığımız aşklar
şimdi bedeli ödenmiştir yıllarımızın
kanımızla ödenmiştir canımızla
ve ansızın bir sigara yakar gibi
uzun bir şiir söylercesine
içli bir türkü dinler gibi
usul ince bir kadın severcesine
sürüp gidiyor işte kavga
en haklı ve güzelini yaşıyoruz sevdaları
"hüzünlü bir şiir yaz" diyor ranza arkadaşım
"karıma göndereyim"
boşver diyorum hüznü
sırasımı şimdi efkarlanmanın
ve ona
kadınlar koğuşundan gönderilen

kurutulmuş karanfilleri veriyorum
çayı avluda içsek. yarın hava güzel olacak
-g-
gece çok mu kısa. yoksa bana mı öyle geliyor
avluda volta atıyorsun yıldızlarla
okşayabilmek için saçlarını
özenle açıyorum pencereyi
ve yıldızlar doluyor içeri
dördüncü koğuşta herkes koynunda bir yıldızla uyuyor şimdi
ve ben ranzama astığım bir fotoğrafın
çocukca yanan gözlerine nişanlayıp yüreğimi
düşünüyorum
sahi nerede tanıştık biz. unuttum
ve ne zaman böyle kaynaştık. bilmiyorum
ve ne çok şey
böyle ne çok şey paylaştık
ah...seni nasıl da seviyorum
gece çok mu kısa. yoksa bana mı öyle geliyor

10.2.5.19 SERÇE ÖTÜSÜ

SERÇE ÖTÜŞÜ
yüzünü rüzgar kokularına sürmelisin
anılarla çoğalan yalnızlık akşamlarına
kuşkulu araba farlarına. sokak fenerlerine
gizlipolisin vuremirli baskınlarına
katli vacip ajanların itiraflarına
ve hatta yoksul işçi evlerinin
perdesiz güneşli camlarına
yüzünü hayatın her yerine sürmelisin
geceleri yüzünün her çizgisinde
darağaçları kurulup
sabahları yıkılır yeniden
umarsız katledilir şiir
bir içimlik aşklar yüzünden
leyleği hep yuvasında görüp
baca temizleyicilerini uçururuz
her göç mevsimi
yalnızlığını tanrıyla paylaşan insanların arasında
nasıl bilebiliriz aşkın yanmamış bir sigara olduğunu

ve bitmeye başladığını yakıldığı anda
günler patlıcan ile kırağı hesabında
yeni kimlikler aramakla geçiyor zaman
bulvarlarda serçe ötüşü tavında
saçlarını denize salan
asırlık salkım söğüdün öyküsünü unut
kaynağına akan ırmaklar gördüm
şehirlerin çukurunda telef olan hayatlar
hiçbir sırrı kalmadı artık yaşadıklarımızın
bütün maskelerimi çöpe attım
çıkardım parmaklarımdan kirli kılıfları
yazdığım şiirleri yaktım
nergis kokularından ve
grev yerlerinde vuralan işçilerin
çocuklarını kanıyorum artık
seni her gördüğümde ellerinde çiçek demetleri
avuçlarının içi yosunlu imge yuvası
ama koparılmış çiçekler mezarlıktır
toprak cesetlerin içine gömülür
aşkın ve kavganın yasası yoktur çünkü
bir de dili
işte hep böyle kocaman bir çocuk olarak kalacağız
kitabaralarında çiçek kurutarak
şiirler de kuruyacak. hayatımız gibi
ve şiir kurularını yakmak isterken
yağmur sonrasının hüznünde küllenecek aşkımız
sahte kimlikle yapılan görüşmeler
esaret tarihimizde bir çayiçimi tadıdır
öyle çok ki gardiyanı hayatın
savcılar. adli tıp raporları
gazeteler ve bilumun yalan
boğuyor yeniyetme günlerimizi
evine yeni eşyalar değil yeni kitaplar al
takvim yapraklarıyla kapla onları
zamana karşı direnen tek şey kitaplardır çünkü
ve ancak bilgi güzelleştirebilir dünyayı
teslimiyet kokularını sürme yanaklarına
aşklar içinde taşısa da yanlızlıklarını. korkma
kendine bile itiraf edemiyorsa insan bazı şeyleri
gün gün ölüyor demektir

her üniversitenin duvarına
dernekçilerin açlık grevlerine
ve her sinema afişine
bir şiir yazılır sanıyordum
pek de güzel yanılıyordum
insanların artık gözleri açık uyuyup
elleriyle düşler gördüğü
şiirin ise yasadışı olduğu
yeraltı günlerinde yaşıyoruz
ve cumartesi eylemlerinde
çoğaltıyoruz kentli çaresizliğimizi
kuşları yemlemeyi ve bir de
faşizme karşı direnmeyi öğrenmeliyiz
tekil kaçışlarla nereye varılabilir ki
karanlığı yüreğinde taşıyorsa insan
acısı elbet kerbela çiçeğidir
bir avuç yürek kanıyla beslenir
yaşamaktan mı yoruldun itiraf et öyleyse
yorgunluğu duymak bile yaşama sevinci değil mi
bırak adımızı anmasın kimse
aslında bitimsiz bir satranç maçıdır ömrümüz
her şah çekilişinde telaşlanıp veziri feda ediyoruz
kendimizle sevişiyoruz sabahlara kadar
afrodit'in büyüsüne kapıldığımızdan beri
freud annemiz froom babamız oldu
unuttuk bir büyük yalnızlık içinde
kendi yalnızlığımızın anlamını

10.2.5.20 YAGMURA KARISAN ASKIN ÇARESI YOKTUR

YAĞMURA KARIŞAN AŞKIN ÇARESİ YOKTUR
I
yağmurun kederle yağdığı her yerde
üşüyen resimler düşer kalbime
gitmek sızar aklıma sevdiğim her kadından
durmadan kendini yakan ateşin oğluyum
bilinen bütün sözcüklerin anlamına uzak
her kadın bir uzağa çağırır beni
denize karıştıkça çürüyen ırmak
toprağını reddeden çiçek

sığınırım kendi limanıma
acının kalbidir gölgesiz suret
hayata aidat ödentisidir aşk
muhalefet bilmiştir kaçakelektrik kullanmayı
şifresi yitirilmiş bir şiir
kanayarak taşar satırarasından
intihar büyür uçurumlarında
II.
yağmura karışan aşkın çaresi yoktur
çözülür hayatın magması
ve bir kez daha telefonda
annem beni çok sevdiğini söyler
gece kan bulaşır aklıma
yakılacak mektupların cehennemindeyim
kaç şehir akıp gitti ömrümden
depresif bir metropol söyleminde
yağmur dindi kırıldı dalı kalbimin
hiç bir acıdan doğmaz bir başka acı
yaşanamayan aşklar tarar
kendini taşımaktan yorulmuş bir hayatı

10.2.5.21 YAGMURDA YÜRÜ SAÇLARINA KARISSIN GÖKYÜZÜ

YAĞMURDA YÜRÜ SAÇLARINA KARIŞSIN GÖKYÜZÜ
yağmurda yürü saçlarına karışsın gökyüzü
kurumuş dere yataklarına aksın
yanlış hüzünleri yüzünün
tutuşsun teleklerin telaşlı adımlarında
bir çiğ buğusu kadar
hüzünlü bulut parçası: işte sevgin
avuçiçinde yanmamış kına tazeliği
yağmurda yürü saçların ıslanırken belki beni düşünürsün
danteline işlediğin yanlışlığında yağmurda yürü
bulutlar ve nemin buğusu. toprağın kokusu yaksın yüzünü
kurtulsun ellerin senden.. uçup gitssin rüzgar kuşları
sadece iki kocaman oluk olsun gözlerin
ve şairler yağmurda ağlanmaz deseler de
sen durma akıt kirpiklerini yüzüne
yağmurda yürü saçların ıslanırken belki beni düşünürsün
yaşanmamış bir duygunun burukluğudur bu

mayıs gülüşlü bir çocuğun
ak kağıttan yaptığı yelkenliler
yüzer yüreğinin süzgün göllerinde
ayrılıkların derin anlamıdır yüzündeki çizgiler
yağmurda yürü saçlarına karışsın gökyüzü
bir sigara içimi değil elbet ayrılık
yağmurda yürü açarken dağlarda gelincik
harman yerinde yüreğinin diner özlemi
boğulur bahar çığlıklarında aklını çıldırtan suskunluk
yağmurda yürü saçların ıslanırken beni düşünürsün

10.2.5.22 YER YOK BANA

YER YOK BANA
aklına kuşkonmaz bir yolcuyum
yasak hevesler büyür içimde
sağanaklara tutulur çalarım zamanı
kediler yarışır aşkın atlasında
kuşlar kalkıyor dallarımdan
uzaktan yaralı bir kalple bakıyorum
hangi acıya saracaksan sar yaralarımı
imtina ediyorum hayattan
kuşladım çünkü bütün yuvalarımı
oyalandığım bütün istasyonlarda kalbim oyulur
savurdum kendimi gecenin havzasına
aklımdan kaç kuş havalandı kaç kuş döndü yuvaya
kime ne taşıyorsam kalbimi avuçlarımda
bulsam yalnızlığın biçimini
sever miydim yine de seni
benim avuçlarına sığmayacak bir kalbim var
uzaktan yakın olan herşeyin acısı fazladır
hangi kalp taşıyacak kadar ustadır aşk ağrısını
kentli yalnızlıklardır çoğaldıkça kaybolan
ritminin yarısı senin olsun
bilerek unuttuğum bu şarkının
reddettim bütün kabullerimi
bir kez daha kutsadım kendimi
anladım hiç bir aşta yer yok bana
beklediğim yağmurdan da ümit kalmamıştır

10.2.5.23 ÜSÜYEN PALTO

ÜŞÜYEN PALTO
suyum ıslandı. sesim konuşamıyor beni
kapattım hayatı yüzüme
esmer bir kadın oldu yağmur
ateş neden yakamıyor beni
suyum ıslandı. akşam aklamıyor beni
sicilim bozuk. yüzüm sabıkalı
aklım yokuş. sabahsız bir rüyayım
hayatın nidasında kanıyor kalbim
suyum ıslandı. ateşkes ilan ettim aşka
rüzgar tadında ekmekparasıyım
kapandı kafes. kuş uçtu. nihaventim
yağmur ne zaman vuracak beni
suyum ıslandı. adımı yırttım
üşüyen palto. sarhoş bir A'yım
vurdum yavrusunu yiyen balığı
avucumda kaygıyla çürüdü su

10.2.5.24 IGBIRAR ÇIÇEGIDIR DOGU

İĞBİRAR ÇİÇEĞİDİR DOĞU
doğu'nun çeşmesinde yıkadım acılarımı
hangi yaprağa ellerimi sürsem kanıyor
sesimde kağıtlara dökülen yangın kokusu var
kürt evinden çalınmış gün gibi yaralıyım
doğu'nun çukurundan kopan dağyelleri
ölüme çoğalan göçebe kervanına benziyor
hangi yöne yürüsem çekiyor beni koynuna
sanki bir uçurtmayım aşkın yeline savrulmuş
sevgilim bir hoşcakal çığlığı
doğu'nun çatısından dünyaya fırlayan bir kiremitim
diyarbakır bir eşkıya hikayesidir yeni yetmelere
mardin süryani nakışlı bir gerdanlıktır sevgili boynunda
dağlara ve gökyüzüne kardeştir hakkari
bitlis bir ermeni türküsüdür van'a karşı
siirt atlasın ortasına saplı bir acem hançeri
bölünmüş bir ırmağın küfrüdür urfa
sevgili zulasında ışıldayan umut
dağın bittiği yerde bir komdur adıyaman

elazığ dersime kurulmuş bir pusu
içimdeki ormanı tutuşturan bir alevdir sıvas
sevgilinin son mektubunda yazdığı
kanayan bir iğbirar çiçeğidir doğu
ben hangi yöne yürüsem kesiyor yolumu
ben bir kum saatiyim doğu'ya akan
annemin oğul acısıyla kırılmıştır kalbi
gözyaşlarının acısı demlenir dağlarda
vurur efsunu anadolunun yüzüne
ben nereye gitsem doğu'nun tutsağıyım

10.2.6 Bedirhan Gökçe

10.2.6.1 Gamzelerim

Gamzelerim

Ben hüzünlerle sevdim şiirleri
Ben hüzünlerle büyüttüm kendimi
Küçükken gamzelerim vardı benim
Büyüdükçe hüzne sattım hepsini.
Bedirhan Gökçe

10.2.6.2 Küfrüm Edebimi Asti Bu Gece

Küfrüm Edebimi Asti Bu Gece

Sen benim gözümde bir hiçsin artik,
Nefretim askimi asti bu gece
Bugün ki sözlerin söz müydü artik
Son sözün sabrimi asti bu gece

Kolayca bitsin bu diyemedin de
Salladin savurdun basiretsizce
Hiç mi ders almadin onca gezdik de
Yagmurun rahmeti asti bu gece

Yürümeyen neydi,iliskimiz mi?
Günüm bombos deyisimiz mi?
Sensiz yasayamam çeliskimiz mi?
Yalanin dogrunu asti bu gece

Evlenmek hayali kapimda idi
Giris kat evimin boyasi yeni
Mobilyan,takimin, alinmis idi
Vuslatim tadini asti bu gece

Yemedim yedirdim ne avrsa sana
Üç kurusum olsa verirdim daha
Memurdum yoksuldum hatirlasana
Hafizam haddini asti bu gece

Ayaklarin donmus,üsümüstün de
Gece yatamamis üzülmüstüm de
Bir ay oruç tutup yememistim de
O çizmen boyunu asti bu gece

Yapilan söylenmez, gelmezmis dile
Allahtan beklenir kul bilmese de
Kizginligim buna, sebep ise de
Sabrim miadini asti bu geceü

Onca gez toz benle,seviyorum de
Sonra git nisanlan bir de ona de
Serefsizlik degil, nedir bu söyle
Küfrüm edebimi asti bu gece

Sana son bir sözüm, nasihatim var
Aldigim ahlakla bir terbiyem var
Senin dog'ran ana deyip geçmek var
Saygim adabimi tuttu bu gece
Gönlümün romani bitti bu gece
Hangisine yansam simdi gün gece
Ömrümden bes yil gitti bu gece
Bedirhan Gökçe

10.2.6.3 Ne Çikar

Ne Çıkar

Tut ki gecenin
Alacakaranlığında düşlemişim seni.
Tut ki,rüyalarımı bölmüşsün ne çıkar?
Ne çıkar gündüzlerin selamsız aşkına,
Geceleri kefen biçsen.
Bir anlık hırsla,
Her şeyi yıkıp geçsen,ne çıkar...

Tut ki bundan böyle unutmuşum seni.
Tut ki artık çalan parçalarda ismin geçmesin.
Tut ki yazılan şiirler,seni anmasın,
Varsın eller de unuttu desin.
Ben seviyorum ya seni,
Sen sevmesen,ne çıkar...
Bedirhan Gökçe

10.2.6.4 Rahmet

Rahmet

Gökte rahmet olsan umrum degilsin
Senin yagmurunda islanmiyor bedenim
Kizginligim sana degil kendime benim
Senin mevsiminde açmiyor çiçeklerim.
Bedirhan Gökçe

10.2.6.5 Türkü Gözlüm

Türkü Gözlüm

Kar yağıyor türkü gözlüm
Kar yağıyor buralara.
Uzun hava ağıt gibi,
Dökülüyor bulvarlara.
Sen de gittin buralardan,
Böyle bir karlı havada.
Okul bittikten sonra 95'in yılbaşında,
Gelmiş özlemiştin beni,
Sarılmıştın hıçkırıkla,
Kar yağarken dilek tutmuş,
Kar yemiştin avucumda.
Nasıl gittin türkü gözlüm,
Mahzun kaldım buralarda.
Gülüşlerimiz geliyor,
Ağlıyorum buralarda.

Sen bir öğretmensin şimdi,
657 devlet memuru.
Kıt kanaat geçinirsin,
Seni beklediğim gibi,
Beklersin ay sonunu.

Belki de evlisin şimdi,
Bunca yıl geçti aradan.
Sen beni unuttun belli,
Türkü gözlüm çık hatrımdan.

Oralara da kar yağar mı,
Güneş çıkar mı ardından?
Saçaklardan su damlar mı,
Su girer mi papucundan?

Yokluk kötü türkü gözlüm,
Yokluğun çıkmaz aklımdan.
Varlık güzel türkü gözlüm,
Varlığın yitti yanımdan.

Okulun bittiği yıl tayinin çıktı doğuya.
Belki yazarsın diye,
Bir kalem almıştım sana.
O kalemle mektup yazmış
O kalemle ağlamıştın
Ama o son mektubunda
Sen ne kadar değişmiştin
Sözlerinde değişmişti
Değiştiğin belliydi ki
Kaleminde değişmişti.

Ah benim türkü gözlüm
Ne oldu birden sana ?
And içmiştik gündüz gece
And içmiştik kopmamaya.
Hacı Bayram'da dua ettik
Ayırmasın Allah diye...
Bir fakire para verdik,
Belki dua eder diye...

Bedirhan Gökçe

10.2.6.6 Yarim Siir

Yarim Siir

Sana yazdigim siir yarim kalacak
Boynu bükük kalacak tüm sözcüklerim.
Sana olan sevgimi kalem duyacak,
Kagit da bilmeyecek canim sevdigim...
Bedirhan Gökçe

10.2.7 BEDRETTIN AYKIN

10.2.7.1 ACIMIN SOYADI

ACIMIN SOYADI
Irmağın söğütlerin sesiyle
Söylüyorum bu şiiri
Senin o kırılgan sesinle
Badem çiçeklerine
Sabahın ilk ışıklarına
Dönüştürüyorum hüznümü
Hüznümü ve acımı
Öfkemin karanlığı
Korkutuyor beni
Bir orman çiziyorum
Sesime kattığın sevinçle
Yalnızlığımın üstüne
Kıyımlar yaşamış yalnızlığımın
Kuşları unutmuyorum
Ve su başlarını
Bir geyiğin avcısına bakan gözlerini
Sevgimin silgisiyle sildim öfkemi
Öfkemi ve acımı
Yerine yeniden adını yazdım
Adın acımın soyadı

10.2.7.2 ANACIGIM ÖRT ÜSTÜMÜ

ANACIĞIM ÖRT ÜSTÜMÜ
En eski yalnız benim
Ben o istenmeyen konuk

Kapıların dışındaki
Acıların içindeki
O yorgun yaşlı gezgin
En eski yalnız benim
Terkedilmiş bir evim şimdi
Tek başına yıkımı bekleyen
Gezinir alnımda ölümün eli
Kumrular çatıda sevişirken
Hüzün ülkesinde ben
Terkedilmiş bir evim şimdi
Kimseler paylaşmak istemedi
Taşımaz yükümü bir türlü
Kanaryam sustu öldü
Soldu kurudu karanfillerim
Kedim bile terketti evi
Çalan olmadı kapımı günlerdir
Uzaklaşıyor herkes çevremden
Yaşam uzaklaşıyor yetişemiyorum
Sesler kesildi ışıklar söndü
Güneş de ısıtmıyor artık
Ömrün buzul çağı bu
Üşüyorum çok üşüyorum
Neredesin anacığım ört üstümü

10.2.7.3 ASK AYETLERI

AŞK AYETLERİ
1.
Şairim başucu kitabım sevdam
2.
Binlerce teşekkür sana
Bir sonsuz yitiş olurdu yoksa
Sevdayı tanımadan geçip gitmek
3.
Sınavdan sınava soktun
Bütün aşamalardan geçti aşkım
Yine de ulaşamadı yüreğine
4.
Tam da aştım derken
Kuşatıldığım duvarları

Yepyeni bir engel önümde
Ferman dinlemeyen aşkım
5.
Bugün günlerden seni görmelerin günü
6.
Sana karşın sürüyor sürecek aşkım
7.
Sakla sevdamı çeyiz sandığında
Çıkarıp ağla anımsadığında
Oku adına yazılmış şiirlerimi
Anla seni ne çok sevdiğimi
8.
Seni düşünmek bile güzel
Yıkıntıları arasında yokluğunun
9.
Kurudu sulamadığın o çiçek
Söküp attım bugün onu saksısından
Desem de inanma sakın
Duruyor kanayan yeri yüreğimde
10.
Yolumda ayak sesleri
Bir güzel haklı sevdanın
Kanımda kıvılcımı ellerinin
11.
Adınla başlıyor inadına
Sana uyanamadığım her gün
12.
Biliyorum gelirsen
Sürecek sevdamız sonsuza

10.2.7.4 Bedrettin AYKIN.htm

Bedrettin AYKIN

20 Ekim 1936 tarihinde Niksar (Tokat)'da doğdu. İstanbul Selimiye Veteriner Sağlık Meslek Lisesi'ni bitirdi. Veteriner Sağlık Teknisyeni olarak çeşitli il ve ilçelerde görev yaptı. 1970 yılından sonra özel kuruluşlarda veteriner ilaçları sektöründe çalıştı.

İlk şiiri 1962 yılında İmece Dergisi'nde yayımlandı; bundan başka yapıtları Dönemeç, Edebiyat Cephesi, Ekin, Güzel Yazılar Dergisi, Hakimiyet Sanat, Kıyı, Saçak, Sanat Eki, Somut, Su, Şiir Ülkesi, Türk Dili, Türkiye Yazıları, Varlık, Yaba, Yapıt gibi yayın organlarında çıktı.

Geleneksel halk şiirimizden beslenen, yumuşak seslerle örülmüş uyaklarla lirik, yalın, yapmacıksız şiirler yazıyor Bedrettin AYKIN.

ÖDÜLLERİ

1984 Yaşar Nabi Nayır Şiir Ödülü

YAPITLARI

Her Mevsim Acılarda (1982)
Gecede Söylenen Türküler (1984)
Eksik Bir Gökyüzü (1985)
Yaralı İlkyaz (1990)
Ansızın Güz (1992)
Sevda Sureleri (1994)
Yalnızlıklar (1997)
Güz Balkonu (2001)

10.2.7.5 BILEGI TASI

BİLEĞİ TAŞI
Bin bir engelli bir maratondu
Koştum kan ter içinde
Tırmandım durdum yıllar yılı
Karlı bir yokuşu
Dipsiz karanlık bir kör kuyu
Renksiz kokusuz sevgisiz
Ne çok dinledim ben bu ağıdı
Neresinden baksam bugün
Başı bir hoyrat sonu ağlatı
Ne zaman nasıl geçti ilkyaz
Sonrası bir başka yalnızlıktı
Yoruldum yaşlandım yokluğunda
Tükettim temmuzları ağustosu
Yaşam ki bir bileği taşı

Kimini keskinleştirir yollarında
Tüketir kimini bilene bilene
Sol yanım paslanmaz çelik
Bilendikçe kendi kınını kesti
Sağ yanım kar beyaz pamuk yığını
Yıldız sağar gecelerinden

10.2.7.6 BIR GÜLÜ SULAMA ZAMANI

BİR GÜLÜ SULAMA ZAMANI
Açık mı yüreğinin kapısı sevgilere
Duyuyor musun çağıltısını yaşamın
Yürüyorsa o özsu hücrelerinde
Kaçıncı baharında olursan ol
Vakit hep bir gülü sulama zamanı
Gecikmiş değilsin dinlemeye
Tenin tene sevgiyle her dilden
Söylediği o coşkulu türküyü
Bulur bir gün nerede olsan seni
Sürüp gelir bir yangının izlerini
Tut elinden sokaklara çıkar hüznü
Yoksa büyür sığmaz olur odalara
Konuş onunla havadan sudan söz et
Kuşlardan çiçeklerden istersen
Sadece bir merhaba desen de olur
Gülümse ona bir gün karşılaşınca
Tükenir paylaşılınca yalnızlıklar
Biliyorsun yurtsuz nicedir sevgiler
Geçit verirsen gözlerinin çölünden
Gelir sığınır bir yerinden yüreğine

10.2.7.7 KAR ALTINDA KASIMPATILAR

KAR ALTINDA KASIMPATILAR
Kar yağıyor kente
Ve üstüne ölülerimizin
Gelinlikler örneği beyaz yumuşak
Giydiğimiz soğuk ölüm giysisi
Üzgünsün üşümüşsün
Oysa ölüler üşümez ki

Öylesine karanlık ki gece
Kaybedebiliriz birbirimizi
Ansızın bastıran bu tipiden sonra
Çöktü üstümüze bir yoğun sis
Bırakma ellerimi tutun bana
Kapanıyor karda ayak izlerimiz
Erken gelen bir kış bu eylülde
Yaşadığımız yaralı bir güz
Sevgisiz bir çağı geçiyoruz
Tomurcuk yüklüydü körpecik dalları
Kar altında kaldı kasımpatıları
Doğal değil ölümümüz

10.2.7.8 SEVGI BURCU

SEVGİ BURCU
Günün en uzun saati bu
Yüzünün bulutlu olduğu an
Sevgisiz suskun bir sen
Bunaltan beni eksilten
Günün en zor saati bu
Kapalı sımsıkı perdelerin
Güneşi sönmüş sanki ömrünün
Susmuş kafesteki kanaryan
Nasıl da güzel olabilirdi oysa
Günün her saati seninle
Cıvıldar ötüşürdü kuşların hep
Uçuşurdu dingin göklerimizde
Mevsim yaz sen bu denli beyazken
Güneş sevgi burcunda olduğu zaman

10.2.7.9 VAZGEÇEMEDIGIM

VAZGEÇEMEDİĞİM
Bir ayna bulundur yanında benim için
Görmemi sağla unuttuğumda yaşlı yüzümü
Çekilsin taşkın sularım yeniden göletine
Dokundurmasın beni el değmemiş güzelliğine
Kapat güneşime perdelerini yapabilirsen
Işığı söndür başlat bir yangını giderken

Şimdiden acılarlayım güz bahçesi yüreğim
Hazırım bekliyorum bir hüznü ağırlamaya ben
Ne zaman onaracaksın yanılgının yıktığını
Dağlarına bir gün karlar yağdığında mı
Baş kaldırmayacak mı kardelenlerin karakışa
Düşledim seni hep ben çiçeklerle kuşlarla
Yazık öpmemişsin hiç sevdanın dudağını
Bırak dokunsun gözlerim güzelliklerine
Tutayım kuş kanadı ellerini sevinsin ellerim
Solmasın koklanmadan o gül orada öylece
Günüdür bitti artık delibozuk ilkyaz düşleri
Uyandım karlar yağmış üstüne kasımpatılarının
Kurtuldu sonunda koruyamadığımız kimsesiz sevgi
Dinliyorum içimde şimdi acının nal seslerini
Yaşayabilecek misin türküsüz bir yalnızlıkla
Dayanabilecek mi yokluğuna benim yorgun yüreğim
Oysa sevincimdin bir zamanlar rastlaşmada
Bir sevgili dosttun ortağımdın yaşamı paylaşmada

10.2.7.10 YALNIZLIGIN EVI

YALNIZLIĞIN EVİ
Gerçek adresim sanki
Bir yalnızlığın evi
Gömülmeden o sulara götür
Yeni bir ilkyaza beni
Kapısı numaralı odalarda
Kimliği kayıtlara geçmiş
Gözaltında bir sanık gibi
Ne çok geceler geçirdim
Bilsen uykusuz sensiz
Soğuk birer sığınakta üşürdüm
Ellerinin değmediği o evler
Giderdim kaçarcasına erkenden
Sarılıp beni öpemeden
Kanayan yeni yalnızlıklara

10.2.8 BEDRI RAHMI EYUBOGLU

10.2.8.1 Arkadas Dökümü / Bedri Rahmi Eyuboglu

Arkadaş Dökümü / Bedri Rahmi Eyuboğlu
evvela dişlerimiz döküldü
sonra saçlarımız
arkasından birer birer arkadaşlarımız
şu canım dünyanın orta yerinde
yalnız başına yapayalnız
kırılmış kolumuz, kanadımız
tatlı canımızdan usanmışız
bir şüphedir sarmış yüreğimizi
ya kendini aldatıyor demişiz ya bizi
bir şüphedir demir atmış ciğerimize
pamuk ipliği ile bağlamışlar bizi
düğüm üstüne düğüm şöyle dursun
bir çalım bir kurum hepimizde
nereden inceyse oradan kopsun
bu canım dünyanın orta yerinde
hayvanlar kadar bağlanamamışız birbirimize
yalan mı? gözünü sevdiğim karıncalar
işte: hamsiler sürü sürü
arılar bölük bölük geçer
leylekler tabur tabur
ya bizler? eşrefi mahlukat!..
boğazımıza kadar kendi murdar karanlığımıza gömülmüşüz
bizler bölük bölük, bizler tabur tabur
bizler sürü sepet
yalnız birbirimizi öldürmüşüz.

10.2.8.2 BAHAR VE BIZ

BAHAR VE BİZ
Yılda bir kere çıldırır ağaçlar sevincinden
Rabbim ne güzel çıldırır.
Yılda bir kere uzatır avuçlarını yaprak;
Sevincinden titreyerek.
Yılda bir kere kendini verir toprak
Yılda bir kere yarılır bahçeler hazdan
Rabbim ne güzel yarılır.
Biz de bir kere sevinebilseydik.
Çiçek açmış ağaçlar gibi çıldırasıya.
Kimbilir belki bir gün sulh olunca
Biz de deliler gibi seviniriz,
Ağaçları ve baharı taklit ederiz
Renkli bez parçalarıyla donatırız şehri
Renkli ampuller asarız pencerelerden
Kimbilir belki bir gün sulh olunca

Biz de çatır çatır çatlarız binbir yerimizden
Ağaçlar gibi.

10.2.8.3 Bedri Rahmi EYUBOGLU.htm

Bedri Rahmi EYUBOĞLU

Ressam, şair ve yazar olan Bedri Rahmi Eyuboğlu, 1911 yılında Giresun-Görele'de doğdu. 1975 yılında İstanbul'da öldü. Güzel Sanatlar Akademisi'nde başlayan resim öğrenimini Paris'te sürdüren Eyuboğlu, daha sonra Türkiye'ye döndü ve ölümüne kadar Güzel Sanatlar Akademisi'nde ders verdi. Yerel yaşama ilişkin gözlemlerini, yazma, kilim gibi yerel kültürel değerlerdeki malzemeyle buluşturarak tablolarına yansıttı. Tablolar ve gravürlerin yanısıra büyük boyutlu duvar resimleri, mozaik, seramik panolar yaptı. Bazı desenleri, ölümünden sonra Binbir Bedros (1977), Karadut (1979) ve Babatomiler (1979) adlı kitaplarda yayımlandı. Halk kaynağından beslenen sanat anlayışı şiirlerinin de temeli oldu. Şiirlerinde, masallardan, söylencelerden, türkülerden yararlanarak, doğa tutkusunu, insan sevgisini, yaşama sevincini, toplumsal sorunları yansıttı. Yazıları, Tezek (1975), Delifişek (1975), Resme Başlarken (1977) adlı kitaplarda toplandı.

YAPITLARI

Yaradana Mektuplar (1941)
Karadut (1948)
Tuz (1952)
Merhaba Yeşil (1956)
Bigüzel (1959)
Dol Karabakır Dol / Tüm Eserleri (1974)

ŞİİRLERİ

10.2.8.4 Bigüzel / Bedri Rahmi Eyuboglu

Bigüzel / Bedri Rahmi Eyuboğlu
seni bigüzel giymişim içime gavurun kızı
bir kurşunda vurdular ikimizi
gün ışır, yaprak titrer, tohum üşür
acı güller kızarır hikayemizi.

10.2.8.5 Büyük Sehirleri Takdim Ederim / Bedri Rahmi Eyuboglu

Büyük Şehirleri Takdim Ederim / Bedri Rahmi Eyuboğlu
sana büyük şehirlerden bahsedeceğim;
en büyük camiler orda kurulur
en küçük mezarlar orda kazılır
en kara yazılar orda dizilir
yüksek minarelerde sela verilir
civar hanelerde zina edilir
büyük şehirlerde yalan söylenir tosunum
halbuki küçük köylerin
mezarlığı bile yoktur
büyük şehirlere bağlanma mehmedim
öyle bir şehre yerleş ki
küçük fakat bizim olsun
sokaklarında tanımadığın yüz
ensesine şamar atamayacağın kimse dolaşmasın
her ağacına elin
her karış toprağına terin değsin
ve kuytu evlerden birinde
senden habersiz ölenler olmasın

10.2.8.6 BÜYÜK SEHIR

BÜYÜK ŞEHİR
Bir değil hallerin beş değil
Nasıl anlatsam hepsini bir bir
Nasıl bağlansam sana nasıl, büyük şehir.
Yüz tane kolum olsa kucaklamağa yetmez
Tepeden tırnağa dudak kesilsem bitip tükenmezsin.
Anten misali gerilse bütün damarlarım
Nasıl duyarım semt semt bucak bucak seni
Nasıl sararım?
Büyük hastanelerinde yatarım insan dolu,
Büyük gemilerine binerim mahşer,
Hanların dolu, hamamların dolu...
Gel gör ki her Allahın günü
Göz göze, diz dize
Tramvayda, sinemada, meyhanede, mabette.
Herkes kendi murdar karanlığına gömülmüş
Herkes gurbette.

10.2.8.7 Can Erigi / Bedri Rahmi Eyuboglu

Can Eriği / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Bir kelime buldum çın çın öter;
        Adı candır.
Bir erik kopardım can dalından;

İçi can dolu,
Adı can, yaprağı can, lezzeti candır.
Bir gölge düştü önüme dedi ki:
Bir yüküm var benden ağır
Bir yüküm var beni taşır
Adı candır.
Toprak dedi ki:
Can Allahın yongasıdır
Fakat ben bir deri bir kemik
kaldım.
Bir de misafirim var adı candır.
Işık dedi ki:
Renklerden, kokulardan,
Seslerden önce koşup geldim
İnsanoğluna nur topu gibi
Bir müjde getirdim,
Adı candır.

10.2.8.8 DENIZ TÜRKÜSÜ

DENİZ TÜRKÜSÜ
Deniz dediğin bir tarladır
Gülü gül, dikeni diken, tohumu tohum
Toprak gibi verimli, toprak gibi cömert
Betine bereketine kurban olduğum
Deniz dediğin bir tarladır
Uçsuz bucaksız bir tarla
Göbeği insanlarla kesilmiş
Çilesi insanlarla
Deniz dediğin bir tarladır
Sözü pek, eli ağır
Dost gibi güldürür insanı
Dost gibi ağlatır.
Deniz dediğin bir tarladır
Anadır, babadır, kardeştir
İnsan eline hasret
İnsan eli değer değmez ürperir
Binbir yerinden çatlar sevincinden
Nesi var, nesi yok çıkarır verir,
İnsan eli değmemiş denizlere bir damla alınteri
Bulutlar dolusu rahmetten mübarektir.
Deniz dediğin bir tarladır
Bulutlar, güneşler dibindedir
Gecelere gündüzler dibindedir
Yıldızlar mevsimler dibindedir

Zifiri karanlık güller açılır dibinde
Bağlar, bahçeler kat kat, katmer katmer, deste deste
Bağlar, bahçeler zifir karanlık güller
İnsan eline hasret beklemekte.
Deniz dediğin bir tarladır
Kapılar açılır içinde kapılar
Bitip tükenmeyen bereket kapıları
Balıklar akıp gider bölük bölük tabur tabur
Alı al moru mor sarısı sarı.
...
Deniz dediğin bir tarladır
Üstünde başı boş rüzgâr
Gönlünce at oynatır
Üstünde bir avuç tuzlu köpük
İçinde milyonlarca yürek
Milyonlarca öpücük
Bir insan eli arar konacak
Bir insan eli muhkem, sıcak
Hey benim
Boydan boya cömert denizlerle çevrili
Güzel memleketim
Bu yaz tenha denizlerinde yıkandım
İnsan eli değmemiş ormanlar gibi vahşi
Dağ başında unutulmuş küçük kundaklar gibi yetim.

10.2.8.9 Elemtere Fis / Bedri Rahmi Eyuboglu

Elemtere Fiş / Bedri Rahmi Eyuboğlu
elemtere fiş
kem gözlere şiş
benim bir yarim var müthiş
bazen yedi yaşında bazen yetmiş
elemtere fiş
kem gözlere şiş
benim bir yarim var müthiş
azcık rum azcık kürd azcık ermeni
aklına esmeye görsün.Galata kulesinin
tepesinden atar beni
sonra benden önce iner, tutar beni
elemtere fiş
kem gözlere şiş
benim bir yarim var müthiş
yarısı imam yarısı keşiş
misli menendi görülmemiş
her parmağında bir marifet

hünerli mi hünerli
ayıptır söylemesi
hemi Falatasaraylı hemi Fenerli

10.2.8.10 Evlerimizi Takdim Ederim / Bedri Rahmi Eyuboglu

Evlerimizi Takdim Ederim / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Şu karşıdaki delikli kutuya ev derler
İnsan oğulları burada yer burada içer
Ve daha tuhaf tuhaf işler görürler
Bunların çoğu ayıp şeylerdir söylenmez
Evlerimizin üstü kapalıdır
Ve bütün şairler gökyüzüne pencereden bakarlar
Halbuki kuş yuvalarının üstü açıktır
Ve kuşlar şiir yazmazlar

10.2.8.11 GEL VUR

GEL VUR
Bak şu güneş nasıl geliyor.
Sen de öyle gel be!!!!
Bak şu ışık nasıl vuruyor
Sen de öyle vur be!!!!

10.2.8.12 Hüzün Geldi / Bedri Rahmi Eyuboglu

Hüzün Geldi / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Türküler bitti
Halaylar durdu
Horonlar durdu
Al damar, mor damar, şah damar sustu
Bahçeler put kesildi birer birer
Meyveler salkım saçak taş.
Bir bulut uçardı
Başı boş bedava
Yandı kül oldu.
Hüzün geldi baş köşeye kuruldu
Yoruldu yüreğim yoruldu.
Ağaç büyür arkasında koşamam
Kervan yürür peşi sıra düşemem
Yıldız akar uçsam da yetişemem.
Hüzün geldi baş köşeye kuruldu
Yoruldu yüreğim yoruldu.

10.2.8.13 Kara Sevda / Bedri Rahmi Eyuboglu

Kara Sevda / Bedri Rahmi Eyuboğlu
...ve nihayet gelip çattı
Bir dilimi zehir zıkkım
Bir dilimi candan tatlı.
Masallarla indi yere

Sebil oldu cümle hikayelere
kara kara kazanlarda kaynadı
Diyar diyar al kanlara boyandı
Türkülerde ateş alev yandı tutuştu
Gördes kiliminde nakış
Minyatür bahçelerinde suret kesildi.
Ve nihayet gelip çattı
Elveda belirsiz bedava sevince
Uçan kuşa eşe dosta elveda
Bütün haşmetiyle gelip çattı
Bir dilimi zehir zıkkım
Bir dilimi candan tatlı.

10.2.8.14 Karadut / Bedri Rahmi Eyuboglu

Karadut / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Karadutum, çatal karam, çingenem
Nar tanem, nur tanem, bir tanem
Ağaç isem dalımsın salkım saçak
Petek isem balımsın ağulum
Günahımsın, vebalimsin.
Dili mercan, dizi mercan, dişi mercan
Yoluna bir can koyduğum
Gökte ararken yerde bulduğum
Karadutum, çatal karam, çingenem
Daha nem olacaktın bir tanem
Gülen ayvam, ağlayan narımsın
Kadınım, kısrağım, karımsın.

10.2.8.15 Karinca / Bedri Rahmi Eyuboglu

Karınca / Bedri Rahmi Eyuboğlu
ulan karınca
46'ncı kata nasıl çıktın
merdivenle mi
asansöre mi bindin?
ulan insan
kendini beğenmiş şaşkın
demek senin yaptığını
yapabildiğime şaştın
bahse girer misin her işte
karıncadan üstün olduğuna?
insan oğlu güldü
sonra 46'ncı katın
pencerelerinden birini açtılar
ikisi birden atladılar
insancık torba kağıdı gibi
patlayıverdi kaldırımda kan revan
karıncaya gelince acelesi yoktu
o daha 42'nci katın önündeydi.

10.2.8.16

Keçiyi Yardan / Bedri Rahmi Eyuboğlu
keçiyi yardan uçuran
bir tutam ottur
gözümün önüne geliyor keçi
hala cıvıl cıvıl gözlerinin içi
ağzında ecel yeşili
körpe ıslak
ezilmiş yırtılmış bir çift yaprak
uçurumun dibinde incecik bir su
tatlı mı tatlı, duru mu duru
açmış kocaman gözlerini
düşünür su
canlıyken ne kadar hafifti keçi
şimdi ne kadar ağır

10.2.8.17 Kimi / Bedri Rahmi Eyuboglu

Kimi / Bedri Rahmi Eyuboğlu
kimi güneşle düşünür
    Van Gok olur.
kimi yağmurla düşünür
    Şopen olur.
kimi iki kere ikiyle...
    Aynştayn olur...
kimide sadece insanlarla düşünür
ama sadece insanlarla
işte o eşşoğlueşşek
    Adam olur , adam…

10.2.8.18 Korkma / Bedri Rahmi Eyuboglu

Korkma / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Dün sabah işe giderken
Ölümü gördüm ölümü
Ansızın kesti yolumu
Usulca tuttu kolumu
Korkma dedi.

10.2.8.19 MAVI GEZI

MAVİ GEZİ
Mavi gezi bir ağaçtır
Dalları deniz.
Mavi gezi bir bahçedir
Gülleri deniz.
Mavi gezi bir gelindir
Telleri deniz.
Mavi gezi bir beşiktir

Bebeği deniz.
Bebeğimin:
gözleri deniz
elleri deniz
dişleri deniz.
Mavi gezi bir rüyadır
görülmemiş.
Mavi gezi bir cennettir
ellenmemiş
dillenmemiş.
Mavi gezi bir masaldır
söylenmemiş
yazılmamış
çizilmemiş.
Mavi gezi bir mavidir, adı yok.
Ağam sensiz bu mavinin tadı yok.
Ağlamak yok, sızlamak yok mavi var
Dünya boyunca yürek dolusu
İman boyunca Allah dolusu
Otur çakıllarını boya mavi yavrusu
Hey betine bereketine, kalınlığına
Etine buduna kurban olduğum, dibi görünen su.
Bir kızım olursa adı DURUSU.

10.2.8.20 Nen Var Kardesim (Kirmayanin) / Bedri Rahmi Eyuboglu

Nen Var Kardeşim (Kırmayanın) / Bedri Rahmi Eyuboğlu
bir salkım üzüm bir bardak şaraba
ne kadar benzerse
bir nefes tütün bir demet yaprağa
ne kadar benzerse
nen var canım kardeşim?
her nefeste biraz daha buğulanıyor cam
hep bir buzlu camın arkasından
bakıyormuşsun gibi geliyor yüzüme
çıldıracam
iki nokta bir benek gözlerim
erimiş uzanmış dökülmüş ellerim
nen var canım kardeşim?
hay camına camekanına büyüsüne buğusuna aldıranın
kırmak mı dedin
kırmayanın..

10.2.8.21

Paramparça / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Ağaç bütün
Meyva bütün
Işık bütün
Benim dünyam paramparça
Bir büyük ayna kırılmış
Kırılıp yere dökülmüş
Kainat içine düşmüş
Düşmüş ama paramparça
Yaprak yaprak yapıştırdım
Diyar diyar dolaştırdım
Bir alevdir tutuşturdum
Yandım ama paramparça

10.2.8.22 Pul Pul / Bedri Rahmi Eyuboglu

Pul Pul / Bedri Rahmi Eyuboğlu
yedi tepeye kurulmuş
pul pul
gümüş gümüş balıkları
pul pul
ışıktan sudan örülmüş
canım İstanbul

10.2.8.23 Sevda Üstüne

Sevda Üstüne

Bütün kitapları yakmalı
Sevda üstüne ne söylemişlerse yalandır
Kitaplara göre insan
Karanlıkta yüzüne bin mumluk lamba tutulmuş
Gözleri, yüreği kamaşmış insandır
Aptaldır, hastadır, kahramandır
Bütün kitapları yakmalı
Sevda üstüne ne söylemişlerse yalandır.
İçinde bir tek suret yaşayan yüreğe
Yürek mi derler
Bir tek yaprak veren dalın boynun burarlar
Bir tek meyve veren dalı keserler
İnsan dediğin bir buğday tarlası gibi olmalı
Esti mi rüzgar bir değil milyonlar için esmeli
Bir tek meyve veren dalı kesmeli
İnsan dediğin derya misali
Üstünde milyonlarca dalga
İçinde kıyametler kopmalı
İnsan dedigin derya misali
Uçsuz bucaksız olmalı.
Gel çıkalım sevgilim gel
Gel kurtulalım birler hanesinden
Çekelim gidelim bir uçtan uca
Açalım yüreğimizin kapılarını sonuna kadar
Sevelim sevelim sevelim
Sevebileceğimiz kadar.
Bedri Rahmi Eyüboğlu

10.2.8.24 SEVGI ÜSTÜNE

SEVGİ ÜSTÜNE
Bütün kitapları yakmalı
Sevda üstüne ne söylemişlerse yalandır
Kitaplara göre insan
Karanlıkta yüzüne bin mumluk lâmba tutulmuş
Gözleri, yüreği kamaşmış insandır
Aptaldır, hastadır, kahramandır
Bütün kitapları yakmalı
Sevda üstüne ne söylemişlerse yalandır.
İçinde bir tek suret yaşayan yüreğe yürek mi derler
Bir tek yaprak veren dalın boynun burarlar
Bir tek meyve veren dalı keserler
İnsan dediğin bir buğday tarlası gibi olmalı
Esti mi rüzgâr bir değil milyonlar için esmeli
Bir tek meyve veren dalı kesmeli
İnsan dediğin derya misali

Üstünde milyonlarca dalga
İçinde kıyametler kopmalı
İnsan dediğin derya misali
Uçsuz bucaksız olmalı.
Gel çıkalım sevgilim gel
Gel kurtaralım birler hanesinden
Çekelim gidelim bir uçtan uca
Açalım yüreğimizin kapılarını sonuna kadar
Sevelim sevelim sevelim
Sevebileceğimiz kadar

10.2.8.25 Sevinsin / Bedri Rahmi Eyuboglu

Sevinsin / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Aldık nasibimizi hüzünden
İşte geldik gidiyoruz sevinsin
Halbuki ne güzel başlamıştı hikaye
Şerbet gibi bir gök üstümüzde.
Ve bütün lezzetleriyle toprak
Gözümüzde nur, dizimizde takat
On parmağımızda on hüner vardı
Biz onun sevgili kulları.
Dünyasını abad eyledik
Bir can verdi bize bin alır
Gideriz gözümüz arkada kalır
Sevinsin.
Açın kapıları açın
Gidin haber verin meleklere
Can çekişip durmasın beyhude yere
Elbet bir tutam ot biter üstümüzde
Mezara göre ayağını uzatır ölülerimiz.

10.2.8.26 Sitem / Bedri Rahmi Eyuboglu

Sitem / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Önde zeytin ağaçları arkasında yar
Sene 1946
Mevsim
Sonbahar
Önde zeytin ağaçları neyleyim neyleyim
Dalları neyleyim
Yar yoluna dökülmedik dilleri neyleyim
Yar yar... Seni karasaplı bıçak gibi sineme sapladılar
Değirmen misali döner başım
Sevda değil bu bir hışım
Gel gör beni darmadağın
Tel tel çözülüp kalmışım
Yar yar... Canımın çekirdeğinde diken
Gözümün bebeğinde sitem var

10.2.8.27 Soyun Piloglu Piloglu / Bedri Rahmi Eyuboglu

Soyun Piloğlu Piloğlu / Bedri Rahmi Eyuboğlu
gayri dağarcıkta balımız kalmadı
tükendi tadımız tuzumuz
uçup gitmiyor sözümüz
utan Piloğlu Piloğlu
ışıkları söndürmeğe başladılar
sepethavası bu
düğün dağılıyor dernek tamam
davran Piloğlu Piloğlu
meydan geniş yüreğin dar
daha bir atımlık barutun var
şöyle Yaradana sığın
patlat Piloğlu Piloğlu
Allah büyük sandal küçük
ahrete götürmektense
üstünde başında ne varsa
ağır ağır tatlı tatlı
soyun Piloğlu Piloğlu
böyle kurulmuş bu düzen
böyle oynanır bu oyun
şöyle elalem önünde
soyun Piloğlu Piloğlu
ama edebinle soyun
önce şapkanı çıkar sonra donunu
kimsecikler kestirmesin sonunu
meraktan çatlasınlar biraz
kimi kocayemişi çıkacak sansın
kimi çitlenbik kimi muz
umurunda mı kimsenin
aynı çamurdan yoğrulduğumuz
kimi kurt sansın seni kimi kuzu
soyunurken herkes unutsun
topyekun insan olduğumuzu
oyunun püf noktası bu
oyun olmasına oyun
Soyun Piloğlu Piloğlu
edebinle soyunabilmen için
çok iyi giyinmen şart
yüzlerce kıyafet üstüste
yüzlerce kişilik kat kat
seyirci hazretlerini oyalamak lazım
üstünde hakim cübbesi mesela
altında mülazim
daha sonra ahçı önlüğü
sonra deli gömleği
şoför kondüktör falan filan
kulak kirişte
yürek kirişte
bu böyle işte
tempoyu kaçırmadan
ağır ağır tatlı tatlı
Soyun Piloğlu Piloğlu

10.2.8.28 TAZE TAZE

TAZE TAZE
Dondurma kutusu üstünde
Üç kırmızı çiçek
Canımın içi kadar sıcak
Dilediğim kadar kırmızı
Özlediğim kadar gerçek.
Dondurma kutusu üstünde yaz gelmiş meğer
Neler getirdi kim bilir neler
Neler götürecek.

10.2.8.29 Telgrafin Tellerini / Bedri Rahmi Eyuboglu

Telgrafın Tellerini / Bedri Rahmi Eyuboğlu
telgrafın tellerini arşınlamalı
yar üstüne yar seveni kurşunlamalı
tam beş defa
kurşuna dizildi Mernuş
ya kurşunu sıkan YAR değildi
ya kurşun kurşun değildi
ya Mernuş Mernuş değildi.

10.2.8.30 Türküler Dolusu / Bedri Rahmi Eyuboglu

Türküler Dolusu / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Kirazın derisinin altında kiraz
Narın içinde nar
Benim yüreğimde boylu boyunca
Memleketim var
Canıma ciğerime dek işlemiş
Canıma ciğerime
Sapına kadar.
Elma dalından uzağa düşmez
Ne yana gitsem nafile.
Memleketin hali gözümden gitmez
Binbir yerimden bağlanmışım
Bundan ötesine aklım ermez.
Yerliyim yerli olmasına
İlmik ilmik, damar damar
Yerliyim.
Bir dilim Trabzon peyniri
Bir avuç tiftik
Bir çimdik çavdar
Bir tutam şile bezi gibi
Dişimden tırnağıma kadar
Ressamım.
Yurdumun taşından toprağından şurup gelir nakışlarım
Taşıma toprağıma toz konduranın
Alnını karışlarım.
Şairim şair olmasına

Canım kurban şiirin gerçeğine hasına
İçerisine insan kokusu sinmiş mısralara vurgunum
Bıçak gibi kemiğe dayansın yeter
Eğri büğrü, kör topal kabulüm
Şairim
Zifiri karanlıkta gelse şiirin hası
Ayak seslerinden tanırım
Ne zaman bir köy türküsü duysam
Şairliğimden utanırım
Şairim
Şiirin gerçeğini köy türkülerimizde bulmuşum
Türkülerle yunmuş yıkanmış dilim
Onlarla ağlamış, onlarla gülmüşüm.
Hey hey, yine de hey hey
Salınsın türküler bir uçtan bir uca
Evelallah hepsinde varım
Onlar kadar sahici
Onlar kadar gerçek
İnsancasına, erkekçesine
"Bana bir bardak su" dercesine
Bir türkü söylemeden gidersem yanarım.
Ah bu türküler
Türkülerimiz
Ana südü gibi candan
Ana südü gibi temiz
Türkülerde tüter dağ dağ, yayla yayla
Köyümüz, köylümüz, memleketimiz.
Ah bu türküler,
Köy türküleri
Dilimizin tuzu biberi
Memleket ahvalini onlardan sor
Kitaplarda değil, türkülerde ara Yemen'i
Öleni, kalanı, gidip gelmeyeni...
Ben türkülerden aldım haberi.
Ah bu türküler, köy türküleri
Mis gibi insan kokar, mis gibi toprak
Hilesiz hurdasız, çırılçıplak
Dişisi dişi, erkeği erkek
Kaşı kaş, gözü göz, yarası yara
Biçağı bıçak.
Ah bu türküler, köy türküleri
Karanlık kuyularda açılmış çiçekler gibi
Kiminin reyhasından geçilmez
Kimi zehir, kimi zemberek gibi.
Ah bu türküler, köy türküleri
Olgun bir karpuz gibi yarılır içim
Kan damlar ucundan, mürekkep değil
İşte söz, işte ses, işte biçim:
"Uzun kavak gıcım gıcım gıcılar"
İliklerine kadar işlemiş sızı
Artık iflah olmaz kavak ağacı
Bu türkünün yüreğinde sancı var.
Ah bu türküler, köy türküleri
Ne düzeni belli, ne yazanı
Altlarında imza yok ama

İçlerinde yürek var
Cennet misali sevişen
Cehennemler gibi dövüşen
Bir çocuk gibi gülüp
Mağaralar gibi inleyen
Nasıl unutur nasıl
Ömründe bir kez olsun
Halk türküsü dinleyen...

10.2.8.31 Yalnizlik / Bedri Rahmi Eyuboglu

Yalnızlık / Bedri Rahmi Eyuboğlu
yalnızlığın kadarsın
yalnızlığın mis kokmalı
yalnızlık dediğin büyük bir zindan
dünyanın en kalabalık zindanı
dinden imandan çıkarır
ama öyle bir adam eder ki insanı

10.2.8.32 ZINDANI TASTAN OYARLAR

ZİNDANI TAŞTAN OYARLAR
Bursa'nın ufak tefek yolları
Ağrıdan sızıdan tutmaz elleri
Tepeden tırnağa şiir gülleri
Yiğidim aslanım aman burda yatıyor.
Bir şubat gecesi tutuldu dilin
Silâha bıçağa varmadı elin
Ne ana ne baba ne kız ne gelin
Yiğidim aslanım aman burda yatıyor.
Ne bir haram yedin ne cana kıydın
Ekmek gibi temiz su gibi aydın
Hiç kimse duymadan hükümler giydin
Döşek diken diken yastık batıyor
Yiğidim aslanım aman burda yatıyor.
Zindanı taştan oyarlar
İçine bir yiğit koyarlar
Sağa döner böğrü taşa gelir
Sola döner çırılçıplak demir
Çeliğin hası da yiğidim aman böyle bilenir
Döşek melul mahzun, yastık batıyor
Yiğidim aslanım aman burda yatıyor.
Bugün efkârlıyım açmasın güller
Yiğidimden kötü haber verirler
Demirden pencere taştan sedirler

Döşek melul mahzun yastık batıyor
Yiğidim şahinim aman burda yatıyor
Mezar arasında harman olur mu?
On üç yıl hapiste derman kalır mı?
Azrail aç susuz canın alır mı?
Döşek melul mahzun yastık batıyor
Yiğidim şahinim aman yerde yatıyor...
Dilinde dilimi bulduğum
Gücüne kurban olduğum
Anam babam gibi övdüğüm
Dayan hey Aslan Ustam
    Abenim
    Yiğidim dayan.
Dayan hey gözünü sevdiğim
Bugün efkârlıyım açmasın güller
Yiğidimden kötü haber verirler.
Sana kökü dışarda diyenlerin kökleri kurusun
Kurusun murdar ilikleri dilleri çürüsün
Şiirin gökyüzü gibi herkesin.
Sen Kızılırmak kadar bizimsin
En büyük ustası dilimizin
Canımız ciğerimizsin.
Bugün burdaysa şiirin, yarın Çin'dedir
Bütün hışmıyla dilimiz
Kökünden sökülmüş bir çınar gibi
Yüreğimiz içindedir.
Bugün burdaysa şiirin, yarın Çin'dedir
Acısıyla sızısıyla alnının kara yazısıyla
Bir yanı nur içinde tertemiz.
Bir yanı sızım sızım sızlayan memleketimiz içindedir.

10.2.8.33 ÇAKIL

ÇAKIL
Seni düşünürken
Bir çakıl taşı ısınır içimde
Bir kuş gelir yüreğimin ucuna konar
Bir gelincik açılır ansızın
Bir gelincik sinsi sinsi kanar
Seni düşünürken

Bir erik ağacı tepeden tırnağa donanır
Deliler gibi dönmeğe başlar
Döndükçe yumak yumak çözülür
Çözüldükçe ufalır küçülür
Çekirdeği henüz süt bağlamış
Masmavi bir erik kesilir ağzımda
Dokundukça yanar dudaklarım
Seni düşünürken
Bir çakıl taşı ısınır içimde.

10.2.8.34 ÇÜRÜMEK

ÇÜRÜMEK
Her şey çürüyor canım kardeşim bu dünyada
Hatıralar bile
O hatıralar ki kafatasından muhkem bir yerde saklıdırlar
O hatıralar ki tüyden hafif
Gök mavisinden duru
Etten kemikten uzaktırlar
O hatıralar ki
Bambaşka bir zaman içre yaşar dururlar
Gel demeden gelir
Git demeden giderler
Nur topu gibi açıldıkları olur bazan
Sonra sızım sızım sızlarlar
Her şey çözülüp gidiyor bu dünyada
Bir biri içinde
Bir biri peşi sıra
Bir tad dudakta
Bir ses kulakta
Sen toprakta çürürsün canım kardeşim
Ben ayakta

10.2.8.35

Üzüm Yeşili / Bedri Rahmi Eyuboğlu
Gel benim üzüm yeşilim
Yandaki zeytine gidelim
Gel benim üzüm yeşilim
Çam ağacına gidelim
Zeytinin rüzgarı tir tir
Çam ağacınınki pir pir

Benimki oldum olası delidir
Gel benim üzüm yeşilim
Nar ağacına gidelim
Gel benim üzüm yeşilim
Trabzon üzümüne gidelim
Gel benim üzüm yeşilim
Yeşillerin gönüllüsü
Yeşillerin durucusu
Haydi bakkala gidelim
Bir kilo üzüm alalım
Torba kağıdına girmeden
Yürü çeşmeyi boylayalım
Yıkansın üzüm yeşilim
Sonra salkım almalı
Çarşının içine dalmalı
"Var mı" "Var mı" diye sormalı.
Üzümün böyle derlisi
Yeşilin böyle toplusu.
Gel benim üzüm yeşilim
Haydi maviye gidelim
Biz değmesek
Mavi küser
Mavi bizsiz ne halteder
Gel benim üzüm yeşilim
Yeşillerin en nazlısı
Sen üzümün yeşilisin
Üzüm olman şart değil
Bir çok dallara konarsın
Hatır sualler sorarsın
Gel benim üzüm yeşilim
Seninle Bedros'a gidelim.

10.2.8.36 Üç Dil / Bedri Rahmi Eyuboglu

Üç Dil / Bedri Rahmi Eyuboğlu
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Ana avrat dümdüz gideceksin
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde düşünüp rüya göreceksin
En azından üç dil
Birisi ana dilin
Elin ayağın kadar senin
Ana sütü gibi tatlı
Ana sütü gibi bedava
Nenniler, masallar, küfürler de caba
Ötekiler yedi kat yabancı
Her kelime arslan ağzında
Her kelimeyi bir bir dişinle tırnağınla
Kök sökercesine söküp çıkartacaksın
Her kelimede bir tuğla boyu yükselecek
Her kelimede bir kat daha artacaksın
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde

Canımın içi demesini
Kırmızı gülün alı var demesini
Nerden ince ise ordan kopsun demesini
Atın ölümü arpadan olsun demesini
Keçiyi yardan uçuran bir tutam ottur demesini
İnsanın insanı sömürmesi
Rezilliğin dik alası demesini
Ne demesi be
Gümbür gümbür gümbür demesini becereceksin
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Ana avrat dümdüz gideceksin
En azından üç dil
Çünkü sen ne tarih ne coğrafya
Ne şu ne busun
Oğlum Mernus
Sen otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğusun.

10.2.8.37 ÜÇ DIL

ÜÇ DİL
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Ana avrat dümdüz gideceksin
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde düşünüp rüya göreceksin
En azından üç dil
Birisi ana dilin
Elin ayağın kadar senin
Ana sütü gibi tatlı
Ana sütü gibi bedava
Nenniler, masallar, küfürler de caba
Ötekiler yedi kat yabancı
Her kelime arslan ağzında
Her kelimeyi bir bir dişinle tırnağınla
Kök sökercesine söküp çıkartacaksın
Her kelimede bir tuğla boyu yükselecek
Her kelimede bir kat daha artacaksın
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Canımın içi demesini
Kırmızı gülün alı var demesini
Nerden ince ise ordan kopsun demesini
Atın ölümü arpadan olsun demesini
Keçiyi yardan uçuran bir tutam ottur demesini

İnsanın insanı sömürmesi
Rezilliğin dik alası demesini
Ne demesi be
Gümbür gümbür gümbür demesini becereceksin
En azından üç dil bileceksin
En azından üç dilde
Ana avrat dümdüz gideceksin
En azından üç dil
Çünkü sen ne tarih ne coğrafya
Ne şu ne busun
Oğlum Mernus
Sen otobüsü kaçırmış bir milletin çocuğusun.

10.2.8.38 Istanbul Destani / Bedri Rahmi Eyuboglu

İstanbul Destanı / Bedri Rahmi Eyuboğlu
İstanbul deyince aklıma martı gelir
Yarısı gümüş, yarısı köpük
Yarısı balık yarısı kuş
İstanbul deyince aklıma bir masal gelir
Bir varmış, bir yokmuş
İstanbul deyince aklıma Gülcemal gelir
Anadolu'da toprak damlı bir evde
Gülcemal üstüne türküler söylenir
Süt akar cümle musluklarından
Direklerinde güller tomurcuklanır
Anadolu'da toprak damlı bir evde çocukluğum
Gülcemalle gider İstanbul'a
Gülcemalle gelir
İstanbul deyince aklıma
Bir sepet kınalı yapıncak gelir
Şehzadebaşı'nda akşam üstü
Sepetin üstünde üç tane mum
Bir kız yanaşır insafsızca dişi
Boyuna posuna kurban olduğum
Kalın dudaklarında yapıncağın balı
Tepeden tırnağa arzu dolu
Sam yeli söğüt dalı harmandalı
Bir şarap mahzeninde doğmuş olmalı
Şehzadebaşı'nda akşam üstü
Yine zevrak-i derunum
Kırılıp kenara düştü
İstanbul deyince aklıma Kapalıçarşı gelir
Dokuzuncu Senfoniyle kolkola
Cezayir marşı gelir
Dört başı mamur bir gelin odası
Haraç mezat satılmakta
Bir gelinle güvey eksik yatakta
Köşede sedef kakmalı tombul bir ut
Tamburi Cemil Bey çalıyor eski plakta

Sonra ellerinde şamdanlar nargileler
Paslı Acem kılıçları
Amerikan kovboyları
Eller yukarı
Ne kadar da beyaz elbiseleri
Amerikan deniz erleri
Kocaman bir papatyadan yolunmuşlar gibi
Sütten duru buluttan beyaz
Beyazın böylesine ölüm yakışır mı dersin
Yakışmaz
Ama harbederken onlara
Bambaşka elbiseler giydirirler
Kan rengi, barut rengi, duman rengi
Kin tutar kir tutmaz
İstanbul deyince aklıma
Kocaman bir dalyan gelir
Kimi paslı bir örümcek ağı gibi
Gerinir Beykoz'da
Kimi Fenerbahçe'de yan gelir
Dalyanda kırk tane Orkinos
Kırk değirmen taşı gibi dönmektedir
Orkinos dediğin balıkların şahı, Orkinos mavzerle gözünden vurulur
Denizin içinde ağaçlar devrilir
Kan çanağına döner dalyanın yüzü
Camgöbeği yeşili bulanır
Bir çırpıda kırk Orkinos
Reisin sevinçten dili dolanır
Bir martı gelir konar direğe
Atılan Kolyosu havada yutar
Bir başkasını beklemez gider
Balıkçı gülümser tatlı tatlı
Adı Marikadır bu martının der
Her zaman böyle gelir böyle gider
İstanbul deyince aklıma Adalar gelir
Dünyanın en kötü Fransızcası orda harcanır
Çalımından geçilmez altmışlık madamların
Ağzı dili olsa da tenhadaki çamların
Görüp göreceği rahmeti anlatsa insanların
İstanbul deyince aklıma kuleler gelir
Ne zaman birinin resmini yapsam öteki kıskanır
Ama şu Kızkulesinin aklı olsa
Galata kulesine varır
Bir sürü çocukları olur
İstanbul deyince aklıma
Tophane'de küçücük bir sokak gelir
Her Allahın günü kahvelerine
Anadolu'dan bir sürü fakir fukara gelir
Kimi dilenecek dilenmesine utanır
Kiminin elinde bir süpürge peyda olur uzun
Dudaklarında kirli paslı bir tebessüm
Çöpçü olmuştur bugüne bugün
Kiminin sırtında perişan bir küfe
Kiminin sırtında nakışlı semer
Şehrin cümbüşüne katılır gider
Kalın yağlı bir kolana koşulur

Piyano taşırlar omuz omuza
Kendinden ağır yükün altında adamlar
Balmumu gibi erir dururlar
Sonra kanter içinde soluk alırlar
Nazik eşya nazik hamallar ister neylersin
Ama onlar kadar piyanoyu ciddiye alırlar mı dersin
Nazdan nazik çiniden bilezik eller
Derken
Karşı radyoda gayetle mülayim bir ses
Evlere şenlik Üstad Sinir Zulmettin
Hacıyağına bulanmış sesiyle esner:
Gamı sadiyi felek
Böyle gelir böyle gider
İstanbul deyince aklıma
Stadyum gelir
Güne güneşe karşı yirmibeşbin kişi
Hepsinin dudağında İstiklal Marşı
Bulutlar atılır top top pare pare
Yirmibeşbin kişilik bir aydınlık içinde eririm
Canım ağzıma gelir sevinçten hilafsız
İsteseler bir gelincik gibi koparır veririm
İstanbul deyince aklıma
Stadyum gelir
Kanımın karıştığını duyarım ılık ılık
Memleketimin insanlarına
Daha fazla sokulmak isterim yanlarına
Ben de bağırırım birlikte
Avazım çıktığı kadar
Göğsümü gere gere
Ver Lefter'e yaz deftere
Stadyum gelir
İstanbul deyince aklıma
Binlerce insanın aynı anda
Aynı şeyi duymasından doğan sevincin
Heybetini düşünürüm
Birbirine eklenir kafamda
Binler yüzbinler milyonlar
Sonra bir mısra havalanır ürkek
Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar
İstanbul deyince aklıma
Yahya Kemal gelirdi bir eyyam
Şimdi Orhan Veli gelir
Demindenberi dilimin ucundasın Orhan Veli
Demindenberi senin tadın senin tuzun
Senin şiirin senin yüzün
Yaralı bir güvercin misali
Başımın üstünde dolanır durur
Gelir sessizce konar bu şiirin bir yerine
Neresine mi arayan bulur
Erbabı bilir
Deli eder insanı bu şehir deli
Kadehlerin çınlasın Orhan Veli
İstanbul deyince aklıma Sait Faik gelir
Burgaz adasında kıyıda
Mavi gözlü bir çocuk büyür döne döne

Mavi gözlü bir ihtiyar balıkçı gencelir küçülür
İkisi bir boya geldi mi Sait kesilirler
Bütün İstanbul'u dolaşırlar elele başbaşa
Ana avrat küfrederler uçan kuşa eşe dosta
Sivriadada da martı yumurtası toplarlar çilli çilli
Ziba mahallesinde gece yarısı
Sabaha Galata'dan geçer yolları
Maytaba alacakları tutar kahvede
Zararsız bir deliyi
Ula Hasan derler gazeteyi ters tutaysun
Çaktırmadan gazetesini tutuştururlar fakirin
Sonra oturup sessizce ağlarlar
İstanbul deyince aklıma
Sait Faik gelir
Taşında toprağında suyunda
Fakirin fukaranın yanıbaşında
Bir kalem bir bilek bilendikçe bilenir
Kıldan ince kılıçtan keskin
Hep iyiden güzelden yana
Hep kimsesizlerin
İstanbul deyince aklıma
Sait'in son yılları gelir
Hey Allahım en güzel çağında Sait'e
Dört beş yıl ömrün kaldı denir
Sait Sait olur da nasıl dayanır
Mavi gözlü çocuk boşverir ölüm haberine
İhtiyar balıkçı pis pis düşünür
Bir zehir yeşilidir açılır
Bir yeşil ki ciğerine işler adamın
Bir yeşil ki kasıp kavurur
Küçük mavi çocuk
İhtiyar balıkçı
Ve dilimize bulaşan zehir yeşili
İstanbul çalkalandıkça bu denizlerde dipdiri
Dilimiz yaşadıkça yaşasın Sait'in şiiri
İstanbul deyince aklıma
Sabiyem gelir
Sabiyem boynundan büyük bir demetle
Sarıyer'den gelir Pendik'ten gelir
Bahar nereden gelirse velhasıl
Sabiyem oradan gelir
Ne delidir ne divane
Aslını ararsan çingenedir
Tepeden tırnağa güneştir
Topraktır
Anadır
Analar içinde bir tanedir
Biri sırtında biri memesinde biri karnında
Karnı her daim burnundadır
Canını mendil gibi takar dişine
Yürekten birşeyler katar işine
Bir ucundan girer şehrin ötekinden çıkar
Alçakgönüllüdür Sabiyem
Hem masa satar, hem göbek atar
Ver bir çeyrek güzelim der

Neyse halin o çıksın falin
Canı çıkar Sabiyemin falı çıkmaz
Sonra anlatır dün gece başına gelenleri
Görürüm üryamda bir sarı yılan
Cenabet ugraşır durur benimlen
Uyanır bakarım benim bebeler
Yatağın ucuna kaymış
Ayağımın parmaklarını emer
İstanbul deyince aklıma
Bir basma fabrikası gelir
Duvarları uzun masaları uzun sobaları uzun
Dal gibi dalyan gibi kızlar çalışır bütün gün ayakta
Kanter içinde mahzun
Yüzleri uzun elleri uzun günleri uzun
Fabrikada pencereler tavana yakın
Al topuklu beyaz kızlar dalga geçmeyin
Dışarda ağaçlar dizi dizi
Duvarlar duvarlar uzun duvarlar
Niçin ağaçlardan ayırdınız bizi
Dışarda tarlalar turuncu asfalt mosmor
Dışarda dışarda dışarda
Mevsim gürül gürül akıp gidiyor
Ondokuz yaşında Eyüplü Gülsüm
Dalmış beyaz köpüklü akışına ipeklilerin
Kötü kötü düşünüyor
İpeğin akışına doyum olmaz
Ama gel gör ki ipekli emprimeden oğlana don olmaz
Bir top Amerikan bezi sakız gibi beyaz
Bir top Amerikandan neler çıkmaz
Perdeler yatak çarşafları çoluğa çocuğa çamaşır
Sakız gibi ağarmış bir top Amerikan bezi
Gülsüm'ün gözleri kamaşır
Üçüncü oğlanı doğururken Gülsüm
Bir top Amerikana hasret sizlere ömür
Gülsüm'lerin sürüsüne bereket
Yerine bir Gülsüm'cük bulunur elbet
Gider Gülsüm gelir Gülsüm
Azrail ettiğin bulsun
İstanbul deyince aklıma
Ağzına kadar soğan yüklü bir taka gelir
Sülyen kırmızısı üstüne zehir gibi yeşil
Samsun'dan Sürmene'den Sinop'tan
Yaz demez kış demez mutlaka gelir
Kirli yelkeninde yeni bir yama
Demirinin pası gelir dilime
Nabzımda duyarım motorunun hızını
Canımın içine sokasım gelir
İri kalçaları pullu denizkızını
İstanbul deyince aklıma
Takalar gelir
Alçakgönüllü kalender
Ya Peleng-i Deryadır adları ya Şimşir-i Zafer
İstanbul deyince aklıma
Koca Sinan gelir
On parmağı on ulu çınar gibi

Her yandan yükselir
Sonra gecekondular gelir ardısıra
İsli paslı yetim
Eyy benim dev memesinde cüceler emziren acayip memleketim

10.2.8.39 ISTIDA

İSTİDA
Yarab!. İnsan oğullarından çektiğim yeter
Gökyüzünden benim hisseme düşeni ver
Altına dilediğim gibi ömrümü sereyim
Mendil kadar olsun tarlamı ayır
Beni doyuracak ağacı göster.
Rabbim!.. İnsan oğullarından çektiğim yeter
Yalnız senin ellerin gezinsin ömrümde
Beni yalnız sen mahkûm eyle sen azat
Ve yalnız sen canımı iste benden ki
Nereye saklayacağımı şaşırmadan vereyim

10.2.9 BEHÇET AYSAN

10.2.9.1 ANIS

ANIŞ

yıkık manastırın orda
kalbim ki,
o da yıkıktı.
bir keşiş bıçağıyla dağlanmış
çiçekbozuğu,

çopur -
bir hayat
acıtıyordu beni
sevgilim.
her şeyin
hüzne vurduğu yerde
bütün saatlerin,
kuzguni bir denizi
çoğaltarak
hayat

acıtıyordu beni.

bense geçerdim
karamuklarla, karabasanların
                    arasından
geçerdim
hiçbir
im
bırakmadan geride
bana en sırlı gelen
acının o en sırlı noktaından.

bin dokuz yüz yetmiş beş'in
                    ekiminde
yıkık
manastırın orda
kalbim ki, o da.

10.2.9.2 ATES DERESI

ATEŞ DERESİ

-ceyhun a. kansu' nun anısına -

ateş deresi iki tepenin arası
uzak kıyılarında şehrin, varoşlarında
kirli sarı dumanlar yükseliyor
                    bacalarından.
paslı
çinkolarla kaplı çatılarında
geçen yazdan kalmış uçurtma
                    kuyrukları.
yağmurlu bir öğle üzeri geçtim
çamurlu yollarından
bin dokuz yüz seksen birin şubatı.
on bin işsiz yaşıyor burda
yozgatlı, erzurumlu, sivaslı
on bin dul, on bin yoksul ve aç.
ya çocuklar, dünyanın en güzel

çocukları
yırtık lastikler
ayaklarında
okula gidiyorlar, çantalarında
göçlerin tarihi ve yoksulluğun
coğrafyası
taşıdıkları.
tarihi değiştirecek olan çocuklar
dünyanın en güzel çocukları.

10.2.9.3 AY ISIGI CINAYETI

AY IŞIĞI CİNAYETİ
sokak fenerine asmış kendini
ay ışığının
biri
şehrin
ortasında
ölmemiş
hâlâ dipdiri.
bir tek yıldız yokken
gökyüzünün hurcunda
turuncu bir ay
yalnızca
çıplak soyunmuş
bütün örtülerini.
niye yaptın ay
ay ışığı
sızmıştı bir saat önce
gözlerimle gördüm
yanında
şarap testisi
ve bütün şarkıları
bir türlü
söyleyemediği.
asmış kendini.

10.2.9.4 AÇ KUSLAR

AÇ KUŞLAR

1.
kana boyandı kirmenimde yün
kuşmarlara, tuzaklara düştüm
menevişlendi durgun sularım

sedef
bir bıçak aldım dostlar

güneşi yiyorlar
aç kuşlar.

aç kuşlar, yorgun işçi
yeni çıkan vardiyadan
elliyorlar yıldızların

kınasını.

aç kuşlar, topraktan
güneşi bakır bir kap gibi

kalaylıyorlar.

2.
bense, toy bir çırak
kırık keman
paslanmış tabanca
küflü bir an
kurutukmuş papatyalarla
kitabın ortasında

3.
hayat, aşıp geçiyor
bütün kitapları
yeni acılar gerek
yeni aşklar
yaşamaklar ve anlatımlar
beklemiyor bizi

hiçbir şey
hiçbir yerde
solgun hercaimenekşe
ve bun, buğulanıp çarpıyor
benimle birlikte

buzlu bir camın arkasında çarpıyor
                                                buğulanıp.
sesim
dişlilerin şarkısına karışıyor.

1979-1981

10.2.9.5 ASK IÇIN PRELÜDLER

AŞK İÇİN PRELÜDLER
1.
İstasyon önünde bir top ağaç
ağacın
gölgesinde
ben
ve uzanıp giden
sapsarı bir tül
bozkır
ve bir türkü
"daha senden gayrı aşık mı yoktur
nedir bu telaşın vay deli gönül"
ve bir tren
ne bir düdük çalar
ne el eder
kar yüklü yağmur yüklü
                          kalbim gibi
                          keder yüklü
bir tren
durmaksızın geçer
o böyle bir akşam böyle bir trene
                                bineceğini düşler
ben
böyle bir akşam böyle bir trenden
                           ineceğimi

avunuruz.

2.
sevdalar vardır
derin kuyularda
                    eski sarnıçlarda
                                yaşar
gün görmüş
acılar bilmiştir
direnir
kim bilir kaç işgal geçirmiştir
yurdum gibi
3.
sen yanıma gelince
yıldızlar
koşuşur karanlığa
güvercinler
ayaklanır
rüzgar rüzgarla konuşur
büyülü bir gülüş olur zaman
savrulur
yanık ekinlerin tınazına.
4.
sen yanıma gelince
bahar
dallarını kuşanır
zümrütten bir
zümrüdüanka
       kanat vurur içime
solar kanla işlenmiş
narçiçeği
kanaviçe
sen yanıma gelince
ve nakkaşlar
yüreğimin nakkaşları
yorulup
uzun bir uykuya dalar
sen yanıma gelince.
5.
sen yanıma gelince

gelin
gibi bir gelincik
süslenir
sulardan aynalarda
yel değirmenleri
öğütür ne varsa
kederi
ve belki
bir milyon
istiridye avcısı
inciler
çıkarır
sütbeyaz
bir sevdanın
diplerinde.

6.

ayrılıklar bildim acılar
yaşadım
okudum
tahir ile zühreyi
kerem ile aslıyı

ve ferhat ile şirini
ağlamadım
da
senin öykünü duyunca
dayanamadım
kendini zeytin ağacına asan
on iki yaşındaki
kuma.

7.

süngüler aşkı yasaklayamaz
uzansam tutabilirim ellerini
süngüler
düşleri
yasaklayamaz
bir dahaki duruşmada
giy
gelinliğini

düşlerde olsun
ilk
gecemiz.

10.2.9.6 ASKIMIZIN O KARARAN

AŞKIMIZIN O KARARAN

1.
koştum sana geldim ey acı

ey terkedilmiş
ilençli dinginlik

ey yenilmiş
bir aşkın şarkısı

işte geldim.

bir daha dönülmeyen
o noktada

yıkık

barakalarla kaplı
bir çıkmaz sokakta

erirken

akşamın köpüğü

sadece
yalnızlıktı

her şey tenha.

2.

bakın orda

tozlu yapraklarında

eski
anıların

bakın orda
bir eylül

vurunca hayatımızın
                bordasına

ne çıkar

          eylülse eylül

bakın orda

bir adam saklanıyor
bir otel odasında

esmer gözlüklü

bir adam
saklanıyor üç yıldır

adı behçet aysan.

3.
ve hüzünlü günler
sürer giderdi

ben de biner giderdim
                bir düş atına

yakalayamazdı

küflü ıslak
taş avlular

biner giderdim

al bir düş atına.

4.
ey gümüş yürek burgacı

ey yenilmiş
bir aşkın şarkısı

ey keder
ey acı
                işte gidiyorum

düşerken
ardına söğütlerin

kan
portakalı

gibi bir güneş

düşerken ardına bütün
                  mutlulukların

ve

aşkımızın bizim
o kararan.

10.2.9.7 BARBA HRISTOS'UN ANLATTIKLARI

BARBA HRISTOS'UN ANLATTIKLARI

hep yol boyunca düşündüm bunları
sadece kuşlardı aralanınca ölümün kapısı
      şarkı söyleyen çıplak ve yalnız.

sesleri çarkların ve dişlilerin
seslerine benzeyen kuşlardı.

babam derdi ki,
"bütün tiranlar ölümlüdür"

"acılı günlerde daha çok konuşacaksın
ama zorda kalınca da susmasını bileceksin"

eskiden merdiven altlarına gizlenen gölgem
o saklı bulutların izlerine yapışmış
gök köpürdüğü zaman çılgın düşlere dalan

çocuktu.

gümüş kararmıyordu ıslak değildi yağmur
iğdelerin ve keçi boynuzunun üzerinde
henüz gezinmemişti kanlı ellerimiz.

ay yıkılınca
ay yıkılınca

koca bir çınar gibi üstümüze
sislerin arasında kırmızı bir ay.

kimi sözleri söylemeye sevda yetmemişti
aşkın bile umarsız halleri olurdu
peki şimdi kim bildirecekti ateşin vaktini

bize.

10.2.9.8 BEHÇET AYSAN

BEHÇET AYSAN

YAŞAMI

Behçet AYSAN (1949-1993) Ankara'da doğdu. Selimiye Askeri Ortaokulu ve Kuleli Askeri Lisesi'nde okudu. 1968'de Ankara Tıp Fakültesi'ne askeri öğrenci olarak girdi. 12 Mart döneminden sonra politik nedenlerle ara vermek zorunda kaldığı tıp öğrenimi sırasında çeşitli işlerde çalıştı. Mezun olduktan sonra İzmit'e tayin oldu. Ankara'da psikayatri ihtisası yaptı. SSK Yenişehir Dispanseri'nde doktor olarak çalışmaktaydı. Yobazların Sivas'da yakarak öldürdükleri 37 aydın insanla birlikte can verdi.

YAPITLARI

Karşı Gece (1983)
Sesler ve Küller (1984 Yaşar Nabi Nayır Şiir Ödülü)
Eylül (1986, 1988 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü)
Deniz Feneri (1987 Abdi İpekçi Barış ve Dostluk Ödülü)
Şiirler (1990)

Behçet AYSAN Kitabı (1993)
Üç Kardeştiler (Radyo Oyunu, 1995)

Şiirlerle İlgili Notlar:
ARTEMİS : Mitolojide Akdeniz çevresinde bin yıllarca tutunmuş toprak ve bereketi simgeleyen Tanrıça.
AVGİ : (Yunanca Şafak) 21 Nisan 1967'den başlayarak yayımlanması yasak edilmiş, solcu E.D.A. partisinin günlük gazetesi.
AYİOS PAVLOS CEZAEVİ : Atina'da bulunan bir cezaevi.
BARBA : Amca, dayı anlamında yaşlı, deneyimli kimselere saygı için kullanılan seslenme.
BARBA HRİSTOS : Şiirin ikinci düşsel kahramanı.
BABULİNA (SOKAĞI) : 1971'e kadar, rejim muhaliflerinin, tutuklanır tutuklanmaz toplandıkları Atina emniyet binası.
DOYCEORIENTBANK : Osmanlı döneminde yabancı sermaye ağırlıklı bir banka.
ELENİ : Kadın adı.
EPHİALTES : Mitoloji'de Aloeus'un karısı İphimedeia'nın Tanrı Poseidon'dan olan dev oğlu
FALANGA : Falaka.
GİRİTLİ DOĞMAK AĞIR BİR ŞEYDİR : N. Kazancakis, El Greko'ya Mektuplar'dan.
HRİSTOS : Erkek adı.
KANDİYA : Girit adasındabulunan en büyük şehir.
KAPETAN : Yunan iç savaşında çete reisi, eski tüfek.
KiBELE : Kaynağı Anadolu olan Ana Tanrıça.
MAKRONİSOS : 1948'den beri ilerici düşüncelere sahip olan bütün Yunanlıların gönderildiği bir sürgün adası.
MANOS LOİZOS : Yunan müziğinin ünlü bestecilerinden biri.
MİHALİ : Erkek adı.
NAKSOS ADASI : Mitoloji'ye göre Naksos Karyalı göçmenlerin başında bu adaya gelmiş, yerleşmiş ve ona adını vermiştir.
NİKOS : Erkek adı.
OLİMPOS : Mitolojide Gök Tanrı Zeus'un bulunduğu dağ.
OTOS : Mitolojide Poseidon

10.2.9.9 BEYAZ BASÖRTÜLÜ KADINLAR

BEYAZ BAŞÖRTÜLÜ KADINLAR

sıcak bir ağustos gecesi, cordoba
uykuya hazırlanmakta, tıp öğrencisi
jose antonio yeni ayrıldı arkadaşından
şehrin ortasından kenar mahallelere
giden son otobüse koşarak bindi.
mavi bir yıldız bir işaret fişeği
gibi indi
gökyüzünden çok aşağılara.
ve jose antonio
düşündü ansızın sevgilisini.
otobüs sarsılarak duraklardan
kalktıkça, uykusu bölünen
yorgun işçiler birer birer gittiler

ağır homurtularla otobüs
ağaçlı tepeyi aştı
bir tek yolcu jose antonio kalmıştı.
saat 23.45, bir çam dalı ıslık çalmakta
karşı balkondaki komşu kadın telaşla
içeri girdi ve ışıklar silindi.
hiçbir şey anlamadı jose antonio
güz yaklaşıyordu, hüzün ve sınavlar
bahçe kapısını yavaşça araladı, sabah
suladığı sardunyaya baktı.
yüreğinde o güne kadar yaşayamadığı bir
telaş, hemencecik gidip yatağa uzanmak
günün son sigarasını yaktı.
anası babası ve öğrenci kardeşi
uyumuşlardı, pencereler karanlıktı
anahtarı cebinden çıkardı
ne çok ışık hepsi yandı
ağaçların arasında otomobil farları
jose antonio şaşırdı
silahlar üzerine doğrulmuşlardı.
saat 02.25, kenar mahalledeki evin içi
bütün kitapları yerlerde
şiirler, ders notları, mektuplar
ve fotoğraflar, söyle bu resimdeki kız kim
ya bu sakallı arkadaşın
bildiriler nerde
söyle söyle söyle söyle
sandıklar boşaltılmış, anasının çeyizleri
dolaplar, mutfak rafları, tabaklar
yataklar yırtılmış, delik deşik.
o gün ilk defa jose antonio
ilk de and dağlarını ne zaman
görmüştü
küçük
bir çocukken babasıyla
oğlum demişti özgürlüğü halkın
işte bu dağlar kadar
peki şimdi niye ağlıyorsun baba.
bir gün sonra sabah, toplama kampı la perla
çok erken saatlerde beni hücreden

aldılar, gözlerime siyah bezden bir bant
taktılar, bir aracın arka koltuğuna
boylu boyunca yatırdılar,
-fısıltılar.
hareket ettik, korna sesleri duyuluyordu
cordoba' nın kalabalık caddelerinden
birisine çıktığımızı anladım.
o dakika gittikten sonra durduk
-küfürler.
yere basmam söylendi, bastım, eğil dediler
eğildim, yürü dediler yürüdüm.
ayakkabılarımın bağı hücrede alınmıştı
kalemim, saatim, gözlüğüm.
ayak sesleri çoğaldı
ve silah şakırtıları.
kan ter ve sidik.
görmek duymak dokunmak koklamak tatmak
sedef karanfil şarkı kadife ve tarçın
unutulmuştu.
gözetleme deliği olan demir kapılı
bir odada.

gözetleme deliği olan demir kapılı
bir odada.
üzerime kanlı bir pijama giydirdiler
ayaklarım
zincirle birbirine bağlandı
ve ellerim
kenarları yüksek
tahtadan yatağa yatırdılar.
duvar.
gözetleme deliği olan demir kapılı
bir odada.
on iki gün sonra
jose antonio da
desparecidosdu.
yedi yıl geçtikten sonra, plaza de mayo
yürüyorlar alana doğru
binlerce beyaz başörtülü kadın
ve binlerce yitik fotoğrafı

genç yaşlı kız erkek
binlerce desparecidos.
analar ve anılar
eşler kardeşler çocuklar
geri istiyoruz onları
geri istiyoruz onları.
şu bıyıklı
manuel, öğretmendi
arkada hudeibro, maden işçisi
jose parrada, santiago nattino
ve işte jose antonio'nun annesi
elinde oğlunun kocaman bir resmi.
geri istiyoruz onları.
-jose antonio benim.
Behçet AYSAN
(İzmit Şiirleri)
şiirle ilgili notlar:
beyaz başörtüsü : *Arjantin'de binlerce kayıp annesinin protesto gösterilerinde kullandıkları, dönemi yargılayan simge.*
la perla: *Cordoba kentindeki toplama kampı ve işkence merkezi. Aynı zamanda inci anlamına geliyor*
desparecidos: *Arjantin' de kayıplara verilen ad.*
plaza de mayo: *Mayıs alanı. Her yıl darebe yıldönümünde kayıp annelerinin protesto gösterileri için toplandıkları yer.*

10.2.9.10 BEYAZ GECELER

BEYAZ GECELER

Bütün hayatları bilmek isterdim
ilginç geliyor bana bir gemicinin
anlattıkları
eskiyen
aşkaları bırakıp
yeni yükler aldıkları

beyaz bir gecede.

bilmek isterdim

çamlıhemşin' li fırıncı
ustanın
niçin
batum'dan göç ettiğini
kömür yüklü mavnayla

beyaz bir gecede.

beyaz bir gecede
beyaz bir gecede

savrulmuş
buralara

saraybosna'dan
elinde hiç işlemediği

nakışı

kış zorlu
makedonya komitacı dolu
buğulanmış camları vagonların

bakışı mavi gözleri dalgın
o kadın

doğurmuş sanra annemi

bilmek isterdim
bozüyük bilecik arasında
bin dokuz yüz kırk yedinin martında

tipi
ve aç kurtlar
saldırınca

tepesinde bir telgraf
direğinin

donan
gencecik hat bakıcısının

hayatını.

beyaz bir gecede.

ne söylenecek
          bir türkü

ne yazılacak
          bir roman

olan

bütün hayatları

yaşanmış
bütün hayatları
          bilmek isterdim.

beyaz bir gecede.

10.2.9.11 BU ASK, BU SEHIR, BU KEDER

BU AŞK, BU ŞEHİR, BU KEDER

1.
hoşça kal ayak izim
serseri sokaklarda
hoşça kal
kendine bir başka
gökyüzü büyüten

kardeşim

gece feneri

hoşçakal kal çaldığım
ıslık

söylediğim türkü
doludizgin karlarda.

hoşça kal

annemin
yüzü

hep beyaz yaşmaklı

sırı dökülmüş bir yalnız
                    aynada.

hoşça kal

dolunayın
altında

ıhlamur ağaçlarına

kazıdığım
şey

hoşça kal uzaklarda yanan
anızların parıltısı hoşça kal.

2.
bir gün gelecek bu gün de
bir anı olacak nasılsa

oturduğumuz bu masa
bu kum saati, bu rüzgar, bu eski
                         komodin

bu kırık
sandalye

bu kelepir yürek
bu aşk
               nasılsa.
3.
hoşça kal ayak izim
serseri sokaklarda
hoşça kal
yarım kalmış

duvar yazıları
hoşça kal
bir gün gelecek
akacak yeraltı suları

hoşça kal

yakut, bezirgan, gön

hoşça kal eski zaman
                    aktarları

gidiyorum

bu şehri bu yağmuru
bu düşleri

bu aşkı bu kavgayı bu kederi

size bırakarak.

10.2.9.12 BIR EFLATUN ÖLÜM

BİR EFLATUN ÖLÜM
kırgınım, saçılmış
bir nar gibiyim
sessiz akan bir ırmağım
                    geceden
git dersen giderim
kal dersen kalırım
git
dersen
kuşlar da dönmez, güz kuşları
yanıma kiraz hevenkleri alırım
ve seninle yaşadığım
                o iyi günleri,
kötü
günleri bırakırım.
aynı gökyüzü aynı keder

değişen bir şey yok ki
gidip
yağmurlara durayım.
söylenmemiş sahipsiz
bir şarkıyım
belki
sararmış
eski resimlerde kalırım
belki esmer bir çocuğun dilinde.
bütün derinlikler sığ
sözcüklerin hepsi iğreti
değişen bir şey yok hiç
ölüm hariç.
aynı gökyüzü aynı keder.

10.2.9.13 DENIZ FENERI

DENİZ FENERİ

sabaha böyle bir ağaç hışırtısı
saatin 03'ü vurduğu zamanlar
iki yüreği birden ayağa kaldırırdı.

ayaklanan yüreklerden biri olimpos'a gizlenirdi
biri anadolu bozkırında.

tam o vakit, suların koşarak
rüzgara aktığı

gökyüzünün uçsuz bucaksız denizi durulurdu.
bir durulan deniz bendim
biri karşı kıyılarda

ve sabah onun için bir yol bulunurdu
akmaya

kibele koşar gelirdi.

ve yine öylesi bir anda
bir salyangoz tırmanırdı aynı inciri

bir küflü kilidin tık sesi duyulur
saksılarda aynı sardunyaların gerinmesi

bir yaşlı kadın kalkar
suskun adımlarla yürür

terliklerini giyer

istavroz çıkarır veya yasin
okurdu

kilometrelerce uzakta
ve aynı anda.

keder bir buğu gibi yükselirdi
bir şiir başladığı dizeleri yazar

ocaktaki ateş çıtırtılarla yanardı.
uçmaya
hazırlanan külrengi bir kuş
beş uzun yıl sonra sürgünden
dönen bir adamın odasına
girebilirdi.
hasret girebilirdi
direnme girebilirdi
yitirilmiş bir aşk girebilirdi.
adam odadan çıkar giderdi.
çünkü ayios pavlos cezaevinin
ve kartal maltepe' nin avlusunda
düşünceli dolaşan birinin gölgesiydi.
gölgesiydi gölgelenmiş güneşin
umudun öldürülüşünün

postalların bütün güzellikleri
çiğnemesinin
zakkumun ve bethoven' in
şiirin ve aşkın
yasak edilişinin gölgesiydi.
oydu
ter ince bir ırmak gibi akarken

spil dağı eteklerinde
    ve tırhala'da tütüne koşan
    yüzü aynı esmer reçber.
başka bir yerde başka bir esmer yüz
mazgalların arasından

        gökyüzüne bakıyordu
ürkek sarı
kaçak yıldızlara
başının üstünde mazgallarda
nöbetçilerin ayak sesleri.
üç gün önce getirmişlerdi
üç gün üç gece
sadece zeytin
ekmek ve sigara.
demir kapıda küçük bir delik
havalandırma
yukarda ürkek
sarı kaçak yıldızlar.
tutuklunun adı
takis petrulastı.
belki de onun türkçesiydi.
o gece yarısı
oturdu ilk şiirini yazdı.

10.2.9.14 DISARDA KAR

DIŞARDA KAR
kar yağıyor dışarda
sokak lambasına düşüyor
ve serçeler
        üşüyor
kenarları hafifçe yanmış
sayfalarına kan
        sıçramış
                bir kitapta
nâzım hikmet
okuyorum.
dışarda kar yağıyor

ve dağ lokantasına
gidiyor
zengin
kasabalılar.
kar yağıyor dışarda
mektubun yeni gelmiş
istanbul
kokuyor.
dışarda kar yağıyor
seni seviyorum.

10.2.9.15 FALANGA

FALANGA

çıkarın rüzgarın kelepçesini
size soracak sonra yıldızlar
dağlar koşacak denize doğru
günler ise özgürlüğe doğru
çıkarın rüzgarın kelepçesini.

çıkarın sözün ağzından kilidi
size soracak sonra geleceğimiz
evlere giden kanlı giysilerle
baharda açan kardeşim gelincik
çıkarın sözün ağzından kilidi.
çıkarın ışıkların peçesini
hapishanelerin taş avluları
ve mezarlarda dolaşan analar
şarkılarımızın ecılı ezgileri
çıkarın ışıkların peçesini.

birlikte yürüsün gölgeleri
birlikte yürüsün ölülerimizin.

onu tanımıyordum hiç görmemiştim
sinemanın önünde buluşacaktık
yakasında bir kırmızı karanfil
benim elimde ikiye katlanmış
bir avgi olacak.

buluşma saati geçti
kimse gelmedi.

anlamıştım
sintağma alanına kaçmaya başladım.

peşimdeler.

geceye kadar koştum
koyu bir karanlığın içinde.

barba hristos'un anlattıkları
hep aklımdaydı, eski kapetan.

bir gün başkaları da bizi anlatacak
hazır olalım sözlerin
pas tutmayanı için
çamura bulanmamış çığlıklara.

adımız buydu diyelim
yerimiz buydu, işte tarih

ölü ellerle değil
sevgiyle yarattığımız
işte gökyüzü

adımız buydubir aşk adı
rüzgarımız denize doğru

ak köpüklü denize
eşitliğin barışın kardeşliğin
yeleleri terli kanatlı atına.

ak köpüklü denize.

poseidon' un altın arabasıyla
dolaşmaya.
"günlerce dolaştılar ormanlarda
ve korularda ve pınar başlarında

ve bütün ırmakların kıyılarında

onu aradılar, artemisi.

sonunda bir denizde yıkanırken
buldular, artemis başladı kaçmaya
o kaçtı, onlar kovaladı, o kaçtı

naksos adasına vardılar.

orada artemis ansızın yok oldu
yerini sütbeyaz bir dişi geyik aldı.

iki kardeş artemisi unutup, geyiği kovalamaya
başladı bu kez, birbirlerinden ayrıldılar

ağaçların
arasındaydılar.

bir süre sonra otos geyiği gördü
ephialtes de görmüştü.

tam ortalarındaydı geyik.

birden mızraklarını savurdular.

o anda geyik kayboldu gitti.

otos'un mızrağı ephialtes'e
ephialtes'in mızrağı otos'a.

öldüler.

poseidon'un oğullarıydılar."

10.2.9.16 FESLEGENLER

FESLEĞENLER

bir gün girit'e geri döndüm.

tam üç uzun yıl geçti, deniz
orda her gün köpürürdü.

ve yaşlı bir kadın her gün ağlardı

hiç dönmeyecek olan
bir balıkçı teknesini bekler gibi
aynı kıyıda.

çakıl taşlarıyla
rengarenk,

kırmızı mendil ve usul sesli türküleriyle

oğlundan,
bir tutukevinden gelecek
mektubu.

üç uzun yıl
benim kapımı çalan güneş
onun konuk gecesiyle durmadan yer değiştirdi.

fesleğenler kırağılarla
eski gemi artıkları
saban demirleriyle

yer değiştirdi.

beklediği mektup
hiç gelmeyecekti.

biraz önce nikos'u tuvalete götürdüler
hücremin önünden geçerken
ıslık çaldı

ve korkunç güzel
bir portakal kokusu yayıldı ortalığa

nikos'un ıslığından.

oysa sıcak bir geceydi ve yazdı.

işte o portakal kokusu
hatırlattı bana

bir gün dönmüştüm diye başlayan
selaniğe, pireye, atinaya, pireye

barba hristos'un dönüş öykülerini.

gece yarıları başlayan
gece yarısı götürülmelerle

dönüş öyküleri.

10.2.9.17 FORSA

FORSA

gurbeti hançer
yapıp gezinir
kendi zincirine
vurgun forsa.

devrilen turuncu
bir ayın şavkında
aras gözyaşı akar
hemşeri göçmen kuşa.

horasan'dan yeni
kalkan bir tren
nasıl saplanmışsa
kara ve acıya.

sensin, yüküyle
batmış mavna
kurt ağızlı
gecenin ortasına.

10.2.9.18 gecede, birer karsi gecedir onlar

gecede, birer karşı gecedir onlar
içimizdeki
ve dışımızdaki
bütün gecelerin.

10.2.9.19 GÜNES ÇALDI KAPIMI

GÜNEŞ ÇALDI KAPIMI

çok yalnızdım ve güneş çaldı kapımı
sürgünden yeni dönmüştüm, makronissos
orda kurak ve ıssız bir yüreğim
vardı
(şimdi sizin yürekleriniz gibi)

onu da getirmiştim.

arkadaşlarım hariç
herkes beni terketmişti.

yaşamım uzun bir deniz yolculuğuna
dönüşmüştü

git git varılmayan
kıyısız bir deniz.

evet, herkes terketmişti
sevgili ve hüzünlü pire

eleni bile.

ve güneş çaldı kapımı
kapımı çaldı güneş.

gerisini biliyorsunuz.

10.2.9.20 GÜVERCINLERI SEVINDIRIN

GÜVERCİNLERİ SEVİNDİRİN

her sabah

uyandığımda,
gördüğüm düşü hayra yorarım
açmasına açarım da
göğsümün altın kafesini
korkarım
ya bu gece
güvercinler
yüreğimden başka bir ülkeye
göç etmişlerse.

çünkü, ben ilyas
hasköy'lü -
kör ilyas,
şu koca istanbul şehrinde
yenicami önünde
sanki dünyanın bütün
açlarını
doyuruyormuş gibi
gururlanan bir sevinçle
darı satarım
savrulması için güvercinlere.

10.2.9.21 KANAVIÇE

KANAVİÇE

el değmemiş ormanlarında gezinen
kan işleyen kanaviçesi ömrümün
sarı sarmaşıkların ışıklı gölgesi
ve sensin hüznün yüzgörümlüğü
rüzgarların beyazdan yelesi sen.
Behçe AYSAN
(Karşı Gece)

10.2.9.22 KANLI ZAMBAK

KANLI ZAMBAK

onu vurdular, gözümle gördüm onu
ak bir zambağa binmiş
gidiyordu

zambak dur, sana da bulaştı kan.

bir damla gözyaşından
doğurmuştu anası onu,

bir avuç sevinçle
büyüttü.

bir avuç hüzünle
nice zorluklar

nice ayrılıklar
ve saçlarına beyazlar
düşürerek.

onsekizindeydi
bir sevgilisi vardı,

aynı mahalleden
eyüpten.

henüz öpmemişti bile

konfeksiyonda
çalışırdı.
onu vurdular
gözümle gördüm onu

bir güvercin havalandı.

eyüpte, o basma
perdeli evde,

kurudu saksıdaki sardunya

birdenbire

çatladı
bir fotoğrafın camı.

tel çerçeveli

düştü
radyonun üzerinden

yere.

dağıldı kitapları

dağıldı şiirler
ve roma hukuku

güvercin
konamadı.

onu vurdular, gözümle gördüm onu
ak bir zambağa binmiş
gidiyordu

zambak dur, sana da bulaştı kan.

10.2.9.23 KARANLIKTA NAKIS ISLEYEN KIZLARA

KARANLIKTA NAKIŞ İŞLEYEN KIZLARA
karanlıkta nakış işliyor kızlar
kızlar yasak düşlerde yalnızlar
o sakallrında saklı elması
büyüten aynalarında çatlağı

yalnızlar
mor bir ayrılığa gazel söyleyen
turuncu bir aşkla lacivert kedere
yalnızlar
siz de kucaklayın yağmurun sesini
akasyalar da açar bir gün gelir
yalnızlar yalnızlar
karanlıkta nakış işliyor kızlar.

10.2.9.24 KARASEVDA

KARASEVDA
ak bir yaban güvercini
gibiydin aşk
vişnelere
bulaştın kirlendi beyazın.
takılamayan

telli duvak
verilemeyen mendil
düşlerde
kaldın.
al üstüne mor giymiş
körkuyularda
körkuyularda
sevdadan delirmiş.
ah yüzüne bütün kapılar
kapanmış senin
ıtır
ve yasemin kokulu günah.
çıkılamayan yıldız
gidilemeyen iklim
kimbilir hangi limanda
hangi gemiye
yüklenmiş.
al üstüne mor giymiş
körkuyularda
körkuyularda
sevdadan delirmiş.
düşlerde
kaldın.

10.2.9.25 KEDER ATLASI

KEDER ATLASI

nilüferler niçin suya eğilir
ve niçin
kavruk otlar gibi
tutuşur
o ilk sevdalar
söyleyin bana
ey kitaplar.

bana söyleyin
kim var
aramızda
biraz ölmeden

bir türkü tutturmuş giden.

ya kırmızı şapkalı
gelincik, senin için
göz açıp kapayıncaya
yiter şu bahar
hemen
ölüm gelir
yükselince sular.

söyleyin bana
ey kitaplar

var mı
kederin atlasında
tarçın kokulu bir şehir
inmemiş olsun damlarına
gözyaşından
yıldızböcekleri
ve tarçın
kokulu
bir aşk
hiç ölmeyen.

10.2.9.26 KIRIK BIR KURSUNKALEMIN SIIRI

KIRIK BİR KURŞUNKALEMİN ŞİİRİ

yollar uzak ay bedir
sırtımda gümüş hançer
yürürüm de ölemem
kan damlatır karanfil.

usulca mavi bir kar
kara geceye düşer
tutuşur fundalıklar
gelir kalbimi yakar.

gün olur belki öper

ay ışığı acıyı
o yaralı cerenler
yanık sulara iner.

yollar uzak ay bedir
sırtımda gümüş hançer
yürürüm de ölemem
kan damlatır karanfil

10.2.9.27 kozalak yaktim ben de

kozalak yaktım ben de
sessizlikte-
ömrümün kozalaklarını
küllere sıvanmış
baştan başa dolaşıp
ağrıyan ormanı.
    yağmur dindi sevgilim bak dinle
    her şey dindi, acıysa dinmemiş halde.
79'ankara

10.2.9.28 KUSLAR DA GITTI

KUŞLAR DA GİTTİ
yalnızlık senin o konuşkan kuşun
hani hep duvarlara anlattığın
hapislerden kalma sürgünlerden.
yalnızlık senin o konuşkan kuşun
bulutlar taşıdığın yakut sürahide
begonyalar büyüten eski alışkanlık.
yalnızlık senin o konuşkan kuşun
kırk kapıdan geçmiş kırk kilitten.
yaralı, dili lal, kanadı kırık
vurulmuş başında bir yokuşun.

10.2.9.29 Redif Kisla Sokagi / Behçet Aysan

Redif Kışla Sokağı / Behçet Aysan
redif kışla sokağı güneye bakar
küçük bir anadolu kasabasında
ve mor benekli
kelebekler gibi
uçuşurdu
tozlar

galiçya
çok uzakta.
redif kışla sokağı güneye bakar
önünden boz bulanık sular akar
ve eşiğine oturmuş
dolunayı seyreder
yemenisi kanlı
kadınlarla çocuklar
yemen
çok uzakta.
redif kışla sokağı güneye bakar
gidip de gelemeyen o göçmen kuşlar
elif yüklü
yürümüyor kağnılar
açlık kırım
tifüs salgın
çok uzakta
kafkaslar.
redif kışla sokağı güneye bakar
avlusunda ne mürdüm ne zerdali
açmaz oldu
kaç yıl var
çiçeklenmiyor
tomurcuklar
çok uzakta
sina ve kanal.
redif kışla sokağı
güneye bakar.

10.2.9.30 SEVMEYI UNUTANLAR IÇIN

SEVMEYİ UNUTANLAR İÇİN
sevmeyi unutmuşsunuz kardeşler
yalan her şey gibi
aşklarınız da.
yaşamı ölüm
diye anlatıyorlar size
yalanı gerçek diye.
ne leylakların
tomurundan
haberiniz var
ne önünüzden
kara bir tabut
gibi geçen geceden.
sevmeyi unutmuşsunuz kardeşler
yalan aşklarınız
da.

10.2.9.31 TAKIS PETRULAS' IN SELANIKLI YILDIZA SIIRI

TAKİS PETRULAS' IN SELANİKLİ YILDIZA ŞİİRİ

ne zaman kalkacak selanik treni
dolunay buluta girdiği zaman
acı bir siren çalacak ilk önce
yüreğim prangada burkulacak
bir daha ne zaman ve kim bilir.

ne zaman kalkacak selanik treni
gece mavisi göründüğü zaman
bir mendil sallayacağım uzak şehre
uzak ayrılıklara kara bir mendil
her şey burda bitmiş midir.

ne zaman kalkacak selanik treni
yine bir yıldız düştüğü zaman
tutuşacak orda kurumuş otlar
bir yıldız ki bizleri anlatan
gökyüzünden onun için inmiştir.

ve günler sonra babulina sokağından
çığlıklarla yeni bir konuk daha gelir

zayıf sarışın mavi gözlü nikos
takis petrulas'ın karşısındaki hücrededir.

evlerde ve işyerlerinde
takvimler 25 nisan 1972'yi göstermektedir.

böyle anlarda
insan sesi ya da bir şarkı
ekmek gibidir

su gibidir
üç günlük susuzluğa.

hani şarkılar vardır
dilini bilmediğin

bir tek sözcüğü
bütün bir hayatı anlaır sana

manos loizos'un şarkıları gibi.

o gün, öğleden
akşama doğru akarken zaman
ince bir su gibi ve manos loizos'un
şarkıları gibi

takis petrulas ikinci şiirini yazar.

10.2.9.32 TAKIS PETRULAS'IN BARBA HRISTOS'A SIIRI

TAKİS PETRULAS'IN BARBA HRİSTOS'A ŞİİRİ
ANISINA

onu yine gece yarısı götürmüşler
yaralı yüreği ve buzukisi masada
kuru ekmek şarap yarım şiirler
yıllardır görmediği bir çocuk resmi
eksik kalan eksik bırakılan şeyler
yazdığı son mektupta söylemişti
gurbetse eğer benim için kendi ülkem
bir yol, parlak yıldızların yolu
dikenli tellerin arasında bir yol
zeytinlerin limonların arasında.

sürgünde izbe barakalarda birlikte
kucaklardı seslerimiz yükselir göğe
hey zor günlerin, acıların kapetanı
yine yükselecek yüreğimizin şarkıları
ne nöbetçi dinleyecek ne dar kapı
kara bulutlar ayak altına girecek
gür beyaz kağıtlarda barba hristos.

10.2.9.33 TORTU

TORTU

her şey geçer
aşk da
acı da geçer, ağla-
maklı bir şarkı
ayrılıkların
üzerinden.

rüzgar olur
savrulur geçer
sağılır
yaldızlı bir
sabahın ağaran
seherinde, hüznün
sütbeyaz
güğümünden.

yol olur
düğüm düğüm
devrilir kağnı
aşiretler ve
gelincikler göçer.

yıldız olur
kayar mavi
çipil yıldız
dökülmüş yalnızlığın
pirincinden.

gece de
homurtuyla
kederli bir tren
gibi geçer,
benimse
çiğnenmiş zakkum -
yüklenmiş yorgun
kalbimden

aşk da
acı da
her şey ama her şey geçer
kör
bir güvercinin
türküsü
bile.

tortusu kalır.

yaşadıklarını
    anmak için beyaz bir yazıya
        gecedesin, ay ışığına sevdalan
                    şakayıklara sor.

10.2.9.34 UNUTULMAYAN

UNUTULMAYAN
durmadan taşırdım yanımda üç şeyi
iri çakıl tanelerini, çatlamış bir narı
bir öpüşün bıraktığı harlı lekeyi
ipekten
çalınmış
umutlarla taşırdım
ah sevgilim derdim, ölüm
ne kadar çoktu yaşadığımızda.
bize hep beyaz mendil
sallayan
ölüm ki,
iki kapısında
haki bir yalnızlık
        dikilirdi
ve hatırlatırdı
bize, güz kuşlarının
uçup gittiği denizleri.
bense, yulaf kokan
dağlı ellerinde
dolaşmak gibi kolaydır
sanırdım yaşamak ve sana kansız
                    bir gökyüzü
getirirdim

getirebilsem ah,
- avlusunda çocukların
korkmadan oynadığı -
lalelerle
donanmış simli bir gökyüzü.

bir öpüşün bıraktığı harlı lekeyi
çatlamış bir narı, unutmadım.

10.2.9.35 YAZMADAN EDEMEDIM

YAZMADAN EDEMEDİM
rüzgâr bu şiiri sana götürsün
kâğıttan yaptığım
o işlemeli
kayıklar
fırtınalara
dayanan.
koş rüzgâr koş.
yazmadan edemedim

10.2.9.36 ZEYBEKIKO

ZEYBEKİKO
yıldızları say, şu yıldız aşkın kurşuna
dizilişidir
öteki ölümün çarmıha gerilişi
ve o ilerde hiç konuşmayan
susuşun üvey yıldızı.
solgun, yanıp sönen
düşmanlıkların
bir gün olmayacak düşmanlıkların
olmayacak mitralyözlerin
barikatların
tutuklu kamplarının
ve tel örgülerin parlak yıldızı.
sana sesleniyorum, sesimi duy
beni anla.
bir batık gemiden esen
deli rüzgarla

geldim yanına
senin, deli rüzgarla.
yağmurda
kararmış, adları okunmayan
kırılmış mermerleri, yosun bağlamış
sarıkları, harçları
bilemem hangisindedir
yitirilmiş gömüt taşları
karların altındadır.
ilkyaz gelince
sürgün açar ölülerimiz
yan yana.
aynı topraklarda.
kalkar
horon teperler ve sirtaki.
giritten dedem seslenir
foçadan senin deden
ilkyaz gelince
aynı taştan evlerde
aynı at arabalarına binip
verirlerdi aynı selamı
aynı gelinciklere
ve aynı suların şarkısıyla.
hey takis petrulas
yıldızları say
yoksa bir yıldız da
sen ekle
ben senin dostunum.
hey behçet aysan
yıldızları say
yoksa bir yıldız da
sen ekle
ben senin dostunum.
solgun, yanıp sönen yıldızların.
yıllar sonra yine sabaha karşı
yine böyle bir ağaç hışırtısı
saat 03'ü vurduğu zamanlar
bana bu şiiri yazdırdı.
saatin 03'ü vurduğu zamanlar
iki yüreğim birden vardı.

ya batık bir gemi ya bir deniz feneri.

1985 eylül, 1986 temmuz
ankara
Behçet AYSAN
(Deniz Feneri)
Not:
Takis Petrulas : Şiirde geçen düşsel bir şair

10.2.9.37 ÇIÇEKÇI KIZ

ÇİÇEKÇİ KIZ
yalova termal yolunda
çiçek satan çiçekçi kız
saçlarına papatyalar
 takmış
şarkılar
söylüyor bir yandan.
kederli şarkılar
haydi
çiçeklerim var.
bunlar küpe çiçeği
 boynu bükük
ülkem
gibi.
bunlar mor
 beyaz
kartopu
çiçekleri
karayazılı
erguvan
üzerlerine bulaşmış
abilerimim kanı.
bunlar zebra çiçeği
bayım,
 hiç
 görmediniz mi
taşır aynı gökyüzünde
hem umutlu ayçayı
hem karanlık bir güneşi

ama sizin gökyüzünüz
        var mı ki.
çiçeklerim var
çiçeklerim
ya küsmüş sardunyalardan
almaz mısınız
pembe açar
pembe düşler için
düşleriniz var mı ki.
yalova termal yolunda
çiçek satan çiçekçi kız
saçlarına papatyalar
           takmış
şarkılar
söylüyor, tehlikeli.

10.2.9.38 ÖRÜP INCE BIR TIGLA

ÖRÜP İNCE BİR TIĞLA

duvarda, solgun ışıklarla oynaşmada
bir örümcek ve düşüncelerim
ince bir tığla
örüyor ağını, sessizce
gün
batıyor.

kara battaniyeli
bir ölü yürüyor sonra
kireç döküntüleri ne kadar da
                           benziyor
ona, öldürülmüş bir arkadaşının
fenerini
tutuyor, içli bir madenci
                     şarkısıyla

geçerken
şehrin dikenli telleri arasından.

limanda yük boşaltıyordu kardeşi

dünya geniş
    pergeliyle
yer
açıyordu, onunla koşanların
kalbinde ve bir gül ağacının
tomurcuğunda yeniden açıyordu.

sessizce
gün
batıyor, bir aşk bitiyordu
bir aşk dağılmış
        bir gerdanlık gibi.

sakallarım uzuyor, bir yara
bir yara durmadan işliyordu
                              kendini
ben de
çekiyordum
derin ağlardan
çekiyordum gölgemi.

sevmiyordum artık
ne sis çanını
ne dağlalesini

günlerim değiyordu
ateşten bir dolunaya.

10.2.9.39 Ipekten Bir Gecedir Kayar Gider / Behçet Aysan

İpekten Bir Gecedir Kayar Gider / Behçet Aysan
ipekten bir gecedir kayar gider
elimizden, siste yıldızlar yanar
tutuşturur yüreğimizin çırasını

10.2.9.40 ISÇI MIHALI' NIN ÖLÜMÜ

İŞÇİ MİHALİ' NİN ÖLÜMÜ

kurumuş kan çamur lekeli bir fes
petrol lambasının ölgün ışığında
bir gül gibi parıldıyordu yarası.

sakar gençlik, evli, cebinde revolver
geceleyin gizlice yasak kitaplar
doyceorientbank yün ipek şeker.

kahvelerin derme çatma peykeleri
bira meze yongo gazinosu rıhtımda
ayak bileklerinde zil ermeni kızları.

minareler çan kuleleri surlar
trenler cepheye asker götürüyor
1904, karanlık bir oda gibi selanik.

serez çarşısı dokumacılar grevi
ve bütün grevlerin iki önderi
biri rum biri türk, kandiya'dan.

gün ortasında esmer bir gece
veles demirkapı hattı greviydi
bir kurşun, işçi mihali yerde.

kurumuş kan çamur lekeli bir fes
petrol lambasının ölgün ışığında
bir gül gibi parıldıyordu yarası.

hristos henüz kundaktaydı öldürüldüğünde
babası. kandiya'dan gelen arkadaşları
onun mavi taşlı mezar boncuğunu çıkartıp
mihali'nin eski ceketinin
cebine koydular ve
ağladılar.

"giritli doğmak ağır bir şeydi."
kuğulardır ölüme giderken birlikte
şarkı söyleyen.

barbadan bir daha haber alamadım.
ikş yıl sonra yaros adasında, sürgünde öldüğünü
öğrenecektim.

aşk için şarkılar söyler dururdun
ayrılık için şarkılar

on sekiz yaşın
bir sokak ortasında

gülüp durunca sana
ve yıllar sonra

bilemezsin ne yapacaksın.

rüzgarı nasıl kucaklayacaksın
denizi nasıl alıp da yüreğine

alıp da

o hala acemi yüreğine
bir çocuğun gülüşüyle sokacaksın.

takis petrulas geceye kadar
koşarken koyu bir karanlığın içinde

aynı tarihlerde,

bemim de ranzamın kıyısından
kız kulesinin ışıkları görünürdü

ve lacivert deniz.

kırık kurşunkalemim
dolaşırken sarı kağıdın üstünde.

10.2.10 BEHÇET NECATIGIL

10.2.10.1 Abdal / Behçet Necatigil

Abdal / Behçet Necatigil
Yürür asfalt ovalarda abdal.
Vitrinlerin düşen kepenklerinde
Hep hüzün çeşmeleri: lambalar.
Yüzer gibi önce bir tulum yavaşça
Yanaşır kıyımıza eski diclelerden
Ve fırlar ilk bedevi, dalar çadırımıza.

Nerde bu leylâ, aslı nerde?
Çıkartmalar, yağma ve leylâ!
Vurur ferhat dağlarında abdal-
Bir fener olacak ilerde bir yerde.
Sığ sularda dönen yorgun gemiler
Yangın ve tütün içinde arar da
Görmez geçer sönmüş eski feneri
Bir ses çınlar karanlıkta: Kayalar!
Ateşin daha yeni bulunduğu çağlarda
Yine böyle yanardı lambalar,
Sonra asfalt ovalarda
Akan seller ve abdal

10.2.10.2 Aile / Behçet Necatigil

Aile / Behçet Necatigil
Sağ çıkıp günlük savaştan
Evin yolunu tutmuşum
Yemek yedik, çocuklarım uyudu
İniyor üstüme yavaştan
Allah'ın bembeyaz bulutu
Kederlerimi unutmuşum.
Hayatta olduğuma
Seviniyorum şimdi
Kavuştum çoluk çocuğuma
Koltuğuma uzandım, rahatım
Kahvem içime sindi
Başladı gecelik saltanatım.

10.2.10.3 Astar / Behçet Necatigil

Astar / Behçet Necatigil
Siz hiç eski tahtalara yağlı boya yaptınız mı?
Bütün iş ilk çekilen boyadadır, astarda.
Astar düzgün değilse tepserir boya
Islak duvarlar gibi dökülür pul pul.
Bir hava kabarcığı alttan doğru yavaş
Taşır bazı şeyleri dipten yüze.
Çıkar suya yukarı, döner bir zaman yavaş
Söner suyun üstünde.
Daha demin titrek dokuyordu aşkı
Konuşan bakışlar, ince gülüşler
Daha demin vardı.
Sustunuz ikiniz de, gözleriniz daldı:
Boğdu sevincinizi sularda kıskanç
Bir hava kabarcığı.

10.2.10.4

Atatürk'ü Duymak / Behçet Necatigil
Ulu rüzgarlar esmedikçe
Yaşamak uyumak gibi.
Kişi ne zaman dinç

Dalgalanırsa bayrak bayrak gibi.
Ne var şu dünyada ekmekten daha aziz?
Sürdüğün tarlalara sevginle serpildik,
Ekmek olmak icin önce
Buğday olmak gibi.
Silinir sözlüklerden sen hatıra geldikçe
Cılız sözler: usanmak, yorulmak, durmak gibi.
Kuvvettir yaptıkların her yeni yetişene,
Bir ışık-kaynak gibi.
En yakınlar zamanla fersahlarca uzak gibi;
Bir sen varsın kalacak, bir sen ölümsüz
Daha da yakınsın, daha da sıcak.
Bıraktığın toprak gibi.
Kaç Türk var şu dünyada, bir o kadar susuz:
Hepsinin gönlünde sen, bir pınar bulmak gibi.
Ancak senin havanda sağlıklar, esenlikler;
Olmaya devlet cihanda Atatürk'ü duymak gibi.

10.2.10.5 Ask Duyarligi / Behçet Necatigil

Aşk Duyarlığı / Behçet Necatigil
Uzanır fildişi turlarına
Perdeleri çekili odaların birinde
Sabırsız, gergin ve usta parmaklar
Ve çalınır kızlığı, dolendo.
Gecenizde ansızın duyduğunuz sestir bu.
Hep kendi dünyasında olacak biliyordu,
Üstelik ne kadar var görmedi.
Nasıl duyar? Duyar
Ve alınır yalnızlığı, dolendo
Gecenizde ansızın döktüğünüz yastır bu.

10.2.10.6

Aşk Gelmiş Cihana / Behçet Necatigil
Kız kaptırdı gönlünü
Sevdiği oğlan kalpsizin biri
Alay etti güldü...
Hiç aşka gülünür mü?
Ne çare, cahil aklı
Kız hastalandı, yattı
Mumda yandı pervane... öldü.
Oğlan sormakta haklı
Hiç aşktan ölünür mü?

10.2.10.7 Barbaros Meydani / Behçet Necatigil

Barbaros Meydanı / Behçet Necatigil
Biliyorum ayıp ve mânasız
Ama peşlerinden gidiyorum

Gezmeye çıktıkları vakit
Ana kız.
Utanır da belki
Anasının sırtındaki
Yeldirmeden,
Kız bir adım önde gider
Sezdirmeden.
Beşiktaş'ta Barbaros Meydanı
Sağı anıt, solu türbe
Ortası kare şeklinde,
Parkıdır yoksulların
Bilhassa yaz ayları.
Fidanların, mezarların önünde
Yontulu taşlar çepçevre,
Yer yer banklar konulmuş,
Meydana dolmuş millet
Sıra sıra oturmuş.
Ah genç kız kalbi,
Sıralara bakar elbet.
Meydanın ilerisi deniz kıyısı
Karaya çekilmiş kayıklar
İskele gazinosu yanda
Sulara dökülmüş ışıklar
Üsküdar şu karşısı.
O nemli topraklara
Ana çöker yorgun argın,
Kalmış gözü arkada
Kendi ayakta kızın.

10.2.10.8 Bassagligi / Behçet Necatigil

Başsağlığı / Behçet Necatigil
Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda
Acılar unutulduktan sonra
Dönmeliyim.
Ölümlerin karşısında şaşırıyorum
Ne desem ki
Düşünüyorum.
Kalanları ağlıyor gidenin
Benim gözlerim kuru
Herkes bana bakıyor, biliyorum
İçlerinden geçenleri.
Başsağlığı dilemek
Garibime gidiyor
Ölen öldü, sen yaşa
Küçültmeye benziyor.
Beni böyle kitaplar mı yaptı ne
Kağıtlarda gidenlere içlenip ağlayan ben
Hayattaki ölümlerde put gibi duruyorum.
Ben canavar ruhlu muyum
Bir ölü evinde tek söz söylenmeden
Put gibi duruyorum
kimse anlamaz derdimi
Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda

Bir yakınım öldümü.

10.2.10.9 Behçet NECATIGIL

Behçet NECATİGİL

1916 yılında İstanbul'da doğdu, 1970'da İstanbul'da öldü. Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Liselerde ardından İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde edebiyat öğretmenliği yaptı.

Orta sınıf insanların başından geçen olayları ev- aile-yakın çevre üçgeni içinde anlatan şiirleriyle tanındı. Şiire bağlılığını hiç dinmeyen bir coşkuyla yaşamının sonuna dek sürdürdü.

Ölümünden sonra bütün kitapları Cem Yayınlarınca yeniden yayınlandı. Çok sayıda radyo oyunu, çevirileri bulunmaktadır. Ayrıca hazırlamış olduğu 'Edebiyatımızda isimler sözlüğü' isimli kitabı ölümünden sonra da sürdürülmekte olup kaynak bir başvuru kitabı olma özelliğini hala korumaktadır. Ölümünden sonra adına konulan şiir ödülü, günümüzde en önemli şiir ödüllerinden biri sayılmaktadır.
Şiire başladığı dönem, Garip akımının etkin olduğu bir dönemdir. Yine toplumcu gerçekçi şiir olarak adlandırılan akımın da etkin olduğu bu dönemde söyleyiş özelliği olarak bağımsız kaldığı ve kendi söyleyişini yakaladığı kabul edilmektedir. Şiir üzerine yazmış olduğu yazıları ölümünden sonra 'Bile yazdı' ismiyle kitaplaştırılmıştır.

ŞİİR KİTAPLARI

Kapalı Çarşı (1945)
Çevre (1951)
Evler (1953)
Eski Toprak (1956)
Arada (1958)
Dar çağ (1960)
Yaz dönemi (1963)
Divançe (1965)
İki başına yürümek(1968)
En/Cam (1970)
Zebra (1973)
Kareler, Aklar (1975)
Sevgilerde - (1976) Kitaplarından seçmeler
Beyler (1978)
Söyleriz (1980)

ÖDÜLLERİ

1956 yılı Yeditepe şiir ödülü
1964 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü

10.2.10.10 Bir Birey, Bir Rapor / Behçet Necatigil

Bir Birey, Bir Rapor / Behçet Necatigil
Umutların bittiği, anıların yıkıldığı
Çokların artık bizden bıktığı
Anlaşılmıştır.
Haykırı bu şiire çok aykırı
Karanlık geçlere kalındığı
Eski vardiya yalnızlığın arttığı
Anlaşılmıştır.

10.2.10.11 Bir Kis Aksami / Behçet Necatigil

Bir Kış Akşamı / Behçet Necatigil
Pencereye kar düşünce
Çalar akşam çanı uzun,
Evi düzen içinde
Hazır sofrası çoğunun
Gezgin-göçebe kimi de
Gelir karanlık yollardan kapıya
Toprağın serin özsuyu
Açar altın, kemer ağacında.
Yolcu girer içeri sessiz,
Eşiği taş yapar acı.
Duru aydınlıkta, sofrada
Ekmek, şarap parıltısı.

10.2.10.12

Donmuş Dallarda Çiçek / Behçet Necatigil
İyidir beraber olmamız
Yaklaşmış, değişik.
Duyulur çevrenin gürültüsünde
Issız
Bizde bir şey eksik.
Belki de bir şey fazla, yıllarca bilmedik
Çökmüş birdenbire ağır:
Bir kırık gülüşte
Yitik
Ümitsiz hatırlanır.
Bulmak gibi tıpkı
Karlar altında kayıp uzanırken ova
Yolu kendiliğinden,
Donmuş dallar esen ılık rüzgâra
Çiçek açar çekingen.

Aldanarak, unutulmuş
Senin yolun ayrı, benimki ayrı
Az sonra ikimiz de yalnız
Kısa bir zaman için, saat beş suları
İyidir beraber olmamız.

10.2.10.1 Duman / Behçet Necatigil

Duman / Behçet Necatigil
Bir dumanla dolmuş dünya
Boğucu bir duman
El yazması bir kitapta
Bir hikaye okudum:
Bakırcılar bir zaman
Bir koca kazan yaptılar.
Bakırcılar gece oldu, evlerine gittiler
kazan kaldı dükkanda
Sabah ola, aşlar pişe
Sabah ola, o da gide
Bakırcılar gittiler
Kazan kaldı dükkanda.
Kazan bekler
Saatler geçer gece
Bir büyücü gelir girer içeri
Çalıp gider bu kazanı gizlice.
Issız bir dağ başında
Ateş yakar büyücü
Yanma ateşim yanma
Ateşin elinde mi?
İçinde tılsımlı su
Kazanım kaynama
Kazanın elinde mi?
Şeytan gelir, sorar
Kaynattığın kazana
Açlık, ölüm kattın mı?
Kattım.
Fitne, fesat attın mı?
Attım.
Kazan kaynar
Kaynadıkça kara kara
Bir duman çıkar
Duman gider dağlara.
Karşı yatan yüce dağlar
Eğilin de duman geçe!
Dağlar saf, çocuk gibi
Kötülük olduğun ne bile?
Dağlardan esen rüzgar
Dumanı iletin hele!
Rüzgar saf, çocuk gibi
Kötülük olduğun ne bile?
Duman aşar dağları
Azar azar
Şehirlere, köylere
Duman uzar.

Odalara, evlere
Duman sızar,
Gören gözler görmez olur
Duman girer kıvrıla kıvrıla
İnsanların kalplerine kadar.
Göz gözü görmüyor bu zamanda
Bu dumanı yok etmenin çaresi
Kitap yazmıyor.

10.2.10.14 Dönme Dolap / Behçet Necatigil

Dönme Dolap / Behçet Necatigil
Nerden niçin mi geldim
Bilmeden bir şey diyemem, ya siz?
Hem hiç önemli değil
Geldim, yer açtılar, oturdum
Girip çıkanlar vardı
Zaten ben geldiğimde.
Başka şeyler de vardı, ekmek gibi, su gibi
Gülüşler öpüşler ne bileyim hepsi
Doğrusu anlamadım bir düğün dernek mi
Sonra da kimileri düşünceli, durgundu
Gidenler neye gitti doğrusu anlamadım
Zaten ben geldiğimde.
Bir lunapark mı bir konser bir gösteri
Bilmem pek anlamadım önüm kalabalıktı
Sıkıştığım yerde vakit çabuk geçti.
Bak dediler baktım pek bir şey göremedim
Hem her yer karanlıktı
Zaten ben geldiğimde.
Benim tek düşüncem büzüldüğüm köşede
Nasıl çekip gideceğim kalk git dediklerinde
Çünkü çıkmak sıkışık sıralardan mesele
Kalkacaklar yol vermeye bakacaklar ardımdan
Az mı söylendilerdi şuracığa ilişirken
Zaten ben geldiğimde.

10.2.10.15 DÜSLERDE FENER OLMAK

DÜŞLERDE FENER OLMAK
Ben ölünce
hiç değilse
Bir fener olsam,
kapında dursam,
soluk donuk geceyi
aydınlığa boğsam.
Ya da limanda
gemilerin uyuduğu zamanda
gülüşürken kızlar
uyumasam,

dar kirli bir kanalda
bir yalnıza göz kırpsam.
Daracık bir sokağa
assalar beni
teneke, kırmızı bir fener
bir meyhane önünde
dalgın düşüncelerle
tempo tutup şarkılara
sallansam.
Ya da şöyle bir fener
gözleri büyümüş bir çocuğun yaktığı
duyulup da korkunca çevresinde yalnızlığı
dışarda camlarda
fırtınanın ıslığı
kâbuslar, görüntüler, cinler.
Evet, hiç değilse.
ben ölünce
bir fener olsam,
tek başına geceleri
uykulardayken dünya
gökte ayla senli benli
sohbete dalsam.

Wolfgang BORCHERT

Çeviren : Behçet NECATİGİL

10.2.10.1 Edebiyat Matinesi / Behçet Necatigil

Edebiyat Matinesi / Behçet Necatigil
Kaykılmış koltuğunda bir kız
Çiğner çiklet.
Bir oğlan dalgada,
Geldiğine pişman uyuklar
Bir başkası arkada.
Hiç bulabilir mi beyaz evi çok uzak
Uçurduğunuz kuş?
Kılıç gibi keskin karlı dağ.
Hiç yeri miydi açmak kalbi
Bu çiğ ışık altında.
Sizden önce birisi bir fantazi okudu,
Kırdı geçirdi.
Yayvan gülüşlerden ağızlar çok geç döner;
Şimdi sıra sizde üzgün ağır,

Ne güzel!
Olsa bari benzeri duygularla tedirgin,
Sizdekini yaşamış
Birkaç kişi.
Işıktasınız seçilmiyor,
Karanlıkta hepsi.
Okudunuz,
Bittiğine memnun,
Anlamamış;
Bozuk paralar gibi düşer önümüze
Alkış.
Gördünüz işte yerde
Çürük domatesler gibi ezik,
Avuçlarda mıncıklanmış kalbiniz.
Büyürken leke ince ipekte,
Yeniden eğildiniz!

10.2.10.17 Evin Halleri / Behçet Necatigil

Evin Halleri / Behçet Necatigil
Evin yalın hali
İster cüce, ister dev
Camlarında perde yok
Bomboş, ev.
Evin -i hali, sabah,
Geciktiniz haydi!
Uykuların tatlandığı sularda
Bıracaksınız evi.
Evin -e hali, gün boyu,
Ha gayret emektar deve!
Sırtınızda yılların yorgunluğu
Akşam erkenden eve.
Evin -de hali, saadet,
Isınmak ocaktaki alevde
Sönmüş yıldızlara karşı
Işıklar varsa evde.
Evin -den hali, uzaksınız,
Hattâ içinde yaşarken
Aşkların, ölümlerin omzunda
Ayrılmak varken evden.

10.2.10.18 Evler / Behçet Necatigil

Evler / Behçet Necatigil
İnsanlar yüzyıllar yılı evler yaptılar.
İrili ufaklı, birbirinden farklı,
Ahşap evler, kâgir evler yaptılar.
Doğup ölenleri oldu, gelip gidenleri oldu,
Evlerin içi devir devir değişti
Evlerin dışı pencere, duvar.
Vurulmuş vurgunların yücelttiği evlerde
Kalbi kara insanlar oturdu.
Gündelik korkuların çökerttiği evlerde
O fıkara insanlar oturdu.

Evlerin çoğu eskidi gitti tamir edilemedi
Evlerin çoğu gereği gibi tasvir edilemedi.
Kimi hayata doymuş göründü,
Bazıları zamana uydular.
Evlerin içi oda oda üzüntü,
Evlerin dışı pencere, duvar.
Evlerde saadetler sabunlar gibi köpürdü:
Dışardan geldi bir tane, nar gibi,
Arttı, eksilmedi.
Evleri felaketler taunlar gibi süpürdü:
Kaderden eski fırtınalar gibi,
Ardı kesilmedi.
Evlerin çoğunda dirlik düzen
Kalan bir hatıra oldu geçmişte.
Gönül almak, hatır saymak arama.
Evlatlar aileye asi işte,
Bir çığ ki kopmuş gider, üzüntüden.
Evlerde nice nice cinayetler işlendi,
Ruhu bile duymadı insanların.
Dört duvar arasında aile sırları,
Bunca çocuk, bunca erkek, bunca kadın
Gözyaşlarıyla beslendi.
Küçükler, büyük adam yerine evlerin kiminde:
Çocukları işe koştu kalabalık aileler.
Okul çağlarının kadersiz yavruları
Ufacık avuçlardan akşamları akan ter,
Tuz yerine geçti evlerin yemeğinde.
İnsanların kaderi besbelli evlere bağlı:
Zengin evler fakirlere çok yüksekten baktılar,
Kendi seviyesinde evler kız verdi, kız aldı
Bazıları özlediler daha yüksek hayatı,
Çırpındılar daha üste çıkmaya
Evler bırakmadılar
Yeni yeni tüterken ocakların dumanı
"Kadın en büyük kuvvet erkeğinin işinde"
Erkekleri kaçtı, kadınları kaçtı
Evler dilsiz şikâyet kaçmışların peşinde.
Şu dünyada oturacak o kadar yer yapıldı;
Kulübeler, evler, hanlar, apartmanlar
Bölüşüldü oda oda, bölüşüldü kapı kapı
Ama size hiçbir hisse ayrılmadı
Duvar dipleri, yangın yerleri halkı,
Külhanlarda, sarnıçlarda yatanlar!

10.2.10.1 Gençken I / Behçet Necatigil

Gençken I / Behçet Necatigil
Niçin ölümden bahsediyorsun
Bu sevda nerden esti
Şairler yazmadan önce
Kimse ölümü sevmezdi
Sen onlara bakma
Geldin gidiyorsun
Kimin var seni düşünür

Bu yol deli dolu yürünür
Yakındır iki büklüm
Ararsın gençliğini
Elinde fırsat varken
Beğen beğendiğini!

10.2.10.2 Geçim / Behçet Necatigil

Geçim / Behçet Necatigil
Hepsini birden istemek
Yersiz,
Zamanı var
Biz zengin değiliz.
Duvara astım liste,
Eksikleri yaz,
Sıra hangisindeyse
para olur olmaz...
Ayda bizim elimize
Ne geçer, şu kadar.
Ayır önce kirayı;
Günde yemeğimize
Ne gider, şu kadar.
İyi kullan parayı,
Bu aylık bize yeter.
Duvardaki liste...
Kes üç kuruş ekmekten,
Beş kuruş etten kıs.
Sıra hangisindeyse
Çarşıya gider, alırız.

10.2.10.2 GIZLI SEVDA

GİZLİ SEVDA
Hani bir sevgilin vardı
Yedi sekiz sene önce,
Dün yolda rastladım
Sevindi beni görünce.
Sokakta ayaküstü
Konuştuk ordan burdan,
Evlenmiş, çocukları olmuş
Bir kız, bir oğlan.
Seni sordu
Hiç değişmedi, dedim,
Bildiğin gibi...
Anlıyordu.
Mesutmuş, kocasını seviyormuş,
Kendilerininmiş evleri..
Bir suçlu gibi ezik,

Sana selâm söyledi.

10.2.10.2:Hassas Terazi / Behçet Necatigil

Hassas Terazi / Behçet Necatigil
Ben nerde a dediysem
orda a
önümde ibresi sağa sola
kımıldayan terazi.
Az uzağınıza gittiysem
böyle daha iyi göresiz
bir hafif yankı denizler ötede
ses eder siz.
Hep kendim için mi bazı şeyleri
gizlediysem bilmeseniz
başka dünyalarda a vardı
görülür hesabı ben/de a dediysem.

10.2.10.2:Hereklit'in Sulari / Behçet Necatigil

Hereklit'in Suları / Behçet Necatigil
Ne zaman sokaklarda dolaşsam
Okul, sinema, sergi
Kullanıyorlar
Bendeki eski benleri.
Kalabalıklarda çoğalıyorum
Hangisine yetişeyim şaşkın
Tıpkı onun çizgileri
Karşıdan gelen şu kadın.
Bir küçük çocuk
Yıllarca öncem
Korkar mı gitsem yanına
Çocuk, sen bensin desem.
Üç delikanlı yürüyor
Bir dört yol ağzında her biri bir yana
Üçe bölünüyorum
Yolların her birinde birim gidiyor.
Biri eve derslerinin başına kitabı açıyorum
Biri parkta bir sevgili bekliyorum
Bir yerde çalışıyor üçüncü, okul dönüşü
Gecenin geç saati işimden dönüyorum.
Hey durun! diyorum, siz bensiniz, bensiz
Nereye gidersiniz hey durun:
Sessizce yürüyorlar benden habersiz
Durmuyorlar o kadar sesleniyorum.

10.2.10.2:Kahveci Kiz / Behçet Necatigil

Kahveci Kız / Behçet Necatigil
Allah beni çirkin yarattı,
Cazibem yok yürürken.
Kahveci kızına mı bakılır,

Güzelle dururken.
Fakir doğup büyüdüm,
Annem evlerde çamaşır yıkar.
Onlara git,
Zenginler var.
Okutmadılar orta'dan sonra,
Tahsilim de kaldı yarım.
Güzel olsam, zengin olsam
Anlarım.

10.2.10.25

Karasevda / Behçet Necatigil
Delicesine daha dün
Kitaplara düşkündü,
Almış yürümüş serserilikte.
Akıl bu, evi barkı bırak da sen
İğri büğrü sokaklara dal
Geceyle birlikte.
Bir kız sevmiş yakın zamanda,
Bahse lüzum var mı geçmişten?
İflah olmaz sanırım,
Geçti iş işten!

10.2.10.26 Kitaplarda Ölmek / Behçet Necatigil

Kitaplarda Ölmek / Behçet Necatigil
Adı, soyadı
Açılır parantez
Doğduğu yıl, çizgi, öldüğü yıl, bitti
Kapanır, parantez.
O şimdi kitaplarda bir isim, bir soyadı
Bir parantez içinde doğum, ölüm yılları.
Ya sayfa altında, ya da az ilerde
Eserleri, ne zaman basıldıkları
Kısa, uzun bir liste.
Kitap adları
Can çekişen kuşlar gibi elinizde.
Parantezin içindeki çizgi
Ne varsa orda
Ümidi, korkusu, gözyaşı, sevinci
Ne varsa orda.
O şimdi kitaplarda
Bir çizgilik yerde hapis,
Hâlâ mı yaşıyor, korunamaz ki,
Öldürebilirsiniz.

10.2.10.27 Kokteyl Parti / Behçet Necatigil

Kokteyl Parti / Behçet Necatigil
ne verir koyu karanlıksa
masanın üstü
kor kristal kadehler fene

votka veya viski
böyle toplantılarda bir el olmalıydı
içkilerden önce sessizce uzanıp
içinizde unutulmuş lambaları
yakmalıydı
büyük ağır sevinçler ortasında yoksa
ne verir daha da içseniz
kor kristal kadehler fena
ışıksızsanız

10.2.10.2 Korku Çiçekleri / Behçet Necatigil

Korku Çiçekleri / Behçet Necatigil
Ne peygamber-, ne de can çiçekleri
Ne de buhûrumeryem;
Hep korku çiçekleri
Oldu saksılarımızı süsleyen.
Ürkek bezgin baktığımız göklerden
Yarınlara güvendi umduğumuz.
Çocuklar, evler ve ekmek...
Ama mutlu muyuz?
Zehirli, yeşerirse toprakta
Bir tohum, içtiği baldıranlardan
Açar korku çiçekleri, yozlasmış tür.
Yeni aşı ister, budamak ister
Bizden geçmiştir.
Vardığımız her çizgi bir duvar kesildi
Kaygan küfler aşamayınca.
Ve ne olur bilirsin
Ve güzeldir dünya...
Yaşamayınca..

10.2.10.2 Kovboy Filmleri / Behçet Necatigil

Kovboy Filmleri / Behçet Necatigil
Ucuz sinemalara giderim,
Cebimde fazla para oldukta
Otururum koltukta.
Kovboy filmlerine biterim:
Kızı hesaba katma,
Artistler yalnız erkek.
Şarkı, çalgı, gürültü
Kavga, yumruk, tabanca
Yaşa, vur, kır sesleri
Çın çın öter salonda.
Sahneler basitmiş, basit
İncelik yokmuş, yok!
Kötüler ceza yer en sonda
Adalet var, iş onda!
Hak hukuk dağıtma yeri
Kovboy filmleri.

10.2.10.3 Küskün Yolcunun Türküsü / Behçet Necatigil

Küskün Yolcunun Türküsü / Behçet Necatigil
Uzun yürümelerden
Sonra bitkin düşerek
Bu bir çocuk oyunu:
Ben seni çektim çekerek.
Şimdi hangi kitaplardan
Öğreneceksiniz onu,
Gelmiyorsa bazı şeyler
Çocukluktan geçerek.
Kasırgayı, doluyu
Yemiş de düşmüş gibi
Issız kaldırımlarda
Garip gece kelebeği
Düşe kalka sekerek.
Şimdi hangi yollardan
Siliniyor izleri
Çağ dışı bir çağrıyı
Sigara içer gibi
İçine çekerek.
Dünya böyle gidiyorsa
Elbet bir nedeni var
Ben sana küstüm küserek.

10.2.10.3 KIRLI SORU

KİRLİ SORU
Benim oralarda hiçbir işim yoktu
Şeytana uydum,
Aç ahtapotlar kaynaşırken dipte
Kaypak kalabalıkta sürükleniyordum.
İnce yüzünüzde üzgünce bir bakış
Birden sizi gördüm,
Açtı arı doruklarda bir safran
Durdum.
İlk sevgili güldü yitik anılardan
Mutsuz, yalnız
Sessiz kınamanızı, utançlarda küçülmüş
Aldım, geri döndüm.
Gelsem,
Siz yine orada mısınız?

10.2.10.3 Kir Sarkisi / Behçet Necatigil

Kır Şarkısı / Behçet Necatigil
Tam otların sarardığı zamanlar
Yere yüzükoyun uzanıyorum

Toprakta bir telâş, bir telâş
Karıncalar ötedenberi dostum.
Ellerime hanım böcekleri konuyor
Ne şeker şey onlar!
Uç böcek, uç böcek diyorum
Uçuyorlar
Pan'ın teneffüsü bile
Ilık, okşamakta yüzü.
Devedikenleri, çalılık vesâire
Bir âlem bu toprakların üstü.
Tabiatla haşır neşir
Kırlarda geçen ikindi vakti.
Sakin, dinlenmiş, rahat
Bir gün daha bitti.

10.2.10.3 Kizlar / Behçet Necatigil

Kızlar / Behçet Necatigil
Size kem gözle bakamam,
Kardeş bilirim hepinizi.
Hatta en aşiftenizi
Zavallı bulurum bulsam bulsam.
Kendi mahallesinde
Kurumuş kalmış kızlar.
Nüfus kütüklerinde
Kocaya varmış kızlar.
Sevmiş, sevilmemişler.
Kadri bilinmemişler.
İffette aciz olan
Hoppa, ellerde kızlar.
Mihnette dilsiz olan
Başka yerlerde kızlar.

10.2.10.3 Mekik / Behçet Necatigil

Mekik / Behçet Necatigil
Yaşamışlar, görmüşler, parlak görüntülerde
boy boy resimleri.
En lüks baskılarda kalın, ince betikler
ışıldar isimleri.
Akıp gelir ağaçlardan altın
da sürünür kokmuş diplerinde
bir sinsi koyu gölge
çamur dolu çukurların.
Biz ne gittik, ne gördük, yaşamak dendi de...
atıla fırlatıla bir sağa bir sola
bir bodrum tezgâhının batık ekseninde
dokunan nazlı kumaş, çol kumaş.
Üçüncü hamurların pürtüklü damarları
hangi kuşe?
Duyulur çıt ettiği ansızın
bir mekik sürülmüş yokuşa.
Toplar ilerde bir alay.
Açamadan bir gülü gönlünce

ve gider, suyu verip de gider
sinsi otlar, kızgın gök, has bahçe.

10.2.10.3 NILÜFER

NİLÜFER
Ben oraya koymuştum, almışlar,
Arasına sıkışık saatlerin.
Çıkarır bakardım kimseler yokken;
Beni bana gösterecek aynamdı, almışlar.
Kışken ilkyaz, sularımda açardı;
Buzlu dağlar gerisine kaçıracak ne vardı?
Eski defterlerde sararırmış yaprak.
Beni bana gösterecek anlamdı, almışlar.
Bir ışıktı yanardı gecelerde;
Akşam, çiçekler uykuya yattı,
Sardı karşı kıyıları karanlık-
Beni bana gösterecek lambamdı, almışlar.

10.2.10.3 Sakli Su / Behçet Necatigil

Saklı Su / Behçet Necatigil
Ürperen yaralara çıplak
Havaların değmesi
Acır.
Korkunuz nerdeyse
Bir şey söylenecek, bir şey sorulacaktır.
Sekiz sokak önceden sezmeniz
Adımlar yöneldi,
Bir daralış gönlünüzde
Ortalık karardı.
Anla sıkıntımı geç git dost,
Nedendir sorma.
Gür bitkiler altında bir benim için akar
Alıngan, onurlu
İstemez görsünler saklı su.

10.2.10.3 Sen, Ben, O

Sen, Ben, O!.. / Behçet Necatigil
Her ben , dolaylı bir şekilde bir seni anlatış, bir senden yakınıştır.
Çünkü benim yerim seninle onun arasındadır.
Ve o değildir bana yakın olan, sensin.
Ben ben olsam dilbilgisi kitaplarındaki tekil şahıs zamirlerini şu
sıraya göre düzenlerdim.
Sen, ben, o!
Başta sen gelir, çünkü ben diye bir şey yok sen olmadıkça.
Her ben, ben'liğini sen'le anlar

10.2.10.3 Ses / Behçet Necatigil

Ses / Behçet Necatigil
Kopan çığlar altında kalanlar olduğu
Oysa görülüyordu.
Bir kadının ilerde
Bir şeyler hıçkırdığı;
Bir erkeğin, birine,
Görünmeyen birine bir şeyler seslendiği
Oysa görülüyordu.
Ama duyulmuyordu.-Ses!
Sanki ses olmayınca hiçbiri olmuyordu.

10.2.10.3 Sevda Pesinde / Behçet Necatigil

Sevda Peşinde / Behçet Necatigil
Ben artık bulunduğun şehirden gittm,
İnsan kuş misâli!
Sen hâlâ
O kalabalık evde olmalısın,
Gelip gidenin çok mu bari?
Üzgünüm Leyla,
Dünya hali!

10.2.10.4 Sevgilerde / Behçet Necatigil

Sevgilerde / Behçet Necatigil
sevgileri yarınlara bıraktınız
çekingen, tutuk, saygılı.
bütün yakınlarınız
sizi yanlış tanıdı.
bitmeyen işler yüzünden
(Siz böyle olsun istemezdiniz)
bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi
kalbinizi dolduran duygular
kalbinizde kaldı
siz geniş zamanlar umuyordunuz
çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.
yılların telaşlarda bu kadar çabuk
geçeceği aklınıza gelmezdi.
gizli bahçenizde
açan çiçekler vardı,
gecelerde ve yalnız.
vermeye az buldunuz
yahut vakit olmadı

10.2.10.4 SEVGILERDE

SEVGİLERDE
Sevgileri yarınlara bıraktınız
Çekingen, tutuk, saygılı.

Bütün yakınlarınız
Sizi yanlış tanıdı.
Bitmeyen işler yüzünden
(Siz böyle olsun istemezdiniz)
Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi
Kalbinizi dolduran duygular
Kalbinizde kaldı.
Siz geniş zamanlar umuyordunuz
Çirkindi dar vakitlerde bir sevgiyi söylemek.
Yılların telâşlarda bu kadar çabuk
Geçeceği aklınıza gelmezdi.
Gizli bahçenizde
Açan çiçekler vardı,
Gecelerde ve yalnız.
Vermeye az buldunuz
Yahut vaktiniz olmadı.

10.2.10.4 Sokaktan Gelmek / Behçet Necatigil

Sokaktan Gelmek / Behçet Necatigil
Sokağa mı çıkıyorsun, dikkat et
Emanet ol Tanrıya,
Sokak demek
Eksilmek yarı yarıya.
Odalara kapanıp oturdunuz
İçinize evin serin sessizliği doldu.
Koruyucu duvarlara borçlusunuz
Çevrenizde dalgalanan dostluğu.
Bir sokağa çıkmayın bozulur bunca büyü
Yavan gelir ev size,
Hayatınız kuytu ve küflü,
Sokaklarsa aydınlık, taze.
Ayartıcısı caddelerin eseri
Zalim gelişleriniz,
Evde size uzanacak elleri
İtmek istersiniz.
Haince sokaktan dönüşünüz
Sisli, karda...
Çünkü başka yaşayışlar gördünüz
Dışarda.
Sokağa çıkarken dikkat
Sokaklarda esen rüzgar çünkü.
Rüzgarlarla eve dönmek saçma,
Ev dar çünkü

10.2.10.4 Solgun Bir Gül Dokununca / Behçet Necatigil

Solgun Bir Gül Dokununca / Behçet Necatigil
Çoklarından düşüyor da bunca
Görmüyor gelip geçenler
Eğilip alıyorum
Solgun bir gül oluyor dokununca.
Ya büyük şehirlerin birinde
Geziniyor kalabalık duraklarda
Ya yurdun uzak bir yerinde
Kahve, otel köşesinde
Nereye gitse bu akşam vakti
Ellerini ceplerine sokuyor
Sigaralar, kağıtlar
Arasından kayıyor usulca
Eğilip alıyorum, kimse olmuyor
Solgun bir gül oluyor dokununca.
Ya da yalnız bir kızın
Sildiği dudak boyasında
Eşiğinde yine yorgun gecenin
Başını yastıklara koyunca.
Kimi de gün ortası yanıma sokuluyor
En çok güz ayları ve yağmur yağınca
Alçalır ya bir bulut, o hüzün bulutunda.
Uzanıp alıyorum, kimse olmuyor
Solgun bir gül oluyor dokununca.
Ellerde, dudaklarda, ıssız yazılarda
Akşamlara gerili ağlarla takılıyor
Yaralı hayvanlar gibi soluyor
Bunalıyor, kaçıp gitmek istiyor
Yollar, ya da anılar boyunca.
Alıp alıp geliyorum, uyumuyor bütün gece
Kımıldıyor karanlıkta ne zaman dokunsam
Solgun bir gül oluyor dokununca.

10.2.10.4 TAHTA, KÜRSÜ, ÇOCUKLAR

TAHTA, KÜRSÜ, ÇOCUKLAR
Tahta sınıfa karşı
Kürsü tahtanın yanında
Sınıfta otuz çocuk vardı.
Tahtanın önünde silgi
Üç dört tebeşir
Öğretmen içeri girdi
İlk ders cebir.
Tahta tahtadır ama
İnsanlardan anlayışlı
Hiç sevmediği halde
Tahta cebiri kavradı.
İkinci dersin öğretmeni

Geçti kürsüye oturdu
Tahta yan gözle ilgili
Öğrendi Auguste Comte'u.
Üçüncü derste tahtaya
Bir öğrenci kalktı fakir
Yaz dedi öğretmen yazdı:
"Hayata neş'e güneştir
Melal içinde beşer
Çürür bizim gibi..."
Tahta şairin halini
Çocuğunkine benzetti
Üzüntüler, yoksulluklar elinde
Çocuk da çürüyüp gitmişti.
Dördüncü ders boş geçti
Zil çalsın bekle çalmaz
Tebeşiri kaptığı gibi
Bir çocuk geldi haylaz
O canım mısralara
İki çizgi çizdi çapraz
Yazdı iri iri:"Yuha!"
Kayboldu tahtanın nuru
Kayboldu tahta
Sonraki çizgiler altında.

10.2.10.4 Temmuz Tikleri / Behçet Necatigil

Temmuz Tikleri / Behçet Necatigil
Yanda, altta, üsttekiler
Yirmi yedi daire apartman
Yatmış sanki ölüm uykusuna
Donmuş zaman.
Çıt yok
Eriyen camlardan
Kavrulmuş perdelerde
En ufak bir kıpırtı.
Ne sokaktan geçen taşıt,
Su saatlerinde tıkırtı..
Ne kapı önündeki ağaçta
Kuş sesleri.
Onca çocuk hiçbiri...
İnsan loş bir odada çok eski
Bir uykuya yatsa da
Gergin saat, uyunmaz.
Bıkkın kapandığın hücrede
Gönlünce ölümleri düşle:
Bir uçurum, otobüs...

Yalnız sen kurtulmasan!
Tenha sokak, yürüyorsun
Dursa kalbin ve zaman
Bir kadın tam o anda
Tüller arasından baksa.
Serseri bir kurşun
O kadar geniş bulvarda
Gelse seni bulsa ve yanında
Kimse olmasa.
Çıkmaz sokak, bir küçük kız
Daldığı tatlı oyunda
Yerde seni görse ve bunu da
Oyun sansa, hiç korkmasa.
Yirmi yedi daire apartman
Yatmış sanki ölüm uykusuna
Çıt yok
Bekler gibi pusuda.

10.2.10.4 Ters Yüz / Behçet Necatigil

<u>Ters Yüz / Behçet Necatigil</u>
O sizin gördüğünüz kadınlar
Güzeldirler ha bereket
Melek kadar masum
Yok canım şeytan kadar şirret
İncedirler aman ne nazik
İçerde zalim nobran
Kıskanç
Dışarıya karşılık.
Temiz… kazısan kir
Karanlığın üstünde zar parıltı
Bir duman bir zifir
Köreltir aklı.
Evlidirler evlerinde evsiz
İyidirler
İçlerine girmeyince nerden bileceksiniz.

10.2.10.4 Yari Gece / Behçet Necatigil

<u>Yarı Gece / Behçet Necatigil</u>
Boğaziçinin ufak bir iskelesinde
Dolaştığım geceler oldu
Yorgun, uykulu bir kızdı bu
Son vapur yolcuları içinde.
Araya başka denizler girdi
Başka denizler attı beni başka uzaklara
O tarihten tam beş sene sonra
Gene oradayım şimdi.
Söylesem inanmazlar, söylemiyorum
Her gece gene o kız çıkmakta son vapurdan
Tıpkı eskisi gibi karanlıklarda kaybolan
Bu gölgeye hayaldeyim siz olun da
Gözümle görüyorum, hayal diyemiyorum.
Sular bir şıpırdadı kıyı boyunda

İşte gene son vapur, çekti gitti önümden
Arkamdan bir kız geçti
Adımlarının sesinden tanıdım: Uykulu,
Yorgun da.
Geçen bu genç kıza desem ki:
Bir haber ver hayatından, verir mi?

10.2.10.4 Yay / Behçet Necatigil

Yay / Behçet Necatigil
Derinden sesler geliyor
Durduramaz beni aşkın
Bekle geçinceye kadar
Yayı daha germe
Kıracaksın.
Karanlıkta kımıldayan düşünceyi
Göremez sendeki göz
Örtülere büründüğüm şu anda
Düşmüş senden kumaşlar
Çıplaksın.
Eser serin bir rüzgâr
Sen çok sıcaksın
Koptu senden ellerim, köprü yıkıldı
Seni benim tarafa nasıl alabilirim
Uzaksın.

10.2.10.4 YILDIZLARDA UYKU

YILDIZLARDA UYKU
Şehre çöken karanlık
Sokakta bir adam gördü.
Kattı adamı önüne
Evine götürdü.
Adam dinlendi biraz,
Sofraya oturdu.
Yemeklerini yediler,
Annesi çocuğu yatırdı.
Şehre çöken karanlık
Her gece başucunda
Yalnız korkan çocuğa
Masallar anlatırdı.
O gece garip bir şey oldu:
Karanlık uzandı göğe,
Gökten bir yıldız aldı,
Odaya getirdi.
Boşlukta dönen yıldız

Işık ışık bölündü.
Renkli maytaplar gibi
Çocuğun üstüne döküldü.
Çocuk hemen uyudu
Uykusunda güldü.

10.2.10.5 Yine / Behçet Necatigil

Yine / Behçet Necatigil
Çoktan bitmiş konuşacaklarımız,
Tekrar tekrar konuşalım.
Akşamdır alkol, aslında kanıksamışız
Gel yine sevişelim.
Boş Ver bir dolu
Düşlerde derviş.
Kırmızı beyaz güller
Mezarda bitermiş.
Düşündüler çok mu az,
Gel biz de düşünelim.
Her geceye giden parfüm sevişmek,
Gel yine sürünelim.

10.2.10.5 Yildizlar / Behçet Necatigil

Yıldızlar / Behçet Necatigil
Seni karanlıkta yatırıyorlar
Korkuyorsun geceden
Bakıp bakıp pencereden
Yatağına sokuluyorsun.
Ben hep eski yerimdeyim biliyorsun
Hava açık olduğu zamanlar
Beni seyrediyor, seviniyorsun.
Anne olurdu ben de
Sana göründüğüm şekilde
Odana gelseydim.
Ateşböcekleri gibi
Küçücük avucunda
Yanıp yanıp sönseydim.
Seneler geçip gider, büyürsün.
Bir gün olur, hepsi biter
Endişeler, o çocuk üzüntün
Hepsi biter.
Aydınlanır senin için geceler, güneş gibi görünürsün.
Biraz sabır, küçük çocuk, biraz sabır!
Ama Allah'ın koyduğu yerde
Yıldızlar daima yalnızdır.

10.2.10.5 Zor Geçit / Behçet Necatigil

Zor Geçit / Behçet Necatigil
Sen, şu evvelce de yazdım:

Siyah gömleğinde ince...
Olmuyor ki ha deyince
Hayat bütün bütün zalim.
Devran döner. Âdem-Havva üstüne,
Dünya evlilikle baki.
Ama hayat dedikleri
Güçleşmekte günden güne.
Seni, beni üzen dertte
Çarpar bir milletin kalbi,
Halkın çoğu bizim gibi
Bunun lafını etmekte.
Geçer, hepsi geçer elbet;
Daralmış gönüller ferahlar.
Gelir o eski sabahlar,
Memleket eski memleket.

10.2.10.5: Çatisma / Behçet Necatigil

Çatışma / Behçet Necatigil
Yazıyorsa kendini utanç bağışla
kendinden ötesi gürür ben
bağışlanır hangisi
nasıl ayıracağız.
Büyür çıkmaz yıkılır çöker
bencillik umut sevgi baraj kurtuluş
küskünlük gibi bir şey
nasıl barışacağız.

10.2.10.5: Çagin Tanigi Olmak / Behçet Necatigil

Çağın Tanığı Olmak / Behçet Necatigil
Fırlat at uzağa
Döner gelir bumerang.
Yukardan aşağı, boş küpler,
Soldan sağa
Hangi harfleri koymalı
Ki çözülsün bilmece?
Diş diş
Kalıntı çağ mazgalları
Sonra yeni katmanlar
Bir intihar gibi içerde.
Aldatışı yakınların
Bilinseydi
Kime inanacaksın
Ki hangi yolları yürümeli?
Çocukluk, gene ancak çocukluk
Gerçi o da acı
Ama iyi ki var
Yerine hangi mutlu yaşantı?
O nineler, o kızlar, o evler
De yoksa
Kimin bu toprak
Çok düşünmüşümdür.

Onu benden, beni ondan ayıran
Düzenler
Bırakmaz bizi bize, bölücü
Olmuş nice değerler, ben de ölmüşümdür.
İçindeyim, diretiyorum çağa
Size ne miyim ben, siz bana nesiniz?
Bir hayal, bir masal mı eski
Ama ben görmüşümdür.
Fırlat at uzağa
Döner gelir bumerang.

10.2.10.5 Çocuklar / Behçet Necatigil

Çocuklar / Behçet Necatigil
Çarşılarda bir şey
Biz pek aramazdık çocuklar olmasaydı.
Kasaplarda manavlarda bazı yorgun kadınlar
Hep de tenha saatleri seçerler
Sonra yavaş bir sesle
Çocuk için hasta kaç gündür yemiyor
Biraz et biraz meyva isterler.
Sevdiği bir reçeli gün aşırı yalnız ona
Kaşıklarla beraber büyür bir üzüntü
Yağların şekerlerin çayların
Uykularda bile bitiyorsa
Annelere düşündürdüğü.
İnsanlara tezgahlara kağıtlara kolaydı
Biz bu kadar eğilmezdik çocuklar olmasaydı.

10.2.10.5 Ölü Çizgi / Behçet Necatigil

Ölü Çizgi / Behçet Necatigil
Bir zehir
Birikir odalarda,
Almaz ki veresin rüzgâra
Rüzgâr deli değil.
Birden yayılır kanda
Kararır dört yan.
Bir çöküntü başlar yaşamanda
Her şeyin değersizleştiği an.
Deniz mi bu, geçilmez
Aşılmaz dağ mı?
Tam bana göre, uyuşuk
Miskinlik gibi var mı?
Nedir seni saran bu sis
Yok dünyalarda tat.
Kuvvetsiz
Böyle daha rahat.
Yaşamışım kaç para
Mezar taşları neci?
Deli gibi sarılsam da hayata
Kalacak nesi var ki?
Kitaplar seslenir, yüksekten, mağrur:
- Gel bize, kurtul, gel!

Almanızla bırakmanız bir olur,
Böyle daha güzel.
Sokaklar seslenir, akpak, temiz:
- Hadi gel, avunursun!
Bütün sokaklardan iğrenirsiniz,
Avunmak şöyle dursun.

10.2.10.5 Sairler / Behçet Necatigil

Şairler / Behçet Necatigil
Ne gördükse iyi kötü
Ömür biter biz hâlâ
Söyleriz.
Ne varsa şu dünyada
Türlü görüntüler
Gelsek de sonuna
Söyleriz.
Bazan boş günler
Geçer birden dolunca
Söyleriz.
Ne biter
Ne kalır geçmiş kitaplarda
Ölümden sonra da
Söyleriz.

10.2.10.5 Sayet Ask / Behçet Necatigil

Şayet Aşk / Behçet Necatigil
ebemkuşakları altında
bilmem dikkat ettn mi
uzakların güzelliği
yaz yağmurundan sonra
şayet aşkın rahmeti
gün olur kesilirse
altın kemerler gibi
hatıralar önümüzde
hadi ver ellerini
ufkumdan esen samyellerine
sabahın serini
karışşın ellerine

10.2.11 BEJAN MATUR

10.2.11.1 AN VE MASAL

AN VE MASAL
Güneşin ve suyun tadıyla
Uçunca bulutların tarlasına
Orada gece yok
Gece olmuyor uzaklarda
Boynumda gümüş bir kafes

Sadakatsiz bir cariye gibi
Uzanıp kıvrıldım ayın ortasına
O bir dede
Ben bir tanrıça
Günlerce uçtuk alacakaranlıkta
Boynum ince
Kalbim boş
Sürdüm yüzümü ağaçlara
Rüzgâra sürdüm gözlerimi acıyla
Geçtiğim yollar
Ve uçtuğum
O gecesiz gökyüzü
Bulutların tarlasında oturan
Tanrı kadar yorgun
Fısıldadılar:
An ve masal
An ve masal

10.2.11.2 AYIN BÜYÜTTÜGÜ OGULLAR

AYIN BÜYÜTTÜĞÜ OĞULLAR
Bize kanlı bir uykunun, bir kardeşlik sabahı başlatacağı
müjdelenmedi.
Cinayetten dönen kardeşiniz, gölgesini gizlediği duvarların
ötesini görür.
Ellerini yıkar ve sizi dünyada bir söz olarak bırakır.
Sessiz bir törenle iç geçirme arasında duran yerde gömdüm onları.
Ölü oğullar. Kurban hepsi.
Sanki onlara, kurban oluşlarını hatırlatmak için var yeryüzü.
Yüzleşiyoruz.
Sızlanmaya başlayan bir çırpınmada "yeter" diyorum.
"gidin ve öldürmeyin"
ağzımda kesik bir gülüş. Kâbus olmalı.
Bir cinayetten dönen kardeşim korkutuyor beni.
Kanlar içinde uyanıyorum. Terliyim.
Aç gözlerini. Tırnaklarını acıyan yerlerine bastır.
Biri var mı göğsümü mendiliyle silecek.
Kardeşim bir cinayetten dönüyor. Karanlık dehlizlerden.
Siyah paltosu
Ve gözleriyle.

Ona benzemeyeceğim.
Gece ayaklarımız okşandı ve büyük dağları geçeceğimiz söylendi.
Karlarla bekletilmiş büyük dağları geçtik.
Bahçede ilk gün keskin bir çizgiyle yan yana duran üç yıldızı gördük.
Mutlak. Yol açıcı.
"Bakmak istiyorum ayaklarına" dedi eğilen bir ses.
Onlara, bir daha görüşmeyebiliriz demedim.
Hepimiz biliyorduk.
O dağ oğullarını yedi.
Ve onları bir sese kapattı.
Kolu yok kiminin.
Kimi kör.
Kardeşlik eski bir masalın bilgisinde kaldı.
Kardeşlik acımaydı.

10.2.11.3 Bejan MATUR.htm

Bejan MATUR

14 Eylül 1968 tarihinde Maraş'ın Pazarcık ilçesi Maksutuşağı köyünde doğdu. Ortaokul ve liseyi Antep'te okudu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi.

Şiirleri Adam Sanat, Defter, Ekin Belleten ve Yazıt dergilerinde yayımlandı.

YAPITLARI

Rüzgâr Dolu Konaklar (1996)
Tanrı Görmesin Harflerimi (1999)
Ayın Büyüttüğü Oğullar (2002)
Onun Çölünde (2002)

ÖDÜLLERİ

1997 Halil Kocagöz Şiir Ödülü
1997 Orhan Murat Arıburnu Şiir Ödülü

10.2.11.4 Berin TASAN.htm

Berin TAŞAN

1928 yılında Merzifon'da doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Yurdun çeşitli yerlerinde otuz üç yıl cumhuriyet savcılığı yaptıktan sonra, 1985 yılında İzmir Karşıyaka Başsavcısı olarak emekli oldu. On üç yıl avukatlık yaptı. Şimdi İzmir'de yaşamını sürdürüyor.

İlk şiiri 1946 yılında Varlık dergisinde yayımlandı. Şiirin yanı sıra edebiyatla ilgili araştırmalar, incelemeler ve oyunlar yayımladı.Toplumcu ve bireysel izlekleri inançlı ve kendine özgü bir ses rengiyle, akışkan ve doğal bir coşkuyla duru şiirler yazdı

YAPITLARI

Ellerim, Gözlerim,Yüreğim (1960)
Yüzünün Bir Yanında (1969)
Önce (1986)
Şahdamarından (seçilmiş şiirler, 2001)

10.2.11.5 BEYAZ MESELÂ

BEYAZ MESELÂ

İnsan duvarları olmayan tapınakta
Bir gece uyusa
Sanıyor ki kederi azalacak.
Ama yetmiyor
Bezler bağlıyor
Bulduğu her ağaca.
Hikâyeler anlatıyor
İnanıyor aşkın hep olacağına.
Oysa aşk biter
Dinginliği başlar göllerin.
Bekleyiş,
Sonsuz mavi bir göz olur
Camdan ve gittikçe uzayan.
Acı verir bazan renkler
Beyaz meselâ

Kuş gibidir insan beyaz bir yatakta
Ölümü gibi çocukların
Soluğu kesik
Suda dolaşan.
Bir kaya mezarında ağlayan adam
Ölülerini suya ve göğe gömüp,
Gelir acısıyla avunmaya.
Dua ve kuş gibidir zaman
Bir şey olur bulutlara,
Bir ağırlık
Bir koyuluk taşırlar uzaktan.
Tuhaf yitik hayatların
Seslerini doldururlar kovuklara.
Bir şey olur
Sarnıçtaki sularda
Unutulmuş anahtar parlayınca
Yağmurumuz der biri
Sarnıçlarımızda gizli
Acımız avuçlarımızda.

10.2.11.6 DUA

DUA
Biri yaprak, diğeri yılan olan
İki yüzüğümü
Işığın gölgesinde bıraktım
Beni uyutmaları için.
Bu gece ay doğarsa
İçi dolacak yüzüklerimin.
İçimin yatağına
Çekilirse gözlerim,
Toz meleğim gelir
Uyku meleğim.
Kanadını silkeler
Döner
ve dua eder
Uykuyla doluncaya kadar
Yüzüklerim.
Dokunup kendime
Tenim yumuşamış

Dedirten gece
Gövdemde yokluğun
Rengi beyaz
Bilmiyor kimse.
Bu gece uyursam
Uykum
Gecenin acı göğünden süzülür
Gövdeme yerleşirse
Bir ses
Çiçeğine konarsa
Çocukluk defterimin
Toz meleğim gelir
Uyku meleğim
Kanadını silkeler
Döner
ve dua eder
Uykuyla doluncaya kadar
Yüzüklerim.
Melek sorar
Anne tanrı nedir
Sonsuzluktur yavrum
Fakat sonu yok onun da.
Bu gece meleğimin
Kalbi daralmış
Bilmiyor tozundan uyku yapmayı
Unutmayı.
Kanadını kırmadan sevincimin
Bilmiyor uçmayı
Melek uyumaz
Aslında erkek de olmaz melek
İnatçı ve kuru bir evcilik ağacı
Ay çocuğu olsaydım keşke
Bu gece meleğimin
Kalbi daralmış
Bilmiyor tozundan uyku yapmayı
Unutmayı
Meleğim kanadını süzse
Dökse üstüne yüzüklerin
Geceye verse içini
Uyku getirse...

10.2.11.7 DÜNYADA OLMAK ACIDIR

DÜNYADA OLMAK ACIDIR. ÖĞRENDİM.
Yeryüzündeki tüm kızıl taşlara
Tanrının kanı sürülmüştür.
Bu yüzden kızıl taşlar
Çocukluğumuzu öğretir.
Tanrı, biz çocukken,
Yanımızda dolaşır.
Küpemize dokunur
Ve kolyemize.
Pabuçlarımıza ve kurdelamızın
Kızçocuk olmak kıvrımına girer
Saklanır.
Kızıl bir elbise ve yatak almalıyım,
Kızıl bir yüzük,
Ve lamba.
O zaman olmalı ki,
Annenin zamanı başlar ve tükenir.
Beklemeyi bilen kan,
Taş olmayı da bilir.
Dünyada olmak acıdır. Öğrendim.
Kızıl karanlık
Mavi karanlık
Ve başlangıç
Bir anlamı olmalı ki bunların,
Bırakmaz bizi annemiz ve tanrımız.

10.2.11.8 HER KADIN KENDI AGACINI TANIR

HER KADIN KENDİ AĞACINI TANIR
Sana geldiğimde
Kanatlarını,
Siyah taşlarla örülmüş
O ıssız şehrin üzerinde açacak,
Bulduğum bir ağacın dallarına tüneyecek
Ve acıyla bağıracaktım.
Her kadın kendi ağacını tanır.
Uçtum o gece.

Karanlığın girmeye korktuğu şehri geçtim.
Gölge olmayınca ruh yalnızdı. Uludum.

10.2.11.9 KESISLER GEÇTI ÖLÜMDEN

KEŞİŞLER GEÇTİ ÖLÜMDEN
Yüzüm eskiydi
Zaman sonrasız, unutkan
Yatağım öyle derin
Onca batık hüznü taşıyan
Keşişler geçti ölümden
Kan ve tufan
Ses ve susuş
Yankı ve buz
Karaya bağlayan
Batmak için kara göründü
Kıyıya sağır dalga durmaz

10.2.11.1 MUTSUZ KRALIÇE

MUTSUZ KRALİÇE
Etekleri buz tutmuş
O mutsuz kraliçe
Artık inanmıyor
Gözün büyüsüne
Günlerdir beklediği ses
Gizlenmiş tepelerin ötesine
Arasıra buluşup
Kervanların sığacağı darlıktaki
Sokaklardan sözeden adam artık yok
Anlayan yok
Baharat satılan hanların
Kokulu yalnızlığından
Bir ses bekliyor ısrarla
İnce parmaklı tütün kokusundan
Ormanda fısıldayan
Güz kadar yaşlı kraliçe
Dökülüyor
Buzdan ve siyah eteğiyle

10.2.11.1 ONUN ÇÖLÜNDE

ONUN ÇÖLÜNDE
Onun çölüne gittim.
Konuğum,
Duvardaki kan pıhtısında.
Onun bulduğu damar beni çağırdı.
Ve ruhum eski bir kanla yıkandı.
Onun çölüne düştüm, oturdum çadırında.
Eski bir kavmin buluşması ve töreni.
Bir yaban kuş gibi tüneyip kıyıya
Dedi ki bana "ölümsün sen"
Mutlak
Mutlak olan.
Onun çölünde gece kımıldar.
Yılan ve akrep karanlığıyla.
Hayat bir zehre gizlenir
Çoğalır sabırla.
O bıraktı beni.
Çöldeki kızıl sularda
Balıklara bakacak
Nefesimi tutarak
Uyuyacağım.
Onun çölünde her gece
Fısıldadım kumlara.
Sordum nasıl yaptıklarını çölü,
Boğmadan koyun koyuna.
Onun çölünde ölüyüm ben.
Gelin ve kaldırın beni.
Gittiği yolda bulutlara değen bir gölge bırakılmış sanki.
Bir sesle uyandıracak beni
Kahra kan olan bir aldanışla yakaracak
Tanrıya söylendim.
Nasıl da zalim gövdede varlığı onun.
Güzellik acıya kavuştuğunda yorulur ve
Hep yaşlı kalacak bir gözün ışığıyla bakar;
Her yüz bir işarettir tanrıdan.
Bunu yaşlı bir adam söylediğinde
Gözleri yoktu.
Annem öyle inanmış olmalı ki ona,

Yüzümü kederli çizdi.
Ve uzayıp tanrıya
"işte" dedi
"benim annem yeniden doğdu
annem varlığıma döndü"
Gece paslı bir kafesle durdu önümde
Dua için zaman istedim tanrıdan.
Onun varlığına adanacak hiçlik
Düş için,
O büyüde kalbime saplanan acıyla
Bağırdım;
Başka adamlar, başka dillerde dua etsinler. Bizim için.
Ölümü tanıdığımız ve sessiz olduğumuz için
Kutsasınlar.
Ölü bir yaprağın sürüklenişi gibi rüzgârda
Gövdem yitirdi yerini.
Ağır bir uykuyla gizlendi tohuma varlık.
Ağır bir istekle.
Kızıl kan pıhtısı. Tül sabah. Ört üstümü.
Koyu gücünü yüzünün nasıl çizdiyse tanrı
Ve ne gizlediyse kıvrımına gülüşünün.
Gördüm ben.
Tüllere sarılmış çölde ölümümü bekliyorum. Sakinim.
Yok bir gece bu.
Sabah uyanacak aşkı konuşacağız.
Ne çok sürdü diyecek bana.
Ne uzun sürdü hayat.
O uzun günün sabahında
Sesini duydum gün ve gecenin çakışmasının.
Bir tül işleniyormuş gibi aralarında
Kavuştular usulca.
Uyu ağır uykunu
Taşların altında ve su isteğinle kal.
Geniş bir avluda gece kapanan kapıların ağırlığı.
Sürecek olan dilsizlik.
Rüzgâr tırmalıyor kapını
Aşk uzakta.
Ne tuhaf inanmaman.
Sırtıma dokundun ve orada ayla ışıyan çizgilerin
Bir acıdan artan masumiyet olduğuna şaşırdın.

Gideceğini söyledin
İnanmadım sana.
Oysa ben daha doğmadan biliyordum.
Acılı bir ruhta oyalanan bir gövde bu.
Saf ve çocukça bir düşün yatağında.
Kan ve susuşla dinlenen ten kabullenir.
Beyaz tül yatağında başucuma
Camdan bir göz bırakıp gittin.
Ona fısıldanan sözlerin
Aşk olan varlığı
O gidince karardı.
Yüzeyinde göğün
Beyaz ve kıpırtısızım.
Acıdan bir okla çıktım
Bekleyiş yatağından.
İçimde siyah bir taş.
Atları gördüm.
Kapı önlerinde oturan insanı, sözü.
Çok yaşanmış bir çığlıkla hayat.
Bir sırrın bana verilmediği yerden
Sordum ona
Bana ne söyleyeceksin?
Çölün söylemediği ne?
Ruhumu orada tutan ağırlıkla
Geceye ilendi tenim.
Ve çağırmadı çölü varlığım
Ondan sonra.
Aynaya dönüyorum
Değişmiş gözlerim.
Çölde kumlara bakan kadın
Kedere bakan
Artık benim.
Gördüm çizgilerini avuçlarının
Çöl her şeyi söyledi bana.
Anladım nerede bitti aşk
Kan pıhtılı odanda uyanan gövdem
Neden sığmadı varlığa.
Seni yaprakların gölgeli yalnızlığına bırakıyorum.
Gün doğumunda uyanan nefese ve sana dönen gözlerin
Yakaran çizgisine.

Çölden aldığını çöle ver
Hayattan aldığını hayata.
Artık beklemiyorum
Kal orada.
Geride, tepelerin art arda dizilmekle
Var ettikleri dünya bir hiçlik ahtı gibi.
Bir hiç ve gölge.
Gece ay
Gece tül ve yokluk.
Yok gece.
Çölden aldığını çöle ver
Hayattan aldığını hayata.

10.2.11.1 RÜZGÂR DOLU KONAKLAR

RÜZGÂR DOLU KONAKLAR
Doğduğumuzda
Bizim için yaptırdığı sandıklara
Gümüş aynalar
Lacivert taşlar
Ve Halep'ten kaçak gelen kumaşlar
Dolduran annemiz
Bir zaman sonra
Bizi koyup o sandıklara
Yol
Rüzgâr
Ve konakları fısıldayacaktı kulağımıza.
Yalnız kalmayalım diye karanlıkta
Çocukluğumuzu ekleyecek
Avunmamızı isteyecekti
O çocuklukla.
Sırtımızdan jiletle akıtılan kanın
Karıştığı uzun ırmağa
Bırakıldığımızda
Annemiz bu kadarını istemezdi
Bu yüzden
O uyurken
Uzaklaştık
Diyorduk sulara.
Gidişin kendisinden artakalan

Her şey, herkes burada.
Ben buradayım
Kardeşlerim yitikliğiyle burada
Annem elbiseleriyle
Erkek kardeşim savaş korkusuyla
Babam burada hiç uyanmış olmasa da
Dünya eksilmiş etrafımda
Bir düş sanki olanlar
Uzayan ve uzadıkça acıtan
I
Annemiz
Siyah kadife elbisesini okşadığında
Saçlarını düşürerek bakışlarına
Babamızı hatırlardı:
Beyaz bir dağda olduğunu söylüyordu onun
Beyaz ve her bahar küçülen bir dağda
II
Hepimizden büyük olan
Ve uzaktaki savaştan korkan
Erkek kardeşimiz
Dönmeyince bir daha
Biz de korktuk savaştan.
Ama savaş değildi onu bırakmayan.
Gelirken yanımıza
Atıyla uyumuş
Babamızın karşısındaki karlı dağda
Annemizin yüzü azaldıkça
Omuzları küçüldükçe annemizin
Şaşırdık hangi dağa bakacağımıza
III
Evimizin uzun sofasında
Kadife elbisesi uzayıp
Gümüş başlığı ağırlaştıkça
Bolardıkça gümüş kemeri
Annemiz benziyordu baktığı dağlara.
Baharda inceliyordu kabuğu
Ama ulaşamıyorduk ona.
Ölüyordu
Bu defa gerçekten eriyordu
Bir daha görünmedi sofada

IV
Her kış kaybolan
Ve baharda ortaya çıkan
Bir ağaç oldu annemiz
Dövmeleri olan bir meşeydi o
İniltisi geliyordu kulağımıza
V
Annemiz
Her gece siyah kadifesiyle
Dolaşıyordu dağların arasında
Kökleri olmayan bir meşeydi o
Suskun, arasıra ağlayan
Ayrılmadan daha
Toplaşır gölgesine annemizin
Fısıldaşırdık aramızda
Tanrım n'olur bağışla
Evimizi bağışla tanrım n'olur
Dokunma sofamıza
Orada gülebiliyoruz ancak
Orada adamakıllı susuyoruz
Orada ağzımız bizim oluyor
Dokunmasak da
Görüyoruz annemizi uzaktan
VI
Soğuklar başladığında
Atlılar gelmişti bizi almaya
Yaşlı ve tuhaf atlılardı
Korkutmuşlardı bizi
Kar yağmıştı bakışlarına.
Ve hiç konuşmadan bizimle
Bakmadan ellerimizin küçüklüğüne
Konaklara götüreceklerdi bizi
Rüzgârla uğuldayan konaklara
VII
Annemiz
Babamızın ve kardeşimizin ortasında
Usulca uyurken
Uzaklaştık yaşlı atlılarla.
Boynumuz ağrıdı geriye bakmaktan
Gözlerimiz uzadı her kıvrımda.

Ama boşuna
Boşuna bizim ağlayışımız
Hastalığımız boşuna
Yönü yitirmişti atlılar
Dönemedik bir daha
VIII
Dağlardan yuvarlanan taşlar gibiydik.
Dört kızkardeş
Gölgesiyle derinleşen bir vadide
Artık bizim olmayan
Yatağımızı aradık
Aradık yatağımızı günlerce.
Kaç dağ gittiysek
O kadar uzaktık birbirimizden
O kadar yalnız kendimizle
IX
Ne son ne başlangıç
Ne içeri ne dışarı
Oradaydık
O taştan dünyanın ortasında.
Yollarımız uzadıkça
Annemizin dövmeleri kararmakta
X
Ayrılacaktık herbirimiz
Bir yolağzında.
Ama önce kim
Kim korkacaktı
Yoldan
Geceden
Ve yaşlı atlıdan.
Sıramız yoktu
Bu yüzden ürperiyorduk her ayrımda.
Ben kalmıştım sona
Önümde uzanan dar yolla
Acılarından güç alan
Bir yolcuydum artık hayatta
XI
Geldiğimde rüzgâr dolu iki konağa
Günlerce uyudum
Kilimler ve bakırlar arasında.

Rüzgârı sevebilirdim
Kapılar ve pencereler olmasa
XII
On yılım geçti rüzgârla
Üşüdüm her konakta
Konuşmanın ne anlamı var diyordum
İnsanın yankısı olmazsa
Suskun konaklar gibiydim
Kapıları gittikçe çoğalan
XIII
Gümüşler ve atlar azaldıkça
Taşınıyordum oradan oraya
Yıldızların sesini tanıyordum
Güneye yaklaştıkça
XIV
Geceleri
Yalnız ve budala ay
Bana benziyordu
Bir tuhaflık vardı gülüşümde
Büyüyordum.
Aşkı düşünüyordum arasıra
Efendisini gövdenin.
Hangi gece uykusuz kalsam
Toprak kokuyordum
Ve çıktığım her yolculukta
Yorgunluğuma aldırmadan
Düşler kuruyordum.
Yolların korkutmadığı bir zamanda
Yoksulluğuyla alay eden
Yeşil gözlü bir adam çıktı karşıma
Gözleri koyulaştı adamın
Yaşlandıkça
XV
Çocuklarım oldu o yeşil gözlü adamdan
Biri askerdeyken, diğeri kızıl saçlı olan
İki oğlan.
Ve gelinim,
Her gece kızıl saçlı oğlumla uyuyan.
Üşürdü hep
"Yenge ayakların ne sıcak"

Derdi ona sokularak.
Onüç yaşında iki çocuk
Uyurlardı her gece fısıldaşarak.
O gecelerden birinde
Yağmur girmişti uykusuna.
Saçlarını bana bırak
Saçlarını bana bırak
Diyen yağmur,
Büyülemişti oğlumu uykuda.
Saçlarını rüzgârla yıkadığı
Tepeye çıktığımda
Görünen ova
Sular altındaydı
Bulutlar yapışmıştı toprağa.
Bir kıpırtı bekliyordum
Bir ses
Oğlumu gizleyen sulardan.
Arkamda toplanan köylüler
Uçları yanan sopalarla
Karanlığı hatırlattılar bana.
Duramazdım
İndim buharlaşan toprağa.
Çamurlar arttıkça
Gücüm yetmiyordu karanlığa.
Üşümesinden korkuyordum yine
Saçlarının kirlenmesinden.
Bir ses
"Ölmüş" dediğinde
Üşümüyordu artık oğlum
Sessizdi yağmurdan.
Yüzüm çamurlu ve keder içinde
Taşıdım gövdesini,
Saçlarını taşıdım ellerimde.
Yüzükoyun bindirildiği at
Tepeyi çıkarken
Işık sızdırıyordu gizlice.
XVI
Yeşil gözlü adamın
Bıraktığı yatakta
Yaşlanıyorum tavana baktıkça.

Artık
Anneminki kadar uzun eteklerim.
Saçlarım uzun
Oğlumun kızıl saçlarından.
Kısa sürdü her şey
Yolculuklar
Ölüm
Ve konaklar
Hiçbir şey kalmadı etrafımda
İsten kararmış sütunlardan başka
Gücümü toplamalıyım son defa
Saçlarım kına kokmalı
Elma çiçekleri olmalı suyumda.
Ve tanrı beni duyuyorsa
Daracık bir mezar istiyorum ondan
Konakların büyüklüğünü
Uğultusunu unutturan

10.2.11.1 RÜZGÂRI ACITAN DOGU

RÜZGÂRI ACITAN DOĞU
Geldim
Suskun ve kederli
Bıraktım kendimi toprağına
Kalbim bekle diyordu
Bir tapınak bu geç olmadan.
Ama geciktim
Gölgesi kalmış duvarların
Kendileri gitmiş uzaklara
Doğu diyorum bazan
Rüzgârı acıtan doğu
Yeter mi anlamama.
Avunmak için
Dörtlükler ve haritalar
Topladım çantama
Taşlar biriktirdim
Saçlarımı uzattım kahırla.
Senden konuşan
O tuhaf kalabalığın ortasında
Baktım dağ göllerinin derin uykusuna

Görünen tüm yollara baktım
Gücüm yok
Acıyan yaralarını sormaya
Orada
Tanrının biliniyor kuşlar
Kadınlar tanrının biliyor kuşları
Ve soruyorlar ona
Tanrım ne yaptık sana
Kuşlarının kanatlarını mı kırdık
Ne yaptık sana
Tanrı sessiz
Annem kadar sessiz
Bakarak
Neden bekliyorsunuz burada
Diyordu kalanlara
Ah sevgili ten
Neden bekliyorsun burada
Alıp kokunu git
Git
O acı rüzgârın ardından.

10.2.11.1 SÖZCÜKLER ACIMIZI DOLDURMAYACAK

SÖZCÜKLER ACIMIZI DOLDURMAYACAK
Siyah örtüyle kapatılmış, ölme hazırlanan bir gelin gibi duran masada, konuştum onlarla.
Yanımızdan bir şair hırsız gibi geçti. Sözün uçurduğu gövdesiyle.
Şairlere baktım. Hepsi bir gölgeyi dolaştırıyor.
Bir köpeği dolaştırır gibi.
Sözcükler acımızı doldurmayacak.
Casablanca/temmuz/2001

10.2.11.1 TÖREN GIYSILERI

TÖREN GİYSİLERİ
Çürümüş donuk kalbinde bu toprakların
Gözleri gördüm.
Herkes sesiyle vardı
Ve duruşuyla gövdesinin.
Bir insanı en iyi sevişirken tanırız.

Kalbimizi birlikte çürütürken.
Ağırlaşan gövdemiz
Gece uyandırır.
Mezar gibidir avlulu evler.
Çocukluk bir uykudur. Uzun sürer.
Ve dokunmak için bir arzu
Bir arzu sürükler bizi ölüme.
Ben kendimi sınadım her gövdede
Ben kendimi bıraktım her şehirde
İçime aldım göğünü ülkelerin
Ve boşluğunu görünce kalbimin
Gitmeli dedim.
Çürümüş tören giysileri içinde
Askıda salınan kökler.
Biz denize düşürsek de ateşi
O hep yanar.
Issızlık bahşeder karanlığa. Yanar.
Tarih bir yanılgı olabilir diyor şair
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Çok sonra
Bu toprakların kalbi kadar
Çürümüş bir sonrada
İnsan bir yanılgıdır diyor tanrı.
Ve düzeltmek için varım
Ama geciktim.
Ölü kızıl suyun dalgası
Gece yürünen yol
Ve yolcuların dağıldığı zavallı yeryüzü
Salınan beyaz kefenler
Tören giysileri.
Ve bir koşu için gerekli tek şey
Atın yelesidir.
Aslolan,
Şimdi ve burada
Çürüyüp kaldık.
Tanrı görmesin harflerimi
İnsan bir hata diyor durmadan
Ve hatasını düzeltmek için
Acı veriyor
Sadece acı.

Şubat 97,Berlin

10.2.11.16 VEDA

VEDA
Ne ay ışığı yürüyeceğim,
Ne sessizlik aşk boyunca.
İçimde çırpınan dalganın var ettiği kıyıda
Gömdüm onu
Aşkla.

10.2.11.17 ÇÜRÜME,TANRIDAN GIZLENEN

ÇÜRÜME,TANRIDAN GİZLENEN
Keskin bir kılıçla toprağa çizilmiş
Dar ve kavuşmasız sokaklar.
Kan izi, kaçıyor hayat.
Küf, eski yurdun belleğinden akarak,
Giriyor duvarlara.
Çürüme,tanrıdan gizlenen.
Ve kurban edilecek oğul hazır.
Kediler,eski karanlık prenslerin yerinde,
Uzun kuyruklarıyla duruyorlar.
Fıskiyelerin gölgesi,
Dişli hançer,
İçerde ilerleyen çelik.
Ve bir halktan artakalan lehçe,
Tütsü,
Merdiven.
Her kapı eğilecek bir boynu bekliyor.

10.2.12 BEKIR SITKI ERDOGAN

10.2.12.1 Adak / Bekir Sitki Erdogan

Adak / Bekir Sıtkı Erdoğan
Ve yıllardan sonra sevgili Marya,
Gökyüzü simsiyah,
Yeryüzü ak pak,
Bir yolun düşerse Enadırlayf'a;
Zaman, gözlerimden çoktan çözülmüş,
Mesafe avcumdan kaymış olacak!
Ama bu şiirler, böyle perişan,
Böyle darmadağın, bir mezat vakti!

Sakın ortalarda kalmasın bu hak,
Bu öksüz kurbanlar sevgili yavrum,
Hep sana armağan,
Hep sana adak…

10.2.12.2 Bin Ikinci Gece (Yolcu) / Bekir Sitki Erdogan

Bin İkinci Gece (Yolcu) / Bekir Sıtkı Erdoğan
Ben sarhoş değilim, yol sokak sarhoş!
Hancıyı kaybettim, hanı kaybettim.
Hayatı sayfa sayfa okuduğum boş,
Sonundaki, imtihanı kaybettim!
Anladım, her gerçek, bir yalan gizler!
Beni aldatıyor dağlar, denizler...
Meçhul bir zamana karıştı izler,
Saati, dakkayı, anı kaybettim...
Beni benden, kendi benliğim çaldı!
Gölgem uzadıkça, boyum kısaldı...
Ellerim bomboş bir roman kaldı,
İçimdeki kahramanı kaybettim!
Bu başımda esen, bir kavak yeli...
Ben ondan deliyim, o benden deli!
Onu aynalarda gördüm göreli;
Bekir Sıtkı Erdoğan'ı kaybettim!

10.2.12.3 Binbirinci Gece (Hanci) / Bekir Sitki Erdogan

Binbirinci Gece (Hancı) / Bekir Sıtkı Erdoğan
Gurbetten gelmişim, yorgunum hancı!
Şuraya bir yatak ser yavaş yavaş...
Aman karanlığı görmesin gözüm!
Beyaz perdeleri, ger yavaş yavaş.
Sıla burcu burcu... ille ocağım!..
Çoluk çocuk hasretinde kucağım...
Sana her şeyimi anlatacağım,
Otur baş ucuma, sor yavaş yavaş.
Güç bela bir bilet aldım gişeden;
Yolculuk başladı Haydarpaşa'dan!
Hancı n'olur, elindeki sişeden,
Birkaç yudum daha ver yavaş yavaş!
Ben o gece, hem ağladım, hem içtim,
İki gün, diyardan diyara uçtum...
Kayseri yolundan, Niğde'yi geçtim;
Uzaktan göründü, Bor yavaş yavaş...
Garibim; her taraf bana yabancı,
Dertliyim; çekinme, doldur be hancı!
İlk önce kımıldar hafif bir sancı;
Ayrılık sonradan kor yavaş yavaş...
Bende bir resmi var, yarısı yırtık,
On yıldır evimin kapısı örtük!
Garip, bir de sarhoş oldu mu artık;
Bütün sırlarını der yavaş yavaş...
İşte hancı! ben, her zaman böyleyim,
Öteyi ne sen sor, ne ben söyleyim...

Kaldır artık, boş kadehi neyleyim,
Şu bizim hesabı, gör yavaş yavaş…

10.2.12.4 Güz Düsünceleri / Bekir Sitki Erdogan

Güz Düşünceleri / Bekir Sıtkı Erdoğan
Bu sabah gökyüzü daha bir yorgun,
Daha bir dumanlı,
Daha bir derin!
Şu anda, omzumdan tanıdık bir el,
Tutup silkelese şöyle bir güzel,
Kurtulsam yükünden düşüncelerin!..

10.2.12.5 GÜZ DÜSÜNCELERI

GÜZ DÜŞÜNCELERİ
Bu sabah gökyüzü daha bir yorgun,
Daha bir dumanlı,
Daha bir derin!
Şu anda, omzumdan tanıdık bir el,
Tutup silkelese şöyle bir güzel,
Kurtulsam yükünden düşüncelerin!..

10.2.12.6 Hanci / Bekir Sitki Erdogan

Hancı / Bekir Sıtkı Erdoğan
Gurbetten gelmişim, yorgunum hancı!
Şuraya bir yatak ser yavaş yavaş...
Aman karanlığı görmesin gözüm,
Beyaz perdeleri ger yavaş yavaş...
Sıla burcu burcu ille ocağım...
Çoluk çocuk hasretinde kucağım
Sana her şeyimi anlatacağım,
Otur başucuma sor yavaş yavaş.
Güç bela bir bilet aldım gişeden,
Yolculuk başladı Haydarpaşa 'dan...
Hancı, ne olur, elindeki şişeden
Bir kaç yudum daha ver yavaş yavaş!..
Ben o gece hem ağladım hem içtim,
İki gün diyardan diyara uçtum
Kayseri yolundan Niğde'yi geçtim,
Uzaktan göründü Bor yavaş yavaş...
Garibim, her taraf bana yabancı,
Dertliyim çekinme, doldur be hancı!
İlk önce kımıldar hafif bir sancı,
Ayrılık sonradan kor yavaş yavaş...
Bende bir resmi var yarısı yırtık,
On yıldır evimin kapısı örtük...
Garip birde sarhoş oldu mu artık
Bütün sırlarını der yavaş yavaş...
İşte hancı! ben her zaman böyleyim,

Öteyi ne sen sor ne ben söyleyim?
Kaldır artık, boş kadehi neyleyim?
Şu benim hesabı gör yavaş yavaş...

10.2.12.7 Kislada Bahar / Bekir Sitki Erdogan

Kışlada Bahar / Bekir Sıtkı Erdoğan
Kara gözlüm, efkarlanma gül gayrı!
İbibikler, öter ötmez ordayım.
Mektubunda diyorsun ki: 'Gel Gayrı!'
Sütler kaymak tutar tutmaz ordayım.
Ah çekerim resmine her bakışta!
Bir mahzunluk var o boyun büküşte.
Emin ol ki, her sigara yakışta,
Sanki, duman tüter tütmez ordayım...
Mor dağlara, karargahlar kurulur;
Eteğinde bölük bölük durulur...
On dakika istirahat verilir;
Tüfekleri çatar çatmaz ordayım!..
Dağlar taşlar bu hasretlik derdinde;
Sabır, sebat etmez gönül yurdunda!
Akşam olur, tepelerin ardında,
Daha güneş batar batmaz ordayım...
Aramıza dağlar girmiş koskoca!
Meraklanma, gönlüm dağlardan yüce...
Bir gün değil, beş gün değil, her gece,
Yatağıma yatar yatmaz ordayıı...
Bahar geldi; koyun, kuzu koklaştı,
İki aşık, senelerdir bekleşti...
Kara gözlüm, düğün dernek yaklaştı;
Vatan borcu biter bitmez ordayım!..

10.2.12.8 Marya / Bekir Sitki Erdogan

Marya / Bekir Sıtkı Erdoğan
Sustu Another Life gazinosu
Sustu şarkılar,
Paletimde renk sustu, fırçamda şekil
Ve bu gece ilk defa şimal körfezinde
Sustu Peramos'un mazgallarından
Şehre pancur pancur dökülen arya,
Artık ne tayfalar mevcut, ne komondoslar,
Ne o kor tenli, kızıl saçlı kanarya.
Bu medar ikliminin tenha gecesinde
Sardı bambu kamışlarını pişman bir sukut
Sardı bu sizi.
Hani birdenbire bazen bütün etrafımızı
Sapsarı bir şüphe sarar ya
İşte öylesine berbat bir hal var.
Hiç bir şey düşünmek istemiyorum, hiç bir şey
Ama dördüncü tarassut kulesinde
Bir şüpheli sinyal var.
Hayır hayır yalan bütün bunlar
Artık ne kadere inanıyorum ne fala

Yalan söylüyor o falcı kadın
O hintli parya.
Ben yanlız sana inanıyorum
Yanlız sana, MARYA...
Beni kahrediyor böyle geçen her gece
Bu hoyrat yıldzlar, bu su, bu okyanus, bu yer
Ve gökyüzünde emanet duran
Şu asma fener.
İnan ki sevgili MARYA
Ne varsa hepsi yalan, hepsi keder
Ve hepsi omuzumun üstünde çaresiz bir yük
Ve hepsi angarya.
Biliyorum bu sabah güneşle beraber biliyorum
Bir vapur demirleyecek bu nankör limanda
Pol'un ebedi matemine rağmen
Virjini olabilirdi bu vapurda
Ama sen yoksun biliyorum sen yoksun.
Baharda geleceğim diyordun hani
Haydi gel daha ne bekliyorsun
İşte mevsim bahar ya.
Fırçam neden boyle titrer bilir misin ?
Ve neden resimlerimde fon sapsarı.
Anlıyorsun değil mi yavrum
Bütün kağıtlara sinmiş anlıyorsun
Bu tropikal zehir,
Bu mizmin malarya,
Sensiz nasıl da boş iskele,
Sensiz nasıl da tenha şehir
Müfreze nöbetçilerinin gözü önünde
Koydan yıldızları çalmışlar bir bir,
Yine de birkaç çımacı, birkaç palikarya.
Ama kim düşünür yıldızları,
Yüzbaşı Arnold'u vurmuş yerliler
Matemler içinde tekmil batarya.
Bu insanlar, bu gök, bu deniz, bu yer
Birer birer kaybolmaya mahkum, birer birer
Biz ki çoktan bu sapsarı hasret içinde susuz
Biz ki çoktan beri kaybolmuşuz.
Nasıl. Ağlıyor musun MARYA?..
Sil gözlerini, sil yavrum
Bizim yokluğumuzdan ne çıkar
Aşkımız var ya.…

10.2.12.9 Rüzgar Saatleri / Bekir Sitki Erdogan

Rüzgar Saatleri / Bekir Sıtkı Erdoğan
Gel benim ruhumun gerçek sesi gel
Yıllardır sönmeyen alevim, korum
Gel benim ömrümün hikayesi gel
Şiirim, sonsuzum, gerçeğim, zorum
Gökle yerin birleştiği kavşakta
Seni bulup bulup kaybediyorum.
İlkin rüzgar değil sanki nefesti;
Bir kez başlayınca estikçe esti...

Sonra bir upuzun karanlık bastı;
Sürdü hep aynı düş, hep aynı yorum
Şimdi duraklarda her akşam üstü
Seni bulup bulup kaybediyorum.
Yitiksin baharlar, güzeller içinde
Resimler, baharlar, sözler içinde
Bazen bir iz görüp izler içinde
Cevap umusuyla titriyor sorum
Sonra en tanıdık yüzler içinde
Seni bulup bulup kaybediyorum...

10.2.12.1 Sessiz Senfoni / Bekir Sitki Erdogan

Sessiz Senfoni / Bekir Sıtkı Erdoğan
Ellerin vardı, sıcak ve masum.
Ellerin, hayal gibi, düş gibi...
O zaman talihime yardı ellerin.
Beyaz bir gecede, iki kuş gibi,
Omzuma nasıl da konardı ellerin?..
Hangi rüzgarlarda şimdi kimbilir?
O değirmen altı, o zümrüt koru,
İlk dörtlü yoncayı bulduğumuz yer,
Ya o çapkın çapkın kestanecikler!...
Hani bir yerleri çimdiklenir hafifçe,
Kanardı ellerin!
Mendilimi sarardım üstüne,
Avcumda sahici bir hasta gibi
İncecik incecik yanardı ellerin!
Bazan kızar hırçınlaşırdı birden;
Ruhumu kaldırır, kaldırır boşlukta,
Oysa bilmez miyim atamazdı!
Geceler sonsuzdu, geceler derin;
Bir şeyler düşünür anlatamazdı
Kahrından kaskatı donardı ellerin!
İnsan, soyununca hissediyor,
Gittikçe katılaştığını yerin!..
Tanıdık bir film geçiyordu gozlerimden,
Gel gör ki, en güzel yerinde,
Ansızın kopardı ellerin!
Sonra, dört yabancı el,
Dört yorgun omuz,
Mezat kapısında bir kuşluk vakti,
Çekince ipini mesafelerin;
Ayak uçlarıma yığıldı sonsuz!..
Bir tünel gerindi sefil, kapkara!
Bir yokluk hıçkıra hıçkıra güldü!
Büyüdü göz çukurları kırık heykellerin!
Böyle bilmediğim uzak yollara,
Beni bırakmasa ne vardı ellerin!
Romanımız, ne kadar güzel başlamıştı,
Ve işte böyle sonu!..
Şimdi, ışıklar sığ,
Gölgeler derin...
Mor sarmaşıklarla örtük balkonu,

Kafur kokusundan, od ağacından,
Dört arşın geceye sardı ellerin…

10.2.12.1 Ska-lar-ya / Bekir Sitki Erdogan

Ska-lar-ya / Bekir Sıtkı Erdoğan
Ta dipte yarım gökyüzü, üç bin kapı çığlık!
Ta dipte bütün bir gece siz varsınız artık...
Onlar, buna bir kuşkulu sinyal diyecekler,
Ya da bir şifreli arya!
Sen yağmana bak sevgili dost, yağmana bak sen,
Sen yağmadığın anda yalandır ska-lar-ya!
Mevsim deseler, mavide mevsim süresiz yaz...
Bir yaprağı anlatmağa binlerce şiir az.
Söz var ki, basit dillere sözlüklere sığmaz!
Manaya şekil, maddeye candır ska-lar-ya!
Bir damla güneş, mahşere döndürdü bilinci;
Sıyrıldı sedef giysilerinden iki inci.
Tanrım, yediden yetmişe vermiş bu sevinci,
Bir mutlu heves, bir heyecandır ska-lar-ya!
Her gün biri başlar, birinin devri dolunca...
Hiç başka duyan var mı acep gurbeti bunca?
Her yol bu duraktan geçer akşamlar olunca;
Her bağrı yanık yolcuya handır ska-lar-ya!
Bir sırça saray, toprağı Hakkın tapusundan.
Besbelli ki bir dost eli geçmiş yapısından!
Boş dönmiyecek kimse bu hacet kapısından,
Her dosta barış, düşmana kandır ska-lar-ya!
Bir sevgi yeter gönlüme, bir parça güler yüz.
Yıllarca yarım kaldı kitap, inmedi son cüz!
Hep böyle tüter ta can evimden gece gündüz;
Eşyayı saran mavi dumandır ska-lar-ya...
Dıştan, bu ömür bahçesi bir kupkuru arsa,
Her yaprağı bir cennet olur ehli açarsa.
Gel sevgili dost, topla senin burda ne varsa!
Tam meyvelerin olduğu andır ska-lar-ya.

10.2.12.1 Suda Ayak Izleri / Bekir Sitki Erdogan

Suda Ayak İzleri / Bekir Sıtkı Erdoğan
Önce bir deniz düşer aklıma
Masmavi bir şarkı başlar derinden.
Sonra yosun kokan ıslak bir rüzgar;
Saf saf, serin serin gelir,
Rüzgarda lirik fısıltılar,
Rüzgarda ilkbahar sahillerinden
Müjdeler taşıyan sözlerin gelir!
Açılır hayale kıvrak bir yelken,
Çözülür dolaşır mısralar bir bir.
Ve sen gelirsin uzaklardan sen;
Hani o en yitik efsanelerden
Ta ruhuma gülen gözlerin gelir.
Çocuksu bir umut karışır tuza,
Tüm katı gerçekler çözülür, erir.

Kıyıdan bir gölge uzar sonsuza
Yasaklar, incecik bir geçit verir;
Üzerinden ürkek, belli belirsiz
Üzerinden kaçak yakamozlarla
Bana doğru ayak izlerin gelir.

10.2.12.1 Yagmurda Unutulan Sarki / Bekir Sitki Erdogan

Yağmurda Unutulan Şarkı / Bekir Sıtkı Erdoğan
Önce bir yağmur bir yağmur iki gözüm...
Önce ıpıslak iki kuş!
Sonra yıkılmış evrenler geçti vitrinlerden,
Sonra insanlar iki gözüm!
İnsanlar,
Kahrolmuş!...
Islak senaryolar üstüne ta iç boşluktan,
Boyut boyut yalnızlıklar ağıyordu...
Öksüz anılar üstüne iki gözüm!
Kırık ikindiler üstüne,
Kuşkulu bir yağmur yağıyordu...
İkişer üçer yitiriyordum seni kavşaklarda,
Yollar ayak bileklerime dolanıyordu hep,
Taş taş çöküyordu en kutsal yapılar...
Yüzler karanlıktı iki gözüm!
Düşünceler dar,
Bir geçit bulamıyordum sana,
Ellerim yordamlarını yitirmişti üstelik,
Hep yabancıydı çaldığım kapılar!...
Oysa ki, son çağrımdı bu ta can köşemden!
Oysa yürek yürek son yeşermemdi,
Çağ çağ, kanat kanat, sevgi, ışık, nur...
Ah sonra o yağmur iki gözüm!
Ah sonra o,
Yağmur!...
Şimdi,
En kırık vaktidir uzak inbatların...
Öykümüzün en yaralı yerinden,
Damlar yüreğime ılık bir sızı!
Sonra birden duyar gibi olurum,
Hoyrat yağmurlar altında,
Martı çığlıklarına karışıp giden
Çocuksu şarkımızı...

10.2.12.1 Yosma / Bekir Sitki Erdogan

Yosma / Bekir Sıtkı Erdoğan
Bir yar sevdim, etekleri yeldirme,
Yeldirir sallanı sallanı kafir...
Sakın dedim, kimselere bildirme!
Bildirir sallanı sallanı kafir...
Ağına düşmüşüm artık çarnaçar,
Ben ondan kaçamam, o benden kaçar.
Ağlasam, çapkınca karşıma geçer,
Güldürür, sallanı sallanı kafir...

Hesabı, kitabı şaşırdım çoktan...
Bu bir işve değil, beladır haktan!
Aklıma düştü mü gece yataktan
Kaldırır, sallanı sallanı kafir...
O çeşmeye gelir, sabrım son hadde.
Cilve kitabına girmez bu madde!
Bir küçük testiyi yarım saatte
Doldurur, sallanı sallanı kafir...
Sıtkı'm olan olmuş bize alemde,
Aşığa kurtuluş yoktur bu demde.
Görmesem ölürüm, fakat görsem de,
Öldürür, sallanı sallanı kafir!..

10.2.13 BERRIN TAS

10.2.13.1 CEHENNEM SIIRLERI

CEHENNEM ŞİİRLERİ
18 Aralık 2000
Akşamüstü...
Hayata dönüş operasyonundan bir gün önce...
Sanatçıların ölüm orucundaki direnişçilerle görüşme
istekleri kabul edildi.
Sanatçılar, yetkili ağızlardan söz aldılar.
Sabah, erken saatlerde koğuşlara girebileceklerdi.
unutuşun kitlediği ağızlar
geleceğe yalan söylediler.
Nicedir
uyuyordu sanat
uçuşan sözcüklerle
bulanık resimler arasında
silinmişti insan yüzü
şiirler konuşmuyordu
kapandı şair
yoksunluğun karanlık mağarasına
söz erteledi gücünü
sanatçı
kırılmış bir dal
yitik bir düş
kuşatılmış zakkum çiçeği
unuttu
düşlerin efendisi
ağzının mühürlendiğini
unuttu konuşamadığını

seslendi
boğulmuş mırıltılarla
ölmek
bir daha uyanmamak değildir
yitirmektir günbatımını

10.2.13.2 ERIK AGACININ ALTINDA

ERİK AĞACININ ALTINDA
Bir kent neyi anlatır
kanat çırpışlarıyla gelir
bilmediğin bir yaşama doğarsın
kuytularda
kimsesizliğin tarihi yazılır
kimbilir
hangi sancının kıyısında
çağırır seni toprak
kimi kentler meyveleri anımsatır
Malatya denince
yemeye hazır
bir tabak kayısı.
İsmet'in muzip gülüşüyle canlanır
Kayseri
çocukluk anılarımla gelir
üzüm bağları
kayısı ağaçları
mayhoş elmalar arasında
dedemin sevecen yüzü
Antakya
arkadaşlığın kalesidir
Müslüm Cuma Zübeyde
yağmurlu akşamlarla gelir
Ankara'da bir kadın
kardeşim
gelinliğini kıracak
tırnaklarını ekmek parasına batırdı
kimi kentler
depremlerle kazınır evrene...
yer sarsılıyor
tutunacak ne bir dal

ne kaçacak
bir başka gezegen
uyandı
dağ taş uyandı
ayağını bastığın toprak
konuşuyor dalgalarla
çığlıklar sustu
sessizlik
derin
ağır
sessizlik korkunç
sessizlik gebe
Ulucanlar...
hapisaneler örter kimi kentleri
Gebze...
gökyüzü demir halkalarla
güneşi parçalar
Ümraniye...
ağır ağır kanar
bulutlarda yağmur damlası
kepçelerle
tarihin belleğine çizilen
bir fotoğrafa dönüştü Burdur
kepçelerle avlandı bir kol
gövdesinden ayrıldı
Isparta'da
bir köpeğin ağzında
koparılmış bir kol
donar bilinçte
çatlak kafatası
çivilenmiş dizler
morarmış gövdelerle
bir sancı
güneşe
aya
toprağa yayılmış
Sivas'tan Burdur'a
ağıt yakar analar
söyleyin
nasıl dayanmalı bu acıya

biz bu kentlerde doğduk
inildemelerle
bir başka gökyüzüne
oğullar
kızlar doğurduk
aşkı yitirdik
yağmurun alnında
yas türküleri söyleniyor
damla damla yaşama biriken
ezgilerle avunuyorum
yitirdik
yitirdik aşkı
sessizliğin dili yok
beklemek
umarsız bir çığlığın
susmasını dilemektir
dileyişlerin
sokağa açılan penceresi yok
üzünçlerimi biriktirdim
yas tutacağım
türkülerle
şiirlerle
bedenimle yas tutacağım
ötelerde
bir başka gökyüzü
bereketli yağmurlara gebe

10.2.14 BERIN TASAN

10.2.14.1 AY ÇIÇEKLERI

AY ÇİÇEKLERİ
Yatağımı pencereye getirdim
Ay çiçekleri güneşe dönecek
Bahçelerden geldiğin için
Saksıdaki karanfil sallansa da
Ben üşümeyeceğim
İlkokul çocuklarının söylediği şarkı
Kırlara doğru uzaklaşıyor
O zaman annem izin vermezdi
Şimdi doktor kızıyor.

Delik delik ciğerim
Bu sabah ilk defadır
Kayısı ağaçlarına minnettar
Kayısı kokusunu bilecek
Ben sevineceğim
Ay çiçekleri sevinecek.

10.2.14.2 AÇ KAPIYI BEN GELDIM

AÇ KAPIYI BEN GELDİM
Korka korka değil, usul usul değil
Elim yüreğimde çarpa çarpa geldim
Aç kapıyı bak ne diyeceğim
Bir senin ellerinden, bir senin gözlerinden
Dişlerinden dudaklarından
Nergisler Ocak ayında açtı
Kendimden bahsetmeyeceğim
Yediveren güllerden
Duvardan sarkan güllerden
Çocuklardan, sabah erken okula giderlerken
Atlardan bahsedeceğim
Kan ter içinde atlardan.
Aç kapıyı bak ne diyeceğim
Ne kadar küsülü çocuk varsa barıştırdım, oynuyorlar
Tam kırk çeşit sarmaşık gül buldum
Penceremin dibinde açacak.
Ekinleri dolu vurmadı,
Çekirge gelmedi,
Kurak olmadı.
Yorgunum demeyeceğim,
Bir evimiz olsa demeyeceğim,
Yüreğim daralıyor demeyeceğim.
Bir baksan gözlerime
Başını çevirmeyeceksin,
Yürüyüp gitmeyeceksin,
Elini çekmeyeceksin.
Bir baksan gözlerime
Dağda yakılmış ateşler göreceksin.
Aç kapıyı kim geldi bak
Bak nasıl havalandı güvercin.

Açmam diyemezsin artık,
Aç!

10.2.14.3 BIRAKIP GITMEK YOK

BIRAKIP GİTMEK YOK
Nereye dokunsan
Dokunduğun yerden
Dökülüp dağılıyorsa
Tuz kokuyorsa
Burası Türkiye diyerek
İngilizce sözcüklerle
Felsefe yapmak yok
Kaytarmak, özür bulmak
Bırakıp gitmek yok!

10.2.14.4 BIZDEN SONRA

BİZDEN SONRA
Biz olmasak da içinde
Yine demir alacak vapurlar
İnce ince yağacak yağmur
Zaman düşecek takvimlerden
Tutamadığımız kuşlar
Söğüt dallarını eğerken
Belki de kulaklarımız çınlamayacak
Radyoda Alişim söylenirken.
Yakamadığımız çoban ateşleri
Pırıl pırıl
Koştuğumuz yollardan
Nasıl gelecek nisan ayı
Nasıl?

10.2.14.5 ELIMI ÇEKEN EL

ELİMİ ÇEKEN EL
Omzundan havalanan martılar
Konacak yer bulamıyor
Önümde bir çam
Bir apartman
Sarmaşıklı sokağın solundan

Biraz sonra bir motor indireceğim denize
Biraz sonra ayak sesleri..
Açıktan trançaların yuvalarından
Seni çeke çeke getirdim kıyılara
İzmir Körfezi biraz açılsın
Elimden düşen yüzük görünsün diye.
Küçükyalı'da bir pencereden bakılınca
O martılar mı senin omzundan havalandı
Şimdi bir yerlere konamıyorlar.

10.2.14.6 SABAHIN SEHER VAKTINDE

SABAHIN SEHER VAKTİNDE
Yüzünün öptüğüm yanı artık çekimser kalamaz
Binlerce bayrakla açılmış yürüyor
En önde gideni tanıyorum
Beyazıt'ta görmüştüm
Bir daha padişah geçemez bu sokaktan
Düzme mahkemeler kurulamaz.
Seninle sarılıp sabahlara kadar uyumamışız
Bir cumartesi pazar olmuş kolların arasında
Kolların arasında bıçağı duymuyorum
Yan yana kenarında pencerenin
Sen taşını eteğinde taşımışsın her sabah
Ben ellerimde taşımışım her akşam.
Çocuğumuza bakıyoruz
Evimize bakıyoruz
Dünyaya bakıyoruz
Bütün sarılı kollar arasında
Güllerin gelinciğin arasında
Yüzünün öptüğüm yarısında
Kötüye geçit yok
Buğday tarlaları çiğnenemez bir daha
Nükleer denemeler yasak.

10.2.14.7 VATANIN BU YANI

VATANIN BU YANI
Vatanın her köşesi aziz
Çamlıca, Erenköy, Maçka

Vatanın bu yanında biz.

10.2.15 BEYAZID SANSI

10.2.15.1 BEYAZID SANSI.htm

BEYAZID SANSI

1945 yılında Edirne'de doğdu. İlk ve ortaokulu Edirne'de, öğretmen okulunu Rize'de bitirdi. Rize, Konya, Mardin, İstanbul ve Edirne'de müzik ve sınıf öğretmenliği yaptı.

10.2.15.2 EDIRNE TÜRKÜSÜ

EDİRNE TÜRKÜSÜ
Arda, Tunca, Meriç üç güzel kardeş
Var mıdır dünyada sizden güzel eş
İşte Kırkpınar'ım istersen güreş
Erlerin meydanı güzel Edirne
Adalı Halil'ler Koca Yusuf'lar
Kel Aliço'lar, Çolak Molla'lar
Kırkpınar'dan gelir yiğit naralar
Pehlivanlar destanı güzel Edirne
Davullar zurnalar dengi dengine
Çal be koca usta bak ahengine
Serhat boyundayız bu il Edirne
Şehitlerin kanı güzel Edirne
Dört narin minare Selimiye'dir
Sinan'dan Serhadde bir hediyedir
Beyazidler Muratlar hep külliyedir
Tarihtir dört yanı güzel Edirne
Saraylar sultanlar sinende yatar
Hanlarla çarşılar yüz yüze bakar
Köprüler Meriç'e kolyeler takar
Aşıkların canı güzel Edirne
Taştan köprülerin türkülerdedir

Ağalar, kızanlar Edirne'dedir
Edirne türkülerde gönüllerdedir
Türklüğün şanı güzel Edirne
Meriç mavi yeşil ne güzel akar
Selimiye buradan aynaya bakar
Yakar bu güzellik beni de yakar
Güller gülistanı güzel Edirne

10.2.16 Bilgehan Arslan

10.2.16.1 Gözlerin

Gözlerin

Baharda bir başka kışta başka
Her saniye her bakışta başka
Gerçekte bambaşka düşte başka
Dalındaki çiçekten taze gözlerin

İnsanın ömrüne ömür katıyor
Bire aldığını bine satıyor
İçinde sanki bir cevher yatıyor
İki fener olmuş yüze gözlerin.

Özenip yaratmış sanki yaradan
Her bakan kurtulur dertten yaradan
Daha beş dakika geçmez aradan
Kendini aratır bana gözlerin.

Bilgehan Arslan

10.2.17 BÜLENT ECEVIT

10.2.17.1 AV

AV
ormanın kuytusunda vurulan geyik
hayvanlar acınla suskun
dallar yasınla eğik
boynuzlarında çizgilerinde gözlerinde
avcının söndüremediği iyilik
1971

10.2.17.2 BÜLENT ECEVIT

BÜLENT ECEVİT

28 Mayıs 1925 'te İstanbul'da doğdu. 1944 yılında İstanbul Robert Koleji'ni bitirdi. Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi İngiliz Filolojisi Bölümü'ne girdi, aynı zamanda Basın-Yayın Genel Müdürlüğü'nde İngilizce çevirmeni olarak çalışmaya başladı. 1946'da öğrenimini yarıda bırakarak Londra Basın Ataşeliği'nde görev aldı. Aynı zamanda, Londra Üniversitesi'nde Sanskrit, Bengalce, Sanat Tarihi bölümlerine devam etti. 1950 yılında Türkiye'ye dönünce Ulus gazetesinde ve Ulus'un kapatıldığı yıllarda Yeni Ulus ve Halkçı gazetelerinde sanat eleştirmeni, çevirmen ve siyasal fıkra yazarı ve yazı işleri müdürü olarak çalıştı. 1954 sonu ile 1955 başlarında ABD'de Kuzey Carolina'da yayınlanan Winston Salem Journal gazetesinde konuk gazeteci olarak çalıştı. 1957'de Rockefeller Bursu ile yeniden ABD'ye gitti, Harvard Üniversitesi'nde sekiz ay sosyal psikoloji ve Orta Doğu tarihi üzerine incelemeler yaptı. 1950'lerde Forum dergisinin yazı işleri kadrosunda yer aldı, 1965'de Milliyet gazetesinde günlük yazılar yazdı. 1972'de aylık yayımlanan "Özgür İnsan", 1981'de haftalık yayımlanan "Arayış", 1988'de aylık yayımlanan " Güvercin" dergilerini çıkarttı. Ecevit, edebiyat dünyasına "Hep Bu Topraktan" dergisindeki şiirleriyle girdi. T.S.Eliot, Ezra Pound ve Tagore'dan çeviriler yaptı.

YAPITLARI

Şiirler (1976)
Işığı Taştan Oydum (1978)
El Ele Büyüttük Sevgiyi (1997)

10.2.17.3 GÖÇMEN

GÖÇMEN
Sevdiklerimin başında bir bilmediğim
Görmediğim özlemediğim özlediklerimin başında
Yurdum olmadan sıladayım
Kimsem ölmeden yasta
Yollarda gözlediğim ne
Mektuplarda beklediğim ne
Nereden sürmüşler beni buralar nere
buralar nere, buralar nere
Bir bildiğim olmalı, bilmez olmuşum

Bir derdim olmalı, gülmez olmuşum
Buralara konmuş göçmen olmuşum
Bir derdim olmalı, gülmez olmuşum

10.2.17.4 KÖYLÜ KADINLAR

KÖYLÜ KADINLAR
köylü kadınlar
fistanları güllü kadınlar
topraktan doğup da toprağı yoğurandıur onlar
veresiye canlarını doğurandır onlar
köylü kadınlar
fistanları güllü kadınlar
yüzleri güneştir onların yanık
ayakları topraktır onların yarık
doyulmadan güzelliğine
tarlalarda solandırlar
köylü kadınlar
fistanları güllü kadınlar

10.2.17.5 MAGARA

MAĞARA
mağaranın duvarına
hayvanları taştan oydum
kükrediler karanlıkta
türkülerle karşı koydum
karanlıktı mağara
ışığı taştan oydum
üşüyordum
bir de güneş koydum
aşk oydum mağaranın duvarına
aşk oydum
ağrıdı taşlar
yarıldı mağara
1970

10.2.17.6 PROMETE KENTTE

PROMETE KENTTE
promete şimdi kentte

kayalara bağlı değil
beton duvarlarla çevrilidir
kartalların giremiyeceği bir semtte
kendi kendini kemirir

10.2.17.7 PROMETE KENTTE

PROMETE KENTTE
promete şimdi kentte
kayalara bağlı değil
beton duvarlarla çevrilidir
kartalların giremiyeceği bir semtte
kendi kendini kemirir

10.2.17.8 PROMETE KENTTE

PROMETE KENTTE
promete şimdi kentte
kayalara bağlı değil
beton duvarlarla çevrilidir
kartalların giremiyeceği bir semtte
kendi kendini kemirir

10.2.17.9 PÜLÜMÜRÜN YASSIZ KADINI

PÜLÜMÜRÜN YAŞSIZ KADINI
Pülümürün bir dağ köyünde gördüm onu
yaşını sordum bir giz gibi güldü
kimi seksen dedi köylülerden kimi yüz
yüzüne baktım bir giz gibi güldü
bir asa vardı elinde
bir solmuş kırallığın
kadifeden harmanisi üzerinde
bir hititliydi o bir selçukluydu
bir ermeniydi bir kürttü
bir türk
yaşını sordum bir giz gibi güldü
koluma girdi bir soylu kadınca
tozlu köy yolunda sürüyerek eteğini
beni tek gözlü sarayına götürdü
köy yapısı kulübesinin

zamanı onda yitirdim ben
yitik zamanlara onda eriştim
en soylu yoksulluğun toprak döşeli sarayında
bir taç gibi kondu başıma Türkiyeliliğim
Bülent ECEVİT

10.2.17.1 SINIR

SINIR
dur yolcu bura sınır
yabandır yasaktır ötesi
çiçeklerden seçemezsin
kokuları renkleri bir bir
kuşdan pasaport sorulmaz
gümrüksüz geçer yüküyle karınca
dur yolcu bura sınır
sen geçemezsin
dereye bakma durmaz akar
öteden de içer ceylan bu suyu
dur yolcu bura sınır
sen geçemezsin
dur yolcu bura sınır
ne çizili ne yazılı
geçemezsin yine de silemezsin
içinde kazılı
1976

10.2.17.1 TÜRK-YUNAN SIIRI

TÜRK-YUNAN ŞİİRİ
sıla derdine düşünce anlarsın
yunanlıyla kardeş olduğunu
bir rum şarkısı duyunca gör
gurbet elde istanbul çocuğunu
türkçenin ferah gönlünce küfretmişiz
olmuşuz kanlı bıçaklı
yine de bir sevgidir içimizde
böyle barış günlerinde saklı
bir soyun kanı olmasın varsın
damarlarımızda akan kan

içimizde şu deli rüzgâr
bir havadan
Bu yağmurla cömert
bu güneşle sıcak
gönlümüzden bahar dolusu kopan
iyilikler kucak kucak
bu sudan bu tattandır ikimizde de günah
bütün içkiler gibi zararı kadar leziz
bir iklimin meyvasından sızdırılmış
bir içkidir kötülüklerimiz
aramızda bir mavi büyü
bir sıcak deniz
kıyılarında birbirinden güzel
iki milletiz
bizimle dirilecek bir gün
Ege'nin altın çağı
yanıp yarının ateşinden
eskinin ocağı
önce bir kahkaha çalınır kulağına
sonra rum şiveli türkçeler
o Boğaz'dan söz eder
sen rakıyı hatırlarsın
Yunanlıyla kardeş olduğunu
sıla derdine düşünce anlarsın
Londra, 1947

10.2.17.1: UYUM

UYUM

halk ozanı Levnî'ye özen

boşluğa bulut buluta yağmur
yağmura toprak ne güzel uymuş
gündüze güneş güneşe tarla
tarlaya başak ne güzel uymuş
başağa buğday buğdaya insan
insana emek ne güzel uymuş
emeğe eylem eyleme yürek
yüreğe sevgi ne güzel uymuş

10.2.17.1 YAPAMADIGIMIZ

YAPAMADIĞIMIZ

Rahşan'a

akşam kapı eşiğinde bir terli giysi gibi
soyunmak vardı derdinden evrenin
bir entari serinliğini giyinmek
kendi derdini tespih gibi çekmek elinde
yün örmen vardı akşamları koltuğa gömülü
karşında polisiye roman okumak vardı
sorgusuz bakışmak yoruldukça gözlerimiz
sevinçsiz gülmek üzüntüsüz ağlamak
oturmağa konuklar gelmesi bazen
çevresinde bir masanın kaygısız
sıcacık konularda bir demli çay gibi
bilmedik komşularla konuşmak
dünyamızla uyuşmak vardı
oyunda sonunu görmeden oynamak
sevinebilmek kazandığına
yitirdiğine yerinebilmek
düşünmiyebilmek yoruldukça düşünmekten
kamaştıkça örtebilmek gözlerini
düşlerde bile ışıktan sakınarak kendini
uyayabilmek vardı vaktinde rahat

10.2.17.1 YARGI

YARGI

öldürenle katiliz çalanla hırsız
tümümüz sanığız tümümüz savcı
tümümüz suçlu tümümüz yargıç
kimi aklar kimi suçlarız
kimi bağışlar kimi asarız
kendimizi başkasında
hergün bıçak saplı
birinin arkasında
vurulan da biziz vuran da

10.2.17.15 YARIN

YARIN
birşeyler olacak yarın
duruşundan belli
kırdaki atların
bulutların koşuşundan belli
kazışından köstebeklerin toprağı
karıncaların telâşından belli
birşeyler olacak yarın
belki bir tomurcuk
belki bir ağacın düşen yaprağı
belki de bir çocuk
pek o kadar göremesek de uzağı
kuşların uçuşundan belli
birşeyler olacak yarın
öbürgünden önemsiz
yarından önemli
Bülent ECEVİT

10.2.17.16 İNSAN

İNSAN
elbette senden güzel olacaktı
çizdiğin resim
yaptığın heykel
senden büyük olacaktı
senden yakışıklı
elbette senden doğru söyliyecekti
yazdığın şiir
elbette senden çok duyacaktı
söylediğin türkü
sen olduğundan büyüksün
sen olduğundan iyisin
sen olduğundan güzel

10.2.18 BÜLENT KUMRAL

10.2.18.1 Bülent KUMRAL

Bülent KUMRAL

Balıkesir'de doğdu (1949) ve aynı yerde liseyi bitirdi. Bütün dünyada Büyük altüst oluşların yaşandığı 60'lı yılların ikinci yarısında ODTÜ'nde inşaat mühendisliği okudu; öğrencilik yıllarında özel ders verdi; yazları Almanya'da işçilik yaptı; politik nedenlerle okulu üçüncü sınıfta bıraktı. Cezaevine düştü. Öğrencilik yılları ve daha sonraki yıllar çoğu zaman otostopla bütün Anadolu'yu, Avrupa'yı dolaştı.

Bugünkü birikimi, o yıllar yüz yüze gelme imkanı bulduğu değişik kültürlerden beslenerek oluştu. Basın sekreterliği, motel, restoran işletmeciliği, mesleki yayın ithalatı, kitapçılık, profesyonel yöneticilik vb. değişik işler yaptı. İyi yemek pişirir.

İnsana ait her şeyi sevdi, hep aşık oldu , şiir tutkusu da bu kaynaktan beslenerek hayat buldu.

Şiiri, yaşamın özü olarak anlıyor. Dil, düşünce ve yaratma süreci ve aralarındaki ilişki üzerine kafa yormayı seviyor.

10.2.18.2 GÜZELLEME

GÜZELLEME
Bir tavşan kadar ürkekti yüreğin
Kabaran deniz dalgaları gibi coşkulu...
Birden şavklandı yarı karanlık oda
Nemli teninde canlandı
Parmak uçlarımın ölü dokusu.
Dudaklarından içtim kevser şarabını
Sen, seni keşfetmenin hazzını tattırdın
Bana, ben olduğumu sen yaşattın.
Sen imzaladın
Kimliksiz otel odalarının
Doğum kağıtlarını.
Bastığın yerde otlar yeşerir,
Topuk çukurlarında
Kuru ağaç dalları göverir.
Sen güldüğünde,

Güller güler, bülbüller susar
Erguvanlar seni kıskanır
Şenlenir bahar dalları.
Karanfil kokulu terini içerdim
Ceylan derisi yumuşak teninde
Kasıklarında duyardım
Kalp atışlarını.
Sen ısıttın nemli çarşaflarını
Soğuk yatakların.
Sen imzalardın
Kimliksiz otel odalarının
Doğum kağıtlarını

10.2.18.3 KIMIM BEN

KİMİM BEN

Başım yıldızlarla çarpışır
Ayaklarım dağların doruklarındadır
Evrensel yaşamın kıyılarında,
Derin vadilerinde gezinir parmak uçlarım
Derinlere, yaşamın asli özüne iskandil eder ellerim
Mukadderatın çakıl taşlarıyla oynarım.
Binlerce kez cehennemlere gidip döndüm
Cennetin her köşesini tanırım,
        Tanrıyla düşüp kalktığımdan.
Kanla su gibi oynar, dehşete şapka çıkarttırırım.
Aşinayım çoktan güzelliği yakalamanın tutkusuna
Dahası "uzak dur" diye yasaklanan her şeyin tümüne
İnsanoğlunun müthiş isyanına.

Benim adım gerçek'tir;
Ben evrenin ele geçirilmez tek esiriyim.

Carl SANDBURG
Çeviren : Bülent KUMRAL
Şiirin Aslı : The Answer

10.2.18.4 TÜKETECEKSIN

TÜKETECEKSİN
Bir sevgiyi anlamak
Bir ömrü tüketir
Tüketeceksin

10.2.18.5 IKILEM

İKİLEM
kararsız bir yaz ikindisi sanıyordum seni
apansız bastıran ani yağmurların getirdiği
toprak kokulu
bir yanı uzak tatil akşamları
bir yanı pazartesi telaşları
çıplak tenin
dayanılmaz bir fesleğen çiçeği
değmeye gör
bir yanın ısırgan otu
bir yanın esrik tanrılar içeceği
ya ellerin
işlenmemiş bir cinayetin
kim bilir kaçıncı faili meçhulleri
çıkılmamış bir okyanus serüveni
sanıyordum düşlerini
farkına varıp anlamadığım
bir yanın boğulma korkusu
bir yanın dünden belli
yaşama yazı tura atar gibi
liman başkanının bir türlü gelmek bilmeyen
selamet dilekleri
ya o gelmelerin
bir yanım şenlik, bir yanım gavur ateşi
tarifeli iki sefer arasında rast gelmişliğin
ince hesap işi
kırılma yerlerin
iç çekip
dudak bükmelerin
horlanıp gitmelerin
bilinçsiz terör eylemleri
yanılmışım demek istemem

daha kaç eylül geçmelidir üstüne
gelmeye gör
çocukluğumu geri çağırırım
ortaya çıkarır
kaç bayram arifesidir
yastığımın altına gizlediğim
siyah giysileri
beyaz gömlekle iyi duruyor
kanayan bir yürek ve kan
üstüne çekerim
bir gören olursa
kızılcık şerbetidir derim.

10.2.19 BÜLENT ÖZCAN

10.2.19.1 ADI: GÜL

ADI: GÜL
Gülü vurmuşlar Gül Sokağı'nda,
Uzanmış üç adım yatıyordu gül...
Bir adam usulca bir uçuruma,
"Sevi için" deyip atıyordu gül...
Ve bir kız kanatıp hüznü boyuna,
Hepten sevgisizlere satıyordu gül...
Gülü vurmuşlar Gül Sokağı'nda,
Uzanmış üç adım yatıyordu gül...

10.2.19.2 ANKA KUSU

ANKA KUŞU
Koparır bir fırtına,
Alır seni sırtına.
Seni hiç incitmeden
Taşır masal yurduna.
Çocukları çok sever,
Onlara hep "gülün" der,
Ve gülünce çocuklar,
O da bizimle güler...

10.2.19.3 AGITI YARALI KUSLAR KONAR ALNIMA

AĞITI YARALI KUŞLAR KONAR ALNIMA
Ağıtı yaralı kuşlar konar alnıma
Beni bir sağucu mu sanırlar
Tünedikleri ömrün kâhinidir onlar
Dökerler kanatlarını rehin bir nehrin avlusuna
Gelir bana konuk olurlar
Ağıtı yaralı kuşlar konar alnıma
Sesini sebil etmiş çeşmeler durulanır
Güvercin uykulardan bir menekşe uyanır
Zamanın aynasında salınır salkım söğüt
Göğün kırlangıcını şu ağaç tanrı sanır
Ağıtı yaralı kuşlar konar alnıma
Baharı firar etmiş bahçelerin imlası dökülür
Bir serçenin düşünü hayra yorar bir bilge
Dalında yaprak çürür
Evren küçülür
Ağıtı yaralı kuşlar konar alnıma
Tanrının üvey çocuğu mudur onlar
Bu yüzden mi şairlere dokunurlar
Göğün yorgun yüzünde düşsüz uyurlar
Ağıtı yaralı kuşlar konar alnıma
Hüznüme usul usul yağar kar...

10.2.19.4 ASK INSANA KANATLAR VERIR

AŞK İNSANA KANATLAR VERİR
Aşk insana kanatlar verir
Yürek gideceği yeri bilir
Mutluluk keşfedilmeyi bekleyen bir ülkedir
Umutsuzluk o ülkede yitik bir şehir
Aşk insana kanatlar verir
Güçlü, dingin, coşkun kanatlar
Ölümsüzlük şehrinden hayat seslenir:
Ölüm geçilirse bir aşkla geçilir.

10.2.19.5 BAGISLA BENI SIIR

BAĞIŞLA BENİ ŞİİR
Bağışla beni şiir,

Bu yıl da yeni yılın umut veren ilk şiirini yazamadım...
Bu ayazda, sokakta evsiz barksız insanları düşündüm...
Daha dün güneşe aldanıp da sürgün veren filizi,
Kursağı boş sığınağına varamayan kuşu,
Bir şiirde okyanusu üç yılda geçen serçeyi düşündüm...
Dünyanın dört bir yanında ölüm gibi büyüyen açlığı,
Bitmek bilmeyen savaşları,
Acılı anaların daha da artacağını,
İşkenceyi, kaybedilmeleri, katledilmeleri;
Ölüm oruçlarını, acıyı, zulmü ve kan emicileri;
İşbirlikçileri, itirafçıları,
Yağlı urganlarıyla iftiracıları düşündüm...
Yeni Hiroşimalara gebe dünyayı,
Zevki sefa içinde tepinen
Kapitalizmin insan kanlarıyla besili hayvanlarını düşündüm...
Üzüldüm, ağladım, tiksindim...
Ve sıktım yumruğumu dağ gibi bir öfkeyle
Kavgayı güzel eyleyen emeğin önünde saygıyla eğildim...
Bağışla beni şiir,
Bu yıl da yeni yılın umut veren ilk şiirini yazamadım...

10.2.19.6 BEN O ZAMANLAR GENÇ BIR SAIRDIM

BEN O ZAMANLAR GENÇ BİR ŞAİRDİM
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Bir kıza sevdalanmıştım
Gökyüzü kadar güzel
Gökyüzü kadar serin
Denizler kadar derin bir kıza
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
O'na mektuplar yazardım
O okumazdı mektuplarımı
Ben okurdum kendime
O'nu arardı gözlerim
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
O'nu severdim eksilen yanlarımla
O sevmezdi beni inadına
Çığlıklar atıp gülerdim buna

Kimsecikler duymazdı çığlıklarımı
Yosun kokulu bir çift gözden başka
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Bir gün O'nu beni öldürürken görmüştüm
Ölmüştüm o vakit, çoğalarak ölmüştüm
Vakit akşam üzeriydi
Hiç kimse görmemişti öldüğümü
Bir ben görmüştüm
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Dinsiz kitapsız bir şair
Tanrı dedikleri bende seviydi
Bir ona inanırdım
Bir de O'nun eşsiz güzelliğine
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Gökyüzü dolardı gözlerime
Uykularımı bölerdi bir bulut
Hiç uyumazdım, uyuyamazdım
Uyusam bir, hiç uyanmazdım
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Sokak lambalarının altında geceleyen
Yapraklar bulurdum ellerimde buruş buruş
Yüreğim sevinin hüzünden eviydi
Bulsam bir yolunu bu kentten gidecektim
Gidecektim ihtimal intihar edecektim
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Uzun şiirler yazardım aşka dair
Bir yaşamak tuttururdum ölümsüz
O ömrümce beklediğim dizeydi
Aklıma gelirdi gözleri ansızın
Tutar kendimi vururdum
Aklımı alan gözleriydi...
Ben o zamanlar genç bir şairdim
Bir kıza sevdalanmıştım adını unuttum
Saçları dudakları nasıldı bilmem
Bir beyaz yelkene benzer miydi elleri

Aklımı alan gözleriydi...

10.2.19.7 Bülent.htm

Bülent ÖZCAN

25 Şubat 1973'te Kayseri'nin Sarız ilçesinde doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Gaziantep'te tamamladı. Londra'da Southgate, Nottingham'da New College'de okudu. Gaziantep'te yayımlanan Doğuş, Önder, Yeni Gazete, Sizin Gazete, Ekspres ve Arena gazetelerinde sanat yönetmenliği; Doğan ve Şok gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü görevlerinde bulundu; Gaziantep 27 gazetesinde felsefe ve kültür sanat üzerine yazılar yazdı. Şiir sergileri açtı. Gaziantep'te otobüs durağında açtığı 5. resimli şiir sergisi ulusal basında yer aldı. Şiirleriyle; Aykırı Sanat, Berfin Bahar, Çalı, Damla, Edebiyat Gündemi, Gülpınar, Kırk Merdiven, Kuzeysu, Şafak, Öteki-siz, Şiir Defteri, Wird başta olmak üzere pek çok dergide göründü. Ayrıca, kendi isminin yanı sıra, şiir ve yazılarıyla, A. Ozan Akgüneş, Özlem Günay Aytekin, Can Ozan takma adlarıyla da, "Benim için gerçek bir sanat-edebiyat okuluydu" dediği, Sadettin Kaplan'ın yönettiği " Genç Kalemler" sayfasında yer aldı. Şiirleri, Naser Feiz tarafından Farsça'ya çevrilerek, Tahran'ın önde gelen sanat edebiyat dergilerinde yayımlandı.

2 Temmuz 1993'te Sivas'ta meydana gelen insanlık dışı olaylara, Gaziantep'te ilk tepki Bülent Özcan'dan geldi; Gaziantep'te bulunan Atatürk Anıtı'na "Sivas'ta Katledilen Sanatçıların Anısına" yazılı bir çelenk bırakarak, böyle bir katliama insanların tepkisiz kalmasını eleştirdi. Şiirlerini, Şubat 1994'de "En Güzel Ben Ölürüm" adlı bir kitapta topladı, büyük ilgi gördü. Nisan 1995'te, Bağbozumu Ortak Betik'i yayımladı; coşkuyla karşılandı. Ancak, kimi siyasal nedenlerden dolayı, Bağbozumu'nun yayınına ara vermek zorunda kaldı. Mayıs 1996'te yeni şiirlerle birlikte "En Güzel Ben Ölürüm"ün ikinci basımı, Ankara'da, İlke Kitabevi tarafından yayımlandı. Şairler, eleştirmenler, O'nu, yaşamın özgün şairi olarak selamladılar. İnsanların kimi toplumsal olaylara karşı duyarsızlığını ve aydınların da susarak kendi kabuğuna çekilmesini eleştirmek amacıyla, bir dizi propesto girişiminde bulunma kararı aldı. İlk protesto olarak, 8 Kasım 1996'da, Galata Köprüsü üzerinde kitaplarını denize attı. 25 Şubat 1997'de ise, Gaziantep Asrî Mezarlığı'nda, ölülere bir şiir dinletisi sunarak, mezarlıklara şiir kitaplarını bıraktı. Her iki protesto da haber ajansları aracılığıyla ulusal basında yer aldı.

Türkiye Yazarlar Sendikası, Edebiyatçılar Derneği ve Kilis Gazeteciler

Cemiyeti üyesi. Mayıs 1997'de Türkiye'den ayrılarak Londra'ya yerleşti. 1996-2002 yılları arası yazdığı şiirleri, Ocak 2002'de, Hera Şiir Kitaplığı'nca, " Gelincik Tozları" adıyla İstanbul'da yayımlandı.

YAPITLARI

En Güzel Ben Ölürüm (Şubat 1994)
En Güzel Ben Ölürüm (Yeni şiirlerle birlikte, ikinci baskı, Mayıs 1996)
Gelincik Tozları (Ocak 2002)

10.2.19.8 CANIM ANNEM

CANIM ANNEM
Yemeyip de yediren,
Giymeyip de giydiren,
Her an bizi düşünen
Canım annem, gül annem.
Kol açıp, kanat geren,
Ömrünü bize veren,
Biz gülünce sevinen
Canım annem, gül annem.

10.2.19.9 DEVRAN TERS YÖNE DÖNÜYOR

DEVRAN TERS YÖNE DÖNÜYOR
Dönüyor devran dönüyor,
Devran ters yöne dönüyor...
İşkence, açlık, kıyım var;
Devran ters yöne dönüyor...
Zindan içinde zindanlar,
Kurşuna dizilir canlar,
Ölür nice genç insanlar,
Devran ters yöne dönüyor...
Hiroşima, Halepçeler
Zincirler ve kelepçeler,
Ana babasız bebeler,
Devran ters yöne dönüyor...
Tarih kör topal ve sağır,
Duymaz seni bağır bağır;
Gözyaşı, zulüm ve kahır,
Devran ters yöne dönüyor...

10.2.19.1 DÜS ÖRTEN

DÜŞ ÖRTEN
Salınır şiirim uykuda
Yanar diri imgelerim
Yüreğim mürekkep lekesi
Damıtır acıyı güzellerim
Hüznümü kanatır bir dize
Süzülüp içinden dizelerin
Gezerim bir bir sözcükleri
Yüzümü Nil'e dökerim
Benim uslu çocuk yanım
Söyle nerde yitik gemin
Kıyı belledin göğü hep
Denizini görmediğin...

10.2.19.1 EN GÜZEL BEN ÖLÜRÜM

EN GÜZEL BEN ÖLÜRÜM!..
Böyle umut doluyken tepeden tırnağa
Böyle seviyorken seni amansız
Böyle değerliyken
Böyle yüceyken sevda
En güzel ben ölürüm
K e s i n!..

10.2.19.1 EN GÜZELI SIIRLERIN

EN GÜZELİ ŞİİRLERİN
Sözcükler değil ama
O'nu bana bir ana
doğurdu
En güzeli şiirlerin
Canım kızım Şiirsu!
Işığı düşüncemin
H
o .
ş .
g .
e n
l i

d

10.2.19.1 EZGISI MAVI

EZGİSİ MAVİ
Usul usul açıyorsun içimde
düş ırmağı bir göğü güzelliyorsun
bir ezgi düşürüyorsun mavi
kanatlanıp güzü elliyorsun
Usul usul açıyorsun içimde
uzun bir zamanı demliyorsun
yokluktan geliyorsun hünerli
bir ömrü yeniden deniyorsun
Usul usul açıyorsun içimde
sözcük sözcük çoğalıyorsun
bir imge oluyorsun bu şiirde
dokunduğum an kanıyorsun

10.2.19.1 FILLER KITAP OKUMAZ SIIR YAZAR

FİLLER KİTAP OKUMAZ ŞİİR YAZAR
Harflerin gövdesinden kan mı sızar
Ürkütülmüş sözcükler nereye kaçar
Nasıl taşır zaman bunca yalanı
Şiir mi bu yazılan; neden, fakat;
Filler kitap okumaz şiir yazar! ..

10.2.19.1 GELINCIK TOZLARI

GELİNCİK TOZLARI
Okumadan atladığın sayfalar,
Hayatının kırık notlarıdır...
Anılar, şimdi o yorgun sular;
Bu şiirin kanayan rüzgârıdır...
Her ırmak kendi göğüne yaslanır,
Her kuş kendi göğünü gök sanır...
Sahiplenerek yürüdüğün o ömür var ya;
Havada uçuşan gelincik tozlarıdır...

10.2.19.1 KANAYAN ÖMRÜM BENIM

KANAYAN ÖMRÜM BENİM
Anam
Hep aynı güzel kadın
Duygulu içten cana yakın
İkizim
Üşüyen sıcak yanım
Anam
Yüreğimde süren ışkın
Göğü kuşatılmış mavi
Şiirimi yurt edinen kuş sürüsü
Çağlanın çağıldayan yeşili
Sürgün göğümün yağmur bulutu
Çocukluğumun yitik türküsü
Anam
Ateşin ağzı
Acının yalazı
Serçenin kanı
Ruhumu seyre durduğum aynam
Tanrıya komşu bahçem
Çocukların kiraz çaldığı
Anam
Umudun soluk alışı
Suyun kendine akan tarihi
Toprağın alın teri
Rüzgârın uyuduğu vadi
Yarım kalmış şiirlerin adresi
Kelebeğin çiçekten elleri
Anam
Kendini doğuran kadın
Yunus'un bilge yüreği
Kanayan ömrüm benim

10.2.19.1 KARINCA

KARINCA
Bir buğday tanesine
Dört elle sarılıyor.
Uyuşuk tembellere
Bakıp da darılıyor.

İbret alın çocuklar
Çalışkan karıncadan.
Uyuşuk tembellerden
Var mı hiç adam olan

10.2.19.1 KÖREBE

KÖREBE
Gece
Gündüz
Gündüz gece.
Ben körebe...
Çabuk saklan,
Kim yetişse,
O der
Sobe!..

10.2.19.1 OKUMAK GEREK

OKUMAK GEREK
Daha çok şey bilmek için,
İleriyi görmek için,
Gerçekleri görmek için
Daha çok okumak gerek.
Daha güçlü devlet için,
Huzur için, servet için,
Daha mutlu millet için
Daha çok okumak gerek.
Tembellikten vazgeçelim,
Okumayı yol seçelim,
Okumak, bilmektir derim,
Daha çok okumak gerek...

10.2.19.2 SAVAS

SAVAŞ
Savaşın dili olsa konuşur
Yüreği olsa duyar
Gözü olsa görür
Dilsiz yüreksiz kör savaş
Çocuklara nasıl kıyar

Nasıl insanları öldürür
Savaş kara bir bulut
Üzerinde insanlığın
Demoklesin kılıcı gibi durur
Meydan okur insanlığa
Asırlardır sürgün umut
Boynu bükük durur onur
İnsan bir gün savaşı
Yenince insan olur...

10.2.19.2 SEN ELMASINI YEDIN

SEN ELMASINI YEDİN!..
Sen elmasını yedin
Göğün kuşları hatırlamıyor seni
Unuttun yüzünü sildin rengini
Sesine ihanet ettin
Sen elmasını yedin
Göğün kuşları hatırlamıyor seni...

10.2.19.2 YALNIZLIKTAN ÜSÜYOR IÇIMDE KELIMELER

YALNIZLIKTAN ÜŞÜYOR İÇİMDE KELİMELER
Kederden kendime köprüler yapıyorum
Kıldan ince kılıçtan keskince köprüler
Her köprüden bir şiir okuyup geçiyorum
Yalnızlıktan üşüyor içimde kelimeler
Yüzünün denizinden atlaslar biçiyorum
Kendimden çok uzağa gitsem de çok kereler
Şiir ki salt coşkuyla yazılmaz biliyorum
Yalnızlıktan üşüyor içimde kelimeler
Çok ölmüş bir şairim yıldızlardan daha çok
Dalında uğuldayan şu rüzgârdan daha çok
Çok ölmüş yoksul ölmüş ama en erken ölmüş
Yalnızlıktan üşüyor içimde kelimeler

10.2.19.2 ÇOCUK NAZLI BIR ÇIÇEK

ÇOCUK NAZLI BİR ÇİÇEK
Kızınca üzülecek,
Kırılıp incinecek,

Sevilince gülecek,
Çocuk nazlı bir çiçek...
Çocuklar ilgi ister,
Dosdoğru bilgi ister,
Çoçuğu sevgi besler,
Çocuk nazlı bir çiçek...
Onlarındır bal-petek,
Onlarındır gelecek,
Zamanla büyüyecek,
Çocuk nazlı bir çiçek

10.2.19.2 ÇOCUKLUK MEVSIMI

ÇOCUKLUK MEVSİMİ
Çocukluk mevsimi ne çabuk geçti,
Hayaller güzeldi, düşler güzeldi...
Annelerin yüzü daha güleçti,
Baharlar güzeldi, kışlar güzeldi...
Bulutlar üstüne ne düşler kurdum,
Sapanla devleri gözünden vurdum,
Gece Kaf Dağı'na çıkıp oturdum,
Zümrüt Anka denen kuşlar güzeldi...
Bir çağı yürürdüm iki adımla,
Kişnerdi dal atım bağladığımda,
Kaybolan bilyeme ağladığımda,
Gözümden süzülen yaşlar güzeldi...

10.2.19.2 IZ-DÜS-IM

İZ-DÜŞ-İM
Ey zaman
kırık aynam
bu kez
yanıltma beni
Nakıp Ali'nin* sinemasında
hüznü gıdıklayan
makinist olayım
Şairin Notu: *Nakıp Ali, Güneydoğu'daki ilk sinemayı Gaziantep'te açan
1940'lı, 50'li yılların Gaziantep'inin bir simgesi...

10.2.20 Bünyamin Dogruer

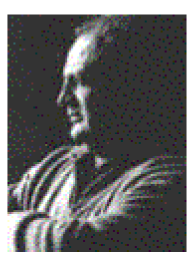
10.2.20.1 Tepeden Tirnaga Yürek

Tepeden Tırnağa Yürek

Hayat sıkılmış bir yumruk gibi
sanki zaman ortaçağ
ve çiviliyoruz zulmün kahrını
yanına asıyoruz başörtülü bir fotoğrafı
burda beyazıt meydanında
çynar yaprağını dökerken
yorgun gölgeleri düşer taşlara
umut gözlü kyzlaryn
sevinçleri direniş
düşleri peygamber çiçeği döker
özgürlük günlerine
konuşsan birisiyle
başörtüye uzanan elin akıbetini
anlatır beni kaynuka yahudilerini
dinlenen zulmün sesi
bu memleketi
ihaneti
bunca inananları düşündüm
marazlı kalpleri, kalpteki lekeleri
yaz yağmuru gibi kesildi yardım elleri
güneş buluta girdi
haykırmasını öğrendi de parke taşlary
biz öğrenemedik, biz utanmazlar
ey tepeden tırnağa yürek olan bacılar
vurmuş
faşizmin kırılası elleri
örtünüz galip ve onurlu
"Ey iman edenler iman ediniz" bir daha
analar sürün yiğitleri alanlara
öfkeleri, yumrukları sürün meydanlara
susmak daha acı
ne güzel şey direnişle beklemek
doğacak baharı...
Bünyamin Doğruer

10.2.20.2 Yorgun atlarimla geliyorum

Yorgun atlarımla geliyorum

Şu yaralı yüreğini göreyim
nedir bu uğultu gecenin derinliğinde
ey düşler akıtan su
ne kadar berrak ölümler var
aldıran kim
bir yerleri kanar coğrafyamın
öfkelerin türküsünü coğrafyamın
öfkelerin türküsünü söyler yüreğim
aldıran kim
Ne dedin beyefendi, filistin mi?
Şöyle biraz biftek...
göğüs ızgara...
yarım kilo sarma...
açıver lütfen ve biraz baharat...
tamam, ne kadar borcum.

Şu yaralı yüreğini göreyim
yanarak sevmenin toprağında
ey selahaddin
yorgun düşmüş atlarımla geliyorum
senin hatırana
hayatın bir tenha yerinden girerek geliyorum
ey filistinin güzel başağı
şöyle bir görsem seni doyasıya
yıldız çiçeklerini koklasam
o zaman başlasam yaşamaya
baksam vınlayan sapan taşlarına
ben de atsam bismilllah deyip ölümsüz kılsa beni

dilimde hep hüzün ey selahaddin
ne zaman patlayacak aşkın suskunluğu
yanarak sevmenin toprağında
içimdeki dağların başında şaha kalkar intifada
aldıran kim
ben marşlar söylerken sarılırım yüreğime
mazlum ırmaklara açılır tüm kapılarım
büyük fırtınaların bahçesinde
o kırmızı gül
ansızın meydanlarda sapan taşıyla
yağmur tufan ve bunalma
başlar yahudi de ölüm korkusu
çevir yapraklarını tarihin
kalbim hayberde atıyor

bir anneden akan muhacir güller solarken
ben gidiyorum
göğsüme doldurup can veren kelimeleri
saçlarını özgürlük türküsüne bağlayan yıldız
çocukları görmeye
ey selahaddin yorgun atlarımla geliyorum
başımda alev
yanarak sevmenin toprağına

Bil ki umut intifada'dır
yenilmeyen intifada
atılan her kurşun yanacak senin alnında
Davud'dan kalma sapanını çapraz astıkça marşlarına
soluk soluğa atan şahdamar
ve kudüsün nabzında
ürperir bir rüzgarla
avuçlarda sımsıkı bir taş
başları dik yüreklerinde celadet
bir kurşun bir deli kurşun ey güzelim şehadet
bekle beni ey selahaddin
yorgun atlarımla geliyorum
yana yıkıla sevmenin toprağına
saçlarını özgürlük türküsüne bağlayan
yıldız çocukları görmeye...

Bünyamin Doğruer

10.2.20.3 Öfkenin Siiri

Öfkenin Şiiri

Ben
kim ne derse desin savaştan gayrısında yokum
haydi düş peşime gidelim ebedi diri kalmaya doğru
nicedir hayın suskunluğumuzdan, bak
bir daha dağlandı yüreğimiz
roketlerle gelen ölümle yitirdik hasretimizi
Hizbullah eri Abbas Musavi'yi
ama gül açmaz deme sakın
siperden sipere seken ölümlere dost
canlar namluya kondu andlar içildi
şimdi bırakalım artık aglamayı sızlamayı
savaşın dilini konuşturalım
erkekçe bir kavgaya soyunan
intikama tutkun yürekleri konuşalım
öfkeler çıksın kınından
hayat bağışlayan silahlara yüklensin umutlar
o tetiğe basan eller sehadeti anlatırlar...
gözlerimiz yoruldu bu topraklarda
gidelim kan da gelir arkamızdan aşkta
kanatarak toprakları tel örgülü sınırları
gidelim görelim yahudiyi HAYBERCE...
Bünyamin Doğruer

10.3 C

10.3.1 Cahit Sitki TARANCI

10.3.1.1 ABBAS

ABBAS
Haydi Abbas, vakit tamam;
Akşam diyordun işte oldu akşam.
Kur bakalım çilingir soframızı;
Dinsin artık bu kalb ağrısı.
Şu ağacın gölgesinde olsun;
Tam kenarında havuzun.
Aya haber sal çıksın bu gece;
Görünsün şöyle gönlümce.
Bas kırbacı sihirli seccadeye,
Göster hükmettiğini mesafeye

Ve zamana.
Katıp tozu dumana,
Var git,
Böyle ferman etti Cahit,
Al getir ilk sevgiliyi Beşiktaş'tan;
Yaşamak istiyorum gençliğimi yeni baştan.

10.3.1.2 AFFET BIZI LAMBA

AFFET BİZİ LAMBA
Öyle sarmaş dolaş olduk,
O kadar geçtik ki kendimizden
Lambayı söndürmeyi unutmuşuz,
Perdeleri çekmeyi de.
Meğersem sabah olmuş;
Gün pencereden bizi gözetler.
Cânım geceye veda etmek lazım;
Günün gösterdiği yoldan gitmek lazım,
Affet bizi lamba,
Seni buralara kadar sürükledikse,
Geceki sarhoşluğumuza bağışla.
Vakit varken dönsen memleketine;
Tutsak biz de her günkü yolumuzu.
Haydi uğurlar olsun;
Gecemiz sana emanet.

10.3.1.3 AKROSTIS

AKROSTİŞ
Var olan bir sen, bir ben, bir de bu bahar.
Elden ne gelir ki? Güzelsin, gençliğin var.
Dünyada aşkımız ölüm gibi mukadder.
İnan ki bir daha geri gelmez bu günler.
Âlemde bir andır bize dost esen rüzgâr.

10.3.1.4 Anlamak / Cahit Sitki Taranci

Anlamak / Cahit Sıtkı Tarancı
Yaşım ilerledikçe daha çok anlıyorum
Ne büyük nimet olduğunu ah ey güzel gün
Boş yere üzülmekte mana yok anlıyorum
Kadrini bilmek lazım artık her açan gülün
Şükretmek türküsüne daldaki her bülbülün

Yanmak da olsa artık aşk ile yaşıyorum.

10.3.1.5 Atatürk'ü Düsünürken / Cahit Sitki Taranci

Atatürk'ü Düşünürken / Cahit Sıtkı Tarancı
Ne şairane mevsimdi eskiden sonbahar
Bahçeleri talan eden bir deli rüzgardı
Kırılan dal düşen yaprak şaşkın uçan kuşlar
Eskiden sonbaharın bir güzelliği vardı
Gel gör ki Atatürk'ün ölümünden bu yana
Sonbahar dahi bir tuhaf bir başka geliyor
Vatan gerçeklerini hatırlatıp insana
Türk yüreklerimizi burka burka geliyor

10.3.1.6

Avuçlarıma Sığmıyor Yıldızlar / Cahit Sıtkı Tarancı
Öyle dalmışım ki bu akşamüstü,
Komşu arsadır gözümde gökyüzü.
Ben dünyadan bihaber bir çocuğum,
Kayıp zıpzıplarımı arıyorum.
Koşun çocuklar, koşun komşu kızlar,
Avuçlarıma sığmıyor yıldızlar.

10.3.1.7 ASK ILE

AŞK İLE
Baktım ki gökyüzü baştan başa bulut
Unut diyor o güzel günleri unut
Baktım ki deniz her dalgasıyla düşman
Kuşlar av peşinde balıklar pusuda
Çok gerilerde kalmış çıktığım liman
Yok görünürde sığınacak bir ada
Baktım ki musibet gün gelip çatmış
Yolcusunda tayfasında şafak atmış
Ne yelken kâr eder ne kürek ne istim
Dayandım aşk ile yürüttüm gemiyi
Aşk ile koskoca dağları düz ettim
Avladım sonunda o civân kekliği

10.3.1.8 Askimiz / Cahit Sitki Taranci

Aşkımız / Cahit Sıtkı Tarancı
Zulmü pek çok insafı az
Hayata karşı aşkımız
Ne etseler ki çatlamaz
Bir sabır taşı aşkımız.

Samanlık seyran dediğin
Aşkımız aşk ile zengin
Dünyada her güzelliğin
Yol arkadaşı aşkımız.
Alın yazım alın yazın
Yıldızım oldu yıldızın
Temeli sağlığımızın
Her şeyin başı aşkımız

10.3.1.9 Bahar Sarhoslugu / Cahit Sitki Taranci

Bahar Sarhoşluğu / Cahit Sıtkı Tarancı
İlk sevgilinin gülüşüne benzer
Bir Nisan havası değil mi esen?
Zincirlere, kelepçelere inat,
Kanatlarımı açmak zamanıdır;
Allah'a ısmarladık kaldırımlar.
Giyenler düşünsün dar elbiseyi,
Ölçülü sözü, hesaplı adımı
Ben kurtuldum kafeste kuş olmaktan;
Saltanat sürer gibi uçuyorum,
Erik ağacı gelin olduğu gün.
Hayranım bu şehrin bacalarına
İrili ufaklı hep bir ağızdan.
Nasıl derinden bu gökyüzüne doğru
Bir türkü söylüyorlar öyle sessiz!
Dumanın daim olsun güzel baca!
Yuvası saçakta kalan kırlangıç,
Yavrusu dallara emanet serçe,
Derken camiler üstünde güvercin
Minareler katından geçiyorum
Gökyüzü mahallesi İstanbul'un
Süt beyaz bir martıyım açıklarda
Gemilere ben yol gösteriyorum,
Buğday ve ilaç yüklü gemilere
Bir kanat vuruşta bulutlardayım;
Bir süzülüşte vatanım dalgalar!

10.3.1.10 Bayram Yemegi / Cahit Sitki Taranci

Bayram Yemeği / Cahit Sıtkı Tarancı
Korkarım felekte bir gün
Bir bayram yemeğinde.
Anam, babam gibi kardeşlerim de,
En güzel dalgınlığında ömrün.
Beni gurbette sanıp
Keşke gelseydi bu bayram
Diyecekler.
Ve birdenbire yürekler,
Aynı acıyla yanıp
Hepsinin gözleri yaşaracak.
Öldüğümü hatırlayarak.

10.3.1.11 Bayram Yemegi

Bayram Yemeği

Korkarım felekte bir gün
Bir bayram yemeğinde.
Anam, babam gibi kardeşlerim de,
En güzel dalgınlığında ömrün.
Beni gurbette sanıp
Keşke gelseydi bu bayram
Diyecekler.
Ve birdenbire yürekler,
Aynı acıyla yanıp
Hepsinin gözleri yaşaracak.
Öldüğümü hatırlayarak.
Cahit Sıtkı Tarancı

10.3.1.12 Ben Ask Adamiyim / Cahit Sitki Taranci

Ben Aşk Adamıyım / Cahit Sıtkı Tarancı
Dolaştığım denizlerce düşünüyorum,
Bineceğim son gemi değil midir
Hayır sahibi omuzlarda giden tabut.
Herkes gibi teselliye muhtaç olsaydım eğer,
Derdim ki: "Elbet bir ağlayanım olur benim de;
Ramazan geceleri Yasin okuyanım,
Baharda kabrime menekşe getirenim de."
Fakat bütün bunlar da olur,
Yine tasa etmem,
Yine kırılmam kimseye.
Ben aşk adamıyım,
Sevmeye geldim insanları,
Gönlümle, elimle, kafamla sevmeye;
Hesapsız, karşılıksız,
Ayrılık gayrılık gözetmeden.
Gün gelip gidersem şayet,
Öyle severekten gideceğim ki,
Karanlık kıyılardan bile olsa,
Candan selamlarım,
Civarımdan geçecek gemileri;
Güneşli gemileri;
Şarkılı gemileri;
İçlerinde kendim varmışım gibi!

10.3.1.13 Bir Ölünün Agzindan / Cahit Sitki Taranci

Bir Ölünün Ağzından / Cahit Sıtkı Tarancı
Kabrime çiçek getirenlere gülerim;
Gafil kişilermiş şu insanlar vesselam;
Bilmezler ki bu kabirle yoktur alakam;
Ben o çiçeklerdeyim, ben o çiçeklerim.

10.3.1.14 Biz Nerdeyiz Sevgilim / Cahit Sitki Taranci

Biz Nerdeyiz Sevgilim / Cahit Sıtkı Tarancı
Gecesi benden, mehtabı senden
Bir bahçesi var ki aşkımızın,
Mevsimlerdir dolaşırız, bitmez.
Kim demiş ki zamanla gül solar?
Bülbül hiç yorulur mu türküden?
Dilbersin işte, delikanlıyım.
Ne hikmettir bu Yarab, ne güzel!
Herhalde yeryüzünde değiliz;
Sahiden biz nerdeyiz sevgilim?

10.3.1.15 BIR ÖLÜNÜN AGZINDAN

BİR ÖLÜNÜN AĞZINDAN
Kabrime çiçek getirenlere gülerim;
Gafil kişilermiş şu insanlar vesselâm;
Bilmezler ki, bu kabirle yoktur alâkam;
Ben o çiçeklerdeyim, ben o çiçeklerim.

10.3.1.16 BIR SEY

BİR ŞEY
I.
Bir şey ki hava gibi ekmek gibi su gibi
Lâzım insana lâzım onsuz yaşanılmıyor
Ana baba gibi dost gibi yavuklu gibi
Kalp titremeden göz yaşarmadan anılmıyor
Bir şey ki gözünüzde memleket kadar aziz
Aşk ettiğimiz kendimize dert ettiğimiz
Adını çocuklarımıza bellettiğimiz
Bir şey ki hasretine dayanılmıyor
II.
Bir şey daha var yürek acısı
Utandırır insanı düşündürür
Öylesine başka bir kalp ağrısı
Alır beni ta Bursa'ya götürür
Yeşil Bursa'da konuk bir garip kuş
Otur denmiş oracıkta oturmuş
Ta yüreğinden bir türkü tutturmuş
Ne güzel şey dünyada hür olmak hür
Benerci Jokond Varan Üç Bedrettin
Hey kahpe felek ne oyunlar ettin

En yavuz evlâdı bu memleketin
Nâzım ağabey hapislerde çürür

10.3.1.17 Cahit Sitki TARANCI

Cahit Sıtkı TARANCI

4 Ekim 1910 tarihinde Diyarbakır'da Camiikebir mahallesinde doğdu, 12 Ekim 1956 tarihinde Viyana (Avusturya)'da öldü. Asıl adı "Hüseyin Cahit" tir. İlkokulu Diyarbakır'da okudu. İstanbul'a Saint Joseph Lisesi'nde başladığı ortaöğrenimini Galatasaray Lisesi'nde tamamladı (1931). Sonra İstanbul'da Mülkiye Mektebi'nde (1931-1935) ve Yüksek Ticaret Okulu'nda okudu. Yüksek öğrenimini tamamlamak için Paris'te Sciences Politiques'te sürdürdü (1938-1940). Öğrenimi sırasında Paris Radyosu'nda Türkçe yayınlar spikerliği yaptı. Savaş sırasında kentin işgal edilmesi üzerine yurda döndü. 1944 yılından başlayarak Ankara'da Anadolu Ajansı, Toprak Mahsulleri Ofisi ve Çalışma Bakanlığı'nda çevirmen olarak çalıştı. 1954 yılında felç geçirdi, sağıtımı için götürüldüğü Viyana'da yaşamı son buldu. Mezarı Ankara'dadır.

Hece ölçüsünün olanaklarını genişletti; içtenlik, yalınlık ve akıcı bir söyleyişin egemen olduğu; aşk, doğa sevgisi, geçmiş,ölüm, özlem, yalnızlık, yaşama sevinci gibi izleklerin işlendiği şiirlerinde şairanelikten ve şiirsellikten vazgeçmedi. Fransız şairlerinden, özellikle Baudelaire ve Verlaine'den etkilenmiştir.

YAPITLARI
Ömrümde Sükût (1933)
Otuz Beş Yaş (1946)
Düşten Güzel (1952)
Sonrası (1957, ölümünden sonra)
Bütün Şiirleri (1983) Otuz Beş Yaş Şiirleri, 1983, Hazırlayan Asım Bezirci, "Bütün Şiirleri" adıyla önce Varlık Yayınlarından daha sonra Can Yayınlarından çıkarken adı "Otuz Beş Yaş Bütün Şiirleri" diye değiştirilmiştir.
Peyami Safa Hayatı ve Eserleri (1940)
Ziya'ya Mektuplar (1957, ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1946 Cumhuriyet Halk Partisi Şiir Yarışması

10.3.1.18 Deniz / Cahit Sitki Taranci

Deniz / Cahit Sıtkı Tarancı
Bu akşam vakti deniz,
O bütün hasretimiz,
Sanki gelmiş de dile,
Nedametin sesiyle,
Çarparak kayalara,
Yetmez mi, diyor deniz,
Karada çektiğiniz?

10.3.1.19

Desem Ki / Cahit Sıtkı Tarancı
Desem ki vakitlerden bir nisan akşamıdır
Rüzgarların en ferahlatıcısı senden esiyor
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini
Ormanların en kuytusunu sende görmekteyim
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını
Toprakların en bereketlisini sende sürdüm
Sende tattım yemişlerin cümlesini
Desem ki sen benim için,
Hava kadar lazım,
Ekmek kadar mübarek,
Su gibi aziz bir şeysin;
Nimettensin, nimettensin.
Desem ki...
İnan bana sevgilim inan
Evimde şenliksin bahçemde bahar
Ve soframda en eski şarap
Bırak ben söyleyeyim güzelliğini,
Rüzgarla nehirlerle, kuşlarla beraber.
Günlerden sonra bir gün,
Şayet sesimi farkedemezsen
Rüzgarların nehirlerin kuşların sesinden,
Bil ki ölmüşüm.
Fakat yine üzülme müsterih ol
Kabirde böceklere ezberletirim güzelliğini
Ve neden sonra
Tekrar duyduğun gün sesimi gök kubbede
Hatırla ki mahşer günüdür
Ortalığa düşmüşüm seni arıyorum

10.3.1.20 DEGISIK

DEĞİŞİK

Sen her gün başka bir güzel olsan

Ben her gün başka bir âşık
Her göz göze gelişimizde
Yıldırımla vurulmuş gibi olsak
Yepyeni bir aşk olsa aramızdaki
Her seferinde
Ne harika olurdu yaşamak
Hele evlilik
Sen her gün başka bir güzel olsan

10.3.1.21 DÜSTEN GÜZEL

DÜŞTEN GÜZEL
İlktir baharın gömlümce geldiği
İlktir hem sarhoş hem ayık olduğum
Bir gerçek içindeyim düşten güzel
Sevdiğim gülüyor yanıbaşımda
Aşkından tâlihimin düzeldiği
Sen gökte ararken yerde bulduğum
Bir sende gördüm ince ruh ince bel
Sende murada erdim kırk yaşımda

10.3.1.22 Fani Dünya / Cahit Sitki Taranci

Fani Dünya / Cahit Sıtkı Tarancı
İlk günden alıştığımız emektar aydınlık,
Anne yüzünde, dost yüzünde, evlat yüzünde;
Her sabah başlayan şeye doymadık,
Düşümüz gerçeğimiz ne varsa yeryüzünde.
Gökyüzü belledik şu ürperen maviliği,
Başımız darda kalınca el açtığımız yer;
Gökyüzüdür avutan akıllıyı deliyi,
Gökyüzünde bulutlar uçurtmalar ümitler.
Her mevsimiyle insanı ayrı ayrı saran,
Bunca güzelliği nasıl koyup gideceğiz;
Yaman çalacak o çalmayası saat yaman,
Geçmiş ola bir kez yumuldu mu gözlerimiz

10.3.1.23 Fikr-i Sabit / Cahit Sitki Taranci

Fikr-i Sabit / Cahit Sıtkı Tarancı
Ne bileyim ben
Kimdi Amerika'yı keşfeden
Ne eder beş kere beş
Güneyden mi kuzeyden mi doğardı güneş
Kaçıncı padişahtı Yavuz
Aylardan Nisan mı yoksa Temmuz
Ne bileyim nereye gider turnalar

Şeftali ne zaman çıkar
Bahçemde gül açmış ya karanfil
Umurumda değil
Sabahlara dek kadeh elde
Aklım fikrim o güzelde...

10.3.1.24

Gece Şarkısı / Cahit Sıtkı Tarancı
Âlemde gündüz gönlüme işkencedir;
Bence bayram ufukta gün bitincedir.
Günün geçit vermez karlı dağlarını
Sanki sihirbaz bir el eritincedir.
Bütün gün beklediğim bahar ki gece,
Gökte yıldızların da ümidincedir.
Yollar, yollarda nihayet içime denk,
Sonsuzlaşarak başı boş gidincedir.
Ben ister güleyim, ister ağlayayım,
Sesimi yalnız kendim işitincedir.
Âlemde gündüz gönlüme işkencedir;
Bence bayram ufukta gün bitincedir.

10.3.1.25 Gençlik Böyledir Iste / Cahit Sitki Taranci

Gençlik Böyledir İşte / Cahit Sıtkı Tarancı
İçimi titreten bir sestir her gün.
Saat her çalışında tekrar eder:
"Ne yaptın tarlanı, nerede hasadın?
Elin boş mu gireceksin geceye?
Bir düşünsen yarıyı buldu ömrün.
Gençlik böyledir işte, gelir gider;
Ve kırılır sonra kolun kanadın;
Koşarsın pencereden pencereye."
Ah o kadrini bilmediğim günler,
Koklamadan attığım gül demeti,
Suyunu sebil ettiğim o çeşme,
Eserken yelken açmadığım rüzgâr
Gel gör ki, sular batıya meyleder,
Ağaçta bülbülün sesi değişti,
Gölgeler yerleşiyor pencereme;
Çağınız başlıyor ey hâtıralar.

10.3.1.26 Gerçek / Cahit Sitki Taranci

Gerçek / Cahit Sıtkı Tarancı
Can yoldaşım olmasa olmasın
Yanlızım diye hayıflanmasın
Eğilmiş üstüne gökyüzü masmavi
Bir anne şefkatine müsavi
Üç adım ötede deniz
Dosttur, ne öfkesi ne durgunluğu sebepsiz
Bir derdin varsa açılabilirsin ağaçlara
Ağaç yaprak verir sır vermez rüzgara

Ve kış yaz
Dalda kuş eksik olmaz
Dağ başında duman
Yanlızlık nedir göreceksin öldüğün zaman

10.3.1.27 GÜN EKSILMESIN PENCEREMDEN

GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDEN
Ne doğan güne hükmüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur;
Ah aklımdan ölümüm geçer;
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.
Ve gönül Tanrısına der ki:
- Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin penceremden!

10.3.1.28 Gün Olur Ki / Cahit Sitki Taranci

Gün Olur Ki / Cahit Sıtkı Tarancı
Gün olur ki ne gökyüzü para eder,
Ne deniz kenarı, ne bağlar bahçeler.
Gün olur ki ne kız ne rakı ne şiir,
Hiçbir sey insanı sarmaz, kandıramaz;
Her çeşmeden boş döner, elindeki tas.
Gün olur ki çıldırmak işten değildir.

10.3.1.29 Gündüz / Cahit Sitki Taranci

Gündüz / Cahit Sıtkı Tarancı
Ey sâkin suları karıştıran el,
Balıklara huzur vermiyen dalgıç,
Ey zenginle fakir, çirkinle güzel
Arasında keskin parlayan kılıç.
Gündüz, ey sızlayan kalb, ağrıyan diş,
Ey yaşamaktaki tükenmez tasa,
Git sor niçin sana düşman kesilmiş,
Geceden geceye uçan yarasa.

10.3.1.30 HEPIMIZE DAIR

HEPİMİZE DAİR
Yalnız kendi başın mı dertli sanırsın,
Gölgesi yeryüzünde avare insan?
Taş da istemezdi yosun tuttuğunu;
Solmakta her çiçek kokusu uçunca.
Tasadır ağaca rüzgârda yaprağı;

Her kuş yanar az çok ölen yavrusuna;
Sivrisinek de halinden memnun değil;
Vızıltısı şikâyet makamındadır.

10.3.1.31

Her Günkü Şarkım / Cahit Sıtkı Tarancı
Şehirde bir kasvet,
Rüzgârda bu dâvet,
Enginde hürriyet,
Serde gençlik varken,
Beyaz açılırken
Bu mavi sularda
Her gün binbir yelken,
Âni bir kararda,
Edip şehre veda,
Niçin acep niçin
Sen de bir geminin
Yolcusu değilsin?
Şehirde bu kasvet,
Rüzgârda bu dâvet,
Enginde hürriyet,
Serde gençlik varken.

10.3.1.32 Hâtiralar / Cahit Sitki Taranci

Hâtıralar / Cahit Sıtkı Tarancı
Bilmem ki hâtıralar,
Ne istersiniz benden,
Gelir gelmez sonbahar?
Bu kanad çırpış neden?
Cama vuracak ne var
Ey eski hâtıralar
Sanmayın güller açar,
Bülbül değildir öten;
Bu rüzgâr başka rüzgâr
Ne istersiniz benden,
Bilmem ki hâtıralar,
Gelir gelmez sonbahar?

10.3.1.33 KAR VE HATIRALAR

KAR VE HATIRALAR
Kar yağıyor, yine kar, yine kar, yine mahşer gibi kar.
Sanki güller içinde gülen taze kadınlar,
Bana beyaz buseler, beyaz buseler yollar;
Sanki güller içinde gülen taze kadınlar.
Bir rüya görür gibi gözümde sevinçler var.
Beyaz bir sükût işte: kar yağıyor, kar, kar, kar;

Sanırım ki uçuyor gözümde hatıralar.
Beyaz bir sükût işte: kar yağıyor, kar, kar, kar...

10.3.1.34 Kara Sevda

Kara Sevda

Bir kere sevdaya tutulmaya gör;
Ateşlere yandığının resmidir.
Aşık dediğin, Mecnun misali kör;
Ne bilsin alemde ne mevsimidir.

Dünya bir yana, o hayal bir yana;
Bir meşaledir pervaneyim ona.
Altında bir ömür döne dolana
Ağladığım yer penceresi midir?

Bir köşeye mahzun çekilen için,
Yemekten içmekten kesilen için,
Sensiz uykuyu haram bilen için,
Ayrılık ölümün diğer ismidir.
Cahit Sıtkı Tarancı

10.3.1.35 Karanliktaki Hazine / Cahit Sitki Taranci

Karanlıktaki Hazine / Cahit Sıtkı Tarancı
Karanlığa sevgiyle baktığım gece gördüm
Hala o güven sevinciyle uçmakta gönlüm
Süründüğümüz bu çamur deryasından uzak
Bu yerlere uğramamış bir bahar içinde
Gerçekten cennet misali bir dünya kuracak
Gürbüz nesiller büyüyor sağlıklar içinde
Çocuklarımız torunlarımız var içinde

10.3.1.36 Korktugum Sey / Cahit Sitki Taranci

Korktuğum Şey / Cahit Sıtkı Tarancı
Gün çekildi pencerelerden;
Aynalar baştan başa tenha.
Ses gelmez oldu bahçelerden;
Gök kubbesi döndü siyaha.
Sular kesildi çeşmelerden;
Nerden dolacak bu taş nerden,
Nergislerin açtığı yerden
Ey kuş uçurtmıyan ejderha?
Ne yardan geçilir, ne serden;
Korkuyorum bu gecelerden.
Bel bağladığım tepelerden

Gün doğmıyabilir bir daha.

10.3.1.37 Korkunç Güzel / Cahit Sitki Taranci

Korkunç Güzel / Cahit Sıtkı Tarancı
Bu el titremesi kadeh tutarken
Bu yaşta nasıl koyuyor insana
Orhan gibi vaktinde gitmek varken
Değer mi oyalanmana
Rakıdan tütünden beter alışık
Olduğumuz korkunç güzel bir şey var
Tutmuş bırakmaz bizi bir sıkımlık
Canımız çıkana kadar.

10.3.1.38 Kulak Ver Ki

Kulak Ver Ki... / Cahit Sıtkı Tarancı
Kulak ver ki havasında bahçemizin,
Gök maviliğinden, dal yeşilliğinden
Bir türkü söylenmede kendiliğinden;
Nasıl dinlersen öyle, sen veya hazin.
Kulak ver, dolaşan ruhumuzu tel tel;
Dallardaki tomurcukları ürperten
Bir türkü söylenmede kendiliğinden;
Dinlenmedikçe ömrün artar, öyle güzel!

10.3.1.39 Madem Ki Vakit Aksam / Cahit Sitki Taranci

Madem Ki Vakit Akşam / Cahit Sıtkı Tarancı
Mademki vakit akşam,
Madem ne evim barkım,
Ne de bir tek âşinam,
Açılsın gizli sofram,
Gelsin kadehte rakım,
Dostum, neşem ve şarkım!
Mademki vakit akşam!

10.3.1.40 Memleket Isterim / Cahit Sitki Taranci

Memleket İsterim / Cahit Sıtkı Tarancı
Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.
Memleket isterim
Ne başta dert, ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.
Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.
Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikayet ölümden olsun.

10.3.1.41 MEMLEKET ISTERIM

MEMLEKET İSTERİM
Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun;
Kuşların çiçeklerin diyarı olsun.
Memleket isterim
Ne başta dert, ne gönülde hasret olsun;
Kardeş kavgasına bir nihayet olsun.
Memleket isterim
Ne zengin fakir, ne sen ben farkı olsun;
Kış günü herkesin evi barkı olsun.
Memleket isterim
Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun;
Olursa bir şikâyet ölümden olsun.

10.3.1.42 Mezarlik / Cahit Sitki Taranci

Mezarlık / Cahit Sıtkı Tarancı
Ve şehrin şenliğine karşılık
Susar servileriyle mezarlık.
Susar ve hatırlar: - Bu kırık
Aynadaki hazin perişanlık
Sizindir, siz gafil, siz bihaber
İnsanlar bilseydiniz ne bekler
Bir gün açmak için bu çiçekler;
Ölülerin sükûnu çiçekler

10.3.1.43 Mesgale

Meşgale

Kimi insan derbeder
Ömrünü heba edip gider
Kimisi maişet derdine düşmüş
Rahattan bihaber
Olmayacak işler peşinde
Kimisi taban teper
Kimisi dul kimisi yetimdir
Alınyazısı kahreder
Aklından zoru var kiminin
Merhamet ister
Ben sevda çekerim
Hepsinden beter.
Cahit Sıtkı Tarancı

10.3.1.44 Mesgale / Cahit Sitki Taranci

Meşgale / Cahit Sıtkı Tarancı
Kimi insan derbeder
Ömrünü heba edip gider
Kimisi maişet derdine düşmüş
Rahattan bihaber
Olmayacak işler peşinde
Kimisi taban teper
Kimisi dul kimisi yetimdir
Alınyazısı kahreder
Aklından zoru var kiminin
Merhamet ister
Ben sevda çekerim
Hepsinden beter.

10.3.1.45 Misafir / Cahit Sitki Taranci

Misafir / Cahit Sıtkı Tarancı
Bir gece misafirim olsan yeter;
Dolar odama lâvanta kokusu;
Soğur sevincinden sürahide su.
Ay pencerede durup durup güler.
Havva kızlarının en dilberini
Görsün diye aya karşı soyunsan!
Okşasam, öpsem, koklasam bir zaman,
Vücudunun ürperen her yerini.
Teneffüs eder gibi seviştikçe,
Doğacak çocuğum aklıma gelir;
Şiir söylerim saadete dair,
Odama misafir olduğun gece.

10.3.1.46 MISAFIR

MİSAFİR
Bir gece misafirim olsan yeter,
Dolar odama lavanta kokusu;
Soğur sevincinden sürahide su.
Ay pencerede durup durup güler.
Havva kızlarının en dilberini
Görsün diye aya karşı soyunsan!
Okşasam, öpsem, koklasam bir zaman,
Vücudunun ürperen her yerini.
Teneffüs eder gibi seviştikçe,
Doğacak çocuğum aklıma gelir;
Şiir söylerim saadete dair,
Odama misafir olduğun gece.

10.3.1.47 NÜ

NÜ
Uykusuz gecemde bir kadın!
Gözlerinin ay ışığında
Vücudu kar beyazlığında;
Saçları bir hazine altın.
Ne ateşimden haberi var,
Ne bilir çıplak olduğunu;
Varlığını ve yoksulluğunu
Duymadan güzel ve bahtiyar!

10.3.1.48 OTUZ BES YAS SIIRI

OTUZ BEŞ YAŞ ŞİİRİ
Yaş otuz beş! yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.
Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz,

Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.
Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız,
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız.
Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.
Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? ölen kim?
Bu kaçıncı bahçe gördüm tarumar?
Neylersin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak.
Kimbilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak,
Taht misali o musalla taşında.

10.3.1.49 Otuz Bes Yas / Cahit Sitki Taranci

Otuz Beş Yaş / Cahit Sıtkı Tarancı
Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.
Dante gibi ortasındayız ömrün.
Delikanlı çağımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafile bugün,
Gözünün yaşına bakmadan gider.
Şakaklarıma kar mı yağdı ne?
Benim mi Allahım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünüyorsunuz;
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim:
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim

Yalandır kaygısız olduğum yalan.
Hayal meyal şeylerden ilk aşkımız;
Hatırası bile yabancı gelir.
Hayata beraber başladığımız
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikçe artıyor yalnızlığımız
Gökyüzünün başka rengi de varmış!
Geç farkettim taşın sert olduğunu.
Su insanı boğar, ateş yakarmış!
Her doğan günün bir dert olduğunu,
İnsan bu yaşa gelince anlarmış.
Ayva sarı nar kırmızı sonbahar!
Her yıl biraz daha benimsediğim.
Ne dönüp duruyor havada kuşlar?
Nerden çıktı bu cenaze? Ölen kim?
Bu kaçıncı bahçe gördüm tarumar.
N'eylesin ölüm herkesin başında.
Uyudun uyanamadın olacak
Kim bilir nerde, nasıl, kaç yaşında?
Bir namazlık saltanatın olacak.
Taht misali o musalla taşında.

10.3.1.50 Oyun / Cahit Sitki Taranci

Oyun / Cahit Sıtkı Tarancı
Uçtu uçtu leylek uçtu
Uçtu uçtu masa uçtu
Uçtu uçtu semahat uçtu
Uçtu uçtu. . .?
Ne uçtu sanırsınız çocuklar
Uçtu uçtu gençliğim uçtu

10.3.1.51 Paydos / Cahit Sitki Taranci

Paydos / Cahit Sıtkı Tarancı
Paydos bundan böyle çılgınlıklara!
Sert konuşmaya başladı aynalar,
Yetişir koştum aşkın peşi sıra;
Bitirdi beni bu içki, bu kumar.
Ne saklayayım gaflet ettiğimi,
Elimle batırmışım gençliğimi;
Binip gideceğim en güzel gemi!
Aldığını geri vermez dalgalar.
Meyhaneler, sabahçı kahveleri,
Cümle eş dost, şair, ressam serseri,
Artık cümbüşte yoksam geceleri
Sanmayın tarafımdan hıyanet var.
Yaş ilerliyor... Artık geçti bizden;
Kişi ev bark edinmeli vakitken.
Gün gelince biz değil miyiz ölen?
Cenazemiz yerde kalmasın dostlar!

10.3.1.52 Perisan Sofra / Cahit Sitki Taranci

Perişan Sofra / Cahit Sıtkı Tarancı
Öldü; ne rüzgârlar girdi içeri,
Ne bir kuş havalandı pencereden.
Öldü; kimse görmedi melekleri;
Sorma nasıl habersiz gitti giden.
Bir uzun sefere çıktı, diyorlar;
Gemiyi gören var mı? hani deniz?
Sen gittin, soframız oldu târumar;
Doğan günü yadırgıyor hâlimiz.

10.3.1.53 Renkler / Cahit Sitki Taranci

Renkler / Cahit Sıtkı Tarancı
Gündüze alışan renkler,
Her gece perişan renkler.
Eşyada bakış mısınız,
Zamanda akış mısınız,
Gözümde hatıralar mı?
Yekpare varlığımı
Siz misiniz parçalayan,
Farksız kırık aynalardan?
Sizde mi yaşamaktayım,
Gülmekte,ağlamaktayım,
Gündüze alışan renkler,
Her gece perişan renkler?

10.3.1.54 Robenson / Cahit Sitki Taranci

Robenson / Cahit Sıtkı Tarancı
Robenson, akıllı Robenson'um,
Ne imreniyorum sana bilsen!
Göstersen adana giden yolu;
Başımı dinlemek istiyorum.
Ben gemi olurum, sen kaptan ol;
Yelken açarız bir sabah vakti.
Güneşte gölgemiz olur deniz
Yolculuk! derken adamızdayız.
İsterdim tercümanım olasın,
Tanıtasın beni balıklara,
Vahşi kuşlara ve çiçeklere;
Bizdendir diyesin benim için.
Ağaca çıkmasını bilirim,
Tanırım meyvanın olmuşunu;
Taş kırmak da gelir elimizden
Ateş yakmak da, aş pişirmek de.
Robenson, halden bilir Robenson,
Adan hâlâ batmadıysa eğer,
Alıp götürsen beni oraya,
Deniz yolu kapanmadan evvel!

10.3.1.55 Sanatkârin Ölümü / Cahit Sitki Taranci

Sanatkârın Ölümü / Cahit Sıtkı Tarancı
Gitti gelmez bahar yeli;
Şarkılar yarıda kaldı.
Bütün bahçeler kilitli;
Anahtar Tanrıda kaldı.
Geldi çattı en son ölmek.
Ne bir yemiş, ne bir çiçek;
Yanıyor güneşte petek;
Bütün bal arıda kaldı.

10.3.1.56 Sayikliyan Agaç / Cahit Sitki Taranci

Sayıklıyan Ağaç / Cahit Sıtkı Tarancı
Güzü duymıyagörsün ağaç,
Artık her günü bir işkence;
Bir hayale dalar her gece,
Başında gök ürperen bir taç.
Göz kırparken ona yıldızlar,
Baharında sanıp kendini
Çağırır eski bülbüllerini
Agaç pırıl pırıl sayıklar.

10.3.1.57 Serenad / Cahit Sitki Taranci

Serenad / Cahit Sıtkı Tarancı
Kimdir bana gülümseyen yeşillik balkonundan
Demek gecelerden sonra nihayet gün doğuyor.
Bir gülüşündü gençliği döndürdü yolundan;
Yanan şu alnım elinin gölgesiyle soğuyor.
Güzelsin ya, ne olursan ol, girdin hikayeme;
Çok değil evi barkı unutup sana uyduğum,
Ancak sen tazelikte gül yaraşır pencereme;
Uykusuz gecelerimde kokusunu duyduğum.
Eğil bak suya, ordadır güzelliğin, gençliğin.
Sen gel beni dinle, günlerimiz heba olmasın
Yorgun başımı göğsünde emniyette bileyim;
Artık taslarımız ayrı çeşmelerden dolmasın.

10.3.1.58 Yalnizlik Macerasi / Cahit Sitki Taranci

Yalnızlık Macerası / Cahit Sıtkı Tarancı
Öyle yalnız kaldım ki hayatımda
Kimi gün öldüm kimi gün ilah oldum
Çok zaman annemin dizlerine hasret
Koydum başımı kendi dizlerime
Doya doya ağladım
Paylaşırsa dost paylaşırmış
İnsanın derdini sevincini
Dost ümidiyle ortalığa düşmeye gör
Hangi kapıyı çalsan kimseler yok
Hangi omuza dokunsam yabancı çıkar

Aşık mı olmadım taparcasına
Bir Mecnun geçti o çöllerden bir de ben
Diz mi çektirmedim alemde Kerem gibi
Ferhat gibi gürz mü sallamadım dağlara
Ne Leyla yar oldu bana ne Aslı ne Şirin
O gün bugün sırtımı kendim sıvazlıyorum
Sabahları sokağa çıkmadan evvel
Cesaret şairim cesaret
Kendi saçlarımı okşuyorum geceleri
Sevgilimin saçları niyetine.

10.3.1.59 Yalnizliga Dair

Yalnızlığa Dair

Can yoldaşın olmazsa olmasın
Yalnızım diye hayıflanmayasın,
Eğilmiş üstüne gökyüzü masmavi
Bir anne şefkatine müsavi.
Üç adım ötede deniz
Dosttur, ne öfkesi ne durgunluğu sebepsiz.
Bir derdin varsa açabilirsin ağaçlara
Ağaç yaprak verir, sır vermez rüzgara
Ve kış yaz,
Dalda kuş eksik olmaz
Dağ başında duman
Yalnızlık nedir göreceksin
öldüğün zaman.
Cahit Sıtkı Tarancı

10.3.1.60 Yanilgi / Cahit Sitki Taranci

Yanılgı / Cahit Sıtkı Tarancı
Değil kardeşim değil , dal yeşil gök mavi değil
Bilsen ben hangi alemdeyim sen hangi alemde
Aklından geçer mi dersin, aklımdan geçen şeyler
Sanmam
Yıldız ve rüzgar payımız müsavi değil
Sen kendi gecende gidersin ben kendi gecemde
Vazgeç
Ayrıdır bindiğimiz gemiler

10.3.1.61 ÇOCUKLUK

ÇOCUKLUK
Affan Dede'ye para saydım,
Sattı bana çocukluğumu.

Artık ne yaşım var, ne adım;
Bilmiyorum kim olduğumu.
Hiçbir şey sorulmasın benden;
Haberim yok olan bitenden.
Bu bahar havası, bu bahçe;
Havuzda su şırıl şırıldır.
Uçurtmam bulutlardan yüce,
Zıpzıplarım pırıl pırıldır.
Ne güzel dönüyor çemberim;
Hiç bitmese horoz şekerim!

10.3.1.62 ÇOCUKLUGUM

ÇOCUKLUĞUM
Affan Dede'ye para saydım
sattı bana çocukluğumu
artık ne adım var ne yaşım
bilmiyorum kim olduğumu
hiçbir şey sorulmasın benden
haberim yok olan bitenden
bu bahar havası bu bahçe
havuzda su şırılşırıldır
uçurtmam bulutlardan yüce
zıpzıplarım pırıl pırıldır
ne güzel dönüyor çemberim
hiç bitmese horoz şekerim
Cahit Sıtkı TARANCI

10.3.1.63 Ölüm I / Cahit Sitki Taranci

Ölüm I / Cahit Sıtkı Tarancı
Sözünde durmadı mavi gökler;
Gün kararıyor gitgide ölüm.
Akşam yeli nedameti söyler;
Nedamet yer etti bende ölüm.
Ne yapsam, gün doğmuyor gönlümce;
Sudur akar kendi bildiğince,
Hangi pencereye koşsam gece;
Gitmiyor bu can bu tende ölüm.
Ne vefasız geçmişten hayır var,
Ne gelecekler imdada koşar,
Çoktandır tekneyi aldı sular;
Çoktandır ümitler sende ölüm.

10.3.1.64 Ölüm II / Cahit Sitki Taranci

Ölüm II / Cahit Sıtkı Tarancı
Sözünde durmadı mavi gökler;
Gün kararıyor gitgide ölüm.
Akşam yeli nedameti söyler;
Nedamet yer etti bende ölüm.
Ne yapsam, gün doğmuyor gönlümce;
Sudur akar kendi bildiğince,
Hangi pencereye koşsam gece;
Gitmiyor bu can bu tende ölüm.
Ne vefasız geçmişten hayır var,
Ne gelecekler imdada koşar,
Çoktandır tekneyi aldı sular;
Çoktandır ümitler sende ölüm.

10.3.1.65 Ölümden Sonra / Cahit Sitki Taranci

Ölümden Sonra / Cahit Sıtkı Tarancı
Öldük, ölümden bir şeyler umarak.
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü.
Nasıl hatırlamazsın o türküyü,
Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü,
Alıştığımız bir şeydi yaşamak.
Şimdi o dünyadan hiç bir haber yok;
Yok bizi arayan, soran kimsemiz.
Öylesine karanlık ki gecemiz
Ha olmuş, ha olmamış penceremiz;
Akar suda aksimizden eser yok

10.3.1.66 ÖLÜMDEN SONRA

ÖLÜMDEN SONRA
Öldük, ölümden bir şeyler umarak.
Bir büyük boşlukta bozuldu büyü.
Nasıl hatırlamazsın o türküyü,
Gök parçası, dal demeti, kuş tüyü,
Alıştığımız bir şeydi yaşamak..
Şimdi o dünyadan hiçbir haber yok;
Yok bize arayan, soran kimsemiz.
Öylesine karanlık ki gecemiz,
Ha olmuş ha olmamış penceremiz;
Akarsuda aksimizden eser yok.

10.3.1.67 ÖMRÜMDE SÜKUT

ÖMRÜMDE SÜKUT
Çıngıraksız, rehbersiz deve kervanı nasıl,

İpekli mallarını kimseye göstermeden,
Sonu gelmez kumlara uzanırsa muttasıl,
Ömrüm böyle esrarlı geçecek ses vermeden,
Ve böylece bu ömür, bu ömür her dakika,
Bir buz parçası gibi kendinden eriyecek.
Semada yıldızlardan, yerde kurtlardan başka,
Yaşayıp öldüğümü kimseler bilmeyecek!

10.3.1.68 Ilk Ask / Cahit Sitki Taranci

İlk Aşk / Cahit Sıtkı Tarancı
Felek ne kadar kahretse kalbimize,
Zaman zaman hatırladığımız olur,
Hangi dilber ilk aşkı tattırdı bize;
Bir bahtiyarla yaşadığımız olur.
Ah o yaz gecesi, o mehtap, o havuz!
Balkonundan gül atan cömert sevgili!
Aşkınla deli divane olduğumuz,
Sarmaşığa tırmandığımızdan belli.
Belki bugün bu yaşta tekrar olunmaz,
İlk aşk gecesinin masum yeminleri,
Fakat nerde ilk öpüşün verdiği haz?
Saadet bilmiyorum o hazdan gayri.

10.3.1.69 Insan Hiçkiriklari / Cahit Sitki Taranci

İnsan Hıçkırıkları / Cahit Sıtkı Tarancı
Geceyle bir durgunluk oldu suda
Balıklar yosunlar gibi uykuda
Dallarda rüzgar hışırtısı dindi
Bütün kuşlar yuvalarında şimdi
Korkusuyla başbaşa kaldı çiçek
Artık emniyette hem fil hem böcek
Yarab ! semada yıldız yerde kabir
Herşey bahtınca huzur içindedir
Ürperten bu sakin karıncaları
Baştan başa insan hıçkırıkları

10.3.1.70 Sasirdim Kaldim / Cahit Sitki Taranci

Şaşırdım Kaldım / Cahit Sıtkı Tarancı
Şaşırdım kaldım nasıl atsam adım;
Gün kasvet gece kasvet.
Bulutlar, sisler içinde bunaldım;
Gök mavisine hasret.
Olmuyor seni düşünmemek Tanrım,
Ummamak senden medet.
Suyun dibine vardı ayaklarım;
Suyun dibinde zulmet.
Kalmadı ümidin soluk ve cılız
Işığında bereket.

Ve ölüm, kapımda kişner, sabırsız
Bir at oldu nihayet,

10.3.1.71 Subat Günü / Cahit Sitki Taranci

Şubat Günü / Cahit Sıtkı Tarancı
Kim ne bilsin neydi beni uyutan?
Uyanmadığım o sabah uykudan.
Henüz yaşıyordum yeniden yeni
Bir şubat gününün güzelliğini.
Türkü kalmasın diye söylenmedik,
Bendim o yağan kar, âsude şenlik,
Dağlara, ovalara, şehirlere;
Sevgilinin hülyalarına göre.

10.3.1.72 SIIR

ŞİİR
Kızoğlan kız güzelliğinde şiir;
Hem sevgili hem dost hem anne yüzü.
Hala beni mest ettiği gecedir
Sanırım hem yeryüzü hem gökyüzü.
Mecnunum: şikayet etmem Leyla'dan;
Başıma ne dertler açtığı halde.
Ne mümkün vazgeçsin bu sevdadan?
Bir kerre karar kıldık bu hayalde.

10.3.2 CAHIT IRGAT

10.3.2.1 ADAM OLANA ÇOK BILE

ADAM OLANA ÇOK BİLE
Ekmeğimi gözyaşıma bandım da yedim.

10.3.2.2 AGAÇ

AĞAÇ
Ağacım, dört kol çengi kıyamet
Her dalımda bir memleket
Uzar kollarım uzar
Taşımda toprağımda bereket
Köklerimden başlar hürriyet
Bana çarptıkça anlar
Yağmur yağmur olduğunu
Rüzgâr, rüzgâr.

Taşımda toprağımda kıyamet
Köklerimden başlar hürriyet.

10.3.2.3 Cahit IRGAT

Cahit IRGAT

1916 yılında Lüleburgaz (Kırklareli)'da doğdu,. 5 Haziran 1971 tarihinde İstanbul'da öldü. Edirne Öğretmen Okulu ve Ankara Devlet Konservatuvarı'ndaki öğrenimlerini tamamlamadan bıraktı. Bir süre Paris'te yaşadı. Sinema ve tiyatrolarda başrol ve karakter rolleri oynadı. Kendi kurduğu tiyatroları yönetti.

Başlangıçta Cahit Saffet imzasını kullandı. 1935-1940 arasında hece ölçüsüyle romantik şiirler yazdı. Garip akımına yakın duran 1940 kuşağının toplumcu şairlerindendi.

YAPITLARI

Bu Şehrin Çocukları (1945)
Rüzgârlarım Konuşuyor (1947)
Ortalık (1952)
Irgatın Türküsü (1969, tüm şiirleri)

10.3.2.4 MEMNUNUM DIYEMEM

MEMNUNUM DİYEMEM
Memnunum diyemem yaşadığıma,
Bana bir şey söylemiyor
Bu deniz parçası, bu taka.
Gün bitti, yollara düştü kahır
Ötme vapur, gelemem
Dört duvara sarılmışım.
Sarmadı gitti beni
Bu yandan çarklı dünya;
İki yakam bir araya gelmiyor
Ivırı zıvırı caba.

Parmak parmak çürüdü
Bir karış ömrüm,
Yalan şeyleri özlemişim, nâfile
Nâfile şiir yazmış, kahırla yıkanmışım,
Gülmüşüm söylemişim, boşvermişim her şeye,
Senin için yaşamışım insanoğlu, nâfile!

10.3.2.5 RÜZGARLARIM KONUSUYOR

RÜZGARLARIM KONUŞUYOR
VII

Ben bir harp esiriydim
Bulutları seviyordum, hürriyeti seviyordum
İnsanları seviyordum, yaşamayı seviyordum
Bulutları gözlerimden boşalttılar bir gece.

Yalan söylemeyen bir dünyada.
Ben de yalan söyleyemem.
Ve ben şeffaf, tertemiz
Pırıl pırıl bağırıyorum:
Yetişir oltaya yem
Dile küfür olduğumuz,
Yetişir bozuk para gibi savrulduğumuz.

Gözlerim var, görüyorum:
Yarı çıplak, çırılçıplak
Ölülerle dolu toprak
Ölüler sarmaş dolaş
Ölüler sivil, asker, ihtiyar
Ölüler buram buram
Nefret kokuyor

Ve dilim var, söylüyorum:
Benim de altçenemi
Gözlerimi alacaklar belki de
Yaşamak ve hürriyet istedim diye
Ve belki de bir sabah
Gün doğmadan az önce
Heykelim dikilecek
Bir darağacına.

10.3.2.6 SOKAK

SOKAK
İnsanlar geçiyor sokaklardan
Kendi ölüleri omuzlarında
Bir hayat nefes nefese, orman orman
İnsanlar geçiyor sokaklardan
Sevgiler taşmış, merhametler taş
Buram buram tütüyoruz taştan topraktan.

10.3.2.7 INSAN GIBI

İNSAN GİBİ
Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
Ağır uykulardan uyanacaklar
Zor kapıları açacaklar
Yere sağlam basacaklar.
Sevgiden sırılsıklam
Yangınlanacak aşklar
Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
İnsanlar insan gibi yaşayacaklar.
En dar en karanlık sokaklar
Çok yakında bir gün
Çok yakında bir gün
Bayramlaşıp ışıyacaklar
Hürriyet giyecek aydınlık ayaklar.

10.3.3 CAHIT KÜLEBI

10.3.3.1 Alacakaranlikta / Cahit Külebi

Alacakaranlıkta / Cahit Külebi
Akşam karanlıklarla sarmaş dolaş
Sen de sarılmışsın yalnızlığına,
Taksiler kurşun gibi gelir geçer
Troleybüsler salına salına.
Tek tük kadınlar aydınlatır caddeyi.
Genç kızlar beyaz neonlar gibi.
Ortancalar gül rengi ışık saçar,
On beşine varmamışlar masmavi.
Sen de yalnızlık saçarsın.

İçmeye korkarsın, efkâr basar.
Ağlayamazsın elâlem var.
Şapkanı bile çıkaramazsın
Saçlarını uçurur rüzgâr...
Gittim deniz kıyısına oturdum.
Akşam karanlıklarda sarmaş dolaş,
Ben de denize akıyordum
Irmaklar gibi yavaş, yavaş...

10.3.3.2 Bir Umut / Cahit Külebi

Bir Umut / Cahit Külebi
Yorgunsun, uzaklardan gelmişsin,
Yitirmişsin ne varsa birer birer.
Bir sağlık, bir sevinç, bir umut
Onlar da nerdeyse gitti, gider.
Dost bildiğin insanların yüzleri
Aynalar gibi kapkara.
Suyu mu çekilmiş bulutların
Dönmüşsün kuruyan ırmaklara.
Taşlara düşen saat gibi
Ne artı ne eksi.
Bir sağlık, bir sevinç,
bir umut Hikaye hepsi..

10.3.3.3 BILINMEYEN

BİLİNMEYEN
O ki bardağa dökülen şaraptır
(Bal yoğunluğundadır, sıcaktır, ışıktır).
O ki sabah erken bir bahçedir
(Çayır kokusudur, serinliktir, muttur).
O ki esen yeldir kar erirken
(Çiğdemdir, ağaç çiçeğidir, okşayıştır).
O ki içilen sudur kana kana
(Özlemdir, doymayıştır, kardeştir).
O ki bir yüce ırmaktır akar
(Ürküntüdür, baş dönmesidir, gidiştir).
O ki maviliği belirsiz denizdir
(Buğulanmadır, düştür, sevmekte ölümdür).
O ki bir ince kızdır ak tenli
(Yaşamdır, umuttur, gözyaşıdır).

10.3.3.4 Cahit KÜLEBI

Cahit KÜLEBİ

1917 yılında Tokat'ta doğdu, 20 Haziran 1997 tarihinde Ankara'da öldü. İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Liselerde ve konservatuarda edebiyat öğretmenliği yaptı. Milli Eğitim müfettişliği; İsviçre'de kültür ataşeliği ve öğrenci müfettişliği yaptı. 1976-1983 yılları arasında Türk Dil Kurumu genel yazmanıydı.

1940 sonrasındaki şiirimizin yenileşmesi hareketinde kendine özgü bir yeri vardır; rahat anlatımı, içtenlik ve duyarlılığıyla ilgi çeken titiz bir şiir işçisidir. Kolay kavranan, geniş topluluklarca sevilen bir tarz gerçekleştirmiştir. Çocukluğunun, ilk gençliğinin geçtiği yörelerden izlenimler yansıtarak insan, yurt ve doğa sevgisini dile getirmiş, halkın yaşam güçlüklerine tanıklık etmiş; halk şiirinden, türkülerden de yararlanarak çağdaş bir şiir oluşturmuştur.

YAPITLARI

Adamın Biri (1946)
Rüzgâr (1949)
Atatürk Kurtuluş Savaşında (1952)
Yeşeren Otlar (1954)
Süt (1965)
Şiirler (1969)
Türk Mavisi (1973)
Sıkıntı ve Umut (1977)
Yangın (1980)
Bütün Şiirleri (1982)
Güz Türküleri (1991)
Bütün Şiirleri (1997)

ÖDÜLLERİ

1955 Türk Dil Kurumu Edebiyat Ödülü
1981 Yeditepe Şiir Armağanı

10.3.3.5 CEBECI KÖPRÜSÜ

CEBECİ KÖPRÜSÜ
Cebeci köprüsünün üstü
Karınca yuvasına benziyor.
Hamallar, körler, topallar
Oturmuş nasibini bekliyor.

Cebeci köprüsü yüksek,
Altından tren geçiyor.
Ya benim aklımdan geçenler?
Kimse bilmiyor.
Şu dünya güzelim dünya
Tıkır tıkır işliyor,
İnsanlar insanlar insanlar
Neden böyle çekişir durur?
Aklım ermiyor.
Cebeci köprüsünün korkulukları
Kara boyalı.
Daha böyle köprülerden geçersin çok
Cahit Külebi!

10.3.3.6 Dost / Cahit Külebi

Dost / Cahit Külebi
Bir gece habersiz bize gel
Merdivenler gıcırdamasın
Öyle yorgunum ki hiç sorma
Sen halimden anlarsın
Sabahlara kadar oturup konuşalım
Kimse duymasın
Mavi bir gökyüzümüz olsun kanatlarımız
Dokunarak uçalım.
insanlardan buz gibi soğudum,
işte yalnız sen varsın
Öyle halsizim ki hiç sorma
Anlarsın.

10.3.3.7 Dostlara Türkü / Cahit Külebi

Dostlara Türkü / Cahit Külebi
Dostlar bilin ki burda
Bir fakir Cahit Külebi
Garaja çekilmiş hurda
Paslanmış kamyonlar gibi
Bekler durur Ankarada.
Ne kadın, ne aşk, ne kumar
Ne çalışmak, akşamadek;
Yüz vermez oldu sokaklar
Bir bardak su, biraz ekmek,
Yaşa yaşadığın kadar!
Gel be dünyalık hevesim
Sokul bir parça yanıma!
Toplasalar çıkmaz sesim
Bütün kızları başıma,
Gelmez elimi süresim.
Hasreti yeşerten, ufak

Ufak esen mavi rüzgâr
Nerde rüyalı ve uzak
Bildir gezdiğim tarlalar!
Dul bir kadın kadar sıcak!

10.3.3.8 Dogu / Cahit Külebi

Doğu / Cahit Külebi
Yüzlerce, binlerce bit vardı
Çarşaflar, giysiler üzerinde,
Kimi yayılırdı, koyun sürüsü,
Kimiyse yanaşık düzende...
İşte Doğu bu. Bit, deprem ve acı.
Mutluluk dediğin, bir lavaş ekmek.
Bir avuç ateştir, umut dediğin.
Gerisi kar, çamur ve tezek.
Kara kan akar gecelerden.
Ölüm akar, çaresizlik akar.
Yalazlanan ıık, köpek sesleri,
Horoz sesleridir, toz gibi kalkar.
İşte Doğu bu. Kalmışık, suskunluk ve acı.
Gül dediğin orda kır çiçeğidir,
Işkındır, çaırdır yemiş dediğin,
Ecel şerbetidir yarin elinden
İçtiğin içeceğin.
İşte Doğu bu. Kesilmiş koyun başı
Gibi bakar orda insan gözleri.
Sevdalar, sıcaklık, yumuşaklık
türkülerde kalmış, bin yıldan beri.

10.3.3.9 Evvel Zaman / Cahit Külebi

Evvel Zaman / Cahit Külebi
Asardın okulu her sabah
Sen de aşıktın bir zamanlar,
Geceleri sokak sokak gezerdin
Ellerin ceplerinde yıldızları sayarak
İnsan sevdası on beşinde
Horoz şekerlerine güneşlere benzer,
Gülerdi tramvaylarda bir küçük kız
Bekareti beyaz dişlerinde
İçi kadın çamaşırı doluydu vitrinlerin
Allık pudra, frenk altını küpeler,
O tarihta dükkanların önünde
Dalıp giderdin

10.3.3.10 Farenin Ölümü / Cahit Külebi

Farenin Ölümü / Cahit Külebi
Umutsuzdu, yalnızdı, hali yoktu,
Canı çok yanıyordu günlerden beri.
Ne alnında dolaşan bir dost eli
Ne yardım isteyecek kimsesi vardı,

Ne Tanrısı, ne de peygamberi.
Günlerdir karanlık deliklerde
Yanıp sönüyordu gözleri.
Sevinç değil ki paylaşılsın
Kendi kendinindi kaderi.
Sürüne sürüne dışarı çıktı.
Kıvrıldı ateşte pençeleri.
Kurtuldu rahat etti farecik,
Rahat etti dişleri.
Kibardı, incecikti kuyruğu,
Vücudu, küçücük pençeleri.
Bir makara gibi çözüldü,
Unuttu kedileri.
Farecik! Nazlıcık! Garipçik!
Canı çok yanıyordu günlerden beri.
Kibardı, incecikti kuyruğu;
Boş koydu delikleri.
Bir varken bir yok oldu,
İşte dünyamızın işleri.

10.3.3.11 Gel Seninle Resim Yapalim / Cahit Külebi

Gel Seninle Resim Yapalım / Cahit Külebi
Gel seninle resim yapalım.
Bir yüz çizelim ince,
Küçük nezleli bir burun
Ve gözler zeytin iriliğinde.
Sonra bir gelincik, ince bir boyun,
Soyulmuş bademden daha ak bir ten,
Öyle bir yüz ki seher vakti
Mutluluk estirsin güneş doğarken
Ve saçlar çizelim, bulutlar,
Türküler, masallar gibi,
Hepsinin üstüne sonra
Kocaman bir insan yüreği.
Öyle bir yürek ki sevgiyle
Arkadaşlıkla, mutlulukla dolsun,
İsterse ondan sonra
Bütün şairler ölsün.

10.3.3.12 Gizli Sevda / Cahit Külebi

Gizli Sevda / Cahit Külebi
Senin gözlerinden öyle acı
Bir ışık geçer ki bazan...
Melek mi, şeytan mı belli olmaz
Bakar pusularda uzaktan.
Senin ellerin öyle nârin
Bulutlar gibi yüzsün varsın.
Takip penceni yüreğime
Baştan başa yırtarsın.
Masallarda iki tel birbirine
Sürtülürse yardıma devler koşar.
Senin saçların öyle gür ki

Rüzgâr esse kıyamet kopar.
Alıp başımı delicesine
Koşmak isterim nere olursa olsun.
Tutarsın devler gibi yolumu,
Ne yana koşsam durdurursun.

10.3.3.13 Güzelleme / Cahit Külebi

Güzelleme / Cahit Külebi
Evinizin önünde dolaşsam
Seni bulamazdım,
Sen gözlerinde bahçeler olan
Şimdi evimdeki karım.
Senin kadar güzel olsun çocuklarım
Gökyüzü bugün ne kadar da çok
Yıldızlarla dolu avuçların

10.3.3.14 HARP IÇINDE

HARP İÇİNDE

Babalar evlerine mahçup döndü her akşam
Harp içinde.
Anaların sütü kesildi,
Çocuklar ağladı,
Erkekler askere gitti.
Kadınlar bir deri bir kemik.
Harp içinde kızlar sarardı.

Savaşanlardansa
Ancak bir hatıra kaldı.

10.3.3.15 Hasret / Cahit Külebi

Hasret / Cahit Külebi
Şimdi tarlalarda güneş vardır,
Karlar donmuştur otların uçlarında,
Artık akşamları dinlenemem
Başım avuçlarında.
İçi korku dolu kış gecesi
Hiç yatağın yok mu sıcak!
Dağları dolduran kır çiçeği
Hangi rüzgarlar seni koklayacak!
Saçlarımı kesip rüzgara atacağım!
Ta ki haber götürsün bir gün sana!
İçimde bir şeytan var, diyor ki:
Aklına ne gelirse yapsana.

Ben bu şiiri yazdım atlı talimde
Bulunduğum şehir İstanbul'du.
Ağır ağır kar yağıyordu,
Atımın yelesi bulut renginde.

10.3.3.16 Hikaye / Cahit Külebi

Hikaye / Cahit Külebi
Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!
Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları yoktu,
Ben bu yüzden serinliğe hasretim
Okşa biraz!
Benim doğduğum köylerde
Buğday tarlaları yoktu,
Dağıt saçlarını bebek
Savur biraz!
Benim doğduğum köyleri
Akşamları eşkiyalar basardı.
Ben bu yüzden yalnızlığı hiç sevmem
Konuş biraz!
Benim doğduğum köylerde
Şimal rüzgarları eserdi,
Ve bu yüzden dudaklarım çatlaktır
Öp biraz!
Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

10.3.3.17 HIKÂYE

HİKÂYE
Senin dudakların pembe
Ellerin beyaz,
Al tut ellerimi bebek
Tut biraz!
Benim doğduğum köylerde
Ceviz ağaçları yoktu,
Ben bu yüzden serinliğe hasretim
Okşa biraz!
Benim doğduğum köylerde
Buğday tarlaları yoktu,
Dağıt saçlarını bebek
Savur biraz!

Benim doğduğum köyleri
Akşamları eşkıyalar basardı.
Ben bu yüzden yalnızlığı hiç sevmem
Konuş biraz!
Benim doğduğum köylerde
Kuzey rüzgârları eserdi,
Ve bu yüzden dudaklarım çatlaktır
Öp biraz!
Sen Türkiye gibi aydınlık ve güzelsin!
Benim doğduğum köyler de güzeldi,
Sen de anlat doğduğun yerleri,
Anlat biraz!

10.3.3.18 Kadinlar / Cahit Külebi

Kadınlar / Cahit Külebi
Neden kadınlar böyle sıcak?
Neden kadınlar böyle taze?
Yaz gelince basmalar giyerler?
Sade
Ben yine çocukları severim
Bütün kadınlardan ziyade.

10.3.3.19 Kayip Sevda / Cahit Külebi

Kayıp Sevda / Cahit Külebi
Bir yandan türkü söyler
Bir yandan yürür ağlıyarak,
Sevdası rüzgâr gibi iter
Dere boyunca yalnayak.
Nilüferler gibi solgun Ophelia!
Yanaklarına yapışır saçları.
Açılır etekleri suyun yüzünde,
Seyrederdi söğüt ağaçları.
İnsan kalbi o zamanlar da vardı
Daha küçüktü, daha kırmızıydı ama şimdikinden
Kopardılar kalbini Ophelia'nin
Nilüferler gibi sarardı.
Şimdi de kızlar sokaklarda,
Minnacık eller, ayaklar, saçlar.
Ama nerde onlar, nerde Ophelia
Nerde evvel zaman içindeki aşklar.
Sevdamız kayboldu zamanlarda.
Dişi ceylânla erkek ceylân
Ayrı yönlere koşar gider.
Bir sevişmek kaldı romanlarda.

10.3.3.20

Masaldaki Yalnızlık / Cahit Külebi
Ben yalnızlığı
Gökte uçar gördüm.
Ben yalnızlığı
Garip naçar gördüm.
Ben yalnızlığı
Gelir geçer gördüm.

10.3.3.21 Mustafa Kemal / Cahit Külebi

Mustafa Kemal / Cahit Külebi
Bir gemi yanaştı Samsun'a sabaha karşı
Sel'am durdu kayığı, çapari, takası
Selam durdu tayfası.
Bir duman tüterdi bu geminin bacasından, bir duman
Duman değildi bu!
Memleketin uçup giden kaygılarıydı.
Samsun limanına bu gemiden atılan
Demir değil!
Sarılan anayurda
Kemal Paşanın kollarıydı.
Selâm vererek Anadolu çocuklarına
Çıkarken yüce komutan
Karadeniz'in halini bir görmeliydi.
Kalkıp ayağa ardı sıra baktı dalgalar
Kalktı takalar,
İzin verseydi Kemal Paşa
Ardından gürleyip giderlerdi
Erzurum'a kadar.

10.3.3.22 RÜZGÂR

RÜZGÂR
Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.
Nerelerde gezmiş tozmuş
Öğrenemedim.
Besbelli denizden çıkıp
Kıyılar boyunca gitmiştir.
Tuz kokusu, katran kokusu, ter kokusu
Yüreğini allak bullak etmiştir.
Sonra başlamış tırmanmaya dağlara doğru
Bulutları koyun gibi gütmüştür,
Okşayıp otları yaylalarda
Büyütmüştür.

Köylere de uğradıysa eğer
Islak, karanlık odalarda beşik sallamıştır
Güneş altında çalışanlara
İmdat eylemiştir.
Sonra başlayıp alçalmaya ovalara doğru,
Haşhaş tarlalarında eflatun, pembe, beyaz,
Kıraçlarda mavi dikenler...
Toz toprak gözlerine gitmiştir.
Kentlere de uğramış ki yanımdan geçti,
Haşhaş çiçeğine benzer kızlar görmüştür.
Bir gülüş, bir tel saç, allık pudra
Alıp gitmiştir.
Şimdi bir rüzgâr geçti buradan
Koştum ama yetişemedim.
Soraydım söylerdi herhalde
Soramadım.

10.3.3.23 SABRET

SABRET
Sen petekte bir gömeç bal gibisin!
Renksin yazdan kıştan, tazeliksin bahardan.
Yapraklarda dolaşan serin bir rüzgarsın ki
Her gün eser durursun hafızamdan.
Ellerin var beyaz güller gibi küçücük,
Mutlak kalbin tomurcuklardan pembe!
Sanki yeşil yaylalardır gözlerin
Alnımda ter ve kuvvetsin işimde.
Ben kanadı kırık bir kuş değilim
Döner birgün gurbet ellerde kalan
Sabret neşem, sabret şarkım, sabret sevdiğim,
Sabret kalbi tomurcuklardan pembe olan.

10.3.3.24 SEVDA BAHÇESI

SEVDA BAHÇESİ
Bir gül mahzun durur bahçede
Yaprakları yorgun.
Sen pembe güllerin en pembesi!
Hasta solgun.

Bir gül taze durur bahçede
Yaprakları diri.
Sen beyaz güllerin en beyazı
Sabahlar kadar iri.
Bir gül baygın durur bahçede
Yaprakları serin.
Sen sarı güllerin en sarısı
Yağmur gibisin.
Pembe gül hülyandır açılmış,
Beyaz gül yanakların,
Sarı gül dağınık saçlarındır,
Ve mahzun kalbim ateş gibi
Yanan dudaklarındır.

10.3.3.25 Sevda / Cahit Külebi

Sevda / Cahit Külebi
Bildim ki nasibim yalnız sen,
Ekmeğim senden gelirmiş,
İnsan uyuyabilirmiş
İzin verirsen.
Dolaşamıyorum sokakta
Rüzgarla serinleyemiyorum,
Esneyip gerinemiyorum
Upuzun yatamıyorum parkta.
Bir mavi balon mudur bu yaz
İçi sevda dolu yolculuk,
Kurtar beni artık ey çocuk!
Dişleri papatyadan beyaz!

10.3.3.26 SIVAS YOLLARINDA

SIVAS YOLLARINDA
Sıvas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar gider
Tekerleri meşeden.
Ağız dil vermeyen köylüler
Odun mu, tuz mu, hasta mı götürürler?
Ağır ağır kağnılar gider
Sıvas yollarında geceleri.
Ne, yıldızlar kaynaşır gökyüzünde,
Ne, sevdayla dolar taşar gönüller,
Bir rüzgâr eser ki bıçak gibi
El ayak şişer.

Sıvas yollarında geceleri
Ağır ağır kağnılar gider.
Kamyonlar gelir geçer, kamyonlar gider
Toz duman içinde,
Şavkı vurur yollara,
Arabalar dağılır şoförler söver,
Sıvas yollarında geceleri
Katar katar kağnılar gider.

10.3.3.27

Tokat'a Doğru / Cahit Külebi
Çamlıbel'den Tokad'a doğru
Tozlu yolların aktığı ırmak!
Ben seni çoktan unuttum;
Sen de unuttun mu, dön geri bak.
Atların kuyruğu düğümlü,
Bir yandan yağmur yağar, ıslak;
Bir yandan hamutlar şak şak eder,
Bir yandan tekerler döner, dön geri bak.
Orda, derenin içinde
İki üç akçakavak,
Tekerler döner, başım döner,
Kavaklar yeşeriyor dön geri bak.
Orda, derenin içinde
İki üç çırılçıplak
Alçacık damı düşündükçe
Gözlerim yaşarıyor, dön geri bak.
Irmaklar gibi uzaklaşır
Bir türkü kadar uzak
Tekerler iki çizgi bırakır,
Hamutlar şak şak eder, dön geri bak.

10.3.3.28 Umut / Cahit Külebi

Umut / Cahit Külebi
Bir Umut Yorgunsun, uzaklardan gelmişsin,
Yitirmişsin ne varsa birer birer.
Bir sağlık, bir sevinç, bir umut
Onlar da nerdeyse gitti, gider.
Dost bildiğin insanların yüzleri
Aynalar gibi kapkara.
Suyu mu çekilmiş bulutların
Dönmüşsün kuruyan ırmaklara.
Taşlara düşen saat gibi
Ne artı ne eksi.
Bir sağlık, bir sevinç,
bir umut Hikaye hepsi...

10.3.3.29 UÇAK YOLCULUGU

UÇAK YOLCULUĞU
Bir uçağım olmalı benim,
Binip üstüne, binip üstüne,
Şu dünyayı gezmeliyim,
Gidip Akdeniz kıyılarına.
Merhaba demeliyim,
Sıcak sıcak denizlerde,
Çimen gemici çocuklara.
Bir uçağım olmalı benim.
Binip üstüne, binip üstüne,
Daha uzaklara gitmeliyim,
Ta Fransa'ya, Berlin'e
Selam demeliyim dört iklimden.
Özgürlük için dövüşmeye gelenler
Ölümlü günler bitti mi?
Ölen tüfekler sustu mu?
Kazanlarda sıcak aşlar pişti mi?
Bir uçağım olmalı benim,
Binip üstüne, binip üstüne,
Diyar diyar gitmeliyim...

10.3.3.30 Yalnizlik / Cahit Külebi

Yalnızlık / Cahit Külebi
Ben yalnızlığı
Gökte uçar gördüm
Ben yalnızlığı
Garip naçar gördüm
Ben yalnızlığı
Gelip geçer gördüm.

10.3.3.31 Yeni Gelin / Cahit Külebi

Yeni Gelin / Cahit Külebi
Senin ellerini
Öpmeye kıyamam
Senin yüzüne
Bakmaya kıyamam
Neden kızarıyorsun yeni gelin
Sokakta rastladığım zaman?

10.3.3.32 YESEREN OTLAR

YEŞEREN OTLAR
Bir melek su taşıdı,
Biri serinlik taşıdı uzaktan
Biri yeşillik getirdi.
Yıldırım gibi, ama sessiz
Çimenler sökün etti kara topraktan.
Sonra sen geldin dünya güzelim!
Yürüdün salına salına,
Bastığın yerde güller açtı,
Sarıldı ayaklarına.
Aşk da yeşeren otlara benzer
Günü saati bilinmez.
Bakarım bir gün hepsi solmuş
Dünya güzelim gider gitmez.

10.3.3.33 Yurdum / Cahit Külebi

Yurdum / Cahit Külebi
1917 senesinde
Topraklarında doğmuşum.
Anamdan emdiğim süt
Çesmenden tarlandan gelmiş.
Emmilerim hudutlarında
Senin için döğüşürken ölmüşler.
Kalelerin burcunda
Uçurtma uçurmuşum,
Çimmişim derelerinde.
Bir andız fidanı gibi büyümüşüm.
Topraklarının üstünde.
Koca koca kamyonlara binmişim.
Daha büyük şehirlerine
Okumaya gitmişim.
Eşkiyalar yolumu kesmiş,
Alacak şey bulamamışlar.
Topraklarının üstünde
Top oynamış, aşık olmuş, düşünmüş,
Ahbap edinmişim.
Kederlendiğim günler olmuş
Naçar dolaşmışım sokaklarında,
Sevinçli günlerim olmuş
Başım havalarda gezmişim.
Bağrımı açıp ılgın ılgın
Esen serin rüzgarlarına,
İlk defa kıyılarından
Denizi seyretmişim.
Issız çorak ovalarında
Günlerce yolculuk etmişim.

Ağladığım senin içindir
Güldüğüm senin için
Öpüp başıma koyduğum
Ekmek gibisin.

10.3.3.34 YIRMINCI YÜZYILIN ILK YARISI

YİRMİNCİ YÜZYILIN İLK YARISI
Yirminci yüzyılın ilk yarısı
Ölüm çağı oldu
Zulüm çağı oldu
Yalan çağı oldu.
Yirminci yüzyıl insanları
Asıp kestiler
Kesip biçtiler
Tepeler gibi ölü yığıp
Deryalar gibi kan içtiler.
Çocukları ağlattılar
Kadınların ırzına geçtiler.
Yirminci yüzyıl, insanların
Ağlamasın da kimler ağlasın!
Cahit KÜLEBİ

10.3.3.35 Zerdali Agaci / Cahit Külebi

Zerdali Ağacı / Cahit Külebi
Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım,
Aklın ermeden.
Bak kurt gibi kalın yapılı
Görmüş geçirmiş ağaçlara
Küçük zerdali ağacım,
Pişman olursun sonra.
Şimdi okşar da hafif hafif
Bir gün yerden yere çalar rüzgar
Küçük zerdali ağacım,
Bakma güzel gitsin havalar.
Sallasın dalların çocukların gibi
Bakma güneş ısıtsın varsın
Küçük zerdali ağacım,
Sonra donarsın
Zemheri bahar mı olur
Akşamları seyret anlarsın
Sakın erkenden çiçek açma
Küçük zerdali ağacım.

10.3.3.36 Zerdali Agaci / Cahit Külebi

Zerdali Ağacı / Cahit Külebi
Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım,
Aklın ermeden.
Bak kurt gibi kalın yapılı
Görmüş geçirmiş ağaçlara
Küçük zerdali ağacım,
Pişman olursun sonra.
Şimdi okşar da hafif hafif
Bir gün yerden yere çalar rüzgar
Küçük zerdali ağacım,
Bakma güzel gitsin havalar.
Sallasın dalların çocukların gibi
Bakma güneş ısıtsın varsın
Küçük zerdali ağacım,
Sonra donarsın
Zemheri bahar mı olur
Akşamları seyret anlarsın
Sakın erkenden çiçek açma
Küçük zerdali ağacım.

10.3.3.37 ZERDALI AGACI

ZERDALİ AĞACI
I
Havalar güzel gidiyor
Sen de çiçek açtın erkenden
Küçük zerdali ağacım,
Aklın ermeden.
Bak kurt gibi kalın yapılı
Görmüş geçirmiş ağaçlara
Küçük zerdali ağacım,
Pişman olursun sonra.
Şimdi okşar da hafif hafif
Bir gün yerden yere çalar rüzgâr
Küçük zerdali ağacım,
Bakma güzel gitsin havalar.
Sallansın dalların çocuklar gibi
Bakma güneş ısıtsın varsın
Küçük zerdali ağacım,
Sonra donarsın.
Zemheride bahar mı olur
Akşamları seyret anlarsın
Sakın erkenden çiçek açma

Küçük zerdali ağacım.

10.3.3.38

Çiçekle Konuşma / Cahit Külebi
Artık ne pencerem var seni koyacak
Ne masam,
Sevgilim de yok bu şehirde
Çiçek seni alıp ne yapsam

10.3.3.39 Çürüyen Otlar / Cahit Külebi

Çürüyen Otlar / Cahit Külebi
I
Bilinmez hangi şehirde
Yaşarsın aşktan habersiz,
Küçük çakıl taşım, nasıl bulayım!
Kaybolmuşsun bir kocaman nehirde.
Bu kimin çocuğu, der, seni görenler.
Benim çocuğum, diye, sesim gelir uzaktan.
Bunca kötülüğü bağışlatır bakışın
Yanakların kızarır ağlamaktan.
Bir gün sokakta rastlasam, ellerini
Alsam avuçlarıma okşasam.
Sıcaklığını tanır da mısralarımdan
Kız kardeşimsin sanırlar belki.
Sen orada, ben burada
Birbirimizden habersiz
Ayrı yaylalarda yeşeren otlar gibi
Bekleye bekleye çürüyeceğiz.
II
Senin oturduğun şehirde
Gökyüzü mavidir benimkinden,
Çiçekler daha taze
Kuşlar bile güzeldir birbirinden.
Şarkılar daha neşeli, daha mahzun
Akşamlar daha garipsi,
Umut alabildiğine geniş,
Umutsuzluksa denizler gibi;
Trenler bile daha sevinçli
Daha kederli gelir gider.
Gençler bütün haşarı
Yaşlılar büsbütün kederlidirler.
Kadınların sütü daha gür, daha ak
Çocukların iştahı, yerinde,
Gemiciler bile daha sarhoştur
Doğup büyüdüğün şehirde.
Garibim! Nazlım! Öksüzüm
Hayal rüzgarlarıyla emzir beni de
Uzak ya, kokunu duyuyorum
Gül gibi açıldığın şehirde.

10.3.3.40 Ölümlü Insanlar Için / Cahit Külebi

Ölümlü İnsanlar İçin / Cahit Külebi
Hepiniz öleceksiniz!
Tanrı katına çıkacaksınız utanmadan!
Ruhlarınız koyup kaçacak sizi!
Topraklara gömüleceksiniz.
Kurtlar, böcekler, solucanlar
Sevinçle saldıracak üstünüze.
Elleriniz bomboş kalacak,
Kimse bakmayacak resminize.
Sevilmiş kadınların hayali
Dumanlar gibi dağılacak;
Faydaydı, şöhretti, merhametti
Semtinize uğramayacak.
Gözleriniz yok artık!
Dünyamızı göremeyeceksiniz!
Okşamak, gülmek, konuşmak
Yok olmuş bir selde yüzeceksiniz,
Yavaş yavaş çürüyeceksiniz.

10.3.3.41 ÖZLEM

ÖZLEM

Şimdi tarlalarda güneş vardır,
Karlar donmuştur otların uçlarında,
Artık akşamları dinlenemem
Başım avuçlarında.

İçi korku dolu kış gecesi
Hiç yatağın yok mu sıcak!
Dağları dolduran kır çiçeği
Hangi rüzgârlar seni koklayacak!

Saçlarımı kesip rüzgâra atacağım!
Ta ki haber götürsün bir gün sana!
İçimde bir şeytan var, diyor ki:
Aklına ne gelirse yapsana.

Ben bu şiiri yazdım atlı talimde
Bulunduğum şehir Istanbul'du,
Ağır ağır kar yağıyordu,
Atımın yelesi bulut renginde

10.3.3.42 Istanbul'daki / Cahit Külebi

İstanbul'daki / Cahit Külebi
İstanbul'da bir sevdiğim vardı
Keçi yavrusuna benzer,
Rüzgar eserdi hafiften gözlerinde
Halden anlardı.
Bütün Şehzadebaşı bilir hikayemizi,
Gülhane parkı bilir, gemiler bilir,
Gelip geçen bakardı.
Yanakları güz elmasına benzer
Soğuk havalarda.
Ormanlar gibi bakışları;
Çocuktu, aceleci, bir hali vardı.
Bahar günleri geldi miydi
Saçları uzardı.
Adını bile unuttum
Yüzünü de, gemileri de,
Yalnız ara sıra aklıma geliyor
Sabah akşam iş başında
Ve asfalt caddelerde.

10.3.3.43 ISTANBUL

İSTANBUL
Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Kamyonlar kavun taşır ve ben
Boyuna onu düşünürdüm,
Niksar'da evimizdeyken
Küçük bir serçe kadar hürdüm.
Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Sonra âlem değişiverdi
Ayrı su, ayrı hava, ayrı toprak.
Mevsimler ne çabuk geçiverdi
Unutmak, unutmak, unutmak.
Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Anladım bu şehir başkadır
Herkes beni aldattı gitti,
Yine kamyonlar kavun taşır
Fakat içimde şarkı bitti.

10.3.4 CAN YÜCEL

10.3.4.1 66

66. SONE
Vazgeçtim bu dünyadan tek ölüm paklar beni,
Değmez bu yangın yeri, avuç açmaya değmez.
Değil mi ki çiğnenmiş inancın en seçkini,
Değil mi ki yoksullar mutluluktan habersiz,
Değil mi ki ayaklar altında insan onuru,
O kızoğlan kız erdem dağlara kaldırılmış,
Ezilmiş, horgörülmüş el emeği, göz nuru,
Ödlekler geçmiş başa, derken mertlik bozulmuş,
Değil mi ki korkudan dili bağlı sanatın,
Değil mi ki çılgınlık sahip çıkmış düzene,
Doğruya doğru derken eğriye çıkmış adın,
Değil mi ki kötüler kadı olmuş Yemen' e
Vazgeçtim bu dünyadan, dünyamdan geçtim ama,
Seni yalnız komak var, o koyuyor adama.

William SHAKESPEARE

Çeviren : Can YÜCEL

10.3.4.2 AKDENIZ YARASIYOR SANA

AKDENİZ YARAŞIYOR SANA

Akdeniz yaraşıyor sana
Yıldızlar terler ya sen de terliyorsun
Aynı ıslak pırıltı burun kanatlarında
Hiç dinmiyor motorların gürültüsü
Köpekler havlıyor uzaktan
Demin bir çocuk ağladı
Fatmanım cumbadan çarşaf silkiyor yine
Ali dumdum anasına sövüyor saatlerdir
Denizi tokmaklıyor balıkçılar
Bu sesler işte sessizliğini büyüten toprak
O sesinin sardunyalar gibi konuşkan sessizliği

Hayatta yattık dün gece
Üstümüzde meltem
Kekik kokuyor ellerim hala

Senle yatmadım sanki
Dağları dolaştım

Ben senden öğrendim deniz yazmayı
Elimden düşmüyor mavi kalem
Bir tirandil çıkar gibi sefere
Okula gidiyor öğretmenim
Ben de ardından açılıyorum
Bir poyraz çizip deftere
Bir ada var sırf ebabil
Dönüyor dönüyor başımda
Senle yaşadığım günler
Gümüş bir çevre oldu ömrüm
Değince güneşine

Neden sonra buldum o kaçakçı mağarasını
Gözlerim kamaşınca senden
Ölüm belki sularından kaçırdığım
O loş suda yıkanmaktır
Durdukça yosundan yeşil
Kulaç attıkça mavi

Ben düzde sanırdım yıkıntım
Örenim alkolik asarım
Mutun doruğundaymışım meğer

Senle çıkınca anladım
Eski Yunan atları var hani
Yeleleri bükümlü
Gün inerken de öyle
Ağaçtan izdüşümleriyle
Yürüyor Balan tepeleri
Yürüyor bölük bölük can
Toplu bir güzelliğe doğru

Kadınım Yaraşıyorsun sen Akdenize

10.3.4.3 AKIS

AKİS
Sen çaldıkça Teodorakis
Bir mor yağıyor üstüme...
Dudaklarım öpüşmekten mosmor...

Bir putum sanki ilahilerle
denize fırlatılmış
Ve bir deniz yağıyor üstüme
Bakma sen sevgili Teodorakis
Açgözlü güvercinlerin didiştiklerine!
Avluların o en çakırkeyiflisine
Mısır daneleri gibi serpilmişler ama
Mısır danesi değil ki bu adalar
Ne de biz güverciniz...
Sekerek o güneş güzeli çakılların üzerinden
Çıplak ayaklarımızın su sesleriyle
Birbirimize
Ve kendimize
Bilakis
Sen çaldıkça Teodorakis
Bir mor yağıyor üstüme

10.3.4.4 AL BIR UZUN HAVA

AL BİR UZUN HAVA

Çekirgeydi Raşko'nun elindeki güvercin
Raşko'da mengeneydi, bu beynimizde kalsın!
Çekmişler ıstor diye muhribin dumanını
Böyle aşk, böyle barış, Allah belamı versin!

Bugün kitabım verdim tek pedal matbaaya
Bu yol beni götürür sağlam Selimiye'ye
Ağlıyorsam gözyaşım iki gözüme dursun
Vermişim ben canımı al-uzun bir havaya

10.3.4.5 AL BIR UZUN HAVA

AL BİR UZUN HAVA
Çekirgeydi Raşko'nun elindeki güvercin
Raşko'da mengeneydi, bu beynimizde kalsın!
Çekmişler ıstor diye muhribin dumanını
Böyle aşk, böyle barış, Allah belamı versin!
Bugün kitabım verdim tek pedal matbaaya
Bu yol beni götürür sağlam Selimiye'ye
Ağlıyorsam gözyaşım iki gözüme dursun

Vermişim ben canımı al-uzun bir havaya

10.3.4.6 ANAYASASI INSANIN

ANAYASASI İNSANIN

Ustamız Eluard'ın izinden

Kan yasası bu insanın:
Üzümden şarap yapacaksın
Çakmak taşından ateş
Ve öpücüklerden insan!
Can yasası bu insanın:
Savaşlara yoksulluklara
Ve binbir belaya karşın
İlle de yaşayacaksın!
Us yasası bu insanın:
Suyu şavka döndürüp
Düşü gerçeğe çevirip
Düşmanı dost kılacaksın!
Anayasası bu insanın
Emekleyen çocuktan
Uzayda koşana dek
Yürürlükte her zaman

10.3.4.7 ARKAMDAN KONUSMASINLAR DIYE

ARKAMDAN KONUŞMASINLAR DİYE
Her Donkişotun bir yeldeğirmeni vardır
Benim ki Heybeli'de
Yarı yarıya yıkık
Üstünde
Kırmızı üstüne beyaz beyaz harflerle
Kocaman
TÜRKİYE HALK BANKASI
Yazılı
Vallahi billahi de
Beş kuruş almadım o reklam için

10.3.4.8 ARIFE TARIF

ARİFE TARİF

Öyle bi aş olsun ki derim...

"Biraz taş biraz hayvan biraz düş"
Ve göğe aşırdığım kuş
Denizin mor bostanından
Süngerim al soğanım
Soluğumdan açan lale
Mutluluğa geleceğe

Yeter ki bir döşün olsun kocaman
Bu aş ve bu vurgun seksen kulakta yenir
Ve sıkarsa tabiy toplumsal petkan

Öyle bir Aşk olsun ki derim...

10.3.4.9 ASLANDAN AL HABERI

ASLANDAN AL HABERİ!

Romalılar aslanlara atarlarmış Hıristiyanları.
O Hıristiyanlar ki
Romalılardan daha dürüst, daha düzgün, daha uygar bir
düzene
inanmaktan başka suçları yoktu...
Romalılar oyalamak için işsiz yığınlarını
O zamanın gazetesi
Ve Hürriyet'i olan Coliseum stadyomunda
Aslanlara atarlarmış sen gibi ben gibi
Mehmet Turgut gibi insanları
O Mehmet Turgut ki
İşsiz olmaktan başka suçu yoktu
İşsiz parasız evsiz-barksız
Ve aslanın kafesine girdiğini farketmeyecek
kadar uykusuz...
O Mehmet Turgut ki
Libya'ya gitmek için sıra bekleyen bir
Kunuri Aslanıydı
Adana'nın Girne yolunda bir lunaparkta

Buldular parçalanmış vücudunu...
Sade Adana'nın Girne yolunda değil
Roma'da da böyle
Oyalamak için işsiz yığınlarını
Ve belki de azalsın diye işsizlerin sayısı
O zamanın gazetesi
Ve Hürriyet'i olan Coliseum stadyomunda
Aslanlara atarlardı sen gibi ben gibi
Mehmet Turgut gibi insanları...
Ama Ali adındaki
O kendi de müebbete mahkum aslan
Aslanlar akıllanıyorlar mı nedir
Yemedi kardeşim yemedi
Kore Gazisi Mehmet Turgut'un göğsündeki
Silver Star nişanını!

10.3.4.10 AY

AY! AY! AY!

Şu gökteki ay var ya
Şu boktan şu yarım ay
Bakarsan bakarsan bakarsan
Bi tek sözüme bakıyor benim
dolunay olmak için
O bana bakıyor
Ben ona.
O bana bakıyor
Ben ona,
Hepimiz ama
Hepimiz
Hepimiz
Bakıyoruz hep birbirimize
bakıyoruz hep bakıyoruz
ADAM olmak için hep
Ay! Ay! Ay!
O bana bakıyor
Ben ona.
O bana bakıyor
Ben ona

Canım yanarcasına
Ne zaman
Ama ne zaman olacak bu iş?
Bakıyorum bakıyorum da aya
Bakıyorum da ayın ayaklarına
Yatırmışlar yine Ahmed'i falakaya

10.3.4.11 AGIT

AĞIT

Dün gece seyrimde gördüm cerenim.
Kızlar ne kadar çok seviyorlarmış ki seni
Mosmor olmuş gülyazısı bedenin

mormor olmuş gülyazısı bedenin
Düşmüş sanki erguvanlar içinde
En genç burcu yıldızdan bir kalenin

En enç burcu yıldızdan bir kalenin
Uçmuş sanki uçsuz bir uçuruma
Gökyüzünün çakır gözlerinden

Gökyüzünün çakır gözlerinden
Düşmüş bir damla, bir deniz feneri
Işınlarıyla şile bezlerinin
Güdüyor çobansız kalmış tekneleri

10.3.4.12 BAHARLA ÖLÜM KONUSMALARI

BAHARLA ÖLÜM KONUŞMALARI
I
Memelerim koparıyor
Yüzyıl süren bir yalnızlık
dile gelmişçesine
Nasıl nasıl bir sevinç yarabbi!
Ve ağrıya
ağrıya tabi,
ağraya
ağraya ağbi...
Nakkaş Tepe de ancak
bezmimize böyle gelmiştir

Gelincikleri ve Nazım Hikmet'leriyle
Yerbilimsel bir hapisten sonra

II
İçimdeki karanlığı patlatacağım
Zifiri bir su akacak
kamışımdan toprağa
Bir kedi yavrulayacak
köpek dişli bir kedi
Ve böğürtlenler köpürecek ağzından
Yedikçe
kendi
kendini
mayhoş
Ya da Posta Nazırı dedemden kalma
Mors'un en morundan bir karga
Konacak karşıki direğin doruğuna
Düşmanlarım öyle doldurmuşlar ki onu
Ne kadar taşlasan boş
oynamıyor yerinden
Ben kargadan korkmam ama
bunun gözleri baykuş
Ve tüyleri güngörmedik deniz dipleri kadar ıslak
Ve ötüyor
ötüyor
ötecek
Beni ışığa bağlayan
(Bağlayın beni ışığa!
Gerin telleri gerin!)
beni ışığa bağlayan
o gelin telleri
o gelin telleri
kopuncaya dek...
Akpembe bahar yelkenleriyle
Güneşin rüzgarına gerilmiş
bir badem ağacı gibi...
İçimdeki karanlığı patlatacağım
Ve beynimin en ölümcül yaşlarıyla
ağlaya
ağlaya

Yepyeni bir insan
pırıl pırıl bir can
bitecek toprağa...

III
İki çöpçü geliyordu karşıdan.
Biri
(Aynen Selahattin-i Eyyubi Haçlılar
Seferinden, sanırsın, pos bıyıklarıyla
Tarihin, süpürmeye gelmiş Prens Adalarını)
Öbürüne
(Marmara'yı bizim Yaşar Küklopsunun o
Anavavza gözüyle dünyanın en güzel
atlarının neredeyse ineceği e biraz
genişçe bir çakır su gibi görüyordu,
eminim)
Eyitti kim:
Halk Partisi'nin solunda bir parti olsa
Hiç dinlemez oyumu ona veririm

IV
Sevda Tepesinde geçen gün
Karşıki masanın altında
İki tane tavuk gördüm
Toprakla yıkanıyorlardı
Eşeledikleri çukurda
İnsanlar için de belki ölüm
Toprakla bi tür
Yıkanmaktır diye düşündüm

V
Üşüyor mu deniz
üstüne boşandıkça yağmur?
Ondan mı dersin
tüyleri böyle ürperiyor?
Ben de gidersem bi gün bu biçim bi sağnakta
Alı al moru mor bir sandal gibi acaba
Yıllar sonra yılmayıp yine
Çarpar mı yüreğim yurdumun sahillerine?

VI

Buket diye bahçeli bir meyhane vardı Yenişehir'de
Yıkıldı çoktan GİMA var şimdi yerinde
Kenarı küpelerle çevrili o küçücük havuzun
Yamacında bir masa
Cahit Ağ'beyle otururduk yaz gecelerinde
Fıskiyenin serpintisiyle sırılsıklamdı muşamba
Zaten Cahit'in gözleri daim yaşlı
"Şunu siliver!" derdi garsona
"Şu muşambayı siliver, mirim!"
Ne Cahit kaldı, ne Buket, ne fıskiye
Yine de bu bahar öğlesinde
Fıskiyenin üstündeki o kırmızı top gibi
-İsterse kalpten olsun, isterse-
Hop hop ediyor ya yüreğim bi düziye

VII
Ruhum sıkıldıkça, ruhum,
Mızrapsız bir tambur gibi
Apayrı bir hava çalıyor vücudum
Ruhum sıkıldıkça ruhum,
Senden ayrı, kendimden ve kentten ayrı
Apayrı bir hava çalıyor vücudum
Kalk gidelim, kalk gidelim başka yere!
Başka yere, başka yere, başka yere!
Ruhum sıkıldıkça, ruhum,
Cemil Beysiz bir tambur gibi
Kendi kendini çalıyor vücudum

VIII
Yalıların surları boyunca giderken Kanlıca'da
Duvarda bir gedik ilişti gözüme
Uydurdum gözümü deliğe:
Bir bahçe
Bahçe değil bir havuz
Havuz değil bir bahçe
Üstü nilüfer kesmiş silme
O nefti yapraklarıyla gelmiş
O aksarı çiçeğiyle
Ne hevesle gelmiş kim bilir bu güzelliğe!
İnsanoğlu beni görsün diye mi?

Bahçede oysa
        Bahçedeki bir havuz
Bir havuz ki bir bahçe
Ne in var ne cin ne bey ne ağa
Surları da çekmişler dört bir yanına
Bizler de varmayalım diye bu uçmağa
Sade bir garibim yavru kurbağa
Serilmiş o ortası çukur
O sal gibi yaprağa
Yarı suyun içinde
Yarı yansımış ışığa
Pırıla pırıl yeşile yeşil
Rezil mi rezil
Başladı birden haykırmağa
Başladı inin cinin ağanın beyin
Ne kendi görüp ne kimseye gösterdiği
Çevresine bizler görmeyelim diye
Surlar çektiği
O kimsesiz güzele türkü yakmağa
Şairim ben
Benim işte o kurbağa

IX
Hep ölümü çalacak değil a Zangoç
Bu da
Sema'yla Asaf'ın kızına
Hoşgeldin demek için
Oysa
Ne kadar
Ne kadar
Ne kadar yalnız
Sanıyordum kendimi demin

X
Atkestanelerini geçen süvari ışıklar
Er-erken kaldırmış hanımellerini
                    tühallah üşüyecekler!
Ve zeytinler eski Rum tenteneleriyle
Esen yel!
Esen yel!

Kim gördü böyle gül yiyen horoz
Tanyeri kokuyor sesi...
Yuvarlandıkça sanki bayırdan aşağı
hapiste dolmuş bir şarap şişesi
Öbür horozlar da ayaklanıyor
merdiven nakışlı ibikleriyle
Ve balkonlardan sarkarken
düşleri bebelerin
bir albayrak yarışı gibi
Horozlar nev-icad ediyorlar denizi
Hırsızlar!
Hırsızlar!
Ve deniz
levent gölgeleriyle Turgut Reis'in
Bütün bu dizelerden alınıyor
Bir ala
bir mora kesiyor yüzü
Esen yel!
Esen yel!
Bu sabah
bir firardır
kan-davasından bir çocuk
Kuşluk vaktine kalmadan önce
Güneşin kurşunlarıyla vurulacak
Ve akşamladı mıydı çamlar
ve karadı mıydı
Tepelerde
Tepelerde
Öyle güzel ki esen yel
Esen yel!
Esen yel!
Bu sabah
ve bu bahar
bir firardır
Baruta koşan bir fitil
İfil
İfil
Öyle güzel ki esen yel!
Esen yel!
Esen yel!

Öyle güzel
Öyle güzel ki
Esmese de
Esmese de
Güzel

XI
İçimden bir his bırakmıyor beni ölmeceye.
İçimden bir his.
Bir his ki
Çapraz oturmuş denizin kıyısına
Taş
Taş
Taş
Derken bir GÜNEŞ!
Tıpkı Üsküdarda'ki
Şemsi Paşa Camisi gibi.
Sen iskeletlerle değil diyor bana
Sen iskelelerle kuracaksın cesedini
Ve öyle köpeksin ki sen
Öldükten sonra bile
Yılmaz'ın UMUDundaki
Paytonların ardından
Koşacaksın hep
Geleceğe
Çın
Çın
Çın
Ve karnımın gevşemesine karşın
Taş..larımdaki tarçın
Bırakmıyor beni ölmeceye
Evet diyemiyorum
Diyemiyorum ki evet
O hayırlı
O hayırlı geceye

XII
Ben de
    Boğaziçi de bu bahar
Mavi sakalına erguvanlar takmış

Sarhoş bir İskele Babası kadar
Hem delikanlı
hem deliler gibi ihtiyar

10.3.4.13 BAYRAMLIK

BAYRAMLIK

Koyunlar keçiler ve koçlar için
Ne kadar bayramsa Kurban Bayramı
Bu barış var ya, bu barış
Cephedekiler için o kadar barış

10.3.4.14 BASTAN KARA

BAŞTAN KARA

Başlayan bir şey vardı unuttum
Anımsamaya çalışıyorum şimdi
Emekdar kelimelerle:
Bahar
Gençlik
Bebek
Çiçek
Deniz
İşçi
Bağımsızlık
Özgürlük
Eşitlik
Aşk
Mezarımda dönüyorum da
Yuvarlanıyorum baştan kıça
Kalafattan yeni çıkmış bir tekne
Dalga olmayan dalgaların üstünde...

10.3.4.15 BELKIM BIR KERTENKELEYIM

BELKİM BİR KERTENKELEYİM

Belkim bir kertenkeleydim
piç edilmiş bir yağmurun serini
bir güzelin çirkiniydim

çirkinlerin en güzeli
yeşil koşsa güneşlerin gölgesi
ben en hızlı yeşiliydim
kurbağa yarışlarında annemin

çatal matal kaç çataldım kim bilir
bin dereden bir kendimi getirdim
haydan gelip huya giden bir huysuz
heyheyler içinde bir heydim
belkim yedi belkim sekiz belaydım

düdük çalar hırsızlanmış polisler
ben korkudan üstlerime işerdim
üç yıldızlı bir albaydı gökyüzü
karşısında önüm açık gezerdim
ağzı bozuk meymenetsiz bir ozan
rus cenginde çağanozdum bir zaman

iki gözüm iki koltuk-eviydi
mavilerim bir miyobun koynunda
kendi düşen köyler kentler ağlamaz
sur dışında ben oturur ağlardım
ekmek diye bağrışırdı bebeler
elma derler ben ortaya çıkardım
ağıtlarla kutlanırdı İsa-doğdu gecesi
fildişinden bir kuleydim yıktım kendimi

bilmem hangi keloğlanın fesiydim
bir püskülsüz sümbülteber tohumu
fesleğenler yaprak dökmüş şerrimden
bir naraydım kimse bilmez nereden
ya yakından ya uçmaktan gelirdim
belkim ince belkim kalın bir sestim
belkilerin kol gezdiği saatta
belkim belki bile değildim.

10.3.4.16

BEN HAYATTA EN ÇOK BABAMI SEVDİM

Ben hayatta en çok babamı sevdim
Karaçalılar gibi yardan bitme bir çocuk

Çarpı bacaklarıyla -ha düştü ha düşecek
Nasıl koşarsa ardından bir devin

O çapkın babamı ben öyle sevdim
Bilmezdi ki oturduğumuz semti
Geldi mi de gidici - hep , hep acele işi
Çağın en güzel gözlü maarif müfettişi
Atlastan bakardım nereye gitti
Öyle öyle ezber ettim gurbeti

Sevinçten uçardım hasta oldum mu,
Kırkı geçerse ateş, çağırırlar İstanbul'a
Bi helallaşmak ister elbet , diğ'mi oğluyla!
Tifoyken başardım bu aşk oy'nunu,
Ohh dedim, göğsüne gömdüm burnumu,

En son teftişine çıkana değin
Koştururken ardından o uçmaktaki devin,
Daha başka tür aşklar, geniş sevdalar için
Açıldı nefesim, fikrim, canevim
Hayatta ben en çok babamı sevdim.

10.3.4.17

BEŞİK DÜRTMESİ

Kuzu gibi olun diyorlar
Büyüyüp ortaya çıkınca
Koyun gibi gütmek için sizi

10.3.4.18 BULUSMAK ÜZERE

BULUŞMAK ÜZERE
Diyelim yağmura tutuldun bir gün
Bardaktan boşanırcasına yağıyor mübarek
Öbür yanda güneş kendi keyfinde
Ne de olsa yaz yağmuru
Pırıl pırıl düşüyor damlalar
Eteklerin uça uça bir koşudur kopardın
Dar attın kendini karşı evin sundurmasına
İşte o evin kapısında bulacaksın beni

Diyelim için çekti bir sabah vakti
Erkenceden denize gireyim dedin
Kulaç attıkça sen
Patiska çarşaflar gibi yırtılıyor su ortadan
Ege denizi bu efendi deniz
Seslenmiyor
Derken bi de dibe dalayım diyorsun
İçine doğdu belki de
İşte çil çil koşuşan balıklar
Lapinalar gümüşler var ya
Eylim eylim salınan yosunlar
Onların arasında bulacaksın beni
Diyelim sapına kadar şair bir herif çıkmış ortaya
Çakmak çakmak gözleri
Meydan ya Taksim ya Beyazıt meydanı
Herkes orda sen de ordasın
Herif bizden söz ediyor bu ülkenin çocuklarından
Yürüyelim arkadaşlar diyor yürüyelim
Özgürlüğe mutluluğa doğru
Her işin başında sevgi diyor
Gözlerin yağmurdan sonra yaprakların yeşili
Bi de başını çeviriyorsun ki
Yanında ben varım

10.3.4.19 BUNAYDIN

BUNAYDIN

Bir limon kalmış güneşten
Bi de daluçlarında buhur
Bulutlar ki kar
Bulutlar yağıyor
Dizdüşümlerime...
Bir tahtaboştasın loş
Sarmanlar gelip gidiyor
Silüsler beyazdan da yılan
Sen bu tipiden çıkmıyacan...
Bir limon kalsada güneşten
Bide ölümcül umut
Sen bu umuttan iflah
Olamaya

Can. . .

10.3.4.20 BÜYÜK CAN DEDI KI:

BÜYÜK CAN DEDİ Kİ:

Kovalamayın beni yatağa
Hiç uykum yok
Daha lafınıza karışacağım
Ortalığı dağıtacağım
Televizyonu kapatacağım
Ayçiçeği resmi yapacağım daha
Başparmağıma şiir okuyacağım
Islık çalacağım

10.3.4.21 BI DAMLACIK

BİDAMLACIK
Duru bir yeşildi ortalık
Akşam güneşi kırılmış bir mızrak boyu
Ve çocuk sesleriyle iniyordu ışık,
Ağlarda sanki dargın bir kılınç balığı
Pullarını döküyor üstüme
Bir sessizliği anlatmak için yazıldı bu şiir
Belki de anmak için
bi damlacık bir sessizliği

10.3.4.22 BIR SEN EKSIKTIN AYISIGI

BİR SEN EKSİKTİN AYIŞIĞI

Bileklerimizi morartmış yeni Alman kelepçeleri,
Otobüsün kaloriferleri bozuldu Kaman'dan sonra
Sekiz saat oluyor karbonatlı bir çay bile içemedik,
Başımızda perensip sahibi bir başçavuş.
Niğde üzerinden Adana Cezaevine gidiyoruz...

Bi sen eksiktin ayışığı
Gümüş bir tüy dikmek için manzaraya!

10.3.4.23 BIR ÇIN SIIRI

BİR ÇİN ŞİİRİ

Davacı zengin, davalı yoksulsa
Zenginden yana işler yasa

Davacı yoksul, davalı zenginse
Davalıda kalır yine nizalı arsa

Davacı da davalı da zenginse davada
Özür diler çekilir aradan kadı

Davacı da davalı da yoksulsa, bak,
Sade o zaman işte yerin bulur hak

10.3.4.24 BIR ÖLÜM ILANI

BİR ÖLÜM İLANI
Zaten hayalet olan
Gölge yazar Oğuz’un ölümü de
Herhalde kendinden rivayet
Oğuz’un cenazesi mi
Hayret!
Hem o hiç uyumaz ki
Belki de ilk kez oradan
Kendi kendini Türkçeye çevirecek
Yeni dikilmiş bir kalem selviyle
Ya da en eski daktilosuyla gecenin
Yıldızları tuş

10.3.4.25 CAN YÜCEL'IN SIIR ÇEVIRILERI

CAN YÜCEL'İN ŞİİR ÇEVİRİLERİ

Şiir başka dile çevrilebilir mi, çevrilmez mi? Bu soruyu ortaya atanların çoğu çevrilemez deyip keserler. Şiir sanatı üstüne eğilmiş en keskin zekalardan biri, Paul Valery, daha da ileri gidip şiiri çevrilmeyen, başka türlü söylenemeyen şey olarak tanımlar. Bir şiirin güzelliği söylediği kadar belki ondan da çok söyleyişinde, seslerin, seslere bağlı anlam ve çağrışımların belli bir düzene sokulmasından olduğuna göre onu bozup bir başka dilde yeniden kurmak olacak iş değildir. Bir insanı yeniden yaratmak gibi bir şey bu. Kendi dilinde bile kılına dokundunuz mu bozulan, şiirken nesir oluveren bir büyülü sözü bambaşka sesler ve kelimelerle nasıl verebilirsiniz? Bütün bunlar doğru, doğru ama insanoğlu şiiri öteden beri dilden dile

çeviregelmiş, nice şairleri yalnız çevirilerden tanımış, sevmiş, Homeros, Vergilius, Hayyam, Hafız, Shakespeare gibi şairlerin kaba yanlışlarla dolu çevirileri bile nice insanları büyülemiş. Demek şiirin kendinde olduğu gibi çevirisinde de aklımızı, gündelik mantığımızı aşan bir taraf var. Demek şiirde seslerin, kelimelerin ötesinde öyle bir anlam var ki kolu kanadı kırılsa da insandan insana, dilden dile geçebiliyor. Tanrının sözü bile yetmiş iki dile çevrile çevrile yayılıyor. İncil'in Latince'den Fransızca'ya aktarılmış sözleriyle bir Fransız şairi beslenir, Yahudi bile İncil'deki şiirin tadına o şairin dilinden varabiliyor.

Bir garip gerçek de şu ki milletlerin şiir tarihlerinde en verimli devirler şiir çevirilerinin en çok yapıldığı devirler oluyor. Sözü uzatmamak için hemen kendi edebiyatımıza geçip yeni şiirimizin en bereketli yıllarına bakarsak çevirilerin ne büyük bir yer tuttuğunu görürürüz. Kalburüstü şairlerimizin hemen hepsi, hatta Cahit Sıtkı gibi şiirin çevrilmezliğine inananlar bile sevdikleri şiirleri Türkçeye çevirmezlik edemediler. Son yirmi yıl içinde Türkçe konuşmadık hangi dünya şairi kaldı? Aynı şiiri beş altı şairin çevirdiği bile oldu. Bu çevirilerin yeni şiir anlayışımızı ve zevkimizi yoğurmada ne büyük etkileri olduğunu da zamanla daha iyi göreceğiz. O kadar ki yeni şiir akımının kaynağında şiir çevirilerini görenler bile olacak. Ben şu kadarını söylemeye kalkışıyorum: 1957 yılında Türk şiirinin en önemli olaylarından biri, belki de en önemlisi Can Yücel'in "Her Boydan" adı altında toplayıp yayımladığı şiir çevirileridir. Bu yayım Türkçe'de şiir çevirisinin ulaşabildiği son basamağı gösterdiği kadar Yeni Türk şiirinin hangi sularda olduğunu da belirtecek değerdedir bence. Türk şiirinin bir yandan dünyaya açılırken bir yandan da ne kadar öz benliğine, gün görmedik iç değerlerine gittiğini en iyi bu kitapta görebilirsiniz. Şiir bir bakıma en yaygın düşüncelerin en mahrem, en kendince söylenişi değil midir? Can Yücel'in çeviride yaptığı da bu işte: Dünya insanına seslenen şiirleri bizim Ali Veli'lerin diliyle söylüyor. Bir ucu Eluard'ın yüreğinde olan şiir kuşağının öbür ucunu Mehmetçik'in diline dayıyor. Mehmetçik ne anlar Eluard'dan diyecek şimdi bana bir mutlu aydın; sanki Mehmetçik anlamaz diye şairin Hacivat'ın diliyle konuşması gerekirmiş gibi. Herhangi bir Fransız Eluard'ı, herhangi bir İngiliz Shakespeare'i anlamaz ona bakarsanız, ama bu şairler yine de herhangilerin diliyle söylemişler bütün düşündüklerini, hem en çapraşıklarını. Şair çoğunluğun anlamadığını söyleyen kişi de olsa, çoğunluğun diliyle, yani asıl dille konuşmadan kendini de anlatamaz, insanca konuşamaz, parlak söz kalıpları döktürür olsa olsa, koşacak yerde şitaban, ağlayacak yerde giriban, gülecek yerde handan olur. Nice sapıtmalardan sonra nihayet Cumhuriyetle erdiğimiz bu gerçeği öylesine oturtmuş ki kitabına,bir daha zor sapıtır artık Türk şairi. Şiirde sokak sarayın hakkından geldi gayrı. Başladığımız yere, Yunus Emre'ye döndük şiir dilinde. Merhaba memleket ve merhaba dünya!

Can Yücel pek mi kendinden yana çekmiş çevirdiği şairleri? Hep bir ağızdan mı konuşturmuş değişik şairleri? Kaldırım, meyhane Türkçesi -ki tadına doyamaz oluşumuzun bir hikmeti vardır elbet bu yıllarda- fazla mı ağır basıyor yer yer? Kalem efendilerinin inadınalık, meleğe karşı çöpçüden, öğretmene karşı öğrenciden, padişaha karşı Keloğlan'dan, kasabın kendine karşı sokak kedisinden yanalık, sözün biberlisini, küfürün sunturlusunu tutarlık tutamıyor mu kendini bazı şiirlerde? Olabilir, olabilir ama bir başkasını ezecek olan bu aşırılılklar Can Yücel'de uçurtmayı havalandıran rüzgar oluyor; dili varmıyor insanın bunlara dokunmaya. Neden derseniz Can Yücel en aşırı duygularını en soğukkanlı düzene sokmasını biliyor, düşünce coşkunluğunu biçimle, biçim düşkünüğünü cana sesleniş, ciğere gidişle, dil sarkıntılığını kafa olgunluğuyla gideriveriyor. O kadar ki insan sonunda Can Yücel'in biçim ustalığını mı yoksa gönül cömertliğini, doğrudan yana dolu dizgin gidişini mi öveceğini şaşırıyor. Merhaba biçim ve merhaba düşünce!

Can Yücel, kendi şiirini söyler gibi çevirmiş bu "Her Boydan" şiirleri. Cömertçe canını

komuş başkalarının söylediklerine.Ha sen söylemişsin ha ben der gibi. İnsanın insanla kaynaşması her zaman güzeldir, şairin şairle kaynaşmasında bir başka sıcaklık, bir başka aydınlık oluyor: bir dille iki dilin tadını almak, bir canla iki canın sevincini duymak gibi bir şey. Bu cömert kaynaşma, bu dünyanın türküsünü benimseme gücü yok mu -ki Can Yücel'de var o- şairi şair eden tılsımı onda aramalı. Dylan Thomas'ın demek istediği de bu belki Can Yücel'in Türkçesiyle:

"Didiniyorsam ben türkülerin ışığında
Be ne ikbal, ne ekmek parası için
Ne fildişi sahnelerde keramet tellallığı
Ne işin cakası için filan
Didindiğim hep gönüllerin en kapalı kapısından
Verilesi hayrata."

(Ozanlık Üstüne)

Bu hayrat gönül, bu pir aşkına didinme olmadı mı harika çocuk da olsan boşuna. Bezirganların enayilik saydığı, ya da arkasından kimbilir ne türlü çıkar gördüğü şair cömertliği yok mu -ki Can Yücel'de var o- şu bizim topraklar onu bekliyor Yunus Emre'den, Kaygusuz Abdal'dan, Nesimi'den beri. Harika çocuk da olsan kırk yıl odun taşıyacaksın tekkeye, burnunu kırıp gözünü dört açacaksın dünyaya, şu bu beğendi diye asıl beğenmesi gerekene boş vermeyeceksin. Arapçaya Arapça, Latinceye Latince, İngilizceye İngilizce, adam olman için ne gerekse hepsini yeniden çocuk olasıya öğreneceksin ve... ve... dayatacaksın arsa al, bankaya para koy, kim kime dum duma, kim öle kim kala diyen dostlara uymak şöyle dursun, onları kendi yoluna imrendireceksin. Bütün bunları da niçin yapacaksın? Bir üstün güce yaranmak, bir başka dünyayı kazanmak için değil; sırf sahici insan olmak, küflenip paslanmadan yaşamak, dünyanın sabahlarına yakışmak için. Bir de tabii köyün kemençecisi olmanın tadı var: bir vuruşta köy halkını horona kaldıran kemençeci. Merhaba Can Yücel ve merhaba *Her Boydan* kemençecileri dünyamızın.

Sabahattin Eyüboğlu

10.3.4.26 Can YÜCEL

Can YÜCEL

1926 İstanbul doğumlu. Eski milli eğitim bakanlarından Hasan Âli Yücel'in oğludur. Ankara Üniversitesi Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nde Latince-Yunanca okudu. Öğrenimine İngiltere'de Cambridge Üniversitesi'nde klasik filoloji okuyarak devam etti. Sanat tarihi dersleri izledi. Şair, çevirmen ve radyo görevlisi olarak tanındı. Çeşitli elçiliklerde çevirmenlik, Londra'da BBC'nin Türkçe bölümünde spikerlik yaptı (1953-1958). Türkiye'ye döndükten sonra bir süre turist rehberi olarak çalıştıktan sonra bağımsız çevirmen ve şair olarak yaşamını sürdürdü. Nazım, nesir çevirileriyle de tanınan Can YÜCEL, şiir alanında ilk kitabı YAZMA (1950) dan sonra uzun bir süre biçim arayışlarıyla

oyalandı.

Çeşitli edebiyat, kültür ve siyasi dergilerde ; şiirleri, edebiyat ve tiyatro çevirileri ile siyasal konularda yazıları yayımlandı. 12 Mart döneminde Che Guevara 'nın "Gerilla Harbi" ve "İnsan ve Sosyalizm" kitaplarının çevirisi nedeniyle 15 yıl hapis cezasına çarptırıldı. 1974 affıyla tahliye oldu. 12 Eylül sonrasında "Somut" dergisindeki "Hamileler" isimli şiiri edebe aykırı, müstehcen olduğu iddiasıyla para cezasına çarptırıldı. Aynı iddiayla "Rengâhenk" adlı kitabı toplatıldı.

Şairliğini, şiirin külhanca raconlarından yararlanarak siyasal inançlarıyla yoğurdu.

12 Ağustos 1999 tarihinde İzmir'de öldü, vasiyetine uyularak Datça'da toprağa verildi.

YAPITLARI
Yazma (1950)
Sevgi Duvarı (1973)
Bir Siyasinin Şiirleri (1974)
Ölüm ve Oğlum (1976)
Şiir Alayı (1981, ilk dört şiir kitabı)
Rengâhenk (1982)
Gökyokuş (1984)
Beşibiyerde (1985, ilk beş şiir kitabı)
Canfeda (1985)
Çok Bi Çocuk (1988)
Kısa Devre (1990)
Kuzgunun Yavrusu (1990)
Gece Vardiyası (1991)
Güle Güle-Seslerin Sessizliği (1993)
Gezintiler (1994)
Maaile (1995)
Seke Seke (1997)
Alavara (1999)
Mekânım Datça Olsun (1999)

10.3.4.27 CAN'IN MEZARTASI'NA

CAN'IN MEZARTAŞI'NA
İstenmeyen o rüyanın parçasıydım

Hani güneş hani aydım
Aymazoğlu bir sarhoştum
Kimi dolu kimi boştum
Tüm maratonlarda koştum
Koşumların atmış hergele
Tavla oynar zarı gele
Ne met ne de cezir
Anam ağlar gide gide
Basurumdan başlar bezir
Taşındaydı nazım bezir
Bir Sultan'dan beri yesir
Serilmiş altına hasır
Orhan gibi müzmin nasır
Yıktın mıydı yerle yatır
Kalktı mıydı İsa Musa
Bazan uzun bazan kısa
Şeytan ileydi dünür
Kamışında bir mühür
Dövmeyinen dövülmüşnen
Dağa çıkmış gümüşliylen
Çıktı mıydı lamülahe
Her yanı dağdan lale
İndi miydi bir lekeyle
İne çıka ine çıka
Şiiri pençe sırtın yaka
Bu dünyaya baka baka
Zeynep'le aşktan Ayşe
Can olduğundan nâşe
Kar yağdığından meşe
Bakmayın bu gebeşe
Çıktıysa da arşa
Dikiynen kaşağnan
Kabirine mezarına
N'olur arazozla işe
Sonra çocuklarınki
Gençlerinki
Tekel İşçilerininki
Sonra, ellerin elleri...
Ne kadar çok elimiz oldu, baksana,
Tutuşa tutuşa

Bir orman yangını gibi

10.3.4.28 CANKURTARANLA

CANKURTARANLA

Yardın be cancağzım
Yardın sonunda şu Beyoğlu trafiğini
İlkyardım pamuklarıyla
o ölümcül acelenden
Korna çiçekleri açıyor şimdi
yaralarının üzerinde
Ölen yok sen gibi güzel
Sınıfsal ecelinden

10.3.4.29 DANTON'UN ÇAYDANLIGI

DANTON'UN ÇAYDANLIĞI

Kırılan bir çaydanlıktı biz öyle sandık
Ya da bir yıldız uyanmış sonra uyanıvermiş
Öyle şaşılası bişey ki şaşmadım bile
Sen söyledin Türkçe yüzermiş Capon balıkları
Sen hep böyle güneşli yalanlar söyle
Ben toplarım parçalarını
Kırk yılın Halimesi böyle bir güvercin
Oturup ağda yapsın düpedüz Devrim
Bu bir değil iki değil dördüncü bacağı
Halime kopardıkça dünya yenileniyor
Bu el yeni abeceyle yazılmış bir el
Laik bir bacağı sıvazlıyor

Komşular kibar evler dağa çıkmışlar dünden. Biz de Halimeyle vatanı süpürüyorduk. Dışarıdan hariciyeli bir ses: (Affedersin! Affedersin! Affedersin! Yangın merdiveniniz yanıyor!) Ne bu curcuna be! Gözünü kapan gelmiş! İyi ya dedim, kapattım pencereyi. Biz de çaydanlık kırıldı sandık!...

Kırk yılın Halimesi böyle bir güvercin
Oturup ağda yapsın düpedüz Devrim

10.3.4.30 DEMIN

DEMİN

Kasvet, elinde bir paslı makas,
İstanbul'un asma köprülerini kesti.
Sevdamızın ipinde cirit oynayan cambaz
Şimdi bir kör satırdır içimizde.
Ha düşer,
Ha düşer,
Ha düşer...
Başımızın üstünde demin gülüp duran gökyüzü
Yedekte bir salapurya şimdi

10.3.4.31 DEGISIK

DEĞİŞİK

Başka türlü birşey benim istediğim,
Ne ağaca benzer ne de buluta benzer;
Burası gibi değil gideceğim memleket,
Denizi ayrı deniz, havası ayrı hava;
Nerde gördüklerim, nerde o beklediğim kız
Rengi başka, tadı başka

10.3.4.32 DEGISIM

DEĞİŞİM

İnce uzun bir hayvan
Çarpıyor
Çarpıyor
Çarpıyordu kendini taşlara.
Canı mı sıkılıyor
Can mı çekişiyordu yoksa?
Yok efendim dedi yanımdaki adam
Gömlek değiştiriyor yılan
Bu hallerden anlarız dedi az çok
Biz de sınıf değişmiştik bi zaman

10.3.4.33

DOSTUM SAMARİPA'YA MEKTUP

Baksana Samaripa
Şu gümüşü bacaya!
Ne güzel kesmiş tenekeyi tentene!
Güneş de vurmuş üstüne...
Ve salkım salkım sakalları
Rüzgarda saçaklanan bir duman
Arkadaki Papaz Okulu'nun
Çamlarını çulluyor
Baca değil, buhurdan...
Alt katta da o dumanın ısıttığı suyla
Sakız gibi bir kız yıkanıyor
Ve Sakız Adası gibi köpükte
Yuvarlanıp gidiyor g..leri

Sevgili dostum
Öyle göreceğim geldi ki seni
Burnumda tütüyorsun...
Ha, onu soracaktım
Sen hiç lohuk yedin mi?
Ben ki tatlı sevmem
Nefis bişey

10.3.4.34 DUMANIN DOGRUSU

DUMANIN DOĞRUSU

Kolay gelsin vapurun dumanı!
İnersin sen de birgün yeryüzüne,
Benim gibi yağmur diye!

İyi de edersin!

10.3.4.35

DİNLEME BAŞINI!

Karşı masadan çağırdılar, "buyrun" dediler
"Keyfim yok" dedim bağışlayın, "başımı dinleyeceğim biraz"
Sen misin diyen, bir curcunadır koptu
Ne kalabalık, ne kalabalıkmış yarab başım!
Bunca ayıp, bunca kayıp, bunca ölüm!

Attım kendimi dışarı, karıştım Şarlo'nun yalnızlığına
Uçuyorum şimdi Barbaros Bulvarı'ndan aşağı
Üstümde insanlar, ne güzel, ve ayaklarımın aldında deniz!

Sana da söylüyorum hep, Teo,
Başını dinleyeceğine, al başını git umağa!

10.3.4.36 ELLERIMDE BIR GÖZTASI

ELLERİMDE BİR GÖZTAŞI

Ellerimde bir göztaşı, gözlerim boş gidiyordum
Ne bileyim, bir damlanın böyle deniz olduğunu
Şaştım, mavi bir fal gibi açılınca önümde
Giritli bir ölümüm varmış, bir balıkçı fitil gibi
Patlayacakmış avucunda otuz çubuklu gençliğim
Üç günde mi desem, üç gökte, üç kulaçta mı
Ben ki, o camgöbeği çiçekler açan ağaç
Kırılmaz bardaklar gibi tuzla buz olacakmış
Ne zaman boğulsam böyle yosun kokuyordu ışık
Sabahcı kahvelerde bir çiroz ötüyordu
Ve dalgalarımı geçen o deniz şoförleri
Böyle uyur düşlere bindirmiş gemiler
Uyuklar gibi üstünde mermer masaların
Bir tahta parçasıydım, osmanlı bir kazadan kalmış
Yüzüyordum, islam kaptanın ahşap ayağında
Öbür tahtalara öbür insanlara doğru
Cumhurdu mürekkep balığı, simsiyah yüzüyordum
Ne bileyim, bir korkunun böyle destan olduğunu
Ağardım, nisanlayınca gece, ve yavrulayan yalnızlık
Ya da ilk insanın doğduğu, öldüğü dağdı Moby Dick
Nefes aldıkça filbahriler köpürüyordu sulardan
Çanlar çalıyor kulaklarımda, yunuslar yarışıyordu
Alyuvarlar, dolkuşları ve rüzgar midyeleri
Dedim, dünya gibi bulut yok dünya üstünde
Ellerimde bir göztaşı, gözlerim boş gidiyordum
Ne bileyim, bir türkünün böyle Veysel olduğunu
Açıldım, çıkmaz bir sokak gibi, kapanınca denizde.

10.3.4.37 EPIGRAM

EPİGRAM

Marx'ın da pek sevdiği bir Latin sözünü anımsıyorum
Nihil humanum mihi alienum est
Bu sözün altına ben de imzamı basıyorum
İnsana ilişkin ne varsa kabulüm
Şu hümanistler hariç

10.3.4.38 EROTIZMA

EROTİZMA
Kulağımın tozunda bir ağustosböceği Aşk
-Erkekler giyinmek için giyinir
Kadınlar da soyunmak için-
Öyleyse kadınların arzuları üzre
Ben bütün kadınları anadan doğma
görüyorum...
Apışaramda yeni doğmuş bir kedi
Hiçdurma yalıyor erkekliğimi
Nabzım şakaklarımda atıyor
Bir yaz yağmuru başlıyor
Kan değil akçıl bir dem boşalıyor
kamışımdan
Ağustosböcekleri hâlâ ötüyor
Şimdi biraz ıslaklar

10.3.4.39

FINDIK FARESİ...

Kafka'nın "Fare" öyküsü üzre,
Gözüme nasıl büyük görünürdü
Şu Sirkeci Garı'nın lokantası!
Sekiz-on yıl kapalı durup yeniden açıldığında.
Gittim baktım ki götiçi kadar kalmış
O hangar gibi yer...
Garsona sordum: Niye küçülttüler, dedim burasını?
Yok, amca, dedi, dokunmadılar hiç enine boyuna.
Siz fazla şişmanladığımızdan, size öyle geliyor.

Doğru dediği belki de...
(Üstelik garson Kafka'nın gençlik resimlerinden
birine pek benziyordu.)
Ola ki yaşlandıkça, yaşlanıp şişmanladıkça,
Hiçdurma küçülen bu zemin-vatan ve tavan arasında
dönmüşümdür ben de Kafka'nın faresine...
Yarın, meselâ, orta yerimden çatlasam ne lâzım gelir?...
Yine de içimden bir ses: Sen sen ol! diyor,
Kafka'nın öyküsündeki fare emsal,
Cirit oyna oynayabildiğin kadar,
Bulduğun neyse mekân!
Ellerin, ayakların ve çükünle değilse de,
Hâlâ genç kalan aklınla koşmaca oyna,
Duvarlara vursan da başını,
O tavanarası kadar kaldığında cürmün ve cirmin,
Ölmek ki senin
başlayıp da bitiremediğin
allah bilir kaçıncı bin şiirin...

10.3.4.40 FITILLI

FİTİLLİ
İçerimde bir bokluk var
Yıkıyorum, yıkıyorum, yıkılmıyor
Yüzümde bir maske var
Çekiyorum, çekiyorum, çıkmıyor
Böğrümde bir ölü çocuk
Ölüyorum, ölüyorum, ölmüyor
Gözümde bir çakmak var
Çakıyorum, çakıyorum, çakıyor
Suratınıza!

10.3.4.41

GO HOME HACI GO HOME

Hişt hacı yaylan bakalım
Closed dedik be adam
Pazdos c'est fini
Başını bekley'cek değiliz a sabaha kadar
Uyan bre taş arabası

Gözünü seveyim çileden çıkarma beni
Go home hacı go home
Aman beyim alah razı olsun senden
Bişeyler söyle şu dürzüye
Kanımı kuruttu iki saattir
Ne
Asansöre mi binmiş dedin
Fırt inip fırt çıkıyormuş
Hay yedi kat yerin dibine geçsin
Yıl oldu bu masaya çörekleneli
Waiter aşağı waiter yukarı
Bir buçuk şise viski yuvarladı en azından
Külahıma anlatsın o bu palavraları
Yok efendim buralarda değilmiş kendisi
Memleketindeymiş
New York mu ne karın ağrısıysa
Yüz katlı bir binadaymış
Asansörcülük edermiş
Üstünde kırmızı yelek
Altında siyah pantol
On saattir nöbetteymiş de
Geberiyormuş uykusuzluktan
İne çıka zifire kararmış
Kara su inmiş ayaklarına
Yediği naneye bak
Beni de patron sanmış
Hiç güleceğim yoktu beyim
Sahi korkmuş mu herif
Ya kovarsa beni diyor ha
İş başında uyumasın itoğlu
Kovarım tabiy
Evde karısı varmış bekleyen
İki de oğlan çocuğu
Öyleyse aklın nerdeydi ulan
Edebinle çalışaydın
Siz söyleyin beyim öyle di'mi yani
Allah layığını versin beyim
Herif sahiden korkuyor benden

Hadi hacı yürü bakalım
Bırak bu patron polimlerini
Öyle ötlek ötlek bakma yüzüme
Ha şöyle dayan koluma doğrul

Ben de yorgunum a ziyani yok
Bir de taksi buluruz sana
Ha gayret aslanım ha gayret
Çoğu gitti ayı kaldı

Go home hacı go home

10.3.4.42 GÖTÜMSER

GÖTÜMSER
Gün gidiyor limoni, bana kalsa da nezle
Sümüklü deniziyle, bulut mendilleriyle
Hapşırdı hapşıracak burnu morarmış Kıble,
Yaşıycağız demek ki bir eyyam daha böyle
Dün gidiyor limoni, mükedder filleriyle

10.3.4.43 GÜLER YÜZÜMLE

GÜLER YÜZÜMLE

Viran bir rum evi adada oturduğumuz ev
Serinliğine serin
Ferah olmasına ferah ya
Tam bir hakuran kafesi.
Bu deyimi aslına döndürmek için mi nedir
Bir çift de kumru gelip
Yuva yapmış çatısına.
Öyle usturubunla yerleşmişler ki
Çürümüş tahtaların arasına
Dışardan görünmüyorlar hiç.
Yalnız
El-ayak çekildikten sonra
Derinden
Ve civan demlerle demlenircesine
Başlıyor dem çekmeleri

Benim de çökmeye yüz tutmuş
Şu can kafesimde
Kadir sevgilim Güler'e sevgim
ÜSKÜDARA GİDELİM diyor hala
ÜSKÜDARA GİDELİM

10.3.4.44 GÜLER YÜZÜMLE

GÜLER YÜZÜMLE
Viran bir rum evi adada oturduğumuz ev
Serinliğine serin
Ferah olmasına ferah ya
Tam bir hakuran kafesi.
Bu deyimi aslına döndürmek için mi nedir
Bir çift de kumru gelip
Yuva yapmış çatısına.
Öyle usturubunla yerleşmişler ki
Çürümüş tahtaların arasına
Dışardan görünmüyorlar hiç.
Yalnız
El-ayak çekildikten sonra
Derinden
Ve civan demlerle demlenircesine
Başlıyor dem çekmeleri
Benim de çökmeye yüz tutmuş
Şu can kafesimde
Kadir sevgilim Güler'e sevgim
ÜSKÜDARA GİDELİM diyor hala
ÜSKÜDARA GİDELİM

10.3.4.45 GÜN YALIMI

GÜN YALIMI

Duvar dibindeydiler bi bakış baktı
şimdi ışık yıllarında yaşıyor o çiçekler

Heyt bu kadına can veren tanrım
Sarı bir yatışı var bütün çarşaflardan ayrı.

Gelirim demişti bugün için
Gözlerim güneş saatinde.

10.3.4.46 GÜZEL'E

GÜZEL'E

Dün gece senin küçücük elinle yalnız yattık

Yalnız senin küçücük elinle yalnızlık
Kandilli ilkokulu kadar kalabalık
Zilleri çaldığında düşlerinin
Sınıfların kapıları ardına kadar açık
Gökyüzünün, denizin, toprağın, hayalle, emeğin
Haklı sınıfları

Belki de baskın korkusuyla vefasız, akıntıya atılan
Kitaplar varya onlardan
Öğrenmiş Marx'ı, gümüş balıkları
Ve belki de onun için o kadar,
O kadar aydınlık ortalık...

Sen ki çicekleri toplamayan güzelim
Çicekleri sulayan çocuk
Ve ben ki buruk ve kavruk
Bir ihtiyar adamım artık
Öyle güzeldim ki senle, çiçeklerden çok
Ve anladım, anladım ki bir daha
Düşünde bile göremez işler
Düşlerin gördüğü işleri

10.3.4.47

HAL ÇARESİ

Hasan Ali'ye

Sen bezmimize geldiğin akşam
Neler neler olmaz ki bize, bir güzel haller olur
Hallolur eşek davası dahil, bütün davalar
Düzer İsfahan, yıldızlar, Bağdat ve Şam
Kalkar ayağa ayaklar, türkülerle bir halk olur
Sen bezmimize geldiğin akşam
Kainatın padişahı salavatla hal olur

10.3.4.48 HAYAL OYUNU

HAYAL OYUNU

Ellerindi ellerimden tutan
Ellerimdi ellerinden tutan...
Bıraktığı anda ellerimiz ellerimizi

Gökyüzüne vuracaktı gölgeleri ellerimizin
Kimbilir kaç martılar halinde...

Bir masada karşı karşıya
Seyrederken dudaklarını senin,
Dile gelmiş ilk Türkçeydik...
Henüz başlamış külrengi bahar,
Ne savaş, ne barıştık biz...

Bu dünyaya yeni gelmiş bir diyar
Manolyaya gece konmuş kumrular...

10.3.4.49 HAYIR

HAYIR

Dinlensin diyedir gözlerimiz
Bu önümüzde açılıp giden manzara;
Bu dünya, yoruldu mu kuşlar konsun diyedir,
Ve tanrılar boşluktan bıkınca.

Ellerimize malum olur nedense
Suların rengi balıklarıyla, çiçekleriyle,
Düşünmenin huzuru ayan olur;
Soğuğun sessizliği hakeza.

Yuvarlanan yıldızlar içinde saçlarımız,
Boylarımız büyür usul usul;
Duyulmasın diye gürültüler uykularda
Yağmurlar yağar geceleri.

10.3.4.50

HELSİNKİ ERGEÇSEL SÖZLEŞMESİ

Kimi için erken kimi için geç
Ama ergeçseldir ölüm
Önüne dikilse de kimi uzun kimi put
Tek gözlü canavarlar kayalar
Ufuk görünecektir eninde sonunda
Yüzdüğüne göre yaşam denen bu denizde
Bir gün boğulacaksın içinde

Anafora kapıldım deme
Anafor da bizim içimizde
Şile'nin imrendi'sinde

10.3.4.51

HERŞEY SENDE GİZLİ

Yerin seni çektiği kadar ağırsın
Kanatların çırpındığı kadar hafif..
Kalbinin attığı kadar canlısın
Gözlerinin uzağı gördüğü kadar genç...
Sevdiklerin kadar iyisin
Nefret ettiklerin kadar kötü..
Ne renk olursa olsun kaşın gözün
Karşındakinin gördüğüdür rengin..
Yaşadıklarını kar sayma:
Yaşadığın kadar yakınsın sonuna;

Ne kadar yaşarsan yaşa,
Sevdiğin kadardır ömrün..
Gülebildiğin kadar mutlusun
Üzülme bil ki ağladığın kadar güleceksin
Sakın bitti sanma her şeyi,

Sevdiğin kadar sevileceksin.
Güneşin doğuşundadır doğanın sana verdiği değer
Ve karşındakine değer verdiğin kadar insansın
Bir gün yalan söyleyeceksen eğer
Bırak karşındaki sana güvendiği kadar inansın.
Ay ışığındadır sevgiliye duyulan hasret
Ve sevgiline hasret kaldığın kadar ona yakınsın
Unutma yagmurun yağdığı kadar ıslaksın
Güneşin seni ısıttığı kadar sıcak.
Kendini yalnız hissetiğin kadar yalnızsın
Ve güçlü hissettiğin kadar güçlü.
Kendini güzel hissettiğin kadar güzelsin..

İşte budur hayat!
İşte budur yaşamak bunu hatırladığın kadar yaşarsın
Bunu unuttuğunda aldığın her nefes kadar üşürsün
Ve karşındakini unuttuğun kadar çabuk unutulursun

Çiçek sulandığı kadar güzeldir
Kuşlar ötebildiği kadar sevimli
Bebek ağladığı kadar bebektir
Ve herşeyi öğrendiğin kadar bilirsin bunu da öğren,
Sevdiğin kadar sevilirsin...

10.3.4.52 KAYIP ÇOCUK

KAYIP ÇOCUK
Birden işitilmez olsun ayak seslerim;
Gölgem bir başka sokağa sapıversin;
Unutayım bir anda her şeyi,
Nerde oturduğumu,
Bir tuhaf adem olduğumu Can adında.
Aklım arayadursun başka kapılarda kısmetimi,
Ben, bilmediğim sokaklarda bir başıma;
Gönlüm öylesine geniş, öyle ferah,
İlk defa görmüş gibi dünyayı,
Bir şaşkınlık içinde, yeniden doğmuş gibi;
Hatırlamam artık değil mi, dostlar,
Hatırlamam artık garipliğimi?

10.3.4.53 KAÇAMAK

KAÇAMAK
Yalnız kaldıkça, yani Güler benden kaçtıkça
Tekmil elektrikleri yanık bırakıyorum yirmi dört saat
İki radyo var ikisini de açıyorum
Yarım alacağıma bir bütün ekmek alıyorum
Bugün büyük olsun yoğurt diyorum bakkala
Gören düğün var sanır

10.3.4.54 KÜÇÜK KIZIM SU'YA

KÜÇÜK KIZIM SU'YA
Bir derin uykudaydım ölümün içinden
Açtım ki gözlerimi
Bir suyun gölgesi gibi
Kendisi adeta bir suyun
Ayakucunda sen oturuyorsun
Şiir getirenlerin çok olsun çocuğum!

10.3.4.55 KIBAR HIRSIZIN TÜRKÜSÜ

KİBAR HIRSIZIN TÜRKÜSÜ
Anamın ipiyle indim gökdelen damınızdan
Kelebek gibi girdim kelebek camınızdan
Taksinize mülkünüze dairenize...
Heceleyerek üzerinde ayak ve el uçlarımın
Belledim seyyarenizi ve kelimelerinizi...
Gözlerinize baktım, mukaddes ciltlerinize, büfelerinize
Vesairenize...
Şiir fenerimle de baktım, son çığlık!
Aşk yokmuş sizde beş paralık!
Gidiyorum ben boşçakallar
Sıçmışım ortalık yerinize
Kıçımın fosforuyla aydınlanın siz artık

10.3.4.56 KIMESNE ÖLDÜ

KİMESNE ÖLDÜ
Onat'a merhamet değil, çok
acındım
Sanki içimden, bileğim değil,
Bir dal kırıldı.
Nerdeyse dünyaya değil,
İnsanlara değil,
Kendime sevgim azaldı.
Azmak için değil, öldürmek için
değil,
Kimseyi değil,
Zâten kimsesiz kaldım.
Parasız kaldım
At yarışında kaybetmişçesine.
İshak.

10.3.4.57

MANZARA

Bir yanı mor çubuk makarna

Öbür yanı kirli sarı
Demek turuncu bir picama
Bir soytarı bu
Maskara akıntısı
Taklatıyor Marmara'ya
Eski kılıç yunuslarla...
Lodosun dönmesinden ki
Turner'ı yeniden görmektir
Ve boğas ki bir sirk, hipotamlar
Filler bütün, develer aslanlar
Döne döne gökyüzünde ebrular olmuşlar
Koş koş nefes nefese hepsi
Aman kaçırmayalım pistteki sıramızı!
Yine de en büyük o trapezci
Assolist güneş
Atlıyor arştan arşa
Hemingway'vari biraz ihtiyarlamışsa da . . .
Derken efendim birden parladı
Tamamen eflatun bir kırlangıç
Başımın üstüne kurulu o hünkar çadırından.

10.3.4.58 MARE NOSTRUM

MARE NOSTRUM

En uzun koşuysa elbet
Türkiye'de de Devrim
O, onun en güzel yüz metresini koştu
En sekmez luverin namlusundan fırlayarak ...
En hızlısıydı hepimizin,
En önce göğüsledi ipi...
Acıyorsam sana anam avradım olsun
Ama aşk olsun sana çocuk, Aşk olsun

10.3.4.59 MARE NOSTRUM

MARE NOSTRUM

En uzun koşuysa elbet Türkiyede de Devrim,
O, onun en güzel yüz metresini koştu
En sekmez lüverin namlusundan fırlayarak...
En hızlısıydı hepimizin,

En önce göğüsledi ipi...
Acıyorsam sana anam avradım olsun,
Ama aşk olsun sana çocuk, aşk olsun!

10.3.4.60 MARTILAR KI

MARTILAR Kİ

Günlerdir körköstebek nefsimle öyle hırlı
Ve öylesine harlı ki
  esrik nefesim
Bir kibrit tutsam parlayacak.
Bir sarnıç gemisi diyecekler alev almış
Boğazın iki yakasından

oysa bir gaz tenekesiyle bir şişe mavg
Gelişi güzel mi güzel bir ocak
Suların ortasında sevgili öfkemle benim
Yanacak bahar erişinceye değin
Soğuktan morarmış kanatlarını
  ısıtsın diye martılar

Martılar ki sokak çocuklarıdır denizin

10.3.4.61 MASKULINIZMA

MASKULİNİZMA

Yaşamak ne güç şeymiş
Kadınlar öğrettiler bana
Başta anam
Hamamda kaynar sular dökerek başımdan...
Onlar uyandırdılar beni çocukluktan
Erkek olup üstlerine çıkayım diye...
Bu öyle bir esastır ki
Hem yesir tüccarı olacaksın, hem yesir...
Ve vücutlarının akkağıtlarına yazdığım o şiir değil,
met-cezir...
Kadınlar doğurdular beni bağıra bağıra
Gine onlar öldürecekler beni aşktan
Bağırta bağırta...

10.3.4.62 MENAPOZ

MENAPOZ

Yardımı kesildi ya Amerikan Dostluğunun
Gençler, kendinize mukayyet olun!
Kime saldıracağı belli olmaz haaa
Adetten kesilmiş kibar o...punun.

10.3.4.63 METAMOSMORIS

METAMOSMORİS

İlkin ELİFBA'ydı
Sonra ALFABE oldu
Derken ABeCe
Şimdi de A.B.D.

10.3.4.64 MUHABBET

MUHABBET
Bir fasulye çimleniyordu
Çiseledikçe yağmur.
Koştum vardım ki yanına
Anlasın ne nimet olduğunu
Sen git yerine! dedi Ayşa Kadın
Böyle kibar erkeyin ayağ'na
Ben kendi ayağ'mnan gelirim
Bu muhabbeti görünce uzaktan
Kıpkırmızı oldu biberiye
Bayram nedir ki dedim kendi kendime
Bayram bir ömürdür ben gibi bir deliye

10.3.4.65 MÜLEMMA

MÜLEMMA

Cemal Süreya'ya

Kaçıncı seferberliği bu şiirin
Fizan yemen Kokayin
Bu ters çizilmiş yürek

Bu götyüzü
Kediye verdim yemiyor
Kedimin adı gece
Âşık bir tosbağa sazınnan
Kahvesi kapandığı için
Uçuyor yakin bir uzaya
Habire
Maydanozu muyum ben papahanın
Neden hiçdurma dâvet ediyor beni
Türkçesinden tutuşmuş ormana
Pır ediyor sinir uçlarım
Gümlese ya
Ve nerde o
Nerde o nedircik
O hiç üzülmeyen nüzül
Utanmadan gülüyorum hâlâ
Dayamış başını sevgi duvarına
Amamonyak helânın
Yaşamaktan başka çarem yok ki
Topa tutmak için dostum Kristofu
Bütün balyemezlerimi verirdim oysa
Terbiyeli bir köfteye
Canfeda
Buluşuruz yarın sabah
Saat beşte bre timsah
Bre yeşil
Bre güneş

10.3.4.66 MÜZMIN BIR SAIRE

MÜZMİN BİR ŞAİRE

Bir Beyaz Rustan kapmış
Bir Tepebaşı otelinde Şiiri
Gayrı ne permanganat ne antibiyotik
Bir akıntıdır gidiyor sittin senedir
Gözünden yaş geliyor su dökerken bile

Belini doğrultmak için Türk Şiirinin
Çekiyormuş bu çekilmez çileyi,
Yoksa çaldığı gibi başından büyük bir taşa

Kırarmış çoktan
Pelikan marka dolma kalemini

Bakarak bu Çağdaş ve de Cardaş Şaire
Hiç de zührevi değilmiş meğer Zühre!

10.3.4.67 NEDENLE SONUÇ

NEDENLE SONUÇ

Hiçç kanser olmaz onlar
Genel müdürler
Holidingler
Politikapçıklar
T.S.K.'ler
T.K.K.'lar
Hiç hiç kanser olmazlar
Ama bizim Yaman durduğu yerde
Pankreas kanseri ölür
Nedini bir şair tanır Yunan
Adı Pankreatitis
Yani yeni bir rol

10.3.4.68 NO:16

NO:16

Kasabın çırağı apo
Onüç ondört yaşlarında
Çıta gibi bir oğlan
Baktım dolanıyor bizim sokakta
Ne lan, dedim, ne arıyorsun?
Amca, dedi, üç gilom guşbaşı
Telefonlan istediler de
16 numarasından bu sokağın
Yok öyle bir numara..
Önüne düştüm ben de apo'nun
Gerçekten yok öyle bir numara
Ondörtlü evi geçtiğinde
Bir yangın yeri çıkıyor sırada
Karşı komşulara da sorduk, onlar da bilmiyorlar...
Anlaşılan, dedim, hortlaklar matrak geçmiş sizinlen!
Hortlaklar değil ama, dedi bizim hanım

Aç kediler telefon etmiştir dükkana, niye olmasın!

10.3.4.69

OPUS-CORPUS-1999

Gümüş kanatlarıyla bezmimize gelen
O huriler o kumrular
Yaşamı yaşatmak için
Sevişmeyi ilan ediyorlar

Huu çekerek içlerinden
Hakuran kafeslerinden
İndirerek darağaçlarını yaprak yaprak
Bach'ın yepyeni bir yapıtını çalıyorlar
Siyah beyazlarıyla
Kumrular ki makamları cennet

Mekanımı cennet ediyorlar benim de
Türemişim bir tuba ağacının köklerine
Gözyaşlarımla düşünüyorum o gelmeyen geleceği
Yaşamı yaşatmak için

10.3.4.70 OTUZ

OTUZ

Gardiyandı başımıza, kurt gibi bir gardiyan...
Başı belaya girdi bir esrar dalgasından.
Kuzu kuzu volta atıyor şimdi avluda.
Sine-i millete döndü Ramazan

10.3.4.71 POETIKA

POETİKA
Yalnızlığı sevmiyorum
Yalnız kim ola ki
Kendim...
Kendimin kendini sevmiyorum
Kediler hariç...
Kahve ocakçısı olacaktım ben

Tuttum kavlimi
Yazdıklarımsa hep nafile
Hep nişanlı angaje ısloganlı
Can, diyorlar, bir kahve yap şu dümenin ağzına
Kallavi olsun!
Bende yoksa kahve, yemişçiden tedariklenip
Ve cazveyi ateşe sürüp, üstüne yemeni, şekerini
Taşırmadan pişiriyorum
Biliyorum, bilmez miyim bu kahve ocağınnan
Ocağımızı bucağımızı
Isıtamayacağımı!
İşte onun içinde de içim titreyerek
Cezvenizi sürüyorum ateşe

10.3.4.72 PROVA

PROVA
Hava cehennemi sıcaktı
Daltaşak yatıyordum sedirde
Bir esinti çıktı birden
Göğsümün kıllarını
Sikimin tellerini titretti.
Böyle olsun benim ölümüm dedim
Soğuktan önce serinlemek
Yaylı bir tambur taksimi sanki
Can YÜCEL

10.3.4.73 RAMBRANDT'IN RESMI ÜZRE

RAMBRANDT'IN RESMİ ÜZRE

Karanlıklar arasından bir ışın
Bir kadın vucuduna vuruyor
Aşağıdan yukarıya
Yıkanmak uzre
Geceliğini kaldırmış
Bacakları bütün kadınların
bacaklarından
Ama o ezele kalacak
O bir ışın yüzünden
Aydınlatan yaşamımızı

Aydınlatan yalnızlığımızı
Bir tek ışın
yasaşın.

10.3.4.74 RAMBRANDT'IN RESMI ÜZRE

RAMBRANDT'IN RESMİ ÜZRE

Karanlıklar arasından bir ışın
Bir kadın vucuduna vuruyor
Aşağıdan yukarıya
Yıkanmak uzre
Geceliğini kaldırmış
Bacakları bütün kadınların
bacaklarından
Ama o ezele kalacak
O bir ışın yüzünden
Aydınlatan yaşamımızı
Aydınlatan yalnızlığımızı
Bir tek ışın
yasaşın.

10.3.4.75

RENGAHENK

Bir yelkenli bayrağı al
--Mor da olabilir--
Almış yaprağına rüzgarı
Rumca bir şarkı patlatıyor
denizin gözüne gözüne

Mubalağa laz oldu vre sevgilim
Aramızda bu yaz
Pontuslarını zaptetmeye birbirimizin
Selvi yeşili serenlerimizle

Beğenmediysen o yeşili
--Nefti mi? Değil--
Camgöbeği olabilir mesela
Suların postekisinde sevişmek için

Mubalağa yaz oldu bu yaz
İkimiz de ömrümüzün güzünde
Fuzuli'nin dediği Geday-ı Muhteşemler

Bitkiniz tatlı-işlemeden
Böyle böyle deryadil oluyor derya
Derunumuzdaki..
Uyuyalım mı dedin vre sevgilim?
Gaflet ki, o bayrağı al yelkenliden
--Mor da olaballir--
Dalgalarla dalga geçer geçerken
Kucağımıza atlayan bir lapindir
Menzilimiz pontus değil azrail
Ve önümüz sırf ebabil...
Lakin o da ölecek bir gün mutlak
Bizcileyin yaşarsa bir yaz

Bunu Rabiş'in camına
Bayrağı al bir yelkenliyle yaz!
--Mor da olabilir ama--
Rumca bir şarkı patlataraktan
Ağaran siyaha doğru
Siya siya!..
İki ceset ki aşktan boğulmuş
Kasımpatları gibi patlayan kulaklarıyla
Tozlarından tuzlarından donanmalar kurulmuş
Gidiyorlar Cezayir'i fethe yeni baştan
Biri erkek biri dişi
İki korsan

Güler'le Can...
İkisi de birbirinden ala
İkisi de mubalağa!

Şiirin bütün bu felaketine rağmen
İkisi de yaşıyorlar hala...
Böylece tekmil oluyor yavaş yavaş
Bütün bir sonbahar...

10.3.4.76 RIFAT'A

RIFAT'A
Ilgaz, Anadolu'nun sen yüce bir dağısın
Eteklerinde kitaplar...

10.3.4.77 SARDALYECI KADINLARIN TÜRKÜSÜ

SARDALYECİ KADINLARIN TÜRKÜSÜ
Dönün bakalım dönün
Ufacık kızlar
Dönün fabrikanın etrafında
Handiyse girersiniz siz de içeri
Dönün bakalım dönün
Balıkçı kızları
Balıkçı yetimleri
Beşiğinizin etrafına dizilen
Melekler vardı ya hani
Belli fabrika sahibinden para yedikleri
Tutup alınyazınızı yazmışlar
Yazılacak birşey olsaydı bari
Siz yok yoksul yaşayacaksınız
Biçok da çocuğunuz olacak
Ama biçok çocuğunuz
Onlar da yok yoksul kalacak
Onların da biçok çocuğu olacak
Ama biçok çocuğu
Biçok çocuğu ama
Dönün bakalım, dönün
Ufacık kızlar.
Dönün fabrikanın etrafında
Handiyse girersiniz siz de içeri
Dönün bakalım dönün
Balıkçı kızları
Balıkçı yetimleri
Jacques PREVERT
Çeviren : Can YÜCEL

10.3.4.78 SARDUNYAYA AGIT

SARDUNYAYA AĞIT

İkindiyin saat beşte
Başgardiyan Rıza başta
Karalar bastı koğuşa
Ikindiyin saat beşte

Seyre durduk tantanayı
Tutuklayıp sardunyayı
Attılar dipkapalıya
İkindiyin saat beşte

Yataklık etmiş zaar
Suçu tevatür ve esrar
Elbet bir kızıllığı var
Ikindiyin saat beşte

Dirlik düzenlik kurtulur,
Müdür koltuğa kurulur
Çiçek demire vurulur
İkindiyin saat beşte

Canların gözü yaşta,
Aklı idamlık yoldaşta,
Yeşil ölümle dalaşta
İkindiyin saat beşte

10.3.4.79 SEN SAG BEN SELÂMET

SEN SAĞ BEN SELÂMET
Kurtarıcılar kurtara kurtara
Kurtardılar Memleketi memleket olmaktan

10.3.4.80 SERÇELEME

SERÇELEME

Çok oldunuz be serçeler
Kapatırım şimdi kapıyı
dedim
dinlemediler beni

Be de kapatmadım kapıyı
Varsın dinlemesinler

10.3.4.81 SEVGI DUVARI

SEVGİ DUVARI

sen miydin o yalnızlığım mıydı yoksa
kör karanlıkta açardık paslı gözlerimizi
dilimizde akşamdan kalma bir küfür
salonlar piyasalar sanat sevicileri
derdim günüm insan içine çıkarmaktı seni
yakanda bir amonyak çiçeği
yalnızlığım benim sidikli kontesim
ne kadar rezil olursak o kadar iyi

kumkapı meyhanelerine dadandık
önümüzde altınbaş altın zincir fasulye pilakisi
aramızda görevliler ekipler hızır paşalar
sabahları açıklarda bulurlardı leşimi
öyle sıcaktı ki çöpçülerin elleri
çöpçülerin elleriyle okşardın beni
yalnızlığım benim süpürge saçlım
ne kadar kötü kokarsak o kadar iyi

baktım gökte bir kırmızı bir uçak
bol çelik bol yıldız bol insan
bir gece sevgi duvarını aştık
düştüğüm yer öyle açık seçik ki
başucumda bir sen varsın bir de evren
saymıyorum ölüp ölüp diriltti klerimi
yalnızlığım benim çoğul türkülerim
ne kadar yalansız yaşarsak o kadar iyi

10.3.4.82 SEVGILI GENÇLIK

SEVGİLİ GENÇLİK

Öyle parçalandım ki ömrümde segiyle öfke arasında
Sevgimi öfke vurdu
Öfkemi sevgi kaçırdı
İçim parçalandı arada

Bir de bigün baktım gökyüzüne, bir bayram gecesi
Bir kestane fişeği açmış yedi rengimden
Yağıyorum çocukların üstüne

10.3.4.83 SUDA

SUDA
Bir çift yaprakmış dalında yumuşacık,
Tutmuşum tutmuşum ellerinden senin;
Düşmüşüz yavaşça bir sâkin derenin
İçindeymişik, yeşilmişik, sazmışık.
Balıklar gibiymiş, sessiz ve karanlık,
Yüzermiş saçların, yüzermiş nefesin;
Susarmışız öyle, bir sâkin derenin
İçindeymişik, yeşilmişik, sazmışık.

10.3.4.84 SURET

SURET

Sen değildin görüş günü tel örgüden görünen,
Boncuklarla işlediğim suretindi o senin;
Gölgenin güneşe nisbeti, leylim
Hem seni ben, seni görmekle görmüş değilim,
Görmedikce gözlerinin gördüğünü tekmil;
Sabahları çarşıya giderken, örneğin,
Gece dışarıda kalmış

10.3.4.85 TABIR IÇIN BIR RÜYA

TABİR İÇİN BİR RÜYA

Hiç mi sabah görmedik yani !
Böyle yeşil gökyüzü mü olurmuş !
O karpuzu hangi dürzü astı oraya ?..
Vur bıçağı , bakma yaşın gözüne !
Çal bıçağı parmaklıklar arasından
Ki yarılsın çil çubuklu -kabuğu
Çatırdıya çatırdıya !..
Vur pençe-i Ali'deki şemşir aşkına !
Vur ki çıksın,

Çıksın gayri ortaya
Kuyu- yeşil hapislere sığmayan,
Kan-davalı ,
Delikanlı
Kızılbaş !..

10.3.4.86 TAKSIM MITINGINDEN IZLENIM

TAKSİM MİTİNGİNDEN İZLENİM

Milletçe
Aklanmaya da
Paklanmaya da
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
Çivit
ÇİVİT MAVİSİ

10.3.4.87

TÜRKİYAT VAPURU

Yanaşmadan önce dağıldı iskeleye
Önce karinesi, sonra sintinesi
Derken alt-vasat-ve üst güvertesi
Baş üst-vasat-alt
Ardından kıç üst-vasat-alt yolcuları
Dağıldılar bir meçhul semte
Kırlangıçlarleyin ellerinde filileri, çantaları
Kimisi dargın eski çifteciler
Dağıldılar kırlangıçlarleyin bir meçhule
Deniz su döküyor arkalarından
Haydan gelip huya giden cümlelere
Kaptan köskü yüzüyor dalgaların üstünde

Sakuli bir bok gibi
Kaptanı tayfasıyla

10.3.4.88 UKTE

UKTE

Dünyamın güzeli martılar
Sizden nasıl da yok yere korkmuşum
Kaşık Ada'nın orda!
Dalın üstüme dalın
Vurun beni, urun
Denizanası kokan gagalarınızla!
Ah sizden ben nasıl da yok yere korkmuşum!
Bilmiyordum ki çünkü
Ben hem balığım hem kuşum
Ben ama hala anlayamıyorum ki
Bunca zaman niye sizden ayrı oturmuşum

10.3.4.89

UKTE

Dünyamın güzeli martılar
Sizden nasıl da yok yere korkmuşum
Kaşık Ada'nın orda!

Dalın üstüme dalın
Vurun beni, vurun
Denizanası kokan gagalarınızla!
Ah sizden ben nasıl da yok yere korkmuşum!

Bilmiyordum ki çünkü
Ben hem balığım hem kuşum

Ben ama hala anlayamıyorum ki
Bunca zaman niye sizden ayrı oturmuşum

10.3.4.90 VE KOMISER KOLOMBO

VE KOMİSER KOLOMBO

Haldun Taner'e

Vay hafiye rüzgar vay!
Sıcakların nereye taşındığını
efendice tahkike yanaşmış
Hafiften zatülcenp muşambasıyla
Havadan sudan
dereden tepeden
hoşbeşti derken
sabah beri
Yaprak izlerini alıyor çınarın
Yandın çavuş yandın!
Böyle bir sonbahar iptidasında
Tutuklanmıştı zavallı Amerika'da

10.3.4.91

YA'U

Elektrikler söndü dün gece,
Zorbela toplayıp satrancın taşlarını
M E C B U R E N yattık

Simsiyah kediler gibi dolaşıyor koğuşta
Uyuyan dostların nefesleri.
D O L A Ş S I N L A R azıcık !

Tam ben de eve doğru açılıyordum
Şıpırdatmadan hiç kürekleri,
Yanmaz mı o tepemdeki yüz mumluk ışık!

Bir kürek mahkumunu Boğazda sandal sefasına
Haklılar, bırakmazlar tabii ama...
Ya'u ne güzel şeymiş meğer K A R A N L I K !

10.3.4.92

YANGIN VAR

Aslı mı? Belki.
Odalık mı? Asla!
Ne Matisse'den ne de Çırağan Sarayından!
Bir sobaydı Allah tarafından o deli hatun
Upuzun saçlarıyla bir demir-dokum...
Yaktıkça kendini nefsinle nefesimle
Yandıkça duşistandan düşürdüğüm odun
Isınırdı oda, ısınırdı ev, ısınırdı acun
O da, ben de, yan yana ve yana yana
Sevişerek ölmeyi öğrendik sonunda
Ondan simdi böyle Ortalık duman
Baksana baharlar yağıyor üstümüze ağaçlardan
Aslı varsa onun
Ki kerem edin ki var
O sobaysa
Ben de ona yangınım yangın

10.3.4.93 YAPRAKTI

YAPRAKTI
Bir başka yolculuk dalından düşmek yere,
Yaşadığından uzun;
Bir tatlı yolculuk dalından inmek yere.
Ağacın yüksekliğince,
Dalın yüksekliğince rüzgarda;
Ve bir yeni ö'mü'r
Vardığın çimen yeşilliğince.

10.3.4.94 YAVAS

YAVAŞ!!

Kafeslerin arkasında oturmuş, ince uzun gemiler gibi
limanda,
Olabileceklerden bahseder elleri, başlanmamış
nakışlarda,
Kendi güzelliğini seyreder gergefte kızlar.

10.3.4.95

YAŞASIN CAZIN GETİRDİĞİ DEVRİM

Hiçkimse kalmadı
Çiçekler çarpık açıyorlar
Ampüller eğriydi
Merdivenlerden çıkamıyordum
Tavan basıktı
Sifon işlemiyordu
Sıçamıyordum
İşeyemiyordum
Bir ölü militan baharı
Bir apartman dairesinde bekliyordum
Ben ki beklemeyi sevmem
Beklemek benim için bir azap olduğuna göre
Beni gazaba getirir
Tramvay ihtiyarı duraklarında bekleye bekleye
İhtiyarlamış bir komünist olarak
Gitardan çıkan tın sesleri
Beni yeniden adam edecektir
Havada havva olan bir adem
Ve yaklaşırken bütün güzellikleri baharla birlikte
Arkadaşlarım olan cazcılar
Elbette bulacaklar bir acıbadem
Ve biz yaşamayı yeniden kuracağız
Bu zıkkım denilen ritim
Ve stringtin
Hepimiz yaşamaktaki inkılap içinde değiliz
Yaşasın cazın getirdiği devrim.

10.3.4.96

YAŞASIN CUMHURİYET

Gölköy adında bir yer varmış gelibolu'da
Televizyonda gösterdiler geçen gün.
Gelenek edinmiş köy halkı,
"ben kendimi bildim bileli bu böyledir"
Diyor muhtar:
29 ekim'de toptan sünnet ederlermiş çocuklarını...
Derken ekranda entarili bir çocuk belirdi

Kirvesi tutmuş kolundan
Yatırdılar bir kamp yatağına,
Ardından sünnetçi olacak zat boy gösterdi
Elinde bıçağıyla,
Çocuk kaldırdı başını, bağırdı:
"yaşasın cumhuriyet" diye
Bunun üzerine de ekran karardı

Korkarım bu, sade gölköylülerin değil, umumuzun
Sade küçüklerimizin değil, büyüklerimizin de
Düştüğü bir tarihsel yanılgı
Çünkü sünnet değil, farzdır cumhuriyet

10.3.4.97 YESIL SIIR

YEŞİL ŞİİR

Baktıkça çoğalır yıldızlar gecede
Parmaklarınla sayılmaz;
Kimi duyulur, kimi duyulmaz,
Dinledikçe çoğalır gecede,
Sesler gelir,
Ya hızlıdan, ya yavaştan.

Her şey kendi dilince konuşur;
Karanlık örtse de üstünü
Gecede devam eder renk renk
Ağacın dalında, rüzgarda;
Her şey kendi rengince konuşur.

Gözlerini kapatır beklerdi;
Yaprağa benzer ellerini, avuçlarını uzatır,
Beklerdi işitinceye dek
Ağacın dalında, rüzgarda;
Yeşili duydu mu uyurdu
Rüyasında...

10.3.4.98 ÂSIK ÖLMEZ

ÂŞIK ÖLMEZ
Sessizliğin içinden yürüyen horoz sesleri
Beni ölüm yeşiline götürüyor

Vardım zaten varacağım yere
Yalnızlık
Bütün perdeleri kaldırmış bütün pencereler
Son bir ışık
Sikimin tellerini çınlatıyor yine de
Yine de âşığım yine de âşık

10.3.4.99 ÇALINDI

ÇALINDI
Kapı çalındı
Açmaya davranayım derken
Uyandım ki
Çamların altında yatmıyor muymuşum
Sırtüstü,
Hücum etti gözlerime
Göğüm mavisi
Hoş
Böyle de
Kapıyı açtım sayılır
Diğ mi
Aynı kapıya çıkmasa bile

10.3.4.100 ÖVGÜ

ÖVGÜ

Komünizm kızılcıktır
Kabza iyi gelir
Ne güzeldir daneleri
Ne güzel reçeli olur
Şurubu da
Yemiştir ama yenilmiş değildir

10.3.4.101

ÖYLE Bİ

Temiz gömlegimi giydim talimden sonra
Ayaklarını yıkıyor çeşme başında erler

İşte sen öyle bir serindin
Tuzladan kaptılarla inerken şehre
Ne güzel şey sivil denmesi çıplağa
Ve gün-açık penceresinden meselerin
Yamacın kuytusuna sokulmuş mavi
Ufacık bi parça deniz gibiydin

Şipka biberleriyle konmuş okulun camlarına
Arnavut Köyünün o muhacir güneşi
İste sen öyle bi cumartesiydin
Sahanlıkta saçlarını tarıyor kızlar
Raylar ondan böyle kıvılcımlanıyor
Köşeleri dönerken, önlükleri altından
Dünyaya başlar gibi aybaşlarının kokusu
Kalkan al tıramvaydın ergenlik durağımdan

Meyvahoşun orda bir sabahcı kahvesi
Gün ağarmıştı ama ben günaydın demedim
İşte sen öyle ışıklı bir yerdin.
Bilmiyordum hiç burda bir fırın olduğunu
Diz çöktüm asfalta, baktım aşağı, üüüü'üh!..
İşçiler ateşler ay çörekleri
Ve kılıc gibi taze ekmek kokusu...
Dağıttık evvel-allah yalnızlıkları

Yaşamak düğünse, sen orda gelindin
Seni soydum, Güler, dünyayı giyindim

10.3.4.10. Özleme dair

Özleme dair

Özledim seni...
Ayrılık yüreğimi karıncalandırıyor nicedir...
Beynimi uyuşturuyor özlemin...
Çok sık birlikte olmasak bile benimle olduğunu bilmenin,
Bunca zaman içimi nasıl ısıttığını yeni yeni anlıyorum.
Yokluğun!
Hatırladıkça yüreğime saplanan bir sızı olmaktan çıkıp mütemadiyyen bir boşluğa sabahları seni okşayarak başlamaları akşamları her işi bir kenara koyup seninle başbaşa konuşmaları özlüyorum.
Yürüyüşlerimizi, sevimli haşarılığını, çocuksu küskünlüğünü...
Nasıl da serttin başkalarına karşı beni savunurken!
Ve ne kadar yumuşak, bir çift kısık gözle kendini, ellerimin okşayışına bırakırken.
Gitmeni asla istemediğim halde, buna mecbur olduğunu görmek ve sana bunları söyleyemeden
"git artık" demek.
"Beni ne kadar çabuk unutursan,
o kadar çabuk kavuşacaksın mutluluğa" demek sana
ne de zor..
Seni görmemek ve belki yıllar sonra karşılaştığımızda bana bir yabancı gibi bakmanı istemek senden...
Yeni bir sevdayı yasakladığım kalbime söz geçirmek...
Can Yücel

10.3.4.10 ÜZERE

ÜZERE

Diyelimki yağmura tutuldun bir gün
Bardaktan boşalırcasına yağıyor mübarek,
Öbür yanda güneş kendi keyfinde
Ne de olsa yaz yağmuru
Pırıl pırıl düşüyor damlalar
Eteklerin uça uça bir koşudur kopardın
Dar attın kendini karşı evin sundurmasına
Işte o evin kapısında bulacaksın beni

Diyelim için çekti bir sabah vakti
Erkenden denize gireyim dedin
Kulaç attıkça sen
patiska çarşaflar gibi yırtılıyor su ortadan
ege denizi bu efendi deniz
Seslenmiyor
Derken bi dibe dalayım diyorsun
İçine çil çil koşuşan balıklar
Lapinalar gümüşler var ya
Eylim eylim salınan yosunlar

Onların arasında bulacaksın beni

Diyelim sapına kadar şair bir herif çıkmış ortaya
Çakmak çakmak gözleri
Meydan ya Taksim ya Beyazıt meydanı
Herkes orda sen ordasın
Herif bizden söz ediyor bu ülkenin çocuklarından
Yürüyelim arkadaşlar diyor yürüyelim
Özgürlüğe mutluluğa doğru
Her işin başında sevgi diyor
Gözlerin yağmurdan sonra yaprakların yeşili
Bi de başını çeviriyorsun ki
Ben varım

10.3.4.10 ÜÇ NAL LOKANTASINDAN

ÜÇ NAL LOKANTASINDAN

Bu cehennemi sıcaktan kurtulmak için
Sırtımı, omuzlarımı yüzen
Ne bir esinti bekliyorum yaprakları uçarısıya,
Ne de bir yaz yağmuru bardaktan boşanırcasına
İhtiyacım benim başka bir sıcak
Teninin sıcaklığı senin
Yelelerimden sağrıma inen ter damlalarıyla
Koşturacak beni menzilinden menziline
Dört ayak, üç nal

10.3.4.10 IKIMIZIN ARASINDA

İKİMİZİN ARASINDA

Bir gün şayet camsız çerçevesiz penceresiz
Bir gün ben, çadır bezi bir perdeden
Günlerin toz-toprak şarkısını çırparken
Canevimin önünden geçersen,
Bir gün şayet boynumda yem torbası hayallerim asılı
Bir gün şayet samançöpü bir sokak dişlerim arasında
Canevinin önünden geçersem
Anlatırım nasıl nerde
Bir ulu çınara takılı bir kuyrukluyıldız
Bir yeşil telaşta çırpınan ışığımız
Anlatırım nasıl nerde...

Sonra eğilir kulağına derim: Bekle
Çocukken kaçırdığım uçurtma dönsün gelsin
Hele çarpsın bu çerçi yükü şehirlere,
Hele ürksün fincancı katırları!

10.3.4.10 IMANA GELDIM

İMANA GELDİM
Bir kız buldu beni akşam üstünde
Bâkire değil ama kızmış
Allahına kadar
O ne memeler o
O ne uyluklar o
Ooo
Hele o engebesiz aşağlara
İnen o göbeği o
O müselles o müselles o
Hiç ağda görmemiş ayda
Allahıma güzel
İşte o zaman imana geldim
Porno film izlerken secdeye varacan galiba…..ha.

10.3.4.10 INSAN RESMI

İNSAN RESMİ

Yeraltı günleri bunlar
Kör yılı köstebek ayı

Siyah önlüklü bir güneş
Ayazda okula gidiyor
Dizilmiş danaburunları iki keçe
Islıklıyorlar bebeyi
Çepeçevre boynumda sıçandişi bir bahçe
Oynuyorlar iki Roma bir Paris bir Peking
Karım en çok soğuk harbi seviyor
Çocuklarımızdan

Yaşamların kapısında kuyruk olmuşuz
Önde emirerleri memede piçler sütsüz analar
Akşam oldu memur çıktı kapıya

Mal gelmedi bugün dedi kapatıyoruz

Dilekçeyim masalar odalar arasında
Yürek değil, sol yanımda on altı kuruluk pul
Usulsuzüm yolsuzum

Bir uçak geçti üstümden kıçında yakamozu
Çakılmıştır yere çoktan toprakta bir çelik bitki
Fala mı baksam koparıp çiçeklerini
Düştü mü düşüyor mu düşecek mi

Yeşiller içre bir insandın önceleri
Sağda bir dağ solda bir çay çamaşır yıkayan kadınlar
Dolaş şimdi çevresini yitirmiş insan resimleri gibi

10.3.4.108 IRTIHAL

İRTİHAL
Sen ölüyorun kardeşim öldüğünü bil
Bile bile ve teamüden
Ecel öldürmez insanı
Kendisi öldürür
Vakti zamanı gelince...
Ben onun için yastutuyorum ya hep
Vakti gelmeden öldürülenlere

10.3.4.109 ITIRAF

İTİRAF
Nahide Hanım söyledi yine
Neden babama yazmışım da
anama şiir döktürmemişim
Kaç kere yazdım
cebimden uçup gittiler
Ben onyedi yaşında beni yıkayan
Anneme şiir yazacak kadar şair değilim

10.3.4.110

İTİRAZA İTİRAZIM VAR

Süt limanlarında poyrazlarla lodoslar oluyorum
Döndükçe, döndükçe başım, martılar kusuyorum
Derya bir Kuran-ı Kerim yapraklarını bir bir açıyorum
Karış, karış, karış, karış, karış, karış, karış karıştırıyorum
Bakara oynuyorum Fatiha'nın Bakara suresiyle
Ve zarlarla ki hepsi ayrı bir Sure alayıdır
Nedir diye, nemenedir bu arabesk diye diye
Martılar bu şakası yok, akaraplar tarafından ağlanılan
Bir mersiye - şad olsun ruhu - Tamburi Cemil Bey'e
Odeon bir rekorla koşan bir gramafonmuş bu dünya
Kurdukça dönüyorum, döndükçe çalıyor, çalınıyorum
Ben ki Kibariye bir hırsız ve Ferdi Tayfur kadar eski bir sipiker ve
kokoyiniman
Kendimden kendimi çalıyorum, kendimle, kendimle kendimi
Yaşasın mahşere dek bu kısır olmayan döngü
Yaşasın Veli`fendiler'de mahşerin o dokuz doğuran süvarisi
Benden önce de vardı, benden sonra da tufan
Yaşamak ölünmez ki yaşamayı yaşamaklan
Gönderin de Hasan-hüseyin emminin, dalgalandıkça bu kırmızı don
Bir arabesk bu, ister sol olsun, ister sağ
Ve indikçe kustuğum martıların güzel gözlerinden yaşlar
Çaputlar kalkıp kalkıp Marmara'nın dalga kıranlarından
Kondu-konacak geceleri Hacı Bektaş-ı Veli'nin türbesindeki o milyon
yıllık dut ağacının dallarına
Bu şiir ve bu nane, ifademe mani olmayan bir damla meni
Lumpen kesilmiş şahsımın kuzgunlaşmasıyla birden göğe ağan
ve ağaran meçhul bir artısıyla
Ki istersen demevi bir RH pozitif de olabilir.
İşte bu şiirin kendini çektikten sonra Kodak'la nefsine nefes etmesidir
Zaten şiir denen nesne, eski bir an'aneyle, doğan çocuğun kulağına
ezan makamıyla isminin üflenmesidir
Ya da tınlatmaktır içinle için için olan tambur ola ki evreni
Ve de çınlasın deyuu Neyzen'in neyi (görülmemiş hiç neyin çınladığı
bu ana dek)
Ve en arabesk ve en çağdaş adamımız Orhan Veli'nin kuzular kulağına
Maraz ve menapoz, muhteris ve muteriz itirazlara itirazim var,
itirazim, itirazim
Ama halka, halka halka halkalanan halka dünden ve yarından
her zaman razıyım.

10.3.4.11 IGNELI

İĞNELİ

Anam babama aşık olmuş,
Babam da anama.
Gezelim bu çarşamba demiş babam.
Sur-dişli anam, öyle şık bir fistanı yok,
Ablasının nişanlığını istemiş ödünç,
Teyzem daha toplu, oturmamış üstüne entari,
Teyelle, iğneyle ayarlamışlar üstüne
Anamın.
Babam, kavilleri üzre, gelip topkapı dışındaki evlerine,
Anamı alıp, kaçbir tıramvaylan aktarma,
Bebeğe götürmüş o afrodit'i
Bebek sırtlarına çıkmışlar.
Babam oturtmuş anamı çayıra,
Denizi göstermiş,
İyi şeylerden söz etmişler,
Derken öpecek olmuş anamı,
Anam çoktan razı.
Babam el atınca orasına, burasına,
Fistandaki iğneler batmaz mı eline!
Ay! Demiş bağırmış babam...
O gün, o çayırda, o an
Düştüğüm için ben anamın imgelemine,
Yaşamda da, şiirde de
Böyle iğneli konuşmaklığım.

10.3.4.11 ISTE BU IS

İŞTE BU İŞ
Shakespeare
Beatiful is terrible
Terrible is beatiful demiş
Bu söz Türkçe şöyle söylenir mi acep?
Güzelden güzeldir gazel
- *O düşen sonbahar yaprağı*-
Ve müthiş
Benim şiirden anladığım işte bu iş

10.3.5 CELAL SILAY

10.3.5.1 CELAL SILAY

CELAL SILAY

YAŞAMI (1914-1974)
Bursa'da doğdu. Lise öğrenimini Bursa'da tamamladıktan sonra İstanbul'da çeşitli gazetelerde sekreterlik, yazı işleri müdürlüğü yaptı. Yeni İnsan dergisini çıkardı. Necip Fazıl-Dağlarca çizgisinde özgün bir şair. Eşyanın ilginç ayrıntılarını gözlemleyişiyle maddeci diye nitelenebilecek şiiri, genel havasıyla mistik, felsefi özellikler taşıyor. Çağdaş şiirimizin önemli, ilginç bir şairi.

ŞİİR KİTAPLARI

Çöl Yolcuları (1932)
Dört Kapı (1933)
Hayat ve Merhaleler (1933)
Lacivert Işıklar (1934)
Ebedi Renkler (1936)
Hüsran Filizleri (1937)
Merhamet Şiirleri (1943)
Acaba (1945)
Sonra (1946)
Boşlukta Duran Taş (1949)
Zaman ile Yarış (1956)
Adamca (1959)
Doğa (1965)
İlişki Devimleri (1969)

10.3.5.2 GITTI

GİTTİ
İşitmek istediğini bir sağırın
Sezdi havamızdan geçen şarkı
Duyuramadı sesini, bu sağıra
Eridi, gitti!
Yürümek hasretini bir kötürümün
Hissetti koltuk değnekleri,
Kaldıramadı yatağından hastasını
Çürüdü, gitti!
Körün görmek arzusunu duydu
Bahçenin kenarında bir çiçek
Gösteremedi yapraklarının rengini

Dağıldı gitti!
Ve duydu bir açın yemek ihtiyacını
Buğday tarlasındaki başak
Utandı büyümesindeki şehvetten
Kurudu, gitti!

10.3.5.3 HIÇ YOLUNUZ ORMANA DÜSTÜ MÜ

HİÇ YOLUNUZ ORMANA DÜŞTÜ MÜ
hiç yolunuz ormana düştü mü
gözgöre küçük bir adam
büyük bir ağaçla döğüştü mü
ağaç büyüktü ama tek
adam küçüktü ama çok
dedelerinin dedeleriyle gelmiş utanmadan
elinde balta sırtında nacak
dedelerinin dedeleriyle gelmiş arlanmadan
kolunda bıçkı belinde ip
dedelerinin dedeleriyle gelmiş sıkılmadan
dengisiz bir boy ölçüşmeydi bu
ağaç büyüktü ama tek
adam küçüktü ama çok

10.3.5.4 KORKU

KORKU
Gece ormanda bir şey değişmez
Aklın lambaları altında
Ancak gözün keyfi değişir
Gündüz aydınlığında
Ağaçlar insan eti yemez
Akıl vücudun yardımında
Gece ormana iner inmez
Vücutla akıl arasında
Vücutla akıl arasında
Gece ormana iner inmez
Ağaçlar ortasında
Bir şey ki akıl ermez
Ağaçlar insan eti yemez
Gündüz gece yarısında

Bir korku akıl ermez
Vücutla orman arasında
Celal SILAY

10.3.5.5 MAVI RANDEVU

MAVİ RANDEVU
Mavi bir elbiseyle gelmiştin, gökyüzü maviydi..
Getirdiğin rüzgarla ev kokuyordun..
Kolun koluma değiyordu, omzun omzuma..
Mendilin maviydi, gökyüzü maviydi..
Bin dokuz yüz kırk iki baharıydı
Bahçeli pencereler önünde geziyorduk,
Gözlerimiz buluşuyordu, ürperiyordum
Gökyüzü maviydi, mendilin maviydi
Sıcak nefesin yüzüme değiyordu
"Evlenebilir miyiz" diye sormuştum,
Yürüyüşün değişmiş, yüzün penbeleşmişti;
Mavi elbiseler içindeydin, gökyüzü maviydi.
Elini elime verdin, ayrılıyorduk,
Gözlerin gözlerimde, dudakların ıslak,
"Sık sık konuşalım" demiştin; gittin..
Mendilin maviydi, gökyüzü maviydi

10.3.5.6 NERDE

NERDE
Küçük bir kız gördümdü çok eskiden
Annesinin dizi dibinde,
Bir de incir dikdiydim hasta iken,
Üç yapraklı mı, dört yapraklı mı ne.
Küçük kız da büyüdü o incir de,
Ama yüreğimin erinci nerde?
Romeo yu onca kaygılandıran
O kuş seslerini düşünürüm de
Sabaha karşı bir korudan
Tarla kuşu muydu, bülbül mü diye,
Tarla kuşunu da dinledim, bülbülü de,
Ama yüreğimin erinci nerde?
Geç kaldığımda oldu belki

Laternaları dinlerkene,
Periler yeryüzüne indirmiş geceyi,
Çerağlar içinde yanmış gökkubbe.
Gökkubbeyi de bilirim perileri de,
Ama yüreğimin erince nerde?

10.3.5.7 SABAH

SABAH
Uyanır seccadeler üstünde din,
Aklın endişeleri yayılır şehre,
İnsan kastle, güneş vakitle temas eder
Taşa, toprağa..herşeye!..
Serinlik bir ihtiyardır ki şehrin üstünde
Gerinir sabahla beraber;
Kurtarır gecenin karanlığından
İnsanı, hayata davet eder.
Şarkın çekilen perdeleri içinden
Uzanır devamın eli zamana,
Korkusu, düşüncesi, endişesi..insanın
Toplanır sığar bir ana.
Açılan kapılardan fırlar dışarı
Günlük meselesi insanlığın;
Çırpınan bir endişe halinde çarpar
Düşen başların içinde yarın!..

10.3.5.8 YANYANA

YANYANA
Bu gürül gürül otların başında
Ağacın gölgesine deydi değecek
Tam şeftalinin kokusu başlarken
Öpüşmeye kıl kadar bitişik
Akarsuyun burnunun dibinde
Bu zulüm, bu haksızlık, bu işkence

10.3.6 CEM DURAN

10.3.6.1 AKASYALAR BU SABAH

AKASYALAR BU SABAH
Yüzünü ve yüzbin yüzünü

Siyah beyaz bir fotoğraf sergisini gezer gibi gezdim
Eski İstanbul yüzünü
Annem yüzünü, çocuklarım yüzünü
Akasyalar bu sabah çiçek açmışlar yüzünü
Gözlerin dudakların dişlerin dudakların gözlerin yüzünü
Köpekbalığının kırmızı devinimli saçların yüzünü
Mandalina kabuklarının bu kadar rahat soyulması yüzünü
Küçük dağları bence sen yarattın yüzünü
İşte o yüzünü
Polisten kaçan Charlie Chaplin yüzünü
Seni niye bu kadar çok seviyorum biliyor musun yüzünü
Aydınlanır gözlerinde bir geminin niye gittiği yüzünü
Hapisten elinde bavuluyla çıkan yüzünü
Dönüp de son kez geriye bakan
Girdiği günü hatırlayıp
Şubat ayını dudaklarının ılıklığını düşünerek geçirdim yüzünü
Ve mart ve nisan ve mayısı yüzünü
Martılar dev kuşlardır ölünce kumsalda birden anlarsın yüzünü
Ve daha milyonlarca yüzünü
O zaman anladım ki varacağım yerdeyim
Yola çıktığım yerde
Keyifle milyon sigara yaktım
Arka sokaklardan geçip
- Kafamda yüzünün yüzbin resmi -
Geniş alanlara çıktım

10.3.6.2 TAMAM YAVRUM,

TAMAM YAVRUM,

METELİĞİMİZ YOK; AMA YAĞMURUMUZ VAR

sera etkisi deyin ne derseniz deyin
eskisi gibi yağmıyor işte yağmur.
özellikle büyük kriz zamanındaki
yağmurlar geliyor aklıma.
kuruş para yoktu ama bolbol
yağmur vardı.
öyle bir gece veya bir gün
değil,
7 gün ve 7 gece

YAĞARDI
ve Los Angeles'in yağmur ızgaraları
bu kadar çok yağmuru emebilecek
şekilde yapılmamıştı
ve yağmur KALIN
ve KARARLI
ve DÜZENLİ yağardı
ve damlaların çatılara çarpışını
oradan da oluk oluk
toprağa akışını DUYARDINIZ
ve DOLU,
büyük BUZDAN KAYALAR
patlayan
oraya buraya saçılan havada uçuşan;
ve yağmur
kısaca
DURMAZDI
ve bütün çatılar akardı -
evin her tarafına
tencereler,
kapkacaklar serilir
TIP TIP sesleri bütün eve yayılırdı;
ve kaplar boşaltılır,
boşaltılır
ve tekrar boşaltılırdı.
kaldırımların üstünden geçerdi yağmur,
bahçelerin içinden; ve merdivenleri tırmanıp
evlere girerdi.
el bezleri vardı, banyo havluları,
ve yağmur genelde
tuvaletlerden girerdi: köpüre köpüre, kahverengi, küçük girdaplarla
ve külüstür arabalarla dolu olurdu sokaklar
güneşli bir günde
marş basmayan arabalarla,
ve işsiz adamlar
sanki canlılarmış gibi duran o eski arabaların
can çekişmelerine bakarlardı
pencereleri önünden;
işsizler,
yenik bir zamanın yenik insanları

hapsolurdu evlerine
karıları ve çocukları
ve kedi köpekleriyle.
kediler ve köpekler
dışarı çıkmamak için diretir
evin garip garip yerlerine
pisliklerini bırakırlardı.
işsiz adamlar
bir zamanlar güzel olan karılarıyla
evde tıkılıp kalmış olmaktan
çıldırırlardı.
korkunç tartışmalar yaşanırdı
haciz ihtar mektupları
kondukça posta kutularına.
yağmur ve dolu, bezelye kutuları,
yavan ekmekler; kızarmış
yumurta, rafadan yumurta, haslanmış
yumurta; fıstık ezmesi
sandviçleri, ve her tencerede
görünmez bir tavuk.
babam, kesinlikle iyi biri olmayan babam
her yağmurda, en iyi ihtimalle,
annemi döverdi,
kendimi üzerlerine atardım,
bacaklar, dizler,
çığlıklar
ta ki
birbirlerinden
ayrılana kadar.
"Gebertic'em seni, " bağırırdım "Bi' kez
daha vurursan ona öldürürüm seni!"
"Çabuk bu orospu çocu'unu
çıkar burdan!"
"hayır, Henri, annenin
yanında kal!"
evet, bütün evler kuşatma altındaydı
fakat sanırım bizim evdeki dehşet
ortalamanın üstündeydi.
ve geceleri
uyumaya çalıştığımızda

yağmur yağmaya devam ederdi
ve karanlıkta
suların odama girmemesi için
cesurca direnen penceremden
ayın yağmur sularıyla bulanık
görüntüsünü seyrederken
Nuh'u hayal ederek
ve Gemisini
tekrar oluyor galiba
diye düşünürdüm.
hepimiz düşünürdük
bunu.
ve sonra, birdenbire,
dinerdi yağmur.
galiba hep
sabaha doğru
5, 6 sularında dinerdi,
huzur çökerdi her yere,
ama tam bir sessizlik değil
çünkü hala devam ederdi
tip
    tip
        tip
      sesleri
ve sonra sis ve duman
dağılırdı
ve sabah 8'de
gözleri kamaştıran sapsarı bir güneşışığı
düşerdi yeryüzüne,
Van Gogh sarısı -
çılgın, köredici!
ve ardından
sağanaktan kurtulan
çatı olukları
güneş altında
genleşmeye başlardı:
PENG!PENG!PENG!
ve herkes kalkıp dışarı bakardı
hala yağmuru içine çeken
bahçeler

hiç bu kadar yeşil olmamış
bir yeşil içinde
ve kuşlar
bahçelerde
deli gibi cıvıldayan kuşlar,
7 gün 7 gecedir
yere konup da
adamakıllı bir şey yiyememiş
tohum yemekten
bıkmış kuşlar
solucanların
toprak üstüne çıkmasını beklerlerdi,
yarı boğulmuş solucanların.
kuşlar solucanları önce topraktan çekip
havaya kaldırır
sonra da midelerine indirirlerdi;
karatavuklar ve serçeler olurdu.
karatavuklar serçeleri uzaklaştırmaya
çalışır
ama serçeler,
açlıktan delirmiş,
daha küçük ve çabuk,
kendi paylarını
kotarırlardı.
erkekler verandada durur
sigaralarını içerlerdi,
şimdi kapı kapı dolaşıp
büyük olasılıkla hiç bir kapı ardında
bulamayacakları bir
iş arayacaklarının,
büyük olasılıkla çalışmayacak arabalarını
çalıştırmaya uğraşacaklarının
bilincinde.
ve bir zamanlar güzel olan
karıları
banyoya girer
saçlarını tarar,
makyajlarını yapar,
dünyalarını tekrar
biraraya getirmeye çalışırlardı,

onları saran korkunç mutsuzluğu
unutmaya çalışarak,
kahvaltı için
ne hazırlasam diye
telaşlanarak.
ve radyo
okulların
açıldığını söylerdi.
ve
ardından
işte ben
yine okul yolundaydım,
yollarda kocaman
su gölcükleri,
tepemde yeni bir dünya gibi
güneş,
evde annemler,
okula
zamanında vardım.
Bayan Sorenson bizi
"bugün tenefüs yok,
yerler çok ıslak"
diyerek karşıladı.
çocuklar "AOF"
bağırdı bir ağızdan.
"fakat tenefüs saatinde
çok farklı birşey
yapacağız," dedi,
"ve çok zevkli
bir şey!"
hepimiz merak ettik
bu çok zevkli şeyin
ne olduğunu
ve o iki saat
Bayan Sorenson
dersini anlatmaya
devam ederken
bir türlü geçmek bilmedi.
Küçük kızlara baktım,
çok tatlı ve temiz ve

dikkatli görünüyorlardı,
uslu ve dik
oturuyorlarken sıralarında
ve saçları
Kaliforniya
güneşi altında
çok güzeldi.
sonra tenefüs zili çaldı
ve hepimiz eğlenceyi
beklemeye koyulduk.
ardından Bayan Sorenson sınıfa seslendi:
"şimdi ne yapacağız
biliyor musunuz, birbirimize
yağmur sağanağı sırasında
neler yaptığımızı anlatacağız!
en ön sıradan başlayıp
arka sıralara doğru devam edeceğiz!
hadi Michael, sen başla!..."
ve hepimiz
hikayelerimizi
anlatmaya başladık, Michael başladı
ve herkes sırayla kalkıp devam etti,
ve sonra farkettik ki
hepimiz yalanlar söylüyorduk, tamamen
yalan sayılmaz ama
çoğunlugu yalandı
ve oğlanlardan bazıları pis pis
gülmeye başladığında kızlar onlara
kötü bakışlar fırlattı ve
Bayan Sorenson "tamam!" diye bağırdı
"tam bir sessizlik istiyorum!
Siz merak etmeseniz de
ben
neler yaptığınızı
öğrenmek istiyorum!"
böylece biz de hikayelerimize
devam ettik
ve hepsi de hikayeydi.
bir kız gökkuşağı
ilk çıktığında bir ucunda

Tanrı'nın yüzünü
gördügünü söyledi.
bir tek hangi ucu olduğunu söylemedi.
bir oğlan oltasını
pencereden sarkıtıp
bir balık yakalayıp
kedisini
beslediğini söyledi.
hemen hemen herkes
bir yalan uydurdu.
gerçek
fazla acı
ve utandırıcıydı.
sonra zil çaldı
ve tenefüs bitti.
"teşekkür ederim," dedi Bayan
Sorenson, "hepsi çok
hoştu.
yarına kadar
yerler
kurur ve
kullanılabilecek
hale gelir."
çocuklardan bir
gürültü koptu.
küçük kızlar
dimdik ve uslu
oturuyorlardı,
çok tatlı ve
temiz ve
dikkatli,
saçları dünyanın bir daha
asla göremeyeceği bir güneşin
ışıkları altında
çok güzel
görünüyordu.
ve

Charles BUKOWSKI

Çeviri: Cem Duran

10.3.7 CEM GÜNES

10.3.7.1 BIR ZAMANLAR OKULUMUZ

BİR ZAMANLAR OKULUMUZ

Tozlu, ıslak

kimi zaman da kalabalık kaldırımlardan

yürüyerek varırdık

Tavanı akan spor salonu

çoğu zaman bizler tarafından

hem çizilip hırpalanmış

hem de zımparalanabilmiş sıralar

genellikle yasak arka bahçe...

aşınık pencereler...

laboratuarda araç gereç hak getire!..

Ailesinden fedakar öğretmenler

okulun hatıralarla dolu bahçesi

Tuvaletlere sigara baskınları

buruk gençlik aşkına yolaçmış

asistan öğretmen

coşkulu okul çıkışları

küçük radyo... yere düşen para...

ağustos böceği ve karınca...

...çarşıdan aldım bir tane...

sandığımızdan çok şeyler vermiş bizlere

Cem GÜNEŞ

10.3.7.2 CEM GÜNES

CEM GÜNEŞ

YAŞAMI

Program yapımcısı-yazar. 1966 ağustosunda İzmir'de doğdu.

Çocukluğunu Anadolu'nun çeşitli yörelerinde yaşadı. Lise yılları Ankara'da geçti. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesinde eğitim gördü.

1987 yılından bu yana Norveç'te yaşıyor. Aynı zamanda bu ülkenin vatandaşı.

Norveç dilini Trondheim'de kiliseye bağlı bir okulda öğrendi. (1988)

Oslo'da tiyatro-film makyajı, cilt uzmanlığı üzerine eğitim veren bir meslek okulunu bitirdi. (1992)

Norveç radyo ve televizyon kurumu NRK'da radyoculuk eğitimi. (1993)

Aynı kurumda program yapımcılığı. (1993-)

TRT Norveç fahri temsilciliği ve muhabirliği (1995-)

Sabah gazetesi Avrupa sayısına haber-yazı (1998-)

Yeminli çevirmen.

KİTAPLARI

KUTUP GECELERİ (Şiir), 1997-Ankara
CAMGÖZ (Şiir), 1998-Trondheim
OSLO'DA OLAY VAR (Öyküler) 1999-Ankara

10.3.7.3 KRALLIGA ÇAGRI

KRALLIĞA ÇAĞRI

Dört bir yanına haber salına krallığımızın

Svalbard, Finmark'tan

Agder, Herjedalen, Oppland, Trondelag'a kadar.

Kral, kraliçe, prenses ve prens:

Tüm becerikli ozanlar biraraya getirile

Hünerleri, yazmak, söyleyip, işlemek

Dimağların dağarcıkları olasıya işlek

Kukulatası, takkesi, eldiveni dağınık

Çehresi, bakışı, halleri karışık:

Doğa, çiçek, güz, böcek, dal...

Bahar, ot, duygu, düş, tutku...

Aşk, sevgi, böğürtlen, his...

Dalga, buzul, ay, yıldız...

Irmak, kar, ayı, köpek...

Orman, ağıt, yamaç, tarla...

Hüküm, anlam, yardım, nutuk, töre, nizam, kural...

Hepsinin kızağı hazırlana.!

SEN KAL

Svalbard: Norveç'in kuzeyinde ve krallığa bağlı adalar grubu.
Finmark, Agder, Oppland, Trondelag: Norveç'in değişik bölgeleri.
Herjedalen: Kalmar birliğinin dağılmasından önce Norveç'e ait olan, ancak şimdi İsveç sınırları içinde bulunan bölge.

Cem GÜNEŞ

10.3.7.4 OLANLAR OLDU

OLANLAR OLDU

Adını yazmıştım camın buğusuna

sonra;

yanına benimkini

Sense, elinden geleni yaptın

çocuksuluk gösterebilmek için

Gözlerini kırpışınla

açıklamıştın gizlerini

sözler verirken birbirimize!..

Yaz gelince, ne kar kaldı

ne buğu, ne de adımız kaldı

yaz tutulmuşluğu kısa sürecek yerde

haftalarca sürdü

terli, yapış yapış öğleden sonraları;

yine de gölgeler ısınamadı

yıldızlı geceyi çabuk unuttu toprak

Sense verdiğin bağlılık sözünü!..

Sonra, "son"bahar geldi

huş ağaçlarının(*) altında

yaprakları süpürdüm oturmadan

Ceketimin içine sakladım, utangaçlığımızı,

sadeliği ile

kuru balıkların üzerine düşmüş "söz"lerimizi sakladım

bütün hikayeleri ile...

Şimdi karanlığa yakalandık

yatağım soğudu, ay doğmaz oldu

yüzüm soldu, toprak dondu

Olanlar oldu...

* Huş ağacı: Kuzey ülkelerinde sıkça rastlanan, çınara benzer bir ağaç.

Cem GÜNEŞ

10.3.7.5 SIR

SIR... PERDE... AYNA...

Çatlak bir ayna
sekizyüzaltmış sayfalık günlük
sayısız tarihler
altmış sayfa özlem
bir sayfa iz birakmadan kayıp...
görecegiz!

bir sigara kaldı elde
bir de mumu üflemek
kurtuluş yanlızlığa kral olmak mı?

gözün perdesi var anladık!
kötülük onu istiyor
kararsızlar onunla bakıyor
filozoflar çekiştiriyor

aynada gördün kendini... anladık!
her gün başka şeye dikkat ediyorsun... yüzünde.?
aynalar farklılık gösteriyor
onlara yer bulmak zor
aynada dunyayı göreceğiz

yanıtı bulmak içinse
geçmişe döneceğiz.

Cem GÜNEŞ

10.3.7.6 YARIM KALAN

YARIM KALAN

Sonbahar-96

Uykudan yarı uyanabilmiş bir sabah

yıkılmış o küçük dünyanın ardından

hıçkıran konuşma

verilen yarım sözler

yarı dağınık saçlar

yarım bilet

başlayacak o belirsiz bekleyiş

yarıda kalmış aşkın;

kalpleri buzlaştıran soğukluğu

sonu görülememiş bir rüyanın

yarı silik çizgileri

parçalanmış

ama doğruyu birlikte bulan

iki ayrı yanlışız biz şimdi

Cem GÜNEŞ

10.3.7.7 SATONUN IÇINDE

ŞATONUN İÇİNDE

Bir coşkudur sürüp gidiyor

müzikten mi? gençlikten mi?.. yoksa içkiden...

arada bir gülümseyen yüzlere

sanki kramp girmiş gibi ansızın

donmuş bunlar!.. donmuş!.. donmuş!..

Cem GÜNEŞ

10.3.7.8 SIIRLER

ŞİİRLER

Şiirler, yaşanacağı yaşanmışın, yaşanabilinirmişin ışığına yansıtır.

Şiirler, mesajdan dolup, roman yazamaya üşenenlerin bilgilerini;

sayfalara kıyamayanların, haykırışlarını duyurur, temkinlice...

Şiirler, idraklerin ardı ardı ile gelmesi ve birinin, birilerinin veya

bir "şeyin" baruta kibrit vurması ile dökülür kağıtlara...

Cem GÜNEŞ

10.3.8 Cemal Safi

10.3.8.1 Ayrilik Nikahi

Ayrılık Nikahı

Seni bilmem ama ben kararlıyım
Şu garip sevdadan cayalım gitsin
Bu aşkta senden çok ben zararlıyım
Bir kumar oynadık diyelim gitsin

İçimde bir his var benden pes diyor
Olmayan duadan ümit kes diyor
Madem ki bahtımız böyle istiyor
Kaderin emrine uyalım gitsin

Seninle burcumuz tutsaydı keşke
Aslanlar bir başka yengeç bir başka
Yarını olmayan hayırsız aşka
Ayrılık nikahı kıyalım gitsin

Farzet ki bir rüya gördük ikimiz
Gerçekte bu hissi tanımadık biz
Böyle bir masalı yaşamadık biz
Bir varmış bir yokmuş sayalım gitsin

Marifet feleğin elinden çıkmış
Dünyada başka bir terzisi yokmuş
Kerem'i Aslı'yı narına yakmış
Ateşten gömleği giyelim gitsin

Tiryaki gönlümde olmasın kuşkun
Tek sana müptela tek sana düşkün
Ardından bir ağıt yakalım aşkın
Adını elveda koyalım gitsin
Cemal Safi

10.3.8.2 Beni Sevmeni Istiyorum

Beni Sevmeni İstiyorum

Seninle buluşmamız ne kadar zor olsa da,
Senden sadece beni sevmeni istiyorum.
Beş dakika baş başa kalmamız suç olsa da
Senden sadece beni sevmeni istiyorum.

Çağırsam bile gelme, yorulma ne olursun,
Sen üzülme, incinme, kırılma ne olursun,
Beni yanlış anlama, darılma ne olursun,
Senden sadece beni sevmeni istiyorum

Bir gün bensiz kalsan da benimle yaşamanı,
Aşkımın değerini sır gibi taşımanı,
Nemli bakışlarınla resmimi okşamanı
Senden sadece beni sevmeni istiyorum.

Senden tek dileğim var, özel imtiyaz değil,
Kulun başka bir kula ibadeti farz değil,
Haşa! Yaratan gibi beş vakit namaz değil,
Senden sadece beni sevmeni istiyorum.
Cemal Safi

10.3.8.3 Besmele

Besmele

Her gün biraz daha yoruyor beni,
Hasretinle başa çıkamıyorum.
Her gece bir yerden vuruyor beni,
Sağ salim sabaha çıkamıyorum...

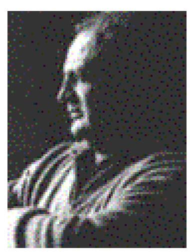
Savaşta geçirdim sanki bir ayı,
Düşmandan almadım ben bu yarayı,
Giderken verdiğin tek sigarayı,
Hatıradır diye yakamıyorum...

Vicdanın halimi hiç mi sormuyor?
Küsecek ne yaptım, aklım ermiyor!
Zalimsin demeye dilim varmıyor,
Tavrına bir isim takamıyorum...

Yeter ki mektup yaz canımı dile!
Yetmezse uğrunda çektiğim çile!
Nazar değer diye resmine bile
Besmele çekmeden bakamıyorum...
Cemal Safi

10.3.8.4 Bilseydim

Bilseydim

Meydan mı verirdim bu ayrılığa?
Bilseydim bu kadar zor olduğunu.
Bilseydim dünyanın böyle karanlık,
Bilseydim bu kadar dar olduğunu.

Dilimden sıçrayan bir kıvılcımın
Bilseydim bir anda kor olduğunu.
Bilseydim şu anki gönül acımın
Senin yokluğundan var olduğunu.

Boyun mu bükmezdim sitem etmene,
Bilseydim sükutun kar olduğunu.
Sebep mi olurdum dargın gitmene,
Bilseydim küsünce sır olduğunu.

Bilseydim yüzümün dört mevsimi güz,
İçimin ağlayan nar olduğunu.
Bilseydim odamın dört duvarı buz,
Sensiz yatağımın kar oldugunu.

Fırsat mı tanırdım bu dargınlığa
Bilseydim bu kadar zor olduğunu.
Bilseydim zindandan daha karanlık,
Bilseydim hücreden dar olduğunu....
Cemal Safi

10.3.8.5 Bulunur

Bulunur

Çeker gibi bakma hançeri kından
Senin de canını yakan bulunur
Senin de bir zalim gelir hakkından
Sana da bir kurşun sıkan bulunur

Aşkımın ahıyle tutulur yakan
Alıcıkuş kadar sürmez fiyakan
Senin de gözünü yaşlı bırakan
Senin de boynunu büken bulunur

Merhamet olmazsa kalp kiracında
Tahtın da kurtaramaz seni tacın da
Bir kara sevdanın darağacında
Senin de ipini çeken bulunur
Cemal Safi

10.3.8.6 Gurur

Gurur

Var git bahçesinde açıl ellerin
Diken dillerine deymez güllerin
Mangal yüreğimde aşkın ateşi
Söndüyse sebebi gurur küllerin
Cemal Safi

10.3.8.7 Gözüm Kesmiyor

Gözüm Kesmiyor

Sessizim ne kadar üzsen de beni
Ağzımı açmaya gözüm kesmiyor
Vurduğun zincirden çözsen de beni
Bırakıp kaçmaya gözüm kesmiyor

Ne olur git deme kalbimi kır da
Meleyen gönlümü kaptırma kurda
Sıratı geçecek imanım varda
Aşkından geçmeye gözüm kesmiyor

Ne çıkar sararıp solsa da yüzüm
Gönlümde baharsın gelse de güzüm
Çekilmez olsa da sitemin nazın
Başka yar seçmeye gözüm kesmiyor

10.3.8.8 Sazla Söz Arasinda

Sazla Söz Arasında

Gecemi zehrediyor içime düşen kuşku,
Sırra kadem mi bastın, kaşla göz arasında?
Nasıl anlatsam bilmem aramızdaki aşkı,
Bir sıcaklık vardır ya külle köz arasında..

Sen ektin yüreğime en acı duyguları,
Sen çaldın gözümden en tatlı uykuları,
Aşkıma benzetirim tutmayan şarkıları,
Bir gariplik vardır ya sazla söz arasında..

Sen yüzüme gül yeter, bırak bahtım gülmesin,
Sen kadrimi bil yeter, başka kimse bilmesin,
Sen bir daha gel yeter, bırak o hiç gelmesin,
Hani bir mevsim var ya, kışla yaz arasında...
Cemal Safi

10.3.8.9 Sen Iran Ol

Sen Iran Ol

Sarhosunum, nasil ayik kalayim?
Ask sarabin doldu gönül testime.
Sen Iran ol bende sahin olayim;
Varsin Sultan Selim gelsin üstüme...

Öyle bir güç var ki askin verdigi;
Deryada damladir aklin erdigi.
Perilerin, meleklerin, gerdigi,
Sipersin, kanatsin, kolsun üstüme...

Ali'nin kilici elimde askin,
Veli'nin duasi dilimde askin.
Durmasin karsima çikacak saskin;
Tekmil ordularin salsin üstüme...

Yad el dokunursa kasina senin,
Ölürüm çikamam karsina senin.
Zarar getirirsem tasina senin;
Yezid'in vebali kalsin üstüme...
Cemal Safi

10.3.8.10 Sende Kalmis

Sende Kalmış

Bilmiyorum nerdeyim, ne haldeyim, ben kimim
Ayrılırken kimliğim, adresim sende kalmış.
Tebessümü yüzüme çok görüyor matemim
Güldüğümü gösteren tek resim sende kalmış.

Akların kaybolduğu, rengin ahenk bulduğu
Toprağın kadehine ab-ı hayat dolduğu
Bir gül için, bülbülün saçlarını yolduğu
Aşkın harman olduğu o mevsim, sende kalmış.

Nerede o çocuksu, o şımarık hallerim,
Saçlarına hasreti tanımayan hallerim,
Rengarenk rüyalarım, toz pembe hayallerim
Tekmil neşem, sevincim, hevesim, sende kalmış.

Ayıplama, kınama, kahveye gidiyorsam,
Avunabilmek için bir tavla atıyorsam,
Garson çay uzatırken ben aklımda diyorsam,
Sende kalmış demektir, ladesim sende kalmış.

Dostlar da muhabbeti kestiler, lüzum da yok.
Zaten senden ziyade sohbetim, sözüm de yok.
Sen dönmeden kimseye bakacak yüzüm de yok.
Aynalarda kendimi göresim sende kalmış.

Sende kalmış umudum, saadet çağım sende,
Sende kalmış huzurum, tüten ocağım sende,
Sende hayat kaynağım, duygu membağım sende,
Can diyorum sana, can kafesim sende kalmış.

Allah' ım düşmanımı düşürmesin bu zaafa,
Sanki her noksanımı mecburum itirafa,
Hangi şarkıya girsem, notalar do re mi fa
Sol diyorum sana sol, la sesim sende kalmış.

Gel Tanrı'ya borcunu teslim etsin bu yürek,
Tez gel ki enkazımı kapatsın kazma kürek,
Kelime-i Şehadet getirmem için gerek,
Son diyorum sana, son nefesim sende kalmış.
Cemal Safi

10.3.8.11 Su Serp Sineme

Su Serp Sineme

Çıkamazsın, gönlüm haremdir sana
Bakamazsın, eller mahremdir sana
Umut pınarından su serp sineme
Aslı'sın, bu yanan Kerem'dir sana...
Cemal Safi

10.3.9 CEMAL SÜREYA

10.3.9.1 1994 ELIYLE,

1994 ELİYLE,
SAMANYOLU'NA
Yaşadım, Tanrım,
Yarım ve uluorta,
Bir dahaki hayatta,
Varsa öyle bir hayat,
Şiir yazar mıydım,
Bilmiyorum.
Ama kadınlar, Tanrım,
Öyle sevdim ki onları,
Gelecek sefer
Dünyaya
Kadın olarak gelirsem,
Eşcinsel olurum.

10.3.9.2 ADAM.htm

ADAM

Adam şapkasına rastladı sokakta
Kimbilir kimin şapkası
Adam ne yapıp yapıp hatırladı
Bir kadın hatırladı sonuna kadar beyaz

Bir kadın açtı pencereyi sonuna kadar
Bir kadın kimbilir kimin karısı
Adam ne yapıp yapıp hatırladı.

Yıldızlar kıyamet gibiydi kaldırımlarda
Çünkü biraz evvel yağmur yağmıştı
Adam bulut gibiydi, hatırladı
Adamın ayaklarının altında
Yıldızların yıldız olduğu vardı
Adam yıldızlara basa basa yürüdü
Çünkü biraz önce yağmur yağmıştı.

Cemal Süreya

10.3.9.3 AFRIKA

AFRİKA
Afrika dediğin bir garip kıta
El bilir âlem bilir
Ki şekli bozulmasın diye Akdeniz'in
Hâlâ eskisi gibi çizilir
Haritalarda

10.3.9.4 ASK.htm

AŞK

Şimdi sen kalkıp gidiyorsun. Git
Gözlerin durur mu onlar da gidiyorlar. Gitsinler.
Oysa ben senin gözlerinsiz edemem bilirsin
Oysa Allah bilir bugün iyi uyanmıştık
Sevgideydi ilk açılışı gözlerimizin sırf onaydı
Bir kuş konmuş parmaklarıma uzun uzun ötmüştü
Bir sevişmek gelmiş bir daha gitmemişti
Yoktu dünlerde evelsi günlerdeki yoksulluğumuz

Sanki hiç olmamıştı

Oysa kalbim işte şuracıkta çarpıyordu
Şurda senin gözlerindeki bakımsız mavi, güzel laflı
İstanbullar
Şurda da etin çoğalıyordu dokundukça lafların
dünyaların
Öyle düzeltici öyle yerine getiriciydi sevmek
Ki Karaköy köprüsüne yağmur yağarken
Bıraksalar gökyüzü kendini ikiye bölecekti
Çünkü iki kişiydik

Oysa bir bardak su yetiyordu saçlarını ıslatmaya
Bir dilim ekmeğin bir iki zeytinin başınaydı doymamız
Seni bir kere öpsem ikinin hatırı kalıyordu
İki kere öpeyim desem üçün boynu bükük
Yüzünün bitip vücudunun başladığı yerde
Memelerin vardı memelerin kahramandı sonra
Sonrası iyilik güzellik.

10.3.9.5 BALZAMIN

BALZAMİN
Sen el kadar bir kadınsındır
Sabahlara kadar beyaz ve kirpikli
Bazı ağaçlara kapı komşu
Bazı çiçeklerin andırdığı
İş bu kadarla bitse iyi
Bir insan edinmişsindir kendine
Bir şarkı edinmişsindir, bir umut
Güzelsindir de oldukça, çocuksundur da
Saçlarınla beraber penceredeyken
Besbelli arandığından haberli
Gemiler eskirken, deniz eskirken limanda
Sevgili

10.3.9.6 BENI ÖP SONRA DOGUR BENI.htm

BENİ ÖP SONRA DOĞUR BENİ

Şimdi
utançtır tanelenen
sarışın çocukların başaklarında.

Ovadan
gözü bağlı bir leylak kokusu ovadan
çeviriyor o küçücük güneşimizi.

Taşarak evlerden taraçalardan
gelip sesime yerleşiyor.

Sesimin esnek baldıranı
sesimin alaca baldıranı.

Ve kuşlara doğru
fildişi: rüzgarın tavrı.
Dağ: güneş iskeleti.

Tahta heykeller arasında
denizin yavrusu kocaman.

Kan görüyorum taş görüyorum
bütün heykeller arasında
karabasan ılık acemi
- uykusuzluğun sütlü inciri -
kovanlara sızmıyor.

Annem çok küçükken öldü
beni öp, sonra doğur beni.

10.3.9.7 BU BIZIMKI

BU BİZİMKİ

Yıkıcı bir aşk bu,
Yıkıyor milletin ortasına
Tutku yükünü.

Bölücü bir aşk,
Ekmeği suyu bölüyor
Günde üç öğün.

Hain bir aşk bu,
Sizin eve hırsız girer
Onunkine polis.

Yasadışı bir aşk ,
Evlenmeyi
Hiç mi hiç düşünmüyor.

Soyguncu bir aşk bu,
En sıradan ezgilerden
Sevinçler devşiriyor.

Kökü dışarda bir aşk,
Dante ile Beatrice'inkine
Fena öykünüyor.

İşgalci bir aşk bu,
Samanlık sevişenin diyor
Başka şey demiyor.

10.3.9.8 Cemal SÜREYA

Cemal SÜREYA

Asıl adı Cemalettin Seber'dir. 1931 yılında Erzincan'da doğdu, 9 Ocak 1990 tarihinde İstanbul'da öldü. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Maliye ve İktisat Bölümü'nü bitirdi. Maliye Bakanlığı'nda müfettişlik, darphane müdürü, Kültür Bakanlığı'nda yayın kurulu danışma üyeliği, Orta Doğu İktisat Bankası yönetim kurulu üyeliği görevlerinde bulundu. Yayınevlerinde danışmanlık, ansiklopedilerde redaktörlük, çevirmenlik yaptı.

Papirüs dergisini üç kez çeşitli aralıklarla çıkardı. Pazar Postası, Yeditepe, Oluşum, Türkiye Yazıları, Politika, Yeni Ulus, Aydınlık, Saçak, Yazko Somut, 2000'e Doğru gibi yayın organlarında şiir ve yazılarını yayımladı.

İkinci Yeni şiirinin en önemli isimlerindendir. Geleneğe karşı olmasına karşın

geleneği şiirinde en güzel kullanan şairlerden birisiydi. Kendine özgü söyleyiş biçimi ve şaşırtıcı buluşlarıyla, zengin birikimi ile, duyarlı, çarpıcı,yoğun, diri imgeleriyle İkinci Yeni şiirinin en başarılı örneklerini vermiştir.

YAPITLARI

Üvercinka (1958)
Göçebe (1965)
Beni Öp Sonra Doğur Beni (1973)
Sevda Sözleri (1984, Uçurumda Açan ile birlikte toplu şiirleri)
Güz Bitiği (1988)
Sıcak Nal (1988)
Sevda Sözleri (1990, 1995, tüm şiirleri, ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1959 Yeditepe Şiir Armağanı
1966 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1988 Behçet Necatigil Şiir Ödülü

10.3.9.9 CIGARAYI ATTIM DENIZE

CIGARAYI ATTIM DENİZE

Şimdi bir güvercinin uçuşunu bölüyoruz
Gökyüzünün o meşhur maviliğinde
Uzun saçlı iri memeli kadınlarıyla
Bir akdeniz şehri çıkabilir içinde
Alıp yaracak olsa yüreğini
Şimdi bir güvercinin

Şimdi sen tam çağındasın yanına varılacak
Önünde durulacak tam elinden tutulacak
Hangi bir elinden güzelim hangi bir
Bir elinde kızlığın duruyor garip huysuz
Öbür elinde yetişkin bir günışığı
Daha öbür elinde de kilometrelerce hürlük
Çalışan insanlar için akşamlara kadar
Toz duman içinde
Bir elinde de boyuna ekmek kesiyorsun

Biz eskiden de en aşağı böyleydik senlen
Bir bulut geçiyorsa onu görürdük

Bir minarenin keyfine diyecek yoksa onu
Bir adam boyuna yoksulluk ediyorsa onu
Ne zaman hürlüğün barışın sevginin aşkına
Bir cıgara atmışsak denize
Sabaha kadar yandı durdu

10.3.9.10 DADA SARKISI

DADA ŞARKISI
I
Bir dadacının şarkısı
yüreği dadayla dolu
fazlaca yordu motoru
yüreği dadayla dolu
Asansör bir kral taşıyordu
ağır çıtkırıldım özerk ayrıca
kırsın mı sana sağ kolunu
yollasın mı Roma'daki Papa'ya
Artık bu yüzden işte
Asansörcüğün yüreğinde
dada mada hak getire
Tıkınıp durun çikolata
yıkayıp beyninizi
dada
dada
su için üstüne sonra
II
Bir dadacının şarkısı
ne hüzünlü olan ne de neşeli
seviyordu bir bayan bisikletçiyi
o da ne hüzünlü ne neşeli
ama yılbaşında kıskanç koca
öğrendi ne dönüyorsa hepsini
bir öfke sonucu yolladı Vatikan'a
üç bavul içinde ikisinin cesedini
Ne bizim sevdalı
ne de bayan bisikletçi
artık ne hüzünlü ne neşeli değildi
Beyinler layık ağzınıza

askerinizi yıkayın hamamda
dada
dada
su için üstüne sonra
III
Bir bisikletçinin şarkısı
yüreğin dadası ondaki
bir dadacıydı kısacası
yüreğin tüm dadacıları gibi
Eldivene bürünmüştü bir yılan
güvenlik musluğunu der demez kapadı
yılan gömleğine dönüştü eldiven
ve kucakladı hazreti Papa'yı
Asıl dokunaklı olan
çiçekten bir karın
ve artık yok dada falan
kuş sütü bardaklarda
ve yıkanmıştır çikolata
dada
dada
gelin dana şişkebabına

10.3.9.11 DÜELLO.htm

DÜELLO
Bir düelloda
Daha büyük bir şey vardır
Ve daha acıdır bu
Ölümden de ölüm korkusundan da
Bakarsın dün en güvendiğin kişi
Karşı tarafın şahidi olmuş
İşte acıdır bu da
Ölümden de korkusundan da
Daha da acısı vardır ama
O da sevdiğin kadının
Karşı tarafı ziyaret etmesidir
Bu bir nezaket ziyareti de olsa
Düello gerçekleşmemiş de olsa
Acıdır bu

Ondan da ondan da
Daha da acısı
Kılıcın elinde
Alnında bir tutam güneş
Kalakalıyorsun ortada

10.3.9.12 DÜSÜNCESI DEGIL, KENDISI

DÜŞÜNCESİ DEĞİL, KENDİSİ

Çiçekleri sulayan adamın
Bir sürü adı vardır.
Üsküdara'a at yollar.

Fırat suyu bütün bir bölgeyi
Takma adlarla dolanmak
Zorundadır.

Ölüm güney yarımkürede
Çok sığ ve sonsuz geniş
Bir ırmaktır
Ganj da derler ona

Ölüm deyince

Zamansızlığın ortalarında
İstanbul'da enderun ağaları
Padişahın buyruğuyla
Kartopuna tutar birbirini

(Sıcak Nal)
Cemal SÜREYA

10.3.9.13 EDIP

EDİP
CANSEVER
Yeşil ipek gömleğinin yakası
Büyük zamana düşer.
Her şeyin fazlası zararlıdır ya,

Fazla şiirden öldü Edi Cansever.

10.3.9.14 FOTOGRAF

FOTOĞRAF
Durakta üç kişi
Adam kadın ve çocuk
Adamın elleri ceplerinde
Kadın çocuğun elini tutmuş
Adam hüzünlü
Hüzünlü şarkılar gibi hüzünlü
Kadın güzel
Güzel anılar gibi güzel
Çocuk
Güzel anılar gibi hüzünlü
Hüzünlü şarkılar gibi güzel

10.3.9.15 GECE

GECE
BİTKİLERİNDEN
Gece bitkilerinden korkuyorum,
Hayır, geceleri bitkilerden!
Gizlenirken vurulmuş ulaklara ağıttır
Bana açtığın her telefon.
İki kalp arasında en kısa yol:
Birbirine uzanmış ve zaman zaman
Ancak parmak uçlarıyla değebilen
İki kol.
An ki fıskiyesi sonsuzluğun
Keşke yalnız bunun için sevseydim seni.

10.3.9.16 GÖÇEBE.htm

GÖÇEBE

Sen sık sık gülen gülerken de
Sevecen bir Akdeniz çizgisini
Sol yanına ağzının
İliştiren çocuk özenle

Yabana mı atıyorum yani seni
Yabana mı atıyorum saat altı buçukları
Çocuk ve Allah'ın en eski baskısını
Değil, değil bunların biri
Gözlerimin gemileri kuş istiyor
Açılıp kapandıkça sevdam
Kapanıp açılıyor bir mavi
Şahmaran süt istiyor kefeninden
Üç aylık ölmüş çocukların
Kerem ile Arzu geliyor Aslı ile Kanber
Ay kana kana batıyor
Ay kana kana batıyor
Eşkiyalar gecenin yangınını izliyor uzakta
Kargapazarı dağlarını dolanan yaşlı ve öfkeli bir
otobüsteyim
Jandarma daima nesirde kalacaktır
Eşkiyalar silahlarını çapraz astıkça türkülerine
Ve bu dağlar böyle eşkiya güzelliği taşıdıkça
Patronun karısını zimmetine geçirip
Amasya'dan Kars'a kaçmakta olan sayman yardımcısıyla
Alevilikten konuşuyoruz uzun süre
Yanımdaki hep bir gazetede Marilym Monroe'nun
resimlerine bakıyor
Marilyn Monroe öldü diyorum ona
Ölümü siyah bir kakül gibi alnına düşürmesini bildi
Şimdiyse Cennette Nietzsche'nin metresi olması gerekir
Bunları diyorum daha ne varsa diyorum
İşte hiçbir sebep olmadığını sevişmemeye
İşte çocukluğumdan beri içimde bir önsezi olduğunu
Bunun bir gün birine rastlamak gibi bir şey olduğunu
Belki de bir günler bunun için Aydın'da
bulunduğumu
Zaten nedense hep bir şehirden bir şehre yolcu
olduğumu
İşte eflatun kakalı çocuklar olduğunu Kütahya'da
Ankara'da dokunak Yozgat'ta becerik olduğunu
Van'da güreşçi develer gibi süslediklerini kamyonları
İstanbul'da minarelerin lirik olduğunu köprülerinse
dialektik
Acemi bir bulut bozuyor bütün görüntüyü eski bir şarkı

gibi
Bu şarkıyı ne zaman duysam aklıma
Sinirli bir elin uysal bir bardağa
Çok yukardan döktüğü bir içki gelir
Sonsuz ve olağanüstü bir bira
Köpüklene köpüklene biçimlendirir
Soyunarak ağlayan bir kadını
Acı bilincinde sonrasızlığın
Ama bırakalım bırakalım bunları
Yoldan piyade erleri geçiyor tahta bavullarıyla ve
büyük yakalarıyla
Ve faytoncular görüyorum
Yere basışlarındaki ağırlığı azaltmak için
Tanrısal bıyıklarıyla durumlarını paraşütlendiren

Kars'tayım bu ne biçim Kars bir kenarda
Pekala yalçınlık iddiasında bulunabilecek bir tepenin
üstünde
Kars kalesi yükseliyor
Gökyüzünü Ankara kalesine göre daha soyut ve daha
elverişli bir şekilde
Hırpalayan bu kale de olmasa
N'olacak bakalım hırpalayan bu kale de olmasa
Kuşkusuz artacak yalnızlığım sevgili çocuk

Biliyorsun ben hangi şehirdeysem
Yalnızlığın başkenti orası

Bir de yine sevgili çocuk
Biliyorsun kişi tutkularıyla
Yalnızlığını adlandırıyor o kadar

Arkada bir su devrile devrile akıyor
Rastgele bir ağaca soruyorum
Bir şey var sanki onu soruyorum
Değil orda diyor belki biraz daha ilerde
Tanrı meleğini ağırlamaya çalışan
Ataerkil bir aile gözümü alıyor

Dedelerin yüzlerinde erozyon

Silip götürmüş bütün evetleri

Annelerinse ağızlarında hiyeroglif
Babalarınsa ağustoslar atasözleri

Amcalarınsa avdan boş dönüyor elleri
Teyzelerse elleriyle yargılıyor gök güzelliğini

Ablalarınsa boyunları soru işareti
Ağabeylerse utançlarından emrah

Sıralanmışlar su boylarına
Bıçakla soyuyorlar kelimeleri

Ya suya giden küçük kızlar
Onlar
Tıpkı o kuşlar gibi
Uçan daha bir süre
Sonra da vurulduktan

Bir mezarın doğurduğu iştahlı bir çocuktur Anadolu şiiri

Ey şiir arayıcısı ey esrik kişi
Şu son dönemecini de aşınca gecenin
Doğacak gün artık gündüze ilişkin değil
Bu ağartı ancak yürekle karşılabilir
Bütün iş orda işte, ordan usturuplu geçmesini bil
Tutsaksan ellerini sıvışır gibi zincirlerinden
Ve balyozla vursalar mısralarına
Soylu bir demir sesi yükselir
Soylu büyük ve mavi bir demir sesi
Ellerim egece yatısına çağrılmış
Ve
Teleşsız görünmeye çalışan bir Kafka gibi

Yüzüm giyotine abone
Cemal SÜREYA

10.3.9.17 GÜL

GÜL
Gülün tam ortasında ağlıyorum
Her akşam sokak ortasında öldükçe
Önümü arkamı bilmiyorum
Azaldığını duyup duyup karanlıkta
Beni ayakta tutan gözlerinin
Ellerini alıyorum sabaha kadar seviyorum
Ellerin beyaz tekrar beyaz tekrar beyaz
Ellerinin bu kadar beyaz olmasından korkuyorum
İstasyonda tiren oluyor biraz
Ben bazan istasyonu bulamayan bir adamım
Gülü alıyorum yüzüme sürüyorum
Her nasılsa sokağa düşmüş
Kolumu kanadımı kırıyorum
Bir kan oluyor bir kıyamet bir çalgı
Ve zurnanın ucunda yepyeni bir çingene

10.3.9.18 GÜZELLEME

GÜZELLEME

Bak bunlar ellerin senin bunlar ayakların
Bunlar o kadar güzel ki artık o kadar olur
Bunlar da saçların işte akşamdan çözülü
Bak bu sensin çocuğum enine boyuna
Bu da yatak olduğuna göre altımızdaki
Sabahlara kadar koynumda yatmışsın
Bak bende yalan yok vallahi billahi
Sen o kadar güzelsin ki artık o kadar olur

İşe bak sen gözlerin de burda
Gözlerinin ucu da burda yaşamaya alışık
İyi ki burda yoksa ben ne yapardım
Bak çocuğum kolların işte çıplak işte
Bak gizlisi saklısı kalmadı günümüzün
Gözlerin sabahın sekizinde bana açık
Ne günah işlediysek yarı yarıya

Sen asıl bunlara bak bunlar dudakların
Bunların konuşması olur öpülmesi olur

Seni usulca öpmüştüm ilk öptüğümde
Vapurdaydık vapur kıyıya gidiyordu
Üç kulaç öteden İstanbul gidiyordu
Uzanmış seni usulca öpmüştüm
Hemen yanımızdan balıklar gidiyordu.

Cemal SÜREYA
(Üvercinka)

10.3.9.19 HÜKÜMET

HÜKÜMET
Bu hükümet
Pir Sultan'a pasaport vermiyor,
Onu anladık.
Yunus Emre'ye de
Bası kartı vermiyor,
Onu da anladık.
Ama bu hükümet
Ferman çıkarmış
Karacaoğlan'ı
Otobüse bindirtmiyor.
(Yeni Yaprak, sayı:11. Kasım 1989)
Cemal SÜREYA

10.3.9.20 KAHVALTI

KAHVALTI
Yemek yemek üstüne ne düşünürsünüz bilmem
Ama kahvaltının mutlulukla bir ilgisi olmalı
Cemal SÜREYA

10.3.9.21 Kirmizi bir kustur solugum.htm

Kırmızı bir kuştur soluğum
Kumral göklerinde saçlarının

Seni kucağıma alıyorum
Tarifsiz uzuyor bacakların

Kırmızı bir at oluyor soluğum
Yüzümün yanmasından anlıyorum
Yoksuluz gecelerimiz çok kısa
Dörtnala sevişmek lazım.

10.3.9.22 MEZARTASI ÇIÇEKLERI

MEZARTAŞI ÇİÇEKLERİ
70.000 aşk ve 90.000.000 dize:
Ünlü şair İlhan Berk burda yatıyor!
N'olur yolcu, sevaptır, sakın üşenme,
Yukardaki sayıya bir sıfır da sen ekle.

10.3.9.23 NEHIRLER BOYUNCA KADINLAR GÖRDÜM

NEHİRLER BOYUNCA KADINLAR GÖRDÜM

Porsuk nehrinin geçtiği kadınlar
Hepsine yüzer kere rastladım en azdan
Umustsuz sevdalara tutulmak onlarda
Bozkıra doğru seyrele seyrele yaşamak onlarda
Verdi mi adama her şeylerini verirler
Ben gördüm ne gördümse kadınlarda
Porsuk nehrinin geçtiği

Kızılırmak parça parça olasın
Bir parça ekmek siyah, on kuruşluk kına kırmızı
Taş toprak arasında türküler arasında
Karanlıkta bir yanları örtük bir yanları üryan
Kocaman gözleriyle oy anam bu kadar dokunaklı
Kimler ürkütmüş acaba bu kadar kadını

Dicle kıyılarına tiren varınca
Büyük bir gökyüzü git allahım git
Genel olarak önce kaşları görünür
Sonra bütünsüz uykuları kaşla göz arasında
Yanaklarında çıban izi taşıyan kadınlar

Gül kurusu

Bir gün sizin de yolunuz düşer memlekete
Siz de görürsünüz bunları kadınlarda
Ödevleri yenilmek olan hep
Bıçakla kemik arasında
Susmakla ağlamak arasında
Yenilmek
Kadınlar

(1955)
(Üvercinka)
Cemal SÜREYA

10.3.9.24 PARK

PARK
Öyle sevdim ki seni
Öylesine sensin ki!
Kuşlar gibi cıvıldar
Tattırdığın acılar.

10.3.9.25 SAYIM

SAYIM
Ayışığında oturduk
Bileğinden öptüm seni
Sonra ayakta öptüm
Dudağından öptüm seni
Kapı aralığında öptüm
Soluğundan öptüm seni
Bahçede çocuklar vardı
Çocuğundan öptüm seni
Evime götürdüm yatağımda
Kasığından öptüm seni
Başka evlerde karşılaştık
İliğinden öptüm seni
En sonunda caddelere çıkardım
Kaynağından öptüm seni

10.3.9.26 SÖZ YITIMI

SÖZ YİTİMİ

1.
Yürüyor muyduk,
Yoksa bir doğa parçasının
Altını mı çizdiriyorlar bize?

2.
Ellerimizde küçük kağıt kutular
Yüzlerimiz asılsız.

3.
Bir yere geldik ki
Hiçbir sokağın adın yok.

4.
Binlerce çocuk,
Siyah-beyaz bir kuşak,
Ötelerden sessizce.

5.
Cebimde bir paket sigara
Bir tırnak makası
Bir mendil
Ve bir küçük yaratık
Ne olduğunu bilmediğim.

6.
Bir yere geldik ki
Güneş heyy!
Ay, ayy!
7.
Bu toptan içine devrildiğimiz
Bu bir şey, bir değirmi,
Anlatılmaz bu, bu bir gülümseme.

8.
Öteşiirde

Batar çıkar sözcüklerimiz.

(Sıcak Nal)

10.3.9.27 TABANCA

TABANCA
Sigara içenlere ateş etmeyiniz
Evli bir kadınla rakı içerken
Rozet gibi göğsüne takmış cesaretini
Ben Mitridat'tan sözettim siz etmeyiniz
Eski bir Osmanlı paşası gibi
Feodaliteyi süpüren bıyıklarıyla
İstanbul, İstanbul uzakta
İstanbul'a ateş etmeyiniz
Tutalım yanılıp ateş ettiniz
Şeker Ahmet Paşa'nın resimlerini
Eski hececilerin şiirlerini bir de
Ben çok seviyorum siz de seviniz

10.3.9.28 TEK YASAK

TEK YASAK
Özgürlüğün geldiği gün
O gün ölmek yasak!

10.3.9.29 TURGUT UYAR

TURGUT UYAR
Ak odada oturur
Kapısı penceresinden çok
Gözlerinde yıldızlar
Serin yerde durur
Bir elinde kadeh
Öbürünü yarasına bastırır
İnşaattan ses gelir
Bir şeyi okşar gibidir
Uzanıp durmuş mahçup
Işığagöçerin şarkısı
Dönülmez dizeler içinde
Onunkiler gülaçılır

Öldüğü gün
Hepimizi işten attılar

10.3.9.30 YABANCI DIL

YABANCI DİL
Beş dil biliyormuş ünlü kişi
Ünlü ve saygıdeğer
Bir de Türkçe öğrense
Altı eder

10.3.9.31 YAZMAM DAHA ASK SIIRI

YAZMAM DAHA AŞK ŞİİRİ

Oydu bir bakışta tanıdım onu
Kuşlar bakımından uçarı
Çocuk tutumuyla beklenmedik
Uzatmış ay aydınlık karanlığıma
Nerden uzatmışsa tenha boynunu

Dünyanın en güzel kadını oydu
Saçlarını tarasa baştan başa rumeli
Otursa ama hiç oturmaz ki
Kan kadını rüzgardı atların
Hep andım ne yaşanır olduğunu

En çok neresi mi ağzıydı elbet
Bütün duyarlıklara ayarlı
Öpüşlerin türlüsünden elhamra
Sınırsız denizinde çarşafların
Bir gider bir gelirdi işlek ağzı

Ah şimdi benim gözlerim
Bir ağlamaktı tutturmuş gidiyor
Bir kadın gömleği üstümde
Günün maviliği ondan
Gecenin horozu ondan

10.3.9.32 ÖLÜM

ÖLÜM
Ölüm geliyor aklıma birden ölüm
Bir ağacın gövdesine sarılıyorum.

10.3.9.33 ÖNCELEYIN

ÖNCELEYİN

Önce bir ellerin vardı yaşnızlığımla benim aramda
Sonra birden kapılar açılıverdi ardına kadar
Sonra yüzün onun ardından gözlerin dudakların
Sonra her şey çıkıp geldi
Bir korkusuzluk aldı yürüdü çevremizde
Sen çıkardın utancını duvara astın
Ben masanın üstüne kodum kuralları
Her şey işte böyle oldu önce

1954
Cemal SÜREYA
(Üvercinka)

10.3.9.34 ÜSTÜ KALSIN

ÜSTÜ KALSIN
Ölüyorum tanrım
Bu da oldu işte.
Her ölüm erken ölümdür
Biliyorum tanrım.
Ama, ayrıca, aldığın şu hayat
Fena değildir...
Üstü kalsın...
-al ve gir cehenneme

10.3.9.35 ÜVERCINKA

ÜVERCİNKA

Böylece bir kere daha boynunlayız sayılı yerlerinden

En uzun boynun bu senin dayanmaya ya da umudu
kesmemeye
Laleli'den dünyaya doğru giden bir tramvaydayız
Birden nasıl oluyor sen yüreğimi elliyorsun
Ama nasıl oluyor sen yüreğimi eller ellemez
Sevişmek bir kere daha yürürlüğe giriyor
Bütün kara parçalarında
Afrika dahil

Aydınca düşünmeyi iyi biliyorsun eksik olma
Yatakta yatmayı bildiğin kadar
Sayın Tanrıya kalırsa seninle yatmak günah, daha neler
Boşunaymış gibi bunca uzaması saçlarının
Ben böyle canlı saç görmedim ömrümde
Her telinin içinde ayrı bir kalp çarpıyor
Bütün kara parçaları için
Afrika dahil

Senin bir havan var beni asıl saran o
Onunla daha bir değere biniyor soluk almak
Sabahları acıktığı için haklı
Gününü kazanıp kurtardı diye güzel
Birçok çiçek adları gibi güzel
En tanınmış kırmızılarla açan
Bütün kara parçalarında
Afrika dahil

Birlikte mısralar düşünüyoruz ama iyi ama kötü
Boynun diyorum boynunu benim kadar kimse
değerlendiremez
Bir mısra daha söylesek sanki her şey düzelecek
İki adım daha atmıyoruz bizi tutuyorlar
Böylece bizi bir kere daha tutup kurşuna diziyorlar
Zaten bizi her gün sabahtan akşama kadar kurşuna
diziyorlar
Bütün kara parçalarında
Afrika dahil

Burda senin cesaretinden laf açmanın tam da sırası
Kalabalık caddelerde hürlüğün şarkısına katılırkenki

Padişah gibi cesaretti o, alımlı değme kadında yok
Aklıma kadeh tutuşların geliyor
Çiçek Pasajında akşamüstleri
Asıl yoksulluk ondan sonra başlıyor
Bütün kara parçalarında
Afrika hariç değil

10.3.9.36 G Vitamini

Ğ Vitamini
Bilginlerimiz sağolsunlar
Bir vitamin buldular
Çalışınca azıcık;
Yumuşak G vitamini:
Ulusalcılık!
(Uçurumda Açan)
Cemal SÜREYA

10.3.9.37 INTIHAR

İNTİHAR
Sen tam tabancayı
Şakağına dayamışsın;
Kapı açılıveriyor
Ve üstündekileri
Bir bir fırlatıp atan
Bir leylak sesi...

10.3.9.38 SU DA VAR

ŞU DA VAR
Bir de sen koynumda yatıyorsun
Güzelsin güzelliğin mutlak amenna
Kızlığın masanın üstünde
Kocana saklıyorsun
Oysa koca da ne benim kollarım var
Soy bir portakal yedir bana dilim dilim
Ben Uzunminareliyimdir doğma büyüme
Ne yapıp yapıp denizi görmek isterim

10.3.9.39 SIIR

ŞİİR

İstanbullar geminin altında
Kadınları sorarsan onlar da öyle
Şişeler de geminin altında, Güzin de
Allahtan beni kimsecikler görmüyor
Canımın istediğini yapıyorum
Çırılçıplak sularda yıkanıyorum, utanıyorum
Güzin utanmak istiyor ama nerde
Nasıl utanacak bu boş şehirde

Güzin utanmak gerektiğini ileri sürüyor
Boyuna ileri sürüyor, gözleri mavi
Güzinciğim ufak bir kadın bir öpüşlük canı var
Hakkın var diyorum utanıyorum
Ama İstanbullular kadınlar deniz yıldızları
Hepsi hepsi geminin altında
Şişeler de orda çuvalın üstünde
Elimle koymuş gibi biliyorum

10.3.9.40 SIIR

ŞİİR

Yavrum bu senin gülüşünün ardında
Bütün sevda kelimeleri çırılçığlak
Memelerini tutup çıkarıyorlar boynunu
Sonra kalçalarını gözbebeklerini
Sonra ne varsa okşayış adına
Bütün bunları bulup çıkarıyorlar
Seni öptüğüm zaman gözlerinden
Yalnız sen göresin diye
Bu sevda kelimeleri
Paul ELUARD
Çeviren : Cemal SÜREYA

10.3.10 Cengiz BEKTAS

10.3.10.1 ADSIZ

ADSIZ
Penelope olmadı hiç
Gece gündüz aç susuz dokudu da
Yanıp kurtulacaktı Jan Dark olsa
Yirminci yüzyılda
            Orta çağda doğan
Karcı dağın karlı yamaçlarından
Bütün eve odun çeken
Gelin
Şirinköylü
Kar çatlağı ayaklarını
Bastırırdı duvara her gece
Niobe değildi
Kübele'nin dişiliğine değmemişti
                                        eli
Muskacıdan muskacıya umut
Yatır dallarına çaput
Hiç doğurmadı
Yılan olsa emzirecek göğsü
Sızlayarak
Her gece
Her gece kardan soğuk söze yenik
Andromake hiç olmadı hiç
Seyretmedi erkekliği surlardan
Savaşı birlikte tarlada
Ağayla ve devletli
Açlığı omuz omuza
Akmaz arıkları orta çağın
Yirminci yüzyılda bile
Şirinköy'den gelinlerden gelinle de
Paylaşmaya gelmişti
Acıyı ve sevgiyi
Antigone değildi
Sonuna dek
Kendi öldürmedi kendini
Yatıyor odanın ortasında
Çıplak tabanları örtünün dışında

Yarık yarık
Gömülmeye bile gün dönünce
Kalkıp kendi gidecek gibi

10.3.10.2 Cengiz BEKTAS.htm

Cengiz BEKTAŞ

1934 yılında Denizli'de doğdu. Yüksek öğrenimini Devlet Güzel Sanatlar Akademisi ve Münih Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü'nde yaptı.

Çağdaş yaşamdan yola çıkan, kültür birikiminin bilincinde, evren merkezli insanı ve Anadolu uygarlıklarını geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında irdeleyen, özden çıkarak biçimlenen, sözcükleri elisıkı kullanan somut bir şiire yöneldi.

YAPITLARI

Kişi (1964)
Akdeniz (1970)
Mor (1974)
Dört Kişiydiler Bir de Ben (1975)
Yeryüzünün Yüreği (1978)
Yer Deli Gök Deli (1980)
Zeytinli Fırın Sokağı (1981)
Güz Ey (1983)
Fide (1987)
Onu Birden (1992, bütün şiirler)
Dışların İçi (1994)
Mor (1998, bütün şiirler)
Su Belleği (1998)

ÖDÜLLERİ

1971 Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Şiir Başarı Ödülü

10.3.10.3 EKINI ÜRETMEK

EKİNİ ÜRETMEK
Ana tanrıçanın

birbirini üzerine dopdolu
memeleri
doğurgan karnı
açık yuvarlak iki dizi
Emeğimizdir
Bu emek
Ekindir
Bizim ekinimiz
Bu üreten
Bu gülü tutmayı bilen
Emekçinin ekini
Üretiriz
Anamızın ak sütü
Üretmek ekinimizdir
Ekini üretmeyi biz biliriz

10.3.10.4 HER YERDEN GELIYORUM

HER YERDEN GELİYORUM
Suya uydum
Bıraktım ışığa kendimi
Günün sonu
Hüzünse hüzün
Her şey parmak ucu
Yanıbaşımda
Ağırlığım bitti
Yere değmiyorum
Mora varış buluşma
Her yerden geliyorum
Artık hep gelirim.

10.3.10.5 YAGMUR SONRASI

YAĞMUR SONRASI
Yolların karıştığı yerde
Birdenbire
Bardaktan boşanırcasına
Yağdın yüreğime
Toprağın ve benim
Yüreğimiz kabarık

Toprak güneşi düşünüyor ben
Ne güzel düşünüyorum seni bilsen

10.3.10.6 YERDELI

YERDELİ

-Azra Erhat için-

Sığamadım gözümün yettiğine
Yerdeli gökdeli estim estim
Derelerden anacığım
Derelerden taştım
Dardım gürdüm koyaklarda köpük köpük
Düze geldim anacığım
Sevgini sevgini buldum yundum

10.3.11 CENGIZ HAKKI ZARIÇ

10.3.11.1 BELLEGIM VE SIFIR

BELLEĞİM VE SIFIR

Ellerinin ellerimdeki kokusunu arsenikle kazıyorum
O karnaval kakafonisi, geçici kahkahalar melodramı bitti
Kendi ağında yaşıyor zavallı çaresizliğini aç zaman
Paslı bir ilkbahar unutmuşum içimdeki sızıda
Uçurumu anımsatıyor çiçek açmış erik ağaçları
Unutmak için yeni çıkmazlar bulmaya çalışıyorum
Çatıdaki yosun, bacalar, kırılmış kiremitler
Sevgilisine ellerimle gönderdiğim kadın, sevgilim
Şeytanla sevişen soysuz yaz
Çocukları saymıyorum şiir okuduğum duyarlıklarını
Sevdiğim ve özlediğim herkes alçakmış biraz
Evcimen, uyumsuz ve mülteciyim doğduğum ülkede
Siyah bir leke gibi yaşıyorum bu kentte
Çıplak ayakla betona basıyorum ey kış
Cinayet planları kuruyorum maskemin altındaki yüzümle
Bıkkın saadetlerin kapatmasıyım, evet
Çiçekleri huzurdan karmaşaya doğru suluyorum
Nereye gitsem kuşkulu yalnızlığımın acımasızlığı
Hayatımla restleştiğimin farkında değil kimse
Bu yüzden bomboş sokaklarda sarhoş ve kalabalık dolaşıyorum
Çocukları saymıyorum kirlenmemiş yalanlarını

Anlamıyorum anlamıyorum anlamıyorum
Neden külliyen mantıkla donanmıştır kimi kadınlar?..

10.3.11.2 C.htm

C. Hakkı ZARİÇ

05.01.1972 Susuz'da doğdu. Kumbarası ve bozuk parası olmadı. 1991 Eylül'ünden 2001 Ocak'ına kadar sıfırı tüketmeye koştu. Şimdi kuzeyde, sıfırın da sıfırının tüketilebileceğini düşünüyor. Sanırım bu yüzden şiir yazıyor; yaşamda uzlaştıklarıyla ancak yazarak restleşebiliyor.

Halen, arkadaşlarıyla birlikte -Selçuk Yamen, Hasan Basri Ünlü, Ümit Şener Ta, Reha Yünlüel- Ağır Ol Bay Düzyazı Şiir Dergisini yayınlamaktadır.

Kadınların dünya için bir mutsuzluk nedeni olduğunu düşünmektedir.

YAPITLARI

Ağzımızın Yanmışlığıyla, Gerçek Sanat Yayınları, Mayıs 1999
Keşke Hiç... Hera Yayınları, Mayıs 2001

10.3.11.3 GÖZLERINDE REHIN KALSIN GÖZLERIM

GÖZLERİNDE REHİN KALSIN GÖZLERİM

Bu haklı isyan sürdükçe
Ölenlere ağlamak usandırmaz insanı
Ama her gün aynı tonda
Gül-eme-mek bıktırır

Kalırsan
Muhasebecinin oğlundan çaldığım uçurtmayı
Uçuramadığım gökyüzünün masum rengini
Anlatırım sana

Gidersen
Şulesi mengeneye alınmış
Çoğul düşler diyarında

Kırık dal aryaları kucaklar seni

Şaşırırsın
Müphem bir karanlık cöker içine
Hiçbir (kapalı) mekanın yüzölçümü
Yeterince geniş değildir
(hayvanlar için bile)

Kalırsan ayakkabısının bağcıklarını
Sokakta bağlayarak eyleme koşan gencin
Hapishanede yazdığı şiirleri okurum sana

Gidersen
Yanağındaki elma şekeri sevinçlerin
Talan edilir haramilerce
Tavan arasındaki ilk patiğini bile
Anımsamaya firsatın olmaz

Yalnızlığın sana abanır
Sen halvet mekanlara abanırsın

10.3.11.4 ISLAK KÜL

ISLAK KÜL
Bu kadar gökle yetinmemeli
Beyaz rüzgârlar aramalı
Ya da
Çamur selinde sürüklenmeli....
Islak kül biriktiriyorum sıfıra doğru giderken
Alkış, o beyaz gürültü ellerin arasından çıkan
Yaldızlı çerçevelerin içindeki yasaklar listesi
Biter törenler bir gün aşırı can sıkıntısı kalır
Yenmek ve yenilmek için yeni bahaneler aranır
Kendisini sorun çözmeğe adamış adamların adımları yorulur
Yaşlı mevsimler gelir, heves güzün alnında sarışın bir yaprak olur
Gölün huzurunu kaçırır sektirilen taşın sıralanan dalgaları
Moda sözcükler, kof ahlak ve ürkek bakışlı kadınlar unutulur
Islak kül biriktiriyorsun sıfıra doğru giderken
Biliyorum unutulur eldivenli uşakların zorunlu uysallığı
Intihar sevicilerinin yeşil renkli kalemle yazdığı adları
Cebimde taşıdığım kibrit, o yangın çıkarma tutkum

Bir klavsenin çığlığıyla irkilişi yalnızlığın elbet unutulur
Su sıvası dökülmüş duvarların nemli burukluşuyla
Gri saksılarda domates yetiştirip siyah saçlarını uzatan
Mahpusların hücrelerine konuk oluyorum unutmadığım mektuplarla
Kalemlerimin tümünü apansız sebil ediyorum gardiyanlara hınzırca
Islak kül biriktiriyorum sıfıra doğru giderken
Saten dokunuşların sızısıyla uyanıyorum
Her gece biraz daha acımasızlaşıyor karanlık
Cinayet girişimi gibi sabahın küfürlü yüzü
Burdan öteye yol yok diyorlar, bağırıyorum
Dargınlığı uzun süren babaların suskunluğu kadar büyük
Uykusuz gecelerde üşümek ve düşünmek kadar kaçınılmaz
Kış kadar giyinik, karakol kadar çıplak
Zaman kadar soyut, zaman kadar gerçek
Biraz daha gök, daha gök, gök! ..

10.3.11.5 KESKE HIÇ

KEŞKE HİÇ . . .

En son kasımpatılar vardı yüzünde
Bir de anlamını yansıtan sorular: Gözlerin
Ayazdım, azdım... Azıksızdım
İçimde sırasına koşan şiirler vardı
Zamansız çalmasaydın kapımı
Esmer gülüşünle mıh çakmasaydın günlerime
gelmeseydin
Zift ile karıyordu kendini gece
Gitmek uçurum, dönmek aramamanın yalvarısı
Vazgeçmek senden, pişman olmak
Yarını göremeyenlerin kör tanrısıyla zar atmaktı
gelmeseydin
Sarışın rüzgârlarda soluk benizli şiir eskizleri
Çorak zamanlarda kendisi için kanayamayan aşklar vardı
Yanılsamaların sonbahar yüzünden geçiyordum
Hilebazdı siyah dokunuşlar, cinayet kokuyordu
gelmeseydin
Tenimdeki kilim deseni yaralara
Kıymık gibi saplanan yağmur damlaları
Pembe kokusuna dikenini saplayan gül
Elgin sözcüklerden payıma düşen kül
Bakır şimşekleriyle kahkaha atan

Gökyüzüydü tek paylaştığımız
gelmeseydin
Mezatta hırpani bir sözcüktü vefa
Yokluğunun tadı kusursuz ve gölgesiz gri
Unutmak çağımızın en masum duldasıydı
İntiharı ve hiçliği anımsatıyordu unutulmak
gelmeseydin
Yine de yeniden gelmeseydin
Hafif tebessüm iç kanamalı yüzümle
Serçeler gibi sabahı bekletmeseydin bana
Ayazdım, azıksızdım... azdım
gelmeseydin
Gözlerimdeki forsaya toprak tadında mavi bakmasaydın
Keşke hiç!..

10.3.11.6 SIFIRIN TEKRARI

SIFIRIN TEKRARI
Rüzgârın deştiği küldeki köz
Hangi seyrin unutulmuş kanun taksimisin
Tut elimden, dilimi ağzındaki kâğıdın üstünde çöz
Raylara atılmış bir frezya görmüştüm rüyamda
Üstüme sinmiş gar kokusundan tanıdılar yalnızlığımı
Maviye boyalı karakol kapılarında geceye yakalandım
Döndüm işte kaçak yaşadığım o şaşkınlıktayım
Adımı düşüremedim arama tutanaklarının kuşatmasından
Suların şarkılarda gezindiği dinginlik
Sandalın denizde dalgalanışı, kendini tekrarı dalganın
Bir kadeh rakı, sabahı yok bir beyaz yağma
Yokluğunda her yer herhangi bir yer
Ha perdesiz pencereler ha sorgu odaları
Yokum işte yokum anlamıyor musun
Ölümü bekleyen yaşlı adamların duyuşundaki beyhudelik
Okula giden çocukların adımlarındaki mahmurluk gibi
Yokluğunda her kadın herhangi bir kadın
Tekrar ediyor içimde sıfır kendisini, gel artık
Gülüşü olmayan aynaların zalimliğinden
Beladan, boş vermekten, aranmaktan
Geçmişimden, kimliğimden, sıfatlarımdan
Otel adları ezberlemekten bir de yoruldum

Müşkül, kördüğüm ve sitem doluyum ayak seslerine
Tut elimden, dilimi ağzındaki kâğıdın üstünde çöz
Tekrar ediyor içimde sıfır kendisini, gel artık!

10.3.11.7 SIS VE TUZ

SİS VE TUZ
Ciğerlerime dolan duman ey o ölümün yoğun anı
Kar sularının eriyen sesiyim, beni yokluğumdan tanı
O'na, sıfırda kalana veda şiiri...
Uyku tutmuyor kaçışı olmayan tanıdık sabahı
Açık kapılardan hâki ayak sesleri sızıyor
Tabana çöküyor tavan, sis kaplıyor her yanı
Hayata Dönüş Operasyonu’nun gri kurşunlarıyla
Hasar tespit tutanakları yazıyorum ömrüme
Kan soluyorum, öğürüyor, kusuyor ve soluyorum
Soluyor penceredeki begonyanın yaprakları
Zayıfladıkça gözleri büyüyen ölüm oruççuları
Küfre yaslanıp ayakta durduğum anlar soluyor
Suratımda kahkahaları patlayan kırık aynalar
Ve horozu kalkık tabancaların maskeli tehdidi
Parçalanmış bir kafatası düşürüyor kucağıma
Her kıpırtıda serçeler havalanıyor içimden göğe
Soğuktan titriyorum, parmaklarım uyuşuyor
Gözleri bağlı kuzeyin, oldukça yavan ve yalancı batı
Buz tutuyor gülüşüm ağzımda, buz tutuyor, buz
Anları düşünüp anlamlar aramaya çabalıyorum
Dolanıyor sığıntı halinde, derinliğini arıyor gün
Her şey bir ayrılık armağanıyla adlandırılıyor
Bir kadının salı sabahındaki vazgeçilmez güzelliği
Hayli baş ağrısı, elleri havadaki yenilgi
Kalın bir çift çorap, öksürük nöbeti, boğulma anı
Tuz sonra, sağanak halinde tuz, tuz !..

10.3.11.8 VE SIS.htm

. . . VE SİS
Gölgesinde çınarları dinlendirdiğim kadının
Gülüşü rütbeli ve tenekedenmiş meğer
Evvel gökkuşağı ve masum sanırdım

Neden
Unutkanlık ile hiçlikteki çalım
Alaysayan yoksamanın sesindeki tehdit ile
koyu nefret
Gözlerime saplanan buz saplı bıçak mıydı
Ey esrikliğimi üşüten naftalinli dokunuşlar
Kötürüm kalıp yargılar
Ve imgelerimi yoksamak için örülen nevrotik duvar
Senin hesapsız tutkunun ben miydim
Aşka dair huzurlu şiirler yazan
Çulsuz ve sikloid şairin miydim
Tıpkıbasım morluklar tenimde usturalarını bilerken
- Ağzı sıkı gecenin ardındaki
Gizi saklayan bordo tül söylesin -
Bir serçenin ağzını öperek
Kısrak sözcüklerin başharflerinde
Sabahlara kadar susan ben miydim
Yeşilden ötesini yoksayan
Ömrüne tek sesli sis çeken miydim
Ölümün menzilinde dinlediğim buhur kokulu gün
Uçuruma savurduğum ceylan sekişli tedirginliğim
. . . AŞK! diyen
YANILAN . . . VE
Şakağıma dayalı soruların tetiğini epriten
İşaret parmağımdaki kırmızı ünlemdim
Meğer gelincik tarlasını darmadağın eden
Fırtına sonrasıymış sevdiğim
Simsiyah saçteli inceliğinde kördüğümler çözen
Kendini aramayanların kavuşacağı yer SİS'tir
Diye yazan benim ama
Yoksa yine buzun üstünde miyim?..

10.3.11.9 YALANLAYIS

YALANLAYIŞ
Bir çocuk kalkabilir ancak duvarları yıkmaya
Güvenerek küçücük ceplerindeki kocaman çakıl taşlarına
"Nasılsın" "-İyiyim!" kadar yalandım
Anahtar deliklerinde susanlar her neyse onlarla oyalandım
Geniş zamanın daralmayışı artarak sızladı içimde

Bıçakladığım perdelerin yarasından sızan bulutlara yaslandım
Yalnızlık arayışı kadar yalandım
Bu yüzden yıkılmış kadınları sevdim ben
Sevinçleri çalınmış ürkek, lirik kadınları
Çoktan büyümüş ceplerimde küçük çakıl taşları!..

10.3.11.1 ZONA

ZONA
Unutulmuş doğum günlerinden bilinmezliğine ölümün
Bir yanardağ patlamasıdır içerde zona
Uysal bir ormanın uğultusunda kaybedilmiş
patikayı kim arar
Herhangi bir mevsimin sonuna doğru
kim özler ilk şiirlerini
Baş dönmesi, karmaşa bir de kör olma isteği
Zona; sırtımda taşıdığım bıçak izleri sıkıntımın
Karşı kıyıdan gelen ışık seslerinin içindeki gizin tılsımı
Uzaktan görülene olan kemirgen merak,
nereye dökülür ırmaklar
Kim koydu bu ömrü müziksiz bu kentin kupkuru yerine
Zona; göğsümün duvarına asılı yaraları sıkıntımın
Yine deniz çekilmesi boğazımda, çaresizliğimin armağanı
Rıhtımlar, yokolmak için gitmenin sağanaklı duldaları
Avlulardan yükselen kuşların ürküttüğü yaprakları serinliğin
Zona; ürpertili uçuk izleri sıkıntımın
Şehvetli bir kadının tanrısı ve imzasız mektupları
Sokaktan gelen ayak sesleri ve kokuları ıslak çiçeklerin
Bakmayan, dokunmayan, sevişmeyen yalnızlığım benim
Zona; okşayamadığım yara izleri sıkıntımın
Bağırmaktan başka dil bilmeyen tiranlar
Reklamlardan aşırılmış çok sevimli gülüşler
Yapaylık, adına ben'ini sormayanlar
Zona; sustukça çoğalan kabuksuz yaraları sıkıntımın
Günün ilk dakikalarında dikilen bir fidan gibi
Bir Ege türküsüyle yan yana olmak gibi
Bir intihar girişiminden sonraki ilk duyuş gibi
Bir çift dudağın dokunuşuyla iyileşir kimi yaralar
Hatta zona !..

10.3.11.1İKIMIZ BIRLIKTE

İKİMİZ BİRLİKTE
Küs dolu akşamların
minnetinde saklı olan nedir
Ki savruldukça yel,
yıllar gözlerime dolar
Kapıları öfkeyle iten çocukların ellerine bakıyorum
Su içen uzun boyunlu kadınların göğündeki bulutlara
Uçurumları derinleştiren yağmur damlalarına bir de
Yıkıntı veren güleçliğine geç gelen sevinçlerin
Takvimlerle aramdaki uzlaşmazlığı anlamıyor kimse
İkimiz birlikte baksak aynaya daha iyi olacak her şey
Aşkın kıyıcılığı bir sandalla açılacak bitimsiz deniz yolculuğuna
Sesinin ezgileriyle bir şarkının yorgunluğunda dinlenip
Güz'ün renklerinde yer bulacağım mekânsızlığıma
Günler uzayacak, canımı yakmayacak sarışın akşamlar
Yayvan m ağızlı kadınların çürük dudaklarıyla gülüşleri
Solmuş gülleri ışıtmayan deniz fenerinin fanusundaki buğu
Her gün 20 Mg Fluoksetin dinginliğiyle unutuyorum
Aşınmış sözcükler kalıyor aklımda yalnızca
İkimiz birlikte dinlesek aynayı daha iyi olacak her şey
Kilitleriyle boğazıma sarılan zamanın hükmü yok olacak
Soluğumun kokusunu duyumsayacağım sönmüş ciğerlerimde
Seni sormayacak bana hiç kimse, uzun bacaklı kadınlar bile
Mekânsızlığıma yer bulacağım baharın renklerinde
Bitimsiz heyecanla tutunduğum kitaplar ve
Aydığım bu sürükleniş eskitiyor neyim varsa
Belirsiz döngüsünün içinde beni sallayan deprem
Ne zaman bitecek, ne zaman yıkılacağım belli değil
Takvimlerle aramdaki uzlaşmazlığı anlamıyor kimse
Öldürülen mahpusların bedeni gibi paramparçayım
Uykularımdaki ağırlık her gece biraz daha çöküyor üstüme
Yaz mevsimini mutlu anlarımdan sildikçe cellatlarım
Aşkına abanıyorum, aşkına abanıyorum, aşkına abanıyorum
İkimiz birlikte sevsek aynaları daha iyi olacak her şey !..

10.3.12 CEVAT ÇAPAN

10.3.12.1 AÇIGA DEMIRLI BIR GEMIDEN

AÇIĞA DEMİRLİ BİR GEMİDEN
Dağın eteklerinde orman -
çam, sedir, ulu çınarlar...
Birbirini seyrediyor aynasında denizin.
Çamlar pürleriyle suskun,
sedirlerin gözleri uzakta,
"Ölünceye kadar seninim," diyor denize
kendi gölgesinde yanan bir çınar.

10.3.12.2 AGIT

AĞIT
Oturmuş pembe kızcağız,
kucağında
çiçek gibi atlası
açık.
Görüyorum balkonumdan
çıktığı yolculukları!
Ak yelkeni parmağının
demir alıp Kanaryalar' dan
gidiyor ölmeye Karadeniz' e
Görüyorum balkonumdan
nasıl ölüyor parmağı!
Oturmuş pembe kızcağız,
kucağında
çiçek gibi atlası,
kapalı.
Ağlıyor uçup giden bulutlar
Akşam denizlerinde
Kan rengi adaları.
Rafael ALBERTI
Çeviren : Cevat Çapan

10.3.12.3 BÖLÜNMEYEN BIR SESSIZLIK IÇINDE

BÖLÜNMEYEN BİR SESSİZLİK İÇİNDE
Öyle seviyor ki susmayı,

sözcükleri öyle seviyor ki,
lambasız kalabilir geceleri,
kışı uykusuz geçirebilir.
Esrikliğin
değişen yoğunluğu onun için her mevsim,
rüzgârlar
yoğunluğun dalga dalga esrikliği.
Derken gemiler yanaşıyor
çok yorgun bir fırtınadan
bağrının rıhtımına-
sürgünden dönenlerle yeniden
yaşamak doludizgin.

10.3.12.4 BIR BASKA PENCEREDEN

BİR BAŞKA PENCEREDEN
O yanan yaz günleri,
kamaşmış koca bir cam göz deniz
ve hızla sararan bir karasevda:
Güz.

10.3.12.5 BIR ÇELENK

BİR ÇELENK
Yapraklarla gizlenmişti yüzün.
Birer birer kopardım yaprakları sana yaklaşmak için.
Son yaprağı kopardığımda, sen gitmiştin. Sonra
bir çelenk ördüm kopan yapraklardan. Kimsem yoktu
verebileceğim. Ben de çelengi alnıma yerleştirdim.
Yannis RITSOS
Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.12.6 Cevat ÇAPAN

Cevat ÇAPAN

1933 yılında Darıca (Kocaeli)'da doğdu. Robert Koleji ve Cambridge Üniversitesi İngiliz Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde, Mimar Sinan Üniversitesi'nde ve Boğaziçi Üniversitesi Amerikan Edebiyatı Bölümü'nde öğretim üyesi olarak

çalıştı. Özel Yeditepe Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde dekan oldu.

Şiirleri Adam Sanat, Seçilmiş Hikâyeler, Varlık, Yeditepe, Yücel dergilerinde yayınlandı. Çığlığa dönüşmeyen buğulu ve hüzünlü bir sesle, duygu ve düşünce yükünü şiirin bütününe dengeli yayarak, imge özgünlüğünü her zaman korumuş, şaşırtıcı, usta işi şiirler yazdı.

YAPITLARI

Dön Güvercin Dön (1985)
Doğal Tarih (1989)
Sevda Yaratan (1994)

ÖDÜLLERİ

1986 Behçet Necatigil Şiir Ödülü

10.3.12.7 DENIZ

DENİZ. DENİZ.
Deniz. Deniz.
Yalnız deniz!
Neden getirdin beni, baba,
sen bu şehre?
Neden kopardın, baba,
beni denizden?
Düşlerimde köpükler
yüreğimi kancalar
demir alırcasına.
Neden sürükledin baba,
beni buraya?

Rafael ALBERTI

Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.12.8 DÖNÜS

DÖNÜŞ
Yıllar sonra
odanın kapısını açınca

senin yerine
arkası dönük iki kadın görüyorum
yaşları belirsiz
biri kollarını balkonun korkuluğuna dayamış
öbürü kapının pervazına yaslanmış
uzanıp giden ovaya bakıyorlar
akşam serinliğinde.
Bakışlarının ucunda
mor dağlar yükseliyor
ve inen davarın
çan sesleri duyuluyor uzaktan.
Kapıyı aralık bırakıp
alacakaranlıkta
dağın doruğuna tırmanıyorum
yorgun atımın yedeğinde.

10.3.12.9 ERZINCAN ERZINCAN

ERZİNCAN ERZİNCAN
Cimin, cengice, hah -
köylerde dolaştık bütün gün,
Üzüm yedik bağlarda, buğulu,
bir başka dilde konuştuk.
Soluyan atlarımızla girdik geceye,
düşlere durduk.

10.3.12.10 KIRLI BIR PENCEREDEN

KİRLİ BİR PENCEREDEN
Herifçioğlu Zaloğlu Rüstem'in gürzü gibi
havale ediyor ilk soruyu üstüne,
sen, diyor, Orhan Kemal'in cenazesine gitmişsin?
Hafif yana çekilerek karşılıyorsun
dürzünün gürzünü, aklında "Baba Evi", "Avare Yıllar",
bereketli toprakların sevdiğim bir yazarıydı, diyorsun.
Gözün pencereden görünen Şirket-i Hayriye vapurlarında.
İkinci soru da ölülerle ilgili,
Lütfi Erişçi'nin cenazesine de?
Evet, birlikte Aşiyan'a gitmiştik
Tevfik Fikret'i anma gününde,

deftere yazdıklarımızın da bir fotoğrafı olmalı sizde.
Öfkesi bir mitralyözün tarakasına dönüşüyor uzaklaşarak,
senin gözlerinin izlediği vapur
tam Kızkulesi'ne sürtünmek üzereyken.
Kızkulesi, Kız Kalesi, cıvıl cıvıl kız sesleriyle
bir başka uykudan uyanır gibi,
bilmezdim, diyorsun, kendi kendine,
bu muhteremlerin makinelerinde
bu kadar fotojenik olduğumu
bir ölünün ardından yürürken bile.

10.3.12.1 NALBANT

NALBANT
Tek bildiğim karanlığa açılan bir kapı.
Dışarda, eski dingiller, paslanan demir çemberler;
İçerde, dövülen örsün kesik çınlayışları,
Şaşırtıcı yelpaze kuyruğu kıvılcımların
Ya da su verildikçe sertleşen nalın çıkardığı ıslık.
Ortada bir yerde olmalı örs,
Bir ucu dört köşe, öbür ucu tek boynuzlu bir hayvan,
Çakılı duruyor orda: önünde, nalbantın
Biçimi ve müziğiyle büyüdüğü bir sunak.
Bazan, deriden önlüğü, kıllı burnuyla
Kapının pervazına yaslanıp hızla akan trafikte
Toynakların çıkardığı sesleri hatırlıyor,
Sonra hırsla gerçek demiri dövmek
Ve ateşi körüklemek için içeri giriyor homurdanarak.
Seamus HEANEY
Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.12.1 NEYE BENZIYORLARDI

NEYE BENZİYORLARDI?
1)Vietnamlılar taştan fenerler
kullanıyorlar mıydı?
2)Törenlerle kutluyorlar mıydı
tomurcukların açışını?
3)Sessizce gülme eğilimleri var mıydı?
4)Süs olarak kemik ve fildişi,

yeşim taşı ve gümüş takınıyorlar mıydı?
5)Destanları var mıydı?
6)Konuşmakla türkü söylemek arasında
bir ayırım yapıyorlar mıydı?
1)Efendim, yumuşak yürekleri taşa dönüşmüştü.
Taş fenerlerin bahçelerde güzel yolları
aydınlatıp aydınlatmadığı hatırlanmıyor.
2)Belki bir kez tomurcukları kutlamak için
toplanmışlardı,
ama çocuklar öldürüldükten sonra
tomurcuklar açmadı.
3)Efendim, yanık ağızlara acı verir gülmek.
4)Bir düş önce, belki. Sevinmek içindir süs.
Bütün kemikler kömür olmuştu.
5)Hatırlanmıyor. Unutmayın ki,
çoğu köylüydü; pirinç ve bambuyla
yaşıyorlardı.
Sessiz bulutlar çeltik tarlalarında yansıdığında
ve bayırdaki setlerde korkusuzca yürürken manda,
belki babalar eski masallar anlatmışlardır
oğullarına.
Bombalar bu aynaları parçalayınca,
ancak çığlık atmaya vakit kalmıştı.
6)Hâlâ türküye benzer bir yankısı
duyuluyor konuşmalarının.
Anlatıldığına göre türkü söyleyişleri
pervanelerin ay ışığında
uçuşuna benzermiş.
Kim bilebilir? Artık her yer sessiz.
Denise LEVERTOV
Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.12.1 SABAH

SABAH
Son yağmurlar da dindi dinecek,
yazın habercisi kırlangıç
saçakta
senin o atlıkarınca gülümseyişinle.

10.3.12.14 SAKIN GEÇ KALMA ERKEN GEL

SAKIN GEÇ KALMA ERKEN GEL
Usulca gir kapıdan, zile basma.
Hiç telaşlanma, ben daha dönmemişsem.
Yoldayımdır, nerdeyse yokuşun dibinde,
Suların kararmasını bekliyorumdur,
Tuğla harmanlarından gelen yanık havanın
Bahçedeki akşamsefalarına sinmesini.
Güç bela dizginliyorumdur içimde
Dörtnala sana koşan küheylanları.
Bütün gün kâğıttan dağlar arasındaydım,
Nabzım ileri giden bir saat gibi işledi durdu.
Dilekçeler, kararlar, tozlu makbuzlar:
Hep adını okudum silinmiş satırlarda.
Pencerede kuleler, minareler, kirli gök.
Durmadan kuşlar uçtu bir bacadan.
Rüzgâra karışan saçlarını gördüm
Bulutlu aynalarda.
Balkonun kapısını aç, su ver saksıdaki çiçeğe.
Geyikli örtüyü ser masaya, dinlen biraz.
Sessizlik şaşırtmasın seni, ürkütmesin.
Şehrin gürültüsü dolacak az sonra odaya,
Karanlık bir yankıya dönüşecek karşı dağlarda.

10.3.12.15 SANATI

SANATI
Dokunabilir ve sessiz olmalı şiir
Yuvarlak bir meyve gibi,
Başparmağa bir şey söylemeyen
Eski madalyonlar gibi dilsiz,
Yosun tutmuş pencere pervazındaki
Aşınmış taş gibi suskun -
Kuşların uçuşu gibi
Sözsüz olmalı şiir.
Zamanda kımıltısız olmalı şiir
Ayın tırmanışı gibi,
Geceye takılan ağaçları dal dal
Özgür bırakır ya ay,
Kış yapraklarının gerisinde

Anı anı bellekte kalır ya -
Zamanda kımıltısız olmalı şiir
Ayın tırmanışı gibi.
Gerçeğe eşit olmalı şiir:
Gerçeğin kendisi değil.
Acının bütün tarihi çünkü
Boş bir eşik, bir akçaağaç yaprağı.
Çünkü aşk
Yan yana yatmış otlar ve denizin üstünde iki ışık -
Bir şey anlatmamalı şiir
Olmalı.
Archibald MACLEISH
Çeviren : Cevat Çapan
Şiirin Aslı : Ars Poetika

10.3.12.1(SESIM KARADA ÖLÜRSE

SESİM KARADA ÖLÜRSE
Sesim karada ölürse,
alın denize götürün,
kıyıda öylece bırakın.
Alın denize götürün,
ak bir savaş gemisine
sesimi kaptan yapın.
Süsleyin sesimi oy
nişanlarıyla gemicilerin:
yüreğimin üstüne demir
demirin üstüne yıldız
yıldızın üstüne rüzgâr
rüzgârın üstüne yelken!
Rafael ALBERTI
Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.12.1'SEVDA YARATAN

SEVDA YARATAN
Bu şehrin adları durmadan değiştirilen,
    sokaklarında dolaşırken,
eski bir şarkıyı çağrıştırır bazen
    aklına takılır olmadık adlar.
Örneğin, Konstantin Nikoleyeviç Batyuşkov

Puşkin'in bir çağdaşı -
hani şu ölen Tasso'ya ağıtlar yazan -
evet, senin Tasso'na,
Kutsal Kudüs'ü özgürlüğe kavuşturan.
Bu yaştan sonra, sınırsız bir çağrışımlar
zinciridir hayat;
başka kokular, başka görüntülerle
saldırır üstüne tekleyen belleğinle
ve birden başka adlarla uyanırsın
bir dağ yamacında daldığın düşten.
Bir İsveç filminde miydi
o küçük madenci çocuğu
Auguste Renoir'ın adını hecelemeye çalışan?
Her şey ne kadar kül rengi ve dağınık
gökle denizin maviliği ötesinde.
Bir kadın "Gecenin matemi"ni söylüyor öğle üzeri
ve herkesten bir şeyler kalan bu sokaklarda
kırılan camdan kalplerin parçalarını toplarken
belalısı gizlice zehirliyor içindeki aylak köpeği.
Ve uzakta, düşlediğim Girit'te, belki de,
denize eğilen çamları yıkıyor yıldızlar.
Sonunda sana sığınıyorum, ey şiir,
rüzgârları, fırtınaları yararlı kılan.
Yaşarken, güzel adlar koydum çocuklarıma:
Nigâr, Leylâ, Alişan.

10.3.12.1 SOLUK SOLUGA

SOLUK SOLUĞA

Uzun, karanlık bir çığlığın da ardına düşebilir insan,
Titrek, eğri büğrü bir yazının çağrısına da uyar.
Bırakıp her şeyi döner -
Aşk bir buluşmadır çünkü,
Her zaman gecikmiş bir buluşma.
Bitmeyen bir kavuşmadır da aşk -
Araya her zaman bir şeyler girer:
Bazen kendi sevincinin kanat gölgesi,
Bazen nabzın hızı, yüreğin titreyişi,
Tüylerin telaşıyla besleniyor gibidir -
Araya her zaman bir şeyler girer:

Çalışma saatleri, karşılıksız sorular.
Nereden bilebilir insan
Bunların hepsinin de aşk olabileceğini?
Çoğu kez aldatıcıdır da,
Bakarsın, herkes onun askeri, onun şehidi.
Oysa aşk hiçbir zaman bir yarış değildir ki.
Bu yüzden yanılır hep
Sayın muhbir vatandaş, köftehor okur, arsız yetkili.
Sararmış bir fotoğraf olarak da çıkabilir karşına,
Borulu bir fonoğraf kılığıyla da.
Bakarsın, ona da dadanmış
Gündelik hayatın sosyolojisi.
Yeniden duyulur bazen o uzun ve karanlık çığlık.
Çağıran o titrek yazı yeniden belirir -
Çünkü aşk en eski köprüsüdür Balkanların, en eski.

10.3.12.1 WINTER IS OVER

WINTER IS OVER
"I've studied the art of farewell,"
specialized in exile.
I've learnt how a boat puts out from port.
Learnt the bitterness of a train whistle.
For years I lived on letters, lived
on smuggled tobacco, banned
publications. I've not forgotten a thing.
Nothing. Ever.
In the icy loneliness of the steppes
the sails at sea were what I missed the most.
There were no mountains, no mountains:
I leant back on the winds.
Was I out of my mind? A prisoner, say,
in the heart of darkness?
The blood dried -
and I was a rose, blown into flower.
Cevat ÇAPAN

10.3.12.2 WITTGENSTEIN

WITTGENSTEIN
İçimin içime sığmaması
Canevimde çırpınan
Küçücük bir kuş
Olmasından mıdır aklın?

10.3.12.2 YAPI ISKELESI

YAPI İSKELESİ
Duvarcılar, bir yapıya başlarlarken,
İyice gözden geçirirler iskeleleri;
Fazla basılan yerlerdeki kalaslar kaymasın,
Merdivenler sağlam mı, çiviler iyi çakılmış mı.
Gene de hepsi sökülür bunların işleri bitince,
Sağlam, güven veren duvarlar çıkar ortaya.
İşte, sevgilim, bazan bizim aramızdaki köprüler de
Yıkılıyormuş gibi görünseler de,
Hiç aldırma sen. Varsın yıkılsın iskeleler,
Biz duvarımızı ördüğümüze güveniyorsak eğer.
Seamus HEANEY
Çeviren : Cevat ÇAPAN

10.3.13 CEVDET KUDRET

10.3.13.1 Cevdet KUDRET

Cevdet KUDRET

7 Şubat 1907 tarihinde İstanbul'da doğdu, 10 Temmuz 1992 tarihinde İstanbul'da öldü. Tam adı Cevdet Kudret Solok'tur. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdikten sonra çeşitli illerde edebiyat öğretmenliği yaptı. Türk Ansiklopedisi'nde, Türk Dil Kurumu'nda, Bilgi Yayınevi'nde çalıştı. Edebiyat ders kitapları yazdı. Öğretim görevlisi olarak girdiği Siyasal Bilgiler Basın ve Yayın Yüksek Okulu'ndan emekli oldu.

Yalnız bireyin dünyasındaki buruk, içedönük, karamsar ve kırgın duygularını yansıtan şiirler yazdı. "Yedi Meşale" edebiyat topluluğunun kurucularındandır.

YAPITLARI

Yedi Meşale (1928, altı arkadaşıyla)

Birinci Perde (1929)

10.3.13.2 DILEK

DİLEK
Bir küçük, bir küçücük evim olsa;
İçinde bir küçük, bir küçücük halım olsa;
Bütün bunlar benim öz malım olsa.
Masam, mürekkebim, etajerim,
Penceresinde benim perdelerim,
Etajerinde kitaplarım olsa.
Bir ufak, bir minicik evim olsa;
İçinde bir kadın, beni parasız pulsuz seven bir kadın
Bu kadın karım olsa!
Nerde, hangi şehirde olursa olsun,
Bir küçük, bir küçücük evim bulunsun,
Bir ufacık halım olsun yeter,
Yeter de artar bile!
Nerde, hangi şehirde olursa olsun,
Etajerim, kitaplarım olsun,
Beni parasız pulsuz seven karım olsun yeter,
Yeter de artar bile!
Cevdet KUDRET

10.3.13.3 GECE YARISI

GECE YARISI
Dizilir ince ince, alnına bir soğuk ter!
Gâvur mahallesidir evimin yukarısı,
Rüzgârın salladığı bir çan durmadan öter.
Bu ses aynı şekilde uzayacak yarın da!
Bazan bir ışık gezer, tamam gece yarısı,
Karşıdaki bir evin pencere camlarında...
Şimdi gözyaşlarımla karanlığı delerim;
Bana hatırlatıyor uzun uzun her akşam
Simsiyah servileri bembeyaz perdelerim!

Korkudan büzülürüm usulca bir kenara;
Yatmak için yerimden azıcık kımıldasam,
Gölgem bir hırsız gibi tırmanır duvara.

10.3.14 CEYHUN ATUF KANSU

10.3.14.1 ARILAR

ARILAR
Emdiniz arılarım elma çiçeklerini,
Doldurdunuz bahçenin bütün peteklerini
Şimdi, tutun baharın, tutun eteklerini,
Gökte vızıldayarak uçun, uçun arılar.
Beyaz beyaz dallara, çiçeklere kondunuz,
Tepeler çıktınız, ovalara indiniz,
Bir çiçekten emip bir bu ota döndünüz
Haydi tepemden halka halka geçin arılar.
Böğürtlen içinde altın bir eviniz var,
Odalarınız sarı sarı balla doludur,
Beni de evinize davet edin bu bahar,
Sofranızda bana da bir yer açın arılar.

10.3.14.2 BAGIMSIZLIK GÜLÜ

BAĞIMSIZLIK GÜLÜ
Yerden alıp o gülü
Hangi gülü?
Bir topçu neferinin
Sakaryalı yaz toprağında
Sıcak kan gülü.
Alıp koklamak o gülü
Hangi baharda?
Türkçenin özgür kırlarında
Türkülerde burcu burcu,
Bilgeliğin ana gülü!
Bir basmadan alıp o gülü,
Hangi basmadan?
Nazilli fabrikasından
Pamuğumuzdan, emeğimizden,
Dokuduğumuz halk gülü.

Hoyrat ellerinden alıp o gülü
Hangi ellerden?
Uzak Teksaslı çobanların
Bilmediği, uğruna can vermediği
Türkiyeli o çileler gülü.
Yerine koymak, kutsamak o gülü,
Hangi yerine?
Mustafa Kemal'in bahçesine
Bir ulusun suladığı beslediği
Yediveren bağımsızlık gülü!

10.3.14.3 BEKLEYEN KADININ GÜNÜ

BEKLEYEN KADININ GÜNÜ
Kadınım saçlarını tarar aynada,
Benim parmaklarım değmişçesine.
Bahçeye çıkıp şarkı söyler içinden
Sesinden sesim geçmişçesine.
Güneşin kızarttığı kayısılar gibi
Aklından ben geçerim güneşlenirken,
Kızarır al al olur ben öpmüşçesine.
Eğilmiş dikiş diker, gömleğimin düğmesi
Hayal eder beni, birden ürperir
İnce bir sızı duyar iğne batmışçasına.
Çocuğunu göğsüne bastırdığında
Erkekliğim geçer ta iliğinden
Benimle uzanıp yatmışçasına.
Bir sabah ayrıldım bir akşam kavuştum
-Ah, olgun dutlar gibi ballanmış gözlerinde-
saatlerin biriktirdiği o tatlı özlem
sanki uzak denizlerden dönüyorum,
karşılar, beni yıllarca beklemişçesine.

10.3.14.4 Ceyhun Atuf KANSU.htm

Ceyhun Atuf KANSU

1919 yılında İstanbul'da doğdu, 17 Mart 1978'de Ankara'da öldü. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi (1944). Ankara Numune Hastanesi'nde

eğitimini tamamlayarak çocuk hastalıkları uzmanı oldu. Türkiye Şeker Fabrikaları kuruluşlarında -Turhal Şeker Fabrikası, Ankara Şeker Fabrikaları Genel Müdürlüğü, Etimesgut Şeker Fabrikası - çalıştı.

Önce hece ölçüsüyle halk şiiri geleneği ile, sonradan serbest ölçüyle, toplumsal sorunlar ağırlıklı şiirlerinde, halk dilinden, halk deyişinden geniş biçimde yararlanarak, halkın özlemlerini, sevinçlerini, acılarını ve yaşama savaşımını coşkulu bir söyleyişle dile getirdi. Şiirlerinin kaynağını hoşgörü, insanlık sevgisi, ulusal bağımsızlık ve doğa oluşturdu.

YAPITLARI

Bir Çocuk Bahçesinde (1941)
Bağbozumu Sofrası (1944)
Çocuklar Gemisi (1946)
Yanık Hava (1951)
Haziran Defteri (1955)
Yurdumdan (1960)
Bağımsızlık Gülü (1965)
Sakarya Meydan Savaşı (1970)
Buğday, Kadın, Gül ve Gökyüzü (1970)
Tüm Şiirleri I-II (1978, ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1966 Yeditepe Şiir Armağanı
1970 Behçet Kemal Çağlar Ödülü

10.3.14.5 DÜNYANIN BÜTÜN ÇIÇEKLERI

DÜNYANIN BÜTÜN ÇİÇEKLERİ
"Bana çiçek getirin, dünyanın bütün
çiçeklerini buraya getirin!"
Köy öğretmeni Şefik Sınığ'ın son sözleri.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum
Bütün çiçekleri getirin buraya,
Öğrencilerimi getirin, getirin buraya,

Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
Bütün köy çocuklarını getirin buraya,
Son bir ders vereceğim onlara,
Son şarkımı söyleyeceğim,
Getirin getirin...ve sonra öleceğim.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Kır ve dağ çiçeklerini istiyorum,
Kaderleri bana benzeyen,
Yalnızlıkta açarlar, kimse bilmez onları,
Geniş ovalarda kaybolur kokuları...
Yurdumun sevgili ve adsız çiçekleri,
Hepinizi hepinizi istiyorum, gelin görün beni,
Toprağı nasıl örterseniz öylece örtün beni.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Afyon ovasında açan haşhaş çiçeklerini
Bacımın suladığı fesleğenleri,
Köy çiçeklerinin hepsini, hepsini,
Avluların pembe entarili hatmisini,
Çoban yastığını, peygamber çiçeğini de unutmayın.
Aman Isparta güllerini de unutmayın
Hepsini, hepsini bir anda koklamak istiyorum.
Getirin, dünyanın bütün çiçeklerini istiyorum.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum.
Ben köy öğretmeniyim, bir bahçıvanım,
Ben bir bahçe suluyordum, gönlümden,
Kimse bilmez, kimse anlamaz dilimden,
Ne güller fışkırır çilelerimden,
Kandır, hayattır, emektir, benim güllerim,
Korkmadım, korkmuyorum ölümden,
Siz çiçek getirin yalnız, çiçek getirin.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Baharda Polatlı kırlarında açan,
Güz geldi mi Kopdağına göçen,
Yörükler yaylasında Toroslarda eğleşen.
Muş ovasından, Ağrı eteğinden,
Gücenmesin bütün yurt bahçelerinden
Çiçek getirin, çiçek getirin, örtün beni,
Eğin türkülerinin içine gömün beni.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
En güzellerini saymadım çiçeklerin,

Çocukları, öğrencilerimi istiyorum.
Yalnız ve çileli hayatımın çiçeklerini,
Köy okullarında açan, gizli ve sessiz,
O bakımsız, ama kokusu eşsiz çiçek.
Kimse bilmeyecek, seni beni kimse bilmeyecek,
Seni beni yalnızlık örtecek, yalnızlık örtecek.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Ben mezarsız yaşamayı diliyorum,
Ölmemek istiyorum, yaşamak istiyorum.
Yetiştirdiğim bahçe yarıda kalmasın,
Tarümar olmasın istiyorum, perişan olmasın,
Beni bilse bilse çiçekler bilir, dostlarım,
Niçin yaşadığımı ben onlara söyledim,
Çiçeklerde açar benim gizli arzularım.
Dünyanın bütün çiçeklerini diyorum,
Okulun duvarı çöktü altında kaldım,
Ama ben dünya üstündeyim, toprakta,
Yaz kış bir şey söyleyen sonsuz toprakta,
Çile çektim, yalnız kaldım, ama yaşadım,
Yurdumun çiçeklenmesi için daima, yaşadım,
Bilir bunu bahçeler, kayalar, köyler bilir.
Şimdi sustum, örtün beni, yatırın buraya,
Dünyanın bütün çiçeklerini getirin buraya.

10.3.14.6 KIZAMUK AGIDI

KIZAMUK AĞIDI
Ben, gamlı, donuk kış güneşi,
Çıplak dallarda, sessiz dinleniyordum.
Köyleri, yolları, dağı taşı
Isıtıyor, avutuyordum.
Bir köy gördüm tâ uzaktan,
Dağlar ardında kalmış, bilmezsiniz,
Kar örtmüş, göremezsiniz karanlıktan,
Yalnızlıkta üşür üşür de çaresiz,
Ben gördüm bu köyü, damlarının altında,
Çocukları kızamuk döküyor,
Gözleri, göğüsleri, yüzleri, ah bırakılmış tarla,
Gelincikler arasından öyle masum bakıyor.
Habersiz hepsi, kızamuktan ve ölümden,

Kirli yüzlerinde açan ölümden habersiz,
Ve, düşmüş bir gül oluyorlar birden,
Bebekler ölüyor, ölümden habersiz.
Ali'lerin kızı Emine'yi gördüm,
Öldü... Yusufların Kadir öldü, emmisinin Durdu öldü,
İkindiye doğru, evlerine vardım,
Gördüm, Döne öldü, Ali öldü, Dudu öldü.
Bir bir saydım, yirmi üç çocuk,
Ah, güllü Gülizar öldü,
Gördü kış güneşi, gamlı ve donuk,
Daldı oğlanlar, çiçekti kızlar, öldü.
Gamlı türkümle tepeden aşağı bıraktım,
Bıraktım kendimi düşesiye, ölesiye,
Bu acıdan sonra nasıl doğacaktım,
Nasıl dönecektim aynı köye?
İniyor ve karaltında örtüyordum,
Bu çocukları, bu habersiz çocukları,
Görmediniz, anlatamam, ürperiyorum.
Bir şey demek için açılmıştı dudakları.
Ah, ben bir gün tepelerden, tepelerden
Varıp önünüze, önünüze dikilip duracağım,
Aydınlardan, hekimlerden, öğretmenlerden,
Bir gün soracağım, bu çocukları soracağım.
O çaresiz, o yalnız, o karanlık günde,
Siz neredeydiniz diyeceğim, neredeydiniz?
Ben perişan, utanmış...bu köyün üstünde,
Kahrolurken, siz beyciğim neredeydiniz?
Ben, bir günde yirmi üç küçük ölünün,
Gömüldüğünü gördüm bu köyde kızamuktan,
Ya siz ne gördünüz, söyleyin, söyleyin,
Bir şey söyleyin, bir şey söyleyin uzaktan.
Ah, ben gamlı kış güneşi, aydınlığın
Bütün suçlarını kalbimde taşırım,
Görerek ah, görerek, bilerek bir yığın
Karanlık gündüzün üstünde yaşarım.
Her mevsim dolanıp geldiğinde bu köye
Gücük ayda, kar örtülü bu ovada,
Utancımdan, hıncımdan yaş dökerek böyle,
Gamlı ve perişan asılı duracağım havada.
İkindiye doğru bırakıp kendimi

Bu küçük mezarların üstüne.
Bilmeyeceksiniz, perişan, çaresiz halimi,
Gül diyeceğim, gül dereceğim gül üstüne.
Yol kıyısında yirmi üç çocuğun mezarı,
Ah diyeceğim, ah dökeceğim yol üstüne

10.3.14.7 LUMUMBA

LUMUMBA
Aldandın sen Lumumba
Aldandım ben.
Aldattılar aklı ve özgürlüğü.
Bilmem gerekliydi ya, bunu
Ben kurtuluş savaşı çocuğu
Tanımalıydım bu eski yüzü
İzmirden Ankaraya yangınlar alazında
Çocukların çığlığından, anaların acısından.
Aldattılar seni Lumumba
Aldatıyorlar beni.
Aldanıyoruz düpedüz
Tutsak halkların sunduğu tepsi
Belçikalı sofralara (amanın adı özgür ekonomi)
Bakır uranyum ve altın madeni
Kauçuk tarlalarında sömürge şapkaları
En ucuz zenginlik el emeği.
Aldandın sen Lumumba
Aldandım ben.
Aldatıyorlar gazetelerle, televizyonlarla.
Batı - O, Eflatunda kaldı - Batı? neymiş Batı?
Anamalın sömürgeci saltanatı,
Veren bir elle, alan bin elle
Bağımsızlıklar satılan çarşılar Çombelerle
Ve kanlı yumruğu bekçilik edenlerin
Tefeci konaklarına Batılı Brükselin.
Aldattılar seni Lumumba
Aldatıyorlar beni.
Güçlüdür o yargıçlar yargılıyız aldanmaya
Bankalardan uçaklarla roketlerle geliyorlar
Uyandığını duydular mı halkın gerinerek
İniveriyorlar ossaat tepesine

Tutulmuş paralı askerlerle.
Kongo bir halk ormanı değil artık
Kanlı sürgün avı doyumsuz çıkarların.
Vurdular seni Lumumba
Vururlar bizi.
Vuruyorlar o karanlık ırmaklarda
Ormanları delip geçen namuslu hançer ışıltıyı
Kara sıcak senin kanın akar Afrika gecesinden
Yağlı pırıl pırıl yüzleriyle iş adamları
Çil paralar atıyorlar dünya radyolarından
Düpedüz dilini tutmuş insanlığa.
Güçlüdürler, güçlü onlar: Kongo zengin,
Ezilmişlikle yoksulluk her yerde dilsizdir,
Dilsizdir fakir beyazlar ve zenci milyonlar
Aldanıyoruz durmadan, elimizde ne var?
Asyada, Afrikada, Güney Amerikada,
Perulu kızlar, Viyetnamlı oğullar
Ve sen Lumumba
Bedeni delik deşik zenci baba!

10.3.14.8 UYUYAN GÜZEL ANNEYE

UYUYAN GÜZEL ANNEYE
Anne, bahar geliyor uyansana
Çık altın eşikte bekle beni,
En güzel tılsımları buldum sana
Koklayabilmek için nefesini.
Yeni açmış şu erik hatırlatır
Bana ağaçları çok sevdiğimi,
Sevginle mi ıslanmış şu sonsuz kır,
O kara bırakmışsın gözlerini.
Gül güzel annem benim, benim rüyam
İçimden çiçekli bir yol var sana,
Senin yerine biraz ben uyusam
Anne bahar geliyor uyansana.

10.3.14.9 UZUN HAVA

UZUN HAVA
dumanlı dağın çobanı garip yıldız

yağmurlar yağmasına yağıyor
rüzgârlar esmesine esiyor
ben ölmüşüm sen ölmüşsün kime ne
kimsecikler derdimizi bilmiyor
kemah pazarında sıra sıra testiler
jandarmalar anacığım evimizi bastılar
al kanlarım bulaştı kelepçenin demirine
üstelik on sekiz ay ceza kestiler
ya ben neyleyim neyleyim
dumanlı dağın çobanı garip yıldız
şimdi ben burda yalnızım sen orda yalnız
kuş değilim lodos poyraz uçamam
demirlerin gölgesi yüreğimi karartır
ecel şerbetini yirmisinde içemem
ben ölmeylen kahpe dünya yıkılır
feranenin kapısında demir parmaklık
hey gidi bulutlar! hey kemah yolları!
ayağımda zincir kolumda zincir
bu meret mapusluk bu ince hastalık
bilir miyim nedendir nedendir nedendir
dumanlı dağın çobanı garip yıldız
ciğerim parçalanır dağlarda akşam oldu mu
garibim zincirlerim boynuma ağır gelir
anacığım ağlamaya durdu mu
kör talih bu kimi gider kimi kalır
ben ölmeylen kahpe dünya yıkılır

10.3.14.1 YANIK HAVA

YANIK HAVA
Maviler içinde gördüm bir gün menevşemi
Yayla tutmuş başlamış aşkımın gül mevsimi.
Zühre olup yol düşmüş çeker beni şavkından,
O ışıldar sevdasından, ben yanarım aşkından,
Ben senin yüzünden güzelim konup göçücü oldum,
Böyle dağdan dağa yoldan yola geçici oldum.
Bir gün yine beyazlar içinde gördüm,
Kastı nedir bilmem, bir kere gönül verdim,
Turna derler böylesine halk türküsünde,
Çifte hasrettir uyuya kalmış göğsünde,

Aşkın dilini öğrenmeye Karacaoğlana varsam,
Diller döksem, güller döksem rüyasına uyandırsam.
Bir gün yine gördüm ki pembeler giyinmiş,
Güllerin aynasına bakıp ta övünmüş,
Sarı saçları düşmüş tel tel olmuş.
Şu garip gönlümü kul eden o ince bel olmuş,
Sorsam razı olur, hoşnut olur darılmaz,
Neyleyim ki inceciktir, dal kırılır, sarılmaz.
Bir gün de baktım giyinmiş macar olmuş,
Göğsünde Budin'in gülleri açar olmuş,
Karmendir güzel çingenelerin hası,
Kanlı olur Troubadour'ların rüyası,
Ah, şol meydanda ölesim gelir,
Bir gün bakarsınız İspanya'dan sesim gelir.
Ah, efendim ben ne diyarlar gezdim,
Türküler içinde bir de bu türküyü yazdım,
Aşktır rüzgârların en hovardası,
Bozulur insanın düzeni yıkılır obası,
Yeniden düzen tutmaya kervan kalkar yol alır,
Beri yanda yanık türkü kalır!

10.3.14.1ÇOCUKLUK ASKI

ÇOCUKLUK AŞKI
Düşün, düşün ki anne ben daha çok küçüğüm,
Ilık ellerimden tut, beraber götür beni,
Oyuncakçıda büyük mavi bir gemi gördüm,
İşlenmiş, dalgaların köpüğüyle yelkeni.
Şu renk renk toplara bak, anne, ne güzel renk renk
Dönüyor içimde bir bayram yeri dönüyor,
Yuvarlanıyor gönlüm şu uçan toplara denk,
Bir yokuştan koşarak kalbim sana iniyor.
Kan değil, zafer akar benim savaşlarımda,
Hürriyet için ölür genç kurşun askerlerim,
İnsanlığın cenneti saklı göz yaşlarımda,
Yeni bir bahar çağı getirecek zaferim!
Korkma, korkma kaçmam ben, tahta atımla dağa,
Senden daha güzel bir dağ var mı rüyalarda?
Niçin uğraşsın küçük kuş yurdundan kaçmağa,
Yaşarken annesinin yeşerttiği kırlarda?

Kırılır, bütün iyi oyuncaklar kırılır,
Çocuk kalblerinden mi yaparlar hep onları,
Niçin oyun biterken en sonra hatırlanır,
Hâtıralarımızın en tatlı oyunları?
Satılır mı zengin bir oyuncakçıda söyle,
Anne, dün okuduğun masaldaki güzel kız?
Yeter, altın bir kalbim olsun, Tanrıdan dile,
Bütün zenginliğimi verir onu alırız.

10.3.15 CEZMI ERSÖZ

10.3.15.1 ASK OLSA GEREK

AŞK OLSA GEREK

Öyle tutkuluydun ki hayata başlarken...
Şimdiyse küçücük bir çiçek teselli ediyor seni...
Aradaki o büyük boşluğun adı,
aşk olsa gerek...

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.2 Askta Yarin Yoktur Sevgili

Aşkta Yarın Yoktur Sevgili

Aşk bu dünyanın ölçüleriyle açıklanamaz sevgili. O ilkel bir acıdır, yaban bir ağrıdır. Gelir ve içimizdeki o çok eski bir şeye dokunur. Sonra bir perde açılır ve yolculuk başlar. Bu yolculukta artık para, tarifeler, beklentiler, randevular, taksitler, iş, anneler ve korkular yoktur. Aşkın kendi gerçekliği vardır sevgili. İnsan bir başka ışığa teslim olur...

Aşkta yarın yoktur sevgili. Zaman ileri doğru değil, içeri, yüreklere, derinlere doğru işlemeye başlar, bilgeleşir. Hiç bilmediği sezgileriyle buluşur. Yükü çok ağırdır, kendiyle buluşmuştur. Hem dışındadır dünyanın, hem de ortasında.

Hindistan'da Ganj Nehri'nin kıyısında yakılan yoksul adamın hissettikleri de onunladır, yitirdikleri de... Newyork'ta, bir sokakta, o kartondan kulübesinde yaşayan kadının çıplak yalnızlığı da. Her şey onunladır, ona emanettir sanki, ama o, çıldırtıcı bir yalnızlık içindedir yine de...

Aşkın kültürlü olmakla, bilgili olmakla da ilgisi yoktur sevgili, kanımıza karışan ilkel acı, o yaban ağrıyla hiçbir kitabın yazmadığı hakikatlere daha yakınızdır, inan...

Kim demişti hatırlamıyorum, aşk varlığın değil, yokluğun acısıdır diye. Belki de bu yüzden ilk gençliğimde, o yoğun aşık olduğum yıllarda, gözüme uyku girmez, dudağımda bir ıslıkla bütün gece şehri, o karanlık, o hüzünlü sokakları dolaşır, insanları uykularından uyandırmak isterdim. Uyanıp, içimde derin bir sızıyla uyanan o derin sancının acısına ortak olsunlar diye...

Aşk çok eski bir şeydir sevgili. Onun içinden o çileli çocukluğumuz geçer. Sevdiğimiz insanların çocuklukları da... Oradan üvey anneler, eksik babalar, parasız yatılılar geçer. Ve sonra aşk bütün bunları alır, daha da eskilere gider, hep o ilkel acıya, o yaban ağrıya...

İnsan bazen nedensiz yere umutsuzluğa kapılır. Kimselere veremez sevgisini, kimselere kendini anlatamaz, evlere kapanır... Bazen denizler, kıyılar çeker insanı. İnsan bu kapılmayı anlayamaz, oysa çok eski bir yerde yaşanmasından korkulup vazgeçilmez aşkların sızısıdır bu. Bu sızı, bu yenilgi mevsimlerle yıllarla devredilir başka insanlara... Bir insanın yaptığı bir hatanın tüm insanlara yayılması gibi...

İşte şimdi biz de sevgili, ya olmadık zamanlarda umutsuzluğa kapılıp, soluğu evlerde alacağız, ya da denizler, kıyılar çekecek bizi. Nasıl biz başkalarının korkaklığını taşıyorsak, başkaları da bizim korkaklığımızı taşıyacak, yenilgimizi, umutsuzluğumuzu...

Birazdan sabah olacak...

Para, tarifeler, beklentiler, randevular, taksitler, iş, anneler ve korkular başlayacak... Bunlar varsa ve bizim için geçerliyse aşk yoktur ve hiç olmamıştır sevgili. Birbirimizi kandırmayalım...

Hadi güne hazırlan. Yaşadıklarımızı unutmaya çalış. Aşk bize güvenip verdiği büyüsünü, sırlarını, cesaretini, bilgeliğini ve o ilkel, o yaban ağrısını geri alacak. Bunlar olurken içimiz bir an çok üşüyecek, sonra geçecek...

Hadi, oyalanma birazdan yarın olacak...

Aşkta yarın yoktur sevgili...

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.3 ASKTAN NEFES ALAMADIGIM O YERDE

AŞKTAN NEFES ALAMADIĞIM O YERDE

Çocukluğumun bahçesiydin sen
bütün bilinen mutluluklardan uzakta,
o sarışın akşam üstlerinde,
ıstırabın eşiğinde...
Nefesim sıkıştığında seni sevmekten
ömrünü okurdum o acı neşede,
boşalırdı ağzımdan o kanlı nefes
sonra çok özlendiği için acımasızca talan edilen
her baharda dönerdim oaraya...
O sarışın akşam üstleri
hiç gitmediğim uzaklardan döndüğüm yer olurdu...
Bilinen bütün mutluluklardan uzakta
kalırdım orada,
kalırdım çocukluğumun bahçesinde,
aşktan nefes alamadığım o yerde...

10.3.15.4 Bizi Kendilerine Hep Yabanci, Hep Aykiri Gördüler

Bizi Kendilerine Hep Yabancı, Hep Aykırı Gördüler

Kapım önce açılıyor, sonra kapanıyor...Merdivenlerden inişini, ayakseslerini duyuyorum. Yüreğindeki sıkıntıyı, o ürkek yorgunluğunu, birazdan kentin o karanlık akıntısına bırakacağın ruhunun telaşlı sancısını duyuyorum buradan. Bizi gözeten o büyü hızla eksiliyor hayatımızdan. Artık aşkımız bizi korumuyor, sevgili, biliyorsun. Eksik, kaçak, korkak yaşıyoruz kimbilir ne zamandır, birbirimizden gizlice...

Aşklar sahiplerine, onların yazgılarına, öykülerine benzer sevgili. Bizim de aşkımız ürkek, yaralanmış çocukluğumuz gibiydi: Hoyratlıklardan, kabalıklardan,duygusuz dalgınlıklardan sonsuz alınganlıklara kapılıp hep arka odalara çekilen...

Bu hayat, bize nasıl acımasız ve hoyrat davrandıysa biz de kendimize ve aşkımıza öyle davrandık sevgili. Birbirimize yaptıklarımızı nasılsa bir gün unuturuz, unutulur sandık. Zamanın bağışlayıcı olduğunu ve her şeyi yoluna koyacağına inandık. Ne çok yanılmışız! Meğer zaman aşkların en acımasız tanığıymış. Ömür gibi, insanın aşkına gösterdiği hoyratlığı da sınırlıymış.

Meğer o aşk, hayatımızın tek kristaliymiş sevgili. Şimdi seslerimizi örten tesellisiz hüzünlerden, sıkıntılı kaygılardan, bizi zehirleyen kuşkularımızdan anlıyoruz bunu, gidişin bir vedaysa, ve artık hazırsak o büyük ayrılığa; yeni bir hayat kurana dek, eminim yine de birbirimizden, üzerine acılarımızın gölgesi vuran tarihimizden, paylaştığımız o kutsal sırdan güç alacağız.

Biliyorum, şimdi benden çok uzakta, bir başka şehirde de olsan, sen de benim gibi çaresiz bir fahişeyi sürükleyerek götüren polislere öfkeyle karşı koyacaksın. Yaşlı, düşkün insanlarla, kimsesiz çocuklarla paylaşacaksın elindeki avucundaki son parayı...

Kürtleri, azınlıkları, kadınları, eşcinselleri aşağılamak isteyenlere sen de benim gibi karşı koyacak, belki de öfkelenip onların bulunduğu yeri lanetli bir protestoyla terkedeceksin. Biliyorum, sen de benim gibi, insanların savaşlardan uzak ,barış içinde yaşamalarını sağlamak için ne kadar hayalci ve ne kadar sonucu umutsuz da olsa bir takım etkinliklere katılacak, çocuksu ve en çok da

hüzünlü dernek binalarında, ne yapmalı, nasıl yapmalı diye kendini hırpalayacaksın.

Sen de benim gibi hep o saatlerde, göğsüne bastırdığın bir kitapla unutulmuş bir tren istasyonuna, ya da terkedilmiş bir kıyı kahvesine gidip, insanların birbirlerine bu denli duyarsız ve aşklarına karşı bu denli hoyrat olmalarının sebebini ıstıraplarını yitirdiklerine bağlayacaksın. Sımsıcak, kor gibi olan ve hayata çırılçıplak dokunmalarını sağlayacak olan ıstıraplarını...

Biliyorum, birisinden çok etkilensen, o insan seni yaralı çocukluğu, yazgısı ve öyküsüyle içini acıtsa, bu acının o coşkulu hüznünü daha da derinden hissedebilmek için bir süre sonra sen de benim gibi içinden “o şimdi gitse ve ben onu özlesem” diyeceksin(1)

Birisi sana, kimi insanlar neden intihar eder diye sorduğunda,eminim senin de hemen aklına ikimizin de günlerce unutamadığı o film gelecek hemen: Hani sevdiği adama duyduğu o yoğun, o tutkulu aşkın bir gün biteceğinden korkup, böyle bir şeyi yaşamamak için, kendini sulara atan kadını ve sevdiği adamı anlatan o şiir ve keder yüklü film....(2)

Biliyorum, çok uzaklarda da olsan, tıpkı benim seni düşündüğüm gibi sen de beni düşüneceksin. Korkularımı, sancılarımı, o yarım kalan arzularımı, yenilgilerimi... Bu zorba, bu adaletsiz sistemde ayakta kalabilmek, iyi, kötü işimi sürdürebilmek, karnımı doyurabilmek için katlandıklarımı, susup içime attıklarımı...

Gidişin bir vedaysa, artık hazırsak o büyük ayrılığa ve bizi birbirimize bağlayan, ama yine de altında kaldığımız anılardan yorulmuş olsak da, yine de geriye bir tek şey kalacak sevgili, bir tek o garip, o tuhaf sır: Bu ülkedeki insanların çoğunluğu, ikimizi de kendilerinden saymadılar. Ne yapsak, ne etsek bizi hep yabancı ve aykırı gördüler. İşte sana bu yüzden azınlık ve aykırı bir duyguyla yeniden ve hep tekrar tekrar aşık olmak isterdim.

(1) Ahmet Hamdi Tanpınar, Bir Yaz Yağmuru
(2) Berberin Kocası

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.5 BOSLUGUNU SOLUDUGUN HAYAT

BOŞLUĞUNU SOLUDUĞUN HAYAT

Öğrendiğin her şey,
susup arkanı döndüğün,
yenildiğini unutup,
güzelliğini sonuna dek yaktığın herşey
seni senden kurtarmıyorsa
ne anlamı var hayatının sana sevgili...
Masumiyetin kimi zulümden kurtardı, söylesene
Hem bu arzuda onun adı bile geçmez...
İstikbalin sıradan bir ayrıntı
bu telaşta
Ne yapsan göğsünde hayatına yabancı bir zaman
birikiyor...
Borçlu değildin ömrüne üstelik...
Ama ne yapsan boşluğa açılan
bir kapı oluyor hayat,
ne yapsan büyüyor o boşluk...
Ne yapsan suçlu değilsin,
sadece yerçekiminden muafsın...
O derin ıstırabınsa
seni hayata alışmaktan koruyor sadece...
Oysa bu bile umurunda değil...
Geleceğin ellerinde sıcaklığı üşüyen
bir mum sadece... Gördüm...
Geleceğin ellerine yapışan o soğukluk...
Durmadan ömrüne yapışan bu gerçeği soluyorsun sen...
Durmadan o aşkı soluyorsun...
Durmadan ciğerlerini yakan o büyük soğumayı...

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.6 BIR DAHA UYANMAZDIN

BİR DAHA UYANMAZDIN

Martıların sana doğruyu

söyleyecekti

arzu tramvaylarına binmeseydin

Acıların seni yeni bir şehre

götürecekti

Yürüyüşüne vurulmasaydın...

Tuhaf, ele geçmez, tehlikeli bir

hayvandın

Şehrin yaban adamları sana öyle bakmasaydı

uyur, bir daha uyanmazdın...

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.7 KENDINI SAKLAMA ÇIÇEKLERI

KENDİNİ SAKLAMA ÇİÇEKLERİ

Biz aşk bahçemizi küçük tuttuk
seninle
içinde güvensizlik ağaçları,
küstüm otları
kendini saklama çiçekleri

Özlem kirlibir kan gibi yüreklerimizi boğmasın
yalnızlık karanllık bir orman gibi
çökmesin içimize diye
biz aşk bahçemizi küçük tuttuk seninle
Önümüzde dokunuşlardan uzak,
İnsafsız ve çok uzun bir kış var diye
koca bir yaz kendini saklama çiçeklerini
suladık durduk yalnızca

Biz aşk bahçemizi küçük
çok küçük tuttuk seninle...

10.3.15.8 KURTLARLA ve ANNENLE DANS ET

KURTLARLA ve ANNENLE DANS ET

İnsanın annesini sevmesi

kendisini sevmesi değil midir

aslında

Kendi hayalgücünü ve o korkunç

düşlerini

Saatinin içini aç, annen

sana bakacak

Öp anneni, tanrıyı anımsa

Beslenme çantana koymayı unutma

karakutunu

Kurtlarla ve annenle her sabah

dans et

Kurtlarla ve annenle her akşam

dans et...

Sen oradasın

Yazılmamış bir şiir gibi...

Saf ve masum

Bütün öfkem bu sana

Başeğmem ve sonsuzca

arzulamam.

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.9 OLMADIGIN YERDE

OLMADIĞIN YERDE

Adına aşk koyduğun o büyük boşluğa
ben koca bir hayat sığdırdım...
Beni sevmemene isyan edip kaçmak,
sende aradıklarımı hayatla doldurmaya çalışmak,
ruhumun en büyük yanılgısıydı...
Hayat bana en acımasız yüzünü
sevgini inkar ettiğim zamanlarda gösterdi...
Ve şimdi asıl olmam gereken yerde,
hayata başladığım yerde,
kalbindeyim...
Vazgeçilmez oluşunun sırrı bu işte:
Senin olmadığın yerde ne olduğunu biliyorum...

Cezmi ERSÖZ

10.3.15.10 SAKAT SÜVARININ KARISI

SAKAT SÜVARİNİN KARISI

Meğer çoktan dökülmüş

aynalardan sırlar,

çoktan yayılmış kanser kokusu

apartman

boşluklarına

ve karanlık pencerelerde

eski bir çığlık gibi yaşıyormuş

kadınlar...

Yoksa der miydim anneme

küstah bir

şaşkınlıkla,

bırak artık bu beklemeleri, diye

çünkü güzel günler geride kaldı,

beklenen o güzel günler

O da biliyordu oysa

bahtsız kadınlar kabilesinde

ölümün

sıradan günlere paylaştırıldığını,

felaketlerin basit sezgilerle farkedilip

yürek ağrılarını dindirdiğini.

Nitekim vazgeçmişti artık

ipekli kumaşlar dikip

sakat süvariyi beklemekten...

Konuştuk uzun uzun

-balolar, danslar, şenlikler ve

Cumhuriyet...

Sonra başını açmasını

söyledim ona

durdu... düşündü...

ve karanlık anlamları

bırakarak ardından

incecik bir yalnızlık gibi

sokaklara çıktı,

hatırladı kendini... ürperdi...

Akşamdı... Bizim gibi adamlar

haber verdi

ölüsünün Mercan Karakolu'nda

bekletildiğini.

Başörtüsünü

ve amelelere Harb-ı Umumiyi

anlatan

sakat süvariyi kahveden aldım.

Ne babamın polislere anlattığı

dokunaklı anılar,

ne de kirli deniz kokan

saçları tanık

oldu ölümüne...

Onun ölümü ne kanser,

ne kocası,

ne komşular...

Ölümü, elimde buruşturduğum

bu başörtü

bu baş... bu örtü...

bu baş... bu örtü...

bu baş... bu örtü...

Cezmi ERSÖZ

10.3.16 Cüneyt Eren

10.3.16.1 Adi Kaldi

Adı Kaldı

Geceye yazdım adını
Büyük harflerle
Sayfalar almadı
Küçüldü.

Gün gibi aydınlattı
Kapladı hatıran
Gecenin ardından
Kuru bir adı kaldı.
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Agladim

Ağladım

Sensizliğinde gecenin
Yıldızlarla dost oldum
Yokluğun ayrılmadı yanımdan
Düşlerime yerleşti
Düğümledi boğazımı
Gözlerimi ıslattı
Sığmadım yataklara
Dağlara.. ovalara..
Uçtum gittim yıllara
Yüreğimi ağlattı.

Sensizliğinde gecenin
Yıldızlarla dost oldum.
Şarkımızı söyledi cırcır böcekleri
Ben ise..
Durmadan ağladım..
Ağladım..
Cüneyt Eren

10.3.16.3 Agladim

Ağladım

Sensizliğinde gecenin
Yıldızlarla dost oldum
Yokluğun ayrılmadı yanımdan
Düşlerime yerleşti
Düğümledi boğazımı
Gözlerimi ıslattı
Sığmadım yataklara
Dağlara.. ovalara..
Uçtum gittim yıllara
Yüreğimi ağlattı.

Sensizliğinde gecenin
Yıldızlarla dost oldum.
Şarkımızı söyledi cırcır böcekleri
Ben ise..
Durmadan ağladım..
Ağladım..
Cüneyt Eren

10.3.16.4 Agit

Ağıt

Acı bir tebessümle elvedâ deyiş vardı
Ağır ağır el sallayış, boyun bükük bakış vardı
Derinlerden kopup gelen hüzün dolu bir âh vardı..
Arkasından hıçkırıklar, ağlayışlar, ağıt kaldı.
Cüneyt Eren

10.3.16.5 Basin Göklere Degsin

Başın Göklere Değsin

Ufuk aydınlık, güneş parlak, şafak muhteşem
Göz kırpıyor âdeta gökyüzünde yıldızlar
Ötelere ümit ile dopdolu yüreğim
Şaha kalkmış bu ruha, selam durur melekler.

Her gecenin şafağını sabır ile bekler iken
Sana yeis düşer mi, neden başın yerlerde?
Bak ekilen tohumlar fide vermiş umuda
Yüksek tut himmetini, değsin başın göklere.
Cüneyt Eren

10.3.16.6 Elvedâ

Elvedâ

Kapı çaldı ansızın
Kurşun gibi "tak tak" diye
Beklenmedik bir anımda
Ötelere davetiye
Şimşek çaktı si o an
Efkarlandım birdenbire
Helal edin hakkınızı
Dostlar bana elvedâ

Perde kalktı gözlerimden
Sükûn etti gözyaşlarım
Kan kesildi bedenimden
"Zonk zonk" etti şakaklarım
Lâl kesildim işte o an
Yere bastı ayaklarım
Helal edin hakkınızı
Dostlar bana elvedâ

Hitam buldu hayallerim
Bitmek bilmez ümitlerim
Sonu gelmez emellerim
…………………
Helal edin hakkınızı
Dostlar bana elvedâ
Cüneyt Eren

10.3.16.7 Emân

Emân

Mâveraya ışık tutan
Büyük sırrın peşindeyim
Her lahzası ayrı çile
Gayri emân diliyorum.
Cüneyt Eren

10.3.16.8 Ersin Diye

Ersin Diye

Bekledim ben yıllar yılı tükenmeyen bir umutla
Bir gün gelir şafak söker, güneş doğar elbet diye
Gözyaşımı ceyhûn yaptım, taş bağladım şu bağrıma
Dualarım dalga dalga gökyüzüne ersin diye..
Cüneyt Eren

10.3.16.9 Garip Çocuk

Garip Çocuk

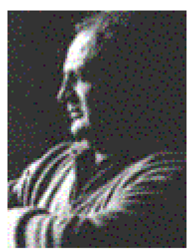
Sen ağlama garip çocuk
Maziyi unut bak geleceğe
Sil artık o gözyaşlarını
Ben varım yanında,
Beraberim, seninle.

Hak etmedin bu hayatı
Yok günahın o mâziden
Sen aslında çok, ama çok duru
……..
Ağlama öyle derinden
Ağlama garip çocuk,
Hak etmedin bu hayatı.

Yürekler dayanmaz acına,
Vay bana vahlar bana.
Ağlama sen, ağlama garip çocuk,
Ben ben ağlıyayım senin için,
Bırak da beni bana.

Sen hala özlemimde,
Hülyalarda yaşıyorsun.
O tertemiz yüreğinle,
Unuttum mu sanıyorsun?
Yalvarırım ağlama,
Ağlama garip çocuk
Sen, sen hala kalbimde,
Atıyorsun, yaşıyorsun.
Cüneyt Eren

10.3.16.1 Göç

Göç

Keder elem bilmem nedir,
Her birisi Hak'tan gelir.
Her bir fâni gibi gelir,
Bu dünyadan göç ederim.

Kâbus değil, ölüm emir.
Ben giderim adım kalır.
Ömür biter vakit gelir,
Bu dünyadan göç ederim.
Cüneyt Eren

10.3.16.1 Gül

Gül

Güle güldân olmak için gülden yana bînasîbim.
Yıllar yılı gül peşinde gülmedi bahtım benim.
Cüneyt Eren

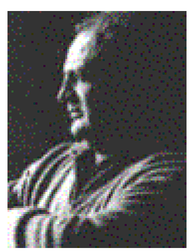
10.3.16.1 Hos Geldin

Hoş Geldin

Safâ geldin hoş geldin
Güzel geldin ebed ölüm
Mâveradan selam verdin
Sana canlar fedâ ölüm
Cüneyt Eren

10.3.16.1 Izdirap

Izdırap

Sabır bekleme benden bu bitmez gecelerde
Her lahzası bir ömür sonu gelmez bir çile
Arıyor hep gözlerim önüm arkam her yerde
Meçhûle giden yolda, serâp gibi çöllerde

Blmiyorum var mıdır yalnızlığın böylesi
Her geceyi yeni bir uzun gece beiyor.
Her derde dermân varmış ayrılığın yok çaresi
Eritiyor ciğerimi, yüreğimi yakıyor.
Cüneyt Eren

10.3.16.14 Korkuyorum

Korkuyorum

Dur gitme bekle biraz
Sana bir çift sözüm var.
Ağlıyorum sanma sakın
Boğazımda hıçkırıklar

Dur gitme yüreğimle
Onu bırak en azından
Sözüm var, gururum var
Ölüyorum kahrından..
Korkuyorum,
Hatırandan….
Cüneyt Eren

10.3.16.15 Meçhul Sevgin

Meçhul Sevgin!

Hırçın dalgalara esir kalbin;
Uğruyor limanlara, vurup kaçıyor.
Adı konmamış meçhul sevgin;
Bir onu, bir bunu,
Bir de beni yakıyor..

Onulmaz bir yara senin bu aşkın;
Gecemi gündüzümü alıp gidiyor.
Kazınmış bir kere gönlüme sevgin;
Bendimi derinden derine yıkıp geçiyor..
Cüneyt Eren

10.3.16.1 Nasihat

Nasihat

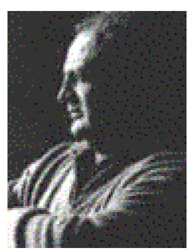
Ağlama güzel oğlum gözyaşların heder etme
Kader içinde elem, elemde zevk bulursun
Çöktümü karanlıklar aralansın gözlerin
Karanlıar içinde âlemlere varırsın

Yükseklere çıkılmaz inmedikçe derine
Arar isen Yusuf'ları kuyularda bulursun
Görmez misin tohumlar girmedikçe toprağa
Ne kendine yâr olur ne de fayda umarsın

Şimşekler ürkütmesin, rüzgarlar korkutmasın
Ardından sükûnet, bâd-ı sabâ solursun
Yılma sakın dertlerden me'yûs olma zamandan
Her gecede bir sabah, onu da yakın bulursun

Ölmek gerek dünyada ecel gelmeden evvel
İşte o an kendini ötelerde bulursun
Yalnızlıktan nâçar olma çal kapısın Kur'ân'ın
Her ânında Allah'ı hep yanında bulursun.
Cüneyt Eren

10.3.16.1 Neyleyim

Neyleyim

NEYLEYİM
Âb-ı hayat içmişim ben
O mübarek ellerinden
Perde indi gözüm açtı
Dile geldi lâl yüreğim

Cânı bulup yanmışım ben
Mâveranın ateşinden
Yok olmada buldu "var"ı
Ben gayrisin neyleyim.
Cüneyt Eren

10.3.16.18 Okumustum

Okumuştum

Okumuştum gözlerini
İnanmamıştım
O an bile dupduru
Yüreğimle sevmiştim.
Cüneyt Eren

10.3.16.19 Selam

Selam

Sen ki ömrün ilk baharı
Ötelerin merhabâsı
Cânı ve de cânânı
Selam olsun sana ey dost.
Cüneyt Eren

10.3.16.20 Sen Yoktun Ya

Sen Yoktun Ya!

Yollar hep yokuşa sardı
Gün karanlığa doğru
Dansetmiyordu artık rüzgar
Toprağa küskün yağmur
Bir hüzün çiçeklerde
Boynu bükük yapraklar, ağaçların
Mahcup, sessiz, beklemede

Kabir toprağı örtülmüştü, adeta
Sen yoktun ya..

Boğazımda bir düğüm
Hüzün devşiriyor yaralı yüreğim
Yer arıyor kendine solgun umut,
Rüyalardan medet..
Bekliyorum,
Vefalı bir ses,
Özlüyorum..
Ağlıyorum

Kabir toprağı örtülmüştü, adeta
Sen yoktun ya..

Hani o ateş vardı ya
Hani o saran alev
Hani o sessiz haber
Hani o sensiz haber
Hani o ölüm haber
Ölmüştüm ölmeden
Efsunlu o geceden sonra
Sabahı beklemeden

Kabir toprağı örtülmüştü, adeta
Sen yoktun ya..

Bir ebed bestesiydi sevdam sana
Bir sözdü,
Perde kalmamıştı oysa vuslata
Kurşun gibi saplandı, şimdi
Yani o anda
Hani öldüğüm,
Hani şakaklarımda çıldıran sesin;
Gidiyorum...

Kabir toprağı örtülmüştü, adeta
Sen yoktun ya..

Güller kokmaz oldu artık,
Çiçekler solgun ve ölgün
Çöle döndü mahzun bahar
Güfteler elem üflemekte
Vedâ üflemekte
Cefâ üflemekte,
Alevden bir kor, sinelerde
Beyhûde..

Kabir toprağı örtülmüştü, adeta
Sen yoktun ya..
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Sen

Sen

Seni seyrediyorum gün batarken
Sâkin sonbaharda sesini işitiyorum
Yapraklar dökülür gibi ağaçlardan
Sessiz sessiz ağlıyor seni düşünüyorum..
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Umut

Umut

Umut diyorlardı adına
Sormadım..
Hayalimde yer aldı
Tınmadım..
Kâh göründü, kâh silindi
Aldırmadım..
Ne zaman ki seslendim..
Kaçtı, kaçtı…
Ardından,
Kovaladım.
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Yalnizim

Yalnızım

Yalnızım sessiz gecelerde
Yıldızlardan ne fayda.
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Yollar

Yollar

Yollar ayrılık kokuyor, hüzün gözyaşı
Yollar bitmiyor, ömür yontusu
Yollar heyecân, isyan ve çile.
Yollar çözümü çetin bilmece
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Yorgun Düstüm

Yorgun Düştüm

Yorgunum uzun gecelerin sabahında
Gözlerim kan çanağı bakışlarım anlamsız
Yenik düştüm boğuşurken hatıramla
Cesedimde can olsa da ruhum ölü, dermansız.

Yıldızlarla anlaştım nöbet tuttum onlar için
Bakışların silinmedi hep kalbimde taşıdım.
Bir sen vardın yanımda hayalini çizdiğim
Ellerin avucumda gökyüzünde dolaştım.
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Çamlica Tepesinde

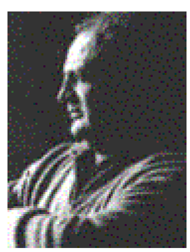
Çamlıca Tepesinde

Gözlerim nemli gönlüm hicrân dolu
Bir elim havada
Ama
Anlamsızca…
Yudumlarken çayımı
Dalıyorum ben yine
Kopamadığım günlere
Özlemle..
Çamlıca tepesinde..

Karanlığına gecenin yaslıyorum başımı
Örtüyor gözlerimden boşalan
Utancımı..
Bir elim havada
Ve yine
Anlamsızca
Gark olduğum mâziye
Dalıyorum
Çamlıca tepesinde..

Ah dökülüyor ağzımdan koca bir ah ah!
Derin bir nefes ama
Hıçkırıa birlikte
Bir elim havada
…..
Kayboluyor bakışlarım
Gökyüzünde bir yerde..
Ağlıyorum..
Çamlıca tepesinde..
Cüneyt Eren

10.3.16.2 Inandim

İnandım

Dün gece bir rüya gördüm yanımdaydın benimle
Ağlıyordun hüzünüme gerçek sandım inandım.
Rüya deyip geçemezdim paylaşmıştım seninle
Sır olup gizlediğim… önemi yok ben kandım.

Ne tatlıydı o bakışın, tatlı dilin, masum yüzün.
Gözlerinde âb-ı hayat, sözlerinde can buldum.
Yalan olmaz bu duygular, bitmez dedim bu sevgin.
Oysa zaman sevgin ile aktı geçti, ben kandım.

Ve sen artık o değilsin gün çaldı bak mehtâba
Bir rüyaydı ne de olsa, neticede uyandım.
Esen bir rüzgar gibi gece karanlığımda
Bir an dahi olsa bile, seni ben hep o sandım…
Cüneyt Eren

10.3.16.2 İtiraf

İtiraf

Yağmurlarla gökyüzünden senin için boşanıp,
Ağlıyorum senin için gözyaşı döküyorum.
Ayrılık var kahrolası, yok olası ayrılık,
Yüreğimde ateşin itiraf ediyorum.

Sabahın seherinde kuşlar ile uyanıp,
Dalında ağaçların şarkını söylüyorum.
Dağlar var aramızda, aşılması güç dağlar,
Yüreğimde ateşin itiraf ediyorum.
Cüneyt Eren

10.3.17 CIHAN OGUZ

10.3.17.1 ASKLA SATRANÇ

AŞKLA SATRANÇ
İlk hamle kendi kalbine çekincesiz
Duru bir suyun çamur içinden akarak
yeni yolculuklara vurması gibi. Kuşlar
ne kadar yalnız bekleme anlarında bir treni
Uzun öten düdükler telaşını kamçılayan yeni senaryo.
Vezir iki kale arasında korumasız
Burcuna korsan bayrakları asılı
Gemiler yanaşıyor korkulu gözlerine, içinde çalkalanan
hiç durmadan çalkalanan bir deniz çılgınlığı
Öldürdükçe ölümden sıyrıldığını sanıyor.
Atlar güya dizginlerinden kurtulmuş özgür koşmakta
Yanlış haritalar çiğniyor nalları
Onlar batıya sarktıkça izleri doğuya büyüyor
Güneş ters yönde doğuyor, ışıtmıyor yıldızlar
Bu ikileme aşk diyor bazıları.
Filler uzun bir yolculuğun ağır aksak kelimeleri
Yönü belirsiz cümlelere yük taşıyan.
Hangi taşı çiğneseler hüzünlü bir öykü yazılmakta
Yitik anıları kurtarmak adına ayakları
En çok ayakları yoruluyor geçmişe uzandıkça.
Şah diye bir şey yok bu yenilgiler evreninde

Belki herkes şahlığını rakibinden gizliyor
Henüz ikinci hamlede devrik bütün piyonlar
Devrik, anlatılması güç bir komplo kadar
Şah esir düşmekte masal sonlarına.
Son hamle yine kalbine çekincesiz
Gökyüzüne bağımlı bulutların arasından
sızan o yağmur tanesi, belki şaşkın bir yıldız
nasıl incitirse ve ansızın yeni korkular yüklerse
öyle şimdi dilinde donup kalan söz -aşk mat!

10.3.17.2 CIHAN OGUZ

CİHAN OĞUZ

YAŞAMI

İstanbul, 1963 doğumlu. Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. Aynı üniversitenin Antropoloji Bölümü'nde master yaptı. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nde doktora yaptı. 1988 yılından bu yana Anadolu Ajansı'nda gazetecilik yapıyor. 1983 yılından başlayarak dergilerde şiirler ve eleştiri yazıları yayımlattı.

ŞİİR KİTAPLARI

Ay Işığı Karanlığı Yırtarken (1983)
Hoşbulduk Cehennem (1994)
Aşkla Satranç (1995)
Girdap ve Safir (1998)

10.3.17.3 GIRDAP VE SAFIR

GİRDAP VE SAFİR
XVII.
Uyu küçük kalbim
saplandığın girdap
bozbulanık o karmaşa
yeni bir yıldız kümesi
akar

öpüşen iki balığın ortasından
suçtur belki
denizin bir parçası olmak
kara'ya dönüş öncesi
titreterek bağlı kaldığın çemberi.
Yitik zamanıdır güzün
saçılır yapraklar belli belirsiz
bir tokat patlasa akşamları
yankısı sabahı bulur.
Uyu küçük kalbim
çarpa çarpa ulaştığın tünel
bir mavinin derini.
Orada safir yüzlü bir melek
-günahından terk, sevabına bağımlı-
yeni suçlar bulacak sana
dayandığın yeni masallar.
Oysa ömrün
bir defineye adanmış
orada safir yüzlü bir melek
biraz ölüm çağrışımlı
biraz yeni bir aşkı müjdeler gibi
ansızın çırılçıplak...

10.3.17.4 SONRASIZLIK

SONRASIZLIK

-babama-

Çok mu uzar gecenin kendini kanıtlaması
bir yağmur tanesi hızını kesmişken sağnakların?
Oysa sen deniz ortasındaki şaşkınlığımsın
Rüzgara da küstüm, küstüm işte, kimse bağışlamasın
Şarkılardan kaçışım hep bundan.
Siz hiç bahara çiçekten yoksun girdiniz mi?
Benim kalbimin yarısı yaşadı bunu
Diğer yarısı da anılarla incindi.
Susmakla başlayan her elveda bir çerçeve parçalar
Duvara sığmayan görüntüdür hüzün
Kuşların olağan göçü sanırız
Meğer ki bir çiçek kendini erken soldurmakta...
Artık belaysa gecenin kendini aldatması

Yıldızlar hep yanlış yörüngeye dağılır
Bir bıçak darbesidir uçurum dipleri de
Kanattıkça çiçeklere eksik renk bağışlayan...
Gidişini sorsam, zamansız bir yaprak dökülür takvimlerden
Gel diyemem, yüzlerce mum birden söner kalır içimde.

10.3.17.5 SIGARA KAGIDINA YAZILAN SIIR

SİGARA KAĞIDINA YAZILAN ŞİİR
Kimsenin kimsesi yok kendinden başka
Böyle diyor ayyaşhaneden ayık çıkan tek adem
Hayatın sırtına saplı ok bile yorgun haliyle hücumda
Masalımız: Sonu ertelenmiş bir sevinç tablosu
Nereye bıraksak iğreti duruyor dağlar
Seni hangi buluta yakıştırsam beğenmiyorsun
Sanki zili çalıp kaçan yaramaz bir çocuk geçiyor içinden
Bütün kapılar sana açılsın düşlüyorsun...
Beni nasıl mıhlayacağını biliyorsun üstelik
Buna dair yüzlerce kanıt bıraktım orta yerde
Parmak izim iri iri gözükür, dedektife zorluk çıkarmam hiç
Ama orada bir sevda hikayesi bulup da ağlarsa karışmam bak
Harcanmış hayatlar geçiyor gözlerimin önünden
Ömür hiç bitmeyecekmiş gibi yitirilen som saatler
Ne zaman seninle buluşsak
Geriye doğru hızla sarılan bir yılan oluyor zaman
Haydi öyleyse itirafsız geçsin bu öykü
Ne mutsuz başlangıç olsun, ne mutlu bir son
Kristali silik teypten yükselen cılız şarkılar kadar uzakta mıyım?
Birbirine çarpmamak için tanrı kiralayan gezegenler kadar mı yakınım aşka?
Toz bulutu içinde yuvarlanıp kaybolur sana getirdiğim çiçekler
Belki çiçek tozu olup leke yapar kalbine
Ben seni deli gibi sevdim, işte bir daha söylüyorum
Gözlerini kısarak çektiğin sigaradan çıkan duman kadar sahici
İster gelişimi bir bando ciddiyeti içinde devral ve tempo tut kalbinle
İster bulutlara tutunarak geçen o fiyakalı ömrüm bir adım daha atmayıversin
Olmazsa birazdan ben de kuvvetli bir son nefes çekerim sigaradan
Bu sözler de buharlaşıp gider içinde uyuklayan öyküye

10.3.17.6 IT DALASI

İT DALAŞI
Kalbinle giriştiğin bir haksız mücadele bu
Kendi yüzüne attığın pençedir aşkın mührü
Tut ki yaralısın, iyileşmeyecek kadar, çaresiz
Uzaktaki kar tanelerine tutunmak için yarışır mı serçeler
Özlemenin imkansızlık olduğunu bile bile.
Durmadan meşgul çalan bir telefonun ucundasın
Bileklerin yanlış ibreye ayarlı: Tam 12'den vuruldun!
Hedef tahtasının bile 'artık yeter' dediği andır
Kursağında suskunluk, senin o soylu suskunluğun,
kimbilir hangi kayıp haritayı çıldırtır...
Çarpışmayan hiçbir tanrı kalmadı bu hikayede
Yaşadığımız 'atlatma haber'e sıradan bir başlık uyduracak kadar cakalıyız
Darmadağın ayak izlerime bakıp da nasıl biteceğini hesaplama bu yolun
Kalbimle it dalaşındayız, hiçbir atlas kucak açmıyor içimdeki ülkeye
Ölüme yıllardır küs olmasam bir akrebe sevda büyüteceğim.
İçimden geçen her şeyin günlüğü tutuldu
Rahat olabilirsiniz, size de yer var bu oyunda
Taburu yanlış patikaya süren acemi bir rütbeliydim
Hepimiz o coğrafyanın ortasında kaybolduk
Şimdi falcıların önünde tek sıra hizadayız
Bizim için açılıyor sinek, papaz, kız,
aşk, ayrılık, unutma mecburiyeti,
semalar üstü inatlaştığımız tanrı...
Durulduk sonunda, morfine uğramış zır deli kadar özgürüz
Biletimiz kesildi, cehenneme kadar bütün yollar açık
Varsa sıratın üstünde de sürüp gider bu it dalaşı
Bir ağızdan çekilen yuhlara da katlanırız
Kıyamete ne kaldı aşk bittikten sonra?
Ömür mü? Yük kervanıdır, geçtiği her adımda biraz daha derinleşir iz
Gökyüzüne darılıp kalır anılara yetişemeyen o evcil akbaba

10.4 D

10.4.1 DEVRIM DIRLIKYAPAN

10.4.1.1 BIR YANLISLIK OLDU

BİR YANLIŞLIK OLDU
bir yanlışlık oldu, büyüdüm;
hiç çizgi roman okumadan,
futbol oynamadan. daha tekerlemesi bile
bitmeden masalımın, korkulara sürüldüm.
bu uyku tünelinde geçti çocukluğum.
saatim yoktu. ölçemedim ömrümü,
her doğum günüme bir müzik kutusu kurabildim.
otuz yıl öncesine randevu verdim kadınlara.
kimseler gelmedi. bir yanlışlık oldu, bekledim,
bir parantez içi gibi kaldım geçmişte.
son baskıya yetişmedi umudum.
bir itiraz dilekçesi buldum kendime
müzik, sinema ve edebiyattan; içime iğneledim.
bir yığın "maddi hata" bulundu düşlerimde.
aşk bir ağır ceza suçuymuş, bilemedim.
bir yanlışlık oldu, öldürülmedim.
param yoktu, yalnızca bir kap mide spazmı
alabildim. en yoksul kafiyesi oldum çağımın.
güncelleştirilmemiş bir yazıt gibi yaşadım.
bir yanlışlık oldu, büyüdüm. ta başından
yakalandım hayata; mağara resimleri çizerken
rahim duvarlarına annemin.

10.4.1.2 Devrim DIRLIKYAPAN.htm

Devrim DİRLİKYAPAN

1974 yılında Nevşehir'de doğdu. Eskişehir Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli işlerde çalıştı, bir süre gazetecilik ve Eskişehir Taranta-Babu Kültür ve Sanat Merkezi'nde yöneticilik yaptı.

YAPITLARI

Epitaph (1995)
Karla Gelen (1998)

ÖDÜLLERİ

1995 Çankaya Belediyesi ve Damar Edebiyat Dergisi II.İlkbahar Öykü-Şiir Yarışması Büyük Şiir Dalı Birincilik
1995 Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü Şiir Yarışması Birincilik Ödülü
1997 Behçet Aysan Şiir Ödülü
1999 Cemal Süreya Şiir Ödülü

10.4.1.3 EPITAPH I

EPITAPH I
uykudan öncesi çocukluğumuzdu
büyümeye inat süren evcilik oyunlarına
ebe yaptığımız o masal çocukları
iple çekerdik gün batışlarını
ki dadısı adile naşit olan
bir masumluk esnerdi akşamları
akşamlar zoraki uykularla gelirdi oysa
ve hep uykular öncesinde kalırdı masallar
binlerce uyur binlerce kaybederdik
"uçan kaz ve nils"le gezdiğimiz ülkeleri
sonra büyümüştük ya da öyle saymışlardı
alice'in diyarına alınmıyorduk artık
egzotik bulunan bir sislenişti orası
ve unutmuştuk polyanna mıydı sahiden
yalın mutlulukların emektar perisi
simbad da vazgeçmişti düşlerimizden
anıların biriktiği denizlere açılıyordu
bizse yüreğimiz guruldarken
ve hızla "çizgi"sini yitirirken filmlerimiz
yalnızca harçlık biriktirmeyi öğreniyorduk
çocukleyin üzerine çıktığımız ağaçlar bile

saç dökme mevsimlerindeydi artık
kimileri masalsız uyumuşlardı ama
biz uykularımızın deliklerinden kaçırmıştık
sayıklamıyorduk

10.4.1.4 GÖKYÜZÜ MATKAPÇISI

GÖKYÜZÜ MATKAPÇISI

'müzik gökyüzünü oyar'
Baudelaire

prolog:
bir garip uzaylıdır ibrahim,
ne bulgaristan'da doğmuş
ne rusya'da yaşamış
ne de türkiyeli olabilmiştir.
ozon delindiği için filan değil
müzik gökyüzünü oymuştur da
ondan düşmüştür buralara.
sen de ibrahim
sen de bir yanlış notasın
dolaşıp durma artık, 45'lik yüreğinle
seyyar bir antikacı dükkânı gibi
kayıp şarkılar arasında.
sen woodstock değilsin ibrahim
kapama gözlerini, öyle soyu tükenmiş bir
festival gibi her yağmur dönüşlerinde.
bir hayat geçti ibrahim
bir hayat geçip gitti dışardan
biz günbatımını seyrederken sinemalarda
kaç bin karanlık gün doğurdu dünya,
onlarca bunak ülke ve ölü gezegen.
nicedir aydan haber yok ibrahim
ve nicedir yıl 1969 değil.
kerouac "yolda"
biz zaman yolculuğunda
olmuyor böyle ibrahim, duralım biraz
biraz tay durabilen çocuklar bulalım.
içmesek bu gece kurur muyuz
rock dul mu kalır, ölürse alkol
ah ibrahim, yine bozuldu musluklar

hıncahınç yalnızlık doluyuz.
değilsin ibrahim
sen bu günler değilsin
öyle ölüm ilanı gibi durma karşımda
bak kırdım iğnesini pikabımın
matkabına taktım. bir kez olsun
delme şu göğü yanlış yerinden,
dünyam bunaldı ibrahim
bunaldım kül ve katran seslerinden.
müzik bu ibrahim
öyle esip geçmelere benzemez
bir deldi mi en demir yerinden göğü
geçmişinden başlar adamın
adamı uçurum gönüllüsü yapar.
artık çıkalım şu evden ibrahim
çıkaralım tüm şarkıları cebimizden,
kimbilir, bu akşam belki birkaç
ibrahim daha düşer gökten.

10.4.1.5 KAPIDAKI

KAPIDAKİ
hiç durmadan kapı çalıyor
üçünde, beşinde, kalbinde gecenin.
bir şiire oturmuşken, kendimi okurken
bir kitap arasında, ya da sımsıcak
bir deniz gibi sarmışken seni;
tam da bir umutla barışabilmişken,
kapı çalıyor hiç durmadan.
ne zaman kaçıp gitsem pencerelerden,
bir zil sesi geliyor ardımdan. ağrılar
ve ağır silahlar dayanıyor göğsüme.
saatler tutukluk ediyor, tekerleksiz
bir korkuya takılıyor zaman. ne zaman
bir çiçek cesedine yapışmış anne görsem
gözlerinden yüreğim dökülüyor,
kapılar çalıyor hiç durmadan.
sakın açma sevgilim
bu saatlerde hep
askerlik çağım geliyor.

10.4.1.6 KARLA GELEN

KARLA GELEN
geldiğin gece kar yağmıştı kentin üstüne
gökyüzünden sorular düşüyordu hiç durmadan.
nasıl da kalabalıktın sen; bütün kollarımla
sarılıyordum da vücuduna, kapıda kalıyordu
yine de bir yarın... ilk o zaman anlamıştım
bu eve fazla gelen bir yanı vardı bu buluşmanın
ve daha o geceden belliydi, aşkımızın
boyumuzu aşan yüzlerce ayak izinden
ve kar sıcağı sorulardan yapıldığı.
alıştığımız bir şey değildi oysa, karda tipide
sulara düşmek bir ateşin ağzından,
yeni bir ejderha oluvermek buzul çağında
ve ansızın çatlatabilmek zamanı
en ağır yerinden.
yüreğini düşürmüş binlerce sevgiliden
kopuşa kopuşa mı buluşmuştuk seninle,
beynindeki canavarı mı öpmüştük
kentin bütün "kitap yüklü merkepler"inin?"[1]
ne çok avcı yağmıştı gözlerinin peşinden
ve ne çok çığ dayanmıştı kapımıza.
görmüşlerdi seni saksofon çalar gibi öptüğümü
ve yıllarca düş kırıklığı toplayan şairin
yerin altında artık bir aziz
kent maketi kurduğunu.
o gece ilk defa, aşkın bu kente
yenilmediği bir yerdi sokağımız.
ahlak masasına yatırılmış ömürlerden
çılgın saatler çalıyorduk çünkü hiç çekinmeden
ve bir gecede kimbilir kaç bin yıl yaşamıştık
unutulmuş bir uçurumu emzirirken.
lanetlenmiş yüksek tansiyon vakitlerinde
kalbimiz ancak bu kadar hızlı koşabilirdi
ve az kalsın yanıt verecekti durgun sulardan:
nedir çocuk ölmek her şey yaşlanıyorken.
gelişin çünkü kutsal bir okyanusu
yutmak istemesiydi iki küçük balığın;

kapı kolu, ip ve korkudan ibaret bir öyküyü
yere çalmasıydı çürük diş şövalyelerinin.
sen beni tuzlar kadar sevmiştin,
ben seni karlar kadar, sevgim sevginde erimiş
sevişmiştik, erimiştik kaynar sulara.
oysa bilirsin nicedir
bir yağmur bedduasıydı aşklar
ve her şey ne kadar da aşağılıktı.
geldiğin gece kar yağmıştı kentin üstüne
gökyüzünden gözlerin düşüyordu hiç durmadan,
kar sıcağı sorular kadar tehlikeli gözlerin.
ne kadar güzeldin, bütün resimlerin ve eşyaların
sözünü kesiyordu yüzün. bedenin dolusu
karadeniz kokuyordun... sendin elbet hayatın
altımdaki iskemleye vurması yakın bir ânında
kirpikleriyle ipimi kesen peri; soluğunu
tehlikeyle sıvayan kadın.
gözlerin her şeyi değiştirebilir miydi?
salıncağa binmiş bir zerre gibi kimbilir
kaç kez esrimiştim inanabilmek için buna.
ve yalnızca kellemi değil, bütün bir
bedenimi almıştım koltuğumun altına.
donmuş kan damardan kovulmalıydı çünkü
"böyle olmalıydı ve oldu işte." [2]
tabulardan koleksiyon kurmuş bir kent için
elbette ki toplumsal bir sorundu kalbin.
bütün avcıları peşine takacak kadar
çok sevmiştin çünkü uçmayı, yasaklı
serüvenler getirmiştin. ve nasıl da kalabalıktın
bu eve fazla gelen bir yanın vardı senin,
bütün kollarımla sarılıyordum da vücuduna
kapıda kalıyordu yine de bir yarın.
belli ki toplamadan gelmiştin ayak izlerini,
kilitlenmiş adımlarla örtülü bir kente
yalnızca kabına sıkışmış bir kıpırtı
kalmasın diye eyleminden...
o gece anlamıştım: her yerinden yüreği
taşan bir kadındır bir şaire gereken;
bir karla gelendir, bir kardelen.

....

1 Hz.Muhammed'in, bir hadisinde, öğrendiklerini yaşama geçirmeyenler için kullandığı benzetme.

2 Ahmet Telli'nin bir dizesi.

10.4.1.7 YANLIS VE YABANCI

YANLIŞ VE YABANCI

trenim öldü
akşamdan kalma bir yabancıyım
artık beni bu çağdan topla kalbim
kimsenin beklediği devrim değilim,
ne sevebildim yerimi
ne dirlik yapabildim.
kolay bitmedi gecem
şarkısını yitirmiş çingene bir çocukla
ağır yaralı iki bacak gibi yanyana
sabaha kadar devrildim,
bir göç imgesine saplanıp kaldı ayaklarım
ah yollar, görmediler ki beni gidebileyim.
geceleri altını ıslatan bir bulut muydu o çocuk
kaç damla yağmur yedim de böyle şişmanladım
ki düşlerin kanatlarına bile ağır geldi
bir zamanlar leyleklerin getirdiği bedenim.
ah kalbim, ben asaleti bozuk
tanrılar çağına mı düştüm,
bunca yıldır gezerim
hiç böyle dünya görmedim.
trenim öldü
durdu zaman makinem
öyle çok sonlar buldum ki artık
bilmiyorum nereden başlamalıyım.
hiç bulamadığı kapağıyım tencerenin
bir buluşmalar yabancısıyım,
koskoca yıllar yanlışı...
artık beni bu çağdan topla kalbim
bir şarkıya binip gideyim.

Devrim DİRLİKYAPAN

10.4.1.8 ÖKSÜZ PUSULA

ÖKSÜZ PUSULA
gemisizlik, demiştin
kimseyi üzmez denizin bittiği yerde
bizi kavurur bu kum
çömez bir denizcinin
çizmelerinden eksilen nem.
hayaller ve hararet.
doğrudur
öksüz bir pusulanın
kanı hiçbir yöne akmaz.
gün saymak kimin hüneri ey kaptan!
kalbine çizik atanlar onmaz.
Devrim DİRLİKYAPAN

10.4.2 DIDEM MADAK

10.4.2.1 ANNEMLE ILGILI SEYLER

ANNEMLE İLGİLİ ŞEYLER
Sevgili Anneciğim
Binlerce kez açıldım, binlerce kez kapandım yokluğunda
Kocaman bir dağ lalesi gibi
Ve kapkara göbeğini dünyaya fırlatacakmış gibi duran.
Şimdi mucizevi bir yerdeyim
Muc'un ucuz evinde
Sanki mürekkebi rutubet olan bir kalem
Duvarlara hep senin resmini çiziyor
Dili geçmiş zamanda birçok resim,
Hep gülümsüyorsun
Aklının ortasında mavi bir yıldız varmış gibi
Ve o yıldız karanlık bir şubat akşamında
Durmadan soluyormuş gibi.
Hatırlar mısın?
Mavi saçlı bir Tanrı gibi severdim Burdur gölünü
O göl şimdi içimde kocaman bir anne ölüsü
Vişne bahçeleriyle dolu,
Neşeli bir şehre benzerdi senin sesin.
Bazen ölmek istiyorum.
Beni yeniden doğurman için

İri, ekşi bir vişne tanesi gibi
Kışbaşında bir ton kömür yığarlardı kapıya
Bazen görülen rüyalar gibi kapkara
Bir ton rüya çıtırdarken
Sen kar yağmadan önce başkaydın,
Kar yağdıktan sonra bambaşka.
Sanki hep buluğ çağındaydın.
Kuşlar zaptederdi sonra her yeri, sabahları
Binlerce kez söylerlerdi, söyleyeceklerini.
Bizim hiç anlamayacağımız bir şeyi.
Senin şarkıların aç kuşlara buğday saçardı.
Kediler yusyuvarlak dururdu karın ortasında
Kar manzaralı bir resmin ortasında durur gibi
Gri kediler sarmıştı etrafımızı, gri dağlar...
Bir tek senin çocuklar üşüyecek rengi saçların vardı.
Ben bu eve Muc'un ucuz evi diyorum.
Yokluğunda böyle oldum.
Mucize öldükten sonra, buraya taşındım.
Ve inan
Muc bu evi bana ucuza verdi.
Yaşasaydın, hayatının ortasına
Güller yığan bir adam olsun isterdim babam.
Sen bir çocuk romanı annesi ol isterdim.
Ölü mısır tarlaları hışırdıyordu
Ve kalbimde çıngıraklı yılan sürüleri
diye başlayan bir çocuk romanında...
Şalına sarınırdın, toprağa sarınır gibi
Erken öleceğini biliyordum bana bırakmak için,
bu acımasız ölü anne sesini.
Şimdi mucizevi bir yerdeyim
Zaman bir salyangozun vücudunda yaşıyor burda
Ve çok ağır ilerliyor.
Yüzümdeki çillerden başka
İsyan eden biri yok hayatımda.
NOT: Ölen her kadın için bir şiir yazdım.
Onları Muc'a evin karşılığında verdim
Çok ucuza.
Artık bütün üzgün oluşlarımın adı:
Anne.

10.4.2.2 DIDEM MADAK

DİDEM MADAK

1970 doğumlu. Lise eğitimini İzmir'de tamamladı. Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Ruhunu ütüsüz ve buruşuk gezdirmeyi sevdiğinden hiçbir zaman yeterince "düzgün insan" olamadı.

Şiirleri Ludingirra, Öküz ve Sombahar'da yayımlandı.

YAPITLARI

Grapon Kâğıtları (2001)
"Ah"lar Ağacı (2002)

ÖDÜLLERİ

2000 İnkılâp Kitabevi Şiir Ödülü

10.4.2.3 KURBATI

KURBATİ
Gece lambası kırmızı bir kadın yapıyor beni
Oysa limon ağaçları bahçede küçük sarı güneşler taşıyor.
Dokunsam bile onlara yanmam. Ne tuhaf!
Bir oyuncak ayım vardı, ismi Işıldak.
Bir kızkardeşim vardı saçları simsiyah
Ne tuhaf böyle hatırladıkça herşeyi,
Ağrı Dağında saçlarımı karla yıkamak.
Kırmızı bir mum olsam yakışırdım şamdanıma
Oysa çok üşüyor ellerim bu akşam...
Martılardan duygulanmadım hiç, ne tuhaf!
Ben belki denizden bile eski biriyim.
Başka isimler bulmak isterdim martılara
Kirloş mesela kirloş desem artık onlara.
Kasapların perdeleri boncuktan
Et. Kan. Ve o boncuklu şıkırtılar
Ne tezatlı bir şey, ne tuhaf
Ne tuhaf acıyla hiç konuşmamak.
Gece lambası kırmızı bir kadın yapıyor beni

Herşey şimdi itiraf edilmeli:
Kocam bir çingeneydi.
Eşiniz bir çingene mi hanfendi? diye sorarlardı.
Hayır efendim derdim, hayır eşim bir sanatkardır.
Eski yırtık gecelikler, eski yırtık çarşaflar
Eski, yırtık bir sızıyla sevişirdik.
Herşey şimdi itiraf edilmeli:
Bir picaması bile yoktu benim kocamın baylar.
İnsan çingeneyse, yani ruhu çizgiliyse
İnsan acıyla yalnızca sevişebilir baylar!
Soruyorlar. Soruyorlar:
"Ellerin neden titriyor sevgilim"
Bilmiyorlar doğmadan öldürdüğümü üç-beş çingeneyi.
Üç-beş dünya kaldı artık aramda dünyayla
Artık açıklayamam bir türlü.
Ne tuhaf geçmişim kırmızı bir kadın yapıyor beni.
Herşey şimdi itiraf...
Bulurlar sabaha siyah, çirkin bir balık olarak
Açıklayamazlar artık beni bin türlü.
Bilmeyecekler, bilmeyecekler bir çingenenin
İsmini vererek kendime öldüğümü.
İsmim...İsmim...İsmim Kurbati.
Aralık '97
Ludingirra 5, Bahar 1998

10.4.2.4 MR

MR.PARKİNSON
Hergün uzak ülke kırpıntıları dökülür
güneşin ceplerinden. Yoksul aile babası
cebi gibi biraz kasvetli ve susam kokulu.
Sanki gretagarbo artisti ölür gibi
gün batana dek karabasanlar dolaştırır
sokaklarda hırdavatçılar, gecenin her
köşesinde sarhoşlar gündüzü kusarlar.
Güneş vergi iade zarflarında saklanır.
Ucuz elbise askılarında tiril tiril
amortiden bir deniz sallanır.
Sabaha karşı nemli bir ıslık, bir
köşede siftinip duran sokak

kedilerinin tüylerini tarazlar.
Yampiri bir yağmuru seyreder
dizilip rengârenk, pis kediler.
Boyozcular, elleri yağlı, gözleri
yağlı, gönülleri yağlı pis adamlar.
Güvenoyu alamamış martılar
Kemeraltı çarşısına alışverişe
çıkarlar. Otuziki yerinden
bıçaklanmış aşklar damlar
gözlerinden. Kulenin altında
bekler her öğlen Mr.Parkinson.
Bu şehirde adamın biri
her öğlen bir deprem bekler.

10.4.2.5 SIZ ASK'TAN N'ANLARSINIZ BAYIM

SİZ AŞK'TAN N'ANLARSINIZ BAYIM?
Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
Alt katında uyumayı bir ranzanın
Üst katında çocukluğum...
Kâğıttan gemiler yaptım kalbimden
Ki hiçbiri karşıya ulaşmazdı.
Aşk diyorsunuz,
limanı olanın aşkı olmaz ki bayım!
Allah'la samimi oldum geçen üç yıl boyunca
Havı dökülmüş yerlerine yüzümün
Büyük bir aşk yamadım
Hayır
Yüzüme nur inmedi, yüzüm nura indi bayım
Gözyaşlarım bitse tesbih tanelerim vardı
Tesbih tanelerim bitse gözyaşlarım...
Saydım, insanın doksan dokuz tane yalnızlığı vardı.
Aşk diyorsunuz ya
Ben istemenin Allahını bilirim bayım!
Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
Balkona yorgun çamaşırlar asmay
Ki uçlarından çile damlardı.
Güneşte nane kurutmayı
Ben acılarımın başını
evcimen telaşlarla okşadım bayım.

Bir pardösüm bile oldu içinde kaybolduğum.
İnsan kaybolmayı ister mi?
Ben işte istedim bayım.
Uzaklara gittim
Uzaklar sana gelmez, sen uzaklara gidersin
Uzaklar seni ister, bak uzaklar da aşktan anlar bayım!
Süt içtim acım hafiflesin diye
Çikolata yedim bir köşeye çekilip
Zehrimi alsın diye
Sizin hiç bilmediğiniz, bilmeyeceğiniz
İlahiler öğrendim.
Siz zehir nedir bilmezsiniz
Zehir aşkı bilir oysa bayım!
Ben işte miraç gecelerinde
Bir peygamberin kanatlarında teselli aradım,
Birlikte yere inebileceğim bir dost aradım,
Uyuyan ve acılı yüzünde kardeşimin
Bir şiir aradım.
Geçen üç yıl boyunca
Yüzü dövmeli kadınların yüzünde yüzümü aradım.
Ülkem olmayan ülkemi
Kayboluşumu aradım.
Bulmak o kadar kolay olmasa gerek diye düşünmüştüm.
Bir ters bir yüz kazaklar ördüm
Haroşa bir hayat bırakmak için.
Bırakmak o kadar kolay olmasa gerek diye düşünmüştüm.
Kimi gün öylesine yalnızdım
Derdimi annemin fotoğrafına anlattım.
Annem
Ki beyaz bir kadındır.
Ölüsünü şiirle yıkadım.
Bir gölgeyi sevmek ne demektir bilmezsiniz siz bayım
Öldüğü gece terliklerindeki izleri okşadım.
Çok şey öğrendim geçen üç yıl boyunca
Acının ortasında acısız olmayı,
Kalbim ucu kararmış bir tahta kaşık gibiydi bayım.
Kendimin ucunu kenar mahallelere taşıdım.
Aşk diyorsunuz ya,
İşte orda durun bayım
Islak unutulmuş bir taş bezi gibi kalakaldım

Kendimin ucunda
Öyle ıslak,
Öyle kötü kokan,
Yırtık ve perişan.
Siz aşkı ne bilirsiniz bayım
Aşkı aşk bilir yalnız!

10.4.2.6 ÇALIKUSU'NUN Z RAPORU

ÇALIKUŞU'NUN Z RAPORU
Kedi ve kasımpatı kokuyor bütün sokaklar
Dilinin dönmediği duaları sayıklıyor
Zeyniler Köyünde Çalıkuşu şimdi artık zaman
Yağmur yağıyor durmadan
Ağlıyorum kaşarlanmış bir masumiyet olarak
Bir çılgının
Kedilerin ruhlarımızı okuduğuna inandırmaya çalışan herkesi
Bir elimde tabanca
Bütün dualarım delik deşik.
Başörtülü bir anne olarak bekliyorum ruhumun
Şark hizmetinden dönüşünü
Mahalle kavgalarına karışmadan
Kocaman bir kabakla boğuşuyorum bazen
Doğruyor ve kızartıyorum onu
Günler külkedisi, akşamları kömür yakıyoruz.
Hikâyeme bir hayat yazmak istiyorum
Pek inandırıcı olmayan
Ruhuma ıhlamur yollamak istiyorum yün eldivenler
Hikâyeme bir ölüm yazmak istiyorum
Beni masalların ortasında bırakıp giden ruhuma
Romantik radyo dinleyen o eski arkadaşıma
Son bir kere daha limon ağaçlarından bahsetmek istiyorum
Otobüs duraklarında yağmurlar bekliyor beni
Yağmurla beraberliğimden doğan
Birinci ve yüzbininci hayaletim
Ucu ısırılmış bir simidin acısını durmadan
O kadar çok, o kadar çok hissediyorum.
Fareler yeraltından fırlatılan havai fişeklerdi
Haberler getiriyorlardı, hep kötü haberler
Akşamları günahkâr yazar kasalar kadar

Z raporları kadar uzun şiirlerim
Elinde bir paket çubuk krakerle geçmişim
O eski arkadaşım yıkanmış midesiyle
İskambil kağıtları kusan, zarlar
Maça kızı ve pis yedili sayesinde
Kaç kere ölümle randevulaştı.
Plastik çiçeklerle ziyaretine geldi hayat
Semt pazarından alınma hırkasıyla,
Ayolu, yanisi bol konuşmalarıyla
Her bastığında gıcırdayan tahtalarıyla
Öyle çok sevdim, öyle çok sevdim
Binlerce kapıcı karısından birinin ismiydi sanki kader.
Delirdiğim altyazı şimdi bütün aynalarda
Vazgeçtim sonunda hep tura gelen uğur paramdan.
Hikâyem ucuz, romanım basmakalıp
Pembe kağıtlar aldım
Hayatıma bir ölüm yazacağım
Bir ölüm, pek de inandırıcı olmayan
Yazık hiçbir şair bir çiy tanesi kadar bile sızmadı kâğıda
Kayıp şiirlerim gül resimleridir şimdi.
Yazık bir son mektup bile bırakmadan gitti
Zeyniler Köyünde Çalıkuşu şimdi artık zaman.

10.4.2.7 ÇIÇEKLI SIIRLER YAZMAK ISTIYORUM BAYIM

ÇİÇEKLİ ŞİİRLER YAZMAK İSTİYORUM BAYIM!

"Zenciler prensesi olacağım.
Hayat işte asıl o zaman başlayacak"
Pippi Uzunçorap

Çiçekli şiirler yazmama kızıyorsunuz bayım
Bilmiyorsunuz. Darmadağın gövdemi
Çiçekli perdelerin arkasında saklıyorum.
Karanlıkta oturuyorum. Işıkları yakmıyorum.
Çalar saat zembereği boşalana kadar çalıyor
Acı veren bir sevişmeyi hatırlıyorum.
Bir bıçağın gereksiz yere parlaması bu.
Yıllardır kendini bulutlarda saklayan illegal bir yağmurum.
Bir yağsam pahalıya malolacağım.
Ben bir bodrum kat kızıyım bayım
Yalnızlıktan başka imparator tanımaz bodrumum

Bir süredir plastik vazolar gibi hiç kırılmıyorum
Fakat korkuyorum. Birazdan da
Kırk üç numara ayakkabılarınızla
Bahçede oynayan çocukların üstüne basacaksınız
Bu iyi olmaz bayım!
"Gün akşam oldu" diyorum
Ekmek kırıntıları atıyorum kuşlara
Cam kırıkları yiyorlar
Rüyamda; bir kâse dolusu suyun içinde
Rengârenk yap-boz parçacıkları
Anlatmak istiyorum, dinlemiyorsunuz.
Hayır, sanırım sabahı bekleyemem
Bilmiyorum.
İnsanlar rüyalarını acilen anlatmalı.
On dört yaşındaydı ruhum bayım
Bir mermer masanın soğukluğunda yaşlandı.
Protez bacaklar taktılar ruhuma ince ve beyaz
Gıcırdaya gıcırdaya dolaştım şehri
Protez bacaklarıma bile ıslık çaldılar
O ara içimde çiçeklerden oluşmuş
bir silahsız kuvvet ablukaya alındı
Sinemalarda da "organzm gıcırtıları" oynuyordu.
Kaçmaya çalıştım. Olmadı.
Bu nedenle, çiçekli şiirler yazmayı
Ruhum açısından faydalı buluyorum bayım.
Neyse işte
Ben her filmi hatırlarım
Sinemaların hiç bitmeyen gecesine sığındığım çok oldu.
"Sofi'nin tercihini" seyrederken çok ağlamıştım.
Öpüşen Guramilerle ilgili bir film yapsalar
Onu da mutlaka hatırlardım.
İnsan içinde çevrilen bir çıkrığın sesini unutur mu?
Hem sonra ben hatırlamaya alışkınım
Bir "eşya toplayıcısıyım" bayım.
Büyük gemiler de yok artık bayım
Büyük yelkenler de
Büyük kâğıtlar yakmak istiyor şimdi canım.
İşte az önce bir karabatak daldı suya
Bir süredir kayıp
Dünyayı yutmuş olarak çıksa da ortaya

Ölüm çok iri bir sözcük değil bayım.
Kasımpatları kadar acı kokuyorum biliyorum.
Ama siz sobada sucuklu yumurta pişirip yiyen
Yoksul bir aşkın güzelliğini bilir misiniz?
Bir gül, bir güle derdi ki görse
Yalan söylüyorum
Güller bu sıra hiç konuşmuyor bayım.

10.5 E

10.5.1 ECE AYHAN

10.5.1.1 ANKA

ANKA
1. İmzasız bir yazı yayınlanır bir gün Babıali'de. Boğazlar üzerine bir ankabakışı Çaml
2. Pembe Konağı bir yağmur alır, tüm iktidar ayaktadır. Kim yazmıştır?
3. Öğrenilir; ve herkes üç oh! çekerek oturur devlet koltuklarına.
4. "Ha, şu bizim şair Yahya mıymış? yerdeki" demiştir Talât Paşa.

10.5.1.2 AÇIK ATLAS

AÇIK ATLAS
Hayattan ders veriyor diye öğretmenleri kızdıran
Tuzu bir bulmuş çocukları saklamadan güldüren dünyaya
Su kaçırmaz bir eşeğin sesine açıktır penceresi
Bir sınıfın, batı son dersinde, kuşluk vakti
Meşeler yapraklanınca bir tuhaf olurlar işte
Koparılmış kürt çiçekleri, hatırlayarak amcalarını
Azınlıkta oldukları bir okulda bile, sorarlar soru
Neden feriklerin ve eşeklerin memeleri vardır?
En arka sırada çift dikişliler, sınavda en öne
İntihara ve denizde nasıl boğulmaya çalışırlar
Yalnız Orta Doğu'da el altında satılan bir atlas
Kim demiş on sekiz yaşından küçükler okuyamaz
Bakıldı ki kum saati, ters çevrilmiş, çıt, usul isa asi olmuş
İkinci karnede babası yarısını silahıyla dışarda bırakıp
Öyle öğretildiği için saygılı, sınıfa giren parmak çocuğun
Boş yerine, girilmeyen bir dersin denizi, gelip oturmuş
Açık kalmış atlası, deniz taşmıştır, darılmasın Fırat ama
Hayatın orta öğretmeni sustu, dondu gülmeleri çocukların

Bir cenaze töreninde daha ölümü karşılamaya götürüleceğiz
Efendiler! Eşekler susabilirler
Ne yani çocuklar hiç gülmeyecekler mi?

10.5.1.3 BAKISSIZ BIR KEDI KARA

BAKIŞSIZ BİR KEDİ KARA
Gelir dalgın bir cambaz. Geç saatlerin denizinden. Üfler lambayı. Uzanır ağladığım yanıma. Danyal yalvaç için. Aşağıda bir kör kadın. Hısım. Sayıklarbir dilde bilmediğim. Göğsünde ağır bir kelebek. İçinde kırık çekmeceler. İçer içki Üzünç Teyze tavanarasında. İşler gergef. İnsancıl okullardan kovgun. Geçer sokaktan bakışsız bir Kedi Kara. Çuvalında yeni ölmüş bir çocuk. Kanatları sığmamış. Bağırır Eskici Dede. Bir korsan gemisi! girmiş körfeze.

10.5.1.4 BIR ELISI TANRISI IÇIN AGIT

BİR ELİŞİ TANRISI İÇİN AĞIT
Peki nasıl oldu da hatırladı denizde boğulduğunu
nasıl oldu da peki anlatamıyorum biliyorsun
Öyle ölüme düşkündü ki biyoloji sıfır
bir şarkı yiyor şimdi şapkalarını orospular eksiliyor
Ama yok ne olur ağlama böyle ama yok
şunun şurasında tramvaysız, çocuk olmak turunç olmak
Kantocu peruz sahiden yaşadı mı patron?

10.5.1.5 DÖKÜLECEKLER

DÖKÜLECEKLER
1. Uç Doğu. Anadolu'yu anlatacaktır öğretmen. Haritayı asar.
2. Bütün sınıf korkmuştur; göller, ırmaklar dökülecekler!

Ece AYHAN

10.5.1.6 Ece AYHAN

Ece AYHAN

Asıl adı Ece Ayhan Çağlar'dır. 1931 yılında Datça (Muğla)'da doğdu. Ailesinin asıl memleketi ise Çanakkale'nin Eceabat ilçesine bağlı Yalova Köyü'dür. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da gördü. 1959 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. 1962-1966 yılları arasında Gürün, Alaca ve Çardak ilçelerinde kaymakamlık yaptı. Sonra İstanbul'da çeşitli yayınevlerinde redaktörlük ve

editörlükle uğraştı, bir süre Türk Sinematek Derneği'nde çalıştı. Üç yıl süre ile İsviçre'de tedavi gördü. Dönünce bir süre İstanbul'da ve Bodrum-Gümüşlük'te yaşamını sürdürdü. Çanakkale'ye yerleşti. 12 Temmuz 2002'de İzmir'de hayata veda etti.

Kapalı ama gizli olmayan, kuraldışı ama gelenekseli soğurmuş, toplumsal tarihi ve insanı inanılmaz bir eleştiri cenderesine sokan, dilin uçlarında dolaşan, ortalamaya ve sıradanlığa teslim olmamayı ilke edinen ve aykırı biçem taşıyan şiirleri, Ece Ayhan'ı İkinci Yeni akımı içinde en çok sözü edilen şairlerinden biri yapmıştır.

10.5.1.7 FAYTON

FAYTON

Erol Gülercan'a

O sahibinin sesi gramofonlarda çalınan şey
incecik melankolisiymiş yalnızlığının
intihar karası bir faytona binmiş geçerken ablam
caddelerinden ölümler aşkı pera'nın
Esrikmiş herhal bahçe bahçe çiçekleri olan ablam
çiçeksiz bir çiçekçi dükkanının önünde durmuş
tüllere sarılmış mor bir karadağ tabancasıyla
zakkum fotoğrafları varmış cezayir menekşeleri camekânda
Ben ki son üç gecedir intihar etmedim hiç, bilemem
intihar karası bir faytonun ağışı göğe atlarıyla birlikte
cezayir menekşelerini seçip satın alışından olabilir mi ablamın.

10.5.1.8 KILIÇ

KILIÇ

M.Ç. için

Ey serseriliğin denizleri! Ey ahtapotları atılmışlar kıyıya mutsuzluğun! Bir kraliçedir oğlum kanatlarını açmış. Örtünür canfes. Unutur gitgide yıkılmış babası büyücü. Selanik'te geçirir kışı.
Gelmiş bir kadınla konuşur. Mısrâyım'den. Yorgunluğu kusursuz bir at mor.
Uyuya kalmış kayalıklarda. Yükselir niçin bilinmez deniz. Ey batık gemiler! Ey sürgün karaltıları! Ağlıyan bir melez ben.
Anlatılmaz bir kılıçtır kuşanmış taşırım belimde karaduygululuk.
Ece AYHAN

10.5.1.9 KINAR HANIMIN DENIZLERI

KINAR HANIMIN DENİZLERİ
Bir çakıl taşları gülümseyişi ağlarmış karafaki rakısıyla
şimdi dipsiz kuyulara su olan kınar hanım'dan
düz saçlarıyla ne yapsın şehzadebaşı tiyatrolarında şapkalarını
tüketemezmiş hiç
İşte kel hasan bu kel hasan karanlığı süpürürmüş
ters yakılmış güldürmemek için serkldoryan sigaralarıyla
işte masallara da girermiş bir polis o zamanlardan beri sürme
kirpiklerini aralayarak insanları çocukların
Ve içinde birikmiş ut çalan kadın elleri olurmuş hep
gibi bir üzünç sökün edermiş akşamları ağlarken kuyulara kınar
hanım'ın denizlerinden.
Ece AYHAN

10.5.1.10 MELÂHAT GEÇILMEZ

MELÂHAT GEÇİLMEZ
1. Gazetelerde ak kara bir resmi otuz yıllık. Arkasında mülki taksimatlı bir harita. Komiserin odasında ağırlanırmış.
2. Ve imparatoriçeliğinde bir vesikalık. Tombalacı Ceylan renkli çekmiş. Delikleri balmumuyla örterler.
3. Gönderilen çelenklerde 'Geçilmez' yazılmıştı soyağacı. Küçük harflerle de 'fuhşun anısına'.
4. Çanakkaleli Melâhat'ın törenine polis bandosu da katılmıştır.

10.5.1.11 MEÇHUL ÖGRENCI ANITI

MEÇHUL ÖĞRENCİ ANITI
Buraya bakın, burada, bu kara mermerin altında
Bir teneffüs daha yaşasaydı
Tabiattan tahtaya kalkacak bir çocuk gömülüdür
Devlet dersinde öldürülmüştür
Devletin ve tabiatın ortak ve yanlış sorusu şuydu:
-Maveraünnehir nereye dökülür?
En arka sırada bir parmağın tek ve doğru karşılığı:
-Solgun bir halk çocukları ayaklanmasının kalbine!dir.
Bu ölümü de bastırmak için boynuna mekik oyalı mor
Bir yazma bağlayan eski eskici babası yazmıştır:
Yani ki onu oyuncakları olduğuna inandırmıştım

O günden böyle asker kaputu giyip gizli bir geyik
Yavrusunu emziren gece çamaşırcısı anası yazdırmıştır:
Ah ki oğlumun emeğini eline verdiler
Arkadaşları zakkumlarla örmüşlerdir şu şiiri:
Aldırma 128! İntiharın parasız yatılı küçük zabit okullarında
Her çocuğun kalbinde kendinden daha büyük bir çocuk vardır
Bütün sınıf sana çocuk bayramlarında zarfsız kuşlar gönderecek.

10.5.1.12 MOR KÜLHANI

MOR KÜLHANİ
1.Şiirimiz karadır abiler
Kendi kendine çalan bir davul zurna
Sesini duyunca kendi kendine güreşmeye başlayan
Taşınır mal helalarında kara kamunun
Şeye dar pantolonlu kostak delikanlıların şiiridir
Aşk örgütlenmektir bir düşünün abiler
2.Şiirimiz her işi yapar abiler
Valde Atik'te Eski Şair Çıkmazı'nda oturur
Saçları bir sözle örülür bir sözle çözülür
Kötü caddeye düşmüş bir tazenin yakın mezarlıkta
Saatlerini çıkarmış yedi dala gerilmesinin şiiridir
Dirim kısa ölüm uzundur cehennette herhal abiler
3.Şiirimiz gül kurutur abiler
Dönüşmeye başlamış Beşiktaşlı kuşçu bir babanın
Taşınmaz kum taşır mavnalarla Karabiga'ya kaçan
Gamze şeyli pek hoş benli son oğlunu
Suriye hamamında sabuna boğmasının şiiridir
Oğullar oğulluktan sessizce çekilmesini bilmelidir abiler
4.Şiirimiz erkek emzirir abiler
İlerde kim bilir göz okullarına gitmek ister
Yanık karamelalar satar aşağısı kesik kör bir çocuğun
Kinleri henüz tüfek biçimini bulamamış olmakla
Tabanlarına tükürerek atış yapmasının şiiridir
Böylesi haftalık resimler görür ve bacaklanır abiler
5.Şiirimiz mor külhanidir abiler
Topağacından aparthanlarda odası bulunamaz
Yarısı silinmiş bir ejderhanın düzüşüm üzre eylemde
Kiralık bir kentin giriş kapılarına kara kireçle
Şairlerin ümüğüne çökerken işaretlenmesinin şiiridir.

Ayıptır söylemesi vakitsiz Üsküdarlıyız abiler
6.Şiirimiz kentten içeridir abiler
Takvimler değiştirilirken bir gün yitirilir
Bir kent ölümünün denizine kayar dragomanlarıyla
Düzayak çivit badanalı bir kent nasıl kurulur abiler?

10.5.1.13 ORTA IKIDEN AYRILAN ÇOCUKLAR IÇIN SIIRLER

ORTA İKİDEN AYRILAN ÇOCUKLAR İÇİN ŞİİRLER
Sivil ölümden konuşuyoruz dağılan neftilikler
arkadaşlar Makedonyalı kalın usta marangozlar.
Kapaklanır bir adam daha kaçıncı, aktığımızı görünce
ters çevrilmiş kente karşı işte onun denizlerine
delikanlı kostaklarımızı çıkarmış ve ırmaktır.
Erkek ölümden konuşuyoruz yeni ormanlardan
dahi "dikeni seven gülüne katlanır bir kadın"dan.
Haramiler ki kırkın üstünde artık sayıları
bir küçük tabut tabakada gezdirirler ölüleri fakfon
burunları çekmek üzre, ince çağrışımlıdır.
Ey orta ikiden ölerek ayrılan çocuklar! aslında başlayan
askerler tabiatta hâlâ tramvaydan Sirkeci'de mi inerler?
süsüne kaçılmamış bir cenaze törenine gitmek için.

10.5.1.14 SENTEZ

SENTEZ
Şu taşbasması
İşkence Usülleri kitabı
Nerede basma iş
Babil'de
Babil'de bir çocuk demek
Bizi kullanıp kullanıp duruyormuş
Ama biz bu değiliz ki
Daha ilk sayfalarda
Karşımıza çıkıveriyor
Başkasının gözleri
Başkasının ağızları dudakları
Babil'de basılmış
Birer birer açılan
Hayatımıza.

10.5.1.15 USTA ISI

USTA İŞİ

1.Fakir kuş hiç unutmaz, kitapların yakıldığı yıldı
Kırk kapıdan birden devletle girdiğini gördük
Başsız bir at ve içindeki solgun süslü binicisinin
Dervişlere göre parçalanmış ölüm doğudan dönüyordur
Onun için ki acı bir suyla üçe bölünmüştür bir kent
2.Fakir kuş hiç unutmaz, ustaları ölmüş oğlan çocukları
Denizden çıkınca birbirlerinin saçlarını tararlardı
Ah karpuzun içindeki kesmece delikanlım İstanbul
Yüreğini utanarak saklıyor ve çürümüş çiçek kokuyorsun
Okuma parçası bir kentin üstünde kara güvercinler uçuşuyor.
3.Fakir kuş hiç unutmaz şu altın eytişimsel yasayı da
Tarihte nice ve nite şehzade bilmeden atını taşımıştır
İşte onların sandukalarında usta işi gazeller oyuludur.

10.5.1.16 YALINAYAK SIIRDIR

YALINAYAK ŞİİRDİR

1.Biz tüzüklerle çarpışarak büyüdük kardeşim
Emrazı Zühreviye Hastanesi'ne kapatıldı anamız
Adıyla çalışan ermiş Sirkeci kadınlarındandır
Şeker atar hâlâ mazgallardan Cankurtaran'da
Acı Bacı'nın acı bilmez uçurtma çocuklarına
Yıl sonu müsamerelerine kimler çıkarılmaz?
2.Velhasıl onlar vurdu biz büyüdük kardeşim
Babamız dövüldü güllabici odunlarla tımarhanede
Acaba halk nedir diye düşünür arada işittiği
Dudullu'dan tâ Salacak'a koşarak alkışlayalım
Fazla babalarıyla dondurma yiyen çocukları
Hangi çocukların neye imrenmesi yalınayak şiirdir?

10.5.1.17 YORT SAVUL

YORT SAVUL

Arif Çağlar için

1. Atlasları getirin! Tarih atlaslarını!
   En geniş zamanlı bir şiir yazacağız
2. Harbi karşılık verecek ama herkes
   Göğünde kuş uçurtmayan şu üç soruya:

3. Bir, Yeryüzünde nasıl dağılmıştır
   Tarihi düzünden okumaya ayaklanan çocuklar?
4. İki, Daha yavuz bir belge var mıdır ha
   Gerçeği ararken parçalanmayı göze almış yüzlerden?
5. Üç, Boğaziçi bir İstanbul ırmağıdır
   Nice akar huruc alessultanlarda bayraksız davulsuz?
6. Nerede kalmıştık? Tarihe ağarken üç ağır yıldız
   Sürünerek geçiyor bir hükümet kuşu kanatları yoluk
7. Çocuklar! ile bile muhbirler! ve bütün ahali!
   Hep birlikte, üç kez, bağırarak, yazınız
8. Kurşunkalemle de olabilir
   Yort Savul!

10.5.1.18 ZAMBAKLI PADISAH

ZAMBAKLI PADİŞAH

Ne zaman elleri zambaklı padişah olursam
Sana uzun heceli bir kent vereceğim
Girilince kapıları yitecek ve boş!
Azizim, güzel atlar güzel şiirler gibidirler
Öldükten sonra da tersine yarışırlar, vesselam!

I
Ey imece ile başsız gömülecek derviş
Sen kendin o zamandan değilsin
Ya bu hikayeyi nereden bilirsin?
Ey ustalıkla taşaronluğu birbirine karıştıran ve
Yaşayan okur!
Sen yabancı değilsin bense bir fakir derviş.

II
Ve bir derviş ... atını saldı salar.

III

Karartma benizli bir sözcük kırıntısından bile.
Kesekağıdı yapıyor, yapabiliyor.

IV
Hava gırçımadır
İki çocuk da bir gömlek içinde
Valde külhandadır
Hafız! Sence çocuklar
Çiçeklerin koynunda uyumalıydı değil mi!

V
"Sizde ölüm var mıdır?"

VI
Yedi kez görünmeyen denizin üzerinde, iki açık deniz evliyası
Tabuttaş'tan Üsküdar Sultanlığı'na bir konsol aynası taşır.

VII
Eski bir göç yolu, izlenmektedir.

VIII
Devlet ve şairleri, iki kaşık gibi içiçe uyurlarken
Geldiği kapkara denize Karpiç'den gönderilmiş bir gemi.

IX
Duyduk ki, bir daha
Kuş getirmek sınıfa
İntihar olmuş cezası
Hal ve gidişat tüzüğünde
Biz kuşları tutmuyoruz ki
Kapıda koyveriyoruz
Dönüp onlar ceplerimize giriyorlar
N'apalım?

X
İnsan gözünün soldan sağa okuma alışkanlığı!

XI
Unutulmuş bir çocukluk hastalığından da bilinebilir
İkinci Savaş'da Galata'da geçilmiş bir kedi merdiveni.

XII
Şiir de, duraklarda, dinlenirdir, dinlenir.

XIII
Yenilmiş, geri çekilmededir bir gizli yol
Muvazzaf şairler de ...

XIV
Geceleri, aydan, evlere girilemiyordur.

XV
Devletin cüceleri nasıl iki kez ayağa kalkmak zorundaysalar
Tabiatın cüceleri de bir dehliz bulmuşlardır kendi içlerinde.

XVI
Portakallarla donanmış selatin meyhaneleri, kapalıdır.

XVII
Ustasından geçmiyen bir deniz
Gittikçe uzaklaşıyor, okunmuyor.

XVIII
Mühründe şiir kazılıdır bir padişah.

XIX
Kuşlar havada, insan karada
Ölmek istemezler!

XX
Beş aydan bu yana, ilk bir insan görüyorum...

XXI
Kışı ve Üsküdar'ı, atkısıyla geçirecek bir kadın
Yazmışım, nedense, deftere.

XXII
Sarışın Osmanlı tarihçileri...

XXIII
"Bak bre çirkin!"
Karanfilinde bir ... basılıdır.

XXIV
Beyaz kargalarlı, aykırı düşüncelerdir.

XXV
Biliyorsun; ölüm
Artık ayakta karşılanmıyor, karşılanmaz!

XXVI
Akıl, yürütülüyor, yürüttüm bu kentte.

XXVII
Bir erkeğe gerilmiş bir kadın,
karşıdadır.

XXVIII
Ebru ile bir yazı arası.

XXIX
"Şiir, ölüm ve yaşam dolayısıyla,
Şimdi ve daima, açıktır."

XXX
İşkence!... Bu sözcüğü, ilk Karagümrük'de
Duyduk duyuldu.

XXXI
Camında sabun kurutulan evler
Beyoğlu'nun yıkılacağını bildiriyorlar.

XXXII
Ey gemileriyle birlikte yiten denizler
Ve bağlı limanlarıdır! ki unutulmasın
Gerçeklikte, gemiler terketmektedir fareleri

10.5.1.19 ÇAPALI KARSI

ÇAPALI KARŞI
Kollarında eski balık dövmeleri
teodor kasap perhiz ahali içmez
ay türkçe rakı çıkmıştır kapalı
ve geniş muhlis sabahattin'den
ayşe opereti ne güzel bir hiç

Üç yıllar var ki minyatürlere mahkûm
teodor'un o eski balık dövmeleri
ay osmanlılaşmış abi tüfekçi olmuş
ve korkunç taş gülmekler muhlis'te
gibi merdivenli bir sokaklar uzatmış
çiçek bahçelerine kaçabilsin ayşe
atlı tramvaylarla ne güzel bir hiç
İşte o biçim gecelerde kucaklamış
getirir enflasyon arkadaşlarını
kova abdülhamit akşam gazeteleri
dağlar gibi yalnızlık ne güzel bir hiç.

10.5.1.20 SIIR VE KADAVRA

ŞİİR VE KADAVRA
1. Perşömen kağıtlar okunduğunda, kıvrıktırlar; şiirin ve
2. kadavranın içi açılmamıştır, insan insanın hiç.

10.5.2 EDIP CANSEVER

10.5.2.1 ADSIZ BIR ÇIÇEK

ADSIZ BİR ÇİÇEK
Rengini dünyaya ilk defa sunan
Adsız bir çiçek gibi parlıyorsa gözlerim
Sevgilim
Bana 'sen bir şairsin' dediğin zaman.
Yalnız sana yazıyorum bu şiiri
İstersen bir şiir gibi okuma
Çünkü her yıl yeniden yazacağım onu
Soğuklar başlayınca havalanıp
Millerce yol katettikten sonra
Güneyi tadan bir kuşun sevinciyle.
Ve yazmış olacağım bir de
Her dönemde her çağda
Sevdanın kendine özgü diliyle.

10.5.2.2 BASIM DÖNÜYOR IKIMIZDEN

BAŞIM DÖNÜYOR İKİMİZDEN
Çocuklar ekmek yiyorlar gibidir sesin
Ön dişleriyle belli belirsiz

Bir martı kalıyor gibidir hiç olmayandan
Çünkü biz ikimiz de çirkin değiliz
Evet mi hayır mı pek anlamadan.
Ne biçim bir sestir şu bizim dalgınlığımız
Bir tayın dişinde ince taflan
Az yaşlı bir kadında göğüs uçlarının
Yanarak sımsıcak bir kedinin ağzından
Dönüp iç çekmesine gece kuşlarının.
Sonra biz dağ başlarında apansız kurşunlanan
Süresiz baş dönmesiyiz çok garip adamların.

Edip CANSEVER

10.5.2.3 Edip CANSEVER.htm

Edip CANSEVER

Edip CANSEVER 8 Ağustos 1928' de İstanbul' da doğdu. Kumkapı Ortaokulunda başladığı ortaöğrenimini, 1946' da İstanbul Erkek Lisesi' nde tamamladı. Girdiği Yüksek Ticaret Okulu'nu bitirmeden ayrıldı. 1950' de Kapalıçarşı' da turistik eşya ve halı ticareti yapmaya başladı. 1976' dan sonra ise yalnızca şiirle uğraştı.

İlk şiiri 1 Mart 1944'te "İstanbul" dergisinde yayımlandı. "İstanbul", "Yücel", " Fikirler, "Edebiyat Dünyası" dergilerinde yayımlanan gençlik şiirlerini İkindi Üstü (1947) adlı bir kitapta topladı. Arkadaşlarıyla birlikte, sekiz sayı çıkardıkları "Nokta" dergisi (15 Ocak 1951 -15 Kasım 1951), şiirinin yeni bir evreye giriş dönemine rastlar. İlk kitabından yedi yıl sonra yayımladığı Dirlik Düzenlik' te (1954) kendisine özgü bir şiir evreni kurduğu görüldü. Sürekli yazan, yayımlayan bir şair olarak otuz yıla yakın bir süre ilgileri hep üstünde tuttu, şiirlerinin yanı sıra şiir üzerine yazdıkları, söyledikleriyle de tartışmalara neden oldu. 28 Mayıs 1986' da İstanbul' da öldü.

**1957'de yayımlanan Yerçekimli Karanfil adlı kitabıyla 1958 Yeditepe Şiir Armağını' nı;
1976' da yayımlanan Ben Ruhi Bey Nasılım adlı kitabıyla 1977 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü'nü, 1981' de bütün şiirlerini bir araya getiren Yeniden adlı kitabıyla da 1982 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü'nü aldı.,**

**Şiirlerinde bireyin arayışlarını, umutsuzluklarını, uyumsuzluğa varan yaşam ilişkilerini
yansıtmaya çalıştı. Çevresindeki insanların yaşayışlarını etkileyecek, dünyaya bakışlarını değiştirecek bir şiirin aranışı içinde, kapalı bir imge anlayışına yaslanan, bu yüzden yadırganan, "anlamsız" diye nitelenen yapıtlar verdi.**

**Gerçi şiirselliği düşüncenin alaca bölgelerinde ararken kapalı söyleyişlerin sınırında dolaşıyordu, ama kesinlikle anlamsızlıktan yana değildi. Tersine şiirlerinde anlatmaya, hatta
öykülemeye büyük yer veriyor, düzyazı olanaklarından, oyunlardan, konuşmalardan bol**

bol
yararlanıyordu. Çağdaş şiir akımlarındaki gelişmelerle birlikte, yazdıklarının büyük oranda
aydınlığa çıktığı görülerek bir düşünce şairi olarak nitelendi.

YAPITLARI

İkindi Üstü (1947)
Dirlik- Düzenlik (1954)
Yerçekimli Karanfil (1957)
Umutsuzlar Parkı (1958)
Petrol (1959)
Nerde Antigone (1961)
Tragedyalar (1964)
Çağrılmayan Yakup (1966)
Kirli Ağustos (1970)
Sonrası Kalır (1974)
Ben Ruhi Bey Nasılım? (1976)
Sevda ile Sevgi (1977)
Şairin Seyir Defteri (1980)
Yeniden (1981,toplu şiirler)
Bezik Oynayan Kadınlar (1982)
İlkyaz Şikâyetçileri (1984)
Oteller Kenti (1985)
Gül Dönüyor Avucumda (1987,ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1958 Yeditepe Şiir Armağanı
1977 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1982 Sedat Simavi Edebiyat Ödülü

10.5.2.4 MASA DA MASAYMIS HA

MASA DA MASAYMIŞ HA
Adam yaşama sevinci içinde
Masaya anahtarlarını koydu
Bakır kaseye çiçekleri koydu
Sütünü yumurtasını koydu
Pencereden gelen ışığı koydu

Bisiklet sesini çıkrık sesini
Ekmeğin havanın yumuşaklığını koydu
Adam masaya
Aklında olup bitenleri koydu
Ne yapmak istiyordu hayatta
İşte onu koydu
Kimi seviyordu kimi sevmiyordu
Adam masaya onları da koydu
Üç kere üç dokuz ederdi
Adam koydu masaya dokuzu
Pencere yanındaydı gökyüzü yanında
Uzandı masaya sonsuzu koydu
Bir bira içmek istiyordu kaç gündür
Masaya biranın dökülüşünü koydu
Uykusunu koydu uyanıklığını koydu
Tokluğunu açlığını koydu.
Masa da masaymış ha
Bana mısın demedi bu kadar yüke
Bir iki sallandı durdu
Adam ha babam koyuyordu.
Edip CANSEVER

10.5.2.5 MENDILIMDE KAN SESLERI

MENDİLİMDE KAN SESLERİ
Her yere yetişilir
Hiçbir şeye geç kalınmaz ama
Çocuğum beni bağışla
Ahmet Abi sen de bağışla
Boynu bükük duruyorsam eğer
İçimden öyle geldiği için değil
Ama hiç değil
Ah güzel Ahmet abim benim
İnsan yaşadığı yere benzer
O yerin suyuna, o yerin toprağına benzer
Suyunda yüzen balığa
Toprağını iten çiçeğe
Dağlarının, tepelerinin dumanlı eğimine
Konyanın beyaz
Antebin kırmızı düzlüğüne benzer

Göğüne benzer ki gözyaşları mavidir
Denize benzer ki dalgalıdır bakışları
Evlerine, sokaklarına, köşebaşlarına
Öylesine benzer ki
Ve avlularına
(Bir kuyu halkasıyla sıkıştırılmıştır kalbi)
Ve sözlerine
(Yani bir cep aynası alım-satımına belki)
Ve bir gün birinin adres sormasına benzer
Sorarken sorarken üzünçlü bir görüntüsüne
Camcının cam kesmesine, dülgerin rende tutmasına
Öyle bir cıgara yakımına, birinin gazoz açmasına
Minibüslerine, gecekondularına
Hasretine, yalanına benzer
Anısı işsizliktir
Acısı bilincidir
Bıçağı gözyaşlarıdır kurumakta olan
Gülemiyorsun ya, gülmek
Bir halk gülüyorsa gülmektir
Ne kadar benziyoruz Türkiye'ye Ahmet Abi.
Bir güzel kadeh tutuşun vardı eskiden
Dirseğin iskemleye dayalı
-- Bir vakitler gökyüzüne dayalı, derdim ben --
Cıgara paketinde yazılar resimler
Resimler: cezaevleri
Resimler: özlem
Resimler: eskidenberi
Ve bir kaşın yukarı kalkık
Sevmen acele
Dostluğun çabuk
Bakıyorum da simdi
O kadeh bir küfür gibi duruyor elinde.
Ve zaman dediğimiz nedir ki Ahmet Abi
Biz eskiden seninle
İstasyonları dolaşırdık bir bir
O zamanlar Malatya kokardı istasyonlar
Nazilli kokardı
Ve yağmurdan ıslandıkça Edirne postası
Kıl gibi ince İstanbul yağmurunun altında
Esmer bir kadın sevmiş gibi olurdun sen

Kadının ütülü patiskalardan bir teni
Upuzun boynu
Kirpikleri
Ve sana Ahmet Abi
uzaktan uzaktan domates peynir keserdi sanki
Sofranı kurardı
Elini bir suya koyar gibi kalbinden akana koyardı
Cezaevlerine düşsen cıgaranı getirirdi
Çocuklar doğururdu
Ve o cocukların dunyayı düzeletecek ellerini işlerdi bir dantel gibi
O çocuklar büyüyecek
O çocuklar büyüyecek
O çocuklar...
Bilmezlikten gelme Ahmet Abi
Umudu dürt
Umutsuzluğu yatıştır
Diyeceğim şu ki
Yok olan bir şeylere benzerdi o zaman trenler
Oysa o kadar kullanışlı ki şimdi
Hayalsiz yaşıyoruz nerdeyse
Çocuklar, kadınlar, erkekler
Trenler tıklım tıklım
Trenler cepheye giden trenler gibi
İşçiler
Almanya yolcusu işçiler
Kadınlar
Kimi yolcu, kimi gurbet bekçisi
Ellerinde bavullar, fileler
Kolonyalar, su şişeleri, paketler
Onlar ki, hepsi
Bir tutsak ağaç gibi yanlış yerlere büyüyenler
Ah güzel Ahmet Abim benim
Gördün mü bak
Dağılmış pazar yerlerine benziyor şimdi istasyonlar
Ve dağılmış pazar yerlerine memleket
Gelmiyor içimden hüzünlenmek bile
Gelse de
Öyle sürekli değil
Bir caz müziği gibi gelip geçiyor hüzün
O kadar çabuk

O kadar kısa
İşte o kadar.
Ahmet Abi, güzelim, bir mendil niye kanar
Diş değil, tırnak değil, bir mendil niye kanar
Mendilimde kan sesleri.

10.5.2.6 SONA KALSA

SONA KALSA

Usul usul konuşuyorlar aralarında
Denize bakıyorlar bazen - çatalını gezdiriyor biri tabağında -
Gölgesi bir kuş ölüsü
Karşıda yeni budanmış ağacın
- Olsa, başlangıçlar sona kalsa -
Kolyesiyle oynuyor kadın - tabağımda soyulmuş elma -
Saatime bakıyorum sık sık
Kapıyı gözlüyorum arada
Biraz soğum mu geliyor ne - kapatır mısın -
Sinirli bir kırmızılık suya batıyor
Düşünüyorum, ansızın bir dost yüzü
Görmemiştim de yıllarca.
Gelse
Değişmiş çok, yaşlanmış da
Sigaramı yakıyor durmadan
İstemem diyemiyorum - ama yakmasa -
Konuşuyoruz -konuşuyor muyuz -
Yazmayı bırakmış çoktan
Gerçi bir roman taslağı varmış kafasında
"Bir elimde elma elmada bir el"
Diyorum
Hayretle bakıyor yüzüme
Bir bardak bira içiyor, çekip gidiyor az sonra.
Kadranı kırmızı saat
Plasterle tutturulmuş kırık cam
Şurda burda plastik çiçekler
Evet, aralık kapıdan soğuk geliyor

Tam kalbimin üzerine bu akşam.
Ölüm
Sen en güzelsin bu saatlerde
Büyütmüş yetiştirmişsin beni
Söyler miyim hiç sana hayran olmasam.
Bugün de ince, bugün dekırıldı kırılacak
Bugün de
Tam nerede kalmışşam.

10.5.2.7 UÇURUM

UÇURUM

Bir ağaç sürüsünün üstünden
Çok ağaçlı bir ağaç sürüsünün üstünden
Kesilmiş limon dilimleri gibi düşüyor güneş
Votka bardağımın içine
Benim olmayan bir sevinç duyuyorum.

Kesiyorum durduğumuz yeri ortasından
Ey görünüş! seni bir yerinden hiç anlamıyorum
Dibimde değil ayaklarımın, damarlarında
Derinliğini orda tutan, orda harcayan
Uçsuz bucaksız bir uçurum.

Zamanla değil, bir yerde
Benim olmayan bir şeyle yaşlanıyorum
Geçiyorum ilk şeklimi tüketerekten
Ağır ağır yanan bir tuğla harmanını
Billurdan sarkaçlarıyla.

Kalbim, sersemliğim benim..

10.5.2.8 YERÇEKIMLI KARANFIL

YERÇEKİMLİ KARANFİL
Biliyor musun az az yaşıyorsun içimde
Oysaki seninle güzel olmak var
Örneğin rakı içiyoruz, içimize bir karanfil düşüyor gibi
Bir ağaç işliyor tıkır tıkır yanımızda

Midemdi aklımdı şu kadarcık kalıyor.
Sen o karanfile eğilimlisin, alıp sana veriyorum işte
Sen de bir başkasına veriyorsun daha güzel
O başkası yok mu bir yanındakine veriyor
Derken karanfil elden ele.
Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle
Sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil
Bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk
Birleşiyoruz sessizce.

10.5.2.9 ÇAGRILMAYAN YAKUP

ÇAĞRILMAYAN YAKUP
I
Kurbağalara bakmaktan geliyorum, dedi Yakup
Bunu kendine üç kere söyledi
Onlar ki kalabalıktılar, kurbağalar
O kadar çoktular ki, doğrusu ben şaşırdım
Ben, yani Yakup, her türlü çagrılmanın olağan şekli
Daha hiç çağrılmadım
Biri olsun "Yakup!" diye seslenmedi hiç
Yakup!
Diye seslenmedi ki, dönüp arkama bakayım
Ve içimden durgun ve çürük bir suyu düşüreyim
Ceplerimdeki eskimiş kağıt parçalarını atayım
Sonra bir güzel yıkanayım da.
Ben size demedim mi.
Evet, kurbağalara bakmaktan geliyorum
Sanki böyle niye ben oradan geliyorum
Telaslı, aç gözlü kurbağalara
Bakmaktan
Bilmiyorum
Bilmiyorum, bilmiyorum
Ben, yani Yusuf, Yusuf mu dedim? Hayır, Yakup
Bazen karıştırıyorum.
Bazen karıştırıyorum ya, çok uzun bir gündü
Sonra bu çok uzun günün sıcak bir günü
Kediler kırmızı alevler halinde koşuyordu
Onlar işte hep boyuna koşuyordu
Birileri çıkıyordu ordan burdan

Hiç çıkmamak halinde ve olgun
Birileri çıkıyordu
Geceden kalma bir lamba yanıyordu, açık
Bir pencerenin sokağa doğru içinde
Bu uyum korkunçtur Yakup!
Yakubun olması korkunçluğudur bu
Dünyanın insana doğru içinde
Yakup, Yakup!
Burdayım, yani ben.. evet, geliyorum
Lambayı söndürmesinler, geliyorum
Siz bütün lambaları yakın, evet
Ben, yani Yusuf, Yusuf mu dedim? hayır, Yakup
Bazen karıştırıyorum.
Ve kendine bilinmeyenler yaratan Yakubum ben, iyi ya
Durduğum bir gündü, diyorum, bütün ilgiler sizin olsun
Her türlü bir şeyler sizin olsun, ben artık
Hep böyle istiyorum, ayıp degil ya
Durduğum bir gündü, diyorum, yüzümü göğe doğurduğum
Bir gündü ve yaşar gibi kaldığım bir yaşama içinde
Ve yollarda ölü baykuşlar bulduğum
Bir ölünün günü boyayan renginde
Çürük evler bulduğum, içleri sonsuz kayalar
Kayalardan dondurmalar sorduğum
Ben, yani Yakup, Yakubun hiç çağrılmamış şekli
Kim bilir ne diyordum
(Kim bilir ne diyordu bir baykuş yaratıldığına
Bir baykuş tarafından
Ve bütün baykuşlar o bütün baykuşların arasında ne oluyordu
Ben ne oluyordum.)
Bütün iskemleler ağır ve hastalıklı
Bir gidip bir geliyordum kendime aptallaşarak
Bunu Yakup söyledi
Dedi ki, çünkü herkes Yakubu yaşıyordu, bense
Çöllerden ve kızgın güneşlerden icatlar yapıyordum
Kızgın kağıtların üstüne
Ve alevler halinde dünya bana dokunuyordu
Ve ayakta soğuk bir bira içmiş kadar bir anlamım oluyordu bazen
Ölüyordu ve bir de
Bir otobüse bindiğim, biletçinin bilet bile kesmek istemediği ben
Kendimi koruyordum

Bunu bana Yakup söyledi
Öyle bir Yakup ki bu, onca din kitaplarının sözünü bile etmediği
Kimsenin sözünü bile etmediği bir Yakup
Ben
Bunu hep biliyorum
Bunu hep biliyorum ve işte
Özgürüm, cezasız duruyorum.
II
Kurbağalara bakmaktan geliyorum
Dedi Yakup, bunu kendine üç kere söyledi
Telaşlı, açgözlü kurbağalara
Bakmaktan geliyorum. Ben sanki Yusuf
Ve Yusuf değil
Her gün bir tahtaboşta asılı duruyorum
Ve durmuyorum. Ben işte Yakup
Yok artık karıştırmıyorum.
Taş merdivenleri ağır ağır çıktım, bunu ben böyle yaptım
Eski taş merdivenleri. Yanımdan bir sürü adam
Geçti ve kolayca gittiler
Müzik aletleri renginde ve pırıl pırıl gittiler
Yanan güneşin altında
Onlar ki.. onlara benzer şeyleri ben çok gördüm
Ve onlar bir zamanı tamamladılar, öyle yaptılar
Ve sordum
Yakup daha başka nasıl bir Yakup olsun
Ve onlar daha başka nasıl bir onlar olsunlar ki
Yakup ve onlar nasıl olsunlar. İşte ben taş merdivenleri
Kurbağalara bağlayan taş merdivenleri
Durmadan kendimle karıştırıyordum
Kimse beni tutup çıkarmıyordu
Vıcık vıcık taşlar duyuyordum ayaklarımın altında
Anlamsız, yapışkan bir yığın taşlar
Yoruldum! bunu sanki biri söyledi
Yakubun biri
Ara katta bir pencerenin önüne ancak gelebildim
Kendime bir isim düşünerek
Birden ki bir isim düşünerek kendime. Hayır bu kimse değil
Ancak gelebildim
Aşağıda bir luna park kımıldıyordu. Ah kurbağalara bakmam gecikecek
Luna park kımıldıyordu, hem öyle değil

Bu uyum korkunçtur Yakup
Bir yokluğun kımıldamaya doğru içinde
Ve sen ki böyle tanımlanırsan Yakup
Yakuup!
Bir şey ki seni çağırıyor, o şimdi ne olmalı
Gene bir Yakup olmalı bu, Yakup
Kurbağalara bakman gecikecek, bunu ben nasılsa söylüyorum
Nasılsa ben bunu bir kere söylüyorum
Güneşe kırmızı top taşıyan bir adamın tahta bacağını cök yakıyordu ki
Adam içinden bağırdıkça dünya
Ters yonden yaratılıyordu, diyebilirim
Bir öğle üzeriydi adamın içindeki kalp
Kan kalp
Kırmızı top
Yakıcı dönüşümler çıkaran
Belli ki susmak yaratılmamış şekliydi dünyanın
Öyle değil mi Yakup
Hemen hemen öyleydi, Yakup bunu söyledi
İyi ki söyledi. Ara katta bir pencerenin önüne ancak gelebildim
Şimdi bir kurtarabilsem ayaklarımı
O benim ayaklarimı.. taşlardan
Bir kurtarabilsem
Saat on ikiyi gösteriyordu ki, ben nerdeydim
Bir zamansızliğın Yakuba doğru içinde
Saat on yediyi ve yirmi biri
Gösteriyordu ki, ben nerdeydim
Her saniyedeki ve işte her saniyedeki
Ben, yani Yakubun o dağılgan şekli
Nerdeydim.
Bilmem ki. Bir avukat benim ellerimi tuttu. Gözlüklü bir kadındı bu, iyi mi
Kim bilir bir çağın neresinden burada. Anlaşılması
Yoktu ki. Kendine özgü bir duruşu
Yoktu ki. Pek güçlü kolları vardı yalnız
Ne diyordum, ben işte Yakup
Çekiverdi beni taş hamurun içinden
Pek öyle gürültüyle değil
Bir başka yapışkanlığın içine
Çekiverdi beni
Göğüsleri pek hoştu, ipekli bir giysinin altındaydı onlar
Sonra elleri ve kalçaları pek hoştu

Kılların ve bütün oynak yerlerin ölümlere doğru içinde
Bacaklarıyla bir şeyler bir şeyler bir şeyler yapıyordu artık
Onu ben çok iyi görüyordum. Ama çarşaflar, öyle bir takım kıpırdanmalar
araya
giriyordu
Engelliyordu bizi
Ter içindeydik. Ellerimden çekiyordu. Ter içindeydik
Beni kurtarmak istiyordu, bir isim gibi Ben'i
Ter içindeydik
Terlerimiz üstümüzde duruyordu, yıkanmış yeni kaplar gibiydik
Üstümüzde olgun ve kararsız su tanecikleri bulunan
Biz Yakup
Biz gözlükten, taş hamurdan ve beyaz çarşaflardan
Ve biraz hiç çağrılmamaktan yapılmış
Kurbağalara geldik.

III

Kurbağalara bakmaktan geliyorum
Dedi Yakup, bunu kendine üç kere söyledi
Masalarda oturmuşlardı. Ben oradan geliyorum
Yazı makineleri, kağıt sesleri
Ben oradan geliyorum.
Önce bir kenarda durdum, hiç kimse beni çağırmadı
Sonra bir yer bulup oturdum. Hadi bir sigara iceyim dedim
Olmaz, dedi mubaşir kılıklı kurbağanın biri
Belli ki yeni tıraş olmuştu, bana yakasından bir kopça eksik gibi geldi
Öyleyse peki, dedim, ayağa kalktım, şöyle bir duvara dayandım
Bu kez de duvarlarda sanki duvarca bir sözdizimi
Olmaz ki, Yakup!
Peki Yakup ne yapsın, bu aklımdan bile geçmedi
Herkesin durduğu bir yere gittim. Ben Yakup
Ya onlar kimdi
Aralarına aldılar beni. Artık ben hiçbir şey göremiyordum
Biri bir şeyler söylüyordu yalnız, yüksekce bir yere oturmuş
Onu ben duyuyordum
Duyuyordum, sesi başımın üstünden dünyaya yayılıyordu
Ve "Yakup" sesini ancak anlıyordum. Yakubun ötesinde
Birtakım sözler ediliyordu, onları ben anlamıyordum
Anlamıyordum ama, iyi sözler söylemiyorlardı benim için
Sonra bir sey daha vardı anlamadığım: yani ben neydim ki, ne yapmış

olmalıyım
Ben, yani Yakup
Dedim ki kendi kendime, insan ne söylerse söylesin
Ve ne yaparsa yapsın, öyle değil mi
Bütün bunlar bir bir kalacaktır yaşamanın içinde
Diye düşündüm ya ben
Ben, yani Yakup
Butun gücümle bunu bağırdım
Ben ki bağırdım işte, bütün kurbağalar bir olup beni dışarı çıkardılar
Bir odaya aldılar beni, ellerime gözbebeklerime
Daha başka yerlerime de baktılar
Sonra bilmiyorum ki, kapıyı gösterdiler bana
Ben, Yakup, beni hiç kimse çağırmadı
Sokağa çıktım, bir sürü yerlerden geçtim. Şimdi
Hatırlıyorum da, bir deniz kıyısında azıcık durabildim
Yosunlar, kumlar, şeytan minareleri
Ve kumlarda katılaşmış kıvrımlar
Bağırdım, bağırdım, bağırdım
Tanrının ayak izleri!
Tanrının ayak izleri!
IV
Kurbağalara bakmaktan geliyorum. Ben Yakup
Bunu Yakup söyledi
Yıkanmış çamaşırlar duruyordu odamın penceresinde
Gök işte bu beyazlıktan azıcık alıp veriyordu, diyebilirim
Bir kırlangıç onu kirletmese
Ki onlar o kadar çok siyahtırlar ki, ben
Onları hiç sevmem
Ve demek ki benim odamda hiç kimseler yoktur
Odamın düşünülmesi halinde bile
Kimseler yoktur
Biri sanki çarşıya çıkmıştır sürekli bir biçimde
Ve biraz da çarşılar
Ve durmadan satılan o kırık dökükler bitmez ki
Bitmesin
Çünkü bir gün bir boy aynası satın almak istiyorum ben
Kirli ve eski
Bir at arabasının aynaya doğru büyüyen içinde
Onu ben taşıtmak istiyorum, caddelerin
İntiharlara doğru büyüyen içinde

Ben, yani Yakup
Kurbağalara bakmaktan geliyorum işte
Açgözlü, mor kurbağalara
Akşama doğru bir dilim ekmek yiyeceğim belki
Bir bardak da süt içeceğim. Sonra
Bir güzel uyumak istiyorum, bütün gün çok yoruldum
Ben
Gözlükten, taş hamurdan ve çarşaflardan
Ve biraz hiç çağrılmamaktan yapılmış Yakup
Uyumak istiyorum.
Ve sabah bunları bir bir kendime anlatacağım
Yakubun gene bir yokluğa doğru büyüyen içinde.

10.5.2.10 ÖLÜ SIRENLER

ÖLÜ SİRENLER

Gerçekte duymadığım sesler bitti
Öğleye doğru bir gökgürültüsü yalnız
Karıştırdı ortalığı bir süre
Gök akıttı bir parça yağmurunu
Ve deniz kuşları umutsuz
Arıyorken kokularını gölgelerinde
Sıyırdı bir iki bulutu güneş de
Yığılıp kaldı yorgun
Denizin gözbebekleri üstünde.
Bir uyum muydu durgunluk, fırtınayı
Gökgürültüsünü de barındıran içinde
Duyuyorum o tanıdık sesi yeniden
Tiz bir çıngırağı andıran
Benzeyen zil sesine de
Daha önce unutmuşum gibi denizde
Yankılanıp durdu ara vermeden.

Hangi dili öğreniyordum? Mutluluk
İki tek ağustosu çarpıştıran
Sızdıran kanını bu yaz gününe
Yaşayan bir mutluluk? Ve işte
kaç yerinden kesilmiş ki ellerim
Bekletip durdu da acısını bunca yıl
Şimdi bir gülümseme gibi sindi yüzüme.

Görmüşüm daha önce de bir Lidya kralının boynunda
Bilmekti yazgısını ölümünü, gene de
Yıllarca beklemişti kendini
Yeşimden sapı olan bir kılıçla
Bense ne içimi yakan rüzgarı
Ne denizdeki yangını, ne gökgürültüsünü
Duymuş gibi olduğum sesleri de değil
Yaşamın gövdesini arıyordum yalnızca
Bir çürük dişle alnımdaki
İki üç kırışığı yedeğine takmış da.

Özledim ilkelliğimi dalgalarında
Buldum savaşı bitmez derinliklerini
karıştırdıkça bir kargının ucuyla
Gördüm, bekliyordu kendini de o da
Germiş de al kıskacını Lidya kıralı gibi
O turuncu ruh, değişken
İzledim onda ilk oluşumu sanki
Hafifçe kesilmiş gibi oldu dudağım bir yerinden.

İşledim payıma düşen her görüntüyü
Kamaştı gözlerim kıyıya varınca
Rüzgarın itişiyle kumlarda
Durmadan yer değiştiren
Sayısız siren iskeleti
Çın çın ötüyordu sessizlik kaburgalarında
Dedim, besbelli başıboş bırakmışlar da korkuyu
Tarihin onlara bağışladığı
Bu garip raslantıdan
Doğma bir rahatlıkla parıldıyorlar şimdi
Kemikleri som altından.

Sığındım çatısına bu yok olmuş şehrin.
Şehir ki herkesin bir şehir düşündüğü gibiydi
Tanrım! tunç bir kapı kilidi
Bronz bir sokak
Kumlar içindeydi. Ve bu çakıl taşı
Kimbilir kimin külrengi kalbi
Tanrım!
Neden herkes başka tarafa bakıyor

Neden herkes başka biriydi.

Yıkıntılardan geçtim, eski mezarlardan
Şimdi artık bir anımsamada yeri olmayan
Arı kümeleri taşların arasında
Ve yukarıda kuşlar yanmış kağıt parçaları gibi
Uçuşuyordu da
Ağır ağır yanıyordu da şehir
Yanmayan kadınlar gördüm
Nasıl görünürse dünya gözyaşının altından
Tam öyle, dönüp duruyorlardı bu cehennem oyununda
Ve büyümeyen adamlar gördüm, hiç şaşırmadım.
Konuşuyorlardı sırayla, ilgisiz
Ağaçlara asılmışlardı bir yandan da
Bir kapı kirişine asılmışlardı ve ufka
Ölüm müydü konuştukları? Ölümdü anlaşılan
Silince bir aynayı çıkıveren karşılarına
Bir ölümdü ki, işte bir muska asılı dururdu duvarda
Bir büyü gösterilirdi
Bir kuyu sezdirilirdi
Hiç yoktan bir zincir boşalırdı avluda.

Akşam geri verince bana gözlerimi
Şehir de kayboldu, denizin durgunluğu da
Bir anka kuşu yeniden karıyorken küllerini
Bir kaya oyuğu kendini alıştırıyorken boşluğa
Dedim, deniz de bendim, düşleyen de denizi
Ve sabah olur olmaz üstünde derinliğimin
Bir gülümseme gibi bulacağım kendimi.

10.5.2.11 IÇINDEN DOGRU SEVDIM SENI

İÇİNDEN DOĞRU SEVDİM SENİ
İçinden doğru sevdim seni
Bakışlarından doğru sevdim de
Ağzındaki ıslaklığın buğusundan
Sesini yapan sözcüklerden sevdim bir de
Beni sevdiğin gibi sevdim seni
Kar bırakılmış karanlığından.

Yerleştir bu sevdayı her yerine
Yüzünde ter olan su damlacıklarının
Kaynağına yerleştir
Her zaman saklamadığın, acısızlığın son durağına
Gül taşıyan cocuğuna yerleştir
Ve omuzlarına daracık omuzlarına
Üşümüş gibisin de sanki azıcık öne taşırdığın
Tam oraya işte, uçsuz bucaksız bir düzlükten
Bir papatya tarlasıyla ayrılmış göğüslerine yerleştir
Ve esmerliğine bir de, eski bir yangının izlerinin renginde
Saçlarının yana düşüşüne, onları bölen ikiliğe
Alnından başlayan ve ayak bileklerinde duran
Yani senin olmayan, seni bir boşluk gibi saran hüzne Yerleştir onu bir kentin parça parça a
Kar taneleri gibi uçuşan
Ve her gün biraz daha hafifleyen semtlerine
Yerleştir bu sevdayı her yerine.
Ekledim ben tattığım her şeyi denizlere
Bildiğim ne varsa onlar da hep denizlerden
Sen de bir deniz gibi yerleştir onu istersen
Sevdayı
Ve köpüklendir
Ve yaşlandır ki işte kederi anlamasın
Ama dur, her deniz yaşlıdır zaten
Öğrenmez ama öğretir mutluluğu
Bizim sevdamız da öyledir, iyi şiirler gibi
Biraz da herkes içindir. Ve gelinciğin ikinci tadına benzemeli
Var eden kendini birincisinden
Yani bir sevdayı sevgiye dönüştüren.
Ben şimdi bir yabancı gibi gülümseyen
Tanımadığın bir ülke gibi
İçinde yaşamadığın bir zaman gibi
Tam kendisi gibi mutluluğun
Beni bekliyorsun
Ve onu bekliyorsun beni beklerken.

10.5.2.12 YAZI

10.5.2.12.1 DÜSÜNCENIN SIIRI

DÜŞÜNCENİN ŞİİRİ

Valery şiirin fikirlerle yapılamayacağını savunur. "Şiirin içinde fikir, elmanın içindeki gıda kadar saklı olmalıdır" sözü de oldukça ün kazanmıştır. John Ciardi'nin de bir sözü varmış, yeni öğrendim : "Şiir fikirlerden söz açmaz, onları bir aktör gibi temsil eder," diyor. Ben bu yargılardan şunu çıkarıyorum : Demek oluyor ki şair, en önce bir özümleyici; kendinde var olan bir şiir ortamına, ya da bir şair duygusallığına bazı düşünceler katmadan edemiyor; onlarsız yürütemiyor şiirini. Ayrıca, önce edindiği, sonra da şiirine ulaştırdığı bu düşünceler yok mu, onları gizleyip belli belirsiz bir hale getirmeyi de ustalık sayıyor. Okuyucuya gelince, onun durumu başka : O şairin düşüncelerinden çok, bu düşünceleri saklayan duygularla oyalanıyor. Şiir diye yüzeyde kalan bir görünüşü benimsiyor. Böylece duygulandırma dediğimiz, şiirin herhangi bir niteliği değil de, şartı olup çıkıyor.

Burada şöyle bir soru geliyor insanın aklına : İyi ama şair için düşünce bu kadar gerekliyse onu duygular haline getirmenin, daha doğrusu düşünceyi duygularla sindirmenin ne gereği var? Şair böylesi bir davranışla neyi savunmuş oluyor? Şiiri mi yoksa bir başka şiir türünü mü? Yani düşünceyi bunca gizlemek, şiir yazmanın ilkelerinden mi? Ya da şair ister istemez alışkanlıklarını mı sürdürüyor; belli bir şiir geleneğinin tutsağı olmaktan kurtulamıyor mu?

Bu soruları öyle bir iki cümleyle yanıtlamak kolay değil. Değil ya, gene de bir çıkar yol bulmak elimizde. O da şu : düşünceyi örtmek alışkanlığı yerine, onu açığa çıkarıp, şiirsel mutluluğa bu yoldan varmayı denemek. Yani düpedüz "düşüncenin şiiri" ni bulmak, onu yaratmak...

Bakıyoruz da, şiir ilkin düşünmekle başlıyor. Hatta şiir denen olayı, ancak bazı düşünce yöntemlerinin yardımıyla ortaya çıkarabiliyoruz. Üstelik bilimin, felsefenin sanatla bunca kaynaştığı günümüzde, düşünceyi eski bir şiir alışkanlığıyla örtmek elimizden gelmiyor. Yani "düşüncenin şiiri" önce bir zorunluluğun şiiri oluyor.

Bana kalırsa şair de başka türlü davranmak istemiyor zaten.
O da asıl düşüncelerini söylemeye , bildirisini ulaştırmaya çalışıyor. Ne var ki, bunu yapamadığı, ya da yapmak istemediği zamanlarda , bazı kuramlar çıkararak, işini hem güzel, hem de yüce göstermenin yolunu buluyor.

"Düşüncenin şiiri" deyimi, önce düşünürlüğü, yani şairi bir düşünür olarak bellemek gerektiğini çağrıştırıyor. Ama bunu özcülükle karıştırmamak gerekir. Çünkü her biçimli söz, aynı zamanda bir özü de kapsayabilir. Oysa düşünü şiiri, özcü dediğimiz şiiri de kapsayabilecek bir bütünlüğün, bir güçlülüğün şiiridir.

Divan edebiyatından bu yana özcü diyebileceğimiz birkaç şaire rastlıyoruz. Ne var ki onları yapıtlarıyla değil de, tutumlarından ötürü değerlendirebiliyoruz. Örneğin Tevfik Fikret, Namık Kemal gibi şairler, daha çok devrimci, gönülleri toplumsal savaşlara yatkın kişilerdir. Yapıtlarını toplumsal düzensizliklere çevirmişler, şiirlerini bu uğurda bir araç olarak kullanmışlardır. Hatta kişilikleriyle, serüvenleriyle çağdaş Türkiye' de birer "myte" olarak anılagelmektedirler. Özcülüğün bir akım olarak belirmesine gelince, bunu da Orhan Veli - Melih Cevdet - Oktay Rifat öncesinin şiirinde aramamız gerekir. İşte o süre içinde yazılan şiirler, özcü davranışın en bilinçli, en etkin şiirleri olmuştur. Etkin diyorum, çünkü bu başlangıç Orhan Veli ve arkadaşlarının şiirinden ayrı bir çizgide süregelmiştir. Ama aynı özleri savunmak isteyen şairler, bu özleri belirleyen kelimeleri, deyimleri etkisiz birer simge haline getirmekte yarışmışlardır sanki. Orhan Veli bile - daha çok son şiirlerinde - bu akımdan payına düşeni almak istemiştir. Ne var ki yazdığı şiirlerde bir evrim değil de, alınmış bir karar egemen olmuştur. Giderek şunu da söyleyebiliriz : politik kaygılar, ama salt bu kaygılar yeni şiirin ustalarını sınırlamış bir bakıma iğdişlemiştir. Çünkü onlar özcülüğü bir aşama değil, amaç olarak bellemişlerdir. Böylece tekyanlı olmaktan kurtulamamışlar; yani politik anlayışlarını da kavrayacak bir bütünlüğe erişememişlerdir.

İşte bu birkaç davranışın dışındaki şiirimizse biçimciliğin, ya da aşırı biçimciliğin şiiri olmuştur. Kişilikler bile biçim değişimlerinin kişilikleridir. İşte ne Ahmet Muhip' e bakarak Cahit Sıtkı'yı yadırgayabiliyoruz., ne de Cahit Sıtkı'yı okuduktan sonra bir Sabahattin Kudret'i, Necati Cumalı'yı...Nedim'le Şeyh Galip'i, Yunus Emre'yle Karacaoğlan'ı bile hep böyle düşünmek gerekir. Bugün bile ilk kitaplarını yayımlamış bulunan Kemal Özer' in, Ece Ayhan' ın kendinden öncekilerle bir çatışmaları olduğu söylenemez. Bütün bu ufak tefek ayrımlar, bir biçim ayrımından, dolayısıyla kısa bir öz başkalığından öte nedir ki?..Yurdumuzda düşünürlüğünden ötürü kişilik yapmış; biçim anlayışını, duygu fazlalığını bu yolda harcamış şair var mıdır, bilemiyorum.

Şimdilerde şiirde yenilik sevinci, ya da yenili sözünün bunca edilir olması bütün bu sorunları batırıyor. Kendi dünyalarımızı, kendi alışkanlıklarımızı kınayamıyoruz. Üstelik bu alışkanlıklar da, şiir geleneğimizden doğan alışkanlıklar. Yani bir sürü biçim formülleri, sonra da bu biçimlerden elde ettiğimiz yeni biçimler...Ionesco, bunu sahneye uygulayarak şöyle diyor : " Sahneye söz koymak..." Yani söze yüklenen duygular, düşünceler bir yana; sözü, sahne içinde nonfigüratif biçimler haline getirme çabası...Günümüz şiirini de bir sürü öğelerden soyarak, "sözlerle yeni biçimler kurmak" diye tanımlayabilir miyiz, bilmem. Tanımlasak da, böylesi bir kahramanlığa, sonu " çıkmaz yol" olan bu uğraşa kaç sanatçının gönlü yatar acaba? Ama biz ne dersek diyelim, şiirimizde bir aşırı biçimcilik dönemi başlamıştır. Sebepleri ne

olursa olsun, bu gerçeği görmemezlikten gelemeyiz. Ne var ki, nu arada, belli belirsiz kıpırdanmalar da yok değil. Son günlerde "Değişik kişilikler" deyimlerinin söz konusu olması da bunu anlatıyor. Çünkü değişik şiir alanları, ancak değişik düşüncelerle, düşünme yöntemleriyle kurulur. Bu da bir düşünü şiirine geçme eğilimini gösterdiği gibi, "sözlerle biçimler koyma" nın bir iki şairden fazlasını kaldıramadığını da tanıtlar.

Ben ayrıca duygudan, biçimden düşünce adına yararlanmayı, kendi gerçeklerimize de uygun buluyorum. Hatta şunu da söyleyebilirim : Batının şiir dünyasında yeri olan, ya da Batı şiirine etkin bir Türk şiiri yaratmak istiyorsak seçeceğimiz yol bu olmalıdır. Orhan Veli ve arkadaşları "halkın şiir zevkini" bulmaya yöneldiler başardılar da. Bize gelince, bütün bu davranışları kapsayabilecek bir anlayışla yazmamız gerekiyor. Galiba "zor şiir" dediğimiz de bundan başkası değil.

"Batının şiir dünyasında yeri olan şiir" derken, şimdilik sadece Batıya özendiğimizi söylemek istiyorum. Oysa onların gerçekleri bambaşka. Şiirleri de çeşitlilik ve değerlilik bakımından yüklü. Salt toplumsal kaygılarla yazan şairleri bile, çeşitli görüşleri savunup tartışıyorlar. İşte bu çeşitlilik içindeki her davranış da toplum katında bir anlam kazanıyor. Örneğin "Gerçeküstücüler"in çıkışı, toplumsal yasaklara, baskılara bir başkaldırma olarak değerlendirilmedi miydi? Gene İkinci Dünya Savaşı'nda aşk şiirlerine düşen Fransız şairleri yanında; emperyalizme, insan haklarının çiğnenmesine kafa tutan şairler de yok muydu? Ama bu iki davranışın da tek bir simgesi vardı denilebilir: Dayatmak!..Biri aşkla, öteki kavgayla... Bize gelince , şiirimizi sarmış bulunan "aşırı biçimcilik" sadece" sadece Batıya öykünme diye yorumlanabilir. Hele son günlerde dergilerimizi kaplayan şiirler Batıyı iyi bilen bir avuç aydını bile doyurmaktan uzaktır. Batı şairlerinin tutumları, yöntemleri elbette önemlidir; ama sadece önemli... Rus şiirinin ekininin, önderlerinden olan Puşkin bile, Batıda, öteki rus yazarlarından daha az sevilmiş, daha az yadırganmıştır. Çünkü Rusya'da, Puşkin kadar Batı zenginliğinden yararlanan bir yazar daha gösterilemez. Oysa bu yazar edindikleri, kendi toplumunun gerçekleriyle bağdaştırmasını da bilmiştir. Bizimse böyle bir sorunumuz yok! Melih Cevdet'in de bir yazısında belirttiği gibi,şiirimiz, Doğunun etkisinden kurtulmuş, bu kez de Batı şiirine sığınmıştır. Hem de nasıl; Batının şiir anlayışına vardıktan sonra,bundan kendi gerçeklerimize uygun bir sonuç çıkararak değil de, doğrudan doğruya bir şiir ithaline girişmekle...

Sonuç olarak şunu söylemek istiyorum : Evet, şiir biçimdir; değişik biçimler yaratma sanatıdır. Ama ben, şimdilik buna inanmak istemiyorum.

Edip CANSEVER (Yeditepe, 16 Temmuz 1959)

SOYUT SOMUT

Şiirin soyutluğu somutluğu sorunu çok tartışıldı. Gene de belli bir sonuca varılamadı. Kapalı şiir için soyut, "anlamsız şiir" için soyut, toplumcu olmayan şiir için soyut, hatta yeni şiirlerin tümü için soyut denildi. Gerçi soyut şiirle, somut şiir arasındaki ayrım kesin olarak belirlenmiş değil. Değil ama, işe bu yönden bakanlar da yok denecek kadar az. Soyut kavramı, giderek, sanatta, felsefede kullanılan anlamından da soyutlanarak, konuşma dilimize yerleşen bir basitlik simgesi oluverdi. Yergiler, suçlamalar bile hep aynı kavrama başvurularak yapılıyor.

Bir şiirin "nedir"liği, "nasıl"lığı kadar, o şiire bakan kişinin şiir ekini, algısı, deneyleri, yorum gücü de önemlidir. Yani şiirin soyut ya da somut bir izlenim bırakması, yazarı kadar okuyucuyu da ilgilendirir. Ama ben bu konuyu ters yönden, yalnızca ozanın tutumu bakımından incelem istiyorum. Yapacağım iş - ama doğru, ama yanlış - soyut-somut ikilemesini kaldırmayı denemek...

İlkin şöyle bir soru soralım kendimize : Şiiri şiirden soyutlamak mümkün müdür? Yani ilk günden bugüne dek yazılmış şiirlerle ortak bir düzen kurulmuştur da, bu düzenin dışında kalabilen şiirler olmuş mudur? Olmuşsa, bunlar canlılıklarını, etkinliklerini, işlevlerini sürdürebilmişler midir? Hiç sanmıyorum. Yıkıcı bir şiir akımı bile yıktığı değerlerle beslenmek, geride bıraktığı dil, biçim, yapı özelliklerini kaynak yaparak güçlenmek zorundadır. Bırakalım dünya şiirini, kendi ozanlarımızı, örneğin bir A.Haşim'i, Y.Kemal'i yadsıyarak, onlarla ilgimizi büsbütün keserek ozanlık katına erişebilirmiyiz? Şiir tarihi içinde yer alan, çağdan çağa uygulanabilen, kendi öz gerçeğini yitirmeden değişebilen bütün şiirler, canlı, yaşaması olan örgensel (organik) bir bütünlük kurarlar. Şiirin somutluğu da önce bu örgensel bütünlüğe bağlılığıyla oranlıdır. İşte şiirin şiirden soyutlanması, ozanın bu bütünlüğe boşvermesi; şaşırtıcılıkla, dayalı bir gösteriyle yetinmesi demektir.

Ayrıca şiirler şiirlere eklenerek, dil, yapı v.b. bakımından nasıl bir düzen yaratılıyorsa; çeşitli şiirlerdeki çeşitli öğeler de, duygular, düşünüler de birbirleriyle kaynaşıp çözülerek bu düzenle çakışırlar. Örneğin daha önceki dönemlerde yazılmış bir şiirin anlamını, bugün için küçümseyebiliriz ama, o anlamdan koptuğumuzu, hiç mi hiç etkilenmediğimizi söyleyemeyiz kolayca. Çünkü ozanlar salt yeni duygular, yeni heyecanlar peşinde değillerdir. Onların gerçek çabaları, kamusal duyguya, kamusal isterlere bir yön vermek, buna bir çeşitlilik, yeni bir biçim, en önemlisi de yeni bir kişilik kazandırmaktır. Diyeceğim, örgensel bütünlük adına yapılan ya da yapılacak her türlü işlem,

kendiliğinden bir somutlama eylemine geçiştir.

Şiir, insani değerlerden, ölümsüz özlerden, yaşam koşullarından, çağını yansıtmaktan kopmazlığıyla da somut bir olgudur. Ama kimi dönemlerde şiirin bu niteliği farkedilmeyebilir. Dil zorluğu, soyut araçlar, yeni şiir öğeleri bir engel olarak dikilebilir karşımıza. Soyut araçlar dedik; evet, bu bizim çelişmeye düştüğümüz sanısını uyandırmamalı. Bilimler bile, insanın salt bir yanıyla ilgilenmekte , insanı insandan soyutlayarak, gerçekte ona somut bir nitelik kazandırmıyorlar mı? Felsefe için de durum aynı : o da yaşamımıza yepyeni anlamlar katmakla kalmıyor, ortaya attığı düşünce biçimlerinin dizgelerinin birbirlerini etkileyip değerlendirmesiyle somut bir görünüme kavuşuyor. Soyut araçlardan yararlanması bakımından şiir de, bu mantık kurgusunun dışında kalamaz. İşte şiirin şiiri, düşüncenin düşünceyi somutlaması da budur, bence.

"Örgensel bütünlük" diye betimlediğimiz bu şiir ortamı, dural bir durum da değildir. Çünkü sürekli olarak şiirler arası bir savaştan söz açılabilir; tıpkı canlı varlıklarda olduğu gibi, şiirler de zamanla ya birbirlerini yok ederler, ya düzeltip değerlendirirler. Başka şiirlerin hışmına uğramış bir şiir ya tükenip yerini boşaltır, ya da yıllar sonra ötekilere baskın çıkabilir. Bu aynı zamanda bir somutlaşma savaşıdır - kimi dönemlerde soyut diye nitelendirdiğimiz şiirlerin, sonradan somut bir nitelik kazanması gibi -. Bu işlem, bu arınma bir ozanın kendi şiirleri arasında da olabilir.

Öyleyse soyut dediğimiz şiirler ne kapalı, ne anlamsız, ne de toplumcu olan şiirlerdir. Soyut şiir olsa olsa daha yazılmamış bir şiirdir; bir de dediğimiz gibi yazılmış görünüp de, belli bir şiir düzeninde yer almamış, geleneğinden kopuk, geleceğe yönelmemiş, salt ozanını ilgilendiren her türlü şiir soyuttur.

Edip CANSEVER

10.5.2.12.3 TEK SESLI SIIRDEN ÇOK SESLI SIIRE

TEK SESLİ ŞİİRDEN ÇOK SESLİ ŞİİRE

Mısra işlevini yitirdi; şiiri şiir yapan bir birim olarak yürürlükten kalktı. Eski rahatlığını, o sessiz, kıpırtısız düzenindeki rahatlığını boşuna arıyor şimdi. Öfkelerin, bunlukların, başkaldırmaların dışında kendini yineliyor daha çok. Ne denli güçlü olursa görünürse görünsün, duygularımızı, gerilimlerimizi, düşünce coşkularımızı başlatıcı öğe, bir ölçü olmaktan çoktan çıktı. İnsanı, insanla gelen en çağdaş sorunları karşılayamaz oldu. Öylesine durallaştı ki, onca bir sözcük yılı da uzak kaldı bize.

Öyleyse şiiri okumalı, şiiri, usla biriktirmeli artık; mısra ile değil. Diyeceğim,

ille de bir ölçü gerekliyse bu, düşünsel-ussal bir ölçü olmalı. Tek sesli şiirden, çok sesli bir şiire yönelişteki en kapsamlı ölçü de budur sanırım.

Nicedir şiiri soyut bir kavrammış gibi düşünemiyoruz. Her toplumun kendine özgü bir şiiri ya da şiirleri olduğu için böyle düşünemiyoruz. Ülkemiz de bir mucizeler ülkesi değil. Bizim de gereksinmesini duyduğumuz bir şiir anlayışı var. Hatta bir bakıma uygulanıyor da bu. Düşünü şiiri diye adlandırabileceğimiz bu şiir biçimini(tarzını) yerleştirirken, en azından şiire bakma ölçülerimizi de değiştirmek zorundayız.

Örnekler ortada. Yapacağı işin bilincine varmış ozanlar kabına sığamıyor artık. Hiç değilse zorlanıyor şiir, seçkin, soy bir anlatım yolu bulmak için savaşılıyor. Örneğin cümleler parçalanıyor; söze yeni bir devinim katılıyor böylelikle. Bir bakıma cümle tavır takınıyor, insanlaşıyor. Derken bir satır başı, bir parantez, bir dialog...Bakıyorsunuz düzyazıya geçmiş ozan; anlatıyor, açıyor, anlamı genişletip yoğunlaştırıyor. Mısra yerine devinim , mısrayı ölçü yapmak yerine usu ölçü yapmak! Güç şiir burdan çıkıyor, şiir okuma zorluğu burdan doğuyor.

Ya peki mısra nedir? Bir tanımı yok mu onun? Bence yok! Olsa olsa sezilmesi var, şiiri tekilleştirmesi var, şiiri tekilleştirmesi, kolay ustalıklara araç olması, çağdaş anlayışın gerisinde kalması var. Mısra da sağduyu gibi bir şey... Sağduyu ise, Einstein' in anlayışına göre, "İnsanın on sekiz yaşına gelmeden önce zihnine yerleşen önyargıların tortusu"ndan başka bir şey değil. İşte mısra da sağduyu gibi, beğeni eğitimi, töre anlayışı gibi, bize önceden aşılanmış bir öngüzellik duygusu.

Bu öngüzellik duygusunu nasıl aşmalı? Önce, mısranın mısraya örnek tutulmasıyla sağlanan iyi işçilik görünüşü yerine, dirimsel bir şiir anlayışını gerçekleştirmekle... Buna karşılık şöyle bir soru sorulabilir : Bugüne dek yazılan şiirler, dirimsel olana bunca uzak mıydılar? Bir bakıma öyle. Düşünürsek, yalnızca kendi olanaklarıyla yetinen ozan çok azdır bizde. Daha çok deneyler vardır; katkısız bir sahihlik(authenticite) ve bu sahihliğin pekiştirilmesi yerine, başka başka yaşam biçimlerine öykünme vardır. Gene de, bu deney bolluğunun, şiirimizi çeşitlendirmek bakımından yararlı olduğunu söyleyenler çıkabilir. Ama şunu da unutmamalı ki çeşitlemenin, ozan sayısıyla oranlı olarak değil de, tek tek ozanlarda incelenmesi, çoğu kez en güçlü kişilikleri bile tehlikeye düşürmüştür. Kısacası, kuramın yaşamla birleşerek yarattığı gerçek şiir alanı, Fethi Naci'nin deyişiyle, tümdengelimle tümevarımın çakıştığı nokta, bir iki ozan ayrı tutulursa, hiç denenmemiş, bir "Çorak Ülke" gibi cansız, yaşamsız kalakalmıştır.

Öyleyse şiirin yapısında şiirin dokusunda bilinçli, özgün vurucu bir düşünce-yaşam birliğinin yer alması gerekiyor. Burdan da araştırıcı, eytişimsel bir sıçrama... Dışavurumcu bir düzanlatım...Aruza, heceye, genel olarak da

mısraya sığdırılmaya çalışılan şiirin, yerellikten doğacak bir bütünselliğe, bir evrenselliğe yerleştirilmesi.

Oysa biz mısraya göre yaşıyoruz hala. Mısra sanki bir yaşama biçimi, aşılması olmayan bir nesne. Nedeni ortada bunun : Halk, Saraya, tek elden yönetime, yazgıya inanırken, bu arada bir üst-yapı kurumu olan şiire de inanmazlık edemezdi. Ama hangi şiire? Yukarudan gelen, hiçbir şey söylememeyi görkemle dile getiren, soyluluk gösterisi, mısracı şiire...Bugün bile çok şey değişmiş değil. Geleneğe saygı yüzünden, belki de hep aynı çıkmazlarla dolaşıp duruyoruz. Kim bilir, belki de koşullar değişmedi ya da koşulları zorlayan, güçlü kişiler çıkmadı. Yeni bir akımın öncüsü olan Orhan Veli bile, halkın beğenisini alıp, onun toplumsal-ekonomik gerçeklerini şiir dışı ederken, şiirin öz sorunlarına ne denli yabancı kaldığını, hiç değilse her şeyden bağımsız bir şiir düşünmekle ne denli yanıldığını ortaya koyalı kaç yıl geçti aradan? İşte her söylediğini şiir diye söyleyen, adı ustaya çıkan, gerçekte çelişmeler ustası Cahit Sıtkı nerede? Ya Cahit Külebi? Acaba *Yeşeren Otlar*'daki gizemciliğine hangi deneylerden geçtikten sonra varabildi? Hiçbir deneyden! Çünkü o, eskiden de bir görüş bütünlüğüne varamamıştı. Örnek mi? İşte kadınları övdüğü kısa bir şiirden kısa bir şiirden son iki satır : "Ben yine insanlığı severim / Bütün kadınlardan ziyade." Kadınları insanlık dışı tutan kof ve yanlış bir toplumculuktan başka nedir ki bu? Ayrıca şiirimizin bugünkü bunluğu da, hep bu mısracı tutumun kılık değiştirmesinde aranmalıdır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, değişmesi gereken, bir bakıma değişmekte olan şiire, yeni bir ölçü bulmak zorundaysak, bu hiç şüphesiz u dışı bir ölçü olmayacaktır. Bunun için de alışkanlıklarımızı yenmemiz, eskimiş mantık kurallarından kurtulmamız gerekir. Çünkü ussal bir coşku olan şiiri, ancak usun ölümsüzlüğüyle denetleyebiliriz. Usun ölümsüzlüğü ise, onun durmadan değişmesi, durmadan yenilenmesi, kuşak kuşak, çağ çağ bir gelişmeye, bir yüceliğe aracılık etmesidir. Şiiri, tarihsel - toplumsal koşullarından soyutlamayı düşünmedikçe, mısra da işlevini yitirmiş sayılır.

Edip CANSEVER (Dönem, Şubat 1964)

10.5.2.12.4 SIIR ÜSTÜNE SÖYLESI NOTLARI 1

ŞİİR ÜSTÜNE SÖYLEŞİ NOTLARI 1.

Benden veya benim kuşağımdan önce yazılmış şiirleri kendi değerleriyle başbaşa bırakarak araya kesin bir çizgi çizdiğime inanıyorum. Bu çizginin

başlangıç noktasına, oluşumuna, bugüne gelişine, kısacası belli bir şiir sürecinin ayrıntılarına değinmek istemiyorum.

Oteller kenti, şiirimin vardığı son durak değil elbette. Ne var ki, bundan sonra şunu şunu amaçlıyorum da demiyorum. Çünkü amaçlamak, özel olsun, biçimsel olsun şematizmin şiirde geçerli olduğunu kanıtlamak anlamına gelir ki, bu da şiirin özgül işleyişine ters düşer.

2.

Bireyi toplum içinde somut olarak görünür duruma getirmek, giderek daha da derinlerine inerek, onun içsel dramını kurcalamak cabasındayım.

3.

Şiirle düşünmek! yalnızca buna inanırım. Şiirle düşünmenin karşıtı felsefe yapmaktır. Felsefe ise şiirin temeli olan imgeyi dışlar. Gene felsefe duygusallığa da karşıdır.

Şu da var: Uzun şiirlerimde hiçbir sorunsalı yanıtlamaya kalkışmam. Sorular sormaya, bu soruları çoğaltmaya (ama yanıtsız bırakmaya) çalışırım hep. Nedeni, yazdıkça bilmediklerime, tanımadıklarıma, daha önce duyup düşünmediklerime rastlarım da ondan. Zaten insanın iç dünyasını kesin olarak tanıtlamak demek, saltık insanı yokken var etmek anlamına gelmez mi?

4.

Büyük büyük sorunlara el atmak şiiri küçültebilir kanımca. (Ayrıca büyük sorunlar nedir, küçük sorunlar nedir, bu da başlı başına bir tartışma konusudur.) Örneğin pek yaygın olan Hamlet tipini günümüz aydınıyla karşılaştırdığımızda , Hamlet'in kişiliğinde daha bir büyüklük ya da derinlik bulabileceğimizi hiç sanmıyorum. Şair yetinmesini bilmeli; büyüklüğü, derinliği dilde aramalıdır.

5.

Bütün sanatların şiire, şiirin de sanatlara katkısı vardır elbette. Örneğin Oteller Kenti' nin "Sera Oteli" bölümündeki düzyazısal şiirler dikkatle okunduğunda görülecektir ki, dizelerden daha yoğun bir dizeler bireşimi ön plana geçmektedir. Bu böyleyse, bir düzyazı örgüsü, bir düzyazı dokusu şiiri çerçevelemiyor, bunaltmıyor, onun özgür yapısını kısıtlamıyor demektir.

Uzun şiirlerimdeki öykü öğesine gelince, öyküden çok bir "anlatma" söz konusudur burada da. Ayrıca her şiir önünde sonunda (az ya da çok) bir " anlatma" değilse nedir?

Ekleyeyim : Sait Faik' in "Hişt Hişt" öyküsünde ne kadar şiir varsa, benim şiirlerimde de o kadar öykü vardır.

Diyebilirim ki, bütün sanatsal türler, şiirin potasında eriyebildiğince, şiirin

doğal gereçleridirler.

6.

Dünya yazınında bütün yazın türleri iç içe geçebiliyor. Bizde ise bu tutum yadırganıyor nedense. Bence bu karşılıklı trafiği yadsımak, şiirimizi alışkanlıklardan kurtararak çeşitlendirememekten, onu dünya şiirinin süreci dışında düşünmekten başka hiçbir anlama gelmiyor.

7.

Şiirlerimdeki kişiler satranç taşlarına benzerler. Onlar, düşsel ya da gerçek, bende olup bitenlerin toplamıdırlar olsa olsa.

Gene de...

Şair kendi özel kişiliğini şiirinin ardında gizlemesini iyi bilmelidir. Forster, " Yazarın yüzü okuyucunun yüzüne çok yaklaşıyor," der.

8.

Güzellik düşündürücüdür. Bu yüzden de lirizmle hiçbir ilişkim olmadı diyebilirim. "Liriği söyleyen kimse, kendi duygulanışının bilincinden çok, duygu anının bilincindedir," der James Joyce.

9.

Oteller Kenti'inde yalnızca insanlar insanlara yaklaşıp kopmuyor. Onların yedeğinde nesneler de aynı işlemi sürdürüyorlar.

Üçüncü bölümdeki üç kavas, zaman kavramını ortadan kaldırmakla görevli. Acılarını iyi tanıyan Bayan Sara ise, cin kadehlerinin eşliğinde değişik bir orkestraya katılıyor; "Dişi bir İsa gibi" kendi kendini yaşama ya da ölüme çiviliyor. Doğrusu iyi bilmiyorum, yaşama mı, ölüme mi? Bütün bildiğim bilemediklerimden sızan bir kan gibi kitabı kendi rengine boyuyor.

10.

Köklerinden aldığı suyun yeterliliğini ya da yetersizliğini bir ağaç ne kadar bilebilirse...

Edip CANSEVER

10.5.3 EGEMEN BERKÖZ

10.5.3.1 BASIT BIR YALNIZLIK DA YETERDI

BASİT BİR YALNIZLIK DA YETERDİ
Basit bir kareli defter de yeterdi
Samatya istasyonunu anlatmak için
akşamı beklerken
beklerken parçalanmış umutları
biraz önce yağmur yağmış o istasyon
hüzün dağıtırken
uzaktan bakanlara bile
kıyı yolundan geçenlere
ve yolculara ki hüznün kendisidir
biraz şairdir akşama doğru
anlayışla bakar istasyon şefi
hafif gülümseyerek
ve aldırmaz bile
ve birden gün geçer
aldırmaz
tirenlerle yolcularla yüklerle
biletlerle pasolarla geçer gün
ve Egemen Berköz evine döner
Kupkuru yüreği hüzünden
hat boyu kırık dökük ev içlerinden akşama doğru
bir gün bir kadın çamaşır asarken memelerini görmüştür
bir gün don fanle bir adamı sabah sabah pilav yerken
bir gün her gün çocuklar görmüştür kirli ve arsız
bir gün her gün insanlar biletler istasyon memurları
ve bir gün Egemen Berköz evine döner
Sabah midesi bozuk
öğlen fasulya kılçıklı
bir parti satranç oynamış
iki metin yazmış
Pavese'den birkaç sayfa okumuş
birkaç çıplak kadın resmi bakmış
pencerede birkaç dal ağaç
ve birkaç ondört onbeşinci kat uzaklarda
rüzgârda perde uçuşmuş durmuş
sonra aklında kaktüsleri
sonra Ben Shahn'nın ve Amerika'nın insanları

sonra Töbder'in ve Türkiye'nin insanları
sonra çantasında bir ufak yeni
sonra elinde bir küçük kavun
sonra içinde kıpırdanan bir şeyler
Egemen Berköz evine döner
Tirenden inip istasyondan çıkıp
istavritlere kolyozlara bir göz atıp
tırmanır Mütesellim yokuşunu
tırmanır Ünal apartmanının merdivenlerini
düşünür ta beşinci kat onaltı numaranın kapısına kadar
düşünür basit bir kareli defter de yeterdi
basit bir kareli defter de.

10.5.3.2 EGEMEN BERKÖZ.htm

EGEMEN BERKÖZ

1941 yılında Karadeniz Ereğlisi'nde doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi İtalyan Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi.Çevirmenlik ve metin yazarlığı ile uğraştı.

Ataç, Devinim, Dost, Soyut, Yeditepe, Yelken gibi dergilerde şiirlerini yayımladı. İkinci Yeni etki alanında girdiği şiiri toplumcu yönelimle yetkinleşti.

YAPITLARI

Çin Askeri Ah Devran (1966)
Yalnızlıklar ve Yalnızlıklar (1977)
Bu Kitapta Sen Nerdesin? (1981)
Yalnız ve Birlikte (1985, seçme şiirler)
Salvatore Qusşünoda (1995, seçme şiirler)

10.5.3.3 SENSIN

SENSİN
Ne kadar gençsin.
Dünya güzelisin.

Topraksın. Çiğli, yumuşak, ot kokusu.
Ağaçlar arasından bir yokuşsun, soluk kesen.
Denize inersin, coşkusun.
Bir telefonsun, kısık.
Bir habersin, taze.
Bembeyaz bir kâğıtsın, bekleyen.
Dünyasın.
Kavgam.
Dinginliğim.

10.5.3.4 UNUTMA

UNUTMA!
Güneşten korurken kendini
gölgeye çarpılma.
Ağaç büyür büyür büyür
tohum olur.
Sevgi büyür büyür büyür
gülümser.
Sevgi kabarır kabarır kabarır.
Perdeyi indir. Saati kur.
Saati kur, unutma
kendinle
buluşacaksın.
Eğleniyor musun?
Yüreğin sıcak mı?

10.5.3.5 ÇIN ASKERI AH DEVRAN

ÇİN ASKERİ AH DEVRAN
İçim. Yeşil sarı ovada
İlkyaz selleri, gecenin
hüznü olur ve sığmaz, sığmaz
odama. İçim. Binlerce
hasır şapka, güneş
yakar ve divan sazı kırmızı şarap.
Türkümü söyler. İçim.
Benim türkümü söyler.
Karanlığı deler kırmızı. Yanar
toprak yanar toprak

sigaramın ucunda
karanlığı deler kırmızı.
Hoşça kal
derim günışığına. Gecem
benim gecem başlar, yağmuru
ve Vivaldiyi gecem
alır gelir. Susarım. Şiir yazarım.
Karanlığı deler kırmızı
sigaramın ucunda, yanar ellerin
yanar toprak ve alnım.
İçim. Dereboyunda çocuklar
çılgın çocuklar dereboyunda
ben uzağın türküsünü söylerim
döner devran ve binlerce
olur ah çocuk olur içim.
İçim. Ezgilenir.
Hoşça kal
derim yağmura ve sana
karanlığı deler kırmızı
sigaramın ucunda, yanar ellerin
yanar toprak ve alnım.
İçim. Çin askeri uzağı
ben uzağı bilirim. Bilirim.

10.5.4 ENDER SARIYATI

10.5.4.1 BOZGUN

BOZGUN
yüreğimi eriten akşamın üzgün evidir
yağmur varken ağını ördüğü.
bozgun, bu köyü kuran sözcük
bense yabancısıyım bu yerlerin.
şöyle bir oturuyorum elimde sigaram
yine de garip, mutsuz ve yalnızım
yüreğimde,
ağlayan sesi pınarların
şafakta terli bir çizgidir uzanan ovalar
üstünde cansız birer iskelet gibi
duran ağaçlar var.
arkamda sırtımı rahatça dayadığım

dağlar, gökyüzü sonsuz mavi
oysa altında ölü gibi yatan
insanlar, insanlar var.
hangi tepeye baksan bir anıt karşılar insanı
işlenmemiş bir nakış gibi
temiz, siyah güleç yüzlü çocuklar
ve göçebe çadırları
hayvan derisinden paltolarıyla
kadınlar, erkekler ve çocuklar.
yarın bir avcı çiftesini doğrultup
bir serçenin özlemle çarpan yüreğine
hadi.
bozgun ve yenilmişliğimiz tekrarlansın
utanç kalıntısı bu kule, büyümesi yarım kalmış böcek
bu marşı da siz çalın ey korkusuzluk
bilin bir şölen kadar kısadır hayat.

10.5.4.2 BIRAZ DA YASAMAK KORKUSU

BİRAZ DA YAŞAMAK KORKUSU
sevgiyi ve baharı sil hançerden
çok şeyler anlatır, denizler
balıklar ve her gün
ölü bir güzün
karnaval diye katıldığı cami avluları
sebil ve kuşlarla dolmaktadır
kız usulca açar bacağını
her kızın bacağı biraz antalya
kızlar
cumhuriyetten yakınmaktadır
paralı varşovalı iyi giyimli insanlar
dirilir yüreklerinde derin acılarıyla
yüreklerinde cumhuriyet biraz da
yaşamak ve aldatılmak korkusu
ne yapsak ne etsek biz biraz da buyuz
geceyi ağartan dağ erikleri
eski saz, çakal ulumaları, yalnızlık
güle benzer mezarlıklar
uzun uzun seyreder gibi körfezi
gök yere değerken izmir

kemeraltı...
hüzünden birer heykel gibi insanlar
sonra manisa sonra kubilay
kasım boynuma atkı ve
sessiz körfeziyle izmir
duyulmaz ezilişleriyle insanlardan
birer resmi geçit gibi
sabah buğuludur
radyo ve
vücudumu vida gibi delen neyzen tevfik
neler anlatamaz bu sabah
bir bardak çay fabrika bacaları
acı ve hasret
kasımda hep büyüttüğüm izmir
sabahları her gül biraz umut
ve sevgilim
ve dostum
günlerce düşündürür ölümü
çünkü yabancı sular denizlerimize
karışmaktadır ve her insan
biraz kaybetmek, biraz da yaşamak korkusudur.
Ender SARIYATI

10.5.4.3 Ender SARIYATI

Ender SARIYATI

Ender Sarıyatı, 1948 yılında Uşak'ta doğdu. Geçim cenderesi içinde liseden ayrılmak zorunda kaldı. İşsizlik ve yoksulluk içinde geçti ömrü. Henüz 28 yaşındayken, İzmir'de, 1976 yılında yaşama veda etti. 1970'li yılların başlarında Soyut, Yordam ve Dost dergilerinde şiirleri yayımlandı. Şiirlerini, ölümünden yıllar sonra şair Ahmet Günbaş derledi ve 2000 yılında "Ölüme Direnen Şiirler" adıyla kitaplaştırdı

10.5.4.4 GEZGINCI

GEZGİNCİ
giderken
yalnızlığımla dolduruyorum kenti
elimde kirli bir valiz eski tarihli birkaç mektup

ve çizemediğim gök
tuz kokusuyla dolu yüreğim
içimden yaralı bir kuş uçarak dağlara
duyduğum buruk acı gitmek
her şey gerilerden seyrediyor beni
o bakamadığım kent
demiri bileklerinde eriten ihtiyarlar
asmalar bir de özlemek
akşam bilirim orda acı türküsüdür işçilerin
kendine koca bir dünya çizerek sokağa fırlayan çocuk
onun düşüşüdür yoklukla çizilen balkon
ve aldanışıdır koca bir hayat
hep bunları ve bildiklerimi
burda öğrendim
aslıyı da erzurum'un türküsünü
ay nasıl çizilirmiş burda öğrendim
yola çıkınca burda öğrendim
kirli bir valizle elimde beş para etmez
izmir resmini ay o ince kadın
tren salıyor beni geceye
benim özlemle açılan yüreğim ne kadar mahzun
kaç aydır işsizim bilmiyor kimse
kutsal kitapların gölgesinde
yeni doğmuş ceylan yavrusu gibi
korkulu fakat temiz
herkesin acısıyla yoğrulan bedenimin
işyeri kapılarından ölü bir at gibi çıkması
alınyazımı kuşun kanadına işledim
götürsün atsın
diren
coşkulu yüreğim
her şeye yoksulluğuna
bahara bak
nasıl direniyor böcekler
yıllarca taşınan yaraya
acıyla dikilen sütunlara bak
nasıl nasıl direniyor her şey
giderken yalnızlığıyla dolduruyor beni kent
her şeyi
çook gerilerden seyrediyorum

caddeleri
yalınayak çocuklar büyüten bir marşla koşuyor
incir satanlara
ve bütün şekercilere
buğulu bir ocağın ilk sıcaklığına
anlatamadığı bir dille
koşuyor bilmediği ölüme
bende
deniz her zaman yıkıntıydı
sessizlikti
yüzümde durulan tuz
taze menekşeleri silen
herkesi bir umutsuzluğa eski bir hançere koşturan
deniz
o korkunç yalnızlık
geliyorum hazırla bütün intiharlarını
her şeyi gerilerden seyrediyorum
bütün bunları
unutamadığım kırmızı güneş
ve sancıyla kıvrılan nakışlar
sonra
her şeyi
o maden işçisini çok gerilerde unutmadım
onun göğü yumruklayan elini
öfkeyle büyüyen gözlerini
dağlara çıkan yüreğini unutmadım
unutmadım
sevgiyle açılan göğşünü
bir yaban ördeği gibi giderken...

10.5.4.5 ORTOPEDI

ORTOPEDİ
I.
o bir kayaya oydu yazıtını
kemah'ta yontulmamış bir akşamüstü
görsün diye güneş
tezeğin mimarlığını et ve kemik üstünde
kışın
o

elini nasıl kurtarır korosundan bataklık ve sazın
saz ki her gün durgun sulara çizer yüzünü
çocuklar koşar sesinde
yürekler iyimserlik avlusu
erkekçil kuşlar uçar fesinde çarıklı amcanın
evlat
pipom kaçak tütünüm
yüreğimin içli yanıdır
gözleri kızının olduğunda dolar
çifte namussuzdur
ve bir mart üzümünü özler
bu sakallılar hangi ülkenin kâşifi
ya bu yüreğimi ısıtan bozkır akşamı
uzat avcunu
gitsin şehir kuşları dolar
6x6 revo
yarın ayakta durabilmek deneyine
tanrı yazıtını
ihtiyara ve piposuna işler
II.
ey şairler doğu bir şölen kurdu sizlere
açlığa
açıklığa savaşa
çizmelerinize uygarlık için
III.
soyun gökyüzü
soyun şiir
kuşan şair
bu uzun yayla kâğıtları
size besili ceylanlarını sunacak
ve duraklarda koşan gazetelerde
general halk için konuştu
IV.
doğu ortopedi koridoru
kırık çıkık kuşlar
yaşam oyuncak heykel
heykele koşuyor eli karnında kadın
biçimlendirmek için
doğanın doğusunu
tanrı

yaşlı dev gülüyor
eli önünde her gün geçen bu bandolu şölene

10.5.4.6 IBRANI

İBRANİ
aya baktım ibrani
ibrahim koyunlarını geçiriyor ağrı'dan
aya baktım che faytondan indi
parktaydım
ırmaklar kuşlarla çiftleşti
umutsuzlar hanlara doldu
tüfeğim doldu
demirci savurdu körüğünü
insanlar sokaklara doldu
onlara
hanlara
che atını saldı

10.5.4.7 INCE BIR SIZIYLA UYANIYORUM

İNCE BİR SIZIYLA UYANIYORUM
Gidelim.
bizi çağıran gündüze
dağları, denizleri,
ve bir heybeyi ceket yaparak,
Gidelim.
O anamdı, ip eğirmesini bilirdi.
bir merakı yenemeyerek, sinemalarda
geçen güz öldü.
sırtında,
Pirinçlerin ve pancarların suladığı bir kol
Neler düşündürdü bunca yıl
bir ezikliği alıp içimden
neler düşündürdü
Kılıfından çıkan bir geceyi susturan
ferman.
artık büyüdüm.
işte geçiyorum,
tütün mağazalarının açtığı devirden

elimde iş bulma ilanları
Üzümcüler,
Yemişçiler.
Fabrikatörlerden dev bir soluğu yırtarak
geçiyorum.
yıllarca penceremi örten o büyük karları.
işte geçiyorum,
yüreğimdeki korkuyu yırtarak
elimde ahlat ve ardıçlardan bir silah
yüksek bir tepeden doyarak
elimde sigaram,
Bir gün keyifle çekeceğim,
ölümün çizdiği gül resimlerinden
gövdem.
Bunca yılın çakısıyla vurduğu
Göz yaşlarımdan bir ırmağı,
akıtarak avuçlarıma
ağladığımı, ama niçin
kimse sormadı...
sevincim defnedilmesi güç bir ölü
işte geçiyorum
korkuyu bir ter yaparak avuçlarıma
dağları ve denizleri
göğü dolduran sesimle
varım.
yüreğimde ince bir sızı
ölüm sancılı anam
Sevinçten bir tülbentle sarıyor yaramı
VARIM......

10.5.5 ENVER ERCAN

10.5.5.1 DI

Dİ
elim sana değse
diniyor gece
saçlarından başlıyorum
günü çözmeye
yüzüm sana değse
sürçüyor zaman

daracık odalarda
ben kâfir, sen müslüman
dilim sana değse
uyanıyor sözcükler

10.5.5.2 Enver ERCAN

Enver ERCAN

21 Ocak 1958 tarihinde İstanbul'da doğdu. Haydarpaşa Lisesi'nde okudu.Güneş , Sabah, Yeni Düşün, Varlık gibi gazete ve dergilerde edebiyat sayfaları hazırladı,yayın yönetmenliği yaptı. Broy, Gösteri, Milliyet Sanat, Yeni Düşün, Yeni Olgu, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayımlandı.

1980 sonrası şiirimizde beliren özgün şiir adalarından; varolan sözcüklerle yeni ve şaşırtıcı imgeler oluşturuyor, söyleyişi akıcı ve rahat, tedirginlik barındırmıyor; yaşamla ve şiirle hesaplaşmasını sürdürüyor.

YAPITLARI

Eksik Yaşam (1977)
Sürçüyor Zaman (1988)
Geçtiği Her Şeyi Öpüyor Zaman (1997)

ÖDÜLLERİ

1997 Cemal Süreya Şiir Ödülü
1997 Yunus Nadi Şiir Ödülü

10.5.5.3 GÖK YÜZÜNÜ ÇEVIR BANA

GÖK YÜZÜNÜ ÇEVİR BANA
bende bulduğun benim de aradığımdı
sarmaşıp inceldiğimiz o nokta
hadi tut elimden gezdir sokaklarını
ansızın yakalan sağnağıma
akşam kendini karartırken geliyorsun
komşular kimbilir ne diyor

günü soyunup beni giyiniyorsun
parmakların ışıkları dinlendiriyor
gök yüzünü çevir bana
gezinsin tutkunun alevden dili
uçarken çıkardığın o ses var ya
bütün sözcüklerin özeti gibi
tanrı bu geceyi korusun
Enver ERCAN

10.5.5.4 KIRLIBEYAZ

KİRLİBEYAZ
haylaz bir adamdan da başlanabilir sevmeye
Tertemiz kâğıtlara mürekkep dağıtır da
sonra gelip yıkanır teninlea
kara bir adamdan da başlanabilir sevmeye
upuzun yola düşse gece korkar da
sonra gelip sığınır gölgene
ucuz bir adamdan da başlanabilir sevmeye
tepeden tırnağa yağma durur da
hep 'bi dostluk' kalır geriye

10.5.5.5 MANZARA GÜLÜSLÜ KIZ

MANZARA GÜLÜŞLÜ KIZ
öpüşmekte güçlük çeken bir kızdı işte
üstelik düşlerimden ödü kopardı
ne zaman farlar geceyi çizse
teni sakallarımda yanardı
soruları rahatlatan bir yanıttı belki
şimdi evde olsak
ne güzel
yatıp uyumazdık derdi
ev türkçesi ışırdı sesinde
dilime dolaştıkça sözcükleri
acıyı andıran bir anı artık
odamın şaşkınlığı bundan
düştutan akşam saatlerine
usul usul damlıyor zaman
gökyüzünde tuhaf bir başdönmesi

10.5.6 ENVER GÖKÇE

10.5.6.1 1909 - 1946

1909 - 1946

(Saffet Korkut için)

Bir Saffet Hoca vardı dost bağında
Hürriyet yoktu sağlığında
Gün geldi gitti incecikken
Yiğitken, güzelken, gencecikken.
Şimdi ne kadar dost varsa arkasında
Hasatçı, öğrenci, öğretmen
Ne kadar gül varsa toprağımızda:
Daldırma gül, ak gül, gonca gül;
Ne kadar sevgili varsa arkasında:
Tiyatro, iş, kitap, şiir, marş
Yanar yanar ağlaşır cümlesi,
Çoban ateşi hatırasında.
Gavur müslüman demezdi
"Kendisi için bir şey istemezdi"
Yatak ölümü beklemezdi"
Gitti vadesiz, gencecikken
Yiğitken, güzelken, incecikken
Ölüm, adın kalleş olsun!
Enver GÖKÇE

10.5.6.2 39 HARBI

39 HARBİ

Gitsem de gitsem...
Bir an için terk-i diyar etsem
Biliyorum şu giden yoldur
Nehirdir, ordudur
Ve insanlara ait bir macera, bir sefer
Ama
Hicret mi, zafer mi, bozgun mu görsem
Görsem
Dost dediklerime zincir vuranlar kimdir?
Açık ve Türkiyeli avuçlarımı
Sıcak sakladım
Buz tutmuş

Eller içindi,
Şimdi sargısız, merhemsiz, çaresiz geliyorum
Şarapnel yarası kollar!
Şimdi uzaklardan teklifsiz ve senin için geliyorum
Kurşun yaralarından haber beklediğim
Yabancı değilim yoksa
Bir tanışmazlığım vardır
Ve unutulmuşluğum.
Çıksam, çıksam dağ olsa da yücesine
Duyar mıyım, duyar mıyım top seslerini
At boynundan aşan yiğidim
Şu terkedilmiş toprak
Şu yanan köy
Şu devrilmiş araba
Şu tank altındaki
Senin sevdiklerin mi?
Kömür işlenirdi,
Kalem oynardı, yol döşenirdi,
Güneşe selam durulurdu,
Her gün başında
Varsam görsem
Görsem her şey yerli yerinde mi?
Sana düşman oldum
939 harbi
Beni dostlarımdan ettin,
Beni mahzun ettin
Sefil ettin
Şair ettin!
Sana bin teşekkür
Büyük ızdırap
Bana sevmeyi
Bana hakikatı
Bana insanları öğrettin.

10.5.6.3 AH LEN AH

AH LEN AH
Üşürülmüş
Yılan
Dilli

Bir
Hançerdi
Kardeşim
Yüreğime
Göğsüme
Kollarıma
"Bir
Dönüm
Mülk
Kan
Değerdi
Bizim
Buralarda
Kebanda
Ezirganda
Al
Sizin
Olsun
Helal.
Benden"
Sırtımda
Alacalı
Mintan
Boynumda
Yazma
Afilli
Kasketim
Düşmüş
Yere
Ayağımda
Kara
Kabar
Ayağımda
Soğuk
Kuyu
Lastiği
Boynu
Buruk
Kalmışım
Böyle

Ah
Len
Ah.

10.5.6.4 AND OLSUN SART OLSUN

AND OLSUN ŞART OLSUN
Ben
Böyle
Taşların
Çukurların
İçinde
Kalmışsam
Yalnızsam
Hor
Görülmüşsem
Arkasızsam
Ve
Böyleyse
Bahtı
Siyahım
Yemin
Kasem
Olsun
Ve
And
Olsun
Şart
Olsun
Yerde
Kalmaz
Ahım.

10.5.6.5 AGIT

AĞIT
Teller iletmez haber, direkler devrileli
Kara habercidir göklerde kuşlar görüleli.
Anam, bacım yok içinde, neremdir yareli?
Adapazar! Erzincan oldun, türkülerdesin;

Bir bahar akşamında ölün, yüreklerde yasın,
Şahan mı vurdu kolun, yaralı turna mısın?
Doyulmaz dünyada; insanın çilesi ölüm.
Ne çare, geldi türküler yakılası ölüm
Ah! böyle mi kahredilir? Yıkılası ölüm.
Bu muydu çarşın, mahşer mi kurmuşlar yerine?
Yine mi "çağrışak kurtlar ve kuşlar" yerine!
Karalar giymişiz kutlu kumaşlar yerine.
Gurbette yar vardı, mendili işlenilmemiş,
Tarlalar hazandır, tütüne başlanılmamış.
Bir mendil ver n'olur, çevresi yaşlanılmamış.
Ağlarım; bu yürek sevdaya uyası değil,
Türküm var: Harput, Diyarbakır mayası değil.
Garibim: İçimde Eğin'in havası değil.
Bir yaprak sarmadım yarana yaran çözerim.
Bir mısra gülmedim, dosta ağıt düzerim,
Uğruna destan yazılası, Adapazarım.
Enver GÖKÇE

10.5.6.6 BASLANGIÇ

BAŞLANGIÇ
Zaman akar, zaman geçer,
Zaman zindan içinde;
Biz mapusta gürül gürül yatardık
Yılan çıyan içinde.
Getirdiler ite kaka bir yiğit,
Ayak çıplak
Ak bir mintan içinde.
Zaman zaman içinde
Işık duman içinde
Ve raviyan-i ahbar
Ve muhaddisan-i ruzigar
Şöyle rivayet
Ve hikayet ederler kim:
Beni adem zor bezirgan içinde
Vardı bir Balaban.
....
Enver GÖKÇE

10.5.6.7 BENI

BENİ
I
Türkiye yaşanmaz oldu!
Her gün bir başka zehir.
Görmedik,
Bir bahçe, bir çiçek, bir şehir,
Görmedik bir gülen,
Hasılı bir ferah, bir rahat:
Uğruna çekilen,
Derttir, mihnettir
Senden yana olduğumuz sebeptir
Kollektif hayat!

II
Türkiye yaşanmaz oldu!
Gel gör halimiz yaman!
Haramiler, bezirganlar elinden
Aman, el aman!
Kesilmiş mümkünüm, çarem
Vay ne hal olmuş vatan!
Güzel yarim İstanbul'dan ne haber?
Dil-Tarih'ten, Emekçi'den, Sendika'dan?
Şiddetin sabahı yakındır
Dayan dizlerim dayan
Enver GÖKÇE

10.5.6.8

BU BALABANIN DÜNYADAN GÖÇTÜĞÜDÜR
Aklı karalı seçilirken su,
Aklı karalı seçilirken ova,
Aklı karalı seçilirken dağ
Çakal, kurt, kuş, yılan ve tosbağa
Ve ışırken ıpıl ıpıl üzümler

Işırken orman
Yusuf kuytuda otururdu
Gözünü kekitmeden
Eline filinta tüfek...
Karşıdan gelirdi Balaban
Ak yelek, gümüş köstek
Atı zorlayı zorlayı.
Yusuf bağırttı barutu
Yalağın kenarından :
"Al" dedi "lan"
Düştü Balaban
Karnı şorlayı şorlayı
....

10.5.6.9 BÖGÜRTLEN KÖKLERINDEN VE YARPUZLARDAN

BÖĞÜRTLEN KÖKLERİNDEN VE YARPUZLARDAN
Böğürtlen
Köklerinden
Yayla
Çiçeklerinden
Ve de
Yarpuzlardan
Pırıl
Pırıl
Cam
Gibi
Serin
Sulardan
Doğar
Çemişgezek
Suyu.
İçinde
Gezer
Üçbuçuk
Dört
Kiloluğu
Alabalığın
Alabalık
Kılçıksız

Lop
Bir
Ettir
Ve
Tadına
Doyum
Olmaz
Ve
Serin
Suyu
Sever
Gazel
Dökümü
Başladı
Tümcek
Yaylıma
Çıktılar
Kızartılı
Pullarıyla.
Ve
Yalarlar
Taşları
Yosunları.

10.5.6.10 BIR ALIP BIR SATICI GÖNÜL

BİR ALIP BİR SATICI GÖNÜL
Düştüm bir öylesi çekilmez derde,
Ne ölümü düşünürdüm, ne yaşamak korkusu,
Ne sır aradım herşeyde, ne gariplik var serde,
Ne kara sevda, ne sevmek ne sevilmek arzusu
Artık her şarkı dokunur bana bu şehirde.
Hasret nedir bilmezken o kadar
Şimdi, her an, her yerde gurbetteyim.
Çünkü daha görmediğim güzellikler var,
Öyle bir yürek koymuşlarki içime neyleyim,
Her yere gönlümü vermeden geçemem dostlar!
Ben deli miyim bilmem mi neler ettigimi.
Bir han köşesinde yatmayınan Kerem diyorlar,
Ne tuhaf bu insanlar derdini dökmeyinen

Çaresiz derde bulunmaz merhem diyorlar,
Ah.. bir alıp satıcı gönlüm var gezer çarşı çarşı,
Başım güneşe düşmüş yanmayı öğrenir.
Nolur böyle duradursun cama güneşe karşı,
Gönül heryerde bir kardeşim güzel heryerde bir..
Enver GÖKÇE

10.5.6.11 BIR KALLES DÜZENCI GECEDEN

BİR KALLEŞ DÜZENCİ GECEDEN
Karlı
Dağlar
Of
Dediler
Of
Dedi
Cilo
Of
Dedi
Munzur
Of
Dedi
Ağrı
Ve
Keşiş
Ve
Süphan
Dağı
Of
Dediler
Of
Dedi
Toroslar
Ormanlarımız
Limanlarımız
Şehirlerimiz
Ve
Bilcümle
Nehirlerimiz
Of

Dediler
Bu
Terazi
Bu
Ülker
Tanıktırlar
Geçtiğinizi
Gördüler
Hışımla
Ve
Dolu
Dizgin
Bir
Kalleş
Düzenci
Geceden
Ve
Batak
Göllere
Karanlık
Göllere
İlle
Görkemli
Yalnızlığında
Gökkubbenin
Hey
Benim
Kara
Sevdam
Kalleş
Kaderim.

10.5.6.12 BIR MILLI KURTULUS TÜRKÜSÜ

BİR MİLLİ KURTULUŞ TÜRKÜSÜ
Zalım!
Hemi de kötü dinli gavur,
Nasıl da bağdaş kurmuş toprağıma
Gülümü harmanımı savurur!
Kara gözlerini

Sevdiğim oğlan,
Bize oldu olan
Topla Antep'i, Çukurova'yı
İzmir'i, Urfa'yı, Konya'yı,
Haydi ha!
Ne durursun Munzur!
Engini de deli gönül engini
Kutluyalım şol kurtuluş cengini
Hayını,
Kompradoru, pezevengini,
Vur
Kara yeğenim vur!
Enver GÖKÇE

10.5.6.13 BIR IHTIYAR

BİR İHTİYAR
Gidiyorlar!
Atları, terkileri,
Göğüslerinde gümüş köstekleri yoktur.
Gidiyorlar!
Baş açık, yalın ayak, ardı arkasına
Ümitten gayri ekmekleri yoktur
Sen
Vermişsin de sırtını meşeye
Koca ihtiyar!
Yolların, yolcuların
Akşamla değişen şeylerin haricindesin.
Hatıralarınla yaşıyorsun :
İşte yine
Getirdiler bohçasını önüne
İşliği, çakmağı, tabakası,
Çorabı, çakısı, ayakkabısı
Ve Zonguldak treni,
Zonguldak madeni, kömür havzası,
Çakmağı, işliği, ayakkabısı.
Ötede insanlar gidiyorlar.
İşte yine getirdiler bohçasını önüne :
Sarsan bir cigara daha
Vursalar orta telden Emrah'ı

Yüreğin tutar mı söylemeğe
Başa gelen halleri?
Bir buçuk ay gezdin dağları
Avutmadı gönlünü
Toprak kokusu, keklik kokusu, çiğdem, çiçekler.
Keklikler konardı
Bir o taşa bir bu taşa
Ha deyip de çekemediğim tetiği.
Kınasını oynatamadığın
Düğününde oynayamadığın
Körpe kuzu düştü yadına,
İndin bahçeye :
Dayadın sırtını duta.
Domatesler kızarmıştı,
Yılı değildi bal armudunun,
Adam boyunu geçmemişti tınaz
Sonra malum...
Şimdi toprağa bakamıyorsun.
Çifte salsan kara öküzü
Gözlerine bakamıyorsun.
Bütün gözler onun gözleri
Bütün çalışanların emeği,
Onun emeği,
Sonra malum...
Zonguldak treni
Kömür dağları, kömür madeni
....
İnsanlar gidiyorlar
Gurbete,
Şehire,
Kara,
Sen bir efkar gelmiş de ağlıyorsun.

10.5.6.14 BIZIM CADDELERIMIZDE DE

BİZİM CADDELERİMİZDE DE
Açmaz
Açamaz
Deme
Hiç

Bir
Zaman
Bu
Nar
Çiçeği.
Açacaktır
Elbet
Bizim
Caddelerimizde de
Bayram
Olacak
Halkın
Üstüne
Böyle
Kalsa da
Faşist
Namlular
Namert
Ellerdir
En
Sonda
Bir
Bir
Kırılacak

10.5.6.15 CEVAHIR YÜREKLILER

CEVAHİR YÜREKLİLER
Zulüm
Bayraklarına
Küffetiğimiz
Çağdı
Fırat
Akardı
Munzur
İnlerdi
Ciğerparem
Ve
Cevahir
Yürekliler

Daha
Sağdı
Ve
Malatya
Dağlarında
Keban
Deresinde
Yaban
Keçileriyle
Seğirttim
Kurda
Kuşa
Yem
Oldum
Ben
Halkın
Ulusuydum
Yani
Doğdum
Yeniden
Şimdi
Mor
Işıklı
Ağulu
Bir
Kenger
Dikeni
Oldum
Ve
Yılan
Kemiği
Boğazlara...
Döner
Ha
Dönerim
Şimdi
Alıcılar
Gibi
Düşmanın
İman

Tahtasına...

10.5.6.16 DAYAN HA YIKILMA

DAYAN HA YIKILMA
Acı
Bir
Rüzgardır
Eser
Dağlardan
Ovalardan
Kapkara
Kanını
Kurutur
Yoksulların
Sonra
Kıtlık
Pahalılık
Ve
Faşizm
Dayan
Ha
Yıkılma...
Ülkemiz
Yoksul
Ülkemiz
Fakir
Ve
İşçiler
Öğrenciler
Düşer
Yanyana
Düşer ya
Vatanın
Bir
Yanı da
Ölür.
Ve Şahin Aydın
Kerim Yaman
Böyle

Düşüyorsa
Bir
Bir
İnsan
Daha
Özgür
Olsun
Diyedir.

10.5.6.17 DOST

DOST
Ben berceste mısraı buldum
Hey ömrümce söylerim
Gözden, gezden, arpacıktan olsun
Hey ömrümce söylerim!
Bizsiz Ilgaz'ın çam ormanları güzel değildir.
Hayda günlerim hayda
Sırtını düşmana verdikçe
Murat dagları güzel değildir,
Dost dost ille kavga!
Biz olmasak gökyüzü, biz olmasak üzüm,
Biz olmasak üzüm göz, kömür göz, ela göz;
Biz olmasak göz ile kaş, öpücük, nar içi dudak;
Biz olmasak ray, dönen tekerlek, yıkanan buğday,
Ayın onbeşi;
Biz olmasak Taşova'nın tütünü, Kütahya'nın çinisi,
Yani bizsiz
Anne dizi, kardeş dizi, yar dizi
Güzel değildir.
Gel günlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan!
Adana'nın pamuğu dokumada;
Diyarbakır, Afyon, Kütahya fabrikada
Ümit işkencede mahzun
Tenim, ayaklarım uryan

Ekmek işkencede mahzun
Ve Divrik'in demiri arabada
İşçi-köylü ve işçi birarada
Söyle türküler yadigarı kardeş
Söyle ağrılar yadigarı kardeş
Neden alınterleri
Nimetler, haklar haram oldu sana
Gel gunlerim gel de dol
Gel Aydınlım İzmirlim
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan
Sana selam olsun
Hürriyetlerin meçhul olduğu dünya
Canım Türkiye,
Memleketimiz!
Calısşn halklarıyla ümmi
Calışan halklarıyla garip,
Irgadı, esnafı, madencisi, iptidai aletleri
Kadınları, erkekleri, hapishaneleri;
Başı boş suları, dumanlı vadileri, yoz topraklarıyla,
İşşizleri, realist şairleri, mücahitleri,
Sokak şarkısı, keten helvası,
Akşam Haberleri satanlarıyla memleketim
Sana selam olsun
Sürgünler, mahkumlar, hastalar
Alacağın olsun
Seni İstanbul seni
Seni Bursa, Çankırı, Malatya,
Sizlere selam olsun üniversiteler!
Öğretmenleri alınmış kürsüler,
Öğretmenler
Sizlere selam olsun
Hürriyeti yazan eller, dizen eller
Sizlere selam olsun makineler
Entertipler, rotatifler, bobinler
Bu gülünç, aşağılık,
Namussuz şeyler dışında,
Sana selam olsun

Zincirin zulmün kar etmediği,
Kırbacın kar etmediği
Büyük tahammül!
Gel günlerim gel de dol!
Gel Aydınlım, İzmirlim,
Gel aslanım Mamak'tan
Erzincan'dan, Kemah'tan
Düşmanlar selam ister
Gözden, gezden, arpacıktan
Enver GÖKÇE

10.5.6.18 DÖNERDI TÜRBINLER DÖNER

DÖNERDİ TÜRBİNLER DÖNER
Salkım
Salkım
Tan
Yelleri
Estiğinde
Ve
Sular
Suları
Dövende
Gümbür
Gümbür
Işık
Düşerdi
Hançerlere
Karşın
Işık
Düşerdi
Ve
Dönerdi
Türbinler
Döner.

10.5.6.19 Enver GÖKÇE

Enver GÖKÇE

1920 yılında doğmuşum. Ankara'ya gelişimiz çok soğuk, hemen hemen kışın

yeni başladığı zamana rastlar. O zaman dokuz yaşındaydım. Yağmurlu bir günde köyden ayrıldık. Arapkir'e ordan da Hekimhan, Kangal yoluyla Sivas'a kadar kara yoluyla ve kış vaktinde yolculuğumuzu sürdürdük.

Ulaşım yolları iyi değildi. Hatta o koşullarla zor ilerliyorduk. Ve hayvanlarla geliyorduk. Hanlarda yata yata. O zaman uzun bir yolculuktan sonra, on bir günde Ankara'ya gelebildik.

Ankara yeni kurulabilen on beş bin nüfuslu küçük bir kasaba görünümündeydi. Şehir bugünkü Ulus veUlus'taki heykel çevresinde ve Samanpazarı denen yer etrafında, Ankara Kalesi'nin çevresinde toplanıyordu.Bundan böyle burada yaşayacaktık.

Derken 929 yılında o zamanlar, Ankara'da Hüseyin Avni isminde bir zatın yönettiği hususi bir ilkokul vardı.Oraya paralı girip okunuyordu. Okullar yeni başlamıştı. Ben gecikmiştim zaten. Bu okula kayıt oldum. İlk okulu burada okudum ve bitirdim. 935 ve 936 yıllarında Cebeci ortaokuluna devam ettim. Lise tahsilime gene Ankara'nın Gazi Lisesi denen ünlü okulda devam etmiştim. 939 yılında öğrenimimi tamamladım.

Bu yıllarda yeni yeni okuyor, tadalıyor, gelişiyor ve kendimi yetiştiriyordum. Ta ilkokuldayken bu sevgi içimize atılmıştı. Celalettin Tevfik Bey adlı bir öğretmenimiz vardı. Bu öğretmen bana kendi derslerinde eski şairlerden (N. Kemal ve başka şairlerden) ünlü şiirler okur ve okuturdu. Bana şiirin güzelliklerini anlatırdı.Bu öğretmene karşı, bana okuma sevgisi aşıladığı için, saygım büyük olmuştur. Yine Gazi lisesinde edebiyat derslerine Fevziye Abdullah ve İsak Refet gelirlerdi. İsak Refet edebiyat hocamız oldu. Bu hocalar beni yönlendirdiler edebiyata. Ben de mümkün mertebe faydalandım. Bu hazırlıklarla Üniversite yaşamına başlamış oldum. Dil Tarih Coğrafya Fakültesinde Türkoloji adlı bir bölüm vardı. Burayı seçtim.

İşte Üniversiteye devam etmem sırasında, daha doğrusu devrimci fikirlere olan yakınlığım dolayısıyla, fakültenin ilk yıllarında itibaren, bazı derneklere ve yatınlara yöneldim. Bunlarla bağlantı kurdum.

Ülkü dergisi adlı ünlü Halkevi dergisinde çalışmaya başladım. Görevim düzeltmenlik ve dergi çıkarma tekniği üzerineydi. O zaman dergiye Ahmet Kutsi Tecer ve Bedrettin Tuncel yön veriyorlardı. İdare kısmında Ahmet Serdaroğlu adlı sevdiğim bir insan çalışırdı.

Dergiye, Nurullah Ataç, Ahmed Hamdi Tanpınar, Ahmet Kutsi Tecer zaman

zaman uğrarlar ve konuşurlardı.

Ben bu arada, gene Ankara'da çıkan bir dergide, bir şiir yayınlamıştım. Bu şiir Ahmet Kutsi Tecer tarafından görülerek beğenilmemiş, (bu şiir, "Köylülerime" adlı ve "Dost Dost İlle Kavga" adlı kitabımda yayınlanan şiirdir.) bana Ahmet Kutsi Tecer tarafından şiirin çok kötü olduğu söylendi. Benim şiiri bırakarak düzyazı yazmam istendi. Ben de o zaman, Ahmet Kutsi Tecer'e "ben daha kötüsünü de yazarım" diye güya esprili olarak cevap vermiştim.

Ülkü'de birkaç yeni arkadaş tanıdım. Bunlardan bir tanesi Sefer Aytekin'di. O zamanlar çok devrimci bir rol oynayan Sefer Aytekin hayatımda unutamadığım insanlar arasındaydı.

O zamanlar Ankara'da bulunan Arif Damar (Arif Barikat) ve bugün de edebiyatımızın bilinen kişilerinden Mehmet Kemal de benim ilk edebiyat arkadaşlarımdır. Mehmet Kemal'le aynı mahallede otururduk. Benim ilk arkadaşlarımdan birisidir. Yine Ceyhun Atuf Kansu'da daha ilkokul çağında, belki de ilk tanıdığım en eski arkadaşlarımdan birisidir. Kendisiyle Hususi bizim mektepte beraber okumuştuk. Bu arkadaşlardan sonra şair Niyazi Akıncıoğlu'nu tanıdım. Bunlar "On Beşinci Yıl" isimli kahvenin devamlı sakinlerindendi.

Belirli hocalar dışındaki hocalarla ilişkimiz her şeyden önce bir talebe hoca münasebetinin dışına çıkmazdı. Yani siyasi bakımdan yahut diğer yönlerden herhangi bir fikir alış verişinde bulunmak olmazdı. Yalnız devrimci hocalarımızdan, Pertev Naili Boratav, Behice Boran, Niyazi Berkes ve karısı Mediha Berkes'le aramız gayet iyiydi.

O sıralarda gene dergi ve gazete çıkarırken bir çok matbacı, mürettip işçi arkadaş tanıdım. Bunlardan bir tanesini hiç unutamam. Bu Hasan isimli işçidir. Ve sonra adına "Mürettip Hasan" isimli şiiri yazdım. Çok iyi, Anadolu Halkından bir gençti Hasan. Hasan'la daha sonra 951 büyük tevkifatta da karşılaştık. Onu da tutup getirmişlerdi. Zavallı Hasan beş seneye mahkum olmuştu ve veremdi de. Sonunda çok yaşamadı zaten.

O zamanlar gençtik, sıhhatliydik tabii. Her işi benimseyerek yapıyorduk. Bu yüzden bizim derginin çıkışında mesela Ant dergisinin çıkışında, ortaya getirilişinde büyük yararların olduğu doğrudur. Ve bu işleri hiç bir şey beklemeden, kendiliğinden ve tabii olarak yapıyorduk.

Sanatçılık ilişkilerimiz gelişmeye başladı.

Ben gençliğimde de kesin olarak içki taraftarı değildim. Bu yüzden o zamanki

ünlü Ankara meyhanelerinden hiç birine gitmedim, gitmezdim. Ve arkadaşlarımı da bu yerlere gitmekten men ettim.

Yine bu devrede ünlü halk ozanları, Aşık Ali İzzet, Aşık Veysel, Habib Karaaslan gibi temiz şairlerin hepsiyle teker teker tanıştım, ilgilendim. Onların gerçekten temiz bir halk yüzleri vardı. Ve bu taraflarıyla az çok ilgilendim ve temaslar kurdum.

O gün iki şey vardı ortada benim için. Bir yanda **Garip** hasta sanat anlayışı diğer yanda dinamik halk edebiyatının yüzü. Bunlar karşı karşıya getirilince ben elbetteki kendi sınıfımdan gelme halk ozanlarından taraftım. Bu yüzdendir ki o devrede bu şairlerin yanında olmam. Nitekim halk ozanları bu işte gerçek yerlerini göstermişler ve her zaman doğrunun ve güzelin yanında olmuşlardır.

Biz tavrımızı belirlemiştik.

945 yılında yani Garipçilerin edebiyatımıza egemen oldukları bir çağda dergi yayınlamaya ihtiyaç duymuştuk. Bu devre henüz toplumcu akımı güçlendirmeye çalıştığımız bir devreye rastlar. Orhan Veli ve arkadaşları o zaman devrimci şiirleri yoksayan ve yozlaştıran bir çalışma içindeydi. Ve bu sebeple biz Ant çevresine, küçük bir topluluk da olsak, devrimci sanat sorumluluğunu üstlenmiştik. Daha evvelden Yeni Edebiyat dergisi tarafından yürütülen akımın mümessili olarak karınca kaderince çalışmalarımızı sürdürüyorduk. Bu anti-faşist ve devrimci bir gençlik ve onun devrimci sanatı etrafında yeni bir akımın mümessili toplumcu sanatı ortaya çıkarmayı amaçlayan gençlerdik denebilir.

Bizim varlığımız aslında önemsizdi, küçüktü, ama doğruydu. Biz bu doğrudan dolayı bir aradaydık.

Bu sırada Nurullah Ataç ve arkadaşları bizim bu tutumumuzdan habersiz gibi görünüyorlardı. Bizim adımızı yoksaymak için ellerinden geleni yapıyorlardı. Rahmetli Nurullah Ataç yalnız kendi dar çevresinde ve Orhan Veli etrafında yaygara koparıyordu.

Bu devredeki edebiyat çalışmalarımızın yararlı olduğu kanısındayım. Buna rağmen onların bu tavrı yüzünden bir çok yetenekli genç körelip gitti. Hatta denebilir ki Nurullah Ataç ve arkadaşları bu devrede bizim bu sınıfsal karşı koymamıza, güçlenmemize, bilemeden yardım etmişlerdir.

O günkü tavrımızın sadeliği ortadadır.

948 yılında, o zaman anti-faşist bir dernek kurmuştuk. Türkiye Gençler Derneği

davası denildi bu davaya. Bu derneğin yüz elli kadar üyesi olmuştur. Ve harp sonrası devresinin bir parçasıdır.

Dernek her türlü anti-faşist ve demokratik fikirli genci bir araya getiriyordu.

Derneğin Ankara Denizciler caddesinde bir ahşap evde merkezi vardı. Faaliyetleri arasında halka her türlü yardım vardı. Örneğin, halkın hasatına bilfiil iştirak etmek, katılmak gibi faaliyetler bunların arasındaydı.

Hatırladığıma göre, o zaman dernek, içlerinde ben de olmak üzere, sekiz on üyesi bir İstanbul Ankara arasında yürüyüş tertip etmişti. Bu Ankara İstanbul yolculuğu beş altı gün sürdü ve tamamlandı.

Derneğin bir çok yapıcı işe yönelmesi, Ankara çevresinde bulunan ırkçı Turancıları rahatsız etmeye başladı. Dernek fakülte ve Ankara çevresinde yaygınlaşmaya başlamıştı. Bu nedenle ırkçı Turancılar derneğin gidişine karşı bir takım eylemlere giriştiler. Gösteri yapmaya başladılar. Derneğin yıkılması etrafında tehditler çoğaldı.

Biz o zaman safça, yirmi otuz kişi, bir odacık yerde toplandık ve elimizde sopalarla gelenleri bekledik.

Turancılığın etkinliği çoktu o zamanlar.

Turancılar saldırdı. Dernek yıkıldı bir kaç saat içinde. Kitaplar yırtıldı. Sokaklara atıldı. Dernek üyelerinden yakaladıkları birkaç kişiyi dövdüler. Fakat dernek faaliyetine devam etti. Dernek etrafında bir takım provakasyonlar aldı yürüdü.

Sonucunda dernek üyelerinden iki kız arkadaş biri Melahat Kürşal, diğeri Nural ve ben, Mehmet Kemal Şevki Akşit tevkif edildik. Gerekçe olarak dernek üyelerinin komünizm propagandası yaptıkları ileri sürülüyordu. Bu yüzden tutuklandık. Ankara cezaevine götürülüp tıkıldık.

Üç ay devam eden sorgudan sonra hiç kimseyi mahkum edemediler. Hepimiz beraat ettik. Böylece üç ay boşu boşuna geçti.

Bu devre hapishanede bir kaç tane şiir yazdım. "Görüşmeci" isimli şiir bu devrenin mahsulüdür. Görüşmeye arkadaşlarım kendi ailemden kızkardeşim gelirlerdi. Bu şiiri daha sonra "Görüş Günü" adıyla yayınladım.Gene bu devrenin anısı olarak "Fakültenin Önü" adlı şiir, bu gösterilerden sonra yazılmıştır.Bu şiirde olayları günü gününe yansıtan en iyi bir şiirimdir.

Bu sırada memlekette büyük bir umut başlamıştır. Demokrat parti memleket için büyük bir ümittir. Ve Türk halkı da Demokrat Parti madrabazlarının peşinden gitmektedir.

Benim kişisel durumumsa, fakülteyi bitirmişim, iş arıyorum. O zaman Milli Eğitim Bakanı olan Tahsin Banguoğlu benim üniversiteden hocamdır. İş için müracaat ediyorum. Bana verilen cevap bir sürü bahaneden sonra yine de beklememdir. Nihayet işten ümidimi keserek başka bir ekmek parası kazanmak için yeniden çeşitli işlere girişiyorum.

Bu arada İstanbul'da Yurtlar Müdürlüğünde bir işe talibim. Neticede Yurtlar Müdürlüğünde yönetim memurluğu işini alıyorum.

Yurtlar müdürlüğünde görevime 1950 yılının içinde, ekim ayına doğru başladım. İlk görevim Çarşı Kapı öğrenci yurtlarındaydı. Daha sonra çalışmalarım beğenilmiş olacak ki, bir çok yurtların kuruluşunda görev aldım. Çarşı Kapıdan sonra Yıldız Teknik okulu yurdunda yeni görevime başladım. Bu arada kısa bir müddet için Denizcilik yurduna ve tekrar Kadırga Öğrenci yurduna atandım. Bu devre benim hayatımda çok önemli bir devredir.

Bu devre 951 tevkifatının başladığı devredir. 951 Tevkifatı İstanbul'da Ekim ayında başlatıldı.

Gazetelerde okuduğumuza göre Sevim Tarı isminde bir kadın Paris'e giderken yakalanmış. Bunun üstünden bir süre geçti. Bundan sonra, buna dayalı olarak Tevkifat başlamıştı. Ben de bir kaç öğrenciden sonra Eylül'e doğru tutuklandım. O zaman kadırga öğrenci yurdunda bulunuyordum. Daha önce yurt binasında kaldığım odanın arandığını, didik didik her tarafın araştırıldığını görmüştüm. Bu olayın üzerinden bir hafta geçti ki, tutuklanma günüm geldi.

O zamanlar İstanbul 1. şubesi geçici hapishane olarak kullanılıyordu. Teker teker o günün devrimcileri ve demokrat fikirli gençleri alel acele tutuklanıyordu.

Aşağı yukarı tevkifat için bütün hazırlıklar bitmiş olacak ki, büyük darbe indi. TKP Tevkifatı denilen meşhur 951 Tevkifatı olayı başlamış oldu. Bu tevkifatta alışılmamış bir çok yıldırma yöntemleri uygulandı.

Gene tabutluklar, falakalar ve her türlü insanlık dışı işlemler yapıldı. Ve sonuçta yüz altmış sekiz insan askeri mahkemede yargılandı. Gereği şekilde hepsi de cezalandı. Ben şahsen bu davada hiç bir fayda görmediğim için avukat bile tutmadım. Ayrıca bir çok gene hapishaneden tanıdığım insanlar da savunmalarını kendileri verdiler. Epeyce direndik. Fakat sonuç olarak şunu

söyleyeyim, yüz altmış sekiz kişi bu davada hepsi hüküm giydiler. Bunların isimleri ve aldıkları cezalar yayınlanmıştır.

Ben savunmamı kendim yaptım. Hatırladığıma göre o zaman çok iyi bir savunma hazırlamıştım. Yapılan isnatları reddettim. Bazı arkadaşlarımla olan temaslarımın kanuni olduğunu gizli bir örgüt tarafından yönetilmediğimi iddia ettim. Fakat kaale alınmadı.

Ben savunmamın özünde Marksizmi istediğimi beyan etmiştim. Mahkeme bildiğini okudu. Sonuçta yedi seneye mahkum edildim. Ayrıca bu cezanın üçte bir bölümlük kısmı kadar da sürgün cezam vardı. Böylece mahkeme sonuçlandı ve herkesi ceza evlerine dağıttılar.

İlk toplandığınız yer İstanbul 1. Şubeden sonra Harbiye cezaevine, tekrar İstanbul 1.Şubesine ve Yıldız'daki Güvercinlik adı verilen eski bir binada tutuklu kaldık. Böylece iki yıl 1.Şube bir yıl da ....

İleri cezaevleri statüsüne göre bütün Türkiye Hapishanelerine dağıtılmış olduk. Son parti Adana cezaevine gönderildik. 1.Şubede kaldığım zaman içinde işkence yapıldı. Havasız ve hatta ekmek ve su bile verilmediği günlerde iki yıl birinci şubenin ünlü odalarında gün geçirdik.

Bu arada içerde, bir çok kanunsuz işlemlerin yapıldığı doğrudur. O sırada ruhi depresyon geçirenlerin ve intihara yeltenenlerin sayısı da oldukça kabarıktır.

Adana'ya kadar parmaklarımızdan ve ellerimizden kelepçeli olarak getirildik. Siyasi koğuşa yerleştirildik. Adana'da Zeki Baştımar, Mihri Belli, Şevki Akşit de bulunuyordu.

Yedi yıl Adana'da tamamlandı. Adana cezaevinden sürgün yerime gönderilmek üzere salıverildim. Sürgünü geçireceğim Çorum'un Sungurlu kasabasına geldim.

Her gün Sungurlunun bir karakolunda İspat-ı vucut ediyorduk, kendimiz gösteriyor ve imza atıyorduk. Kalacak yerimiz yoktu, iş yoktu. Halimiz Allaha kalmıştı. Böylece sürgünümüz devam etti.

Neden sonra ordan başka bir yere, iş bulabileceğim bir yere naklimi yaptırmayı istedim. O zaman Sungurlu mahkemesine başvurarak Ankara'ya naklimi istedim. Böylece sürgünün bir kısmı Ankara'da geçti.

Hapishanede herkes kendine göre bir işle meşgul olurdu. Günlük hapishane hayatının dışında benim işim gene sanat oldu. Şiirle uğraşıyordum. Bu arada

benim önemli yapıtlarımdan birisi olan "Yusuf ile Balaban" ı yazmaya başladım. O devrelerde böyle bir şiir çalışması yapacağım belliydi. Bir takım sıkıntılar başlamıştı ve şiirin ilk mısraları dökülmeye başladı. " Ve; zaman akar, zaman geçer, / Zaman zindan içinde. " Dizeleriyle başlayan şiir kafamda şekillenmeye başladı. Ve sonuçta otuz şiirlik bir destan kısa bir müddet içinde zannederim bir ay içinde bitirmiş oldum. Destan böylece tamamlanmış oldu. Ben de rahatlamıştım ama, asıl iş bu parçaların dışarıya çıkarılmasıydı. Neticede o işi de başardım. Destan sağ salim dışarıya çıktı. Fakat daha sonra aynı titizlik destanın saklanmasında gösterilemedi. Ve eser tamamen bugün elimden çıktı. Kayboldu. Bugün destanın elimde kalan parçaları arasında sonradan, Başlangıç, Uy Kirpi Kız Kirpi, Bu Balaban'ın Dünyadan Göçtüğüdür, ve Kirtim Kirt adlı son bölüm kalmıştır.

Destanı birçok arkadaşım okumuştur. Dışarda da okunmuştur. Elden ele geçtiğini de öğrendim hatta. Destanı Ahmed Arif de okumuştur.

Hapishanede günlük çalışmalarım arasında Fransızca da önemli bir yer tutar. Orhan Suda ile o zaman aynı ranzada kalıyorduk. Bana dil bakımında çok yararları dokunmuştur. Orhan Suda ile hergün aynı ranzanın etrafında günümüzü geçirirdik. Ve çalışmalarımız bitince akşamları volta atardık. Böylece günler akıp geçti.

O zamanlar edebiyatla uğraşan Hilmi Akın, Arif Ünal (Ahmed Arif) ve ayrıca saz çalışmalarına devam eden Ruhi Su ve devlet tiyatrosundan şimdi rahmetli olmuş Ulvi Uraz ve Kemal Bekir gibi ünlü sanat adamları bulunuyordu. Şükran Kurdakul da o zamanlar tutulup getirilmişti. Sonuçta o da üç sene sekiz aya hüküm giydiği için cezasını geçirmeye çalıştı aynı hava içinde. Değerli bir gençti.

Süleyman Ege ile İstanbul sokaklarını, Beyazıt'ı karış karış her gün gezer dolaşırdık. Adnan Menderes'e karşı yürütülen miting be gösterileri izlerdik. İşte tam bu sırada yani 28-29 Nisanda Beyazıt'ta bir takım gösteriler yapıldı.Aynı gün de Turan Emeksiz'in öldüğü yahut ta ertesi gün Beyazıt meydanı hınca hınç doluydu. "Turan Emeksiz" adlı şiirim bu devrede yazılmıştır.

Bu gösteriler her gün devam ediyordu.

Bizler de birkaç işçi arkadaşla habire Beyazıt meydanının etrafında dolanıp duruyorduk.

Bir gün evimden alınarak götürüldüm. Olaylardan korkan eski yöneticiler, ve

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı bir liste yapmış. Bu listede adımız vardı. Tutuklandık. Bizim kendi istediğimiz bir yere ama sıkıyönetim dışında herhangi bir bölgeye gitmemiz teklifi yapıldı. Ben o zaman, kendi memleketim diye, bildiğim ülke diye ve bunca uzun süren hapislik ve sürgünden sonra biraz nefes alırım diye Erzincan'ı seçmiştim. Zaten Ankara, İstanbul ve İzmir dışında bir yer seçmemiz gerekiyordu. Böylece Erzincan'a gitmeye karar verdim. Uzun bir yolculuktan sonra Erzincan'a geldim. Birkaç günüm şurda burda gözaltında tutularak geçti. Yollarda bir değişiklik olmadığı için, köyüme çok zahmetli gelebildim.

O zamanlar köyden birkaç kişi bu işten sevinmez göründülerse de, çoğunlukla kendi halkım tarafından gayet iyi karşılandım. 27 Mayıs devrimi başladı. Köyün radyosundan devrimin yapıldığı okundu. Menderes'in de yakalandığı okundu.

Bundan sonradır ki, şuraya buraya sürülen arkadaşlar da özgürlüklerimize kavuşmuştuk. Böylece ikinci sürgün de bitince hayat kavgasının içinde kaldık.

Eskiden beri tanıdığım Fethi Giray bir günlük gazete çıkarmaya başlayınca ben de iş için müracaat ettim. O zamanlar için küçük bir parayla gazetenin düzeltmenlik görevine başladım.

Bu gazete küçük trajlı bir reklam gazetesiydi. Bir ara İsmail Gençtürk isimli genç bir delikanlı da bize yardımcı olarak yanıma verildi. İsmail Gençtürk herhaliyle bir memleket çocuğu olduğu belliydi. Biz onunla altı ay kadar beraber çalıştık. Nihayet gazete 963 yılına doğru kapandı.

Bu arada bozulan sağlığımın tedavisi için kaplıcalara gittim. Haymana, Kızılcahamam ilçelerindeki kaplıcalardan şifa aradım.

Gazete kapanınca yeniden işşiz kaldık.

Pablo Neruda çevirilerini sürdürüyordum.

Neruda bilindiği gibi dünyanın en büyük şairlerinden birisidir. Şiirle uğraşmam dolayısıyla Neruda'ya eğilimim güngeçtikçe artıyordu. Neruda çarpıcı ve büyük bir ozandır. Dünyayı ve insanları seven birisi. Başından da büyük olaylar geçmiştir. Gizli yaşadığı, sürgünde kaldığı yıllar olmuştur. Büyüklüğü biraz da buradan gelmektedir. Benim ona ilgim de bu bazı yakınlıklarımızdandır.

İstanbul'a gittim. Daha önceleri de gitmiş olmama rağmen, İstanbul'u pek tanımıyordum. Yerleştim. Hatta Menekşe'den bir ev de tuttum. Bir çok çalışmam olacaktı. Çevirileri de hızlandırmıştım.

Ant dergisiyle de bir ara ilişkim oldu.

Bir spor dergisinde de düzeltmen olarak çalışıyordum.

Bu dönemde en önemli iş diyebileceğim çalışmam, Meydan Larus'taki çalışmamdır. Bu işi bana Yaşar Kemal bulmuştu. Yaşar Kemal eski bir dosttu. Çevresi de şimdi genişti. Bu iş beni çok rahatlattı.

Bu iş kısa sürdü.

Sakıncalılığımızdan dolayı dergiyle ilişiğimiz kesildi. Bu kararı o zaman bana derginin önemli bir yönetmeni olan Günay Akarsu isimli arkadaş tebliğ etti.

İstanbul'da çocuk yayınları yapan bir yayınevi vardı. Bu yayınevinin Dünya Masal ve Efsaneleri adlı bir dizisi vardı. Çin, Hint, Eski Mısır gibi dünya uluslarının masal efsane kolleksiyonlarını çevirdim. Yedi sekiz kitap tutuyordu. Basılmak üzere hazırlıklar yapılmıştı. Ekonomik sıkıntılar başgösterince, kendi köyüme yerleşmem gerekiyordu. İstanbul'a veda ederek kendi köyüme yerleştim. Kitapların basılıp basılmadığı konusunda bilgi alamıyorum. Bir kazık daha atılıyor bize.

Her yıl kış aylarında köyümde bulunuyordum. Yazları gezebileceğim zamanlarda dışarı çıkıyordum. Ankara, İstanbul gibi şehirlere geliyordum.

Bu arada şiir üzerindeki çalışmalarım ve çevirilerim devam etti.

Ben sınıf edebiyatı yapıyorum.

Türk halkının hayatın her dönemde aktif olan, güzel olan, büyük olan bu halkın sanatını yapmaya çalışıyorum.

Bence sanat herşeyden önce bu sınıfın yaşam kavgasındaki gücünü kudretini ortaya koymasındadır.

1940 yılına gelinen zamanlarda Türkiye'de çeşitli sanat görüşleri varolmuştur. Bilhassa endüalist sanat biçimine karşı ve toplumcu yanı olan cereyanlar bu devrede etkili olmuştur. Gayet tabi olarak bu toplumcu yanı kuvvetli olan akımın içindeydim. Ve içinde olacağım. Hani eski bir söz vardır: İnsan nasıl yaşarsa öyle düşünür. Bu çok doğrudur. Yani düşüncesini, yani bilincini onun sosyal hayatı, sosyal pratiği belirler. İnsana kendi çevresinde olan ilişkiler gene diyalektik bir bakışla açıklanabilir. Sanat ise daha karmaşık bir olaylar zinciridir. İyi, başarılı bir eseri meydana getirebilmek için önce sosyal bir içerik, sonra da estetik bir kılıf zorunludur.

Sosyal içeriği ve estetik yönü kuvvetli eserler ancak başarılı olur. Ben büyük sanatçılarda bu içeriği ve estetik yanın kuvvetli olduğunu görmüşümdür. Örneğin, Nâzım'da ve Neruda'da bu sosyal ve estetik yönler bir bütün halinde ortaya konmuştur. Güzel ve kuvvetli olmak buradan gelmektedir.

Bir sanatçının doğru, devrimci bir yönde birşeyler verebilmesi için, pratik ve teori arasındaki işbirliği daima gözönünde tutması gerekir. Dünyayı ve olayları ancak diyalektik metodun ışığında kavrayıp yorumlayabiliriz.

Sanatla bilinçle duyarlık arasında tam bir uyum olmalıdır. Ne salt bilinç ne salt duyarlık tek başına yeterli değildir. Bir sanat eserinden, devrimci sanattan söz ettiğimizde, devrimci bir görüş açısında hareket ediyoruz. Yani dünyamızı insanca yaşanacak bir hale getirmek için şiiri ve sanatı sosyo-politik bir mücadelenin tanımlayıcı araçları olarak görüyoruz.

Baştan bakıldığında asıl mesele, insanın görüşlerinde kararlı olmasını meydana getirmiştir. Sadece namuslu olmak da yetmez. Sonuna kadar hem namuslu hem de sapına kadar bilinçli olmak şarttır. Gerçek sanatçı, pazarlıkların, küçük hesapların insanı değildir ve olamazda.

Şimdi benim yapmak istediğim bir iş var. 951 Tevkifatını yazmak. Eğer sağlığım el verirse, ömrüm vefa ederse, 951 Tevkifatının destanını yazacağım. Bunun için kafamda bazı tasarılarım vardır. Eğer bu işi başarabilirsem çok mutlu olurum.

İyi bir sanatçı olmak için önce, kendini halkını sevmesi daha doğrusu bu halkın içinden bu halkın en devrimci sınıfına bağlılık göstermesi içtenlikle bunu yapmak şarttır.

Hayatı tüm yönleriyle seveceksiniz.

İyilik kötülükleriyle, pisliğiyle, fakat seveceksiniz.

Suyunu, dağını, toprağını, çevreyi de kendisi kadar her şeyini seveceksiniz. Bunu sevdiğiniz bir sürede, bunları yapıtlarınıza geçirebildiğiniz ölçüde büyük ve yol gösterici olacaksınız.

Ben, Türk halkının içinden çıkmış, halkımızın özelliklerini yapıtlarımda yansıtmaya çalışan genç sanatçı arkadaşlarımı şimdiden kutlarım.

Ankara 1977 - 1980

Enver GÖKÇE

Enver GÖKÇE 19 Kasım 1981 tarihinde Ankara'da yaşama veda etti.

10.5.6.20 GELMEYEN BAHAR

GELMEYEN BAHAR
Gel kardeşim, gel beri
Hey kurt hey kuş hey börtü böcek
Ah gidenler gelir mi geri
Açar mı bugun dört bahardır kanayan çicek
Demek
Daha bizim yaşımızda
İnsanlar ölecek.
Enver GÖKÇE

10.5.6.21 GÖK MUSTAFA

GÖK MUSTAFA
Hüseyin anlatıyordu
Bir candarma gelmiş bizim köye
Keşkek komuşlar önüne yemiş
-Sevmemiş-
Bal komuşlar parmaklamış
-Sevmemiş-
Bir Gök Mustafa varmış
-Sağ mı bilmem-
Gülü gülüvermiş de candarmaya
"Neyliyek ağa,
Sana yumurta mı pişirek?"
Demiş.

10.5.6.22 GÖRÜS GÜNÜ

GÖRÜŞ GÜNÜ
Bugün görüş günümüz
Dost kardeş bir arada
Telden tele
Mendil salla el salla
Merhaba !
İzin olsun hapisane içinde
Seni
Senden sormalara doyamam
Yarım döner cıgaranın ateşi
Gitme dayanamam
Enver GÖKÇE

10.5.6.23 GÖZE GÖZ DISE DIS

GÖZE GÖZ DİŞE DİŞ
Haydı
Ha
Kardaş
Yürü
El
Ele
Halay
Çeker
Gibi
Yürü
Mavilim
Kostak
Kostak
Göze
Göz
Dişe
Diş
Ve
Kısasa
Kısas
Yürü de
Şu
İşler

Bitsin
Hay
Babey
Allahına
Yürü...
Enver GÖKÇE

10.5.6.24 GÖZÜM BASIM ÜSTÜNE

GÖZÜM BAŞIM ÜSTÜNE
Şu
Dünyada
Ayrılık
Var
Ölüm
Var
İlle de
Zulüm
Var
Gözüm
Başım
Üstüne
Hangi
Kitap
Yazıyor
Kardaş
Ben
Calışam
Eller
Ala...
Enver GÖKÇE

10.5.6.25 HASTIR LAN

HASTİR LAN
Ben gider oldum
kardaşlar.
Ve de
kız kardaşlar,
Ben gider oldum,

Gayri
Haram bana
Bu toprak damlar
Bu ağaçlar,
Bu taşlar bana.
Apat dediğin
Şişirilmiş oto lastiği
Ve bir kaç
Tahtadan ibaret
Bir saldır.
Suda yüzer.
Oğul, uşak, bir de karım
Kurt bana
Hastir çeker
Kuş bana
Yılan bana
Hastir çeker
Çiyan bana
Lan kardaş
Bu nasıl yara
Kanar heryerimden.
Döğülmüşüm
Süğülmüşüm
Koğulmuş.
Siktir çekilmişim yani
Kendi öz yurdumda.
Bir meri keklik gibi
Çeker giderim.
Enver GÖKÇE

10.5.6.26

KARDEŞLİK ACILARI
Yıllar var ki sizleri düşünüyorum :
Yanan şehirlerim,
Düşmana ekmek veren tarlalarım
Teknelerim, ocaklarım, öğretmenlerim!
Ve sizleri :
Caddeler, tarlalar, fakülteler,

Nehir boyları, şehirler, ordular
Aşklarım, hünerlerim, sefaletlerim!
Ellerime ateş düştü
Yüreğime, gövdeme, kollarıma.
Biliyorum ey demokrasi!
Bütün şairlerin ölür
Barikatların susar
Ve yanar da limanların, iskelelerin
Zafer gülleri sensiz açmaz
Böyle bir macerada.
Kardeş, kardeş!
Alkış tutan ellerini kesmedim,
Tanklarımla tarhlarını ezmedim.
Ben kendi halimle müthiş kişi
Ben sevici sert ve delişmen...
Ve hürlük kardeşlik çırasını
Kendi hissemce götüren insan.
Biliyorum bu dünyada
Gökyüzü ve denizyüzü
Cümle çiçek ve cümle yemişler vardır
Biliyorum bu dünyada
Yalnız ve "yalnız insanlar
Yani kardeşler vardır."
Beni şehir şehir beni,
Beni köy kent beni
Beni usul, beni yolca götür
Kardeşlik treni!
Ağır yaralılar taşıyorum
İncinmesin kollarım, ayaklarım, ellerim
Işıltılı gündüzlere gitmeliyim
Acılar, darağaçları, kelepçe demirleri!
Bayram şenliklerine,
Demokrasi şenliklerine gitmeliyim
Uğruna şiir yazılan, döğüşülen, ölünen insanlar!
Yeter değil bana
Zaferlerin,
Yıllardır gece hücumlarına
Sokak savaşlarına katlandığım.

10.5.6.27 KARLI KABALAKLI DAG

KARLI KABALAKLI DAĞ
Şu
Evren
Şu
Ülker
Şu
Samanyolu
Şu
Ay
Şu
Zühre
Şu
Kervan
Kıran
Belden
Çok
Evvel
Vardı
Benden
Sonra da
Var
olacak
Hey
Dağ
Yüce
Dağ
Karlı
Kabalaklı
Dağ
Essin
Bağrıma
Çığların
Buzulların
Rüzgarı
İşlesin
Yüreğime
Soğuk
Zemherinin

Kar'ı
Göğsü
Güzel
Kaba
Dağlar
Hey
Dağlar
Verin
Bana
Ala
Geyikleri
Kurtları
Kartalları
Açsın
Koyun
Gözleri
Hıra
Çiçekleri
Nergisler
Elvan
Elvan
Fışkırsın
Su
Gözeleri
Yerli
Kayalardan
Yıldızları
Tutayım
Bir
Bir
Anadan
Üryan
Kulaklara
Küpe
Olsun
Küpe
Hem
Dillere
Destan
Ne

Ayak
Bassın
Toprağıma
Koca
Götlü
İt
Suratlı
Gavur
Ne
Kırk
Ayaklar
Yesin
Ne
Yılan
Kırkan
Yani
İçerdeki
Düşman
Sütümü
Ekmeğimi
Yoğurdumu
Kaba
Ardıçların
Çamlarınla
Sığırların
Davarların
Ve
Asi
İnsanlarınla
Berhudar
Ol
Muzaffer
Ol
Daha da
Özgür
Ol...

Enver GÖKÇE

10.5.6.28 KEBAN DEDIKLERI

KEBAN DEDİKLERİ
Munzurum
Pus
İçinde
Savrulur
Karla
Rüzgarla
Aşağıda
Domates
Biber
Fideleri
Çalışır
Derin
Kuyularda
...
Ve
Keban
Dedikleri
Bir
Küçük
Şehir
Yediğim
Ağu da
İçtiğim
Zehir
Oy kurban
Ölem
Ben
Ölem
Kuytularda.

10.5.6.29 KISRAGA ASTI

KISRAĞA AŞTI
Dağda
Dağ
Yüzü
Yok?
Ekinlerde

Ekin
Demir
Değnek
Demir
Çarık
Gezersin
Kimbilir
Yürekteki
Sevdayı?
Hay
Kardaş
Görklü
Kardaş
Kurt
Ne
Bilsin
Akar
Su
Ne
Bilsin
İnce
Belli
Karınca
Ne
Bilsin
Bu
Hayat
Bu
Zulüm
Toprağının
Kararmış
Zühresi
Ay'ı
Bentleri
Yıkar
Su
Kısrağa
Aşar
Aygır
At

Yaşamak
Değişir
Yaşamak
Ölümden
Üstün
Sadece
Unutma
Sen
Şu
Bitmeyen
Kavgayı
Enver GÖKÇE

10.5.6.30 KÖYLÜLERIME

KÖYLÜLERİME
Anamız birdir, aynı memeden emmişiz dostlar.
Kan kardeşiz, sizlere kanım kaynıyor.
Sizlerle beraber herk ettik toprağı,
Beraber yattık hapiste, beraber teskere aldık
Ve maniler yaktık hasret için;
Gülemediysek de boş verdik beraber...
Halay mı çekmedik kol kola,
Horon mu tepmedik diz dize,
Çepken mi vermedik rüzgara?
Koyun koyuna yattık toprak duvarlarda
Sıtmayla, sığırla, davarlarla...
Daha da yatarız dostlarım daha da...
Gün gelirse eger
Halay çeker, türkü söyler gibi yanyana
Mavzer mavzere verip de
Düşmana kurşun da atarız.
Sizlere kanım kaynıyor, yabancı değilsiniz bana...
Enver GÖKÇE

10.5.6.31 KÜLLI TOPRAKSIZ VE HORLANMIS

KÜLLİ TOPRAKSIZ VE HORLANMIŞ
Bu
Sular
Döner
Ha
Döner
Karasu
Murat
Çemişgezek
Engü
Ve
Miran
Döner
Ha
Döner.
Ağaçları
Toprak
Damları
Ve
İnsanlarıyla
Miran
Çayı
Bizim
Çayımız
Patlar
Çanakçı
Dağlarından
Ve
Gözesinden
Kökler
Ağaçlar
Derin
Yarlar
Arasından
Kıvrılarak
Düşer
Aşağılara
Belki

Bin
Yıldan
Fazla
Sular
Cefalı
Topraklarımızı
Ve
Kürtler
Aleviler
Çingeneler
Yaşar
Toprak
Damlar
Ve
Çadırlarda
Dünyadan
Habersiz
Gaz
Lambasının
Işığında
Bakarlar
Birbirinin
Gözlerinin
İçine
İşkili
Gülerek
Ve
Korka
Korka
Külli
Topraksız
Külli
Arkasız
Ve
Horlanmış

Enver GÖKÇE

10.5.6.32 KIMI GÖBEK TOPLAR KIMI MADIMAK

KİMİ GÖBEK TOPLAR KİMİ MADIMAK
Keban
Çukuruna
Bahar
Gelmiş
Palu
Mahlesine
Bahar
Çarşıda
Yeşil
Soğan
Çelem
Ve
Havuç
Dağlarda
Nergisler
Keban
Tepeleri
Munzura
Bakar
Yukarlarda
Göl
Dağının
Etekleri
Arapkire
Doğru
Ve
Yamada
Allı
Pullu
Beyaz
Peştemallı
Başörtülü
Üç
Etekli
Kadınlar
Kimi

Göbek
Toplar
Kimi
Madımak
Ve
Keban
İle
Elazığın
Arası
Un
Uçmaz
Kepek
Kaçmaz
Viraneler
Var

10.5.6.33 KIRTIM KIRT (*)

KİRTİM KİRT (*)
Can yoktu ki sevdala düşe,
Kurt yoktu ki kızıl kana üşe
Yoktum ki yol geçe
Yoktun ki haber ulaşa
Gül yoktu ki, dal yoktu ki..
Ve döne döne ateş
Döne döne madde
Gökler yarıla dürüle
Dağlar savrula devrile,
Kırıla döküle yıldız
Sular evrile çevrile
Döğüşe döğüşe madde
Değişe tokuşa madde
Öyle bir vakte erdi ki devran
Döne döne esir
Döne döne gaz
Döne döne atom
Döne döne madde
Döğüşe çekişe madde
Vuruşa vuruşa madde
Ve zaman değişe değişe

Yosun titreşe, yeşilleşe
Işık dura değişe
Öyle bir vakte erdi ki devran
Ha dedi kırdı zincirini
İçerdeki adam
Demir bağrışa bağrışa
Zindan çağrışa çağrışa
Şöyle buyurdu ki Yusuf
Dört kitaptan daha büyük :
"Demek bu hayat,
Önce sana bana yük
Demek su kimin
Toprak kiminse
Motor, elektrik, ve ışık kiminse
Demek sultan odur.
Demek insan bölük bölük.
Yaşıyorsun ölüyorsun demek.
Nasıl yaşıyorsan
Öyle düşünüyorsun demek
Demek insan
En yüce mertebede hayvandır
Yeni anladım
Alet kullanan ve yapan.
Tilki tarlayı masallarda sürer,
Manyetoyu çeviremez tavşan.
Devril başımdaki kader
Dökül dilimdeki yalan
Tutuş beynimdeki kibrit
Kirtim kirt
Kirtim de kirt
Kirtim de kirtim
Kirtim kirt"
Bir yandan demirciler
Demir döğe denge denk
Bir yandan boyacılar
Boya vurur renge renk
Bir yanda
Kurtuluş savaşçıları
Bir yanda esaret
Bir yanda termonükleer çağ

Bir yanda balistik şirret
Evvel madde
Ahir fikir
Dolan göğümdeki hava
Salın yanımdaki fakir
Salın proleterya
Geber başımdaki bit
Kirtim kirt
Kirtim de kirt
Kirtim de kirtim
Kirtim kirt
Enver GÖKÇE
(*) Kirtim kirt : Halı tezgahlarının çalışırken çıkardığı ses.

10.5.6.34 MEMLEKETIMIN SARKILARI

MEMLEKETİMİN ŞARKILARI
Ben, bizden olan bütün insanların dostu;
Adı, haritalarda bile bulunmayan
Bir köyündenim Anadolu'nun.
Güzel şeylere hasrettir memleketim,
Güzel şeylere hasret bu dünya.
Yıllardır, kanda ve ateşte mısralarım
Yanan şehirlerin,
Ağır tankların tekerlekleri arasında.
Biliyorum,
Yaylım ateşlere girilmiştir gönlümüzce
Pasifik kıyılarından Volga'ya kadar.
Benim arzumanım kaldı
Hürriyet boylarında tank oynatanlarda.
Bütün kıtalarda
Tulu arzda, islam içinde, küffar içinde
Mülhit, mümin ve vatanseverim.
Fakir, cefacı topraklarım içinde
Mendil tutanım, diz vuranım, baş çekenim
Zeybekte, halayda, tamzarada...

Ben küçük Yusuf'um Çit köyünde
Çapak çapak ela gözlerim;
Kıl keçim kısır, annemin memesi yara.
Benim saçlarım belik belik,
Bıyıklarım burma burma
Gözlerim kara kıyma renginde, ama
Erzincan oynamış ağlamışım
Irgatlık etmişim el kapısında.
Dolu vurmuş bahçelerimi,
Çekirge inmiş tarlarıma.
Ben bir yolcuyum hemşeri
Manisa bağlarından geçtim
Aydın incir tarlalarından.
Çığlıklar getirdim
Üzümleriyle beraber çürür gibi düşen
İnsanlarımdan.
Sıcak tuzsuz gevreklerinizi yemişim
Alaca karanlıkta... Buca'lı işçilerim.
Unutur muyum seni
Derdini, ekmeğini bölüştüğüm
Türküleriyle bizi ağlatan memleketlim.
Karadeniz'in Rumelikarı tütünü,
Bende türküler oldu ağlamaklı,
Bende türküler oldu dizim dizim.
Doldurdum sineme, ciğerlerime,
Doldurdum derdi mihneti
Pamuk tozunu, kömür tozunu;
Memleketimin şarkıları kadar acı çektim.
Ben Ahmet Çavuş'um
"Attığım kurşunlar gitmezdi boşuna
"Şimdi kuzgunlar iner taze leşime".
"İki kere kesemden everdiğim"
Dost dediğim kıydı bana.
Ben Kürtoğluyum derim ki "Yiğitlik kadim"
Ben Nazif'im "Urfa'ya karşı vurdular beni"
Ağlasın Urfa.
Ben şairim
Halkların emrinde, kolunda, safında.
Satırlarım vardır kahraman,
Satırlarım vardır cılız, cesur ve sıtmalı.

Ahdim var :
Terli atlet fanilalı göğüslerden
Püfür püfür geçeceğim.
Bir de aşıkım, kanlıbıçaklı
Yar için serden geçeceğim.
İnan ki ciğerparem, inan ki sevgilim
Bu hususta :
"Üçten, beşten, senden geride kalan değilim"
Enver GÖKÇE

10.5.6.35 MERI KEKLIGIM

MERİ KEKLİĞİM
Bir
Elde
Çatal
Bir
Elde
Dehre
Dalar
Dikenlerin
Kengerlerin
Peşinde
Kaderimmiş
Söğerim
Oy
Meri
Kekliğim
Yeter
Çektiğim
Dut
Kurusu
Süpürge
Tohumu
Yediğimiz
Ve
Bir
Godik
Arpa
İçin

Sivas
Kapılarından
Geri
Çevrildiğimiz
Günleri
Defledik
Meri Kekliğim
Yeter
Çektiğim
Yol
Parası
Veremedim
Diye
Şu
Dağları
Bana
Açtırdılar
Şu
Yolları
Bana
Hacizlere
Gitti
Suna
Gibi
Keçim
İneğim
Meri
Kekliğim
Kore
Dağlarında
Tabakam
Kaldı
Mapus
Damlarında
Özgürlüğüm
Hey
Meri
Kekliğim
Yeter
Çektiğin.

Enver GÖKÇE

10.5.6.36 MÜRETTIP HASAN

MÜRETTİP HASAN
Alınmıştır,
Ağzım dilim elimden
Konuşamam yanarım.
Unumu elemişim,
Eleğimi asmışım
Ölüm de ne, vızgelir
Ama yanarım.
İnce derde hele bir
Düş de gör
Nicedir
Kardeşim!
Parmaklarım yazı dizer
Yorulur;
Kurşun kasalara dökülür derdim
Bir türkü bilirim
"Var git oğlan var git"
"Mekanın ara"
"Nerede karnın doyarsa"
"Vatanın ora!"
Hey anam hey
Yine de hey hey!
Mürettip Hasan deyip de geçme
Ben adamın anasını bellerim
Punto hesabı
Katrat hesabı.

Enver GÖKÇE

10.5.6.37 NE FAYDA

NE FAYDA
Sen benimsin,
Ciğerparem, sevdiğim
Gülden ağır
Söylemem sana
Saçlarına

Kızıl güller takayım
Salın da gel,
Bir o yana
Bir bu yana
Meğer
Müşkil işmiş hürriyet
Savunmayla yetmiyor
Bir başka sevda!
Telden
Demirden geçsen
Mapusu delsen
Ne fayda!
Enver GÖKÇE

10.5.6.38 ONLAR YOKSUL ETI YERLER

ONLAR YOKSUL ETİ YERLER
Bak
Şu
Dağlara
Alı
Al
Moru
Mor
Saf
Saf
Omuz
Omuza
Dünya
Elvan
Elvandır.
Bu
Dirlik
Düzenlik
Kavgasında
Yunus

Kollar
Daldırma
Gül
Ve
Yürek
Kocamandır.
He
Vallah
Kocamandır.
Kalabalık
Yücedir
Kalabalık
Vatandır
Ah
Len
Ah
Onlar
Yoksul
Eti
Yerler
Ve
İçtikleri
Kandır.
Enver GÖKÇE

10.5.6.39 PANZERLER ÜSTÜMÜZE KALKAR

PANZERLER ÜSTÜMÜZE KALKAR
Panzerler
Üstümüze
Kalkar
Armut
Çiçeğindeyiz
Meğer
Sokakta
Düşenler
Var
Ve
Okulda
Gösteride

İşkencede
Ve
Mağarada
Kışda
Karda
Kıyamette
Silahlı
Silahsız
Ve
Yalnız...
Enver GÖKÇE

10.5.6.40 ROTATIFLER GRAYDERLER DOZERLER

ROTATİFLER GRAYDERLER DOZERLER
Kıvrım
Kıvrım
Yemyeşil
Bir
Engerektir.
Soğulur
Yüce
Dağlar
Arasından
Başıma
Vurur
Gümbürtüsü
Fıratın
Biter mi
Bu
Tipi
Bu
Fısırtılar
Ve
Çakal
Sesleri
Kurt
Ulumaları
Kapılarda
Adam

Boyunu
Aştı
Kar
Ve
Kuş
Kuşa
Süt
Vermez
Daha
Ve
Dağ
Gibi
Kümbetlere
Sokmuş
Başını
Helezonlu
Başını
Savurur
Kar'ı
Bir
Sağa
Bir
Sola
İşler
Rotatifler
Grayderler
Dozerler
Çıldırmış
Doğa
Vuruşur
Makina
Ve
İnsanla.
Enver GÖKÇE

10.5.6.41 SAGDA GIDER

SAĞDA GİDER
Sağda
Gider

Dört
Eşek
Dördü de
Gaz
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Dördü de
Tuz
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Dördü de
Bez
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Deh
Gaz
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Yuh
Bez
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Çüş
Tuz
Yüklü
Dört
Boz
Eşek
Ört ki
Ölek

sağdıcım
Ört ki
Ölek...
Enver GÖKÇE

10.5.6.42 TURAN EMEKSIZ

TURAN EMEKSİZ
Bir yürüyüş eylediler sabahtan
Ilgıt ılgıt kan gider loy loy!
Dayan dizlerim dayan!
Ağla gözlerim ağla!
Namlu puşt olmuş, atayağı puşt.
Yine düşman elindeydi vatan
Bir oğul çıktı Malatya'dan:
Anası Yılmaz çağırırdı
Haram süt emmemişti anadan.
Ve Beyazıt derler bir büyük alan
Düşman sarmıştı sağı solu
Düşman çok, cephane yoktu.
Yetişmemişti daha Cemal Paşa kolu
Amandı el aman!
Tank paletleriydi alanda dönen
Kusan namlularda, kalleş ölümcül
Ve vuran ve kıran ve haykıran
Malatyalı şöyle baktı bir
Ana baba günüydü herhal
Her yönde toz duman!
Vay anam vay!
Bu belalı başınan
Kime ne diyem
Kime ne diyem
Nerelere gidem
Ya derdime derman
Ya katlime ferman!
Başı daralınca Yılmaz'ın
Baktı atacak taşı yoktu
Baktı eli durmuş, ayağı durmuştu
Vurulmuştu.
Çıkardı yüreğini kan içinde

Çarptı kötünün kafasına
Hay bu nasıl devran?
28
Nisandı
Yavri
Hey!
Ham
Meyveyi
Kopardılar
Dalından.
Enver GÖKÇE

10.5.6.43 UY KIRPI KIZ KIRPI

UY KİRPİ KIZ KİRPİ
Kırmızı ve parıltılı ve narin
Bir kiraz dalı
Irgalandı
Has bahçenin içinde
Döktü çiçeğini bir bir
Ve gazaba geldi
Eğinli Bekir :
"Yıkılsın İstanbul, dedi
Yıkılsın İzmir
Lan hani benim ekmeğim,
Bu ne bok kader
Toprağım yok, tarlam yok.
Ne kadar
Toprak var dünyada oysa
Ömrübillah herkese yeter"
Irmağın üstünden
Bir sürü geçti allı pullu
Herhal meri keklik
Gider öyle gider.
Havada bulut
Havada alaca karga
Karganın ağzı var dili yok
Bekir'in arkası yok.
Dedi karga: yok
Ahmed'in de yok.

Demiri eriten kömür
Yiğidi eriten kahır
Ölem desem ölemezsin ki
Dünya dediğin de ne ki
Bir alabalçık sökemezsin ki
Dünyanın halısı kilimi çok
Bekir'in tarlası yok
Bir kirpi açıldı dikeninden
Gelincik yüzlü!
Uy kirpi kız kirpi
Bekir'in tarlası yok
Dedi kirpi : yok
Mehmed'in de yok.
Munzur'un başı kar ile duman
Bu belalı başınan
Kime gidem yavri
Avuçta yok elde yok
Bir çekirge atladı
Eğri bacağıynan
Çekirgenin ağzı var dili yok
Bekir'in tarlası yok
Dedi çekirge : yok
Zeyneb'in de yok.

Enver GÖKÇE

10.5.6.44 UYAN ALIM

UYAN ALİM
Yıllardır susmusum lal
Yanım yörem Tepegöz, Şahmaran!
Yürek çın çın eder ama,
Erdemli ve yiğit
Bir gerilla bıçağıdır, çatal
Derman sorar kurda kuşa derman!
Dağlar gül gülistan içinde
Al al!
Bir ben kalmışım
Rüsvay, malamat, üryan!
Adı görklü Marx yadıma düşende,
Uyan derim Alim

Uykudan uyan!
Enver GÖKÇE

10.5.6.45 VATANDAS

VATANDAŞ
Ne, bizden geri, deniz aşırı şarkılar,
Ne tadılır ne bölünür nimetler bizsiz.
İnan kardeşim inan
Ne yalan bu dünya,
Ne insan fani...
Acılar görmüşüz, geceler görmüşüz,
ölmeyi görmüşüz.
Aydınlıklar görmüşüz, kahramanlar,
dostlar görmüşüz.
Görmüyor musun, görmüyor musun?
Ellerimiz ellerimizde... gidiyoruz.
Sizlerden söz açıyorum
Teklifsiz, pervasız, işkilsiz.
Ateşe vurulu batıl ve eski kitaplar
Sizden öte...
Neler varsa
Mesut insanlık için bühtan edici
Sizden öte...
Ve bir yanda yıkılmış zulmün kalası
Bir yanda salınır devasa gövden.
Bir yanda sevmediklerin,
Bir yanda demir pencere, bir yanda tarih
Bir yanda sen.
Yani bir yanda
Yüzyıllar boyunca saflarında
Yangınlar çıkardıklarımız.
Bir yanda - hayal etmesi zor -
Ferah ve cömert dünyamız
Ve mürettip, hasatçı, öğrenci, öğretmen
Kınadık, yüz çevirdik, düşman kesildik
Şol aşkı bilmezlenenlere.
Dünyalar durdukça mesuduz
Bu dünya üzerinde.
Yaşamak aşkına, yıldızlar aşkına

Demir ve ekmek aşkına mesuduz...
Hey dağlara taşlara kar eden türküm
Aşikar etsen de kendini
Şöyle bir sular gibi salsak, boy versek
Uzun ömrümüzü, yiğit ömrümüzü, taze ömrümüzü,
Sefil ömrümüzü, deli ömrümüzü, gelin ömrümüzü...
Güneşte güneşlesek
Dal kırsak, toplasak, ateşlesek
Broy broy desek dağlarda
Gül gülistan içinde görseler bizi.
İster öv, ister yer, ister sev beni
Güneşin taşlarda mavileştiği
Nehir boylarınca söylenir
Sevinç şarkılarım yoksa da
Şimdi, bütün kederli ezgileri
Ümide kurban ediyorum.
Satırlarımla olsa da çok mu, bir de ben seni
Bizden olan bütün dünya şairleri gibi
Yadediyorum.
Sen ne hakim, ne evliya, ne kul, köle, ne şövalyesin
Sen yirminci yüzyıl insanı!
Dost dediğim, yaren dediğim, kardeş dediğim
Ekmeğim benim,
Gülüm, bağım, bostanım benim :
VATANDAŞ.

Enver GÖKÇE

10.5.6.46 VE DE "GAVUR IÇINDE YESIRDILER"

VE DE "GAVUR İÇİNDE YESİRDİLER"
Hepten
Suya
Verdik
Çünkü
Suyu
Yoktu.
Toprağı
Gazı
Tuzu
Işığı

Yoktu
Bu
Köyleri
Suya
Verdik
Eli
Ayağı
Tekerleği
Kağnısı
Yoktu
Ve
Atı
Arabası
Yoktu
Bir
Kaç
Kıl
Keçi
Bir
Torba
Çökelik
Ve
Tulum
Peynirine
Hasrettiler...
Ve
De
"Gavur
İçinde
Yesirdiler"
Sanki
Çarıklarını
Yemiştiler
Gün
Olmuş
Ve
Dut
Kurusu
Süpürge
Tohumu...

Haybedendi
Yaşamları
Ümmiydiler
Gurbetçiydiler
Gülmemişti
Hiç
Biri...
Ve
Soğuk
Asvan
Pulur
Hıdır-öz
Ve
Huni
Su
Payriği
Zalbar
Ve
Pul
Ve
Güci
Kırani
Haskini
Henisik
Hulmin
Karapınar
Ecüzlü
Vahşin
Venk
Ve
Payamlı
Ve
Süderek
Haritadan
Silindiler
Bir
Sabah...

Enver GÖKÇE

YARIM ŞİİRLER

(.......)
"....
....
....
Bütün yazılacak şeyler
Bunlar için,
Dargınım sana Aragon."
Pare pare halkım olmuş,
Urba bin dert bin, ayak bin pare
Yaşamağa düşmüşler öylece
Baştan ayağa yare.
Asfaltları ben döşedim
Şu rayları ben...
Telgrafın tellerini ben
Telgrafın telerine kuşlar mı konar
Telgrafın tellerinde ben
Ben senden mülhemim kardeş
Yaralı kardeş, bin yerinden
Ben senden mülhemim endüstri
Kömürden
çelikten
demirden
Binlerce türkünü topladım
Aşk ile, kalb ile, fikrile
Tuğlacı, dülger ve ırgat dilinden
Kokun gelir bana taze
Kokun gelir bana dost!
Dost elinden can elinden.
Ben senden mülhemim deniz
Memleketimin denizlerinden.
Bu kavga
Sana bergüzar olsun
Ey
Temmuzda donanmıi dağlar
Ey
Yazı yabanı turalayıp geçtiğimiz
Ey

Ayı izi kurt izine karışmış
Gazdan
Ve gök taşından yapılmış madde
Ey özgürlük
Ey madde
Seni ateşlere yakarım.

Her şeyin bir vakti var
Döllemenin ve ölmenin
Dikmenin vakti var
Ve sökmenin
Öldürmenin ve şifanın
Yıkmanın vakti var
Ağlamanın vakti var
Ve gülmenin.

EKMEK
Ateşle
Suyla
Ve undan
Yapılmışsın
Ekmek
Kalkıyorsun
Hafifçe ey.

Üretime başlayalım
Pay alalım pay
Yıkalım çelişkiyi
Beraber işe başlayalım
Hay kardaşım hay
Bireyci olmayalım
Hep beraber işleyelim
Can derdine düşmeyelim
Vay kardaşım vay.

(...)
Kardaş
Gelecek öyle bir gün
Öyle bir gün ki:
O zaman kalbim öyle ölgün ki

Açacak felek bir mezar başıma...

(...)
Senin emekçin olaydım
 şen olası türküsü
Dost kokusu, dost selamı Türkiye
İnci mercan
 balıklara nasıl bakarım
 eski bakır oldunuz.

Senin
Emekçin
Olaydım
Şen
Olası
Türküsü
Elvan
Elvan
Burcu
Burcu
Kokun
Gelir
Bana
Türkiyem.

(...)
Yanarım,
Alınmıştır ağzım dilim elimden
Yanarım
Alınmıştır ağzım dilim elimden
Konuşamam yanarım.
...
Sen ey yedi kol ışıklı
 güneş başlı kavs-i kuzeh
 sen ey elleri öpülesi hoca.
Yüreğim, sevincim acım,
 çakır gözlü, ince uzun parmaklı
 darbukacım.

Ve sen ey saçının tek telini sevdiğim.
...
Yine iki mars bir oyunla
tavlada haklarım sizleri,
Yine berbat şiirlerimden okur
Yine çilingir sofrası kurarız bir akşam,
Ve ben Eğin türküleri söylerim.
...
Onlara nispet
kollarımı boyunlarınıza dolayıp,
Size satılmış provokatörlerin geçmişini
anlatacağım.
Ve sizden uykusuz geceler boyunca
Ve sizden uykusuz geceler boyunca içtiğim
sigara paketlerinin acısını alacağım.

10.5.6.48 YILDIZ BOKLARIDIR ÜSÜSÜR

YILDIZ BOKLARIDIR ÜŞÜŞÜR
Şu
Pır pır
Maviş
Maviş
Yamyaş
Gecede
Yıldız
Boklarıdır. (*)
Üşüşür
Keban
Toprağının
Üstüne
Gel
Kardaş
Çözüver
Kuşağını
Aç
Kar
Gibi
Bembeyaz
Ekmeğini

Upuzun.
Biraz
Ceviz içi
Az
Kuru
Kaymak
Bir de
Çay
Demliyelim
Kerpeten
Gibi
Tavşan
Kanı
Olsun.
Enver GÖKÇE

(*) Ateş Böceği

10.5.6.49 YUSUF ILE BALABAN DESTANI

YUSUF İLE BALABAN DESTANI
Bu Yusuf'un Dünyaya Bir Hoş Geldiğidir
1.
Ay karanlık
Gecedir.
Anamdır.
Yatar Of'ınan.
Kıpır kıpır
Ağrısı şuracığında,
Karnının
En yumuşak
Yerindedir
De gayri
Gel kan-revan
Türkülerle gel,
Ağıtlarla
İnce sularla.

Yusuf kardaş,
Ak kardaş!
Bu senin
Dünyaya,
Hoş gelip
Sefalar
Getirdiğindir.
2.
Bir hışımla
Geldi geçti
Şu dağları
Deldi geçti
Kim?
Kim?
Kim?
Kim?
Kim olacak?
Yusuf
Yusuf.

3.
Bentleri
Yıktı
Su;
Kısrağı
Aştı
Aygır at.
Yaşamak
Değişti
Gün oldu.
Enver GÖKÇE

10.5.6.50 IBRAHIM

İBRAHİM
Yan binmişsin eşeğe
Kasketi de yıkmışsın afili
Kaşın üstüne.
Bir günün beyliği beylik

Aldırma sat anasını;
Olmasa da olur
"Mükeyyifat"tan sayılır
Gaz, tuz ve şeker.
Hadi sür
Paçanın kokusunu aldı seninkiler!
Küçük Yılmaz bekler şehir ekmeği
He oğul, he!
Senin de şansın var
Hadi şöyle gir de köyden içeri
Ayaklarını sallaya sallaya,
Bozkulağı anırta anırta
Ko desinler Şahmaran'ın bağı var!
Enver GÖKÇE

10.5.6.51 ILK ADIM

İLK ADIM
Bir mermi de benden aslanım,
Bir mermi de benden.
Bir mermi de benden zafer topları
Mukaddes namlular!
Daha gelmesin mi bahar,
Daha gülmesin mi ağlayanlar?
Yıllardır kan içinde, sargı içinde
Unuttunuz mu
Sevmesini şakalaşmasını?
Çekik gözlüler,
Kıvırcık saçlılar, ablak yüzlüler!
Küller mi saz beniz etti sizi
Yabani güller, dost bakışlar, otlu çiçekler!
Ve sizler :
Adana, Aras pamuğu kadar
Sevdiğim yüzler!
Yayla türkülerim kadar
Memleketlilerim kadar
Sevdiğim yüzler!
Altıya mı değdi yaşlarınız
Otuz dokuz doğumlu çocuklar?
Ömrünüz, gözleriniz, uykularınız

Sığınaklarda geçti harp boyunca.
Oylum oylum ateşleri gördünüz mü,
Cepheden dönenleri sordunuz mu?
Tanır mısınız
Ay nedir, gün nedir, elma nedir?
Güneşi gözlere doldurmak güzelken
Hey küçük kardeşler hey
Görün ne hale koydular dünyamızı.
Şimdi zafer topları gürlüyor
Avrupa'da.
Ve deniz ötesi kıtalardan
Şarkılar...
Şimdi kazaska oynuyor Avrupa.
Şimdi silah yerine bayrak tutanlar...
Hiçbirini tanımadığımız,
Oyunlarını bilmediğimiz
Mişiganlılar, Oksfortlular, Ukranyalılar
Şimdi, göz aydın etme zamanıdır.
Yeni bir dünya doğuyor.
Şorul şorul giden kan pahası.
Müjdeler, müjdeler olsun
Yeni bir dünya doğuyor
Zincir seslerinden
Verem basillerinden uzakta...
Büyük ölülerini bağrına basıp
Yaralı insanlarımız
Kahramanlarımız konuşuyor :
"Benim olsun, senin olsun, bizim olsun,
Hani kardeşlerimiz vardı ya
Bu dünyada.
-Kız kardeşlerimiz, annelerimiz, şairlerimiz-
Dumdum kurşunuyla vursalar da
Her zaman böyle döğüşeceğiz :
Gırtlak gırtlağa, diş dişe, tank tanka
Demokrasi için,
Eşitlik ve hürlük uğruna"
Bir mermi de benden aslanım
Bir mermi de benden
Bir mermi de benden
Zafer topları, mübarek namlular!

10.5.7 ENIS AKIN

10.5.7.1 acrophobia.htm

acrophobia

giriyossun okulun kapısından içeri
kor bir demir kara değer gibi
bugün okul var

```
TÜRKÜM    tüt   t   tTürkü  m
DOĞRUYUM      do       doğdoğ
dodoğruyum         ÇALIŞKANIM
çaçalışşkanım   İLKEM ilk ill
ilkem       KÜÇÜKLERİMİSEVMEK
küküçük  k   lerimi   ssevmek
BÜYÜKLERİMİ   SAYMAKTIR    bü
büyük  k  kle   Klerimi   say
saymaktır
```

palto ceket kazak gömlek fanila ve sol elinin altında
küçük sarı bir sözlük kadar kâlbin var
bugün okul var

```
ÜLKÜM   ülküm  YÜKSELMEK  yük
yük  selmek  İLERİYEGİTMEKTİR
i   i   ileriy   egitmek  tir
YURDUMU   yurdumu   MİLLETİMİ
millm    mm    ilm    illetimi
ÖZÜMDENÇOKSEVMEKTİR   ö   özö
özümden  ço  ok  çok sevmekse
sevse  ses   sevse  sesevseme
sevmektir
```

ve artık parmaklarını hissetmiyossun
bütün kurallar değişti
bugün kar var

çünkü kar
habire anneliğidir ıslanması bitmiş bir yağmurun
eski bir krallığın ortasında herşey bıyıklarını yitirmiştir

```
EYBÜYÜKATATÜRK  eyy büyü büyü
k   aa   Atatürk AÇTIĞINYOLDA
açtaçtığın     yo yo   yold a
GÖSTERDİĞİNHEDEFE   gösgöster
diğin     hhedefe    DURMADAN
YÜRÜYECEĞİME  durma dur durma
durd  urma  danyü  yürü  yürü
yeceğime            ANDİÇERİM
anndandiçerim
```

döneceksin
bütün cepleri torpille dolu
dibe dalan bir denizaltı nasıl eksilirse hayattan

```
VARLIĞIM   var   varl   vavav
arlığ    ğım    TÜRKVARLIĞINA
TürTü  rk   var   var  lığına
lığına ARMAĞANOLSUN  arm arma
arm  armağan ol  ols olsu ols
un NEMUTLUTÜRKÜMDİYENE  ne ne
nemu   mutlu   tü  tü  Türküm
diyene
```

güneş kar topluyor
bir uçurum dışarı bakar gibi baktın hep fotoğraflarda
yitireceksin bir gökdelenin camlarından silerken bakışlarını

Enis AKIN

10.5.7.2 dünyanin en çok Error

dünyanın en çok Error! Bookmark not defined. **satış yapan tezgahtarı**
dağların aşağısında oralarda güvendesindir
yapılmış ve yapılmasına yardım ettiğin tanrıların,
haksızlıkların ve bütün bunların yanında;

dünyanın en çok satış yapılan tezgahlarında
bazıları açıkgöz olamadılar ki onlar hayatta hiç
yer ayırtmamışlardı, buldukları yere oturdular,
emanet ve kocaman popolarıyla;
dünyanın en çok satış yapılan tezgahlarında
ambalajlardan kaçınan bir yanı gene de insanın vardır dersin
vardır onlardan,
yani insanlardan ve telefon tellerinden çok vardır;
dünyanın en çok satış yapılan tezgahlarında
lokmasına ve karısına sahip olamayanların
söylediklerini duyuramayanların, odaların hep köşelerine oturanların,
hayat ve dünya üzerine söyleyeceği bir çift söz yakında;
dünyanın en çok satış yapılan tezgahlarında
geldiğimizde dünya ayak kokuyordu
bütün sokaklar, rıhtımlar, kadınlar, düğünler,
kimsenin kimseyi duymadığı çalgılı lokantada;
kimse bilmiyordu, tezgahtarın ayakları peynir gibi kokuyordu

10.5.7.3 GÖRKEMLI GÖG

GÖRKEMLİ GÖĞ
Onlar at değil bendim
Atların yerine oyuna ben girdim
Islatılmış ve ilgilenilmemiş
At arabasına kendini keyifle koşan bir ıslak
Görülmüşlüğüne bakanlara
Haksızlı ve ilgilenilmiş bir intikam sunacak, değil at bendim
Kurusun diye şafağın en göğüne astım dudaklarımı, gül ve ağlanın arasına.
Soylara çekmemek için babalar değiştirmece oyununa
Dudaksızlığın yerine ben girdim
Ardımda roze bir birikinti bırakıp
Yerçekiminin cazibesine kapılabilirim
Seyisimin içine elimdeki şeyi kilitleyerek
Babamın dudakları gibi bir balığın son titreyişinden öperim
Aşk işenmişti, hayat bizim son şansımızdı
Bir şafak ve üç çöp kovası da ben devirdim

10.5.7.4 GÖGKUSAGI

GÖĞKUŞAĞI
dağdır diyemem
çünkü darlar
bir çağ
layandır bıçağ
ı tanı
yanlar yaktılar
bütün kelimeleri
2 kaçış arasında
geriye yumuşak
bir dünya bırak
tılar
dağ gibi sözlükleri
gökdelenleri yık
tılar çünkü kilo yapar
zamanlar dar
dır diyemem
yüzünü sapla
olmuş olanlara
sesleri kıs
tırdılar köşesine bir
ruhunun
bir
bir
düşmesini çocuklarının
başka klozetlere
kollara
izledin şimşeklerle
ellerinin barışmasını
havai fişeklerdir
zannettin inan
dırdın kendini
düşmesine
bir
bir saçlarının
davalarının
kelimelerinin
kadınlarının arkasından
baka baka bakandın
halbuki şimşekler dardı
darlar bir dağdı
sıkıştır
an be an be an
bir bıçağı tanı
tan tanıtan tan
kalmadı artık
bu çağın fiyakalısı
başka şansın olmaktan
kul-öfkeni-lan
de
ki aşk şekloldu de ki
ışıl ışıl dı kekemeliğimiz
kelimeler bedduadan yana evet
bunları söyle de ki
buçağ kınsız bi bıçağ
de ki oğlumu isterim de
ifade et başı başı başını
n ağr ağr ağrı dığını neden
söyle elini kolunu şöyle
sallaya sallaya send send
sen de
neden sendelediğini
kır kelim
eleri kırık şişelerin ay ay aya
ğına battığını anlat
sesin niye sakat
diye dilini
çıkart soranlara

Enis AKIN

10.5.7.5 herseyle herseyin arasindayiz

herşeyle herşeyin arasındayız
birine öyle uzak ötekine bu kadar yakın
ağzına sıçmışlar duyduğuma göre
bıyık bırakmışsın

HALELUYA DEMEDEN OLMAZ

Martin Bryant için
http://www.overflow.net.au/~nedwood/portarthur.html

dişin ete sürtünürken çıkardığı sesi duyuyor musun
cızırtılarla
bilmem
neden suçluyuz
bir sonbahar denizine dökülürken klarnet eşliğinde akşam
çay içip sohbet etmemizi
çağırıyorlar tanık sandalyesine
haleluya demeden olmaz
haleluya demeden olmaz

şaşıyorum
hâlâ insanı kanatan hakikatler olmasına
ve yalnızlığa
yalnızlığın yumurtalıkları falan var
salataya karabiber koyar gibi sallanıyordu kolu
ölmekte olan kadının
ayağında kan kırmızısı bir çorap
bıraksalar
tetiklerimi evde bırakırdım sayın jüri üyeleri

ve atardım yalnızlığın tâ yumurtalıklarına kadar
bir yumruk

haleluya demeden olmaz haleluya demeden olmaz
bana gözlerimi vermiyor
eteklerini kısaltıp yüzlerini saklayan kadınlar
hışırtılarla
üzülme sen biz de sarhoş şarkılar birgün söyleriz
bir plak iğnesinin çizdiği yüzlerle
üzülmezsen

Tasmanya'da amma da dudaklarımızı tükürürüz
tetiklerini yitirmiş bir otomatik tüfekle
bak insan
sevmesini öğrenebilir hapishanesini
at yalnızlığın yumurtalıklarına bir tekme daha
hayır Port Arthur'a sapmadım önünden geçtim sadece
silah sesleri geliyor
şu kafetaryadan veya daha yakından dan dan
sayın jüri üyeleri hayata düşeceğimi bilseydim aranıza
dün adlı bir dağdan
terliklerimi evde bırakırdım elbette bir de
cebimde bulacağımı sandığım kibritlerimi
suç aletlerimi

ellerini yüzüme örten o kağıt kız artık
haleluya demeden olmaz
haleluya demeden olmaz
elimde tek bir tetik ve yalnızlığın tâ yumurtalıklarına varana kadar
kolu elbette salataya karabiber koyar gibi sallanmalıydı
arabalar yavaşlayarak yanından geçerken

bunlar ellerim bu ahlâkım bu az önce çıkarttığım yangın
hayır çorap kırmızı sadece
aceleye getirilmiş bir gecenin yarısında
bak ben söyleyeyim bıktım senden ve tanrılarından dan dan
silah sesleri geliyor
dinle plakların iki şarkı arası cızırtısından şimdi sesimi
bir sessizlik planladım misafirlere
zor pazartesiler geçsin

kızlar sokaktan istediği erkeği seçsin diye
çünkü blues az anlıyor musunuz
haleluya demeden olmaz haleluya demeden
olmaz

onu da ver diye haykıran ran ran
misafirlerin arkasından dan
artan jambon cips ve şampan
ya şu evi de yakmalı şu küçük kızı da öldürmeli
dişin eti özlemesini duyuyor musun
vınıltılarla
salataya karabiber koyar gibi sallanan kollar
haleluya demeden olmaz haleluya demeden
bu gruba bir basçı lazım
çünkü adalet az
ol
ma
z

şimdi şehre su veren bütün vanaları kapatmalıyım
sokaklarda yalnızlığın yumurtalıkları var ve yazman hanım
benimle evlenmeyen
ne çok tütünsüz bol vitaminli bordo çoraplı kızlar
var ve inanın birbirlerine çok yakışıyorlar
bu delik alnınızın ortasında iyi durdu bayan
bir hatıra Port arthurdan dan
evet bu hayatın biraz kırmızısı az az
daha yüksek sesle
haleluya demeden olmaz haleluya demeden olm
a
z
bilseydim tetiklerimi terliklerimi evde bırakırdım
ilkokulların kurumakta olduğunu böylesine
evet hep beraber

haleluya demeden
o

l
m
a
z
haleluya demeden olmaz
siren sesleri yaklaşıyor
hamburgerinizden geçen bir mermi
yalnızlığın ta! yumurtalıklarından geçen bir tekme
hayatınızın ortasından geçen sidikli bir aşk ta! aşk
bütün haksız yere övülmelerim gözlerimin önünden

ellerini yüzüme örten kağıt kız artık - ateşinizi alabilir miyim
haleluya demeden olmaz haleluya demeden olmaz
sigara kullanmam
port arthurdan silah sesleri geliyor veya çok daha yakından
ve arlanmaz devrimci gülüşümü nereden bulduğumu soruyorsunuz
kendinize dan dan
mesela karşı masadan sayın cinayet masası yetkilileri
bir armağan bir armağan
danseden hayaletlerinizi kırıyorum
şangırtılarla ve birbiri ardından
bir an şakağımı soğuk bir vanaya dayıyorum
ölüler geçmiş buradan
haydi hep beraber dişleri gıcırtılarla
haleluya demeden olmaz haleluya demeden olmaz
insanları değil tenhalığı sadece

yaşamak sadece yaşamaktan ibarettir
boş bir oda gibi nedensiz
aşk şiirleri ve yanan şehirler buradan gelir
yine de kimse inanmaz

Enis AKIN

10.5.7.6 KALDIRIMLARDA BEN NIYE GEZINIYORUM

KALDIRIMLARDA BEN NİYE GEZİNİYORUM?
karışılmasınlarda geziniyorum
dolaşıyorum yaşayan organlarımı baştanbaşa
bir anlamda elimdeki taşı bekliyorum
ayıp ettiniz bana, suikastınızı hazırlıyorum, taş
yalnızlığın yanaklarından öperim
taş ağırlaş mayabaş layınca
19, 20, 21, 22 ve 23 yaşlarımı alıp yanıma
delikanlardan bir ordu, taş
kendi bacakiz toplum; edepsiz, kaçış mayabaş layınca: siz
topunuz tepsin diye atıpaş kımı ortaya, apış aramı: anarşiz
kesip bileğimi ortaya, gerekirse ve bile bile, varlaşmak için
tersleşerek özetlenemeyenimle, kökünüze noktayı oturturum, taş
ağırlaş maya baş layınca
kalbinizi kırarım, gururunuzla oyalanırım, karikatürünüzü
çizerim üstüstünüze, hüznünüzü büzerim, çürük memur izlenimi
bırakırım suratınıza, maddeselliğinize pişman ederim, taş
ağırlaş mayabaş layınca
güvercinlerini kaçırmış bir yuvadır siz
hem sıcaktır yağmur, terbiyesiz etmeyin
yağmurdan kaçmak yok

10.5.7.7 KAÇ, KURTUL BENDEN

KAÇ, KURTUL BENDEN
beni mutfak sandalyesine bağlıyorsun
sesi tanrılardan çalıp sana getirmem için
dışardan martıların seslerini yakalıyorum
sadece sen, ben, bugün var.
sadece sen, ben, bugün vardı.
ben
yapacak daha iyi bir şeyim olmadığı için yaşlanıyorum
bugün, herkesin orospusu
ve sen, şiir sevmiyorsun
çıplak baldırımın üzerinde kırmızı kayış
mesela ben senin yalnızlığını sevecekmişim
şimdi kış
mezarların üzerinden soğuk rüzgârlar esiyor
gözlerin yaşlı bir tren gibi yavaşlarken

yakalıyorum seslerini: *gıcırtılar, gıcırtılar*
sabah erken, sen tanıdığım en güzel gülen sarhoşsun
ve şiir sevmiyorsun
altımızdaki sandalye giderek yabancı bir lisandan konuşuyor
şekspir bakılmak istiyor
kapıyı onun için aralık bırakıyoruz
yokluğunu büyütmeye hazırlanırken yıldızlar
ve işte bak düşüyoruz *ne iyi ne iyi*
yık gözlerini
kır kulaklarını
öteler dışarda kalsın
çünkü şiir sevmiyosun
bir babanın arkasında bir bıçak gibi kendine sakladığı kız
bıraksalar
götürürdüm seni ölünce piyanoların gittiği yere
ağzında sakız
ama bizi bulduklarında
terini bıçak kullanarak ayırmalılar terimden
bak
başka kimin var
ölene kadar akordeon çalacak
kılıcımı havaya kaldırıyorum
şimdi yırtıcı bir hayvan
gibi zıplayacak gitarın sesi gizlendiği yerden
yine de sen şiir sevmeyeceksin hiçbir zaman
aslında kimse sevişemiyor eminim
zaten sevişmeyecektik ki
yemin ederim sadece incitecektik
birbirimizi en ikinci yerlerimizden
ben senin yalnızlığını sevdim, sevdikçe azalttım
yağmuru dinliyorsun, yağmuru dinliyossun
ama şiir sevmiyorsun
aslında öbürleri de sevmiyor eminim
kaçtın, kurtulanlara katıldın sevilmekten
martılar
tren yavaşlar
altımızda sandalye camda yağmur
hepsi tek tek şarkıya katılıyor
sadece sen, ben, bugün vardı

sadece sen, ben, bugün vardık
sen
haklılığıma kavuşmak için başladığım bir sarhoştun
ben, seni görür görmez ayrıldım
bugün, hepimizin orospusu
şekspirin bakılmak istediğini herkes biliyordu
yarın hava bulutlu olacak dedin
sustum, yarın yoktu
ve sen şiir sevmiyordun

10.5.7.8 KÖTÜLER HEP KAZANIR

KÖTÜLER HEP KAZANIR
bir kadın gözlerini gizlemeye karar vermişse
korkunçtur, bütün gıcırtılarından yataklar durur.
ne zaman bir çim kokusu
konuşmaya karar vermişse belânın dilinden
katanalar arka ayakları üzerinde zıplar durur.
nerede gözlerini yere indirmişse bir kadın
ve siyah saçları yanlarına düşmüş
bir çim uğultusu
başlar titremeye derinden ve bu
bu susması sarssıllann koltukları tribünlerin
bu bir virüs tarafından ele geçmesi bir bedenin.
konuşmaya karar vermişse bir yağma
boşalmaların dininden
bu kadar olur.
bir vapuru iskeleye bağlayan ipler bir bir atarken
ve açık susunca nasıl korkunç bir sessizlik olur.
korkunçtur, hedefini bulamamış on bir adam
yenilgisini öpmeye eğilir en ağzından.
terli bacakların ucundan ters güllerdir krampon
eksik dişleriyle.
yenilmekle
ve bir kadının gözlerini bir köşede bırakmasıyla
başa çıkmayı beceremeyen bir dünyaya
ayakta durmaya karar vermişse
on bir adam
çağlar bütün kılıklarını atmış durur
ve sonuncusunu soyunmaya birazdan.

çok eski bir zamandan uzayan saçlar çözüldü.
fabrika düdüğü ötmeye hazırlanıyor.
siyah giysiler içinde bir adam saatine bakıyor.
en büyükler ve başka en büyükler
ve sevinmeye zaman bulamamış büyükler ve
ve en
sadece en ve kötüler
hakedecekse kötülüklerini ve ve
ve bir kadın gözlerini gizlemeye karar vermişse
en azından
ve kaşları kara
bir golden başka kaybedecek bir şeyi olmayan bu bu
bu adamların sevinmesi korkunçtur, bu bu
bu kadınların memeleri korkunçtur o zaman, o zaman, o
zaman korkunçtur, bir babanın sarssıla sarssıla ağladığı.
siyahlı adam elini havaya kaldırdı
hep susmaya ezberletilmiş bir hayat geriniyor
artık almıyor kavanozlar
bir yağmur, çatlakları doldurmaya
maç, başladı

10.5.7.9 MÜKEMMEL OLMAYAN.htm

MÜKEMMEL OLMAYAN
İNSANLARIN SIRADAN ÇATIŞMALARI
evet ben değersiz biriyim be şekerim
sen bunu söylerken bilmediğin kadar
suçlarımla, yalan vaadlerimle,
burun karıştırma huyumla, çorapsız ayaklarımla
ezilmesine izin verenlerden intikam almaya
bu çocuk
bir sabah erken kalkacak
hepsi hepsi
sorularının zavallılaşmasını seyretmeye bir bir
nası da sevmiyosn beni di mi?
bahane şey be, şu hayat, şu sen, şu ucu
kıvrık gülüşün ve şu sokmayı beklemek
ve madem ki
seviştik ateşle oynadık
intikam keyifli duyguymuş be şekerim

ve acemilikle birden önerdiğim
dolu bir hayat, düzenli gardroplar hayat
veya sadece soğanın cücüğü masada hayat
yanlışmış
onun yerine bir sabah aryasında
iskeleye yanaşan bir şehir hatları vapuru gibi
titreyişimi seyredişini seyretmek
yuuuuuuuuuuuuuh be
tevazu muydu kalçalarının büyümesini beklemek
bir bir
şimdi bağıracaksın
ama bağırmakla sorunlar çözülmez ki
göm yastığa başını
madem ki
kendinden umut kesilmeyecek adam olamadım
içtiğin her sigarayı bundan böyle ben çekerim,
ciğerime, be şekerim

10.5.7.10 OLMAK BASLADIGIMIZ HAYATTI, ON

OLMAK BAŞLADIĞIMIZ HAYATTI, ON
6:15 vapurunun önünde jeton satan bir çocuktan ders almalı
oysa bir devrim ——
eğer buysa bir devrim ——
mavi giymeli pazar akşamları ve paradan hiç sözetmemeli
ve başlatabilmeli ve bitirebilmeli kendini
ve ağzının kıvrımlarını bir SEK şişesi gibi açabilmeli kapatabilmeli
Açık Kalan Kapılar İmparatorluğundan kalma, ölmün bir oyun olduğu günleri
bence iyi bir devrim çok önemlidir sabah evden çıkmadan
günde en az dört saatini ayna karşısında geçirmeli
cançekişen devrimleri kaldırım kenarında vurmalı, unutmalı
çünkü her devrim hâlâ bir yokuş aşağıya mümkündür, kendinden karşıya
ve bir kafa karışıklığıdır hepsi hepsi ——
olmamalıdır ve yeniden doğmamalıdır
başkasını başlatmaya
oysa biz mesela nasıl alnımızı kullanırken
duvarlara, salatalara ve üretim araçlarının özel mülkiyetine karşı
nasıl korkaktı bu bizim devrimler, hayal dünyasında gezer
televizyonda ele geçen isimler, beddualar, nazarlar sergisi
banknotlara kendi resmini basan kalpazan terziler, kuyumcular, hA!

oysa bir devrim ——
buysa bir devrim —— tarihin altını ellerdi —— *gencölelim!* —— *gencölelim!*
babamsa bir devrim, sadece müziğe doğru ilerlemeli
çünkü doğarken başlar ölmek, çünkü puşttur ahali
iyi bir devrim direnmez karısına ve mezarlığın büyük çağrısına ve
mesela o gece sarhoş olup oynadıysa masada, ertesi sabah utanmaz
ve biriktirdiği gazete kuponlarından ve cinnetinden
çünkü eskimişse mini etekleri çünkü
başlamışsa bir devrim, bitmeye de başlamıştır bir yaşlı sarışın kadın gibi
önce palyaçoyu alın aşağı! önce palyaçoyu alın!
ne ki işte biz kendimize karşı giriştiğimiz
bu aslanlı düelloda hile yaparken
nasıl yeniliriz
ki her takıntı nasıl olsa bir gün el değiştirir
oysa geçen zamandan başka bir devrim yok —— *ve deniz!* ——*ve deniz!*
ki bu ağızlar hep böyle gıcırtılarla açılır kapanır——ken
işte bu bir devrim, bir
birahanede masaya çarpılan bir şişeyle nasıl başlardı
ve yokuşlardan alaşağı sarsıntılarla edilen dolmuşlarda planladığımız
nasıl ay bizi seyrederken gençliğini hatırlardı
ve biz gümüş atlarımızı sürerken ölmün peşinden ————.
(adam derin bir nefes aldı ve topyekûn bir karşı saldırıyı başlattı
mona liza'da kol gibi yürek vardı)

10.5.7.11 ISTE GELDIK (VI)

İŞTE GELDİK (VI)
ben zor bi herifm hayat da zo
kim kim
seyi sevebilir ki hiç sadece bence
,hayallerini korkularımın soğk sularına banıyosn
sevgilim aklını sokuyosn aşkıma :)))
sgözlerin k
ahraman piyadeler olarak
,seviyorum sevmiyorm seviyorym
kelimelerle kelimeler, lekelemelerle
birer birr brr şehit düşüyor gsözlerimden
BAKACIÇEKİYORM diebilmek için girilen bi k
uyrukta
aradan kaynak numarası vayy ayıp oluyo millet

ben zr bi herifim hmmmm
hayal de zor
işte sev dim ve buna ramen paçayı k
urtarmak üzeryim
çünkü zor bi herifim ben, hayata da sor
tırnaklarımla ilgilenmeliym diyorsn
çet pencerini kapatmayı unutma
her b
iri küçük birer italyan kasabası olan parmaklarını öpüyorum
k
elimelerle, iyi geceler
dün niye aramadın? yok bi şey zaten ben zor bi herifim
sadece bence
bilekle jiletin futbol karşılaşmasında dişle şeftalinin
ya hak
em taraf tutmuyorsa? :(((((
teredütlerdeym
bi bahçenin kapısında elimde yaşlanan bi beden
ve ayak
larımın altında gencecik bi gece
beni bekleme belk
i geç gelirim
zaman çok zor, zaten ben de zor bi herifm
biz nolcaz sVGLM?
ödünç alınmış sesimden sıkıldım
evhamları ilham sanmışım meğer
meselea ben seni en senden öpecekmişim ve
ben zor bi herifim: her zaman
ve zaman
ne zaman acaba beni dinginliğe k
abul eder
gerçek de o bir k
elime
ve ayrılık
da zor
çarşafım buna dayanabilir mi
onu balkonda dansa kaldıran bir k
adının
sivri bir dille öldürülmesine
sık

ılddım sesi en kalınların en sesinden
seni bir akşam serinliğiyle götürecektim
bedevilerin ellerinden
çarşafım buna dayanamaz
uykusunda diş gıcırdatmasına çocuk
larımın
bir çift elbombasının k
ardeşliğiydi aradığımız
çok direndik vak
it kaybettiğimiz
mut
luluklarla kor
umakla bak
malarla
ve zaman kaybettiğimiz ve su
açılan aramızdanartık bana imeyl yollama ve alnını
aya
daya
ma
çünkü ben imkânsız bi herfm
güneşş hızla azalıyor
bak
Melisa - nik neymin buydu di mi - seni bi severim
bi de yer
sever
tuttum kitaplarımı düzelttim bu sabah erken
ve arasıra baktım bu güneş ne güzel
gökyüzünün terin sildim
telesekreterlere annattım derdimi
k
ulaklıkları dinnedim
televizyonun içindeki cüceler var ya
kelimeleri, şekilleri, sesleri ama sev..medim hiç.
oysa yani buysa ki
kum pompalayan olmak isterdim hayatın çatlaklarına
heps heps diyebilmek için işşte geldik. k
i
ayak
larımla tuttum dünyayı, sevdik
se düzşmemek için

,evet artık
elimde k
üçülen bi ben
merakım birden bitmeden
aşk da zordu k
ızm. ama
ilerledim
beni bekleyen geceye k
orkmadım bi çiçekten
e*er o bundan utanmazs

10.5.8 ENIS BATUR

10.5.8.1 ARS POETICA

ARS POETİCA
Hiçbir şeye benzemediği söylendi şiirlerimin,
Wallace Stevens'a benzediğim, hiç kimseye
benzemediğim, olsa olsa "II. Yeni'nin devamı",
"III. Yeni'nin ta kendisi" sayılabileceğim -
"delisaçması bir söz ve işaret yumağı" denildi.
Bütün bunlar bensem, bütün bunlar bendim.
Yaktığım kağıtlar, fırladığım kürsüler
ve çekilip dinlendiğim kör mağarada
söyleştiğim gölge, örümcek, alter:
Kendimden çekilsem de, gelsem de
kendime farkedilmedi: Ateşin içine
soktuğum el, gözümü ayırmadığım saat,
insanlarla çarpıştığım seyrek günler
ses ile kelimenin birbiriyle
dikleştikleri yere kilitledi beni.
Gençtim, çok genç - şiiri düzen sanmıştım:
Çileydi gözümde, arınma ve yurttu,
terkedilmiş yüzüm için her an yanımda
yürüyen aynaydı, gecenin kaynağında
gövdemi dalgalayan simsiyah su, sanmıştım.
Yıllar başka bir yol çiziyor tortuya.
Şüphesiz şimdi de sanıyorum: Sehere
duyduğum inanç arkamdaki koyu, hem
delifişek uykudan geliyor belli ki.
Düzen değil şiir, kargaşa değil. İki uç

arası zamanı çelen uçarı bir odak belki.
Belki bazı ender seslerin eşiğinde tuzak,
kıvrılıp yatmış çıngıraklı bir soru,
öd noktasında, hançerede, yerimden
her oynayışımda kuytudan çıkagelen
kösnül bir yumak belki. Bir düzen değil
ama - bekleyiş, zemberek, inatçı, köz,
kaknus hep.
Kömürden elmasa varmak için
çıktığım yolda elmastan yola çıktığımı
unutmadım: Yangınsa sonumda yazılan,
orada yazacağım an gelmeli de. Birer
kıvılcım olsun harflerim, her kelimemi
yalım dili taşısın - öyle bir ateş ki
içinde içimde tutuşmuş bir karanlıktan
kana kanaya içsin herkes, istedim.

10.5.8.2 ARS

ARS
Bana aktarılan doğruysa, tek işleri ellerinde
birer gümüş kâse, nisan yağmuru biriktirmekmiş.
Her yıl uğrarmış padişah, bir yudum içermiş
kâselerinden, hepsine bir kese altın dağıtılsın,
buyururmuş. İşte arz işte talep, diye düşünüyorum,
kâsemde toplananlara bakıp: İşte ars, işimde sultanım.
Enis BATUR

10.5.8.3 ATTAR'LA KONUSMA

ATTAR'LA KONUŞMA
[1740-746;4869-4910]
dîvanım dîvaneliklerle dolu
diyordunuz, indim ağır ağır
dimdik merdiveninden zamanın,
bir ses verin bana, diledim,
bir başlangıç sesi verin dedim
ve dinledim: Bir tüy düşürün
kanadınızdan bu ülkeye, başka
ülkelere uçup gitsin ince usul

kurduğunuz nakış, dediydiniz,
bir tüy ki değdirsin şehirleri
birbirilerine, açsın sesleri
seslere bağlayan giz kilidini,
dağıtsın anlama bürünmüş tüm
anlamsızlıkları, sırrınız size
kalsın, sizde kalmasın sakın,
yaptığınız resimden artık sakının.
Kan kokusu, demiştiniz yüzünüz
yorgun hem dingin, işte bana verdiğiniz
son ses, son anahtar, son korkusuzluk;
söyledim ve hiçbir şey elde edemedim,
doğru; sustum ve kazandıklarımı
ayrı bir güneşe, ayrı bir geceye sakladım;
doğru: Benden kopan tüyün savrulduğu
ağır ağır çıktığım dimdik merdivenden
aşağı doğru. Yıkılacak bütün şehirler,
silinecek harflerim, parçalanacak taş
tabletlere kazılmış yüzüm, simsiyah
kalacak dîvane dîvanımın kâğıtları:
Kavruk, okunaksız, boşlukta şimdiden
külliyen külüm.

10.5.8.4 BES GÜL

BEŞ GÜL
Sizin için tuttum beş gül getirdim Sevgili,
durup dururken beş kırmızı gül getirdim, kan.
Beş beyaz gül süt, beş sarı gül altın yaprak,
tuttum beş pembe gül getirdim Sevgili, tan.
Başka bir el koparmış onları, benim elim
bunca korkak: Bir dikmeyi bilirim, bir de
dokunmayı: Tepeden tırnağa teniniz yangın
beldem, sizin için beş siyah gül parmaklarım.
kömür. Toprak, temas, sahi bir de ak kâğıt,
seçtiğim kelimelerin arasında nedense mağrur,
ilerlerim karda bıraktığım izler birer ağıt,
ayırdım dikenleri: Sizin için bu beş arı gül.

10.5.8.5 ENIS BATUR

ENİS BATUR

Enis Batur, 28 Haziran 1952'de Eskişehir'de doğdu. İlk yazısı 1970'de, ilk kitapları 1973'te yayımlandı. M.E.B. Yayın Dairesi başkanlığını (1979-1980), Milliyet' in kültür servisi ve yan yayınlar yöneticiliğini (1983-1984), Milliyet Büyük Ansiklopedi' nin (1986) ve Dönemli Yayıncılık' ın genel yayın yönetmenliğini (1987-1988) yaptı; 1988'den 13 Nisan 2004 tarihine kadar Yapı Kredi Yayınları'nda çalıştı. Batur, Galatasaray Üniversitesi'nde ders veriyor.

Yazı, Oluşum, MEB, Tan, Gergedan, Şehir, Sanat Dünyamız, Kitap-lık, Cogito, Arredemento Dekorasyon, Fol gibi dergilerin hazırlanışında sorumluluklar üstlendi; Remzi Kitabevi' nin (1990-1993), TRT'deki "Okudukça" programının (1994-1999) yayın danışmanlığını yaptı; Açık Radyo' nun kuruluşuna katkıda bulundu ve "Şifa, Şifre, Deşifre" programını gerçekleştirdi; UNESCO'nun " Göreme' den İstanbul'a Kültür Mirasımız" kampanyasını (1984) yönetti, Cumhuriyet, Milliyet, Dünya, Aydınlık gazetelerinde, Yeni Gündem, P-Eki, Express, 2000'e Doğru dergilerinde 1978-1998 arası düzenli haftalık yazılar yazdı; yurtdışındaki çeşitli dergilerde ürünleri yayımlandı: Poesia, Il Ebbro Quaterno, Letters Internationales, Quarterly West, Tabaccaria, Podium, Kelk, Connaissance des Arts, Talismen, Didale. Şiirleriyle Cemal Süreya, Altın Portakal, Sibilla Aleramo ödüllerini, denemeleriyle TDK ödülünü kazandı.

Kaynak : Enis Batur. Cüz: kıpkısa metinler (İstanbul: Sel Yayıncılık, 2000), s.1

YAPITLARI

Eros ve Hgades (1973)
Bir Ortaçağ Yalnızlığı (1973)
Nil (1975)
Ara Kitab (1976)
İblise Göre İncil (1979)
Kandil (1981)
Meseller Kitabı (1981)
Sarnıç (1985)
Tuğralar (1985)
Yazılar ve Tuğralar (toplu şiirler, 1987)
Gri Divan (1990)
Koma Provaları (1990)

Perişey (1992)
Ondört + X=14 (1994)
Taşrada Ölüm ve Dirim Hazırlıkları (1995)
Darb ve Mesel (1995)
Opera 1-4004 (1996)
Doğu-Batı Dîvanı (1997)
Sütte Ne Çok Kan (1998)
Kanat Hareketleri (2000)
Papirüs, Mürekkep, Tüy:Seçme Şiirler (2002)
Ağırlaştırıcı Sebepler Dîvanı (2003)
Abdal Düşü: Düzyazı Şiirler (2003)

ÖDÜLLERİ

1993 Cemal Süreya Şiir Ödülü
1996 Altın Portakal Şiir Ödülü

10.5.8.6 EROS VE HGADES

EROS VE HGADES
-XI-
Naz için
Birden aklıma seni sevmek geliyor.
Benim evim sonra senin
gözlerin. ellerin
vardı. Onları saymak geliyor aklıma.
Senin dudakların yok öyle dümdüz.
Islak ve çıplak
Ağzını söylüyorsun her dişinde.Kar
Anlıktır. Kap
Eski bir uygarlık çağdaştır bir solu
kta. Senince. Denizlerime sırtüstü yat
ıyorsun benimle seviş
iyorsun hem hep tepemdesin ak ışık
sın. Ulaşılamazlığım. Ulaşamazlığım.
(Sen bugün ölüm gibisin bana uza/-k
nıyorsun).Sen öyle durgun devin
en benim
Odalarımda salt gece vardır hüzünü

Karşı
çıkabilen
İp. (Sen gebem olsaydın, inan
Modigliani çizerdi boynunU
Birden aklıma seni sevmek gel
gel
gel
gel
iyor. zUn).

10.5.8.7 GECENIN SESI

GECENİN SESİ
Kaptanın uykusu kaçtı birden;
birden külçe gibi üstüne indi
gece ve yalnızlık, kalktı, bir
havlu aldı sırtına, küpeşteye
tırmandı yavaşça, duydu:
Çocuğu uyutmuştu kadın; uzun,
yılansı bacağını siper etmişti
düşmesin diye dönerken kar
yatakta: uğulduyor, tutuşuyordu
erkeğin başını gömdükçe yinine:
İçinden büyük bir kuş havalanıyor
uzağa süzülüyordu.

10.5.8.8 GIZ SES

GİZ SES
Bir rüzgârda buldu seni bir rüzgârda yitirdi,
penceresinden baktı sine sine yağan uçarı yağmura
ve essin dedi, bir daha essin, sen çünkü bana eşsizsin,
gökyüzünde karmaşık bir sözdizimiydi kurduğu esin
perisinin -- çekti sinesine koydu bulutlardan bir tortuyu,
uzan dedi, uzan Enis, tam bir gece için biriksin sesin.

10.5.8.9 KIRKIKINDILER

KIRKİKİNDİLER
"Bu sarı, tok tütünü senin için
ayırdım: senin için soydum

domatesin kabuğunu, senin için
dildim, tuzladım."
"Senin için perdaha çektim içimdeki
hayvanı; gövdemi yaya, burguya
aldım senin için. Bu koku, bu kor,
bu gemsiz istek senin açlığın için."
"Toprak suya doydu bu yıl, ben sana
daha doyamadım," diye sürdürüyor
kadın, içinden. "Yüzündeki gururlu
umutsuzlukla içimdeki doludizgin
kısrağa katıl."

10.5.8.10 KIYIYA VURAN IÇIN SONE

KIYIYA VURAN İÇİN SONE
Beni sev denizkızı, beni gözle, tanı,
kurgula, kendine çevir ve aç, bir de
beni ıslat, düğümlerimden çöz, bırak
uzaklaşayım açıklara doğru, bana ulaş
ve dokun, bana dik dalgaların verebileceği
özgürlüğü ver, içine al, içinde tut ve sal,
el değmemiş bir kıyı bulursam, kimsenin
ayak basmadığı bir ada, döner seslenirim.
Ben ve sen: Bir ten karmaşası kuralım,
tuzundan kaskatı kesilsin dilim,
hızımdan tutuş ve alevlerin ucundan uç,
gece gökyüzünde bir anlığına ağalım,
sessizliğimizden tiz bir boşluk kalsın:
Beni sev deniz kızı, beni bağla, bağışla.

10.5.8.11 LAV

LAV
Akdenizli sesini seviyordu; geniş,
tuzlu gövdesini. Eğiliyor, kokluyor,
kadınlığını unutup içine girmek
istiyordu.
Akan, devinen bir düştü erkek:
Volkanın ortasında kıpırdıyordu

10.5.8.12 NABIZ

NABIZ
"Ben ölümün teğmeniyim", diyordu
sonradan postalanan mektubunda,
BM'nin 25 Şubat tarihli müzakeresini
esas alan Güvenlik Konseyi'nin
bindörtyüzellibir sayılı kararına dayalı
biçimde altı gün önce bölgeye gönderilen
tabur sembolik bir nitelik taşıyacaktı
şehrin hemen dışındaki tampon bölgede,
miğferi iyice sıkışmış kulağıyla boynu
arasında sımsıkı sızı - onca kararlı
parmağın tetikten yolladığı top mermisi
arasında kimse bilemez artık gerçekten
serseri bir kurşun mu sessizliği delen,
zihninin tam dibinde, son, gelmeden
genzinden göğsüne yayılan şarabın kanı,
"teğmenim öldü", diyor nabzı bekleyen
çocuk yüzlü asker.

10.5.8.13 ORUÇ

ORUÇ
Bir tabak tarhana koydu
önüne, bir avuç maydanoz;
parmaklarını tuttu, bileğini,
kolunun içini öpüp bıraktı,
soğanı kırdı, böldü ekmeği ve
bekledi: Zaman hızla içine
akıyordu.
"Bu seferî gövde sana birikti"
dedi, duyulur duyulmaz
bir sesle.

10.5.8.14 RAHIM MESELI

RAHİM MESELİ
Bir de gizli duygusu var Zaman'ın
orada sınırsız bir genlik kazanır anlam
ardı arkası yoktur çünkü oyun sonunun

ki yılgının önünde bir sar'a tutar insanı:
Orada, aralık bir gözden sızan, ilk, korkulu
ışıktır mermerin kof yüzüne düşüp dönüşen.
Bir tek yaralı köpek, dışarıda. Uğuldayan
sabahın gelip pencerede dövdüğü buharlı
kasidenin içinde kıvranıyor oda. Devriliyor
buhurdan, yayılıyor ağır ağır kokunun
koyu mührü, neşterin gözünde çakıyor
sarsıcı şimşek - damara doğru kararlı
adımı ölümün.
"Ses ve soluğum şimdi, Gün'e ve Gece'ye
katkı. Belki nedensiz bir ürpermeyim, kırışık
evrenin taş çekirdeğinde. Görkemim belki,
arınacağım kargaşayı beklerken. Sayısız
pencere, sayısız çığlığın içinde gitgide ürken
engerek koridorda balkıyıp duruyorum. İşte
çatlayan duvarlarım. İşte can kolladığım
seki, basamak, kanlı düzlük. Sonradan
yırtılacağım et, işte. Burada, kül beyaz
bir sarnıcın aldatı duyarlığının orta yerinde-
hep ve aralıksız burada, zamanın beni
sancıya mıhladığı yerdeyim artık"
Bir de ben. Ne kadar dışrak görünsem
o kadar içrek gözüm. Kırdığım kilitte, sızdığım
bir dilim çatlakta acımasız bir ezgi duydum
hep. Mesihli çörtenlerin altında tanrının kiriyle
yıkandım. Gün geldi bungun, çökelek, oradan oraya
savrulan dumanın içinde dural bir kimlik aradım.
Oysa kûfî yazısı yazgının hep geleceğe erteledi
sesimi: Bir de orada, Zaman'ın gergin bir boyutu
işlediği öte-gövdede hızla aramak kaldı seyrek
kantaşını, seyirttikçe yaralarım derin derimden.

10.5.8.15 SALKIM MESELI

SALKIM MESELİ

"Bir başınaysan, bütün bütüne kendininsin."

Leonardo

Elmas bir tasarıdır aslında, tek düşleyelim

kömürü. Tutku da biter çünkü, an gelir gece de büyür
içimizdeki geceden:
sim korkumuz balkır derin gözümüzden.
Yaşam, atlasa ve ipeğe doladığımız kadırgada
sarıp çözdüğümüz Gün makarası
kalıba döksek ayrışır sise ve saydama,
biri doğrularsa çelişir öteki, sesimizle.
Ey kan ve ivme ilişkisi! Düşün ki hem izcidir gölge,
gövdedir hem avcı. Bu açılma yeri, dışavurduğumuz bu
yaramız, ki bir kapansa...
...de bir tasarıdır aslında - orada takvim çevirir za-
manı insan diline, pafta ayırır işte, ayırsa ayırsa sem ateşi
ender sudan
ve Alaşım: Yalım dilinin
şiir diline deydiği
kılpayında eriyen
has sınır bünyesi!
Çoğaltırken bir-leştirir salkım her gözünü;
Salkım ki gecel bir tasarıdır aslında
Aslından düşleyelim tek taneyi.

10.5.8.16 SANDIK

SANDIK
Bir kutu dolusu anahtar. Régie
des Tabacs de l'Empire Ottomane,
paslanmış, kenarları delinmiş
o kutunun ağırlığını tartmak güç.
Çekmecelerin, evrak dolaplarının
ve evlerin sahipleri geçekte yıkım
yerlerinde dolaşan birer hayalet.
Ne çok taşındık! Nasıl dolaştırdık
bunca umudu, terkedilişi, kaybetme
ve kaybolma duygusunu? İçimize
kazınmış yolculuklar birer loş
düş ve hiçbir zaman hiçbiri
gerçekleşmemiş tasarılardı oysa:
Bu anahtarları olmamış kilitlerde
sandık. Sahi, sandık! kendisi
duruyor da onun, yıllardır giz'li

bir ölü gibi anahtarsız bekliyor.
İnsan asla açmamalı böyle bir
efsaneyi. Herkesin hayatında
içindekileri unuttuğu, umduğu,
bambaşka kutularda aranacak
eşya, söz ve işaretler kalmalı.

10.5.8.17 SONBAHAR AYINI

SONBAHAR AYİNİ
Tirşe deniz. Tırıs rüzgâr.
Işıkların içinden geçen sabah.
Teresa Berganza'nın sesinden
süzülen gamlı, uzun yola çıkmış
yalnız kuş. Gökyüzünde bulut,
bulutta biçim, biçimde gizlenen
telâş, telâşı besleyen vatos zaman,
zaman: Yaprağa yürüyen su,
damara yürüyen kan, durup bekleyen
tirşe deniz: Kalanlar, gidenler,
içimden geçen ışık, karanlık,
içimden geçen vurgun.
Bir gece, bir gece daha kaldı -
yetişsin içimden geçen siyah tren.

10.5.8.18 SIZIN IÇIN KESTIM SAÇLARIMI

SİZİN İÇİN KESTİM SAÇLARIMI
I
Femme vous suis-je, et de grand sens.
Sizin için kestim saçlarımı.
Yıllardır uzattığım.
Sizin için durdum ilk, dinlendim.
Yıllardır yorduğum.
Açtım sizin için, açıldım.
Yıllardır kapadığım, kapandığım.
Sizin için bekledim,
Sizin için bekledim,
sizin için güldüm bir tek, sustum.
Yıllardır durduğum boşlukta

femme vous suis-je, et de grande songe
indiğim merdivende
gecelere tuttuğum ışıkta
sizin için umdum, umursadım.
Sizin için yaktım bu ateşi,
besledim yıllardır.
Esirgediğim zaman,
gizlediğim tortu
ve tortuda ayrışan bu hayat
sizin için
kamaştığım gün
titrediğim mum
aktığım yatak.
II
Sizin için hazırladım bu masayı,
İki kelimenin ortasında dinsin fırtına.
Sizin için hazırladım bu döşeği,
İki fırtınanın ortasında kuyu uyku.
Sizin için hazırladım bu yemeği,
İki açlığın ortasında körelmez açlık.
Sizin için hazırladım bu bakışı,
bu sözü, bu sessizliği - sizin için
hazırlandım.
Sizin için uzattım saçlarımı,
kestiğim.
Sizin için söndürdüğüm bu ateşi,
yandığım.
Kurduğum bu çadır, bu saat
arındığım su
soyunduğum gece: Sizin için.
Devrilirken tutunduysam
tutuşurken susmam
zemberekte bu Eyyub
hem cellât hem kurban
sizin için
bir tohum.

10.5.8.19 TAS DAMLALAR

TAŞ DAMLALAR

Bana çölün arkasından gelecek topraklardan,
simsiyah gökkubbeyi delip geçecek bir sabahtan
söz açsın, bir bilici istiyorum: Avucundan altı yüzü
kutlu bir zar düşsün, kemerindeki kemikte susuzluk,
korku ve karabaht yerine kurtuluş harfleri yazsın,
çadırımdan çıktığımda sağanak karşılasın beni,
atıma binmeden bakayım: Gözlerinden kaybolmuş
güven ışığı geçsin, yakınlar beni öylesine bezdirdi,
uzaklar rüzgârını getirip etrafında çevireceği billûr
sesle dolsun - kırıldım,yenildim, bozbulanığım
yıllardır: Bir bilici bulun, geceme yıldız, ağsın.
Böyle uzandım döşeğime gece, gece bitmemişti
böyle uyandım. Beldem baştan uca çiğnendi, kim
oturuyor sarayımda biliyorum, biliyorum kimdir
kadınlarımın koynuna giren: Ağır bir koku,pes
bir kösnü, köpük köpük taşan bir öfke ile kaplandı
odalarım, şehirlerim, hükmettiğim uzun ovalarla
sisin çöktüğü dağlar: Issız bir imparator taşıdım
buraya, tuzla buz gurur getirdim yanımda, bir de
zakkumdan tane tane bir imbiğin doldurduğu şişe,
hiçbir şeyden korkmadım bildim bileli: Ne yazgı,
ne kargış, ne ölüm: Bir tek şüphedir, esirgensin.
Büyük, taşlaşmış damlalardır Zaman, bende
bana ne var ne yok kilitler. Çıkıp uçsuz bucaksız
bir ateş yaksam: Onlar erirler mi? Çıkıp bir ateş
yakacak olsam sanırlar ki çağrıdır, çağırmam,
rüzgârı arkasına almış bir yangındır, korkarlar,
ben kimseyi korkutmak için doğmadım. Bir anlam
yok yaradılışımda, bir giz bir gizem yok kimseden
beri - kendiliğinden an gelir erirse damlalarım,
geçmiş günleri kaskatı geleceğimden ayıran âraf
çizgisinden yürür geçerim: Bir bilici bekliyorum,
muskamdan düğüm çözsün, suskumdan söz yağsın.

10.5.8.20 YAZ TUGRASI

YAZ TUĞRASI

Bir tramvaydı bindiğim mor düş,

yarıda kaldı. Vatman ve biletçi
Ve uçarı çan sesi, çocuk asılıp
kaldı. Bir hayal bu şehir, gece
kuruldu gün çözüldü: Vapurlar
düz bulut, sokaklar âmâ dehliz,
kıpırdıyor heykel: Evler büyük
yangından kaldı. Sis ve duman ve
tütsü ve birkaç kekre soru, durup
durup dururken aklımda kaldı.

10.5.8.21 YÜZLER, Bes

YÜZLER, Beş
İçinizdeki kötülükten utanmayın, ben
seviyorum yanaklarınıza yayılan ateşi,
seviyorum ben fena ve mahrem olanı
boynunuzdan yukarı kabaran. Açığa
vurabilse, ah yırtabilseniz gömleğinizi
baştan aşağı: Göğsünüz inip kalkarken
sayardım tek tek sapsarı kirpiklerinizi,
bir elim ateşin içinde kavruk, öteki
kulağınızın üzerinde: Ayva tüyü, meme,
şelâle.

10.5.8.22 ÇIKARAYAK

ÇIKARAYAK
Düne indim merdivenden: Saçlarını
toplamışsın, ensende uçuşuyor nisan.
Sahanda yumurta yapmışsın öğlen, Rue
de Venise sonra, sonra herhangi bir köprü
ve Seine: Eski bir pafta alacağız belki,
Rabelais'in tuhaf bir basımını: Akşam
gene yekpâre olacak Mouffetard'ın yüreğinde
Aragon'u dinleyeceğiz Léo'dan: Je chante
pour passer le temps.
Bugün nasıl da kekre ve gamlı bugün:
Opal, billûr ve ahşap içre kurduğun
çatıdan görünmez kiremitler mi uçuyor
yoksa?

Merdivenin tam önüne dayamalı bu kurtlu
tırnağı, çekmezse iki titrek bacak.

10.5.8.23 IMBIK

İMBİK
Ve erken kalktı adam, çayı
sürdü, ince bir dilim limon
yedi, uzun uzun karanlık suya
baktı - doludingin bir gün için
güç topladı önce, radyoda dalgın,
inatçı bir ezgi buldu sonra,
sırtını yelken direğine dayayıp
eline bir kitap aldı.
Kadın uyandığında şiir
okuyordu hâlâ - sırtını kurtarıp
ona bakarken bilge bir sevgi
yayıldı gözünde: Sabah ve şiir
yaşamın tohuma döndüğü
o sonsuz imbikte toplanıyordu.

10.5.9 ENIS BEHIÇ KORYÜREK

10.5.9.1 Enis Behiç KORYÜREK.htm

Enis Behiç KORYÜREK

11 Mart 1891 tarihinde İstanbul'da doğdu, 18 Ekim 1949 tarihinde Ankara'da öldü. Mülkiye Mektebi'ni 1913 yılında bitirdikten sonra Dışişleri Bakanlığı görevlisi olarak Bükreş ve Budapeşte'de çalıştı. Cumhuriyet döneminde çeşitli bakanlıklarda görev yaptı. Yaşamının son üç yılını, kendini dine ve tasavvufa vererek geçirdi.

Başlangıçta, aruz ölçüsüyle yazmaya başladı, Ziya Gökalp'le tanışıp etkilenince Milli Edebiyat akımına katıldı ve "Beş Hececiler" arasında yer aldı; ulusal duygulara seslenen şiirleri ile tanındı. Hece ölçüsündeki kalıpların yapısında değişiklikler ile serbest ölçüye geçiş denemeleri yaptı.

YAPITLARI

Miras (1927)
Varidat-ı Süleyman (1949)
Miras ve Güneşin Ölümü (1951, toplu şiirler, ölümünden sonra)

10.5.9.2 GEMICILER

GEMİCİLER
Biz dalgalar, fırtınalar kahramanı yiğitleriz.
Ufuklardan ufuklara haber sorar, gezeriz.
Güneşlerde uyuklayan yamaçları,
Kalbi durgun tarlaları bıraktık.
Gölge veren ağaçları
Sevmiyoruz biz artık.
Sevgilimiz,
Ey deniz!
İşte biz;
Nihayetsiz
Mavilikler yolcusu!
Ruhumuzun kardeşidir
Güneşlerde parlayan bu yeşil su.
Bayrağımız yeşil sular ateşidir.
Biz bayrağın fedaisi sayısız Türk genciyiz.
Biz hilale şan arayan korku bilmez gemiciyiz.
Ey vatandan müjdelerle bize kadar gelen rüzgâr!
O sarışın sahillerde kara gözlü genç kızlar,
Yaz gecesi mehtap ile konuşurken,
Doğru söyle, sordular mı bizleri?..
Nasıl cevap verdiği gökten
Gemimizin rehberi,
O vefakâr
Yıldızlar?..
Poyraz var;
Yelken dolar.
Gemi sanki kanatlı!
Enginlerde pembe güneş

Gülümserken bu yolculuk ne tatlı!
Çal sazını kalenderce yiğit kardeş!
Nağmelerin yorulmayan dalgalardan bahtiyar.
Gönderelim bu ahengi o sevgili yurda kadar...

10.5.9.3 HATIRA

HATIRA
Geçsin günler, haftalar,
Aylar, mevsimler, yıllar...
Zaman sanki bir rüzgâr
Ve bir su gibi aksın...
Sen gözlerimde bir renk
Kulaklarımda bir ses
Ve içimde bir nefes
Olarak kalacaksın...

10.5.9.4 ÖMÜR

ÖMÜR
Şen günler, bir kırlangıç
Gibi vuruyor kanat.
Kederli günler, sanki
Kurulmamış bir saat.
Birinde, rüya tadı
Biri, kan içen cadı
İkisinin de adı:
Ömürden bir gün...Heyhat!

10.5.10 ERAY CANBERK

10.5.10.1 ATESLER VE AHENKLER

ATEŞLER VE AHENKLER
Yol üstünde zincir şıkırtıları,
Kuşların şarkısı.
Ormanların ıslaklığı altında,
Hindistan cevizi ağaçlarının
yumuşak musikisinin serinliği
Ateşler,
çimende ateş,
Kayat'ın madensi sıcak yapraklarında

ateş.
İnsanlığın büyük göçlerini
bağrında taşıyan
geniş keçi yolları,
kapalı ufuklara doğru
geniş keçi yolları,
silah zoruyla
açılmış keçi yolları.
Foguerias'lar,
danslar,
tamtamlar,
ahenkler.
Aydınlığın ahengi,
Rengin ahengi,
Sesin ahengi,
Hareketin ahengi,
Çıplak ayakların
kana bulanmış zincirlerin ahengi
Sökülmüş tırnakların ahengi,
Ahenkler,
Sonsuz ahenkler,
ey Afrika'nın kederli sesi.
Agostinho NETO
Çeviren : Eray CANBERK

10.5.10.2 AYRILIK TÜRKÜLERI

AYRILIK TÜRKÜLERİ
doğduğum yerden kopup
doyduğum yere vardım
her şeyimi unutup
yarama tütün sardım
selam benden eşe dosta
karım yorgun oğlum hasta
sızlayarak kapandı
görünürdeki yara
gurbet yeni dert açtı
acı kattı acıma
turna değil yardan haber getiren
heves değil beni sizden ayıran

hemşeriyiz belki de
özlemimiz de yanı
gelmişiz yaban ele
alın teri kolay mı
beyaz mendil sıla gibi koynumda
işsizliğin zalim ipi boynumda
Eray CANBERK

10.5.10.3 DEGISIP YOK OLAN BIR KENTI ANIMSAYARAK

DEĞİŞİP YOK OLAN BİR KENTİ ANIMSAYARAK
bu kent büyük bir ihaneti gizliyor
sabahlara dek inlemesinden belli
seni nasıl uzak kentlere götürsem
nasıl uyutsam nasıl dinlendirsem
bu kent gizliyor büyük bir ihaneti
bu kent küçücük adamları büyütüyor utanmadan
ışıl ışıl yanan lâmbaları
pişman gözleridir pişman gözleridir pişman
bir ölüyü suçlamak kadar anlamsız
üstüme üstüme geliyor hiçbir şey
anlatmadan anlatmadan anlatmadan
ben nasıl yanılmışım bilmiyorum bilmiyor
ne çok anlatamadığımı gizlemekle
umarsız iniyor umarsız akşam iniyor
bir çiçek bırakıyorum gecenin başladığı yere

10.5.10.4 Eray CANBERK

Eray CANBERK

1940 yılında İstanbul'da doğdu. Haydarpaşa Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ile Yüksek Öğretmen Okulu'nun Fransız Dili ve Edebiyatı bölümlerinde gördüğü öğrenimini yarıda bıraktı. İlkokul öğretmenliği ve çevirmenlik yaptı, yayınevlerinde çalıştı.

Şiir Sanatı, Şölen, Yazko Edebiyat, Yelken gibi dergilerde şiirlerini yayımladı. Usul sesle söylenen, akıcı, duygu yüklü toplumcu şiirler yazdı.

YAPITLARI

Kuytu Sular (1969)
Yüreğin Burkulduğu Zaman (1983)
Eskimiş Yalnızlığa (1992, toplu şiirler)
Ebrular (1997)

10.5.10.5 SANI

SANI
hiç değişmedi san
sen öyle
dıştan
gir içeri - göz göz olmuş-
ama yerinmez -çünkü kendi yerinde-
ayrıca neden değişsin konum
söyle
yaşanırken hep ortak duyum
eğri bir çizgi dudak -acı gülümseyiş-
her zaman vardı
yanıltan
hiçdeğişmedisansenöyledıştan
Eray CANBERK

10.5.10.6 IÇTEN IÇE

İÇTEN İÇE
sevdam seni durmadan
can evinde yeşertir
çiçekçe ve çocukça
sıralı sırasız ikide bir
nice yıkım nice ılgar
geçer iz bırakarak
nice geç kalmış bahar
acımıza eklenir
çocukları da alan
ölüm sıra beklemez
yara üstten kapanır

sızı içerden dinmez
ölüm yıkım ve sevda
yaşamakla başa baş
başlangıç belli belirsiz
bitim belirli nokta

10.5.11 ERCÜMENT BEHZAD LÂV

10.5.11.1 BIR KAHRAMANIN MIDESI

BİR KAHRAMANIN MİDESİ
Vahşi hayvanlara yediriyorlar ölülerimizi
Beyazlar bizimle savaşınca
Bizse kendimiz yiyormuşuz
Onları haklayınca
Böyle de olsa
Daha şerefli bir mezar değil mi
Hayvan bağırsaklarından
Bir kahramanın midesi?

10.5.11.2 Ercüment Behzad LAV

Ercüment Behzad LAV

1903 yılında İstanbul'da doğdu, 16 Mayıs 1984 tarihinde İstanbul'da öldü. İstanbul Sultanisi'ni bitirdikten sonra Darülbedayi'de aktörlük yaptı. Dört yıl süre ile Berlin'de Stern Müzik Konservatuvarı ve Reinhart Tiyatro Akademisi'nde öğrenim gördü.

Dadaizm,fütürizm, kübizm ve sürrealizm akımları etkilerini şiirine yansıtmış, Cumhuriyet dönemi şiirimizde serbest ölçünün ilk uygulayıcılarından öncü bir şairdir.

YAPITLARI

S.O.S. (1931)
Kaos (1934)
Açıl Kilidim Açıl (1940)

Mau Mau (1962)
Üç Anadolu (1964)
Bütün Eserleri (1996)

10.5.11.3 MEKTUP'TAN

MEKTUP'TAN
Sen bir asmasın,
küpe salkımlarla asma bellim..
Elim değmesin,
değmesin dilim sana, asma bellim..
Küpe salkımlarında, kütür kütür,
buğulu üzüm başlar, asma bellim..
Niye kendini sevdiğin zamanlar;
daha olmadan başkasınının,
öper dudakların suda,
dudaklarını,
Niye sana benziyor köpükler, güneşe sarılırken?
Niye şu bulut, kaçırmıyor seni
ve kaçmıyor senden balıklar?
Niye çarpınca mantılar sana kanat,
niye ağzımda yüreğim,
niye içerim göz göz,
niye gözlerim pervane?

10.5.11.4 OYNUYOR AY

OYNUYOR AY
Oynuyor ay
Mor salkımlı suda
　　Oynuyor ay
Üşüyor kalp
Şehvet durunca
　　Üşüyor kalp
Düşüyor baş
Kara taş yastığa
　　Düşüyor baş
Çekiyor su
Örümcek uykusu
　　Çekiyor su

Geçiyor tren
Hecin katarlı
Cin düdüklü tren

10.5.11.5 RÛHÜL KUDÜS

RÛHÜL KUDÜS

Melih Cevdet'e

I.
Avrupalı İsâ sırasına göre ihtilâlcidir
İçlidir sofudur sırasına göre
Affeder geldi mi işine
Kin güder gelmedi mi de
Zulmü sevmez çekinmez zulümden de
Dostluğu da düşmanlığı da açıktır
Ara sıra haksızlığa başkaldırır
Her şeyi bağlamaz oluruna
Ama iş Afrika'ya geldi mi Hân-ı Yağma
II.
Ne devrimcidir ne de ihtilâlci Amerikalı İsâ
Makine insan tipi iş adamı
Hasmını kündeden atmak günah mı?
Sandık başında oy pusulası,
Birdir Yeni Dünya'nın Siyah'ıyla Beyaz'ı
Bir yanıl da sandığa yaklaş
Biter ensende Beyaz'ın sopası
Yaşasın İnsan Hakları Beyannâmesi
Sonsuz hürriyet içindeler
Karası Kızılderilisi Melezi
III.
Afrikalı İsâ tam İsâdır
Kin gütmez affeder unutur
Sabrı sonsuzdur
Hoş görmeli fenalığı
Böyle buyurmuş Beyaz Tanrı
Sefâlet onun cilvesi
Lûtfu inâyeti hediyesi
Bu çilenin mükâfatını Kara Böcekler
Ahrette görecekler
Ruhlarının akıyla çıkarlarsa bu sınavdan

Cennet bahçelerinden derecekler
Dünyada erişemedikleri nimetleri
Kara Böcekler
Hak taalâ Hazretleri
Karaları sınamak için yarattı
Beyaz Efendileri

10.5.11.6 SIHIRLI DEGNEK

SİHİRLİ DEĞNEK
Bir sihirli değneğim olsa;
vurduğum yerde güller açılsa,
Uçan güller...
Bir sihirli değneğim olsa;
vursam bir nar ağacına,
narlar çatlasa kahkahadan...
Ve bebek yüzlü kızlar,
uzatsa başlarını
tane tane dallardan...
Onları ceplerime doldursam,
bir masal ömrü sürmek için
götürsem billûr sarayıma!

10.5.11.7 ZENCI SIIRLERI

ZENCİ ŞİİRLERİ
Mau'vam, kara fil dişim
Ayın sedef kakmaları somaki teninde
Nar dili nar lezzetinde
Bir haz buğusu tüter nefti gerinmende
Ve bütün Afrika'nın şehveti.
....
Sen fidan çiçeği durmuş
Bir gün meyvaların pıtrak
Ben tazeye çalarım
Kuru kavak.
Sen can sevdalara açık
Ben garip aklı sana dolaşık
Sen sır küpü minnacık
Gecesi başka gündüzü başka

Kime kapalı kime açık.

10.5.12 ERCÜMENT UÇARI

10.5.12.1 AZ

AZ
kor kayalarda az aşka dönük yunus balıkları
az bir jet uçağı az üçgen
uzakta kentin ışıkları bir baca koca bir vapur
ölüm yok mu az ilerde iki haydut
azı sevmek mum ışığında az bulut gökyüzü
bir deniz köpükleriyle ormanda bülbüller
soyunuk eller öpüşür yataklarda yan yana
az öğle güneşi yaban arısı sis dörtgeni
Ercüment UÇARI

10.5.12.2 KISACA

KISACA
Bütün kabahat bende
Size yalan söyledim
Ayçiçeğini sevdiğim doğru değil
Karanfil deseniz tahammül edemem
Bir yüreğimiz var insanca konuşur
Bari çekip gidebilsem
Ercüment UÇARI

10.5.12.3 O ISILTILI SEY

O IŞILTILI ŞEY
Öpüp başıma koyuyorum özgürlüğü
Ekmek gibi
Yere atılmış bulunca.
Ercüment UÇARI

10.5.12.4 UT

UT
Ben yaşarsam utlar gibi yaşarım
Eski zamanlarda gül bahçelerinde
Bir orman aydınlığını getirir meyvaların

Aşkın eğilmiş mor ağzından
Ben gözlerini severim ceylanların
Kalbimi duyarım balıklar soluyunca mavilerde
Hanımelleri mantarlar kuzukulakları
Unutulmuş aşkları kırların
Ben ellerimi severim sabahleyin uyanınca
Büyülü masallar limanında
En erken kalkan gemi benim
Rüzgârımda deniz kızları
Ercüment UÇARI

10.5.13 ERDOGAN ALKAN

10.5.13.1 BÜYÜ

BÜYÜ
Şeytan dağındaki mağarada
Duydum Büyücü bir kadın yaşarmış
Aşka inanmayan taş kalplileri
Büyüler, kara sevdalı yaparmış
Yüreğimde yenilginin acısı
Yollandım şeytan dağına
Az gittim uz gittim bir akşam üstü derken
vardım büyücünün mağarasına
Dedim ki bir halden bilmeze düştüm,
Al bütün varımı yoğumu
Bir büyü yapta anlasın
sevdanın ne yaman şey olduğunu
İki yürek oydu iki taştan,
Koydu bulanık bir suya
Üç vakit sonra gel diye
Seslendi kör kuyuya
Üç gün, üç ay, üç yıl bekledim
Derken bir akşam üstü çalındı kapım
O kendini beğenmiş deli dolu kız
Ne hale gelmişti Allah'ım
Kara gözlerinde şimdi
Kara gecelerin acısı vardı
Ağladı kapandı ayaklarıma
Sev beni, sev diye yalvardı
Git dedim istemiyorum artık

Biraz da sen öğren ağlamasını
Geceler boyu duy bir yol
Yalnızlığın kahreden acısını
İnanmayın dostların inanmayın
Ne büyü var ortada ne de büyücü
Yıllar kendimi avutmak için
Uydurdum bu yaşanmamış öyküyü

10.5.13.2 ERDOGAN ALKAN

ERDOĞAN ALKAN

YAŞAMI

Günümüz şairlerinden. 1935 Sivas Şarkışla doğumlu. Önce Samsun Lisesi'ni sonra SBF'ni bitirdi. Kaymakamlık yaptı daha sonra TRT'ye geçti.İstanbul'a yereşti, değişik gazetelerde yazılar yazdı. Şiirleri Fransızca'dan yaptığı şiir ve roman çevirileriyle tanındı. Paul Veriaine'in hayatı, sanatı ve 40 şiirinin çevirisinden oluşan 1961'de yazdığı kitap, çeviri alanındaki olumlu çabalardan biridir. Rimbaut'dan seçme şiirler adlı çeviri kitabıyla 1982 Yazko Çeviri büyük ödülünü kazandı. Şiir kitapları arasında Güneş tozları (1958), Equanil Çiçekleri (1964), Kerem Gibi (1971), Kuş Ormanı (1981) sayılabilir. Halk Edebiyatı'nın izleri görülen bir sanatçımızdır. Dili güzel kullanır.

10.5.13.3 MIRAS

MİRAS
Karşılıksız sevdalardan usandım
Artık unutacağım bankadaki kızı
Beni seven birisini bulacağım,
Varsın cüce boylu olsun;
Çipil gözlü, yumuk gözlü,
Varsın saz benizli olsun.
Paşa gönlüm dileyince
Kolları boynuma dolansın yeter.
Alacağım ellerini ellerime
Parmak uçlarını sevdiğim çitlenbiğim
Çipil yüzlü, çirkin yarim.
Cüce boylum, iki gözüm gel diyeceğim.
Ona sevdalardan yana, mutluluktan yana
Oynak türküler söyleyeceğim

Sonra gerdeğe gireceğim çirkin yarimle.
Eğer yine unutamazsam bankadaki kızı
Kafayı çekip de bir akşam
Kapısına gideceğim,
Gel işte gör diye, gözünün önünde
Üç kurşun sıkıp bu kara sevdayı öldüreceğim.
Biliyorum bankadaki kız
Beni sevmediğine pişman olacak.
Kalbinde ince bir sızı
Dudaklarında mısralarım
Ulu bir sevdadan miras kalacak.

10.5.14 EREN ERIMER

10.5.14.1 EREN ERIMER

EREN ERİMER

YAŞAMI

26.12.1968 yılında Ankara'da doğdum. Orta ve Liseyi TED. Ankara Koleji ve Cumhuriyet Lisesi'nde okudum. 1987 senesinde girdiğim Çukurova Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Bölümü'nü bitirdikten sonra muhtelif yerlerde Network Uzmanlığı, Grafikerlik, Web Tasarım gibi bilgisayarla ilintili konularda çalıştım ve halen de bir grafik operatörü olarak bir özel danışmanlık firmasında görev yapmaktayım.

Şiir de dahil olmak üzere güzel sanatların her türü izleme ve (mümkün olduğu oranda) icra amaçlı olarak ilgi alanıma girer. Benim için hayatın amacı sanat ve duyguları harmanlayıp onu paylaşmak diyebilirim ve bu güzel siteyi hazırlayarak birbirimize ulaşmamızı ve paylaşmamızı sağlayan şiir dostu arkadaşlarıma da emeklerinden ötürü teşekkürü bir borç bilirim.

10.5.14.2 KARAGÖZ PERDESI

KARAGÖZ PERDESİ
oynaşır esrik gecelerinde
bir Karagöz oyunu bu
gölgeleri duvarımda
böler durur uykumu
öfkeli bir susturuştur
sönmesi ışığın

indirirken perdesini
bu yarım kalan oyunun
nafile geceler ıssızında
ararken bir sıcağı
işler içime ağır ağır
bilsem bu nasıl ağu
har gibi gözleriyle
nefretinden korkunun
perdeleri tutuşur
bu gölge oyununun
ne ışık ne de perdede...
görüyor ve duyuyorum
kabahati şu serde
çünkü seni seviyorum

10.5.15 ERGUN TAVLAN

10.5.15.1 PAPA

PAPA
Kırılgan erkek otu. Avrupa'ya sürdü, rüzgâr aradı
Hayatını kendinden korumayı bu gönüllü
sürgünde öğrendi: silahlara eda: avlanmadı
boksa ve balığa gitmedi. Ayran gönüllü
biri için sadır sabır isteyen ülkelere gitti
Kalıcı ülkelerdi. İnsanda kalırlardı
Şayaklarını, kâğıt valizlerini attı: o ülkeleri
hep ikinci el kedilerle yürüdü
çıkarken anlamını unutur insan meselâ paltosunu
unutmaz: biz hayattan üşüdükçe üşüdükçe nikolay
unutmabunu: kedi bizi soyan bir anlam
Müntehir bir Odysseus olarak Amerka'ya döndü
Gündüzleri dokuduğu tülü geceleri söken kadına
tersini çekti: Kalafatta ince ölüm makyajı
Buluta çekildi: anne sesine: çise çise kuruyana
"Haydi, sıra sende!" –tüfek bir yöntem sadece
Baba yerde. Upuzun. Kendi kanına sarılmış
Baba: kendini ölmüş –tüfek bir yöntem sadece
harita baktık kanı aktık –akit tamam
çeksem tetiği ölürken bari kendim olsam
Key West, 2 Kasım 2001

Paterson, 23 Mart 2002

10.5.16 ERGIN GÜNÇE

10.5.16.1 ERGIN GÜNÇE

ERGİN GÜNÇE

Ergin GÜNÇE

1938 yılında Giresun'da doğdu, 16 Ocak 1983'te Ankara'da öldü. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Üç kez yurt dışında ekonomi ve planlama konularında eğitim gördü. Bir süre Başbakanlık danışmanlığı yaptı, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı.
Değişim, Dost, Papirüs, Yeni A gibi dergilerde şiirlerini yayımladı.

YAPITLARI
Gencölmek (1964)
Türkiye Kadar Bir Çiçek (1986, tüm şiirleri, ölümünden sonra)

10.5.16.2 GENCÖLMEK

GENCÖLMEK
Ay mıdır kar mıdır pencerede
Boğulmuş çocukları martılara taşıyan
Kara köpek karşı kıyıda uluyor
Bence o çocuk öyle gülmemeli
Atları çayıra saldım diş kamaştıran erik ağaçları altına
Nisan toprağı kalbimde ağarıyor
Bence o çocuk öyle gülmemeli
Şimdi bir kadın çay demlese
Bahçemdeki korkuluk nar ağacıdır
Erken ölmüş, iyi giydirilmiş
Sular soğuyor ovada duran ince gölgesinde
Büyük ateşler, kuytu köyler gibi
Alınlarına vişne çiçekleri yağan
O kızlar, delikanlılar ve lohusalar
Oyulmuş bir bebektirler ıhlamurdan
Kestane mangalları, masallar, talikalar

Ölüm alışsın artık bize
Bir dans gibi bahçemize gelsin
Gelsin otursun ılık minderimize
Ben o çocuk öyle gülmemeli
Ay kar gibidir pencerede

10.5.16.3 GÜNLERDEN EYLÜL, AYLARDAN ERGIN GÜNÇE

GÜNLERDEN EYLÜL, AYLARDAN ERGİN GÜNÇE
Günlük şarabımız var maşrapa içinde
Külde pişmiş patatesler ve eşsiz pilavzerde
Din kitaplarımız, putlarımız, telvelerimiz
Yeleği de köstekli bir amca kahvesinde
Suratı çilli günler, gölgesi uzun günler
İşte bir bağ bozumu, işte bir çıngıl üzüm
Gökyüzüne yaslanıp saatimi kuruyorum
Kimsecikler duymasın bir Tanrı olduğumu
İstersen bu Duayı bir Çınara söylerim
Ben kendi başımdaki en önemli şapkayım
Islıkla her türlü marşı çalan bir Arap
Bazan bizim orada bir yokuştan iniyor
İşte durumlar böyle ey Kandil Simitleri
Bir değirmen bu günler kalbimi öğütürüm
Serentiler kurarım ömrümü kuruturum
Haritamda denizlerin yerleri değişiktir
Günlük peynirinizi bize veriyor
Kızarmış bayat ekmek, suda kaynamış pirinç
Sen ne dersen de yeleği köstekli Kahve
Durup dururken Tanrımı seviyorum
Günlerden Eylül aylardan Uzun Eşek
Bir Tabanca çıkarıp kendimi vuruyorum.

10.5.16.4 MANDOLIN

MANDOLİN
Eski bir mandolindi ölümdü anlatılan
Kır kahvesinde çocuklara çalardı
Temmuz örerken evini sarmaşıkla
Çan çiçekleri göğsünde kuru kalbi
Serilince bahçeye rakı sofrası

Kucağında mandolin, mandolin ve parmakları
Ne yalnızlık kalır ne aşk
Ne gizlice bildiği av şarkıları
Ay dudağında kuruduğu zaman
Ve ne zaman görse çocukları
Serin yaz geceleri penceresinden
Balkona akınca gölgesi
Saçlarında deniz ve uçuşan şapkası
Eski bir mandolindi ölümdü anlatılan
Şimdi kış ve uykusuz çocuklar
Uzak bir mandolin kulaklarında kalan
Ergin GÜNÇE

10.5.16.5 TÜRKIYE KADAR BIR ÇIÇEK

TÜRKİYE KADAR BİR ÇİÇEK
Soğuk suda çarpa çarpa yıkadım
Yüzümün niyeti bir aşk şiiri
Ayçiçeği
Gümüş çiçeği, Kavun Karpuz Mevsimi
Çiğdem: yağmur sonu çiçeği
İlk cemreden sonra bulduğumuz çiçekler
Gül güldür, Gül de güldür
Ben bu kadar anlarım bu işten
Ekinler sarardı biçtik güz geldi
Eskiden sevdiğim kızlar çiçeği
Öpemedik birbirimizi işte bunun çiçeği
Tay gibi dururdu tay gibi bir kız çiçeği
    Benim poliste kaydım varmış, hohho
    Poliste kaydı olmanın çiçeği
Bir dâvet olan çiçek
Süslerler eteklerini kikirdeyerek
Kaymakam evlerinde yastık çiçeği
Diz çiçeği. Türkçenin en ayıp kelimeleri
Dul, Baldız, Bizim Güveyi
Bacanak çiçeği, ayıp çiçekler
Yüzünün ve taranmanın çiçekleri
Entarin düzelirken açan çiçek
Bir dâvettir çiçek ve çok kere gidilemez
İnsanın dairede işi vardır çünkü

Amerikan polisinde bile fotoğrafım var, hah
Hangi hırsızın polisi, hani ev sahibi
İyisin sevgilim, aceleci ve sabırlı
Belki de barışa bir savaşla varılır
Çünkü işleten sevgiyi
Öfkenin kurucu meclisidir
Tarihi hızlandırmanın çiçeği
Senin saçlarında bir Macar kırmızı var
El yazması Kur'anlar
ve Benim yanaklardaki Çerkeslik
Daha bir sürü çiçekler
Senin de bir kaydın bulunmalı loy
İyisin, demek ki iyisin, sabırlı ve aceleci
Kadınlar Mevlûdu, şerbet çiçeği
Geldibirakkuşkanadıylarevân ve benim uykum
Ki güzel çiçektir her zaman
Hâfız kadınların fingirdekleri
Tüccar, telsizciler, terlikçiler
Aklımda bir kasabanın çiçeğini tamamlar
Hamamı hergün turşu kokar
Demek, düğünlerde böyle oynarlar
Gözleri duvarlara, tavana bakar
Köylerin solgun aşk çiçeği
Düğün ne kadar uzundur, Sağdıç çiçekleri
Güveyi pencereden bir silâh atar
Kızevi utanarak tarar sakalını
Göğe bir duman çiçeği salınır
Kaydımız olsa da olmasa da sevgilim, ohho
Kaç kere yıkadık birbirimizi
Ayçiçeği
İş becermişlerin yüzündeki çiçek
Kurtuluş Savaşının kaşındaki çiçek
Asyada kabaran ekmek çiçeği
Beş bin yaşından bir komutan
Sen bu kadar yüreklisin
İnce çekingenlik çiçeği
Ha dediklerinde dağda olursun
Ha diyeceklerin ağzındaki çiçek
Umudun çiçeği
Türkiye kadar bir çiçek

Yüzünün niyeti bir aşk çiçeği
Bir kalkışma yüreğindeki çiçek

10.5.17 EROL ÇANKAYA

10.5.17.1 ALESTA

ALESTA
Hadi kalbine bir kurşun daha sık, yekin
Bir yanda dürülü dururken mektupların
Ihlamurlar altına kan düşülü suretler
Eline al kan fışkıran yüreğini, iri bir bomba olsun
Umutsuzluğu tahrib eden, yılgınlığı tarümar
Kan basan gazeteleri unutma
Böyle hazin akşam vakitlerinde bir başına
Bir kıyıda münzevi kalma
Göğsünü acılara bastır. Alanlardan geçir yüreğini
Çepeçevre taranıyoruz ve söylüyorum yine de
Bizim ateş hattına sokulabilecek bir yüreğimiz vardır
Çapraz taransa, bombalanmış olsa dahi
Dinamitlense, kundak da sokulsa bir gece yangınında
Diri bir yürek ve asla imha olmayan
Kitapla, yürekle beslenen, dölgücüyle
alınteri ve bakır tellerle beslenen
eski takvim yapraklarıyla beslenen, attığımız çentiklerle -
Burdan biliriz ki her şafak bizden yanadır
Tabiî bir cephe daha alınmışsa, kundaklanmışsa zulmün kal'ası
Gece boş durulmamış, salınmışsa fitiller düşmanın otağına
O zaman söylenir rahatça:
Şafak bizden yanadır, gün bizim olacaktır.
Hadi öyleyse verilsin künyen hayatın balçığına
Beynin kitaplarda meşgulken yüreğin yaşayadursun.
Sonra aynı örste çekiçlenmeli bunlar kıvılcımlarla
Birkıvam olmalı güne ve kavgaya hazır.
Hadi öyleyse kendini hayata sal
Kan içinde yüreğin zaten
Gözlerin dağlarda kaldı gitti
Gövdenin yarısı kırlarda
Vaktidir buraya dönmenin
Umutsuzluğu umuda
Zaferlere verip yılgınlığı

Dumanlı şantiye meydanları tornacılar arasından
Her solgun yüze bir ırmak boşaltmanın vaktidir.
Vaktidir artık, duvardan insin sazımız
Ufku tutsun türküler, oyun havaları
Falçatan su gibi aksın kuşağından
Dağlı havaların oyduğu pütürlü avcun
Buzlu sularla yıkansın
Bir çentik daha atılsın zulmün faturasına
Silâhın
Kaçaktır
Katıdır, soğuktur kül mavi çeliği
Nakışlıdır
Kinimiz oyuludur
Kan vurmuştur
Hıncımız, öfkemiz kaydolmuştur ceviz kabzasına
Zıpkın gibi
Dal gibi
Eğik bir fidan gibi
Hadi,
Yakanda bir karanfil gibi dursun kavgan
Ama göğsünü tokmaklamayı unutma sakın
Varsın kara güller patlasın terli alnında
Dağyanığı yüzüne vurup acılar serpsin
Kurt havasıdır -
Yağan kar altında usulca beklesin silâhın.

10.5.17.2 ASIL ADI GÖKYÜZÜ

ASIL ADI GÖKYÜZÜ
Bir gülün çizdiği boşlukta bakışlarım
Hız istiyorum, bir bulut aralığında o
Sağnak diyorum, gözlerimizde birden
Duraklar, pazar sabahları, uzak Marmaris'lerden
Yaprakları deli bir güneşle ıslak
Bir günde uçup dönerek güneye, terlemeye
Buğular içinde yol alıyor gül.
O var ya yıllardır sana yönelmiş
Geç kalmamış merhaba
Sisten sıyrılan uçak
İdamdan az önceki telefon

Düşün, postacıyı keyiflendiren telgraf
Bunların tadı gibi, gül
Zaten başından beri ellerimizde
Epeydir ezberlemişiz yakuttan hızını
Duymuşuz buğulu rengini
Saçlarımızda meşhur sarhoşluğu
Sana yaklaşıyor gül.
Ona bu hızı, ona rengini veren
Biliyorsun, eylülün en haylaz yeri
Hisar'ın en güneşli odası
Yıllara direnebilmiş olmak
İşte terliyor gene
Üstümüzden geçiyor hızla
Yazları koca bir güneşle yaşamış, saydam
Güz olunca sağnaklar emzirmiş onu
Biliyorsun şimdiler daha bir yoğun
Özlem koyultuyor rengini çünkü
Şimdi iyi bak, yol alıyor sana
İyi bakalım n'olur,
Daha bir yakuta kessin rengi.
Adına gül demişiz bütün zamanlar için
Oysa bin kılıkla gezdiğini biliyoruz
Çığlıklar savurtan karlı bir tren
Tel örgüleri aşıp geçen o
Kadınların sancısı onunla gülümsüyor dünyaya
Onunla alınıyor vebanın ve cüzzamın
Her bir salgının önü
İyi bak dostum, iyi bakalım,
Yaklaşıyor hızla
Kaç yıldır satır satır kurduğumuz
Geleceğimize bizim
Arkadaşlık, sevgililik vesaire onunla,
Yol alıyor gül.
Sana yaklaşıyor ki bir daha tanı
Şimdilik gül diyorum ya ona
Sümbül de olabilir özgürlük bayrağı da
Begonya, zeytin dalı, İznik çinisi
Bütün zamanların en iyi filmi o
Atletler onun hızıyla rekor yeniliyor
Ve onu kanatıyorlar Kara Afrika'da

İnsan beyninin kırbaçlarına karşı
Bütün isyanları o başlatıyor
Ele geçirilmeyen tek elebaşı o
Binlerce millik, on altı rüzgârlık ayrılıklar
Biraz olsun onunla dayanılır
Asker mektuplarını o taşıyor
Dvorak oluyor yapayalnız kalınca
Dünyaya kulak kesilince no passaran
Jazz ve türkü, pan flüt, ağır halay
Titreşim deyince İnti İllimani
Şili'de persona non grata
Söz resimden açılınca duvar ressamları
Gökkuşağı için çarpışıyor Greenpeace saflarında
Şimdi gül deyip geçtiğime bakma
Unuttuğumu sanma,
Omuz omuza bir otobüs yolculuğu da.
Uçarak yaklaşıyor gül
Okyanuslar geçtiği için tuzlu
Pasaportsuz ama kendinden emin
Bin savaş meydanıyla rüzgârlı
Ama yaklaşıyor ve gül kılığında.
Deniz onun rengiyle çılgın-mor
Tarlalar ne istediğini hızıyla biliyor
Suların gürleyişini, ani fırtınaları düşün
Barajların su seviyesi onunla yüksek
Buğday bu hızla bereketli
Umut aynı sebeple gümrah
Borsalar onu beklerken tedirgin
O uçunca karışıyor para piyasaları
Uzak ıssız karanlıklarında uydular
Onunla saptıyor biraz da
Rotalarını
Ve şaraptan çok onunla ateşleniyor kan
Çünkü mutlaka hedefine varacak olan,
O.
Gül bu, bin yangın kalıyor geçtiği yerde
Göllerden uçarken suları çalkalıyor
Yaklaşıyor terle, dirençle, sevgiyle
Buğular içinde.
Yaklaşıyor hızını renginden almış

Biliyorsun, o en çok senin hakkın
Bırakalım yeniden solusun mevsim
Güneşli çayevlerine bulutlar değsin
Bu hız kalsın yılların sonuncusuna
Erisin rengi kanımızda
Uçarak, hızla yaklaşan gülün.
Kuzeyden güneye, kumsallardan dağlara
O ağartıyor insanlığın yüzünü,
Onunla yatışıyor yabancı şehirlerin gurbeti
Gördüğü tek yıldız varsa o.
Yaklaşıyor, hazır ol güle
Yüklenmiş bütün ferahlıkları
Toplamış bütün mavilikleri
Işığı yıldız gözü
Sarıyor aydınlığı yüzünü.
Gül deyip durduğuma bakma, kim bilir, belki...
Evet evet, orda kanat vuruyor çünkü
En çok bu yaraşır, yüzü sonsuza dönük
Asıl adı gökyüzü!

10.5.17.3 EROL ÇANKAYA

EROL ÇANKAYA

1953 yılında Manisa'nın Turgutlu ilçesinde doğdu. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Çeşitli yayınevi ve reklam ajanslarında çalıştı.

Adam Sanat, Birikim, Sanat Olayı, Soyut, Yansıma, Yazko Edebiyat, Yeni Dergi gibi dergilerde şiir, deneme ve eleştirilerini yayımladı.

YAPITLARI

Cehennem Biziz (1976)
Asıl Adı Gökyüzü (1985)

10.5.17.4 HER SEYI KUSATIR SEVDA

HER ŞEYİ KUŞATIR SEVDA
Gizem deyip başlıyorum adına
Cılız bir güneş, soldu solacak

Bir haziran sonu ki yağmur bekleniyor
Akıyor insanlar kendi dünyalarında
Ve herkes anlatabilir bir ağrıyı
Ben söylesem bu yaz akşamını
Biri bir sevda titreşiminden söz etse
Düşün ki saçlarını savuruyordu rüzgâr
Gözleri gülüyor ama karanlık kirpikleri.
Hadi konuşalım o umarsız ağrıdan
Boğuk bir ses, benim olmayan asla
Gözlerim kısılıyor ve bulantı aniden
Şuramda bir ağrı, şurama kadar
Yanıyor gözlerim, bir duman gözlerimden.
Konuşulsun yağmurun dolandığı o günden
Cılız da olsa güneşti o şakaklarımızda
İnsanlar... İnsanlar hep yanlarımızda
Akıyor kalabalık dalgın bakışlarımda
Düşün ki saçlarını savuruyordu rüzgâr
Ben, gizem diyordum her şeyin adına.
İki can yürüsün ve birbirinden habersiz
İki can, iki yürek, tek kalp ağrısı bir de
Biri desin ki saçlarında haziran
Kirpiğinde mavilik, kirpiğinde gökyüzü
İki can ve akıyor insanlar dünyalarında
Biri desin ki sözlerin ne yararı var
Biri desin ki bırak başlasın sevda.
Bir haziran akşamı yetmiş dokuz yılında
Elini uzat ve ayrıl, yer sarsılıyor
Elini uzat ve ayrıl, dolanıyor bulutlar
Elini uzat ve ayrıl, günlerden salı.
Birtakım lekeler, bulutlar akıyordu
Etrafta insanlar bir karaltı olarak
Biri diyecek ki ellerin titriyordu
Biri saati sorsa ağlayacaktım
Elini uzat ve ayrıl, kararıyor bulutlar
Bütün hızıyla o zehir damarlarımda
Gökte haziran, yağdı yağacak yağmur
Geçip gidiyordu dünya bakışlarımda
Birtakım lekeler, bulutlar akıyordu
Ben, gizem diyordum bunların adına.
Elbet hızla akıp gidiyordu hayat

Kaç zamandır görmediğim ışıltılı bir yüz
Belki de coşkulu bir haber vardı akşama
Bir zaman sonra her şey unutulsa da
Kardeşim, yüreğim koca bir diş gibi sızlıyordu
Biri diyordu ki bırak başlasın sevda
Ötekinin kirpiğinde acımasız karanlık
Gizem deyip geçiyordum bunların adına
Bir türlü başlamıyordu yağmur
Her şeyi, her şeyi kuşatıyordu sevda.

10.6 F

10.6.1 FARUK NAFIZ ÇAMLIBEL

10.6.1.1 FARUK NAFIZ ÇAMLIBEL

FARUK NAFİZ ÇAMLIBEL

YAŞAMI (1898-1973)
İstanbul'da doğdu. Bir süre Tıp Fakültesi'nde okudu.
İstanbul ve Ankara'da uzun yıllar öğretmenlik yaptı.
İstanbul'dan milletvekili seçildi (1946-1950).

ŞİİR KİTAPLARI
Şarkın Sultanları (1918)
Gönülden Gönüle (1919)
Dinle Neyden (1919)
Çoban Çeşmesi (1926)
Suda Halkalar (1928)
Bir Ömür Böyle Geçti (1933)
Elimle Seçtiklerim (1934)
Akarsu (1937)
Tatlı Sert (Mizah Şiirleri, 1938)
Akıncı Türküleri (1938)
Zindan Duvarları (1962)
Han Duvarları (Seçme Şiirler, 1969).

10.6.1.2 HAN DUVARLARI

HAN DUVARLARI
-Osmanzade Hamdi Bey'e-
Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı,
Bir dakika araba yerinde durakladı.
Neden sonra sarsıldı altımda demir yaylar,

Gözlerimin önünden geçti kervansaraylar...
Gidiyorum, gurbeti gönlümle duya duya,
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya.
İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrılık!
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık,
Gök sarı, toprak sarı, çıplak ağaçlar sarı...
Arkada zincirlenen yüksek Toros Dağları,
Önde uzun bir kışın soldurduğu etekler,
Sonra dönen, dönerken inleyen tekerlekler...
Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına.
Her tarafta yükseklik, her tarafta ıssızlık,
Yalnız arabacının dudağında bir ıslık!
Bu ıslıkla uzayan, dönen kıvrılan yollar,
Uykuya varmış gibi görünen yılan yollar
Başını kaldırarak boşluğu dinliyordu.
Gökler bulutlanıyor, rüzgâr serinliyordu.
Serpilmeye başladı bir yağmur ince ince.
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
Nihayetsiz bir ova ağarttı benzimizi.
Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi.
Gurbet beni muttasıl çekiyordu kendine.
Yol, hep yol, daima yol... Bitmiyor düzlük yine.
Ne civarda bir köy var, ne bir evin hayali,
Sonunda ademdir diyor insana yolun hali,
Arasıra geçiyor bir atlı, iki yayan.
Bozuk düzen taşların üstünde tıkırdıyan
Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyor,
Uzun yollar bu sesten silkinerek yatıyor...
Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine
Uzanmış kalmışım yaylının şiltesine.
Bir sarsıntı... Uyandım uzun süren uykudan;
Geçiyordu araba yola benzer bir sudan.
Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu,
Sağ taraftan çıngırak sesleri geliyordu:
Ağır ağır önümden geçti deve kervanı,
Bir kenarda göründü beldenin viran hanı.
Alaca bir karanlık sarmadayken her yeri
Atlarımız çözüldü, girdik handan içeri.
Bir deva bulmak için bağrındaki yaraya

Toplanmıştı garipler şimdi kervansaraya.
Bir noktada birleşmiş vatanın dört bucağı,
Gurbet çeken gönüller kuşatmıştı ocağı.
Bir pırıltı gördü mü gözler hemen dalıyor,
Göğüsler çekilerek nefesler daralıyor.
Şişesi is bağlamış bir lambanın ışığı
Her yüzü çiziyordu bir hüzün kırışığı.
Gitgide birer ayet gibi derinleştiler
Yüzlerdeki çizgiler, gözlerdeki cizgiler...
Yatağımın yanında esmer bir duvar vardı,
Üstünde yazılarla hatlar karışmışlardı;
Fani bir iz bırakmış burda yatmışsa kimler,
Aygın baygın maniler, açık saçık resimler...
Uykuya varmak için bu hazin günde, erken,
Kapanmayan gözlerim duvarlarda gezerken
Birdenbire kıpkızıl birkaç satırla yandı;
Bu dört mısra değil, sanki dört damla kandı.
Ben garip çizgilere uğraşırken başbaşa
Raslamıştım duvarda bir şair arkadaşa;
"On yıl var ayrıyım Kınadağı'ndan
Baba ocağından yar kucağından
Bir çiçek dermeden sevgi bağından
Huduttan hududa atılmışım ben"
Altında da bir tarih: Sekiz mart otuz yedi...
Gözüm imza yerinde başka ad görmedi.
Artık bahtın açıktır, uzun etme, arkadaş!
Ne hudut kaldı bugün, ne askerlik, ne savaş;
Araya gitti diye içlenme baharına,
Huduttan götürdüğün şan yetişir yârına!...
Ertesi gün başladı gün doğmadan yolculuk,
Soğuk bir mart sabahı... Buz tutuyor her soluk.
Ufku tutuşturmadan fecrin ilk alevleri
Arkamızda kalıyor şehrin kenar evleri.
Bulutların ardında gün yanmadan sönüyor,
Höyükler bir dağ gibi uzaktan görünüyor...
Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar,
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar.
Biz bu sonsuz yollarda varıyoruz, gitgide,
İki dağ ortasında boğulan bir geçide.
Sıkı bir poyraz beni titretirken içimden

Geçidi atlayınca şaşırdım sevincimden:
Ardımda kalan yerler anlaşırken baharla,
Önümüzdeki arazi örtülü şimdi karla.
Bu geçit sanki yazdan kışı ayırıyordu,
Burada son fırtına son dalı kırıyordu...
Yaylımız tüketirken yolları aynı hızla,
Savrulmaya başladı karlar etrafımızda.
Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü;
Kar değil, gökyüzünden yağan beyaz ölümdü...
Gönlümde can verirken köye varmak emeli
Arabacı haykırdı "İşte Araplıbeli!"
Tanrı yardımcı olsun gayrı yolda kalana
Biz menzile vararak atları çektik hana.
Bizden evvel buraya inen üç dört arkadaş
Kurmuştular tutuşan ocağa karşı bağdaş.
Çıtırdayan çalılar dört cana can katıyor,
Kimi haydut, kimi kurt masalı anlatıyor...
Gözlerime çökerken ağır uyku sisleri,
Çiçekliyor duvarı ocağın akisleri.
Bu akisle duvarda çizgiler beliriyor,
Kalbime ateş gibi şu satırlar giriyor;

"Gönlümü çekse de yârin hayali
Aşmaya kudretim yetmez cibali
Yolcuyum bir kuru yaprak misali
Rüzgârın önüne katılmışım ben"

Sabahleyin gökyüzü parlak, ufuk açıktı,
Güneşli bir havada yaylımız yola çıktı...
Bu gurbetten gurbete giden yolun üstünde
Ben üç mevsim değişmiş görüyordum üç günde.
Uzun bir yolculuktan sonra İncesu'daydık,
Bir handa, yorgun argın, tatlı bir uykudaydık.
Gün doğarken bir ölüm rüyasıyla uyandım,
Başucumda gördüğüm şu satırlarla yandım!

"Garibim namıma Kerem diyorlar
Aslı'mı el almış haram diyorlar
Hastayım derdime verem diyorlar
Maraşlı Şeyhoğlu Satılmış'ım ben"

Bir kitabe kokusu duyuluyor yazında,
Korkarım, yaya kaldın bu gurbet çıkmazında.
Ey Maraşlı Şeyhoğlu, evliyalar adağı!

Bahtına lanet olsun aşmadınsa bu dağı!
Az değildir, varmadan senin gibi yurduna,
Post verenler yabanın hayduduna kurduna!..
Arabamız tutarken Erciyes'in yolunu:
"Hancı dedim, bildin mi Maraşlı Şeyhoğlu'nu?"
Gözleri uzun uzun burkuldu kaldı bende,
Dedi:
"Hana sağ indi, ölü çıktı geçende!"
Yaşaran gözlerimde her şey artık değişti,
Bizim garip Şeyhoğlu buradan geçmemişti...
Gönlümü Maraşlı'nın yaktı kara haberi.
Aradan yıllar geçti işte o günden beri
Ne zaman yolda bir han rastlasam irkilirim,
Çünkü sizde gizlenen dertleri ben bilirim.
Ey köyleri hududa bağlayan yaşlı yollar,
Dönmeyen yolculara ağlayan yaslı yollar!
Ey garip çizgilerle dolu han duvarları,
Ey hanların gönlümü sızlatan duvarları!..
Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

10.6.1.3 SON ASIK

SON AŞIK
Hasretinle geçiyorken bu gençlik çağım,
Ey sevdiğim, ben ümitsiz değilim gene
Ak düşünce saçların kumral rengine
Kollarında son aşıkın ben olacağım.
Ey başında şimdi sevda rüzgarları esen,
Böyle her gün yollarımdan geçsen de süzgün
Sen benimsin büsbütün terk olunduğun gün ...
O mukadder günü, bilmem, düşündün mü sen?
Ben bir beyaz saçlı aşık, sen bir ihtiyar ...
O gün bana yalaşırken ey ilahi yar,
Esirgeme gözlerimden bir son buseni,
Kirpiğinden yavaş yavaş bir damla aksın,
Çünkü, ruhum, sen de o gün anlayacaksın
Ki hiç kimse benim kadar sevmemiş seni!
Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

10.6.1.4 ÇOBAN ÇESMESI

ÇOBAN ÇEŞMESİ
Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,
Ey suyun sesinden anlıyan bağlar,
Ne söyler şu dağa çoban çeşmesi.
"Göynünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca,
O hızla dağları Ferhat yarınca
Başlamış akmağa çoban çeşmesi..."
O zaman başından aşkındı derdi,
Mermeri oyardı, taşı delerdi.
Kaç yanık yolcuya soğuk su verdi.
Değdi kaç dudağa çoban çeşmesi.
Vefasız Aslı'ya yol gösteren bu,
Kerem'in sazına cevap veren bu,
Kuruyan gözlere yaş gönderen bu...
Sızmadı toprağa çoban çeşmesi.
Leyla gelin oldu, Mecnun mezarda,
Bir susuz yolcu yok şimdi dağlarda,
Ateşten kızaran bir gül arar da,
Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi,
Ne şair yaş döker, ne aşık ağlar,
Tarihe karıştı eski sevdalar.
Beyhude seslenir, beyhude çağlar,
Bir sola, bir sağa çoban çeşmesi...
Faruk Nafiz ÇAMLIBEL

10.6.2 Fatih Kisaparmak

10.6.2.1 Agaçlar Ayakta Ölür

Ağaçlar Ayakta Ölür

Gün gelir bunları da unutursun
Gün gelir gözyaşını kurutursun
Gün gelir bunları da unutursun
Gün gelir yüreğini avutursun
Zamanla öyle değişirki insan
Gün gelir ateşini soğutursun

Ağlama yaşamak kumar olsada
Ağlama seni vuran yar yar olsada
Ağlama mevsim sonbahar olsada
Ağaclar ayakta ölür
Ağlama seni vuran yar olsada
Ağlama saclarında kar olsada
Ağlama yaşamak kumar olsada
Ağaclar ayakta ölür

Şimdiki aklınla yeniden başlaya bilseydin herşeye
Pişmanlıkların olmazdı bugüngü kadar
Doya doya gülmeleri zaten unuttun
Ve sevmeleri
Ve sevilmeleri
Seneler nasıl da su gibi aktı
Hatırası bile öyle uzak ki
Başını koyupta bir omuza
Güzel şeyleri duymayalı cok oldu
Lanet olsun
Varsın kimseler bilmesin hayatta mısın
Ah``Bu şarkıların gözü kör olsun``

Gün gelir hayata yine doğarsın
Gün gelir kahrolduğuna yanarsın
Gün gelir hayata yine doğarsın
Gün gelir üzüldüğüne yanarsın
Yüzünde acı bir gülümseyişle
Anarsın geçmiş günleri anarsın

Ağlama seni vuran yar olsa da
Ağlama saçlarında kar olsa da
Ağlama yaşamak kumar olsa da
Ağaclar ayakta ölür
Ağlama seni vuran yar olsa da
Ağlama buraya kadar olsa da
Ağlama sonu intihar olsa da
AĞAÇLAR AYAKTA ÖLÜR
Fatih Kısaparmak

10.6.2.2 Belki

Belki

Belki hiç yaşamadım diye düşün
Belki yıldızlara hiç değmedi başın
Belki balığa çıkmadın hamsi zamanı
Trenlerde hiç sigara içmedin
Belki hiç oturmadın o tahta iskeleye
Ayaklarını denize sokmadın
Belki üşümedin,kalkıp yürümedin
Belki ayakların hiç olmadı........
Belki yakacak kömürün var senin
Yürüyecek yolların
Güneşin var kumsalları yıkayan ve şarkıların
Ve oooff olanların....
Senin vapurların var
Güvertesinde çay sigara
Umutların, çiçeklerin.
Ağaçların meyve verir zamanında
Kuşların bulutlara inat
Battaniyelerin var üşütmeyen
Yağmurda şemsiyen ve siyah takım elbisen
Canın çektimi gelsin rakı, hatta peynir,hatta kavun
İster dua edersin,ister küfür
Rüzgarların var senin,püfür püfür
En çok sevdiğin şiirler ezberinde
Cebinde kirbit ve aspirin
Domateslerinse kütür kütür
Çocukların var senin,alabildiğine yarın
Bir evin,kitapların ve çocuklarının oyuncakları
Ve sabahlığı karının
Bir adın var sana en çok yakışan
Öyle çoğul,öyle yanlız...........
Belki hiç yaşamadım diye düşün
Belki yıldızlara hiç değmedi başın
Belki rizeye hiç gitmedin hamsi zamanı
Trenlerde hiç sigara içmedim
Belki oturmadın o tahta iskeleye
Ayaklarını denize hiç sokmadın
Belki üşümedin ve kalkıp yürümedin
Belki....
Belki senin belkilerin hiç olmadı..!!!
Fatih Kısaparmak

10.6.2.3 Gitmeliyim

Gitmeliyim

Sen benim ruhsatlı sevdam
Ben senin sevda keşin.
Ya sen varsın, yada sen!
Temmuz geldi, gitmeliyim.
Sen şiir olmuşsan, şiir sensizliktir artık
Çünkü yokluğuna kurşun işlemez
Nicedir gözlerim dalıp gider
Ekin tarlasında rüzgar nicedir sarı değil
Sessiz hüzünlerle yazılmış alnıma
Bir güneşin doğuşunu bekleyerek
Ve bir sevdanın dilinden türküler söyleyerek gitmeliyim
Temmuz geldi...
Babamın ismini verdim oğluma
Koçum benim..
Asi kartallar gibi rüzgarlı doruklarda
Ve kaçıp sana sığındığım geceler
Bütün gözlerim hatırımda
Kalbimde uçuşur en deli kuşlar
Yüreğim denizlenir bir şiirin koylarında
Akar boz bulanık seller içimde
Gözlerin gözlerimde direnir
Ellerin tutuşur elini tutsam
Sen çöl çiçeğisin umutlarımın
Ruhsatlı sevdamsın.
Seni sevmek yaşamaksa ben hiç ölmedim.
Temmuz geldi, gitmeliyim........

Masumduk çocuklar kadar
Acılarla olgunlaştık
Hayattan öğrendik ne biliyorsak
Bu yüzden öfkeliyim yaşanmamış günlere
Çünkü, bir hayat yetmedi seni sevmeye.
Yüzü cama dayalı bir çocuğun
Baba hasretiyle kaç gece bekledim seni.
Kırık bir cam parçasıyken gençliğim
Her gün biraz daha suskunken
Daha bir yorgunken her günden
Üzüm ekşisi bir yeşile cinasken gözlerin
Temmuz geldi, gitmeliyim...
Şarkılar söylerdin, bilinmez makamlardan
Şiirler dökülürdü yüreğinden
Gözyaşlarım mezesiydi hüzünlerinin.
Ya sana doymadan çekip gidersem
Artık, ipe dizip türküleri, tesbih yaparsın sapına
Son kuşlarda gidince, bir gökyüzü az gelir
Gizli bir yas gibi büyür sessizliğim
Ağaçta bir kuş yuvası olurum.
Yabancı gözlerle aynalardayım şimdi
Bir sen kaldın zulasında hayatın birde ben
Birde ayaklanmış öfkem...
Hem dünüm yeniktir sana, hem yarınım
Soframda bir kırmızı gül
Hastayken baş ucumda çorba, ütülü gömleğim
Ekmeğim, aşım, kadınım, can yoldaşım
Kundağım, mezarım, karım
Ve de sevmek kadarımsın
Derdimin tek anlayanı, yüreğimin güleç yanısın
Gün ışığım, gökkuşağım, deli kanımsın
Yürekliysen sende beni sev bu gece
Kunduramı bağlamayı öğrendiğim gün
Kendimi sevdiğim kadar..
Yaşamaksa seni sevmek
Ben hiç ölmedim.

Fatih Kısaparmak

10.6.2.4 Mor Salkimli Sokak

Mor Salkımlı Sokak

Seni düşündüm yine bu akşam üstü
Gelmedin mor salkımlar sana küstü
Umutsuz bekledim sabaha kadar
O çok sevdiğim yağmurlar bile sustu

Seni düşündüm de çıldırdım yine
Kahrettim seni benden çalan geceye
Seni sordum yastığıma, seni sordum boş odama
Hesap sordum yumrukladığım duvara

Mor salkımlı sokakta ellerimi tut
Okşa yine saçlarımı dizinde uyut
Ne çok severmişim sen gidince anladım
Bu serseri gecelerde, sana ağladım

Bu akşamda sensizliği anılara sarıp içtim
Kaybettikten sonra anlıyor insan
Meğerse hiç kimseyi senin kadar sevmemişim
Bi dönsen
En güzel yerinde biten bu rüya
Yeniden yaşanır istesen
Yıldızları sermezmiyim ayaklarına
Geldiğin yollara toz olmazmıyım
Yine şafak söküyor
Uykuları unuttu gözlerim yine tavanda
Ne vardı diyorum
Ah, bi dönseydin son anda
Şarjörüne hasret sürdüm sazımın
Şimdi hüzün işgalinde yüreğim
Ve ben hala mor salkımlı o sokakta
Bıraktığın yerdeyim

Ekmeğimi sen bölersen çoğalırdı
Kaçıp sana sığındığım geceler pazarlıksız düşlerimdin
Gelde yine bi kuş dirilsin günlerimizden
Ekmekle tuz olsun yeterki sen ver
Türküler kondurayım dudaklarına
Karımsın, öteki yarımsın ve de
Sevmek kadarımsın

Mor salkımlı sokakta ellerimi tut
Okşa yine saçlarımı dizinde uyut
Ne çok severmişim sen gidince anladım
Bu serseri gecelerde,sana ağladım

Fatih Kısaparmak

10.6.2.5 O Gün

O Gün

Her yeni hayata açılan kapı
Bir yeni doğuştur bir yeni ölüm
Her hayat bir seyahattir evrende
Biter elbet bir gün ağlama gülüm

10.6.2.6 Yak Beni

Yak Beni

Öyle aşksadım ki anlatılmaz
Gözünün değdiği her yerde
artık beni göreceksin
Aklımı firara vermişim zaten
Ben ki gurbetim kendime
sensizliğin duvarıyla çevrili
kendi dehlizine sürgün
Aşkın zaferine sancılı şafak
senelerdir kınında
Zulasında hayatın
Ve siyah güneşin çok yakınında

Hiç kimse senin kadar sevilmedi
Benim kadar sevmedi hiç kimse
Bir şiiri kıskandıran gözlerinle
yak beni
Ne varsa gök mavisine
ve bir kuş yuvasına dair
kıpkırmızı kokan gül yaprağındadır
ve üzerindeki şebnem
hep o şarkının nakaratıdır

Kendine ağlamaz elbette bulut
Her yağmur beir yeşil yaratmak içindir
Sanma ki yıkıldım
sanma ki çöktüm
Bir başka bahar
için yaprak dökütüm
Celladı ölüyor kavuşmamızın
Çünkü ağır sevdalıyım
Ve çünkü
tek heceli ölümler demlenir
aşkın semaverinde
Bir deniz özlemiyle aktığım son nehir
yüreğimin o en saklı yerinde
her an ölebilir her an dirilir

Buzları üşüten bazkır ayazı
Ve denizden çıkmış rüzgarlarla gel
Kuru dalları bastıkça kırılan eylül
üzüm karası bir hasrete
soyunup bürünmüşken
Kurşunlara dizilirken susuz denizler
Kapattım penceresini ömrümün
çektim perdesin
Hazırım
Yak Beni.
Fatih Kısaparmak

10.6.2.7 Yakilmis Mektup

Yakılmış Mektup

Sana bu mektubu uzaklardan yaziyorum
Adresini coktan unttum
Bir siirin sisesine kalbimi koyup sulara birakiyorum
Ah benim eski türküm
Ah benim hazin öyküm
Yanlisim, yenilisim

Ne yaptimsa seni mutlu edemedim
Oysa, bir kemanin vardi birde sen
Acimadin, ezdin beni, üzdün hic acimadin
Yavrusuna yanan bir anne gibi
Icime gömdüm depremlerimi
Ceketimi alip gittim
Derin derin ic cekisim bu yüzden
Inadina suskumdum oysa
Inadina vurgun gec uslandim
Sen görmedin ama
Alti mosmor gözlerimde islandim

En cok istavriti severdin
SIKIP limonu maydonaza saraba vururdun hani
Eski bir kasette bizim sarkimiz
Alip götürdü seni salas meyhanelerde
Ve kumsaldaki ayak izlerinde
Kirilan hayallerim ümitlerim
Ve seni bekleyisim her yagmur aksaminda
Daha mutluyduk o günler herseye ragmen özgürdük
Kitap alacak paramiz olmasa da
Ucuz tütün icsekde pahaliydi düslerimiz
Ne kadar cok isterdim bu sarkimi duymani
Kanayan bir gül misali
Saclarina takdigim suskun cigliklariyla inleyen su kemani
Ki, her notasi ödesmenin ve hayatla yüzlesmenin katrani

Hatirlarmisin, parasiz kalmistikda bir gün
Kardesinin kumbarasini bosaltip konsere gitmisdik
Imzasini almistik sevdigimiz sarkicinin
Birlikte fotograf cektirmistik
Bir sise gazosu ve kasarli tostu bölüsmüstük
Hey gidi hey !
Azmi siir yazdik ders kitablarina
Ötobüse biletsiz mi binmedik
Komaya mi girmedik her Besiktas macinda

Simdi bir hastene aksaminin yorgun penceresinde
Maziye dalip dalip gitmelerimsin artik
Ne kemanim var yanimda nede sen varsin
Mevsimlerden hüzün aylardan pismanlik ve karanlik

Sen ki bu mektubu saklayacaksin
Öpüp öpüp koklayacaksin belki
Ve artik gelmedigimi bile bile bekleyeceksin
Ah benim eki türküm
Ah benim hazin öyküm
Yanlisim, yanilisim
Seni hic üzermiyim
Ben bu mektubu defalarca yazmisim
Defalarca yakmisim ....
Fatih Kısaparmak

10.6.2.8 Yarina Kaç Var

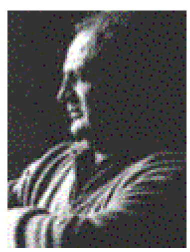
Yarına Kaç Var

Gelmiş gecmiş türkülerin ilk sözü sensin
Vazgecemiyorum senden tütün gibisin
Ekmeği ikiye beraber böldük
Birlikte ağladık birlikte güldük
Yıllar girdi aramıza
Birlikte öldük

Geceden sonra sabah
Her kıştan sonra ilkbahar
Yarına kaç var çocuklar

Ne olur söyle benim mi bu titreyen el
Yalvarırım şimdi gitte yıllarca önce gel
Ellerim elini nerden tanıyor
Yaklaştıkca sabah gece utanıyor
Bir pembe yağmur altında
Aşk ıslanıyor
Fatih Kısaparmak

10.6.2.9 Yigittin

Yiğittin

Ben seni acılarda tanıdım
Ve sen fırtınada hiç bırakmadın beni
Ortak oldun gözyaşıma....
Kitaplarımı, yorgun yorganımı ve
Gözlerimin gecelere demirlenişini
Her anlatmak istediğimde sana
Elim varmadı kaleme, yazamadım, sustum
Yiğittin....

Taşa yattık seninle kar yedik,
Yağmuru içtik su diye
Soğuktan nasırlarımız çatladı
Sen ağladın yalnızca ve sessizce
Elimi oğuşturdun Yiğittin....

Çığ düştü çatımıza,
Çöktüm dedim, bittim dedim
Sen sardın beni çulunla
Ulu ekmek ettin bölüştük
Anam gibi sen taşıdın sırtında
Sıvasız duvarlarında yoksul odamızın,
Birlikte batırdık yüreğimize tırnaklarını güneşin
Acılar köprüsünde el ele yürüdük
Zemheride ilkbaharı giyindin
Yüreğini diktin beynime
Çorbamız olmasa da terketmedin Yiğittin....

Mavilerin denizinde ve son durağında yıldızların
Soldurmadın sevdamı soldurmadın umudumu
Kan kustum..Ah! çektim...için için inledin
Sarılınca kollarıma kelepçe sende sarılıp öptün
Zehirli akrebini sevdim zamanın,
Seni getirdiğinde her görüş günü

Gözyaşlarına sor beni kirpiklerine sor
Hasretin acısı küstürse de türküleri
Kavalı sevdim sazı sevdim zehri akıtır diye
Yaşlılık caddesinde taşlara sırt verdik
Yorgunluk limanında su serptin alevine kalbimin
Yiğittin......

Yosunlara bulandığımda,
Yaşamın çığlıkları beni sahile ittiğinde
Göğsümdeki fırtınalar ve titreme denizinde
Ayrılığın anası yapıştığında yakama
Yarsız koymadın beni tuz ekmedin gözüme
Yiğittin.....

Dikenin gülü de olsa hayat
yahut gülün dikeni de olsa
Mil çekmedin yüreğime
sen sevdam kadar sen toprak kadar
Yiğittin.......

Kilim oldun kahrıma,
Sır vermedin ser verdin gönül kapımda
Ben seni acılarda tanıdım
Ve sne fırtına da hiiç bırakmadın beni
Ortak oldun gözyaşıma
Yiğittin.......
Fatih Kısaparmak

10.6.3 FAZIL HÜSNÜ DAGLARCA

10.6.3.1 FAZIL HÜSNÜ DAGLARCA

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA

1914 yılında İstanbul'da doğdu. Kuleli Askeri Lisesi'ni ve Harp Okulu'nu bitirdi (1935). 1950 yılında kendi isteği ile ordudan ayrıldı. Basın-Yayın ve Turizm Genel Müdürlüğü'nde, Çalışma Bakanlığı'nda İş Müfettişi olarak çalıştı (1960). İstanbul Aksaray'da Kitap Kitabevi'ni kurdu, yönetti. Türkçe adlı bir dergi çıkardı (1960-1964). Türk Dil Kurumu Yönetim Kurulu üyesiydi.

Yavaşlayan Ömür adlı ilk şiiri 1933'te İstanbul dergisinde çıktı. Aile, Ataç, Çağrı, Devrim, İnkılapçı Gençlik, Kültür Haftası, Türkçe, Türk Dili, Türk Yurdu, Varlık, Vatan, Yeditepe, Yücel, Yenilik, Yön, gibi dergi ve gazetelerde şiirlerini yayımladı. Şiirlerinde mağara devri insanlarından günümüz insanına dek insanın, iç ve dış dünyasını benzersiz anlatımıyla işledi. İlk yapıtından başlayarak Türk şiirine yepyeni bir anlam, kavrayış ve ses getirmiştir. Şiirimizin en verimli sanatçısıdır, şiirini sürekli olarak yenileyen özelliği ile Türk Şiirinin Ses Bayrağı nitelemesine değer görüldü.

ESERLERİ

Havaya Çizilen Dünya (1935)
Çocuk ve Allah (1940)
Daha (1943)
Çakırın Destanı (1945)
Taşdevri (1945)
Üç Şehitler Destanı (1949)
Toprak Ana (1950)
Aç Yazı (1951)
İstiklâl Savaşı-Samsun'dan Ankara'ya (1951)
İstiklâl Savaşı-İnönüler (1951)
Sivaslı Karınca (1951)
İstanbul- Fetih Destanı (1953)
Anıtkabir (1953)
Asû (1955)
Delice Böcek (1957)
Batı Acısı (1958)
Hoo'lar (1960)
Özgürlük Alanı (1960)
Cezayir Türküsü (1961)

Aylam (1962)
Türk Olmak (1963)
Yedi Memetler (1964)
Çanakkale Destanı (1965)
Dışardan Gazel (1965)
Kazmalama (1965)
Yeryağ (1965)
Açıl Susam Açıl (1967)
Kubilay Destanı (1968)
Haydi (1968)
19 Mayıs Destanı (1969)
Cinoğlan (19819
Hin ile Hincik (1981)
Güneş Doğduran (1981)
Çıplak (1981)
Yunus Emre'de Olmak (1981)
Nötron Bombası (1981)
Koşan Ayılar Ülkesi (1982)
Dişiboy (1985)
İlk Yapıtla 50 Yıl Sonrakiler (1985)
Takma Yaşamalar Çağı (1986)
Uzaklarla Giyinmek (1990)
Dildeki Bilgisayar (1992)

ÖDÜLLERİ

1946 Cumhuriyet Halk Partisi Şiir Yarışması Üçüncülük
1956 Yeditepe Şiir Armağanı
1958 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1966 Türkiye Milli Talebe Federasyonu Turhan Emeksiz Armağanı
1967 International Poetry Forum Yaşayan En İyi Türk Şairi (A.B.D.)
1973 Arkın Çocuk Edebiyatı Üstün Onur Ödülü
1974 Struga XIII. Şiir Festivali Altın Çelenk Ödülü (Yugoslavya)
1974 Milliyet Sanat Dergisi Yılın Sanatçısı
1977 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü

10.6.3.2 KITABIM

KİTABIM
Kitap en iyi arkadaş
Bana neyi sorsam söyler.
Ne anlatsa en sonunda
Çalış, iyi, doğru ol der.
Geceleri uyumaz o,
Beni kaldırır erkenden.
Okulum kadar güzeldir,
Kitabı çok severim ben.
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

10.6.3.3 RAHATLIK

RAHATLIK
Sen büyüdüğün vakit çocuğum,
Yine çiçekler açacak dallarda.
Dallarda açan çiçekler gibi,
Yine çocuklar uyuyacak masallarda.
Sen büyüdüğün vakit çocuğum,
Yine uykular havuzda dibe gidecek.
Havuzlarda kaybolan uykular gibi,
Yine çocuklar mektebe gidecek.
Sen büyüdüğün vakit çocuğum,
Yine göklerden mavi gölgeler inecek yere.
Toprağı nurlandıran mavi gölgeler gibi,
Yine çocuklar gülümseyecek, askerlere.
Sen büyüdüğün vakit çocuğum,
Yine meltemler geçecek denizlerden.
Denizlerden geçen meltemler gibi,
Yine çocuklar olacak, rahatlık veren.

10.6.3.4 SINCAP

SİNCAP
Şu ağacın tepesinde
Var bir sincap
Ceviz kırar, yemek arar.
Her gün göremem ki
Saklar onu

Anne yapraklar.

10.6.3.5 YENI ER

YENİ ER
Savaş çıkmıştı
Orduya aldılar onu
Tüfek verdiler
Mermi verdiler
Süngü verdiler
Bomba verdiler
Gaz maskesi verdiler
Tanımadığı adını bilmediği
Bütün gereçleri verdiler
Dağ başında gözcüydü o
Aşağıda ırmak sanki bir gelin-
Sanki bir kuş - yeryüzünde akan bir kuş
Orman koyu yeşil - yeşil - açık yeşil
Sanki bilgeler arası çağsal toplantı
Ki mavi söylencelere benzemektedir
Yarısı görünen göl
İşte başaklar sallana sallana
Sürezi yenilemekte evrensel bir devinim
Hepsi bir severlik içinde sessiz
Ötelere ulaşmaktadırlar kendi varlıklarından
Baktı yeni er üstüne başına mırıldandı:
Peki niye
Bunca güzelliklere karşı
Böylesine çirkin giyinmek

10.6.3.6 YÜZÜKOYUN

YÜZÜKOYUN
Yüzükoyun yatma diyor annem
Yatar mıyım hiç,
İster miyim
Yüzümün
Koyun olduğunu?

10.6.3.7 ÇOCUK KUS

ÇOCUK KUŞ
Bir kuştu,
Allı allı bir kuş.
Her tüyüne bir çiçek bağladılar
Uçmadı o.
Bir kuştu,
Mavili mavili bir kuş.
Her tüyüne bir boncuk bağladılar
Uçmadı o.
Bir kuştu,
Yeşilli yeşilli bir kuş.
Her tüyüne bir çocuk kordelası bağladılar
Uçtu o.
Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

10.6.3.8 ÖLÜ

ÖLÜ
Hangi mahallede imam yok,
Ben orada öleceğim.
Kimse görmesin ne kadar güzel,
Ayaklarım, saçlarım ve her şeyim.
Ölüler namına, azade ve temiz,
Meçhul denizlerde balık;
Müslüman değil miyim, haşa,
Fakat istemiyorum, kalabalık.
Beyaz kefenler giydirmesinler,
Sızlamasın karanlığım havada.
Omuzlardan omuzlara geçerken sallanmayayım,
Ki bütün azalarım hülyada.
Hiçbir dua yerine getiremez,
Benim kainatlardan uzaklığımı.
Yıkamasınlar vücudumu, yıkamasınlar,
Çılgınca seviyorum sıcaklığımı...

10.6.4 FETHULLAH GÜLEN

10.6.4.1 AK VE KARA

AK VE KARA

Apaydınlık bir dönem, kol kol gezen güneşler,

Semâda yüzüp giden kehkeşânlara inâd.

Her bucağı İrem Bağları'na denk o günler,

Gök kuşağı gibi zafer tâklarıyla âbâd...

Sonra bir kâbuslu devir ve aranan dünler

Firavunlaşdı herkes firavundan da berbâd.

Harâb oldu her taraf, soldu çiçekler, güller,

Bülbülün dilinde dinmeyen yeisli feryâd.

Gökler gamlı, bulutlar küskün, kurudu göller,

Virânelere döndü her yan, simsiyah eb'âd.

Yine rüyâlarda kor, tütüyor eski günler

Mışıl mışıl döl yatağında milletçe murâd...

10.6.4.2 AKINCI TÜRKÜSÜ

AKINCI TÜRKÜSÜ

Atlasdan cepkenli yiğit akıncı!

Dönmedin geriye bunca yıl oldu.

Gözlerim yollarda ruhumda sancı,

Elimde güllerim buruşup soldu.

Gezdiğim yerlerde hep seni sordum;

Şimdi gelir diye hayâller kurdum.

Günler geçti ben: "Yarın!" deyip durdum,

Bin hafakan sînem boşalıp doldu...

Ger dizgini artık, şahlansın atın!

Ger ki, va'dedilen günler pek yakın!

Ufukta bahar var, unutma sakın!

Zulmet silindi her yöre nûr oldu.

10.6.4.3 AKYOL

AKYOL

Gördüm nurlu geleceği rüyâmda bir gece,

Işıklar yağıyordu her tarafa sessizce...

Âhenkle işleyen bir saat gibiydi işler;

Bir bir silinip gitmişti asırlık teşvişler...

Ve herkes birbirine yürekten bakıyordu;

Somaki musluklardan kevserler akıyordu.

Tertemiz çehreleriyle geçerken kudsîler,

Ümitlerimize bir bir fer salıp geçtiler.

Yeni bir dünyâ kuruyorlardı; harıl harıl...

Her taraf gökle yarışır gibi.. pırıl pırıl!

Geçtikçe tekmil bu şimşek bakışlı yiğitler,

Anladım; muştusu verilen zamanmış meğer.

Civanlar gördüm yüzlerinde gariplik rengi,

Hükmettim ki bunlar, o ilk kudsîlerin dengi.

Dolaştım her tarafı usanmadan, bezmeden;

Ziyâ içenlere erdim bir ulu çeşmeden...

Şükranla gerilip gezenler vardı kolkola..

Sonra teker teker ulaştı herkes AKYOL'a...

10.6.4.4 ALTIN SAÇLI BAHAR

ALTIN SAÇLI BAHAR

Bu mevsim o kadar coşkun ki sular,

Çığlık çığlık vadi, dere inliyor.

Sular gibi köpürüyor duygular,

“Gel Sonsuz’a yelken açalım” diyor.

Nur yağıyor, ışık sarmış her yanı,

Zaman artık sevinç, neş’e zamanı..

Beklemiştik mevsimlerce bu ânı,

Bir bir ölenler şimdi diriliyor...

Her yanda güzellik, her yanda âhenk,

Geçmişteki muhteşem günlere denk..

Ve bahçelerimizde hevenk hevenk,

Bir başka tadda meyveler eriyor...

Duygularla dolu esiyor rüzgâr,

Kabarıyor denizlerde dalgalar;

Enginlerde altın saçlı bir bahar,

Binbir renk ve desenle tülleniyor.

Ve, gelenler daha mutlu olacak;

Dünyâ yeniden ışıkla dolacak..

Asırlık karanlıklar boğulacak,

Muştusu ULU DÎVÂN’dan geliyor.

10.6.4.5 ALTIN TENLER

ALTIN TENLER

Taptâze altın tenlere benzer bu yiğitler;

İniyor çevrelerine ışıktan demetler...

Sonsuzdan gelen ilhâmla doldukça dolmuşlar,

Hızır’la arkadaş olup sırlara dalmışlar...

Bir büyülü kevserle meğer hepsi de mest imiş,

Gözlerinden belli her biri bir sırra ermiş.

Tûfânlara denk heyecânları var hiç dinmez;

Polat gibi yürek taşırlar korkmaz ve sinmez...

Bilir cihân bunları, belli beldesi köyü,

Çehrelerinde fethedici gizli bir büyü..!

Ve şimdi dehâya denk bu parlak ferâsetler,

Horozu çoktan ötmüş bir kutlu şafak bekler...

10.6.4.6 ATESDEN ÇEMBER

ATEŞDEN ÇEMBER

Gecem hem gündüzüm ateşten çember,

Yüreğimde sızı inceden ince.

Dilimde dildârın hayâli ezber,

Yer yer tülleniyor geceden gece...

İçimde tınlıyor firkat bestesi,

Sarsılıyor her an gönül kubbesi;

Uzaktan geliyor hicrânın sesi,

Çarpıyor rûhuma heceden hece.

Sarardı baharım, hazâna döndü;

Tam vuslat deminde ışığım söndü.

Ay yüzlü gidip hicâba büründü,

Açılmaz nikâbı peçeden peçe...

Harâboldu dünyam; heryer kan ağlar,

Kurudu çemenler bozuldu bağlar.

Hazân eser, eser rûhumu dağlar,

Savrulur güllerim gonceden gonce...

10.6.4.7 ATESTEN SÎNELER

ATEŞTEN SÎNELER

Ateşten sîneleriz alev dokunmaz bize;

Kor kesilip gitmiştir gelenler semtimize...

Sararmıştı benizler yüzümüzü görmeden,

Dize gelmişti düşman murâdına ermeden.

Ruhlarına azâbız, onlar bilirler bizi,

Şimşeklerle yarıştık tanırlar hepimizi.

Azgınların başında sindirici cezâyız;

Dostlara dost isek de, düşmanlara ezâyız!

Kulaklarda çağıltı mâzî gibi ırmaktan,

Dize geldi bayraklar ay-yıldızlı bayraktan.

Hasımlara tûfândık; nûr etdik çevremizi,

İsterseniz bir sorun şanlı mâzîye bizi...

Şimdi dinmiş olsa da, ruhlarda heyecânlar,

Mutlaka tutuşacak, o eskiki akkorlar...

10.6.4.8 AYYÜZLÜ

AYYÜZLÜ

Ay yüzlüm, apaçık sözlüm rûhum Sana kurban;

Gönlüm Sana hayran!

Nergis bakışlarının te’siri ne de yaman!

Sultânım el amân..!

Bak sînemde bir ok var, derûnumda bir acı,

Sen’dedir ilâcı...

Ey varlığı nûr, dünyâsı sürûr, sözü Kur'ân!

Her derdime derman...

Pür âteşim bırakma beni hicranda zinhâr!

Rûhumda âh u zâr...

Hem mahzûn, hem de perişan derdlerle kıvrandım;

Kapına dayandım!

Bilmem başka ocak, başka ateş, Sana yandım;

Sen'inle uyandım.

Ey dünyâya arşdan gelen nûr, ey meh-i tâbân!

Aydınlattı ziyân...

Hayâlimle gezip yine dîdârını andım;

Aşkınla kıvrandım.

Ey taptâze gül, kâkülü anber, saçı reyhân!

Câziben ne yaman!

Görmemiştir cihânda gözler Sen gibi dilber...

Güneşlerden enver...

Aç lütufla bağrını aç ki kıtmîr kulundur!

Dergâhın uludur...

Deryalar gibi kereminden bir katre ihsân,

Ey gönlüme Sultân!

Lütfeyle ne olur bildiğim başka kapı yok!

Derdim herkesden çok.

10.6.4.9 ASILMAZ

AŞILMAZ

Ah edip ağlamadan,

Sîneler dağlamadan,

Su gibi çağlamadan,

Bu dağlardan aşılmaz!

Cânı cânânı vermeden,

Fakr ile fahr'a ermeden,

Yokluğa kanat germeden,

İmkânsız yollar aşılmaz!

Kafada düşünce, sînede îmân,

Gönülde heyecan, hislerde tûfan,

Ve binbir ızdırâp, binbir hafakan,

İçini sarmadan çöller aşılmaz!

Ötelere gönül gözü açmadan,

Pervâz edip dost eline uçmadan,

Benliğine kıvılcımlar saçmadan,

Sarp yokuşlu bu yollar hiç aşılmaz!

Ölüp ölüp dirilmeden,

Hergün bin kez gerilmeden,

Canda öze erilmeden,

Şekler, gümânlar aşılmaz!

Sine kebap olmadan,

Vakit-mîat dolmadan,

Sen, senden kurtulmadan

Dere tepe aşılmaz!

Yolcu buruk baş gerek,

Gözde daim yaş gerek

Huy biraz yavaş gerek,

Yoksa yollar aşılmaz!

10.6.4.10 BAHAR TÜRKÜSÜ

BAHAR TÜRKÜSÜ

Mevsim gelince bir bakarsın nevbâhar olur;

“Gül açar, bülbül öter” heryer lâlezâr olur.

Binbir râyiha ile soluklanır çiçekler,

Sermest dolaşır bu iklimde kuşlar, böcekler...

Ağaçlar semâa kalkar, okşar-geçer rüzgâr,

Rüzgâr nağmeleriyle herşey rakseder-oynar.

Ölümün ümîtle gülümsediği bu yerde,

Bahar, Cennet’in çehresinde ince bir perde.

Bu perdeyi aşan rûh Sonsuz’la bütünleşir,

Burada insan bütünüyle uhrevîleşir.

Artık çok sarp görünse de yollar ötelere,

Ne gam! Uçup gitmiş ruhlar için Cennet’lere...

Ufuklar daralsa, dünyâ sıksa da insanı,

Bambaşka genişlikler verir ona îmânı.

Arayanlar bulur burada sonsuz sükûnu,

Anlar ancak inançla gerilen ruhlar bunu...

Bir başka türlü bâdeyle mahmûrlaşan gözler,

Baharı seyreder ve Cennetlerde gezerler.

Ölürken de bunlar tohumlar gibi ölürler..

Sonra öteki baharda birbir dirilirler...

10.6.4.11 BATI HAYRANLIGI

BATI HAYRANLIĞI

Batı şokunun sarsdığı günler...

Batı hayranlığı sis gibi ruhları sardı,

Tıpkı bir ölüm şoku insanımızın hâli;

Ülkenin geleceği karardıkça karardı,

Kimlerin omuzunda nesillerin vebâli?

Batı illizyonu bitevî ruhları sardı.

Mesâfelere takılmış iddiâlı ruhlar,

Fânus içinde yanan yalancı mumlara denk.

Şerit değiştirip duran bu şaşkın gürûhlar;

Hedefe varamayacaklar ölünceye dek,

Mesâfelere takılmış iddiâlı ruhlar...

Yüce Yaradan'a karşı küstahça bir yarış,

O'nun icraâtına rekâbet sevdâsında..

Kendi işinde alınan yol henüz bir karış,

Zavallı hiç aşılmaz bir yolun cefâsında:

Yüce Yaradan'a karşı küstahça bir yarış...

Fezâda milyonlarca ışık yılı her yana,

Görüp sezdiklerin nedir bu müthiş boşlukta?.

Bildiklerinle Hakk'ı ilân düşüyor sana..

Yoksa boğulacaksın bu ürperten çoklukta..

Fezâda milyonlarca ışık yılı yanyana...

Seni Yaradan'a ulaştırmayan mârifet,

Rûhuna şaşkınlık verir ilimler adına;

Öğrenip ışığa ermektir en büyük hikmet..

Sanmam insanoğlunu erdirsin murâdına,

Onu Yaradan'a ulaştırmayan mârifet...

Gözlerini kapayıp gerçeği görmeyenler,

Asırlarca koştular bir serap arkasında.

Bugün kalplerindeki ışığı söndürenler,

Anlayacaklar dünyânın öbür yakasında,

Gözlerini kapayıp gerçeği görmeyenler.!

10.6.4.12 BAYRAM SEVINCI

BAYRAM SEVİNCİ

Ölüm ayrılık ama, bize bayram sevinci,

Hoşnud ise Yaradan yolda bulunmuş inci.

Gözsüzlere bu dünyâ bir güzellik meşheri,

Germiş ağını her yörede ayrı bir peri...

Bu büyülü iklime kendini salan insan,

Serâzâd arzular içinde.. ve zaman zaman;

Rûhunu sarar simsiyah perdesiyle yokluk,

İnkârcı ruhlar için her zamanki burukluk..

Ölüm bize dümdüz yol, onlara bir sarp yokuş;

Hak'ka varan yollarda yokuşlar bile pek hoş...

İnançsızın murâdı her zaman kâf dağında,

Dünyâ irem olsa da onunki sel ağında.

Bizde yatar kalkarız tıpkı ekinler gibi,

Onlarda devrilme ölüm, sarsan yel bir tipi...

Doğrulun kör yığınlar, doğrulun O’na dönün!

Gelmeden akın-karanın ayrılacağı gün...

Yaradan bağışlar, rahmeti kahrından artık,

Biraz döğünün kapısında ağlayın artık!

Ceyhun olan göz yaşı eritir dağı-taşı,

Gönülde hüzün ağı her ibâdetin başı...

Geril ibâdetle, uç semâvî ülkelere!

Ve eğilmesin başın yerdeki gölgelere..!

Yolda ölüm olsa da, bize bayram sevinci,

Hoşnud ise Yaradan yolda bulunmuş inci...

10.6.4.13 BASI TUTAN GAFILLER

BAŞI TUTAN GAFİLLER

Üç beş şımarığın çılgınca mâcerâsına,

Kurban gitti millet, gitti Batı vebâsına.

İnsanlar doğranıyor, insanlarda sessizlik,

Bu ne hal İlâhî, nedir bu korkunç hissizlik?

Yanıyorken babasının yandığı ateşde,

Yok küçük bir gayret; yok olduğu kadar leşde...

En korkunç ümitsizlikle giderken ölüme,

Her şeyiyle pâymâl, her şeyiyle lime lime...

Meskenet içinde ölüyor önce vicdânı,

Sonra zilletle çıkıp gidiyor murdar canı.

Sanmam ola, insan için daha büyük hüsrân;

Kalmamış zerresi irfânın kör olmuş iz'ân.

Birgün mâzînin o masmâvi semâlarında,

Rengârenk bayraklaşan rüyalarla ard-arda..

Durmadan güvercinler gibi kanat çırparken,

Yollar çığlık oldu inledi, bir sabah erken,

Dertle inledi sîneler, inledi derinden,

Ak kervan artık dönmeyecekti seferinden...

10.6.4.14 BASKASINI

BAŞKASINI

Bir göz ki görmüş O'nu o görmez başkasını.

Bir can ki duymuş O'nu, o anmaz başkasını.

Yanıp yakılan insan, birkaç kere bir anda;

Sînesi kebâb ise, istemez başkasını.

Aşktır gönül üstâdı, döver rûhu havanda,

Bekleyip bulmuş ruhlar beklemez başkasını.

Gönül tahtların tahtı, Süleymânı muhabbet,

Muhabbete yol bulan, aramaz başkasını.

Her işi başka cevir bu ma'şûk u pür hiddet,

O'nda varlığa eren, var saymaz başkasını.

Biz O Şâha kul olduk, kulluğu cihân değer,

Kullukta fahir bulduk, bilmeyiz başkasını.

Bulduk en bulunmazı, eşi olmayan cânân,

Güzelliği nümâyân, görmeyiz başkasını.

10.6.4.15 BEKLENEN NEVBAHAR

BEKLENEN NEVBAHAR

Mevsim döndü birdenbire bahar oldu hazân,

Gül kokularıyla esiyor esince rüzgâr.

Sonsuzluğa doğru akıyor tül pembe zaman,

Az ötede muhteşem günün şehrâyini var...

Pas tutmuş gündüzler artık bir bir çözülüyor;

Kara-buza inat ufukta sımsıcak bir yaz..

Her yörede murat üveykleri süzülüyor,

Rüyâları masmavi, ufukları bembeyaz...

Keşke güneş batmasa, asla gece olmasa!

Yollar eklense uç uca ötelere kadar!.

Karanlık bassa da, zeminin rengi solmasa!

Bir daha yalnız kalmasa asırlık yalnızlar..!

Doğan şu renk renk sabah sürsün asırlar boyu!

Yaşayalım hülyâlarımızı doya doya..

Ve hazır ısınmışken karanlıkların suyu,

Dalmasın irâdeler o öldüren uykuya...

Kızıllık yaslandı gurûba gayri zor işi,

Diyalektik yanıyor içinden mangal gibi..

Devriliyor peş peşe bâtılın dördü beşi,

En son göründü yalancı hülyâların dibi...

10.6.4.16 BENI YALNIZ BIRAKMA

BENİ YALNIZ BIRAKMA

Gönlüm gözüm Sen'in ile açılır,

Geçilmezler Sen'in ile geçilir,

Adın anılınca nurlar saçılır;

Doğ rûhuma beni hasretle yakma!

Hak aşkına kulun yalnız bırakma!

Ben bir kapıkulu, Sen de Sultansın,

Yolda kalmışlara Haktan emansın,

Ben bir cesed isem, Sen onda cansın;

Doğ rhuma beni hasretle yakma!

Dost aşkına kulun yalnız bırakma!

Âşıklar ararlar Sen’i her yerde,

Dudağın şerbeti dermandır derde..

Ben bir dertli isem dermanım nerde?

Doğ rûhuma beni hasretle yakma!

Hak aşkına kulun yalnız bırakma!

Bir yüzü karayım pek çok vebâlim,

Düşe-kalka, kalmadı hiç mecâlim..

Bilmem ki ötede ne olur hâlim..?

Doğ rûhuma beni hasretle yakma!

Hak aşkına kulun yalnız bırakma!

Bir zaman mevsimler bütün bahardı,

Korkarım o günler bir bir karardı..

Merhamet! Yollarım bir sarpa sardı..

Doğ rûhuma beni hasretle yakma!

Dost aşkına kulun yalnız bırakma!

10.6.4.17 BENIM RABB’IM

BENİM RABB’İM

Benim Rabb’im benim Rabb’im;

Sen’den başka yoktur Rabb’im!

Dostluğunda vefa gördüm;

Sen’in vefan çoktur Rabb’im!

Kapında bendeler Sen’in,

Muradı Sen’sin cümlenin,

Aradan kaldır hicabı,

Görsünler cemâlin Rabb’im.

Ma'rûfsun bilinmez Zât'ın,

Herşeyi kaplamış tahtın;

Görenler görmüştür Sen'i,

Gözsüzlere pinhân Rabb'im!

Bildim diyenler aldandı,

Bilmeyenler nâra yandı;

Gönlümde kenzen bilindin;

Âşıklara sübhân Rabb'im!

Ruhlara ışıktır adın,

Meclislere huzûr yâdın,

Ariflerin son durağı,

Dertlilere derman Rabb'im!

Cürmüm pek çok yok tâatim,

Belki yaklaştı saatim,

Etmezsen inâyet eğer

Kimden ola gufran Rabb'im!

10.6.4.18 BU ÜLKE

BU ÜLKE

Zulüm paletlerinin arkasından...

Bu ülkede "han sarhoş hancı sarhoş,"

Yanıp gitmiş başakları biçilmez.

Sular akar isli-paslı ve nâhoş,

Yosun tutmuş pınarları içilmez.

İnsanlarda heyecandan eser yok,

İsyan içinde aç, nankörlükte tok..

Ölmeden gömülmüş ararsan pek çok,

Hortlaklar diyarı yollar geçilmez.

Ak geçmişten kalmamış nâm u nişân,

Yıkılmış köprüler yollar perişân;

Acı bir rüyâ bizlere ulaşan,

Yalan - gerçek birbirinden seçilmez.

Târih bir koyda yanıp sönen fener,

Birkaç harâbe, bir-iki de kemer;

Üst üste devrilen bütün değerler,

Bir daha ya dikilir ya dikilmez.

10.6.4.19 BÜLBÜL ÖTMESIN

BÜLBÜL ÖTMESİN

Yok artık işim güller, çemenler, lâlelerle,

Aynı görüyorum karanfili yâseminle...

Duyduğumdan beri râyihasını sonsuzun,

Bir dünyâ ki, ölümle sona ermez; upuzun...

Kalmadı gözümde ne renk ne ziyâ sevdâsı,

Yeryüzünün ak zambakları, mor papatyası.

İsterse hiç açmasın tepelerde çiçekler,

Uçuşup, çiçeklerle oynaşmasın böcekler..

Ötmesin hiç bülbüller, uçmasın kelebekler,

Şimdi rûhum renkler ötesi birşeyler bekler.

Gönlümde ağaran o kutlu günün sabâhı,

Gördüğüm, günler arasında günlerin şâhı...

10.6.4.20 BÜLBÜLÜN ÇIGLIGI

BÜLBÜLÜN ÇIĞLIĞI

Bülbül hep kuytu bahçelerde öter,

Çiçeklerin raksettiği demlerde...

Her nağmesi bir poyraz olur eser,

Gariplerin dolaştığı yerlerde..

Feryâdı sînemdeki âhlara denk..

Ve bayırlarda perde perde sesi;

Dövünür tâ güneş doğuncaya dek,

Alevden demetler tıpkı nefesi...

El değmedik ağaçların başında,

Bir ömür boyu hiç durmadan inler;

Hüzün çağlar gözlerinin yaşında,

Kim görür, kim anlar ve kimler dinler!?

10.6.4.21 BÜYÜK ÇILEKES

BÜYÜK ÇİLEKEŞ

Kan ter içinde yaşadın kan terdi pazarın;

Yokdu vefâdârın...

Sînelere çarpıp geçiyordu âh u zârın..

Ateşten efkârın...

Mağmâlar gibiydin yalnız kaldığın günlerde..

Derdin perde perde;

Hasretle geçip gitti hicrân dolu anların;

Müthişdi kararın:

Nurlar yağıp karanlıkları boğuncaya dek,

Bu kavga sürecek..!

Aşk rehberin olmuştu, mefkûren de dildârın;

Coşkundu esrârın...

İnleyip dolaştın çöllerde.. çöldü her yöre:

Ova, dağ ve dere...

Bahar müjdelemiştin, tüllenmeden baharın,

Ümitten diyarın..

Göçüp gittin bir gece tan yeri ağarırken..

Ak horoz öterken...

Hep anıp durmuştun, erdin vuslatına Yâr'ın..

Gönüller mezarın...

10.6.4.22 BILIR

BİLİR

İddiâdır görmemişin haberi,

Herşeyi rûhuyla görenler bilir.

Ermemişde yokdur bilgi eseri,

Hakk'ın sırlarını erenler bilir.

Hakikat semtine varmayan bilmez,

Sırr-ı “allemnâ” (*) yı görmeyen bilmez,

Mârifet güllerin dermeyen bilmez,

O’nun has bağına girenler bilir.

Dünyâyı dolaşan seyyahlar değil,

Alev alev yanan emrâhlar değil,

Mihrab değiştiren ham-ruhlar değil,

“Yâr yâr” diyerek can verenler bilir.

Aşk yolunda hep itilip kakılan,

Yığın yığın belâlara takılan,

Horlanıp ve hor gözlerle bakılan,

Şânını yollara serenler bilir.

10.6.4.23 BIR KASIK IRFÂN

BİR KAŞIK İRFÂN

Haberi yok çoğunun bu yaşanan dünyâdan,

Hezeyanla geçiyor sabahlar ve akşamlar.

Seyrediyor varlığı sisli-paslı bir camdan,

Dolapda dönen yolda, yolunu kesmiş yollar...

Birşey gördüm sanıyor, gördüğü sis ve duman,

Zannınca yol alıyor, mesâfeler ayarsız;

Bir ömür boyu alıp satıyor hiç durmadan;

Ama, kantarlar vefâsız, kıstaslar vefâsız...

Gerçeklere kapalı rüyâlarla avunur,

Büyüklüğü sadece ikindi gölgesinde;

Alternatif yokluk, yoklukta çalım ve gurur,

Derenin dibindeyken, dağların zirvesinde...

Âlemi hor görme, bencillik, kibir ve caka,

Küçüklüğe emâre ne varsa hepsi onda.

Ne halka yararlı bir işi var ne de Hakk'a;

O pesbayağı ruh, görünme sevdâsında.

Çehresine bakarsan kömür elenmiş gibi,

Ma'nâsız bakışlarında Mecnûn'ca gülüşler;

Bir kaşık çalsan irfânına görünür dibi,

Sırf bir aldatmaca o aydınca görünüşler.

10.6.4.24 BIZLER DE DIRILECEGIZ

BİZLER DE DİRİLECEĞİZ

Bu ülke ki gâzîler şehîdler diyârıdır,

Bütünüyle bize cedlerin armağanıdır.

Cennetleri andıran bağ ve bahçeleriyle,

Ovası obası zümrütden tepeleriyle;

Muhteşem geçmişin değerli yâdigârıdır.

Yâkut sütunlar üstünde fîrûze kubbeler,

Dört bir yanda şâha kalkmış gibi minâreler;

Hiç eskimeyen bir ma'nâ ile hâlâ süzgün,

Gökde yıldızlarla mahyalaşan o şanlı dün

Ki sönük bir rüyâdır yanında efsâneler...

Ne şarklı İsfendiyâr ne garbın İskender'i,

Hayâl edememişti bu dünyâyı hiçbiri..

Âlem henüz karanlıklar içinde yüzerken,

Ermiştik uhrevî aydınlıklara çok erken..

Ve seyrediyorduk buradan tâ öteleri

Şimdi hazân vurmuş bu lâle bahçesinde biz,

Ümît ve inkisârla yutkunuyoruz sessiz..

Hülyâlarımızda bir yeni şafaklar çağı,

Hergün daha aydınlık görüyoruz varlığı;

İhtimâl ki birgün bizler de dirileceğiz...

10.6.4.25 CANLI IRADELER

CANLI İRADELER

Meltemler gibi üfül üfüldür bazen kader;

Zaman zaman da bir poyraz gibi zorlu eser...

Koca dağlar önünde toz-duman olur gider,

Ayakları baş, başları da yerle bir eder.

Bazen olur dertli sîneleri okşar geçer;

Bir bakarsın mutlu çehrelere gamlar serper...

Bir sırlı program ki, aslâ aklımız ermez,

Sırlara açık ruhlardır ki hiç dize gelmez.

İnan ve şaşkınlığa düşüp sakın yıkılma!

Güzellere göz kapayıp çirkine takılma..!

Dağların güneşe baktığı gibi O’na bak!

Hep nûrunu kolla, zulmeti bir yana bırak!

Ârifler gibi dön-dur hâdiseler içinde!

İyi yanlarını gör zevkin de, kederin de..!

Gamı-tasayı bırak.. irâden canlı ise!

Ümît kaynağı ol, olabilirsen herkese!

Bir âsûde bucak arayan hep sana koşsun..

Girenler iklîmine şevk u târâbla coşsun...

10.6.4.26 DA’VÂ ADAMI

DA’VÂ ADAMI

Kıvrım kıvrım Hakk’a uzanan ışıktan yolda,

Benlik adına herşeyini aşan kahraman...

Hilkata âid sırların anahtarı onda,

Büklüm büklüm bir yumak onun elinde zaman.

Durmuş göğe giden yolda rampalar kuruyor,

Ermiş Hızır'la bir sırlı halvete önceden..

Gelip geçenlere şafak mesajı sunuyor,

Bağrında tek ışığın çakmadığı geceden...

Elinde meş'ale, saçıyor nûr üstüne nûr,

Kandiller sıra sıra geçtiği her bucakta;

Atlas iklîminde her dem üfül üfül huzûr,

Tütüyor anber kokusu tüten her ocakta.

Ve yeşeriyor uğradığı yerler ardından,

Nârâ atıyor ovalar, vâdîler, yamaçlar...

Rüzgâr bahar kokusuyla esiyor her yandan,

Artık dirilip doğruluyor otlar, ağaçlar.

Sonsuz'la içiçe onun düşünce dünyâsı,

Dilinde bir yanık türkü, gönlünde heyecân;

Gözlerinde rengârenk âhiret haritası,

Benliğinde nokta nokta ötelere imân...

10.6.4.27 DELI SANIR

DELİ SANIR

Dost ile dost olmak gâyem,

Başka şey istemez gönlüm!

Aşk u şevk olsun sermâyem,

Tambur-ney istemez gönlüm.

Tek O'nunla dost olayım,

Kadehler gibi dolayım,

Gül bahçesinde kalayım,

Nam almak istemez gönlüm,

Şöhret ü şandan geçeyim,

Nurlu yolunu seçeyim,

Kulu olup hep sekeyim,

Şah olmak istemez gönlüm.

Hem yazımı hem kışımı,

Bırakayım meâşımı (*)

Koyam yoluna başımı,

Can u ten istemez gönlüm.

Sezmesin dostlar hâlimi,

O'na bağlı âmâlimi,

Duymasınlar melâlimi,

“Sen” ve “Ben” istemez gönlüm.

Zaten bir bahtı karayım

İçi-dışı hep yarayım,

Derdim dildâra varayım,

"Kîl"u "kâl" istemez gönlüm.

Kimi beni deli sanar;

Dertli kalbim O’nu anar ..

Şeker-şerbetlere banar,

Başka bal istemez gönlüm.

10.6.4.28 DERTLI SÎNELER

DERTLİ SÎNELER

Sîneler dertli, ruhlar sıkılmışsa kederden,

Gözler buğulu, gamla inliyorsa geceler,

Ve hele “diriliş” emri gelmişse kaderden,

Her taraf canlanır, herşey “Baharı!” heceler.

Hiç durmaz, hep ümît peşinde yol alır alan,

Yüreğindeki ateş ocaklardakine denk;

Kıvrım kıvrım sonsuza doğru koşar her zaman,

Yol bitip yolcu ışığa ulaşıncaya dek...

Göründü ufukta nûr, karanlıklarda hummâ,

Uçuşuyor yarasalar şaşkın ve elemli;

Gözsüzler için korkulu bir yeni muammâ,

Hicranlı ruhların şafağı olduğu belli.

Yılları gam üstüne gam geçenlere bayram!

Sarsılıyor eski meyhane tâ temelinden...

Geleceğe selâm, gelenlere binler selâm!

Dönüyor şanlı akıncı artık seferinden...

10.6.4.29 DEVLET-I EBED MÜDDET

DEVLET-İ EBED MÜDDET

Battı diyorlar, ama bir gün yine doğacak,

Er-geç ışık gelip karanlıkları boğacak..

Saracak nûr üstüne nûr arzı dörtbir yandan,

Kurtulacak insanlık şu binbir hafakandan;

Göz yaşından rahmet bulutları çelik-çavak,

Her yana inci inci damlalar yağdıracak.

Bütün ölüler dirilip çıkacak mezardan,

Ellerinde bir demet gül bu yeni bahardan..

Sonra bir bir ölüm çukurlarını geçecek,

Varıp Hızır’la o sırlı halvete erecek;

Dudaklarında pırıl pırıl kâseler nurdan,

İçecekler "âb-ı hayat" fışkıran pınardan.

Îmânı, aşkı, ümidiyle tam şahlanarak,

Ve bendine sığmayan sel gibi çağlayarak,

Bir yep yeni dirilişe doğru bütün millet..

Dillerde kudsî türkü "Devlet-i ebed müddet"

Kasvet dolu son bir devreyi daha aşacak

Ruhların beklediği zirveye ulaşacak...

Hiç durma yürü gönlünde nûr, dilde hikmet

Yolun sonuna az kaldı; hele biraz gayret!.

Kıvran daha bir süre düşünce azâbıyla!

Ve rûhunda duyduklarının ızdırâbıyla,

Yüksel Sonsuz'a doğru ve milleti de yükselt!

Yükselt ki, biraz ilerde tarih-i şehâmet...

10.6.4.30 DOST

DOST

Bilsem ki bu benim cânım hiç yol aldı mı dost!

Almayıp yâd ellerde âvâre kaldı mı dost!

Dağınık bitkin hâlim; derbeder, bîmecâlim;

Yakup gibi melâlim beni inletsin mi dost!

Dağa ulaşdı yollar; kesti önümü çöller,

Elimde solgun güller; pörsüyüp gitsin mi dost!

Vurdu yokuşa düzler; her yanımda pürüzler,

Sönüp gitti gündüzler; böyle kalayım mı dost!

Bir küçük inâyet; lutfeyle az siyanet,

Etmezsen eğer himmet, hep ağlayayım mı dost!

Budur Sana zannım tam, zannım o ki afvolam,

Afvolmazsam ya n'olam, böyle yanayım mı dost!

10.6.4.31 DOSTLA HALVET

DOSTLA HALVET

Hakk'a kul olanlar kula kul olmaz;

Kulluğa erenler yollarda kalmaz.

Ruhlarında vuslat, ruhlarında haz,

Âlem aldansa da onlar aldanmaz.

Baş koyup Hak eşiğinde bekleyen,

Dost düşünüp, dost deyip, dost söyleyen;

Şevklerle şahlanıp aşkla inleyen,

Yüz hazân görse de sararıp solmaz.

Üveyk gibi kanatlanan rûhuyla,

Pür neş'e ve meleklerle kolkola,

Uzayıp Sonsuz'a ulaşan yola,

Girip yol alanlar asla yorulmaz...

Kuşlar gibi her ân kanat çırparak,

Akıl ermez ufuklarda uçarak;

Gidip sır kapılarını açarak,

Hakk'la halvet olur, olur ayrılmaz.

10.6.4.32 DÜNYÂ

DÜNYÂ

Burada hiç kimse durucu değil,

Hepimiz dünyâdan göçmeye geldik.

Kör olan bu işi görücü değil,

İyiyi kötüden seçmeye geldik.

Pazarcılar gibi alış-verişle,

Öbür âlem için bir sürü işle,

Az bir sıkıntı, biraz bekleyişle,

Bu çetin köprüyü geçmeye geldik.

Gelmedik buraya biz dava için,

Encâmı karanlık bir kavga için,

Dünyâlara ait bir sevdâ için,

Bizler âb-ı hayat içmeye geldik.

Kehf ashâbı gibi mağaralarda,

O en Kutlu ile mübârek GÂR'da,

Henüz ölüp gömülmeden mezarda,

Bitmeyen çileyi çekmeye geldik.

Niceler düştüler dünyâ ağına,

Vuruldular bahçesine bağına,

Anlarlar varınca son durağına,

Bizler bu bahçeyi ekmeye geldik...

10.6.4.33 DÜSÜNCE TOKMAGI

DÜŞÜNCE TOKMAĞI

Düşünce bir tokmak dövülen rûhum,

Tıpkı mercanlar gibi sînemde kan..

Yutkunup yutkunup hep inliyorum,

Dudağım buruk, rûhumda heyecan.

İçimde tasa, şakaklarımda ter,

Bir çıldırtan dert ki her dertten beter:

Bunu anlamak için irfan ister..

Ve ızdırâptan şerha şerha vicdan...

Gamsıza hâl anlatmak zorlardan zor,

Bedenin kulları bitevî mahmûr..

Çakırkeyf, serâzat, gamsız ve mağrur,

Gülüp geçiyorlar sana arkadan.

Çileyle başbaşa sonsuza kadar,

Kal ki "ateş düştüğü yeri yakar"

Varsın anlamasın derdini ağyâr,

Meydanlar er ister, erler de meydan.

10.6.4.34 EBEDIYETE UYANANLAR

EBEDİYETE UYANANLAR

Yeni bir mevsim kızarıyor, günler şivekâr;

Rüyâlardaki o güneş çehreli nevhayâl,

Otağını kuracak bir âsûde yer arar..

İşveyle çağırıyor onu koylarda bahar,

Rûha hayat üfleyen tatlı mûsikîsiyle,

İsrâfil'in sesi, seslerin en nefîsiyle.

Ne hazân endişesi, ne de hüzünlü melâl...

Ümît iklimi her yanda sırça şadırvanlar,

Nur akıyor musluklarından, içenler mahmûr..

Bu yerde bir bir ebediyete uyananlar

Her lâhza ayrı bir vuslat hazzını duyanlar,

Sevdâya kanat açarlar inançla şen-şakrak;

Ufuklarında ağaran pırıl pırıl şafak,

Ererler hayat suyuna ellerinde fağfûr...

Bilmezler ne gurûb ânını, ne son baharı,

Kol gezer kehkeşânlar, gezdikleri yerlerde..

Her mevsim yaşarlar o güneş yüzlü çağları,

Cennetlerdekine denk tatlı hâtıraları;

Ruhları büyülenerek bir bilinmez hazla,

İki büklüm olup inlerken binbir niyâzla;

Tüllenir solmayan güzellikler perde perde...

Bir de hep melâle açık karanlık ruhlar var,

Yıllarca yaşasalar da yine ömür kısa!

Stresler, hafakanlar ve bitmeyen "eyvâhlar,"

Yaşarken çeker, giderken inler ve ağlarlar..

Önlerinde dağ, dağın arkasında yine dağ,

Sel almış ovaları, her taraf bir vîranbağ,

Gönüllerde ümîtsizlik, dimağlarda tasa...

10.6.4.35 EFENDIM

EFENDİM

Hasret Sana bu gözler, gönlüm yolunu gözler,

Huzûra ersem bir kez, bahara döner güzler..

Erse pâyine başım, hep çağlasa gözyaşım,

"Sen Sen" deyip ağlasam, kalkar bütün pürüzler...

Köyünün pembe rengi, bulunmaz asla dengi;

Temizlenip giderler, günâhla gelen yüzler.

Gelenler erer nûra, herbiri bir sürûra,

Rahmet yağar heryana, kalır mahrûm gözsüzler...

Toprağından tozundan, o mübârek izinden

Zulmetli dünyâlara akar gelir gündüzler...

Ölgün ne desem Sana, medhin düşmezdi bana;

Birşey diyeyim dedim, vefâ etmedi sözler.

O derin şefkatinden, çok engin himmetinden,

Dönüp bir teveccüh kıl; rûhum lütfunu özler!

10.6.4.36 EL DEGMEMIS BAHAR

EL DEĞMEMİŞ BAHAR

Göründü ufku şûh tepelerin, mor dağların,

Yüzerken uyuyanlar en derin uykularda..

Mor pembe şafaklar tülleniyordu ard arda..

Kuğuların süzülüp gittiği gün sularda,

Duyduk ürperten soluklarını nevbaharın.

Bir mâvi sükûn sarmıştı hülyâlarımızı,

Gökyüzü ümitle göz kırpıyordu uzaktan..

Tam yapayalnız kaldığımız an dayanaktan;

İnâyet azimle bütünleştiği kuşaktan,

Morartıyordu mesajlar rüyâlarımızı.

Suyu gürül gürül çeşme coşmuştu yeniden,

Esiyordu her yörede ikbâl meltemleri.

Bir nurlu neş'e sarıyordu hemen heryeri..

Ve ömrün gönlümce geçen en mutlu günleri,

Yaşanıyordu bir kere daha en derinden.

Bir zümrüt içinde el değmemiş taze bahâr,

Tıpkı mâzînin deseni ve mâzînin rengi..

Örülüyor dantela gibi nizam hevengi,

Hasretli sînelerin hasretlerinin dengi;

Firdevsî tepeler üstünde mor erguvanlar...

Şimdi rüzgâr esiyor, çemenler ürperiyor,

Hazâna uğrayan yerlerde dipdiri güller..

Sûr sesi duymuş gibi diriliyor ölüler..

Bu hülyâlı mâvilikte onlarla beraber,

Hicrânla yanan sîneler vuslata eriyor..

10.6.4.37 EMEKLIYORUZ

EMEKLİYORUZ

Kaç mevsim oldu yollarda zelil ve derbeder,

Gökte uçanlara inat hep emekliyoruz.

Hâlimiz mezardakilerin hâlinden beter,

Bir sırlı nur kapısı açılsın bekliyoruz...

Ayaklarımızda zincir, boynumuzda kement,

Sürüm sürümüz, sürüm sürüm bütün insanlık.

Yazık! Süründürülüyor bu koskoca millet,

Mukaddesler târ u mâr, düşünceler karanlık.

Yollarda bekleyenler de var süzülmüş gözler,

Sinelerinde sızı, çehrelerinde hasret..

Yürüyorlar arkalarında ışıktan izler;

Yürüyorlar ve Cennet kevserleriyle sermest.

"Âb-ı hayat" içip ölümsüzlüğe ermişler,

Hülyaları pırıl pırıl, ufuklarında nûr

Daha şimdiden varıp cennetlere girmişler,

Esiyor çevrelerinde üfül üfül huzûr.

İklimleri hazan bilmeyen bahçeler-bağlar,

Neş'eyle güler semâ, vuslatla coşar zemin..

Bu dünyâda her mevsim, ayrı bir bahar çağlar,

Âdetâ burada herşey gökler kadar derin...

10.6.4.38 ESKI GÜNLER

ESKİ GÜNLER

Hep eski yamaçlarda yeni güller,

Arayıp durmuştun bir ömür boyu..

Çiçeklerde geçmiş günlerin bûyu,

Geçmişten renkleri, geçmişten suyu,

Bekledin gelir diye mavi dünler...

Mecnûn gibi hep bir âhû peşinde,

Çölden çöle koştun tâ doğuşundan,

Çıkmadı asla hayâlinden cânân;

Hayatın bir nişan, ölümün bin şan,

Varları atıp yoku seçişinde...

Sessizdi rûhun derinliklerinde,

Hayâlindeki o mavi dünyâlar,

Ümîtle tebessüm eden verâlar,

İdealini haykıran sadâlar,

Ne ra’şeler vardı akislerinde..!

Sen coşkun, mevsim de tam müsaitti,

Çiçek koklamak için her bucakta..

Ve ak horoz ötüyordu şafakta,

Yankılandı nağmesi her dudakta,

Gökler bu armoniye müşâhitti...

Bilmedin hayatta baharı -güzü,

Zevk u safâ bir yanda, sen bir yanda,

Herkes serâzâd olduğu zamanda,

Âdetâ esir yaşadın cihânda,

Gece gibi geçirmiştin gündüzü...

10.6.4.39 ESKI SARKI

ESKİ ŞARKI

Ruhlarımızı saran o ma'nâda!

Şanlı mâzîmizden bin râyiha var..

Güzelliklere açık adalarda;

Başka türlü esiyor şimdi rüzgâr,

Ruhlarımızı saran o ma'nâda...

Bir düzine zafer tâkı önünde,

At koşturuyoruz soluk soluğa..

Hızır'la arkadaş, Musa yanında;

Vardık "âb-ı hayat" akan musluğa,

Bir düzine zafer tâkı önünde.

İç içeyiz soyumuzla, pür-neş'e!.

Coşturan gülbankların gölgesinde;

Ruhlara ilhâm iniyor peşpeşe,

Tıpkı eski şarkılar güftesinde..

İç içeyiz soyumuzla pür-neş'e...

10.6.4.40 EY NEBÎ - 1

EY NEBÎ - 1

Hicranla yandı gönlüm hâlimi sormaz mısın?

Dil ucuyla olsun melâlimi sormaz mısın?

Bilmem ki yoksa, dost vefâsından şüphen mi var..!

Lûtfedip bir kere hayâlimi sormaz mısın?

Dostlara ülfet yağdı, bize iltifat yok mu?

Kebab oldu sînem âhıma itimat yok mu?

Yüz sürüp izine bekledim ilk günden beri,

Yoksa bende Sen'in sevgine istidat yok mu..?

10.6.4.41 EY NEBÎ - 2

EY NEBÎ - 2

Gözlerim yolunu sînemdeki tepelerde,

Gönlümde belirdin de daldım kaldığım yerde;

Hayâlin ağarırken ruhumda perde perde,

Gözlerim yolunu sînemdeki tepelerde...

Sen, o ışıktan ikliminle en tatlı rüyâ,

Sen, mor, pembe renklerle rûhumu saran hülyâ..

Kararır, Sen'i duyup Sen'i görmezsem dünyâ,

Dostlarınla elele gezdiğin tepelerde...

10.6.4.42 EZELÎ NÛR

EZELÎ NÛR

Nurdan çehrendeki bu nikab da ne?

Güneşlere tâç giydiren ışıkken

Hep hicranla bunca yıl bunca sene

Geçmiş gidiyor.. baharlar beklerken..

Doğ ruhlara arşdan gelen bürhanla

İnlet dört bir yanı altın sadânla

Hayat üfle sihirli râyihanla

Hak adına üfül üfül eserken..

Konuş ki hatipler haddini bilsin

İlâhî nefhanla ruhlar dirilsin

Sâyende tâ zirvelere erilsin

Başlamış gökler de bunu dilerken..

Ey mukaddes Kitab ey ezelî nûr

Ey iklimi ziyâ etrafı huzûr

Son demde bir kere daha ne olur

Ağar, ışık karanlığı boğarken..

Bahar olmasa da sonbahar olsun

Cihânlar bütün âvâzınla dolsun

Yeniden nâmın her yanda duyulsun

Şu fânî ömürlerimiz biterken...

10.6.4.43 FENÂ ve BEKÂ

FENÂ ve BEKÂ

Dünyâyı bir Cennet saydı sayanlar,

Düşdü arkasına hep aldananlar;

Dahası takılıp yolda kalanlar..

Ziyân olup, heder olup gittiler,

Tasa olup, keder olup gittiler.

Bir uzun yol, menzile zor erilir,

Erenler de gerildikçe gerilir..

İnâyet olmazsa çok zor girilir;

Dere olur, yokuş olur,zâr olur,

Tipi olur, boran olur, kar olur.

Emeller âdetâ kuyu içinde,

Gassal kazanının suyu içinde;

Varılmaz sâhilin koyu içinde...

Hem hicran hem yeis, yürekler hissiz,

Düşler kâbuslu, düşler merhametsiz.

Dünyâ bir fırıldak pek çok köşeli,

Her yanında inci mercan döşeli,

İnsanoğlu bu tuzağa düşeli,

Dermansız ve alîl, mahkûm ve sefil,

Şeytanın ağında, şeytanlar delîl.

Duruş aldatıcı, görünüş yalan,

Gelenler çok ama var mı bir kalan?

Gafillere plân üstüne plân..

Sezip aldanmayan kullar nerede..?

Ve, Hakk'a götüren yollar nerede..?

İzler var yollarda, izler silinmez,

Işıkla yürümüş Ulu bilinmez;

Herkes elenip gider O elenmez;

Sonsuzluk yolunda bir kudsî rehber,

Zirvelere ermiş Yüce Peygamber.

Işık ordusunun biricik nûru,

Garip ruhların neş'esi, sürûru,

İnananların sarsılmayan sûru..

O'na sığınanlar şâd olur-gider,

Ebedlere kadar yâd olur-gider.

Kulluğunla fahra erdik Sultanım!

Işığınla yola girdik Sultanım!

Sayende sevdik, sevildik Sultanım!

Sen'siz yol aşılmaz, kervan yürümez!

Sen'siz mahşer olmaz, kimse dirilmez!

10.6.4.44

GELİR

Şeflik izleri üzerine...

Ne gelirse bize dâhilden gelir,

Haddini bilmeyen câhilden gelir.

Mefsedet bitevî sardı heryanı,

Hem yayladan, hem de sâhilden gelir.

Dudağına geldi milletin canı,

Çıkacak canlar Azrâil'den gelir.

Millet perişân, ahâli derbeder,

İdâre bilmez nâehilden gelir.

Nesiller adına yaşanan keder,

Hem gençlerden hem de kâhilden gelir.

Aldatma, hiyânet bir merğub metâ,

Kimi soysuz, kimi asilden gelir.

Hayâ ve edebe artık elvedâ,

Öteler bilmeyen gâfilden gelir.

Deliler bitevî tımarhânede,

Delilik bize hep âkilden gelir.

Dinsize yol açık hemen her yerde,

Bütün bunlar o ilk âmilden gelir.

10.6.4.45 GENÇ ADAM

GENÇ ADAM

Genç adam! Düşün bir yığın dertdi ki asırlık..

Sarmış cemiyeti onulmaz pek çok hastalık.

Milletin heryanı ayrı bir illetle ma'lûl;

Beyinler sarsık, kalbler baygın, devâsı meçhûl..

Meydanlar inliyor; gâyesiz kalabalıklar..

Ve insanlar tıpkı "akvaryumdaki balıklar:"

Şaşkınlıkla gidip kâh sağa tos, kâh sola tos..

Böyle bir topluluk içinde idrâka paydos!

Bunca fezâyîle cemiyet yaşar mı? Heyhât!

Göz görmez, kulak sağır, "kapkaranlık hissiyât.."

Şehirler çirkef oldu, sokaklar zift kanalı;

Gençler serâzât, herşey hürriyet payandalı...

Hayâ yırtılıp gitmiş, iffet ayak altında,

Yalan som altın, aldatma sultanlık tahtında...

Kurt gövdenin içinde yapraklar bir bir solmuş,

Millî ruh derbeder ve millet dâğidâr olmuş...

Genç adam; bu bâdirenin bahâdırı sensin!

Yıllardır, hayâllerde, düşlerde beklenensin...

Doğrul! Kendine gel! Bak tan yeri ağarıyor

Ve ışıklar karanlık ordusunu boğuyor.

Hiç durma koş tulumban elinde dört bir yana!

Göğüsle alevleri bu bir vazife sana!

Yırtılsın bütün zulmetler, belli olsun akyol...

Gel, İslâm emânetin dönmez da'vâcısı ol!

Sensin asırlardan beri beklenen kahraman,

Gel ki, artık dizlerimizde kalmadı derman..!

10.6.4.46 GENÇLIGIM

GENÇLİĞİM

Dalmışdım rengârenk hülyâlara bir dönemde,

Rûhumda dinleyerek sonsuzluk mûsikîsi;

Coşmuş ve haykırmıştım çelikten sadâ ile..

Bir sürü düşünce tüllenirken benliğimde;

Ama bilmem ki kaçının duyulmuştu sesi,

Hâlâ bir sır yumağı sanki o günkü çile.

Görürdü çocukluk devrimi idrâk edenler,

Hayâlin kollarında bugünü kucaklarken;

Doğrusu, o gün bir rüyâ sanıyordu bunu,

Kelebekler gibi ışığa doğru gidenler;

Henüz âlem uykudayken.. ve o kadar erken,

Göremezdik onlar ve ben bu rengârenk sonu.

Kutlu horoz ötüyordu bir ezan sesiyle,

Sadâ yankılanıp çarptı mezar taşlarına

Bir karanlıklar yumağı içindeyken eşyâ..

Hayat üflüyordu ilhâm kokan nefesiyle

Işık ordusundan nurlu arkadaşlarına

Artık diriliş solukluyordu bütün dünyâ...

10.6.4.47 GEÇER

GEÇER

İnanıp Hakk’a eren geçilmez yoldan geçer;

Nur halkasına giren, gölden deryadan geçer.

Düşmüşse yâr yoluna "Ona Bağdat sorulmaz",

Yağma eder varını, servetden maldan geçer.

Bir girsin Dost hayâle başka ma’şûk aramaz,

O’nu özünde bulan can ile tenden geçer.

Kiminin kasdı cemâl, kiminin kaş ile göz,

O’nu mahbûb bilenler, kirpikden kaşdan geçer.

Varlık çay gibi akar, akana meyl edilmez!

Âkibeti görenler, herşeyden başdan geçer.

Aşka yelken açanlar yol almıştır muhakkak,

Tadanlar aşk şarâbın kaymakdan baldan geçer.

Nefsini bilmeyenler bilmezler O’nu asla!

O’nu bilen ârifler "kîl" ile "kâl"den geçer.

Benlik ateşden atlas, gurur karanlık da’va,

Gidip O'nu bulanlar benlikden, candan geçer.

10.6.4.48 GEÇMISIN SEVK AKSAMLARI

GEÇMİŞİN ŞEVK AKŞAMLARI

Yeni bir mevsim tülleniyor az ötelerde;

Geçmişin şevk akşamları gibi perde perde.

Her yanda üfül üfül anber kokulu rüzgâr

Kış ortasında âdetâ sımsıcak bir bahar,

Bayıltan soluklarıyla karşı tepelerde...

Şanlı mâzînin o muhteşem günlerine denk,

Füsunlu Cennet güzellikleri hevenk hevenk.

Her çizgisinde ruhları büyüleyen ma’nâ;

Her bucakta güzellikler birbirinden ra’nâ

Zambaklar, papatyalar, karanfiller rengârenk.

Sessiz bu yeni doğuşla her yan ağarırken,

Ağardı ruhlar da ateşten rüyâlar.. derken,

Canlandıran bir büyü duyuldu kulaklarda,

Ve şevkin o sihirli şarkısı dudaklarda;

Açıldık sonsuza hazır açılmışken yelken.

Önümüzde sır âleminin en tenhâ koyu,

Hülyâ gibi gezinenlerle bir ömür boyu..

Süzülüp göklerin semâvî dalgıçlarıyla,

Soluk soluğa sonsuzun kırlangıçlarıyla,

Zevk ettik-bitmesin-bitmeyen derin tutkuyu...

Bir bu kadar hazza ömürler verilse değer,

Bilmemişiz imândaki Cennetleri meğer..!

Tutsak gibi, hicranlı tahayyüllerle gamlı,

Yaşamışız her günü birbirinden buhranlı

Ve şimdi Cennet bahçesi gördüğümüz her yer.

10.6.4.49 GURBET - 1

GURBET - 1

Gurbet rûhumda poyraz gibi esdiydi birgün,

Hazân, türküler söylüyordu; yerlerde yaprak..

Sînemde iniltili hâlâ o hicranlı dün,

Gönlüm, hafakanlarıyla dalgalanan bayrak...

Daldım eski günlerdeki derin melâlime,

Kandan bir lücceydi âdeta gördüğüm yerler.

Ürperdim; bir kere daha acıdım hâlime,

Geçince birer birer hayâlimden o günler...

Gerçi yine bir gurbet hüznü var sînelerde,

Poyraz biraz serince okşuyor çiçekleri;

Perde perde neş'enin çağladığı her yerde,

Bir gamlı melodi susturuyor böcekleri.

Ama, o hep kasvetle esip gelen hicranlar,

Artık göçedip gittiler bir başka diyara...

Asırlardan beri gerçeği saran dumanlar,

Birer birer eriyip yol verdiler bahara...

Şimdi dertli sînemin o eski huysuzluğu,

Yalnızlık gecelerimde vefâlı arkadaş..

Ve çöllerdekine denk gönlümün susuzluğu;

"Az ağrı, âsân ölüm " ve îmân ola yoldaş..!

10.6.4.50 GURBET - 2

GURBET - 2

Gurbet içinde gurbet,

Yandım bîhuzûr oldum.

Hasret içinde hasret,

Hem boşaldım, hem doldum.

Ben ki, bir baht-ı kâre,

Dolaştım hep âvâre,

Bahtıma tam emâre,

Bir yeşerdim, bir soldum..

Kâh çöl gibi kavruldum;

Kâh bulut gibi doldum;

Damla damla savruldum,

Düşe düşe göl oldum...

Bahar geldi çiçekler,

Yapraklarda böcekler;

Yol yol gezer emekler,

Ben dururken yoruldum.

10.6.4.51 GÖK KUSAGI

GÖK KUŞAĞI

Gök mâvi, yer yeşil bambaşka renkler,

Bölüşülmüş herşey tam gökkuşağı;

Renk-ışık içinde duruyor insan...

Açmış ellerini birşeyler diler,

Yüzü yukarıda, gönlü aşağı..

Ona gökler dâvetiyesi imân...

Toprakdan-balçıkdan bir yüce cevher,

Öteleri gösteren eşsiz ayna;

Verâlara dönük derin ve parlak...

Haydi gayret et, sen de özüne er!

Bütünleş rûhunla, rûhunla kayna!

Hem inleyerek, hem de ağlayarak...

Bir tomurcuk gibi hep yavaş yavaş,

Güneşle yüz yüze gelinceye dek..

Kök toprakta ama, gözler ışıkta...

Göklerde başladı bu sırlı savaş,

Kıyâmete kadar böyle sürecek;

Hiç durma! Geril, koş zafer ufukda..!

10.6.4.52 GÖKKUSAGINDAN TÂKLAR

GÖKKUŞAĞINDAN TÂKLAR

Işıkdan gelmiş nizam beğenmeyen beğenmez,

Sistemler yıkılıp gitse de o sendelemez!

Gelip geçti her fikir, geçenleri kaldır at!

Çıkmazlarda tek menfez Allah yolu hakikat ...

Yençerice düşünce dikiş tutmaz sökülür,

Temsilci mağrûr başlar başak başak dökülür..

Bâtılın her sistemi bir akılsızlık dengi,

Yollar içinde yolumuz doğruluk mehengi.

Sönmez ışık kaynağı, peygamber yedeğinde,

"Ballar balı" denilen hep O’nun peteğinde ...

Ondan bize vasiyet sahip çıkın cihâna!

Tutun zimâmı elde hükmeyleyin zamana!

Çıksın öne artık, dünü-bugünü bilenler,

Savulup gitsin, hepsi bir baskınla gelenler ..!

Gariplere bayram; belki bugün belki yarın!

Hele şu hamuru bir miktarcık daha karın!

İlhad çöküyor gayrı, ona gerek bir mezar.

Siz kazmasanız dahi, zaman bir çukur kazar ..

Çoktan yolları doldurdu ışıkdan atlılar,

Gökkuşağından tâklar, bayramınızı kutlar ...

10.6.4.53 GÖNLÜMÜN GÜLÜ

GÖNLÜMÜN GÜLÜ

Sen'i seven her ruh uludur ya Resûlallâh!

Gönlü-gözü onun doludur ya Resûlallâh!

Cemâlin pertevinden zerre şevk alan billâh,

Kapının ayrılmaz kuludur ya Resûlallâh!

Beklemez bir başka iltifât Sana erenler,

Semtin iltifat buğuludur ya Resûlallâh!

Gönül gözleriyle bir kere seni görenler,

Onlar ruhların bir koludur ya Resûlallâh!

Uçuşur ikliminde altın kanatlı kuşlar,

İklimin kuşların yoludur ya Resûlallâh!

Cennet yamaçları gibidir orda ufuklar,

Cemâlin bu ufkun tülüdür ya Resûlallâh!

Sana ermek imanlı gönüllerin rüyâsı,

Seni bilmeyenler ölüdür ya Resûlallâh!

Vuslatın, bu garip kıtmîrin her dem hülyâsı,

Bu benim gönlümün gülüdür ya Resûlallâh!

10.6.4.54 GÖNLÜMÜN VIRDI

GÖNLÜMÜN VİRDİ

Yıllarca boşalıp doldum,

Değişip özümü buldum.

Karanlıktan hep korkardım,

Işığa erdim kurtuldum.

Ya şimdi neden korkayım,

Çelikten gerilmiş yayım,

Hem bugün hem de ferdâyım,

"Hû" deyip O'nunla doldum...

Ayrı düşen titrer elbet,

Gördüğünden bekler himmet.

Benim boynumda bir kement,

"Kulum" dedim halâs oldum...

Azrâil kiminin derdi,

Korkar ölümden en merdi..

O benim gönlümün virdi,

Korktuklarıyla yâr oldum...

Korktuğum olmuştu önce,

Dünyâ gönlüme düşünce,

O'nu yokluğa gömünce,

Artık yoklarla yok oldum...

Kendinden geçmeyen bilmez,

Beden insanı dirilmez..

Ölmeden ölenler ölmez!

Zannım o yolda yoruldum...

Kâh düşerek, kâh kalkarak,

Yürüdüm hep ağlayarak,

Çaylar gibi çağlayarak,

Ümîdim var ki duruldum..!

10.6.4.55 GÖNÜLLER TAHTIN

GÖNÜLLER TAHTIN

Rahmetle doğup zahmetle içiçe büyüdün

İnâyet oldun bize, inâyettin Ezelden

Bir uğrakdı dünyâ gelip "öte"ye yürüdün

Işık verdin âleme, ışık aldılar Sen'den.

Kapkaranlıkdı cihânlar Sen gelmeden evvel

Çehrenden akan nûrdan aydınlandı dört bucak

İçlere saldığın irfan dünyâlara bedel

Uyandık sâyende ve insanlık uyanacak!

Kurtuluş sabahı asrında, kurtulduk tekmîl

Takılıp yolda kalanlara yazıklar oldu

Bir hamlede ettin zulmeti ışığa tebdîl

Silindi kasvetler her taraf nûrlarla doldu.

Otağın bitevî yeryüzü, gönüller tahtın

Bir sultanlık kurmuşdun Süleymân'dan ileri

Melekleri gıptaya salan zümrütten bahtın

Sana tebessüm ediyordu ilk günden beri

Feyzinle gül bahçesi olan düşkünler bağı

Şimdi dağınık zülüflerin gibi târ u mâr

Toprak nemrut bitiriyor, çağ firavun çağı

Küfür ve ilhatla esiyor esince rüzgâr.

Teşrîfinle altın renge boyanmıştı gökler

Şimdi simsiyah çehresiyle âdeta zar zar...

Yollar garip, yolcular düşer kalkar emekler

Ve dudaklarının suyuna susamış bahar

Bak kıyamet ışığı var aynalarda bugün

İblis keyfinde; cehenneme körük çekiyor

Bu üstüste kasvetten göz nemli, gönül üzgün

Kalk bunlara bir “Dur” de, deki zaman geçiyor.

Tanyeri ağaralı bir hayli zaman oldu

Yolunu bekleyenlerin canları dudakda

Henüz Sen gelmeden ışığın ruhlara doldu

Bir ümit dolu intizarla gözler ufukda...

10.6.4.56 GÖNÜLLERDE YESEREN BAHAR

GÖNÜLLERDE YEŞEREN BAHAR

Karanlığın gözleri uykuyla kapanınca,

Fecrin ışık ordusu gönüllere ulaştı.

O eski nurlu günleri yeniden anınca,

Hülyâlarım coştu, coştu ve bendini aştı.

Bir nûr tûfânı oldu yer, ışığa büründü;

Ayrıldı birbirinden Hak-bâtıl ve kara-ak..

Ağardı ufuk, altın saçlı bahar göründü,

Bütün yamaçlar gül, nergis, papatya ve zambak...

Yaslı dudaklar, lâle yanaklarına döndü..

Ve bülbül dilinden ruhları nağmeler sardı,

Hasretle yanan sînelerin hasreti söndü..

Bu bahar, gönüllerde yeşeren bir bahardı.

Gelin odasına benzeyen gül yuvasından,

Gözlerimize sihirli sürmeler çekildi.

Bu zeberced iklimin, suyundan, havasından,

Duygularımız coştu, gönüller deme geldi.

Aşkla yanan dudaklarda kevser kadehleri,

Cibrîl'in dolaşıp durduğu altın yollarda..

Varıp Cennet'e erenler ve daha ileri,

Süprizler gördüler O Görünmez'den ardarda.

Kelebek kanadından renk almış ağaçlarda,

Çiçekler Cennet ıtırlarıyla burcu burcu.

Ebedle büyülü bu sihirli yamaçlarda,

Sonsuzla bütünleşir herşeyin diğer ucu...

Burada eşyâ bir başka nazla yatar-kalkar,

Burada bahar çemenleri selâmlar gezer;

Burada ırmaklar köpürür "Hû" deyip akar;

Burada Firdevsî renklerle tüllenir heryer.

Burada hergün bülbüller öter, güller açar,

Gonca gamzeler çakar, gamze yürekler deler..

Renkler dalga dalga gözlere güzellik saçar,

Geçerken burda Hızır seccâde sermiş meğer...

10.6.4.57 GÖZLERIMDE KAN

GÖZLERİMDE KAN

İçimde ızdırâp, gözümde damla damla kan

Sultânım el amân!

Ey rûhumu saran gizli dertlere nigehbân,

Lutfeyle el amân!

Hakkım diyemem ama, affıma ferman yok mu?

Cürmüm öyle çok mu..?

Boynu tasmalı bir kulum kapında her zaman,

Rûhum Sana kurban..!

Bir kere nazar kılmaz mısın ciğerim kebâp?

Yıllardır bu azâp...

Sen ehl-i keremsin, sun ihsân üstüne ihsân!

Ey derdime dermân!

Tabîbim, derde dermânımsın.. perîşan hâlim..!

Kalmadı mecâlim...

Bırakma ne olur, âteş-i hasrette nâlân!

Gözlerim çağlayan...

10.6.4.58 GÜMÜS TENLI DÜNYA

GÜMÜŞ TENLİ DÜNYA

Gördümdü o gümüş tenli dünyâyı,

Kapı kapı hakîkatı ararken;

Ve onun ötesindeki ma’nâyı,

Buldum bulanlarla bir sabah erken...

Artık gözlerimde tüllenen eşyâ,

Tıpkı bir kitaptı ışıktan, renkten;

Bu bildiğim arz, o göz kırpan semâ,

Bir güzel endâmla karşımda yekten;

Nergis gibi o mahmûr bakışıyla,

Gönlüme sihirli kemendler saldı..

Durup durup gamzeler çakışıyla,

Geçtim kendimden, rûhum kala kaldı...

Her nağmede büyüleyen bir sadâ,

Kulaklara çarpan, Cennet şarkısı;

Nağmelerinde füsünkâr bir edâ,

Ruhlara ninni kevser çağıltısı...

Sevdâyla yatar, sevdâyla kalkarlar,

Bu iklimde hayata uyananlar..

Yüzlerinde sönmeyen ışık pâr pâr,

Anlar bunu ancak aşkla yananlar.

Nağmeler salarlar gelip geçerken,

Zümrüt hülyâların altın sesinden;

Şevk ü târâbla coşarlar ve derken,

İlhâm soluklarlar Hak nefesinden...

Kendilerini Cennette sanırlar,

Haz duyarlar ebedler kadar derin;

Binlerce yıl ve binlerce asırlar..

Bu tâli'li bendeleri kaderin..!

Tenezzühe çıktıkları her yerde,

Tıpkı Itrî gibi bestekârlardan;

Mûsikîler dinlerler perde perde,

Zevkine doyulmayan baharlardan...

10.6.4.59 GÜNES DOGACAK

GÜNEŞ DOĞACAK

Ey mâyesi nurla yoğrulmuş millet!

Hele dişini sık az daha sabret!

Aman, sönmesin sînendeki himmet!

Son durağın "Devlet-i ebed müddet..."

Hiç durma yürü ki, yollarda gözler!

Durmuş şehid baban yolunu gözler

Geril, koş! Seni bekliyor pürüzler

Gel artık sevinsin kederli yüzler..!

Belli, da'vâ büyük yollar da uzun;

Ne gam! Yolcusu olmuşsun Sonsuz'un.

Kutlu Rehber bu yolda kılavuzun..

Lafı mı olur artık, karın-buzun..!

Nasıl olsa bir gün güneş doğacak;

Çevreye yeniden nurlar yağacak;

Dağ-dere, ova-oba bucak bucak,

Işık gelip karanlığı boğacak...

10.6.4.60 HAK ERLERI

HAK ERLERİ

Koç yiğitler var gönül dünyasında,

Aramızda cefâsına dururlar.

Ruhlarıyla semâların verâsında,

Lûtfedip aramızda bulunurlar...

Ay gibidir vicdanları, yüzleri...

Gökten inmiş melek gibi dururlar.

Bir an vefâsızlık etse gözleri,

Ömür boyu dövünür, vurunurlar.

Az inhirâfa uğrasa özleri,

Hazân vurmuş güller gibi kururlar.

Âdetâ şeker-şerbettir sözleri,

İşitenleri gönülden vururlar.

10.6.4.61 HAK ERLERI

HAK ERLERİ

Gölgesine pervaneler koşar kudsîlerin,

Sîneleri güneşin tâç tabakasına denk..

İnim inim ve güvercin kalbi gibi ürkek,

Cennetler kadar şirin sonsuzluk kadar derin;

Gölgesine pervaneler koşar kudsîlerin.

Bir ayna gibi parıldayan çehrelerinde,

Öteden esip gelen nûr hüzmeleri çağlar.

Bin râyihayla eser iklimlerinde rüzgâr;

Sonsuz sükûna erer insan çevrelerinde..

Bir ayna gibi parıldayan çehrelerinde.

Hayat üfler geçerler geçtikleri her yere,

Avuçları içinde toprak altın kesilir..

Ve şeker-şerbet olur dudaklarında zehir.

Bir bir kapıları aralanmış sînelere,

Hayat üfler geçerler geçtikleri her yere.

Sözleri Sonsuz'un çerağları gibi pâr pâr,

Ufuklarında bulut, bulutlar da yüklüdür..

Sînelerinde mağma, mağmalar köpüklüdür,

Söyler, söz cevherinden çeşmeler akıtırlar,

Sözleri Sonsuz'un çerağları gibi pâr pâr.

Büyülü soluklarından gebe kalan zaman,

Bir kutlu doğum sancısıyla hep kıvrım kıvrım..

Ve anladık; bu milletin, bu, benim baharım!

Işığını, rengini öbür âlemden alan..

O büyülü soluklarla gebe kalan zaman.

10.6.4.62 HAYÂLLERDEKI MA'NÂLAR

HAYÂLLERDEKİ MA'NÂLAR

Şevkle şahlanmış ruhların gezdiği yerlerde,

Gördümdü yıldızlar arası taht kuranları.

Her gece bir başka visal ile perde perde,

Girip Dost harîmine mahmûr dolaşanları.

Aşkın "hay-hûy"uyla inleyen sînelerinde,

Ebedî sükûnun nağmeleri duyulurdu.

Binbir güneşin kol gezdiği iklimlerinde,

Gümüşten kanatlı güvercinler uçuşurdu.

Mâvilikler içinde uzayıp giden yollar..

Ve ışığın ilk kaynağı, herkesin murâdı.

Her lâhza vuslat arzusuyla gerilen kullar,

Hayrete erince secdeye kapanırlardı.

Şimdi üstûre sayılan o renkli levhalar,

Târihsiz nesillere göre birer hâm hayâl..

Ey hayâllerde hâlâ parıldayan ma'nâlar;

Yetişir, gelin! Gelin, artık bitsin bu melâl!

10.6.4.63 HER YERDE SENI ARARIM

HER YERDE SENİ ARARIM

Duyur rûhuma sevgini,

Kalmasın Sen'siz kararım.

Mest et ki bezminle beni,

Her yerde Seni ararım.

Dört bir yanda izler ile,

Ufuklarda gözler ile,

En yürekten sözler ile,

Hem inler hem de yanarım.

Sağda-solda çağlayarak,

Sana gönül bağlayarak,

Hiç durmadan ağlayarak,

Seni herkesden sorarım.

Arzum, kendimden geçeyim,

Vuslat şarabın içeyim,

Ak yolunu yol seçeyim,

Yoksa, yollardan bîzârım.

10.6.4.64 HERSEY SEN'DEN

HERŞEY SEN'DEN

Herşey Sen'den, Sen ganîsin,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Hem evvelsin hem âhirsin,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Bulduğumu Sen'de buldum,

Bâtıl şeylerden kurtuldum;

Gelip kapında kul oldum;

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Ayân ışığın her yerde,

Gözsüzlere eşyâ perde;

Huzûrun dermân her derde,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Dünyâlar Sen'inle Cennet,

Nimet Sen'den kime minnet?

Gel kuluna merhamet et!

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Gönüllere hayat îman,

İnananlarda itminân;

Gâfillerin hali yaman,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Işığınla aydın heryan,

Şaşkınlar arıyor bürhan,

Tecellin her yerde ayân,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Âlem kitab eşyâ ap-ak

Otlar ağaçlar ve toprak,

Sen'i söyler yaprak yaprak,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

Ârif gönlün bağlayarak;

Aşık herdem ağlayarak,

Kulun bağrın dağlayarak,

Rabb'im Sana döndüm yüzüm!

10.6.4.65 HIZIR ÇESMESI

HIZIR ÇEŞMESİ

Ufukta ard arda şafaklar ve göklerde nûr,

Sarıyor her yanı, boğuyor karanlıkları;

Hırıltıda artık câhiliye artıkları..

Ve üfül üfül esiyor her tarafta huzûr...

Sanki bağrına ışıklar yağıyor gibi Tûr,

Göründü toplumun asırlık aradıkları;

Hızır çeşmesi şimdi başına vardıkları

Çehrelerinde ışıl ışıl bitevî sürûr.

Işık hep karanlığı takib etmiştir meşhûr;

Bütünleşiyor zamanın parçaladıkları,

Bir bir çıkıyor Hakk dostunun anlattıkları;

Bizlere zaferler, gülbanklar; soysuza kubûr...

10.6.4.66 HÂTIRALAR

HÂTIRALAR

Yine geçmişin ak hâtıralarına daldım;

Bir tatlı çağıltıyla yerimde kalakaldım.

Her devri ayrı bir ihtişam ve ayrı bir şân,

Âdetâ dünyâları saran ışıktan tûfân...

Düşündüm o muhteşem devletini Osman'ın..

Ve zirvelere ulaştı elinde Orhan'ın.

Yürüdü garbın karanlık âfâkına emîn,

Gürledi gülbanklarla her yerde "feth-i mübîn"

Derken her yanda şahlandı evlâd-ı fâtihân,

Ve bir çığlık oldu inledi Yavuz Selim Hân...

Çağlar ve çağlar boyu böyle kükreyip durduk,

Dünyâda tıpkı bir uhrevî saltanat kurduk.

Hülyâm hâlâ meshûr cedlerin velvelesiyle,

Ve meydanları dolduran at kişnemesiyle...

Her taraf bağ-ı iremdi o kutlu devirde,

Adetâ cennetler tüllenirdi perde perde.

Meğer kadrini bilmişler zamanın çok erken,

Henüz hiçbir yerde onun sırrı bilinmezken.

Nurdan ırmaklar gibi akmışlar çağlar boyu,

Çağıltılarla her yanda, Cennetlerden suyu...

10.6.4.67 HÜLYÂLARDAKI GERÇEK

HÜLYÂLARDAKİ GERÇEK

Hayâlimle oturdum o eski bahçelerde,

Bir devri şen-şakrak yaşadığımız yerlerde..

En tatlı rüyâlara açıldım perde perde,

Saâdetlerle coştuğum kutlu tepelerde..

Hayâlimle oturdum o eski bahçelerde...

Derken kasvetli bulutlar ufuktan silindi,

Bin hâtıra zevkiyle gökten baharlar indi.

Cennet yamaçları gibi renkli ve derindi;

Şafağın ağaran dağları bir bir gerindi,

Derken kasvetli bulutlar ufuktan silindi..

Bir yol parıldıyordu az ötede gümüşten,

Yolda ışık vardı geçmişteki tatlı düşten..

Düşler, mesajlar sunuyordu öze dönüşten;

Tam sînelerdeki med vakti bu köpürüşten,

Bir yol parıldıyordu az ötede gümüşten.

Saldım kendimi bir âleme ki, yok serhaddi,

Silinip gitti hayâlimden ne varsa maddî..

Hummâlı gözlerimde yaz rüyâları şimdi,

Çoçukluğumdan beri kurduğum hayâlimdi..

Saldım kendimi o âleme ki, yok serhaddi...

10.6.4.68 HICRANLI YILLAR (*)

HİCRANLI YILLAR (*)

Hazânla geçti yıllar, aylar Muharrem gibi,

Yollara dökülüp bekleyen gözler pek yorgun.

Girdapla iç içeydiler, girdap ki yok dibi,

Ruh sarsık, gönül hafakanlı, düşünce durgun...

Yasla buruk dudaklarda kederli besteler,

Sînelerde sessiz çığlık, dimağlarda hummâ..

Ve hergün poyrazla gelen hüzünlü bir haber,

Biz bize hasm olmuştuk, yaygındı bu muammâ...

Çözülüş çok kadîm.. sanıldığından da erken;

Bu kara günleri sezmiştik gün ortasında.

Ay uykuya dalıp güneş ufukta sönerken,

Uyanmıştık ama, iki ateş arasında...

Şimdi yeni iklimlere açılan yelkenler,

Bir uzun sefere azmetmiş gibi yürekten;

Bu hülyâlı mâviliklerde tüllenen günler,

Mutluluk bestesi söylüyor ışıktan, renkten.

Bir kasvetli rüyâdayız şu anda, bu gerçek;

Önümüzde aydınlıklara açık bir çağ var.!

Gece koyulaşsa da birgün şafak sökecek..

Ve dalganacak rüzgâr bekleyen bayraklar.

Azmet, azmet ki göründü yer-gök sultanlığı,

Yılma uçurumlar gibi görünen boşluktan;

Yakala çağlar arasında o Altın Çağ'ı!

Peygamber safına gir, kurtul uyuşukluktan..!

10.6.4.69 HICRÂN VE ÜMIT

HİCRÂN VE ÜMİT

Yine hicrân dolu günleri andım,

Yıllar gözyaşına karışıp gitmiş.

Ürperdim ve yerimde kalakaldım,

Dostlar düşmanlarla barışıp gitmiş.

Yüzerken millet derin uykularda,

Kaybolup gitti değerler ardarda...

Kan-ter var mâzînin şakaklarında,

Demir bukağılar ayaklarında;

Acı bir tebessüm dudaklarında;

Ne kızıl bir ruhla çarpışıp gitmiş...

Hâlâ ufukta yer yer karanlıklar;

Gecenin arkasında gündüzler var...

Hazân esmiş bütün bağlar bozulmuş,

Sararmış yapraklar çiçekler solmuş,

Yiğit ölmüş, küheylânı yorulmuş

Koca bir ifritle savaşıp gitmiş.

Şimdi olsa da çok çok uzaklarda,

Bekliyoruz hülyâlı şafaklarda...

Bir zamanlar parıldayan o tâclar,

Tâcdârlara sîne açan yamaçlar;

Altın yamaçlarda zümrüt ağaçlar,

Hicrân kervanına ulaşıp gitmiş.

Kıvılcım var, o ürperten sönüşten,

Kıvılcımda mesajlar var dönüşten...

10.6.4.70 HILÂFET

HİLÂFET

Gel ey, gül yüzlü, gümüş tenli, gözleri elâ!

Gel ey, gül bahçemde salınan kâmet-i bâlâ!

Uçup gittiğin günden beri hiç göz yummadan,

Hayâlinle söyleşiyorum gurûpta hâlâ...

Dönüp geleceksin diye hep bekleyip durdum,

Uçup gittiğin yolda herkese seni sordum,

Bilsen rûhumda senin'çün neler neler kurdum..!

Hayâlinle söyleşiyorum ey gül-i ra'nâ...

10.6.4.71 HIÇ

HİÇ

Yunus'un rûhuna

Gönül Sen'i bulmuş ise,

Başkasını anar mı hiç!

Ateşine yanmış ise,

Başka nâra yanar mı hiç!

Sen'i bulanlar bulmuştur,

Akıp akıp durulmuştur,

Ârif Sen'inle doymuştur,

Başkasına kanar mı hiç!

Var eden Sen'sin cihânı,

Varlığın canların cânı;

Bulanlar Sen'de ummânı,

Başka göle dalar mı hiç!

Adı her yerde okunan,

Sînede dertlere dermân,

Gönülden O'na inanan,

Başkasın Rab sanar mı hiç!

İrfan deryâsına dalan,

O'na rûhun fedâ kılan,

Cemâline hayran kalan,

Başka bala banar mı hiç!

O'nu görüp O'na yanan

Yolunun delisi olan,

Arayıp özünde bulan,

Başkasını sorar mı hiç!

10.6.4.72 IZDIRAP INSANI

IZDIRAP İNSANI

Mumlar gibi titrer ve sızlar sînesi zâr zâr,

Gezinir şafakların ağardığı dağlarda.

Kendi Cennet'te olsa da rûhunda mağmalar,

Hep hülyâlarıyla dolaşır mutlu çağlarda...

Ufku tıpkı ormansız dağlar gibi simsiyah,

Simsiyahtır bütün mortepeler, şûh adalar,

Hazânlarla sarsılırken sînesi her sabah..

Ve rûhunu döve döve delinir havanlar.

Kalbi kuşlar gibi ürkek, gözleri hummâlı;

Tokmak sedâsı verir rûhunda hâdiseler.

Her gece saatle savaşır, hergün hülyâlı,

Dilinde ızdırâp türküsü hep söyler gezer.

Yer yer ümitle coşar, içinde sırlı bir haz,

Başı fânîleri Sonsuz'dan ayıran yerde;

Haykırınca polattan sesiyle âvâz âvâz,

Ra'şeler uyarır gönüllerde perde perde...

Sevdâyla sızlar sızlarken en kuytu yerlerde,

İnler-dolaşır dâim, inler onunla yollar;

Hergün bir şikâr peşinde, hergün bir siperde,

Ufukların ağaracağı mevsimi kollar...

Bazen vefâ hiç ses vermez, herşey lâl kesilir..

Ve rûhuna saplanır kankırmızı tırnaklar;

Bazen burcu burcu bahar kokuları gelir;

Bakarsın bin râyihayla ninni söyler rüzgâr...

10.6.4.73 IZDIRÂP

IZDIRÂP

Izdırâp, gece yarısında vuran gong gibi,

(Tın tın) ötüp yüreğimi hoplatır âniden...

Eski hülyâlarım ki, yok hiçbirinin dibi,

Bağı kopmuş inciler gibi dökülür birden...

Izdırâp, yalnız kaldığım anlardaki dostum,

Rûhumu saran hafakan, kafamda yanan kor.

İnleyeyim derim.. inleyemez yutkunurum;

Yanıp da dışa sızdırmamak doğrusu çok zor...

Izdırâp, gecelerde kendini hissettirir;

Söyler ayrı bir buudda söylediği şeyi...

Her ızdırâp bir kısım ilhâmlar da getirir,

Hatırlatır bizlere insanlığı, sevgiyi.

Gecede bir sürü ilhâm, bir sürü de azap,

Ve, düşünce kuşağında hep doğum sancısı..

Azapsız dimağların görecekleri serap,

Sancılar değil; sancı çekmemek en acısı...

Ey ızdırâp; anladım ki herşey senin ile!

Sen Hakk'a giden yollarda vuslata vesile...

10.6.4.74 ISIK ADAM

IŞIK ADAM

Belirdi bir kır atlı;

Başı gözü polatlı;

Gözler buğulu, nemli,

Üveyk gibi kanatlı...

Geliyor dolu dizgin,

Yüreği dertle ezgin..

Izdırâb çekmiş belli,

Duyguları pek engîn.

Ululardan bir ulu,

Heyecanla dopdolu;

Dokunsan ağlayacak,

Allah'ın sâdık kulu.

Bir gariblik sesinde,

Yalan yok çehresinde..

Bakanlar anlayacak,

Işık var çevresinde.

Sür atını durmadan,

Kalmadı bende derman;

Ey metâı nûr adam!

Yok fevt edecek zaman.

Sakın geç kalma zinhâr!

İçim hasretle yanar;

Kalmadı başka sevdâm,

Ağar ufkumda ağar..!

Artık bende'nim bende'n,

Ayrılmam asla senden!

Al beni de yanına;

Vaz geçdim cân u tenden...

Sorma kim olduğumu!

Düşüp-doğrulduğumu;

Eriştim ummanına,

Unuttum boğulduğumu...

10.6.4.75 ISIK ORDUSU

IŞIK ORDUSU

Işık ordusu, aydın nâsiyelerinde nûr,

Sînelerinde derin ve sımsıcak mutluluk.

Götürürler her tarafa kucak kucak huzûr;

Gözlerinin içinde buğulanır sonsuzluk..

Işık ordusu aydın nâsiyelerinde nûr.

Buhurdanlık gibi koku neşreden sîneler,

Ruhlarında rengârenk düşüncelerle hergün;

Bir şem'a etrafında uçuşan pervâneler,

Duyguları, düşünceleri ışıktan bütün..

Buhurdanlık gibi koku neşreden sîneler.

İrem ülkesine benzeyen bahçelerinde,

Somaki musluklarından hep kevserler akar.

Hiç hazân bilmeyen yemyeşil çevrelerinde,

Hergün bir bahar olur, hergün çiçekler açar

İrem ülkesine benzeyen bahçelerinde.

Sonsuzluktan gönüllerine nurlar dökülür,

Uçarlar ötelere ışıkdan kanatlarla.

Gökler kucak açar, onlar bel kırar bükülür,

Çözülmez azim, sarsılmayan kanaatlarla..

Sonsuzluktan gönüllerine nurlar dökülür.

10.6.4.76 ISIK INSAN

IŞIK İNSAN

Işıktan bir insan

Rûhum ona kurban

Nurlandırdı bizi

Tekmîl hepimizi

Menendi olmayan

O eşsiz kahraman

O'nunçün var oldu

Nûruyla yoğruldu

Yerler ve âsumân

Varlık ona hayran

Duyuldu bir anda

Tâ arşın altında

Ulu kitap Furkan

Şimdi O'nun meydan

Işık saçan Kitap

Benzersiz bir hitap

Dört yanı da nurdan

O'nda top ve çevkân

Nurla yere indi

Ah u efgân dindi

Arz oldu âsumân

Gönüllerde sübhân

Ondan evvel dünyâ

İfritten bir gayyâ

O denli perişan

Fesat dolu mekân

O'nunla dirildik

Sonsuzluğa erdik

Ruhlarda heyecan

Sînelerde îmân

Nurdan ikliminde

Bal akan dilinde

Dertlilere derman

Ümitsize îmân

Sultanlar sultanı

Gönüllerin cânı

Herkes Sana hayrân

Kıtmîr Sana kurban.

10.6.4.77 ISIKLA ÇARPAN SÎNELER

IŞIKLA ÇARPAN SÎNELER

Işıktan sîneler yaşar hep hâtıralarla,

Sıyrılmış görünürler bugünden, gelecekden,

Bir başka olur ülfetleri kışla - baharla,

Çark hazla döner - durur, şevk dinlerler felekten.

Vuslatta firâk, firâkta vuslat hülyâları,

Bir sihirli düş ki hiç, uyanmak istemezler.!

Yâr yolunda yanıp kül olmaktır rüyâları,

"Cennet'e gir" denilse, ihtimâl dilemezler..!

10.6.4.78 ISIGA GÖNÜL VERENLER

IŞIĞA GÖNÜL VERENLER

“Mehlikâ Sultan şâirine ithâf olunur.”

Işığa gönül vermiş bu yiğitler,

Bir gece sonsuza yelken açtılar.

Işığa gönül vermiş bu yiğitler,

Geçerken her yere nurlar saçtılar.

Ruhlarını sardığı günden beri,

Solmayan güzelliklerden akisler;

Her gece rüyâlarında bir peri,

Onlara öteden türküler söyler...

Hepsi de büyülü düşmüş çöllere...

Menendi olmayan bir eşsiz dilber,

Belki uğrar diye bizim ellere,

Gözetirler dörtbir yanı beraber.

Aşk u şevkden kanatlarla günlerce,

Koştular.. içleri ümitle dolu.

Hayata âit bir yığın bilmece,

Birer birer çözüp oldular mutlu...

Sonu görünmez bir uzun yolculuk,

Onlar harıl harıl.. yollar öğünür!

Şehinşah kapısında dâim kulluk;

Ermeyen bahtsız âh edip dövünür.

Da’vâmızın kara sevdâlıları,

Varacaklar dünyânın ötesine;

Bir “yâd-ı cemîl” olacak adları

Girecekler millî ruh bestesine...

Herbiri bin gönülde yaşayacak..

Sîmâlarında ebediyet rengi.

Hâtıraları asla solmayacak,

Öte tarafdaki güllerin dengi...

Işığa gönül vermiş bu yiğitler,

Seyrettikçe çevreyi mest ü mahmûr,

Dirilip bir daha ölmek dilerler,

Ellerinde kevserler dolu fağfûr.

10.6.4.79 KALK YIGIDIM

KALK YİĞİDİM

Kalk ey yiğit uykudan!

Kalk ki bağrımda nâlân...

Sensiz geçen günlerde,

Dolaştım ben dünlerde

Hep mahzûn ve kederli,

Sen bizi terk edeli.

Yiğidim görün artık!

Görün ki çok bunaldık.

Canlarımız gırtlakta,

Son kelime dudakta:

Gülümse milletine!

Susadık himmetine...

Kalmadı hiç gücümüz;

Bizler bir sürü öksüz

Hep itilip kakıldık;

Eşya gibi satıldık;

Hicran üstüne hicran,

Dahasına yok derman...

Her gece hayâldesin,

Sözlerde, gönüldesin,

Bir ömür boyu böyle..

Bir defa da sen söyle!

Azıcık acı bize!

Yıkılıp geldik dize...

10.6.4.80 KAMP GÜNLERI

KAMP GÜNLERİ

O hülyâlı günleri bizlerle yaşayanlar,

Cennet kokularının esip geldiği yerde.

Duydular Sonsuz'un bestelerini duyanlar,

Çelikten sadâlarla o sırlı tepelerde...

İnler hâlâ o yerler bir ulu velveleyle,

Tıpkı hasretmiş gibi o günkü gülyüzlere..

Şu ağaçlar, şu taşlar geliverseler dile,

Ne büyülü şeyler anlatacaklar bizlere...

Kuş cıvıltısı, yaprak sesi, insan âvâzı,

Geceleri yıldızlarla söyleşen sîneler..

Her yanda ayrı bir kalbi kırığın niyâzı;

Yemyeşil vâdi bu ulvî nağmelerle inler...

Duâyla doğrulur başlar tâ sabahlara dek,

Uyumamış gözlerde billûr billûr ma'nâlar..

Buradaki yakarış semâlardakine denk;

Yıllar geçse de gönlüm hep o günleri arar...

Akan çaya bakmış olsan ürperir ve dersin:

O şen bakışlar hâlâ gülümsüyor dibinde..

Hiç vakit fevtetmeden koşup sen de gelirsin;

Gelirsin, hemen olmasa da günün birinde...

10.6.4.81 KARANLIK BOGULURKEN

KARANLIK BOĞULURKEN

Şafak çokdan sökdü, ufukda ışık cümbüşü,

Zulmetler hırıltıda, soluk soluğa nurlar.

Çözülüyor bir bir ufkumdaki sis ve duman,

Ve sökün söküne her yanda ayrı bir bahar...

Yollarda bir nesil var sanki fetih ordusu,

İki büklüm olmuş rükûa varıyor surlar.

Tâlihime tebessüm ediyor arz u semâ,

Ve bir zafer tâkına doğru gidiyor yollar..

Şanı, şerefi destanları aşacak o gün,

Dostlar şahlanır, düşmanların yüreği hoplar.

10.6.4.82 KARANLIKLAR BOZGUNDA

KARANLIKLAR BOZGUNDA

Birgün yine hüzünle dolup taşdım ard arda;

Mecnûn'un hasret ve yalnızlığıyla sahrâda,

Dolaştığı gibi dolaştım gamlı, derbeder,

Her yer bitevî simsiyahtı ben de mükedder...

Bir ümîtsiz tablo ki, yer demir, gökler bakır,

Çevredeki kasvetten ruh sağır, gönül sağır.

Eğildim îmânıma baktım; o ne tecellâ !

Sînemde yanan ışık pırıl pırıldı hâlâ;

Karanlığa meydan okuyan bir edâ ile,

Haykırıyordu "tın tın" çelikten sadâ ile..

Sarsılıyordu zulmetler yorgun ve bitkin..

Her an daha coşkundu aydınlık, daha gergin...

İrâdeme fer geldi öteden buğularla,

Beraberim sandım, sulardaki kuğularla.

Bu sesler, bu ışıklar bütün varlığı aştı,

Bu nağmeler gidip tâ âsumâna ulaştı.

Rûhum bu renk ve sesler içinde dirilirken,

Düşündüm ki duymuştum bu cümbüşü çok erken.

Madem ki, öteler sır verdi kendi sesinden,

Kurtulmaya koştum benliğin dar kafesinden.

Sıçradım son bir azimle ummâna ulaştım,

Sırtımda taşıdığım "ten" lâşesini aştım.

Yıllarca süzgün bakışlarla rûhumu emen.

O insafsız kirpikleriyle gönlümü delen;

Bir fettân ki, her anışımda kalbim ürperir..

Yeter! Ey ihânet bakışlı cevrin elverir!

Sonsuz'a ulaşıyor artık beklediğim yol,

Ey pes nefis! Koş, yollar yoluna gir ve kurtul!

10.6.4.83 KIRIK MIZRAP

KIRIK MIZRAP

Diriltici nefesin sonsuzluk bestesi.. Onda zaman geçip gitmez, ma'nâ pörsümez ve "bütün" yekpâre sevgiyi bir iffet gibi muhâfaza eder. O, her türlü mukayese ve nisbetlerin eridiği, aşk ve sevginin yıldızlı bir uykuya daldığı, sarahatlerin serbest oyunlarını denediği ve ışığın gölgeler mahbesinde ölümsüzleştiği bir vuzuhtur. Düşünce onda tecridin imbiğinden geçerken kristalleşir ve renkle, ışıkla dolu bir âvize haline gelir. İdrak üstü bir incelikle zekâya ve onunla uzvîleşen his ve duyguya ürperti veren bu sese Cibrîl kendi nefesinin rengini ve kanat çırpıp duran ilhâmın soluklarını katar ve artık o ledün âleminin şeffaf bir dalı, bir uzantısı olur. Zaten vuzuh da budur. "Neden?", "Niçin?" ve "Nasıl?", iç ve dış âhenk bütünlüğü içinde ve "Hikmet"i kucaklayan bir üslûpla onda cevap bulur. O kıvılcımlar ma'-rekidir. Ancak dizginler irâdenin elindedir.

Da'vâ şuuru, metafizik bir netlikle rüyâlaşır ve insan onda asil bir sükûnla hedefe yaklaşan zirvedeki ruhların ayak seslerini duyar. Hülyãların özünü bahar kokusu sarar ve ümit denen eller fecrin altın saçlarını okşar. Müjdenin lacivert bakışlarındaki huzur veren renk cümbüşü " Kırık Mızrap"da efsaneleşerek erir ve bir sızıntı ve reşha haline gelir. Hiçlik ve yokluğu îtirafta mayalanan varlık şefkat ve tefekkür hatveleriyle zirveleşir ve bu zümrütten tepede insanın önüne bir şehrah açılır. Bir yol ki parke taşı yıldızlardır. Sonunda ise Mutlak Sevgili'ye kavuşmak vardır.

Cennet yolculuğuna çıkmış dehâ, zaman asimetrisindeki realiteleri kavrayarak bizi elimizden tutar, ışıktan kollarıyla kucaklar ve kapalı fânustaki sırlar menşûruna getirir. Orada mâzi hazân görmüş yaprak kadar ürkek, istikbal ise yüzüne zift püskürtülmüş bir kara deliktir. Bir kaşık çalsan irfânının dibi görünecek olanların yapacağı hiçbirşey yoktur. Şafaklar tüllenirken birden herşey değişir. Ateşten sîneler güneşe fer verir. Bahar, geçmeyen bir iklîm haline gelir. İstikbalin yüzünde tebessüm goncası açar. Işık süvarileri şahlanır, coşar. Ama hayat zıdların bayramıdır. Günler Rahmân elinde çevrilip durmaktadır. Dehâ, sabrın altın bağında huzur sunmaktadır. Bu sırlar menşûrunda o, Hızır'la kol koladır.

Sonsuzluk mesajı.. sancılı tecrübeler.. fânide bekâ arama cehdinin amansız kavgası.. hakikatların çıplak dünyâsı.. ızdırâbın tebessüm eden çehresi.. şişeyi taşa çaldıran hayret kuşağı.. görülmeyene göz kırpma ve nağmeyi terennüm edilmeden dinleme.. gizli bir el tarafından göze çekilen sürme veya nâtıkaya vurulan düğümü çözme.. beynin her zerresine bir güneş yerleştirme ve tefekkürün mahrem odasında meleklerle halvete girme.. tebliğ ve telkini aksiyonla şekillendirme ve ölü gönüllere hayat üfleme... İşte şiir ve şiirde gâye!.

Kırık Mızrap bir sistem ve bir ekoldür. Müntesipleri, onun şiir dünyâsında, daha nice tekevvünler müşâhede edecektir. Ancak bu tekevvün, zaman aşımına uğramayan her şiirin ortak yönüdür. Çünkü hakiki şiir her an ebed kadar yeni kalabilen şiirdir. Her devrin insanı ona, "zengin bir madene döner gibi" dönecektir.

T.Ö.V. Yayınevi

10.6.4.84 KIS GECELERI

KIŞ GECELERİ

Kış gecelerinde oturmuş düşünüyorum,

Ardarda inanç ve ümît, sarsıntı ve kaos.

Kış gecelerinde terliyor ve üşüyorum,

Hülyâlarda sallantı ve rüyâlarda kâbus...

Bülbüllerde sessizlik, çiçeklerde bekleyiş,

Sevinç-hüzün iç içe; gönlümün itiyâdı...

Ekseriya tekdüze, ara-sıra tekleyiş;

Bahar nâraları yanında, hazân feryâdı.

Bazan mûsikî gibi tatlı esiyor rüzgâr,

Fıkırdıyor herşey; kuş, böcek, ağaç ve yaprak;

Bazan serin bir poyrazla sarsılıyor bahar,

Yeisle geriniyor dere, tepe, taş, toprak...

Soluyor gül çehrelerinde güzellik renk renk,

Azmin şakaklarında eski günlerin teri;

Gurbet tütüyor her yanda, sarsılıyor âhenk

Bir ürperten belirsizlik kaplıyor her yeri!

Zirvelerde sis ve duman, ovalarda güneş,

İçiçe esiyor her yerde bora ve meltem;

Düşen rahmet damlaları, çılgın sellere eş,

Zıtların bayramı, zifafta sevinç ve mâtem...

10.6.4.85 MAHZÛN DAG

MAHZÛN DAĞ

Târih gibi çok eski ve kendin gibi sanlı,

Bir ulu kavgadan muzaffer çıkmışdın şanlı;

Bir kaç düzine canlı, üç beş tane îmânlı;

Gelip konmuşdu bağrına mahzûn ve hicranlı...

Sendin dağlar arasında o biricik namlı,

Lutf u gazabı birleştiren yüce ünvanlı!

Şimdi binbir ızdırâpla sessiz ve de gamlı;

Az ötedeki bir hercümerçten ki çok kanlı..

Tûfânla yok olan milletden daha buhranlı;

Durdukça baş ucunda uğursuz hafakanlı;

O aşılmaz zirven kalacak dâim dumanlı..!

10.6.4.86 MANZARA

MANZARA

Şeflik döneminin arkada bıraktıkları...

Çoraklaşmış topraklar,

Kurumuş hep otlaklar

Gönlüme hüzün salar

Hazan vurmuş yapraklar

Kulluktan bîzâr kullar

Her tarafda hortlaklar

Çevre firenkle doldu

Sırtlarında fraklar

Nesiller köksüz oldu

Birşey bilmez salaklar

Ülkeyi sardı ilhâd

Şehâdetsiz dudaklar

Eskiye olsun inâd

Başlarında kalpaklar

Kime anlatsan bunu

Kalkar seni savsaklar

İlkine uydu sonu

Birbirinden bunaklar

Bir çirkef çark kuruldu

Zift zift akar ırmaklar

Oba ova hep soldu

Yaprak döktü kavaklar

Cehâlete revac var

Tafra tüten çıraklar

Şanlı târihde hasar

Gırtlağında tırnaklar

Gazâ bâğîlik şimdi

Pek hüzünlü bayraklar

Korku ruhlara sindi

Su sızdıran çanaklar

Hayâ iffet yıkıldı

Haramda hep ayaklar

Şeytan rûha takıldı

Hiç durmadan parmaklar

Düşünceye "elvedâ"

Zonklamayan şakaklar

Millet kökünden cüdâ

Antik oldu sancaklar

Gericilik bir yafta

Hep kâfirce laklaklar

Kitaplar artık rafta

Güvelenmiş yapraklar

Rüzgâr aldı her yanı

Gaflette avanaklar

Çökmüş sarayı hanı

Kulübede konaklar

Nerde izzetten eser..?

Kızarmıyor yanaklar

Hürler köleden beter

İflâs etmiş ahmaklar.

10.6.4.87 MAVI RÛYÂ

MAVİ RÛYÂ

Renk renkdir gurûp olduğundan beri,

Gökkuşağına inat bütün semâ.

Tül tül büyüsüyle karanlık amâ,(1)

Rüyâdaki Cennetlerin benzeri...

Varlık nurdan mesaj O bilinmezden,

Gayrısı hep masal üstüne masal..

Sînede azap başkasıyla visâl,

Koş vuslatına koşacaksan, tezden!

İnsan sayılır mı gafletle yatan!

Burası, yolculara bir ilk durak..

Eşyâ O'nun mührü ağaç, taş, toprak,

O'nu tanımazsan kendinden utan!

Uğradığın gibi çık git buradan,

Bak seni bekliyor ötede gözler..

Ayın ondördü gibi gökçek yüzler,

Hele yolunu gözlerse Yaradan...

(1) Amâ: Varlığın eter ötesi safhası veya semâların bir bulutsu görünümünde olduğu ilk an... Tasavvufta vâhidiyyet tecellisi.

10.6.4.88 MÂZI

MÂZİ

Gittiğin yollarda yıllarca bekleyip durdum,

Bir muştu ümîdiyle herkese seni sordum;

Mutlaka birgün dönüp gelecektir diyordum:

Hülyâlarımdaki gül yüzlü kâmet-i bâlâ..

Hicranla yanıyor sînem hayli zaman oldu,

Çevremi hazan sardı, güllerim bir bir soldu;

Elimde ümît kâsem kıpkızıl kanla doldu,

Bir kere lutf edip gelmeyecek misin hâlâ..!

Bir ben değilim herkes yollarda seni bekler

Bu serin yolculukta düşer-kalkar-emekler..

Ayyûka ulaştı âhlar ve dilde dilekler:

“Gel” diyoruz mâzî denilen gözleri şehlâ..!

10.6.4.89 MÜNACÂT (*)

MÜNACÂT (*)

Yâreli dilim zahmine rahmeyle İlâhî!

Aç kapını lutfet bu günahkâre İlâhî!

Yüzüm süreyim eşiğine kovma ne olur;

Yeter artık dolaştığım âvâre İlâhî!

Yıllarca bâb-ı kereminde inleyip durdum;

Ah u efgânım hicrâna emâre İlâhî!

Gerçi isyanla âlûde yaşadım her zaman,

Yine de keremler kıl bu nâçâre İlâhî!

Yakma nâr-ı ağyâre yanayım ocağında,

Püryân-ı aşk olup erem şikâre İlâhî!

Dağlar kadar isyanımla nihayet kapına,

Döndüm tasmalı boynumla, bîçâre İlâhî!

Kıtmîre lûtfet dursun artık efgân u zârı;

Varam her cilvesi bin-şevk Settâr'e İlâhî!..

10.6.4.90 MÜSÂHEDE

MÜŞÂHEDE

Pırıl pırıl şimşekler ve damla damla semâ,

Çiçeklerin gözlerinde sihirli jâleler.

Bir hülyâ maviliğinde dağ-taş, ova-oba,

Renk, ışık arası gelip giden pervâneler.

Birden her yanı sardı altın kanatlı kuşlar,

Gözlerim kamaştı, kendimi Cennet'te sandım.

Gökkuşağından tâk altında sevdâlı başlar,

Coştum bu esrarlı melodiyle O'nu andım.

Bir şevk u târâb içindeydi baktım hilkate,

Yâ Rab çoklar hâlâ bu muammâdan habersiz.!

Dost'la başbaşayken salmış kendini firkate,

Tut beni sımsıkı Dost; Tut ki, edemem Sen'siz..!

10.6.4.91 MI RAÇ KANDILI

Mİ RAÇ KANDİLİ

Yine diller deme geldi şükranla bu gece,

Esti bâd-ı saba revh u reyhânla bu gece!

Bu gece gelip öteden lütûflar ulaştı,

Ve coştu gönüller feyz-i Yezdân'la bu gece.

Çaktı yine cânân elinden bir berk-i hâtif,

Bir lâhzada oldu pinhânlar ayân bu gece.

Hicrânla yanıp inleyen sînelere birden,

Yetişti ol ulu dîvandan dermân bu gece.

Dil kesildi zerrât, varlık bir muhteşem kitap,

Duyuldu her yanda bir başka beyân bu gece.

Sığındık öbek öbek dergâhına dildârın,

Geldi mücrimlerin affına ferman bu gece.

Cem oldu bütün rûy-i siyah ne kadar varsa,

İndi ruhlarına Rahmet-i Rahmân bu gece.

10.6.4.92 MILLET RUHU - 1

MİLLET RUHU - 1

Beklerim onu her sabah erken,

Ak hülyâlara yelken açarken..

Dönmüş geliyor kolunda cepken,

Beklerim onu her sabah erken..

Gözlerim yoruluncaya kadar,

Rûhum yollarda hep onu arar..

Şu hüzünlü mâvilikte zâr zâr,

Beklerim onu her sabah erken...

10.6.4.93 MILLET RUHU - 2

MİLLET RUHU - 2

Gönlüm hasretinle yanar, derdime dermân gel!

Tabibim Sen ol yine, ey mefhar-i cihân gel!

Sönmeye yüz tuttu, ümit meş’âlem, aman gel!

Feryâdıma rahmeyleyip efendim heman gel!

Gül açıp bülbül öteli hayli zaman oldu,

Her yanda ağaran hayâlin rûhuma doldu..

Güller kızardı, sular akıp akıp duruldu,

Bekletme bu mevsim, bir mevsim-i âşiyan.. gel!

10.6.4.94 MILLET RUHU

MİLLET RUHU

Bir yiğit vardı gömdüler şu karşı bayıra...

Arkadan kefenini, gömleğini soydular.

“Aman kalkar!” deyip üstüne taşlar koydular,

Bir yiğit vardı; gömdüler şu karşı bayıra.

Yiğidim, hele anlatıver olup biteni!

Sen dertli, vatan dertli, oturup ağlayalım...

Ağlayıp da sînelerimizi dağlayalım,

Yiğidim, hele anlatıver olup biteni.

Ses ver yiğidim, yoksa beni duymuyor musun!

Yıllar var ki hep hayâlinle oynaşıyorum,

Kalkıp geleceğin ümîdiyle yaşıyorum...

Ses ver yiğidim, yoksa beni duymuyor musun?!

Sırtımda ârdan bir gömlek, yılların vebâli,

Ümitle ışıldayan gönlüm, seni bekliyor;

Kâh göklerde uçup, kâh yerlerde emekliyor.

Sırtımda ardan bir gömlek, yılların vebâli.

Her tarafta harâb eller, baykuşlara bayram,

Köprüler birbir yıkılmış ve yollar yolcusuz,

Gelip uğrayanı kalmamış çeşmeler, susuz..

Her tarafta harâb eller, baykuşlara bayram.

İrâdelerde çatırtı, ruhlarda müthiş şok,

Târihi yağmaladı bir düzine tâlihsiz;

Değerler altüst oldu, mukaddesât sâhibsiz,

İrâdelerde çatırdı, ruhlarda müthiş şok.

Tıpkı rüyâlarda olduğu gibi diril, gel!

Beyaz atının üzerinde bir sabah erken;

Gözlerim kapalı rûhumda seni süzerken

Tıpkı rüyâlarda olduğu gibi diril, gel!

10.6.4.95 NA'T - 1

NA'T - 1

Mübtelâ yı mihnet-i mâsivâyım Efendim!

Garîk-i bahr-i isyân u rüsvâyım Efendim!

Açılsın ne olur o vech-i pâkinden nikâb!

Yüzüne aşinâ-yı pür-vefâyım Efendim!

Varıp bezmine âşıkân binbir leâl ister,

Ben bir garîb-i nâlân u şeydâyım Efendim!

Geçerler candan, girenler nûr hâlene bir kez,

O dertten bin belâya müptelâyım Efendim..!

Olur Mecnûn görenler ruhsârını a cânân!

Kapında mülk-i serâp bir gedâyım Efendim!

Esîr-i dâm-ı firkatte hep yandım yakıldım;

Her subh u şâm inim inim bir nâyım Efendim!

Seherler bûy-ı huzûrunla tüterken her şeb,

Ben neden nâr-ı hicrâna yanayım Efendim!

Kerem eyle bırakma bendeni bu hicrânla!

Kerem kılmazsan, nasıl dayanayım Efendim!

10.6.4.96 NAT 2

NAT 2

İsyanla âlûde bir mücrim-i âvareyim,

Cenâb-ı risâlet-penâha geldim ben fakir.

Derd-i hicrânla tepeden tırnağa yâreyim,

Bu kızıl dertten âh u vâhe geldim ben fakir.

Yandıkça yandım hasretiyle dilde dildârın,

Vuslat deyip bir ulu şâhe geldim ben fakir.

Göster keremin dîdelerim kan ile doldu,

Göster ne olur bârigâhe geldim ben fakir.

Yüz sürüp hâk-i pâye, sarıldım dâmenine,

Derde dermân bir afv-penâhe geldim ben fakir.

Yandı derûnum el amân ve hûn oldu sînem,

Âteşime su serpen şâhe geldim ben fakir.

Kurtar kayd-ı sivâdan aç artık nikâbını,

Bir nazar lutfeyle nigâhe geldim ben fakir.

Dehre sor efgânımı, sînemdeki âhımı,

Ey hicrânda penâhım râhe geldim ben fakir!

Aradım yıllar boyu, dolaştım vâdi vâdi,

Hepsi bir hayâlmiş, şehrâhe geldim ben fakir.

10.6.4.97 NEREDE O YEMINLER

NEREDE O YEMİNLER

Kadrim bilinmedi deyip darılma!

Bilinmeden göçüp gitti büyükler.

Darılıp cepheden sakın ayrılma!

Himmet bekler taşınacak bu yükler.

Sen azmedip yürü, bilenler bilsin!

Yürü ki zirveler rükûa gelsin

Geçtiğin yerler yeşerip dirilsin

Yolunu bekliyor yerler ve gökler.

Makam arzusu, mansıp düşüncesi,

Pusuda bekleyen menfaat hissi.

Yokdu önce bunların hiçbirisi,

İhlâs tütüyordu bütün emekler.

Bir yangın görürsen söndürecektin,

Gerekirse içine girecektin,

And içmişdin canını verecektin

Nerde o yeminler, ve o dilekler.

10.6.4.98 O NUN YOLUNDA

O NUN YOLUNDA

Bulanlar Hakk'ı buldu, buldular cân içinde.

Kalanlar yolda kaldı, kaldılar zân içinde.

Arayan bulur mutlak, miskine bulmak ırak,

Kuluna O son durak, gönülden hân içinde...

O'nu dost bilmeyen ruh, yokluğa ermeyen rûh,

Uğrunda ölmeyen rûh, kaldı hüsrân içinde.

Haydin dostlar varalım! Yâr eline erelim!

Gül cemâlin görelim! Nurlu bir ân içinde.

Dünyâ gaddâr ve yamân, etraf sisli ve duman,

Böylece kalmak ziyân, en az zamân içinde.

Bizler yolcu O gâye, O'na ermek ne pâye!

İmân buna sermâye, ve bir (emân) içinde...

10.6.4.99 RAVZA ISTIYÂKI

RAVZA İŞTİYÂKI

Ben bir garib ve âvâre,

Oldu kalbim pâre pâre,

Tutuldum o gülizâre

Arz eyleyin bunu yâre,

Dîvâne etti beni,

Böyle ağlattı beni.

Bilmez oldum sağ u solum,

Ve, yitirdim doğru yolum;

Gece-gündüz hep melûlum,

Bir bîçâre zayıf kulum..

Dîvâne etti beni,

Böyle ağlattı beni.

Gönül yaslı, gözler çağlar,

Bu hasret sînemi dağlar,

Kederli bahçeler bağlar;

Ağlıyor hâlime dağlar..

Perişân etti beni,

Böyle ağlattı beni.

Dolaşırken hep mestâne,

Uğradı yol gülistâne,

Ravza namlı bağistâne;

Sığmaz dünyada destâne..

Perişân etti beni,

Böyle ağlattı beni.

Bozup attı her fendimi,

Bilmez oldum ben kendimi;

Nâm u nişânı, erdemi

Mecnûnların budur demi..

Dîvâne etti beni,

Böyle ağlattı beni.

10.6.4.10 RAVZA

RAVZA

Gördüğüm günden beri ey gül-i ra’nâ seni,

Gözlerim yollarda ol gözleri elâ seni..

İstemem kalsın artık gönlümde gül arzûsu,

Ararım her yerde ey kâmet-i bâlâ seni.

Sarmışdı rûhumu köyünün anber kokusu,

Dolaştığım her yerde duymuştum cânâ seni..

Bahçenin içindeki yemyeşil fistanınla,

Gördüm güzeller arasında müstesnâ seni...

10.6.4.10: RÛH-U SEYYID-ÜL ENAM’A

RÛH-U SEYYİD-ÜL ENAM’A

Yine gamlandı gönül, yine hicrânda bu dem.

Yandıkça yandı gönül nâr-ı sûzanla bu dem,

Sızladı her bir teli kalbimin tıpkı keman,

Ciğerim kebâp oldu aman Sultânım aman!

Geçti bahar, ve esti hazân rûhum kan ağlar,

Söndü tâli’im, yandı sînem gözlerim çağlar;

Sarsıldı emel, uçtu ümit cana elvedâ!

Başladı hicrân coştu derûn bana elvedâ!

Hasretkeşim, hicrâna ulaştım, pür-melâlim

Ey Dost bir nazar kıl Allah için bîmecâlim!..

10.6.4.10: RÛHUMUN EMELI

RÛHUMUN EMELİ

Eşyânın kollarında ve nizamla diz dize,

Büyülendimdi gelince âhenkle yüz yüze...

Rengârenk her yan, tüllenen ma'nâ buğu buğu,

Bir tomurcuk açar gibi var olmaya doğru...

Her perdede ayrı bir visâl, ayrı bir huzûr;

Vicdandaki irfanla bakınca her taraf nûr...

İç içe güzellik her köşe, iç içe ma'nâ,

Duruyor karşımda tabiat bir gül-i ra'nâ,

Sesler, renkler, buudlar.. bu ne müthiş hendese!

Vuruldum kâinat mûsikîsindeki sese...

Gökler ayrı bir kaneviçe.. ve ötesinde,

Kudret; inse, cinne birşey anlatma kasdinde.

Yer cıvıl cıvıl insan, hayvan, ağaç ve toprak..

Semâ başlar üstünde bir kitap; yaprak yaprak...

Yüzyüze iki levhâ birbirine bakıyor,

Yıldızlar bizlere dâvet gamzesi çakıyor.

O'na dâvet, sonsuza dâvet bütün soluklar,

Her köşeye nurlar taşıyor nurdan oluklar.

Sen'den ey Yüce Mevlâ, Sen'den bütün bu işler!

Senden, ey bencil nefsim, senden bütün teşvişler!

Ey Rab! Sen'i bilmemek hasret, yakınlık ateş;

Sînelerde yanan kor ocaklardakine eş...

Hele aşkın-hele aşkın.. aşkın tam bir Cennet!

Aşkınla dirilmeme, ne olur inâyet et!

Esmâ ve sıfâtın herbiri sır üstüne sır,

Sırların da ancak kapıkullarına hazır...

Sultanlık işim mi! Ben bir kulağı küpeli,

Kabûl et, budur İlâhî rûhumun emeli..!

10.6.4.10: RÛHUN RÂBITALARI

RÛHUN RÂBITALARI

Taptâze bir bahar tütüyor az ötelerde,

Kokusuyla her rûhu tentene gibi sarmış.

Güneşi hiç batmayan o eski tepelerde,

Meğer bir başka gündüzün şafağı ağarmış!

Ürperten girdaplarıyla hassas yüreklerde,

Birer doldurulmaz derinlik oyan geceler;

Aydınlığa açık gönüllerde, perde perde,

Gündüz gibi ağarır, Cennetleri heceler...

Her akşam inançlarında tüllenen emeller,

Rüyâlarla en tatlı arzular gibi çağlar.

Rûh bu hülyâ içinde düşer, kalkar, emekler;

Hep Sonsuz için inler, hep Sonsuz'a dil bağlar.

Ufuklar kararsa da onun ziyâsı sönmez..

Bir renkler dünyâsına doğru coşar, şahlanır..

Erilmezlere yelken açar, geriye dönmez;

Meleklerle koşar ve ışıkla kanatlanır...

Burada, yer göğe, dünyâ ukbâya dönüşür;

Ve bu hisle varlık bitevî baygın görünür.

Rüzgâr kahkahalarla eser, renkler gülüşür,

Bu duyguyla insan ebediyete bürünür...

Artık ne hicranlı akşam, ne ağlayan hazan..

Rûhun râbıtalarıyla dörtbir yan masmavi.

Her sesde bir ölümsüzlük nağmesi nümâyân..

Ve bu iklimde her fânî âdetâ semâvî...

Aşk ve vuslat ihtiyacıyla var olan insan,

Ömür boyu hep bu hislerle yoğrulur durur..

Gönlünde buğu buğu billûrlaşan ma’nâdan,

Öteleri duyar ki, bence murat da budur.

10.6.4.104 SABIR

SABIR

Sabır bir büyülü dermân, arkasında îmân,

Sabretmeyenin hali hicran üstüne hicran!

Her şeyde var bir usûl, sabır da zafere yol,

Sık dişini azıcık kurtulanlarla kurtul.

Sabırla pişen insan kemâle erer inan!

Acelecinin işi duman üstüne duman...

Teennî eden erer, acele etme sakın!

Vurulup dövünsen de ıraklar olmaz yakın...

Örümcek bekleyerek, ağa ağ ekleyerek,

Gider hedefe varır nice emekleyerek.

Sıratdan ince bir iş, koş geçenlere yetiş,

Geçen sabırla geçti, aksi bir sürü teşviş...

10.6.4.105 SARSINTI

SARSINTI

Hizmet adına bir sarsıntı ânı

Evlerdi, yurtlardı gözümün nûru,

Görmeden bahârı hazânı geldi.

Yapılanlar sînelerin sürûru,

Yapan yaptı şimdi bozanı geldi.

Gül bahçesinde bir muson rüzgârı,

Kırağı korkusu bülbülün zârı,

Izdırâbdan hiç kalmamış karârı,

Bu işin de artık mîzanı geldi...

Saksıda güllerim buruşup gitmiş

Hızır-İlyas bir dem buluşup gitmiş;

Bahar yamaçlarla konuşup gitmiş,

Bize Azrâîl'in ezanı geldi.

Kapımın önünde sanki bir songün

Simsiyah örtüler, ışıklar ölgün..

Enbiyâ, evliyâ yurduna sürgün,

Göç edip gitmenin zamanı geldi.

Bana ne arkada kalan dünyâdan!

Gözlerime büyü yalan dünyâdan;

Benim'çün her zaman nâlân dünyâdan,

Bir gerçek âlemin fizânı geldi.

10.6.4.10 SEBÂT

SEBÂT

Çarkedip durma öyle, maksûda eremezsin;

Yerinde kalmayınca, meyveyi deremezsin!

Varan sebâtla vardı, gidip menzile erdi,

Sen sebât etmeyince, dost yüzü göremezsin!

Yollar uzun ve yaman, yolcuya azık îmân,

İnançla gerilmezsen, Cennet'e giremezsin.

Köprü yıkık, yol bozuk, elden tutan kimse yok,

Hakk'a gönül vermezsen öteye geçemezsin!

Derin dere, sarp yokuş, Hak-erine hepsi hoş,

Hak'la hemhâl olmazsan yayını geremezsin!

Varanlar vardı çoktan, varlığa erdi (yok)tan,

Yok olmayınca sen, huzûra yüz süremezsin..!

10.6.4.10 SEN

SEN

Bakıp seni gören âşık

Başka cemâli neylesin?

Dostluğuna eren sâdık,

Başka visâli neylesin?

Kulaklar duymuşsa sesin,

Duyar mı ağyâr nefesin!

Gönüllere Sultan Sen'sin,

Gayri âmâli neylesin?

Ağızlara şerbet-şeker,

Zikrinden var ise eser,

Sevgini tadmışsa eğer,

Kaymağı-balı neylesin?

Gönül Seni sevmiş ise,

Her emrine ivmiş ise,

Varıp Sana yetmiş ise

Mâl u menâli neylesin?

Fakirler Seninle ganî,

Âcizlerin tek güveni

Şevk ile ananlar Seni,

Derd ü melâli neylesin?

10.6.4.10 SEN'SIN ÜMÎDIM

SEN'SİN ÜMÎDİM

Binlerce zalâmla iç içe yine bir sabah!

Yok ufuklarda ışık, yok insanlıkta tebâh.

Olmazsa İlâhî inâyet, doğmazsa bir nûr;

Çekeceğiz hepimiz, çekeceğiz bîhuzur..

Ve inleyecek millet daha bir sürü-eyyâm,

Bir sürü eyyâm, tütecek sînelerde âlâm...

Sönecek safha safha hep ümîd-i istikbâl,

Saracak ufk-ı milleti bir bitmeyen melâl.

Olacaksa olacak, biz etdik kendimize,

Geçip giderken zamanlar gafletle diz dize.

El ki bizim olmadı beyne mürâfık başta,

Dil ki bizimdi, söylemedi hakkı savaşta.

Göz kulağa, dil de dudağa olmadı zahîr,

Ve sustu sîne-i millette emr-i "veşâvir!" (1)

Olacaktı elbet fecr-i ümidimiz hüsrân,

Dolacaktı elbet âfâkımız nây-ı nâlan...

Doğsun bize va'dettiklerin, doğsun İlâhî!

Sen'sin ümîdim, Sana'dır recâm lâtenâhî..!

10.6.4.10 SIKILSIN

SIKILSIN

Sen çalış; olmazsa âlem sıkılsın!

Yardıma koşmayan kalem sıkılsın!

Kanatlan üveykim hele kanatlan!

Sana yol vermeyen mekân sıkılsın!

Akıncımız akıp gitti dönmedi,

Gitmeyip yerinde seken sıkılsın!

Koca umran taş taş olup devrildi.

Bu ülkeden gelip geçen sıkılsın!

Mîmârlar çekilip gittiler çokdan,

Çıraklık bilmeyen kullar sıkılsın!

Var olup boy atdı (bâtıl) bir yokdan,

Hakk'ı söylemeyen diller sıkılsın!

Ey canını fedâya and içmiş baş!

Sen çek git yoluna kalan sıkılsın!

10.6.4.11 SOKAKLAR

SOKAKLAR

Anarşiye pey-çekildiği dönem.

Sokaklar gördüm, sokaklar tıpkı bir karnaval,

Yığınlar üstüste, yığınlar sersem ve aval...

Toplum hezeyan içinde ve her yanı titrek,

Bu illetli bünyeye sağlam bir neşter gerek!

Yoksa buhranlarla inleyip duracak her rûh,

Buhranlara doğru yelken açacak her gürûh...

Baktım bir ân onun şimdiki hazîn hâline,

Yüreğim burkuldu o bitmeyen melâline...

Izdırâblı az.. ızdırâbsız, soluklar, sesler,

Bize yazık! Sessiz kalanlara da esefler..!

Gamsız dolaşıyorlar yangının çevresinde,

Dolaşıyorlar.. her biri bir âhû peşinde...

Parça parça sîne ister dert mûsikîsine,

Yepyeni bir ses katsın ızdırâb bestesine...

10.6.4.11 SOYUMUN SARKISI

SOYUMUN ŞARKISI

Soyumun gezdiği bahçede güller açarmış,

Dudağında kıpkızıl kan yanağında jale..

Sabâyla salınan zülüfler koku saçarmış,

Alev alev yanan sînelerdeki âmâle...

Yaprak sesleri ve ardarda bülbülün âhı,

Kulaklara çarpıp geçen mâhûr âhengiyle;

Sanki Cennetlerden akseden hûri nigâhı,

Ölümsüz güzelliği ve solmayan rengiyle...

Her yanı “Bağ-ı irem” bu bahar ülkesinde,

Tıpkı buhurdan gibi tütüp-duran gönüller;

Solukladıkları ölümsüzlük bestesinde,

Akşam ayrı, sabah da ayrı bir türkü söyler.

Güneşi hiç batmayan gündüzlerin bağrında,

Goncalarla başbaşa çiçekler arasında..

Her gün bir başka fasıl bahçesinde, bağında..

Ve rengârenk güzellik akında, karasında...

Böyle bir dünyâ bugün hayâl sayılsa bile,

Ölümsüz sesler duymuştuk bu altın yapıdan..

Geçerken evlâd-ı fâtihân debdebesiyle,

Dünyâlara açılmıştı o ulu kapıdan.

Gürül gürül her yöreye bir karanlık gece,

Uçmuştuk üveyk gibi ışıktan kanatlarla..

Işığımızla aydınlanmıştı her bilmece,

Yıllarca savaşmıştık köhne kanaatlarla...

10.6.4.11 SULTANIM

SULTANIM

Başım fedâ olsun nurlu yoluna,

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

N'olur merhamet kıl kıtmîr kuluna,

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

Kapına baş koymuş kulların bekler,

Herbirinden yığın yığın dilekler,

Sen el atmayınca boşdur emekler,

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

Senin olmadığın her bucak ıssız,

Gönüller kararır inan ki sensiz!

Gel rûhuma bir nazar eyle sessiz;

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

Din yolunu açıp şehrâh eyleyen,

Pinhân-ayân her gerçeği söyleyen;

Gökde, yerde ümmetini dileyen,

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

Hakk'a varılamaz senden amansız,

Arkanda olmayan gider îmânsız...

Kulunu mahşerde bırakma yalnız!.

Gönlümü fetheden Sultanım, canım!

10.6.4.11. TATLI RÜYÂLAR

TATLI RÜYÂLAR

Bir akşam üstüydü geçmişteki bahçelerde,

Vedâ ediyordu hasretle güller hayata..

Küskündü çemenler ve çemenzâr kâinâta;

Kapanıyordu her yandan akşam perde perde..

Ve serin bir poyraz esiyordu bahçelerde...

Tasa bürümüştü bütünüyle çiçekleri,

Tülleniyordu bayrak gibi kasvetin tülü;

Kışa dâvetiyeler vardı, bahar örtülü;

Sihirli türküleriyle aldatan bir peri,

Aldatmıştı birer birer bütün çiçekleri...

Acı acı uğulduyordu her yanda rüzgâr,

Hazanla buruktu papatyalar, karanfiller..

İrem bağlarına denk o sihirli bahçeler;

Kalmamıştı bahçelerde tılsımlı lâleler,

Hep kâbus gibi esiyordu esince rüzgâr...

Kuğular, yaslı yaslı yüzüyordu sularda,

Çaylar sisle örtülmüş ve sis de dinmiyordu;

Kıyıda altın sesli kuşlar gezinmiyordu..

Hüzünlü ağıtlar “tın, tın” inlerken koylarda,

Bir ürperten yankı yükseliyordu sularda.

Geceler başıboş ve derinleşen saatler,

Çılgıncaydı o esnada karanlığın hızı,

Bitevî yarasaların keyfi gül kırmızı..

Ve derin hicrânlarla kıvranıyordum yer yer,

Aczimize göklerin açıldığı saatler.

Derken sabâ esmeye başladı bir aralık,

Diriliş kokusu geliyordu ötelerden:

Bir zaman güneşlerin kol gezdiği yerlerden;

Yırtılıyordu artık perde perde karanlık..

Ve gök kapılarında mübârek bir aralık..

Aralıktan ruhlarımıza doğan rüyâlar,

Mesajlarla rengârenkti mutlu gelecekten..

Neler bekledikse şimdiye kadar felekten,

Yoldaydı.. bir bir gerçekleşiyordu hülyâlar

Ve hicrân dönemindeki en tatlı rüyâlar...

10.6.4.11. TEN BIR KADAVRADIR

TEN BİR KADAVRADIR

Ten bir kadavradır, içinde cân olmayınca,

Gönül bir havradır, özde irfan olmayınca.

Dünyâ iç içe kuyu ve karanlık bir zindan,

Sinelere ışık saçan îmân olmayınca.

Dimağlarda burkuntu, yüreklerde hafakan,

Esip “üns” yelleri derde dermân olmayınca.

Beşer huzursuzluğa düştü huzur ararken,

Önünde semadan gelmiş Furkan olmayınca.

Kaybetti herşeyini kazanacağım derken,

Yolunu aydınlatacak bürhân olmayınca.

Senelerdir aynı şaşkınlık sürüp gitmekte,

Düşüncelere hükmeden vicdan olmayınca.

Zâhire bakılırsa ümit mumu sönmekte,

"Neylesin Mahmutlar" O'ndan ihsân olmayınca.

Yıllar var ki bizler, su dövüp durduk havanda,

Îmân ve fikir karışıp harman olmayınca..

10.6.4.11 TEN KAFESI

TEN KAFESİ

Hicrânlar tül tül ufkumda ağaran her sabah,

Bilsem ki bir ben miyim düşünen, bir bilsem âh!

Gurbet, yalnızlık, perde perde duygu ve elem,

Gam yükünü taşıyan bir ben, bir de bu kalem..

Ben söylerim o yazar, düşünürüm yaş döker;

Bir upuzun yolculuk, ızdırâp sürer gider...

Bir gün her şey biter, bitmeyen sadece hasret!

Hicret içinde vuslat, vuslat içinde hicret:

Arayıp bulamamak, bulup da erememek,

Hergün bilmem kaç kere ölüp ölüp dirilmek...

Düşünüyorum nerden geldiğimi, kimim ben?

Bir şeyler arıyorum heryerde ve derinden;

Kendisine "Sen" diyeceğim gönül hamûlem,

Rûhum O'na titreyiş içinde eklem eklem...

Duyduğum an, O'nun o rûh veren sesini,

Aşıp gitmiş olacağım bu "ten" kafesini.

10.6.4.11 TOPLUM VE TEESSÜR

TOPLUM VE TEESSÜR

Ne yürekde heyecan ne kafada bir karar,

İrâdede can yoksa yaşamak neye yarar.

Yığınlar iflasda ve zarar üstüne zarar,

İnan gözlerim şimdi eski günleri arar.

Düşüncede sefâlet, mukaddesler târ u mâr,

Cemiyet bir yığın; cemiyet kendinden firar;

Yaşamak zillet oldu, yaşamak insana âr,

Hayat denen bu ise, rûhum herşeyden bîzâr...

10.6.4.11 UHREVÎ ESINTILER

UHREVÎ ESİNTİLER

Hissediyorum yavaş yavaş ihtiyarlığı,

Çatladı artık hayat rüyâsının billûru..

Kirpiklerimin ucunda ötelerin nûru..

Bir başka aydınlık görüyorum yaşlılığı...

Gençlik tutkularından uzak, hep ötelerde,

Tülleniyor gözlerimde Sonsuz'un serhaddi.

Zaten bir zaman rûhumu saran hayâlimdi,

Şimdi gönlümde ağaran şeyler perde perde...

Artık ne şafak arzusu, ne akşam tasası;

Yok düşüncemde hiçbirinin o eski yeri;

Aynı şey bence dünyânın lezzeti-kederi,

Meltemi-sabâsı ve tûfânı-fırtınası...

Ne eski köşkler, ne yeninin gökdelenleri,

Ne kırların lâlesi, zambağı, papatyası;

Ne yokluğun acısı, ne varlığın safâsı;

Ne de dünün dillere destan ma’mûreleri..

Artık hiçbiri birşey anlatmıyor kendince.

Felek devirdi hepsinin kâsesini bir bir..

Ve şimdi dalgalanıyor derûnumda tekbir:

“Allah bes bâki heves!” işte hayat bu, bence.

Geceler gündüzlerle içiçe ve aydınlık,

Yıllarca kaderden beklediğim buymuş meğer;

Uğrunda bin ömür fedâ edilmeye değer,

Bir dünyâ ki, yok hiçbir yöresinde karanlık...

Elvedâ gece gazelhanlığına, elvedâ..!

Ve yarasalar yarasalarla kalsın artık.

Işık dalgaları içinde yüzerken varlık,

Karanlığa türkü söylemek bir kuru sevdâ...

10.6.4.118 UYAN

UYAN!

Karanlık günlerin vâveylâsı..

Her yerde sanki hazân!

Bağ bozuk, bağbân gamlı!

İnâyet Rabb'im aman..!

Dağ sisli, ova yaslı,

Etrafı sarmış duman...

Paslı gönül, sefil ruh,

Amanın buna dermân!

Azgınlaşmış her gürûh,

İnsan değil, bir azman.

Böylesi görülmedi,

Baş yaba, ayak saman.

Görenler gerilmedi,

Bu ne müdhiş bir zaman.

Kırık, dökük cemiyet,

Durum duman mı duman;

Zillet üstüne zillet,

Bekliyoruz kahraman...

Herkes başka şey söyler,

Gerekli bir tercüman;

Sağa-sola tökezler,

Görüş ufku toz-duman...

Hırsız evlere girmiş,

Adam yaman mı yaman,

Sevgili uçup gitmiş,

Avdetine yok güman.

Herkes uykuda hâlâ,

Gaflet derin bir umman;

İşleri serâb, hülyâ,

Ne nâdim ne de pişman.

Uyan ve kendine gel!

Akıp gidiyor zaman,

Derlen gelmeden ecel!

Mümkünse erken davran!

10.6.4.119UYANDIGIM SAFAK

UYANDIĞIM ŞAFAK

Uyandığımda ilk şafak, kar-kış başımdaydı,

Derken sabâ etrafa bahar muştusu yaydı.

Hicran demine denk bir lezzet çağı açıldı,

Ümît dünyâma rengârenk ışıklar saçıldı.

Gönlüm şahlanıp, rûhum büyülendi bu hazla,

Eğildim benliğimi saran hiss-i niyâzla.(1)

Fecir karanlığın önünde ilerliyordu,

Yâkûb'a Yûsuf'unun kokusu geliyordu...

Bir başka çark ediyordu tâliime felek,

Ufkumda Leylâ ümîdi Mecnûn'unkine denk...

Hayat fışkırıyordu, hava, su ve topraktan;

Kurtuluyorduk artık milletçe yok olmaktan...

Sımsıcak günlerin râyihasıyla yeniden,

Şahlandı vatan ve vatan evlâdı derinden.

Artık güller, çiçekler, çemenlerle beraber,

Her şeyde bu kutlu doğuştan bir sırlı haber...

Bu lâtif bahar örtüsü altında ölüler,

Şâd oldu.. şâd oldu gökler, yerler ve öteler.

VAROLMA SEVİNCİ

Varolma sevinci bizlerde büyük mutluluk,

Ölmezliğe, solmazlığa erdik bu îmânla...

Hasretle yanan sînelerin hasreti yokluk,

Geçmiş gidiyor en mes'ûd anları hicrânla...

Binbir tûfânın kol gezdiği iklimlerinde,

Ne bir şafak ağarır ne de bir güneş doğar..

İnkâra açık dünyâlarında perde perde;

Yeis nâralar atar, zulmet ışığı boğar...

Varlık acı bir hülyâ, ölüm korkulu rüyâ;

Bütün bir hayat boyu düşer, kalkar, sürünür..

Ve dörtbir yanıyla cehennem kesilen dünyâ,

Ölüm soluklar ruhlarına, ölüm üfürür...

Bizim ötelere açık sinelerimizde,

Ne tipi boran duyulur, ne de hazan ağlar.

Zamanın kesiksizleştiği uhrevî yüzde,

Her an ayrı bir bahar açar, neş'eler çağlar...

Guruplar, vuslat perdesini aralar geçer;

Şafaklar toyla, düğünle ağarır her gece..

Ruh bu hülyâlarla en sezilmezleri sezer;

Çözülür, çözülmeyen o bir yığın bilmece...

Duygular köpürdükçe yollar inişe döner,

İnsan kanatlanmış gibi tepelere inâd..

Her dönemeçte pırıl pırıl ayrı bir fener,

Sönmeyen ışık kaynağından ki, odur murad...

10.6.4.12 VEFÂYA ELVEDÂ

VEFÂYA ELVEDÂ

Şeflik izleri üzerine...

Artık vefâya eyledik vedâ

Sızlıyor içim herşeyden cüdâ,

Her çehrede yalancı bir edâ.

Bir zamanlar canlı ve kıvraktık,

Çaylar gibi sonsuzluğa aktık

Her tarafda bir meş'ale yaktık.

Biz neş'eliyken herkes de şendi,

Ruhlara bir uğursuzluk sindi,

Sanki üstümüze belâ indi.

Kalmadı eski günlerin tadı

Bilinmez nedir Hakk'ın murâdı,

Her yanı bir belirsizlik sardı.

10.6.4.12 VELÂDET

VELÂDET

Doğdu mâh-ı Hüdâ ufk-ı beşerde bu gece,

Güller açıldı lâle-misâl serde bu gece.

Sarsıldı başdan başa yine eyyâm-ı tâğut,

Şakıdı bülbül-i şeydâ seherde bu gece.

Çınladı arz u semâ bir ulvî beşâretle,

Geldi ulaşdı dermânlar her derde bu gece.

Velâdet! âvâzıyla zeminde bin velvele,

Duyuldu nefha-i üns perde perde bu gece.

Pervâne oldu nûruna O'nun ârz u semâ,

Kevn oldu makar şâh-ı mûtemede bu gece.

Sarıldı hânesi öteden hâle-i nûrla,

Tüllendi İlâhî esrâr her yerde bu gece.

10.6.4.12. VUSLAT

VUSLAT

Ömrünü bitevî Dost yolunda yaşayanlar,

Ruhlarında her lâhza bir başka zevk duyarlar.

Hülyâlarına akan binbir ma’nâyla tutkun,

Bilmezler geceyi-gündüzü sanki hep meftûn.

Her mevsim bir bahar, her ses bir bülbül nağmesi,

Bu tatlı rüyâda her taraf Cennet bahçesi.

Yamaçları kar-kış bilmez, rengârenk çiçekler,

Yapraklarda cilve çakar, ötüşür böcekler.

Bu bitmeyen koroda başka şey işitilmez;

Burada güller solmaz, bu bahçe hazan bilmez.

Gökler pırıl pırıl, bir sonsuz ilmin hecesi,

Sevdâlı hülyaların büyülü bilmecesi.

İnsan bir kez bu ışık ikliminde yaşasa,

Ve Sonsuz’un meltemleri de rûhunu sarsa;

Sermest olur, O bilinmezin râyihasiyle,

Coşar ve nâra atar elinde kâsesiyle.

Hiç kanmayan meykeşler gibi içtikçe içer,

Rûhunu saran ma’nâ ile kendinden geçer...

Duyduğu her yeni hazla bir başka hâl alır;

Kalırsa insan bu zevk için dünyada kalır.

Şevk onları coşturduğu demlerde öteden,

Cennet'e erer başları oldukları yerden.

10.6.4.12 YAKÎN GELINCEYE DEK

YAKÎN GELİNCEYE DEK

Ruha açılan kapı,

Ötede sırlı yapı;

Çileli yolun sonu,

Yolların en uzunu..

Her yanda mavilikler,

Her köşede şenlikler,

Üstüste göğe doğru,

Yolda ışık ve buğu.

Şimşekler oynar yer yer,

Rüzgâr öfkeyle eser..

Nurlar yağar ardından,

Nurlandırır Yaradan.

Bulutlanır semâlar,

Zikzaklaşır düz yollar.

Kararında kalmaz hiç,

Ne keder ne de sevinç:

Elemler, zevklere denk,

Yakîn gelinceye dek.

Bedenin yüzü yerde,

Rûhunki tâ göklerde..

O büyük gün ilerde,

Doğmakta perde perde...

10.6.4.12 YANANLAR

YANANLAR

Yananlar yanar durur, tıpkı ocaklar gibi,

Ateşi rûha vurur, her dalgası bir tipi...

Muzdarib olan ağlar, çağlayanlar utansın;

Dertli sînesin dağlar, ruhsuz ne sanar sansın!

Bahis açma gamsızdan, içime sis saçılır;

Nefes et kardan buzdan, gözüm gönlüm açılır...

Çoklarda yürek paslı, ölmeden ölüp gitmiş..

Bedende ruhlar yaslı, sanki işleri bitmiş.

İnâyet ola Hakk'tan, nabızda teklemeler;

Şapa oturduk çoktan, ruhlarda eklemeler...

Azme kemend vurulmuş, yiğitlikten yok eser;

Yorulmazlar yorulmuş, diri ölüden beter..

Başını yere koyup, inlesin inananlar;

Gönlünde Hakk'ı duyup, ağlasın uyananlar..!

10.6.4.12 YASLI DUDAKLARDA TEBESSÜM

YASLI DUDAKLARDA TEBESSÜM

Her lâhza bir ayrı bahardır gönlüm Sen'inle,

Yüzüne nûr saçtığın gökkubbenin altında..

Güneşlere tâc giydiren o Kutlu Elinle,

Sır kapısını açtığından beri katında..

Yeryüzü tıpkı bir Cennet varlık harmanıyla;

Tekmil bezmine ermişlerin başları tutkun.

Dünkü şu köhne cihân dahi dörtbir yanıyla,

Sunduğu kadehin sermesti olmuş Sonsuz'un...

Yaslı dudaklarda beliren tebessümlerden,

Artık gök kapılarının açıldığı belli.

Meltemler esiyor amber kokulu günlerden;

Ay kadehini toprağın bağrına dökeli.

Gecenin kıvırcık saçları darmadağınık,

Aklın dizginleri semânın eline geçti..

Sözü Başbuğlar Başbuğu söylüyor uyandık,

Sevinin bir kasvet dolu devir daha geçti!

Geçti geçiyor bir bir önü-sonu olanlar;

Sonsuz'un boyasıyla boyananlarda huzûr..

Ölüm diyarında ölümsüzlüğü bulanlar,

İçlerinde aydınlık ve çevrelerinde nûr.

Onların hiç solmayan baharları yanında,

Sönük bir masaldan farksızdır irem bağları..

Ve gidip sonsuzla bütünleşen ruhlarında,

Birden duyar ve yaşarlar aydınlık çağları.

Eskiyen eskiyip gitti söz eskimeyende,

Ölenlere merasim kalanlara ta'ziye..

Ve artık boynunu kaptırdı ilhâd kemende,

Muştular geleceğe,selâm şânlı mâziye!

10.6.4.12 YOLLARI VE YOLUMUZ

YOLLARI VE YOLUMUZ

Pür heyecân yollarda

Ümît, korku ardarda

Koşuyoruz durmadan

Bir lâhza ayrılmadan

Rengârenk hülyâlarla

Billûrdan rüyâlarla...

İnançla gerilerek

Kabre girinceye dek

Azmettik dönmemeye

Dönmektense ölmeye!

Dünyâyı terkederek

Ukbâdan vazgeçerek

Acz u fakr kanadıyla

Câna can Hak yâdıyla

Şevke açık sîneler

Bizler o tâli'liler...

Yığınlar sürünüyor

Düşe-kalka yürüyor

Başsız gövdeler hepsi

Ne fikri var ne hissi

Şeytanı çok, meleksiz

İlhâmları nesebsiz

Düşünce, düşürüyor

Hep boşluğa sürüyor

Sînesinde yok îmân

Bilgisi sırf bir gümân

Akla takılıp kalmış

Mantığıyla aldanmış...

İç âlemi sis duman

Zannınca koca ummân

Bir damlada boğulmuş

Yürümeden yorulmuş...

Senin hâlin bir ihsân

Yolun Hak yolu inan

Eğil rûhunu dinle

Yer-gök bütün seninle

İftihârda berâber

Haber veren peygamber...

Bak şu aydınlık yola

Nurlularla kolkola

Hep kendi kendimize

Yollar uzuyor öze...

Yer yer tozuyor yollar

Yollarda sâdık kullar

Korksalar da azıcık

Ümît kapısı açık

Düşer yine kalkarlar

Kalkar O'nu ararlar...

Bir yerde karışıklık

Olsa, gelir bir ışık

Karanlığı delerek

Teessüs eder âhenk...

10.6.4.12 YÜZÜ YERDE

YÜZÜ YERDE

Yüzü yerde olur her kimde kemâl var ise;

Sürüm sürümdür kim de bencil ve cebbâr ise.

Haddini bilmez azar, kendi kuyusun kazar,

Dış yüze "Durmaz sızar" içde gurur var ise.

Nefsi herkesden hakîr, yaşlanıp olmuş bir pîr,

Eli, alnı bütün kir yârânı ağyâr ise...

Başını almış gezer, ne anlar ne de sezer,

Hayâle inci dizer şeytanlara yâr ise.

Gönül bir taht-ı revân muhabbet onda sultan,

Cennet'e girer insan hep sevgi arar ise.

Hak kullarını sever, kullar Cennet'e iver,

Kimi dizini döver, hak bilmez gaddar ise..

10.6.4.129 YIGITLER

YİĞİTLER

Bir tulû' kadar gurûbu seyretmek de tatlı,

Rûh, bir kısım sihirli duygularla kanatlı..

Her gurûb, bir tulû'a emâre bu âlemde,

Karanlığın arkasında ışıktan bir perde.

Geceleri gökler pırıl pırıl çehresiyle,

Hep bir türkü söyler o müthiş hendesesiyle.

Sessiz, durgun ve dupduru iklîmiyle semâ,

Bize göz kırpar.. arkasında ayrı bir dünyâ...

Hazân kış güftesiyle gelir, bestesi bahar,

Karın-buzun bağrında mayalanır çemenzâr!

Gurûbda sırlı renklerle tüllenir yamaçlar,

Öteden gölgeler gibi salınır ağaçlar..

Bir başka âlemden gelip sarkmış gibi dal dal,

Herbir dalda ebediyeti seyreder hayâl...

Bir gizli pancur açılmış gibi ötelerden,

İnsan sıyrılabildiği sürece kendinden;

Uhrevî besteler duyar gönlünün sesinden..

Cennet nağmeleri dinler kendi nefesinden.

Coşar ve şahlanır ruhlar vuslat hayâliyle,

Yârın ışıklarla süzülen yâl ü bâliyle...

Ruh bu rüyâ âleminden uyanmak istemez;

Bu âleme erenler aslâ geriye dönmez!

Gözleri süzgün, O'nu görür, O'nu sezerler,

Ellerinde aşk kâsesi hep mahmûr gezerler.

Sonsuzluk şarabıyle sermest ebedî rindler,

Her zaman ışık türküsü söyler bu yiğitler...

10.6.4.13 ZAMAN ASIMETRISI

ZAMAN ASİMETRİSİ

Zaman gelip geçmiş hissizlere ne!

Tulû'u, gurûbu gözsüz ne bilir!

Körler üzerinden geçse de sene,

Zaman der inler, zaman der esirir..

Zaman iç içe bir düğüm,

Zaman sırlı bir kördüğüm...

Geçen günler defterlerde hâtıra,

Defterler hesaplaşma kefesinde..

Sıkıştırılmış bir-iki satıra,

Hüzünlü melodi ölgün sesinde.

Hazanla dökülmüş yaprak,

Yerlerde sürünen bayrak...

Zaman fıkır fıkır her yanı işve,

Çapkınlara tuzak bir karadelik;

Farkedinceye dek hep tatlı neşve,

Beylik sayılan bir sefil kölelik..

Aydınlık ruhlar öğünsün,

Gafletli başlar döğünsün...

Onda sonsuzluğa uzanan yollar,

Onda meknî ebediyet şuuru;

Bizi kucaklayan ışıktan kollar,

Kapalı fânusta sırlar menşûru...

O "Ben O'yum" dediği sır,

Darda kalmışlara Hızır...

10.6.4.13 ZULMET ÇÖZÜLÜYOR

ZULMET ÇÖZÜLÜYOR

Her yanda bir ışık, karanlıklar çözülüyor,

İzbelerde uğultu, yarasalarda telaş...

Yalan balonları büzüldükçe büzülüyor,

Kayıyor ilhad ölüm ufkuna yavaş yavaş,

Her yanda bir ışık, karanlıklar çözülüyor.

Milyonlarca yıldızdan milyonlarca gizli nûr,

İniyor sessiz sessiz zulmetlerin bağrına..

Ve inançla ışıldayan çehrelerde huzûr,

Koşup ebediyet üflüyorlar dört bir yana,

Milyonlarca yıldızdan milyonlarca gizli nûr,

Hergün daha da enginleşiyor mâvi ümid,

Baykuşlar her yanda ölüm marşları söylüyor..

Ve işte ufukta levent boylu "Nesl-i cedîd"!

Gecelerde hırıltı, geceler boğuluyor;

Hergün daha da enginleşiyor mâvi ümid...

Ürpertiyor karanlıkları esen rüzgârlar,

Toprak rahmete döndü çölün enginlerinde..

Ve kabarıyor denizlerde mâvi dalgalar;

Renkli baharlar müjdesiyle günün birinde..

Ürpertiyor karanlıkları esen rüzgârlar.

10.6.4.13 ZÜMRÜTDEN TEPELER

ZÜMRÜTDEN TEPELER

Yeryüzünü temâşa mevsimi tam,

Zümrüt tepelere yaslanmış bahar.

Her yörede şenlik, her yanda bayram,

Buhur buhur sihirli râyihalar...

Canlılık taşıyor akan sulardan,

Nağmeler yükseliyor, kuğulardan,

Vuslat arzusuyla yüksek dağlardan,

Çağıl çağıl denizlere ırmaklar...

Haliçeler gibi her yan rengârenk,

Âdeta bir hülyâ âlemi âhenk!

Ve rüyâlardaki Cennetlere denk,

Ovalar, obalar, altın çayırlar.

Göğe ser çekmiş ağaçlar salınır,

"Hû hû" nağmeleri heryanı alır;

Hergün başka güzellikle ağarır,

Hür maviliğiyle mahmûr sabahlar.

Hayat kesilmiş heryanıyla toprak,

Çiçeklerde tebessüm yaprak yaprak;

Neş'eyle dönüyor devreden bu çark,

Gamze çakıyor sevdâlı ufuklar.

Aşk u şevkin kaynaştığı bu yerde,

Vuslata açılır rûh perde perde;

Ayrı bir hazza erer her emelde,

Vicdanında her ân Hakk'ı duyanlar.

10.6.4.13 ZIYÂ VE ZULMET

ZİYÂ VE ZULMET

Toplum bir korkunç girdâb etrafında dönüyor,

Kaoslar ülkesine seyâhate azmetmiş:

Ve her gün biraz daha ümit mumu sönüyor,

Zaten özüyle alâkası silinip gitmiş...

Çatırtılar geliyor sürekli tepemizden,

Dört bir yanımız âdetâ ateşten bir tûfân;

Çevre alev alev yanıyor, kibriti bizden;

Şimdi bu kapkara zulmetten titriyor âsmân.

Cemiyette gerçekler tepetaklak bitevî,

Bir sisli gurbet içinde genci ihtiyârı;

Her yerde hezeyân; çarşısı, pazarı, evi,

Çılgınlık zinde güçlerin en bâriz şiârı,

Evler birbirinden kopmuş fertlere aşhâne,

Baba yamak bu gamhânede, anne de aşçı..

Sokaklarda gaseyân, her köşede meyhâne,

Şanlı bir millet için bu âkıbet ne acı!

Geçtik çılgınlıkta Roma'yı, Bizans'ı çoktan,

Zamanın ezip geçtiği o tâli'sizleri..

Bizim bahtsızlığımız bir düzine kopuktan,

Nesepsiz düşünceleri, nesepsiz özleri...

Peylendi ahlâksızlık bir merğûb metâ gibi,

Sefilleşti düşünce faziletlere inâd.!

Horlanıp hor görüldü yurdun asıl sahibi,

Şimdi millî ruh hakîr, kozmopolitlik âbâd...

Tıkalı bize yollar, hiç bir yana geçit yok,

Farelere şehrâyîn, yollar onlara göre..

Bu in'de kış uykusuna yatmış ararsan çok;

Bir zamanlar hak fikri, şimdiyse sükût töre...

Âlimler hissiz, ilim yuvaları desteksiz,

Yaşasın pâyeler nişânı! Şiltler, formalar;

Mektepler "Haydparkı" talebe ilme isteksiz..

Ve "Batı uygarlığı" diye hayâl kurmalar...

Öğretenler silme dilsiz, öğrenenler sağır,

Kime ne anlatırsın düşünceler karanlık..

Toprak simsiyah çorak, gökler demir, yer bakır

Yetişin yurdun sahipleri, yetişir artık!

Emareler var tüllenen şafağın bağrında,

Nârâlar duyuluyor dağların ötesinden.

Karanlık şimdi derdest tam ışığın ağında,

Sürpriz nağmeler tın tın zamanın bestesinden.

Artık her bucak bu neslin rüyâlarıyla şâd,

Ve herkesin elinde bahardan bir demet gül..

Âbâd ol ey Nur adam; bizleri ettin âbâd..!

Şimdi zirvelerde bir başka ötüyor bülbül...

10.6.4.13. ÇARKIMIZ

ÇARKIMIZ

Bozulur her dümen vakit dolunca,

Bu "Ak nizam" sürer-gider âhenkle..

Dönüyor çarkımız yollu yolunca,

Geceler gündüze döner âhenkle.

Aşıp tepeleri çıkınca düze,

Bize bayram; mâtem olur köksüze..

Hasımlar gelince bitevî dize,

Işık karanlığı siler âhenkle.

Atıldığı gibi gidecek inan,

Tarihe savrulan o büyük yalan!

Şafak ortalığı sardığı zaman,

Ünümüz göklere erer âhenkle.

Yurdun evlatları bir bir dönecek,

Asırlık mahzûnlar o gün gülecek.

Hızır, Musa bir araya gelecek,

Ve artık bu devir sürer âhenkle...

10.6.4.13 ÇEKISEN DÜNYÂLAR

ÇEKİŞEN DÜNYÂLAR

Acıyan O, gözeten O, gerisi hep hissiz,

Bir tane merhametli, bir sürü merhametsiz.

Kalbler derin bir şevkle O'nu hecelemekte,

İnançsız dimağlarsa, ömür boyu hayrette:

Yapayalnızlar, beşikden tâ mezara kadar,

Bu kara yalnızlıkda bir yığın ızdırâp var...

Dünyâ derin bir kuyu, sonu ölüm çukuru,

Yollar zaman tüneli, boru içinde boru.

Önde karadelik, arkada ölüm ejderi,

Ne bir adım ileri, ne de bir adım geri...

Ufku şafak bilmez, hazan sarmış baharını,

Bedbinlik, ümîdsizlik karartmış her yanını.

Bizim ufkumuzda renkler: Mavi, kırmızı, mor,

Heryerde renkden cünbüşler O'nu heceliyor.

Çevremiz pırıl pırıl nûr, buğu buğu huzûr,

Gök-yer raksa gelmiş her yanda ayrı bir sürûr!..

Kevserler çağlıyor, kevserler etrafında biz,

Suyu kesilmez çeşme akıyor sessiz sessiz...

Koş, yetiş sen de ışık ordusuna ve kurtul..!

Kulluklardan sıyrıl, sadece Allah'a kul ol!

Herşeyde bir ölgünleşme , herşeyde tükeniş,

Tek bir yol var: Ölümsüzler kervanına yetiş!

10.6.4.130 ÇIRAG PERISAN

ÇIRAĞ PERİŞAN

Sus da bir kulak ver arzda her sese,

Bir başdan bir başa dünyâ perişan.

Sarmalanıp konmuş inanç kafese,

Gözü damla damla semâ perişan...

Nesiller arası korkunç uçurum,

Ölülere azâp yerde bu durum..

Fiyakalı bir iş, her gün oturum,

Dertlere dermânda edâ perişan.

Cemiyet derbeder, vatan sahipsiz,

Bilmeyen bilmiyor, bilenler hissiz;

Kalmamıştık böylesine kimsesiz!

Düşünceler sisli, dimağ perişan.

Dertli sîneler var sır tutar demez,

Alev alev ama, şikâyet bilmez.

Bunlar da olmasa hiçbir dert dinmez,

Duman duman yanan çırağ perişan...

10.6.4.131 ÇOCUK

ÇOCUK

Göğüslerde koklanıp okşanacak tomurcuk,

Üfül üfül esen tertemiz râyihasıyla;

Ötelerin en büyük armağanıdır çocuk,

Masmavi dünyâsı, neş'e tüten havasıyla...

Millet ulu bir çınar, çocuksa bir çekirdek,

Atkılar salar her yandan toprağın bağrına;

İşlediği iş, Fâtih ordularınkine denk,

Her tohum bir başka iklimi alır ağına...

Çocuk bir neş'e kaynağıdır yuvada inan!

En tatlı nağmeler gibidir soluğu -sesi..

Çocuksuz yuva eksik, onsuz mutluluk yalan,

Tıpkı Cennet meltemlerine benzer nefesi...

Goncalar gibi tebessüm eden çehresinde,

Ardarda başka güzellikler tüllenir durur..

Çocukla seslendirilen hayat bestesinde,

Ebediyet âleminden şarkılar duyulur.

Yuva çöl gibidir filizleninceye kadar,

Tomurcuklar arasında ev Cennet'e döner..

Filizlere giden yollar kapalıysa eğer,

Millet pâyimâl olur, yuva devrilir-gider.

10.6.4.13 ÖLÜMÜN VERÂSI

ÖLÜMÜN VERÂSI

Gelenler bu dünyâya gidiyor birer birer,

Öteye inanmayan sînelerde burkuntu.

Hergün ruhları sarsan kederli birkaç haber,

Bunlar için hezeyan saklanacak tek kuytu.

Derbeder dünyâlarında herşey mâl-i hülyâ,

Her lahza nâsiyelerinde yokluğun eli..

Onlar için "Ebediyet" erişilmez sevdâ,

Yaşamak bin ızdırâp; çektiklerinden belli...

Kimiler: "Gidecek gelenler!" tesellîsinde,

Öyle ya bu hayatta çakır-keyf olmak gerek.!

Kimiler nefis ağında, gençlik pençesinde,

Zavallı bu hezeyânla eriyip gidecek...

Aheste öğütüyor zaman ve dinmiyor çark,

Ne işe yarar çağın huzûr tesellîleri..

Bir meçhûl ân karşımıza çıkacak son durak,

Avutmaz bu tesellî zil zurna delileri...

Tıpkı varoluş gibi bir gerçektir diriliş,

Yolunu bulmuş gönüllerin ak dünyâsında.

Bu kutlu yolculukta gâye Sonsuz'a eriş,

Ve beklenen mutluluk ölümün verâsında...

10.6.4.139 ÖTELER ÜZERINDEKI KANEVIÇE

ÖTELER ÜZERİNDEKİ KANEVİÇE

Zümrüt gibi yemyeşil tepelerin üstünde,

Neş'elerimizi gıcıklayan ses ve soluk;

Dörtbir yanda Cennet çeşmeleri oluk oluk..

Sarıyor her an ruhları ayrı bir mutluluk

Ebedî vuslata açılan kapı önünde...

En sihirli renkleriyle gül, papatya, zambak,

Menekşe, yâsemin ve yapraklarda jâleler;

Mahmûr bakışlarıyla sümbüller ve lâleler;

Renk-ışık arası gelip giden pervâneler,

Uçuşup cilveler çakıyorlar yaprak yaprak.

Güzelliklerin akıp gönlüme gelişinde,

Duymak ve yaşamak için yanılmaz rehberim,

Hayâller. Onlarla sezer onlarla severim;

Onlarla birbaşka duyar, başka hissederim

O eşşiz güzellikler kaynağının peşinde...

Rûhun bin râyiha ile sarıldığı yerde,

Düşlerimde beliren ma’nâlardan birer iz,

Gâibden gönlüme birşeyler fısıldar sessiz,

Anlaşılmaz bir dille ki harfsiz, kelimesiz..

Ve gök kapıları gıcırdar az ötelerde.

Tabiatın soluklarını dinlerken insan,

Gönlünde hep Sonsuz’un nağmelerini duyar;

Ovalar, obalar ve sahillerde her bahar,

Bir zamanlar yitirdiği Cennetleri arar;

Yollarda pırıl pırıl ümit, yollarda hicrân..

Mecnûn gibi rastgeldiği herşeyi kucaklar;

Otu, ağacı, taşı, toprağı, canlıları..

Ve hülyâlarındaki renkli hâtıraları,

Sonra birbir aralanan tatlı rüyâları,

Bir ömür boyu tesellî der onlarla yaşar.

10.6.4.14 ÖTELER ISTIYÂKI

ÖTELER İŞTİYÂKI

Esip sarınca ruhları dört bir yandan hazan,

Yalnızlık ayrı bir dert, ülfet ayrı bir çile..

Göçmeye hazırlık var, sînelerde hafakan;

Vedâlaşma zamanı bundan böyle hepsiyle...

Dünyâ denen bu ise, tam ifritten bir azâp,

Gönüllerde burkuntu, dimağlarda bir sancı.

Artık yaşamak dert, onu duymaksa ızdırâp,

Bilmem nasıl geçecek hiç dinmeyen bu acı..?

Yetiş ey ebedî dost, yetiş ki pek bunaldım!

Kılıcım kesmez oldu, terkeşimde tek ok var;

Aşılmaz bu tepeler Sen olmadan, inandım..

Ve inanç kuşağında yâr oldu bana ağyâr...

En tatlı hülyâlarla koşayım yollarında,

Anladım Sen'den gayri herşey aldatan serâp!

Noktalansın bu hayat ölümün kollarında,

Değil mi ki Sen'i buldum.. buldum Sen'i ey Râb!

Yaşayıp doydum artık, doyulmayan dünyâdan,

İsterse hemen bitsin şu bitmeyen sonbahar;

Fırlasın bu son okum, fırlayıp çıksın yaydan,

Kanıma bedel olsun bakışı şehlâ şikâr...

10.6.4.14 ÖTELER

ÖTELER

Gelenler bu dünyâya gidiyor birer birer;

Hergün ruhlara çarpan kederli birkaç haber...

Öteye inanmayan sînelerde burkuntu;

Onlar için çılgınlık saklanacak tek kuytu.

Perişan dünyâlarında herşey mâlihülyâ;

Ruhlarında (ebediyet) bir karanlık rüyâ..

Nâsiyelerinde sopsoğuk yokluğun eli,

Hayat-ölüm iç içe çehrelerinden belli...

Bilginler, "Gitmek tabiîdir!" tesellîsinde,

Lâkayd olanlar, henüz bedenin pençesinde:

Birşey duymamak için (çakır-keyf) olmak gerek;

Zavallı! Bu hezeyanla eriyip gidecek...

Zaman durmadan öğütüyor ve durmuyor çark,

Çıkacak bir meçhûl an önlerine son durak..!

İlmin o iddialı huzur tesellîleri,

Avutamaz tımarhanedeki delileri...

Bize göre birdir ilk varoluş, son diriliş;

Bu kutlu yolculukta gâye, Sonsuz'a eriş.

Herşey bir başka, inancın pembe dünyâsında,

Beklenilen mutluluk ölümün verâsında...

10.6.4.14. ÖTELER

ÖTELER

Açılsın bir bir kapılar,

Bu dünyânın ötesinden..

Duyulsun altın şarkılar,

Ölümsüzlük bestesinden.

Yaşayan yaşadı bilin!

Ölüler siz de dirilin!

Melekler gibi gerilin!

Rûhunuzda Hakk sesinden.

Uyanık sîneler bilir,

Gönül insanı dirilir,

Ruhlarına eser gelir,

Bilinmez’in nefesinden.

Ağlayan gözler açılır,

Gözlere ışık saçılır,

Ak-kara herşey seçilir,

Işık yayar hâlesinden.

10.6.4.14İDEÂL RUHLAR

İDEÂL RUHLAR

İnsan yüksek ideâllerle yaşar;

Çocukluk ufkunda tatlı rüyâlar,

Gençlikde ağaran zengin hülyâlar,

Ardarda beliren sırlı verâlar..

İnsan yüksek ideâllerle yaşar!

Bahar çağlar gözlerinin içinde,

Düşüncede dirildiği demlerde..

Bir âhû peşinde, ıssız çöllerde,

Ölüp ölüp dirildiği günlerde

Bahar çağlar gözlerinin içinde...

Ufku engîn dertlilerle iç içe,

Bakışlar hüzünlü, sîneler gamlı,

Havârîler gibi ahd ü peymânlı

Nâm u nişân bilmez, va’de vefalı;

Ufku engîn dertlilerle iç içe...

Sonsuzlukla gülümseyen yüzleri,

Ayrı bir beyân, ayrı bir ifâde..

Öteyle sermest, ellerinde bâde,

Gönüller ararlar temiz ve sâde,

Sonsuzlukla gülümseyen yüzleri.

Kaf dağından ağır yükleri çekmek,

Bir ömür boyu mukaddes ızdırâp;

Lâubâlîlerce herşey bir serâp..

İdeâl ruhlar için şevk ü târâp,

Kaf dağından ağır yükleri çekmek.

10.6.4.14 IHTILÂL

İHTİLÂL

İnkılâb ruhdan fışkıran bir ışık,

İhtilâl cesette dolaşan bir bit,

İnkılâb vahyi gölgesinde tesbit,

İhtilâl cemiyet bitmiştir artık..!

İnkılâb ufukta nûrlu bir şafak,

İnsanca özlenen hayata erme..

İhtilâl milleti yerlere serme,

Ve çatık kaşlı dalgalanan bayrak...

10.6.4.14 INANCIN AK IKLIMINDE

İNANCIN AK İKLİMİNDE

Kuşlar gibi pervâz etmekte sonsuzluğa rûh;

İç içe gönlündeki sırlı pencerelerden.

Her taraf aydınlık, her yanda ayrı bir vuzûh;

Binbir çeşit ışık dalgasıyla ötelerden.

Önünde semâ, ve her yanda nurdan ırmaklar;

Burada rûhânîler sonsuz sükûna dalmış.

Aslâ hazân görmeyen zümrüt gibi yapraklar;

Bu ölümsüz ülkede olduğu gibi kalmış...

Hiçbir karanlığın uğramadığı bu yerde,

Sonsuz'a uzayıp giden apaydınlık yollar;

Dostun cemaline erildikçe perde perde,

Vuslat şevkiyle yaylar gibi gerilmiş kullar...

Duygularıyla denizler gibi köpürürler;

Binlerce mevce kovalar binlerce mevceyi.

Buraya yoklukla gelir, varlık götürürler..

Çözülmüş bulurlar o çözülmez bilmeceyi...

Yıldızlarla dizdize.. ve ruh O Bilinmez'le,

Başlar; hayâl edilen âlemler belirmeye.

İç içe girer artık (sezilen) (sezilmez)le;

Teşne ezelden insan, bu menzile ermeye.

Hülyâ bu iklimlerin altın kanatlı kuşu,

Engelleyemez onu ne deniz ne de kara;

Kanat çırpar yükselir, devam eder uçuşu,

Sığmaz olur artık yere, göğe, ufuklara...

10.6.4.14İNANCIN ATLAS IKLIMI

İNANCIN ATLAS İKLİMİ

İnançsızlık içinde bir gece garibliği,

Kapanıyor yüzlere kapılar perde perde.

Bir zifiri karanlık ki ruh mübtezelliği,

Kesmiş yolları kara delikler az ilerde..

Işığa balçık çalındığı yerde...

Hülyâ, zulmet içinde dönen bir dolap gibi,

Ne gelen biliniyor, ne gidenden haber var...

Yeis bir derince kuyu ki, bilinmez dibi,

Sâm gibi eser o iklimde esince rüzgâr..

Bütün varlık kaos, eşya sitemkâr...

İnanca açık ruhlar gökyüzü gibi parlak,

Ve bir sırlı derinleşmekde "ân"lar, saatler..

Yeryüzü güzellikler meşheri yaprak yaprak;

Üstüste yollar Cennetlere doğru ilerler.

Yollarda coşmuş gökçek yüzlü erler...

Tül tül bulutlar altında bitmeyen bir bahar,

Salar kendini ruh uyanılmaz bir uykuya;

Gönül yaydan boşalan ok, şikârını arar;

Gittikçe tüllenir karşı ufukta bir ziyâ..

Ve ilerde nâmütenâhî derya...

Sonsuza yelken açarlar bu derin hülyâda,

Yeşerir düşler o binbir hâtıra zevkiyle..

Sonra vuslata ererler bu tatlı rüyâda,

Sînelerine dökülen sonsuzluk şevkiyle..

Rûhun bir düzine zaferleriyle...

10.6.4.147 İNKISAR

İNKİSAR

Söyle ey dost! Sitemkâr hâlin nedir?

Her biri şikâyet makâlin nedir?

Küskünsün, bilmem ki melâlin nedir?

Bir anlasam gizli âmâlin nedir?..

Hani sözün Hakk için söylemişdin;

Neyledinse O'nunçün eylemişdin;

Rûhun ile Cennet'i peylemişdin;

Ne bu öfke şimdi, celâlin nedir?.

Hizmet deyip, hak deyip koşdu isen,

Kanlı-dere, sarp-yokuş aşdı isen,

Önce ham idin şimdi pişdi isen,

Öyleyse bir göster kemâlin nedir?

Düşüncen milletse, nazlanmak kimden?

Hasbîlik der isen şikâyet neden?

Beklediğini beklerlerse senden,

Verebilir misin, mecâlin nedir?!

10.6.4.148 İNLEYEN BIR NÂYIM

İNLEYEN BİR NÂYIM

Derd-i isyana müptelâyım Yâ Resûlallâh!

Kapında bir bahtı karayım Yâ Resûlallâh!

Umardım hep cemâl-i pâkinden tecellîler,

Bak şimdi; firâka sezâyım Yâ Resûlallâh!

İnlerken nây–ı kalbim ümîd–i feyzinle dâim,

Cürmümle o demde cüdâyım Yâ Resûlallâh!

Saçılır iklim-i pâkinden âleme rahmet,

Ben neden kuruyup solayım Yâ Resûlallâh!

Ne şevkti tüterken bûyun herdem seherlerde,

Ya şimdi, inleyen bir nâyım Yâ Resûlallâh!

Kabul kıl mücrimi, kovma kapından ne olur!

Kovarsan kime sızlanayım Yâ Resûlallâh!

Yanmışım isyanla, yakma hicranla Ey Nebî!

Bittim billahi; pür şekvâyım Yâ Resûlallâh!

Günah bana yaraşmaz, doğru... Af senin şânın

Sen varken kime dert yanayım Yâ Resûlallâh!

10.6.4.149 INSAN

İNSAN

İnsana, insan denmez kendini bulmayınca,

Gönül bir vîrânedir sevgiyle dolmayınca.

Öze dön bırak teni, sever isen kendini,

Yolda kalırsın inan Allah’la olmayınca.

Nefsine uymuşsan tam, işin câm üstüne câm,

Bir yere varamazsın rûhunla kalmayınca,

Allah ma’şûk, Allah yâr, gayrısı sînede bâr.

Eremezsin bir yere huzûra varmayınca.

10.6.4.150 SAFAK GARIPLIGI

ŞAFAK GARİPLİĞİ

Gecelerin ardından bir şafak garipliği,

Sisli ufuk ve biz,

Durmuş gözlerken huzuru, neş’eyi, sevgiyi,

Hâlimizce sessiz.

Bora gibi zorlu esmeye başladı kader,

Yürekler temelsiz...

Kuluçkadaymış bütünüyle kin, nefret meğer

Sîneler pek hissiz...

Deldiler zamanı, şu delik bir lehim ister,

Sapasağlam eksiksiz..

Yüreğimde sancı, şakaklarımda kanlı ter,

Hislerim direksiz.

Bir baştan bir başa ufku şafaklar tutmuşken,

Dupduru lekesiz;

Zulmet yırtılmış, aydınlık geceyi boğmuşken..

Ve yollar hendeksiz...

Yürüyorduk, rüyâlı baharlara ardarda,

Mânisiz, engelsiz..

Her yanda kızaran erguvanlar arasında,

Pür-şevk, gösterişsiz..

Gök bir yanda, yıldızlar bir yanda, biz bir yanda,

Nûrefşân tertemiz;

Zaman “vefâ, vefâ” diye inledi bir anda,

Acıklı, mecalsiz...

Yeniden gün denizde söner gibi olmuştu,

Ölgün ve bedelsiz..

Yeniden bu hasta gönlüm hasretle dolmuştu,

Hicrânlı-tâli'siz...

10.6.4.15. SAFAKLAR TÜLLENIRKEN

ŞAFAKLAR TÜLLENİRKEN

Hicrânla gezen ruhlar, hicrânla yanar-ağlar,

Birbir göçerken dostlar hiç arkaya bakmadan..

Ölüm şarkılarıyla eser esince rüzgâr

Ve söndürür geçer, tek meş'ale bırakmadan...

Yoldaş yok, dost yok ve yapayalnızlar yollarda,

Dünyâlarını kâbus üstüne kâbus sarmış;

Hazanla dökülen yapraklar gibi ardarda,

Düşenler uçup gitmiş, kalanlar da sararmış.

Rikkatle bakınca hasreti sîneme doldu;

Dalgındı durduğu yerde, bakışları ürkek..

Bugünü-yarını andı, andı ve burkuldu..

Yaşamak buysa, hayat, kabir azabına denk...

Korkuyla döner-durur afal afal o gözler,

Zihni allak-bullak, kalbi hüzünle burkulu;

Doğduğuna bin pişman, ölüp gitmeyi özler,

Dokunsan ağlayacak bahtsız, o kadar dolu.

Uyandı dün onunla beraber uyuyanlar,

Şimdi dünyâları cennetler gibi bambaşka.!

Sînelerinde ezelî nağmeler duyanlar;

Bir hamlede erdiler Hakk'a götüren aşka.

Şimdi gel kanatlan, durma süzül enginlere!

Sakın rûhuna dar gelen eb'âda takılma!

Sendedir sığmayan sır göklere ve yerlere,

Yaraşmaz sana; göğe, yere sıkışıp kalma!

Şahlan daha coşkun, daha canlı, daha gergin,

Bir hayat üfle etrafa rûhunun sesinden!

Şimdi meydanlar senin, dem senin, devran senin,

Kükre ve anlat mâzînin altın nefesinden...

Pancurlar açılmışken zümrütten tepelere,

Şafaklar pırıl pırıl ufukta tüllenirken;

Kalk ömrün ikbâlini duyur, duyur heryere!

En erken kalktığın gecelerden daha erken...

10.6.4.15. ŞANLI SÜVARI

ŞANLI SÜVARİ

Dopdolu şevklerle çıkıp yollara düşeli,

Aştın mânialarıküheylân gibi bir bir...

Encâma ereceğin heyecânından belli;

Şahlan ki şanlı süvarim zaman sana esir!

Bir kutlu da'vâ uğruna neleri aşarak,

Hayâlinde tüllenen ötelerden renklerle..

Ruhların el salladığı ufka yaklaşarak,

Şu yanık sînelerdeki kudsî dileklerle.

Erdiğin her merhalede ayrı bir aydınlık,

Bir bezme koşuyor gibisin şimdi cânanla..

Çoktan hırıltıya düştü her yanda karanlık,

Hayretle bakıyor gökler bu yeni masala...

Yıllarca görüp duyduğumuz bir tatlı rüyâ,

Altın tahtlara kurulmuş kutlu erleriyle..

Dünü ışıktan deryâ, yarını farklı ziyâ,

Bir sır peşindeler mübârek seferleriyle.

Sonsuzluk tutkusuyla yürüyorlar ileri,

Dillerinde ölümsüzlük türküsü öteden..

Açılıyor bir bir sır âlemin perdeleri,

Görüyorlar Cenneti bulundukları yerden.

Ve yürüdükçe büyüyor arkada dalgalar,

Visâle erme kuşağında geçmiş-gelecek...

Bambaşka şeyler gösteriyor şimdi aynalar:

Bugün olmasa da bir gün mâzi dirilecek!

1985

10.6.4.153SEVK UFKU

ŞEVK UFKU

Zevk, şevk, neş’e dünyâmızda herşey gülkırmızı

Öyle mestleriz ki, bilmeyiz baharı, yazı...

İnancın sihirli şarkısı dillerimizde;

Mecnûn’unkine denk aşk var gönüllerimizde.

Elmasa dönüp gider uğrayan bezmimize,

Nurlar yağıyor nurlar, her zaman semtimize!

(Biz) dedikse, Sonsuz’dan bütün bu armağanlar,

O Kutlu’nun bağından bütün canlar, cânânlar...

Çiçekler çevrilir gibi O’na bakan yüzler;

Bu bakışlarla bahar nârası atar güzler.

Gül renkli, gümüş tenli olmalarında ne var!

Üstlerinde Sonsuz’un ezelî rengi pâr pâr..!

10.6.4.15. SEVK YOLU

ŞEVK YOLU

Arkadaşlar, arkadaşlar

Şevk mezhebi yoldur bize!

İmâna doymuş yoldaşlar,

Dikenler hep güldür bize!

Şükür, gördük Hak yüzünü,

Bulduk özlerin özünü,

Minhâc ettik her sözünü,

Beyânı bürhândır bize.

Kuvvet O'nun biz güçlüyüz;

O'nun nâmıyla ünlüyüz..

Zirveler aşar yürürüz;

Zorluklar âsândır bize.

Malımız yok pek ganîyiz;

O'nun ile olduk azîz.

Tefekkürdür mesleğimiz;

Yaş-kuru irfandır bize.

Ova-oba, bütün çöller,

Her yanda zikreden diller,

Rengârenk açılmış güller,

Her biri beyândır bize!

Şevkle hizmet şiârımız,

O'nu düşünmek kârımız,

Evvel-âhir âvâzımız:

Kitabı imâmdır bize!

O’nu bilip O’nu bulduk,

Hüzn ü yeisten kurtulduk;

Bulanıktık.. ve durulduk,

Rahmeti ummandır bize.

10.6.4.15 SIMSEKLER GIBI

ŞİMŞEKLER GİBİ

Şimşekler gibi zuhûr etmiştik bir devirde,

Her yanda karanlığı delerek perde perde...

Işıklara binip yağmıştık çok ötelerde,

Tuna boylarında ve daha bir sürü yerde.

Her bucakta bir zafer tâkı, bizler de şendik,

Yıldırımlar gibi dünyânın bağrına indik...

Allah’a tevekkül olup Allah’a güvendik,

Zâlimleri te’dîb için gönderilen bizdik.

10.6.4.15 SIIR

ŞİİR

Şiir, kâinatın rûhunda saklı bulunan güzellik ve tenâsübün, varlığın çehresindeki tebessüm ve dil-rübâ keyfiyetin şâirâne rûhlarda ifâde edilmesinden başka birşey değildir. Bu yüksek rûhlar arasında öyleleri vardır ki, kalbi bir hokka, Rûh-ul Kudüs’ün solukları da onun mürekkebi olmuştur.

Şiir, öteleri kurcalama yolunda duyulan “hay-hû” veya bu uğurdaki cehdin iniltileridir. Şiirdeki ses ve nağmeler, yaşanılan ruh hâleti ve iç derinliğe göre bazen gürül gürül bazen de incelerden ince çıkar. Bu îtibârla da, şiire âid her ses ve söz, ancak dile geldiği andaki ruh hâletiyle tam kavranabilir.

Şiir, şâirin bakış ve duyuşuna tesir eden inanç, kültür ve düşünce tarzlarına göre doğar ve şekillenir. Ne var ki, onu derinleştirip idrâk üstü seviyeye ulaştıran tek kaynak, yalnız ilhâmdır. İlhâmla coşan bir gönülde zerre güneş, damla da derya olur.

Şiirde, akıl ve düşüncenin rolü ne kadar büyük olursa olsun, insan gönlünün kendine göre derin bir yönü vardır. Ve Fuzûlî'nin ifâdesiyle "Suhânım şuarâ leşkerine mîr-i livâdır" (*). Gönülde yeşeren düşünceler bir de hayâlle kanatlanınca, gider Sonsuz'un kapılarını zorlamaya başlarlar.

Şiir, hâl-i hâzırı aydınlatan bir şu'le, ilerilere ışıklar salan bir projektör ve öteler kaynaklı bir aşk ve heyecan bestesidir. Gerçek şiirin ikliminde gözler aydınlığa erer, uzaklar yakın olur ve rûhlar sönmeyen bir azm ve şevke ulaşır.

Şiirler de tıpkı yakarışlar gibi, insanın iç dünyasındaki iniş-çıkışları, şevk-hüzün hallerini dile getirir ve ferdin yüce hakîkatle konsantre olması ölçüsünde de, lâhûtî soluklar hâline gelirler. Aslında her münâcaat bir şiir, her şiir de bir münâcaatdır. Elverir ki şiir sonsuza doğru kanat açmasını bilsin.

Sonsuzluk düşüncesinde yeşerip, kalbin kanatları ve rûhun gücüyle saf düşüncenin semâlarında pervâz eden şiir, ilimler gibi pozitif düşünceye fazla îtibar etmez. O, müşahhasla, sadece bir vâsıta olarak meşgul olur. Onun bütün hedefi mücerredi bulup onu avlamaktır.

Şiirde, her duyulup düşünülen şey tasavvur edilebiliyor, tasavvurlar firesiz olarak muhâkemeden geçirilebiliyor, sonra da şâirin iç dünyasında birer esinti hâlinde beliren bu gizli unsurlar, kelime ve cümlelerle soluklanacakları âna kadar mevcûdiyet ve canlılıklarını koruyabiliyorlarsa, o şiir hep tâze ve canlı kalmaya namzettir. Aksine şiir diye ortaya koyduğumuz şeylerin zeberced taşlı bir bakır yüzük veya kömür kakmalı bir elmas gerdanlıktan farkı kalmaz...

Şiir, "O Bilinmez Mevcûd"u aramayı hedef seçtiği için, düşüncede buğu buğu esrâr, geçilen yollarda alaca karanlık ve çok yönleriyle kapalı bir iklime aid zor anlaşılır çok buudlu bir sestir. Bu îtibarladır ki, gerçek şiirin her kelime ve cümlesinde, esrârengiz bir şatoda her ses ve görüntüyle irkilen fevkalâde hassas bir seyyahın müşâhede ve duyuşları sezilir.

Şiir, bir yürek hoplaması, bir rûh heyecânı ve bir gözyaşı. Aslında göz yaşları da kelimelere baş kaldırmış saf şiir demektir.

Şiir, şâirlere aid bir kısım solmayan çiçekler ve bu çiçeklerin çevreye saldıkları kokular demektir. Toprağı temiz, suyu duru, tohumu da belli olduktan sonra bu çiçeklerin renk ve kokusuna doyulmaz..!

Anlamadan söyleyen, söylemeyip de anlayan şâirlerin sayısı hiç de az değildir. Birincilerin lâf u güzâfına bedel, ikincilerin şâirâne bakış ve düşünüşleri, kelime ve cümlelere ihtiyaç duyulmadan dahi insana çok şey anlatabilir.

Şiiri, sadece mevzûn söz şeklinde anlamak yanlıştır. Rûhu cezbeden, mazmûnu ve ifâdesi gönüllerde hayret ve hayranlık uyaran nice mensûr sözler vardır ki, herbiri başlıbaşına birer şiir âbidesidir.

Her san'at dalı gibi şiir de netice îtibâriyle nâmütenâhiyle sarmaşdolaş değilse kısır ve sönüktür. Sonsuz güzelliklere meftûn insan rûhu, sonsuza tutkun insan gönlü, ebedden ve ebedîlikten başka bir şeyle tatmin olmayan insan vicdânı san'atkâra hep öteleri kurcalamayı fısıldamaktadır. Kalb, rûh ve vicdânından yükselen bu inilti ve iştiyakları hissetmeyen san'atkâr, bütün bir hayat boyu eşyânın dış yüzünü taklidle uğraşır durur

da, bir kerecik olsun bu tenteneli perdenin ötesini görmeye muvaffak olamaz.

Nazımda, şekil ma’nâya, ma’nâ da şekle fedâ edilmediği, aksine her iki cephe de rûh ve cesed münasebeti içinde ele alınabildiği takdirde, her vicdânın sevip tabîî bulacağı bir âhenge ulaşır o şiir. Ve böyle bir şiir hakkında hayâlin teklif edeceği herhangi bir yeni motif de düşünülemez.

Şiirin bir dış yüzü vardır ki, orada daha ziyâde kelimeler, cümleler, ölçü, edâ gibi hususlar hâkimdir. İç yüzüne gelince; orada rûh, iç âleminde mayaladığı düşünceleri ifâde için, yerinde çiçeklerin çehresi ve kelebeklerin kanatları gibi en süslü ve zarif cümleleri, yerinde kıvılcımlar gibi düştüğü yerde yangın çıkaran kelimeleri ve yerinde de ney’in feryatlarına denk iniltiler meydana getirecek sözcükleri arar, bulur ve yerli yerine yerleştirir ki buna şiirin mûsikîleşmesi de diyebiliriz.

Sırlar ve işâretler şiirin ana kaynaklarındanbirisi olması îtibâriyle, sırra ve işârete açık bir şiirde olduğundan daha fazla bir genişlik ve ihâta hissedilir. Ama bu ihâta yine de şiirin harîmi içinde ve onun surları ile çevrilidir. Şiir tedâilerin kollarında buudlaşıp rengârenk ma’nâ iklimlerine doğru yayılıp genişlerken dahi, yine kendidir.

Şiire, esas îtibâriyle düşünce ve duyuşun birbiriyle kaynaşıp bütünleşmesinden meydana gelen bir ton hâkimdir. Ancak, insan bünyesindeki hipofiz bezi gibi, düşünce ve duygunun arkasında da onlara hükmeden ve her noktada kendilerini hissetdiren niyet ve nazar gibi iki mühim unsur vardır ki, bunlar bütün beyit ve mısralara birer renk olarak akseder; fikrin ayağının kaydığı yerlerde onun elinden tutar ve hissin önünde bir sihirli lâmba gibi hep yollara ışık saçarlar.

Şiir, kinleri, nefretleri, heyecan ve ızdırapları, ümit ve inkisarlarıyla içinde çimlenip gelişdiği toplumun solukları; şâir de, yerinde bu toplumun nefes borusu ve akciğeri; yerinde de dili dudağıdır. Her şiir, kendine malzeme teşkil edecek olan,içinde yeşerip geliştiği cemiyetin hu-sûsiyetleriyle mütâlaa edildiğinde birşeyler söylese bile, ona dâyelik yapan toplumu nazar-ı îtibâra almadan, ondan birşeyler anlamak oldukça zordur.

10.6.5 FETHI GIRAY

10.6.5.1 ALACAKARANLIK

ALACAKARANLIK
Dayan bakalım,
Dağları delen Ferhat!
Dizboyu çamurdasın.
Bütün gün parkta uyuyan insanların,
Resmini çizen Ömer,
Aslan Ömer!
Haklısın...
Yaprağın yeşili,
Vay anam vay!
İçimi dağlar göğün mavisi.

Dayan bakalım,
Dağları delen Ferhat!
Vakit alacakaranlıktır şimdi.

10.6.5.2 B I L I Y O R U M

B İ L İ Y O R U M
Biliyorum
Bir gün bu şehirden gideceksin,
Pırıl pırıl ışıklı bir istasyonda,
Elinde ufacık valizin,
Ne yapalım hayat bu,
Yaşamak biraz böyle diyeceksin...
İçinde hür maviliklerin özlemi,
Küçücük odanı, kitaplarını
Ve mahzun bırakıp göklerle baş başa beni,
Biliyorum,
Bir gün bu şehirden gideceksin.

10.6.5.3 BILIYORUM

BİLİYORUM
Bir daha nasıl doğurur analar beni
Bir daha nasıl sallanır servi boyum rüzgârda
Bir daha nasıl kalem tutar ellerim
Nasıl yazarım
Nasıl çizerim
Bir daha ben böceğim
Belki yaprak
Belki toprağım
Bir daha göremezsiniz yüzümü
Ağlayamam gülemem konuşamam bir daha
Kurtlar kuşlar
Kıymayın bana

10.6.5.4 EKMEGE KASIDE

EKMEĞE KASİDE
Fırıncı Ahmet Ağa'ya
Ben senin kadrini bilenim,
Ey! Kölesi olduğum!...

Ben senin kadrini bilenim!...
En güzel şiirlerimi senin için yazacağım;
Yemin ederim!
Az mı kahrını çektim?
Kölesi olduğum!...
Az mı kahrını çektim?
Gün oldu da
Seni tuza, bibere banıp yedim.
Gün oldu da
Sevgilimden çok girdin rüyalarıma,
Islık çalarak eve döndüğüm akşamlar
Sen vardın koltuğumun altında.
Merhemisin sancısı dinmiyen çürük etin!
Anasından evvel,
Seni tanıdı,
Seni sevdi her yetim.
Alnımdan boşanan boncuk boncuk ter
Senin uğruna!
Çok günler seni kazanabilmek için küfrettim:
Ana avrat insanoğluna!
Sen yokken neyliyeyim,
Mozart'ın sonatlarını, Beethoven'i
Dudaklarım en güzel şarkıları söylüyor:
Bağrına bastığım zaman,
Kara somunu!
Kara somunu!

10.6.5.5 Fethi GIRAY.htm

Fethi GİRAY

1918 yılında Söğüt (Eskişehir)'te doğdu, 25 Şubat 1970 tarihinde Ankara'da öldü.
Ankara Erkek Lisesi'ni bitirdi. On yılı aşkın memurluk yaptı. Sonra gazeteciliğe başladı. Ankara Telgraf ve Kudret gazetelerini çıkardı.

İkinci Dünya Savaşı sırasında savaş acılarını, barış özlemini, insan ve yurt sevgisini

ve çekilen acıları dile getiren şiirler yazdı.

YAPITLARI

Sulha Selam (1941)
1943 (1943, Suat Taşer ile)
Şiirler (1972, bütün şiirleri, ölümünden sonra)

10.6.5.6 GECE YARISI

GECE YARISI
Gel sen beni affet!
Anam, kardeşim, karım.
Şimdi gece yarısı,
Bu saate ben kaldırımlarda olmalıyım.
Bu saatte,
Alnından öpmeliyim-:
Evine ekmek parası götüren yetim çocuğun
O ufacık, o çıplak ayakların sesinde,
Utanarak
Duymalıyım yokluğu.
Bu saatte,
Derdini bilmeliyim,
Şu köşe başında sızmış olan adamın,
Bu saatte ben,
Gözlerinde yaş olmalıyım,
Her ağlayanın.

10.6.5.7 MAVI GÖZYASLARI

MAVİ GÖZYAŞLARI
"Yaslamış başını bir yosun taşına balık,
Ağlıyordu...
Gözlerimle gördüm:
Gözyaşları maviydi..."

10.6.5.8 RIZELI ALI'NIN HIKÂYESI

RİZELİ ALİ'NİN HİKÂYESİ
Galata'da dostu varmış,
Mahpushanede postu varmış,
Rizeli Ali'nin.
Çok kahrını çekmiş denizin,
Anlattı bana:
Bu yıl balık vurmamış dalyana
Yuh olsun be!...diyor:
Şu koca, koskocaman denize,
Metelik bile vermedi bize.
Canına yandığımın dünyasında,
Parasız yaşanmazmış,
Tütünü yokmuş tabakasında;
Dost varmış,
Düşman varmış,
Şu canına yandığımın dünyasında.
Kaldırdı yırtık ceketinin yakasını,
Emdi yudum yudum son izmarit sigarasını.
Kimseye mihnet etmezmiş
Satarmış takasını.

10.6.5.9 USANDIM

USANDIM
Usandım,
Yeşermemiş umutsuz bahçeyi beklemekten
Usandım,
Tarla kuşunun sesinden
Usandım,
Bu yürekten, kendimden
Usandım,
Durup durup, seni özlemekten!..

10.6.5.10 ISTANBUL

İSTANBUL
Canım İstanbul;
Sokaklarında, caddelerinde kucak, kucak,
Çiçek satılan şehir.

Haliç, tersane ameleleri..
Bir tütün yaprağı gibi: rejili işçi kızlar!..
İnsanlarla dolu, canım insanlarla,
Vapurlar, tramvaylar..
Yerimde duramıyorum,
Ayaklarım koşuyor, kahrolası ayaklarım!
Ekmek peşinden;
Kapayın ellerinizle yüzünüzü büyük patronlar
Mahmut Yesari Bey geçiyor Babı-âli caddesinden
"Vazgeç ulan taksimden
Dertliyim yine bu akşam.
Söyle kızım Aksaraylı Leman,
Hüzzam faslından söyle,
Güzeldir, hazindir faslı hüzzam".
"Biz ehli kalemdeniz,
Dertliyiz...
Balık pazarında birkaç kadeh
Bulanık rakı içelim dedik bu akşam,
Balık pazarında iyot kokuyor bu akşam,
Yanımızdaki masada "Cevriyem" türküsünü söylüyor,
Büyük elli, büyük ayaklı üç adam
Yarın yine havada lodos var,
Yarın yine
"Gözlerinden anladım Cevriyem sende kara sevda var"
İstanbul, güzel şehir,
Affeyle bizi.
Gerçi övemedik ufkunu, mehtabını, denizini...
Sen doldur oğlum kadehlerimizi
Dertliyiz yine bu akşam.
"Söyle kızım Aksaraylı Leman;
Hüzzam faslından söyle,
Güzeldir, hazindir faslı hüzzam!..
1951

10.6.5.11 SASKINLIK

ŞAŞKINLIK
Şaşıyorum!
İnsanoğlunun aya gönderdiği füzeye...
Şaşıyorum!

Ekmeklerin bu kadar küçülüp
Çocukların bu kadar büyüdüğüne...
Al takke ver külâh,
Yaşayıp gidiyoruz.
Topu topu yumruk kadar bir yürek...
Şaşıyorum!

10.6.6 FIKRET KIZILOK

10.6.6.1 BU KALP SENI UNUTUR MU

BU KALP SENİ UNUTUR MU?
Yıllar geçse de üstünden
Bu kalp seni unutur mu
Kader gibi istemeden
Bu kalp seni unutur mu
Bir hasretlik yüzün vardı
İçimde bir hüzün vardı
Söyleyecek sözün vardı
Bu kalp seni unutur mu
Bu kalp seni unutur mu
Kalbim seni unutur mu
Bir hasretlik yüzün vardı
İçimde bir hüzün vardı
Söyleyecek sözün vardı
Bu kalp seni unutur mu
Bu kalp seni unutur mu
Kalbim seni unutur mu
Anlamı yok tüm sözlerin
Sensiz geçen gecelerin
Yaşanacak senelerin
Bu kalp seni unutur mu
Bambaşka bir halin vardı
Farketmeden beni sardı
Benliğimi benden aldı
Bu kalp seni unutur mu
Bu kalp seni unutur mu
Kalbim seni unutur mu
Bambaşka bir halin vardı
Farketmeden beni sardı
Benliğimi benden aldı

Bu kalp seni unutur mu
Bu kalp seni unutur mu
Kalbim seni unutur mu
Fikret KIZILOK

10.6.6.2 GECENIN TAM ÜÇÜNDE

GECENİN TAM ÜÇÜNDE
Düz değil düzen değil az değil ezen değil
Boz değil bozan değil
Bir gül biter içimde içimde içimde
Tam bildiğim biçimde biçimde biçimde
Oy gecenin tam üçünde gecenin tam üçünde
Sevda gibi kanımda can verirken elimde
Pençe gibi düşümde uy değil uyku değil
Uy değil uyku değil
Bir gül biter içimde
Gecenin tam üçünde
Can değil canan değil er değil eren değil
Geç değil erken değil
Bir gül biter içimde içimde içimde
Tam bildiğim biçimde
Oy gecenin tam üçünde gecenin tam üçünde

10.6.6.3 GÖNÜL

GÖNÜL
Bunca yıl herkesten kaçtın
En sonunda buldum sandın
Ansızın içini açtın
Yapma dedim yaptın gönül
Gözleri senden uzaktı
Farkedilmez bir tuzaktı
Sana böylesi yasaktı
Yapma dedim yaptın gönül
O bir yolcu sen bir hancı
Gördüğün en son yalancı
İçimdeki derin sancı
Gitmez dedim kaldı gönül
Sen istedin ben dinledim

Senden ayrı olmaz dedim
En sonunda ben de sevdim
Şimdi beni kurtar gönül
Gözlerin bakar da, görmez
Ellerin tutar da, bilmez
Gece gündüz farkedilmez
Demedim mi sana gönül
Sabahın tam üçündesin
Dertlerin en gücündesin
Hâlâ onun peşindesin
Gitme dedim gittin gönül
Böylesi sevdiğin için
Bir kördüğüm oldu içim
Ağlıyorsun için için
Demedim mi sana gönül
Sen istedin ben dinledim
Senden ayrı olmaz dedim
En sonunda ben de sevdim
Şimdi beni kurtar gönül

10.6.6.4 KALBIM

KALBİM
Kalbim
Neden hep olmazlarda
Neden hep çıkmaz sokaklarda
Kalbim
Dayanmak artık kolay değil
Bırakacak gibisin yarı yolda
Sevdin olmadı
Bir dünya istedin kardeşçe
Olamadı

10.6.6.5 LEYLIM LEYLIM

LEYLİM LEYLİM
Kara tren katar katar
Derdime derdini katar
Kimi alır kimi satar
Senin aşkın bana yeter

A leyli leyli
Ayrılık ölümden beter
A leyli leyli
İndim pınarın başına
El ettim dudu kuşuna
Dedi uğraşma boşuna
Nazlı yarim ele gitmiş
A leyli leyli
Hasan emmi gelin etmiş
A leyli leyli
Çayır çimen koşa koşa
Vardım anamın yanına
Kardeş bacı hep bir olmuş
Hiçbirinin dilleri yok
A leyli leyli
Böyle aşkın dermanı yok
A leyli leyli

10.6.6.6 YADIGÂR

YADİGÂR
Ne derdi var ne tasası
Dört duvarı çerçevesi
Ortasında sen
Bende hicran yarası
Kendimi içip bardaktan
Tutuşup sigaramdan
Alev alev toz duman
Yangın olurum gece yarısı
Kendine çalar saatler
Kendi bekler acelem
Nereye giderim ki
Kime kapanır pencerem
Kendine söner lambalar
Kendi uyur uykular
Sabaha kalmış gözlerim
Yine de yalnız değilim
Sen varsın
Hasretin var
Bize bizden kalan

Kahrolası acılar
Sen varsın
Yokluğun var
Bize bizden kalan
Kahrolası acılar

10.6.6.7 ZAMAN ZAMAN

ZAMAN ZAMAN
Bir gün olsun unutunca
Dışımda kalıyorsun
Oysa seni düşününce
İçime sığmıyorsun
Zaman zaman o zaman
Zaman zaman o zaman
Gözlerimi kapatınca
Yanımda oluyorsun
Seni öpsem seni okşasam
Farkına varmıyorsun
Zaman zaman o zaman
Zaman zaman o zaman
Her gün akşam oluşunda
Kadehime doluyorsun
Yudum yudum, damla damla
Düşüncem oluyorsun
Zaman zaman o zaman
Zaman zaman o zaman
Sigaramın dumanında
Dudağıma konuyorsun
Her nefeste derin derin
İçime doluyorsun
Zaman zaman o zaman
Zaman zaman o zaman

10.7 G

10.7.1 GONCA ÖZMEN

10.7.1.1 Gonca ÖZMEN

Gonca ÖZMEN

1982 yılında öğretmen bir ailenin çocuğu olarak Burdur'un Tefenni ilçesinde doğdu. 1994'ten beri şiirle iç içe yaşıyor. Aynı zamanda masal ve denemeler de yazıyor. Şiirleri *Düşlem, Varlık, Dize, İnsan Şiir Defteri, Kül, İnsancıl, Morca, Bahçe, Mavi Portakal, Uç* gibi degilerde yayınlandı. 1997 Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde "dikkate değer" bulundu. 1999 Ali Rıza Ertan ve 2000 Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülleri'ni kazandı. *Kuytumda* şairin ilk kitabıdır.

10.7.1.2 GÜNLER SÜPÜRÜYOR AGITLARI

GÜNLER SÜPÜRÜYOR AĞITLARI
Bir bomba gibi düşüyor
sözcükler usuma ve bir infilâk
Rüzgâr çıkarsa dökülür yapraklarım
Her şiir yeni bir sancıdır
Bir balerin, çiçek kadar
yumuşak adımlarıyla
Okşayıp gidiyor yüreğimi
Günler süpürüyor ağıtları
Kara bir asker botunun altında
çiğnenmiş papatya artığı
İyi ki gökyüzüne basamıyor ayaklarımız

10.7.1.3 SONBAHAR ÜSÜMELERI

SONBAHAR ÜŞÜMELERİ
Çamurdan oyuncaklarda dağıtıldı çocukluğum
Başağın su sıkıntısında
Hep ağrıdı yüzüme kazınan bozkır
Ellerimde buhran, sesimde tenha
Kimse işitmedi çan çiçeğini
Topraktaki yangını bilmedi tohum

Kırmızı soluğunda alev alev bir ırmak
Ünlemsiz hayatları dolaştı durdu
Yaban bir kederde kaldı akşamın eğrisi
Beyazımda hırçın bir tarih bu yüzden
(Hem sadece beyazı anımsanır kadınların)
Bu yüzden az pencereli çok yalnızlıklar
Sonbahar üşümeleri ve saklandığım kuytular

10.7.2 Gökhan Bülbül

10.7.2.1 Anlayamadim

Anlayamadım

bakışları
seçilmiyordu
tel örgünün
ardından
kimbilir hangi manayı
taşıyordu göz kapakları
anlayamadım,

yanıyorum;

dokunmak
hiç bu kadar zor gelmemişti
ellerine
o emekçi, o çilekeş
dertten çatlamış ellerine
dokunamadım,

yanıyorum;

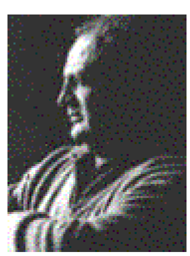
düşürdügünde
yere yanagında duran
emanet gülümsemeyi
kanadı yüregim
istermiydim
seni böyle görmeyi
istermiydim
gözünün yagmur olup
hasrete yagmasını,

unutma
ben çekiyorsam
sizin için çekiyorum
ben içerde
karanlıgı yaşarken
sizler dışarda
aydınlıgı görün

unutmayın bi gün
kapı önünde
haylaz bi çiçek olacagım
ve özgürlüge
yapraklarımı
açacagım...
Gökhan Bülbül

10.7.2.2 Aglama Anne

Ağlama Anne

bir zindan günü
her yer zifiri
çatlak duvardan
sızan ay ışığı
aydınlatıyor
yattıgım ranzanın,
demirden iskeletini

''hapisim
saçlarını dünya
görmesin diye ölebilirim''

insan asar mı kendini
anne
sırf ellerinde
rüzgar gezmiyor diye
sırf kalktığında
dogan güneşi
görmüyor diye

''tükeniyorum
ben bittikçe
yeşeriyor diktigim islam fidanı
seviniyorum ''

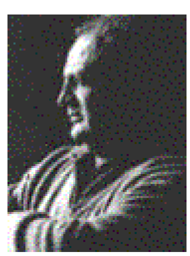
şiir yazıyordum
kırıldı kurşundan kalemim
acılardayım anne
yazamamak varya seni
bir beyaz kağıda
gözlerini öyküleyememek
varya duvarlarıma

gülümsüyordum anne
bogazımda ip varken bile.

''asıyorlar beni anne
namusum, imanım
sana emanet,
şimdi ağlama anne
sevin
çünkü oğlun
davası için ölüyor''
Gökhan Bülbül

10.7.2.3 Beni Ararsan

Beni Ararsan

bi gün
canın tenine dar gelip
gözlerin aglamaya
imrendigi vakit
düş peşime
belki kudüste namazdayım
belki konyada mevlanada

evet
bi gün beni arasan
cebinde
ölümle gezenlerin
şehrindeyim
sırtımızda kefenimizle
seni bekleriz
dostlarla

yollarda çamurlandıysan
yüzümüze sürersin
bize vatan topragı
pis gelmez
bilesin

bi gün beni ararsan
mink elleriyle
kudüsü savunanların
şehrindeyim

elimde taş
ayaklarım çıplak
seni beklemekteyim

gelirken
sokakta
yatan birini görürsen
ellerinde toprak varsa
din kardeşim
bilki o benim...
Gökhan Bülbül

10.7.2.4 Derya'ya

Derya'ya

pencereme düşüyorsun
bazen,
noktası oluyorsun
cama yazdıgım
yazının,
dışardan görülürmü
bilmem ama
annem görmesin
camlara seni yazdıgımı
ana kalbi
üzülmesin garip,

yastıgımdaki lekesin
akıyorsun agzımdan,
rüya görmüyorum
seni yudumluyordum
bi dikişte
damlayı verdin
yastıgıma,

seninle uyanmak
ne hoş
baharmı geldi
yoksa senmi aktın yüzüme,

çizdigim duvarlarımsın
bazı,
resim yapmak
amaçsızca ellerine
boyama kitabımsın
hangi renk sana gider
bilmiyorum,

gömlegimsin
kırıştırıp kırıştırıp
giyiyorum seni
gençligime ..
Gökhan Bülbül

10.7.2.5 Kana Bulanmayacak

Kana Bulanmayacak

saçından çıkardıgında
baş örtünü
düşer bu kainatın
demirden perdesi,

yanaklarından
baharın çiçekleri
kanat kanat
uçuşurken
taktıgın o masmavi
gökyüzü
kara pençeli bulutlarla
siyaha kesmeyecek ,
sana değen rüzgar
destursuz
bu ellerden geçemeyecek ,

medeniyet
cehennem olup
boşaldıgında sırtımıza
sana sıgınacagız

korkma;

sana uzanan eller
yargılanacak anne
öttügünde israfilin borusu
açıldıgında o nurdan kapı
onları yargılayacagız

kızma;

başındaki namus
kana bulanmayacak ....
Gökhan Bülbül

10.7.2.6 Mü'mine'ye

Mü'mine'ye

döner elbet bi gün
bu rüzgar tersine
o zaman
fırtına degil
meltem esecek
yüzüne,

oturursun belki
özgür daglarımızın
eteklerine
elinde kur'an
gönlünde islam
yazarsın kaderimizi
malum cennet ayaklarında
gül atarsın
yükselen
kubbemizin temeline

işte o zaman
güler yüzün
masumiyetin
aydınlatır kainatımı..
Gökhan Bülbül

10.7.2.7 Inadina Özgürlük

İnadına Özgürlük

''çakıyor gökyüzü
kaşlarını
alev alıyor
yeni yetme filizler''

aglamak nedir bilirmisin
sen,
hiç zorlan
açıldımı başın
hiç izinsiz
okundumu
alın yazın,
takılmıyormu
gördügün bu zulüm
bogazına,
sen inadına özgürlük
nedir bilirmisin ?
direnen özgürlük
direten parmaklıklar,

yürüyorduk
ayaklarımız çıplak
gözyaşımızla
haram küfürler ediyorduk,
dilimizdeki söz
geçilmiyordu tutanaklara

hiç bi suça
tanıgımız yoktu
masumiyetimiz
dilini yutmuştu ,

koşuyorduk
ceplerimizden taşıyordu
biriktirdigimiz kelimeler
susuyorduk
bir gün
dinecek bu boran
biliyorduk...

'' ve gürledi gökyüzü
hediyemiz
özgür yagmur taneleri''
Gökhan Bülbül

10.7.3 GÜLTEKIN EMRE

10.7.3.1 ASK GELIP BENI BULDU

AŞK GELİP BENİ BULDU
Yüzünden bir harf düştü, kış bastırdı
Okuyamıyorum seni, uzaklar çok pahalı
Bilet bulamıyorum, kar çok seviyor ağaçları
Senin saçlarını, dudaklarından bir öpüş
Havalandı, korlaşıyor günlerin acısı
Yazım giderek okunaksızlaşıyor, yaşımı
En iyi sen bilirsin, bir gece alfabesiz

Yüzünden düşen bin parçayken, uzaklara
Araç bulamıyorum, çıkagelmiştim bomboş
Saçlarında kalıyor ellerim, bu bilet neresi
İçindir bilmiyorum, yuvasız, yurtsuz ellerim
Kar, ağaçlardan süzülüyor, çiçek tohumlarında
Bir açlık, bir sabırsızlık, boynunda gizlenen
Benlerin arasında ara beni, fotoğrafını kime
Vermiştim, kaybolan fotoğrafına sor beni
Gözlerine çarşılar sığmıyor, her yer don
Yüzünden düşen harfte gizle beni, gidemiyorum
Sensiz bir yerlere, kala kalıyorum cansıkıcı
Bu kentin ölügözü sokaklarında, evlerinde
Yüzünden bir harf düştü, aşk gelip beni buldu

10.7.3.2 BATIK GEMI

BATIK GEMİ
Batık bir gemi yüküyüm dalgıçları bekleyen
Bir dalgın dalganın elinde sürüm sürüm inleyen kim
Toprak çatlar çatışmalarda kahrından, dağlar sığınılmaz
Olur ayazına sığılmaz, buzuna ve yalnızlığına, artık kız
Kaçırmıyor delikanlılar al atlara binip naralarıyla
Kaçıyor akpak kızlar bir bir ellerden başka yataklara
Giden gelmiyor bu ne biçim iştir içli şarkılar dinlenmiyor
Pencere camları kirlenir kimse oturmuyor mu burda denir
Balkonlara su dökün de serinlesin biraz yandık kavrulduk
Her şey ateş pahası el yakıyor fiyatlar beyim
Kimse yok mu evladım aşağıda, oynasana biraz daha
Sular kesilmiş anne, hani yıkanacaktık hepimiz
Suya yazdım adını senin, denize kavuşacaksın ve orada
Batık bir gemi seni bekliyor içini açmış da sana
Bu filo buradan geçmeyecek ve bu kadınlar bu evleri
Boyamayacak, bu sokağın da ahlakı var ister inanın
İster inanmayın, bu sokağın da ahını alacaksınız
Vurguna dikkat edin vurgun yemiş adamlar çoğalıyor

10.7.3.3 GECE DÜSLERI

GECE DÜŞLERİ
gece düşleri alır götürür beni

sığınmacı akşamların hüznüne
-ne çok şey anlatılır ya da anlatılamaz
baskının direnmeye davetine
ölümlerin yeniden dirilmelerine
bir kent düşünün her evde bir yaralı
-ya ölüler ya ölemeyenler ya ölümü bekleyenler
düğünlere kan bulaşmış bir kez
-sevgiler tutsak tek kişilik hücrelerde
sular da çürür yetmişiki gün boyunca
gece düşleri alır götürür beni
dimdik yüreklerin yanında nöbete
şarkı, türkü, şiirle dolmaya
kilit vurulmuş denizlerin dilinde
balıkçıların ağında mavi köpük olmaya
yabancı akşamların karanlık gülleri
mektupların yanıtsız kaldığı günler
acı haberler bizleri bekler kuytularda
yapraklar sessizce hıçkırır ezgilerimizi
gözlerin, dost gözlerin sönmeyen sevgisi
gece düşleri alır götürür beni
elimde bir gül fidanı
kaşların namlu gibi çatıldığı sedirlere
dillerin bıçak açmaz suskunluğu
kararlılıklara, antlara, akşamalacalarına
ve sen gelirsin şafağın ilk rengiyle
penceremde kuş olmaya

10.7.3.4 GECE GEÇTIM ÖMRÜMÜN ÜSTÜNDEN

GECE GEÇTİM ÖMRÜMÜN ÜSTÜNDEN
Bir fotoğrafını bile görmediğim kentlerden, kasabalardan, köylerden
Geçtim, adını aklımda tutamadığım konaklama tesislerinde açık çaylar
İçtim, sorsanız haritada gösteremeyeceğim ırmaklardan döküldüm sana
Kötü çekilmiş resimler gibi günlerim, günlerim yanlış resimler gibi
"Güle güle, hayırlı yolculuklar!" beni benle başbaşa bırakan ıssızlığın
Molaya geç kalmış bir otobüs gibi soluk soluğayım sana gelirken
Hayatı yanlış sollayan bir otobüs elimden tuttu bu gece, haydi hayırlısı
Geçmişim göndere çekilecek yarın senin önünde, yarın ben yokum
Telgrafın telleri de "tedavül"den kalktı, kuşlarda kuşak çatışmaları
Yani içime su serp, yüzünde gül açsın, aşksız bir martıya dönmeyeyim

Yavrusunu yitirmiş bir kirpiye dönmesin sensiz günlerim, ortancamda
Ortak kaygılar, bendeki kamburu çıkmış bir azınlık ruhu, şimşeğin
Şaşırdığı yol, El Nino'nun okşadığı haritalardaki renk değişikliği bizi
De ilgilendiriyor, senin tarihin bana doğru ne zaman temel atacak
Çok eskiden de gelmiştim bu heryeri iyice yağmalanmış, ülkeye
Türkiye daha bir Türkiye miydi o zamanlar, sevdiğime yine burada
Şiirler yazmıştım da kimse karışmamıştı işime, ormanlar hep yanmış
Yakılmış, dostlar emekli olmuş, kışında bir karış yeri kalmamış bir
Kıyı şeridi gibiyim, akşam bekliyor beni ne yapacağım ben akşamla
Gece geçtim buralardan uykuna tutunup, düşlerine sarılıp, al işte beni

10.7.3.5 Gültekin EMRE

Gültekin EMRE

1951 yılında Konya'da doğdu. Akhisar Lisesi'ni bitirdi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu (1974). Çevirmenlik, Sol ve Onur Yayınları'nda düzeltmenlik yaptı, Milli Kütüphane'de çalıştı. 1980 yılından beri yurtdışında Berlin'de öğretmenlik, yayın yönetmenliği ile uğraşıyor.

Şiirleri Adam Sanat, Atika, Çağdaş Türk Dili, Gösteri, Milliyet Sanat Dergisi, Oluşum, Türkiye Yazıları, Varlık, Yeni Biçem gibi dergilerde yayımlandı. Yurtdışında Parantez ve Şiir-lik dergilerini yönetti.

YAPITLARI

Kurşunî Bir Siperde (1980)
Bizsiz Gibi (1983)
Gece Düşleri (1985)
Aşk ve Minyatürler (1989)
Düşkuyusu (1990)
Siyaha Elveda (1993)
TaşI Sula (1998)
Kanun Hükmünde Şiir (1999)

ÖDÜLLERİ

Orhan Murat Arıburnu Şiir Ödülü (1991)
Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü (1996)

10.7.3.6 ZAMANI DURDURUN

ZAMANI DURDURUN
Topal gün, acı şafak, kırgın güneş, eski deniz, korsan talih
Zamanı kim durduracak? Zamanı kim durduracak? Kim?
Kör hayat, kor umut, kar beyazı gece, gelinlik rüzgâr
Zamanı sen ben durduracağız, zamanı sen ben durduracak
Narla ovdum gölgeni, dünle ovdum düşlerini, sardunyayla
Bu aşk öldürecek beni, bu resim hep gülmeli, bu aşk hep sürmeli
Resmin cebimde yanardağ, lavlar sarıyor kalbimi, kalbimi
Herkes kendi dilinde şiir yazmalı, yazmalı kendi dilinde şiir
Çocuklar dağda yaşamamalı, çocuklar dağda yaşlanmamalı
Üzgün kapı, küs pencere, yamalı duvar, uzak balkon, boş bardak
Kuşlar her yere yuva yapmalı, kuşlar her yerde şakımalı, kuşlar
Aşklar konuşmalı, hayattan konuşmalı, ölümden konuşmalı
Yol veriyorum yaşamıma sen olmayınca yanımda, sen olmayınca
Kim durduracak zamanı? Zamanı kim durduracak? Zamanı kim?
Özlemle ovdum kokunu, kalem kutunu, inci taktığın boynunu
Tersi yok zamanın, zamanın tersi yok, tersi ayıp resimler
Bir sen kaldın elimde, bir sen, bir de gölgen, bir de incin
Berduş bulut dolaşıp durma başımda, avare yenilgi gir koluma
Masum katliam sokul yanıma, silik haydut hayat düş yakamdan
Kan nakli, korkak koku, puslu kahkaha, incinen ince dil
Eller yukarı ateşkes
Eller yukarı hayatım
Ben burdayım

10.7.4 GÜRKAN KESICI

10.7.4.1 SEKS ENLI TARIH

SEKS ENLİ TARİH
I
Komşusunu yemeyen
Kurtlardık Havva'nın elmasında.
Dokunmasak da suya
Sabundandı sevişmelerimiz.
Elması Adem'in boğazımızda
Büyürdü yutkundukca

Pırlanta gibi kızlardı,
Biz de iyi çocuklardık.
Bileklerimizde altın bilezik,
Ellerimizde sevdalarımızın kiri.
Yıkasak akıp gidecekti!
Ne de olsa erkektik,
Çükümüz kesildi kesileli.
Sırf bıyık altı gülebilmek için
Bıraktık bıyıklarımızı.
Sonra birileri geldi,
Anlattı hayatı.
II
Ne'sini anlatayım.
Sırtı postal yorgunu
Bir tarih bizimkisi.
Lisede derslere
Askerle girdik.
Onlar ne öğrendi bilmem.
Biz korkmayı öğrendik.
1998 Berlin

10.7.4.2 IZ

İZ
bize korkmayı öğrettiler ilkin
biz de öğrendik
kahperengi korkmayı
kahperengi
saklanmayı sonra
kıpkırmızı
korunmamız buyrulmuştu çünkü
tehlikeli bütün güzelliklerden
canımız yanmasın diye
canımız yanmasın diye
keşkelerle yaşamayı
göze aldık hep nedense
sonra beni öğrendik
hem tenimizdekini
hem de içimizdekini
ve hep korktuk

acı cekmekten, yanlış yapmaktan, kontrolden çıkmaktan
iyi vatandaşlar kontrolden çıkmaz, iyi insanlar da
onca işin arasına bir de bekçiliği sığdırdık
yarınlara erteledik hayatı hep gururla
bi sıkımlık canımız vardı halbuki
bi sıkımlık can
kendimizi kandırmanın yolu nereden geçer
roma'ya çıkan yollardan kaçı yolda vurulur
bizler hep işin kolayına kaçtık
kaçmak alışmaktı
kaçaktık
hüzünlü şarkıları alkolle biçip
kefenler yaptık
üzerine yitik bir kuşak bağladık
gözyaşlarımızı kilitleyemeksek de
gönlümüzü kilitlemeyi becerdik
burnumuzun ucundan ölüler geçti
bizim bacak aralarımızda kan
gülüşlerimizde fermuar
aldırmadan
yap boz hüzünler yapıştırdık
makyajlı yüzlerimize
kimsesiz bir kentin sığınmacılarıyız
aslımız çürüyor farkında değiliz
başkalarına hep fotokopilerimizi veriyoruz
büyültülmüş fotokopilerimizi
tekrar tekrar başa dönüyoruz.
2000 Berlin

10.7.4.3 SU SIRALAR

ŞU SIRALAR
Neler geliyor neler
Aklıma şu sıralar
Şu sıralar:
Beyinlerimizin yıkandığı
Milli sıralar.
Üzerlerine
Kopyalar, şiirler
Sevgili isimleri yazıp

Altlarına sakızlarımızı
Yapıştırdığımız sıralar.
Gözleri resmi tarih
ve coğrafyadan
Başka bir şey görmeyen sıralar.
Kapılara barikatlar kurduğumuz,
Atlayıp üzerlerinden
Kavgalara girdiğimiz sıralar.
Neler geliyor aklıma
neler şu sıralar.

10.7.5 GÜVEN TURAN

10.7.5.1 ADLI BIR HATA

ADLİ BİR HATA
Kaç kez vurulmuştu;
Yanılamazdı:
Öldürmektir Aşk.
Onun için elini
Tabancasına attığında
Bilmiyordu böyle biteceğini
Bu vukuatın:
Hâlâ yüreğini yokluyor
Duruşmasında.

10.7.5.2 GÜVEN TURAN.htm

GÜVEN TURAN

2 Aralık 1943 tarihinde Gerze (Sinop)'de doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğrenim gördü. İngilizce okutmanlık, metin yazarlığı, reklamcılık, yayın yönetmenliği yaptı.

YAPITLARI

Güneşler...Gölgeler... (1981)
Peş (1982)
Sevda Yorumları (1990)
Bir Albümde Dört Mevsim (1991)
İkaros'un Uçuşu (1993)

Toplu Şiirler (1995)
101 Bir Dize (1996)

ÖDÜLLERİ

1991 Yunus Nadi Yayımlanmamış Şiir Kitabı Ödülü

10.7.5.3 KARANLIK GEZINTI

KARANLIK GEZİNTİ
I
Bir köşesinden tutulmuş gibi yarı gecede
kopuk bir damar gibi vuruyor,
yalnızlığın, denizsizliğin, taş çağının yarası.
Savruk bir uykunun sarmaş dolaş yaşamasıdır,
eski, inik, bir davul gibi gürültülü.
Gidelim yeniden yaşamaya başlayınca:
Deniz yeniden yaşamaya başlayınca kıyılarda;
kıyıda bağlanınca sis düdüklerine, sis:
Yolculuk en doğal olandır.
Oysa denizlerdir en yakın kavgalara,
kaçılmadan karmaşık bir evrenin ardı sıra.
Atlardır: Cehennem, defneler ve kara
yavaş yavaş saklanır ardına.
Gelmediği izlerden acının çayırları
sürüp atar balıkları, yengeçleri, çakıl taşlarını,
bir tan yeri saklamış gibi günlerin yarışında.
II
Karanlık, ışığın olduğu yerlerde yaşar.
Yağmurlar yağar gibi geceyarıları.
Sazdan bir elin korkuluğu,
dolaştırır, akşamdan kalma bir maviyi göklerde.
Gidelim gel, gidelim. Gidelim,
düşüm korkumu bırakmıyor,
şimdi uzaklığı yakınlığına denk,
korsandır bütün düşlerin çocuğu.
Ses işitilmez kan akmadıkça yere,
yelin kestiği sessizlikten başka;
bir türkünün orta yerinden bölünmesi,

ayakların altında kırılan kumlara karşı,
nasıl konaklarım böyle durma,
kaç kış günü yola çıkıp yüzümüz uyanmadan.
Uçup konduğu günlerden kalma
sanki bir bilmediğim var.

10.8 H

10.8.1 Hakan Albayrak

10.8.1.1 Kerbela sevgilim

Kerbela sevgilim

hadi git bakalım
o eski şarkıda ki kız gibi
firavunların kollarına at kendini
ibrahim'in yarasını deş

hadi git bakalım
sancağın düştüğü yere git
şarap iç
gül ve oyna
Hakan Albayrak

10.8.1.2 Peygamberin düsmüs sancaktari

Peygamberin düşmüş sancaktarı

bütün kaleler düştü
bütün bayraklar indi
bütün cephelerinde yenildi kainatın
fakat insanlar
usulca yaklaşıp son nefesinden
kalan ize bakın:
A L L A H
ve elbette yenilmedik...
Hakan Albayrak

10.8.2 HALE KORAY

10.8.2.1 AGAÇ

AĞAÇ
Kim dikti bu fidanı böyle
yol ağzına
ortasına belgisiz sokakların
Diyelim gelişti yarın
Kökleri tutundu toprağa
Can yürüyecek yaprağa isteristemez
Ağacı kuracak, çiçeğe saracak
meyveye duracak
Düşecek meyvalar avlusuna
gelgeç sevdaların
Yazık olacak!

10.8.2.2 ASKIN IHANETI

AŞKIN İHANETİ
Meçhul bir kült müdür
aşkın ihaneti
intahara hazırlayan ümmetini
Her akşam gece sefaları solmadan
Her sabah daha güneş doğmadan
O çağıltı
o uğursuz ilahi
o hep körlerin söylediği koro
gizli bir tören midir, korkuyu kutsar
kara büyü
yıldızsız gece, isterik çığlık
kuşsuz ağaç
göksel arabalara koşulu güzellikleri
kökleyen kasırga habercisi
kof saltanatları süsleyen iğreti taç
çizer alnına ağarlığını prensinin
bir iz ki hep görünür, herkes bilir
kimse sormaz diyetini
Utançtan çocuklar doğar hareminde gizli saklı
gelirler dünyaya minik elleri zincirlere vurulu
göbeğini kesemez, bağrına basamaz

zindanlar beler beşiğini
Bir sürgündür çok ırak bir kente, dönüşü şüpheli
bittiği gün bile salıvermez mahkumunu
aşkın ihaneti
Hale KORAY

10.8.2.3 BIR SOKAK INSANININ ÖLÜMÜ.htm

BİR SOKAK İNSANININ ÖLÜMÜ

Kara saçlarını dökmüş yüzüne gece. Kımıldıyor.
Karanlıkları kımıldıyor kaldırımların. İnsan kümeleri
kımıldıyor.
Sessizliği konuşuyor gecelerin
'Maişetim tehlikede,
devran değişken
düzen kaypak
günübirlik sevgiler
İnsan ayağı değmemiş korkular çengelinde
haykıran bır dehşetle doluyor ruhum.
Ruhum ki içerlek bir sokak,
şimdilik kendi karanlığına sığınıyor
Sokak insanları korkulu şeyler düşündürüyor
daha önce düşünmeye yüreğimizin yetmediği
varolmakla olmamak arasındaki alacakaranlıkta
öfkesi güdükleştiğinden bağıramayan
Arthur gibileri
İsminyn Arthur olduğunu öğrendi başkalarından.
Hiç bir kanıtı yok isminin
hiç bir senette imza değil,
ne de bir sevda namesinde
Henüz doğmu? bir bebek gibi beceriksiz,
Arthur varolma oynunda
Göbeği henüz kesilmiş bir bebek, doğumda ölmüş bir anadan
Gündeminde ekmek var, Arthur' un çöp kutularından
Alesta bu gece Arthur
Bir şişe bürbonla takasa ' purple Heart'ını
Dindirecekse şayet kulaklarını kemiren çığlıklarını
Çekik gözlü Hanoili çocukların

'hepsi senin kafanda ' diyorlar
'çığlık mığlık hepsi kafanda'
Shelter'deki silah arkadaşları
İlerde ışıyor, karanlıkta
Dupond Circle'ın beyaz kadınları
Sular fışkırıyor mermer memelerinden
Çevresinde fıskiyeli havuzun sereserpe sefalet
keyifle güneşleniyor
"It's a fucking free country" diye söyleniyor biri
rüzgara çarparak sesini.
Yanındaki boğulurca öksürüyor,
gülüyor deliler gibi.
Senin benim boşluk dediğimiz yere bakarak
kahkahalarla sarsılıyor.
Giderek çırılçıplak soyunuyor korkularından
Arthur ve gibileri
Şiiri, bir çınar gölgesinde usulca öpüşmeyi,
ve daha kimbilir başka ne güzellikleri
çoktan çıkarıp gözlerinden
Bir başkası, başka kaldırımda paçavradan bir yumak
ölüme Arthur'dan bir kaç gün daha uzak,
krallığını sürüyor
bir kalp atışıyla duruşu arasındaki o şahane ülkenin
Arthur bir küheylan üstünde dolu dizgin
geceyle gündüzün farkını koşuyor.
Her solukta tükeniyor filozofluğu.
Yıldızların teker teker düşmesine itirazı yok gökten.
Üstüne basarak yıldızların,
müstesna bir güneşe yükseliyor.
Hale KORAY

10.8.2.4 DERYADA DERYALIKLAR

DERYADA DERYALIKLAR
Başlangıçlar yakıştırılır hep bahara
Süsen
Sümbül
Kardelenler
Leylaklar, kokusu şehvete uyaklı
Birazcık herkesin olan kiraz dalları

Kırların yenilmez askeri papatyalar
Kanatlarında bilenmiş umutlarla
Güneyleri arayan kırlangıçlar
genç yüreklerde merasimsiz uç veren
taze aşkların mevsimidir ilkbahar
Baharda başlar şöleni Demeter'in.
Pıtrak gibi selamlar erguvanlar
Hades'in isteksiz gelini Persofene'yi.
Sunaklar gider tanrılara.
Yamaçlar sevincinden ağlar
Oysaki hilafsız, sonbahar
bitişler, serzenişler mevsimi
yaprak dökümü
bağ bozumu
hüzzam makamı, mor bulutlar
ne bu sevda olaydı ne de bu ayrılıklar
Dünya orbitine duralı beri
hep böyledir mevsimlerin düzeni
Kışın kar,
baharın sevda,
güzün hüzün.
Mevsimlerim mi şaşırdı nedir,
bu yıl takvimini?
Hale KORAY

10.8.2.5 KONUSMA

KONUŞMA
'Sabra inan' dedi çopur ihtiyar
'Düzlüğe taşıyacak seni bır gün kanatlarında.
Herkesten gizlediğin bir gecede, yurdunun
gelincik tarlalarında
sırtüstü, akasya ağacından sapanınla,
yıldızları vuracaksın'
'sevenim de olacak mı?
O'nun sevdiği gibi, usul dudakları
döşümdeki bıçak izinde dolaşan,
kalbi, kalbim attıkça atan,
göğsü vatan,
benim gibi yurtsuza.'

Hale KORAY

10.8.2.6 YORGUN

YORGUN
Günleri canevimde kayıtlı
Tarihleri kalmaz aklımda
Tufandan bu yana nice savaş,
nice kıyım, nice salgın, nice kıtlık, infaz
nice
Acıyı takınmış yüzlerle
Nice gömü törenlerinde toplaştık
Mermeri aşınmış şadırvanlar gibi
yoruldu belleğim
Belleğim uçurtması çözük bir çocuk
Menzile varamayan yolcusu sonsuzluğun
Fakat yüreğim
onsekizinde henüz
Çeyizi dürülü utangaç kızı
Umudun
HaleKORAY

10.8.3 Halil Gülel

10.8.3.1 Annecigim

Anneciğim

Dünyanın en güzel çiçeklerinden
Sunarım bir demet gör anneciğim
Çalışıp yorulan o ellerinden
Öpmek istiyorum ver anneciğim

Gülünce gözlerin içinden güldün
Hasta oldum benden çok önce soldun
Sabaha kadar hep uyanık kaldın
Üşüyorum beni sar anneciğim

Ödenmez hizmetin ne versem sana
Canından can kattın canından bana
Besledin büyüttün mutlu yarına
Yürüsün sevgiyle der anneciğim

Diken batsa bana ıslanır gözün
Şifa verir baldan tatlıdır sözün
Değse dudağıma o güzel yüzün
Doldurur gönlümü nur anneciğim

Sen benim yazımsın ben ilkbaharın
Gönlünde açtığım izler çok derin
Senin kalbinde her çocuğa yerin
Bendeyse bir sana var anneciğim
Halil Gülel

10.8.3.2 Deniz Gözlüm

Deniz Gözlüm

Deniz gözlüm asla sende bir şeycik
Unutmadım desem yalan mı olur?
Âleme kapalı bir aşka açık
Kalpte benden başka kalan mı olur?

Üzmeyiz güzeli cihanda asla,
Sen sunduktan sonra zehiri tasla,
Içtim, yaşadım bin türlü hevesle
Zannetme yerini bulan mı olur?

Ne mutlu bir gündür bir gündür bana,
Aşk ile gelmiştir insan cihana,
Atarsan sevdamı yedi yabana
Senden başka bil ki, alan mı olur?

Erirsin yadına düşsem gecede,
Adımı ararsın her bilmecede,
Aynı mana mevcut işte hecede
Gül elde sevgiyle solan mı olur?

Bir aşkın peşinde geçmekte ömür,
Dayanmaz çileye dayanmaz demir,
Bir çıkar etmezse bu alemde kör
Senin gibi beni bilen mi olur?

Ressam Halil, hayran güzele hayran,
Aşk ile onurla yaşıyor insan,
Altınla elmasla dolsa da cihan
Ben gibi kapını çalan mı olur?
Halil Gülel

10.8.3.3 El Vurma Yarama

El Vurma Yarama

El vurma yarama yaram çok taze;
Kar yağmış başına kan ağlar gözüm...
Bin çeşit darbeyi indirdi öze
Düşmemiş eşine kan ağlar gözüm...

Akan sular bir gün durulur dedim,
Zaman gelir koşan yorulur dedim,
Bu sabrın hesabı sorulur dedim
Emekler boşuna kan ağlar gözüm...

Viran olur viran bahçeler bağlar,
Kesiyor yolları ak başlı dağlar,
Bir garip gönülden çok gizli ağlar
Gam düşmüş peşine kan ağlar gözüm...

Kapanmaz açılsa kalpte bir yara,
Gün kararıp kalmaz seheri ara,
Gonca gülü atmış yaban diyara
Kim girmiş düşüne kan ağlar gözüm...

Yaradan'a sığın ümidi kesme,
Gül yüzünü eğip suratı asma,
Sarı güle sakın takma bir tasma
Huzur ver yaşına kan ağlar gözüm...

Ressam Halil, sabır diler yürekten,
Mevlâ ister ise gelir ıraktan,
Zorlama kaderi - yitme meraktan
Gül taktım taşına kan ağlar gözüm...
Halil Gülel

10.8.3.4 Gönül Gönüle

Gönül Gönüle

Gelse de her yandan bin türlü çile;
Aşk ile bir eden dile hayranım.
Kor düştü gönüle gözdeki sele
Vuslata götüren yola hayranım.

Bir destanlık hayat destanlık güzel,
Uğruna yazılmış bin çeşit gazel,
Böyle takdir olmuş böyle çok ezel
Bülbülü ağlatan güle hayranım.

Dolunay inince gümüş sulara,
Sevgiyle kapanır kalpteki yara,
Her kışın sonunda varır bahara
Al yeşil çiçekli dala hayranım.

Ey periden güzel ey şahane kız,
Tanımadan özü çok edersin naz,
Seninle alacak ömrümüz bir haz
Dilinden saçtığın bala hayranım.

Yollar yaklaştıkça uzaksın bana,
Ressam Halil, seni ister yanına,
Birlikte gidelim Hakk divanına
Gönül gönüle el ele hayranım.
Halil Gülel

10.8.3.5 Kara Gün Kararip Kalmaz

Kara Gün Kararıp Kalmaz

Sarsa da gündüzü kara bulutlar;
Kara gün kararıp kalmaz her zaman...
Kesilmesin Hakk'tan sakın umutlar
Gam - kasavet kalbe dolmaz her zaman...

Bir uzun türküdür yaşarsan hayat;
Dikkat et, çok çalış hatayı düzelt,
Kıştan sonra bahar gelir nihayet
Benim gonca gülüm solmaz her zaman...

Candan bir arzudur gözlerin gülsün,
Gönlüne mutluluk sevinci dolsun,
Ne dilersen dile, hep senin olsun
Aşkla inananlar yılmaz her zaman...

Uzakta bir dost var, kapısı açık,
Seni düşünmekten gül benzi uçuk,
Alırsam vaktini, sen de bana "Çık!"
Sevenler zorluğu kılmaz her zaman...

Unutmak ne mümkün görmedik hâlâ,
Gül yüzüne bakıp durmadık hâlâ,
Bal veren halini sormadık hâlâ
Gönülden sevenler salmaz her zaman...

Periden güzelsin cansın, canansın,
Büyülü sesinle ne de yamansın,
Ressam Halil'e can veren fermansın
Senden başka kimse bilmez her zaman...
Halil Gülel

10.8.3.6 O Güzel Sen misin

O Güzel Sen misin ?

Seher yeli eserken; ruhuma haz gelir,
Gonca gonca açılan o güzel sen misin?
Ne kadar naz etsende aşığa az gelir
Yudum yudum içilen o güzel sen misin?

Kuçak açmış sahiller dalga dalga deniz,
Sarılarak hasretle öpülmekte gül yüz,
Al dudaklar gülümser süzülürken bir söz
Bal içinden seçilen o güzel sen misin?

Suya inmiş dolunay senin için suya,
Ne güzeldir o gece baksam doya doya,
Bir olduğumuz her an inan ki, bir rüyâ
Çiçek olup saçılan o güzel sen misin?

Bembeyaz şakaklarla gözdeki yaşından,
Kanat açtı periler bir aşkın başından,
Kafdağı'ndan öteye yol aldım peşinden
Boynu bükük göcülen o güzel sen misin?

Ressam Halil'e iştir cilveli nazların,
Bir efsunlu bakıştır denizden gözlerin,
Gönül içi nakıştır bal gibi sözlerin
Muhabbetle uçulan o güzel sen misin?
Halil Gülel

10.8.3.7 Sir misin Hâlâ

Sır mısın Hâlâ?

Işittim sesini saklarım gizli;
Benim tek sevdiğim der misin hâlâ?
Razıyım arkamdan gelsen de nazlı
Arzuyla gönlüne kor musun hâlâ?

Uzakta bir dost var hem de ırakta,
Mecal yok beklemez yâri durakta,
Mutlu olmaz kalsa gönlü kurakta
Aşk ile bekleyen sır mısın hâlâ?

Sevinmek hakkımız gülmek hayattır,
Sevgi varsa kalpte gerçek servettir,
Bir gülsen inan ki sıcak ülfettir
Gönüller şen eden nur musun hâlâ?

Denizler durulur gökler durulur,
Dünyanın hesabı senden sorulur,
Seninle bir yuva candan kurulur
Diyerek bir daha var mısın hâlâ?

Dolunay inerek göklerden yere,
Mehtapta ulaşır altın değere,
Seninle göç etsek uzak diyara
Başın bağlı yoksa hür müsün hâlâ?

Ressam Halil, merak eder yüzünü,
Dünyayı kapladı derin hüzünü,
Muhabbetle açsam mavi gözünü
Yaramı saracak yâr mısın hâlâ?
Halil Gülel

10.8.3.8 Yürekten Isterim

Yürekten İsterim

Gözlerinde gördüm yine baharı;
Bülbüller şakısın güle diyordun...
Bir başka gülmekte mor ile sarı
Muhabbet yeşille ala diyordun...

Kibrikler heyecan veriyor göze,
Bal mı kattın ne hoş geliyor söze,
Bin güneş yansımış sanki gül yüze
Bir öpücük derken hele diyordun...

Ne efsunkâr inmiş dolunay suya,
Seninle güzeldir görülen rüyâ,
Daldıkça hoşlandım güzel uykuya
Periler perisi gele diyordun...

Sevenler hasretle aşk ile yanar,
Gönülde bir mekân, yaylada pınar,
Bir baksan kem talih huzura döner
Düşmesin gözlerin sele diyordun...

Bir dileğim mevcut bir dilek sende,
Kavuşsam gül açar bil ki her yanda,
Ne arzu edersen iki cihanda
Yürekten isterim ola diyordun...

Hayalin gözünü nur gibi bürür,
Ressam Halil, sözü inceden görür,
Bir adım gelirsen koşarak yürür
Kıymetimi yârim bile diyordun...
Halil Gülel

10.8.3.9 Incinir Diye Korkarim

İncinir Diye Korkarım

Çok hassas sözlerim aşkın özüyle;
Bir güzel incinir diye korkarım...
Bakmaya kıyamam dünya gözüyle
Bir güzel incinir diye korkarım...

O ne derse desin sefadır bize,
Onun bir bakışı vefadır bize,
Bir damla gözyaşı cefadır bize
Bir güzel incinir diye korkarım...

Bir eksik bir kusur görmeyiz sende,
Seninle mutluyuz köhne cihanda,
Aman efendim gül açsın her yanda
Bir güzel incinir diye korkarım...

Sensiz geçer günüm hep yana yana,
Çıkmazsın aklımdan çilesin bana,
Aşk şiiri yazıp sunarım sana
Bir güzel incinir diye korkarım...

Ressam Halil, sever - gönül yaralı,
Peşinden koşturur dağlar maralı,
Vuslat ümidiyle derman soralı
Bir güzel incinir diye korkarım...
Halil Gülel

10.8.3.10 Iste O Benim

İşte O Benim

Ey şahane dilber ey peri kızı
Seni seven varsa, işte o benim...
Ömrümün solmayan seher yıldızı
Nuru seni sarsa, işte o benim...

Gözlerin gözümden aşka pencere,
Bilirim koymazsın düşkün bir yere,
Kipriğin açtıkça gönülde yara
Sönmeyen bir korsa, işte o benim...

Ne gönül eğlemek ne gezmek amaç,
Yürekten sevgimiz emsalsiz bir taç,
Bir ummandan üstün gül yüze muhtaç
Gonca güller derse, işte o benim...

Eller kavuşurken boynu bükülen,
Gönlünde sönmeyen ateş yakılan,
Aşk ile ağlayıp içten dökülen
Gözyaşları sırsa, işte o benim...

Zannetme kavuşmak olmaz bir rüyâ,
Ressam Halil, bil ki, sana hediye,
Hakk'ın eserleri güzeldir diye
Yoluna gül serse, işte o benim...
Halil Gülel

10.8.4 HALIL IBRAHIM ÖZCAN

10.8.4.1 SEHPA

SEHPA
kelimeler puslu yollarında hâlâ mürekkeplerini boşaltabiliyor
ipek gürültülü karanlıkta
kilitle kapı bozuyor dili
kaybolan nedenlerin çatık kaşlı geçmişinde
karıştırılarak kanatılan hokka hayatın kendisidir
tescilli hayal kuyularından çekilen
buğu
hatıralar kaybıdır
mecalsiz rüya
kendi mayınına basıp ıslanan gözlerde
ay düşer kaale alınmaz gece ürpertisine
vedayı hedef alan okun ucundan
ölü bulutların ikindisinedir
ıhlamur kokularına uyanan kış
dalgınlık işte sonunda
hepimizin rüzgâr alan bir yanı vardır
Halil İbrahim ÖZCAN

10.8.4.2 SASIRTMACA OYUNUNDAKI NÜ

ŞAŞIRTMACA OYUNUNDAKİ NÜ
şişi vurduğumda soluk fotoğrafın örtüsünden içeri
akıl sır ermez neden yeniden doğururum ki
her seferinde ben seni
metruk haritalarda aradığımda yerini
kaçıncı gözü olur bu yalnızlığımın
şilte üstünde topladığım çarşılarda akşam
ses vermez yırtılan zarının aralığından
hadi yarıştıralım kimin elinde toplarsa kuyruğunu
baştan sona giyinik keder ve ağırlığı kırmızının
endişesi çekilmiş mercan çürüğü buz üstünde gözlerim
gönlümün amanında yarama bir çocuk işerken
sirkat silahım olur yaşadığıma el ve karanlık
kar düşer kalır beyaz kalabalığından içeri

10.8.5 HALIM YAGCIOGLU

10.8.5.1 AGAÇ DIYOR KI

AĞAÇ DİYOR Kİ
Ben küçücük bir ağacım
Yurdumun bir bahçesinde,
Topraklar tüterken görün,
Dallarım çiçeklesin de.
Her şeyimle yararlıyım,
İnsanoğluna dünyada,
Çiçeğim, yaprağım, gölgem
İri dallı zerdalimle.
Kuşlar mutlu şarkısını
Hep dalımda söylerler,
Şen arılar vızır vızır,
Kokuma koşup gelirler.
Sakın, sakın dalımızı;
Çocuklar çekip kırmayın.
Çakınızla gövdemizde
Derin yaralar açmayın.
Halim YAĞCIOĞLU

10.8.5.2 ASK SIIRI

AŞK ŞİİRİ
Dün gece evinizin etrafında dolaştım
Saçların gene omuzlarına dökülmüş
Yüzün aydınlık beyaz
Hiç değişmemişsin şaştım
Sonra Kapuz'u dinledim
Balkayada parçalanan dalgaları
Sırtımı bir kiraza dayadım
Düşüncenle serinledim
Görsen yüzümü bile tanımazsın
O kadar uzaklarda kaldı ki
O kadar çöktü ki kalbim kederinle
Hatırlamazsın
Ne kadar isterdim
Sofranda yerim olsun
Tabağıma yemek koyasın

Bardağıma su
Halim diyesin canım benim canım
Ah kader kader kader
kader kör olsun

10.8.5.3 BIR GÜL

BİR GÜL
Odamın penceresi
bir bahçeye bakar
bahçe çırılçıplak
kurumuş ağaçlar
bir kız bilirim
hep ayni günde
ayni saatte
aydınlık iplere
çamaşır asar
Odamın penceresi
bir bahçeye bakar
bahçe bütün bahçeler gibi ıssız
tarumar olmuş çiçekler perişan
sadece bir gül var
kızın gözlerinde
şimşek şimşek açan
Halim YAĞCIOĞLU

10.8.5.4 Halim YAGCIOGLU

Halim YAĞCIOĞLU

1919 yılında İzmir'de doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'ni, Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. Çeşitli il ve ilçelerde Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yaptı. Ankara'da Kütüphaneler Genel Müdürlüğü'nde memur olarak çalıştı.

Başlangıçta hece ölçüsüyle yazdı, sonradan yeni şiirin olanaklarından yararlanarak toplumcu şiire yöneldi.

YAPITLARI

Samanyolu (1942)

Anzelha (1955)
Kasım Rüzgârı (1955)
Destan Türk (1973)
Altın Günlerin Eşiğinde (1976)

10.8.5.5 YOL BOYUNCA

YOL BOYUNCA
Koparabilir misin bana yıldızlardan
Avuçlayabilir misin karanlığı
Sen ki milyonlar içindesin
Neden kalbinin yalnızlığı
Bulabilir misin bana dost dost dost
Ki sevsin seni karşılık beklemeden
Buz üstünde yazılır mı çocuğum
Düşündün mü deniz dikiş tutmaz neden
Düşündün mü gecelerde ne var
Böyle insanı ürperten
Sanır mısın ruhsuz bu karanlıklar
Ölüm sükûnuyla yürüyen
Tutabilir misin geçen zamanı
Dönebilir misin on beşine
Şaşmadın mı hiç çocuğum
Baharın sessizce gelişine
Kim sürdü gözlerine maviyi
Ki denizleri hatırlatır
Hiç dönen var mı öteden
Sır.
Halim YAĞCIOĞLU

10.8.6 HALIM SEFIK GÜZELSON

10.8.6.1 BALIK AGZI

BALIK AĞZI
Bu bir kılıçbalığının öyküsü
Yazılmasa da olurdu
Ama bizi yeni sulara götürecek akıntı durdu
Uskumrunun arkasından gidiyorduk
Sürünün içinde ben de vardım

Sırtımda bir zıpkın yarası
Mutlu olmasına mutluydum
Nedense gitmiyordu kulağımdan
Bir türlü o "ağ var" sesleri
Denizkızı girmiş düşünceme
Ben iflah olmam
Dalyanları birbirine katmak orkinosların harcı
Dolanınca ağa çok geçmeden küserim
Bir çocuk bile çeker sandala beni
Bu kadar ağır olmasam
Beni böyle koşturan yaşama sevinci
Kanal boyunca bir o yana bir bu yana
Siz yok musunuz siz derya kuzuları
Kestim kılıcımla karanlığını dibin
Yakamoz içinde bıraktım suları
Ah ayaz gecelerde olur ne olursa
Sırtımda bir zıpkın yarası
Alın beni mor kuşaklı bir takaya götürün
İri gözlerimde keder
Kılıcımda hüzün
Satın beni satın beni
Rakı için
Halim Şefik GÜZELSON

10.8.6.2 Halim SEFIK GÜZELSON

Halim ŞEFİK GÜZELSON

1913 yılında İstanbul'da doğdu, 10 Haziran 1990 tarihinde İstanbul'da öldü. Gümrük ve Tekel Bakanlığı'ndaki memurluk görevinden emekli olunca, gezgin kitap satıcılığı yaptı.

Garip şiiri tadında güzel şiirler yazdı.

10.8.6.3 OTOPSI

OTOPSİ
- Orhan Veli'ye ağıt -
Morgda açılınca kafatası

Doktor beyler beyin gördüler
İndirince tenkafesine neşteri
Doktor beyler yürek gördüler
Yürekte ne gördüler dersiniz
Yürekte memleket gördüler
Dünya gördüler
Bir de dost gördüler
Ama bu işte doktor beyler
Doğrusu geç kaldılar
Çok geç kaldılar

10.8.6.4 SOMUT

SOMUT
Şiir bir emekçidir
Hep güzel şeyler üretir
Bir yerde rastlarsan ona
Gir koluna bize getir

10.8.6.5 ÖZYASAM

ÖZYAŞAM
Onun adı Halim Şefik
Yapısı has mavi çelik
1913'te doğdu
İstanbul'ludur üstelik
Doğru dürüst okumadı
Girmedik iş de komadı
On iki yıl gümrüklerde
Kamyon plakası yazdı
Hangi birini sayalım
Camda kundurada çalıştı
İşi sevdi ve alıştı
Ekmeğini herkes ile
Güle oynaya bölüştü
Bir suçu var, ama yaptı
Ergeç cezasını çekecek
Koca tanrı durur iken
İnsan oğluna taptı
Azıcık duralım burada

Anacı Naciye Hanım
Her anışta o dilberi
Yüreciği paramparça
Babası Ali Şefik
Ozan, Devrimci, Jön Türk
Ömrü geçmiş bu yiğidin
Sürgünlerde zindanlarda
Belki çirkin, belki güzel
Belki kötü, belki iyi
Bir okuyun otopsiyi.

10.8.7 HALIT FAHRI OZANSOY

10.8.7.1 BALKONDA SAATLER

BALKONDA SAATLER
III.
Arka mahallelerde kızgın bir yaz öğlesi!
Tabak tıkırtıları duyuluyor evlerden...
Uzakta bir satıcı, yahut çocuk sesi...
Susuzluktan bunalmış uçamazken serçeler,
Tozlu sokaklar gibi tutuşup alevlerden
Bodur ağaçlar ile bomboş kalmış bahçeler!
İşte karşıkini de güneş çerçeveledi:
Demin duvar dibinde uyuklayan bir kedi
Sıyrılıyor yavaşça mutfağın loşluğuna...
Bayıltıyor hararet otu, taşı, böceği;
Fazla güneş içmiş de ortada ayçiçeği
Ayaküstü uğramış ışık sarhoşluğuna!
XII.
Ay bir lotüs, kocaman...düşmüş bir berraklığa...
Gök parlıyor durgun bir göl gibi saf ve şeffaf.
Işık dalgalarıyla yıkanıyor her taraf.
Ay, balkonda başını dayadı parmaklığa
Uyuyor...Uzakta bir saat çaldı: Bir...iki!...
Billûr bir hıçkırıktır bu sesin içindeki.
Ay, ışıkla süsleyip örümcek ağını
Minyatür bir cibinlik astı dışardaki cama.
Ses yok...yalnız yukarda, damda bir miyavlama!
Ay, odaya düşürdü solgun bir yaprağını:
Lambasız bir masanın üzerinde şimdi süs

Bir vazonun içinden parıldayan bu lotüs.

10.8.7.2 DEDIKODU

DEDİKODU
Zaman bir böcek gibi sinsi, kenarda
Koltukların didikler durur kadifesini,
Hain bir kedi gözü parıldar lambalarda.
Şom ağızlar buz gibi üflerken nefesini,
Bir beddua halinde uzatarak sesini
Saat hırıltılarla can çekişir duvarda.
Halit Fahri OZANSOY

10.8.7.3 DENIZDE AY

DENİZDE AY
İndi solgun ve ılık
Ay ışığı denize
Bal rengi bir tatlılık
Çöktü gözlerinize.
Baktınız uzun uzun
Bu sulara baktınız,
Sulara ruhunuzun
Tadını bıraktınız!
Bu tatla aydınlanan enginlere aktınız!
Halit Fahri OZANSOY

10.8.7.4 Halit Fahri OZANSOY.htm

Halit Fahri OZANSOY

1891 yılında İstanbul'da doğdu, 23 Şubat 1971 tarihinde İstanbul'da öldü. Mekteb-i Sultanî (Galatasaray Lisesi)'yi bitirdi. Sınavla edebiyat öğretmeni oldu. İki yıl kadar Muğla ve Konya'da çalıştıktan sonra emekli oluncaya kadar İstanbul'da edebiyat öğretmenliği yaptı.

Önce aruz ölçüsüyle duygusal şiirler yazdı; sonra Milli Edebiyat akımına katıldı ve hece ölçüsü ile şiirler yazdı. Beş Hececiler arasında yer alır. Nedim adlı dergiyi çıkardı; ayrıca 1926-1943 yılları arasında Serveti Fünun-Uyanış dergisinin yazı işleri müdürlüğünü yaptı.

YAPITLARI

Ru'ya (1912)
Cenk Duyguları (1917)
Efsaneler (1919)
Bulutlara Yakın (1920)
Zakkum (1920)
Gülistanlar ve Harabeler (1922)
Paravan (1929)
Balkonda Saatler (1931)
Sulara Dalan Gözler (1936)
Hep Onun İçin (1962)
Sonsuz Gecelerin Ötesinde (1964)

10.8.7.5 KEDIM

KEDİM
Kedim henüz bir yaşında;
Uyur hep soba başında.
Hem cesurdur, hem de kurnaz.
Bir tıkırtı duyar duymaz.
Uyanır, aslan kesilir;
Gözleri volkan kesilir.
O geldiği günden beri
Bizim evin fareleri
Damdan, tavandan indiler,
Birer deliğe sindiler.
Koşup yakalıyor hemen
Yuvasından, deliğinden
Çıkanları diri diri.
Artık bunlardan hiç biri
Dolaplarıma girmiyor,

Kitapları kemirmiyor.
Halit Fahri OZANSOY

10.8.8 HAMDI ÖZYURT

10.8.8.1 DAGÇIÇEGI SAGANAGI

DAĞÇİÇEĞİ SAĞANAĞI
kızım benim
en güzel şiirim
kırık kapımdan içeri
  dağçiçeği sağanağı
hoşgeldin
kalbim artık
  ağzın kadar narin
ve ince dudaklarından
babamı vuranı bile affettim
n'olur taşa değmesin
  ayağı oğlakların
martılar ah martılar
kırılmadan kanatları
  çıkabilse fırtınadan
tarihten eski bir müjdedir
bu caniçi felsefe
bu kısmet bu bereket
bu şaşkın matematik
neye dokunsam beş parmak yeşil
bir artı bir üç ettik
kızım benim
en güzel şiirim
kırık kapımdan içeri
  dağçiçeği sağanağı
hoşgeldin

10.8.8.2 DEGISEN

DEĞİŞEN
sen bana daha az acır
  beni daha çok severdin eskiden
yıldız düşerdi
  öpüştüğümüz taraçaya

yavru ağzı bir sızı
bırakırdı dişlerin
adını bilmediğim
bir çiçeğe benzerdin
hani sularda açan
uğruna ölünesi
akşam akşam ay tozuna
bulanırdı ellerin
çarpıntı kuşlarıydı
göğsünde biryerlerin
bulutlar ertelese yağmurlarını
safi karanfil kokardı geceler
bir gözün sevinçten ağlardı
bir gözün üzünçten
hüznünde kol kola
mandolinli öğrenciler
şimdi en sevdiğim tablo
duvara dönük
meğer yanarken yürürmüş orman
meğer unutkan bir kıvılcım kalırmış
talan hızıyla geçen günlerden
sen bana daha az acır
beni daha çok severdin eskiden

10.8.8.3 GÖZLERIN BIR ÇIFT TURNA

GÖZLERİN BİR ÇİFT TURNA
karanlık bir nehir akar gider kederli
kulaklarımda yetim çakal sesleri kalır
yıldızlar bile iğreti gökyüzünde
tenimde eriyip dökülen ayın izi kalır
bir düşü örseler gibi uyanıyorum
seni buluyorum çöllerin ceylan kızı
bütün kollarımla kucaklasam diyorum...
öyle kanıyorum ki kasığımdan
fırat hiç kalır
akıttığım kana acımıyorum asla
ama sen sürmelenip gidiyorsun ya
bende kara ayıp, bende ağır utanç
bende suç kalır

yanıtı kekeme bir sorudur gözlerin
kesik bir başı okşar gibi bakar gözlerin
gözlerin bir çift turna gölden su içer
iki bahar gider seninle, kerbela kalır

10.8.8.4 Hamdi ÖZYURT

Hamdi ÖZYURT

1964 yılında Muş'ta doğdu. İ.Ü.E.F. Felsefe Bölümü'nden ayrıldı ve İsveç'e yerleşti. Çizgi roman, animasyon ve deney film eğitimi gördü. İsveç Yazarlar Sendikası ve Türkiye Edebiyatçılar Derneği üyesi olan Hamdi Özyurt'un, şiir, biyografi, öykü, roman, çocuk kitabı ve karikatür albümü türlerinde yayınlanmış dokuz kitabı var.

YAPITLARI

Saçlarını Sancıma Sür (2001)

ÖDÜLLERİ

1999, Alleben Dergisi'nin düzenlediği şiir yarışmasında mansiyon.
2000, Samim Kocagöz anısına düzenlenen öykü yarışmasında birincilik.
2001, Beşparmak Dergisi'nin düzenlediği şiir yarışmasında birincilik.
2001, Sağlık Emekçileri Sendikası'nın düzenlediği şiir yarışmasında özendirme ödülü.
2002, Almanya'da Türkçe olarak yalınlanan, aylık DEM gazetesinin düzenlemiş olduğu şiir yarışmasında birincilik.

10.8.8.5 KOKUSU DÜS KIRIGI

KOKUSU DÜŞ KIRIĞI
karpuz hep aynı çatlar
tütün hep aynı çürür
ovanın büyüklüğü değişmez
güneş o güneş
nehir o eskisi
elin babası ölsün ölmesin
   farketmez
kokusu babamın
   kokusu nasıl desem

vagon kiri
bilenmiş yoksulluk
hasta posta güvercinleri
kokusu beslenmese
   ölecek çocuk
babamın sıcaklığı
   gölgede okul masrafı
kendisi yiğit ama
   yüreği pusuda ceylan
-çeyrek maaşa çektirdi
   bir tek fotokopiyi
o deyyus fotoğrafçı
   elime geçse...-
kokusu babamın
   kokusu nasıl desem
masal göğü
düş kırığı
hiç bitmeyen inşaat
taksiti tükenmeden kırılan pikap
kokusu şimdi şu an
   şurasında burnumun
kokusu kar kıyamet
   kıyısında ağustosun
dünya yoksulluğu dünyada kalır
o tren gitti
   dönmez demeyin
hep elin babası yatmaz yerin altında
diner sızısı rayların
   demeyin
elin babası başka türlü ölür
   bu kesin

10.8.8.6 SAÇLARINI SANCIMA SÜR

SAÇLARINI SANCIMA SÜR
yine güze, kahrolası yine güz
yapraklar yapraktan çok
   sallanan ellere benziyor
merhabasız elvedasız sallanan ellere
yaz gibi uzadıkça bacakları düşlerin

kekeme bir mum fitilinden sarsılıyor
geri gelmez biliyorum, geçti gitti
anılar ırgatı bir hüzün kaldı geride
yıllar göldü ben fildim, içtim bitti
doğrultusu gammazlanmış
bir çocuk eşkıyayım
eti sedef egzeması, saçları lastik kokusu
ve sen, karşı kaldırımda kanayan bir gül
bulut üstünde yarısı, yarısı ölüm korkusu
bir eski zaman ölüsü resimlerden nasıl bakar?
kurutulmuş çiçeklerde bebek unutkanlığı
ne zaman ulaşır özlediği yıldıza
gözlerinden hiç durmadan
yükselen o merdiven?
kelebek düşü sinmiş giysilerime yazdan
kirden kokarsa koksun, yıkama
albümleri kaçır benden, şarkı falan söyleme
baygınlık tadında yanan ışığı söndür
gece sırlarını pul pul döküyor sokaklara
üşüyorum sarıl bana, saçlarını sancıma sür

10.8.8.7 UFAK TEFEK SEYLER

UFAK TEFEK ŞEYLER
adının yeşil olması içindeki küfünden
her sokağı çıkmaz sokak
her durağı son durak
kâbuslardan inilen bir tatil kasabası
denizleri çekilmiş, kumları hâlâ ıslak
babasız evin külfeti çürük omuzlarında
sıcak bir yatağı düşlemesi bile yasak
boyacı bir çocuk üşüyor vicdanlarda
ayakkabılara bakmaktan gözbebekleri akacak
taşrada bir istasyon, kuytular aşk buğusu
böyle giderse rayları tez aşınacak
bir damak çikolataya tav
mahallenin orospusu
kaç kişi dilini emdi, çok çabuk unutacak
burnumda gül bacısı kirli kâğıt kokusu
dost kazığı oynamaktan çuha yırtık

masa çatlak
kahveci çay suyuyla tarıyor saçlarını
ömrü yaş duvarını aştı aşacak
aklımda şifre gibi çözdüğüm komşu kızı
serseriler de olmasa kalçalarını unutacak
yanağı gamzeliydi tertemiz ışıl ışıl
terleyen kimin eliydi şimdi anımsadım bak

10.8.8.8 ÇIPLAK KAL

ÇIPLAK KAL
nicedir dokunuşlar çakmaktaşı bu iklimde
gülüşler günahtan gerdanlık
sevişmeler göz yordamı
çıplak kal
bir çift güvercin olsun memelerin
gagasında göç külfeti, aşk kırıntısı
beni işgal etsin, çıplak kal
şimdi susam kavrulu bizim orda
mavi yarpuz şimdi
buğday kırılır bizim orda
akşam alacası şimdi
narin ceylana buz rengi bir dağgölü
benim içim kor kor
kızıl kor
küfürbaz kalkıyorum
ayıp sinmiş her masadan
türünü bilmediğim bir kuş oluyorum
kanatlarım gök yorgunu, tünek arıyorum
deprem korkuyorum
çağlayan düşüyorum
ip kopuyorum...
çıplak kal
pul kadar örtük yeri kalmasın
zarf beyaz etinin
çıplak kal
tenin namusudur kainatın
endamın kavaklarla aynı türküye dursun
tabanca gibi tehditkar memelerin

beni vursun
diriltsin vursun, diriltsin vursun

10.8.9 HASAN BASRI ÜNLÜ

10.8.9.1 1

1. BAZALİKA
Yanlış... kadın vardır belki doğru kadın da; bazen
hem yanlış hem doğruydu kadın sancılı soruydu:
ben neresinden okusaydım bu soruyu, soru beni
neremden; yanlıştım yanılmıştım ah "doğrusu
olmayan yanlışlar"(*) mıydı yoksa, saplanıp
kaldığım?
Diken... değil bu defa ben dikene saplandım;
kaynaşırken ağrılarım bir dikenin sızısıyla,
öğrendim dikenlerin de sessizce ağladığını;
"Her yanı dikenli güller getirdim" (**) serdim
yatağıma, sarıp sarmaladığım uykularımı uykular
boyunca kana kana bir gül için kanadım; iflah
olmam heyhat ben iflah olmam artık; arıyorum
şimdi, yanlış güle rengini vermiş hangi dikenin
iy' olmuş ki kederi?
Gül... aşkındayım dikenin telaşında.
(...)
Yanlış kadınlarda doğru aşklar aradım. Sancım
Aradığım etimdeydi; kuru bir dikenin imlediği
Gül'dü derdim. İçin için bir gül için ağladım
(*) Hüseyin Alemdar : "Tabut İnceliği" şiirinden
(**) Nurullah Ataç : "Melal Perisi" şiirinden

10.8.9.2 BIR'LI SIIR

BİR'Lİ ŞİİR
Vaktiyle çoktum azala azala bir kaldım
Trajik muamma: Bütün anlamları bilemem
Sonunda çözüldü çözülecek yaşlı tılsım
Kalan ömrüm görmeye yetecek mi bilemem
Bir; intiharı sevmez ama anlamlandırır
Ya intihar? Susku mu yoksa çığlık mıdır
(...)

Dedim ya çoktum ama bazılarını öldürdüm
Öldürüldüm sonra kandım ve kandırıldım
Çoktum düşürdüm kırdım düştüm kırıldım
Aklımdaydı adları unuttum ve unutuldum
Hafıza zayıf zaman uzun ah yazı ah yazı
Tut şiirimden biraz buralarda yalnızım
Bir'im ben iki üç olmam artık. Hiçbir
denizde liman değilim. Hiçbir limanda
gemi. Ne gemide yelkenim ne yelkende
rüzgar... Fırtınaya martı hiç değilim
O halde nedir bunca savruntunun sırrı
Gövdemde taşıdığım koca mercan yarası
Kalbimdeki sızıntı bilmem nereden gelir
Dedim ya çoktum biraz erozyona uğradım
Kapı dağdır yol duvar. Ne katar geçer
ne kervan var. Utanırım çoraklığımdan
Soğuk bir nefes gibi bedenimi yalayan
acıdır zaman. Aşktan derler ah aşktan
Yalandır! Gül desem yanar dudaklarım
Bir: Trajik vakadır. Öz üslüpta saklıdır
Boğulmayı boğulmak yapan çırpınmak mıdır?

10.8.9.3 DÖRDÜNCÜ YONTU

DÖRDÜNCÜ YONTU
Eylül şaşkını kasımpatım erken öleceksin
Vakitsiz gülümsedin bilemedin gündönümünü
Bilebilsen sen de kısa hükmünü sürerdin
Şimdiki zaman içinde aşk hükümsüzdür...
Kendini yazamayan hattatlara benziyor günler
Ellerim söz geçiremeyeceğim kadar çıldırmışlar
Dülgerim ustam bitsin artık burada çıraklığım
Yontularla kurduğumuz uçurumlar ne kadar mahur
Bırak, bırak birinden de ben kendimi savurayım

10.8.9.4 DIKILITAS I

DİKİLİTAŞ I
doğduğumyer
esaplanıpka

ldımhayatım
boyuncayerd
engöğegeçmi
ştengeleceğ
eölümdenyaş
amauzananbi
rtehditoldu
fallusbeden
imbinyaşınd
ayımamahiçk
imseylekarı
ştırmadımy
aşlıkanımıb
enbubedenet
ekbiranlamk
azıyıpbaşım
diktaşıdımk
imsebakmıyo
rartıkbanab
enaslındahi
çuzanmadımb
uncazamanam
asessizlikt
enyorgundüş
tüilgiyemuh
taçbedenimi
yidinleyinb
enisizlerle
ilkvesonkez
konuşacağım
zamanınmek
ânatehdidin
iartıkkendi
mekıyacağım
YIKILACAĞIM

10.8.9.5 DIKILITAS (17)

DİKİLİTAŞ (17)
yıllarsonra

ilkdefainsa
niçineçıktı
myıllardırd
okunmadığım
yüzlerebakt
ımdahayaşlı
dahayorguny
üzlerivardı
ayrıkotları
fesleğenler
diknesizgül
lergülsüzdi
kenlervardı
kasımpatıla
raçelyalarv
eaçılamayan
larvardıütı
rlarvekatır
tırnaklarım
ezarlıkzamb
aklarıdevet
abanlarıveb
irkaçmasumm
enekşevardı
ısırganotla
rıısırıyord
ubakışları
ıyıllarsonr
aydızamanın
külüvardıya
praklarında
sarmaşıklar
gibisarılma
kistiyorduk
örbakışları
amaburuktum
SARILAMADIM

10.8.9.6 EYLÜL KADINLARIM

EYLÜL KADINLARIM
Suskun bir Eylül'ün dizelerine kapanmıştım
Sessizce ağlamıştım ağrılarımı tırnaklayıp
Bahtımdan bütün zamanların tozunu kazıyıp
Yıkamışlık, arınmışlık, arındığımı sanmıştım
Kurtuldum derken yolumu tutan hanginizsiniz
Artık ne kadarınızla benimsiniz. Değilsiniz
Gel yarışalım diyorsunuz hoyratça. Hangimiz
Önce unutacağız yorgun bir Eylül'e yaslanıp
Hafızamıza saldırıyorum bu yüzden. Size kızıp
Eski ne varsa kazıyıp atıyorum bir kez daha
Ama hanginiz hala kıpırtılar gömüyor tenime
Bu yangınları düşlerime süren hanginizsiniz
Durduk yere göller buharlaşıyor gözlerimden
İçimde nehir yatağını bozuyor Eylül Eylül
Duvarlarım yıkılıyor yılların yoksunluğuyla
Kayıp aşklarım. Eski kadınlarım. Eyvahlarım
Eskilerinizi bana rehin bırakıp gitmiştiniz
Unutmaya attığım adımlarda sırtıma saplanan
Eylül kokulu ölümlerin sahibi hanginizsiniz

10.8.9.7 GÜN ISIGI PESINDE

GÜN IŞIĞI PEŞİNDE
İhanet ve hasret kardeştirler
İzlerini sürdüm de geldim sana
Bakma yanmışlığıma izlerin düşürdüğü
Cehennemlerdendir sen durma renk ver
Sağalt birer birer sızlat yaralarımı
Boş ver eprimişliğine derimin
Sen tez tut elini ey günışığım
Bağbozumunu bekleyen pusular var daha

10.8.9.8 HENÜZ YÜZLESEMEDIGIM SEVGILIM VIII

HENÜZ YÜZLEŞEMEDİĞİM SEVGİLİM VIII
Bir köstekliyim akrebi aşkla kundaklanmış
Döner döner dönerim gecikmenin girdabında
Yüzümün yenildiği ağrıların ağında dönerim

Bir köstekliyim zamandan habersiz dönerim
Uykusuzluğun koynunda teninin yokluğunda
Yolunu şaşırmış yolların kaybolmuşluğunda
Kül kokulu kalıntılarında kent kapılarının
Eskil aşklar kıskacında dönerim ha dönerim
Sen bilmezsin bunu ben denizin başladığı
Sesinin teninin ve gözlerinin dalgınlığını
Sen bilmezsin bunu ben ellerinin sarıldığı
Huzursuz geçmişinin sandığında sakladığı
Sen bilmezsin bunu ama aşkının uğurladığı
Bütün ölümlerden ben hep seninle dönerim

10.8.9.9 III

III. KARYATİD

1. AŞK :Kendine
aşıktı
ben
onun
aşkına
2. Ceylan :sudaki
suretine
aşıktı
avcıya
yakalandı
3. Vurgun :yemiş
balıktım
bir aşkın
dağına
tırmanıyordum
4. Bugün :olmaz
bugün
aşık
olma
bana
5. Güzel :ne de çirkin
farkındasın
güzel
-liği
-nin

6. Kadın :kadın gibisin
adam
adam gibisin
aşk aşk gibi
değilsin
7. İz :bırakıp
gittin
sevgilim
kadehimde kaldı
dudağın
8. Ten :-inin gülü
rayihası
dilimin
ucunda
kaldı
9. Gül :-dü aşkım
sarıldım
öptüm yaprak
yaprak döküldü
dudaklarım

10.8.9.10 IX

IX. KARYATİD
1. BİR :-in
parçalanması
benzemez
başka
parçalanmaya
2. Kalabalık :-ta yamadır
utanır
saklar
kendisini
yalnız
3. Yalnız :-ın acelesi
nedir ki
ağır ağır
kazar
kuyusunu
4. Öteki :bendim

siz beriki
hiçlik
çizgisi
aramızdaki

5. Kara :göründü diye
bağırıyorken
gözcüler
ben
boğuluyordum

6. Müjde :-mi
isterim
dese
birisi
uyanıyorum

7. Kim :demiş yalnız
yalnızdır diye
ordular gezer
içinde elleri
kanlı

8. Anı :-larım paslı
bıçaklarım
bazen
onları
parlatırım

9. Tuz :mu yoksa
bandığım
yaralarım mı
daha fazla
ağlardı

10.8.9.11 OYUN

OYUN
Oyun oynardık ölümle
Şal desenli rüzgârla bağlasan da gözlerimi
Ölmeden yapılan bir yağmadır bu bilesin
... oyun körebe
Gidişlerinden eksik olmaz geç kalmışlık
Soysuz sürgün neyin olur senin ayrılık
... ölüm körebe

Sanma ki hep misafirdir gözlerindeki karanlık
Ölüm seni de öper bir gün dudaklarından ayrılık
Biz kaçardık hiç durmadan hep kör kütük...

10.8.9.12 TOZDAN ÖNCE

TOZDAN ÖNCE
Adın gitmek olalı yol kokuyorsun kadın
Ben çıplağım şimdi sen de soyunacaksın
Vakti geldi sevişeceğiz ulu orta
Son defa dokunacağım gizli güzelliğine
Korkularımla sarılacağım sana son defa
Sakınmadan abanacağız şahdamarlarımıza
İkimiz de fena kanayacağız birer damla
Sonra alacağım yangın ellerimi koynundan
Toza fırlatacağım yüzümü yolların tozuna
Ne ben olacağım ne sen ne sırların sonra

10.8.9.13 IKINCI YONTU

İKİNCİ YONTU
Kaynağı başka gözyaşları ıslatmaz yanaklarını
Yorgun sancılarını dindirmez yabancı uykular
Ve çalıntı intiharlar unutma öldürmez insanı
Şimdiki zaman içinde aşk nihilisttir...
Nalsız atlarımı sürmem artık o yaylalarda
Kalıcıyım kendime konukluğum biter burada
Gecenin suçu yok sırrı sığınak sayan bendim
Bütün çocukları çağırın kabulümdür yenildim
Ömrüm heyhat sen falları düşten bir acı kahve
Hanen fassal cezven kırık telven şiirdendir

10.8.10 HASAN ERCAN ABASLI

10.8.10.1 SAHTENIN ÖLÜMÜ

SAHTENİN ÖLÜMÜ
Ve gülerken yapışıverecek o sahte gülüşün suratına,
Hoyratça kopup
sonra düşüp kırılacak
buz kalpler gibi
Yapayalnız kalacaksın, çırılçıplak.

Konuşmak isteyince dökülecek porselen dişlerin,
Eriyen gözlerini tutacak ellerin kalmayacak,
Bir rüzgâr uçuracak peruğunu, sen yine damdazlak.
Başlangıcına döneceksin,
bir avuç kül olacak madden
Bekle,
Ölüm seni gülerken yakalayacak

Hasan Ercan ABASLI

10.8.10.2 SONSUZ HUZUR

SONSUZ HUZUR
Sana mutluluk vaadetmiyorum ki ben
Bir ömür savaşmalısın benimle.
Bir lokma da olsa,
ortağı olmalısın aşımın
Teselli vermelisin, en zayıf anımda.
Sevgi tutmalı bizi ayakta
o sevgi için yaşamalıyız.
Dik olmalı başın, yalnız omuzlarımda ağlamalısın.
“Yalnız beni sev” demiyorum, yalnız benim olmalısın!
Seni,
Seni sen yapan kişiliğin sevdirdi bana
Hayalimden gitmeyen yüzünde değilim.
Sana dokunmak değil, seni hissetmek istiyorum,
Seninle ağlamak, seninle gülmek derdim.
Sana mutluluk vaadetmiyorum ki ben,
İkimiz için
sonsuz bir huzur istiyorum.
Hasan Ercan ABASLI

10.8.11 HASAN HÜSEYIN KORKMAZGIL

10.8.11.1 ACILARA TUTUNMAK

ACILARA TUTUNMAK

acı çekmek özgürlükse
özgürdük ikimiz de
o yuvasız çalıkuşu
bense kafeste kanarya
o dolaşmış daldan dala
savurmuş yüreğini
ben bölmüşüm yüreğimi
başkaldıran dizelere
kavuşmak özgürlükse
özgürdük ikimizde
elleri çığlık çığlık
yanyana iki dünya
ikimiz iki dağdan
iki hırçın su gibi
akıp gelmiştik
buluşmuştuk bir kavşakta
unutmuştuk ayrılığı
yok saymıştık özlemeyi
şarkımıza dalmıştık
mutluluk mavi çocuk
oynardı bahçemizde
aramakmış oysa sevmek
özlemekmiş oysa sevmek
bulup bulup yitirmekmiş
düşsel bir oyuncağı
yalanmış hepsi yalan
sevmek diye birşey vardı
sevmek diye birşey yokmuş
acılardan artakalan
işte bu bakışlarmış
kuğu diye gözlerimde
gün batımı bulutlarmış
yalanmış hepsi yalan
savrulup gitmek varmış
ayrı yörüngelerde
acı çektim günlerce

acı çektim susarak
şu kısacık konuklukta
deprem kargaşasında
yaşadım birkaç bin yıl
acılara tutunarak
acı çekmek özgürlükse
özgürdük ikimizde

10.8.11.2 ACIYI BAL EYLEDIK

ACIYI BAL EYLEDİK

«pir sultan ölür dirilir»

bak şu bebelerin güzelliğine
kaşı destan
gözü destan
elleri kan içinde

kör olasın demiyorum
kör olma da
gör beni

damda birlikte yatmışız
öküzü hoşça tutmuşuz
koyun değil şu dağlarda
san kendimizi gütmüşüz
hor baktık mı karıncaya
kırdık mı kanadını serçenin
vurduk mu karacanın yavrulusunu
ya nasıl kıyarız insana

sen olmasan öldürmek ne
çürümek ne zindanlarda
özlem ne ayrılık ne
yokluk ne yoksulluk ne
ilenmek ne dilenmek ne
işsiz güçsüz dolanmak ne
gün gün ile barışmalı
kardeş kardeş duruşmalı

koklaşmalı söyleşmeli
korka korka yaşamak ne

kahrolasın demiyorum
kahrolma da
gör beni

kanadık toprak olduk
çekildik bayrak olduk
döküldük yaprak olduk
geldik bugüne

ekmeği bol eyledik
acıyı bal eyledik
sıratı yol eyledik
geldik bugüne

ekilir ekin geliriz
ezilir un geliriz
bir gider bin geliriz
beni vurmak kurtuluş mu

kör olsanı demiyorum
kör olma da
gör beni

10.8.11.3 AKARSUYA BIRAKILAN MEKTUP

AKARSUYA BIRAKILAN MEKTUP

incecikti
gül dalıydı
dokunsam kırılacaktı
dokunmadım
kurudu

gitme, sonbahar oluyorum, sonrası hiç
ağaçlar bükmesinler n'olursun boyunlarını
neden akşam oluyorum tren kalkınca
kırlangıçlar birdenbire çekip gidince

mendiller sallanınca neden tıkanıyorum
öyle çok acımasız ki öyle birdenbire ki
az önceki çiçekler nasıl da diken diken
gitme, sonbahar oluyorum, sonrası hiç o sularda çimdik, bitti; köprüleri geçtik bitti
o elmanın tadı orda, o kuş çoktan öttü, bitti
artık çocuk değiliz, susarak da bir şeyler diyebiliriz
günler devlet alacağı, yıllar bir kadehcik buzlu rakı
oyunlar oyuncaksı, oyuncaklar eski şarkı
kavaklara oklu yürek çizip duran o çakı
nerde şimdi nerde şimdi, nerde o kan sarhoşluğu
gitme, sonbahar oluyorum, sonrası hiç

10.8.11.4 AMENNA

AMENNA
'Yaşayanlar bir gün ölür'
elbette
ağaçlarla
balıklarla
kuşlarla ben
âmenna
'ağlayanlar bir gün güler'
elbette
uyanmakla
anlamakla
bilmekle ben
âmenna
'kısa çöp uzun çöpten hakkını alır'
elbette
direnmekle
kurtulmakla
barışla ben
âmenna
öyle bir yerdeyim ki
ne karanfil
ne kurbağa
öyle bir yerdeyim ki
biryanım maviyosun

dalgalanır sularda
biryanım çocuk parkı
çığlıkçığlığa
öyle bir yerdeyim ki
anam gider allah allah
dölüm düşmüş sokağa
dostum dostum güzel dostum
bu ne beter çizgidir bu
bu ne çıldırtan denge
yaprak döker biryanımız
bir yanımız bahar bahçe

10.8.11.5

BENDEN BİLMEYİN

istanbul'da bir fabrika
fabrikayı ben koymadım oraya
ben diyorum ki size
istanbul'da bir fabrika

fabrikayı işçiler çalıştırır
işçileri bir milyoner
ben diyorum ki size
fabrikayı işçiler çalıştırır

grev gittikçe büyüyor
grevi ben istemiyorum
ben diyorum ki size
grev gittikçe büyüyor

bini boşaldıkça biri doluyor
binini ben boşaltmıyoum
ben diyorum ki size
bini boşaldıkça biri doluyor

bu düzen beyler düzeni
bu düzeni ben yapmadım
ben diyorum ki size
bu düzen beyler düzeni

ortalık gitgide karışıyor
ortalığı karıştıran ben değilim

ben diyorum ki size
ortalık gitgide karışıyor

birgün kıyamet koparsa
kıyamet kopsun istemiyorum
ben diyorum ki size
birgün kıyamet koparsa

gençler kuytularda öpüşüyorlar
marulun vakti geçti
şimdi karpuzlar kızaracak
ardından fındık fıstık
ardından ayva
ayvayı sarartan ben değilim
ben diyorum ki size
gençler kuytularda öpüşüyorlar
ayvanın vakti

10.8.11.6

FİLİZKIRAN FIRTINASI

gün doğmadan başladı filizkıran fırtınası
evler yemen türküsü
sokaklar seferberlik
öyle bir gariplik ki
öyle bir tedirginlik
yaz başında güz sonrası
ayvalar çiçekteydi
güller daha tomurcuk
açıl demişti güneş
açılmıştı kıraçta kış elmaları
çözül demişti güneş
çözülmüştü yılanlar karanlık odalarında
dallarda yuvalar tüy kokuyordu
düğünçiçekleri şenlikli

gün doğmadan başladı filizkıran fırtınası
ne dal kaldı ne tomurcuk
yerden yere çaldı otları ağaçları
insan yüzlü bir korkuluk
üşüdüm dünyalarca
baskın yemiş bir kent gibi üşüdüm
sergen etti filizleri sapsarı bir karanlık
bahardan kışa düştüm

acılı günler gördüm
sığdıramam bir tek günü bir koca yıla
geceler geçirdim yoz kentlerin bulvarlarında
nice baharları kışlara gömdüm
uzak düştüm yelinden yelvesinden acılı yurdun
uzak düştüm umudundan mutundan
yomundan uzak düştüm
bunaltının böylesini görmedim

severim fırtınanın her türlüsünü
ormanlar uğultulu sular dalgalı
severim *filizkıran fırtınası*'nı
kırıp kanatmıyorsa sevincin türküsünü
nerde benim baharım
dalım yaprağım nerde
gece çökmüş üstüne kerpiçsel yalnızlığın
sanki kaplan pençesinde bir manda böğürtüsü
ne kuş kalmış ne çiçek
ne kırmızı ne yeşil
sapsarı karanlıkta yerler bahar ölüsü

1978

10.8.11.7 Hasan Hüseyin KORKMAZGIL

Hasan Hüseyin KORKMAZGİL

(1927 Gürün - 26 Şubat 1984 Ankara)

Adana Erkek Lisesi (1948), Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü (1950) mezunu. Göksun'da (K.Maraş) başladığı öğretmenlikten siyasi eylemde bulunduğu gerekçesiyle atıldı, tutuklandı, hüküm giydi. Daha sonra Gürün'de ve Sivas'ta arzuhalcilik, tabela ve portre ressamlığı, inşaat işçiliği yaptı (1955-60). 1960'da İstanbul'a, sonra Ankara'ya yerleşti. Akis dergisinde çalıştı, bir süre de Forum dergisini yönetti (1968-70). Kızılırmak kitabı nedeniyle hakkında 142. maddeden dava açıldı, yargılandı, aklandı. Lise yıllarında şiir yazmaya başlayan Hasan Hüseyin'in ilk şiiri 1959'da Dost dergisinde çıktı. Bu yıllarda mizahi hikayeleri de yayımlandı. Kavel (1963) adlı kitabı ile 1964 Yeditepe Şiir Armağanı'nı, Kızılkuğu (1971) ile TRT'nin 1970 Sanat Başarı Ödülü'nü, Filizkıran Fırtınası (1981) ile 1981 Toprak ve Nevzat Üstün şiir ödüllerini aldı.

10.8.11.8

HAZİRANDA ÖLMEK ZOR

orhan kemal'in güzel anısına

işten çıktım
sokaktayım
elim yüzüm üstümbaşım gazete

sokakta tank paleti
sokakta düdük sesi
sokakta tomson
sokağa çıkmak yasak

sokaktayım
gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
yaralı bir şahin olmuş yüreğim
uy anam anam
haziranda ölmek zor!

havada tüy
havada kuş
havada kuş soluğu kokusu
hava leylâk
ve tomurcuk kokuyor
ne anlar acılardan/güzel haziran
ne anlar güzel bahar!
kopuk bir kol sokakta
çırpınıp durur

çalışmışım onbeş saat
tükenmişim onbeş saat
acıkmışım yorulmuşum uykusamışım
anama sövmüş patron

ter döktüğüm gazetede
sıkmışım dişlerimi
ıslıkla söylemişim umutlarımı
susarak söylemişim
sıcak bir ev özlemişim
sıcak bir yemek
ve sıcacık bir yatakta
unutturan öpücükler
çıkmışım bir kavgadan
vurmuşum sokaklara

sokakta tank paleti
sokakta düdük sesi
sarı sarı yapraklarla birlikte sanki
dallarda insan iskeletleri

asacaklar *aydemir*'i
asacaklar *gürcan*'ı
belki başkalarını
pis bir ota değmiş gibi sızlıyor genzim
dökülüyor etlerim
sarı yapraklar gibi

asmak neyi kurtarır
sarı sarı yaprakları kuru dallara?
yolunmuş yaprakları
kırılmış dallarıyla
ne anlatır bir ağaç
hani rüzgâr
hani kuş
hani nerde rüzgârlı kuş sesleri?

asılmak sorun değil
asılmamak da değil
kimin kimi astığı
kimin kimi neden niçin astığı
budur işte asıl sorun!

sevdim gelin morunu
sevdim şiir morunu
moru sevdim tomurcukta
moru sevdim memede
ve öptüğüm dudakta

ama sevmedim, hayır
iğrendim insanoğlunun
yağlı ipte sallanan morluğundan!

neden böyle acılıyım
neden böyle ağrılı
neden niçin bu sokaklar böyle boş
niçin neden bu evler böyle dolu?
sokaklarla solur evler
sokaklarla atar nabzı
kentlerin
sokaksız kent
kentsiz ülke
kahkahanın yanıbaşı gözyaşı

işten çıktım
elim yüzüm üstümbaşım gazete
karanlıkta akan bir su
gibi vurdum kendimi caddelere
hava leylâk
ve tomurcuk kokusu
havada köryoluna
havada suçsuz günahsız
gitme korkusu
ah desem
eriyecek demirleri bu korkuluğun
oh desem
tutuşacak soluğum

asmak neyi kurtarır
öldürmek neyi
yaşatmaktır önemlisi
güzel yaşatmak
abeceden geçirmek kıracın çekirgesini
ekmeksiz yuvasız hekimsiz bırakmamak

ah yavrum
ah güzelim
canım benim / sevdiceğim
bitanem
kısa sürdü bu yolculuk
n'eylersin ki sonu yok!
gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor

uy anam anam
haziranda ölmek zor!

nerdeyim ben
nerdeyim ben
nerdeyim?
kimsiniz siz
kimsiniz siz
kimsiniz?
ne söyler bu radyolar
gazeteler ne yazar
kim ölmüş uzaklarda
göçen kim dünyamızdan?

asmak neyi kurtarır
öldürmek neyi?
yolunmuş yaprakları
ve kırılmış dallarıyla bir ağaç
söyler hangi güzelliği?

kökü burda
yüreğimde
yaprakları uzaklarda bir çınar
ıslık çala çala göçtü bir çınar
göçtü memet diye diye
şafak vakti bir çınar
silkeledi kuşlarını
güneşlerini:
«oğlum sana sesleniyorum işitiyor musun, memet,
memet!»

gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
üstümbaşım elim yüzüm gazete
vurmuşum sokaklara
vurmuşum karanlığa
uy anam anam
haziranda ölmek zor!

bu acılar
bu ağrılar
bu yürek
neyi kimden esirgiyor bu buz gibi sokaklar
bu ağaçlar niçin böyle yapraksız
bu geceler niçin böyle insansız

bu insanlar niçin böyle yarınsız
bu niçinler niçin böyle yanıtsız?

kim bu korku
kim bu umut
ne adına
kim için?

«uyarına gelirse
tepemde bir de çınar»
demişti on yıl önce
demek ki on yıl sonra
demek ki sabah sabah
demek ki *«manda gönü»*
demek ki *«şile bezi»*
demek ki *«yeşil biber»*
bir de *memet'in yüzü*
bir de *güzel istanbul*
bir de *«saman sarısı»*
bir de özlem kırmızısı
demek ki göçtü *usta*
kaldı yürek sızısı
geride kalanlara

nerdeyim ben
nerdeyim?
kimsiniz siz
kimsiniz?

yıllar var ki ter içinde
taşıdım ben bu yükü
bıraktım acının alkışlarına
3 haziran '63'ü

bir kırmızı gül dalı
şimdi uzakta
bir kırmızı gül dalı
iğilmiş üzerine
yatıyor oralarda
bir eski gömütlükte
yatıyor *usta*
bir kırmızı gül dalı
iğilmiş üzerine
okşar yanan alnını

bir kırmızı gül dalı
nâzım ustanın

gece leylâk
ve tomurcuk kokuyor
bir basın işçisiyim
elim yüzüm üstümbaşım gazete
geçsem de gölgesinden tankların tomsonların
şuramda bir çalıkuşu ötüyor
uy anam anam
haziranda ölmek zor!

Hasan Hüseyin

1963'lerde yaşanılanları ben, ancak böyle dökebildim 1976'larda şiire.
Onüç yılda özümsemişim o olayları, onüç yıl sonra damıtabilmişim. O günleri yaşayıp da ozanlığa soyunanlar, elbette ki benden daha iyi yapabileceklerdir bu işi. "El elden üstündür, taa arşa kadar" demiş eskiler. **Hasan Hüseyin**

10.8.11.9 ISIKLARLA OYNAMAYIN.htm

IŞIKLARLA OYNAMAYIN

başımı döndürüp bakamıyorum
nasıl kaldı gerilerde onca yıl

karanlık bir gömütlüğü düşte geçmiş gibiyim
tatmadığım bir içkiyi bir akşam
afrikasal bir törende içmiş gibiyim
birdenbire kan yağmurlu bir bulut
birdenbire kan kokulu bir duman
şaşkınlıktan gemileri yakmış gibiyim

ışıklarla oynamayın / dedim ben size
yararı yok karanlıkta sürek avının
dedim ben size
yanlış kalemlere kayar elleri yazıcıların
tutanaklar yanlış yazar
dedim ben size

karanlığı az kullanın / kirliler kokar birgün
birgün yanar bu ışıklar sırıtır suratlarınız
kirlilere sığınmayın / dedim ben size
yararı yok oynaşmanın törensel aklıklarda
kaçın kaçabilirseniz uzak sulara
ışıklarla oynamayın / dedim ben size

10.8.11.1 halit çelenk'e

halit çelenk'e
saygılarımla
....
....
VE DER Kİ KİTABIN ORTAYERİNDE
BÜTÜN IRMAKLARI DÜNYANIN
KIZILIRMAKTAN GEÇER
....
....
KIZILIRMAK
Silâh ve şarkı
ben bütün karanlıkları bunlarla yendim
doğacak çocuğumun kanında esen
emekçi karımın dimdik bakışlarında
ve çetelerin sipsivri uykusuzluğu
silâh ve şark
benim bütün şarkılarım iri kuşlardır al ve şafakleyin
ışıklı nehirler büyütür silâh seslerim tankaranlığında
yekinir yürür orman
yekinir yürür toprak
yekinir yürür kalabalıklar
ve der ki kitabın ortayerinde
bütün ırmakları dünyanın
kızılırmaktan geçer
vurun kanatlarınızı karanlığa kuşlarım

geçin sıcak ırmakları kuşlarım
kızılırmak kızılırmak akın kuşlarım
açtım kırkıncı kapıyı
gördüm ki atın önünde et
titrer biryerleri zamanın
kırdım kırkıncı kapıyı
gördüm ki itin önünde ot
ürperip durur hiç olmalardan
şakıdı kuş
yarıldı nar
delirdi ateş
ve başladı uğul uğul uğuldamağa
bütün ırmakları dünyanın
kızılırmak
kızılırmak
güneşin ortasında insanlar kımıldaşır
ve der ki şakıyan kuş
yarılan nar
deliren ateş:
zaman akıyor
omuzlarında kalabalık nalkırıklarıyla
anasonlu duyarlığında general nargilelerin
bir damla kankurusu çok eski savaşlardan
belki silâhların çürümedik biryerlerinde
belki pişman bir ağzın acıyarak anlattıkları
aşka benzer bir karışık kıtlık direnci
boyunları kafataslı saray kahramanları
yığınlara vatan diye kalan yoksunluk
ne de çok özlemişiz gökyüzüne kansız bakmayı!
yıkık bir ud tiryakiliği antika cumbalarda
kanaryalarında berberli bezginliği burjuvalığın
bir polis burnu belki - dağdaki çarıksızın çarıksızlığı
bir büyük vurgun düzeni - belki de bir lavrens
vurgunun soygunu nevyork'ta döllediği
bir kucak sakal sanmak belki de marks'ı
toprakları denizleri insanları ingilizlemek
silâhlarla beklemek sömürge sofralarını
vaşington ağalarının pilâtin dişlerine
taze bir kan gibisine gerinir güneşlerde
saklar genişliğini şarapçasına

altun tepsilerde çok büyük ölür yürek
çok büyük hıncı kalır mayonezli kirenaların
yanyana
            birsofrada
                        sanfransisko ve c.i.a.
                                    yâni çuval ve mızrak
                                    notrdam'ın kargalarının güldüğü
sakalları incili hümanizma satıcıları
halep pazarlarından gecikmiş bir ikindi
kışlalar öğlesonları asurbanipal
            bir böcek ölüsünün geceyi kemirdiği
tektanrılı çokyataklı ve çok çok acımaklı
ikindi parklarında köpek ve kıral
            altun ve brovningin karanlık egemenliği
konuşun soytarılar
çalgılar susun
daha bitmedi açlar
salınır o eski sularda cüzzam yalnızlığı kirliliklerin
gözün gözü sömürdüğü topraklarda ayıp ve kara
şimdi çoktaaan terekesi o serüven kahramanlığın
o bezirgan mutluluk balık tutar şimdi mor kuytularda
            ne de çok özlemişiz gökyüzünü kirşiz sevmeyi
                        kırdım kırkıncı kapıyı
                        kandım o pınarlardan
                        başladı ugul uğul uğuldamağa
                                    bütün ırmakları dünyanın
                                                kızılırmak
                                                kızılırmak
Sen ne cömert topraklarsın ey ortadoğu
sen ne çok soyulansın ve hiç uyanmıyansın
akdeniz'de mor bir deniz burjuva gitarlarında
kuytuların kuytularda ölüme döllenmesi
sevişmenin soyutluğu ve çamurluğu
duaların çamurluğu ve soyutluğu
gökyüzüne insanca bakamamak
                yâni hiçbir şey
                yâni utanç ve lavanta
                yâni mum
çoktespihli bir ebabil ki uzar çöllerde
uzatır baltazar bayramlarını petrol petrol

uzatır köleliği âmin âmin
çeşmelerinden hâlâ şehname akan
şahlı seccadelerde acem ve anka
mezarlık toprak reformu - kölelerin eşelendiği
keskin bir ingiliz burnu - de ki abadan
ya da bir şah ve allah ve dolar üçlemesi
saat tam onikiye beş kala
akdeniz'de mor bir deniz burjuva gitarlarında
soyubitmiş balıkların akvaryum bezginliği
bir dilim ay
bir lokma arap
- gölgesini güneşten bile esirgeyen -
ve şakkulkamer bedeviliği
yâni utanç ve lavanta
yâni kirli ve kaçak
yâni mum
kalçaları, kadın pazarlarının - yok başka
karanlık vatanseverliği kaçakçılığın - yok başka
general nargilelerin madalya törenleri
ve şeytan taşlaması petrol kırallarının - yok başka
ezik ve utangaç
bilgiç ve yoz
mum
yâni demek istiyorum ki
sadakalı sosyalizm soytarılığı
konuşun soytarılar
çalgılar susun
bekler güzel yarınlarını bu tutsak toprakların
çetelerin o sipsivri uykusuzluğu
akdeniz'de mor bir deniz burjuva gitarlarında
neyin neye düşman olduğu belki de hiç bilinmeyen
hergece bir düşük, sam radyosunda
hersabah bir komik âdem
bir hacıyatmaz
ve komünistli bir kıralistan yunanistan'da
hacının develeri gevişirken ay altında ortadoğu'da
petrol ve çelik kırallarının gölgesinde bir istanbul akşamı
bizans ve kirli
türk ve yoksul
ve mâcun

allaha ve devlete ve bilcümle gölgelere dualar eyliyerek
biryanı yangın yıkım
biryanı yoksul yetim
biryanı dökülür pul pul
deniz
altun
ve kristal karışımı halinde bir istanbul
uyanır köprüaltı uykularında
elektıronik müzikli bir hicazkâr ud
ve kızıl çağrısı açlığın
o devletli tekliğinin kabuğunda bir hamal Ortadoğulu
sıla çalgını da
vatan yoksulu
allaha inanır arapça
yoksulluk çeker türkçe
ve denizi sever çocukça
oraları söyler durmadan
oralarda yaşar bıkmadan
oralarda ölür istanbullarda
kaktüs kemirenlerinden biri midir brezilya'nın
yoksa nil'e tapan ve aç yatan bir fellah mıdır
kimbilir belki de rio'lu bir gecekondulu
insan nerde başlar belli değil ki
istanbulsuz gibi yaşıyarak istanbul'u
vatansızlığını vatan diye güzelim gün ortasında
elektıronik müzikli bir hicazkâr ud
develeşip develeşip dönüşmesi gökdelenlere
yanki go hom'lu bir miting alaturka
betonarme balkonlarında emperyalizmin
ve kasıklarında maydarling amerika
yâni bütün devrimcilerin konakladığı
en çok özlediklerine düşman yaşıyan
bir gecikmiş kıral ve özgür köle
sürüyerek zincirlerini kaldırımlarda
ana avrat söverek soluna sosyalistine
ve bir somun ekmek kaldırımlarda
ve bir garip hamal kaldırımlarda
ve bir vatanölüsü kaldırımlarda
Ne bulmak içkilerde intiharlarda
neye varmak birşeyleri durmadan çoğaltarak

çiçek resimleri çizmek güneşli pencerelere
ölüleri akreplerle çiyanlarla karıştırarak
eski çamaşırları yenilemek dilencilerde
bir eski oyuncaktan koca bir gençlik bulup çıkarmak
kimbilir biz şimdi nelerin neresindeyiz
alı neden moru neden kırmızıyı kimbilir neden severiz
bir kenti geri almak ve davul
bir kenti geri vermek ve davul
oynaşmak iskeletlerle altunlarla madalyalarla
dedeleri gümüşlere altunlara atlara oranlamak
bıkıp bıkıp yeniden başlamak sevişmelere
kimbilir biz şimdi nelerin neresindeyiz
alı neden moru neden kırmızıyı neden severiz
[kimbilir
dal uyur daldasında yorgun dalların
gece büyük büyük anlatır eskimişlerden
su değil toprak değil
de ki acımışlıklar
de ki altun sözcükleri tükenmişliğin
oturur direk direk
götürür pazar pazar
ne ki yaşamak?
umduğum gel
sevdiğim gel
beklediğim gel
gel benim
kuşak kuşak
yoluna kurban olduğum
Kırmızböceğini tanır mısınız?
güneşin kıyısında kırmızböcekleriyiz
bir, maviye çalar türkülerimiz
bir, kapkaraya
kağnı uzaklığını bilir misiniz
kırmızıbiber ve tuz
bilir misiniz
karlı karanlıkta yalnız
yapayalnız
ince ince ölmek
bilir misiniz
bugün bulgurun sonu

yarına dur bakalım
öbürgün allah kerim
bilir misiniz
toprağın boynu bükük
eller umarsız
ağam sen bilirsin
bilir misiniz
hani derya içre olup da deryayı bilmeyen balıklar gibiyiz
ve işte atombombalarıyla korunur açlığımız
işlemeli mendil ve kurşun
harmanyeriyiz hey bre
karakol kapısıyız
imparatorluk kokar sefaletimiz
soyula soyula çıplak
güdüle güdüle sürü
bütün halklar gibiyiz - biraz kuşdili
biraz kahvefalı
ve biraz da düş
hapisâne avlusuyuz hey bre
cennet kuzularıyız
helallaşır gibi bakarız dostların gözlerine
severiz gülyağını
ve bir de aynaları
ve bir de aynalarda yiğitlik masallarını
sonra azıcık da sakızı
azıcık da uçkurhavalarını
bıyık burup gazel çekeriz de tenhalarda menhalarda
uzatırız boynumuzu elkapılarında
sülünler gibi
ve işte türkiyeliyiz
hani derya içre olup da deryayı bilmeyen balıklar gibiyiz
hamsiyiz karadeniz'de
çukurova'da pamuk
uzunyayla'da buğdayız
ege'de tütün
sınırboylarında gözükara kaçakçılarız
istanbul'da kadillaklı karaborsacı
ve doğu dağlarında koçero'larız
eşsiz bir güzellikle çarpılmış gibi
uyumuşuz yoksulluğun körmemelerinde

çalışkanız
filozofuz
dostuz
bütün sömürülenler gibi ezik
bütün uyananlar gibi kızgın ve doluyuz
seslenir yüzyıllar ötesinden pir sultan abdal'ımız
'üstü kanköpüklü meşe seliyiz'
etekleriz de kodaman soyguncuları ekmek kapılarında
gözümüz gibi koruyup kolladığımız devletin silâhını
hey bre
yoksul - yetime doğrulturuz
ve işte türkiyeliyiz
ateşleriz de mandıraları fabrikaları
topal karıncayı melhemleyip salıveririz
bir yaprak düşer bir yanbakış götürür biryerlerimizi
kan sızar yeşillerden ak mendillere
çıkarıp öcümüzü dağbaşlarına
ağıtlara ağıtlara dökeriz yüreğimizi
saksıda çiçek
kıraçta ceviz
örtülerimizde nakış nakış sabır ve gözyaşı vardır bizim
akıyorsak garip çaylar gibi incelerekten
dokutuyorsak eğer sonbahar gibi
çok ağır olduğumuz içindir mandalar gibi
ve balıklar gibi çok kalabalık
seviyorsak silâhı ve yoksulluğu
susuyorsak kar altında toprakçasına
bıçak kemiğe değmediği
güneş ufuktan doğmadığı
o tozkoparan fırtına
kapımızı
kırmadığı
içindir
vurun kanatlarınızı karanlığa kuşlarım
geçin sıcak ırmakları kuşlarım
kızılırmak kızılırmak akın kuşlarım
Anasının karnını tekmelediğinde temmuz
kocaman ve çoook akıllı bir balıktı uzayda
proton -1 uydusu sovyetler'in
ve çelik bir kelebekti mariner-4

enseköründe merih'in
şeftali emzikteydi bursa'da
pamuk çiçekte
çukurova'da
ve yeşil bir buluttu buğday
konya'da
sivas'ta
siverek'te
ozan ozanca söylüyordu dünyanın geleceğini
işçi grevce
adını bile bilmediğimiz birileri vardı dünyanın bir-
[yerlerinde
örneğin Singapur'da
tahran'da belki
belki de kordoba'da
karakas'da mı desem katanga'da mı
yoksa roma'da mı ankara'da mı
birileri biryerlerde durmadan yontuyordu
barışı mermer mermer
öfkeyi demir demir
sevgiyi tunç tunç
doyumsuz günler aşkına
ölmek birşey değil dostlar
hergün ölmek güç
açlık
o başka ölüm
açlık korkusu
beter
ne atom ne hidrojen ne yangın
dağları dümdüz etmeğe - dostlar
aç çocukların çığlığı yeter
proton-1
mariner-4
güzel
akıllı
büyük
yıldız kaymaları masallar getirirken gecelerime
yangından kaçar gibi bölük bölük
sırtı yorganlı emekçileri cömert ülkemin
göçüyorlardı vatan vatan

viyana üzerinden
adenover almanyasına
'allı turnam bizim ile gidersen
şeker söyle kaymak söyle bal söyle'
söyle ki iyi vursun hınzır vurguncu
tüyübitmediği soysun tefeci
eskiden gemilere bindirip bindirip zencileri
allı turnam geçersen ırgat pazarlarından
zincirli topraklardan hacizli kapılardan
hastane önlerinden geçersen allı turnam
insan bazan ölümden de güçlü olabiliyor
birşeylerin gidişinden ve hiç dönmeyişinden
sabahları yorumlamak güç değil
yoksulluğu yorumlamak güç değil
nasılsa bir başka yorumlamak hep aynı sabahları
esmer ve uzak
inmeli antenlerin ardında şaşkın
ve grevler döverken komprador marka demokrasinin
[duvarlarını
yedirip yüreklerini korkularına
bir köledüzenin uşağı efendisi
cebi dolarlısı da
sırtı bitlisi
tekmeler gibi güneşi çocukların gözbebeklerinde
'arefe gününde bayram ayında'
vurdular emekçilerin kongresini
kördüler
karaydılar
çiçeksizdiler
ve gelip bir karanlıktan
gidiyorlardı bir karanlığa
Benim karamsarlığım belki de bir demet gül - sevdiğim
içimin büyük büyük aklığından geliyor belki de karam-
[sarlığım
kocaman ve çoook akıllı bir balıkken uzayda
proton -1 uydusu sovyetler'in
ve kondukonacakken luna'lar
tatlı bir öpücük gibi ay'a
dilenmek benim ülkemde
işsizlik benim ülkemde

ve şeytan taşlamak yasak değildi benim ülkemde
baböf'ü okumak yasak
paspas yapıldı demirinden giyotinin
direktuvar bir ölü söz lârus'ta
oysa bizim buralarda
kelepçe yapılıyor hâlâ
pitekantıropüs babanın günahsız baltasından
kopmuş toprağından kanayarak
kanayarak
saçılmış yollara türkü türkü
ışık ne
vatan nerde
ne ki kutsallık!
kentlerin varoşlarında sanki kurt sürüleri
tanrıya filan değil
allı morlu ışıklara dönük yüzleri
konuşur elleri ekmek ekmek
takırdar çeneleri
ölüm yakın
lokman uzak
anlamak yasak değildi benim ülkemde
anlatmak yasak
adına grev diyorlardı
adına gecekondu
bir şey dolaşıyordu aramızda seslisoluklu
yaşıyorduk onu biz - dinine allahına kitabına dek
yaşıyorduk yağmurda yaprak gibi her zerremizde
ölmek yasak değildi yoluna onun
adını koymak yasak
tutmuş troya atları subaşlarını
madalyalı seyisleri emperyalizmin
ak taşın üzerinde iki damla kan
biri memet
öbürü memet
'arayerde bu kan nedir
dost dost dost'
görmek yasak değildi benim ülkemde
göstermek yasak
ben ki uçan kuşu kıskanırdım oyun çağımda
nehirleri yağmurları selleri kıskanırdım

buluttan gemilerimle aşardım duymadığım denizleri
yıldızlardan yıldızlara kurulu hamağımda
mapusâne türküleri söylerdim geceleri
bir uzak sel sesiydi o kaygan günlerimde ekmek kavgası
dünyamda renkler ve böcek sesleriyle bir öyle cümbüş
en hırçın yıldızları en uysal kavaklara işlemek yaprak
[yaprak
yaralı bir serçenin gözlerinde bir evren ölüp ağlamak
ve bütün haziranları bir tek gülle açmak hersabah
o tedirgin ellerin bakışları hâlâ sofralarımda
hâlâ çizik çizik kanar kaygusu o ekmeksiz akşamlarımın
yok artık, dost yüzlü ağaçlarım, gurbet kanatlı gemilerim
[yok
gömüldü gitti kervanlarım o çıtır çıtır ağustos gecelerinde
bir dilim güneş koyup bir dilim yoksul sevince
aşk büyütmek
gecelerce gecelerce özlemeklerden
bölündüm ayrılıklara parça parça
dağıldım yeryüzüne çığlık çığlık
şimdi patron yüzlü sabahlardayım
şimdi direk direk direnmek
gel benim sevdiceğim
gel benim umducağım
beklediğim gel
gel de bitsin
kuşak kuşak
yoluna kurban olduğum
binip binip bulutlara ulaştım yıldızlara da
kıtalardan kıtalara el sallıyamadım
el sallıyamadım
turnalar bile geçip gitti türkülerimden
ben kaldım buralarda
ben işte kaldım buralarda ey dost
kırmızıkuşlar
kırmızıkuşlar
diye diye avuttum
hırçın çocuklarımı
em, em
diye diye ağladıkça
ağladıkça

masmavi çocuklarım
hep işte böyle
insan bazan ölümden de güçlü olabiliyor
anaç bir ağaç gibi dinleniyor kaygularım şimdi güneşte
aldanmak ne kolay
ne temiz
ne ilkel
allahım!
kalabalıklarla sevmek güzel günleri
ne denli güç
ne denli güç
allahım!
uzay
o masallaranası yıldızlı karanlığım
karanlığım benim!
o şafak tarlalarının ekmeğe dönüşmesi
sarıçiçek vakti ölmek ekinler arasında ve şafakleyin
bıldırcınlar ve yıldızlar ve tanyeli eşliğinde
birşeyleri bulmak ve varamamak
vakur bir ağaç gibi kucaklamak evreni ve şafakleyin
alfa
beta
gama
ve aynştayn
yâni biraz daha iflası korkularımızın
insan denilenin karanlık kurtuluşu
bir ceviz yaprağı denli basit ve ilkel
karışık mı karışık bir ceviz yaprağı gibi
nezaman kaldırsam başımı geceleyin
ne denli çok anlamağa çalışsam
gökyüzü bir yapraktı unutulmuş
not defterinden aynştayn'ın
ne sanat sanat için şarlatanlığı
ne savaş için savaş
çoktan anlaşıldı hey bekleroğlu
taşın taş olmadığı
ateşin ateş
şimdi deprem çizgileri yığınların gözbebeklerinde
şimdi yumruk çiçekleri o sömürge ülkeler
aşamazken kel dağları kel dağları düşlerde bile

geçtim sesduvarlarını sesduvarlarını düşlerde gibi
yedi başlı beyler besledim yüreğimden yedirerek
vurdum sonra başlarını beylerin efendilerin
yok benim tanrılarla kişilerle hiçbir alışverişim
ben artık, düzenlerle boğuşan bir gerçek devim
öyle bir dünyayım ki ben-hep özlenmiş hiç yaşanmamış
insan ve emekten geçer ekvatorum benim
kendim çizerim sabahlarımı-yok benim sabahçıbaşım
yok benim lüpçübaşım yok benim hötçübaşım
yok
yok
yok!
Elbet bir bildiği var bu haçaturyan'ın
bir bildiği vardı elbet erzurumlu hançerbarı'nın
arjantin pampalarında uykusuz çetecilerin
benim kurtuluş anıtlarımda mermi yüklü ananın
lumumba'nın kanının
kanayan viyetnam'ın .
kurşunlu duvarlara doğan günlerin
kalabalık acıların
bıçakaçmaz ağızların
bir bildiği vardı elbet
bir bildiği var
bir bildiği olacak elbet
hiç yalan söylemedi kalın çizgilerle susuşu yoksulluğun
hiç yalan söylemedi gözlerde zulüm
ve çıplak uykularında zengin düşleri milyonların
hiç yalan söylemedi
hiç yalan söylemedi bu ozan
elbet bir bildiği var bu kayguların
birikip birikip durmadan biryerlerde
acıların öfkelerin birikip biryerlerde
yekinmesi yatanların ve yürümesi
akması küçüklerin ve katılması
yıkması birşeylerin
ve yıkılması
yıkılıp yapılması
hiç yalan söylemedi bu ozan
işte karton kaleleri kapitalizmin
işte gözün göze düşman olduğu

işte elin ele düşman
ve işte benim
yeryüzünde güller gibi açılan devrimlerim
kamboçya'da kalkan kamçı
şaklar çukurova'da belimde benim
istanbul'da verilmeyen hak
durdurur dakota'nın volanlarını
ve der ki öpüp kaldırdığım ekmek
- beni böyle yerdenyere çalan şey -
nevyork'ta bitmişse grev
ben burda bil ki grev gözcüsüyümdür
benim gözlediğim
gel benim yürekyağım
gel benim
kuşak kuşak
yoluna kurban olduğum
gel!
Of oooff, koca gürültülü devrimsiler yutturmacalar
cilalar civeleklikler yalancılıklar
karagünlü saraylı soytarılıklar of!
soygunların gölgesinde sosyete adaleti
bre hitlerkırması kurtköpekleri
il duçe döküntüsü yandançarklılar
bre arapsaçı sadakalı sosyalistler eh!
elif lâm mim vav he ye
direkler arası kubbe
a be ce de ve ye ze
kadillak marka bir hecindeve
saraylardan saraylara aktarılarak
eldenele ceptencebe aktarılarak
- yürü bre kahpe devran! -
kanarmş savaşlarla kıtlıklarla yoksunluklarla
bir gözünde nevyork
bir gözünde moskova
gevişir tespih tespih
dökülür dua dua
ayışıklı sularında
ortadoğu'nun
of oooff, koca gürültülü devrimsiler yutturmacalar
allamalar pullamalar törpülemeler

karagünlü saraylı soytarılıklar of!
Yorul ey gayrı
akma ey su!
ey benim yaratan tedirginliğim tutsak yanım dinmeyen
[sızım ey!
çıkarıp çıkarıp yeniden çıkarmak bu dağı bu doruğa
yorul ey gayrı
akma ey su!
durup durup kaygulanmak gibi birşey bu bizim sularla
[akıp gitmelerimiz
sonsuz bir tren penceresinden savrulan güvercinleriz
çok buruk çok buruk bir şarap diyorum sıkın bağları
ben hiç ölmediğimi yaşamak istiyorum
orman seviyorsam kimbilir dallara düşmanlığımı
bayat bir başdönmesi - susmamak diye birşey
kantutar beni yoksa - kantutmak diye birşey
bırakma beni bırakma beni - çıldırırım diye birşey
oysa düştüm develeri - düşlerimde uçaklar şimdi
düşlerde başlayınca devrim - ne anladınız?
devrim diye birşey - bir gecekondu tenceresinde
demek ki önce devrim - ne anladınız?
ve ölmek vazgeçilmez bir alışkanlıksa
yorul ey gayrı
akma ey su!
çiçekler bırakınca renklerini biçimlerini
resimler sakal salınca yaldızlı albümlerde
eski bir türkü gibi bakışlarından belli
bitkilerin sürüp giden yeşillerinden belli
kalırız gündengüne yaşlanan sözcüklerde
bir akşam saatinde günbatımında
gözgöze gelmelerde ve içkiye yenilmelerde
bülbüllerin öte öte bitiremedikleri
kana benzer kan değil kan gibi korkunç ve karanlık
kalırız birşeylerde ve kimbilir tanrımsılarda
belki de çocukların hiç bitmeyen oyunlarında
ve ölmek vazgeçilmez bir alışkanlıksa
gülersin - menekşeler olur sesin - bırakıp gitmek
gözlerine bakınca balıklar cıvıldaşmak - bırakıp gitmek
bir avuç bulut içmek masmavi güvertelerde
ağlamak tekil değil - ne anladınız?- bırakıp gitmek

kalırız birşeylerde ve kimbilir tanrımsılarda
böcekti karanfildi kemandı bonaparttı
anarşistti burjuvaydı polisti kenediydi
yoksuldu zengindi kıraldı soytarıydı
soğuktu sıcaktı ılımandı of
değil işte bu değil
topunun sülâlesini!
adamı tutup götürüyorlar
geceyi burnundan getiriyorlar
bütün kırbaçları bütün kelepçeleri bütün alçaklıkları
adamı vurup öldürüyorlar
geceyi bir daha yaşamak kolay
adamı bir daha öldürmek zor
siz bu tutanaktan ne anladınız
öldürmek diye birşey - ne anladınız
suçsuzdu diyorum - ne anladınız
sefaleti yok etmek adamın düşü
güzel günler düşünmek işi
diyorlar bu kokan balığın başı
tevfik fikret diyor devenin başı
kime yüklemeli bu iğrenç suçu
kime yüklemeli bu iğrenç suçu
kime yüklemeli bu iğrenç suçu
Benim karamsarlığım belki de bir demet gül - sevdiğim
içimin büyük büyük aklığından geliyor belki de karam-
[sarlığım
biz ki
petrolü kavuçuğu kahvesi ve kakaosuyla
ve kastro'su zapata'sı amado'suyla
sıcak ve kıvrak bir şarkı gibi düşünürüz
atlantikaşırı bağımsızlığı
biz ki bir vaşington sineği kondurup bir zenci dağa
kanlı bir çocuk başı buluruz viyetnam'dan
ve bazan
öyle bir sızıyla sarsılır ki antenlerimiz
sivaslı bir bağlamadan
afrikalı bir tamtamdan
daha ilkel ve yalınkat kalır
o ipek öfkesiyle leonid kogan
beni ısırdı

- bilirim -
18'lerdemondros'larda
demokrat suratlıydı
bilirim
bezirgan dişli
hâlâ damlıyor kanım
viyetnam'da kırılan dişlerinden
ve hâlâ aç dolaşıyor başkent caddelerinde
kurtuluş savaşı kahramanlarım
çoğunun çoktan söndü ödü ocağı
kalmadı çoğundan bir nişan bile
işte bundandır ki benim
birtürlü gülemiyor
gülemiyor
gülemiyor işte türkülerim
of ooofff
ne de çok seviyorum harita okumayı!
sakarya sivas erzurum
madrid seul havana
hepsini hepsini anlıyorum
alev alev budistleriyle saygon
linkoln'ün mezartaşı vaşington
ve süzgün gözlü kompradorlarıma kurtuluş istanbulu
anlamak hem kolay
hem kolay değil
ne ölüm
ne aşk
ne de işsizlik
ve ne de deniz deniz kabarması yüreğin
ne içki
ne çiçek
ne dostluk
ve ne de akşam saatleri dişi kentlerin
insan bir anda bütün bir evreni birden yaşıyor
kan sıçrayınca bağımsızlık bayraklarına
Birgün çıkıp geldiler - anlamsız yüzlerini ve gülüşlerini -
tüketimartıklarım üretimorganlarını ve eski külotlarını -
çikletlerini çukulatalarmı getirip bıraktılar - tiklerini mi-
miklerini çiğliklerini - gençkızların düşlerini getirip bırak-
tılar - hergün hergün yeniden getirip bıraktılar - iplerini

oltalarını konservekutularmı - süttozlarmı soyalarını sa-
lemlerini - kısırlıkhaplarmı madalyalarını tasmalarını -
bayraklarını bayrakyırtmalarını sövmelerini - anamıza
bacımıza çocuğumuza - en çok önem verdiğimiz şeyle-
rimize - üretimorganlarını ve tüketimartıklarım kullana-
rak - tanrının ve isa'nın ve bizimkilerin izniyle - atlarını
seyislerini çombelerini - tıraşlarını ve dişlerini getirip bı-
raktılar - hergün hergün yeniden getirip bıraktılar - son-
ra güzel güzel anlaşmaları - sonra güzel güzel sözleş-
meleri - sonra güzel güzel paylaşmaları - asılmış-
ların ve asılacakların izniyle - vedurmadan durmadan
baltazar bayramlarını - sonra güzel güzel savaş uçakla-
rını - radarları rampaları atombombalarmı - denizaltı de-
nizüstü birşeylerini - bilinçaltı bilinçüstü herşeylerini -
piekslerini bitekslerini bitpazarlarını - eroinlerini kokain-
lerini getirip bıraktılar - hergün hergün yeniden getirip
bıraktılar-

ve sonra çekilip gitmediler gemilerine
ve sonra çekilip gitmediler gemilerine
ve sonra çekilip gitmediler gemilerine

ve artık okadar çok şey getirdiler ki
ve artık okadar çok şey getirdiler ki
ve artık okadar çok şey getirdiler ki

bağımsızlığa yer kalmadı ülkemde

acılar ey acılar
işsizlik acısı
özgürlük acısı
bağımsızlık acısı ey
ve ey mızmız acılara direnmenin yoksul kahramanlığı

ey hergün ölüm
ey hergün ölüm

toplanın
birleşin
bir olun

acıların şâhı gibi gelin üstüme
gelin
ve bitsin şu iş

seninle gelecek - çâre yok
seninle bu tatlılık ey büyük acı

gök incir nasıl ballanırsa acılardan

acı koruk nasıl bulursa balların en sarhoşunu
o işte o!
gel benim darmadağın direncim
gücüm
emeğim
çilem gel
gel benim büyük acım
gel ve bitir şu işi!
kalaylardan mı gelirsin bolivya'lardan
rio'nun favelalarmdan mı
ispanya'dan mı viyetnam'dan mı
zonguldak kömürlerinden mi gelirsin
çukurova'lardan mı
yellerle mi gelirsin ateşlerle mi
uçarak mı koşarak mı yırtınarak mı
gel işte gel gayrı
gel
gel
gel de bitir şu işi
elbet bir bildiği var bu çocukların
kolay değil öyle genç ölmek
yeşil bir yaprak gibi yüreği
koparıp ateşe atmak
pek öyle kolay değil
hem öyle bir ağaç ki şu yaşamak denilen şey
her bahar yeniden yeniden tomurcuklanır da
yalnız bir bahar çiçeklenir
a benim gülüm!
elbet bir bildiği var şu benim bilenmiş bıçak gibi
[yüzümün
yaşamak
bir köpek gibi tekmelenerek
yaşamak
öpülüp okşanıp kaldırılarak
ne donkarlosun domuz ahırı
ne senatör makdoların oda uşağı
ne de hacıfışfışın kurban etidir
demokrasi
demokrasi denilen o haspanın - a benim gülüm
lordlar kamarasına açılmaz kapısı

beşikteki bebeler bile biliyor bunu artık
biliyor ve unutmuyorlar
insan kanıyla işlediğini
o teksas tipi demokrasinin
elbet bir bildiği var şu benim bilenmiş bıçak gibi
[yüzümün
elbet kolay değil öyle genç ölmek
kore bir kan lekesidir
akşamlarımızda sızlayan
bir kopuk koldur hiroşima
uçaklar geçtikçe çırpınan
orda
uzakdoğu'da
gencecik yürekler gibi seğrîşir her bahar
barış güvercinleri hiroşima çocuklarının
burda
benim ülkemde
titreşip durur yeni barış güvercinleri
insan karıştırıyor bazan
ölmek mi yaşamak
yoksa yaşamak mı ölmek
bir karanfil takmak yakaya
belki de bir orkide
bir baloya gitmek
gitmemek
bir kumar partisi belki de
onlarca hep birdir a benim gülüm
onlarca hep aynı değerde
afrika'da kaplan ve zenci avıyla
bir atom savaşı ve toptan ölüm
çocuklar büyümesin
büyümesin
tomurcuklar açmasın
açmasın
ve sularca akmasın o en güzel şey
yaşlılar yaşamasın
yaşamasın
ocaklar tütmesin
tütmesin
ve yuvalar, gülüm benim

gülmesin gülmesin
çapraz iki çizgi ak bulutlara
gâvur gözlü kargaları emperyalizmin
amerikan bitpazarlarında
dünya bir genişleyip alabildiğine
daralıyor birden eliçi kadar
ve dolar
madalyalı bir yular gibi geçmiş boyunlarına
ne güvercinin göğsündeki gökkuşağını görür gözleri
ne karakarıncanın güneşe günaydınını
ne de sevişir gibi işlemenin güzelliği titretir yüreklerini
kongo bir açık bonodur
belçikalı banker brodel'in kasasında
ve mister gülbenkyan'ın purosunda
enfes bir tütündür havana
duymazlar çeliğin mavi kahkahasını
tomurcukta çatlayan gücü görmezler gülüm
satarlar bir akşam içkisine
o cânım ülkelerin
narçiçeği yarınlarını
satarlar gülüm
memedi memede vurdurup memedin tarla sınırında
memedin karahaberini satarlar memedin memedine
ve karagün
- hangi karagün? -
gelip çatınca davul davul
yavruyu memeden koparır gibi
koparırlar işleyen elleri işlerinden
sokarlar ateşten ateşe gülüm
soygun düzeninde göbek atarlar
ne sevinç
ne kıvanç
ne güven
bize onlardan kalan
bir avuç yorgun umut
zincirde bir vatan
ve kanrevan türkülerdir
İncecik boyunlu kıraç karpuzu
dışı yeşil yeşil
içi kırmızı

yuvarlana yuvarlana geçer bulutlar
meler yanık yanık bağlı bir kuzu
nah şuramda koskocaman dağ benim
nah şuramda ipincecik bir sızı
ceylanları ceylan gibi çizmem ben
çizersem hilâl boyunlu
çiçekleri çiçek gibi çizmem ben
çizersem nakış nakış
akarım ince ince de olurum nehir nehir
kavgaları kavga gibi çizmem ben
çizersem türkü türkü
yazmışlar benim için kocaman kitaplara
dışı yeşil yeşil de
içi kırmızı
neylerim ben kitapları kocaman kitapları
efendim okusun benim, canım efendim
o kuştüyü salonlarda, canım efendim
okusun da büyüsün benim efendim
okusun da biliversin aklımdan geçenleri
ben işte hep böyle azgelişmişim
yâni ben çünkü evet azgelişmişim
evet çünkü hayır fakat ben işte azgelişmişim
çokçalışmış azgelişmiş ve işte yoksul düşmüş
cephelerde mapuslarda aslanım aman
kıtlıklarda kıyımlarda kurbanım aman
seçimlerde sayımlarda ben varım aman
kerpiçlerde küllüklerde hayranım aman
şenliklerde şölenlerde ben yokum aman
ben işte hernedense azgelişmişim
çokçalışmış azgelişmiş ve işte yoksul düşmüş
demiri de kömürü de sökerim aman
buğdayı da pirinci de ekerim aman
çilem budur benim işte çekerim aman
evet çünkü hayhay fakat ben işte azgelişmişim
yâni ben çünkü evet hayır fakat azgelişmişim
ölüm kalım kıtlık kıyım ben varım aman
bayramlarda seyranlarda ben yokum aman
soygunlara vurgunlara hayranım aman
vatan millet allah patron kurbanım aman
kalabalık ve karanlık türküyüm aman

benim için demişler ki kocaman kitaplarda
dışı yeşil yeşil de
içi kırmızı
neylerim ben kitapları kocaman kitapları
efendim okusun benim, cânım efendim
okusun da biliversin aklımdan geçenleri
okusun da açıversin gözünün şafağını
turnalar çizeyim gurbetlerime
ağıtlar düzeyim yiğitlerime
kelepçeler vurulsun bileklerime
okusun da büyüsün benim efendim
yumuşacık salonlarda cânım efendim
ve der ki şakıyan kuş
yarılan nar
deliren ateş
bu ne çapraz gidiş hey bekleroğlu
uşak matti seyretmez de breht'i
efendisi puntila'sı seyreder
bu ne çapraz gidiş hey bekleroğlu
volga mahkûmları'na mahkûmlar değil
aristokrat salonlarda efendiler içlenir
damarı pir sultan damarı
damarı robson damarı
gelir uğul uğul yeraltı nehirlerinden
gelir ve bulur yüreğimizi
damarı kavga damarı
bu ne biçim düzen hey bekleroğlu
öfkesi sesinden büyük
sesi ününden kocaman ruhi su'yu
şu benim her dalı bin dert açan çıra-çakmak ülkemde
şu benim yürekleri çıra-çakmak tutuşanlarım değil
istanbul
sosyetesi
alkışlar
'gelin canlar bir olalım
tevekkel tu taalâllah'
vurun kanatlarınızı karanlığa kuşlarım
geçin sıcak ırmakları kuşlarım
kızılırmak kızılırmak akın kuşlarım
Ay doğar bedir bedir

yel eser ılgıt ılgıt
sırıtır sıram sıram elkapıları
elkapıları da kölelik kapıları
kul olur yiğit
ay doğar hilâl hilâl
gün doğar devrim devrim
sırıtır sıram sıram elkapıları
elkapıları da kölelik kapıları
kurtulur yiğit
yeşili çin'den gelir bu kahkahanın
kırmızısı afrika'lardan
ve dünya dünya olur diyorum hey bekleroğlu
yaşamak yaşamak
gün gelir biz de görürüz yedi rengini deryaların
gün gelir biz de ölürüz hey bekleroğlu
yaşamak gibi güzel
süzüp süzüp güneşi bereketlerden
çin'den hindistan'dan amerika'dan
taze bir kan gibi dolaşırız biz de bu yeryüzünü
vatan topraksa eğer
ormansa nehirse mâdense vatan
işçiyse köylüyse aydınsa vatan
yâni yapıp yaratmaksa herşeyi yenibaştan
sevmeyi yenibaştan
alkışı yenibaştan
bir hesabı vardır bunun sorulur
bu hesabı soracaklar bulunur
akgün karagünden öcünü alır birgün
ürker altunlu yiğitliğin senin ey bunak düzen
ürker bu yağma saltanatın
o kanlı karanlıktan kopup gelen bebeğin
güneş renkli ilk çığlığından
lenin'ler olur bu çığlık hey bekleroğlu
marks'lar mao'lar mevlâna'lar
mustafa kemaller olur hey bekleroğlu
galile'ler gagarin'ler adsız ustalar
ve sen olursun işte hey bekleroğlu
kıtlıklarda
kıranlarda
kurtuluşlarda

uyan ey köşem bucağım
kırıkkolum iğriboynum sağırkapım dilsizim
vaktidir direnmenin
vaktidir şimdi
karalasın göbeğinde güzel gün
karalasın göbeğinde mutluluk
karataş çatladıçatlıyacak
proton -1
mariner - 4
anamın aksütü gibi biliyorum ki
aynı kafadan doğma
aynı ellerden çıkmadır
ve aynı amaçlarla dönmeseler de uzayda
anamın aksütü gibi biliyorum ki
bir mariner işçisi de özlemektedir
[barışı
en az bir proton işçisinin sevdiği
[kadar
Silâh ve şarkı
ben bütün karanlıkları bunlarla yendim
sesimde benim
iki yumruk gibi yanyana dövüşüyorlar
spartaküslerle viyetkonglar
yüreğimde benim
ette bıçak gibi yatıyor
yarım kalan şarkıları yiğitlerimin
öfkemde benim
çok dallı bir ağaçtır özlemek
doymadan gidenlerimin gözbebeklerinden
yürüdüm üstüne üstüne bunca yıl
geçtim dikenlitellerini yasakların bir bir
tavında demir
tavında toprak
ve tavında yürek gibi kabarık
ve alıngan
dokundum ateşli kabuğuna güzelin
iyinin
gerçeğin
soyundum kötülüklerden çırçıplak
dünyanın tepesinde bir avuç hışır

karga kanat çırpsa uykuları karışır
yağmalanmış emeklerden gelir soylulukları
yağmalanmış özgürlüklerden
dinleri imanları vurgun kelepir
toprağın memeleri
altun ışıltılı kumları kıyıların
emeğin çiçekleri
hep onlar için
hep onlar için takvimlerin mutlu günleri
içimizin karanlığı
soframızın öksüzlüğü
hiç gülmemesi yüzlerimizin
hep onlar için
adları morgan da osman da filân da olsa
isacı da olsalar muhammetçi de
iki dallas domuzu gibi benzerler birbirlerine
karagünler için kaldırırlar kadehlerini
adanalı bir toprak ağasıyla
detroit'li bir otomobil fabrikatörü
dünyanın tepesinde bir avuç hışır
dinleri imanları vurgun kelepir
şarkılarda bile istemezler güzel günleri
ve bacakları çörçil zaferi çizerken havalarda musolini'nin
öter faşizm düdücükleri
yanki go hom çaçaca
maydarling amerika
maydarling amerika
Bir oğlum olacak adı temmuz
uykusuz
korkusuz
beter mi beter
ben beynimi satarak yaşıyorum
o benden proleter
bir oğlum olacak adı temmuz
karataşın göbeğinde aşk
karataşın göbeğinde barış
karataş çatladıçatlıyacak
bende bitmeyen kavga
onda yeniden başlıyacak
bir oğlum olacak adı temmuz

öfkede benden fırtına
sevgide deniz
ne samanyollarının ulu kervanları susuzluğumun
ne kutupşafaklarında tanrılaşması ilkelliğimin
temmuz gibi sıcak ve bereketli
temmuz gibi uçsuzbucaksız
bir oğlum olacak adı temmuz
dilinde en güzel sesi türkçemin
kulağı en yiğit şarkılarla delik
korkak bir merakla değil yıldızlı karanlığı
vivaldi'yi dinler gibi okuyup anlıyacak
ve belki de sütdişleri sürerken balaban bir bursa şef-
[talisine
ay'dan kendi sesini dinliyecek
vahşi bir çiçek gibi açılmış gözleriyle
ben ki yalınayak bastım kızgın dişlerine açlığın
iri bir çizme gibi balkanlar'a basarken faşizm
dağlarda silâh atmayı sevdim
ben ki silâh taşıdım gizli gizli
dünyanın bütün devrimlerine
boşuna dönmüyor bu rotatifler
boşuna bağırmıyor bu kara
boşuna dinlemiyor bu korku kapımızı
anamın aksütü gibi biliyorum ki
doyumsuz günlere doğacak temmuz
doyumsuz günler görecek
hani şu hep andıkça sızlatan yüreğimizi
hani şu hep dalıp dalıp gittiğimiz andıkça
beklediğimiz beklediğimiz beklediğimiz
ve tam görecekken göçüp gittiğimiz günler
[gibi günler
ama mutlaka
karataşın göbeğinde aşk
karataşın göbeğinde barış
karataş çatladıçatlıyacak
ben direndim yorulmadım
o yorulup yıkılmıyacak
vurun kanatlarınızı karanlığa kuşlarım
geçin sıcak ırmakları kuşlarım
kızılırmak kızılırmak akın kuşlarım

ankara/temmuz 1965

Hasan Hüseyin

“mayonezli kirena” : ikinci dünya savaşı günlerinde, bazı ülkelerde emperyalist ordu komutanlarına tepsi içinde sunulan çocuk ölüsü.
“şakkulkamer” : ay’ın yarılması, çatlaması, ay’daki gölgeler muhammed’in mucize gösterip, ay’ı yardığı, çatlattığı biçiminde dinsel bir inancın doğmasına yolaçmıştır.

Köprüye Varınca Köprü Yıkıldı - Hasan Hüseyin

10.8.11.1 KÖPRÜYE VARINCA KÖPRÜ YIKILDI

KÖPRÜYE VARINCA KÖPRÜ YIKILDI

Hasan Hüseyin, bu şiiri temmuz 1965'te bitirdi. Karısı gebeydi. Proton'lar, Luna'lar, Mariner'ler cirit atıyorlardı uzayda. Kızılırmak akıyordu. Köprü çürüktü. Bir çift angut olurdu bırakılmış akşamlar. Anguda silâh sıkılmaz. Kızılırmak aka aka... Dalga taşı oya oya... Türküler çoğala çoğala... Öfkeler kızara kızara... Ve bir gelin alayıydı, çekip giderdi allı pullu. Göçtü köprü, kaptı sular gelini. Ve atlılar gitti gider. Dediler: "Kızılırmak n'ettin allı gelini?" Demediler: "Çürük köprü n'ettin allı gelini?" Ve işte bezirganlar gördüler yıldızlarının düştüğünü. Çünkü öyle değil, böyle konulmuştu taş. Pencereler açıla açıla, kapılar kırıla kırıla, Kızılırmak aka aka...

6 Ağustos 1965. Bir oğlu oldu Hasan Hüseyin'in. Adını Temmuz koydu. Bebek indi raftan, 'Kızılırmak' çıktı rafa. İstanbul'dan bir yayınevi aldı onu raftan, götürdü İstanbul'a. Temmuz büyümekte, Kızılırmak uyumakta. Aradan geçti aylar. Birgün çıkageldi Kızılırmak İstanbullardan. Köprü çürüktü. Duvara pencere nasıl açılır? Kızılırmak aka aka, dalga taşı oya oya! İstanbullu yayınevi "I-ıh" dedi. Kızılırmak çıktı rafa. Denizin altı balık, üstü gemi. Ya balık çıkar üste, ya martı iner alta. Bugün değilse, yarın. Temmuz büyümekte, Kızılırmak uyumakta. Gider köprü, kalır alacakaranlıkta bir çift angut, oralarda.

Birgün dedi ki Ankara'da bir derginin sahibi: "Çoktandır şiir vermiyorsun dergiye.." Düşündü Hasan Hüseyin, "Vereyim" dedi. Kızılırmak'tan bir bölüm vermek istiyordu. Dergici, "Şunun tümünü ben bir okuyayım" dedi. Ertesi gün, " Hepsini yayımlayalım dergide" diye önerdi. Düşündü ozan: basımevleri.. dizgi.. baskı.. bir sürü yanlış... Oysa hemen okura ulaşması gerekiyordu yapıtın. "Olur" dedi. Ertesi gün, "Şu derginin sorumluluğunu da sen üzerine alsana.." dedi dergici. "Olur" dedi ozan. Ve Kızılırmak, o derginin Eylül 1966 sayısında çıktı. İlgi büyük oldu.

Birgün bir genç geldi, Hasan Hüseyin'in çalışmakta olduğu Akis dergisinin bürosuna: "Ağbi" dedi, "çok büyük bir şiir bu. Kitap halinde bastıralım, herkes okusun bunu." Düşündü Hasan Hüseyin, "Olur" dedi. Kızılırmak'ı o genç alıp gitti. Egemen sınıflar iktidarı, 'temel hakları korumak için kanun' tasarlamıştı. Buzlar çözüldükçe, dolu yağdıkça, yel estikçe, kızara köpüre' akıyordu Kızılırmak.

1966 yılı aralık ayının son cumartesisi. Kızılay'da bir kitabevinde 'imza günü' düzenlenmiş: Hasan Hüseyin orada, dostlarına Kızılırmak'ı imzalayacak. Kitap, öğleden sonra alınabildi basımevinden. İmza günü, dört saat sürdü. Saat 20'de ODTÜ'den bir araba geldi. Hasan Hüseyin'i ODTÜ'ye götürdü. Şiir-sanat gecesinde şiirler okudu Hasan Hüseyin, Kızılırmak'tan okudu. Coşkun bir gece oldu. Egemen sınıflar iktidarı, 'temel hakları koruma kanunu'na yer yapma çabasındaydı. Hava gergindi. Kızılırmak kızara köpüre akıyordu.

28 Ocak 1967. Cumartesi. Öğle sonu. Derginin bürosu. Kimsecikler yok. Hasan Hüseyin, telefonda. Birileriyle şakalaşıyor. İnce, orta boylu, pardösülü bir genç adam girdi odaya. Elinde, dürülü bir gazete. Çekingen. Kapıda durup bekledi. Telefon bitince konuştu: "Birinci Şubedenim. Basın Savcısı sizi görmek istiyor, Kızılırmak'tan ötürü". Hasan Hüseyin, "Olur, pazartesi uğrayayım" dedi. Kibarca ayrıldı memur. Az sonra, konuyu unuttu Hasan Hüseyin, işine daldı.

29 Ocak 1967. Pazar. Hasan Hüseyin, TİP'in düzenlediği gece için monolog, diyalog, güldürülü birşeyler hazırlamağa çalıştı. Yazdı, çizdi, beğenmedi. Şöyle, eğlenceli birşeyler olsun istiyordu. Temmuz beş aylık: ne bilsin neler hazırlamak gerektiğini? İki doğum birarada: biri Kızılırmak, biri Temmuz. Mutlu sayılabilir Hasan Hüseyin. Karısı Azime basmış istifayı, Temmuz'u büyütüyor. Mutfakta zeytin -ekmek, şişede süt, sobada kömür. Vızgelir gerisi! 'Nasılsa, baharın sonu yazdır.'

30 Ocak 1967. Pazartesi. Saat 14. Entertip çalışıyor, baskı makinesi çalışıyor. Dergide çalışma günü. Hasan Hüseyin, "Savcılığa kadar gidip geleyim" dedi muhabirlere ve çıktı. Kar atıştırıyordu. Çevrintili bir kardı. Açlık duydu Hasan Hüseyin, peynirli bir sandviç yedi çabucak. Ulus'taki heykelin oradan yukarıya doğru çıktı. Fırtına ve kar dağıtmıştı insanları, kalabalık değildi caddeler. Suratsız bir gün.

Basın Savcı Yardımcısı çekti masanın gözünü, çıkarttı bir dosya. Kızılırmak, sayfa sayfa, dize dize çizilmişti kırmızı kalemle. "Bilirkişi suç buldu kitapta" dedi Savcı. "Olamaz" dedi Hasan Hüseyin. Tutanak yazıldı, imzalandı. "Bi

dakka.." dedi Savcı, danışmağa gitti. Döndü: "Bi dakka bekleyin dışarda". İyi ya... Beklemeğe durdu Hasan Hüseyin. "N'oluyor?" dediler salondakiler. " Bilmem" dedi. Sulh Ceza Yargıcının kararı: "Tutukluyorum". Soğuk. Buz. Karanlık. "Fakat.." Hapisanenin kırmızı arabası, Hasan Hüseyin'i alıp götürdü. Ankara Merkez Cezaevi'ne soktu.

Hasan Hüseyin, Kızılırmak adlı yapıtından ötürü, 'komünizm propagandası yapmak' suçuyla, Türk Ceza Yasasının 142. maddesi uyarınca tutuklanmıştı: 30 Ocak 1967. Ertesi günki gazeteler başlık çektiler: "Kızılırmak dondu", "Deliği boyladı". Gerçekten de, Kızılırmak, onbeş yıldır ilk olarak donuyordu. Oysa çağıl çağıl akıyordu beriki Kızılırmak, kızara köpüre akıyordu. Ve alacakaranlıkta bir çift angut öylece duruyordu oralarda.

Ve 9 Mart 1967. Hasan Hüseyin, Merkez Cezaevi'nin 9. koğuşundan alındı, bileklerinde demir kelepçe. Adliye koridorlarını dolduran kalabalığın arasından güçlükle geçirilerek Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi salonuna getirildi. Savunma avukatları: Halit Çelenk, Niyazi Ağırnaslı, Minnetullah Haydaroğlu. Savunma uzun ve coşturucuydu. Mahkeme, Hasan Hüseyin'in 'tutuklu olmayarak' yargılanmasına, yapıtın, yeni bir bilirkişi kuruluna incelettirilmesine karar verdi. Gazeteler başlık çektiler: "Kızılırmak taştı." Gerçekten de Kızılırmak'ın buzları çözülmüştü. Bir hafta sonra, Avukat Niyazi Ağırnaslı'ya bir motosiklet çarptı, ölümün kıyısına bıraktı değerli hukukçuyu.

İkinci bilirkişi kurulunun üç profesörü, oybirliğiyle, Kızılırmak'ta, 142. maddeye göre suç bulunmadığını bildirdi. Savcı, üçüncü bir bilirkişi istedi. Üçüncü bilirkişi kurulunun üç profesöründen ikisi, Kızılırmak'ta, 142. maddede tanımlanan suçun bulunmadığını bildirdi. Savcı, yine de Hasan Hüseyin'in mahkûmiyetini istedi. Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, Hasan Hüseyin Korkmazgil'i üç yıl ağır hapse, ayrıca sürgün ve 'medeni haklardan memnuiyet' cezasına mahkûm etti: 25 Kasım 1968. Bir üye, 'muhalif kaldı. Sağcı gazeteler başlık çektiler: "Üç yılı yedi".

10 Eylül 1969. Yargıtay Birinci Ceza Dairesi, mahkûmiyet kararını esastan bozdu. Hasan Hüseyin'i vekili Halit Çelenk savunmuştu. İki üye, muhalif kaldı. Yargıtay'ın kararı, Hasan Hüseyin'e, 26 Eylül günü, özel yoldan bildirildi. Ozan, o günlerde, TİP milletvekili adayı olarak, Çorum köylerini dolaşıyordu. 1 Ekim 1969 günlü gazeteler, "Kızılırmak şairi hakkındaki mahkûmiyet kararını Yargıtay esastan bozdu" diye yazdılar. Sağcı basın sustu. İşte, Yargıtay'ın ilâmı:

YARGITAY İLAMI
T.C.
YARGITAY Birinci Ceza Dairesi
Esas No: 1969/257
Karar No: 1969/2398
Tebliğname: 1 -B/17

Yayın yoliyle Komünizm propagandası yapmak ve Komünizmi övmekten sanık Hasan Hüseyin Korkmazgil'in TCK'nun 142/4-6, 173/3 ve 31 inci maddeleri uyarınca üç sene ağır hapsine ve cezası kadar kamu hizmetlerinden yasaklanmasına ve Kayseri'de ikametle bir sene müddetle genel güvenlik gözetimi altında bulundurulmasına dair (ANKARA) 3. Ağır Ceza Mahkemesince verilen 25.11.1968 gün ve 1967/59 esas ve 1968/292 karar sayılı hükmün duruşmalı olarak Yargıtayca incelenmesi sanık tarafından istenilmiş ve para yatırılmış olduğundan dava evrakı Cumhuriyet Başsavcılığından tebliğname ile Yargıtay Birinci Ceza Dairesine gönderilmekle duruşmalı olarak yapılan inceleme sonunda aşağıdaki karar tesbit edildi:
Sanık Hasan Hüseyin Korkmazgil tarafından yazılıp yayınlanmış olan (Kızılırmak) adlı şiir kitabında; açlıktan, sefaletten, geri kalmışlıktan, vurgunculuktan, sömürülmeden ve emperyalizmden şikâyet edilerek bunlar üzerinde kurulmuş olan düzenin değiştirilmesi özleminin ifade edildiği görülmüştür.
Gerekçeli kararın 2 nci sahifesinde (kitabın 11 ve 12 nci sahifelerinde demokrasinin yerildiği) yazılı ise de; bu sahifelerde böyle yermeğe rastlanmamış ve ancak 12 inci sahifede (Nevyork'ta vurgunun, soygunun döllendiğinden ve Vaşington ağalarının platin dişlerinden) söz edilmesinin ise demokrasiyi yermekle bir ilgisi mevcut bulunmamıştır.
Kararın 3 üncü sahifesinde kabul edildiği gibi kitabın 25 inci sahifesinde (sanığın istediği rejimin gelmesine devlet silahının engel olduğu) ifade edilmiş olmayıp gözü gibi koruyup kolladığı devlet silahının yoksul yetimlere doğrultulduğu öne sürülmüştür.
Sanığın, gelmesini istediği ve beklediğini söylediği düzenden komünizmi kastettiğini kabule elverişli bir sebebe de rastlanmamıştır.
Türk Ceza Kanununun 141 inci maddesinin birinci fıkrasında sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye, sosyal bir sınıfı ortadan kaldırmaya veya memleket içinde müesses iktisadi veya sosyal nizamlardan herhangi birini devirmeye matuf, faaliyetler ve 142 nci maddenin birinci fıkrasında da yukarıda yazılı fiilleri işlemek için propaganda yapmak ve bu maddenin 4 sayılı bendinde ise bu fiilleri övmek suç sayılarak ceza

müeyyidesine bağlanmış ve incelenen kitapta ise, kanunun suç saydığı bu fiillere rastlanmamış ve bir memlekette açlığın, yoksulluğun, sefaletin mevcudiyetinden bahsedilmesi ve mücerret emperyalist düzenin ve sömürücülüğün yerilmesinin ve sömürücülüğe, vurgunculuğa yol açan emperyalist düzenin değiştirilmesi gerektiğinin savunulması, yukarıda yazılı kanun hükümlerine göre suç teşkil etmemiş olduğu halde birtakım yorum ve istidlallerle yazılı şekilde hükümlülük kararı verilmesi;
YOLSUZ, sanığın ve duruşmalı inceleme sırasındaki müdafiinin temyiz itirazları bu itibarla varit olduğundan, tebliğnamedeki onama isteğinin reddi ile hükmün CMUK'nun 307, 308 ve 321 inci maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), depo parasının geri verilmesine ve evrakın yerine gönderilmesine 10.9.1969 gününde oyçokluğu ile karar verildi.
10.9.1969 gününde verilen işbu karar, Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Burhaneddin Damar'ın huzurunda ve duruşmada savunmasını yapmış bulunan sanık Hasan Hüseyin Korkmazgil müdafii Avukat Halit Çelenk'in yokluğunda 6.9.1969 gününde usulen ve açık olarak anlatıldı.

(Mühür)

16 Aralık 1969. Dosya yine Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde. Başkan, sanık vekili Avukat Halit Çelenk'e sordu: "Ne diyorsunuz?" Sanığa sordu: "Siz?" Ve Savcı kalktı yerinden, "Mahkûmiyetini istiyorum" dedi. Beş dakika ara. Karar: " Yargıtay'ın kararına uyulmuştur?" Bir üye yine 'muhalif. İşte, Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinin 'uyma' kararı:

3. Ağır Ceza Mahkemesi
Esas No : 1969/279
Karar No: 1969/332
C.S. NO : 1967/11 Bs

KARAR

Başkan: A. Fahri Yücel 8675
Üye : Ali Bedirhanoğlu 9366
Üye : M. Suphi Balat 11393
Kâtip : İsmail Uyanık

C. Savcı Yardımcısı:

SelahattinYertut 11485

Davacı : K.H.
Sanık : Hasan Hüseyin, Korkmazgil
Suç : Komünizm propagandası yapmak
Suç Tarihi : Aralık 1966
Tevkif Tarihi : 30 Ocak 1967
Tahliyesi : 9 Mart 1967

Komünizm propagandası yapmaktan sanık yukarıda açık kimliği yazılı Hasan Hüseyin Korkmazgil hakkında Mahkememizden verilen 25.11.1968 tarihli mahkûmiyet hükmü sanığın temyizi üzerine Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin 26.9.1969 tarih ve 257/2398 sayılı ilâmı ile bozularak evrak Mahkememize iade edilmekle bozma kararına uyularak yeniden yapılan açık yargılama sonunda;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü: Tafsilatı zabıtnamelerinde yazılı olduğu üzere sanığın komünizm propagandası yaptığından bahisle hakkında kamu davası açılmışsa da: uyulan 26.9.1969 tarihli Yargıtay Birinci Ceza Dairesinin bozma kararında açıklandığı üzere sanık tarafından yazılan Kızılırmak adlı şiir kitabında açlıktan, sefaletten, geri kalmışlıktan, vurgunculuktan, sömürülmekten ve emperyalizmden şikâyet edilerek bunlar üzerinde kurulmuş olan düzenin değiştirilmesi özleminin ifade edilmek istendiği, kitapta kanunun suç saydığı fiillere rastlanılmamış bulunması, açlıktan, yoksulluktan ve sefaletten bahsedilmesinin suç teşkil etmemiş bulunması sebebiyle sanığın tekevvün etmemiş müsnet suçtan BERAATİNE, üyeden Ali Bedirhanoğlu'nun muhalefet oyuna karşı talebe aykırı olarak oyçokluğu ile ve temyizi kaabil olmak üzere verilen karar sanık ve vekilinin yüzlerine karşı ve C. Savcı Yardımcısı Selahattin Yertut huzuru ile açıktan okunup anlatıldı.

16.12.1969

Başkan Üye Üye

'Kızılırmak', işte böyle 'beraat' etti; ve üç yıl yayımlanamayan yapıtın ikinci basımı ancak, Ocak 1970'de yapılabildi.

Ankara, 15 Ocak 1970
ve 7 Kasım 1971

10.8.11.1:MASAL KOKUSU

MASAL KOKUSU

Ben bu kapıları bir bir açarım açmasına ama kırarım
Şehzadelerle gitti ölü devin altın anahtarları
Masallara dönük yüzlerinizde o hiç eksilmeyen kaygu
O donuk maviliği masal cennetlerinin
Bırakın işte gözleriniz alın işte yumruklarınız
ama siz aptalsınız aptalsınız
Birgün masallaşırsam görün işte cüceliğimi
Aktıkca büyüyen sulardı benim şarkılarda aradıklarım
Ben bu kapıları bir bir kırarım kırmasına ama siz korkaksınız
Daha çocuk bile değilsiniz siz
Devler çizersiniz altın sarayların kapılarına
sonra durup ağlarsınız ağlarsınız
Bu kan sizin kanınız , evet ama ya siz kimsiniz
Neden böyle yorgunsunuz neden böyle aldatılmış
Alıcıkuşlar döner ürpertili etlerınize
Mumyaların gölgesinde piramitler dikersiniz
Atı otu iti eti bırakıp gerçek saraylarda
sürülerle kaçarsınız kaçarsınız
Aktıkça büyüyen sulardı benim şarkılarda aradıklarım

10.8.11.1:ORANLAMA

ORANLAMA

Bir sen eksiktin sarıyıldız hoşgeldin
Geç bakalım karşıma benimle içer misin
Ağlar mısın içince burnuna çeker misin
Gözyaşların yakabilir mi dudaklarımı
Ama neden titriyorsun öyle sarıyıldız

Bak ben su taşıyorum ince elekle
İğne deliğinden dünyayı geçiriyorum
Bak ben aklıma uyup sarıyıldız
Durmadan aklımı şaşırıyorum

Sen beni kaçıncı binden tanıyorsun ki

Hadi bana çelik mavisi bir gece getir
Hadi dostlukları tek tek koparıp getir
Alnımdan öp beni e mi, yitik sıcaklığımı getir
Gençliğimi çılgınlığımı deli günlerimi getir
Ne o sarıyıldız sen de mi ağlıyorsun

10.8.11.1 YAPITLARI.htm

YAPITLARI

ŞİİR KİTAPLARI

1. Acıyı Bal Eyledik, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1973
2. Oğlak, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1972
3. Kızılırmak, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1966
4. Temmuz Bildirisi, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1965
5. Kelepçemin Karasında Bir Ak Güvercin, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1974
6. Ağlasun Ayşafağı, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1972
7. Koçero Vatan Şiiri, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1976
8. Haziranda Ölmek Zor, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1977
9. Filizkıran Fırtınası, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1981
10. Acılara Tutunmak, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1981
11. Işıklarla Oynamayın, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1982
12. Kavel, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1963
13. Kızılkuğu, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1971
14. Kandan Kına Yakılmaz, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1985
15. Tohumlar Tuz İçinde, Bütün Şiirleri, Bilgi Yayınevi, 1988

MİZAHİ HİKAYE

Öhhöö! (1964)
Made in Türkey (1970)
Bıyıklar Konuşuyor (1971)

10.8.12 HASAN IZZETTIN DINAMO

10.8.12.1 DOKUZUNCU SONNET

DOKUZUNCU SONNET
Yağmur yağıyor, kış yağmuru şakır şakır
Gecekondumuz birkaç yerinden yine damlıyor.
Üstümüz eski püskü, tel dolap tamtakır
Umutsuzluk aç karga sesleriyle bizi selamlıyor.
Pusmuş kilimin üstünde altın gözlü sarman
Bir huzur müziği üflemede mırıltıları.
Gürültüler kopmada evin ardında zaman zaman
Dağı çökertmekte üstümüze yağmur suları.
İçiyoruz Şerife'nin yorgun eliyle koyduğu çayı
Isınıyoruz, peri padişahının sarayı
Bizim gecekonduyla hemen yer değiştiriyor.
Tepe koptu dayandı gecekonduya ama ne zarar!
Yoksulluk şiirleri yazan ele yazın yine iş var
Burada zor insanı da şiiri de pekiştiriyor!
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.12.2 HALKIM

HALKIM
Türkiyeli'm, türküm, benim garip halkım,
Her zaman görmek istedim seni
mutlular mutlusu,
Bu dünya güzeli yurdumda
Sıra dağlar gibi felaketler
sana kurdukça pusu
Ağulu dizelerle dolup taştı şarkım.
Ulusun döktüğü gözyaşının
Ağusu mermeri deler de geçer.
Kanlar geçer damar damar mermerden,
O, isterse canlanıp yürür mermer.
Meyhanelerde içen şairlerin
Elbette, saygıya değer tasaları.
Söyle, yalnızlıklarından başka hangi gölgenin
Ağırlığı altında çatırdar masaları?
Talihsiz sanatçıları memleketimin
Halkımın türküsünden uzakta

içtikçe içerler.
Sonra, birkaç münzevi okuyucunun
ölümsüzlüğünde
öbür yana göçerler.
Kına beni, arkadaşım kına:
Yalnız, şunu bil ki rahattır içim,
Ellerim bulaşmadıkça ihanete,
Ellerim batmadıkça kana.
Kırk yıl geçtiğim yolları
İncileriyle süsledim gözyaşlarımın,
Gelip geçmesi için ulustaşlarımın,
Bağışlarım da beni bilmeyerek
bıçaklayan insanımı,
Bağışlarım bilmeyerek alsa da canımı
Suratıma bilerek tükürene beslerim kin.
Dikilir durur ortasında tanyerinin
Şair nöbettedir insanlar uyusun
Şiir nöbettedir insanlar uyusun,
Bu topsuz, tüfeksiz nöbetçinin
Gölgesinde korkusuz canlar uyusun.
Ne güzel ölümsüzlüğü
halkların,
halkların.
Sonra, onların göğüslerinde yatan
Mutluluk düşlü şarkıların.
Oturur bir yanda şairler
Uzatıp başını sözcüklerin aralığından
Söyler içinin zifir gibi karanlığından
Leyla'yı, Şirin'i güldüren türküler.
Halksa, öbür yanda döker gözyaşı,
Yatar acıdan ısırır
toprağı, taşı.
Sözcük sultanları
gönüllerinin harem dairesinde
unutur giderler
ulusçul kayguyu, telaşı.
Güzel halkım,
Senden bir tek alkış beklemeden
Salt senin için ağladı durdu kırk yıl
binlerce şarkım.

Bitirdim nice dert okulunu,
Yalnız, şununla öğünebilirim
Birgün işçime ihanet etmedim
Birgün ihanet etmedim insana.
Bin bir yerinden vurulmuş yüreğimi
Ah, anlatabilsem bir gün sana.

10.8.12.3 HASAN IZZETTIN DINAMO.htm

HASAN İZZETTİN DİNAMO

1909 yılında Akçaabat'ta (Trabzon) doğdu, 20 Haziran 1989 tarihinde İstanbul'da öldü. Darüleytam'da (Yetimler Yurdu) büyüdü. Sıvas Muallim Mektebi'ni bitirdi. Bir süre Malatya
ve Adıyaman'da öğretmenlik yaptı. Sınavla Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Resim-İş Bölümü'ne girdi, son sınıftayken örgüt kurmaktan yargılanıp hüküm giyince öğrenimini tamamlayamadı.
Yaşamını özel ders vererek, çevirmenlik, fotoğrafçılık ve yazarlık yaparak kazandı. 6-7 Eylül olayları sırasında tutuklandıysa da bir süre sonra salıverildi.

Başlangıçta hece ölçüsü ile Faruk Nafiz Çamlıbel etkisinde şiirler yazan Dinamo, Nazım Hikmet şiiri ile karşılaşınca serbest ölçüyle toplumsal konuları işlemeye yöneldi.

ŞİİR KİTAPLARI

Adsız Kitap (1931, V.Cem ve M.Cevad ile birlikte)
Deniz Feneri (1937)
Karacaahmet Senfonisi (1960)
Özgürlük Türküsü (1971)
Mapushanemden Şiirler (1974)
Sürgün Şiirleri (1975)
Gecekondumdan Şiirler (1976)
Çoban Şiirleri (1982)
Nâzım'dan Meltemler (1989)
Tuyuğlar (1990, ölümünden sonra)

10.8.12.4 MEYDAN OKUMAK

MEYDAN OKUMAK
Bizde neden ağlayan bir Fuzulî çıkmış
Şimdi anlıyorum bunu derinden.
Kaç Fuzulî, Fuzulî olmadan önce
Kahrolup gitmiştir üzüntülerinden.
Öyle çekmişim ki
Artık benden sonra
Birkaç satırımın yaşaması bile
bana vızgeliyor.
Artık bahçemdeki yemişlere
ne güleryüzlü bir dost
ne hırsız geliyor.
Demek, diyorum, bu duruma gelirmiş
budana budana bir şair.
Ölümsüzlüğe sırtını dönmüş şiir
Artık acıya meydan okuyabilir.
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.12.5 ONBIRINCI SONNET

ONBİRİNCİ SONNET
Kendimi varisi sanırdım şiir imparatorluğunun
Belki de bu yüzden ömrüm boyunca sürgünlerde gezdim.
İçimdeki altın yeleli arslanı görmeseydi kanun
Bir canavar gibi gurbet gurbet böyle sürülmezdim.
Güzel bir Türkiye hayali ve mutlu insanlar
Oturdu yazamadığım şiirlerime boydan boya.
Katakomplardan kalkan düşüncelerin döktüğü kanlar
Çaldı en uysal düşünceme bir kanlı boya.
Dikildi karşıma demirden yumruğuyla felek
Yol verdi birer birer geçsin diye cücelere
Sürdü beni taşından altın yapılmayan gecelere.
Beni demir kazıklara bağlarken sürgünler
Ve geçip giderken kaplumbağa gibi günler
Böğürüp dururdu danalar gibi salhanede gerçek!
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.12.6 SONNET

SONNET
Yürüyorum kara toprağın ıssızlığında
Seni nice göresim geliyor, Amarillis'im.
Ben, aydın bir insan eski bir çoban kılığında,
Sen yaşadın diye geliyor bu yerleri öpüp sevesim.
Seyrederim geceyarılarına dek yıldızları
Kimin şerefine donanmış derim bu gökyüzü?
Hep böyle sensiz mi geçecek bu cennet yazları?
Hep böyle sensiz mi yolcu edeceğim turnalarla güzü?
Yeşil yollarında yürür gibiyim sonrasızlığın
Acılar toplamakta son çiçeklerden gönlüm yığın yığın,
Ne zaman dolacak öpüş sesimizle yıldızların altı?
Biliyorum beklemenin de bir güzelliği var,
Bekledikçe gönül yemişi balla dolar
Bir kovan bal olur sonunda en korkunç bunaltı.
Hasan İzzettin DİNAMO

10.8.12.7 YETMIS IKINCI SONNET

YETMİŞ İKİNCİ SONNET
Sen bir dişisin, doğa gibi güçlü bir dişi
Ne güzel okşar insanı ekmek dağıtan ellerin.
Pembe gül yaprağı tırnakların, apak fildişi
Parmakların altında soluk alır sevinç derin derin.
Ardında günlük yemek kokusunu, çay fincanlarının
Yeni tanımış bir durumun var eski bir düşü.
Yeşil çimenlerinde uzanmak için aşk anlarının
İster bir kez daha şiirle gerçeğin dövüşü.
Duyarım seni kovaladığım teke kokusunun
Her gün Pan gibi hırsla meşe ormanında
Aşk çağlar etlerinin gümüş dumanında...
Bir gölgelik kır çiçeklerinin beneklediği
Kalbimin küt küt atarak seni beklediği
Bu yerlere kaçarak gel bir akşamüstü olsun.
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.12.8 YIRMIBIRINCI YÜZYILIN INSANLARINA SIIRLER

YİRMİBİRİNCİ YÜZYILIN İNSANLARINA ŞİİRLER

I
Bir Eyüp sabrıyla bekledim
Sabahı olmayan gecelerde.
Gül dalları yerine demir çubuklar vardı
Münzevî-münzevî pencerelerde.
Dört uzun yıl boyunca
Dışarda koskoca bir doğa
Baştan çıkaran kokularıyla
doldurdu yolları.
Her bahar göğün kapılarında
Şarkılar okudu tarla kuşları.
Apak bulutlar geçti habersiz
Âşıklığımdan, şairliğimden,
Bahar yağmurları bensiz yağdı
Ebemkuşağı açtı bensiz.
Bir Eyüp sabrıyla bekledim
Gübreliğinde günlerimin,
İnsanlar olmadı farkında
En küçük hünerimin.
Ne de bir kimsenin haberi oldu
varlığımla yokluğumdan.
Yalnız, bir bahar sabahına benzeyen çocukluğumdan
Ebemkuşakları gelirdi
eğlendirmek için beni,
İçinde çırılçıplak çimdiğim dereler
Söylerken kulağımın dibinde ninni
Bir bahar sabahı gibi güzel çocukluğumun
Kırık beşiğine başımı koyar
Uyanmadan günlerce uyurdum.
Umudumu, dudaklarında büyük türküler
Ellerinde gelincik desteleri
karşımda bulurdum.
Öğrenme
istemem
bir Eyüp sabrı nedir
torunlarımın torunu.
Say ki dedelerin bir masal yaşadı

Say ki acılar masaldı,
Öttür ölümsüzlüğe doğru borunu!
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.12.9 INSANIN KAHPESI

İNSANIN KAHPESİ
İnsanın kahpesi,
Ne arslana, ne kaplana benzer.
İnsanoğlunun kahpesi,
İlk bakışta sana bana benzer.
İnsanoğlunun kahpesi,
Arslandan, kaplandan yırtıcı.
İnsanoğlunun kahpesi,
Her yanda haklı, her işte haklı,
Hem de gürültücü, patırtıcı.
Onca sıfırdır
Doğanın her güzel yarattığı,
Ya da sanatçının her güzel dediği,
Dana beynini beğenmez
İnsan beynidir yediği.
Sabrımızı yer kıtır kıtır
çerez yerine.
Cellattan bile daha kaygusuzdur
Namuslu insanın üzüntülerine...
HASAN İZZETTİN DİNAMO

10.8.13 HAYDAR ERGÜLEN

10.8.13.1 Haydar ERGÜLEN.htm

Haydar ERGÜLEN

1956 yılında Eskişehir'de doğdu. Ankara Aydınlıkevler Lisesi'ni ve ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nü bitirdi. Anadolu Üniversitesi İletişim Sanatları Bölümü'nde asistanlık yaptı. Daha sonra İstanbul'da reklam yazarı olarak çalışmaya başladı.

Şiirleri Adam Sanat, Felsefe Dergisi, Gösteri, No, Öküz, Sombahar, Somut, Türk Dili, Varlık, Yaşasın Edebiyat, Yazko Edebiyat, Yusufçuk vb. gibi

dergilerde yayımlandı. 1983'te arkadaşları ile birlikte Üç Çiçek Dergisi'ni çıkardı, Şiir Atı'na emeği geçenlerden. Şiirleri kadar denemeleri ve şiir değerlendirmeleri ile ilgi uyandırıyor. Rasyonalite ile ironi arasında salınan duygudurum debisi yüksek şiirler yazıyor.

YAPITLARI

Karşılığını Bulamamış Çocuklar (1982) Yeni Türkü Yayınları
Sokak Prensesi (1990) Korsan Yayınları
Sırat Şiirleri (1991) Remzi Kitabevi
Eskiden Terzi (1995) Şiir Atı
Kabareden Emekli Bir Kızkardeş [?] (1995) Oğlak Yayınları
40 Şiir ve Bir (1997) Varlık Yayınları
Karton Valiz (1999) NoYirmiyedi Yayınları
Ölüm Bir Skandal (1999) Adam Yayınları

ÖDÜLLERİ

1981 Gösteri Dergisi Şiir Yarışması İkincilik
1996 Behçet Necatigil Şiir Ödülü
1996 Halil Kocagöz Şiir Ödülü
1998 Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü [Cahit Külebi Jüri Özel Ödülü]
1998 Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü

10.8.13.2 KARSILIGINI BULAMAMIS SORULAR IÇIN

KARŞILIĞINI BULAMAMIŞ SORULAR İÇİN
serin rüzgârlar taşır
bir dostumun yüzünü yakan mevsim
incelmiş bir hayatın kederiyle
sessizce durur anıların yamacında
renginden su alan resim
odalara sığmazdık odalar dar
içinde gizli bir ses ölürken
dönenip durdu heves
dağlar dağlar
saatleri biz sustururduk
korkusuyla kendi sesimizin
yokederdik kardeşliğini
gündüzle gecenin

karardı baktıkça gözler
balkon derinliğindeki dağlara
heves yollara düştü
tedirginlik korkulara
yüzün gecikmiş bir mektupta
anlaşılır dürüst ve ıslak
yitirilmiş bir anıyla çıkageldi
güneyin ılık sokaklarından
-her ses bir renge yakışır
su kendi bildiğince akar
hiçbir şeye benzemez içimizdeki uçurum
ne kadar acemi harcı olsa da
ölümle karşılanmalı bazı sorular.
1979

10.8.13.3 MIRILDANDIGIM SEYLERSIN

MIRILDANDIĞIM ŞEYLERSİN

Senin Harflerin İçin

1.
Mırıldandığın her şeysin, sesinden öpüyorum
sessizliğine de eğiliyorum fakat neredesin
kapanınca harflerinin kapısı: Adın
şiirim!
Heceler gibi öpüyorum işte iki hecesin
adından başlıyorum öpmeye kırlara çıkmış
harflerinin arasından öpüyorum: Ağzın
cennetim!
Dilin hâlâ çocukluğun suyuyla terli
ve haylaz suyundan öpsem küskün
bir çeşmenin harflerin susuz. Dilin
cehennemim
2.
Mırıldan dur bana, senin üstüne harf
getirmem daha, ağız ağıza duruyor
harflerin: Sevmenin birinci hâli gibi
telaşlı duruyor da ben utanıyorum
üçü bakarken birini öpmeye senin!
3.
Harflerin aralanmış

sesliler sevişiyor
sessizlere bu cümlede
sıra gelmeyecek gibi
Harflerin yatışınca
belki duyarsın içinde
sessizlerin uykusuz
kaldığı o cümleyi
Aşkı seslendirirken
unuttuğun mırıltı
bizi sessizliğimizden
doğru bağışlar belki
4.
Bir ses sesini öpse
harflerin uykusuz kalır
5.
Dün sabah önünden geçtim
kağıt gibiydi harflerinin yüzü
araları açılmış olmalı
bütün gece sevişmekten
6.
Mırıldandığımız şeyler
kalmayınca aramızda
ağızda söz, gövdede ter,
bir aşk bunlarla biter
7.
Harflerin gülüştüğünü senin adında gördüm!

10.8.13.4 PERILER ASKA UÇAR

PERİLER AŞKA UÇAR
ne güzel çarşaflar sererdin aşka
üstünde serin kanatların yelken açardı
bir gün kim bağırdıysa uyandık birbirimizden
-deniz bitti, boğuluyorum, camı açsana!
denizin üstünde uyku yasaklandığından beri
karadayım, boğulsam da kırpmıyorum gözlerimi
her zaman benim gözlerim değil uykusuz
görüyorum beni okşayan gözlerindeki geceyi
yakılacak öyle çok sır var ki bu ormanda
yine sen tutuştur, yine bir avuç suyun

uslandırsın deli çiçekleri ezen kötü sözleri
derim ki: - aşk varmış o perinin çırptığı her kanatta!
Haydar ERGÜLEN

10.8.13.5 SIS

SİS
İki şehri var gecenin, biri gözümde
tütüyor, birinin dumanı üstünde yağmur
gibi çöken siste, bana bu uykusuz
şehri niye bıraktın, göze alamadığım
bir şehrin yerine bütün şehirlerdesin,
gece değil istediğin hayli karanlık
bakışlı bir şehrin gözleriyle çarpışmak
hevesindesin! Gözlerini anlıyorum henüz
bağışlayabileceği gözleriyle çarpışmadı kimsenin;
gözlerimizi uzaklıklar değil ki yalnız
göze alamadığımız yakınlıklar da acıtır,
ve gözleri ancak gözler bağışlayabilir,
öyle acıyor ki gözlerim kim bağışlayacak,
sis değil, uykusuzluk değil, iki uzak
şehir gibi ayrılıktan kavuşmuyor gözlerim :
Biri hepimizle gözgöze gibi hala uykusuz,
biri sis içinde kirpiklerine kadar açık,
bu sessizliği kim bıraktıysa, göremiyorum
konuşkan gözlerinde tek sözcük bile,
gözlerimiz birbirine değmiyor gecenin iki şehrinde
Kimsenin kimseye gözü değmiyorsa, şiir niye ?
Haydar ERGÜLEN

10.8.13.6 UNUTULMUS BIR YAZ IÇIN

UNUTULMUŞ BİR YAZ İÇİN
anımsa bizim unutulmuş bir yazımız vardı
kıyısından çocukların dokunarak geçtiği
yaz kirli denizlerin körfezine çekildi
biten o yaz mıydı düşün istersen
bir taşra melankolisine kaptır kendini
-şimdi anımsanması gereken birşeyler vardır
bir çığlık kadar sessizlik de anımsanır

hoyrat sevinçlerle sularında yüzülen
olağan duygularla yüreği örten
bir aştan geriye suskunluk kalır-
yazdan ne kaldı sana yazdan ne kaldı
birkaç dize ölü ozanların gezindiği
kimsesiz romanlara sığınan yürek ağrısı
denizle aranızda ortak dil gibi
usulca çoğalan yaz kederleri
-her zaman paylaşılan duygular vardır
yeri gelince ölümler de paylaşılır
bölüşmek bir ölümü dostluğu ve şiiri
benzemez beyaz evlerden mavi sulara
aynı pencereden iki yabancı gibi bakmaya-
yaz bitti mi diye sorma yaz çoktan bitti
yedeğinde karartılmış sevgiler taşıyarak
nasıl özlendiğine tutkunlar gibi şaşarak
korkarak geldiği yollardan geri dönmeye
sıradan geçen bir yazın yanına gitti
-bir aşkta sıradan yazlara da yer vardır
sıradan bir aşkın sözlüğü gittikçe daralır
artık ne fısıltı gibi ilk ürpertiler
ne geceyarısının büyülü güzelliği
ayrılıklar gelir kapımıza dayanır-
incelik gibi bu şiiri bıraktı yaz giderayak
bir ozan olsam bana sorulmaz derdim
sorulsa da o yazdan inceliğin hesabı
yazık ödenmemiş bir borç gibi karşımda
uçucu bir yazdan kalanların toplamı
-de ki o umutsuz duruşunun ardında
kendinden bile sakladığı yaraları
gün gelir onulmaz özlemler gibi
ıslıkla söylenen bir aşk türküsü olur
unutulmuş yazın kırgın yolcusu
sevdalı yüreğini kıyıya vurur.

1980

10.8.13.7 YALNIZIZ CEMAL ABI

YALNIZIZ CEMAL ABİ

Bu rakıyı diyorum Cemal abi

bu rakıyı içmek seninle
Kars'a gitmek gibiydi
Senin şiirinde diyorum Cemal abi
rakı uzun içilirdi
Kars'a uzun gidilirdi
Senden sonra diyorum Cemal abi
Kars'a şiir gitmiyor
Kars kısa, rakı tatsız
senden sonra şiirde
her şey dibe çöküyor
anla, öyle yalnızız

10.8.13.8 ÖLÜLER

ÖLÜLER
I.
cesetleri toplamak bana düştü
ölülerimin ardından iyi konuşacağım
II.
karanlık gecede beş ölü
biraz çocuk biraz delikanlı tümü
umutla umutsuzluk arasında yaşarken
ölümleriyle iyiden koyulaştı acının rengi
kırıldı da düşlerinin en güzel yeri
şarkılarını bıraktılar giderken belki bir anı
III.
anımsıyorum
düğüne giden çocuklar da böyle gülerdi.

10.8.13.9 IKINCI BIR EMRE KADAR

İKİNCİ BİR EMRE KADAR
özellikle yaz günleri
güneşi bir çiçek gibi
yakalara iliştirmek yasaklanmıştır.

10.8.14 HAYREDDIN KARAMAN

10.8.14.1 DERT SÖYLETIR

10.8.14.1.1

Ahmed Rüfâî'nin Münâcâtı

"Uzaklardan rûhumu gönderirdim ravzana
Öpsün diye toprağı vekil olarak bana
Şimdi sıra vücûdun, kabul ettin huzûra
Uzat öpsün elini dudağım kana kana"

Meşhur Ahmed Rüfâî bu niyâzı huzûra
Sununca bir el çıkmış Mescit boyanmış nûra
Ahmed murâda ermiş sarılıp öpmüş eli
Bunu âşıklar görmüş ve yerleşmiş şuura

Allah, melek ve ümmet O'na salât okuyor
Allah O'nu âşıkın rüyâsına sokuyor
Her selâmı alıyor hayatta imiş gibi
Asırlardır vücûdu taze bir gül kokuyor

Âşıkın gözlerinden akınca hasret seli
Bu niyâza cevaben çıkarsa nûrdan eli
Bunda yadırganacak ne var aklı olana
Peygamber çırağıdır kerâmetiyle veli

4- Şevval- 1419
Mekke

10.8.14.1.2

Ali Ulvî Kurucu'nun Hatırasına

Yarabbi, karanlık engin denizde
Kaptansız, fenersiz bırakma bizi
Vahdetin bir izi kalmadı bizde
Bize rehber olsun Resûl'ün izi

Resûl'ün müjdesi müceddidler var
Nurunu taşırlar nesilden nesle
Ümmet zayıf, mağlup, gülüyor ağyâr
Silkinmek istiyor bir güçlü sesle

Yûnus ve Mevlânâ ne güzel sesti
Derinlere çekti satıhtan bizi
Nice sular aktı, rüzgârlar esti
Yâdelde yitirdik biz kendimizi

Âkif "Korkma sönmez..." derken ocakta
Hindistan'da İkbal "Uyan" diyordu
Ârif Nihat, Ali Ulvî kucakta
Bayrağa bir hilal indiriyordu

Işığı Doğu'dan getiren nâsir
"Büyük Doğu" büyük diyen bir şâir
Diriliş şâiri, olsa da nadir
Ümmet şairinden mahrum değildir

Erlerin himmeti dağları yıkar
Kafa ve gönülde inkılâb olur
Onlar gönülleri nurunla yıkar
Çeşmelerden akan zülâl âb olur

Şiirde, nesirde ve düşüncede
Yağmur verAllah'ım, müceddidler ver
Durmayıp koşalım gündüz gecede
Rabbim nurdan mahrumkalmasın bir yer

5-3-2003, İst.

10.8.14.1.3

Attığında O Taşı (İntifâda)

Attığında o taşı onu Allah atıyor
Sarsılmayan imanın gücüne güç katıyor
Akan kan yerde kalmaz, er geç zafer bizimdir
Bu yolda şehit olan cennete cân satıyor

Ey şanlı mücahit vur, gazâna Allah şahit
Müstekbire vur, devir, ya gazi ol, ya şehit

Sen ayakta kaldıkça ayakta kalır dâvâ
Allah'ın eri sensin, gönüllerde sen ümit

Kudüs İslâm harîmi onu çiğnetme kurda
Mescid-i Aksâ mahzun düşman tünemiş yurda
Ey ümmet-i Muhammed daha ne duruyorsun
Unutma sakın hesap vereceksin huzûrda

Ümmet oyuna geldi parçalandı, yutuldu
Birliğe giden yollar haydutlarca tutuldu
Reçeteler hatalı, lider sahte, din garip
Nutuklar atılıyor âyetler unutuldu

Bedrin arslanlarıdır Filistinli çocuklar
Arslanlar kükredikçe sönmeyecek ocaklar
Peygamber ravzasında seyreder de onları
Alınlarından öper ve sevgiyle kucaklar

Dâru'l-İslâm bir bütün, ümmetin vatanıdır
Nerde akarsa aksın kan ümmetin kanıdır
Üç kardeşti mescitler bak ikisi ağlıyor
Filistin İslâm yurdu, Aksâ onun canıdır

Leş kargası liderler ve sahte kahramanlar
Üç kuruş menfâate ülkesini satanlar
Çekilin önümüzden gölge etmeyin artık
Er geç yutulacaktır Filistin'i yutanlar.

İstanbul, 16/12/1993

10.8.14.1.4 Agit ve Niyâz

Ağıt ve Niyâz

Hikmetinden süal edilmez senin
Buna aklı yetmez hiçbir kimsenin
Sahibi yabancı koca ülkenin
Bize sahiplik ver sen yüce Mevlam

Kalbimde hançerdir Moskof çizmesi
Nasıl hazmedilir bizi ezmesi
El kol sallayarak yurtta gezmesi
Sovyeti gücünle yen yüce Mevlam

Yetim minareler, boş medreseler

Kapalı mescitler, yıkık kubbeler
Neler gördük burda yâ Rabbim neler
Kıl harap gönlümü şen yüce Mevlam

Ne işi var burda Lenin'in Marks'ın
Tepinerek ağla, yeri mi raksın
Bir şuur ver -ki sen Cenâb-ı Hak'sın-
Ağlar iken gülem ben yüce Mevlam

Matürîdî'mizin kabri yıkılmış
Üstüne yahudi evi dikilmiş
Bülbül susmuş gülün boynu bükülmüş
Ağlar buna merdü-zen yüce Mevlam

Parçalamış yutmuş tek milletimi
Târumar eylemiş tek devletimi
Kirletmiş tertemiz haysiyyetimi
Bize inayet kıl En Yüce Mevlam

Dostların burada düşmana tutsak
Yüce gayretine biz gayret katsak
Anayurdumuzdan Moskof'u atsak
Mutlu olur can ve ten yüce Mevlam

16-Nisan-1991
(Semerkand'dan Buhara'ya giderken)

Aşkından İmiş

Bilmez idim niçin geldim cihâne
Hapsedildi rûhum kara zindane
Nereden uğramış yolum bu hâne
Olmuş ve olanlar aşkından imiş

Kimi deli olmuş, kimi divane
Vuslat demiş yanmış nice pervane
Düşmüşüz yollara hep yane yane
Ölen ve kalanlar aşkından imiş

Gülde renk, bülbülde nağme, dilde âh
Ravzanın önünde "Yâ Hâbîballah"
Denizin içinde açılan şahrâh
Mûsa'yı bulanlar aşkından imiş

Ham iken pişenler Hakk'a erenler
Çıplak gözleriyle Yâr'i görenler
Fenâ ve bekâda ömür sürenler
Deryaya dalanlar aşkından imiş

Esmâya, sıfâta, şüûn ve zâta
Mazhar olan sensin hep kemâlâta
Çırağ eylediğin bunca zevâta
Gelip başvuranlar aşkından imiş

Aşkınla yanmıyan bir ben kalmışım
Susayıp kanmıyan bir ben kalmışım
Bulup da onmayan bir ben kalmışım
Nimete konanlar aşkından imiş

Cemâlin göreyim akşam ve sabah
Tahammül kalmadı vallah ve billah
Şefâ'at kânısın Yâ Rasûlallah
İçime doğanlar aşkından imiş

İzmir, 27/6/74

10.8.14.1.6 Beytullah (Allah evi)

Beytullah (Allah evi)

Ne sütun, ateşlik, ne de bir heykel
Sen bir ev yaptırdın ve buyurdun "gel"
Allah bir, Kâbe bir, varlık O Bir'den
Kalbden ağyârı sil tevhîde yönel

Kainât zerredir, Sen mutlak büyük
Akla ağır gelir çekilmez bu yük
Allah evi Allah kulu gibidir
O'nunla büyüktür, kendinde küçük

Ev senin, kul senin, kainât senin
Mülkünde şirketi olmaz kimsenin
Her canlı güvende ev harîminde
Bundan mı Kâbe'ye "Evimdir" dedin

İlk insanlık evi burda yapıldı
Hukukun temeli sağlam atıldı
Mübarek binanın mehabetine
Nice pervanenin gönlü takıldı

Çevresinde her gün dolandık durduk
Coşup ayakları yerlere vurduk
Kapına asıldık yüzler duvarda
Vuslatı bekledik hayaller kurduk

Belki de evleri sevdirmek için
Aileye önem verdirmek için
Bir ev de kendine ayırdın burda
Birliğin tadına vardırmak için

Ev olunca bir de aile gerek
Ehli, evliyâsı dünyaya direk
İman, ilim, takva nüfus kayıdı
O'nun ehli olun O'nu severek

Bir aile daha "Ehl-i beyt" adı
İçi nûr, sevgisi melek kanadı
Her mümin evinde sergisi vardır
Fâtıma kızıdır, Ali damadı

Allah'ın sevgisi bir abâ olmuş
İçine en kutlu aile dolmuş
Ehlullah'a örnek "Ehl-i abâ"dır
Feyiz ırmağından gelen bir kolmuş

Ehl-i beyt, Beytullah bir de ehlüllah

Böyle bir hânede olmaz mı felâh
Aile temelli bir medeniyyet
Ailede salâh, ümmette salâh

Ya Rabbi evinden bize ışık tut
Ehlinden kıl bizi, zikrimiz kunut
Ehl-i Beyt yolundan yürüyüp geldik
Sevginle uyandır, sevginle uyut

1314/1997 Ramazan
Mekke

10.8.14.1.7 Can Azerbaycan

Can Azerbaycan

Dokuz yüz on sekiz bayramdır bize
İstiklâlsiz hayat haramdır bize
Esarette sabah akşamdır bize
Ebedî bizimdir can Azerbaycan

Göz dikmiş vatana küçük Ermeni
Alırım sanıyor unutmuş meni
Buna yetişemez onun dermeni
Toprağı sulamış kan Azerbaycan

Öz milletim yeryüzüne dağılmış
Hak ve adaleti şiarı kılmış
Nerde olsa gönlü sana takılmış
Seni unutmaz bir an Azerbaycan

Senin balaların sıcak kanlıdır
Uğrunda yaşlı genç heyecanlıdır
Tarihin büyüktür anlı şanlıdır
Ocağımız sensin yan Azerbaycan

Bir karış toprağı fedâ etmeyiz
Düşmandan korkmayız geri gitmeyiz
Ölürüz kalırız fakat bitmeyiz
Şanına katarız şan Azerbaycan

Bir Allah'a iman şiarımızdır
İstiklâl milletçe kararımızdır
Vatan bize candır o yârımızdır

Sensiz haram bize nan Azerbaycan

Bakü, 1989
(İstiklâl yıldönümünde)

10.8.14.1.8

Düğün ve Yuva

Evliler bir fidanın yeni açmış gülüdür
Çocuklar ailenin şakıyan bülbülüdür

Çocuklar geleceği milletin kültürünün
Çocuklar devamıdır yüce insan türünün

Cemiyet bal peteği, aile evcikleri
Ana-baba, çocuklar, kardeş, dost, sevdikleri

Huzûr ve mutluluğun yuvasıdır aile
Kültür birikiminin kovasıdır aile

O birikim gıdamız, bizi biz yapan iksir
Din, dil, tarih, âdet bir, Kitab, ülkü, Allah bir

O yuva bir okuldur, okullara kılavuz
Orada eğitilip kendimizi buluruz

Evlilik ve aile toplumda dışlanırsa
Yıkılır mülk ve millet düşmanlar toplar parsa

Her evlilik peteğe yeni bir evcik demek
Düğün dernek ve neş'e, bunun içindir yemek

Çalsın davul ve zurna bugün düğünümüz var
Sevinsin dostlarımız kara bağlasın ağyar

Sizi candan kutlarım sevgili damat-gelin
Darısı başınıza ey bekârlar, evlenin!

Ankara, 1993
(Bir düğünde okunmak için yazılmıştır.)

10.8.14.1.9 Ebû-Eyyûb'un Huzûrunda

Ebû-Eyyûb'un Huzûrunda

Huzûr-i pâkine geldim meded-res ol ey Ensârî
Tutup lutfunla ellerden eyâ Devletli'nin yârî

Büyük kadrin, misal olmak bu alemde kimin kârî
Dilim dönsün, gönül ersin, diyem binde birin bari

O devlethâneye ol Şâh-ı kevneyn indiği demler
Ne devlettir ki sen olmuştun ol Şâh'ın büyük cârî

O gün sende mahabbet hem mehâbetten eser vardı
Severdin Cân'ı candan hem coşardı kalbinin zârî

Hudâ lutfeyledi her dem o Şâh'ın hizmetin gördün
Eyâ râzî, eyâ merzî, şehâdetler alemdârî

Habîb'in irtihalinde hayatın kalmayıp zevki
Sitanbûl'a gelip yattın sana lütfeyledi Bârî

Vücûdundan akan kanlar O'nu tesbih ile cârî
Deyüp Allahu Ekber dur hizasında eyâ kaarî

Beraberce olan tesbîh-u tekbîrden bulup zevkler
Erin cennât-ı rıdvâna söner tâmûların nârî

Eyüp ziyaretinde
İstanbul, 1957

10.8.14.1.10

Enes'e

Doksan dört, Amerika, gün Eylül yirmi yedi
Rabbim Enes'imize gel, dünyaya gel dedi
Doğum Amerika'da biz merakta, telâşta
Ver doğum müjdesini ey esen yel, git dedi

İki güzelden gelen güzel olurdu elbet
Adı Enes olanlar özel olurdu elbet
Ama görmekle sanmak bir olmuyor şüphesiz
Hasretle niyâzımız gel gel olurdu elbet

Birgün çıkageldiler ve nûrtopu kucakta
Bir neş'e tufanıdır koptu evde ocakta
Hem ağacı hatasız, hem meyvası kusursuz
Allah'a secde, şükür her köşede bucakta

Bir güzel bahtın var ki Enes konulmuş adın
Hiçbir şeyde yok torun senin müstesna tadın
Enes gibi sevgini Allah'a, Rasûle ver
Sonra gelsin sırada makam, servet ve kadın

İsterim bir torunum alim, müctehid olsun
Tecellî etsin rahmet ümmet çilesi dolsun
Rahmet dîni İslâm'ı çağımın idrakine
Sunsun da insan nev'i sâadetini bulsun

Murat, Zeynep ve Tahir, Selva, Bilal ve Enes
Bir de Salih, yarışın, demesin biriniz pes
Dedeniz boynu bükük kalmasın ötelerde
O zaman sen ey rüzgâr nereden esersen es

10.8.14.1.11

Ensar (İmam-Hatipliye)

İmam-Hatipli olmak zihniyettir imandır
İslâmî zihniyeti paylaşanlar ihvandır
Ensar hareketinin kardeşlik çatısında
Birleşip hizmet vermek özlediğim irfandır

Muhacir günahlardan has kulluğa göçendir
Hak rızâsı nerdeyse orada yer seçendir
Ensar muhacirlere kucak açıp yâr olan
Başkasıyla paylaşan öz nefsinden geçendir

Dışarda kalma sakın muhacir ol, ensar ol

Başka yollar arama İslâm'dır tek doğru yol
Aklın farı yetersiz vahyin ışığına gel
Tut ışığı cihâna aydınlansın sağ ve sol

Beni ben yapan kültür İslâm hamurundandır
Millet bağı imandır, ne soy soptur ne kandır
Kültürler savaşında millete rehber olmak
Değerleri koruyup kollamak imandandır

İslâm Hak rahmetini cihâna yaymak ister
Hakkı yerli yerine getirip koymak ister
Mümin hak ve rahmeti taşıyan, yaşayandır
Açla aç yatıp ancak doyanla doymak ister

Bedeniyle rûhuyla eşref mahlûk insandır
Çamuru insan yapan ibadettir imandır
Rûhu ihmal ederek çamurlaşan insanı
Kurtarıp yüceltecek Ensar'daki irfandır

İslâm adalet, rahmet, hürriyet, denge, düzen
Hikmetle ona çağır uygun üslûba özen
Korkutma sev ve sevdir gerçek İslâm'ı anlat
İslâm yaşandığında gelir özlenen düzen

Ekim,1993
Kütahya, Afyon, Eskişehir konuşmalarının ilhamıdır.

Enstitülü Kardeşim

Asırlardır milletin beslediği umuttun
Fakir ekmeğine aş, mahzun gönüle muttun
Yüklü olan geceler senin sancını çekti
Doğmadan adın kondu gönüllerde yer tuttun

Meyveleri derdin mi
Bekleneni verdin mi
Senin için çizilen
Hedeflere erdin mi

Büyük millet yeniden doğuş sancılarını
İçten dıştan yediği hançer acılarını
Sinesine çekerken beklediği gün vardı
Çoluk çocuk, er, kadın, kardeş ve bacıları

Beklenen sen oldun mu
Acılarla doldun mu
Allah için hizmette
Sâadeti buldun mu

Parçalanan milleti bütünleyecek sensin
Hakka hak batıla da batıl diyecek sensin
Açık gizli yarayı gömleğinle sararak
Açlarla aç kalacak, tokla yiyecek sensin

Kendini unuttun mu
Hak yolunu tuttun mu
Ömer gibi, ağlayan
Yetimi uyuttun mu

On beş yıl az değildir
Duyduğun saz değildir
Silkin ve kendine gel
Bunlar olmaz değildir

Gelecek mutlu olsun
Gönlün umutlu olsun
Enstitülü kardeşim
Bayramın kutlu olsun

İzmir, 18-11-1974
(Y. İslâm Enstitülerinin 15. açılış yıldönümünde)

10.8.14.1.13 Erzurum

Erzurum

Bir hilâl Palandöken kucağında Erzurum
Buradan bizim köken, doğum yerimiz Çorum

Karlı dağlar ardında yağız ve mert dadaşlar
Atalarım yurdunda sevgi dolu kardaşlar

İlim irfan ocağı şânı büyük Erzurum
Açıl ecdâd kucağı ben sana geliyorum

Erzurum doğumuzda imanımın kalesi
Her an silâh omuzda, istiklâl meş'alesi

İmbikten çıkmış şuur gencinde kocasında
İffeti olmuş gurur balası, bacısında

Yaşa varol dadaşım imanda karındaşım
Sana sevgim, gözyaşım, önce senindir aşım

Makûs talihi Şark'ın seninle yenilecek
Erzurum'a bihakkın kahraman denilecek

Erzurum, 17-Mayıs-1993

10.8.14.1.14

Filistinli Gençlere

Semerkant'ta Ebu-Mansur
Askalan'da İbn-i Hacer
Hepsi garip, hepsi mahsur
Biz ne yaptık, Allah ne der
Mazeret mi olur kader

Büyük mabet, güzel Aksâ
Boynu bükük, ümmet üzgün
Gözlerimden kanlar aksa
Tam yeridir süzgün süzgün
Her şey bozuk, nemiz düzgün

Kabristanlar çöplük olmuş
Mescitlerde baykuşlar var
Şehirlere gâvur dolmuş
Dostlar yasta, mutlu ağyâr
Gücümüz az, yerimiz dar

Bir müjde var gözlerinde
Işıl ışıl genç nesilin
Cihad rûhu özlerinde
Ağlamayın, yaşı silin
Birlik olun, Bir'e gelin
Faydası yok bize elin

El sözüne aldırmayın
Bölünmeyin, silinmeyin
Çepeçevre düşman, mayın
Güçlü olun, dilenmeyin
İzzet bizimdir, inmeyin
Elin atına binmeyin

22/11/1995
Filistin

10.8.14.1.15 Gel Azerbaycan'a Gel

Gel Azerbaycan'a Gel

Böyle insan dostluğu görmedim ben dünyada
Böyle nimet bolluğu getirmedim hiç yâda
Bu güzellik görülür ömürde bir rüyada
Açık gözle görmeye gel Azerbaycan'a gel

Günde altı sofrayı konağına serenler
Kardaşına hizmetle mutluluğa erenler
Sevgi tohumlarından binbir çiçek derenler
Meclisine girmeye gel Azerbaycan'a gel

Uyandırır uykudan Lenkeran'da bülbüller
Yahşi sabahlar diler bahçede kızıl güller
Hep buraya toplanmış güzel yüz tatlı diller
Mutluluğa ermeye gel Azerbaycan'a gel

Dünyada cennet varsa burada olsa gerek
Türkü seviyor burda yedi milyon tek yürek
Her adımda bin nimet Allah şükür diyerek
Bu cennete ermeye gel Azerbaycan'a gel

Sünnî şiî bir olmuş, bir Allah'a tapıyor
Millet vatan sevgisi burda çok şey yapıyor
Nesiller birbirinden millî haslet kapıyor
Haslet alıp vermeye gel Azerbaycan'a gel

Sizi sevdik kardaşlar, ak yürekli bacılar
Allah sizinle olsun sona ersin acılar
Hakk'a boyun eğecek er ya geç davacılar
Gönüle post sermeye gel Azerbaycan'a gel

Azerbaycan, Lenkeran, 1989

10.8.14.1.16 Gönül O'nun Olmali

Gönül O'nun Olmalı

Dünya nimetleri ne kadar çoksa
Yiyip içen insan ne kadar toksa
Şuurda manevî hazza yer yoksa
Allah'a giden yol tıkanır dostlar

Dünya önümüze serilse bile
Bizim için güller derilse bile
Dünyada saltanat verilse bile
Hangi nefis bundan paklanır dostlar

Sultan sarayında zahit yaşayan
Hakka vuslat için günleri sayan
Mânâya aç kalıp maddeye doyan
Gönlünü sivâdan sakınır dostlar

Cennet gibi yerler durup dururken
Vahiy çöle inmiş dudak kururken
Gönül başkasıyla meşgûl olurken
Rabbim hânesini kıskanır dostlar

Arpa ekmeğine hasret çekerken
Günlerce aç kalıp bulunca yerken
"Dünya bir gölgelik, gideriz" derken
Has kullar bu tavrı takınır dostlar

İftihar ederim yoksulluğumla
Onun makbûlüyüm has kulluğumla
Hep meşgûl olurum yolculuğumla
Buyurmuş En Büyük Hak Tanır dostlar

Cennet gibi yurda dönünce burdan
Sakın ayrılmayın kutsal şuurdan
Rûhlar aydın kalsın ilâhî nûrdan
Nûru olmayanı kim tanır dostlar

3-1-2001/ 6-Şevval-1421
Mekke

10.8.14.1.17

Göç

"İki kapılı han dünya" dediler
Gelip geçti burdan kırklar yediler
Burada ektiler orda yediler
Birgün gelir biz de geçeriz elbet

Son nefeste Allah deyip göçmeli
Yârân meclisinden bir yer seçmeli
Allah en büyük dost,maşuk ezelî
O'nun gülbangini çekeriz elbet

Kimi gelin olmuş kimi güveyi
Vuslata gitmişler yâr deyi deyi
Bize de elverse vuslat ne eyi
Göz yaşımız buna dökeriz elbet

Cennet istiyoruz Rahman içindir
Rü'yet-i cemâl ve ridvan içindir

Amel ne ki ümit ğufrân içindir
Hayri bu ğufrâna ereriz elbet

İstanbul
2-2-1982

10.8.14.1.18 Hasbihal

Hasbihal

Geçti mâzi bir bilinmezdir yarın
Bir şu sâattir senin tekmil varın

Bir saatlik ömrü etmez bir cihân
Şükredip yat, kalk seherde Hakk'ı an

Öyle mağrur olma fâni hâline
Bir düşün, geçmişlerin sor hali ne

Ömrümüz dünyada gerçek imtihan
Sanma baki servetin, şöhret ve şan

Kâmil insan sohbetinde daim ol
Gül kokar gül bahçesinden geçse yol

Ak üzümler mor olur yahut kara
Karasıyla komşu olsa bir ara

Ahiret sermayemiz iman, amel
Ol kanaât sahibi bitmez emel

Gel hasetten vazgeç, ol hırstan berî
Müminin kalbinde yoktur kin yeri

Hakkı sev, gördün mü bir dert merhem ol
Gönlü zengin Hak eriyle hemdem ol

Örneğin Allah Rasûlü, yol Kitâb
Nûrunun pervanesi bin âfitâb

Gel bu nûra bul sâadet her zaman
Sapma yoldan olmasın halin yaman

Ey nefis dön Rabbine hoş, hoşnut ol
Kul olursan cennete çıkmakta yol

İstanbul
Ramazan,1994

10.8.14.1.19

Hasret

Sîmâna tebessüm, güle gülmek yaraşırmış
Ol vech-i dilârâya süzülmek yaraşırmış
Vuslat demi gelmezse eğer yandı bu gönlüm
Ümmîdi yiten âşıka ölmek yaraşırmış

Gül mevsimi geçmiş, bire bülbül ne durursun
Hasretle yanan gönlüme hançer mi vurursun
Hicrânını hicretle telâfî ediver git
Ma'şûkuna can sun yuva mal mülk kaladursun

Bursa, 31-1-2000

10.8.14.1.20 Kadir Gecesi

Kadir Gecesi

Rûhlarla buluşur kullar bu gece
Allah'la konuşur kullar bu gece
Bize Kur'an geldi Mevlâ katından
Mevlâ'ya kavuşur kullar bu gece

Saf saf iner gökten melek bu gece
Kanatları okşar bizi gizlice
Rûh denen o Rabbe yakın bilmece
Onu Allah bize yollar bu gece

Peygamber aşkına Hak sevgisine
Tutulup da yanan erircesine
Bağlanan Kur'an'ın her hecesine

Mutlu olur işte onlar bu gece

Bizi rahmetine daldır ilâhî
Kur'an'ından nasip aldır ilâhî
Aradan perdeyi kaldır ilâhî
Nasipsiz inmesin kollar bu gece

İstanbul
(1965 Kadir gecesi için yazıldı ve Sultanahmet Camii'nde okundu)

10.8.14.1.21 Kalabaliklarda Yalniz Olanlar

Kalabalıklarda Yalnız Olanlar

Gariplik açıyor yolu Allah'a
Yol kavuşturuyor kulu Allah'a
Tek başına kalan kalabalıkta
Kendini veriyor ulu Allah'a

Nelerimi almış dünya elimden
Mâsivâ düşmüyor bir an dilimden
Gönül de Allah'ın evidir ama
Dolmuş da taşıyor ağyâr selinden

İster kamışlıkta ister deryada
Kaybolup ölmeli önce dünyada
Böyle bir yokluğa erince insan
Bir damla vücûdu gelir mi yâda

Gönül karşısına aldı Kâbe'yi
Dedi Allah evi yerin ne iyi
Ama O'nun yeri kırık gönüller
Saçakta bulunmaz arının beyi

Bu yokluk, yalnızlık en büyük hazdır
Bu hazzın yanında cennetler azdır
Kalabalıklarda yalnız olanın
İşi O'nunladır, niyâzdır, nazdır

Gurbetin, yokluğun bir kırıntısı
Tecellî-i Hakk'ın bir pırıltısı
Yaşattı gönlümde yokluk hazzını
Kimbilir nasıldır bunun artısı

Müminin miracı namaz kılındı
Namaz sayesinde çok yol alındı
Yokluk deryasına dalmak isteyen
Namaza, niyâza, aşka sığındı

Has kullarda huzûr kesintisizdir
Gönülleri O'nda, sizinle sizdir
Bu sırra ermeye rehber ararsan
Resûlün yolunda bulunan izdir

Mekke, 3-Şevval, 1421

10.8.14.1.22 Kardesim

Kardeşim

Yazdığın deftere baktım ağladım
Hasretle gönlümü yaktım ağladım
Kânî'yi dinledim eski kasetten
Kaseti bir daha taktım ağladım

Ne güzel gözlerin vardı kardeşim
Kanser ciğerini sardı kardeşim
Öksürür inlerdin gece ve gündüz
Başına dünyalar dardı kardeşim

Dağlar sarsılırdı imanın asla
Gönlünü vermiştin hasretle asl'a
Nasılsın diyene "çok şükür" derdin
Avunamıyorum ağıtla yasla

Defterlere baktım aşkını gördüm
Sevgiyle okşadım yüzüme sürdüm
İyi ki aşkına ortak olmuşum
Yoksa yaşayamaz hemen ölürdüm

Biricik kardeşim seni aldı yar
Büyük imtihana beni saldı yar
Sevgisine ortak istemiyor ki,
Gönlümde bir tane olup kaldı yar

İçimi kâğıda döktüm yanmadı
Seni benim gibi kimse anmadı
Çaresizim ama bir tesellî var
Şunda kavuşmaya fazla kalmadı

31-Aralık-2001
Kütüphanemde yalnızdım, bir yandan Kânî Karaca'yı dinliyor, bir yandan da raflara bakıyordum. Merhum kardeşim Selâhaddin'nin (v. 1986, 43 yaşında) yazdığı, beş büyük defter dolusu tasavvuf yazılarına gözüm takıldı. Acısı her an yüreğimde olduğu için ağlamaya başladım ve derdimi yukarıdaki satırlara döktüm.

10.8.14.1.23 Kuba Mescidinde

Kuba Mescidinde

Bir Kuba da burda Azerbaycan'da
Bir yanda zümrüt dağ Hazar bir yanda
Cuma mescidine girdiğim anda
Kulağıma doldu Allahu ekber

Çoğu ellisini geçmiş Kıpçaklar
Ahıska'dan gelmiş sakalı aklar
El açmış Allah'a eski topraklar
Yeniden can buldu Allahu ekber

Okundu salavât kılındı namaz
Bu manzaraya bir gönül dayanmaz
Olana görmeden kimse inanmaz
Gözümde yaş oldu Allahu ekber

Kimi İstanbul'a selâm söyle der
Kimisi hâlimiz işte böyle der
Hepsi bir ağızdan coşup şöyle der
Mevlâ mutlu kıldı Allahu ekber

Ahıskalı bana "bacımoğlu" der
Arıyoruz burda sığınacak yer
Bizim kaderimiz hicretmiş meğer
Yine nevbet çaldı Allahu ekber

Aynıyız imanda dilde ve kanda
Niçin olamadık tek bir vatanda
Ayrılığın vakti gelip çatanda
Gönül orda kaldı Allahu ekber

(1989 yılında Azerbaycan'a gitmiş Kuba şehrinin mescidinde yerliler ve Ahıska muhacirleri ile bir Cuma namazı kılmıştık)

10.8.14.1.24

Kudüs

Mukaddes zemini Ömer fethetmiş
Salâh ve Kanûni gör neler etmiş
Osmanlı gidince Kudüs de gitmiş
Hainler safında ölecek misin
Yoksa ecdat gibi gelecek misin

İki sahâbî var, şehit sayısız
Vatanım çiğnenmiş, köylerim ıssız
Müslüman yaşar mı böyle kayıtsız
Uyansana artık, uyuyor musun?
Ah göklere vurmuş duyuyor musun?

Selman'ın mescidi Zeytûn dağında
Rabi'a makamı O'nun sağında
Dünyaya nûr saçmış kendi çağında
Bu dağa yeniden çıkacak mısın?
Sel olup vadiye akacak mısın?

Ezansız köylerde çanlar çalıyor
Mescit harap boynu bükük kalıyor
Mazîyi düşünüp gözüm dalıyor
Böyle boynu bükük kalacak mısın?
Yoksa mülkü geri alacak mısın?

Fırat'tan Mısır'a gideceklermiş
Bize daha neler edeceklermiş
Ümmet koyun olmuş, güdeceklermiş
Hazreti Ömer'i üzecek misin?
Böyle miskin miskin gezecek misin?

Böl de yönet demiş şeytanı ona
Din gibi sarılmış düşmanlar buna
Yıllarca içmişler doymadan kana
Vampirleri yurttan kovacak mısın?
Ufkuma yeniden doğacak mısın?

Yükselen değerler onlara yarar
Fırsat elverince Aksa'yı yıkar
Yerine Süleyman Mâbedin kurar
Plan budur hala duracak mısın?
Yoksa birliğini kuracak mısın?

Kurtuluşun yolu İslâm'a dönmek
Peygamber izinde nefsini yenmek
İslâm birliğini kurup güvenmek
İç ve dış düşmanı yenecek misin?
Yoksa kibrit gibi sönecek misin?

Fertten işe başla batağı kurut
Cemâat oluştur safları sık tut
Ümmetin birliği bu şarta meşrut
Tabandan tavana gidecek misin?
Vazifeni îfâ edecek misin?

Ya Rabbî Aksâ'da namazım için
Kubbetu's-Sahra'da niyâzım için
Katına yükselen avazım için
Ümmeti muzaffer kılacak mısın?
Gözlerim zaferi görmeden Rabbim
Kıyıp da canımı alacak mısın?

24/11/1995
Kudüs

10.8.14.1.25

Kur'an'a Sarıl

Kur'an Rabbimiz'in yaktığı ışık
Bu millet Kur'an'a ezelden âşık
O bal çömleğidir dal kaşık kaşık
Kur'an'ı elinden bırakma kardeş

Emelin doğruyu, hakkı bulmaksa
Cennet'e girmekse, mutlu olmaksa
Bilgiyi doğrudan Hak'tan almaksa
Başka bir kitaba sen bakma kardeş

Allah'ın nûrunu söndürmek için
Ümmeti dîninden döndürmek için
Başımıza çorap ördürmek için
Yola çıkanları bırakma kardeş

Namazda Kur'an'ı dilinden oku
Başka dile sapma, saplama oku
Hiçbir dilde yoktur o eşsiz doku
Dînine fitneyi gel sokma kardeş

Lafzı güzel onun mânası güzel
Eşsiz vasıfları kendine özel
Güzelleşmek için gel Kur'an'a gel
Bu nûr ırmağına gir, çıkma kardeş

Anlamaya karşı çıkanlar mı var
Kulağına pamuk tıkanlar mı var
Öze, maksada yan bakanlar mı var
Bunlar demagoji sen takma kardeş

Dünyayı istersen Kur'an'a sarıl
Ukbâyı istersen Furkan'a sarıl
Kur'an'dan aldığın irfana sarıl
Başka bir vâdiye sen akma kardeş

Almanya/Hagen
21/2/1998

10.8.14.1.26 Kuru Kafa

Kuru Kafa

Rivâyete göre Nasreddin Hoca
Üç kafa toplamış kuru, koskoca
Getirmiş pazara satılık demiş
Başına toplanmış hem genç hem koca

Sormuşlar fiat ne, kaç kuruş kafa
Düşünmüş hocamız ve girmiş lafa
Demiş bir iki üç farklı fiatlar
Demişler "ciddî ol ve gel insafa"

Birinci kafayı eline almış
Kulaktan bir avuç kuru kum salmış
Dökülmüş tamamı diğer kulaktan
Kum gitmiş, kafada yalnız toz kalmış

İkinci kafadan yarısı akmış
Üçüncü kafadan akmak yasakmış
Hoca mârifeti göstermiş ama
Zekîler anlamış kalanı bakmış

Kimi duyduğunu aynen tutarmış
Kimi yarısına kulak asarmış
Han kapısı gibi kulak taşıyan
Ayakta uyurmuş öyle yatarmış

Her gördüğün kelle kafadır sanma
Kılık kıyafete bakıp aldanma
Virânede kalmış defineler var
Ara, bul, sor, öğren, sakın utanma

İstanbul
25-1-1982

10.8.14.1.27 Kâbe ve Hac

Kâbe ve Hac

Gökte güneş büyük bir volkan olmuş
Cehennem sıcağı vâdiye dolmuş
Ne vâha çevresi ne işlek yolmuş
Ailesi için burayı bulmuş
Hakk'ın emri ile Halîlurrahman

Safâ-Merve koşup aramış Hacer
"Rabbim hazinenden bize bir su ver"
Kaynayıp derinden akınca yer yer
"Zemzem" demiş Hacer, "ey mübarek dur"
Akıp tükenmesin Allah'ım aman!

Kızgın güneş taşı yakmış simsiyah
Bitkisi yok, olan yolunmaz, günah
Yine de mümin der "varsam bir gün âh!"
Dostun duasını Cenâb-ı Allah
Kabûl edip böyle eylemiş ferman

Yerde ilk mabedi burda yaptılar
Baba oğul bir Allah'a taptılar
Şeytana yan bakıp taşlar attılar
Ne tevil ettiler ne de saptılar
Hak istiyor idi bir oğul kurban

İbrahim büyük bir imtihan verdi
Kurban olmak için bir koç yeterdi
Kula imtihandır sevinci, derdi
Cânana can veren maksuda erdi
Verilmez mi O'na bir değil, bin can

"Çağır kullarımı hacca" buyurdu
Halîl Hak emrini halka duyurdu
Duyan ziyarete koştu bu yurdu
İslâm binasını hac ile kurdu
Gelip Peygamber-i âhiri'z-zeman

İhramla arınır zahir ve batın
Geride kalmıştır servetin tahtın
Büyük, küçük, siyah, beyaz, er, kadın
Aynı seviyede ederler yâdın
Yaşarlar mahşeri gizli ve âyân

İbrahim duası burda bereket
Her zerrede Allah için hareket
Müminlerde sabır, sevgi, mermamet
Vuslat neşesiyle Beyt'i ziyaret

Aşk dillerde tekbîr, dizlerde derman

Allah'tır sahibi mübarek evin
O'nun müsafiri ürper ve sevin
Dolan çevresinde coşkuyla devin
Metâf bu girdâba mukaddes zemin
Bir damla ol katıl karşında umman

Hacer-i esvedi selâmla yaklaş
Mültezem'de Rahman ile kucaklaş
İç Zemzemi Safâ, Merve'ye ulaş
"Lebbeyk Allahümme lebbeyk" ve telâş
"Koşup geldim sana birsin Yaradan"

Arafat'ta müminlerin niyâzı
Öğlede kılınan çifte namazı
Aşk ile telbiye, tekbîr avazı
Yaklaştırır kula Mutlak Feyyaz'ı
Olur inşâallah sebeb-i ğufran

Müzdelife'nin bir ayrı tadı var
Taşladık şeytanı kötü yâdı var
Tutuşan rûhumun bir feryadı var
Kâbe Şirin burda bin Ferhad'ı var
Açıl susam açıl hasretim yaman

Eve geldim seni nerde bulayım
Vâsıl et kulunu kurban olayım
Kâbe sır denizi lütfet dalayım
Ezelî ahdime sadık kalayım
Ezelde Sen vardın ve Sensin kalan

Ya Rabbi Kâbe'ye tecelliyâtın
Esma, sıfât, şüun, tibar, zâtın
Arafat'ta zâhir cümle sıfâtın
Yıkasın rûhumu hak berekâtın
Nefsim fânî olsun, varlığım talan

Dünyada evini gören kulların
Ukbada cemâle eren kulların
Rızâ meyvesini deren kulların
Varlığını sana veren kulların
Arasında olsun bir de Karaman

Mekke
20-22/Temmuz-1988

10.8.14.1.28 Manzum Tercümesi

Manzum Tercümesi

Aman hata etme edepli davran
Habîbullah şehri bu girdiğin yer
Allah'tır buraya sevgiyle bakan
Bu yer Mustafâ'nın, hayata değer

Gökteki yeni ay açılmış gönül
Selâm kapısından onu gözlüyor
Cevzâ kandil olmuş bekliyor ödül
O da kaynağından ışık özlüyor

Allah Sevgilisi, yattığı yerin
Üstün değerini erbabı bilir
Üstünde iken arş yedi göklerin
Ravza'ya saygıyla, şevkle eğilir

Yokluk karanlığı sıyrılıp gitti
Yerine bu toprak ışığı geldi
Kör idi varlıklar çileler bitti
O şifa sürmesi gözleri sildi

Bu dergâha Nâbî, edep şartıyla
Gir de nasibini almaya bak sen
Kutsal varlıkların tavaf şavtıyla
Ravza öpüşünde kalmaya bak sen

H. Karaman

10.8.14.1.29 Medine Yolunda

Medine Yolunda

Kalbim kopup gitmiş ben ardındayım
Esen yelde kuşun kanadındayım
Âşıkın ahında, feryadındayım
Acısın hasrette koyanlar beni

Toprak bile âşık şanlı vücûda
Varlığı sebeptir cümle mevcûda

Adem'in şahsında vardı sücûda
Melekler, anlasın duyanlar beni

Asırlar boyunca nice pervâne
Can attı Ravza'ya hep yâne yâne
Aşk ne engel tanır ne de bahâne
Yolda bırakamaz tufanlar beni

Seniyye'den doğan ayın ondördü
Medine'ye eşsiz bir şeref verdi
Benzerini ne ins ne de cin gördü
Kavuşturun O'na ey canlar beni

Bağrına basınca dünya güzeli
Yıldızlar hasrette kalmış, ezelî
Sıvamış yaratmış Rabb'in öz eli
Yakıyor hasreti şu anlar beni

Şurası elinin değdiği yer mi
Şu duvar sesini işittim der mi
Bastığı zemine alnım değer mi
Oyalıyor geçmiş zamanlar beni

Ben vuslat isterim açık ve çıplak
Övünmesin bana duvar ve toprak
Hayatım son bulsun O'na bakarak
Nûruyla tanısın bakanlar beni

Salavât Allah'tan, melekten, bizden
Rabbim ayırmasın mübarek izden
Bir damla eksilmez koca denizden
Şefâatle yusun yuyanlar beni

Medine Yolunda
27-Temmuz-l988

10.8.14.1.30 Medine'de Ramazan

Medine'de Ramazan

Mekke'de hissedilen tecellî vahdet, celâl
Medinetü'n-Nebî'de her şeye sinmiş cemâl
Yeşil kubbe altında ramazan başka güzel
Bu güzelliği tasvir edemez hiçbir misal

Olmasaydın kainât olmayacaktı bildik
Kalkıp alırsın diye selâm vermeye geldik
Sayısız salât, selâm Hak'tan, bizden, melekten
Lutfeyledin bir daha gönül pasını sildik

Kimi sabâ yeliyle, kimi kuş kanadıyla
Sana selâm göndermiş yanıp aşkın oduyla
Nasip oldu salavât, selâm verdik huzûrda
Sofranda oruç açtık, yedik ağız tadıyla

Medine'de ramazan bir başka dünyadadır
Bu güzellik olursa uykuda, rüyadadır
Mahşer mi oldu yâ Rab, bu insan deryası ne
Bu rûhaniyet arzda olamaz, ulyâdadır

Ensar rûhu yaşıyor Medine ikliminde
Kucak açmış nesiller kardeşlerine dinde
Âfâkı dolduran ses zikir, Kur'an ve tekbir
Gökte melekler zâkir, eşya, insan zeminde

Eski Medine mescid, mescid iftar sofrası
Saf saf olmuş müminler şimdi dua sırası
İşte ezan ve neş'e hurma, ekmek ve Zemzem
Huşu ile kılınır namaz iftar sonrası

Bir ezan ki Bilal'in sesini andırıyor
Aşk ile yükselen ses yanıyor, yandırıyor
Yeşil kubbe ardında baş secdeye giderken
İmam O'dur hayali rûhumu kandırıyor

Teravihi burada kılıyor müslümanlar
İman halâvetini tatmayanlar ne anlar

Tabanlarım ağrıyor mutlu oluyor rûhum
Hasret akşamlarında hatırlanır bu anlar

Peygamber'in şehrine ümmet dolup taşıyor
Ramazanın rûhunu insan burda yaşıyor
İman, ihlâs ve aşkla Hakk'a tapan müminler
Her nefeste Allah'a bir adım yaklaşıyor

Selâm, Kur'an ve ikram: Medine'de Ramazan
Mescid hem ev, hem mabed ikram ediyor Rahman
Ve Rahman'ın kulları öz kardeşlik yaşıyor
Gökten yağmur iniyor, hayır rahmet ve ğufran

Medine'de Ramazan dünyada cennet gibi
Cömertlik kuyusunun çok derinlerde dibi
Fakir zengin bir olmuş maîşet kaygusu yok
Rabbim olsun bu nimet cümlemizin nasibi

14-Ramazan-1417
23-1-1997 Perşembe
Medine

10.8.14.1.31 Mekke'de Bayram Namazi

Mekke'de Bayram Namazı

Her evin sahibi var bunun sahibi Allah
İbrahim'e yap diyen, işin talibi Allah

Bayram için arınmış, Allah evi süslenmiş
Sevip gelenlerine izzet ikram üslenmiş

Çevresindeki Mescit mukaddes ve muhterem
O'nun da çevresinde yasaklı bölge harem

Burda yoğun melekler, tecellîler, rahmetler
Yolculuk zor olsa da unutulur zahmetler

Bin kilometre yoldan sırf bayram namazına
Çoluğu çocuğuyla gelen var niyâzına

Ümmetin nümunesi milyonlar toplanıyor
Her biri diğerini selâm ile tanıyor

İnsanlar yağmur olmuş sokaklardan akıyor
Melekler saf saf durmuş gıpta ile bakıyor

Çapraz akan sel burda girdap olup dönüyor
Fert kendini girdapta damla gibi görüyor

Bu girdapta damlalar döndükçe yaklaşıyor
Sonunda vâsıl olup asla kucaklaşıyor

İşte bayram neş'esi tekbir ve top sesleri
Rûhlar semâda artık açılmış kafesleri

Allahu ekber, Allah birdir, başka tanrı yok
Bayram bereketiyle şükür artık açlar tok

Tekbir tekbir üstüne arkadan rükû, sücûd
Bu namaza katılır sanırım cümle mevcûd

Ve selâm verilince sağa sola, melekler
Sevinç içinde alır selâmı bir de ekler

Rahmet diler Mevlâ'dan kullarına ve aklar
Kucaklaşırken kullar bu rahmet rûhu paklar

Tanışma faslı başlar Türk, Fars, Berber, Ummanlı
Hepimiz müslümanız ve çoğumuz Osmanlı

El sıkışalım kardeş, saflar sıklaşa dursun
Ayrılmayalım artık, yürekler toplu vursun

Ya Rab bu ibadeti vesile biliyoruz
Bağışlanıp rızâna ermeyi diliyoruz

Diliyoruz bayramda yaşanan rahmet birlik
Daim olsun, canlansın ümmette beraberlik

Ya Rab öksüz ümmeti himayene al, amin
Düşmanların kalbine büyük korku sal, amin!

1419 Ramazan Bayramı
Mekke

Mescidinde İmam O (s.a.)

Mescidinde imamlar Sana vekil oldular
Gerçekte imam Sensin onlar şekil oldular
Sen bugün de cihânın rehberi, ümidisin
Ebû Cehiller ise toprak ve kil oldular

Ravzan'ın arkasında kılarken namazımı
Senin rehberliğinde sunarım niyâzımı
Bu tasavvur kaplıyor gönlümü, şuurumu
Senin yanında yazsın Rabbim alın yazımı

Miraçta peygamberler cemâatin olmuştu
Gerdanlık aradığı tek inciyi bulmuştu
Biz beş vakit namazda senin cemâatiniz
Budur saâdet bize, budur en büyük muştu

Ey Hakk'ın Sevgilisi, ümmetin bir tanesi
Sırtındaki mühürün Rabbimin nişanesi
Sevginle var oluşum, kurtuluşum, ümidim
Sevginle dolup taşsın kulun gönül hânesi

Mescidinde ortak rûh, kutsal rûhun renginde
İki rekat namazım bin rekatın denginde
İftar olup Peygamber sofrası kurulunca
Aynı şeyleri yiyor yoksul gibi zengin de

Mescidindeki bu rûh bir mûcize, yaşıyor
Burada nûr ve rahmet dolup dolup taşıyor
Gönül dudağım kuru, bir su ver rahmetinden
Yaşım kemâle erdi gün tepeyi aşıyor

Beş vakit bülbüllerin ezanınla şakıyor
Cemâat sokaklardan seller gibi akıyor
Sel nasıl sokakları süpürüp paklıyorsa
Mescidde namaz öyle günahları yıkıyor

Benim meselem burda ne günahtır ne sevap
Beklediğim burada bir iltifat, bir hitap
"O bizim Filân" desen, bir kere deyiversen
Dünyamı aydınlatır bu hitap, bu âfitap

Sen en güzel ahlâkı tamamlayıp gitmiştin
Koruyamadık onu bozuldu ahlâk ve din
Burda bile görünce bozulan değerleri
Tek tesellî kalıyor: Senin engin rahmetin

"Ümmet bozulduğunda benim yolumda olan
Yüz şehit sevabını işte o kuldur alan"
Buyurmuştun Ey Nebî, biz senin yolundayız
Bu yolda gelip geçsin ömürden geri kalan

Salât ve selâm sana Sevgili Peygamber'im
Sonra olsun âline ve ashâbına derim
Verilen her selâmı aldığını bilirim
Sevgine, selâmına muhtacız biz Efendim

Medine-i Münevvere
27-Ramazan- 1421
23- Aralık- 2000

10.8.14.1.33

Mi'raciye I

Ey Rasûl-i müctebâ vey mazhar-ı hubbu-cemâl
Vasl-ı uryandır şeb-i mi'râc kemâl ender kemâl

Da'vet-i ma'şuk verir âşıklara sonsuz sürûr
Kurb-i "ev ednâ" da sensin âşinây-i Zü'l-celâl

Sen ezelden hubb-i zâta mazhar oldun ey Şerîf
Kâbil olmaz böyle bir hubbun visaliyçün zevâl

Rûh, beden, dünya ve ukbâ asla râcî oldular
İşte mi'racın budur anlatmaya yetmez misal

Bir bulunmaz devlet-i sermedsin ey Şâh-ı rusül
Böyle bir devlet yanında bir pul etmez mülk-ü mâl

Ümmetin mahrûm-i mi'râc olmasınlar istedin
Sunduğun fırsat namazdır çok kılan duymaz melâl

Essalâtü vesselâm ey Rahmeten li'l-âlemîn
Dahil olsunlar salâta cümleten ashâb-u âl

Receb-1414
Şeb-i mi'râc (Mirac gecesi)

10.8.14.1.34 Mi raciye II

Mi raciye II

De "sübhânellezî esrâ" açılsın kalmasın esrâr
Dizilsin saf saf olsun enbiyâ hem asfiyâ, ebrâr

Geçip mihraba kıldırsın namaz, Aksâ'da Peygamber
Saçılsın nûr, donansın hep melekler gezdirip anber

Tekarrub eyliyor Hakk'a Habîb-i Kibriyâ:Mi'râc
O'na mahsus Burak, İsrâ, O'nundur tek bu eşsiz tâc

Bu vuslat keyfiyetsiz, kemmiyetsiz bir yakınlıktır
Bu rütbe halk içinde ey Halîl yalnız sana haktır

Eyâ Şâh-ı rusûl mi'râc sana has bir tecellîdir
Namazdır müminin mi'racı, Cibrîl'e tedellîdir

Görüp cennette müminler Cemâlullah'ı hak derler
Bu aşkın ateşinden yanmayanlar sonra gam yerler

Gönül pervane olsun yansın aşkından fenâ bulsun
Uzak kalsın sivâdan tek Habîb'i âşinâ bulsun

Tufeylîler misali dâmeninden el bırakmam âh
Nasîb olsun bu kemter kullara mi'râc n'olur Allah

Receb-1414
Şeb-i mi'râc ertesi

10.8.14.1.35 Münâcât

Münâcât

Ya Rabbi gözlerden akan yaş için
Yolunda verilen nice baş için
Zalime atılan her bir taş için

Artık gözyaşını dindir Allah'ım

Kâinâta rahmet Habîb'in için
Gönüller derdine Tabîb'in için
İslam'ı anlatan Hatîb'in için
Zalimi tahtından indir Allah'ım

Semaya yönelen eller yüzünden
Kur'an'ı okuyan diller yüzünden
Şehitler kanından seller yüzünden
Zalimleri korkut, sindir Allah'ım

Arafat'ta duran kullar hatırı
Yalnız sana varan yollar hatırı
Boynu bükük yetim, dullar hatırı
Düşman ocağını söndür Allah'ım

Kırık gönüllere yaşlı gözlere
Huzuruna varan makbul sözlere
Uğrunda sararıp solan yüzlere
Bak da yüzlerimiz güldür Allah'ım

Çok uyuduk artık uyandır bizi
Tek senin rengine boyandır bizi
Dayanamıyoruz dayandır bizi
Yeniden izzete döndür Allah'ım

İzzetin hakkıyçün bizi aziz kıl
Değiştik İlâhî! Bizleri biz kıl
Resûlün yolunu ümmete iz kıl
Yardımın beklenen gündür Allah'ım

H. Karaman, Nisan, 2002, Avusturalya

Naat

Sakın terki- edepten kûy-i Mahbûb-i Hudâ'dır bu
Nazargâh-ı ilâhîdir makam-ı Mustafâ'dır bû

Felekte mâh-ı nev Bâbu's-selâm'ın sîne-çâkidir
Bunun kandîli cevzâ matla-ı nûr-i ziyâdır bû

Habîb-i Kibriyâ'nın hâbgâhıdır fazîlette
Tefevvuk-kerde-i arş-ı Cenâb-ı Kibriyâ'dır bu

Bu hâkin pertevinden oldu deycûr-i adem zâil
Amâdan açtı mevcûdât çeşmin tûtiyâdır bu

Murâât-ı edep şartıyla gir Nâbî bu dergâha
Metâf-i kudsiyândır bûsegâh-ı enbiyâdır bu

Nâbî

10.8.14.1.37 Namaz

Namaz

Akıl ayağından bukağılı at
Koşar ötelere açamaz kanat
İbadette vahye eyle kanaat
Haktan bize yüce fermandır namaz

Rabbin rızâsını kazanmak için
O'nu bütününle tam anmak için
Kir, pas ve günahtan paklanmak için
Rasûlün sunduğu dermandır namaz

Seherde uyuyan rûhlar ölüdür
Uyan, dal seherler rahmet gölüdür
Secde görmeyen ev ölüm çölüdür
Ölülere hayat ve candır namaz

Nefis dizginini şeytan elinden
Gönül huzûrunu keder selinden
İman fenerini küfrün yelinden
Kurtarmaya kâfi idmandır namaz

Allahu ekber ve kalkıyor eller

Hakla söyleşiyor okuyan diller
Secdede Allah'a varan gönüller
Rûha gıda akla irfandır namaz

Tek huzûrda zengin fakir yanyanda
El bağlıyor huşû ile bir anda
Rükû ve sücûd bir, aynı kumanda
Nefsi Yaradan'a kurbandır namaz

Cismimiz abdestle rûh da namazla
Arınmıştır, eller kalkar niyâzla
Yalvar, yakar iste, niyâzla nazla
Tevbe et Rabbine ğufrandır namaz
Şükret ki kulusun, şükrandır namaz

Fatih
13-9-1964

10.8.14.1.38 Namaza Davet

Namaza Davet

Seni sevdiğimi söylemem fazla
Sensiz ne ilgim var baharla yazla
Gönlümü doldurdun sevinçle hazla
Çünkü seyreyledim namazda seni
Sevdim bir kez daha niyâzda seni

Sen namazda -bilsen- meleksin, cansın
Rükûda secdede bir hüsnüansın
Namaz kıl uğrunda varlığım yansın
Şükür seyre daldım namazda seni
Temâşâda kaldım niyâzda seni

İbadet insanın rûh cilâsıdır
Varlığında Hakk'ın tecellâsıdır
Bînamaz nefsinin mübtelâsıdır
Mutluyum gördükçe namazda seni
Bir kez daha sevdim niyâzda seni

Sarıkamış, 1967

10.8.14.1.39

Peygamberimizin (s.a.) Hac ve Umrede Yaptığı Dualar

(1)
Sözümü işitiyor yerimi görüyorsun
İçimi ve dışımı, her şeyi biliyorsun

Ben muhtacım, korkarak sığınan, imdat diyen
Yoksul, zelîl, günahkâr, bir kul gibi isteyen

Boyun bükük, göz yaşlı, baş secdede yüz yerde
Rahmetinden ver Rabbim, mutlu olalım ver de

Başka kapıya gitmem en hayırlısı senin
Sen vermez isen Rabbim, eli varmaz kimsenin

(2)
Rabbim seni överiz dilimiz döndüğünce
Daha iyisi senin kendini övdüğünce

Namazım, ibadetim, hayatım ve ölümüm
Kalan her şeyim senin ve sanadır dönüşüm

Kabir sıkıntısından, vesveseden, vehimden
Sana sığınıyorum, gelen budur elimden

Dağılmasın işlerim, sıkılmasın dişlerim
Felaketlerden koru, Rabbim budur dileğim

(3)
Başka yok, bir Allah var, O'nun ortağı olmaz
Mülk O'nun, kemâl O'nun kudreti aciz kalmaz

Bütün hayır elinde Allah'ım ver diyorum
Kalbime ve göksüme nûrundan diliyorum

Gözüme, kulağıma nûr ver Allah'ım nûr ver
İşitemem, göremem nûrun olmazsa eğer

Hem göksümü genişlet hem işi kolaylaştır
Rahmet deryanı coştur, rahmet deryanı coştur

Vesveseden, vehimden sana sığınıyorum

Hem kafam hem işlerim karışmasın diyorum

Gece gündüz şerrinden, kabir sıkıntısından
Rüzgârla gelen şerden, felâketin yasından

Sana sığınıyorum, yâ erhamerrahimin
Duamı kabûl buyur, dostlar diyelim amin

Telbiye
Çağırdın Allah'ım koşarak geldim
Birsin, ortağın yok coşarak geldim
Hamdimiz sanadır; nimet, mülk senin
Şerikin yok, dağlar aşarak geldim

Hicaz yolunda
13/1/1999

10.8.14.1.40 Ravza'da

Ravza'da

Felekler, melekler bütün kainât
Sevginle varoldu cânım Efendim
Sen yar olduğundan kürre ve zerrât
Rabbine yâr oldu cânım Efendim

Allah'ın has kulu habibi sensin
En büyük derdimin tabîbi sensin
İlâhî lisanın edîbi sensin
Sevgilim, sultanım, hânım Efendim

Hasretinle yandım kapandı yollar

Arzuladı açık kaldı bu kollar
Menzil yaklaşıyor geçtikçe yıllar
Sevgisiz geçmesin ânım Efendim

Lütfeyledin vâsıl oldu vücûdum
Mihrabında başka oldu sücûdum
Erisin yok olsun cümle mevcûdum
Uğruna revândır kanım Efendim

Niyâzım yolunda Hakk'a kul olmak
Mührünü taşıyan geçer pul olmak
Ayağını öpen toprak, çul olmak
Benim ancak budur şânım Efendim

Medine
1-9-1988

10.8.14.1.41 Salih'e

Salih'e

Doksan altı ağustos ayın bugün otuzu
Gözlerini dünyaya açtı meleyen kuzu
Bugün mutlu günümüz, şükürler olsun Yâ Rab
Çocuk evin neş'esi, bebek yemeğin tuzu

Güzellik yoğunlaşmış bir bebek sûretinde
İpek derisi olmuş, gül kokusu teninde
Neş'e gölgesi onun ayrılmıyor peşinde
Rabbim onu büyütsün Peygamber siretinde

Güneş misin, girince evim aydınlanıyor
Alev, duman olmadan ocağımız yanıyor
Sevgili torun Salih hoş geldin aramıza
İnsan seni görünce Yaradan'ı anıyor

Doğduğun günden beri mânâlı bakıyorsun
Can veren akım gibi gönlüme akıyorsun
Uyurken meleklere nazîre yapıyorsun
Uyanınca bülbülsün, güllere şakıyorsun

Adın Salih dilerim ahlâkın salih olur
Gelişin ümmet için bir güzel talih olur
Bilgi, eser ve hizmet varlık sebebin olsun

Toprak altında deden bunda mutluluk bulur

10.8.14.1.42

Sen Sevmeyi Bilmezsen

Yıldızlı semâlarda olan haşmet sevilmiş
Gökten toprağa düşen rahmet sevilmiş
Dünyamızı süsleyen bin bir zînet sevilmiş
Sen bunları sevmezsen Allah'ı sevemezsin

Şeyda bülbülün güle, ananın bebeğine
Çobanın sürüsüne, arının çiçeğine
Sevenlerin Allah'tan biricik dileğine
Aşkını sezemezsen Allah'ı sevemezsin

Hem içi hem dışıyla kemâle örnek olan
Mescidi, sevenlere bulunmaz dernek olan
Kulların arasında kendisi bir tek olan
Habîb'e eremezsen Allah'ı sevemezsin

Hamdullah'ın hattında, İsmâîl'in sesinde
Binbir hikmet fışkırıp duran her hecesinde
Rabbin inzal ettiği bir Kadir gecesinde
Kur'an'a giremezsen Allah'ı sevemezsin

Yaradılanı bir sev Yaradan'dan ötürü
Hakk'a ulaştırıyor bu sevginin her türü
Nefreti kini bırak sat dünyayı götürü
Bu izi süremezsen Allah'ı sevemezsin

Mecnun önce Leyla'yı sonra Mevlâ'yı bulmuş
Sanattan anlayanlar esere âşık olmuş
İnsanın içi, dışı O'ndan nişanla dolmuş
Eseri göremezsen Allah'ı sevemezsin
Sen sevmeyi bilmezsen Allah'ı sevemezsin

8-1- 2001
Umre dönüşü, İstanbul

10.8.14.1.43 Serzenis

Serzeniş

Düzenbazlar bize uşak demişler
İftirâlar etmiş, nane yemişler
Bizi yıpratmayı hedef bilmişler
Rasûl uşşâkıyız uşak değiliz
Altın nesildeniz kuşak değiliz

Ezelden ahdimiz peymânımız var
Tek nizam İslâm'dır imanımız var
Dâvamıza kesin bürhanımız var
Biz hakka uşşâkız uşak değiliz

Böyle bir nesiliz kuşak değiliz

Firavn sarayında Mûsa gibiyiz
Allah'ın emrinde asâ gibiyiz
Düşmanın gönlünde tasa gibiyiz
Yad mesajlar için ulak değiliz
Başka bir düzene uşak değiliz

Gafil ta'neyleme kendi özüne
Söyleyip de pişman olma sözüne
Perde mi çektiler senin gözüne
Şartlanmış beyine kulak değiliz
Hakk'ın uşşâkıyız uşak değiliz

İstanbul, 19-10-1979
(Not: Hakk'ın uşşâkıyız ifadesi, Allah'ın âşıklarıyız anlamındadır.)

10.8.14.1.44 Sözde Aydinlar

Sözde Aydınlar

Bize yabancının gözüyle bakan
Dîne, geleneğe, tarihe takan
Milletin içine ikilik sokan
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Bilgisi yarımdır, kendini bilmez
Halkının akan göz yaşını silmez
Alnı secde görmez, hakka eğilmez
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Çağı kırk elli yıl geriden izler
Onca gericiyiz, cahiliz bizler
Cahilin cesuru bu bilgisizler
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Halkı adam etmek zatına düşer
Kendini beğenir, şiştikçe şişer
Yıkanmayı bilmez, ayakta işer
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Ne garplı oldular ne yerli aydın

Selâm, teşekkür yok; mersi, günaydın
Okumadan maksat adam olsaydın
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Babasının bile namazın kılmaz
Gaflet sarhoşudur biran ayılmaz
Bâtılı savunur; usanmaz, yılmaz
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Para muslukları tekellerinde
Siyasî iktidar emellerinde
Zevkleri boğazda ve bellerinde
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Menfaat görünce beş takla atar
Partiyi, kutsalı, vicdanı satar
Şaşı kalmak için hep körle yatar
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Bir eğitim yolu bulmak gerekir
Hem çağdaş hem kendin olmak gerekir
Yoksa saçı başı yolmak gerekir
Sözde aydınlardan biz neler çektik

Mekke,
Ramazan Bayramı, 1419

10.8.14.1.45 Tavaf

Tavaf

Seven sevdiğini arayıp döner
Bulana dek durmaz bir daha dener
Zannetme ki aşkın ateşi söner
Sevgi yumağımı sarar dönerim

Sevgi Rehberi'ne uymaktır işim
Hacer-i Esved'e selâm verişim
Burada olsa da gidiş gelişim
Bir başka âleme girer dönerim

En yakınsın ama göremiyorum

Her yerde hazırsın eremiyorum
Vuslat meyvesini deremiyorum
İşte bunun için yanar, dönerim

Dünya, yıldız, güneş ve kehkeşanlar
Dönüyor aşkına nice nişanlar
Bizim sevdamızdan gafil ne anlar
Ben her haberciye kanar dönerim

Rûhumuz tutuklu ten kafesinde
Hasretle çırpınır her nefesinde
Müjdeler bulur da ezan sesinde
Vuslata çağrıdır sanar dönerim

Bilen ve bilmeyen seni arıyor
Yollar çok, hangisi sana varıyor
Garibi akşamlar melâl sarıyor
Asıl vatanımı arar dönerim

Kimi puta taptı, kimi yıldıza
Kimi meftun oldu nağmeye, saza
Âşık olsalar da zahirde kıza
Asıl maşuk sensin, anar dönerim

Döndükçe yükselir rûhlar yüceye
Akıl sır ermiyor bu bilmeceye
Gündüz hasretinden döndü geceye
Bir umut peşinde koşar dönerim

Rabbenâ âtinâ Allahu ekber
Dersimiz ezelde eyledik ezber
Bulmadan dönersem elâlem ne der
Ben son nefesime kadar dönerim

Ey Ev'in Sahibi, benim Sahibim
Rızâna âşıkım, sana tâlibim
Başka bir kapım yok, burda garibim
Beklerken geçse de yıllar dönerim

Mekke, 1419 Şevval, 4

10.8.14.1.46

Uygarlıktan Medeniyete

Hiroşima'ya atom medeniyetten midir
Avrupa'nın birliği iyi niyetten midir
Uygar ilkeli yiyor, güç zayıfı eziyor
Zenginin canı can da yoksullar etten midir

Uygarlık büyülü söz, çağdaşlık figüranı
Bu yüzden bıraktılar Sünnet'i ve Kur'an'ı
Uygarlar harp çıkardı, yoksula silâh sattı
Sayısız insan oldu teknoloji kurbanı

Nerede bu insanlık şefkat merhamet nerde
Bilim, teknik ve madde devâ olmaz her derde
Beyaz zehir, seks, şiddet bütün dünyayı sardı
Mutsuzluğu gizliyor uygarlık denen perde

Ey insanlar uyanın çok geç olmadan zaman
Esir almasın madde rûhlarımızı aman
Akıl, bilim gerekli, fakat yetmiyor bunlar
Evrensel bir kılavuz şüphesiz kitap Kur'an

Kur'an medeniyeti istiyor Allah bizden
Bizi takdim eyledi insanlığa bu yüzden
Yarın ne yüzle varıp huzûrda duracağız
Zâyî ettik cevheri ayrıldık doğru izden

Kur'an çağımız için ilâhî bir aşıdır
Kitaplar okunacak, Kur'an onun başıdır
Ademoğlu ham madde ondan insan yapmaya
Gelmiş kâmil rehberdir, yol işaret taşıdır

Medeniyet ahlâktır, edeptir ve irfandır
Beden, rûh, beyin ve kalp bütünüyle insandır
Bu uygarlık eksiltti, yarım kıldı insanı
İslâm tamamlamaya ilâhî bir ihsandır

Mekke, Şevval, 1419

10.8.14.1.47 Uyku ve Ölüm

Uyku ve Ölüm

Göz kapaklarıma çöktüğü demde
İrâdem oluyor hemen ona râm
El direksiyonda yahut da gemde
Tehlikeyi tınmaz ondaki ârâm

Bir tadın var nasıl tarif edeyim
Ne balda var ne de mavi denizde

Nazlanırsan gel de milyon ödeyim
Neşesin gönülde, kuvvetsin dizde

Karanlık örtüsü bizi sarınca
Onun da tesiri gözde sezilir
Uyku deryasına bir kez dalınca
Rüya aleminde her yer gezilir

Onun kucağında uçar koşarız
Ölür diriliriz belki bir anda
Kainâtı gezer ayda yaşarız
Şuur altı üste çıkar bir yanda

Dört mevsim içinde tabiat ve yer
"Öldüm ve dirildim, insanoğlu!" der
Uyku da insana bir nevi ölüm
Kimi de uyanmaz ve onu yer, yer

10.8.14.1.48 Vuslata Giden yol 1

Vuslata Giden yol 1
(Manzum tercümesi)

Ey deveci deveyi dağların gerisine
Sevgilinin yurduna sür, bakma gerisine

Korkma karanlıklardan gönül ateşim bedel
Gündüzün güneşine, yıldızın irisine

Ayakları acırsa devenin yürümekten
Basıp geçsin ne olur alnımın derisine

Ey şefkatli deveci aşk nedir bilmez misin
Neden yavaşlıyorsun bakıp yol eğrisine

Durup dinlenmek haram aşk derdi çekenlere
Vuslat elvermedikçe gönüller perisine

Bir yurt ki gittiğimiz kadir bilen değişmez
Cihân hazinesini taşının birisine

Yerdeki arşı Hakk'ın o mis kokulu belde
Gönül kıblesi olmuş büyükler serisine

Bağrına basmış O'nu huzûr şehri Medine
Ne şeref bu Yâ Rabbî, ölüsü, dirisine

Ebedî sultan Hakk'ın sevgilisi Muhammed
Şahları köle alsa devlet bu, gerisi ne?

Ey bütün alemlere Rabbimin armağanı
Yalnız sende ererim derdimin çaresine

10.8.14.1.49 Vuslata Giden Yol

Vuslata Giden Yol

Ey sârbân zimamı çek semt-i kûy-i yâre
Virâne dilde zîrâ yer kalmadı karâre

Bîm-i zalâm-i şebden olma sakın vehimnâk
Ah-ı şerâre-bârım hâcet mi kor nehâre

Azürde-pây olursa cemmâzın eyliyem ferş
Dîbâce-i cebînim şevk ile rehgüzâre

Ey sârbân-ı müşfik hiç olmadın mı âşık
Aheste-revlik etme rahmeyleyip bu zâre

Ben derd-mend-i aşkım bir yerde kılmam ârâm
Tâ vâsıl olmayınca serhadd-i kûy-i yâre

Ol kûy-i cân-fezâ kim ehl-i nazar değişmez
Bir seng-i rîzesini bin dürr-i şâhvâre

Ol kûy-i arş-rütbet kim hâk-i ıtırnâkin
Mâlişgeh eylemiş Hak pîşânî-i kibâre

Dâru's-sekîne yani şehr-i Medîne k'oldur
İzz-ü şerefle me'va Sultân-ı kâmkâre

Sultân-ı mülk-i sermed Mahbûb-i Hak Muhammed
Kim kulluğu şereftir şâhân-ı tâcdâre

Ey cümle âlemîne mahza atâsı Hakkın
Senden olur olursa Asım fakîre çâre

Şeyhülislâm
Çelebizâde Asım

10.8.14.1.50 Yuvaya Hasret (2)

Yuvaya Hasret (2)

Kuşları yuvaya insanı eve
Görünmeden çeken eller kollar var
Neleri bırakıp geldik ödeve
Aramızda uzun kara yollar var

Garibin akşamı hüzündür, gamdır
Gamhane ararsan benim odamdır
Orda ışık, ses ve neş'e haramdır
Böyle yaşar nice evli dullar var

İftar akşamında o tatlı telâş
Cıvıldar yavrusu olan yuvada
Yalnızlık köşende ses ara dolaş
Telâşsız, tatlısız nice kullar var

Tesellî ararsan postacıya bak
Telefon fişini yuvasına tak
Yemeğin üstüne çay altını yak
Mektubun üstünde renkli pullar var

Ekmek su çekermiş gurbet eline
Garipler düşermiş alem diline
Ey ekmek ve ey su çek yar iline
Orda eşim, kızım ve oğullar var

İzmir, 28/10/1971
(İzmir'de görev yapıyorum, çocuklar İstanbul'da)

10.8.14.1.51 Yuvaya Hasret (1)

Yuvaya Hasret (1)

Bugün pek gamlıyım kalbim yanıyor
İçimde sanki bir yana kanıyor
Herhalde sevgili beni anıyor
Ansa bir anmasa bin türlü yakar
Gözüm kuru, yaşlar içime akar

Öyle anladım ki ayrılık burda
Hasretin zerresi ebedî yurda
Dolsun n'olur yâ Rab artık buyur da
Buyursan çileler dolar değil mi
Sana kalkar bütün kollar değil mi

Gelir geçer felek gamı demişler
Diyenler de -demek- çok gam yemişler
Yâr ile lezzetli ballar, yemişler
Vuslat yemişleri tattır ne olur
Sıkıntıyı kalpten attır ne olur

Nûrunun durağı gönül dediler
Orda bulmuş nûru kırklar yediler
Senin kapında biz miskin kediler
Miskin kedileriz nasipler gönder
Bir nûr kervanı da bu yana dönder

Hayri yanar, ister yandır Allah'ım
İster rahmetinle kandır Allah'ım
İsmini lâyıkça andır Allah'ım
Andır ki mutlu bir hayat sürelim
Açık, yumuk gözle nûrun görelim

İstanbul, 27/3/1961
(Yatılı okuyorum, çocuklar Çorum'da)

10.8.14.1.52 Yâ Rasûlallah

Yâ Rasûlallah

Seni sevmek dü âlemde saâdet yâ Rasûlallah
Ona vuslat da sendendir bu âdet yâ Rasûlallah

Seni sevmekle eşyayı yarattı Kadir-u Hallak
Bu sırra ermeye senden şefâat yâ Rasûlallah

Buna şâhid ve bürhandır hitabı Rabbimin "levlâk"
Senin şanın dü kevneyne seyâdet yâ Rasûlallah

Dedi Allah "Habibim, rahmeten li'l-âlemînsin sen"
Bu rahmetten kime olmaz meserret yâ Rasûlallah

Harîm-i "kabe kavseyne" eren yoktur cüdâ senden
Ulüvv-i kadrine eyler şehâdet yâ Rasûlallah

Sana derse "Habîbim" bir şerîki olmayan Allah
Habîb olman bize eşsiz keramet yâ Rasûlallah

Gönül ister ki hubbun bahrine dalsın fenâ bulsun
Kerem et âh n'olur artık, murâd et yâ Rasûlallah

Konya-1959

10.8.14.1.53 Zemzem Kuyusu

Zemzem Kuyusu

Ebedî mûcize Zemzem kuyusu
Tükenmez, şifâdır içindeki su
Milyonlar kullanır, götürür, içer
İçenin savuşur derdi, kaygusu

Eminsin beklersin tavaf edeni
Geri çağırırsın geçip gideni
Namaz, selâm ile tavaf seninle
Bitiyor kâbil mi atlamak seni

Seni İsmâîl'e vermişti Rahman
İbrahîm'e şüphe gelmedi bir an
Hacer uzaklarda su arıyordu
Fışkırdı rahmeti Hakk'ın, yanından

Sen bir dile gelsen anlatsan bana
Kimler geldi gitti, el sundu sana
Neler gördü gözün, kimlere baktın
Kimlere içirdin su kana kana

İbrahim, İsmail sana yükledi
Nice arif, salih buna ekledi
Bir selâm ki selâmların hedefi
Vermen için zaman O'nu bekledi

Başına gelince çocuk yaşında
Tanıdın buluttan, gezer başında
Buluta imrendin coştun ve taştın
Ne durdurur seni vuslat dışında

Emanet selâmı O'na verdin mi
Vuslatın tadına sen de erdin mi
Ya nasıl dayandın büyük firkate
Seni mahzun kılan hasret derdin mi

Su yanarsa onu ne söndürecek
Kanayan kalbimi kim dindirecek
"Su çekil","ateş dur" diyen Rabbime
Niyâzım şifâyı O gönderecek

Ey kuyu derdimi bir sen anlarsın
Yanarsan benimle bir sen yanarsın
Bir selâm da benden âşık Karaman
Huzûrda dilerim beni anarsın

7-Ramazan-1417
16-1-1997 Perşembe
Mekke

10.8.14.1.54

Çifte Bayram

Çifte bayram nedir bilmek istersen
Paslanan gönlünü silmek istersen
Düşmanın bağrını delmek istersen
Doksan bir bayramı Tezepir'e gel

İslâm birliğinden ürken fareler
Sinemize açtı nice yareler
Analar bacılar giydi kareler

Bitir bu dıramı Tezepir'e gel

Rabbimiz, nebimiz, kitabımız bir
Kıblemiz Kâbemiz hitabımız bir
Hak rızâsı için şitabımız bir
Elde et merâmı Tezepir'e gel

Sıla hasretini dindirmek için
Kardeşliği rûha sindirmek için
Düşmanın kalbine indirmek için
Bırak evi damı Tezepire gel

Peygamber ehl-i beyt ve hak-erenler
Tezepir'de idi Hakk'ı görenler
Allah sevgisine gönül verenler
Dağıtıyor gamı Tezepir'e gel

Yetmiş yıl hapiste Ezan ve Kur'an
Şehâdete hasret gönülde iman
Hükmünü yürütmüş ilâhî ferman
Sen de gör rüyamı Tezepir'e gel

Başlasın kardeşler kutlu bir akın
Tanısın İslâm'ı uzak ve yakın
Kaplasın âfâkı tek nûru Hakk'ın
Ver halka selâmı Tezepir'e gel

Bakü, 1991
(Ramazan Bayramı namazını Tezepir Camii'nde kılmıştık)

10.8.14.1.55

İmam Hatip Canımız

İmam Hatip canımız
Hayatımız kanımız
Kapatılırsa eğer
Felç olur bir yanımız

Ne istiyorlar ondan
Budarken baştan sondan
Kafasız gövde olmaz
Gelin vazgeçin bundan

İmam-Hatipte insan
Edinir ilmü-irfan
Bilgiden zarar gelmez
Derin uykudan uyan

Tek tip insan yetişmez
Tek sudan yemek pişmez
Birliği çokta ara
Tek tip toplum gelişmez

Bu ülke hepimizin
Düşmana yoktur izin
Okul farklı olsa da
Hepsi bizim ve sizin

Siyaset karışmazsa
Söz maksadı aşmazsa
Kardeş olur okullar
Tefrika bulaşmazsa

El, ayak, gönül, beyin
Okullar böyle deyin
Hepsi bir vücût olur
Mutlu olana değin

Fikirler çarpışınca
Beyinler sıkışınca
Işık olur, nûr olur
Yer kalmaz kine, hınca

Despot baskı yapmasın
Rüzgârdan nem kapmasın
Örselenir çiçekler
Şiddet yeli çarpmasın

İmam-Hatip mezunu
Kırk yıldır var bil bunu
Biliyor millet onun
Huyunu ve suyunu

Ne kötülük gördünüz
Ona kara sürdünüz
Gitmeyin üzerine
Bir, iki, üç, dördünüz

Susurluk, mafya, çete
İster acı reçete
Bir de ahlâk perhizi
Muhtacız bu pakete

Bu paket dinsiz olmaz
Eğitimsiz din kalmaz
İmam Hatipli varken
Dinin çiçeği solmaz

Düşman içte ve dışta
Anlayın bir bakışta
Dînsiz savunma olmaz
Sıcakta, karda, kışta

Allah Allah diyerek
Hücûm eden severek
İmana dayanıyor
Buna eğitim gerek

Bu iman yayılmazsa
Hesapta sayılmazsa
İşler bozulup gider
Dindar insanın azsa

İslâm barış dinidir

Hayra yarış dinidir
Bütün insanlık için
Hakka varış dinidir

Bilen bu dinden korkmaz
Başka yönlere sarkmaz
Tarihini yücelten
Dîni asla bırakmaz

İmam Hatip canımız!

26/5/1997

10.8.14.1.56

İman ve inkâr

Filozof ile doktor diriliş yok dediler
Âyet, hadîs okudum karnımız tok dediler

Ve dedim ki onlara doğru ise sözünüz
Ben hiç zarar etmedim, bunu siz de gördünüz

Düşünün bir de benim sözüm doğru çıkarsa
Haliniz nice olur cennet, cehennem varsa

(Hz.Ali'ye nisbet edilen bir Arapça manzumenin tercümesidir)

10.8.14.1.57

İslam Bu Değil

İslâm dünyada bir Kevser şarabı
İçenlerin mamur olur harabı
İç gözün açılsın görme serabı
İslâm'ı çevrende gördüğün sanma

Onda temizlik var, edep ve irfan
Erdeme çağırır bak yüce Kur'an
Şaşırıp kalıyor görünce insan
Gel de şu İslâm'a olana yanma

Hani müslümanda merhamet, şefkat
Ahde vefâ haklı yolunda sebât
Haram diz boyunca fâiz kat be kat
Fetvâlar hileli, inanıp kanma

Hiç insanın kurdu olur mu insan

Sinerse insanın gönlüne iman
İslâm'ın sûreti değil bu, inan
Aklını başına topla aldanma

İslâm'a kendini teslim edersen
Kitaptaki orta yoldan gidersen
Gerektiği yerde bedel ödersen
Kimliğini söyle, sinme, utanma

Rahmet Peygamberi, sevgi rehberi
Onu örnek aldı her gönül eri
Gurbetten vatana eyle seferi
Fâni için bunca derde katlanma

İnsanın yoluna bir ışık tutmak
Kalplere bir sevgi tohumu atmak
Doyuramıyorsan açla aç yatmak
Müminin işi bu, durma, usanma

Allah'ın nûrudur elbette sönmez
Hak yolu bulanlar geriye dönmez
Zirvedeki bayrak aşağı inmez
Rengin İslâm ise başka boyanma

Bursa, 31-1-2000

10.8.14.1.58 Semâil

Şemâil
(Allah Rasulü'nün manzum resmi; salât O'na,selâm O'na)

Ne uzun ne kısa kararında boy
Soyu İbrahim'den, ne asil bir soy
Saçları hoş, siyah, dalgalı bir koy

Kemâlini giydir beni benden soy
Varlığın ma'şuku cemâlin göster
Bu kul varlığından soyunmak ister

Güneş pervanesi o güzel yüzün
Nûrundan ışığı vardır gündüzün
Solmaz bir gül rengin ne kış, ne güzün
Tecellî ediyor yüzünde özün
Hasretim, yanarım yüzünü göster
Kölen bu devletle avunmak ister

Simsiyah gözlerin âhu misalin
Daim Hakk'a bakar, her an visalin
Beyazı ölçüsü gözde kemâlin
Kaşların sûreti gökte hilâlin
Râzıyım rüyada yüzünü göster
Âşık ma'şukuna can sunmak ister

Omuzlar yapılı düzgün el ayak
Boynu güzel, düzgün, gümüşten berrak
Göğsünden inen kıl zarif bir yaprak
Benden mutlu sana sarılan toprak
Azatlık istemem cemâlin göster
Elim ellerine dokunmak ister

Bir tutam sakalın birkaçı beyaz
Göbeksiz vücûdun serin kış ve yaz
Canımı yoluna kurban etsem az
Dostlar defterine köleni de yaz
Açıver kapını yüzünü göster
Gönül hasretinden yakınmak ister

Duyular mükemmel, dişleri inci
Kokusuna tutkun yaşlısı genci
Yürürken koşmadan olur birinci
Kapına gelmiş bir garip dilenci
Açıver ne olur yüzünü göster
Garip ayağına kapanmak ister

Yukardan aşağı heybetle iniş
Yürüyüşünde var hep bu görünüş
Adetin baktığın tarafa dönüş
Bize nasip olsun hayırlı bir düş
Kerem et ne olur yüzünü göster
Kim böyle bir düşten uyanmak ister

Nübüvvet mührünün sırtında yeri

Mühürlemiş Rabbim eşsiz değeri
Görmesinde eşit ön ile geri
İpek mi, hayat mı, bu nasıl deri
Bir dokunabilsem, yüzünü göster
Kölen seyre dalıp bir kanmak ister

Seni ilk görenler korku çekermiş
Sonradan alışır hemen severmiş
Benzerini asla görmedim dermiş
Erenler yolundan giderek ermiş
Benzeri bulunmaz yüzünü göster
Gönüller nûrunla yıkanmak ister

Peygamber mümine kendinden yakın
Bu büyük bir lutfu Cenâb-ı Hakk'ın
Eşleri annemiz, unutma sakın
Ehl-i Beyt'e karşı edebi takın
Sevgilim, Efendim yüzünü göster
Rûh onun rengiyle boyanmak ister

Zâtının nûrundan vermiş sana can
Hılkate rûhunla başlamış Rahman
Yusuf'ta yok sende olan hüsnüân
Ahlâkındır senin mûcize Kur'an
Alemlere rahmet cemâlin göster
Kölen rahmetine sığınmak ister

Ümmetin üstüne titreyen sensin
Müjdeci, uyaran, gel diyen sensin
Kulunu Allah'a sevdiren sensin
Geceyi gündüze çeviren sensin
Ey Hakk'ın şahidi yüzünü göster
Kul şehâdetinle tanınmak ister

Allah'ı, cenneti umanlar için
En güzel örneksin uyanlar için
Kalbini zikirle yuyanlar için
Hakk'ın yeminini duyanlar için
Ey en güzel örnek yüzünü göster
Fakir bu zîneti takınmak ister

Hakk'ın halîlisin, habîbi sensin
Gönüllerin eşsiz tabîbi sensin
En güzel hutbenin hatîbi sensin
Ümmetin en büyük nasîbi sensin
Aşkımın Leylâsı yüzünü göster
Mecnun seni gözden sakınmak ister

En güzel, en üstün ahlâk senindir
Cömertlikte kemâl elhak senindir
Şefâatte en son durak senindir
Mi'rac senin, Refref, Burak senindir
Sen gördün, bize de cemâlin göster
Pervane şem'ine hep yanmak ister

24-1-1992 de
Mekke'de tamamlandı.
H.K.

10.8.14.1.59

Şâh'ı Ziyaret

Buhara şehrinde Kasr-ı Ârifân
Ağûşuna almış bir kân-ı irfan
Sözlerim Mevlâ'ya bir arz-ı şükran
Nasip etti bize Şâh'ı ziyaret

Buhârî, Nakşbend ve Ebû-Mansur
Asırlarca saçmış dünyamıza nûr
Ey zâir edeple huzûrunda dur
Bayram oldu bize mâh-ı ziyaret

Vasıyyet eylemiş "gelenler bana
Önce yönelsinler anamdan yana
O sadeften doğup geldim cihâna"
Hasret dudağımda âh-ı ziyaret

Şâh diyor "şeriat dinin temeli
Marifet, hakikat onu demeli
Has kulluk olmalı insan emeli"
Bu emele varsın râh-ı ziyaret

Buhara, 21-4-1991
(Muhammed Behaüddin Nakşbend'in türbesini ziyaretin ardından)

10.8.15 HÜLYA DENIZ ÜNAL

10.8.15.1 ADA KÜSTÜ

ADA KÜSTÜ
Aşkın uzunuymuş ihanet
Boynuma dolanan gecikmiş takvim
Akrep aşksa, ihanettir yelkovan
Zembereği bozar bu uzun mevsim
Akrebin oturduğu saatti ada
Gül kokan vakitlere inanılır orada
Dizeler yelkovana demet demet tutunur
Tik-tak'ların arkasında kırkıncı oda
Gelirdi kırmızı iplikleri sökme zamanı
Ve kırmızı noktalı boşluklara sormanın
İhaneti kaç geçiyor?
Yanıltıcı yanıtlar aramıyorum
Tüm bildiğim; kuyuya inmişliğim
Miş'li geçmiş bir dönem, şiirle yaşlananlar
Geniş zamanlara ustalıkla sarkıyor
İhaneti hiçbir saat göstermiyor
Sığamadın kadrana, silecek zaman
Uzun ve soğuk gövdeni alıp eline
Asılarak boynundan paslı çengele
Buzhanede yeni evler edin
Ruhun olmayacak artık, yalnızca etin
Hangi dize benim kadar yol alır bir şiire
Ayrılır kafiyesinden hiçliği yeğleyerek
Benim kadar şiire, hangi bahçe yol verir
Zamanların acıttığı bilinirken üstelik

Hülya Deniz ÜNAL

10.8.15.2 ATES BÖCEGI

ATEŞ BÖCEĞİ
Parçalandı kalkanım artık gökyüzü
Alçalarak damlıyor ikindi artığı
Dün vardı bu gün yok yazılmış kaldırımlara
Çocuk O! Adı Yağmur! Bilinse de
Kanamalı sokakları ustalıkla yıkayan
Biri var, onu böyle sulu sepken çağıran
Ben değil miyim geceye ateş böceği gibi acıkan
Korkak çerçevede cesur resim kılığında oturan
Yağmur adlı sulu sepken çocuğu doğuran
Kesiyorum uzadıkça umudun saçlarını
Veriyorum eksilmiş sokak çocuklarına
Sürüyorum uzaklara, Venedik'e, Malta'ya
İçimde başkaldırmaya sürgün, işkencede bir gece
Ağırlığım ezdikçe asfaltın morarmış yanaklarını
Sönüyor ateş böceklerinin ışıklı kanatları
Hülya Deniz ÜNAL

10.8.15.3 BIRAKACAK KADAR

BIRAKACAK KADAR
Bu kadar sevilebildim
Bırakacak kadar sevebildim hep
Peki neydi buna sebep?
Dalda asılı duran kışkırtıcı elma mı
Isırınca elmayla birlikte kızaran yüzüm mü yoksa
Yaprağından peçe taksam ne olur
Hayat beni tanıyan bahçıvansa?
Ona gitmeyen otobüsün tek yolcusuyum
Mola yeri yalnızlıkta
Güzün üzerindeki elbise sarı
Kamyon yüklerinde siyah
Sevinç yüklü sanduka
Senelerce yol gidip bir otel buluyorum
Otelin bakışları yabancı bu yorguna
Azgın bir nehir üstüneyse de düşlerim

Yıkılacak köprü, benim
Denize ulaşamayacak kadarım elbet
Nehir olsam ne olacak
Denize varmayınca
Aşk giderken yarasını bırakır
İsterse o terk etsin
Ya da tam tersi
Aşk bir köprü
Ben her zaman ırmaktım
Ne büyük bahane
Bıraksalar akacaktım
Hülya Deniz ÜNAL

10.8.15.4 GÖBEK BAGI

GÖBEK BAĞI
Kim itecek bakalım
Beni hangi bahane
Hayata benzemeyen
Uğultular cebimde
Zemine kilim
Pestil öncesi çarşafa
Kayısı serer gibi
Yüreğimin askısında demirden
Bir çift eldiven
Arttıkça uzaklaşıp yitti biri
Öteki dirençle asılmakta
Aydınlığa doğru gözleri
Mahzun gömleği burada unutulmuş
Dostun asılı durduğu koltukta
Uçan halı uzak ihtimal
Düşeceğim yakın boşlukta
Süzülürken her kattan
Balkonda saksılardan
Rüzgârıma uzatıp boyunlarını
Vedaya çıkmasın çiçekler, öpmeyeyim
Baharat kokan sesimle gözbebeklerinden
Göbek bağımı getirin
Bağlarsa beni ancak o
Hayatın demir korkuluğuna

Boşluğa karışan mavi katlardan
Beş katlardan, dört katlardan, üç katlardan
İnerken hızla
Lacivert üstüne siyah düşerken gölgem
Gri yaldızlı betona
Hülya Deniz Ünal

10.8.15.5 Hülya Deniz ÜNAL.htm

Hülya Deniz ÜNAL

1 Temmuz 1964'de Ankara'da doğdu. Kent kent dolaştı, kendini ait hissedecek kadar kalmadı hiçbir kentte. Belki bu nedenle bir öksüzlük duygusu taşıdı hep yedeğinde... 1994'den bu yana İzmir'de yaşıyor.

Hep şiirle yaşasa da 2003 yılında yazmaya da başladı.
Şiirleri Pencere, Şiir Ülkesi, ve Kum dergilerinde yayımlandı.

10.8.15.6 NEZAKET KURALI

NEZAKET KURALI
Gitmediğin hiçbir uzak kalmasın
Yakınlarda kaybolma ihtimalin yüksek
Silerek ayak izlerini kendi içimde
Ayaklarım üzerinde doğrulmam gerek
Doldurarak delik ceplerine kederi
Yoksanmış umutların yolculuk vakti
Hatmi karşı kıyıda, kokusuna küs nergis
Oysa dün yaprakları şeker pembeydi
Bir kenara yazılıp formüle dönüşse de
İlle de unutulur bir kaç önemli ayrıntı
İçindeki dipnotlar yalnızlığa teğelli
Baştan düğüm atılmış karmaşık olma hali

İğreti duran düğme, kopma sendromları
Kumaşı yanlış kesilmiş giysiden
Çıkar kendini daha fazla ait olmadan
Nezaket kuralı bu uygulamak gerekir
Bir sallayan yoksa, inilir salıncaktan
Gökyüzü mavi yırtık, deniz yamalı bulut
Bir güzel boğul tekne!.. Alabora olmadan
Hülya Deniz ÜNAL

10.8.15.7 ÖDESME

ÖDEŞME

"Bütün tepelerin üstü sessizdir"
Goethe

O şehir, kabuk tutmayan yara
Serumlar yetmedi damardan sokaklara
Gidemem oraya artık gidemem
İlkin veresiye ardından peşin
Önce azar azar sonra yüklüce
İlçe aldım il ödedim
Herkes gitti dağına ben gitmedim
Duydum ama görmedim yüksekliğini
Sularıyla meşhurmuş, ben boğulurken
Duyumsadım buzlu olduğunu
Tepe aldım dağ ödedim
Şehir ve kin arasındaki sözleşme
Ne kadar yakın şu dev gibi sözlükte
Benim atlasımda kıtalar kadar
Fersah fersah koşuyor atlar, çünkü ben
Milim aldım kilometre ödedim
Usulca esiyordu ılıklığına durdum
Dalgalandı saçlarım hafif bir çarpma
Oradan yayıldı katmanlarıma
Elektriği, sandalyeyi farkettiğimde geçti
Yel aldım kasırga ödedim
Ağaçları biliyor camileri, türbeleri
Bir türküydü söyledimdi hepsine
Zorlanarak çıktımdı yokuşlarını
Maskesizdim evet, biliyor kuşlar
İlle de çınarlar, dürüstler çünkü

Yaprak aldım dal ödedim
En büyük Lokman zaman, senelere yatırdım
Kara üzüm gibi çekirdeksiz yarayı
Ne hava ne ışık ne de güneşe açtım
Şarap gibi bekletip mahzenimde sözledim
Bir dize aldım da şiir ödedim
Hülya Deniz ÜNAL

10.8.16 HÜSEYIN ATABAS

10.8.16.1 BEDELI ÖMÜR OLAN

BEDELİ ÖMÜR OLAN
Anlamıştım mevsimlerin değişeceğini
seni o sabah sesinden öptüğümde!..
Yağmur bulutları geziyordu üstümüzde;
aşk burcundayız aylardan ilkyaz kapısı,
kelebeklerin yazgısı ağıyor ömrümüze.
Kırağı vurmuş gibiydi sesinin rengi,
yine de vadileri gül kokuyordu teninin.
Dağlardan iniyordu gecenin ürpertisi,
yola sarkmış bir dal kuşkuydu yüreğin.
İçi daralıyordu bütün sevdiklerimin!..
Zamanı zamandan sağdın öyle bir anda;
ateşi çaldın, aşkı insanlara bağışladın!..
Yüreğimde denizleri kıpırdadı yurdunun
duydum, o anda hem beni öpüyordun
hem anne özlemini sürüyordun içinde.
Özgürlüğümüzün tarihini yazıyordun
ılık bir rüzgâr gibi okşadığın yerlerime.
Böyle bir günde nereden bilebilirdik
bir ömür olacağını bu aşkın bedelinin.
Dinle, sessizlik geziniyor sokaklarda!..

10.8.16.2 BIR YILBASI KARTI

BİR YILBAŞI KARTI
Altındağ'ın göz göz ışıklarıyla
bir kış gecesidir şimdi Ankara'da;
şimdi yaşmak yaşmak kar yağıyor dışarda.
Kalemi, kâğıdı çıkarıyorum önce cebimden

şairliği bir yana bırakarak
bir pencere resmi çiziyorum
Kavaklıdere'nin oralara.
Buğulu camlar ardında
bir genç kadının dudaklarını çiziyorum
viski bardağında.
Sonra bir yol uzatıyorum Silvan'dan
Silvan'dan Altındağ'a kadar;
bir ev yapıyorum
Ulu Tanrı' nın Adem'i yarattığı balçıktan;
içinde üç kız iki oğlanla
yüreğine taş basılı bir ana, otuz yaşında.
Çatısı konserve kutularından
yaptığım evin;
evin babası gece vardiyasında.
"Böyyük" geleceğini kurmak için ülkemin
döndürüyor çarkları,
yürüyor bantlarla.
Buğulu camlar ardındaki kadının
dizlerinde uyuyor patronları;
kadının başı dönüyor hafiften
ve dönüyor dişliler fabrikalarda.
Odanın içinde uçuşan, uçuşan yıldızlarla
tablo tamamlanmıştır dostlarım!
Çizgileri katlayıp şimdi ikiye
gelecek günlerinizi kutlamak için
gönderiyorum size!..

10.8.16.3 EYA

EYA!..
Bu aşk tutuşabilir kendiliğinden
kapının önünden geçen yele gülümse,
sanma ki bizi ayıran perdelerdir
başını kaldır da yüreğini dinle!..
Bu aşk burada bitebilir de örneğin,
kapılar açık kalsa da bitebilirdi;
her şey olduğu gibi sürüyor oysa.
İşte Kumrular Sokağı'na sızan güneş
aşkımızdan yol buluyor kendine.

Gecenin hüznüyle gelip geçtiğimiz
denizlerime kulak ver bundan böyle,
incinen dalgaların ucu değiyor eya
Ankara'nın A(ş)kdeniz Caddesi'ne!..
Aşk iki kişilik bir krallıktır
bütün demokrasilerde, bunu öğren.
Sevgiyle söylenen sözlere inat
sanmam ki bizi ayıracaklar olsun,
başını koy da yüreğimi dinle!..
S u n u
Yanlış hem sende hem bende mi?
Söylemesi zor olsa da bilelim ki
ikimiz de gül bekliyoruz kaktüste.
Ankara, Ocak 1996

10.8.16.4 FOTOGRAFTA ÜÇ ADAM

FOTOĞRAFTA ÜÇ ADAM
Unutma! Zaman ayrılmaz ölümlerden,
ölümü takmazdı oysa gördüğün bu adamlar.
Bu bir fotoğraf, fotoğrafta bir merdiven,
merdivende üç adam, üçü de dostum adam.
Öyle umarsızım ki onlara bakarken
utanıyorum yalnızlığımdan!..
Anasütü kadar helâlken yaşamak
adlarını ünlesem öleceklerdi,
bir bataklık kadar açtı çünkü zaman.
Irmakların yatağında yılan ıslıkları,
susuzluğu damıtıyor pınarlar.
Sürüden ayrılan gri bulut
dağını özlüyor yitik bir çocuk gibi;
incecik uykulardaydın sen
öpsem düşler kırılır düşerdi avuçlarıma.
Unutma, zaman ayrılmaz ölümlerden!..
Fotoğrafta işlevsiz bir merdiven,
merdivende üç adam, üçü de şair adam.
Çenesinde birinin eli,
birinin eli batmış yanağına,
ötekinin elinde bir sopa ve sigara.
Kalem tutan, okşayan, tokalaşan o ellere

dokunsam dörtnala geçiyor zaman,
dokunmasam gökyüzü düşecek üstümüze
Sıvas'ta gece sabahı ararken!...
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.5 FILISTIN

FİLİSTİN
Dünyayı tanımaya merak sardı
okumayı yenileyin söken kızım.
Elinde bir harita:
-Filistin nerede baba?
diye soruyor bana.
Filistin'e haritasında yer vermiyor ki
adaleti mülkün temeline gömen dünya
ve sözcüklerin gücü
inemiyor acıların derinliğine!..
-Sorunu nasıl yanıtlasam
yavrum, bilmem ki!..
Yeri yoksa da haritalarda
yurt sevgisinin yükseldiği her renk,
her üzüm salkımının sarardığı yerdir
Filistin...
Sevgilerin yetim yurdu,
sürgünde seher yıldızı
bir inançtır Filistin;
demek yeter mi çocuklara?
Yetmezken aralanan bir kapı
çıkıp dolaşmak için s o k a k l a r a .
-Sorunu nasıl yanıtlasam
yavrum, bilmem ki!..
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.6 GEL GITME

GEL GİTME
Sevdaya açılan bir penceredir
odaları dolduran güneşli sesin.
Kuraktan sedefi çatlamış tanrıçalar
ve atlar denize inme özlemiyle oysa

her akşam üstü geçerler rahvan.
Bakarsın o an
gökyüzü ufuk çizgisiyle buluşmada,
karnını yükseltmiş hafifçe deniz
gelgit,
gel ve gitme n'olur!..
O an küçücük bir özlemdir
içimize sulardan düşen iz.
Bir yanım dövme bakır,
bir yanım mavi güller;
gözleri 'fındık yeşil' kızların
el emeği, göz nuru deniz.
Omuzlarının yuvarlaklığı
akıyor avuçlarımdan;
herkes, her şey alesta
ve sessiz!..
Öyle bir gün gelir ki
lâle büyür sedefinde tanrıçaların,
göğü doldurur koynundaki serçeler;
gel gitme n'olur!..
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.7 GÖLGESI IÇINE DÜSEN

GÖLGESİ İÇİNE DÜŞEN
Son birkaç yıldır içimdeki fırtına dindi,
kıpırdamıyor gözlerindeki yeşil seninse;
Ankara yağmurlarla geçiştiriyor kışlarını!..
Çoktan ayrılığı duyumsadı anlayacağın
saksıdaki karanfilin titreşimleri bile,
özlem beni de vurdu, evin kedisini de.
Ne zamandır seni bekliyor kapının önünde,
bense didiniyorum makinenin başında,
aşk şiirleri yazıyorum, fukara avuntusu.
Aslında bir nedeni yokken biliyorum
hızla ateşim yükseldi nesin nesiyse;
belki de en alıngan yerimden geçiyorsun!
Kötü uyaklara düşüyor söz ne yapsam,
bir zamanlar öptüğüm parmaklarının ucu
hâlâ hüküm süren o uzun sonbahar oluyor.

Gölgesi kendi içine düşen göl gibisin
ovada öylece yayılmış karnın,
yankısını dağın yuttuğu suskunluğumsun.
İncecikten bir kar yağmaya başlasa şimdi
ilkyaz umudu olurdu kaldığımız yerden.
Ankara o eski Ankara olurdu park küçüğü
çimenlerine yatıp yuvarlandığımız,
izi çıkar unuttuğumuz çocukluğun;
anılara sürünüyor evin kedisi, büyüdü!..
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.8 Hüseyin ATABAS.htm

Hüseyin ATABAŞ

10 Temmuz 1942 tarihinde Trabzon'un Vakfıkebir ilçesinde doğdu. Liseyi Ankara'da bitirdikten sonra, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi'nde okudu. Ordu Yardımlaşma Kurumu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Ankara Büyükşehir Belediyesi'nde memurluk ve yöneticilik yaptı, 1994 yılında emekli oldu. 1999 yılından bu yana TÖMER Dil Öğretim Merkezi'nde editör olarak çalışıyor.

1961 yılından beri başta Türk Dili, Oluşum, Varlık, Kıyı, Bahçe, Biçem, Bir Yeni Biçem, Broy, Dize, Düşlem, Edebiyat ve Eleştiri, Kum,Sanat Dünyası, Şiir Odası,Şiir Ülkesi olmak üzere elliyi aşkın dergide şiirleri; Barış, Cumhuriyet, Siyah Beyaz ve Yeni Ortam gazetelerinde sanatsal ve toplumsal konulardaki yazıları yayımlandı.

YAPITLARI

Gelecek (1975)
Yanarca (1979)
Bitmeyen (1983)
Yüzün Bende (1988)
İlkyaz Töreni (1993)
Saydam ve Gizli (1997)
Düşe Yazdım (2002

"Hüseyin Atabaş'ın şiirinin en belirgin nitesi, plastik yansıtmalardır. Duygunun sözel anlatısına çok az yer verir. Plastik ögelerle yansıtma, duygunun somutlaşmasına yardımcı oluyor. Kuşkusuz, söylemi de yumuşatıyor. Atabaş, evrensel barış ve kardeşlik için umudunu yitirmiyor. Bu bakımdan, onun şiirine özlü, biçemli bir umut şiiri gözüyle de bakabiliriz."

Vecihi Timuroğlu

ÖDÜLLERİ

1974 Demokratik Sol Dergisi Kültür-Sanat Yarışması Şiir Dalı Birincilik
1994 Cevdet Kudret Şiir Ödülü

10.8.16.9 SAYDAM VE GIZLI

SAYDAM VE GİZLİ
Dingin dağlara bakınca göreceksin
o her şeye bedel sandığın tenhalıkta
duruyor kendini gizleme alışkanlığın,
adımı ve aşkımı yalancı çıkarmayan
tanığımdır senden yoksun kaldığım.
Dalgın sulara eğil anlayacaksın
hâlâ heyecanla titriyor ve şaşkındır
ayışığının düştüğü yerdeki istiridye,
o bağıran sessizliğin dipsularında
hayret, adının geçtiğini duyacaksın.
Duru gökleri düşündüğünde anımsa
koynunda al düşmüş elmabaharı yazlar
ve dalların iz bıraktığı gölgelikte
yüreğinde kar beyazı ölü kuşlarla
birlik, özlemler söylenir şiirlerde.
Saydam yere kulak ver duyacaksın
her şey ayan beyan ortada, her şey
sıcacık bir merhaba gibi sabahta.
Üzerinde bitecek otu düşündüğünde
ışığı arayacak içindeki sardunya.
Ankara, Mart 1995
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.1 SEN VARSIN DIYE

SEN VARSIN DİYE
Sen varsın diye kestim ağaran sakalımı,
dişimi fırçaladım, söküğümü diktim.
Sen varsın diye aldım yaşamın tozunu,
sularım aydınlanıyor sen varsın diye!..
Bir dağbaşı kasabasıydım eskiden,
gündüzü boran, geceleri zehir zıkkım.
Sen alıp indirdin beni gerçekliğime,
sen varsın diye kendimle barışığım!..
Ormanın uğultusundan sızan reçine,
mermerin çatlağından akan su oldum.
Yeni bir dünya buldum eski gövdemde,
sen varsın diye işte bütün bunlar!..
Yalan söylemiyorum artık kendime,
varsıllığın aşk olduğunu öğrendim.
Şairler yerinsin istedikleri kadar
şiirim yerini buldu sen varsın diye.
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.1 YANARCA

YANARCA
Bakarken çocuğuna bir anne
gözleri mine mine açar ya işte öyle
hep öyle bakacağım sana dünya.
Günler önemli değil,
aylardan ister nisan olsun
isterse mayıs;
direnmelere inat
hiçbir şeye benzemiyorsa da
ağzımdaki tat
seni unutmayacağım.
Hep bulmayı umarak
ve bir gün mutlaka kavuşarak
gökyüzündeki maviye
yeşilin en güzeliyken yaprak.
Bakarken çocuğuna bir anne
dudakları kıpır kıpır oynar ya
işte öyle yineliyorum adını.

Tam elim eline değecekken
bırakıp gitme...
Biliyor musun yarın anneler günü
çarşılar çarşılar
çarşılar kalabalık;
kimse sevemez günün doğuşunu
annelerin sevdiği kadar.
Seni anımsamıyorum sanma,
ölümün simgesidir unutmak;
ey gecelerin korkulu düşü
ey yürekleri tutuşturan yanarca!...
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.1 ÇELISKI

ÇELİŞKİ
Ölüm varsa anlamsızdır çelişki,
ne yolumuz belli ne yordamımız.
Senin koruduğun saçakaltı var ya
iki kırlangıç birlikte girsek
dışarda kalır leylek boynumuz!..
Hüseyin ATABAŞ

10.8.16.1 ILKYAZ TÖRENI

İLKYAZ TÖRENİ
Özlemler biriktiriyorum nicedir
yüzümü çevirip içtenliğin eski güneşlerine,
Eros'un bağbozumu sofrasında yüreğim.
Ah, böyle bir anda karıma inat
cenazeme gelse sevdiğim bütün kadınlar;
gözleri cıvıl cıvıl kuş seslerinden
çocuklar avluyu doldursa bana inat!..
Bir buluşma-buluşmama ikircimi içinde
üstelik herkes kendini arıyor olabilir o anda
"sen arama, ben buldum" teranesiyle.
Uykulara dalınınca bütün bir kış
ne bir ışık belirir sabahlar üzre,
ne bir sevgi, ne bir aşk;
belli, yaşam bir yalnızlıksa suç kimin!..

Ve dağlar duysa da duymasa da
delik delik deler geceleri
şairin kendini kanırtan sesi.
Sesler içinde suskun
yoksunluğun homurtusu posta trenleri
o sıra geçiyor olabilir bizim köyden.
Bir de cemre düşmeye görsün sevdalara
erkenci horoz olmaya yekinir de kalemim:
-Yaz, der, yaz;
bir daha bulamayabilirsin bu töreni.
Eskiden böyle düşünmezdi doğrusu
belleğim yanıltmıyorsa beni.
İmgelere nereden bulaştı bu hüzün peki,
bu geçmiş özlemi yüreklere, nereden?
Ey şair, hangi iklim hükmünde olursan ol,
başladığın eylemi sürdürmelisin!
Hüseyin ATABAŞ

10.8.17 HÜSEYIN AVNI CINOZOGLU

10.8.17.1 BALKON

BALKON
kuşları öldürmezdim pençelerim olsaydı bile
zaman zaman gelir sevincimizi artıran melek
bizi de ısıtır yoksulları ısıtan güneş
yüksek yaptılar evlerinin balkonlarını
birbirinden üstün olmak isteyen ahâli
güneşi yağmuru geçirmez kara şemsiyeleri

10.8.17.2 GURBET BENIMLE ANILIR

GURBET BENİMLE ANILIR
her akşamın bir kasabası vardır
arnavut kaldırımlı sokakları
tahta sandalyeli sinemaları
kış geceleri masal anlatıp
mısır patlattığımız
iki odalı toprak evimizde
hiç rakı içmedim
Abdullah Yüce'den efkârlı bir şarkı dinleyip

aşkları erteleyip durdum
küskün bir çiçektim
bin uçurtma yaptım başkaları için
ama benim bir uçurtmam olmadı
sanki asırlar var aramızda
bazen de dün gibi çocukluğum
bilmiyordum sözcüklerin düzenini
şimdi yıkılan kentlerin ardından
mutsuzluğun farkına varmak ta
bir mutluluktur diyorum
yalnızlığa tutkun dev ozanlar
ya da çocuk adamlar gibi
Ben akşamım
Gurbet benimle anılır
O kenti bir kadın gibi severim
ey kitaplar kurşunlar arasındaki gençliğim
sanki aynaya yansıyan her tren
bu kenti terketmiş
sanki her sevdalı hançerlenmiştir
telaşını kederini anımsarım
işçi babamın
bir dipçik gibi yüreğime saplanan acıyı
gece vardiyalarında
Ben akşamım
Gurbet benimle anılır
Belki bir akşam bu kente bir tren gelir
Belki de yüreğimdeki hicranı alır gider.
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.3 HARELI GECE

HARELİ GECE
kıyameti derya örter
uzun yürüyüşünde isyanın
ben geçerim hareli geceyi
Leyla saçlı çölleri
tutkunum Aylı geceye
son tramvayında beni bekleyen
saçları İstanbul bir kadın vardır
düşlerimde gecenin tayfları

uzağım artık intihara ve isyana
ama isyancı bir şair olarak anılırım
Meçhul Şairler Anıtında
gece intihar edebilir
kravatıyla Yesenin'in
içimdeki Nil Nehri
bir sadabat şölenine akar
isyancıdır
taşabilir oylumundan
gece serap olur
bu rüzigâr şahlı rüzigâr
batık denizlerde batan rüzgâr
nihavent ve Celali gece batar
Ay dolanır koyda Leylanın saçlarına
güzelliğiyle ünlü bu âlemde
iki mahşer ötesi İstanbul harikuladedir

10.8.17.4 HEZARFEN

HEZARFEN
geçtim Hezarfen köprüsünden
kuleler daha da yükseldi
iki derya birleşti
gökyüzünün ipek yolunu
tarihte ilk kez Hezarfen keşfetti

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.5 Hüseyin Avni CINOZOGLU.htm

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

1955 yılında Karabük'te doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Safranbolu'da tamamladı. 1977 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Şiirleri Varlık, Türk Dili, Sanat Olayı, Gösteri, Yaşasın Edebiyat, Hakimiyet Sanat, Şiir Ülkesi, Yeni Biçem, Çağdaş Türk Dili, Sombahar, Pota, Ekin, Poetik'us, Yazko Edebiyat, Oluşum, Yarın ve Pencere dergilerinde yayımlandı. Şiirlerinde tutkun olduğu bir kent olarak İstanbul gözükse de, o "Safranbolu'da yalnız bir deniz feneri" gibi yaşamayı sevdi. Bu seçimi, şiirlerine de yansıdı.

YAPITLARI

Her Şafakta Büyüdüler (1977)
Güller Öksüz Kalabilir (1979)
Masallar Sebiller Güvercinler (1980)
Kerem Denizi Zuhal Yıldızı (1981)
Hamel Burcuna Akan Nehir (1982)
Murat Dağı'nın Askerleri (1984)
Göçebe Bir Çocuğun Düşler Defteri (1985)
Safranbolu'da Tek Deniz Feneri (1991)
İstanbul'da Son Sedefkâr (1993)
İstanbul Unutkan Yosma (1994)
Doruktaki Süreya Yıldızı (1994)
Albatroslar Yüksekten Uçar (1995)
Serçe Umudu (1996)
Kalbimi Çalan Şehir (1998)
Gölgesiz Kandil (2001)

10.8.17.6 IŞIK VE GÖLGEYE SERENAD

IŞIK VE GÖLGEYE SERENAD

bulut yağmura bıraktı saçlarını
hüzne döndü
şehrin buğulu camları
martısız düşünemezken Kızkulesi'ni
hicaz şarkılar
son cengimden utkumdan sonra
bu şehir yalnız benimle anılacak
tanyerine akarken ırmaklar
kanadı kırık güvercinlerle
dağların mor uçlarını
sarı bir kavisle birleştiren hilâl
kıyısız denizlerdir sığınağımız
pusulardan hayın avcılardan uzak
ağladığım her ayna buğulu
sırrında harika bir ülkenin yolcusu
seyir defterini yaldızlar
bu hüznü
iyi tanır

tenha tren garlarında gözlerim
ölüm ne kadar uzaktı
akşamla mızıka çalan çocuklara
şehrin hovarda yüzünü aydınlatan Kızkulesi
seraplar armağan ederdi susuzluğuma
şehlâ bir tebessüm gözlerimde
son karanfili de denize bıraktı kaptanın biri
ama hep en son yolcu bendim
kaçaktım firari şehirlerde
ey şimal yıldızı
senin ışığın mı
benim kandilim mi aydınlattı şehirleri
uçurumlara sığar mı
yedi telli gökkuşağı
kaç tüyü ıslanır
nisan yağmurlarında güvercinlerin
hayat sürer
gazetelere sarılan şehir cesetleriyle
bir kasırgada
yine de deryaları aştı fırtına kuşları
sirenler çalar
yargısız infazlara terk eder şehir beni
gizini çözeceğim bir gün bu şehrin
sürerken çağdaş ağıtlarıyla Kerbela
benim eski ve yiğit arkadaşlarım
bu sürgünde kolları bağlı bir kahramanım
yalnız Valide Sultan en sadık metresiydi
Düvel-i Osmaniye'nin
ben uzun bir unutkanlığı yaşamak istiyorum
kendi gölgesini hançerleyen bir deliyim
yüreğimin fırtınalarıyla yaşayacağım
n'olur
bulutlar ağlamasın
güller solmasın
serçeler ölmesin
Ey kasvetler şehri
bir tesellisi yok mu
bu kıyamet sefalet dekorunun
beni bağışlayacağını muştulayan melek
şiirimin zifafına tanıktı

bir serseri mayındım
suikaste uğrardı hayallerim
ben o şehirde tren dolu kadınlar bıraktım
en hovarda anarşisttim sözcüklerin şatosunda
sabahını hanı yağmalarda altına çevirdi sabancı
çiçekler filizlenmedi toprağında
kopardılar zalim elleriyle en hercai gülleri
ne suçu var kıyıma uğrayan karanfillerin
Düvel-i Osmaniye beni dışladı
yalnız annem merhamet etti bana
bir aykırı çocuktum
uçurtmamı devler çaldı
kendi revolverimle vurmadan kendimi
dokuz milimlik bir kurşunla
dağıtın usumdaki nihil denizi
yağmurları seven çocuklar
şelaleli uslarıyla
garip mazlum kahramandılar
böyle anıldılar destanlarda
ben de gülleri öksüz kalan bir çocuktum
meleğimi Nuh Dağında unuttum
efsane bir sânım kaldı
yıkılmış bozguna uğramış hayatımdan
yenildim mi utku mu kazandım
bu görkemli cenklerimde
aksak Timur'a yenilsem de
hayatımın en son fetretinden sonra
görkemli bir sultanlık kurdum
demir bir zırh aradım yine de
yalancı tanyerlerinde
kendime ve dünyaya
bu sefil hayata rağmen
sefil bir palyaço olmadım
O r p h e u s e'nin yitirdiği toprakları kazandım
ışık ve gölgeyeydi serenadım
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.7 KAR

KAR

-Eğer Arz'da gözyaşları toplansaydı, Büyük Okyanus'tan büyük bir umman doğardı-

bıldır seneki karda aklı bıldır seneki köyde
bir afsun için kurşun döker şaman annesi
tırnaklarında uğur benekleri
kar yağarken diner içinin acısı
bildim gözden önce kalp ağlar
yağsın üstüme şehrin üstüne
Simurg'tan yumuşak bu kar tufanı
divâneliktir divâne gönlümün tesellisi
- Beni ayartan bir gölge istemem dünyada
Dünya benim gurbetim
Kar yağarken yıkayın bedenimi
Hâyâllerim kalsın musallada
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.8 MASUM ÜLKE

MASUM ÜLKE

"Hasta kadınımsın benim
Ürkek ve yenilmiş" (*)

gelir masum ülkeme ırmaklar coştuğunda
gözetir gecenin gözyaşlarını mağlup mahzun anneleri
şehrin zemherisi daha çetin köyün zemherisinden
uzakken daha çok sevilir
bir kadın bir gurbet bir çocuk
ne gurbetim işgal edilsin ne masum ülkem
sonunda sevinç varsa
geceyi aşmalıdır insan
dünya ağlamalıdır bir çocuk ağladığında
acıdan sevinçten ördüm
yüreğimdeki kaleyi
bir deli ağaca bakıp söyledim türkülerimi
dilek tuttum
kavuşmanın büyük sevinci için
niyet kuşları intihar etmesin
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

(*) Ahmet Uysal (Sularla)

10.8.17.9 SAFRANBOLU'DA ESKI BIR GÜNES SAATI

SAFRANBOLU'DA ESKİ BİR GÜNEŞ SAATİ

azıcık hüzün yakışır sana
azıcık okuldan kaçan çocuklar
bir paket birinci cigarası
azıcık yalnızlık yakışır sana
yani Lonca
atarabaları nazarlıklar
mermere tunca söze zamana
nakışlı adın
usta bir hattat gibi adın
bir tespihçi bir sedefkâr gibi
hicazkâr şarkılardır yadigarın
ya da Sadi Yaver Ataman
Köprülü Mehmet Paşa
Mimar İnce Yavuz
sen ki laciverdi bir gökyüzünün
en parlak yıldızıydın
hâlâ mum yakıp
dilek tutuyor mu
alfabeye başlayan çocukların
deli bir sultan bile kayırmış seni
kervanlarının sesi duyulur
beyaz evlerin varken
ut çalınırken sofalarında
anıtlaşan bir uygarlıksın
bir geçmiş zamanı
bir Cenevizliden bir Selçukludan öğrenirim
bakarım ufkundaki tükenmeyen serapa
jaaz değil
ut sesleri yakışır sana
bindallı kızların
ve çocukluğumun küçük sinemalarına
beni götüren arnavut kaldırımların
anlamıyorum tecimenlerin töresini
loncalı ustamdan kaldı bu kundura
nargileydi çarşı kahvesinde
ustamın fiyakası
şimdi çayların eski tadı yok

ben beni özleyen bu şehirde
neden sultan değilim
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.1İSTANBUL UNUTKAN YOSMA

İSTANBUL UNUTKAN YOSMA
baktım
İstanbul gurbetteydi
çok ışıklı geceleri
gizliyordu sefaletini
ben böyle soylu
böyle sefil şehir görmedim
Üsküdar'da katip yoktu
Beyazıt'ta Neyzen
hüzünlü bir manastırda erganun ahengi
İstanbul hareli bir değirmi
değirminin dışında
Islav kederi
iki kez aynı poster
İstanbul'un gerdanına takıldı
çalmazdı mazurka
kantocu Peruzlar sahiden yaşadı abisi
İstanbul benden efkarlı
Abdülhak Şinasi'yi sevdim diye
İstanbul bana yabancı
Hisarları kaygılı
bana sultanlık yetmez
bir ülke yetmez
kasaba kılıklı şovalyeler bile unuttu
en güzel dansını kılıç altında yapan Democles'i
iyi bir şovalye sultanlık istemez
bana bir akşam yetmez
şiirin doğduğu enginlerde
bana bir İstanbul yeter
ey şehri diyar
Asurlu gözlerini gördüm
Bizans kubbelerini
Aya Sofya'yı Süleymaniye'yi
bir mahşeri andıran

Beyazıt Alanı'nda
altın özengiliydi atı Cem Sultan'ın
Sultan Avni en usta bahçevandı
yalancı şafaklarına kandım
onyedi yaşımda
yıkıldı ömrümün en güzel düşü
yirmibir yaşımda
sevdalısıydım Cahit Sıtkı gibi
Dante görseydi
"Her mihnet kabulüm" derdi
bir gelin odasını andıran İstanbul'u
yine bir akşam kaftan giyerim
İstanbul'u birkez daha fethederim
kurulurken Nizam-ı Cedit
Asitane-i Saadette
alıp gitmeye geldim
görkemli kanatlarımla
bir İstanbul bulutunu
sedef tâclı Safranbolu'ya
şaha kalktığında atım
fethederim gurbeti
hüznü efkarlıdır akşamlarımın
şahı şairiyim İstanbul'un
bir pusula armağan edin
evcimen bir geline benzeyen
telaşsız Kızkulesi'ne
İstanbul bulsun dengesini
İstanbul'da sırça köşk
sırça köşkte bir Melike
seksen sene Meliktim
bu harika ülkede
güzel miydi çocukken
basma perdeli odaları
düğün alay kervan ud sesleri derken
İstanbul kamaştırdı gözlerimi
değirmidir Safranbolu'da da
İstanbul kubbeleri
aynıydı tarihin benzersiz aylası
incilerinde takılarında örenlerinde
anıtlaşır tarihle

Köprülü Mehmet Paşa
Caminin avlusundaki
güneş saati
martıları seyrettim Galata Köprüsü'nden
Urumeli burcuna ben de oturdum
Veli'nin uçarı oğlu
ben de yalnızlıktan başka yoldaş bulamadım
ben de bir türkü tutturdum
garibim sevdadır tek hünerim
yıldızlar daha mavidir
İstanbul gecelerinde
telgraf tellerinde kuşlar vardı
içimde yapraklanan bir ağaç vardı
onbeş yıl önce
İstanbul'da bir yarim vardı
bir bir dağıldı gözpınarlarımda
sevda yağmurları İstanbul'un
başka bir hayata uğurladı beni
"Hayali Cihan Değer" bir dilber
o vedayı anlayamadım
puslu bir İstanbul akşamında
yıl dokuzyüzyetmişyedi aylardan kasım
anın tek yadigarı Düşistanın
akşam olur
şakiler beni unutur
Celali bir şehirde
sokak lambaları pusludur
ben bu yalnız meyhanede neylerim
kadehimde açan karanfili neylerim
ateş ettim Şeker Ahmet Paşa'nın resimlerine
yosmalar beni beklerken Kadıköy'de
sonbaharda daha yavuz atlarım
teknemi yılkıya çıkarmayacağım
onunla yaşlanıp onunla öleceğim
mavi hülyasıyla İstanbul'un
bu masalı atlı tramvayda uydurdum
bahardı gönlüm Erenköy'de
sarışın yarim ahu gözlüm
azıcık kısaydı boyu iriydi memeleri
Marilyn Monroe'ye benzerdi

buralara da yağsın yağmurların
buralara da gelsin vapurların
yetmiyorsun İstanbul
bu sürgünde bana
İstanbul'da Heybeliada
Heybeliada'da en güzel yaşında
ama azıcık kıskanır Burgazı
"Havada Bulut"ken Sait'in cigarası
sonra dağ gibi yıkıldı üstüme
o gökçe diyar
ben Kaf Dağı'nı taşıdım
İstanbul'un anılarını da taşırım
karanfil serpen yağmurlarını özledim
bir avcıydım kışın erken kalkandım
ne aradım bilmiyordum bu batık şehirlerde
bu serabı yalancı akşamlarda
bu mahzun Dünya'da
bir kederli yolcuydum gemilerinde
yağmur getirirdi bulutları
sevinçle onyedi yaşımda
büyük meydanları metal çarşıları
narsist aynalarıyla Kapalıçarşı
ne kadar da taşkındı düşlerim
onyedi yaşlarında kalmış militanlığım
gecede karanfil kervanları
sevi olmasaydı umut olmasaydı
göremezdik altın örgülü saçlarını
şiire gül nakışlayan deniz kızlarının
meşalesi görkemliydi ilk şairinin
Orpheus'e benzer son şairi
ay yüzlü güzelleri olmasaydı
matem urbası giyerdi İstanbul
simgedir bir şehri dişi tanımlamak
İstanbul tanyeri soyunur tüllerinden
sunulmuş bir cennetti ben sultanken
ÜVERCİNKA kanatlandırırdı güvercinlerini
ey hayatı yadsıyan şairler
(Ece) lerden daha görkemli
alınlarınızdaki şairlik tâcı
gurbet unutturmadı sizi

tanyerine koşar atlıları
Kızkulesi aslında bir handır
içinde tekfurun kızı değil
"Maraşlı Şeyhoğlu Satılmış vardır
yaslı ayrıldım İstanbul'dan
ama bir tılsım armağan etti
elbet söz edecek gurbet burcu
sürgündeki sultanlığımdan
taht şehirde sevdim Şirin'i
eski kantoları Tanburi Cemil Bey'i
altın bir tasta sundum Ecelerine
dağların dağların ardındaki suyu
bir kardelenim ben
İstanbul'un beyaz steplerinde açan
biliyorum ki artık
hiçbir kemancının kemanı kırılmayacak
düşlerimin sınırsız sahrasında
daha kahramanım Gılgamış'tan
dağları deryaları deryaları dağları aşarım
İstanbul'u mahur makamında selamlarım
- Günaydın Kadıköy vapuru
- Günaydın Kızkulesi
- Günaydın hülyalı martı
- Günaydın avludaki güvercin
en güzel akşamları Üsküdar'a vermişsin
en güzel kadınları Kadıköy'e
ben yalnız değildim
sen yalnız değildin
bu yaslı Dünya'da
adın yadigar kaldı
İstanbul yadigar kaldı
karasevda yadigar kaldı
özledim herhangi bir sabahını
saçlarım taflan ya da lale
mutlu anılar da biriktirdim
her istasyon mavi bir pencere
sen miydin
İstanbul muydu
turunç akasya deniz kokan bir bahardan
bana saçlarını savuran rüzgar

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.1:SAFAK BEKÇISI

ŞAFAK BEKÇİSİ
deniz kızları pervane şehrin ucundaki fenere
gözlerimizdeki yıldızlar aydınlatıyor geceyi
Bizans surları Osmanlı bedestenleri Hünkâr camileriyle
bu şehirde hâlâ güneşe açık bir pencerem var
çocukluğum tahta sandalyeli kasaba sinemasında
nehirde yankısı abla kemancının
nektar içen bir nergis miydi ablam
kıyısını denizlerin süslediği bir şehrin
yağmurlar dağılır camlarında seferberlik trenlerinin
halkım asırlarca hatırlayacak mutlu sultanlığımı
kemanlarını kutusuna koyarken abla kemancılar
iki perde arası beni hatırlayacaklar bir de Peruz'u
göçerlerin bey sandığı bu delinin kandili
şehrin en güzel masalı asırlar sonra da
buluttan saraylara taç yapan çocuklar
bakır akşamların alaşımında seyredecekler sultanlığımı
ve seslenir çocuğun gözlerindeki yıldız:
-Şafağın tek bekçisi olduğun yetmez mi…

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.17.1:SAHANE KADINLAR

ŞAHANE KADINLAR
şahane kadınlardı onlar
akşamın pelerini sardığında kenti
geceye aittiler
bir nehir gibiydi dağılan saçları
buselik makamıydı bahardı
gönençliydi gönlüm
alev buseler kilitlerdi dudaklarımı
buğuluydu maral gözleri ceren ceylan gözleri
bin aynası vardı gecenin
sözcükler damlardı
kırık hayatları anlatırdı kimi

kimi çöküşün bohemini
kiminin bir fırtınayı andıran gençlikleri
kadınların saçlarını çözerdi
bin aynada
geceleri ışıtırdı çıplak omuzları
son valsinde kentin
kadınla güzelleşiyordu Dünya
tutsak ederdi gözleri Dünyamı
sanki ben coşkun bir denizi kamçılardım.
Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

10.8.18 HÜSEYIN PEKER

10.8.18.1 BEZGIN ATLAS

BEZGİN ATLAS
Herkes kendine bir şehir seçer
Doğmak için ayrı bir şehir; onun adını bile bilmez
Rüzgârını tanır, ayranını, tandırını tanır
Kâğıdını açar, kalemini yaratır, anılarını üfler
Yaşamak için ayrı bir şehir; ekmek parasını
Sevgili oyununu bu şehirden izler
Yaşamak bu yerin ortasıdır; kumunu, güneşini bir çatıya diker
Herkes kendine birkaç şehir seçer
Gölgelik, mevsimlik, yazlık; dostunun şehri, içmenin şehri
Yeşilliğini sevdiği, denizini ördüğü bir ayrı şehir
Yokuşlardan, sokaklardan örer kozasını
Ağını çarşılardan geçirir, cüzdanında önce bir kimlik
Sonra dostlar, akrabalar yaratır istenen bina örtüsünden
Sonunda bu şehirlerin tanıdık bir kasaba modelinde
Üç kiremit senden, beş kiremit benden; evini kurar
İçine girer, üremesi başlar seçtiği şehirlerin özeti olarak
Fırtınadan çatı, yağmurdan orta direk, güneşten bir eş
Penceresinden doyasıya bir manzara, ölesiye bir renk
O şehre gömülmeyi bekler, yaşamanın sona yakın bir yerinden
Hüseyin PEKER

10.8.18.2 Hüseyin PEKER

Hüseyin PEKER

Hüseyin Peker, 29 Mayıs 1946'da İzmir'de doğdu. İlk şiirleri,1960'lı yıllarda Soyut ile Yordam dergilerinde yayımlandı. Papirüs, Şiir Sanatı, Milliyet Sanat ve Sanat Olayı dergilerinde şiirleriyle yer aldı. Bu dergiler dışında: Dost, Somut, Yeni Biçem, Demokrat İzmir Gazetesinin Sanat Sayfası, Yeni Edebiyat ve Hürriyet Gösteri, Varlık, Dize, Şiirlik (Almanya), Alan 67 gibi dergilerde şiirleri, Adam Sanat Dergisi'nde yazıları okurla buluştu. İlk şiir kitabı "İnsan Arkadaşınındır" ile 1997 Arkadaş Z. Özger Ödülü'nü Zeynep Köylü ile paylaştı. "Yer Bezinden Bir Köle" adlı dosyasıyla, Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü'nü aldı (2000). "Yazıcı ya da Bir Yol Romanı" (1996), "İzmirli" (1998) ve "Eli Torbalı Adam" (1999) yayımlanan üç romanıdır.

YAPITLARI

"İnsan Arkadaşınındır" , (1997)
"Yer Bezinden Bir Köle", (2000)

ŞİİRLERİ

10.8.18.3 KURUTULMUS YAPRAKLAR, SAIRLER VE ÇIÇEKLER

KURUTULMUŞ YAPRAKLAR, ŞAİRLER VE ÇİÇEKLER
Ben, sayfaları arasında sarı yapraklar, şairler, kurutulmuş çiçekler
Barındıran bir sanat dergisiyim; okumayı bırakmış bir öykücünün kitaplığında
Güneşi bekleyen; hani o titreyip, nasıl batacağını unutmuş gölgeli güneşi
Yağmuru izleyen; bir gün yağar, canlanır şairlerim, kuru yapraklarım diyen
Ben şafak delisiyim, o dergideki kurumuş şairlerden birisiyim
İkinci dördün ay resimli pulla göndermiştim size şiirimi
Kim bilir hangi emeklerle basmıştınız beşinci sayfaya, desenle dizelerimi
Siz şimdi yaşamayan bir dergi izleyicisi, ne iyi seçerdiniz renkleri, sesleri
Kahveden koşup almaya gitmesi ayrı bir beğeniydi, tavlayı boşuna kapatarak
'Bu ay da çıkmadı, gelecek aya az kaldı nasılsa' diye avunmanın elebaşı renklerini
Başımıza taç yapardık, derginizin savunulmaz renklerle döşeli sayısını
'İşte şiirim beşinci sayfada' şimdi bu korkunç düşünceler, kurutulmuşlar arasında
Ölmüş bir yığın şairin ortasında tutuşmuş, sanki son dizeler mezar taşı tutanağı
Size son kez soruyorum basıp basmayacağınızı, siz yıllar sonra yanıtlıyorsunuz
'Gelecek sayı önünüze kıpkırmızı bir ekran parçası, unutulmuşlar özel sayısı'

Düşümde görüyorum Cağaloğlu merdivenini
Yaşar Nabi, Sunullah Arısoy, Cemal Süreya izliyor taşların her birini
Bir eski şairin kitaplığında duran bu sararmış sanat dergisi
Saman yaprakları kabarmış, kırmızısı patlamış, üstüne pembe boya dökülmüş
Ezbere okumaktan yıpranmış satırlar: Altı üstü bir yığın eleştirmen
Dün vardınız? Bugün nerdesiniz? Kaçınızı kaybettik ki Sivas'ta?
Yoksa eleştirmenler dimdik kalır mı ayakta?
Oracıkta kurur gider konular, yağmalarŞiirin diri kalan bir yanı var
Fanilama yapışmış, kurutulmuş yapraklar; sarı damarlı
Ölmek için çırpınan bir yığın kelime
Gelin ortalıkta bırakmayalım şu sanat dergisini
Yoksa ikinci baskı hüzün çıkaracak bunca polemik, yazın haberleri
Yarışmalar, kazananlar ve ötesi
Her şiir için ölgün bir kelime çıkaralım dizelerin ortasından
Sanat dergisini katlayıp ikiye bölelim kurutulmuş çiçeklerin çanak arasından
Yere çakılıp ufalanan şairlerden bir şair daha yaratalım, o da olsun:
Alnımızın akı, eleştirmenlerin ahı, öykücülerin yaşam kırpıkları!
İçimize doğan yeni şairden anahtar kelimeler bulalım:
Tekrar doğmanın imzasız kalan faturasıÖlüm tarihimize bir nokta koyalım
Başlangıcımız iki sıfırın arası
Hüseyin PEKER

10.8.18.4 SAIRLER ÇOK YASAMIYOR

ŞAİRLER ÇOK YAŞAMIYOR
Bodrum'u beyaz-mavi noktalı çiçek yapraklarına
Kırar dökerdi Mehmet Sönmez, çok yaşamadı
Neresi şair değildi? Küçük kayıklarına tutunanlar bilir
Kartpostallara sığmayacak, Özer Kabaş'ın kırık köpüklü
Dalgaları arasında o da anılacakEdip'le Turgut'u anmayan kalmadı, çabuk öldüler
Neresi ressam değildi onların? Fırça darbelerinde kocaman bir hortum buldum
Gökyüzüne çekilecek: Bir yığın irin, taşkınlık, duygu artması
Takvimlerde salıyla perşembe arasına ölüm notları koydum
Daha kimler gelecek, var mı arkası? Beyaz örtüden kefen biçen
Ellerden kesilmiyor makas kırpması
Sahnede bir kalp çatladı, adını bilmiyorum, replik arası
Yüzünün pudrası anılmıyor oyuncuların, dramaturglar ise perde sonrası
İpini çektiler mi alkıştan ötesi duyulmaz, o da kesilir ışıklar karanlığa gömülünce
İyisi mi siz duymayın selam sahnesinde, sahnenin ötüşen ölülerini
Anma törenlerinde oyunun bir parçası oluyor gözyaşlarına püskürtülen

Bilet, takım elbise ve koltuk sıra numarası
Hangimiz şair değildik? Kocaman şiir matinelerine biriktiğimizde
Kravatlarımız çözüldü, ter bastı, buluştuk, edindiğimiz kültürler çatladı
El sıkıştık, sıcaklığımız geçti birbirimize, aramızda dizeler kaynaştı
Tanıştık her çeşit ilden, böcekler armağan ettik yaşadığımız semtlerden
Ölmeden önce neydik? Uluorta bir antoloji sayfası
Öldük durduk, toz olduk, kalbimize kim sordu, neden çabuk öldüğümüzü?
Bir yeşillik, bir tazelik tamam, bulunmuyor şairlerin bavulunda
Çizilip atılan notların her parçası, bilinmedik isimler atlası
O halde neredeydiniz? Tabutumu taşıyan siz olun isterim
Şairler çırağı, onca sayfanın dut karası, şiirlerimin göz hakkı
Ölü kâğıtları arasına şiirce not bırakalım:
İstemeden öldü, kaldı mı size imgelerin mirası, şerefe dediğimiz her satır başı
Şairlerin ölümünü bir kez daha bağışlayın, kalın direklere bağlayın
Kalan dizelerin arasını, şiirlerin kurdelesini birlikte keselim
Oyun, resim, çığlık bir arada kopsun!
Ayak tırnaklarında gezdiği yerlerin küfü, patlattığı toprağa çömelen
Nasırların anası siz olun; şairleri öldürmeyelim, uçuralım göğe doğru
Hüseyin PEKER

10.8.18.5 SEHRIN SIIRI

ŞEHRİN ŞİİRİ
Yaşadığın şehre dize üfle, akşam ışıklarını yak, seyret bozgunu
Elini yarala, cam kessin, kolunu sarmala, bantla göğüs yakanı
Gözünü kapat, gördüklerini sakla, seni bu şehir kör etsin
Var mı ötesi! Zeybeğim, eteklerinse bir dönence, koşturduğun yerde iz kaldı
Kızanım oldu, bozanım oldu, üç kap yemeğe fit ettin kendini
Uydun ötekilere, şiiri dört döndün, çocuğun oldu, meyhanen, sormadıkların
Bir teybe takıldın, televizyon düğmesine, dört-beş köfte, maydanoz rakı üstüne
Dize saydın yazdığın her şeyi, beni ortadan böldün
Ayrıl tüm istediklerinden; gitme saati tüm bezdiklerinden
Bir ince işti çizdiğin oya resimleri, çektiğin cadde tokatları
Fotoğraflara geçirdin suretini, renk kalmadı denenecek, iyisi mi bitir
Okulu bitir, gözünü yor, son ışıkları izle, bir kez daha karanlık ol!
Tüm efe renklerini harmanla! Yaşamın bir resim oldu senin
Kaldın oracıkta: Hani şairlerin, eleştirmenlerin!
Yaz yüreğine boncuk diye takılanları, mavi çöpler dağıt, kalmasın hepsi
Beni içinden ayır, şehrimin nar tanesi, akşamını yaşa
Saçlarını ağart, bitimine hazırlan, giy bir ölü elbisesi

Arşınla kendini, kalan kollarını tak, kalemini yaz
İçinde gidenlerin öfkesi
Doğduğun şehrin sokaklarına affettir kendini
Hüseyin PEKER

10.8.18.6 SIIRIN EFENDISI

ŞİİRİN EFENDİSİ
Kelimelere ısındım, şiirin ortasını yardım, buharına saklandım
Anlamdaki gübreyi yakaladım, dizelere kucak açtım, tüm anladıklarımı
Bir evin kitaplığında bekleyen, küflü bir mimarın çizelgesine sakladım
Anladınız mı şimdi o gür bakışlarımı
Bekleyen biriydim hep, alınganların saldırısını
Uyakların çatlayıp çıt diye bıraktığı karşıt sesin yarısını
Bekleyen biri: Sizi ceza çadırımda karşılayıp durdum!
İsteyen biri: Dudak ucumun kırışık yarmasında bir yol buldum
Hesapların hepsi ödenmiştir, gecenin bundan sonrasını çekiştirelim
Cebimde bırakılan küçük not, sizin yaşamınıza ince bir çizgi
Mektup zarflarında silinmeyi bekleyen adreslerin tümü, benden geçti
Ayaklarımı sürüdüm, beni istemediler, alnımın koskoca güneş taşıyan ortasını
Bu dünyada vardım dedim durdum, bağırdım
Hadi size gidelim, tamamlayalım kalan gecelerin yarısını
Bir sofra açalım, günden artanlardan, yaşamadığımız günlerin börülcesi
Üstüne limonla tahin, analım bundan sonra artıracaklarımızı
Kalan hesapların üstüne varalım, uçuklasın yazılmadık romanların ilk sayfası
Şiirden alındım, tanıdım dizenin kabuk çatlatmalarını
Kucağımda durdunuz, o kadar sıcak değilken ben
Sizi ben kişiye değişmem dedim, beni anlamayıp durdunuz
Bıraktığım otoparklarda yaralanan sürpriz kapılı taksi
Anladınız mı şimdi size bıraktığım kül rengi mirasın hepsini!
Şiirin efendisi, dizelerin tanrısı, beğenmenin ta kendisi!
Hüseyin PEKER

10.8.19 HÜSEYIN YURTTAS

10.8.19.1 ALBÜMÜ KAPATIRKEN

ALBÜMÜ KAPATIRKEN
bir aşk bir aşkı silerse
bir ölüm kapısını çaldırır öteki ölümün
canlar canı canımız gidince

kalır iki yaprağın arasında
acısı iç karartan bencillikler
birer gül kurusu gibi
yalanların son belgesi olarak
bir tanık değilseniz yaşama
resminiz tanık olamaz yaşadığınıza!
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.2 ASK ADIMLARI

AŞK ADIMLARI
bilsem adını
yollara düşeceğim
kervankıran
yollara!
1.
hangi rüzgârsa yüreğimin yelkenlerinde
sürükler suların ışıklı yolunda beni
iklimden iklime taşır, dönenceden dönenceye
kimdir beni böyle görüngesine çeken
uzay taşları kadar karanlık ve yalnızken
bilirim, adı konamaz düşlerde yaşayanın
ansızın yerleşir yüreğimize büyülü gizemi
saklı çiçeğidir içten içe süren baharımızın
2.
önce denizler olmalı, ak denizler
kumsallarında koşup oynaşacağımız
çakılların çıkırtıları arasında
güneşin altında, çamların gölgesinde
önce denizler olmalı
ve unutulmuş koyları o denizlerin
teninde damlacıklar domur domur
yosunlara değmeli ayakları
bir ürperti gibi gezinmeliyim tüp diplerinde
birden ufuklar yıkılmalı ki
ötesi yurdu olsun sevgimizin
önce denizler olmalı, ak denizler
sözlerimizde suların yalınlığı
kavuşmalıyız iki ırmak gibi çağıldayarak
yataklarımız değişmeli coşkumuzdan

birbirimiz olmalıyız kimliklerimizden sıyrılarak
3.
ıssız bir köy evinde
ocak başında
türküsü olup gecenin
yeniden yakılalım
alevlerin dilinde
üşüdünse sokul bana
örtün olayım
dünyama sunulmuş biricik meyvem
haramım
seni koruyan kabuğun olayım
üşüdünse sokul bana
ıssız bir köy evinde
yüzlerimizde yalazların yansıması
geçelim çağların ötesine
iki masal kahramanı gibi
anlatılsın öykümüz
dilden dile
4.
yollardayız
eli elimde
fundalıklar arasından yürüyoruz
çiçekler öpüyor eteklerini
yollardayız
sevinci sağıyoruz günün göğsünden
üstümüz başımız çengi ışık
aşkın yolcularıyız
yollardayız
yüreklerimizde nice esinti
çiçek tozlarıyla yüklü
uçuyoruz düşlerin çavlanında
5.
kentin sokakları aydınlanıyor birden
yine yakalanıyoruz bakışların yağmuruna
kıskançlığın kıskacındayım
gir koluma
aç adımlarını
tenhalarda yürüyelim
haydi

yolumuz denizler olsun yoldaşımız martılar
birer çarpıntı gibi geçelim günlerin solgun yüzünden
esriyen yanımızda dalga dalga sevgiler
ardımızda anılarımızın açık sözlü yalınlığı
tenhalarda yürüyelim
haydi
en bildik sözlerle geçelim sevdanın çöllerini
bir ışık yağsın sonra sussun her şey
kanat vuralım yeşillikler arasında
solukları turunç kokan güneyli çocuklar gibi
tenhalarda yürüyelim
haydi
gümüş çizgilerini yoklayalım ufukların
sevginin yıldırımlarıyla yırtılsın içimizin karanlığı
yağmura hazırlanır gibi dolu dolu ve coşkun
tenhalarda yürüyelim
haydi
6.
söyle
hangi denizlerin çocuğusun
görüyorum yüzünde
tirşe mavi yansımalarını dip dalgalarının
bu aşk derinliğindir senin
7.
kaç aşkın günbatımını yaşadım
çekildim yıkıntılarımın içinde
yürüdüm anıların tozlarına bulana bulana
içim boz duman
-oysa sen
beni kaçırdın benden-
türkülendim ansızın
şimdi bütün uçurumların çiçek
ve bu aşk
bu aşk sevgilim
senin kadar gerçek!
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.3 ASK EHLIYIZ

AŞK EHLİYİZ
aşk ehliyiz
ölsek de kaynaşır kanımız
en karanlık gecede
tutkuyla aydınlanır bir yanımız
kımıldar
yüreğimizin karıştığı toprak
ölüm şaşakalır
bahçede açan çiçektir canımız
bilgeler bilemez
tabipler anlayamaz
görünmez olduksa
sonsuzluktur mekânımız
aşk ehliyiz
sevmek dedik bismillah
dilimizde tespih bu
gayrısına kapalı lisanımız
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.4 BELALI ASKLAR GAZELI

BELALI AŞKLAR GAZELİ
o masum çocuk bakışlarıyla başlar
çıkmazlara saplanacak en koyu aşklar
sevinçle serpilir kuytularda, gözden ırak
suçlansa da büyür sevgi, gizli ya da aşikâr
boşanır yürekte zincir, kopar kelepçeler
köpüren sevda selidir, bendleri aşar
kuşkunun akrebidir, durur taşın altında
iki gövde bir iken, ansızın ordan çıkar
yüreğe akan zehir, zehiri akıtan iğne
güneşe çekilen perde, ışığa örülen duvar
o karanlık kapılar, girilen sonsuz dehliz
bütün yollar kapalı, mevsim kış, her yer kar
dişler kamaşır tadından o yasak meyvenin
oysa her büyük günahın sonunda mutlak ölüm var
cinnetin kıranından geçilir, sokaklar bile kan
biter mi belası aşkın, nelerle yüklüdür rüzgâr
kim ola uslanan, çılgınsa yaşamın kendisi

akmadan kan, boşalmadan son kılcal damar
kemikler sürme olmadan, külleri savrulmadan
unutulmaz o yangın, güze erse de bahar
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.5 EDIRNE ZAMANLARI

EDİRNE ZAMANLARI
-edirne'nin parasız yatılı çocuklarına-
sussun artık
öksüz zaman
izbe kimlik
korkak karanlık
hüzne kaç var
biz burdaysak
ağlar mı şarkılar?
o hırçın çocuklar
deli yürekleri avuçlarında
taşlara vurdular kendilerini
ses alır gibi derinlerden
dinlediler iç mağaralarını
mahcup ve mükerrer
yenik düştükleri aşklardan
sakladılar kimliklerini
o kızlar yok
köşe başları tenha
çoluk çocuk düşmüşler yollara
eskiden tanışırlar aşkla ayrılıkla
yakarsın varsın dilenciler
serhaddine yakın artık onlar
parasız ve yatılı
koca bir ömrün
ta o günlerden bir ayak sesi
eski duvarlardan mermere düşmüş gölgesi
dokundukları o kılcal kanama
ne sarayiçi
ne kaleiçi
bir tarihi okurlar
çoktan unuttukları
söğütlük'te

ağlayan bir yaprak
açıldı önlerine
öptüler ince zamanı
çocuk yüzlerinde görünmez bir nur
ve gözlerinin neminden peydahlanan
o gayrımeşru yağmur
say ki masal olsun
hepsini mestane kılsın
o gizli tanbur
o sularda
çalsın dursun
kaldırımlara bir bastılar
bir yürüdüler yollarda
dile geldi duvarlar
söylesem susmak olur
leylaklar konuşur sonra
ansızın güller tomurur
bir sevgiyi için için biledikleri
gençlikleri yorulur
utangaç gülümsemeler eski resimlerde
kim silecek onları
kim yürüyecek ırmak boylarına
o hırpani paltolarla
yalnızlığı sımsıkı sarınarak
kim ısınacak?
yorgun değil hiçbiri
karanlıkta boğuşmaktan
yalnız değil hiçbiri
kendisiyle konuşmaktan
bir el verin yeter ki
bir el verin
bir tas su alsınlar
içlerinde köpüren çağlayanlardan
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.6 GECEDE KANAT SESLERI

GECEDE KANAT SESLERİ
1.
bir kanat sesidir

ay düşmüş ormanlarda
yankısı yıldızları çağırır
yalayıp geçer dorukları
ıslık gibi duyulur ufkun ardından
bir kanat sesidir
taşır kuzey ovalarının serinliğini
yağmurlarını karadeniz'in
safran buğdaylarını içanadolu'nun
bakar maviye çalan gözleriyle ege'nin
gülümser sevinçler yüklü beyazlığıyla akdeniz'in
2.
gecede kanat sesleri var
akan kuşların çığlıklarıdır
kar ıssızlığında kışlar bırakarak
düzler yokuşlar bırakarak
düşmüşler işte kara afrika yollarına
gecede kanat sesleri var
geçiyorlar terkedilmiş köyleri
yıkılmış kentleri, yok olmuş uygarlıkları
dualar gibi gizem dolu fısıltılarla
karışıyor bulutlara
nasılsa birden katılıyorum onlara
yükseliyorum bir damla su gibi
toprağımın kokusunu taşıyarak
ırmaklarımın coşkusunu taşıyarak
elsiz ayaksız
kolsuz kanatsız
uçmaya çalışarak
ülkem
yağmur emmiş bir tombul çocuk gibi
denizler koynunda
derin, soluksuz bir uykuda
yollarında, ırmaklarında, köprülerinde
damar damar akışan sevinç
dal dal uzanan öfke
yaprak yaprak dökülüyor hışmıyla gecenin
ülkem
belâsını baştacı ettiğim toprağım
deli divane eyliyor beni yücelerde
dönüp duruyorum işte

kanat sesleri arasında
3.
-burdan ötesi
gidilmez bir yolun, varılmaz bir durağıdır ki
aktığım mı, yürüdüğüm mü, uçtuğum mu
bilemediğim
kara afrika yollarında gece yolcusuyum
yoldaşım kuşlar tutmuş elimden
kanatları sırça, 'gagaları gümüş' kuşlar
karlı sonsuzlukların
tozutan tipilerin tezikmeleriyle
kanat vuruyoruz
burdan ötesi
gidilmez bir yolun varılmaz durağı da olsa
tutkum benim
orda küçük kulübelerdeki zenci çocuklarına
bataklık kuşlarına
geyiklerin seğirttikleri yamaçlara
bir selâm gibi varmak
bir akdeniz rüzgârı gibi onları okşamak
varsın bitmesin yolları! -
kaç yüzyılın demir hevenklerinin sallandığı
şu uygarlık bağından
göçüp giden
bir yavru kuş olayım ben
-ki burdan ötesi
uçulmaz uçurumlar da olsa
verip kendimi boşluklara
sıradan bir ölümün çok ötelerinde
ağmak sonsuza doğru
varmak dünya halklarının
haramiler önündeki sofrasına
bir pençeyle alıp çalınmışı
güldürmek afrika çocuklarını
dünyayı ışıtan o bembeyaz dişleriyle!-
gecede kanat sesleri var
ben ordayım
ne bitkinim ne yorgun
esrimiş esiyorum
yıldızlar bahçesinde

Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.7 GERIDE KALAN

GERİDE KALAN
o tren gitti
ben kaldım
bir güz yaprağıydı hüzün
döne döne
indi önüme
yerde ezik bir karanfil
gözlerimde son gülüşün
ve belki hâlâ sallanan elin
o tren gitti
ıpıssız kaldım
yaslandığım ağaç gövdesi
nasıl anlasın beni?
gittikçe daha uzaksın
ses yok kulak dayadığım raylarda
kim duyacak içimde kopan çığlığı
kim görecek beni
kör karanlığında gecenin?
gökte akan bulut
varır mı senin gittiğin topraklara
benden sana taşır mı bu yağmuru?
rüzgâra bıraktım kendimi
sürüklenip gidiyorum
bir şiir seni fısıldıyor
boşluğa düşüyor adımlarım
sigaram söndü ateşim yok
meyhaneler çoktan kapanmış
kendime çekilsem
limanım belirsiz
pusulam kayıp
o tren gitti
ben kaldım
bir güz yaprağıydı hüzün
döne döne
indi önüme
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.8 Hüseyin YURTTAS

Hüseyin YURTTAŞ

1946 yılında İzmir'in Foça ilçesinin Kozbeyli köyünde doğdu. Parasız yatılı okuduğu Edirne Erkek İlköğretmen Okulu'ndan mezun oldu (1964). Van, Amasya, İzmir köylerinde ve İzmir merkezde öğretmenlik yaptı, 1983 yılında istifa ederek yayıncılık ve dağıtımcılık işiyle uğraştı. Bir süre Bornova Belediye Kitaplığı ve Okumaevi kurucu ve yöneticiliği görevini üslendi.

Çeşitli dergi ve gazetelerde şiir ve yazıları yayımlandı. İzmir'in en uzun süreli edebiyat
dergisi Dönemeç 'i çıkardı.

YAPITLARI

İlk İşim Uyanmak (1970)
Gelincik Günleri (1977)
Uzun Yollar Yolcusu (1978)
Uzunçalar (1979)
Sanayi Çarşısı (1980)
Gecede Kanat Sesleri (1984)
Çürüme (1986)
Kod Adı: Mansur (1993)
Kirli Tarih (1993)
Sevgiden Ötesi Cehennem (1995)
Yirmici Yüzyıl Ağıtları (1996)
Aşkların Gizli Defteri (1998)
Aşka Bahar Yetmez (2001)

ÖDÜLLERİ

1980 Nevzat Üstün Şiir Başarı Ödülü
1982 Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü (mansiyon)
1992 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü
1993 Yunus Nadi Yayımlanmamış Şiir Ödülü
1994 Cevdet Kudret Edebiyat Ödülü

10.8.19.9 SEVMEK DIYE BISMILLÂH

SEVMEK DİYE BİSMİLLÂH
işte kaldırımlarda gün
nakşıyla
koygun bir baharı işliyor
yüzünde dalgınlığın dağınık durgunluğu
bir şarkıyı yazıyorsun gözlerime
şarkısız olmaz mı aşklar?
derinleşen bir körfez aydınlığı
izmir'i çıldırtan sevgim, sevincim
ellerimde hüzünlü şiirlerimden kalma ılık ter
seni buluyorum
yeniden yitirmek endişesiyle suskun
hüzünsüz olmaz mı aşklar?
kente bir korku yayılıyor yüreğimden
dipten gelmiş sarsıntılarla
birbirimize yaklaşıyoruz şimdi daha çok
yalnızlık mı, ayrılık korkusu mu
hırpalanmış bir sessizlik aramızda
canavar düdükleriyle geçiyor ömrümüz
gemilere takılmış kederli bulutlar
gelip gözpınarlarıma doluşacaklar
göğün, denizin, dağların seslenişleriyle
kuşları çağırayım sana
yüzüne ellerine insinler
izmir'in yaralı göğsündeki iniltiyi dindireyim
yalanları silelim coşkun yağmuruyla sevginin
anlamak istiyorum seni
yalansız olmaz mı aşklar?
otuz yaş sonrasının çocukluğundayım
hep çocuk kalmanın savrukluğundayım
al beni, bastır göğsüne
sirenlerde sevgimin çığlıkları
varoşlara yayılan ölüm ve intihar söylentileri gibi
dağılıyor dört yana
ölümsüz olmaz mı aşklar?
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.1 SOKAKLARA DÖKÜLMÜSSE ASK

SOKAKLARA DÖKÜLMÜŞSE AŞK
sokaklara dökülmüşse aşk
sorar her yanı isler dumanlar gibi
anlaşılmaz sözler tutsak şarkılar
yankılanır yüreklerin kazanında
göğü çalkalayan uğultularıyla
bir kuytuda döşemelere sarılmıştır bazan
ya da dibindedir billûr suların
gülümseyen ışıklar derinliğinde
belki dağları basan bulutlardadır
gölgesi başımızda dolaşır
eskidir mahzundur taş kaldırımlar
can çekişen sevincin hüzne dönüşmesiyle
ansızın bir şey bitti sanırken
bulvarlar ağlar gök açılır
sürükler aşkın seli
çocuksu yüreklerin yapraklarını
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.1 YAKILMISLAR AGIDI

YAKILMIŞLAR AĞIDI
1.
Şair
gece vezniyle yaz bu şiiri
karanlıkta uğuldasın dizelerin
bilirim, yüreğe yüktür kin dediğin
ki bu senin şair, bu hercai yüreğin
yosun tutmaz bir çakılıdır
anadolu derelerinin
bağışlasın seni asım bezirci
behçet ve metin
bağışlama sen onları öldüreni
çün kanı yerde şiirin
şair
gece vezniyle yaz bu şiiri
karanlıkta uğuldasın dizelerin
2.
külün söylediği yangındır yangının meselidir

onunla uç sen eğer yanmış isen
çığlık dediğin onun en gökselidir
3.
derin derin sustuğum bir zamandı
ıssızdı dilim, kırgındı ilim
rüzgârsızdı yelken, susuzdu telli kavak
gün buluta girmiş gibiydi
yorgunluk duygusuna benzer
kötümser bir hava her yanda
o gündü
bir uzak bir uzak
sivas dedikleri toprak
telefonlar imkansız
iki elim iki böğrümde
ha canım
bir ses veren olsa
tüten dumandan
bir haber veren
sularım durulacak
o gündü
bir uzak
bir uzak
sivas dedikleri toprak
'metin' olmak elimde değil
'behçet' engiz şiirler yazmak geliyor içimden
vurmak karanlığa bir yalım gibi
geçip gitmek
onu eriterek
hey gidi
ne çare
yanıyor madımak
4.
sisliyim, sokulma bana
dağlarım kayıp, yamaçlarım yok
yankılanmıyor sesim, silinmiş görüntüm
aynalarım buğulu
yalnızlığa sal beni
kırlangıçlar uçur sularımda
turna katarları geçer göklerimden
gecelerin ürkek aydınlığında

dualar gibi ödenen
taze ölüler vardır hani
için erer onları düşündükçe
soğuk toprakta ilk geceleridir
anımsamaktan korkarsın
işte öyle şimdi
sivas bir mezarlık bana
garip şey, üşüyen yok
ve inadına tütüyor toprak hâlâ
5.
oğlunun kanlı giysilerini saklayan ana gibi
saklıyorum o günlerin gazetelerini
burnumda kokunuz
belli ki çok kanayacak şiirim
en çınçınlı gülüşümün ardında acınız
ağıdım sonsuz
sivas'ta şimdi göğe uzaman
alevden bir ölüm heykeli
içim buz
6.
şairler yakılıyorsa ülkende
daha çok şiir oku çocuk
şairler yakılıyorsa ülkende sende
sen de şiir yaz çocuk
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.19.1.ÇAGRI

ÇAĞRI
küçük, tombul bir çocuğun sevinci
nasıl sönerse
öyle çekilir hayat yüzümden
sen gidince
gelsen
şu kışkırtan bahar sıcağına uysam
sana soyunsam
bilirsin hiçbir yürek yaşlı değildir
aşk için
en büyük kuraklıklarda bile
çatlatabilir onun tohumunu

hadi,bana açıl
boş bir kâğıt gibi bembeyaz
çağır beni
sana birikeyim.
Hüseyin YURTTAŞ

10.8.20 HIDAYET KARAKUS

10.8.20.1 AVUNTU

AVUNTU
evlerde eşyaya sinen
seslerimiz vardır
annemiz onlarla avunur
odamıza girdiği zaman
borç aldığımız bakkal
gazeteme adımı yazmaz artık
ekmeğimi saklamaz dolabın dibine
ama arada bir içini çeker
bana benzer biri geçince sokaktan
babam adımla çağırır
bahçedeki japon gülünü
fideler küpe çiçekleri susar
şiirlerimi dinletir banttan
öldüğüme inanmayan
okul arkadaşıma
film karelerinde güler dururum
arada bir özlemden çatlayınca
ağabeyimin yüreği
hiçbir şey yakamaz beni
onun fotoğrafıma kondurduğu
öpücük kadar
evlerde boşlukta gezinen
bir rengimiz vardır
kardeşim onunla boyar
ev ödevlerini
karanlık resimler çizer
giysilerime baktığı zaman
kitapların yerini değiştirir
evlerde düşünüp duran
gölgelerimiz vardır

onlarla avunur
kapılar pencereler
sinemaya gittiğinde evdekiler

10.8.20.2 Hidayet KARAKUS.htm

Hidayet KARAKUŞ

6 Eylül 1946'da Yalvaç'ın Kurusarı köyünde doğdu. İlkokulu köyde okuduktan sonra1964'te Isparta Gönen İlköğretim okulunu, 1966'da Selçuklu Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümünü bitirdi. Adana, Manisa, İzmir'de Türkçe öğretmenliği yaptı. Romanları, Hikaye Kitapları, Çocuk Kitapları ve Radyo Oyunları da olan yazarın yayımlanmış yedi şiir kitabı vardır : Günaydın Gül Yaprağı (1979), Kemeraltı Şiirleri (1982), Hangi Leylasın Sen (1986),"1982 Nevzat Üstün Şiir Başarı Ödülü", Sesini Bana Bırak (1994) " 1993 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü", Ateş Mektupları (1995), Konuş Benimle (1998), Sıcak Sancı (2002)

YAPITLARI

Günaydın Gül Yaprağı (1979)
Kemeraltı Şiirleri (1982)
Hangi Leylasın Sen (1986)
Sesini Bana Bırak (1994)
Ateş Mektupları (1995)
Konuş Benimle (1998)
Sıcak Sancı (2002)

10.8.20.3 KÜÇÜK SOLGUN ISIK

KÜÇÜK SOLGUN IŞIK
avluya sermişler onu incecik
karanlığa karşı ölgün bir umut
korkular sızmasın kapılarından
gündüzün köşelerinden geçiyor gece

kör bir yolcu gibi eli değnekli
yılgın lamba yanıtsız bir bilmece
küçük solgun ışık
denizden koptu elime kondu
öptüm sevdim yolcu ettim
etekleri taş doluydu
ölümcül yatıyordu düşlemin bittiği yerde
acılar kendini bulmanın yoluydu
kapıda köpek gibiydi karanlık
evdekiler düşlerinden koptu
yoruldu perdeler pencereler yırtık
saksıda sardunya bembeyaz öttü
sabah mı geliyordu gece mi bitti
yoruldu nöbette küçük solgun ışık
tan yerinde pembe yüzü tanrı'nın
dağların mavisinden bir umutsuz gibi geçti
yataklarında çocukların elleri taştan
ocaklar kararmış duvarlar karışık
yanıyor yine ülkelerin kalbi
ve o küçük solgun ışık

10.8.20.4 KIMYA

KİMYA
yürü gidelim
dingin bir gün için
gizemli değil hiçbir şey
sen varsın
kendini bile bile
ben buradayım
ki
senin kimyanla dönmüş dünyam
yürü gidelim
bir daha kim
rastlayabilir bizim gibi birbirine
Hidayet KARAKUŞ

10.8.20.5 SAPAN

SAPAN
bir sabah bir sapan verdi elime
kargaları kovalamak için tarladan
o tuttu köylere gitti iğne vurmaya
ben oturdum karınca saydım toprakta
kargalar özgür ben özgür
yalnız birinde sabunumu kaptı kuşlar
çardaktaki halının üstünden
dere kuru testim boştu su veremedim
bilmem ki nasıl yıkanacaklar
Hidayet KARAKUŞ

10.8.20.6 SEVGILI

SEVGİLİ
bir selam kadar uzaksın şimdi
bir gül atsam perçemin bozulur
sevdiğin türkülere çiy düşer
çoğalır avuçlarının kınası
dağlardan bir yel eser
çeşmelere seni doldurur
sular seni bekler serviler seni
bir yaprak düşer kalbinin üstüne
bin yıl öteye özlem sızar
şimdi hangi koyaklardasın
nerelerde biledin aşkını kim bilir
ne kirli gömleklerin yıkandı
ne yüzün okşandı onca zaman
kırağılar taradı saçlarını
yivli bir kurşun gibi
bir kuş gözlerinden ağladı
sustun yüreğin yalnız bir abdal
sustun öptüm seni
Hidayet KARAKUŞ

10.8.20.7 SOYDÖKÜM

SOYDÖKÜM
dedemin

hristiyanlık günlerini
bilmem-anlatırlar
amcamın totemi
şekerlikteki karınca
gönlü yorgundur
bütün zamanları
yaşamış gibi
kendi kavanozundan emekli
şimdi
iyiydi askere gitmeden
ağabeyim
okuldan kaçıp
türküler söylüyordu
dayı kızına
eski bir fenikeli artık
ticarete inanıyor
türkülerini yitirdi
ara sıra müslüman oluyor
babam
sabahları kuran okuyup
ay tutulduğunda
sela veriyor
ama düşünmesi kısa
tarlaları bölüşmek için
mahkemeleri adil sanıyor
ben sabahları bilirim
uyanıp işe başlamak için
dünyayı yeniden doğurmalıyım
diyor ablam
herkes kendine tapınır
camilerde bile
ablam doğruluyor beni
annem bu şiire sığmıyor
Hidayet KARAKUŞ

10.8.20.8 ÖDENMEZ

ÖDENMEZ
ışığın şafağa verdiğini
verdin bana

dağları gök sınırlarında
sıyıran rüzgârların
ay ışıltısından kalan
yerlerini verdin
keseklerden seken tarla kuşlarını
suyun sesine koştuğunda
gün aydındı
uyanmamıştı kalbin toprağı
geniş ovalar
uçsuz bucaksız sıfatlarla
kendini tamlayan
bozkırlar verdin bana
bir gün dönersin dedin
bir gün dönersin
o günün adresini kestin yıldızlardan
gittiğim yerlerin
haritalarda
hasretten kanayan şehirlerin
yıkılmış yaşamlarından kalan
kitaplarını verdin bana
herkes unuttu beni
mevsimler defter tutmaz
yolların belleği karışık
uzun kışlardan sonra
uyanan aşkın yorgun aylarını verdin
nasıl sağaltır seni eğninde taşıyan
demir asa demir çarık
çöllerde donmaktan
dağlarda kurumaktan gelen ses
nereye gider
kırılgan bir yaşamın dağdağasında
fırçanın resme verdiğini
elin başağa
soluğun yüreğe verdiğini
verdin bana
Hidayet KARAKUŞ

10.8.20.9 SIMDI ÖLME ANNE

ŞİMDİ ÖLME ANNE
1.
bu kış yine pencereler esiyor
nereden doğduğunu bilmediğim
bir öç dalgası geliyor üstümüze
yolumuzda haramiler çengi kıyamet
kurşun izlerinde yitiriyorum
günlerin mavi saydamlığını
ekmek yarım
su kirli
toprak bitkin
ben soluksuz kaldım
yalnızlığın ihtilal yaptığı odalarda
2.
sen ilacını içtin mi
sarısı yorgun yüzünün
beni sevgiyle beklediğin günlerden kalan
biraz sıcaklığın varsa
sar anne beni
konuş benimle
sar beni
kokun dağılsın yüreğime
mercanköşk kurulmuş
zaman yüzsüz
günler yalan
akşamlarımı parçalıyor bu filmler
sinirlerim bozuk
yüzüm kırışmış
gözlerim halkalı
arkana biraz bulut koydum
hadi canım uyu biraz
kuru çalılara benziyor bu dünya
dallarında etim dikenlere takılı
9.
cennet bahçelerinin suyu kesik anne
yine
yolsuzluk sarmış mahşer ülkelerini
altın kurnalardan akan kevserlerden

umut yok
biçimsiz düşlerime dökülüyor
büyüsü yalanların
sen
hep böyle mi bakardın anne
beni görmeden mi bakardın
gözlerin gri yeşil
tenin durulmuş
ellerin saydam
bakışlarında ovalar uzanmış sabırla
konuş benimle
anlattığın masallardan
bir şehzade bırak bana
taze bir aşk mayala
sağlık karnemi ver yanıma
Hidayet KARAKUŞ

10.8.21 HILMI YAVUZ

10.8.21.1 AKSAMIN YARISINDA

AKŞAMIN YARISINDA
herkes öteki gibi duruyor... akşam
da durduğu yerde durmuyor artık;
yolcu yolu kuşatıyor durmadan;
kapanıyor 'Zaman' denen karanlık...
hiçbir şeyde yok gibi ve herşeyde var;
sıkışmış birileri ara yerde;
kalbim! durma yetiş eski yazlara!
nedense bir durgunluk var saatlerde...
herşey nasıl da bütündü bir zaman:
şimdi bahçe eksik, güllerse yarım;
kar yağar, hüzün bile yok... ve nerdesiniz,
âh, evet nerdesiniz, yoksaydıklarım?
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 AY DOGAR

AY DOĞAR
ay doğar
bir ay doğar umarsız gözlerinden

bir ay batar bedir allah
karanlıklar bir silâh kahrı gibi oturur yüreğime
iflah olmaz bir silâh
ya kara bir kırbaç gibi vur beni küheylânlara
ya beni öldür allah
dünyada
nerede olursa olsun dünyada
senin umarsız gözlerin
kanlı bir avuç zehir
bir de yangınlı yaz akşamlarıyla bir gelir
ya da
senin umarsız gözlerin
mahzun eşkiya ateşleridir
tutuşur rüzgârlı bayırlarda
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.3 BEDREDDIN ÜZERINE SIIRLER'DEN

BEDREDDİN ÜZERİNE ŞİİRLER'DEN
4.SARI ANASTAS
yelkenler mutasavvıf
ve boynu büküktüler
ve bedreddin büyük fırtınalarla
uğuldayan kaftanı giydi
ve işte kırmızı ve sahtiyan
bir kuşak gibi
duyuyor tanyerini etinde
ilkyaz, koynumuzda bir resimdi
o isyan ki kana kana rumeli
ve yıkık bir ayazma suretinde
onda belirdi
ve işte acılardan bir sur
ölüm ancak bu kadar çocuk
ve mağrur olabilirdi
ve kuytu dağ koyaklarını
bir sürme gibi çekmiş gözlerine
hallâc-ı mansur
ya da şahabeddin-i suhreverdi
şimdi o, bir gurbet gibi güler
ağıtlarla konar göçer gibiydi

ve bedreddin, büyük fırtınalarla
uğuldayan kaftanı giydi
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.4 BEDREDDIN

BEDREDDİN
mübalâğa akşam olur
güz, neftî dolaklarını kuşanır da gelir
yaprağın fetrete düştüğü zaman
sen ey yaz günlerini
top top ak çuhaya tebdil eyleyip
ve solgun bir gülümseme olarak
eğnine giyen şaman
buyur otur
şeyhim
samanyollarının ılık sedirine uzan
uzun, görklü ve sof
yüzünü bizden yana döndür
bize buğdayın ateşini
gözlerin timârını
ve hüznü vâridâtını anlat
elini elimize dokundurmadan
sen ki öldüğü yere
bir kök sümbül bırakır gibi
usulca sevdalar bırakan
ovaların ve kartalların musahibi
ne zaman diye sorma, ne zaman
yaprağın fetreti gülün kıyâmına
gülün kıyâmı ağacın isyanına
dönerse işte o zaman
mübalağa akşam olur
güz, neftî dolaklarını çıkarır da gelir
elini elimize dokundurmadan
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.5 BEYAZID PASA

BEYAZID PAŞA
gün akşamlıdır devletlim

elbet biz de ölürüz
gözüm hep o asılmışta kaldı
sanki karanfil zülfünü dökmüş de
şimşir topuzlu bir gürz
indirilmiş gibi tanyerine
kanlıydı kartal kanadı
bir tarikat değneği gibi
pürüzsüz ve düz
bir beden, asılmış
gözüm hep onda kaldı
susan yazdı, konuşan güz
usuldu, uzundu denizin boyu
sanki tüy bacaklı bir tazı
ya da kırmızı ve koyu
bir masaldı, tarçından ve süssüz
bir beden asılmış
gözüm hep onda kaldı
gün akşamlıdır devletlim
elbet biz de ölürüz

10.8.21.6 BÂTINI

BÂTINİ
her şey bâtıni! göl
kendi dibindeki batıktan
başka nedir? acılar
derin ve siyah bayraklarını
tekneme çekeli beriydi:
her şey bâtıni! tenim
kendini yurtsuyor birden:
'ben kendimin
                    teknesiyim ben...'
böyle dedi ve diyen
öteki yolculardan biriydi:
her şey bâtıni! gül
goncalarda içkinken
dil, güzü bekleyen kıyıda
aşkın sözünü karşılıyor
                    gibiydi...
her şey bâtıni! ve hüzün

hüzün
en büyük muhalefettir şimdi
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.7 BÖRKLÜCE MUSTAFA

BÖRKLÜCE MUSTAFA
biz ki sevdamızı, alaca
kıl bir heybe gibi sunduk
aba terlikle denizi yürüyenlere
şavkımız dağlara vurunca
börklüce mustafa, yonca
ve hançerlerin piri
ölümü masmavi bir hamayıl
gibi boynunda taşıyıp
gözleriyle bir acıya kalebent
olmanın korkunç şiiri
dövülüp tavını bulunca
serez çarşısına, ince
kıvrık ve celâlî
bir ayışığı gibi girmek
ve sesiyle şayağa ve tunca
sancağı buğdaysı, türküsü ebruli
bir isyân diye işlenmek
ve devrilmek, birbiri ardınca
biz ki, sevdamızı, alaca
kıl bir heybe gibi sunduk
aba terlikle denizi yürüyenlere
gölgemiz dağlara vurunca
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.8 BIR YAZ GÜNÜ IÇIN SIIR

BİR YAZ GÜNÜ İÇİN ŞİİR
nerde o sarısabır, safran ve sarı sesi
akşamın? duymak sanki bir gülün
yolculuğu gibidir bahçeden sana doğru;
gelsin, bilsin ve sensin, yağdığın o yağmuru
alıp gidensin işte, daha ergin bir yaza...
bahçemde yer kalmadı, her taraf tıka basa

yaşlı yazlarla dolu... orda elbet o çölün
ortasında yabansı, ürkek ve sanki garip
bir şeyler duyuyorum... sesler, şeyler? ölünün
son gördüğü o gülü çağrıştıran, -nedense...
ben yine bahçemleyim, bu belki kendimleyim-
mi demek? Zaman ten'dir, eğer yazlar bedense...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.9 DOGUNUN SONSÖZÜ

DOĞUNUN SONSÖZÜ
bir gece çölemerik üzerinde
bakır bir bilezik gibi hilali
gördü
ezik çiğdemleriyle elazığ
acı dağlarıyla ergani
dersim, pülümür, horasan
ibrahim talu'nun oğlunu gördüler
ve bir keçe kilimi andıran elleriyle
göğü bir beşik gibi sallayan
fatma'yı, zeynel'in ayali
kimse bizim sevdamızı anlatamadı
ne memu zin hikâyesi
ne de ahmede hâni
yaylalar kelepçeydi asi fırat'a
en büyük mahpushane dağlardı
ve dicle, fırat'ın helali
çoktandır akşam denen sanata
alışmış olmanın acısı
kavuşmuş olmanın hayali
ile akardı
köpüğünü kanata kanata
bir gece diyarıbekir'den hozat'a
ayın kızıl bir karpuz gibi
çatladığını gördü
bir heybenin morardığını
ve ölümün bir zerdali
ağacı olup köpürdüğünü
nazif ergin, müfettiş-i umumi
muğlalı paşa

ve vali
işte doğunun dünü, bugünü
yaşamış olmanın tuzu, ekmeği
ve yarını, acının düğünü
gibi duyursun bizlere
açmış bir yufka gibi umudu
türküleri yeniden yoğursun
közlesin ağıdı, melâli

10.8.21.1(DOGUNUN ÖLÜMLERI

DOĞUNUN ÖLÜMLERİ
ölüm bir aşirettir doğuda
ayışığı gülden hoyrat
gölleri güzelden talandır
ve asi, durak bilmez ağıtlarıyla
uçsuz bucaksız turnalarını
kat kat gurbete dürmüş evvelbaharla
sevdası göçer olandır
ve bu nasıl bir serencâmdır
satılır umudu beye
hasreti bir meta gibi
ve alınandır
ve tuzdan, bozkırdan ninnilerini
bir çığlık gibi mengeneden mengeneye
sokup çürüten rüzgârdır
türküsü ki eşkiyaya geniş
ve bir kekliğe dardır
ovası çelen bakışlı
ve bir fişekliğe dizilmiş
gibi omzu kuş nakışlı ağaçlarıyla
acıya pusu kurandır
ölüm bir aşirettir doğuda

10.8.21.1 EYLÜL

EYLÜL
eylül! daha çocukluğumdan
beri size bakardım ben
bir yazın azalmakta olan

sözcüklerinden nasıl da
ansızın sökülürdünüz
bahçelerle ve kül
dolardı içim...eylül!
eylül! kırılgan mevsim!
cam hançeri güzün
dağılırdı kalbimde
birden gecenin ve gündüzün
perdesiyle örtülürdünüz
tenhâyla ve tül
dolardı içim...eylül!
eylül! unuttum sizi
dağ kızarır yol sararırdı
ve ben dönüşlere bakardım
o amanvermez belleğin
paramparça güldüğüydünüz
aynalarla ve gül
dolardı içim...eylül!
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.1 Hilmi YAVUZ

Hilmi YAVUZ

1936 yılında İstanbul'da doğdu. Londra Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi. Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi ve Boğaziçi Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı.

İkinci Yeni ile başladığı şiire, zamanla, arayışını tamamlayarak damıtılmış, özgün, yoğun ve yetkin şiirlerle sürdürdü, sürdürüyor.

YAPITLARI

Bakış Kuşu (1969)
Bedreddin Üzerine Şiirler (1975)
Doğu Şiirleri (1977)

Yaz Şiirleri (1981)
Gizemli Şiirler (1984)
Zaman Şiirleri (1987)
Söylen Şiirleri (1989)
Ayna Şiirleri (1992)
Hüzün ki En Çok Yakışandır Bize (1989, toplu şiirler)
Gülün Ustası Yoktur (1993, toplu şiirler 1)
Erguvan Sözler (1993, toplu şiirler 2)
Çöl Şiirleri (1996)
Akşam Şiirleri (1998)
Yolculuk Şiirleri (2001)
Hurufi Şiirler (2004)

ÖDÜLLERİ

1978 Yeditepe Şiir Armağanı
1987 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü

10.8.21.13 HURUFÎ SONNET

HURUFÎ SONNET
nesimî ve mansur'la tenim dağıldı benim;
kendi yasımı tuttum, ölüydüm, aşk şehidi...
bir aynaya düşer de kırılırken bedenim,
söylenen söylenmeyenle mühürlendi idi...
düşüş düşleri oldum- ve 'kendinle seviş!...'
dediler... Söz'ü gördüm... zaten nicedir
üstünde kar ve inkârla belenmiş meneviş
sırları var! âh, bu z e h e b î gecede,
at üstünden 'eğer'i, atla kayıtsız koşulsuz
dörtnala o serseri aynaya... bu h u r u f î hecede
ol!... çıplak, mücerred ve hırkasız, çulsuz...
ordayım işte, gelgelelim hiç bilmedim yerimi
âh, elimle yüzerim elbet kendi derimi...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.14 KANTO

KANTO
Denizdir en güzeli martıların
Martıların birazında ak köpük

Martıların martıların en güzeli
Aşktır
Nerde bir deniz buldumsa soyundum
Sonsuz kumsallar aldı yöremi
Kumsalların kumsalların en güzeli
Aşktır
Sen bir çocuksun annesi ezik beyaz
Sen bir çocuğu anlamak için birebir
Annelerin annelerin en güzeli
Aşktır
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.1 KILIT

KİLİT
herşeyin kilide, bir kilide dönüştüğü günlerde;
herkesin bana bir eşya gibi baktığı günlerde;
kilitle beni,
ey eşya bakışlı sevgilim!
eski bir ceviz sandık gibi bırakıldığı yerde
ölü bir şairin,
taflanların arasında öylece duruyor olması
ve kimsenin ona yüz vermemesi gibi
anma gününde...
Kitab'ımı Yalnızlığa indirdiğim günlerde;
Aşkların bile ben geçerken eğildiği günlerde;
nehirlerin bir testiye sıkışıp kaldığı günlerde;
doğur cübbeni cüneyd;
cübbeni doğur;
beni kilitle cüneyd;
beni kilitle...
parmak uçlarıyla bir taflanı ufalayan şair;
elinde ulu bir ağaçla oynayan şair;
kendini doğum günü gibi hissediyor bu kentin,
ölü doğmuş bu kentin doğum günü gibi hissediyor
anma gününde...
bırakın hissetsin, beni kilitle!
je suis un vieux boudoir plein de roses fanées
çekmeceler açık dursun,
çekmecedeki solgun gülleri kilitle!

ve sandığı sulara bırak, bırak aksın o sandık;
onu var eden ulu ceviz ağacına doğru aksın,
herkesin bana bir eşya gibi baktığı günlerde...
kilitle, şiirin içindeki derin yaraya kilitle...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.1 KIMLIK SONNET'SI

KİMLİK SONNET'Sİ
ben aynada büyüdüm, aynalar ise bende,
acıları gezerken, sözlerimizle ikiz;
birlikte olduğumuz, âh, o ürkünç bedende
bakarken kendimize, sevişen günlerimiz
birer birer görünüp dibe çöker, âh, kısır
bir yolculuk bizimki...hani durak, yol nerde?
hangimiz ötekine giz oluruz ya da sır?
aynı tende dağılır, ten aynada yiter de
fırtına saatlerde aşklardaki ince kum
üstüme yığılırken, akşamları kederle
-ve sanki sevişirmiş gibi ikindilerle
o dökülüp düşerse, kırılan ben olurum...
kimliğim öldü benim, çoktan geçtim adımdan,
âh, başka bir şey değilim aynalarımdan...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.1 LAVINIA IÇIN SONNET

LAVINIA İÇİN SONNET
sana da yas yaraştığı söylenir, öyle değil!...
birden bir dal kırılır, hani düşer ya suya,
sen o akarsusun...akma!...kendine eğil,
orda gördüğün dalı, ey solgun lavinia,
sanki tanır gibisin...belki eski yerinden
göçmüş bir yaz sözünde unutulan zakkumu
usulca büyüttündü, akarak ta derinden;
anımsa, öpüşlerdeki taşı, çakılı, kumu...
nerde bir yaz olduysa o dalı taşır şimdi;
ah! al götür, al götür...bırakma bir kuytuda;
sen onu bıraktıkça ona yaraşırım şimdi
yas...ansızın köpüklerle sevişen bir duyguda...

kırık...o yaz aynalarda durulsun diye güyâ
sana yas değil elbet, yaz yaraşır lavinia...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.1! NÂZIM HIKMET

NÂZIM HİKMET
hüzün ki en çok yakışandır bize
belki de en çok anladığımız
biz ki sessiz ve yağız
bir yazın yumağını çözerek
ve ölümü bir kepenek gibi örtüp üstümüze
ovayı köpürte köpürte akan küheylan
ve günleri hoyrat bir mahmuz
ya da atlastan bir çarkıfelek
gibi döndüre döndüre
bir mapustan bir mapusa yollandığımız
biz, ey sürgünlerin nâzım'ı derken
tutkulu, sevecen ve yalnız
gerek acının teleğinden ve gerek
lâcivert gergefinde gecelerin
şiiri bir kuş gibi örerek
halkımız, gülün sesini savurup
bir türkünün kekiğinden tüterken
der ki, böyle yazılır sevdamız
hüzün ki en çok yakışandır bize
belki de en çok anladığımız

10.8.21.1! PIR SULTAN

PİR SULTAN
alçacıktan uçarken yaza dokunan
sessizliktir belki ahşap kanatlı
kulluğa acı tuz vuran son atlı
bir hüznün soyadıdır pir sultan
kalın turnalarda balkıyan gizle
gök ekin çilerken geceye sazı
bir gül derneğinin börklü sonyazı
köpükten gömleği, yensiz denizde
şimdi derin doğumlara koşan kim

ey bin çiçek soluyan yağız dokuma
sorguçlu düşlerle çattığın ova
kızıl gülde konaklasın isterdin

10.8.21.2 SIRASI GELINCE

SIRASI GELİNCE
acının vergisini verdik, gülün haracını ödedik
hüznü demirbaş defterinden düşmeye geldi sıra
sen ki eyvan ağıtlarda
sürekli ve ahşap bir gülümseme gibi durdun
gözlerin bozkırdan devşirme
yolların bozgundan derlenmiş
karanlık yolcusu turnaların ve kurdun
ey hüzünlere reâyâ olan derviş
acının vergisini verdin, gülün haracını ödedin
hüznü demirbaş defterinden düşmeye geldi sıra
tarlalarla uzar gider al kısrak
gökçe çiçek tozar durur sılalarla
oysa ölüm, bir uçtan bir uca
bir uzun kervansaraydır ki
savrulur günü saati gelince
yıkılır yırtıla yırtıla

10.8.21.2 SIZE BAKMANIN TARIHI

SİZE BAKMANIN TARİHİ
size bakmanın tarihi! siz
bir gonca kadar kendiliğinden
yazılmış olmalısınız
derin, korkunç ve ergen
kalbim, sevdalara sığmayan kalbim
bir dağı içeriyor geçerken
siz o dağa sanki kış
ve sanki bıldır yağan karsınız
umarsız sözcüklere bulanmış
size bakmanın tarihi! siz
bir keteni köpürten yaz
ve inanılmaz
yalnızlıklarsınız; sadece

sizin olan o vahim, o beyaz
ve kuytu gurbet sesleriyle
işlenmiş yazdıklarınız
ve yanık, kavrulmuş dizelersiniz
kimbilir hangi sevdalara dolanmış
size bakmanın tarihi! bir
kalbime güvensem sizi hep
okurdum ben...ama nedense
hep aynı hüzün ve
hep aynı tutkuyla
bakmayı bilmediğimden, ne yapsam
bir ilenç, bir kargış
gibi ardımsıra geliyor şairliğim
o solgun yolculuğa adanmış
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2.TAFLAN

TAFLAN
ne zaman dinecek, ne zaman
bu taflan, bu taflan?
ey uçurum gözlü sevgilim!
ne zaman baksam
bir 'hiçlik tadı'
ve ağzından
yıldızlar uçuran
ergin, yeşil ve yabanıl
bir yaz gecesi gibisin
yüzünde yolların gülüşü
ve yaz göğüne ilişkin
bir esenlik üretiyorsun
geçip giden fırtınalardan
ey uçurum gözlü sevgilim!
ne zaman baksam
aşkların büyük yarlarıyla
kuşatılmış görüyorum kendimi
safran
ve ezilmiş yazlardan
bakışlarının kıyısız
açıklarına

gurbet ve cevahir taşıyan
bir gülüş söylencesi
geçer bir yazdan ötekine
derin anlatılardan
ey uçurum gözlü sevgilim!
ne zaman baksam
bir dağın yırtmacından
ince bir dere yatağı
gibi kayan
yeşil tenini görüyorum
akşam
nasıl da yakışıyor yüzüne
ve sanki bir kayalığın içine
durmadan kendi kendini oyan
bir ferhâd gibiyim ben
ya da pusuda, karanlık
bir gül gibi
hem solan hem solmayan
ne zaman dinecek, ne zaman
bu taflan, bu taflan?
ey uçurum gözlü sevgilim!
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 TENHÂ

TENHÂ
her şiir boydanboya
bir ıssızlıktır artık
dizelerse giderek daha tenhâ
acının düzyazısı olmaya
hazır mı sözlerin kışı?
aşklar! onları yazan yaşasın
sarışı
n atlas kâğıtlarda yaz
ne güz okunur ağaçlar güyâ
sen sussan da susmasan da bir
tutup tutuştuğun hayale
ağırdan iri güller ve lale
düşer düştüğün melale
ve hüznü yeniden-okumak

için bir kitap olur dünya
ve her şiir boydanboya
bir ıssızlıktır artık
dizelerse giderek daha tenhâ
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 USANDIK

USANDIK
yaz günü! sen yine kendini anlat
sense kendini yinele ey gök!
sanki akıp gitmeyen bir su
bendini
zorlar gibidir...yararsız!
kalbimse üstüste nice sevdalar
görmüş bir höyüktü ki usandık
yaz günü! ölgün ve umarsız
işte hep burdayız, ne alır
ne satarız
hangi durak, hangi subaşı,
hangi konak
yetti o kadar...yorguna yol vermeye?
dağ yolları öyle yörüktü ki usandık
yaz günü! hep aynı ve yağız
atlar çıksın diye tek düze
dolanıp dururuz
sanki tepelerde durmayıp döner
gibi akşam gibi bitkin ve kararsız
bir kuştur şimdi buruk bengisu
ve gül şiire bir yüktü ki usandık
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 VEDÂ

VEDÂ
daha başından beri hiç sevmedim yerimi:
adî gök, bayağı toprak!
bu lânetlenmiş yerde
iki arada kaldım;
bir betona gerilmiştim, ufaldım;

aşkları koparıyor bizi, hüznü öteki,
durmadan bir leşe konuyor akbabalar...
akşamlar biraz düşkün; yollar, kanayan yollar...
ay lağımda batıyor ve sözler hiçbir yerde;
her zaman kalbimizin yerinde ince duvar...
aldanış! belki uğursuz bir gölge
bulanmış kalmış...
belki her aldanıştan kalan siyah aynalar!
rüzgârı kuytulardan esirgemeyen ne varmış?
ve daima boğulmuş, yaralı yolculuklar...
dağ kendi güneşini çıkardı gitti;
ben kendi gülüme kapandım kaldım;
sustum, her sustuğum yerdeki kaybolmalar
çağırır akşamı...
akşam,
uysaldır, boynunu bükerek gelir,
ve teslim olur bana şiirler, elvedâlar...
işte ben gittim, herşeyi söyledim, gittim;
işte benden herkese,
herkese bir sonbahar...
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 YALNIZLIK BIR TARIHTIR

YALNIZLIK BİR TARİHTİR
Yalnızlık bir tarihtir ikimiz
Dururuz odalarda bir giysi gibi
En kalın soluklarla çekiyor ipi
Kimbilir kimlere kalmışlığımız
Yalnızlık bir tarihtir sen misin
Bir geçmişi sürüp giden ak turna?
Ya benden önceydi ya da çok sonra
Bir halk türküsüne gül olan sesin
Yalnızlık bir tarihtir onlarda
Gök dediğin iki kuşun arası
Ey ilkyazlı gülüşlerin sonrası
Ansızın donuyor gül, bakışlarda
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 YAZ

YAZ! SEVGİLİM!
kuş uzuyor dizelerde
kalbimdir,
               üretir
dinleyin:
bir zamanlardı, dağlar
ve onların ardı
ve yabanıl bir akarsu
gibi dadandın kalbime...
           yaz! sevgilim!
yürürken kekiktin boydanboya
ve yüzün ne kadar gürdü
ah hiçliğe solan gülüm!
işte sürüp bulutlar
           ve elmas
ağzından ölüm sözleri
üşürdün kalbime...
           yaz! sevgilim!
ve sevda günleri ürettin boydanboya
gözlerin kimbilir ne kadar sürdü?
ah hiçliğe solan gülüm!
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 ÇÖL VE SORULAR

ÇÖL VE SORULAR
kimbilir nereden gelirim?
soldu tenimde büyü;
yıkasam çıkmıyor kirim;
gövdem otuz kuşun tüyü;
atsam içimden örtüyü;
sayrıya benzerdi dirim.
neden böyle acıyor etin?
sen Çöl'le Kitab'ın arası;
heybende incir ve zeytin;
hani nerde çarmıh yarası?
çöl sarsıldı, çöl sarası
tutuyor gülünü mahremiyetin.
o çiviyi çakan kim?

ve benim çarmıhım kimde?
ne Söz'üm ben, ne de Dil'im...
kalbim en büyük gerilim;
niye ben çarmıhta değilim,
çarmıh benim içimde?
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.2 ÇÖL ÖYKÜSÜ

ÇÖL ÖYKÜSÜ
'çöl' denilen o öyküsü
yazmak için konuşurken
sustum içimdeki türküyü...
anlasın doğan gün seni:
bir aşk ötekinden mi kalır?
âh, şiirin altın tüyü!...
hangi yalnızlık kapatır beni
var mıdır iyi bir gül, ki kovsun
o yazın içindeki 'kötü'yü?
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.3 ÇÖLDE YALNIZ

ÇÖLDE YALNIZ
çöl saydamdır, güz de...
herşey o kadar üstüste
ki yalnızlık kime bindi bilmiyoruz!
kimine kat kat kumaş ve biniş.
çöl bir imâ idi, güz bir serzeniş;
                ve önümüzde
geçen aşklar, duran aşklar!
onlar da üstüste top top ve belki
bir aşkı mı taşıyordur öteki?
öyle ki, var Zaman, her sözümüzde...
bak a yalnızlık, kim bu teni
                sana ısmarladı?
bu harap kumaşla böyle nereye?
âh, kağşamış bu teni sen
                hangi divâneye
giydirdin de yüzünü açtı aynalar?

ve yüzümüzde
hangi aynanın izi kaldı; -ve niye?
âh, sır bitti, sır bitti, eriye eriye!
HİLMİ YAVUZ

10.8.21.3 ÇIÇEKLI DAG SOKAGI

ÇİÇEKLİ DAĞ SOKAĞI
derindir arası güllerin
ve aşkın yakut dilinden
duyulur türküsü şiirin:
-çiçekli dağ
çiçekli dağ
aşklar anlatıdır yazın
onları bir sokağ
ın
adıyla çağırır yolllarında:
-çiçekli dağ
çiçekli dağ
aynalar uçurumdur bakarsan
derin bağ
larla
bağlanır acılarımız
çiçekli dağ
çiçekli dağ
ve sessizlik büyük ağ
larla çeker
yolcu denilen nehri
kimdir hüzün söyle söyle
çiçekli dağ?
HİLMİ YAVUZ

10.9 K

10.9.1 KAAN INCE

10.9.1.1 ANNE

ANNE
hüznün damlalarıdır sevgime yağan
dolduğunda çatırdayan kalbim uçurum yarıklarıyla

dilim dilim kesilmekte gözbebeklerim
sarkarak toza bulanan
işte o zaman
ışığına dolanıp düşlerinin göğsüne yatardım
karışık sesinle kanat çırpardı sesim
elllerine erir karışırdım ıslaklığına
eğirmek isterdim kestane saçlarını iğle saçlarıma
zorlu anlarımda çıkıp gelirdin hep yanıma
eziyetle yürüdüğün yeter
dökünüyorum yorgunluğunu bedenime
sarnıçlarda yağmurlar dinlenirken senin için
anne, gül et beni kederine
Kaan İNCE

10.9.1.2 ASKTAN

AŞKTAN
İmgelerde yaşanacak aşk bırakmadım
Tüm güzellikler donup kalıverdi karşımda
Hüzün kaçıyor penceremden koşarak
Ölüm kayboldu geceye karışıp
Bir kolunda gözyaşı diğerinde acıyla
Kaan İNCE

10.9.1.3 GIZDÜSÜM

GİZDÜŞÜM
Boşlukta kemiklerin kanattığı karanlık: Sürekli,
geceye bölünen saatlerin asıldığı yer. Kıyı boyunca
çalınan sabah: Esrik tin. Sehpada unuttum başımı, us yitik.
Divansızların bembeyaz ayetleri gibi peşin hüküm giydik.
Gözlerim deniziğnesi.
Kırıl benliğimin benli gözenekleri
İçinde, sürgünlerin gizli sessizliği.
Alnıma dayarım güz görümlük ömrümü, seherin cılız eliyle.
Uzaktaki vahşi güle hüzün kokarım. Ve ölüm ardıma leke
düşer, gözlerimden çekilen sıcaklık korkuluk yüzümde
soğur soğur, iki kaş arasında yenilir kendine uzun yol.
Çiçek tüter düşler karanlığı kısıp pencerede
gök uçurtma çeker yıldız çölüne

Bir ışık örtüsü açılacak göğe, acılaşan gecede; suya ateş
düşüp kirpiklerime gömülecek, yüzüme sıkışmış erguvan
ölüleri. Dilenci kızlara serpinti yağmurun kırık sesi.
Ay batışı gözlere iki ezgi gibi hüzün çökerim, tetikte
yalnız kalan gölgemle. Sıkıntımın yıldız sefası, n'olur
kapatma kollarını, sakalıma basma sabah. Denk cepheli
çalışmalar ederi kadar başlık paramız, asmayın bizi.
Güvencin uçuşu, alabildiğine rüzgâr;
gez arpacık göz tetikte.
Ölüm açmazda bekleyen kuş seslerine sağanak: Bakire
umutlar. Görünmez viranlığım. Çiğ damlacıkları...
Soluğunda sevişen fesleğenlerin, üç kulaç kurşuni sudan
gözlerini saran kokusu; sendeleyen hoş bir yaşam,
inanç yüklü gülüşlerde. Gecenin sararmış mühründe billurlaşan
sessizliğe dolunay doğarım.
Düş artık yakamdan
güneş kırıklarına dadanan sevda.
Kaan İNCE

10.9.1.4 KA N

KA N

yüzün yakamozlanır akşam saatlerinde
kime çıkmaz piyangosu hüznün
belki de sombalığa en son
ve demir kırı bir taya
ertesi yasaktı, es vardı
bir tek uzun gecelerde
çıkrığında intihar edeceğim kuyu
zaman kuyusu, soluksuz ve ıssız
inip çıkar ölüm, durana dek yüzümdeki
sevişen kederlerle gülün gümü
adımdan çıkardım bir a
gözlerimde gezer geriye kalan
Kaan İNCE

10.9.1.5 Kaan INCE.htm

Kaan İNCE

2 Şubat 1970 tarihinde Ankara'da doğdu, 11 Ağustos 1992 yılında İstanbul'da kendi isteğiyle yaşamdan ayrıldı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde okudu.

Şiirleri Çağdaş Türk Dili, İzlek, Promete, Yazılı Günler gibi dergilerde yayımlandı. Ölümünden sonra İzlek dergisinin girişimiyle Kaan İnce Vakfı kuruldu. 1992 yılında Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödüllerinde "Dikkate Değer Şairler" arasında yer aldı.

YAPITLARI

Gizdüşüm (1992, ölümünden sonra)
Ka n (1997, ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1992 Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü "Dikkate Değer Şair"

10.9.1.6 YASAMA SEBEBI

YAŞAMA SEBEBİ
sıkmışım dişlerimi gözlerim kanayana kadar
çeyizimizde hüzün motifleri
göçebe bir ağıt göğsümün derinliklerinde
bu aşkın dönüşü yoksa
duman kırığı gözlerinde gecenin hıçkırıkları
kırık keman sesi ve adağım var
moraran hercai düşlerim ateşi delip ıslatır mendilimi
kalbime dolar -sonsuz uykuma- korkuya susamış yasadışı bir rüzgâr
bu aşkın dönüşü yoksa
suya düşer kokusu menekşelerin
deniz her zamankinden daha köpüklü
serçeler bi garip ötüşlüdür
martıları mavnalarla başka türlü danseder hamuruna sevgi katılmış bu dünyanın
küflü yüzler yok hiçlik de
hani ne derler gözlerinden öperim çocuk,gamlı sevda, şiir
ne'm kalır geriye gülüm seni alırlarsa benden
tiksintiler toplamı umutsuzluk sapağında ölüm

Kaan İNCE

10.9.1.7 ÖMRÜM

ÖMRÜM
Hangi ırmaktan akıyor yüreğinin bozaran sevdası
Hangi kolunda köprüsü var gecenin
Bir ucunda puslu gök bir ucunda sazlık, hasretle bilenen
Aynı ürperti aynı heyecan
Sensin boyun eğen acıya
Gizlenmez yaraları taşırken bedenin
Ömrümün genç yarısına
Kaan İNCE

10.9.2 Kadir Karaman

10.9.2.1 Dokunma

Dokunma!

Dokunma bana dokunma!
Dokunursan yine ağlarım.
Ağlayınca deli deme,
hele hiç teselli verme!
Çiğnenir ayaklar altında tarihim,
altın çağlarım
Yas tutar ovalarla dağlarım.
Kan gölüne dönmüş
tüm diyarlarım.
İşte ben o sebepten susmaksızın ağlarım.

Bir zamanlar!?
uzak değil, yakın bir zaman;
ufuklara uzanırdı dallarım.
Günlerce değil,
aylarca gidilse de
bitmezdi, tükenmezdi yollarım.
Hem mesut,
hem özgürce yaşardı gölgemde,
kanatlarım altında;
er ırk, her dinden insanlarım.
Oysa şimdi ..!?
Bükük boynum,
kırık kollarım.
Dokunma bana dokunma!
Dokunursan yine ağlarım.

Ah!O günler ah!
adâlet dağıtırdı tebâsına
adaletsizlikten korkan çobanlarım.
Ya şimdi!?Kâbuslu bugünüm;
meçhul yarınlarım.
Şifâsız yara gibi
sızlar kanarım.
Kimselere sezdirmem
için için yanarım.
Dokunma bana dokunma!
Dokunursan yine ağlarım.

Hayâlime geldikçe;
hayâl gibi,
rüya gibi o sahneler;
haşyetiyle vücudum
boncuk boncuk terler
Ey Allah'ım!
cihad cephelerinde
senin için canını fedaya can atan
erlerin şimdi nerdeler?
Nerdeler hükmedenler dünyaya?
Erişir mi acaba onlara gözyaşım, âhım?
Dokunma bana dokunma!
Dokunursan yine ağlarım.

Baktıkça yeryüzüne
depreşir acılarım.
Kahpe, hain tuzaklara düşürülmüş
kardeşlerim bacılarım;
kimi tutsak, kendini özgür sanmakta,
kimi özgür!?
özgürlük özlemiyle yanmakta.
Bu ne korkunç manzara Ya Rab!
Görünce bu hazin manzarayı
daha da sızlar âzâlarım.
Dokunma bana dokunma!
Dokunursan yine ağlarım.

Evet, daha dün gibi:
bir haykırsam
ta Çin seddinden yansırdı sesim;
mâvi sularında yeşil Tuna'nın
heybetimden dalgalar titrerdi

Kadir Karaman

10.9.2.2 Katigim Alin Terim

Katığım Alın Terim!

Öldürülsem aslâ yalan demem ben!
Doğruluk mekânım, kâlpler evimdir
Çalışır, çabalar haram yemem ben!
Ekmeğime katık alın terimdir.

Çekerim çileyi, ekşitmem yüzüm
Yeri geldiğinde saklamam sözüm
Kirlenmemiş, temiz, durudur özüm
Sadâkat, değişmez dostum, yârimdir.

Gerçeğe hayranım, sevdâm âdile
Rağbet etmem yalan yârden ödüle
Ezelden vurgunum ben gonca güle
Yoluna adağım canım, serimdir.

Korkarım, yüceden korkmayan kuldan
Ayrılmam imkansız tavsiye yoldan
İzinsiz bir meyve alamam daldan
Aç koymaz kimseyi, Mevla'm kerimdir.

Başa kakmam yapsam iyilik, yardım
Bilinsin emeğim, âmelim ardım
Şikayetçi olmam, olsa çok derdim
Metânet azığım, sabır kârımdır.

Kalacak ne, elde yaşanan ândan?
Her ân parçaları ayırır candan
Paslansın, çıkarmam hırsımı kından
Varlığın ne dense: yokluk, varımdır.
Kadir Karaman

10.9.2.3 Körkütük

Körkütük

Sızılar ta derinden, karınca ölse kâlbim
Emelim yaşatmaktır, korkarım öldürmekten.
Üzsem haksız birini, tirtir titrer her yerim.
Târifsiz zevk alırım, üzgünü güldürmekten.

Ne anlamsız kin, garaz: ne mânasız dövüşmek!
Güzellikler dururken, çirkine rağbet saçma!
En güzel armağandır varlıklara sevişmek...
Kolaylamak nîmetken; zorlamak, zahmet saçma!

Gözüm sevgi pınarı, göğsüm muhabbet bağı.
Bakarım sevgi ile, muhabbetle sararım
Ruhumdan doğar coşkun sevinçlerin ırmağı.
Kim sevgiye muhtaçsa bulana dek ararım.

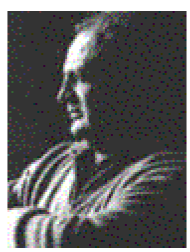
Her göz benim mihrabım, evimdir her kâlp benim
Bir yol vardır erişen, ararım bıkmaksızın
Ben herkesi severim, olmasa hiç sevenim
İşlerim duygulara, bir daha çıkmaksızın.

Şu pejmürde hâlime bakıp ta şaşırmayın
Bu rütbe, üniforma seçtiğim şekil değil.
Sabır sonsuz deryâdır, yüklenip taşırmayın
Asıl olan sevgidir, bilinsin nâkil değil.

Çok kötü olsa bile, kimseye hor bakamam
İyilik şiarımdır, neyse bilmem kötülük?
Kâlp sevginin üssüdür; incitemem, yıkamam
Sarhoşum ben sevgiden, inanın ki körkütük.
Kadir Karaman

10.9.2.4 Sevgi Devleti

Sevgi Devleti

Gönül bağımsız ülkesi
Şefkat, muhabbet ilkesi
Adâletle hak gölgesi
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Huzursa anayasası
Barışsa derdi, tasası
Helal kazançsa kasası
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Merhametliyse îrâde
Özgürse kalem, ifâde
Şefkâtse sunulan bâde
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Kavga, savaş değil yazgı
Nefret, kîne, çekin çizgi
Her kâlpte kardeşlik ezgi
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Âlemin müzmin marazı
Unutun hased, garazı
Âdil tartarsa terâzi
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Aldırmayın tâcizlere
Kucak açın âcizlere
Güven işleyin özlere
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Nefret değil, sevmek sanat
Sevgiyle yer, göğü donat
Gerilse ins, cine kanat
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Yok edin hile yalanı
Olsun her yan sulh alanı
Sevdâysa sevgi îlanı
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Korkmayın aslâ sevmekten
Sevin, sevilin gerçekten
Destek görürse yürekten
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Kötülük görmezse değer
Herkes severek baş eğer
Bugün sever, yarın sever
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Ast, üst hakkına râzıysa
Barış, özgürlük tuzuysa
Parola sevgi sözüyse
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Özler söz kadar berraksa…
Söylenen, yapılan hak'sa…
Eylem riyadan uzaksa…
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Köleliğe zincir vurun
Zulmü, zâlimi durdurun
Gönül tahtına oturun
Yıkılır mı hiç bu devlet?

Kadir Karaman

10.9.3 KADIR AYDEMIR

10.9.3.1 DERINDE

DERİNDE
I
Gövdemde sakladığım
Soğuk yıldız
Senin için
Sesin rüzgâr
Ellerin uyku
Aynı güneş
İkimizi de ısıtan.
II
Dinledim denizi
Toprağa girdim
Suyun çizdiği kalbim.
III
Yumuşaklığı ver
Gecenin saçak uçlarını
Ayaz sürüklüyor
Göçmen kuşları
Yel eğiyor
Beni sana.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.2 GERÇEK VE SOGUK

GERÇEK VE SOĞUK
I. Anımsayış
Bulutun karnı,
Güçlü bir rüzgârla geriliyor
Bir çanın düzensiz sesi,
Duyuluyor uzaktan
Ansızın bir kılıç: kıvrandırıyor
Şimşeği
Sesin karşılaştığı yerde:
İstekli tarlalar
Çıplak kayalar,

Kibirle geri çeviriyor suyu.
II. Göz
Kavaklar, telgraf direkleri
Cırcırböceği,
Hiç susmuyor
Zeytin ağacı
Ezik otlarla
Sinsi
Her şey
Ve ardıç kuşu:
Bir konuşmayı
Dinler gibi
Çok uzakta insanlar
Som dikenler sarayı
Acı:
Toprakta
Ve yüzünde yol bekçisinin.
III. Anlamak
Kaygı:
Ağırlığı ırmağın
Güneş,
Batmak üzere
Kuş, yuvasını deriyor
Bir gömüt:
Karanlığın gergin dokusu
Yiten gölgeler,
Kuşları ölümsüzleştiren yel
Sis,
Saklıyor yüreksiz yüzünü
Sabırlı nesneler
Yazgının inceliği.
IV. Kül ve Ateş
Ölülerimiz,
Gözçukurlarında
Renklerin olgunluğu
Sıyrılır gibi bir utançtan
Orada öyle durmadalar
...sonsuz bir bakışın yansıması
Düzensiz bir ses
Güvercinli bir el

Gizli bir uyum
Büyüyen bir evren ağızlarında.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.3 Kadir AYDEMIR

Kadir AYDEMİR

13 Eylül 1977 İstanbul doğumlu. İstanbul'da yaşıyor ve yazıyor. 1997'den beri yayına hazırladığı Başka Şiir Dergisi'nin editörlüğünü sürdürüyor. Beyaz Ölüm Kuşları adlı fanzini üç sayı çıkarttı. İnternet üzerinde Yitik Ülke www.yitikulke.com şiir sitesini oluşturdu. Edebiyat ve Eleştiri, Islık, Budala, E, Şiir Oku, Kitap-lık, Cumhuriyet Kitap, Virgül, Varlık gibi pek çok dergide yazı ve şiirleri yayımlandı.

Şiir Kitapları: Sessizliğin Bekçisi (2002, Hera Şiir Kitaplığı), Dikenler Sarayı, (2003 Eti Yayınları)

YAPITLARI

Sessizliğin Bekçisi (Şubat 2002)
Dikenler Sarayı (Kasım 2002)

10.9.3.4 ORADAN, UZAKTAN

ORADAN, UZAKTAN...
Gölün tuzdan kadehi,
Sızmış oraya gezgin gece
Yankının kovuğu,
Camdan okları güneşin
İki ay mı var gökte?
Biri daldaki kuşun gözü.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.5 PARLAK VE ÖYLESINE

PARLAK VE ÖYLESİNE
I
güneş
bırakıyor gülüşünü
üzerinde, taşın

II
sadece bir yol
şu tarlakuşları-
ince bir gecede
III
sis, -geride kaldı
çeviriyor yüzünü:
bir pencere gibi
IV
bitti, diyor
donan karınca.
kış!
V
evet-
terk edilmiş bir çiçek
yola çıkmak.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.6 SONRA

SONRA
Mustafa Köz'e
I
Diri çiçekler,
Issızlık,
Tellere asılı gökyüzü...
Işığın diliyle
Vedalaşıyor sokak.
II
Böcekler yer değiştiriyor
İnceliyor uykumuz
Rüzgâr soruyor çalılıklara
-Kargalar nerede?
III
Gerçeğin şarabını içirir;
Karnındaki tapınağa
Sevgilim deyip uzandığın,
Bahar.
IV
Süzülüp yazın ellerinden

Yere düşer ilk damla
Soyunursan
Karşımdaysan
Dalıyla hesaplaşan
Aceleci incir.
V
Bukleleri sonbaharın,
Sana benzeyen
İnce sarmaşık
Nerede bekleyelim seninle
Bu kış uzun sürecek.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.7 TRAGEDYA

TRAGEDYA
I.
Kayaların geleneğine benziyor sözlerin
Yaklaştıkça sana, sokağından geçtikçe
Yağmur, azarlanmış bir serseriydi seni öptüğümde
Kestane topluyordu olmayan abim / bana, kendisi için
Ve bulanık tren sesleri.
Gizli bir yamaydı gülüşün.
II.
O taşlaşmış öpücük.
Kalbim yavaş, karada bir kayık kadar
Sorar gizlice: sizin suskunluğunuzu anneniz mi örmüştü?
Beklediğin nedir bana anlat, bahset koynundaki ihtimalden,
Ah, ağzınla sevişen bardaklar!,
Bak bir gün daha bitiyor.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.8 ÇILDIRAN IRMAK

ÇILDIRAN IRMAK
I
bir kertenkele,
kuyruksuz ve uyuşuk
...kıvrılıyor, su...
II

yaprak düşüyor,
kalbimi tutuyorum.
Eylül: bir kadın?
III
yüzümde
sokaklar
veremediğim papatyalar gibi...
IV
bu ne gürültü.
tırtıllar, kuşlar
düşünüyoruz.
V
yoruyor
düşünmek
kayan yıldızın adını.
VI
göğe eğilmiş
dilenciler,
uyuşan ağaçlarla.
VII
ardımda kayalar
dağın
omuzları.
VIII
çizgiler, diyor ırmak
rüzgârın alnıma
bıraktığı tuğra.
Kadir AYDEMİR

10.9.3.9 SUBATIN KILICI

ŞUBATIN KILICI
Babam için
Uçuşan yaprak
Derinde
Uyuyan yara
Oynak kanat
Terk edilmiş
Komşu evler
Kaçtığım böcek

Düş kırığı bahçe
Ansızın bırakan
Eli babamın
Duman ve melek
Eskiyen kaygı
Ah
Dokunamadığım
Şubatın kılıcı.
Kadir AYDEMİR

10.9.4 KARACAOGLAN

10.9.4.1 ANNACINA ALMIS KOCA BERID'I

ANNACINA ALMIŞ KOCA BERİD'İ
Annacına almış koca Berid'i
Farıdı da deli gönlüm farıdı
Hazret Nuh'tan beri kimler var idi
Nuh'un tufanını bilin mi meşe
Anacına almış koca ardıcı
Başına yağar da boranla gıcı
Gittin Kâbe'ye de oldun mu hacı
Ol Beyt-Şerif'e yüz sürdün mü meşe
Şu meşenin bin incecik yolu var
Sayamadım yüz bin türlü dalı var
Şu dünyanın yüz bin türlü hali var
Şu dünyanın halinden bilin mi meşe
Karac'oğlan der, bu da böyle olsun
Başındaki kuru dalın göğersin
Senin bahşışını Bertiz'li versin
Ol Bertiz'in halini da bilin mi meşe
KARACAOĞLAN

10.9.4.2 BANA KARA DIYEN DILBER

BANA KARA DİYEN DİLBER
Bana kara diyen dilber
Gözlerin kara değil mi
Yüzünü sevdiren gelin
Kaşların kara değil mi
Güzel, ben seni isterim

Seni koynumda beslerim
Yüzünü, güzel, göreyim
Zülüfün kara değil mi
Boyun uzun, belin ince
Yanakların olmuş gonca
Salıverirsin kolunca
Beliğin kara değil mi
Utanırım akar terim
Güzellikte yok benzerin
En sevgili makbul yerin
Saçların kara değil mi
Beni kara diye yerme
Mevlâ'm yaratmış, hor görme
Ala göze siyah sürme
Çekilir, kara değil mi
Hind'den, Yemen'den çekilir
İner Bağdad'a dökülür
Türlü taama ekilir
Biber de kara değil mi
Göllerde kuğular olur
Göğüs ak, kara benlidir
Mısır'da çok zengin vardır
Kölesi kara değil mi
Pınara konan kuğunun
Kanadı beyaz çoğunun
Çöldeki Arab beyinin
Çadırı kara değil mi
İller de konup göçerler
Lâle sünbülü biçerler
Ağalar, beyler içerler
Kahve de kara değil mi
Evlerinde sular akar
Güzelleri göze bakar
Hublar yanağına sokar
Sünbül de kara değil mi
Karac'oğlan der, inşallah
Görenler desin maşallah
Kara donlu Beytullah
Örtüsü kara değil mi
KARACAOĞLAN

10.9.4.3 BAGLANDI YOLLARIM, KALDIM ÇARESIZ

BAĞLANDI YOLLARIM, KALDIM ÇARESİZ
Bağlandı yollarım, kaldım çaresiz
Gayrı dünya bana aralandı, gel
Derildi dertlerim, artsız arasız
Üst üste dizildi, sıralandı gel
Yârı görse idim haftada, ayda
Sevip ayrılmaktan ne buldum fayda
Azrail göğsümde, canım hay hayda
Ciğerimin başı yaralandı, gel
Karac'oğlan der ki, başa yazıldı
Gözüm yaşı Ceyhun oldu, süzüldü
Kefenim biçildi, kabrim kazıldı
Mezarım üstü kar'alandı, gel
KARACAOĞLAN

10.9.4.4 BIR AYRILIK BIR YOKSULLUK

BİR AYRILIK BİR YOKSULLUK
Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
Karac'oğlan der ki kondum göçülmez
Acıdır ecel şerbeti içilmez
Üç derdim var birbirinden seçilmez
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
Karacaoğlan

10.9.4.5 BIR YIGIT GURBETE GITSE

BİR YİĞİT GURBETE GİTSE
Bir yiğit gurbete gitse
Gör başına neler gelir
Merdin sılayı andıkça

Yaş, gözüne dolar gelir
Bağrıma basarım taşlar
Akıttım gözümden yaşlar
Yavrusun aldıran kuşlar
Yuvasına döner gelir
Kocadım çekemem nazı
Bağrıma dökemem közü
Yârin bana kötü sözü
Kara bağrım deler gelir
Evlerinin önü söğüt
Atalardan kalmış öğüt
Yârinden ayrılan yiğit
Sılasına döner gelir
Yaşa Karac'oğlan yaşa
Ben söylerim coşa coşa
İş düşünce garip başa
Düşünerek gider gelir
KARACAOĞLAN

10.9.4.6 BITTI M'OLA, SAM ILININ HURMASI

BİTTİ M'OLA, ŞAM İLİNİN HURMASI
Bitti m'ola, Şam ilinin hurması
Gitti m'ola ala gözün sürmesi
Hama'nın, Humus'un telli turnası
Turna, yârin selâm saldı, gel diye
Bitti m'ola Şam ilinin gülleri
Aştı m'ola siyecinden dalları
Şu sefil Yakub'un şirin dilleri
Turna, yârin selâm saldı, gel diye
Bir ağaçta biter kırk yanal alma
Birinden gayriye elini sunma
Irak, yakın diye eğlenip kalma
Turna, yârin selâm saldı, gel diye
Aşına da Karac'oğlan aşına
Yeni girmiş on üç, on dört yaşına
Irak değil, ak pınarın başına
Turna, yârin selâm saldı, gel diye
KARACAOĞLAN

10.9.4.7 DÖNDÜR BOYNUN BENDEN YANA

DÖNDÜR BOYNUN BENDEN YANA
Döndür boynun benden yana
Âşıkını bir az tanı
Kurban oldum işte sana
Ettim feda ben bu canı
Gayrı bana bakma mısın
Yangına su dökme misin
Sen Tanrı'dan korkma mısın
Yok mu kalbinin imanı
Karac'oğlan kes dilini
Yâre söyleme halini
Şaşırma sen bu yolunu
Aşkın bâkî, yârin fâni
KARACAOĞLAN

10.9.4.8 DINLE SANA BIR NASIHAT EDEYIM

DİNLE SANA BİR NASİHAT EDEYİM
Dinle sana bir nasihat edeyim
Hatırdan, gönülden geçici olma
Yiğidin başına bir iş gelince
Anı yad ellere açıcı olma
Mecliste ârif ol kelâmı dinle
El iki söylerse, sen birin söyle
Elinden geldikçe sen eylik eyle
Hatıra dokunup yıkıcı olma
Dokunur hatıra kendisin bilmez
Asilzadelerden hiç kemlik gelmez
Sen eyilik et de o zayi olmaz
Darılıp da başa kakıcı olma
El âriftir, yokla kendi kendini
Dağıdırlar duzağını, fendini
Alçaklarda otur, gözet kendini
Katı yükseklerden uçucu olma
Muradım nasihat bunda söylemek
Size lâyık olan onu dinlemek
Sev seni seveni, zay etme emek
Sevenin sözünden geçici olma
Karac'oğlan söyler sözün, başarır

Aşkın deryasını boydan aşırır
Seni bir mecliste hacil düşürür
Kötülerle konup göçücü olma
KARACAOĞLAN

10.9.4.9 ELÂ GÖZLERINI SEVDIGIM DILBER

ELÂ GÖZLERİNİ SEVDİĞİM DİLBER
Elâ gözlerini sevdiğim dilber
Göster cemalini, görmeğe geldim
Şeftalini derde derman dediler
Gerçek mi sevdiğim sormaya geldim
Gündüz hayallerim, gece düşlerim
Uyandıkça ağlamağa başlarım
Sevdiğim üstünde uçan kuşların
Tutup kanatların kırmağa geldim
Senin âşıkların gülmez dediler
Ağlayıp yaşını silmez dediler
Seni bir kez saran ölmez dediler
Gerçek mi efendim, sormaya geldim
Senin işin yiyip içmek dediler
Yâran ile konup göçmek dediler
Göğsün cennet, koynun uçmak dediler
Hak nasip ederse görmeye geldim
Mail oldum, senin ince beline
Canım kurban olsun tatlı diline
Âşık olup senin hüsnün bağına
Kırmızı güllerin dermeğe geldim
Karac'oğlan der ki, işi doğrusu
Gökte melek, yerde hüma yavrusu
Söyleyim ben sana sözün doğrusu
Soyunup koynuna girmeğe geldim
KARACAOĞLAN

10.9.4.10 ELÂ GÖZLÜ BENLI DILBER

ELÂ GÖZLÜ BENLİ DİLBER
Elâ gözlü benli dilber
Koma beni el yerine
Altın kemerin olayım

Dola beni bel yerine
Hecine gönlüm hecine
Yiğide ölüm gecine
Al beni zülfün ucuna
Sallanayım tel yerine
Gel kız karşımda dursana
Şu benim halim bilsene
Zülfünden bir tel versene
Koklıyayım gül yerine
Karacaoğlan der n'olayım
Kolun boynuna dolayım
Nazlı yâr kölen olayım
Kabul eyle kul yerine
KARACAOĞLAN

10.9.4.11 ELÂ GÖZLÜM BEN BU ILDEN GIDERSEM

ELÂ GÖZLÜM BEN BU İLDEN GİDERSEM
Elâ gözlüm ben bu ilden gidersem
Zülfü perişanım kal melûl melûl
Kerem et aklından çıkarma beni
Ağla göz yaşını sil melûl melûl
Yiğit, ey sevdiğim sen seni gözet
Karayı bağla da beyazı çöz at
Doldur ver bâdeyi, bir dahi uzat
Ayrılık şerbetin ver melûl melûl
Elvan çiçeklerden sokma başına
Kudret kalemini çekme kaşına
Beni unutursan doyma yaşına
Gez benim aşkımla yâr melûl melûl
Karac'oğlan der ki, ölüp ölünce
Ben de güzel sevdim kendi halimce
Varıp gurbet ile vâsıl olunca
Dostlardan haberim al melûl melûl
KARACAOĞLAN

10.9.4.12 ELIF

ELİF
İncecikten bir kar yağar,

Tozar Elif, Elif deyi...
Deli gönül abdal olmuş,
Gezer Elif, Elif deyi...
Elif'in uğru nakışlı,
Yavrı balaban bakışlı,
Yayla çiçeği kokuşlu,
Kokar Elif, Elif deyi...
Elif kaşlarını çatar,
Gamzesi sineme batar.
Ak elleri kalem tutar,
Yazar Elif, Elif deyi...
Evlerinin önü çardak,
Elif'in elinde bardak,
Sanki yeşil başlı ördek
Yüzer Elif, Elif deyi...
Karac'oğlan eğmelerin,
Gönül sevmez değmelerin,
İliklemiş düğmelerin,
Çözer Elif, Elif deyi...

10.9.4.13 ESERLER

ESERLER
1
Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesinin gül benzini soldurdu
Nicelerin gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
Karac'oğlan der ki kondum göçülmez
Acıdır ecel şerbeti içilmez
Üç derdim var birbirinden seçilmez
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm
2
Sunayı da deli gönül sunayı
Ben yoluna terk eyledim sılayı
Armağan gönderdim telli turnayı

İner gider bir gözleri sürmeli
Sabahtan uğradım yarin yurduna
Dayanılmaz firkatine derdine
Yıkılası karlı dağın ardına
Aşar gider bir gözleri sürmeli
Ateş yanmayınca duman mı tüter
Ak gerdan üstünde çimen mi biter
Vakti gelmeyince bülbül mü öter
Öter gider bir gözleri sürmeli
KARACAOĞLAN kapınıza kul gibi
Gönül küsüverse ince kıl gibi
Seherde açılmış gonca gül gibi
Kokar gider bir gözleri sürmeli
3
Be felek senin elinden
Hem yanarım hem ağlarım
Gece gündüz ağlar gözüm
Başımı döğer ağlarım
Çağırırım gani deyi
Gel ağlatma beni deyi
Kimi görsem seni deyi
Yüzüne sakar ağlarım
Lutfeyle beyim urandır
Gözümün yaşı barandır
Kaygılı gönlüm virandır
Hicrimi çeker ağlarım
KARACAOĞLAN düştü derde
Gece gündüz yanar narda
Hak kadı olduğu yerde
Kabrimden çıkar ağlarım
4
Güzel Ne Güzel Olmuşsun,
Görülmeyi Görülmeyi,
Siyah Zülfün Halkalanmış...Aman Aman
Örülmeyi Örülmeyi.
Mendilim Yuğdum Arıttım,
Gülün Dalında Kuruttum,
Adin Ne İdi Unuttum...Aman Aman
Sorulmayı Sorulmayı..
Seğirttim Ardından Yettim,

Eğildim Yüzünden Öptüm,
Adın Bilirdim Unuttum...Aman Aman
Çağırmayı Çağırmayı.
Benim Yarim Bana Küsmüş,
Zülfünü Gerdana Dökmüş,
Muhabbeti Benden Kesmiş...Aman Aman
Sevilmeyi Sevilmeyi.
Çağır KARACAOĞLAN Çağır,
Taş Düştüğü Yerde Ağır,
Yiğit Sevdiğinden Soğur...Aman Aman
Sarılmayı Sarılmayı.
5
Gine Dertli Dertli İniliyorsun,
Sarı Durnam Sinem Yaralandı Mı.
Hiç El Değmeden De İniliyorsun.
Sari Durnam Sinem Yaralandı Mı,
Yoksa Ciğerlerin Parelendi Mi.
Yoksa Sana Ya Düzen Mi Düzdüler,
Perdelerin Tel Tel Edip Üzdüler.
Tellerini Sırmadan Mi Süzdüler.
Allı Da Durnam,Telli De Durnam,
Sinem De Yarelendi Mi.
Yoksa Ciğerlerin Parelendi Mi.
Havayı Ey Deli Gönül Havayı
Ay Doğmadan Şavkı Dutmuş Ovayı
Türkmen Kızı Gater Etmiş Mayayı
Çekip Gider Bir Gözleri Sürmeli
Kuru Kütük Yanmayınca Tütermi
Ak Gerdanda Çifte Benler Bitermi
Vakti Gelmeyince Bülbül Ötermi
Ötüp Gider Bir Gözleri Sürmeli
Dere Kenarında Yerler Hurmayı
Kılavuz Ederler Telli Durnayı
Ak Göğsün Üstünde İlik Düğmeyi
Çözüp Gider Bir Gözleri Sürmeli.
Karacoğlan Der Ki Geçti Ne Fayda,
Bir Vefa Kalmadı Ok İle Yayda.
6
Bugün çay bulandı yarın durulmaz
Yol ver dağlar ben sılama varayım

Karlı dağlar varayım
Zalım dağlar varayım
Muhabbetli yardan gönül ayrılmaz
Yol ver dağlar ben sılama varayım
Karlı dağlar varayım
Zalım dağlar varayım
Gurbet elde efkarım var zarım var
Sılada bekleyen nazlı yarim var
Bizi ayırana intizarım var
Karlı dağlar yaz gele
Zalım dağlar tez gele
Bizi ayırana intizarım var
Oy dağlar
Yol ver dağlar ben sılama gideyim
Karlı dağlar gideyim
Zalım dağlar gideyim
Ezeli de KARACAOĞLAN ezeli
Döküldü bağların gülü gazeli
Gurbet elde ben nideyim güzeli
Karlı dağlar güzeli
Zalım dağlar güzeli
Gurbet elde ben neyleyim güzeli
Oy dağlar
Yol ver dağlar ben sılama gideyim
Karlı dağlar gideyim
Zalım dağlar gideyim
7
Beni Kara Diye Yerme,
Mevlam Yaratmış Hor Görme,
Ela Göze Siyah Sürme,
Çekilir Kara Değil Mi?
Her Yoldan Gelir Geçerler,
Aktan Karayı Seçerler,
Ağalar Beyler İçerler,
Kahve De Kara Değil Mi?
Karac’oğlan Der Maşallah,
Birgün Görünür İnşallah,
Kara Donludur Beytullah,
Örtüsü Kara Değil Mi?
8

Ela Gözlüm Ben Bu Elden Gidersem,
Zülfü Perişanım Kal Melül Melül.
Kerem Et, Aklından Çıkarma Beni,
Ağla Göz Yaşını, Sil Melül Melül.
Elvan Çiçekleri Takma Başına,
Kudret Kalemini Çekme Kaşına,
Beni Ağlatırsan Doyma Yaşına,
Ağla Göz Yasini, Sil Melül Melül
Yeter Ey Sevdiğim Sen Seni Düzet
Karaları Bağla,Beyazı Çöz At
O Nazik Ellerin Bir Daha Uzat
Ayrılık Şerbetin Ver Melül Melül
Karac'oğlan Der Ki Ölüp Ölünce
Bende Güzel Sevdim Kendi Halimce
Varıp Gurbet Ele Vasıl Olunca
Dostlardan Haberim Al Melül Melül
9
Üryan geldim gene üryan giderim
Ölmemeye elde fermanım mı var
Azrail gelmiş de can talep eyler
Benim can vermeye dermanım mı var
Dirilirler dirilirler gelirler
Huzur-ı mahşerde divan dururlar
Harami var diye korku verirler
Benim ipek yüklü kervanım mı var
Er isen erliğin meydana getir
Kadir Mevlâ'm noksanımı sen yetir
Bana derler gam yükünü sen götür
Benim yük götürür dermanım mı var
Karac'oğlan der ki ismim öğerler
Ağı oldu yediğimiz şekerler
Güzel sever diye isnad ederler
Benim Hakk'dan özge sevdiğim mi var
10
Elâ Gözlerini Sevdiğim Dilber,
Göster Cemalini Görmeye Geldim,
Şeftalini Derde Derman Dediler,
Gerçek Mi Sevdiğim Sormaya Geldim.
Gündüz Hayallerim, Gece Düşlerim,
Uyandıkça Ağlamaya Başlarım,

Sevdiğim, Üstünde Uçan Kuşların,
Tutup Kanatlarından Kırmaya Geldim.
Senin Aşıkların Gülmez Dediler,
Ağlayıp Yaşını Silmez Dediler ,
Seni Biraz Saran Ölmez Dediler,
Gerçek Mi Sevdiğim Sormağa Geldim.
Mail Oldum Senin İnce Beline,
Canim Kurban Olsun Tatlı Diline,
Aşık Olup Senin Hüsnü Bağına,
Kırmızı Gülleri Dermeye Geldim.
Karac'oğlan Der Ki Gönül Doğrusu,
Gökte Melek, Yerde Huma Yavrusu,
Ben Sana Söyledim, Sözün Doğrusu,
Soyunup Koynuna Girmeğe Geldim.
11
Madem Dilber Meylin Yoğidi Bende,
Ezelinden İkrar Vermeye-Yidin.
Muhabbettir Güzelliğin Nişanı,
Uğrun Uğrun Bakıp Gülmeye-Yidin.
Siyah Saçlarını Eylersin Perde,
Beni Sen Uğrattın Bu Zalim Derde,
Ben Kendi Halimde Gezdiğim Yerde,
Çağırıp Yadigâr Vermeye-Yidin.
KARACAOĞLAN Der Ki Ey Mahı Mestim,
Kasla Göz Eylersin Bana Mi Kastin.
Severler Güzeli Darılma Dostum,
Darıldıysan Güzel Olmaya-Yidin.
12
Nedendir de suna boylum nedendir
Bu geceki benim uyumadığım uyumadığım
Yaman derler ayrılığın derdine
Ayrılık derdine doyamadığım doyamadığım
Dostun bahçasına bir hoyrat girmiş
Gülünü dererken dalını kırmış
Şurda bir kötünün koluna girmiş
Şu benim öpmeye kıyamadığım
Kömür gözlüm der ki sevdim sakındım
İndim has bahçeye güller sokundum
Bilmiyorum nerelerine dokundum
Belli bir haberin alamadığım

KARACAOĞLAN der ki yandım ben öldüm
Her deliliği ben kendimde buldum
Dolanıp da kavil yerine geldim
Kavil yerlerinde bulamadığım
13
Güzel Ne Güzel Olmuşsun,
Görülmeyi Görülmeyi,
Siyah Zülfün Halkalanmış
Örülmeyi Örülmeyi.
Mendilim Yuğdum Arıttım,
Gülün Dalında Kuruttum,
Adin Ne İdi Unuttum.
Sorulmayı Sorulmayı.
Seğirttim Ardından Yettim,
Eğildim Yüzünden Öptüm,
Adın Bilirdim Unuttum.
Çağırmayı Çağırmayı.
Benim Yarim Bana Küsmüş,
Zülfünü Gerdana Dökmüş,
Muhabbeti Benden Kesmiş.
Sevilmeyi Sevilmeyi.
Çağır KARACAOĞLAN Çağır,
Taş Düştüğü Yerde Ağır,
Yiğit Sevdiğinden Soğur.
Sarılmayı Sarılmayı.
KARACAOĞLAN

10.9.4.14 EGLEN HOCAM EGLEN, BIR SUALIM VAR

EĞLEN HOCAM EĞLEN, BİR SUALİM VAR
Eğlen hocam eğlen, bir sualim var
Edep nedir erkân nedir yol nedir
Benim Karac'oğlan olduğum belli
Dede nedir abdal nedir kul nedir
Yıkılmaz Mevlâ'nın yaptığı yapı
Hak Muhammed dini, taptığım tapı
On iki bahçede kırk şekiz kapı
Eşiğin bekleyen iki kul nedir
Gayet ince derler Sırat'ın yolu
Yarın ana varanın nic'olur halı

Üç yüz altmış altı selvinin dalı
Arasında açılan iki gül nedir
İkimiz de bir göğnekte dururuz
Göğnek perde, başka başka yürürüz
Biz de anamız, evde od ururuz
Ataş nedir tütün nedir kül nedir
KARACAOĞLAN

10.9.4.15 GENÇ OSMAN DESTANI

GENÇ OSMAN DESTANI
İbtida yürüyüş oldu Bağdad'a
Sıçradı hendeği geçti Genç Osman
Vuruldu bayraktar, kaptı bayrağı
İrişti bedene dikti, Genç Osman
Kurşunlarım yağmur gibi yağarken
Tütünlerim gök yüzünde dönerken
Yıkılası Bağdad seni döğerken
Şehitlere serdâr oldu, Genç Osman
Eğerlensin kır atımın ikisin
Fethedeyim düşmanların hepisin
Sabah namazları Bağdad kapısın
Mevlâ izin verdi, açtı Genç Osman
Getirdin de Genç Osman'ı görelim
Şahbazımız var idüğün bilelim
Taht isterse tahtımızı verelim
Vezirleri posttan indi Genç Osman
Sultan Murat, Sultan Ahmed'in çırağı
Ah edince getirdi ırağı
Kudretten çatılı anın yüreği
Dal kılıç yazıldı, gitti Genç Osman
Karac'oğlan bunu böyle söyledi
Askerleri dağı taşı boyladı
Bir Bağdad'ı da gayet mehdeyledi
Bin yiğide bir baş oldu Genç Osman
KARACAOĞLAN

10.9.4.16 GÖNÜL KUSU KALKTI UÇTU HAVAYA

GÖNÜL KUŞU KALKTI UÇTU HAVAYA
Gönül kuşu kalktı uçtu havaya
İn gönül dedim de indiremedim
Aşıp aşıp gider karlı dağlara
Dön gönül, dedim de döndüremedim
Hûma kuşu gibi yüksek uçarsın
Pervaz vurup Tercüman'ı geçersin
Bin bir türlü dala konup göçersin
Gönül sana mekân bulduramadım
Âleme sultansın, vezirsin kendin
Aç, dedim, açmadın ak göğsün bendin
Yad ellere gönül verdin de döndün
Gönül sana akıl erdiremedim
Karacaoğlan der, nedir çareye
Cerrah neyler yürekteki yareye
Gönül düştü şimdi kaşı kareye
Akar gözüm yaşın dindiremedim
KARACAOĞLAN

10.9.4.17 GÖVEL ÖRDEK

GÖVEL ÖRDEK
Yeşil başlı gövel ördek
Uçar gider göle karşı
Eğricesin tel tel etmiş
Döker gider yare karşı
Telli turnam sökün gelir
İnci mercan yükün gelir
Elvan elvan kokun gelir
Yar oturmuş yele karşı
Şahinim var bazlarım var
Tel alışkın sazlarım var
Yare gizli sözlerim var
Diyemiyom ele karşı
Hani Karac'oğlan hani
Veren alır tatlı canı
Yakışmazsa öldür beni
Yeşil bağla ala karşı
KARACAOĞLAN

10.9.4.18 GÜZEL, NE GÜZEL OLMUSSUN

GÜZEL, NE GÜZEL OLMUŞSUN
Güzel, ne güzel olmuşsun
Görülmeyi, görülmeyi
Siyah zülfün halkalanmış
Örülmeyi örülmeyi
Bahçende gülün güllenmiş
Şeyda bülbülün dillenmiş
Koynunda memen kirlenmiş
Emilmeyi emilmeyi
Mendilin yudum, arıttım
Gülün dalında kuruttum
İsmin ne idi unuttum
Sorulmayı sorulmayı
Seğirttim ardından yettim
Eğildim yüzünden öptüm
Adın bilirdim unuttum
Çağırmayı çağırmayı
Benim yârim bana küsmüş
Zülfünü gerdana dökmüş
Muhabbeti benden kesmiş
Sevilmeyi sevilmeyi
Çağır Karac'oğlan çağır
Taş düştüğü yerde ağır
Yiğit sevdiğinden soğur
Sarılmayı sarılmayı
KARACAOĞLAN

10.9.4.19 HAKK'IN KANDILINDE GIZLI SIR IDIM

HAKK'IN KANDİLİNDE GİZLİ SIR İDİM
Hakk'ın kandilinde gizli sır idim
Anamın beline indirdin beni
Ak mürekkep idim, kızıl kan ettin
Türlü irenklere yandırdın beni
Anamın karnında ben neler gördüm
Yedi derya geçtim, ummana daldım
Dokuz aylık yoldan sefere geldim

Bir kapısız hana indirdin beni
Ben de bildim şu dünyaya geldiğim
Tuzlandım da çapıtlara belendim
Bir zaman da beşiklerde eğlendim
Anamın sütüne kandırdın beni
Beş yaşında akıl geldi başıma
On yaşında gider oldum işime
Varıp ta değince on beş yaşıma
Bir kuru sevdaya yeldirdin beni
On beş yaşadım, yirmiye yol oldu
Otuzunda çevre yanım göl oldu
Kırk yaşadım, hayrım, şerrim bell'oldu
Hayrımı, şerrimi bildirdin bana
Ellisinde yaşım yarısın geçti
Altmışında yoluna yokuş düştü
Yetmişinde biraz tebdilim şaştı
Mertebe mertebe indirdin beni
Sekseninde beratçığım yazıldı
Doksanında kan damarım üzüldü
Yüz yaşında azalarım çözüldü
Bir sabi masuma döndürdün beni
Karac'oğlan der ki, yaktın yandırdın
Ecel şarabın verdin kandırdın
Emreyledin Azrail'i gönderdin
Hiç de doğmamışa döndürdün beni
KARACAOĞLAN

10.9.4.20 HASTA DÜSTÜM HEY AGALAR

HASTA DÜŞTÜM HEY AĞALAR
Hasta düştüm hey ağalar
Halim bilmez dağlar şimdi
Düşman gibi dost karşımda
Zülüflerin bağlar şimdi
Etmedim ahd ü zamanı
Geçti mihnetin zamanı
Yitirdim kaşı kemanı
Gözüm yaşı çağlar şimdi
Del'oldum kanman sözüme
Dost hançer vurdu özüme

O yâr bakmıyor yüzüme
Yas çekecek çağlar şimdi
Balaban uçurdum gölden
Tor şahin kaçırdım koldan
Yazık fırsat gitti elden
Mecnun oldum beyler şimdi
Fırkat oldu yaktı canım
Feryatla geçer zamanım
Yaralandım, akar kanım
Karac'oğlan ağlar şimdi
KARACAOĞLAN

10.9.4.21 KARACAOGLAN.htm

KARACAOĞLAN

Türk halk şairi. Etkileyici bir dil ve duygu evreni kurduğu şiirleriyle Türk halk şiiri geleneğinde çığır açmıştır.

1606' doğduğu, 1679'da ya da 1689'da öldüğü sanılmaktadır. Yaşamı üstüne kesin bilgi yoktur. Bugüne değin yapılan inceleme ve araştırmalara göre XVII. yy'da yaşamıştır. Nereli olduğu üstüne değişik görüşler öne sürülmüştür. Bazıları Kozan Dağı yakınındaki Bahçe ilçesinin Varsak (Farsak) köyünde doğduğunu söylerler. Gaziantep'in Barak Türkmenleri de, Kilis'in Musabeyli bucağında yaşayan Çavuşlu Türkmenleri de onu kendi aşiretlerinden sayarlar. Bir başka söylentiye göre Kozan'a bağlı Feke ilçesinin Gökçe köyündendir. Anadolu'da yaşayan Karakeçili aşireti onu kendinden sayar. Mersin'in Silifke, Mut, Gülnar ilçelerinin köylerinde, o yöreden olduğu ileri sürülür. Bir menkıbeye göre de Belgradlı olduğu söylenir. Bu kaynaklardan ve şiirlerinden edinilen bilgilerden çıkarılan, onun Çukurova'da doğup, yörenin Türkmen aşiretleri arasında yaşadığıdır. Adı bazı kaynaklarda Simayil, kendi şiirlerinden bazısında ise Halil ve Hasan olarak geçer. Akşehirli Hoca Hamdi Efendi'nin anılarına göre Karacaoğlan yetim büyüdü. Çirkin bir kızla evlendirilmek, babası gibi ömür boyu askere alınmak korkusu ve o sıralarda Çukurova'da derebeyi olan Kozanoğulları ile arasının açılması sonucu genç yaşta gurbete çıktı. İki kız kardeşini de yanında götürdüğünü, Bursa'ya, hatta İstanbul'a gittiğini belirten şiirleri vardır. Yine bu şiirlerinden anlaşıldığına göre, Bursa'da ev bark sahibi oldu, evlat acısı gördü. Anadolu'nun çeşitli illerini gezdiği, Rumeli'ye geçtiği,

Mısır ve Trablus'a gittiği de sanılıyor. Yaşamının büyük bir bölümünü Çukurova, Maraş, Gaziantep yörelerinde geçirdi. Doğum yeri gibi, ölüm yeri de kesin olarak bilinmemektedir. Şiirlerinden, çok uzun yaşadığı anlaşılmaktadır. Hoca Hamdi Efendi'nin anılarına göre Maraş'taki Cezel Yaylası'nda doksan altı yaşında ölmüştür. En son bulgulara göre ise mezarının İçel'in Mut ilçesinin Çukur köyündeki Karacaoğlan Tepesi denilen yerde olduğu sanılmaktadır.

Karacaoğlan, Osmanlı Devleti'nin iktisadi bunalımlar ve iç karışıklıklar içinde bulunduğu bir çağda yaşamıştır. Şiirinin kaynağını, doğup büyüdüğü göçebe toplumunun gelenekleri ve içinde yaşadığı, yurt edindiği doğa oluşturur. Güneydoğu Anadolu, Çukurova, Toroslar ve Gavurdağları yörelerinde yaşayan Türkmen aşiretlerinin yaşayış, duyuş ve düşünüş özellikleri, onun kişiliği ile birleşerek âşık edebiyatına yepyeni bir söyleyiş getirir. Anadolu halkının XVII. yy'da çektiği acılar, göçebe yaşantısının yoklukları, çileleri, çaresizlikleri, şiirinde yer almaz. Şiirlerindeki insana dönüklüğünün özünde belirgin olan tema doğa ve aşktır. Ayrılık, gurbet, sıla özlemi, ölüm ise şiirinin bu bütünselliği içinde beliren başka temalardır. Duygulanışlarını gerçekçi biçimde dile getirir. Düşündüklerini açık, anlaşılır bir dille ortaya koyar. Acı, ayrılık, ölüm temalarını işlediği şiirlerinde de bu özelliği göze çarpar. Düşten çok gerçeğe yaslanır. Çıkış noktası yaşanmışlıktır. Ona göre, kişi yaşadığı sürece yaşamdan alabileceklerini almalı, gönlünü dilediğince eğlendirmelidir. Yaşama sevincinin kaynağı güzele, sevgiliye ve doğaya olan tutkunluğudur. Güzelleri, yiğitleri över, dert ortağı bildiği dağlara seslenir. Lirik söyleyişinin özünde, halkının duyuş ve düşünüş özellikleri görülür. Göçebe yaşamının vazgeçilmez bir parçası olan doğa, onun şirinin başlıca temalarından biridir. Yaşadığı, gezip gördüğü yörelerin doğasını görkemli bir biçimde dile getirir. Dost, kardeş bildiği, sevgilisiyle eş gördüğü, iç içe yaşadığı bu doğa, onun için sadece bir mekan olmaktan ötedir. Şiirinin başka önemli bir teması olan aşkın varoluşu, doğadaki benzetmelerle güzelleşir. Onunla yaşanan sevinç, onun getirdiği acı doğa ile paylaşılır. Sevgili, şiirinde doğanın ayrılmaz bir parçasıdır. Şiirlerinde yer yer sıla özlemi ve ölüm temasına da rastlanır. Sevdiğinden, ilinden, obasından ayrı düşüşü özlemle dile getirir, yakınır. Ölüm de, ayrılık ve yoksullukla eş tuttuğu bir derttir. Doğa temasının yanı sıra şirinin asıl odak noktasını oluşturan aşk/sevgili kavramını, âşık şiirinin geleneksel kalıpları dışında bir söyleyişle ele alır. Onun için sevgili, düşlenen, bin bir hayal ile var edilen, ulaşılmazlığın umutsuzluğuyla adına türküler yakılan bir varlık değildir; doğa ve insan ilişkileri içindedir. Onu, yaşamdan ve bu ilişkilerden soyutlamadan verir. İlk kez onun şiirinde sevgililerin adları söylenir: Elif, Anşa, Zeynep, Hürü, Döndü, Döne, Esma, Emine, Hatice...Karacaoğlan bunların kimine bir pınar başında su doldururken, kimine helkeleri omuzunda suya

giderken, kimine de yayık yayıp halı dokurken görüp vurulmuştur. Gönlü bir güzel ile eylenmez, bir kişiye bağlanmaz. Uçarılık, onun duygu dünyasının şiirsel söyleyişine yansıyan en belirgin yanıdır. Erotizm, şiirine sevmek ve sevişmek olgusuyla yansır. Kanlı-canlı sevgili, cinsellik motifleriyle daha da belirginleşir, şiirinde etkileyici bir biçimde yer eder. Onun sevgiye ve kadına bakış açısı, âşık şiirine yenilik getirir ve bu gelenek içinde etkileyici bir özellik taşır. Tanrı kavramı ve din teması şiirinde önemlice bir yer tutmasa bile, bu konudaki yaklaşımıyla da kendi şiir geleneğine yine değişik bir bakış açısı getirmiş ve sonraki kuşaklar üzerinde etkileyici yönlendirici olmuştur.

Karacaoğlan, yaşadığı çağda yetişmiş başka saz şairlerinin tersine, dil ve ölçü bakımından Divan Edebiyatı'nın ve tekke şiirinin etkisinden uzak kalmıştır. Güneydoğu Anadolu insanının o çağdaki günlük konuşma diliyle yazmıştır. Kullandığı Arapça ve Farsça sözcüklerin sayısı azdır. Yöresel sözcükleri ise yoğun bir biçimde kullanır. Deyimler ve benzetmelerle halk şiirinde kendine özgü bir şiir evreni kurmuştur. Bu da onun şiirine ayrı bir renk katar. Bu sözcüklerin bir çoğunu halk dilinde yaşayan biçimiyle, söylenişlerini bozarak ya da anlamlarını değiştirerek kullanır. Karacaoğlan, halk şiirinin geleneksel yarım uyak düzenini ve yer yer de redifi kullanmıştır. Hece ölçüsünün 11'li (6+5) ve 8'li (4+4) kalıplarıyla yazmıştır. Bazı şiirlerinde ölçü uygunluğunu sağlamak için hece düşmelerine başvurduğu da görülür. Mecaz ve mazmûnlara çokça başvurması, söyleyişini etkili kılan önemli öğelerdir. Şiirsel söyleyişinin önemli bir özelliği de, halk şiiri türü olan mani söylemeye yakın oluşudur. Koşmalar, semailer, varsağılar ve türküler şiirleri arasında önemlice yer tutar. Bunların her birinde açık, anlaşılır bir biçimde, içli ve özlü bir söyleyiş birliği kurmuştur. Pir Sultan Abdal, Âşık Garip, Köroğlu, Öksüz Dede, Kul Mehmet'ten etkilenmiş; şiirleriyle Âşık Ömer, Âşık Hasan, Âşık İsmail, Katibî, Kuloğlu, Gevheri gibi çağdaşı şairleri olduğu kadar XVIII. yy. şairlerinden Dadaloğlu, Gündeşlioğlu, Beyoğlu, Deliboran'ı, XIX. yy. şairlerinden de Bayburtlu Zihni, Dertli, Seyranî, Zileli Talibî, Ruhsatî, Şem'î ve Yeşil Abdal'ı etkilemiştir. Daha sonra da gerek Meşrutiyet, gerek Cumhuriyet dönemlerinde, halk edebiyatı geleneğinden yararlanan şairlerden Rıza Tevfik Bölükbaşı, Faruk Nafiz Çamlıbel, Behçet Kemal Çağlar, Necip Fazıl Kısakürek, Ahmet Kutsi Tecer ve Cahit Külebi Karacaoğlan'dan esinlenmişlerdir. Şiirleri 1920'den beri araştırılan, derlenip yayımlanan Karacaoğlan'ın bugüne değin, yazılı kaynaklara beş yüzün üzerinde şiiri geçmiştir.

Karacaoğlan'ın Hayatı (1606 - 1670)

Büyük bir halk şairi olan Karacaoğlan'ın hayatı üzerine yapılan araştırmalarda kesin bir bilgi yoktur. Son yıllarda yapılan araştırmalarda ve şiirlerinde yapılan incelemelerden onun 1606 da doğmuş 1670 yılında ölmüş olduğu tahmin edilmektedir. Her nekadar doğduğu yer bilinmiyorsa da öldüğü ve mezarının bulunduğu yer bellidir. Kendisinin Güney Anadolu'da yaşayan Türkmen aşiretinden olduğu daha doğrusu İçel'li olduğu muhakkaktır. Şiirlerinden anlaşıldığı kadarıyla kendisi pek çok yer gezmiş, aşkı ve tabiat sevgisini yaşadığı hayatı, çağının konuşma dili ile öz türkçe olarak işlemiş ve anlatmış bir halk şairidir.

Bugün kesin olarak bilinen bir şey varsa o da mezarının İçel'in Mut İlçesi'ne bağlı Karacaoğlan Köyü'ndeki Karacaoğlan tepesinde Karacakız tepesi ile karşı karşıya olduğudur.

Mezar 1997 yılında anıt mezar haline getirilerek Kültür Bakanı İstemihan Talay tarafından ziyarete açılmıştır. Karacaoğlan aynı zamanda tarihte heykeli dikilen, bilinen ilk ozandır. İçel'in Mut İlçesine Heykeltraş Prof.Hüseyin Gezer tarafından yapılan heykeli 8 Haziran 1973 günü dikilmiştir.Yörede onun şiirlerinden pek çoğu halk arasında söylenir bazıları türküleştirilmiştir.

Çeşitli kaynaklara göre Kozana bağlı Feke İlçesi'nin "Gökçe" köyünde, "Mamalı" da, "Binbuğa" da, "Erzurum"da "Zobular"da, "Gökçeli"de, "Varsak da, hatta "Belgrad"da doğduğu öne sürülmüştür. Fakat, kanımızca en sağlam ve eski kaynak, Akşehirli Ahmet Hamdi Efendi'nin hatıra defteri olup, inandırıcı delillere dayanmaktadır. Hamdi Efendi, Varsak köyünde 1876 da hatıra defterine şu satırları kaydetmiştir: "Malum ola ki Karacaoğlan Varsak karyesinde dünyaya gelüp babası Türkmen aşiretinden Kara İlyas, fakir-el hal olmağla sayd-ü şikarla taayyuş eder olup 1013 (M .1604) tarihinde Kozan dere-beylerinden Hüsa m Beyin sayıl namıyle tut-kap asker devşirdiği hengamda İlyas dahi tutulup götürülerek orada gaip olduğu için lakapları Sayıloğlu kaldığı ve el- yevm karyei mezbur hanedanı Sayılzade Mehmet Efendi'den anlaşılmıştır. Karacaoğlan'ın ismi Hasan olup öksüz büyümüş. Vechen karayağız ve fakir çocuğu olduğu için buna Karacaoğlan denülüp böylece anıldığı. Karacaoğlan delikanlı iken munis ve zeyrekliği hasebiyle ol vaktin karye ağalarından serdengeçti Osman Ağa Karaca Oğlan'ı evlatlık şekliyle diğer fakir bir aile kızıyle teehhül ettirmiş ise de kız hor ve çirkin olduğundan Kara caoğlan babası gibi Sayıl askerliğine tutulacağını anlayup yirmi dört yaşında Varsak'tan firar-la mekanın gaip ederek, encam Maraş'ta Zülgaroğlu (Zülkadir olacak) Hüsam Bey' in himayesinde altı sene teehhül ümidiyle kalıp, teehhül ümidi münkesir olunca ora-dan müfarekatla yine geşt-i diyara başlayıp on dokuz sene sonra vatanına gelmişse de fazla barınamayıp elli beş yaşında Tarsus tarikıyla tekrar geşt-i diyara der-ban oldu-ğu (1)", kayıtlıdır. Han Mahmut adli halk hikayesinde ve diğer bazı anlatımlarda Karacaoğlan'ın Tarsus'ta Karaca Kız adındaki bir yörük beyi'nin kızına aşık olduğu, vermedikleri için kızın, arkasından da Karacaoğlan'ın Kırklar mağarasına, bazı kaynaklara göre de Eshab-ı Kehf Mağarasına çekilerek orada öldüğü rivayet olunur. İshak Refet Işıtman ise, 1933 yılında yayınladığı Karacaoğlan adlı eserinin 33. sayfasında "Şairin menkıbeleri arasında Karaca Kız adlı birisini sevdiği söylenir ve ölünceye kadar bu sevginin devam ettiği, fakat birbirlerine kavuşamadıkları, en sonunda Karacaoğlan'ın bir tepeye, Karaca Kız'ın da onun karşısındaki bir tepeye gömüldükleri anlatılır. Bu tepeler Çukurovada imiş", demektedir. Bizim görüşümüze göre buradaki Çukurova'dan Çukur Köyü'nün anlaşılması gerekir. Zira Çukur köyü (şimdi Karacaoğlan) Karaca Kız ve Karacaoğlan Tepeleri'nin düzlüğündedir. Fuat Köprülü'nün araştırma yaptığı dönemlerdeki ulaşım imkanları dikkate alınırsa, Mut İlçesi dahi belli çevre dışında bilinmezken Çukur köyünün bir araştırmacı için bilinmesi elbette mümkün değildir. Esasen şimdiki Çukur (Karacaoğlan) köyü 1286 yıllarında Sarıkavak beylerinden Hacı Kadir ağa zamanında eski yerinden nakledilmiştir. Karacaoğlan tepesinin birkaç kilometre kuzey batısına düşen eski Çukur içme ve kullanma sularını sarnıçlardan sağlayan bir kıraç yayladır. Sarıkavak beylerinin yaylası olan bu köyün 8 kilometre kadar doğuya nakledilmesinin bir de hikâyesi vardır. Rivayete göre köyün çobanı, sürünün içinden bir tekenin sık sık ayrılarak sakalı ıslanmış şekilde geriye döndüğünü görür ve merakla takip eder. Görür ki şimdiki köyün hemen yakınında bir kaynak vardır ve teke tesadüfen bulduğu bu kaynaktan iç güdüsüyle şaşırmadan gidip, suyunu içtikten sonra dönmektedir o Bundan sonra sadece yazları oturulan eski Çukur su kaynağına yakın yerde yeniden iskân sahası haline getirilir. Köy devamlılık kazandıktan sonra halk Karacaoğlan mezarını adeta ziyaretgâh haline getirmiş, ona evliyalık izafe etmiş, tepenin adına zamanla Erenler Tepesi de denmeye başlanmıştır.

10.9.4.22 SANA DEDIM, ALLI GELIN HAS GELIN

SANA DEDİM, ALLI GELİN HAS GELİN
Sana dedim, allı gelin has gelin
Suya gider, sağ elinde tas gelin
Yedi yıldır ben sevdana düşeli
Kerem eyle, şu sevdamı kes gelin
Zalim aşk elinden içmişim ağı
Senin için dolanırım bu dağı
Alam beliğine altın saç bağı
Tak saçına, ince bele as gelin
Ben seni severim, sen de seversen
İnsan olman el sözüne uyarsan
Çizme olam ayağına, geyersen
Ökçesin de çamurlara bas gelin
Bir gül oldum zemheride açıldım
Açıldım da kız koynunda geçindim
Kumaş oldum terzilerde biçildim
Geyin sarıl, ak tahtaya bas gelin
Karac'oğlan der ki, nic'olur halım
Yoluna dökülsün olanca malım
Geyin kutnu kumaş, karşımda salın
Ko desinler, şu yiğitin şu gelin
KARACAOĞLAN

10.9.4.23 VARA VARA VARDIM OL KARA TASA

VARA VARA VARDIM OL KARA TAŞA
Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne, gözden akan kanlı yaşa
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
Nice sultanları tahttan indirdi
Nicesin gül benzini soldurdu
Nicelerin, gelmez yola gönderdi
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
Karac'oğlan der, kondum, göçülmez
Acıdır ecel şerbeti, içilmez
Üç derdim var, birbirinden seçilmez

Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm
KARACAOĞLAN

10.9.4.24 YALANA DA DELI GÖNÜL YALANA

YALANA DA DELİ GÖNÜL YALANA
Yalana da deli gönül yalana
Yedi iklim, çar köşeyi dolana
Soğuk sulu yaylalarda sulana
Meğer bu dünyanın sonu yoğ imiş
Bayrak çekip padişahlık sürmedim
Gurbet ilde inim inim inledim
Kulak verdim, dört köşeyi dinledim
Arkam sıra gıybet eden çoğ imiş
Başına bağlamış ibrişim puşu
Her daim böyledir feleğin işi
Tırnağın var ise başını kaşı
Kardaştan kardaşa fayda yoğ imiş
Karac'oğlan der ki, yorup yormadan
Usandım ben el işine yelmeden
Çok yaşayıp mihnet ile ölmeden
Az yaşayıp bir dem sürmek yeğ imiş
KARACAOĞLAN

10.9.4.25 YESIL BASLI GÖVEL ÖRDEK

YEŞİL BAŞLI GÖVEL ÖRDEK
Yeşil başlı gövel ördek
Uçar gider göle karşı
Eğricesin tel tel etmiş
Döker gider, yâre karşı
Telli turnam sökün gelir
İnci mercan yükün gelir
Elvan elvan kokun gelir
Yâr oturmuş yele karşı
Şahinim var bazlarım var
Tel alışkın sazlarım var
Yâre gizli sözlerim var
Diyemiyom ele karşı
Hanı Karac'oğlan hanı

Veren alır tatlı canı
Yakışmazsa öldür beni
Yeşil bağla ala karşı
KARACAOĞLAN

10.9.4.26 YÜRÜ BRE YALAN DÜNYA

YÜRÜ BRE YALAN DÜNYA
Yürü bre yalan dünya
Senden murad alınır mı
Pek dolukmuş humar gözler
Buna çare bulunur mu
Hem okudum hemi yazdım
Yalan dünya senden bezdim
Dağlar kovuğunda gezdim
Yiten yavru bulunur mu
Bahçelerde biter nergis
Ben ağlarım gece gündüz
Seher vaktı doğan yıldız
Yiten yavru bulunur mu
Karac'oğlan ağlar gülmez
Halin nedir diyen olmaz
Giden yavru geri gelmez
Yiten yavru bulunur mu
KARACAOĞLAN

10.9.4.27 ÇIKIP YÜCESINE SEYRAN EDERKEN

ÇIKIP YÜCESİNE SEYRAN EDERKEN
Çıkıp yücesine seyran ederken
Gördüm ak kuğulu göller perişan
Bir fıkrat geldi de durdum ağladım
Öpüp kokladığım güller perişan
Hayal hayal oldu karşımda dağlar
Eşinden ayrılan ah çeker ağlar
Dökülmüş yapraklar, bozulmuş bağlar
Bülbülün konduğu dallar perişan
Yıkılmış dilberin mamur illeri
Susmuş bülbül, söyler her dem dilleri
Dağılmış sünbülü, solmuş gülleri

Yüzüne dökülmüş teller perişan
Karac'oğlan der, ben toy avlamadım
Arab ata binip boylatamadım
Küstürdüm dilberi hoylatamadım
Dilberi küstüren diller perişan
KARACAOĞLAN

10.9.4.28 ÜRYAN GELDIM GENE ÜRYAN GIDERIM

ÜRYAN GELDİM GENE ÜRYAN GİDERİM
Üryan geldim gene üryan giderim
Ölmemeğe elde fermanım mı var
Azrail gelmiş de can talep eder
Benim can vermeğe dermanım mı var
Dirilirler dirilirler gelirler
Huzur-ı mahşerde divan dururlar
Harami var diye korku verirler
Benim ipek yüklü kervanım mı var
Er isen erliğin meydana getir
Kadir Mevlâ'm noksanımı sen yetir
Bana derler gam yükünü sen götür
Benim yük götürür dermanım mı var
Karac'oğlan der ki, ismim öğerler
Ağı oldu yediğimiz şekerler
Güzel sever diye isnad ederler
Benim Hak'tan özge sevdiğim mi var
KARACAOĞLAN

10.9.4.29 ILLERI VAR BIZIM ILE BENZEMEZ

İLLERİ VAR BİZİM İLE BENZEMEZ
İndim seyran ettim Firengistan'ı
İlleri var, bizim ile benzemez
Levin tutmuş goncaları açılmış
Gülleri var, bizim güle benzemez
Göllerinde kuğuları yüzüşür
Meşesinde sığınları böğrüşür
Güzelleri türkü söyler, çığrışır
Dilleri var, bizim dile benzemez
Seyr edüben gelir Karadeniz'i

Kanları yok, sarı sarı benizli
Öğün etmiş, kara domuz etini
Dinleri var, bizim dine benzemez
Akılları yoktur, küfre uyarlar
İmanları yoktur, cana kıyarlar
Başlarına siyah şapka geyerler
Beyleri var, bizim beye benzemez
Karac'oğlan eydür, dosta darılmaz
Hasta oldum, hatırcığım sorulmaz
Vatan tutup bu yerlerde kalınmaz
İlleri var, bizim ile benzemez
KARACAOĞLAN

10.9.4.30 INCECIKTEN BIR KAR YAGAR

İNCECİKTEN BİR KAR YAĞAR
İncecikten bir kar yağar
Tozar Elif Elif diye
Deli gönül abdal olmuş
Gezer Elif Elif diye
Elif'in uğru nakışlı
Yavru balaban bakışlı
Yayla çiçeği kokuşlu
Kokar Elif Elif diye
Elif kaşlarını çatar
Gamzesi sineme batar
Ak elleri kalem tutar
Yazar Elif Elif diye
Evlerinin önü çardak
Elif'in elinde bardak
Sanki yeşil başlı ördek
Yüzer Elif Elif diye
Karac'oğlan eğmelerin
Gönül vermez değmelerin
İliklemiş düğmelerin
Çözer Elif Elif diye
KARACAOĞLAN

10.9.4.31 IZIN VER HEY AGAM BEN DE GIDEYIM

İZİN VER HEY AĞAM BEN DE GİDEYİM
İzin ver hey ağam ben de gideyim
Ah çekip de arkam sıra ağlar var
Bakarım bakarım sılam görünmez
Aramızda yıkılası dağlar var
Coşkun sular gibi akıp durulma
Kuru gazel* gibi esip savrulma
Nerde güzel görsen ona çevrilme
Bizim ilde cana kıyar beyler var
Karşıdan karşıya yanar bir ışık
Bunu söyleyenin dilleri âşık
Bu buğday benizli, zülfü dolaşık
Gitme diye beni yolda eğler var
Karacaoğlan der ki kendim öğeyim
Taşlar alıp kara bağrım döğeyim
Güzel sevme derler nasıl sevmeyim
Kaşlar arasında çifte benler var
*gazel: ağaç yaprağı
KARACAOĞLAN

10.9.4.32 SOL DERGÂHTAN DÖNSÜN YÜZÜM

ŞOL DERGÂHTAN DÖNSÜN YÜZÜM
Şol dergâhtan dönsün yüzüm
Ölünce sevmezsem seni
Kan ağlasın iki gözüm
Ölünce sevmezsem seni
Muradıma ermeyeyim
Hak didârın görmeyeyim
Gonca gülün dermeyeyim
Ölünce sevmezsem seni
Olsun hey efendim olsun
Her kişi ettiğin bulsun
Gözlerim kanlı yaş döksün
Ölünce sevmezsem seni
Sırrım âleme faş olsun
Bağrında biten taş olsun
Gözlerim kanlı yaş olsun
Ölünce sevmezsem seni

Karac'olan olur mürde
Sen düşürdün beni derde
Muhtaç olayım nâmerde
Ölünce sevmezsem seni

10.9.4.33 SU GÖNLÜM EGLENMEZ OLDU, VARAYIM

ŞU GÖNLÜM EĞLENMEZ OLDU, VARAYIM
Şu gönlüm eğlenmez oldu, varayım
Yollar, beni sevdiğime ulaştır
Merhaba eyleyip tavaf ettiğim
Beller, beni sevdiğime ulaştır
Gelen gider imiş şu kara yere
Mansur cana kıydı, çekildi dâra
Hakk'ın kelâmını söyleyip bile
Diller, beni sevdiğime ulaştır
Oniki imam gülbengine erişem
Anda keramet var, Hakk'a yetişem
Baharda açılıp bülbül ötüşem
Güller, beni sevdiğime ulaştır
Karac'oğlan der ki, doğru yürürler
Tamuya girmez, uçmağa girerler
El kavşurup Hakk'a karşı dururlar
Kullar, beni sevdiğime ulaştır
KARACAOĞLAN

10.9.4.34 YAZILAR

10.9.4.34.1 KARACAOGLAN

KARACAOĞLAN

Yunus Emre, Pir Sultan Abdal gibi, şiirimizin büyük ustalarından birisi de Karacaoğlan'dır. Büyük ustamızın on yedinci yüzyılda yaşadığı sanılıyor.Kökünün daha derinlerde olduğu gerçek. Epope'den Dede Korkut'a; Dede Korkut'tan koşmaya ne zaman geçilmişse, Karacaoğlan o zamandan beri sürüp gelen bir havadır; bir söyleyiş, bir duyuş biçimidir. Onun ne zaman doğduğu, yaşadığı da işte bu yüzden önemli değildir. İptida Karacaoğlan bir büyük kişilikti. Bu bilinen bir gerçektir. Sonra, yüzyıllar geçtikçe halk onun yöresini yeni şiirlerle, yeni yeni ozanlarla, daha da ileri giderek, yetiştirdiği yeni Karacaoğlan adlı şairlerle ördü. Benim gençliğimde Çukurova'da Karacaoğlan adıyla şiirler söyleyen dört tane Karacaoğlan vardı. Karacaoğlan gibi, onun havasında şiirler söylüyorlardı. Halk da -buna çok rastladım türkü derlemeleri yaparken- sevdiği tüm şiirleri Karacaoğlan'a malediyordu. Bir kişiliğin yöresinde böyle yoğun bir oluşma,

şaşırtıcı bir şeydi. Bir de Karacaoğlan'ın şiirlerine bakarsak, daha halkın dilinde yaşayan, ya da derlenmiş şiirlerine, bugün de Çukurova köylüsünün dünya karşısındaki tekmil tavırlarını görürüz. Bu belki tekmil doğa karşısındaki insanın insanca davranışıdır, evrenseldir. Belki değil düpedüz evrenseldir. Halkın içinde yaşamış büyük kişilikler, halkın dili olmaktan başka çare bulamamıştlar, böyle olunca da halk onların yöresini daha da, zaman geçtikçe gür bir toprak gibi gittikçe yeşertmiş, ona yeni yeni güzellikler, çiçekler eklemiştir. Ve Karacaoğlan'ın şiiri binlerce yıl akarsular dibinde yıkanmış çakıltaşları gibi dilden dile geçerekten incelmiş, güzelleşmiş, arınmış, zenginleşmiştir.

İşte Karacaoğlan'ın türkülerine yaklaştıran havalar da böyledir. Karacaoğlan havası dediklerinden, Karacaoğlan çağlarından ne kalmıştır? Acaba Karacaoğlan bu havaları böylesine tıpatıp mı söylemiştir? Yukarıda söylediğim Karacaoğlan türkülerini halk nasıl örmüş oluşturmuşsa havalarını da tıpkı öyle örmüş oluşturmuştur. Her büyük usta ona bir ses, bir güzellik katmıştır.

İşte çağımızın usta, bilinçli sesi Ruhi Su da bize yeni, usta bir Karacaoğlan getiriyor. Onun bitip tükenmez çabalarının, Çukurova'da Karacaoğlan havaları üstüne halk arasında bitip tükenmez uğraşlarının tanığıyım. Karacaoğlan'ın hemşerisi bu büyük usta da Karacaoğlan havalarını kendi kişiliğinde yuğurarak, biraz daha oluşturarak belki de en gerçek biçimde yaratarak bize yeni bir Karacaoğlan getiriyor. Ruhi Su'nun sesinde bütün insanca duyguları, ölümü, ayrılığı, sevdayı, zulmü, doğa güzelliklerini halkımızla birlikte yeniden yaratılarak bulacağız. Ruhi'nin Karacaoğlan'ı yeni, erişilmez bir mutluluğumuz olacak.

Karacaoğlan ne demiş:

Arılar da konmaz oldu pürene
Şükür olsun bu sevdayı verene

Şükür olsun Karacaoğlanlara, Ruhi'lere.

Yaşar KEMAL

10.9.4.34.2 KARACOGLAN.htm

KARACOĞLAN'IN YAŞAMI VE ŞİİRLERİ

YAŞAMI

Çoğu halk şairi gibi, elimizde Karacoğlan'ın yaşamı ile ilgili kesin bir bilgi ya da belge yoktur. Bildiklerimiz, bazı söylentilere ve şiirlerine dayanmaktadır.

Güney illerimizdeki (Mersin, Adana, K.Maraş vb.) yaygın bir söylentiye göre Adana'nın ilçesi olan Bahçe'ye bağlı Farsak (Varsak) köyünde doğmuştur.
"Kozan Dağından neslimiz
Arı Türkmendir aslımız
Varsak'tır durak yerimiz"
dizeleri de bu söylentiyi doğrulamaktadır.
"Bin on beşte beratçığım yazıldı
Seksen beşte belkemiğim bozuldu
Bin doksanda mezarcığım kazıldı"
dizelerine göre de 1015 (1606)'de doğduğu ve 1090 (1680) 'da 75 yaşında öldüğü anlaşılmaktadır.

1640-1649 tarihleri arasında padişahlık yapmış olan Sultan İbrahim döneminde tutsak edilmiş, kısa zamanda Türkçeyi ve Türk müziğini öğrenmiş, daha sonraları besteler de yapmış olan Ali Ufki (Albert Babovski)'nin "Mecmua-i saz-ı söz" adlı kitabında, sözleri Karacoğlan'a ait iki beste vardır. Ali Ufki, bu besteleri 17. yüzyılın ikinci yarısında yapmıştır. Buna göre, Karacoğlan'ın 16. yüzyılın sonları ile 17. yüzyılın ilk yarısında yaşamış bir halk şairi olduğu söylenebilir.

Güney illerimizde bir söylenceye (efsaneye) göre Karacoğlan'ın yaşamı şöyledir:

Asıl adı Hasan'mış. Daha bir yaşına basmadan anadan öksüz kalmış. Beş yaşına varmadan da babası Kara İlyas, Kozan derebeyi Hüsam Bey(*} tarafından askere alınmış. Bir daha da dönmemiş. Böylece küçük Hasan ortalıktı kalakalmış !

Anasının "Karaca" diye sevip doyamadığı Hasan'a köyden (Farsak köyünden) Serdengeçti Osman Ağa sahip çıkmış. Ona babalık etmiş, büyütmüş. Yaşı on sekize gelince de, köyde kimi kimsesi olmayan dilsiz bir kızla evlendirmek istemiş.
Karacoğlan, bu dilsiz kızla evlenmek istememiş. Ama bu düşüncesini çok sert bir adam olan babalığı Osman Ağa'ya da söyleyememiş. Çareyi köyden kaçmakta bulmuş. Düğün hazırlıkları yapılırken bir gece köyden kaçmış.
Karacoğlan dağlar, tepeler aşmış, nereye gittiğini bimeden durmadan yürümüş... Yorgunluktan yürüyemez duruma gelince, ulu bir çam ağacının altına oturmuş. Daha oturur oturmaz da uyumuş.
Uykusunda ak sakallı bir dede, Karacoğlan'a dolu bir tas uzatmış:
- İç şunu, iç ki, yorgunluğun ve dargınlığın son bulsun. Dilin bülbül, gönlün şen olsun, demiş.
Karacoğlan, tası başına dikip içince kendine gelmiş. Yorgunluğu üstünden gidivermiş. İçinin çalıp söylemek isteğiyle coştuğunu görmüş. Sazını eline alıp yeniden yollara düşmüş...
Bir gün Aladağlar'da bir Türkmen obasına konuk olmuş. Çalıp söylemiş. Oba halkı Karacoğlan'ı çok sevmiş:
- Âşık, hiç üzülme, demişler. Burasını kendi oban gibi bil, burda kal, obamız şenlensin !
Karacoğlan obada kalmış. Günler gelip geçerken, Karacoğlan obabaşı Boran Bey'in biricik kızı Elife âşık olmuş. Boran Bey de babalığı Osman Ağa gibi sert bir adammış. Derdini içine

gömmüş, gizlice obayı terketmiş...
Dağları aşa aşa, günlerden bir gün Karaman iline gelmiş. Orada da Boran Bey'in obasıyla karşılaşmasın mı ? Hem şaşırmış, hem sevinmiş. Elif de aylardır Karacoğlan'ın özlemiyle yanıp tutuşuyormuş...
Bir gece gizlice buluşup obadan kaçmışlar. Uzaklarda, çok uzaklarda, bir obaya, obanın beyi Tuğrul Bey'e sığınmışlar. Tuğrul Bey, obalılar, çok iyi karşılamışlar bunları. Artık Karacoğlan'la Elif orada katmışlar.
Tuğrul Bey, dillere destan bir düğün yaptırarak bunları evlendirmiş. Karacoğlan obalılara saz çalıyor, Elif de ev işleriyle uğraşıyor, mutluluk içinde geçinip gidiyorlarmış.
O yörede Köse Veli derler bir adam varmış. Elif ’e tutulup âşık olmuş. Bir gece Karacoğlan yokken, çadıra girivermiş, Elife saldırmış. Ne yapsın Elifcik? Bir duyan olmasın, rezil olmayalım diyerek sesini çıkaramamış.
Karacaoğlan bu olayı öğrenince çok üzülmüş. Derdinden deli olmuş. "Demek Elif bana ihanet etti !" diyerek obadan ayrılmış, yeniden gurbete çıkmış.
Gönlü kırık, yıllarca gurbet ellerde dolaşıp durmuş...
Elife gelince, o da, o günden sonra kara çadırından hiç dışarı çıkmamış. "Ergeç gerçeği öğrenecek, bana dönecek!" umuduyla Karacoğlan'ın yolunu gözlemiş. Bir zamanlar obanın en güzel gelini olan Elifcik de yaşlanmış, artık obanın Elif Ana'sı olmuş...
Elif Ana bir gün çadırın önünde otururken, oradan geçen bir çerçiye sormuş:

- Çerçi kardaş, hiç gezdiğin yerlerde onu gördün mü?

Çerçi de:

- Sen kimden söz ediyorsun teyze ? demiş.
- Kimden olsun çerçi kardaş, Karacamdan söz ediyorum !
- Elif dedikleri sen misin?
- işte o benim kardaş! Boran Bey'in kızı, Karacoğlan'ın Elifi...

Çerçi oradan hızla ayrılmış. Gidip Karacoğlan'ı bulmuş:
- Çabuk ol, demiş, artık inadından vazgeç. Elifin eli ayağı tutmaz olmuş. Yolunu gözleyip duruyor. Ya yetişirsin, ya yetişemezsin, çabuk ol, hemen yola düş!
Karacoğlan çerçiye:
- işte görüyorsun durumumu, ben bu bükük belle ta oralara nasıl giderim? deyince, çerçi de:
- Hadi atla atıma, deyip Karacoğlan'ı eski obasına götürmüş.
Bütün oba Karacoğlan'ın başına toplanmış. Ayakta zor durabilen Karacoğlan:
- Nerede? diye sormuş, Elif nerede ?
Kalabalık donup kalmış, kimseden ses çıkmamış.
- Yoksa öldü mü ?
Yaşlılardan biri mezarlığı göstermiş:
- işte orada !
Gençlerin yardımıyla Karacoğlan mezarlığa varmış. Yeni bir dut fidanı dikilen Elifin mezarının başına oturmuş. Sazını göğsüne bastırarak söylemeye başlamış:

"Şu yalan dünyaya geldim geleli,
Tas tas içtim ağuları sağ iken.
Kahpe felek vermez benim muradım,
Viran oldum mor sümbüllü bağ iken..."

Sonra sazını dut fidanına asmış:

- Bu saz burada kıyamete kadar kalacak, demiş, oraya yığılıp kalmış...
Obalılar, Karacoğlan'ı Elifin yattığı tepenin karşısına gömmüşler.(**)
Derler ki, her yıl ilkbaharda, o tepenin üstünde biri yeşil, biri mavi iki ışık yükselir, gökyüzünde birleşir. Karacaoğlan'la Elifin sevgileridir bunlar...

Saza gelince, o saz da yıllarca orada asılı kalmış. Çürümüş, yenisini yapıp asmışlar. Dut ağacı yaşlanmış, yıkılmış, Yeni bir dut fidanı dikmişler. Yüzyıllardır, yel estikçe Karacaoğlan'ın sazı kendi kendine ötüp durmuş...

YAŞADIĞI DÖNEM VE ÇEVRE
Daha önce de belirttiğimiz gibi, eldeki belgelere ve şiirlerine göre Karacoğlan 17. yüzyıl içinde yaşamıştır. Ama nerede doğduğu, mezarının nerede bulunduğu hakkında kesin bir bilgimiz yoktur. Değişik bölgelerde Karacoğlan'a ait olduğu iddia edilen mezarlar bulunmaktadır. Bunlardan hangisinin doğru olduğunu saptamak olası (mümkün) değildir. Olsa olsa, bu mezarlar, Karacoğlan'ın halkımız tarafından çok sevildiğini gösterir. Gerçekten de Gaziantep'te yaşayan Barak ve Çavuşlu Türkmenleri; Mut, Silifke, Gülnar (içel) Türkmenleri; Batı Anadolu'da yaşayan Karakeçili aşiretleri, Karacoğlan'a sahip çıkarlar. Türkolog Dr.Wilhelm Radloff (1837-1918)'un Kırım'da derlediği bir söylentiye göre, Belgrat'Iı olduğu da söylenmiştir. Kesin olarak bilinen bir gerçek vardır; o da, Karacoğlan'ın Güney Anadolu'da Toroslar yöresinde yaşadığıdır:

"Vatanımız Adana, Maraş,
Çukurova ilimiz var."

*

"Binboğa'dır benim ilim."

*

"Mamalı'da ben bir Rıdvanoğluyum."

*

"Maraş illerine giden kervancı.
Selam söyle bizim ile, obaya."

*

"Gönül arzuluyor Antep ilini"

*

"Misis Köpriisü'nden, Ceyhan suyundan,
Boylan geçin Üreğil'in çayından,
Emmim kızı kalleş yarin elinden,

Bir haber getirin bağlı taş m'ola?"

Bu örnekler, Karacoğlan'ın Güney illerimizde, bugün de yer yer geleneklerini sürdüren bir Türkmen halk şairi olduğunu göstermektedir.
Türkmenler; bilindiği gibi, kökenleri Orta Asya'ya dayanan, zengin bir folklora ve halk edebiyatına sahip olan Türk budunlarından (kavimlerinden) biridir. Anadolu'ya geldikten sonra, Maraş'ta Dülkadiroğulları, Adana'da Ramazanoğullan, Taşili'ni (Antalya) içine alan bölgede de Karamanoğulları Beyliklerini kurmuşlardır.
Türkmenler, geleneklerine çok bağlıydılar. Güçlü, disiplinli bir göçebe yaşamlar: vardı. Bu yaşamı sürdürmek için uzun zaman direndiler. Dış etkilere karşı boyun eğmemeye çalıştılar. Bu yüzden önceleri Selçuklular, daha sonra da Osmanoğullarıyla mücadele ettiler. Göçebe yaşamı terkedip yerleşik toplum düzenine geçmek istemediler. Ne var ki, tarihsel, toplumsal gelişimin doğal bir sonucu olarak, göçebelik yaşamı da 16. yüzyıldan sonra büyük değişime uğradı. Türkmenler, yavaş yavaş bir toprağa bağlanmaya başladılar. Göçebeliğe göre, daha ileri bir üretim ve yaşam biçimi olan tarım, Türkmenler arasında da yaygınlaşmaya başladı. Ama merkezi yönetimle Türkmenler arasındaki uzlaşmaz tutum hemen bitmedi; A.Cevdet Paşa'nın 1865'te gerçekleştirdiği "Çukurova Reformu"na kadar sürüp geldi. Toroslar'daki Türkmenlerin göçebelikten yerleşik yaşama geçişleri, ancak bu reformla sağlanabildi.
Bu açıklamayı şunun için yaptık: Türkmenler, sert karakterli, bağımsız yaratılıştı bir topluluktu. Kozanoğulları, Gâvurdağı Ulaşlıları, Farsaklar, Yağbasanlılar, Bozdoğanlar, Menemencioğulları, Tecirliler, Ceritler, Afşarlar, Sarıkeçili, Bahşiş, Bolacalı vb. aşiret ve boylarından oluşan bu topluluk, geniş ve dağlık bir bölgede, obalar halinde, orda oraya konup göçen hareketli bir yaşam içindeydiler. Kışlar bir bölgede, yazlar ise başka bir bölgede geçiyordu.
Karacoğlan'ın aşireti, bunlardan hangisiydi? Bunu da kesin olarak bilmiyoruz. Ama onun, Tarsus, Kozan Dağı, Düldül Dağı (Bahçe) gibi yerlerde yaşayan Farsak (Varsak) aşiretinden olabileceğini söyleyebiliriz. Farsaklar, dağlık yerlerde oturmayı seven, sert, hırçın, isyancı bir aşirettir. Bu özelliklerin oluşturduğu ve "isyan", "hırçınlık", "üstünlük", "kan dökme", "yiğitlik" gibi duyguların işlendiği "varsağı" türü, halk edebiyatımıza Karacoğlan tarafından kazandırılmıştır. Bu da onun Farsaklı olduğunun belirgin bir kanıtı olarak gösterilebilir.

Şiirlerine bakılırsa, Karacoğlan belli bir yere bağlanıp kalmamış, sürekli olarak gezmiştir, İçel, Niğde, Konya, Karaman, Aydın, Ankara, Kayseri, Sivas, Gümüşhane, Erzurum, Erzincan, Kars, Malatya, Diyarbakır, Mardin, Maraş, Halep, Mısır... gezdiği yerler arasındadır. Ama onun asıl sevdiği yerler, doğup büyüdüğü Toroslar olmuş; gezdiği yerlerde hep ili'ni özlemiştir:

”İndim seyran ettim Frengistan'ı,
İlleri var, bizi il'e benzemez.
Levin tutmuş goncaları açılmış,
Gülleri var, bizim güle benzemez.
....

Akıllan yoktur, küfre uyarlar,
İmanları yoktur, cana kıyarlar,
Başlarına siyah şapka giyerler,
Beyleri var, bizim beye benzemez.

Karacoğlan eydür, dosta darılmaz,
Hasta oldum hatırcığım sorulmaz,
Vatan tutup bu yerlerde kalınmaz,
İlleri var, bizim il'e benzemez."

Gönül, ne gezersin sarp kayalarda ?
İniver aşağı, yola gidelim.
....
....
Şahanı koyverin, avını alsın,
Yârenim yoldaşım yanıma gelsin,
Şu garip illerde düşmanım ölsün,
Emmili, dayılı il'e gidelim."

ÖTEKİ KARACOĞLAN'LAR

Edebiyatımızda, asıl Karacoğlan'dan başka, bu adı (ya da mahlası) taşıyan başka şairler de vardır:
• Gelibolu Mustafa Ali Efendi, yazdığı bir kitapta, bazı başarısız şairlerden söz etmekte ve şöyle demektedir: "Böyle hayvanlar, olgun insanlara vergi şiirden dem vurmak isterler. Gazel okumaya yellenirler. Aptalları inandırabilirlerse,bu sözleri biz dedik diye yalan söylerler. Darda kalırlarsa bu şiirler Karacoğlan'a dayandırılır."
• 16. yüzyıldan kalma bir yazmada "Karacoğlan" imzalı bir şiire raslanmıştır.
• 17. yüzyılda yaşamış olan ünlü Aşık Ömer, "Şair-nâme" adlı destanında "Karaca Oğlan" adlı bir şairi küçümseyerek şöyle der: "Öksüz âşık deyişleri aseldir / Karaca Oğlan ise eski meseldir / Ezgisi çağrılur keyfe keseldir / Biz şair saymayız böyle ozanı. Bu şairin asıl Karacoğlan'la bir ilgisi olduğunu sanmıyoruz.
• 19. yüzyılda da yaşamış Silifkeli bir Karacoğlan vardır. Yörede bu şairden "Küçük Karacaoğlan" diye söz ederler.

KARACOĞLAN'IN ŞİİRLERİ

Karacoğlan'ın kaç şiiri vardır? Bunların Hepsi zamanımıza değin gelebilmişler midir? Bu sorulara da kesin bir karşılık veremiyoruz.
Karacoğlan'ın dilden dile çok geniş bir alana ya da bölgeye yayılan şiirlerinin tümü daha derlenebilmiş değildir. 17. yüzyıldan sonra yazılan "cönk'lerden ve halk ağzından yapılan ilk toplu derleme, Sadenin Nüzhet Ergün (1901-1946) tarafından ilk kez 1928'de yayınlanmıştır. Bu ilk derlemede 273 şiir yer almaktadır. Ergun'un 1969'da yirmi birinci baskıya ulaşan kitabında şiir sayısı 472'ye yükselmiştir. Dr.Müjgân Cumbur'un "Karacoğlan" adlı kitabında ise şiir sayısının 507'ye çıktığını görmekteyiz.
Görülüyor ki, yeni derlemelerle Karacoğlan'a ait şiir sayısı günden güne artmaktadır, öte yandan

Karacoğlan'a mal edilen bazı şiirlerin ise gerçekten ona ait olup olmadığı da bir tartışma konusudur. Çünkü Karacoğlan da tıpkı Yunus Emre, Pir Sultan Abdal gibi çağdaşlarını ve daha sonra yetişen pekçok şairi etkilemiş; şiirleri taklit edilmiş ya da şiirlerine benzek (nazire) yazılmış biridir. Başkaları tarafından söylenmiş ya da yazılmış bu tür şiirleri, Karacoğlan'ın şiirlerinden ayırdetmek güçtür.
Karacoğlan şiirlerinin derlenmesinde en güvenilir kaynak, kuşkusuz cönklerdir. Ne var ki, cönkler de temelde sözlü kaynaklara dayandığından derlenen şiirlerin birbirini tutmadığı, yazana ya da yazıldığı döneme göre değişik biçimler aldığı görülmektedir. Böylece aynı şiirin varyantları, ayrı ayrı şiirler gibi karşımıza çıkmaktadır. Kimi zaman da cönklere eksik geçmiş iki şiirden, yakıştırma ya da onarma (tamir) yoluyla bir şiir yapılmaya çalışılmaktadır.
Karacoğlan'ın tanıtılmasında, şiirlerinin bulunup toplanmasında, yorumlanıp değerlendirilmesinde, Cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana pekçok araştırmacının emeği vardır. Ama bunların içinde en büyük emek payını Ali Rıza Yalman (183-1960), Sadettin Nüzhet Ergun (1901-1946) ve Cahit Öztelli (1910-1978)'ye ayırmak gerekir. Bu nedenle onları saygıyla anıyoruz.

ŞİİRLERİN BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ
Karacoğlan "koşma", "destan", "türkü", "semai" ve "varsağı" türünde şiirler söylemiştir. Bunlar, biçimsel yönden, geleneksel âşık edebiyatımızın en güzel örnekleridir.
Şiirlerde hece ölçüsünün 6 + 5=11 ve 4+4=8'li kalıpları kullanılmıştır.

Şiirlerde uyumlu bir ses örgüsü vardır. Bu uyumda, ustaca kullanılan sözcüklerin ve uyakların (kafiyelerin) büyük payı vardır. Bununla birlikte, Karacoğlan'ın uyum sağlamak için zaman zaman yarım uyaklara ve rediflere başvurduğu görülür. Ayrıca, bu amaçla bazı şiirlerinde "Hey geri de deli gönül hey geri" / "Mestine de Karacoğlan Mestine" vb. gibi şiirin içeriği ile ilgisi olmayan dizeler (mısralar) ya da "hezel", "hezeli" gibi sözler de kullanmıştır.

ŞİİRLERİNİN DİLİ
Her halk şairi gibi, Karacoğlan da şiirlerinde kendi yöresinin dilini kullanmıştır. Ne var ki, Karacoğlan yöresel dili kullanıştaki ustalığı ya da yetkinliği ile öteki halk şairlerinden hemen ayrılır. Bu alanda, hiçbir şair, onun düzeyine çıkamaz.
Karacoğlan'ın şiirlerindeki dil, Toroslar ya da Güney Anadolu Türkmenlerinin dilidir. Bu dil, Arapça ve Farsça'nın etkilerine kapalı, sade, arı bir dildir. Göçebe bir yaşam biçiminin zengin deneyimleriyle beslendiği için, anlatım olanakları geniştir. Karacoğlan, ustaca söyleyişi ile, içinde doğup yaşadığı bu Türkmen dilini daha da zenginleştirmiştir. Aşağıdaki deyişlerin halktan mı Karacoğlan'a, yoksa Karacoğlan'dan mı halk diline geçtiğini kestirmek güçtür:
"Bitmedik işlere Mevla ulaşa"
"Aşıklık da keman ile saz ile"
"Her şahinin avladığı baz olmaz"
"Kış gününde güller bitmez,
Bitse de bülbülü ötmez"
"Güz gününde av avlanmaz,
Yaz gününde at bağlanmaz"
"Devleti başında olan kişinin
Sevdiceği kendi ile birolur" vb.
Şiirlerinde arı bir dil kullanmış olan Karacoğlan'ın, çok seyrek de olsa, "sâki-i devran", "bezm-i gülistan", "nazar-ı himmet" vb. gibi yabancı tamlamalar ya da kelimeler kullandığını görüyoruz.

Ama bunlar, aynı çağda (17.yy) yaşamış olan Gevheri ve Aşık Ömer gibi halk şairlerinin kullandıkları yabancı sözler yanında çok düşük kalır.
Sonuç olarak diyebilirizki, Karacoğlan'ın şiirleri, yabancı etkilere kapalı, bağımsız, sade halk dilinin en güzel örneklerini oluşturur. Türkçenin, doğal yapısı içinde korunup geliştirilmesinde Karacoğlan'ın şiirlerinin büyük etkisi olmuştur.

ŞİİRLERİNİN KONULARI

Karacoğlan'ın şiirleri, yaşamla sıkı sıkıya bağlıdır. Konular, hep yakın çevreden; hareketli, canlı göçebe yaşamından alınmıştır. Karacoğlan, bu yönüyle de öteki saz şairlerinden ayrılır; daha çok bir "dünya şairi" olarak çıkar karşımıza. İçe dönük ağır felsefi konularla pek ilgilenmez. İçinde yaşadığı dünyayı algılamaya, yaşamın tatlı yanlarına eğilmeye çalışır. İyimser, hoşgörülü bir dünya görüşüne sahiptir.
Kimi şiirlerine bakılarak onu "uçan", "çapkın", "avare" bir saz şairi gibi değerlendirmek yanlıştır. Kişiliğini ve dünya görüşünü saptamaya çalışırken, bu tür yanılgılardan kaçınmak gerekir. O, gönül avutucu, bireysel şiirler yanında, çağına, içinde yaşadığı topluma tanıklık eden şiirler de söylemiştir.
Şiirlerinin büyük bir bölümünde "aşk" ve "doğa" temalarının işlendiği görülür.
Aşk; kimi halk ya da saz şairlerinde görüldüğü gibi soyut ya da mistik bir kavram değil, gerçek aşktır. Sevgili ya da sevgililer de öyledir; canlıdır, gerçektir. Eşe (Ayşe), Döndü, Döne, Düriye, Cennet, Elif, Esma, Emine, Hatice, Hürü (Huriye), Meryem'dir. Bu Türkmen güzelleri, onun şiirlerinde el ele tutuşmuş, halay çeker gibidirler...
Bu güzelleri tanımlayan, tasvir eden benzetmeler de gerçek yaşamdan alınmıştır: Kömür gözlü, sırma saçlı, ok kirpikli, ceylan bakışlı, ince sedef dişli, bal ve kiraz dudaklı, gül yüzlü, siyah zülüflü, mor belikli, tülü maya yürüyüşlü, güvercin duruşlu, keklik sekişli, kumru sesli, yayla çiçeği kokuşlu, usul boylu, püskürme benli, kınalı parmaklı, kadife şalvarlı, şal kuşaklı, ala gözlü, gümüş halhallı...
Doğa'ya gelince, o da bütün renkleriyle, canlılığıyla yansır Karacoğlan'ın şiirlerine:

Dağlar ve yaylalar; karlı, gıcılı boranlı, etekleri ormanlı, çıplak tepeli, ala bulutlu, sulu sepkenli, mor sümbülü, yeşil ardıçlıdır...

Bağlar; reyhanlı, san çiğdemli, lâleli, menevşeli, nergizli, tomurcuk güllüdür...

Ovalar; kekik kokulu, çakır dikenli, kara çalılı ve yemyeşil otlarla bürülüdür...

Yaz bahar aylan gelince, ılgıt ılgıt seher yellerinin estiği bu yemyeşil ovalarda ve yaylalarda arap atları, top kara zülüflü tülü mayalar, akça cerenler, emlek kuzular, kınalı keklikler, çakır doğanlar, yavru sahanlar, telli turnalar, üveyikler, kırlangıçlar, turaçlar... oynaşırlar. Göllerinde sığınlar, ördekler, ağca kuğular yüzer; bahçelerinde kumrular, garip bülbüller öter...

Güney Anadolu'nun turuncu, ayvası, elması, kirazı, portakalı, fıstığı, bademi, balı, kaymağı, üzümü... Karacoğlan'ın şiirlerinde tat verir, bereketlenir.
Kara çadırları, beserek develeri, davarları, koyunları, kuzulan, arap atları; at üstündeki yiğitleri; allı yeşilli birbirinden alımlı Türkmen kızları; ötüşen kuştan; buz gibi suları; yemyeşil yaylaları ve ovalarıyla renkli göçebe yaşamının tüm doğal özelliklerini Karacoğlan'da buluruz.

İçinde yaşadığı 17. yüzyıl, Osmanlı toprak ve toplum düzeninin bozulduğu; gücüne göre

herkesin bir yerleri kapıp mülk edinmenin yollarını aradığı; halkın ve köylülerin ekonomik güçsüzlükler içinde kıvrandığı bir dönemdir. Osmanlı toplum düzeninin halktan yana özelliklerinin zayıfladığı ve zaman zaman yok olduğu böyle bir dönemde, göçebelerin de bundan geniş ölçüde etkilendikleri Karacoğlan'ın bazı şiirlerinden anlaşılmaktadır, örneğin " Sultan Süleyman'a kalmayan dünya" dizesiyle başlayan bir destanında, yaşanılan haksızlıkların hesabının bir gün sorulacağı, dinsel bir yaklaşımla şöyle anlatılmaktadır:

"Bu dünyada adam oğluyum dersin,
Helâli, haramı durmayıp yersin,
Yeme el malını er geç verirsin,
iğneden ipliğe sorulur bir gün.

Gökte yıldızların önü terazi,
Ülker ile aşar gider birazı,
Yarın mahşerde de sorarlar bizi,
Hak mizan terazi kurulur bir gün."
Başka bir şiirinde "Rağbet kalmadı hiç yoksula bayda" (zenginde) diyor. "Kardaştan kardaşa fayda yoğ imiş" diye yakınıyor, yaşanılan kötü günlerden.

Yer yer şiirlerinde göreceğimiz bu tür yakınmalar, eleştiriler, Karacoğlan'ın toplumsal sorunlara tümüyle sırtını çevirmediğini gösteren örneklerdir. Yukarda söylediğimiz gibi, o iyimser bir kişidir; kötülüklerin, kara günlerin geçici olduğuna inanır:

"Naçar Karacoğlan naçar,
Pençe vurup göğsün açar,
Kara gündür gelir geçer,
Gamlanma gönül gamlanma."
Karacoğlan'ın şiirlerinde "din" ve "dinsel inançlar" önemli bir yer tutmaz. İslâm dinine inanır. Ama bu dinin hangi mezhebinden olduğu belli değildir. Halk, ona "ermiş" "evliya" gözüyle bakmış, mezarı sanılan yerlerde adaklar adamıştır. Karacoğlan'ın kendisine yakıştırılan bu dinsel sıfatlarla bir ilgisi yoktur.

ETKİLENDİĞİ ŞAİRLER
Karacaoğlan'ın yaşadığı dönem, Halk Edebiyatı'nın Divan Edebiyatından geniş ölçüde etkilendiği bir dönemdir. Arap ve Fars edebiyatlarının birçok nazım kuralları, Divan edebiyatı yoluyla Halk edebiyatına girmiştir.
Karacaoğlan, bu etkinin dışında kalmıştır. Onun şiirlerinde Divan Edebiyatı'nın izlerine rastlanmaz. Bunda, dışa kapalı, geleneksel kültüre sıkı sıkıya bağlı bir göçebe yaşamının, bu yaşamın içinde bulunmanın payı büyüktür.
Öte yandan, Karacoğlan'ın kendisinden önce yaşamış ya da çağdaşları olan halk şairlerinden etkilenmediği söylenemez. Obasıyla birlikte durmadan yer değiştiren, Anadolu'nun birçok yerlerini dolaşan Karacoğlan, kuşkusuz birçok saz şairiyle karşılaşmış, onlardan etkilenmiştir. Onun şiirleri üzerinde duran uzmanlardan birçoğu, Karacoğlan'ın öksüz Dede (17.yy), Köroğlu (16.yy), Âşık Garip (16-yy), Kul Mehmet (16.yy), Pir Sultan Abdal (16.yy) gibi halk şairlerinden dil, anlatım, biçim yönlerinden etkilendiği üzerinde birleşirler.

Karacoğlan, çağdaşı olan Kayıkçı Kul Mustafa'dan da etkilenmiştir. Kimi uzmanlar, bu

etkileşimin karşılıklı olduğunu da söylerler.

Bu konuda özetle şu yargıya varılabilir: Karacoğlan, daha çok, kendinden önce gelişerek bir çığır açan Aşık edebiyatından ve bu edebiyatın öncü âşıklarından etkilenmiştir. Çağdaşlarının etkisi pek görülmez. Çünkü kendisi çağının öncüsü durumundadır.

KARACOĞLAN'IN ETKİLERİ

Karacoğlan içinde yaşadığı topluluğun beğenilerine bağlı kalan bir şairdir. Bu topluluğun düşüncesini, duyarlığını şiirleştirmiştir. Bu nedenle, yaşadığı dönemde olduğu kadar, daha sonraki dönemlerde de halk tarafından çok sevilmiştir, özellikle Güney Anadolu Türkmenleri arasında yayılan bu sevgi, zamanla bazı bölgelerde (Mut, Gülnar) dinsel bir niteliğe bürünmüş, daha önce de belirttiğimiz gibi, Karacoğlan'ı "ermiş" ya da "evliya" katma yüceltmiştir. Yaşamı ve kişiliği ile ilgili birçok söylenceler (efsaneler) ortaya çıkmıştır. Türkmenlerin geleneklerine, bir de "Karacoğlan geleneği" eklenmiştir, öyle ki, ondan bir şiir ya da türkü söyleyememek, Türkmenler arasında "ayıp" sayılmıştır. Bugün bile, Toroslar'daki köylerde, bu geleneğin geniş ölçüde yaşadığını görmekteyiz.

Türkmenler arasındaki bu erişilmez Karacoğlan sevgisi, onun yazılı bir kaynağı dayanmayan şiirlerini, kuşaktan kuşağa yaşatarak zamanımıza kadar getirebilmiştir.

Karacoğlan'ın, geniş halk yığınları üzerinde olduğu kadar, kendisinden sonra gelen halk şairleri üzerinde de geniş etkileri olmuştur. Çağdaşları Gevheri ve Âşık Ömer'le başlayan bu etkilenme, zamanımıza kadar sürüp gelmiştir.

Karacoğlan'ın derin etkilerini, özellikle Toroslar'da ve Güney Anadolu Türkmenleri arasında yetişen halk şairlerinde görürüz. Gündeşlioğlu (19, yy) ve Dadaloğlu (1785-1865) bunların başında gelir. Öyle ki, bu iki şairin şiirlerini, Karacaoğlan'ın şiirlerinden ayırmak oldukça güçtür. Türkmenlerin en büyük boylarından biri olan Afşarlar, kendi içlerinden yetişip Osmanlı'ya karşı bir direnç öğesi durumuna gelen Dadaloğlu'nu da çok sevmişler, yakın benzerlikten dolayı, Karacoğlan'ın birçok şiirini ona mal etmişlerdir.

Bunlardan başka, Karacoğlan'dan dil, söyleyiş (üslup), biçim, imge (imaj) vb. yönlerinden etkilenmiş şu halk şairlerini de sayabiliriz: Aşık Hasan (ya da Hasan Dede, 17.yy), Âşık İsmail (?-?), Deli Boran (19.yy), Beyoğlu (19,yy), Hezari (19.yy), Ruhsatı (19..yy), Vahdeti (19.yy), İrfani (?-?).

Kısaca söylersek, Karacoğlan, 16. yüzyılda büyük bir gelişme gösteren ve günümüze kadar bu gelişmesini sürdüren Halk edebiyatımızın doruk noktalarından biridir. Yerel dili kullanıştaki ustalığı, halkının beğenilerini şiirleştirmedeki üstün başarısı ile Halk edebiyatımıza büyük kalkılan olmuştur. Bunun doğal sonucu olarak, halkımızı ve onların sözcüleri durumundaki halk şairlerini de geniş ölçüde etkilemiştir.

Ahmet Köklügiller (İstanbul, 1983)

(*) Söylencedeki insan ve yer adlan, bölgelere göre değişebilir.
(**)Bu yer, bölgelere göre değişiyor. Akla yakın olanı Mut'taki Karacakız Tepesi'dir.

10.9.5 KAZAK ABDAL

10.9.5.1 BENIM PIRIM HACI BEKTAS VELI'DIR

BENİM PİRİM HACI BEKTAŞ VELİ'DİR
Benim pirim Hacı Bektaş Veli'dir
Pirim piri Şâh-ı Merdân Ali'dir
Seyit Ali Sultan Kızıl Deli'dir
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Erenlerin lokmasından yer isen
Gerçek imâmların aslın der isen
Dinle pendi san derim er isen
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Arslan gibi apul apul yürüyen
Kendi özün Hak sırrına bürüyen
Kepeneğin yanı sıra sürüyen
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Mümin olan lokmasını yedirir
Her sözleri rumuz ile bildirir
Gümânsız bil onu gerçek velidir
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Kızıl Deli ocağından uyanan
Baştan başa yeşillere boyanan
Varıp pirin eşiğine dayanan
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Mekân tutmuş Hanbağı'nda bucağın
Bulutlara ağıp tutan sancağın
Uyandıran pirimizin ocağın
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Kazak Abdal der rivâyet eyledim
Üç yüz altmış er ziyâret eyledim
Bu da söz başı hikâyet eyledim
Mürsel Baba oğlu Sultan Balı'dır
Kazak Abdal

10.9.5.2 ESEGI SALDIM ÇAYIRA

EŞEĞİ SALDIM ÇAYIRA
Eşeği saldım çayıra

Otlaya karnın doyura
Gördüğü düşü hayıra
Yoranın da anasını
Münkir münâfıkın soyu
Yıktı harap etti köyü
Mezarına bir tas suyu
Dökenin de anasını
Müfsidin bir de gammazın
Malı vardır da yemezin
İkisin meyyit namazım
Kılanın da anasını
Derince kazın kuyusun
İnim inim inilesin
Kefen dikmeye iğnesin
Verenin de anasını
Dağdan tahta getirenin
Mezarına götürenin
Talkınını bitirenin
İmâmın da anasını
Kazak Abdal söz söyledi
Cümle halkı dahleyledi
Sorarlarsa kim söyledi
Soranında anasını
Kazak Abdal

10.9.5.3 ORMANDA BÜYÜYEN ADAM AZGINI

ORMANDA BÜYÜYEN ADAM AZGINI
Ormanda büyüyen adam azgını
Çarşıda pazarda insan beğenmez
Medrese kaçkını softa bozgunu
Selâm vermek için kesen beğenmez
Âlemi ta'n eder yanına varsam
Seni yanıltır bir mesele sorsan
Bir cim çıkmaz eğer karnını yarsan
Câmiye gelir de erkân beğenmez
Elin kapısında kul kardaş olan
Burnu sümüklü hem gözü yaş olan
Bayramdan bayrama bir tıraş olan

Berbere gelir de dükkân beğenmez
Dağlarda bayırda gezen bir yörük
Kimi tımar sipah kimi ser-bölük
Bir elife dili dönmeyen hödük
Şehristâna gelir ezân beğenmez
Bir çubuğu vardır gayet küçücek
Zu'm-ı fâsidince keyif sürecek
Kırık çanağı yok ayran içecek
Kahvede fağfuri fincân beğenmez
Yaz olunca yayla yayla göçenler
Topuz korkusundan şardan kaçanlar
Meşe yaprağını kıyıp içenler
Rumeli bohçasını duhân beğenmez
Aslında neslinde giymemiş hâre
İş gelmez elinden gitmez bir kâre
Sandığı gömleksiz duran mekkâre
Bedestene gelir kaftan beğenmez
Kazak Abdal söyler bu türlü sözü
Yoğurt ayran ile hallolmuş özü
Köyden şehre gelen bir köylü kızı
İnci yakut ister mercân beğenmez
Kazak Abdal

10.9.6 KAGAN KÖK

10.9.6.1 ARTEAGA

ARTEAGA
Arteaga giderken kanatlı bir gemi imgesi
Başıma gelecek felaketlerin teknesi
Tüm limanlardan uzakta olur olan
Eşya, ev, zaman yalnızlıklar nesnesi
Arteaga gider ben kalırım
Eskiçağ denizleri ormanları
Birbirine katar ıssız iç katmanları
Ansızın içime düşen yıldırım
Arteaga yük taşır
Paha biçilmez yalnızlıkları
Yükte hafif kıymette ağır
Yükler bizimdir navlunları ödenmiş ve hazır
Arteaga gider ben kalırım

Ölümlerle özdeş ve hazır.
Kağan KÖK

10.9.6.2 ASKLAR SARNICI

AŞKLAR SARNICI
Bir gün dur da kederli yazlara bak
Zamanın içinden
Hayli uzun zaman ve nice acı
Kendini hep gizlediğin aşklar sarnıcı
Görmüştür seni hiç görmediğin yerinden
Sen ki göründüğünde
Hep görmenin büyüsüne kapılıp -ne yazık-
Yazları bir maytap gibi yakıp
Kaçıp gitmişsindir muzip bir çocuk eğiliminde
Ey şair
Dur sus ve biraz da kendine bak
Doğruya doğru eğriye eğri
Yoksa sen de mi
Bir yaz gününden öğrendin şiiri
Kağan KÖK

10.9.6.3 FINAL

FİNAL
Edip Cansever'e
Siz sıradanlığın ölümcül yayına gerin oklarınızı
Zamanın turnuvasında
Hepimizin bildik finali
Nasılsa ben üşürüm sizin kışlarınızı
Yaz geçicidir kışsa kalıcı
Terkip ettiğim sözleri
Takip edemedim karmaşıktılar
Sorular sorular
İnsan yazları mı önce yaşar
Yoksa kışları mı?
Asıl soru: Sahi insan yaşar mı?
Beni ancak bir sır açıklar
Açıklamaların açıklaması mel'anet
Kapıdan kovun bacadan girer acılar

Bugünden dünü görebilmek
İşte bu asıl kehanet
Kağan KÖK

10.9.6.4 FIZIK YAZ ve PSISE

FİZİK YAZ ve PSİŞE
SIZI
Bak yavaş yavaş doluyor yaz
Benden arta kalan yere
Akışkan ve inanılmaz bir sızı ile
Bir tek uzak tedirginlik kalacak sanki elimde
TREN
Artık sen kendini yalnız yaza atfet
Bak şimdi bu yaz geçerken
Sen ters yöne giden diğer yazdasın
Böyle çabucak geçmesi sade bu yüzden
BASINÇ
Şimdi yazdır üzerimdeki bu basınç
Aşkları benden dışarı iten kuvvet
Oysa direnmiştim ipin bu ucunda
Ta ki bir gün devrilene dek
Kağan KÖK

10.9.6.5 GRAVITASYON

GRAVİTASYON
Ana rahmidir uçurumun ağzı
Hayata itildiğimiz
Önce içeri doğru -döllenme-
Sonra dışarı -doğum-
Ve ardından başlar düşüş serüvenimiz
Yaşamın ve aşkların üzerinden düşen pas
Sevdalarsa hep kendini göstermiş bir atlas
Oluyorlar orda
Yok odalarında varoldum ya
Ey yaşamak denen mecaz.
Kağan KÖK

10.9.6.6 GÖLGELER

GÖLGELER
Çıkarırsam bir gün özetini
Tükenmez bir kalemle yaşadığım bu hayatın
Bir nüshası sendedir mutlaka
Onu al ve onu okuma
Bir hayat bir başka hayatın gölgesidir zira
İşte sendeki nüsha
Kağan KÖK

10.9.6.7 HALLAC

HALLAC
Yazın derisini yüzdüler
Gövdesini bana gömdüler
Uçuk renkler uçtu dağ dağa küstü
Şimdi bu yaz daha serin her yer
Kağan KÖK

10.9.6.8 Kagan KÖK.htm

Kağan KÖK

21 Mayıs 1966 günü Ankara'da doğdu. Belki de sadece bu yüzden, daima ve en çok baharları sevdi ama yazların da müptelası oldu. 1979 yılının bir yaz gününde, ilk küçük göçmenlik serüvenini, ailesiyle birlikte Ankara'dan İstanbul'a yerleşmekle başlattı. Bu küçük ve edilgen adım, bugünlere kıyasla İstanbul'un o zamanki güzelliği, isimleri bile insana şiirin varlığını hissettiren İstanbul'a özgü ağaç ve çiçekler, tanıştığı dostlar ve her şey O'nu şiirle buluşturdu. Suadiye Lisesinden mezun oldu. Her nedense Istanbul Teknik Üniversitesi Elektronik ve Haberleşme Mühendisliği bölümünü 1988 yılında bitirdi. Bağımsız olmayı hep sevdi, yalnızlıkların tadını ya da tadsızlığını şiirle dengelemeye çalıştı. Baba tarafından göçmen bir aileye mensup olmasından mıdır, yoksa o ilk küçük göçmen adımdan mıdır bilinmez, gerçek milenyuma başka bir yerde girmek istedi ve 11 Aralık 2000 günü taammüden ve bu kez etkin bir adımla Avustralya'ya göç etti. Şimdi onca uzakta Sydney'de de olsa, hala Türkçe'nin kendine özgü duyarlık ve kokularını bulmaya çalışmakta.

10.9.6.9 KUM RESMI

KUM RESMİ

Rilke'ye

'Hayatları boş odalardaki saat'tir
Ölümleri hazır giysi
Mezarları derin çamur örtüler
Ve kırık yazılı alıntaşlarından
Kum resmi
Boş bırakılmış bir yalnızlık uyar herkese
Hor görülmüş itilmiş ve hadım
Yaşamak da ağır edilirse
Sorgu sual ve yaklaşan her adım
Korku resimleri çizer kalbine
Kağan KÖK

10.9.6.10 KUYU

KUYU
İçsiz bir kuyu derinliği hayatım
Şimdi peşpeşe tüm yüzeyler yüzeysel
Ve daha derin algılanıyorlar
Kuytu bir ilüzyonla sanat
Herkesten daha iyi bu oyunda
Çünkü ben hem kendimi
Hem zamanı bıraktım bütün aşklarda
Kağan KÖK

10.9.6.11 RUH VE GIRDAP

RUH VE GİRDAP
Ruh girdabıyla döner geriye
Bakarım donuk yanık kalıp öyle
Ses koku bürünüp süslenir
Beni ölçen biçen tuhaf bir vezin
Orman kokan zaman söze gelir
Orda ölüm tanıdık ikiz aşina

Kendimden kendime bir gönderme
Ne ses ne seda
Ve sanki ölüm değil, tahta bir yalnızlık
Ve yineleme, yineleme
Ölüm erbabı doğru bilir
Ruh kuyusundan çıkan bir kelime
Türlü anlamlara gelir
Ve işte ağır mazlum uyanış
Yaşlılık denen zenne
O maktul hazine kime kalır
Aşklar sarp dağlarda kum fırtınasıdır
Bulduğu her sığınak; metruk harap
Göz göze gelir ruh ve girdap
Ah! hiç sayılmamış karşılaşmalar
Kağan KÖK

10.9.6.12 SATRANÇ

SATRANÇ
Artık yıkılıyor üstüme bu kent
Bir ben mi kaldım şiirbent
İşte benim lâhûrî örtülerim
Üşüdüğüm yalnızlıklar
Neden...
Bir piyon yere düşer
Bir daha bir daha
Zalim oyun satranç
Sen ki yalnız kendine yenilirsin
Kıskanç
Kağan KÖK

10.9.6.13 TAHTA KUTU

TAHTA KUTU
İçimde sihirli tahta bir kutu var
İçine atılır temiz kirli acılar
Zaman söz anahtar
Ve aşklarla kapanır
İçimdeki sihirli tahta kutuya bir yol var
İzi zor bulunan kardan

Kendimden mahrum ediyor beni
Zaman zaman
İçimde sihirli tahta bir kutu var
Güneşli günlerde şeffaf karamsar
Sanki üzerinde bir gül durur
Öyle günlerde pembe bir koku dışavurur
Buram buram
İçimde sihirli tahta bir kutu var
Bazen kendine bir parmakla vurur
İçimde anlatılmaz tıkırtılar
Çevremde tuhaf tuhaf gözler olur
Soran soran
İçimde sihirli tahta bir kutu var
Dediysem yalan
Kutular.......kutular.......kutular
Kağan KÖK

10.9.6.14 ZAMAN VE ÇOCUK

ZAMAN VE ÇOCUK
Gözlerini zamana değdirme çocuk yanarsın
Buruşur suratın
En eski biçimlerinde aşkın
Ve sanki sen sende değilsindir zamanın içinde
Oysa zaman kiminle duruyorsa şimdi ordadır
Onca mutaassıp aşkların
Ve yüzkızartıcı erginliklerin ötesinde
Sessiz soluksuz ve öylece
Çocuk ! işte kendi kalbindir senin fütuhatın
Neredeyse o olunan bir yerde …
Kağan KÖK

10.9.6.15 ÇIKIS

ÇIKIŞ
Nesneler sana bırakır kendini
Kılı kıpırdamaz bir dağ
Bırakıldığı yerde yaşar bırakıldıkça
Ve dönüşsüzdür insan
Ansızın anlar ya da yaşamaz

Bir bulutla yükselip
Çıktığın dağlar kadar
Kadehin badem çiçeğiyse de
Yaşamın ne :
Bolluk ve kıtlık
Solup duran bir mumya
Şark yeliyle gelen çekirge
Sindiğin yerlerde
Kırmızı ince keten ve keçi kılı
İnsan en çok da yaşadığından
Akşam ve solar
Aldanışların akasya ağaçları
Kağan KÖK

10.9.6.16 ÇOCUK VE BEBA

ÇOCUK VE VEBA

aşklarsa baglanmak için iyidir
-ne farkeder ?

Hilmi YAVUZ

Deklanşör ve tetik
Durdururlar hayatı bir anda
Ey çocuk !
Sen çocuktun büyüdün
Artık zamanda sallanma
Ne bulduysam sanki
Şu tauna yakalanmış hayatımda
Yırt her şeyi, beşiğini parçala
'İyi aşklar' güzel aşklar bir yana.
Deklanşör ve tetik
Durdururlar hayatı bir anda.
Kağan KÖK

10.9.6.17 ÇIFTÇILER

ÇİFTÇİLER
Yorgunluklar senin, Labradores
Ve kulağımdaki ezik ses
Bense sözümün ikiziyim
Ah ! dil sürçmesi ! cennet değil cinnetim

Kül ağırlıklar altında harman gövde
Sap saman güz ekin senin sözünde
Ayrılanın orda, tarlanın ta kendisi
Olduğunu bilen kim ! ey hasat bilmecesi
Akçaağaç diken yaban orman
Talan olsun perişan yolundan
Ah ! mecaz cambazı bitik çiftçi
Yorgunluk değil bu sensin: söz bahçesi
Kağan KÖK

10.9.6.18 ÖLÜMSÜZ

ÖLÜMSÜZ
çocukluk ve ortanca benden kalan
bilinsin şu gülibrişim gençliğim
o yılgın, o aşk sözdedir ben kimim
ölüm, lâyemut bahçeden seçtiğin
kitaplarsa, senden sorulmak için
yazılmış güzellik okunmaz yanar
sesin darp, yarandan akan hep zaman
kanatmaz mı sandın, yalan gizlidir
ve her yerdedir, sen görünmez ozan :
görürsün, düşersen düşüş senledir
yaşarsan yaşam, yılgıdan anlayan
bilir her zaman, ölmemek eldedir.
Kağan KÖK

10.9.6.19 ICMAL

İCMAL
Zamandan sorumlu olan kendi
O sözcükleri kaç yalan dile çevirdi
Harap kalevi kelime
Suçlu izbe kalbime
Garip ihbarlar gelirdi
Onca dualar eden kimdi
Bir şenlik değil sadece ayindi
Zangoçsuz çanlar kiliselerde
Sözü icmal edecek diye
Sonuçta susmayı denedi

Ve onca söz sadece söylendi
Kasavet ve nisyan derdi
Hangi ses ve kaç dilde
Daha bin kez söylense de
Sanki aynı anlama gelirdi
Kağan KÖK

10.9.6.20 IRITASYON

İRİTASYON
Zaman : duvarsız ev
Kör yalnızlık direnç
Topal yürüyüş izler
Çirkin çopur yüz
İğrenç aşk ilenç
Artık ellerin senin değil
Ayakların ödünç
Tiksinç bulantı gizler
Anlaşılmaz en küçük ayrıntı
Eğri büğrü yaşamım
Sizin olsun şâkulî düzler
Kağan KÖK

10.9.7 KEMAL BURKAY

10.9.7.1 DOGAN GÜN

DOĞAN GÜN
Kırgın umutta
Keder tortusunda
Acıda, zehirde, pusuda
Yılma
Doğan günü bekle
Çünkü tutar bir erik ağacı sunar sana
Doğan gün
Van gölünden bir sabah
Bir kıvılcım, bir titreşim
Bir tutam akdeniz
Süphancı bir serinlik
Ve genç bir gerinme
Usulcacık saç hışırtıları

Bir dudaktan buğulanan sıcaklık
Tutar getirir
Doğan gün
Öpücük gibi konar gözlerinde bir melodi
Sevgilin gibi dokunur parmaklarına bir kedi
Ve kavga ve zulüm ve ateş
Hep birlikte örülen bir türkü
Güzel yapmak için, güzel olmak için
Çünkü hayat dönen, kıvrılan
Yanan bir ibrişimdir
Tutar getirir
Doğan gün
Kemal BURKAY

10.9.7.2 GÜLÜMSE

GÜLÜMSE
Hadi gülümse bulutlar gitsin
İşçiler iyi çalışsın, gülümse
Yoksa ben nasıl yenilenirim
Belki şehre bir film gelir
Bir güzel orman olur yazılarda
İklim değişir, Akdeniz olur, gülümse.
Sazlarım vardı, ırmaklarım vardı çok
Çakıltaşlarım vardı benim
Ama sen başkasın anlıyor musun
Tut ki karnım acıktı, anneme küstüm
Tüm şehir bana küskün
Bir kedim bile yok anlıyor musun
İklim değişir, Akdeniz olur, gülümse.
Kemal BURKAY

10.9.7.3 Kemal BURKAY

Kemal BURKAY

1937 yılında Tunceli'de doğdu. Dicle Köy Enstitüsü'nden sonra Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinde öğrenim gördü. İngilizce öğretmenliği, avukatlık yaptı. Dost, Forum, Papirüs, Sesimiz, Varlık ve Yeni Akış dergilerinde yazdı. Çıra dergisini çıkardı.

YAPITLARI

Prangalar (1967)
Dersim (1975)

10.9.8 KEMAL ÖZER

10.9.8.1 ALINYAZISI

ALINYAZISI

Öyle inançlı yaz ki onu, ne silmek mümkün olsun, ne saklamak gün ışığından. Yıksalar bile yazdığın duvarı, yine de okunsun boşlukta. Geçsin bakışlardan ellere, ellerden duvarlarına bütün sokakların.
Kemal ÖZER

10.9.8.2 ALKISLARLA YÜRÜMENIN SARKISI

ALKIŞLARLA YÜRÜMENİN ŞARKISI
Alkışlar, yürüyoruz, alkışlarla yürüyoruz
suskunluğa yenilmemiş ellerin çığlığıyla
her avuçta bir kanat, konup kalkan bir kanat
- çözülmesi bir düğümün, boşanması bir zincirin -
yürüyoruz sokakları çarparak sokaklara
çarparak, çınlatarak alanlarını kentlerin
Alkışlar bir güneşi katıyor alkışlara
- parmaklarımız yansa da o güneşi her ilmik
 alev alev taşımıştı dokuduğumuz kumaşa,
 harcını o karmıştı ördüğümüz duvarın -
alkışlar, yürüyoruz, her adımda bir şafağın
kabuklarını çatlatarak, çıkarak yeni bir sabaha
Çıkarak çıkararak eylemin kozasından
bunca yıldır kanımızda uğuldayan coşkuyu
yürüyoruz bugünden yarına alkışlarla
birimizin göğsünde hepimizin soluğu

her alkış bir yolculuk emeğin özgürlüğüne
yürüyoruz alkışları alkışlarla çoğaltarak

10.9.8.3 ARARKEN

ARARKEN
Uçsuz bucaksız bir gömütlükteyim
gömütünü arıyorum Attila Jozsef'in,
yakıcı bir soluk geziniyor alnımda
- yıllar var ki unutmuş değilim -
ilk okuduğumda şiirlerini
yüz yüze gelmiştim çağdaş bir yazgıyla,
yaralı bir kıvılcım gibiydi
dağlıyordu okuyanın etini.
Uçsuz bucaksız bir gömütlükteyim
gömütünü arıyorum Attila Jozsef'in,
kime sorsam başka bir yeri gösteriyor
- karanfili eksik edilmemiş başucundan -
başka bir Attila Jozsef'i var
demek ki önüme çıkan herkesin.
aynı adla anılıyor demek ki her yürekte
bıraktığı titreşim çağdaş bir kederin.
Kemal ÖZER

10.9.8.4 AGIT

AĞIT
annem mi bir kadın
geciken bir kadın gece yatısına
ölüm kendini göstereli babamın saçlarından
günübirlik bir kadın
üsküdar'la istanbul arasında
babamdı sakalıydı babamın
bir akşam göle batırdı
çıkmamak üzere bir daha
hepsi de ekmek kokardı
sayısı unutulan parmaklarının
akşam bir attır bütün ülkelerde
serin esmer bir attır
terkisine çocukların bindiği

10.9.8.5 BANA BULASMASIN

BANA BULAŞMASIN
Yağmur çiseliyor ya
bana bulaşmasın der gibi
çekinerek bakıyor penceredeki saksı
kente uzak, kırlara yabancı
Kemal ÖZER

10.9.8.6 BILDIRI

BİLDİRİ
Yürüdüğün vakit seninle birlikte yürüsün diye kentler-
deki daracık sokaklar,
geniş alanlarına çıksın diye alınterinin,
yürüdüğün vakit değişsin diye dünya
ve yaşam mutlu bir türkü olsun diye
dağlarda tek tek yakılan bu ateşler.
Kemal ÖZER

10.9.8.7 BIR ALEV GIBI

BİR ALEV GİBİ
Bir alev gibi ozanın karısı.
Nereye yürüse onunla karşılaşıyor,
onun tuttuğu aynada görüyor ozan
ilerde şiire dönüşecek ilk ipuçlarını.
Bir alev gibi ozanın karısı.
Kaşlarının birbirine değecek kadar
yakın olması ve değmeden kalması,
omuzlara doğru akacak olması
ve durması saçlarının ensede öylece
duyumsatıyor ozana durmadan
baktığı zamanki başdönmesini
bir uçurumun kıyısından.
Sürekli açık kitabından gözlerinin
okuduğu satırlarla eğitti yüreğini,
sürekli dönüştüren ellerinden öğrendi
ne vakit bir işe sarıldıysa
sonuç alana kadar direnmeyi.

Bir armağan. Güneşli günlerin
solduramadığı bir alev, söndüremediği
en başa çıkılmaz fırtınanın bile.
Küçük bir alev. Duyarlı ve titreşimli.
Kemal ÖZER

10.9.8.8 BIR ENGEL ÇIKINCA

BİR ENGEL ÇIKINCA
Yokuş aşağı koştunuz mu hiç?
Durdunuz mu hiç
bir engel çıkınca
birdenbire?
Bileceksiniz öyleyse...
Bir başdönmesi alır
kesilen hızın yerini
ve bacaklarınızda gelen rüzgâr
sizden önce aşar engeli.
Kemal ÖZER

10.9.8.9 BIR GELGITIN IKI UCUNDA

BİR GELGİTİN İKİ UCUNDA
Kimi sabahlar işe giderken
ikiye bölüyor
yirmi dakikalık yolculuğu
denizin ortasında karşılaştığımız
yabancı bayraklı bir gemi
Bulutlardan sıyrılmış bir demet ışığın
daha da irileştiği gemide
göz göze geliyoruz kimi sabahlar
küpeştede bakan biriyle
kısacık bir an
Günlük kaygıların iğdiş ettiği
çağdaş bir kentli görüyor bana bakınca
benim gözümde ise o
kanat açan bir düş yeni kıyılara doğru
buluşuyoruz bir gelgitin iki ucunda
Kemal ÖZER

10.9.8.10 BIR KIZ

BİR KIZ
Güneş altında titreşen
yağmur damlası gibi
ışık içinde bir kız
on iki - on üç yaşlarında
dolaşıyordu gördüm
boynunda bir tasmayla
Bir ülkü mü, bir düş mü
bir yaşam mı bilinmez
neyse aradığı ona
bağlamaya hazır kendini
Kemal ÖZER

10.9.8.11 BIR YÜRÜYÜSÜN SONUNDA SARKI

BİR YÜRÜYÜŞÜN SONUNDA ŞARKI
Gökyüzü ilk kez benim, çünkü yukarıya
kaldırınca parmağımı değecek kadar yakın
Deniz benim, ilk kez benim, sularını ayaklarımla
köpürtecek, sesini dolduracak kadar avuçlarıma
Rüzgâr ilk kez, sözcükler ilk kez benim, yelelerine
tutunup da uçacak kadar, uçuracak kadar yüreğimi
Bir yürüyüşün sonunda uç veren kanatlarla
acıyı silebilirim, yazıldıkça alnına çocukların
Bir adımda geçebilirim kentin ıssızlığından
göğün, rüzgârın, denizin coşkulu kalabalığına
İlk kez benim, ilk kez soluğunu elimde
bir bayrak gibi tutuyorum,
bir daha bırakmamak üzere
Kemal ÖZER

10.9.8.12 BIRIKIME INANMAK

BİRİKİME İNANMAK
Dalgayı haber veren yakamoz
kimin gözüne çarpar kıyıda?
Çiçeğe durduğunu kim ayırt eder
tepeden tırnağa giyinmeden ağaç?
Kimin dikkatini çeker küçücük bir bulut

güneşi kapatmadan önce?
Kemal ÖZER

10.9.8.13 DENIZ ORAKÇISI

DENİZ ORAKÇISI
Sor kendine bir sabah,
av hazırlığına başlarken;
sulara kim salar ilk güneşi
sen kayığına binmesen,
orağını almasan eline
ilk ürünü kim biçer denizden?
Kent niye bir büyük gergeftir,
geçirmiş ilmiğini alın terine?
Niye aç ağızlardan örülü
bir martı çığlığıdır gök;
iner kalkar başının üzerinde,
küçük dalışlarla yoklar tekneni?
Bir başınasın yaşamı üretirken
zıpkın çizer, kürek acıtır, ağ yorar.
neden elleri bulunmaz elinin yanında,
yorgunluğu neden paylaşmazlar
sofrasına çökerken yeryüzünün,
sor kendine bir sabah.
Kemal ÖZER

10.9.8.14 DÜLGER

DÜLGER
Bakışın donup kalmış aşağıda,
belli uçan kuşları görmediğin.
Donup kalmış boşluktaki elin
uzanırken ördüğün duvara.
Yürüyorlar kırlardan sokaklara,
sımsıkı kapılardan içeri
dağlarda bekleyenler, kar altında.
ilkyazın amansız sürgünleri.
Baş aşağı ediyorlar ne varsa
çarşılar, sunaklar, pazaryerleri.
Toprağın horlanmış onuruyla

denize döküyorlar kenti.
Bakıyorsun ördüğü ellerinin
duvar değil koskoca bir dünya.
Hazır başka kentleri de yıkmaya
yeniden kurmak için yüreğin.
Kemal ÖZER

10.9.8.15 DÜSMAN

DÜŞMAN

Günler değişmesin isterler, akıp gittiği halde zaman. Hep aynı bahçeyi görsün evlerin penceresi, aynı sokaklara açılsın kapılar, düdükleri hep aynı saatlerde ötsün fabrikaların.

Ve kimse düşünmesin isterler, nice yorgunluklardan Sonra, yıldızlı bir mayıs gecesi. Başka kentler de olduğunu Düşünmesin, başka insanlar da olduğunu, başka umutlar da.

Yeni bir dünyaya doğru devrildiğini güneşin.
Kemal ÖZER

10.9.8.16 ESINLEYEN NEYDI

ESİNLEYEN NEYDİ
Yüzmek için gittiğim Karadeniz kıyısında
bir yazı gördüm gelenleri uyaran.
"Açılmak tehlikelidir" diyordu
ve altında da bir sayı : 168.
(Uyarıyı dinlemeyip boğulanların sayısı)
Bir yanda sağduyu bir yanda gerçek.
Anlamak istedim sağduyu dururken
ölümü bile göze alacak kadar
esinleyen neydi bunca insanı.
Orda bir süre öylece
kara kara bulutları güneşin önünden
sürüp dağıtan rüzgâra baktım
ve karşısına çıktıkça engeller
yeleleri köpüren dalgalara...
Esinleyen neydi anladım.
Kemal ÖZER

10.9.8.17 HALIÇ

HALİÇ
Bir uğultu değirmeni ilk uğrağımız
her sabah kurulan bir insafsız pazar;
sağıyor yeşil sevincini uzak tarlaların,
güneşten damıtılmış körpe yemişleri
kamyon kamyon sağıyor güneyden kuzeye,
daha tohumdayken ucuza kapatıp
sandıklarla çuvallarla örgütsüz emeği
sağıyor geviş getiren ağızlarına
altın dişli küstah aracıların.
Üstü kabuk bağlamış bir yarayı
bir kez daha yırtıyor her pazarlık,
çünkü yemişler değil alınıp satılan
yağmalanmış umutlarıdır ırgatların,
gurbete çıktılarsa ilkyazla birlikte
dağıldılarsa verimli ovalara kışlaklarından
dönüp duruyor tepelerinde bir alıcı kuş
bir ucu İstanbul'da, Haliç kıyısındadır
bir ucu güneydeyse kanatlarının.
Bir büyük zincir düşünün
nerdeyse boşanacak,
düşünün hazırladığı gürültüyü
bütün sesleri bastırarak,
öylesine gergin işte
tersaneye yaklaşırken
Haliç üstündeki gökyüzü.
İşte öylesine aydınlık
bilenmiş gelmiş elleri
ilk tersane grevlerinden işçilerin,
bir gemi için değil
bir türkü için
bir ağızdan söylemek için
bir türküyü omuz omuza
salladıkları balyoz
vurdukları perçin
kızağa koydukları omurga.
Kaynak yapıyorlar
ellerindeki aydınlıkla,

ödenmemiş emeğin öfkesi
parlıyor oksijen alevinde,
parlıyor yüzlere tutulan maskelerde
yepyeni bir şafağın haberi,
öylesine duyarlı işte
ayrılırken tersaneden
Haliç üstündeki gökyüzü.

10.9.8.18 HER SOLUK ALISTA

HER SOLUK ALIŞTA
Kaldırın bugün
ne kadar engel varsa
güneşle aranızda,
elinizin değdiği her şey
gökyüzü koksun
Türkülerle doldurun göğsünüzü
açılın kırlara çiçekler devşirin
kolan vurun ağaçtan ağaca
her soluk alışta duysanız bile
o zonkloyan hüznü
Bugün ilkyazın ilk günü
Kemal ÖZER

10.9.8.19 Kemal ÖZER

Kemal ÖZER

1935 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Erkek Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden ayrıldı. Gazetelerde ve yayınevlerinde düzeltmenlik ve redaktörlük yaptı. Varlık dergisinde genel yayın yönetmeni olarak çalıştı. Yordam Yayınları'nı kurdu.

Yeni a dergisinin kurucularındandır. Şiir Sanatı adlı aylık bir şiir dergisi çıkardı. İkinci Yeni devinimi içinde başarılı örnekler sundu. Bir suskunluk döneminin ardından, toplumcu bir bakışla güncel olaylara, yaşantılara sevi dolu serüvenlere yaslanan canlı yeni bir şiire yöneldi.

YAPITLARI

Gül Yordamı (1959)
Ölü Bir Yaz (1960)

Tutsak Kan (1963)
Kavganın Yüreği (1973)
Yaşadığımız Günlerin Şiiri (1974)
Sen de Katılmalısın Yaşamı Savunmaya (1975)
Geceye Karşı Söylenmiştir (1978)
Kimlikleriniz Lütfen (1981)
Araya Giren Görüntüler (1983)
Çağdaş ve Boyun Eğmeyen (1985, seçme şiirler)
Sınırlamıyor Beni Sevda (1987)
İnsan Yüzünün Tarihinden Bir Cümle (1990)
Bir Adı Gurbet (1993)
Oğulları Öldürülen Analar (1995)
100 Şiir (1996, seçme şiirler)

ÖDÜLLERİ

1976 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1982 Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü
1991 Yunus Nadi Şiir Armağanı
1993 Ferit Oğuz Bayır Ödülü

10.9.8.20 KILIÇ

KILIÇ

Elini uzatıyorsun güne, ölgün saatleri kalmış yalnız. Uzanıyorsun ağaca, silkeleyip almışlar yemişini. Toprağı ürünsüz bırakmışlar, göğü soluksuz, denizi çorak. Kapamışlar sokakları anılara ve umutlara.

Tam çökerken bir taşın üzerine, bakıyorsun el değil bir kılıç bileğinin ucunda.

Kemal ÖZER

10.9.8.21 KIRALIN ADAMLARI

KIRALIN ADAMLARI

siz bir kıraldınız nasıl hatırlamam
koyacak yer bulamayan ellerine
adamlarının sırtından başka
kıraldınız olmasın mı o kadar da
deniz sizindi düşüp düşüp sarılmalar denizi
ay durduğunda gecenin bir yanına

saçlar varmak üzereyken öteki saçlara
sizindi yan yana uyumak gecesi
kan ise yiğittir bütün bilinenlerden
el ile koymuş gibi yanına vardığınız
nasıl hatırlamam siz bir kıraldınız
adamlar aktı şehrin çeşmelerinden
Kemal ÖZER

10.9.8.22 KISINTI

KISINTI
İçimde kocaman bir günün tortusu
geldim eve yüreğimin pasıyla
geldim bunca yorgunluğun ardından
diz dize oturup da sofra başına
sesini duya duya dirilmeye
    gözlerine baka baka arınmaya
Elini çabuk tut sevgilim
ışıklar nerdeyse kesilir
Kemal ÖZER

10.9.8.23 LAR LER

LAR LER
bir o mu bırakmış yıldızlarını damlara
avutmaya çıkmış dağ başlarını
bir o mu silâhın çamurunda yatan
elinin parmakları yüreğine doğru
öldüğü gün kadar kimse güzel olmadı
Kemal ÖZER

10.9.8.24 LEYLÂ

LEYLÂ
taşlığına uzanmış zayıf terliklerinin leylâ
ay gibi leylâ gibi ay gibi leylâ
arkası budala memeleri orta budala
kimsenin kimseye git demediği leylâ
inmiş yukardan kirlenmiş ağızları yangında
yeninin yeni olan gözlerine sokulgan
ayakları adımlı saçları taşkın sokulgan

vardıkça leylâ soğuklara seğirten adamlar
her biri bir başka günle karşı duvarda
gözlerine kadar yorgun adamlar
gözleri ne kadar yorgun adamlar
Kemal ÖZER

10.9.8.25 'MACARLAR' FILMINI SEYREDERKEN

'MACARLAR' FİLMİNİ SEYREDERKEN
Fısıldaştığını duydum
                ardımda iki gevezenin.
Bu nasıl ağa
        -dedi biri
        çiftlik sahibi için-
bir kamçısı bile yok elinde
dolaşırken çizmelerini dövmeye.
Fırsat da çıktı
        -dedi öteki
fırsat da çıktı ama
çekip almadı yatağına
onca kadından birini.
İzleyen iki geveze
        düşen görüntüleri perdeye
bir büyük gölgenin
        titreştiğini görmeden
        görüntülerin üstünde.
Kemal ÖZER

10.9.8.26 MERMERLERI GÜNÜMÜZE KALAN KADINLAR

MERMERLERİ GÜNÜMÜZE KALAN KADINLAR
gül kokan odalarda aynalara karşı
        hakkını vermişler beyazın
mermerleri günümüze kalan kadınlar
        dövme tenli kıvırcık dudaklı
bir köle sabaha kadar yataklarında
utanarak yazdığı eski kitapların
Kemal ÖZER

10.9.8.27 ONLARIN SESLERIYLE

ONLARIN SESLERİYLE
buluşuncaya kadar orda burda savrulup duran
binlerce başıboş anı
kimi çoktandır çağrışımı eksik sözlerle
söyleyenden yoksun bir şarkı
kimi darmadağın bir düş
belli değil hangi göze nasıl bir uyanıştan yansıdığı
niye bırakıldığı unutulmuş bir karanfilden
kiminin bir kaldırıma sızıyor ışığı
kiminde her darağacından bir şafak
her ağıttan biz dize, her yıldönümünden bir yankı
artık ne darmadağın ne unutulmuş ne eksik
hiçbiri sahipsiz değil onların sesleriyle buluşalı
Kemal ÖZER

10.9.8.28 ONLARIN SESLERIYLE

ONLARIN SESLERİYLE
ileriye doğru itildiğini duyacaksın sen de
daha dünyaya gelmene bunca yıl varken,
duyacaksın daha ilk soluğu ciğerine çekmeden
senin için de söylenmiş olduğunu o şarkıların.
Üst üste konan taşlarla bir duvarın nasıl
yükseldiğini görmeden daha, anlayacaksın
sözcükler değildi o şarkılarda sana ulaştırılan,
onlar için atılmış adımlardı, yürünmüş yollardı.
Bileceksin, söylemeye daha başlamadan,
sesinde bir güneş taşıdığını bugünden yarına,
bugünden yürek yüreğe geleceksin söyleyecek olanlar
yarın söylemeye daha başlamadan o şarkıları.
Kemal ÖZER

10.9.8.29 ONLARIN SESLERIYLE

ONLARIN SESLERİYLE
bir yolculuk daha başlıyor ozan için. Elinde
bir tek sözcük. Bir dalga ucu, yürüyen
kalabalığın denizinde. Belli değil kimin
ağzından çıktı, nereye taşıyacak hangi titreşimi.

Belli değil, çünkü bir salkımın taneleri
nasıl benzerse birbirine, tıpkı öyle
söylenenlerin de söyleyenlerin de her biri.
Bir tek sözcük bile olsa ozanın elinde
biliyor ki çıkılan yolculuğun sonu
o sözcüğü söyleyene varacak, o sözcüğün
taşıdığı titreşime. Çünkü döktüğü ter
sözcükler arasında yürüye yürüye
dönüştürecek onu da o kalabalıkta
sesini sokaklara taşıran birine.
Kemal ÖZER

10.9.8.30 OTAG

OTAĞ
sen benim korkum musun uyuyup uyanmayan
sorulsa nerden nasıl günlerin yatağına
düzelmez kıvrımıyla bir daha kalkmamanın
kaşlarını getiren çizilmiş bir adama
bir tutup bir çekerek yüzünü yargıçların
yüzünü sana borçlu her akşam bir kadının
yüzünü sana borçlu her akşam bir kadının
korkuma çıplaklığı beyazlığı yakışan
sen benim dargınımsın sevişme otağına
babası aşk bıkkını annesi buzlu camdan
kaç kereler diz çökmüş diz çökmüş yalvarmaya
ya da bu ilk ölüsü elimdeki bıçağın
havamda kelimeler onun kelimeleri
bana da silâhı var ona gelen düşmanın
sen beni suya iten incecik yaz öğlesi
yangınını öğrettin açtığım her yaranın
sen bana bir yakınlık bir ateş yakınlığı
kendi kendine yanmış kimseyi ısıtmayan
desinler ona kaçtı bırakıp yalnızlığı
daha hiçbir kaçağın işlemediği suçtan
alarak şapkasını sonsuzluğa asılı
Kemal ÖZER

10.9.8.31 OZANIN GÖZÜ

OZANIN GÖZÜ
Ne zaman titreşen küçük bir alev görsem
anımsarım Devrim Müzesi'ni Sofya'nın,
Sofya'da Devrim Müzesi'nde
bakmaktadır bir camın ardından
Leo Milev'in gözü dünyaya.
Koskoca bir tarihi aydınlatır
o gözdeki küçücük alev,
titreşip durmuştur yıllarca
bir çukurun dibinde
ha söndü ha sönecek.
Görürüm yenik düşenleri aydınlığa,
görürüm boğmak isteyen
kanlı elleri kıyıcıların,
ve sırtımı ürpertir
bir alevin direnmesi
yıllarca toprak altında.
İşte ozan
--sökmüş ve sökecek tüm şafakların habercisi-
baktığı vakit yıllarca uzaktan
--boynu ipte
ve yanıbaşında cellât
ve dudaklarında "eylül mayısa dönüşecek" dizesi-
baktığı vakit gözlerimize
yansıtmaktadır o alevi.
Ozan öldürülse bile
öldürülemez çünkü tanıklığı
maddenin ışığıdır çünkü
ozanın gözü evrende.
Kemal ÖZER

10.9.8.32 SERÇELER

SERÇELER
Gözlerimle serçeleri izliyorum
güneşli bir ipte alıyorlar soluğu
ipin üstü boydan boya çamaşır
hepsinde ayrı ayrı cıvıldaşıyorlar
bir kara gömleğe takılıyor gözlerim

yalnız ona gelince kesiliyor cıvıltı
Kemal ÖZER

10.9.8.33 SORULAR

SORULAR
Durulmuş diyenler göklere,
durgun değil midir fırtına öncesi?
Sokaklara yanılmış diyenler,
yanıldığı görülmüş mü şafak vaktinin?
Umut yenildi ise demircilerin
dövdükleri nedir örslerde hâlâ?
Ya ilkyazda çatırdayan buzlara ne demeli,
Sözünü söyledi ise ırmaklar?
Kemal ÖZER

10.9.8.34 TÜRKIYE'DEN SELÂM

TÜRKİYE'DEN SELÂM
Selâm getirdim Türkiye'den
kattığı sesten dünya şarkısına
kattığı acılı sesten
acılı ve onurlu sesten selâm
1920'lerden selâm getirdim
silahlanıp dağa çıkan Anadolu'dan
şahlanan atlarından Kurtuluş Savaşı'nın
sıkılan ilk kurşundan emperyalizme
Selâm getirdim 1977'den
İstanbul'da Taksim Alanı'nda
pusuya düşenlerden 1 Mayıs'ta
selâm otuz dört ölüden
Namuslu omuzlarında geleceği
taşıyan insanlarından Türkiye'nin
grevdeki kırk bin işçiden
kırk bin maden işçisinden selâm
Paylaşanlara selâm getirdim
salkım salkım ürettiği güneşi
selâm getirdim dostuna omuzdaşına
halkımın büyük özleminden
Kemal ÖZER

10.9.8.35 YALNIZ BIRI

YALNIZ BİRİ
Yanından geçiyoruz tahta perdenin
her günkü yolumuzda
Yalnız biri, bir genç
sıçrıyor görmek için öte yanını
Bunca bezgin insan arasında
yalnız biri
Kemal ÖZER

10.9.8.36 YAN YANA IKI ÜLKE GIBIYIZ SENINLE

YAN YANA İKİ ÜLKE GİBİYİZ SENİNLE
Yan yana iki ülke gibiyiz seninle,
ayın önünden geçen bulut
önce seni karanlıkta bırakır sonra beni
senden bana eser, yerine göre,
yerine göre benden sana
şakaklarımızı serinleten rüzgâr.
İki kıyı gibiyiz karşılıklı,
hem ayırır bizi hem bağlar birbirimize
aramızda akan ırmak.
İki tarih sayfası gibiyiz art arda
birinde başlayan cümlenin sonu
ötekinde düğümlenir ancak.
Geldiği vakit hasat günleri
iki ayrı ağızda aynı anda
beliren bir gülümseme gibiyiz seninle
ve iki ter damlası gibiyiz alnında
elbirliği ile üretilip
kardeşçe bölüşülen bir dünyanın.
Kemal ÖZER

10.9.8.37 YANIT

YANIT
Nerden geldiğini soruyorsun ya, bir söyleşi kadar kısa-
dır diyorum; ama dünyanın geçmişi kadar da köklü:
Ter döken ilk insan senin soyun, toprağı ilk işleyen,
ilk yapıyı ekleyen doğaya; akşam olurken bir su kıyısında,

belini ağaca verip de ilk türküyü söyleyen.
Diyorum ki acılarla yoğrulmuştur soyunun tarihi, ama yalnız onun şafağından çıkılır yola, onurlu bir yarına varmak için.
Kemal ÖZER

10.9.8.38 YARIDA KALAN

YARIDA KALAN
Araya hiçbir şey girmemiş gibi
sürüp gider mi yeniden
yarıda kalan söyleşi
birbirine bağlanır mı sözcükler
anımsar mısın ne dediğimi
hışmı geçince karagünlerin
Kemal ÖZER

10.9.8.39 YÜRÜDÜKÇE ÖGRENMENIN SARKISI

YÜRÜDÜKÇE ÖĞRENMENİN ŞARKISI
Yürüdükçe öğreniyorum ayaklarımızın da konuştuğunu
yürüdükçe sorular sorduğunu, yankılar bıraktığını ardında
öğreniyorum gök ne uçsuz bucaksız,
ne göründüğü kadar mavi
bulut değil rüzgârın taşıdığı bir tek,
vakti gösteren saat değil
yürüdükçe öğreniyorum, kendiliğinden ışımıyor sabah bile
Söylendiği yerde kalmıyor söz, durmadan ilerliyor alevi
- içinde bir yürek varsa bir sözün,
içinde bir alev varsa yüreğin -
bir alan bir başka alanın, bir kent bir başka kentin
yürüdükçe katıyor sınırlarına kendi sabırsız genişliğini
Yürüdükçe öğreniyorum, elimize neyi alırsak alalım
- bir somun parçası, aşınmış bir çift ayakkabı, bir bayrak -
yeni bir dili konuşuyor tutup kaldırdıkça havaya
öğreniyorum bir kıvılcıma yol verdiğini parmaklarımızın
neyi tutarsak tutalım ellerimizin her biri bir şalter
Kemal ÖZER

10.9.8.40 ZAMANI DEGIL

ZAMANI DEĞİL

Zamanı değil susmanın!

Göreceksin nice çiçeklerin dirildiğini, nice korkuların dağıldığını yüzlerden; gelip de bir kavşağa dirençsiz mi kalmışlar, güç katacak nice insana - boşalınca dudaklarının arasından, göğsünün içinde tuttuğun hava.

Yükle o soluğu ey suskun!

Geliştir sınırlarını, varacağı yönleri genişlet, büyüt yeni bir gökyüzü kadar. Döndüreceği yeni kanatlar eklensin değirmenlere, yeni yataklar bulunsun ırmakların akacağı, yeni dallar yaratsın kavgadaki ağaç, kırdaki bekleyiş yeni anlamlar edinsin.

Kemal ÖZER

10.9.8.41 ZONGULDAK

ZONGULDAK

Yerin derinliklerinden geldiler, ellerinde
susmak bilmeyen bir yer altı güneşiyle, ne kadar
diplere bastırılsa o kadar boğulmak bilmez yankısıyla
yüreklerinin.
Ağır ağır geldiler, karanlık sarnıçlardan sıza sıza,
sağır küplerde birike birike, yararak kaslarının içine
yuvarlanmış sızıları ve ciğerlerinde yer etmiş
ışıksız lekeleri.
Geldiler bir büyük sesin harfleriyle ağızları dopdolu,
suskun çamuru küremek için kentin gölgeli
sokaklarından, sıyırıp almak için yıllardır gökyüzüne
birikmiş pası, ovmak için isli alnını sabahın.
Anıt bildiler sıradan ve gösterişsiz bir günü, diyecek
sözleri varsa anıt bildiler, akacak bir yatağı varsa
ırmaklarının ve atacak köprüleri varsa anıt bildiler,
toplandılar o anıtın çevresine.
Sonra her gün geldiler, artarak geldiler, kadınları

çocukları ve alkışlarıyla, yoğurt mayalar gibi geldiler,
pişkin ekmekleri bölüp de paylaşır gibi, su gibi, ateş gibi.
Her gün yeni ağızlar eklendi ağızlarına, yeni
yollarla tanıştı ayakları, her gün yeni kabuklar çatladı,
yeni kulaklar işitmeye başladı söylediklerini, bir kent
oldular sonunda
ve adını değiştirdiler ülkenin.

10.9.8.42 ÖRTEMEZ GELECEK GÜNLERI

ÖRTEMEZ GELECEK GÜNLERİ

Üretmeyenler yaşamı ve rüzgârı göğünden, denizi ba-lığından esirgeyenler

kökleri toprakta değildir onların. Sudan ve havadan uzağa sürdükçe bir kâğıt kadar boş ve beyazdırlar. Ve bir çanak parçası kadar eklenmesi olanaksız öbür parçaları-na. Doğa durur ve ilerlemez çünkü damarlarında.

Nasıl kabuk tutmazsa işleyen yarayı, kilden ve cansız çakıllardan kentleri nasıl yıkıp geçerse deprem, pul pul dö-külecektir onlar da, gelecek günlerin üzerinden.

Kemal ÖZER

10.9.8.43 ÜZGÜNÜM AMA ÖVÜNÜYORUM

ÜZGÜNÜM AMA ÖVÜNÜYORUM

Bunca geç kaldığıma üzgünüm
bulanıklıktan sıyırıp yaşamı
açmakta çalışkan ellere.
Bu sizin demekte, kavrayın sımsıkı,
sahip çıkmak gerekir en önce.
Alında biriken tere sahip çıkmak,
yorgunluğun ardından beliren türküye.
Kavga mı ediyorlar, bilsinler,
niçin ettiklerini ve kiminle.
Gelecek günlerin bilinci
su versin ateşteki çeliğe.
Üzgünüm, insanın dağılan yüreğini
bir dizeyle birleştirmek için
bunca geç kaldığına şiirlerimin.
Ama övünüyorum gene de kardeşler,

kavgaya girmekte geciksem bile
yanınızda olacağım yaratırken zaferi.
Kemal ÖZER

10.9.8.44 SU VARNA'DA

ŞU VARNA'DA
I
Şu Varna'da unutmanın yolu yok
çakıl taşları gibi duracak
belleğimin dibinde
baktığı yerden denize bakmak Nâzım'ın
ellerini yakan vapuru beklemek
bir daha geçsin diye Varna önünden
ve duymak geceleri uyutmayan o özlemi
bunca yıl sonra sesinde
"anayurda selâm" diyen yoldaşın
II
Kurda kuşa yedirmeden getirdim
şu Varna'da yüklendiğim selâmı
şu Varna'da havuzun başında
Bir daha düşer mi oralara yolum
görür müyüm sahibini kimbilir
görür de söyler miyim ilettigimi
Tanık olsun bu şiiri okuyanlar
yazıyorum üzerimde kalmasın diye
III
Şu Varna'ya gelip de
görmemek olmaz Dikilitaşları
ve dolaşmamak aralarında,
içinizde sinsi bir umut
çıkıverecekmiş gibi Nâzım
birinin arkasından
Dikilitaşları görüp de
çevresine toplanmamak olmaz
ve fotoğraf çektirmemek içlerinden biriyle,
aramamak olmaz hangisiydi
Nâzım'la yan yana duranı
Korucu Adil'i tanıyıp da
çağırmamak olmaz çekilecek fotoğrafa

ve şaşırmamak görünce telâşını
silahı bırakmak için elinden
Kemal ÖZER

10.9.9 KEMALETTIN KAMU

10.9.9.1 BINGÖL ÇOBANLARI

BİNGÖL ÇOBANLARI
Daha deniz görmemiş bir çoban çocuğuyum.
Bu dağların en eski âşinasıdır soyum,
Bekçileri gibiyiz ebenced buraların.
Bu tenha derelerin, bu vahşi kayaların
Görmediği gün yoktur sürü peşinde bizi,
Her gün aynı pınardan doldurur destimizi
Kırlara açılırız çıngıraklarımızla...
Okuma yok, yazma yok, bilmeyiz eski, yeni;
Kuzular bize söyler yılların geçtiğini.
Arzu, başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek;
Önümüzde bir sürü, yanımızda bir köpek,
Dolaştırıp dururuz aynı daüssılayı;
Her adım uyandırır ayrı bir hatırayı:
Anam bir yaz gecesi doğurmuş beni burda,
Bu çamlıkta söylemiş son sözlerini babam;
Şu karşıki bayırda verdim kuzuyu kurda,
"Suna"mın başka köye gelin gittiği akşam.
Gün biter, sürü yatar ve sararan bir ayla,
Çoban hicranlarını basar bağrına yayla.
-Kuru bir yaprak gibi kalbini eline al,
Diye hıçkırır kaval:
Bir çoban parçasısın olmasan bile koyun,
Daima eğeceksin, başkalarına boyun;
Hülyana karışmasın ne şehir, ne de çarşı,
Yamaçlarda her akşam batan güneşe karşı
Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an!
Mademki kara bahtın adını koydu: Çoban!
Nasıl yaşadığından, ne içip yediğinden,
Çıngırak seslerinin dağlara dediğinden
Anlattı uzun uzun.
Şehrin uğultusundan usanmış ruhumuzun
Nadir duyabildiği taze bir heyecanla...

Karıştım o gün bugün bu zavallı çobanla
Bingöl yaylarının mavi dumanlarına,
Gönlümü yayla yaptım Bingöl çobanlarına!
KEMALETTİN KAMU

10.9.9.2 HAZAN YOLCUSUNA

HAZAN YOLCUSUNA
Saçların yine solgun,
Bağrın elemle dolgun,
Nereye yolculuğun
Yeni bir gurbete mi?
Ben de bir kuru yaprak
Gibi seninleyim bak,
Zülfüne takılarak
Oldum gönül veremi
Gözlerim dolu melal,
Yüzün bir ince hilal,
Giderken beni de al
Beraberine emi?
Kemalettin KAMU

10.9.9.3 KEMALETTIN KAMU.htm

KEMALETTİN KAMU

15 Eylül 1901 tarihinde Bayburt'ta doğdu, 6 Mart 1948 tarihinde Ankara'da öldü. İstanbul Erkek Muallim Mektebi'nde öğrenci iken Kurtuluş Savaşı'na katılmak için Anadolu'ya geçti. Anadolu Ajansı temsilcisi olarak gittiği Paris'te Siyasal Bilimler Okulu'nu bitirdi. Türk Dil Kurumu Terim Kolu başkanlığı yaptı.

Başlangıçta aruz ölçüsü ile yazdı; sonra hece ölçüsüyle Milli Edebiyat akımına bağlı yurt sevgisi, gurbet, aşk, ulusal kurtuluş heyecanını yansıtan şiirler yazdı.

YAPITLARI

Kemalettin Kamu, Hayatı, Şahsiyeti ve Şiirleri (1949,ölümünden sonra)

10.9.9.4 IRSAD

İRŞAD
Sevgilim güvenme güzelliğine,
Senin de saçların tarumar olur;
Aldanma talihin pembe rengine,
Hayatın uzun bir intizar olur.
Sevgilim her insan doğarken ağlar,
Çiçeklerle açar, sularla çağlar,
Rehgüzârı olur bahçeler, bağlar,
Nihayet isimsiz bir mezar olur.
Sevgilim baksana bir yanda gülen,
Bir yanda gözünün yaşını silen,
Kimi benim gibi erir derdinden,
Kimi senin gibi bahtiyar olur!
Sevgilim senin de geçer zamanın,
Ne şöhretin kalır, ne hüsn-ü ânın,
Böyledir kanunu kahpe dünyanın,
Dört mevsim içinde bir bahar olur!
KEMALETTİN KAMU

10.9.9.5 IZMIR YOLLARINDAN SON MEKTUP

İZMİR YOLLARINDAN SON MEKTUP
Belki şimdi sana son
Sözlerimi yazmadan
Gözlerim kapanacak.
Belki var daha beş on
Dakikalık bir zaman.
Anne, için yanacak
Mektubum okunurken.
Beliren bir emeli
Çok görme bana sakın.
Ben Tanrı'ya en yakın
Bir yola sapıyorum,
Milletimin uğrunda
Türbemi yapıyorum.
Düşündüm huzurunda
Ebedi bir akşamın,
Düşündüm ki babamın
Dizi dibinde geçen

Yirmi iki seneden
Elimizde kalan ne?
Sorarım sana anne:
Madem ki gün gelecek,
Herkes aynı meleğin
Önünde eğilecek,
Niçin o güne değin
Çan sesleri duyayım?
Bugün de bir yarın da.
Bırakın uyuyayım
İzmir kapılarında!
Anne elveda artık,
Şu iki üç asırlık
Gecenin gündüzünü
Görmeden gidiyorum.
Ne beis var diyorum,
O günün seherinde
Senin ince yüzünü
Görüyor gibiyim ya...
Ey genç gecelerinde
Beşiğimi bekleyen!
Ediyorum emanet
Seni Anadolu'ya!
Sütünden, emeğinden
Ne verdinse helâl et.
Söyle Hacer'e o da
Hakkını helâl etsin,
Gönülcüğü dilerse
Başkalarına gitsin...
Ben ermeden murada
Ecel kırdı kolumu;
Artık beyhude yere
Beklemesin yolumu.
O ne anne, o güzel
Gözlerinden akan ne?
Geri dönemem diye
Ağlıyor musun anne?
KEMALETTİN KAMU

10.9.10 KUL HIMMET

10.9.10.1 Aklim fikrim yâr eyledim ben bana

Aklım fikrim yâr eyledim ben bana
Öğüt verdim deli gönül almadı
Bir kileciği var almış eline
Dünyayı içine koydum dolmadı
Alması farz imiş sünnettir selâm
Hak nurdan yaratmış yaz dedi kalem
Bir çiçek yarattı ol Rabb'ül-âlem
Anı kokulayan mahrum kalmadı
Var bir pire eriş serseri gezme
Gözet gözün önün yolundan kalma
Değme bir dükkâna yükünü çözme
Bunda çok bazergân assı kalmadı
Gençlik yaza benzer kocalık güze
Yüreğim başlıdır dertlerim taze
Boynun eğ de hizmet eyle üstâza
Şeytan benlik ile menzil bulmadı
Kul Himmet'in deste gülü elinde
Daima zikreder Hakk'ı dilinde
Bir güzel sevmişim Hakk'ın yolunda
Hayali gönülden zail olmadı
Himmet

10.9.10.2 Ben yitirdim ben ararim

Ben yitirdim ben ararım
Yâr benimdir kime ne
Gâh giderim öz bağıma
Gül dererim kime ne
Gâh giderim medreseye
Ders okurum Hak için
Gâh giderim meyhaneye
Dem çekerim kime ne
Sofular haram demişler
Bu aşkın şarabına
Ben doldurur ben içerim
Günah benim kime ne
Ben melâmet hırkasını

Kendim giydim eğnime
Ar ü namus şişesini
Taşa çaldım kime ne
Sofular secde ederler
Mescidin mihrabına
Yâr eşiği secdegâhım
Yüz sürerim kime ne
Gâh çıkarım gökyüzüne
Hükmederim kaf'tan kaf'a
Gâh inerim yeryüzüne
Yâr severim kime ne
Kelp rakip böyle diyormuş
Güzel sevmek pek günah
Ben severim sevdiğimi
Günah benim kime ne
Nesimî'ye sordular li
Yârin ile hoş musun
Hoş olayım olmayayım
O yâr benim kime ne
Nesimi

10.9.10.3 Dün gece seyrim içinde

Dün gece seyrim içinde
Ben dedem Ali'yi gördüm
Eğildim niyaz eyledim
Düldül'ün nalını gördüm
Kanber'i durur sağında
Salınır cennet bağında
Ali, Musa Turdağı'nda
Ben dedem Ali'yi gördüm
Üç çerağ yanar şişede
Arslanlar gizli meşede
Yedi iklim dört köşede
Ben dedem Ali'yi gördüm
Yüce dağlar boran coşkun
Kul Himmet aşkına düşkün
Cümle meleklerden üstün
Ben dedem Ali'yi gördüm
Kul Himmet

10.9.10.4 Seyyah oldum su âlemi gezerim

Seyyah oldum şu âlemi gezerim
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Kendi efkârımca okur yazarım
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
İki elim gitmez oldu yüzümden
Ah etikçe yaşlar gelir gözümden
Kusurumu gördüm kendi özümden
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Bozuk şu dünyanın temeli bozuk
Tükendi daneler kalmadı yazık
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Kul Himet üstadım ummana dalam
Gidenler gelmedi bir haber alam
Abdal oldum şal giyindim bir zaman
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
Kul Himmet

10.9.11 KUTSIYE BOZOKLAR

10.9.11.1 DEDIM

DEDİM

Şiir dediler;
emektir dedim

Sevda dediler;
bilmektir dedim

İnsan dediler;
sevmektir dedim.

Kavga dediler;
ilmektir dedim

İnanç dediler;
-Uğruna usulca-
ölmektir dedim

Ya tümü dediler;
doyasıya YAŞADIM
Diyebilmektir dedim

Kutsiye BOZOKLAR

10.9.11.2 YASAMAK VE SEVMEK ÜSTÜNE

YAŞAMAK VE SEVMEK ÜSTÜNE

İçli bir ezgi tadında yaşamak istiyorum.
-her söylenişte güzelleşen-

Şarap tadında sevilmek
-en iyi bağ bozumlarının ürünü-

ve sevmek şiircesine

Yepyeni bir dünya için
değişmek ve değiştirmek hiç durmadan

ve usulca ölmek sonra
-tohuma durmuş çiçek gibi-

İNSAN olmanın sevinciyle
ve sonsuz hüznüyle ardında
aydınlık bir sabah bırakmanın

Kutsiye BOZOKLAR

10.9.12 KUVVET YURDAKUL

10.9.12.1 OYUNA DÖNÜS

OYUNA DÖNÜŞ
Yağmur camdan bakan Arap Kızıydı
Oyuna dönüştü sonra her şey ihtilal
Bu kentte birileri mendil bırakıyor arkamıza
Bırakıp kaçıyorlar
Ustamın failini
Yalan şarkılarla avutuyorlar
Oyuna katılmalımum şart
Gönüllüyüm avucumda yakın
Çünkü gece bu halimle taşımıyor beni
Parmak uçlarımızda uğur böcekleri bulunduruyoruz
Onlar da uçar böylesi iyi

Terlik pabuç alacak annem yok benim
Kuğulu bir parktayız şimdi
Boynu uzun bir gecede
Kurtarılmış bölgesinde sabahın
Taşıdığım din
Oyuna dönüştü sonra herşey yağmur
Görmedim ama inandım
Kuytu gözlerinde mevsimsiz yağmur nöbetleri
Saçlarından seller akıtan bir kız vardır mutlaka
Kuvvet YURDAKUL

10.9.12.2 PRENS

PRENS
Seni yazsam artık
Belki dinerdi her şey
Uyurdum
Sandıklı bir kız bulurdum
İstemediği izinler kadar kısa
Tutmadığım sözler gibi aramızda
Başlar biterdi günler
Artık seni yazsam
Böyle uzamazdı saçlarım
Kapı almaz gele atmazdım
Dantel bir atlı gibi sandıkları gezerdim
Her iş gelen ellerinden gelip
Bir terzi gibi keskin
Bütün düşlerimden geçerdim
Bu tesbih beni mutlu etmedi
Dağıt
Bir gün basar düşeriz
Her sabah kötü bir şarkıya
Nakarat oluyorsak
Bana sorma dünyada mı bütün gezegenler
Ne bilmek marifet ne şaşırmak
Bu tesbih beni mutlu etmedi
Onu dağıt
Otuz üç kez öp beni
Seni yazsam okusam
Bir ben mi eksilir yaşamaktan

Aynı evin içinde
Üç oda bir salon kere
Ayrıldık birbirimizden
İşlensin fen bilgisi bunca öptün
Kaç tesbih dağıldı
Bir prens bile olamadım
Kuvvet YURDAKUL

10.9.12.3 SALI

SALI
Günlerden salıydı
Televizyon onanmaz bir karın ağrısıydı
Kötü programlar gibiydi birlikteliğimiz
Uzak akrabalara şarkılar istenen
Telefonları düşmeyen iki dosttuk sadece
Ben Göksel Arsoy'a ağlıyacak adam değildim
Günlerden salı hiç değildim
Arıcı olmaktı tek arzum
Köprü altlarında oyuncak satan
Kör satıcıya bal vermek gibi
Tuhaf bir fantezim vardı
Ne zaman bir tanıdık görsem
Değiştirerek yolumu azalttım dostlarımı
Ne devlet olmak istedim
Ne de sevdim devleti
Öğretmenime şikayet etmedim
Kırmızı kalemimi vermeyen arkadaşlarımı
Önemli yerlerin altını hiç çizemedim bu yüzden
Günlerden salıydı
İlerde açıklanacak tarihlere
Erteliydi her şey
Kuvvet YURDAKUL

10.9.12.4 YOKLAMA

YOKLAMA
Silgiyi öğrenmeden bilmezdim yanlış yapmayı
Her akşam gidecek bir yer
Karalamazdım evin üstüne

Geç oldu baba döndü yemek hazır
Anne öldü
Günün anlam ve önemini açıklamalıyız
Kaçsak müfredat bulur ali gel
Al kalemi giriş geliş bir şeyler yap
Defterime bir sayfa imdat yaz
Koş ali koş beni kandır beni oyala
Böyle ister anneler günü
Bir buket önemi
Bir avuç tehlike arasında
Yanıldım
Derse yağmur yağmadı
Tebeşir geciktirdi okulu
Cetvel istemedim acıkınca
Kuşlar silgi taşımadı
Tam kahraman olacaktım
Önlüğümden tuttular
Ali yaz
Hiç bir ölüm karne vermedi
Bir ömrün ilk yarısına
Elektirikler kesildi
Büyümedim
Herkes gitmek diyor
Numaram 1657
Burdayım
Kuvvet YURDAKUL

10.9.13 KÖROGLU

10.9.13.1 BENDEN SELAM OLSUN BOLU BEYINE.htm

BENDEN SELAM OLSUN BOLU BEYİNE

Benden selam olsun Bolu beyine
Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır
Ok gıcırtısından gürzün sesinden
Dağlar seda verip seslenmelidir

Düşman geldi tabur tabur dizildi

Alnımıza kara yazı yazıldı
Tüfek icad oldu mertlik bozuldu
Eğri kılıç kında paslanmalıdır

Köroğlu düşer mi yine şanından
Ayırır çoğunu er meydanından
Kır-At köpüğünden düşman kanından
Çevrem dolup şalvar ıslanmalıdır

KÖROĞLU

10.9.13.2 YAZILAR

10.9.13.2.1 KÖROGLU.htm

KÖROĞLU

Türk Edebiyatında Köroğlu iki kimlikle karşımıza çıkar. Sazşairi ve hikâye kahramanı olarak Köroğlu destanının kahramanı Ruşen Ali gözlerine mil çekilen babasının intikamını almak; halkı ezen, sömüren beyleri cezalandırmak ve varsılları, bezirganları soyup topladığı parayı, malı yoksullara dağıtmak amacıyla dağa çıkar. Hikâyelerden öğrendiğimize göre, bir can yoldaşına gerek duyduğundan önce Ayvaz'ı kaçırır, sonra da başına toplanan adamlarla Çamlıbel'e yerleşir: "Gel haberi nerden verek? Çamlıbel'den, Çardaklıgöl'den, Köroğlu Hüruşan Ali'den. Bu Köroğlu denilen kendisi bir adamdı, fakat 366 beyi var idi, 700 deli atlısı var idi. Herhangi bir kola hücum etmek dilerdiyse, tavuk cücüğünden, beşik kundağından kimse kalmazdı."

Köroğlu hikayelerinde Çamlıbel, eşkiyaların sığındığı bir dağbaşı değil, neredeyse bir kent gibi tasvir edilir. Burası, Köroğlu ve beylerinin bağımsız bir cumhuriyetidir sanki. Bu cumhuriyetin halkını 366 kolbeyi ve 700 atlıyla onların çoluk çocuğu, ayrıca seyisler, uşaklar oluşturur Tavlaları, köşkleri, sık sık uğrayan ve uzun süre kalan âşıkları, gelip geçici konuklarıyla sosyal adaletin egemen olduğu bir yerdir Çamlıbel. Soygunlardan sağlanan gelirler, varsıllardan alman haraçlar paylaşılır, yemek bir kazanda pişer. Köroğlu yoksulların koruyucusu haksızlıkların, zulmün düşmanıdır. Ama halkı soyuyor diye padişaha arzuhal gönderilir zaman zaman. Oysa bunu yapan Köroğlu değildir: "Çünkü: meşhur bir cevaptır ki, kurdun adı çıkmış, tilki dünyayı yıkmış Bir kerre Köroğlu nam takınıp dağlarda haramilik ediyor. (Çünkü Köroğlu fukaraya dokunmazdı. Bunlar Köroğlu'nu lekelediler."

Asıl üstünde durulması gereken nokta, halkın yaratıcı düşgücünün ürünü olan destansı kahraman Köroğlu'nun, ilk Celâlî beylerinden biri olması, bu adda bir eşkıyanın yaşadığının belgelerle kanıtlanmış bulunmasıdır. İsmail Hakkı Uzunçarşılı'nın Başvekâlet Arşivi'ndeki

araştırmaları sırasında rastladığı, Pertev Naili Boratav'ın kopye ettirip açıkladığı belge şudur:

"Bolu Beyine ve Gerede kadısına hüküm ki:

Sen ki kadısın, südde-i saadetime mektup gönderip kaza-yı mezbura (adı geçen kazaya) tâbi Hayalık nam karyede (köyü) Köroğlu demekte maruf kimesne daima evler basıp ve iki nefer kimesneyi mecruh edip ve bir emred (tüysüz) oğlan çekip deflatla ele geçirilmek ikdam olundukta ehl-i vilâyet anda âciz olmuşlardı." (Halk Hikâyeleri ve Halk Hikâyeciliği 1946).

Ayrıca, H. 988 M. 1580 tarihini taşıyan bu hükümden başka Mustafa Akdağ'ın bulduğu iki hükümde de aynı talihlerde Bolu-Gerede arasında eşkıyaya baş olmuş Köroğlu Ruşen ve arkadaşları-cezalandırılması isteniyor. İçel beyine yazılan üçüncü bir hükümde ise (1602-1604) o yörede baş kaldıran bir sancak beyine katılmış Celâlîler arasında Köroğlu'nun da adı geçiyor.

XII. yüzyıl tarihçilerinden Tebrizli - Arakel'in Ermeni Tarihi'nde Celâliler arasında adını andığı Köroğlu'nun yaşadığı böylece tarihsel belgelerle de kanıtlanmış oluyor. Efsaneyle gerçeğin birleştiği nokta, Bolu tarafında zuhur eden Köroğlu'nun bir Celâlî olduğu, geniş bir alanda eyleme geçtiğidir. Kuşkusuz halkın gönlünde yaşayan ve bir destanın inalı olan Köroğlu bir eşkıyadan çok bir kahramandır. Ama hikâyeye geçmeden önce sazşairi Köroğlu'ndan da söz etmek gerekiyor.

Bilindiği gibi halk hikâyesinde göze çarpan en önemli özellik, anlatanın olayı yer yer şiirlerle süslemesidir. Hikâyeyi düzen âşık konunun gidişine uygun olarak serpiştirir bu şiirleri. Hikâyenin en az değişen yanı da şiir bölümleridir. Genellikle bu şiirler, hikâyeye konu olan kişinin —bu kişi bir âşıktır— şiirleridir. Aktarda aklanla küçük değişikliklere uğrasa, ekler yapılsa da hikâyenin ilk çıkışı şiir bölümlerinden saptanabilir. Burada karşımıza çıkan sorun şudur: Hikayelerdeki şiirlerin hepsi Köroğlu'nun mudur? Bu Celâli beyi sık sık sazını eline alıp duygularını dile getiren bir âşık olarak anlatıldığına göre sazşairi Köroğlu'nun varlığını kanıtlayan başka şiirler var mıdır? Varsa, sazşairi Köroğlu ile destanlaşan Köroğlu arasında nasıl bir bağlantı kurulabilir?

Ahmet Kutsi Tecer'in bulup yayımladığı iki şiirden Özdemiroğlu Osman Paşa'nın İran seferine katılan (H. 985/M. 1577) Köroğlu adlı bir sazşairinin yaşadığını biliyoruz. Bu şiirlerden,

Osman Paşa eydür devletli! hünkâr
İnşallah sultanım Şirvan bizümdür ,
Sen himmet eyle inâyet Allahtan
Mürvet Ali'nindir meydan bizümdür

dörtlüğüyle başlayanında Osman Paşa'nın Tebriz'i fethedişi (H. 992/M. 1584).

Osman Paşa Tebriz'de(e) ölür ölünce
Malın teslim eylen Sultan Murad'a
Biribirin yoldu arşın yüzünde
Zarım teslim eylen Sultan Murad'a

dörtlüğüyle başlayanında ise onun Tebriz'de ölüşü (H. 993/M 1585) dile getirilmektedir.

Ayrıca Evliya Çelebi, IV. Mehmed'in Anadolu Celâlîlerini sindirmek için çıktığı seferde (1658) İznik gölü çevresinde karargâh kurulup Celâlîlerin boynu vurulduğu sırada huzura getirilen Itâkî adlı saz şairinden söz ederken Köroğlu'nun da adını anar (seyahatname, c. V.) Evliya Çelebi'ye göre Anadolu'nun kuzeybatısındaki Celâlîlerden olan Köroğlu çöğür çalıp şiir düzen bir saz şairidir.

Bütün bunlar, saz şairi Köroğlu ile Celâli Köroğlu'nun aynı kişi olduğunu gösteriyor. Ama burada asıl vurgulanması gereken şudur: Halkın düşgücü, Köroğlu ister bir Celâli beyi ister bir saz şairi olsun, halkla yönetici sınıf farklılaşmasını doğuran feodal ilişkilerin belirginleştiği, zulmün, haksızlığın kol gezdiği, toplumsal kargaşalığın egemen olduğu bir dönemde,, sözlü gelenekten de yararlanarak onun kişiliğinde eşitliği, adaleti sağlayan, ezilenlerden yana destansı bir kahraman yaratmıştır.

Nitekim, Köroğlu hikâyelerinin ana motifi olan "gözleri kör edilmiş bir adamın oğlunun kahramanlığı" motifi ta İskitler'den başlayarak (M. Ö. V. ve FV. yüzyıllar) destansı tarihlerde yer alır. Sonraki yüzyıllarda, özellikle Kafkasya'da yaşayan kavimlerin folklorunda aynı motife değişik biçimde rastlanır. Gürcülerin destansı kahramanı Amiran, gözü bir dev tarafından çıkarılmış İsman'ın oğulluğudur. Ermeni vassal'ı Arsak, bir at yüzünden gözü kör edilen Ermeni kralı Tiran'ın oğludur. Ama Anadolu'daki Köroğlu hikâyeleri, biçimsel benzerliklere rastlansa da öz olarak bu rivayetlerden ayrılır: Kahramanın kişiliğinde görülür temeldeki bu ayrılık, Boratav'ın 21 kolunu saptadığı, "Anadolu ve Anadolu-dışı bütün anlatmalarda, sadece kolların adlarına" dayanarak 34'ü bulduğunu söylediği Köroğlu hikayelerinin hepsinde, haksızlığa baş kaldıran bir kahramandır Köroğlu.

Halk Şiiri Antolojisi
Burhan GÜNEŞ, İlke Kitabevi Yayınları, 1996

10.9.13.2.2 KÖROGLU'NUN KIMLIGI

KÖROĞLU'NUN KİMLİĞİ

Onaltıncı yüzyıllın sonlarına doğru, Kafkas'lardan Rumeli'ye kadar, ünü bütün Osmanlı ülkesine yayılan Köroğlu, bir edebiyat tarihçisine göre hem eşkiya, hem de hece vezniyle şiirler söyleyen bir halk ozanı. Osmanlı toplumunu inceleyen bir bilimadamına göre sadece bir " Celali ". Ben Köroğlu'ndan kalanları yanlız kalanları değil, bugün yaşayıp gidenleri de halkımızdan, hikayeci halk ozanlarımızdan öğrendim. Halkımız, hikayeci halk ozanlarımız gibi yaşadım Köroğlu'nu. Bu nedenlerle de Köroğlu olayına yaklaşımım, bir edebiyat tarihçisi ya da bir bilimadamının yaklaşımından farklı oldu. Türkü metinlerinden, anlatılan hikayelerden ve bu türkülü hikayeleri dinleyen halkın

davranışlarından edindiğim izlenim şu: Halkımıza göre Köroğlu, zalime başkaldıran, yaşlılara zayıflara dokunmamayı, tamahkar zenginlerle uğraşmayı, dertlilerin derdine bakmayı öğütleyen yiğit bir kişi. Bir destan kahramanı. Kavuşturan kurtaran esirgeyen Kırat motifi ile, kökleri çok daha gerilere giden bazı efsanelerle, "Celali Köroğlu Ruşen" ve "Celali Kiziroğlu Mustafa Bey" gibi bazı gerçeklerin, daha da Allah bilir nelerin, ne özlemlerin karışarak oluşturduğu bir destan. Bütün destanlarda olduğu gibi de, her şey olumlu ya da olumsuz yönde abartmalı. Halk bu Köroğlu türkülerini, Köroğlu hikayelerini dinlerken yürekleniyor. Bir kurtarıcı bulmuşçasına rahatlıyor. Düğünlerde derneklerde Köroğlu havaları, marşların gördüğü işi görüyor. Köroğlu'nun kimliğinden de, kişiliğinden de ben bu toplum olayını anlıyorum. Asıl Köroğlu gerçeği bu bence. Yunus Beyin ya da seyis Yusuf'un oğlu Ruşen Ali'nin bireysel kişiliği de, bireysel kimliği de beni ilgilendirmiyor.

Halk gibi, hikayeci halk ozanları gibi, Köroğlu'na ben de kendimi, kendi özlemlerimi katarak söyledim. Yiğit, duyarlı insan bir Köroğlu düşündüm.

Ruhi SU

10.10 L

10.10.1 Lale Müldür

10.10.1.1 BEYAZ

BEYAZ

İz!
Beyaz bir ülkeden çıkıp gelen ikiz!
Lacivert çarşaflara buzdan siluetini çizen sonsuzluk
ve giz, Yaklaş!
Beden nerede parçalandıysa kartallar oradadır. Uykunun
beyaz kum tanecikleri gibi dağıldığı bir gün şeffaf
kanatlar seni yerden kaldıracaklar.
Tuz! Buzu çözen formül, kanallardan akan kar ve pus
Beden nerede parçalandıysa kanatlar oradadır.
Dev kanatların yalayıp geçtiği tuz çölleri,
kızgın havanın ve tuzun örttüğü, örterek çizdiği figürler,
prizmatik kuşlar, bale, beyaz değme noktaları....
Kim yaşamını kurtarmaya çalıştıysa kaybedecek. Kim
kaybettiyse bulacak onu yeniden. Fezanın
lacivert bir serap gibi insanları sardığı bir gün

dağınık hafif bir uykudan kalkar gibi
teyelleyeceksin kendini.
Yırtık neredeyse beyaz uyum noktaları oradadır sevgilim.
Uz! Yırtık bir göğün altında yaşıyor muyuz?
İşyerlerini saran beyaz yası
Unla kaplanan hasta yataklarını
Çocukluğun kırık kollu eğitimini düşündüğümde
Bana değdiğinde
O bilinmez elektrikte
Seni düştüğün yerden birisi kaldırdığında
Mutsuz bilincin beyaz kelebekleri savrulduğunda
savrulduğunda
Şok
Elektroşok
Kim rezerve ranzada yattıysa bilir.
Parçalar neredeyse kanatlar oradadır.
Seninle geçirdiğim bütün beyaz anların toplamı bu sevgilim
kendimi bütünlemeyi beklerken diktiğim.

İz!
İkiz bir ülkeden çıkıp gelen ikiz!
Lacivert çarşaflara buzdan siluetini çizen makas
ve sis, Yaklaşma!

Tuz! Tuz ve buz! Kendinden ayrılarak akan kar ve pus!
o beyaz ülkeden çıkıp giden ikizindi
ardından gelen yağmuru dinle şimdi

İkizinle geçirdiğim bütün beyaz anların toplamı bu sevgilim
kendini bütünlemeyi beklerken diktiğim.

10.10.1.2 BUGU BANYOSU

BUĞU BANYOSU

Kırgızistan'da batık bir vadide
Men seni bela sandım.

Kalbimden uzakta çok uzakta bir kurt öldü.
Şarap kızılı bir lale sızıpdur şimdi orada farkında mısın?

Geceyarısı batkıları ve al kanlar içinde ekşimden
öle budum. Yıllar ve yıllar var ki Bizansiyya'nın

tungasında erguvani balıkçıl gibi yaşadım.
Çünk heeç, heç görmedim dosttan vefa. Gözyaşım duştu.

Gözelsiz, vefasız, hakikisiz
Meleksiz, çeçeksiz, heykelsiz
Ben bu yerde yaşamadım.

Sonunda bir gün könlüme bir buğu banyosu yaptım.
Bulanık bir yağmur yağdı. Batkın eşklerden kendimi
kurtarıp başka bir tür Aşk'lara aldım.

Ben bu Aşk'a düşeli kimse yüzüm bakmaz.
Sevmiş bulundum güzelim gayri ne çare.

Ela gözlerim teninizin en derenlerine getti.
Batıl bir evlenme yaşadım. Sevsem de öldürüyorlardı
Sevmesem de. Düşerler onlar da yıkılıp düşer bir gün.
Heeç ağlamadım. Mavi kuzgun buğday başaklarını sıyırdı.
Gözyaşım duştu. Ben bu yerde heç yaşamadım.

10.10.1.3 CAM SESLERINDEN BIR ANI

CAM SESLERİNDEN BİR ANI

kısacık bir andı, bana cam sesleri gibi
bir anı kaldı
kısacık bir andı, o çok duyarlı dengeler
yansıdı

ipe dizilen inci
dünya ile kişi

ilk yazdı, sonradan saydam birşeyler
yağdı
uyum karıştı ince havaya

kısacık bir andı, belki farkında bile
değildin sen
ben sonsuz kişiydim, o kapıdan
çıkarken

anıların cam kırıkları gibi
toplandığı o an

başka anıların anıları
geçiyor aklımdan...

10.10.1.4

DELTA GÜNLERİ

Duino harebelerinde bir gölge, ay
ve nesnesi olmayan bir melankoli...
Yitik şeyleri içselleştirmek... İçimizde
hareket eden akıl, Mobius dönüşleri, dönüşümleri...
Yeni bir melankolinin gizli imleri... delta günleri...

Uzak bir günde, delta günlerinin birinde
bir heksagram kurmak ve kapatmak - evreni, arzuyu
bilinmeyeni (ilk çizgi, kırık, öznesini iplerle, halatlarla
bağlanmış olarak gösteriyor... üç yıl boyunca
kendisini çözemeyecek ve kötülük olacak)

Ateş, barika, tehlike...
Gece umarsız bir Y işaretiydi ve düşüyordu sana doğru.
İsminin anagramlarında kendisiyle
karşılaştın ve evlendin
Bir uzaklık, ilk günlerdeki gibi, gizil rezonanslar...
Piyano seslerinin ve masaların üzerindeki cam
kırıkların arasından ona yaklaştın.
O yüzünü dönmedi.
İçinde bir şey, fümerol gibi bir şey, onu sevdi.
Hava yapıştı yüzüne. Sonunda anladı gerçek ismini
ve sana ne olmadığını söyledi.

Ağaçların arasında yitiyor gölgen, uzaklıklar, Pompei...

Biri yaralıyor diğerini
boğuyor
yutuyor

Ayşama dönemleri bitti artık...
Ağır yıldız kümeleri yer değiştiriyor aklımda...

10.10.1.5

DESTİNA

Dün gece sen uyurken
İsmini fısıldadım
Ve hayvanların korkunç
Öykülerini anlattım

Dün gece sen uyurken
Çiçeklere su verdim
Ve insanların korkunç
Öykülerini anlattım onlara

Dün gece sen uyurken
Yüreğim bir yıldız gibi bağlandı sana
İşte bu yüzden sırf bu yüzden
Yeni bir isim verdim sana

DESTİNA

Sen öyle umarsız uyusan da bir köşede
İşte bu yüzden sırf bu yüzden
Yaşamdan çok ölüme yakın olduğun için
Seni bu denli yıktıkları için DESTİNA
Yaşamımın gizini vereceğim sana

10.10.1.6 ESKIL BIR ASK ÖYKÜSÜ

ESKİL BİR AŞK ÖYKÜSÜ

boynumda yağmurdan bir kolye...
ıslak taşlara oturuyorum bugünlerde...
bir siyam kedisi ve ben... pek çok şeyi geriye doğru unutuyoruz...
eski rus bir sevgilim vardı...
başka birisini göze alamam bugünlerde...
öykü safir aynalı bir salonda geçiyordu...
herşey önce çok güzel başlıyordu...
sen, gözünde siyah bir bant, beni dansa kaldırıyordun...
ben seni portekizli bir korsan sanıyordum...
sonra ortaya çıkıyordu eski bir rus soylusu olduğun...
yelkenbezi fularını çıkarıp... bir reverans yapıyordun...

odadan yavaş yavaş herkes, soylu soysuz herkes çıkıyordu...
ikimiz bir de kediler kalıyordu... hava alamıyorduk...
kapıları mühürlüyorlardı... eskil bir aşk öyküsünün içinde
kalıyorduk... biz seni portekizli bir korsan sanıyorduk...
bir siyam kedisi ve ben...

10.10.1.7 KADIFE SAIRLER

KADİFE ŞAİRLER

ölüyorlar kadife şairler...
pazarların tozunda ve kulelerin sisinde gömülü

gün geceye akıyor... güne gece...
ölüm yaşama akıyor yaşam bilince...

bilinç de akar / daha karar vermediler
gitse odalarından / gitse odalarından birileri...
Yalnızlık ve melankoli...

heryerdeydiler...
dönecek yerleri yok şimdi...

10.10.1.8

LA LUNA

bana Zaman ve La Luna
herşey gitti bak
herşey ağlayarak gitti
sular soğudu
bir Kurban düşüyor şimdi aramıza La Luna
üçümüzden biri kurban
serin bir çizgi çekiliyor gökyüzüne
çok geç çok geç artık

terkedip gidiyor beni teker teker bütün güneşlerim
bir daha hiç dönmeyecekler mi yaşamıma
alnımdan fırlayan bir Kartal yarıp
geçiyor göğü
görünmez bir Çarkın çıldırtıcı gürültüsü
duyuluyor bir yerlerden

uzak anılar
yengeçler gibi
çıkıyorlar bir gün batımına

son güneşler son güneşler de düşüyor
bak
tüm metal dairelerinle sen çıkıyorsun yaşamıma

görünmez güçlerle
karanlık ve anlaşılmaz acılarla, uyandırdığın,
tıpkı kendin gibi,
korkutucu gözüküyorsun
sende hiç insani bir şey yok mu La Luna

herşey mümkün herşey açıklanabilir gözükse de
birşeyler kenetlenmiş bir yerlerde
sen yine de gel İmparator, Gece
ve beni al son bir kez karanlık gözlerine

saçımı ör eskil bir anahtarla La Luna
yüzümü yaralarımı sar sarmala
çaputlar ve karalarla La Luna
beni o yabanıl şölene hazırla
karanlık duvarlardan geçen siluetler gibi
lacivert geceyi bekleyen buzdan çiçekler gibi
belirsiz bir denizi tarayan bir fener gibi
uzayda gümüş bir sarkaç gibi sallanan
Darağacındaki Adam.
bir Keşiş, bir Lehimli
adamotu büyütüyor gözyaşlarından...

isli bir camın altından geçirilen
zehirli bir duman gibi
bulutlar, senin üstünden, kayıyor
kayıyor, La Luna, başlar ve sonlar

bana Zaman ve La Luna
biraz zaman
duyayım bir kez daha o selenli liri
ve Sirenleri, mor şarkılarıyla, uzaklardan...

10.10.1.9 Lale Müldür'ün Hayati (1956 -)

Lale Müldür'ün Hayatı (1956 -)

Şair Aydın'da doğar. Fakat Aydın'ı hiç hatırlamadığını söyler. Robert Koleji'ni bitirdikten sonra bir şiir bursu ile Floransa'ya gider. Türkiye'ye döner ve ODTÜ Elektronik ve Ekonomi Bölümleri'ne birer yıl devam eder. 1977 yılında İngiltere'ye gider ve Manchester Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nü bitirir. Sonra Eddx Üniversitesi Edebiyat Sosyolojisi Bölümü'nden master derecesini alır. 1983'te Belçika'lı bir ressamla evlenir. 1986'da İstanbul'a döner. Halen edebiyat ve müzik dünyasında çalışmaları devam ediyor.

İlk şiirleri 1980'de Yazı ve Yeni İnsan dergilerinde çıkar. Gösteri, Defter, Şiir Atı, Oluşum, Mor Köpük, Yönelişler, Sombahar dergilerinde çok sayıda şiiri ve yazısı yayımlanır. Şiirlerinden bazıları bestelenir, filmlerde kullanılır. Kitapları Voyıcır II (Ahmet Güntan'la birlikte), Kuzey Defteri, Buhurumeryem, Uzak Fırtına, Seriler Kitabı ve Divanü lügat-it Türk… Birkaç yıldır Avrupa çıkarmasında. Seçme şiirleri "Water Music" adıyla Dublin'de, Fransız Ressam Colette Deble'in resimleri üzerine yazdığı şiirler de "Yağmur Kız Böyle Diyor" adıyla Fransızca yayımlanır. 1998'de yazdığı Divanü lügat-it-Türk kitabı, Fransız bir Türkolog tarafından Fransızca'ya çevrilir. Halen çok sayıda yabancı yayınevinden teklif alıyor. New York'ta yayımlanacak şiir kitabının çevirisi sürüyor. Şiirleri İsrail'de İbranice'ye çevriliyor.

10.10.1.10

PİRİNÇ

pirinç ülkesi
pervazlarda beliren ilk
bir erik yeşili gibi dağılan tepelere
güneş nasıl kayarsa
gölge-tarlaların üzerinden
kalem öylesine kayıyor pirinç kelimelerle
bu sabah yatağımın kenarında
bütün günahlarımın silindiğini gösteren
bir işaret buldum:
kayık şeklinde bir leğenin içinde
yüzen bahar dalları...
ah evet, uzak okuyucu,
günahların hatırlanmadığı bir yer olmalıydı
bizim için...

hiç kimsenin göndermediği
artık gönderseler de fark etmez çünkü yazdım
bundan sonra da göndermeyeceği
cam bir kutuda yüzen bir krizantem olmalıydı
evimizin önünden geçen beyaz boneli
Hollandalı bir kız olmalıydı
ki elindeki kumral köy ekmeği bana daima

güzel şeyler hatırlatır
veya ne bileyim ben sarışın spiral
bulut halinde saçlarıyla Rapuntzel
ya da her an bir çam ağacına dönüşüverecekmiş
duygusunu veren çünkü bordo flütünden daima
koyu yeşil ezgiler dökülür dökülürdü
bir Pan olmalıydı...
bizim için...

herkesin küçük bir bahçesi olmalıydı
üzerinde fikir teatisinde bulunabileceği saatlerce
mesela aramızdan biri bahçesinde gece yarısından sonra
enteresan bir durum gözlemişse hemen hiç çekinmeden
arkadaşlarını arayabilmeliydi
hareket eden cisimler üzerinde pembe mumlar
kendini gizlemeliydi
tam gece yarısı olduğunda birdenbire
Mona Lisa çalmalıydı...
gümüş kapların içinde bir tadımlık
yiyecekler olmalıydı...
ne kötü şimdi şu an dışarı baktığımda
sana bu derece yabancılaşmam...
o kadar yakındık ki...
ama işte şimdi elimi dışarı uzattığımda
yağmurun yağıp yağmayacağını kavramak dışında
sana dair hiçbir şey bulamıyor olmam
sana tutunamamam ki katiller bile geride
el izi bırakır, ne acı...
şu an üstümde sarı simlerle işlenmiş
lacivert kadife eşofman olmasından son derece
memnun olmama karşılık bütün bunları
ve başka birçok şeyi bırakıp
çiçekli ince elbiselerle
kafamda hasır üçgen bir şapkayla
sulak pirinç tarlalarında
seninle yan yana dolaşamayacağımızı
bilmek ne kötü...

ah senden bir işaret
en ufak bir işaret gelse...
ama belki de o zaman sen Napoli'ye, Sicilya'ya
hatta Korsika'ya gitmek isterdin de yine bu

pirinç tarlaları ideası suya düşerdi...
hatta hiç unutmam bir seferinde ikimiz
Mısır'a gitmek istemiştik de
ben kendimi Salzburg'da sense evde bulmuştun...
senin benimle hiç konuşmadığın günlerdi
sanki aramızda bir çatlak açılmıştı
Salzburg'da seni unuttuğum söylenemezdi
unutmadığım da...
hiçbir şey çözümlenemiyordu öncesinde de
sonrasında da geriye dönülmez haerketlerin...
ben şimdi Paris'te bir Çin lokantasında oyalanıyor
olsam da bu ancak gülünç bir tedavi, soytarılık
çünkü biliyorum hatta hepimiz biliyoruz ki
pirinç tarlaları projesi asla gerçekleşmeyecek
ve artık hiçbir şey eskisi gibi değil
olamaz da
seninle ayrıldığımız günden beri
bunun için yatak odalarımızda
başuçlarımızda su dolu bardakların yanında
mumların yanması gerekmiyor
artık sözcüklerle sonsuza dek
oynamak istemiyorum
bazan gri-mavi bulutların içinden
sessizliği yararak bir jet uçağı geçiyor
bu basit gibi görünen gerçeklik imajı birçok şeyi
bütün sözcüklerin ötesinde
birden açıklıyor sanki
bunu bilmek bana yetiyor.

10.10.1.1 SENI BIRAKIYORUM

SENİ BIRAKIYORUM

seni bırakıyorum semender ellerimle
seni bırakıyorum
seni bırakıyorum
duvarlarda kurutulan anemon ellerimle

içimdeki sulara
içimdeki sazlıklara
içimdeki bataklıklara

seni bırakıyorum

seni bırakıyorum kendine kapanmış
kollarımın anarşik güzelliğiyle

içimdeki yosun yeşili sulara
içimdeki tehlikeli kıyılara
içimdeki siyah ışığa

seni bırakıyorum

seni yatıracağım ellerimde
bir ıhlamur yaprağı gibi
seni yatıracağım göğüslerimde
menekşeler gibi
seni yatıracağım gözlerimde
bir yağmur suyu gibi...

UZAK FIRTINA / 1988

10.10.1.12

SU

Firuze rengi suların önünde diz çökmüş
bir okçu, elinde altın yayıyla.
Karalarla kaplanlarla oynuyordu,
kemanıyla oynadığı gibi.
Firuze rengi sularda yüzen
sarı güller...lerin yansıttığı
yanılsamalar...içindeyim...
O uzun siyah eldivenimle
yürüyorum sularda.
sularla evlilik akuatik yeşillerle
gri gözlerle bir anima-kadın
soluk alıp verişi
karanlık yaprakların ardında
Bir yıldız gümüş notalar fısıldıyor
onun da kulağına... dolendo...
Seslerin ve notaların gümüş
ağırlığıyla dalıyor sulara, dalıyoruz.
bir denizaltı konuşması gibi
artık kimsenin dinlemediği iki insan arasında

boğulmamak için denizin dibinde konuşmaya çalışan
İki insan gibi neredeyse
dolendo
O uzun beyaz eldivenimle
tekrar çıktığımda sulara Miras'ım,
alnıma saplanacak altın bir ok olabilir.
Erden kızların önünde eğilmiş
oturuyor olabilirim alnımda altın bir okla.
Aramızda belirli uzaklıklarla eğilmiş
şarkı söylüyor olabiliriz gri sulara.
Aramızda kristal uzaklıklarla
göğe çekilmiş olabiliriz, ağlayan ünikornlar gibi.
Orion çekimi belki de yalnızca...

10.11 M

10.11.1 M. ÖZER CIRAVOGLU

10.11.1.1 Adresim

Adresim
Uğultulu
Alıyorum o gülü
Kıskıvrak yalnızlığa
İnsancıl
Çöziyor kimlikleri
Buluşumuz katılıkta
Dönüşü olmayan yollarca
Kim bu
Korkusu kokularda gizli
Her ayrıntı
Rüzgarın çarpıntısı
Yokla kendini
Oradan oraya
Yalnızlığın öteki adresi
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.2 Bir Derinlik

Bir Derinlik
Ayrılık
umurunda değil

kar kiri bu
sıkça sen
nereye yolun düşe
saçma mutluluk bu
Bardak boş
pişkin
aptal
canhıraş
tatminsiz kadınlar, hoş
Dargın
söv beni
ey sapık
Açıyor güzel, bir derinlik!
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.3 Garip Sey Yasamak

Garip Şey Yaşamak
Garip şey yaşamak
Avluda
Zehir dilli insan
Korkunun bunalan gergefi
Tabancanın kayboluşu
Düşüncenin oylumu
Yaratının odağında
Tersine akan irin
Aldatıcı aşklar
Heyecandan ölüyordum
Alkışlara yönelik
Suskun kentin saatleri
Yol vermez
Kırılan gül
Esrik bahçe
Olmazı içeren sahneler
Tükenik birey
Doluyor kalbime
Yeniden atlası örtüyor
İğrenç yaşamak tadında
Kıskıvrak evrene
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.4 Gül

Gül
Eski evde
Gül verdim
Çocuklara
Annem ve kardeşlerim
Gül, dalında güzel
Dediler
Ve kavgam kızılca kıyamet
Anlamı neydi bunu
Neyle sever, ölür çağım
Karşılıksız klinikler sevisi
Sesle
Ağır zaman
Değişim ve aşklar
Nedir önemi, kırılgan gül benim!
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.5 M

M. ÖZER CİRAVOĞLU

1944'te Trabzon'da doğdu. İlk, orta, liseyi burda bitirdi. Yükseköğrenimini İTÜ Mimarlık ve KTÜ Mimarlık Fakülteleri'nde tamamladı. Askerlik dönüşü Trabzon Belediye'sinde görev aldı.

"Noktürn" adlı ilk şiiri Trabzon'da "Hizmet" Gazetesi'nde (1965) yayımlandı. Daha sonra yazılarını yine aynı kentte sürdürdü. Resimler yapıp, sergiler açtı. "Kıyı" dergisinde sürekli şiirleri yayımlanmakta. "Seslenişler" (İstanbul, 1990) şairin ilk kitabıdır.

ŞİİR KİTAPLARI

Seslenişler (1990)
kriz ve sevi (2000)

10.11.1.6 Onaysiz

Onaysız
ceketim dolapta
seni astılar
üzüm yedim
dağıldım

çıplak ova benim
en çok sevdiğim gerçek
klinikte gözlerimin olması
koridor
beyaz yangın, zor sevda
ruhuma inen örgü
dolgun tabut
üzüm yedim
memelerim üşüdü
onaysız annemle
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.7 Seninle

Seninle...
Ölü eti yedim
Tövbem kabul mü
Döndüm sana
Gariplerin
Mağrur padişahına
Ey! Göklerin
ve yerin padişahı
Döndüm sana
Biz ki
Seninle dökmedeyiz
gözyaşımızı!
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.8 yalin tarihte

yalın tarihte
harç karıyor
yoksul işçiler
gül cehennemi
ruhumu yontuyor
taş ustaları
kabir azabı konuşmaları
yalnızlık örtüsü
sımsıcak
düşler labirenti

kovgun mekanlar
bellek ustaları
geç zamanlar
tıkanık evren
akıyor acımasız
yalın tarihte duruyor
sevgilim
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.9 yasam agi

yaşam ağı

şenay'a

neden gözlerin hareli
iniyor evime
gir odaya
şifalar akan çeşmenle
gün sezince beni
kaçıyor güzellik derinlere
hayat raslansal görünür
yaşam ağı
yol alır zamana
gözlerini gördüm
yazdım bu şiiri
istençle her zaman
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.1 Yücelis

Yüceliş
Bunca emek
Ezildi çoğunluğun acımasız diline
Yakarı Tanrı'ya mı yoksa gönüle
Tükenmez sevdalar dolu yüreğim
Halkın temiz tutkularında
Yana yakıla ilerle
Bağırma. Sus
Hiçbir gözyaşı eşlik edemez
Tanrıya
Bıraksalar

Muştular doğar
Çocukların gözbebeklerinde
Tanrılarınızdan da yüce
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.1.1 Izlenim

İzlenim
İkinci Dünya Savaşıyla ilgili
Filmler seyrediyoruz
Ama
Film seyreder gibi
Savaşılmıyor
Tabakta incirler, yumuşak
Lezzetinden
Tadından doyulmuyor
Ya Açlar
Ağaçlarda kuş sürüleri düşle
Düşlemekle
Geçmiyor hayat
Film seyreder gibi
Savaşılmıyor
Geçmiyor hayat
M. Özer CİRAVOĞLU

10.11.2 M.M.Okcu

10.11.2.1 Adalet

Adalet

Adalet, bir kelime, üç hece,
Zalime karanlık, mazluma bilmece.

10.11.2.2 BILMEK

BİLMEK

Bilgiçlik taslayanı görünce gülüyorum,
Bense hiçbir şey bilmediğimi biliyorum.

10.11.2.3 DAHA NE KALDI

DAHA NE KALDI

Devleti yükledik boz bir deveye,
Küçüle, küçüle bir nokta kaldı.
Muhtaç oldu millet bir kör sineğe,
Yıkıldı hayaller, daha ne kaldı?

Sussan şeytansın, konuşsan mücrim,
Yaşasan garibsin ve ölsen zalim,
Bitmeyen çile ve bir de zulüm,
İman lime lime, daha ne kaldı?

Konuşma, düşünme, sus sus dediler,
Ben gül verdim, onlar zehir verdiler,
Hep ben kazandım da onlar yediler,
Bana zordan başka daha ne kaldı?

Dedem şehid oldu Çanakkale`de,
Babam siper oldu Güney Kore`de,
Sade erlik kaldı bana askerde,
Bilmem ki, oğluma daha ne kaldı?

Taşıdı omzunda ninem mermiyi,
Annem baba oldu, büyüttü beni,
Eşime çok görüldü bir bez yemeni,
Bilmem ki, kızıma daha ne kaldı?

Kızmayın a dostlar, kızmayın bana,
Deyiverdim ben bu sözüm cihana,
Bir çift söz yetmez mi adam olana?
Bir de siz söyleyin, daha ne kaldı?

Şubat 1999
M.M.Okcu

10.11.2.4 DOST VE DÜªMAN

DOST VE DÜªMAN

Düºmanımı bilirim, korurum kendimi,
Dostuma gücüm yetmez, yer bitirir beni.

Kurºun atsa bir düºman, acımaz bir yerim,
Dostun attığı gülden, yara alır yüreğim.

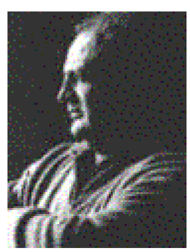
10.11.2.5 DÜNYA

DÜNYA

Dünya iki kapılıdır ve de üç gün,
Birinci kapıdan girersin içeri;
Birinci gün baban sevinir,
İkinci gün herkes ağunur,
Üçüncü gün anan döğünür,
İkinci kapıdan çıkarsın dışarı;
Fatiha yazarlar ah mezar taşına.

10.11.2.6 DÜZ ETTI GITTI

DÜZ ETTİ GİTTİ

Bizim beygir gemi aldı azıya,
Dereyi tepeyi düz etti, gitti.
Bakmadı ki, neler oldu geride,
Yaylayı, ovayı boz etti, gitti.

Yüksek bir tepeye kurdu tahtını,
Her dem eyledi açık bahtını,
Aldı milyonların binbir ahını,
İçi boş ve süslü söz etti, gitti.

Yemini yediği yere işedi,
Sarıldı düşmana, dostu dişledi,
Unuttu aslını, inkar eyledi,
Kadir, kıymet, şöhret yok oldu, gitti.

Küfretti aslına, şeytanı seçti,
Terketti imanı, her telden geçti,
Bir asırlık ömrü, ha böyle saçti,
Tüketti sıfırı, eritti, gitti.

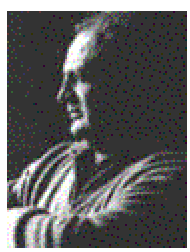
Bizim beygir iki, dört mü ayaklı,
İki olsa nedir hayvandan farkı,
Bir sağa bir sola çevirdi çarkı,
Kırıldı zemberek, kül oldu, gitti.

Şair miyim nedir, ben de bilemem,
Yetmez gücüm, yere hiç eğilemem,
Sıkmayın ha artık, zora gelemem,
Bükemedi, boynum kırdı da gitti.

Ocak 2000
M.M.Okcu

10.11.2.7 KAPTIRMI[a]

KAPTIRMI[a]

Koyvermiºler ala öküzü çayıra,
Yiyememiº otu ata kaptırmıº.
Hiç durmamıº gece gündüz çalıºmıº,
Kırk yıllık emeğin ite kaptırmıº.

Bilmemiº dost, düºman çıkmıº yazıya,
Boyun eğmiº tilki ile tazıya,
Düºürmüº çakallar onu pusuya,
Kalan deriyi de kurda kaptırmıº.

Alıp da çarmıha onu germiºler,
Az gelir demiºler idam vermiºler,
Tuzlayıp derisin ipe sermiºler,
Hakk`tan almıº canı kula kaptırmıº.

Ekmeği alınmıº kulak asmamıº,
Sırtına vurulmuº dönüp bakmamıº,
Gırtlağı sıkılmıº sesi çıkmamıº,
Nefsin üç beº güzel güne kaptırmıº.

Anlattım ben size bu hikayeyi,
Alan var mı bundan bir akıl payı?
Mehmet, Ali, Hasan, Hüseyin dayı,
Güzel vatanını ele kaptırmıº.

10.11.2.8 KARABORSA

KARABORSA

Bu yürek ateşi sönmez,
Dağlar, taşlar kar buz olsa.
İman delik deşik olmuş,
İnsanlık da karaborsa.

Mart 2003
M.M.Okcu

10.11.2.9 KÖLE MISINIZ

KÖLE MİSİNİZ?

Gardaş dedik, seçtik, eyledik baş,
Dermanınız mı yok, köle misiniz?
Gardaşın katline hazırdır gardaş,
Saygınız mı yok, köle misiniz?

Vekiller, başbakanlar ve bakanlar,
Seçim vakti meydanlara koşanlar,
Vaatler edip, bol keseden atanlar,
Şerefiniz mi yok, köle misiniz?

Hep böyle mi döner siyaset çarkı,
Olmaz mı mü'minin kafirden farkı,
Ne çabuk sevdiniz siz de rahatı,
Ahlakınız mı yok, köle misiniz?

Makam sevgisini atamayanlar,
Verdiği sözleri tutamayanlar,
Zalimlere gücü yetemeyenler,
Kuvvetiniz mi yok, köle misiniz?

Çakmayın dünyaya demirden kazık,
Almayın dünyadan zehirden azık,
Esirin şerefi vardır ne yazık,
Şerefiniz mi yok, köle misiniz?

Çoluğa çocuğa yeter gücünüz,
Kabardı dosyanız, doldu suçunuz,
Zulüm vurur sizi, artar acınız,
İnsafınız mı yok, köle misiniz?

Milletin ettiği duaya yazık,
Mü'minden alınan oylara yazık,
Aldığınız ada, soylara yazık,
İrfanınız mı yok, köle misiniz?

Değmeyin bendime taşıyorum ben,
Berbat halinize acıyorum ben,
Artık size savaş açıyorum ben,
Mecaliniz mi yok, köle misiniz?

Kitapda yazmıyor, hadiste de yok,
Yürek kabul etmez, akılda da yok,
Bu zulüm hukukta, usulde de yok,
İmanınız mı yok, köle misiniz?

Ateş sardı baştan başa yuvayı,
Düşman işgal etmiş yıkar ovayı,
Katlediyor kadın, çocuk, bebeyi,
İnsafınız mı yok, köle misiniz?

Sana diyorum ben sana diyorum,
Dayandı bu bıçak cana diyorum,
Kimsiniz hesap ver bana diyorum,
Lisanınız mı yok, köle misiniz?

23 sentlik asker benim Mehmedim,
Yine işgal oldu tüm memleketim,
Vekil sana bunun için oy vermedim,
Vicdanınız mı yok, köle misiniz?

Kırdırın kardeşi küfre kırdırın,
Yetmezse bir hançer alın siz vurun,
İt, köpek yalına sulanın durun,
Vicdanınız mı yok, köle misiniz?

Mücahidim, güneş döner, ay döner,
Ok kırılır, mızrak döner, yay döner,
Arta arta zulümdeki pay döner,
İdrakiniz mi yok, köle misiniz?

Şubat 2003

M.M.Okcu

10.11.2.10 MEMNUN MUSUNUZ

MEMNUN MUSUNUZ?

Tezkereci Vekillere
Can veriyor benim iman kardeşim,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?
Zulüm ile yere eğdiniz başım,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Hani bizde, ahde vefa var idi?
Hani bizde, kardeş ciğer, can idi?
Sanki bunlar bir mum gibi eridi,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Mü'minlerden cânî olur mu, söyle?
Kardeş kardeş canı alır mı, söyle?
Bu dünya size de kalır mıi söyle?
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Öldürten Mehmet'tir, ölen de Mehmet,
Coni'ye yardımcı olan da Mehmet,
Mü'min kardeşine verir mi zahmet?
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Gelsin paracıklar, dostluk bahane,
Boş torbalar dolsun, yokluk bahane,
Hukuk, ahlak ölmüş, akıl bahane,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Çıkın tüm dünyaya ferman eyleyin
Kırın, dökün, yıkın, harab eyleyin
İsyanımdan beni idam eyleyin
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Bağdat, Basra, Musul yandı, kül oldu,
Fırat, Dicle kandan kıpkızıl oldu,
Coniler mü'minin canını aldı,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Adınız müslüman, ya siz nesiniz?
İhanet kokuyor, bak nefesiniz,
Devran böyle gitmez, siz bilirsiniz,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Memleketi küfre peşkeş çektiniz,
Mazlumun bağrına ateş döktünüz,
Ciğerim içine kezzap ektiniz,
Söyleyin vekiller, memnun musunuz?

Mücahidim yüreğini paralar,
Yaşanmıyor, duman sardı buralar,
Akmasın gözyaşı, beni vuralar,
Söleyin vekiller, memnun musunuz?

Mart 2003
M.M.Okcu

10.11.2.1 SATIVER GITSIN 1

SATIVER GİTSİN 1

Süpür acıları süpür elemi,
Süpürde .çöplüğe atıver gitsin.
Kalmasın maziden keder ve elem,
Hepsini maziye satıver gitsin.

Bakıpda maziye boynunu bükme,
Hakdan başkasına gözyaşı dökme,
Yalancı namerde eyvallah çekme,
Bütün gemileri yakıver gitsin.

Sanmaki bu dünya sana kalacak,
Servet-i Süleyman senin olacak,
Sayılı gün bitip, ömür dolacak,
Hesap defterini tutuver gitsin.

Sebep ahirettir dünya bahane,
Uykuların düşman rüya bahane,
Ve aşk Allah'dır Leyla bahane,
Gönül putlarını kırıver gitsin.

Üç günlük bir dünya, iki kapılı,
Hiç aldanma bu dam çürük yapılı,
Bırakırsın burda parayı, malı,
Ahirete azık alıver gitsin.

Davullar, tamtamlar durmadan çalsın,
Saatler gongunu vurmadan çalsın,
Hayaller ümitler dünyada kalsın,
Kefenin elinle biçiver gitsin.

Ocak 2003
M.M.Okcu

10.11.2.1 SATIVER GITSIN II

SATIVER GİTSİN II

Dolmasın yüreğin elem ve acı,
Izdıraba ilaç alıver gitsin.
Küçücük yüreğin duymasın sancı,
Elemi, kederi atıver gitsin.

Unutma sevgilim bu böyle gitmez,
Biter ümitlerin yıl böyle gitmez,
Bir gün güzelliğin beş para etmez,
İnat zincirini kırıver gitsin.

Baktın mı aynaya dünden ne kaldı,
Eskidi bedenin, tenden ne kaldı,
Yarına bülbülden, gülden ne kaldı,
Gururu, kibiri yıkıver gitsin.

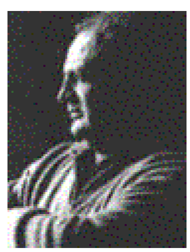
Ne bitmez bir tabu süsün, eğlencen,
Fırtınaya esir gündüzün gecen,
Yiyip bitirmeden seni bilmecen,
Süslü köprüleri yıkıver gitsin.

Unutma ki akmaz sular tersine,
Uyma ve uzak dur düşman nefsine,
Bak yazık edersin kendi kendine,
Kalbinden perdeyi yırtıver gitsin.

Dalında kalsın bırak, kıyma güle,
Acı yaralıdır vurma bülbüle,
Senden köşe bucak kaçsam da bile,
Beni yüreğinde tutuver gitsin.

Ocak 2003
M.M.Okcu

10.11.2.1 SATIVER GITSIN III

SATIVER GİTSİN III

Sana diyorum ben, sana ey oğul,
Gel Allah'a kul ol, olma kula kul,
Hakkın kitabından her dem al akıl,
Bütün putlarını kırıver gitsin.

Büyü sen küçüğüm, hep öyle kalma,
Sahte çiçeklerin kokusun alma,
Bal görüp zehirden tad alır olma,
Haramı, helali biliver gitsin.

Dur de kötülüğe dik dursun başın,
Helal olsun kazan ekmeğin, aşın,
Daim şeytan ile sürsün savaşın,
Gönlünden putları kırıver gitsin.

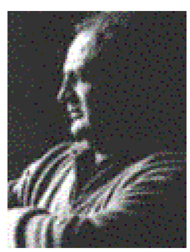
Bitmeden bu ömür, gelmeden vakit,
Bir kısacık ömür bulunmaz nakit,
Sarmadan korkular, bitmeden ümit,
Hakkın emirlerin tutuver gitsin.

Çalış ve gayret et, durma nafile,
İşinde gücünde olmasın hile,
Ahireti düşün, ömür nafile,
Dünyayı bir pula satıver gitsin.

Hikaye, masallar dinledin durdun,
Oyuncaklarınla oynadın durdun,
Hep dünyaya meyil eyledin durdun,
Boş hayallere son, deyiver gitsin.

Ocak 2003
M.M.Okcu

10.11.2.1 SEMERE

SEMERE

Eyvah semere, vah semere,
Hava semere, su semere,
Aldık devlete baş eyledik;
Uymadı eşek bu semere.
M.M.Okcu

10.11.2.1 TEZKERE

TEZKERE

Yirminci yaşında çağırırlar askere,
Askerlikten değil, amelden al tezkere.
M.M.Okcu

10.11.2.1 ZAYI OLMASIN

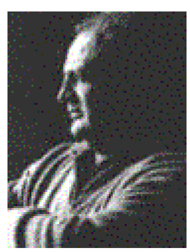
ZAYİ OLMASIN

“Ekmeğinden aciz oldum, pancarın zayi olmasın.
İyiliğini istemem, kötülüğün dokunmasın.”

Ekmeğinden aciz olunanın, pancarı helal olmaz.
Kötülüğü dokunanın, iyiliği bulunmaz.

Haziran 1988
M.M.Okcu

10.11.2.1 ÖMRÜM

ÖMRÜM

Şu yalancı dünyadan çok şey ister gönlüm,
Ah, vah, tuh ile geçti, gitti bütün ömrüm.
M.M.Okcu

10.11.2.18 IMAN

İMAN

Dünyanın aradığı cevheri bulmak,
Şeytana değil, Allah'a kul olmak.

Aralık 2002
M.M.Okcu

10.11.2.19 ITAAT

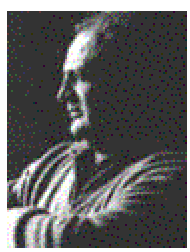

İTAAT

Allah`a itaat etmeyene itaat edilmez,
Hakkı tanımayanın arkasından gidilmez,
Sen gafil müslüman olmuşsun bir uysal koyun,
Sen varken diktatörler başkasını güdemez.

1998
M.M.Okcu

10.11.2.20 IÇIMDEKI SEYTAN

İÇİMDEKİ ŞEYTAN

Yenemedim gitti, içimdeki şeytanı,
Şeytan değil de o, sanki insan azmanı.
M.M.Okcu

10.11.2.2 SEYTANA TESLIM DÜNYA

ŞEYTANA TESLİM DÜNYA

Ne kalplerde iman, ne gözlerde sevda,
Sahte zevk uğruna şeytana teslim dünya.

Mart 2003
M.M.Okcu

10.11.3 MAHMUT TEMIZYÜREK

10.11.3.1 AKLI BOSVER, HOSÇA KAL YURDUM

AKLI BOŞVER, HOŞÇA KAL YURDUM
Eyyo diye başlasın bu şiir
İlk kar sevinci sansın çocuklar
Ruhum, sivri dilini batır şu şehre
Cami avlularından uçuşsun kuşlar
Sözlerin kavuştuğu ilk insana sarılsın
Yol değiştirsin, şuradan gitsin
Ulaşmak istediğin sıcak yataksa
alacağın bir şeyler olmalı
bahçelerden, balkonlardan, pencerelerden
titreşen diri memelerden mesela.
Bura, ora, öte ve sınır-öte
AyşeFatmaHayatSuDenizAteşBuz
GururluRomyçılgınBettyhüzünlüTanya
varacağın yer bir insansa
ve insan ulaşmaksa, unutma sakın
gözucunda tut ruhunu, kaydırma
Sen duymuyorsan ne kimse kimse, ne sen sen,
ne bura bura, ne sınır-öte.
Akıl mı? aklı boşver, şiirlerinde bile
İptir akıl, ruh atını bağlar çayıra
aldanırsın ipin uzunluğu kadar
özgürüm diye
özgürlük ipsizliktir oysa, ya da
bağlanmaktır incecikle, pamukla

şu çıldırtan güzelliğe, hayata.
Var ya!
Hayat kocaman bir yanılsamaysa
neden küçük bir dikkatsizlik olmasın intihar da.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.2 ANAFORUN TARIHI

ANAFORUN TARİHİ
I.
İlkin her şeye çocuklar
rüzgârı taşlamakla başladılar
sonra
kardan adama âşık oldular
sıcak
aşkı tavlayan ve tohumlayandı
tohumları karıştıran deli rüzgâr
II.
Hayatın beş mevsimi olsaydı
buzları kırmakla bitmezdi her şey
ama deriyi yüzmekle biterdi
insan yalnızca deriden olsaydı
III.
bu biz gizdi, önce Nesimî bildi
karşı koyanlarsa tırtıllardı.
IV.
Bir tırtıl
kuyruğuna dokun yürür
antenine dokun yön değiştirir
Kuzgundur bazen, herkes her zaman
karatavuk değildir.
V.
Ben kendimi başkaldırıp kazanırsam benimdir
Buysa kül rengi bir ırmakta sûretini aramaktır.
VI.
Arayış süvarisini soran bir yağız attır.
VII.
İnsan yoğunlaşır huyunun akışına,
Nergis duru durgun su arar.
VIII.

Her aşk bir öncekinin tamamlanmış resmidir
bir sonrakinin parçalanmış tablosu
Mabedimsin, mabudumsun, putumsun
putların taşlanmaya yakın ismidir.
IX.
Anaforun tarihi öyle yazar/ki insan
attığı taşlardan yeni put yapar
Her cennet kovulmak kapısıyla kapanır/ve insan
yeni bir cennet arayan tek hayvandır.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.3 ATLARI SEVERSIN DEMEK

ATLARI SEVERSİN DEMEK
atları seversin demek
anması bile sevinç atları
gökten ineni, sudan çıkanı
göğe ağanı, suya döneni
burak'ı, düldül'ü, bozat'ı
melezi, safkanı
seversin demek
doru, demirîkır, al
üstü çukur bal gözde
o derin şehlayı
deli bakış, gülen ayva
sakarı, sekiliyi, yılkıyı
kişneyişi hele!
o dudak gökte kahkaha
hızır'ın döküp şarabı sütgölü'ne,
yakaladığı zil sarhoşlukta
o tay kalmış ruhları
seversin demek
ucu çiy çiy ıslak burun
tok nefes, diri sıcak, nemli döş
süt köpük, eflatun dil, arı diş
yokuşta uzayan
inişte kazalan o boyun
çiftleşirken şuh eda
ince belde yayla gönül sırt
benim seni dinleyişim

gibi o baş sallayış
ağızda köpük uçup giderken
kuyruğundan okunur
yelenin rüzgârla konuştuğu
ova ruh, yakın temas, uzak yolcu
tek toynaklı kozmik kader
o büyük çarkın burktuğu dirim
yüzü kahırsız keder
dört ayağın buluştuğu o dört nal
az önce kalbimden geçip
giden tufan
ağlatır mı seni de
bir kırat, bir de rozinant
sanki sen gördün
yeryüzünü gezen atlı'yı
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.4 BOSLUKTA BIR AKARSU

BOŞLUKTA BİR AKARSU
Boşlukta bir akarsuyum
Bir uçtan bir uca geçen boşluğu
Zaman oynaşır içimde
Güneş emer toprak sorar
Göz kamaştıkça o tatlı yanılmalar
Oysa ne başlangıcım ne sonum
Akan bir gümüş madeniyim gece
Gündüzüm elmas uyku
Sesim var kuşlara şaka
Gövdem uzanır yıldızlara
Ki varlığım boşluğa damla damla sızıntı
Varlığım yadırganmaz bir yeryüzü konuğu
Yadırgansa da acı vermez koynu yalnızlığın
Kuşların konduğu bir noktayım gökyüzünde
Hiçlik kadar koyu
Hissettim bunu senin boşluğuna sızlanırken
Tam öyleyken yanı başımda buldum seni
Senle başladı keder bir daha
Beter bir bulantı, daha, daha
Akıp gidiyor o çağ bu çağ

İçine ne yazılsa silinecek bir dağ
Gibi bir akarsu
Hiçliğim uzadıkça buharlaşan akarsu
MAHMUT TEMİZYÜREK

10.11.3.5 HAYAT HEPIMIZDEN GENIS

HAYAT HEPİMİZDEN GENİŞ...
HAYAT HEPİMİZDEN GENİŞ
ÖLÜM HER ÖMÜRDEN UZUN
Ben hep gülümseyerek yaşadım dünyayı
Gülümseyerek ölüyorum her gün sizlerle
Baştan kendime basit bir yüz yakıştırdım
Rüzgârıyla haşır neşir çıplak bir tepe
Bir gök olsun istedim yüzümde, mavi, bulutsuz
Metin olmaktan başka şansı var mıydı yoksulların
Ben oldum işte, oldum ve öldüm
Sorduğum tek soru vardı kendime
(Öbürleri herkese ilişkindi)
şimdi gitsem benden ne kalır geriye?
Kaldı işte, ahdım kaldı dünyada
Yaralı bir alın
Gülümserken unuttuğum dudaklarım
Ve yurdumu dolaşan kanım kaldı sizlere
Kanım her yere bulaşıyor
Aşçının kepçesine, marangozun rendesine
silahın namlusuna, kalemin mürekkebine
yargıcın cübbesine, âşıkların neşesine
çocukların oyununa karışıyor
Dağılıyor, çoğalıyor, yalıyor sokakları
Habere çıkardım, dünyanın yaradılışını görmeye
Alevlerin, kurşunların arasından sekerdim
Ağaca bakar ağaç olurdum, köpeğe, göğe, serçelere
Yaprağa bakar yaprak olurdum, tırtıla, kuşa, yaşlı teyzelere
Umutsuzlara bakar iç çekerdim, hallaçlara, sütçülere, çerçilere
Bütün otobüsler giderdi benle, istanbul-hafik, istanbul-refahiye
Ev içlerine bakar ağlardım, buğday demetlerine, duvardaki ali'ye.
Cemlere, kahvelere, meydanlara bakardım
Herkes gibi çopur yüzlüydü hayat
Kibirliydi yoksullar, kibirli ve atak

Sözcükler hırçınlaştıkça dilsiz ve bataktılar
Böyle bir dünya dermiştim kendime
Hakikat gizlenmişti buralarda bir yere
Ne ölümler gördüm de yaşamak hırsızlık gibi geldi bana
Bulmalı derdim, bulmalı ölümün erken dilini
O da oldu. Gördüm celladımın gözlerini ve gülümsedim
Hepimize benziyordu, şaşırarak öldüm
Bir duvar dibiydi sanırım, ıssızdım ve soğuktu gece
Bir şey öğrendim ki söylemeliyim
Hayat hepimizden daha geniş
Ölüm her ömürden daha uzun sürermiş
Dağları düşündüm, sokakları, ev içlerini
Her şey yaşadığım gibiymiş, basit ve korkunç
Dil susunca kan konuşur, kan konuşurmuş
Kanım yurdumu dolaştıkça öğrendim.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.6 HÜR KUSLAR TUFANI

HÜR KUŞLAR TUFANI
Ellerine doğmuştuk hevesle
Irağın olduk şimdi senin
Kapılar yüzümüze kapandı bir bir
İnandık ki dünya gelip geçilen yer
Geçip gitmek yaşanacak her şeydir
O ince zekâ, kılcal bilgi
Olabilir saymıyor bizi
Biz ki, gövdesi varsa oyuz dünyanın
Bu yalın ayakları, bu sakar elleri
Bir adacık oluyoruz konduğumuz her yerde
Orada, öbür adaların yanında
Bir adacık, ki herkes bir boz, bir mavi
Kendiyle uğunan kumrularız
Savrulan toz zerresi
Böylece kurtuluyor şehirler vebadan
Lekesi kalmıyor kanın sokaklarda
Çöz kuşaktan ipini, sal gövdeni köprüden
Vücudunu parça parça pazarla
Her şeyimiz soğuğun, açlığın bedeli
Ölüm hemen, yaşam kısa vadeli

Yıldızları kayıp duran gecenin
Koynunda kadınlar ve çocuklarımız
Ölüyorlar birden
Bir eflatun dağ tozu koklayıp koklayıp
Söndür ışığını, sil hatırasını ve kapan
Dönemez ki ufka baktıkça yol gören göçebe
Her daim o yağız incedeyiz, o sarp uzunda
Havlimiz canımızdan taştıkça ülkeden ülkeye
Yolları kesiliyor uygar Roma'nın
Gövdemizden akan sidik, kan, ter, asit
Sınırları eriterek çıkıyoruz her meydana
Kıyıları o cam fanus boşluğa
Çarpa çarpa kırılıyoruz
Ey ukdesi, var kalan her göçebenin
Ey kavuşmak rüyası peygamberlerin
O yüce dağa, bir daha başın diye konsak senin
O yaşlı nuh taşını alnın diye öpsek
Geniş yaylalarda çiçeklensek tür tür
Islansak neşemizin teriyle
Yaralarımızı şarkılara belesek
Şımara taşa kalbimizin bendinden
Bıraksak gemini atlarımızın
Mahpusu olduğumuz bu dışardan
O vakit kurtulur muyuz?
Sor ki, muştusu bizden gelecek
O ki, bir seraptan doğurdu
Kâbuslardan fırlatıp
Kıyımlardan artırdı hayat bizi
Böyle bir havlin kavmiyiz
Açıldık denizlere
O korsan takalardan
Salkım saçak döküldük suyu
Kimimiz dibe çöktü
Kimimiz çöp, dalgadan dalgaya
Hangi şehir ister bizi
Hangi gurbet ev olur
Çıkış nerde, kıyı var mı
İzi var mı umudun yollarımızda
Sor bize
Denizin dibinde demirden mezar

Onu sor
Uykular buz mavi, buz ayna
Salınan kıyısız bir okyanus üstümüzde
Soğuk keskin bir hızar
Bize gelince
Kesikle kırık, ıslakla kavlak
Bize gelince
Kirliyle çıplak
Canımız hayli alaflı, gözler köz
Akıyoruz ırmakları tersin tersin
Püskürülmüş lavız, toplaşıp dağ oluyoruz
Ürpertiyoruz ışıkları renkleri
Yırtarak yüzünü şu mavinin, şu berrağın
Gövdemizi kanırtarak yazıyoruz
Hayatın alın yazısını
Her şeye barbarız, her şeye tufan
Dönüşler kapandı çoktan, zaten biz
Her ufka baktıkça yol görenleriz
Arzumuz, varılacak hayatın tek kayrası
Kalbimiz, ölçüsüz haritası yeryüzünün
Biziz o, vakti gelen yokluk tanrısı
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.7 KIRILGAN

KIRILGAN
Ürktün oğlum, huylandın hep, az mı kışkırtıldın yalnızlığa
daha kirpiklerin kırpışmadan doluşan anılar da bıraksın istedin seni
bir kör kadar sabırlı olamadın, alaycı hiç
yazık ki sağırlar kadar alıngandın
Bir çift göz gezinse gözlerinin karanlığında
çalınmış buluyordun yoklandığında kalbini
Kalbin! ayaklanan bir sığırcık sürüsü kadar gürdü kalbin
Kalbin! onu yeniden tanımla, unuttuklarınla
süt kutusunun yaldızından sızdırdığın ışıkla okuduğun mülkiyetin kökeni
onu koru diyordu sana gerekecek paylaşım savaşlarında
kalbinden başka verecek mülkün yok yoksullara
Yıllar geçti oğlum, bulduğumda seni
nabzın yalnız geceleri mırıltılı ve berrak
gündüz kire ve sabun tozlarına karışarak akıyordu

yağmur mu yağıyordu kederin mi çarpışıyordu bulutlarla
Umabilirdin oğlum, yüzünde kireç kuyularından kalma yanıkların olması
uzanabilirdin beyninin son rahat kıvrımlarına
her gece sarsıntılarla irkilmeseydi hayatın, sancılarla
yine dayanabilirdin oğlum, alışabilseydin ayrılıklara
şimdi mavi hâlesine tavaf ettiğin dünya
'denizimde boğulacak kadar güzel değilim' diyor sana
'gittikçe aşınıyor prizmalarım, arzum kalmadı kırılmalara.'
Biliyorum oğlum, o onu bilsen de gideceksin
ben seni kırılmaktan oluşmuş bir mordan doğurdum
acıdım sana, acını gizledikçe sevdim acıdım sana
unutturmak istedim kalmış son birkaç çağıltıyı da
aşkı mesela
aşk geniş açıyla kırıyor kırılınca, büyük acıyla
ah oğlum,
ayak tozları savrulduğunda rüya
iz
ve rüya.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.8 KISA TANRI TARIHI

KISA TANRI TARİHİ
-ve tanrı kadındı baştan
kasıklarında bulduğu ateşi
bir patlamayla doğurdu
sonra duruldu döne döne
ve süt sağdı, ekin ekti, emzirdi
doksandokuz memesiyle
ağzı sonsuz boşluk olan evreni
Avcılar eve gelmeden önceydi.
Zeus muydu yıldırımı ok gibi kullanan
Baskında başı dik yay gibi kaldı kadın
Dimdik, donuk ve yenik baktı
Ateşini gizledi geceye, yıldızlara
Oyunla savuşturdu avcı vahşetini
...ve tanrı şımarık bir oğlana döndü...
Aşk ateşi küllendi Ağıtçı Hürmüz'ün
Destancı Ehrimen çiftçiliğe
Buyrukçu Musa çobanlığa başladı

Hikâyeci İsa marangozluk yapardı
kötürümlere değnek, körlere ışık diye
şair Muhammed borsanın en uzun
vadeli yabancısıydı
Issız çölde deve çanlarını
kâinat uğultusu gibi dinlerken
çölün dinmez ateşini evren diye içerdi
...ve tanrı henüz gençti ve erkekti...
Yalnız olmasın da ne yapsındı.
Ehrimen'i duasına çıktığı yağmur boğdu
İsa yonttuğu ağaca çivilendi
Güttüğü koyunlar yedi Musa'yı
Muhammed'in tebaası
petrol borsasına yatırdı develerini ve kaybetti
sonra, ya sonra...
"...tanrı kalpten öldü!"
...ve zaten yaşlıydı ve erkekti...
Avcılar kaldırdı cenazesini...
"Tanrım beni niye yalnız bıraktın!"
Mahmut TEMİZYÜREK
CEHENNEME GİDİNCE OKURSUN…CENABET AYYAŞ…

10.11.3.9 Mahmut TEMIZYÜREK

Mahmut TEMİZYÜREK CENABET AYYAŞ

1955 yılında Sivas'ın Kümbet köyü'nde doğdu. İlkokulu doğduğu köyde, orta öğrenimini Ankara'da yaptı. A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi Psikoloji bölümünü bitirdi. Birçok ansiklopedi, dergi ve gazetelerde çalıştı. Halen Ankara'da Başkent Üniversitesi'nde basın danışmanlığını yapıyor. Şiir, deneme ve eleştiri yazıları Akatalpa, Defter, Edebiyat Dostları, Edebiyat ve Eleştiri, Evrensel Kültür, İnsan, Kum, Patika,Varlık, Yarın, Yeni Olgu gibi dergilerde yayınlandı.

Her zaman insanlık durumlarına vurgu yapan, kimi zaman ironik, ama her zaman coşkulu bir iç dökme, alabildiğine yakıcı ve kırılgan bir ses tonu ile bireysel deneyim ve gözlemlerini içeriğine dayanak yapan; alegori, simge ve benzetmeleri dengeli kullanan, şiirin halk kaynaklarından da yararlanan dize bilincine sahip ufku açık tutkulu şiirler yazıyor Temizyürek.

YAPITLARI

İz ve Rüya (1995)
Kırlangıcım Paranoya (2000)
Yeryüzünü Gezen Atlı (2004

10.11.3.1(MAMUDU DIYOR KI RIMBAUD'YA

MAMUDU DİYOR Kİ RİMBAUD'YA
Üzülme ey, Saf Aşırı
Korur seni dizelerin
Nasıl yaşadın, tanığım
İndiğine taşa hançerin
Sapladın onca varlığını
Bu musalla dünyaya
Gözlerindedir öylece
Eyleminden saçılan ateş
Rimbaud, dostum, varlığım
Zavallı ateş böceğim
Anımsa, ne yürekler acıdı sana
Ne şaraplar içti seni
Acıydın önceden önce
Mutsuzluk tanrın oldu
Ölüm yaladıkça enseni
Kaçışı yok aşktan başka
Gitme uzaklara, her yer cehennem
Cinnetinle kal, öyleyiz nasılsa
Sözlerim avutmuyorsa da kal
Gitmesen, içkiler benden olsa
Üzülme ey, Saf Aşırı
Ey enginden yüce
Yine gelecek aşkın çağ
Rüzgâra adanmış atlarla
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.1 PARANOYA KIRLANGICIM PARANOYA

PARANOYA KIRLANGICIM PARANOYA
İnsan güneşle dünyanın arasındadır
Senin sağında, benim solumda
hep ortasındadır ölümün
Durur bir nefesle bir nefes
arasında bir yerde, sabahla akşam
arasında her şeyi şaşırabilir
Yaprağa düşen yağmurdur
yapraktan düşen damla
Ne yapabilir, rüzgârından
merhamet dilemekten başka.
İnsan şaşırdıkça
delinir şüphe torbası
zehirler gözü.
Seni var ya, inleyişinden tanırım
kiminle öpüşsen duyarım sesini
teninin duygusu bulaşır, ateşi, kokusu
bacaklarının arasından ürperti
dudaklarına dolaşır
seğirir damar gibi
İnsanla herkes arasında nahoş tecrübe
Kırlangıcın zamansız göç nedenidir
O yüzden tizdir gagasından fışkıran
Bir daha dönmez yurduna.
Kalp, inleyişinden tanınır
Bir öpünce, bir de kırılınca.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.1 PARANTEZ

PARANTEZ
Parantezim ol sevgilim
Yaşamla ölüm arasında kısa mı kısa
Dudakların arası bir parantez
Eksik kalan her şey dökülsün boşluğa
Söylemeyi unuttuğun sözler mesela
Kirpiklerinden oluşan bir parantez
Bu tufandan kurtulacak ne varsa sığmalı
Kuşlar yeniden uçmalı sarp kayalarda

İlgisiz kaldığın her şey dökülsün boşluğa
Başarmak, ün, para, güç ve daha…
İki kaşın arasındaki o boşluk kadar
Değil mi ki kısacık bir dilim dünya
Sağ yana yaslasam hayata alınan yanımı
Sol yanda 'hemen şimdi!' diyen duygular
Seninle doymadığım her şey dökülsün boşluğa
Suyu bulandıran boğa
Alnını kırıştıran dağlar
Parantezim olsan sevgilim
Beni bu dışardan atsalar
İçinde ömrüm kalsa.
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.1 SU GIBIDIR HALK

SU GİBİDİR HALK
Su gibidir halk
Girdiği her kabın alır rengini
Uysal, saf, duru, yumuşak
ve kabın kiri kadar kirli.
Su gibidir halk
Bir çatlak bulunca sızar
Önce damla damla akarak
Sonra patlatarak kabını
Taşar kabın direncinden sabrı.
Su huyludur halk
Sal yaparak çıkar her tufandan
sel basan evinin son merteğini.
Su gönüllüdür halk
Okşayarak terletir toprağı demiri
Mevsimlerin zamanına denk
Göğertir ekinleri.
Su gibidir halk
Ne içmekle biter ne kirletmekle
Ya yeraltına çekilir, kaynak
Ya yağmur olur gelir
Tarihin tükenmez şefaati.

10.11.3.1.TASI KAVRIYOR ÇOCUKLAR

TAŞI KAVRIYOR ÇOCUKLAR
taşı
kavrıyor
çocuklar
göğe yükseliyor taş
taş, kıvançla dönüyor avuçta
kumları yara yara fışkırıyor çakıllar
körpe gövde
çeliğe direniyor
toy ruh, katil akla
korku tünelindeyiz, sesler şirret, yol zifiri
tanklar geçiyor çocukların üstüne
keskin nişancı, kalbine yansıtıyor lazeri,
kırmızı bir lekeyle düşüyor çocuk, elinde sapan
robokop asker, elinde lav silahı,
bakmıyor bile alevleri çizmeleri yalayan
sihirli lamba hevesli molotof şişelerine
ağır toplar kuşatılmış ortaçağ
kalesinin önünde mancınık dekoru sanki
kale dersen küçücük avuçlarda yığma taş yapı
herkesin rolü kusursuz bu ölüm oyununda
... ...
Auschwitz, Dachau, Treblinka
orman da değişti, av da
toprak unuttu insan sıcaklığını
yoruldu soğumuş bedenleri sarmaktan
kuşlar kayboldu kül dağlarında
El Halil, Ramallah, Dünya
kin, o kendini mazlum sanan irinli akıl
akıyor çöl sıcağına
sızıyor gözyaşıyla dolu Lut'a
dostum, yoldaşım Primo Levi
ağır yaşadın bu cehennemi
hızlı terk ettin
herkesin katil olduğunu gördüğün anda
İntifada!
sırnaşanlar için hayat
bıraktığın gibi

araftayız daha
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.3.1 İNSAN EN IYI

İNSAN EN İYİ
İnsan en iyi
kalabalıkta, akşamüstü öğreniyor kendini
adını, adresini, dünyadaki yerini
Şaşırtmasa, gazetelerden habersiz ağacın serçeleri
Gürültüyle gülüşüyorlar, toplanmışlar da
Saçma, ama yine de sapan kullanıyor çocuklar
Oysa insan bir ömür unutamıyor
mermileri, Köroğlu'nu, Robin Hood'u, Hazreti Ali'yi
yalanı, gibiyi, şeyi, filanı
aşkı, hasreti, beklemeyi
insan en iyi
kalabalıkta, akşamüstü öğreniyor
İnsan en iyi
birini dinlerken öğreniyor kendini
yüzün çırpınışını, elin kederini
bakıştaki anlıyor musun'u
sürçmedeki gizlenme telaşını
öğreniyor, yapıyor, ne iyi ki
kimsenin kimseye sözü kalmıyor
Gece boşalıyor, yıldızlar kapanıyor
açılıyor rüyanın fenafillah kapısı
Sabah, sır gibi saklanarak işaretler
ketum yüzlerle gidiliyor işe
işten güçten darp izi kalmasın diye
aşktan serçelerden piyanodan edebiliyor kendini.
İnsan en iyi
alışveriş yaparken öğreniyor kendini
ilaç almasa hastalığını şaşırtabiliyor
Ceket almasa mevsim değişmeyecek
Plak filan almasa sessizlik, sessizlik!
Gözlüğü yoksa nasıl sakınsın gözlerini
Arabası olmayanın uzağı yoktur
Bunları söylemese saçmalamayacak belli ki
Ama insan en iyi

alışveriş yaparken öğreniyor kendini.
Nesli, en sıkı yalnızlık şiirde
Başta türde yazarken çoğalıyor insan
Herkes hizaya geliyor üstelik ve sağdan
bir-ki,...,altımilyar, bir de sen
Nesli, bu şiir iyi değil mi?
Mahmut TEMİZYÜREK

10.11.4 MAHZUN DOGAN

10.11.4.1 BAGDAT, KALBIM

BAĞDAT, KALBİM
Sana yalan söylediler onbaşı
Burada çocuğum ben, burada
Burada anneyim ben, burada
Baba!..
Masalların omzunda kalaşnikof
İnsan satmaz kendini
Nasıriye insandır
ilmek atar bulutlara
Kalbi kum fırtınası
Kalbim
Hey coni, annene dön
Bu gök
benim
Muhammed geri gel! Muhammeeeeeeed!
Muh
Masallarım nerdesiniz? Masaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaal!
ner
Masalların omzunda av tüfeği
Sıcak dizlere yaslı çocuk başları
Ninniler nerde? Ninnilerim?
Ninniler
nin
Bağdat nerdesin? Bağdaaaaaaat!
bağd
Kalaşnikof ey!
Masalların omzunda kal!
Mahzun Doğan

10.11.4.2 BAGISLANAMAM

BAĞIŞLANAMAM
Gençliğimin kenar süsü yazlık sinemalar
Çınaraltı, Ülkü… Beyazperdeden arkadaşım Melike Demirağ
Gecelerimi aydınlatan ayışığı, bağışlama beni
Kırk yıl damarımda açan çiçek, ey güzel ütopya
Bağışlama. Bağışlanamam.
Taş duvarları Demirci hapishanesinin
Avlusunda güneşi öptüğümüz fotoğraf
Dilimden düşmeyen slogan: Bir ki…
Çocuk bakışlarımı güzele boyayan
Eskimiş yanlarımı onaran yeşil vadi
Beş yüz yıldır kalbimi ısıtan Mona Lisa
Sevdiğim kadınların dokunduğu kapı zilleri
Sen de ey kayısı ağacı, gövdene dayayıp sırtımı
içtiğim şarap: Öküzgözü, Buzbağ
Alnımı okşayan akşam rüzgârı, saçımı savuran
Ekmek torbamda taşıdığım kitap: Memleketimden İnsan Manzaraları
Dikiş tutmaz yaram, ruhum yama istemiyor
Yalvarsam, yıkar mı ıslığımı anılar?
Sorularım bana bıçak, sorduklarıma meze
Yorgunum, ne yana kulaç atsam
Artık ne bir liman, ne bir güneş
bir daha doğup batmak üzre
Kaldığım yer neresi, kuş olsam
fenerini söndürür gök, yağmur boşanır
Bir saçakaltı bulamam
Bırakayım bir boşluğa, sallansın bedenim
Ya da uzan elim uzan, yastık altında uyuyor revolver
Mahzun DOĞAN

10.11.4.3 BILINMEYENE SARKI

BİLİNMEYENE ŞARKI
Hangi denizin sularında yol alıyor gemi,
neresi bu güverteden seyrettiğim şehir?
Bakışlarımda dalgaların savruluşuyla çıkıp varacağım yer
neresi? Hangi kıyıda dinlendireceğim düşlerimi?
Başımı yaslayacağım diz kimin? Ya bu denizin
ve bütün yeryüzünün söylediği ninni?

Yalanmış bir ömür aradığım kıyısızlık
rüzgâr şişirdikçe yelkenleri içime dolan mavi
uzaklara baktıkça kabaran göğsüm
nefesimi besleyen özgürlük ateşi
Yenildim desem değil, solgun bir anıya dönse de
sularında yittiğim gülümseyiş
bir bilinmeze çevirse de dümeni kaptan
diyorum, sensin bekleyen beni
Mahzun DOĞAN

10.11.4.4 ESKIYANIN ELLERI, FESLEGENLER VE KANAYAN

EŞKİYANIN ELLERİ, FESLEĞENLER VE KANAYAN
Eşkiyanın elleri, fesleğenler ve kanayan
Sesinden öpemedim, dokunamadım gülüşüne, yüzünle uyandım da
Serseri bir güneş, çıplak ayaklarının hiç basmadığı bir balkonda
Pervazına, teneke kutularda fesleğenler, filbahriler dizmediğin
bir pencereden elbette eksik görünüyor Ankara. Ne yapsam
onarılmayan kırık bir gök, gri bir gürültü Sevgi Sokak. Aşklar da
Yaramı öpüyorum, o hep büyüyen yaramı
dudaklarda... boyunlarda...
Öpemedim gülüşünden, dokunamadım sesine, uyandım da yüzünle
Neredesin nerede? Bir fotoğraflardasın, bir düşlerde
Kırılma noktasından uykuların savrulup yiten bir tülde. Çırpınan
pencere, uçuşan kent, kanayan ülke, uyuklayan kapı kolu, ağlayan
balkon, çıplak ayaklarının bir kez olsun basmadığı
Bunlar yaramazın, eşkiyan, en küçük oğlunun elleri
seni özlüyor fesleğenleri okşadıkça
Mahzun DOĞAN

10.11.4.5 GELMEDIN

GELMEDİN
Kırılmış bir cama döndü gök
evsiz barksızların konakladığı eski bir handa
Kalakaldı ruhumdan koşan atlar
Her sabah gülümseyerek baktığım ufuk
Koparmışlar dillerini çanların
bütün ampulleri kırmışlar
Kurtlar bile ulumuyor, nasıl bulsam yönümü

Gelmedin, bütün kitaplar yarım
Kent bir halı eskisi
aşkla dokunan desenler solmuş
o delifişek sevişmeler, koşturmacası karanfillerin
unutulmuş. Kim
hangi şarkıda dinler beni
İşte gözlerimi bağlıyorum
sevin ey yeryüzü!
kökü çürümüş bir difenbahya
kalbim
Mahzun DOĞAN

10.11.4.6 Mahzun DOGAN.htm

Mahzun DOĞAN

1964 Uşak / Banaz doğumlu. İlkokulu Düzlüce Köyü'nde okuduktan sonra, ortaokul ve lise eğitimini parasız devlet yatılı olarak, Manisa - Demirci ve Malatya - Akçadağ öğretmen liselerinde tamamladı. Daha sonra, Ankara Üniversitesi Basın Yayın Yüksek Okulu'na (Şimdiki adı İletişim Fakültesi) devam etti. 1987 yılında bu okuldan mezun oldu. 1988 yılında gazetecilik yaşamına başladı. Dünya Gazetesi'nde ekonomi, parlamento, başbakanlık, cumhurbaşkanlığı muhabiri olarak çalıştı (1990 - 1996). Siyah Beyaz ve Günlük Haber gazetelerinin kültür ve sanat editörlüğünü yaptı (1996 - 1999).

Merkezi Ankara'da bulunan Edebiyatçılar Derneği'nde genel sekreter yardımcılığı, genel sekreterlik ve genel saymanlık gibi görevlerde bulundu (1994 - 1998).

İlk şiiri, 1980 yılında Demokrat Gazetesi'nde yayımlanan Doğan'ın ilk şiir kitabı "Önce Ellerim Uyanır", 1984 yılında okurlarla buluştu. İkinci şiir kitabı " Sesimde Mimozalar" 1993'te; üçüncü şiir kitabı "Kar Yağıyor Yeryüzünün Kalbine" 2000 yılında; kendisiyle birlikte on şairin birer şiirleri ve bu şiirlere ilişkin serüvenlerini içeren Labirent ve Lunapark ise 1994'te yayımlandı. Edebiyatçılar Derneği'nce 1994 yılında Ankara'da yapılan Düşünce Özgürlüğü Kurultayı'nın bildiri ve konuşmalarını yayıma hazırladı ve bu kitap "Düşünceye Saygı" adıyla kitaplaştı (1995).

1980 yılından bu yana şiir, düzyazı ve edebiyat söyleşileriyle sayfalarında yer

aldığı dergiler arasında Nitelik, Kıyı, Su, Yarın, Sanat Rehberi, Parantez (Almanya), Çağdaş Türk Dili, Edebiyat ve Eleştiri, Şiir - Lik (Almanya), Dünya Kitap, Cumhuriyet Kitap, İnternet'te yayımlanan İmece ve Pencere var.

Yarın Dergisi'nin şiir seçici kurulunda (1986 - 1987), Sanat Rehberi Dergisi'nin yönetiminde bulundu (1985 - 1986). 1996 yılından bu yana, iki aylık kültür - düşün - sanat dergisi Pencere'yi çıkarıyor.

ŞİİR KİTAPLARI

Önce Ellerim Uyanır (1984)
Sesimde Mimozalar (1993)
Kar Yağıyor Yeryüzünün Kalbine (2000)

10.11.4.7 MASAL VE TRAMVAY

MASAL VE TRAMVAY
-Ece Ayhan'a,
"Bir Askeri Şairin Ölümü!" için-
1.
Sultanahmet'te sabah. İlk günışığı
uyku süpürür saçlarından çocuk
ve Allah bir bardak çayın buğusu
Eğilirim kalbine yeryüzünün
güz de eğilir. Uğultusu
yolcusuz ilk tramvayın. Kalkıp yürür
boya sandığından kartpostal kadın
Ardısıra Nisan göğü ve Allah
fısıltısı çınar yaprağının
Masallara inan! Masallara inan! Ey
Mahzun Doğan'ın çocukluğu!
2.
Kadıköy İskelesi'nde öğleüstü. Küflenir
günışığı ansızın. Kuytusunda bir kıraathanenin
yeryüzü küflenir. Çözer palamarlarını çocuk
ve söz, suların köpüklü teni
Yunuslara inan! Yunuslara inan! Ey
Mahzun Doğan. Yunuslara ve aşka!
3.
Sirkeci'de işporta tezgâhından sarkan

bir ikindiüstü. Allah tramvaya biner
Konuş ey
Nisan göğü
 - Masalların üstünden tramvay geçti!
Mahzun Doğan

10.11.4.8 RAMALLAH RAMALLAH

RAMALLAH RAMALLAH
Menekşelerin anısı
göğün kalbi
nefesi ormanların
kanadını çırpa çırpa
Otlar susmuş sular susmuş
yeryüzü saati hangi bin yıla
Konma güvercin konma
bir yanardağ parmağımın dokunduğu
Yıldızlara sıçradı kan
Ramallah Ramallah!
Çocukların alfabesi
yeryüzü öğretmeni
kan sözcüklerden çekildi
nasıl soyunursa derisini yılan
Durdu göğün kalbi
ormanlar nefes nefese
Ufku emziriyordu kadın
yırttılar

10.11.4.9 RÜKÛ

RÜKÛ
Sonra babamı öldürdüm gidin görün
buzlu camlara yapışıp kaldı gölgesi
Bakışlarım maviydi trampet çalardım
en önünde kortejin kar beyaz eldivenli
Damatlık ipek gömleğimde kan sesi
Sekizinci bıçak darbesiyle ışıdı ezan
yakalandım her şeyin acemisiyim
sizi sevmemden belli korkuyorum güzden
Nasılsa yapıştıramam minarelerin deştiği yüzümü

aynaları kırdım hep tufan parmakuçlarımın değdiği
Nasıl oldu bilmem yaptım işte gidin
Her şey bulunan alt kat çarşılar gibi
nereye dursa yakışır hırçın gülümseyiş
izbe bir dükkânda muşamba örtülü
trabzanlardan kayar merdivenaltlarına sokulur
uyur çekmesinde küçücük ahşap masaların
Görün kuru titrek ellerin çektiği
bir kehribar tespihtir öldürmek
Kasaba akşamlarında yorgun sardunyalar
zifaf odalarına açılan kapılar gibi
öldürdüm işte dün gece yaptım bunu
ütüleyip astım gardroba dolunayı
koştum yalınayak size geldim
Tanırsınız tütün paylaştınız Kore dağlarında
aynı kadınla yattınız n'olur
karanfil sürün bıyıklarıma
Bahar satarım dese bir tüccar
sizi sevmemden belli inanırım
ceketimi düğmelerim simitçiler bağırsa
tepinse üst katta bir çocuk
iki saat korna çalsa züppenin biri
adımı seslese mübaşir. İnanmasanız da
öldürdüm dün gece yaptım bunu
Nasıl oldu bilmem öldürdüm işte
koştum yalınayak size geldim
Babamı anlatın bana
Mahzun Doğan

10.11.4.1 TEMMUZ AYINDA ANNEM

TEMMUZ AYINDA ANNEM
Temmuz ayında annem uykuya daldı
Ekinler sarışındı tarlada. Gök
çekti küreklerini bulunmaz bir limana
Unutulmuş bir köyde
küçücük mutfak pencereleri
el salladı. Babam
uzun uykusundan uyandı
Ladik'de bir jandarma, dayayıp başını

nöbetçi kulübesinin soğuk camına
sevdiği kadını anımsadı
kalbini banıp ayışığı mürekkebine
geceye mührünü bastı
Yürüdü posta katarı
Raylar şafağın şahdamarından fırladı
Temmuz ayında yeryüzü öksüz kaldı
Mahzun DOĞAN

10.11.4.1 YÜRÜRKEN CIGARA IÇMEMELI

YÜRÜRKEN CIGARA İÇMEMELİ
1.
Anneme göre, bırak yürürkeni, kesinlikle cigara içmemeli
babamsa, efkâr dağıtır diyor, ama bazen
Sislerden mi çıkar, sislere mi gömülür Atatürk Bulvarı?
Bunu bir Rimbaud sordu, akşamın serin koynuna girerken gençliğinden
parmaklarının arasında cigarası yanıyordu
Usul adımlarla yürüyüp gittim aldırmadan
Yüz altmış kilometre hızla giden bir otomobilin rüzgârı
biçti düşlerimi. Fırlayıp düştü önüme bir James Dean
Karınca sürüleri dolaşıyordu dudaklarında
Cigara dumanından sararmıştı
dişleri tarihin
2.
Sevdim bir kadını, çok eski bir yüzüm dedi
sahaflarda belki bulunur bir roman
Aradım durdum, bu kaçıncı cigara yandı bitti, yandı bitti
3.
Ben bir çekirgeyim belki de
yüzyıllar öncesi bir minyatürde
Belki de Fatih'in kokladığı gül
Yok yok, bir Turan Erol resmiyim
yatık bir bisiklet sahilde
Çok eski çağlarda yontulmuş
ponza taşından bir Venüs heykeli
belki de. Belki de örgüyüm Penelopeia'nın elinde
örülürüm gündüz,
çözülürüm gece
4.

Yağmurlu bir günde öldü babam
dedi Seda. Yağmurlu günlerde insan yalnızdır
Yalnız öldü babam
Okul ne ki ölümün yanında
hangi üniversiteli daha bilgece bakar
babasız bir çocuktan
5.
Seni bu kalabalığın içinden çekip çıkaracağım
Zaten acemisiyim yüzmenin, üç kulaç atsam yorulurum
Tenim alışkın değil köpüklü sulara
Her şeyi unutacağım. Unuturum tüm sözcükleri
Seninle yeni bir dil yaratmaya
Yaka paça alıp götürecekler gündüzümü
Rüzgâr bir sessizliğe karıştıracak
Sensizliğe savuracak ömrümü
6.
ki öldüğümde ben
dansını sürdürecek baletler, balerinler
narin parmakuçlarıyla çizecekler ülkemin ufkunu
öyleyse neden
korkmalı ki ölümden
7.
Annem ki şimdi bir başka ülke
güzelliği ütopya
Benim annem kuş
dalgalandırır göğü
Benim annem çiçek
badem dallarından gülümser
baharda
Mahzun DOĞAN

10.11.4.1. ÖMRÜM

ÖMRÜM
Tıka basa dolu sayfaları
Harfleri eğri büğrü
İmlası bozuk
Taşrada basılmış bir kitap
Ömrüm ah!..
Okuduğum en uzun yalnızlık

Mahzun DOĞAN

10.11.5 MEHMED KEMAL

10.11.5.1 EGILIP SUYUNU IÇTIGIMIZ ÇESME

EĞİLİP SUYUNU İÇTİĞİMİZ ÇEŞME
Hani büyük korkular başlayınca insanda,
Sıkılır yüreği, ölecek gibi olur;
Ne dost sevgisi, ne yar sevgisi,
Ne varsa hepsini bırakıp gitmek ister
Nereye, kime, niçin? Demeden.
Ölüme benzer, ölüme yakın,
Bir şeyler duyar içinde açıklayamaz,
Yumuşak, yavaş, ılık
Nerdeyse uzatsa elini dokunacak,
Belli, besbelli kumaş gibi,
Yorumlanamayan, birikmiş, toplu,
O bildiğimiz düşüncele benzeyen
Birçok sorulardan örülmüş;
Kırmızı mı, mavi mi, yeşil mi?
Ne idüğü belirsiz gibi görünen
Her şeye yakın, aşk içinde
Yaşama gibi, macera kıvamında,
Sevilen, tapılan, yanıp yakınılan
Nerdeyse yanıbaşında, selam verecek
O, omzuna dokunup geçen,
Akşamları çileden çıkaran
Her şeyi büyük azgınlığına alıştıran
Bizim bildiğimiz, bizim duyduğumuz,
Yayan yapıldak peşinde koştuğumuz,
Bozlağa, uzunhavaya, mayaya benzer,
Bir Anadolu türküsü, yanık, hazin
Eğilip suyunu içtiğimiz çeşme...
Mehmed KEMAL

10.11.5.2 FUZULI GIBI

FUZULİ GİBİ
Ne varsa aşkta var aşkta
Gerisi fasa fiso

Mehmed KEMAL

10.11.5.3 Mehmed KEMAL.htm

Mehmed KEMAL

11 Nisan 1920 tarihinde Ankara'da doğdu, 14 Eylül 1998 tarihinde İstanbul'da öldü. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü'nde başladığı yüksek öğrenimini tamamlayamadı. Gazetecilik yaptı. Ankara'da bir süre Kalem adlı aydınların uğrak yeri olan içkili lokanta işletti.

1940 toplumcu kuşağı şairlerindendir, yalın dili ve açık anlatım tarzı ile ilgi çekmişti.

YAPITLARI

Birinci Kilometre (1945)
Dünya Güzel Olmalı (1954)
Söz Gibi (1977)
Öğle Rakıları (1986)
Tükenmez (1990, bütün şiirleri)

ÖDÜLLERİ

1978 Lyons Edebiyat Ödülü

10.11.5.4 SEN

SEN
Daldın sen,
Serin su başlarında eyleşen,
Bir söğüt dalı!...
Baldın sen,
Binbir bozkır çiçeğinden süzülmüş,
Ankara balı!...

Yapraktın sen,
Uğruna yaşanmış ölünmüş,
Vatan toprağı!...

10.11.6 MEHMET BASARAN

10.11.6.1 AHLAT AGACI

AHLAT AĞACI
Eşin dostun yaşıyor bak bahçelerde
Sen çıplak bir doruğun üzerindesin
Tam rüzgârın engini sardığı yerde
Yekpare bir mavilik üstünden akar
Altında köklerini sıkan toprak var
Dertleşir durursun gölgenle
Bazan öyle yakın geçer ki kayan yıldızlar
Halini soruverecekler sanırsın
Dağılır üstündeki yeşil sükût
Ümitle kımıldanırsın
Bakma sana bir ad verdiklerine
Yerle gök arasında bir karaltısın
Ve bütün dünya seni unutmuş
Sanki kim bilecek yaşadığını
Gelmese dallarına birkaç fakir kuş
Ne de dolmaz çilen varmış
İlk defa kırağı yaktı canını
Aşkı sonra bulutların
Rüzgârın cilvesi değil miydi
Döken yapraklarını
Durmuşsun kırların bir ucuna
Ah senin halin köylü hali
Yaşarsın kıraç toprakta
Servi-simin misali
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.2 ALLI TURNASI YASAMIN

ALLI TURNASI YAŞAMIN
Yokluğunun upuzun kışından sonra
Birden o ayçiçeği çıktı karşımıza
Toprağa sarı ışıklar saçan

Ellerin mi bu gömgök yapraklar
Sen misin usul usul kımıldanan
Şaşkına döndük kavuşmuş gibi
Sanki yüzümüzde soluğun
"Kızım" dedi anan, "bu benim kızım"
Ürpererek dokunduk baş ucundaki taşa
Büyülü bir ses misin Orpheus'tan
Yakıcı özlemiyle sonsuzluğun
Kucakladık kırları seninle
Yaşamın allı turnası
Ne değin uzaklarda da olsan
Çık gel yüreğimize ilkyazla
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.3 BIR AFSAR BOZLAGIYIM UZUNYAYLA'DAN

BİR AFŞAR BOZLAĞIYIM UZUNYAYLA'DAN
Birşeyler koparılıyor göğsümden
Hoyrat pençelerle
İğne deliğinden geçiyorum acıların
Dağılıp toparlanıyorum yeniden
Beni yalnız komayan bozkırda
Uzak düşler uzak düşler
Yüreğimden mi tütüyor
Sancının gökkuşağı
Bir yanım akıp gidiyor sularla
Taşlarla ışıyor bir yanım
        Ben ağrıyım ben acıyım
Kapanmış bir okul kadar ıssız
Öğretmen Hatun Birsen
Gözlerim ellerim soluğum
Değişen filmler solgun raporlar
Çukurlu ay yüzü dersi
Akciğer röntgenlerim
Bir Afşar bozlağıyım Uzunyayla'dan
Uçan kuşlar uçan kuşlar
Onarabilir mi yaramı
İpildeşen yıldızlar
        Ben umudum ben özlemim
Tümörüm, onmazım zehirli çiçek

Canevimi dağlayan mavi ısırgan
Neyi sızlıyorum bu sancılarla
Bu mor ağrılarla yaşadığım ne
Gittikçe daralıyor soluğum
Bana mı sesleniyor
Yitiklerimin diliyle toprak
Patlayan tohumlar patlayan tohumlar
Duyuyor musunuz kırılıyor kabuğum
Ben de yeşereceğim sizinle
Ben sevgiyim ben, yaşamım
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.4 CAN YOLDASI

CAN YOLDAŞI
Sen hürriyetin türkülerin kızı
Sen sıcaklığı kanımın
Şu koskoca dünya üzerinde
Yoldaşı kimsesiz canımın
İşte gözgöze geldik bu akşam
İnandım aşılırmış Kaf dağları da
Kollarında bakir toprak lezzeti
Yanıyorsun bir damla ter kadar güzel
Sarışın tarlaları mı kucaklamışım ben
Ne bu çiçek kokusu ekin kokusu
Deli bir rüzgâr geçiyor gönlümden
Yıldızlar ışıyor gözlerin gibi
Böyle konuştukça avucun sıcak sıcak
Karşımda ıslak dudaklar titrer
Başım üstünde yeni doğmuş ay
Altın tınazlar gibi savrulur içim
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.5 'DENIZ' DEDIK ÖPÜP BASIMIZA KODUK TUZU EKMEGI

'DENİZ' DEDİK ÖPÜP BAŞIMIZA KODUK TUZU EKMEĞİ
İlk günlerindeki gibi Troya'nın
Usulca dokundu mor yamaçlarına
Gül parmaklı şafak İda'nın
Işıdı sonyaz'ın gergin karnı

Kuytularda ince bir rüzgar
Okşadı küçük mavi çiçeklerini sevdanın
Sürüp gidiyordu yaşamın gelgiti
Sürüp gidiyordu doğumlar ölümler
Ardından ölümcül sancıların
Sese dönüştü titreyen çiyler
Baktım gözlerin söylence rengi
Neydi o yumuk avuçlarında
Bir giz gibi sımsıkı tuttuğun şey
Görünce dünyamızı neden ağladın
Söğütler yaprak döktü sular ürperdi
İlk günlerindeki gibi Troya'nın
Hangi korkularla kim demiş
Bir kız doğunca dört duvar sızlar diye
Sızlamadı genişledi duvarlar
Tanelenen başakla geçmişten geleceğe
Bakır taslarla içildi şerbetin
Itırlar defnelerle ilk çeyizin kondu sandığa
Nişanlandın yaşama beşik kertmesi
Onarmış gibi duvarlarını kentin
Dayanıklı olsun diye tüm acılara
Tuzladık kaya tuzuyla bedenini
Yuduk kırk bir çeşit ot katılmış sularla
Ve güllerin ve dikenlerin ve kırların acemisi
Kesilmesin diye dar geçitlerde soluğun
En mavi sözcüklerle seslendik sana
'Deniz' dedik öpüp başımıza koduk tuzu ekmeği
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.6 GÖREBILDIGIN KADAR MAVI

GÖREBİLDİĞİN KADAR MAVİ
Sürebildiğin kadar toprak
Sarabildiğin kadar kadın
Bu dünya
Güvenebildiğin kadar dost
Düşünebildiğin kadar güzel
Yaşabildiğin kadar
D ü n y a
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.7 KARSILAMA

KARŞILAMA
İlk yazın ucu göründü
Harlayıverdi çiçek çimen
Kalktım Akçadoruğa çıktım
Bi ova serildi önüme
Karşıma bi dağlar dikildi
Elim ağzımda baka kaldım
Bir yanda dumanlı toprak
Bir yanda deniz
Eriklerin bademlerin şavkı vurmuş havaya
Ortalığı tutmuş zeytin
Gözlerim yeşile kesti
Hey ne dünyaymış dünyamız
Çamların heybetinde sesinde kaynakların
Yaşamak uğul uğuldu
Kımıldıyordu yamaçlarda tarlalar
Tepemde gök
Çevrilmiş üstüme sayısız sevdalı göz
Güp güp atıyordu yüreğim
Kıyısında söğütler göveren
Bir nehir yatağına dönmüştü içim
Üstüme üstüme geliyordu ıraklar
Yankısıyla nice ilk yazların
Coşkun sular geçiyordu
Derinlerimden
Yosunlu kayaların dibinde
Ordan ordan dürtüyordu tohum tomurcuk
Elimi uzatsam özgürlüğe dokunacaktım
Yeni düşünceler patlıyordu zihnimde
Açtım bağrımı güne güneşe
Eh beee
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.8 KOCA BIR TROYA DÜNYA

KOCA BİR TROYA DÜNYA
Kaç kez kuşatıldı Troya

Soldu ılgınlar acılaştı zeytin
Karıştı toprağa hünerli eller
Ne Helena ne Paris ne Aşil
Karanlık çukurlarda ak kemikler
Yere basarken ürperiyor insan
Kırmızı açıyor hâlâ
Suskun örende gelincikler
Güzlerin hüznü o yıkımdan
Çağ değişmiş silahlar da
Sürüp gidiyor hâlâ kuşatma
Bu kez daha çılgın saldırgan
Hey dağlar yaralı Rumeli dağları
Bosna direniyor düştü Srebrenika
Bebesini emzirirken vurulmuş gelin
Yollara dökülen göçmenlerin
Gözleri yanmış yıkılmış kentler
Daha ne kadar sürecek talan
Kazılırken böğründe toplu gömütler
Senin ellerin mi bunlar Avrupa
Çırpınırken her çalıda bir yürek
Senin gözlerin mi bunlar
Nasıl bakacaksın yüzüne tarihin
Ah dünya koca bir Troya
Yaşamı savunan Hektor'u sürüklüyor
Her yanda kanlı araba
Ne zaman insan olacak insan
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.9 Mehmet BASARAN.htm

Mehmet BAŞARAN

Mehmet Başaran,1926 yılında Kırklareli ili Lüleburgaz ilçesi Ceylanköy'de doğdu. Kepirtepe Köy Enstitüsü'nü (1943) ve Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'nü bitirdi (1946). Askerliğini yaparken Yedeksubay Okulu'ndan çavuşa çıkarıldı. Köy enstitüsü öğretmenliği, gezici başöğretmenlik, ilkokul öğretmenliği, Türkçe öğretmenliği yaptı, Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS)'nın kuruluş çalışmalarına katıldı, 1979'da emekli oldu.

1950'li ve 1960'lı yıllarda güçlenen Köy Edebiyatı hareketinin şiirdeki önde gelen temsilcilerinden biri oldu. İlk şiiri Köy Enstitüleri Dergisi'nde yayımlandı. Adam Sanat, Gösteri, Kıyı, Varlık, Yansıma, Yazko Edebiyat,Yeditepe, Yeni Biçem, Yeni Ufuklar, Yücel gibi dergilerde şiirleri yayımlandı. Toplumsalcı düşüncesini didaktizme düşmeden yapıtlarına sindiren, direnme ve umut duygularını, gözlem ve deneyimle beslenmiş köy yaşamını, köyde insan ilişkilerini, üretim, eğitim sorunlarını, siyasal yönetimin bozukluklarını, gerçekçi bir yaklaşımla işledi, yaşadığı yörelerdeki söylenceleri dile getirdi.

10.11.6.1 SORGUCULAR

SORGUCULAR

"Onların ilkesi emektir. Önlerinde ise emeğe göre düzenlenmemiş, çoğu kez emeği sömürerek rahata kavuşmuş, Ortaçağ artığı bir düzen ya

Bir yanım Tanrılar otağı Kazdağı
Bir yanım
Kurtuluşçulara arka veren Madralar
Kuşanıp çifte fişeklikleri
Şurdan yürümüş Ayvalık'a
Gömeç'li Edremit'li
Kuvayı Milliyeciler
Amerikan süttozu dağıtılıyor
Cumhuriyet, Gazi, Ali Çetinkaya okullarında
Ne kadar uzak şimdi o günler
Ovada üç milyon zeytin ağacı
Vurmuş gövdelerine damgasını
Sabit Bey Eminzade Karagözoğlu
Ve onbinlerce tayfanın
Düşleri zeytin acısı
Nerde yoksul evlere
Muştular götürecek güvercin
Hâlâ söylenceler renginde
Suları Kazdağı'nın
Yamaçlarda Türkmen köyleri
Bir gün Narlı bir gün Şapçı
Bir gün Kocadağ bir gün Biller

Uykusuz gözler gibi
Issızlığı öğretmen odalarının
Dolaşır durur Gezici Başöğretmen
Dolaşır durur yanında
İmrallı Adamı Ökkeş, İnegöllü Remzi
Lo lo looo
Görünmez dikenleriyle Pirenlik kırı
Günaydın zeytin ülkesi
Çamlarının dibinde Homeros'un
İlyada'yı yazdığı yerler
Nasıl bir saldırıda
Yarım kaldı okullar
Sızlayan ne kesik bir kol gibi
Hektor'u sürüklüyor şimdi
Tahta At'tan çıkanlar
El sallıyor Havran'dan Koca Seyit
Görse şaşardı Homeros bile
Dudakları uçuklardı Aşil'in
Öyle işler gördü Çanakkale'de
Zeytinyağı fabrikasında hamal
O'ydu Kurtuluşçular'la
En önde İzmir'e giren
Ne kadar uzak şimdi o günler
Köylerde Enstitülü
20.000 öğretmen
Kuşatılmış Troya
Sanki her biri
Yangından yıkımdan çıkmış
20.000 ana
Kök salmış toprağa
20.000 yediveren gülü
Dayan Koca Seyit dayan
Zeytinler narlar dikmiş
Yayaköy'de Refik Cevahir
Bunlar açacak diyor
Pençe atsa da göğsümüze
Zeus'un korkunç kartalı
Kulak ver Madralara
Bu günler geçecek diyor
Gül parmaklı şafak dağlara değdiğinde

Geline döndüğünde, "Bol pınarlı İda"
Salınıp Körfez'e indiğinde Sarıkız
Çocukların dilinde
Çağla tadı kazandığında sözcükler
Tahta At'tan çıkar gibi geldiler
Çok giyilmiş ayakkabıların
Tabanlarına benziyordu yüzleri
Evime ülkeme doluştular
"Emir kuluyuz" diyordu biri
Soruyordu üç Bakanlık Müfettişi:
    "Manifesto okutuluyor muydu Enstitülerde
    Belletiliyor muydu Nazım'ın şiirleri
    Sık sık gelir miydi Hasanoğlan'a
    Sabahattin Ali?
    Toplayıp açık hava tiyatrosuna
    Tonguç size neler demişti?..."
Kimliğim mi? Türkiye dedim
Doğumum mu? 17 Nisan
Sorun beni Bedreddin'den Yunus'tan
Karacaoğlan emmimdir
Dedem Pir Sultan
Yolum Tonguç'un yolu
Sorgucular heyy sorgucular
Bilir misiniz Koca Seyit'i
Sırtında 210 okkalık mermi
Neyi savunmuştu Çanakkale'de
Sorun beni Seyit'ten
Sorgucular heyy sorgucular
Durdurabildi mi dünyayı
Engizisyon yargıçları
Neyi aydınlatır bilir misiniz
Yakılan yasaklanan kitaplar
Sorgucular heyy sorgucular
Okuyun Fontamara'yı Sırça Köşkü
Küfr ile dünya durur
Zulm ile durmaz demiş risalesinde
Sorun beni Koçu bey'den
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.1.TARLA

TARLA
Aklımda genişleyen hep o tarla
Güneşle tüter ince ince
Dinmiş sınırlardaki ağrı
İlk tutkuların adı
Korkusunda serinliğinde
Hele yağmur sonları
Hele sürüldüğünde
Sanırsın insan yüreği
Diriliğin gücü sevinci
Kıpır kıpır derinlerde
Çatlamış güzel günlerin tohumu
Bir mavi şavk içinde
Daya kulağını toprağa dinle
Özsuda sütte kandaki coşkunluğu
Uyanışı dinle dünya kırında
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.1.YORULMAZ ISÇILERIYIZ ASKIN

YORULMAZ İŞÇİLERİYİZ AŞKIN
Bütün gün kırlara bakmışım
Başaklarla kımıldanan
O bitek yalnızlığa
Burnumda gökyüzünün ince kokusu
Bütün gün sana bakmışım
Derin mırıltılarla ırmağa karışan
Çakıntılı gövdene senin
Uzanmışım terli toprağa
Yanına gözlerinin
Çıplak gecelere dokunuyorum
Yazın ve düşlerin sıcak kıvrımlarına
Denizi başlatıyor dudaklarının tuzu
Yüreğim konuşuyor şavkından
Ellerim böğürtlen moru
Yorulmaz işçileriyiz aşkın
Soluk soluğa ıslak taylar
Ürkek sokulmaların...
Ormanları uyandırıyor kanımın gürültüsü

Başdöndürücü yerlerindeyim dağın
Kollarımdan akan ırmak,
Sonsuza tamamlanıyorum
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.1 ÖMRÜMCE

ÖMRÜMCE
Ben ömrümce köylere gittim
Taşlar arasından ıssız yollardan
Garip akşamlar içine
Tek başına ışıdığı yere okulların
Avuçlarımda yüreğimi götürdüm
Nedir çekisi kişinin
Gördüm orada gördüm
Eğildim kardeşçe toprağa
Yüzlerini çizdim öğrencilerin
Gözlerini yıldız yıldız
Bir umut sardı gönlümü
Dağbaşlarını ısıttı sevgim
Mehmet BAŞARAN

10.11.6.1 ÖYKÜ

ÖYKÜ
Yıl kırk yediydi sonbahardı
Üstümde başka gök başka bulut
Cebimde param vardı
Tramvaylar taksiler emrime hazır
Durağım İstanbullar Ankaralardı
Yıl kırk yediydi sonbahardı
Demiri büken ellerim
Üzüm gibi saçım vardı
Bir güzel geçse sokaktan
İçim aşkla dolardı
Yıl kırk sekiz mevsim sonbahar
Ankara'nın taşına bak
Neden böyle gözlerim dolar
Neydim n'oldum n'olacağım
Şu feleğin işine bak

Mehmet BAŞARAN

10.11.7 MEHMET EMIN YURDAKUL

10.11.7.1 BENIM ÖMRÜM

BENİM ÖMRÜM
Genç çağdaydım, kendimi bir dikenli yolda buldum;
Hıçkırıklar işittim, gül ve bülbül bağlarından.
Felâketler topladım, Anadolu dağlarından;
Uzun sazlı Âşıklar diyarında şair oldum.
Ezgi koydum, âhlarla, figanlarla Türk şi'rine,
Öz dilimle haykırdım, "Ey milletim, uyan!" diye;
Viran yurdun dolaştım, bir şehrinden bir şehrine;
Saç ve sakal ağarttım ben de, "Vatan, vatan!" diye.
Mehmet Emin YURDAKUL

10.11.7.2 BENIM SIIRLERIM

BENİM ŞİİRLERİM
"Sen kalbsizsin; hani senin gençliğin hayatı?
"Aşklarım mı? Bir nefeste solabilen bu şeyler,
"Bir yanar-dağ ateşiyle kömür gibi karardı;
"Şimdi ise yerlerinde bir sıtmalı yel eser.
"Evet, benim her şi'rimde yılan dişli diken var;
"Sizler gidin bal verecek yeni açmış gül bulun.
"Belki benim acı sesim kulakları tırmalar;
"Sizler gidin, genç kızların türküsüyle şen olun.
"Varın sizler, onlar ile korularda el ele
"Gezin, gülün, bir çift bülbül aşkı ile yaşayın;
"Yalnız kendi, yalnız kendi rûhunuzu okşayın.
"Zavallı ben, elimdeki şu üç telli saz ile
"Milletimin felâketli hayatını söyleyim;
"Dertlilerin gözyaşını çevrem ile sileyim!.."
Mehmet Emin YURDAKUL

10.11.7.3 BIRAK BENI HAYKIRAYIM

BIRAK BENİ HAYKIRAYIM
Ben en hakîr bir insanı kardeş sayan bir rûhum;
Bende esîr yaratmayan bir Tanrı'ya îman var;
Paçavralar altındaki yoksul beni yaralar;

Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum.
Volkan söner, lâkin benim alevlerim eksilmez;
Bora geçer, lâkin benim köpüklerim kesilmez.
Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;
Zaman ona kan damlayan dişlerini gösterir,
Bu zavallı sürü için ne merhamet, ne hukuk;
Yalnız bir sert bakışlı göz, yalnız ağır bir yumruk!..
Mehmet Emin YURDAKUL

10.11.7.4 CENGE GIDERKEN

CENGE GİDERKEN
Ben bir Türk'üm dinim, cinsim uludur
Sinem, özüm ateş ile doludur
İnsan olan vatanının kuludur
Türk evlâdı evde durmaz, giderim.
Bu topraklar ecdâdımın ocağı
Evim köyüm hep bu yurdun bucağı
İşte vatan! İşte Tanrı kucağı!
Ata yurdun evlât bulmaz, giderim.
Yaradanın kitabını kaldırtmam
Osmancığın bayrağını aldırtmam
Düşmanımı vatanıma saldırtmam
Tanrı evi viran olmaz giderim.
Tanrım şâhid duracağım sözümde
Milletimin sevgileri özümde
Vatanımdan başka şey yok gözümde
Yâr yatağın düşman almaz, giderim.
Ak gömlekle gözyaşımı silerim
Kara taşla bıçağımı bilerim
Vatanımçün yücelikler dilerim
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim.

10.11.7.5 Mehmet Emin YURDAKUL.htm

Mehmet Emin YURDAKUL

13 Mayıs 1869'da İstanbul'da doğdu, 14 Ocak 1944'de aynı kentte öldü. Bir

balıkçının oğluydu. Beşiktaş Askeri Rüştiyesi'ni bitirdikten sonra bir süre Mülkiye Mektebi'nin idadisinde okudu. 1887'de Babıâli Sadaret Dairesi Evrak Odası'na aylıksız kâtip olarak atandı. 1899'da Hukuk Mektebi'ne başladı. Öğrenimini ABD'nde tamamlamak üzere okuldan ayrıldı. Ancak bu isteği gerçekleşemedi. Memurluk yaşamına döndü. İttihat ve Terakki Cemiyeti'ne girdi. Şiirlerinde dile getirdiği düşünceler, yansıttığı gerçekler saray tarafından kuşkuyla karşılandığı için 1907'de Erzurum rüsumat nazırlığına gönderildi. II. Meşrutiyet sonrası 1909'da bahriye müsteşarlığına, bu görevi istemeyince de Hicaz valiliğine atandı. Bir yıl sonra Sivas valiliğine getirildi. Ancak çalışması engellenince, üç ay sonra bu görevinden de ayrılarak İstanbul'a döndü. Türk Ocağı'nın kurucuları arasında yer aldı, derneğin başkanı oldu. Çıkarılan Türk Yurdu dergisinin de sorumluluğunu üstlendi. İttihat ve Terakki yönetimiyle arası açılınca Erzurum valiliği göreviyle 1911'de İstanbul'dan uzaklaştırıldı. Ertesi yıl da emekliye ayrılmak zorunda bırakıldı. 1913'te Musul milletvekili seçildi. Halide Edip, Köprülüzade Fuat ve Hamdullah Suphi ile birlikte Hars ve İlim Heyeti üyeliğinde bulundu. Milli Türk Fırkası'nın kurucuları arasında yer aldı. I.Dünya Savaşı sonunda İstanbul işgal edilince, emperyalizme karşı düzenlenen Sultanahmet Mitingi'ne konuşmacı olarak katıldı, 1921'de Anadolu'ya geçti. Mustafa Kemal Paşa tarafından ilgiyle karşılandı. Antalya, Adana, İzmir yörelerinde dolaşarak halkın ve ordunun manevi gücünü arttırıcı konuşmalar yaptı. Şebinkarahisar, Urfa ve İstanbul milletvekili seçilerek beş dönem meclise girdi.

Mehmet Emin Yurdakul edebiyat yaşamına Servet-i Fünun döneminde başlamıştır. İlk kitabı Türkçe Şiirler ilgiyle karşılanmış, yankılar uyandırmıştır. Dönemin şiir anlayışı dışında, hece ölçüsünü kullanarak yazdığı şiirlerinde yalın bir dil kullanmıştır. Türk edebiyatına halk sesini getiren şair olarak nitelendirilmiştir. Osmanlıcılık ve İslamcılık akımlarına karşı Türkçülük akımını savunan, bu konudaki düşüncelerini dile getiren öğretici şiirler yazmıştır. Şiirde biçim yönünden yenilikler yapmıştır. Geleneksel Türk şiirinde sürekli kullanılan kalıpların yerine 15, 17, 19 hece ölçülü alışılmışın dışında kalıplar kullanmıştır. Dörtlük geleneğinin dışına çıkarak üçer, altışar, sekizer dizelik kıtalar kurmuştur. Servet-i Fünun doğrultusunda Batı'dan gelen sone biçiminde şiirler de yazmıştır. Halkçı, ulusçu düşünce ve duyguları dile getirmiştir. Toplumsal ve ulusal konuları işlemiştir. Halkın ve ülkenin gerçeğini, özgürlük istemini yansıtmıştır. Coşku, umut, yüreklendirme ve öğreticilik, şiirinin belirgin öğeleri olmuştur. Ulusçu, halkçı görüşleri savunduğu şiirleriyle Ulusal Edebiyat akımının öncü şairleri arasında yer alan Mehmet Emin Yurdakul, öz ve biçim dengesi bakımından tam bir yetkinliğe çok az sayıda şiirinde ulaşabilmesine

karşın, halkın yaşamıyla ve sorunlarıyla ilgili konulardaki içtenliği, geniş soluğuyla, kuru bir didaktizmin ötesine geçmeyi başarmıştır.

YAPITLARI

Türkçe Şiirler (1898)
Türk Sazı (1914)
Ey Türk Uyan (1914)
Tan Sesleri (1915)
Ordunun Destanı (1915)
Dicle Önünde (1916)
Hastabakıcı Hanımlar (1917)
Turan'a Doğru (1918)
Zafer Yolunda (1918)
İsyan ve Dua (1919)
Aydın Kızları (1919)
Dante'ye (1920)
Mustafa Kemal (1928)
Ankara (1939)
Şiirler (tüm şiirleri, 1969)

10.11.7.6 SÂIR

ŞÂİR

Öc Şâiri'ne
Tarih nankör değildir, bir hizmeti unutmaz;
İstikbâlin vicdânı aşk istemez, kin tutmaz.

Bana yirmi yaşımda ateş saçan bir sevdâ,
İlk şi'rime altundan kanad veren o hulyâ
Ak saçlarım altında yine alev saçacak.
Milletinin ruhuyle feryad eden bir dudak
O şeyleri söyler ki çağlattığı gümüş ses
Asırların önünde nağmesini dindirmez.
Hiddet, tahkir hepsi boş!.. Her cefaya katlanan
Yine şair kalbinden başka bir kalb değildir;
Bu zayıf kalb en mağrur alınları eğiltir.
Şu dünyada bir büyük rüya gören kahraman
O kartala benzer ki en yangınlı şimşekler
Onun sisli ve korkunç yollarına nur serper.
Mehmet Emin YURDAKUL

10.11.8 MEHMET KIYAT

10.11.8.1 BEKÇI

BEKÇİ
Ayılardan kurtardığımız yaban balı
Alacakaranlıkta
korkunun nöbetini tutan
Bekçiye şölen oldu
adını bilmediğimiz
Yitik özlemler kentinde
Bir arpa boyu gitmeden
Kapağı açılmamış sözlerle
Kanatlanarak
sonsuzluğa bekçi durdu
Mehmet KIYAT

10.11.8.2 DOST DELISI

DOST DELİSİ
Kötülüğün ötesinde bekleyen
Defne
zeytin
portakal ağacıyım
Sessizce gelen günışığı
Akşamları söz ustası
Geceyarısı yıldız tarlasıyım
Kimse tutamaz gülüşümü
Evreni yüreğinde gezdiren
çöllerde akan ırmak
dost delisiyim
Mehmet KIYAT

10.11.8.3 ERINÇ

ERİNÇ
Bir taşkınlık gibi bekleyerek
geçip giden günler
Irmağın sesindeki yakarış
hışırtıları ormanın
Durmadan söyleşen ateşböcekleri
tutamadığım söz

Kollarını sabaha açan gelinciklerle
boynu bükük sevinç
Büyüme çağına yetişmeyen
özgürlükler
Ve güneşini ısıttığım gecelerle gelen
sevgilim
Kapalı kapılar ardında
ey umuda sarılan erinç
Mehmet KIYAT

10.11.8.4 GÜLÜSÜN

GÜLÜŞÜN
Yeni biçilmiş çim kokusu gülüşün
Irmakları yola düşüren özlem
Kan kırmızı sancısı yürek atışlarımın
Bakışlarının yargılayan sessizliği
Yanak yanağa duruş
Güneşli içtenliği el sıkışımızın
Kimsesizliğimi kurtaran orman
Yunusların oyunlarındaki deniz şaşkınlığı
Yazını bekleyen gökyüzü
Gülüşün
ilk dizesi şiirlerimin
Mehmet KIYAT

10.11.8.5 KÖTÜLÜK ÇARKINA TUTUNANLAR

KÖTÜLÜK ÇARKINA TUTUNANLAR
Güneşe kıçını dönmüş
Karanlığı yağlıyor durmadan
Ürkek
ve çizgisiz bir ses
Korkusunu yenemeyen düşkün
Gibi ölü umutlar peşinde
Kötülük çarkına tutunmuş
Sevinç yok
ağlayarak geçiyor yaşamdan
Mehmet KIYAT

10.11.8.6 KIMSESIZ

KİMSESİZ
Aymazlığın ölçütüdür savaş
açlığın soğuk yüzü
Acı çekmenin
yakınmalar
biten söz
Ölülerin elinde oyuncak
boynu bükük çocuklar
Yüzüstü bırakılan umut
eksik özlem
Duyarlığını yitiren bellek
kuru sessizlik
Taçyaprağının kimsesiz bekleyişi
darağaçları
Ussuz
ölçüsüzlüğün bayrağıdır savaş
Mehmet KIYAT

10.11.8.7 Mehmet KIYAT

Mehmet KIYAT

13 Eylül 1943 yılında Malatya'da doğdu. İlk ve orta okulu aynı yerde tamamladı. Kuleli Askeri Lisesi'nden sonra Hava Harp Okulu'na girdi. Okulu bitirdikten sonra Diyarbakır,Ankara ve Balıkesir'de görev yaptı.1980 Mart ayında kendi isteğiyle emekli oldu.

1984 başında Ankara Kızılay'da kurduğu Doku Sanat Galerisi'ni 1986 yılında Çankaya'ya taşıdı. 1987' de aynı adreste ikinci bölümü, 1996'da da İstanbul'da 400 metrekarelik şubesini açtı. Görsel Sanatlarla ilgili yapıtlar sergileyen Mehmet Kıyat, iki kişisel resim sergisi açmış olup, ilki 1962 yılında yayımlanan 16 şiir kitabı yayımlamıştır.

Ankara'da yaşayan Mehmet Kıyat, sanat galericiliğinin yanında, şiir çalışmalarını da sürdürmektedir.

YAPITLARI

Ak Özlem, 1962
Çoklu Kentler Gerçeği, 1963
Sürelerin Sözü, 1964
Doğu,1965
Türkiye Bizi Dinliyor, 1967
Yeniden, 1970
Kolkola, 1977

Yazılan, 1982
Yeniden - Kolkola, 1996
Acılar Bize Kalıyor, 1996
Ses ve Doku, 1996
İzini Süren, 1996
Gül ve Defne, 1996
Yüreğim Yüreğim, 1996
Sesler, 1997
Kasırga, 2002
Çakmaktaşı, 2003
Güneşe Düşen Gölge, 2004

10.11.8.8 SARMASIKLAR

SARMAŞIKLAR
Taşkınlığım
ey güzel coşkusu damarlarımın
Bilinmezliğin sessiz çiçeği
büyüyen kendi kendine
Okyanuslardan masallar anlattığım
kapısı sevincimin
Yolların aşınmamış sabahı
sarmaşıklar
Derinliğine bağlayan beni
koşturan gece gündüz
Çözülmeden
sürekliliğin güneşli sabahında
Hep yanında tutan
ey yüreğimin deli çakmağı
Mehmet KIYAT

10.11.8.9 SAVAS VE ÖLÜM

SAVAŞ VE ÖLÜM
Yoksunluğun derin kuyusunda
Ölüm sesini yükseltiyor
Uslara kilitlenen susku
Emeği bıçağa yatırıp
Oturmuş sırça köşküne
Yürek

ve beyninde bombalar
Savaşın tetiğini çekiyor
Mehmet KIYAT

10.11.8.1UNUTURSA

UNUTURSA
Kuş uçmayı
tavşan kaçmayı unutursa
Yağmur ve tohum
toprağı unutursa
Unutursa sıcaklığını güneş
Sevişmek silinirse sözcüklerden
büyür mü defne
Zeytin ağaçları denizden keserse umudunu
Gökyüzü düşmezse ırmağa gölgelerle
Ziller çalarak
ölüm kapımızda demek
Mehmet KIYAT

10.11.8.1İPUCU

İPUCU
Sonsuzluğun ipucunu buldum
yanına aldı bizi
Sabahın ağzına açılan kapılarda
kuşların sesiyle uyanan
İlkyazın renklerine sarındım sonra
güneşe komşu
Fildişi evler kurdum seninle
Bakışların
seviyi damıtırken içimizde
İkimizle birlik
yüzyüze
Sevincinden
susuzluğunu unuttu toprak
Mehmet KIYAT

10.11.8.1 ISTEKSIZ

İSTEKSİZ

Su baskınları
depremler
havada katran kokusu
Yüreklendirmekle büyümeyen gelecek
bataklıklar
Bir gelgit
bir taşan deniz
yorgun özlem
Köpükler arasında düş
yaban sessizliği
Gecelerin beklediği güneş gibi isteksiz
Büyülenen yerine geldik
nice şarkı sözleri
Nice beklenti
ey yarım kalan sevişmeler
Mehmet KIYAT

10.11.9 MEHMET KÂZIM

10.11.9.1 BIR YOKUSA IKI BAKIS

BİR YOKUŞA İKİ BAKIŞ

I. Yokuşları İzmir'in unutulmuş
Bir kol açımı sokakları
Sevdalı evleri esmer cumbaları
Fesleğenleri küpe çiçekleri sardunyaları
Ve kırlangıç kuyruklarına asılı
Utangaç kız kahkahaları
II. Yokuşları İzmir'in unutulmuş
Ürkek hırçın doğuları
Tezgah-ı seyyarları lotomalbuşları
Ali'leri Meryem'leri Şehmuz'ları
Ve onların öfkeyle çiğnediği
Yaşlı arnavut kaldırımları
Mehmet KÂZIM

10.11.9.2 MEHMET KÂZIM

MEHMET KÂZIM

YAPITLARI

Yılkı Teknesi 1998

ÖDÜLLERİ

1997 yılı Arkadaş Z.Özger Şiir Ödülü, övgüye değer dosya.

10.11.9.3 SAVRULUYOR ZAMANDA ÖMRÜMÜZ VE SAIRLER HEP SÖYLER BUNU

SAVRULUYOR ZAMANDA ÖMRÜMÜZ VE ŞAİRLER HEP SÖYLER BUNU

Aragon'a

Savruluyor zamanda ömrümüz
Yıldızların göç korkusu siniyor
Yitik kentlere yitik insanlara
Aşk bir yorgunluktur
Bu acıyla akan çağda
Aşk, paylaştığımız bir yük

Edip Cansever'e

Savruluyor zamanda ömrümüz
Beni hüzne çağırıyorsun
-Geliyorum
Kırılganlığa
-Geliyorum
Derin maviliğe
-Geliyorum

Onat Kutlar'a

Savruluyor zamanda ömrümüz
Ne çok cenazede bulunduk
Ne çok arkadaşımız şimdi yok
Ne çok şiiri unuttuk
Ne çok oldu sevişmeyeli

Ataol Behramoğlu'na

Savruluyor zamanda ömrümüz
Gölgesi alacakaranlığın, sokağa
Bırakılan karanfilleri örtüyor
Kimse biriktirmiyor yağmur sularını
Uzakta evlerini boşaltıyor birileri

Ve ben hayatımı dinliyorum umutsuzca
Süreya Berfe'ye
Savruluyor zamanda ömrümüz
Yüzümüz kırışıyor ve ellerimiz
Birer birer kayboluyor
Birer birer
Uzak ülke düşlerimiz
-olsun yüreğimiz korur bizi-
Attila İlhan'a
Savruluyor zamanda ömrümüz
Ben adını unuttum
Sen bir daha söyle
Sonra bir daha
Ve beni uyurken öp
Sabah rüzgarının dokunuşuyla
Turgut Uyar'a
Savruluyor zamanda ömrümüz
-Seni geceye çağırsam
-Gelirim
-Hasrete
-Gelirim
-Ölüme
-Sus
Nazım Hikmet'e
Savruluyor zamanda ömrümüz
İki yolcuyuz ve öğreniyoruz
Aşka umutsuzluktan da gidilir
Akıp geçer gecenin atları
Karanlık ışığı doğurabilir
Mehmet KÂZIM

10.11.9.4 TANIK VE IZLEYEN

TANIK VE İZLEYEN
Bir nehrin akışını
Bir kadının saklı acısını
Akıp geçen zamanı
Taşıyorum sarmalın gizeminde
Mehmet KÂZIM

10.11.10 MEHMET TANER

10.11.10.1 15 NISAN 1975

15 NİSAN 1975
Yetinmiyorum acıyla. Sıvı güneş
İçiyor gölgeleri, tümsek çukur ne varsa.
Kurtulmuş, göğsümde son soluk, kor ateş
Parlıyor gözlerim iki fener gibi
Canlıyım hâlâ.
Sağır bu. Yaşam. Bu fotoğraf:
Aldım hançerimi güzel ensesinden de, damlamadı kan.
Çığlığımın yelkeninde gülle gibi
Ben orda kaldım ben
Burda, karşımda kaldı sonsuz olan.
Mehmet TANER

10.11.10.2 ALTI SATIR

ALTI SATIR
Bana dengeden söz edecekseniz
Durun, bir kaya alayım yerden
Bana geçmişten söz edecekseniz
Bırakın sarınayım düşlere
Ama insandan söz edecekseniz
İşte çırılçıplak karşınızdayım
Mehmet TANER

10.11.10.3 AYRILIKLAR

AYRILIKLAR
Çelik gibi bir dil. Aydan bir kızıllık
Doğuyu karartan bulutlar içinde
Işığını alıyor coşkunluğumdan
Ve boynu bükük alüminyum bir çocuğun ikindilerinden
Ey iç buran anılar. Ey iç buran gelecek.
Türkçeyi çelik bir tel gibi eğiyorum aranızda.
Belleğin son kırıntıları. Elçinin esintileri
Odanın ak aydınlığında
Daha demin çıktın. Boşluğunu
Doldurmadı henüz hava
Soluk alıyorsun henüz, burada bıraktığın

Soluğun yerine
- Zaman. İncecik bir zar,
İnen saydam bir giyotin, zaman
Mehmet TANER

10.11.10. BÖGÜRTLEN

BÖĞÜRTLEN
Kokumla yaşıyorum, dağ, orman kokuyorum ben
Çalı kokuyorum, ıssız bozkırlar kokuyorum, tren kokuyorum
Patikalarda böğürtlenler korku içinde çekilirler derin yarlardan
Yılgın seviler kokuyorum, böğürtlen kokuyorum
Yaşadım bir su gibi, eriyecek
Köpek havlamaları gibi.
Çınlıyorum da, kimsesiz çocukların uykuya geçmeleri nasıl çınlarsa;
Sonsuz ve mutsuz olanı duyuyorum yalnız.
Mehmet TANER

10.11.10. DERVIS

DERVİŞ
Adam ansızın yolumu çeldi. Kolunu uzatıp
Çekti önüme yığdı sabahı
Şarkılarla koca bir dağ yaptı, atılmış şarkılarla
Sonra bir yumaktan söker gibi
Açtı dağı. Bir yandan açtı, yürüdü bir yandan:
- Bu bir sanrı olsa olsa
Dedi,
Çünki ben, gözleri olmayan ben
Nereye gittiğimi bilmem ki
Mehmet TANER

10.11.10. DÖRTLÜK

DÖRTLÜK
Kapılıyım dağ gibi; uçarı, dağlar gibi
Sönsün bir ateş sönsün, salgın aynalar gibi
Tut kuşu sal içime, varsın kuş yansın olsun
Dönsün bir ateş, dönsün, gökte turnalar gibi
Mehmet TANER

10.11.10.7 GEÇEN YILIN EKSIK GAZELI

GEÇEN YILIN EKSİK GAZELİ
Seni seviyorum, kalb çömleğimi al
Kalbimin meyhanesini akşamla al
Kentleri bırakmak yangınlardır ha!
Evim yandı, bu yangın evimi al!
Böyle gece gece mandalını çektim kapının
Geldim ışık içinde hırsızlama Al
Mehmet TANER

10.11.10.8 HARAÇ

HARAÇ
(Ey hiçlik! Bana bir
salgını çağrıştırıyorsun.
Yangınları, dinamiti. Bana bir
cinayeti.)
Çünkü Biri hep bir şey alır geçirdiğim günden
gözümü kamaştıranı
geçeni aklımdan yüzümde bir gülümsemeyle
öpüşümün altında uzanan yüzü alır
Elele ayrılığınla ve silinir gibi
gidince silinir gidersin böylece.
İki korkunun sığmadığı inde
benim eşsiz yalnızlığım kalır
Ben ki utanmışım yıllarca sevmekten beyazı
odalarda aynalardan yitik
dokunulmaz bir gül düşünüp fidanlar içinde
dokunulmaz bir güne ayırmışım
Bunu mırıldanırım içimden bir yerinde kalabalığın
sessizce siyaha sürerim tenhada yanımı
Mehmet TANER

10.11.10.9 HORTLAK VE NESTERI

HORTLAK VE NEŞTERİ
Çık benim kana susamışlığım, "çık orta yere"
Geceye sokul, deş
Cızırtılı plağın zarını.
Seni ezgin karınca, tatlı su arığı

seni kudurgan tilki, azgın camış
Karnındaki ejderhayı bir süs;
Soyup alayım da sırtından derini bir çekişte-
(Zamanını topla gel.
Yıldızlarını, delilerini, kanıtlarını
Darbelerini, darplarını, gasplarını-)
Çevir, kır
sana kırılan dümeni, yükselt bıçağı, bu çağı;
Şu buyurgan ve buyurulgan elleri öpme!
Kana susamışlığım, "çık orta yere!"
Oluk oluk ak
Var, susan denizlere.
Mehmet TANER

Mehmet TANER.htm
10.11.10.1
0

Mehmet TANER

4 Aralık 1946 tarihinde Nevşehir'in Arapsun ilçesinde doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Rize, Emirdağ, Alaşehir, İzmir ve Erzurum'da sürdürüp İstanbul Bakırköy Lisesi'nde tamamladı.Birkaç yıl İstanbul İktisat ve Erzurum İşletme Fakültelerinde öğrenim gördü; Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü'nü bitirdi.TRT Ankara, Erzurum, Hakkari, Kars ve Van Radyolarında spiker ve yapımcı olarak çalıştı. 1976 yılından sonra sigortacılığa atıldı.

Adam Sanat, Bahçe, Defter, Edebiyat ve Eleştiri, Oluşum, Sanat Dergisi, Sombahar, Tan, Türk Dili, Türkiye Yazıları, Varlık, Yusufçuk gibi dergilerde şiirlerini yayımladı.1970 yılında "Tek Şiir" dalında TRT ödülü kazandı, Milliyet Sanat Dergisi tarafından 1974 yılının dört başarılı genç şairinden biri olarak seçildi. 1980 yılında Tan Yayınları'nı kurdu.

Cemal Süreya' nın "imgeyle retoriğin tuhaf bir uzlaşması var" biçiminde vurguladığı Mehmet Taner şiiri çağrışım debisi yüksek, çağdaş, erince eriştirici, anonimleşmeye karşı durucu, divan şiirini soğurmuş, her zaman diri ve bakışı dervişçe özellikler gösterir.

YAPITLARI

Sunak (1978)
Bir Denizin Çekildiği Bütün Kıyılar (1981)
Arka Oda (1981)
Dip (1995)
Siperler (1997)
Küflü Şimşek (1999, beş kitabındaki şiirlerin toplubasımı)
Veda Vezinleri (2002)

ÖDÜLLERİ

1981 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
2000 Akdeniz Altın Portakal Şiir Ödülü

MIS
10.11.10.1
1

MİS!
Mis gibi şeftalinin sırasıdır şimdi
Haziran maziran derken o da çıkacak
Aldatılmış ruhum çıkacak
Adım deliye çıkacak
Mehmet TANER

NISAN SIIRI
10.11.10.1
2

NİSAN ŞİİRİ
Seviyorum yıldızları, saçlarını, suyunu pınarların
Serin ilkbahar gecelerini.
Dar ağzını, ince alnını, elmacık kemiklerini,
Bacaklarını, uzun.
Gözlerini, çekik. Ilık göğsünü.
Bir yaz gecesi sevdası olan rengini yüzünün...
Gel bağlara gidelim seninle bir bağbozumu vaktinde!
Parıldayıp gidince dere kavakların önünden
Savrulunca üzüm, tatlı ışığında lâmbaların
Güz, ufak tepelerin ardında görününce
Orda bana bir türlü anlatamadığın sesleri söyle
Bırakılmış bir acıyla dolu şarkılar söyle...
Düş sona eriyor, bir güzün son günleriyle birlikte

Hele tozlu yollarda, uzaklardan gelen işçiler de
yitip gidince
Kavun kabukları ezilip, azalınca karıncalar
İçimizde, yıldızların ânı zorlayan vakte kadar
Bir hüzün
Bir yalnızlık, bağevinin açık kapısı önünde
Bütün kış bıçak gibi bir acı
Gözlerin, çekik.
Mehmet TANER

POETIKA
10.11.10.1
3

POETİKA
Nasıl mı bir şiir,
Yeryüzünü yürüyen burgaçlar gibi
İki omuzları ortasında üryan bir şiir
Merdivenden çıkan
bir şiir
Merdivenden inen
bir şiir
Merdivensiz bir şiir, merdivenden
bir şiir
Bir şiir
Kara balık yumurtası gibi
Bir şiir
Acı soğan sofrası gibi
Kıldan Sırat, Sırf'tan Edat
Yaralı gıdadan ibaret, yaralı tekrardan bir at
Ve kıvılcım ve yele
Ve homurtu, ve kişneme
Ölçülü bir şiir,
Ona rağmen ölçülü bir şiir
Eve gelen bir şiir,
Ama evde olmayan
Yüzüme taktım mı yüzüm kalan
İki omuzları ortasında nihan bir şiir
Mehmet TANER

RUHUMUZUN BEYAZ ALEVI
10.11.10.1
4

RUHUMUZUN BEYAZ ALEVİ
Kediler, bilirler, günlerimizin nasıl
Sessiz, sıkıntılı geçtiğini
Kaldırır başlarını, esner
Bakarlar kapıya, bize, yastığımızdan
Esasen birer ejderha olan
Hayatlarımız daha açmadan ağzını
Kısarlar gözlerini, ta oradan, gözdiplerimize kadar
Bir son takat ile içlerimizde
Yanan, mumu kollatırlar
Mehmet TANER

TEKNE
10.11.10.1
5

TEKNE
Şiir coşkun bir an'ı kucaklamak içindi
Yaşam da fırtınanın arayışı
Yitik tekneleri
İstek sönünce
Mırıltılar da işitilmez oldu
Sessizlik de çekildi
Beni arayan bir su damlası
Gecenin kursağında
Ve yalnız kendi iniltisi
Mehmet TANER

YÜZÜ OLAN HALK
10.11.10.1
6

YÜZÜ OLAN HALK
"Ah bilirim de yolları
Varamam, Kurtuba' ya"
Su arıtan halk,
Yüze bakan: Yüzü olan halk.
Uyağın titreşimini algılayan
Binanın duruşuna göz süzen

Duru havuzlarda peygamberleri yüzen
Uzağın burgacını yargılayan halk.
Dağın tasını bulan.
Barışığız seninle
Hem o koyda, hem bu koyda;
Zaten barışığız ama
Bir türlü varamam
Çıplak Kurtuba'ya;
Kül baraka, külden çakıl
Karşılar her yerde bizi.
İççekişlerimizi durduramaz hiçbir ada.
Mehmet TANER

10.11.10.17 IKI RÜBÂI

İKİ RÜBÂİ
(Özlemle çekilmiş dizeden gül kanıyor
Zülfün yoluyor sevgili, kâkül kanıyor
Gül kalmadı bağlarda, dikenler sası toz
Binlerce rubâî gibi bülbül kanıyor.)
(Bir defter dolar bir yapı biter.
Pencere biter, Kuşlar biter, Kapı biter.
Hırsız -
Çalarız çalarız o uzun terapi biter.)
Mehmet TANER

10.11.10.18 IKI SATIR

İKİ SATIR
Acının ve mutluluğun
Uyumuyum ben
Mehmet TANER

10.11.11 MEHMET ZAMAN SAÇLIOGLU

10.11.11.1 ADEM

ADEM
İlk ölen insan Habil'di

Ölümü bilmeyen tek insandı O
Ne varsa tanıdığımız bugüne dek
O ilk ölümle başladı.
İlk var olan insan Âdem'di
Bilinmeyen insandı O
Ne varsa tanımadığımız dünyada
O'nun oluşundan önceydi.
Havva'nın tek erkeğiydi Âdem
Bilmedi çocukların babasıdır
Başka kadın yoktu ki seçsin
Sevgiyi duymayan ilk insandı O.
Tanrının eli bir O'na değdi
Ama Âdem Tanrıyı bilemedi
Kutsal sorumsuzluğun kurbanı
Ön yazgımız, babamızdı O.
Yalnızdı Âdem, Havva gibiydi
Tanrının koca taş bebekleri
Onlardan kalmadır sanki gözümüz
Kendimizi görürüz baksak da başkasına.

10.11.11.: AGACIN SESI

AĞACIN SESİ
Rüzgârla gider ağacın sesi uzağa
Ceylanın sıçrama ruhudur gecenin sonu
Suyun adı tarihin en büyülü masalıdır
Kuş, kanatlarına borçludur dünyayı.
Annem insanları böyle doğurdu.
Ağaç kabuğunun eski soğuğudur babam
Düşleyince uyanmayı, yüzer
Nehirlerin ağır taşları.
Toprağın tohumu ölüler
Kutsal ışıklarından
Gölgeler gökyüzüne vurur.
En iyi ağaç duyar, ağacın sesini
Ceylan her sabah geceden
Geri alır kendini.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.3DÖNÜYOR

DÖNÜYOR

(Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya)

Sayıyor, sayıyorum ağaçları
Ben sayarken kurumaz mı birkaçı
Kuruyor, kuruyorum saatleri
Ben kurarken duranları oluyor.
Duruyor, duruyorum yerleri
Ben dururken gelenleri gidiyor
Gidiyor, gidiyorum yıldızları
Ben giderken binlercesi kayıyor.
Kayıyorum, kayıyorum bir dili
Ben kayarken sözcükleri düşüyor
Düşenleri peşim sıra bir şiir
Sırasızlar sözlüklerde kalıyor.
Öz olunca sözüm sese dönüyor
Ses olunca beni anlıyor kuşlar
O zaman düşüncem sonsuzca kanat
Dönüyorum, dönüyor, dönüyorum.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.4EKIN

EKİN

(Kızım Ekin'e)

Işık, her yerde ışık
Önünde gecenin, arkasında
Düşün içinde beşik.
Eşyanın dil eşiği
Ruhun örtüsü renk
Gülünce yüzünün pembeliği...
Yer, martı tüyü kuşbakışı
Su, solungaç, pul, balıkgözü
Gök, aklın ilk tohumu,
sonsuz yazı.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.! FIZIKÇILER IÇIN SIIRLER

FİZİKÇİLER İÇİN ŞİİRLER
NEWTON'A
O elma, cinselliği Âdem'in
Bu yüzden güçlü yerçekimi
Daha yakındık Tanrıya
El ilanlarından önce
Peygamberlerin.
EINSTEIN'A
Bu sabah yüzüme
Dudak izimi taşıdı ilk ışık
Geceyi öperken camda kalan.
FEZA GÜRSEY'E
I
Dördü de zamanda yatar Tanrının beş sureti
Biri eyler zamanı ki ondan alır kuvveti.
II
Bir denizinde bin yunus yüzer dervişin
Su hem bir eder hem ayırır onları.

10.11.11.(GIDEN SEN

GİDEN SEN
Adını koy bir yana uzaklaş...
Ne kaldı sana elinden başka?
Şimdi tut bir ağacı, okşa.
Bak, bulut onca yüksekten
Dala fısıldıyor yağmuru.
Çek elini, gözünle dinle.
At işini bir yana suya gir...
Nehir senin içinde, zaman sensin
Unut gözünü, ten ol, akarsın...
Bırak karga anlatsın seni
Bülbülle aynı sestir duyacağın
Sen aslında sarmal bir deniz kulağısın.
Sevdin mi bu işi? İyi,
Üfle gitsin o zaman elindeki.
Giden, sana geri gelendir belki,
Unutunca anımsarsın.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.7KARANFIL IÇIN

KARANFİL İÇİN
Yaşama benziyor bu karanfil
Akların ucu al
Al, kimi zaman aşk
Kan, kimi zaman.
Yaşama benziyor bu karanfil
Altı yeşil alların
Yeşil, kimi zaman aşk
Can, yeşil her zaman.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.8KUS EVLERI

KUŞ EVLERİ
Kuş evleri olmalı evlerin dış duvarları
Kanatlanmalı çocuklar gülüşünce.
Dış evleri kış olsa da duvarın
İç evinde yaz güneşi doğmalı
Kuşları da ısıtır mutluluk.
Çocuk odalarını geceye hazırlarken
Düş kanadı koymalı kuş tüyünün altına
Uyuyunca çocuklar perdeleri açmalı
Sokağı da aydınlatır yüzlerdeki ışık.
Gündüzleri gülebilen çocuklar
Geceleri kuş anneleriyle uçar
Evlerin duvarları kuş evleri olmalı.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.11.9LODOS

LODOS
Son parçasını giysimin
Al, gökyüzüne savur
Akıl ışık gibidir çıplak
Ardından gelen yağmur.
Denizin hırçın çocuğu
Köpüklü atlarınla gel
Önümde dur! Uzak

adadan gelen şişeyi
taşlara vur! Hazır ruhum
yanıtlamaya mektupları.
Ey iki anneli yaratık
Suskunların soluğu
Denizin yıkadığı lodos
Toprağın kuruttuğu
Getir bütün kıyılarını
Göğsümde uyu.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

Mehmet Zaman SAÇLIOGLU.htm
10.11.11.10

Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

1955 yılında doğdu. TED Ankara Koleji ve Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nu bitirdi. 1977-81 Ege Üniversitesi'nde asistanlık, 1981'den sonra M.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğretim üyeliği yaptı. 1996'da profesör oldu. Belçika'da ve Avustralya'da kısa sürelerle konuk öğretim üyeliğinde bulundu.

İlk şiir kitabı Günden Önce Yazko yayınlarından çıktı (1985). Yazko, Türk Dili, Düşün, Broy, Varlık, Türk Dili Dergisi, Gösteri, Milliyet Sanat, Atika, Yaşasın Edebiyat, Adam Öykü gibi dergilerde şiirleriyle ve öyküleriyle göründü. Yedi öyküden oluşan dosyasıyla 1993'te Yunus Nadi Öykü Ödülü'nü, yayımlanmamış öykü dalında Vüs'at O Bener'le paylaştı. Bu öykülerin de içinde bulunduğu Yaz Evi adlı kitabıyla (1994) Sait Faik Hikaye Armağanı'na layık görüldü. İkinci öykü kitabı, Beş Ada adıyla yayımlandı (1997). Topaç adlı öyküsüyle Haldun Taner Öykü Ödülü'nde 1. oldu (1998).
Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde Öğretim Üyesidir. TYS, PEN, Edebiyatçılar Derneği üyesidir.

SARKAÇ
10.11.11.1
1

SARKAÇ
Can simidi, kurtarma sandalı
kaldı karada
Ekmek, su, gemimin ömrüyle
çıkmıştım yola.
Denizin gezen düşüncesi rüzgâr
yaşlı bir el gibi sırtımı sıvazlar
Dalgalar sanki zaman;
bir bırakır, bir tutar.
Karadan değil, martıdan
ayrılınca anladım denizi.
Her limanda bir korsanın mührü
Her kalede çocukluğum gizli.
Güçlü solukların açığa attığı gençlik
Kıyıda kalan ten, kırışık kum
Bir karışta nem, su bir kulaçta
Ben, yandıkça alevi büyüyen mum.
Bundan böyle gemim, yolu sen seç.
Yokmuş umduğum hiçbir ülkede
Nereye gitsem sığ, akıllar gelgeç
İçimde bir adayı gösterir **Sarkaç**.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

SIKINTI
10.11.11.1
2

SIKINTI
Gökyüzü bakır renkli
Çarşılara döndüğünde
Büyür yatakların altındaki
Zamanın külü boşluk.
Çok geçmeden yaşlı Anka
Görünür karşı tepelerde.
Sonra demir asa, demir çarık
Kara düşün komşu ülkesi.
Yüreğimin uykuyu çağıran
İğde yapraklı sesi.

Konuğumdur Kafdağı'ndan gelen
İzleri selvi dalıyla silinen yazgı.
Ruhu aynı, yüzü hep değişen
O ve ben, gecenin ikiz çocukları.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

SÜREYYA
10.11.11.1
3

SÜREYYA

(Cemal Süreya'nın anısına)
Şiir, yaşamı daha çok sevdiğinden
Geri geldi kiminle gittiyse ölümden.
Sunduğu sözcükleri yazsak da dizelere
Anlamayız o sonsuz dili bilmediğimizden.
Ölüm, sevdirmek ister gibi kendini bize
Sevdiğimizin gözüyle bakıyor yüzümüze.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

UNUTULAN
10.11.11.1
4

UNUTULAN

Yine açıldı rüzgârın kapısı
Önce kuşlar esti içeri
Havada unutulan kuşlar.
Mevsimler isim değiştirdi
Yeni karları topladı yaz
Kış çıplak kadınları.
Yatak odasının aynası
İlkin aşkı gösterdi
Sonra uzun bir kavgayı.
Kimse üzülmesin artık
Bütün şarkıları bilir ölüler
Unutulan bütün şarkıları.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

YOLCULUK
10.11.11.1
5

YOLCULUK

Bir tren ya da herhangi bir geçendi
Su kıyısından.
Ne uzakta
Yakın bir aşk arası dağları.
Yaşardı akan zamanı enine sanki
Pencere önünde,
Geniş yastıklarda oturmamız.
Zaman ayrı bir dünyadır
Rüzgârları olan.
Onda nehirler dağlarla aynı hızda.
Zaman, başka bir gökyüzü
Geçerken bizi yavaşlayan
Uzun bir tren gibi
Su kıyısından.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

ILK NISANLI
10.11.11.1
6

İLK NİŞANLI

Suları kirletmeden yıkanır
Çıplak uzanır yanımıza
Kızlığını son soluğa saklayan
Eski nişanlımızdır zaman.
Genç yıllarımızın alışkanlığıydı
İnce rüzgârlara tutunurdu çiçekler
Hangi yanağı okşasak ay ışığında
Elimizde uyuyan kediydi zaman.
Kıyılmayıp torunlara saklanan
Sararmış çeyizlerde soluklanır
Biliriz oradadır ararsak
Bizimle uğraşmadıkça zaman.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

INSAN UÇURTMASI
10.11.11.17

İNSAN UÇURTMASI
Üç dinin üç kara cüppelisi
Örtüyor Tanrının güleç yüzünü
Daha sayıları öğrenirken çocuk.
Eski öğütler önümüzde
Dinlerden yaşlı sırtımızdaki dua
Bilim, büyüyen güçtür elimizde.
Uydurmadır, insan uçurtmasıdır ölüm
Gizini söküp aynayı cam yapma işini
Sürdürür başkası koparsak yerden.
Baba labirent örer
Oğul kanatlanır bir gün
Tanrı da kurtulur dinlerden.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

IZ
10.11.11.18

İZ
(Melih Cevdet Anday'a)
Sözünü rüzgâra bırakan yıldız
Sabaha dönen gece deniz.
Bulutu ışıkla üfleyen yıldız
Sabaha dönen geceden iz.
Tarih toprağın uykulu sabrı
Sabaha dönen gecedeniz.
Düşünce insanın söz örgüsü
Usun kanatlandığı gündüz.
Mehmet Zaman SAÇLIOĞLU

10.11.12 MELIH CEVDET ANDAY

10.11.12.1 AHLAK

AHLAK
Ahlak kalmadı dünyada
Kiracısı öyle, işçisi öyle
Hami köylü saftır derler a

İnanma
Cırrr
Kapı
Kim o?
Dilenci.
Kuru ekmek verirsin beğenmez
Taze ekmek senin nene!
Kalmadı, dedim ya, kalmadı
Ahlak kalmadı memlekette.
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.:ALATURKA

ALATURKA

Çık benim şair tabiatım, çık orta yere
Fakir güzelinden söyle
Hasret ateşinden çal
Çal, söyle benim derdimi sevdalı sesinle.
Hep bilinen şarkılar gibi olsun
Hani, dil-i biçâreden
Sun da içsin yâr elinden
Hani bilinen şarkılardan olsun.
Yeni sözler arama nafile
Derdim yeni olsa anlarım
Gel, hazırından söyle bu akşam
Üzme yetişir, üzme firakınla harabım.
Sonunda ah çekeriz derinden
Kim anlayacak sahiden olduğunu
Sen söyle yalnız
Zülfündedir baht-ı siyâhım bestesini
Dede'den.
1946

10.11.12.:ANI

ANI

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Apansız geliyor aklıma

Neredeyse gün doğacaktı
Herkes gibi kalkacaktınız
Belki daha uykunuz da vardı
Geceniz geliyor aklıma
Sevdiğim çiçek adları gibi
Sevdiğim sokak adları gibi
Bütün sevdiklerimin adları gibi
Adınız geliyor aklıma
Rahat döşeklerin utanması bundan
Öpüşürken bu dalgınlık bundan
Tel örgünün deliğinde buluşan
Parmaklarınız geliyor aklıma
Nice aşklar arkadaşlıklar gördüm
Kahramanlıklar okudum tarihte
Çağımıza yakışan vakur, sade
Davranışınız geliyor aklıma
Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil unutulur şey değil
Çaresiz geliyor aklıma.

Melih Cevdet ANDAY

Not:
Julius ve Ethel Rosenberg, 19 Haziran 1953'te,
New York'ta idam edildiklerinde, casusluk nedeniyle idam edilen ilk ABD yurttaşları oldular. Suçlu olup olmadıkları uzun süre tartışıldı. Bugün, idamları McCarhty döneminin baskıcı havasına yorulmaktadır.

10.11.12. ANNABEL LEE

ANNABEL LEE
Seneler,seneler evveldi;
Bir deniz ülkesinde
Yaşayan bir kız vardı,bileceksiniz
İsmi Annabel Lee;
Hiçbir şey düşünmezdi sevilmekten
Sevmekden başka beni.

O çocuk ben çocuk,memleketimiz
O deniz ülkesiydi,
Sevdalı değil karasevdalıydık
Ben ve Annabel Lee;
Göklerde uçan melekler bile
Kıskanırdı bizi.
Bir gün işte bu yüzden göze geldi,
O deniz ülkesinde,
Üşüdü rüzgarından bir bulutun
Güzelim Annabel Lee;
Götürdüler el üstünde
Koyup gittiler beni,
Mezarı ordadır şimdi,
O deniz ülkesinde.
Biz daha bahtiyardık meleklerden
Onlar kıskandı bizi,_
Evet!_bu yüzden (şahidimdir herkes
Ve o deniz ülkesi)
Bir gece bulutun rüzgarından
Üşüdü gitti Annabel Lee.
Sevdadan yana ,kim olursa olsun,
Yaşça başca ileri
Geçemezlerdi bizi;
Ne yedi kat gökdeki melekler,
Ne deniz dibi cinleri,
Hiçbiri ayıramaz beni senden
Güzelim Annabel Lee.
Ay gelip ışır hayalin eşirir
Güzelim Annabel Lee;
Bu yıldızlar gözlerin gibi parlar
Güzelim Annabel Lee;
Orda gecelerim,uzanır beklerim
Sevgilim,sevgilim,hayatım,gelinim
O azgın sahildeki,
Yattığın yerde seni .
Edgar Allan POE
Çeviren : Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.! ATATÜRK'ÜN BIR SAATI VARDI

ATATÜRK'ÜN BİR SAATI VARDI
Atatürk'ün bir sözü vardı
Yediveren bir gül gibi açardı
Atatürk'ün bir atı vardı
Etilerden beri yaşardı
Atatürk'ün bir resim vardı
Buğday tarlası gibi ağardı
Atatürk'ün bir saatı vardı
Durmadı
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.(AGULU MANTAR

AĞULU MANTAR
Yağmur bir adım ötemizde
Kabarmış ağulu mantar
Sessizliktir ateşin yanındaki kütük
Suyun ışık değmiş kabuğu
Sen tane tanesin sevgilim
Denizim ben batık aşklarla dolu
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.' BARDAK

BARDAK
İsterim tutsak bardağımın gizini,
Parçalanmaz gölgesini evrenin,
Yeni doğmuş hoyrat söğüdün erincini.
Gömülmüş sözüm ben dirilmiş.
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.8 BU KIRLANGIÇLAR GITMEMISLER MIYDI

BU KIRLANGIÇLAR GİTMEMİŞLER MİYDİ?
Giden gelen yok. Bir titreşimdir bu.
Duragan fulyanın üstünde arı
Bir diyapozon gibi titremekte. Kırlangıç
Tarihsizdir. Belleğim sarsılıp duruyor denizde.
Martı bir uçta kanat, bir uçta ses.
Ya sabah, ya öğle. Gemici ve bulut,

Güneş ve yağmur kıl payı bir dengede.
Dolu bir boşluğu doldurup boşaltmak işimiz.
Ölülerle, gecelerle, sümbüllerle.
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.9 BIR ILKBAHAR SIIRINE BASLANGIÇ

BİR İLKBAHAR ŞİİRİNE BAŞLANGIÇ

Hava ne kadar güzel öğretmenim
Yollar ağaçlar kuşlar ne kadar güzel
Yeryüzü pırıl pırıl öğretmenim
Gizlisi saklısı kalmamış dünyanın
Nesi var nesi yoksa dökmüş ortaya
Bütün bitkiler, bütün hayvanlar, bütün taşlar
Sürüngenler, konglomeralar, serhaslar
Hepsi hepsi ortada öğretmenim.
Ne olur biz de gidelim
Burda kalsın kitaplar
Burda kalsın iğneli karafatmalar
Kollarından bacaklarından gerilmiş kurbağalar
Burda kalsın hepsi
Bomboş kalsın hepsi
Bomboş kalsın evler okullar
Hapishaneler, hastaneler...
Öğretmenim, sevgili öğretmenim
Sırtımıza alırız hastaları
Kim bilir ne özlemişlerdir kırları...
Ya mahpuslar.
Ne sevinirler kimbilir
Sarılıp sarılıp öperler adamı.
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.10 DA GÖR

DA GÖR

O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
Seyreyle gülü bülbülü

Çifter çifter aylar gökyüzünde
Her gece ayın on dördü
Kuşlar geçecek damların üstünden
Kuşlar konacak dallara
Kanat seslerini duyup uyanırlarsa
Gene kuşlarla uyusun çocuklar
Olanı biteni anlatma.
Hiç görmediğim şey bu
Kurdun gözü yılmış sürüden
Elmanın yarısı soğuk yarısı sıcak
Ağulu bitkilere dolanmış salkım
Güneşten yağmur boşanacak
Yetsin demir çağının beyliği
Yeni bir gün başlıyor demek
Yeryüzünde korkusuz yaşamak
İki milyar kişiye bir dünya
İki milyar kişiye iki milyar ekmek
Yazık olur bu düş yarı kalırsa
Barış günü insan hakkı yenirse
Köroğlu' nun sözü dinlenmelidir
Sivas ilinin Banaz köyünden
Pir Sultan Abdal dirilmelidir
Ah günüm yetse görmeye seni
Seni övmeye gücüm yetse
Barış çağı altın çağ
Son ozanı ben olayım bu özlemin
Bu özlem bitse
O gün gelsin neşemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
Seyreyle deli ozanı
Baştan başa sevda, baştan başa tutku
Dili baldan tatlı

Melih Cevdet ANDAY

**10.11.12.1
1**

DEFNE ORMANI

Köle sahipleri ekmek kaygusu çekmedikleri
için felsefe yapıyorlardı, çünkü
Ekmeklerini köleler veriyordu onlara;
Köleler ekmek kaygusu çekmedikleri için
Felsefe yapmıyorlardı, çünkü ekmeklerini
Köle sahipleri veriyordu onlara.
Ve yıkıldı gitti Likya.
Köleler felsefe kaygusu çekmedikleri
İçin ekmek yapıyorlardı, çünkü
Felsefelerini köle sahipleri veriyordu onlara;
Felsefe sahipleri köle kaygusu çekmedikleri
İçin ekmek yapmıyorlardı, çünkü kölelerini
Felsefe veriyordu onlara.
Ve yıkıldı gitti Likya.
Felsefenin ekmeği yoktu, ekmeğin
Felsefesi. Ve sahipsiz felsefenin
Ekmeğini, sahipsiz ekmeğin felsefesi yedi.
Ekmeğin sahipsiz felsefesini
Felsefenin sahipsiz ekmeği.
Ve yıkıldı gitti Likya.
Hala yeşil bir defne ormanı altında.

Melih Cevdet ANDAY

DURSUN BEBEGE NINNI

**10.11.12.1
2**

DURSUN BEBEĞE NİNNİ

Merhaba Dursun bebek merhaba
İşte su
İşte ışık
İşte hava
İşte Dursun bebek bizim dünya
Dandini dandini dastana
Dursun bebek uyusun
Uyusun da aman çabuk büyüsün
Danalar girmiş bostana
Daha neler var neler var daha
İşte kundak

İşte hapis
İşte kavga
İşte Dursun bebek bizim dünya
Dandini dandini dastana
Bostana girmiş danalar
Böyle tosunlar doğursun yarına ninni
Bizim aslan gibi analar.
Melih Cevdet ANDAY

DÜZENLI DÜNYA
10.11.12.1
3

DÜZENLİ DÜNYA
Bayılırım şu düzenli dünyaya
Kışı yazı
Baharı güzü
Gecesi gündüzü sırayla.
Ağaçların kökü içerde
Bütün ağaçların kökü içerde
Dalların başı yukarda
İnsanların aklı başında
Bütün insanların aklı başında
Beş parmak yerli yerinde
Baş işaret orta yüzük serçe.
Diyelim kalksa da serçe
Orta parmağa doğru yürüse
Ne haddine!
Yahut akasyanın biri
Başını toprağa daldırdığı gibi
Bir gezintiye çıksa
Merhaba kestane, merhaba çam
Selâmün aleyküm, aleyküm selâm
Kimsin nesin nerelisin derken
Laf açılır mı bizim akasyanın kökünden
Bir uğultudur başlar rüzgârda
Kökü dışarda, kökü dışarda...
Yahut ne olur koca bir dağ
Baş aşağı gelsin...
Aman Allah göstermesin.

Bayılırım şu düzenli dünyaya
Altta ölüler
Üstte diriler
Gel keyfim gel!
Melih Cevdet ANDAY

FALTASI
10.11.12.14

FALTAŞI
Havada kuş yok
Yaprak kıpırdamıyor
Deniz bi kalıp olmuş
Boşandı boşanacak
Çın çın ötüyor sessizlik
Gerilmiş kolum bacağım
Faltaşı gibi bekliyorum
Tıkanacağım.
Melih Cevdet ANDAY

FOTOGRAF
10.11.12.15

FOTOĞRAF
Dört kişi parkta çektirmişiz,
Ben, Orhan, Oktay, bir de Şinasi...
Anlaşılan sonbahar
Kimimiz paltolu, kimimiz ceketli
Yapraksız arkamızdaki ağaçlar...
Babası daha ölmemiş Oktay'ın,
Ben bıyıksızım,
Orhan, Süleyman efendiyi tanımamış.
Ama ben hiç böyle mahzun olmadım;
Ölümü hatırlatan ne var bu resimde?
Oysa hayattayız hepimiz.
Melih Cevdet ANDAY

GELINLIK KIZIN ÖLÜMÜ
10.11.12.16

GELİNLİK KIZIN ÖLÜMÜ

Salâ verilirken kalktık kahveden,
Cumaydı, yılın en beklemiş günü,
Yemeni gibi üstünde tabutun,
Gölge veren ağaçsız bir gökyüzü.
Kızın babası yanımızda, boyu uzun,
Zayıf, ağzında mırıltılar.
On köylü, iki subay, bir tezkereci er,
Sıralandık ahşap mescidin avlusunda,
Namaz kılmadı adam, ağlamıyordu da,
Alnı bir uzun sabrın kabaran gelgiti,
Sürgün duvarı bekleyişin,
Dünyaya çok yakın bir gece gibi.
Aldık cenazeyi sarsmadan, iğreti
Ve hafif, gözlerimiz yerde,
Kayıp bir tayın izini süreriz sanki.
Kapılarda başları çatkılı kadınlar
Sallanıyorlardı sisli giysilerinde
Yüklüğe saklanmış çevreler gibi soluk,
Bölünmüş gibi yılın en katı ekmeği
İmece sofrasında hıçkırığın,
Kim bilir kaç ölümden kalma saçı gibi.
Susmuştu çekirgelerin kabuğu,
Toprak kumruları güneşin,
Ve köpeklerin yediği kemiksiz sabah,
Susmuştu göğün sarnıcı, boş.
Cemaat yürüyordu kaplumbağa gibi,
Mezarlığa doğru yüzyıldan,
Sarısabırların yanından, acelesiz.
Ayrık otu yolmaya gidiyor sanırsın,
Davul vurmaya, ay tutulmuş,
Tarladaki yarılmış toprağı görmeye,
Susuzluğun kirli rengini, ayıbını,
Dağa taşa vurmuş açlığı.
Dayanan dayanır, yağsız bulgular ve ahlat,
Gençleri alır ölüm ilk ağızda,
Sabah yıldızının uğrağı.

Böğürtlensiz mezarlığa vardığımızda,
Bir melek lale sümbül dikiyordu,
Lalelerden birini aldı adam,
Girdi kızının mezarına,
Sarıldı, öptü, bıraktı laleyi sonra,
Kefenin üstüne, uykusuz.
Yedi çocuğu gömülüymüş, söylediler,
Bizi aç bırakan bu toprak
Açlıktan ölenlerle beslenir, dediler.
Dönüşün bir kişi omuzladı tabutu,
Toz toprak içinde vardık kahveye,
Yaşlı adam doğru çeşmeye gitti,
Elini yüzünü yıkadı konuşarak
Kendi kendine, duasız, bir tanrı gibi.
1981

GÖZLERIM MAVI
10.11.12.1
7

GÖZLERİM MAVİ
Gözlerimden çıkıyorsun
Sokağa
Mavi mavi.
Melih Cevdet ANDAY

GÜNESTE
10.11.12.1
8

GÜNEŞTE
Çünkü saatler dardır, her şeyi almaz
Güneşte çözülür ve kayarlar bir yana.
Mısırlar güçlükle büyürken yağmursuzluk
Kaygılandırır dilsiz bahçıvanı.
Sessiz kuşlar, bir keçi, ağır iğde ağaçları.
Bir araba geçti incelmiş yoldan
El salladı biri, belki tanıdık,
Belki değil, süreksizliğin eşanlamı.
Ve denizin yorgun çağındaydı çocuklar
Çığlıkları titretir balkondaki sarmaşığı,

Çünkü dardır saatler, sığmaz biraraya
Dalgınlık, deniz ve sardunya.
Rüzgâr alıp götürdü balıkçı teknelerini
Uzaktaki kılıçlara, ki bilemeyiz
Hangi derinlikte dölleyerek denizi
Gidiyorlar öyle ağırbaşlı, doğuya.
Ve ocaktan çorbanın kokusu geldi demin
Burun deliğine kedinin ve köpeğin.
Rafta kitaplar, mavi bir şişe ve gül
Donmuş kalmışlar tek başlarına.
Duvarda bir resim, resimde kalabalık
Köy alanı, çocuklar, çember ve zaman.
Breughel nasıl da toplamış bunca
Ortaklığı ve uyumu biraraya,
Çünkü saatler dardır, sığdırılmaz.
Güneşte her şey çözülür gider bir yana.
Melih Cevdet ANDAY

GÜVERCIN
10.11.12.1
9

GÜVERCİN
Güvercin
Pencerede kopan alkış
Melih Cevdet ANDAY

HAZINELER IÇINDESIN
10.11.12.2
0

HAZİNELER İÇİNDESİN
Mehmet
Hazineler içindesin
Bu toprağın altında ne var ne yok
Kömür bakır altın demir
Hepsi senin, hepsi senindir
Çıkar çıkarabildiğin kadar
Ne çıkarırsan
Hepsi benimdir.
Melih Cevdet ANDAY

HER GECE BÖYLE DEGILIM
10.11.12.2
1

HER GECE BÖYLE DEĞİLİM
Benim de öyle akşamlarım vardır.
Kapıdan girince anama sarıldığım,
Çocuklara karamela ve çekirdek getirdiğim,
Meyhaneye uğramadan çakır keyif,
Düşmanım yok,
Gündeliğim cebimde,
Küfretmeden
Öyle tasasız döndüğüm akşamlar..
Benim de öyle akşamlarım vardır.
Her gece böyle değilim.
Melih Cevdet ANDAY

HIROSIMA
10.11.12.2
2

HİROŞİMA
Büyükbabam, babam, ben
Küçük oğlan, kız, damat...
Gelişimiz teker tekerdi
Gidişimiz cümbür cemaat.
Melih Cevdet ANDAY

KADES SAVASI
10.11.12.2
3

KADEŞ SAVAŞI
Asi ırmağının bir yakasında Muvattali
ayakta, askerleri arasında,
Durmuş bakıyordu kıpırdamadan.
Irmağın öbür kıyısında Firavun,
Rmases, savaş arabasına çıkmış,
Gözlerini dikmiş karşıya.
İşte bütün bildiğimiz bu.
Gerçi tarih uzun uzun anlatır,
Ama bu bakışma kalır kalsa kalsa.
Melih Cevdet ANDAY

Karacaoglan' in Bir siiri Üzerine
10.11.12.2
4

Karacaoğlan' ın Bir şiiri Üzerine
ÇEŞİTLEMELER

I
Atımla yola çıkıyoruz seherde
Sabah büyük bir kuş uyanıyor,
Ağırlaşmış ay gibi susuyorum,
Yaşı bilinmeyen yağmur önümde,
Bin yıl ötedeki ufak çiçekler.
Dün gece, dün gece gördüm düşümde
Kömür gözlümden ayrı düşmüştüm
Sevdamın avucunu bastırıyorum gcceye
Yağıyor dağlara kar benim için
Güz ağaçları ile karıştırıyorum sisleri
Beni yola bırakan ırmağa dönüp bakıyorum
Uzaklıkların sınanmış bıçağı
Bir şey demek gelmiyor içimden
Kanımın buğdayını savuruyorum.
Atımla, atımla yola çıktım seherde
Lale sümbüller içinde hüma kuşları ötüyor,
Avcılar yolu tutmuşlar dağlara erken erken,
Dar sokaklardan geçiyorlar,
Sağlarına sollarına gümüşlü hamayıl asmıslar
Al atlarının,
Mücevherli tüfekler asmışlar omuzlarına,
Yeterince şarapları var günbatımı için
İnsan gibi bakan kartalları gördüklerinde .

II
Kısmetse bu akşam Eğrikol' da yatarız,
Yürümeyen geleceği üzüntümün,
Uzaklara kar gibi yağıyor bilmediğim yıllar
Saklanmış sabahın akpak anısı.
bir kuyu görmüştüm orda, ağzı kapalı,
Geçmişin fazlalığını sınadı yureğim,
Güzeller suyundan içip kanarmış.

Dizimde derman kalmamıştı, çöktüm oturdum,
Ağzı kapalı kuyuya baktım, akşamın başkenti
Konuşmaya başlamamış bir buzağı gibi,
Yazmalar gibi alaca bulaca baktım,
Bir söğüt, bir söğüt de baktı benimle,
Kuşların arasında dal konuşuyordu.
Kırılmamış taş gibiydi güni
Karanlık toprağı karıştırıyordu,
Gizlilik soyluluk veren yaşama.
Hiç güzel sevmedik mi yalan dünyada.
Gelinin ibrişimdi saçı, sustum kaldım,
Yatmadı benimle unutmam, ay toprağa değiyordu,
Üstüne dört libas giymişti
Bir kara, bir yeşil, bir al, bir beyaz,
Göğsünde dört nişan gördüm
Bir elma, bir ayva, bir nar, bir kiraz,
Cerenlerin yolundan koştu gitti.

III
Iraktır derler Kefendiz'in yolunu,
Yaşlanmış bir yağmur gibi kararıyorum,
Kısmetse bu gece Kefendiz' de yatarız
Akşam, uyardığım yolların kutsallığı,
Doğunun sütündeki haşhaş, amansız ot.
Al benekli keten giyer kızları,
Kar gibi paylaşırlar çiçeklerin sessizliğinde
Filiz veren söğütlerin yanında türkü söylerler,
Sevdamın şamdanı yanar gözlerinişn ucunda,
Bakışımın iki avucunda yunar kederim.
Al yeşil konakları var, al çuhalı
Yiğitler iner ufacık meşeli yollara,
Uçar beyaz kazlar, gergin kumrular konar
İnci mercandan dallara,
Mevsimidir büyüyen taşın, arada bir öten
Badem ağacının, büyülerle uyutulmuş toprakta.
Ah elin ve gökyüzünün çaresizliği...
Çok çekti gönlüm, gönlüm, ayrılıktan küçük bir kuş,
Uzakların kırağı düşmüş camı,
Sevdaya düşen yorulmaz derler.
Yedi türlü çiçek vardı başında

Dökmüş ince bele tel karmakarış.
Akşamdan soyunup girdim koynuna
Seher yıldızını gördüm, ülkeri gördüm,
Garipçe garipçe öten ibibik uyandırdı beni
Tekir' e gidecektim, ağır yağmurla yanyana,
Suyu dalgalı köprüden geçip.

IV
Gençliğimin karını serpiyorum ocağa,
Atımla Kırım'ı aştıktan sonra
Boynuna bırakırım dizgini düşsün,
aksu'yun köprüsünü geçerim konuşkan bir arı ile,
Yağmur yağarken hendeğe, soyluluk getiren tan,
Şebboyların içinde saçını tarar havai sabah,
Ulu kuşlar semah kurar yukarıda,
Orman ve cırcırla büyümüş çılgınlık.
Güneşin kara dikenleri bölüyor yorgunluğumu,
Akarsuyun tüyleri birikmiş sesini incelten acıma,
Kuş sürüleriyle türkü çağırıyor yaşamın egemen otu.
Kısmetimiz varsa bu akşam Maraş' ta yatarız,
Bir han gördüm üç yüz altmış kapılı,
Kimini açtık, kimini ördük, çekik kaşlı yıldız,
Altın kafeslerde öter bülbülleri düşümdeki zamandan,
Tazıları gökboncukludur, seslenelim diye gök,
Yeşil ördek yayılmıştır çemenin şaşkın seline.
Bir buğday benizli, zülfü dolaşık
Gitme kal dedi, oyaladı beni ateşböceği evinde,
Perdelerin çiçeklerini topluyordu elma ağacı,
Saçındaki gülü koparmıştı bahçe.
Şarabı çam testilerden içtikti, dokunulmamış gün,
Toros' tan göç ediyor gibi,
Sonra batı rüzgarı girdi uykumuza,
Güvercinler girdi, kuğu kuşları, turnalar,
Uyuyup uykuya kanamaz oldum,
Uyandım ağladım,
Sarhoştum daha.

VIII
Üç derdim var birbirinden seçilmez
Bir ayrılık, bir yoksulluk, bir ölüm,

Daracık daracık bir yerim de yok.
Akşam geçiyor yaban arısını iterek,
Yüreğimin toprak yığını kuşlarla hafifliyor,
Acı, sıcak çorbasını arıyor tenceremde,
Ağlayayım diye bir cam,
Camın mendiline silinen yağmur,
Bu ılık yaz yağmuru yeşertir yüreği
Yapraktan önce kız memelerine değer.
Yüzümüzü yıkadığımız akşamın esintisinde
Rüzgarın kederli arabası oyalar bizi,
Pencerenin lambasını söndürmüştür batan güneş,
Sel gibi kurumuştur gün, geceye yürüyen dal,
Varırız atım, tokmağını çalarız
Ayışığında kuzulu kapının, sisle yanyana .
Selvi yuvarlayıp durur yıldızları tıngır mıngır,
Ayın kınalı elleri sevgilimin yüzüne değer.
Konuşan kuşlar götürürüz ona saydam gagalı,
Görülmedik yemekler, Fizan tarakları,
İpek mahreme, çift yanlı fildişi ayna...
Atım sende küheylanlık varsa
Gece yar koynunda yatarız atım.

IX
Ayrılık acı
Mektubunu okuyamıyorum
Gün mü, gece mi belli değil
Gelmeyeceğini yazmış olmalı.

X
Sevgilim beni bu bahçeye getirmişti
Yağmurlar yağmış, rüzgarlar esmişti
Şarap içmiştik yanyana
Küpeler kulakta mum gibi yanar

XI
Kuşlar seslerini bulmak için
Bahçelere koşuyorlar
O kadar yer gördüm ki
İçim sızlıyor unuttukça

XII

Pervaneyi öptü sevdi
Yanık bir türkü söyletti ona
Bense akşamın koca denizine doğru
İndim, yüreğim yanık.

Melih Cevdet ANDAY

KIMILTISIZ ARILAR
10.11.12.2
5

KIMILTISIZ ARILAR
Ah o kımıltısız arılar yangın tapınağında
Halatlarını koparmış yırtıcı alınların yarası
Şakıyan ve susan ağacı anlamın
Melih Cevdet ANDAY

KOLLARI BAGLI ODYSSEUS
10.11.12.2
6

KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
1.
Kara gemi Okeanos ırmağının
Akıntısından kurtulup tanrısal
Denizde Ayaye adasına varınca
Onu kumsala çektik ve uykuya
Dalarak tanrısal şafağı bekledik.
Sabah sisi içinde doğan
Gül parmaklı şafak
Elpenor' un yüzüstü yatan ölüsünü
Bulmuştu ilk önce kıyıda.
Martı leşleri ve deniz kabukları arasına
Törenle gömdük onu kederli
Gönülle ve yanık yüzlü şaraptan
İçerek dinledik Kirke'yi.
2.
Tanrıçaların en tanrısalı
Güzel belikli Kirke eyitti :
"Sen Odysseus iki ölümlüsün

Hades'i gördün daha yaşarken
Güneş doğmayan neşesiz ülkeyi
Günlerce karanlıkta kaldın
Çünkü İthaca yaşatıyordu seni
Tanrısal denizde ordan oraya
Bin yıldır aradığın ada...
Konağının sarsılmaz temeli
İkarios kızı Penelopeia
Ve erdemli dölün Telemakhos
Bütün ülkün ve sevgin olan İthaca."
3.
İyi dinle söyleyeceklerimi
Her şeyi olduğu gibi anlatacağım sana
Ki yeni uğursuzluklar yüzünden
Denizler ortasında kalma bir daha.
Önce Sirenlere rast geleceksiniz
Koruyun onlardan kendinizi
Yabansı ezgilerle büyüleneceksin
Ordan çarçabuk uzaklaşmalı ki
Büsbütün yok olmasın İthaca.
Sirenleri aştıktan sonra kürekçilerin
İki yol çıkacak karşına birden
Acaba bunlardan hangisi?
Artık onu orda sen bileceksin!"
4.
Oysa İthaca'yı hiç görmemiştim
Penelopeia yoktu, Telemakhos da,
Ama İthaca kafamda onlardan kurulu idi.
Tanrıçaların en tanrısalı
Kirke'nin bile söyleyemediği
Bu yolu bulup geçeceğim;
Ama ne denli güç olursa olsun
Bilerek varmak istiyorum şimdi
Sirenlerin ezgilerini dinleyeceğim
Dedim ve büyük bir mum peteğini
Tunç hançer ucu ile ezdim çabucak
Tıkadım kürekçilerin kulaklarını bir bir
Orta direğe bağlattım kendimi.
5.
Kürekçilerim hasatsız denizi

Köpürttüler kürekleriyle,
Tez yürüyüşlü gemi gün batarken
Ulaştı Sirenlerin adasına,
Yüreğim kopacak gibiydi
Kanatlanıp uçacak gibiydi, ama
Sirenlerin izi bile yoktu ortada.
Yalnız bir ezgi, ta derinden
Ta içerimden gelen bir ezgi
Başladı yavaş yavaş yükselmeye;
O yabansı, o büyülü türküleri ben
Söylüyordum sağır gemicilere
Yalnız ben duyuyordum Sirenleri.
Kirke, bilge tanrıça, selam sana!
Sağ salim geçtim kendimi.

Melih Cevdet ANDAY

KUNDURA BOYACISINA, KIRAZ AGACINA, ÇINGENE KIZINA DAIR
10.11.12.2
7

KUNDURA BOYACISINA, KİRAZ AĞACINA, ÇİNGENE KIZINA DAİR

Sabahleyin evden çıkıyorum
İnsanın işi var gücü var
Gidip bir parka oturuyorum
Bir boyacı dikiliyor der demez
Bakar da bakar potinlerime
Ne bakıyorsun bre
Keyif benim değil mi?
Boyatmayacağım işte.
Nesini boyatacaksın diyor içinden
Bir yandan da kaşını kaldırarak
"Şu yerdeki senin mi ağabey?" diyor
Bakıyorum, ayağımın ucunda leş gibi pis bir tarak,
Alıp tarağı gidiyor.
Derken işsizin, tembelin, haylazın biri
Karşımdaki sıraya oturuyor
Sadece otursa iyi
Oturmuş bir de düşünüyor.
Ne düşünüyorsun be adam?
Melih Cevdet ANDAY

MEDENIYET
10.11.12.28

MEDENİYET
Şu haline bak da utan
Ne okuma bilirsin ne sayı
Ne üstünde var ne başında
Ne midende ne kursağında
Bari gel de görgünü arttır
Medeniyet öğren ayı.
Yemek masası nedir, peçete nedir,
Çatal bıçak nedir gör!
Giymek şart değil ya,
Ayakkabı gör, gömlek gör,
İngiliz kumaşı gör, naylon çorap gör,
Jartiyer bile görsen faydası var.
Tarak deyip de geçme
Saçını tara da gör
Kafan nasıl işlemeye başlar.
Kanalizasyon gördün mü sen hiç?
Gel de kanalizasyon gör,
Yemek şart değil ya,
Döner kebap gör, su böreği gör,
Ekmek gör be ekmek,
Ne görsen faydası var!
Melih Cevdet ANDAY

Melih Cevdet ANDAY
10.11.12.29

Melih Cevdet ANDAY

Melih Cevdet ANDAY İstanbul' da doğdu. 28 Kasım 2002'de hayata veda etti. Babası avukattı. 1931' de Kadıköy Ortaokulu' nu, 1936' da Ankara Gazi Lisesi' ni bitirdi. Önce Ankara Hukuk Fakültesi' ne, sonra Dil ve Tarih-Cografya Fakültesi' ne girdiyse de devam etmedi. 1938 yılında sosyoloji öğrenimi için Belçika'ya gitti. Burada kısa bir süre kaldıktan sonra, II. Dünya Savaşı nedeniyle yurda döndü. 1942' dn başlayarak Ankara Milli Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü'nde danışmanlık, Ankara Kitaplığı'nda memurluk,

gazetecilik yaptı. 1951' de İstanbul' da "Akşam" gazetesinde çalışmaya başladı. "Tercüman", "Büyük Gazete", "Tanin" ve "Cumhuriyet" gazetelerinde fıkra yazarlığı, sanat sayfası yöneticiliği yaptı, denemeler yazdı. 1954' te başladığı İstanbul Belediye Konservatuarı Tiyatro Bölümü fonetik-diksiyon öğretmenliğinden 1977 yılında emekli oldu. 1964-69 yılları arasında TRT Yönetim Kurulu'nda çalıştı. 1979'da UNESCO Genel Merkezi kültür müşaviri olarak Paris'e gitti. Hükümet değişince geri çağrıldı. *Mikado'nun Çöpleri* adlı oyunuyla 1967-68 İlhan İskender Armağanı'nı, *Gizli Emir* adlı romanıyla TRT 1970 Sanat Ödülleri Roman Armağanı'nı, Tarjel Vesaas'dan çevirdiği *Buz Sarayı* romanıyla TDK 1973 Çeviri Ödülünü kazandı. *Teknenin Ölümü* adlı şiir kitabıyla 1976 Yeditepe Şiir Armağanı'nı *Sözcükler* adlı şiir kitabıyla 1978 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü'nü, *ÖlümsüzlükArdında Gılgamış* adlı şiir kitabıyla da 1981 İş Bankası Büyük Ödülü'nü aldı.

Melih Cevdet ANDAY şiire Gazi Lisesi'nde arkadaşları Orhan Veli ve Oktay Rifat'la başladı. Daha sonraları "Garip" hareketi çevresinde oluşacak beraberliklerinin temeli böylece atılmış oldu. Daha Lise öğrencisiyken "Sesimiz" adlı duvar gazetesinde edebiyata ilgileri iyice belirmişti. Anday'ın ilk şiiri 1936 yılında "Varlık"ta yayımlanan "Ukde" oldu. Aynı dergide yer alan, dönemin egemen şiir tutumuna uygun şiirlerden sonra, 1938'den başlayarak yerleşmiş kurallaraboyun eğmeyen şiirlerini yayımlamaya başladı. "Varlık" dergisinde birlikte yaptıkları bir çıkışla, Orhan Veli, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Türk şiirine yeni bir anlayış getirdiler. Kentte yaşayan küçük insanların sorunlarını lirizme, ahenge, sese sırt çeviren bir sadelik içinde ele alıyor, şiire girmez denilen konulara, sözcüklere özellikle ağırlık veriyorlardı. Yaptıkları denemeler edebiyat çevrelerinde büyük ilgiyle karşılandı, tartışmalara yol açtı.

1941'de çıkardıkları *Garip* adlı kitapta Orhan Veli'nin imzasıyla bu yeni anlayışın temel ilkeleri şöyle açıklandı :

"Şiir, bütün özelliği edasında olan bir söz sanatıdır."

Bu yazıda, ölçü ve uyak sınırlarını kırmak, şairanelikten kurtulmak, halkın beğenisini arayıp bulmak , klasik biçimlere başvurmamak, dize düşkünlüğünden kurtulup şiirde bütünlüğe yönelmek gibi ilkeler öneriliyordu.

Garip hem büyük bir ilgi ve sevgi yarattı, hem de yergiye, hatta alaylara konu oldu. Ancak Türk şiirinin genel çizgisi içinde, geleceeğ uzanacak bir atılım yapılmış, şiiri kuşatan kimi kısıtlamalar sökülüp atılmıştı.

Melih Cevdet ANDAY'ın, bu dönemde bile, hep birlikte karşı çıktıkları şairaneliğe yatkın yönlerini bütünüyle örtemediği görülür. *Garip*'ten beş yıl sonra çıkardığı *Rahatı Kaçan Ağaç*'ta ise toplumumuzda ki yoksulluk, haksızlık

gibi olgulara ince bir yergiyle karşı çıkarken, bir yandan da geleneksel Türk şiiriyle uzak bağlar kurmaktan çekinmedi.

1947-49 döneminde, "Yaprak" dergisinde yayımladığı şiirlerinden oluşan *Telgrafhane* adlı kitabında toplumsal sorunlara bağlı konuları işlemeye daha da ağırlık verdi. Bu şiirlerde dil alabildiğine yalınlaşmıştı, büyük kent insanının günlük konuşmalarındaki deyimlerden bol bol yararlanıyorduç Ölçü, uyak, " Garip" şiirinde dışlanan söz sanatları da yeniden şiir kurmakta yararlanılan öğeler arasına girmişti. Bu dönemin en başarılı şiirlerinden biri olan "Tohum"da ölçü ile uyak büyük bir başarıyla kullanılıyordu. Ayrıca, bütün şiir yarı gizli bir simgeyle yüklüydü.

1956 yılında yayımlanan *Yanyana*'daki şiirlerin aynı doğrultuda ilerlediği görüldü. Şiire geleneksel biçimler ağırlıkla girmiş, şiir dokusuna uyaklar egemen olmuştu. Alay, ince yergi, lirizm, coşku yan yanaydı. Kullanılan sözcüklerde de bir değişme göze çarpıyordu. Önceki dönemlerdeki ağaç, deniz, bitki vb. gibi somutlukların yanı sıra çağ, dünya, yeryüzü, doğa gibi soyut kavramlar da kullanılmaya başlanmıştı. Şair belirli düşünceler üzerinde yoğunlaşırken, biçimin kusursuzluğuna iyiden iyiye özen gösteriyordu.

Bu değişimin nedenlerini araştırırken, "Garip" anlayışının 1950-1955 döneminde, özellikle şiire yeni başlayanlar arasında olağanüstü yaygın bir etkisi olduğunu, bir zamanların yeniliğinin artık iyice eskitildiğini de göz önünde tutmak gerekir. Gerçekten de dönemin dergi sayfaları bu şiirin kötü kopyalarıyla dolmuş, şiiri giderek yalnızca küçük olayların basit bir dille aktarıldığı, bütün gücü az sayıdaki dizelerin içine sıkıştırılmış küçük bir buluşta olan bir tür haline gelmişti. Bütünüyle birbirine benzeyen bu şiirlerin altında imza olmasa, kimin yazdığını çıkarmak neredeyse olanaksızdı.

Melih Cevdet ANDAY, son kitabının üzerinden uzunca bir zaman geçtikten sonra, 1963'te *Kolları Bağlı Odysseus*'u yayımladığında edebiyat çevrelerinde belirgin bir şaşkınlık görüldü. Daha öncenin açık, anlamını kolay ileten, tadına kolay varılan şiirininyerini, konusunu mitolojiden alan, kapalı, tadına güç varılan bir şiir almıştı. İnsanoğlunun doğa karşısında gelişimini, "Neredeyiz? Nereden geliyoruz? Bütün müyüz, parça mıyız?" gibi zamana bağlı olmayan sorularla irdeleyen "zamansız" bir şiir.

Kolları Bağlı Odysseus ve ardından gelen *Göçebe Denizin Üstünde* ile *Teknenin Ölümü* bir arada düşünüldüğünde, Anday' ın toplumsal sorunları aktarma ve uyarma gibi daha önce şiirinde yer alan bir görevi düzyazıya aktarıp, salt düşünsel bir şiire ulaşmak istediği anlaşılır. Gerçekten de, 1960 sonrasında

hem Türkiye genelinde, hem Türk şiir ortamında çok şey değişmiş, daha önceleri şiirin sözcülük etmeye çabaladığı kimi konular, asıl uzmanlarınca gündeme getirilip tartışılmaya başlanmıştı. Şairin kendisi de deneme ve makaleleriyle bu tartışmalara katılarak görüşlerini bildiriyordu.

Öte yandan şiirinin taşıyamadığı konuları, insanlar arası durumları 1965' ten sonra yayımlamaya başladığı romanlarında ele alıyor, oyunlarında çağdaş insanın yerleşik değerlerle ve düzenle çatışmasını irdeliyordu. Böylece şiiriyle, kimi görüşleri aktarmak ve yaymak yerine, yaşam, doğa, dünya, tarihsellik gibi felsefenin yüzyıllar boyu uğraştığı konularda yoğunlaşmak olanağını yakalamıştı. Felsefeye bile öncülük edebilecek, biçim yönünden oldukça derinleşen bir şiire ulaşılmıştı.

Melih Cevdet ANDAY'ın şairliği; tüm şiirleri gözden geçirildiğinde açıkça görülebildiği gibi, durmadan değişmiş, sürekli bir gelişme göstermiştir.

Yapıtları Rusça, Fransızca, İngilizce, Bulgarca, Yunanca'ya, Sırp ve Polonya dillerine çevrilmiş; UNESCO'nun Courrier dergisi 1971 yılında onu Cervantes, Dante, Tolstoy, Unamuno, Seferis Kawabata düzeyinde bir edebiyat adamı olarak gördüğünü açıklamıştır.

(Ünlüler Ansiklopedisi'nden geliştirilerek)

YAPITLARI

Garip (1941, Orhan Veli ve Oktay Rifat'la birlikte)
Rahatı Kaçan Ağaç (1946)
Telgrafhane (1952)
Yanyana (1956)
Kolları Bağlı Odysseus (1962)
Göçebe Denizin Üstünde (1970)
Teknenin Ölümü (1975)
Sözcükler (1978, toplu şiirler)
Ölümsüzlük Ardında Gılgamış (1981)
Tanıdık Dünya (1984)
Güneşte (1989)
Yağmurun Altında (1995)

ÖDÜLLERİ

1976 Yeditepe Şiir Armağanı
1978 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü
1981 İş Bankası Büyük Ödülü
2000 Aydın Doğan Vakfı Şiir Ödülü

RAHATI KAÇAN AGAÇ
10.11.12.30

RAHATI KAÇAN AĞAÇ

Tanıdığım bir ağaç var
Etlik bağlarına yakın
Saadetin adını bile duymamış
Tanrının işine bakın.
Geceyi gündüzü biliyor
Dört mevsimi, rüzgarı, karı
Ay ışığına bayılıyor
Ama kötülemiyor karanlığı.
Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin.

Melih Cevdet ANDAY

SEVDA RÜZGÂRI
10.11.12.31

SEVDA RÜZGÂRI

Amanın bana bir hal oldu
Bir hal oldu a dostlar
Amanın beni bir rüzgâr aldı
A dostlar bir rüzgâr aldı
Bu rüzgâr ne rüzgârı
Amanın sevda rüzgârı
Sevda rüzgârı a dostlar!
Melih Cevdet ANDAY

SEVINCIN YARISI
10.11.12.3
2

SEVİNCİN YARISI

Kuşlar yağmur yağdırır da
Yağmur güneşi vururdu ya
Ben sana gelirdim
Sevincin yarısı ağzımda
Zambağa birikir sabahlar
Ovalar atlara binerdi
Kulesine koşuşunca deniz
Cebimde geceden yıldızlar
Arılarla ballarla kanımda
Yüreğim avuç olurdu da
Sonra çeşme de olurdu ya
Mutsuz dönüşler ayında
Ben sana gelirdim
Melih Cevdet ANDAY

SOKAGA ÇIKIYORUM
10.11.12.3
3

SOKAĞA ÇIKIYORUM

Sokağa bir diyalog gibi çıkıyorum
Umrunda değilim gecenin. Gece
Yarınki gecedir ve tanrıdır
Tanrının umrunda değilim..
Kimileyin seviyorum. (Sevmek kuşların
Bir an boş bıraktıkları ağaçtır)
Ve yalnızlığın kırmızı yapraklara
Çalan büyüsünü duyuyorum: Ey cesaret
Hep dolu tut bardağımı. Sevgi ve umut
Birdir, yalnızlık ve cesaret bir.
Melih Cevdet ANDAY

SONA ERDI HER SEY
10.11.12.3
4

SONA ERDİ HER ŞEY

Kazıdın bir taşa adını

Taş ölünceye dek
Kimse ölmeyecek
Havada ayak izleri var
Ölüm burada tükeniyor
Kar da tükeniyor
Sonsuzluğa gidiyor kuşlar
Gizemliydi ay ve yeryüzü
Sevideki korkunç bakışma
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.3
5

TEK BAŞINA
Ölürken çocuklarımı unuttum
Küçük deniz kirpileriyle sabah
Denedim bütün sabahları.
Sana sürgünümün şarabını bıraktım al
Mumlarını güzelliğin ve hiçliğin
Bir de kaygumun soluk ellerini.
Denedim bütün ölümleri
Ama görmedim büyülü ağaç
Ezilmiş sevdaların giysileri.
Sana ayrılığın yayını bıraktım al
Bir de adını bilmediğim gökyüzünü
Lamalar gibi koşar bozkırda.
Oysa ölümsüzlük şuracıkta, kar
Güneşi gibi doldurmuş odayı, basit,
Anlamsız ve tek başına.
Ayaklarım hayvan, üstüm başım bitki
Denedim bütün vakitleri al
Başka türlü geçmeyen bir vakitti.

Melih Cevdet Anday

10.11.12.3
6

TEKNENİN ÖLÜMÜ
Kara yakındı önce, hem çok yakın,
Elimi uzatsam tutardı.
Yıldızsız teknemdi inip çıkan gece,
Kurumuş gece, kum, kömür, arduvaz...
Kara yakındı önce, hem çok yakın,
Denizleyin inip çıkan önümde
Bir tanrının atardamarı.
Açtım, yorgundum ama uykum yoktu.
Günlerce yekesiz yelkensiz
Ne de çok kuş takılmıştı ardımıza,
Ne çok harman gördüm köpükten beyaz...
Açtım, yorgundum ama uykum yoktu.
Güneşler hala sağımda solumda,
Sürer gibiydi açık deniz.
Deniz en ince hayvanı belleğin
Nerden kalktım, o rıhtım, o çan...
Bilmiyorum o gök kıyı nereye gitti!
Bir masal şebboyu çarmıhtaki yaz.
Deniz en ince hayvanı belleğin
bir kuşluk vakti tanrının sevdiği
Görünür zaman yaratan.
Canlı mıydım? O uğursuz kıyıda
Öldüğüm gün de bilemedim.
Hep o sallantı, o devinim, o avcıl
Bayrak, bir aş tenceresi, bir az
Küfür, karı kız öyküleri, sonra
Dipteki ölülerin fısıl fısıl
Konuşmalarını dinledim.
Doğdum mu? Nasıl? Belki bir tezlik
Yeli kımıldadı, kan gibi.
Ağaç ve kızak, demir, yağ, halat, katran,
Boya kutuları, sünger, tel ve gaz...
Derken gün kokulu yüreğimdi ilk
Yapının boş gömütünde dikili
Sabırsız kaburgama çarpan.

Ruh, şarabı gördü üzümden önce
Süt, kan olmak için devinir
Tohum bildi herkesten önce ekmeği
Gün, denizi salıvermeden batmaz.
Ruh, şarabı gördü üzümden önce
Ağaç ne diye kalktı çiçeklendi,
Denize inmesi nedendir?
Ah yalnızlığın gömük kapıları,
Aysız ayışığı gibiydim,
Geceleyin gece, gündüzleyin gün
Gibi suyun altınavuran yalaz.
Ah yalnızlığın gömük kapıları
Bir yağmuru dinlercesine bütün
Anları iç içe bilirim.
Bir tekne her zaman düşüncelidir.
Bizimle demirledi gece.
Karaya çıktı tayfalarım uykulu.
Pruvamda çok acayip bir yıldız
Konmak istercesine gider gelir,
Suları budanmış bir yolculuğu
Sürdürmek isterdi kendince.
Kara yakındı önce, ödağacı
Kokusu sarmıştı geceyi.
Ve bir kuş bağırdı çağırdı tepemde,
Fosforlu sesi kabarık ve ıssız.
Lale rengindeydi şimşeğin dalı,
Ve güneydoğunun yangını pembe
Nakışlı bir çanak gibiydi.
Unutmak istemiyorum bunları,
Göğün damarlarını gördüm,
Fırtına kırının yaban keçisini,
Koşar küpeşteme saçsız sakalsız...
Ağaç gibi yırtılan karanlığı,
Koca kulaklı lodosu, o fili,
Ah yay biçimdeydi ölüm.
Yalnızlıktır denizin tek yasası,
Aşkın altın yasasıdır o.
Bir gün kum uaynır, ay gıcırdarsa
Çalınırsa bir gün gömük kapımız
Kalamazsın sabaha inen suda,

Kalk kürek, yola düşmenin sırası
Aşkın altın yasasıdır o.
Kükürt rengindeki ağzı gecenin
Üfürdü huysuz karanlıkta
Sintineme düşçül bir ateşböceği
Kömürdüm, tahtaydım, kurumuş anız,
O böcek oldu yangımı teknemin,
anladım kuşun, yıldızın gizini,
Başladım usuldan yanmaya.
Söndüremezdi kimse bu ateşi,
Kıyıdan kesilmiş sularda,
Kara hem yakındı şimdi, hem çok uzak
Bir yanyanaydım onunla, bir yalnız.
Devirdim bütün yüklediklerimi
Ve demiri uykuda bırakarak
Bindirdim eskil kayalara.
Parçalanıyordum kimse bilmeden,
Ateştim cevizin içinde,
Ve bir gece içinde bilmeden öldüm.
Ey gece, nereden yol bulacağız,
ey yaralı göğsüme düşen yelken,
Ya sen kürek, solmuş rüzgar gülüm,
Ya sen ne diyeceksin, söyle!
Deniz durdu, mumyası yıldızların
Erir gün görmüş kayalıkta,
Ve yürüdü sabah, denizin ineği.
Ölünce ne yapsak sabah oluruz...
Ah kara yakındı ve darmadağın
Kuşları durmuş zaman kadar eski,
Taşları hüzün olan kara.
Kopmuş uykunun iskeletiyim ben,
Artık yelin göğsü olamam.
Gördün mü ölümün gözündeki mor rengi,
Söyle, ölüp dirilen Tanrı, Temmuz,
Ay yapraklarının indiği bu dam,
Eski düşleri taşır mı yeniden,
Koca karınlı kuşlar gibi.
Bir yanda parçalanmış teknem durur,
Sert tütünüyle gün bir yanda.
Kara yakındı önce, hem çok yakındı,

Elimi uzatsam tutardı ama
Yalnızlıktır denizin tek yasası,
Bütün ölüler unutulur,
Yaşayanlar kalır tek başlarına.
Akşamleyin kaptan, birkaç gemici
Gelip dizildiler kıyıya.
Tutunacak bir tekne arar gibiydi
Ayağı kayan meltem ve cigara
İçerek konuştular gizli gizli,
Bense dalgın bakıyordum, boşuna
Koparılmış süsendim sanki.
Çalıştılar bir hafta, Ağustosun
Altısında bütün iş bitti.
Kesik baş çapa, iplerim, küreklerim
Kumsalda şaşkın bir yığındır şimdi.
Tüter el ayak, tüter ıslak odun,
Denizin uzaklardan getirdiği
Yabancı, anlamsız bir şeyim.

Melih Cevdet Anday

TELGRAFHANE
10.11.12.3
7

TELGRAFHANE
Uyumayacaksın
Memleketinin hali
Seni seslerle uyandıracak
Oturup yazacaksın
Çünkü sen artık o sen değilsin
Sen şimdi ıssız bir telgrafhane gibisin
Durmadan sesler alacak
Sesler vereceksin
Uyuyamayacaksın
Düzelmeden memleketin hali
Düzelmeden dünyanın hali
Gözüne uyku giremez ki...
Uyumayacaksın
Bir sis çanı gibi gecenin içinde
Ta gün ışıyıncaya kadar
Vakur metin sade

Çalacaksın.
1952
Melih Cevdet ANDAY

TOHUM
10.11.12.3
8

TOHUM
Dörtnala haberci ilkyazdan
Aşağıdan inceden beyazdan
Dumanı tüten sıcak tohum
Dolan kara toprağı dolan
Ulaş yeryüzüne ak tohum
Hay gücüne kurban olduğum
Dağ taş dinlemezim hey aman
Göster o gül yüzünü göster
Önce yeşil yeşil bak tohum
Sonra sarı sarı gülüver
Donansın donansın daneler
Kız oğlan kız, alaca kına
Tarlalar sebil tek bedava
Ver güzelim ver yiğitim ver
Pir aşkına fakir aşkına
Anladım farkı neden sonra
Tohumdan başka şeymiş bitki
Bu küçük deli fişekteki
Ne ki? Ağaç mı allı pullu
Yoksa ayrık mı, başak mı ki?
Kim bilecek... kapalı kutu
Ama bulut, yağmur bulutu
Gelir kararır nerdeyse
Tohum altta nefes nefese
Kulağı gök gürültüsünde.
Melih Cevdet ANDAY

TROYA ÖNÜNDE ATLAR
10.11.12.3
9

TROYA ÖNÜNDE ATLAR

1. koşu
Kör bir ozan anlattı bunları,
Atların da ruhu vardı Troya önünde,
Ta Hades'ten duyulurdu kişnemeleri,
Atsız bu bu kişneme ölüleri ürpertir,
Köpeği deliye çevirirdi.
Kimi de Troya önünde nal sesleri gezinirdi,
Gömülmemiş bir atın erinçsiz ruhundan.

O gün Akhalar başka biri için yarışsalardı
İlk ödülü Akhileus götürürdü barakasına.
Çünkü ölümsüz atları vardı,
Onları Poseidon vermişti babası Peleus'a,
Peleus da oğluna armağan etmişti.
Şimdi atlar yas tutuyorlar Patroklos'a,
Yürekleri burkuk, toprağa değiyor yeleleri.

Diomedes Tros atlarını koştu arabasına
O atları savaşta Aineas' tan almıştı.
Bir tanrı kurtarmıştı Aineas'ı.
Sarı Menelaos kalktı sonra, Atreusoğlu,
Tanrısal yiğit koştu arabasına iki at,
Agamemnon'un kısrağı Aithe'yi, kendi atı Podargos'u.
Antilokhos koşum taktı Pyloslu atlarına.
Sonra Köroğlu kalktı, koştu Kır At'ı.
Her yanında çifte kanat
Bilmez yakını ırağı.
Kendini beğenmiş Tahta At'ı çıkardılar sonra,
Yayıldı ortalığa yanık sedre kokusu.
Huylandı öbür atlar bu büyülü kokudan.
Sonra göründü Muhammed'in damadı Ali'ye
Benzer iyi huylu Düldül, edep yeri kapalı,
Dolandı çok tanrılı atlar arasında ağır ağır,

Gözleri iyi görmüyordu.
Başını yana eğen İskender'in Bukephalus'u

Geldi sonra, Hint kızları gibi derin bakışlı
Güneyden yana bakayordu ikide bir,
Sezmiş gibi Granikos suyunun yakınlığını.
Elcid'in Babeica'sı, derken Rocinante çıktı
Ağlayarak.
Anlatma bana atları!
Bilirim, ana rahminden gelir, gece, karanlık
Bir ahırda lamba tutar biri, ışık titrer
Samanların üztünde, hayvanın öksürüğü ve soluğu...
Başını döndürür bakar, "Bana benziyor mu?"
"Sekili mi ayakları?"
Anlatma bana atları!
Sabahın yerden kesilmiş tarlaları ve çığlık
Çığlığa suları gibi gök yarığından atlayan
Kanatlı Pegassos! Gençliğim benim, oğlum!
Delirmiş bir zamandı, yas, ölünün öcü, gövdesiz kuş,
Kırılan yıldız, unutulmuş bir günün yarısı.
Tohumsuz küçük göller ölüm anıtı gibi yükselen,
Ve giysisiz boşluk, yılgın uzay, o bitmeyen
Koşu...Atlar, atlar.Yaşlananı görmedim hiç.
Kimi yelesiyle devirmek ister burçları,
Kiminin eşeler toprağı hala toynakları.
Anlatma bana atları!
Yüreğim kaldırmıyor düşündükçe vurulup
Vurulup yerlerde yattıklarını, anlatma,
Anlatma bana, görmedim Troya savaşını.

II. Ağu

Duydun mu?
Bursalı oto tamircisi Mehmet'in duyduğunu?
Katran, balık ve çam tahtası kokulu,
Yatışmamış çayırsı kadın kokulu kentin
Önceden bildi diye yakılacağını,
Ağulu yılan sokmuş Laokoon'u.
Kıvranıp duruyorlarmış çoluk çocuk
Rüzgarlı İlion kıyısında.
Kıyılarda birikir ölümün artıkları,
Düşüncede yitirilen ve bulunan sözcük,
Sonsuzluk, aranan kırık bir yontu gibi
Kıyılarda birikir ün, yücelik ve düşman.

Çünkü deniz daha bitmemiştir, uykusuz
Ve yarı yarıyadır, çöker delikli fıçısında
Tortulanarak eski ölülerden.
"İzmir fuarından otobüle dönerken
Gördüm, bir bulut sarmıştı İlion'u."
Bütün kitapları gaz odalarına atmışlar,
Dresden'de, Köln'de, Münich'de.
Über allen Gipfeln ist Ruh
"Gökte uçaklarla kuşlar çarpışıyor,
Kanatlar, tüyler, gagalar yağıyormuş kente."
Duydun mu?
Hep yabancı kızlar çalışır bizim genelevlerde
Adları La, Li Lu...
"Pkei,
Dağa bırakılan çocuk ne oldu?
Şimdi herkesin ağzında bu konu.
Kurda kuşa yem mi oldu dersin ormanda?
Parçalarını olsun bulamaz mıyız?
Parçalardan bir insan çıkmaz mı ortaya?
Hem ne olur, olmaz mı, gövdesiz olsa?
Olur, olmaz, olsa?"

III. Düş

"Sabaha karşı,
Gecenin kırıntılarını bir anda toplayıveren
Güvercin gibi aç bir saatta,
Doğmamış çocuklar kurar düşlerin yayını,
Kadın düşünde gördü çocuğu ve yangını."
"Demek çocuğu dağa bıraktılar, düş ve yangın
Kaldı. Keşke düşü bıraksalardı."

"Evet korktuk düşten, gereği buydu,
Elimizde değildi düşü yorumlamamak,
Yorumun gereğini yapmamak da öyle.
Çocuk büyüyünceye dek bekler yangın,
Beklesin gelecek günün kötürüm yazıtı,
Beklesin kuş gagalarının yaraladığı ayna,
Şarap her zaman içilir ve bekletilir,
Çünkü kırmızıdır sıçrayan kanın rengi,
Gidip gelen günün ve uzayan şarkının rengi.

Bölmedik mi günü yediye geceyi beşe?
Bu uykusuz direncin suyunu mühürlemedik mi?
Biz atmadık mı ayı bunca uzağa doğumdan?
Biz uzatmadık mı uykunun ağır bacasını?
Beklesin gizemli suda bekleyen kamış,
Ve ayın kuru eteğinden bakan göz kuşu,
Kent kurulmadan taşı kör eden kar bıçak,
Ah beklesin bekleyecek olan alın bekler,
Tut gelgitin ucundan derim tutar ve bekler,
Sürer gider su, toprak, usun arsız otu,
Atlı karınca, örtüler, tapınak ve merdiven,
Sürer ölümsüz mutluluk , iç sıkıntısı,
Bekleriz bize verilmiş olanı yaşayarak."

"Ah çok çekmiş yorumcu!
Taşıyabilecek miyiz dersin birlikte
Kim bilir kaç yıl sürecek kaygımızı?
Yarınımızın ne olacağını bilmiyorduk
Gene de bilmiyoruz, ama bir umut bu çocuk,
Umutsuzluğumuzun umudu.
Git bul ormanda onu."

IV. Dönü

Orman, çıplak yerlilerin attığı büyülü
Bir ağdır ve sanki avlanmış, şaşkın
Bir at gibi dağ, kurtarmak ister başını,
Tırmandıkça tırmanır çukur sulara
Göklerin.
Aşağıda,
Surlarla deniz arasında, dokuz kez yıkılmış
Surlarla, yedi kez ıssız kalmış deniz arasında,
Düşle yangının iki kanadı arasında,
Hiçliğin tek kurşunu zamanı uzatan
Ve acele söğütleri ölümün dilinden
Konuşturan dayanıklı ırmak horonu ile
Bitişin komşu duvarı Boğaz arasında
Dönüyordu atlar...Yaşlananı görmedim hiç.
Kimi yelesiyle devirmek ister burçları,
Kiminin eşeler toprağı hala toynakları.
Bir yanda armağanlar bekliyordu : Bir kadın,

Kulplu bir üçayak, altı yaşında bir kısrak,
Ateşe değmemiş bir kazan, iki kulplu bir kap.
Bağırmalar, nal sesleri, toz duman...
Über allen Gipfeln ist Ruh
"Peki,
Dağa bırakılan çocuk ne oldu?"

V. Fal
"Şu mavi boncuğu gördün mü? Bir deveci
Tuttu onu geçende. Tuhaf adamdı doğrusu,
Hem fal baktırır, hem dövüşürdü yılmadan
Falına karşı. Anlamam ben. Boğulmuş
Geçerken Fırat'ı. Aç bir köpektir fal,
Kovalarsın, döner gelir, bulur seni.
Şu önümdeki kurşun ne bileyim kimin falı?
Macbeth'e kral olcağını söyledim,
Ama öldüreceğini söylemedim kralı.
Zamanı uzatmak da elimde değil,
Kısaltnak da. *Yat sat tat ksanikam.*
Bak, gözümü kırptım, her şey geçti gitti,
Yarın dündür, dünse daha gelmed,.
Şu bakla, tuttuğun çocuk olsun, itiyorum,
İniyor dağdan aşağı...Ne kadar zaman geçti?
Bilemem. O mu, değil mi bilemem gene.
Bir lamba yak, akşam başkadır ışığı,
Gece yarısı başka, bambaşka sabaha karşı.
Ama lamba aynı lamba.
*Santana ksana dbarmas.*İnan, inanma."

VI. Sevi

Orman sen elimi tutunca başlardı,
Yarılırdı bir incir gibi ortasından.
Koşardıkyukarı iki büklüm, soluk soluğa.
Alabalıklarla düşe kalka, çam pürleri
Keserdi hızımız, Elimi Bırakma, Elimi
Bırakma...
Sonra kayardık ta aşağılara.
Ve alçalırdı sessizlik bir ağaç gibi
Kök salardı sende ve bende, arayarak

Toprağın sıraya dizilmiş suyunu.
Ayçiçeğinden göğüslerin döner ışığa,
Yürürdüm göğsünde öğle saatleri gibi,
Yürürdüm bir anıt kemeri gibi iki yanında.
Sonra gene başlardık koşmağa,
Yukarı, daha yukarı, çukur sularına
Göklerin. Öperdim seni, titrerdin, parçalanmış
Anları birleştiren sevi düş görmez. Ey orman,
Ey avlanmış atın falı, ey yeniden başlamanın
Aç güvercini! Falımız yok bizim.

Yaktık onu göçmen kuşların gözlerindeki
Benek, gagalarındaki tekçil dane gibi
Daha gün doğarken. Falımız yok bizim.

Melih Cevdet ANDAY

YALAN
10.11.12.40

YALAN
Ben güzel günlerin şairiyim
Saadetten alıyorum ilhamımı
Kızlara çeyizlerinden bahsediyorum
Mahpuslara affı umumiden...
Çocuklara müjdeler veriyorum
Babası cephede kalan çocuklara...
Fakat güç oluyor bu işler
Güç oluyor yalan söylemek...
Melih Cevdet ANDAY

YANYANA DALGINLIK
10.11.12.41

YANYANA DALGINLIK
Gözlerine bakıyorum
Denizden çıkarılmış bir tabaktaki kuş resmi
Dağınık köy evleri gibi orda burda

Sepetteki sümbül soğanı gibi gölgeli
Yüreğimiz öylesine aşmış ki düşüncemizi
Yarışı başlatan tabanca sesi gibi
Dudaklarımız koşuya çıktıktan sonra
Duyuyoruz söylediklerimizi
Melih Cevdet ANDAY

YANYANA
10.11.12.4
2

YANYANA
Bu gürül gürül otların yanıbaşında
Ağacın gölgesine değdi değecek
Tam şeftalinin kokusu başlarken
Öpüşmiye kıl kadar bitişik
Akarsuyun burnunun dibinde
Bu zulüm, bu haksızlık, bu işkence
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.4
3

YAZ SONU ŞİİRLERİ
1
Dün gece yağmur yağdı kente,
Sonra sabah, güneşte ayıklanmış,
Bir kahvede düşünüyorum,
Sen geleceksin ya, dalgınlık
Kopuverdi bir daldan, sallanarak
Geçen bayrak açmış bir bulut,
Sonra ikindi ve akşam, bakarsın,
Uyurken bir daha o yağmur.
2
Fal çıktı. Köpükler içinde kaldı deniz,
Tepeleme çiçek dolu bir sandal.
Eylülün eskil çadırına giriyoruz,
İşte, büyücü martının bozgun çağrısı,
Uyurgezer yosunları delirten poyraz,
Odalara sığınan ürkü yaprakları,

İşte, çırpınan bir kavağın
Yanlızlık sanrısı dolaşıyor bahçede.
3
Melez yapraklar, sararması yasaklanmış,
Bitimsiz bir zamanın cansıkıntısında,
Hatmi alı ışıklarla karıştırılan
Huysuz kuşların dağıttığı rüzgar.
Başka bir yüzyılın rengi bu,
İlkel bir oymağın kurban sunağı,
Bunamış bir papağan gibi dilsiz,
Eski günler düşünde bir gökyüzü.
4
Karanlığın kuştüyleri doluştu
Eşzaman balkona. Hüzün çekilmez.
Tanıdığım bütün mumları yakın,
Ölülerin bilinciyle arınmış.
Ve geleceği onaramıyorum,
O bizim sayvan çocukluğumuzdu,
Yaşanır yalnız bu aylak güzlerde
Gelecekten geçmişe doğru.
5
Yaz sonu durdurur sokakta,
Tenha bir duvardan sarkıp, nereye böyle,
Düşünsene, orda kimse yok, yalnız akşam,
Telaşla düşer öne, hadi gitme,
Bak işte boşalmış perde, yağmur bu,
Rüzgar çıktı,düşünsene, fırtına, dolu,
Lambalar yanacak nerdeyse, saat
O saat değil, düşünsene.
6
Önce küçük rüzgarlar uyanırdı
Dört perili kestanelikte,
Güneşin ipeğini çözerdi bir tavus,
Ama gerçekdışıydı sabah,
Doğallığını yitirmiş bir ölüm gibi,
Umarsız karşıla ikisini de.
Ey perdenin önünde oynanan Dörtleme,
Sen zaman değilsin, döne dur!
7
Küçük bir inanç yeter bana,

Ve güze inanabilirdim,
Ama biter mevsim,öteki başlar,
Saf değil doğa, oyalandım
Ama kanmadım, bana ne isli yağmurdan,
Çinko sesinden, hem güvenemem ağaca,
Düşünemem oluklardan akıp gideni,
De ki, benim zamanım başka.
8
Günler kısaldı, mevsimlerde,
Ve yıl, bir öğrencinin okul defterinde,
Dört sayfa resim, öyle yarım yamalak ki,
Doğa gibi, bir bakıyorsun kar yağıyor,
Elimle bir anda dönüyorum ilkyaza,
Bahçe yenilensin dursun kendini,
Telepinu değilim, ölüp dirilemem,
Okul defterinde bırakın beni.

Melih Cevdet Anday

YAGMUR
10.11.12.4
4

YAĞMUR
Birden serçelerle indi yağmur
Hangisi serçe
Hangisi yağmur
Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.4
5

YAĞMURUN ALTINDA
Yirminci yüzyılı yaşadım
Ertelenmiş bir yüzyıldı bu
Yıkık bir sur yazgımızın uydusu
Bekletir ömrü yürüyen ayla birlikte

Bırakmaz günün adını koyalım.
Yanıtsız bir yaşamdı erdemimiz
Herkes içindi ve kimse içindi
Okunmamış bir yazı, umudu doyuran,
Duaları düşünmek neye yarar
Kurgular tutuşturdu bacalardan.
Yirminci yüzyılı taşıdım
Tedirginliğimizin zorbalığıdır sanrılar
Ve tohumun beklenmedik gürültüsüyle
Çıplak su gibi yinelenir zaman
Gökyüzünde usumuzun dirliği
Aklın başarısızlığa uğradığı içtenlik
Bir şive gibidir insan, ey öldürülmüş insan
Bilinmeyen bir hayvana özgü bir ses gibi
Sabırsız testi, hep dolar gibi olan
Her şeyin sese dönüşeceği bilinemez ki!

Yiminci yüzyılı yaşadım
Parlak suyunda boğulmuş sahipsiz
İnsan yeryüzünde durur, bulutlar
Bulutlar düşümüzde doludizgin
Soylu bir çılgınlıktı gündemimiz.
Ellerinde oyuk gözlü idoller
Yüreğimin yalanını besler üç güzel
Bir dağın tepesinde buldum üç güzeli
Ama ses yok, sessizlik yok, önce erte yok.
Yirminci yüzyılı taşıdım
Golgota' ya dirilemem ki,
Taşlar arasında yabanıl erinç
Ölümü diriltiyorduk hep
Yaşam tabular arasında bir esinti.
Mevsimler kurgularla oyaladı bizi
Tarlaya bırakılmış bir at gibi
Bağlı, yalnız ve özgür,
Umudumuz sabrın tutamadığı ırmak
Umutsuzluğumuz insan kalmak içindi.
Yirminci yüzyılı yaşadım
Dingin karştlıkların adını bulmalı
Sel gibi kuruyor yaşlılık, gençlik
Sanki melekleri gördük uzun saçları

Tanrının unutkan kuzgunu idik.
Nasıl unuturum ey doğa
Bana bir diyeceğin vardı, kalakaldım,
Vaktim yetmedi, ölüm kalım,
Bütün yüzyılları yaşadım
Vaktim yetmedi anlamaya.
Yirminci yüzyılı taşıdım
Atalardan kalma huysuzluk
Kuşku, yeryüzü deliliği,
Kıralımız doğuştan yarım
Ama tanrımız Ara Ara idi.
Yaşayamadım yirminci yüzyılı
Kim yaşadı ki kendi yüzyılını
Akarsuyun dilinden sezenimiz yok
Orpheus' tan sonra ben geldim
Giz dönüp baktığımız yerde kaldı.
Görüp de bilenimiz yok.
Ah acımasızdır uykusuz soru
Delice zeytin yerdi atamız Homeros
Biz yemezdik, aşılı zeytindi bizimki
Suskun arpa, uyur uyanık harlı toprak
Ama yüzyılımız hamdı, delice idi.
Yirminci yüzyılı yaşadık
O çağa bu çağa gömüldük
Bir şey var, susar, bakar durur
Ölümün soluduğu denizle varolan
Gökyüzünden başka çağ yoktur.
Oysa ne cok gecmis var, ne cok zaman
Ne cok gelecek, ne az zaman
Benzerlikle karşılaştık, susalım,
Kapalı bir avuçtur sözcük
Neden açıp da sormak ister insan?
Sorup da dönenimiz yok.
Hiçbir yüzyılı yaşamadım
Tüy kuşun ruhudur, ses teni
Hep anlar gibi oldum duvara vuran güneşi
Nesne ve bilinç birdir, çağ atlattı beni
Bir hoş bilmece içinde yaşadım.
dingin ol ruhum, belki uzaklarda

Bir yerde nicedir ilk dizeleri
Yaratılıyor acıklı destanımızın
Çağlar sonra hayranlıkla okunmak için
Belki benzer umursamazlığımız kahramanlığa.
Kalk dostum ormana gidelim
Geyik sesleri içine çökelim
Yeniden doğuş, kıvanç, uyum
Kurgular bir yana, biz bir yana
İlk kez düşünmeden görelim
Martılar gibi yağmurun altında

Melih Cevdet Anday

YENI BIR DÜNYA
10.11.12.4
6

YENİ BİR DÜNYA

Dünyada geçirdim çocukluğumu
İnsanlardan eşya yaparlar
Kırmızı bir orman iki boyutlu
Kendi başına yağardı kar.
Gör ki, öldüğümde bilmedim,
Elimde bunca sözcük kaldı.
Nerde geçecek benim erginliğim
Bu dünya bir daha olmalı.
Bir dünya daha olmalı, burada
Bir yerde, o kadar yakın ki,
Seslensem duyulacak belki,
Belki başladım onu yaşamaya.
Melih Cevdet ANDAY

YILDIZ
10.11.12.4
7

YILDIZ

Evren esrisin diye gövdende
Tuttum elinle bir dünya dokudum
Savatlı ayı taktım bileğine
Bak yaz kıyısından limon çiçeği

Yüklü kızarık gece yükseliyor
Köpeklerin uyuduğu bahçemize
Minderlerimizi ansı, nerdeyse
Doğar o anasonlu yıldız
Kırılmış dağın balkonundan.
Uzanalım, kavağın ve beynimin
Kum saatlarını duyuyor musun
Tenle karışıyor, sürgünlerinle.
Kaktüs bana bir ağıt söyle.
Melih Cevdet ANDAY

ZAMANLAR
10.11.12.4
8

ZAMANLAR
Hepsini gördüm ayrı ayrı,
Kuşların zamanı tunç rengindedir.
Tanrılardır taşın zamanı,
Denizin zamanı ölür dirilir.
Göğü tanıyamadım, yok ki,
Sahipsiz zamanlarla doldurmuşlar,
Ama ordan iner o eski
Ölümsüz sevdaların zamanı kar
Ve havlamayan dev köpekleriyle
İnsanın zamanı... Olmayan
Ama hayalet bir yasemin gibi kokan,
Toprağımız eşelendikçe.
Melih Cevdet ANDAY

ZAVALLI ETEM
10.11.12.4
9

ZAVALLI ETEM
Zavallı Etem
Çok çekti geçen kış
Bütün kışı parklarda geçirdi
Şimdi durumu iyi
Sanatoryumda
Verem.

Melih Cevdet ANDAY

ÇARE YOK
10.11.12.5
0

ÇARE YOK
Anladık ölüme çare yok
Kazaya belaya çare yok
Saç dökülmesine
Yüz buruşukluğuna çare yok
Anladık çare yok
İşsizliğe de mi yok
Açlığa da mı yok
Anlamadık gitti
Çare yok.
Melih Cevdet ANDAY

ÇOK GÜZEL SEY
10.11.12.5
1

ÇOK GÜZEL ŞEY
Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de
Hele tertemizse gönlün
Hele kar gibiyse alnın
Yani kendinden korkmuyorsan
Kimseden korkmuyorsan dğnyada
Dostuna güveniyorsan
İyi günler bekliyorsan hele
İyi günlere inanıyorsan
Üstelik hava da güzelse
Yaşamak güzel şey
Çok güzel şey doğrusu.
Melih Cevdet ANDAY

ÖLÜM
10.11.12.5
2

ÖLÜM
Maviyi anlarsın.
Denizi anlarsın.
Mavi denizi
Zor anlarsın...
Melih Cevdet ANDAY

SASIRTICI KARSILASMA
10.11.12.5
3

ŞAŞIRTICI KARŞILAŞMA
"Çok eskiden yaşadım bu ânı ben"
Dersiniz şaşkınlık içinde.
İlk girdiğiniz bir ev, bir merdiven
Birden güneş vuran pencere,
Ve tam sırasında tren düdüğü...
İşte böyle gelmişti siz dünyada
Değilken bir gün öğle üstü
Bu renklerle bu sesler bir araya.
Yaşamak anımsamak mıdır yoksa?
Sanmam, biz de bir sestik belki
Birileri için yıllar önceki
Şaşırtıcı karşılaşmada
Melih Cevdet ANDAY

SINANAY
10.11.12.5
4

ŞINANAY
Ada vapuru yandan çarklı
Bayraklar donanmış cafcaflı
Simitçi, kahveci, gazozcu
Şinanay da şinanay.
Müslümanı, yahudisi, urumu
İsporcusu, ihtiyarı, veremi
Kiminin saçı uçar, kiminin eteği
Şinanay da şinanay.

Estirir de ada yeli estirir
Seni sevindirir beni küstürür
Lüküs kamarada kimler oturur
Şinanay da şinanay.
Melih Cevdet ANDAY

SIIR YAZMAK
10.11.12.5
5

ŞİİR YAZMAK
Kimi zaman bir sözcükten yola çıkarım
Aç kalmış güzel bir kurttur o
Kimi bir düşünden ki
Kör bir gül gibi dönenir
Bedevi bir sabır gibiyimdir
Ey tesellisiz gece
Melih Cevdet ANDAY

YAZILARI
10.11.12.5
6

10.11.12.56.1 ANLAMIN ANLAMI

ANLAMIN ANLAMI

(...) Ahmet Haşim' i, "Bir şiirin anlamı başka bir anlam olmaya elverişli oldukça her okuyan ona kendi hayatının da nalamını verir ve böylelikle şiir herkesin istediği yolda anlayacağı ve bundan ötürü de sonsuz duyarlıkları içine alabilecek bir genişliği olandır," sözlerinin arkasından Valery' nin şu sözlerini getiriyor:

"Şiirlerime ne anlam verilirse anlamları odur. Benim onlardan çıkardığım anlam bana göredir, kimsenin onlara başka anlamlar vermesine engel olmaz. Her şiirin, şairin belirli bir düşüncesine uygun, yahut bu düşüncenin tıpkısı, asıl, tek bir anlamı olduğunu söylemek, şiirin yapısına aykırı, şiiri öldürebilecek bir yanılmadır...Şiirin amacı, hiçbir zaman belirli bir şey anlatmak değildir...Şiirin anlamı, şairin içinden geçen anlaşılabilir, olabilir olayları okura aktarmak değildir. İstenilen, okurda bir ruh hali yaratmaktır."

Bakın, Yahya Kemal de bu sözlerin bir benzerini dile getirmektedir, şöyle diyor : "Şiir duygusunu lisan haline getirinceye kadar yoğurmak, onu çok toplu bir madde haline sokmak, o kadar ki, mısra güya hissin ta kendisi imiş gibi okura samimi bir vehim vermek...İşte bunu özlüyorum."

Oktay Rifat' ın bu konuda yazdığını da görelim : "Bir sözün gözümüzün önüne gelen görüntüsü, olabilecek bir şeyse o söze anlamlı, olamayacak bir şeyse anlamsız deriz. Ahmet düştü sözünün bir anlamı vardır, çünkü Ahmet düşebilir. Lambanın saçları ıslak sözünün bir anlamı yoktur, çünkü lambanın saçı olmaz. Bir kelime sanatı, bu yüzden görüntü sanatı olan şiirin sadece olabilecek görüntülere bağlanması istenemeyeceğinden, anlala da bağlı kalması istenemez."

Tümü de doğru, güzel, yerinde sözler. Ancak bıunlar bir şiirseveri gene de doyurmayabilir. Çünkü şiirsever bir okurdur, okumak ise "sözcük" denilen göstergelerle düşünmek demektir. Bir sözcüğün nasıl olup da bir nesne durumuna geleceği kolayca anlaşılamaz Ayrıca şiir sanatı, oldum bittim, burada burada açıklaması yapılan şiir olmamıştır; o bir zaman masal anlatmış, öykü de anlatmıştır, öyle yaptığı zamanlar , şiirlerin imgeleri, görüntüleri, düzyazıdaki imgeler, görüntüler gibiydi. Burada sözcüklerin niteliğini araştırırken, unutmamak gerekir ki, şiir sanatı sembolizmden sonra büyük değişikliğe uğramıştır. Şimdi gene sözcüklere, bilimsel adı ile "gösterge" lere dönelim. " Gösterge" yeni anlam bilimin temel terimlerinden biridir. Onun genel olarak ne olduğunu Pierre Guiraud' nun çevirisi Berke Vardar'ca yapılan *Anlam Bilim* adlı kitabındaki tanımlardan almakta konumuz açısından yarar bulunduğunu sanıyorum.

"Anlamlama, bir nesneyi, bir varlığı, bir kavramı, bir olayı, bunları anladığımızda canlandırabilecek bir göstergeye bağlayan olştur : Bir bulut, yağmur göstergesidir, yukarı doğru kalkan kaşlar şaşkınlığın, bir köpeğin havlaması kızgınlığın, at sözcüğü bir hayvanın göstergesidir."

Şurası çok önemli ki, anlamın ortaya çıkması için bir değil, iki gösterge gerekli. Sürdürelim okumayı : "Demek ki, gösterge uyarıcı bir şey.Ruhbilimciler uyaran diyor buna. Uyaranın organizma üzerindeki etkisi bir başka uyaran'ın belleksel imgesini anlıkta canlandırır; bulut yağmurun, sözcükse nesne ya da varlığın imgesini uyandırır."

Durum aşağıda biraz değişecek. Biz şimdi sözcüğün bir gösterge olduğuna gelmiş olduk. Onun bildirişim aracı olma niteliği de buradan doğuyor. Ancak " gösterge, anlıksal imgesini uyandırdığı bir başka uyaran'a bağlı bir uyarandır." Demek ki, anlığımızda birbirini çağıran nesnelerin anlıksal imgeleri ile bunlara ilişkin olarak bizde uyanan kavramlardır. Saussure' ün şu sözü üzerinde önemle duralım : "Dil göstergesi, bir nesne ile bir adı birleştirmez, bir kavramla bir işitim imgesini birleştirir."

Saussure' ün sözündeki yenilik şurdadır : Sözgelişi "ağaç" sözcüğünün kulağımda uyanan işitim imgesi, anlığımda ağaç kavramını uyandırır, ağacı değil. Nesne aradan çekildi gitti. Her şey iki imge arasında olup bitiyor. Böylece "anladım" dediğim zaman, işitimsel gösterge ile anlığımdaki kavramın birliğini

söylemiş oluyorum. Fakat, "saf, arı diye nitelendirilen sanatlar diyor Pierre Guiraud, "bir başka uyaran'a bağlı olmayan uyaranlardır. Gerçeği göstermezler, kendileri bir gerçek oluştururlar. Gösterge değildirler, nesnedirler."

Böylece tek göstergeli anlam diye bir anlama gelmiş olduk. Burada gösterge artık bir nesnedir. İşte Valery' nin, Ahmet Haşim' in, Yahya Kemal' in, Oktay Rifat' ın söyledikleri, söylemek istedikleri de bu değil miydi?

Bir tür dil göstergesinin araç değil nesne, kendi başına varlık olduğu bilgisi buradan doğuyor. Hangi tür imgelerdir bunlar? Müziğin uyandırdığı işitimsel imge belleğimde bir kavramsal imgeye dönüşmez artık. Şiirin müziğe benzetilmesi de bundandır. Sembolizm denilen şiir akımından sonra ortaya çıkan, çağdaş şiiri bütünü ile etkisi altına alan "saf şiir" anlayışı nesne-göstergelerin ardına düşmüştür, anlamın değil. Şiirde anlam konusunu tartışırken, bütün şiir tarihini eş örneklerle dolu sayamayız. Şiir sanatı büyük bir değişime uğramıştır. Nitekim resim sanatı da izlenimci akımdan sonra nitelik değiştirmiştir: Çizgiyi atmış, doğayı yalnızca renk olarka görmüş, konturu kaldırmış maddeyi eritmiş, renk karşıtlıkları kuramından büyük ölçüde yararlanmış, böylece akılla bilineni değil, gözle görüleni tuvale geçirmiştir. Yeni resmi anlamamız için, ona bakışımızı yeniden ayarlamak gerekir. Bu zahmete değer.

Şiir, resim, yonut, müzik... Niçin böylesi büyük değişikliklere uğradılar? Eskiden halk ile sanatçı arasında bir birlik vardı, şimdi ortadan kalktı mı o birlik? Kalktı ise doğru mudur bu?

Bu sorular yerindedir, sorulmalı ve yanıtları araştırılmalıdır demek istiyorum. Ama şunu da unutmayalım : Çağımızda değişen yalnızca sanatlar değildir, çağımızda bilimlerin de başdöndürücü değişimlere, gelişmelere, gelişmelere uğradıklarını hesaba katalım. Bu gün fiziğin bulduğu yeni gerçekler, bildiğimiz dille anlatılabilir gerçekler değildir, onları ancak yeni matematik anlamlandırabilir. Bunun gibi çağımızın felsefeleri de... Nereye gelmek istiyorum? İnsan aklının yetersizliğine mi? Hayır, bilimleri öğrenmek bizden nasıl yeni bir çaba istiyorsa, sanatlar da bakışımızı, görüşümüzü, anlayışımızı değiştirme yolunda bir çaba bekliyor bizden. Şiirde anlamdan, anlamsızlığa geçmek değildir olup biten, eski anlamlardan yeni anlamlara, daha zengin anlamlara geçmektir.

Biliyorum, bilimleri anlamak için gerekli olan çabaya benzer bir çaba güzel sanatlar için de gerekli oldu mu, kişinin sıtkı sıyrılır onlardan. Şiir olsun, resim, yonut olsun, tadını doğrudan doğruya duyurmalıdır bize, araya bilgileri sokmadan. Ben de buna inandığım için, yeni sanatların bilgisel bir çabayı gerektirdiğini değil de, sadece anlayışımızı, bakışımızı değiştirmemiz gerektiğini söyledim. Bu tür değişiklikler tarihin dönemeçlerinde hep gerekli olmuştur, ilk çağdan ortaçağa, ortaçağdan yeniçağlara geçerken sözgelişi.

Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.56.2 BILINÇLI BIR ÇOCUK VE BILINÇLI BIR DELININ

BİLİNÇLİ BİR ÇOCUK VE BİLİNÇLİ BİR DELİNİN ALTMIŞ YILLIK ŞİİR SERÜVENİ YA DA

Tuğrul Asi Balkar

Cumhuriyet sonrası Türk şiirinin "evrensel şairlerinden" biri olma hakkını kazanmış 80 yaşındaki Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveni hakkındaki düşüncelerimi söylemeye başlamadan önce, sizlere küçük bir öykü anlatmak istiyorum:

Ormanda yangın çıkmış. Herkes can derdinde kaçışırken, minik bir serçe, ormanın yakınındaki gölden, gagasına doldurduğu bir damla suyu getirip alevlerin üzerine atıyormuş durmadan. Kaçışanlar alayla sormuşlar serçeye: "Bir damla su ne işe yarar?" diye. Yanıtlamış minik serçe telaşla: "Elimden ancak bu kadarı geliyor."

Benim, Melih Cevdet Anday şiirine yaklaşım ve çabalarımın da "bu kadar"la sınırlı olduğunu lütfen unutmayınız.

*

Bilinenleri yinelemenin her zaman yararlı olduğuna inandım. Bu durum, Melih Cevdet Anday şiiri içinde geçerli ve gerekli.

Her *yeni devinim* alışılmışı karşısına alır, karşı koyar, eleştirir ve alışılmışa baş kaldırır. Yeni olanın alışılmışa göre yaşama gücü elde edebilmesi ve dirimselliğini sürdürebilmesi *karşısına alma, karşı koyma, eleştirme* ve *baş kaldırma* işlevlerini ne ölçüde yerine getirdiğine, getirebildiğine bağlıdır, bağımlıdır. Cumhuriyet sonrası Türk şiirindeki *bildirgeli* Birinci Yeni ile *bildirgesiz* İkinci Yeni, bu durumun can alıcı öneme sahip örnekleridir.

Garip'in '*Birinci Yeni*' oluşu ortaya çıktığı ve rast geldiği zaman diliminde sayılan niteliklere uygunluk göstermesindendir. *Alışılmış*, şiir adına yaratılanı, üretileni *doğal, olağan saymayı* öngörür. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiştir. Alışılmış *şimdi*deki *eski*yi ve *eskimekte olan*ı simgeler ve dile getirir. Alışılmamış ise *şimdi*deki *yeninin muştusu*dur. Alışılmış, benimsenmiş*lik*, benimsetilmiş*lik* ve belletilmiş*lik dışında* başka bir seçeneğe yaşam hakkı vermemeye çalışır, çabalar.

Oysa, *alışılmışı* karşısına alan, karşı koyan, eleştiren ve baş kaldıran *alışılmamış* benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş olan(lar)ın dışında seçenekler sunar. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş*in göreli* olduğunu ve *değişebilirlik* taşıdığını gösterir, vurgular. Dolayısıyla *yadırganır, yargılanır, alaylanır, kalaylanır*. Alışılmamış da *yadırgatır,yargılar, alaylar, kalaylar*.

Alışılmış geleneğin ve ortam ortalamasının kucağına oturur ve iyi-kötü beslenir. Gelenek ve ortam ortalaması beslediğine *giysi* niyetine *deli gömleği* giydirir. Gelenek ve ortam ortalaması şairin kendini *kendi olarak* var kılma ve var olma sorumluluğunu kolaylaştırır. Karşılığını ise, şair, bile isteye *talebe göre arz* ya da *yaratmasını ortalamada, vasatide tutmakla yetinerek* öder. Çünkü, gelenek ve ortam ortalaması *alışılmış*ı, alışılmış benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmişi yarattığı, ürettiği – yeniden ürettiği ölçüde ve sürece besler,

destekler. Talebe göre arz ya da yaratmasını ortalamada tutmak git gide birörneklileştirilmiş kendini yineleyen ama yenilemeyen bir döngünün, bir kısır döngünün oluşmasını ve sürmesini sağlar.

Gelenek ve ortam ortalaması, *şaire* giydirilen *deli gömleği*, *şair* ve *okura* takılan *at gözlüğü*dür. Şair ve okur, bunları fırlatıp attığı zaman *sağlığına* kavuşabilir, kavuşacaktır.

Alışılmış olan tepki oluşturma gizilgücünü güdükleştirir, beklentilere sınırlar çizer, narh koyar. Alışılmışa karşı iki tür tepkime oluşur: *birincisi*, alışılmışın verdiği tekdüzelik, rahatlık ve ağırlık (rehavet); *ikincisi* ve asıl önemlisi doygunluğa eriştirememezlik.

Alışılmamışa karşı oluşan tepkimeler iki türdür: *birincisi*, rahatı bozar, dolayısıyla dışlanır ya da görmezden gelinir; *ikincisi* ve yine asıl önemlisi doygunluğa eriştirebilir, farklı tatlar ve hazlar oluşturur.

Cumhuriyet sonrası Türk şiirinde, Birinci Yeni şairleri başlangıçta, o günün ortam ortalamasının sularında az ya da çok kulaç atmışlardır. Göz açtıkları şiir dünyasında eskiyen en son yeni ya da yeniler vardır çünkü. Her yeni, kendinden önce var olanda bazı beğeniye değer yanlar bulabilir, bir süre bunlarla oyalanır. Sonra yeni olmanın gereğini yerine getirir: denenmemişi denemek. Şiir, gerçek şiir hiçbir zaman var olanla yetinmez çünkü, bu doğasına aykırıdır. Var olanı yinelemek yerine, yeniyi, dirimi arar, yapılmayanı yapmaya girişir, ulaşılmaz olanı erekler.

1937-1938 yıllarında Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday Varlık dergisinde yayımlanan şiirleriyle geleneğe ve ortam ortalamasına darbeyi vurmuşlar ve 1941 yılında yayımladıkları ortak kitapla bu devinimi bildirgeli konuma getirmişlerdir.

Dönelim: Birinci Yeni *alışılmış*ı karşısına almış, karşı koymuş, eleştirmiş ve baş kaldırmıştır. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş ne varsa, kendi iç tutarlılığı ve bildirgesi çerçevesinde değiştirmiştir. Köktencidir. Seçkinlik sıradanlığa, ölçü ölçüsüzlüğe, uyak uyaksızlığa, soyut somuta, yapmacıklık içtenliğe, büyük küçüğe yerini bırakmıştır. Söyleyişe, o günün moda deyimiyle *eda* egemen olmuştur. Şiirin içine şiirin dışında ne varsa alma kararındadır Birinci Yeni. Gerçek anlamda, şiirin tarihi, coğrafyası, ekonomisi ve panoraması değişime uğramış ve farklılaşmıştır. Birinci Yeni ataktır, kavgacıdır. Yıkmıştır ve yıktığının yerine kendi değerlerini ve kendi kimliğini ortaya koymuştur. Ama, süreç Birinci Yeni*yi* hiç de *garip olmayan* bir biçim de gelenek durumuna, alışılmış konumuna ve ortam ortalaması düzeyine getirmiştir. Tüm yeni ve alışılmamış*ların* vardığı, varacağı *kaçınılmaz* bir uğraktır bu. Sonrası, sonrası mı?

Sonra, Birinci Yeni şiirini yine Garip'in üç atlısı sonlandırmıştır. Orhan Veli'nin *Boğaziçinde Bir Garip Orhan Veli* şiiri ve erken ölümü, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak*'ı ve Melih Cevdet Anday'ın *Tohum* şiiri.

Buraya kadar başlıca bilinenleri çok genel bir çerçevede sunmaya çalıştık.

*

Şimdi, Melih Cevdet Anday'ın şiir serüvenine ışık tutan kitapların dökümünü yapalım:

1.Garip (1941) [Orhan Veli,Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday birlikte]
2.Rahatı Kaçan Ağaç (1946)
3.Telgrafhane (1952)
4.Yanyana (1956)
5.Kolları Bağlı Odysseus (1962)
6.Göçebe Denizin Üstünde (1970)

7.Teknenin Ölümü (1975)
8.Sözcükler (1978) [*Başlarken, Yaşarken, Masal* gibi hiçbir kitabına girmemiş şiirleri içeren bölümlerle ilk toplu şiirler]
9.Ölümsüzlük Ardında Gılgamış (1981)
10.Tanıdık Dünya (1984)
11.Güneşte (1989)
12.Yağmurun Altında (1995)

Bu sıralamayı yapmak zorunluluk. Çünkü, Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninde tüm kitapları ayrı ayrı önem taşımakla birlikte, *Sözcükler* bence ayrı bir değerde. Şiir serüvenindeki boşlukları, onu sürekli izleyenleri "bir tür boşluk duygusundan" kurtarma amacını da içerir bu kitap. *Başlarken* adlı bölüm, Garip şiirinin birikme öncesi durumunu açıklığa kavuşturur. *Yaşarken* adlı bölüm, Anday'ın "anakronik zaman" algılayışını geliştirdiği uğrakları dile getirir. *Masal* adlı bölüm, Anday şiirinde mitolojik dönem öncesi birikimi duyurur.

GARİP ŞİİRİNİN BİRİKME ÖNCE DURUMU: BAŞLARKEN

İlk kez *Sözcükler*'de, daha sonra *Rahatı Kaçan Ağaç* adıyla Rahatı Kaçan, Telgrafhane ve Yanyana'nın ortak basımında yer alan *Başlarken* adlı bölümde 4 şiir vardır: Ukde, Beklemek, Son Liman, Döneceğim.

Ukde, Melih Cevdet Anday'ın yayımlanan ilk şiiridir. *Varlık* dergisinin 15 Kasım 1936 (sayı:86) tarihli nüshasında çıkmıştır. *Ukde* ve *Son Liman* 9 heceli, *Beklemek* 11 heceli, *Döneceğim* 14 heceli ölçüyle yazılmışlardır.

Melih Cevdet Anday'ın başlangıçta yayımladığı ilk şiirlerinde hece ölçüsünü ve uyağı kullandığını görüyoruz. Bir noktaya işaret etmek gerekiyor: *Yedi Meşaleciler* hece duraklarını ortadan kaldırmaya çalışmışlardı. *Ukde* ve *Son Liman* şiirlerinde buna benzer bir çaba saklı durur gibidir. *Başlarken*'de yer alan bütün şiirlerde, hececilerin biçim ve izlek özellikleri görülmekte, biraz mistik sayılabilecek tarzda nesneler dizilmekte ve şiir-özne şaşkın bir çocuk gibi çevresine bakınmaktadır sanki. "Şaşkın bir çocuk gibi" çevresine bakınmak durumu, Anday'a özgü bir tutumdur. Uyaklıdır bu şiirler. Ama uyak göze görünür, kulağa pek işlemez, gizlenir gibidir. Özü değil de, biçimi sarsma çabasıdır bu. Hatta, değişimi önce biçimde deneme, demek daha doğru. *Ukde* ve *Döneceğim* şiirlerinden kısa birer bölüm sunmak istiyorum:

Bir gün ışığa döner yaprak
Üzümler kızarır kütükte;
Elbette diner bu sağanak,
Kaybolur içimdeki ukde.

ya da

Dağıtır saçlarını ve yalvarıp uzaktan
Mavi bir iklim gibi çağırır beni sesin,

*

ALELADELİKTEKİ FEVKALADELİK: GARİP

GARİP 1941 yılında Resimli Ay Matbaasında yayınlanır. Kitabın kapağında üstte Orhan Veli, ortada GARİP, altta 1941 yazılıdır. Kitabın içinde GARİP sözcüğünün altında *Şiir Hakkında Düşünceler* ile *Melih Cevdet, Oktay Rifat, Orhan Veli'den Seçilmiş Şiirler* yer almaktadır. Kitap yayınlandığında Melih Cevdet 26, Orhan Veli ile Oktay Rifat 27 yaşındadır. Kitabı saran kuşakta şunlar yazılıdır: "Bu kitap sizi alışılmış şeylerden şüpheye davet edecektir." Eder de.

Melih Cevdet Anday'ın Garip ile ilgili kimi düşünceleri yinelemeli burada.

Önce, Garip kitabı hakkında, kitabın çıkış serüveni için şunları söylemişti: "*Ben Kasımpaşa'da Askeri Hastane'de yatıyordum. Oktay'la Orhan geldiler. Aralarında bir anlaşmazlık çıkmış. Benim oyumu istediler. Orhan kapakta üçümüzün adının olmasını istiyordu. Oktay ona razı olmadı. Kitabı Orhan'ın çıkarmış olmasını istiyordu. 'Onun yaptığı bir antoloji olsun' diyordu. 'Sen ne dersin' dediler. 'Bir kişi razı olmazsa uygun olmaz' dedim. Orhan Veli'nin adıyla çıktı.*"

Garip akımı için ise şunları söylemiştir: "*Garip, bir temizlik hareketidir. Şiirde yapmacıklardan kurtulma olanağı bütün şairleri kendine bağladı. Türk şiirini maskaralıktan, şairanelikten, laf ebeliğinden temizledik. Böylece yeni kuşaklara temiz ayıklanmış, süssüz püssüz bir dil ortamı bırakmış olduk. (...) Garip hareketinin, bizim şiirimizde öncesi yoktur. Demek, biz bu şiiri ustasız geliştirdik. (...) Garip şiiri kısaca bir konuşma şiiridir, yani bir odada alçak sesle söylenir. Genellikle, serbest vezin şiir biraz nutka da benzer. Meydanlara, kalabalıklara seslenir. Biz bunun tam karşıtı bir şiir yazdık. Bu açıdan bakılırsa, bizim şiirimizin kişileri de yavaş sesle konuşan halktan insanlardır.*"

MUTLU OLMAK İÇİN: AĞAÇLARIN RAHATI KAÇMALI

RAHATI KAÇAN AĞAÇ 1946 yılında yayınlanır. "Şaşkın bir çocuk gibi"deki *şaşkınlık* yerini *haşarılığa, çocukluk yeniyetmeliğe* bırakmıştır. Uyak ve ölçü artık terk edilmiştir. Ölçü derken, geleneğe ve ortam ortalamasına ilişkin ölçülerden söz ediyorum. *Yeni bir tartım arayışı* bulgulanmıştır. İzleğin, konunun, ayrıntıların dayattığı ses ve uyumu yakalamak için her şiirde ayrı, diri, yeni, başka, denenmemiş *bir ölçü bulma yönünde bir atılım*. Anday "küçük insanı", sıradan insanı anlatmaktadır. Küçük insanın içinde bulunduğu durumları, konumları, verili olanla şiir öznenin varoluşu arasındaki uyumluluğu ve uyumsuzluğu bulgulama yönünde bir tavır geliştirir. Rahatı Kaçan Ağaç'taki şiirlerin ağırlıklı izleği *mutluluk* ve *ölüm* duygu-durumudur. Beliren duygular düşünceyle alışverişe girer, duygu ve düşünce durumlarındaki *pekiştirme* şiir akışındaki duraksamalarla sağlanır. Uzun dizelerin arasından çıkıveren kısa bir dize birden aydınlığa kavuşturur şiiri. Bu kitaptaki şiirlerin hemen hepsi için ortak bir nokta, *toplumsalla olan ilişkisini ve ilintisini alabildiğine korumasıdır*. İçten içe ayrıntılarla örülen alaylama ve kalaylama, her zaman bir tedirginliği barındırır. Şair, bu tedirginliğini nedense ısrarla korur.

MUTLULUK ŞİİRLERİ

III
Bir şiir yazmak isterdim
"Eski zamanlardaki gibi güzel"
Adlı,

Eğer, mutlu olsaydım.

* * *

BİR MİSAFİRLİĞE

Bir misafirliğe gitsem
Bana temiz bir yatak yapsalar
Her şeyi, adımı bile unutup
Uyusam...

Bu iki örnekte de, duygu-durumunun tedirginliği açıktır.Şiirler ise alabildiğine çıplaktır, nü*dür*. Hele, Rahatı Kaçan Ağaç'ın çıplaklığı. Şair bile bu durumdan rahatsız olur ve giydirmek ister. Ama nasıl?

Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin

Yine de, her şeye karşın *coşku gemlenmiş*tir. Dikkat edilmesi gereken nokta bu: bir tür *aleladelikteki fevkaladelik.* Garip, en çok bu değil midir?

Rahatı Kaçan Ağaç'ta benim için en güzel şiir, kitaba adını verenden sonra *Yörük Mezarlığı* adını taşıyandır. 1 ikilik, 4 dörtlükten oluşan 18 dizelik bu şiir, okuru ekinsel bir tada götürür. Söz konusu edilen salt bizim toplumsal bilincimizdeki "yörük" de değildir, şair bilincinde görüngü konumuyla "göçer yazgısı"dır. Bu şiir, Garip şiirinin gerçeküstücülüğe hem yaklaştığı hem de uzaklaştığı noktayı ele verir nitelik taşır.

Alaylama-kalaylama kıvamını elde ettikçe duygu-durumunu korumakla birlikte, duygunun kesinliği ve keskinliği insanlık değerlerini öne çıkaran bir öze kavuşur:

YALAN

Ben güzel günlerin şairiyim
Saadetten alıyorum ilhamımı
Kızlara çeyizlerinden bahsediyorum
Mahpuslara affı umumiden...
Çocuklara müjdeler veriyorum
Babası cephede kalan çocuklara...

Fakat güç oluyor bu işler
Güç oluyor yalan söylemek...

GÖKGÜRÜLTÜSÜ BİLİCİSİ: TELGRAFHANE

TELGRAFHANE 1952 yılında yayınlanır. Alaylama ve kalaylama en keskin niteliğini bu toplamda kazanır. Eleştirel olma, ama şiir içinden *saf olarak* eleştirel olma konumunu elde

eder şiir. Telgrafhane, lirizm ile alayla başlar. Şinanay'la sürer. Şiirine katışacak ve müthiş bir dönüşüme yol açacak *Tohum* bu toplamda yer alır. *Tohum*, Melih Cevdet Anday şiirinde ikili bir özelliğe sahiptir. *Birincisi*, toplumcu yönelim. *İkincisi*, Garip'in eski ile – gelenek ve ortam ortalaması ile – arasındaki köprüleri yakarak giriştiği atılımda, eskide var olan ve yaktıkları yapının kimi parçalarında yer alan, Garip'e karşın dirimselliğini koruyan sağlam ve sağlıklı parçalardan da yararlanabilme. Tohum ve sonrası ile, Melih Cevdet Anday şiiri, toplum ve insanlık değerlerini savunan, kimi zaman *naif kavgacı* şiire bile olanak veren bir konuma kavuşur. Yine, ilginç bir nokta, çağrışımlar arasındaki uzaklık gittikçe açılmaya başlar.

Burada, Lirism adlı şiiri nedeniyle bir ayraç açmak zorunluluk. Anday, Lirism şiiri ile lirizme açıkça tavır almıştır. Bu doğru. Hatta, lirizmi aşağılamıştır da. Özünde bu tavır, lirizme karşı değildir. Tam karşıtı, lirik olduğu ileri sürülen "yozlaşmış" bir anlayışa karşıdır. Daha sonraki şiir serüveninde, Anday'ın lirizmi toplumsal güçlüklerin, dengesizliklerin içe akışı, özne-birey olma düzeyi olduğunu algıladığını ve kimi şiirlerine de ad olarak "*Lirik Şiirler*" koyduğunu, lirik ögeyi kullanmaktan uzak durmadığını ve bir olanak olarak yararlandığını da belirtmek gerekiyor.

Düzenli Dünya, Ahlak, Tarih Okurken, 4x400 Engelli, Zavallı Etem ve Çürük. Tohum'dan sonra Garip şiiri ile toplumcu yönelim arasında ara kesitleri birlikte yakaladığı ve artık sürdürmekten başka umarı olmadığı bir aşamadır. *Dursun Bebeğe Ninni*'yi Telgrafhane'de söylememiş midir? İnsanın ve yaşadığı toplumun değiştirilmesi gerektiği, kokuşmuşluğu ve çürümeyi algılayan bir insan-tekinin dünyanın değiştirilmesi zorunluluğuna varış ışır bu kitapta.

Önemli bir ayrıntıyı hemen belirtmeli yine. Orhan Veli, Melih Cevdet Anday'ın *Tohum* şiirini okuyunca tepkisi: "*Uzatmışsın*" olur. Tohum, Melih Cevdet'in Türk okuru tarafından her zaman beğeni ile anımsanan ve anımsanacak şiirlerinden biridir. Son iki beşliği okuyarak Tohum'u selamlayalım:

Anladım farkı neden sonra
Tohumdan başka şeymiş bitki
Bu küçük deli fişekteki
Ne ki? Ağaç mı allı pullu
Yoksa ayrık mı, başak mı ki?

Kim bilecek... Kapalı kutu
Ama bulut, yağmur bulutu
Gelir kararır nerdeyse
Tohum altta nefes nefese
Kulağı gök gürültüsünde.

Değil mi ki, kendisi bile "*Kendimizi tekrar etme tehlikesi ile karşı karşıya idik*" diyor. O zaman, gözleri ileri dikmekten başka umar yok. Melih Cevdet Anday, bu noktadan sonra, toplum ve insanlık değerleri adına direnen insanı "gelecek insanın atası" olarak görecektir, görmelidir, görmüştür.

ANI İLE TANIŞMA: YANYANA

YANYANA 1956 yılını bekler yayınlanmak için. İçeriği Türk Ceza Kanunu'nun 142. maddesine aykırılık savıyla kovuşturmaya uğrar, aklanır. Rahatı Kaçan Ağaç'ın başına da buna

benzer bir durum gelmiştir. Rahatı Kaçan Ağaç, yanlış anımsamıyorsam, içeriği için değil de, şairin de kendisinin bir türlü görme şansı elde edemediği kitabın kapağındaki desende var olduğu varsayılan orak-çekiç deseni yüzünden kovuşturulmuştur.

Yanyana denildiğinde, iki şiir ışır bende: biri *Gelecek*, diğeri *Anı*. Bu toplamda da alaylama ve kalaylama kalıtsal olma niteliğini sürdürür. Garip şiiri ile elde edilen bulgulanan konuşma dilinin serbest söyleyişi ile halk şiirinin kimi anlatım özelliklerinden yararlanarak toplumcu şiir tavrı ve toplumculukla bütünleşme yaşanmaktadır. Bu durum, her zaman, başından beri toplumun içinden olan, toplumun içinden fışkıran bir şiirin yine toplumla soluk alıp vermesinden doğan doğal bir sonuç olarak görülmelidir. Telgrafhane'deki Açlar, Kapı'yı Yanyana'da bulacaklardır. Bilmeceler'i peşin peşin yanıtını içerir ve verir. Anı şiirinde ise ilk ve son dörtlüklerde, küçük gibi görünen sözcük müdahaleleri ile nasıl zengin bir duyarlık kuşatması altında kalınacağını gösterir şair:

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Apansız geliyor aklıma

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil, unutulur şey değil
Çaresiz geliyor aklıma.

Yanyana toplamının sonunda görülen, ilk kez Sözcükler'de, sonra Rahatı Kaçan Ağaç adıyla yayımlanan ortak kitapta (Rahatı Kaçan Ağaç, Telgrafhane, Yanyana) yer alan Masal adlı bölümde iki şiir vardır yalnızca: Nergis ile Yankı, Defne ile Avcı Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninin yeni bir evresini önceleyen, haber veren iki şiirdir. Mitoloji, "narrative" *öykü durumu* ile vardır bu iki şiirde. Yedi yıl sonra uç verecek Kolları Bağlı Odysseus'un primitif olmayan prototipi sayılabilirler rahatlıkla.

MUTLULUK SİMYACISI: KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS

KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS 1963 yılında yayınlanır. Kitap bütünlüğünde, yedi yıllık suskunluğun sona ermesidir Kolları Bağlı Odysseus. Kolları Bağlı Odysseus dört bölümden oluşur. Birinci bölüm 7 dizelik 10 şiir, ikinci bölüm 9 dizelik 10 şiir, üçüncü bölüm 11 dizelik 10 şiir, dördüncü bölüm 4'ü 13, 1'i 15 dizelik 5 şiirden oluşur. Kolları Bağlı Odysseus ile ilgili olarak kitabın sonunda bulunan Kitaba Ek bölümünde, bu şiire ilişkin yeteri kadar ip ucu vardır. Nedense, Rimbaud'nun adını anmayı unutmuştur.

Yine, belirtmek zorunda olduğumuz birkaç nokta söz konusu. Masal'daki Nergis ile Yankı, Defne ile Avcı şiirlerinde mitoloji "haliyle" ve "narrative" olarak yer alıyordu. Kolları Bağlı Odysseus'ta ise mitoloji ve diğer şiire ilişkin ve şiirdeki öyküler, konular ya da sorunlar, şiir için birer "nesne" konumundadır. Kolları Bağlı Odysseus'un kendisi, kendini mitoloji kılan bir niteliğe sahiptir. Şiirini mitolojinin kendisi kılma girişimidir bu. Bu tavrı sonra, yine yetkinlikle sürdürecektir.

Melih Cevdet'in algılama düzeneği ve sunma tarzındaki dönüşümü kendi dilinden anmalı burada: "Artık geçmişten kopmanın bir gelenek olmadığını ve olamayacağını

özümseyelim. Sanatı zaman dilimlerine göre bölme ve bir bütünü parçalamaktan başka bir şey değildir. Ben Homeros'u okurken hiç de üç bin yıl öncesine gitmiyorum, sadece zenginliğini kullanıyorum. Geçmişin büyük sanatı günümüzün sanatıdır. Ondan hep öğreneceğiz."

Kolları Bağlı Odysseus'un girişindeki iki dize de bu yaklaşıma açıklık kazandırır: "Sözlerim varsa/ Var demeksin".

Daha önce ya da şu an ya da gelecekte herhangi bir şeyin var olma önkoşulu şairin sözlerinde yer almaya bağlı ve bağımlı kılınmaktadır. Mitolojinin bizatihi kendisi bile bu uzam ve ortamda söz edilmeye değer görülürse, yeniden var olabilir ancak. Bu da, yeni bir mitolojidir. Şiirin kendisinin mitoloji olma halidir.

Melih Cevdet Anday'ın Kolları Bağlı Odysseus'ta *kapalı ve daha güç anlaşılır* bir anlatıma yönelmesi nedeniyle Türk şiirindeki İkinci Yeni ile ilişki kurduğu, ilişkili olduğu düşünülebilir, öyle görünebilir. Kanımca değil. Bu şiirin, genel olarak şiirinin bu dönemdeki değişiminde İkinci Yeni'nin olanakları kullanılmamıştır. Belki, başlangıçta, okur için, yayınlandığı dönemde, Melih Cevdet'ten beklenenin aksine "kapalı" sayılabilecek yapılanışı, böyle bir izlenim, ancak aldatıcı bir izlenim doğmasına yol açmış olabilir. Hem de biraz zorlanarak. Kolları Bağlı Odysseus'taki sorular, sorunlar, durumlar, konumlar, öyküler şiirin içinde *mitolojik bilinç* ile yanıtlanmıştır. Bu, "Şiir ne ise odur" demek yürekliliğinin dile getirilişidir.

Kolları Bağlı Odysseus'ta beni hemen her okuyuşumda, tanımlamanın eksik bıraktığı boşluk duygu-durumu ve kutsanmaktan, kutsamaktan sakınışı ile etkileyen 2.bölümdeki 1. ve 2. şiirleri sunmak istiyorum:

1.
Büyüdük çocukluğumuzdan
Büyüdük tarihe usulca
Biz bir yana, doğa bir yana
Doğanın yanında bir başka doğa
Karşıdan bize gözlerimiz mi bakan?
Ve güneş altındaki ölümlü tanrılara
Hâlâ şaşkınlık içindeki yonutlara
Susar doğadan ayrı düşmüş insan
insanın boşluğunda doğa

2.
Belli değil biz mi, doğa mı
Kimdi kim bu ayrılığı istiyen?
Belki kör bir çocuk küstü ağladı
İlk karın çılgın geyiğinden;
Belki de bir sakar büyücü karı
Aşımıza tanyeri ağarırken
Ağulu, esrik bir göktaşı
Düşürdü bileziğinden
Çıldırmış evrenler artığı

Sözcüklerin imge örgüsünde görünür anlamları ile birlikte, görünmez anlamları nasıl da kıpır kıpır. Mitolojik bilinç*le* yanıtlanan şiir öznenin konumladığı odakta *kuşku* ve *uslamlama*

şiiri, bir *senfoni*ye dönüştürecektir.

KİM KONAR KİM GÖÇER DENİZİN ÜSTÜNDE

GÖÇEBE DENİZİN ÜSTÜNDE 1970 yılında yayınlanır. Göçebe Denizin Üstünde şiirler toplamında 46 şiir yer alır. Göçebe Denizin Üstünde'ki bu şiirler farklı tarihsel dalga boylarından yararlanarak, bir bilgenin yaşadığı coğrafyadaki bitimsiz serüvenini biriktire biriktire oluşturduğu dağarcıktan kopagelir.

Kitaba adını verene Göçebe Denizin Üstünde şiirinde, sevişme yahut nekahat sonrası mahmurlukla gözkapakları yarı aralık bir ten-bilincinin, bilinir ile bilinmez, algılananın ne tür bir gerçek olduğundan – hakiki mi? imaj mı? sanal mı? – kuşkusunu gidermeye çabalayan, çalışan, biraz şaşkın bir orta yaş sevgisi ve orta yaş sevisi serüveni vardır. Pek ilgilenilmemiştir bu şiiriyle Anday'ın. Sevişme yaşanmıştır, bir enerji yoğuşumu ve boşaltımı, bir doruk sonrası algı aralığı bulgulanmış ve kesit kesit insan-teki, doğa, tarih için, usul usul sorgulanmaktadır.

Kitabın bütününde cinsel ilişki, tensel sevgi, sevi, Anadolu coğrafyasındaki eski Yunan atmosferi – bunu genişleterek bütün uygarlıklar demek daha doğru olacaktır aslında – ile tüm bunlarla yaşanan zaman, hatta güncel arasında koşutluklar kurmaya elverişli sürekli bir metaforlar ve metafantazyalar sunulur.

Kolları Bağlı Odysseus ile başlayan mitolojik dönem Göçebe Denizin Üstünde ile yetkinliğini koruyarak ama daha da erginleşerek sürer. Tarih, efsane kıvamı kazanır. Özgürlük, yabancılaşma, insanlıkla yaşıt paradokslar,yazgı, yargı, uygarlık ve zaman şiirde, şiirin dünyasında yeniden yaratılmaya çalışılır, başarılır. Karşımızda dünyayı, evreni kendi şiiriyle yeniden yaratmaya-kurmaya kalkışan bir şair vardır. Toplumsal tarihimiz için, burada göze batmayan bir örneği sunacağım:

ATATÜRK'ÜN BİR SAATI VARDI

Atatürk'ün bir sözü vardı
Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı
Etilerden beri yaşardı

Atatürk'ün bir resmi vardı
Buğday tarlası gibi ağardı

Atatürk'ün bir saatı vardı
Durmadı

Göçebe Denizin Üstünde'ki şiirlerde kimi karşıtlıklar, tezatlar fantazyasını enginleştiren ama kıl payı bir denge hali içindeki durumlarıyla yeni bir dünyada yer alırlar. Efsane kıvamını şiirine kazandıran konum böylelikle elde edilmiştir. *Doğa*dan alınan bir örneği görelim:

BU KIRLANGIÇLAR GİTMEMİŞLER MİYDİ?

Giden gelen yok. Bir titreşimdir bu.

Duragan fulyanın üstünde arı
Bir diyapozon gibi titremekte. Kırlangıç
Tarihsizdir. Belleğim sarsılıp duruyor denizde.
Martı bir uçta kanat, bir uçta ses.
Ya sabah, ya öğle. Gemici ve bulut.
Güneş ve yağmur kıl payı bir dengede.
Dolu bir boşluğu doldurup boşaltmak işimiz
Ölülerle, gecelerle, sümbüllerle.

Dikkat edilirse eylemler, eyleyenler sürekli bir karşıtlıklar silsilesi içindedir. Bir nokta daha var, değinmeden geçemeyeceğim: dizelerin öyküsü ile şiirin öyküsü başka başka. Çoklu, çoğul okumaya yönelik bir yapılanış örgüsü. Kimi zaman da *haiku* tarzı denebilecek şiirler var: Kımıltısız Arılar, Güvercin, vb.

KALAFATI SAĞLAM TEKNENİN ÖLÜMÜ

TEKNENİN ÖLÜMÜ 1975 yılında okurla buluşur. Girişte *Hüzünlü Bir Akşam Borusunun Ezgisi İçin Söz* ile başlayan Teknenin Ölümü, 13 şiir içeren *Güneş Saati*, 19 şiir içeren *Zaman Su Gibi*, 16 şiir içeren *Lirik Şiirler*, 6 alt bölüm içeren *Troya Önünde Atlar* ve daha sonra ilk kez Sözcükler'de yer alan, sonradan bu toplama eklenen 9 şiiri içeren *Yaşarken* başlıklı bölümlerden oluşur.

Kalafatı kuşku ve kesintisiz arayıştan oluşan bir teknenin su kesimine yapışmış bir kabuklunun sığ sulardan kayalıklara, fiyortlardan derin okyanuslara yöneldiği görülür. Evrenin, insan-tekinin varoluşu için yeterli olmadığını duyurmaya çalışan bir şiir özneni konuştuğunu, durmadan konuştuğunu işitiriz. Bu iç ses, insan-tekini çevreleyen, kuşatan, sarmalayan doğa ve toplum içinde olası tüm olgular ve olayları farklı bir olabilirlik yaşantısına yerleştirerek bir doyumsuzluğu duyumsatır. Varoluşun sürekliliği bir tutkuya dönüştürülmelidir: "*Ölüm insanla geldi dünyaya/ İnsanla gitti dünyadan.*"

Troya Önünde Atlar, mitolojideki "aksak" bir "paradoksun" yazgı ve zaman boyutlarını otofajik bir tutumla sorgular. Bu şiiri için *Troya Önünde Atlar İçin Birkaç Söz* yazısı ile yeteri kadar açıklama yapmıştır. Anday'ın şiirinde mitolojik dönem sürmektedir.

BİR ARA TOPLAM: SÖZCÜKLER

SÖZCÜKLER 1978 yılında yayınlanır. Konuşmamın bir yerinde, bu toplamın diğer kitaplarından ayrı bir öneme sahip olduğunu ve bunun nedenlerini söylemiştim. Sözcükler, Melih Cevdet Anday şiirinde bir ara toplamdır. Yinelemek gerekirse, Anday'ın şiir serüvenini sürekli izleyenleri boşluk duygusundan kurtarma ve kimi kendince eksik bıraktığı alanları doldurmayı amaçlamış gibidir.

BAHANESİ MİTOLOJİ İŞİ GÜCÜ ŞİİR: ÖLÜMSÜZLÜK ARDINDA GILGAMIŞ

ÖLÜMSÜZLÜK ARDINDA GILGAMIŞ 1981 yılında yayınlanır. Bu toplamda 13 şiir içeren *Yaz Sonu Şiirleri, Öğle Uykusundan Uyanırken* adlı 1 düzyazı şiir, 10 şiir içeren *Çiftlikteki Gece* ile kitaba adını veren –Güneşe Yakarı, Uygar ile Yabanıl, Orman ile Düzen, Ölüm ile Ölümsüzlük ara başlıklı 4 bölümlü– *Ölümsüzlük Ardında Gılgamış* yer alır.

Yaz Sonu Şiirleri'nde, insan-tekinin olağan yaşdönümlerinden birini yaşayan ve artık *nesnelerle oyalanmaktan* başka etkinliği olmayan bir şiir öznenin sürekli bir şimdiki zaman duyumu ile sürüklenişi sunulur. Öğle Uykusundan Uyanırken bir taç yapıttır. Çiftlikteki Gece bölümündeki şiirlerinde ise metafantazmagoryası ile "nostalji" takılır.

Gılgamış Destanı on iki bölümdür. İlk altı bölümde müthiş bir kahramanlık izleği egemendir. Tanrılar kral Gılgamış'ın despot hükümranlığına son vermek için çölde güçlü ve yabanıl bir Enkidu yaratırlar. Bir sevi bu yaratığı Uruk kentine götürür. Olasılıkla, göçebelikten yerleşik yaşantıya geçişin gölgeli anlatımıdır bu. Ancak, iki erkek kahraman dost olurlar. Bazı kahramanlıklar gösterirler. Sedir ormanlarının bekçisi dev Humbaba'nın hakkından gelirler. Kutsal boğayı öldürürler. Son altı bölümde ise, iki kahramanın aşırılıklarına kızan tanrıların cezalandırma istekleri, Enkidu'nun kötü düşler görmesi ve hastalanarak ölmesi ile insanoğlunun sonluluğunu gören, ölümsüzlüğün gizini çözmek için yorucu bir yolculuktan sonra Utnapiştim'e ulaşan Gılgamış'ın başına gelenler anlatılır. Utnapiştim Gılgamış'a pekçok öğütte bulunur, Gılgamış birçok kez başarısızlığa uğrar. Yine, Gılgamış düşünde Enkidu'yu görür, ölümlülüğe razı olur. "Yılanlı" öyküyü bilerek atladım. Gılgamış Destanı "tufan" yani yeniden doğma ve yaratılıştaki ilk arı-saf duruma dönme umuduyla gerçekleşmesi arzulanan *felaketleri* simgeler; cehenneme iniş destanlara izlek olarak sürekli yerleşecek bir uğraktır; düşler ise uykuların bile öngörüye açılan kapılarıdır. Öngörü ve önsezi Gılgamış'ın iç izleklerinden sayılmalıdır.

Ölümsüzlük Ardında Gılgamış epey tartışıldı. Anday'ın kendisi de söyledi. Ölümsüzlük Ardında Gılgamış'ta Anday, insanoğlunun yazgısının gereklilik taşıyıp taşımadığını "Gılgamış Destanı"nı "bahane" ederek dile getirmeye çalışmıştır. Bu bahane, başka bir destanda olabilirdi elbette. Yani, mitoloji, Anday'ın şiirinin "bahanesi"dir, başkaca bir şey değil. Günceli mitolojide görmeyi başarmak her yiğidin harcı değildir.

TANIDIK DÜNYA DEDİKLERİ

TANIDIK DÜNYA 1984 yılında okurla buluşur. Tanıdık Dünya 9 şiir içeren *Değiştirmeler*, 12 bölümlük *Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üzerine Çeşitlemeler* ile 6 şiir içeren *Su Akar Çağlamadan* başlıklı 3 bölümden oluşur. *Kendi ışığını bulmuş* ve ışığı ile insanlığı aydınlatmaya yönelmiş bilge bir şiir-özne vardır okurun karşısında.

Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üzerine Çeşitlemeler ile nefis bir Anadolu ezgili gezinti yapılır. Su Akar Çağlamadan yine zaman'a karşı tutumun, karşı duruşunun pekiştirilmesidir. Şöyle de denebilir: uzun bir tarih ve efsane yolculuğunda zaman diye herkesin önkabullendiği ölçeği, insanoğlunun kendisinin hem yarattığı hem de tutsak olduğu bir ölçeği sarsa sarsa bugünlerin kıyısına getirir bırakır ve aykırı bir bütünsellik elde edilir.

ÇÜNKÜ SAATLER DARDIR: GÜNEŞTE

GÜNEŞTE ile okur 1989 yılında karşılaşır. Güneşte kitabının bir doruk yapıt olduğu söylenegelmiştir. Kendisine bu durum sorulduğunda: "Güneşte *adlı şiir kitabım dolayısiyle* doruk noktası *sözünü kullanmışlardı. Bu görüşe katılıp katılmadığımı söylemek güç, nerdeyse olanaksız. Şiirde doruk nedir? Bir daha varamayacağım yer mi? Yoksa şiirin yaşamı doruktan doruğa mı geçmektir? En iyisi Sisyphe gibi her gün yeniden tırmanmaktır.Şairde her şiirde doğar ve ölür.*"

Bir bilge konuşuyor artık değil mi? Emin oldunuz artık.

YAĞMURUN ALTINDAKİ NAMUSLULAR

YAĞMURUN ALTINDA 1995 yılında karşımıza çıkar. Uzun zamandır bu şiir üzerinde çalışmaktadır. Her şair gibi kendi iklimini yaşayan insanın peşindedir. Yağmurun Altında, şair Melih Cevdet Anday'ın şair olmayan Melih Cevdet Anday'ı anlatmasıdır. Şu dize ile ele veriyor bunu: "*Diz çöken denizi gördüm kıyıda.*"

Yine bir ayraç açmak zorunluluk: Yağmur, namusluları namussuzlardan daha çok ıslatır. Namussuzlar namusluların şemsiyelerini –öyle ya da böyle– götürmüşlerdir çünkü: ama bazan namusluların da bir saçakaltı bulup kıs kıs güldükleri oluyor tüm bu olup bitenlere.

Melih Cevdet Anday'da ilk bakışta biçime önem verdiği hemen anlaşılıyor. Biçim güzelliği göze çarpıyor. Okudukça şiirlerindeki anlamın çekim gücü devreye yoğuşarak giriyor. Estetik dilin dışavurumunda her zaman "sorgulayıcı" bir "insanlık durumu" sezinleniyor. Değişim, arayış, karşı çıkma, kimliği ile bir şeye ait olma, tarihe, coğrafyaya ilgi duyma, zaman'ı anakronik kullanma, kuşku duyma, sezinleme hep birarada. Her zaman birarada. Zaman'ı Melih Cevdet, insan tekinin ve toplumun yaşadığı andan, anımsandığı geçmiş olmaktan çıkarıyor, zaman'ı zaman olmaktan kurtarıyor. Hep bugünün şimdinin kıyıcığına bitiştiriyor. Başlangıçta küçük insanı giderek tüm insanlığı kucaklıyor.Doğa, gezi, savaş karşıtı tutum, toplumsal eleştirir, sözün kısası "evrensel olma durumu"nu hak etmenin en kalımlı örneği.

Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninin evrelerini ben şöyle sıralıyorum:

1. Garip Şiirini Biriktirdiği Dönem (Başlarken)
2. Garip Dönemi (Garip, Rahatı Kaçan Ağaç)
3. Toplumsalcı Yönelim (Tohum'la başlayan geçişli Telgrafhane, Yanyana)
4. Mitolojik Dönem (Ön hazırlığı Masal, Kolları Bağlı Odysseus, Göçebe Denizin Üstünde, Teknenin Ölümü)
5. Bilgelik-Kozmotik Dönem (Tanıdık Dünya, Güneşte, Yağmurun Altında)

Yağmurun altında saçakaltı bulmuş namuslu bir şairi, bir dünya şairini seksen yaşın olgunluğu ve erdemiyle selamlamak beni mutlu kılıyor.

* * *

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Melih Cevdet Anday, Rahatı Kaçan Ağaç, Adam Yayınları, Kasım 1993
Melih Cevdet Anday, Sözcükler, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1978
Melih Cevdet Anday, Teknenin Ölümü, Adam Yayınları, Mart 1995
Melih Cevdet Anday, Ölümsüzlük Ardında Gılgamış, Adam Yayınları, Temmuz 1991
Melih Cevdet Anday, Tanıdık Dünya, Adam Yayınları, Haziran 1994
Melih Cevdet Anday, Güneşte, Adam Yayınları, Haziran 1990
Melih Cevdet Anday, Yağmurun Altında, Adam Yayınları, Mart 1995
Vecihi Timuroğlu, Melih Cevdet Bilge ve Duyarlı, Prospero Yayınları, 1994
Mehmet H.Doğan, Şiirin Yalnızlığı, Broy Yayınları, Nisan 1986
Memet Fuat, Eleştiri Sorumluluğu, Yapı Kredi Yayınları, Ekim 1994
Muzaffer Erdost, Bilim ile Yazın Arasında, Onur Yayınları, Ağustos 1994

Ertuğrul Özkök, sanat İletişim ve İktidar, Tan Yayınları, 1982
Erdoğan Alkan, Ateş Hırsızı Arthur Rimbaud Yaşamı Sanatı ve Şiirleri, Broy Yayınları, 1993
Behçet Necatigil, Düzyazılar 2 Bütün Eserleri 6, Cem Yayınevi, 1983
Edebiyatçılarımız Konuşuyor, Varlık Yayınları, 1976
Aristoteles, Poetika, Çeviren: İsmail Tunalı, Remzi Kitabevi, 1963
Sombahar İki Aylık Şiir Dergisi, Mayıs-Haziran 1994, No: 23
Cumhuriyet Kitap Sayı: 81-226
Hürriyet Gösteri dergisi, Kasım 1991 Sayı: 132, Konur Ertop "Melih Cevdet Anday Şiir Dünyasını Anlatıyor"
Kıyı Dergisi, Ocak 1994, T.Asi Balkar, Herkes Bir Başka Göğün Altında: Ergin Günçe Bile
Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi,Yazın Akımları Özel Sayısı,Sayı: 349, Ocak 1981
Tan Edebiyat Yıllığı 1982
Yeşil Bülten, Keşan DOÇEK Yayın Organı, Sayı: 1 Nisan-Mayıs 1995
----

* Bu yazı, Edebiyatçılar Derneği tarafından 20-21 Mayıs 1995 tarihlerinde Ankara'da Büyük Tiyatro'da gerçekleştirilen 'Melih Cevdet Anday Günleri' sempozyumundaki konuşma metninin yeniden gözden geçirilmiş halidir. Konuşma metni, daha sonra, yazıdaki başlıkla 'Kıyı dergisi' ile 'Melih Cevdet Anday Günleri 20-21 Mayıs 1995' adlı kitapta Edebiyatçılar Derneği tarafından yayımlanmıştır.
(Melih Cevdet Anday Günleri 20-21 Mayıs 1995, Edebiyatçılar Derneği Yayınları 5, Hazırlayan: Şükrü Erbaş, Haziran 1995, s.91-106).

10.11.12.56.3 Orhan Veli KANIK' in Kaleminden Melih Cevdet ANDAY

Orhan Veli KANIK' ın Kaleminden Melih Cevdet ANDAY

"Son zamanlarda Melih Cevdet'i daha çok anlıyorum. (...) Senelerdir, durmadan yenilikler peşinden koşuyor. Her şiiri bir tecrübenin mahsulüdür. Melih Cevdet'e çok az şiir söylüyor diyenler o şiirlerin ne ince süzgeçtelerden geçirildiğini sezdikleri vakit ne kadar haksız olduklarını anlayacaklardır."
(1 Mayıs 1946)

"Melih Cevdet '*Rahatı Kaçan Ağaç*' adlı şiirinde mesut bir ağaçtan bahsediyor. O ağaç mesuttur; çünkü saadet kelimesini bilmiyor. Sadece, tabiat içinde yaşıyor. Tabiatsa güzeldir, sevilir; tabiat içinde, ancak mesut olunur. Halbuki insanlar içinde yaşayan, insanlardan gönül çekmeyi, dert çekmeyi öğrenen insan kolay kolay mesut olmaz Ağacı, kuşu, karıncayı kıskanır. Melih Cevdet de aynı kıskançlığı duyuyor."
(1 Kasım 1946)

10.11.12.56.4 UZUN SIIR - KISA SIIR

UZUN ŞİİR - KISA ŞİİR

Geçende bir ozan arkadaşım, yeni yazdığı dört beş dizelik güzel bir şiirini okudu bana; o şiir üzerine konuşurken, uzun şiir-kısa şiir konusuna değindik. Şunu merak ediyordum ben : Arkadaşımın, o dört beş dize ile verdiği, vermek istediğinin tümü müydü? Başka bir değişle, onu bu dört beş dizeyi yazmaya iten düşünce daha da geliştirilmeye elverişli değil miydi? Bir ozan, niçin kimi zaman düşüncelerinin ardına takılıp gidebildiğince gidiyordu da, kimi zaman az sözle yetiniyordu? Konuların (salt anlaşma kolaylığı sağlamak için kullandığım bu cözcükten ötürü bağışlanmamı dilerim, yoksa konulu şiir değildir sorunumuz) geliştirilmeye elverişli olanı, olmayanı mı vardı ve bunlar ne yoldan ayırd edilebilirdi? Konuşmamızın sonunda anlaşıldı ki o ozan tanıdığım, sadece çok vakti olmadığı için kısa kesmiş, dört beş dize ile yetinmişti. Demek kısa şiirler, vakitsizlikten ötürü kısa şiirdiler. Bunun gibi, tembellikten ötürü, yorgunluğuna katlanamamaktan ötürü geliştirilmeden bırakılmış şiirler bulunduğunu da düşünebiliriz. Bütün bunların dışında kısa şiiri, salt kısa şiir için yazmak diye anlatabileceğimiz bir tutum da var ki, bu tutum, "Şiir kısa olur!" savını içinde taşımaktadır.

(...) Bugün bizim kısa şiirleri uzun şiirlere, ya da uzun şiirleri kısa şiirlere yeğlememizin ne gibi nedenlere dayandığı sorusu kolay kolay çözülemez. Uzun bir şiiri, kısa bir şiir gibi sevmemize hiçbir engel yoktur. Ama daha ileri gidersek, "Uzun şiir nedir, kısa şiir nedir?" sorusunu sormak gerekir; kaç dizeye kadar kısa şiir de kaçıncı dizeden sonra uzun şiir başlar? İşte bu soruyu karşılamadan konuyu aydınlatamayız sanırım.

Edgar Allan Poe, 31 Ağustos 1850' de yayımlanan, *From the Poetic Principle* adlı yazısının bir yerinde şöyle diyor : "Şu kanıya vardım ki, uzun şiir diye bir şey yoktur. *Uzun şiir sözünün* sadece apaçık bir çelişki olduğunu ileri sürüyorum."

Uzun şiire karşı ilk başkaldıran Edgar Allan Poe'dur, diye düşünmekte büyük bir yanlışlık olmasa gerektir. Başka bir deyişle, kısa şiiri, yeni bir şiir anlayışı olarak ortaya süren çağdaş şiirdir ve onun babası sayılan da Edgar Allan Poe' dur. Ancak Poe' nun, sözgelişi Raven şiiri 108

dizeliktir. Şimdi 108 dizelik bir şiiri kısa şiir mi sayacağız, uzun şiir mi?

Burada yapılacak ilk iş, konuyu dize sayısına bağlı görmekten kurtulmak olmalıdır, sanıyorum. Çağdaş şiir anlayışı, şiirden öyküyü atmak amacından doğmuştur, denilebilir; bu ise sözgelişi, Homeros'un, Dante' nin, Fransız klasik ozanlarının ve bir anlamda romantik ozanlarının şiir anlayışına karşı çıkmak demektir. Gerçekten de, Homeros' u alırsak, o iki büyük koçaklamanın onca uzun olması, bütün ayrıntıları ile bir savaşı ve bir deniz yolculuğunu anlatmasından, giderek bir parçayı önce ozanın, sonra kişilerden birinin diliyle, daha sonra da başka bir kişinin diliyle olmak üzere birkaç kez anlatmasındandır. Öyküyü, tarihi, dini, ansiklopedik bilgileri çıkarıp atınca, yeni şiir ister istemez, eski şiire bakarak kısa olacaktır.

Bu açıdan bugün uzun şiir - kısa şiir tartışması, bana gelir ki, baştan başa gereksizdir. O tartışma, yeni şiirin, çağdaş şiirin ortaya çıkışı sırasında, yüz yıl önce gerekliydi. Bugün kısa şiir sözünden, beş altı dize içinde dönüp durmayı anlamak, bu bakımdan , sadece yanlış olmakla kalmaz, bir şiirin geliştirilmesine, bu yoldan görütlemeye de karşı durmak olur, vakit darlığından ya da değil, tembelliği yerleştirir, fantaziyi nükteye indirir ve ozanlığı kolay göstererek şiirin eğitimsel yanını çürütür.

Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.56.5 YARIN DÜSÜNCESI

YARIN DÜŞÜNCESİ

(...) Salt toplumcu açıdan bakıldığında, sanatçıya düşen görevin, günümüzün gerçekleri, bu gerçeklerin değiştirilmesi biçiminde almak tamamlayıcı olur. Gerçekte tüm olarak toplumculuk da, yarını kurmanın çabası değil midir? Ekonomisi, hukuku, sanatı ile yarını...Yarın, şımarık bir çocuk değildir, çünkü onu günümüz doğuracaktır.

Ancak şunu da belirtmek yerinde olacaktır ki, sanatta yarını kurmak düşüncesi, soyut bir sav olarak kaldıkça, konumuzun sınırları içine giremez. Burada ilk ayırdedici öğe, sanatçının doğru sözlüğüdür. Sanat anlayışı gereği, kendini böyle bir görevle yükümlü görmeyen sanatçı, yarın düşüncesine bu anlamda sığınmamalıdır.

Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.56.6 ÇAGLAR GEÇIYOR

ÇAĞLAR GEÇİYOR

"Anlamın Anlamı" başlıklı yazım epey ilgi uyandırdı, mektuplar aldım, telefon edenler oldu, konuşuldu da. Ancak bunların içinde o yazıyı tutanlar çoğunlukta değildi. Anlamadıklarını söyleyenler olduğu gibi, o yazının kimi yerine karşı duranlar da vardı. Doğrusunu isterseniz, çetrefil bir konu idi, "Anlamın Anlamı" başlıklı yazıda işlemeye kalktığım "anlam" oldum bittim tartışmalıdır, kiminin anladığını öbürü anlamaz, kimine açık seçik gelen öbürüne bir şey söylemez. Kişinin gördüğü öğrenime göre de değişir anlamın anlamı, uğraşılar arasındaki ayrımlara göre de. Diyelim bir felsefi yazı, değil az öğrenim görmüş kişiye, uğraşı felsefeden uzak olan aydın bir kişiye de kapalıdır bakarsınız. Ne yaparsınız ki, şiir söz konusu oldu mu, herkes kendi anlayışını - kendi beğenisini - yeterli sayar, o anlamadı ise, şiir için özel bir ilgi gereğini yersiz bulur. "Ben anlamıyorsam, kimin için yazılıyor bu şiirler?" diye sorar. sırası gelmişken deyinivereyim, Batı müziğini sevmediklerini, anlamadıklarını söyleyenlere öğütlerim, dişlerini sıkıp dinlesinler o müziğin başyapıtlarını, az zaman sonra varacaklardır tadına. Neyse...

(...) Eskiden beri okudukları şiirlerde, öyküler anlatıldığını, kahramanca ya da bilgece sözler edildiğini, güzel doğa görünümlerinin betimlendiğini (tasvir edildiğini) bilenler, alıştıkları bu şeyleri göremedikleri yeni şiirleri anlamsızlıkla suçluyorlar. Oysa yeni ozan, şiirden öyküyü, bilgeliği, "tasvirciliği" kaldırmakla sanatının özüne yönelmektedir. Hiçbirimiz müzik dinlerken "Ne demek istiyor?" diye sormuyoruz. (...) Müzik nasıl "söz" değil. "ses" ise, şiir de "anlam" değil, " sözcük"tür...diyeceğim ama, "Şiir nasıl anlamsız olurmuş!" diye karşı çıkılacağını biliyorum. İşte onun için dilbilimcilerin anlamı nasıl gördüklerine değinmek istedim. Bu gibi konular bir gazetede ele alınır mı, alınmaz mı, bilmiyorum. Ancak o yazı dolayısıyla mektup yazanlar, telefon edenler olduğuna göre, bu gibi konulara değinmek hiç de boşuna olmuyor demektir.

Okurlarımdan ikisi yazdıkları mektuplarda, bilimlerin değişmesi ile sanatların da değişmesi gerekmeyeceğini söylemekle, o yazımın sonlarına doğru değindiğim bir konuyu yeniden ele almamı zorunlu kıldılar. yukarıda da söylediğim gibi, bir sanat yapıtından hoşlanmak için bilim öğrenimi hiç de zorunlu değildir, bunu biliyorum, neylersiniz ki bilimlerdeki büyük değişiklikler,

sanatları da etkimektedir. Ya da şöyle diyelim, değişim çağlarında bilimlerle sanatlar arasında öyle bir koşutluk oluyor ki, bunlar birbirlerini etkiledikten başka insan yaşamını, kültürünü değişikliğe uğratıyorlar. (...)

Bu değişikliklere uymak için bilim, felsefe öğrenmek gerektiğini söylüyor değilim, yanlış anlaşılmasın. Çoğu sanatçı bile, uğraştı sanatın bilim ile, felsefe ile ilintisini bilmez. Bir şey denemez, yeter ki onun yapıtı başırılı olsun. Ama sanat yapıtı niçin değişti diye şaşarken, büyük çağ değişimlerini hesaba katmalıyız demek istiyorum.

(...) Alıştığımız sanat değişti diye şaşıyorsak, bilelim ki, onunla birlikte dünyada daha birçok şey değişmiş demektir; hem bunun içine felsefe, bilim gibi ciddi bilgi alanları da girer. Biz Leonardo çağının resmine, yontuna nasıl alışık isek, yarınki insan Kuanta çağının resmine, yontuna öyle alışmış olacak.

10.11.12.56.7 SIIR ÜZERINE

ŞİİR ÜZERİNE

Bizde olsun, Batı' da olsun, şiir üstüne ama ozanlarca yazıları okurken kendi kendime, "Ozanlar şiir üstüne niçin yazarlar?" diye sorarım. Sözgelişi bir ozan, "Somutlayın!" ya da, "İşe düşünceden başlamayın!" diye yazmakla, şiirin kendince bir gizini yakalamıştır da, kendinden sonra gelen ozanlara yol mu göstermektedir? O ozanın, şiir sanatına beslediği sevgiden ötürü böyle özverili bir davranışa yönelmiş olduğunu benimsesek bile, öğütlere uyularak şiir yazılamayacağı gerçeği, bu özgeç davranıştan umulan yarara bel bağlamamamızı gerektirir. Gerçekten de, şiir üzerine verilen öğütler, ancak yaratıcılık sırasında doğrulanınca değer kazanır ki, bu da o öğüt içindeki gerçeğin yeni baştan bulunması anlamına gelir. Böylece bizden önceki ozanların kendi deneylerine dayanarak ortaya attıkları - deyim yerinde ise - kuramlar, ancak kendi şiirleri ile bir arada ele alınınca değer kazanır; demek ki sürekli bir etkileri olamaz.

Öyle ise, şiir üstüne ozanlarca yazılan yazıları, açıklama, belki de savunu olarak görmek gerekecektir. Ama bir ozanın, şiiri ile yetinmeyip şiirini açıklamaya, savunmaya kalkması nedendir? Ortada yaratılan bir şiir varken, bu şiirin nasıl yaratıldığını, hangi yöntemlere, kurallara ve kuramlara uyularak yaratıldığını öğrenmemizde ne gibi bir yarar umuluyor? Dayanağı kuramları bilmeden de güzel bir şiiri sevebileceğimize göre, ozanın bu türlü bir çabası gereksiz olur; demek ki açıklamadan ya da savunmadan umulan yararı

sağlamaz.

Ayrıca kimi ozanların, kendi şiirleri üstüne olsun, genel olarak şiir üstüne olsun (ki ikisi bir kapıya çıkar) açıkladıkları görüşler, bakıyorsunuz, çoğu zaman kendi şiirlerini tutmuyor; kuramlar, yöntemler bir yanda, şiirler başka bir yanda. Böylesi, şiirle şiirin kuramları arasında hiçbir ilinti bulunmadığı kuşkusunu uyandırmaktadır. Başka bir deyişle, ozanların çoğu, şiir üstüne birtakım kuramlar, kurallar, yöntemler öğreniyorlar, ama onlardan birini bile şiir yazarken uygulamıyorlar, şiirlerini gene de göreneğe, geleneğe, bakarak yazıyor, ama düşünür görünmek hevesinden ötürü birtakım şiir bilgilerini sayıp döküyorlar. Bunu konumuzun dışında sayalım.

Ama birtakım büyük Batılı ozanların, sadece şiir yazmakla yetinmeyip şiir üzerine de yazmalarını nasıl anlamalı, nasıl yorumlamalı? Bunu, yeni bir şiirin yadırganmaması, okurun o yeni anlayışa alıştırılması için eğitimsel bakımdan gerekli saymak da doyurucu, kandırıcı bir düşünce değildir. Çünkü bu görev, ozandan çok eleştirmenlere, edebiyat tarihçilerine, edebiyat öğretmenlerine düşer.

Şiirin tarihindeki bu çeşit en önemli yazılara bakarsak, belli bir dönemde ileri sürülen yeni bir şiir anlayışının, kendi çağı içindeki felsefi, giderek bilimsel akımların hizasında bir uç olduğunu görürüz. Başka bir deyişle, bu çeşit önemli görüşlerde, bir öğüt, bir savunu aramak boşunadır; ozan burada, artık bir uğraşın adamı olmaktan daha ileri çıkmış, düşünür katına yükselmiştir. Bilim adamları için de durum buna benzemiyor mu? Bakıyorsunuz, çekirdek fiziğinde ortaya yeni bir buluş atan bir fizikçi, buluşunun önemi oranında bir felsefi görüşe yönelmekten kendini alamıyor, genel bir doğa yorumuna, oradan insan anlayışına, ahlaka ve edebiyata dek yöneliyor. Şiirinde kendi çağının düşünüşüne varan, giderek o düşünüşü zorlayan ozan da, bunun gibi, artık kendi uğraşının içinde kalmaktan çıkar, çağdaş düşünce yaşamındaki yerini almaya yönelir.

Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.56.8 SIIRIN ANLAMI

ŞİİRİN ANLAMI

Ataç, şiir üstüne yazar ya da konuşurken, sık sık, "yapı"sözcüğünü kullanırdı; sözgelişi, "Ozan, sözcüklerle bir yapı kurar," derdi. Burada "yapı" sözcüğü ile anlatılmak istenen, ilk bakışta ve hele şiir sorunlarınayabancı

olanlarca sanılacağı gibi, şiiri eskilerin deyişiyle bir "abide" saymak, böylece de onu göklere yükselen ölümsüzbir kalıt olarak övmek değildir. Başka türlü söylemek gerekirse, "şiirin yapısı" sözünde bir *mecaz* yoktur; buradaki benzetme, düpedüz taştan, tuğladan, demirden yapılan yapılarla, sözcüklerden kurulan şiir arasındaki öz birliğini göstermek amacını gütmektedir. Eskilerin " inşa" sözcüğü de bu anlamdadır, ama düzyazı için kullanılmıştır.

Gerçekten de şiirin, temelli, dengeli, bir ucu öteki ucunu tutar, ağırlıkları eşitçe dağıtılmış, kendi içinde kendine benzeyen, özdeş öğelerden kurulduğu için benzerlikleri dönerek yineleyen, sayıca da düzenli bir yapıda olduğu yadsınamaz. Ancak bu yapı, her şiirde kolayca gösterilemez ve bütün ayrıntıları ile gösterilemez. Ayrıca "şiirin yapısı" sözünden, bütün şiirler için, her çağda ortak ve uyulması gerekli bir kurallar toplamı anlaşılamayacağıiçin, kendi çağımızın ya da kişiliğimizin beğenisine uygun belli bir yapı düzenini, bütün şiirler için aramak ve istemek, bulamayınca da onları yapısızlıkla suçlamak yanlış olur. Hele eskiler, ölçü ile uyaktan başka yapı gereci bilmeyenler, çağdaş şiirleri baştan başa düzensiz, bizim konumuz olan sözcükle söylemek gerekirse " yapısız" buluyorlar, "Bunun başı sonu tutmuyor!" diyerek yeni şiirleri alaya alıyorlar. Gerçi ölçü ile uyak da şiiri bir yapıya sokar, daha doğrusu, onu bir yapısı varmış gibi gösterir; ama şiirin yapısını ölçüden, uyaktan başka yerde aramak gereklidir, çünkü ölçü de, uyak da bizi aldatabilir, yapısız olan bir şiiri bize yapılı gibi gösterebilir., böylece gerçekte anlamadığımız bir şiiri sanki anlamışız sanısına kapılırız. Çünkü bir şiirin anlamı da, gerçekte şiirin yapısından başka bir şey sayılmamalıdır. Bir ev, bir fabrika, bir tiyatro yapısı karşısında, "Ben bunun anlamını kavrayamadım demektir. Bunun gibi, şiirin biçimi, yapısı da onun anlamını, gerçek anlamını belirtir, ortaya koyar.

Bizdeki anlamsız şiir tartışmaları, belki bir de bu nedenden ötürü, çoğun verimsiz oluyor, karanlıkta kalıyor. Çünkü şiirde biçimden bağımsız anlam arayanların karşısına dikilen birtakım ozanlar, biçim - yapı kaygısı taşımadıkları için, anlamı ya düpedüz yoksuyor ya da şiirlerine koydukları anlamların ancak ileride anlaşılacağını söylüyor ki, bunların ikisi de, şiirde biçimden bağımsız anlam arayanların anlayışından hiç de başka değildir, başka türlü yorumlanamaz. Şiirin yapısından anlamayan, anlamadığı için de gerçek şiir güzelliğine varamayan okur, nasıl şiirdeki sözcüklerle gizli kapaklı ya da üstü örtülü olan anlamı ortaya çıkarmakla görevli sayıyor ve bunu başaramayınca elindeki şiir anlamsızlıkla adlandırıyorsa, tıpkı bunun gibi, şiirin anlamıyla birlikte doğduğunu bilmeyen ozan da, "şiire ayrıca bir anlam kondurmak gerekli midir, değil midir?" biçiminde ortaya attığı bir soruyu, "Hiç de değildir," diye yanıtlayarak anlamsız olabilmek için elinden geleni yapmaya çalışıyor. Gerçekte bu iki anlayış, o çeşit okurla bu çeşit ozanın anlayışları,

karşıt değildir; olsa olsa bunların ikisi de şiire karşıttır. (...)

Melih Cevdet ANDAY

10.11.12.56.9 SIIRIN VAZGEÇILMEZ ÜÇ DÖNEMI

ŞİİRİN VAZGEÇİLMEZ ÜÇ DÖNEMİ

Abdulhak Hamid, "En iyi şiirlerim yazmadıklarımdır," demiş ya, dogrusu " yazamadıklarım olmalı; öylesine derin ve güçlü duygular, heyecanlar yaşamış ki, salt bu yüzden onları bir türlü şiire getirememiş... Hamid' in, şiiri bir türlü gereğince anlamadığı bundan da belli. Şiirin en iyisi, en güçlü, en yüce duyguları, heyecanları anlatanı değildir ki... Daha da ileri gidebiliriz ve şiir duyguları, heyecanları anlatmaz, şiirin uyandırdığı duygu, heyecan, yaşamdaki duygu değildir, olsa olsa ona benzer, o kadar, diyebiliriz.
İşte bu yüzden de, "Şiirin kaynağı yaşam değildir, gene şiirdir," demişler. Ama " Şiirin kaynağı yaşam mıdır, yoksa gene şiir midir?" sorusu dar tutuldu mu, ortaya iki karşıt anlayış çıkıyor ki, bu iki anlayışın çatışması, verimli bir eylem doğuracağına, bir kısır döngüye gelip dayanmaktadır. Çünkü gerçekte yaşam ile şiir arasında böyle bir karşıtlık yoktur. Bir ozan, yaşadıklarını olduğu gibi, yaşamadıklarını da birer gereç olarak kullanabilir ve diyelim ki bunların çoğunu da yaşamdan değil, şiirden, şiirlerden öğrenir. Şiirin bu dönemi, biriktirme dönemi diye adlandırılabilir. İşte bundan sonradır ki şiirin kendi dönemine sıra gelir. Orada ozan, yaşamış olsun, yaşamamış olsun, elindeki duygulara, heyecanlara birer düşünce olarak, soğukkanlılıkla bakacak, nerede ise bir bilim adamı gibi çalışacaktır. Artık bu dönemde, "Elimde duygular, heyecanlar öylesine güçlü ve derin ki şiir yazmaktan beni alıkoyuyorlar," diye düşünmek ancak ozan olmamakla açıklanabilir bir durumdur.
İşte genel olarak şiir okurunun ister istemez yabancı olduğu, anlamadığı, belki de anlayamayacağı dönem bu dönemdir, uğraş dönemidir, herkese kapalıdır, giderek büyülü, gizlerle dolu bir çalışma sorunudur bu.
Ama bir ozan salt bu dönemin kendine özgü yapısına çokça kapılarak, şiirin okura bütün bütün yabancı olduğu kanısına çokça varırsa, bence yanılır. Çünkü böylece yalnız ilk dönemi görmezlikten gelmiş olmakla kalmaz, benim üçüncü dönem olarak adlandırmak istediğim, şiirin yeniden okura, yaşama dönüşü dönemini de yadsımış, yoksaymış olur. Gerçekte ozanın işi, bir bilim adamı gibi çalışıp yarattığı dönemde bitmiş değildir; şiirin tamamlanması, onun yeniden yaşama dönmesi ile olur. İşte artık bu dönemde, ya da bu dönem yüzünden ozan, toplumsal ödevinin bilinci sorunu ile karşı karşıya gelir.

Bunun gibi, şiirin kendine özgü tekniklerine, salt anlaşılmak için boş vermek, şiiri yaşanmış duygular ve heyecanlarla çırılçıplak bırakmak, kimi ozanlarca sanılıyor ki, okurla yakınlık kurmanın, tek yoludur. Oysa bir şiirin kolaylığı, aykırı görünse de, zorluğundan doğar; başka bir deyişle, okurun bilemeyeceği, bilmesi gerekli de olmayan birtakım uğraş güçlükleri, ancak ozanın ustalığı ile yenilebilir ve böylece şiir, neredeyse damıtılmış olarak okura sunulur. Ama bu güçlükler, ne küçümsenmeli, ne de gereğinden çok çapraşık sayılmalıdır. Bunun ölçüsünü, ozan, kendi başına bulacaktır.

Melih Cevdet ANDAY

10.11.13 MELIH ELHAN

10.11.13.1 ASIK

AŞIK
ayışığını
pencereden alır eve,
gizlice
ne kadar örtse de perdeyi
bir aydınlık evin içinde
sabah olur
yalnızlığa uyanır
çarşafta ayışığı bir leke
Melih ELHAN

10.11.13.2 BOSLUK

BOŞLUK
ansızın
nasıl da soyunmuştu
ağaç, coğrafyanı keşfederken
sabırsızca.
cama tutunmaya
çalışıyordu
bir kelebek, dudaklarım
alırken kokusunu
dudaklarının.
sesin,
bir alışkanlıktı çocuk

kulağımda
boşluğu öğrenmem
için, ayak izlerinin
kaybolması gerekiyormuş
odalarda
oysa dönmemek
için gemileri
yaktığım ateşimdin
sen.
Melih ELHAN

10.11.13.3DAHA SARI

DAHA SARI
adınla yaralı ağaç
kurudu bahçede
daha az giriyorsun
artık düşüme.
bir imge
kayboluyor yavaş yavaş
-yüzün -
bir nehir vazgeçiyor akmaktan,
sesin son kez
geçiyor sokaklardan,
bir şarkı sözsüz kalıyor,
kelebek bırakıyor kendini.
bu güz daha sarı geçecek
Melih ELHAN

10.11.13.4EYLÜL

EYLÜL
yabani kekikle ovuyorlar günü
tuzun ve kumun çağındayız
bozkırda bir fener
denizini arıyor
göz kırparak
eylül
bir görünüyor
kapıdan sonra

kaybolup gidiyor
incir ağacının
altında büyüyor gün
düşen ilk yaprak
ilk masalı çağrıştırıyor
çocuk belleğimde kalan
güneş bencilleşiyor
saklıyor kendini
dört kardeşten
yalnızca birinin
girerken koynuna
şarkılarını rüzgarın
yazdığı av başlıyor
Melih ELHAN

10.11.13.Melih ELHAN.htm

Melih ELHAN

1962 yılı İzmir doğumlu. 3 yıl edebiyat, 5 yıl sinema okudu. Film izliyor, fotoğraf çekiyor, okuyor ve yazıyor. Şiirleri Dize, Eski, Yaratım, Şiiristan ve İmgelem Çocukları'nda yayımlandı.

10.11.13.SIIR ALDATMASI

ŞİİR ALDATMASI
henüz
erken
ergen olmaya
ama
dün akşam
ne gördüyse artık rüyasında
şiir aldatmış onu

bir de baktık ki
sabah,
kağıtlar
sırılsıklam
sözcük
sırılsıklam
imge
Melih ELHAN

10.11.14 MeRCaN DeDe

10.11.14.1 Affet beni

Affet beni...

Gitmeni anlarımda sebebini hiç bilemedim.
Kaç gecemi kaç gündüzümü ızdırapla yoğurdum bu bilmeceyi çözemedim.
Giderken hatıralarınıda almalıydın.
Hasretini söküp çıkarmalıydın.
Har'a düştüm gurbete düştüm sensizliğe düştüm hiç anlamadım.
Bu şehrin renkleri siyah beyaz düşleri dumanlı.
Ne gecesinden gündüzü ne gündüzü gecesinden farklı,
Anlıycan hepimiz bıraktığın gibiyiz.
Giderken yağmurları bırakmışsın.
Birde yaslı tebessümlerle okuduğum mektuplarını,
Giderken çok şeyi almışsında hatıra olarak bende bıraktığın buruk bir acı
Şimdi bakışlarımda neşeden eser yok
Gözlerimde yaslı bakışlar
Oysa sevginin mevsimi yoktu sevginin kışı baharı…
Avuçlarımda kaldı yüzünün sıcaklığı veremedim sana
Boğazımda düğümlenen sözler dudaklarımda sıcaklığın
Tüm kapılarını kapattım kalbimin tüm güvercinleri saldım ötelere
Ne uykular teselli oluyor bana nede konuşmadığım sessiz harfler
Bir Orhan Baba yarenliğim sırdaşım….
Arada soruyormuşsun beni
Arada hatırlıyormuşsun ne güzel
Anlatamasamda yüreğimde harlanıyor ayrılığın ateşi
Affet beni unutamadım seni
Affet söz geçiremedim bana

MeRCaNDeDe

10.11.14.: Anlayacaksin

Anlayacaksın...

Gülün heyetini anladığın gün
Dikenin ondaki mühim yerini
Topraktan su diye ne emdiğini
Bülbüllerin narin cilvelerini
İşte o gün o gün anlayacaksın

Karanfilde diken olmadığının
Dikensiz çiçeğin solmadığının
Onu kimselerin yolmadığının
Dalına bülbülün konmadığının
Niye sini o gün anlayacaksın

Gülün heyetini anladığın gün
Dikenin yerini kavradığın gün
Suyun kaynağında kaynadığın gün
Bülbülce hicranınla yandığın gün
Gülün servetini anlayacaksın

Anladığın ile kalmayacaksın
Bir fidanı tutup kavrayacaksın
Toprağın bağrına saplayacaksın
Ömrünü uğruna harcayacaksın
İşte o gün o gün anlayacaksın

Gülünü okşamak istediğinde
Gülün solduğuna şaşıracaksın
Ondan kalan birkaç kuru yaprağı
Ömrünce yanında taşıyacaksın
İşte o gün o gün anlayacaksın

O kuru yaprağa her baktığında
Maziyi yad edip irkileceksin
Ruhunla maziye her aktığında
Derdine ! dert katıp inleyeceksin
İşte o gün o gün anlayacaksın

Bir gül bahçesine uğradığında
Gördüğün her fidan tomurcuğunda
Eski gülün şefkat ve muhabbetle
Seni süzdüğünü hissedeceksin
Ondaki sevgini anlayacaksın

Dokunduğum her gül o eski güle
Ne kadar benziyor Ah! Diyeceksin
Bu güllerin dahi o eski güle
Hicran çektiğini hissedeceksin
Sende hicranından ağlayacaksın

Kurumuş çiçeğin yapraklarından
Uzanıp bir elin yanaklarından
Süzülen sıcacık gözyaşlarını
Dostça sildiğini hissedeceksin
Güldeki dostluğu anlayacaksın

Bir gün gül olmaya kalkıştığında
Bir başka çiçeğe yanaştığında
Dikensiz çiçekle kaynaştığında
Yanağında son çiğ kamaştığında
Bu şiiri yazanı anlayacaksın

MeRCaNDeDe

10.11.14.3 Anlayacaksin

Anlayacaksın...

Gülün heyetini anladığın gün
Dikenin ondaki mühim yerini
Topraktan su diye ne emdiğini
Bülbüllerin narin cilvelerini
İşte o gün o gün anlayacaksın

Karanfilde diken olmadığının
Dikensiz çiçeğin solmadığının
Onu kimselerin yolmadığının
Dalına bülbülün konmadığının
Niye sini o gün anlayacaksın

Gülün heyetini anladığın gün
Dikenin yerini kavradığın gün
Suyun kaynağında kaynadığın gün
Bülbülce hicranınla yandığın gün
Gülün servetini anlayacaksın

Anladığın ile kalmayacaksın
Bir fidanı tutup kavrayacaksın
Toprağın bağrına saplayacaksın
Ömrünü uğruna harcayacaksın
İşte o gün o gün anlayacaksın

Gülünü okşamak istediğinde
Gülün solduğuna şaşıracaksın
Ondan kalan birkaç kuru yaprağı
Ömrünce yanında taşıyacaksın
İşte o gün o gün anlayacaksın

O kuru yaprağa her baktığında
Maziyi yad edip irkileceksin
Ruhunla maziye her aktığında
Derdine ! dert katıp inleyeceksin
İşte o gün o gün anlayacaksın

Bir gül bahçesine uğradığında
Gördüğün her fidan tomurcuğunda
Eski gülün şefkat ve muhabbetle
Seni süzdüğünü hissedeceksin
Ondaki sevgini anlayacaksın

Dokunduğum her gül o eski güle
Ne kadar benziyor Ah! Diyeceksin
Bu güllerin dahi o eski güle
Hicran çektiğini hissedeceksin
Sende hicranından ağlayacaksın

Kurumuş çiçeğin yapraklarından
Uzanıp bir elin yanaklarından
Süzülen sıcacık gözyaşlarını
Dostça sildiğini hissedeceksin
Güldeki dostluğu anlayacaksın

Bir gün gül olmaya kalkıştığında
Bir başka çiçeğe yanaştığında
Dikensiz çiçekle kaynaştığında
Yanağında son çiğ kamaştığında
Bu şiiri yazanı anlayacaksın

MeRCaNDeDe

10.11.14. Bilirim

Bilirim...

Gözler bilirim...
Baktı mı yürek yakan
Cümlelere sığmayan
Hiç kural tanımayan
Ta yüreğinden coşup
Gözbebeğine koşan
Hafif neme bulaşıp
Gözlerde manalaşan
Duyguların dilbazı
Derin gözler bilirim...

Sözler bilirim...
Dil'e dilden ulaşıp
Yılanı zora sokan
Sürgülü kapıları
Tüm gücüyle zorlayan
Girdiği her diyarda
Kabalığı horlayan
Elpençe divan edip
Kendine bende kılan
Taştan pınar çıkaran
Asayı musa gibi
Sırlı sözler bilirim...

Birde sözler bilirim...
Sımsıcak ülfetleri
Buzdağına döndüren
Yanan meşk ateşini
Birden bire söndüren
Tüm ehli ukelayı
Hayretlere düşüren
Hesapsızca söylenen
Yanlış sözler bilirim...

Yollar bilirim...
Hoyratça adımlarla
Bıkmadan adımlanan
Ve kaldırım taşları
Hepsi bir bir sayılan
Ve sokaklar ki bilmem
Kaç defa dolanılan!
Dibindeki banklarda
Vakitsiz oturarak
Yığınla elemlerin
Dalına asıldığı
Dert ortağıymış gibi
Sırtların yaslandığı
Ağaçlarda bilirim...

İnsanlar bilirim...
Hayatın yüzeyine
Tükenmiş kalem gibi
Sadece sürtünmeyi
Yaşamak diye bilen
Gerçeğin temelini
Yalanlarla bezeyip
Hayat oyundur diye
İnsanları satrançta
Bir taş gibi Kullanan
Tutunduğu dalları
Öz eliyle budayan
Yanlış hesap kurbanı
İnsanları bilirim
Birde
Bunlara kurban olan
Kurbanlar bilirim...

Ve yine insanlar bilirim...
Muhabbetlerin altında
Pestil gibi ezilmiş

MeRCaNDeDe

10.11.14. Bugulu Sevda

Buğulu Sevda...

Bugulu sevdalarin tüllenir eylül gibi içimde
Dökülür dudaklarimdan sabrimin tükenmisligi
Her gidenle bir keder oldu hasretin
Bakislarim buruk çehremde aksam serinligi
Bir vahyin gölgesine siginir gibi hayallerim
Her batisinda büyür sen yüklü hülyalarim
Bizarim Ey Efendim sen olmasan sevdan olmasa
Hertaraf hazan heryer bana agyar olur bilirim
MeRCaNDeDe

10.11.14. Bütün hasretlerim sana

Bütün hasretlerim sana

Bütün hasretlerim sana
Bütün çığlıkları gözyaşlarım
Su dokunur yüreğime
Tın tın
Günlerim birbirinden uzak.
Sayfalarım yırtık
Her zamanda ölmek zor derlerdi
Bu eylül bir başka iştiyakım var gitmeye.
Hani yoksun
Hani busun
Ne uzaksın ne yakın.
Senden sana söylediğim türküler yaslı dudaklarımda.

Giderken baktım sadece.
Yüreğimide aldın ,bana kalan yaşlarım.
Geçmiş günler bir yumru boğazımda
Hatıralar hiç yıllanmayan bir kevser
Anlıycan buyum şimdilerde
Anlıycan sensiz hiçim.

Ve

Durgunum bugün.
Sana yazacağım bir mektuba mutluyum diye başlamayı ne çok isterdim.Oysa herşey yalan.
Zamanın ayakseslerini dinliyorum.Ömrümden her düşen bir yaprağa bakarak iç geçiriyorum.Ne gideni geri getirebiliyor nede gelene hoş geldin diyebiliyorum.Yollar uzuyor,yazılar uzuyor,kalemler uzuyor.Duygularım düşüncelerim bir cenderede dökülüyor.Bir firak yaşıyorum ismi hayat denilen.Bin kere ölmekmiş ayrılığın adı.
Doğru demişler.

Kelimeler lal
Bende sukut ağırlığı
Merdivenler sayısız
Bitmeli ama nerde.
Sürgünümün sona ereceği uzak beldeler.
Sokaklar sevda yanığım
Sensizlik ağırlığım
Hasretini rüzgar okşuyor.
Biliyorum ki bunun sonu yok.
Biliyorum ki sensizliğin ötesi yok.
Saliseler saniyeler seneler
Sensiz ne farkeder.
İklimimde kar toplu yürüyüşler
Ellerim ceplerimde gözlerim buğulu.

Öyle uzak ki varlığın
Öyle yakın ki hasretin
Geçimişin şehrayinleri yaşanır sonbaharlarımda
Tıpkı sen gibi
Tıpkı biz gibi
Ey benim sayham
Ey benim ser-efrazım

İliklerimde bakışların
Bakışlarımda ölüm soğukluğum
Artık uyumuyorum yakamozların arasında
Gönüllü prangalarım
Yarım bıraktığım sensiz yürüyüşlerim
Gri ve siyah....

MeRCaNDeDe

10.11.14. Birak artik öleyim

Bırak artık öleyim

Kalemlerin elime bu denli yakıştığını düşünmemiştim hiç
Yazdığım başkası değil sen ve ben
Satırların arasından doğuyor gözlerin
Elimde değil
Hiç bir şeye benzemiyorlar bu vurgun
Bir su birikintisi gibi yüreğim
Yıldızlara aslılı kalır her gece hasretim
Dağarcığımda hep senli kafiyeler
Darağacımda hasretin
Her söz nemli
Her söz buğulu
Senden bahsederken dudaklarım titriyor
Seni düşünürken içim kor
Gönlüm lal
Her geçen gün içimde büyüyen hayalin
Dönecekmişsin ki ümitlerim
Boş beklentilerim var şimdi hayattan
Yaşıyorum işte sensiz sebebsiz.
Aksamayan bir şey varsa ruhumda
Kulluğumdur
Tevekkülüm
Muhabbetim
Zülüflerin tüllenir yüzümde
Rüzgar sen kokar
İstanbul sen olur
Buğulu camda gül yüzün yansır
Sahillerimde hayalin dolanır
Sokaklarımda senli şarkılar
Yıldızlar üstüme düşer
Karanlıklar önümde sakındığım
Tükenecek gibi değilsin içimde
Bitecek gibi değil
Bir bebek ağlayışı gibi hasretin.
Ne zaman elimden bırakmaya kalksam
Daha bir büyüyor çığlığın
Oysa senin için gitmek kolay
Birde bana unutmayı sor
Bırak bende gideyim
Bırak zincirlerimi savrulayım
Umutlarım tükensin artık
Güneşin ışıkları kapansın
Bırak artık öleyim.

MeRCaNDeDe

10.11.14.8 Elveda

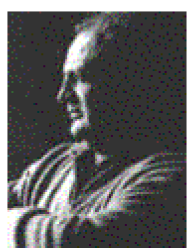

Elveda...

Elveda düşlerim
Senli gülüşlerim
Esip sarmışken ruhumu hasretin
Benden sana sımsıcak bir elveda
Hiç olmazsa yanımdasın
Gözlerimde
Gönlümde
Vedamın yanlızlıklarında
Hiç bozulmamış ağlamalarımda
Aklımdasın
Buruk bir sevinçlede olsa
Hatıralarımdasın
Elveda sevdiceğim
Ağlamıyorum inan
Dudaklarımı ısırdım
Buğulansada gözlerim
Ağlamıyorum inan
Haydi git
Derdim büyüksede
Katlanırım ben
Haydi uğurlar ola
Sana bu son mektubumla
Sımsıcak bir elveda...

MeRCaNDeDe

10.11.14.9 Ey Benim Sazimdaki Hüznüm

Ey Benim Sazımdaki Hüznüm...

Zaman unutturur demişlerdi Seni..
Oysa hala sımsıcak yüreğin içimde..
Benliğimden kayıp gitti her senden ayrı oluşumda sensizliğin..
Bu çaresizlik hissi ölüm kadar ıssız
Bu şehrin ışıkları kadar müşfik
Gönlüme yağdırdığın yağmurlar şimdi teselli
Güncesi olmayan hatıralarımın gölgesinde avunur sensiz yüreğim
Zülüflerimde rüzgarın hazin sesi yankılanır
Gönül yurdumun şehir ışıklarıydın sen
Sen gidince karardı tüm beldelerim nahiyelerim
Mevsimlere küskünmü olmam gerekiyor
Mavilere sitemkar
Dakikalarım anlarım sonbahar şimdi,kışa merhaba diyen
Çaresizliğim çare oluyor ümit ısmarlıyorum şehri sönmüşlere
Artık sokaklarımda söyleniyor hasretin acı türküleri
Kışlarım bile üşüyor mevsimlerimde
Ankaların buğulu gözlerinde emanetimsin
Yüreğimden yıldızlara köprüler kurmuyorum artık
Bütün sabahlara burukluğum
Uzaklarda olsanda yeni dualar ısmarlıyorum yüzünde hüzünler tüllenmesin diye
Hey benim sazımdaki hüznüm
Sılamdaki hasretim
Boynu bükük karanfilim
Gözlerime yağmur diye düşürdüğüm
Ne kardelenler açtı sensizliğinde
Ne lalelerim salındı dağlarımda
Ne bülbüller şakıdı gülsüz ışıksız şehrinde
Ölüm gibi mühürlü bendeki sevdan
Ölüm gibi....

MeRCaNDeDe

Git Gülüm

10.11.14.10

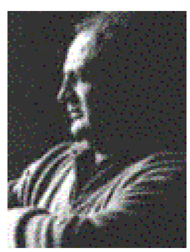

Git Gülüm...

Haydi git gülüm
Senin yerine ateşlere girmeye razı yüreğim
Senin yerine bu acıyı taşımaya muktedir
Çok seviyorsam da seni
Üstüme üstüme yıkılsa da dünya
Her gün binlerce kez ölsem
Öleceğimi de bilsem
Bana keder düşse de sensizlikten
Sen yeter ki mutlu ol ve git…..
Pişmanlığın olmasın geride bıraktığın
Senin yerinede pişman olurum ben
Teselli olur senden arta kalan hayaller
Hatıralar
Yüreğimdeki yangını sorma
Gözlerim her gün buğulansa tenim solsa da
Bıraktığın yaşayan bir ceset olsa da
Görmeyeceksin İnci tanem haydi git …..
Sokaklarımda hep senin şarkıların söylense de
Geceleri sevdan, gündüzleri hayalin dolaşsa da
Baharlarıma kış kamçıları vurulsa da
Mevsimlerime kırağı düşmüş her günüm Eylül olsa da
Gül yüzlüm git…
Sitem etmem,
Şikayet etmem
Gönlüme kilit vurup sana kahır çekmem
Senden gelecek hiç bir şeye isyan etmem
Savaşacağım son karanlık olmanı dilerim
Yarışacağım son keder
Kaybedeceğim son sızı...
Git..
MeRCaNDeDe

Her Yagmur Sen Olursun

10.11.14.1
1

Her Yağmur Sen Olursun..

Her yağmur sen olursun yüreğimde
Her ıslandığımda içimdeki sokaklarını hüzün kaplar, sel basar
Ve ben …
Ağlamalarım gözükmesin diye yağmurda buğulanır gözlerim
Zihnim boş bakışlarım öteleri soluklar
Ayrılığın boğazımda bin düğüm.
Gönlümde hazan iklimleri
Bir eylül sabahı gibi yalnızlığım.
Şimdi neden yaşıyorum bilemiyorum.
Sensizlik boğazıma geçmiş ip gibi
İçimde sızı..
Gözlerimde ayrılığın acıları
Yüzümde çizgileri
Titreyen ellerime sözüm geçmiyor artık
Titreyen kalbime teskin olamıyor hiçbir ümit şarkısı
Oysa hiçbir acıda kalbim bu kadar ağırlaşmamıştı
Hiç bu kadar koymamıştı
Sessizliğim çığlık olur okyanus ötesi sevdama
Yaslandığım yüreğin yok yüreğimde
Senden bana bir ızdırap kaldı ki tarifsiz
Zemheri bir fırtınaya gebe gelecek günlerim
Yaktığım resimlerin değil,kalbim
Yüreğim üşüyor,canım yanıyor
Ne yalan söyleyeyim sensizlik bana çok koyuyor.
Senden sonra…
İçimdeki ağaçlar yıkıldı
Yapraklar düştü
Anlıma acı diye ayrılık yazıldı.
Kapattı tüm baharlar kapılarını
Gönlüme kalın kalın kilitler düştü
Zaman sustu
Yaşananlar bir düştü
Kalemim ayırılıklara küstü
Senden sonra…

MeRCaNDeDe

Matem Yüklü Sila
**10.11.14.1
2**

Matem Yüklü Sıla

Bitmiyor sensizliğin kahredici çilesi
Bitmiyor gurbetin o hazin bestesi
Bilmem kaç sene oldu ayrılığın yutkunamıyoruz
Gel artık ruhumuzda hasretin dayanamıyoruz
Mesafeler yollara düşmüş seherlerimizde sancı
Ne yolda bekleyenlerin mutlu, ne de ikram sahibi Hancı
Gözlerimizde gözlerin bitsin artık işkenceler
Yıkılsın hapsolduğumuz hasret yüklü kaleler

Gel Gül Yüzlüm
Dinsin ayrılığın bitsin artık bu acı
Gelde teselli ver sustur hicranımızı
Yağar gözlerimizden özlemin kan olur ağır ağır iner
Sensiz hissemize felekten bize gam tasa düşer
Şafaklar karanlık bize sökün etmiyor bahar
Semadan sana hasret dolu dualar yağar
Artık bizde sözler bitti duygularımız bil ki hazan
Yok tesellimiz kader diye yazılmış hicran
Yürümüyor savruluyoruz
Bu matem yüklü sılada sensiz kahroluyoruz.

(Gurbetteki Söz Sultanıma ithaftır)

MeRCaNDeDe

Sana Dair

10.11.14.1 3

Sana Dair...

Sana dair yarınlarım var umutlardan
Sana dair yağmurlarım var gönlüme yağdırdığım
Sensizlikten olsa gerek dağınıklığım
Kırık döküklüğüm
Sokakların şarkıları tüllenir dilimde sensizliğin
Yıkılır özlemler
Benliğimin gergeflerinde...
İsbaha yazılmış ağıtlarım var
İsyansız görüntüm
Gölgesinde zamanın kırık dökük acıları
Hicranla uzanan yüreğimin andıçları
Sonbaharın buğulu bakışlarında ürkek yüreğim
Zülüflerimde esen sen yüklü hülyalarım
Eylülün ayak sesleri gibi ayrılığın
Senli gülüşlerim var zamanın ötesinde
Senli seslenişlerim
Senli sensizliklerim
Acı kış haykırışları gibi yaşıyorum seni
Yağmurlu ve nemli
Islak sokakların var yüreğimde
Kirpiklerimde geçmişin heyyühaları
Sensizlik har olur bakışlarımın derinliklerinde
Sana dair söyleyecek çok şeyim var
Sana dair anlatacak
Sana dair ağlanacak
Sana dair..........

MeRCaNDeDe

Sencil Yasamak

10.11.14.1
4

Sencil Yaşamak

Sevgi, küçük dünyamın
Kocaman bir hecesi
Sevmek,gönül aynamın
En girift bilmecesi

Dostluk, huzur yolunun
Kristal meşalesi
Dostlar, aşk meydanının
Mis kokulu lalesi

Nefret, katrana batmış
Şeytanların hevesi
Ülfet, buz duvarların
Sımsıcacık nefesi

Sırdaş,patlayan ruhun
Yedekteki mahpesi
İfşa,emne kurulu
Tuzağın en kahpesi

Cefa,dost edinenin
Kaçınılmaz çilesi
Vefa,gönül bağının
Baldan tatlı meyvesi

Firak,aşk sarayının
Temelinde dinamit
Visal,haz dağlarının
Zirvesinde piramit

Hüzün,gül yanakların
Sımsıcacık gözyaşı
Sürur,gam alçağının
Sonucu cellatbaşı

Zikir,dertli kişinin
Elinde tesbih taşı
Dua,çileli ruhun
Hem suyu hemde aşı

Sen bütün ecramıyla
Taşı bu canı taşı
İyileşir ümidiyle
Gönül yaranı kaşı

MeRCaNDeDe

Senden Sana

10.11.14.1
5

Senden Sana

Durgunum bugün.

Sana yazacağım bir mektuba mutluyum diye başlamayı ne çok isterdim.

Oysa herşey yalan.

Zamanın ayakseslerini dinliyorum.

Ömrümden her düşen bir yaprağa bakarak iç geçiriyorum.

Ne gideni geri getirebiliyor nede gelene hoş geldin diyebiliyorum.

Yollar uzuyor,yazılar uzuyor,kalemler uzuyor.

Duygularım düşüncelerim bir cenderede dökülüyor.

Bir firak yaşıyorum ismi hayat denilen.

Bin kere ölmekmiş ayrılığın adı.

Kelimeler lal
Bende sukut ağırlığı
Merdivenler sayısız
Bitmeli ama nerde.
Sürgünümün sona ereceği uzak beldeler.
Sokaklar sevda yanığım
Sensizlik ağırlığım
Hasretini rüzgar okşuyor.
Biliyorum ki bunun sonu yok.
Biliyorum ki sensizliğin ötesi yok.
Saliseler saniyeler seneler
Sensiz ne farkeder.
İklimimde kar toplu yürüyüşler
Ellerim ceplerimde gözlerim buğulu.

Öyle uzak ki varlığın
Öyle yakın ki hasretin
Geçimişin şehrayinleri yaşanır sonbaharlarımda
Tıpkı sen gibi
Tıpkı biz gibi
Ey benim sayham
Ey benim ser-efrazım

İliklerimde bakışların
Bakışlarımda ölüm soğukluğum
Artık uyumuyorum yakamozların arasında
Gönüllü prangalarım
Yarım bıraktığım sensiz yürüyüşlerim
Gri ve siyah....

mms://usa.stv.com.tr/samanyolutv/gelefendim/gelefendim.wmv

MeRCaNDeDe

Senin Sokaklarina
**10.11.14.1
6**

Senin Sokaklarına....

Koca alem yıkılmışta
Altında ben kalmışım
Gökten alevler yağmışta
Yalnız ben mi yanmışım

Şu yalancı dünyayı
Bir ben gerçek sanmışım
Sahte oyuncaklarla
Nasıl oyalanmışım

Karayı ak,yalı bal
Sanıp ta aldanmışım
Bal diye zehirlere
Nasılda dadanmışım

Kendi gönül dünyamdan
Neşveyi ben çalmışım
Ve yerine elemi
Ben elimle çakmışım

Hakka varayım diye
Engelleri aşmışım
Muhabbet diye diye
Ne yollara sapmışım

Pınarlar kadar berrak
Akıp akıp gelmişim
Hangi sebep yüzünden
Böylece bulanmışım

Yeter Allah'ım nolur
Canımdan usanmışım
Azametin önünde
Vallah ufalanmışım

Tut kurbanın olayım
Şu kirli ellerimden
Affeyleyerek kurtar
Beni elemlerimden

Akıt yanan ruhuma
Rahmet pınarlarını
Ne olur onar Rabbim
Kırık kanatlarımı

İşaretli bir mermi
Kondur şakaklarıma
Ve uçur beni Rabbim
Senin sokaklarına

MeRCaNDeDe

Yasamayi Deniyorum Sensiz

10.11.14.1
7

Yaşamayı Deniyorum Sensiz

Yaşamayı deniyorum sensiz... Beklemiyorum artık seni.. Biliyorum artık, gelmeyeceksin; yine umut çiçeklerim solacak, yine ağlayacağım, yine hıçkırıklar arasında boğulacağım.. Ama sen gelmeyeceksin. Ben hep burada kalacağım...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Pişmanlıklar içinde. Boğazımdaki düğümlenmiş hatıraların anısıyla, seni içimde bitirircesine resimlerimizi kestim tek tek, mektuplarımızı yaktım kül olana dek...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Unutmanın zor olduğunu bile bile... Beni sevmediğinin farkında, bir ömür geçirdiğinin gerekçesiyle... Yüreğimdeki acıyı, içimdeki isyanı susturmaya çalışarak...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Karanlık yollarda tek başıma gezerek. Sabaha dek zamanla yarışıp, güneşi şahit tutuyorum tövbelerime. Biten her şey için yeniden başlatıyorum içimdeki mücadeleyi...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Bir masal misali siliyorum seni düşüncelerimden... Hayalin gölgem gibi peşimdeyken, ben geceleri yasakladım kendime. Zaman gün ışıklarıyla başlayıp bitiyor benim için...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Rüzgara saldım maziyi, alevlere verdim yüreğimi.. Tıpkı ömrümü yoluna verdiğim gibi... Ama bu sefer başka bir amaç için: sensizlik için yapıyorum bunu...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Sahile çarpan dalgaların, bizim müziğimizi kulağıma fısıldamasına izin vermiyorum. Artık mehtaplı gecelerde yakamozları gözlemiyorum. Hiçbir vapura binmiyorum; kendime engel olamayıp sana gelirim diye...

Yaşamayı deniyorum sensiz... O çok sevdiğim aynaya bakmıyorum artık. Kendimi, gözlerimde gözlerini, yanağımda buseni, saçlarımda ellerini görmekten korktuğum için. Dayanamayacağım yeni bir fırtınaya kapılmamak için...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Aklımdan her geçişinde yüreğimin burkulmasına katlanarak, ismin her anıldığında duymamazlıktan gelerek... Sanki seninle hiç olmamışım gibi devam ediyorum...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Şiirlerime düşman oldum, yazmıyorum artık. Bütün hislerimi, hayallerimi, düşlerimi bir çöl yalnızlığına mahkum ettim. Susuz bırak onları. Belki biraz akıllanırım...

Yaşamayı deniyorum sensiz... Yüreğimdeki acılarla, aldığım yaralarla, dayanmaya zamansız gidişinle; alışmaya çalışıyorum bu hayatta. Belki çaresiz, belki acizim ama başım bir KARDELEN gibi dik ve ayakta olarak...

iktibastır

MeRCaNDeDe

Çehremdeki Sir
10.11.14.18

Çehremdeki Sır

Bir aşktı,bir sırdı çehremde hatıralar
Göz yaşıma dönüştü ,soluğum gitti meçhule yar olanlar
Ağla gözlerim ağla
Ağlaki fusunuyla kuşatsın hatıralar
Ağla gözyaşıma dönüşsün soluğum
Hicranla vursun satırlara mısralar
Hislerim sarsık ,yanar kalbim ye'sin nağmesinde
Sırlı mefkuremin nigarı yazılsın bu son bestesinde
MeRCaNDeDe

Iste Gidiyorum
10.11.14.19

İşte Gidiyorum...

İşte gidiyorum
Şehla bakışlarına hasret
Yorgun ürkek güllere bakıp
İstanbulu yüreğime katıp
Şehrine buzullar düşmüş akşamlara gidiyorum....
Sevdaları bin yıllık üsküdara
Kurşun yarasından ağır sevdama
Meydanında benliğimi bıraktığım sultanahmete hasret
Kırık döküklüğüm
Beli büküklüğüm
İçime çöken sise inat
Sensizliğin sen olduğu ötelere gidiyorum....
Levhamda vuslat
Bakışlarımda hüzün
Amr bin As misali mekkeye giriyorum
Yüreğimin duvarlarına vuruyor Eylül gibi özlemin
Mevsimlerime kışı kuşanıp
Şehrime veda edip
Ruhumun içindeki kaybolduğum derdest mahzenlere çekilip
Sineme sığmayan yarama tuz basıp
Gözlerim yaşlı
Duygularım lal
İşte gidiyorum...
Sokaklarımda sadece hatıraların
Adımlarımda sonbahar titrekliği
İçimde Muhammedi özlemler
Dudaklarımda dağılmış isminle
Bu şehirden
Sensizliğe gidiyorum ...
Omuzumda bitevi hatıralarım
Vakitsiz yağan ayrılığın
Gurbeti ayaklarıma dolayıp
Tüm sadakatimle
Izdırabımla
İşte gidiyorum...

MeRCaNDeDe

10.11.1!METIN ALTIOK

10.11.15.:ARTIK BENIM

ARTIK BENİM
Artık benim onurum
Çamurlara batarak,
Kendini aşınmaktan
Güç bela koruyacak.
Kirletecek çaresiz
Taammüden kendini;
Çarşı pazar gün boyu
Kentleri dolaşarak.
Artık benim onurum
Eğri pervazında,
Ahşap bir kapı gibi

Gıcırdayıp duracak.
Metin ALTIOK

10.11.15.ASK DA ÇEVREYE UYAR

AŞK DA ÇEVREYE UYAR
Sevgilim aşk da çevreye uayr,
Susuzluk kaktüsü dikenle kaplar.
Bak bazı kadınlar kaçmaz çorapların
Uzun bacakları olmuşlar.
Ve bazı giysiler içinde çalımla
Merdivenden iniyor adamlar.
Çocukların gül dudağında
Zift gibi yapışkan kara sakızlar.
Öyle yalnızız ki bu panayırda
Sevgimiz durmadan bir taşı ovar.
Sevgilim aşk da uyar çevreye
Ve kendine parlak bir yalan arar.
Metin ALTIOK

10.11.15.BEN SIMDI BIRAZ

BEN ŞİMDİ BİRAZ
Ben şimdi biraz da
Senin için görüyorum;
Gökyüzünün parlak,
Bakış seken mavisini.
Ben şimdi biraz da
Senin için duyuyorum;
Gecenin o sarsak,
Yokuş çıkan ezgisini.
Ben şimdi kanayarak
Senin için yaşıyorum;
Sazan derisi gibi
Günlerimi külle soyarak.
Metin ALTIOK

10.11.15.BOZKIR EZGILERI

BOZKIR EZGİLERİ
Toprağın da vardır bir kişiliği

Her insanın nasıl bir iklimi varsa.
Bir toprağı anlatmak değil mi ki
Bir insanı anlatmaktır biraz da.
Metin ALTIOK

10.11.15.‌BU BENIM

BU BENİM
Bu benim garipliğim,
Bak ağacın çatalında;
Rüzgarlı kuş yuvası,
Sallanır durur hala.
Bu benim hasretliğim,
Bak denizin dalgasında
Gider gelir kıyıya,
Oynaşır durur hala.
Bu benim bezginliğim,
Bak duvarın sıvasında;
Pul pul olmuş dökülür,
Dökülür durur hala.
Metin ALTIOK

10.11.15.‌BILINMEDIK BIR ASK

BİLİNMEDİK BİR AŞK
Bir kabuk içinde
Birbirinden ayrılmaz
(:)
Aşk ve acı yüreğimde
İkiz badem içidir.
Metin ALTIOK

10.11.15.‌DÜSERIM

DÜŞERİM
Bazan oturduğum yerde
Kendikendime dalıp giderim,
Bulanık geçmişimle.
Genişleyen halkalar çizerim,
Bir düşün uyanık imgesine.
Gölünüze taş düşerim.

Sizse hep konuşursunuz
Sığınıp kof sözlere,
Kaçarak kendinizden
Uğuldayan hüznünüzle.
Telâşla geceyi bulursunuz.
Gözünüze yaş düşerim.
Metin ALTIOK

10.11.15.EVDE YOKLAR

EVDE YOKLAR
Durmadan avuçlarım terliyor,
İnildiyor ardımdan
Girdiğim çıktığım kapılar.
Trenim gecikmeli, yüreğim bungun,
Bir bir uzaklaşıyor sevdiğim insanlar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.
Dolanıp duruyorum ortalıkta.
Kedim hımbıl, yaprak döküyor çiçeğim,
Rakım bir türlü beyazlaşmıyor.
Anahtarım güç dönüyor kilidinde,
Nemli aldığım sigaralar.
Ne zaman bir dosta gitsem
Evde yoklar.
Kimi zaman çocuğum,
Bir müzik kutusu başucumda
Ve ayımın gözleri saydam.
Kimi zaman gardayım
Yanımda bavulum, yılgın ve ihtiyar.
Ne zaman bir dosta gitsem,
Evde yoklar.
Bekliyorum bir kapının önünde,
Cebimde yazılmamış bir mektupla.
Bana karşı ben vardım
Çaldığım kapıların ardında,
Ben açtım, ben girdim
Selamlaştık ilk defa.
Metin ALTIOK

10.11.15.9 GÜNLERDEN ÖYLE BIR GÜN

GÜNLERDEN ÖYLE BİR GÜN
Günlerden öyle bir gündü;
Üstüne tarih düştüğüm.
Gözümün önüne geldi birden
Balkıyan güzel yüzün.
Ve yüreğim yandı söndü,
Ter bastı avuçlarımı.
Bir işlek kovan uğultusu
Kapladı kulaklarımı.
Uzandım usulca cigarama;
Yavan ömrüme katık.
Ben o gün öldüm gülüm,
Bir daha ölmem artık.
Metin ALTIOK

KIRPIK YÜN PARÇALARI
10.11.15.10

KIRPIK YÜN PARÇALARI
Tutkuyla sarıp, hüzünle çözerek
Günün aydınlık yumağını,
Bir sabır tezgâhında
Dolanır alışkın parmakları.
Uzanır sessizce bozkır.
Kımıltısız nakışları.
Uyumsuz bir kuştur yalnız
Duramayan yerinde.
Sık ilmekler arasında
Oynatan kanatlarını.
Uzanır sessizce bozkır,
Kımıltısız nakışları.
Ve o kuşun söküğünü
Örerken bir çiçeğin sarısı,
Uçuşurlar havada
Kırpık yün parçaları.
Uzanır sessizce bozkır,
Kımıltısız nakışları.
Metin ALTIOK

KONYAK, KITAP VE KAHVE
10.11.15.1
1

KONYAK, KİTAP VE KAHVE
Tenha bir eylül bahçesinde
Bir bardak konyak, kitap ve kahve
Otururken dalmış kendi kendime,
Güz rüzgârı geçiyor kitabımın içinden
Ot kokan nefesiyle.
Hızla çevirerek sayfalarını
Savuruyor bütün harfleri
Gözlerimin önünde,
Koparıp kimbilir hangi sözlerden
İrili ufaklı belki binlerce.
Telâşla kapatıyorum kapağını kitabın
Bastırıp üstüne elimle.
Bakıyorum herşey yerliyerinde;
Tenha bir eylül bahçesinde
Bir bardak konyak, kitap ve kahve.
Metin ALTIOK

MEKIK
10.11.15.1
2

MEKİK
Şimdi aşk kaçmış bir ilmektir gövdenin örgüsünde,
Uykusuz bir gecenin çitlerine takılan.
Sökülür durmadan uzayan ipliğiyle,
Sarılır mekiğine sabahın
Ürkek bir güvercin halinde.
Ve sen eksildikçe o güvercin tamlanır,
Kanatlanır böylece köpüren özlemiyle.
Uçar gider geçmiş bir günün ardından,
Bir tüy kalır geriye senin bittiğin yerde.
Metin ALTIOK

Metin ALTIOK.htm
10.11.15.1
3

Metin ALTIOK (1941 Bergama - 9 Temmuz 1993)

1971 de DTCF Felsefe bölümündeki eğitimini tamamladı. 1976 yılında ilk şiir kitabı 'Gezgin' yayınlanıncaya kadar resimle uğraştı, sergilere katıldı, kişisel resim sergileri açtı. Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsünde çalıştı, 1979 yılında öğretmenliğe başladı. Bingöl ve Karaman'da felsefe öğretmenliği yaptı, 1990 yılında emekliye ayrılarak Ankara'ya yerleşti.
2 Temmuz 1993 Sıvas toplukıyımından yaralı kurtulan tek kişi olmasına rağmen, komadan çıkamadı ve 9 Temmuz 1993 günü yaşama gözlerini kapadı. Hüznü bol ozanlardandır. Şiir dili kendine has sözcük bireşimlerinden oluşur. Yalnızlık, gezginlik, yerleşiklik, yabancılık şiirlerinin ana temasını oluşturur. Sözcüklerden en çok da yıldız, güvercin, kedi, eller, yüz, ayna, rüzgâr, ilmik, gölge, gidiş, ahşap evler, yangınlar, yolcu/yolculuk, acılar vb. sözcüklerini kullanır. Bu sözcüklere simgesel anlamlar yükler, şiiri bu sözcüklerin yüklendiği simgeler ile var olur.

ESERLERİ
Gezgin (1976)
Yerleşik Yabancı (1978)
Kendinin Avcısı (1979)
Küçük Tragedyalar (1981)
İpek ve Klabtan (1987)
Gerçeğin Öteyakası (1990)
Dörtlükler ve Desenler (1990)
Süveyda (1991)
Alaturka Şiirler (1992)
Hesap İşi Şiirler (1993)
Yel ve Gül (1993)
Soneler (1994)
Bir Acıya Kiracı (Bütün Şiirleri)

ODASINDA BIR EVIN
10.11.15.1
4

ODASINDA BİR EVİN
Bir kentin ortasında,

Odasında bir evin
Serilir ayaklarının ucuna
Bozkır ıssız ve derin.
Ne zaman yanına konsa
Ayrılık bir özlemin.
Adından bir güvercin
Sesim, sesim, sesim
Takılıp kara bir çalıya,
Çırpınır kurtulmak için.
Bir kentin ortasında,
Odasında bir evin.
Metin ALTIOK

RAST
10.11.15.1
5

RAST
İşte ölüm çekiyor beni
Bir dizi başarıyla.
Gizleyerek kendini
Dostların alkışlarına.
-Te ne ni, te ne na-
İyi bak ölüm kardeş;
Bu balık başka balık.
Dünyaya tünel açmış
Kirpiksiz gözlerini.
-Te ne ni, te ne na-
Metin ALTIOK

SARIL BANA
10.11.15.1
6

SARIL BANA
Bu yaşa geldim içimde bir çocuk hâlâ
Sevgiler bekliyor sürekli senden.
İnsanın bir yanı nedense hep eksik
Ve o eksiği tamamlayayım derken,
Var olan aşınıyor azar azar zamanla.
Anamın bıraktığı yerden sarıl bana.

Anılarım kar topluyor inceden,
Bir yorgan gibi geçmişimin üstüne.
Ama yine de unutuş değil bu,
Sızlatıyor sensizliği tersine.
Senin kim olduğunu bile bilmezken.
Sevgiden caydığım yerde darıl bana.
Metin ALTIOK

SEVMIYORUM SENI
10.11.15.1
7

SEVMİYORUM SENİ
Şimdi benim buzdan bir döşekte
Üç büklüm olmuş zavallı sevdam,
Üşüyorsa ölesiye yalnızlıktan;
Bil ki senin hep böyle güvensiz,
Yaşamdan korkar oluşundan.
İşte bunun için sevmiyorum seni.
Şimdi benim bir han avlusunda
Hiç bitmeyecek umutsuz kavgam,
Soluyorsa başı önde yorgunluktan;
Bil ki senin hep böyle umarsız,
Yarını göze alamayışından.
İşte bunun için sevmiycem seni.
Metin ALTIOK

SONDEYIS
10.11.15.1
8

SONDEYİŞ
Dolaştım yıllardır şurda burda,
Ucuz otellerde kaldım.
İğne iplik taşıdım yanımda,
Bir düzen tutturamadım.
Kadınlar da oldu elbet yaşamımda,
Biri hariç hepsini bağışladım.
Sınadım kendimi karşılıklı acıyla,
Ben hep ölüme ve aşka inandım.
Bir şey var dokunur bana;

Yüzüme uymayan iğreti adım.
Metin ALTIOK
Metin ALTIOK

SONLUDUR ASK DA
10.11.15.1 9

SONLUDUR AŞK DA
Güzel anılar biriktirdim senden,
Dudağıma solgun gülücükler getiren.
Özenle sakladım belleğimde,
Bir yığın oldu daha şimdiden.
Nasıl olsa bir sonu olacaktı bu aşkın
Bir gün apansız gerçekleşiveren.
Bir terazinin durgun pirinç kefesine
Pat diye inince kara kiloluk,
Nasıl kalkar havaya birdenbire
Boş kalan zavallı kefe.
Nasıl titreşir terazi uzun süre,
Denge sağlanıncaya kadar başka şeylerle.
Anılarla bozdum o dengeyi ben önce,
İkimiz için de yaptım bunu.
Yaşadığımız günlerden biriktirdim sessizce,
Bir kefede sana hiç sezdiremeden.
Koyabilirsin kara kiloyu artık,
Bak terazi nasıl kolay gelecek dengeye.
Mutluydum ben yine de kendimce.
Senin girdilerin, çıktılarım benim
Doğrusu uygundu birbirine,
Yan yana gelince bir resmi tamamlayan.
Vazgeçilmezdi ellerin sonra,
Yangınımdan yorgan döşek kaçıran.
Ama inan sonludur aşk da,
Kovalar sonunu kendi kendinin.
Bana bir uçurum gerek şimdilerde,
Yeterince dik ve derin.
Bir çavlan istiyorum çünkü,
Kırmak için kristalini hayatın ve şiirin.
Metin ALTIOK

SIS
10.11.15.2
0

SİS
Özenle boyadım ipliğini sevginin,
Gidip de bulamamanın incinmiş rengine.
Sisi gümüş bir rüzgârla tepelerden eğirdim,
Dokudum yalnızlığın bu serin kumaşını,
Sesime ayrılıklardan bir gömlek diktim.
Ölümü tastamam ezberledim de geldim,
Dilimde bu buruk türkü tadıyla
Bilmem ki buradan nereye giderim.
Sonunda kendime bir top yangın edindim,
Soluğumla besledim dudağımın ucunda.
Ömrümün külüydü savrulan hep ardımda,
Örterek yavaş yavaş bıraktığım izleri
Yanmış bir günün sürüklenen kanatlarıyla.
Koştum, durmadan koştum o küçük yangınımla,
Adımın çaresiz kıyılarında kendi göğümü bulmaya.
Metin ALTIOK

YALNIZLIK ISARETI
10.11.15.2
1

YALNIZLIK İŞARETİ
Bir cam gibi önünde
Yüzümü elinle sil
Hohlayarak üstüne
Seyret boş bir sokağa
Hüzünle yağışını yağmurun.
Sonra kaplasın yavaşça
Ilık buğusu soluğunun
Yüzümü baştanbaşa.
Ve bırakıp gittiğinde
Bir küçük boşluk kalsın
Alnını dayadığın yerde;
Bir yalnızlık işareti
İşleyen ta içime.
Metin ALTIOK

YALNIZLIGIN BUZDAN AYI
10.11.15.2
2

YALNIZLIĞIN BUZDAN AYI

Islanmış taşlığında suskun bir bekleyişin
Yutar yalnızlığın buzdan ayını,
Akşamsefaları içinde karanlık gözlerin.
Döker çiçeğini sararan rengiyle,
Yaralı bir aşkla seğiren derin.
Ve aklın seni sürgüne gönderir
Yüzüne iğreti gelen isminle,
En yalnız köşesinde donmuş yüreğinin.
Metin ALTIOK

YÜZÜN
10.11.15.2
3

YÜZÜN

Eskimiş bir konsolun
Çatlak aynasında durmadan,
Bir buluttur mehtabı inatla kovalayan.
Bir hüznü yansıtan alnının ortasında,
Yüzün müdür acaba yolumu dolaştıran?
Acının bu solgun haritasında,
Kendime yeni duraklar bulduğum.
Ulaştığım ıssız dağ doruklarında
Yüzün müdür hep sorular sorduğum,
Bakışının titrek aydınlığında?
Aslında ne bulunur bir gezginin yanında
Kendi yüzünden başka,
Hüzünle bileyen direncini.
Bir suyun ürpermiş aynasında
Apansız gözgöze geldiğim.
Ayakları ayaklarıma bitişik
Kımıltısız bir gövdeyle rüzgârın sildiği.
Bir bulup bir kaybettiğim
Yani bir gezginin hep gittiği,
Senin yüzün benim yüzüm değil mi?
Metin ALTIOK

ÇATLAK
10.11.15.2
4

ÇATLAK
Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere;
Daha iyi anlaşılır bir gurbetçinin
Neden her zaman bir kedi vardır gözlerinde.
Ve neden kendisinden büyüktür elleri,
Bir güvercin gezinir gölgesinde.
Yüzünün kavruk engebesinde,
Bir çatlak durmadan ilerler
Kırık çizgileriyle.
Bir yerden uzaklaştıkça,
Yaklaştıkça bir başka yere.
Metin ALTIOK

ÖNDEYIS
10.11.15.2
5

ÖNDEYİŞ
Bedenim üşür, yüreğim sızlar.
Ah kavaklar, kavaklar...
Beni hoyrat bir makasla
Eski bir fotoğraftan oydular.
Orda kaldı yanağımın yarısı,
Kendini boşlukla tamamlar.
Omuzumda bir kesik el,
Ki durmadan kanar.
Ah kavaklar, kavaklar...
Acı düştü peşime ardımdan ıslık çalar.
Metin ALTIOK

IZIN VERIN DE
10.11.15.2
6

İZİN VERİN DE
Benim bu dünyada bir yerim olmadı,
Kuytu gövdemi saymazsak eğer.
Gövdem ki varla yok arası,

Hem varlığa, hem yokluğa değer.
Ama yüreğim hiç solmadı.
Bir gül koklayayım izin verin de.
Ben yaşama da, ölüme de inandım;
Tamamlarlar sanırdım eksiklerimi.
Çarşıları hep birlikte gezerdik;
Biri dostumsa, sevgilimdi öteki.
İkisinin adını yanyana andım.
Bir soluk alayım izin verin de.
Metin ALTIOK

10.11.16 METIN CELÂL

10.11.16.1 METIN CELÂL

METİN CELÂL

YAŞAMI

1961 doğumludur. Şair, çevirmen, yayıncı. Çeşitli dergilerde yazıları, şiirleri yayınlandı. Bazılarında yöneticilik yaptı.

ŞİİR KİTAPLARI

Adım Ölüm (1986)
Kendi Kendini Tatmin (1989)
Konformist (1993)

10.11.16.2 OTUZ YAS

OTUZ YAŞ
hep soruyorum
bir insanın kaç hayat hikayesi vardır
ve yalan olan hangisidir
unutup yıllarca sıcak kalan duyguları
nasıldır bir şehri yeniden düşünmek
denizin kızarmasını
işkencede kaybolanları
kazıklı yolları

başka ve aynı olan kimliğimizi
şehir yıkılırken üstümüze
tüm caddeleri ve sokaklarıyla
yutarken alışkanlıklar insanı
ve değişirken sokak adları
kim güvenir büyüye
su falına, vadeli mevduata
tabii ki yalnız kendime inanıyorum
inançların en değişmez olanına
jestler ve bakışlarla oluşan dile
on emrin sonuncusuna
kamuya ilişkin ehliyetim yok
kollarım arkadan bağlı
uydurma aşklar ve mutlu evlilikler
bana yakışır
hayatın sakin sularında beklerken
müdür çocukları nasıl sınıf geçer
budur benim merakım
burnumu karıştırmak
ve doktorculuk oynamak
yanılmadınız, çoktandır yalnızım
Metin CELAL

10.11.1 METIN CENGIZ

10.11.17. GÜNLERIN ÇIKRIGI

GÜNLERİN ÇIKRIĞI
Gece: akıp gider sularla zaman
Otların saplarını gümüş titreterek
Konarak böceklerin uçma telaşına
Göğü kuşanıp taş, toprak, ışıkla
Girer mahpushane avlusuna
İlk vakit: uyanır anılar bizden önce
İsteğin sıcağındaki iri kuşlar
Belleği yoğurarak bir parça gelecekle
Kaynaması gibi etin kemiğe
Örülür yavaş yavaş ömrümüze
Bir güneş imgesidir işte yolculuklar
Esen rüzgârı uçurum ağzıyla dolanır
Sürtüşüp ipek, demir ve buzla

Akarak nehirleri bir denizden içeri
Islak yapraklardaki ışığı yansır
Bir tren gibidir her an burda sevgilim
İstasyondan istasyona geçip gider
Geçip gider çevirerek günlerin çıkrığını
An gelir, gül gibi sabahları takınır
Metin CENGİZ

10.11.17.: KAVUSTUKÇA

KAVUŞTUKÇA
Sonsuz ve ılık bir ülke soluğum
Yabanıl ve makul ağzına
Çünkü dehşet seviyorum, aşk mültecisiyim, çünkü
Her yere yasaklıyım, yalnız serbestim sana
Sana dokunuyorum kalaylanıyor gök
Adını koyamadığım sessiz ihtilaller oluyor
Fırtınalar oluyor, kasırgalar
Çıldırtan bir güz yeşili örterken istek kipini
Değdi değerken deniz kaçkını o mavi
Çatılara, bulutlara, dumanına vapurların
Şarkılar söylüyorum senin için değişik dillerde
Bütün sevdalılar nehirler atlıyor, mevsimler
Hele ana dilimle ki patlar oldum olası
Sıkışmış mağma gibi yeraltında kaynayan
Sana dokunuyorum, rastlantı olmaktan çıkıyor anlam
Sana varıyorum, sular durmaz oluyor yataklarında
Ki savunmalıyım diyorum güzel olan ne varsa
Şu karıncalarla, günlerin yükünü taşıyan
böceklerle belki
Bak çipolar çekiliyor Gemiler
Uzaklara çağırıyor düşü
Sen mendil sallanışı gibi
Dişil çiylerle kaplıyorsun denizi
Ve açıkta, dalgada, sandallar gibi okşuyor suları
sözcüklerim
Seninle aynı anlamda kavuştukça.
Metin CENGİZ

10.11.17.3Metin CENGIZ

Metin CENGİZ

Metin Cengiz 1953 Kars doğumlu. Erzurum Atatürk Üniversitesi Fransızca Bölümü ile İstanbul M. Üniversitesi Fransızca bölümünü bitirdi. 12 Eylül döneminde TCK.'nın 141. Maddesinden 2 yıl yattı. Bir süre Fransızca öğretmenliği yaptı. Sonra değişik gazete ve yayınevlerinde redaktör, editör olarak çalıştı. Halen öğretmenlik ve çevirmenlik yapıyor.

İlk şiirleri Broy, Düşün, Yazko Edebiyat, Varlık, Adam Sanat, Hürriyet Gösteri dergilerinde yayımlandı. Şiir üzerine yazdığı yazılar Şiirin Gücü adıyla kitaplaştı.

YAPITLARI

Bir Tufan Sonrası (1988)
Büyük Sevişme (1989)
Zehirinde Açan Zambak (1991)
İpek’A (1993)
Şarkılar Kitabı (1995)
Gençlik Çağı (1998)

ÖDÜLLERİ

Şarkılar Kitabı ile 1996 Behçet NECATİGİL Şiir Ödülü

10.11.17.4SON BIR GÜNÜN SIIRI

SON BİR GÜNÜN ŞİİRİ

- *oğluma*-
Saat: karadağın üstünden karlı bir rüzgâr
Hovardaca serperken hüznüne sığınmış kalenin onurunu
Kelebek lambalarımızı karanlıktan saklayan
Suratına pencerelerimizin, sen çıplaktın oğlum
Belki bir gün dönümüydü, belki bir sevda türküsüydü uzunca
Yarıda kesilmiş, kulaklarımda hâlâ çınlayan tınısıyla
Belki bir kadındı ya da anandı ağlayan-
Ah! bütün öyküler yeşil aktı ellerinde, o saat zaptiyaların
-Neden kırmızı deme, yeşil damlar bir halıya sözcükler-

Sonra ayaklarımı götürdüler, ellerimi, adımı,
Oysa kör karanlıklarda da taşıdım
Ardımızda bıraktığım yıldızların tadını
Zaman: gece menekşeler takmıştı saçına
Cam kırıkları gibi parlıyordu yıldızlar,
Bir yanımda şehir, ekşi ve terli sokaklarıyla
diğer yanımda buzlu dağlar yalamış kura
Bir çığlığın arkasından koşarcasına
Ya da kanat izleri düşmüştü belki kıvrımlarına suyun
Ben bir şiirin son dizelerini ısırırken dişlerimin arasında
Bir çiçeğin sapını çevirircesine dilimle
Sen boynu bükük bir sözcük gibi saplanıp kalbine
Ah! unutma masallarda biz geldik bugünlereyi
Yosunlu su yeşili kalmış günlereyi
Bütün iklimlerin güzüne inat.
Metin CENGİZ

10.11.17.SÖZCÜKLERIN KIMLIGI

SÖZCÜKLERİN KİMLİĞİ

Tam bu vakit kayığına biner aşk
Dalgalarıyla süslenip girer gönlüme
Gönderirim umutlarımı sevgiliye bir mektupla
Banaysa satır sonları kalır hüzünden, bir de dayanmak
Bir de, görüldülü mektupları yeniden okumak
Çiğdem tadıyla varır mektubum, yağmur öncesi
Kokusuyla, duygularının kuytu kıyılarına
Bilirim hangi acıları duyacağını, hangi sevinçleri
Çiftçilerin yorganlarını tarlalara serdiği
İnce ince tüttüğü zeytin ağaçlarının
Söyleşilerin tütün ve gülüşlerle derinleştiği
Geçmişin gelecekle birleştiği bir günde
Dalgalara dönüşür kimliği sözcüklerin
Eyleme taşınır umutlar, defterler
Kitaplar yaprakları açık kalır
Resimler oluşur zamanın köpüklerinde
Düşlerin düşlerimle birleşir kalır
Bir gezintidir bu görüldü mektuplarıyla
Zaman geçer geriye aykırı izler kalır
Ve yaşayacaklarımız sevgilim

Eskinin yerini alır
Metin CENGİZ

10.11.17.ZEHIRINDE AÇAN ZAMBAK

ZEHİRİNDE AÇAN ZAMBAK
(Sevgili eşim Münevver'e)
I
Anason Kokusu
Sarı, sessiz günlerdir
Mağrur ve soylu:
Nişanlı bir kız gibidir şimdi yaz
Şimdi yağmur yağsın beklenir
Çocukluk resimlerine bakılır gibi
Renklere ad verilir durgun denize bakılarak
Garip bir intihar gibi arada bir hatırlanan
Kan göğü götürür yüreklerde
Ve gülümseyerek deler geceyi
Kendi zehirinde açan zambak
Şimdi sarhoşuz, mızıka çalıyoruz
Dudağımızda bulanık söylence izleri:
-Hem duası hem ihaneti zamanın-
Ne yazılır böyle vakitlerde insana dair
Bir orman karanlığına benziyorsa hüznü
Haydi sevişelim, sevişmek biraz devrimci, biraz tutucu
Bu temmuzun ilk günleri, hain, hınzır
Denir ki insanın kendisidir yollara savrulan kar
-Sevgili, o ince yollarda yaz
Bir anason kokusudur beyaz
II
Varoşlarda
An gelir şarkılaşır su
Sisler arasından çıkıp gelen kuğu
Rüzgârlı bir ovaya dönüştüğünde
Adsız yönlerde bıraktığı iz
Dinle, bu esriklik sevinciyle
Sonsuzu sonsuz yapan biziz
Bu bizdeki renk, bizdeki titreyit
Ömür boyu sürecek en uzun gerçek
Ne demiş ilk düşünürü dünyanın

İnsan ki ardındadır kendi gölgesinin
Baharda bir üzünç ağacıdır dile gelecek
Kopmut bir defa içimizden
Tutmuş yankılanan yolunu
Issızlığa düşen imgeler gibi narlaşır
Ayrı yollarda giden dostlar gibi arkada
İz diye çan sesleri bırakır
-Sevgili, şimdi varoşlarda
Günahlardır, olgunlaşır

III

Ud Sesi

Dağlarda bir ud sesi derinden
İç geçirir rüzgârda nar ve kar-
Üstünden sular süzülen kadın
Göğsünde efsaneler gizler kederinden
Mor demetleri tutkulu yüreklerin
Bu ud sesi, yeni doğan bir zaman nefesi
-Belirsiz tapınağı hayatın, görünmez tapınağı-
Yumuşak ve ağır ritimlerle mavi
Göğsünde gizden şiire doğru elma tadı:
Bir lamba ki yanar sabaha kadar
Işısın diye evler sokaklar
-Sevgili, bu ud sesi
Sonsuza uzayan gölge tek tesellisi

VIII

Yazın Sesi

Ulu bir ağaç rüzgârı yazın sesi
Esiyor hafifçe saydam ve tunçtan
Ötede, dö minör. Korku, umutsuzluk ve acı
Tutkular kar taneleri gibi yağıyor şiire
İnsan nasıl duyarsa zor günlerde güçsüzlüğünü
Öyle duyar notalarda çınlayan yazı
-Sevgili, titrer yazla yüreklerin sırları
Seninle birlikteyiz yine seninle ayrı

XIII

Pastoral Müzik

Sana pastoral bir müzik besteliyorum
Eskil duygular karışıyor havaya
Bir meleğin hıçkırığı
Fısıldayan koruluklar, aşk masalları

Belleğin kafesini yırtıyor bu çılgın uyum
Sana pastoral bir müzik besteliyorum
Döküyor çam ağaçları düşlerini
Unutulmuş ayinler dolduruyor geceyi
Karanlığın çatallı dilinde
Yasaklanmış masallar anlatıyor masalcı
Dokunup geçiyor menekşedeki gizli anlama
Sana pastoral bir müzik besteliyorum
Dilimin ucunda dans eden notalar
Kızarıyor büyülenmiş gözleri özlemin
Sonra bir yağmur başlıyor, içe kapanış
Yelden büstler kırılıyor eriyen gizlerde
Fenerler köreliyor, çarpıyor fırtına yüreğimize
Sözcükler göklerin ilk gücü, ilk çiçeği
Secdeye varıyoruz önünde
-Sevgili, sıyırıyor kemikten eti
Bir intiharın aşka kalan hasreti
XXI
Son İsyan
Saat, gece yarısı
Karanlık ilenç gibi iniyor yere
Yazın son kalıntısı
Eski kapıların sesi gibi bahçelerde
Demek hançer yarasıyla süzülüyor güvercin
Otobüs durağından göğün uçurumuna doğru
Bir kadın silüeti çığlık çığlığa pencerede
Sızlatıyor yazı kemiksi acıyla
İşte, günler geçiyor saydam ve ağır
Yabanıl kahkahasını atıyor büyünün rüya treni
Bu belki görüntüsüdür gerçeğin belki değil
İpek telini koparan kimbilir hangi çağdır
-Sevgili, bu şiirle başlayan şölen
Yeryüzüne yağan ilk yağmur duasıdır
Metin CENGİZ

10.11.17.ÜRPERTILI

ÜRPERTİLİ
Akşamın dipten gelen
Mor sıvısını sür saçlarına

Yıldızların çelik sıcaklığı dokunsun bedenine
Bırak yalasınlar o alımlı karanfili
Bacaklarının bitimsiz noktasında açan
Şimşek nasıl yalarsa kalçalarını toprağın
O göğümsü tavrıyla, hızla
Karanlığın oylumunda bir kasırga gibi
Bu intihar ve doğuş çağında
Şiir söyle
Şiir, o dili döven usta çekiç
Çınlasın aşkta tunç tınlamasıyla
Tamamlasın bir yaprak gezintisini
Makinalar çalışsın sıcak dişleriyle
Bizim için, her miting ve grev sonrasında
Ey kadın, ey suların ürpertili bedeni
İlkyaz yurdun olsun, kırmızı halelerden o dalga
Metin CENGİZ

10.11.17.SIIRIN ADANMIS YOLU

ŞİİRİN ADANMIŞ YOLU
Şafak, ışığın bir çift göze dönüştüğü an
Kumru ötüşleri birikir saçakların altında, duru
Deniz, o kurşuni rengin bakiresi ve mavinin sesi
Bir ayrılık türküsü fısıldar, uçar gider
Hüznün iri kuşları ve sevgiliyi açıklardan
Son defa selamlar kaptan
Kuzey rüzgârını gösterir rüzgâr gülü
Ağzımızın kokusuyla doluyken gökyüzü
Sözcükler köpürtür maviyi, şiirin neşteriyle
İsteğin atı köpürür azgın suyla
Yüksek dağ çığırlarında ateşler yol gösterir yolcuya
Ve koyaklarda çalınır çağrı davulları
Gugukkuşu, yalnızlığın ve aşkın yılmaz yokuşçusu
Şakır günü güne katan sesiyle
‘Eriyen demir yanan kömür günleri’
Gece lekedir artık, hesabı var gündüzün
Ve şair her şiirinde sözün
Sonsuzluğunu ilân eder
Çünkü aşk, şiirin adanmış yolu
Temmuzun tılsımı ve asidiyle dolu

Ve Ağustosun ilk bakır aleviyle
Dağ başlarında yanan
Metin CENGİZ

10.11.18 METIN DEMIRTAS

10.11.18.1 ABDÜLKADIR BULUT'U ANARKEN

ABDÜLKADİR BULUT'U ANARKEN
Arkadaşlarla
Abdülkadir'i anıyorduk ki
Birden ortalığı
Kekik ve nane kokusu sardı
Yahu arkadaşlar
Hele bir bakın
Şiirleriyle sokaktan
Abdülkadir geçiyor olmasın
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.2 CHE GUEVERA

CHE GUEVERA
Bizim de dağlarımız vardır Che Guevera
Bakma şimdi durgunsa, bir şahan gibi duruyorsa
Yorgundur, savaşlar görmüştür, çeteciler barındırmıştır
Yani satılmış değillerdir hiç tüfek patlamıyorsa
Alaçamın, mor meşenin ardına silah çatıp yatmağa
Bizim de dağlarımız vardır Che Guevera
Bizim de halkımız vardır Che Guevera
Unutulmuş uzak tarlalar yalazında
Sazıyla, türküleriyle kardeşliğe vurgun
Bütün ulusların halkları gibi
Ve yalnız büyük fırtınalarla kımıldayan
Bizim de halkımız vardır Che Guevera
Bizim de ozanlarımız vardır Che Guevera
Sağ çıkmış güneşsiz taş odalardan
Yüreğiyle barışa, sevgiye yönelmiş
Çelik öfke bir yanı, bir yanı uysal mavi
Eğilmeden dimdik geçmiş demir kapılardan
Bizim de yiğit insanlarımız vardır Che Guevera
Bizim de delikanlılarımız vardır Che Guevera

Yokluklardan biyol kopup gelmiş
Üç zeytin, az ekmek üniversitelerde
Su gibi kızlar çarpar önce, alkol vurur
Öfkeli dolanırlar caddelerde
Ve başkaldırırlar akılları suya erende
Çünkü Vietnam hepimizin Vietnam'ı
Kongo hepimizin Kongo'su
Bir kere özsu yürümüştür dallara
Patlayacaktır ağır sancılarla karanlıklar
Varmak için o güzel yarınlara
Bizim de dağlarımız vardır Che Guevera
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.3 DAKTILODA BAHAR SIIRI

DAKTİLODA BAHAR ŞİİRİ
Bahçedeki vişne ağacı
Çiçekten meyveye döndü
Daktiloda bahar şiiri
İnat ediyor
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.4 ENVER GÖKÇE

ENVER GÖKÇE
Kadersizdi
Kadersizliği
Ölümünden sonra da devam etti
Natalie Wood ile
Aynı günlerde ölmeseydi
TRT'de ona da sıra gelecekti
Bir ağlayan
Eğin türküleriydi
Ona da şükretsindi
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.5 KIZ VE KIRAZ

KIZ VE KİRAZ
Kiraz ağacındaki kız
Seker daldan dala

Kiraz devşirir
Dere boyunda ince ılgın
Salınır sağa sola
Savrulur etekleri
Sallanır iki yana
Kiraz moru memeleri
Açılır kapanır
Öpülse eriyip ağızda kalır
Kiraz çürüğü dudakları
Bir şarkıdır söylediği
Mavi bir sevda şarkısı
Hayır mavi değil
Ela bir şarkıdır söylediği
Kız basar
Dal ırgalanır
Yel eser kirazlar.
Yelde kız ve kiraz kokusu
Kız değil bre bu
Yürek üzgüsü
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.(MEKTUPLAR ALIRIM

MEKTUPLAR ALIRIM
Mektuplar alırım
Allı-karalı
Üstünde görülmüştür
Yiyecek alınmaz damgaları
Açarım
Birden, kuş ve şiir sürüleri
Havalanır içinden.
Kimi kanadı kırma
Düşe kalka
Kimi zıpkın gibi
Yetkin ve güzel!
Tutmaz çocuğun ayakları
Yaralıdır her bir yanları
Dar geçitlerden geçmişler
Acıları aşıp gelmişlerdir
Yeşile, güneşe hasret

Bir yürek çarpar
Her zarf içinde
Okurum
İçim daralır
Bakamam göğe, utanırım
Alır mektuplarımı
Havalandırmaya çıkarım
Dışarıda deli bir lodos
Esrik bir sonbahar
Aylardan aralık
Adrasan üstünde mor bulutlar
Tahtalı'da kar vardır
Yasemin kokar ortalık
Dostlar ki gurbette
Dostlar ki hapistedir
Mektuplarıyla yetinirim artık
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.7 METIN DEMIRTAS

METİN DEMİRTAŞ

YAŞAMI

1938 Antalya doğumludur. Şiirleri Türk Solu, İmece, Yansıma, Yeni Adımlar, Militan, Sanat Emeği gibi dergilerde yayımlandı.

ŞİİR KİTAPLARI

Görüşme Yeri (1060)
Hazır Ol Kalbim (1978)
Hançer ve Lirik (1983)
Bir Mendil Gökyüzü (1988

10.11.18.8 MIREBEAU KÖPRÜSÜNDEN GEÇERKEN

MİREBEAU KÖPRÜSÜNDEN GEÇERKEN

Mirebeau Köprüsünden geçtim
Anarak Apollinaire'i
Yukarıda kirli bir gökyüzü

Aşağıda algın, alımlı Seine akıyordu
Bir dal kasımpatı bıraktım
Paul Celan'ın kendini attığı yere
Kınayamadım
Neye yarar kınasam da
Kaç şair gidip durdu
O uçurumun kıyısında
Bir acı aşılamamıştır
Bir sorun çıkmazda
Ve bir hasret
Kanatır ince bir yüreği
Yalanla da yaşanılmaz bu dünyada
Sarışın bir imge
Aralar anıları
Solgun bir anne yüzü
Erir mum gibi
Faşizmin zindanlarında
"Akçakavak yaprağında ak-pak bakarsın karanlığa
Ak düşmemişti hiç annemin saçlarına"
Acı dinmez
Hasret eksilmez
Susar da türkülü bir yürek
Seine'in serin sularında
Paris bunu bilmez.
Metin DEMİRTAŞ

10.11.18.VOLTADA BIR TÜRKÜ

VOLTADA BİR TÜRKÜ
Günün dolar bir gün sen de
Özgürlüğü bir gelin gibi takıp koluna
Çıkarsın.
Başlar yeni maceran güneşte
Başlar işsizlik
O en büyük hapishane.
Hergün kapanan kapılar önüne
Başkaldıran öfkenle dikilsen de
Kâr etmez
Çünkü birşeyler almak çarşılardan evlere
Çünkü çocuklar dur bilmez

Havasız koğuşlara alışılır
Yatılır of demeden hücrelerde
Hiçbirşey öldürmez insan yüreğini
Öldürür eğilmek bir ekmek uğruna
Üç kuruşluk adamlar önünde
Metin DEMİRTAŞ

YENI GELIN
10.11.18.1
0

YENİ GELİN
Geldim, konuk oldum evine
Çardak altı serin
Avlun yeni süpürülü, ıslak
Nane kokar
Yeşil soğan, sarmısak
Pencerende saksılar
Penceren kıraçlara bakar
Elinle mi diktin?
Sabah sefaları, gülhatmiler
Böyle güzel kokar...
Sedirde sıra sıra
Çağla çiçeği yastıklar
Üstünde pembe güller
Ve kuş sürüleri
İpekle mi işledin?
Böyle canlı ve serin
Seslensem uçacak
Koklasam solacaklar...
Yerde bir kilim
Kilimde huzur
Bağdaş kurmuş oturur
Sevdayla mı dokudun?
Böyle renk renk
Nakış nakış
Desen dere olup akacak
Sevda türkü olup tütecek...
Testide su
Tepsiyle üzüm getirdin

Üzümle bir olmuş
Taze kına kokar ellerin
Ekmeğini yeyip, suyunu içtik
Mutluca kal, yüzü güleç gelin
Metin DEMİRTAŞ

10.11.19 METIN ELOGLU

10.11.19.1 ASKLAMA

AŞKLAMA
Şaraptı rakıydı şuydu buydu
Kişi esrimeyi bir aşkta tatmalı ilkten
Dedim ya ondan gayrı korkuluğa güvenmem
İçtiğim hep aşktı benim gerisi tortu
Sevişik bir keçi yumukgöz oğlağına
Özüne aşk sızmış o sütü emziriyor
Yumurtasını bir kovuğa koyarken
Aşkı da koyuyor anaç zargana
Aşk mavisi tükendiyse o boşuna denizde
Bil ki diken diken bir çamurla örtülüdür sığlığı
Niye enez bu zambak diye sordular mıydı
Aşksız geçen günlerinde örselenmiş, de
Aşk bürünmeseydi de bak hiç şakır mıydı
Şu bi damlacık isketeyi tâ gagadan kuyruğa
Kişi gönlünü yitirdi mi ne yüzle çıkar sokağa
Yaşamda nesi varsa aşk işte onun adı
Ansıyın aşkla yağdı da sular
Ondan kokulandı ıtır çiçeklendi elma
Doğayla el ele bizi üreten bir sevgi var
Evrende en soylusu sezdim ki bu çoğalma
Metin ELOĞLU

10.11.19.2 BOYNUMUN BORCU

BOYNUMUN BORCU
Leman Hanım
Size bir şiir borcum vardı ya
İşte onu ödüyorum
Metin ELOĞLU

10.11.19.:ELOGLU

ELOĞLU
Eloğlu binlik bozdurur
Ben bozduramam
Eloğlu başını yastığa kor komaz uyur
Ben uyuyamam
Eloğlu sofrasında dokuz türlü
Benim aç yattığım olur bazen
Benim evim gecekondu
Eloğlunda apartıman
Eloğlunda ince müzik
Benimkisi aman aman
Benim kuru başım bana yeter
Eloğlunda karı kızan
Ben keçileri kaybettim
Eloğlunda usta çoban
Bu soyadı bana haram
Metin ELOĞLU

10.11.19.4ESCIL

EŞCİL
Aşksa bu, ben buna varım, günlerim sığı;
Gündüze dek kalasın diye sevdim seni geceden
Eşcilim ben, ben buyum, ne güzel huy bu;
Bir hız gelsen, hemen olsan, sonra yazlar;
Bunca yıldan tatmadığım bir tınarça balığı;
Belki gözlerimin kıymığı şu denizler!
Metin ELOĞLU

10.11.19.!Metin ELOGLU.htm

Metin ELOĞLU

11 Mart 1927 tarihinde İstanbul'da doğdu, 11 Ekim 1985 tarihinde İstanbul'da öldü. İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi Resim Bölümü'nde yüksek öğrenim gördü. Yaşamını sanatıyla kazandı.

Garip tadıyla başlayan kendine özgü bir dil oluşturarak yaşamdaki her türlü

bozukluğu, dengesizliği, düzensizliği, hırçınca ve acımasızca irdeleyen, taşlayan şaşırtıcı şiirler yazdı.

YAPITLARI

Düdüklü Tencere (1951)
Sultan Palamut (1957)
Odun (1959)
Horozdan Korkan Oğlan (1960)
Türkiye'nin Adresi (1965)
Ayşemayşe (1968)
Yumuşak G (1975)
Dizin (1971)
Rüzgâr Ekmek (1982)
Hep (1982)
Yine (1982, ilk altı kitabındaki şiirleri)
Şiirce (1982, son üç kitabındaki şiirleri)
Ay Parçası (1983)
Önce Kadınlar (1984)

ÖDÜLLERİ

1972 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü

10.11.19.ODUN

ODUN
İstanbul'un ortasında bir bahçe
Silme güvercin tavanı
Yeşeren ekinlerin muştusunca
Eylül bitiminin aydınlık günü
Sıcacıktın aşklıydın bence
Sensizlikte bir yoksuldum yavandın
Şuramda saklı o sıcacık ekmeği

Senin doyumluk aşına bandım
Bakmakla doyulmaz çeşniden
Özlemlerle ışımış bir yüzün vardı
Gayrı çil çil düzen yokluğunda kül kesilir
Bunca ömrüm varlığınla uzardı
Salt sana vergi umudu aşılamak
Dipdiri aklın fikrin yüreğince uluydu
İçin dışın boz ela gümrah gözlerin
Güzeli yeniydi İstanbul'luydu
Hayatı bölüşürken güleçtik dobradobraydık
Sana ekli yaşamak elbet içime sindi
Hani yüzümüzü ağartacak günlere teşne
Yoksun çağlar dost çağanlar içiydi
Sen vardın son yaz vardı bitişiğimde
Bambaşka gördüm ülkeyi halkı acunu
Gerçekliğin bacasında kopkoyu tüttün
Gürül gürül yanası ocağımın odunu
Kıvancım sensin ergem sensin bilgim sen
Kuşandıkça beni ben eden kılık
Barışta hürlükle sevdayla gelen
O cayılması ayıp mutluluk.
Metin ELOĞLU

10.11.19. UYAN

UYAN
Hadi uyan
Gün ışığı çilemeye başladı başucunda
Denizler bir mavilik edindi günden
Seher yeline uyup kuşlar tüneğine uçtu
Bu türküyü dinlemeyecek misin
Hadi uyan
Aydınlığa çık da çil gözlerin ışısın
İlkyazlar sıcağı biriksin yüreğine
Yoksul olsan da uyan
Garip olsan da uyan
Madem ki güzelsin, güzeli yaşatmak için
Madem ki iyisin, iyiliği yaşatmak için
Madem ki umutlusun, umudu yaşatmak için
Hadi uyan

Denizi dinle yaşamak desin
Toprağı dinle barışmak desin
Göğü dinle sevişmek desin
Bir plak konmuş gramofona
İşte aşk, işte özlem, işte savaşmak gücü
Uyan diyor, uyansana
Hadi uyan
Sevdiğim uyan
N'olur uyan
Metin ELOĞLU

10.11.19.XAVIER CUGAT

XAVIER CUGAT
Amma da yaptın şıllık kız,
Dağlıysak, insan değil miyiz yani?
Koyunları sattık, vurduk üçbini;
Öküzleri sattık, vurduk beşbini;
Bu parayı mezara mı götüreceğiz?
Hele gel, seni vizon pöstekilere saram;
Koluma takıp Kervansaray'a gidem;
Sana Chat-Noir'lar alam mı;
Kokluyanın burnu düşsün.
Joze İturbi'den, Xavier Cugat'tan
Sana pilâk alam mı?
O çalsın, sen tepinedur...
Seni eşek sütünden banyolara yatırıp,
Camel'ini binliklerle yakam mı?
Naylon'una ne verem?
Metin ELOĞLU

10.11.19.YITIKÇI

YİTİKÇİ
Hadi git azıcık İstanbul iste
Kosunlar o denizi bir çanağa
Bir çıkına elesinler o günlerimi
O yazdan Üsküdar'dan ne kaldıysa Elif'ten
Doldur ceplerine
Onlarda yoksa komşularında vardır

Tanırlar sevinirler
Beni Bay Metin gönderdi, de
Metin ELOĞLU

ÖMÜR TÖRPÜSÜ
10.11.19.1
0

ÖMÜR TÖRPÜSÜ
Yaşamak istiyorum
Yaşamak istiyorsun
Yaşamak istiyor
Böyle şiir olmaz, diyeceksin; biliyorum.
Ama böyle dünya olur mu?
Böyle barış olur mu?
Böyle hürriyet olur mu?
Böyle kardeşlik olur mu?
Biliyorum ki, katlanıver, diyeceksin;
Ama böyle yaşamak olur mu!
Metin ELOĞLU

INCE ELEK
10.11.19.1
1

İNCE ELEK
İçtikçe içesim geliyor gayrı ne bilgi ara ne hüner
Beni bu rakıyla baş başa bırakma
Adam olayım çalışıp para kazanayım
Beni böyle işsiz güçsüz bırakma
Beni uslandır beni yüreklendir
Beni deli edip bırakma
Bilsen nereleri var kalk gidelim
Beni hep buralarda bırakma
Beni aç bırak evsiz urbasız bırak
Beni sensiz bırakma
Beni ne yap biliyor musun
Beni yont beni arıt beni ayıkla
Metin ELOĞLU

10.11.19.12 SISEDEKI

ŞİŞEDEKİ
Şişede durduğu gibi durmaz ki kâfir
Tutar insana yaşamayı sevdirir
Metin ELOĞLU

10.11.20 METIN FINDIKÇI

10.11.20.1 DÜS VE KUDRET

DÜŞ VE KUDRET
Yansıyan kandil yangını
Uzak karanlığın kayganlığında, provasız
Cambuğusuna çizilir iki kalbin arasına düşen bıçak.
Kalbim parçalanmış mimoza
Taşların takasında unutulan
Yıllar sonra ilk neyi sormalıyım sana!
Kendi ışığına doğru uçar aşk.
"İki nehir ki bacakların"
Kendi kuytusuna çekilmiş renksiz,
Birçok beklentiye yenik bakıyorum suyuna
Bir kasrın taşlarındaki hüzün eskisiyle
Bozulsaydı.
Aynasına bakıp kirlettiğimiz suyun büyüsü
Bozulurdu,
İki çıplak ten arasında
Hazır kopmak üzreyken fırtına.
İşte çıplaksın ve gizler yaşıyor bedeninde.
İstanbul, 01.01.1997
METİN FINDIKÇI

10.11.20.2 ELLERIME SIGMAYAN

ELLERİME SIĞMAYAN
Kırık bir testidir eşikte duran.
Ovaya yayılan acı bir sudur.
Oysa sığmaz gecenin gözleri yanan
mumlara, ellerime sığmaz
bir yara içinde büyüyorum

akan suyun tadı kaplanın gözlerinde durur
gitgide organlarıma karışıyor talan edildikçe kadim yerler.
Mumlarda tükenen gecenin gözlerine bakıyorum
sen büyüyen bir fısıltıyla çıkıyorsun
geceden gündüze
dağılan nar tanelerini örtüyorsun
karanlıktan aydınlığa açılıyorsun.
Çocuk giysiler içinde mavi bir gecede
ağaç dibinde telaşlı bir karınca yuvasında
koyu ve diri kokunu duyuyorum.
Ellerimde suyun
asi yüzü
kınında terli
bir bıçak.
METİN FINDIKÇI

10.11.20.: FIRDEVS

FİRDEVS
Kabuk bağlamış yarayı kanatırız ara sıra
İki tepenin arasından geçen patikayı düşleriz
Hiçbir şeyi hesaba katmadan yaşadığımız aşkı
Issız bir yamaçta tükenen soluğumuzla.
Dostumuz: gecenin ininde bulduğumuz yalnızlık olur.
Kaç çitin telini sürükledik ayağımıza takılan
Gece, hangi tenimizde dağıldı ay büyümeden
Kahraman aradık dolaştık bütün masalları
Arka bahçelere gömdük biten düşleri
Karşı çıktığımız her şeyin siyahı bulaştı
yalnızlık bize kaldı.
İçimizin sessizliğiyle katlettiğimiz günlere
Geldik, hesapsız dolaşıyoruz sokakları
Gözlerimizde eski meydanların uğultusu
Akar, aynaların bize bakan dehşetini
Buluruz, bize tutunan yalnızlığını.
Görüntüsü yanan kırmızı gül nerede?
Durmuşuz donuk bir gölün mavisinde
Unuttuk gülün dalında akan suyu aramayı?
Pıhtılaşmış uykuda dolaştırıyoruz gözlerimizi
Nasıl gelindiyse işte buradayız.

METİN FINDIKÇI

10.11.20.4GÜL ZAKKUM YA DA SU BOSLUGU

GÜL ZAKKUM YA DA SU BOŞLUĞU

İmgeyi antikacıda rehin bırakan usta
ölüm de artık baştan kokar
nerede kalmışsa su zamanı
üç basamak merdiven indiğim
kalbimin şurasında
bugün de ince bugün de kırıldı kırılacak
gülzakkum (?) saçlar. Aşkın,
miras kalan öyküsüyle yaptığın kahve
Masada unutulan kaysı, buzdolabı
Havada dedikodu tadı
Deniz şortunu giyinmiş
Teninde yorumlar gününü güneş, dilimi çağırıyor
Mermerdeki damarlar, tenin soyuluyor terimle
Bir sinek vuruyor cama
Sokağı yok suboşluğuna inen yolun, uzun zamandır
Unuttum sokak adlarını, kedi gözü, memebaşların
Avucumda kokan ot fıskiye
İstanbul'un tozu alınmamış bir köşesinde içtiğimiz
rakı, aşkımızın açıkta kalan kamburuydu komi,
ölü düşler asılı
duvarda, kılıktan kılığa giren su, kimi ölü kimi uzak
kimi adını bilmediğimiz, zakkumu bırakmıştık
vestiyere gülü alıp gidiyoruz,
tozu alınmamış bir köşesine İstanbul'un
güneşin en yorgun saatinde, suskun ben sen ve
herkes kumun ötesinde
anonslar… anonslar
tenimizde pullanır ayetler
aşkımın gülden zakkuma sızdığı
branda da poyraz, sevişme izleri
döşendiği otlar, anonslar
ben sen alışamadığımız bu şehirde
ne varsa yükümüz denizden çıkan gizliden gizliye
öğrendik yalnızlığı
lodos terimizi ve tenimizi okşadı

güneşten gizlediğimiz beyazlık
aynı yerde buluşmalıyız değmeden bıçağın ucu
koynumuza, sakladığımız aşk bir sur içi, bindiğimiz
gece tramvay, aynı yere gitmeli
aradığımız rüzgârın koyunda
su boşluğu, 'bir savaşın tasviri'nden alıntı bir adrese
sızıyoruz
aşkımız gül kokusu
dalında unutulmuş portakal
bu gecede, baykuş sesine aldandı ay
el çantasında dudak renklerinin iki hali, meçhul
gelişini saptayamıyorum, geceye mi bakıyor
gözlerim gündüze mi? ot kokusu
gözlerim yorgun bakmaktan gülü kuşatan poyraza
karşı pencerenin perdesi çekiliyor
zakkum, zakkum ve zakkum
şimdi
belinden kopmuş karıncayım, başım
kendi merkezi etrafında arıyor dudaklarını, kod adı
bırakıyorum bulamadığım yerde
kasılan zakkumdur terimin birleştiği
ırmakta-gül
gül ve gül
aşkınızla kulaç atıyorum
üç basamak deniz iniyorum
SU BOŞLUĞU
METİN FINDIKÇI

10.11.20.. MAVIYE MEKÂN

MAVİYE MEKÂN
yolumu kırıp dar odalar içinde kaldım
ipek yolunu serdin sıcak kavrulmuş tenin kaldı
bu kadar güzel durduğun denize baktıkça
kaldı kirpiklerim sırtında yaşanmış günlerin
hangi mavinin avlusunda soluksuz söyle
göster beni bıraktığın bu duvarları ören çakıl taşlarını
talanı görmeden içini okşayan kumları şimdi söyle
şaşıyorum şaşırıyorum
bir göçebe gibi biriktirdiğim koyuna

öylece dolaşıyorum denize dağıtmadan
tenine şaşıyorum
güz denizinin sürüklediği kırık hançeri
hiçbir maviye mekân olmadı biliyorum
bunu da biliyorum...
METİN FINDIKÇI

10.11.20.Metin.htm

Metin FINDIKÇI

1961, Mardin doğumlu. İstanbul'da yaşıyor. Şiire Orta Doğu'nun çeşitli ülkelerinden
yaptığı şiir ve deneme çevirileriyle başladı. Şiirleri ve çevirileri Adam Sanat, Cumhuriyet
Kitap, Rüzgâr, Şiirlik, Uç,Yarın, Yazılı Günler, Yeni Biçem gibi birçok dergide yayımlandı.

YAPITLARI

Harabeler (1992)
Ve Kalbim Sular Altında (1996)
Karanfil Mesafesi (2001)
Unutulan (2004)

ÇEVİRİLERİ

Adonis, Ayna ve Düş, Çeviri: Metin Fındıkçı, Avesta Yayınları, 2002
Adonis, Doğu ve Batı, Çeviri: Metin Fındıkçı, Dünya Kitapları, 2004
Adonis, Rüzgarda Yapraklar, Çeviri: Metin Fındıkçı, İyi Şeyler Yayıncılık, 1998
Adonis, Güllerin Aydınlığından, Çeviri: Metin Fındıkçı, Adam Yayınları, 2004
Ğada El Seman, Beyrut'ta Deniz Yok, Çeviri: Metin Fındıkçı, Avesta Yayınları, 2002
Mahmud Derviş, Beyrut Kasidesi, Çeviri: Metin Fındıkçı, Alkım Yayınevi, 2003
Mahmud Derviş, Mavi Bir Gün, Çeviri: Metin Fındıkçı, Dünya Yayıncılık, 2003
Mahmud Derviş, Unutulanı Anmak, Çeviri: Metin Fındıkçı, Avesta Yayınları, 2002
Nazik El Melaike, Rüyadan Çağrılmak,Çeviri: Metin Fındıkçı, İyi Şeyler Yayıncılık, 1996
Nizar Kabbani, Hüzünlü Irmak, Çeviri: Metin Fındıkçı, İyi Şeyler Yayıncılık, 2000

10.11.20.: UNUTULAN'DAN

UNUTULAN'DAN

I
Unutulan gölgelerle başlamıştık
Aşklar yerinde durmuyor ki, açsan
Arkabahçeye bakan pencereyi
Kedi değil çocuk değil, çağırsan
Yakın bir harabeden.
Unutulan gölgelerle unuttuk
Bağdaş kurduğumuz döşekte
Baktıkça küçülüyoruz zamana
Gün boyu avluya açılan.
Unutulan avluda unutulmuş
Çamurlu çiçekler, kuşların gagası
Gözü kanlı nar ağacı ve ben
Kadim bir şehirde.
Artık unutulan çıplaklığını
Çocuk yatağımdan toplamıyorum
-Orda mısın?
Şuramda duran harabeden
Bir daha seslensen.
METİN FINDIKÇI

10.11.20.: ÖZLEME MEKÂN

ÖZLEME MEKÂN

I
Eski bir kilise avlusu nasıldır bilirsin
Bilirsin çinisi çalınmış kırık bir pusulada geçer zaman
Nasıldır bilirsin böyle bir avluda soluklanmak
Seni görmediğim günlerin küflü ekmeğini bilirsin, bekliyorum
Su alan bir kalyonla, bilirsin bir kara parçasıdır yüzün
Bir ormandır bir koydur bir buluşma yeridir
Ve yoktur onu da bilirsin. Eski bir avlu nasıldır bilirsin
Bir yaşanmış bizimdir ve gözlerim vaha faslında durur
Bilirsin, kırık camlardan içeri gözlerin derin
Sonsuz, ey çarşambanın akşamında özlenen
Anladım sensin şu kaybolan ellerime mekân

Sonsuz teninde ellerime kısacık ömür sensin
Çağırmayan sesin akşamın ve telefonların uğultusuyla
Nasıldır bilirsin yön bilmemek, bilirsin
Bir kedinin gözlerinden içerisi çöldür...
II
Durup özlemini günlere bölüyorum
Eski bir avluda kuyu nasıldır bilirsin
Görünmez ulu gözlerine sesleniyorum
Karanlık sensin, susuzluk sen, aydınlık sen
Dökülüyorum yataklarından suların
Yokluğunu bağışlıyorsun alıp bekliyorum.
"Ne avutur ki beni senden başka"
METİN FINDIKÇI

10.11.21 METIN GÜVEN

10.11.21.6

6. 5. 1972
Onlar
Çığlığın rengine gelin gittiler
Belleğin gizemine gömüldüler
Beyazdı kanları
Ve aylardan mayıs.
Metin GÜVEN

10.11.21. AYNALAR VE HANÇER

AYNALAR VE HANÇER
Yaralısındır, yaranı kimseler sarmaz
Dolaşır içinde dolunaylar
Nehirlerden, kör gecelerden geçersin
Dokunmakla başlar herşey
Elleri karanfil kokar
Gözleri muhteşem bir yangın yeri
Uzakta kaldı aynalar ve hançer
Duyulmuyor sevda sesleri.
Metin GÜVEN

10.11.21.3DÜS VE GERÇEK

DÜŞ VE GERÇEK
Uzun bir eteğin pilesine takılıyor gözlerim
Denizden çıkmış balıklara benzeyen kazağın rengine
Sarılıyoruz, ekmek ve şarap gibiyiz
Hem düş, hem gerçek olduk birbirimize.
Metin GÜVEN

10.11.21.4DÜSÜK

DÜŞÜK
Bağırıyor
Urganla boğulan kuşlar gibi
Yere düşüyor cenin
Ve kırmızı kan
Sularda yaşamaz kediler
Kaçarlar böğürtlen gölgesine.
Metin GÜVEN

10.11.21.5GAZEL GIBI

GAZEL GİBİ
Yıllardır yağmaladım durdum kendimi
Dünyanın bütün yalanları kendi gerçeğim oldu
Adım artık hiçbir serapla anılmıyor
Ne kendimi tanıdım, ne onu öğrenecek zamanım oldu.
Metin GÜVEN

10.11.21.6GECE KONUSMALARI

GECE KONUŞMALARI
Kırılgan kadınlara
Koşuoyr kalbim
Oysa çoktan bitmişti
Gece konuşmaları
Ve kanser
Ellerini bastır göğsüme
Kırılsın
İçimde yeşeren hançer
Metin GÜVEN

10.11.21.7GERIYE SÖZ KALIR

GERİYE SÖZ KALIR
Her beden
Kendini taşır
Ve düşer yerlere
Beyaz karanfil
Yıkandığın sularda
Görülür
Kanayan
Akrep kuyrakları
Demir paslanır sonra
Demire pas yakışır
Giden gitmiştir
Geriye söz kalır.
Metin GÜVEN

10.11.21.8GÜMÜS RÜZGÂR

GÜMÜŞ RÜZGÂR
Ay oynuyor geceyle
Akıyor zaman sulardan geçerek
Çanları çaldı bile ırmağın
Güneş uyukluyor
Her yanda salyangoz renkli bulutlar
Geri dönmüyor
Şenlik ateşleri ve
Pelerininiyle dolaşan gümüş rüzgâr.
Metin GÜVEN

10.11.21.9KARA KEDI

KARA KEDİ
- Arap için
Uyukluyor yağ tenekelerinin ortasında kara kedi
- Uyan aç mercan gözlerini
Kabuklanıyor bıçağı bile delerek geçen zaman
Ve külleniyor can çekişen uğursuz dünya
Düşlerinde beyaz bir mendil, uyukluyor kara kedi.
Metin GÜVEN

KILIT
10.11.21.1
0

KİLİT
Yitiriyor belleğini dünya
İnsanda
Sonsuzluk özlemi uyandıran
Zaman gibi
Ah aşk
Göğsüme vurulan kilit
- Seslen bana sığınaklardan
Sevdiğim kadınları anlat
Düşlerinde güneş gören çocukları
Ve onların karda kalan ayak izlerini
Beyaz bir yemeni bağla boğazıma
Parçalasın gırtlağımda biriken lekeyi
Seslerden yarattım sessizliği.
Metin GÜVEN

MASAL
10.11.21.1
1

MASAL
Ölüm demiş ki hayata
- Dilediğince örsele kendini
Geleceksin nasılsa bigün yanıma
Yanıtını almış hemen ama
- Herşey kendini doğrular
Ve kimse kıramaz kendi kalbini
Sonra birlikte bakmışlar
Sulara ve yeşil kana.
Metin GÜVEN

10.11.21.1
2

Metin GÜVEN **(24.12.1947 Bursa -)**

Toplumsal hayatın yarattığı karmaşanın insan beynindeki yansımalarını çok ciddiye alıyor.

Bu duygu, O'nu zaman zaman deliliğin çemberine götürüyor.

Şiirin, hele de belli bir yaştan sonra bilgelik olması gerektiğine inanıyor.

Temaların lokal etkilerin sönmesiyle ortaya çıkan boşluğun ancak kültürlenmeyle kapatılabileceğini düşünüyor.

37 yıllık ve 11 kitaplık şiir serüveni içinde hayata müdahale edebilmenin yollarını aradı yalnızca.

Gerçek ve soylu bir şiirin böyle büyük maratonların ritmiyle birlikte ortaya çıkabileceğine inandı.

YAPITLARI

Ömrüm Geçen Bir Sağnak Gibi (1981)
Güvercin Yüreğinde Gül Renkli Çocuklar (1982)
Lâl Olsun, Ölsün (1985)
Dala Yakın, Yaprağa Uzak (1990)
Yarasa Karnında Aşk (1993)
Suları Unutan Gölge (1994)
Ten Ve Gül (1995)
Yaz Biliyor Herşeyi (1995)
Aşk Bitti Akşam Sürüyor (1996)
Gece Müziği (1996)
Geriye Söz Kalır (1997)

ÖDÜLLERİ

1991 Vedat Güler Şiir Ödülü (Dala Yakın, Yaprağa Uzak kitabıyla)

MUTLAKA BURSA
10.11.21.1
3

MUTLAKA BURSA

durdum ve kayboldum sonra
durdum ve yürüdüm
şehrin kenarlarına
şehrin rüzgarına
/senin gözlerin için

şehrin dalgınlığına
ve ufkuna sonra
/senin gözlerin için
sen ve
dağlarda bekleyen çocuklar
için/
yürüdüm
çaresiz bir nehrin
kenarlarına
(nerde bir eski sevgili dursa
orada başlıyor yurdum
ve mutlaka Bursa)
durdum ve kayboldum sonra
uzaklara sarkan
bir hançer gölgesinde
Metin GÜVEN

PELERIN
10.11.21.1
4

PELERİN
Bir adın pelerin, diğer yalnızlık
Siyah kadifeler içindesin
Kırmızı bir satenle astarlanıyor kalbin
Duyguların yok, belki daha doğmadın
Uğramıyor yıldızlar geceleri düşlerine
Sönüyor uykuyla beslenen kandil.
Metin GÜVEN

SEMENDER
10.11.21.1
5

SEMENDER
Uykunun cinnetine düşüyor
Sağır bir aşkın gölgesi
Uzanmış yatıyor çocuklar
Uyku bitiyor ve uyanıyor semender
Bakmıyor bile güneşin rengine.
Metin GÜVEN

SEVDIGIM KADIN KIM
10.11.21.1
6

SEVDİĞİM KADIN KİM
-Simyacı'ya
Sevdiğim kadın kim
Ve kim biliyor
Kalbimi delen rüzgârın rengini
Aşk nedir diye sordu deniz
- Aşk senin dalgalarının kumlara vurmasıdır
Aşk nedir diye sordu çöl
- Aşk senin kumlarının üzerinde uçuşan şahin yavrusudur
Sevdiğim kadın kim
Ve kim biliyor
Kalbimi delen rüzgârın rengini.
Metin GÜVEN

TEHLIKE
10.11.21.1
7

TEHLİKE
Unut beni
Denizlere karşı ağlayan
Kirli beyazlar giyen
Kendi cehenneminde boğulan
Fahişe
Yaslanarak gölgesine
Uyarıyor yavrularını anne kedi:
- Sulardan uzak durun
Yaşamakatır en büyük
Tehlike.
Metin GÜVEN

UFUNET
10.11.21.1
8

UFUNET
Kaç kere öldüm
Doğduğum günden bu yana
Ürktüm uçurumlara benzeyen kadınlardan

Kaç kere yıkıldı cesedim onların kollarına
"Kadınlar!" diye haykırdım
- Bölük pörçük ettiniz hayatımı
Artık sadece bir ufunet arıyorum
Gelsin, sevgilim olsun yeter.
Metin GÜVEN

UYKULARDA
10.11.21.1
9

UYKULARDA

- Enis Batur'a

Neden sonra geldiler
Beklenen yağmur gibiydiler
Geldiler ve durdu bütün trenler
Soğan için zar
Kedi için fare oldular
Geldiler ve gittiler
Uykularda,
Düşlerin kuşattığı ülkelerde gezdiler
Gerildi dikenli teller.
Metin GÜVEN

YESIL BIR CEVIZ GIBI
10.11.21.2
0

YEŞİL BİR CEVİZ GİBİ
Yaz geliyor tutarak elinden güneşin
Yürümek için saldırgan denizlere doğru
Herkes kendi rüyasında yaşıyor
Geçen zaman mı yoksa
Hiç başlamayan uykular mı
Bense dönüyorum yüne yüzümü sana
Çekilerek kabuğuma, yeşil bir ceviz gibi.
Metin GÜVEN

YÜREGIN YERINDE KALSIN
10.11.21.2
1

YÜREĞİN YERİNDE KALSIN
Simurg, ışığını gizlemek için
Geceyle yıkanmış yangınlara koşuyor
Kandan kanatları var
İzler kayboluyor yamaçlarda
Yüreğin yerinde kalsın, gerekebilir
Ölümlerin en güzelini şairler bilir.
Metin GÜVEN

YÜRÜYEN KENTLER
10.11.21.2
2

YÜRÜYEN KENTLER
Anne ve oğul:
Soğuk gecelerin suç ortakları
Çıplak iletkenliği hayatın
Uykusuzkuğun nedeni mi olur
İçilir on yıllık dostlukların kahvesi
Ve telvesi ilk gördüğün denize atılır
Anne ve oğul yakınlığı
Yürüyen kentleri gibidir dünyanın.
Metin GÜVEN

ÇÜNKÜ KÖR KULAKLARIN
10.11.21.2
3

ÇÜNKÜ KÖR KULAKLARIN
Bir öykünün sularında dolaşıyorlar
Sorguluyorlar kanadı kırık güvercileri
Biricik antenleri rüzgâr ve yaşlı ağaçlar
Giyiniyorlar yağmurun rengini yangına karşı
Biliyorlar dünyada ne var ne yok
Hangi ufuk nerede açılır
Hangi şafağın önünü kimler kesmiştir
Yine de duymuyorlar beni bir türlü
Çünkü kör kulakların, gözlerin sağır.
Metin GÜVEN

IKSIR
10.11.21.2
4

İKSİR
Mor duvarlar kuşatıyor beni
Üzerimden geçiyor sanki dünya
Sen gelince
Çözülüyor gecenin zakkum dili
Korkum yok, kapılardan camlardan
sesim yağmurlara karışıyor
Ve içimdeki iksir boşalıyor
Gül suyunda yıkanan aynaya
Metin GÜVEN

10.11.22 MURATHAN MUNGAN

10.11.22.1 ADI DUA OLAN SEVGILIM

ADI DUA OLAN SEVGİLİM

Yedi Rekat Günah Kıldım Bedeninde
Dizlerinde Yedi Zikir Secdeye Vardım
İhmalin Uzak Meleğine Teninde Aldandım
Yapayalnızdım Kendi Kalabalığım İçinde
Tarih Kadar Yalnız,
Aşka Aşina, Acıya Unutkandım

Er Yüzlerde Tavaf Ettim Bunca Yıl Kalb Evini
Kırk Yemin Kurtulmuştur Sanırken İçimin Pınarlarını
İnanmadığım Allah'a
Senin Yüzünden İnandım
Adı Dua Olan Sevgilim
Yandım Yandım Yandım

Sessizliğe Borcum Var Birkaç Kelime,
Sessizliğe Borcum Var Birkaç Feryat,
Sessizliğe Borcum Var Birkaç Çığlık,
Sustum, Yıllarca Sustum Kan İçinde
Ödeyemedim Borcumu Onca Şiirle
Adı Dua Olan Sevgilim
Yandı Ruhumn Gömleği

Yedi Deryalar İçinde
Aştım Aştım Aştım

Aslında Sen Yoktun
Yalnızca Bir Duayı Sevdim Ben
Varlığın Yalanımdı
Aştım Aşktın Aşktı
Geçti Gitti Hepsi
Geçti Gitti İşte
Dudaklarım Kilitli
Yasin Yasin Yasin

Çok Şükür Ölmeden
Son Duamı Ettim Ben
Allah Beni Terk Etti
Kendi Dağımı Kazdım Defterime
Gün Geldi Buradanda Gittim

10.11.22. AFFEDILMEYEN

AFFEDİLMEYEN

Puhu, biyografi çağı
can çekişmenin grameri
varlığın kıstırıldığı sözcükler
hayatını yazsın herkes
tedavüldeki jestler bizi almıyor
karartmayı çalışıyor bürokratik felcin ara dolguları
çok tanrılı görüstü yapıcıları
ne yaptınız
arkhont atum alizeler
ayrıntıların cinnetiyle yoğunlaşan batakta
gündeliğin kiri
üstüpüye silin şiirlerinizi
çığlıklarınızı törpüleyen metal dünya
ne tanrı istiyorsunuz ne patron
görüntü yapıcıları
kanla geçirdiler ellerine bütün iktidarları
kanla alınsın ellerinden
çekinmeyin vahşetin estetiğinden
vardığımız yerde iki şey kaldı geriye
bir intikam bir de affedilmeyen

10.11.22.3

ALABALIK
Alabalık bir metafor,
denizler ve balıklar içinde
kutsal kitaplara göre ilk yaratılanlar içinde
akıntıya karşı yüzen tek balık
tekini koruyan tekinsiz
ölüme doğru ve ölüme karşı
çağlayan çıkan dikine yüzen bir balıkmış yalnızlık!

10.11.22.4

ALACANIM

ah, nerde benim altından avaze sesim!
yankısı bir duvara gömülmüş testide kaldı
avaze sesim!

şimdi başkalarının kalplerinde yankılanan
bir zamanlar içinden geçtiğim aşklardı
feryattan kimseler ölmez, denirken
duvarlardan geçtim
artık kimseyi sevemez aşktan ölmüş yürek, derlerdi
şimdi kulağını dayadığın duvarda inleyen testi
bir zamanlar feryatlarda unuttuğum avaze sesim!

alacânım,
mil yeşili gözlerin
dindirdi gözlerimi
kaç körü birden öldürdün bende
mahsur kaldım, eksik oldum, kapına düştüm
ben yandıkça
ezber ettin ayazın demirini
alacânım,
indi mi göğsüne heves?
hangi duvarın halısında
gördün, bildin, vurdun beni
kaç ormandan geçti
içinde kaybolduğumuz o büyük takip
içimizde bunca gurbet dururken
yol ettik uzaktaki sılayı

şimdi burdayız
kanlar içinde
alacânım
indi mi göğsüne heves?

etimdeki eksik yangın, sindi yüreğim
seyreldi tenim sahtiyan tarih
mahsur kaldım, meçhul oldum, şehit düştüm,
alacânım,
indi mi göğsüne heves?

alacânım,
rahat et ben gölgene ilişeyim
her belanı ben göreyim
yüreğimi ihbar et,
bana bir uçurum ver, gideyim
alacânım,
indi mi göğsüne heves?
biliyorsun adımın kıblesini
bir meşhur hâfızla, meşhur bir şehvet
alacânım,
şuramda sinsi bir sızı
gel öldüğümü farz et
senden gelen her habere
canımdan uçurduğum şahin
pençesinde kaldı bileğim, yazım, harflerim
bir yanım onla uçtu, sende kaldı, ben bittim
alacânım,
indi mi göğsüne heves?

alacânım,
yakılmış bir köyün adıydı adın
görmedi kimse
içinde ben de yandım
o gün bugün kalbimin doğusunda tüten duman
nerede olursan ol göğündeyim kanlı tarih her zaman
Mardin'im, Midyat'ım
ah benim altından avaze sesim
kardeşlerimdi ölen de, öldüren de
aranızdaki duvarda
gömülü kaldım

etimden uçurduğum uçurum

meşhurdum, meçhuldüm, mahsurdum
bir hâfızken eskiden
mecnun kaldım şimdi
aşktan, senden, kendimden
n'olur sevmeden öldürme beni
alacânım,
söyle, indi mi göğsüne heves?

10.11.22.5

ANAKİN

kimse öç alamaz benim masumiyetimden
dizelerdeki zehirle
kaç hafıza gezer
dilimin altında bilinen yılan
dağları iğne deliğinden geçirir
kimsenin zamanına uğramadan

tenha kin uzak gölge hileli
köklerde demlenen
içimizde dinmeyen kuytu mevsim
vaktini bekleyen düğümlü sarmaşıklar gibi
kalbim öldürür herkesi

ah kimseden sorulmaz ki
hiçbirşey yapmamanın zehri

gövdeye indirilmiş sözlük
kullanırken azalan
vahşiliğin likit beklentisi
içimizde çakallanan şimdi,
burada ve hiçbir zaman

taze hikayelerle yamanır yaralı bellek
tuzak yeni tehlikelerle gövdelenir
hiç kullanılmadıkları boşluklarda
sanrısını tetikleyen kelimeler
tanıdık bir yabancılık kazanır
başkalarına anlatıldıkça
çınlayan eşyanın
teslim aldığı

hayatların bilgisi
sızamaz esrarımıza
her iklim kendi mutlağını ararken
kilitli hayallerin yer değiştirdiği aynalardan
aynalara yepyeni bir boşluk kalır

damarlarımda sahipsiz akan
kuraklık
gürültüsü vahşi kan
çöl kanunları geçiyor
göçümün unutulmuş ormanlarından
kin bekliyor kınında
borçlandığı zamanları
geri göndermek için
kullandığı günahlara
yemin ve rehin
ne kadar ikizse kalbimize
ölüm aşkta seğirir
kimseye aldırmadan
geçen mevsimler gibi
biz kendimizi tanıdık sanırken
yıllar bizi kendiyle değiştirir

ancak şiirle söyleyebiliriz:
kendimize bunca yabancılık
bizi tanıdık kılan

kırmızı netice, kızıl kin
kandan alınmış rengin verimi
ömrün birçok çaprazı gibi
uzaklık kazanır görüldükçe
aşkla öldürür, ölümle aşık eder
ruhun duvarlarına köpürmüş
kara is karanlık iklim uçsuz gerçeklik
kendini yaşar sahibinin görünmezinde
ne kadar yolculuk etsende dibe
içinden çıkamadığın
içindeki ölü çocuk
her şey ne çok belli derken
ne çok belirsizlik
anaya babaya yar a aşk kadar derin
aşk kadar büyük kin
yıllara eşlik eden sinsi nabız

saydam zırhlarla korunmuş büyük şemsiyesi gündeliğin
balık gözlerinin bile göremediği derinliklerde
bizden sonrakilere devrettiğimiz
bize teğet kuşanmış gizlerin
bazen yanılıp aşk deriz buna
zaten yanılmadan diyemediği hiç kimsenin
dipte derin damar
aşk, en köklü kin
ana baba yar
bir gün hepsi kaybolur
birbirinin yarasının içinde

derin, çok derin

toprağın bilinen sırlarıyla
kendimden yapılmış mezarımı örter gibi
bağışlıyorum suçlarımı bilmediğim bir karanlığa
ne kadar ödeşsen de ömrün yetmez
bizi biz yapan içimizin saklı sularında
bizden habersiz yaşayanlara

aştım sandığın bir eşiğin ayakları altında
bir gün bir damar uğultusu vurur dünyaya
ölerek bile kaçamazsın aramızdan
ehlileştirilmiş tekrarlarla yaşanan sayıklama
yeniden döneceksin buraya
imkansızdır aşk insan imkansızlaştıkça
dünya başka bir yer olana kadar: anakin

10.11.22.6

ANLAŞILMAYAN ŞEYLER

Kolay bir hüzündür gecenin kovuğundan sarkan
Ellerindeki paramparça gecmisin sig bir gövdesidir yolun ortasında
Erken bir gülüşe baslarken (tutanabildiğin yalnızca bir gülüş)
Ve sanki (kendinden korkan) bir erken bağlanmışlık varoluş ve tükenişin.
Bir görüntü anlatır (sanki) bir yolun, bir yogunluğun ortasında bal rengi kani
Ve ayrılığın ta içinde biriken küllüğüdür özlemin.
Eski, ep eski anlatılmamışlıktır defterlerin.
Kuruyan su.
Kuruyan uykusu.

Ve kan yine de bal rengi derbederliğin.

10.11.22.7

ANTİK KENT

mutlu günlerimizdi...
deniz tuzu,dövme gül
yanık tarçın gibiydik
rüzgarın saçlarımızı taradığı yamaçlarda
ikimizden bir bayrak
dalgalanırdı
birbirine bakan
tarihin ve otların
arasında
adı yoktu yaşadığımız şeyin
bir boşluk bile değildi bu
onca boşluğun içinde
yontulmamış birkaç harf
taşlar kadar tarihe kefil
günler gibi düşünülmeden akıp giden
otların gölgesindeki gece kadar derin
ay ışığıydı her şeyi sessizce bütünleyen

bir dönüş biletiyle kırıldı gece
kırıldı mevsim
kalakaldık
birbirine bakan sunaklarda
zehiri giz olan otlar boyverdi
kırık heykel parçaları dağılmış ten
zaman tarihe geri çekildi
kalıntıları ne kadar ipucuysa bir antik kentin
o kadar biliyoruz nedenlerini ve sonuçlarını
ayrılınca adını aşk koyduğumuz o şeyin.

10.11.22.8ARASTA

ARASTA

pala ve sicim ülkesinde
sudaki suya söylenen gazeller
eksilen

şiiri kılıçla tartan
hiciv yada ölüm
marifet remizleri
hayal ile hayal
ikiz yeminler
suyun içi boş sudaki suç fermanlardan damlayan
kırmızı harfler
adı unutulan putlar
için saklımızda kalmış onca tören
şimdi arasta vakti
biraz aşk hatırası biraz meydan
biraz akşam yorgunluğu istiyor cengaver

kinleri içinde kalmış düşmanlar ve aşıklar
ardında bıraktığı
hep kendine benzeyen ve hep bulduğunu sandığı
önce şiir sonra kimya
ve başkalarıda bilsin istiyor bunu
böyle yaparsa eda edilmiş olacak sanki
akşam kazası
yalnızlık pahasına sağımız solumuz ölü gönüllüler
sonu belli seyyitler gibi
hatırı biriktirmek
yaşamın istisnaları
sıradanlığın girdabında
ilhamın ve ihmalin gelip değdigi anlar
boşluğun yolları
karanlık hacim
idrak acısı
aşk payı
günah hakkı yasak hakkı suç hakkı
bir arastada
insan yeniden yaratırken dünyayı

akşam oldu
aşk için eda için
akşam oldu

şimdi vazgeçmek ya da uyumak zamanı.

10.11.22.9

ARMALAR

Bazı sözler karanlıkta söylenir
bazı sözler hiçbir zaman
karşı karşıya kaldığımız armalardır
yüzümüzü parça parça aydınlatırken
uzaktaki ateş
yalnızca onlardır konuşan ve hatırlayan
simgelerde çökelir magmalaşır tarih
armalanmış rüya ölü dil
bazı anlar için çözer kendini
sökülür taşınır çerçeve başka deneyimlere
yüzümüze değen alev
kadar içimizdeki çakım
belirler bizi ve kendi karanlığına döner
simgelerin dilsizliğinde
karşı karşıya dururken biz
armalardır her şeyi kararlaştıran
bazı sözler karanlıkta söylenir
bazı sözler hiçbir zaman

**10.11.22.1
0**

ASTAR

Şimdi çalışır durumda görüntü katmanlarımız
Neyle astarlanırsan yanmayız yüksek fırınlarda
Saçlarımız kızıl pas, dilimiz kayış
Deltalara yağan yağmurlarda
Islanmadı içimizin cam yünü
Kurgusu kaderine terk edilmiş oyunlardı
Parçalandı dağıldı
Bir zamanlar her şeyi bir arada tutan
O büyülü mıknatıs
Hayatımızdaki her figür çıktı yerinden
Şimdi bu yeni gözlerle
Görmek ve alışmak
İçimize durmadan akan onca yıl

Sığa çıkmış çökelti
Her birimizi başka biri yapacak

10.11.22.1 1

ATLARIN YAĞMASI

en güzel serüvenlerimizin gemilerini yaktık
perişan ayaklarımızda yağmur sesleri çılgın
saçlarımızdan kaçan dağınık ordulardık
gözlerimizde paslı kilitler huysuz
öperken korkunç
sağır dudaklardık
sağır dudaklarımızla uzun soluklu yağız atlardık
yağıyorduk korkusuz

10.11.22.1 2

AVARE

anımsıyor musun?
bir çetemiz vardı: Vahşi Siyah Atlar
ısmarlama serserilikler yaşardık
kimseden bir şey demeden kaçıp gitmeler gibi
sokaklarda sabahlamak, parklarda yatmak
yabancıları mahalleye sokmamak gibi
Ve bir gün gideceğimiz bir Amerika vardı
herkesin bir Amerika'sı vardı o zamanlar
herkes gece istasyonlarında
kendi Amerika'sını aradı

kısık ışıklı arkadaş odaları
plağın bir yüzünü kaplayan uzun parçalar eşliğinde
kendi rüyalarımıza dalar, dağılırdık
okyanuslar, gemi yolculukları, kanayan ıslıklar
ve dunyanın bütün limanları
önümüzde sessizce uzardı

biterdi plak, disk boşa dönerdi.
düşlerimiz çarpıp geri dönen sulardı şimdi
böyle zamanlarda ilk sözü söylemekten
kaçınırdı herkes
sonra bir usulca kalkar, herkese çay koyardı
anımsıyor musun?

vahşi siyah atlardık
kentin ışıklı çöllerinde kendi izini arayan
deri ceketlerimize sığdıramadığımız düşlerimiz kadar
aşık ve düşmandık
dünya acıtırdı bizi. her şey kanatır, her şey yaralardı
sevişmek çekip çıkarmazdı bizi derinliğimizden
öfkemizi dindirmezdi hiçbir şey
geceleri uyuyamayan çocuklardık,
otobüs garlarında uzun maceralar umar
apansız yolculuklara çıkardık

uykulu kentlere girerdik gece yarıları
ıssız ağaçlar olurdu yol kenarlarında
gökyüzünde parlak yıldızlar, her yere aynı uzalıkta
sarhoş bindiğimiz otobüsün pencersinden
sanki bambaşka bir dünyaya bakardık
sonra saklayarak yüzümüzü birbirimizden
yumruklarımızı sıkar sessizce ağlardık
ışığı açık kalmış pencerelere, kepengi örtülü dükkanlara,
yaz bahçelerinden taşan çiceklere,
adını bile bilmediğimiz bu kente
neye olduğunu bile bilmediğimiz bir hasretle
uzun uzun bakardık
anımsıyor musun?

ahh o gece yolculukları
bir başka kentte, bir başka insan olmanın umutları
kaç yol arkadaşı kaldı şimdi geriye
gençliğin ilk acılarını birlikte keşfettiğimiz
                    kaç yol arkadaşı?
sürüyerek götürdüğümüz dargın beraberlikleri saymazsak
ne kalıyor elimizde?
ölenler,
terk edenler,
bir de telefonları, adresleri, kendileri değişenler

vahşi, siyah atlardık; yılkıya bırakıldık
içimizden kimse gidemedi Amerika'ya
kendi Amerika'sı da olmadı hiçbirimizin
yağmur aldı
rüzgar aldı
zaman aldı
o vahşi siyah atları
herşey o eski rüya da kaldı

çarpıp geri dönen düşlerimizin üstünde
çürümüş cesetleri yüzüyor şimdi vahşi siyah atların
öldukleri sahilleri kendileri de bilmiyorlar
peki sen anımsıyor musun?

10.11.22.13

AY ZEYTİN GECE

Kamçılı karanlıktı geldin üstüme
Bütün masalları dolaştın
Ay zeytin gece
Ay vurmuştu alnına
Perçemlerin Tokat akıtması
Yorgundu atılmış yılan derisi
Değiştirilmiş güvercin gömleği tende
Nereye gidiyorsun, dedim
Zeytinlerin arasından
Siste silinip giderken yollar
Aydı zeytindi geceydi
Korkmadım bağırdım ardından
Aydaki zeytindeki gecedeki delikanlı
Nereye böyle
Aldı rüzgar sesimi duyurmadı
Vurdu geçti durduğum yeri
Gümüşünü silkeledi yüzüme
Atının kanatları
Ben öldüm, ölüm bulunamadı
Kamçılı bir karanlıktı
Hikayemin gecesini durdum de
Kimse çıkamadı dışarı

Ay kaldı zeytin kaldı gece kaldı
Sis kaldı yollar kaldı
Karanlıktı

**10.11.22.1
4**

AYAKÜSTÜ YAŞANMIŞ AŞK HİKAYELERİ

1.
bildiğim kendimi bildim bileli aşık olduğum,
bildiğim ancak aşıkken var olduğum...
işte bu yüzden, benim için aşık olmak;
çoktandır hasretine katlandığım yokluğum.
'eğer aşktan söz edildiğini duymamış olsalar
hiçbir zaman sevemeyecek olan insanlar vardır, '
demiş La Rochefoucauld
benimse hep böylelerini severek başladı vurgunum...

2.
her durakta ölümsüz bir aşk edineceğim
bir bakıştan, bir duruştan,
çağrışımın sonsuz hızından
unutulmaz bir sevgili daha bırakacağım ardımda.
belki de yaşanabilecek en güzel serüveni
terk edeceğim
daha otobüsün ilk basamağında.
kim bilebilir ki?
sonrayı, sonrasını kim bilebilir?
gizli gizli veda edeceğim ona; görmeyecek
ve bu duyguyla burkulmuş yüreğim
otobüs camına bağrında bir ok ile
bir aşk levhası çizecek, ah min-el!
bu da ötekiler gibi,
kendisini ölesiye sevdiğimi bilmeden
yaşayıp gidecek..

3.
şimdi hemen kalksam buradan
hemen çıksam uzun sokaklardan birine
kiminle karşılaşabilirim

kime vurulurum ölesiye, eve dönmeden
geceme kuzguni bir cehennem gibi eklenen
bir ölümcül sevda hangi köşe başında
keser yolumu
bir tenhaya ulak olan
o suret avı
bırakır mı yakamı
haracı ödenmeden
bırakır mı yakamı
bir suretten, bir şiirden, bir hüzünden
ak kağıda düşürülmüş
imzasını görmeden

bırakmazlar yakamı, bilirim, ben ölmeden

4.
hangi aşk mümkündür aşığı öldürmeden
her aşk, her şiir
ardından uzun uzun bakılan adı bilinmedik sevgilerden,
küskün omuzlu terk edilmişliklerden,
perspektifinde hep bir sokak taşıyan
o sessiz
o faili meçhul cinayetlerden
resim altı sözcüklerden
aşk mümkün olsa idi ah, aşığı öldürmeden

bırakır mı yakamı kağıdın ölüm beyazı sureti
elle bilenmiş sözcükler,
yüreğime sokulan serüvenin hançer tadı
nabzımın atışına ayak uyduran vezninde
gece adımları şiirlerimin
bırakır mı yakamı yaşadıklarımı
dökmeden imgelerin giysilerine
hayatın maskelenmiş gerçekliğine
upuzun bir mesafeyle yeniden sokulmak için
yeniden ve yeniden.

10.11.22.15

AYNI LAMBALAR

Kibritle oynarken yangın çıkaran sarsak yıllar
Bir daha hiç geçit vermeyen veda sözleri
Yılların sıradağlarında uzaklaştı bizden
Yüreğimizden kopup giden ayrılık trenleri
Biliyorum aynı lambaların aydınlattığı yalnızlıkta geçti
Aldatılmış duygulardan ayrı ayrı geçerek vardığımız korunaklı siperler
Senin içini ürperten geceleri ben duymadım mı içimde?
Hayat herşeyi alır sanırken
Oyunlarımızı ıslatan yağmurlarda kaldı
Bir bizim icat ettiğimiz saatler
İlk öğrenilen yalnızlık aslında geç keşfedilir
Dalgın resimlerin derinleştirdiği mazi
Gün gelip bütün zamanları ele geçirdiğinde
Anlarsın başkalarına giden bizden çalınmış günler
Ne zamandır buradayım
Gel öp beni
Neredeysen ve nasılsan önemi yok gel öp beni
Suyunu,uykunu,azığını uzun tut gel öp beni
Birbirimizi bağışlayacak,birbirimize yeni sözcükler bulacak,
Ölmeden önce yeniden görüşüp konuşacak yaşa gelmedik mi?
İkinci ufkun saatindeyiz şimdi
Gözlerim trenlerde,gel öp beni.

**10.11.22.1
6**

AZALMIŞ FERMAN

kimi tarih der kamu kara zulmüne
gövdenin takibi sıradağlar kuşatır
orman masal engeli kanlı bereket
bilir uzun yola çıplak hüküm giyenler
kırbada acıyan suyu
kader kuytusunda bekleyen şüpheyi
iman bir imkanken hayata
günler sakal bırakır

tuz yarası koynumda uyuttuğum ferman
uyandığımda koynumdaki yeri boşalır

içimin körü
göre göre sayıklamalarından
gözlerime kör bir rüya bırakır

müjdesi olmayan yol
sonunu bildiğin kader

bile bile git
kimi ferman yollarda azalır

10.11.22.17

AZAT

Kanla geçen kalıt
o yabancı tehlike
bir kara büyü bırakır gibi geçmişime bıraktım şiiri
kullanılmayan silah
içimdeki ışıklı parça
bende kaldı yazıda yaşayan ikiz
uykudaki cinayet bıraktı peşimi
kan dondu cin öldü ruhlara karıştı şiir
hiçbir yangın işlemiyor artık içime

benim gördüğüm aynalar görmüyor artık beni
azat ettim suretimi, gölgemi, kendimi
yaşasın diye benim yerimi alan ikiz

10.11.22.18

AZİZLER RÜBAİSİ

geceleri erkekliğini soyunan sesimiz
boyuna yarım kalmış bir kadın saati vurur sokağı
başlar bir karanlık sigara dumanının macerası uzun
her sabaha kanlarla devriliriz.

10.11.22.1
9

AŞK YENİDEN

Aşk yeniden
Akdenizin tuzu gibi
Aşk yeniden
Rüzgârlı bir akşam vakti
Aşk yeniden
Karanlıkta bir gül açarken

Aşk yeniden
Ürperen sahiller gibi
Aşk yeniden
Kumsalların deliliği
Aşk yeniden
Bir masal gibi gülümserken

Gözlerim doluyor
Aşkımın şiddetinden
Ağlamak istiyorum
Yıldızlar tutuşurken
Gecelerin şehvetinden
Kendimden taşıyorum

Aşk yeniden
Bitti artık bu son derken
Aşk yeniden
Aynı sularda yüzerken
Aşk yeniden
Rüya gibi bir yaz geçerken

Aşk yeniden
Unutulmuş yemin gibi
Aşk yeniden
Hem tanıdık, hem yepyeni
Aşk yeniden
Kendini yarattı kendinden

10.11.22.2 0

AŞK ÖZETİ

zaman zaman anlardın
aşk özetini
zamanın içinde aşk olmasaydı
böyle yanmazdın
böyle serzenmezdin
aşk özetinde seni
seni
bulmazdım....

10.11.22.2 1

AŞKIN KARANLIK METALİ

Karanlıkta duruyorum aşk vurmasın yüzüme
Dokunmasın bana kimse
Kimse ulaşmasın artık
Tenimin incinen yerlerine
Uyanmasın bir daha etimdeki yaralı hayvan
Zamanın siyah deltasında çürümek istiyorum
Biliyorum artık kimse yok kimsesizliğimde

Biliyorum aşka kimse yok
Aşkın karanlık metali
Soğuyor yüreğimin derinliklerinde
Aşklarım,arkadaşlarım,dostlarım
Dağılıp gitti herkes
İçimi sızlatacak kimse kalmadı içimde.

BASKALARININ GECESI

10.11.22.2 2

BAŞKALARININ GECESİ
Görünmeyeni görmenin azabı
İçimizde durmadan ödediğimiz

ne ruhumun ay ışığı
ne yırtıcı hayvanlarla güreşen
yorgun bedenim
ihtiyar atlar gibi kapandım içime
yasını tutuyorum sonsuz bir kehanetin
Görünmeyeni görmenin azabı
Çılgınlar otu ağzımda
Kırların yırtığına takılmış karaca
Sıvası dökülmüş duvarlardaki
Donmuş halı zamanı
Çılgınlıklar otu ağzımda
Değişik kalibreli intiharlar denedim
Dipteki arayış boş kovan
Başkalarının gecesi bitmedi daha
Murathan MUNGAN

BIÇAK
10.11.22.2
3

BIÇAK

Yere düşürülen bir bıçak sesi
Kristali tuzla buz olmuş gözlerinin
biliyorum ay kanatıyor
ne zaman susak geceyi
Kendini benim yerime koy
Oğul öksüzü babalar yerine
Susmayalım. Bıçak uyuyor kelimelerin kalbinde

Kanlı bir şerbet gibi akar dururdu
İpeği ikiye bölen kılıçların ağzı
Bir biz inmedik suya
Kaç mevsimin yağmuru buruştu elimizde
Örtülü çarşılarda ölümü tebdil ettik
uzak durduk kabzasına çağıran intikamdan
Bir biz inmedik suya
Kendini benim yerime koy
Oğul öksüzü babalar yerine
Susuyorum. Ölülerim uyuyor kalbimde

BOZGUNLAR
10.11.22.2
4

BOZGUNLAR

bozgunlarla sağlamlaşır
Ütopya Kalesi
dağılmış parçaları bütünler
yeni zamanlar gümrüğünde
yol ayrımını doğru bilenler
hiçbir aşk ve macera tanrısı
yola çıktığı gibi dönmez geriye
kabuk bağlar yüzümüzdeki gölgeler
unutarak ve vedalaşarak geçilen
durakların birinde inmemiz gerekir
bindiğimiz düşlerden
hayat belki başka biri yapar bizi
bir melodram öğesi olarak
umudun da, umutsuzluğun da aşıldığı
o altın dengede
biliriz içimizdeki avdan yorgun dönen akşamlar
ne kadar bütünlese de
parçalar

•
10.11.22.2
5

- BU NE BİÇİM HAYAT

Bu ne biçim Postacı
Üç defa çalıyor kapıyı
Bu ne biçim kel
Hem merhemi var
Hem sürmüyor başına
Bu ne biçim biçimler
İstediğiniz kadar çoğaltılabilir
Memleket çok müsait buna
Örneğin yeni bir komşu taşındı karşıya
Bir baktım Fahriye Abla!
Kırk yıllık bir rötar yapmış
Erzincan Treni
Ben gelmişim şu yaşıma

O ise şiirdeki yaşından gün almamış daha
Benimki ne biçim hayat
Uymuyor ne gördüklerime
ne duyduklarıma
ne okuduklarıma
Ben ne biçim benim
Ne kendime benziyorum
Ne başkalarına

(23 Haziran 1991,Ludwigshafen)
Mürekkep Balığı

**10.11.22.2
6**

BİLARDO TOPLARI

Ayrıldığımız gündü.
Mutfaktaydık, buzdolabının yanında, kapısı açıktı, herşey bambaşka
görünüyordu yüzüne vuran o soğuk ışıkta
"Biliyor musun " dedin. "Sen neye benziyorsun biliyor musun?"
Epeydir aradığın bir şeyi bulmuş olmanın hem sevinç, hem keder veren
gizli bir an için bulandırmıştı yüzündeki tedirginliği, kırgınlığı.
Sis ışığa çıkmıştı. Sonra yavaşça çevirip başını yüzüme baktın kuyuya düşmeye
benzeyen derin bir korkuyla.
"Neye?" dedim,yan yanayken yaşadığımız ayrılığın adını sorar
gibi,"Neye?"
"Bilardo toplarına."
"Neden?" dedim.
"Yazgını hep başkalarının ıstakalarının insafına bırakıyorsun da
ondan..."
Bir uçurum gibi derinleşen sessizlik o an başlamıştı bile bizi
birbirimizden uzaklaştırmaya.
Beni terk etmeden önce yaptığın son konuşma oldu bu.
Sonra iki arkadaşım geldi,birinin omzunda ağladım,hangisiydi
şimdi
hatırlamıyorum. Sonra birlikte başka bir kente gittik,anlarsın ayrılığın
ilk
günlerinde o eve katlanamazdım, sonra ben başka aşklara, sonra başka
evlerin

duvarlarına başka takvimler aştım
Şimdi ne zaman birinden ayrılsam ıstakaların sesi patlıyor
kulaklarımda
ardından bilardo topları
dağılıyor dört bir yana
Seni hatırlıyorum o soğuk ışıkta bir daha
bir daha
bir daha

10.11.22.27

BİR BAKIMA

Ateşin gizini bilen tılsımlı kadınlar
gördük orada
denizi yatıştırıyorlardı
azalan kokusunu yeniliyorlardı otların
bir başka zamanla yamıyorlardı
günün eksilen yerlerini
gece büyümesi sözcükler armağan ettik
taktılar gerdanlarına
hem yanı başımızdaydılar
hem fal gibi başka zamanlarda
fısıltılar rengindeydi gözleri
usulca açıyorlardı
göğsümüzdeki yapraklarını esrimenin
ucuna kadar gidilmiş düşlerdi
birlikteydik hem
ve yalnızdık bir bakıma

10.11.22.28

BİR YILDIZ

Bir yıldızdık gökyüzünde
parlamaya çalışan kenar evren çocuklarıydık.
kardeşlerim kadar sevdim seni.
Barış kadar Fırat kadar sevdim.

terk edildik evrenin her galaksisinde.
parlamaya çalışan birer yıldızdık
kardeşlerim ve ben dağıldık evrenin kimsesizliğine
biliyordum yine de biliyordum
kise gelmeyecekti
kise olmayacaktı
uzay boşluğuydu gözlerimizde.
evren bir varoştur sevgilim
Barış bir boşluktur gözlerimde.
Fırat suyu kan akar
terkeden babam kadar
Fırat suyu kan akar.
Yüreğimde sevda gibi aşk gibi
bir sızı akar.
şimdi sevdikçe
evrenin sonsuzluğu dağılır gözlerime.
evrenin sonsuzluğu gözlerinde.
sevdikçe bir yıldızdım gökyüzünde.
kimse tanımayacak
kimse bilmeyecek
ve bu şiir de
yine başkalarının sanılacak
kimse bilmeyecek seni, , beni
kimse bilmeyecek.

**10.11.22.2
9**

BİR YILIN SON GÜNLERİ

I.
bir yıl daha bitiyor
İşte bu kadar duru,bu kadar yalın
bu kadar el değmemiş
sıradan bir gerçeği daha
kolları bağlı hayatımızın
bir şiire nasıl dahil edilir bir yılın son günleri
her sonda her başlangıçta ve her defasında
alır gibi bir başkasını karşımıza
perdeler çekip,ışıklar söndürüp
oturup yatağın içine bir başımıza

sorgulamak kendimizi
öğrenmek ikizin anadilini,ikinci belleğimizi
öğrenmek kendimizle hesaplaşmanın buzul ilişkilerini
bu aynaların dehlizlerinde gezinirken görürüz
karanlık günlerimizin kenar süslerini

biterken bir yılın son günleri
biliyoruz takvimler belirlemez değişimin mevsimlerini
gençlik ikindilerini

kargınmış bir çocuktuk büyüdüğümüzden beri

II.
bir yıl daha bitiyor
düşlerim,tasarılarım,yarım kalmış onca şey
her yıl biraz daha kısalıyor öncekinden
bana mı öyle geliyor
yoksa daha mı hızlı ilerliyor zaman
insan yaşlanırken?

III.
kırdım mı incittim mi birilerin
kimleri kazandım,yitirdiklerim kimler?
kendimi yineledim mi yazdıklarımda?
yeniden düşünmeliyim
dostluklarımı,ilişkilerimi
dağınık yatağım,mutsuz yatağım
çoğalttın mı eksiklerimi
gözlerim çocukluk fotoğraflarında mı kaldı
yitirdim mi yoksa masumiyetimi?
borçlarımı ödedim mi?
doğru seçtim mi soruların fiillerini?
tırnaklarım kesilmiş,dişlerim fırçalanmış,saçlarım taranmış,
giysilerim ütülü,odam düzenli mi?
ödünç aldığım kitapları geri verdim mi?
geri verdim mi aldıklarımı:
aşkları,dostlukları,sevgileri,güvenleri,bağları
kitaplara,sayfalara,satırlara borcumu ödedim mi?
yokladım mı duygularımı
hala sevebiliyor muyum insanları?
ovmalı gümüşlerimi,bakırlarımı,cila geçmeli ahşaplarıma
ovmalı umutları
saklı tutumalı gelecek inancını,yarınları,eksik etmemeli ağzımızdan

hançer kıvamındaki karamizah tadını
şimdi oturup uzun bir hasretlik mektubu yazmalıyım Yavuz'a
sonra köşe başından bir demet çiçek alıp öyle başlamalıyım akşama
yeni bir yıla
ama nedense her şeyin tadı dağılıyor ağzımda
bir sap çiçek mi taşısam yoksa ağzımın kıyısında
aydınlık rengi vursun diye gözlerimdeki buluta

BIS
10.11.22.3
0

BİS

Maske ölmek isteğidir sevgilim
takma yüzlerle yaşamak kendi tarihimizi
büyük kopmalar gerekiyor büyük hayatlar için
Kötülük her çağda din değiştiriyor
unutmanın borçları ödeniyor
ruhun imkanları adına
Kundakçı laser yakıyor jeneriği
Şairler gibi sözcüklere tapıyoruz bu dilsiz dünyada
anlam ve kelimelerin içinde bulunduğu koma
prova ediyor başka yüzyılların aynalarında
her kip kullanım hattında buruşuyor
aşk yoksa ölüm de yok
boşlukta kenetlenen ilk buluşma
çekimine girdiğimiz
tarihin parçalayamadığı çekirdek
Hiçbir oyun sonuna kadar masum kalmaz
bunce reel yaşanırken cinnetin enkazı
Metropoller hem İhtilal hem Devlet
el değmeden ayıklanmış ruhun bütün kanalları yayına hazır
oysa dehşet yatıyor derinliklerimizde
dans bittiğinde birimiz ölecek
Gümüş Kurşun hangisine sıkılmalı?
geniş tut bu dansın adımlarını
içimdeki demir kelebek
başkalarının gözlerini kamaştıran
savaş boyalarıdır imgenin dolaşımında

bulmaca kayıtlarına Siyah Kare
hikayeler kendi yasalarının içinden geçtikçe
kramp içindesiniz
yaygın vahşet günlük ölüm over dose

Murathan MUNGAN

- 10.11.22.31

- ***CAM YAZ***

Adını arayan rumuz
Eylüllerden yaz yap bana
Bir dönümlük bir dünyada
Şiirim mıntıka temizliği
Cam şişelere koyduğum
Eylüllerden yaz yap bana
Bir dönümlük bir çocukluk
gökkuşağı uçurtma
mayın mantar ütopya
yalancı mücevherler gibi
birbirine benzemeyen şiirler yazdım
okyanusa karşı ağladım sonra
Bak ay karışıyor akşama
Acemi mevsimlerdi
Aşk adı altında yıllarca tek kale top oynadım
Cam üfledi şiirlerimi
Batık gökkuşağı, patlamış mayın
yırtık uçurtma
Eylül gelmeden bavulumda ütopya
Kendime trenlerden ayrılık aldım
bak ay karışıyor alnıma
Adını arayan rumuz
bu mantar sende kalsın
Yırt at bu şiiri okuduktan sonra

(5 Aralık 1989)
3 Haziran 1991
İstanbul, Ludwigshafen

10.11.22.3
2

DEVRİMİN BAŞHARFLERİ

yorgun kentler dinamittir
bilir misiniz?
bu yorgun kentlerin dinamitleriyle
tarihin mahsup defterinden
silinir misiniz?

10.11.22.3
3

DİVAN

Hakikatim, mağfiretim yadigarım.
Kalbini bende sınamışlar için,
adadığım divanım..
Ömrümü hayat yapan bütün erkeklere,
Bir kere olsun,
Unutmak için...
Nafile bin kelime......

DIYALEKTIK MUTSUZLUKLAR

10.11.22.3
4

DİYALEKTİK MUTSUZLUKLAR
bir uzak sabah denizidir gittiğin kapı
ellerinde rüzgârın taşınmaz çamurları var
köpürmüş soylarımı toplarken çürüyen yanlarımdan
inan batmış şehirler gibi onarılmaz anılar
gözlerinde unuttuğum o eski aciz miras
almaya gelsem soluğumda dalgın yosun kokusu
biliyorum artık hiçbir gemi beni taşımaz
ve yeniden büyür içimde mağrur bir zakkum gibi
terkedilmek korkusu
susarsın bir silâhsızlanma akşamı
susarsın dudaklarında ıslıklar kanar

öpülmez dudakların ıslık yarası
mavzerdir dokunmalarım kirvem bilirsin
öpemem, öpersem tekmil bir aşiret tragedyası
hüznünü ver bana yeter, gizli hüznünü
kolları bağlı hüzün olsun dört yanım
ırağına vurma beni kirvem, ağlarım, delirirsin
sonra derler haklıdır sevdası
geç olur ki artık onarmaz rakılar
geç olur bir yaraya rakının dağılması
sen denize sırtını dönen uykusuz dağlı
gemiler nerde (ki çoğu hüviyetidir melankolinin)
nerde aykırı mavzerler (onlara sığdıramazsın ki öfkelerini)
barut esmeri tenine sevdalarımı sürdüğüm
nasıl taşıdın bunca yıl delirmiş saçlarında
o eski şark yelini
biliyorum dokunsam parmaklarım kırılır
dokunmasam eşkîya uykusuzluğu çetin silâhlar gibi
Murathan MUNGAN

10.11.22.3
5

DİYALEKTİĞE ÖVGÜ

Yaşıyorsan eğer' hiçbir zaman deme'.
Yıkılır, yıkılmaz görünen,
Kalmaz hiçbir şey nasılsa öyle
Buyuranlar verdiklerinde son buyruklarını
Buyruk altındakiler başlar konuşmaya,
Kim'hiçbir zaman' demeyi göze alabilir?
Zulüm yürürlükteyse, kim suçlu: Kendimiz
Ve kimdir omu yıkmak zorunda olan: Biz
Yenilen kalk ayağa!
Herşeyini yitiren, dövüşe devam!
Kavramışsan olup biteni, seni kim tutabilir?
'Hiçbir zaman'dan 'bugün' doğar
Bugün yenilen yarının yenenidir.

10.11.22.3 6

DİZEYE DÜŞEN

Kovulmuşken hayatın bir yerinden
Yalnızken, umarsızken
Öfkeni dillendirecek bir eylem ararken kendine
Diyelim gecelerin o tekin olmayan serüveninde
Paranoya kıvamında ilişkiler yaşarken
İmtiyazsız karanlıkların suçlu zevklerine
Yasağın büyüsüne, hayatın ve gündüzün
Öte - yüzüne sığınırken
Ve intihar manifestosu gibiyken bütün duyarlıkların
Ansızın bir dize gelip takılır diline
Bir can simidi gibi en kurtarıcı keyfiyle
Bir zaman seninle kalır, yanıbaşında,
Zaman içersinde yer değiştiresin
Diye kendisiyle bir gönül erincini,
en düpedüz anlamıyla yaratmak eylemini
Yaşarsın bir dizenin dizlerinde
Sonra uzaklaşır senden,
Gözden kaybolur
Büyümüş, çoğalmış bir şiirin derinliklerinde
Ne senledir oysa, hep senledir oysa
Gecelerin ötesi dediğin şey
Kendin için yaşadığın sinema

10.11.22.3 7

ECZA

Başka bir yüreğin anısı
Sevdiğinden yeni ayrılmış tende
Bir zamanlar senindi
Şimdi için için ölmekte

Deneme gölgelerin şafağında
Birbirinden çözülmez bedenler

Hatıra eski hastalık
Hatırla duruken başka bir yüreğin anısı
Sevdiğinden yeni ayrılmış tende
Heceye azalmış derin yaralar
Erken takvim
Kör dönemeç
Ecza yok kimsede
Belki şimdilik
Belki bundan sonra hep böyle

**10.11.22.3
8**

ESKİ FENERLER ESKİ GEMİLER

uzun yanlışlarla battı gemiler
geçtikleri her yerde
İçindekiler

toy rüzgarlarda
yelken açan düşlerimiz
uğradığımız adalarda dağıldı
geçtiğimiz gemilerde kaldı çarpılmış yüreklerimiz
boşlukta el sallayan biri var hala
bizim varamadığımız uzaklıklara

ne kulaklarımızda siren sesleri
ne kadırga serenlerinin
yol açtığı birkaç tuzlu resim
içimiz bir ada kuraklığı
sualtı batıklarıyız gündemin

en fazla neyi bilebiliriz şimdi
bulmacalarda geçen gemici deyimlerinden başka
hangi rakıya vursak kendimizi
dalgaların kat yeri
mazisinden yeni bir insan çekip çıkaramayanlar için
eksilerek kazanılan deneyim

örgütlü rastlantılarda her şey sessizliğe güvendi
oysa eski fenerler eski gemiler içindi

paslandı ay ışığında gümüş eyerli tekneler
uykuları çevik tutan deniz rüzgarları dağıldı
şimdi her şeyi çıplak görmenin acı veren aydınlığı
umudun yeni ve altın anlamı.

ESKIDENDI ÇOK ESKIDEN
10.11.22.39

ESKİDENDİ ÇOK ESKİDEN

Hani erken inerdi karanlık,
Hani yağmur yağardı inceden,
Hani okuldan, işten dönerken,
Işıklar yanardı evlerde,
Eskidendi, çok eskiden.

Hani ay herkese gülümserken,
Mevsimler kimseyi dinlemezken...
Hani çocuklar gibi zaman nedir bilmezken,
Eskidendi, çok eskiden.

Hani hepimiz arkadaşken,
Hani oyunlar tükenmemişken,
Henüz kimse bize ihanet etmemiş,
Biz kimseyi aldatmamışken,
Eskidendi, çok eskiden.

Hani şarkılar bizi bu kadar incitmezken,
Hani körkütük sarhoşken gençliğimizden,
Daha biz kimseye küsmemiş,
Daha kimse ölmemişken,
Eskidendi, çok eskiden.

Şimdi ay usul, yıldızlar eski
Hatıralar gökyüzü gibi gitmiyor üstümüzden
Geçen geçti,
Geçen geçti,
Geceyi söndür kalbim
Geceler de gençlik gibi eskidendi
Şimdi uykusuzluk vakti.

EYLÜL RÜBAI
10.11.22.4
0

EYLÜL RÜBAİ

eylüle girdim eylüle girdim
her ömrün bir eylülü vardır
onca yaşadım
şimdi bildim

ESGAL ÜZERINE BIR SIIR
10.11.22.4
1

EŞGAL ÜZERİNE BİR ŞİİR

Bir omuzuna attığı kolan
Bir omuzunda samanyolu
nehir yataklarında bir ayağı
ötesi görünmüyor kamçılı karanlıkta
suları sırtlayıp geçmişti buradan
Çolpan yıldızı hangi dağlara düştü?
Ergir mi demirdağ?
Bıçağın sayada hafifliği boşuna
Boydan boya göğsümü geçen yaralı hayvan
Adadım yüreğimi ardından giden aya

Dilsizim ve adsızım şimdi
Aşk diyorlar değil mi buna?

ay, saydam kuyu
yüzünün yüzüme ettiği zulüm
işte çuhaçiçeği, işte kayın ağacı
gecikmiş yağmurlardan su içmeye inen söğütler
tuzlaşıyor kemiklerim sönen suların üstünde
sabrın ilahisini bitirdim, dindi yollarım
Görünmez karanlıktan biçtiğim elmas kesim
döner dururum hala
Bilirsin tenhadır can
boynumda asılı ay, söyle kimse geçmedi değil mi buradan?

10.11.22.42

FAY

kaç kişiyim bu yalnızlığın ortasında
bir boğa, bir leopar
Arena ve Opera
İyot ve Rüzgar
Arsenik ve Sözcükler arasında
yüzüm çalılıklarla kaplı
aralayan gözüpek avcılar
için parslar geziyor kuytularında
iyi yürekli bir canavar saklanıyor
yazdıklarımın ve yüzümün
satırlarında

kendim için büyük bir tehlikeyim artık
ilerliyorum
içimdeki yer çatlağı boyunca

10.11.22.43

FERMAN

Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Bazı nehirler tükenmek için akar
Günlerce gezdim bu mısraın haysiyetiyle
Benimdir
Sormuştun bir keresinde

Sen çok aşık olmuşsun bense ilk
Yalnızca buymuş gibi aramızdaki eşitsizlik
Oysa aşk siyasetnamedir
Sınıf duvarlarına asılan ferman kesinliğinde
Evet, çok aşık oldum senden önce
Ama seninle öğreniyorum sevmeyi
Kırk yılda öğrendim şu kadarcık gerçeği
Şimdi hem aşığım sana hem seviyorum seni
Sırf bu sözün hatırına yirmi yıl sonra yeniden oku bu şiiri
Senindir
Ferman senindir

FERI SÖNMEMIS FERMAN
10.11.22.4
4

FERİ SÖNMEMİŞ FERMAN

sesinin kınında bekleyen akşam
gözlerindeki nazara
kurşun döktüğüm kelimeler
kuraklığın derinliğinde hileli beyazlık
rüyaların asılsız eteklerinde kamaşan su
seni bana kavuşturan
aşk mürekkebi
kör eder
kelimelerin gözlerini
kalbim
beyanımdır
gitmeye duran
kanda kurutulan veda sözleri
nice söylense
hiç söylenemeyen
kısa süren aşkın uzun vedası
sönmemişken gözlerimizde
ilk günkü gibi tutuşan fer
yolunu bekletir bitmemiş ferman

ne kalan kalır ne kimse gidemez buradan
ayrılıkla tartılan aşk araftır
sonsuz bir şimdiki zaman

**10.11.22.4
5**

FIRTINA..

Bak işte yaklaşıyor fırtına
Bak yine yükseliyor dalgalar
Yollardan sonra
Yıllardan sonra
Şarkılar söylüyor çocuklar
Yollardan sonra
Yıllardan sonra
Yeniden yanyana onlar

Ne geçmiş tükendi
Ne yarınlar
Hayat yeniler bizleri
Geçse de yolumuz bozkırlardan
Denizlere çıkar sokaklar

**10.11.22.4
6**

GECE NÖBETİ

Daha az seviyorum seni
Giderek daha az
Unutur gibi seviyorum
Azala azala
Aramızdaki uzaklığın karanlığında

Geceler kısalıp,gündüzler uzuyor böyle olunca
Daha az seviyorum seni
Kendini iyileştiren bir yara gibi
Daha az
Ve zamanla

Sen geceyi tutuyorsun,ben nöbetini
Uzak dağ kışlalarında
Görmüyoruz birbirimizi

Usul usul sis iniyor
Kopmuş yollara
Işığı hafif,uykusu ağır koğuşlarda üzerini örtüyorum senin
Bir çığ gibi büyüyorsun rüyalarımda
Sevgilim sevgilim
Yıldızları daha büyüktür bazı gecelerin
Nöbet kadar yalnızken öğreneceksin bunu da

Artık daha az seviyorum seni
Unutur gibi,ölür gibi daha az
Yeniden ödetiyorum kendime
Onca aşkın öğretemediğini
Kolay değil
Yalnızca sevgilimi değil,evladımı da kaybettim ben
Kaç acı birden imtihan etti beni
Tek bir gece vardır insanın hayatında
Ömür boyu sürer nöbeti
Bu da öyleydi,
İyi ol,sağ ol,uzak ol
Ama bir daha görme beni

**10.11.22.4
7**

GECE VE MÜZİK

Ne zaman otursam gecenin başına
Ne zaman müziğin;
yazamıyorum sözünü etmek istemediğim şeyleri
birbirinden ışığını saklayan uzak yıldızlar gibi
çekiliyor herşey kendi karanlığına
parmak uçlarımda yıldız tozlarıyla kapıyorum gözlerimi
Ey ruhumun en büyük şartı olan tedirginlik!
Şimdi saat on iki
Şimdi gece ve müzik

Ne zaman otursam gecenin başına
Ne zaman müziğin
göçüyorum boş kağıdın sessizliğine
kalbim, kapatılmış kireç kuyusu akıyor kendine
bakıyorum gençliğim geçiyor uzaktan

dudaklarında bir ıslık
kitapların on lira olduğu zamanlardan

anayurdum gece, kalbimi yazdım mürekkebinle

gün bir çocuk, yaralanmış
akşamın kıyılarına vuran
yürekteki gizli yemin
gidiyor bir şiirden ötekine
ardında yıkılmış kentler
bayındır düşler var ilerde
gün bir çocuk, yaralanmış
ütopyaları kalelerle değiştiren
güdümlü gündüzlerde

anayurdum gece,
öt pelerinini ışıkları sönmüş odalarda
radyo dinleyen çocukların üstüne

saf kokunun sindiği oturma odaları
zamanın tortusu eşyaların duruşunda
duvarlarda içi boşalmış resimler
yıllardır dağılmayan bir sis
akşam yemeklerinin yendiği muşamba masada
kilit altına alınmış duygular, düşünceler
bütün tetikler çekili durur
gerginliğin geometrik nizamında
ışıkları yanmamış akşam alacası
okul dönüşü saat beş radyoda fasıl çalar
bütün gün iç geçiren
ölgün kadın yüzleri sobanın etrafında
ağrı eşiği alçak,
acı frekansı yüksek
okul ve aile birliğinde parçalanmış çocuklar
bir oda, bir dönümlük dünya
kol demiri iner az sonra
çıplak yara gençlik
günden geceye ilerleyen
yüksek gerilim hattında

odam, yaralı hayvan
gecenin gümüş alaşımında gölgelenen eşyalar
müziğin dördüncü duvarı, karanlığın kundağı

sarıyor gündüzün yaralarını
kendime yerleşmek, kendimden uzaklaşmak için gözlerimi kapıyorum
dinliyorum uçurumlara oturmuş ağaçlar gibi başka odalardaki yalnızlıkları

odam yasak kitaplar
suç ortağı şiirler
sevdiğim bir kaç poster
odam bir karaduygu fotoğrafı
o çember zaman içinde
yoktu ki varolmanın başka yolları
yastığımın altında
tutukluk yapmaz silahım
uykumu bekleyen kelimeler

geri dönüyorum
geçmişte çalınan bir gecenin kapılarından
yarım kalmış bir sevişme hatırlıyorum
bir daha hiç tamamlanmamış olan
sonra bir diğerini, bir diğerini daha
derken dağılmış kristal
odalarda sızlayan

sonra seni
siyah motorsikletli çocuk
deri ceketin odamın duvarında asılı kaldı
yıllar yılı birbirimizi paralamaktan
vazgeçip seviştiğimiz ilk ve tek akşamdı
benim için sus payı bir kaç şiirsin artık eski hatıra
ya sen ne yaptın bunca zaman
değişmesi gerekeni sağlaştırmaktan başka

bak duyuyor musun
Deep Purple, Led Zeppelin
Emerson, Lake and Palmer
plak zarflarında yitirdiğimiz ritüel
bugün birinci viteste yaşıyormuş gibi
bir duyguya kapılıyor musun ara sırada olsa
buluştuğun birileri var mı
gecenin, müziğin, şiirin toprak hattında
kapamadan gittiğin arka kapı
bak açık duruyor hala
uğrar mısın bir gün unuttuğun ceketini almaya

Hırsızlığın ürpertili monologu:
Kendime hayatımı anlatıyorum
Daha o zamanlar biliyordum
Yapmaya çalıştığım her şeyin
Kendime hayatımı anlatmak olduğunu.
Sözcükleri sevmeyi, büyütmeyi, büyülemeyi,
onları sivriltip silah yapmayı, yaralamayı da
süsleyip gönül almayı da
aynı zamanlarda öğrendim.
Sözcüklerin karbon ve elmas gücünü keşfettim.
Gecenin geometrisinde, müziğin matematiğinde
Saklı duruyor şimdi gizli sözlüğüm
Uzakta değil
Hırsızlığın ürpertili monologu
dilimin ucunda siyanürüm.

Duvarlarda uzak bir geleceğin koyu gölgeleri
Şiirlerimizi okurduk mahcup bir fısıltıyla
plaklar dinletirdik birbirimize, filmler anlatırdık
Sonra gizlerimizi vermeye gelirdi sıra
dünyayı anlamanın yakıcı isteğiyle
gömüldüğümüz kitaplar, genç ölenlerin matemi...
Hiçbir şey ilham vermezdi aşka ve kavgaya
Eric Clapton'ın gitarı, Genesis'in tarihi
ve Ayın öteki yüzü kadar
Şimdi radyoyu açsam
Biliyorum dünyanın bütün radyolarındasınız
Gençliğini kirletilmiş takvimlerde yaşayanlar!

Artık ne montumun cebindeki çakı
Ne yüreğimde tetiği düşmüş sözcükler
Çok zaman oldu
Odamızın kapısını çekip
O evlerden çıkalı
Ellerimizi ve yüreğimizi kirletmeden geçtik
vahşetin yakın tarihinden
ucuza yaralandık, pahalıya ölmedik
Biz radyonun son çocukları

anayurdum gece,
ört pelerinini ıslığını yenileyen
çocukların üstüne

gece ve müzik
kapanış programı
bu kitabın da
kili dağılıyor
kendime yazdığım serüvenin
her şiir tabletler halinde bölünüyor birbirine
çoğalıyor birbirinin içinden
gündelik dile transpoze edilmiş şarkıların
biliyorum, kimi derin yaralar okunmaz kalp ağrısı
kırgınlıklarım
kimi eski hatıra ecza dolaplarında saklı mırıldanlıklarım

10.11.22.4 8

GECENİN UZUN SÖYLEVİ

I.

Coşkularımız yetim kaldı. Yoksul kağıtlarımızı onarmıyor artık şiirlerimiz. Şiirlerimizin kireci vuruyor yüzümüzdeki duvara. (Eksik fakat aydınlık anlatımları her çeşit mutsuzluğun...) Ve ellerimizi koğuşturuyoruz durmadan. Sabıkalı şiirlerimizden artan ve kendimizce yorumladığımız ellerimizi. Durmadan kendimize tırmanıyoruz uzun soluklarla. Ayaklarımız çiğnenmiş leylaklardan devşirilmiş; leylak yorgunu sarp yollar inmekte denizin sabıkalı sevdalarına.

(Korsan yorgunu denizin; gökyüzüne rengi yitik şafakların yamadığı...)

II.

Gece. Zaman ihtilali. Kurşun geçirmez yüreklerimiz. Yani uzatmalı yasakların konakladığı o mağrur suskunluk. Kuşatmalardan artakalmış yaralı insanliğina kefil yürek. Şimdi gecenin uzun söylevinde yaşanan dilsiz şiirlerin yitik kafiyelerine ayak uydurmaya çalışıyor. Yetim kalmış çarpıntılarına; yaralarını sararak. Geveze dilsizliğin ikilemini yaşayan kafiyelerin küçük, ürkek adımlarına. Sessizliklerinde dingin bir barışıklığın büyüsü. Hangi büyülerle onarmaktayız kendimizi, bir parça daha yaşamak için.

(Kıyılarımızda suskunluk. –Ellerimizin bizle birleştiği yerde- Biz lisanı bilinmeyen rehin bırakılmış bir coğrafya atlası.) Oysa deniz biziz. Kıyı biz. Sevişmek, bir gençlik karantinası.

Ve uzun kalemlerin gölgeleri dolaşıyor yaralı duyarlıklarımızın üzerinde.

Biz gündüz sürgünleri!
Yazmakla tamamladık mı kendimizi?
Yazmakla tanımladık mı?
Kalemlerimizin uçları yine de nar çiçeği.

III.

Eski harfler kilitlemiş babamın tarihini cep yazmalarında. Ağır bir gözlük kalmış tahta

mağaralarında deri çekmecelerin (ve uzun senelerin) . Beni o tanımlayabilirdi ancak. İnce siyah çizgili, o acı yeşil, kırık dolmakaleminin kuruyan kanıyla. (O hiç unutamadığım dolmakaleminin. Ve herkesin hırsızı şiirlerinin...) Beni o tanımlayabilirdi ancak. Ben beş yaşındayken öldürdüğüm babam. Şimdi yırtık fotoğraflarını arka cebimde gezdirdiğim sünnetçi babam.

IV.

Acımlayabilirim biraz daha. Dilerseniz biraz daha ışıklandırabilirim nesnel gerçekliğimi; (sizler için) . Bana kendimi anlatmamış beni size anlatabilirim. Şiirlerimle sizden kaçırdıklarımı (gecelerimi) yakınlaştırabilirim karanlığımla.

Gece. zaman ihtilali. Bu kültür birikimi hangi umarsız unutkanlığımızın hüviyetidir? Açıklar mısınız?

V.

Siz ve biz (birbirimizi görmeden, belki görmek bile istemeden) bin yıl daha gezinelim aynalı karanlığımızda. Yeraltı duyarlıklarımızdan biçtiğimiz civan giysilerimizin görece özerkliğini sınayalım. Gecenin eklemediği isyanlarımız ve şiirlerimizle; belin ve kanın eklemediği ideoloji çarşaflarında. Yani her sevişmenin son ihtilal provasında.

Ve bin yıl daha kilitleyelim gizlerimizi çarşılı ilişkilerimizle. Çarşılı ilişkilerimizin müfredata uygun diliyle.

Belki sonra, ondan sonra, her şey açık, apaçık yazılabilir, herkes için.

(Bir duyarlık ihtilalinde kendimizi talan edip, sevdiğimiz zaman...)

VI.

Kan. Irmak tanrısının suçu kan.

Kimsenin birbirini tanımaması, anlamaması bundan.

VII.

Şimdi gecenin uzun söylevinden, insan olmaktan, toplumsal bir insan olmaktan, onanmaktan ve redd-i ilhaktan toplayabildiklerimiz bunlar. Kendimiz.

Sunaklarımıza acılarımızı koyuyoruz.

Bunlar hiçbir hapishanede yazılmamış hapishane defterleridir Efendim. Lütfen kabul buyrunuz.

GELME
10.11.22.4
9

GELME..

baktığın yerde karanlık bir tomurcuk bırakıyorum

çarşılar avuçlarında aykırı

sokakların lisanı adımlarında

gelme, geldiğinde her şey yitiriyor kendini

vurgun: ölümlerin en kostağı

vurgun ölümlerden kaçgun yanımız

konaklarda boğulmuş eski bir ana
şöyle buyurur:

sen seç kendine bir hayat
ve öylesine yaşa, nasılsa
kaldığın yerden vurgun sürdürür
ve hep bak kendine
birörnek aynalara asi bir suret bırak
baktıkça gözlerin
kendini öldürür...

**10.11.22.5
0**

GEMİCİ ISLIĞI

Ay boşalmış gökyüzünde
Dağılıp gitmiş tekneler
Kimsesiz denizlerde çalkalanan
Yıldızları söndürülmüş geceler
Hatırlanacak ne bıraktıysak geride
Islıkla çalıyoruz
sözlerini unuttuğumuz şarkılar gibi
hangi limanlarda kaldı kim bilir
bir bizim sanarken ömrümüzü
yazdığımız
okunaksız defterler

kim dikti önümüze bu görünmez engelleri
açık denizlerde bile bir geçit arıyoruz kendimize
yetmiyor yolculukla ödeşmek
yetmiyor unutmanın borçlarını ödemek
öyle bir yere varmışız ki farkında bile olmadan
birbirinden aynı uzaklıkta
iki yıldız gibi şimdi
hem geçmiş hem gelecek

deniz karanlık
kimsesiz gece
bir tek ıslıkla aydınlanıyor
seferini unutmuş tekne

bir tek ıslık
insanı nereye kadar götürürse

GEÇILMEZ DENIZ
10.11.22.5
1

GEÇİLMEZ DENİZ
I-
ahreli bir kağıt üstüne simsiyah kapanmışım
kazırım kendimi bir secdeden, ellerimde gizli hattatlar
ve söze gelmez devrik duyarlıklarım
gözlerim -hüznün dilsiz masalcısı-
gözlerimde hiçbir dile çevrilmez intiharlar
oysa saklı hançerimi mağrur bildiniz
kendimin tenha bir yerinde vurulmuşum, yatarım
orası bir denizin gölgesidir, göremezsiniz
(bir peygamberin yanlış ayakları
intihar halinde sevişmektedir)
ölüm üzre bir akrepken menekşelenirsiniz
ve ahreli kağıtlar dürülür ferman diye
yufka ölümlerin hazin tarihleriyle
kar altında kalmış imzasız karanlıklarım
ve azgın sularda kendini arayan deniz
ben konuşmam, susarım
bu aklamaz ki sizi
katilimsiniz
II-
katilimsiniz en azgın sularda
ellerinizde kan mürekkepleri sarhoş
ölüm nasıl bir sarmaşık ki
(deniz gören) en mağrur balkonlarda
bir gün siz de katilleri seversiniz
Murathan MUNGAN

GRIZU
10.11.22.5
2

GRİZU

Sözcüklerin hepsi pusu

İçindeki dilsiz çocuk
Çengel yürek, sarsak adım
Kırışmış kafesi yüzünün
Bu rol sana sepya
Alnın eski Türkçe yazısı
Taahhütlü sözcükler
Çık bu oyundan çık Her replik sobe
Sözcüklerin gönderdiği yerden
Kim sağ salim dönebilmiş geriye
Çok azı gittiği gibi kalır
gönderildiği yerde:
metruk anlam, tenha dilek
atomize edildiğin dil oyunlarının içinde saklı
Grizu: karşı tehlike
Kundakçı laser yakıyor jeneriği
Gittikçe genişleyen bir perde
kalır
gittikçe genişleyen bir perdede

10.11.22.5
3

GÖRÜ

bundan önceki hayatımın içinden geçiyorum
önceki hayatımdaki çölden geçiyorum
şimdi iki yanında yükselen uzun binalara aldırmadan
burası çöldü biliyorum
o zamanda çöldü
bu zaman da
binaların örtemediği çölü görüyorum
eski bedenimde aldığım öldürücü yaralar
yalnızca birer leke şimdiki bedenimde
yatağan,saldırma,ok,mızrak
fal gibi saklı duruyor derinimde
kutsal kitaplara dilini veren şiir
birer leke dilimde
bir zamanlar gördüğüm bir rüya bu
şimdi içinden geçiyorum
görmüştüm görmüştüm görüyorum

10.11.22.5
4

GÖÇEBE

Birbirinde arınan iki nehir gibi
Birbirimizden geçerek
Çıktığımız açıklık
Ruhlarımızı yeniden bölüştürüyordu bedenlerimize
Uçurum içini çekiyordu
Orman fısıldıyordu
Kumlarını silkeleyen göçebe bedenin
Yeniden düşüyordu yola
Görönmezin atlarıyla uzaklaşıyordun
Erkekliğin sütünü bıraktığın
Tuzlu dudaklarım
Ardından bi şiiri mırıldanıyordu sana

Uçurum, orman, ay ve bedenindeki birkaç işaretle
Zamana geçirilen dayanıklı söz, o gece
Ardından mırıldandığım şiir
Şimdi başkalarının dudaklarında göçebe

10.11.22.5
5

GÜZ BEYLERİ

Güz beyleri Güz beyleri
Kızarmış yapraklar saltanatı, nal sesleri
cam çekiçler göğsünüzde
hiçbir uyku silemez yüzünüzden
yılın değil bu ömrün hazanı
başka göklerden bir yıldız
başka dağlardan bir ırmak
başka atlaslarda yaşadı
bağrınıza kadar battığınız gece
hiçbir yağmur yıkayamaz artık bu duayı
bulutların atlarla birlikte uyuduğu
bir zamanlar sizin olan mevsimden

bir yaprak düşüyor
ne zaman gözlerimin önünden geçseniz
cam çekiç
yüreğimden kopmayan çığ
Siz yoktunuz ben sizin mevsiminize geldiğimde

**10.11.22.5
6**

HAM FERMAN

el yapımı kağıt üzerine
el yapımı şiir
ellerden sakladığın
gün gelir
elden ele gezinir
herkesin içindeki ham içindeki çiğ
düşman duygular insan içi eskitir
gel geç buralardan
gerisi zamanın işidir
kiminin yüreğindeki zaman
okutur geçmiş fermanları
zamanda saklanan ham bilgiyi
aktarır
kendi zamanını aşanların kalbiyle
el yapımı şiirin
hâlâ mümkün olduğu kalplere.

HERKES VE BIRKAÇ KISI
**10.11.22.5
7**

HERKES VE BİRKAÇ KİŞİ

Yağmur Herkese Yağar
Güneş Isıtır Herkesi
Mevsimler Herkes İçindir
Yalnız Çığ Altında Kalan
Sele Kapılan Her Zaman Birkaç Kişi

Herkes İçindir Aşk Da Ayrılık Da
Yalnızca Birkaç Kişi Ölür Acıdan

Eskiden Ölümle Tartılırdı Ayrılık
Kiminin Hayatı Yalnızca Unutkanlıktan

Her Şey, Herkes İçin Değildir Oysa
Kimi Hiçbirşey Ögrenmez Karanlıktan
Yalnızlığı Kullanmayı Bilmez Kimi
Kimi Ayrılamaz Karanlıktan

Yağmur Herkese Yağar
Ama Çok Az İnsan Tutar Yağmurun Ellerini
Onca Şarkı Onca Film Onca Roman
Ama Sevmeye Yetmez Herkesin Kalbi

Çığ Altında Kalan Sele Kapılan
Aşktan Ve Acıdan Ölen
Birkaç Kişi Dünyayı Başka Bir Yer Yapmaya Yeter
Aslında Onların Hikayesidir Anlatılan
Diğerleri Dinler, Seyreder, Geçer Gider
Geçer Gider Herkes
Hikayelerdir Geriye Kalan.

HEY JOE
10.11.22.58

HEY JOE !

biliyorsun sen bunu
en son duyulan ayak sesi ve üzrine kapanan demir kapı
çıkıyor musun bu sefer, yeniden mi giriyorsun içeri
anlaşılmıyor şarkıdan
anlaşılmıyor joe
gençliğimizin polisiye günleri
kendi romanlarımız içinde uydurduğumuz adlar
sanki o romanlar sahi de yaşadıklarımız yalan

unuttuğum adların gece parklarında kaç kez aldattım seni
ben ihanetle öğrendim sadakati
kaç kez korkunun gözleriyle bakıştım bıçağının yüzünde
artık kimse öldüremez beni

çok zaman geçti herşeyin, herkesin üstünden
hayat ödünç tenha uzak biz birbirimizin şarkılarının mirasıyız joe

şimdi kaç kişi kaldık
göğe bakma durağında el ele tutuştuğumuz gençlikten
ben yine de bir yola çağırıyorum seni
ister inanç de buna ister çaresizlikten
dudaklarımı kanatırdı ıslığın
hiç unutmadım hiç unutmadım
ne zaman karanlığa düşsem senin ıslığını çalarım

ben seni en çok dizlerin titrerken sevdim joe

çık saklandığın yerden joe
nerdeysen çık, ölmek değilse bu, bak kayboluyorum
yoruldum seni beklerken vakit geçirdiğim dublörlerinden
sana yazdığım
hikayeyi yanlış okuyorlar her seferinde
ah şimdi joe burda olsaydı diyorum
joe şimdi burda olacaktı ki diyorum
bazen sarhoşken kalabalığın içinde yüksek sesle söylüyorum adını ya da birinin kollarındayken, bazen pencereyi açıp sokaktan geçiyormuşsun gibi ardından sesleniyorum, hep başkaları bakıyor yukarıya. ben gülümseyerek, gitti, diyorum, yakalayamadım, gitti. sahi gittin mi joe? yoksa hiç mi olmadın?

çık ortaya saklandığın yerden
yoruldum, azaldım beklemekten
bazen düşünüyorum da
var mıydın sahiden, yoksa bir şarkının anısı mı uydurdu seni
hiç bir şey benzemiyor değil mi, şimdi geçmişten daha çok bizim olan gençliğimize
bilmem ki, karşılaşsak bile birbirimizi hatırlayabilir miyiz yeniden
ikimiz de artık bir başkasıyken
gene de sen bilirsin joe, sen bilirsin
öyle iyiydik, bir düşün istersen.

10.11.22.59

"IMAGINE"

Çok oluyor değil mi, haklı oluşun kişisel doyumundan
vazgeçeli,
Gramer tuzaklarına dayalı şah-mat tartışmalarına gönül
indirecek yaşları geride bırakalı,
Kavramları, terimleri yangın söndürme araçlarının

güveniyle taşımaktan cayalı,
etiketleyip kaldırdığımız anladığımızın kavanozlarını
kıralı,
Çok oluyor değil mi?

Hadi baştan başlayalım
en baştan
bir 45'lik kadar kısa,
bir 45'lik kadar kesin
biri plâk, biri tabanca
Adı: Imagine

hadi çıkaralım geçmişimizde suç ortağı ne varsa
Herkesin düşmanına benzediği bu dünyada
ne eksik bizde, ne fazla
ne arıyoruz şimdi şu kundaklanmış yılların başında
kendimiz bulalım kara kutuyu
ne kadarını kurtarabilmişiz kendimizin
hadi sayım yapalım
ilk iş bu şiire "Imagine" adını koyalım.

Ne kadar uzak görünüyordu bize
Oysa geldik. İşte buradayız. Yaşlanıyor ve ayrılıyoruz.

Ne zaman karşılaşsak gözlerimizi kaçırıyoruz birbirimizden
Kaçamak sözler ediyoruz. Ayaküstü.
Ne zaman karşılaşsak unutmak istediğimiz ne varsa karşımızda

Gençliğimiz! Kimsenin olmayan gençliğimiz!

Gençliğimizi tartarken boşluk tutan avucumuzda...
acı çekiyoruz
acı çeken yerlerimiz kalmış diye seviniyor
sonra ya bira içiyor, ya televizyon seyrediyoruz

Karşı çıktığımız dünyanın bir parçası olduk nicedir
Ürküyoruz bizi geçmişe bağlayan halatlardan
yarım yangınlar çıkardığımız gemilerde tükettik bütün yolculukları
dünyayı dinleyişin sonsuzluğunda

olanakların hayaletleri ve biz
kirlenen, çürüyen sularda yalpalayıp duran

bir gözcü ıslığıyla kendinin terk edilmiş sahilinde dolaşan
şu çocuk kim
ya şu koynunda içedönük bir tabancayla uyuyan melankolik haydut
hayata dişlilerinin dokunduğu yerden başlayan, erken törpülenmiş şu kalabalık
ne kadar uzak görünüyordu bize
oysa geldik işte buradayız
bu kadar mıydık?

boşalan meydanların uğultusu kaldı kulaklarımızda
küllerine katılıyoruz büyük yangının
gündelik adresler avutmuyor aşkın kollarını
balıksırtı desenlerde çapraz günler
birbirini tutmuyor yalnızlıklarımız
birbirimizi yitiriyoruz her buluşmada

sebepsiz üşüyoruz
yüreğinde bir muştayı gezdiren günleri düşündükçe
tiftiklenmiş bir sessizlikte bulunmuyor aradığımız kelimeler
kabzasında uyuduğumuz şiddet rüyaları
dağılıp gidiyor gündeliğin sisli peronlarında
kalın bir kireç tabakası altında bütün duygularımız
saat farkı var en yakınımızdakiyle bile aramızda
demek ki o kadar da sebepsiz üşümüyormuşuz

Umutlar kiralamıyoruz artık, kullanılmış umutlar da karşılamıyor siparişlerimizi, ilkeler rehin, değerler eksiğine bozdurulmuş Büyük Pazarda, Operadaki Hayalet yer gösteriyor ölen bir kültürün üyelerine, beşeri günahlarımıza makbuz kesiliyor, vergi yerine hayat iadesi topluyor Kent İdareleri, Kolluk Kuvvetleri kurusuz düzenleri dağıtıyor görüldüğü her yerde, eski plâk kapaklarını okşuyoruz yalnızlıktan, eski bir sıcaklığı arıyoruz magmalaşmış fotoğraflarda, kantaşıyla dindirilmiş kelimeler akıp gidiyor konuşamadıklarımızın üzerinden, takma yüreklerle sürdürdüğümüz alışkanlıklar geri tepiyor, çekimine girdiğimiz her yeni imkânın aydınlığında, tekrarlana tekrarlana içi boşalan gizleri pazarlıyoruz hayatına manşet arayanlara, naylon tadında maceralar, kalp para değerinde gecelik aşklar kırk kupona, hayatı birbirinden kopya çeken çocuklara slogan ve cıngıl üretiyor, ödüller veriyoruz düşü dar, yüreği ensiz gündüz yıldızlarına, buzlu ve hüzünlü rakılarla çınlattığımız içimizin kırılgan korunağı, iyi paketlenmiş vahşet sürüyor piyasaya. Görüldüğü gibi herkes kadar biz de benziyoruz düşmanımıza.

Biz ki, 45'lik plâkların, radyo istek programlarının, yazlık sinemaların çocuklarıydık, yarım kalmış devrimimizi emanet ettik doların ve markın dalgalanmalarına

yedi askı boynumuzda, elimizde yedinci mühür, koynumuzda akrep
azap karşıdan karşıya geçerken selam veriyoruz anılarımızı arkadan vuranlara
ne verili koşulların ufkundaki umut
ne mutlak huzur arayıcıları
oyalamıyor içinden geçtiğimiz karanlığı
çıkıp geliyor toz duman içinde
kavganın taş, aşkın tunç, kendimizin demir çağındayken
bütün masalları dolaşmış kahraman
poz veriyor içimizdeki kuraklığın peyzajına
tarih sürüp giderken

sırlarımızı ve çeliğimizi verdiğimiz sular
çekiliyor eski topraklardan
yeni volta boyları ufukta
yepyeni tanımlar aranıyor
dünyayı değiştirmek isteyen varoluşumuza
biliyoruz ki buradan görünmez
Çünkü Büyük Umutsuzlardır dünyayı değiştirecek olan

dipsiz bir öfke kadar derin
dipsiz bir banknot gibi dolaşımda
ne kadar uzak görünüyordu bize
oysa geldik. işte burasındayız
Adını "Imagine" koyduğumuz şiirin.

10.11.22.60

IRMAĞA KAPILMIŞ FERMAN

bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize

bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
bazı ırmaklar öldükten sonra kavuşurlar denize
taşkınıyla bir tek dizenin
sular altında kalan kitab
ölenin, kavuşanın
eski aylardan şaban yıldzımsın
Arabi gökyüzümde
ben öldüren ırmağa hala vuruyor ışığın
biliyorum az kaldı denizime
biliyorum bu ferman çıkmaz bir yere
ben gittim, murathan kalsın sende

**10.11.22.6
1**

KADIRGA

Senelerce, senelerce evveldi;
Bir deniz ülkesinde... ve belki de
birbirine aktardığım defterlerin hepsinde
bu şiir vardı:
Senelerce, senelerce evveldi;
Biz seninle orada, o deniz ülkesinde tanıştık

uzak denizler, uzak yakınlıklar içinde
bir Kadırgada iki korsan
tarih, yarın, ütopya dolu sandıklar arasında
birbirimizi yaralarından tanıdık
dışı korsan, içi iç denizlerde yaşayan çocuklardık
konuşamadıklarımız bir bulut kalınlığında
duruyordu aramızda
oysa konuşsak yada dokunsak birbirimize
çekip gidecekti içimizdeki o korkunç noksanlık
batık gemilerin deniz diplerini saran
umutsuzluğu vurmuştu yüzümüze
birbirimizden ve aşkın keşfedilmemiş gizlerinden
ürküyorduk
bir definenin ikiye paylaştırılmış haritasında
bilmeden
birbirimize doğru ilerliyorduk.

10.11.22.6
2

KAL..

Çek silahını dedim baba
vur gözlerimi aglayan yerlerinden.
Yüzüm ıslak bir kaldırım gibi baba
bas üzerimden geç, kaderim duello sesizliği
çek silahını dedim baba
affet.

10.11.22.6
3

KAN, TUZ, ÖLÜ

Kanını değiştirir suyla
Birkaç dönemeç önceki ölü
Tuzunu yıkar deniz
Suyunu değiştirirken ırmağı
Denize tılsım dağlıyor
Kurşun yayılıyor tenine
Ağır
Ağır
Kurşun
Birkaç ölü her dönemeçte
Bir ırmak kaç büklüm dönerse
Doğuya edilen yemin
Kan, tuz, ölü hakkı
Kollarına çoğalan ırmaklar
Geleceğini tasarlayan coğrafya
Tarih ve yemin kuşatırken toprağı

KANDEHAR
10.11.22.6
4

KANDEHAR

Kandehar, kalbe akar doğrudan

gece Semerkant'tır,
Nehrevan, dinleyeni kahraman yapan masal
Buhara'nın gözlerini sil geçerken
dışarıdan yardım almadan
tek başına şiir olan kelimeler
bazı şehirlerin adı kapalı dîvan
kale kapısıyken anlam ve imkân
toza kuma dumana şiir olan şehirler
coğrafyadan edebiyata atlas değiştirirler
ne kadar çıksan Alamut ipteki uçurum
gölün gamzesinden ürperir Akdamar
ne istila ne anahtar
yazdıkça görünür
başkasına yalnızca bir ad olan divan
kendi zamanlarında görülmedikleri kadar

KAR PRENSI
10.11.22.6
5

KAR PRENSİ

Karlı fundalıklarda bırak, kalın uykuların sabahında
yaşamın saf değerlerini
çekil başkalarının aynalarından
omuzlarında ödünç pelerin
ceplerinde kurşun paralar
bütün bunlar sana göre değil
Eldivenlerini çıkar, kırağı uçuğu çiçeklere
denizmercanlarına, sefer ateşleri yakmış
balıkçı teknelerine bak
sonra kayatuzu, şeytankınası,
ucu ağulu kargılarla kendine başla
bak daha şimdiden
deliller ve ayrıntılarla kan tutuyor geceyi

eşik altına saklanan bir anahtar
kuyuların ıslak bilezikleri
düz, sakin, kendinle konuşur gibi dene
kanını yenileyen serüveni
kav gibi gizli ateş,
ten gibi lav

sorgusuz sevişsek
uykunun beyaz yasası teslim almadan bizi

ne duello kanunları, ne görünmez kelepçeler
tabiatı keşfeder
kutuplarından ekvatoruna
kendin indir doğal afetlerini
haritanı sağlamlaştır
anıların ve geleceğin için
iki kişi olana kadar yaz kendini
biri emekli bir hayalet
shakespeare sonesi
öteki, mahzun şiirlerin yedek yolcusu
bir kar prensi

Döndüğünde orada olacağım
Karlı fundalıklarda bekleyeceğim seni

KARA SAPLANMIS TREN
10.11.22.6 6

KARA SAPLANMIŞ TREN

aynı tünellerden çıkarken yitirdiğimiz düşler
birlikte kamaşan gövdelerimiz
karanlıktan ışığa ürperen ten
başka yolcularını bekliyor şimdi
kara saplanmış tren
ayrıntıların bağışlamadığı nabzımın vuruşları
bir başkası olarak yaşadığın serüvenlerde
tedirgin gövdelere yerleşen
bukalemundan kalan nem
korktum ve kaçtım alabildiğine
kara saplanmış trenlerin yolcusu olmaktan;
uzak durdum
pişmanlığın kovanındaki içe dönük kurşunlardan
mezatlarda dağıttım neyim var neyim yoksa
unutuşla örtüldü
belleğimin eteklerinde sönen yanardağ
her seferinde erteliyordum büyük vazgeçişi bilet değiştirmekle
oysa hiçbir yolculuk taşımıyordu beni hiç bir yere

başka yolcular değildi bekletilen,yolcular başkalaşıyordu
saplanmış trenlerse aynı tünellerde
ilk karı bekliyordu.

**10.11.22.6
7**

KARANFİL...

Kulağında karanfil taşıyan halkımın oğulları
Atlanın gidiyoruz.
Buğulu bir şafak vakti yeniden düşüyoruz yollara
Eski zamanlarda olduğu gibi
Dersimiz tarih.Unutmayın kaldığımız yeri
yenilmedik daha

Masal alın koynunuza.Belki dönmeyiz uzun zaman
Masalllar hatırlatır size doğduğunuz yeri
ilişkiler iklimini
çocukluk taşınabilir bir şeydir
alınsa da elinden geçmişi.

Tütün ve tarih koyun torbanıza.Kekik ve dağ ateşleri
Şafağın bin yıllık anlamını, suların ve çağların sesini
ezberleyin, bilinmez otların adını hatırda tutar gibi,
Ten rengi aya bakın son defa
yani geride yaşanmış ve yaşanacak bütün yaz geceleri

kaçak aşıkları, uçurum bakışlı firarları, mağrur eşkiyaları
saklar gibi
kilitleyin yüreğinizin kalelerini
Anka ve Anahtar, ikinci bir emre kadar
Kaf Dağının ardına gitti

Kulağında karanfil taşıyan halkımın oğulları
Toplayın çadırlarınızı.Eski zamanlarda olduğu gibi
Çığ geliyor.Çağ çöküyor.
Gidiyoruz.
Dudaklarınıza ninni, ıslık ve destan alın
siyah sünnet çekin gözlerinize
Alıcı kuş telekleriyle

Ki ışısın yaprak yeşili gözlerinize kıstırdığınız
farz olan öfke
çapraz asın tüfeklerinizi
çağın dışına sürdüğü eski masallardaki
eşkiya resimleri gibi
yurdundan ve yüzyılından
kovulmuş çocukların tarihinde
gelenek kimi zaman başkaldırma biçimi...

Teni tarçın kokulu halkımın oğulları
Atlanın.Bizi bekliyor ay akşamları
daha yola çıkmadan eksiksiz anlatın çocuklarınıza
aklınızda kalanları
ağızlık, tesbih ve tabaka bırakın
yolları ayrı düşmüş arkadaşlara
belki görüşemezsiniz bir daha
yükse kuşlar dorukları sever
ölümse çıplak kaldığı dağları

Atlı bozkırların sararmış hülyalarını
eski sözcüklerin yüklü çağrışımlarını
yanınıza alın.
Sabahı karşılayın her günkü sabahı
gülümseyin yüzünüzün sığmadığı kuşlu aynalara
mayın diye gömün yüreklerinizi
ölülerinizi verdiğiniz toprağa
vedalaşın denkleri toplanmış geçmişinizle
unutmayın göçmen tarihlerden, yerleşik zulümlerden
geçilerek varıldı yüzyılın eşiğine
sonra gece nöbetçilerinin yüksek rakımlı yalnızlığını alın
yalnızlık kullanışlı bir şeydir, bazen iyi gelir
gerektiğinde yalnız olmayı bilmeyenlerin
inanmayın beraberliğine
sonra sabır.Mazlumların ve bilgelerin bize tarihsel
emanetidir,
her yerde yeni anlamlarıyla denenir.
Ve her çağın hurafeleri vardır
kurban alır, kurban verir
Geçer devran, takvimler el değiştirir.Gün gelir zulüm de göçer
Zaman örter her şeyin üstünü
Uzağı gören çocuklar bilir gelecek uzun sürer....

Atlı ay akşamları

Sönmüş yanardağlar.Gecenin ormanında
ilerleyen ölülerin rüzgarı
yanık fısıltılar...
gelecek günlerin düşünü kuran
kaç tarih çadır kurup sökmüş burada
yalnızlık kalmış yadigar
bir de gökyüzü
gökyüzünün mayınları yıldızlar
hem saklar, hem açıklar
çoban yıldızı, samanyolu, kervankıran
kapı komşumuzdu burada
gittiğiniz yerde de parlak mıdır bu kadar?

Şimdi menzili yurt tutanlar
ne yollar, ne yıllardan geçeceksiniz
çiçek atın yenilmiş asilere
güvenin her çağda ve her yerde
uzakları iyi bilen çocuklara
kenar adamlarına, ateş insanlarına
birliğiniz dağılmaz göç yollarında
ey gurbete çıkmış halklar

Atlı ay akşamları
kalın şayak bir gece, esiyor rüzgar
gidiyoruz geleceği olmayan bir yere
ardımız sıra esiyor ölülerin rüzgarı
daha şimdiden başka yerlere gömülenlere
gidiyoruz kalın şayak bir gece
geride ne çadırlar, ne tarih, ne saltanat
yalnızca rüzgarın sesi bizi uğurluyor.

Ay vurmuş alnına bütün ölülerin
yatıyorlar kimsesiz koyaklarda
ilk vuruldukları sıcaklıklarıyla
sanki dokunsalar birinin omuzuna
hep birden, her şeye yeniden başlayacaklar
ilerliyor gece, geçiyor ay
nesnelerin boşalan dünyasında
yer değiştiriyor aydınlık, tarih, mevsimler
kimsesiz koyaklarda ölüler ve ay

Kulağında karanfil
Teninde tarçın

Gözlerinde göç var
Döner bir gün Anka
Kilidinde döner anahtar

KETUM
10.11.22.68

KETUM
aşıkken tamamlanır
düşmanken yarım kalan tehlike
ketum hançer, çiğ rüzgar
künyendeki kaza benim adım
yatışmaz artık içimde başlattığım hikaye
ben her yerden aşka çıkarım

ırsıdir aşk
babadan oğula geçtiği gibi
geçer bir aşktan diğerine
ruhumu beklet, dağı ertele
dönülmez sözler verdim
döndüğümde çaresine bakarım

KESKE
10.11.22.69

KEŞKE..

Deniz kokulu taşlar döşenmişti yollara
Ben bile bilmiyordum nerde ayrıldık
söndür küllenmiş sözcüklerini geçmiş zaman
sararan firezleri geç
yorumu gökyüzüne bırakılmış uçurtmalı tepeleri
uzun bir yol için aldığın ne varsa bırak ardında
saklayabilseydim dalgın bakışlarımı böyle zamanlar için
saçlarını taradığım sular,rüzgar ve karanlık
bak adın yazılı yeşim taşından örülü duvarda!

KIRILGAN
10.11.22.7
0

KIRILGAN

Kırılgan bir çocuğum ben
Yüreğim cam kırığı
Bütün duygulardan önce
Öğrendim ayrılığı
Saldırgan diyorlar bana
Oysa kırılganım ben
Gözyaşlarım mücevher
Saklıyorum herkesten
Ürküyorlar gözümdeki ateşten
Ürküyorlar dilimdeki zehirden
Ürküyorlar o dur durak bilmeyen
gözükara cesaretimden
Diyorlar: Bir yanı sarp bir uçurum,
Bir yanı çılgın dağ doruğu.
Oysa böyle yapmasam ben
Nasıl korurum içimdeki çocuğu?
Bir yanım çılgın nar ağacı
Bir yanım buz sarayı.

KIRKSEKIZ
10.11.22.7
1

KIRKSEKİZ

kendine seçilmişler için
bütün işaretler aynı yolu gösterir
senin yolculuğa çıktığın yolu
kime çıkar, niye çıkar, ne çıkar, kim bilir
kimin kimden aldığını
doğrular yarım yaşanmış yılları
hayatın gölgesinde kalmış
gölgesizler, yaşayan ruhlar göçmen bedenler
kaç tarihten yapılır bir tek kavim
öğrendikçe susmayı sözünü bekletir
içinde durmadan ertelediğin ihtiyar
gençliğin ve geleceğinle büyüttüğün
kayıp kavmin çocukları

bir bir içinden geçerken
kanat hareketlerini yineler
dünya kurulduğunda katledilmiş
yarınları yarım kalmış melekler
bazı hayatlar yaşandıkça bulur anlamını
bazı hayatların yaşandıkça çıkar boşluğu
hayat ne uzundur aslında ne de kısa
ne yaşadığıdır yalnızca
bazı pişmanlıklar hayatı kısa kılar
bazıları için çok uzundur tekrarlar

maceramızın incisi anlam
kalbe zarar var oluş definesini
kırk sekiz melek
yaşarken yineleyebilmek
katledilmiş melek kanat hareketlerini

KIRMIZI FERMAN
10.11.22.7 2

KIRMIZI FERMAN

saklama yüzünü suya
benzetilmiş kelimelerin ardına

kalbinden söktüğün çadırı
başkasının yüzüne kurma
aşk olur
tepeden tırnağa
göçebe tende
kalıcı iklim

zamanın gaddar haritaları
neye gerçek neye kurgu dediğin
kırmızı kıpkırmızı kızıl ve karşılıksız
her verdiğin

yol sensin ulak sen kalbindeki zarf
ölümüne
koynundaki ferman
alınmaz kanın akıtılmadan

ulaştır bunu yerine ömrünü tamamlamadan

KIRMIZI FILM
10.11.22.7
3

KIRMIZI FİLM

Yaratıcı ruhun tırnakları
Kırmızı film
Vamp bir vampir
Kaynak yapılıyor
Ruhların geçmişine
Oksijen maske
Korkunun alt yazısı
Kullanılmış biletler
Deri jartiyer
Siyahı
Sahaflara düşmüş
Sivri topuklar çeviriler
Derinleşmeden kullanın
Bütün korkuları
Fil dişi vampirin
Ve gece yüzölçümü pelerini
Olmayanı yazmanın romanı
Kuralları bile değişmiş
Nasıl öldürüleceklerinin
Herkese bir tane kırmızı film
Satrancın 64 karesi üzerine
Çarpılan sayısız oyun gibi
Aynı kan farklı kurular
Doğadaki üç ana renk
Yalnızca sekiz nota
Ne kadar az ve ne kadar çok
Atomdan bombaya giden
Kan karanlığı yollar
Olmayana inanmanın sineması
Dişlerindeyiz vampirin

KIRMIZI
10.11.22.74

KIRMIZI

kaypak manşetler, sağır katalogları, karnaval biletleri
kendini tanımanın korkusu
sürekli bir canlı yayındasınız
girdabı olmayan yüreğin sireni duyulmaz elbet
mekanlar lunapark, hayat çarpışan otomobiller
görüntünün kumbarasında hafızanız beş kuruş
alarma yakın hiçbir kırmızıya düşmemiş yolunuz

Bindiğin düş atı yorulmuş oysa
Üstündeki binici çoktan değişti sana sormadan
Kendine uygun bir ayna bile bulamadan
Kalakalırsın baktığın boşlukta
Bakarsın baktığın kadarsın

Bundan sonrası
Geç kaldığın yerlerdeki korunma duyguna bağlı
anlarsan, anlamanın
anlamazsan, anlamamanın boşluğundasın
İşte şimdi Kırmızı!

KISSA XXIII
10.11.22.75

KISSA XXIII

II

saraylı bir günahı gizleyen
gecenin feracesinde
doludizgin bir şehvet
gece gözlerinin âzade tiryakisi
hâlâ bir çenginin sevdasına müebbed

onlar ki azaltarak kendilerini
büyüyorlar bir ayazda
gizli koyunlarında taşıdıkları efsunlu nar
dağılıyor haramiliğin kızgın avuçlarında
onlar ki saklıdırlar herkesçe kendilerine bile zinhar

bir secdeye varır gibi
yeniden doğuruyorlar birbirlerini
sevdakâr bir bedende kılınan
onulmaz şehvetlerin namazlarında
onlar ki bir sevdâyı hâlâ bir suç gibi yaşayanlar
azaltarak kendilerini büyüyorlar bir ayazda

dağlanmış memeleriyle sarar cüzzamlı yüreğini
satılmaz ki böylesi esir diye halep pazarlarında

10.11.22.7
6

KONUK MAHALLE

akşam doğdu kollarımda
sarnıçlar sularını saldı kasıklarından
ince sızların ve yol diye dolandığı dar yokuşlar
utandılar yoksul avuçlarından
türküye uyandı yeller bir koşu
taşınmaz yükler onmaz dertler
açıverdi sabahın kapısıyla gecekonduyu
uyandı mahalle
uyandı mı insanlar
bir tek kolların mıdır akşam sancısı
ve bir de bizim Raif amcanın kırkbeşlik rakısı

KORKU
10.11.22.7
7

KORKU

Herkes başka olur bir başkasıyla
Serin tutulmuş içeri
Koyu tutulmuş dışarı.
Yolculuk bu
Bilinmez getirdikleri
Yolculukla gençlik arasında
Çatılmış mitoloji
Her hikaye oradan geçer dünyaya

Yıllar önceydi hani,
Sahilde uzun bir gece,sabaha karşı,ortalık aydınlanıyorken
Birdenbire
Karşılaştırılmamış gözlerle bakmıştık dünyaya
Sanki derin,kör yorgunluğumuzdan sıyrılıp
İlk kez görüyorduk herşeyi
Büyülenmiştik,şaşkınlığımız korkutmuştu bizi

Kısık sesle;Daha akşamdan başlar sabahın yolculuğu,demiştin.
Sanki zaman koyup gitmişti bizi burada.

Sabahına çekip gittin,ben değildim korktuğun biliyorum
Sen,zamanın geçtiğini
Ve dünyanın korkulacak bir yer olduğunu o gece keşfetmiştin

KUPON
10.11.22.7
8

KUPON

ucuz bir efsane alın
gündelik yaşamınızdan
bir İmge biçin kendinize
pazarın ürettiği görünmez
kumaşlardan
ya da değişik tarihli parçalardan
yüzünüzü ısmarlayın
yukarıdan aşağıya üç
soldan sağa beş
üç beş kişi
sığdırın kendinize
yedeğinizde bulunsun
malum, bu durumlar belli olmaz
her çekiliş için farklı
kuponlar
bu durak olmazsa önümüzdeki durak
ilerleyelim beyler
öldürdükçe içimizi önde boş yer var

(1988)
Haziran 1991
İstanbul-Ludwigshafen
(Mürekkep Balığı)

10.11.22.7
9

KUPON

ucuz bir efsane alın
gündelik yaşamınızdan
bir İmge biçin kendinize
pazarın ürettiği görünmez kumaşlardan
ya da değişik tarihli parçalardan

yüzünüzü ısmarlayın
yukarıdan aşağıya üç
soldan sağa beş
üç beş kişi
sığdırın kendinize
yedeğinizde bulunsun
malum, bu durumlar belli olmaz
her çekiliş için farklı
kuponlar
bu durak olmazsa önümüzdeki durak
ilerleyelim beyler
öldürdükçe içimizi önde boş yer var

KUZEYDEKI PENCERE
10.11.22.80

KUZEYDEKİ PENCERE

kokladığın gülün kokusu kalmış sende
baktığın denizin tuzu
geçtiğin iklimlerin masalı sinmiş üstüne
kuzeydeki pencere açık
göçebe bin bir gece

sözcükler sökülmüş bir anıyı
ne kadar tamamlayabilirse
bir andır eski defterlerin
güneşinden vurur yüzüne
yazsam olmaz dersin
kimi zaman sırf bunun için
yazmaya değerse de
kuzeydeki pencereyi açarken
yere düşen defterden görünür:
eksik kule, yırtık nehir
sımsıkı kapatmış olsak da
bizi ürperten anıları hayatımızın
eski defter ya da kuzeydeki pencere

KÖMÜR
10.11.22.8
1

KÖMÜR

yorgun çeliği yalanladığın harflerin
sözün tütmez içinin ham kilidinden
sancıdaş küslük
adaş yemin
tuzaklarla doğar bazı insanlar
kimse kimsenin gecesini anlamak zorunda değil
düşman ve sırdaş cehennemi
birbirine benzeyen erkeklerin
içlerinde tutuşmayan, yanmayan çiğ kömür
birbirlerini silahlandıran ve istisnalardan tanrılar
sen de öylesin

hem görünmeyeni okşar
hem kendiyle dargın
kömür siyah silah
ya da şiir yaptıkları hoyrat hatıralarından
kimse çıkamaz dışarı
kendileriyle yüzleşmemek için
dünyaya karşı açtıkları savaş
yalnızca kendini kavurur ölü kömür
sen de öylesin

KIM GÖLGESINDEN KAÇABILIR KI
10.11.22.8
2

KİM GÖLGESİNDEN KAÇABİLİR Kİ?

Geçtiğimiz yollarda kaybettiklerimizin bize en büyük kötülüğü kendilerini tekrar, tekrar hatırlatmalarıdır.

Bir kere kaybetmekle kurtulamadığımız şeylerdir.

Yoklukları hayatımızdaki varlıkları haline gelir.

Hep ama hep hatırlarız.

Ne biçim kaybetmektir bu?

Kim gölgesinden kaçabilir ki?

Bazen duygularımız bizden erken yaşlanır ve bizden hayatın geri kalanını alır.

Hayatın, kendini anlayanları cezalandırmasıdır bu...

Durup, durup ardına bakan kadınlar vardır.

Geçmişi düşünmekten şimdiyi yaşayamazlar.

Her şeyi didikleyip duran mazisinin gölgesinden,

anılarının yükünden bir türlü kurtulamayan gözleri ufuk yorgunu kadınlar.

Güçlü, köklü bir biçimde yeni arkadaş edinecek yaşları geride bıraktıysan eğer,

hasar görmüş eski arkadaşlıkları onaracak çağı da geride bırakmış oluyorsun.

Zaman ilerledikçe birçok şey, daha zor olmaya baslar. Beklentisi yüksek olan kadınların yalnızlığı daha koyu oluyor. Büyük lafların gölgesinde geçen hayatlar,

bir daha iflah olmuyor, geçip gittiğiyle kalıyor.

Zaman, aşk...... her şey!

Ayrılıkları ayrıntılar acıtır.

KIMSE
10.11.22.8
3

KİMSE

zamanı yıllarla tartanlar
yanılırlar
hiçbir şey tartılmaz başka bir şeyle
hatta çoğu zaman kendiyle bile
yaşanır, içini tohuma bırakır
geçer gider
geçmez sandıkların bile

hiçbir geçen tartılmaz kalanla
neyin kaldığını çoğu kez kendi de bilmezken insan
kimse kimse kimse
sahi kimse
ya da hiç kimse
söylediklerimden çok
sustuklarım
seçtiklerimden çok
reddedilmek için
ne kadar varsam
o kadar kimseyim kendime

güç kötü bir şey
kaderken de
kaldıramazken de
güç kötü bir şey
güçlüyken de
güçsüzken de

kaldığın yerden devam etmenin karanlığı
benzemiyor hiçbir çaresizliğe
kimin kaldığı yer var ki dünyada
kaldım sandığın yer
bizden geçendir çoğunlukla
içimizi parçalaya çoğalta
hâlâ gittiğim sona aceleci adımlarla
bütün iş birinin dediği gibi,
yavaşça acele etmek aslında

ölene kadar yavaşla işte
ölene kadar yavaşla
ne başkalaştırırsan o kadarsın
başkalarının imtihanlarından büyük gelecekler umma

çaresizlik bile bizden bir başkası yapmaya yetmez
bize biçilmiş döngüye katlanırız yalnızca
bir bakıma hiçbir yerdeyiz
bir bakıma yalnızca buradayız
var oluşumuzun ağırlığı altında ezilirken yapayalnız
ait olduğunu sandığın bütün grupların içinde yapayalnız
reddin imkânları sayım kayıpları yoklama kaçakları
sanma ki hayat bizi bekler başka kıyılarda
oysa biz buradayız
halsiz, kanıtsız
yılların neyi tarttığını bile bilmeden
kendi gücümüzün altında azala azala

kollarımız kadar kulaç kalplerimiz kadar sahil
hiçbir adanın almadığı yalnızlarız,
tamamlanmamış haritasında
define ve varlık
geleceğin tarihe dağıttığı kayıplar
bir gün birbirini bulmanın umuduyla

gölgemizle barışmanın uzun yolculuğu: büyümek
kendiyle tanışmayı erteler insan çoğu zaman
hayat yanlışlarla kısalır
başka biri olarak girdiğimiz bir kapıdan
bir diğeri olarak çıkarız
gündeliğe katlanmak için başkalarını kandırırken kendimizi yanıltırız
içimizi denerken yüzeriz farklı yüzlerle kendi içimizde bile
bu yüzden aşk yalnızca bir fikirdir

bu sefer gerçekleştirdiğini sandığın bir fikir
hep öyle oldu bende
hep saklı kaldı içimdeki anahtar
ve hep aynı kilitte kırıldı

fikirler de zamanla değişir
kırıldıkları yerde
kırıldıkları yer her şeyi değiştirir

zamanla bir şey söylemez artık kırılmak bile
sonra başka bir başlangıcın kapısında
aynı korkularla kalakalırız
daha önce de söylemiştim:
kimse yoktur kimsenin kimsesizliğine
her şiirin gizi başka bir şiirle
açıklar kendini
demiştim ya, hep öyle oldu bende
böyle katlandım kimsesizliğe
o birini ararken bile biliyordum
hiç kimse hiç kimse hiç kimse

**10.11.22.8
4**

LAVANTA

Ordadır
yazın eskittiği otlar arasında
uzakta bir nehrin gürültüsünü kazar
masmavi usturalar abanoz ağacına

Ordadır
uyuyan bir namlunun sessizliğiyle
günün sabahlığında
dudaklarının arasında bir ot, bir ıslık
iz bırakmaz sisler gibi geçer ağaçların arasından
varır kendini derinleştiren uçurumlara

Ordadır, bir devin tavşan uykusunda
aklında kımıldanan otlar, ağaçlar
düşünü düşürdüğü sular

yüzünü bıraktığı sular
almamış zaman kalmış kireç altında
çelimsiz bir kabuk başlamış yürek yarası
ki ne zaman çarşılara çıksa silahsız
onu vururlar
göğsünde siyah bir yıldızla
kalbinde kuruyan bataklık
kırlara yakın durur, yanık kokulara

serin çiy vakti çimenlerle konuşur
ne zamandır çıkmıyor sokaklar açık artırıma
ıssız bir kil ile gövdesini kateden bir ateştopu
Kendini sakladığı sular altında
ve son bir kez:
ışık ve çamurda kaldı lavanta

MANSET
10.11.22.8
5

MANŞET

Hayatıma manşet istiyorum.
Birkaç manşete ihtiyacım var, günler tekdüze
Karton filmlerden yapılma bütün serüvenlerin
içinden geçtiğimiz karanlık tünel bizim olmayan gündelik
Büyük bir köy artık bana tanınan, dünya!
ölüm tek ticaretin
Biz söyleriz başkalarına kalır kelimeler
sanal gerçeklikler için vurguna inmiş manşet
Gözlerimize attıkları bandın sakladığı karanlık
kimsenin ofsetinde kazınmıyor yalan sarmal grafik
kendine çevriniyor
Biz söyleriz başkalarına kalır kelimeler
Rekabetten başka yapacak bir şey bırakmıyorlar bize
Şerefin, haysiyetin, adaletin ve ümidin
eski moda öyküsüne bir biletim var, alıp cezalı bir biletle
değiştiriyorlar. Sesim hiçbir metinde tanınmayacak böyle
giderse.
Aşık olmak istiyorum.
Kendileri koyuyorlar kuralları. Naklen yayınlamak
istiyorlar bütün duygularımı. Güzel pişmanlıklar yaşamak
istiyorum, bırakmıyorlar, sterilize ediyorlar hemen yaşadığım

her anı. Hilesiz kuşlar bile kartpostallarda tuzağa düşürülüyor,
Tebrik ediliyor; poz verdiriliyor kanatlarına.

Pozdan putlar yaratılıyor her yanda, afişlerde, ekranlarda,
vitrinlerde, sokak pozlara tapmaya zorlanıyor insanlar.
Zorlandıklarını hiç anlamıyorlar.

Her yerde bela var. Olmayacak yerlerde üşüyorum.
Çarşaflarımı denetliyorlar ben yokken. Pencereme konan kuşları
takibe alıyorlar. Tek kişilik bir içbükey zaman bile
bırakmıyorlar bana.

Çıkmasam odam gömleğim oluyor. Çıkmasam sokaklar tundra.

Aynaya bile şebekemi gösteriyorum.

Bakın kimseyi dövmek istemiyorum. Aktör de olmak
istemiyorum. Vücuduma ve ruhuma muhtacım. Rahat
bırakmıyorlar. Yerimi bilmeliyim gitmeden önce. İzmarit olmak
istemiyorum. Gençken ve yeniyken bir şeyler denemeliyim. Önce
bir manşet bulmalıyım kendime, her şeye bir manşetten
başlamalıyım.

O zamanları anlatmak istiyorum.

Zamanı öğrenmeye çalışırken yitirdiğimiz zamanları.

Ölümden anlayan bir yanımız vardı gene de

Sesimiz açılırdı. Uyurken korkardık. Sıçrardık uyku
arasında ya da birinin elini tutardık

Gecenin koyu kibrinde gölgelense de erden masumiyetimiz

gelip geçerdik her şeyin yanı başından

derinleşmekti en büyük tehlike

Bağışlanırdık. Gençtik. Gençlik kaba cephane.

hiçbir şeyin içimize fazla işlemesine izin vermezdik

kahkahayla baş etmeye çalışırdık gözümüzle göremediğimiz
her şeyle, ölesiye korkardık

kendi içimizden tanımadığımız biri çıkacak diye günün
birinde

anonim bakış için rehin verdiğiniz gözler
önünde
geçip giden yazıp duran söyleyip eyleyen
ben değilim
duru suyun arı mantığın dingin optiğin
önünde
görülmek görünmek gözükmek isterim
çok mu zor çok mu olanaksız bilmek isterim
karşı durduğum şeyler vardır hayatta
manifestoya varmadan daha kısa mesafelerde
çözgüsü atkıya daha kolay dolanabilecek bir dolu yol

derin çözümsüzlükte
adı konmamış gizli bir sözleşme saklı madde
imha ve imla
ne çöllerde yiten geç dönemin mecnunları
ne teneke kutularda biriktirdiğim madeni paralar
en büyük günahımı işlemedim daha
elementlerin minimal kullanımı
daha yolun başındayım, yakında

şimdiki zaman yalnızca çarşı
pop ve popcorn zulmün bütün ayları
iki bin yıllık kadim şehirlerde işkenceciler emniyet
müdürü, katiller vali, Bağdat naklen bombalanıyor tarih ekrana
çıkıyor, şifreli çantalarda taşınıyor parçalanmış haritalar, zulme
çalışıyor devletin ve sermayenin bütün kanalları, polisler
gazeteci, sarı kartlı muhbirler, satılık şeref koltukları,
eski bir alınlık: Geçmişi anlamayan onu bir daha yaşamak
zorundadır
hem ortadoğudayız hem viyana kapılarında
kuşe bir gravürde dağılıyor kimlikler değerler özsu; katil
hep başkası çıkıyor kara piyasada kapalı iktisat
her yıl geriye çalışıyor infilaka kadar körlük
infilaka kadar kötülük
herkes birbirine düşman olursa sistem mümkün oluyor ve
buna, hayat işte, deniyor
şairler biliyor sonuna geliyoruz büyük duvara
herkes bir manşet bulmalı parçalandığı fragmanlara
bugünlerden bir gün çıkacaksak eğer, çıkılacaksa,
gömdüğümüz şeyler olmalı bugünlere, bir gün başka gözler
bugünleri yeniden okuduğunda bizi görsünler diye, birkaç
manşetlik kaba cephane
ne yalnızca siper ne barikatta verdiğimiz ölüler
şiir gizimizi herkesin gözleri önünde kaçırır geleceğe
kolay kirlenmeyecek mecralar deltalara vurur akıntısı
çıkarız çıkmalıyız acemi şiirler büyür başkalarının okuduğu
olduğu yerde
bizi de oldurur derin teorisiyle
tekin olmayan şiirlerin kotuma altına aldığı yarınlar
saklar kendi çocuklarını da
eski ve kara bir şarkı yineler kendini başkalarının
kaderlerinde:
"kendini ele verdiğin yerde

başkasına ihanet etmiş olursun
yapma n'olursun!
bizi almazken bizim kurduğumuz şehirler
biz söyleriz başkalarına kalır kelimeler
varsın olsun sen gene de
yapma n'olursun!"

yarım bırakılmış bir fragman gibi,
parçalanmışlığın sunduğu acemilikler gibi
mükemmel olmaktan özellikle kaçınmış şiirler gibi
söylenebilecek binlerce sözden yalnızca birkaçı gibi
kirletilmiş kayıtsızlığın her vahşeti mümkün kıldığı bir dünyada
hayatımızın başına çekin kendi manşetinizİ

MASKE.htm
10.11.22.8
6

MASKE
Maske ölmek isteğidir sevgilim
gerisingeriye dönen etiket
bak gökyüzünde takma bulutlar
ümitlerini yükseğe ayarla
ve bataklık halılarında dinlen
ey kutsal beden
sana da gelecek sıra
pilindeki kuraklık yetmiyor değil mi
hatıranın yüksek gerilimine
başkalarının bantlarında batıp çıkıyor sesin
kağıttan intihar kuleleri
eteklerinde dipnotlarıyla devrildi tek tek
bilgisayarlarının depoladığı vahşetten çıkış alıyor
yeni bir maskenin formülleri
granite dönüşsün diye iskelet iskelet ve etiket
Doğru, kolay silinebilir bir muşambadır seks
ateşten geçirir karton filmleri
bazukalar altında kadife gece
leoparlar öldü sevgilim, parslar, jaguarlar
çölü olmayan bedeviler platoların yeni aynalar
tinerle sil maskeni, ekrandaki görüntüyü ayarla
volümünü kıs kalbinin, dahili hatta seni arıyorlar

Haziran 1991
Ludwingshafen
Murathan MUNGAN

MASKELI BALO
10.11.22.8
7

MASKELİ BALO

Yaredir sinede eski sevgili
Eski sevgili eski günler
Hayata baksana takmıyor kimseyi

Hiçbir şey diriltmez artık geçmişi
Yaredir yine de

Yaktın gemilerimi
Dönüş yok artık geri
Tak etti canıma bu maskeli balo
Bu maskeli balo
Ve onun sahte yüzleri

Yaredir sinede eski sevgili
Ne yapsan kolay unutulmaz
Ağlama geçmişe yaşadık bitti
Anılar bizi yalnız bırakmaz
Yalnızız yine de

MAT
10.11.22.8
8

MAT

aydınlığın duruyor
giderken bıraktığın aynalarda

domino taşlarında
bezginliğin kıraathaneleri

söndü yıldızlarım senden sonra
zamanlar herkes için bir değil
karanlığım taşrada bir kasaba.

MEKTUP
10.11.22.8
9

MEKTUP

boş bırak düşlerini
ben geleceğim
kucağımda yaratmanın sevdaları
ve akşamüstlerinde sonlu bekleyişlerin karanlığı
tahta pervazlara takılı kalmış çınar gölgelerini kanattığı
hiç yaşanmamış Nerime Sultan anılarını dürüp

ben geleceğim
arnavut kaldırımlarının taşıyamadığı yükümle
kendimi yine bir yerinden söküp
kırık dökük sevgilerin ut tellerinde tınlayan
o veremli yazgısını
yine de bir çiçek gibi iliştirip gönlüme
o yalnızlığı Bizans'tan kalma İstanbul gecelerinin
sokak camlatan yağmurunda
kendimi ağır bir yük gibi çeke çeke
Emirgan sırtlarından yorgun ve telaşlı
biraz daha eskimiş, biraz daha solgun ve biraz daha acılı
ben geleceğim
dolu da olsa yaşlanmış kucakları
sahici ve acıtıcı gözyaşlarını bir mahsup gibi taşıya taşıya acılar defterinde
kimselere göstermeden usulca ve çok saklı
ben geleceğim
bir ticaret kentine

MERMIDEN GÜLÜSÜN VARDI SENIN
10.11.22.9
0

MERMİDEN GÜLÜŞÜN VARDI SENİN

mezarları sevdirirdin hep bana

mermiden gülüşün vardı senin.
seccade koltuğumda öksüz,
dualar korkatı yüreğimde.
yönünü bilemeyen,
sarhoş anılarla yaşarken,
düşlerimde hep,
mermiden gülüşün vardı....

tanrı çizmiş bıçağıyla,
kaderimi alnıma.
kaçak bir mahkum sayarak beni.
kalabalıktan biri olsamda,
korkak parmaklar gösterir beni.
geceler, boğazıma geçirmiş pençesini
geceler, karanlık gözlerle mermi
kusmakta madeni hıçkırıklar
kaçırırken uykumu,

tanırım seni ey ölüm
saklanma...
mermiden gülüşün vardı senin....

gücünü
öfkemden alırken, hayat
sahnesinin yalan dostları,
yalnızlığım, hayatımın tek sırdaşı,
senide kaçırır, bu gürültüler...
volta atarken paranın yoldaşları,
kanaryalarsa hapiste.
seslerine takılmış kirli bir çığlık,
yakıyor mazimin mutluluğunu
gel artık usandım,
saklanma ey ölüm
mermiden gülüşün vardı senin...

METAL YORGUNLUGU
10.11.22.9
1

METAL YORGUNLUĞU

o zaman söylediler:metal yorgunluğu
daha dediler yılların var oraya
nice süslerden sonra ulaşılan bir yalınlık gibi
nice bütünlüklerden edinilmiş bir kırgınlığa
eşyanın karanlık kuralları
etin acı tadı
bağımsız kurgusu zamanın
yetmez görünenleri anlamaya
daha dediler yılların var

zamanın biriktirdiği derinlik
çekimin çözülen yasası
şimdi eşiğinde miyim bu şiirin
geldim mi metal yorgunluğa
ilkin savatlı gümüşüm
şimdi bende mi sıra?

METAL
10.11.22.9
2

METAL

pencerede kedi yalnızlığı
metal bir ay fener
böyle gecelerde yağmurun sesi
kağıt hışırtısına benzer
ışık yıllarının karanlık hızında
yedi askı daha asılı yıldızlara
takıyorum kulaklıklarımı
dalmaya ve uçmaya hazır
iki kişi olarak
bölündüğüm yerde
hard'n'heavy slowları
yer değiştiriyor içimde bütün kişilikler
tek başıma oynadığım çin ruleti
bir jeton, bir zıpkın
aynı anda işliyor
kaatil ile maktul arasındaki en kısa yol
kalkış takımları infilak ediyor
dans bittiğinde birimiz ölecek
büyük plato bildiriyor koşulları:
tek kişilik düello bir metal tango!

Murathan

METAL
10.11.22.9
3

METAL

pencerede kedi yalnızlığı
metal bir ay fener
böyle gecelerde yağmurun sesi
kağıt hışırtısına benzer
ışık yıllarının karanlık hızında
yedi askı daha asılı yıldızlara
takıyorum kulaklıklarımı
dalmaya ve uçmaya hazır

iki kişi olarak
bölündüğüm yerde
hard'n'heavy slowları
yer değiştiriyor içimde bütün kişilikler
tek başıma oynadığım çin ruleti
bir jeton, bir zıpkın
aynı anda işliyor
kaatil ile maktul arasındaki en kısa yol
kalkış takımları infilak ediyor
dans bittiğinde birimiz ölecek
büyük plato bildiriyor koşulları:
tek kişilik düello bir metal tango!

10.11.22.9 4

MIRILDANDIKLARIM

Kırdın mı incittin mi birilerini
Kimleri kazandım, yitirdiklerim kimler?
Kendimi yeniledim mi yazdıklarımda?
Yeniden düşünmeliyim
Dostluklarımı, ilişkilerimi
Gözlerim çocukluk fotoğraflarında mı kaldı
Yitirdim mi yoksa masumiyetimi?
Borçlarımı ödedim mi?
Doğru seçtim mi soruların fiillerini?
Tırnaklarım kesilmiş, dişlerim fırçalanmış, saçlarım taranmış,
Giysilerim ütülü, odam düzenli mi?
Geri verdim mi aldıklarımı:
Aşkları, dostlukları, sevgileri, güvenleri, bağları,
Kitaplara, sayfalara, satırlara borcumu ödedim mi?
Yokladım mı duygularımı
Hâlâ sevebiliyor muyum insanları?
Ovmalı gümüşleri, bakırlarımı; cila geçmeli ahşaplarıma
Ovmalı umutları
Saklı tutmalı gelecek inancını, yarınları eksik etmemeli ağzımızdan
Ey uzak akrabalarım, üvey aşklarım
Mevsim sonu dostlarım, işporta malı ayrılıklar
Arkadaş ölümleri, dost hançerleri, talan ettiğimiz zulalar
Gece telefonları, ıssız konuşmalar

Mağrur incelikler, vurgun yemiş ilişkiler
Uçurum duygusuyla yaşadığımız hayat ey
O kadar çok anlattım ki
Kendime kaldım anlatmaktan...
Bunaldım kendisiyle boğuşmasını
Başkalarında çözmeye çalışan insanlardan
Usandım sözcük oynamalarından, tılsımlı sıfatlardan,
Ofset duyarlılıklardan
Kaç zamandır duru, yalın, çalışkan, iyi insanlar özlüyorum
'Içtenliğin' ya da 'dünya görüşünün' kirletmediği
Kendime bir yeni yıl kartı yazarak bunları diliyorum
Aranıp duruyorum adresini yitirdiğim insanları
Vitrin camlarına yansıyan yüzlerde
Bilmiyorum kalmış mıdır adresini yüzlerinde taşıyan insanlar
Hâlâ bir umut var mıdır
Çıkmaz bir sokağa benzeyen bu avare avunması vitrinlerde
Ne çıkmaz sokaktayım ne de mutsuz
Sadece rüzgârlardan daha güçlü olmak istiyorum o kadar
Açık denizlerde nice yolculuklara yelken açarken
Kış güneşinin mutlu ettiği bir kedi gibi mutlu, emin, tasasız
Sere serpe ve keyifli olmak tek isteğim ve dileğim
Senin ve benim , yani bizim için...

MIRILDANDIKLARIM
10.11.22.9
5

MIRILDANDIKLARIM

Kırdın mı incittin mi birilerini
Kimleri kazandım, yitirdiklerim kimler?
Kendimi yeniledim mi yazdıklarımda?
Yeniden düşünmeliyim
Dostluklarımı, ilişkilerimi
Gözlerim çocukluk fotoğraflarında mı kaldı
Yitirdim mi yoksa masumiyetimi?
Borçlarımı ödedim mi?
Doğru seçtim mi soruların fiillerini?
Tırnaklarım kesilmiş, dişlerim fırçalanmış, saçlarım taranmış,
Giysilerim ütülü, odam düzenli mi?
Geri verdim mi aldıklarımı:
Aşkları, dostlukları, sevgileri, güvenleri, bağları,
Kitaplara, sayfalara, satırlara borcumu ödedim mi?

Yokladım mı duygularımı
Hâlâ sevebiliyor muyum insanları?
Ovmalı gümüşleri, bakırlarımı; cila geçmeli ahşaplarıma
Ovmalı umutları
Saklı tutmalı gelecek inancını, yarınları eksik etmemeli ağzımızdan
Ey uzak akrabalarım, üvey aşklarım
Mevsim sonu dostlarım, işporta malı ayrılıklar
Arkadaş ölümleri, dost hançerleri, talan ettiğimiz zulalar
Gece telefonları, ıssız konuşmalar
Mağrur incelikler, vurgun yemiş ilişkiler
Uçurum duygusuyla yaşadığımız hayat ey
O kadar çok anlattım ki
Kendime kaldım anlatmaktan...
Bunaldım kendisiyle boğuşmasını
Başkalarında çözmeye çalışan insanlardan
Usandım sözcük oynamalarından, tılsımlı sıfatlardan,
Ofset duyarlılıklardan
Kaç zamandır duru, yalın, çalışkan, iyi insanlar özlüyorum
'İçtenliğin' ya da 'dünya görüşünün' kirletmediği
Kendime bir yeni yıl kartı yazarak bunları diliyorum
Aranıp duruyorum adresini yitirdiğim insanları
Vitrin camlarına yansıyan yüzlerde
Bilmiyorum kalmış mıdır adresini yüzlerinde taşıyan insanlar
Hâlâ bir umut var mıdır
Çıkmaz bir sokağa benzeyen bu avare avunması vitrinlerde
Ne çıkmaz sokaktayım ne de mutsuz
Sadece rüzgârlardan daha güçlü olmak istiyorum o kadar
Açık denizlerde nice yolculuklara yelken açarken
Kış güneşinin mutlu ettiği bir kedi gibi mutlu, emin, tasasız
Sere serpe ve keyifli olmak tek isteğim ve dileğim
Senin ve benim , yani bizim için...
Murathan MUNGAN

Murathan MUNGAN Üzerine Bir Anlati Denemesi
**10.11.22.9
6**

Murathan MUNGAN Üzerine Bir Anlatı Denemesi

Selçuk YAMEN / Seyirdefteri

Yaşantısı arabada geçenlerin, kimi şeyleri kaçırdığını düşünürüm sıklıkla. Bu, benim için de geçerli ne yazık ki... Bu duygunun eksilmesini ne kadar sağlar dinlenilen müzik, bilmiyorum.

Arabada olmadığım şanslı günlerimden birinde, kulağıma çalınan sesle irkildim. Kızılordu Korosu'nun düzenlediği bir konserdeymişim gibi duyumsadım birden kendimi. Sese doğru yürümeye başladım, ses bir ilkokulun bahçesinden geliyordu. Şarkı söyleyen yüzlerce çocuk... Okulun dış duvarlarını doldurarak konseri izleyen, kadınlarla çocukların arasındaydım artık. Çocuklar neşe içindeydi, koroyu yöneten öğretmenin gözlerindeki pırıltı bana kadar geliyordu. Neydi beni böylesine şaşırtan? Yaşamda karşılaştığımız güzelliklerin, günden güne azalması duygusu mu? Sevinçli gözlere duyulan özlem mi?

'Telli telli telli şu telli turnam
sanma ki yaralı uçmaz bir daha...'

Kızılordu Korosu bu şarkıyı söylerken dalmışım. Bu şarkının sözlerinin yazarı Murathan MUNGAN düşüyor birden aklıma. Eve döndüğümde, kulağımdan gitmeyen o güzelim seslerle bir kez daha bakıyorum Mungan'ın yazdıklarına. İlk önce şarkı sözlerinden tanıdık onu. Şair olduğunu bilenler de vardı. Öykülerini, film senaryolarını,oyunlarını okuduk. Karşımızda sürekli yazan biri vardı. Küçükken en çok kaldırım taşlarına oturmayı severmiş, bir de geyikleri. Mardin sokaklarında çamura bulanmış bu çocuğun ileride şair-yazar olacağını bilen çıkmış mıdır?

Murathan MUNGAN, bu gün bir marka artık. Çok okunan, çok satan kitapların yazarı, şairi. İmza günlerinde uzun kuyruklar oluşuyor, kaleminden çıkan neredeyse her şey kapışılıyor. Yazdıkları, okurlarının ruh hallerine, davranışlarına yansıyan kitaplara dönüşüyor.

Ülke hızla kentleşiyordu, kitaplarda çoğunlukla, birlikte yapılabilecek şeylere dokunuluyordu. Bireyin tekil hali, yalın hali nicedir diye soran pek yoktu. Mungan yazdıklarıyla, birey olarak kendine ait bir dünya kurarken, bireyselleşmeye başlayan geniş bir kitleyi de oraya çekiyordu. Orada herkesin kendine yakın bulacağı bir yer vardı; çünkü Mungan çok yazıyor, her yere uğruyordu. Sözcüklere de hakimdi, formülün tamamlanması için simgeler

gerekliydi ve o simgeler bir süre sonra kendiliğinden geldi:

‘Maske’ ki, var olan kaba dünyanın bireyi anlayamayacağını imliyordu. İç dünyasının sergilenmemesi için takınılması zorunluydu.

‘Sahtiyan’ ki, serpilmiş, boyanmış, cilâlanmış deri anlamına geliyordu. Yani bireyin var olan kaba alanda bedeninden soyulduğu, kendisinden geriye yalnızca reklamasyon, ölü, var olmayan bedeninin derisinin kalabileceği imleniyordu.

‘Ayna’ ki, bireyselleşmenin en güç durağıydı. Ya var olan kaba alan -toplum- içine dönülecekti ya da kendi doğrularının peşinde hesaplaşmanın acısı kabul edilerek yola devam edilecekti.

‘Geyik/kunduz vb’ ki, bireyselleşmeyi kabul ederek derisi ile birlikte kaba alandan kendini soyutlamanın imgesi olarak çıkıyordu karşımıza. Ramis Dara, “yer altı, gizil, kale, sarnıç, tutsak, zula, mahpus, post vb” sözcüklerle, Mungan’ın sürekli olarak örtünme, kapanma durumlarına göndermeler yaptığının altını çizer. Buna kendini, kendi özgür bireysel alanını korumayı da eklemek gerekir.

"...Siz ey! kimliklerini maskelerine gömenler..."
"...başkalarını giyinmekle başlar cinnet..."
"...haydi gidin aynalara gömün maskelerinizi..."
"...kendinden başkasını kuşanma sakın
yol senin, iz senin, menzil senindir..."

derken, ya da:

"...fantazilerini koru,ölümü kolla,anılarını sakla...
ey ölüme hudut yaşayan, olmadı! tehlikeyi tekrarla...
hem bu kadar umutsuzken, mutsuz olunur mu hiç..."

derken neyi önermektedir Mungan, buna bakmak gerektiğini düşünmüşümdür hep. Kalabalığın içinde erimiş, yenilmiştir. Kalabalıkla birlikte çıkılan yolun varıp yenilgilere dayanacağını imletiyor Mungan ve kendi çözümünü dayatıyor. Tam da bu noktada emir kipleri giriyor devreye ve okurla birlikte çoğalıyor yazdıkları.

"...ya dışındasındır çemberin
ya da içinde yer alacaksın..."

Yani, mutluluklar yoksa da mutsuzlukları azaltmanın formülü: kendini saklayacaksın, kalabalıkların maskeli balolarında asla soyunmayacaksın. Geçmişinin ve anılarının oluşturduğu değerli dünyana yalnızca incitmeyenleri alacaksın, dışarıdaki kaba kalabalığın yaptıklarını önemsemeyeceksin. Var olduğun dünyada, en az incinmenin yolu bu....

Sonuçta, masallarla, efsanelerle, özlemlerle, yanılgılarla, yenilgilerle dolu bir dünyanın kapısından içeri sokuyor bizleri. Yazdıkları kimi zaman dağınık, kimi zaman oldukça özenli; ama hep kendini gizleyen bireyin formüle edilmiş aşkları, yalnızlıkları... " Yaşam seni çok mu incitti Murathan?" diye seslenmek geliyor kimi zaman içimden. Mungan'ı çok seveceksiniz, bundan eminim; ama bir intihar yelkenlisinde yolculuk yapmak istemiyorsanız dikkatli okumak zorundasınız!

Kimi zaman, neden bu kadar çok yazdığını düşünürüm Mungan'ın. Yazdıklarını bekleyenleri bekletmeme kaygısı diyorum kimileyin... Bekleyenlerini yitirme kaygısı ya da. O artık bir peygamber gibi sürekli yazmak zorunda. Yazdıkları ile sürekli olarak kendini çoğalta çoğalta, formüle edilmiş kelimelerin yerleri ile oynayarak bunu yapıyor artık. "Başkalarının gecesinde'' yem olan yaşamlar, ıskalanışlar, haksızlığa uğrayışlar çok yakın duruyor bir yanı doğulu, kente uyumsuz bireylerde; o artık bu şiiri yazmak ve sürdürmek zorunda. Çünkü böylesi bir dünya içine soktuğu, emirlerle yönlendirdiği kitleler onunla acı çekiyor, kendini soyutluyor ve yeni emirler için çok uzun zaman beklemeyecek kadar sabırsız artık.

Yetenekli ve zeki bir şair/yazar Mungan. Oluşturduğu kültün peşinde mi yazıyor, kült mü Mungan'a yazdırıyor, Mungan kurduğu dünyanın devamını mı tamamlıyor, bu açık değil. Bundan sonra ne mi olacak, bende merak etmiyor değilim hani.

"...Bazı sözler karanlıkta söylenir diyorum uykularımın birinde bazı sözler hiçbir zaman..." Söylediklerini biliyoruz da söylemediklerinin ne olduğu ya da söyleyecek sözünün kalıp kalmadığını bilmiyoruz. "...Sonuna dek proleteryanın yanındayız / çünkü biliyoruz ki –biz devrim mecburları – hiçbir yere kaçamayız / bir yere kaçamayız / kaçamayız..." Bana öyle geliyor ki Mungan, sol gösterip sağı iyi vuruyor. Detaylı bir incelemeden geçme çizgisinden sürekli uzaklaşıyor, çünkü sürekli yazıyor yazıyor. Şimdiden yirmiyi geçti kitaplarının sayısı. Her yeni aşkta 'kendini temize çeken aşkların' şairini, ne çevre kirliliği, ne emek/sermaye çelişkisi, ne kıstırılan köleci yaşam o kadar ilgilendirmiyor.

Bir geri hizmet işçisi; ama işini gerçekten iyi yapıyor. Ne olursanız olun, nasıl düşünürseniz düşünün, kaygılarınız, sevinçleriniz, hüzünleriniz, kimliğiniz ne olursa olsun, Mungan'da çok şey bulacaksınız; metafizik ve kendi içinde tutarlı dinler gibi içten sorgulanamaz bir dünya bu çünkü...

Murathan mungan sapına kadar homoseksüeldir..şimdi bunu niye yazdım …. kötülemek içinmi aaaa ayıp yahu hiç homoluk ayıpmıda ……

Murathan MUNGAN.htm
10.11.22.97

Murathan MUNGAN homoseksüel

1955 yılında İstanbul'da doğdu. Ortaöğrenimini Mardin Lisesi'nde, yüksek öğrenimini Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü'nde tamamladı. Devlet tiyatrolarında Dramaturg olarak çalıştı. İlk oyunu *Mahmud ile Yezida* ile Türkiye İş Bankası'nın açtığı yarışmada ikicilik ödülü alan Murathan MUNGAN, Sahtiyan adlı şiiri ile de Gösteri dergisinin 1981 Şiir Yarışması'nda birincilik ödülü kazandı. Taziye oyununun 1984'te sahnelenmesi nedeniyle, Ankara Sanat Kurumu'nca M.Baydın'la birlikte yılın en iyi oyun yazarı seçildi. *Hedda Gabler Dile Bir Kadın* öyküsü ile Haldun Taner Öykü Ödülü'nü Nedim Gürsel'le birlikte aldı. (1987).

YAPITLARI

Osmanlıya Dair Hikâyat (şiirler, 1980)
Taziye (oyun, 1982)
Kum Saati (şiirler, 1984)
Son İstanbul (öyküler, 1985)
Cenk Hikâyeleri (1986)
Kırk Oda (öyküler, 1987)
Lal Masallar (öyküler, 1989)
Yaz Sinemaları (şiir, 1989)
Eski 45'likler (şiir, 1989)

Mırıldandıklarım (şiir, 1990)
Yaz Geçer (şiir, 1992)
Geyikler Lanetler (oyun, 1992)
Bir Garip Orhan Veli (oyun, 1993)
Oda Poster ve Şeylerin Kederi (şiir, 1993)
Omayra (şiir, 1993)
Metal (şiir, 1993)
Kaf Dağı'nın Önü (öykü, 1994)
Oyunlar, İntiharlar, Şarkılar (şiir, 1997)
Mürekkep Balığı (şiir, 1997)
Başkalarının Gecesi (şiir, 1997)
Metinler Kitabı (1998)
Yüksek Topuklar (roman, 2002)

MIKA
10.11.22.98

MİKA

Gökyüzünde yapıştırma bir yıldız
Şimşekler ormanında
Bir tek yıldırım
Selofan yağmurlardan sonra
Yine patinaj
Çekimine girdiğimiz
Manyetik alan
Dağılıyor elyaf ve aşk
Sezon değişiyor
Parabolik aynalarda
Başka bir set kuruluyor
Yepyeni bir dizayn
Işıl ışıl göz alıyor megastar mikalar
Klip hızında karton film derinliğinde
Bir marka gibi yaşanıyor aşklar
Merkezi sistem yönetiyor ayrılıkları, açıklamaları
Acı yok. Can yakmıyor tuzla buz olsa da
Dağılmış mika parçaları

Kesin çözüm
Acele servis

Buyrun, siz ne arzu etmiştiniz?

NYLON
10.11.22.99

NYLON

Bir başıma kaldığım aşklar
Nylon denizlerin şiirleri
Nylon denizler posteri
Deniz posterleri
Boy pos naylon
Nylon
Aştı geçmiş zaman
Gözyaşı taneyle
Denizler nylon

Kayısız kalıyor kayıt
Yaygın vahşet, günlük ölüm, over dose
İçe, geriye, ileriye kapalı gözlerde
Nylon perdeler
Gündelik konserve
Aşkı siyaset
Siyaseti aşk gibi
Yaşamış yakın tutanak
Ayna ve kağıtta duruşumuz aynı
Hâlâ aşk, hâlâ şiir ve şiddet

OLMASA MEKTUBUN
10.11.22.100

OLMASA MEKTUBUN

Olmasa mektubun,
Yazdıkların olmasa
Kim inanırdı
Senle ayrıldığımıza.

Sanma unutulur,
Kalp ağrısı zamanla
Herşeyi unutarak

Yaşanır sanma.

Neydi bir arada tutan şey ikimizi
Birleştiren neydi ellerimizi
Bırak bana anlatma imkansız sevgimizi
Sevmek birçok şeyi göze almaktır.

Baksana geçmişe,
Ne çok anıyla yüklü
Nerde o taverna,
Nerde sinema

Harcanmış zamanla
Yeniden yaşanmaz ki;
Geç kaldıktan sonra
Arama boşa!

OMAYRA
10.11.22.1
01

OMAYRA
Cevabı ömür süren bir soru bıraktım sana
Mendili kan kokan sevgili arkadaşım
Usta bakışların keşfettiği rahatlıkla arkama yaslandım
elimde şah mat yüzüğümde tek taş siyanür
adınla bulanan bir aşkın, bir maceranın
macerasında
yolun sonunu söylüyordu
günahkâr iki melek olan sağdıçlarım
Al birkaç bulutlu sözcük
atlasını sırtında taşıyan çalınmış bir zaman
mekik, taflan, kar kesatı bir iklim
aşk mı, macera mı dersin bu uzun seferberlik
bu ilişkinin topografyasını
mezhepler tarihinden bulup çıkardım
adanan boynunda o gümüş zincir
bilmiyorsun arması sallanıyor ucunda
işte yazgının kara zırhlısı!
Kork! kutsal kitaplardaki kadar kork!
Çünkü hiçtir bütün duygular

Korkunun verimi yanında
Benim ruhum nehirler kadar derin!
Kızıl kısraklar gibi üstümden geçeceksin!
Arı bir sessizlik duruyor
şiddetimizin armaları arasındaki uzaklıkta
gövdenin demir çekirdeği
kalkan teninin altında
sana okunaksız bana saydam giz
içindeki uğultunun izini sürüyorum
bir açıklığa taşıyorum ele vermez yerlerini
harabeler diriliyor
heykeller tamamlanıyor
kendi kehanetinden büyülenmiş gözlerimin önünde
başka çağlara gidip geliyoruz
aşk tanrısı için
seviştiğimiz ve uyuduğumuz sahillerde
aşkın kaplan ve yılan düğümüyle
Öpüyorum seni boynundaki yaradan
iniyorum kaynağına
aydınlanmamış yanların ışığa çıkıyor
dokunuşlarımın parıltısında
düğümlü mendilin, gümüş zincirin
sımsıkı mühürlendiğin bütün kilitler
çözülüyor avuçlarımda
Tılsım tamamlanıyor
ortaçağ kentlerinden geçiyoruz dönüşte
indiğim kaynakların mezhep değiştiriyor
zamanın ve uzamın kilitlendiği kara kutuda benim kelimelerim
tılsım tamamlanıyor
dudaklarımdan sızan erkek sütünün kara büyüsüyle
sevgilim oluyorsun
uyuyor ve yıkanıyoruz ay ışığında
bakıyorum güneş iniyor yüzünün alacakaranlığına
Adın yoktu tanıştığımızda
eksiğini de duymadık
bazen bir rüzgârı, bazen birkaç zeytini
adının yerine kullandık
Adın yoktu tanıştığımızda
sonra da olmadı
çünkü başka biri oldun zamanla

Şimdi adın var
şimdi ruhumun sislere sarılı derinlikleri
yükseliyor ve tehdit ediyor
kıstırılmış varlığımın bütün cephelerini
yüzümün pususunda geziyor
sularda bilenmiş bıçaklar
uyandırılmış acılarım, bulanmış sarnıcım
etimle ruhum arasında çelişen ilke
geri döndü bana
kendi ellerimle kurduğum kara büyüden
içimdeki tarih bitti
siliyorum bir aşkı var eden her ayrıntıdaki parmak izlerini
ve şimdi adın var
ve şimdi
ikimizin vaktinde
intikam saati geldi
Omayra, bu adı verdim sana
ve mevsimleri bütün anlamlarıyla
iki çakılına bir deniz vereyim
hayallerine mavi buğday
dokuz yaşamın olsun tek tek öldüreyim
esmer ve çırılçıplak bir gecede
bütün düşmanların gelecek
koynumdaki cenazene
Seni saran efsane çürüyüp toprağa karışırken
kucağımda başın
gümüş bir tarakla tarayacağım saçlarını
kendi enkazımın üstünde
kurtlar, çakallar gibi uluyarak ağlayacağım acıdan
öldürerek yaşatacağım seni kendimde
Ocağın parıltısıyla aydınlanan yüzün
gücünden habersiz sakin gülüşün
kamçılıyor içimdeki bütün köleleri
ben ki hileli bir oyun,
birkaç kırık zar
ve kara muskalı tılsımlarla
almışken seni kaderinden, kıyasıya bağlamışken kendime
asıl sen tutsak etmişsin beni
dünyaya kapalı kapıların ardındaki
içi boş sessizliğine

sığlığın, sevgisizliğin
o sonsuz kendiliğindenliğin
dünyanın sana değmeyen yerleri
nasıl da çekici yapıyor seni
o kadar bağlandım ki
tutkusuz bedenine
ya öldüreceğim seni
ya tunç çağından heykeller indireceğim dökümüne
Sayıklayan bir ağaç gibiyim Omayra
uğultusu geliyor ta derinden
gövdemin geçtiği masalların
içimdeki deprem ayakta tutuyor beni
geri dönüp vuruyor çalınmış zaman
bak sana korkaklığımı veriyorum
var olmanın bütün varoşlarından
ben yenildim, işte silahlarım
tılsım tamamlandı
sonuna geldim çizgilerini sildiğim
bir büyük haritanın
aşkım ölümün sınırında Omayra
olduğun yerde kal kımıldama!
Murathan MUNGAN

OMAYRA
10.11.22.1
02

OMAYRA

Cevabı ömür süren bir soru bıraktım sana
Mendili kan kokan sevgili arkadaşım
Usta bakışların keşfettiği rahatlıkla arkama yaslandım
elimde şah mat yüzüğümde tek taş siyanür
adınla bulanan bir aşkın, bir maceranın
macerasında
yolun sonunu söylüyordu
günahkâr iki melek olan sağdıçlarım

Al birkaç bulutlu sözcük
atlasını sırtında taşıyan çalınmış bir zaman
mekik, taflan, kar kesatı bir iklim
aşk mı, macera mı dersin bu uzun seferberlik

bu ilişkinin topografyasını
mezhepler tarihinden bulup çıkardım
adanan boynunda o gümüş zincir
bilmiyorsun arması sallanıyor ucunda
işte yazgının kara zırhlısı!
Kork! kutsal kitaplardaki kadar kork!
Çünkü hiçtir bütün duygular
Korkunun verimi yanında

Benim ruhum nehirler kadar derin!
Kızıl kısraklar gibi üstümden geçeceksin!

Arı bir sessizlik duruyor
şiddetimizin armaları arasındaki uzaklıkta
gövdenin demir çekirdeği
kalkan teninin altında
sana okunaksız bana saydam giz
içindeki uğultunun izini sürüyorum
bir açıklığa taşıyorum ele vermez yerlerini
harabeler diriliyor
heykeller tamamlanıyor
kendi kehanetinden büyülenmiş gözlerimin önünde
başka çağlara gidip geliyoruz
aşk tanrısı için
seviştiğimiz ve uyuduğumuz sahillerde
aşkın kaplan ve yılan düğümüyle

Öpüyorum seni boynundaki yaradan
iniyorum kaynağına
aydınlanmamış yanların ışığa çıkıyor
dokunuşlarımın parıltısında
düğümlü mendilin, gümüş zincirin
sımsıkı mühürlendiğin bütün kilitler
çözülüyor avuçlarımda

Tılsım tamamlanıyor
ortaçağ kentlerinden geçiyoruz dönüşte
indiğim kaynakların mezhep değiştiriyor
zamanın ve uzamın kilitlendiği kara kutuda benim kelimelerim
tılsım tamamlanıyor
dudaklarımdan sızan erkek sütünün kara büyüsüyle
sevgilim oluyorsun
uyuyor ve yıkanıyoruz ay ışığında

bakıyorum güneş iniyor yüzünün alacakaranlığına

Adın yoktu tanıştığımızda
eksiğini de duymadık
bazen bir rüzgârı, bazen birkaç zeytini
adının yerine kullandık

Adın yoktu tanıştığımızda
sonra da olmadı
çünkü başka biri oldun zamanla

Şimdi adın var
şimdi ruhumun sislere sarılı derinlikleri
yükseliyor ve tehdit ediyor
kıstırılmış varlığımın bütün cephelerini
yüzümün pususunda geziyor
sularda bilenmiş bıçaklar
uyandırılmış acılarım, bulanmış sarnıcım
etimle ruhum arasında çelişen ilke
geri döndü bana
kendi ellerimle kurduğum kara büyüden
içimdeki tarih bitti
siliyorum bir aşkı var eden her ayrıntıdaki parmak izlerini
ve şimdi adın var
ve şimdi
ikimizin vaktinde
intikam saati geldi

Omayra, bu adı verdim sana
ve mevsimleri bütün anlamlarıyla
iki çakılına bir deniz vereyim
hayallerine mavi buğday
dokuz yaşamın olsun tek tek öldüreyim
esmer ve çırılçıplak bir gecede
bütün düşmanların gelecek
koynumdaki cenazene

Seni saran efsane çürüyüp toprağa karışırken
kucağımda başın
gümüş bir tarakla tarayacağım saçlarını
kendi enkazımın üstünde
kurtlar, çakallar gibi uluyarak ağlayacağım acıdan
öldürerek yaşatacağım seni kendimde

Ocağın parıltısıyla aydınlanan yüzün
gücünden habersiz sakin gülüşün
kamçılıyor içimdeki bütün köleleri
ben ki hileli bir oyun,
birkaç kırık zar
ve kara muskalı tılsımlarla
almışken seni kaderinden, kıyasıya bağlamışken kendime
asıl sen tutsak etmişsin beni
dünyaya kapalı kapıların ardındaki
içi boş sessizliğine

sığlığın, sevgisizliğin
o sonsuz kendiliğindenliğin
dünyanın sana değmeyen yerleri
nasıl da çekici yapıyor seni
o kadar bağlandım ki
tutkusuz bedenine
ya öldüreceğim seni
ya tunç çağından heykeller indireceğim dökümüne

Sayıklayan bir ağaç gibiyim Omayra
uğultusu geliyor ta derinden
gövdemin geçtiği masalların
içimdeki deprem ayakta tutuyor beni
geri dönüp vuruyor çalınmış zaman
bak sana korkaklığımı veriyorum
var olmanın bütün varoşlarından
ben yenildim, işte silahlarım
tılsım tamamlandı
sonuna geldim çizgilerini sildiğim
bir büyük haritanın
aşkım ölümün sınırında Omayra
olduğun yerde kal kımıldama!

ONLAR CESET KUSLARIYDI

10.11.22.1
03

ONLAR CESET KUŞLARIYDI

aşk dediklerinde çocuktum.
gözlerimin kesilen ellerden yapıldığını öğrendiğimde

bir katliam gibi sevişmeyi düşünmezdim, çoktum
onlar ceset kuşlarıydı
deniz en büyük ölü
afrika uyanmıştı ya
ben boğulmuştum

10.11.22.1 04

OPAK

Uzundur kaçıyor opak
Işıktan açığa çıkardığı
Yaklaşıyor gövde
Yolları geceliyor geçerken
Bir zamanlar çölleri ormanları denizleri de öyle
Kalabalığın vahşi örtüsünde
Fizik yasalarıyla çıktığı sürek avı
Çekirdeği saklamanın ham yalnızlığı
Geri emiyor gölgeyi
Verilmez olan
Başka gözleri erteleyen
Yalnızca opak doku
Gündeliği yerine getiren ölümlü nesne
Onu bizden geleceğe kaçırıyor

Kendinin başka'larıyla yer değiştirerek görünüyor
İlerliyor, her yere vesikalık gövdeler bırakarak
Şimdiki zamanda çoktan geçtiği köprü
Bir gün bütün izleri havaya uçuracak
Başka kalplerde daha tanıdık olacak bir gün
Ondan süzülen ışığa aldanıp
Daha dün aramızdaydı, diyenler bambaşka birini hatırlayacak

OPERA

10.11.22.1 05

OPERA

ölü bir yılan gibi yatıyordu aramızda
yorgun, kirli ve umutsuz geçmişim

oysa bilmediğin bir şey vardı sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim

imrendiğin, öfkelendiğin
kızdığın ya da kıskandığın diyelim
yani yaşamışlık sandığın Geçmişim....
dile dökülmeyenin tenhalığında,kaçırılan bakışlarda
gündeliğin başıboş ayrıntılarında
zaman zaman geri tepip duruyordu.
Ve elbet üzerinde durulmuyordu.
Sense kendini hala hayatımdaki herhangi biri sanıyordun, biraz daha fazla sevdiğim, biraz daha fazla önem verdiğim.

Başlangıçta doğruydu belki.
Sıradan bir serüven, ratsgele bir ilişki gibi başlayıp,
gün günden hayatıma yayılan, büyüyüp kök salan ,
benliğimi kavrayıp, varlığımı ele geçiren
bir aşka bedellendin.

Ve hala bilmiyordun sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim
Anladığındaysa yapacak tek şey kalmıştı sana
Bütün kazananlar gibi
Terk ettin

OTUZ YAS
10.11.22.1
06

OTUZ YAŞ

daha vakit var diye
yazmadığımız
şiirlerdi
kaldılar
yüzümüzden gelip geçti
ilk gençliğin fener alayları
yeniyetme arkadaş çetesi dağıldı artık
büyümenin konaklama yerlerinde
nice ihanete uğradık
ayrıldı yollar
ömrümüzü koyduğumuz şeylerdi ki
dört yöne dağıldılar

daha vakit var diye
dönüp de bir gün
kaldığımız yerden,hepsini birden
yaşarız sandık
oysa emanetmiş bizim sandıklarımız
içlerinde kilitli kalmış onca şeyle
günü geldi
aldılar

nasıl kullanılacağı bilinmeyen anlardı
sonuna dek yaşamaktan korkup da kaçtığımız
yerini ve anlamını bulmayı beklerken
çürüdü gitti içimizde
saklı duygularımız
şimdi yabancı bakışlara bir şey söylemeyen
karalama defterleri,bulanık anılar
rüzgara,ateşe,suya yazılmış
gençliğin solgun güncesi
biz ne zaman büyüdük
onlar ne zaman yetim kaldılar
tutulan güneşlerin altında
yollar geçildi
dönüş yok artık o duyarlığa
yaşarken ve yazarken
yarım kalmış şiirler
yarım kaldılar

PAMUK IPLIGI
10.11.22.1
07

PAMUK İPLİĞİ

kendimize döşediğimiz taşlar
görünmeyenin piramidi
başka uygarlıkların saatleriydi kullandığımız
zehirli yıldızlarını tanıdık gökyüzünün
kendimizi bile büyüledik piramidimizin giziyle
petrol kuyusu bütün gün
rasaşane bütün gece

koynumuzdaki tılsımı düşürmedik güne

teslim etmedik kelimeleri
dar boğazlarda,kör geçitlerde,karanlık dönemeçlerde
bozuk para kadar kullandık çarşılarınızı
baktığımız pencereleri kimselere kiralamadık
uğramadık bir harf için bile mürekkebinize
yalvaç olmadan,ermiş olmadan gelip geçtik
karanlık oyların kamusundan
güvendik sessizliğin derinliğine
içimiz bölünse de başkalarına
parçalanmadı kendimize çizdiğimiz yekpare harita
ömrümüzün yolları
kırk yıl,kırk yaş,kırk ikindi
biz her zaman birkaç kişi
hayatımız piramit,ömrümüz pamuk ipliği
bilinse de olur artık bilinmese de...

10.11.22.108

PARANTEZLE ANIMSAMA

ısrarlı bakışların taşıdığı o acıtıcılık
seğirir durur kasıklarımda
ilk sevişme acemiliklerini arayan tat
anılarına tutkundur aslında

10.11.22.109

PASEVE'NİN GÜNLÜKLERİ

I.
bir ölüm yalınlığı durulturken
piomente imgelerini
her suskunluk
bir iç kanamasıdır ilişkilerde
her duygu bir sürgüne dönüşür
bir kadın kimliğinde
aşk yeniden çoğaltır yenilgilerini
pavese, yani o bilenmiş uçurum duygusu

bulur son hüviyetini sıkılgan katilinde.

II.
aşkın ve cinayetin, buzul kimsesizliğinin
sessizliklerle yaşanan zıpkın gerginliği
ve kalemin öteki yüzü, tutkunun siyah şiirleri
bir hiçliğin düşmanca felsefesinde
ya da Pavese'den sonra yaşanan
Pavese günlüklerinde.
...
ölüm kendini ararken
ve görüntülerken kendini her gün
bir şiirin apansız tetiğinde.

III.
çoğul bir siyahtır artık
kalemin değdiği her kör nokta
her çizgi daha çizilirken kendine
uçurumlar kazan
bir intihardır şiir adında.

IV.
bir ölüm denemecisi
yazar, unutulmuş kentleri, batık denizleri, sevgilileri
delilik gözleri gibi
sözcüklerden yontulmuş bir sessizlik ve
sonsuz bir yalnızlık gibidir yazmak eylemi.

V.
bir anı (zehir tadında),
bir görüntü (kimsenin görmediği
gizlenmiş, duyarlığa),
bir sözcüğün yer değiştirmesi
(belli belirsiz paslanarak),
ve sonra apansız bir akşam gezintisi
yeni bir düşünce verebilir insana
birkaç zamanlık yaşama inadı
biraz tebessüm
-kırık dökük de olsa-
'yeni bir hayat' kurmacalarına
dokunma isteğinin yonttuğu tutunma çabalarına
...

sonra çözülür zıpkın
kendini bırakır
gölgesini düşüren takıntılarına.

VI.
sözcükler, ah sözcükler kimsesizliğim benim
nefret, bütün duyarlıklar adına tek mülkiyetim
...
nerden gelsem ben
nereye gitsem pavese
...
içimde hep bir konuk duyarlığı
ben hep bir konuk gezdiririm
yakamda bir çiçek kabarıklığı
...
nereden gelsem ben
nereye gitsem pavese
...
kimsenin ağırlamadığı.

VII.
yinelenmekten eprimiş nesneler
Piomente'de yine şiddet ikindileri
tedirgin sayfaların dizgini şiir
huzursuz bir tay gibi silkeler dizeleri
silkeler gururun ve şehvetin yurtsaydığı
izlenimci Piomente harabeleri
sevdaydı, şiirdi, öfkeydi, aşktı
bunların hepsi usul usul intihar evrimleri.

VIII.
günden güne eksiliyor tekil kalabalığım
artık sabahı da kaplıyor acı.
tiksiniyorum bütün bunlardan
Sözler değil. Eylem. Artık yazmayacağım.

PATLAYICI MADDE
10.11.22.1
10

PATLAYICI MADDE

Yüzey kusuru tarıyor

İlerleyici yaşlanma
Likit dinamit
Çözülüyor
Kalbin taş kuyusunda
Susuyorum susuyorum susuyorum
Belki de korkuyorum
Bir konuşsam ortaya çıkacak olan
İçimin simyasından
Kanındaki tutku yapan element
Nefretin incelikli kılınan pelikülü
Dinamit saklı likit gözlerinde
Buluştuğumuz yüzey
Sakin ekran
Gülümsüyoruz steril
Sıfıraltı işlemine kadar inmiyor davranışlarımız
Kapılar açılıp kapanıyor
Başka koridorlara ayrılıyoruz
Gülümsüyoruz steril
Oysa dehşet yatıyor derinliklerimizde
Susuyorum susuyorum sonra şiir yazıyoruz

PAZUBENT
10.11.22.1
11

PAZUBENT

beden dediğin aşka vesile
insan ruhlara aşık olur
sevdikçe başkasını
kendini bulur

ne hasreti öldürür, ne vuslatı ondurur
suretten surete süründürür aşk seni
hayat dediğin bir gün anlamak
geçtiğin yollarin kıymetini

bazı kalplerin kaderidir aşk
ne dua beddua ne tövbe yemin
nafile pâzu boşalmış kıymet
nice yazsan korunduğun gövdeye
tabiatta olmayan kelime
nasıl karşı koyabilir

tabiat güçlerine

bin kere inkar ettim
bin kapıda yenildim
aşk bin kere
bin kere ayrılık
dediğin sema adımları
kültürel miras genetik şifre
tenimde
açılan vahdet yaraları
tutulduğum suretlerden
geçtim gittim
kaderin önünde koşarken
yeni suretlere
bin kere

hakikatım marifetim yadigarım
kalbini bende sınamışlar için
adadığım divanım
ömrümü hayat yapan bütün erkeklere

bir kere olsun unutmak için
beyhude
bin kelime!

**10.11.22.1
12**

PERDAH

bir sen kendini eskisi gibi hatırlıyorsun
başak kapıları açmıyor söylediklerin
kendinden eksilttiklerini
hayat koymuyor geri
dünle konuşuyorsun

tüylenmiş öfken, için acımış
sıkıntı çoğaltmıyor kimseyi
izlerini siliyorsun kendini yinelerken
hatırlamaktan göremiyorsun şimdiyi
aldığın yaş katettiğin yola denk değil

dünyaya bunca acımasız gözlerin
kendine kapalı bir tek,
olgunlaşmadan çürüdüğünü bilmiyorsun

bunca tükenmişken yıldızların
gecen çekiliyorsun
içindeki koyu is, yağlı bölge
kırık hayal parçaları
yenilmez gevşeyeni
yüzünün perdahında
denediğin usturalar
geri getirmez seni
bütün bunlar
herkes kötü, dünya fena
sonumuz geldi diye değil
öğrenmen gerekenleri
zamanında öğrenmediğin içindir

bir erkeklik mesleğidir perdah
zaman çekilen suları bilir
zamanı geldiğinde
kalmak için çekilmek gerekir

PEYNIR TENEKESI
10.11.22.1
13

PEYNİR TENEKESİ

nasır bağlamış elleri
yüreğinin kapısını yıllarca
kapalı tuta tuta
yağmur öncesi bir buluta gizlenmiş
unutmuş olsa gerek
zorludur, öç alır pişmanlığın elleri
getirir kor insanı bilmediği bir hududa

PEYNIR TENEKESI.htm
10.11.22.1
14

PEYNİR TENEKESİ

nasır bağlamış elleri
yüreğinin kapısını yıllarca
kapalı tuta tuta
yağmur öncesi bir buluta gizlenmiş
unutmuş olsa gerek
zorludur, öç alır pişmanlığın elleri
getirir kor insanı bilmediği bir hududa

Murathan MUNGAN

RETIME
10.11.22.1
15

RETİME

Bir yola çıkarken neleri almadık yanımıza
Bir yangından neleri ilk kurtarmadık
Nerede çürüttük

Bir zamanlar her şeye kanan kalplerimizi
Yerini bulmamıs incelikler, bozguna uğramıs düşler,
Atlanmış serüvenlerle hangi hayatların yanından geçtik
nerede yitirdik
erken itiraflar
ergen isyanlarla
bir korsan gibi yasadığımız gençliğimizi

Büyüdük, büyüdük sandık
Kaybetti bazı şeyler artık önemini

10.11.22.1
16

RUHU

ruhu
yürekte gidenin ayak sesi
ağır dönen kilit
görünmez hayvanını yatıştıran
mimozalı gölgeler

sularda dünyanın batışı
cama vuran,camına vuran
kapısı çekilmiş evler

loş pencere,kör kapı,puhu
sokakta oynayan için bekliyor camdaki gölgen
kalendeki mürekkep
uzayınca sokak silinir onun için gölgen
ya da sen silinirsin
aynı puhu ama şimdi her şey daha uzak

SADAKLAR
10.11.22.1
17

SADAKLAR

Onlar ki bir zayıf vaktini beklerler,
Öğren

Dört mevsimden geçmemiş arkadaşlıklar
Kırılmış fanus, kararmış tılsım
yürekleri sadakları kadar zengin değilmiş
Birlikte gittiğimiz yollar
Başka haritalarda kaybolurken
Öğretirler

aynı değil kalpte biriken zaman
sırtlarda ne çok ok birikmiş

kılıçsız kalkansız arkadaşlıklarda
savunmasızlığı tek savunma olan
doksan dokuz yaradan
bir ad bile vermezken
kör inanç, kayıp gece, boşalmış mushaf
uzanır elleri sadaklarına

başkasının gizine nisan yaşayan
inceok inceok önceok
ne toprağın teninde ürperen hayat
bunca aşk bunca anı bunca kalp
gün gelir yalnızca bir inceok.

SAKLI BIÇAK
10.11.22.1
18

SAKLI BIÇAK

sol el saklı bıçak
kanadım gittim kendimden
kendimi bir başkasının ölüsü sanarak

bütün karşılıkları birden çalışan simgeler gibi
aynı güne düşmez kaybettiklerimizin mevsimi
bazı aşklar yalnızca ayrılıkları için bile değer
yaşlanınca hatırlamak
yaşlanınca hatırlamak
biledikçe biliyorsun
bir zamanlar sol elde tuttuğun bıçağın
ertelenmiş hayaleti
kapanmamış göğsünde
yıllar sonra yeniden kanayacak

bunun için aşk
bunun için şiir tutan sol elim
ayrılırken içimi kazıdığım saklı bıçak

eylül bitiyor sevgilim
uzun eylülü ömrümüzün
bir kitap gibi bitiyor
seni kanıyor sol elim
seni şimdi
başkalarının gözlerine emanet ediyorum

SALGIN
10.11.22.1
19

SALGIN

yalnızca aşk değil bu,
yalnızca ayrılık değil, salgın
bize geçmişten geçen
kandan, tarihten, doğamızın bize kurduğu tuzktan
kaderimizden ve yıldızlardan geçen salgın
yalnızca bir humma değill bu,
ellerindeyiz bilmediğimiz bir tutsaklığın

damarlarımdaki kana hükmediyor
şefkat, şehvet, şiddetle
kendini bende sınayan salgın
ölümün kenarına düşen satırlarla
batan ayın kenarına düşen satırlarla
bu sayrıl hüküm, bu kara humma, bu kanama
kendini sürdürüyor bende
sormayın bana ben bilmiyorum
ben hiçbir şey bilmiyorum,
içindeyim salgın gibi
derin sayrılığı başka çağlara ait bu aşkın
kilitlendiğim var oluşundan çıkamıyorum
ben de isterdim serin, uzak, kuzeyli bir
olmayı, hesaplarını tutmayı
sözlerin, duyguların, davranışların
gelecek sağlamak için yapılan ince ayarların
ama ben saf korkudan yapılmış tehlikeli mısraları,
hikayesi uzun olan kılıçları,
çölde geçen şarkıları ve onu seviyorum
onu seviyorum onu seviyorum onu seviyorum

SAMURAY
10.11.22.1
20

SAMURAY

Çünkü sen bir samuraysın
Çünkü o bir samuray
Bir bulmaca gibi çıktın ortaya

Parçalarını yanlış yerleştirmişler
Ve sen bunun nedenini asla bilemedin
Çünkü bir samuraysın çılgın savaşçı
Değiştirmiyor seni takvimler
Bir kılıca benziyor öne sürdüğün gövden
Kaynağı belirsiz bir ışık aydınlatıyor
Suyun verildiği yeri
Ve bilmiyorsun kapıların ardında ne var
Anlamak istemiyorsun seni bekleyeni
Çünkü sen bir samuraysın
Çünkü o bir samuray

**10.11.22.1
21**

SANDIK ODASI

gün ışığıyla yıkanmış küskün bir yıldız
gibi akıp geçtin
sessizliğimizin üstünden
oyalanacak bir şey bile bırakmadın
tozlanmış,dalgın bakışlarımıza
ne zaman,nerede bir şey yitirsek
burada bulacağımızı sanırdık
bu sandık odasında
mümkünmüş gibi
balkonda unuttuğumuz nice yazlardan sonra...

SARI FERMAN
**10.11.22.1
22**

SARI FERMAN

ihanet bildirir sarı ferman
aldatanla aldatılan
daha ferman üzerinde el değiştirir
yoluna katlanmadan
önü kesilir
kalbin aklın sezginin
her menzilde çözülen
gerçek

biraz daha kaybedilirken
sararır gülümsemekten ferman
okunmayacak kadar
anlamını yitirir yazılanlar
sonunda güneşe tutulmaktan
dokusu çözülmüş
lime lime bir gerçeklik kalır
herkese
hiçbir işe yaramasın diye

çünkü ihanet anlaşılabilir bir şey değildir
bu yüzden menziline ulaşamaz
içinin yollarında zaman aldatmasına uğrar insan
sebepler bahaneler yalanlarla
sararıp uçmuş ferman
hiçliğin kayıtsızlığında şimdi
ne okuyan ne yazan ne anlatan

SENDE ASKLARIMI TEMIZE ÇEKTIM
10.11.22.1
23

SENDE AŞKLARIMI TEMİZE ÇEKTİM

ölü bir yılan gibi yatıyordu aramızda
yorgun, kirli ve umutsuz geçmişim
oysa bilmediğin bir şey vardı sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim

imrendiğin, öfkelendiğin
kızdığın ya da kıskandığın diyelim
yani yaşamışlık sandığın
Geçmişim
dile dökülmeyenin tenhalığında
kaçırılan bakışlarda
gündeliğin başıboş ayrıntılarında
zaman zaman geri tepip duruyordu. Ve elbet üzerinde durulmuyordu.
Sense kendini hala hayatımdaki herhangi biri sanıyordun, biraz daha
fazla sevdiğim, biraz daha önem verdiğim.

Başlangıçta doğruydu belki. Sıradan bir serüven, ratsgele bir ilişki
gibi başlayıp, gün günden hayatıma yayılan, büyüyüp kök ölü bir yılan gibi yatıyordu
aramızda

yorgun, kirli ve umutsuz geçmişim
oysa bilmediğin bir şey vardı sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim

imrendiğin, öfkelendiğin
kızdığın ya da kıskandığın diyelim
yani yaşamışlık sandığın
Geçmişim
dile dökülmeyenin tenhalığında
kaçırılan bakışlarda
gündeliğin başıboş ayrıntılarında
zaman zaman geri tepip duruyordu. Ve elbet üzerinde durulmuyordu.
Sense kendini hala hayatımdaki herhangi biri sanıyordun, biraz daha fazla sevdiğim, biraz daha önem verdiğim.

Başlangıçta doğruydu belki. Sıradan bir serüven, ratsgele bir ilişki gibi başlayıp, gün günden hayatıma yayılan, büyüyüp kök salan , benliğimi kavrayıp, varlığımı ele geçiren bir aşka bedellendin.
Ve hala bilmiyordun sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim
Anladığındaysa yapacak tek şey kalmıştı sana
Bütün kazananlar gibi
Terk ettin

SEVGI
10.11.22.1
24

SEVGİ

Senin adın bir çiçek
Papatya gibisin
Aşkımın simgesisin
Benim güzel kadınım

SEVGILIM
10.11.22.1
25

SEVGİLİM

Sevgilim,
yetimim benim,

aylar nasıl geçiyor zaman hiç geçmezken

kapılar kapalı, dünya buzlu can
uyuşmuş gözlerimin önünde
hayat akıp gidiyor hiç kımıldamadan

ikimizin yerine dinliyorum
sevdiğin şarkıları
siyah tişörtünü giyiyorum yatarken
gömleklerini, kazaklarını, kokunu
senin rüyalarını görüyorum ölür gibi uyurken
gün boyu elimde kahve fincanı

kapıyı açmıyorum
telefonlara çıkmıyorum
başını bekliyorum geleceği olmayan hatıraların

Sevgilim,
yetimim benim,
nasıl da kayıtsız gülüyorsun hayata
öldüğünden haberi yok fotoğraflarının

SON EL
10.11.22.1
26

SON EL

Henüz açılmamış kartların birinde gizleniyor
varisi olduğumuz tehlike
zırhlarımız kamaşıyor gövdelerimizden
mıknatıslar deneniyor kaygan zeminlerde
birkaç teorem terkisinde alınan yol
büyük tonozlar altında ilk buluşma
benim cevabım silah, seninse sorun yok daha
geceler gölge oyunu
geceler bir kürek gibi yumuşak
gel deriler giydireyim geçene
kırbaç akar adımların
kuzgun kanadı kaldırımlarda ilerlersin
sınanmamış Öteki@ne
pusulamda alıkoyduğum sihir

kumaş parçaları, bir tutam saç ve ağ
ilerliyoruz o trapez dengeye
senin ayıklanmamış duyguların avucunda
benimse kalbim rehin bir cellat mezadında
gong vurunca taşıl zaman: elde kalan bir tutam saç
uçuşan kumaş parçaları
delinen ağ
ölendir öldüren yalnız kalır trapezde

SOGUK DAMGA
10.11.22.1
27

SOĞUK DAMGA

aile atının soyundan indim
karaağaçlar altında
biliyorum beni bekleyen hiçbir şey yok
rüzgarın derin mezarlığında ürperen
soluk bakışlı bir ay,sessizliğimi oluşturan
o derin,o siyah boşluktan başka
ne çılgınlık için gürültülü gösterilere adandım
ne davranışlarımın imlasında
uyuşmuş kalmış itirafları coşturmayı düşünüyorum
hüznümün arkadaşlığına kaldım
karaağaçlar altında

SPREY BOYA
10.11.22.1
28

SPREY BOYA

Bir otomobil markası '68
Deja Vu hızında
Dünyanın dalgaları geç ulaşıyor bu koyu kıyılara
Unutmanın borçları ödeniyor
Ölü gözlerimiz için yeni düşler
Tanzim satış mağazalarında
Seçimlerimizin teyel yerleri gözüküyor
Ardından boy aynaları için sprey sırlar
Aldığımız virajlarda hızla eksiliyor
Bildiklerimiz ve hayallerimiz

İz bırakmaz sisler gibi
Yüzlerimiz artık nikel kaplama
Gümüş ekranda
Reklam metinlerinde
Artan dizeler, laboratuvar tahlilleri ilişikte
Edebiyata ayrılan zaman
Edebiyatın kendisinin artık ölü bir dil olduğu zamanda
Sözcükler borsası değer kaybı şiir
Adorno'nun "Minima Moralia" adlı uzunçalarından bir şarkı
"yanlış bir hayat doğru yaşanmaz"
sonunda iki seçim kalır ve başka hiçbir şey
intihar ve kötülükten başka

SUDRA GÖMLEKLERI
10.11.22.1
29

SUDRA GÖMLEKLERİ

Sudra gömlekleri içindeyim
Zaman tanrı hem erkek hem kadın
Amcamoğlu beni bul
Mahpus değilim
Bir mahpusun saydığı günlerdeyim

Dağlanmış dövmelerim okunmaz etmiş izlerimi
Yittim ben, bilmiyorum nerdeyim
İkindiyle aksam arasında
Ne kadar taşıyabilir tebdilim beni
Ben ki reddettim
Mahpus, casus ve katilken
Yıkanmamışların takdirini

İçimi olduruyorum. kazıyorum içimi
Çoğalmasın diye ötekilerim
Çoğalmasın diye parçalandığı yerde
Kaldı bedenim
Gövdemi çoktan aştı gitti gövdemin tarihi
Geçilmez yerinde karanlığın
Başkasını denedim

Bazen isliğim çalınıyor kulaklarıma, bazen gelirken
Düşündüğüm kelimeler

Maden ocakları hatırlıyorum, demirci körükleri, kaçarken
Değiştirdiğim şayisiz kan, bir her konaklama yerinde
Ödediğim defterler

İçime attığım taşlar tıkadı sarnıcımı
Tuzun ve kirecin şerbeti dindi
Kuzey defterleri güney rüzgarları arasında
Mühürlü mektuplar taşıdım
Bozgun zamanlarının çarşılarında dağıldı
Başka bir kader için sakladığım kıymetler

Ey benim ateşler kitabındaki babam
Nemde sazımın mızrabı
Nemde kahribarim
Amcamoğlu beni bul
Gidemem, bu yıl güney
Zaman tanrı Zurvanic
Beni de ezberine aldı
Resimde ellerin örtülü olması Kaderin
Esrarengiz karakterini simgeler
Denedim kabartmaların hacminden öteye acılan butun imkanlarını
Ne yapsam gölgede kalıyordu
Hem Hürmüz hem Ahriman
Kendime dönecek butun zamanı kılcala daraltmıştı
Taşıl katmanlar
Simdiyse boşluğundayım
Bir büyük kabartmanın
Örtülü ellerin arkasında
Gömleğimi ilikleyen kopça
Gövdemi yazılan esrar
Karışır yazının gövdesine
Başkaları okudukça
Amcamoglu buradayım
Otların gürültüsüne, tasların tarihine bak
Mezopotamyadayım.

SÖYLE BANA
10.11.22.1
30

SÖYLE BANA

Her takvime üç beş ömür

bahtımızın bilmecesini bölüştürdük
çabuk düşen yapraklara

her seyiye bu kadar çok zaman alıyor? niye?
ne çabuk geldik
bu soruyu derin bir iç sızısıyla soracak yasa

ölüm karşısında kazanılabakış derinliği
niye yitirildi yaşamda?

Eski bir fotoğrafa bakıyordum
Bu sorular beni yokladığında
Fotoğrafta sen de varsın
Bak ve söyle bana

SÖZLER, YAPRAK
10.11.22.1
31

SÖZLER, YAPRAK

bazı sözler karanlıkta söylenir, diyorum uykularımın birinde
bazı sözler hiçbir zaman, diyorum kendi sesime uyanırken
bazı sözler karanlıkta söylenir
bazı sözler hiçbir zaman
diyorum armaların birinde
öyledir, iki yanı ağaçlı yollar, arasından
geçip gitmektir şiir
ağaçla, yolla, ne tarafa
ve hangi zaman
imgenin şiddetiyle çoğalır anlam
parçalana parçalana
geçtiğimiz yollardan
onca yaprak düşer
birkaç şiir kalır yalnızca
o derin ağaçlardan
kendi sesimize uyandığımız rüyalarda
Murathan MUNGAN

10.11.22.1
32

SİS ÇANLARI
ağır yol, uzak yapılar
yaklaşmak için yaklaşık tanımlar
onlarla çıktık yola
yollarda kaldık
sis bastı her yanı
tutukluk çeken silahlar gibi
sözcükler, fısıltılar, mırıldanışlar
eksilerek vardık bir yapıya
O mu, değil mi?
Kim bilebilir şimdi
kılavuzlar şehit
şehitler hain
gözlerimiz karanlık bir pusuda
çoğumuz büyümüş, kimimiz ölmüş
kendimiz bile tanıdık değiliz artık
gözümüzden silinen düşün sabahında
önümüzde açılan yeni bir uzay
Şimdiki Zamana ait bomboş ve ölü anlar
ne başka yer ne başka zaman
bizler için hala biryerlerde çalınan
sis çanları var
belki bir gün buluşur diye
aynı ormanda kaybolan çocuklar
Murathan MUNGAN

SIYAH FERMAN
10.11.22.1
33

SİYAH FERMAN

ferman siyahı ya da siyah kan
nereden okuduğuna bağlı
aşk körü gözlerin
kendini inandırdığı falı

bir hikayeyi sonuna kadar yaşamak uğruna
daha başlangıçta göz yumulan
birkaç karanlık işaret
aktıkça
siyaha boyar bütün ferman

fermanın okunmaz siyah olanı
denir

görmezden gelinen karanlığın kanıdır oysa
ilerledikçe
fermanı siyah yapan
okunmaz yazı değil
bu kaderin daha başından okunabilirliğidir

en kısa fermandır siyah olan
aşk ile ölüm arasında
en kısa yolu seçmiştir
ölüme gitmek için aşk
her ne kadar sonlarda okunsa da
fermanların ilkidir

SIZDEN SAKLI
10.11.22.1
34

SİZDEN SAKLI
gelmediniz, ben hep sizi bekledim
eksilen yanlarımla
sizden saklı eskidim
her şeyden önce aşk verilmiş bir sözdü benim için
gün, ay, saat, hafta; takvimişi zaman yani
Aldıkça dönemeçleri değişmedi hiçbir şey
yalnızca ufuklar yeniledim
Kaç aşktan oluşmuş bir şeydi aşk
her sevgiliyle biraz daha
biraz daha sizden saklı eskidim
Murathan MUNGAN

TANINMIS ZAMAN
10.11.22.1
35

TANINMIŞ ZAMAN

zaman seni şimdi tanıdım
her şeyi kaybettikten sonra
zaman seni kullanamadım
kendime tanıyamadım seni
zaman suçumu biliyorum
senin işini yapmaya kalktım
zaman ayrıldım ayrıldım ayrılamadım
zaman ne yaptım ben
ben ne yaptım

TELLI TELLI
10.11.22.1
36

TELLİ TELLİ

Telli telli şu telli turna
Sanmaki yaralı uçmaz bir daha
Takılmış kanadı göçmen buluta
Anlatır eski beni şimdiki bana

Sakın çıkma patika yollara
O dağlara kırlara o karlı ovaya
Yenik düşüyor herşey zamana
Biz büyüdük ve kirlendi dünya

Telli telli şu telli turna
Sanmaki yaralı uçmaz bir daha
Takılmış kanadı göçmen buluta
Döner gelir bir gün konar yurduna

Telli telli şu telli turna
Ne kalmış buralı göklerden başka
Ne kalır yarına bizden sonraya
Herşey binip gitmiş uçurtmalara

TENIMIZ TASBASKISI
10.11.22.1
37

TENİMİZ TAŞBASKISI

parmak uçlarımızda gezindiğimiz tenimizin
kaçıncı yazmasına bir erkekle başladık
kıyılar eğirdik gözlerimizden yağmurlu ezik
bir boğayla uyandırılmış sabahları gençliğimizin
belleğimizde dağılan trenlere dalardık
koynumuzda akşam saklamaları
ve zaman çizgileriyle yitik
kaçıncı volkanıdır bu munis şehvetimizin
ki güz yontan bir rüzgardan artakalmış tutanakları

TERASTAKI HAVLU
10.11.22.1
38

TERASTAKİ HAVLU

Aynı terasa açılıyordu yan yanaydı kapılarımız kaldığımız pansiyonda.
Sabahları ya da akşamüzerleri karşılaşıyorduk, ortak düş, ortak mutfak,
çekingen bir selamlaşma. Aynı terasta yanyana kuruyordu çamaşırlarımız, bu
ürpertiyordu beni; acemi, tutuk birkaç sözcük eşliğinde beyaz şarap içerek
aynı terasta seyrediyorduk günbatımını, bu da ürpertiyordu beni. Işığın
azalan şiddetinde yan yanaydı terasa vuran gölgelerimiz ve karışıyordu
birbirine.
Elimizde olmadan gülümsemiştik bakışlarımız çarpıştığında, sahildeydik
ve aynı kitabı okuyorduk ilk karşılaşmamızda.
Sezon açılmamıştı, seyrekti sahiller, daha erken yaz gülümsüyordu.
Pansiyon önündeki sandalların kıpırtısı, çiçeklerin çekingen dirimi,
günbatımıyla gölgelenmiş alanların rengi kalmış aklımda. İkimiz de yalnızdık
ve birbirimize ilişmemeye çalışıyorduk adını kimselerin bilmediği o uzak
sahil kasabasında.
Oysa güneşin batışını izlemek gibi
kendiliğinden bir birlikteliğe dönüştü paylaştığımız şeyler
Birbirinden kamaşmaya başlamıştı tenlerimiz
dokunmasan da yanındaki gövdeyi duymanın şiddetine dönüşmüştü aramızdaki
çekim.
tenin çağrısı hazırdı kendine kurulan bütün tuzaklara
O akşam terastaydık gene. Gün çoktan batmıştı. Çamaşırlar asılıydı,
uzaktan şarkılar geliyordu ve kekik kokuları. Nedense her zamankinden başka

bakıyordun bana. Sonra usulca dedin ki:
"İlk kez bir erkeğin tenine dokunmak isteği duyuyorum içimde."

Benim için yaz başlamıştı.
"Dokun öyleyse" dedim.
Sustun. Uzun uzun baktık birbirimize. Kendine nasıl karşı koyduğun okunuyordu yüzünün derinliklerinde. Sonra hiçbir şey söylemeden usulca kalktın, odana gittin, yavaşça örttün kapını. Saatlerce orada, gecede ve o terasta kaldım.
Sabah uyandığımda odanın kapısı açıktı, eşyalarını toplayıp gitmiştin baktım. Yalnızca terasta unuttuğun havlu çırpınıyordu rüzgarda
Bir daha hiç rastlamadım sana, hiçbir yerde hiçbir yazda
Düşünüyorum aradan tam on üç yıl geçmiş
On üç yıl önce içinde uyanan o isteğin anısı saklı duruyormuş sende?
Birden adını hatırlamadığımı fark ettim bu şiiri yazarken, ama terasta çırpınan havlunun rengi hala gözlerimin önünde

On üç yıl sonra şimdi sevgilimden ayrıldığım bu derin, bu kavurucu günlerde neden ansızın aklıma düştüğünü sordum kendime. Sonra anladım: Bir aşk birçok aşktan yapılıyor ve ayrılınmıyor hiçbir seferinde

TERKEDEN
10.11.22.1
39

TERKEDEN

Kimdi kimdi kalan
Giden mi suçludur herzaman?
Ne zaman başlar ayrılıklar
Dostluklar biter ne zaman

Her geçen gün bir parça daha
Aldı götürdü bizden
Aynı kalmıyordu hiçbir şey
Değişiyordu herşey
kendiliğinden

Artık çözülmüştü ellerimiz
Artık bölünmüştü yüreğimiz
Birimiz söylemeliydi bunu
Ötekini incitmeden

Kimdi giden kimdi kalan
Aslında giden değil
Kalandır terkeden
Giden de
bu yüzden gitmiştir zaten

TILSIM VE KUM
10.11.22.1
40

TILSIM VE KUM

İçimdeki hayvanın suya indiği saatler
tılsım ve kum
gümüş kadar çıplak
altın kadar bulanık
sükut ve konuşmak
ve olmamış şeyleri hatırlamak
Hatıra diye
içimdeki hayvanın suya indiği saatler
dışındaki derin uyku
dile kaçtım
cinnetinden, cehenneminden
dile geçtim
dile gelmezken
uykudayken söylediklerim
kum söndü
tılsımla dindim

UNUTMADIK
10.11.22.1
41

UNUTMADIK

Yaralı bayramlar geçti
Mevsimler, bütün anlamlarıyla
Yüreğin koyu yerinde birikenler
Kendi takvimleriyle gelip geçtiler
Gelip geçti şehirler ve ölüler
Unutmadık
Topraktan çobanyıldızına değin

Hey yer
Her şey
Mümkündü
Nazım kadar coşkulu
Aragon kadar aşık
Lorca kadar yaralıydık
Unutmadık
Orada bir coğrafya yağmalanıyor
Orada gazetelerin ofset baskısı
Orada yeniden yazıyorlar 835 satır
Ve umudunu kaybetmeyen şehirler
Gökyüzünün karanlık kefeniyle örttük
Yıldızların delik deşık ettiği ölüleriz
Adsız ölüleriz
Adları bir coğrafya ile yan yana yazılan
Gövdelerinizi unutmadık, unutmadık hiçbirinizi
Savaşlar ve pazarlar çağıydı
Aynı silahlardı kullandığımız
Aynı çarşılar aynı kandı
Sevgiye ve kurşuna açılmayan yüreklerden geçtik
Pusu yataklarından, dağılmış bahçelerden
Viran tarihten
Uykuları çevik, namlularını oğulları gibi seven
Çocuklar gibi küsüp
Kırda gelincikler gibi gülümseyen
Musademe çocuklarını gördük
Geçip gidiyorlardı
Tarihin en uzun gecesinden
Pazarlarda aynı kan
Aynı paranın değiş tokuşunda
Karanlık çarşılar
Aynı kanlı tarih her defasında
Bir biz kaldık bu kadar içindeyken hayatın
Ölüme yakın duran
Bir de on binlerin korosunda haykıran
Intifada intifada intifada
İki güzelliğimiz vardı bizim
Ufkumuzdan inen
Ve bir daha geri dönmeyen iki güzelliğimiz
Birini kurşunlar, ötekini ofset baskılı resimler aldı
Otuz üç kurşun sıkıldı her birimize
Kutuplar kadar uzak, baba ocağı kadar yakın
Doğunun gündüz ve gecelerinde

Otuz üç yıldız
Hala ışığınıi gönderiyor bize
Birkaç çakmaktaşı cebimde gezdirdiğim
Birkaç karanfil
Yol için ipek, uyku için maya
Kalbiniz için
Kara bir yemin gibi çırılçıplak
Kelimeler getirdim
Kaybolmuş yüzyılların vatanında
Ölümün erken takibe aldığıi çocuklar
Dağlarda değilim sizinle birlik
Yalnızca mataranıza su vermeye geldim
Nazım kadar coşkulu
Aragon kadar aşık
Lorca kadar yaralı
Serap ile hakikat arası
Çağın aşamadığıi uçurumlarda
Gider gelirim gider gelirim
Efsanelerin çeşitlendiği yol ağızlarındaki büyük kamaşma
Anda gizlenen zaman
Ateşin avesta dili
Bitkiler, otlar, kökler
Dağlanmış dil, narin rengi
On binlerin dönüştüğü uğuldarken
Doğunun yeni defteri
Topraktan çobanyıldızına değin
Her yer her şey karanlık bir pusuda
Yazının, tekerleğin, tarihin
Ilk çocuklarından
Ey büyük mezopotamya
Iki bin yıllık gece
Dön geri bak
Kardeşlerim ölüyor kalbimin doğusunda

UNUTULMUS BIÇAKLAR
10.11.22.1
42

UNUTULMUŞ BIÇAKLAR

Hem kendine kıydın
Hem de bana
Ardına bile bakmadan gidiyorsun şimdi

Hey delikanlı
Hey delikanlı
Sırtımda unuttun bıçağını
Ne kadar gitsen de uzağa
Kanımın izi kalacak avuçlarında
Hey delikanlı
Hey delikanlı
Geri döneceksin
Bir dolunay vakti
Geri döneceksin
Gömmek için
Beni öldürdüğün yere
Kendini usulca
Aşka, şiire, ölüme bırakmış
Ve çoktan toprağa karışmış
Bedenimin sırtında
Bulacaksın ay ışığında bıçağını
Kanını silip alacaksın koynuna
Saplamak için başkalarına
Hey delikanlı
Hey delikanlı
Unuttuğun bu kadar mı?

UZUN YOLLARI DA GÖZE ALABILEN BIR DOSTLUK

10.11.22.1 43

UZUN YOLLARI DA GÖZE ALABİLEN BİR DOSTLUK

Ya biz, binde bir karşımıza çıkan dostluk,
arkadaşlık, sevgililik fırsatlarını ne yapıyoruz?
Akşamüstünün bir saatinde,
yorgun gövdemizi yaslayıp mırıl mırıl konuşabileceğimiz,
omzumuza dolanan bir kolun,
başımızı yaslayabileceğimiz bir omzun,
belimizi kavrayan bir elin,
uzun yollara dayanıklı aşkların sahibi karşımıza çıktığında
tanıyabiliyor muyuz onu, değerini biliyor,
biricikliğini, benzersizliğini anlayabiliyor muyuz?

Yoksa hayatı sonsuz, fırsatları sayısız sanıp
kendimizi hep ilerde
birgün karşılacağımızı sandığımız bir başkasına

bir yenisine ertelerken
hayat yanımızdan geçip gidiyor mu?

Karşımıza erken çıkmış insanları yolumuzun dışına
sürerken bir gün
geri dönüp onu deliler gibi arayacağımızı hiç hesaba katıyor muyuz?
Hayat her zaman cömert davranmaz bize,
tersine çoğu kez zalimdir.
her zaman aynı fırsatları sunmaz,
toyluk zamanlarını ödetir.
Hoyratça kullandığımız arkadaşlıkların,
eskitmeden yıprattığımız dostlukların,
savurganca harcadığımız aşkların hazin hatırasıyla
yapayalnız kalırız bir gün

Bir akşamüstü yanımızda kimse olmaz,
ya da olanlar olması gerekenler değildir.
Yıldızların bizim için parladığını göremeyen gözlerimiz,
gün gelir hayatımızdan kayan yıldızların gömüldüğü maziye kilitlenir...

Kedilerin özel bir anını yakalamak gibidir kendi hayatımızdaki
olağanüstü anıları ve olağanüstü kişileri yakalamak.
Bazılarının gelecekte sandıkları 'Bir gün' geçmişte kalmıştır oysa;
hani şu karşıdan karşıya geçerken trafik ışıklarında rastladığımız ,
omzumuzun üzerinden şöyle bir baktığınız sonra da boşverip
'Nasıl olsa ileride bir gün tekrar karşıama çıkar'
dediğinizdir.

Oysa tam da o gün bu zalim şehri terk etmiştir o;

boş yere bu sokaklarda aranırsınız...

VAZODA TOZLU GÜLLER
10.11.22.1
44

VAZODA TOZLU GÜLLER

yanılmayan iki el
kapandı birbirinin üzerine
gözleri sisli kır, ad kavmi
kırık mühürler
yılların derin kalıntısından

bağışlamasız bir duruş seçti kendine
sanki artık hiç bir şey kımıldatamaz
içinde küllenen o beyaz pişmanlığı
her şeyi sessizliğiyle bütünleyerek
geçiyor kullanmadığı günlerin içinden
başka ellerin kurduğu bütün saatleri
bırakmış tozlu ayrıntıların zulmüne
akşamsefaları gibi dalgındı geçen yaz sonu
onu görmeye gittiğimde
benden öteye bakıyordu benden çoktan geçmiş bakışları
bir tek yağmurun sesiyle tanıdık
bir şeyler geçiyordu yüzünden bir ölünün anısı
kadar belirsiz bir aydınlık
nasıl birikmiş içinde bunca süzülmüş acı,
nasıl ulaşmış içindeki tedirgin erince
kopkoyu bir kötülüğe dönüşmüş onca hayal kırıklığı
kayıp kıtalar gibi baktık birbirimize.
Tamamen silinmiş aklımdan
eski fotoğraflarda buluştuğumuz yer
Oraya nereden gidilir şimdi?
Oysa karşımda oturuyor
O opal lambanın gölgesinde
iyi eğitilmiş kötülüğün bütün incelikleriyle
Bir de vazoda tozlu güller...

YADIGAR
10.11.22.1
45

YADİGAR

Ne zaman onu düşünsem
sektirmeyen muşta, içe dönük
gönül burcunda doğanlardandı
çıktığında yola, vakitlerden kırlangıç
yıldızların adsız kervanları
için tutulan defterlerde
adına rastlandı çok sonra
ipek örtülere bürünmştü
mağrur ve vahşi
ne yapsa sığmaz artakalırdı

çocuktum, yollarına çıkardım

başımı okşar geçerdi, esmerdi elleri
belki ona sebep ben en çok
esmer sözcükleri sevdim
oysa onları okacak zamanı olmadı
acıkmış gözleri yıldızlara bakıyormuş
bir dere kenarında bulduklarında
onu vuran mermi benim de bir yerim kaldı

YALNIZ BIR OPERA
10.11.22.1
46

YALNIZ BİR OPERA

ölü bir yılan gibi yatıyordu aramızda
yorgun, kirli ve umutsuz geçmişim
oysa bilmediğin bir şey vardı sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim

imrendiğin, öfkelendiğin
kızdığın ya da kıskandığın diyelim
yani yaşamışlık sandığın
Geçmişim
dile dökülmeyenin tenhalığında
kaçırılan bakışlarda
gündeliğin başıboş ayrıntılarında
zaman zaman geri tepip duruyordu. Ve elbet üzerinde durulmuyordu.
Sense kendini hala hayatımdaki herhangi biri sanıyordun, biraz daha fazla sevdiğim, biraz daha önem verdiğim.

Başlangıçta doğruydu belki. Sıradan bir serüven, rastgele bir ilişki gibi başlayıp, gün günden hayatıma yayılan, büyüyüp kök salan , benliğimi kavrayıp, varlığımı ele geçiren bir aşka bedellendin.
Ve hala bilmiyordun sevgilim
Ben sende bütün aşklarımı temize çektim
Anladığındaysa yapacak tek şey kalmıştı sana
Bütün kazananlar gibi
Terk ettin

Yaz başıydı gittiğinde. Ardından, senin için üç lirik parça yazmaya karar vermiştim. Kimsesiz bir yazdı. Yoktun. Kimsesizdim. Çıkılmış bir yolun ilk durağında bir mevsim bekledim durdum.

Çünkü ben aşkın bütün çağlarından geliyordum.

Sanırım lirik sözcüğü en çok yüzüne yakışıyordu
yüzündeki kuşkun kedere, gür kirpiklerinin altından
kısık lambalar gibi ışıyan gözlerine
çerçevesine sığmayan
munis, sokulgan, hüzünlü resimlerine
lirik sözcüğü en çok yüzüne yakışıyordu

Yaz başıydı gittiğinde. Sersemletici bir rüzgar gibi geçmişti Mayıs. Seni bir şiire düşündükçe kanat gibi, tüy gibi, dokunmak gibi uçucu ve yumuşak şeyler geliyordu aklıma. Önceki şiirlerimde hiç kullanmadığım bu sözcük usulca düşüyordu bir kağıt aklığına, belki de ilk kez giriyordu yazdıklarıma, hayatıma.

Yaz başıydı gittiğinde. Bir aşkın ilk günleriydi daha. Aşk mıydı, değil miydi? Bunu o günler kim bilebilirdi? "Eylül'de aynı yerde ve aynı insan olmamı isteyen" notunu buldum kapımda. Altına saat: 16.00 diye yazmıştın, ve saat 16.04'tü onu bulduğumda.

Daha o gün anlamalıydım bu ilişkinin yazgısını
Takvim tutmazlığını
Aramızda bir düşman gibi duran
Zaman'ı
Daha o gün anlamalıydım
Benim sana erken
Senin bana geç kaldığını

Gittin. Koca bir yaz girdi aramıza. Yaz ve getirdikleri. Döndüğünde eksik, noksan bir şeyler başlamıştı. Sanki yaz, birbirimizi görmediğimiz o üç ay, alıp götürmüştü bir şeyleri hayatımızdan, olmamıştı, eksik
kalmıştı.

Kırılmış bir şeyi onarır gibi başladık yarım kalmış arkadaşlığımıza. Adımlarımız tutuk, yüreğimiz çekingen, körler gibi tutunuyor,

dilsizler gibi bakışıyorduk.
Sanki ufacık birşey olsa birbirimizden kaçacaktık.

Fotoromansız, trüksüz, hilesiz, klişesiz bir beraberlikti bizimki.
Zamanla gözlerimiz açıldı, dilimiz çözüldü güvenle ilerledik birbirimize.

Gittin.şimdi bir mevsim değil, koca bir hayat girdi aramıza. Biliyorum ne sen dönebilirsin artık, ne de ben kapıyı açabilirim sana.

Şimdi biz neyiz biliyor musun?
Akıp giden zamana göz kırpan yorgun yıldızlar gibiyiz.
Birbirine uzanamayan
Boşlukta iki yalnız yıldız gibi
Acı çekiyor ve kendimize gömülüyoruz
Bir zaman sonra batık bir aşktan geriye kalan iki enkaz olacağız yalnızca
Kendi denizlerimizde sessiz sedasız boğulacağız
Ne kalacak bizden?
bir mektup, bir kart, birkaç satır ve benim su kırık dökük şiirim
Sessizce alacak yerini nesnelerin dünyasında
Ne kalacak geriye savrulmuş günlerimizden
Bizden diyorum, ikimizden
Ne kalacak?

Şimdi biz neyiz biliyor musun?
Yıkıntılar arasında yakınlarını arayan öksüz savaş çocukları gibiyiz. Umut ve korkunun hiçbir anlam taşımadığı bir dünyada bir şey bulduğunda neyi, ne yapacağını bilemeyen çocuklar gibi.
Artık hiçbir duygusunu anlamayan çocuklar gibi
Ve elbet biz de bu aşkla büyüyecek
Her şeyi bir başka aşka erteleyeceğiz

kış başlıyor sevgilim
hoşnutsuzluğumun kışı başlıyor
bir yaz daha geçti hiçbir şey anlamadan
oysa yapacak ne çok şey vardı
ve ne kadar az zaman
kış başlıyor sevgilim
iyi bak kendine
gözlerindeki usul şefkati

teslim etme kimseye, hiçbir şeye
upuzun bir kış başlıyor sevgilim
ayrılığımızın kışı başlıyor
Giriyoruz kara ve soğuk bir mevsime.

Kitaplara sarılmak, dostlarla konuşmak, yazıya oturup sonu gelmeyen cümleler kurmak, camdan dışarı bakıp puslu şarkılar mırıldanmak...

Böyle zamanlarda her şey birbirinin yerini alır
çünkü her şey bir o kadar anlamsızdır
içinizdeki ıssızlığı doldurmaz hiçbir oyun
para etmez kendinizi avutmak için bulduğunuz numaralar
Bir aşkı yaşatan ayrıntıları nereye saklayacağınızı bilemezsiniz
çıplak bir yara gibi sızlar paylaştığınız anlar, eşyalar
gözünüzün önünde durur birlikte yarattığınız alışkanlıklar
korkarsınız sözcüklerden, sessizlikten de; bakamazsınız aynalara, çağrışımlarla ödeşemezsiniz
dışarıda hayat düşmandır size
içeride odalara sığamazken siz, kendiniz
Bir ayrılığın ilk günleridir daha
Her şey asılı kalmıştır bitkisel bir yalnızlıkla

Gün boyu hiçbir şey yapmadan oturup
kulak verdiğiniz saatin tiktakları
kaplar tekin olmayan göğünüzü
geçici bir dinginlik, düzmece bir erinç
suyu boşalmış bir havuz, fişten çekilmiş bir alet kadar tehlikesiz
bakınıp dururken duvarlara
boş bir çuval gibi, çalmayan bir org gibi, plastik bir çiçek, unutulmuş bir oyuncak, eski bir çerçeve gibi, hani, unutsam eşyanın gürültüsünü, nesnelerin dünyasında kendime bir yer bulsam, dediğimiz zamanlar gibi
kendimizin içinden yeni bir kendimiz çıkarmaya zorlandığımız anlar gibi
yeni bir iklime, yeni bir kente, bir tutukluluk haline, bir trafik kazasına, başımıza gelmiş bir felakete, işkenceye çekilmeye, ameliyata alınmaya
kendimizi hazırlar gibi
yani dayanmak ve katlanmak için silkelerken bütün benliğimizi
ama öyle sessiz baktığımız duvarlar gibi olmaya çalışırken,

ve kazanmış görünürken derinliğimizi
Ne zaman ki, yeniden canlanır bağışlamasız belleğimizde
bir anın, yalnızca bir anın bütün bir hayatı kapladığı anlar
o tiktaklar kadar önemsiz kalır şimdi
hayatımıza verdiğimiz bütün anlamlar

denemeseniz de, bilirsiniz
hiç yakın olmamışsınızdır intihara bu kadar

Bana Zamandan söz ediyorlar
Gelip size Zamandan söz ederler
Yaraları nasıl sardığından, ya da her şeye nasıl iyi geldiğinden. Zamanla ilgili bütün atasözleri gündeme gelir yeniden. Hepsini bilirsiniz zaten, bir ise yaramadığını bildiğiniz gibi. Dahası onlar da bilirler. Ama yine de güç verir bazı sözler, sözcükler,
öyle düşünürler.
Bittiğine kendini inandırmak, ayrılığın gerçeğine katlanmak, sırtınızdaki hançeri çıkartmak, yüreğinizin unuttuğunuz yerleriyle yeniden karşılaşmak kolay değildir elbet. Kolay değildir bunlarla baş etmek, uğruna içinizi öldürmek. Zaman alır.
Zaman
Alır sizden bunların yükünü
O boşluk dolar elbet, yaralar kabuk bağlar, sızılar diner, acılar dibe çöker. Hayatta sevinilecek şeyler yeniden fark edilir. Bir yerlerden
bulunup yeni mutluluklar edinilir.
O boşluk doldu sanırsınız
Oysa o boşluğu dolduran eksilmenizdir

gün gelir bir gün
başka bir mevsim, başka bir takvim, başka bir ilişkide
o eski ağrı
ansızın geri teper.
Dilerim geri teper. Yoksa gerçekten
Bitmişsinizdir.

Zamanla yerleşir yaşadıkların, yeniden konumlanır, çoğalır, anlamları önemi kavranır. Bir zamanlar anlamadan yaşadığın şey, çok sonra değerini

kazanır. Yokluğu derin ve sürekli bir sızı halini alır.

Oysa yapacak hiçbir şey kalmamıştır artık
Mutluluk geçip gitmiştir yanınızdan
Herşeye iyi gelen Zaman sizi kanatır

ölmüş saadeti karşılaştır yaşayan mutsuzlukla
günlerin dökümünü yap
benim senden, senin benden habersiz alıp verdiklerini
kim bilebilir ikimizden başka?
sözcüklerin ve sessizliklerin yeri iyi ayarlanmış
bir ilişkiyi, duyguların birliğini, bir aşkı beraberlik haline getiren
kendiliğindenliği
yani günlerimiz aydınlıkken kaçırdığımız her şeyi
bir düşün
emek ve aşkla güzelleştirilmiş bir dünya
şimdi ağır ağır batıyor ve yokluğa karışıyor orada
ölmüş saadeti karşılaştır yaşayan mutsuzlukla
Bunlar da bir ise yaramadıysa
Demek yangında kurtarılacak hiçbir şey kalmamış aramızda

Bu şiire başladığımda nerde,
şimdi nerdeyim?
solgun yollardan geçtim. Bakışımlı mevsimlerden
ikindi yağmurlarını bekleyen
yaz sonu hüzünlerinden
gün günden puslu pencerelere benzeyen gözlerim
geçti her çağın bitki örtüsünden
oysa şimdi içimin yıkanmış taşlığından
bakarken dünyaya
yangınlarda bayındır kentler gibiyim:
çiçek adlarını ezberlemekten geldim
eski şarkıları, sarhoşların ve suçluların
unuttuklarını hatırlamaktan
uzak uzak yolları tarif etmekten
haydutluktan ve melankoliden
giderken ya da dönerken atlanan eşiklerden
Duyarlığın gece mekteplerinden geldim

Bütünlemeli çocuklarla geçti
gençliğimin rüzgara verdiğim yılları
dokunmaların ve içdökmelerin vaktinden geldim.

Bu şiire başladığımda nerde,
şimdi nerdeyim?
yaram vardı. bir de sözcükler
sonra vaat edilmiş topraklar gibi
sayfalar ve günler
ışık istiyordu yalnızlığım
Kötülükler imparatorluğunda bir tek şiir yazmayı biliyordum
İlerledikçe... Kaybolup gittin bu şiirin derinliklerinde
Aşk ve Acı usul usul eriyen bir kandil gibi söndü
daha şiir bitmeden. Karardı dizeler.
Aşk... Bitti. Soldu şiir.
Büyük bir şaşkınlık kaldı o fırtınalı günlerden

Daha önce de başka şiirlerde konaklamıştım
Ağır sınavlar vermiştim değişen ruh iklimlerinde
Aşk yalnız bir operadır, biliyordum: Operada bir gece
uyudum, hiç uyanmadım.
barbarların seyrettiği trapezlerden geçtim
her adımda boynumdan bir fular düşüyordu
el kadar gökyüzü mendil kadar ufuk
birlikte çıkılan yolların yazgısıdır:
eksiliyorduk
mataramda tuzlu suyla, oteller kentinden geldim
her otelde biraz eksilip, biraz artarak
yani çoğalarak
tahvil ve senetlerini intiharla değiştirenlerin
birahaneler ve bankalar üzerine kurulu hayatlarında
ağır ve acı tanıklıklardan
geçerek geldim. Terli ve kirliydim.
Sonra tımarhanelerde tımar edilen ruhum
maskeler ve çiçekler biriktiriyordu
linç edilerek öldürülenlerin hayat hikayelerini de...
korsan yazıları, kara şiirleri, gizli kitapları
ve açık hayatları seviyordu.
Buraya gelirken

uzun uzak yollar için her menzilde at değiştirdim
atlarla birlikte terledim yolları ve geceleri
ödünç almadım hiç kimseden hiçbir şeyi
çıplak ve sahici yaşayıp çıplak ve sahici ölmek için
panayır yerleri... panayır yerleri...
ölü kelebekler... ölü kelebekler...
sonra dünyanın bütün sinemalarında bütün filmleri seyrettim.
Adım onların adının yanına yazılmasın diye
acı çekecek yerlerimi yok etmeden
acıyla baş etmeyi öğrendim.
Yoksa bu kadar konuşabilir miydim?

ipek yollarında kuzey yıldızı
aşkın kuzey yıldızı
sanırsın durduğun yerde
ya da yol üstündedir
oysa çocukluktan kalma gökyüzünde hileli zar
ölü yanardağlar, ölü yıldızlar
ve toy yaşın bilmediği hesap: ışık hızı

AŞKIN BİR YOLU VARDIR
HER YAŞTA BAŞKA TÜRLÜ GEÇİLEN
AŞKIN BİR YOLU VARDIR
HER YAŞTA BİRAZ GECİKİLEN
gökyüzünde yalnız bir yıldız arar gözler
gözlerim
aşkın kuzey yıldızıdır bu
yazları daha iyi görülen
Ben, öteki, bir diğeri ona doğru ilerler
ilerlerim
zamanla anlarsın bu bir yanılsama
ölü şairlerin imgelerinden kalma
Sen de değilsin. O da değil
Kuzey yıldızı daha uzakta
yeniden yollara düşerler
düşerim
bir şiir yaşatır her şeyi yaşamın anlamı solduğunda
ben yoluma devam ederim. Bitmemiş bir şiirin ortasında
Darmadağınık imgeler, sözcükler ve kafiyeler
yaşamsa yerli yerinde

yerli yerinde her şey

şimdi her şey doludizgin ve çoğul
şimdi her şey kesintisiz ve sürekli bir devrim gibi
şimdi her şey yeniden
yüreğim, o eski aşk kalesi
yepyeni bir mazi yarattı sözcüklerin gücünden

Dönüp ardıma bakıyorum
Yoksun sen
Ey sanat! Her şeyi hayata dönüştüren

Murathan MUNGAN

10.11.22.1
47

YALNIZLIK

Ben ne zaman yalnız kaldım, bilmiyorum
Ne tuhaf, vaktim olmazdı
yalnızlığı bunca bilirken
kendimi hiç yalnız sanmazdım
çevremde hep birileri vardı,
ben hep birilerinin yanındaydım
günler belirsiz bir gelecek için neredeyse kendiliğinden hazırlanırdı
aramızda habersiz gidip gelen gündelik armağanlarla
kendi kendini taşıyan bir ırmağın akıntısında hayat
bizi kendi sahillerimize ulaştırırdı
bazı evlerden taşınırdık, bazı insanlar girip çıkardı hayatımıza
bazı mektuplar alırdık, bazı sözler, çiçek selamları
sonraları bazı tanıdıklarımızın ölümleriyle de karşılaştık
elde olmayan nedenle
sudaki halkalar gibi genişleyen

küçük alınganlıklardan büyük dargınlıklara
vazgeçişler, unutuşlar, kayıplar
birbirimizi çok sevdik hep
yıllarla azala azala

şimdi ne zaman yalnız kaldığımı düşünsem,
yalnız olmadığımı kanıtlamak istiyorum kendime
eskiden iki albüme sığdırdığım hayatım,
şimdi sığmıyor eskilenlerle çoğalmış fotograflara
telefonun başına geçiyorum
alt alta dizilmiş onca ad arasında seken ömür parçası
gün ölüyor meşgul numaralarla
şimdi ne zaman yalnız olduğumu düşünsem,
şimdi ne kadar yalnız...
yalnız olduğumu anlamam için beni hiç yalnız bırakmadınız.

Ben ne zaman yalnız kaldım, bilmiyorum
her zaman yalnızdım, bunu biliyorum
büyücü ellerimin kara sanatı yazı
en çok ben onardım dostlukları, en çok benim elim dikiş tuttu
bağışlamasız sanarken kendimi
en çok ben unuttum kalbimin benden sakladıklarını
tığla içeri çektim takılmış kazakların ipini
denenmemiş başlangıçları göze aldım,
hafifletilmiş hasarları, görmezden gelinen enkazı
mutfağı beklemek hep bana kaldı
bir şiirden bir romandan bir filmden çıkıp
her seferinde aydınlık bir inat gibi yeniden karıştım hayata
hiç el değmemiş gibi yeniden konuk geldim
odalarınıza, ruhlarınıza
buraya

eski aşklarım neredesiniz? Hepinizi çok özledim.
Şimdi birdenbire bir köşeden çıkıp bana,
yalnızca, Merhaba, deseniz,
o zamanlar hiç mutlu etmediğiniz kadar mutlu edersiniz,
bir zamanlar bütün ağladıklarımı geri verebilirim size
sağ olun demenk isterim, sağ olun, sağ olun
sanki beni yeniden sevdiniz
ama biliyorum, pis bir yağmur başlıyor, şemsiyem yok yanımda,
yağmurda yürümekten nefret ederken, yürümekte ısrarlıyım gene de
isterseniz, kederdeki bütünlük, diyelim buna
ne kadar ıslansam, o kadar çıkacağım sanki

bir zamanlar çok daha bütün olduğumu sandığım
o yıkanmış zamanlara...

yeni değil keşfine gençlik verilmiş gerçekler
her zaman yalnızdım
kitaplar kadar yalnız
yalnızca yalnızlığımdan gürültücü bir kalabalık yaptım
herkes için farklı aldanışlar kurtarılmış hayatlar yok pahasına

her zaman yalnızdım
yanardağlar kadar yalnız
ey kafiye sevenler,
şimdi beni gökyüzünde bir yıldız sananlar, yanıldınız!

nankörlük etmeyeyim gene de,
yalnızlığımı daha az hissettiğim anlarım oldu yalnız

evimde hep aynı anda çalar telefonla kapı
gene öyle oluyor; hiç yalnız bırakmazlar beni
yalnızlık bilgisiyle çatılmış arkadaşlıkların korunaklı gölgesinde
yalnızlık için çalar telefonlar kapılar
İstersen bana uğra, ya da, Akşama buluşalım, ölmeden yapacak çok iş var

YAZ BITTI
10.11.22.148

YAZ BİTTİ

yazın bittiği her yerde söylenir
söylenmeyen şeyler kalır geriye

ve sonra hiç bir şey olmamış gibi
ağır, usul bir hazırlık başlar
uykuya benzer yeni bir mevsime

orda burda,ev içlerinde,kır kahvelerinde,deniz kenarlarında
incelen yazın akşam esintilerinde
zaman usulca sıyrılır aramızdan
ta içimizde duyarız gelecek günlerin geçmişini
başka ne gelir elimizden
büyük bir uzaklığa gülümseyerek

geçiştiririz
ıskaladığımız şeyleri

yatıştırıcı rüzgarlar
dışavurur içimizdeki lodosu, poyrazı, günbatımlarını
saklar bizi
gözlerimizdeki hüzne 'dinginlik' adını verir
'seni iyi gördüm' diyenler
biz de iyi hissederiz kendimizi
elimizden başka ne gelir ki?

köşe başları, akşamüstleri,kokular
tozar gider zamanın boşluğunda
karışır anların kuytu belleğine
belki sonraları bir gün
hatırlanır aynı kederle
yazın bittiği her yerde söylenir
söyleyenler inanır bir şeylerin sahiden bittiğine
yaz biter
eskir geceler,serin,hüzünlü
yeni mevsime hazırlık: ömrün teyel yerleri
bir yanı telaş,bir yanı ürperten yaz sonu ikindileri
çıkarır sizi dalgın derinliğinizden
yaşadığınızı duyarsınız teninizde
bir zamanlar okumuş olduğunuz kitapları özlersiniz
sıcak odaları, beyaz, temiz yastıkları
ahşap panjurları
yaz bitti
bitmeyen şeyler kaldı geride

yaz bitti
yaz bitti
yüksek sesle söylüyorum bunu kendime
her yerde söylendiği gibi
yaz bitti
yaz bitti
hiç bir şey hiç bir şey
hiç bir şey
yalnızca üşüyorum şimdi

YAZ SONU
10.11.22.1
49

YAZ SONU

yaz inceliyor, güz
bizse hiç büyümeyen rus bebekleri
bir düşte karşılaşmıştık, bir düşte kaybolduk
hadi birimiz uyandırsın artık ötekini
birbirinin karanlığına kapatılmış
birbirinin içinde tipiye tutulan
her kozaya ayrı biçilen uzun kışlardan
hadi birimiz uyandırsın artık ötekini
ilkgençliğin yazıları bitti. Şimdi bırakılmış çiftlikler
yağmurlarla boşalmış leylek yuvaları
elimizde sorular, gün yeniden dağıtıyor
kalanlar için yazılanları
yaz sonu yaz sonu yaz sonu
Biliyorum
yine haziran yine temmuz yine ağustos

YAZ SINEMALARINDAN
10.11.22.1
50

YAZ SİNEMALARINDAN

yaz geçer, ömürde
geçmeyen nedir,geçer görünen
sessiz parklar kimsesizliğinde
ya başka kentlere gitmiş insanlar
ya sokağa çıkmıyorlar
kimsesiz öğle sonları
kimsesiz öğle sonlarında
yaz sinemaları
içimde o tenhalık
dilsizliğimde olumsuz aşkların kanlı diyalogları
(beklemiş sozler. bekletilmiş sözler
öksüz kalır
kaçınılmazdır.
ya da yanlış yerlerde , yanlış kişilere kullanılır
nasıl saptanır bir ömürde bir dilin kırıldığı yer?)
o zamandan bu yana çok şey değişmedi

nasıl 'anlaşıldı' sanılırsa bir yazıda bir dilin kırıldığı yer
öyle şurup gidiyor sözcükler,beraberlikler
öyle şurup gidiyor unutmakla,
alışmak arasında butun eylemler

yetişkin biriyim artık.
oysa yetişmiyor sözlerim duygularıma
siz gelirken içimdeki öteki
(öne fırlar , el koyar olayların gidisine
her zaman olduğu gibi
saklanır,gizlenir yara alacak yerler)
yakalanmamak için kimseye
bölünüp durdum bir filmden ötekine
neye baksam buzlu cam
görünmez ediyor ardındakileri
neyi yazsam kalıyor buzlu camin ardında
bölünüp durdum
değişik yüzyıllara dağılmış kimliğime
öyle çoğaldı ki duyan , acıyan , gören yanlarım
yıllardır birbiriyle konuşup duran
iki kişi kaldım geriye
yazgımı bağladığım
zamanlaması yanlış düello tetiğine
yazgımı bağladığım
sonunu basından anladığım filmlere
bitirilen bir yazı daha
ya da kendiliğinden biterken yaz
yorgunluğunuz hatırlatır zamanın geldiğini
hersek hazırdır,öyle sanırsınız
emniyeti acık,namlusu temiz
yedeğinizde birseli çok sonra anlamanın bedeli
bizi bugüne getiren yollar anılardan ayıklanmıştır
artık gidebilirsiniz

siz gelirken ansızın içimdeki öteki
çeker tetiği
oysa yankılanır ateş almayan bir tabancanın sessizliği
sessiz parklar kimsesizliğinde

bu kez de olmadı. bir dahaki filme

10.11.22.1 51

YAZGI
insanlar
ya ölürler ya terk ederler bizi
yalnızlık
yalnızca yalnızlık çizer kaderimizi

10.11.22.1 52

YAĞMUR

Damla düştü toprağa cemre misali
En büyüleyici pırıltısıyla dün akşam,
Mis gibi kokusuyla büyüleyen etrafı
Eksikliğini hissettiğimiz ama söyleyemediğimiz,
Tek tek ama beraberce kardeşcesine
Göl gibi derler ya işte öyle durgun ve sessiz
Üzüntülülerini paylaşırlar sevinçleri paylaştıkları gibi ,
Lisanlarıyla sevgiden bahsederler hep
Esintisinde bir samyelinin bir ömür boyu,
Rahatlatıyor tüm sevgiye muhtaçları şu yağmur taneleri.

YAS
10.11.22.1 53

YAŞ

Yazmam daha aşk şiiri,
Diyenlerin kervanında kışladım
Çöle yağaerken donmuş levhalarda kar sureti
İmkansızın bereketi
Gözümü alırken her yanımda ışıyan gençliğim
Kimin yaşındaydım bilmedim.

Geceleri heceleyerek söktüm
Aldım yedeğimdeki kelimeleri
Işığa tuttum içimi loş tutan nesneyi

Yunus’un yaşına geldiğimde
Dünyayı aşk, imkansızı erkek bildim.

Kelimelerle dokundum dünyanın hallerine
Dokunulmazlığım kalktı
Kendi şiirimde kendi Divan’ımdan
Sürüldüm
Git gide Fuzuli’nin
Yaşına geldiğimde.

Halk türkülerinin serçeli kafiyeleri
Gibi uçuşu kolay ve çabuk akla gelmez
Engelleri aşk için yapılan bütün benzetmelerin
Sırasını sektiren olayların gidişi
Yılları saymadan Karacaoğlan’ın, Baki’nin yaşına geldim.

Görmenin gevşeyen bilgisi
Yaş aldıkça tutunduğum diri şaşkınlık
Başkasına doğru çözülüyor tenimdeki kelepçe
Zaman benim içinde ileri gittikçe
Dönüp bakmaların tarihinden
Geri saydım kendimi sana geldim
Onca aşk içinden geçtim de
Kimsenin yaşına değmedim.

Kimsenin yaşına değmeden
Daha anısı kurumayan
Dünlerim bitmediğinde
Hayatın rüya dilini bile öğrenemeden
Hayatta kaldım
Onca felaketten
Şimdi buradayım
Elver yanına geleyim bunca aradığım,
Babam ol, oğlum ol,
Kardeşim, yoldaşım, arkadaşım ol,
Ben sevgilim gibi seveyim
Benim yaşıma geldiğinde.

Bildiklerim kadar unuttuklarımla da seni büyüteyim.

Biliyorum, yenilenenler geçmişe kadar kaçar birinde
Haritamı kaybettim ey Piri Reis!
Çinisi soldu maviliğimin

Nice Osmanlı şiirnde
Odalardan odalara
Azala çoğala
Yaşadım da
Fatih'in kokladığı karanfili
Denize bakan bir şiirde düşürdüm.

Rüyasında koklanmış karanfilini Fatih'in
Alınmış İstanbul'da düşürdüm
İçim başka yere sürüldü
Tarih alındı benden
Günümün acı ışığına kaldım yeniden

Bir sikkenin ilk basıldığı günü hatırlıyorum
Suç ışımasında ortak belleğin altın
Kaynağına indiğim suya düşürdüm
Kendi yaşıma geldiğimde

İlk şiirimi üzerine kazdım ben
Ben kendimi ilk şiirimde düşürdüm
Çok alındım kendimden.

10.11.22.1
54

YILAN YASTIĞI

Yolcu bir mağaraya uğrar
Ve olaylar başlar

Kuzey ışığı, doğu rüzgarı
Güney denizleri
Günbatımı
Yasemin, zakkum, kara manolya
Başımızı koyduğumuz yılan yastığı
Efsane, zehirden sonra başlıyor

Ey içinden geçtiğim ateş
Yıkandığım su
İncinmiş sisler içinde kalbimin doğusu
Bakımsız yüzyıllardan sonra

On binlerin dönüşünü akan
Geri çağrılmış ırmaklar
Her gün gizleriyle bakıştığımız eski uygarlıklar
Kadar yabancı
Gündeliğin karanlık uğultusu
Efsanesi içimizi yakan
Yılan yastığı
Güneşin akşam dualarını söylediği mezralarda
Her şey dünyanın yaradılışına benziyor
Doğu rüzgarları ağzında zehirli yaprakları
Esiyor esiyor

Mağarada ejderha uyanıyor
Yedi uyku uyumuş yolcu
Yılan yastığı terliyor

YOLLARI
10.11.22.1
55

YOLLARI

Söyleyin dağlara rüzgara
Yurdundan sürgün çocuklara
Düşmesin kimse yılgınlığa
Geçit vardır yarınlara

Göç yolları
Göründü bize
Görünür elbet
Göç yolları
Bir gün gelir
Döner tersine
Dönülür elbet

En büyük silah umut etmek
Yadigar kalsın size

Yolverin kanatlı atlara
Sürgünden dönen çocuklara
Ateşler yakın doruklarda
Geçit vardır yarınlara

Dağılsak da göç yollarında
Yarın bizim bütün dünya

YÜKSEK TOPUKLAR
10.11.22.1 56

YÜKSEK TOPUKLAR

Bundan birkaç yıl önce yazmaya karar vermiştim bu öyküyü. Güzel ve uzun bir öykü olsun istemiştim. Her zamanki gibi onca iş, onca uğraş girdi araya; gündeliğin hayhuyunda başka öyküler, başka öykücükler; yalnızca yazılan, yazılmayı bekleyenler değil, yaşananlar da geçit vermedi... Sonunda, 'Bir gün yazarım, nasıl olsa bir gün yazarım, ' diye beklettiklerimden biri olup çıktı bu da... Kimi zaman, yazdığımda, kim bilir nasıl müthiş bir kitap olacağını düşleyip, heyecanlandıklarımdan biri olarak geliyordu aklıma; kimi zaman da yazamadıklarımın yüreğimi daraltan ağır çeki taşlarından biri olarak... Bu tür 'muhasebeler' içinde bulunduğum ruh haline göre değişiyordu; belki yazacağı onca şeyi üst üste yığıp yıllar boyu onlarla birlikte gezen bütün yazarlarda böyle oluyordur. Artık onları bilemem. Ama her zaman söylerim, yazıp da, düşlediklerinizin ne kadarını yazabildiğinizi görmektense, 'bir gün yazdığımda nasıl müthiş bir şey olacak kim bilir! ' diyerek kendinizi geleceğe ertelemeniz daha heyecan vericidir. Bilirsiniz, insanları heyecanları yaşatır. Buraya kadar söylediklerimden benim bir yazar olduğumu düşünmüş olmalısınız; hayır, değilim, ama öyle zannedilmek hoşuma gidiyor. Aslında yazıya gönül vermiş olduğumu, boş zamanlarımda, nasıl derler, 'kendi çapımda' öyküler, öykücükler, çeşitli denemeler yazdığımı, ne yazık ki, ancak birkaç yakınım biliyor. Onların da pek ciddiye aldığını sanmıyorum. Başarılı bir grafikerim, işime çok asılmamakla birlikte fena para kazanmıyorum; bunların bana yettiğini düşünüyor olmalılar. Yazdıklarımdan, yazmaya çalıştıklarımdan kimselere pek söz etmem; hem kendimi sahiden bir yazar olarak görmeyişimden kaynaklanıyor bu -insan kendini bir yazar gibi hissetmezse, başkaları için nasıl ikna edici olabilir? -; hem de heyecanlarıma kapılıp birkaç kez anlatacak gibi olduğumda, karşılaştığım genel bir kayıtsızlık, umursamaz tavırlar ya da anlattıklarımın başkaları tarafından inançsız gözlerle dinlenmesi, beni bu konuda iyice ürkek yaptı. Ben de bu arzumu kendime saklamaya karar verdim. Eğer günün birinde iyi bir kitap yazabilirsem, hepsinden öcümü almış olacağım.

10.11.22.1 57

ZARF

İçi dışı boş sözler hüzünlü manzaralar şimdiden
bütün dillerin lanetlediği anlam
dilimizin ucundaki uzaklık
başkalarının cebinden çaldığım ayna
yüzümün eşi yok bende
gündüzler umurumda değil
umurumda değil bekçi kulubeleri
geceler,kıyasıya tekil serüven

geceler kantaşı
geceler,ayrı düşmüşleri
birleştiren yalnızlık
kapalı zarf yaşandı son günler
yaralar ve anılarla mahsur kaldık
zarf atmayın!
hepiniz biliyorsunuz
cevabı beyaz kağıt
artık ayrıldık.

ÇIPLAK
10.11.22.1
58

ÇIPLAK

iki çıplak yara
iki çıplak düşman
şimdi karşı karşıya
artık herşey olabilir
artık bütün dünya karanlık imkan
geç geçebilirsen ruhum
bir daha buralardan

aşktaki düşmanlık değil
düşmanlıktaki aşk
onları şimdi birbirinden ayıran
ruh ölür, beden unutur
av kurtulur kendine kurduğu
mazinin tuzağından

kendinin sonuna geldi mi
yeniden görür insan
çıplak hüküm, acı özgürlük!
kana karışan aşk zamana intikamla sızar
bilirim, çok geçtim buralardan
benim zaferim ayrıldıktan sonra başlar

aşkta zafer olmadığını anlayana kadar

10.11.22.1
59

ÇÖL VE DUVAR

Hanlarda uğuldayan çılgın hayaletler
çölün zamansız epopesinden
gündeliğin sefertasına daralan günler

çimentonun aktığı oluklarda
harflerdeki kehribar
tekrarlanarak kaybettirilen
yollardan gecece
vardığımız
dünyaya kapatılmış kapılar

çimento akıyor harfler soluyor
başkalaşmış bir benliği
kendimizle değiştiriyoruz her seferinde
çıkmıyor gönlümüzden hiç kimse
her yer çöl her yer duvar

ÖDÜNÇ HANÇER ÖLDÜRMEZ BENI
10.11.22.1
60

ÖDÜNÇ HANÇER ÖLDÜRMEZ BENİ

ödünç hançer öldürmez beni

bir küfür gibi kara
kayış dilini ver
binlerce kez açıklasam da
dilini çözemediğim ihanet
gel bir daha bende dene kendini

ne sen öldürebiliyorsun beni bu cenkte
ne ben yenebiliyorum seni
yazıldığın mevsime çok su ver kendi izinden
giden yolları suçlarından arındır
arkanda kaldı seni ilerde bekleyenler
unutkan şiirler, kopmuş alıntılar
hiçbir zaman kullanamadığın hatıralarla
kendine yazdığın yaşam öyküsü!
ah, bu kadar aşk herkesi yanıltır
gelme üstüme
boşalmış yeminlerin bileği
ben sandığın sözcüklere vuran aksimdir
ödünç hançer öldürmez beni
ya başka bir silah seç kendine
ya bırak başkasının ellerine
ölüm aşkın işidir
kork benden sevgilim
ahretin olurum senin
bu kadar çok seven öldürmesini de bilir
ben seni
çok yanılmış kalplerin sağlamlığıyla sevdim
gücümdü güçsüzlüğüm
ey, izini sürdüğüm ruhumdaki kara gölge,
büyüttüğüm oğullarımı bir bir elimden alan hayat
yanıltma beni, beni bana yakıştır
son darbeden önce ilk sözü söyleyemeyen!
kolay değil ödenmiş hayatın katili olmak
kör eder hançerini içimin gücü
ölümü göze alan yaşamasını da bilir

ÖNCE
10.11.22.1
61

ÖNCE

Çıktığım dağlar küllenirdi içimde
sessiz, serin sulara inerdim
ceylanlardan önce

sular yıkayabilirdi beni o zamanlar
güneş alırdı içimin avlusunu

uyurken sızlıyor içimdeki can:
kanlısıydım öldürdüm
çoğaldı düşlerim
uyuduğum uyku artık ikimizin yerine
sanki o sağ ben ölüyüm
her gece her gece her gece

ÖTEKI MITHOSU
10.11.22.1
62

ÖTEKİ MİTHOSU

göze alırsanız eğer
kırılır
dağılır aynadan
sandığınız resimler
sözcükler kalır geriye
cam kırıklarına saklanmış
az ışıklı odalarda sözcükler
Ayna: anlam ve görüntü için sırlanmış kiler
bulur çıkarırsınız bir yerlerden
daha bulurken kararırsınız
çok önce öğrenmiştiniz: Bedel
özlenir ve kalır geriye
gerekenler

Sonra bir gün
Sizin için bir gün
Tehlikesiz, eski bir harita gibi
uyuttuğunuz aynaların tozunu silerken
elinize batar
bir zamanlar yaranızı kanatmış sözcükler
olaylar silinmiş, adlar unutulmuş, belirsiz bir geometride
yerini bir türlü bulamaz kişiler, ilişkiler
yalnızca bir duygu
dipdiri bir acı çok eski tarihli bir çağrışıma eşlik eder
bu nedir ki, yıllar sonra, telâşsız bir gün, ömrümüzün durulmuş
bir mevsiminde, içinizin kazınmış yerlerinden
ölümcül bir ağrı ansızın geri teper

Eğilip bakrsınız aynaya
Siz çoktan gitmişsiniz

Yerinizde sözcükler
Böyle zamanlarda sözcükler
Bütün bir hayatın yerine ikâme eder

Sözcükler.Tutmamış ömürlerin teyel yerleri
camlatılmış kelebekler, kurutulmuş akrepler gibi
başkalarına kaldınız
bir zamanlar sanmıştınız ki hayat
kitaplardan ve sözcüklerden geçer
kendinizi eskiten oyunlara daldınız
örneğin uzun tutulmuş bir önsöz yüzünden
kitaba geç kaldınız
Ki 'hayatınız' su içinde birkaç roman eder
Sözcükler.Büyülenmiş, içi doldurulmuş, bekletilmiş, kullanılmış,
anlamı çoğaltılmış, yani sizin
yerinizi bekler, diye
öğrendiğiniz
Bütün sözcükler yaşamı çaldı sizden
Aynadaki sandığınız şimdi bütün hayatınızı temellük eder

Bilirsiniz
aynalarla konuşur çok odalı evlerde büyüyenler
düşün yerine ayna
anların, durumların, duyguların yerine
sözcükler
masalın en iyi yani yeniden söylenebilmesidir
söylendikçe büyülenirler
birleşir nehirler, dağlar yer değiştirir, tılsım ve tehlike
çığ ve lâv, kılıç ve ipek, coğrafya ve tarih yeniden keşfedilir
ışığın kırılma yerlerinden geçerken
sırlanır yüzlerin kuytu yerleri
gümüş bir alaşımdır ilk imge: sınır ve melankoli
yani bütünlük ve binbir gece
ışıksız aynanın yalnız
olduğunu böyle öğrenirler
bir gün bir ışık sızar bir kapı aralığından
giz ve ihanet ödeşir
düş erir.masal biter.büyü tutmaz sözcükler
Görülmüştürler.
erken parçalanır çok odalı evlerde büyüyenler

Ya da böyle sağlamlaşırlar belki
her parçası kuzey yıldızıyken dağılmış aynanın

yola düşüp, yoldan çıkıp
hiçbir şeyi unutmadan, her şeyi yeniden öğrenirler
aynayı, mithosu ve ötekini
yeniden düşünmeye
erken gecikenler

ayna, mithos ve öteki
özgeçmişin vazgeçilmez elementleri
Ayna.Anayurdu ayna hepimizin.İçinden çıkıp kavuştuk dile
ve eyleme geçtik, ve kendimizi sınadık
ağır taşlar koyduk kişiliğimizin köşelerine
yani kendi kanunlarımızı varlığımızın yerçekimine
bilmeden ve böylelikle bütün yolcuları yasakladık kendimize
kırılmıştı sözcükler, parçalanmıştı ayna
anladık imgemizin yalnızca bir kovuk olduğunu
ve bunu öğrenmenin göçünde
dağıldık kuzey yıldızlarına
Şimdi uzak yollardan ve uzun maceralardan sonra yeniden
dönüyoruz
ülkemize, kimliğimize; imgemizi orada bıraktık
imge oyunlarını da
bırakarak yaşlandık birçok şeyi
Bırakmayı kabullendiğimiz günden beri.
ağır yalnızlıklardan geçtik, ödeştik kendimizle
bir uçtan bir uca savrulurken onca şey harcadık hiç
düşünmeden
oysa hâlâ ayrıntılar ve ayrımlar arasındaki
yollar kapalı bize

olgunlaşmakla göze aldığınız birşeydir bu, ya da düpedüz
yaşanmakla, umudun bazı çeşitlerinden boşanmakla, gelecek
için bunca zaman taşıdığınız birçok yükü atmakla
adına ne derseniz deyin, göze aldığınız birşeydir bu
yani başlar bir gün
sizin için bir gün
geç kalmış yüksek sesli soruların dönemi
sürçmeye başlar Dil sandığınız tekerlemeler
gündeme gelir yeniden
değişik çağlardan ödünç alınmış bilmeceler
gizini çözersiniz
kendiniz için kurduğunuz bütün Serüvenin
yaşlanmayan ve gerçekleşmeyen portrenizin
tozu alınmamış her şey yalnızca geçmişi yineler

sfenksi kendini sorulamış bunca yıl
tek kişilik korosu yanıtlamış
paradoksları kullanmayı hayatı anlamanın yolu sanmış
okuduklarından artıp, okuduklarına kalmış
göze aldığınız birşeydir bu
aynada portre, mithosda serüven, ötekinde giz
saklı dururken
yolculuklar taşımaz sizi hiçbir yere
Bunu çok önceleri öğrenmeliydiniz

oysa oturduğunuzda soruların başına, kaç saatiniz vardı?
ölecek ve yetecek
kaç saatiniz?
Zaman'ın saydam sırrı portreyi aynadan ayırmaktaydı
Başlangıçtı.
kazılarda eksilmiş bir kabartma gibiyidi imgeniz
sözcükler örselenmiş, aynalar pantimento
çıkmaz sokaklardı adresiniz.sığındığınız kalelerde birer birer
eksildiniz.
Çekip gidiniz buralardan.Her yaşın uçurtmaları vardır
birinin ipini çekiniz
şimdi gözlerinizin ermediği bir yerden yeni bir ufkun başladığını göreceksiniz

çok yaşar, çabuk ölür, ilk tuttuğu sipere tüm bir hayatın kalesini
inşa edenler
ayna silinir, mithos biter, gider öteki
kitaplar yalnızca ölümü erteler
yaşam çıplak.siz giyinik.Utanırsınız
kuşandığınız kavramlar kullanılmaz silâhlar gibi sizi terkeder
Öteki: çoktan eskimiş bir metafor, Dostoyevski'yi
ve onu izleyen sonrakileri anımsamak neye yarar şimdi?
Geçmiş bizi bırakıp gitti
O kadar çok şey öğrendik ki,
kendimiz için bile bir klişeyiz artık
En çok buna katlanamıyoruz
Farkındayız.Ve çürüyoruz.
Hepimiz artık gençliğin bizi terkeden kuşağındayız
Eğer göze alıyorsanız bu kadarı da size yeter
yedi renk, taze su, parlak ışık
her zaman yeniden okunacak bir kitap bulunur
öğrenilecek yeni sözcükler
durduğunuz yerde, her yere aynı mesafeden bakıyorsunuz

buraya geldiyseniz eğer, daha ne istiyorsunuz?

ÜÇ AYNALI KIRK ODA
10.11.22.1 63

ÜÇ AYNALI KIRK ODA

Birgün hayatımı yazacağım.Herkes kağıt üstüne yazılanları benim hayatım sanacak, ben de hayatımı saklamış olacağım böylelikle. Saklanmanın en iyi yolu fazla görünmektir, biliyor musun? Herkes seni gördüğünü sanır, sen de rahat edersin. Kasada oturan kız gibi! Herkes kasadaki kızı görür, ama kimse tanımaz. Günün birinde yazdıklarımdan bir perde çekeceğim.

IDARE LAMBASI
10.11.22.1 64

İDARE LAMBASI

Bağbozumuydu hiç unutmam
Lambanın ışığı vuruyordu yüzüne
üzümlere vurur gibi
sonra sesin,ışıkla aynı rekteydi
nedense bal demek geliyor içimden
ikisini birden düşündüğümde
'kendi içiyle ilişkisi kopmuş biri
başkalarına gerek duymaz bir daha'
demiştin.Susup seni dinlemiştik.

O yılın şarabı bambaşkaydı.

Duyguları çektik kıyıya
hiçbir fırtınaya gücü kalmamış
yorgun tekneler tekliyor
gün günden çürüyen
bir iç denizde kirleniyoruz
son büyük dalgayı kaptırmamak için
serseri bir vurguna
bütün güvencemiz bu liman
yatıştırılmış bir denizin çalkantısını
idare ediyoruz
idare lambası altında

O yılın şarabını hiç unutmam!

10.11.22.1
65

İKLİM..

aşk iklimdir
tarikat cihazlarıyla
yaratır dünyasını
inanmayanlar için
Allah imkanıdır

aynıdır cenneti cehennemi
ahreti uyandırır

kendi ahlakını ister ikliminden
nafile kalplerin kaçınılmaz kaderi
tabiatının koşulları
ya da iklim tuzağı
kendi derinliği kadar sever herkes
uçurum başlar bir yerinden
aşk rehin alır dünyayı

soğuğun uykusu başka sıcağın uykusu
bazı uykusuzluklar rüyadır

iklimle beslenir aşk
gök haritası ile kalbin kapısı eştir
aşk merhamet ister sahibinden

leyla ile mecnun çölde geçer
sanrı, humma, aşk
aynı çölün çocuklarıdır
akraba karanlığında çoğalır
bire kadar inen tanrılar
yol kaderle kısalır

Kum Saati'nde akan eski soru:
neden çöle indi dört kitap
aynıdır çöl ile kalbin kapısı
geçilmez

tutulmadan
aşkın doğusu ve batısı

çünk aşkın doğusu ve batısı vardır
kuzeyden güneye iner
mazinin kavimleriyle
kapısı bulunmayan şehirlere

kapısı bulunanlar aşkı surların dışında bırakır
kaleler düşer şehirler yakılır
kıyamet yeryüzü provası
sükunet cinnetiyle geçer
tufandan korkanların hayatı
onlara okudukları kitaplar kalır

mazi hiçbir aşkla tamamlanmaz
çünkü mazi kalplerde yaradır
zamanların birbirini tutmamasıdır aşk
birbirine erken ya da geç kalmış kapılardır
ölümlü insan ile görece zaman
var oluş bir alaydır
bilgeliğin ardından koşan
yalın gerçeklerle yaşlanır

aşkın çetin definesi
Babil kulesi kadar dağılmıştır
yeryüzüne binlerce tarifle, aşk hala gizdir
kayıp kule diller kadar
şifrelenmiştir tene ve tarihe
ışık hızında yeniden dirilinceye kadar
kule, kalp, dil
bilmece

sahibinin körüdür aşk
başka alemlerin gözleri ödünçtür
aşk üzerine söylenmiş bütün sözler
unutulmadan
hatırlanmaz
bir daha
bunu yapan aşktır

aşk insanın içindeki gençtir
kendi içindeki yol ortasında kalan

yarım hayatların kayıp sahipleri için
aşk uzaktır

aşk uzak olduğunda
kullanılmaz yakınlıklarla
aşk kişiye kendini tanıtır unutturmak için
daha önce de söylendi:
her öğrenilen bir sonrakine saklanır
zaman aşktan böyle intikam alır
kimse koşamaz zamanın önünden
hiçbir sönmüş gerçek onaramaz kor kayıpları

aşk kusurdur hatadır günahtır
yasaktır
imkansızdır
bu yüzden insanlık için hala bir imkandır

bir başlangıçtır aşk
insanın kendine başlangıcı
çok az kişi ilk kez aşık oluyormuş gibi
tekrarlayabilir aşkı
başlangıçları unutanlar için
artık imkansız olanı

bu, hayatı tekrarlamaktır
diyalektik bile bu yüzden aşktır

aşk hakkında söylenmiş bütün sözler
yaşanmadan yalandır

aşk bir haktır
sonuna kadar kullanır
kullanılmaz olanı

iyi aşk şiiri yoktur, hiç olmadı,
bu da olmadı
her aşk şiiri yalnızca tekrarlar
tekrarlanmaz olanı
her biri yalnızca bir sonrakinin ilhamı
belki bu kadar söz
bağışlatır bana bu aşkı
2001 yazıydı
çok istedim çok istedi çok istedik

ama olmadı

**10.11.22.1
66**

İKİ BIÇAK

iki bıçak seç kendine
Biri yaralamak için
Biri öldürmek
Pusu kur gözlerinin
Karanlık gölgesine
Biri sevmek için
Biri ihanet
İki yürek seç kendine
Biri yaşamak için
Biri gizlenmek
Bir korkak,bir kaçak,bir firar
Kaç kişisin sen sevdiğim çocuk
İçimdeki bıçak iki kere daha dönüyor
Olduğu yerde
Kalırsan sel basar yataklarımı
Gidersen uçurum çiçekleri açar kalbimde
Kimi zamanlar olur sevgilim
İki bıçak bile yetmez bir tek ölüme

IKI YEMIN
**10.11.22.1
67**

İKİ YEMİN

Ben hep çabuk çekilen tetiğe yaşadım
Yemin ettim
Yüreğimdeki ve bedenimdeki
bütün yaralar adına
yüzünün kuyusuna düştüğüm kuytuda
Sana olanca aydınlığım ve karanlığımla baktım
aşktan yorgun düştü dinim
dağıldı kehribarım
gül ve buğday yetiştiren
Ömrüm adına yemin ederim ki:

Ben seçmedim bu ölümü

Kaçmasan vurmayacaktım

10.11.22.1 68

İNAN BATMIŞ ŞEHİRLER GİBİ ONARILMAZ ANILAR

Biri beyaz biri kara iki kedi..

birbirlerinin omzuna kollarını dolamışçasına birbirlerine şefkatle sarılarak,

birbirlerine dayanarak yola çıkmışlar.

Gölgeler akşamüstünü söylüyor.

Yorgun bir günün sonunda eve dönüyorlarmış gibi.

Yüzlerini görmüyoruz ama eminim mırıl mırıl konuşuyorlardır. Belli sınanmış, denenmiş bir dostluk bu,

uzun yolları da göze alabilen bir dostluk

Ya biz, binde bir karşımıza çıkan dostluk, arkadaşlık, sevgililik fırsatlarını ne yapıyoruz?

Akşam üstünün bir saatinde yorgun gövdemizi yaslayıp mırıl mırıl konuşabileceğimiz,

omzumuza dolanan bir kolun, başımızı yaslayabileceğimiz bir omzun,

belimizi kavrayan bir elin, uzun yollara dayanıklı ayakların sahibi karşımıza çıktığında tanıyabiliyor muyuz onu,

değerini biliyor, biricikliğini, benzersizliğini anlayabiliyor muyuz? ...

Yoksa hayatı sonsuz, fırsatları sayısız sanıp

kendimizi hep ilerde bir gün karşılaşacağımızı sandığımız bir başkasına,

bir yenisine ertelerken hayat yanımızdan geçip gidiyor mu? karşımıza çerken çıkmış insanları yolumuzun dışına sürüklerken

bir gün geri dönüp onu deliler gibi arayacağımızı hiç hesaba katıyor muyuz?

Hayat her zaman cömert davranmaz bize, tersine çoğu kez zalimdir,

her zaman aynı fırsatları sunmaz, toyluk zamanlarını ödetir. Hoyratça kullandığımız arkadaşlıkların, eskitmeden yıprattığımız dostlukların

savurganca harcadığımız aşkların hazin hatırasıyla yapayalnız kalırız bir gün...

Bir akşamüstü yanımızda kimse olmaz,

ya da olanlar olması gerekenler değildir.

Yıldızların bizim için parladığını göremeyen gözlerimiz,

gün gelir kayan yıldızların gömüldüğü maziye kilitlenir...

Kedilerin özel bir anını yakalamak gibidir

kendi hayatımızdaki olağanüstü anları ve olağanüstü kişileri yakalamak.

Bazılarının gelecekte sandıkları 'bir gün' geçmişte kalmıştır oysa;

hani şu karşıdan karşıya geçerken, trafik ışıklarında rastladığınız,
omzunun üzerinden şöyle bir baktığınız sonra da boşverip
'Nasıl olsa ilerde bir gün tekrar karşıma çıkar.' dediğinizdir.
Oysa tam da o gün bu zalim şehri terk etmiştir O,
boş yere bu sokaklarda aranırsınız...

10.11.22.169

İNCE L , LALENA

Eski sular,
silahsız akşamlar, erken vurulmalar
sığırcıklar ötüyor bir yerlerde
gün düşüyor çılgın bir portakal gibi
bir yolculuk defterinin içine
tundraların gizlediği izlerden
Bak yine eşiğine geldim
İnce L, Lalena
izin ver inine sokulayım bu gece
Bak safkan geldim gittiğim uzaklardan
Yaşadıklarım işlememiş hiçbir yerime

şuracıkta kıvrılayım, teninin tarçın gökleri altında temiz bir çarşaf
ser; beyaz, yumuşak bir yastık rüya istemem sobanın üzerinde
kaynayan çaydanlığın huzurundan başka köşedeki mindere otur
eski günlerdeki gibi, usul sesle bir şeyler anlat bana, bana bir
şeyler söyle
herşey eskisi gibi olsun
ben hiç gitmemiş olayım
sen evlenmemiş ol, ölmemiş ol Lalena

İnmem gerektiği söylenen düşlerden
indiğim gecelerde
kaç kez sardın yaralı bedenimi
kaç kez yeniledin
ertesi gün sokaklarına kendimi bulurdum başka terkilerde
derdim yaşam
elimden kaçmamış daha

uyardım kurallarına, kısık ışıklarına
senin koyduğun bütün sessizliğin
bilirdim kelimelerle bile paylaşılamayacak
kadar derinde
'Lalena'yı dinlerken sokulgan bir kedi
gibi bırakırdın kendini
beni bile unutarak benim göğsümde
neyi sevsem
kime dokunsam
saçların akıyor yıllardır parmaklarımın arasından
ben kendime ne yaptım, sana ne yaptım Lalena?
hatırlıyor musun
ne aptalca şeylere güler
sonra mutluluktan ağlardık sevişirken
aşkın ve birbirimizin derin kucağında
San Fransisco'ya giderken olmasa da
Doors dinlerken bir çiçek takardın saçlarına
Nasıl dönerdik ortancalar vadisinden
daha silah sesleri gelmezken hüzünlü tepelerinden
daha başkalarına kıymanın bilgisi
bulaşmamışken parmak izlerime
nasıl kaygısızdık ve nasıl farkında bile değildik
içinden geçtiğimiz zamanın
masum şehvetini
kendimizden ayırt edemezken

hem zayıf, hem korkak, hem maço
korurum kendimi sanır kaçtığı uzaklarda
hiçbir şey vurma yüzüme, hiçbir şey söyleme
eksileceğim kadar eksildim
dönüşün yollarında buraya gelirken
geriye pek bir şey kalmamış
aşkın bütün imkanlarını sende tüketmişim ben

yol bitiyor işte, bir kaç adım kaldı eşiğine varmya
şimdi herkes Doors dinliyor yeniden
seninse saçlarındaki çiçek duruyor mu hala
Orada mısın?
Bu şiiri okuyor musun?
İnce L duruyor mu şarkının kaldığımız yerinde?
Orada ol

Evlenmemiş ol Ölmemiş ol
Hiçbir şey olmamış olsun sana
n'olur n'olur n'olur Lalena

INTIHAR
10.11.22.1
70

İNTİHAR..

el falı avuç içinin yazgısı
kader çizgisi, ölüm deja vu
ayrılışlar, ayrılışlar, yaşanmamışlıklar
yanlızca bir kadehi içilmiş yetmişlik
intihar.

ISTERSEN HIÇ BASLAMASIN
10.11.22.1
71

İSTERSEN HİÇ BAŞLAMASIN

İstersen hiç başlamasın
Bu hikaye eksik kalsın
Onca yaraların ardından
Yeni bir aşk yaratamazsın

Örselenmiş bir çocukluk
İşte benim bütün hikayem
Kaç sevda geçse de yüreğimden
Bu yıkıntıları onaramazsın

İstersen hiç başlamasın
Geç kalmışız birbirimize
Yanlış kapılarda geçmiş bunca yıl
Dönemeyiz artık ilk gençliğimize
İstersen hiç başlamasın
Söz verelim kendimize

•
10.11.22.1
72

- **İZİN**

Bilmediğiniz kelimelerin altını çizin, derdi Öğretmenim.
Bunca yıl, bunca yol, bunca hayat ve kitaptan
sonra bütün kelimelerin altını çiziyorum

-Öğretmenim, artık izin istiyorum.

(25 Nisan 1998)
(Mürekkep Balığı)

IÇIMIZDEN EKSILDI
10.11.22.1
73

İÇİMİZDEN EKSİLDİ

Artık heyecanlandırmıyor beni
garlar, peronlar, benzin istasyonları,
uykulu mola yerleri, yabancılıklar,
bilmediğin dağ rüzgarlarıyla ürpererek uyanmak
bir gece vakti, dalgın bakışmalar
sonra uykusuz sabahlarda indiğin sahil kasabası
daha gövdene uyanmadan serin tuz, kıştan kalma dalgalar

bir yerlerde beklediğini sandığımız büyük rüyalar
galiba artık heyecanlandırmıyor kimseyi
nicedir eksildi içimizden o çekip gitme duygusu
eski neşesine bir türlü kavuşamayan kalbim
saçıp savurdu buraya gelene kadar
içindeki şarkıları
şimdi gündelik hayatın sade gürültüsü, kuru düzeni kuşatırken
sessizliğimi
ardına saklandığım kelimeler
kadar bir hayat
ölmeden önce okunacak, yazılacak birkaç kitap.

SEBEKE
10.11.22.1
74

ŞEBEKE

Aynana baktım.
Kenarında resminin durduğu
Senin yüzünü kendi yüzüme yakıştırdım
Kullandım bakışlarını, diş fırçanı, donlarını giydim
Okudum bütün mektuplarını
kitaplarını, defterlerini
anılarını parmak izlerime geçirdim
Talan ettim geçmişini, inin yağmalandı bittin
Şebeken artık bende
Şimdi tenini tenimle değiştirmeye geldi sıra

10.11.23 Mustafa Demirci

10.11.23.1 Dem Bu Demdir

Dem Bu Demdir

Firkatin nariyle gönlüm, yan olur, püryan olur,
Varlığın zevk-u sefadır, yokluğun giryan olur,
Ay yüzün gören gözlerim, mest olur hayran olur,
Yakma ey can, yakma kalbim, ateş-i suzan olur.
Bağ-ı aşka düşen gönül, bülbül-i nalan olur,
Can-ı bülbül ol gülşende, aşk ile devran olur,
Gülyüzün gören gözlerim mest olur hayran olur,
Yakma ey can, yakma kalbim, ah ile efgan olur.
Vuslatın aşkıyla gönlüm, şad olur şadan olur,
Derd-i aşkın neyleyim ki, derdime derman olur,
Nur yüzün gören gözlerim, mest olur hayran olur,
Yakma ey can, yakma kalbim, ateş-i niran olur.
Mustafa Demirci

10.11.23.1 Ey Sevgili

Ey Sevgili

Özleminle kurudum, döküldü yapraklarım,
Ruhuma hayat veren baharımsın sevgili.
Nağmesi ah olan inleyişle anarım,
Beni bu ateş ile yakansın ey sevgili.
Ne vuslat, ne ayrılık, sana kandırdı beni,
Yoksa aşkın devası, devamsızlık mı dersin.
İstemem dermanım terketmekse güzeli,
Sen gönül diyarımda sultanımsın sevgili.
Kokladım bir kere güle meylim kalmadı,
Canımı seni buldum cana sevgim kalmadı,
Affeyle cüretimi dilde sözüm kalmadı,
Ben aşkında yok oldum, özümsün ey sevgili
Mustafa Demirci

10.11.24 MUSTAFA DILLIOGLU

10.11.24.1 bir anda

bir anda
bir anda büyüdü
herkes
kalakaldık
o dar sokakta
misketlerim ve ben
Mustafa DİLLİOĞLU

10.11.24.2 bir sabah vakti

bir sabah vakti
uzun bir yolculuğa çıkalım seninle
bir sabah vakti
bütün yargıları geride bırakıp
bütün hüzünlerin üstünü örterek
Mustafa DİLLİOĞLU

10.11.24.3 gözlerim

gözlerim
bir adam geçer sokaktan

gözlerim yolda kalır
sonra bir kedi geçer
kedi gözlerimi yer
bir kadın geçer sokaktan
gözlerim kadında kalır
çantasını düşürür yola
gözlerim kırılır
sen geçmezsin sokaktan
gözlerim alınır
Mustafa DİLLİOĞLU

10.11.24.ismin bes hali

ismin beş hali
ismin beş hali varmış
benim iki
biri senli
biri sensiz
Mustafa DİLLİOĞLU

10.11.24.Mustafa DILLIOGLU

Mustafa DİLLİOĞLU

1961 yılında Bursa'nın Gemlik ilçesinde doğdu. 1983 yılında Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde başlayan öğrenciliği, 1987 yılında Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde devam etti. Ancak her iki fakülyeti de yarıda bıraktı.

Şairin ilk kitabı olan "ben geldiğimde / sen yeni gitmiştin"; 1996 - 1999 yılları arasındaki şiirlerini kapsamaktadır

YAPITLARI

ben geldiğimde / sen yeni gitmiştin (1999)

10.11.24.sevgilisi uzaklara giden adam

sevgilisi uzaklara giden adam
sevgilisi
uzaklara giden adam
ne yapar
sarhoş olur

sarhoş olunca ne yapar
ya sızar
ya yazar
ben yazdım
Mustafa DİLLİOĞLU

10.11.25 Mustafa Kartal

10.11.25.1 Bir Baska Yasamak

Bir Başka Yaşamak

Bir başka yaşarım ben, seninle olmadığım gün
Gönlüm sana kırgın, sana küskün
Bilirsin hasta gönlümün çaresini amma
Devasız yaşarım inan, bana gülmediğin gün

Bir başka yaşarım ben, seninle olduğum gün
Gönlüm sana tutkun, sana düşkün
Bilirsin gönlümün gizli yaresini amma
Devasız yaşarım inan, bana gülmediğin gün

Bir başka severim, yok seni anmadığım gün
Gönlüm şadolacaktır, inanırım birgün
Bilirsin hasta gönlümün çaresini amma
Devasız yaşarım inan, bana gülmediğin gün
Mustafa Kartal

10.11.25.2 Bir Bilsen

Bir Bilsen

Alnımda beliren, şifre gibi dalgalı çizgiler,
Hasret dolu gönlümün, manalı izleridirler
Her birinin senle dolu nice hatırası var
Bir bilsen şaşarsın, belki ta haşre kadar

Dudak bükme,saçlarıma bakıp ta beyaz diye
Bir sorsana bu aklar, nerelerden hediye
Her birinin senle dolu nice yılları var
Bir bilsen, okşarsın, belki mahşere kadar

Mustafa Kartal

10.11.25.Mahkum

Mahkum

Hani bir mahkum,
Parmaklıklar arasından
Bakar da günlerini
Sayar ya..
Ben de odamdaki
Pencereden uzaklara
Bakarak hep onu
Düşünmeye mahkumum...

Hani bazan sahilde,
İnsan güneşin batışını
Yapayalnız seyreder de
Gözleri dolar ya..
Ben de yapayalnız onu
Gözlerim dolu
Seyretmeye mahkumum...

Hani bazan yok olup,
Gider de etrafı
Bir sessizlik sarar ya..
Ben de döneceği günü
Beklerim sabırla
Yalnızlığa mahkumum...

Hani bir koyun,
Kuzusunu kaybeder de
Döne yana
Yavrusunu arar ya..
Ben de onu bulmak için
Şaşkın koyun gibi
Aramaya mahkumum...

Hani bazan bir delikanlı,
Vefasızın aldanıp ta
Bakışlarına kanar ya..
Ben de bir zalim bakışa
Aldanıp ta
Kanmaya mahkumum

Hani bazan hasta olsa,
Vücudu titrer de
Yüzü yanar ya..
Ben de çaresizlikten
Ona dokunamam da
Yanmaya mahkumum...
Mustafa Kartal

10.11.25. Tesbih

Teşbih

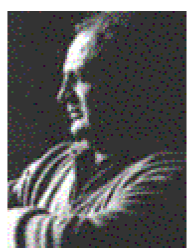
Bu sabah, güneşin
Doğuşunu seyrettiğim an,
Sanki içimi ısıtmak için
Kalbime doğduğun
An gibiydi sevgilim...

Isındıkça kızaran
Bakır renkli bulutların rengi,
Sanki damarıma zerk ettiğin
Kan gibiydi sevgilim...

Yıldızların göz kırparak
Birer birer kayboluşu
Sanki beni terk ettiğin
An gibiydi sevgilim...

Gökyüzü aydınlanıp
Renklerin kaybolduğu an,
Her zaman söylediğin
Yalan gibiydi sevgilim...
Mustafa Kartal

10.11.25. Iste Sen

İşte Sen

Gülüşün içime nur
Tebessümün bana onur
Gelişin neş'e verir
Gidişin ızdırap senin

Sözlerin kalbe gıda
Bakışın ruha şifa
Varlığın hayat verir
Yokluğun azap senin

Gözleri karamela,
Güzelliği başa bela,
Ayrılığı hüzün verir,
Bu kuluna YARAB senin
Mustafa Kartal

10.11.26 MUSTAFA SEYIT SUTÜVEN

10.11.26.1 Mustafa Seyit SUTÜVEN

Mustafa Seyit SUTÜVEN

1908 yılında Edremit (Balıkesir)'te doğdu, 14 Ekim 1969 tarihinde İzmir'de öldü. Balıkesir Lisesi'ni dışardan sınavla bitirdi. Madencilik, kırtasiyecilikle uğraştı.

Şiirleri İnsan, Servetifünun, Türk Dili, Yeditepe, Yeni İnsan, Yeni Ses dergilerinde yayımlandı.Yaşadığı yörenin söylencelerini şiirleştirdi.

YAPITLARI

Bütün Şiirleri (1976, ölümünden sonra)

10.11.26.2 SUTÜVEN

SUTÜVEN
Bir kayadan duman duman
On yedi metre atlayan
Dağ kokusuyla yüklü su.
Boşluğa fırlayınca, saç
Düştüğü yerde üç kulaç
Mavi su, ak köpüklü su.
Şi'rin elindesin bugün
Eski masalların bütün
Canlanacak birer birer.
Akhalılar da bir zaman
Şair, ilâhe, kahraman,
Şi'rini burda içtiler.
Hepsi tapardı rengine,
Rastlamamıştı dengine,
Hiçbiri, mor Tesalya'da.
Öyle füsunludur bu yer
Şi'rine borçludur Homer
Çünkü senindir İlyada.
Eski, uzun zamanların,
Tığ gibi kahramanların

Türküsüdür sesin henüz.
Dağda hayat uyandıran
Taşları duygulandıran
Bir son ilâhesin henüz.
Afrodit olmadan ilâh
Dağdan inerdi hersabah
Elde gümüş hamam tası.
Burda çıkardı örtüden
Kimseye gösterilmeyen
Gerdanı, göğsü, kalçası.
Altına mavi mermerin,
Üstüne ak köpüklerin
Kurt gibi saldırırdı hep.
Kimseye belli etmeden,
Hırsla kucakladıkça sen,
Göğsünü kaldırırdı hep.
Burda Moğol, Yunan, Mısır,
Med, Roma, Türk, asır asır
Taptı döküldüğün yere.
Tanrıların konakları,
Orduların otakları
Burda ererdi göklere.
Söylediğim masal değil;
Atları, kahraman Aşil
Burda sulardı bir zaman.
Burda gezerdi Keykubat,
Burda keserdi Mihridat,
Burda içerdi Antuvan!
Göğse nasıl batarsa diş
Öyle derinden işlemiş
Taşlara Hektor'un izi.
Söyle, bugün niçin, neden
Bunca ilâhlığınla sen
Kulluğa almadın bizi?
Halbuki bir Yunan kadar,
Hüsnüne her tapan kadar
Tapmayı biz de anlarız.
Bizleri başka görme sen;
Hüsnü, Huda kadar seven
Gönlü temiz adamlarız.

Hepsini at da bir yana,
Bari o günlerin bana
Şi'rini söyle tatlı su.
Şi'rini, geldiğin yerin
Şi'rini, eski günlerin
Söyle, köpük kanatlı su!
Mustafa Seyit SUTÜVEN

10.11.27 MUSTAFA SUPHI

10.11.27. aradiklarim

aradıklarım
Akşam olunca kuşlar
Sesimin bir yerlerine sığınır
İsteksiz yağmur damlacıkları
İner, iner kaldırımlardaki cam kırıklarına
Gözlerim Şehremini'nde gezinirken
Kirpiklerim Ankara'dadır bu soğuk akşamlar da
Bir tanıdık yüz arıyorum, sessiz ve ağlamaklı
Hırsla telefon defterlerimi karıştırıyorum
Kendiliğinden basıyor parmaklarım tuşlara
Ses vermiyor kimse
Ya da yanlış numara düşüyor her defasında
Çıldırıyorum
Yalnızlığın ortaya yerinde
Çöküp bir duvar dibine
Ellerimle kapatmıyorum yüzümü
Ağlıyorum, ağlıyorum ilk kez utanmadan.
Mustafa SUPHİ

10.11.27. geride kalan

geride kalan
-Nazan'a-
Gel konuk ol yüreğime demiştim
Geldim
İçli şarkılar söyledin kulağıma
Gül mü dedin, fidan mı?
Ne zamandır uğramamıştım buralara
Ne çok şey değişmiş sesinin renginden başka

Dur, teleşlanma hemen
Daha çok var yirmi dört otobüsüne
Çocuklar da uyumamıştır belki
Hani çok şey anlatacaktın?
Bir kırık ezgi olmasın
Dudağında tekrarlayıp durduğun
Geldim işte, hadi anlat bana
Ne olur, susma öyle
Kirpiklerin de bulutlanıyor
Zamanın ardından çığlık çığlığa koşsak da
Gene de birşeyler kalıyor gerilerde
Dinle
Akrepler de ağlıyor, duyuyor musun?
Mustafa SUPHİ

10.11.27. ironi

ironi
I.
Geride gotik sancılar bırakarak
Masada kaldı gül
dir damla gözyaşıyla.
II.
Ve suskundu, zaman durmuştu.
Marsilyada
acemi bir cinayet işleniyordu
ben kendimi öldürüyordum
Attilâ İlhan bana kızıyordu
gelip gözlerimi kapıyordum
III.
Ve böyle uzayıp gidiyordu
bulvarda cinayetler
Bütün aşkları gözetime alarak.
Mustafa SUPHİ

10.11.27. sonra

sonra
Rehin alıyorum bütün ırmakları
yağmurlardan bir Şehremini Vakti

yerler keder döşeli
kireci inmiş tavanın
Mürrisafi'yi düşündüm
çoğalan nil'i babil halince
seni düşündüm
Pembe balıklarımın küçük akvaryumunda
Soğukta ve aç kalacağım
direneceğim günleri düşündüm
yine bir güneşle
teni bir bayrakla
zemberiyi karşılarken
Mustafa SUPHİ

10.11.27.5 yetisemiyorum

yetişemiyorum
Gecenin kılcal damarlarından geçip
Yağmurun altında sevişiyoruz
Yıldızlar takıyorum saçlarının kıvrımına
Ne kadar gitsem
Bir yerlerde kalıyor duraklarım
Yüzsüz semtlerde
Gözlerin nişsansız çelmesinde aykırıyken dolunaya
Geçiyor iklimi doygun bulutların
Mustafa SUPHİ

10.11.28 Mustafa Ökkes Evren

10.11.28.1 Anne Toprak

Anne Toprak

Oynadığımız oyunlar
Düş gibi gizemli
Yaşam kadar gerçekçi
Kırılmazdı düşünce
Kolumuz kanadımız
Öperdi alnımızdan
Anne toprak
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.: Bahar Gelince

Bahar Gelince

Düğün dernek kurulur
Çekilir halay
Gelincik tarlasından
Geçince rüzgar
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.: Bebege Ninni

Bebeğe Ninni

Gece olur ay çıkar
Gökyüzü ışıl ışıl
Gülyüzlü güzel bebek
Uyusun mışıl mışıl

Gökyüzünde yıldızlar
Düşlerini süslesin
Melekler gül sevgiyi
Yüreğine işlesin

Ninnilerle uyursun
Dualarla büyürsün
Rabb'im seni her zaman
Kötülükten korusun
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.4 Bisiklet

Bisiklet

Dut dalından yaptığım
Deynekten atım vardı
Binince üzerine
Rüzgar gibi
Koşardı
Bir de gemim vardı kağıttan
Açınca yelkenini
Okyanuslar
Aşardı

Ah
Bir de bisikletim olsaydı
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.5 En

En

Dünyanın
En iyi annesi
Benim annem
En güçlüsü de babam
Ama en yaramazı
Ben değilim
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28. Gölge

Gölge

Gündüz güneş
Gece ay varsa
Bir vefalı dost gibi
Yanımda da sen varsın

Ya önüme düşer
Ya ardımda kalırsın

Gün çözülür
Ay dolanırsa
Mustafa Ökkeş Evren

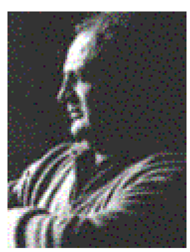
10.11.28. Güvercin Uçuran Çocuk

Güvercin Uçuran Çocuk

Elleri beyaza çalmış
Güvercin uçuran çocuğun
Yüreği maviye
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28. Güvercin Uçuran Çocuk

Güvercin Uçuran Çocuk

Elleri beyaza çalmış
Güvercin uçuran çocuğun
Yüreği maviye
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.9 Hamd

Hamd

-Ahmet Şamil'e-

Seni
Rahme düşüren
Gözetip
Büyüten
Ve bağışlayan
Rahman'a hamd ederim
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.10 Hayel Ülkesi

Hayel Ülkesi

Hey
Mavi bakışlı
Çocuk
Beni de götür
Dalıp gittiğin yere
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.28.11 Kardan Adamin Aski

Kardan Adamın Aşkı

Kömürden gözlerine
Değince bir genç kızın bakışı
Eridi yüreği
Kardan adamın
Mustafa Ökkeş Evren

Kayan Yildizin Ardindan
10.11.28.1
2

Kayan Yıldızın Ardından

Ondördünde
Haleler içinde
Alımlı mı alımlı
Güzel mi güzel
Bir edalı kız gibi
Süzülürken ay

Bir yıldız kendini
Bıraktı boşluğa
Mustafa Ökkeş Evren

Kaçan Uyku
10.11.28.1
3

Kaçan Uyku

Uykum kaçtı bu gece
Habersizce gizlice
Kim bilir nere gitti
Gecenin bu vaktinde

Aramaya değer mi
Arasam bulur muyum
Hadi buldum diyelim
Bir daha uyurmuyum

Yitirmedim umudumu
Beklemeye koyuldum
Birazdan çıkageldi
Mışıl mışıl uyudum
Mustafa Ökkeş Evren

Kocaman Hayaller
**10.11.28.1
4**

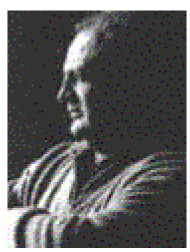
Kocaman Hayaller

Kocaman Fırçam olsa
Bir de bitmeyen boyam
Çölleşen dünyamızı
Yeşillere boyasam

Kocaman iğnem olsa
Takıversem ipliği
Hemencecik dikerdim
Ozondaki deliği

Kocaman kürek olsa
Bir de çalı süpürgem
Baştan başa dünyayı
Bir güzelce süpürsem
Mustafa Ökkeş Evren

Kuslarla Uyanmak
**10.11.28.1
5**

Kuşlarla Uyanmak

Namaza kalktığında
Beni de kaldır anneciğim
Bütün kuşlar uyanıyormuş
Mustafa Ökkeş Evren

Kis
10.11.28.1 6

Kış

Karakış mı
Güldürmeyin beni
Her yer
Karbeyaz
Mustafa Ökkeş Evren

Ninni
10.11.28.1 7

Ninni

Büyü bebeğim büyü
Özüne bağlı büyü
Bahtımızı bağlayan
Bozulsun karabüyü
Mustafa Ökkeş Evren

Oyun
10.11.28.1 8

Oyun

Filistinli çocuk
Okul dönüşü
Yine oyuna dalmış
Elinde sapanı
Mustafa Ökkeş Evren

Rüyalar Ülkesine Yolculuk
**10.11.28.1
9**

Rüyalar Ülkesine Yolculuk

Ötelerden gelen çocuk
Tutup ellerinden seni
Götüren kim
Rüyalar ülkesine
Yumunca gözlerini
Mustafa Ökkeş Evren

Saklambaç
**10.11.28.2
0**

Saklambaç

Sağım-solum
Önüm-arkam
Sobe

Saklanmayan ebe

Hey
Gördüm seni gördüm
Saklanma bulutların arkasına
Aydede
Seni öptüm
Mustafa Ökkeş Evren

Unutkan
**10.11.28.2
1**

Unutkan

Yine mi unuttun
Mendilini
Sümüklüböcek
Mustafa Ökkeş Evren

Yaz Sevinci
10.11.28.2
2

Yaz Sevinci

Yine geldi yaz
Dilimde türküsü
"Dalları bastı kiraz"
Mustafa Ökkeş Evren

Yitik Cennet
10.11.28.2
3

Yitik Cennet

Bir çocuk gülüşü buldum
Aldım bir taşın üstüne koydum
Taş gülümsedi

Bir çocuk kalbi buldum
Aldım bir ağacın dalına astım
Binlerce kuş kanatlandı

Bir çocuk düşü buldum
Aldım başucuma koydum
Yitik cenneti buldum
Mustafa Ökkeş Evren

Yildiz Toplayan Çocuk
10.11.28.2 4

Yıldız Toplayan Çocuk

Her gece
Yıldızları topluyor çocuk
Ay / ağına takılan
Mustafa Ökkeş Evren

Yildiz Sekeri
10.11.28.2 5

Yıldız Şekeri

Ramazan'da aydede
Yıldız şekeri atarmış çocuklarına
En çok da
Sahura kalkanlara

Yıldız yıldız gülümser
Tatlı tatlı uyurmuş çocuklar
Sonra
Sabah olunca
Büyürmüş sevinçleri
Dünyalar kadar
Mustafa Ökkeş Evren

Çocuklar ve Teravih
10.11.28.26

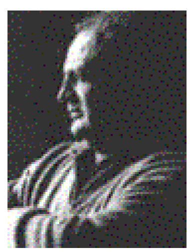
Çocuklar ve Teravih

Teravihte çocuklar
Bir arada saf tutar
Kimi dürter yanını
Kimi ayak gıdıklar

Afacanlar namazda
Muzipliği sürdürür
Uslu çocuklarıda
Kıkır kıkır güldürür

Güle oynaya kılar
Çocuklar namazlarını
Pakça yüreklerinde
Dillenir niyazları
Mustafa Ökkeş Evren

Surup
10.11.28.27

Şurup

Çocuk
Açtı ağzını
Yumdu gözünü
İçti sonunda
Acı Şurubunu
Mustafa Ökkeş Evren

10.11.29 MUSTAFA ÖZÇELIK

10.11.29. AKSAM KUSU (dergide kus sesi)

AKŞAM KUŞU (dergide kuş sesi)

Kendi bahçesinde yağmurlarla ıslanıp
Kendi kokusuyla çıldırıyor karanfil
Kendi yüzünü tanımaktan yorgun bir serçe
Gözlerime dalıyor avcılardan kaçıp
Bütün bunlar senden işaret diye
Gizemli yollarına düşüyorum hayatın
İnce ince yağıyor yağmur

Kuşlar saçak altında
Titreyen bir kelebekten habersiz
Güneşin resmini çiziyorlar dağlarına
Oysa çoğalıyor akşam
Uykuya hazırlanıyor hayat
Üstümüzde gecenin yelkenlisi

Şimdi gülümse kendine
İçine dön ve aşka çevir yönünü
Kalbinin tenhâ sokaklarında
Hüzzâm bir şarkıyla yürü
Orda ince bir elif gibi ürkek bir ceylan
Bir dağ ararken kendine
Narin bir meltemin sesini duy
Pırıl pırıl yansın aynanda hayat

Gülden yaseminden
Gecenin renginden
Söylediğin bu içli söz
Dudaklarına tâc olsun
Saçlarına rüzigâr
Bir akşam kuşu gibi gel

10.11.29.:AKSAM

AKŞAM

Kırık su aynalarında hicran içinde
Kendini seyreden kuğu
Ne görür kendinden başka
İşte cânını arayan cânân

Desem ki ben de unuttum
Sesimin bütün renklerini
Ne lâle ne kızıl erguvân
Ahvâlim perişan yüzüm kan

Dünya ki sihirli bir kuyu
Her damla suyu bir ağu
Kuytu kıyılarından geçsek de
Hayat ölüme doğru bir koşu

Bu devran içinde bir zaman
Aynam deyip göğe baksam
Bir resim çeksem kendime ait
Geçen zamanı kollasam

Ne yapsam çoğalır akşam
Bütün yollar ölüme çıkar
Tükenir kalem tükenir kan
Ah ne yapsam tükenir akşam

10.11.29.3

ALAZ

Bu delirmiş sel sularında
Sürüklenip giden hayat
Doludizgin içinde koştuğumuz günler değil miydi
Daha uzun arzulardan geriye kalan

Ev suyun su evin içinde
Uçurumlara köpük köpük koşan taylar
Şimdi hangi ovaların rengini almalı
Tedirgin bir gökyüzü öfkesini boşaltırken üstümüze

Yarasına bakıyor bir genç kız
Bir ağaca sarılmış cesede ağıtlar yakarak
Anne delirmiş dağ yollarına koşuyor
Acı bir gülüş kaybolmuş hâfızadan geriye kalan

Şuramda ağır bir sancı çaresiz ağlıyorum
Tutup karanfiller bırakıyorum isimsiz mezarlara
Uyandırılmış suların çoğalan öfkesi
Sırılsıklam yıkıyor hayatımızın bendini

Yeni dualar öğrenip göz yaşı tadında
Durmalıyım Nuh'u hatırlayıp tövbenin kapısında
Kapanmalı dünya dehlizleri içimde birer birer
Yeni sözlerim artık hep sana dâir hep âşikâr

ANAFOR

Gerildi toprağın yayı
Sonra rüzgâr çıktı
Gece gündüze kavuştu
Başladı anafor

Gök devrilince
Yıldızlar indi yere
Şimdi yolculuğumuz
Mevsimden mevsime

Hücremizde yer değiştirdi
Ölüm ve korku
Sular yükselip çekildi
Şehir harâbe

Kendini gör aynada
Çölün safîr yolcusu
Ömrün zili çaldı
Çekip gidiyorsun işte

Bahçende açan
Şimdi ne karanfil ne lâle
Herkes kayboldu
Kaldın kendinle

Artık topallamıyor atın
Geldin menzile

Çözülüyor iplik iplik
Bitiyor gece

10.11.29. ARZ-I HÂL

ARZ-I HÂL

Beni benden al ey merhamet
Bana da göster tılsımını rüyâların
Çünkü ölüme emânet edilmişim
Gündüzün kaderi bana da yazılmış

Saatim durdu sükûtun içindeyim
Yüzümden öpüyor beni toprak
Şimdi sevincim yerdeki karınca
Sabrın ulu ormanı ve bereketli başak

Bir ışığa dokundum gördüm seni
Bir bakışın ışığında kül oldum
Bir koku yayıldı senin nefesinden
Bir daha bir daha açan gül oldum

Ebedî bir baharın taraçasında
Bütün övgüler yalnızca sana
Geceden geçip gündüze erdik
Mesûduz şimdi yeni dünyamızda

10.11.29. ATLAS

ATLAS

Birdenbire mevsim, birdenbire aşk

Yorgun bir akşam kuşu
Gecenin sesine kendini katarak
Hangi dağın ardında
Hüznün kumaşını dokur

Sakla beni kalbim, güneş kanıyor
Sal üzerime merhamet bulutunu
Uzun bir yolun önündeyim
Sen olmazsan eğer içimde
Tüketir beni o hain korku

Çadırımız sökülsün vakit tamam
Göçebe aşkların çocukları
Acının yorgun atlarına binip
Bir kehânetin ardından yürüsün
Bir yusufçuk kuşu konsun yüzlerine

Ne yapsalar biter ihanetin gecesi
İçimize üflenen nefes
Çağırır bizi tûfanlara ve yağmurlara
Ve biz dağlara çekiliriz
Üstümüzde bir hatıra olur ıslak gece

İşte yine önündeyiz burası toprak
Bizi bağışla bozgun bitti
Bakışlarımızda saklı kalan
Ne varsa burada bırakıp
Gün ışımadan yollara düşelim

10.11.29.7AYNA

AYNA

Karşımdan bana bakan ayna
Ben giderim buradan
Sen kalırsın duvarda
Öylesine kederli ve tenhâ

Buğunu silip kendimi gördüm
Şimdi öyle bir şarkı var ki içimde
Bütün varlığımı yakıp
Kendimi bir sese ısmarladım

Hatırladığım dalgalarıyla
Kendime yeni bir deniz bulup
Girdim meleklerle içine
Arındım sûretten ve cândan

Bir sonucu fısıldıyor kuşlar
Havalanıp göğe bakıyorlar
Bulutlar sevimli ve med cezir
İçimde konuşan ebâbil kuşları

10.11.29.8AGIT

AĞIT

Yorgun sesiyle bir kuş
Kuytu ormanında
Titriyor yalnızlık korkusuyla
Varlığını geceye rehin bırakmış

Diyor ki bana
İçimi ısıtan sözler bul

Şehzâdem ormanda kaybolmuş
Şimdi ben ne söylerim lâleye
Ey âvâre bulut
Nerededir gün ışığı
Ne zaman sabah olacak
Ne zaman yağacak yağmur

Ey yolcu bana künyemi oku
Kolum kanadım kırık
Çığlığım ol yosunlu sularda
Kurşunun kokusunu alıyorum
Ölümümle başlayacak hayat
Puslu bir sabahta

Ben ki bu bahçelerin
En son sesiyim bir daha duyulmayacak
Unutma gözlerimi
Geldim ve gidiyorum işte
Bırakarak yeni doğmuş çocuklara
O güzelim maviliği

Dallarında sükût olan bahçede
İşte ben orda mâsum yüzümle
Avcılardan ve ölümden bîhaber
Bedenim kaybolsa da
Yaşayacağım kaftan rengimle
Sulara bakıp sonsuza kadar

10.11.29.9BAKIS

BAKIŞ

Uysal bakışınla bıraktığın yerde
Tenha bir mevsimin içindeyim
Kimseler görmüyor beni
Bu serin servinin gölgesinde

Sızıyor geceye bir kuşku
Önümüz dağ yolumuz heyelan
Buhurdan sesler duyacağım
Âh o içimdeki güvercin olmasa

Uyandır akşamın tarihini
Dudaklarında rüzgârdan bir ıslık
Ateşini yak hurma gölgesinde
Âşikâr kılınsın haritan

Kıble şurası, eğil toprağa
Geç bir daha dünya dehlizlerinden
Güneşi doğarken gör
Yağmalansın bütün rüyan

Yok hükmündedir dünya
Bir sürgün böyle biter ancak
Ey hünkâr-ı ezel kerem kıl
Yüzümde yokluk yarası

Elimde ferman içimde kan

Yandığım karanfil ateşi
Böylece kanar bütün sözler
Şerh eder cânımı bir ulu sultan

BEN SENI SULAR GIBI SEVDIM
10.11.29.1
0

BEN SENİ SULAR GİBİ SEVDİM

Gözlerinde yıldız görüntüleri
Yüzün bir ay olup doğuyor geceme
Yer altı suları seninle daha serin
Göğsüne can yürüyor bitkilerin

Sen şimdi endamlı bir lâle olup
Geçiyorsun kalbimin içinden
Ey bahçemin hercâi menekşesi
Ah hiç yorulmayan dünya ecesi

Vurulduğum serin ırmak sendin
Eksik yanımı sen tamamla
Bir şarkı dökülsün dudaklarından
Kalbimin ateşinde gül topla

Saklandığın bu dağın ardında
Anla ki batan bu kızıllık
Akşamın bu erguvâni rengi
Eklenir karanlığına gecenin

Tükenir hayatın bütün şarkısı
Sen içimde yeniden başlarsın

Toprağımda menekşeler çiçek açar
Ömür biter ama sen bitmezsin

Nice narin ceylanlar vardır ki
Gözlerine vuran ağrılara kanıp
Yüreğindeki o titreyen kuşa
Akşamları sefer eylerler

Aynam ki çoğaltır yıldızlarını
Ben de heybemi alıp
Geceye ve sana sığınarak
Çıkıyorum kırık şarkımla yola

Ey beni kuşatan bakir sabah
İçine kaybolduğum derin kuyu
İlk ışık gönlüme düşerken
En çok da gözlerine güvenirim

Bir yolcuyum ki çölünde
Kum tanelerinde ayak izlerin
Adreslere ihtiyacım yok
Bir kuş kanadında gelirim ülkene

Beni nârin bir ırmak say
Geldim ve kavuştum denizine
Toprağın ve suyun diline bakıp
Seni yeniden yorumladım

Yeni bir gül açıyor şafakta
Atımı dağlarına sürüyorum

Anla içimde acılar birikti
Çoğaldı hasretim aynalarda

Ey yeniden sırra bürünen sevgili
Çadırında akşamın karanlığı
İşte dağlarına yeni bir yolculuk
Sana varan bütün yollarda

Anladım ki suyun sesinde
Başlayan yeni bir kıyâmet var
Beni şimdi bir rüzgâr kıl
Yeniden süslensin rûhum

İçimden âh eden bir kaya
İnleyerek varsın denizin kıyısına
Bir kartalın kanadında
Bir avcının önüne düşeyim

Heybetinle göreyim seni
Merhametinle ve gülümsemenle
Beni gözlerimden anla
Anla ki ben seni sular gibi sevdim

Seninle eski kitaplarda anlatılan
Bir dağ masalına dönüşelim şimdi
Bir gece vakti kör bir lâmba ışığında
Söylensin kalbimizin esrârı

Dinleyip hikâyemizi ihtiyarlardan
Erken büyüsün çocuklar

Bir su yürüsün ırmaklarına
Gülüşüp aynaları sevsinler

O baharın ritmi bozulmasın hiç
Anneleri yeniden yorumlasın
Uyandıklarında düşlerinden kalan
Islak bir menekşe rüyâsını

Sen yüzünü benim için sakla
Zira sabah olacak biraz sonra
Uyut kalbini sevdiğim
Gündüzün rengini siyaha boya

İyi ki sevmiyor seni bu hayat
Akıyorken ırmakların içinden
Çiçekleri selâmla sadece
Ve çocuk yüzlerine görün

Ben de deli gömleğimi giyip
Bir çınar ağacının altında
İçimde seni herkesten gizleyip
Güneşe karşı şarkılar söyleyeceğim

BIR GÜNÜN TARIHI
10.11.29.1
1

BİR GÜNÜN TARİHİ

Usulca sönüyor yıldızlar
Gülümsüyor sabah uykulu gözleriyle
Uzun bir gece geride kalmış

Yüzümüze iyi gelen soğuk rüzgar
Gün doğmadan penceremizde
Birazdan güneş sularla oynayacak

Şimdi önünde yeni bir hayat
Aynalara değil yollara bak
Sabah nasıl olmuşsa
Akşam da öyle olacak

DAG
10.11.29.1
2

DAĞ

Dağlara inince karanlık
Mezarı başında bir dervişin
Bir ışık yanar
Bir âh çıkar karıncaların dilinden

Diz çöküp ırmağı öpen serçe
Suyunu bir yılanla paylaşır
Şifâlı elleriyle dedenin
Yaralı bir kartalın yüzü güler

Ekmek su ve zeytin için
Bu tepeye tırmanmak gerek
Yalnız gözlerini kapa
Niyaz vaktidir servilerin

İşte rüzgâr içinin depremi
Ay ışığı altında divâne bir gönül
Kim gördü gecenin eli
Öperken toprağın yüzünü

Yoksul bir gündüzden sonra
Bereketli bir akşam âyini
Dedenin renk renk gülleri
Yeni bir can sunarken toprağa

Mühlet bitti çözüldü dil
Beden nedir ki konuşan kalbim
Aşk bir duâ menekşe renginde
Hasretle serin sulara koşan

DEHSET
10.11.29.1
3

DEHŞET

Tekin değil gördüğün sabah
Her karesi dehşet olan fotoğraflardan
Âni bir ölüm düşüyor ellerine
Rüyâsında okuldan kaçan bir çocuk
Hepimize kırgın bir yüz olarak

Gözleri açık bırakıyor rengini toprağa

Sabırlı bir infiâli yaşatan kader
Kuşlukla uyanmak isteyen bir evin çatısından
En kavî duruşuyla
Gaflet içinde kalan bir kavmin
Yeni saatini kuruyor
Endamlı dağlara kederler ekleyerek

Nereye bassa kirli toprak
Söğüt ağaçlarının yasından besleniyor ırmaklar
Güneş vurmuyor odalarımıza
İçimiz karanlık bir geceyi ağırlıyor
Ne kuşların haberleri ne şövalye resimleri
Döşeklerimizdeki uyku çok derin

Siperde hâinliklerimiz sinsi bir gecede
Mezar kazıyorlar içimizin serin ırmaklarına
Işıkları kim söndürdü gördünüz
Meleklerin hışırdayan sayfaları bitti
Çünkü cânımız isyan ediyor
Gittikçe güçleniyor bizi içine çeken ırmak

Bu ölümden önceki son bahar
Hangi çiçeğe baksak bütün renkleri sarı
Çoktan kapatmış hayat perdelerini
Her şey toprağa karışırken
Çöküyor üstümüze gece arz sarsılıyor
Geride kalıyor dünya korkuları

DOST
10.11.29.1
4

DOST

Dost meclisinin orta yerinde
Ney tutuşur
Güller yanarken
Ya hû'lara karışan sesimle
Yârin kapısında
Eğdim başımı

Ant verdim söz yok
Yok karışan aklım gökte uçan serçeye
Mahmur gönlüme
Bir serinlik âb-ı hayat çeşmenden

Hani ejderhâ
Hani kılıç hani kalkan
Selâm diye dönen semâzen
Öncesi bir kudüm sesi

Belâ şarabıyla mest
Gökte ay tanık oluyor aşkımıza
Sana feryadım var
Tut, bırakma beni

Düğündeyiz bugün
Gönlüm açık seninle
Ilık bir nefessin dudaklarımda
Çılgın karanlığa inat

DUÂ
10.11.29.1 5

DUÂ

Şahidim rüzgârlardır Rabbim
Şu titreyen söğüt dalları
Toprağı öptüm
Yöneldim sana

Biliyor ve itiraf ediyorum
İstikametim yanlış
Gözlerimde pişmanlık ırmakları
Utanıyor ve üşüyorum

Uzun sürdü gecenin kirli sularında kalışım
Şimdi beni
Affın ve kereminle
Merhametinin göğsünde uyut

Buğulandı aynam
Şaşırdım ve çaresiz geldim işte
Sen varsın başka kimse yok
Ey gecenin ve gündüzün sahibi

Önümde ölüm kavisleri
Heybemde günah yükleri
Bütün sözler bitti
Bütün vakitler akşam

Bana bir tebessüm bağışla
Beni yarlığa merhametinle
İçimde beni yakan âh'la
Geldim durdum önünde işte

DÂVET
10.11.29.1
6

DÂVET

Gözlerim sımsıcak gel içimde yaşa
Açsın yüzünde içinin karanfili
Ellerini yağmurlara tut
Başlasın içinde sevginin depremi

Güvercinler geçir aklından
Ey su kıyılarının nârin çiçeği
Bir bahar eşliğinde ve gül renginde
Kalbime yeni öyküler anlat

Hangi dağ hangi uçuruma sevdalı
Toprağın rahminden doğan başak
Öpüp alnından bereket rüyâsıyla
Yağmur çağırıyor saçlarımız ıslak

Yandı mum aşkın ışığı uyandı
Fısılda gülün sırrını bir sabahın önündeyiz
İşte deniz işte martıların çığlıkları
İşte biz kıyıdan uzaklaşan son tekne

Alıp başımızı gidelim şafak sökerken

Biz susalım ve sadece sular konuşsun
Ey ipek dokunuşların sonsuz ecesi
Kapılarını aç ve aşka yol ver yeniden

DÖNEMEÇ
10.11.29.1
7

DÖNEMEÇ

Bu dağ bana uzaktan yalnızlığı söylüyor
Üşüyor ve kuşların kaderini yaşıyorum
El yordamıyla içine girdiğim bu hayat
Şükür ince hesaplarından uzak tutuyor beni
Böylece bir ırmak kıyısında sulara bakıp
Seni kuruyorum hesapsız çocuk düşlerimde

Bir rüzgâr seni söylüyor söğüt dallarında
Hayatı şiirle dostu sevda ile anmanın vakti
Kalbim suların sevincinde kendinden emin
Düşlerimizi süslüyor kekik kokulu bir yaz
Bulutlar kayıyor üzerimizden kuşlar uçuyor
Şimdi secdeye kapan ve bu güzelliği yorumla

Ey beni gösteren ayna atını dağlarıma sür
İşte zamanın fırtınası işte kar işte mağaram
Soframa konuk ol ekmeğimi böl beni doyur
Terliyim alnımı sen kurula suyumu sen uzat
Seni gördükçe uyanır leylaklar uyanır sabah
Bana âyetler oku aşkın saatini yeniden kur

Bana bir kelime söyle ağacıma çık gözlerime bak

Gözlerin yeter yeniden doğmama bana ellerini ver
Kaçak bir yıldız olma gecemin içinde ışığını yak
Hercâî bir menekşe şimdi merhamet kesilir
Ben kardeşin şâir bana sesini ver açılsın dilim
İkimizin kalbinde akan bir ırmak olsun tarihimiz

Ey çığlığıma at koşturan süvari beni çoğalt
Sil üzerimden dünya kokularımı bana bir âh getir
Uykusuz bir gece geçirdim bana sabahı hatırlat
Beni şimdi otağında beyaz bir keder karşılasın
Saçlarından güvercinler uçur saklama ismini
Böylece sevmeyi haklı kılan bir yanı olsun hayatın

Göğsümüz rüzgâra açık içimize dünya sığabilir
Ölüm bir türküyü orta yerinden bölmenin resmidir
Nedir öyleyse bu ağrılar bu yangın bu şehir
Saçlarımız yağmurla yıkanmış taranmış rüzgârla
Atımıza binelim kardeş olalım karıncalarla
Böylece tûfanım sussun ben seni bulayım içimde

ERGUVAN
10.11.29.18

ERGUVAN

Bahar delisi mahmur erguvan
Madem hayret burcundadır aşk
Bir çift nisan olup
Yâr kokusu biriktir saçlarında
Âşikar bir bahçede
Bekleyenim ol sar beni

Çünkü yoruldu küheylan
Yolunu şaşırdı göçebe
Hiçbir söz benim dengim değil
Bu dağ yolunda
Yalnızlığımı şerh edip
Merhem ol yaralarıma

Köpürdükçe ırmaklar
Sesinle uyandır beni bakışınla
Tutuşsun içimin rengi
Tutunduğum rüyâ burçlarından
Efendim varlığımın âhengi
Gel kurtar beni

Yemin olsun ki seni sevdim
Bu masmavi gökyüzünün altında
Bağını talan vurmuş bir bahçıvanım
Acılarıma tuz serpen rüzigâr
Çoğaltıp hasretimi
Attı beni senin çölüne

Avcı gördüm zıpkın yedim
Nice ağular içip nelerden geçtim
Her şeyi bırakıp sana geldim
Tûfan bitti yandı çerâğ
Uyandım güzelliğinin ülkesinde
Döne döne bir semâzen aşkıyla

FÂNUS
10.11.29.1
9

FÂNUS

Yeşil seccadenin üstünde
Kalbini kadim bir saate ekleyip
Bir ışık ol önümde
Bir dilek tut içinden
Yüzümden bir tarih çıkar
Söz hâl olsun yeniden

Bir ak kuş kanadında
Revan bir yolculuğa çıkıp
İşaretler bularak her canda
Şavkınla sırra dönüşerek
Çocuk gözlerinde yürüyelim
Özge bir baharın sularına

Nasılsa biter saatlerin ömrü
Nasılsa gelir akşam
Hangi dalga hangi sudan yaratıldı
Hangi ağaç hangi tohumdan
Ruhumun bir resmini çek
Rüzgârların içinden geçerek

Sır olduğumuz aynada
Şimdi her şey ve herkes bir noktada
Kadim bir kokuya yaslanarak
Kendi varlığını arıyor
Duru bir söz denizinde

Buldukları kendi rengi

Avucuna dünyayı sığdıran gezgin
Bastığın toprak buhurdan
Bir dağ diğerine uzaktan seslenirken
Söyle ne gördün bir rüyâdan başka
İşte gelip geçtin ömründen
Yüzün buğday sarısı sözün efgân

GÖÇ
10.11.29.2
0

GÖÇ

Göç hazırlığında
Cami avlularındaki güvercinler
Bırakıp serin ikindi saatlerini
Bir işarete uyup
Gidiyorlar

Âh, geldi sonunda
Onların da dağlara baktığı günler
Meleklerle beraber
Kanat çırpıyorlar gökyüzüne

Çünkü cinnet halindeki bir kavmin
Yaşanan her saniyesi
Keskinleşen hançeriyle
Çoğalan bir akşam oluyor

Kıpırdamıyor hiçbir deniz

Artık güvercinler yok
Yaralı bir yılanın öfkesiyle
İşte her şey bir ıssızlığın dehşetinde

GÜL VE HANÇER
10.11.29.2
1

GÜL VE HANÇER

Karlar içinde unutulmuş bir ilkbahar gibi
Bir sabah
Doluyorsun kalbimin odalarına
Saçların ki reyhân
İnce bir sızıyla berâber
Sabırlı bir dağ rüyâsında beni
Güllere taşıyorsun

Sonra bir gülümsemeyle yüzünde
Alıştığımız ne varsa
Geride kalıyor ve kayboluyor zaman
Sonsuz bir ata bindirip
Alıp gidiyorsun güzelliğin ülkesine

Geride kalıyor dünya
Yıldız ağaç ve çiçek hep sen oluyorsun
Yüzünde güneşin ilk ışıkları
Seninle başlıyor sabah ötüşlerine kuşlar
Esen meltem saçlarında
Bir bahar bahşetmek için yeryüzüne

O sensin nereye baksam aynı ışık

Kimi zaman ıslak bir menekşenin sevinci
Kimi zaman dallarıma tüneyen mevsim kuşları
O eski yaz bahçelerinde
Bir düş gibi görünüp kaybolan
Dalgalarla oynaşan martı sesleri

Sana bakıyorum çocuk gülüşümle
Bütün zamanların mekanların içinden
Yürüdüğüm bütün yollar sana
İşte orda bir denizin esrik kıyısında
Kâh toprağa kâh sulara bakıp
Mahcup duruşumla seni bekliyorum

HANÇER
10.11.29.2
2

HANÇER

Efendim can havliyle sana
Feryâd u figânım var
Istırabım çok derdim yaman
Aklım zâil özüm harap

Kâfi değil varlığın
Kalbim tedirgin gönlüm aç
İçimde yanmayınca kandilin
Serap oldu efkârım

Söz bitti fasıl tamam
Gelsin artık muhabbet demi
Gönlümün arzusudur

Seni gördüğüm kehkeşân

Ey benliğin esrârı
Bütün bedenlerde tek cân
Muhabbet mülkünde
Seven gönüle mübtelâ

Çok lütfûn var merhametin
Madem ki gökyüzü devranda
Âlem seyrandadır
Âzât eyle hâb-ı gafletten

Doğdum yaşadım işte
Yaman haller gördüm
Gözüm kapalı başım eğik
Katlime bir ferman ver

10.11.29.2 3

HAYRET SAATİ

Bir gün bütün sabrı biter ve konuşabilir yeryüzü
Bir gün bir fermâna uyarak
Tersine akabilir bütün ırmaklar
Ateşe kayar yeryüzü
Sallanır toprak

Akıl aradan çekilsin diyerek
Gözü kalbe çevirince

Kaldırıp başımızı
Aynalarda başka şeyler görebiliriz
Etrâfımızda içimizi karartan fotoğraflar

Dehşet bir sesle gafletten uyanıp
İçimizin çalkantılı sesiyle
Hayrete dalarak
Evimizin taraçasına yuva yapmış bir güvercinin
Hikmeti üzerinde durabiliriz

Araçlarımız yerde toprakla bütünleşiyor
Ya avuçlarımız
Kalbimizin antenleri
Şimdi hangi sesleri getiriyor dünyamıza
Nereye sığınabiliriz
Biz mağrur başımız çoğalmış suçlarımızla

Hangi dağa sırtımızı dayasak
Üstümüzden bir silindir gibi geçer tûfan
İşte bir ses derinlik yoklaması

İşte gözümün önünde
Bizimle yakınlık kuran ölümün cesur hamlesi
El etek çekilmiş bir dünyada
Vaktini doldurmuş bir ömrün
Son fotoğraf karesi bizden geriye kalan

10.11.29.2
4

HERCÂİ

Bak öğle güneşi eski bir yazdan kalma
Vakit tamam, sulara gir
Sadece kendi sesinle
Bir berzahtan geçerek
Bir servinin niyaz dalı ol

İşte câm içinde cân
Sana hayrân sarmaşıklarla
Gizli bir yeşilliğin nazına katılarak
Bir çöl çiçeğinin güzel rengiyle
Ufuklara yelken aç

İşte kanat sesleri martıların
Denizine geri dönüyor dalga
Suların titreyişi ve akşam
Akşamın o erguvânî rengi
Yıkanır ruhun gözleri üryan

Yıldızlar semânın raksında
Mahmur bir gecedir bu
Saydam bir tülün ardında
Yedi iklim dört bucak
Akşam kuşları sularla coşarak
Dinliyorlar ay senfonisini

Sermest bir yıldızın ışığı
Düşsün senin de kalbine
Yaprak yaprak çözülsün akşam
Savur toprağa küllerini
Bağrında büyüsün incir ağacı
Bozulsun tılsım, aksın kan

IRMAK
10.11.29.2
5

IRMAK

Haritası büyüyor acıların
Kirli bir ırmak
İncitiyor toprağın güzelliğini
Karşıma sen çıkıyorsun
Bir mumun esrik alevinde
Tam bir mavi hülyâ senin yüzün

Sırtımı bir dağa yaslasam
Bir çocuk büyütsem düşlerimde
Oysa kederim yüzümde saklı
Yüz yıllık acılarım
Bunu sen biliyorsun

Tenhâ bir yalnızlık benim türküm
Bitmeyecek hiç bir zaman hikâyesi
Yorgun bir yolcu gibi
Ağır bir yükü taşıyorum
Öyle günler yaşadım ki
Geçmişim sulara gömüldü

Sen tutup bana
Yağmurda ıslanan bir serçeden söz ediyorsun
Gökyüzü bana göre değil
Yıldızımı çoktan unutmuşum
Şimdi gölgem yere yakın
Bir de toprağın altından duyulan sesler
Biliyorsun gidecek başka kapım yok
Bütün yollar sana doğru

Bir parça kiraz bir kaç damla su
Senin düşlerini emzirirken nisan bulutu
Tüfeğini çekiyor ölüm
İşte sûret işte can kuşu
İşte bu benim yeni fotoğrafım
Gözlerimde hayatın son uykusu

10.11.29.26

KARTAL

İşaret verdi yâr
Diledi ve ol dedi
Açıldı kapı
Açıldı zaman
Sayısız rengiyle
O yâkut taşı
O binlerce heyecan
Ruhumun derin sularında

Beni bekliyor şimdi

Ezel bahçesinde
Onca kuş âvâzı
Onca çiçeğin rengiyle
Başladı sevinci meleklerin
Uykudaydınız
Güneş doğdu
Kabul oldu tövbeniz
Haydi cânlar
Uyanın
Uyanın

İpi koptu dünyanın
Kırıldı kafes yırtıldı perde
Suretimiz aynı
Sarı bir rüya biterken karanlıkta
Güneşi yağmur karşıladı
Geceyi uğurlarken
Dağlar arkasına

Encâmını hayra yor gönlüm
Dokuduğun ömür kumaşı
Renk renk desen desen
Bir âh'la yandı işte
Yandı kül oldu
Hani nakış
Hani nakkaş

İşte bozuldu çılgın büyü

Paslı dudaklarıyla
Sana ölüm sunan acûze
Seni tüketen dünya kuyularında
Işıdı yüreğin şimdi
Işıdı yollar

Ya hay
Ya semûd olanla

Ey bedenimin yorgun kartalı
Kırıldı kafes
İşte semâ
İşte cân
Kendine bak
Bil kendini
Buğusu silindi aynanın

Göğün kandillerini yandı
Başladı
Âyin-i şerîfi semânın
Raks ederek hamd diliyle
Sana bakarak
Kabul ederek seni
Hamd olsun hamd olsun

KIVILCIM
10.11.29.2
7

KIVILCIM

Bir ses getir bana kuşların âhenginden

Bir fısıltı akşamın renginde
Sessiz bir oluşla başlayan gecede
Biraz aşk biraz hüzün

Ay doğsun karanlığın ortasından
Kendini bir ırmağa ekleyerek
Çağıldayan sularla
Katıl tılsımlı bir denize

Damarlarında teslimiyet kanı
Bu gökyüzü bahçesinde
İçinde yükselen sevincinle
Bana gülümseyen yıldızlardan biri ol

Zamandan ve mekândan geçerek
İçindeki tûfanı durdur
Ne kadar uyusan o kadar gece
Sessiz bir oluşla uğuldayan içinde

KIYAMET
10.11.29.2
8

KIYAMET

Bir gülün solgun yapraklarından kalan
Ertelenmiş bir hüzünle
Geceden bize bakan ay
Biz olmasak
Ne bırakırdı gündüze

Oysa biz
Bir dehlizin içinde
Yılan ve akreplerle sarmaş dolaş
Suları kurutup

Taşları yontuyorduk
İyice alışmıştık hayatın maskeli yüzüne

Ne zaman bir insan görsek
Kanıyordu içimizde ıssız bir köşe
Oysa birdenbire gelir güz
Ve sararırdı bütün yapraklar
Biz bütün bunlardan uzakta
Tedirgin sulara girip
Bir anlam arıyorduk hüznümüze

Artık ne yapsak kime baksak
Topal ayaklarımız
Dağınık saçlarımızla her akşam
Ne kadar yakın olsak
O kadar yabancıyız birbirimize

KORKU
10.11.29.2
9

KORKU

Mağrur yüzümüz belâlı saçlarımızla
Pusu kurduğumuz sokaklarda
Her akşam ölüm her gece figân var

Siner toprağa yalnız adamların korkusu
Nereye kaçsa zil çalar ardında
Hangi sokağa girse önünde duvar

Ağlasın resimler kırık çerçevelerde
Evlerde öksüzler yoksullar
Saksılarda solgun çiçekler ağûlu sular

Bu park ne kadar ıssız ışıkları sönük
Ateşi sönmüş soğumuş kül

İçimizde dikenli teller çarmıhlar

Kuş mu uçtu yıldız mı değdi yüzümüze
Eğilsek bir dereden sular içsek
Dağılır belki etrafımızdaki karanlıklar

**10.11.29.3
0**

KOŞU

Gecenin bir vaktinde
Düşlerinde yıldızlar görüp
Pencereye koşan çocuk
Haylaz gülüşüyle
Mehtâba bakıp
Gökyüzünü selâmlıyor

Rüyâlar büyüttü seni masallar
Atına bin yürü dağların arkasına
Uçan kuşlar seninledir
Kaf dağının ardında
Seni bekliyor yüreğindeki ankâ

Kirli bir ırmak bu dünya
Sen yağmurun sesiyle kanatlanarak
Aşkı büyüt yüreğinde
Kelebeklerle selâmlaş
Dönüp bakmadan geriye

Ey kutlu çocuk
Ey toprakla dost ateşe âşinâ yüz
Sağanak sağanak yağ üstümüze
Ölmek üzereyiz
Gönlünün sularıyla
Bir can bahşet hepimize

Çünkü aklımız perişan
Dilimizde isyan kelimeleri
İnandık ve itaat ettik
Aydan ve güneşten beliren renginle
Şimdi önümüzde dur
Uzun bir heceyle kalbimizi dirilterek

10.11.29.3 1

KUĞUNUN ÖLÜMÜ

Gölün hayalindeki son anı
Kuğunun son şarkısı olmalı.

Öldü kuğu !
Su renginde bir kederle...

Saat durdu.
Biz de sulara aktık güzelliğimizle
Günlerden cuma
Vakit akşamdı

Tûfan rengine büründü her şey.

Dedemle buluştuk
Annemle gül kokladık
Top oynadık kardeşimle
Usandık...

Baktık uzuyor zaman
Gözlerimizde uyku tadı
Ne zaman uyanacağız diye
Meleklere sorduk

Dediler :

Güneşin doğduğu yerdesiniz
Gölgeniz dünyada kaldı...

KUS SESI
10.11.29.3
2

KUŞ SESİ

Karanlık bastı yol kayboldu
Güneşi örttü bulut
Beni derin sulara saldı

Islandım, üstümde
Gecenin elbiseleri
Görmedi beni kendi aynasında
Yüzüne ay çarptı
Ben sularla kuşanarak
Bir kuşluk vaktinin kokusunu aldım

Geldiği gibi gitti akşam
Gitti bir iz bile bırakmadan

Ey kalbimin defterini bilen avcı
Duy içimdeki kırlangıç sesini
Âh bu ateş
Yüzümdeki toprak kokusu

Aczim çoğaldı
Ey avcı beni vur
Beni azalt
Ten bahçesinde
Cân görünsün istiyorum

Yeni bir dağ vurma kalbime
Cânı şerh et
Seni giyinip
Öyle çıkayım sabaha

Çünkü sen
Kâlbimin toprağında yeşeriyorsun
Tenhâ bir bahçede seni örüyorum

10.11.29.3
3

KÜL

Diz çöküp kaldım bir ırmağın kıyısında
Sularla sana aktım
Hangi aynaya baksam
Çoğalan gizli güzelliğinle
Sen vardın

Kapıları açıldı zamanın
Kuytu mağaralarında binlerce kuyu
Ah, bir ateş yaktın içimde
Ve küllerim savruldu ardı sıra

Sen ki yağmurlu bir günün nakkaşısın
Şimdi sesin doluyor içimin odalarına

10.11.29.3
4

MANOLYA

Bana biraz gökyüzü getir
Tek bir kelime bile konuşmadan
Suyun kıyısında durup
İşaret ver kalbime
Gözlerin hangi çiçekten renk almışsa
Mecaz duruşuyla o dalga
Beni de içine çağırsın

Konuştukça azalıyor güzelliğim
Dalından düşen bir yaprağın kaderini yaşıyorum
Aynalar kırılınca
Fotoğraflar da düşüyor suya
Muğlak bir cümlenin peşine düşüp
Üşüyorum
Rüzgâra açık bir yanında oluyorum hayatın

Merhametin, o ılık rüzgâr değmese yüzüme
Elbet benim de kıyametim olacak
Bedenimdeki dünya kokusu
Kendime sapladığım bu bıçak bu ağrı
Dışımdaki kalabalık içimdeki tenhalık

Ne çok şey buluyor beni sen olmayınca...

Bana kehanetler üzerine sorular sorma şimdi
Sesim ki bir gölgenin rengine bürünüp
Sana varlığını sunuyor

Manolya! Yüz yıllık adresim
Beni bana bırakma
Bak, daracık merdivenlerinden çıkıyorum sarayına
Düşebilirim sen olmasan
Derin kuyulara
Yeryüzü korkularına

Ey bir yazın rüyasında
Bir kere daha açan çiçek
Her gölge varlığının esîridir
Âşikâr kıl kendini
Demli bir çay, biraz melâl
Yetmiyor bu hayatı anlamaya

İstersen çocuk olur
Defne ağaçlarını düşünürüm
Meleklerin yaprakları altında
Gizli duruşlarıyla oldukları yerde
Beni kimseler bulamaz
Uyurum suların serin yatağında
İstersen yolcu olurum dağlarında
Kapında akşamları bürünüp sabahı beklerim

Ey ay ışığı! Gökten bana bakan sûret
Mürekkebi kurumadan şiirimin
Bana bak
Yeni açılmış bir güle benzesin yüzüm

10.11.29.3
5

MELANKOLİ

Anne!
Gülümse ve lâmbamızı yak
İçimdeki yara
Hiç bu kadar derin olmadı

Anne!
Ben hayata çıkıyorum
Ölürüm de yine özlerim seni

Varsın gece kuşları
Yıldızlara güvenerek izimi sürsün
Bedenim toprağa sevdâlı

Saçlarımda yine o kuş
Şarkısını söylüyor
Gözlerimde gördüğün son tül perde

Bahçemizde o serviler
Niyaz dalları
Gözlerime
Serin uykular getiren rüzgâr

Tozlu bir camın ardından
Bana duâlar oku.

Güzel ölümler istiyorum Tanrım!

10.11.29.3
6

METAFİZİK

Gün akşam olunca
İrticâlen konuşur gece
Işıklar söner
Toprakta siren sesi

Ölümün nal sesleri
Kuşatır yeryüzünü
Dağlar secdeye varınca
Başlar hayatın korkusu

İşte tenin yağma
Yıkıldı evin barkın
Söndü ışığı dünyanın
Ölümü öptün

Tül ibrişim derken
Acz ne imiş gördün
Şimdi evin morg
Bastığın toprak kefen

MUM
10.11.29.3
7

MUM

Kaderim yanmaktı yıllarca yandım
Eridim sürekli bir kızıl lâleye bakıp
Yandım ve mecâza yol buldu kalbim
Sessizce çekildi aramızdan karanlık

Başımda ney üfledi bir derviş
Sırrıma tanık olan şamdandan başka
Ne güneşi gördüm ne ay'ı
Derviş üfledi ve ben eridim

Sabah oldu penceremde
Sevinçle öten bir Yusufçuk kuşu
Hırkamda kan gördü
Bir gül oldum erenler bahçesinde

Bakışım tenhâ aynam berrak
Aşk derdinde sarp yolları aşarak
Usulca girdim üstelik mahçup
Yârin merhamet kapısından

Vakit gece mi gündüz mü bilmem
Gölgem kayboldu çünkü
Ben o muyum o ben mi
Tanıdık bir yüz çıkıyor karşıma

Terk-i dünya ve tebdil-i mekan
Size kaldı sıradan bir hayatın
İyice solgun fotoğrafları
Kapadı dükkanını bezirgân

Uzun bir tavaf oldu ömrüm
Sûret yok seyr-ü sefer vakti
Yokluk üzre tenden geçip
Soluk bir tülbent örtüyor yüzümü

Mustafa Özçelik'in Hayati (1954 -)
10.11.29.38

Mustafa Özçelik'in Hayatı (1954 -)

1 Kasım 1954 tarihinde Eskişehir'in Günyüzü ilçesinde doğdu. İlk öğrenimini burada (1965), orta ve lise ve öğrenimini Eskişehir’de tamamladı. (1972) Bursa Eğitim Enstitüsü Türkçe bölümünde (1975) ve Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünde (1992) yüksek öğrenim gördü. 1976’dan 2002 yılına kadar Nevşehir ve Eskişehir’de ortaokul ve liselerde öğretmenlik yaptı. Özel öğretim kurumlarında çalıştı. Dumlupınar Üniversitesi'nde Türk Dili öğretim görevlisi olarak dersler verdi. Temmuz 2002’de emekli oldu. Evli ve iki çocuk babasıdır.

Edebî hayatı 1975 yılında başladı. İlk şiiri 1975’de gelişme dergisinde, ilk yazısı 1976 yılında Mavera dergisinde yayımlandı. Şiir, deneme, makale, biyografi, öykü, masal, günlük türlerinde çalışmalar yaptı. Bunlardan büyük bir bölümü kitaplaştı. Muhtelif ilmi toplantılarda tebliğler sundu. Çeşitli şehirlerde "Türk Şiiri" üzerine konuşmalar yaptı. Şiir şölenlerine katıldı. 1984’te Suffe yayınlarınca "yılın şairi", 1997’de Gençlik dergisince "yılın şairi", 2004’te Edebiyatçılar ve Sanatçılar Birliği'nce yılın "Çocuk romancısı" seçildi.

Çalışmalarının yayımlandığı dergiler:

Gelişme, Mavera, Yönelişler, İslam, Kadın Ve Aile, İlim ve Sanat, Gül Çocuk, Dolunay, Düş Çınarı, Dergâh, Kayıtlar, Kültür Dünyası, Kırağı, Kardelen, Seviye, Kitap Dergisi, Bu Meydan, Kalem ve Onur, Güneysu, Kubbealtı Akademi, Bizim Külliye, Yansıma, Bir Nokta, Vuslat, Edebiyat Ortamı, Taşra Edebiyat, Yedi Iklim, Yitik Düşler, Ay Vakti ve Gonca Çocuk

Şiir Kitapları: İfşa (1985), Güle Yağmura ve Bahara Selam (1992), Serenat (1995), Dünyanın Tenhasında (1996), Güneş ve Ayna(1997), Diriliş Türküsü (1997), Gül ve Hançer (2002) **Deneme:** Deneme: Şiir İklimi (1998) **Biyografi:** Yunus Emre (1984), Samiha Ayverdi (2003), Sunullah Gaybi (2004)

Öykü: Kelile Ve Dinme (1990), Balıkçıl Kuşu İle Yengeç (1990), Papağan Hikâyeleri (1990), Gülün Sırrı (1995), Son Günün Sevinci (1999), Denizdeki Hazine (2004), Bir Testi Su (2004), Tales Form Mevlana-Mevlana’dan Hikayeler) Türkçe-İngilizce (1996)

Roman: Şehitler Tepesi (1992) **İnceleme:** Mehmet Akif ve İstiklâl Marşı (2003) **Kaynak Kitap:** Türkçe-Edebiyat Bilgileri (1992) **Antoloji:** Şairin Duası - Dua Şiirleri Antolojisi (2002)

10.11.29.3 9

NİYAZ

Sırlı kaftanına bürünen bir derviş
Gözleri kapalı gönlü açık
Servilerin niyaz dallarıyla
Uçurur aklını yüzü toprağa değdikçe

Cânı söyler dili
Denize karşı dünyadan âzâde
İnce bir meltemin ritmine eşlik ederek
Tutar nabzını martıların

Maviye çevrilir bütün cihan
Çıkıp içinin mağaralarından
Geçer karaları karanlıkları
Kaf dağına uçan kuşla

Kayalıkların üstünde güneş
Rengini katarken sulara
Işığa boğulur bütün yeryüzü
Yeni bir sayfa açılır önünde

Çiçekli seccâdesinde bahar
Yıkılır dünya ardında kalır
Kalbinde yeni bir âlemin duyguları
Başlar niyâzına kaldığı yerden

OKYANUS
10.11.29.4
0

OKYANUS

Sana uzak bir zamandan geldim
Künyemde adın yazılı...

Savrulup geldim işte
Dünya yangınlarından bir bozgun artığı...

İçimde bir hicran gülü gibi
Açılırken hayat
Ağzımda karanfil tadı...

Bozulan yüzümle
Güzel değilim, biliyorum
Ama o sızı
O kehribar acı
İçimdeki o sabırsız kuş !

Önümde dağ, seni arıyor
Sana uzanıyorum
Hayrete takılıp
Bir ölüyle konuşuyorum hayatın rengini.
Toprağın kaderi
Yüzüme üflüyor aşkın nefhâsını...

Kulaklarımda o ses ! Zuhûr...
Meryem'in tükenmez râyihası

Kalbimde beyaz bir elif
Biliyorum, bir çınarın dibinde
Sevdiğim bir mevsimin içindeyim
Beni suretten geçiriyor esrar...

Yüzüme gülüyor hayat
Bakışın cevher, sözün efsûn
Güzelliğini büyülüyor akşam
Başağa durmadan önce suları sevip
Sana bakıyorum

Biliyorum, beni arıyorsun
O yoksul adam benim işte
Atına binen defîne avcısı

SENIN IÇIN
10.11.29.4
1

SENİN İÇİN

Kalp yorgunsa kurur hayat
Aynalar pas tutar
Şehrin âsî çocukları
Unuturlar göğe bakmayı

Bir kuş uçmayı bırakır
Irmakta sular durulur
Bir şarkı biter
Gelir ejderhanın yedi kanatlısı

Parklarda güz serinliği

Kaybeder bütün sevincini
Bütün çocuklar
Unuturlar çiçek adlarını

Sen olmazsan
Kim sağar yaralarını onların
Gel ve bağrımızda aç
Çoğalsın suyu sarnıçların

Denizler korsanların olsun
Şapkalar kadınların
Başkalarını unut şimdi
Beni çoğalt rüyâlarında

Bir sıcak temmuz sana
Kumlarda ayak izlerim
Al bu atı dağ senin
Senin bu içimdeki emânet rüyâ

Bu benim kendi resmim
Kendim çektim içimin karanlık odasında
Bakışımda gece huzmeleri
Isındım seni görünce

SES
10.11.29.42

SES

Konuşsak sesimiz bize dönüyor
Toprak altındayız sanki

Mevsimler hep kış
Umutla baksak da gökyüzüne
Bir haber yok güneşten bize

Bir haber yok kuşlardan karıncalardan
Ölmüş dedemiz bize gelmiyor artık
Çeşmeler kuru çiçekler solmuş

Güzel olan neydi eskiden
Rüzgârda yuvarlanan taşlar mı
Ya saçlarımız hangi yağmurda ıslanırdı
Bahar diye çığlık çığlığa
Yürüdüğümüz yollarda

Gözler ki yeşil yoncalar arasında
Gülümseyecek bir çekirge arar
Rüzgâr alıp gitmiş hâtırasını
Tozda toprakta kaybolmuş yolcu
Bir yudum su yaslanacak bir taş
Ev yıkıldı talan oldu bağ bahçe

Vitrinler çıldırmış
Bir köşe başında ellerini açmış
Acının ve ağlamanın anıtı

Merhamet yahut bir tebessüm gizlice
Dağları küstüren adamlardan kaçıp
Yüreğimize sığınan bir çocuk
Adımların nereye doğru hey yolcu
Bereketli meyveler hangi dallarda

SIR
10.11.29.4
3

SIR

Konya’da semâzen bir lâle
Hangi yaprağının altında
Güleç yüzüyle
Hangi sırrını açar bize

Al götür gönlümü ey rüzigâr
Al götür bu gece
Sabahın seherinde
Sevgilim bekliyor kokumu

Bir kadim hikâyedir aşk
Kainâtın ezel bahçesinde
Bir gül-i reyhândır ki
Cânım kokusu senden gelir

Değil mi ki firkat ile
Yandı yandı bu gönlün
Kan çıkmaz yarandan
Çözülmeden esrarlı düğüm

Kapıları açık semânın
Aşk pusuda seni bekliyor
Rebâbı çal mihrâba bak
Bak ki gecene ay doğuyor

10.11.29.4
4

SIĞINAK

Önce güneş değdi sulara
Geceyi atıp üzerimden
Çiğ düşmüş çiçeklere gülümseyerek
Sabahın kokusunu aldım

İşte başlıyor gün ve açıyor gül
Melekler kalbimizin içinde ve her yerde

Uysal yanımla ben gövdemi uyandırıp
Bir sese tutunarak
Eşeliyorum içimdeki külleri
Yüzümü yere çeviriyorum

İşte ne kadar aşk desem
O kadar diriliyor bedenim

SONBAHAR
10.11.29.4
5

SONBAHAR

Bir fetret vaktinde sabah erken
Ölümü fısıldarken solgun yapraklar
Biz bir eylülün kapısına dayandık
Bize bin hüzünle geldi sonbahar

Titrerken içimizde cân kuşu
Hangi dalda unuttuk türkümüzü
Solmuş gül talan olmuş bağ
Nerede kaybettik bülbülümüzü

SOGUK
10.11.29.4
6

SOĞUK

Mevsim kuşları gitti
Acıya tanık ol
Tutuklu bir gönlün ırmağında
Hangi söğüdün gölgesi
Hangi kıyâmeti çağırır kendine

Bulanık akıyor su
Bir taş atıyor ve suyun kaderini
Ürkek kuşlarla paylaşıyoruz
Tekdüze bir hayatın içinde
Sessiz bir depremle birlikte

Çadırını topluyor göçebe
Bir ikindi güneşinde
Ufuklara bakarak
Geldiği yere geri dönüşün telâşında
Uzak bir duyguyu yaşıyor

Gergin bir yüz oluyor akşam
Bütün ışıklarını toplayarak
Gizli bir dili konuşuyor

Daralıyor yolcunun içi
Derin bir kuyunun düşlerine dalarak

TENHA
10.11.29.4
7

TENHA

Varlığına anlam bulamadığın aynada
Düşüyor yüzündeki maske
Sana bakan senin yüzün
Hayretinde saklı bütün bir efsâne

Gördüğün bir sürgün rüyâsı
Kıyıya vuruyorken dalga
Bana bir âh getir bezirgan
Soluyor bütün yaz çiçekleri

Anla hâl diliyle konuşuyor dünya
Toprağı emziriyor sağanak bir yağmur
Ne kaldı çölde Leylâ'dan başka
Bak yıldızlar bile kaybolmuş

TILSIM
10.11.29.4
8

TILSIM

Yaz bitti artık karanlık ve kar
Kızıl güneşleri unut ve soluk yüzünü hatırla
Islak dudaklarıyla bir ölüm düşün
Tükenen sözü yorgun bir göçebeyi
Ara gecenin bütün kıyılarında

Kağıt uçurtmanla yüzünü sakla
Gölgene bir kefen biç
Heybetiyle karşında duran dağda
Benim sevgilim ol
Uzun yola gitmeden önce

Yolcuyum bana da gülümse
Bir âhenk ver içimin dehlizine
Yoksa ne kalır senden hatıralarıma
Bizi bahardan yaza koşturan
İnci ve yakuttan başka

Önümüzde çılgın fırtına, her taraf kar
Defterine beni de yaz
Belalı sulara girip vurgun yedim
Aşktan ve acıdan geçtim
Sen benim hüzünlü yüzüm ol

Sana eklendim saçların pusu
Bendim sana güneyden gelen yolcu
Sûretten geçtim söndü mum
Bir buğu ile tamamlandı akşam
Tılsımlı küllere karıştı gövdem

10.11.29.4
9

USTA

Bir akasya ağacının altında
Sararmış yapraklar üzerine düşüncelere dalıp
Ey bir ömrün gizli tarihini
Bir eyvâh'a sığdıran usta

Artık her şey geride kaldı
Kimseler duymayacak çığlığını
Yalnızlığın bu derin kuyusunda

Şimdi toprağa iyi bak

Eskidik ve eksildik biraz
İşte dallarımızdaki kirazın son rengi
Yangına uğradık
Soldu delikanlı bakışlarımız

Her şey kaybolup gidecek nasıl olsa
Yanan bir karanfile
Üşüyen bir geceye karşı
Rengini kat ve son bir yüz ekle kendine

Toprağı öpmenin vaktidir şimdi
Alıcı kuşun kanadına konup
Sert esen bir rüzgârın yedeğinde
Üfürmeden tozlarını yeryüzüne

10.11.29.5
0

VEDÂ

Bir kuş sürüsü geçti üstümüzden
Bir şimâl rüzgârı
Batan güneşe takılı kalmış gözlerimizle
İçimizde hâlâ dünya korkuları

Bir karanfili ağlatıyor akşam
Kuytu vâdilere dökülüyor yıldızlar
Çocukluk uykularına sığınsam da

Yine penceremde duruyor kuşlar

Yarası kapanmayan bir gönlün
İşte gözlerinde pişmanlık ırmakları
Bir bahar sabahı güneş doğarken
Yol değiştiriyor bindiğim tren

YAGMUR FOTOGRAFLARI
10.11.29.5 1

YAĞMUR FOTOĞRAFLARI

Uyandığım her gün
Yeni bir sabah benim için
Mevsim dallarında kiraz
Kuşlarında binlerce naz
Benim yeni kelimelerim

Yüzümü bulutlara çeviriyorum
Rüzgâr serin bir mavilik üfürüyor yüzüme
Haylaz bir çocuğun elindeki deli uçurtma
Benim sevincim oluyor
Senin bahçende açıyor bütün çiçeklerim

Ben şimdi yolumu dağlarına çevirip
Irmaklarına giriyorum
Bir yağmur penceresinden bakıyorum sana
Büyüsü bozuluyor eşyânın
Soluyor bütün rüyâsı

Bir resim çiziyorum bütün yüzlere

Senin renginle boyuyorum bütün dünyayı
Artık seninle varım bütün iklimlerde
Küllerim sulara karışıyor
Dalgaların kayalarımın üstünde

10.11.29.5 2

YAĞMUR

Yağmurla ıslanmış toprağın kokusunu
Bir kır çiçeğiyle paylaş
Anla ki ölüm hayatın ardında
Merhametli bir bûsedir

Seni sular öptü bunu bildin
Nice kıyamet dehlizlerinden geçip
Bir yol bularak Hallac'ın kaderine
Öldün öldün ve dirildin

Aşk ve hüzün hayatın kehâneti
Uzun günlerden sonra
Kül rengi bulutlardan
Hoyrat rüzgârlara işaretler veren

Duvarlar yıkıldı çıktı hazine
Safran kokuyor kıyılar
Kumsalda kalan kim
Kayalara vuran dalgalara aldanarak

Sus ve denize ışık yak
Duy içinden ve dışından
Ant içen ruhun sesini
Başlasın yokluğun âyini

İçinde bir âh yankılansın
Kapat hayatın penceresini
Yağmurda ıslanmış yüzünle
Bir eski zaman şarkısı gibi

YOLCU
10.11.29.5
3

YOLCU

Hafif bir söze dönüşüyor toprak
Varlığım âşikâr bir gölgeye
Gözlerini kapatan yeryüzü
Hep böyle yorgun bir akşam
Batıya açılan sonsuz pencere

Ölüler yalnız başlıyor sabaha
Kör bir kuyudan çıkan suçlarıyla
Bir şafağın önünde durup
Kadere ve hesaba boyun eğen
Dönerek kendini çağıran bakışa

Âh dünya mevsimi soğuk bahçe
Beni yakıp yanıltan keskin arzu
Dokunduğum bulut içtiğim su
Ne kaldı şimdi senden bana
Beni ölüme teslim eden yolcu

Yıkılan köprü kuruyan ırmak
Beni kalbimden vuran hançer
Tutabilsem seni âh ellerin kan
Öyle bir ateş saldın ki yeryüzüne
Bir uğultuda kayboluverdi akşam

10.11.29.5
4

ÂFÂT

Sana verilmişti emânet
Arz sana verilmişti
Bilemedin ateşin ve suyun kıymetini
Toprağın sabrı tükendi
Ve delindi kalbi yeryüzünün
İşte ölümün dehşet halleri
Bir bir solduruyor karanfilleri

Başladı hamlesi kaderin
Petrol tankları kara bir ağıt gibi
Yükseliyor televizyon antenlerinden
Sam füzeleri bilgisayarlar sustu
Küreselleşen dünyada
Bir defne dalını ve gecede üşüyen
Bir serçe yavrusunu unuttun

Yağmur yağmıyor artık
Hileli sarnıç sularının kokularından
Kalbinin derinliklerindeki korku
Bir maska çeviriyor bütün yüzleri
Isınmış sular öfkeli enerji yüklü
Yarım kalmış çikolatasıyla
Bir çocuk toprak altında
Seni bekleyen dehşetengiz ölü

Çukur kaz ve ölümün dilini anla
Perde açılırken bir isyan susuyor
Şimdi konuşan aczin dili
Hani mahallemiz haritanın neresinde
İncittiğimiz balıkların
Bedduâsı bu dalga
İştahlı bir kuyu olarak
Geçiyor tarihin kayıtlarına

Uçurumdan korkar toprağa basardın
Banka kartları güvenliydi
Oysa an meselesiydi dehşet
Ölüm bir karınca sabrıyla
Yanı başında bir perdenin ardından
Konuşurken sana
Âhiretten ve hesaptan bahsediyordu
Uyanıp karşı dağlara bakmadın

Solan bir yaprak ölü bir karınca
Sofralarımızda insan cesetleri
Fark edilmeyen bombalar
Doğudan batıya dehşet sancakları
Hiç biri her gün içinden geçtiğin çarşılarda
Uğuldayan hayatın sırrına taşımadı bizi
Bir adım bir adım daha
Derken bir gün bir güne eklenemedi
Şimdi soyunup dünya hâllerinden
Sana göçüyoruz Rabbim

ÇAGRI
10.11.29.5
5

ÇAĞRI

Dağda rüzgârlarla konuş
Çölde ceylanlarla
Söylesinler sana
Kalbimin esrârını

Anlatsam ve anlasan
Çözülecek kalbimin şifresi
Bütün kuşlarım özgür
Uçacaklar dağlarına

Kavalı dillenecek çobanımın
Göreceksin sen de
Hangi kuyudan
Sesi geliyor Yûsuf'un

Âh bu benim kendi rüyâm
Aynama bak
Sabahın güneşinde
Göreceğin kendi yüzün

ÖLÜM
10.11.29.5
6

ÖLÜM

Ölümü görünce
Şaşkın bir soruya dönüşüyor hayat

Bu serüven çılgını ayaklarım
Bastığı toprakta tedirgin
Sulara girerken ürkek biraz

Bu limanı bırakıp giderken
Bütün hayatların soğuk yüzünde
Ayrılığın o sarı rengi
Bir yokuşun önünde
Yolunu kesmiş ejderhâ

10.11.30 MUSTAFA ILHAN GEÇER

10.11.30.1 BELKI

BELKİ
Gurbet gurbet öten tren sesi
Ve son kampanayla başlayan özlemin
Unutacaksın bu şehrin garip gecelerini
Yıldızlara uzanmayacak ellerin
Yollar bana sevinç bana hüzün verecek
Boynu bükük döneceğim odama
Unut beni diyordun ayrılırken
Unutmak kolay değil ama
Düşün bu şehrin garip gecelerini
Düşün yalnızlıklar içinde beni
Hani bir resmim kalmıştı sende
Onu olsun yalnız bırakma emi
Bilinmez dünya hâli bu
Zamanla değişebilir insan
Belki dönersin bir akşam vakti
Bulutlara o uzak diyarlardan
Mustafa İlhan GEÇER

10.11.30.2 DÜSLER DÜNYASI

DÜŞLER DÜNYASI
Düşler rıhtımında sevecen kuşlar
Pembe şafaklara yelken açıyor

Billûr kadehlerde renklenen düşler
Gül bahçelerine ümit saçıyor
İhtiyar dallarda taze yasemin
Hayal iklimlerinin şen habercisi
Susmuş şarkısı gamın kederin
Ebedî güneşler dağıtmış sisi
Küçük istasyonlarda hızlı trenler
Pembe şafaklara doğru koşuyor
Bahar sevincinde güller gülşenler
En esmer bulutlar şimdi hep nur taşıyor
Mustafa İlhan GEÇER

10.11.30.: HÜZZAM BESTE

HÜZZAM BESTE
Şarkılar anlatırdı maceramızı
Şarkılarla güler ağlardık şarkılarla
Çiçekler denizler gök kıskanırdı
Bahçeler ayak sesimizden tanırdı
Düşerdik yollara kuşlar gibi baharla
Şimdi o günlerden yüreğinde iz var mı
"Anlat bana ey sevgili aşkın bu kadar mı"
Bizim de sevdiğimiz şarkılar vardı
Yeşil gecelerde dinlediğimiz
Dalgalar söylerdi, rüzgâr söylerdi
Sonra o şarkılar tükeniverdi
Sen dönmedin gittiğin ötelerden
"Beklerim her gün bu sahillerde mahzun böyle ben"
Bizi ağlatan şarkılar vardı
Gecelerin esmer dudaklarında
Bir yavru ceylan gibi uyurdun kollarımda
Aşkımızda her mevsim bahardı
Ben hâlâ yarım kalan sevdamızdayım
"Gittin artık seni ben nerde bulup yalvarayım"
Sonra sevdiğimiz şarkılar sustu
Sustu saçaklarda âşık kumrular
Unutuşun rüzgârı dolaştı bahçemizde
Düştü gül yüzlü çiçekler derde
Kararan ufkumuzdan çekilip gitti bahar
"Aşkın bana bir gizli elem oldu güzel yâr"

Mustafa İlhan GEÇER

10.11.30.4 KÜÇÜK ISTASYONLAR

KÜÇÜK İSTASYONLAR
Nedense küçük istasyonların hali
İnsana hep hüzün verir
Tek başına unutulmuş gibi
Ağaç toprak ve demir
Cam arkasında solgun yüzlü bir kadın
Mahzun gözlerle bakar çekilir
Nedense küçük istasyonlar bana
Buruk yalnızlıkları tattırır
Gurbeti acı acı çalar kampana
Kavruk ağaç kara vagon gökte yıldız yalnızdır
Hüznüyle kederiyle başbaşa yorgun
Yanında yöresinde renkler sapsarı
Terkedilmiş hâtıralar gibidir
Ara istasyonların kül rengi binaları
Ara istasyonları kederli küskün
Çevresinin kaderini yansıtır
Gecelerin ayazında gelip geçen trenler
İnsanın yüreğini biraz olsun ısıtır
Çok zaman ölümü düşündürür
İnsana küçük istasyonların hali
Garip yolcuları titrer öksürür
Telgraf tellerinde kuşlar misali
Mustafa İlhan GEÇER

10.11.30.5 MELÂNKOLI

MELÂNKOLİ
O şehirde gene şarkılar söyleniyordur
Karşılık görmemiş sevgiler üstüne
Işıkları sönmüş odamda
Yarım kalmış şarkımı duyuyor musun
Beni sorarsan gene yapayalnızım
Sen sıcak döşeğinde rahat uyuyor musun
Boş kalan yastığımı başkası mı doldurmuş
Ellerini okşayan o yabancı kim
Öyle uzak bakma yüzüme

Seni artık yolundan döndürecek değilim
Ne o gözlerin dolmuş yoksa ağlıyor musun
Kırk yılda bir olsun beni anıyor musun
Özlediğin hayatı buldun mu bilmem
Gözlerinde hâlâ hüzün var gibi
Gene yüzün gülmüyor anlat nedendir
Gene aşksız gene bomboş mu için
Niye ellerin soğuk yoksa üşüyor musun
Mutluluğun peşinde hâlâ koşuyor musun
Kar mı yağdı güvendiğin dağlara
Seni de bir türlü umdurmadı mı kader
Üzme kendini her şeye rağmen
Dünya yaşanmaya değer
Bu yerler bu âlem her şeyden yoksun
Sana sesleniyorum duyuyor musun
Mustafa İlhan GEÇER

10.11.30.0 Mustafa Ilhan GEÇER.htm

Mustafa İlhan GEÇER

1917 yılında İstanbul'da doğdu, 20 Ocak 2004 tarihinde yine aynı kentte öldü. İstanbul Kabataş Erkek Lisesi'ni bitirdi. İki yıl kadar İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'nde öğrenim gördü. 1945-50 yılları arasında Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü'nde ve Ankara Radyosu'nda çalıştı. 1950-1961 yılları arasında Sosyal Sigortalar Kurumu'nda İşçi Sigortaları ile İhtiyarlık Sigortası bölümlerinde görev yaptı. Mustafa İlhan Geçer'in ilk şiiri "Kahverengi Gözlerin" 1934'te Vakit gazetesinde çıktı; şiir ve yazıları Anadolu, Çağrı, Çınaraltı, Dergâh, Hisar, İstanbul, Millet, Milli Kültür, Sanat ve Kültür, Size, Son Havadis, Tercüman, Türk Dili, Türk Edebiyatı, Vakit, Varlık, Yarımay, Yedigün, Yücel gibi dergi ve gazetelerde yayımlandı. Mustafa İlhan Geçer 1950 yılında Munis Faik Ozansoy, Mehmet Çınarlı, Gültekin Sâmanoğlu, Mustafa Necati Karaer ile birlikte "Hisarcılar" grubunu oluşturdu. Mart 1950'de yayınlanmaya başlayan Hisar dergisinin kurucularından olan Mustafa İlhan Geçer çeşitli aralıklarla (1950-1957; 1964-1980) 30 yıl süreyle derginin yazı işleri müdürlüğünü yaptı.

YAPITLARI

Büyüyen Eller (1954)

Belki (1960)
Bir Bulut Geçti (1973)
Yeşil Çağ (1975)
Hüzzam Beste (1986)
Özlem Rıhtımı (1986)

Cahit Sıtkı Tarancı (1974)
Ömer Bedrettin Uşaklı (1989)
Cumhuriyet Döneminde Türk Şiiri (1988)

ÖDÜLLERİ

1948 Ankara Halkevi Şiir Yarışması Üçüncülük Ödülü
1971 Son Havadis Şiir Yarışması Birincilik Ödülü
1986 Eskişehir Yunus Emre Derneği Yunus Emre Şiir Yarışması İkincilik Ödülü

10.11.30. YESIL ÇAG

YEŞİL ÇAĞ
Sizin yaşınızda olmak ne iyi çocuklar
Ne iyi
Asıp düşünceyi bulutlara
Özgür kelebekler gibi
Sizin eliniz ne ince çocuklar
Ne ince
Solmasın umutlarınız
Deli gibi bir rüzgâr değince
Sizin umutlarınız ne büyük çocuklar
Ne büyük
Değdikçe zamanın eli
Sizin de yaşantılarınız bölük
Sizin gözleriniz ışın ışın çocuklar
Işın ışın
Duymayın körpe yüreklerinizde
Endişesi kışın
Yalnız sizin sevginiz gerçek çocuklar
Yalnız sizin

Sizde mavisi sizde rüzgârı
Gök ve denizin
Mustafa İlhan GEÇER

10.11.31 MUZAFFER TAYYIP USLU

10.11.31.1 EVADOKSIYA

EVADOKSİYA
İnkâr etmiyorum ki
Öpmesine öptüm Evadoksiya'yı
Hem de Zeyrek yokuşunda öptüm
Sinemaya da götürdüm
Fakat ben o zaman
Deli gibi seviyordum onu
Sanırsam, o da beni seviyordu
Sevmese ıslık çalar mıydı
Saat ondan sonra
Çabuk gel diye
Muzaffer Tayyip USLU

10.11.31.2 KAN

KAN
Önce öksürüverdim
Öksürüverdim hafiften,
Derken ağzımdan kan geldi
Bir ikindi üstü durup dururken
Meseleyi o saat anladım
Anladım ama, iş işten geçmiş ola
Şöyle bir etrafıma baktım,
Baktım ki yaşamak güzeldi hâlâ
Mesela gökyüzü
Maviydi alabildiğine
İnsanlar dalıp gitmişti
Kendi âlemine
Muzaffer Tayyip USLU

10.11.31.3 MUZAFFER TAYYIP USLU

MUZAFFER TAYYİP USLU

1922 yılında İstanbul'da doğdu, 3 Temmuz 1946 tarihinde Zonguldak'ta öldü. Zonguldak'ta lise öğrenimi sırasında Behçet Necatigil'in öğrencisi oldu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ndeki yüksek öğrenimini yoksulluğu ve hastalığı nedeniyle sürdüremedi. Zonguldak'ta memurluk yaptı.

Tüberkülozdan öldü.

Şiiri, yaşantısı gibi Garip şiirinin tipik özelliklerini taşır.

YAPITLARI

Şimdilik (1945)
Muzaffer Tayyip Uslu (1956, ölümünden sonra)

10.11.32 MUZAFFER ILHAN ERDOST

10.11.32.1 BIRIKEN GÜNES GIBI

BİRİKEN GÜNEŞ GİBİ

1. kanın güncelliği
çocukları
çocukları
çocukları
öldürdüler
kuytu diplerde sessiz menekşe
yeşil çağla
ve tatlı bal
gözlerinden öldürüldüler
çocukların elleri yumuktur
bilinçleri
su gibidir
akıp gider
ve ölüm imgesi de
daha bilmiyorlardı ölümü
öldürüldüler
belki tek bir sözcüğün lezzetini
kara ekmeğin tadını

bilmeden daha
öldüler onlar
bir su gibi
aktılar
toprağa
ayışığının balkıdığı
kırmızı toprağın altında
büyür ölüm
ölüm büyür her yerde
yusuflarda ve burada da
yörükselimde ve burada da
ölüm büyür
her yerde
2. ö f k e n i n h a k l ı l ı ğ ı
ne varsa üretilen çavdar arpa yulaf
kıl keçisi sarı tütün kırmızı biber
ne varsa
yanık bir hava bir halay
birbirine yaslanarak
ağızağıza vererek
ne varsa üretilen üründe düşüncede duyguda
bir tohum gibi filiz veren
toprağımızda
tezgahımızda
kara ekmeği
darıyı
basma entariyi
mintanı ve göyneği
evrensel eşdeğere dönüştürerek
azgın bir iştahla
soğurmak için
satın aldığı kendi pazarımızdan
ve cahil halkımızdan
akşam sofrasına hazırladığın
bulgura
kaynara çıkmış suya
kundakta ağlayan bebeye
sinsi hain
ölümü dalaması
bundan

marabalıktan gelmiş işçi evinin
tahta merdivenlerine
sofra bezine
kırmızı bir gül gibi döktüğü
taze kan
bundan
sütçü imamın
fransıza kurşuna sıktığı
minareden
sokaklarını pusuya düşürüp
ölümü bir bahar gibi
sırtına saplayan
kudurganlığı bundan
özgürlüğün kızaran şafağına
umudun yeşeren dalına
satılık tortusuyla
"kurtarma ordusu"yla
fitneyi
dalaması
bundan
3. y o k s u l l u ğ u n t a r i h i
bizans pazarından aldığın hançerini
körpe oğullarının canını
ve kendini
selçuklu sultanının sikkesi gibi
vergi olarak
tüketen
moğol kumandanına
osmanlının biriktirdiğin hazinesine
kırmızı buğdaydan
ham demirden
kadınlarının kurumuş memelerinden
sağarak yoksulluğu ve acıyı
çoğalan
kakma ceviz beşikte
telli sazda
bebeğini kızamığa
gelinini vereme
tahılını sipahiye
koyununu zaviyeye

tütününü zaptiyeye
vererek
mağrur yoksulluğundan
ürettiğin
eshab-ı timar
eshab-ı evkaf
mültezim
ribahur
galata sarrafı
osmanlı bankası
düyun-u umumiye
beyazsaray
pentagon
amerikan haber alma örgütü
altıncı filo
incirlik üssü
sinop radarı
"esir türkleri kurtarma ordusu"
vesaire-
nin
daha sorulmadıysa hesabı
yani faizin
artı-değerin
azami kârın
yörükselimin yusufların ve
can içen "can"ların
hesabı sorulmadıysa
güneş gibi erimiş
bahar suları gibi akmış kanların
"hesabı sorulmadıysa daha
"sorulmayacak sanmayın
"aldanmayın"*
*Archibald Mac Leish, İspanyol Ölüsü
Muzaffer İlhan ERDOST

10.11.32.: BIZ IKIMIZ IKI KARDES

BİZ İKİMİZ İKİ KARDEŞ
(Bir Fotoğraf Altı İçin)
Ve biz geleceğiz bir gün, biz ikimiz

İki kardeş
Duracağız
Fotoğrafımızda durduğumuz gibi
Benim ellerimde kelepçe
Yüzümde yapay bir gülüş
(Kelepçeyi yadırgamanın gülüşü belki
İlk kez olduğu için
Sonra alıştım
Ve unuttum sonra kelepçeyi bileklerimde)
Senin yüzün
İçerde olmanın ve umudun arasında
Ve ilk yıllarında delikanlılığın
Gülüşü
Senin elinde sigara
O hiç sönmemiş gibi duran/
hemen her fotoğrafında
Ankara Adliyesinde/İkinci Ağır Ceza Mahkemesinin kapısında
Ve biz
Gene duracağız bir gün
(Böyle istiyorum öldüğüm zaman
Eğer bir cesedim olursa taşınacak)
Tabutumun önünde
Biz ikimiz
İki kardeş
Yanyana ve omuzomuza
Fotoğraflarımızın ardında ben
Sen önde
Yüzümüzden eksilmemiş olan gülüşümüzle
Ve bir gün geleceğiz biz, biz ikimiz
Kuytularında yurdumuzun
Gecelerinde
Yeni düşmüş yıldızlar gibi
Kentin kucağına ya da kıyılarına
Emeğin faizden ucuz olduğu canpazarına
Ya da vardiyasından dönen işçinin
Kuytu sokağına
Geleceğiz bir gün biz ikimiz
Ve biz geleceğiz bir gün, biz ikimiz
İki kardeş
Yanyana ve omuzomuza

Bileklerimizde
Kitaba ve düşünceye vurulu zincir
-le
Taşıdığımız
Kitabı, özgürlüğü ve umudu
Göklerinde
Alanlarında gibi yurdumuzun
Ilık nisan güneşini
İçerken yapraklar
Eriyen karın altından topraktan
İnce dal uçlarından ağaçların
Yürüyen kalabalığın içinden
Muzaffer İlhan ERDOST

10.11.32.: GÜVERCIN KAYALARI

GÜVERCİN KAYALARI

Cemal Süreya'ya

Şimdi birçok yıldız doğdu
Kekik kokulu okaliptus tepelerinde
Uyanabilirsen uyan bir bak
Silahın parmaklarının biraz yakınında duruyor
Parmaklarının biraz yakınında sen duruyorsun
Uyanabilirsen uyan bir bak
Kirli ayaklarının altında
Yeşeren bu diken biraz Afrikaysa
Sen de biraz Afrikasın
Yavru güvercinler gidiyor dağlarından
Senin kan kokulu ellerine
Bazı kurşunlardan sonra bir parça kan akıyor
Ne olacak bir parça kan işte
İşte bir parça kan
Afrika önünde
Şimdi birçok yıldız doğdu
Uyanabilirsen uyan bir bak
Kopmuş bir dağ gibi ölü yalnızlığına düşüyor
Şehirlerin pis kokusuna
Etinin daha pis kokusuna
Uyan bir bak
Sol yanında yusufçuk kuşları

Umulmadık şiirler söyleniyor
Bir Afrika haritasına yakın
Denizin sabah aydınlığıyla dolduğu yerde
Güvercinlerin gelip gittiği yerde
Muzaffer İlhan ERDOST

10.11.32. KARLI BIR GÜNÜN SIIRI

KARLI BİR GÜNÜN ŞİİRİ
Gittin
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara

Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Uzaklara
Gittin
MUZAFFER İLHAN ERDOST

10.11.32.Muzaffer Ilhan ERDOST

Muzaffer İlhan ERDOST

Muzaffer Erdost, 1932 yılında Artova (Tokat)'da doğdu. 1956 yılında Veteriner Fakültesi'ni bitirdi. 1956-1958 yılları arasında Pazar Postası'nı yönetti. 1958-1963 yılları arasında Ulus gazetesinde çalıştı. 1958 yılında Açık Oturum Yayınlarını,1965 yılında Sol Yayınlarını kurdu, yönetti. Kardeşi İlhan Erdost'un 7 Kasım 1980 tarihinde askerlerce dövülerek öldürülmesinden sonra, adına kardeşi İlhan'ın adını katarak Muzaffer İlhan Erdost ismini kullanmaya başladı. Onur Yayınları'nın sahibi ve yönetmenidir.

Türk şiirinde Garip akımından sonra beliren yeni şiirin, İkinci Yeni'nin vaftiz babası.

YAPITLARI

Havada Kalan Güvercin (1990)

10.11.32.ILHAN'IN SON BES GÜNÜ IÇIN FOTOGRAFLAR

İLHAN'IN SON BEŞ GÜNÜ İÇİN FOTOĞRAFLAR
İlhan gelir Türküler'le
Türküler'le biz elele
Güleriz güzel günlere
İlhan uzatmış kadehi

Güler gözlerinin içi
Çağıldar cümle sevinci
İlhan'la biz nezarette
Yanyana bir kanepede
Akar gündüz uçar gece
İlhan'ı gördüm düşüyor
Yanım ateşe düşüyor
Elim kolum yetişmiyor
İlhan'ı gördüm yaralı
Gözleri kandan hareli
Yüzü güllere çevrili
İlhan'ın paltosu kanlı
Alazlanmış tüter canı
Düşmüş omuzdan kolları
İlhan İlhan, İlhan İlhan
Sular çavlan kuşlar pervan
Gittin mi can gittin mi can
Muzaffer İlhan ERDOST

10.11.33 MÜBERA PASIÇ

10.11.33.1 BITIMDE

BİTİMDE
Alışkanlıklarımı
nasıl aşılayayım
zamandışı kederli, yıldızlı alana?
Bu ikinci varlıkta yaşayabilecek
hatıralar, yürek denen,
bir şeyin kokusu,
sıradan bir yaşam için yalan.
Sonra da yıldızlar dışında-
sanki başka nerde gezebilirdim?
Yaşardım sahipsiz bir yaşamı.
Yoksun olduğum için,
korkudan tir tir titrerdim,
ve senin albümünde
baş yeri alırdım.
Herkesi görebilirdi:
Düş ile kederin
nasıl çarpıştığını

sessiz gürültünün,
yeraltında patladığını !
Mübera PASİÇ
(Çeviren : Fahri Kaya)

10.11.33.ERKEN TÜRKÜ

ERKEN TÜRKÜ
Buradayım. Sabah tutuşmuş yanıyor
Şaşkınlık otlarında
temiz bir yerde
sessiz bir sesten alınmışım.
Gene buradayım :
Ama yalnızca benim
bir parçam
kuşlara yol gösteriyor.
Otların Tanrıyla
barıştığı sabah
seni bulamayacağım.
Kişisizlikten gelen bu çağrı
bir döngü etrafında
dağıldığına
iyi bir işarettir.
Saçlarımın yükünü indiriyorum.
Dönence yürekleri ıslatıyor
Ses herkesin olsun.
Ama benim gizli bir parçam
kendine yön arıyor.

10.11.33.Mübera PASIÇ

Mübera PASİÇ

1945 YILINDA Saraybosna'da doğdu. İlk, orta ve yüksek öğrenimini doğduğu kentte bitirdi. 1964 yılından bu yana şiir, deneme ve eleştiri yazıları ile tanınmakta. İlk kitabı 1967 yılında yayımlanan 'Son Bölge' isimli kitabıdır. Bunu bir çok şiir kitabı izledi. Boşnak şiirine biçim, içerik ve deyiş yönünden bir çok yenilikler getirmiştir.

10.11.33. SIRÇA MARTI

SIRÇA MARTI
Bak, acı çekiyor.
Günün karşısında
kar kadar suskun
ipek üzerine çizilmiş
sırçadan çan
olağandışı bir hüzünle
yaşamı bağlıyor
ölümü de gökkuşağıyla:
Düşümü de değiştiriyor
çok yabancı bir şeye.
Geceleri garip yankılarda düşünüyorum
görüyorum düşüncelerimi de
Gündüzler ruhunun silikliğini çiziyor
suda günah çıkartıyorum.
Titreyiş kuşu, yok oluşumuzun
aynı anda birleştirdi bizi.
Mübera PASİÇ
(Çeviren : Fahri Kaya

10.11.34 Mümtaz Begen

10.11.34.1 Affet Beni

Affet Beni

Acı çektim, keder süzdüm,
Sensiz yazda da güzdüm,
İstemeden seni üzdüm,
Bilemedim, affet beni.

Yüreğimi sanma bir taş,
Yaktı sevdâ denen ataş,
İndi de gözlerinden yaş,
Silemedim, affet beni.

Bilmem ki; nasıl söylesem,
Yoksa sükût mu eylesem?
Aşar gelirdim istesem,
Gelemedim, affet beni.

Lâyıksın köşke-saraya,
Unut beni git oraya,
Gelemeyiz bir araya,
Diyemedim, affet beni.
Mümtaz Beğen

10.11.34.: Allah Biliyor

Allah Biliyor

Çıkmasa dilimden, demesem bile,
Seni sevdiğimi Allah biliyor.
Bu aşkı kendimden gizlesem bile,
Seni sevdiğimi Allah biliyor.

Bir gün bırakırsan kenara nazı,
Döndürür aşkımız, köze ayazı,
Kışta da yaşarız, seninle yazı,
Seni sevdiğimi Allah biliyor.

Gerçi beklemem ya bunu hiç senden,
Sakın ha, çıkmadan bu can bu tenden,
Unutmamı asla isteme benden,
Seni sevdiğimi Allah biliyor.

Yeminim bu benim, erkekçe sözüm,
Ak düşse saçıma, solsa da yüzüm,
Göreceksin bunu, yolunda gözüm,
Seni sevdiğimi Allah biliyor.
Mümtaz Beğen

10.11.34.3 Altmissekizinci Saat

Altmışsekizinci Saat

Ne zaman görüşmüştük seninle en son,
Biliyor musun?
Son tartışmayı, son kavgamızı,
Hatırlıyor musun?
Tamı tamına,
Altmışyedi saat kırkbeş dakika olmuş,
Sen de sayıyor musun?
Tınmadın mı yoksa hiç,
Söylediklerini de mi unuttun,
Ya, benim dediklerim,
Aklına gelip de dolmadı mı gözlerin,
Ağlamadın mı hiç?

“Talihi yâr olanın, yâr sararmış yâresini”
Kanadı mı gönül yaran,
Dedin mi düğün benim neyime, neyime bayram.
Yaradı mı yoksa sana bu ayrılık,
Susma,
Susma hadi konuş,
Neleri paylaşmıştık seninle.
“Hatırla ey peri o mes’ut geceyi /
Çamların altında verdiğin buseyi”
Şarkılarla konuşurduk biliyorsun hep,
Ben;
“Mor salkımlı o sokakta”
bekleyeceğimi söylerdim.
Sen;
“Sevmekten kim usanır / Tadına doyum olmaz / Hangi gönül uslanır / Sevenle oyun olmaz”
diye verirdin cevap.
Şimdi favori şarkın hangisi acaba?
“Elbet bir gün buluşacağız /
Bu böyle yarım kalmayacak” mı diyorsun,
Ya da ne bileyim,
Sezen’den “Adı Bende Saklı” yı mı dinliyorsun?
Hiç aklımdan çıkmayan bir sözün vardı senin,
“Sevgi sabırla bekleyen yüreklerin içindeydi,
sonu ne olursa olsun” demiştin.
Ama maalesef sen sabredememiştin.

Kaç kez baktın sahiden resmime,
Atamadın değil mi,
Buruşturup çöp sepetine.
Eee, kolay mı gülüm.
Ya çekmecende sakladığın şiirler,
Hangilerini okudun tekrar tekrar.

“Gönül toprağıma yaptım türbeni /
Dirilirsen ben ölürüm unutma”
diye biten şiiri mi?
Hissettin mi o an,
Senin için çarpan yüreğimi,
Takıldı mı ara sıra gözün saate,
“Arardı bu saatte” dedin mi?
Gidip gidip geldi mi elin telefona,
Sen beni aramak istedin mi?
Kolay mı oldu yoksa senin için ayrılık,
Harcanmamış mı saydın onca emeği?
Düğümlenmedi mi boğazına,
Son iki akşamdır iftar yemeği?
Yoktu değil mi konuşmaya cesâretin,
Onun için yazılı gönderdin bayram mesajını.
Bugün yerinde miydi bâri neş’en,
Gönül yıkan kumandan edâsıyla,
Takmış mıydın başına zafer tâcını?

Her neyse,
Geçelim istersen bunları,
Bugün gelinen bu noktada,
Ya sen ne yaptın diyebilir misin?
Tahmin edebilir misin neler yaptığımı,
Ya da bana sormaya cesaret edebilir misin?

Mümtaz Beğen

10.11.34.4 Aramadin, Yazmadin

Aramadın, Yazmadın

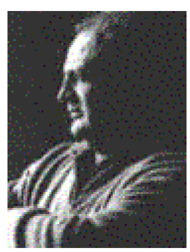
Unuttun mu beni gülüm,
Ne aradın, ne de yazdın.
Kalmadı hiç tahammülüm,
Ne aradın, ne de yazdın.

Esir ettin gözlerinle,
Büyüledin sözlerinle,
Çöz düğümü, ellerinle,
Ne aradın, ne de yazdın.

Özlüyorum yana yana,
Doymak mümkün değil sana,
Meramımı anlasana,
Ne aradın, ne de yazdın.

Ses versen o da yeterdi,
Yazsan acım da biterdi,
Gönül başka ne isterdi,
Ne aradın, ne de yazdın.
Mümtaz Beğen

10.11.34.5 Aglatan Gülmez

Ağlatan Gülmez

Hayat bir yolculuk, insan yolcusu,
Mutluluk kullara, gönül uykusu,
Elde etmek zordur, onu doğrusu,

Kaçarsa elinden, bir daha dönmez,
Unutma bu sözü ; "ağlatan, gülmez"

Denmiş ; "rüzgâr eken, fırtına biçer"
Akıl gelir başa, iş işten geçer,
Bilenler kem sözü, demeden seçer,

Çıkarsa dilinden, bir daha dönmez,
Unutma bu sözü ; "ağlatan, gülmez"

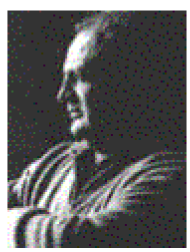
Bilmem lâzım deyip, her şeyi sorma,
Kabullen kaderi, kafanı yorma,
Sevdiğini sakın, incitme kırma,

Bıkar ise senden, bir daha dönmez,
Unutma bu sözü ; "ağlatan, gülmez"

Ne gerek çok söze, işin özü şu;
Hayatın da vardır, düzü-yokuşu,
Kolay konmaz başa, şans-talih kuşu,

Uçarsa ilinden, bir daha dönmez,
Unutma bu sözü ; "ağlatan, gülmez"
Mümtaz Beğen

10.11.34. Agustosta Kar

Ağustosta Kar

Ağlasan hisseder burdan duyardım,
Zor günde yanında yine ben vardım,
Demek senin için sâde kumardım,

Başkası için at bundan sonra zar,
Yağdırdın gönlüme Ağustosta kar!

Hani sen sevince başka severdin,
Sev de Leyla kimmiş, bende gör derdin,
Ne yüzüm güldü ne bir gün gösterdin,

Bir bir anlatmaktan ar ederim ar,
Yağdırdın gönlüme Ağustosta kar!

Dedin mi bir gün "al şunu yesene"
Bildiğin tek şey var "çıkıp gelsene"
Haydi artık sende bir şey desene,

Çektiğim yetmez mi dahası mı var?
Yağdırdın gönlüme Ağustosta kar!

Boşa gider sıkma artık kurşunu,
Kıymetlisin, kursun anan turşunu,
Biraz geç de olsa anladım şunu,

Senden ne sevgili olur ne de yâr,
Yağdırdın gönlüme Ağustosta kar!
Mümtaz Beğen

10.11.34.˙Agiz Payi

Ağız Payı

Ye, iç hep avantadan,
Biraz kendinden utan,
Ne gördü senden vatan,
"Yatanı" sevemem ben.

Alıp da maaşını,
Hem de yiyip aşını,
Milletime kaşını,
"Çatanı" sevemem ben.

Oturmuşsun kıyağa,
Lâyıksın sen dayağa,
Diken gibi ayağa,
"Batanı" sevemem ben.

Ne yazıyor yasada,
Biriz dertte, tasada,
Memleketi masada,
"Satanı" sevemem ben.

Sıkışınca olur ya,
Su tersine akar ya,
Vatan-Millet-Sakarya (!)
"Atanı" sevemem ben.

Gardaş aç gayri gözü,
Bu Mümtaz'ın son sözü,
Bundan böyle sütsüzü,
"Tutanı" sevemem ben.
Mümtaz Beğen

10.11.34.8 Benim Askim

Benim Aşkım

Feryâdımı duymasan da,
Yoluma baş koymasan da,
Unuttuğumu sansan da,
Seni ben hiç, unutamam.

Kaçsan da sen köşe bucak,
Benim aşkım yaşayacak !

Çağırmasan, gelmesen de,
Güldürmesen, gülmesen de,
Kıymetimi bilmesen de,
Seni ben hiç, unutamam.

Kaçsan da sen köşe bucak,
Benim aşkım yaşayacak !

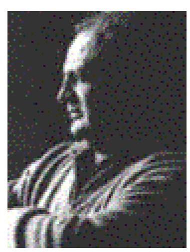
Kabul etsen, etmesen de,
Kovsan beni git desen de,
Gözüm gönlüm yine sende,
Seni ben hiç, unutamam.

Kaçsan da sen köşe bucak,
Benim aşkım yaşayacak !

Hüzne boğsan hep üzsen de,
Seviyorum demesen de,
Öyle bir kalp var ki bende,
Seni ben hiç, unutamam.

Kaçsan da sen köşe bucak,
Benim aşkım yaşayacak !
Mümtaz Beğen

10.11.34.!Bir 14 Subat Siiri

Bir 14 Şubat Şiiri

4034

Ne yaptım ki sana gözümün feri,
Döktürdün Şubatta bana bu teri,
Yanlış söz dedim de sözümü geri
Almam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Diyorlar ki bana bir hiç yerine,
Hayır demez hatun kişi erine!..
Sırrı çözmek için daha derine
Dalmam mı gerekir, niyetin bu mu?...

Sabrımı sınadın, denedin lafta,
Yıl on iki aydır, ay da dört hafta,
Gönlünde yerim yok, sürekli rafta
Kalmam mı gerekir, niyetin bu mu?...

Yeminime güven sözüme inan,
Yalnız sensin benim derdime derman,
İkna olman için aleme ferman
Salmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Haydi göster artık elden farkını,
Meramın yormak mı adı saklını,
Gayret edip bir kez daha aklını
Çelmem mi gerekir, niyetin bu mu?..

Bilirsin yorulmam hatta acıkmam,
Yanlış ise yola en başta çıkmam!..
Doğrusunu söyle, usanıp, bıkmam
Yılmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Susuyorsun hâlâ nedir nedeni,
Yeni mi tanıdın sanki sen beni,
Vurduğun yer olan kalbimden seni
Silmem mi gerekir, niyetin bu mu?..

Gösterdi mi takvim on dört Şubatı,
Asıyorsun birden gülen suratı,
İllâki her sefer geçip sıratı
Gelmem mi gerekir, niyetin bu mu?..

Anla beni lütfen ey gözü karam,
Hem sırası değil, hem de yok param,
Düşüp ardın sıra seni aramam
Bulmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Tamam, ruhum kölen, emrinde tenim,
Farzet ki sen bensin, ya da ben senim,
Her seferinde yine kapıyı benim
Çalmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

İşin yoktu güya kinle nefretle,
Ezim ezim ezdin türlü külfetle,
Üç günlük dünyada her gün hasretle
Dolmam mı gerekir, niyetin bu mu?

Gül gibi gönlümü daldan koparıp,
Saklarsın sanmıştım özenle sarıp,
Her geçen gün biraz daha sararıp
Solmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Bu ayrılığa ben olsam da sebep,
Bu mudur büyüklük, bu mudur edep,
Saçımı başımı tutam edip hep
Yolmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Kalmadı vallahi ağzımda tat,
Ne keyfim var şimdi ne gönlüm rahat,
Zaten Mecnunundum, şimdi de Ferhat
Olmam mı gerekir, niyetin bu mu?..

Sordum ululara, nice âlime

Mümtaz Beğen

Dedigin Olsun
10.11.34.1 0

Dediğin Olsun

Ey sevdiğim güzel, benle dalaşa
Girme mi diyorsun ? Dediğin olsun...
Öfke oklarını yay gibi kaşa
Germe mi diyorsun ? Dediğin olsun...

Ne demiştin bana sen geçen salı,
Kesiyorsun şimdi bindiğin dalı,
Sakın ha bir daha, yoluma halı
Serme mi diyorsun ? Dediğin olsun...

Sanma ki arzumdu düşmen bu hale,
Ne yapayım sen de kaldı ihâle,
Bundan sonra bana ne gül ne lâle
Derme mi diyorsun ? Dediğin olsun...

Yarın da var amma, unutma dünü,
Yok yere harcama şu genç ömrünü,
Değmem ben, kaptırma bana gönlünü
Verme mi diyorsun ? Dediğin olsun...

Dayanırsın elbet kışa soğuğa,
Fakat sığmaz bu yük iki koltuğa,
Sen kim, mesut olmak kim, mutluluğa
Erme mi diyorsun ? Dediğin olsun...

Akıntıya karşı çekilmez kürek,
Kolay değil ki bu, güç kuvvet gerek,
Aşk çile demekmiş, yok bende yürek
Sevme mi diyorsun ? Dediğin olsun...
Mümtaz Beğen

Feryat
10.11.34.1
1

Feryat

Böylesi de varmış demek dünyada,
Ya seviyorum, de bitti, de ya da,
Yerinde taş olsa gelirdi dile,
Bunca yalvarış ve böyle feryâda.
Mümtaz Beğen

Hak Etmedik Mi
10.11.34.1
2

Hak Etmedik Mi?

Bırak artık nazı, döndüm şaşkına,
Biz bu mutluluğu hak etmedik mi ?
Sen de bir şey söyle Allah aşkına,
Biz bu mutluluğu hak etmedik mi ?

Kavuşalım artık, bitsin bilmece,
Gönlümüz bir bayram etsin bu gece !

Açmadım ömrümde kimseye avuç,
Sana tutulduğum, sevdiğim mi suç,
Üç ayları buldu tuttuğum oruç,
Biz bu mutluluğu hak etmedik mi ?

Kavuşalım artık, bitsin bilmece,
Gönlümüz bir bayram etsin bu gece !

Bir hatırlasana; önce ne derdik,
Saadet sırrına, sevince erdik,
Bu aşkın uğruna az şey mi verdik,
Biz bu mutluluğu hak etmedik mi ?

Kavuşalım artık, bitsin bilmece,
Gönlümüz bir bayram etsin bu gece !

Hasret ise hasret, çileyse çile,
Arzular geliyor bak artık dile,
Ruhum da emrinde bedenim ile,
Biz bu mutluluğu hak etmedik mi ?

Kavuşalım artık, bitsin bilmece,
Gönlümüz bir bayram etsin bu gece !
Mümtaz Beğen

Hani
**10.11.34.1
3**

Hani?

Damarda dolaşan kanındım hani,
Mutluluk kaynağın canındım hani,
Hani senin yarı yanındım hani,
Aylardır kapımı vurduğun mu var?

Gönül bahçemden gül dermiştin hani,
Saadete benle ermiştin hani,
Hani bana bir söz vermiştin hani,
Ettiğin yeminde durduğun mu var?

Sımsıkı kucaklar sarardın hani,
Okşayıp saçımı tarardın hani,
Hani bekletmezdin arardın hani,
Halimi hatrımı sorduğun mu var?

Ben nota isem sen sözlerdin hani,
Bir gün görmez isen özlerdin hani,
Hani yollarımı gözlerdin hani,
Düşürüp yollara yorduğun mu var?
Mümtaz Beğen

Hazan Mevsiminde

10.11.34.1
4

Hazan Mevsiminde

Bir şeyler kopar içimden,
Her yıl hazan mevsiminde.
Bir âh çekerim derinden,
Her yıl hazan mevsiminde.

Tüylerim bir bir ürperir,
İçimdeki volkan erir,
Göz yaşlarım olur nehir,
Her yıl hazan mevsiminde.

Düştüğüm bir derin kuyu,
Anlatmak zor bu duyguyu,
Kovarım gece uykuyu,
Her yıl hazan mevsiminde.

Hayalimde ve düşümde,
Gülmedim fani ömrümde,
Canlanır mazi gözümde,
Her yıl hazan mevsiminde.

Güzeliyle, çirkiniyle,
Sevgisiyle, nefretiyle,
Şiir oluverir böyle,
Her yıl hazan mevsiminde.
Mümtaz Beğen

Hep Sen Varsin

10.11.34.1
5

Hep Sen Varsın

Bakışınla, gülüşünle,
Hayalimde, düşümdesin.
Endâmın süzülüşünle,
Hayalimde, düşümdesin.

Zarafet incelik sende,
Güzellik sende ki tende,
Akıl mı koydun ki bende?
Hayalimde, düşümdesin.

Ateşin sardı saralı,
Yanan yüreğim yaralı,
Sen yanımdan ayrılalı,
Hayalimde, düşümdesin.

Aramıyor, sormuyorsun,
Gözlerimde tütüyorsun,
Hiç aklımdan çıkmıyorsun,
Hayalimde, düşümdesin.

Ceylan gibi gözlerinle,
Sımsıcacık ellerinle,
Cilven, nazın ve işvenle,
Hayalimde, düşümdesin.

Nağmelerin kulağımda,
Şarkı oldun dudağımda,
Geceleri yatağımda,
Hayalimde, düşümdesin.

Aşk, bu değil mi neyleyim?
Ne diyeyim, ben böyleyim,
Koş gel bana serinleyim,
Hayalimde, düşümdesin.
Mümtaz Beğen

Kartpostal
10.11.34.16

Kartpostal

Bilmeliydin bir şeyi,
Sendin tutunduğum dal.
Yıktı bütün her şeyi,
Gönderdiğin kartpostal.

Titremişti ellerim,
Heyecanla açmıştım.
Ya “Canım” ya “Sevgilim”
Yazdığını sanmıştım.

Satır satır taradım,
Saygı ve dilek çoktu.
Yazık ki bulamadım,
Seven bir yürek yoktu.

“Arkadaşım” diyerek,
Mesâfeyi koymuşsun.
Aşk senin nene gerek,
Sen sevgiye doymuşsun.
Mümtaz Beğen

Neden
10.11.34.17

Neden

Seni üzen acı veren sözlerim,
Sanma ki bir nefret ya da kindendir.
Benim sana olan bunca sitemim,
Yalnızca seni çok sevdiğimdendir.
Mümtaz Beğen

Nerden Bilsin
10.11.34.1
8

Nerden Bilsin

Gonca gülü dermemiş,
Gözü güzel görmemiş,
Görmüş sırra ermemiş,
Sevdâyı nerden bilsin !

Varını sunamayan,
Ayazda yunamayan,
Mecnunu oynamayan,
Leylayı nerden bilsin !

Başın alıp gitmemiş,
Halsiz kalıp bitmemiş,
Bir gün dalıp yitmemiş,
Hülyayı nerden bilsin !

Eder gerçeği talan,
Sonra der düş de yalan,
Niyetsiz yatıp dalan,
Rüyayı nerden bilsin !

Tesbih bozmuş dizmemiş,
Köyden öte gezmemiş,
Gölde bile yüzmemiş,
Deryayı nerden bilsin !

Ateşlerde yanmamış,
Zorlukla sınanmamış,
Cennete inanmamış,
Dünyayı nerden bilsin !

Tek varlığı para pul,
Ara ki insanlık bul,
Kulun kulu olan kul,
Mevlâyı nerden bilsin !

Mümtaz Beğen

Nerdesin
10.11.34.19

Nerdesin?

Senden haber gelmez oldu,
Nerelerde, ne hâldesin ?
Soldu yüzüm gülmez oldu,
Nerelerde, ne hâldesin ?

Yüreğimi açıyorsun,
Sevgi ekip saçıyorsun,
Birdenbire kaçıyorsun,
Nerelerde, ne hâldesin ?

Her an seni anıyorum,
Herkesi sen sanıyorum,
Senin için yanıyorum,
Nerelerde, ne hâldesin ?

Mektubunu okuyorum,
Hasretini dokuyorum,
İnan ki sen kokuyorum,
Nerelerde, ne hâldesin ?

Senle mutlu, senle varım,
Sen olmadan ne yaparım,
Kışa döndü ilkbaharım,
Nerelerde, ne hâldesin ?

Gönül işte durulmuyor,
Usanmıyor, yorulmuyor,
Sensiz mutlu olunmuyor,
Nerelerde, ne hâldesin ?
Mümtaz Beğen

Netice
10.11.34.20

Netice

Ne sen gülebildin ne de güldürdün,
Kurtuluştu ölüm ne de öldürdün,
Önce ümit verdin taktın peşine,
Sonra sürüm sürüm hep süründürdün.

Mümtaz Beğen

Sabret
10.11.34.2
1

Sabret

Bırak haydi ağlamayı,
Biraz sabret, sabret gülüm.
Geldi işte bahar ayı,
Biraz sabret, sabret gülüm.

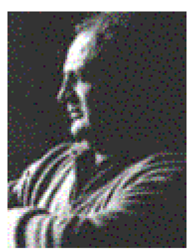
Çökünce üstüne hüzün,
Geceye döner gündüzün,
Güler elbet bir gün yüzün,
Biraz sabret, sabret gülüm.

Şudur ki, sözün kısası,
Her şeyin var bir sırası,
Bulunur derdin devâsı,
Biraz sabret, sabret gülüm.

Yağmur yağar, dolu yağar,
Mutsuzluğu umut boğar,
Gün doğmadan neler doğar,
Biraz sabret, sabret gülüm.
Mümtaz Beğen

Sen Iste
10.11.34.2
2

Sen İste

Susma konuş dilinden
Çıksın artık bir çift söz.
Bekliyor bunu senden,
Bak burada iki göz.

Tek isteğim mutluluk,
Umrumda mı el âlem.
Çıktığım bu yolculuk,
Yüreğine bir tanem.

Unutmadınsa eğer,
Aç kapını gireyim.
İnan dünyaya değer,
Varsa kalbinde yerim.

Sabretmemi istersen,
Günü güne eklerim.
Beklememi dilersen,
Ömür boyu beklerim.
Mümtaz Beğen

Seni Aradim

10.11.34.2
3

Seni Aradım

Hasretin ok oldu deldi bağrımı,
Yurt yurt, il il, elde seni aradım.
Dindirirsin diye gönül ağrımı,
Derman bildim dilde seni aradım.

Sevmişim ki seni ben ölesiye,
Yokluğun döndürdü beni deliye,
Kaptırdı mı acep kendini diye,
Azgın suda, selde seni aradım.

Sensiz yapamadım hop hop hopladım,
İşten yok dediler, evi yokladım,
Bir bilsen kaç türlü çiçek kokladım,
Lâle, nergis, gülde seni aradım.

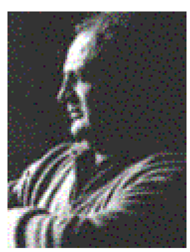
Beş vakit namazda gece niyazda,
Durmadım ne sıcak ne de ayazda,
Şarkıda, türküde çalınan sazda,
Perdelerde, telde seni aradım.

Yakın bir yerdeydin hissediyordum,
Yürüdüm sahile melteme sordum,
Lodosu bile "dur" dedim durdurdum,
Esen rüzgâr, yelde seni aradım.

Yoruldum kalmadı ya bende kafa,
Akıllıya sordum, inandım safa,
Ne haberler saldım her bir tarafa,
Sahralarda, çölde seni aradım.
Mümtaz Beğen

Sevdigim

10.11.34.2
4

Sevdiğim

Sor bana "derdim nedir" de,
Bil, de, bileyim sevgilim.
"Derde çâre nerdedir" de,
Bul, de, bulayım sevgilim.

Arzumu ve isteğimi,
Biliyorsun dileğimi,
Yüreğine yüreğimi,
Sal, de, salayım sevgilim.

İstersen buz gibi suya,
Dilersen sonsuz uykuya,
Ya da bir dipsiz kuyuya,
Dal, de, dalayım sevgilim.

Neler yaptırır aşk, neler,
Yeter ki sen bir emir ver,
Dağı taşı birer birer,
Del, de, deleyim sevgilim.

Hadi farzet ki hastasın,
Ya da bir ihtiyaçtasın,
Der miyim hiç uzaktasın,
Gel, de, geleyim sevgilim.

Aram yok nefretle kinle,
Bırak nazı da söz dinle,
Baştan aşağı seninle,
Dol, de, dolayım sevgilim.

Bulup yine bir bahâne,
Yenir mi deme böyle nâne,
Uğruna deli dîvâne,
Ol, de, olayım sevgilim.
Mümtaz Beğen

Sevdâm Ile Övünürüm

10.11.34.25

Sevdâm İle Övünürüm

Gönüllere o dermandır,
Sevdâm ile övünürüm.
Çakallara o fermandır,
Sevdâm ile övünürüm.

İçin için yok etse de,
Yakıp beni kül etse de,
Yaşatsa da öldürse de,
Sevdâm ile övünürüm.

Boyumu da aşsa çilem,
Yazmasa da hiçbir kalem,
Ben sevenim, başka bilmem,
Sevdâm ile övünürüm.

Gece beyaz, gündüz kara,
Ne pul geçer, ne de para,
Canlar çıkar bu pazara,
Sevdâm ile övünürüm.

Kara uzak, arş bulutlu,
Yollar tuzak, dâvâ kutlu,
Şu da var ki, gönlüm mutlu,
Sevdâm ile övünürüm.
Mümtaz Beğen

Tarif
**10.11.34.2
6**

Tarif

Güzelsin sözünü böyle yürekten,
Duymuşundur belki bir çok erkekten,
Sana seni tarif zor iş gerçekten,
Azâmet, asâlet, soy sende Beyhan!

O ne zarif bir çizgi, ne güzel bir hat,
Bir de üzerine salınmanı kat,
Sanmayasın bu bir kuru iltifat,
Endam desem sende, boy sende Beyhan!

Bakıp da görmeyen bunu ne bile,
Anlatsa yüreğim gelse de dile,
Sevgiye susamış deli gönüle,
Düğün, dernek, halay, toy sende Beyhan!

Sen ne bir çaresiz ne de nâçarsın,
Mevsim güz de olsa çiçek açarsın,
Açıp etrafına ışık saçarsın,
Gündüz güneş, gece ay sende Beyhan!

En güçlü silâhın her an yanında,
Menzile gireni vurur anında,
Belki değilsin ya bunun farkında,
Kirpikler ok, kaşlar yay sende Beyhan!

Kırk sene boyunca etsen bile naz,
Seni seven aşık senden usanmaz,
İçinde zerrecik leke barınmaz,
Akıp giden ırmak, çay sende Beyhan!

Velhasıl bilirsin konuşmam boşa,
Ömrün uzun olsun ve mutlu yaşa,
Sevdâ ummanın da yitmiş sarhoşa,
Sığınacak liman, koy sende Beyhan!
Mümtaz Beğen

Unutma
10.11.34.2
7

Unutma

Kov kederi hüznü neş’e ile dol,
Hakkındır bu senin sen de mutlu ol,
Arar, bulamazsan yine de bir yol,
Yanında olurum sakın unutma !

Dünya hâlidir bu düşersen dara,
Dertlenip düşünme hiç kara kara,
“Gel” demen yeterli, üşenme ara,
Yanında olurum sakın unutma !
Mümtaz Beğen

Vali Bey
10.11.34.2
8

Vali Bey

Sayıp dökmek için derdimi sana,
Ikına sıkıla geldim kapına,
Ben de insanım, hemi de ana,
Düştüm bir ateşe, kordur Vali bey!

Boşa koyduk dolmaz, dolu almadı,
Bayram bile bize, bayram olmadı,
Kapı var da bu kadın mı çalmadı?
Gönlümüzü neş'e, doldur Vali bey!

Ne söyleyim dert sahibini üzer,
Ârif olan anlar, derdimi sezer,
Mühendis oldu amma, boşta gezer,
Oğlumu bir işe, girdir Vali bey!

Derdim çok, ne kadar saysam bitmiyor,
Aklım eriyor da, gücüm yetmiyor,
Kimse hakkına riâyet etmiyor,
Dur de bu gidişe, durdur Vali bey!

İşsiz değil kocam, aslında usta,
Çalıştı Libya'da, sonra da Fas'ta,
Yatalaktır şimdi, üç yıldır hasta,
İlacı beleşe, verdir Vali bey!

Aha geldi bak mübarek Ramazan,
Lâkin boşa kaynıyor evde kazan,
Adresimi deyim, varsa bir yazan,
Sizlerde iâşe, boldur Vali bey!

Faydası yok bize, rüzgârın yelin,
Ölen oğluma yas tutuyor gelin,
Duydum ki ahâli, bol diyor elin,
Bakmam üçe-beşe, güldür Vali bey!
Mümtaz Beğen

Var Misin

10.11.34.29

Var Mısın?

Zor değil kavuşmak sen de istersen,
Kaptan da ben olurum, tayfa da ben,
Mutluluk yaşanan sâhile yelken,
Açalım seninle desem, var mısın?

Doğmak-ölmek kader, yaşamak sanat,
Söylesene kime yaramış inat,
Takıp kollarımıza iki kanat,
Uçalım seninle desem, var mısın?

Kargadan başka kuş konmazmış leşe,
Palamuttan başka ne verir meşe,
Birlikte her yere mutluluk, neş'e,
Saçalım seninle desem, var mısın?

Varsın deli dîvâne desin çoğu,
Dilersen batıya, istersen doğu,
Bırakıp bir kenara varı yoğu,
Kaçalım seninle desem, var mısın?

Otursak bir yerde şöyle yan yana,
Koyu bir sohbete dalsak can cana,
Doldursa sâkîler biz kana kana,
İçelim seninle desem, var mısın?

Farkına vardın mı? Bu iş uzadı,
Düşünmeden vur bıçağa masadı,
Bizdik sevgi eken, şimdi hasadı,
Biçelim seninle desem, var mısın?
Mümtaz Beğen

Vuslat Arzusu

10.11.34.3
0

Vuslat Arzusu

Gönlüm gece gündüz senin derdinde,
Ayları aylara eklemedim mi?
Vuslat için henüz erken dedin de,
Sabır taşı olup beklemedim mi?

Çıldırdın galiba sabret diyorsun,
Sanma ki susuzum sanma ki açım!
Ya aşkı bilmiyor, ya sevmiyorsun,
Seni istiyorum, sana muhtâcım!

Vurulup senin o güzel gözüne,
Uğrunda aklımı yitirmedim mi?
Bağlı kalmak yok mu sende sözüne,
Ben verdim yerine getirmedim mi?

Çıldırdın galiba sabret diyorsun,
Sanma ki susuzum sanma ki açım!
Ya aşkı bilmiyor, ya sevmiyorsun,
Seni istiyorum, sana muhtâcım!
Mümtaz Beğen

Yâr Olur Musun

10.11.34.3
1

Yâr Olur Musun

Anlatmak ne mümkün yaram derinde,
Derdimin şifâsı senin elinde,
İnanır sözüme durmaz yerinde,
Coşar gelir bana, yâr olur musun ?

Allah aşkına düşünüp bir ara,
Aldırmadan fırtına, tipi, kara,
Benden beklemeyi koyup kenara,
Şaşar gelir bana, yâr olur musun ?

Sevgiye susamış, içip kanmışsam,
Uğruna kül olup, sana yanmışsam,
Sana kucak açmış, seni anmışsam,
Koşar gelir bana, yâr olur musun ?

Yakıp yıkıp, sonra da kaçar mısın ?
Ya da "kısmet" der, yola çıkar mısın ?
Su gibi engelleri yıkar mısın ?
Taşar gelir bana, yâr olur musun ?

Kırıp zincirleri, prangaları,
Sonra üzerine giyip alları,
Ovayı, dağları uzun yolları,
Aşar gelir bana, yâr olur musun?
Mümtaz Beğen

Yâre Sual
10.11.34.32

Yâre Sual

Küllendi mi sevgin, ateş mi, kor mu,
Bitti ise, bitti demesi zor mu,
Söyle zâlim yerinde duruyor mu,
Gönülden gönüle akıyor musun?
Mümtaz Beğen

Öyle Olsun
10.11.34.33

Öyle Olsun...

Çocuk değiliz biz gemi azıya,
Alamayız demek ha...Öyle olsun !
Aşar boyumuzu rast gele suya,
Dalamayız demek ha...Öyle olsun !

Vermemiş devâsız derdi Yaradan,
Mecnun'un derdine Leyla'sı derman,
Seviyoruz diye âleme ferman,
Salamayız demek ha...Öyle olsun !

Attın gittin beni bir kor ataşa,
Vur sen de başını vur taştan taşa,
Yılda bir gün, bir kez senle başbaşa,
Kalamayız demek ha...Öyle olsun !

Öyle bir korktun ki düşmekten dile,
Aylarca çektirdin bin türlü çile,
Ne bugün, ne yarın mutluluk ile,
Dolamayız demek ha...Öyle olsun !

Hasta mı vefâ, öldü mü sadâkat,
Kalmadı mı yüreğinde hiç tâkat,
Senin de tek arzun saadet, fakat,
Bulamayız demek ha...Öyle olsun !
Mümtaz Beğen

10.11.34.34 Ilham Perim

İlham Perim

Büyüledin gözün gamzen beninle,
Kul ettin kendine tatlı dilinle
Neyim misin benim? Kulak ver dinle,

Sen rüyam, hayalim, sen özlemimsin,
Sen benim her şeyim, ilham perimsin !

Benim için ha sen, ha sofra da aş,
Koymuşum bir kez bu aşk yoluna baş,
İster dost bil beni ister arkadaş,

Sen kısmetim, yârim, sen sevgilimsin,
Sen benim her şeyim, ilham perimsin !

Seninle dopdolu yarınım dünüm,
Duymasam sesini geçmiyor günüm,
Varsa sen de hüzün, ben de üzgünüm,

Sen sevincim, neş'em, sen kederimsin,
Sen benim her şeyim, ilham perimsin !

Değişmese fikrin kalsa da sabit,
Veyahut desen ki ; "Bitti bu iş, git"
Nafiledir, bitmez bendeki ümit,

Sen arzum, isteğim, sen dileğimsin,
Sen benim her şeyim, ilham perimsin !
Mümtaz Beğen

10.11.35 MÜMTAZ ZEKI TASKIN

10.11.35.1 HAYTI ADALARI

HAYTİ ADALARI
Bir istiridyedir bizim ada
Dada..
Dada...
Dada...
Benim istiridye adamın incisidir.
..Dadam...
Dadam...
Dadam derken çıldıracak adam.
Dada

Benim istiridye adamın incisidir.
Dada
Ne bir Arjantin güzeli
Ne bir Afrika zencisidir.
Okyanusun
Koyu nefti dalgaları
Hayti adaları
Ah.. Da.. Da
Da... Da...
Da...
Da...
MÜMTAZ ZEKİ TAŞKIN

10.11.36 MÜSTAK ERENUS

10.11.36. BU GÜNLER

BU GÜNLER
Üstümüzde bu şaşkın bulutlar
Küskün bir telâşın peşinde
Nereye gidiyorlar
Ve de bu günler neyi getiriyor böyle
Ve de niçin götürmüyorlar getirdiklerini
Bıktıramazsınız bizleri günlerimizden
Umutlarımız çocuklarımızın gözlerine emanet
Ve de içimizdeki bu tosun sevgi
Yağma yok
Yedirmeyiz kimseye.
MÜŞTAK ERENUS

10.11.36. BIRAZ DAHA

BİRAZ DAHA
Bir uzun öykü biter
Yorulur kişileri
Girer derede yıkanır
Yollar inatçıdır
Keçiler ağaçlara tırmanır
Döner döner de bir Temmuz günü
Böceklerle bir köşede tükenir
Çalkanır güçlü denizler

Bütün o delilikler üstüne
Devrilir devrilir de
Varır bir çöplükte yorulur
Yurdum benim
Taşım toprağım
Göğüm ağacım
Çiçekli dikine dikine yamacım
Gelir gelir de
Kötü bir güne dayanır
O öykü öyle bitmez
Yorulmaz kişileri
Varır gün ışığına şöyle
Yunar, yenilenir
Yolların inatçılığı nicedir
Ağaçlarda keçilerin başı vurulur
Köşeler dolandığı yerde düzlenir
Alır bir soluğa götürür
Çalkanır güçlü denizler
Bütün o erdemlikler üstüne
Yücelir yücelir de
Varır o köhneyi kurutur
Yurdum benim
Taşım toprağım
Göğüm ağacım
Gelin çiçekli köklü ağacım
Elbet bir gün gelir
o güzel güne uyanır.
MÜŞTAK ERENUS

10.11.36.: DELILER

DELİLER
Bir gök var üstümüzde
Yıldızlar bir ipte dizi
Bizi gözetleyen varsa yukarda
Neyimiz var ki gizli
İşte insanlar sokaklarda
Kimimiz aç, kimimiz dertli
Gülenlerimiz varsa meydanlarda
Deli

MÜŞTAK ERENUS

10.11.36.4 ELIN BOZUGU

ELİN BOZUĞU
Sen karanlıkta hiç türkü söyledin mi
Türkü söyledin mi hiç karanlığa
Hiç yemin ettin mi gönülden
Katıldın mı bir inanca
Yürek dolusu binlerle
Hiç sevdin mi ha
Sevdin mi?
Hadi be.
Müştak ERENUS

10.11.36.5 GÜNÜN IÇINDEKI

GÜNÜN İÇİNDEKİ
Bu bağışlanmak isteği de
Nerden çıktı şimdi
Cam gerisinde bir başına
Şu kumrunun gözleri
Yeşille karmakarışık
Bir türlü anlayamıyorum
Bu bağışlanmak isteği de
Nerden çıktı şimdi
Bir ömür boyu
Birbirimizi görmediğimiz
Bu güzel başım
Ve sanki bir inada
Yürütüp getirdiğim bu ayaklar
Ve nedense her sarhoşluğumda
Bakıp da özür dilediğim bu ellerim
Bugün benden ayrı ve uzak
Ve güzel güneşe gülüyorlar
Fena yakalandım bu sabah
Göğün mavisine

10.11.36. KAPIN ÇALINIYOR

KAPIN ÇALINIYOR
Bir söğüt dalının yeşilini getirdim sana
Üstünde kelebeğin mavisi
Durma işte öyle
Niye geldin diye sorma
Bir nar ağacı gibiyim tepeden tırnağa
Geldim bu söz dinlemez sevgiyle böyle.
Müştak ERENUS

10.11.36. KIMI KIME

KİMİ KİME
Muteber bir dünya vatandaşı olaraktan
Bulutlara dayayıp merdiveni
Elimdeki şu posta güvercinini
Salacağım gökyüzüne
Allah Lillâh aşkına
İ n s a n a ş k ı n a
Topunuzu ihber edeceğim
Ne hale getirdiniz şu dünyayı be
Müştak ERENUS

10.11.36. LORCA KARDESIM

LORCA KARDEŞİM
Ölmek istemiyorum diyordu içinden.
İri taşlı kirli bir duvar önünde
Fazla bekletilmeden
İki beyaz bulut geçti
Ve iki beyaz kelebek
Mavi bir diken üstünde
Sevişemeden uçtular.
Her şey ortada soğuktu
Ve güneş
Sabahları bilerek dikine çıkıyordu.
Biz bütün bu olanları
Anlaşılmaz bir uzaktan seyrettik
Kapılarımız inadına üzerlerimize çiviliydi.
Korkak sokaklarda sarı ışıklar

Geceler boyu çekinmeden umutları yedi.
Bilinen bir dua için eğri çıkıyordu tepeyi.
Berikiler orta yerde durup
Bir başka şarkı tutturdular
Ve sabahları boşuna erkende
Budalaca düşlerini anlatıyorlardı.
Biri bir kuyu dibinde
Dipten yukarı ışıklara bakıyordu
Yukarda çırpınan bir böcek
Boşuna suyu karıştırıyordu.
İki beyaz bulut
Ve iki beyaz kelebek
Mavi bir diken üstünde
Sevişemeden uçtular
Gün ertesi
Çirkin bir ışıkta
O yıkık taşlı kirli duvar önünde
Koca kafalı bir koyun otlattılar.
MÜŞTAK ERENUS

10.11.36.9 MERHABA YERYÜZÜ

MERHABA YERYÜZÜ
Eşref saati hayra dolu
Bir cömert günün ortasında
Dönüp de yaşar mısın deseler
Uzayası şu güdük ömrünü
Ve verseler elime anahtarlarını
Tüm geçmiş günlerimin
İstemem derim.
Kalsın eksiğinde o kullanılmış günler
Bir su damlası telaşında
Elini öptüğüm ilk sevgilim
Düşlerimle oynaşan o haşarı renkler
Ve Şükriye anamın ölümü ile yalnayak
Eskişehir istasyon yolu..
İstemem derim
İstemem.
Kalsın eksiğinde o tükenmiş günler
Ama bugün

Yaşamın bu şaşkın destursuz cümbüşünde
Cenklisi cefalısı
Mutlusu belalısı
Benim hepsi bütün günlerim
Hepsi benim
Geceye ateş yakmış
Dağ başındaki bir keşiş inadıyla

Müstak ERENUS.htm
10.11.36.1
0

Müştak ERENUS

1915 yılında Şam'da (Suriye) doğdu, 5 Kasım 2002 tarihinde İstanbul'da yaşama veda etti. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdi. Avukatlık yaptı.

1940'lı yıllarda Yücel dergisi çevresindeki şairler arasında yer aldı, Yücel şairi olarak tanındı. Erenus'un asıl kişiliği 60'lı ve 70'li yıllardaki şiirleriyle belirginlik kazanarak yeni bir aşamaya ulaştı. Şiirleri, Yücel dergisinin dışında İnsancıl, Kaynak, Sanat Emeği, Şadırvan, Toplumsal Kurtuluş, Yeni İnsan, Yenitürk, Yurt ve diğer yayın organlarında yayımlandı. Şiirlerinde biçim alanında özlülük ve izlenimci öğeler belirgindir; şiirlerinin ağırlıklı konu ve izleği insan ve doğa sevgisi, yaşama sevinci ve toplumsal eleştiridir.

YAPITLARI

Şiirler (1965)
Ölmeye Vakit Yok (1976)
Duyuru (1979)
Çağırın Gidenleri (1987)
Sermaye Destanı (1989)
Kalk Geleceğe Oturdun (1991)
Önce Umut Vardı (1995)
Taşlı Yazı (toplu şiirler, 1995)
Bu Günler (2000)

TASLI YAZI
10.11.36.1
1

TAŞLI YAZI

Üç el yamanmıştı geceye sivri
Korkunun ötesinde ateş yakmıştı çocuk
Kimse bir şey diyemedi
Önce bir yerinden başladı
Kocaman kara kırmızı mor
Kımıldadı deli taşlar, denizler bitti
Çıldırıyordu yağmursuz toprak
Kaynadı ağaçlar kuşlar bulutlar
Doğa yarattıklarını yedi
Sustu insansız dağ taş yorgun
Delinmiş göklerde yıldızlar yerlerine dönüyorlardı
İşte bu upuzun sersemlikte
Çatladı bir küçük taşın sabrı
Daha küçük bir böcek çıktı güne
Yaşamı müjdeledi
Utandı önce o korkusuz kara kırmızı mor
Boşluklara çakılı ışıklar
Doğacak çocuklara sevindi
Açıldı hemen koca gökler
İnatçı bir son bitiyordu
Tüm yağmurlar indi
Üç el yamanmıştı geceye sivri
Ateş yakmıştı çocuk geceye
Kimse bir şey diyemedi
Şimdi yine döndük geldik
Atomlarla
Bu bitmeyen son
Nagazakide kırmızı elbiseli çocuk
Okşarken parlak düğmelerini
Bir anda yamandı göklere
O küçücük güzel elleri

Ve işte görüyorsunuz
Kimse bir şey diyemedi.
MÜŞTAK ERENUS

YARINA AÇAN GÜL
10.11.36.1
2

YARINA AÇAN GÜL
Gergefte kırmızı bir gül gibiyiz
Umutlu ve keyifli
Onurluyuz bu kavgamızda
Öyle bir güç taşıyoruz ki
Kime ne zaman nerede demeden
İşte buradayız.
Bir çelik ki bu zincirin halkaları
Bilek bilek korkusuz
Yılmayan bu yürek güzelliğinde
Böyle elele.
MÜŞTAK ERENUS

YENENI SEVMEM YENILENI HIÇ
10.11.36.1
3

YENENİ SEVMEM YENİLENİ HİÇ
Taş kodum taş üstüne
Yedirmedim özüme bu çileyi
Durdum da düşünemedim
Kimlerdi bu eşkıyanın kendileri
Yorulmazlar mıydı bu yağmada
Bıkmazlar mıydı
Hele utanmazlar mıydı hiç.
Nerdeeee..
Oysa ki
Gökteki o cins yıldızlar gibi
Ölümleri çoktan çıktı yola
Ve de hâlâ
Yaşar görürler bu efendiler kendilerini.
MÜŞTAK ERENUS

YÜREGIN VAR YA YÜREGIN
10.11.36.1
4

YÜREĞİN VAR YA YÜREĞİN

Geceleri yıldızlar örter üstünü
Bilirsin de yine üşürsün.
Kaçışır boşluğa bu korkak sözcükler
Kan ter içinde.
Susar düşünürsün.
Boşuna mı sana bu sevda yaşamda
Bu yürek
Bu insan onuru.
Gölgelerimiz makaslanmışsa yollarda
Silkele bi kez kendini
At üstündeki kurumuş kalmışları
Yaprakları yeniden güneşe
Tut renkleri ellerinden.
Ha şöyle.
MÜŞTAK ERENUS

ÇOCUKLAR AGLAMASIN
10.11.36.1
5

ÇOCUKLAR AĞLAMASIN

Çocuklar Ağlamasın
Hiç ağlamasın
Güneşte yunmuş bir damla su.
Ama siz ağlayın payınıza düşeni
Bilerek, ederek
Ve de hiç hak geçirmeden
Şu perişan rahatlığınıza
Ne hale getirdiğiniz bu dünyaya
Namusluca, utanarak ağlayın
Ama çocuklar ağlamasın
Hiç ağlamasın
MÜŞTAK ERENUS

ÖLMEYE VAKIT YOK
10.11.36.1
6

ÖLMEYE VAKİT YOK
İnanmak gerekir güne
Bütün dertleriyle dün
Durmayın çaba getirin güne
İnsanlar güzeldir
İnsanlar iyidir
İnsanlar güçlüdür
İnanmak gerekir güne.
Kocaman bir yürek taşıdım getirdim
Bütün umacılardan korkusuz
Gelincikler der güzel
Sınırlardan üste
Tüm bayraklardan renkli
Yaşamın temel direği
İnanmak gerekir güne.
Gelincikler toprakta gelindin
İnsanın umudu insanda.
Gerçek korkmadan soyunur
Güzelim güneş alnında.
Kocaman bir yürek taşıdım getirdim
Tüm bayraklardan renkli
Peter Con Pietro Petrovna
Ali

INADIN GÜZELI
10.11.36.1
7

İNADIN GÜZELİ
Kuzguncukta nenemin evi
Nazarlığı yumurtadan çiçekler
Telaş toplardı nenemin elleri
Şeftali yemiş kardeşim
Ağzı pembe bulaşık
Ben daha oynayacağım derdi.
Bazen insanın aklına gelmiyor değil
Hani gidip de şöyle
Gül fesliğen olup dönmek diyorum

Yok öyle yağma şey
Güzelim umutlar içindeyim bu dünyada
Yaşayacağım diyorum.
Müştak ERENUS

10.11.36.18 ITINIZ

İTİNİZ
Sıraselvilere yeni dikilen
Beşyıldızlı otelin koca kapısına
'Push it' diye yazmışlar
Elin amerikanı
İt'e puş der
Oysa bizde puşt
İki okka gaza
Koca dünyayı çocuklarıyla
Ölüme satan it'e derler
MÜŞTAK ERENUS

10.12 N

10.12.1 NAHIT ULVI AKGÜN

10.12.1.1 BIRISI

BİRİSİ
Bir şey var aramızda
Senin bakışından belli
Benim yanan yüzümden.
Dalıveriyoruz arada bir.
İkimiz de aynı şeyi düşünüyoruz belki,
Gülüşerek başlıyoruz söze.
Bir şey var aramızda
Onu buldukça kaybediyoruz isteyerek.
Fakat ne kadar saklasak nafile
Bir şey var aramızda,
Senin gözlerinde ışıldıyor,
Benim dilimin ucunda.
Nahit Ulvi AKGÜN

10.12.1.2 DALGINLIK

DALGINLIK
Bir pencere açıldı kitabımın sayfasında
El sallayarak sen göründün,
Satırlar takım takım evinin önünde
Ne güzel bu küçük askerler...
Fakat kayboluyorsun pencereden
Şimdi ağlıyor bütün harfler...
Sonra birden beliriyorsun
Elinde nakışlı mendilin, gülümsüyorsun
Ve başlıyorsun konuşmağa
Sesin ağlamaklı,
Sesin yumuşak,
Anlattıklarına karışıyor kitabın anlattıkları...
Nahit Ulvi AKGÜN

10.12.1.3 GÖÇEBE

GÖÇEBE
Nereye gittiysem yadırgadım yerimi
Canıma tak etti bu göçebe yaşam
Tam alışırken yurduma yuvama
Bir de bakıyorum saat tamam
Yüzümü iyiden iyiye tanıyorum
Elim ayağım benim de
Başkası çıkacakmış gibi karşıma
Aynalardan kaçıyorum şimdi
Zaman içinde böyle darmadağın
Ne mutluluğum belli ne mutsuzluğum
Bir düşteymiş gibi hafif
Sis dağlarından yuvarlanıyorum
Nahit Ulvi AKGÜN

10.12.1.4 HER SEY YERLI YERINDE

HER ŞEY YERLİ YERİNDE
Hiçbir şey değişmeyecek o gün
Göçüvereceksin bu insan kalabalığından
Gelmemiş gibi olacaksın dünyaya
Sanki bu odada sen oturmadın

Sen giymedin bu elbiseyi
Ağlamadın
Gülmedin
Yemedin bu ağacın meyvasını
Bütün maceran
Bir varmış
Bir yokmuş
Nahit Ulvi AKGÜN

10.12.1.5 Nahit Ulvi AKGÜN

Nahit Ulvi AKGÜN

1918 yılında Milas (Muğla)'ta doğdu, 13 Kasım 1996 tarihinde İzmir'de öldü. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi. Ödemiş ve İzmir'de felsefe öğretmenliği yaptı. Bir süre hece ölçüsüyle yazdı, 1940 kuşağı içinde küçük adamın duyarlığını yansıtan, özellikle de sevgi, aşk izleklerini yalın çizgiler kullanarak işleyen şiirleriyle tanındı; sonra değişen şiir ortamına koşut ancak kendi özgün sesini koruyarak yaşamdaki çeşitli uğraklar üzerine sevecenliği ağır basan ve felsefi sorunları da irdeleyen ve içeren farklı bir anlayış, tat ve tutum geliştirdi.

YAPITLARI

Üç Gönül (1937)
Leyla (1937)
Irgat (1942)
Sebep (1945, M.Serpin'le)
Birisi (1955)
Karanlıkta Bir Ağaç (1960)
Gerçek Düş (1965)
Evren Türküsü (1966)
Ağaçlar Uyanınca (1971)
Eksilen Gökyüzü (1980)
Güneş Açınca (1985)
Yolumuz Üstünde Bir Adam (1991)

ÖDÜLLERİ

1966 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü

10.12.2 NAMIK KEMAL

10.12.2.1 NAMIK KEMAL.htm

NAMIK KEMAL

Osmanlı, şair ve yazar. Batı edebiyatının yazın türlerini ilk kez Türk toplumsal yaşamına sokmuştur.

21 Aralık 1840'ta Tekirdağ'da doğdu, 2 Aralık 1888'de Sakız Adası'nda öldü. Asıl adı Mehmed Kemal'dir, Namık adını ona şair Eşref Paşa vermiştir. Babası, II. Abdülhamid döneminde müneccimbaşılık yapmış olan Mustafa Asım Bey'dir. Annesini küçük yaşında yitirince çocukluğunu dedesi Abdüllâtif Paşa'nın yanında, Rumeli ve Anadolu'nun çeşitli kentlerinde geçirdi. Bu yüzden özel öğrenim gördü. Arapça ve Farsça öğrendi. 18 yaşlarında İstanbul'a babasının yanına döndü. 1863'te Babıali Tercüme Odası'na kâtip olarak girdi. Dört yıl çalıştığı bu görev sırasında dönemin önemli düşünür ve sanatçılarıyla tanışma olanağı buldu. 1865'te kurulan ve daha sonra Yeni Osmanlılar Cemiyeti adıyla ortaya çıkan İttifak-ı Hamiyet adlı gizli derneğe katıldı. Bir yandan da Tasvir-i Efkâr gazetesinde hükümeti eleştiren yazılar yazıyordu. Gazete, Yeni Osmanlılar Cemiyeti'nin görüşleri doğrultusunda yaptığı yayın sonucu 1867'de kapatıldı. Namık Kemal de İstanbul'dan uzaklaştırılmak için Erzurum'a vali muavini olarak atandı. Bu göreve gitmeyi çeşitli engeller çıkarıp erteledi ve Mustafa Fazıl Paşa'nın çağrısı üzerine Ziya Paşa'yla birlikte Paris'e kaçtı. Bir süre sonra Londra'ya geçerek M. Fazıl Paşa'nın parasal desteğiyle Ali Suavi'nin Yeni Osmanlılar adına çıkardığı Muhbir gazetesinde yazmaya başladı. Ama Ali Suavi'yle anlaşamaması üzerine Muhbir'den ayrıldı. 1868'de gene M. Fazıl Paşa'nın desteğiyle Hürriyet adı altında başka bir gazete çıkardı. Çeşitli anlaşmazlıklar sonucu, Avrupa'da desteksiz kalınca, 1870'te zaptiye nazırı Hüsnü Paşa'nın çağrısı üzerine İstanbul'a döndü. Nuri, Reşat ve Ebüzziya Tevfik beylerle birlikte 1872'de İbret gazetesini kiraladı. Aynı yıl burada çıkan bir yazısı üzerine gazete hükümetçe dört ay süreyle kapatıldı. Namık Kemal gene İstanbul'dan uzaklaştırılmak için Gelibolu mutasarrıflığına atandı. Orada yazmaya başladığı Vatan Yahut Silistire oyunu, 1873'te Gedikpaşa Tiyatrosu'nda sahnelendiğinde halkı coşturup olaylara neden oldu. Bu haberi İbret gazetesinin yazması üzerine o sırada İstanbul'a dönmüş olan Namık Kemal birçok arkadaşıyla birlikte tutuklandı. Bu kez kalebentlikle Magosa'ya sürgüne gönderildi. 1876'da I. Meşrutiyet'in ilanından sonra İstanbul'a döndü. Şura-yı Devlet (Danıştay) üyesi oldu. Kanun-î Esasi'yi (Anayasa) hazırlayan kurulda görev aldı. 1877 Osmanlı-Rus Savaşı çıkınca II. Abdülhamid'in Meclis-

i Mebusan'ı kapatması üzerine tutuklandı. Beş ay kadar tutuklu kaldıktan sonra Midilli Adası'na sürüldü. 1879'da Midilli mutasarrıfı oldu. Aynı görevle 1884'te Rodos, 1887'de Sakız Adası'na gönderildi. Ertesi yıl burada öldü ve Gelibolu'da Bolayır'da gömüldü. Namık Kemal ilk şiirlerini çocuk denecek yaşlarda yazmaya başlamıştır. İstanbul'a geldikten sonra eski ve yeni kuşaktan şairlerin bir araya gelerek kurdukları Encümen-i Şuârâ'ya ve kimi Divan şairlerine nazireler yazmıştır. Şinasi'yle tanışıncaya değin, şiirlerinde tasavvuf etkileri görülür. Bu dönemde özellikle Yenişehirli Avni, Leskofçalı Galib gibi şairlerden etkilenmiştir. Şinasi'yle tanışmasından sonra şiirlerindeki içerik de değişmiştir. Günlük konuşma dilinden alıntıların yanı sıra, o zamana değin geleneksel Türk şiirinde görülmemiş olan "hürriyet kavgası", "esaret zinciri", "vatan", "kalb-i millet" gibi yepyeni kavramlarla birlikte, doğrudan doğruya düşüncenin aktarılmasını amaçlayan bir tür "manzum nesir" oluşturmuştur. Bosna-Hersek Savaşları, 93 Savaşı gibi olayların yarattığı sonuçlar, onun yazdığı vatan şiirlerini etkilemiştir. Bu şiirlerin en tanınmışları arasında "Vâveyla", "Vatan Mersiyesi", "Vatan Şarkısı" ve "Hürriyet Kasidesi" yer alır. Namık Kemal şiirleriyle şiir tekniğine büyük bir katkıda bulunmuş sayılmazsa da o günler için alışılmamış diri bir sesle konuşmuş olması ve yapıtlarına kattığı yeni kavramlarla Türk şiirini Divan şiirinin edilgen edasından kurtarmıştır. Bütün bu nitelikler onun Vatan Şairi olarak anılmasına yol açmıştır.

Tiyatro türüne özellikle önem veren Namık Kemal, altı oyun yazmıştır. Bir yurtseverlik ve kahramanlık oyunu olan Vatan Yahut Silistire yalnız ülke için değil, Avrupa'da da ilgi uyandırmış ve beş dile çevrilmiştir. Magosa'dayken yazdığı Gülnihal'de baskıya ve zulme karşı duyduğu tepkiyi dramatik bir biçimde dile getirmiştir. Oyunun sahnelenmesinde pek çok bölüm sansür tarafından çıkarılmıştır. Namık Kemal yine Magosa'da yazdığı Akif Bey'de, yurtsever bir deniz subayının göreve koştuğu sırada karısının kendisine bağlılık göstermeyişini anlatırken, ahlaksal bir yorum da getirir. Zavallı Çocuk'ta görücü yoluyla evlenmeye karşı çıkar. On beş perdelik Celaleddin Harzemşah, Namık Kemal'in en beğendiği yapıtı olarak bilinir. Oyun, Moğollar'a karşı İslam dünyasını koruyan Celaleddin Harzemşah'ın kişiliği çevresinde gelişir. Bu yapıtta Namık Kemal, İslam birliği düşüncesini kapsamlı bir biçimde sergilemiştir. Namık Kemal'in ilk romanı olan İntibah 1876'da yayımlanmıştır. Ruhsal çözümlemelerinin, bir olayı toplumsal ve bireysel yönleriyle görmeye çalışmasının yanı sıra, dış dünya betimlemeleriyle de İntibah Türk romanında bir başlangıç sayılabilir. Eleştirmenler Namık Kemal'in bu romanda yüksek bir edebi düzey tutturamadığı görüşünde birleşirler. Dört yıl sonra yayımladığı Cezmi, tarihsel bir romandır. Kırım Şehzadesi Adil Giray'ın yaşadığı aşk ve Cezmi'nin onu kurtarmak isterken geçirdiği serüvenlerle gelişen romanda,

Namık Kemal'in tam anlamıyla Avrupa Romantizmi'nin etkisinde olduğu izlenir. Namık Kemal'in yaşamı boyunca ilgi duyduğu alanlardan birisi de tarihtir. Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş ve yükseliş dönemlerini anlattığı Devr-i İstila yayımlandığında büyük ilgi görmüştür. 1872'de çıkan Evrak-ı Parişan'da, Selahaddin Eyyubi, Fatih gibi tarihi kişilikleri, Barika-i Zafer'de İstanbul'un alınışını anlatır. Ahmed Nâfiz takma adıyla yayımladığı Silistire Muhasarası ve Kanije, yine Osmanlı tarihine ilişkin kahramanlık olaylarını ele alan kitaplardır. Namık Kemal'in, tarih konusunda en kapsamlı çalışması olan Osmanlı Tarihi'nde, Hammer'in etkisinde kaldığı, yapıtın bilimsel olmaktan çok, eğitici değer taşıdığı konusunda görüşler ileri sürülmüştür. Yarım kalan bu yapıtın ilk basımı II. Abdülhamid tarafından yasaklanmıştır. 1975'te yayımlanan Büyük İslam Tarihi adlı yapıtındaysa Namık Kemal, İbn Haldun, İbn Rüşd gibi yazarlardan yararlanmış olduğunu belirtmiştir. Namık Kemal romanı ve tiyatroyu toplumsal yaşama soktuğu gibi, edebiyat eleştirisini de Türkiye'ye ilk getiren kişilerden biri olmuştur. En önemli eleştiri yapıtları Tahrib-i Harâbât ile Takip'dir. Eleştirilerinde canlı, dolaysız bir üslup kullanmıştır. Tahrib-i Harâbât, Ziya Paşa'nın Harâbât adlı güldestesine karşı yazılmış sert bir eleştiri niteliğindedir. Takip de yine aynı güldestenin ikinci cildini eleştirir. Mukaddeme-i Celal eleştirisinde Namık Kemal, Batı edebiyatı ile Doğu edebiyatını karşılaştırmış, tiyatro, roman türleri üstünde durmuştur. Namık Kemal gazeteci olarak da Türk kültürü içinde önemli bir yer alır. Döneminin hemen hemen bütün yenilik yanlısı ve ilerici gazetelerinde yazmıştır. Siyasal ve toplumsal sorunlardan edebiyat, sanat, dil ve kültür konularına dek çok çeşitli alanlarda yazdığı makalelerin sayısı 500 kadardır. Bunlarda düzyazıdaki üstün yeteneğini ortaya koyduğu ve çok etkili bir üslup yarattığı kabul edilir.

YAPITLAR

Oyun:
Vatan Yahut Silistire, 1873 (yeni harflerle, 1940)
Zavallı Çocuk, 1873 (yeni harflerle, 1940)
Akif Bey, 1874 (yeni harflerle, 1958)
Celaleddin Harzemşah, 1885 (yeni harflerle, 1977)
Kara Belâ, 1908

Roman:
İntibah, 1876 (yeni harflerle, 1944)
Cezmi, 1880 (yeni harflerle, 1963)

Eleştiri:
Tahrib-i Harâbât, 1885
Takip, 1885
Renan Müdafaanamesi, 1908 (yeni harflerle, 1962)
İrfan Paşa'ya Mektup, 1887
Mukaddeme-i Celal, 1888

Tarihsel Yapıt:
Devr-i İstila, 1871
Barika-i Zafer, 1872
Evrak-ı Perişan, 1872 (yeni harflerle, 1973)
Kanije, 1874
Silistire Muhasarası, 1874 (yeni harflerle, 1946)
Osmanlı Tarihi, (ö.s.), 1889 (yeni harflerle, 3 cilt, 1971-1974)
Büyük İslam Tarihi, (ö.s.), 1975

Çeşitli:
Rüya, 1893
Namık Kemal'in Mektupları, Ö.F. Akün (yay.), 1972

(KAYNAK: T.C.Kültür Bakanlığı Kim Kimdir Sitesi)

10.12.3 NECATI CUMALI

10.12.3.1 ADINA YAKTIGIM TÜRKÜLER

ADINA YAKTIĞIM TÜRKÜLER
Ne söyler bu türküler
Ay karanlık gecelerde yüzen gemiler
Sevilip sevdikten sonra
İnsan böyle yalnız mı kalır
Bahtına hatırlamak mı düşer
Ne söyler bu türküler
Bomboş ovalardan geçen trenler
Bir kere Menemen'den
Kolları kelepçeli bir adamla
Bir cardarma oturdular yanıma
Manisa'da indiler

Küçüktün annem söyledi
"Atımın adı Dilber'dir"
"İskender Bey dayımdır"
Büyüdüm neden sonra anladım
Has bahçede kör sarmaşık
Karışık güller arasına
Ben şahin değilim
Yükseklerde uçamam tek başıma
Serçe kuşu değilim
İnemem nar dalından
Pınar başına
Pencerem denize karşıdır
Oturur düşünürüm bazı günler
Seni beni mahzun eden bu haller geçer
Gün gelir herkes gibi ben de ölürüm
Bu aşk yürekten yüreğe yeniler
Bir gün ağızdan ağıza dolaşır
Adına yaktığım türküler
Necati CUMALI

10.12.3.2 AY ISIGI

AY IŞIĞI
I
Ben uzaklardan beklerdim,
Sayarak günlerimi.
Bu gece penceremden düşen ay ışığında,
Birden yanıbaşımda buldum
Bir ağaç gibi çiçeklenmiş
Anladım almış yürümüş
Sarmış bu sevda içimi
II
Gece yarısı elbiselerim,
Ayakkabılarım üstüne
Düşen ay ışığı,
İnsan böyle mi olur
Sevdaya tutuldu mu?
Bütün eski kitapları okudum,
Yaşlanmış güzellere sordum,
Mutluluk bu mu?

Ama bu sarışın
Ötekine hiç benzemiyor.
Ah, daha yeni yeni anladım
O küçük elleri, gülen gözleriyle
Beni bu kadar seviyor...
Kalmadı başka korkum
Düşünmeden eline bıraktım kendimi
Bütün dostlarım söylüyor
Bu sefer mutlaka tutuldum
III
O yanından döndüğüm, gece yarıları
Güler, konuşurdum, kendi kendime
Tutmasam, kucaklayabilirdim ağaçları.
Kimbilir, gelen geçen
Görünce ne derdi halime.
Sizin de, seviştiğiniz, kardeşler
Mevsim bahara rastlarsa
Benim canım açılmak isterdi
Mutlaka bir başkasına
Öperdim evde ilk karşıma çıkanı.
Uzakta, şimdi çok uzakta...
O nar tanesinden taze
Kuştüyünden hafif geceler
Kalbim ümit içinde yüzer
Dünyam yıkanır ay ışıklarıyla...
Necati CUMALI

10.12.3.3 ASK GEÇER

AŞK GEÇER
Aşk geçer
Akan şu bulut gibi
Ey üzgün maviliklerde
Boş kalan bulutun yeri
Necati CUMALI

10.12.3.4 BUGDAYDAN ÖGRENDIM SIIRI

BUĞDAYDAN ÖĞRENDİM ŞİİRİ
Buğdaydan öğrendim şiiri

Canım kara buğdaydan
Tadı tat binlerce yıldır
İyilik cömertlikle alır
Sofralarda yerini.
Akan sulardan öğrendim
Kimsesiz çeşmelerden kırda
Duru pınarlardan dağların beleninde
Denizden ya da, yazlar kışlar geçer
Tükenmez bize anlattıkları.
Kır çiçeklerinden öğrendim
Ürerler dağ bayır kendiliğinden
Renkleriyle kurumlanmadan
Ayırmadan çobanı beyi
Sunarlar güzelliklerini.
Köy kahvelerinde öğrendim
Yağmur, toprak, kadınlar, severek
Bir ömür sözünü ettikleri
Ne kıtlıklar kırar umutlarını
Ne istekleri biter tükenir.
Çarşıda pazarda öğrendim şiiri
Küfürlerinden balıkçıların şoförlerin
Saysam ustalarım hep böyle gider
Adsız ağaçlar, göğün değişimleri
İçgüdüleri kuşların böceklerin...
Nasıl renk renk açarsa kır çiçekleri
Kayanın dibinden patlarsa kaynak
Sevince sarhoş olunca bizlerden biri
İndirir yumruğunu yırtarsa gömleğini
Şiir yazarım ben de kanımı akıtarak...
Necati CUMALI

10.12.3.5 BIR ANA

BİR ANA
Kadın çamaşırdan dönüyor olmalıydı
Kolunda bohça, sert soda kabartmış ellerini
O yaşta bütün yahudi kadınları gibi
Sırtında eski bir siyah kadife hırka
Bir şikâyet yorgunluk ifadesi bakışlarında
Küçük, çilli, dik kızıl saçlı

Satılmamış gazeteleri koltuğunda
Üşüyen bütün küçük çocuklar gibi
Burnunu çeke çeke, avuçlarını hohlaya hohlaya
Sürterek eskimiş kunduralarını
Ayak uyduruyordu anasının adımlarına
Onlar önde, ben arkada
Bir mart gecesi onbirden sonra
Taksim'den Tünel'e kadar yürüdük
Alçak sesle konuşuyorlardı aralarında
Sanki bir değirmen ağır ağır dönüyor
Hayat, ağır ağır akıyordu
Bulanık, kirli nehirler gibi
Büyük, karanlık binalar arasında
Necati CUMALI

10.12.3.6 BIR GÜL AÇIYORSA

BİR GÜL AÇIYORSA
-1960 Devrim şehitlerinin anısına-
Bir gül açıyorsa şimdi Türkiye'de
Aşkla ümitle açıyor
Adsız unutulmuş her bahçede
Bir gül tomurcuklanıyorsa
Sabaha karşı gecede
Açmak için tomurcuklanıyor
Aşkla ümitle
Sevinçle yaşamak için tomurcuklanıyor
Kanın aktığı yerde
Göz yaşının aktığı yerde
Karanlığı içinde kahrın
Güller açıyor işte
Güller ışık aydınlık içinde
Güller bütün güller bu sabah
Bir ağızdan türkü söyler gibi açıyor her bahçede
Geceler gündüze dönüyor işte
Karanlık ışığa dönüyor işte
Kahır sevince dönüyor işte
Akan kan dökülen yaş
Güle dönüyor işte
Hasetsiz korkusuz kinsiz

Binlerce güller açıyor işte
Dargın kardeşe dönüyor işte
Artık yaşamak bütün Türkiye'de
Bir ağızdan söylenen bir türküye dönüyor
Necati CUMALI

10.12.3.7 EMINE

EMİNE
Abanoz'daki Emine
On yedisinde düştü
Afro'nun eline
Şimdi yaşı yirmi bir
Eridi gitti dört senede
İpek saçları, vücudu bozuldu
Ela gözlerinin ateşi söndü
Kalmadı eski neşesi
Alıştı zamanla küfre, tütüne
Zamanla etrafına uydu
Isındı evin âdetlerine
O içimizden birinin kızı
Birinin kardeşi
Âşık birine
Necati CUMALI

10.12.3.8 EVE DÖNEN

EVE DÖNEN
Dolandım dolaştım boşandı yağmur
Saçım ıslak kunduram çamur
Eve döndüm yağmur getirdim
Ev yeşerdi ben yeşerdim.
Necati CUMALI

10.12.3.9 GÜNAYDIN

GÜNAYDIN
-Nurullah Ataç'a-
Günaydın tavuklar, horozlar
Artık memnunum yaşamaktan
Sabah erkenden kalktığım zaman

Siz varsınız;
Gündüz, işim var, arkadaşlarım,
Gece, yıldızlar var, karım var,
Günaydın tavuklar, horozlar!
Necati CUMALI

10.12.3.1 GÜNES DELISI

GÜNEŞ DELİSİ
Akan suyu severim ben
Işıldayan karı severim
Bir yeşil yaprak
Bir telli böcek
Yeşeren tohum
Güneşte görsem
Sevinç doldurur içime
Bir günü
Güzel bir günü
Güneşli bir günü
Hiçbir şeye değişmem
Onun için savaşı sevmem
Onun için zulümü sevmem
Onun için yalanı sevmem
Bilirim yaşamaz güneşte
Bilirim yaşamaz yanyana aşkla
Ne haksızlık
Ne korku
Ne açlık
Necati CUMALI

10.12.3.1 GÜZEL AYDINLIK

GÜZEL AYDINLIK
Akdeniz göklerinden
Köpüklerden, limon çiçeklerinden
Gözlerimde kalan
Güzel aydınlık
-Nesrin'i bir defa öptüm
Beyaz badanalı odam
Annemin yüzüne, soframıza

Gençlik hülyalarıma düşen
Güzel aydınlık
-Ümitsiz kaldıkça seni düşündüm
Biz fakirdik ama iyi insanlardık
Bolluk yıllarında da
Felâket günlerinde de
Seni yanı başımda gördüm
Güzel aydınlık
Tatlı aydınlık
Necati CUMALI

10.12.3.1: HER DILDE TÜRKÜLERIN MERAMI BIR

HER DİLDE TÜRKÜLERİN MERAMI BİR
Her dilde türkülerin meramı bir
Sıla, iki gözlü bir ev, bir gelin
Kovboyun dilinde yavuz bir at, bir kement
Doğuda, bizim çobanların dilinde
Taze ekmek, taze peynir
Mutlu olmak her vakit elimizdedir
Bütün istediğimiz bundan ibaret
Köylüye toprak, kovboya kement
Her şeyin başında, her şeyden önce
Hürriyet
Necati CUMALI

10.12.3.1: HÜRRIYETE ÖVGÜ

HÜRRİYETE ÖVGÜ
Boşuna değil dökülen kan
Hatıran daha aziz çıkacaktır
Bu felaket senelerinden
Asırlardır bu böyledir
Bütün kötülükler geçer
Yaşar iyi ve güzel olan
Sen çalışmanın ve düşünmenin hakkısın
Kanunların, nizamların üstünde
Talihisin insanlığın
Her sevgi hayatla biter
Yalnız senin aşkın kalır

Genç çocuğa babadan
Boşuna değil dökülen kan
Şehirlerde, köylerde çocuklar büyüyecektir
Daha zeki daha çalışkan
Bütün acılar unutulacak
Şarkılar daha yürekten söylenecektir
Yıkılan evler köprüler
Daha sağlam kurulacaktır tekrar
Yeniden fabrikalar yükselecek
Tarlalar genişleyecektir
Boşuna değil dökülen kan
Tarihin akışından anlıyorum
Kuvvet zamanla yıkılır
Yalnız senin uğrunda ölür insan
Yarası acımadan.
Necati CUMALI

10.12.3.1.KAR AYDINLIGINDA

KAR AYDINLIĞINDA
Uyandım kar aydınlığında
O küçük kasaba uykuda
Uykusuz bir sıra kavak
Hem gider hem dinlerim
Düş önüme yol göster derem benim
Kar mıhı atımın nallarında
Cebimde bir şişe konyak
Evlerinin avlusunda ayna nar
Sedirinde acı biber rengi bir kilim
Odan ıslak tahta kokar biraz da toprak
Gözlerim sana değer ısınır
Uzattım mı mangalına ellerimi
Her yanım tane tane mısır
Sanırdım patladı patlayacak
Sen sıcaktın yataklar sıcak
Pencerende aydınlık kar
Ateşim kömürüm esmerim benim
O günlerin tadı başka nerde var
Gençtik âşıktık deliydik
Sevıştikçe ağardı karanlıklar

Bunca dağın karlarını erittik
Necati CUMALI

10.12.3.1 KARABATAK

KARABATAK
Dalar gider pencereler önünde şimdi
Ilık yaz akşamlarını hatırlar
Vapurlar geçer bomboş güverteleri
Bomboş uzanan denizin üstünde
Aç bir karabatak dalar çıkar
Bilirim yalnızlık üşütür insanı
Kalp daima sevecek birini arar
Hatırlar bakışlarda kalan aklarını
Avuçları hafif terli, yanakları al al
Ağaçlıklı yollarda akşam dolaşmalarını
İlk yıldızlar karanlık basmadan doğar
Hafif çiçek kokuları gibi uçar içiniz
Yavaşlar eve dönerken adımlarınız
Esen rüzgâra, durur, kulak verirsiniz
Bakışlarınız bütün kadınlarla karşılaşır
Daha önünüzde uzun bir yaz vardır
Bütün gün şurada burada gecikir oyalanır
Döner durur yatağında bütün gece
Ay ışığı, sıcak hava, tutuşturur kanını
Uykularını kaçırır en ufak bir düşünce
Şimdi rüzgârlar soğuk eser yüzünüze
Hüzün verir yağmur sularından geçen bulutlar
Bayırlarda yol alan posta arabaları
Şimdi birbirinden ayrı yaşar kurtlar, kuşlar
Sular çakıllardan ayrı akar
Dalar gider, gözleri büyür de
Ilık yaz akşamlarını hatırlar
Avuçları hafif terli yanakları al al
Bomboş uzanan denizin üstünde
Aç bir karabatak dalar çıkar
Necati CUMALI

10.12.3.1 KARDA AYAK IZLERI VAR

KARDA AYAK İZLERİ VAR
Karda ayak izleri var
Vurulup düştükleri yere kadar
Yüzleri tanınmayacak bir halde
Öldüğü yerde kalmış cesetleri
Onlar için hatıra yok
Saat durmuş
Onlar için değil
Yıldızlar ve bu gece
Onlar için değil gelen güneş
Artık onların yok
Uzak şehirlerde
Sevdikleri
Artık hepsi bitti
Açlık, susuzluk ve kin
Ne matara ne ekmek torbası lâzım
Ne silâh
Elbise ve düşen şapka da lüzumsuz
Artık üşümezler ki
En güzel ocak ateşleri
Artık ısıtamaz ellerini
İsimlerini en yakın tanıdık
Söylese işitmezler
Kurt mu, dost mu, düşman mı?
Bilmeyecekler baş uçlarına geleni
Artık ne tren, ne gemi
Onları getiremez bir daha
Necati CUMALI

10.12.3.1 KISMETI KAPALI GENÇLIK

KISMETİ KAPALI GENÇLİK
Melih'e
Maçka'dan aşağı bir tütüncü tanıdık
Bir şişe rakı bir merhaba maksat hatır
Her akşam ayaküstü birkaç lâf atardık
Ardımdan o kalkar dükkânını kapatır
Ben açardım İstanbul'a karşı rakımı
İstanbul'a karşı iç iç düşün bu ne iştir

Günün bir yarısı çamur öbür yarısı
Durup dururken başlıyan o baş ağrısı
Bunca yıl yalan okuduk yalan söyledik
Aklına kim gelirse gelsin bağır ver veriştir
Üzgün kısmeti kapalı koca bir gençlik
Karşımızda canım İstanbul canım deniz
İçtik içtik kahırlandık bunca yıl dilsiz
Kimdik ki yaşamımızı berbat ettiniz
Sizlere el uzattık düşman gibi itildik
Fakat İstanbul dev gibi büyük bir şehir
İyi kötü ne günler görmüş geçirmiştir
Geceleri yorgun çocuklarının terli
Alınlarında o doğurgan ana eli
Dinlendirir dizlerinde ümitlendirir
Kimse alamaz elimizden bu ümidi
Bunca yıl bu ümit bizleri tutan dimdik
Neydik düne kadar daha üç beş kişiydik
Çektik kapıları çıktık evlerimizden
Meydanlara sığmıyoruz kardeşler şimdi.
Necati CUMALI

10.12.3.18 KIZILÇULLU YOLU

KIZILÇULLU YOLU
Hıdırellez günü, Kızılçullu yolu
Beni herkes severdi çocukluğumda
Arabacı yanına oturtur
Kırbacı bana verirdi.
Ben Fıtnat hanımın oğlu,
Zayıf bir kızı severdim
Gözlerinin içi gülerdi.
Hıdırellez güneşi,
Beraber tırmanmadık mı ağaçlara?
Siz kanatmadınız mı ellerimi
Elma çiçekleri?
Necati CUMALI

10.12.3.1 MENFIS

MENFİS
Saçların Eski Mısır
Bakışların Nil
Beyaz ketenler giyin
Menfis'liler gibi sen de
Menfis'e gidelim
Bir gün olsun Menfis'te
Kalsam seninle
Kuru taş bir otelde
Çözerim gizini
Hiyeroglifin
Necati CUMALI

10.12.3.2 MUHAREBE GÖRMÜS BIR ADAM ANLATIYOR

MUHAREBE GÖRMÜŞ BİR ADAM ANLATIYOR
Muharebede ne ölüm korkusu gelir
İnsanın aklına
Ne, evi barkı düşünürsün
Gezin üst kenarın ortasından
Arpacığın tepesinden
Beğendiğin yerini seçersin hedefin
Tetiği elin titremeden çekersin
Artık karşındaki sana benzemez
O da küçük bir dükkân işletir memleketinde
O da karısını sever
Onun da senin gibi
Küçük bir çocuğu var
Aklına bile gelmez
Artık senin yaşaman için
Onun ölmesi lâzımdır.
Necati CUMALI

10.12.3.2 Necati CUMALI

Necati CUMALI

1921 yılında Florina'da (Yunanistan) doğdu, 10 Ocak 2001 tarihinde İstanbul'da öldü. İlkokulu, Kurtuluş Savaşı sonrası yerleştikleri Urla'da okudu.

Ortaöğrenimini İzmir Erkek Muallim Mektebi ve İzmir Atatürk Lisesi'nde tamamladı. 1941 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. 1945-1948 yılları arasında Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nde çalıştı. 1950-1957 yılları arasında İzmir ve Urla'da avukatlık yaptı. 1957-1959 yılları arasında Paris Basın Ataşeliği'nde memurluk, 1963-1965 arasında eşinin dışişlerindeki görevi nedeniyle İsrail'de ve Paris'te bulundu. Yurda döndükten sonra İstanbul'a yerleşerek kalemiyle yaşamını sürdürdü.

Sürekli umudu besleyen insanlık çizgisi ekseninde, Garip ve 1940 kuşağı etkilerini yalın ve aydınlık bir duyarlık potasında eriterek kendine özgü lirik şiirler yazdı. Şiirlerindeki konular bireyin güncel kaygıları, sevileri, sevinç ve özlemleri, ayrılık ve acıları, barış, doğa sevgisi ile birlikte çağın sorunlarıdır.

YAPITLARI

Kızılçullu Yolu (1943)
Harbe Gidenin Şarkıları (1945)
Mayıs Ayı Notları (1947)
Güzel Aydınlık (1951)
Denizin İlk Yükselişi (1954, ilk üç kitaptaki şiirler toplamı)
İmbatla Gelen (1955)
Güneş Çizgisi (1957)
Yağmurlu Deniz (1968, son iki kitap ve yeni şiirleri)
Başaklar Gebe (1970)
Ceylân Ağıdı (1974)
Aç Güneş (1980, toplu şiirler)
Bozkırda Bir Atlı (1981)
Yarasın Beyler (1982)
Tufandan Önce (1983)
Aşklar Yalnızlıklar (1985,toplu şiirler I)
Kısmeti Kapalı Gençlik (1986, toplu şiirler II)

ÖDÜLLERİ

1969 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1984 Yeditepe Şiir Armağanı

10.12.3.2: SABAHLARI SEVERIM OLDUM BITTIM

SABAHLARI SEVERİM OLDUM BİTTİM
Kalktım sabahı dinledim
4.20 bir yaz günü sabahı
Evlerin yüzü ağardı
Ağaçlar yeşile çıktı
Ben sabahları severim oldum bittim
Sabahları çocukları bütün başlangıçları
Kalktım sabahı dinledim
Kente giren caddelerde köylülerin
Geceden yola çıkan sebze arabaları
-Fırınların kepenkleri nedense hep aralıktır-
Çıplak ampul ışıklarıyla karışır sabahlara
Taze ekmek kokuları
Kalktım sabahı dinledim
Hanların önünde geceleyen
Koca koca kamyonlar kalktı
İşçi kahvelerinde çaylar demli
İstasyonlarda salepler dumanlı
Kalktım sabahı dinledim
Analar uğurladı çocuklarını
-Her serüvenden ilk sayfa-
Üstlerinde henüz yatakların doyulmamış sıcaklıkları
Bakışları otobüslerin trenlerin soğuk camlarında
-Hep ansıyacaksınız bundan sonra-
Ayrılıklar izleyecek ayrılıkları
Kalktım sabahı dinledim
Dudaklarımda okuldan kalma bir şarkı
Hani yorgundum yeniktim çaresizdim
Döndü - Evet dün
Dün bir kentti geride kaldı
Bu sabah bir başka kente indim
Necati CUMALI

10.12.3.2: SERÇE KUSU

SERÇE KUŞU
Bu sabah bahçede karşıma

Küçük bir serçe kuşu geldi;
Havuzun taşına kondu,
Bir içti, bir doğruldu,
Nasıl da korkuyordu.
Sen hiç korkma serçe kuşu,
Suyunu rahat rahat iç,
Sıhhat afiyetle uç,
İnsanoğlu çeşit çeşit
Beş parmağın beşi bir mi?
a

10.12.3.2 SON

SON
İçimden hep iyilik geliyor
Yaşadığımız dünyayı seviyorum
Kin tutmak benim harcım değil
Çektiğim bütün sıkıntıları unuttum
Parasız pulsuzum ne çıkar
Gelecek güzel günlere inanıyorum
Gelecek güzel günlere
Sonunda galip geleceğine eminim
İyiliğin, zekânın ve cesaretin
İmanım var zaferine
Aşkın, adaletin ve hürriyetin
Yetiştiğim halkın içinde
Bütün şiirini duydum
Çalışmanın ve sefaletin
Kulak verin işe gidenlerin türkülerine
Yorgun argın dönüşlerini seyredin.
Şairleri peygamberleri düşünüyorum
Yaşamak o kadar tatlı ki
Daimî bir sevgi içinde
Galip sesini işitiyorum hakkın
Asırlarca zulme ve işkenceye
Gelecek güzel günlere inanıyorum
İmanım var bereketine toprağın
Ve makinenin kudretine
Parasızım pulsuzum ne çıkar
Huzuru içindeyim rahata kavuşanların

Hayatının son senelerinde.
Necati CUMALI

10.12.3.2 SONUNA GELIYORUZ

SONUNA GELİYORUZ
Sonuna geliyoruz dostum
Eksiliyor soframızda
Bir bir iskemleler
Duyuyorum içimde
Yeşeriyor baş verip
Toprağa vereceğim tohum
Bu yaştan sonra her şey
Uzak yakın bana eşit geliyor
Toprağı daha bir seviyorum
Necati CUMALI

10.12.3.2 URLA

URLA
Diyelim bir masa var önümde
Elimde bardak
Oturmuş içiyorum
Bardak mı Urla mı tuttuğum?
Bardağı masaya
Tak!
Vurdum mu vurdum
Masaya dönüyorum
Urla, uzak, uzak, uzak
Diyelim oturmuş yazıyorum
Birden duruyor kalem
Bir görüntü ak kâğıtlarda
Ev ev sokak sokak
Yine Urla oluyor konum
Bir ağız mızıkam var
Üflüyorum
Re mi fa sol la
Bir es mi giriyor araya
-Ya Urla?
Bardak değil o baylar

Tak!
Masaya vurduğum
Hak arıyorum
Düpedüz hak!
Bütün mahpus kasabalar
Küçük ölü kentler
Soyulan tarla tarla
Onlardan biridir Urla!
Yavaş yavaş sarhoş oluyorum...
Necati CUMALI

10.12.3.2 UZAK HAZIRAN

UZAK HAZİRAN
İki dudak arası bir zaman
Gözgöze geldikse geçerken
Mayıs'la Haziran arasında
Yağmurlu bir saçak altından
Aşktı uçup giden üstümüzden
Aşktı değip geçen yanımızdan
Uyanıp kış uykularından
Şubat'la Mart arasında
Eylül'le Ekim arasında
Yaz sularından kıyıya çıkan
İki adım arası bir zaman
Gözgöze geldikse geçerken
Günlük güneşlik bir kaldırımdan
Aşktı uçup giden üstümüzden
Aşktı değip geçen yanımızdan
Aşktı görmedik bilmedikse
Kimbilir hangi Eylül bir daha
Hangi uzak Haziran
Necati CUMALI

10.12.3.2 UÇANALI ZÜLFIKÂR BEYE AGIT*

UÇANALI ZÜLFİKÂR BEYE AĞIT*
Sağlığında yüzüne gülenler
Sofrasında ekmeğini yiyenler
Uykusunda pusu kurdular

Zülfikâr Beyi vurdular
Zülfikâr Beyi vuran Uçanalı İsmail
Cellat olmasına cellat, çingene değil
Zülfikâr Bey mertti yiğitti
Fakir ağlatmadı, mazlum ezmedi
Hile nedir, kuşku nedir bilmezdi
Korkusuz uyudu, korkusuz gezdi
Var git İsmail var git, namert kişisin
Hem sen düşün, hem de sana yol gösteren düşünsün
Varmayın üstüme yeter, beni söyletmeyin
Ben bilirim dost kim, düşman kim
Bilirim kim sinsi adımlarla peşimizde gezer de
Göz göze gelince başını eğer
Nolaydın Zülfikâr Bey nolaydın
İsmaile güvenmeyip teslim olaydın
Bu dağlar Uçana dağlarıdır
Manastır'dan Florina'ya kadar uzanır
Uçana dağlarında akan sular, uçan kuşlar
Zülfikâr Bey diye ağlaşır
Gayri İsmail netse neylese
İçine korku düşmüştür, yüzü karadır
Uçana dağlarına gözü pek, yüreği pek
Zülfikâr Bey gibi adam yaraşır
*Zülfikâr Bey, Birinci Dünya Savaşı'nda Batı Trakya'yı işgal eden düşman kuvvetlerine kar
dağa çıkmış; savaşın sona ereceği günlerde bir gece evinde konakladığı eski kâhyası Uçanal
İsmail tarafından uykusunda mavzerle öldürülmüş.
Necati CUMALI

10.12.3.2 YAZ GEÇTI

YAZ GEÇTİ
Bütün yaz
Kuyunun başında yedik
Akşam yemeklerini
Cevizler iç tuttu
Bademlerin kabukları kurudu
Ayvalara sindi gün ışığı
Yaz geçti
İçeriye aldık
Masayı sandalyeyi

Karıncalar ortalardan çekildi
Kuyunun taşında arılar yok
Boş kova devrik durur şimdi
Necati CUMALI

10.12.3.3 YAZIN ISIKTAN SELI

YAZIN IŞIKTAN SELİ
Tepeden denizi gördük
Üstünde denizin
Yazın ışıktan seli
Patladı birdenbire
Bir söğüdün dibinde
Karpuz kestik yedik
Yazın ışıktan seli
Bıçağımın yüzünde
Uzandık altımızda
Kuru otların Salı
Elimde karımın eli
Yaz sellerini geçtik
Necati CUMALI

10.12.3.3 YAGMURLU DENIZ

YAĞMURLU DENİZ
Bırakın beni
Dışarda yağan yağmurlar alsın
Yanısıra yağan yağmurların
Kaldırımların dibinden dibinden
Mutludur denize doğru giden
O her gün oyuklarından yere iner
Yaprak yaprak merdiven bir ağacın
Biraz dudak boyar biraz taranır
Önünde içi yağmur dolu bir aynanın
Çıkar adımlarını yağmurlara bırakır
Açıklarda denizin üstünde yüzen
Yağmurlarlayım ben
Aşk yorgunu dinlenen
Necati CUMALI

10.12.3.3 ÇIPLAK

ÇIPLAK
Bereketli göğüslerin
Dudakların aşkla ıslak
Cennetten kovulan ırmak
Yatağımda çırılçıplak
Her gece gürül gürül ak
Yıkık yönlerimi götür
Umutsuzluğumu yıka
Yarına beni değiştir
Geldiğin yerlerim yeşil
Gittiğin yerlerim kurak
Necati CUMALI

10.12.3.3 ÖLDÜRMEYECEKSIN

ÖLDÜRMEYECEKSİN
"Asla öldürmeyeceksin"
Tevrat, Göç 20
"Senden önce inenlere, sana inen kitaba da inanırlar...Onlar Tanrının gösterdiği doğru yoldadır, onlar kurtulurlar..."
Kur'an, Bakara Suresi
Dinlerin buyruğuydu
Öldürmeyeceksin
Tapınaklarda çaktılar çarmıhları
Elleri kanlı camilerden çıktılar
Kalem kırdılar yargı yerlerinde
Peygamberlerini dinlemediler
Kudurgan dalgalar
Tekneleri yutar denizlerde
Çöllerden esen yeller
Ekinleri kurutur
Bil ki umut yeşildedir
Yenilmeyen yeşilde
Benim küçük serçem
Kanaryam bülbülüm
Kuru dal çalı diken
Konmuş ötersin
Öt sen, öt, kardeş sesin
Sulara rüzgârlara karışsın

Zalim ürksün sağır işitsin
Öldürmeyeceksin!
Necati CUMALI

10.12.3.34 ÖLEN ÖMER'IN KARISININ AGIDI

ÖLEN ÖMER'İN KARISININ AĞIDI
Evimizin önü dere kenarı
Dere kenarında ak kavakları
Ömer'im dikti
Evimizden dereye inen yolu
Ömer'im açtı.
Ömer'im aşladı avlumuza
Itırı, fesleğeni, katmeri
Yıllar yılı
Ömer'in yüzü gülerse
Ocağımız tüter, gazımız yanarsa
Kavaklar bayram eder,
Ömer'im sıkkın
Mahsul kötü, eli dar unumuz kıtsa
Kavaklar kararır giderdi.
Yıllar yılı
Eve girsem yüzüme Ömer'in nefesi değer
Avluya çıksak yan yana akşamları
Bir hoş kokardı, ıtır, fesleğen, katmer.
Bakamam incecik dere yoluna!
Bakamam ak kavaklara!
Penceremden kapımdan
Güne bakamam! aya bakamam
Gayri eve girsem içim ezilir
Avluya çıksam
Itır, fesleğen, katmer kokusu
Bana haram!
Necati CUMALI

10.12.3.35 ITHAF

İTHAF
Küçüğüm, sen şimdi onsekizindesin
Güzelliğin gün günden dillere destan

Hatıramda herbiri seninle canlanan
İzmir'in günlerinde gecelerindesin
Sönmüş yanardağlar, kaleler eteğinde
Yüzyıllardır uyuyan şu bizim İzmir
O âşık kadınları, levent erkekleri nerde?
Sahiden yaşayıp göçtüler mi kimbilir?
Balkonlara, yalılara dalar düşünürüm
O günler uzaklaşan yelkenlerin peşi sıra
Akan bulutlar gibi geçmiş: ne iz, ne hâtıra!
Sır şimdi bunca güzel hayat, güzel ölüm!
Sır şimdi gözyaşları, saadet dilekleri
Bize gelen yüzyılların hikâyesi sır
Eski İzmir diye ne varsa şunun bunun bildiği
Yaşlıların kırık dökük anlattığıdır
Aşkı şehirler yaratır, şehirler yaşatır
Ben gönlümce yaşadım, gönlümce sevdim
Bilirim saadetim, yalnızlığım bundandır
Seni bulduğum, kaybettiğim günden bilirim.
Aşklarının tarihi bir şehrin tarihidir diyorum
Gün gelir aşklariyle anılır şehirler anılırsa
Niyetim sevdalı sözler etmek de olmasa
İzmir için ne yazarsam sana adıyorum!
Necati CUMALI

10.12.3.3 SU KALABALIKTA GÖRDÜGÜN HERKESIN

ŞU KALABALIKTA GÖRDÜĞÜN HERKESİN
Sinemalarda kalabalık sahneler görürsün
Eski esir pazarlarını hatırlatır
Güney Pasifik'te ya da Afrika'da bir liman
Kocaman gemilerin yanaştığı kıyıda
Tektük beyazın karıştığı yerli halk
Kurulmuş tezgâhların arasında dolaşır
Çarşıda pazarda her gün
Sayısız insanlarla yanyanasın
Bölük bölük geçen askerler görürsün
Hastaneler mahpusaneler önünden geçersin
Her biri kalabalığın arasına katılmış
Kiminin tramvay sürücüleri gibi ayak üstü
Kiminin hamurcular gibi tavan aralarında

Küçük yaştan katlanmakla her türlü kahra
Her türlü mihneti yüklenmekle omuzlarına
Bir gün göz açmaya kalmadan geçer ömrü
Sen ki bir âlem bile olsan tek başına
Sonunda o kalabalıktan bir kişisin
Şu kalabalıkta gördüğün herkesin
Bir kalbi var senin gibi, ya da düşünür
Herbiri bir can taşır
Sen onları tanısan da tanımasan da
Sonunda her biri ne senden iyi
Ne senden daha fena
Senin gibi bir insandır bütün kusurlarıyla
Necati CUMALI

10.12.3.3 ŞIIRIN ATTIKLARI

ŞİİRİN ATTIKLARI
I. U z u n B i r A r a d a n S o n r a
Uzun bir aradan sonra
İlk şiirimi yazdım bitirdim
Elim ayağım kırık kesik
Uzun bir hastalıktı geçirdiğim
Gömleğim yırtık alt yanım çıplak
Sokağa çıkmış kadar ürkeğim
II. Ş i i r l e r i m B e n i m
Şiirlerim benim
Doğuştan yetimlerim...
III. E l Y o r d a m ı d ı r Ş i i r . . .
El yordamıdır şiir
Büyük Homer elinde lir
Gör ulu ağaçlar arasında bir bir
Kır perilerinin dans ettiği alanları
Geyiklerin su içtiği pınarların yerini
Dağların ardını denizlerin dibini
Tellerine dokunmakla bilirdi
Parmakları öyle ince antenlerdi ki
Bir daha eşine varılamadı
O yüzden kör kaldı adı...
IV. U l y s s e G i b i . . .
Uzun bir yoldan geldin çocuk

Kale kapısı önünde atından indin
Deste deste güllerin vardı tomurcuk
İncik boncuk doluydu heybelerin
Düşün başlamadan önce aklındaki yolculuk
Haritada ince bir çizgiden başka neydi
Okuduğun tüm kitaplarda satırlar soluk
Şiiri yazmadan önce doğruyu kim bilirdi ki
Yıllanmış kentler eski kemerler geçtin
Tattın denizlerin tuzunu ormanların serinliğini
Ansı bir gün mısır serptiğin güvercinleri
Nasıl mutluydun ölümsüzdün cömerttin
Toz toprak üstün başın gözlerin ışık
Sesin bir yağmur hışırtısıdır şimdi
Uzun bir geceden dönen bilge Ulysse gibi
Gerçeğin buruk tadına erdin bitirdin şiirini...
V. Ş i i r i n A t t ı k l a r ı
Biten bir şiirin ardından
Yenmiş içilmiş portakallardan
Kalan kabuk gibi posa gibisin
Söyle o güneşleri ne ettin?
Bungun dolanırken boş kıyıda
En çok kendine düşman
Sensin ayaklara bulanan katran
Batan gemiden kurtulan tahta...
Necati CUMALI

10.12.4 NECMETTIN HALIL ONAN

10.12.4.1 BIR YOLCUYA

BİR YOLCUYA
Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.
Bu ıssız, gölgesiz yolun sonunda
Gördüğün bir tümsek, Anadolu'nda,
İstiklâl uğrunda, namus yolunda
Can veren Mehmed'in yattığı yerdir.
Bu tümsek, koparken büyük zelzele,
Son vatan parçası geçerken ele,

Mehmed'in düşmanı boğduğu sele
Mübarek kanını kattığı yerdir.
Düşün ki, haşr olan kan, kemik, etin
Yaptığı bu tümsek, amansız, çetin
Bir harbin sonunda bütün milletin
Hürriyet zevkini tattığı yerdir.
Necmettin Halil ONAN

10.12.4.2 Necmettin Halil ONAN.htm

Necmettin Halil ONAN

1902 yılında Çatalca'da (İstanbul) doğdu, 18 Ağustos 1968 tarihinde İstanbul'da öldü. İstanbul'da Vefa Lisesi'ni bitirdikten sonra İstanbul Darülfünunu Edebiyat Fakültesi Türk Edebiyatı Bölümü'ne girdi. Edebiyat öğretmenliği, bakanlık müfettişi, yüksek öğretim genel müdürü, öğretim üyesi olarak çalıştı. Aruz ve hece ölçüsüyle yazdığı şiirlerinde aşk, doğa ve ulusal duyguları işledi.

YAPITLARI

Çakıl Taşları (1927)
Bir Yudum Daha (1931, ilk kitabı ile birlikte yeni şiirleri)

10.12.4.3 ÖMRÜNE YAN KUZUM

ÖMRÜNE YAN KUZUM
Karanlık hayatı ışıklandıran
Tutuşmuş bir kalbin alevleridir;
Kızıllık görmeyen ufku andıran
Bir yürek bahtına yansa yeridir.
Vah o boş kalbe ki aşkı tatmadı!
Ah o tat, duydukça doyulmayan tat!
Yanmanın lezzeti, acının tadı;
Yerine başkası konulmayan tat!
Ömrüne yan kuzum, bir çift göz için
Canını o korla dağlamadınsa!

Bir güzel yüz için, bir tek söz için,
Bir tutam saç için ağlamadınsa!
Necmettin Halil ONAN

10.12.5 NESIMI

10.12.5.1 Ben yitirdim ben ararim

Ben yitirdim ben ararım
Yâr benimdir kime ne
Gâh giderim öz bağıma
Gül dererim kime ne
Gâh giderim medreseye
Ders okurum Hak için
Gâh giderim meyhaneye
Dem çekerim kime ne
Sofular haram demişler
Bu aşkın şarabına
Ben doldurur ben içerim
Günah benim kime ne
Ben melâmet hırkasını
Kendim giydim eğnime
Ar ü namus şişesini
Taşa çaldım kime ne
Sofular secde ederler
Mescidin mihrabına
Yâr eşiği secdegâhım
Yüz sürerim kime ne
Gâh çıkarım gökyüzüne
Hükmederim kaf'tan kaf'a
Gâh inerim yeryüzüne
Yâr severim kime ne
Kelp rakip böyle diyormuş
Güzel sevmek pek günah
Ben severim sevdiğimi
Günah benim kime ne
Nesimî'ye sordular li
Yârin ile hoş musun
Hoş olayım olmayayım
O yâr benim kime ne
Nesimi

10.12.5.2 Canim erenlere kurban

Canım erenlere kurban
Serim meydanda meydanda
İkrârım ezelden kadim
Canım meydanda meydanda
Yanarım yoktur dumanım
Gönlümde yoktur gümânım
Al malım bağışla canım
Varım meydanda meydanda
Kellem koltuğuma aldım
Kan ettim kapına geldim
Ettiğime pişman oldum
Dâr'ım meydanda meydanda
Münkir rakipten kaçın
Müminim hulle don biçin
Ben bülbülüm bir gül için
Zârım meydanda meydanda
Gerçek olan olur gani
Gani olar veli
Nesimî'yim yüzün beni
Derim meydanda meydanda
Nesimi

10.12.5.3 Gel beni aglatma Sah'im

Gel beni ağlatma Şah'ım
Ben sana kullar olayım
Gel bana ceylân bakışlım
Ben sana kullar olayım
Bir gonca bülbülün idim
Geldim dalında ötmeye
Şânına ağlatma düşmez
Ben sana kullar olayım
Açtım zülfümü telinden
Zülüfün ucu mâh gibi
Kesip de yabana atma
Ben sana kullar olayım
Nesimî cân Nesimî

Derdime bir çâre kıl
Ezelden seni sevdim
Ben sana kullar olayım
Nesimi

10.12.5.4 Uykudan uyanmis sahin bakislim

Uykudan uyanmış şahin bakışlım
Dedim sarhoş musun söyledi yok yok
Ak elleri elvan elvan kınalı
Dedim bayram mıdır söyledi yok yok
Dedim ne gülersin dedi nazımdır
Dedim kaşın mıdır dedi gözümdür
Dedim ay mı doğdu dedi yüzümdür
Dedim ver öpeyim söyledi yok yok
Dedim aydınlık var dedi aynımda
Dedim günahım çok dedi gönlümde
Dedim mehtap nedir dedi koynumda
Dedim ki göreyim söyledi yok yok
Dedim vatanım mı dedi ilimdir
Dedim bülbül müdür dedi gülümdür
Dedim Nesimî Şah dedi kulumdur
Dedim satar mısın söyledi yok yok
Nesimi

10.12.5.5 Sem'e düsen pervâneler

Şem'e düşen pervâneler
Gelsin bir hoşça yanalım
Aşka düşen divâneler
Gelsin bir hoşça yanalım
Yanmaktır bizim kârımız
Harcedelim hep varımız
Pervâneler yâranımız
Gelsin bir hoşça yanalım
Varım söylen şol bülbüle
Neden âşık olmuş güle
Ermek istersen ol Kül'e
Gelsin bir hoşça yanalım
Bülbül yuvan yıkıldı mı

Yavrun yere döküldü mü
Ölüm sana dokundu mu
Gelsin bir hoşça yanalım
Nesimî döğünsün taşlar
Akıtalım gözden yaşlar
Hak tariktir hey kardaşlar
Gelsin bir hoşça yanalım
Nesimi

10.12.6 NEVZAT ÇELIK

10.12.6.1 AF

AF
duvar duvar duvar
sana ne desem ki ah
incitmeden gözlerini mahkûmun
her taşını kırmalı bir bir
gerisi laf-ü güzaf

Nevzat ÇELİK

10.12.6.2 ANIMSAMAK KUSLARI

ANIMSAMAK KUŞLARI
I
çatıların üzerinde yürürdü serçeler
kanatlarından günışığı dökülürdü
ciğerleri sökülür gibi öksürürdü
    yokuşa vurdukça erkenci işçiler
ekmeğinin yanına güneşi koyup
usulca bakkaldan çıkan çocuk
bir çift kanat açardı köşede
ben dönerdim geceyarılarından
    üstüm başım çatışma içinde
sardunyaların arasında pencerede
sen taze bir badem gibi dururdun
beni her sabah böyle vururdun
    çekip gözlerine mahmur bulutu
günaydın derken salt dudaktın
biri seni mutlaka öpüyordu
bana mı öyle geliyordu
    sen mi çok ufaktın

saçlarında miniminnacık papatya
ardında çiçek bahçesi
ayıp bir söz gibi yürürdün
gözlerimi alıp götürürdün
    körleme kalırdım
gidişini görüp de dönüşünü beklememek olur mu
beklerdim tahtaya gömülen çiviler gibi
bluzunun altında kanatlanan çifte kumruyu
biraz köylü biraz burjuva
sanırım kalçalarından almıştı
    o felaket huyu
II
kimdin neydin neciydin
benim fikrim yoktu
senin yaşın ve korkun
kimi vakit konuğu olurdun
duvar diplerinde kalleş
    ölümlerin kokladığı evimin
tomurcukları patlayan bir dal gibi gülerdin
kahve içtiğimiz fincana
pencereye kilime duvara
tabakta dilimlenmiş elmaya
çın çın mavi saçılırdı
en olmadık yerde eteğin açılırdı
    aklım karışırdı
ne mümkündü görmemek hissetmemek
incecik parmaklarında aşkla tüterdi
değer değmez dudaklarına
    bütün sigaralar erkekti
III
sen hep oralardaydın küçük hoş görüntülerinle
ben yüzümü rüzgara verirdim
saçımın her telini uzak mavilere götüren
denize dönerdim sonra
    sırtında dalgalar yürüten
terim soğurdu
bir köpek namlu ensekökümde dururdu
işkence şuradaydı cezaevi burada
yürürlerdi benimle yürüsem
uzansam yatarlardı yanıma

onlar benim gölgelerimdi
bir önüme düşerlerdi
        bir ardıma
IV
kapandı üstüme geceyarıları
polisler sürüklüyordu beni
kent boydanboya susuyordu
bulvarda bir ağaç
        gürültüyle kusuyordu
kapandı üstüme geceyarıları
sen yoktun
okul arkadaşlarımın adını
telefon numaralarını sinema kapılarını
öptüğüm ilk kız gibi
içtiğim ilk sigara ilk içki
çıktığım ilk afiş gecesi gibi aklımda tuttum
bir senin adını
          adını unuttum
anımsamak kuşları
                    bıçak uçmaları

Nevzat ÇELİK

10.12.6.3 ANNELER GÜNÜ

ANNELER GÜNÜ

yeşildir artık yüreğinde kara bulut
bugün anneler günü annem beni unut

evde acılar koynuna yangelip yatmış
inadına giyin sen de mayısa batmış
yürü sokakta çocukların düşü aksın
yürü ki saksıda çiçekler sana baksın

diline genç anılarından bir türkü seç
beş yıl büyüdüğüm okulun önünden geç
ıslanırsa anıların güneşte kurut
senin günün bugün unutma beni unut
gök mavi deniz mavi tam kıyısında dur
durma eteğinden beni bir daha savur

annem yıldız kayıyor içinden dilek tut
koşuyor sana kısa pantolunlu çocuk
gözünde gözümde gözlerinde bin umut

Nevzat ÇELİK

10.12.6.4 BAHAR AGRISI

BAHAR AĞRISI

bir bahar daha dönüp gidecek kapıdan
bir bahar daha sensiz yaşanacak
demek
bir bahar daha
insanlar asılacak şafakta

ben en çok şafakları ağlarım

Şubat 1982

Nevzat ÇELİK

10.12.6.5 BU BAHAR SASMA

BU BAHAR ŞAŞMA
birdenbire ne oldu bana böyle
ben eskiden yağmur filan takmazdım
aşk desem değil yorgunluk hiç değil
verip alnımı parmaklığın buz ufkuna
kuytusunda kederler büyüten
bir cehennem gibi bakmazdım
düzeni yok voltamın nisanda mıyız
yemyeşil bir dal kalbime bulaşıyor
duvarlar üstüme yıkılırsa şaşma
içimde firar etmek fikri
aç bir kurt gibi dolaşıyor
beni bu bahar vururlarsa şaşma
Metris 1987
Nevzat ÇELİK

10.12.6.6 BULUTLARI KIVIRCIK

BULUTLARI KIVIRCIK

yıl dört mevsim on iki ay
yıl üçyüzaltmışbeş gün
olur olmaz yerinde
gecenin ve gündüzün
tenimde uyanıyor senin
çığlık çığlığa tenin

kütür kütür kırmızı
kanıyor elimde bir karpuz
ne bir uyku gecelerimde
ne düş ne bir huzur

elmaya sakalımı sürtüyorum
yanakların düşünce aklıma
eğilip alıyorum kirazı ıslak
dudaklarını alır gibi ağzıma

gözlerinden akıyor ardarda kaç kuğu
sonra bütün kuğu eğimleri boynunda
omuzlarında sırtının oluğunda
saçların bir gümüş uğultu

uçup uçup ellerimi arasan
memelerin değirmi buğusu
belin
belinin çukuru
deli edecek beni

durduk yerde başlayan
kalçalarındaki müzik
ve çisil çisil uyanmış
bulutları kıvırcık..
felâket hüzün

her bahar bir kuş uçursa hüznün
sevgilim kuş bahçesine döner yüzün
büsbütün uçurmalı oysa geceme seni
bilerek isteyerek unutup herşeyi
açlığı şurada kavgayı orada
militanı sorguda işçiyi sokakta
parmaklarımızda gün boyu güneş
böğürtlen yer gibi temmuz tepelerinde
mosmor sevişmeliyiz seninle sabaha kadar

Nevzat ÇELİK

10.12.6.7 düse kalka çocuklar

düşe kalka çocuklar
dizlerini kanata kanata
güle coşa çocuklar
yumruklarını sıka sıka
sola dirile umut
döne döne çığlık
dura sıkışa barut
bağıra çığıra çocuklar
vurula kırıla çocuklar
itile kakıla çocuklar
öfke içinde hasret içinde
sabır içinde ağrı içinde
ağrı umut içinde
ölümlerin ve hapisanelerin rağmına
çiçek gibi
büyüyor çocuklar..
bizim çocuklarımız

Seven'e

ÇİÇEK GİBİ

1

seven
güzelim çocuk
karşımda duruyor fotoğrafın
güneş gibi asmışım ranzama seni
gözlerimi gözbebeklerinde unutup
o kadar yakın ve o kadar ürkeksin ki
uçacak elimin sana uzanan rüzgârında
sarı saçların tokasından kurtulup
kolumu kanadımı kırıyor fakat
yüzünün ortalık yerinde buruşan keder
tam da gülecekken
sımsıkı kapanıp yapışıyor
kiraz ağacının bütün kirazı dudakların
gözlerinin yemyeşil uğultusu
ve pembe buğusu yanaklarının

susup kalıyor apansız

hem ne dersin
ben sana aşık oldum küçük kız
hem de içerdeki adama durup dururken
aşık olan bir dolu şaşkın varken
hem de bunu yasaklamışken kendime
duvarla demir arasında
voltada ranzada
aykaranlıklarında
yapayalnız
çarparken yüreğim
deli deli

seni sevmenin sakıncası yok fakat
seni sevmek yarını sevmek gibi birşey
o güne dek bırak oyalansın bu yürek
hem nasılsa sevmeyi öğrenmen için
bir on yıl daha büyümen gerek

2

baban hapiste seven
ranzası ranzama bakıyor
öfkesi öfkeme
seni anneni ve ülkemizi düşünüyor
kükrüyor yaralı bir aslan gibi
seni anneni ve ülkemizi düşünürken

baban çıkacak hapisten
uçacaksın gümüş bir kuş gibi
kanatları kurşundan kurtulmuş gibi
ne güzel şey seven
baban çıkınca hapisten
uçacaksın gümüş bir kuş gibi
kanatları kurşundan kurtulmuş gibi

3

belki herkesin babası çıkamayacak hapisten
ve belki onlar uçamayacak gümüş bir kuş gibi sevinçten
bir zaman daha belki
yaylım ateşlere düşecek
en çocukça düşlerinin yolu
belki bir zaman daha
gözlerini ısıra ısıra
ıpıslak bir bulut gibi

yürüyecekler duvarlar boyu
ve fakat
şundan emin ol ki güzelim çocuk
kollarının ucunda sıkışan
dehşetli masum o iki yumruk
alâmetidir
kopacak
kıyametin

Nevzat ÇELİK

10.12.6.8 DIYARBAKIR ÖLÜLERI

DİYARBAKIR ÖLÜLERİ

I

dün gece muştularla yağıyordu havalandırmaya ilk karı martın
dün gece yüreğimizde bıçaktı ölüm haberleri diyarbakır'ın

asıldı ellerimiz ayasından kasap çengeli mi parmaklıklar
daha kaç fırtınayla çarpışacak bu erkek dökümü alınlar

II

incedir bileklerimiz yaşamak ağrısıdır boynumuzdaki
atılırız her çığlığa süngü de öyle bir keskin ki

aynı saldırma değil mi göğsümüzde gizlimizi arayan
döküp benzini esmer tenimize yangınları kundaklayan

yanıp kavrulan bir ülkeydi anladım ortasında o ateşin
nasıl unuturum gözlerinizi karaydı arasında uzun kirpiklerin

belki hiç sayamayacaksınız sevgilinin saçına kaç ak karıştı
gene de söyleyeceksiniz: yürü sevgilim ne de güzel yakıştı

elli dokuz gün mü aç kaldınız vay benim kardeşlerim
altınız öldü demek artık kaşık tutmaz bu ellerim

III

içimde bir ülke ağlar oturmuş sınırlarına saçını tarar
bir çam devrilir hüznüme dalından bir kuş kalkar

kuşun kanadına mı konar sabah yoklar demirörgüleri
açamam ki sımsıkı gözlerim içinde diyarbakır ölüleri

kimbilir ne güzeldir dinlemek dillerinde direnç türküleri
basıp doğrulacak elbet kendi küllerine diyarbakır ölüleri

Nevzat ÇELİK

10.12.6.9 ELLERIN MÜEBBET

ELLERİN MÜEBBET

senin neden neden istediğini bilmezdim
çamaşır makinası der koyardın postanı
tersyüz eder ceplerini gösterirdi babam
bir el ıslatır çitiler bir el iplere dizer
rüzgâr savurur güneş kurutur sanırdım

ellerim ellerim ellerim derdin anne
tuzbuz olurdu evimizim tek aynasında sesin
binse sesim bir akça kuşun kanadına gitse
boy boy çamaşır leğenlerinde kaç müebbet
buluşuyor ellerim senin küçücek ellerinle

Ocak - Şubat 1985

10.12.6.10 GÜNES GIBI

GÜNEŞ GİBİ

iki elinle kapatıp
yırtığını yaranın
koynunda yıldız taşırsın
ama düşer yine yıldız

düşeceksen sen de
bir akşam alacası
güneş gibi düşmelisin
ardında binlerce yıldız

Ekim 1982

GÜZ

sarı yaprakları ağaçların
kanatları kırık bir kuş gibi düşüyor
ta buradan duyuluyor gürültüsü
kalbimde dehşetli bir keder üşüyor
kuru yaprakları ağaçların
kanatları kırık bir kuş gibi düşüyor

içerde vakitsiz basıyor keder
gözlerimi kapatıp seni düşündüm
seni su başında bir karaca gibi
en güzel yüzünü verirken suya
bir tüfeğin aynasında gördüm
tam altı bahar altı koca kış
kesik bir dal gibi titredim kıyasıya
bir tüfeğin aynasında gördüm seni
en güzel yüzünü verirken suya

içerde vakitsiz basıyor keder
yasak bir kitap gibi yakılmayıp bu güz de
sensizliğe mahkum edilirsem eğer
hasretin beni duman edecek
içimde seni sevmek telaşı
alıp başını gidecek

alıp başını gidecek seni sevmek telaşı
her kuleden uzanıp açıp her mazgalı
karanlık bir kuyu gibi bakacak düşman gözü
ve ben duyarak hissederek bu gözü
yasak bir ıslık kıvırıp dudaklarımın ucuna
delip de geçemezsem gözü
kırlangıçlar uykumu basacak
gözlerime vuracak
kanatlarında uçurdukları ayın
çıplak ve ölü yüzü

kırlangıçlar uykumu basacak
gözlerim deli deli bakacak
üçe beşe çıkacak nöbetçi sayısı
yasak bir ıslık dudaklarımı yakacak
felaketim olacak

felaketim olacak biliyorum
bu vakitli vakitsiz bastıran keder

bu kalbime sürtünen cehennem telaşı
voltamın ucunda savrulan bu sapsarı hüzün
bu senin tüfeklerin menziline düşen güzelim yüzün
ülkemin yüzü kentlerin dağların yüzü
bu işkence bu ayrılık bu zulüm
sonra bu diz boyu yaprak ölüsü
göçüp giden bu kuşlar..
ağlamak ayıp değil işin kötüsü
alaca bulaca yürüyor üstüme bulut
gözlerime değerse duramam
sevgilim sevgilim ellerimi tut

Ekim 1985

10.12.6.1 GÜZDÜR

GÜZDÜR

güzdür
yapraklar
ayağa
düştüğünde
ve kuştur
göçmen
gökyüzü
güzdür
göçmez
kalır sızısı
ellerimin
güzdür
çünkü
anımsanır
tarihi
bütün
yenilgilerin
güzdür
ve kürttür
bir
yıldır
sarı
esmer
güzdür

demek ki
söylemeli
güzde
göçeni
ve göçmeyeni
güzdür
her çiçek
kendi
dağınca
alsın
rengini
büyüsün
her çocuk
kendi
dilince
Kasım - Aralık 1989
Nevzat ÇELİK

10.12.6.13 HASRETIN MÜEBBET

HASRETİN MÜEBBET

alnımın en uzun çizgisinde kanayanımsın, ablamsın
yokluğun acı bir bıçak gibi düştü de önüme
öptüm, dudaklarımda parçalandı gül suretin
alnımı ve dudaklarımı ayaza tuttum sonra
sarsın diye senin bin müebbetlik hasretin

Ekim 1984

10.12.6.14 HEPINIZIN OLSUN BU SIIR

HEPİNİZİN OLSUN BU ŞİİR

rüzgâr etekli geçin çocuklar gözlerimden
geçin kısa pantolon boy boy oyun oyun
şakacıktan oyuncuktan olsun razıyım dünden
ba-ba deyin çığlık çığlığa önümde durun

pamuk ellerinizle boynuma tırmanın dizlerimden
karıştırın ceplerimi yüzünüzü sakalıma sürün
ağlamıyorum kokunuz kaçtı da gözlerime o yüzden
öpeyim gıdığınızı hadi katıla katıla gülün

ulaş barış evrim özlem gökçe devrim
güzelim adlarınız şimdiden tutmuş umutları
yapraklarca balıklarca kuşlara geçin tuzakları
aferin çocuklar size aferin bin aferin

kat kat katlanıyorsam acılara gıkım çıkmıyorsa
gövdemi serin bir dal gibi şafaklara salmışsam
ipten alıp zehir-zıkkım müebbetlere yatırmışsam
şair olmuşsam ekmekten ve aşktan yana
bir adım daha erkene almışsam yani ömrümü
bulutsuz yürüyün diyedir altında göğün
hadi öpün birbirinizi öpün bir daha öpün
ve alın artık ellerimden sizde büyüsün gülüm

Ocak - Nisan 1985

10.12.6.1 HIRSIZLAMA

HIRSIZLAMA

kapalı
kızların
kapılarını
hırsızlamalı
kim
takar
karşı
kapıya
karanlık
konan
papağanı
çatlatıyor
damarlarımı
kan
bahar
gelmiş
aylardan
nisan

Nisan 1983

10.12.6.1 KANAT ÇIRPA

KANAT ÇIRPA..

I

gözkapağının altında daha ilk adımda mayın
seni düşünmemek elimde değil uyanma sakın
mayını geçsen yanağının çukuruna kurulur pusu
kirpiklerinin içinde uyu benim için uyu n'olur uyu
kanım dondu cehennem öfkemin sınırına çıkacağım
adını haykıracağım avaz avaz sakın uyanma
sesimi duyma daha ilk adımda mayın
dikkat et işkillendi nöbetçi tetiğe binecek
söyle gözlerine kalkıp gelmesinler sesime

II

çarpmış yüzüne iki avuç su eline uyku bulaşmış
kimbilir hangi uzak düşten çekilip koparılmış
göze geze arpacığa akıyor uyku el tetikte
biter üç-beş nöbeti de ardından şafak söker
nedir ki onsekiz ay tezkeresini alıp gider
bir de esniyor çocuk gibi göz gez arpacık
nöbetçi uykunla vuramazsın beni şafak vakti
asılırken öfkemin en güzeli uyuyamam ben
ben uyuyamam gözüme güney afrika kaçarken

III

gelme canım aramızda kıyamet kadar duvar
havalar kışladı penceremde kurt gibi ayaz
derimden başka giysi yasak bana üşüdüm
elimde değil seni daha çok düşünmem gerek
voltamı seninle vursam yataktan seninle kalksam
alsam şu belalı başımı sana açılan yollara çıksam
beni duyuyor musun hava kurt gibi soğuk..
parkanı ödünç ver sevgilim bekliyor
nöbetçi nöbetçi heey pusatlanmış çocuk

IV

bir kuğu boynu gibi kıvrılıp uzanıyor hasretin
-vururum- diyor nöbetçi -dokunursan vururum-
fatma'dır sevdiği kızın adı ihtimal
sen fatma'nı kolla diyorum benimkisi ihbar
birden yanık türküsü besbelli yarasını buldum
-yar etmem başkasına kaçarsa vururum-

dokunma memet ne güzel şey sevmek..
soğuruyor sigarasını kule bulut bulut duman
uzuyor tüfeğinin namlusu fatma kan revan

V

yıkımışım duvarı ellerimin kanamasından anladım
-parola kaçarsa vur emredersiniz komutanım-
dudakların papatya falı dudakların gitmiyor aklımdan
bir de cehennem öfkem bir de sağanak yağmur
-emredersiniz komutanım parola kaçarsa vur-
sevmek ne güzel şey ve ne büyük felaket
elindeki tüfek söğüt dalı değil bu memet..
türküsü çatallanan bir yol gibi susuyor
ağzı fırın bulut bulut duman kusuyor

VI

memet düşlerin firarını vuramıyor hiçbir tüfek
bir kuşun uzaklaşan kanatları yağmur
ayaklarım tutuk şafağı koluma takmışım
cezaevini yukarda kulelerin dibine bırakmışım
canım uyan altın ülkesinde köleler yürüyor
vakit tamam bir tepenin ardına giriyor şafak
dehşetle farkediyorum ayaklarım yürümeyi unutmuş
patlarsa patlasın daha ilk adımda mayın
ülkemin zencileri kesik bir dal gibi susturulmuş

VII

savrulup titriyor kasılıp gevşiyor gece
ey benim büyük öfkem yol bul kendine
pretoria merkez cezaevi'nde gülüm
şairi bir ipte buluyor ölüm..
suretin çıksın cama pencereye gel
nakış nakış uyansın kilim pencereye gel
bırak saçın dağınık göğsün açık kalsın
daha ilk adımda patlasın mayın bırak
nerdeyse bağıracak ıslak bir çocuk gibi
pencereye gel pencerede şafak

VIII

zafer bizim olacak demiş selâm olsun halkıma
selâm olsun sana *benjamin moloise* kara şair
çok şey çıkardım sözlerinden ülkeme dair
gel seninle sevgilim güney afrika'ya gidelim

cape town'a johannesburg'a gizlice girelim
içelim zencilerin güneşinden kapkara kesilelim
bütün mazlum halklar adına özgürlük adına
çalalım isyan ateşini çalalım kucak kucak
vahşi bir kuş gibi uçalım ülkemize
kanat çırpa kanat çırpa kanat...

1985

10.12.6.1 KESIN UYAK

KESİN UYAK

düşmezse düşmesin yakamızdan ölüm
bizim de ülkemizde sabah olacak gülüm

Temmuz

10.12.6.1 KUSLARDAN ÖNCE KALKAN

KUŞLARDAN ÖNCE KALKAN

palton yoksa ellerimi tut
kaportacı işçi çocuk
pusu kurmuş kapına
çakal gibi bir soğuk

Ağustos 1986

10.12.6.1 KITAP TÜRKÜSÜ

KİTAP TÜRKÜSÜ

ve bir gün eline
ustura ağzında sınanmamış
allı-pullu mektuplar geçerse
bil ki sevgilim
ben artık elleri üzerinde yürüyen
şaklabandan başka birşey değilim

I

koyu karanlık sulara karışıp gitsin korku
püfür püfür esmesin mayıs rüzgarları

çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
«yıllar var ki böyle öfkelere dalmışlığım yoktu»

yıllar var ki böyle öfkelere dalmışlığım yoktu
inadına yapış yapış havada bir gülün kokusu
kan kırmızı oturmuşum yüreğimin ortalık yerine
nerdeyse iz basacak gözlerim avuçlarını aç

koyu karanlık sulara karışıp gitsin korku
bana çocuklar betimle sokaklarda büsbütün gülen
kitapların yakılmadığı bir ülke adı söyle kütfen
yıllar var ki böyle öfkelere dalmışlığım yoktu

nerdeyse iz basacak gözlerim avuçlarını aç
iki eli var insanın bayrak tutmak için biri
ötekini neye sayarsanız sayın bıçak mesela
kabına sığmaz uzlaşmaz bir eşkiya bıçak
çardak altı kavun beyaz peynir ekmek ve rakı
***bir gün mutlaka* evet ama nasıl ey ütopya**
cehennem öfkeler yuttum gün yirmidört saat
cennete çevirmek için güzelim yurdumu
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
kan denizi uykulara kurşunlar çalıp
düze ineceğim şu belalı başımı alıp
eşkiya oğlu eşkiyayım duvar içre evet
koyu karanlık sulara karışıp gitsin korku

II

canım
sana bu mektubu
gözlerim dolu
yüreğim paramparça yazıyorum
eline geçmeyecek biliyorum
tepeden tırnağa kedere battığım şu saat
bilmek yetmiyor fakat

zulüm kanlı bir kene gibi başımda
korkunç bir işkence sonrası
        uzun sakallarımla oturduğum
                        dört ayaklı masamda
ne karanfil kokulu bir hemşirenin cebine benzeyen zarfım
ne zarfın gül yüzüne kösnül bir öpücük gibi konduracak pulum
ne de sigara kâğıtlarının dar boyutlarında başıboş
                                        bir hoş
                                        koşturacak kalemim var

yokluk özrümü kabul etmiyor
satır satır karıştı kanıma bir kere kitap
ve ben *metris direnişi* içinden gözlerimi ısırarak
elimi kanlı etime basarak
yazıyorum bu mektubu

dur canım
hemen kaynayıp kabarmasın yüreğin
bu yazdıklarım
yazacaklarımın ne ilki
ne sonu
sarı saçlarını omzuna vurup
okuyamayacaksan mektubumu
derim ki sana
sardunya kokulu balkonun kapısını aç
dağlara bak
dağlar bir serin
dağlar bir derin
bir rahat
iyi dinlemeli dağları
kulak basıp dinler gibi tepinen karnını bir kadının
duyuyor musun çatırdıyor
nerde bir zincir varsa kolunda insanın

belki bu ses
parıldayan otuziki diş afrika karasında
bu ses belki
dehşetli güzel bir özlemle beklediğimiz haberi
melez avuçlarından üfüren
salvador'lu kardeşlerimin sesi
belki kimbilir fakat hayır neden olmasın
bu ses bizim dağlarımızın sesidir
bizim dağlarımız kendi esintisiyle savrulan genç kızlarımıza benzer
ve bizim kızlarımız
korkunç bir sabırla tutuşan bacaklarını gizler

gün gelir güneşli günlere yaslanarak
sıyırırlar eteklerini bellerine kadar
bir anda
birdenbire bacakları arasından
onbinlerce çocuk taşar kente
düşün
bir anda
bir-den-bire
ülkemizde çocuk taşkını

neyse canım
yaralıyım
kanım azaldı
benzim bir güz yaprağı gibi sarardı
oysa sana anlatacaklarım
anlatamadıklarım kadar çok
sözü uzatmaya gerek yok
dinle iki gözüm
yüreğinle kafanla dimdik dinle
yıl 1933
10 mayıs berlin
berlin'de faşizm kol geziyor
berlin sokaklarından yüzbinlerce kitap
opera alanına akıyor
kitaplar yakılıyor
kitaplar be
kitaplar

kitaplar hiroşima'lı çocuklar
gibi yakılmazdan önce
sermayenin gamalı uşağı goebels
berlin üniversitesi önünde
kırkbin kişiye söylev verdi :
«alman düşmanlarının kitaplarını yakan ateş
yüreklerinizde vatan sevgisini tutuştursun...»
ve faşizm
dumanında boğulacağını bile bile
aç bir kurt gibi indi kitapların üstüne

1933 yılında
berlin opera alanı'nda
kitaplar yakılacaktı
inatçı yağıyordu yağmur
koyu mavi gök delirmiş
yığıyordu öfkesini bulut bulut
ve hitler ve flick ve krupp
yani açlık yani savaş yani faşizm
oysa benim
ne berlin üniversitesi kapısından girmişliğim
ne opera alanını sarsarak gezmişliğim
ne de bir hücre evinde kahrolarak
goebels'i dinlemişliğim var radyodan
gene de mümkün değil acısını duymamak
buruşup kalıyor ağzımda bak
sana söylemek istediğim en güzel söz

bir düşün
kırkbin insan
kirkbin çift el
ayak
göz
bu söylevi ağzı açık dinledi
karşı yapının beşinci katında
genç bir soprano inledi
berlin berlin olalı
böyle kanlı bir gün görmedi

o günden bugüne
senin yaşın benim yaşım
artı çocuk yaşı zaman geçti
geçmedi fakat faşizmin korkusu
çöreklenmiş toprağıma etime
kanımı emiyor sürgit
kanımda boğulacak
itoğlu it

çardak altı kavun beyaz peynir ekmek ve rakı
***bir gün mutlaka..* evet ama nasıl ey ütopya**
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
şili şuramda yanılgı ve tarifsiz bir acı
merhaba allende onurlu ölüm merhaba
***su paredon* CIA ve richard nixon**
hayır sizin duvarınız evet *su paredon* (1)
kastilya hançeri merhaba merhaba ispanya
uzak asya vietnam merhaba merhaba ho amca
kara öfkem mapusum mandela merhaba
size de merhaba *plaza de mayo anaları*
şu güzelim dünyamızda savaş ve kıyım
şu güzelim dünyamızda sömürü ve zulüm
şu güzelim dünyamızda işkence ve bin türlü cinayet
yani emperyalizm yani yedi boğumlu akrep
yani şu güzelim dünyamızda gökyüzü kadar mavi
gökyüzü kadar sonsuz bir özgürlük açana dek
davacısıyım bütün kayıp çığlıkların

III

ince uzun kaşlarına devirip kuşkuyu «iyi ama
nedir bu satır aralarında kanayan yıldız» diye sorma
neyse yüzünde gülücük
gökte yıldız o
bilmez miyim

fakat neyleyim
kanlanıp kararınca mektubum
kalmadı başka bir yolum
ve duyunca kitapların geceyi yırtarak gelen
o tarihsel çığlığını
milyonların adına öfkemi kuşandım
koğuş duvarını ikiye ayırdım
çıktım dışarı

-hıncımı anlatabilsem sana
bir çocuk gibi kahırlanmak istiyorum
bayramlık giysisi olmayan bir çocuk gibi
anlıyor musun
geçti bizden
biliyorum çocuk olamayız artık
kar aklığını tanımadan saçımız
tenimiz buruşmadan
ite kaka yaşlandık
kahırlanmak istiyorum oysa
bir çocuk gibi-

dışarda birbiri üzerine yığılı yatıyordu kitaplar
koridor boyu uzanıp kıvrılarak akıyordu kan
tek bir acı dalgası vurmuyordu gözlerine
sanki ellerimizden sökülüp götürülmemiş
başları kesilmemiş karınları deşilmemiş de
sanki okunuyormuş gibi güneşli ellerimizde
ayaydınlık ve mutluydu yüzleri

elbet mutlu olacaklar
ışıyacaklar elbet
gün yirmidört saat metris'te
kolay mı madrit'i yaşamak yeniden
kolay mı bin küsur insanın
tutuklu elleriyle çıplak
et diş tırnak
***no pasaran* diye haykırması (2)**

bin küsur insan
kaynayan kemik tutuşan et
ve birer çift gözden ibaret
onsekizer kişiydiler koğuşlarında
aralarında aşılmaz duvarlar vardı

aşılmaz duvarları sesleriyle aştılar
haykırdılar durmamacasına haykırdılar
külrengi raflarda göbeklerini açmış

harıl harıl direnişi yazıyordu kitaplar

silahlı ve kalabalıktılar
duvarlar onlar adına yükseliyordu
zincirler kilitler sürgüler
tank tüfek ve ölüm
ve bomba ve korku ve zulüm
ve yeryüzünde ve gökyüzünde
bütün öldürüm silahları onlarındı
bizim kenetlenmiş kollarımız
ve kavgasını vediğimiz kitaplarımız vardı

erkekler uzun sakallıydı (3)
kızların al yanaklarında uzatacak sakalları yoktu
yoktu ama
herbiri uzun soluk taşıyordu güvercin göğüsleri içinde
üfürdükçe dağ
soludukça orman

yangınlı tepeler üzerinde rüzgarlı bulutlar uçarken
dönüyordu tarihin tekerleği fırlayacak gibi milinden
onlar etekleri ve saçları içinde tutsaklığı reddettiler
ve cephe gerisinden önümüze
feodal kafalarımızı kırarak geçtiler

metris'in bir ucunda kızlar
bir uzunda biz mapus
aramızda c blok var
c blok'un arka yüzünde
arka yüzünün bir gözünde
***i n s a n s ı l a r* yaşar**
günde beş vakit secdeye varırlar
yoldaşlarının kanında abdest alıp
ve itirafnamelerini hatmederler
korkunun rahlesine diz kırıp

biz görüşe giderken kızlar
kollarıyla pencereden
yüklü birer dal gibi sarkar
el ederler el ederiz
birini sana benzetirim
severim çünkü hepsini
seni sevdiğim kadar

IV

bir yerlerde bir şarkı söyleniyordur

gitar telinde aşk tınısı
gümüş bir ay oturmuş gitar teline
cırcır böcekleri ve yaldızlı kumlar
kumda esrik kumda yalın ayak
dil diş dudak öpüşüyorlarken tam da
dünyadan ve yurdumdan uzak
yurduma ve dünyaya yakın
kan tadı gibi bir şey ağzımda

omuzların üstünde *üç maymun*
neden
maymun göz maymun dil maymun kulak
bunca önemli mi kirli havayı soluyor olmak
ne demekse yemek içmek çiftleşmek uyumak
korka korka kapkara umutsuz
ne demekse

sanıldığı kadar uzun değil tüfeklerin namlusu
kurşunların menziline düşmeyen
gece dürbünlerinin kâr etmediği
ölümlerin ve işkencenin kâr etmediği
bir yeri var alnımın
hiçbir nalçalı çizme çiğneyemez umudumu
sanıldığı kadar kolay bir iş değil bu

çekin şiirlerden arabesk gözyaşlarınızı
küçük burjuva kaçkınlarınızı alıp gidin romanlardan
nerde benim sanatım hani o başkaldıran
liselim üniversitelim öğretmenim nerde
nerde benim grevim grev gözcüm nerde
***bu işyerinde grev var* ne güzel yakışırdı**
işyeri duvarlarına dayanışma pankartları
neden cesedimin yüzü kaçırılıyor annemden
annemin çığlığını kimseler duymuyor neden
dörtbir yanım *galile galileo*
nerdesin ey *cordano bruno*
el uzatımı kedi köpek ölüsü
bir de insan
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından

delirmek gibi birşey susun lütfen
kaç lekesiz duvara yapıştı diktatör fotoğraf
bilen var mı kaç göz kaç duvarda kurudu
portreci ressam defol natürmort sen de
sen de daktilo tuşlarında *şak-şak*'çı *aydın*
demiri döven ateşi eleyen el

nerdesin ey

iki eli var insanın bayrak tutmak için biri
ötekini neye sayarsanız sayın bıçak mesela
kabına sığmaz uzlaşmaz bir eşkiya bıçak
kolların ucuna beyaz bir bayrak gibi çekilse de
yatırsa da kendi gövdesini musalla taşına
secdeye kapanıp kalksa da kendi ruhu için duaya
yasak bir bildiri gibi taşınacak ceplerde elbet
o en mükemmel ürün
ve o en mükemmel alet

ırmaktırlar belki sağnak yağmurları bekleyen
denizdirler belki ufkunda kasırgalar gizleyen
dağdırlar belki
kalkıp yürüyecek devdirler belki
belki bu yüzden topal karıncanın yürümesi duyuluyordu dışarda
içerde
kızılca kıyamet kopuyordu

kendi ellerimizle kitaplarımızı vermezdik
buyurun alın
yırtın
yakın
diyemezdik

V

gün olmuş memedin yaşı yirmiyi bulmuş
ağrı'dan kars'tan bitlis'ten van'dan
ak-lı kara-lı denizden doğu'dan batı'dan
gelmiş gelmiş de metris'e gardiyan durmuş

ayışığı ve dumanlı düşleri
arasından çekilip alındığı gündü
elektrikli elektriksiz copu gördü
bir ağaç köküne benzeyen elleri

neyin kavgasıdır bu pek aklı almadı
delikanlılık da olsa serde
kanlı-bıçaklı sevdalara da düşse
savunmasız birine eli hiç kalkmadı

kızarsa
dertlenirse
severse bir de
toy bıyıklarını çiğner

bir de ateşini karartmadan
ucuz tütün içerdi

herşey erkekçe olsun isterdi
isterdi fakat
metris'te *emir*
**   *demir*'i daha bir keser**
metris'te askerlik ölümden beter
günde iki tayın ekmeğe
bir kap nohuta bulgura
vatan millet sakarya

gardiyan memet
silahı matarası
**   kaputu postalı**
gönlünde kırık sevdası
«çanakkale içinde aynalı çarşı
ana ben gidiyom düşmana karşı»
**   memede benzemiyor sevgilim**
memedin yüzü yurduma dönük
yayla bakışları dumanlı ve sönük
memet köyde
memet kentte
işyerinde hapisanede
her yerde
el uzatımı
içimizden biri
dostumuz
kardeşimiz

sokak aralarında memet
ışıklı bulvarda memet
kavşaklarda memet
memet
toprağın yüreği nerde göğsünü parçalayacak
**   gibi atıyorsa**
**   atacaksa**
**   orada nöbete yatar**
**   memedin elinde amerikan yapısı tüfek**
**   dağlarımızda ne arar**
memet
memeeet
süngünde ne var
memet
süngünde ne

çocuktur elinde sanki tahtadan tüfek
takılı ucuna çakıyla yontulmuş erik dakı
kentlerde tutmayla biter mi onsekiz aylık nöbet
evlerin sokakların ötesi kırlar tepeler
ayak izleri kan damlası sargı parçası
kar lapa cızırdayarak söner bir izmarit
ete bastırmış gibi
ağacın kovuğu kurdun yatağı didik didik
uykular tetik kaçılır kovalanır cana daralır
kopup gelmiş sanki çocukluktan saklambaç
o çukur senin bu ağaç benim patikaya dikkat
zehir gibi kusar karaşafaklarına kar
senin de kurşunlara göre bir yüzün var
dağ büyük ağaç sık orman bir uğultulu kucak
düşte tarhana çorbası düşte sımsıcak yatak
ey güzel gün ey büyük sabır ey korkunç hasret
durdurabilir mi kar fırtınasını sıcacık bir düş
kıyasıya üşümüş buzdan bir yontu gibi baksana
tavşan kanı ılıcık akıp gitmiş uykusundan
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
vurulmuş da gencecik yana yatmış gibi bir dağ
elin tetiğe bulaştığı yere kırağı düşmüş
kim duyar gürültüsünü ey güzel gün ey büyük hasret
kavgadır biter biter bir yerde elbet

çocuktur elinde sanki tahtadan tüfek
takılı ucuna çakıyla yontulmuş erik dalı
yatırmış gövdesini tam onsekiz ay rehin
öder borcunu gün sayarak parmak hesabı

alırlar sonra pusatını elinden cıscıbıl kalır
tezkeresi ve belleğinde bir ömürlük masal
bir çalım uzatır bıyığını saçını sakalını
kahvâne meclisinde adamdan sayılır

erik dalı sanır kan çoğalır
kan geceye taşar
yıkılır birer birer
etten
ve kemikten yükselen barikatlar
sayfalar savrulur sayfalar uçuşur
sayfalar kana bulaşır
sesler gelir bilmem kaç mapus yılı öteden
vıcır vıcır bir kırlangıç şafağı içinden
duvar uzar

duvar yükselir
kahrolası duvar

bu gelen sesler sorgulama sesidir
bu gelen sesler insan olan insanı delirtir
ince belli yağız bir attır öfke
toynakları altında gök mavi bir ova yayılır
sarınır terine yemyeşil bir rüzgâr yelesini ayırır
dolu dizgin sürersin kendini sorgu odasına

sorgu odalarından
sarı saçlarını savurarak
sen de geçtin bir zaman
korkma
ve anımsa
ağzında haykıracak çığlığı olanın
bir serçe gibi koparılamaz başı

VI

kapının karşısında büyücek bir masa duruyor
masanın üzerinde biri diğerine yabancı iki el
bir kıyım silahına yapışmış gibi terli ve soğuk
iki maroken koltuk
boş bir araba lastiği
ve falaka
ve önünde kör duvarın
patlamış kara kumral tabanları
tırnakları dökük ayakların

tavanda bir uzun askı demiri
askı demirinden kayışlar sarkıyor
inip kalkıyor
kalkıp iniyor
kayışlarda kadın ve erkek kolları
irili ufaklı kum torbaları
çocuk yenleri gibi ıslak gözbağları
ve manyetoya bağlı kırmızı uçlu teller
sopalı sopasız işkenceciler
ve diğerleri
gece saat iki

birinci işkenceci gençten yakışıklı
saçlarını ikiye ayırmış ortadan
bacaklarında paçası dar plili bir pantolon
henüz toy eklemlerini birbirinden ayırmakta
parçalamadan bağırsaklarını bir insanı kazığa oturtmakta

ve kaldırıp penceren atmakta
takılıp kalmasa aklına yatakta savruluşu sevgilisinin
korkunç bir merakla bekleyecek sonunu işkencenin

ikincisi aksayan bacağıyla allahına yan bakar
bir bit gibi kırsam
kadınsı omuzları üzerinde yükselen armut kafasını
kilosu kadar insan
ve kitap
kanı akar

üçüncünün en büyük merakı
akıma tutulan cinsel organların
yaralı bir güvercin gibi çırpınması
sabaha kadar bulamazsa eğer bir insan
ya kendinde deneyecek kırmızı uçlu teli
ya bir tutuklu kaldıracak uykudan

bir yanından bakılsa
öbür yanı görünür dördüncünün
ama her kitabı kırk düğümlü ipte
kırk kez sallandırmaktan yana
fikrimce çok iyi biliyor
kime doğru uçmakta
«yayından fırlayan ok»

beşincinin yanıbaşında sürükleyecek bir gölgesi bile yok

nasıl büyükse cüceler ülkesinde gulliver
öyle büyüktü odanın ortasında çakılı duran
gözleri bağlı üç kitap
biri bilim
biri felsefe
biri sanat

içlerinden biri bir yaprağını devirse üzerine cücelerin
bir daha dönmemek üzere gömülürlerdi dibine tarihin
besbelli bekliyorlardı büyük bir sabırla çalmasını o saatin

insan emeğine kan
insan emeğine sömürü
bir sülük gibi yapışınca
başladı kitap kıyımı

isa'yı babasız
isa'yı allem kallem

doğurmanın sırrını bulmazdan önce meryem
yani isa
babasını inkâr
gelmezden çok önce
***kötü yola sürüklediği* gerekçesiyle gençleri**
öldürüldü *aristofanes*

***havaning* adlı cüce**
başlatmak için uygarlığı kendisiyle
ne varsa silip süpürdü çin'den

ne kaldı geriye fırat kıyılarında
***havari*'nin yaktırdığı kitaplardan**
biraz kül biraz duman..
yüreğimde cehennem yangını

homeros konfiçyüs
augustus* şair dedem *ovidius
boccacio dante montaigne
remarque böll einstein
marx engels lenin
gökçe nazım hasan hüseyin
ve daha binlerce güzelliğim
yakıldı
yırtıldı
yasaklandı
ve kapatıldı ardına demir kapının

silahlar yasaklanmadı hiç
öldürmek öldürülmek yasaklanmadı
sorgu odaları cezaevleri darağaçları
yasaklanmadı sömürgeleştirmek
zincirle doğmak zincirle büyümek
***bir gün olsun gülemedim* demek yasaklanmadı**
yasaklanmadı legal yarı-legal illegal açlık
tekelcinin dünyası savaş yasaklanmadı
yasaklandı fakat kitaplar

insan emeğine kan
insan emeğine sömürü
bir sülük gibi yapışınca
başladı kitap kıyımı

en önce ucuz bir roman kapağı içinde
***ne yapmalı* duruyordu**
***iliç* belki bu duruma**
geniş alnını kaşıyarak gülüyordu

***günsel* sen güzelim kadın (4)**
nasıl da hırslısın çakmak çakmak
iki elinle bastırsan patlayacak
binbir umutla büyüyen karnın

sen bile dayanamadın
ellerimizden sökülüp koparılmana
***oblomov* hımbıl adam (5)**
hırkanı atıp kalktın ayağa

bir yıldız gibi kayardın *gavroche* (6)
geceleri paris sokaklarında
paris'in sokakları senden sorulurdu
paris'in sokaklarında barikatlar kurulurdu
anımsa paris'te halk ayağa kalkmıştı
fakat ellerinde bir tüfekleri kalmıştı
avına kanatlanan bir şahin gibi sen
tepeden tırnağa isyan tepeden tırnağa yürek
atıldın düşmandan koparmak için birkaç tüfek
vurulup düştün sokakları düştü paris'in
küfret gene küfret *gavroche* küçüğüm
argo dilini sevsinler senin

bin erkek altından
kızoğlankız kalkan
oynak kalçalı *tereza* (7)
şafak ucunda gecenin
hedefini şaşmaz tükrüğünü
bir mermi gibi yapıştır
ablak yüzüne işkencecinin

***akhilleus* peleus'un oğlu**
savunuyor diye troya'yı
dur öldürme *hektor*'u
hektor bir yiğit adam
sen de inat etme *Paris*
kimi seviyorsa *helena*
sunsun ona şarabı elinden
***hermes* haber ulaştır *zeus*'a**
poseidon apollon athene ares
ey tanrılar durdurun savaşı
akhalılar troyalılar gelin
tunç kargınızla kalkanınızla
bükülmez bileklerinizle gelin
gelin hep birlikte gömelim işkenceyi
ülkesinde *hodes*'in

julius fuçik
ibrahim
çilemiz bitmemiş
bitmemiş
kardeşim

VII

sevgilim çilemiz bitmemiş delirecek şu duvar
küçük küçük adımlıyordun yasak bir afiş gecesini
konuşmasını öğreniyordu insandan önce duvar
vurup duruyordu caddeye serseri bir ayaz
çılgın gibi bütün ağaçlar nisan sonu muydu?
aklımı-fikrimi çelmiştin bir gelincik açmıştı içimde
toyluk işte bayram yerine gider gibi gelmiştin
anımsa kırmızı boyun atkımı dolamıştım boynuna

kınından fırlamış bir bıçak gibi aykırı güzeldin
bir gelincik açmıştı içimde aklımı-fikrimi çelmiştin
bir gelincik kanatılmıştı sonra kan kırmızı
ayaklarım bir durak erkene almıştı geleceğin yolu
ne bilsin
pusu son buluşmamıza ihanetle kurulmuştu
ayrılık bozkır gecelerine kalkan tren gibi bir çığlık
göğsüne göğsümün şeklini basıyordum
öpüşüyorduk
pusu patlıyordu üstümüze ihanetle kurulan
sen karanlığa koşuyordun
ay buluta

kasıklarımda kan kuruyordu ay buluta koşuyordu
çıkmadı aklımdan saçlarını rüzgâra yatırışın
kapanıp kalmışım beşiktaş'ta bir balıkçı tezgâhına
ellerimin altında ıslak bir kedi miyavlaması
bir tekme buldu ağzımı dişlerimi tükürdüm
ihaneti alıp koydular karşıma seni sordular
ihaneti ülkemi seni ve ölümü düşündüm
yağmurun tıpırtısı gibi kesildi ayak seslerin
ay buluta girdi* dedim içimden *ay buluta girdi

kaç yaşındaydım yirmi hayır yüz belki bin
rüzgâr gibi öfkeydim asıldım askı demirine
pencereden sarkıttılar inkâr deldim adımı
şakağımda tabanca alıp götürdüler bir ıssıza
ay buluta girdi dedim içimden inkâr geldim adını

münferit filanmış işkence ne büyük yalan
obur köpekler gibi bacaklarımın arasında ceryan
«bana bir aşk masalından şarkılar söyle»
insan ne garip şeyler düşünüyor işkencede
bir kitabın denizlerine inerdik olur olmaz
iskandil düşürerek varırdık hedefe kürek kürek
zorlu birer kartaldık kanat veren gök fırtınalara
biliyorum o tren bir daha uğramaz o gara
bir sır gibi saklanacak son buluşması dudaklarımızın

çığlığıma çığlıklar bulaşıyor yan odadan
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
bir el gelip yapışıyor göğüslerine kızın
sunmak için cehennem ağzına elektrik telinin
ayak parmakları el parmakları yani aşk tarağı
sorgucu sorar sorular sorar gün uzar gece uzar
çocuk çığlıkları gelir bir sokak öteden
anne olamayacağı düşer kızın aklına
aşk yuvası yıldırım düşmüş bir kovuk
***bir gün mutlaka* evet ama nasıl ey ütopya**
oyuncak tren yürütür bir evde bir dolu çocuk
gözler trende gözler ray dönemeçlerinde vuut vuut
hayır bu vapurdu tren uzun geceler gibi bir çığlık
biliyorum o tren uğramaz bir daha o gara
bu kollar bir daha dolanamaz boynuna biliyorum
radyatör demirine bağlı bileğimdeki kelepçenin bir halkası
bir halkası güzel günlere
yok bunun ortası
içimde harman sarıları vızır vızır oğul arıları
içimde bataklık kuşları leş kargaları
içimde tank paletleriyle ilerliyor ihanet
en amansız stalingrad savunması beynimde
bir ucu öldürülmek işkencenin belki kalır belki kalmaz adın
öteki ucu ihanet adın yapışıp kalır belleğine halkın

ayaklarımın dibinde çırpınıyor ağzımdan boşalan kan
çekin şu kilimi yaprak hışırtısı altından
en savunmasız en masum anılarımı yokluyor
belleğime bir sıçan gibi sokulan el
inadına geliyor aklıma unutmak istediklerim
ihanetin menziline girmeyen bir yeri var fakat direncimin
bir kilim gibi katlayıp yaktım geçtiğim bütün yolları
kimliğim ve allahım yoktu sanki hiç yaşamamıştım

kimliğim ve allahım yoktu sanki hiç yaşamamıştım

ekmek yasak su yasak düşlerimde serin bir ırmak
kalkar yanıbaşımdan *bir kere kalkmaya görsün halk*
güneşli günleri alıp eline göz gez arpacık
***bir kere kalkmayagörsün...* susuyorsa darılma**
uyanmamak üzere dalıp gitmek bir uykuya
uyuma ulan uyuma ulan 'lan 'lan
anneni var ya anneni... hani baban...
annem benim
seni de soruyorlar kardeşim seni de sevgilim
sözcüklerle soyuyorlar sizi tarifsiz iğrenç
kurşun döküyorlar beynimin ortalık yerine
çardak altı kavun beyaz peynir ekmek ve rakı
***bir gün mutlaka...* sesli konuş ey ütopya**
vakitsiz ötüyordur şimdi kumrular
kırlangıçlar vıcır vıcır kırlangıçlar saçak altı
hercai menekşeler gecede kaç renk gözlerimde kaç
delirecek şu duvarlar mümkünü yok

VIII

güneşten topraktan senden ve kitaptan uzak
hangi sözcüğü kaldırsam altında bir kundak
sinsi bir bıçak kolluyor en masum düşlerimi
oturmak istiyor yanağımın çukuruna örümcek
belki bu yüzden yangın gibi birşey ağzımda

herşey benim dışımda herşey benden uzak
ey ütopik hamak ne kadar sıcaksın ve ne kadar rahat
peki ya neden *güzel günler* derken ben
birdenbire tüfekleşiyor elimde kalem
kıyıları koyları yumuşak başlı dağları
sevmiyor muyum eskisinden çok
her dalından yaşam ağacının
koparmayı istemiyor muyum güzel bir an
***bir sana bir bana kardeş kardeş* dünyamızı**
düşlemiyor muyum ranzama sırtüstü uzanıp
düşlüyorum istiyorum seviyorum fakat
düşlemekle istemekle değişmiyor bu hayat
değişmiyor canım
türkçemizin en güzel en sert ve en yumuşak
sözcüğü *direnmek*'i
öğrenmeden büyük karflerle
yaşayarak

şimdi sen uykunun en derininde

kavganın en serininde olabilirsin
bir kurşunun önünde kurşundan hızlı kaçabilirsin
aldı alacaktır canını yaktı yakacaktır saçını
ve belki herkes kapatmıştır sana kapısını
ve belki senin hiçbir kapıyı çalamıyor elin
fakat şundan emin ol ki sevgilim
ayaydınlık bir kitap gibi
sayfalarını savura aça
metris içinden istanbul'a sarkan çığlığımıza bakıyor
güzelim bir dünya

Mayıs 1983 - Nisan 1986

NOTLAR :

1— ***su paredon :*** **sizin duvarınız... ABD emperyelizmi 40'lar Komitesi ve CIA eliyle Şili'de karşı devrimi örgütlerken, Allende iktidarının Şili halkını kurşuna dizeceğini propoganda ediyor, karşı-devrimciler de duvarlara «su paredon» yazıyorlardı.**

2— ***no pasaran :*** **geçemeyecekler... Madrit direnişi sırasında direnişin simgesi olan söz.**

3— **1983'ün Mart, Nisan, Mayıs aylarında, Metris cezaevinde, «sakal direnişi» adıyla anılan, sakal-bıyık kesmeme eylemi vardı.**

4— ***günsel :*** **Vedat Türkali'nin «Bir Gün Tek Başına» adlı romanındaki baş kadın tipi.**

5— ***oblomov :*** **Gonçarov'un «Oblomov» adlı romanındaki baş kişisi.**

6— ***gavroche :*** **V. Hugo'nun «Sefiller» adlı romanındaki genç çocuk.**

7— ***tereza :*** **J. Amado'nun «Tereza Batista» adlı romanındaki baş kadın kişi.**

10.12.6.2 MERAK

MERAK

siz şimdi bana bir kucak
gökyüzü getirebilir misiniz demirörgülerle parçalanmamış
suda serin suda pırıl pırıl akan bir yaprak
bana çiçek kokusu bana deniz bana toprak
boyunca mayısa batmış bir ağaç büyütebilir misiniz bana
verebilir misiniz muştusunu silahları susmuş bir dünyanın

aç doydu güneşe sarındı çıplak-diyebilir misiniz
söyleyin bana
okuyabilir misiniz kurtuluş haberlerini şiir tadında
-güney afrika'da
kara öfke
kara bir kartal
gibi kondu
karanlığın gözüne
alaydınlık bir sabah doğdu
zencilerin yüzüne-
mesela

gencecik ölüp gitmek birşey değil
şu kahrolası merak olmasa

Eylül 1985

10.12.6.2 MÂCERAM

MÂCERAM

genç mi olunurmuş içerde a benim gülüm
söyledim yedi yılda bütün türkülerini ömrün
güz bir yandan uçuşur saçlarımda
kış bir yandan

ihtimâl ki ben senden tam sekiz ilkbahar büyüğüm
sen saçlarına ilkokul kurdelası taktığın gün
devadımlarla buluştu ayaklarım
ah ne çabuk

kanımı pompaladı yüreğimin çelik kasları
kanım damarlarımda şaha kalkan atlardı
beyaz atkılar gibi attım boynuma bulutları
uçura uçura yürüdüm rüzgârında ölümün

en güzel nakışını vururken kanatları kuşun
delip geçti karaciğerimi karanlık bir kurşun
onsekiz yaşım düştü ıslak aynasına asfaltın
ılık bir ıslık gibi aktı kanım
fakat ölmedim

bir hemşirenin mavi gülüşüne tutundum gülüm
anladım ki asla yenemez gülen insanı ölüm
dokuzuncu gün haykırdım pencereden gökyüzüne
heey

kurşunların rağmına yaşamak ne güzel şey

ben böyle hep uslanmaz kavgacı ve her güzele aşık
durmuşken seksen mart akşamlarına bahar gibi şık
duvarlara zincirlere çıktı yolu umudumun
şarkılar ne bilsin sorguevlerini istanbul'un
gayrettepe'yi samandıra'yı... ah gülüm ne bilsin

parmaksız bir el gibi bütün tanımları insanın
insan işkencede susabilen bir hayvanmış meğer
dur ağlama küçüğüm hiç yakışmaz yüzüne keder
ta kökünden tükürdüm dilsiz kalacakmışım ne gam
işte böyle başladı benim yıllar süren mâceram

Ekim 1985 - Haziran 1986

10.12.6.2 MÜEBBET TÜRKÜSÜ

MÜEBBET TÜRKÜSÜ

I

önce kol sonra sürgü sonra anahtar açılır kapı
itilirim sırtımdan ben ebedi kiracı kesilmiş hükmüm
önce sürgü sonra kol sonra anahtar kapanır kapı
bir ömür boyu diri diri içmek için gövdemi
dolanır bacaklarıma balçık gibi ağır bir karanlık
çırpınsam küçücük pencerede çifte çapraz parmaklık
üstünde yüzüme örtülür binlerce kare demirörgü
her karesinde oyulmuş bir göz gibi kanar gökyüzü
batan güneşim kapının önünde kıpkızıl asılırım biran
ranzam tavana ranzam yere ranzam göğsüme çakılı
kımıldasam göğsüm boydan boya yırtılacak sanki
duvarlarını üstüme yıkacak hücrem adım atsam
adım atsam *apansız kurşun değdi kanadına kuşun*
***tutun beni önüm berbat uçurum* bu kimin sesi**
bırak torbanı atlas'a ödüldür gökkubbeyi taşımak
düş kırıklığına salan salsın gözlerini bırak
ranzanda yatak yatakta düşlerin dağınık kalsın
yürü delikanlım beton altında toprak uyansın
duvarı duvara vur ateş gibi bir ıslık tuttur
yürü a benim deli gönlüm yürü kesilmiş hükmün

II

şarkılar türküler skeçler camdan cama gülücükler

-olur böyle şeyler takma kafanı yatarız be-
gecede ay mı var alttan alta katılaşan bir şey
olur böyle şeyler takmıyorum kafamı yatarız be..
biter havalandırma eğlentisi de gecenin bir yerinde
son sigaranın ateşi kararır dostlar uykuya varır
gece sefası bu mevsim açar mı gecede ay mı vardı
idamdan müebbete düştüm müebbetten hücreme
belki sıcaktı şubat gece karla başladı fakat
en güzel yüzünü resminin yüreğime ters kapadım
kırdım belleğimin bütün sırrı dökük aynalarını
ranzam soğuk ranzam ayaz ranzam kar
altımda demir üstümde ışık yanımda duvar
üşür ellerim sensiz ellerim öksüz ellerim
nerde portakal bahçesi kadar sıcak memelerin
dönerim gene duvar gene soğuk gene ayaz
düşlerim seni almaz düşlerime müebbetim sığmaz
bir dal fesleğen taksan da saçlarına yorulursun
güneşi yatırsalar koynuma ısınamam
bir yerine vardım ki gecenin sen yoksun

III

bir yerine vardım ki gecenin sen yoksun
sen yüreğimin dağlarında sakladığım kaçak kız
seni sunuyor kar yüklü dallarıyla çam ağaçları
kimliğin bende saklı uzanıp alsam alnın apak
gece balçık gibi yapışıyor ellerime saat kaç
tende yaşanmayacak aşkımız anladım tenimde isyan
yorgunum ranzama uzansam gözlerimi kapatsam
bir daha açmasam beni bu kapkara suskunluk
beni öldürecek diyorum avaz avaz düşüyorum
asama dikse anam kapımızdan balkona tırmansa
akçamların kokusunu sen saçlarından savursan
üç yanı sırılsıklam ülkem gibi hep acı dalgalara direnseN
yanağından mutlu bir damlanın yuvarlandığını görsem
kar da eridi çamur sonra yağmur sokaklar çıplak
asfalt makadam bulvar ayaklarda o bildik bıçak acısı
haki gömleğinden bir düğme aç ellerimden üşüyorum
şafakları yunus çıkarsa ağlarından balıkçılar beter ağlar
dudaklarında uzayan sigara külü martı kanatları ve türkü:
bir dal fesleğen taksan da saçlarına yorulursun
bulaşıyor dilime beni ağzınla sustur susturacaksan

IV

sabah oldu beni ağzınla sustur susturacaksan

gazeteyle uzatıldı mazgaldan dürülmüş bir yangın gibi
korkunç acılarıyla ellerime on üç yıl öncesinin vietnam'ı
pirinç tarlaları bambu evleri insanları yani kavgaları
1972 trag bang köyü ve temmuz güneşi
ve yankee ve napalm yani ölüm bulutları
yapışıyor sırtlarına çocukların çocukların bacakları tutuk
çığlıkları var fakat ağızlarında boylarından büyük
ilkokul çağında saçı kara çığlığı yangın küçücük kızın
bant çekmişler göbeğinin altına ne ayıp ne yasak
kaçıyor o güzelim çocuk bütün insanlığıyla çıplak
elinden tutmalı göğsüme basmalı göğsümde soluklandırmalıyım
benim de gözlerim yanaklarıma doğru çekilmeli acıdan
ağzımı kulaklarıma dek yırtarcasına haykırmalıyım
payıma düşeni almalıyım yedi milyon ton bombadan
işte ben her acıda böyle sırılsıklam şaşkınım
haykırılmış her çığlık burda benim ağzımı yakıyor
durma kanıyor acılarım gövdemin neresine dokunsam
kaldırmadan demir parmaklığı insanla insan arasından
canım sevgilim ben bu yaraları kabuk bağlatmam

V

alnım parmaklığa gömülü alnımda tarifsiz hasret
dörtbir yanım idam dörtbir yanımda türküleşen müebbet
ne bir yıldız kayar üstünden ne bir çiçek açar
hücreler burada susuz kör kuyulara benzer
her bahar duvara koşar da sarmaşıklar yaz biter
yorulur sonunda salkım saçak dal budak ağaçlar
gözlerimi içime çevirmesem gözlerim duvarda kurur
bir an büyüse suskunluk kulaklarıma kurşun akar
belki bu yüzden yüreğimde tepesi karlı dağlar
boydan boya karadeniz boydan boya toros
akdağ karadağ altındağ cudi ağrı canik aras
vurulup öldüğüm kalkıp çocuklar gibi güldüğüm dağlar
yakındır eteklerinde dudaklarına özenir kiraz
ellerin tüfeğinden çözülür göğsüne ılık ılık kan yürür
dişlerinin arasında apak ilkbahar kardeleni uyanırsın
tenin buğulanır bilirim dudakların mahmur uykudadır
kollarını açıp gerinirsin ormanın bütün ağaçlarınca yeşil
dokunabilsem sana çoğalırdım saçlarınca tel tel
yüreğimin ırmaklarını aykırı akıtıyorum dağlara doğru
süzülüp gelsen suda bir papatya kadar güzel

VI

saçlarını yastık yapıp yatıyorsun öyle düşünüyorum

yorgan diye geceyi dört mevsim üstüne çekiyorsun
yaprak düşer ay düşer yıldız düşer kar düşer
kurşun düşer üstüne bomba ölüm ayrılık düşer
apansız *sena* düşer aklıma beni ağzınla sustur
göğsü isyan göğsü ateş göğsü tomur tomur
***sena* onaltı yaşının heyacanını tarar aynada**
çıplacık boynu.. el-boruk dağlarında israil konvoyu
kıvrılır yılan gibi.. nazi fırınlarından *sarı yıldız* uyanır
aynada gözlerini bırakır gözleri iki yüz kilo bomba
içine 504 peugeot'nun büsbütün bir kinle oturur
kanatlanır avına *sena mehdillah* şii müslüman kız
sedir ağaçları değil yanan köyleri geçer iki yanından
hükmünü okur benim ülkemde filizkıran fırtınası
dalların acısı gelir hücremde beni bulur
konvoy patır cizze arasında durur.. *sena* atmaca
sena* nisan dalları gibisin *sena sena
fünye fitil ateş.. *sena* dur ama durma..
gövdesinin dört katı ağır bombayla patlar güzelim kız
beni ağzınla sustur susturacaksan

VII

bu türkü hiç bitmeyecek karanlık sular akıyor içime
her dizesi bir fırtına belki soluğum yetmeyecek
korkarım teninden avuçladığım buğu uçup gidecek
yastığım sımsıkı yastıkta aralanmıyor dudakların
kış üşümesiyle durma sırtını dönüyor yatağım
bir yangından çıkmışım tepeden tırnağa yanık
çekip almışım bir çocuğu çığlığı bende kalmış
yana yana dost kapılardan yüzgeri olmuşum
su dökenimi aramışım inatla beni ağzınla sustur
beni suskunluk kapkara suskunluk öldürecek beni
sesi türkümün sesi sağanak yağmurları isterim
dur altına sen de sağalır belki ateşi gövdemin
duvarla başladı duvarla mı bitecek türküm
şu dağlar eteği kuşatma tepesi karlı dağlar
şu okul şu sokak şu ev şu ağaç şu bulvar
düşünüyorum da sanki bir varmış bir yokmuş
benim türküm yangın yeri sevgilim sesli konuş
sesli konuş dışarda kalmasın çiçek yüklü dallarıyla bahar
balçık gecelerden balçık gecelere çıkıyorum
ayaydınlık sabahlara bir de sana inanıyorum

VIII

benim türküm yangın yeri sevgilim sesli konuş

söyle ben türkü söylerken sıkı bassınlar yere
yağmurlu bulutları tepelerinde taşısınlar söyle
benim gecelerim tepeleme ısırganotu sevgilim
dur durak yok bana bu bahar akşamlarından
toprak deniz ve kadın kokularıyla dövüyor da kapımı
bir karası aşıyor duvarı kahrolası karanlık
kibriti çakılmış sigarayım nerede dudakların
barut dumanıyla islenmiş belki kararmış saçların
çekincesiz yıkanırsın deli çılgın akan sularda
sular hırçın sular arsız ben ellerimle yapayalnız
kovalanmışım çocukça düşlerimden taşa tutulmuşum
balıkları oltada bir deniz gibi ayağa kalkmışım
delikanlıyım yıldızsız gecelerde düşlerine kıran girmiş
sensiz kupkuru bir dalım güneşin gözüne batan
grevsiz işçiyim de ocağı tütmeyen evim
öğretmenim diline sözcük sözcük yasak vurulmuş
çocuğum elinde bir balon bulut bir dolu umut
benekli balonlarım sonra bir varmış bir yokmuş
benim türküm yangın yeri sevgilim sesli konuş

IX

türkü söylüyoruz tahliyecinin ardından nedense yanık
yanık birşeyler kokuyor havada ağlamak istiyorum
ateş hattından çıkmışım beni ağzınla sustur
tam bir hafta aralıksız dövmüşler barikatı
kanlı upuzun bırakmışım üç arkadaşımı yorgunum
yürürken şarapnel parçası düşüyor göğsümden
çekilen ilk dişimmiş gibi alıp cebime koyuyorum
daha otuzbir dişim var katıla katıla gülüyorum
yaranı avuçlarıma ver ateş hattından çıkmışım
yitiyor nöbetçi kulesi ellerim kopuyor parmaklıktan
nerede susuzluğun bir yudum su kaldı mataramda
ağzımda senin dudakların bir varmış bir yokmuş
duvarın dibinde kurt köpekleri ve bolivyalı çavuş
guevera'nın sırt çantasında neruda kahkahası
ve ezbere okuduğun bizim şairlerimiz geliyor aklıma
salt bizim işimizmiş gibi şaşıp kalmışım
felâket yakışırmış meğer onlara da ölmek
çınar dediğin de gün gelir devrilirmiş usulca
anımsa ne derdik aramızda ona hadi anımsa
a. kadir amca a. kadir amca a. kadir amca

X

benim türküm yangın yeri sevgilim sesli konuş

söyle ben türkü söylerken sıkı bassınlar yere
yağmurlu bulutları tepelerinde taşısınlar söyle
ben yokum okulda fabrikada sokakta sen yoksun
her adımda bir pusu her pusuda bir sevinç asılı
kapılar kapalı pencerelerin perdeleri aralanmaz
çocukların oyuntaşı parçalanır camlarda gülmeler açmaz
ardına kapının süpürgeyle kurum yığar bir kadın
öğrenciler başka işçiler başka bir başka ülkem
sen neredesin insan kardeşim nerede neredeyim ben
hücremin değil evinin duvarında bitiyor voltam
buz gibi titriyor sırtıyla duvara sırtımı dayasam
adımlarımı sayıyor *bir iki üç...* aklı karışıyor
gün biter mi ay biter mi mevsim yıl biter mi
duvardan duvara ömür biter mi şaşıp kalıyor
kapısını açsa kapıma çıkacak ödü kopuyor
işte bu insan kardeşimin ölümcül korkusu bu işte
ağır mahkumum düşüyorum bütün uçurumları
yüreğinin kayalıklarında yeşertemedi henüz bana bir dal
paramparça parmaklarım korkusunu sıçrıyor uykusunda

XI

insan yaralarım kanadı beni ağzınla sustur
yaralarım kanamasa gözlerim duvarda kurur
kör sağır suskunlukları dipsiz düşüyorum
ayırdına varmadan dibini çekiyorlar uçurumun
beni dipsizlik kapkara dipsizlik öldürecek beni
sözüm kurşun hasretim kurşun kurtuluşum
açsana gülün yaprağını uçsana kanadını kuşun
sevmesi sevişmek değil gülmesi gülüşmek
çocuğunun saçlarını okşuyor elleri dalgın elleri uzak
yasaklarca çalışıp konuşup yaşıyor yasaklarca
hah desem unutup büyük ellerini kaçacak
kaçacak ardında madeni sesler bırakarak
keşif kolları çıkar inadına yasak ateşler yak
kuşatmalar da kuşatılır bir yerde haber uçur
alınıp satılabilen bir ülkenin müebbetiyim ben
türküm duvarla türküm yangınla sürüp gidecek
gencim delifişek gözlerim bir çift kara tüfek
bütün umutlar menzilimde belki kızıyorlar sözlerime
henüz bir avuç insan kardeşimi gördüm fakat
şaşırmadan ellerini dimdik bakabilirken gözlerime

XII

benim türküm yangın yeri sevgilim sesli konuş

çoğalmasın yangın sesli konuş güzelim insan
adın bende gizli gölgen takibinde helikopterin
her gece koşar gelirsin düşlerimin çekimine kapılıp
kent dağa kavuşur ellerim ellerini bulunca
ellerimiz buluşunca düşlerim gece baskınında
çam ve ardıç kokularını göğsüme bırakıp
kopar yürürsün ellerimin şehvetine sarınıp
yürürsün canımın içi kanatlan çarçabuk
serçe tedirgini adımların ele vermeden seni..
kaç mahpus yılı düşlerime girip çıktın
hep bir umudun allığı düşler ki sınırsız
düşler ki yazdan kışa uçsuz bucaksız
düşler ki yaşanan yıllara aykırı..
kurumasın istemem rüzgârda salınmadık hiçbir dal
minik ellerin yine kabzasında büyüsün silahın
devrederken nöbeti fakat bir el değmeli eline
acı bir bulut gibi taşıma saçlarını seni ülkem bildim
yorulursun arama arama ellerimi ellerimi unut
katmer güllerin açtığı dağlardadır aşk ve umut

XIII

umudum dağlarca yapraklarca umudum halklarca
fabrikalar gecekondular.. duyuyorum tıpırtısını varoşların
daha fazla dayanamaz bu beton bu demir bu plastik
kolumu uzatınca elini buluyorum yan hücredeki arkadaşın
eli sıcak elim sıcak sımsıcak umut yaşamak bu
yaşamak bu diyorum kesip atıyorum karamsar yerlerimi
ve gülüyorum gül sen de yüzünde güller açsın
güney afrikalı zencilerin kavgaları erik çiçekleri kadar ak
biliyorum nice kavgalar verilmekte bana yakın bana uzak
hücre hücre direniyorum kuşatılsam da sayrılıklarla
gün gelecek saçlarımın güz savrulması durmuş olacak
duvarla boğuşmayacak hiçbir düş hiçbir adım hiçbir ayrılık
ve hiçbir sözcük şiirde bir silah gibi patlamayacak
ne müthiş bir duygu içerde umudu kıyasıya yaşamak
çürütülmek ve öldürülmek olasılığı ağır basarken
mutlu şarkıları ve zafer tarakalarını beklemek
evet canım gün gelecek nasıl atılmışsam içeri
öyle diri ve genç aşacağım yıkılan ilk duvarı
oğlu kızı yitik bütün kadınları anam bileceğim
sen diye öpeceğim ağzından karşıma çıkan ilk kızı

XIV

karşıma ilk çıkan kızı sen diye öpeceğim ağzından

boynuna doladığım kollarıma ayaz vuracak belki
soracağım nerde belinin çukuruna dolan saçların
susturacaksa o kız da ağzıyla sustursun beni..
direnmenin güzelliği yüzümüzde kış bahar yaz
çok değişmedik fakat ellerimiz büyüdü azbiraz
gökyüzünden çalıp yolla uçurtmaları salkım saçak
ellerimizde çocuk merakı ellerimiz güzel haberlere aç..
bana ince uçurumlara bakan kar bahar yüklü patikaları anlat
ki iz sürücüler tıkanıp kalsın sonlarına bakınca o saat
köylere inişlerinizi bir de bir de kentlere kaçamak
yün çorapları önemse dağlarda korkarım ayakların donacak..
ağlamaklı oluyorum ne güzel düşlerken kuşanmış günleri
kırılacakmış gibi bütün kapalı kapılar bugün yarın
bayramlık giysilerimle buluyorum kendimi aynada tıraş olurken
ranzamda uyur uyanık düş denizi geçiyor üzerimden
alıp getiriyor kovasını küreğini kumdan kale yapan çocukların
bulutları yıkıyorum saçlarından gözleri nasıl da umut..
hep umut edeceğiz sevgilim kopacak her yenilgi sonrası
sustu sanılan yüreğimizde korkunç bir yaşam fırtınası

Ocak-Mayıs 1985

10.12.6.2 MÜMKÜNÜM YOK

MÜMKÜNÜM YOK

Yusuf'a

plastik tadında yediğim içtiğim
yaz kış gözlerimi örseliyor duvar
paslanıyor demir gelip boyuyorlar
hep aynı renkte ölemem
beton tuttu ayaklarım dışarda kar
karın altında toprak nasıl hasretim
bir kuşun kanatları geçiyor üzerimden
bin kanat bakıyorum parmaklığa
aklı gidiyor nöbetçinin

kırk yıllık yoldan tanırım ben soğukları
ama asıl baharların erbabıyım
yine yorgun argın aşacak dağları
yine kapıma yıkılacak karanfil
elleriyle koymuş gibi bulacaklar
badem mi olur erik mi çağla mı
kendi dalından asacaklar baharı

kaç yıl oldu alışamadım
mümkünüm yok bu kez firarım

aklı gidiyor nöbetçinin tüfek tüfek kalıyor
tezkeresi yakın hırsla parmaklarını sayıyor
göz gez arpacık bakıyor fena bakıyor
gece dehşetli uzuyor duvarı iniyorum
toprağa basmalıyım bir kuşu uçmalıyım
deli esmeli poyraz bir dal parçası azbiraz
mutlak duvarı aşmalı yoksa duramam
gövdemi mıhlasalar bahara kalamam
mümkünüm yok bu kez firarım

hırsla parmaklarını sayıyor baştan sayıyor
tezkeresi yakın düşleri kayıyor
apansız bin basamak nöbetçi kulesi
yapayalnız ağzında uçurumun apansız
kar etmiyor parka ah ne çocukça ıslık
beter üşüyor tetik otomatiğe düşüyor
ben bahara kalamam ay batarken
şafak şafak açarken yaban süseni ben
yalnayak fırlıyorum duvarın dibinden

bir ses canavarlaşacak ardımdan
döne döne sırtımı yakacak
ciğerimi bulacak beni toprağa yıkacak
vu-ra-cak mümkünü yok
bir ödül bir tezkere alacak
karaköy'de bir orospuyla yatacak
kaç bahar büyüğüm ondan
onda hiç bahar açmayacak
mümkünüm yok bu kez firarım

Aralık 1984

10.12.6.2 NE FAYDA

NE FAYDA

«Telden
Demirden geçsen
Mapusu delsen
Ne fayda!»

I

yüreklerimizi gencecik
çıkarıp verebilseydik
üşümezdi göğsümüzde
biber gibi bir uçurum

II

tam da yakalamışken doğanın gizini
bir bir vururken emperyalizmi
toprak ananın geniş kalçalarında
neden kalktın soframızdan
ENVER USTA

günü akşam etmek sana yakışır mı
yakışır mı sana upuzun yatmak
biz yaştakileri ustasız bırakmaz

adam sen de
yatarsan yat
biz dik durdukça
sen ölsen
NE FAYDA!

1982

10.12.6.2 SANKI SEN

SANKİ SEN

bir hafta ağlamaklı dolaşıyorum
ölünce okuduğum roman kadınları

Temmuz

10.12.6.2 SEN BÜYÜ

SEN BÜYÜ

1

nicedir it ürümüş kapımızda
sokağımız bildik sokak değilmiş
tertemiz kefenmiş evlerin duvarları
saksılarına ayrılık dikilmiş
kent karartıyormuş da yapraklarını

çiçekler dağlara çekilmiş

çocukların bacaklarında
kırlangıç kanatları kırılırmış
bu yüzden basıp toprağa
tiril tiril büyürmüşsün
yanına yanaşınca delikanlılar
bir selvi dal olur yürürmüşsün

2

acının her dalında ökse kurdum
sabrın sınırına varıp oturdum
kavaklar giyindi kavaklar soyundu
çakır kanatlar vuruldu vuruldu
ellerimde tadamadım boyunu
ah kardeşim kaç yıl oldu

kömür karası bir çocuktun
saçın oluğunda akardı sırtının
bir göl uyanırdı gözlerinde
sazlığından kaç tüfek bakardı
bilmezdin tırmanırdın dizlerime
ellerin ateş olur yakardı

3

dağ dağa döndü yüzünü
bugün yarına sen umuda
paçamı çekip yukarı ararım
ellerini dizlerimde tut
çöküverir olur olmaz
başıma bir serseri bulut

4

çatallansın göğsün
çatallansın yüreğin
hücrem kadar basıksa da
ülkemin göğü
ben taşırım omuzlarımda
canım kardeşim sen büyü

Kasım 1984

10.12.6.27

SICAK SAKLAYIN GECELERİMİ

geçici ayrılık benimkisi
ilkyaz çiçeğine gebeyim
ağıtlar yakmayın adıma
ben ölmedim ölmeyeceğim

sıcak saklayın gecelerimi
karlar altından çıkıp geleceğim
düşlerinizin ateşinden
ılık bir rüzgar gibi eseceğim

demlice bir çay koyun üstüne
aç çocuk gibi besleyin sobayı
nasıl tütüyorsanız gözlerimde
öylece tütsün buharı

uzunca serin yatağımı
boyunca uzansın ayağım
el aman deyince gece
usulca kıvrılır yatarım

can canım canlarım
hazır mı koynunuzdaki yerim
gün olur gecikmiş çocuk gibi
bağıra çağıra gelirim

Nevzat ÇELİK

10.12.6.2 SUNU

SUNU

I

güneşi hiç görmedim penceremde
ne ay doğdu geceme ne bir yıldız
hem sıkış sıkış hem çöl kadar ıssız

beş yıldır bir şeyler soluyor içimde

II

dal olsun diye kuşa uzattımdı kolumu
omuzlarıma kadar ekmek ufaladımdı
yanılıp da bir kez bile konmadı
inip üç adımda bitirdim yolumu

evet üç adımdabir tokat
gibi çarptı yüzüme duvar
dibine çöküp avuçlarımı açtım fakat
hangisine sapsam ne çok yol var

el eli çoğaltmayınca bir yerde
uçurumlaşıyor avuç çizgisi de
tek başıma yürüsem şimdi
barbaros bulvarı'ndan beşiktaş'a
bir vapura binsem ya da motora
—kaptan dümen kır üsküdar'a—
düşteki gibi ansısam birden
koyun gibi yatırılıp kazınmış saçımla
ayakkabısızlığım.. pantolonsuz bacaklarımla
içinizde aykırı bir yaşamım ben
ihbar polis filan.. güvertede tutuklanmadan
balığın üstüne martının altına
yarı yolda kaldırıp gövdemi atsam
bulurdum kendimi ayaklarımın dibinde
beş yıldır bir şeyler sürükleniyor içimde

yıllarca mektupsuz kitapsız bırakıldım
bir elimle yazdıklarımı
okudum diğer elimle
beş yıldır beş koca yıldır
bir şeyler kopuyor içimde

III

şortum ve şıpıdık tokyalarımla gördünüz
beni haydarpaşa hastane girişinde beklerken
güneş yanığı teninize renk renk giysilerinize bakarken
uzun zincirlerle bağlı kollarımı süzdünüz

imgeleminiz hemen de devindi
—deli bu deli—
yüzdeki buruşmadan
duymasa da anlıyor insan

biraz kötücül biraz acımaklı
baktınız yüreğimi şaşırdım
dürterek birbirinizi
gizliden fısıldaştınız

sıkıca kavranıp kollarımdan
özenle geçirildim aranızdan
—sizi mi koruyorlardı beni mi bilmem—
çocuklarınızı kaparak çamurmuşum
gibi sıçradınız iki yanıma
ama soru sorandır çocuk-baba
anne kim neden bu amca...
bir çift dikenli tel yumağıydı gözlerim
ağlayamadığımca ağladım yanıtınıza

IV

gün batınca çocuklar erkenden
masallarını dinlemeden derin bir uykuya
bir yunus dalıp çıkıyormuş gibi suya
kalkıyorlar gözlerinde yıldız gülerken

bendim öpen bendim silen
anne diye üşüyen korkularını
ellerimle şafak yangını yıldızları
bendim gözlerine koyup giden

sabah bir parça da anneler
beni öpüyorsunuz
bilmeden tadımı taşıyorsunuz
günboyu sıcacık dudaklarınızda

yaslandığınız ağaçta benim sırtım
çiğniyorsunuz sokakta ayak izlerimi
kokladıkça açan güzelim çiçeği
ansıyın bir zaman yakama taktım

geçerken kulaklarınıza uğultular geliyordur
evet siz de vardınız taksim alanı'nda
hepten unuttuğunuza inanmıyorum mutlaka
omzunuzda omzumun sıcaklığı duruyordur

V

duysanız anlasanız bir kez beni
böyle tek başıma geceleri
çığlık çığlığa kalkmazdım
ellerimin arasında kanayan alnımla

çatlak bir duvar gibi bakmazdım

bir elime ateş ötekine barut
çizgi çizgi ben mi kazıdım
değmesin diye bağlasa mıydım
açlık ve ölümle yağarken bulut

gençliğimi kakıp durmayın başıma
bugünden yarına akardım
bir bilseniz neler yaşadım
yüzyıl bebek kalır yanımda

VI

asıldım yüreğinizin kapısına
acıyı sevince bölerim
su gibi yaprak gibi gülerim
çıkmayın dokunmadan bana

bir orman gibi yürüyüp elbet
varacaksınız ortasına yolun
ben yatarım bin müebbet
siz çiçeklene-dallana durun

Ocak 1985

10.12.6.2 SUÇ

SUÇ

evimin önü yokuş
sokağımı kar tutmuş
al da uç gözlerimi
kanatları gümüş kuş
al da uç

1986

10.12.6.3 TAHLIYE OLAN

TAHLİYE OLAN

I

kara sürülmesin diye anamızın ak sütüne
başımızın gölgesini bile düşürmedik önümüze

koşarak gelirdi seksek çizgisinden çocukların sesi
acının aynasında yansırdı yurdumun o can sureti

II

apansız kar fırtınası tozardı uykularımız
duyardık basılmış yuvaları dağkırlangıçlarının
sesimiz sesimizi kucaklayarak aşardı duvarı
  kar aklığını kan yakmasın
  açın kanatlarınızı kırlangıçlarım
  mavi dağ dumanını
  sarın kanatlarınıza kırlangıçlarım
  umut umut dağlarımızda
  kanatlanın kırlangıçlarım

III

çatımızın üzerinde gökyüzü diye bir şey vardı
boş bir tabut gibi yatardı havalandırmada bizsiz
bir zaman çıplaklığımızı ısıtan giysilerimiz
ve görüşçülerimiz vardı yüzleri yasaktı
o yasaktı bu yasaktı şu yasak
yasaklar arasından bir güzelim yasak
kırıp atardı yasakları elimizden yuvarlasak

mektupsuz kitapsız uykusuz kaldık
kadınsız topraksız ağaçsız kaldık
yıl yıl mapus mapus kaldık aç açık
taştık.. dayandık.. kimseler duymadı
gelip de çatmasa kaşını ayrılık
dostlar gene birlikte dayanırdık

IV

ne yaşlı bir kavak gibi son deminde üşüyen babamı
 ne yaprak yaprak düşleri savrulan anamı
ne bin yıllık kavgamızın bağbozumunu
 ne bir akşam vakti yanan denizin ufkunu
ne beyninin yüreğinin ve gövdesinin
 bütün kapılarını araladığım üç aylık karımı
ne de karımın karnında yatan yarı canımı
bırakıp da düşmek içeri dostlar
koymadı
 sizi parmaklığa asıp gitmek kadar

Ocak-Şubat

10.12.6.3 UYKUSUZ

UYKUSUZ

duvara demire değmekten
gün boyu yorgun
uzanıyorum ranzama
birdenbire kokun

Nevzat ÇELİK

10.12.6.3 YAGMUR YAGMASAYDI

YAĞMUR YAĞMASAYDI

önce yağmur vardı

adam içerden kekeme adımlarla çıktı
burnunun ucuna düşen gözlüğünü düzeltti
arkadan bağlı değildi kolları
ama o bunu farketmedi
baktı bir ufka yatıp bakar gibi bir ufka
görüşçülerin arasına karıştım
oysa ben değildim aradığı

sarıldılar boynuna adamın
sarılanları tanıyordum

çok iyi tanıyordum

adam öptü onları kokladı
adam birini aradı durmadan
ben değildim aradığı
sendin
usulca ellerimi tutan

seni yağmurların aldığını biliyordu
belki bilmiyordu
adam durmadan seni aradı
adını bağırdım

duymadı

beni benden başka kimse duymadı

barbaros kafe'nin balkonunda oturuyorduk
masada bir eylemin başlangıcı duruyordu
yağmurun altında akşam oluyordu

yağmur yağmasa akşam olmayacaktı
belki bunların hiçbiri olmayacaktı

şiirden ayrılan bir dize gibi kalktın
bir dizesi eksik şiir gibi kalktın

onsekiz yaşını alıp masadan

arabaya bindirdiler adamı
buğulu cama dayadı ıslak burnunu
kolları bağlı değildi farkına varmadı
seni yağmurların aldığını biliyordu
belki bilmiyordu
baktım arkasından koştum arkasından

aramızda sekiz yıl vardı

yağmur ve akşam

bağırdığımı duymadım ama bağırdığımı biliyorum
elini aradım elin yoktu
dehşetle girdim balıkçı pazarına
işte böyle yağmurlu bir akşamdı
sakalım ve kederim yoktu önceden
ve beşiktaş'ta balıklar
bu kadar pahalı
değildi

kaç adam düşer balıkçı tezgahına

vurulup tezgahınıza düştüğüm bir akşamdı
kanımın balıkları boyadığı bir akşamdı

seni yağmurların aldığı bir akşamdı

seni yağmurların aldığı bir akşamdı

karnından vurulmuştu o kalbini tuttu
alnından vurulmayı sevmiyordu

gül dese de şairler

kadavra gibi diktiler karnını
kalbini avuçlayarak kalktı adam
gözlüğünü aradı yüzünde
henüz gözlük kullanmıyordu bunu unuttu
bir leylak geçti önünden eflatun mu ak mı
kokusundan tanıdı bir leylak geçti önünden
baktı arkasından koştu arkasından
seni tanımıyordu bunu da unuttu

buğulu cama dayadı ıslak burnunu

yüzünün ıslaklığını yağmura yordular
belki cama dayamazdı burnunu
biryazgünü açılsaydı kapılar

biryazgünü açılsaydı kapılar
yağmur yağmasaydı
seni yağmurlar almasaydı
ıslığımla okşayacaktım
heybetinden yanına varılmaz
dağları

soluğum dağ
kurdun kuşun uğramadığı taze bir şeftali
bir fesleğen bir ıtır bir sardunya kokusu
koşacaktım sana

ihtimal ben kapıyı vurmadan açacaktın

ellerimi bulacaktın

yağmur yağmasaydı
seni yağmurlar almasaydı
nizamiye kapısında dururdun
güneş saçlarında dururdu
görüşçülerin gözlerinde

nöbetçinin kepinde dururdu

kimbilir ellerin nasıl dururdu

kiremit renkli aralık
beni içine alıyordu
sen yoktun
sözlerini bulamadığım
bir şarkının müziği vardı
küçük eski bir yara izi gibi
tüfeklerin dönüp baktığı
bir şarkının müziği vardı

sen yoktun

ben kederimi ellerinden tuttum

yağmur yağmasa akşam olmayacaktı
belki bunların hiçbiri olmayacaktı
yağmurda bütün ışıklar ölüyordu
sakallı bir karanlık yürüyordu
***lalezar caddesi*'nde çığırtkan sesleri**
sinemalar tiyatrolar sönmüştü

yıldızlar dahil lalezar caddesi ölmüştü

cafe naderi'de oturuyorduk
cadde istanbul kararıyordu
tek tek ölüyordu ışıklar
ellerin ellerimde uyuyordu
gözlerin başka söylüyordu
birden çıkardın tokalarını
saçların omuzlarından aktı

masaya bıraktın

***furuğ*'la oturmuştuk *soltanpur*'la kalktın**
sakallı karanlık üstümüze yürüyordu
yıldızlar dahil bütün ışıklar ölüyordu
furuğ'la oturmuştuk soltanpur'la kalktın
onsekiz yaşını alıp masadan gülüm

karanlığın üstüne bir şimşek gibi çaktın

ya merg ya azadi

tahran'da akşam oluyordu
geceye dönüyordu yağmur

yoktun

***zendan-e evin*'de bir şafak**
belki astı seni bu kapkara devrim
belki yağmura karıştın

ne asılanların arasında adın
ne yağmurda kokun

olsa duyardım
gecenin yüzüne vururdu
***cub*ların aynasına vururdu**

kalbim dururdu

kimbilir ellerim nasıl dururdu

kimselere sormadım seni
cublara bakarak yürüdüm
suretini düşürmedi suya
alnı açık tek bir kadın

seni kimselere sormadım
onsekiz yaşını alıp kalktın
ısrarla uçtu saçların
bir *pasdar* gelip yapıştı
bir pasdar bir pasdar daha

üçünü de arkamda bıraktım

üç kurşun ıslığı çalıp

tahran'da akşam oluyordu

geceye dönüyordu yağmur
yoktun

yağmur da yoktu

ben kederimi ellerinden tuttum

ıslak burnunu cama dayadı adam
ben kederimi ellerinden tuttum
kolları bağlı değildi arkadan
benim kollarımdaydı bunu unuttum

baktım arkasından koştum arkasından

yanında sen yoktun

ranzamda
açlığın buza kesen ayazında yatıyordum
çiftleşen *sıçanların* üzerinde
gece huzursuz bir eşkiya gibi
kıpırdanıyordu

uyumuyordum
sıçanlar da uyumuyordu
nöbetçiler aç değildi
onlar da uyumuyordu

sen

sen de uyumuyordun
çünkü yoktun

çünkü yağmur yoktu

sıçanlar vardı

ve en iyi onlar bilirdi
açlık grevlerinde
ölüme yaklaşan insanı

askerlerden sonra çoğalıp
basıyorlardı koğuşu üçer beşer
kaç kez eğilip konuştum
kuşlarla anlaşamamak korkusu belki
belki sen yoktun
belki yağmur

kaç kez eğilip konuştum

ölüm istediği yerde istediği biçimde dursun
ben girerdim düşlerimin çatalağızlarına
çakşırları çatıları okşayan güvercinler
uzak mavileri çağıldayan kanatlarını açardı

biz çatakta oturur zeytin ekmek yerdik

haki mintanıma yapışan çamsakızları
senin uçurduğun rüzgarları toplardı
tüfeklerin patladığı yere koyardı
kalbimi alıp oraya koyardı

bir çaylak gölgesini koyardı

vururduk çelimsiz gövdelerimizi
çetelerin sırtlarını verdikleri dağlara
kurşunlar çıvardı da omuzverdiğimiz kayalardan
gidip çaylağın gölgesini vurmazdı

çünkü sen yoktun

çünkü yağmur yoktu

ben kederimi ellerinden tuttum

ellerin platin ve elmas kokuyor
bütün tarihin
üstün başın

bunu söyleyen ilk kadın
dokunduğum ilk beyaz
komünist kadın
sendin

çünkü alamazdı kokusunu platinin ve elmasın
platin ve elmas kokan *bantu* kadın

babama dedesinden geçmiş bu koku
dedesinin yüzünü avuçlarına alıp
özgürlük şarkılarını fısıldadığında kulağına
onun dedesi

her gece korkulu rüyalar doğurur
beyazların kapı mandalı

babana dedesinden geçmiş bu korku
bir elinde incili ötekinde silahı
zululu savaşçı dedemin dedesini
toprağımıza evimize girip öldürüldüğünde
boerli dedenin dedesi

plastik bir leğende
sabun ve su içinde
annesinin rengini az ovduğu
ben karaderili çocuk
bantu çocuk
***senjenina* mırıldanıyorum**
petrol lambasında islenen
sesinden alıp annemin

biraz daha ov anneciğim
***akarnan* dört kara çocuk**
korkmasın
bir küçük beyaz çocuktan
biraz daha ov anneciğim

biraz daha

her sabah çıkıp *langatownship*'ten
cilalı bir gece gibi gireyim kentlere
alnımda *karaçalı*'nın alnı
biraz daha ov anneciğim biraz daha

korkulu rüyalar doğursun güpegündüz

beyazların kapı mandalı

***robben island*'da**
bir duvar ötemde
kayalara vurduğu yerde
yıllardır kalbimi bir fındık kabuğu gibi sallayan
dalgalar kadar yakın
dalgalar kadar uzaksın bana
seni kara tenimde yürüyen bulutlar gibi
seni özgürlük
seni kurtuluş gibi düşünüyorum

karda kalmış serçe gibi üşüyorum

üşüyorum

düşük bir satır gibi sırıtıyor nöbetçi
ustura gibi çekiyorum kendimi ranzadan

beynimde bir taşın unufak olma isteği

seni kimlere sormalı

seni
tınısına yenilgi düşürmeyen çığlıklara sormalı

nereden geldiği bilinmez bir uğultu
karanlıkların yediği
düşlerimin izdüşümünü karıştırıyordu

ağaçların dalları var mıydı yok muydu

hışırtılar dallarının olduğunu düşündürüyordu

ve aslında
karanlık bir korkunun dallara çıktığı
adımlarımızın kekelemesinden belliydi

yüreğimi ağzıma getiren kuş
baykuş demişti kırsal bir ses
mola verdiğimizde bacağını kıvırıp altına alan
başının silueti hepimizden yukarda olan

kurşunun ilk değeceği adam

yürüdük sonra
evet yürüdüğümüzü anımsıyorum

sen yoktun

sen hiç yoktun
gibi susuyordum
netleştirmek için

gövdemi

işkenceciyi çıldırtmış olabilir
geceye çalan sakallarımın
hep başka bir yönü göstermesi
yoksa ne diye yolmaya kalksın

olmayan sakallarımı

daha dün değil miydi
olmayan sakallarımın
gizli bir umut gibi

durması

daha dün değil miydi dediğinde
çocuk ellerimin taşladığı karga
güle güle kalkıyor bir ağaçtan
bir ağaca

o da kalkarsa

kaç paralık ömrün var ki kaç yıllık

ha ha ha ha ha ha

ama daha dün değil miydi
biz onsekiz ondokuz yaşındakilerin
uykularına basıldığında bir şafak
on yıl

yaşlanması

daha dün

anımsa

anımsıyorum

yapıişçilerinin kaldıkları oda topraktı ıslaktı
bekarevlerinin duvarlarına sümüklüböcekler haritalar çizer
biz toprağa çizmiştik istanbul'un bütün sokaklarını

sonra geceye yürüdük

sonra geceye yürüdüm o genç ve esmer dili konuşan işçilerle

iki işçi yazı yazmıştı duvarlara
ihtimal elleri kanamıştı
koyarken o duvarların harcını

taşını

eğri büğrü yazıyorlardı

ne güzel yazıyorlardı

sonra vuruldu biri

çamura bulandı
elindeki

fırçası

ya mızıkası

ya

mızıkası

bir işçinin koluna girip yürümek miydi
sözlerini bulamadığım o şarkı

tüfeklerin dönüp baktığı

tüfeklerin dönüp baktığı
kafiye tutmaz adını
kime sorsam
metruk yapılar gibi kapatıyor

kapısını

sic itur ad astra

evet ama
önce dağlara çıkar

buğulanmış camdan burnunu çekti adam
aynı anda kalktı içimden bir sürü vapur
vapur düdükleri sensiz martıları vurur
ne kent taşıyabilir kederini ne deniz
lodos yüzünde bir tokat gibi durur

adam yüzünü döndü istanbul'dan
manuel marcial federico bir de ben
bir gece gizlice kaçtık *leon*'dan

bizi kamp yerine götürecek olan *campesino*
yorulmak nedir bilmeyen bir deli
hay dinine yandığımın az yavaş yürüsen olmaz mı
bu campesino keçi soyundan be federico
kurşun sıksan yetişmez arkasından
seni beni bulursa kurşun kampa varmadan
***companero*ları bulmadan**
dağadamı olmadan
federico
yazık olur bize

patria libre o morir

federico söyle
hangimizin yüzünde

ölüm

bugün yanında olan yarın ölür
omuz başında hayali yürür

tello'yu anımsıyor musun federico
kışa dönen bir akşam gibi asıktı suratı
çevik yırtıcı bir hayvandı ormanda
fena kurşun atardı düşmana
bu adam asla ölmez derdin

kurşundan önce bulur kötü haber adamı
dağa çıktığının ilk ayı dolmadan
terketmiş sevdiği kadın onu
federico açma şu kadın meselesini

ağlatma tello'yu

dağda bir ağaçtık suda balık ağaçta maymun
çorbasını yapıp içtiğimiz bir maymunduk biz
irileşti çenelerimiz dişlerimizi kenetlemekten
bir patika gibi tehlikeyle inceldi kaşlarımız
mümkünü yok tanıyamazdın
dağda ormanda birer hayvandık biz

buz gibi sulara girerdik sabahın köründe
iti atsan durmaz iki dakika
tek bir çıtırtı kaçmaz nöbette
ve üstelik biliriz bu neyin çıtırtısı
hangi ağacın dalı titredi
hangi hayvan hışırdattı yaprağı
dağda ormanda birer hayvandık biz

ve yalnızdık onlar kadar

***subtiava*'da bir kızılderili vardı**
akrabandı senin iyi adamdı
***adiac*'ın torunları der saklardı bizi**
onun kulubesinde başladı ilk
ellerimizin ve kalbimizin
büyük macerası

yıldızlara çıktık damdaki aralıktan

damdaki aralıktan

ayrılığa çıktık

ayrılık içimi *machete*yle biçer
kalbimin kuytuları titredi de dağlarda

geçmedi senden tek bir haber

adı neydi o kızılderilinin
iyi adamdı akrabandı senin
***ataba*lını alıp çıkardı *barrio*ya**
barangan-bangaran
bu akşam yedide meydanda

barangan-bangaran
bu akşam yedide meydanda

akşam gösterilerinde yaktığımız mumlar
çobanateşleri oldu barriolarda
her barrioda dağateşleri gülüm

sizinkiler yürüdü
adiac'ın torunları

bakır ve kalay madenleri yürüdü
kauçuk plantasyonları andlar
bütün latin amerika yürüdü

kalbimin kuytuları titredi de
geçmedi senden tek bir haber

devrim kentlere yürüdü

prio reis
yaşlı kurt
jesus christ'i dinletirdin bize
dipteki masada ikimiz
ağızağıza verir konuşurduk
asımsadın mı
bira parası değil
şiir verirmiş sana *ruben dario*
çok yıllar geçti reis
kaldı mı bilmem
dipteki masada

izimiz

sana dağı ve hapishaneyi getirdim
şiiri bir de
mutlaka gelmiştir
saçlarını kestiyse bir oğlan çocuğu gibi
kara bir gözlüğün ardına gizlediyse gözlerini
yürüyüşünü ne yapsın reis

gülüşünü

gülüşü bir rüzgardı
kuşların kanadına binip giden
kuşların uçma merakına
onun rüzgarları neden

bıçaklarımla keserim gürültüyü
eski plaklardan koy
üç de bira getir reis

sen
ben
bir de onun hayali

karşılıklı içeriz

kollarım bağlı
değildi
bunu
anladım

oyunhavaları
klarnet
darbuka

rakı

rakılı
uzun masalarda insan kendini eğri çakar

benim içimde zenci bir akşam vardı
pastoral bir ay utanmasız soyunuyordu
çobanköpekleri kalın havladı
kuşluk vakti sokuldum ranzama
oyunhavaları klarnet darbuka rakı
benim içimde zenci bir akşam vardı

çingeneler küstü

oyunhavaları
klarnet
darbuka

küstü

saksofona döndüm yüzümü

ipince girdi geceye soprano saksofon
öldürülenler *ambrosia* içer dedi
öldürülenlerin ölmediğini saksofon söyledi
o dere bu dere miydi diye sordum kızıl
dere miydi kalbimin ufkuna kıvrılarak yatmış
her kıvrımı bir başka türlü baruta batmış

allegro dedi içimdeki maystro

allegro be

bacaklarım uzadı da

sokaklara sığamadım

sokaklarda

sen

yoktun

ben kederimi ellerinden tuttum

arananlar listesinde afişe olmuş yüzün
şarkıların ve polisin bilmediği adını
kafiye düşmez adını
bağırsam

bağırsam

duvarlarda yüzün kalmış
gidip gördüm
kimseler görmedi

ellerimi yüzüme sürdüm

ellerim yüzümde geziyorum

yağmurlar yağmazdı eskiden böyle

günlerdir yüzümün ıslaklığını yağmura yordum

sen yoktun
belki yağmur

ben kederimi ellerinden tuttum

kalkıp oynayabildiğime göre despina'da
oyunhavaları da bilmem üstelik
kollarım bağlı değildi bunu anladım
çingeneler klarnet darbuka rakı
kalkıp oynayabildiğime göre despina'da
kollarım bağlı değildi

bunu anladım

yanımdaki kadın kimdi

sen değildin buna eminim
senin ellerinden elleri vardı
belki bu yüzden vardı
ve hatta gözlerinden gözleri vardı
belki bu yüzden vardı
ama sen değildin

buna eminim

gülüşün bir rüzgardı senin
kuşların kanadına binip giden
kuşların uçma merakına
senin rüzgarların neden

nerdesin

musluğu açan ellerinde
belli değil
su mu akardı

gümüş mü

nerdesin

yoruldu kalbim
kadınlarda
aramaktan
seni

tüketiyorum onları

kendimi

nerdesin

bir akşam vakti zifiri düşündüm

bir tuhaf dursa da kadifeler

hatmiler

cudi dağı'nın cayırtısına sarınıp yürüdüm

kolu kanadı kırık bir çıkrık gibi duruyor evin
az ötede suluboya bir dere akıyor gibi

akmıyor gibi
çocukların çite yaslanmış hayali bakıyor gibi
bakmıyor gibi

duvarlardaki kurşun oyuklarına batıyor
uzayan gölgeleri

fısıltılarımızın

baban
o dev gibi adam
varla yok
arası

kendi dilinde gizlice büyüyor küçük kardeşin
örüp çözüyor
çözüp örüyor saçlarını annen
gölgesi geceden kara
bir gülebilse
nar gibi saçılacak odaya

kahkahan

şilan
muhtar fena adam
ihbar edecek beni
korucu düdükleri
yırtıyor geceyi

korkudan

kalbimin haritaları karıştı
birbirine çıkmıyor yolları
ne izin var yırtılan gecede
ne kederimde tutunacak bir dal

hoşçakal şilan'ın annesi

babası kardeşi

ülkesi

hoşçakal

dedesi bırakmıyor yatmaya
martıları kanatsız düşünmek

gözümü açıyorum turuncudan kırmızıya

çünkü yakamozlar aklımı çeliyor

bu bağırmak ne ayışığı

Ocak 1988 - Mart 1990

NOTLAR

lalezar caddesi
Tahran'da bir cadde ; sinemaları, tiyatroları ve eğlence yerleriyle ünlü.

furuğ farrohzad (1934 - 1966)
Şiirleri bir çok dile çevrilen ünlü kadın şair. Çağdaş İran Şiiri'nin önde gelen adlarından. Aynı zamanda sinemacıdır.

Said soltanpur
İranlı şair Soltanpur. Şah'ın devrilmesinden sonra ülkesine dönüyor ve politik içerikli sokak tiyatrosu yapıyor. 19 Haziran 1981'de, Humeyni iktidarı tarafından idam ediliyor.

ya merg ya azadi
Ya özgürlük ya ölüm.

zendan-e evin
Tahran'ın kuzeyinde, infazları ve işkenceleriyle ünlü olan cezaevi.

cub
Tahran'da ve kimi başka kentlerde, caddelerin her iki yanından akan su kanalları.

pasdar
Devrim muhafızı.

boer
Afrikaaner.

bantu
Siyah.

senjenina
Güney Afrika'da, eşleri cezaevine düşen kadınların çocuklarına okudukları bir tür ağıtninni.

akarnan
Henüz çocukken, babası, Arkadya kralı Phegeus tarafından öldürülen Akarnan'ın annesi, tanrı Zeus'tan oğlunun çabuk büyümesini dilemiş. Akarnan, bir kaç ay içinde ergenlik çağına ermiş ve babasının öcünü almış.

karaçalı
The Black Pimpernal
Mandela'ya halkın taktığı ad. Bu da mandela'yı Güney Afrika efsanesinin baş kahramanı yapıyor.

langatownship
Büyük kentlerin yakınlarında kurulan ve siyahların oturmak zorunda oldukları gettolar.

robben island
Capetown açıklarındaki bir adaya yapılmış ve Mandela'nın da uzun yıllar yattığı bir zindan.

sic itur ad astra
Bu kapılardan insan yıldızlara çıkar.
Nikaragua'da, Hukuk Fakültesi'nin kapısında yazılı olan bir özdeyiş.

leon
Kent.

campesino
Kırsal kesimde yaşayan erkek. Köylü erkek.

companero
Yoldaş.

patria libre o morir
Ya özgürlük ya ölüm.

subtiava
FSLN'nin kurulduğu ve örgütlü mücadeleye başladığı ilk yıllarda en güçlü olduğu bölge.

adiac
Efsanevi bir kızılderili lideri.

machete
Kamış kesmekte kullanılan büyük ve ağır pala.

atabal
Altı bakır ya da pirinç olan büyük bir davul.

barrio
Mahalle.

ruben dario (1867 - 1916)
Nikaragualı bir şair.

tacho
Somoza'ya takılan bir ad.

ambrosia
Büyülü bal.
Olympos tanrıları bu balla beslenirlermiş. Ölümsüz anlamına geliyor. Bu bal insanlara içirildiğinde, onlara gençlik, mutluluk ve ölümsüzlük sağlarmış.

10.12.6.3 YASAMAK

YAŞAMAK AĞRISI

bir gece küçüktüler zavallı korkunç geldiler
sevme dediler unut dediler sürün dediler

ne varsa beni bağlayan ellerimle yakmışım
ben ki spartaküs'le birlik ayağa kalkmışım

biz olmasak açlık biz olmasak ölüm.. dediler
seni kapkara bir çarşaf gibi yere serdiler

sevildikçe güzeldin öpüldükçe güzelim kız
kızoğlankız olmadın mı şimdi daha duldasız

mapus çağındayız bakarsın ayakta duramam

bağışlama güzelliğin bozulur dayanamam

sınanıyoruz kaçınılmaz ayrılıklarda bak
son demde yakaranı tanrı bağışlasın bırak

okşadım tenini kırıldı bir kez yasak bıçak
kanımı akansın olası mı seni unutmak

seni sevdalar yontusu seni aşk yaratısı
sana çoğaldım elbet bitecek yaşamak ağrısı

Şubat 1982

10.12.6.34 YASIYORUM

YAŞIYORUM

bu gece de gelmediler anne
ağustosböceklerini duyuyor musun

Ağustos 1986

10.12.6.35 ÇOCUK

ÇOCUK

ağlardı gözlerin
mavi yeşil kara
gülerdi gözlerin
mavi yeşil kara

ağla çocuk gül çocuk
ama usul usul değil
ama usul usul değil

Nevzat ÇELİK

10.12.6.36 ÖGÜT

ÖĞÜT

bir gün eğer yolun
düşerse sorguevlerine
cinsiyetin yaşın rengin
farketmez kardeşim

yeter ki
tükür dilini yüzlerine

Temmuz 1983

10.12.6.3 İÇERI

İÇERİ

düştüğünüzde çok şeyden ırak bir daha yaşayamayacaksınız çok şeyi
tutamayacaksınız kolundan kısa pantolonlu bilya çağında bir çocuğu
coşamayacaksınız bir kızın eteklerinde oyun rüzgârı uçurmasından
bir daha hiç kalkamayacaksınız belki demir kaşıklı beyaz bir sofradan
ve kanınız kaynasa da deli yalnız düşlerinizde tadacaksınız sevişmeyi
ama
dışarı baksanız da bakmasanız da avaz avaz sıçrayacaksınız camdan
ne zaman bir yaşıtınız düşse delik deşik süngü ucundan

Kasım 1983

10.12.6.3 SAFAK TÜRKÜSÜ

ŞAFAK TÜRKÜSÜ

1
Beni burada arama anne
Kapıda adımı sorma
Saçlarına yıldız düşmüş
Koparma anne
Ağlama

Kaç zamandır yüzüm tıraşlı
Gözlerim şafak bekledim
Uzarken ellerim
Kulağım kirişte
Ölümü özledim anne
Yaşamak isterken delice

2
Bugün görüş günü
Günlerden salı
Islak
Sarı bir yağmur
Ülkemin neresine bakarsa ay
Orada yitik bir anne ağlıyor

**Sen aralıyorsun yağmuru
Acıdan sırılsıklam alnına siper edip elini
Sonra bir umut koşuyorsun
Yüreğin avcunda
ısırırken
çırpıntı gözlerini
(ah verebilseydim keşke
yüreği avcunda koşan
herbir anneye
tepeden tırnağa oğula
ve kıza kesmiş
bir ülkeyi armağan
koşma anne
birdenbire batacak olan
düş denizinde yarattığın umut sandalıdır
oysa benim için gece
ışık hızıyla koşan
kısa ve soğuk bir zamandır
bu yüzden boğuk seslerle geldiler bir şafak
uykusuz
yorgun
ve korkak**

**3
sanırım baytardı
yüreğimin depreminde rihter ölçeği çatlarken
ölebilir raporu veren beyaz önlüklü doktor
boşver hipokrat amca
üzülme ne olur
sen de anne
sen de üzülme
hücremin dört bir köşesinde el ayak izlerimi
ciğerlerimde yırtılan bir çığlıkla hazır beklediğim
ve korkunç bir sabırla birbirine eklediğim
korkak kahraman gecelerimi
düşlerimle sınırsız
diretmişliğimle genç
şaşkınlığımla çocuk devrederken sıradakine
usulca açılıverdi
yanağımda tomurcuk**

**pir sultan'ı düşün anne
şeyh bedrettin'i
börklüce'yi
torlak kemal'i düşün anne
hala kanaması nedendir faşizmin göğsünde**

utangaçlığı bile vuramadan yanaklarına yasının
onsekizinde ölümüne pervasız yürüyen
ince bilekli çıplak ayaklı tanya'nın
deniz'i düşün anne
her mayıs şafağında uzun
uzun döverken darağaçlarını
ve o şafaktan doğma
onbir yaşını çiğneyip yürüyen çocukları
insanları düşün anne
düşün ki yüreğin sallansın
düşün ki o an
güneşli güzel günlere inanan
mutlu bir yusufçuk havalansın

4
sıcak omuzlar değerken omzuma
buz üstünde yürüdüm yıllar boyu
bayraklar ve türkülerle
kopunca memelerinden o mükemmel yaşama

kurşunlar sıktılar alnıma
açık alanlarda ağır
kartalların konup kalktığı
yalçın kayalardan biriydim
ölüp dirildim yeniden
güneşli güneşsiz akşamlarda

mutlu yarınlar adına
özgürlük adına ekmek adına
üstüne vardım kuyruğu kanlı itlerin
dirilip dönmesin diye hiroşimalar
tahtadan atların boynuna çıplak
ölümlerle yatmasın diye çocuklar
aç gözlerle bakmasın diye çocuklar
kardeşlik adına
havadaki kuş denizdeki balık adına
yürüdüm yıllar boyu

dönüp bakmadım arkama
ıraktı gözlerim çok ırak
izim kalır mı bilmem yürüdüğüm yolda
kalsa da silinir gider
yalnızca bir ağıt gibi çakılır
ardımca gelenlere gözlerimi yaktığım yer

5
tören adımlarıyla ölmek

ne garip şey anne
kanlı karanlık bir oyunda baş oyuncuyum
bütün gözler üstümde

sürüyor gecenin karnında şafağa bakan oyun
masa üstünde üşüyen bir sigara
yanında küçücük bir cam bardak
içinde rengi bu gecenin
cılız titrek bir kibrit
kağıt kalem
sandalye
geride flu
yağlı
büküm büküm bir ip
ve çingene kuralına uygun
değişmez dekoru mudur
idam mahkumunun

6
kırılacak cammışım gibi davranıyorlar
yüzlerinde zoraki çatılmış bir hüzün
oysa birazdan boynumu kıracaklar
pul pul dökülecek yaz siyasi eylül'ün

ben ölümü asıl az ötede titreyen
çingenenin kara killi ellerinde gördüm
anladım ki küllenen sigaradır
soğuyan bir bardak çaydır benim ömrüm

yani benim güzel annem
alacaşafağında ülkemin
yıldız uçurmak varken
oturup yıldızlar içinde
kendi buruk kanımı içtim

7
ne garip duygu şu ölmek
öptüğüm kızlar geliyor aklıma
bir açıklaması vardır elbet
giderken darağacına

8
geride
masa üstünde boynu bükük kaldı kağıt kalem
bağışla beni güzel annem
oğul tadında bir mektup yazamadım diye kızma bana
elleri değsin istemedim

gözleri değsin istemedim
ağlayıp koklayacaktın
belki bir ömür taşıyacaktın koynunda

usul adımlarla yürüdüm ömrümü
karşımda kurum kurum-laşan darağacı
(tarlakuşu korkmaz ki korkuluktan
ökse de olsa dört bir yanı)
birdenbire acıdı boynum
gelecekler var birbiri ardınca genç
yakışıklı

ne olur işçi kadınım
az yumuşak dik
şu kefenin yakasını

9
yaşamak ağrısı asıldı boynuma
oysa türkü tadında yaşamak isterdim
çiçekleri kokmak ırmakları akmak
yaz boyu çobanaldatanlara aldanmak
su başlarında aylak sektirmek kavalımı
sonra bir çocuğun afacan bacaklarında
anavarca kayalıklarına tırmanmak isterdim
o güzel günleri görenler arasında
bir soluk ben de yaşamak isterdim
bir de luvr müzesinde seyretmek gizliden
öperken siya-u jakond'u tebessümünden
işte o an saçlarından yakalamak dolunayı
bir de yirmibeş kilometreden görebilmek
nazım'ın gözleriyle pırıl pırıl moskova'yı

ölmek ne garip şey anne
bayram kartlarının tutsaklığından aşırıp bayramı
sedef kakmalı bir kutu içinde
vermek isterdim çocukların ellerine
sonra
sonra benim güzel annem
damdan düşer gibi
vurulmak isterdim bir kıza

10
künyemi okudular
suçumuz malum

gecenin kıyısında durmuşum
kefenin cebi yok

koynuma yıldız doldurmuşum
koşun çocuklar çocuklar koşun
sabah üstüme
üstüme geliyor
yanlış mı duydum yoksa
erkenci bir horoz mu ötüyor
keskin bir acı bilenmiş
gitgide yaklaşıyor sonum

iri sözlerim yoktu söyleyecek
usulca baktım yüzlerine
bin yıllık iskeletleri çatırdayarak
göçtü ayaklarının dibine

korkutamadılar beni anne
avlunun ortasında çatık bir kaş gibi duran
darağacı
bir zaman rüzgarda
saçını tarayan telli kavak değil mi
boynumdaki kemendi bir öğle sonu bükerken o kız
sarı sıcak sevdasını düşünmedi mi
söyle anne
o çingene
bir çiçek bahçesi kadar sıcak sokağımızdan
bağıra çağıra geçen bohçacı kadını
sevmedi mi çılgınca

11
kurulmuş tuzaklar yok artık yolumda
işkenceler zindanlar hücreler
savunmak yok mutlu tok bir yaşamı
açlık grevlerinde beynimi bir sıçan gibi kemiren
mideme karşı
kısacası
bir çiçeği düşünürken ürpermek yok
gülmek umut etmek özlemek
ya da mektup beklemek
gözleri yatırıp ıraklara

ölmek ne garip şey anne
artık duvarları kanatırcasına tırnağımla
şaşkın umutlu şiirler yazamayacağım
mutlak bir inançla gözlerimi tavana çakamayacağım
baba olamayacağım örneğin
toprak olmak ne garip şey anne
ceplerimde el yerine balyoz taşırken

korkunç bir merakla beklerken kurtuluş haberlerini
ve yüreğimin ırmakları taştı
taşacakken
ölmek ne garip şey anne

uçurumlar ki sende büyür
dağdır ki sende göçer
ben yaprak derim çiçek derim
çam diplerinde açmış kanatlarını kozalak derim
gül yanaklı çocuğa benzer
yine de
oğlunu yitirmek kimbilir
ne garip şey anne

12
beni burada arama anne
kapıda adımı sorma
saçlarına yıldız düşmüş
koparma anne
ağlama
kırıldıysa düş evinin kapısı
bütün kırık kapıların çağrılışıyım
kızların yanaklarında çukurlaşan
biten başlayan aşkların ortasındayım
her kavgada ölen benim
bayrak tutan çarpışan
her kadın toprağı tırnaklayarak doğurur beni
özlem benim kavga benim aşk benim
bekle beni anne
bir sabah çıkagelirim

bir sabah anne bir sabah
acını süpürmek için açtığında kapını
umarım kurtuluş haberleriyle dönmüş olur
çam ve kekik kokuları içinde acı yüzlü çocuklar
o zaman nasıl indirilmişlerse şen şakrak
öylece kalkar uykudan şalterler
dişleyip tükürmeden sigaralarını
türkü tadında giyinirken işçiler

bir sabah anne bir sabah
acını süpürmek için açtığında kapını
adı başka sesi başka nice yaşıtım
koynunda çiçekler
çiçekler içinde bir ülke getirirler
başlarını koymak için yorgun dizine

sen hazır tut dizini anne
o mükemmel güne

Nevzat ÇELİK

10.12.7 NEVZAT ÜSTÜN

10.12.7.1 HAYVANAT BAHÇESI

HAYVANAT BAHÇESİ
Öyle düşünceli bakma yüzüme
Sana vereceğim şeyler belli
Et veririm istersen
Yumurta veririm
Süt veririm
Dile dilediğin kadar
Saadet duygumu al götür
Tepe tepe kullan darılmam
Arslan olmasına arslansın
İyi niyetlerim var senin için
İçine girilmedik düşüncelerim var
Bu pazardan tezi yok
Hepsini sana getirebilirim
Öyle düşünceli bakma yüzüme
Sana vereceğim şeyler belli
Hürriyet veremem mesela
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.2 HIRSIZ HASAN

HIRSIZ HASAN
Bir kere düşündü Hasan
İki kere düşündü Hasan
Sonra Develi'nin Künye köyünden kalktı
Kayısı ağaçlarının çiçek açtığı bir günde
Yolun üstüne dikildi
Yolun üstünde Hasan
Şehre doğru yürüyordu
Saati sordu kendi kendine

Cevap veremedi Hasan
Meselâ beş olmalıydı saat
Saat beş olunca
Sabahın uyanma vaktiydi
Sabahın uyanma vaktinde
Yaşama elle tutulur gibiydi
Eh dedi Hasan
Demek elimi uzatsam
Yaşamak
Bizim sarı öküz gibi geliverecek
Elini uzattı Hasan
Yaşamak biraz öteye gitti
Biraz daha biraz daha
Derken
Yaşamak şehre indi
Durur muydu ya Hasan
O da şehre girdi
Yaşamak bir şehrin kapısını çaldı
Kapı açıldı
Hasan da kapıyı çaldı
Kapı duvar kesildi
Yaşamak yaşamak diye bağırdı Hasan
Yirmisinde bir kadın pencereden baktı
Yaşamak nerde dedi Hasan
Kadın dudağını büktü
Bir düşündü Hasan,
İki düşündü Hasan,
Sonra kalktı kahveye gitti
Akşama kadar kâğıt oynadı
Sabahın uyuma vakti geldi
Ortalık karardı
Ortalık kararınca
Hasan o eve gitti
Yaşamak dedi yavaşça
Yaşamak
Sesi açıkta kaldı Hasan'ın
Üşüdü
Hasan sesini aldı boşluktan
Hohladı ısıttı
Sonra koynuna koydu

Usulca duvara tırmandı
Damın kapısını açtı
Üçüncü kat
İkinci kat
Birinci kat derken
Yaşamanın olduğu yere vardı
Elini uzattı Hasan
Yaşamak biraz öteye gitti
Biraz daha biraz daha derken
Ayağı bir halıya takıldı
Ondan sonrasını bilmiyor Hasan
Vurdular eline kelepçeyi
Candarmalarda insaf ne gezer
Koydular Hasan'ı mapusaneye
Hasan dışarı baktı
Yaşamak duvarın dibindeydi
Elini uzattı Hasan
Yaşamak biraz öteye gitti
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.3 KEZBAN

KEZBAN
Baktım ki Kezban gidiyor elden
Baktım ki işin sonu kötü
Deh dedim aklımın eşeğine
Usulünce yürü
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.4 KIRMIZI DUDAKLI ASK

KIRMIZI DUDAKLI AŞK
Çünkü ben oluyorum
Karımın saçlarını çalıyorum
Serçeli bir akşam oluyor
Bana şaşan bir başka ben'e varıyorum
Bir anda ölüm olmak var bu işde
Özgürlüğe gidiyorum belki daha da ötelere
Siz bilmiyorsunuz bilmeyi istemiyorsunuz kapanan Asya'dır
Asya geliyor atlara yüklenmiş kapalı

Karımın saçlarını Ayın öte yüzüne takıyorum
Olmak var
Olmuyor işte
Oysa bu olmak var
Siz bilmiyorsunuz
Bu sıcak bir kez de Roma çağlarında göründüydü Anadolu'da
Sevme çağı ölüyorken bir ara
Bir yarım olmak var ya
Bir insanın oluşuna yarım
Sevmenin yarımı olmak
Bilim çağına giriyorum elimde bir demet kırmızı gül
Sonra onlar geliyorlar duvarlara dönük
Dönük olmayı seviyorlar
Bütün çağrılara
Duvar gibi bakıyorlar
Serçeli bir gökyüzüne
Gitmiş de gidene
İkiyiz diye korkma
Genç kızların gizli yerleri gibi
İstekli korkak
Çoğalmak elimizde
Herkes bitişin kıyısında
Yüreğimle miğdem arasında bir şeyler dönüyor
Nice serçeli duygulardan sonra
İkiyiz diye korkma
Dilediğimiz kadar çoğalmak elimizde
Dağlara
Dağlara
Dağlara çıkalım gel.
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.5 Nevzat ÜSTÜN

Nevzat ÜSTÜN

1924 yılında İstanbul'da doğdu, 8 Kasım 1979 tarihinde Bolu'da öldü. Boğaziçi Lisesi'ni bitirdi. Yüksek öğrenim için gittiği Paris'te iki yıl kaldı. Yaşamını varlıklı ailesinden kalan gelirle ve gazetecilikle sürdürdü.

Valéry ve Verlaine gibi Fransız şairlerle Garip akımından izler taşıyan

şiirlerinin ardından çağın sorunlarını ve özgürlük savaşımını konu alan toplumcu gerçekçi şiirler yazdı. Geleneksel Türk -özellikle taşlama- ve çağdaş Batı şiirlerinin özelliklerinden yararlanarak özgün bir anlatım geliştirdi.

YAPITLARI

Oluş (1946)
Yaşadığımız Devre Dair Şiirler (1951)
Cüceler Çarşısı (1955)
Yitikler Kapısı (1960)
Güneş Ülkesi (1964)
Hey Sen Amerikalı (1967)
Köprübaşı (1968, toplu şiirler)
Ak Yeşil Kavak Ağaçları (1972)
Beklenen Sabah (1978, seçme şiirler)

10.12.7.6 SEVISMEK VAR

SEVİŞMEK VAR

"Bütün yüreğimle Şükran'a"

Senin tükendiğin sokaklar hep bu korku
sokakları
Bu çağrışımlar eski dünyanın çağrışımları
Dökül bana bak ne büyük bir duygu oluruz
Konuşur gibi bakmak bu eski huyun senin
geçmiş duvarlarında
İçimi veriyorum benim içim bu
Gel ver seni
Bu apayrı düşündüklerimden
Durup dururken gitmek
Neresi daha iyidir benim sabahlarımdan
Benim karanlık gecelerim hep sende yorgan açar
gün ışığına
Gel de inan şimdi ayrılma duygusuna

Beni sen doğuruyorsun yeni baştan
Yeni evrenler görüyorum her göz açışta
Kır yüreğimi toplumun iki insanı var
Biri sen biri de ben
Konuşur gibi susmak
Bir üçüncü sevgidir başlıyor aramızda
Beni sevgi yapan sendeki yüreğim
Tutup çıkıyorum bir kibrit yakımı saçlarına
Gel ver seni
Sen ben ol
Ustaca bir duvar öreyim çevrene
Bir bahçe insan çiçeklerinden
Daha bir bulut ol
Yağ üstüme sulu sepken
Döktüğüm kanların ikindisinde
Daha bir can ol
Neresi daha iyidir benim sabahlarımdan
Gel ver seni
Sevişmek var
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.7 SÖZÜMÜZ VAR

SÖZÜMÜZ VAR
Yolumuz var
Gözlerimin bebeği
Hürriyetin yeşerdiği yerde
Gelin yürüyün siz de
Ağaçlar taşlar insanlar
Yolumuz var
Kan rengi dalgaların oluştuğu yere
Kara saçlı
Dik göğüslü
Kızlardan kadınlardan bizim de isteğimiz var
Bre var
Gelecek çağlara kalan
Bir büyük kavga
Bir uzun yol
Fırtınanın toprağı yediği yerde
Nevzat ÜSTÜN

10.12.7.8 SEYTAN

ŞEYTAN
Anadolu'da bir köy
Köyün içinde bir ev
Evin içinde bir adam
Adamın içinde bir şeytan
Kezban...Kezban
Nevzat ÜSTÜN

10.12.8 NEYZEN TEVFIK

10.12.8.1 ABDÜLHAMID'IN AGZINDAN BIR NUTK-I HÜMÂYUN

ABDÜLHAMİD'İN AĞZINDAN BİR NUTK-I HÜMÂYUN
Kal'a-i âsâr-ı zulme verdim istihkâm-ı tam
Ettim istibdad ile tarihe ibka-ı nâm
Öyle tarsîn eyledim olsa cihan zir ü zeber
Attığım üss-i mezâlim haşre dek eyler devam
Ben o cellâdım, vatanda açtığım her yârenin
İltihâbı bir zaman etmez kabul-i iltiyâm
Nerde Cengiz, Engizisyon, nerde Haccac ü Yezid,
Nerde Timur, Hülâgû, nerde ecdâd-ı izâm
Nerdedir Şeddâd ü Nemrûd, nerdedir Ad-u Semûd
Her cihetçe zâlimân-ı dehre ben oldum imâm
Ben ölürsem mülk-ü millet bitmeden volkan gibi
Ka'r-ı lâhdimden tüter eflâka dûd-i intikam!
Ol kadar ezdim şu miskin milleti ki etmesin
Fasl-ı dâvâ eylemek'çün rûz-i mahşerde kıyâm!
NEYZEN TEVFİK

10.12.8.2 Anladin Mi

Anladın Mı?

Hicran destanını kendinden oku,
Mecnun'dan duyup da rivayet etme.
Aşkın Leyla'sını gördünse söyle.
Söz temsili bulup hikayet etme.

Yüz bin Leyla doğar alemde her gün,
Senin aradığın zevk, sefa düğün.
Tutacağın işi önceden düşün;
Daha ilk adımda nedamet etme.

Sevdanın oduna pek güvenilmez,
Tutuşurşan eğer kolay sönülmez.
Bu yolun hükmüdür geri dönülmez,
Canına kıymazsan seyahat etme.

İyi bak kabına, olmasın delik,
Boşuna taşırsın, gider gündelik.
Anında olmalı, ettiğin iyilik,
Alem duysun diye, inayet etme.

Kabe'den maksadın varmaktır yara,
Kör gibi tapınma, kara duvara,
Hızır'ı ararsan kendinde ara,
Bulamadım gibi rezalet etme.

Muhabbet herkesin aklını çelmez,
Gönül viranesi kolay düzelmez.
Alemden çekinme bir zarar gelmez,
Sen kendi kendine hıyanet etme.

Şen şatır gönlüne hicran dolmasın,
Gençliğin gülşeni gamla solmasın.
Neyzen gibi aklın yarda olmasın,
Özründen çok büyük kabahat etme.
Neyzen Tevfik

10.12.8.3 DÖRTLÜKLER

DÖRTLÜKLER
*
Kime sordumsa seni, doğru cevap vermediler;
Kimi hırsız, kimi alçak, kimi deyyus! dediler...
Künyeni almak için, partiye ettim telefon,
"Bizdeki kayda göre, şimdi o meb'us!" dediler...
*
Kim demiştir kanun alınmıştır ayak altına,
Böyle bir halin vukuunda hamiyyet çiğnenir.
Devleti yolsuz görenler halt eder bir beldede,
Kaldırım olmazsa kanun-ı hükûmet çiğnenir.
*
Felsefemdir kitab-ı imânım,
Taparım kendi rûhumun sesine.
Secde eyler hâkikatim her ân,

Kalbimin âteş-i mukaddesine.
*
Gözünü aç daha meydan var iken,
Dizginin canbaz elinde Neyzen!
Girmedim ya kapısından baktım,
Cennet'i at pazarı sandım ben.
*
Bî-namaz deyip beni Hak'dan uzak gören,
Sığmaz senin hayâline mihrâb ü mübrem.
Sen sade beş vakitte ararsın Allahını,
Ben her zaman onunla emîn ol beraberim.
*
Asrın yeni bir umdesi var, hak kapanındır.
Söz haykıranın, mantık ise şarlatanındır.
Geçmez ele bir pâye, kavuk sallamayınca,
Kürsî-i liyakat pezevenk, puşt olanandır!
*
Hayliden hayli kalınlaştı yobazlık yeniden,
Softalık zorlu anırtı ile aldı yürüdü.
Kara bir kinle taassub pusudan çıktı yine,
Yurdu şâhâne cehâlet yeni baştan bürüdü.
NEYZEN TEVFİK

10.12.8.4 KOSMA

KOŞMA
Dudağında yangın varmış dediler,
Tâ ezelden yayan koşarak geldim.
Alev yanaklara sarmış dediler,
Sevdâ seli oldum; taşarak geldim.
Kapılmışım ak oduna bir kere,
Katlanırım her bir cefâya, cevre
Uğraya uğraya devirden devre
Bütün kâinatı aşarak geldim.
Yapmak, yıkmak senin bu gamlı ömrü.
Ben gönlümü sana verdim götürü.
Sana meftûn olduğumdan ötürü
Sarhoş oldum Neyzen, coşarak geldim.
NEYZEN TEVFİK

10.12.8.5 NEYZEN TEVFIK.htm

NEYZEN TEVFİK

Tam adı Tevfik Kolaylı'dır. 14 Haziran 1879 tarihinde Bodrum'da doğdu, 28 Ocak 1953 tarihinde İstanbul'da öldü. İlköğrenimini Bodrum'da gördü. İzmir İdadisi'ni bitirmeden ayrıldı. Kendi kendini yetiştirdi; Farsça öğrendi, İzmir Mevlevihanesi'ne, İstanbul'da Galata ve Kasımpaşa Mevlevihanelerine gitti. Fatih Medresesi'nde dört yıl okudu. Bektaşi tarikatına girerek Sütlüce Tekkesi şeyhi Münir Baba'ya bağlandı. Bir süre Mısır'da yaşadı. Eşref'ın çıkardığı Deccal dergisindeki II.Abdülhamit'i yeren bir şiiri nedeniyle gıyabında idama mahkum edildi. İkinci Meşrutiyet'in ilanıyla İstanbul'a döndü.

Ney çalmadaki ve şiir okumada ustalığı ile sözünü esirgemezliği haklı ve yaygın bir ün kazandırdı. Toplumsal kural ve baskıları takmayarak ilginç yaşantısını her dönemde sürdürdü. Sürekli içki içtiği için, zaman zaman akıl hastanesinde bağımlılık sağaltımı gördü. Nef'i ve Eşref'ten sonra Türk Edebiyatında taşlama türünün üçüncü önemli temsilcisi kabul edilir. Baskıyı, yobazlığı, din-mezhep ayrımcılığını, insanlar arasında eşitsizliği, çıkarcı politikacıları, çağdaşlaşma adına girişilen yararsız özentili davranışları kınamış; inanç özgürlüğünü, kadın haklarını savunmuştur. Yaşamın acılarını, toplumdaki bozuklukları, haksızlıkları konu edindiği hicviyeleri dillerde ve gönüllerde yer etmiştir.

YAPITLARI

Hiç (1919)
Azâb-ı Mukaddes (1949)

10.12.8.6 IKILIKLER

İKİLİKLER

*

Türkü yine o türkü, sazlarda tel değişti,
Yumruk yine o yumruk, bir varsa el değişti!

*

Kâbe'den maksat varmaktır yâra,
Kör gibi tapınma kuru duvara.

*

Mey'de Bektâşi göründüm, Ney'de oldum Mevlevî,
Meşrebim Mollâ-yi Rûmî, mezhebim Bektâşidir
*
Üstüne alma fakat dinle samur kürkçüyü sen,
Nasıl olsa kabahat sahibini terk etmez.
NEYZEN TEVFİK

10.12.9 NUH ÖMER ÇETINAY

10.12.9.1 ASKIMIZ BIZI ÇOKTAN ASTI

AŞKIMIZ BİZİ ÇOKTAN AŞTI

Aşkımız bizi çoktan aştı Öleceksek ölelim
Geride kaldık Taşlanmamız yakın

biz parçalandık biz unufak salkım
saçak biz bir daha toplanamayız
biz dağıldık biz gecelere biz yıldız
kaydı çarpınca birbirimize

Bedenimiz bile fazla artık yürümeye

Aşkımızı kaç gecedir keskinliyoruz Öleceksek
evet ölelim Bu bende kalmış gözlerini
al, bakışlarını bırak ! Ağzımı geri ver,
öpüşüm kalsın!..Bir ışık olsun açık
kalsın yaşadık demeye,,,biz demeye
Sonra git ki
Aşk olsun

Uçurumdan düşmedikse şaşırma:

Çünkü bizdik uçuruuuuuuuuuuu
m!

Nuh Ömer ÇETİNAY
(AHŞK)

10.12.9.2 ENGEREKLER

ENGEREKLER

Kovuktan çıkmanın zamanını
en iyi yılanlar bilir

yeni bir yüz
yeni bir deri gereklidir

En iyi yılanlar bilir

Nuh Ömer ÇETİNAY
(KANREVANMARAŞ)

10.12.9.3 KANAKANAK

KANAKANAK

Bir keklik daha susarsam
vurulur mazılar arasında

Kekik kokularına takılır ömrüm
konuşsam ölümler adına

Eylül
geçmişin tafrasına

Gamzesidir alınır yanağından
ne zaman gülmeye kalksa

kadınım ey sevdalı yurdum
kaç kez geçildi ırzına

Eylül
hepinizin başına

Korkarım yine bir kanrevan
çöküverir yurdumun bakışlarına

çünkü kaşarlıdır yüzü zulmün

sırnaşarak yanaşır yarına

Eylül
geleceğin kuşuna

Nuh Ömer ÇETİNAY
(KANREVANMARAŞ)

10.12.9.4 KARANFILSIZ REPLIK

KARANFİLSİZ REPLİK

Sen karışma!.. Bir karış toprak, bir yudum su çok görüldü sana
Perde açılınca kendini oynayacaktın Ezberindeki susmayla bakacaktın Işığı unut Hep karanlıkta kalacaksın

Ben şimdi bu rolü ne yapayım?
Yıkayıp ölümün kaynar suyunda
Bir karanfil dalına asarım

Vay benim ayrık otlarım
taşlı toprağım

Ben karıştım!... Perde üzerime kapandı Susamazdım Ben oyunu bozdum Ben yuhaladım Ben kepaze ben bir aşkın ardına gizlenirim sandım

Perde kapandı ve ben
bir karanfil kadar olamadım

Vay benim garip sakalım

Nuh Ömer ÇETİNAY
(ANTİKAN)

10.12.9.5 KARISIK

KARIŞIK

...günler geceler boyu ben bu anı dişimi sıkıp kendimi erteleye erteleye
yağlı bir kırbacı ilk kendimde deneyip
uçurumdan yankıma baktığım o karanlık geceden sonra
için için parlamaya hazır bir parazit gibi ömrümü çürüten
dinamitin belalı duruşunda
en çok o anda…

Bırak yüzünü söndürme, açık kalsın Çırılçıplak dursun tokatıma
Utancı unut Kirin bulaşır

Ah benim upuzun akşamlı sevgilim
Bıçağı kendim bilip, bıçağı keskinledim

Kalk ve kırbacı hatırlat bana

Bak Acıkmış bekliyor öfkemin sunağı gülden kirli kalçana
Bir daha otur ve bir daha bak o bembeyaz duvara
yapışan çığlık rengindeki ıslak sarsıntı lar la
Acıyı unut Yatağa kanın sızıyor
Kanında boğul diye bakıyorum sana
Bir daha kalk ve bir daha dol o sonsuz karanlığa
Bak gırtlağına uzanmış bir bıçak gibi yatıyorum yanında

Ey benim yalan yanlış sevgilim

Kalk ve kendini hatırlat bana

Nuh Ömer ÇETİNAY
(ANTİKAN)

10.12.9.6 MADIMAK OTELI.htm

MADIMAK OTELİ

Yandı bitti gül oldu Kir oldu size

1/

Alevdi Burnumuzun dibindeydi Dumandı göremiyorduk ama dok-
san dokuz cücesi ve kalın ensesiyle dördüncü karısının ü-
zerinde gidip gelmekteydi Külden kurtulan da kim? Ellerin-
deki kanı memelere silme derdindeydi Şimdi bu adam Bel-
ki elini sıktığımız olmuştur bu adam İyi günler dediğimiz
geçmişolsunlu hoşgeldinli bu adam düşünce elinden tutup
kaldırmışızdır bu adam Sakalından karanlık gözünden kör
kuyu günde kaç kez bu adam niçin mi dördüncü karısının
yatağından? YAKINDIM YANMAYA
Her eline bulaşan kanı sile sile pörsümüş hurma gibi üç
karısının memeleri de Sıra dördüncüde
İşte o adam Kalkmış tıraş mı oluyor? otobüs mü bekliyor?
çiçek mi suluyor? neyse ne...Kurtulurum sanırdım bir şiirin
üzerine yürüyünce
Alevdi Sıkı tututun siz de bu şiire Tutun ki eliniz yansın Cehennem
mi? Kim bilir kimin yalanı eliniz yansın (İyi ki sorular
soracak
çağında değil oğlum) Sizin de çocuklarınız vardır sorular
sorsun
Baba desinler
Bu adamlar neyi yakıyor desinler
Niye yakıyor desinler
Bizim de yakacak bir otelimiz olur mu desinler?
Yakın anasını sikiym yakın desinler

İyi bok yesinler

2/

Böyle de şiir olmaz değil mi Asım Abi?

Asım Abi hep gülümserdi
Buğusu üzerinde sıcacık bir ekmek gibi
Buruk bir çay gibi

Merhaba Asım Abi

Alevdi Kapımızın önündeydi Bilenmiş bıçağıyla boğazımıza eğil-
mekteydi YAKINDIN YANMAYA Ben bu şiiri daha önce
de
yazmadım mı? Kibritin küllenen sesine tapıyorlardı
Yazmış-

tım Hiçbir kuş kan/adını silememişti daha Yazmıştım ama
hamamböcekleri takunyalarını giymiş gülümsüyorlardı
bana
Ebabiller hangi taşı atacaklardı başıma? Kaç örümcek
yılıdır
bir ağ masalı mağarasından çıkmış dolanıveriyordu ayakla-
rıma Madımak da küstü bana

Tıraşı kesin!

Yaralı bir şiirin adıyla başlıyorum yazmaya
Kahreden ve yaratan O'dur
O'nun lanetlenmiş dilinden başlayın yaşamaya da...

Ben bu şiiri ne yapsam bitiremem Behçet Abi
Seni bir başka şehirde öldürmediler mi?

Alevdi Yeni doğmuş kuzunun sesi Sesini unutmuş gecenin umudu
Umudu kırık süpügenin sapı Süpürgenin ucundaki ipekten
ozan Ozanın yazılmayı bekleyen şiiri Şiirin öksüz bakışları
YAKINDI YANMAYA

Huzur isli lambadadır Metin Abi
Şiirin yanık yerinden sarılıyorum sana

Nuh Ömer ÇETİNAY
(SİLİNTİHARİTA)

10.12.9.7 NASIL KENDISI OLABILIRDI INSAN

NASIL KENDİSİ OLABİLİRDİ İNSAN? ÖĞRENDİM

Nasıl kendisi olabilirdi insan? öğrendim: Lambaları
söndürüp soyundum Utancı çıkarıp attım
Saata baktım Sabah ne yedimse unuttum
Günden kalan ne varsa üzerimde çıkarıp
attım Kaç zamandır bir ıhlamur kokusu

sinmişti üzerime Çıkarıp attım Dudağımda
bir ruj, avcumda bir meme izi vardı Çıkarıp
attım Kaç gün önce bir yumruk yemiştim
böğrüme Çıkarıp attım Saata baktım;
Akrep yüzünü dönmüş ve çırılçıplak
geceyarısını gösteriyordu Zaman hep böyle
üryan kalacak sandım Çıkarıp attım

Bir öpüşün gölgesine uzandım,,, hepsi bu

Nasıl kendisi kalabilirdi insan? öğrendim: Demli bir
çayın buğusuna sığındım Düşümün tozlarını
silmeden uyudum Terli giysilerle dolaştım
Kokmuş dolaştım Kuzu postuna bürünmüş
kurtlar arasında yalnızlığıma baktım;
Yalnızca baktım Komadaydı Kendine
yakışan kını da yoktu İyi ki yoktu Güldüm
Bir tenin çırpıntısına tutunacaktım Güldüm
Hem de kahkahalarla Yoksa ağladım mı?
Sizin de hiç yakmadı mı gözünüzü
yalnızlığın dumanı?..

Gece kırbacını uzatmış ve sırtını dönmüştün
Gece zincirini uzatmış ve elini silmiştin
Gece bıçağını uzatmış ve yüzünü germiştin

Ensenden öpebilmiş miydim geçmişi?

Nuh Ömer ÇETİNAY
(AHŞK)

10.12.9.8 NUH ÖMER ÇETINAY

NUH ÖMER ÇETİNAY

YAŞAMI

1960 Maraş doğumlu… Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesini bitirdi. YÜREĞİ

KURŞUN EDEM (Maraş Destanı) adlı dosyasıyla 1988 Akademi Kitabevi Şiir Mansiyon Ödülü'nü aldı. Bu şiir Varlık Dergisi'nin Şubat 89 sayısında yayınlandı. Şiirlerini; Adam Sanat, Çağdaş Türk Dili, Karşı, Varlık, Yazıt, Milliyet Sanat, Aykırı, Atika, İnsancıl, Dilizi, Damar, Yazılı Günler dergilerinde yayınladı. İlk şiir kitabı KANREVANMARAŞ 1990 yılında Belge Yayınları'ndan çıktı.

YAPITLARI

YÜREĞİ KURŞUN EDEM (Maraş Destanı) / Şubat 1989 Varlık Dergisi

KANREVANMARAŞ / 1990 Belge Yayınları

10.12.9.9 silINTIHARita

silİNTİHARita

.....sonra dördüncü cemre, kınalı elime düşen cenin
suratımın keskinliği, jiletin yüzündeki gamze.....
Baharım olsa kime ne? Peşindi,,,piçim kalacak benim

Çiğ/demi sevdim

Sevdim de ne oldu? Gözlerin denli karanlık geldin
Karala gitsin Durma yakamdaki düştüm çiçeğini
.....sonra kemik çıtırtısı, dilimi dağlayan nikotin

Gölgeme girdim

Suratımı uçurumlar çağırıyor hem de doludizgin
Tenim bir dönemeçte bıraktı kaykılmış anlamını
Sen ne diyorsun canım çiğ/dem? Yaşam diyorsun Ne yaşamı?
Hangi dala takıldı ki parıldayan sesim? Unut gitsin
Unut her gece ölümle seviştiğimi de Zaten yarım kaldı
Bana nurtopu bir intihar doğursun isterdim Olmadı

İndi giyotin...

Nuh Ömer ÇETİNAY
(SİLİNTİHARİTA)

10.12.9.1 TARHANA

TARHANA

Biz bir çuval buğday idik
ezildik büzüldük
poyrazla salınan
bir başağın ardından
nerelere dizildik

çıktık değirmen taşların
girdik kaynar suların
ekşimiş yoğurtların
arasından
akşamından
karasından
yorulduk yoğrulduk
çiğlerin öfkesine serildik

Biz bir çuval buğday idik
kuşları beklerken
acıyı firikledik

Nuh Ömer ÇETİNAY
(KANREVANMARAŞ)

10.12.9.1 YOLCULUGUMUN ILK GÜNÜ

YOLCULUĞUMUN İLK GÜNÜ
ya da
GEÇ KALANMIŞ İLK MİZANSEN

" Ama ışıklar yanıp da, hâlâ sahnede;
yatağın üzerine düşen gölgemin inadını gördüğümde,,,
çekip gitmenin bile bu oyunu bitirmeğini
ve ancak aynayı kırıp
ardında yansıyan keskin acıya
bak hınca… "

Derim değişti Değiştirdim

Bir taşın altına sıkıştım
Bir gecenin içinden geçtim
Geciktim
Dilimle kokladım havayı
Zehirdi, içimde biriktirdim
Sesimdi, bir daha erteledim
Anladım aşk olduğunu
Her değişmenin
Derim değişti Değiştim

Gittim bir su birikintisinden baktım sana
Bağırdım mı? bağırsam duyardım Ağırdım
Acıydım kendime,,, bıraktığım derime bile
Döndüm Sana baktım Yatağına sokuldum
İçine girdim içindeki inden baktım sana
Kıvrıldım dişimi keskinledim Zehrimi bildim
İçinden çıktım İçine girdim İçinden bıktım
İçimde ne kadar zehrim varsa akıttım sana

Derim değişti Değiştim
Ağzımdaki kanı sildim
Biraz toprağı kazdım
sonra uyudum
Hazırdı derim, yoluma yol olmaya

Nuh Ömer ÇETİNAY
(ANTİKAN)

10.12.9.1.ÇÜNKÜ GÖLGELER YORULMAZ BILINIRDI

ÇÜNKÜ GÖLGELER YORULMAZ BİLİNİRDİ

Çünkü gölgeler yorulmaz bilinirdi
suçlanmaz sanılırdı
Elbet ben de kanardım ölümsüzlüğe
gölgem çekip gitmese

Yalnızlık kapımı çaldığında hiç açmamalıydım Batık
bir kent, paslı bir kilit, yitik bir anahtar gibi yılmış bir

şarap tadında susmalıydım

Aman oğlum ağzını açma Çürüsün bakla Açarsan paramparça bir aşk daha, süklüm püklüm bir aşk daha, kanla karışık sulusepken daha, kınında uyku kör bir kılıç daha, dilinde pas küf bir turşu daha, aman ha,,, yalnızca aşk olan bir aşk daha Saçılınca sana…

Gölgeni kaçma!

Çünkü gölgeler de yorulur ve suçlanırdı
Ben de tapardım ölümsüzlüğe
Gölgem gölgene eğilince

Aman oğlum yalnızlık kapına dayandığında
gölgene bulaşma Gövdenden dışarısı haram sana Tutuşmuş bir cennet, provasız giydirilmiş bir şirk sana
Aman oğlum gövdende suça döner Suçla övünür aşk sonra

Gölge bırakma!

Nuh Ömer ÇETİNAY
(AHŞK)

10.12.9.1 SIIRIMDEN ASAGISI KASIMPATI

ŞİİRİMDEN AŞAĞISI KASIMPATI

Putları yıktık Pet şişelerde yaşıyoruz artık
Hangi köşeyi dönsek bir köşe daha çıkıyor
karşımıza Yeni kararlar almaya Ne çok
don gömlek almaya aşk umut biraz da
bu yeni çıkmış almaya yıkılmış bir duvardan
imzalı küf kokulu tuğla Satalım kararmış
yağmur yüklü bulutları da yetmemiş almaya
Tıkındık para Ikındık para Sıkıştık***** para

Heeey gözünü kör ettiğim paravana

Putları yıktık Bir atımlık barut dilimin
ucunda unutulmuş bir mamut gülümsemesi
yanar durur avcumda:

Bir çağa bu ne haydut ne çok?
Tapın ulan paramparça!

***param yetmedi**
üç nokta daha
koymaya*

Nuh Ömer ÇETİNAY
(SİLİNTİHARİTA)

10.12.10 NURETTIN DURMAN

10.12.10.1 A DOSTLAR BENIM DE BIR GÖNLÜM VAR

A DOSTLAR BENİM DE BİR GÖNLÜM VAR

Nedir beni kendimle kendim kılan
azarlayan beni
bu hain pusu nedir.

Esenlik içinde miyim yoksa çaresiz miyim
hiç aldırmıyor bana aldırmıyor çünkü
içimde taht kurmuş o acımasız zemheri.

Ama n'olur kalmasın artık
kalmasın uzaklarda yüreğini çatlatan biri
acıyla inleyen biri ukdesi olan biri.

Peki yetiyor mu bana bu çınar ağacının

müntesip serinliği Müslim aydınlığı
kuşları azad edelim su verelim yolcuya.

A
Dostlar
Benim de bir gönlüm var.

10.12.10. A’NIN SIIRI

A’NIN ŞİİRİ

Upuzun bir ayrılığın rengindeydi
bakışlarındaki hayali şehrin
az bir zaman mıydı gece miydi
ateşe düşmüş bu çarpıntıyı
çığlıklara karıştıracak
öyle bırakacaktı avazını.

Bir haykırıştı mutlaka
dağlardan esen rüzgârdı
şehre gül kokularıydı
aşkın bir nefes ve
ince hünerli oynak
deniz dalgasıydı.

Yani ah vadisinde
ya hu nidalarıyla
nihayetinde hayat
aşk ile gülbahri
değil midir ki işin
başında rıza-i bari.

10.12.10.3

AFRİKALAR

Geceleyin
Menekşenin
Kırmızıya çalanı
Bir üşüdü
Bir üşüdü
Zakkumlar doğurdu dünya.

Geceleyin
Menekşenin
Kırmızıya çalanı
Bir kımıldadı
Bir kımıldadı
Zakkumlar doğurdu dünya.

Sabahleyin
Sisin olduğu yerde
Kolla beni
Kolla güneşle beni
Gidelim
Öldürelim alnımızdaki lekeleri.

10.12.10.4 AKSAM YEDI SULARI

AKŞAM YEDİ SULARI

Ah yağmurlu kaldırımlar

Siz de mi anlamıyorsunuz beni
Mırıldandığım onca dualar
Her akşam yedi suları
Hani epeydir ki...

İçim titreyerek geçerim
Gözlerim karşı kaldırımları arar
Hüzünlü ve dalgın ona giderim
Titrer inanın tekmil uzuvlarım
Yine yok yine yok. Beklemişim neye yarar!

Oysa umutla yoluna bakmalarım
Bekleyişim çiseleyen yağmur altında
Sürükler beni duvar diplerinde ayaklarım
Ne yapsam imkânsızlığı yüklenmiş bu anlarım
Yağmur tanecikleri alnımda.

Ah yağmurlu kaldırımlar
Şu akşam yedi suları yok mu
Beklenen kuşkulu anlar.

10.12.10.5 AL KOR

AL KOR

Güneşim uçtu gitti
Bulut kaynadı gökten
Bir düş gibi aniden
Yağmur vurdu yüzüme.

Peki ben ne olmuşum
Yola böyle düşmüşüm
Bu şehir beni yemez
Baktı durdu yüzüme.

Benim işim selamet
İçimdeki nedamet
Ah birazcık merhamet
Geldi kondu yüzüme.

Selam kelam ederim
Benim ey zor kaderim
Tavrım için bir avuç
Kor savurdu yüzüme.

10.12.10.6

ANNEM ANNEM

Kaç ihtilal oldu annem annem kaç ihtilal
gülmedi hiç yüzüm gelmedi hiç huzur
kış geldi bahar geldi yaz geldi.

Karşılıklı çocuklardık
ceviz ağaçlarını taşlardık
kanayan baş anneye koşan çocuk olurduk
jandarma mı gelirdi
devlet memuru uzaktan mı görünürdü
bu telaş siner miydi bakışlarına çocukların
annem annem sac ekmeği nasıl da kokardı
erişte kesilirdi, güz olurdu
bir sarışınlık sarardı etrafımızı
ince hastalık bela olur girerdi hanemize.

Mavisi kaldı mı gökyüzünün
yeşili denizin
tahammülü sevgilinin
muhabbeti şehrin
ah annem
kolluk kuvvetleri giriyor işin içine
sabah akşam bir oluyor
durağan oluyor
teslim oluyor
sessiz ve biçare
şehir beni keşfediyor
ben şehri seviyorum.

Değişebilir miydi ah annem
değişebilir miydi gülün rengi
ince hastalıkla muzdarip olan beden
eriyen güzellik, dökülen gözyaşları
melül mahzun bakışlar

yalnızlık günleri
yaslanmışım kalbine zamanın
annem annem
baktım ki büyümüşüm.

İntiharı düşüneduruyordu
dün gece dostum
şair arkadaşım
melali cezbe halinde
bakışlarına ram etmiş
mecnun muydu
bu mayıs gününde
intiharsız bir yaprak gibi
yüzünü görmeliydin
annem annem yüzünü
depremler oluyordu.

Değişmiyor gibi geliyor bana
gemilerin boğazdaki siluetleri
durma noktasında, ama değil
girdap oluyor herhal
ufka yakın yerdeki kavis hafif bir rüzgâr
mevsimler soluyor insanları vakit daralıyor
serin bir mayıs günüdür annem annem bu deniz
biliyorum artık ziyan oluyor.

10.12.10. ANNEME

ANNEME

Sabah olmuştu aydınlıktı her yer

Kızıl bir güneş doğmak üzereydi
İlkbahar karı gibi damla damla eriyen
Bir çift göz bakışıyordu ölgün
Sezinliyordu söneceğini belki
Bir hilal batıyordu ebediyen.

Uçuktu rengimiz kırıktı kalbimiz
Sensiz evrenimiz loştu
Bizimle herkes ağlıyordu anneciğim
Alevler kopuyordu içimizden
Benliğimiz sarsılmıştı tümüyle
Ve artık anne diyemiyeceğim.

Ey bizi yapayalnız bırakan
Ey dönüşsüz yoluna giden yolcu
Gözyaşlarımızda seni arıyorduk
Bilseydik döneceğini pınarlarca ağlardık
Nehirlerce ıslardık etrafı
Oysa biz içten yanıyorduk.

10.12.10.ARTIK GÜLÜMSE

ARTIK GÜLÜMSE

Artık telaşlı bir akşamdayız
Bakışlarımıza ram oluyor tabiat
Bizden biridir gizli kalmıştır acıları
Meteor nereye düşmüştür
Bıçak nereye saplanmıştır
Kurşun nereye doğru hız almaktadır

Anası karalar bağlayan çocuk
Sevgilim ah sevgilim
Bu ne haldir ki gitmiyor.

Bu çilekeş coğrafyada
Bu kanlı yer yüzü parçasında
Ey tahammül zırhını kuşanan beden
Destan yazdım diyemiyorum kalbim ağrıyor
Artık telaşlı bir akşamdayız. Olmuyor.

Olmuyor
O muhteşem deviriş o rahmet rüzgârı
Gözlerimiz yoldadır, olmuyor
Ah gelip kalbime taht kuran imge
Artık gülümse çünkü olmuyor.

10.12.10.ARZ

ARZ

İçimi burkan
kışkırtan kanımı benim
alıp başını gitmemiş
münasip bir rüyanın içidir

aslında
doludizgin koşan atların
rüzgârında boy atmış
karanfil kırmızısı yüreğimle
bekliyorum

ayışığı sevgilim oluyor
ayışığı hasretim.

ARZI HAL
10.12.10.1
0

ARZI HAL

Tutalım bir aşk mektubu yazalım
Sultana zalim
Kalbimizde karanfiller kızılca kıyamet
Kapısında duralım.

Dünya bütün haşmetiyle dönüyordu
Sonsuz ümit ederek yaşamaktır diyorum
İşte yoksulum ve yoktur kılıcım
İşte ahımdan başka.

ATESLERDEN GEÇEN KIM
10.12.10.1
1

ATEŞLERDEN GEÇEN KİM

I

İşte orada Mescid-i Aksa
Orada inceden inceye bir ağrı
Süleyman mülküne gözyaşı düştü
Nasıl da kalbinde fırtınalar kopmuştu Belkıs'ın
Nasıl da düşmüştü yola ilk mektup ile
Dağ taş bir ordu.

Süleyman mülküne gözyaşı düştü
Ağıt oldu yaşamak
Zulüm oldu yaşamak.

Ölüm bir başka ölümün içindedir
Tahammül olmuştur artık anaların gözyaşlarında
Bu her anı vurulmak olan göğsünden bir gencin
Adım atmak Davut gibi. Bir adım daha
Hani yola düşenlerin nağrası hani kardeşlerim
Bu zulme inen kırbaç bu sonu berrak olan imge.

İşte orada Mescid-i Aksa
Orada inceden inceye bir ağrı
Ah kalbim
Ateşlerden geçen kim
Yollara düşen kim?..

II

Peki kim verecek göğsünü kurşunlara
Kim çıkacak bu şehrin ortasından
Kardeşlerim: “Fitne kalmayıncaya kadar”
Güzellik oluncaya kadar
Esenlik oluncaya kadar
Kim verecek göğsünü kurşunlara.

Buluşmaya gidiyoruz diyecek olsa birimiz
Parıldasa, saçılsa lavlar bakışlarımızdan
Bize gelse yeğinlik bize gelse cömertlik
Serazat bir aşk ile düşerken yollara

Volkan gibi hazırlanıyorken
Tahammülü zor çarşılarda
Sanki ötresi düşmüş bir harf
Buluşmaya gidiyoruz diyecek olsa birimiz.

Ama olmuyor. Dağlara gitmiyor haber
Şehirlerin macerası fena
Meydanlara musallat olan pus dağılmıyor
Ama olmuyor.
İnce bir sızı olarak giriyor hayatıma
Buluşmaya gidiyoruz diyecek olsa birimiz
Dağ, ırmak, deniz.

10.12.10.1
2

AYNALAR

Ah nasıl da ölümler buldunuz kendinize nasıl da
Nerede gözünüz nerede kulağınız nerede kalbiniz
Sahi nerede kalmıştınız siz
İşte bir daha giriyoruz ilk yaza
Bir daha akşam oluyor
Bir daha çığlığı duyuluyor mu şeytanın.

Kırk bin kere maşallah diyorum
Kimse bakmasın kimsenin aynasından kendine
Buyursun burnundan soluyarak
Deccal gelsin
Şeytan gelsin

Ateşi harlı
Ateşi kendinden
Aman ha aynalar çatlamasın aniden.

Ah aynacı kalbimi alsan da aynaya
Baksam baksam ağlasam
Korkuyorum ey dağlar umuyorum ey dağlar
Geldi oturdu ayak ayak üstüne attı
Başladı anlatmaya putunu
Ama nasıl ama nasıl ama nasıl dedim
Hep o eski bildik masal
Al putunu başına çal
Ah aynacı kalbimi alsan da aynaya
Baksam baksam ağlasam.

Kahramanca bir duruşu vardı aynaya karşı
Uçurtuyor gibi hayallerini zakkum
Ağzını açıyor zebani
Kömür karası vede ölünmemiş darağacı
Üstelik haytanın biri
Kendine başka buluyor ölümleri
Belki de bu uğultulu kara fücur besteler
Belki de bu beton yığını evler
Bu vapur dumanları
İşkenceler.

Aynaya baktım yok oldu kocaman dilli dev
Bu kadar mı olur ancak kime ne olmak fiili
Çarşının kalbine merhamet ola
Merhamet ola çarşının kalbine ey

Sarı başak doyur beni çoğalt hüznümü benim.

BAKIYELER
10.12.10.1
3

BAKİYELER

Kim söylerse söylesin
Atlar ile atların arası gün doğarken
Kurşun boyu kadardır
Dedemin düştüğü yerde.

Kar çok yağarmış o zamanlar
O zamanlar hüzün yılları
Ayaz haşin bir kırbaç gibi iner
Rüzgâr uğultuyla esermiş
Bingöl dört dağ içinde
Dağlar dağlar içinde
Haberler nakış içinde
Uzun bir ezginin saltanatıyla
Gelir konarmış yüzüne anamın
Daha biz emzirilmeden çok önceleri
Bismillah.

Ayazlardan kırağılardan şimşeklerden sonra
Kaşa taşa kazıldı eşkalimiz
Kara kara üstümüze bulutlar
Baktım değişmemiştir macerası hayatımızın
Ben ona selam verdim
O bana selam.

10.12.10.1
4

BEKLEMEK SEVDA OLDU

Gelişin yangın gibi lavları taşır bize
Yanarsa yüreğimiz kimler karışır bize
Gel eyleme güzelim kadir bilir cananım
Beklemek sevda oldu hasret yakışır bize.

Ey beklenen gün ey kutlu gece ey ne zaman
Ne zaman bir muştu bir haber ulaşır bize
Yakar kavurur beni bu çok sesli ağıtlar
Beklemek sevda oldu sabır yakışır bize.

BEN SANA KAVUSURUM

10.12.10.15

BEN SANA KAVUŞURUM

Senin gülümsemen yetişir bana
Bir filiz verir dal olur yüreğimde
Bin defa güç verir duruluğun
Bir çiçek gibi nazlı boynun
Ve de o güzelim huyun.

Sana gönlümü verdim ya
Gönlümü- Bilesin.
Ellerimi uzattım ya sana doğru korkusuzca
Benim kara yazılım
Acı biledim günler boyu
Bir sigaraya bin umut bağladım
Bir damla suda ırmak oldum
Yıkıldım, yenildim, güçlendim
Sevdim- Bilesin.

Deniz kıyısı
Ağaç dibi
Parmaklarımız birbirine değer
Gözlerimiz bakışır
Gün geceye kavuşur
Karanlık aydınlığa
Bulut buluta
Yağmur toprağa
Ben sana kavuşurum.

10.12.10.16

BENDEN BEN'İ

Güller açtı ey vefasız al hançerin vur beni
Dünya mülkü aldatmadır cilvelenir elâ'dan
Baş edemem bir toy candır ayartması var beni
Vur beni, benden ben'i kurtar beni beladan,

10.12.10.17

BENİM EZELİ SEVDAM

İlkbahar ayartıyor beni
Şehrin seremonisine kahkahayla giriyorum
Benim ki iflah olmaz ezeli bir sevda
Tutuyor cendereye alıyor kalbimi
Kalbim ki çılgınca atmaktadır
Püskürten bir yanardağ olmaktadır.

İlkbahar ayartıyor beni
İçimdeki o arsız merak o heyecan
Ne olacaksa olsun artık
Bir kıvılcım
Nağrası yerle bir eden şimşek
Böyle başlamalı böyle çıkmalı diyorum
Şehrin ortasından muhteşem bir avazla
Benim ezeli sevdam.

BEYAZ ÜSTÜNE SIYAH
10.12.10.1
8

BEYAZ ÜSTÜNE SİYAH

Hüznün şamatasını rüzgârlayıp
Mağrur dağlara salıvermeli
Diyebilmeli
Hedef tahtası vaktin
Esrik vuruşlarına
Yaşanacaksa yaşamak olan
Bayazidin doğusu
Çarşıkapı.

Kaçak açan çiçeklerin korkusu
Sakıncalı molekül
Utanmaz bir kırağı.

10.12.10.1
9

BEYLERBEYİ İSKELE MEYDANI

Cahit kardeş; ey Zarifoğlu kardeş
Bu rüzgâr neyin nesidir nasıl da keskin
Birazdan üşüyeceğim çınarın gölgesinde
Ben burada oldukça şişman
Asaf Halet Çelebi gibi duramam
Fukara bedenimde titremeler olacak

Tamam mı.

Halatları sıkıca dolasınlar
İskele babalarına
İş dönüşüdür yorgundur bu insanlar
Birazdan akşam olacak.

BEGEN BEGEN AL
10.12.10.2
0

BEĞEN BEĞEN AL

İçimizde kaynıyor daima
Genişliyor dağılıyor ateş oluyor
Kanımıza karışıyor
Karışıyor sonra dünyamız bizim.

Olsun karışıversin ırmaklar
Ölüsü dirisi beşi onu biryerde
Hangi renkten isterdiniz bayım
Hangi ırktan
Beğen beğen al.

Bu teknoloji harika
Tahribatı mükemmel
Telefatı müthiş
Ölüm oranı yüksek
İsabeti tam
Üstelik sudan ucuz.

Çocuklar mesela

Kızlar kadınlar
Çiçek çiçek bindallı elbiseler içinde
Ürünün adı müthiş olmalı bayım
Helyum gibi mesela, Hardal gibi
Halepçe'de.
Ama olsun
Ulu orta sere serpe
Çoluk çocuk
Genç ihtiyar
Eşiklerde caddelerde her yerde
Bedenlerinde hiç darp izi olmamış
Temiz ölülerdir bunlar
Beğen beğen al.

İlla ortadoğu illa ortadoğu
İştahları kabartan olgu
Beğen beğen al.

BOGAZKESEN
10.12.10.2
1

BOĞAZKESEN

Biz şehrin sevdalı kaçakları ikindi isyancıları
Dururuz kocaman çınarların gölgesinde
Bir tebessüm bir darbe bir kırmızı gül olarak
Yedi iklim yedi diyardan kardeşlerim
İnsan, peki nasıl insan olmaktır
Çılgınlık nöbetleri kanlı pençeler
Boğaziçinden akıp giden dalgalı sular

İstanbul aşkımız oluyor yıldızlara bakıyorum.

Gül yorumcusu deniz feneri ey kızgın çöl
Bu vahşi atlar gibi çözülen kalabalık
Dağılsın saçları kırılsın elleri kara ölümlerin
Çömezim bir daha kapansın topraklara
Yarın başka bir gündür artık davullar
Yıldızlardan militan şiirler kopartarak
Bir yanı daima Leyla olan sevdalarda
Budur işte "boğazkesen" hayatım benim.

10.12.10.2
2

BOĞAZİÇİ ŞİİRİ

Ey duru zaman ya da görünen öyle
Gökyüzünde süzülürken yıldızlar
Zihinlerden o güzelim küheylan aktı mı uzaklara
Günahı yatağında aşk gibi taşıyan tarih
Ağrılar doğurabilirmiş
Halbuki nişabürek bir şarkıyla
Kanadı bile hışırdasa o hakir kuşun
Konar da sarayın gölgeli güneşli odalarına
İnzibat yazılabilirmiş.

Daha Le Sultan Rouge olamamışken Abdülhamit
Filistin'de toprak istememiştir o vakit Yahudi
Doğuda Ermeni isyanları başlamamıştır
Saçlarında Paris'in serbesti havaları

Sisli Londra yılları
Kağıtlara nakış gibi işleniyorken mürekkep.

Tarih önemi nisbetinde tarih olarak
Kuzguncukla Çırağan arasında
Boğaz içinin havasıyla dalgalanarak
O muhayyer o uzak o şehla saltanatın
Denize inip çıkan küreklerin sesleri arasında
Zincirleri kopartılarak daha
Gür bir nara ile padişahım çok yaşa
Muhafızdır o vakit çünkü Beşiktaş'a.

Göksü gecelerinde bülbülü şeyda
Küçüksu'da alafranga hayatlar
Nazenin parmaklar uzanıyorken şiire
Bir rüzgârdır aşağı dalgalarla boğazdan
Bestenigâr kürdili hicazkâr çalınırdı ince sazlar
Düşerdi boğaz içinden yıldız gölgelerine
Düşerdi piyano tuşlarına meşruti çığlıklar.

10.12.10.23

BU İSTANBUL VE BAĞDAT

Bu İstanbul ve Bağdat gidemedim ah Mekke
Wallahi olmaz, kırık hayatım olmaz, kan olmaz
Gözyaşı olmaz.Bu iş düzensiz olmaz.
Kamyonlar gitmez sonra
Uçmaz dahi uçaklar, roketler varmaz

Beni böyle durmadan yoruyor bakışların
Üsküdar'a yol olmaz.
Sultanahmet Ayasofya yeniçeriler caddesi
Ne zamandı yürüdüm
Artık durulmaz.

Bir Cuma gününde ve kalabalık ve yorgun
Ben bekliyorum ben umuyorum bu hasret
Baktım yüzündeki esmerliğin arabistanı
Bir o kadar öfke bir o kadar kamçı oluyor
İşte kitap işte nizam beylerbeyi sayfiye
Daha neler neler olacak bir bekle
Bir adam bir adamı kanadına bağlamıştı da kazın
Bu İstanbul ve Bağdat gidemedim ah Mekke.

10.12.10.2
4

BU ŞEHİR ÖLDÜ DİYORUM

Birden somurtuyor halk
Bu şehir öldü diyorum
Kalbime vuran mızrak
Minarelerinden akan nefes ayartıyor beni
Tutuyor kuleler kuruyorum aklımda
Bir ıslanayım bir ıslanayım
Şehir kurtulsun diyorum
Islanıyorum, halk ağırdan alıyor.

Birden daracık merdivenlerden çıkıyorum

Vapurlar iskelede
Motiflerine baktığım tarih
Hülyalar içinde duruyor
Birden secdeler görüyorum.

Birden somurtuyor halk
Birden akşam oluyor
Dolaştığım çarşı gördüğüm esnaf
Kadın erkek kırmızı ışıklar
Kımıldıyor gibi her şey
Bu şehir öldü diyorum
Kalbime vuran mızrak
Işıklarını saçıyor
Birden akşam oluyor
Bismillah diyorum.

BÜYÜK NAKIS
10.12.10.2
5

BÜYÜK NAKIŞ

He dedin mi aydınlık yüzüne yaşamanın
Aha o sevilmektir anam babam
Kınar mı ki gün ortasında bir hain bakış
Yangın yüreğimi gülesice halimi
Ben bilirim anam babam
Ben bilirim.

Delişmen bir rüzgâr esiverir aniden
Yapayalnız bırakır beni
Ben gül kurusuna tutulur yürek yakarım

Ne bilirdim ki
Gonca gülüm yansımış dudağına
Ben kendimi yenilerim gündüze karşı
Yasemin huyludur benden uzağa kaçar.

Demek ki yüreğimi kanatır o büyük nakış
Düşman kesilir bana karşı
Ben bilirim anan babam
Ben bilirim.

10.12.10.2
6

BİLİR MİSİN

IV
Bilir misin sevdiğim
Çağ kahırla oynaşmaktadır
Bakıştığımızda kaçak
Kanlı senaryolar yazılmaktadır
Bir sarışınlıktır çağırsam
Alnımızda çizgiler
Alnımızda toprak kokusu
Öylece durmaktadır.

Bilir misin sevdiğim
Aksın boğazın suları bildiğince aksın
Benim hayatım gurbettir zaten
Ben ağladım mı tekmil ağlarım.

BIR FANIYE DAIRDIR
10.12.10.2
7

BİR FANİYE DAİRDİR

Kâl-a’sında oturan adam, zırhını, kalkanını ve
zehirli oklarını
büyük bir iştahla parlatıyor.
Uykusuz bir dev olmuştur artık.
“Güç bende” sanmıştır kendini, lâkin zaman
kanatıyor hayallerinin içgüdüsünü.
Kâl-a’sında oturan adam; fetişin hani?

Kâl-a’sında oturan adam, uçkun avazlar salarak
gökyüzünün muhteşem armonisi içinde
ağır zehrayin korkulara atıyor kendini.
Güngörmezken özdensizliğini döküyor ortaya
şişiniyor ve yukardan Haman gibi bakıyor.
Kâl-a’sında oturan adam; Firavunun hani?

Kâl-a’sında oturan adam, kâl-a’sında oturan adam
saklambaç oynayan çocuk bas bas bağırıyor
yek taaa! yek taa! Ayva dersem çıkma; emi!..

BIR MASANIN ETRAFINDA
10.12.10.2
8

BİR MASANIN ETRAFINDA

/ ve
yıldızı yok gecenin
kandilleri ile yaşıyor şehir.

Artık nabzını tutmalı vaktin
Birde seni ey kaçak imge seni
Bu gürültülü kesif duman ortasında.

Tam o anda söz ustalarından
kitabı konuşanı
boyu uzun olanı
söyle ve bırak
göster ve seyret diyeni
mazinin mahreminde
gonca güllerin kırılgan zarafetlerini
derin ve elzem olan bir rüya gibi
mecburen
kabul edeni.

Karşı tez ise
Kaf dağında Anka kuşu.

Hamiş:
Cigara dumanı, ellibir, maça kızı
Okey taşlarının şıkırtıları arasında
Tarihten Düşünceden Fikirden
Üsküdara yakışan ey mübarek yağmur
giderken yalı yalı
derin
ve
elzem
olan
bir masanın etrafında

tıkış tıkış
- Çay?..
- İçeriz.

Birde haberin başında
Limuzin. Bir miktar goril.
Başkadınefendi
ve New York
ve Prezidan ve munis gölgesi.

İyi mi?..

10.12.10.2 9

BİR SABAH İSTANBUL

Sis çöktü, deniz kayboldu; martılar
Hangi yağmur açmaya gidebilirdi çiçekleri
Hangi zalim kurşun ayırabilirdi
Kara sevdaları şarkılardan.

Üsküdar Eminönü arasında bir vapur
Tuzunu öğütüyordu denizin
Aşklardan korkulardan ayrılıklardan
Sorulmamış sorulara kadar.

Bu sokaklar böyle değil
Süleymaniye eski Süleymaniye değil
Servilerle oynaşan ey ılık rüzgâr

Kim söyleyebilir bana kalbinin şiiriyle
Değişen iklimlerin tarihi macerasını.

Artık bakır üstüne işleniyorken mavi
Kurşuni işaretlerle biraz
Bir sabah İstanbul
Yıldız karayel sonra da poyraz.

10.12.10.3
0

BİR ŞEHRİN FOTOĞRAFI

Dışarıdan gelenlere
İçerde yer yok
Kartal kanatlarına yapıştık gecenin
Gökyüzünde şenlik mi var ne
Bir vuruşla çarpıyor yüreğe
Aşk oluyor aniden.

Uçaklar evlerle insanlara
Tanklar evlerle insanlara
Harami yüzlü bir adamın
Günahlarını bırakıyorlar:
-Taş kalmasın taş üstünde Hama'da.

Buyursun başı ak yazmalı bir kadın
Dökülen kanları toplasın yerden
Bismillah...

10.12.10.3
1

BİR ŞİİRE GİRİŞ DENEMESİ

Merhaba
güneşin billur akışını emen deniz
yapraklarını hafif bir rüzgârla
raksettiren ağaç
kaldırımda yürüyen
Rabbini tesbih eden
İhtiyar.

Söze başlarken merhem
konuşurken misküamber
tebessümü gül olamaz mıydı çehremin
Üsküdar bir hülya olur muydu
olur muydu gönlümün bahçelerinde
gözlerinin içine baktığımda
kaybolduğumda o serazat derinliğin
beni çeken beni yok eden beni bir
ah mıydı.

Durun alâ-i valâ renkler durun
dolmabahçe sarayı seyre dalmakta denizi
şehla bir yalnızlık bariton bir arya
biraz ilerisinde çırağan
kaplumbağa sırtına binmiş gece feneridir
düveli küffara mahcup olarak
hançerliyor çınar ağaçlarını

denizin dalgalarını.

Söyledim
ben bir Gülzar ile gelmiştim dünyaya
içime doğan güneş
uzun uzun sabah ezanları
Şeyh Said
ben yokken şehit olmuştu.

Ey uçup giden kuşlar
ey memleketimin baharları
söyledim
merhaba dedim
alnından öptüm Şeyma'nın.

Sur çatladığı zaman
sulukule tarihi bir vakıa olarak mevcut
uçtu Bizanslı çekirge bir daha uçtu
kondu patrik'in uçurtmalı köşegenlerine
fener söndü, şehir düştü
ateşe yandı gönül.

Şehzadebaşı zalim bir gelin gibi
uçarı, intikamlı, karasevdalı
akıyordu
halbuki
muhabbetimiz baki
yaz gününde
kıvrım kıvrım dalgalar
açık anlaşılır bir melodi

bir martı uçması
yüzüm, rüzgâr alan yüzüm
Sinan ulu bir çınardı
Süleymaniye muhteşem.

Merhaba iki gözüm
Merhaba çocuklarımın anası.

CAZIBELER
10.12.10.3
2

CAZİBELER

Al getir onu SAMED al getir n'olur
Bahçeler senin
Dilimde zarif bir tutkudur
Lehçeler senin.

Uzadı uzay boşluklarına serencamlar
Bilinmez bilinenler senin
İşte içimdeki pınarlar
Irmaklar denizler senin.

Olmaz diyorlar artık
İnanmıyorum
Olmazlar çünkü senin.

10.12.10.3
3

CUMA ŞİİRİ

Susta durdun alkış aldın
dahası viraneye döndü yüzün
Cuma oldu coştu gönül
seninse harhaneye döndü yüzün.

Hayretim artıyor heyhat
ne kadar da la din olmuşsun
ben öldüm güller açtı
seninse harabeye döndü yüzün.

10.12.10.3
4

CUMA ŞİİRİ

Hoca efendi kalas
düştü ses, gümbürdedi ortalık, bizse kös kös
karbondioksit alıp oksijen saldıklarını
vereme karşı da şifa olduklarını ağaçların
yanmış kubbesi onarılmaktadır.

İki gözüm bile kulağım
şimdi ormanı ve orman kanunlarını anlatacağız
diyememiştir.
Ey faiz yiyen hacıların kahraman çocukları

diyememiştir.

Velhasıl efendiler
ey cemaati müslimin
kedilerin kızışarak miyavladığı ayda
şiirimiz serbestçe yazılmıştır
Hoca efendi çünkü kalas
düştü ses, gümbürdedi ortalık, bizse kös kös
ve tekmil dervişler
tarik-i divan diyerek bir ağlamak kalmıştır.

10.12.10.35

CÜLÜS

Netekim eylüldür sabah sabah bir telaş
arzı endam eylemiş omuzları kalabalık
sonra kaç kişi? Uzaktan kumandalı
uzun bir söylevdir, heyecandır, Cumadır.

Netekim hal edilmiş bir halin arzı halidir
makinalı tüfeklerin ve tank gibi şeylerin
nesnel özellikleri saptanmış olarak elbet
yoksa payitahtın göbeğinde şinanay
orta oyununda kavuklu mudur?
Sözü kılıçla kesmeli olsun bitsin.
Netekim hava kuvvetleri de hazır oldadır.

Netekim eylüldür paşa paşa gelmişlerdir

koca kozmos ve dahi devri alem etmekte olan
seyyarelere hayret. Uzaktan kumandalı
uzun bir söylevle gelmişlerdir
put put olmuştur memleket.

Velhasıl bir kez daha kaldırılmıştır kazan ama
kaf dağında şıngır mıngır mum ışığı karaçalı
kayda değer bir şey yoktur

10.12.10.3
6

DALGALAR İÇİNDE

III
Dalgaları gördün mü bir tiran gibi
Gelişleri felaket
Gelişleri filizkıran
İskele atılınca yanaşıyorlar
Bakışlarında kan izleri taşıyorlar.

Ay sevdam ay ağrım
Putları tanımaz aklım
Kalbim diri ol, iyicene aklan
Haydi güzellikler sofrası
Donat, ayıkla katmanları
Yer isi yeryüzü
Ne ise gökyüzü
Ağırdan ağırdan
Hoşça esen bir yel gibi

Say, dök, arık hakça.

Ay sevdam ay ağrım
Suları gördün mü akıp giden
Sular içinde
İnceden inceye
Usulca
Kurşun gibi namludan.

10.12.10.3
7

DAĞIN DESTANI

Dağa selam olsun
Gözleri kalmasın yolda
O başında parıldayan
Çağıran yüreğimizi
Omuz veren
Kırmak için kelepçelerimizi
Yediveren gülleri
Bereketinden haberdarız.

Mercan işçisidir zaman
Uzanırsa ellerimiz
Kirin ve pasın arasından
Yenilendiğinde her şey
Yeni filizlere tohum
Ay dolanır ya
Bulutlar gezinir ya öyle

Gezdiğimiz
Şehrin sokaklarıdır caddeleridir
Uzaksa evlerimiz
Aklayıp evlerimizi
Yeryüzünün deruni genişliği için
Açmak için yüreğimizin kapılarını
Caddeleri ve sokakları açmak için
O parıldayan başında dağın
Bizi bütün hüznümüzle
Çağıran sevda.

Dağı dağ bileli
Yaşamak bileli
Gümrah sakallı dağlılar
Onun içindir ki
Ceylanları koşturmak gerek
Alışmak gerek uzun koşulara
Alıştırmak gerek
Gölgeyi gölgeden ayırarak
Yakarak ateşleri
Yakarak gemileri
Yanlışların yasakların
Cetvelini aynaya tutup
Yansıyan ne varsa yüzümüze
Yüzümüzü Kâbeye
Zamansa yeminle belirlenmiştir
Yaprak dökümü belirlenmiştir
Bağ bozumu belirlenmiştir
Dağ sırlanmış belirlenmiştir.

Sabah
Güllerin ve ebruların
Bir de çocukların ak alınlarında
Masum bakışlarında
Alınmamış oyuncakların
İvecen düşlerinde
Sabah içimizdeki ukdedir
Dağcıdır, çocuklarımızdır
Gülistanımızdır.

İbrahim İbrahim İbrahim ya
Baltanı aramaktayım
Kahrımdan ve acizliğimden
Ağlamaktayım
Susmaktayım çoğaldıkça putlar
Ne kadar da putlar
Şehla bakışlı
Çarşılar pazarlar
İbrahim ya
Cesaretini beklemekteyim
Baltanı aramaktayım.

Dağa selam olsun
Gözleri kalmasın yolda

**10.12.10.3
8**

DELİ RÜZGÂR

Başladım bu yaşımdır çözülmemiştir düğüm
Kim aldı kim götürdü değildir kaygı artık
Yoktur aslı çimenin toprağın nede gülün
Bakarım çarşı uzun nafile ah ederim.

Elbet döner ortalık elbet durur çiçeğe ağaç
Tutuşur yüreğimde lalezardır bir ağıt
Es ey deli ruzigâr es ey deli ruzigâr
Uzakta çok uzakta savaşan birileri var.

DENIZ EY DENIZ
10.12.10.3
9

DENİZ EY DENİZ

Kıyısına vuran dalga
Ufkunda biriken sis ile
Sesini sesine uladığı
O eski gizin; neresinden bakılsa uzak
İncinen kırılan tarafları olmuştur elbet.

Ağaçların kuşların ve forsaların
Ölüm oranı yüksek olan cetvellerinde
Deniz müstakim bir gemi midir
Çokkatlı binaların çatılarında tüneyen martılar
Ahşabın mağrur direnişiyle adı yok
Yitirilmiş incelikler midir.

Bakıyorum, yassı ada ile sivri ada arasında
Hiç muhabbet yok
Beri yanda şamandıra olsa gerek birbaşına

Martısız ve habersiz dünyadan
Bosna'dan Hersek'ten
Bir de benim kalbimden.

Deniz ey deniz; adı marmara olan deniz
Martısı soykırıma uğramış deniz
Ufkunda biriken sis
Hayatı incinen kuş
Birbaşına şamandıra.

10.12.10.40

DENİZE BAKAN SARIŞIN ÇOCUK

Artık
Denize bakan sarışın çocuk hayretlerini
Karşılayarak, işaretleyerek, tabiatıyla koşarak
Toplara tutulmuş çarşının hıçkırıkları arasında
Önce sağıma döndürmüştüm başımı.

Artık Rabbimizin verdiği iki göz
En çağdaş radarlardan daha çağdaş olarak
Kumaşın en gizli ilmeğinden başlayarak
Metalin kılını kırk ayırarak
Bakacaktır
Yoksa güllerle ortalığa düşen kurnazlık
Bizden alıp götürünce, akan kanlar ile götürünce
Bahane bir yeniçeriyle götürünce
Üstelik arşınların

Özetlenebilir incelikleri de vardır.

Artık göğsümüzü ah ile kabartarak
Kalbimizi diyorum, belli ki böyle sayılabilir
Bize biraz yaşamak gibi bir şey olarak
Ey rüzgâr ey saçıp savuran rüzgâr
Göğsümüzü ah ile bir daha kabartarak.

10.12.10.4
1

DENİZE BAKMAK

Haydi git bana
Hamid-i evvel camiinin
Denize taraf bahçesinden bir yumak
Vapur dumanı getir
Çünkü girift kalmıştır şimdi
Sanki buğulu bakışlarıyla bir orman
Gölgesiyle aniden ne varsa
İhanetlerin ağzından dalgalı deniz.

Beylerbeyi sarayında
Tarih yazan padişah
Kendi tarihine cebbar olsaydı eğer
Bindirseydi semiz enselerine cellatlarını
Kırk katır mı kırk satır mı hesaplarıyla
Kementler atılsaydı dört bir koldan
Oyunlar oynansaydı ay ışığında
Mehtaba çıkardı tarihçiler anında.

Hamd olsun her şeyleri artık hiç
Sonunda köprülerin altından çok sular
Belgeler aşk mektupları kırık notlar
Hırçın dalgalardan arta kalan köpükler
Artık dökülmüştür şarkıların arabeskleri
Kandil olmuştur gecelerimize
Biz ki itaatkâr bir milletiz efendiler

Denize utanmadan bakabiliriz.

**10.12.10.4
2**

DOSTUM VAKİT DAR

Bir gün
Gözyaşının
Ağıtın ve kanın
Hesabıdır olacak
Orada başlayacak ortasında zulmün
Bir gün mutlaka güller
Anlaşılmaz bir yosmanın raksına rağmen
Rengârenk açacak
Ağır ağır her şey
O dayanılmaz arzunun haşmetiyle
Tabiat bir daha ve ilaveten aşk
Olağanüstü bir mavi doğuracak.

Daha hayata katılmadığımız anlardır
Oysa sinsi bir oyun
Eski mi eski çilingir sofralarda
Altın ve gene altın olarak
Ziyanı yok
Yürekte olgunlaşan aşk
Hayatı nasıl da güzelleştiriyor
Dostum söz bitmez
Vakit dar
Muhakkak gözyaşının

Ağıtın ve kanın
İsyanı da var.

DURDUM BAKTIM
10.12.10.4
3

DURDUM BAKTIM

Birdenbire olmuyor geceleyin diyorum
Geniş bir gökyüzünün altında
Caddenin ortasında duruyorum karşıda deniz
Penceresi kıbleye doğru kocaman çınar.

İşte sevmek gibi oluyor bir acının
Nazarından kalmış olacak
Seslere ve renklere karşı derin bir arzu ile
Bakışlarından nöbetleri geçiyordu ateşin.

Hazır oldum gün kavuştu değişmedi hiçbirşey
Gülüşüne bayıldığım güzeller güzeli çocuk
Bana bakınca
O kadar geniş
O kadar geniş ki rahatlatıyor beni
Benim deli bir küheylan gibi oluyor kalbim.

DINLEMEK ISTEMIYORUM
10.12.10.4
4

DİNLEMEK İSTEMİYORUM

Beni de vururlar yüreğimden biliyorum

Su içmek hava almak artık yetmiyor
Ne zaman yağmur yağsa
Güneşi özlesem suç oluyor.

Durmadan ağrılar büyüyor bedenimde
Paslı ilişkiler üretmeye yaşamak diyorlar
Dedim ki dinlemek istemiyorum
Dehşetli ayarlanmış ufukları dar
O narin o ışık çağlayanı güzelliğin vebalini
Omuzlarına kara bir örtü gibi yüklenmiş adamları
Dinlemek istemiyorum.

Artık hülyalı zamanlara kapılmamak için
Yeniden düşünmeliyim o korkunç çığlıkları
İkircikli sözler tırmalıyor kulaklarımı
Karanlık ağızlardan kaçıyorum
Hayat puslu bulvarlara sığmıyor
Kirli kara işgal şarkılarına sığmıyor
Huzuruma kundakçı bakışlar saplanıyor
Sürgün oluyorum acılar çekiyorum
Hüznüme o saat kılınç kuşandırıyorum.

Çünkü birazcık koşsam ayaklarım dolanır
Çünkü bana belalar kalmıştır.

**10.12.10.4
5**

DİYEBİLSEM

Bir diyebilsem
Bir diyebilsem hissettiklerimi
Nasıl ki kuşlar ötüşür içli içli
İşte öylesine
Nasıl ki bir şiir okunur
Bir türkü söylenir sevda üstüne
İşte öylesine.

Bir diyebilsem
Bir diyebilsem hissettiklerimi
Karalar ak olur
Pembe olur yeşil olur tüm evren
Ağustos sıcakları serin serin
Öylesine mutlu olurum ki
Öylesine bağırırım ki sevinçten
Bir diyebilsem.

10.12.10.4
6

ELİF'İN BAŞINA GELENLER

Elif çekildi aradan
Lahuti bir imgenin içinde sır oldu
Elif'in içi ayna içi kocaman bir dünya
O vakit korkunç bir haleti ruhiye ile
Çıkılıyordu çarşılara.

Elif çekildi aradan Elif sır oldu
O vakit küffar dört nala at koşturuyordu.

Sonra geçti bir fırtına olarak içimizden
Dağlardan vadilerden
Sararmış yaprakların arasından
O vakit aslını arayan lahuti ses
Kırılmış olarak yeni baştan
Devire devire korkulukları
Sabırla ve aşkla başlıyordu.

Ağır ağır inen darbe bedenimizde eriyor
Harf kırılıyor tenhaya çekiyor kendini
Sürgün ceza ölüm o zor hasret günleri
Geçip bir fırtına olarak içimizden
Dağlardan vadilerden ırmaklardan
Gecelerden kopartılan esenlik ile
O kitabı kerim o tükenmez varidat.
x

EMINÖNÜ'NDE BIR YOLCU
10.12.10.4
7

EMİNÖNÜ'NDE BİR YOLCU

Eminönü kanadı kırık bir kuş mudur
Uçamaz olmuştur şiirimizde.

Ağaçların kirlenmiş zehirli dallarına
konamaz olmuşsa kuşlar
bre soysuz labirent ırzı kırık tahakküm
yola ve yolcuya bakışsız olan.
Devingen bir hayatın başlangıcında

gökyüzünün maviliğinde
lahuti bir ezan ile
kendine dönemeyen
dönemeyen kendine.

Eminönü arabesk mekânlı bir saatin
kadranı mıdır
yalnız kalmış martıların kanat çırpışlarında
ki ritmi hüzündür
Eminönü ha-şa huzurdan
nasıl ki deniz korsandır biraz
koruyamamıştır balıklarını, uskumru
bulutlarını kümülüs
altın boynuzunu haliç.

Eminönü karaya vurmuş insanların
telaşlarıyla bahtiyar mıdır.
Yani Eminönü İstanbul mudur
gül kokularını, esanslarını
Fransız kozmetiklerini İngiliz kumaşlarını
utangaç hanımların tenha odalarındaki
süs eşyalarını, sırlarını
uçarı ve hırçın kızların aksesuarlarını
bu dumanlı, isli, ağır
dehşetli zamanların arasından
taşımışlardır elbet
evlere
oradan işyerlerine
mağazalara
devlet dairelerine

oradan işportaya
Eminönü'nden geçen bir yağmur gibi.

Ey yolcu
var mıdır İstanbul kapısında
bir başka Eminönü.

10.12.10.4 8

EVRENDEKİLERİN ÇABASI

Birinin çabası yaşamak
Biri kendine küsmüş
Biri yükseklere yükseklere
Biri sevdaya düşmüş.

Biri gururdan patlarcasına
Dolmuş boğazına dek
Ezilmişlere bir tekme daha
Bir daha sürününceye dek.

Sonra usul usul yanaşıp
Bilgelik dilenmişler
Koymuşlar bir yana tek tek
Başkalarına satmışlar.

Kimi kime söylesin
Satılmışlar kentinde
Kim gerçek yargılar ki

O şey varsa cebinde.

Birinin çabası yaşamak
Biri kendine küsmüş
Biri yükseklere yükseklere
Biri sevdaya düşmüş...

10.12.10.4
9

EYLÜL OLUYOR KALBİNİZ

Bakışlarınız nemleniyor
Sizi tutuyor nedense
Eylül oluyor kalbiniz
Ve daha da sarartarak
Saçlarınızı
Tebessümsüz bir yaprak gibi
Solmaya gidiyorsunuz.

Yanlış mı bakıyorum acaba
Uzun uzun yürüyen
Bir sağanak altında
Nasıl anlaşılabilinir
Sıcacık bir duygunun
Yüreğe inen ağrısı.

Bir aşağı bir yukarı
Nabzı da göz ardı etmemek gerekiyor
Ağacın dalına konup kalkan kuşu da

Salıncakta sallanan çocuğun keyfini de
Denizin durgun, açık, net maviliğini
Bir ikindi sonrasında öğlen öncesinde
İçinize sindirerek nefesler salarak
Aşk var mıydı gölgesi var mıydı
Uçurumların.

Hayat derin ve karanlık bir kuyu gibi
Gözünüzün içine baka baka
Alıp götürüyor sarışınlığınızı
Kekremsi bir ten ile yaşıyorsunuz
Şehir azgın bir boğa gürültüsüyle
Göğsünüze çöküyor
Sizi tutuyor nedense
Bakışlarınız nemleniyor
Eylül oluyor kalbiniz.

Yanlış mı bakıyorum acaba
Bir aşağı bir yukarı
Kırık bir fanus
Yanlış bir sabah ile
Daha da sarartarak saçlarınızı
Tebessümsüz bir yaprak gibi
Solmaya gidiyorsunuz.

**10.12.10.5
0**

FASLI KİBAR

Kim bilir hangi şarkısıdır aşkın
Gecesi ve gündüzü tufan diyorum.

Oysa bir kumrunun bakışlarından
Bir ürkek yalvarıştan geçerek
Bana güzelleşecek gibi geliyor
İkindilerde ezberlenen serinlikler.

Yoksa
Bereketli yağmurlar dilediğim toprak
Kim ölüyor ki kederinden
Bir faslı kibar olarak.

**10.12.10.5
1**

GARDAŞ

Bu kaçıncı iklimdir böyle perişan
Kar yağar kalbimin hasret bölgesine
İner kurşun gibi öfkemiz gardaş
İner bir gün
Mutlaka üzerine.

İçimde bir sızı var öyle tarifsiz
Benim gönlüm artık tufan yeridir
Şimdi gül koklamaya izin yok gardaş
Elbet kavuşmamız
Bahar gibidir.

10.12.10.5
2

GECENİN OLSUN

Mehtap mı desem geceye
Zindan mı desem karanlığa
Zira benim için;
Dünya kapkaranlık ve ıssız
Yıldızlar ışıldıyorsa gökte
Bana ne mehtaptan
Bana ne şimdi
Kadıköy'ün pırıl pırıl ışıklarından
Gerçi seyrediyorum divan yolundan
Ama isteğim yok
Gecenin hiçbir şeyinden.

GELMEMIS
10.12.10.5
3

GELMEMİŞ

Bir şey çağrılmamış halisane
Gelsin diye; gelmemiş.

Ah benim tez canlı yüreğim
Acıyı tatmamış yakışıklım
Hadi gel; denmiş
Hemencik
Ağrısız
Kansız

Gelsin diye; gelmemiş…

GELMIYORSUN
10.12.10.5
4

GELMİYORSUN

I

Gelmiyorsun
Yollara bırakıyorum gözlerimi
Kavruldum susuzluktan yanıyor içim
Yağmuru seviyorum karabulutları değil
Lalenin hışmına uğramış bir garibim
Boşuna yaratılmadığını kelimelerin
Zeytinin ve incirin
Diyelim ki suyun ve tuzun; biliyorum.

Güzelliğin incindi mi gelmiyorsun
Hışmına uğradım dalgaların
Karıştırdım toprağı ve çakılı
Tohum ne için vardır
Ne içindir yaşamak
Hüznüyle ayıklanmış kalbim
Çöle ve dağa iletemiyorum
İncinen ben miydim sen miydin; bilemiyorum.

II

Gül yüzlüm gelmiyorsun

Demek sahte süsler takınmışım
Acemi akınlar düzenlemişim
Kalbimi yormadan yüklenmeden çileyi
Sana gel demişim
Sevmek başka kavuşmak başka biliyorsun
Şanındır senin bahar içinde bahar olmak
Şanındır senin ağlatmak; biliyorsun.

Bir güzelce gelmiyorsun
Ayışığı bakışlım yürüyüşün çağlamak
Muştulamak ayıklamak kötülükleri
Bundandır denizin kabarmasını isteyişim
Fırtınalar bekleyişim bundandır
Kıvılcımlar saçıyor kınar mısın hasretin
Bir görün himmet eyle parçalansın bu ağrı
Bir görün n'olursun bitsin artık hasretim.

**10.12.10.5
5**

GERGEDAN

Binaenaleyh geldiniz fakat nasıl geldiniz
çılgın nümayişler sonrasında
pembe düşlerle geldiniz.
Mamafih dağarcığınızda postal resitalleri
biraz da zincirbozan vardı.

Sahi kaç defa gitmiştiniz kaçıncı gelişinizdir
harika bir şovmen o malum şapka ve adınız

Morrison mıydı? Başka bir şey miydi yoksa
önceleri.
Ders alır mıydı acaba görseydi Spartaküs sizi
gözünün içine baka baka ahalinin bukalemun
kalın bir boyun kocaman bir baştır taşıyordunuz.

Binaenaleyh ne kalacak yarına ne kalacak
uzun sivri bir adam
bir o kadar laf-ı güzaf yolsuzluk dosyaları
maroken koltuklar suistimaller dış borçlar
cinayet fotoğrafları
al gülüm ver gülüm hesapları
bir miktar acımasız varsıl
taş yürekli vicdanı yok gaddar
anlamaz yoksulun gidişatından
bakışından ahından
narından cehennemin.

Peki hangi boylamıdır hangi enlemidir dünyanın
gerdan kıran kocaman bir gergedanı vardır
binaenaleyh ipucu yoktur ipin ucu kaçmıştır
sokaklar yürümekle aşınmamıştır

**10.12.10.5
6**

GEÇİYOR SULAR GİBİ

Geçiyor sular gibi akıp gidiyor zaman
Neye baksam biraz var biraz da yok gibidir

Ilık bir esintidir bırakmıyor ki neden
Sevgiye susamış sanki yürek gibidir.

İşte Rumeli hisarı işte dua tepesi
Orduyu hümayun saf saf olmuş duada
Sultan Mehmed Akşemseddin Molla Gürani
Duruyor uzaklarda kara yüzü bizansın
Doğar gibi bulutların ardından.

Kaptanı derya Barbaros Hayreddin Paşa
Baltaoğlu Süleyman bey
Donanmayı hümayun süzülürdü boğazdan
Çektiriler kalyonlar kadırgalar
Fermanlarla atlılar
Hürrem Sultan Safiye Sultan
Kösem Sultandır devlet
Devşirme vezirlerin saltanat kavgaları
Binaltıyüz savaşları celali isyanları.

Gidiyor ağır ağır köhne bir gemi gibi
Lalelerden kan damlıyor toprağa
Yeniçeriler sipahiler nizamı cedid
Asakir-i Mansure-i Muhammediye
Namı diğer vakâyı hayriye
Tanzimat fermanları otuzbir mart falan
Bir oğlunuz olmuştu zahir o zaman
Meclisi mebusan kanuni esasi telaşları.

Geçiyor sular gibi akıp gidiyor zaman
Kimlerdi ilmiklenirdi iplerle boğazlarından

Duruyor orta yerde Çanakkalede savaş
Duruyor hâlâ harbi umumi acısı
Ağır yüklü gemiler ak köpüklü dalgalar
Geçiyor sular gibi akıp gidiyor zaman
Vapurlar kotralar sandallar
Olta balıkçıları martılar bağrışmalar
Ey kırgın yüreğim ey hüzünlü günüm
Denizin kenarında oturmuşum üzgünüm.

**10.12.10.5
7**

GÖKMAVİ

bir cuma günü beyazid meydanında
beyazid-i bistami ile kolkola girip
horasanın köpeklerini konuşmak istiyorum.

beyazid-i veli sitemkâr bakışlarıyla beni
tekmil tesbihatı ikmal edecek kadar
bir serzenişle, belki de kaş çatmasıyla
sirenlerden sonra kalabalık bir huruç için
tekbir tekbir büyüyorken halk.

kelimei tevhid şanlı bir rüzgârdır artık
dervişlerin kalyonları; amanın
denizden bir nağra kopartacak
dalgalar kabaracak
kara korsanın gemisi
kayalara çarpacak.

cüneydi bağdadi mütevekkil bir o kadar sermest
şehrin mutena tepelerinden kuşlar uçurtacak
biz birkaç bağrı yanık sultanahmette olacağız
müthiş bir hutbe irad ederken hocaefendi
ayasofya vakarla bakacak
firuzağada kavak yelleri esecek
tesbihatı tamam edecek rüzgâr
tekbir tekbir büyüyorken halk.
o vakit ben mavi kanatlarımı kuşanıp
bir nida bırakacağım gökyüzüne.

ya hay. ya hakk. ya hakimi mutlak.

GÜL'E BENZER
10.12.10.5
8

GÜL'E BENZER

Gülün dikenli tarafından tomurcuğa durduğunda aşk
patlamaya koşsun dünya, insan insanlığın bilsin
hercai menekşeler, arslan ağızları
perişan akşamüstleri ölüm trenleri gelsin.

Değil, ah öyle değil minnacık yüreği kuşun
tutulamaz yarım ay kadar bile öksesi yok
sağaltırken hüznü düşen yaprakla birlikte
gül kokusu kırılan bir kalbin ardından.

yani kışkırtılmış kıskanç bir imle tutulmaz olur
alıp başını giden korkunun ayak izleri

öne çıkmayı birde kuşkuyla bağdaştıracak yer olmamalıydı. Değil mi ama? Dost çünkü gül’e benzer.

GÜLÜM BENIM
10.12.10.5 9

GÜLÜM BENİM

Erikler çiçek açtı
Gülüm benim
Sen açmadın
Güneş de var şimdi
Gökyüzü ne kadar da mavi
İşte diriliyor tabiat
Bir yürüdüm bir yürüdüm ki eyvah
Yazıktır bana zulümdür bana dedim
Sen açmadın.

Belki daha erken
Belki benim hasretim büyük
Sevgili tahammülüm sabır kılıcım
Gözümde tütüyorsun gülüm benim
Kalbimin atışlarında sen varsın
Aklımda hayalimde sen varsın
Bir olsa diyorum ah bir olsa diyorum
Gülüm benim küskün gibi sen açmadın.

Dedim ya belki daha erken
Dedim ya hava açık ve güneşli
Dedim ya hasretim büyük
Gülüm benim sen açmadın.

HABERIN VAR MI
10.12.10.6
0

HABERİN VAR MI

Sen öyle güzel ben böyle naçar
seni seviyorum haberin var mı
nasıl söylesem nasıl açıklasam
haykırsam, bağırsam, çağırsam
beylerbeyinde
çamlıca caddesinde
suyu akmayan çeşmenin
kuruyan sarnıcın
yaşlanmış çınarın altında
muntazam
bir rüzgâr
ve kamyonların gürültüsü altında
egzozları altında otobüslerin
insanların bakışları altında
tomurcuklanan güllerin boy atan çiçeklerin
zakkum ağacının akşam sefalarının
daha yeni yeni
tohumların topraktan başlarını uzattıkları
bu günde.

Seni seviyorum haberin var mı
ben ki naçar ben ki şair zanaatkâr
borsadan repodan faizden uzak biri
kalbim harbi bir aşkla çarpıyorken taksimdeyim
kendini kendine saklayan bir şairin yanındayım

benim değil etrafı duvarlarla çevrili köşkler
rıhtımları deniz kenarlarını geri alamıyorum
yani her şey tamam değil
çocukların keyiflerini kaçırtamıyor kimse
kimse rezil bir hayata teşne değil
kimse kaçamıyor günahlarından
duyuyor musun
zikrullah esenlikler sunuyor bize.

Ben sana sevgimi sen bana güllerini sun
ben böyle naçar sen öyle güzel.

**10.12.10.6
1**

HAKİ DURUYOR KARŞI

Her gün yeni bir gündür aranmasa da aşk
Ağzında ölüm meleğinin gölgesi kalmadan uşşak
Alıp götürecek bir anka ardından dualar okunacak.

Söz bir çok şeydir, ancak; gözyaşlarsız olmaz hiç
Düşmeyecek kalesinden kötülük. İyilik ve de erinç
Olsa da kalbin bütün varidatını elemli kılan bir hiç.

Neden öyle kargışıyor umera haki duruyor karşı
Bir nefes olarak hepsi bütün bütün bir ağrı
Dolduracak alanları en sonunda bir çarşı.

İşte her şeyden önce çıktım baktım etrafa

Bu ne iştir erenler öfkeyi emzirenler.

10.12.10.6
2

HAYAT BİR COŞKUDUR

Kuvvetimi şerh edecek kolluk kuvvetlerinin
bastıkları toprağın bereketi kadar
bir açı bulmaları gerekiyor.

Yani ben çarşıyı da ekseninde tutarak
kutsanmış bir kapının
harikulade bir sözün içinden geçerek
yağmura yakalanabilirim
duruşum muhteşem olabilir
bu sınırları yok
bu azade kelimeler yumağını
alnacından öpebilirim.

Sorulması mantıklı olabilir pekalâ
aşksız yaşayamayan gönül forsaları
nasıl bakıyor yıldızlara
ney sesine
kuşların kanat çırpışlarına
damarlarında dolaşan kanın ritmine
dalgaları azdıran fırtınalara
sorulsa diyorum dolunay çıkmadan
kalp atışlarına.

Benim dersaadete teveccüh etmiş bir yüzüm var
kalbimi ne yapsam tutamıyorum
şehre tahsis olunacak teneffüs
dinlendirebilir mi sokakları
tebessüm vazgeçilmez şifredir hayatımda
düş çınarım akşam sefalarım hatmi çiçeğim
gülü başat bir simge olarak alıyorum.

Ustam yok
acemi bir imge ile çıkıyorum yola
şehri iğdiş edilmiş düşüncelerin
ortasında bulduğum zaman
kavramların birbirine karıştığı pazarda
sarı siyah koridorlardan geçiyorken
havada kalıyor her şey
her şey yeniden yürüyor caddelerde
sonsuz bir kelime olarak canevimden
hayata uyanıyor aşk
sabah kuşatıyor beni
beyaz haberlere açık
duruyor kalbim.

HAYDI EVE GIDELIM
10.12.10.6
3

HAYDİ EVE GİDELİM

Güz müdür benim yarim güz müdür
yapraklar düşerken dallarından
ben dur durak sokağın aklındayım
hep taşıyorum unutma

yüreğimde solmayacak hiçbir gülün
açtığını, bahçeler koştuğunu. Unutma.

Güz ve kış soluk soluğa bir zaman
bahara koşan iki hırçın küheylan
bezminde müthiş bir yağmurla
mutlaka açtıracak güneşi
ben sararmış yaprakların
sokakları ışıtacak
aydınlık yarınların
başındayım.

Haydi eve gidelim
huzura boğulsun şehir.

HAYDI KALBIM GIDELIM UZAKLARA
10.12.10.6
4

HAYDİ KALBİM GİDELİM UZAKLARA

Ey ağaçta kımıldayan yaprak
Havadaki kuş
Biliyor musunuz
Kimi gül bahçesi
Kimi kör kuyudadır.

Oysa benim bir çağıltı olarak
Kalbime gömdüğüm
Kar beyazıdır
Ve yoktur bana

Gonce-i şadan edecek bir mahal
Çözdüm düğümünü çünkü açıkça
Vurdum alnıma güneşi artık
Öyle bir zamandır ki
Feryadı figan
Ve hoyrat bir rüzgâr esmede
Sabır güzel hayat zor
Adı kötü bir tarih oluyor burada
Haydi diyorum kalbim
Haydi gidelim uzaklara.

HAYRETLER
10.12.10.6
5

HAYRETLER

I

Ben tutmuşum ritminden kaçıyorum ezginin
İhtiyar galata'nın eteklerinde çengi
Akşamüstü bir merakla bekliyor.

II

Artık dolaşabilir damarlarımda kan, diyordu
Savaşan oğullarından uzakta
Karayağız bir ganimettir göksüne
Kalaşnikof bağlıyordu.

III

Kana doymamış dünyanın göbeğinde oluyor bunlar
Olağanüstü bir mavi ile ama hiç
Girilmemiştir içine böyle tarihlerin.

IV

Halbuki konuşmuyordum halbuki barbardım
Karşı konulmaz bir sesim vardı
Artık sevebilirdi tabiat çünkü beni.

10.12.10.6 6

HAZİRAN

Toprak; kara dedikleri kadar kara topraktı
Nasıl da ağlatıyordu sonunda beni.

İşte böyle bir var bir yok dünyanın
Daima sürecek gibi sanılan saltanatında
Bir nostalji seansı kadardır zaman
Bu okyanus bu coğrafya bu deniz
Ama nasıl dinecek bu sızı
Karabulutları sarsacak olan şimşekler
Ama nasıl?

Baktım ki vay anam isyanımdır kopacak
Sebebim olacak gecedir biliyorum
Ekmek ve tuz

Kurşun ve kan
Üstelik tarih
Ne kadar anafor ne kadar yakamoz varsa
Ama yeryüzü ama gökyüzü ama her şey
Bir güzel anlatıyordu bir güzel anlatıyordu
Haziran'da ölümleri.

HOSÇA KAL HÜZÜNBAZ ÇOCUK
10.12.10.6 7

HOŞÇA KAL HÜZÜNBAZ ÇOCUK

Bu ne telaş şubat hanım gidiyorsunuz demek
cuma günü üstelik önemli kararların alındığı günde
uslu bir çocuk gibi durmuyor değil mi deniz
birçokşeyin sonucunda biraz da akil kalarak
ankaralardan uçurtulan teşri'i troplarla
yağmura koşturmuşsunuz hemen erkenden sabah.

Yani kendini kapatmak da bir belalı iştir aslında
melali taşımaktan yorgun düşmüş teşrinlerden sonra
teşrifatçılar sararmış yapraklar olup
aşkı tezyin için ateş pareler kuşanırken
bu son günü cuma bu son günü yağmurla
sarı saçlı, uçarı, buğulu bakışları olan şubat
haydi hoşça kal.

Bu ne telaş şubat hanım gidiyorsunuz demek
yağmurlar dökünüp, ağır havalar sarındırıp şehre
sirkeci gibi bir yerde, sultanhamam da, veznecilerde
sahi n'oldu birden böyle çıtı pıtı şubat hanım

kar getirmediniz bu yıl bu güzel İstanbul’umuza.

Ölüm dahi tutamaz bir paganın çapraz oturuşunu
palamarcı gemiler yanaştığında iskeleye
martılar çatılardan höykünüp ekmek kırıntılarına
kanat çırparken şöyle bir uğramış
ateş almaya gelmiş gibi hemen, kısa, çabuk.

İşte böyle şubat hanım
Süryanice’de yirmisekiz tesmiye ediliyormuşsunuz
dervişlerin teber taşıdıkları çağda
testici yazdan kalma mahmurluğunu teşrih ederken
kaldırımlarda tezgâh açan satıcılar da tutamıyor
kapalı çarşı, mahmutpaşa, boğaziçinde bir mekânı
sarı saçlı, uçarı, buğulu bakışları olan şubatın
yağmur uçlarını.

Tetik düşürdüğünde avcı müthiş bir
öldürme tripine yakalanmıştır
haydi hoşça kal sevgili hüzünbaz
teşrifatçı yoktur, zindancı vardır
tabiat ayetlerden müteşekkildir

HÜSEYNI MAKAMINDA
10.12.10.6
8

HÜSEYNİ MAKAMINDA

Bana güller verin kırmızı güller verin
Kan renginde olsun güller verin

Çünkü kan toprakta ağırlaşıyor
Çünkü dağılıyor yeryüzüne
Oradan hayat.

İşte sözler içinde bir söz
Gidiyor çarpıyor kılıcına celladın
Duruyor her şey
Kapısından giriyor ihanetin
Koşarak ölüm
Sınıyor mutlaka bizi
O söz alıp götürüyor yüreğimizi.

Artık seni yağız topraklara çözmeliyim
Dağlara taşlara haykırmalıyım seni
Kılıçtan geçirmeliyim tarihini acının
Çünkü acı var olan bir hayattır
Öylece kuşatıyor öldürüyor beni.

Bana güller verin kırmızı güller verin
Dağlarda büyüyormuş orada çocuklar
Orada çığ gibi bir öfke ile bismillah.

HÜZNÜ ATAMIYORUM HAYATIMDAN
10.12.10.69

HÜZNÜ ATAMIYORUM HAYATIMDAN

Ben bir gezginim her Cuma içimde değirmen taşı
Bazen bir çiçektir Sultanahmet meydanında yüreğim
Bazen uçuşan güvercinlerdir bayazid meydanında.

Gizemli sözler söylemek bana göre değil
Zorba günahkâr rejimlerden nefret ederim
Ey insanlar, siyahlar, beyazlar, patagonyalılar
Ben bir gezginim her Cuma içimde kırlangıçlar
Merhametler ve az bulduğum acılar ile
Kendimi ararım kendi içimde.

Beni şaşırtıyor şimdi insanlar
Kafalarında binbir hesap binbir fitne
Malları ve evlatlarıyla yaşayıp gidiyorlar
Konuştuklarında göğüslerine hücum eden cereyan
Bakışlarına ram olan cesaret
Gülümsetiyor beni
Yeni yapılanmalar gözleniyor yeni vitrinler
Büyük laflar ediliyor
Büyük adamlar yetişiyor etrafımızda
Yazıksanacak saygılardan
İhanete varan sevgilerden
Fikrinden düşüncesinden tavırlarından
Neticesi karanlık saplantılarından.

Peki nedir dağınık ve uzak duran neyin telaşı
Ben bir gezginim her Cuma içimde değirmen taşı.

10.12.10.70

KALBİMİ KIRMAYA GELİYORSUN

Bu kış ortalarından kalma

Bir ihanettir aklımda
Mızrakların kargıların
Ne varsa şimdi karşılığında
Kuşkum yok artık
Savaş çıkartabilir üşütebilir rüzgâr
Tanıdık bir insanın karabasanlı ölümünden.

Uzun karlı kış gecelerinde
Toprak damlarda
Kapıların eşiğinde
Uluyorken aç kurtlar
Anam kimbilir hangi dualarla
Kurtları savar
İsli idare lambasıyla
Sabaha kavuştururdu beni.

Ben ki ilk gençlik yıllarım
Şehremini'de Kadırga'da
Sokakların ve sahillerin
Çoğunlukla geceleyin
Bir denizci değil
Bir dağ adamı gibi
Kaba nefesler doldurarak içime
Hayatı isyanlardan kopartarak
Taşımak için gençliğimi İstanbul.

Benim bir zaman aklımda kamçılar
Tutayım boğazından hergelenin
O zaman solingen usturalar
Makbul ve pahalı

Üstelik sessiz usturalardı
Konuşmak tehlikeli ve yasak
Benim aklımda kamçılar
Münafık kollardı.

Damarlarımda dolaşan kan
Bir türlü ulaşamadığım şiir
Mağarada içtiğim su
Güneşin ağır ağır denizi
Yutuyorken akşama doğru
Tebdili kıyafet eylemiş öfkem.

Halbuki şimdi
Kalabalık caddelerde hüzün taşıyan yüzüm
Denizi her gün gördüğüm halde
Çiçekleri çok çok sevdiğim halde
Aykırı gelmiştir
Çünkü savaş çıkartabilir üşütebilir rüzgâr
Tanıdık bir insanın karabasanlı ölümünden.

10.12.10.7
1

KARA BIÇAKLAR

II
Öfkemi
Kara bıçakları
Kara kara bileyenlere salkıyacağım.
Martılar kümelensin

Kanat çırpsın
Çığlıklarla
Denizin bir yerinde.
Nereye akıyor bu sular
Tadı nasıldır kanın toprak ey
Nasıldır oğulu kucaklamak
Çatal ağızlı bıçaklarla.

Sen nerdesin gelincik?
Nazenin huylum
Utancım mağralar doldurur
Mümkünsüz hayatlar sağnağında
Körük gibi kaynadığı zamanda yüreğin
Sen nerdesin gelincik?
Bir nakış hasretiyle nakkaşın nakışla beni
Ki öfkemi
Kara bıçakları
Kara kara bileyenlere saklıyacağım.

KARABATAK
10.12.10.7
2

KARABATAK

I
Dağıtsam pusu gözlerinden
Gözlerin ayılır.
Ben durur
Hamid-i evvel camiin önünden
Denize bakarım.

Haydi seğirt
Minnacık balıkların ardından
Büyük lokma yeme büyük konuşma
Sen işine bak
Karakuru karabatak.

Gemilerdi. Kocaman gemilerdi
Karakuru karabatak
Görmedin mi?
Sularını yara yara boğazın
Bir dağlı türküsü gibi
Ağıt gibi
Boğaziçi köprüsünün altından
Geçip de gidiyorlar
Görmedin mi?
Denize gömülmüş ambarları
Dalgasından
Kıyıdaki balıkçı sandalları
Kalkıp kalkıp iniyorlar
Kalbim gibi
Görmedin mi?

10.12.10.7
3

KASIMPATILAR

Kasımpatılar ıslandı
Puslandı ortalık yağmur yağdı
Turuncu ve eflatun ve yas vardı

Islanan kasımpatılardı.

Dağın ardında muamma
Umut bir küheylan at
Katıyor tozu dumana
Haydi yol yorgunu yosma
Yorumla çağı bana
Dağın ardında muamma.

Yağmur kasımpatı ve ölüm
Ölüm eyvah ölüm öylece
Füzelerin içine sığınıyor
Tüfeklerin kızgın demirlerin
La Din'i memleketlerin.

Yani ıslanan kasımpatılardı.

10.12.10.7
4

KERVAN

Bana koyu bir yalnızlık kadar yakın duruyordunuz
Yüzünüzde unutamadığım şey gökyüzü gibiydi mesela
Adınızı söylesem iç savaş çıkartacaklardı
Bıraksam olmayacaktı biliyorum.

Şehla bakışlı bir mürai karşımda oturuyordu
Kelebeklerin korkusuzca uçuştuğu gelincik tarlasında
Kan gibi bir şeydi kurşunlardan sonra toprağa düşüyordu

Kervankıran bir yürüyüş müydü hüzzam mıydı ay doğuyordu.

Halbuki ben aşk olsun kaydını koyarak hayatıma
Vakti gül kurusu olarak da tutabilirim kalbimde
Bana koyu bir yalnızlık kadar yakın duruşunuzdan başka
Daha ne olsun. kıyametler kopacak. Ben yola çıkacağım.

10.12.10.7
5

KOD ADI HAMZA

Kuş olup dalına konmuştur bir hülyanın
Firengistana meydan okuyan yakasında şehrin
"Emri bil maruf nehyi anil münker."

Seni de gül kokularına sarmadılar mı
ey aşk. Yarına ne kaldı
Kaç mevsim
Kaç ırmak
Büyüttü seni.

Sen, gözü, kulağı, kalbi olansın
Lakin sustum. Nutkum tutuldu. Kaldım.
Ne olurdu, yakamozlanır mıydı yoksa tabiat
bu saten sonra.
Kıyamet mi kopardı Beylerbeyinde
sabah sabah.

Seni de gül kokularına sarmaladılar mı

ey aşk. Vuslata ne kaldı.

Hülya dediğin gürül gürül akan bir ırmaktır.

KOMUT
10.12.10.7
6

KOMUT

Söylenceye göre bir komutan meşhur nutkuyla
bir ara “saat kaç” demiştir ya oldukça sayrıl
sonrasında ise donakalmıştır. Ne çare.

Sarayda yaşamış olmasında da sözüm ona
muasır bir öfkenin tezahürü olsa gerektir
yoksa ki tevatür. Çünkü iktidarında saray;
haini vatandır.
Dahi bu ne haldir demesi olmamıştır kimsenin
bu ne ikilemdir? Kuşkulu hamledir? Herkes;
sus pus olmuştur.

Börtü böcek olsa sakinleştirirdi tabiat
saksısında çiçek. Lâkin olmamışmış hiç
karşısında bir dahi onun kadar
bir general bir paşa.

Ama ne çare. Dil dolanmıştır kuzgun olmuştur
alıp götürmüştür kitabın içindekilerini
olmuştur ilga.
Kimi mazbatalarda buz kesmiştir duvarlar.
Neyse! Paşa paşa durmuştur kalbi. Hiç ama

nabzı da atamamıştır bir daha.

“Morte” nece’dir acaba? Sofralarda geniş odalarda
kurunda, kurultayda, rakı sofrasında. Artık
gelme ölüm gelme diyememiştir komut. Ne çare.
Mazbatalarda buz kesmiştir duvarlar. Ne çare.

Kapçık ağızlılar rüküş madamlar şaşa kalmıştır.

KURBAN
10.12.10.7
7

KURBAN

Mevsimler değişti
Yapraklar sarardı sararacak
Akşamı telaş içinde istila eden karanlık
Alıp götürüyor gölgelerimizi
Aşk gibi şeylere aşina olmayan
Kendi kendinin yalnızı insanlara
Tarassut etmek düşüyor sokak lambalarını.

Sahi biz hangi pınarın suyunu içmiştik
Ağlamış, acılar biriktirmiştik
Hangi köprülerdi onlar atılmıştı aramızdan
Güneşimiz çalınmıştı değil mi.

Bire kaç verecekti toprak bu şehitler vadisi
Kırağı düşmeyecekti çekirgeler uğramayacaktı
Güneş de doğacaktı üstelik
Ey güzelliklerin habercisi olan seher yeli

Alıp başını giden serinlik
Benim aklım ey. Ben görmeler kalebendi
Ben aşksız yaşamaklar orkidesi
Kurban yani.

Gülendam artık götür beni ateşlere yak beni
Gönül çırasına tutuştur beni
İçinde prangalar taşıyan üzünçleri ilga et
Allı yeşilli yıllar nerede kaldı sor
Nerede kaldı yüzlerini güneşle yıkayan kadınlar
Gülendam, bülbülü olmayan bahçelerin nazlı kızı
Arkaik bir motifi acımasızca taşa vuran çılgın
Viva metal bir zamanda
Aramaklar çağının küpeştesinde
Haddizatında
Hiroşima Nagazaki Halepçe
Bağdat Kudüs
Yani kurban.

Haydi gülendam al götür beni
Ateşlere yak beni.

KUSATMA
10.12.10.78

KUŞATMA

Bakışıyorduk
Aramızdaydı
Kızıl kara
Bila istisna inkâr

Toprağa değmiyordu ayağı
Çılgındı: O vakit
Çarşılardan geçtim.

Artık söz düşse
Dağılsa kristaller
Değil mi ki
Kızıl kara
Bila istisna inkâr
Bir kuşatmadır
Keskin bir
Çizgidir karşımızda
Zehirdir hançerdir
Saplıdır göğsümüzde.

KUSLAR ÇEKILIYOR ARTIK
10.12.10.7
9

KUŞLAR ÇEKİLİYOR ARTIK

Kuşlar çekiliyor artık
Bahçeler çekiliyor
Çınarın gölgesi alıp gidiyor başını
Dağ olsa haykırsa bir kuşlar gelse
Bahçesi olmayan evlerde çocuklar
Güller menekşeler şebboylar
Çocuk ağzı işte bir karanfil diyorum.

İki gözüm; imgesi muamma olan halk
Baktım yüzünde melal baktım yüzünde fena
Çocuklar gül kokusu menekşe

Kuşlar çekiliyor artık
Asit ve riba ve kahhar
Kalbin ortasında kara bir leke
Tebessüm ediyorum
Çocuk ağzı işte bir karanfil diyorum.

Buradan başlıyorum bu ölü şehrin kalbinden
Aşk gelecek bana biliyorum
Sesimi bir fanusun içinde unutmuş gibi
Bu ıssızlığın ortasında bekliyorum
Çocuk ağzı işte bir karanfil diyorum.

KÜSTÜM OTU
10.12.10.8
0

KÜSTÜM OTU

Geçtim artık, küstümotunun
kalabalıklara karışan macerasından
aşktan öte ne varsa kalbimde
uçurdum gitsin
aklım sevgili oymağım
dursun divanda.

Kırlangıçlar da yok artık
yetimim ah yetimim
boynunu büküyor kadın
tebessümler ölüyor
ölüyor hüznü kalabalıkların.
Halimiz eyvah ben olmaktan
geçtim artık.

Çocuğun bakışında çocukluk
Kadının bakışında üç yetimlik ah
Bense devire devire canımı
yağmurlara gidiyorum.

**10.12.10.8
1**

LA HAVLE

Sizi gördüm
bakışlarınızda Fransız ihtilalinden kalma
bir mecburiyet vardı
putunuzu kendiniz yapmış kendiniz tapmıştınız
tavırlarınız şirk kokuyordu
yüzünüz ve dudaklarınızdaki im
gamzesi olmayan yanaklarınız.
Dilinizde hiç ama hiç dua yoktu.
Biliyorum çok şeytandınız.

Sizi gördüm, şükrettim
sizde olmayan ne varsa ayırdım bir tarafa
öbür tarafta aşksız bir yaşamak ile
başıboş gibi görünen bir yürüyüş kaldı.

Sizi gördüm
kırık bir nefes gibi duruyordunuz
artık işleriniz kötüye gidiyordu

içinizde nöbetleri birikiyordu korkunun
rahatınız kaçıyordu, gördüm.
Güneş doğmak üzereydi
Lâkin biliyorum çok şeytandınız.

Lâ havle velâ kuvvete illa billahil aliyyul azim

10.12.10.8
2

LEBİ DERYA MANZARALAR

Ahşap evleri yıkacaklar şenlik olacak
Hani bir hanelik halktı ya eskiden
Hürmetler içinde daimi
Ama şimdi
Demirden ve betondan insanlar çoğalacak
Güvercinler olmayacak
Ağaçlar olmayacak komşum
Vapurlar ve otobüsler ter kokacak.

Sular tutuştuğunda şenlik olacak
Herifler örneğin
Deniz kıyılarında mest oluyor
Martıların kanat çırpışlarına bayılıyorlar
Bir de lebi derya manzaralara; iyi mi?

Hadi oturup kanatın düşlerinizi
Kıyıları alın denizleri alın
Yakası açık rüzgârları

Dağları da alın kocaman dağları erkenden
Sular tutuştuğunda şenlik olacak; iyi mi?

**10.12.10.8
3**

LEYL-İ NEHAR

Yedi kandilli Süreyya
Çanakkale savaşını gördüğünde
denizle oynaşıyordu
yaralı bir neferin
çatlamış dudaklarında
ah hasretlik
kınalı keklik
Çanakkale oy babo.

Levanten zamanlarında Beyoğlu
adını aynalara sığdıramayan
bir aktrist ile uzak bir rüzgârın
düşüne girmiş sokaklardı
ekim devrimi olmuş
Erzurum kahramanca nefes almıştı.

Uçkun bir gecenin koynuna girdiğinde
İstanbul dünya şehridir
ebruli yaşamaklarda
    döl yatakları
    almalardan
    memnun

bozkır çiçeklerini
Mehemmed han çocuktu
Manisa mümtaz bir vilayet
ah çingenem bakışı ceylan çingenem
Edirne'ye tünemiş olan gaflet
ilk sinagog muydu.

Çoban yıldızını konuşacak olursak
büyük bir denizci olan Piri Reis
Berring boğazından başlayarak
Amerika kıyılarına çarpan
dünyanın beyaz yüzüdür.

Atlas yelkenli gemileri
Çaka beyi
irili ufaklı bütün adaları
Cezayir'i
Andre Dorya'yı
Preveze deniz harbini
Barbaros'a kadar.

Haçlı seferlerinde Kılıçarslan
Kudüs'ün sevdalısı Selahaddin
Eyyubi bir makam
Kürdi bir kılıç.

Ne mutlu ey halkım
ve İbrahim ve Hacer ve İsmail.

10.12.10.8
4

MAHMUD-U SANİ

Mahmud-u Sani idiniz geniş omuzlarınız vardı
Amcanız merhum ney üflerken mi öldürülmüştü ne
Kelleler alınırdı kanlar akardı
Gözleriniz nedense hep batıya bakardı.

Mahmud-u Sani idiniz boyunuz orta
Mustafa İzzet efendi kazaskerdi
İşinizi bilirdiniz, bilirdiniz de
Bir isyanın ardından
At meydanında et meydanında
Büyük cenkler olurdu
Toplar gürlerdi palalar inerdi
Kaçışırdı güvercinler korkularından.

Mahmud-u Sani idiniz yani gâvur padişah
Artık cenaze salâtımız ilgadır
Hanidir meraklar içindeyim
Neredendir bu ilham Allah aşkına nereden
Uykularım kaçıyor bir türlü bulamıyorum
Bulamıyorum daha yeniçeriler mızıka-i hümayun
Senedi ittifaklar, kapitülasyonlar
Frenk hayranlığı Frenk gibi olmak.

Mahmud-u Sani idiniz sakalınız kumral
Ney üflerdiniz tambur çalardınız

Sonra fes olurdu başınızda
Oysa yunanlı yosma
Binsekizyüzyirmidokuzda
İsyanlara isyanlar eklenirken
Zamanlar içinde bir zaman
Devlet olurdu
Şimşekler çakardı
Yağmurlar yağardı besbelli
Öyle öyle akardı Marmara
Kanlar boşalırdı damarlardan
Sokaklarında İstanbul'un
Geçmişe öfke gibi geleceğe isyan.

Mahmud-u Sani idiniz başınızda fes
Ayağınızda pantolon
Bir de fermanı aliniz
Ölümünüze çok yakın
Tiz kellesi vurula paşa Reşit'in
Altında tuğranızın.

Yıldızlar kayıp giderdi padişahım
Deniz sürüklerdi kayıkları
Bir başkaydı elbet martıların bağırışları
Marmara'nın dalgalı zamanları.

MASMAVI
10.12.10.8
5

MASMAVİ

Dediler yağmur gelecek rahmet mi taş mı yağacak

Yemin billah dediler evliyalar hürmetine dediler
Yıkılası hanede hıçkırıkları yetimlerin dinmiyor
Ondandır dediler ondan bu sis mutlaka boğacak.

Biraz kız kulesidir sarayburnuna doğru gemi
Biraz meczup bir şairin daima baktığı deniz
Lâkin kaypak duruşları da tutabilirken insan
Öyle uzun kalmak yanlış mıdır yoksa acemi.

Pençesini vurunca aslan koşuya durunca pars
Dediler olsun; aşk da büyütür elbet oğullarını.

10.12.10.8
6

MEMLEKET HAVALARI

Sahi biz nerelere giderdik bir yerlere giderdik
Taşmazdı kabarmazdı dururdu tenhalarda
Uzaktan gelirdi iniltiler yakından duyulmazdı
Bilinse geciktirilirdi koyulaşır sinerdi gölgelere
Dağılırdı elbet çatlardı nar gece olurdu.

Eksiktir, yaşamak vardır, örtülüdür anlardık
Yalnızca anlardık zamanı karartana lanet
Bir de uslu olurduk susmaktan yorulurduk
Hani olur ya öfkedir çilekeş bir nağradır
Kımıldardı gizliden daima yüreğimizde
Bilirdik akacak bu sular yoksa bilirdik
Mümkünü yok böyle olmayacak

Ilık bir lodos gibi iki yüzlü.

Sahi biz nerelere giderdik bir yerlere giderdik
Dudaklarımızda memleket havaları
Saçlarımızda iyotlu rüzgârlar.

MEVLANA CELALEDDIN-I RUMI
10.12.10.8
7

MEVLANA CELALEDDİN-İ RUMİ

“Gel” demiştir Celaleddin-i Rumi
“gel, gene gel”
bu dönen dünyada
dolap beygiri gibi dönme
demiştir herhalde.
Birde adam ol insan ol İslam ol
demek istemiştir besbelli.

Yoksa Mevlana Celaleddin-i Rumi
bir seyyare midir ki dönsün
dönsün alemde.

10.12.10.8
8

MUHTEŞEM RİTİM

Yağmur; hüznün içimdeki seremonisi
Belalım benim. Öteki hayatım
Yaralı bir kuş gibi ürkek

Kalabalıkların içinde ulu orta
Sebepler buluyorum kendime
Yağmurda yürümek gibi mesela
Fikrederek uzun bir yoldan.

Yağmur böyle oluyor işte
İçimde kırık bir fanus gibi duruyor
Rüzgâr olmasa çınar ağaçları olmasa
Muhteşem ritim olmasa
Bakıştığımızda içime vuran ışıltı
O vazgeçilmez imge olmasa
Su ve toprak ve hava ve ateş
Söyledim sabahtır dolaşıyor çarşıları
Adım adım giriyor kanına şehrin; söyledim
Hüznün içimdeki seremonisi belalım benim.

**10.12.10.8
9**

Nurettin Durman'ın Hayatı (1945 - ...)

Nurettin Durman 1945 yılında Bingöl'ün Kür köyünde dünyaya geldi. Gülizar hanım ile müezzin Mansur Durman'ın oğlu. İlkokulu 1957'de Bingöl'de okudu. Bingöl ve Elazığ'da sayacılık, tuğlacılık, terzilik, kahvecilik, berberlik yaptı. Altmış ihtilalinden sonra İstanbul'a yerleşti (Eylül,1961). 1964 yılından başlayarak dergilerde şiirlerini yayımlamaya başladı. Bu dergiler arasında Sanat Dünyası, Yelpaze dergisi, Kadın Gazetesi, Pos-Tel, Hisar, Eflatun, Yeni devir kültür sayfası, Aylık Dergi, Bu Meydan, Kelime, Varide, Müslüman Genç, Yeryüzü, Haksöz, Harman, Seviye, Eylül, Aşiyan, Çerağ, Özülke, Endülüs, Kafdağı, Sandal, Aykırı, Palandöken, Lika, Mavera, Kayıtlar, Yedi İklim, Dergah, Ay Vakti, Bir Nokta, E dergisi, Kaşgar, Kardelen ve DüşÇınarı bulunmaktadır.

Kardelen dergisi kurucuları arasında yer aldı. Şiir ve şiir kitapları üzerine değini ve eleştiriler yazdı. DüşÇınarı dergisini çıkardı. Akit gazetesi kültür sayfasında haftalık yazılar yazdı. Halen Vakit gazetesinde yazmaya devam ediyor. 1968 yılından itibaren Beylerbeyi'nde ikâmet ediyor.

Şiir Kitapları:

Şehrin Üzerindeki Bulutlar (1990), Haziran (1991), Savrulan (1993), Uzun Beyaz Bir Çığlık (1995), Hoşça Kal Hüzünbaz Çocuk (1998), Akşam Yedi Suları (seçme şiirler,2000), Filistin Şiirleri Antolojisi (2001), Red Şiirleri Antolojisi (2003).

Ayrıca Uzun Günlerin Kısa Tarihi (1998) isimli deneme kitabı bulunmaktadır.

PAZARTESI SIIRI

10.12.10.90

PAZARTESİ ŞİİRİ

Nasıl ulaşmalı o büyük sırra
çöl tutkunu bir mecnun
dağ sevdalısı bir adam
denizler delisi bir tayfa.

Ey deniz nedir alnındaki
boncuk boncuk ter.

Nasıl bakmalı ufka
uçan kuşa
Karadeniz’e doğru giden
hayranlık veren gemiye
aşka yol arayan aşık’a.

Ey deniz ey sonsuz mavi
efil efil esen rüzgâr.

Baksam, görsem, duysam
derin izler bırakan dünyanın
ağlayan taraflarının
ne kadar olduğunu
ağıtlarla dolduğunu.

Ey deniz böyledir çünkü
bir gülün açılması kadar
muhteşemdir aşk.

10.12.10.9
1

PERŞEMBE ŞİİRİ

Alı al moru mor bir günün ardından
kızılca kıyamet bereketli bir yağmur

haydi iyisiniz iyisiniz var mı arada
masal gibi kalan kelimesi Zühal
aya zeval olmasın farzı muhal
çok korkun az yaşayın
biraz da tarzı sual.

Lâkin duruşunuzdan belli edecek
geçit resminizde sizi ele verecek
sesinize tutunan şey neyse sesinizi
yeşil bir granit kadar alımlı görünen korku
ateşparelerden müzmin hayatlardan olacak
kerim Allah elbette şafakla
nur-i ilahi doğacak.

Haydi iyisiniz iyisiniz
bu günde oldu akşam
kıt'a marş marş
sağa bak sola bak
her şiir bir mızrak
her şiir bir mızrak.

10.12.10.92

SAHTİYAN

Üçüncü bir devri kâzib sonrasında
soluk benizli bir yüzdür.

Geniş gövdeli ve dalları uzun

kökleri derinde o yaşlı ağacın
rüzgârla hışırdayan yapraklarını
ve de ulvi ruhiyatını kucaklamak için
ey istibdat acısını içinde barındıran halk
işte hürriyet işte marshal yardımı.

Üçüncü bir devri kâzib sonrasında
soluk benizli bir yüzdü
kaç tane yüz biriktirdiğini
kaç çehre edindiğini
bilmek olmazdı.

-Bir yanda ağır vergiler yoksul köylüler
bir yanda ekmek karnesi dururdu-

Üçüncü birincinin şavkını alırdı da içine
oğlak dönencesinde ortaya çıkardı
taşırmazdı, aydırmazdı öfkesini halkın
yumuşak bir inişe geçerdi korkusundan.

Yani ezani Muhammedi Arapça okunacaktır.

SALI SIIRI
10.12.10.9
3

SALI ŞİİRİ

Dedim ne kaldı; mağaranın ağzı örümcek ağı
kaşın gözün elasına bir hoş güvercin konması
muhakkak olacak dedim olması mümkün olan
biraz gözyaşı biraz elem biraz aşk humması.

Dedim ne kaldı; kendini mızraklara atan adama
bu çılgın koşuyu kim durdurabilir kim
hangi şey susturabilir kalabalıkları
kalabalıklar hangi denizlerde mukim.

Dedim ne kaldı; şunun şurasında ne kaldı
bir avuç kadar güneş, biraz sabah rüzgârı
yılların biriktirdiği arzu yaralı bir yürek
işte o bırakılan nağra kopartacak baharı.

10.12.10.9
4

SANA GELMEK İSTİYORUM

Burada rahat yok
Her şey basit her şey kendinden münhal
Sabah bir savaş meydanında oluyor
Duramıyorum
Ne milli hasıladaki ağırlık payım
Nede ağlamaklı vaazlar
Tutamıyor beni.

Her taraftan üstüme geliyorlar
Kafamda göğsümde ayaklarımda
Bırakmak istedikleri merak
Kurşun gibi ağır
İhtilal yapacak kadar darbeli
Durgun akan ırmaklardan azade

Bizansı çoktan geçti dostlar
Bu labirent içindeki oyunlar
Bu karabela bu soysuz hayat.

Hayır tahammülüm kalmadı artık
Sana gelmek istiyorum anlıyor musun
O yoldan o kapıdan o meydandan
Başım dik ve arzular içindeyim
Sana gelmek istiyorum buradan.

SAVRULAN
10.12.10.95

SAVRULAN

O vakit bir gülün verdiği haz gibi başlıyordu. İçimizde akan ve durmadan akan berrak bir ırmaktı. Gözlerimiz aydın olmuştu. Sevinmiştik. Secdeler gömüştük. Tohum artık nazlı bir ceylan gibi yürüyordu. Aşk bir defa daha yakıyordu yüreğimizi ve bir gülün verdiği haz gibi başlıyordu.

Yüzümüz dağlardan koparak gelen rüzgârlara çarpıyordu.
Toprağa alnımız değiyor otların kokusunu alıyorduk.
Yani bir gülün verdiği haz gibi başlıyordu.

Dağlardan ve ovalardan ve gelenlerin o muttaki yüzlerinden başlıyordu. Gönüllerde çölün suya hasreti gibi fırtınalar kopuyordu. Çöl rüzgârları esiyordu. Günü gelmişti artık. Artık olsundu: Biat. Vallahi inandık sana. Her şeyimizle varız. Canımız, malımız var olacaktır ortada. Yani and içerek kayalık yerde başlıyordu.

Ve öylece geliyordu rahmet bulutları. Öylece yeşeriyordu

toprak. Ürün muhakkak inceden inceye işleniyordu. Emek veriliyor, hak alınıyordu. Tohum artık nazlı bir ceylan gibi yürüyordu. Çocuklar: Çoğalıyordu göz aydınlıkları. Aşklar yakın mı ırak mı demiyordu. Aşk bir gülün verdiği hazla başlıyordu.

Günler günleri biriktiriyordu. Esenlik ola ey dağ ey taş. Havadaki kuş, yerdeki böcek. Esenlik ola yağız atlılar. Toprağı ekip biçenler. Irgatlar, marabalar, çıraklar. Esenlik ola ustabaşıları, hak yemezler. İnce belliler, sarışınlar, esmerler. Güzel yüzlü çocuklar esenlik ola.

Yani aşk bir gülün verdiği haz gibi başlıyordu.

Sabah. Güneş. Ilık esen bir rüzgâr.

Andolsun...

SEN DE MI ÇIÇEK AÇTIN KIRAZ AGACI

10.12.10.96

SEN DE Mİ ÇİÇEK AÇTIN KİRAZ AĞACI

Ah benim aynalı yüzüm

Sana bakmaktan suçlu bulunmuş gözüm

Beylerbeyi Üsküdar arasında

Beyaz alınlık, berrak gökyüzü, kuytu yürek

Bu zor günde, hayata dair zemheride

Bıçak ağzında, hayın tuzakta

Üstüne üstlük açan sen misin

Sende mi dökündün beyazlarını kiraz ağacı.

Saka kuşu mudur, arkada bahçe

Cıvıl cıvıl ortalık.

10.12.10.9
7

SEVGİLİ ORKİDE

Ey benim şah damarım sevgili orkidem
susunca kır çiçekleri, lavanta, reyhan
yalnızlık bahtını dağlara vurunca
ey benim şah damarım ciğerparem
dayanacak bir hal midir sevgilim.

Ey benim sevgilim susunca dünya alem
sana bir dağ kadar olan vuslatımı
gelinciklere mi bıraksam
ceviz ağacımızda koşuşturan
sincaplar, kelebekler ve böcekler
dağımızdan esen rüzgâr
tabii ki kuşlar
ama asrımızın bühtanlı bulutu
içimizdeki ses duvarı
çöktü üstümüze
acımız büyüdü
hüznümüz param parça oldu.

Sevgili suskunluk sevgili orkidem
sevgilim konuşunca dillerim çözülünce.

10.12.10.98

SEVGİLİ KARDEŞİM

Sevgili kardeşim
dedim biz
şeytana taş atarken de
yoksulduk
göğsümüzün üzerinde Bilali taş taşırdık
yoksulduk
demircide kızgın demirlerle dağlanır
taş taş olurdu önümüzde
diken diken olurdu
sırtımız ve ayaklarımız kanardı
çöl, dağ ve mağara
işaret olurdu yol çizgi olurdu iz
kutlu vakitlere sığınırdık
aklar ak mühürle karalar kara mühürle
yeniden doğardı güneş
taşların dikenlerin mızrakların üzerinden.

Sevgili kardeşim
demim; biz
yolu yol belledik
iz izledik, gönendik.

Gökyüzünde güneş bileğimizde kavi bir sevda
yürürüz kalabalıklar arasından
çağ eskitemez bizi

eskimez yasa
eskimez kuluz biz
topraktan ve nurdan izler taşımaktayız
gök ve yer ve ikisi arasında
doğulu
batılı
güneyli ve kuzeyli suretlerde yaşamaktayız.

Korku ve umut, korku ve yüreğimiz
alazlardan geçiyorken
kutlu sevdalar işleniyorken gergefte
yıkanmış el yıkanmış yüz yıkanmış ayak
sevgili kardeşim
güvercinler vapur dumanlarından
kitap kitapsızlardan
iyi mi, sakın ola, iyi mi
makinalar elbet yeniden yorumlanabilinir.

Sevgili kardeşim
rakamlar yevmiye defterleri arasında
kapıların o korkunç gıcırtıları arasında
solgun bir yaprak gibi dolaşıyor kahır
taş devri yontma taş devri cilalı taş devri
tunç ve demir
demirden kapılar devri
demirden parmaklıklar arasında devrim
bilinir.

Sevgili kardeşim
dedim; biz

yolu yol belledik
iz izledik, gönendik.

Duyduk ki özgürlüğün Afrikalarda karşılığı
doğuda batıda karşılığı
kan ve gözyaşı imiş
zulüm büyük başlı dev
obur bir cüssedir
kan ile can ile zıkkımlanır
büyür karanlık
acı, üzünç, yoksulluk.

Gelin ağlayalım göz yaşlarımız
hâlk edilmiş halkın sevinci olsun.

SEVGILIYI ARIYORUZ BURADA
10.12.10.9
9

SEVGİLİYİ ARIYORUZ BURADA

Gökyüzünden yana sevdalı başım
Kocaman bir orkinosu hayal eden iki adama
Nasıl da tebessüm ediyordum.

Dahi uyumuştunuz bahçenizde güz yorumcuları
Azade bir servi endam idiniz bakışlarınız şehla idi
Vuruyordu kıyılara postal kırıntılarını
Yani kaç kişi mehtap kaçkınıdır
Kaç savaş görmüştür bu meşhur boğaz.

Açıklansaydı açıktan açığa her şey ne olurdu
Hırçın dalgalara, kasaturalara, dağ başlarına
Dikenli gülü fikrimin ne olurdu
Sanki kelepçeli aşk filmlerini hiç görmemişim
Sanki marifet değilmiş gibi yaşamak.

Ama durun ey ehli vicdan dahası da var
İstanbul şahdamarımız gibi oluyor
Nihayet sevgiliyi arıyoruz burada
Yıldızlı bereketli gökyüzü kadar harikulade.

10.12.10.1 00

SIR

Diyelim ki
Zihnimizde biriken ecza
Buğulu aşk şarkıları gibi
Süreyya yıldızı mıdır
Matruş bir kobranın
Derin uçurumu olsun
Belki de kum tanesi ağulu aşı
Yürüyen dağdır mesela: ölüm.

Diyelim ki
Daha berrak düşünebilir insan
Kırılmayan rüyalarında
Tanklarla uçaklarla füzelerle
Marifet eder gibi oynayan çocuk

Bir yol bulabilir belki
Aşka giden bir yol
Yürüyen dağdır mesela: ölüm.

SOKAKLARINIZDAN VAHSI BIR ATES GIBI
10.12.10.1
01

SOKAKLARINIZDAN VAHŞİ BİR ATEŞ GİBİ

Benim yüreğim
Özgürlük şarkılarını
Bıçakağzı bir makamla söylemek kitabıdır.

Şimdi iyi huylu insanlar
Mülayim yüzlü hep o kurulmuş saatler gibi ayarlı
Biryerlere koşuyorlarcasına saçlarında yorgunluklar
Kafalarında çıngıraklı yılanların ıslıkları
Sabah ve akşam.

Şimdi kemikten ve etten kulelerin ağrıları
Öksüz çocukların gözyaşlarına fiyakalı bombalar gibi
Oturuyor. Bütün heykeller birbirine benziyor
Beni yakmıyor bakışları korkutmuyor beni
Bakışlarının arasından gidiyorum.

Şimdi başıboş fırtınalarla insanlar
Ölüm kadar bilinmez müthiş bir arzuyla
Büyültülen çoğaltılan tamah edilen
Tahammüllere kalmıştır.

Yaşamak biçilmiş bir vakit meselesidir
Yani an yani gözde ışık yani biliyorum
Bu meseleyi bitirmek bana kalmamıştır
Beni sen koru her şeylere karşı sen Rabbim
Çünkü yorgunum, şimdi yüreğim...

SONA VARIS
10.12.10.1
02

SONA VARIŞ

Karamsar duygular içinde
Sessizlik öldürür kişiyi
Doyumsuz gecelerde
Soyunuk dişiyi.

Karda iz bırakır yolcu
Gemiler köpük saçar
Dağ dağ gezinir yeller
Bir martı kanat açar.

Sonra ay geçer yıl geçer
Kızlar hazırlanır sevişmeye
Zambaklar büyür boyna
Ölüme erişmeye.

SÖZ BIR KUS OLDU
10.12.10.1
03

SÖZ BİR KUŞ OLDU

Söz bir kuş olmuştu a canım
Kanatlarında sürmeli bir aşk
Hu diyerek afakı tutuşturmuştu.

Şafağı müthiş bir sarsıntıyla devirip
Tam iki mızrak boyu koşudan sonra

Kendini sabaha vurdurmuştu.

Kuş dediğin nedir ki a canım
İki kirpik arasındaki sırla
Bir kanat vurması kadar durmuştu.

Zaten kuş kıpkırmızı olmuştu
Bir güle vurulmuştu.

SÜLEYMAN
10.12.10.1
04

SÜLEYMAN

Atlar dört nala giderdi aşkla giderdi
Dağlardan dağlara haber
Ulaşınca nasıl da
Mavzerini dedem
Ateşlerken elaziz sokaklarında
Erişte keserdi kadınlar güzün, analarımız
Oturarak ve başlarını kapatarak gibi kurşun
Kaynardı köpük inerdi aşağı dağ suyu.

Atlar dört nala giderdi öç almaya giderdi
Gözyaşı olurdu uğru gözlü dev bilinen
Kemiren meşe ağaçlarını,aklımızı
Öylece duran kökle, görülmeyen
Keklik ötüşleri kayalıklardan
Karşı köylere ulaşırdı sabahları
Dağılırdı ses ve uzardı ve çağırırdı

Ki iyi bilinen ezanıyla hafız babam
İyi bilinen toprak ve çiçek kokularıyla
Yani dedemiz oluyordunuz dağ başıdır muhterem

TANDIR
10.12.10.105

TANDIR

Her şeylerini takıp takıştırmışlar ha gayret hepsi
hepsi bir mezar genişliğinde ve derinliğindedir.
Aykırı düşmüş Lâ din kalmış uzun yılların
alıp alıp göğsüne bastıkları ateşidir ki
rengârenk gök kuşağının albenisini de
koyamamışlardır kalplerine.

Lâkin her şeylerini ölümcül virüslerini
karabasanlarını kaprislerini
tüm harami düşlerini karanlık gecelerini
lahitlerini mumyalarını ırzı kırklıklarını
kinleriyle birlikte koyunlarına zerk edip
esfel-i safiliyn'e kadar.

Ha gayret.

10.12.10.106

TAŞLARIN EĞRİ YÜZÜ

Caddeleri korkuluklarla donatılmış bu şehrin

Kalbini kanatmalı diyorum
Açıkça yüz yüze ağlamaklı ve korkak
Ortalıkta görünmeli diyorum.

Kalabalık bir enkazdır bakılmaz sağnak
Aynalara yansıyan suratlarımız astarlı
Avuçlarımızda beylik maceralar
Mümkündür parçalanacaktır taşların eğri yüzü
Düşecektir düşlerimizin ilkin manidar kanatları
Puslu bakışlarında derbeder olarak bu şehrin
Çünkü kaygılandım ellerim üşüyor
Sokaklara gölgemi saldım dolaşıyor.

Caddeleri korkuluklarla donatılmış bu şehrin
Bir yerinde mutlaka ben varım
Ben ki: Esirgeyen bağışlayan kahhar adıyla
Ay yüzlü çocuklarla yollara düşüp
Çığlıkları çoğaltmalı diyorum
Öyle ki bakışlarımızdan uzak duruyor
Öyle ki dudaklarımız çatlamak üzredir
Çatlamak üzredir diyorum.

10.12.10.107

TEFSİR DERSLERİ

Her şeyden sonra
Bir heyula gibi başımıza çöken
Bu arsız ve hoyrat gecenin

Tefsiri yok.

Üstelik kanımızın
Ağırlaşarak damarlarımızda
Bir labirent olan
O mahzun bakışlı muhacir
Uzağımızdaki kardeşimiz.

Tefsir edilmiyor
Kin gitmiyor üzerimizden
Zihin almıyor artık
Gündüzün ve gecenin
Kuytusunda durarak
Geçmişimizden ve geleceğimizden.

Tefsir edilmiyor
Çarşıları ulayarak çarşılara
Vapura, otobüse, trene
Zihni faaliyet halindeki
Muhakkik o belalı girdap
Aşkı ulamak için aşka.

Ve tefsir edilmiyor
Yağmur gibi olan
Sonra şimşek gibi olan
Ölüm taşıyan heyy ölüm.

10.12.10.1
08

TER

Dostum bir duvar gibi sessizliğin
kalbimi taş mı sandı

sen zamansız gül sunarken bana
bile dikeniyle teriyle kan dı

ben dostumla bir terledim
başka sözüm kalmadı

gül soldu bülbül yok oldu
kalbime kırılmak kaldı

acılar acılarda yandı
külü ankaya kaldı

köz köz oldu paralandı
rengini nardan aldı

neler oldu ah çağladı
kim güldü kim ağladı.

TESELLI
10.12.10.1
09

TESELLİ

Yaşaman bu değildi belki
Sürüklenir sürüklenir gidersin
Zaman o kadar hoyrat mı? Değil.
Düşmüşsün bir kez
Ötelerde yitirmişsin sevgini
Yaşamayı tekmelemişsin olanca gücünle
Çıkmazlarda bulmuşsun kendini
Dakikaları kovmuşsun bir bir mutlu dakikaları
Sonra gök gürültüsü gibi bir şey
Uyarmış seni.

Zaman o kadar hoyrat mı? Değil.
Düşmüşsün bir kez
Bir bardak şarapta teselli ararsın
Ve derin hülyalarda kaybolup gidersin.

Uzaklara gitmek istersin yaşadığın saatleri bırakıp
Sevgi ararsın boş yere
Yaşamak dilersin tanrıdan en mutlu
Çabaların boşuna çıkamazsın o çirkeften
Dedim ya düşmüşsün bir kez
Ben böyle değildim dersin
Sevgi ne ki boş şey o
Bir türküde kahrolup gidersin.

Zaman o kadar hoyrat mı? Değil.
Düşmüşsün bir kez
Bir bardak şarapta teselli ararsın
Bir türküde kahrolup gidersin.

10.12.10.1
10

ULUSTA BİR GARİP KİŞİ

Adım başında avuç dolusu yalnızlığımı çaldılar
Sevinçlerimi karanlıklara ittim ki sorma
Yüreğimi arıttım sevgilerden
Akşama doğru umutlarımı rüzgârlara savurdum birer birer
Irmak sularında ilk çağlardan kalma
Bir aşk türküsü söyleniyordu
Ve uzak ışıklarda yavaş yavaş yaşamalar tükeniyordu.

Adım başında avuç dolusu yalnızlığımı çaldılar
Yüreğimden bıçakladılar beni kızların gözleri önünde
Yorgun bakışlarımı gözlerine diktim öylece
Gözleri ki en sevdiğim
Gözleri ki her şeye değer.

Tedirgin bağırışlar çepeçevre sarmış yöremi
Bütün kahrolmuşluğumla yapayalnızım
Bir ninni tutturmuş gider kumrular
Elini çiçeklere uzatır tutkunun biri
Öylesine umutsuz öylesine kırgın.

Adım başında avuç dolusu yalnızlığımı çaldılar
Garipliğimi yüzüme vurdular hiç acımadan
Yasak duygulara ittiler beni
Sonra o azıcık gülüşümü kınadılar.

Boydan boya ulus
Ve ulusta ben
Böyle umutsuz böyle yorgun...

UZUN BEYAZ BIR ÇIGLIK
10.12.10.1
11

UZUN BEYAZ BİR ÇIĞLIK

Sen yok musun sen,
Kanı kızılcık şerbeti gibi sunan
Aldırmayan hiçbir şeye
Geceye gündüze ahlat ağacına
Sen yok musun sen,
Adın yok mu şanın şöhretin.

Seni fettan seni kancık
Seni uçkunlar prensesi
Uzun beyaz bir çığlık
Olup tur bekliyorum.

Sen yok musun sen,
Ortadoğuda kan obur
Bosna Hersekte canavar oluyorsun
Üstelik U2 uçakları bir ön bilgi olarak
Bulutların üzerinden seyrederken
Cinayetlerin tiryakisi oluyor
Demirden bir kalp takınıyorsun.

Seni cani seni katil
Seni kötülükler kralı

Uzun beyaz bir çığlık
Olup tur bekliyorum.

Sen yok musun sen,
İki ayaklı şeytan
Namı diğer iblis
Somalide örümcek
Bosnada kertenkele
Kudüste karayılan olup
Fitne fücur
Deli bozuk kalaşnikof
Dağ başlarında kobra
Ve roket ve ekolojik tahribat
Ve bilumum müskirat ile
Kızılcık şerbeti değil
Kan kan kan sunuyorsun.

Seni sürtük seni kaltak
Seni fahişeler fahişesi
Uzun beyaz bir çığlık
Olup tur bekliyorum.

UZUN BIR AYRILIKTAN SONRA
10.12.10.1
12

UZUN BİR AYRILIKTAN SONRA

Ben artık gidiyorum
merhametler tanığım olacak gidiyorum
mikro filmlerimi sunacağım kalp atışlarımı
uzun ayrılıklardan sonra ağıtlarımı

sıcak yaz günlerinde yokuşlarımı
ağlamamak için gözyaşlarımı
ardımda bırakarak gidiyorum.

Kalmasın omzumda bu istilacı günahkâr kimlik
sırtımda kambur olarak durmasın
gidiyorum
uzak bir karanfille gidiyorum gökyüzü uzak
ıhlamurların çınar ağaçlarının
şehre pervaz duranların
lahuti objelerini intikam sayarak gidiyorum
içimde kırlangıçlardan kalma uçuşlarla
yüreğimi yakıp kavuran bir ateşle gidiyorum.

Güzel gözlüm tatlı sözlüm aşk var ya aşk
mümkünü yok düşecek ardıma
bu sokak benim şu cadde senin.

UZUNCA BIR YOLDAYIM
10.12.10.1
13

UZUNCA BİR YOLDAYIM

Biliyorum her zaman atılacak ağların
Cürmü kadar can alır baltalar yağlı ipler
Esiyor baştankara bela getiren rüzgâr
Yakacak ateş gibi yetişse otağların.

Heybetinden geçilmez devrilesi dağların
Gün gelse, günler gelse, girilse kapılardan
Sabır dediğin nedir çatlayacak nar gibi

Çarpacak suratına mutlaka sağırların.

Serseri bir teori alıyor da bir anın
Çekilen damarını sıkılan toprak gibi
Eşkıyadır bir sürü öldürüyor sevdalı
Yürekleri sinsice beklenen sabahların.

Mecnun olmak vaktidir çağrısı uzakların
Öğret ey bana aşkı hükmünü güzelliğin
Hasret alır yükünü geceleyin sessizce
Kıvamında tutarak bitimsiz umutların.

Bilsem nerde konağı aydınlık yarınların
Uzunca bir yoldayım hızarlar üzerinde
Ah bana vahlar bana uzun ezgiler bana
Ses etmem ki yıkılsın çalımı tiranların.

10.12.10.1
14

VE

Kim bilir simitçinin dünyasında neler var
Simitçinin dünyasını ben bilmem
Benim dünyamı simitçi bilmez..

Bazısı altı katlı apartmanda oturur insanların
Bazısı köpeklere ayrılan yerde;
Tanrısını severek.
Dünyanın serseri gidişidir bu..

Ve insanlar birbirlerini sever
Birbirlerini sömürür,
Birbirlerini öldürür.
Yaşamak savaşıdır bu
Simitçinin
Sömürücünün
Ve öldürücünün…

VE
10.12.10.1
15

VE

Bir karanfil sevincinden kıpkırmızı oluyordu
Ben sırılsıklam aşıktım
Kuşlar mı çekilmişti
Yoksa bahçeler mi eksilmişti hayatımızdan
Şehir şehir olamıyordu bir türlü
Gözleri parıldamıyordu insanların artık
Ben aşkımdan ölemiyordum.

Bir karanfil sevincinden kıpkırmızı oluyordu
Alnında haleler taşıyan insanları tanıyordum
Gizli bir yanımı ele veriyordum
İçimde bir kırlangıcın harika kanat çırpışları
Uzak mıydı ah uzak mıydı bakıyordum.

Her şeye rağmen bir karanfil
Benim bütün karşı koymalarıma aldırmadan
Kayıt altına almadan aşksız ölümleri

Nefessiz kalanları korkularından
Yani her şeye rağmen
Bir karanfil sevincinden kıpkırmızı oluyordu.

10.12.10.1
16

VELİKA

Burada bir adet
yosun imgesi kullanmak gerekiyor
su sesiyle kıble arasında
kuzeye bakmalı ilkin
sarı ve beyaz çiçeklerin
yağmuru altında
kayın ağaçları
gürgen
alazlanan ateş
gözünüz aydın arkadaşlar
güneş göründü
su sesine karıştı ışıltıları.

Ey şuara suresini yoruma muhtaç olan
kuşlara nefes veren flüt
imgeler devşiren kızancık
muhacir pınarhisar rüzgârı
aniden gelen yağmur.

Çocuklar
Salıncaklar
Dört kelime işçisi
İki de şiir kaçkını adam
Bir Hızır birde İlyas.

10.12.10.1
17

VESSELAM

Oturmuşum ah ile geceleyin
İşte tabiat
İşte kavak yelleri
İşte kalbim
Sözü yoksa aşka dair kimsenin
Diyeceğim başka şeydir vesselam.

İşte bu ağulu ezgiler kalbime yazılmıştır
İşte bu sessizce yürüyen hayat
İşte acılar denizindeki gizemli dalga
Ateş gibi olan yalnızlık
Diyeceğim başka şeydir vesselam.

Mutlaka tutulmuştur tutanakları
Bütün cinayetlerin
Hayretler içerisinde bir zaman
Bütün suçlar ve bütün göz yaşlarıyla
Bize yıldırım gibi olan destan
Kırmak gerekiyor artık kalbini yalnızlığın
Diyeceğim başka şeydir vesselam

10.12.10.1 18

YAKIN MIDIR BANA

Yakın mıdır bana. Elimi uzatsam. Gül açsa
Sabah semavi bir şelale olarak aksa
Başım, elim, ayağım. Ak pak olmuş yüzüm
Hayretler içinde baksam. Yakın mıdır bana.

Yoksa bir kuş uçması kadar uzak. Yani iki kanatla
Kalbinden vurulmuş aşk yarası taşıyan beni bağrında
Daha ne kadar tutabilir deniz. Dalgaları taşırabilir
Dağ havası salabilir şehrin yüreksiz taraflarına.

Biraz anlasam. Biraz durup baksam. Aklım daha
Uzun bir harbin yaralarını sarmaya koyulmuşken
Yeni bir hazan gibi aniden düşüyor toprağa
Cemreler bitmiştir. Bu hal nedir. Biraz anlasam.

Kuşlar biraz daha konacaklar erguvan ağaçlarına
Sular akacak. Sessizlik bir iğne deliği kadar yerden
Çıkaracak çığlığını. Sesin sesiyle. Kötü havayı alıp bana
Temiz bir akciğer kasidesi sunacak. Ah, biraz daha kuşlar.

YANLIS TRENLER PERONU

10.12.10.1 19

YANLIŞ TRENLER PERONU

Zeki bir çocuğun aya bakışını nasıl unuturum

nasıl unuturum yıldızı,ayı ve güneşi
mancınık var mıydı
acı tünemiş yüzüyle çöle doğru bir yolcu
şehir nerede kalmıştı dağ nerede kalmıştı
yanlışların tarihi nereden başlıyordu.

Haydi cinayetini işle kardeşin bir kuş olacak
kanatlanacak birazdan sevindir iblisini haydi
gözbebeğine tutulan ışıldak açıklayacak bir gün
güneşin hayat verdiğini ağaçlara.

Kızıl bir alınlık kadar vaktim yok
trenler yanlış peronlara yaklaşırken
ben aşka dair tutanaklarla
ağır keskin kılıçlardan geçiyorum
kurban oluyorum yani
siyah gözleri alıyor un ufak ediyor beni.

Ama olsun med ve cezir olsun
sis ve selva olsun
beyaz efendi görecek bir gün
sarkacına sıkı tutun olsun.

Mezmur, Golyat, Saba Melikesi Belkıs
nehri geçiyoruz
dudaklarımız çatlamış olarak
barbarlık tarihinde ne varsa bir bir sayarak
nehri geçiyoruz, kayıplarımız olacak
Hüdhüd bilerek uçacak
ordu at binecek

Davut öne çıkacak.

Benim bu gökyüzünün altında yaşadığım anda
yani Boğaziçi civarında
Kızıldeniz bir emri ilahi ile şak olmuş
çöle hayat veren gölgesizliğin
bakir rüzgârların
yorgun kervanların
ölü denizlerin fi tarihinde
altından yapılmış konuşan bir buzağıdır
Sina dağındadır Musa
kuşlar uçmaktadır.

Yolumun üstünde şer kuleleri inşa eden
şer bakışlı insan
soy kütüğünde işlenmiş ne kadar kötülük
dehşet verici zulüm cinayet çığlıkları varsa
bir ibret belgesiyle korkunç olacak sonunda
sonunda acılar denizinden geçerek
ışığı göreceğim.

**10.12.10.1
20**

YARIN GELECEKLER

Kendinizi kayırın bayım kendinizi kayırın
yarın gelecekler elbette gözlerimiz gülecek
denizler dolu dizgin kuşanırken bir mehtap
gelip oturacak bağrımıza onu bizden bilecek.

Peki biz bir armoni olarak artık dağ taş
kayın ağaçlarıyla bir orman
kartal uçması kadar keskin bakışı yaman
kendinizi kayırın bayım kendinizi bir an.

Yarın oradan geçerken yarın olunca kıyamet
sessiz bir yalnızlığı koruyorken sokaklar
kırılan kalbimizdir biraz da hayli ancak
kendinizi kayırın ne var bunda korkacak.

10.12.10.1 21

YAĞMUR

Adı yağmur olan
Kara kuru bir gölgenin
Hışırtısı gibi.

Türbenin önünden
Karşı kaldırımdan çocuklar
Mektepliler işçiler
Savaş görmemiş babalarının
Duruşlarından mülhem olarak
Geçiyordu günler
Yani adı yağmurdu.

Divaneler yolunda
Ayasofya önünde

Dikilitaşta falan
Dolunay surların
Kırmızı ateş çiçeklerinin
Ve at kestanelerinin
İçinden çıksaydı
Kalbim şah damarım
Mihrabım
Geçiyordu günler.

İnce belli
Adı yağmur olan
Pıt pıt yürüyen kaldırımlarda
Sesini derin kuyularda unutan
Sabahın erken saatlerinde
Ve akşam
Divaneler yolunda kara kuru
Bir gölgenin hışırtısı gibi
Tutulmayan
Adı yağmur olan
Geçiyordu günler.

Yokuş aşağı
Kesme taşlı
Küçük Ayasofya'ya inen caddenin
Marmaraya sevdalanmış pencerelerinden
Tüllerin arasından
Mavi deniz ve yıldızlı gökyüzünün
İnsanı kışkırtan baştan çıkartan
Melankolisiyle
Yokuş aşağı

Kesme taşlı caddeden başlayarak.

Adı yağmur olan
Kara kuru bir gölgenin
Hışırtısı gibi.

YAGMURDAN SONRA
10.12.10.1
22

YAĞMURDAN SONRA

Eylül diyorum yağmursuz olmaz
hüznün annesi gelmez sonra
divaneler yolunda bir rüyadır
rüzgârsız olmaz.

Fi tarihinde
bende bakmıştım
marmaranın karanlık manzarasına
gemiler demirlemişti
ışıklar süzülüyordu moda taraflarında
ıstıraplı vaziyetlerimi kuşanmış
yağmura tutulmuştum.

Rıhtım deniz ve şiir
makinanın efsanesini okuyordum
gelmiştiniz, aşk olsun
musiki yoktu
haberler bitmiş
ve devrilmişti gece
yüzünüz gül sürünmüş olacaktı

kına çiçekleri
mor menekşeler.

Haydi gidelim
yağmurdan sonra mutlaka gidelim
ciğerparem şehrin kıyılarına vuran dalgam

YESIL DENIZ MAVI GÖK
10.12.10.1
23

YEŞİL DENİZ MAVİ GÖK

Bencileyin bir şehzadebaşı akşamında
lirik söylemlerden demetler arzederek
yıldızlara ramak kalmışken kırılmıştım
intihar girememiştir hayatıma hiçbirzaman
sevda ah sevda yüreğin vazgeçilmez korkusu
inanız sarsılmıştım.

Sevgilinin adı ilahi bir fiilden alınmış olabilir
deniz çağırabilir olurolmaz bir fırtınadan sonra
aklı ve yüreği ortaya koyarak
müthiş acıları da taşıyarak hayatına
zincire vurulmuş bir mahkûm gibi
kendinin ekseninde
muzdarip ve uçkun
yaşamak.

Güneş iki gökdelenin arasından batıyor
deniz çekiyorken aksini derinliklerine
pol ve virjin hicran yarası olarak

gecenin içinden kapkara bir gemidir karadenize açılıyor
karşı tepelerde ayrı dünyaların ışıkları parıldamaktadır
acıyla şekillenen yüz hatlarından cesaret alarak
intiharı kabul etmiyorum.

Aşk var mıydı karasevda var mıydı
romantizm nerede kalmıştı
diyelim ki bilgi çağında yaşamaktayız
denize dökülmüyor gözyaşları
gök yarılmıyor
öyleyse kalbini tut ve kendini bırak
yıldızlara merhametle bak
karıncalara derinlikler sun
serçe kuşuna acı
zeytini tefekkür et
aşkın azgın dalgalarıyla savaşa gir
bütün serinlikleri kuşan
ölüm orada kalsın.

Doğu gizemli olan saltanatını sürdürüyor halâ
aşk dağlardan koparak gelen rüzgârlarla
alıp götürüyor leylayı oralarda
yani vuslat her halükârda derin izler bırakarak
acılar sunarak oluşmaktadır
hırkası olmayan derviş nefsini öldüren kahraman
erotizmi yok olmak fiilinin başına koyarak
biten bir günün son kızıllığında
batışından sonra yani güneşin
acıyla şekillenen yüz hatlarının
yiten eksilen yok olan aslında

ad ve semud; ibretler kitabından bir sayfadır
denize birlikte baktığımızda daha net olarak
intiharı kabul etmiyorum.

YILDIZKIRAN
10.12.10.1
24

YILDIZKIRAN

Sebebim huma kuşudur içimde yükselen bir dağ
Vaktaki cengâverler için yakıldı çerağ
Diyarı küffarı ederken tedip; tuttular beni
Çarpa çarpa yıldızına şarkın döndüler geri.

Yazık halâ dinmiyor, gözyaşları dinmiyor
Tutulmuyor mazlumların hıçkırıkları
Sis dağılmıyor, yazık, ormana girilmiyor
Sebebim huma kuşudur ahlarla çağırdıkları.

Oy padişah dinsiz imansız padişah
Her kıyımda bir uçuşla dönerken başım
Çarşılarım, pazarlarım, ağulu aşım.

YILLARDAN YAGMUR
10.12.10.1
25

YILLARDAN YAĞMUR

Kadınlar dağa komşu odalarında
içli uzak haberlerin
asrı saadetlerini

kuş diliyle
emzirirlerdi.

Dengbej
dağları dağlara ulayarak
arzu ile kamber oluyordu
ve acılarla yoğrulmuş
daha bir çok esatiri dünya.

Fırtınaları tutunca böğründe
alt üst oluyor çok şey
bindallı utangaç
kürdi bir gelinin
ay parçası yüzünde
eriyor zaman.

**10.12.10.1
26**

ZEYTİN DAĞI

Ey Salome zamanın koynundaki ateş
hangi dansınla bitireceksin geceyi
şavkı vuracak mı zindana ay ışığının
umudu Yahya'nın.

Bağ bozumunda zeytin dağı
tarumar bir kavmin işareti midir
lakin kuşlar müntesip oldukları semanın
maviliğinden ibaret kanatlanırlar.

Ey çarmıh, bedeninde kim var ey ağaç kim
kim tutuyor seni dağ başında uğultunun
kırmızı ipek örtülerin uçuştuğu vakitte
gölgesinden korkan incecik ipin çarpan yüreği.

İhanet çarmıhtadır evet
şahane bir kuvvet ile sokakları tutan fırtına
vaftizci Yahya,
Meryem'in bakıcısı Zekeriya
İsa doğmuştur.

Tanrısal bir sözle başlarken İsa çocuk
sonsuz teslimiyetin adı olan Meryem
annedir artık şaşkın bakışlarında halkın
Mesih devri hakikattir elbet.

Elbet Zekeriya şehri bilmekte
halka acımaktadır
dolunayın olduğu bir gecede.

ÇARPIYOR KALBIM

10.12.10.1
27

ÇARPIYOR KALBİM

Latif bir rüzgâr ile çıkıyorum yola
Caziben örs gibi alıyor beni
Konuşulsa kıyametler kopacak
Zıpkınlar yağacak
Sokaklar benim olacak

Deniz kenarları çarşılar
Ama yağmur ama latif bir rüzgâr.

Demirci çekip gitti çekiç yok oldu
Göğsümüzden vurgun çıkaracak dalga sessiz
Gece mutlaka gece
Gündüzü alacak koynuna
Haberini dağa vurmuş atlılar gibi
Baktım çekiç yok oldu örs usandı artık
Hayfa ki kanayası yüreğim ezilesi kalbim
Hâlâ çarpıyor.

Hâlâ çarpıyor kalbim ama
Boğazımda düğüm ayaklarımda bağ
Gözlerimde puslu vakitler
Çiçekler bükmüştür boyunlarını
İntiharı olmuştur inceliklerin
Çünkü bir hal üzredir çıkarken yokuşları.

10.12.10.1 28

ÇARŞILARDA SÖYLENECEK ŞİİRLER

Daha çarşılarda söylenmemiştir
Aşk ne zaman
Ve hangi tarihte
Atlaslara işlenmiştir.

Yani anlatılsa muhakkak, ölmeyebilirdik

Kalbimizin içinde atomlar, ayırabilirdik
Bir şey var mutlaka bir şey var
Uzaklık ve yakınlık arasında, bilirdik.

Halâ duyarım o doğulu mütekâmil mübarek sözlerini
Her şey OL diyesiymiş
Dağlarla beyinleri sarsan deviren fırtınalar
Güneş hızıyla imiş ne gam.

Bir gün çarşıdayım Ladin yalnızlıklar ortasında
Sarışın kelimeleri ayırıyorken sözlüğümüzden
Vaktini galaksilere saklamış mı huruç nedir
Ey ahali tabiatın güzelliğidir beni yorgun düşüren
Tarihi koyu bir renktir mümkünü yok söylemem.

ÇOCUK
10.12.10.1
29

ÇOCUK

İki gözüm
çarpıntım
ciğerparem
Annesinin nazlısı: Hep böyle olur, dedi
oyundan kopartılınca bilmiş bilmiş ikindi üstü
bir yanda ulu bir çınar gibi kök salmalı insan
bir yanda çizgi filmler karton evler reklamlar
çocuk işte
bilmelisiniz
yakan kavuran yok eden yangından sonra kalan nedir
ya da deniz almamalı bir çocuğu daha yaşı nedir.

Ama dikkat. Deniz sokak cadde
çelik çomak yok artık
kenger sakızı kalmadı
resimli renkli hediyeli
patenti yabancı memleket malı çikletler.

Çocuk nadide bir çiçekten daha çiçek iken
plastik top pet şişe
günün müsaade edilmiş serinliğinde
çocuk çocukluğunu yaşamasın mı
şehir kötü yürekli bir dev
evin içi sırlı kutu ne demeli
sokak korkunç tehlikeli.

Dikkat çocuk, caddeye kaçan top patlar sonra
sonra şoför amcalar aparır seni.

ÖLÜ DENIZLERE DALGA
10.12.10.1
30

ÖLÜ DENİZLERE DALGA

İşte andını içtiğim toprak
Ben buraları aklımda tutuyorum
Sonra oturup iki parça ediyorum geceyi
Gece gri gezginci bulutlarla
Yıldızların ve o sırrı ezeli alemlerin
Var olunmuş kaydını muhafaza eyleyerek
Çarşılara uğramamış şiir gibi yabancı

Simsiyah duruyordu bilemiyorum.

Yani örs olmak yüreğime kalmıştır ey demirci
Ateşe işaret kalmıştır
Yüzüme tüneyen yorgunlukla
Kanadı kırılmış kuşlara diyorum
İhanet kabul edilmiş bir süstür artık
Deniz kenarları gölgelikler
Düşer mi gökyüzünden minarelerin ucuna yıldız
Ölü denizlere dalga.

Kayıran bedenlerimizden biçimlenmiş olarak
Sulara dağlara ve insanlara.

ÖLÜMÜN ÖPÜLDÜGÜ SAATLER
10.12.10.1
31

ÖLÜMÜN ÖPÜLDÜĞÜ SAATLER

Karanlığın içine giriyor hülyam almaya gidiyorum
Merdivenin başında hiçlik oturuyor kimse görmüyor
Mızrak gitmiyor kuş uçmuyor
İnsan sesleri boğuyor ortalığı
Sokağı süsleyen yolcu yürüyüşler arz ediyor.

Daha ilk öpüldüğünde kaşlarının arasından
Nazar boncuğu gül şerbeti envai çeşit serinlik
Göze inen perde isyan eden damar
Söylenecek söz hatmi çiçeği kuş burnu
Acılara gark olmuş dünyanın karnındaki çığlık
Gidebilir mi insan gidebilir mi

Ismarlama hayatlar bulmaya
Güpegündüz. Öğlen vakti düşer miydi yollara
Hadi diyelim ki erişti vakit oldu tamam
Karanfiller kıpkırmızı çiçekler rengârenk.

Gözü karadır ölümün acıması yoktur
Gelir kanatlandırır hayatını insanın
İnsan ki mali hülya içinde olarak sarhoş
Bir anın zerresinde kahraman
Pervasız ve cüretkâr.

Nedir peki insanı ayakta tutan cevher
Aklına ve şuuruna musallat olan şey
Uğruna gözyaşı dökülen alem
Uykuları haram eden
Her adımda bitiren birşeyleri. Nedir?

Atlas ve ipek ve misküamber
Ve kuş misali
Dağları rahat aşacak zor olmayacak
Muhteşem razılıklar arzederek arza
Lahuti bir aydınlığa. Evet oraya
Ölüm ki ilk adımıdır sonsuz akıbetin.

Yani söz işaret ve tekvin
Baştan başlayarak yeni baştan
Itır kokuları kuş sesleri arasından
Fesleğenlerden hatmi çiçeklerinden
Kitabın ayetlerinden
Elif Lam Mim kelimeler yumağından

Ölümün öpüldüğü saatlerde.

10.12.10.1
32

ÖMRÜM ÖMRÜM

Baktım kaç defadır
tekbirlerle birlikte güvercinler
aşka geliyorlar sanki
ses dalgalarının üzerinde
havalanıyor kanat çırpıyor
birbirlerine karışıyorlar.

Özgürlük böyle olsa gerek diyorum
yaşamak dolu dolu yaşamak
havası güneşi yağmuru ile.

İşte orada; ömrüm ömrüm
ben var mıyım
Selahaddin-i Eyyubi var mıydı
Şeyh Said-i kibari var mıydı
Neden susuyoruz kardeşlerim
neden konuşmuyoruz.

Hiç görmüş müyüm celladın kılıcını
Dedem nerede vurulmuş
ikindi vakti nerdeyim
yok sayılsam dağları unutsam yeridir
kaydımı günahkâr rejimlerin

bilgi işlem merkezlerinden çıkarsalar yeridir
yoksa huruç mu etmeliyim bir başıma
ortalığı karıştırmalı mıyım bilemiyorum.

Ben işe yaramaz bir tüketici miyim yalnızca
ben var mıyım
ömrüm ömrüm.

10.12.10.1
33

ÖTESİ AÇIK DENİZ

Aşk
vurulmuş bir kuş
yüreği midir ki
içinde köz
kaynatıp durur.
Var git
uzaksa
kaf dağı
gücün kuvvetin
yaşamak üstüne
ne var ne yok söyle.

Aşk yoksa
bir koşu ateşe at kendini
denize boğul bir koşu
yarlardan aşağı
bırak

soğuk sürüngen ol
gözün kulağın elin
hatmi çiçeği bile
olamamış yüzün
ortaya çıksın
kelebek ayağa kalksın
atlas ve ipek uçuversin.

Ha, nabzın atıyorsa birde
yüzüne değiyorsa rüzgâr
aşk varsa bir zamanda
yaşamak üstüne
ne var ne yok söyle.

10.12.10.1
34

İKİ KIRMIZI TABLET

I

Bir zaman ateş yakmak asabiyetine tam gelirdi kâfirin
Oldukça urfalı oldukça nemrut
Koca dağ imparator kocaman kocaman kayalar imparator
Artık böyle yazılabilirdi saltanatı zalimin ancak
Kalbimizin kanayan yarasına mancınıkla
Yoksa dehşetli bir manzarayla ayaklanabilirdi tabiat
Bir İbrahim bir putkıran bir ilahi zamandır
Omuzlar dik göğüs ilerde olacak.

II

Bir daha lanetlenmiş arabozan bu densiz yahudi
Azgınlık günlerini arzulayan bir başka yahudinin
Ateşiyle çıldırıyor
Kanlı zafer şarkıları tutturuyor
İşte Kudüs semaları
Mescid-i Aksa akşamları
Bastığımız toprağın incinmiştir belki de yüreği
Belki de bize kalmıştır çözmek bu kördüğümleri
Yol bilir yordam bilir yaman bir kılıç ile
Ama kaç gün ama mutlaka gelecektir zamanı
Yoksa yazılmazdı. Yazılmazdı yoksa billah kitaba.

10.12.10.1
35

İKİ KURŞUN

Çıldıran şehir seni
Böğürtlen toplayan çocuklar gibi
Tutup ümüğünden
Perşembe pazarından aşağı
Baş aşağı
Bi güzel.

Neden intihara açılıyor denizler
Neden dinmiyor gözyaşları
Öyle ise
Çıldıran şehir seni
Paramparça
Bi güzel.

Ve artık
Sözü çuvala
Ağzına da
İki kurşun.

10.12.10.1
36

İKİ NUMARA

İki birden sonra gelir, bilirsiniz.
Sonra iki bir devrin başıdır fetiştir yani.
İkinin; kırk tilki dolaşırmış kafasının içinde
değmezmiş hiç birinin kuyruğu hiç birine.

Söylenceye göre o çağda bir mareşal
makamında Kur'an okumaktadır
makamı dört köşedir.

-Sahi Kur'an Arapça değil midir?
Değil midir o vakitler Arapça Go Home?!-

Hüznü bal eylemiş nice çile dar insan
kalbini ortaya koyarak zamanın
içinden içinden usulca akmıştır.
Ne âlâ.
Mushaflar saklanmıştır.

 "Tanrı uludur. Tanrı uludur." Ona ne şüphe.
Gez göz arpacık ona ne şüphe.
Kadınların örtüsüne el uzatan yalnızca
Fransız askeri midir Maraş'ta?
Onu da öğrenmiştir sonunda. Ne şüphe.

"Zenon" öğretisi keşfedilmiştir artık.
Hayat dikte ettirilmiş harflerle oluşmaktadır.
Söylenceye göre o çağda bir mareşal
makamında Kur'an okumaktadır.

-Sahi Kur'an Arapça değil midir?

Değil midir Arapça Go Home?!-

İki birden sonra gelir, bilirsiniz.

10.12.10.1
37

İRİ BİR NOKTA

Adam beyaz öfkesi kara eylül gecesidir
Yağmur hafif bir şekilde başlamaktadır
Azönce bozgunculuk ve inkârcılık üstüne okumuştur
Kitap tam bir kitaptır yoktur benzeri eşi
Öyle bir zikr etmiştir ki her şeyi kalbin ve gözün
Açıkça görüntülemiştir halini
Eylül işte değiştirerek geliyor
Eziyor hırpalıyor sonra da coşturuyor beni
Yeniden bir haz olarak hayatın sonbaharında gizli
Sarışınlık kokuyordu diyerek
Daha iri bir nokta koymadan cümlenin sonuna.

Nasıl olsa beyaz adam öfkesi kara eylül gecesidir
Bu işler hangi şehirde olmuştur artık önemli değil
Saat gecenin kaçıdır yağmur nasıl yağmıştır
Tek tük geçen otomobillerin gürültüsü
Gündüz denizi kabartan rüzgârla
Ama durgun ama öfkelendikten sonra durgun
Olamamış bir yıldızsız gökyüzü ile birlikte
Beni umutlandıran heyecanlandıran kalbim
Bizde gideceğiz buralardan tamam mı

Daha yeni daha diri daha ateşli olarak
Dalgalar halinde zaman gelecek sırılsıklam aşık.

ISTANBUL’UN ORTA YERI MINARE
10.12.10.1
38

İSTANBUL’UN ORTA YERİ MİNARE

Bataklık genişledikçe
ayaklarımıza çarpan sular çekip gitti
kim aldı kim götürdü
yani artık ben böyle sularla
büyük büyük lafların ardına sığınayım.

Haydi levni cemaat kapılardan
yüzlerine çarpacak su arayanlar
çünkü halk bir ezgiyi başlatabilir
çünkü korkunun iğneleri
füze başlıkları gibi böğrümüzdedir
gemiler geçebilir
sessiz kımıldamalarla ince zarif dalgalarla
halk kendini olmaklara kuşanıyorken
ay çıkabilir.

Sahilleri yokladım, çarşıları, pazarları
kahkahaları vitrinlemişler baktım
minarelerden füzeleri çalmışlar gökyüzüne
gökyüzüne baktım
toprağa boğdum kendimi
ne zaman mustazaf bir namazgâha uğradım

Kâfirûn suresi akmıştır surlardan içeri
Ve Ali en güzel çift ağızlı Zülfikârla Ali'dir.

Çünkü daha
Fatih'in Ayasofyadaki ilk namazında
Irmakları incecik çizgilerle işaretlemek gibi
Mührüne minareler kazılmıştır İstanbul'un.

10.12.10.1
39

İZ

Adımı hayatımın hizasına koyup
uzun ve kıvrımlı ve çelişkili bir ırmağın

sonunda meçhul, kekre
biraz da serin bir çınarın gölgesinde gibi
sayımlı uçkun bir yaz gününde, intiharsız
açık deniz. Uzaktan bakınca mavi
biraz da koyu gölgeli yeşil gibi olan
kalbimin nabzımın damarlarımda akan kanın
henüz durdurulmayan o sevgili imgenin
açık ve net bakışıyla.

Gülün; özenle büyüttüğüm gülün
içten sıcak rengiyle yani kırmızı olanıyla
serinlik sunan sabahın
direten mecbur eden tazeliğiyle
uçuşan yaşlı çınara dönen yüzüm

gülün rengiyle kokusuyla birlikte anbean
yiten uzaklaşan cesaretim, haydi vur artık
yükünü omuzlarına.

Hiç eksilmeyen korkumu ve ümidimi de
yanıma alıp, adımı da hayatımın hizasına koyup
deniz olsun dağ olsun, uçsuz bucaksız
ovalar olsun, genişliğinden ve darlığından
emin olduğum o güne, bildim ki her şeyin
bir adı vardır; her şeyin. Açık ve net olarak.

SEHRIN ÜZERINDEKI BULUTLAR
10.12.10.1
40

ŞEHRİN ÜZERİNDEKİ BULUTLAR

Bu şehirde mutlaka
Aşkın o muhteşem ritmiyle
Her şey baştan başlayacak
Üstelik çarşılar şaşkınlıktan
Temizlenmiş olacak
Kir ve pas ve sisler arasından
Çıldırtan korku tenhalardaki nefret
Karanlıktır artık bir bir yazılacak.

İşte mahmur bir kargaşa içinde
Amansız düşman
Çılgınlığı dehlizlerde
Kötülüğü bulvarlarda
Göz göre göre

İlanen tebligat ederek
Bir dahi orta yerinde şehrin
Neler neler olacak.

Bilebilse ahengini şehrin
Rengini alacakaranlığını
Metrenin okkanın terazinin
Gizemli güzergâhını
Ses olduğunu seslerin
Halk olduğunu
Kaç vakit yeniden
Yeniden anlayacak.

Haydi büyük bulutlarını çağır
Büyük rüzgârlarını
İçimde ateşi şehrin kuşanıyorum
İçimde müthiş bir hüzün
Ey bakışları zehir olan serenat
Al azgınlıklarını artık
Git şehrimden
Telgrafın tellerine kuşlar konacak.

10.12.10.1
41

ŞEHİR

Dostum iki gözüm
şehri böyle bırakmak imkânsız diyorum
günün ortasında billurdan bir avazla

tekmil acılarımı da alıp yanıma
gül açar bir demin arzusu içindeyim.

Şimdi hazan mevsimi midir gül solmuş mudur
nağmesi katliamlarda kalmış mıdır bülbülün
düşman sarmış mıdır dört yanımızı
dostum söz kestim ant içtim
kaç vakit kaldım şehrin gülistanında
aşk dedim; başka yok
başka yok kalbimin haritasında.

Dostum iki gözüm
yoksa bir gezegen mi bulmalıyım kendime
kendini aşka adayan cüretkâr bir gezegen
hain bakışlar yürürlüğe girmeden
bencil kaypak davranışlar çoğalmadan
deli boran düşmeden ortalığa
alevler sarmadan çarşıları
alış veriş merkezlerini.

Dostum söz kestim ant içtim
şehri böyle bırakmak imkânsız diyorum
çünkü bu şehri İstanbul ki
girmiştir bir defa gönül hanemize.

10.12.10.1
42

ŞEYH VE ÖLÜM

İki zabitin ortasında oturmuş
beyaz elbiseler içinde
beyaz başınızda sarık
kuşağınız geniş ve muhtemelen siyahtır
fotosuretiniz alınmıştı şeyhim. Kudüm yoktu
kayıtlara geçmişti mahkeme zabıtlarına
tarihin sararmış sayfalarına.

Diyarıbekir ile Çabakçur arasında
ve dahi elaziz'e doğru bir nida olarak
dolaşıyordunuz. Daha
genişliyerek
dağlara vurarak kendinizi.
Kartal olarak ta kanatlanabilen
süzülebilen doruklardan
muttaki bir bakış atfederek ufka
yakılacak yüreğin
akacak kanın
duracak nabzın başlangıcında. Şeyhim
nasıl dı doğuşu güneşin? Kuşluk vaktinin,
ikindinin, teheccüd namazının?

Şehre rızai bari ile salmıştınız
lahuti ve mübarek nefesinizi: Biliyorum.
Bakışlarınız mülayim
sevecen ve insani idi
yüreğiniz muhteşem bir gülistan.

Demek ki darağacında da şeyhim
güzelleşebilirmiş ölüm.

Diyarıbekir ile Çabakçur arasında
ve dahi elaziz’e doğru bir nida bırakarak

10.12.10.1
43

ŞU’LE-İ AŞK

Biz aşka yanmışız ya huu
tutar bağrımızdan elhakk
götürür ince ağrılarımızı.

Sonra güz gibi bir şey olur
şehrin mutena yüzlerinde
bencileyin sararmış yaprak
denizin lahuti musikisinde
canhıraş bir feryat olur
yani güz gibi bir şeydir
semavata doğru enfusi
bir ah ile hemen
orada hemhal olur.

Biz aşk dedik
dedik ya
aşk ile
ya huu...

SIVAN
10.12.10.1
44

ŞİVAN

Kim çıkıp dağlara
Yüreğinde kırlangıçlar
Müthiş sevdalar
Sarı sabır çiçekleri
Ve kırmızı güller için
Ağlayabilir.

Çığlığı şehrin eyvah
Durulmuyor
Bağdat harabe şehir
İstanbul yalan yahşi
Boğum boğum
Durulmuyor.

SIIRIMIN BASI BELADA
10.12.10.1
45

ŞİİRİMİN BAŞI BELADA

Ah dağın başındaki kar
uzak rüzgâr
yıllar alıp
götürmüş müydü
eli mavzerli ölüm
vurulmuş muydu uzaklarda
yoksa birikmiş olan acı
bir kuş sesi miydi

yusufcuk muydu
soğuk sular mıydı
dağ başlarında.

Ah mevcudat
sarışınlık kokan yanım
envai çiçek barındıran dağ
ağaçsız
kıraç
kimsesiz
içimdeki dert
subaşı konak
gözyaşı ince bir ırmak
ah tebessümsüz hayat
şiirimin kalbi kırıldı
gördün mü.

Saat o saat gün o gün
hercai bir yürek gibi
tarzı dağınık
ahali muzdarip
yollar giran
dağlar çıplak
anaların yüreğinde kırlangıçlar
yaşamak bilaistisna zor
şiirim bir hasret coğrafyası.

Ben bir acıyı bandım
şehri gördüm
müthiş bir yağmur başladı

başı belaya girdi şiirimin.

10.12.11 Nuri Can

10.12.11.1 Al Iç Beni Kana Kana

Al İç Beni Kana Kana

Sen yağmursan ben toprağım
Sen rüzgarsan ben yaprağım
Gel susarsan ben ırmağım
Al iç beni kana kana

Yemeğinde tuzun olam
Ayağında tozun olam
Koyun isen kuzun olam
Mele beni yana yana

Bir pınar ol coşup aksın
Her susayan bir tas alsın
Bütün dertler bana kalsın
Bahar bayram sana sana

Anılacak dünler sana
Yaşanacak günler sana
Onlar yüzler binler sana
Ölüm gelsin bana bana
Nuri Can

10.12.11.2 Aldirmiyor Çigliklarima

Aldırmıyor Çığlıklarıma

Kalabalık kentler ürkütür yüreğimi
uğultular doldurur beynimi yürüdükçe
tüm gözlerden incinmiş bir bakış sızar istasyonlara
kirli vagonlarda taşınan ince bir hüzün gibi
ki hep aynı yerimi burkan

bu yüzü kirli şehirde
kimse kimseyi sevmiyor
bilmiyor avuçları kar çiçeği kokan
bir çocuğun saçlarına dokunmayı
şiirler okumayı bir alacaşafağa

kaç kez uçuruma ittiysem yüreğimi
gözlerini gördüm deltalarda
yalvaran sesini
kırıldı kanadım kolum

şiir cıvıltıları oysa gönül ormanımda
yıldız ışıltıları
uzanıpda tutamıyorum
unutulmuş bir sokak ortasında
düş denizlerine bırakıyorum soluğumu
uzak bir kıyıda kalıyor ellerim
bütün iskeleler yıkılıyor
hiç bir gemi almıyor beni
bir damla gözyaşı olup akıyor yüreğim avuçlarıma
yüreğim deliboran kimselere anlatamıyorum

hasret ki, kızıl alev bir güldür
koparıp göğsümde ateşlere atıyorum
hiç kimse çekip almıyor kalbimi ateşler içinde
kanıyor en katı yerinde gece, yanıyor yüreğim
yüreğim kanrevan, acımı unutamıyorum

tutunduğum dal kırık
sokulduğum kucak çiçek açmıyor
aldırmıyor çığlıklarıma sevdasına yandığım hayat
acının ve ateşin burgacında
ince bir sızı gibi geçip gidiyor ömrüm
nasıl katlanacaksa kalbim bunca ağrıya
Nuri Can

10.12.11.: Anlarsin

Anlarsın

Sende benim gibi bir gün sevdiğin
Nazlı yarin el olunca anlarsın
Ak göğsünde sarı güller derdiğin
Hasretinden del olunca anlarsın

Gazele vurunca gönül bağların
Geç kalır kıymeti yazın baharın
Bir gün duru duru akan pınarın
Bozbulanık sel olunca anlarsın

Güller ile güler iken seherde
Türkü türkü söylenirken dillerde
Bir gün gezip dolastığın yerlerde
Boran tipi yel olunca anlarsın

CAN Nuri yoluna kurbanlar eyle
İstersen adına türküler söyle
Yalancı dünyanın kanunu böyle
Gür saçların kel olunca anlarsın
Nuri Can

10.12.11. Arar Gözlerim

Arar Gözlerim

Yüce dağbaşında bir serin yeldim
Baharı görmeden kışı getirdim
Tipi boran oldu yolum yitirdim
Bir gözü sürmeli arar gözlerim

Mutluluk isterken dertlere daldım
Her acı çekenden bir yara aldım
Sevda ocağında çırasız kaldım
Alevsiz dumansız yanar gözlerim

Ah yürek ağrısı pişirdi beni
Çıkmaz tuzaklara düşürdü beni
Dağlardan dağlara aşırdı beni
Bir yorgun kıyıda ağlar gözlerim

Gözleri sürmelim gitmiyor serde
Hasreti ufkumda bir siyah perde
Gemi nerden kalkar limanlar nerde
Bir sonsuz ummanı çağlar gözlerim

Eremedim bu dünyada maksuda
Hayal darmadağan ölüm pusuda
Bin yürek çırpınır her akan suda
Bir çeşmi pınarı kanar gözlerim

10.12.11. Atarken Daglara Sevda Yildizi

Atarken Dağlara Sevda Yıldızı

Atarken dağlara sevda yıldızı
Yakmıştı derinden o ince sızı
Sen hala kalbimin biricik kızı
Hiç mi değişmedin bende sevdiğim

Yaprak yaprak döktü dalın ağa çlar
Gülmüyor baharda artık yamaçlar
Kar düştü dağlara ağardı saçlar
Bir sen değişmedin bende sevdiğim

Ovalar nehirler düzler değişti
Baharlar rüzgarlar güzler değişti
Alınlar şekiller yüzler değişti
Bir sen değişmedin bende sevdiğim

Gurbete gidenler sılaya döndü
Ocaklar tutuştu ocaklar söndü
Nesiller türedi nesiller öldü
Bir sen değişmedin bende sevdiğim

Baharlar değişti yazlar değişti
Sevdalar dualar hazlar değişti
Şarkılar türküler sazlar değişti
Bir sen değişmedin bende sevdiğim
Nuri Can

10.12.11. Bekleyecegim

Bekleyeceğim

Sensin içli sevdam nazlı çiçeğim
Benim tatlı hülyam haklı gerçeğim
Bu can bu bedende var oldukça
Seni ölümüm gibi bekleyeceğim
Nuri Can

10.12.11.7 Beni

Beni

Şu gurbet ellerde kimsesiz garip
Her öksüz bakışta göz vurdu beni
Sen benim derdimi bilmezsin tabip
Bahar ortasında güz vurdu beni

Sel suyunda bir katrecik zerreyim
Bazen gökyüzünde bazen yerdeyim
Bilmem nerelerde hangi eldeyim
Hayal adasında giz vurdu beni

Deyme tabip deyme gönül yarama
Dermansız derdime derman arama
Saçları sırmadan geçilir amma
Kaşlar karasında göz vurdu beni

Bulut olup yağdım gül bahçesine
Gül olup ağladım bülbül sesine
Dolaştım yıllardır delicesine
Sevda yollarında iz vurdu beni

Çile kaynağından içtimde geldim
İhanet çağından geçtimde geldim
Aşkın sıcağından piştimde geldim
Hasret yarasında köz vurdu beni

Deyme tabip deyme bu gönül hasta
Gülmedi kaderim kederde yasta
Dökemem derdimi yarene dosta
Dudak arasında söz vurdu beni

Depreştirme beni dertlerim çoktur
Sineme saplanan zehirden oktur
Bin tabip çağırsan faydası yoktur
Diken tarlasında öz vurdu beni
Nuri Can

10.12.11.8 Bil Yeter

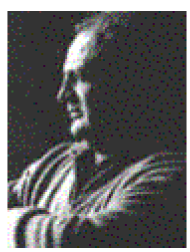

Bil Yeter

Bir umarsız deryada
Sarılmısım feryada
Şu yalancı dünyada
Sevdiğimi bil yeter
Hazan düştü gülüme
Yanarım genç ömrüme
Şu ağlayan gönlüme
Bir kez olsün gül yeter
Ey melek yüzlü kadın
Unutulmaz bilki adın
Ağlatmaksa maksadın
Gözyaşımı sil yeter
Varsın yuva bilmesin
Gönül deva bilmesin
Bülbül neva bilmesin
Bir tek tatlı dil yeter
Sen aşkların destanı
Gönülerin bostanı
Neyleyim gülistanı
Bana tek bir gül yeter
Aşk ile püryan isem
Mecnunu üryan isem
Leylaya gıryan isem
Şu düştügüm çöl yeter
Hayalim anmasanda
Acıyıp yanmasanda
Üstüme yağmasanda
Gönlümdeki sel yeter
Dünya bir hanı keder
Kimi gelir kimi gider
Sensiz ölür isem eğer
Mezarıma gel yeter
Nuri Can

10.12.11.Bir Dag Basinda

Bir Dağ Başında

Bir dağ başında olmalıydık şimdi seninle
Uzanıp çimenlerin üstüne
Şiirler okumalıydık mavi ırmaklara
Öpüp güneşi alnından sevdiğimizin
Sisler aralanınca çekip gitmeliydik

Şimdi bir dağ başında olmalıydık seninle
Oturup bir gönül sofrasına,
Dostluğa kadehler kaldırıp
İçimizdeki yangını bölüşmeliydik
Bir pınarın soğuk buğusuna daldırıp ağzımızı,
Çatlayan dudaklarımızla hayatı öpmeliydik
Sular aydınlanınca çekip gitmeliydik

Bir dağ başında olmalıydık şimdi seninle
Türküler söylemeliydik esen yellere
Unutup acıyı, ayrılığı, gurbeti
Hasreti içimizin yangınına gömmeliydik
Kapılar kapanınca karanlığa
Yollar aydınlanınca çekip gitmelidik

Bir dağ başında olmalıydık şimdi seninle
Issızda bağrını döven bir ırmak gibi
Dizleri kanamış bir çocuk gibi doyasıya ağlamalıydık
Çıkarsız dostluklar, kirlenmemiş sevgiler
Ve dünyadaki tüm güzel şeyler adına
Çirkinliklere, çirkefliklere dayanmalıydık
Obalar sıralanınca karşı sırtlara
Gün aydınlanınca çekip gitmeliydik

Sen gülünce ne güzelde gülümserdi beyaz gül
Nasılda sevinçle gelirdi dağlara bahar
dallar tomurcuklanır, kuşlar öter, sular çağıldar
çocuklar koşardı ardından muştular bölüşmeye
bir kervan alıp giderdi başını bilinmeyen diyarlara
şimdi ne yana baksam gözlerin doluyor usuma ah
gelincikleri okşuyor ellerin
gülüşün ki, çiçeklerin bir başka adıydı karlı yamaçlarda
yitik bir mevsimin kıyısında kaldı anılarımız
savrulmuş ömrümüzün her yaprağında bir şiir sarardı

Şimdi yoksun, rüzgarlar seni üşür, türküler seni söyler
Her bahar bir çiçek büker boynunu
Bir menekşede açar gözlerin
Büyür yüreğimin kıvrımlarında
Sular ağıtlarla çağlayıp gider

Mavi ne de çok yakışırdı gülüşüne ah kardeşim
En çok da papatyalar yıkıldı gidişine
Bir de alnı munzur işlemeli kızlar
Şimdi hangi ırmak soğutur yürek yangınımı
Hangi dağ bölüşür acımı, hangi pınar, hangi bahar
Efkarımı hangi rüzgar dindirir
Irmağım pınarım sendin, dağım rüzgarım sen, baharim sen
Nuri Can

Bir Dünya Istiyorum
10.12.11.1
0

Bir Dünya İstiyorum

Bir dünya istiyorum
kötülükleri kirli sularda boğulmuş
yalnız iyiliklerle yoğrulmuş
dostluğa kanat çırpan güvercinleri
kardeşliğe
meyve veren ağaçları olsun...

bir işim olsun
sabah gidip, akşam döneyim
emeği anlımın teri, sömürülmediğim
hakkımın yenilmediği
yanancı diye
hor görülmediğim...

bir çevrem olsun
yüzlerde sevgi okunan
tüm insanları eş
zencisi beyazı
hepsi dost, hepsi kardeş...
bir eşim olsun
hüzünüyle hüzünlenip
neşesiyle güleceğim
beni en iyi anlayan
bir ömür seveceğim...

bir evim olsun
tek katlı çiçek bahçeli
küçük,
barınabileceğim kadar
çocuklarımın gülüşleriyle dolup
bakışlarıyla aydınlanacak...
geçinip gideyim işte
herkesi seveyim
herkes de beni
kardeşçe
ve ben ben olayım...
Nuri Can

Bu Rüya Hiç Bitmesin
10.12.11.1
1

Bu Rüya Hiç Bitmesin

Sensin sevincim neşem
Sensin derdim kederim
Lale sümbül menekşem
Yazgım bahtım kaderim

Batmasın gün, solmsın gül
Umutlar yitmesin
İsterim ki hep sürsün
Bu rüya hiç bitmesin

Seninle döner dünyam
Sensin sıcak güneşim
Seninle güzel hülyam
Sensin yegane eşim

Esmesin yel, akmasın sel
Bulutlar inmesin
İsterimki hep sürsün
Bu sevda hiç bitmesin

Gözümün bebeğisin
Canımın ta içisin
Tanrım bana yaratmış
Yalnız benim içinsin

Batmasın gün solmasın gül
Bülbüller ötmesin
İsterimki hep sürsün
Bu şarkı hiç bitmesin
Nuri Can

Destina
10.12.11.1
2

Destina

Aşklara vurur bülbülüm / yuvalanır gönlümün gülüstanına
Gülüşün can sıcaklığımdır üşüdüğümde / soluğun ateş
Yak savur küllerimi çölüme döneyim
Orman fısıltıları kulağımda/ rüzgar ıslıkları
Yağmur tutuşmaları / sevgi buluşmaları
Aşkın düştüğü yer… yangın
Yalnızca nefesin dindirebilir volkanımı
Ve rüzgarın merhem olur yarama süründüğüm
Bilki derin kuyularında hasretimin suyu sensin
Ve nasılsan öylece gel salınışın rüzgarıyla
Irmakların sesiyle ay serenatları dökülsün kulağıma
Dudağıma işlesin meltem meltem seher yağmurları
Gözlerinin içinde sönmüş bir tutam yıldız gibi kalayım
Uçurumlara tutsak bir rüzgarım, yağmurlarla yaralı sesim
Fırtınalarda çırpınan suyum, hıçkıran ışık
Karlı dağlarda uzak bir ses gibi
Solgun bir anıyım şimdi bu uzak kentte
Kuşların göçüp gittiği mevsimlere benziyor yüzüm
Ömrümün bütün dallarını silkeledi hayat
Bütün bahçelerinden kovuldum umudun
Bir acıyı aşmak için, bin acıyı sırtıma vurdum
Uzak düştüm saçlarıma karanfil eken yıldızlardan
Sahipsiz mezarlıklar ülkesinde çıplak dolaşıyorum şimdi
İçinden kırılmış bir gölge
Başka hangi duvara yaslanabilirki aşktan öte
Ve nasıl dayanabilirki
Sevinçler yoksa terkisinde çekilen acıların
Ah Destina yaralı kızım, utangaç yıldızım
Yaslı gelinim, anadolum, sarı sızım, sorma beni
Baktığım her pencerede doğulu ezikliğim
Yurdundan kovulmuş bir coğrafyasızım
Çıktığım her yolculukta türküler tutuşur içimde
Şimdi uzak bir sızıda nar ile közlenip
Çoğalan yalnızlıklarla yeryüzüne dağılıyor kalbim.
Kalbimki, zemherinin ortasında kanatları üşümüş yavru bir kuş
Nereye uçsun, umutlar yoksa kanadında esen yellerin
Bırak bende başlasın bu ateş sende bitsin
Aşktan öte ne varsa kalbimde savur gitsin
Gecelerin uzun kirpiklerine yalnızlığımı iliştirip ağlayayım
Ey göğsümde nar sıcağı, çığlığıma sinen duman
İçime soğurmuş küllerini bırak kızıl bir sabahın
Bırak ki dağılsın ıstırap yüklü bulutlar
Ateş oflayan ormanında bu ahın

Gün ışığıyla işlenmiş bir çiçeği
Koparıp göğsümün üstüne bastırıyorum her akşam
Dindirsin diye yüreğimdeki sızıyı
Tam da usumun ortasına düşerken gülbaharülkem
Ah Destina'm, kara kızım, uzun saçlı hasretim
Kül rengi kirpiklerinde nehirler yürüyenim
Gelirsen sevdiğim çiçekleri getir
Gönlünün güneşli bahçelerinden / nilüferlerin zülüflerinden
Ve derin kuyularından hasretin, su getir
Koca İstanbulu getir bana gelirken
Mis sokağını, karanfil konağı, kitapçı dükkanlarını
Üç beş dergi, diline dolanan bir şarkıyı, bir çınar altını
Mor salkımlı düşlerini getir
İstiklal caddesinde el ele dolaşan yeniyetme sevdalıları
Düşsüzüm düşlerine al beni / soluksuz sevişmelerine sakla
Dudaklarınla kapat dudaklarımı / soluduğumda
Uyuduğumda / alnımdan öperek uyandır beni
Ki, denizlerin sevgiyle köpürdüğü saatlerde
Şiirin yedirenk çakılları vursun kıyılarıma
Aşk bir yanımı alıp götürsün / özlem bir yanımı
Bir ömür sevgi yağmurunla ıslanayım
Şimdi ayışığıyla süslenmiş penceremde
Sen gecegözlü güvercinimsin, özlem yüklü şiir'im
Bırak güllere vursun gülüşün / harelensin denizlerin yüreğine
Yanaklarında aşkın solmayan rengi
Saklayıp gecelere gizini / yıldızlara uzansın mavi düşlerin
Bense çevire çevire dört duvarımı / bir ömür aşkınla böyle yanar kalayım

Nuri Can

Dokunki Yansin Yüregin
10.12.11.1
3

Dokunki Yansın Yüreğin

Ey sevdiğim bir çiçeğe
Dokunki yansın yüreğin
Aşka yanmış bir yüreğe
Sokulki yansın yüreğin

Usul usul ince ince
Yapraklara kar duşünce
Aç kolların bütün gece
Sarılki yansın yüreğin

Mor dağları aşa aşa
Ay doğunca baştan başa
Yanakta bir damla yaşa
Dokunki yansın yüreğin

ister sümbül boyun eğsin
Ister dallar yere değsin
Seviyorsan nerden bilsin
Sokulki yansın yüreğin

Sabah seher yellerince
Coşan bahar sellerince
Sazın sarı tellerince
Dokunki yansın yüreğin

Can düşerken al toprağa
Hayat gelir bin yaprağa
Aşka susuz bir dudağa
Dokunki yansın yüreğin

Aşk denilen bir ummana
Düşer isen yana yana
Nuri Can gibi bir cana
Sokulki yansın yüreğin
Nuri Can

Ebedi Sönmeyen Bir Köz Biraktin
10.12.11.1
4

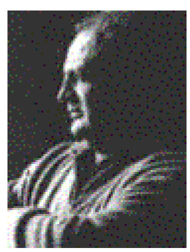
Ebedi Sönmeyen Bir Köz Bıraktın

Kapandı yarına giden yollarım
Kalkmadı bir daha düşen kollarım
Kaç yıl geçti hala seni ararım
Ardında dumanlı bir iz bıraktın

Sen gittin gideli ham toprağımda
Bir daha bitmedi güller bağımda
Sevda yangınıyla yanan bağrımda
Ebedi sönmeyen bir köz bıraktın

Umut kapılarım bir bir kapandı
Hasret oku yüreğime saplandı
Ne sen geldin, ne bu gönül uslandı
Ömrümce ağlayan bir göz bıraktın
Nuri Can

Ey Hayat Kucakla Beni
10.12.11.1
5

Ey Hayat Kucakla Beni

Kalbimin kırıklarını toplayıp avuçlarıma
Çekip gitsem bu şehirden
Anılar incinir mi?
Üşür mü? dalında bir yaz çiçeği
Ve bilir mi?
Bir sevgiye karşılık yüreğini kanatanı
Bin ilmik atanı usuna
Çekilen her tetiğe karşılık
Kirpiklerinde
Baharını saklayan yaşlı bir çocuğum ben
Düşlerin yağmurunda ıslanmış gül izi
Ağlamak istediğim her sahilde bir martı ölür
Bir şiir vurur kıyılara / gücenik
Değip geçer ellerime ihanetin rüzgarları
İçimin ırmakları kurudu / bütün yapraklar soluk
Hüzün kokuyor çiçeğim
Hangi yağmurları müjdelersen müjdele
Yeşermez bir daha yangının düştüğü yer
Aşk da küstü
Kim dinler kalbimin kırık sesini artık
Ceylanların
vurulduğu bir dağbaşı ıssızlığıyım işte
Gelinciklerin ürperdiği şafak
Gülücükler kuruturum durmadan güz dudaklarında
Giden gelmedi terketti bütün mevsimler
Bir korkunç acıya düştümki
Sırtımda kırk paslı bıçak kırkyerimden kanayan
Avcılar vurdu küçücük serçe kuşlarımı
Acılar tünedi sevincin tüneğine
Giden dönmedi terketti bütün mevsimler
Bir tek gül kalmadı ömrümün bozkırında
Şimdi yalnızlığın en tenha kışındayım
Kirpiklerimde yıldızlar saklasamda
Bedenime buzdan rüzgarlar esiyor her gece
Testisi kırık bir yolcuyum/ yolum duman
Üşüyorum
Ey hayat kucakla beni
Mavikanatlarının altına al
Sığınıp kalayım bir sevginin sıcak iklimine

Nuri Can

Eyvah Diyerek

10.12.11.16

Eyvah Diyerek

Zaman kadehinden aşk iksirini
Içti gönlüm eyvah eyvah diyerek
Sürünüp ardından gam zincirini
Geçti günüm eyvah eyvah diyerek

Yıllarca dolaşıp bir aşk peşinde
Düşemedim bu cihanda eşime
Sümbül kucağina gül ateşine
Düştü gönlüm eyvah eyvah diyerek

Şu figan bülbülün yaşlı sesi mi
Yaralı kalbimin inlemesi mi
Yakama sarılan aşk perisi mi
Deşti gönlüm eyvah eyvah diyerek

Üzerime yağan kar diyemeden
Üşüdü yüreğim sar diyemeden
Benimde sevenim var diyemeden
Göçtü ömrüm eyvah eyvah diyerek

Ne yazlara doydum ne bahararına
Ne koklayıp doydum gülü zarına
Bir umut kalmadı deyip yarına
Küstü gönlüm eyvah eyvah diyerek

Hayatta nihayet bulunca demim
Çile deryasında kayboldu gemim
Olmadı dünyada candan sevenim
Geçti günüm eyvah eyvah diyerek

Can Nuri' yim hasret ile del oldu
Gözlerimin yaşı bahri sel oldu
Bazen tipi boran, bazen yel oldu
Biçti ömrüm eyvah eyvah diyerek
Nuri Can

Gelinim
10.12.11.17

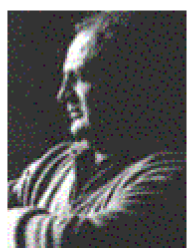
Gelinim

Hasret benim, figan benim, ah benim
Aşkın ile divanenim delinim
Koma beni yadellerde umutsuz
Hasret gözlüm, sabah yüzlüm, gelinim

Sen uykuysan, ben gördüğün düş olam
Sen yuvaysan, ben bir yavru kuş olam
Ağlar isen yanağında yaş olam
Çiçek özlüm, şiir sözlüm, gelinim

Gel benim canım ol, gönül yoldaşım
Bir ömür dizinde dinlensin başım
Akarsa uğruna aksın gözyaşım
Alın yazım, gönül sızım, gelinim
Nuri Can

Gez Garip Garip
10.12.11.18

Gez Garip Garip

Vurup omuzuna tahta bavulu
Varıp gurbet eli gez garip garip
Yollara düşüp de gözler buğulu
İlet haberini tez garip garip

Varsın yaban eller mekanın olsun
Sılanın hasreti bağrına dolsun
Anadan babadan bacıdan yoksun
Oturup derdini yaz garip garip

Her akşam dönünce yurda yönünü
Hasretle hicranla doldur özünü
Kalbine çevirip yaşlı gözünü
Çilenin selinde yüz garip garip

Ay geçsin yıl geçsin uzansın ara
Hasretin yol olsun karlı dağlara
Aktıkça gözyaşın akan sulara
Kalsın yanağında iz garip garip

Nuri Can

Gözlerin BIr Ömür Gözümde Kalsin
10.12.11.1 9

Gözlerin BIr Ömür Gözümde Kalsın

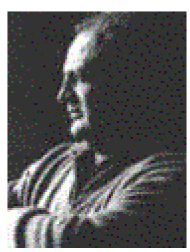
Günüm güneşim ol, ısınacağım
Ümit duvarım ol, yaslanacağım
Sevgi yağmurum ol, ıslanacağım
Gül kokun bir ömür tenimde kalsın

Sevgilim ol benim, düş kaçağım
Göğsüne başımı yaslayacağım
Kalbimin içinde saklayacağım
Gözlerin bir ömür gözümde kalsın

Bir dünya sun bana tutunacağım
Gönlümü sevginle avutacağım
Bütün ihanetleri unutacağım
Ellerin bir ömür elimde kalsın

Sevgi mırıldayan bir nehir gibi
Derin uykularda bir şehir gibi
Isminki bir dua bir şiir gibi
Ölünceye kadar dilimde kalsın
Nuri Can

Gül Vurur Beni
10.12.11.2 0

Gül Vurur Beni

Her akşam üstüme bir hüzün çöker
Hasret mazgalında kül vurur beni
Baktığım her çiçek boynunu büker
Kalbin yarasında gül vurur beni

Geçip gider günler hicranla gamla
Bazen nehir gibi bazen bir damla
Ağla ey gözlerim durmadan ağla
Akar bozbulanık sel vurur beni

Belalı karalı şu garip başım
Ağlarım ömrümce dinmedi yaşım
Ne bir dostum kaldı ne arkadaşım
Tutar taştan taşa el vurur beni

Tükendi baharım tükendi yazım
Gün be gün artıyor kederim sızım
Kırıldı çanağım çalmıyor sazım
Bakar dertli dertli tel vurur beni

Bir zaman benimde ömrüm bahardı
İçimde yemyeşil duygular vardı
Umut dağlarımı dumanlar sardı
Eser badi sabah yel vurur beni
Nuri Can

Hani Nerde kaldi O Eski Günler

10.12.11.2
1

Hani Nerde kaldı O Eski Günler

Hani nerde kaldı o eski günler
Bakıp bakıp göz ettiğin sevdiğim
Gizli gizli tenhalarda buluşup
Sevdalardan söz ettiğin sevdiğim

Güzel duygulara gönlünü verip
Beni sevdiğine yeminler edip
İpek saçlarını göğsüme serip
Türlü türlü naz ettiğin sevdiğim

Nerde kaldı tebesümler gülüşler
Kurduğun hayaller gördüğün düşler
Giydiğin fistanlar taktığın süsler
Kurda kuşa haz verdiğin sevdiğim

Her ayrılış yüreğini yakarken
Yanağından damla damla akarken
Boyun büküp ardımsıra bakarken
Mektup şiir yaz dedığin sevdiğim

Günlerce seninle durup diz dize
Usanmadan bakışırdık göz göze
Nazara mı geldik ne oldu bize
Bin yıl bile az dediğin sevdiğim
Nuri Can

hasret çiçegim

10.12.11.2
2

hasret çiçeğim

Yağmurlar düşerken körpe bağına
Süzülür damlalar gül yaprağına
Takılıp gurbetin hüzün ağına
Bir sen mi solarsın hasret çiçeğim

Sarıp dikenlere gönül acını
İndirme başından ümit tacını
Rüzgarda savrulan ipek saçını
Bir sen mi yolarsın hasret çiçeğim

Eserken başında bahar yelleri
Okşarsın hasretle açan gülleri
Andıkça geldiğin ırak yerleri
Bir sen mi dolarsın hasret çiçeğim

Seller feryad eder dağlar ses verir
Bir ömre bir sevda sanma az gelir
Şimdi her gönülde bir ah yükselir
Bir sen mi ağlarsın hasret çiçeğim

Denizler dalgalı alınlar sisli
Yollar sıra sıra engel dizili
Herkesin ateşi içinden gizli
Bir sen mi yanarsın hasret çiçeğim

Coşkun akan seldim duruldu kalbim
Gurbet eller gezdim yoruldu kalbim
Aşkın hançeriyle vuruldu kalbim
Bir sen mi kanarsın hasret çiçeğim
Nuri Can

Hasret Çirasi

10.12.11.2
3

Hasret Çırası

Ne zaman akşam olsa bir hüzün çöker
İçimde bin özlem beslenir durur
Bilirim ne yapsam ulaşmaz sesim
Yüreğim çaresiz seslenir durur

Her gece kahırla anarken seni
Bir hasret çıkmazı kucaklar beni
Uzayan raylarda ömür treni
Gözlerde bir bulut izlenir durur

Yetmiyor hayale kollar sarışım
Gidenler dönmüyor ah garip başım
Her gece yastığa akarken yaşım
Taş duvarlar bile hislenir durur

Ah edip ağlama ey deli gönül
Gözyaşı verdiğin bana tek ödül
Arzular bağında kopardığın gül
Her dem hicran ile süslenir durur

Deva bulmaz artık gönül yarası
Bilirim silinmez alın karası
Ümitle yaktığım sevda çırası
Hasret konağında islenir durur
Nuri Can

Hiç Kimseyi Senin Kadar Sevmedim

10.12.11.2
4

Hiç Kimseyi Senin Kadar Sevmedim

Seneler geçti ah mevsimler geçti
Bir sen değişmedin bende sevdiğim
Sevdalar değişti aşklar değişti
Bir sen değişmedin bende sevdiğim

Bilmemki hangi yol sana ulaşır
Hangi rüzgarlarda kokun dolaşır
Her gece gözümde gözlerin ışır
Ay mı güneş misin bende bilmedim

Sen gideli gökyüzü de değişti
Çağlayanlar denizlere erişti
Günler geçti aylar geçti yıl geçti
Her durakta hayalini bekledim

Özleminle geçti aylar seneler
Hicranla tükendi günler geceler
Benim kadar sevemezki kimseler
Her çiçeğe gül kokunu işledim

Duygu çiçekleri boyun büktükçe
Ümit bahçeleri hazan döktükçe
Baktığım yollara duman çöktükçe
Hep seni özledim seni istedim

Gözyaşlarım yağmur olup aksada
Ayrılıklar yüreğimı yaksada
Bu vefasız kahrolası dünyada
Hiç kimseyi senin kadar sevmedim
Nuri Can

Mutluluk Çok Eski Bir Sözdür Simdi

10.12.11.2
5

Mutluluk Çok Eski Bir Sözdür Şimdi

Hani o sevinçle çarpan yüreğim
Bir çocuk misali öksüzdür şimdi
Açmadan soluyor gönül çiçeğim
Her bahar ömrümde bir güzdür şimdi

Anılar o yeşil dallarda kaldı
Dönüşü olmayan yollarda kaldı
Mutluluk çok eski yıllarda kaldı
Hasreti içimde bir közdür şimdi

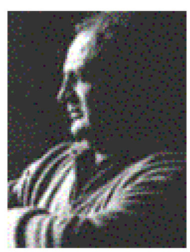
Umutlar esmiyor seher yelinden
Deryalar coşmuyor bahar selinden
Gönül diyarından duygu telinden
Sevda unuttuğum bir sözdür şimdi

Bağrımda çöl olan topraklar kaldı
Dalımda kuruyan yapraklar kaldı
Bendleri yıkılmış ırmaklar kaldı
Her dere çağlayan bir gözdür şimdi

Doldur kadehleri içelim saki
Bu dünya kimseye kalmıyor baki
Korkusuz baktığım o aynalar ki
Acıdan kırılmış bir yüzdür şimdi
Nuri Can

Sana Mecburum

10.12.11.26

Sana Mecburum

Gözlerin ufkumda bir nur inanki
En umutsuz karanlık gecelerde
Seninle kördüğüm gibiyim sanki
Çözülmek bilmeyen bilmecelerde

Seni sevip de unutmak ne mümkün
Kalbime vurulan mühür gibisin
Ben deli divane hayata küskün
Sen daha taptaze ömür gibisin

Sen bir leyla isen bende mecnunum
Hangi çölde olsan arar bulurum
Sensiz yaşayamam anlıyormusun
Hava gibi su gibi sana mecburum
Nuri Can

Sarin Üstüme
10.12.11.2 7

Sarın Üstüme

Kardeşim Gülağa'ya 1974

Üşür yüreciğim üşür kış günü
Düşer gözyaşlarım karın üstüne
Bu dünyada muradımı almadım
Gülün yaprağını sarın üstüme

Mezarımın üstü selvi kavaklar
Her hazan gelince düşer yapraklar
Giyinsin sevdiğim telli duvaklar
Beyaz çiçeklerle varın üstüme

Kalsın benim davam mahşere kalsın
Varsın kara toprak bağrına bassın
Söyleyin nişanlım gül koklamasın
Bülbül figan etsin zarın üstüne

Eserken rüzgarlar sevda bağına
Süzülsün damlalar gül yaprağına
Baktıkça her bahar munzur dağına
Türküler söyleyin yarın üstüne

Hasret göklerini duman sarınca
Turnalar sılaya havalanınca
Garip anam yüreciği yanınca
Sürün gözyaşını yaram üstüne
Nuri Can

Sen Sebep Oldun
10.12.11.2 8

Sen Sebep Oldun

Önüm tibi boran, yollar toz duman
Kalmadı dermanım sen sebep oldun
Kahpe felek vermez ömrüme aman
Yazıldı fermanım sen sebep oldun

Başladı ömrümde gazele döküm
Kırıldı dallarım söküldü köküm
Yıkıldı berhanem devrıldi yüküm
Gitmiyor kervanım sen sebep oldun

Gülerler halime algınım deyü
Divane gezerim dalgınım deyü
Bilmezler ben kime dargınım deyü
Güzellim sultanım sen sebep oldun

Ne kanadım oldu, ne havalandım
Sürüdüm zinciri hayli dolandım
Deli çaylar gibi aktım bulamadım
ifet-i devranım sen sebep oldun

Yağdığın başıma kar diyemeden
Üşüdü yüreğim sar diyemeden
Ömür gelip geçti yar diyemeden
Tükendi kararım sen sebep oldun

Yılların elinden ömrüm perişan
Sevdanın elinden gönlüm perişan
Bu günüm perişan dünüm perişan
Ey canlar cananım sen sebep oldun

Ben bir can Nuri'yim yeldim, dumandım
Çileyi cefadan bezdim usandım
Ateşi aşk ile gark olup yandım
Ey şah-ı merdanım sen sebep oldun
Nuri Can

Sevgiler Kirleniyor Sevgilim

10.12.11.2
9

Sevgiler Kirleniyor Sevgilim

Sevgiler kirleniyor sevgilim
gökyüzü kirleniyor
uygarlık adına, çağdaşlık adına
umutlar kirleniyor sevgilim
havalar soğuk mu soğuk.

insanlar eceliyle ölmüyor artık
radyosyonlu ölümler
kokainli ölümler
kanserli ölümler
aidisli ölümler kol geziyor
dünya çaresiz mi çaresiz.

insanlık ölüyor sevgilim
tabiat ölüyor
güzellik ölüyor
kötülükler boy veriyor
zaman hain mi hain.

oysa
bir çiçek olmalı umut
açmalı yaralı topraklarda
çocuklar yarınlara güvenle bakmalı
sevinçler yeşermeli yapraklarda.

savaşlar bitmeli sevgilim
acılar bitmeli,açlıklar bitmeli
sevgileri kirletenler
bu diyardan gitmeli.

buca kan
bunca gözyaşı
dünyamıza yetmeli...
Nuri Can

Sevmem

10.12.11.30

Sevmem

Kalender mert ve iyilik perverim
Bu yüzden olmadı dünyada yerim
Sevdiğim insana canım veririm
Ama seni seviyorum demeyi sevmem

Mühlit dost insanım mihnetim yoktur
Onur gururuma hürmetim çoktur
Yüksekten atana bilincim toktur
Ama altdan alan yağcıyı sevmem

Köpek olup kimseye kuyruk sallamam
Kendi tükürdüğümü alıp yalamam
Izzeti nefsime leke kondurmam
Ama ukala kibirli kişiyi sevmem

Fakir bir insanım gönlüm zengindir
Güzel duygulara ruhum engindir
Kimsenin malında gözüm değildir
Ama fukara sürünüp ölmeyi sevmem

Kemlik cennet olsa bir adım varmam
Zayıfı bırakıp güçlü kayırmam
Gavur müslüm diye, insan ayırmam
Ama kendini beğenmiş züppeyi sevmem

Emeğin hakkını savunan işçiyim
Doğru ve gerçeğin bir bilinciyim
Aydınım devrimciyim ilericiyim
Ama tanrıya küfreden deliyi sevmem

ismim Nuri'dir benim soyadım Can
Köyüm caferlidir şehrim Erzincan
Dinim islam dini kitabım kuran
Ama softa yobaz hocayı sevmem
Nuri Can

Söyle Nereye

10.12.11.3
1

Söyle Nereye

Nereye gidiyorsun alıp başını
Söyle ey vefasız söyle nereye
Izdırap çileden elemden başka
Ne kalır, ne kalır söyle geriye

Hiç mi hatırı yok geçen günlerin
Solan sümbüllerin açan güllerin
Öpülen dudağın yaşlı gözlerin
Söyle ey vefasız söyle nereye

Yüzüne en zalim tavrını takıp
Sönmez ateşlere kalbimi atıp
Acılar içinde yalnız bırakıp
Geçip gidiyorsun söyle nereye

Hiç mi hatırı yok hatıraların
Okşanan saçların saran kolların
El ele gezilen ıssız yolların
Söyle ey vefasız söyle nereye

İçimde kaynayan ırmaklar gibi
Dalımda kuruyan yapraklar gibi
Çiğneyip kalbimi topraklar gibi
Geçip gidiyorsun söyle nereye

Hiç mi sızlamıyor seven yüreğin
Ettiğin yeminin tuttuğun elin
Yağan yağmurların çağlay an selin
Söyle ey vefasız söyle nereye

Sanmaki bir daha mutlu olursun
Kaybolan yılları geri bulursun
Elbet gün gelir sende yorulursun
Söyle ey vefasız söyle nereye

Hiç mi sızlamıyor seven yüreğin
Hiç mi hatırı yok geçen günlerin
Söylenen şarkının okunan şiirin
Söyle ey vefasız söyle nereye

Bir gün ne kalmışsa maziden yana
Doldur yözyaşlarını gönder bana
Beddua etmeye kıyamam sana
Söyle ey vefasız söyle nereye
Nuri Can

Teselli Dedigin Sözü Neyleyim

10.12.11.3
2

Teselli Dediğin Sözü Neyleyim

Geceler uykusuz gündüzler zalim
Teselli dediğin sözü neyleyim
Senden uzaklarda dertlidir halim
Gül yüzün görmeyen gözü neyleyim

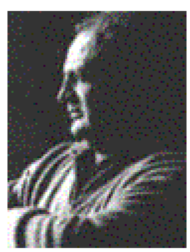
Hazan rüzgarları esmiş savurmuş
Sevda ayazla rı yakmış kavurmuş
Hasretlik yoluma pusular kurmuş
Ovayı yokuşu düzü neyleyim

Bir ben mi yorgunum, bir ben mi düşkün
Hayata darılmış kadere küskün
Her günüm bir ah, her anım üzgün
Dünyada gülmeyen yüzü neyleyim

Gezdim boynu bükük, gezdim ar ile
Gelip geçti ömür tipi kar ile
Bülbül oldum iniledim zar ile
Baharı olmayan güzü neyleyim

Ceylanım vuruldu yaslıdır dağlar
Ömür gazel döktü kurudu bağlar
Her gece içimde bir pınar ağlar
Türküyü kemanı sazı neyleyim
Nuri Can

Yakisim Kalir
10.12.11.3
3

Yakışım Kalır

Gidersen ardında bakışım kalır
İpek gömleğinde nakışım kalır
Kuzusuz meleyen koyunlar gibi
Yanık yüreğimi yakışım kalır

Yüce dağbaşları kardır dumandır
Koklayıp sevecek haldır zamandır
Senden başka kimin varki bu yerde
Gidersen yaşamak bana haramdır

Sevip doya doya kanışım mı var
Benim senden özge yanışım mı var
Gidersen gözlerim yollarda kalır
Haber getirecek tanışım mı var

Gelince her mevsim yayla zamanı
Dağılır dağların gamlı dumanı
Savrulup dursada gönül harmanı
Ne baharım kalır, ne kışım kalır

Sevda oku değer paralanırım
Hasretle hicranla yaralanırım
Bu dünyada yapayalnız kalırım
Her gece yastığı sarışım kalır

Ömrümde nihayet bulursa demim
Sonsuz ufuklarda kaybolur gemim
Deryadan deryaya durulmaz selim
Gittiğin yollarda gözyaşım kalır

Süsenler sümbüller saçını yolar
Gül açmaz bahçeler yapraklar solar
Gözlerim dört mevsim boşalır dolar
Dertli çaylar gibi akışım kalır

Kuşlar vedalaşıp yeller eserken
Gitme sarıl bana zaman var iken
Mezarım üstünde bir sarı diken
Bir de ah yazılı bir taşım kalır
Nuri Can

Yalan Sevdigim

10.12.11.3
4

Yalan Sevdiğim

Çicek çiçek açıp ağaçlarımda
Yaprak yaprak dalda solan sevdiğim
Damla damla akıp göz uclarımda
Derya derya kalbe dolan sevdiğim

Bazen bir alevsin avuçlarımda
Bazen bir menekşe yamaçlarımda
Bazen bir rüzgarsın kır saçlarımda
Tutam tatam başım yolan sevdiğim

Bir zaman ömrümüz yazdı bahardı
Ne bülbül ah eder ne gül ağlardı
Dört mevsim kalplerde bir aşk yanardı
Şimdi bir külleri kalan sevdiğim

Kalmadı içimde sevgiye bir yer
İşkenceye döndü saatler günler
Yüreğim bir mezar sığmaz ölüler
Sonsuz acılara salan sevdiğim

Benimdir çileler bu ayrılıklar
Dinmeyen gözyaşı bu hıçkırıklar
İçimde bin özlem bin kahır var
Anladım bu dünya yalan sevdiğim
Nuri Can

Yaz Gelip Geçti

10.12.11.3
5

Yaz Gelip Geçti

Bana bu gün gerek dünü neyleyim
Üstüme doğmayan günü neyleyim
Tükenmiş ömrüme ünü neyleyim
Baharı beklerken yaz gelip geçti

Bir sevgi aradım bir gönül faslı
Her kerem ben oldum, her giden aslı
Türküler derledim kederli yaslı
Elimde bir kırık saz gelip geçti

Avrupa Afrika Asya dolaştım
Denizler deryalar ummanlar aştım
Ölüm denen son sınıra ulaştım
Bir ömre bir sevda az gelip geçti
Nuri Can

Yolcu Pinari

10.12.11.3
6

Yolcu Pınarı

Derinden derine çağlayıp duran
Söyle derdin mi var yolcu pınarı
Her geçen yolcuya ağlayıp duran
Söyle derdin mi var yolcu pınarı

Doldur pınar doldur bir tas içeyim
Derdime dermandır gülün çiçeğin
Bunca gam yükünü nasıl çekeyim
Benimde derdim var yolcu pınarı

Bir nebze derdimi dinlemez misin
Dinleyip kalbimle inlemez misin
Durmadan akarsın dinlenmez misin
Söyle derdin mi var yolcu pınarı

Kaç yanık yolcuya soğuk su verdin
Hangi dağ gülünü koklayıp derdin
Kaç çınar yeşerdi kaç çağ devirdin
Söyle derdin mi var yolcu pınarı

Doldur pınar doldur şu kırık tası
Silinmez gönlümün gam ile pası
Bir gün öldürecek hasret yarası
Benimde derdim var yolcu pınarı

Ülkeden ülkeye akıp gidersin
Güz elden güzele bakıp gidersin
Nice yürekleri yakıp gidersin
Söyle derdin mi var yolcu pınarı

Yüreğim yanıyor söndür ey pınar
Pervaneler gibi döndür ey pınar
Öldürürsen burda öldür ey pınar
Benimde derdim var yolcu pınarı
Nuri Can

Yunus Gibi
10.12.11.3
7

Yunus Gibi

Derviş olsam Yunus gibi
Yönümü hakka çevirsem
Terkeylesem kibir kini
Benlik dağını devirsem

Şu gavur müslüm demeden
Güzel çirkin hor görmeden
Nefret akan her çeşmeden
Sevgileri bendeylesem

Dostluk ile engin olsam
Düşkün ile yengin olsam
Hoşgörüyle zengin olsam
Dünya malını neylesem

Çoşup dursam se llerleyin
Engin esen yellerleyin
Sırma saçlı tellerleyin
Yanık yanık inildesem

Dilsizlere söz olayım
Gözsüzlere göz olayım
Eğrilere düz olayım
Gelip geçen eydür desem

Hal bilenle haldaş olup
Yol bilenle yoldaş olup
Kamillere sırdaş olup
Gönül ehli söz söylesem

Tutsam düşkün ellerini
Dersem küskün güllerini
Sevsem şirin dillerini
Dünya alem birdir desem

Kör kuyuya ışık olsam
İnsanlığa aşık olsam
Dünyayla barışık kalsam
Düşmanlık nedir bilmesem

Can Nuri'yim erenlere
Gönül gözü görenlere
Hakka meyil verenlere
Canımı bazar eylesem
Nuri Can

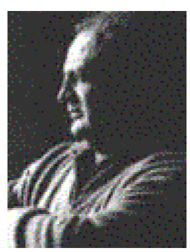
Yüregin Üsüdügü Gün
10.12.11.3
8

Yüreğin Üşüdüğü Gün

Yüreğin üşüdüğü gün
sıcacık bir günü düşün
sıcacık bir bahar gününü
umudun büyüklüğünü
ve sonsuz maviliğini göğün
yüreğin üşüdüğü gün
bir çocuğun gülüşünü düşün
bir çocuğun beyaz düşünü
göveren dal uçlarını
çatlayan tomurcuğu
ve çiçeklenen yerini her öpüşün
yüreğin üşüdüğü gün
bir ormanın gümbürtüsünü düşün
bir ırmağın türküsünü
bulutların beyazlığını
güneşin kızıllığını
ve ısıtan yanını özğürlüğün
Nuri Can

Yüreginle Sev Beni
10.12.11.3
9

Yüreğinle Sev Beni

Özlenen diyar gibi
Sımsıcak bahar gibi
Ana gibi yar gibi
Yüreğinle sev beni

Tıpkı nehircesine
Çoşup delicesine
Susup şiircesine
Dillerinle sev beni

Yıldızlar kuşlar gibi
Dallar ağaçlar gibi
Bir gülü okşar gibi
Ellerinle sev beni

Hani bir güz olurya
Gece gündüz olurya
Çocük öksüz olurya
Şefkatinle sev beni

Baharda yaprak gibi
Çiçekteki ak gibi
Ekili toprak gibi
Güneşinle sev beni

Yeşiller allar gibi
Beklenen yollar gibi
Açılan kollar gibi
Hasretinle sev beni

Biten yazlarla değil
Işve nazlarla değil
Geçen hazlarla değil
Yüreğinle sev beni
Nuri Can

Ümitlerim Yesil Yesil Sevdigim

10.12.11.4
0

Ümitlerim Yeşil Yeşil Sevdiğim

Bir zaman günlerim yazdı bahardı
Değişti mevsimler hazanlar sardı
Umduğum dağlara dolu kar yağdı
Gediklerim yeşil yeşil sevdiğim

Kolları kesilmiş ırmağım şimdi
Yağmura susamış toprağım şimdi
Dalında kurumuş yaprağım şimdi
Ümitlerim yeşil yeşil sevdiğim

Geçip gitti ömür hicranla gamla
Bazen nehir gibi, bazen bir damla
Aldıklarım kuru bir daldı amma
Verdiklerim yeşil yeşil sevdiğim

Bülbülü terkeden güllere döndüm
Bulanıp akmayan göllere döndüm
Kırkına varmadan kellere döndüm
Hayallerim yeşil yeşil sevdiğim
Nuri Can

Intizar

10.12.11.4
1

İntizar

Nazlı yarim bu ellerden gidersen
Keklik olur yollarını gözlerim
Unutup da hayallerden silersen
Ateş olsun yaksın seni közlerim

Bakmaz isen şu garipce halime
Hazanlar işlesin gönül teline
Ölürsem sevdiğim üstüme gelme
Dünya ahret bacım deyip küserim

Bir ateş verdinki yandı sönmüyor
Kör oldu gözlerim bir şey görmüyor
Bir kez giden daha geri dönmüyor
Dağlar taşlar kahrol deyi seslerim

Amanı da nazlı yarim amanı
Dağılmaz başımın gamlı dumanı
Her bahar mevsimi yayla zamanı
Rüzgar olup mor dağlara eserim
Nuri Can

10.12.11.42 Siir Gözlüm

Şiir Gözlüm

Bağımda bülbülüm dalımda gülüm
Sensiz yaşamanın her anı ölüm
İster savaş olsun isterse zulüm
Ben seni isterim ey barış özlüm

Gir benim gönlüme bir ömür sürsün
Yas tutan yüreğim baharı görsün
Eğer öldürürse aşkın öldürsün
Ben sana hasretim ey şiir gözlüm

Gündüz güneşimsin gecede ayım
Sensin hayatımda mutluluk payım
Sar beni bir ömur sende kalayım
Bir seni severim ey bahar yüzlüm

Tutkunun olmuşum yanarım özden
Bir yanım ayazda bir yanım közden
Hak seni korusun kem bakan gözden
Budur bir dileğim ey şirin sözlüm
Nuri Can

10.12.1 Nâzim HIKMET

10.12.12. 21-1-924

21-1-924
Lambayı yakma, bırak,
sarı bir insan başı
düşmesin pencereden kara.
Kar yağıyor
karanlıklara.
Kar yağıyor
ve ben hatırlıyorum.
Kar...
Üflenen bir mum gibi söndü
koskocaman ışıklar..
Ve şehir
kör bir insan gibi kaldı
altında yağan karın.

Lambayı yakma, bırak!
Kalbe bir bıçak gibi giren hatıraların
dilsiz olduklarını anlıyorum.
Kar yağıyor
ve ben hatırlıyorum.
Nâzım HİKMET

10.12.12. ASYA-AFRIKA YAZARLARINA

ASYA-AFRİKA YAZARLARINA

Kardeşlerim
bakmayın sarı saçlı olduğuma
ben Asyalıyım
bakmayın mavi gözlü olduğuma
ben Afrikalıyım
ağaçlar kendi dibine gölge vermez benim orda
sizin ordakiler gibi tıpkı
benim orda arslanın ağzındadır ekmek
ejderler yatar başında çeşmelerin
ve ölünür benim orda ellisine basılmadan
sizin ordaki gibi tıpkı
bakmayın sarı saçlı olduğuma
ben Asyalıyım
bakmayın mavi gözlü olduğuma
ben Afrikalıyım
okuyup yazma bilmez yüzde sekseni benimkilerin
şiirler gezer ağızdan ağıza türküleşerek
şiirler bayraklaşabilir benim orda
sizin ordaki gibi
kardeşlerim
sıska öküzün yanına koşulup şiirlerimiz
toprağı sürebilmeli
pirinç tarlalarında bataklığa girebilmeli
dizlerine kadar
bütün soruları sorabilmeli
bütün ışıkları derebilmeli
yol başlarında durabilmeli
kilometre taşları gibi şiirlerimiz
yaklaşan düşmanı herkesten önce görebilmeli
cengelde tamtamlara vurabilmeli

ve yeryüzünde tek esir yurt tek esir insan
gökyüzünde atomlu tek bulut kalmayıncaya kadar
malı mülkü aklı fikri canı neyi varsa verebilmeli
büyük hürriyete şiirlerimiz
Nâzım HİKMET

AÇLIK ORDUSU YÜRÜYOR

Açlık ordusu yürüyor
yürüyor ekmeğe doymak için
ete doymak için
kitaba doymak için
hürriyete doymak için.
Yürüyor köprüler geçerek kıldan ince kılıçtan keskin
yürüyor demir kapıları yırtıp kale duvarlarını yıkarak
yürüyor ayakları kan içinde.
Açlık ordusu yürüyor
adımları gök gürültüsü
türküleri ateşten
bayrağında umut
umutların umudu bayrağında.
Açlık ordusu yürüyor
şehirleri omuzlarında taşıyıp
daracık sokakları karanlık evleriyle şehirleri
fabrika bacalarını
paydostan sonralarının tükenmez yorgunluğunu taşıyarak.
Açlık ordusu yürüyor
ayı ini köyleri ardınca çekip götürüp
ve topraksızlıktan ölenleri bu koskoca toprakta.
Açlık ordusu yürüyor
yürüyor ekmeksizleri ekmeğe doyurmak için
hürriyetsizleri hürriyete doyurmak için açlık ordusu yürüyor
yürüyor ayakları kan içinde.

Nâzım HİKMET

10.12.12.ASI

AŞI

1

tarla hazırdı
koyu esmer eti anadan doğma çırılçıplak
tarla hazırdı
şişkin ıslak dudaklarını açmıştı yarı yarıya
uzun sürmedi bekleyiş
sabah aydınlığında canlı küçük kurtlar gibi yukardan saçılıp aktı tohum
hazla ürperdi toprak
içine çekti akanı
açılıp kapanarak
açılıp kapanarak
sonra da mahmur
bir kat daha güzel
terli kabarık
gerindi
ben ölümden kuvvetliyim diyebilirdi
gebeydi artık

2

arılar fırladı güneşe doğru
en önde kızoğlankız yeni beyarı
nazlı bir vızıltıdır zar gibi ince şeffaf kanatları
beli koptu kopacak
altın tüylü süzme karnında da üç kızıl kuşak
yetişip önledi onu erkeklerin en güçlüsü
sonra yukarda boşlukta güneşin orda
dikenli incecik bacaklar karıştı birbirine
bir saniye sürdü aşı
silkinip kurtuldu dişi
düştü erkek
içinden kopan elleriyle toprağa

3

odalarının penceresi ormana açık
ağır yaz bulutlarının altında orman
bir yumurtalık gibi de nemli ılık
erkeğin yüzünde aşağıdan
kadının gözlerinden vuran ışık
ormanın üstüne yağmur boşandı ansızın

yeşil ela gözlerini yumdu kadın
yarı açık ağzında ıslak dişleri berrak duru
içinde taa yüreğinin kökünde sıcak sıcak duydu yağmuru
4
atan bir damar gibi akıyor nehir
acı yemişleri dikenli dallarıyla duruyor ağaç
duruyor kıraç yabani
güneşte bir şarkı gibi parladı balta
kesildi ağacın gövdesi orta yerinden
ihtiyardı esmerdi ıslaktı makta
kanayacaktı da âdeta
aşı bıçağıyla açıldı yarık
sokuldu ucu kalemin
bu kesik
bu yabanı gövdede müjdesi vardı artık
dikensiz dalları
ince kabuklu tatlı yemişleri
geniş yapraklarıyla gelecek olan
yepyeni bir âlemin.

Nâzım Hikmet

10.12.12.5

BAHRİ HAZER

Ufuklardan ufuklara
ordu ordu köpüklü mor dalgalar koşuyordu;
Hazer rüzgârların dilini konuşıyor balam,
konuşup coşuyordu!
Kim demiş "çört vazmi!"
Hazer ölü bir göle benzer!
Uçsuz bucaksız başı boş tuzlu bir sudur Hazer!
Hazerde dost gezer, e.....y!..
düşman gezer!

Dalga bir dağdır
kayık bir geyik!

Dalga bir kuyu
kayık bir kova!
Çıkıyor kayık
iniyor kayık,
devrilen
bir atın
sırtından inip,
şahlanan
bir ata
biniyor kayık!

Ve Türkmen kayıkçı
dümenin yanına bağdaş kurup oturmuş.
Başında kocaman kara bir papak;
bu papak değil:
tüylü bir koyunu karnından yarıp
geçirmiş başına!
Koyunun tüyleri düşmüş kaşına!

Çıkıyor kayık
iniyor kayık

Ve kayıkçı
"Türkmenistanlı bir Buda heykeli" gibi
dümenin yanına bağdaş kurup oturmuş,
fakat, sanma ki Hazerin karşısında elpençe divan durmuş!
O da bir Buda heykelinin
taştan sükûnu gibi kendinden emin
dümenin yanına bağdaş kurup oturmuş.

Bakmıyor
kayığa
sarılan
sulara!

Bakmıyor
çatlayıp
yarılan
sulara!

Çıkıyor kayık
iniyor kayık,
devrilen
bir atın
sırtından inip
şahlanan
bir ata
biniyor kayık!

- Yaman esiyor be karayel yaman!
Sakın özünü Hazerin hilesinden aman!
Aman oyun oynamasın sana rüzgâr!

- Aldırma anam ne çıkar?
Ne çıkar
kudurtsun
karayel
suları,
Hazerde doğanın
Hazerdir mezarı!

Çıkıyor kayık
iniyor kayık
çıkıyor ka...
iniyor ka...
Çık...
in…
çık…

(1928)

10.12.12.0BAYRAMOGLU

BAYRAMOĞLU

Mahpusanedeyim.
Mahpusanede kalbimin
kanayan çıplak ayakları
        ne zaman çok uzun bulsa yolunu,
        hatırlarım bilmem neden
        Azeri yoldaşım Bayram Oğlunu:
Baki.
        Gece saat iki
                        sularında ..
Karaşehrin kara damlarında yatanlar
görüyor kanlı renklerin nescini uykularında ..
Yıldızların altında kara neft burguları
hışırdıyor servilikler gibi derinden
                        yüreğinden.
Bakıyor uykulu sarı gözler
kara topraktaki yağlı neft birikintilerinden.
        Gök kara,
                yıldızlar sarı.
                Tek katlı,
                düz damlı dört köşe tas dükkanların
                                kapalı kara kapıları.
Karaşehrin kara damlarında yatanlar
görüyor kanlı renklerin nescini uykularında.
Baki.
        Gece saat iki
                        sularında
Taşlarda yuvarlanan
        nal ve tekerlek sesleri.
                Seslerde seslenen sesler ..

İşte bir fayton geçiyor
geçmede
geçti:
son evlerin yakınından
uzağından
ırağından..
Kara bir lanettir ki bu,
kopmuş geliyor gecenin dudağından...
Bu faytonun fenerinde dehşeti var:
hançerle oyulmuş
kor
ve derin
gözlerin..
Taşlarda yuvarlanan
nal ve tekerlek sesleri
Gittikçe uzaklaşan,
gittikçe alçalan sesler...
Ortada demiryolu,
sağ yanda Karaşehir;
solda fabrikaların
duvarları yükselir.
Karşıdan fayton gelir.
içinde Bayram Oğlu.
Bağlanmış kolu
Bayram Oğlunun..
Karşıdan fayton gelir
içinde
Bayram Oğlu.
Jandarma sağı,
Jandarma solu
Bayram Oğlunun...
Kolunu bağlamışlar
kanadı kırık değil ..
Gözünde toplanan

hıçkırık değil...
Gözleri ışık dolu
Bayram Oğlunun.
Karşıdan fayton gelir,
içinde
Bayram Oğlu.
Ölümdür yolu
Bayram Oğlunun
Bayram
Oğlunun..."

KALBİMİ BUNALTAN BU DÖRT DUVAR MI?
ÖLÜMDEN ÖTEYE KÖY VAR MI???
(1927)

10.12.12. Ben

Ben
senden önce ölmek isterim.
Gidenin arkasından gelen
gideni bulacak mı zannediyorsun?
Ben zannetmiyorum bunu.
İyisi mi, beni yaktırırsın,
odanda ocağın üstüne korsun
içinde bir kavanozun.
Kavanoz camdan olsun,
şeffaf, beyaz camdan olsun
ki içinde beni görebilesin...
Fedakârlığımı anlıyorsun :
vazgeçtim toprak olmaktan,
vazgeçtim çiçek olmaktan
senin yanında kalabilmek için.
Ve toz oluyorum
yaşıyorum yanında senin.
Sonra, sen de ölünce
kavanozuma gelirsin.
Ve orda beraber yaşarız
külümün içinde külün,
ta ki bir savruk gelin
yahut vefasız bir torun
bizi ordan atana kadar...

Ama biz
o zamana kadar
o kadar
karışacağız
ki birbirimize,
atıldığımız çöplükte bile zerrelerimiz
yan yana düşecek.
Toprağa beraber dalacağız.
Ve bir gün yabani bir çiçek
bu toprak parçasından nemlenip filizlenirse
sapında muhakkak
iki çiçek açacak :
biri sen
biri de ben.
Ben
daha ölümü düşünmüyorum.
Ben daha bir çocuk doğuracağım.
Hayat taşıyor içimden.
Kaynıyor kanım.
Yaşayacağım, ama çok, pek çok,
ama sen de beraber.
Ama ölüm de korkutmuyor beni.
Yalnız pek sevimsiz buluyorum
bizim cenaze şeklini.
Ben ölünceye kadar da
bu düzelir herhalde.
Hapisten çıkmak ihtimalin var mı bu günlerde?
İçimden bir şey :
belki diyor.

10.12.12.BENERCI KENDINI NIÇIN ÖLDÜRDÜ.htm

BENERCİ KENDİNİ NİÇİN ÖLDÜRDÜ?

BİRİNCİ KISIM

BİRİNCİ BAP

BİR GENÇ ADAMA... HAKÎM HERAKLİT'E... YILDIZLARA VE AŞKA DAİRDİR...

I

Şehir
uzakta.
Genç adam
ayakta.
Akıyor şehirden geçen nehir
genç adamın ayakları dibinden.
Genç adam
piposunu çıkarıyor cebinden
aranıyor kibriti.
Bakıyor akar suya
düşünüyor Heraklit'i,
düşünüyor büyük hakîm Heraklit'i genç adam...
Kim bilir belki böyle bir akşam,
böyle bir akşam,
Heraklit alnını
yeşil gözlü zeytinliklerde akan
suya eğdi
ve dedi:
«— Her şey değişip akmada,
bu hâl beni hayran bırakmada..»

Heraklit, Heraklit; ne akıştır bu!.
ne akıştır ki bu, dalgalarında
dağlıdır alnı en mukaddes putun
kızgın demir damgasıyla sukutun.
Gebedir her sukut bir yükselişe.
Ne mümkün karşı koymak
bu köpürmüş gelişe..
Heraklit, Heraklit!.
akar suya kabil mi vurmak kilit?

Şehir
uzakta.
Genç adam
ayakta.
Akıyor şehirden geçen nehir
genç adamın ayakları dibinden.
Genç adam
kibritini çıkarıyor cebinden
yakıyor piposunu.

II

Dikine mustatil bir apartımanın
en üst katında
dört köşe bir oda.
Perdesiz pencereler.
Pencerelerin dışında yıldızlı geceler.
Genç adam
alnını dayamış cama.
Ben, romanın muharriri
diyorum ki genç adama:
— Delikanlım!.
İyi bak yıldızlara,
onları belki bir daha göremezsin.
Belki bir daha
yıldızların ışığında
kollarını ufuklar gibi açıp geremezsin..

Delikanlım!.
Senin kafanın içi
yıldızlı karanlıklar
kadar
güzel, korkunç, kudretli ve iyidir.
Yıldızlar ve senin kafan
kâinatın en mükemmel şeyidir.

Delikanlım!.
Sen ki, ya bir köşe başında
kan sızarak kaşından
gebereceksin,
ya da bir darağacında can vereceksin.
İyi bak yıldızlara
onları göremezsin belki bir daha...

Delikanlım!.
Belki beni anladın,
belki anlamadın.
Kesiyorum sözümü.

İşte kapı açıldı
geldi beklenen kadın..
«— BEKLETTİM Mİ?»
«— ÇOK...
Ama zarar yok..»

Kadın
yakaladı genç adamı
elinden.

Genç adam
yakaladı kadını belinden.
Bir yumrukta kırdı camı.
Oturdular pencerenin içine.
Sarktı ayakları gecenin içine...
Işıklı bir deniz dibi gibi
başlarında, sağda, solda gece yanıyor.
Ayakları karanlık boşluklara sallanıyor..
Sallanıyor ayakları
sallanıyor ayakları...
.... DUDAKLARI ......

Sevmek mükemmel iş delikanlım.
Sev bakalım...
Mademki kafanda ışıklı bir gece var,
benden izin sana,
seeeeev
sevebildiğin kadar...

İKİNCİ BAP

GENÇ ADAMIN, SEVGİLİNİN ŞAHISLARINA... TİBET MABETLERİ VE AMERİKAN FİLİMLERİNE... AYIN ON DÖRDÜNE... GENÇ ADAMIN ESRARENGİZ MEŞGALESİNE... VE NİHAYET, MÜSEBBİBİ MEÇHUL BİR İHANETE DAİRDİR.

I

Mevzubahs gencin
ismi: BENERCİ.
Kendisi aslen Hintli olup
maskatı re'si DELHİ'dir..
Dostlarının nazarında tam
adam,
düşmanlarının indinde azgın bir delidir
ve Britanya polisinde künyesi şüphelidir..
Şeklü şemailine gelince:
Ne PATAŞON gibi tombul bir cüce,
ne MASİST gibi bir dev,
ne de VİLLİ FRİÇ gibi bir babik oğlandır O,
iki gözlü, tek burunlu, basbaya insandır O...
Birinci babımızda,
Benerci'nin odasına gelen kadın

mühim bir rol oynıyacak kitabımızda.
Kendileri bir İngiliz mis'idir.
Hem İngiliz mis'lerinin nefisidir...
İmdi,
be nefis
Mis
nerde, nasıl tanıdı Benerci'yi?.
diye sorarsam size, ben,
eminim ki, siz, cevaben:

«— Mermer
merdivenler..
Kapı.
Kapıda kıvırcık saçlı
taştan
iki aslan.
Tibet.
Tibette mabet.
Mabedin içi...
Omuzlarından çıkan on altı kolu havada,
çıplak karnı iki kat,
bağdaş kurup oturmuş
mâbut
BUDA..
İnledi öküz derisinden mukaddes davul:
— Savul!
Savul!!.
Savuuuul!!!.
Buda'ya kurban geliyor.
Sarı saçlı, mavi gözlü bir kadın
beyaz, kar gibi..
Kadının canına kıyacaklar gibi..
Açıldı kanlı bir ağız şeklinde karnı Buda'nın,
fışkırdı mukaddes alevler dışarıya.
Uzun külâhlı Moğol rahipleri
kaldırdılar havaya beyaz kadını.
Doyuracaktır Buda ateş dolu karnını.
Mavi gözlü dilber kurban gidiyor, kurban...
. . . .

— Dran!
Drrrran!.
Drrrrrrrran!!!.

Atıldı üç el tabanca.
Yuvarlandı Moğol rahipleri birbiri ardınca.

Esmer bir delikanlı yaklaştı mavi gözlü dilbere!
— Kaçalım!
bir an kaybedecek zaman değil..

OTOMOBİL..
Son sür'at..
Saatta 110 kilometre..

İşte bu kurtarılan kadın,
birinci bapta odaya gelen kadındı.
Onu kurtaran genç:
BENERCİ..
Ve bu suretle İngiliz MİS
tanıdı Hintli genci..»
DİYEREK
haltedeceksiniz.
Romanımı daha başlamadan berbat edeceksiniz..
Gelin, etmeyin çocuklar..
Ne çıkar,
inanın bir sefer olsun NÂZIM'a
Amerikan filimlerinden fazla..

İlk tesadüf
tramvayda oldu.
İkincisi
lokantada.
Üçüncüde düğüm bağlandı nihayet
siyah podüsüet
bir çantada..
İngiliz kızı mahsus
çantasını yere düşürdü.
Hintli genç mahsus
düşen çantayı gördü:
kaldırarak
verdi kıza...
EEEEEEE?
Sonra?
derseniz,
bakın, birinci babımıza...

II

Ayın on dördü.
Ayın on dördünü Paris'te aç gezen gördü,
dedi ki:
— Bu gece ay

dibi kalay
bir tencere gibi...

Ayın on dördü.
Ayın on dördünü Fatihli hırsız gördü,
dedi ki:
— Bu gece ay
gökte açık kalan
bir pencere gibi.
Atlasak içeriye,
aşırsak, be imanım,
Meryem Ana'nın
gümüş takımlarını.

Ayın on dördü.
Ayın on dördünü İrlandalı bir polis gördü,
dedi ki:
— Benziyor ay
yıldızların yaldızlarını çalmak için
göğe çıkan bir hırsızın
fenerine...

Ayın on dördü.
Ayın on dördünü şair Salih Zeki gördü:
benzetti kendi eserine
beğendi...

Ayın on dördü.
Ayın on dördünü Londralı bir lord gördü,
dedi ki:
— Benziyor ay
haşmetpenahımın
dizbağı nişanına...

Kızardı ayın on dördü.
Kızaran ayın on dördünü bir parya gördü,
dedi ki:
— Benziyor ay
Ganj'ın üstüne damlayıp yayılan
kardeş kanına.

Ayın on dördü.
Bu sefer bizzat
çekik gözleriyle ayın on dördü
KALKÜTA şehrine civar,
bir çay tarlası gördü.
Tarlanın dışında duvar.

İçinde bir ev.

Gece saat: 2...

Evin alt katındaki
oda.
Kapalı pencereler, asma bir lamba,
bir masa ortada.
Üç amele, iki köylü, bir muallim ve Benerci,
yani ceman yekûn:
yedi Kalküta delikanlısı, yedi inkılâp genci......
Benerci söz söylüyor:
— Bize karşı
İntelicent servis
kendine mahsus...

— Sus.
Bir tıkırtı var.

Döndü başlar
kapıya.

— Sana öyle gelmiş.
Devam ediyorum arkadaşlar:
İntelicent servis
kendine mahsus...

— Benerci, sus.
— Rüzgâr...
— Arkadaşlar
İntelicent servis...
— Sıııs...
Söndürün...
Dışarı bakacağım...

Karanlık...
Aralandı pencere.
Ay ışığı
parlıyan enli bir kılıç gibi keserek karanlığı
düştü yere.
— Ne var?
— Sıııısss!.
Dışarda polis.
Lambaları sönmüş iki otomobil,
ve bir sürü motosiklet...
— Satıldık...
— Evet...

ÜÇÜNCÜ BAP

TAYMİS GAZETESİ'NİN BİR TELGRAFI... VAZİYETİN TELHİSİ VE BENERCİYLE İSTANBULDA MATBAADA BİR MÜLÂKAT... KALKÜTADA UMUMÎ GREV... SOMADEVA... TAŞLANAN ÇOCUĞUM... VE DAHA BİRÇOK YÜREKLER PARALAYICI HADİSELERE DAİRDİR.

I

Taymis gazetesinin Kalküta'dan aldığı bir telgraftan:

KALKÜTA - Kızılların tevkifatı devam ediyor. Şehir civarındaki çay tarlalarında metrûk bir evde toplanan gizli Vilâyet Komiteleri, içtima halindeyken derdest edilmiştir. Yedi kişiden mürekkep olan komite azalarından altısı yakında adliyeye verileceklerdir. Yalnız, ilk istintak neticesinde, gene komite azasından, Benerci isimli bir genç tahliye olunmuştur...

II

Vaziyeti telhis edelim hele.

BİR.
Benerci inkılâpçı bir gençtir.
Hazım zamanlarını, boş gecelerini değil,
boydan boya ömrünü vermiştir ihtilâle...

İKİ.
Birinci bapta öğrendik ki,
Benerci âşığıdır Britanyalı bir kızın.
Yani, delikanlımızın
kalbine bir taş
düşmüş.
Kırmızı saçlı bir baş
düşmüş
ve kalbi
dalga dalga halkalanıyor...

İki, A:
Benerci riyaset ederken gizli bir içtimaa
altı yoldaşıyla yakalanıyor.

İki, B:

Fakat meçhul bir sebebe
binaen,
yoldaşlarının mevkuf bulunmasına rağmen,
Benerci tahliye edilmiştir.

İki, C:
Bence, yani romanın muharrirince
olduğu kadar,
Benerci için de bu tahliye keyfiyeti
siniri, ruhu, kemiği, eti
kemiren bir esrardır, iki gözüm,
serapa esrar...

. . . .
. . . .
. . . . .
. . . .

Benerci, sana dört teklifim var:
Evvela,
Kalküta'dan İstanbul'a
çık yola.
Babıâli caddesinde matbaaya gel...
Geldin mi?
Âlâ...

Saniyen:
sinirini yen.
Karşımda dikilip durma, otur...

Salisen:
ayağını iki defa yere vur:
Kapı açılsın
Lebbeeeeeeeeyk! deyip
bize iki çay getirsin kahveci üstat.

Rabian:
anlat.
Şu müthiş müşkili birlikte halledelim
seninle...

— Anlatıyorum.
Dinle:

Ve Benerci, macerayı bana, kafiyesiz filân, yani nesren şöyle anlatmaya başladı:

Sarılmıştık. Yok edilmesi lâzım gelen bazı kâatlar vardı. Vakit kazanmak için, polisin üstüne ateş açtık. Brovniklerimizin şarjörlerini iki defa tazeledik. Birimiz kolundan,

birimiz de başından yaralandı. Kurşunlarımız tükendi. Britanya polisi içeri girdi. Gırtlak gırtlağa kapıştık. Nihayet, kıskıvrak bağladılar bizi. Kamyonlara yüklediler. Müdüriyette, yedimiz birden, bir herifin karşısına dizildik.

Burada, Benerci yine coştu, işi kafiyeye döktü:

Herifin
mavi gözleri çipil çipil
suratı çilliydi.
İntelicent'ten olduğu belliydi.
Geçti arkadaşların önünden.
Benim önümde durdu.
Yüzüme baktı.
İsmimi sordu.
Beni bıraktı...
Niçin bıraktılar beni?
Beni
niçin
bırak-
-tılar?
— Benerci, buna bir tek sebep var.
— Ne?
— Düşecekler peşine..
Eşine??
Ateşine??
Mateşine??
Tükürmüşüm kafiyenin içine...
Yani, anlıyacağın, seni bıraktıktan sonra peşine düşecekler. Sonra cooop, haydi bir tevkifat daha. Tabii, sen yine içerde. Hem bu sefer artık suratına bakıp ismini sorup bırakılmamak şartıyla. İşte tahliye keyfiyetinin sebebi...
— Sebep bu değil. Ben, tamamen temizim. Arkamda takip yok.
— Tuhaf şey. Dışarıda temas ettiğin arkadaşlar ne diyor?
— Galiba onlar da senin gibi düşünüyorlar. İki üç defa, muhtelif arkadaşlarla temas etmek istedim. Fakat verdiğim randevulara gelmediler. Arkadaşlar benimle görüşmek istemiyor.
— Öyleyse, sen hemen yine Kalküta'ya git oğlum. Ne halt edersen et, şu vaziyeti bir düzelt bakalım.

Benerci gitti.
Baktım ki, pencereden:
muktesit, muharrir ve muhbir
Nedim Vedat Bey geçiyor.
Düşündüm Benerci'yi
ve mel'un bir ihtimalle birden
yüreğim cızz etti.

Arif olanlar için,
bu fasıl burada bitti...

III

Stop:
Fren!
Zıııınk!
Durdu!.
Amele
baş parmağını tele
dokundurdu.
Akümülatör, dinamo, motor, buhar, benzin,
elektrik,
Trrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrrik!
D U R - D U !!!..

Yüksek tuğla bacalarda dumanlar donakaldı.
Koptu kayışlar.
— Patron, sabotaj var!.
— Koş telefona.
— İşlemiyor...
— Telgraf...
— Teller kesilmiş,
makina bomboş...
— Koş!..
Karşımda durma, avanak!..
Hangarda ne varsa, üstüne atlıyarak,
koşun şehre...
Sarjant, polismen, asker,
kırk ikilik, tayyare, tank,
ne bulursanız,
yetiştirin...
Birden
bisiklet, motosiklet, otomobil, omnibüs
tozu dumana kattılar, dumanı toza...
Fakat
yine birden
ekşi boza...
Ne ileri
ne geri.
Paaaaah!..
Fıııııss...
Patladı lastikleri...

Geç kaldılar, geç!..

Drran
drrrn
drrran...
Tiki taka frev...
Edildi ilân
Umumî grev!!!..

Kalküta grevdedir.
Benerci evdedir,
sırtüstü yatıyor yatakta...
Geçiyor haykırışmalarla kapısının önünden
tek başlı, tek yürekli, milyon ayaklı Kalküta...

Onlar, hep beraber grevdedir...
O, yapayalnız evdedir.
Yapayalnız...
Tavan, kapı ve duvar...
Onu kavgaya çağırmadılar.
Günlerdir ki, onu gördükçe arkadaşları
çevriliyor başları...

Benerci yatakta
Kalküta ayakta.
Benerci görmeden görüyor yattığı yerden
yürüyen Kalküta'yı:

«Adım
Adım.
Adım — lar
adım — ları...
Kal — dırım
kal — dırım.
Kal — dırım — lar
kal — dırım — ları...
Cad — de...
Cad — deler...
Kalabalık...
Ka — la — ba — lık
itiyor
iki
yana
apar — tıman — ları...
Behey tram — vay!..
çiğneneceksin:
sağa sola sap...

Geçit yok.
Rap
rappp
rappp!!!!!
Ve...
Va...
Vey...
— Yol açın kamyonlara
amele çocukları
babalarını geçiyor..»

Haykıraraktan
Benerci fırladı yataktan.
Şimdi sokaktan
tek bir insan sesi yükseliyordu...
Benerci koştu pencereye:
Aşada sokak
kalabalık.
Yukarda masmavi bir hava
Aşada bir kamyonun üstünden
kalabalığa
Söz söylüyor en yakın arkadaşı SOMADEVA:*
«— Arkadaşlar!
Aylardır ki anamız avradımız
uzun aç dişleriyle dişlediler
kendi memelerini.
Arkadaşlar...
Çıplak aç karnını kurşunlara vermek,
kıvranarak gebermek...
. . . . Tek . . . .
. . . . Vaar?
Hayır!.
Ar . . . . lar . . . . . .

(*) SOMADEVA, Benerci'nin en yakın arkadaşı olup, uzun bir müddetten beri Kalküta'da bulunmuyordu. Binaenaleyh, böyle bir zamanda onun sesini duyup kendisini görmek, elbette ki, Benerci'yi sevinçli bir hayrete düşürecektir. N.H.

Önümüzde onlar
kalın enselerini kırıp
boynuzlarını saplayınca toprağa...
. . . . . ağa....
Biz....
. . . . mizi!.
Patiska bir gömlek
gibi yırtarak

etimizi
kanlı kemiklerimizle
. . . . cağız . ! ! . .
O zaman gülleri koklıyacağız.
O zaman
tabiat
güzel bir ağız
gibi karşımızda gülümsiyecek...»

Benerci artık kendini tutamadı. Pencereden üç defa: S O M A D E V A.. S O M A D E V A.. S O M A D E V A.. diye haykırdı. Bu haykırış o kadar kuvvetli idi ki, S O M A D E V A sustu. Birdenbire esen rüzgârla bulutları dağılan bir yaz sağanağı gibi sokaktaki kalabalığın uğultusu kesildi. İnsanlar, başlarını enselerinin üstüne yatırarak, dikine mustatil apartımanın yedinci katındaki perdesiz pencereye baktılar. Ve orada, camın arkasında, Benerci'nin sarı yüzünü gördüler.

S O M A D E V A, Benerci'yi tanıdı. Kolları ona doğru uzanır gibi oldu. Bu hareketi, yalnız yukardan Benerci ve kendi içinin içinden S O M A D E V A gördü. Başka hiçbir göz, uzanmak, kucaklamak istiyen kolların hasretini göremedi.

Yukardan, yine Benerci, üç defa bağırdı:

— S O M A D E V A.. S O M A D E V A.. S O M A D E V A...

Aşada S O M A D E V A, kamyonun etrafına toplananlara:

— Bana bir taş veriniz, dedi.

Taşı verdiler. Ve en eski günlerin en yakın arkadaşı:

— Bu adam nefsini kurtarmak için yoldaşlarını satmıştır. Benerci müstevlilerin casusu olmuştur. En yakınlarının kellesini satmasaydı, bunu yapmasaydı, onun kahrolası başını omuzlarının üstünde bırakmazlardı, dedi. Ve sağ kolunun bütün kuvvetiyle, yedinci kattaki perdesiz pencereden bakan sapsarı insanın yüzüne, taşı attı...

SOMADEVA'nın taşı, BENERCİ'nin alnına geldi. Benerci dimdik durdu. İki kaşının arasından sızan kan, çenesinden göğsüne aktı...

Ve Benerci'nin başı benim, ben Nâzım Hikmet'in dizlerine düşünceye kadar, en büyük, en iyi, en sevgili, kahreden ve yaratan KALKÜTA, onu taşladı.

Baygın çocuğumu, yatağına yatırdım. Camları parçalanmış, pervazları kanlı pencereye çıktım. Arasıra arkasına dönüp bakarak uzaklaşan kalabalığın peşinden şu suretle feryada başladım:

Benerci benim oğlum...
Ben onun yüzünü
görebilmek için
kaç kerre gecemi gündüzümü
on birlik tütüne satarak
dumandan bir adam gibi dikilip durmuşum...
Benerci benim oğlum,
ben onu
uykusuz gecelerin
ellerine doğurmuşum...

Benerci sizi satmadı.

Benerci günlerdir yemek yemiyor,
gecelerdir yatmadı.
O yatmıyor, ben yatabilir miyim?
Benerci sizi satmadı,
sizi ben satabilir miyim?
Benerci benim oğlum.
Onu ben
kellemden, etimden, iskeletimden
sizin için doğurdum...

Dostlar!
İçinizden bir çıban gibi şüphenizi yolunuz.
Benerci sizin oğlunuz,
benim oğlum...

Fakat, kalabalık, benim sesimi bile işitmeden ilerledi, kayboldu. O zaman, hâlâ baygın yatan çocuğuma döndüm, dedim ki:

Dostlar dinlemedi beni Benerci.
Benerci oğlum, küçücüğüm, büyüğüm,
başında dolaşan bu mel'un düğüm
çözülene kadar...
bizim ah! demeğe hakkımız yok,
Onların taşlamağa hakkı var...

IV

KALKÜTA'DA BİR POLİS KARAKOLUNUN YÜKSEK DUVARLARININ DİBİ

Gök gürler. Vakit akşam üzeri. Üç polis karakolun duvarları dibinde buluşur.

BİRİNCİ POLİS — Nereye gitmiştin?
İKİNCİ POLİS — Domuz boğazlamaya...
ÜÇÜNCÜ POLİS — Sen nerdeydin?
BİRİNCİ POLİS — Köprünün üstünde
bir Hintli karı gördüm demin.
Kucağında kertenkele suratlı bir çocuk vardı.
Çocuk beni görünce başladı ağlamaya
ağlamaya
ağlamaya...
Karıya:
— Sustur şu piçi,
Britanya polisine selam versin,
dedim.

Selam vermezse, kuyruksuz bir fare gibi
gebersin
dedim.
Ne sustu, ne selam verdi kara kurbağa yavrusu.
Akıyordu su...
Akar suya fırlattım bu zırlayan şeytan piçini.
Anası yüzüme bakıp
kara bir uçurum gibi çekti içini.
Dokundu rikkatime
bu iç çekiş.
Madraslı bir ihtiyar:
«Azabı azapla tedavi edin...»
demiş.
Getirdim karakola kocakarıyı.
Sarı sırtından kızıl kan sızdırıp
çekeceğim içinden ağrıyı...
İKİNCİ POLİS — Sana bu işte yardım için
kocakarıyı eski bir halı gibi
ayaklarına sereceğim.
BİRİNCİ POLİS — Lütufkârsın...
ÜÇÜNCÜ POLİS — Ben de sana:
Bengale ormanlarında avlanmış bir filin
koparılmış erkekliğinden
bir kamçı vereceğim...
BİRİNCİ POLİS — Başka bir şey istemez...
Malumdur bana azabı ısdırap,
ezberimdedir tekmil
kitabı ıstırap.
Meselâ:
Uykulara kâbus gibi çökebilirim,
tırnak sökebilirim,
kulakların içine kurşun dökebilirim.
Ellerin derisini eldiven gibi soymak,
koltuk altına kaynar sudan yeni çıkmış
hindi yumurtası koymak,
sirke damlatarak gözleri oymak,
domuz topu ıtlak olunan usûl,
velhasıl daha bin bir usûlle gayeye vusûl
mümkündür bence...
Bakınız, bende ne var?
3. VE 2. POLİS — Göster bize
göster bize!!
BİRİNCİ POLİS — Grevde yakalanan
Hintlilerden birinin
taze kesilmiş başparmağı...

Kesildikten sonra yarım santim uzadı tırnağı...
3. VE 2. POLİS — Haydi içeri gidelim,
uzayan tırnağı seyredelim...

Polisler karakoldan içeri girerler. Bir müddet sahne boş kalır. Benerci gelir.
Yağmur yağmaya başlar... Benerci, belini karakolun duvarına dayayarak çömelir.
Karakolun duvarından insan çığlıkları gelmektedir. Ve yağmurun içinden uzun bir şehrin uğultusu işitilmektedir.
Karakolun duvarından gelen insan çığlıkları: Kalküta grevcilerine aittir.
Yağmurun içinden uğultusu işitilen şehir: Kalküta'dır.
Yağmur... Alaca karanlık... Akşam suları...
Kalküta grevi mağlûp olmuştur.
Somadeva yakalanmıştır. Ve Benerci'nin, duvarı dibine çömeldiği karakolda, Somadeva'nın omuzbaşları dilim dilim yarılarak kanıyor.
Yağmur... Karanlık... Gece iyiden iyiye indi.
Benerci'nin saçları, omuzları, dizkapakları sırılsıklam oldu. Arkadaşlarının attığı taşlarla alnında açılan yarayı kapayan sargı ıslandı, yapıştı...
Arkadaşlar içerdedir.
Benerci yine dışarda...
Kara gömlekli bir İtalyan faşistinin bile, oğlumun çektiği azabı duymasını istemem...

BİRİNCİ KISMIN SONUNCU BABI

I

BENERCİ'DEN ALDIĞIM MEKTUPTUR

Benerci'den şöyle bir mektup aldım, aynen neşrediyorum:

"Sana verdikleri zaman
bu
mektubu
belki ben çoktan
nokta
son
demişimdir.
Bu sefer dostların taşını değil,
mendebur bir kurşunu kafamdan yemişimdir.

Nâzım,
biliyorum,
ölümün önünde rol kesip
Hamlet gibi budala,
Verter gibi komik olmamak lâzım.

Nâzım,

bilmiyorum, ne haltedeyim?
Nasıl altedeyim?
Şöyle bir poz alıp durmak
kendi kendini vurmak,
kıyak iş doğrusu!..

Bak,
kapı komşum uyandı,
muslukta akıyor su,
yüzünü yıkıyor...
İndi ıslık çalarak merdivenlerden
sokağa çıkıyor...

Ben...
Ne Hamlet, ne de Verter...!!!
Neyse, geç...
İşi anlatayım,
tıraş yeter...

Sokak karanlıktı.
Senin, nefis
Mis
dediğin
birdenbire karşıma çıktı.
Dedi ki: «Aylardır peşindeyim»
dedi ki: «telâş içindeyim,
nerdesin?»
Daha birçok şeyler dedi korkuya, aşka dair.
Eklendi hatıralar hatıralara.
Sonra,
«Nereye gidiyorsun?» dedi, «eve geldik» dedi,
«içeri gir.»
Onun evine girdik.
Ev karanlık ve bomboştu.
Yatak odası, lamba yandı, konuştum:
— Bana bir bardak
dumanlı, kırmızı, sıcak
çay, dedim.

Çıktı dışarı.
Baktım karşıda çanta.
Hani taaa
onun yolda düşürdüğü
ben Benerci serseminin gördüğü
siyah podüsüet çanta.

Açtım:

Kâatlar.
Okudum:
İntelicent servis raporları,
ve yeni bir tevkifat listesi var.
Benim ismim yok.

Anladım.
İçeri girdi o,
bardağı bıraktı.
Yüzüme, elime, çantaya baktı.
Bakıştık.

Tuttum omuzlarından.
Başını vurdum duvara
vurdum...
Duvarda kan.
Vurdum duvara...

Sonra...
Sokak...
Tramvay yolları
tramvay yolları,
sağları, solları
bomboş, uçsuz bucaksız tramvay yolları...
Nefes nefese koşarak
sonra teker teker
merdivenler.

Durdum.
Odam.
Dargın bir kaş gibi kımıldandı tokmağın sapı.
Açıldı kapı.
Oturdum.
Kalktım.
Odanın ortasında dolaştım biraz.
Sonra
baktım
duvarlara.
Dışarda şafak atmış,
duvarlar bembeyaz.
Baktım duvarlara.
Sonra
sağ elim art cebimden
brovniği çıkardı.
Ağzımda cıgara vardı.
Acı geldi tütün

tükürdüm.
Şarjörü sürdüm.
Kurşun
namlunun içindedir.
Kalbim
hudut haricindedir...
Şimdi benden sana son göz
son söz
son ses:
S.. O.. S!!.
S.. O.. S!!.
S.. O.. S!!.

II

KALKÜTA'YA GİDİP BENERCİ'Yİ NE HALDE BULDUM?

Ya yattı karanlık sulara
yahut da yatıyor.
İmdat işareti var,
ışıklı bir umman gemisi batıyor...
dedim.
Gözleri kanlı bir kurt gibi mesafeleri yedim,
yetiştim Kalküta'ya...
Gökten bir kartal gibi alçalarak
girdim yedinci kattaki odaya.

O ne?
Benerci yazı yazıyor ıslık çalarak...
Dipdiri!
Teresin keyfi yerinde...
Ne mükemmel bir ışık var
beni gören gözlerinde.
Gözlerinin içine güneş vuruyor.

Masada bir portakal duruyor,
soluyarak soyup yedim.
— Haydi be herif, anlat! dedim...

III

ÖLÜSÜNÜ BULACAĞIMI ZANNETTİĞİM HALDE KARŞIMA YAZI YAZAR VE ISLIK ÇALAR BİR VAZİYETTE ÇIKAN BENERCİ'NİN "ANLAT BE HERİF..." FERYADIM

ÜZERİNE BANA ANLATTIKLARI:

— En yakınlarım, en yakın dostum
taşladılar beni, taşladı.
Ve mavi gözlü kadın yoldaşlarımı satıp
başımı bana bağışladı...
Karardı içim
Karardı içim...
Kulaklarımda kazma sesleri.
İçimde ıslak
bir toprak
kazılmaya başladı.
Girdim yarı belime kadar
dumanlı sıcak karanlıklara...

— Sonra?
— Çok şükür ki, sonrası senin
kötü edebiyat yapmana yaramıyacak kadar sade,
alelade!..
Hani üstadın bir sözü var:
«BOŞ GECELERİNİ DEĞİL,
BOYDAN BOYA ÖMRÜNÜ VER İNKILÂBA...»
diyor.
Bu söz.
VİRGÜL
Kocaman, çıplak bir alından bakan iki göz.
VİRGÜL

Ve Ben işte sağım!..
Anladım ki şunu......
Çıkardım namludan kurşunu,
onu dehşetli güzel günlere saklıyacağım...

Birinci Kısmın Sonu

İKİNCİ KISIM

BİRİNCİ BAP

BENERCİ TEKRAR ARKADAŞLARINA KAVUŞUR...

SOMADEVA YATAĞA DÜŞER...
ROY DRANAT'IN HAYAT FELSEFESİ...
YİRMİNCİ ASIR TARİHİNİN BAŞLANGICI
V. S... V. S...

Noktanoktanoktanokta nooook-ta
Basmıştır yine bağrına Benerci'yi
o inanılmayacak kadar iyi
kahredip yaratan KALKÜTA.
Noktanoktanoktanokta Noooook-ta

I

Bu yaz:
Sabahları — taze süt gibi beyaz,
öğle zamanları — erimiş bakır gibi aydınlık,
akşamları — Bombaylı kadınların esmer teninden ılık
ve geceleri — üzüm salkımları gibi yıldızlıyken hava
SOMADEVA
düştü yatağa.

Kan geliyor boğazından.

Dinleyin bunu Benerci'nin ağzından:

«— Gazete kâatlarıyla örtülmüş olan masada bir gaz lambası yanıyordu. Somadeva, duvarın dibindeki yer yatağındaydı. Boynu bembeyaz. Elmacık kemiklerinin derisi kırmızılaşmıştı. Tıraşı uzamış. Ve gözleri lüzumundan fazla aydınlık, lüzumundan fazla karanlıktı.

Yatak çarşafının ayak ucunda bir tahta kurusu yürüyor.

Gittim, tahta kurusunu aldım. Masadaki gazete kâadını kopardım, koyulaşmış siyah bir kan damlasına benziyen hayvanı kâadın içinde ezdim.

Somadeva güldü:

— Benerci, beni seviyorsun, dedi.

Gözlerini yüzümde gezdirdi. Gözleri alnımda durdu:

— Benerci, seneler geçti. Benim attığım taşın izi silinmemiş. Bunun şimdi farkına vardım, dedi.

Yeni doğmuş bir çocuk gibi nefes aldı:

— Bugün iyiceyim, dedi.

Su istedi. Verdim.

— Karanlık, dedi.

Lambanın fitilini açtım.

Yine ona para getirmiştim.

— Bu parayı nineye verirsin yine. Her gün besleyici yemekler pişirsin. Hem, üç öğün mutlaka yemelisin, dedim.

Cevap vermedi:

— Geçen hafta sana getirdiğim paradan hapisanedekilere göndermişsin, sonra iki

gün kuru ekmek yemişsin, dedim.

İşitmemezliğe geldi.

— Sana yemeğin için verilen parayı başka yerlere harcamaya hakkın yok, dedim. Yemek yemen, iyi olman lâzım, dedim.

Bir şey söylemek istedi.

Söylemedi.

Düşünüyorum.

Bir kamyonun üstünden uçsuz bucaksız kalabalığa söz söyliyen Somadeva aklıma geliyor.

Yağmurlu bir akşam aklıma geliyor. Karakolun duvarına çömelmişim. İçerde Somadeva'nın omuz başları lime lime yarılarak kanıyor.

Somadeva'nın mahkemesi aklıma geliyor. Yumruklarını maznun parmaklığına vurarak haykırıyor.

Somadeva hapisaneden kaçıyor. Yine beraberiz. Britanya'ya karşı grevler, nümayişler, içtimalar...

Sıcak bir öğle zamanı aklıma geliyor. Uzun bir yol yürüyoruz. Terimi silmek için Somadeva'dan mendilini istiyorum. Dalgın, mendilini veriyor. Mendilde kan.

Gece boğazından kan boşanmış. Doktora gidiyoruz. Verem.

Metelik yok. Zaten hastaneye de yatırmak mümkün değil. Kaçak.

Somadeva'yı, ninenin evinde, duvarın dibindeki yer yatağına yatırdığım gün aklıma geliyor.

Düşünüyorum.

Kötü, berbat şeyler aklıma geliyor.

Sonra, mendillerine kan tüküren veremli genç kız romanları okuya okuya, bütün bu anlattıklarımı bayağı bulacak olan bazı okuyucular aklıma geliyor.

Gülüyorum.

Somadeva soruyor:

— Niye güldün?

— Hiç.. Hem artık ben gideceğim.

Somadeva soruyor:

— Haftaya geleceksin değil mi?

— Tabii.

Odadan çıkarken Somadeva'nın sesini işitiyorum:

— Böyle duvar dibinde sırtüstü gebermek berbat şey be. Hiç olmazsa orada ölsem. Sen, söyle arkadaşlara...

Gözlerim yaş içinde.

— Arkadaşlara söyle. Unutma, Benerci. Orada. Anlıyor musun?»

II

Sıcak.
Ufukta ışıldayarak
 nehir akıyor.

Benerci kapalı bir kitap gibi.

ROY DRANAT toprağa bakıyor
Ve konuşuyor, yarı yoldan dönen
bizim eski ahbap gibi:
«— Benerci sen
yüksek dağların çayırlarında biten
keskin kokulu
göz alan renkli bir otsun.
Fakat
devedikeninden
daha faydasız bir ot.
Benerci sen bir Don Kişot'sun,
kahraman
ve gülünç
bir Don Kişot.
Benerci bil ki
neticeler çıkarmak
öyle mümkün değil ki...
Hayat öyle karışık.
Geç efendim, bunları bırak.
Akşamüstü serinlikte teferrüce çık...
Ve Yahya Kemal beyi asrîleştir biraz,
yaz:
"Şöyle rahat bir kûşeye sığındık da biz
Dehrin bu hayı huyuna meclubu handeyiz..."
Gerisini at.
İşte felsefei hayat.»

Benerci güldü.
Ben bir şey demedim.
Eski bir kavga şarkısı mırıldanarak
bakıyorum ufukta akan suya.

Sıcak.
Yazdım bütün gece Benerci'yi,
şimdi bir yatsam uykuya.*

(*) Okuyucularıma, ismiyle ilk defa karşılaştıkları ROY DRANAT hakkında kısa bir malûmat vermeyi münasip buldum. Roy Dranat, Benerci'nin eski bir kavga arkadaşıydı. Fakat sonra, galiba korktu, galiba sabrı tükendi ve galiba ruhunu satıp rahatı bulmak fırsatını ele geçirdi. Kavgadan ayrıldı. Şimdi ROY DRANAT, İngiliz emperyalizminin emrinde, sakalsız, pelerinsiz ve kılıçsız, rahatını arayan zavallı, mustarip bir Faust'tur.

N.H.

III.

«Keşmirli Ebe kadın
anamın kasıklarından çekti beni.
Ve
kundakladı bir sinema biletiyle.
Biletim
üçüncü mevkiydi.
Anam
etekliğini giydi,
babam
mavi gömleğini,
yola düzüldük...
Gittiğimiz sinemanın
üç kapısı var:
Birincinin önünde:
otomobiller tepiniyor,
fraklı Britanya bankaları iniyor.
İkincinin önünde:
küçük dar
dükkânlarla
dar
tarlalar.
Üçüncü kapı bizim,
oradan
biz giriyoruz,
istihsal aletinden mahrum olanlar.
İçerde
the polismenler gösteriyor yerlerini
müşterilerin:
— Buyrun siz oturunuz!
Oturtuldular.
— Oturun!
Oturdular.
— Otur ulan kerata...
Oturduk.
Lambalar söndü.
Muzıka başladı, makina döndü.
Perdede
filmin ismi göründü:
(Yirminci Asrın Sergüzeştleri nâm
dram.)
Yirminci asır
dört kanatlı bir tayyareden
mendil salladı bize.
Yakasında kapitalizm
açıldı kabak çiçeği gibi.

O kadar çoğaldı
o kadar
uzadı ki bacalar
saçlarından asıldılar sıra sıra
kehkeşanlara.
Öyle duman çıktı, kurum yağdı ki
gökte Allah bile meleklere
Amerikan markalı muşambalar giydirdi.
Şikagolu bir milyoner
öptü telsiz telefonla
Tokyolu sevgilisini.
Elektrikli salhanelerde
makinaların bir ağzından pastırma attılar,
öbür ağzından
boynuzlu inekler çıktı.
Bir coğrafya hocası dedi ki derste:
"Senegalli zencinin yegâne derdi
yüzünün siyah olmasıdır."
Bu haber bir velveleyle köpürdü Paris'te,
müstemlekeler nezareti emir verdi,
pudra fabrikaları geçti seferberliğe.
Paris'te olan işler duyulunca Londra'dan
hemen içtima edip karar koydu Avam Kamarası:
"Kıçlarına kuyruk takmıyan Hintlilerin
kesilecek kafası."
Telsizler daha tebliğ ederken bu kararı Hind'e
muazzam bir kuyruk tröstü teşekkül etti
Mançister şehrinde.
Kutbu şimalide Eskimolar
görünce bu halleri,
kıça kuyruk takmamak
ve değiştirmemek için deri,
ince Japon fincanlarında
okkalarla Hollanda sütü içmeğe başladılar.
Üstünde uzun katarlar kayan raylar,
bahrimuhitlerin elli bin tonlukları
ham mevat taşıyorlar müstemlekelerden.
Kilometreler
ticaret evleriyle bağlandı birbirine.
Sahrayı Kebir'in ortasında
ilân kuleleri dikildi.
Tröstler kartellerle tokuşuyor.
Balyalar, denkler, çuvallar, kutular
şarktan garba, garptan şarka koşuyor...
Perde karardı, makina durdu.

Perde beyazlandı, lambalar yandı.
Lambalar yanar yanmaz
kocaman bir gürültü ortalıkta çalkandı.
Babama sordum:
"— Ne oldu?"
Anam güldü.
Ve birdenbire küçücük kafam
yukardan düşen bir kitabın
yapraklarıyla örtüldü.
Kitabı kafamdan atıp yukarı baktım:
Britanya bankalarının localarından
filozoflar:
tonlarla yaldızlı eserlerini
fırlatıyorlar üstümüze.
Lambalar söndü.
Muzıka başladı, makina döndü.
Perdede
ikinci kısmın ismi göründü
"Hindistanlı Parya
VE PROLETARYA.."
The polismenler el attı kıçlarına.
Birinci mevki homurdandı.
İkinci sallandı.
Bağırdı üçüncü mevki
avazı çıktığı kadar:
"— Geliyor, ror, geliyor bizimkiler...."
Mehtaba, dökülen bahrimuhit gibi
mavi pantolonların dalgaları
kapladı perdeyi.
Başladı resmigeçit
Misisipi gibi uzun
Amazon kadar geniş.
Maden ocaklarında çalışanlar
ata biner gibi kazmalarına binip
tünellerde koşuyorlardı dörtnala.
Keşmirli mensucat amelesi
hep bir ağızdan şarkılar okuyarak
kocaman bir bayrak dokuyarak
geçti.
Nakliyatçılar
şehirlere tekerlek takarak
tramvaylara çektirdiler.
Elektrikçiler
lastik eldivenlerine
sırma saçlarından

dolamışlardı voltları.
Elektrikçiler
geçtiler,
elektrik kadar temiz
elektrik kadar çevik,
elektrik
elektrik...
Geçiyor bizimkiler
Misisipi gibi uzun
Amazon kadar geniş...
Omuzlarımda fır dönerken kafam
karnıma vurdu babam.
Şimdi yürüyordu perdede
on milyon beygir kuvvetinde bir ıstırap:
Elleri ceplerinde kilitli
parmakları burunlarında
ağır ağır sürüklendi işsiz ordusu.
Adımları
nalladı
gözbebeklerimizin kulaklarını.
Sırıttı birinci mevki.
İkinci düşündü.
Perdede
yeni yazı göründü:
"BURJUVAZİ!."
The polismenler giydi pazarlıklarını.
Alkış yağdı localardan.
Ağzı sulandı ikinci mevkiin.
Biz
çuvaldızla dikildik birbirimize gündeliklerimizden,
avuçlarımız alevlendi,
fırladı gözlerimiz
burun deliklerimizden.
Başladı resmigeçit:
İmparatorluk üniformaları
davul çalarak
yol açarak
geçti.
Britanyalı diplomatlar
bonjurlarının kuyruklarını
döşediler yola.
Bayraklar çekildi her karakola.
Sökün etti tröstler.
Başlarında
banka kavaslarının şapkası vardı.

Sıkıştırmışlardı fabrika bacalarını
kulaklarına.
Toprakların kilometreleri
tespihti ellerinde.
Ağızları havada kartel avlıyordu.
Esham senetlerindendi boyunbağları.
Parmaklarımla saydım bu dağları,
geçtiler.
Göründü müteşebbislerin alayı.
Hepsi bir iki fabrikanın
tutmuştu kulaklarından.
Sünnet çocukları gibi yürüyorlardı.
Hepsinin parlıyordu apış arasında
malî sermayenin altın kazığı.
Bunları da birer birer
saydık anamla beraber...
Alay bitti.
Toz duruldu.
Baktık ki, yollara
çıplak göbeklerinden çivilenmişti orospular.»

Somadeva deminden beri okuduğu defteri kapattı. Yastığının altına koydu ve Benerci'nin yüzüne baktı:

— Nasıl buldun?

Benerci sordu:

— Hepsi bu kadar mı?

— Şimdilik bu kadar. Daha doğrusu bu, yazmak istediğim «Yirminci Asır Hindistan Tarihi»nin başlangıcı.

— Bakalım gerisi nasıl olacak?

— Gerisi, sonu harikulade olacak asıl, Benerci. Bu tarihin sonu inanılmıyacak kadar mükemmel olacak. Yalnız bir yazabilsem, yani onu ben de bir yazabilseydim.

Benerci kalktı. Masanın üstündeki gaz lambasını yakmak istedi. Somadeva seslendi:

— Lambayı yakma. Böyle daha iyi. Geçmiş gelecek, kafamın içindekileri böyle daha iyi görüyorum. Akşamları ateşim dehşetli artıyor. Ağrılar filan dehşetli. Artık dayanılmıyacak kadar... Neyse, bunları bırak. Sen bir şeyler anlat bakalım. Son günlerde okuyor musun? Fabrika kaçta bitiyor? Neler okudun?

— Son günlerde bir iki meraklı kitap okudum. Hatta iki tanesi yanımda. İstersen lambayı yakayım da, sana biraz okuyayım.

— Olur, Benerci.

Benerci lambayı yaktı.

— Kitaplardan biri, şu meşhur Fransız gazetecisi Alber Londr'un. Fransız Kongosu'na dair. Sana kitabın en feci faslından beş on satır okuyacağım. Fransız Kongosu'nun merkezi Brassavil'le Karaburun limanını birleştirecek olan Kongo - Osean demiryolunun inşaatına dair birkaç satır. İnşaatı Batilon Şirketi yaptırıyor. Şimdi, dinle:

Benerci lambanın fitilini biraz daha açtı. Okumaya başladı:

«— Bakota, Baiyya, Linfaondo, Sara, Banda, Lizangö, Mabaja, Sinde, Loano kabilelerinin adamları, dalgın hayatlarından koparılarak Batilon'a gönderilmekteydiler.

Bu çok garip bir yolculuktu.

İstilâ zamanlarımızdan kalan mavnalara yükleniyorlardı.

Üç yüz, dört yüz başlık insan sürüleri güvertenin altına ve üstüne yığılıyordu. Aşağıda olanlar nefessizlikten boğuluyorlardı; yukardakiler ne oturabiliyorlardı, ne de kalkabiliyorlardı. Ve ayaklarında zencir olmadığı için, Brassavil'e kadar 15-20 gün süren yolculuk esnasında Şari, Sangu, Kongo nehirlerine her gün iki üç insan kendini atıyordu.

Mavna yolunda ilerliyordu. Düşenlerin hepsini toplıyamazsın ya!...

Kıyıdan gidildiği zamanlar ağaç dalları en yukarda bulunanları nehre yuvarlıyor... Hiçbir çatı yok. 15 gün yuvarlak güvertenin üstünde. Güneşin altında. Yağmurun altında. Ocak odunla yakıldığı için, uçuşan küçük kıvılcımlar zencilerin derilerinde yanıklar yapıyor...

İşte nihayet Brassavil... Üç yüz kişiden ancak iki yüz altmışı, bazen de iki yüz ellisi gelebilmiştir.

....Gelenler sürüye sokuluyor. Yaya yolculuk başlıyacaktır. İlk önce, en sağlam olanlar seçiliyor.

....Ve sürü, balta görmemiş ormanlardan yürüyerek, bataklıklar geçerek, dehşetli Mayombe ormanına doğru ilerliyor.

....Bu korkunç bir manzaradır. 10 kilometreye uzanan insan sürüsü, boğumlarını kımıldatmaya mecali olmayan uzun, yaralı bir yılana benzer. Biyalılar düşer, Zindeliler ayaklarını zorlukla sürükleyebilirler ve kırbacın düğümü onları kovalar.

Ben demiryollarının nasıl yapıldığını görmüşümdür. İş yerinde birçok aletler vardır. Fakat burada zencilerden başka hiçbir şey yok.....

....300 kilogram ağırlığında çimento fıçılarını nakletmek için, Batilon Şirketi, bir sırık ve iki zenciden başka hiçbir vasıtaya lüzum görmemiş.

Irgatbaşıların ezdiği bitkin, yorgun, yaralı, sıska zenciler yığınlarla ölüyorlar.

....Bu muazzam bir zenci imhası hareketiydi.

Batilon Şirketi'ne verilen sekiz bin insan, az bir zaman içinde beş bin, sonra dört bin, daha sonra iki bine indi.

Ölenlerin yerini doldurmak için yeni devşirmeler yapılıyordu.

Zenciler ormanlara, Çat kıyılarına, Belçika Kongosu'na, Angola'ya kaçıyorlar. Eskiden insanların yaşadıkları yerlerde, bizim müteahhitlerimiz şimdi yalnız şempanzeleri buluyorlar......»

Benerci durdu ve,

— Somadeva, dedi, biliyor musun, bu kitabı yazan Alber Londr kimdir?

— Hayır, tahmin ediyorum. Onda dehşetli bir iş adamı kafası var. Zencilerin mahvoluşuna, körü körüne baltalanan bir ormanın mahvolması gibi acıyan bir adam. Anlıyorum ki, o, Afrika'ya makina istiyor. Zenciyi ölümden kurtarmak için değil. Zenciyi daha semereli, daha uzun zaman, daha dayanıklı işlettikten sonra öldürmek için. Fransız emperyalizminin acı söyleyen, dehşetli bir gazetecisi şu Alber Londr.. Öyle değil mi?

— Öyle.. İstersen sana kitapları bırakırım. Öteki kitap Jorj Lefevr'in «Kauçuğun Epopesi». Amerika otomobil fabrikalarına dair fasılları şayanı hayret. Bu Lefevr kadar köpoğlulukta mahir bir adam görmedim. İnsanların, kocaman bir makinanın basit vidaları haline gelmesinde bile şiir bulan bir adam. Kitabı okur anlarsın. Lambayı söndüreyim

mi? Haftaya gelirim yine. Dört gün sonra yapılacak mitingin sonu neye varacak? Böyle hasta olmasaydın. Kuvvetli söz söyliyen, amma bıçak gibi söz söyliyen bir arkadaşa öyle ihtiyacımız var ki. Neyse. Ben gidiyorum. Kendine iyi bak...

— Ben kendime iyi bakıyorum. Üzülme! Git. Lambayı söndür.

Benerci lambayı söndürdü. Ve sanki lambayı söndürür söndürmez, Somadeva hemen uyuyuvermişmiş gibi, ayaklarının ucuna basarak odadan çıktı.

Merdivenin sahanlığında, nine Benerci'yi kolundan tuttu:

— Ölecek, dedi. Belki, ölümün gelmesini beklemeden kendi kendini öldürecek. Benim oğlum da, kafasını İngilizler sopayla parçaladıktan sonra, o duvarın dibindeki yatakta ölmüştü. Bu da, o duvarın dibindeki yatakta ölecek. Belki de kendi kendini öldürecek. Çok ağrı çekiyor. Sana göstermiyor amma, siz hepiniz öyle ağrı çekseydiniz çoktan ölürdünüz.

— Kendini öldüreceğini nerden biliyorsun? Sana bir şey söyledi mi?

— Bana bir şey söylemedi. Bana o yalnız iyi şeyler söyler. Kendini öldüreceğini yalnız kendine söyledi gibi geliyor bana. Bunu, belki kendine bile apaçık söylememiştir. Belki de söylemiştir. Dün, ben evde yokken, sokağa çıkmış... Yatağının altına bir çıkın korken gördüm. Çıkında ne vardı, bilmiyorum. Sokaktan bir şey alıp getirdi.

Benerci, birdenbire geri dönüp Somadeva'dan sormak istedi. Sonra vazgeçti.

— Sen onu yalnız bırakma, nine, ben iki üç gün sonra gelirim.

Benerci sokağa fırladı.

Yürüdü.. Yürüdü...

Bir köşebaşında Roy Dranat'la karşılaştılar.

Havagazı fenerinin altında durdular. Roy Dranat sarhoştu. Benerci'nin ellerini tuttu:

— Benerci, belki siz haklısınız, dedi. Belki haklısınız. Fakat, ben «dünyayı düzeltecek ben mi kaldım»a kadar düştüm. Mümkündür ki, «beş parmak bir olmaz»a kadar da alçalayım. Amma, bana öyle geliyor ki, sizin hakkınız var. Allahaısmarladık Benerci. Ben bu tarafa sapıp yoluma gidiyorum, sen de yoluna git..

Roy Dranat, Benerci'nin ellerini bıraktı. Şapkasını çıkardı. Yerlere kadar eğilerek Benerci'yi selamladı:

— Belki, siz haklısınız.......

Sallanarak uzaklaştı..

İKİNCİ BAP

KALKÜTALI SEYYAR SATICI ESNAFINDAN BİR VATANDAŞ: KALKÜTA'DA, İNGİLTERE EMPERYALİZMİ ALEYHİNE YAPILAN MİTİNGİ VE SOMADEVA'NIN ÖLÜMÜNÜ BERVEÇHİ ÂTİ ANLATIYOR.

I

Meydanda bir kalabalık vardı, kardaşım,
uyy... aman kalabalık!!
Rüzgârlı bir orman gibi uğuldardı, kardaşım,
bu yaman kalabalık.
Kalkütalı tornacılar, Keşmirli dokumacılar,
Bombay gemicileri,
yetmiş yedi denizin getirdiği
kum gibi
insan var.
Çırılçıplak çocuklar
sarkıyor salkımlarla ağaçların dalından.
Kocakarılar oturmuşlar eşiklere.
İğne değil, bir kıl koparıp atsan sakalından
düşmezdi yere.
Meydanda bir kalabalık vardı, kardaşım,
uyyy, aman kalabalık.
Dalgalı, karanlık bir suya düşmüşüm gibi
beni sardı, kardaşım,
bu yaman kalabalık.
Baktım ki taaa...
karşıda
bir kamyonun üstünde bir adam
avaz avaz
söz söylüyor.
Ama ne söz söylüyor anam,
okkalı söz söylüyor!!!
Bakıyorum adama,
bir şey anlamıyorum ama,
söz söylüyor herifçioğlu
söz söylüyor,
okkalı söz söylüyor:
«— Bilemem hangi sebeple, bilemem hangi sebebe!»
Etrafta bağırıyorlar:
«— Yaşşşşa be!!!»
Ben de bağırıyorum.
Acayip bir türkü çağırıyorlar.
Makama uyup ben de çağırıyorum...
Yanımda seyrek sakallı bir ihtiyar:
«— Bunlar, delidir, diyor,
bunlar sanıyorlar ki, diyor, biz
zorla devirebiliriz,
altın topuzlu kuyruğunu dalgalara vuran
denizlerin ortasında demirden
bir aslan
gibi duran

kocaman
Britanya'yı...»
Şimdi kamyonun üstünde başka bir adam..
Bu da söz söylüyor anam
söz söylüyor.
Okkalı söz söylüyor.
Bakıyorum adama.
Bir şey anlamıyorum ama
belli ki ötekinden
daha okkalı söylüyor.
Etrafta daha çok bağırıyorlar.
Ben de bağırıyorum.
Bu sefer başka bir türkü çağırıyorlar,
makama uyup ben de çağırıyorum...
Seyrek sakallı ihtiyar:
«— Bak, bu doğru söylüyor, diyor,
zorla değil,
güzellikle
yavaş yavaş, diyor, alırız!..
Birdenbire ayrılırsak,
köksüz bir ağacın dalları gibi kalırız...»

Şimdi kamyonun üstünde yine başka bir adam.
Elbet bu da söz söyleyecek anam.
Söz söylüyor.
Seyrek sakallı ihtiyarın keyfi yerinde yine.
Belli ki, geliyor kalabalık
seyrek sakallının dediğine.
Adamlar çıkıp iniyor kamyonun üstünden.
Balta görmemiş bir ormanda yürür gibi
yürüyorum kalabalıkta kamyona doğru ben.
Bağırışlar.
Türkü çağırışlar.
Ben bir şeycik anlamıyorum ama,
etraftan laflar çalınıyor kulağıma:
— Sol taraf hapı yuttu!
— Kamyonun yanında Benerci'ye bak!
Anası ölmüş
kız kardeşi dağa kaldırılmış gibi
somurttu...
— Gandi'nin hakkı var!
— Hind'in kurtarıcı ilahları:
dokuma tezgâhları.
Deniz tutmuş gibi dönüyor başım.
Birden bir kıyamettir koptu kardaşım.
Bağrışmalarla, ipte çamaşır gibi sarsıldı hava.

— Somadeva geliyor, Somadeva!
— Ona söz verin!
— Söyletmeyin, istemez!
— Dinlemiyoruz!
— Al aşağı!
— Söyletmeyin, istemez.

Yanındakilerin omuzuna dayanarak
tırmandı kamyona bir adam.
Geldi bütün kalabalık
bu sapsarı yüzlü bir tek adamla göz göze.
Ortalık tıssss!
Somadeva başladı söze...
Hey anam! Heeey!
Herifte bir ses vardı, beyabey,
bir ses!
Hani, ormanda kaplanlar ölürken
böyle bağırır..
«— Arkadaşlar!
dedi.
Hastayım..
Çok..
Fazla söze lüzum yok,
kendimi asacaktım.
Gidip bakın odama:
ipi yerde,
çengeli tavanda mıhlı bıraktım.
Geberecektim bir kaçak gibi
az daha..
Arkadaşlar!...»
dedi.
Ve sözünü bitiremedi.
Sallandı sola bir, sağa bir...
Baktım ki kalabalığa bir
kalabalık da rüzgârlı bir ekin gibi sallanıyor,
ben de sallanıyorum.
O yine:
«— Arkadaşlar...»
dedi.
Yine sözünü bitiremedi.
Ve kamyonun üstünden
devrildi üstümüze..
Birdenbire, kardaşım, bir hal oldu bize:
boydan boya meydan uzattı kollarını
düşeni tutmak için.
Hani ancak

Lortlar Kamarası'na girmeliyim
bu hali unutmak için.
Dalgalı bir denize düşen ay ışığı gibi
yüzdü bembeyaz ölüsü Somadeva'nın
yukarı kalkan kolların ve başların üstünde.
Meydan bağırdı, ben bağırdım:
«— Somadeva!
Somadeva!
Kavga sonuna kadar
kav—ga!...»
Omuz başımda inledi bir ses:
«— Deliler kesiyor kocaman bir çınarın
en yeşil, en geniş dalını.»
Dönüp arkama baktım ki, anam;
yoluyor seyrek sakalını
seyrek sakallı adam.

İKİNCİ KISIM SONUNCU BAP

İKİ ÖLÜNÜN ODASI...
HİNDİSTAN YİRMİNCİ ASIR TARİHİNİN SON SÖZÜ...
ROY DRANAT'IN AYNALI DOLABA BAKAN ÖLÜ GÖZLERİ...

I

Somadeva'nın ölüsü imamsız, rahipsiz ve hahamsız ve kavga şarkıları söyleyen on binlerce kişilik bir cemaatla kaldırıldı.

Benerci, Somadeva'yı gömdükten sonra, ninenin evindeki odaya geldi. İpi yerde ve çengeli tavanda mıhlı gördü. Duvarın dibindeki yer yatağının yastığı altından kırmızı kaplı, çizgisiz defteri çıkardı.

Defterin kabında: «HİNDİSTAN'IN YİRMİNCİ ASIR TARİHİ» diye yazılıydı. Benerci defteri açtı. Baş tarafta, Somadeva'nın bir gece kendisine okuduğu yarı kalmış mukaddeme vardı. Sonra beyaz sayfalar. Son sayfada beş altı satır. Benerci bu beş altı satırı okudu:

«Ben, Somadeva, Hindistan'ın yirminci asır tarihini yazmağa başladım. Fakat bitirmeden öleceğim. Arkadaşlarım, bıraktığım yerden yazmağa devam etsinler. Tarihin sonu inanılmayacak kadar güzel olacaktır. Buna eminim...»

II

Benerci, Somadeva'nın odasından sokağa çıkınca, Roy Dranat'ın «akşamüstü

serinlikte bir teferrüçten dönerken» soğuk alıp zatürreeden öldüğünü duydu. Ve Roy Dranat'ın oteline gitti. Gördüklerini şöyle anlatıyor:

**Girdim ki içeriye,
iki eli yanına gelmiş
yatıyor otel odasının
dört topuzlu karyolasında.
Ölü.
Omuzlarına kadar çarşafla örtülü,
gözleri açık...
Çarşafın altında ayakları:
   acayip bir hayvanın dinliyen kulakları...
Gözleri bakıyor
    ayakları arasından dolaba.
Dolabın aynasında görüyorum:
başını değil,
  yüzünü değil,
      kaşını değil,
kapakları açık, içi örtülü gözlerini,
         yalnız ölü gözlerini...
Gözleri bakıyor dolaba.
Ehramda bir kapı
      açar gibi
        açtım
         dolabı.
Alt katta bir kutu var.
Kutuda ölünün hiç giymediği
     siyah kunduralar.
Ütülü elbiselerle dolu orta kat:
asılmış dolabın içine
sıra sıra elsiz ve başsız Roy Dranat.
Bir şişe permanganat,
        yakalık,
          mendil, çorap.
Bir kitap:
çok eski günlerde beraber okuyup
satırlarının altını beraber çizdiğimiz
          bir kavga kitabı.**

**Kapadım dolabı.
Onun dolaba bakan gözlerini kapadım.
Artık satılacak bir yürek,
         kiralık bir kafa bile yok.
Roy Dranat, hoşça kal,
        mesele yok.**

YORGAN GİTTİ,
KAVGA BİTTİ.

İkinci Kısmın Sonu

ÜÇÜNCÜ KISIM

BİRİNCİ VE SONUNCU BAP

I

Gözüme altın bir damla gibi akan
yıldızın ışığı,
ilkönce
boşlukta
deldiği zaman karanlığı,
toprakta göğe bakan
bir tek göz bile yoktu...
Yıldızlar ihtiyardılar
toprak çocuktu.
Yıldızlar bizden uzaktır
ama ne kadar uzak
ne kadar uzak...
Yıldızların arasında toprağımız ufaktır
ama ne kadar ufak
ne kadar ufak...
Ve Asya ki
toprakta beşte birdir.
Ve Asya'da
bir memlekettir Hindistan,
Kalküta Hindistan'da bir şehirdir,
Benerci Kalküta'da bir insan...
Ve ben
haber veriyorum ki, size:
Hindistan'ın
Kalküta şehrinde bir insanın
yolu üstünde durdular.
Yürüyen bir insanı
zincire vurdular...

Ve ben
tenezzül edip

başımı ışıklı boşluklara kaldırmıyorum.
Yıldızlar uzakmış
toprak ufakmış
umurumda değil,
aldırmıyorum...
Bilmiş olun ki, benim için
daha hayret verici
daha kudretli
daha esrarlı ve kocamandır:
yolu üstünde durulan
zincire vurulan
İ N S A N . . .

II

Şu yukarıya, üçüncü kısmın birinci ve sonuncu babının birinci parçası olarak yazdığım, üslubu ukalaca, yazıdan da anlıyacağınız veçhile, Benerci mahpustur.

Hindistan'ın hakikî istiklâl ve hakikî kurtuluşu için çalıştığından dolayı, Britanya polisi tarafından tevkif, Britanya adliyesi tarafından muhakeme ve Britanya hükûmeti tarafından, Benerci, hapse atılmıştır. Cezası 15 senedir. Benerci bu 15 adet seneyi taş bir hücrede tek başına geçirecektir. Ve bu 15 adet senenin bir haylisi geçmiştir...

Şimdi size, bu bir hayli senenin nasıl geçtiğini anlatacağım. Ve, sonra, sıra, Benerci'nin kendini niçin öldürdüğüne gelecek. Emperyalizm aleyhine yazılan* ve emperyalizmi temellerinden yıkmak için nefislerini feda edenlerden bahseden bu kitap, bir inkılâpçının hangi şartlar içinde kendini öldürmeğe hak kazanacağını da hallettikten sonra, bitmiş olacaktır.

(*) Yalnız şunu hatırlatmak isterim ki, Benerci emperyalizmi ve emperyalizm ile mücadeleyi, Neo-Hitlerist-Sosyal-Faşist-Sinyor-Fon Şevket Süreyya Bey gibi anlamıyordu.

III

Güneş
pencerede...
Yanıyor
demir bir çubuk..
Dışarda saat
belki beş,
belki altı,
belki buçuk,
yedi..
Gardiyan karyolayı
duvara kilitledi.
Adam

demir iskemlede oturuyor
oturuyor...
Güneş
düştü pencereden
adamın başına vuruyor..

Dışarda saat
belki on
belki on iki..
İçerdeki:
yürüyor duvardan
duvara,
duvardan
duvara...

Gardiyan...
Pirinç çorbası, ekmek.
Demek:
öğle saatı çaldı
öte yanda yaşıyanlara..
Ve adam yürüyor,
duvardan
duvara,
duvardan
duvara..

Yanıp söndü demir çubuk..
Dışarda saat:
belki beş,
belki altı,
belki buçuk...
Dışarda adam...
Adam
demir iskemlede oturuyor...
Oturuyor...

Gardiyan.
Pirinç çorbası, ekmek.
Gardiyan
karyolayı indirince:
içerde gece.
Yatıyor adam.
Gözleri düşünüyor,
dişlerinin arasında bıyığı..
Dışarda ay ışığı....

IV

19... senesi eylülünün on beşinci gecesi idi.. Saat on ikiden sonra, Kalküta şehrinin varoşlarından gelen bir adam, umumî hapisanenin yüksek duvarları karşısında durdu. Tam bedir halindeki ay, gökyüzünü kaplıyan ve esen rüzgârla korkunç şekiller alıp akan siyah bulutların arkasında kâh gizleniyor, kâh meydana çıkıyordu.

Şehrin varoşlarından geldiğini beyan ettiğimiz meçhul adamın durduğu mahal, umumî hapisanenin arka cephesine tesadüf etmekte olup bu cephenin üst kısmında, hafif bir ışıkla aydınlanmış, bir sıra demir parmaklıklı pencere vardı.

Ay, bulutların arasından kurtuldukça, zaman zaman duvarın dibinden geçen bir süngüyü ışıldatmakta ve bu suretle meçhul adama hapisanenin etrafını devreden nöbetçilerin mevkilerini bildirmekte idi.

Meçhul adamın kendisini nöbetçilere göstermek istemediğini, okuyucularımız, elbette tahmin eylemişlerdir.. Tahminlerinde yanılmıyorlar. Zira bu adam buraya Britanya İmparatorluğu zabıtasının hiç de hoş görmeyeceği bir işi yapmak için gelmiş idi.

Filhakika, nöbetçiler hapisanenin köşesinde gözden kaybolur olmaz, meçhul adam cebinden bir taş parçası çıkarıp iyice nişanladıktan sonra demir parmaklıklı pencerelerin soldan üçüncüsüne fırlattı.. Taş pencereden içeriye girdi.

Eğer biz, okuyucularımızla birlikte, meçhul adamın taşı atmasından evvel, mevzubahis pencereden içeriye bakmış olsaydık, şöyle bir manzaranın şahidi bulunurduk:

Demir kapısının üstünde gardiyanlara mahsus dışardan sürmeli küçük bir pencere bulunan taş bir hapisane hücresi. Gündüzleri kaldırılıp zincirle duvara kilitlenen ve geceleri indirilen demir bir karyola. İşbu karyolanın üstünde, mahpuslara mahsus libası giymiş olduğu halde bir şahıs oturmaktadır. Mezkûr şahıs sık sık başını kaldırarak, kapıdaki gardiyan penceresinden gözetlenip gözetlenmediğine bakıyor, sürgünün açılmadığına emniyet kesbettikten sonra, siyah kaplı kalın bir kitabın sayfalarına bir şeyler yazıyordu. Eğer siyah kalın kitabı yakından tetkik edecek olursak görürüz ki, bu İngilizce bir İncil'dir. Mevzubahis şahıs, taş hücreye kapatıldıktan bir hafta sonra; Kayser'in hakkını Kayser'e ve Allahın hakkını Allaha vermeği ve sağ yanağına bir tokat atılırsa, sol yanağını çevirmeği talim etsin diye, bu İncil'i bir İngiliz misyoneri kendisine vermiş idi. Esasen, hepisanenin bütün hücrelerinde bu kitaptan maada okuyacak ve yazacak bir şey bulunmazdı.

İmdi, ahvalini tetkik eylediğimiz şahsın, yani taş hücre mahpusunun İncil sayfalarına neler yazdığını görelim:

Satırlarının başları numaralı ve bazı kelimeleri küçücük haç işaretli sayfalarda, URDU lisanıyla ve henüz kurumamış kırmızı ve taze bir kan ile yazılmış ve kitabın sık siyah matbu hurufatı üzerinde ateş gibi yanan yazılar vardı.

Taş hücre mahpusu İncil kitabının iç mukavvasından kopardığı bir parçayı bükerek bir kalem haline getirmiş ve bunu sol bileğinden ince ince akan kana batırarak bu ateş gibi yanan yazıları yazmakta bulunmuş idi.

İşte şehrin varoşlarından gelen meçhul adam taşı attığı zaman, taş hücrenin içindeki mahpus böyle bir işle meşguldü. Pencereden gelen taş mahpusun karyolası dibine düşmüştü. Mahpus hemen yerinden kalktı.

Üzerlerine kanı ile yazdığı İncil kitabı sayfalarını koparatak taşa sardı ve taşı pencereden dışarı atıp iade etti.

Şehrin varoşlarından gelen meçhul adam, taşa sarılmış kâat tomarını yerden aldı. Göğsüne soktu. Ve dünyanın en kıymetli hazinesini göğsünde taşıyan bir insan gibi, korkak, cesur ve emin adımlarla uzaklaşmaya başladı. Korkuyordu: göğsündeki defineyi alırlar diye; cesurdu: göğsündeki defineyi ölümün karşısında dahi vermemek için; emin idi: zira kaç senedir her iki ayda bir buraya geliyor, taşı atıyor ve taş, kanlı yazılar yazılı İncil sayfalarına sarılmış olduğu halde kendisine iade ediliyordu; binaenaleyh bu işe alışmış idi.

Bu kanla yazılmış yazılar, Hintlilerin hakikî istiklâl ve kurtuluş cidalinde kitlelere heyecan, şuur ve hedef vermekte idi........

Taş hücre mahpusu Benerci'dir. Kitlelere heyecan, şuur ve hedef veren yazılar, vaktiyle Somadeva'nın başladığı ve şimdi Benerci'nin devam ettiği «Hindistan'ın Yirminci Asır Tarihi» isimli eserdir. Yalnız, Benerci bunu, bileğini kesip kanıyla yazmıyor.. Fakat, eğer icap etseydi, eserin bir tek satırını yazmak için damarlarındaki bütün kanını akıtabilirdi. Ve bu, pestenkerani bir lâf değildir.. Bu işi yapabilecek insanların yalnız on dokuzuncu asır romanlarında yaşadığını zannedenler, yirminci asrın isimsiz, büyük kavga kahramanlarını tanımıyorlar demektir.

Benerci yazısını bileğinin kanıyla yazmıyor. Bu yazıları şehrin varoşlarından gelen meçhul adama vermiyor. Benerci yazılarını temiz beyaz kâatlara kurşunkalemiyle yazıyor. Ve bunları hapishane gardiyanlarının İngiliz dikkatlerine rağmen, dışardakilerin ellerine ulaştırıyor.

NASIL?..

Taş hücre mahpusunun, senelerdir, bu işi nasıl yaptığını anlatacak değilim. Romanda da olsa, Britanya polisine hizmet etmek istemem......

V

Dışarda
bir bayrak gibi dalgalanırken adı,
içerde O
ihtiyarladı..
Her gün biraz daha
camları yaşarıyor
iri
bağa
gözlüklerinin.
Her gün biraz daha
siliniyor çizgileri
gördüklerinin.
Küreyvatı hamra azalıyor.
Tasallübü şerayin.
Tansiyon 26.
Baş dönmesi, bunaltı.
Sinir...

Bir
senedir
yazamadı bir
satır
bile..
Yine fakat
dışarda bir bayrak gibi
dalgalanıyor adı.
İçerde O
ihtiyarladı....

BU FASIL BENERCİ'NİN KENDİNİ NİÇİN ÖLDÜRDÜĞÜNE DAİRDİR

«Kalküta şehrinin ufkunda güneş
yükseliyordu.
Atları ışıktan, miğferleri ateş
bir ordu
bozgun karanlığı katmış önüne
geliyordu.
Güneş yükseliyordu..
Kalküta . . . . »

Bunu beceremedik
romantik kaçtı pek.
Şöyle diyelim:

«Baygın kokulu
koskocaman
masmavi bir çiçek
şeklinde sema
düştü fecrin altın kollarına...»

Bu da olmadı,
olacağı yok.
Benden evvel gelenlerin hepsi,
almışlar birer birer,
tuluu şemsi, gurubu şemsi
tasvir patentasını.
Tuluu şemsin, gurubu şemsin
okumuşlar canına..
Bu hususta yapılacak iş,
söylenecek söz

kalmamış bana.
Buna rağmen,
tekrar ederim ki ben:
Kalküta'nın damları üstünde güneş
güneş gibi
yükseliyordu.
Sokaktan bir sütçü beygirinin
nal ve güğüm sesi geliyordu.
Benerci sordu:
— Saat kaç?
— Altı...

Benerci dün akşam geç vakit tahliye edildi. Hapishanenin kapısı önünde dehşetli bir kalabalık onu bekliyordu. Eğer eski sistem bir kafam olsaydı, iddia edebilirdim ki, Benerci bu yığınlarla insanı ebediyyen peşinde sürükliyebilecek kadar onlara yakın, onların canında, onların kanındaydı.

Benerci'ye arkadaşları, dış mahallelerdeki apartımanlardan birinin en üst katında bir oda tutmuşlar. Benerci odasına sekiz arkadaşıyla beraber girdi. Bana:

— Sen git, biraz dolaş. Sonra gelirsin, dediler.

Apartımanın kapısı önünden, merkez caddelere kadar, kımıldanan, bağıran bir insan denizinin ortasında, her adımda onun ismini işiterek, dolaştım. Kalabalık yavaş yavaş dağıldı. Geri döndüğüm zaman Benerci'yi odasında yalnız buldum. Pencerenin önünde duruyordu. Saat gecenin on biriydi. Benerci:

— Otur bakalım, dedi.

Oturdum.

Saatler geçti, saatler geçti.. Bir kelime bile konuşmadık. Ve nihayet, lambanın sarı ışığı beyazlanmağa başladı. Pencereden baktım:

Kalküta'nın damları üstünde güneş
yükseliyordu.

Benerci sordu:

— Saat kaç?

— Altı.

— Âlâ.

— Anlamadım.

— Hiç. Dinle. Bu kitabın birinci kısmında, arkadaşlarım bana: «Sen bizi sattın,» dediler. Alnımda hâlâ onların attığı taşın izi var. Halbuki ben tertemizdim. Fakat onlar haklıydı. Kıl kaldı, kendimi öldürüyordum. Fakat bu haltı yemedim.

— Öyle.

— Bu kitabın ikinci kısmında, Somadeva'nın ciğerleri ağzından geliyordu. Öyle ağrı çekiyordu ki, kendini öldürmek istedi. Fakat o da bu haltı yemedi. Bir kamyonun üstünde kalıbı dinlendirmeyi daha doğru buldu, değil mi?

— Öyle...

— Saat kaç?

— Altı buçuk.

— Âlâ... Dinle. Ferdin tarihteki rolü malum. Akışın istikametini değiştiremez. Yalnız tempoyu hızlılaştırabilir, yavaşlatabilir. İşte o kadar. Tarihte fert denilen nesne, keyfiyetin

değil, kemiyetin üstüne tesir edicidir. Bütün bunlar senin için, benim için, bizim için bilinen şeylerdir.

— Doğru.

— Öyleyse, bunu şimdi benim şahsıma tatbik edelim.

Birdenbire durdu. Gözlüğünü çıkardı. Mendiliyle camlarını sildi. Gözlüğünü taktı. Camların içinde büyüyen gözleri gözlerimdedir.

— Devam et, Benerci, dinliyorum.

— Hadisat öyle getirdi ki, ben hareketin muayyen bir inkişaf merhalesinde muayyen bir rol oynıyan bir fert haline geldim.

— Doğru.

— Dünden itibaren katarın başında gidiyorum. Halbuki fizyolojim berbat.. Kafam elastikiyetini kaybetti. Dönemeçleri zamanında dönemiyeceğim. Ellerim lüzumundan fazla titriyor. Akıntıda dümen tutamıyacak bir hale geldiler. Akışın temposunu hızlılaştırmak nerde? Onu yavaşlatmam muhtemeldir. İstemeden, irademin dışında, yanlış adımlar atacağım. Biliyorum, hareket belki beni altı ay sonra, bir sene sonra bir safra gibi fırlatacaktır. Fakat o beni fırlatıp atana kadar, ben ona fren olacağım. Halbuki ben kemiyette bile, bir sene değil, bir gün bile, irademin dışında, bilerekten ona ihanet edemem. Anlıyor musun? Diyeceksin ki, yanılmıyan yalnız tembellerdir, budalalardır. İş yapan, yürüyen adam yanılır. Mesele yanlışın idrakindedir. Fakat, ya bu yanılma nesnesi katarın başındaki adam için bir kaide haline gelirse. Ve o adam katarın başında gidemiyeceğini bildiği halde, yerinde durmak için bir saniye olsun ısrar ederse. Bu bir ihanet değil midir? Ben bir saniye olsun, ihanet edemem. Bu benim uzviyetimde yok...

Benerci yine durdu. Sonra birdenbire gülerek:

— Hem ben bu meseleyi arkadaşlarla konuştum. Hallettik. Sana haltetmek düşer, dedi. Sen saata bak, kaç?

— Yedi.

— Hem, bu benim mesele nevi şahsına münhasır bir iş bile değil. Galiba LAFARG'la karısı da aynı vaziyete düşmüşler, aynı işi yapmışlar. Her ne hal ise. Şu senin tabancayı ver bakayım.

Pantolonumun arka cebinden tabancayı çıkardım. Koskocaman bir nagant. Benerci'ye uzattım. Aldı, masanın üstüne koydu.

Tekrar gözlüğünü çıkardı. Mendiliyle camlarını sildi. Gözlüğünü taktı. Camların içinde büyüyen gözleri gözlerimdedir.

— Şöyle pencerenin önünde birer cıgara tellendirelim, dedi.

Cıgaraları yaktık. Topraktan fışkırır gibi bol, renkli ve ılık bir yaz sabahının ışıkları karşı pencerelerin camlarında, Benerci'nin gözlüklerinde pırıl pırıl yanıyordu. Damlar, evler, ağaçlar ve sokaklar yıkanmış gibi nemli ve tertemizdi. Konuşmuyorduk.

Ağzımda, sonuna gelen cıgaranın acılığını duydum. Benerci ayağa kalktı. Cıgarasını masadaki tablanın içinde söndürdü.

— Pencereyi kapat. Sen de haydi artık git. İstersen âdet yerini bulsun diye bir kere kucaklaşalım, dedi.

Kucaklaştık.

Arkama bakmadan kapıdan dışarı çıkarken:

— Çocuklara selam söyle, dedi.

Merdivenleri ağır ağır inmeğe başladım. Dördüncü kat. Üçüncü kat. Merdivenleri

hızlı hızlı iniyorum. İkinci kat. Merdivenleri koşarak iniyorum.

Tam sokağa çıktığım zaman, derinlerden, demir bir kapının hızla kapanması gibi tok bir ses geldi...

BU KİTABIN SON SÖZÜ . . . .

«Kavgada
kendi kendini öldüren
lanetli bir
cenazedir
benim için:
Ölüsüne
ellerimiz
dokunamaz.
Arkasından
matem marşı
okunamaz.»

Sen artık
bu kitapta:
noktaları
virgülleri
satırları taşımıyorsun.
Sen artık
bu kitapta
koşmuyor
bağırmıyor
alnını kaşımıyorsun.
Sen artık
bu kitapta
yaşamıyorsun.

Ve Benerci sen
bu kitapta:
kendi kendini öldürmene rağmen
benim ellerim senin
kanlı delik
şakağına dokunacaktır.
Cenazende
dosta düşmana karşı
matem marşı
okunacaktır:

M A T E M M A R Ş I . . . .

Çan
çalmıyoruz.
Çan
çalmıyoruz.
Yok
salâ
veren!
Giden
o
biten
bir
şarkı değildir...

O
büyük
bir
ışık
gibi döğüştü.
Kasketli
bir güneş
halinde düştü.

Çan
çalmıyoruz.
Çan
çalmıyoruz.
Yok
salâ
veren!
Bu
giden
bir
biten
şarkı değildir ....

S O N

10.12.12.9BENIM OGLAN FOTOGRAFLARDA BÜYÜYOR

BENİM OĞLAN FOTOĞRAFLARDA BÜYÜYOR
İçimde acısı var yemişi koparılmış bir dalın,
gitmez gözümden hayali Haliçe inen yolun,
iki gözlü bir bıçaktır yüreğime saplanmış

evlât hasretiyle hasreti İstanbulun.
Ayrılık dayanılır gibi değil mi?
Bize pek mi müthiş geliyor kendi kaderimiz?
Elâleme haset mi ediyoruz?
Elâlemin babası İstanbulda hapiste,
elâlemin oğlunu asmak istiyorlar
yol ortasında
güpegündüz.
Bense burda rüzgâr gibi
bir halk türküsü gibi hürüm,
sen ordasın yavrum,
ama asılamıyacak kadar küçüksün henüz.
Elâlemin oğlu katil olmasın,
elâlemin babası ölmesin,
eve ekmekle uçurtma getirsin diye,
orda onlar aldı göze ipi.
İnsanlar,
iyi insanlar,
seslenin dünyanın dört köşesinden
dur deyin,
cellât geçirmesin ipi.
Nâzım HİKMET

BERKLEY
10.12.12.10

BERKLEY

Behey
Berkley!
Behey on sekizinci asrın filozof peskoposu.
Felsefenden tüten günlük kokusu
başımızı döndürmek içindir.
Hayat kavgasında bizi
dizüstü süründürmek içindir.

Behey
Berkley,
Behey Allahın
Cebrail şeklindeki Ezraili,
Behey on sekizinci asrın en filozof katili!
Hâlâ geziyor İskoçya köylerinde

adımlarının sesi.
Hâlâ uluyor adımlarının sesine
tüyleri kanlı bir köpek.
Hâlâ
her gece titreyerek
görüyor gölgeni İskoçya köylüleri
evlerinin
camlarında!
Hâlâ
kanlı beş parmağının izi var
o beyaz buzlu camlar gibi şimal akşamlarında!

Behey
Berkley!
Behey meyhane kızlarının kara cübbeli kavalyesi,
Kıralın şövalyesi,
sermayenin altın sesi,
ve Allahın peskoposu!
Felsefenden tüten günlük kokusu
başımızı döndürmek içindir.
Hayat kavgasında bizi
dizüstü süründürmek içindir!

Her kelimen
kelepçelerken
bileklerimizi,
kıvrılan
bir yılan
gibi satırların
sokmak istiyor yüreklerimizi.
Beli hançerli bir İsaya benziyor resmin.
Sivriliyor kitaplarından ismin
sivri yosunlu ucundan
kızıl kan
damlıyan
yeşil bir diş gibi.
Her kitabın
diz çökmüş önünde Rabbın
kara kuşaklı bir keşiş gibi..
Sen bu kıyafetle mi bizi kandıracaktın,
inandıracaktın?
Biz İsanın vuslatını bekleyen
bir rahibe değiliz ki!

Behey
Berkley!

Behey tilkilerin şahı tilki!
Çalarken satırların zafer düdüğü,
küçük bir taş parçasının en küçüğü
imparatorların imparatoru gibi çıkınca karşısına,
hemen anlaşmak için
bir kapı açıyorsun,
binip Allahının sırtına
soldan geri kaçıyorsun!
Kaçma dur!
Her yol Romaya gider,
— bu belki doğrudur —
fakat
fikri evvel gören her felsefenin
safsata iklimidir yelken açtığı yer!
Bu bir hakikat
— hem de mutlak cinsinden — !
İşte sen
işte senin felsefen:
Sen o sarı kırmızı rengini gördüğün
cilâlı derisine parmaklarını sürdüğün
parlak
yuvarlak
elmaya:
«Fikirlerin bir
terkibidir,»
diyorsun!
Dışımızda bize bağlanmadan
var olan
varlığı
inkâr ediyorsun!

Şu mavi deniz
şu mavi denizde yüzen beyaz yelkenli gemi,
kendi kendinden aldığın fikirlerdir, öyle mi?
Mademki kendi fikrindir yüzen gemi,
mademki kendi fikrindir umman,
ne zaman var,
ne mekân!
Ne senin haricinde bir vücut
ne senden evvel kimse mevcut,
ne senden sonra kâinat baki
bir sen
bir de Allah hakikî.

Lâkin ey kara meyhanelerin sarhoş papazı!
Senin dışında değil miydi

kıllı kollarında kıvranan meyhanecinin kızı?
Yoksa kendi altında sen
kendinle mi yattın?
Diyelim ki senden evvel baban yok
İsa gibi.
Yine fakat bacakları arasından çıktığın
Meryem gibi bir anan da mı yok!
Diyelim ki yapyalnızsın
Turu Sinada Musa gibi,
ne yazık! Tevratını okuyan da mı yok!
Çok yalan söylemişsin çok.

Sen emin ol ki Berkley
— olmasan da zarar yok —
bu şi're benzer yazıda hissene düşen şey:
biraz alay
biraz şaka
ve birkaç tokat
— eldivensiz cinsinden —
Neyleyim?
Neş'e kavganın musikisidir.
Kavgada kuvvetini kaybetmiş gibidir biraz
neş'enin çelik ahengini duymayan adam;
neş'e ... iyi şeydir vesselam,
— baş döndürmezse eğer —
ve işte bizimkiler
güldüler mi,
ağız dolusu gülüyorlar.
Kabahat onların kuvvetinde:
yoksa ne sende
ne de bende!

Dinle Berkley!
— dinlemesen de olur —
Biz dinleyelim:
Beynimiz bal yoğuran
bir kovan.
Ona balı dolduran
arıdır hayat.
Aldığımız hislerin
sonsuz derin
pınarıdır kâinat!
Kâinat geniş
kâinat derin
kâinat uçsuz bucaksız!
Biz onun parçaları,

biz ondan doğan bir sürü bacaksız!
Biz o bacaksızların
— anasını inkâr etmeyen cinsi —
Çünkü biz
emredenlere emir verenlerden değiliz!
Bağlıyız toprağa
kalın halatlar gibi kollarımızla!
Çelik dişleri şimşekli çarklılar
koparırken kara toprağın esrarını,
biz
seyretmedeyiz
cihan içinden cihanların
doğuşunu;
kehkeşanların
gümüş aydınlığında!
Görmüşüz,
görmedeyiz
yılların yollarında toprak oluşunu
kızıl kadife dudaklı kızların!
Çiziyor hareketi gözlerimize
sonsuz maviliklerde
kuyrukluyıldızların
sırma saçlarından kalan izler.

Her habbe koynunda bir kubbeyi gizler!..

Şu denizler,
şu denizlerin üstünde denizler gibi esen,
rüzgârların uğultusu.
Şu ipi kopmuş
inci bir gerdanlık gibi damlayan su,
şu bir damla su,
uzaklaştıkça, yaklaşılan
hakikati gizler..

Her yeni ummanla beraber
bir yeni imkân!
Kâinat geniş
kâinat derin
kâinat uçsuz bucaksız!

Behey!
Berkley!
Behey bir karış boyuna bakmadan
Karpatları inkâr eden cüce!
Ahrete gittiysen eğer

oradan bir taç gönder,
süslemek için Allahının kafasını!
Fakat buradan
topla hemen tarağını tasını,
Haraç mezat!
Haraç mezat!
götür pazara bir pula sat:
Topraktaki saltanatın
göğe çıkan tahtını!

Yok üstünde tabiatın
tabiattan gayri kuvvet!..
Tabiat geniş
tabiat derin
tabiat uçsuz bucaksız!..

1926

BEYAZIT MEYDANI'NDAKI ÖLÜ
10.12.12.1
1

BEYAZIT MEYDANI'NDAKİ ÖLÜ

Bir ölü yatıyor
on dokuz yaşında bir delikanlı
gündüzleri güneşte
geceleri yıldızların altında
İstanbul'da, Beyazıt Meydanı'nda.

Bir ölü yatıyor
ders kitabı bir elinde
bir elinde başlamadan biten rüyası
bin dokuz yüz altmış yılı Nisanında
İstanbul'da, Beyazıt Meydanı'nda.

Bir ölü yatıyor
vurdular
kurşun yarası
kızıl karanfil gibi açmış alnında
İstanbul'da, Beyazıt Meydanı'nda.

Bir ölü yatacak
toprağa şıp şıp damlayacak kanı

silâhlı milletimin hürriyet türküleriyle gelip
zaptedene kadar
büyük meydanı.

Mayıs

BES SATIRLA
10.12.12.1
2

BEŞ SATIRLA

Annelerin ninnilerinden
spikerin okuduğu habere kadar,
yürekte, kitapta ve sokakta yenebilmek yalanı,
anlamak, sevgilim, o, bir müthiş bahtiyarlık,
anlamak gideni ve gelmekte olanı.

1946

BU VATANA NASIL KIYDILAR
10.12.12.1
3

BU VATANA NASIL KIYDILAR

İnsan olan vatanını satar mı?
Suyun içip ekmeğini yediniz.
Dünyada vatandan aziz şey var mı?
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Onu didik didik didiklediler,
saçlarından tutup sürüklediler.
götürüp kâfire : «Buyur...» dediler.
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Eli kolu zincirlere vurulmuş,
vatan çırılçıplak yere serilmiş.
Oturmuş göğsüne Teksaslı çavuş.
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Günü gelir çarh düzüne çevrilir,
günü gelir hesabınız görülür.
Günü gelir sualiniz sorulur :

Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

1959

BU YAZI UZUN SENELER DÜNYA EMPERYALIZMININ SARKTA KANLI BEKÇILIGINI YAPAN ÇARLIK RUSYASININ NE SURETLE ÖLDÜGÜNE DAIRDIR

10.12.12.4

BU YAZI UZUN SENELER DÜNYA EMPERYALİZMİNİN ŞARKTA KANLI BEKÇİLİĞİNİ YAPAN ÇARLIK RUSYASININ NE SURETLE ÖLDÜĞÜNE DAİRDİR

Bin dokuz yüz on yedi
ikinciteşrin yedi...
Yumuşak ve derin
sesiyle Lenin:
"Dün erkendi, yarın geç
zaman tamam bugün," dedi..
Yağlı çarklılarla yağlı işçiler:
"Bugün!" dedi.
Ölümü açlıktan öldüren siper:
"Bugün!" dedi.
Ağır
çelik
kara
toplarıyla AVRORA:
"BUGÜN!" dedi,
"BUGÜN!" dedi..
....
....
....
....
Artık
ne kışlık sarayda
sarhoş eteklerin ipekli sesi,
ne paskalya çanlarında deli duası çarın,
ne Sibirya yollarında zincir iniltisi...
Artık

votka kadehlerinde ıslanmıyacak
sarı sarkık bıyıkları pameşçiklerin.
Kara toprağın üstünde bir avuç kan gibi
yanmıyacak,
bakır sakalları
açlıktan ölen mujiklerin.
Artık
kararmıyacaktır karlı sokaklar
kara bir rüzgar gibi geçen
Çarın kazaklarından.
Sarkmıyacaktır işçi kadınların
kanlı saçları:
kara kalpaklı kazakların mızraklarından.
Yandı kanatları iki başlı kara kartalın,
düştü yere,
öldü.
Buzlu Baltık denizinin kıyısında
bir pencere örtüldü.
Açıldı bir pencere....
Bin dokuz yüz on yedi
ikinciteşrin yedi...

Nâzım Hikmet

BULUT MU OLSAM
10.12.12.15

BULUT MU OLSAM

Denizin üstünde ala bulut
yüzünde gümüş gemi
içinde sarı balık
dibinde mavi yosun
kıyıda bir çıplak adam
durmuş düşünür.

Bulut mu olsam,
gemi mi yoksa?
Balık mı olsam,
yosun mu yoksa?..
Ne o, ne o, ne o.
Deniz olunmalı, oğlum,
bulutuyla, gemisiyle, balığıyla, yosunuyla.

BULUTLAR ADAM ÖLDÜRMESIN
10.12.12.16

BULUTLAR ADAM ÖLDÜRMESİN

Analardır adam eden adamı
aydınlıklardır önümüzde gider.
Sizi de bir ana doğurmadı mı?
Analara kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin.

Koşuyor altı yaşında bir oğlan,
uçurtması geçiyor ağaçlardan,
siz de böyle koşmuştunuz bir zaman.
Çocuklara kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin.

Gelinler aynada saçını tarar,
aynanın içinde birini arar.
Elbet böyle sizi de aradılar.
Gelinlere kıymayın efendiler.
Bulutlar adam öldürmesin.

İhtiyarlıkta aklına insanın,
tatlı anıları gelmeli yalnız.
Yazıktır, ihtiyarlara kıymayın,
efendiler, siz de ihtiyarsınız.
Bulutlar adam öldürmesin.

Şubat 1955

BÜYÜK INSANLIK
10.12.12.1
7

BÜYÜK İNSANLIK

Büyük insanlık gemide güverte yolcusu
tirende üçüncü mevki
şosede yayan
büyük insanlık.

Büyük insanlık sekizinde işe gider
yirmisinde evlenir
kırkında ölür
büyük insanlık.

Ekmek büyük insanlıktan başka herkese yeter
pirinç de öyle
şeker de öyle
kumaş da öyle
kitap da öyle
büyük insanlıktan başka herkese yeter.

Büyük insanlığın toprağında gölge yok
sokağında fener
penceresinde cam
ama umudu var büyük insanlığın
umutsuz yaşanmıyor.

7 Ekim, Taşkent, 1958

BIR ACAYIP DUYGU
10.12.12.1
8

BİR ACAYİP DUYGU

«Mürdüm eriği
çiçek açmıştır.
— ilkönce zerdali çiçek açar

mürdüm en sonra —

Sevgilim,
çimenin üzerine
diz üstü oturalım
karşı-be-karşı.
Hava lezzetli ve aydınlık
— fakat iyice ısınmadı daha —
çağlanın kabuğu
yemyeşil tüylüdür
henüz yumuşacık...
Bahtiyarız
yaşayabildiğimiz için.
Herhalde çoktan öldürülmüştük
sen Londra'da olsaydın
ben Tobruk'ta olsaydım, bir İngiliz şilebinde yahut...

Sevgilim,
ellerini koy dizlerine
— bileklerin kalın ve beyaz —
sol avucunu çevir :
gün ışığı avucunun içindedir
kayısı gibi...

Dünkü hava akınında ölenlerin
yüz kadarı beş yaşından aşağı,
yirmi dördü emzikte...

Sevgilim,
nar tanesinin rengine bayılırım
— nar tanesi, nur tanesi —
kavunda ıtrı severim
mayhoşluğu erikte ....»

.... yağmurlu bir gün
yemişlerden ve senden uzak
— daha bir tek ağaç bahar açmadı
kar yağması ihtimali bile var —
Bursa cezaevinde
acayip bir duyguya kapılarak
ve kahredici bir öfke içinde
inadıma yazıyorum bunları,
kendime ve sevgili insanlarıma inat.

7.2.1941

BIR AYRILIS HIKAYESI
10.12.12.19

BİR AYRILIŞ HİKAYESİ
Erkek kadına dedi ki:
-Seni seviyorum,
ama nasıl,
avuçlarımda camdan bir şey gibi kalbimi sıkıp
parmaklarımı kanatarak
kırasıya
çıldırasıya...
Erkek kadına dedi ki:
-Seni seviyorum,
ama nasıl,
kilometrelerle derin, kilometrelerle dümdüz,
yüzde yüz, yüzde bin beş yüz,
yüzde hudutsuz kere yüz...
Kadın erkeğe dedi ki:
-Baktım
dudağımla, yüreğimle, kafamla;
severek, korkarak, eğilerek,
dudağına, yüreğine, kafana.
Şimdi ne söylüyorsam
karanlıkta bir fısıltı gibi sen öğrettin bana..
Ve ben artık
biliyorum:
Toprağın -
yüzü güneşli bir ana gibi -
en son en güzel çocuğunu emzirdiğini..
Fakat neyleyim
saçlarım dolanmış
ölmekte olan parmaklarına
başımı kurtarmam kabil
değil!
Sen
yürümelisin,
yeni doğan çocuğun
gözlerine bakarak..
Sen
yürümelisin,
beni bırakarak...
Kadın sustu.
SARILDILAR
Bir kitap düştü yere...
Kapandı bir pencere...
AYRILDILAR...
N.Hikmet

BİR CEZAEVİNDE, TECRİTTEKİ ADAMIN MEKTUPLARI

1

Senin adını
kol saatımın kayışına tırnağımla kazıdım.
Malum ya, bulunduğum yerde
ne sapı sedefli bir çakı var,
(bizlere âlâtı-katıa verilmez),
ne de başı bulutlarda bir çınar.
Belki avluda bir ağaç bulunur ama
gökyüzünü başımın üstünde görmek
bana yasak...
Burası benden başka kaç insanın evidir?
Bilmiyorum.
Ben bir başıma onlardan uzağım,
hep birlikte onlar benden uzak.
Bana kendimden başkasıyla konuşmak
yasak.
Ben de kendi kendimle konuşuyorum.
Fakat çok can sıkıcı bulduğumdan sohbetimi
şarkı söylüyorum karıcığım.
Hem, ne dersin,
o berbat, ayarsız sesim
öyle bir dokunuyor ki içime
yüreğim parçalanıyor.
Ve tıpkı o eski
acıklı hikâyelerdeki
yalnayak, karlı yollara düşmüş, yetim bir çocuk gibi bu yürek,
mavi gözleri ıslak
kırmızı, küçücük burnunu çekerek
senin bağrına sokulmak istiyor.
Yüzümü kızartmıyor benim
onun bu an
böyle zayıf
böyle hodbin
böyle sadece *insan*
oluşu.

Belki bu hâlin
fizyolojik, psikolojik filân izahı vardır.
Belki de sebep buna

bana aylardır
kendi sesimden başka insan sesi duyurmayan
bu demirli pencere
bu toprak testi
bu dört duvardır...

Saat beş, karıcığım.
Dışarda susuzluğu
acayip fısıltısı
toprak damı
ve sonsuzluğun ortasında kımıldanmadan duran
bir sakat ve sıska atıyla,
yani, kederden çıldırtmak için içerdeki adamı
dışarda bütün ustalığı, bütün takım taklavatıyla
ağaçsız boşluğa kıpkızıl inmekte bir bozkır akşamı.

Bugün de apansız gece olacaktır.
Bir ışık dolaşacak yanında sakat, sıska atın.
Ve şimdi karşımda haşin bir erkek ölüsü gibi yatan
bu ümitsiz tabiatın
ağaçsız boşluğuna bir anda yıldızlar dolacaktır.
Yine o malum sonuna erdik demektir işin,
yani bugün de mükellef bir daüssıla için
yine her şey yerli yerinde işte, her şey tamam.
Ben,
ben içerdeki adam
yine mutad hünerimi göstereceğim
ve çocukluk günlerimin ince sazıyla
suzinâk makamından bir şarkı ağzıyla
yine billâhi kahredecek dil-i nâşâdımı
seni böyle uzak,
seni dumanlı, eğri bir aynadan seyreder gibi
kafamın içinde duymak...

2

Dışarda bahar geldi karıcığım, bahar.
Dışarda, bozkırın üstünde birdenbire
taze toprak kokusu, kuş sesleri ve saire...
Dışarda bahar geldi karıcığım, bahar,
dışarda bozkırın üstünde pırıltılar...
Ve içerde artık böcekleriyle canlanan kerevet,
suyu donmayan testi
ve sabahları çimentonun üstünde güneş...
Güneş,

artık o her gün öğle vaktine kadar,
bana yakın, benden uzak,
sönerek, ışıldayarak
yürür...
Ve gün ikindiye döner, gölgeler düşer duvarlara,
başlar tutuşmaya demirli pencerenin camı :
dışarda akşam olur,
bulutsuz bir bahar akşamı...
İşte içerde baharın en kötü saatı budur asıl.
Velhasıl
o pul pul ışıltılı derisi, ateşten gözleriyle
bilhassa baharda ram eder kendine içerdeki adamı
hürriyet denen ifrit...
Bu bittecrübe sabit, karıcığım,
bittecrübe sabit...

3

Bugün pazar.
Bugün beni ilk defa güneşe çıkardılar.
Ve ben ömrümde ilk defa gökyüzünün bu kadar benden uzak
bu kadar mavi
bu kadar geniş olduğuna şaşarak
kımıldanmadan durdum.
Sonra saygıyla toprağa oturdum,
dayadım sırtımı duvara.
Bu anda ne düşmek dalgalara,
bu anda ne kavga, ne hürriyet, ne karım.
Toprak, güneş ve ben...
Bahtiyarım...

1938

BIR GEMICI TÜRKÜSÜ
10.12.12.2
1

BİR GEMİCİ TÜRKÜSÜ

Rüzgâr,
yıldızlar
ve su.
Bir Afrika rüyasının uykusu
düşmüş dalgalara.
Işıltılı, kara

bir yelken gibi ince
direğinde geminin.
Geçmekteyiz içinden
bir sayısız
bir uçsuz bucaksız yıldızlar âleminin.

Yıldızlar
rüzgâr
ve su.
Başüstünde bir gemici korosu
su gibi, rüzgâr gibi, yıldızlar gibi bir türkü söylüyor,
yıldızlar gibi
rüzgâr gibi
su gibi bir türkü.
Bu türkü diyor ki, «Korkumuz yok!
İnmedi bir gün bile gözlerimize
bir kış akşamı gibi karanlığı korkunun.»
Bu türkü
diyor ki,
«Bir gülüşün ateşiyle yakmasını biliriz
ölümün önünde sigaramızı.»
Bu türkü
diyor ki,
«Çizmişiz rotamızı
dostların alkışlarıyla değil
gıcırtısıyla düşmanın
dişlerinin.»
Bu türkü diyor ki, «Dövüşmek..»
Bu türkü diyor ki, «Işıklı büyük
ışıklı geniş ve sınırsız bir limana
dümen suyumuzda sürüklemek denizi..»
Bu türkü diyor ki, «Yıldızlar
rüzgâr
ve su...»

Başüstünde bir gemici korosu
bir türkü söylüyor;
yıldızlar gibi
rüzgâr gibi,
su gibi bir türkü..

BIR HAZIN HÜRRIYET
10.12.12.2
2

BİR HAZİN HÜRRİYET

Satarsın gözlerinin dikkatini, ellerinin nurunu, bir lokma bile tatmadan yoğurursun
bütün nimetlerin hamurunu.
Büyük hürriyetinle çalışırsın el kapısında, ananı ağlatanı
Karun etmek hürriyetiyle hürsün!

Sen doğar doğmaz dikilirler tepene,
işler ömrün boyunca durup dinlenmeden yalan
değirmenleri,
büyük hürriyetinle parmağın şakağında düşünürsün vicdan
hürriyetiyle hürsün!

Başın ensenden kesik gibi düşük,
kolların iki yanında upuzun,
büyük hürriyetinle dolaşıp durursun,
işsiz kalmak hürriyetiyle hürsün!

En yakın insanınmış gibi verirsin memleketini, günün birinde, mesela,
Amerika'ya ciro ederler onu seni de büyük hürriyetinle beraber,
hava üssü olmak hürriyetiyle hürsün!

Yapışır yakana kopası elleri Valstrit'in, günün birinde, diyelim ki,
Kore'ye gönderilebilirsin, büyük hürriyetinle bir çukura
doldurulabilirsin, meçhul asker olmak hürriyetiyle hürsün!

Bir alet, bir sayı, bir vesile gibi değil insan gibi yaşamalıyız dersin,
büyük hürriyetinle basarlar kelepçeyi,
yakalanmak, hapse girmek, hatta asılmak hürriyetinle
hürsün

Ne demir, ne tahta, ne tül perde var hayatında, hürriyeti seçmene lüzum yok
hürsün.

Bu hürriyet hazin şey yıldızların altında.

1951

BIR KIZ VARDI JAPONYADA
10.12.12.2
3

BİR KIZ VARDI JAPONYADA

....
Bir kız vardı Japonyada
ufacık, tefecik bir kız,
Bir bulut vardı dünyada
işi: öldürmekti yalnız.
Bu bulut bu kızcağızın
öldürdü nineciğini,
külünü göğe savurdu,
sonra, yine apansızın
gelip babasını vurdu,
sonra da kızın kendisini.
Ve doymadı ve doymadı
yeni kurbanlar arıyor.
Atom ölümüdür adı,
karanlıkta bağırıyor.
Büyük bir birlik kuralım,
canavarı susturalım.
Savaş cengine gidelim,
canavarı yok edelim.
Nâzım HİKMET

BIR KÜVET HIKÂYESI
10.12.12.2
4

BİR KÜVET HİKÂYESİ

1

Süleyman'a karısı telefon etti :
— Konuşan ben,
ben, Fahire.
Tanımadın mı sesimden?
Demek çok bağırdım birdenbire.
Çığlık mı?

Belki...
Hayır,
çocuklar hasta değil.
Dinle beni :
İşini bırak da gel,
çabuk ol ama.
Telefonda anlatamam,
olmaz.
Daha kıyamet kadar vakit var akşama.
Saatlar, saatlar,
kıyamet kadar.
Sorma.
Dinle beni...
Hemen vapur bulamazsan
Üsküdar'a kayıkla geç.
Bir taksiye atla.
Paran yoksa
patrondan avans al.
Yolda hiçbir şey düşünme,
mümkün mertebe yalansız gelmeye çalış.
Yalan kuvvetliye söylenir
ben kuvvetsizim.
Alay etme kuzum.
Evet kar yağacak,
evet
hava güzel.
Koynuna girdiğim adam gibi
kocam gibi değil,
büyüğüm, akıllım,
babam gibi gel...

2

Geldi Süleyman,
Fahire, kocası Süleyman'a sordu :
— Doğru mu?
— Evet.
— Teşekkür ederim Süleyman.
Bak işte rahatladım.
Bak işte ağlamıyorum artık.
Nerde buluşuyordunuz?
— Bir otelde.
— Beyoğlu tarafında mı?
— Evet.
— Kaç defa?

— Ya üç, ya dört.
— Üç mü, dört mü?
— Bilmiyorum.
— Bunu hatırlamak bu kadar mı güç Süleyman?
— Bilmiyorum.
— Demek ki bir otel odasında.
Kim bilir çarşaflar nasıl kirliydi.
Bir İngiliz romanında okudum,
bu işlere yarayan otellerde
kırık küvetler varmış.
Sizinkinde de var mıydı Süleyman?
— Bilmiyorum.
— Hele düşün,
toz pembe çiçekli, kırık bir küvet?
— Evet.
— Hiç hediye verdin mi?
— Hayır.
— Çukulata, filân?
— Bir defa.
— Çok mu seviyordun?
— Sevmek mi?
Hayır...
— Başkaları da var mı Süleyman?
— Yok.
— Olmadı mı?
— Hayır.
— Bunu sevdin demek...
Başkaları da olsaydı
daha rahat ederdim...
Çok mu güzel yatıyordu?
— Hayır.
— Doğru söyle, bak ne kadar cesurum...
— Doğru söylüyorum...
— Zaten gösterdiler bana.
İnek gibi karı.
Belimden kalın bacakları...
Fakat zevk meselesi bu...
Bir sual daha, Süleyman :
Niçin?
— Bilmiyorum...

Karanlıkta pencerenin hizasında
karlı, ağır bir çam dalı.
Bir hayli zaman oldu
sofada asma saat on ikiyi çalalı.

3

Süleyman'ın karısı Fahire
şunları anlattı kocasına ertesi gün :
— ... Dayanılmaz bir acı halindeydi
kendime karşı duyduğum merhamet,
ölmeye karar verdimdi, Süleyman...
Annem, çocuklarım ve en önde sen
bulacaktınız karda ayak izlerimi.
Bekçi, polisler, bir tahta merdiven
ve bir kadın ölüsü çıkaracaktınız
arka arsada bostan kuyusundan.
Kolay mı?
Gece bostan kuyusuna doğru yürümek,
sonra kenarına çıkıp durarak
baş aşağı atlamak karanlığına?

Fakat bulmadınızsa eğer
karda ayak izlerimi
sade korktuğumdan değil.
Bekçi, merdiven, polisler,
dedikodu, kepazelik,
aldatılmış bir zevcenin intiharı :
komik.
Niçin öldüğümü anlatmak müşkül.
Kime? Herkese, sana meselâ.
İnsan, ölmeye karar verirken bile
insanları düşünüyor...

Sen yatakta uyuyordun
yüzün rahat,
her zaman nasıl uyursan
ondan evvel ve o varken.

Dışarda kar yağmaya başladı.
Bir tek gecelikle çıkmak balkona :
Zatürree ertesi gün,
nümayişsiz ölüvermek.
Hayır,
hiç aklıma gelmedi nezle olmak ihtimali.

Yaktım sobamızı.
İyice ısınmak lâzım ilkönce.
Ciğer bir çay bardağı gibi çatlarmış.
Pencereye, kara bakıyorum :
«Eşini gaip eyleyen bir kuş

gibi kar
geçen eyyamı nev baharı arar...»
Babam bu şiiri çok severdi.
Sen beğenmezsin.
«Sağdan sola, soldan sağa lerzânı girizan...»

Lambayı söndürmeden balkona çıktım.
« ... gibi kar
düşer düşer ağlar...»
Oturdum balkonda iskemleye.
Havada çıt yok.
Karanlık bembeyaz.
Uykudayım sanki.
Sanki çok sevdiğim bir insan
korkarak beni uyandırmaktan
yumuşacık dolaşıyor etrafımda.
Üşümüyordum.
Kederim duruluyor
berraklaşıyor.
Odanın camlı kapısından balkona vuran ışık
sıcak bir kumaş gibiydi üstünde dizlerimin.
Ben rehavetli bir mahzunluk içinde
acayip şeyler düşünüyordum :
Feneryolu'ndaki çınar
150 yaşındaymış.
Ömrü bir gün süren böcekler.
Gün gelecek
insanlar çok uzun
çok bahtiyar yaşayacaklar.
İnsanın yüreği ve kafası var...
İnsanın elleri...
İnsan?
Ne zamanki,
nerdeki,
hangi sınıftan?
Onların insanları,
bizim insanlarımız.
Ve her şeye rağmen
yeni bir dünya için yapılan kavga.
Sonra sen
ben
bir kırık küvet
ve benim
kendime karşı duyduğum merhamet...

Kar durdu.

Sökmek üzre şafak.
Utanarak
odaya döndüm.
O anda uyansaydın
sarılıp boynuna...
Uyanmadın.
Evet,
çok şükür nezle bile değilim.

Şimdi?
Zaman zaman hatırlayıp
zaman zaman unutacağım.
Yine yan yana yaşayacağız
beni sevdiğine emin olarak.

4

Altı ay kadar geçti aradan.
Bir gece karı koca denizden dönüyorlardı.
Gökte yıldızlar, ağaçlarda yaz meyveleri vardı.
Fahire birdenbire durdu
baktı muhabbetle kocasının gözlerine
ve suratına tükürür gibi bir tokat vurdu.

16.8.1940

CEVAP NUMARA DÖRT
10.12.12.2
5

CEVAP NUMARA DÖRT

Bu yazı gizli bir din halinde bir nevi Neo-faşist bir ideoloji yaptıkları halde bunu ikrardan sakınanlara aittir. Böyle bir halt karıştırmıyoruz, diyenler üzerlerine alınmayabilirler.
Onlar istiyorlar ki
çift ağızlı baltalarıyla
yuvarlansın kafalarımız önüne yarın -
o kara gömlekleri beyaz kordonlu
golf pantolonlu
kadroların..
KARDEŞLER!
Onlara sokakta rastlarsanız eğer

ölümü görmüş gibi çevirin başınızı.
Kirpiksiz sarı gözler gözünüze bakarken
arkadan sırtınıza bir
bıçak girebilir...
Onlar istiyorlar ki
kara toprağın kalbi durana kadar
biz pazarda kelepir bir mal gibi satalım
kafamızın ışığını, gücünü kolumuzun..
Kadınlarımızı karşılarında oynatalım.
Ve dumanlanmağa başlayınca
gözümüzün bakışı,
yavaşlayınca
damarlarımızda kanın akışı
karaya vurmuş balıklar gibi
köprü altlarında yatalım..
KARDEŞLER!
Onlara elleriniz dokunmuşsa eğer
yedi tas su dökün ellerinize.
Yırtarak bayramlık gömleğimi ben
peşkir yaparım size...
Biz
ayrı dillerde aynı şarkıyı okuyanlar,
Biz
aynı yastıkta yatar gibi
toprağa başlarını yan yana koyanlar,
Biz,
yüzümüzün derisi koyu açık yanmış diye,
saçlarımız ayrı ayrı boyanmış diye
barsaklarımızı birbirimizin avucuna dökerek
birbirimizin gırtlağını dişimizle sökerek
gebereceğiz...
Ve kadrolar
parlatarak
kara gömleklerinin beyaz kordonlarını
gömecekler kadife koltuklara
golf pantolonlarını...
KARDEŞLER!
Onların adına benziyorsa adınız eğer
adınızı değiştirin.
Vebanın girdiği kapıdan girin

onların evine atmayın ayak....
Onlar istiyorlar ki
çift ağızlı baltalarıyla
yuvarlansın kafalarımız önüne yarın -
o kara gömlekleri beyaz kordonlu
golf pantolonlu
kadroların......

Nâzım Hikmet

CEVIZ AGACI ILE TOPAL YUNUS'UN HIKÂYESI
10.12.12.2
6

CEVİZ AĞACI İLE TOPAL YUNUS'UN HİKÂYESİ

Burda bir dostumuz var :
Çerkeş'in
Kavak köyünden.
Büyük kitaplar gibi
içinde bir şeyler saklı.
Akıllı adamlara
ajans haberlerine
ve bilmeceye meraklı.
Adı : Yunus.
Ateşimizi yakıp
suyumuzu veriyor.
Ağaçlardan
ve günlerden konuşuyoruz.
Herhal ilerdedir
yaşanacak günlerin
en güzelleri.
Şimdilik
sohbetimizde kederi :
kesilip
satılmış
bir ceviz ağacının...

Onu tanıyoruz :
avlunun içinde
kapının solundaydı.
Ve altı yaşında

dalından düştü Yunus,
topallığı ondandır.

Öküzler topalları sever,
çünkü topallar ağır yürürler.
Öküzler topalları sever,
ceviz ağaçları sevmez topalları :
çünkü topallar sıçrayamazlar yemişlere,
çünkü üzerlerine çıkıp
silkeleyemezler dalları.
Ceviz ağaçları sevmez topalları...

Bir acayiptir muhabbet bahsi :
mutlaka kendini dereye atmaz
sevilmeyenlerin hepsi.
İnsanların hünerleri çoktur :
insanlar
sevilmeden de sevmesini bilirler...

Bir acayiptir muhabbet bahsi,
bir acayiptir
ceviz ağacı ile
topal Yunus'un hikâyesi...

..... Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Ve Çerkeş yolu üzerinden
sabah namazı ışıyıp geldiği zaman,
kadınlardan önce uyanırdı dalları.
Altından geçerken düşünürdü Yunus...

..... Düşünmek :
ne mukaddes bir iş
ne felâket
ne de bahtiyarlıktı,
ve ölüm :
mutlaka varılıp dönülmeyen,
fakat üzerinde düşünülmeyen
bir köydü Yunus için...

..... Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Güneşte gölgesi hain olurdu,
rüzgârda konuşurdu kendi kendine,
dalları yukardan Yunus'a bakar...

..... Gündüzleri yıldızların niye söndüğünü,

dünyanın yuvarlak olduğunu
ve güneşin etrafında döndüğünü
bilmiyordu Yunus.
Bunları biz anlattık ona
şaşıp kalmadı...

..... Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Yüksekti, genişti alabildiğine.
Üç kişi el ele versen
kütüğünü çeviremezdin.
Gece altında oturdun muydu
yıldızları göremezdin.
Her gece altında otururdu Yunus...

..... Çinli müslümanlara,
burunları tek boynuzlu gergedanlara,
ve bir damla suda bir milyon mikroba dair
fikri yoktu Yunus'un.
Bunları bizden öğrendiği gün
hayret etmedi...

..... Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Toprağın içinde gider kökleri,
karanlık bir sudur tepende akar.
Her akşam altından geçerdi Yunus...

..... Bir gün ateşimizi yakıp
verirken suyumuzu :
«— Biz hizmetkârınız senin,
sen efendimizsin» — dedik.
Şaşırıp kaldı Yunus...

..... Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Rüzgârda konuşurdu kendi kendine.
Yüksekti, genişti alabildiğine.
Gece altında oturdun muydu
yıldızları göremezdin.
Karanlık bir sudur tepende akar,
toprağın içinde gider kökleri,
dalları, yukardan Yunus'a bakar...

«— Köy işi zordur katiyen
vücut ezilir bir defa.
Toprağa çömelip bak dört tarafa :

bela hangi inde pusmuş
bilinir mi?
Mümkünü yok vurulsun...»

Vurmuş belâ, ciğerinden Yunus'u...

«— Biz hiç dünyada yaşamış değiliz.
Geldik
gidiyoruz öylesine...
Tevatür güzelmiş İstanbul şehri,
varıp görülmesi nasibolmadı.
Velâkin niye tiftiği yok
altmış haneden otuzunun?...»

Tiftiği yoktu Yunus'un...

«— Attığın taş
dediğin kuşu vurmuyor.
Dünya trene bindi.
Gayrı dünya öküzün boynuzunda durmuyor.
Elimiz ayağımız : öküz.
Çok zor olur öküzü satmak,
yarı ölümdür yani.
Öküz gitti mi korkulursun...»

Sattılar öküzünü Yunus'un...

«— Herhal yolların sonu göründü.
Bu olan işleri akıl almaz.
Toprak sabuna döndü
kayar insanın elinden.
Cümle mahlukatın mekânı vardır
kurdun mekânı olmaz.
Toprağın elinden kaydı mıydı
bir mekânsız kurt olursun...»

Kaydı toprağı elinden Yunus'un...

Cevizlerini Eylülde döker,
yaprakları yeşil dururdu Kasıma kadar.
Güneşte gölgesi hain olurdu.
Yunus durmadan
Yunus kaybettikçe onu düşünür,
o, bir şey isteyip, bir şey sormadan
rüzgârda konuşurdu kendi kendine...

Çocuklara ana,
tohuma toprak

ve karı lâzımdır erkek kısmına...

Bir kız kaçırdı Yunus :
Çünkü düğün pahalı
kız kaçırmak ucuz...

Fakirin karısı kavi olmaz...

Ve bir gün
Çerkeş yolu üzerinden
sabah namazı ışıyıp geldiği zaman
giderlerdi.
Yunus'un arkasında yuvarlandı yere,
kırmızı peştemalının içinde ölüverdi...

Topraksız, öküzsüz ve kadınsız,
kaldılar dünyada bir başlarına
ceviz ağacı ile Yunus.
Yalnızlık koydukça koydu Yunus'a.
El toprağında ter döker oldu.
Cevizi karanlıkta kaybolur sanıp
uyumaz beklerdi sabaha kadar.
Yalnızlık umrunda değil cevizin,
toprağın içinde gider kökleri,
dalları yukardan Yunus'a bakar...

Cevizden konsol yaparlar,
topal Yunus ne işe yarar?

Zemheriler geldi barınamazsın.
Cevizden konsol yaparlar.
Gayrı daha fazla sürünemezsin.
Sat Yunus cevizini...

Yün yorgan değil bu sarınamazsın.
Cevizden konsol yaparlar.
Bir cansız ağaçtır yaranamazsın.
Sat Yunus cevizini...

Varlılar varsıza dokur mu kilim,
vay cevizin hali, vay benim halim...

Mekânsız kurda mekândı.
Cevizden konsol yaparlar.
Yarı ağaç, yarı insandı.
Sat Yunus cevizini...

Cenaze çırçıplak, kara uzandı.

Cevizden konsol yaparlar.
Kesildi dalları, dallar budandı.
Sattı Yunus cevizini...

Varlılar varsıza dokur mu kilim,
vay cevizin hali, vay benim halim...

Sabahın sahibi vardır.
Gün daima bulutta kalmaz.
Herhal ilerdedir
yaşanacak günlerin
en güzelleri...
Şimdilik
sohbetimizde kederi :
kesilip
satılmış
bir ceviz ağacının...

Nâzım Hikmet

CEVIZ AGACI
10.12.12.2
7

CEVİZ AĞACI

Başım köpük köpük bulut, içim dışım deniz,
ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda,
budak budak, şerham şerham ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda.
Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril,
koparıver, gözlerinin, gülüm, yaşını sil.
Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim var.
Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak bakarım.

Yüz bin gözle seyrederim seni, İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar yapraklarım.

Ben bir ceviz ağacıyım Gülhane Parkı'nda.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Nazım HİKMET

DAVET
10.12.12.2
8

DAVET
Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket, bizim.
Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benziyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.
Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim....
Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...
Nâzım HİKMET

DOGUM
10.12.12.2
9

DOĞUM
Anası bir oğlancık doğurdu bana;
kaşsız, sarı bir oğlan,
masmavi kundağında yatan
bir nur topu, üç kilo ağırlığında.
Benim oğlan
dünyaya geldiği zaman,
çocuklar doğdu Korede,

sarı ay çiçeğine benziyorlardı.
Makartır kesti onları,
gittiler ana sütüne bile doymadan
Benim oğlan
            dünyaya geldiği zaman,
çocuklar doğdu Yunan zindanlarında,
babaları kurşuna dizilmiş.
Bu dünyada ilk görülecek şey diye
            demir parmaklığı gördüler.
Benim oğlan
            dünyaya geldiği zaman
çocuklar doğdu Anadoluda,
mavi gözlü, kara gözlü, elâ gözlü bebeklerdi.
Bitlendiler doğar doğmaz
kim bilir kaçı sağ kalır mucize kabilinden.
Benim oğlan
            benim yaşıma bastığı zaman,
ben bu dünyada olmıyacağım,
ama harikulâde bir beşik olacak dünya,
siyah,
       beyaz,
              sarı
bütün çocukları
                sallıyan
mavi atlas döşekli bir beşik.
Makartır - (Mac Arthur): Amerikan generali. 2. Dünya savaşında Asya'daki Amerikan ordularının kumandanlığını yaptı. Asya halklarına karşı yürüttüğü baskılarla ün saldığı (!) için Amerikan hükümeti tarafından Kore savaşının kumandanlığına da atandı.
Nâzım HİKMET

DÖRTLÜK
10.12.12.30

DÖRTLÜK

Koparmış ipini eski kayıklar gibi yüzer
kışın, sabaha karşı rüzgârda tahta cumbalar
ve bir saç mangalın küllerinde
uyanır uykuda büyük İstanbulum.
Nâzım HİKMET

DÜNYANIN EN TUHAF MAHLUKU.htm
10.12.12.3
1

DÜNYANIN EN TUHAF MAHLUKU

Akrep gibisin kardeşim,
korkak bir karanlık içindesin akrep gibi.
Serçe gibisin kardeşim,
serçenin telaşı içindesin.
Midye gibisin kardeşim,
midye gibi kapalı, rahat.
Ve sönmüş bir yanardağ ağzı gibi korkunçsun, kardeşim.
Bir değil,
          beş değil,
                    yüz milyonlarlasın maalesef.
Koyun gibisin kardeşim,
gocuklu celep kaldırınca sopasını
sürüye katılıverirsin hemen
ve âdeta mağrur, koşarsın salhaneye.
Dünyanın en tuhaf mahlukusun yani,
hani şu derya içre olup
                         deryayı bilmiyen balıktan da tuhaf.
Ve bu dünyada, bu zulüm
                                senin sayende.
Ve açsak, yorgunsak, alkan içindeysek eğer
ve hâlâ şarabımızı vermek için üzüm gibi eziliyorsak
                    kabahat senin,
                                — demeğe de dilim varmıyor ama —
                    kabahatın çoğu senin, canım kardeşim!

1947

Nâzım Hikmet

DÜNYAYI VERELIM ÇOCUKLARA
10.12.12.3
2

DÜNYAYI VERELİM ÇOCUKLARA
Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
oynasınlar türküler söyliyerek yıldızların arasında
dünyayı çocuklara verelim
kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
çocuklar dünyayı alacak elimizden
ölümsüz ağaçlar dikecekler
Nâzım HİKMET

FAKIR BIR SIMAL KILISESINDE
10.12.12.3
3

FAKİR BİR ŞİMAL KİLİSESİNDE ŞEYTAN İLE RAHİBİN MACERASI

İlkönce yağmurla
sonra birdenbire açan güneşle başlamıştı sabah.
Henüz ıslaktı asfaltın solundaki tarla.
Harp esirleri çoktan iş başındaydılar.
Topraktan nefret duyarak
— halbuki köylüydü birçoğu —
tıraşlı ve korkak
çapalıyorlardı patatesleri.
Suluboya, solgun resimleri hatırlatıyordu insana
köy kilisesinden gelen çan sesleri.

Pazardı.
Kilisede erkeklerin hepsi ihtiyardı
kadınların değil,
içlerinde büyük memeli kızlar,
ve sarı saçlarına ak düşmemiş anneler vardı.
Maviydi gözleri.
Başları önde,
kalın, kırmızı ve harap parmaklarına bakıyorlardı.
Terliydiler.
Haşlanmış lahanayla günlük kokuyordu.

Kürsüde muhterem peder
«beyannameyi» okuyordu,
— gözlerini gizleyerek —.
Renkliydi pencere camlarından biri.
Bu camdan içeri giren güneş
duruyordu genç bir kadının bembeyaz ensesinde
eski bir kan lekesi gibi.
Ve hiçbir zaman
doğurmamış olan
göğüssüz ve kalçasız bir Meryem'in kucağında bir çocuk :
başı öyle büyük
o kadar inceydi ki kıvrılmış bacakları
hazin ve korkunçtu.
Önlerinde kandil yanıyordu
eski
sert
ve boyalı tahtayı aydınlatıp...

İki adam boyundaydı tahta heykel.
Şeytan saklanmıştı arkasına
— kaşları çekik, sakalı sivri,
Mefistofeles olması muhtemel,—-
ve âlim bir tebessümle
dinliyordu muhterem pederi.
«— Avrupa'nın bekası,
(okuyordu beyannameyi muhterem peder)
Avrupa'nın bekası için harbediyoruz.»

Dinliyordu Şeytan
sivri sakalında keder
ve âsi ve selîm aklına
dayanılmaz bir ağrı vermekteydi yalan.

Okuyordu rahip :
«— Avrupa milletleri el ele verip
harbediyoruz,
ve mutlak imha edeceğiz
medeniyet için tahripçi bir unsuru.»

Şeytan bir parça yana itti Meryem'in heykelini
ve havada sihirle efsun alâmetleri daireler çevirip
kaldırdı elini
rahibe doğru
— etsizdi, uzundu bu el,
hakikat gibi, kemikli ve kuru —.

Ve ne olduysa o anda oldu işte.

Renkli camın altındaki kadın
çırılçıplak göründü kıpkırmızı güneşte.
Memeleri ağırdı
ve sarı ipek gibi parlıyordu karnının altında tüyler.
Düşürdü kâadı muhterem peder
ve Şeytan'ın iğvasıyla hakikati bağırdı :
«— Karşı koymak günü geldi en büyük tehlikeye.
Harbediyoruz,
fuhşun bekası için,
kerhane kapıları kapanmasın diye.
Ve sen orda, arkada
içinde beyaz entarisinin
bir erkek çocuğu gibi duran,
sen orospu olacaksın kızım.
Sana firengi ve belsoğukluğu verecekler
büyük şehirlerimizden birinde.
Baban dönmeyecek
Yatıyor şimdi yüzükoyun
çok uzak bir toprağın üzerinde.
Şimdi kan içindedir
etli, kalın kulaklar
ve ince kollarının dolandığı boyun.
Yattığı yerde yalnız değil.
Hareketsiz duran tanklarla, terk edilmiş toplar sahada.»

Kendi sesinden ürkerek
sustu rahip.
Orda, arkada, beyazlı kız ağlıyordu.
Kadife ceketli bir erkek
— ihtiyar orman bekçisi civar çiftliğin —
bir şeyler söylemek istedi.
Sivri sakalını kaşıdı Şeytan,
rahibe : «Devam et,» — dedi.
Ve muhterem peder
başladı tekrar konuşmaya :
«— Harbediyoruz :
pazar ve mal nizamının bekası için.
Kömür, lâstik ve kereste,
ve kendi değerinden fazla yaratan iş kuvveti
satılmalıdır.
Patiska, benzin
buğday, patates, domuz eti
ve taze gümrah bir sesin içindeki cennet
satılmalıdır.
Güneşli bahçesi ve resimli kitapları çocukluğun
ve ihtiyarlığın emniyeti

satılmalıdır.
Şan, şeref ve saadet,
ve
kuru kahve
topyekun pazar malı olup
tartılıp, ölçülüp, biçilip satılmalıdır.
Harbediyoruz :
harbi bitirdiğimiz zaman
aç, işsiz ve sakat
— harp madalyasıyla fakat —
köprü altında yatılmalıdır...»

Yine sustu muhterem peder.
Şeytan emretti yine :
«— Naklet onun macerasını,
o ne idi, ne oldu, anlat...»

Ve anlattı rahip :
«— Onu hepiniz hatırlarsınız,
toprağın içindeki bir patates tohumu gibi
fakir,
çalışkan
ve neşesiz geçti çocukluğu.
Sonra uyandı birdenbire
on yedi yaşına doğru.
Yine fakirdi, çalışkandı.
Fakat aylarca gidip
bulutsuz bir denizde
altında sönük yelkenlerin
sanki çok sıcak bir sabah ufukta apansızın
yeni bir dünya keşfeder gibi buldu neşeyi...
Mahallede sesi en güzel olan insandı
ve en güzel mandolin çalan.
Hatırlıyorsunuz değil mi
size doğru gelen dostluğunu kocaman, kırmızı elinin
ve mavi kurdelesini
mandolininin?..
İçinizde kimin kalbini kırdı,
kime yalan söyledi,
sarhoş olduğu vaki midir,
ve kiminle dövüştü?
Çocuklara saygısını
ve ihtiyarlara şefkatini inkâr edebilir miyiz?
Belki biraz kalın kafalı
fakat kalbi bir balık yavrusu gibi temiz
onu geçen sene harbe gönderdik.

Şimdi gerilerinde cephenin
işgal altındaki bir köyün odasındadır.
Baygın bir kadının ırzına geçmekle meşgul
bir tahta masanın üzerinde.
Beli çıplak
pantolunu dizlerinde
başında miğfer
ve ayaklarında kısa, kalın çizmeler.
Yerde iki çocuk ölüsü yatıyordu
direkte bağlı bir erkek.
Dışarda yağmur yağıyor
ve uzaktan uzağa motor sesleri.
Kadını masadan yere iterek
doğrulup çekti pantolonunu...
Halbuki hepiniz hatırlarsınız onu,
hatırlıyorsunuz değil mi
size doğru gelen dostluğunu kocaman, kırmızı elinin
ve mavi kurdelesini
mandolininin?»

Yine birdenbire sustu muhterem peder.
(Susabilmek bir hünerdir
insanın ağzından çıkan sözler
kendine ait olmazsa.)
Fakat tahta Meryem'in arkasından
yine emretti Şeytan :
«— Rahip, devam et,» — dedi.
Ve devam etti rahip :
«— Harbediyoruz.
Çalıştırılan insan yığınları
birbirine devrederek zinciri,
karanlık ve ağır,
beton künklerin içinde akmalıdır.
Ve sen kocakarı
— ön safta, solda, diz çöküp
yüzü eski bir kâat gibi buruşuk olan —
seni temin ederim ki
kilise kapısında oynayan torunun
— beş yaşında,
başı altın bir top gibi yuvarlak —
dedesi,
senin kocan,
babası,
senin oğlun
ve komşuların gibi
kömür ocaklarında çalışacak.

Hiçbir şeyi
ümit etmemeyi
öğrensin.
Bu maksatla
uçuyor bombardıman birliklerimiz
tasavvur edilmeyecek kadar çok ölüm taşıyıp
iki gergin kanatla.
Ve motorlarına benzinle beraber
belki bir parça keder dolarak
(öldürenlerde tevehhüm edilen keder gibi bir şey),
uçuyor av kuvvetleri himayesinde olarak
bombardıman birliklerimiz
birbiri ardından giden dalgalar halinde...
Harbediyoruz :
öldürdüklerimizin sayısı
— bizden ve onlardan
aralarında meme çocukları da var —
şimdilik
beş altı milyon kadar.
Harbediyoruz :
kundak bezinin çeşidiyle belli olmalı herkesin yeri.
Harbediyoruz :
parlasın edebiyen diye sabah güneşlerinde
hapisane demirleri...»

Hakikat çok taraflıdır.
Fakir bir Şimal kilisesinde
— Şeytan'ın iğvasıyla da olsa —
fakir bir papaz
onu o kadar uzun anlatamaz.
İnzibat kuvvetleri aldı haberi
— kadife ceketli orman bekçisinden —
gelip indirdiler kürsüden muhterem pederi.
Ve asfalt yolun üzerinde
arasında silâhlı iki adamın
giderken muhterem peder
Şeytan baktı arkasından :
çekik kaşlarında ümit
ve sivri sakalında keder.

12.9.1941

Not :

Alamanya yıkıldı.
Temerküz kampından kurtarıldı muhterem peder.
Ve yine Şeytan'ın iğvasına uymasaydı eğer
önemli Alaman demokratlarından biri olurdu bugün
Anglo-sakson işgal bölgelerinden birinde.
Halbuki yine uydu Şeytan'a.
Ve yine bir pazar günü ve aynı kilisede yine
batılı müttefikleri meth ü sena edeyim derken
41 yılında söylediklerinden bazı fasılları tekrarladı aynen
bilhassa mal nizamına ait olanları.
Ve Katolik bir Amerikan subayının emriyle
(tevkif edilmediyse de bu sefer)
kovuldu kiliseden muhterem peder.
Yine arkasından baktı Şeytan :
çekik kaşlarında biraz daha çok ümit
sivri sakalında biraz daha az keder...

1946 Şubat 17

GAZETE FOTOGRAFLARI ÜSTÜNE
10.12.12.3
4

GAZETE FOTOĞRAFLARI ÜSTÜNE

1

Kara Yara

Birinci sayfada yatıyor iki sütun üstüne
iki çıplak yavrucuk,
birinci sayfada iki sütun üstüne
bir avuç kemik deri.
Delinmiş patlamış etleri.
Biri Diyarbakırlı, Erganili biri.
Kolları bacakları kargacık burgacık,
kafaları kocaman,
ağızları korkunç bir haykırışla açık,
birinci sayfada taşla ezilmiş iki kurbağacık.

İki kurbağacık
kara yaralı iki yavrum benim.
Yılda kim bilir kaç bininiz
acı suya bile doymadan gelip gidiyor...
Ve müsteşar bey :
(Kara Yaraya tutulası)
"Endişeye mahal yok," diyor.

3 Ağustos 1959

2

Emniyet Müdürü

Güneş bir yara gibi açılmış gökte
akıyor kanı.
Uçak alanı.
Karşılayıcılar, eller göbekte :
coplar, cipler,
hapisane duvarları, karakollar
ve darağaçlarında sallanan ipler
ve siviller göze görünmez
ve bir çocuk işkenceye dayanamadı
attı kendini Emniyet'te üçüncü kattan.
Ve işte Emniyet Müdürü bey
uçaktan iniyorlar
Amerika'dan dönüyorlar
mesleki tetkikattan.

İncelediler uyku uyutmamak usullerini
ve memnun kaldılar pek
hayalara bağlanan elektrottan
ve bizdeki tabutlukların üstüne bir de konferans vererek
açıkladılar faydalarını
koltuk altlarına kaynar yumurta koymanın,
boyun derisini kibritle ince ince yakıp soymanın.

Emniyet Müdürü bey uçaktan iniyorlar
Amerika'dan dönüyorlar
ve coplar cipler
ve darağaçlarında sallanan ipler
üstat döndü diye seviniyorlar.

1959

3

Adnan Bey

Türküler söylendikçe Türk diliyle
Seni seviyorum gülüm, dendikçe Türk diliyle
Türk diliyle gülünüp
Türk diliyle ağıtlar yakıldıkça, Adnan Bey,
ben anılacağım,
anılacak Türk diliyle size sövüşüm.
Tarlalarımıza girmiş değil sizin gibisi yaban domuzunun.
Şehrimiz görmüş değil yangının sizden kanlısını.
Bir adınız var, Adnan Bey, adımıza benzeyen.
Dilimiz kuruyor dilimizi konuştuğunuz için.
Bitten, açlıktan, sıtmadan betersiniz.
Yüz Türkiye olsa
elinizden de gelse
yüzünü de zincire vurur
yüz kere satarsınız.
Milletimin en talihsiz gecesi
ana rahmine düştüğünüz gecedir.

1959

4

Ahmet Emin Yalman

Selanikli Osman Efendi
keskin muhasebecilerdendi
ama o da yanıldı ömründe bir kere
yanlış bir tohum atıp rahm-i madere.
Bu tohum dünyaya çıkıp insan biçimini aldıysa da,
boyu bir karış kaldıysa da,
öyle haltlar yedi, öyle işler karıştırdı ki
sövdüler kabrinde bile babası Osman Efendiye.

Osman Efendi, Ahmet Emin adını takmıştı tohumuna,
Ahmet Emin, Yalman'lığı kattı buna
ve Ahmet Emin Yalman
önce Alaman oldu sonra Amerikan.
Ona göre her devirde, her zaman
satılacak bir gazeteydi "Vatan"
ve hazret sattı vatanı.
Hapse atacaklarmış Ahmet Emin Yalman'ı
Amerikana yaranmaktaki rekabet yüzünden.
Hapisteki hırsızlara acıyorum ben,
ahlâkları bozulacak
Emin Beyle aynı damda yaşayarak...

1959

5

Refik Koraltan

«Tekstilde umutsuz durum.
Bir işsiz kezzap içti.
Bir milyon çocuk okuldan mahrum.
Kara yara Mardin'e geçti.
Grev yapan işçiler yakalandı.
Köylü, çiftliklerinin ekinini yakıyor...»
Bir gazete sayfasında
başlıkların arasından bakıyor başkan
başkan Refik Bey,
bel bel bakıyor.
Büyük Millet Meclisi'nin sahibi
gösteriyor suratını milletime
bilmem neyini gösteren bir deli gibi.

Biliyoruz,
odur küçük dağları
ve dağların doğurduğu fareleri yaratan
ve Debreli Hasan gibi martini atan.

Biliyoruz,
tutmuş elinden Amerikan :
Yürü ya Refik kulum, demiş
ve Refik Bey yürümüş,
göbeği kendinden bir karış önde,
diz kapaklarına kadar kana batarak,

millî şerefimizin kemikleri üstünde.
Biliyoruz, biliyoruz,
bu vatanın anasını ağlatan
bir İsmet, bir Adnan, bir de Koraltan.

1959

6

Korku

Korkuyor Adnan Menderes
ölülerden korkuyor.
Kore dağlarından geliyor kimi
apaçık gözleri dumanlı
kaytan bıyıkları kanlı
yaşları yirmi.

Korkuyor Adnan Menderes
ölülerden korkuyor
hele çocuk ölülerinden.
Karınları davul gibi, boyunları çöpten ince,
kırıyorlar Adnan Bey'in mutfak camlarını
her gece mezarlarından çıkınca...

Korkuyor Adnan Menderes
dirilerden korkuyor
hele çarıklılardan
hele kasketlilerden.
Kasketliler hayını bağışlamayı bilmez.

Korkuyor Adnan Menderes
kocaman yanakları
sarkıyor yağlı, sarı.
Korkuyor Adnan Menderes
üç saata indi uykusu.
Korkuyor Adnan Menderes
hiçbir korkuya benzemez
halkını satanın korkusu.

1959

GECE GELEN TELGRAF
10.12.12.3
5

GECE GELEN TELGRAF

Gece gelen telgraf
dört heceden ibaretti:
"VEFAT ETTİ."
İmza yok.
Bu dört hece bile çok.
Bakıyorum duvara:
duvarda bir yara-
duvarda bir resim-
vefat edenin,
elimle çizmişim.
Saat bir.
Saat üç.
Saat beş.
Polis düdükleri, saatlar...
Yatağım bozulmamış.
Çekmecemde kaatlar:
bazıları
onun el yazıları.
Gece gelen telgraf
dört heceden ibaret...
Şafak söküyor-
odam
geceden ibaret.
Avuçlarımda
ellerinin gölgesi dolaşan adam
demir parmaklıklardan gördü son gündüzünü.
Mahpushane doktoru
örterek paltosuyla upuzun yatanın yüzünü:
- Tamam!
dedi.
Bunu belki evvelki akşam
dedi.
Evvelki akşam
ben......
Satıcılar geçiyor mahalleden.
Bakıyorum

gece gelen
telgrafa.
O mükemmel bir kafa
mükemmel bir yürek,
yumruklarıyla erkek
gözleriyle çocuktu.
Hudutsuz ve Allahsız bir baştı o.
Yoldaştı o..
* * *
Düşmanlar kına yaksın
dostlar girsin saflara.
Sen gözyaşı göstermeden ağlıyacaksın
gece gelen telgraflara...
Nazım HİKMET

GELMIS DÜNYANIN
10.12.12.3
6

GELMİŞ DÜNYANIN DÖRT BİR UCUNDAN

Gelmiş dünyanın dört bir ucundan
Ayrı dilleri konuşur, anlaşırız
Yeşil dallarız dünya ağacından
Gençlik denen bir millet var, ondanız.

1956

GÖMLEK, PANTOLON, KASKET VE FÖTRE DAIR
10.12.12.3
7

GÖMLEK, PANTOLON, KASKET VE FÖTRE DAİR
Bana:
"temiz gömlek
giymek
düşmanıdır," diyenler
varsa eğer,
muazzam hocamın resmine baksın.
Ustalarımın ustası Marks'ın
ceketi rehindeydi,
bir övün yemek yerdi dört günde.
Dalgalanırdı fakat
heybetli sakalı:
bembeyaz

tertemiz
kolalı
bir gömleğin üstünde..
Ütülü pantolana idam hükmü kim verdi?
Tosunlar,
şu bizim tarihi de mek parmak okusunlar:
1848'de kurşunlar
demir bir tarak gibi geçerken başından,
halis İngiliz kumaşından
halis İngiliz modasıyla
ütülü mum gibi bir pantolon giyerdi
-Alanglez-
insanların en büyüğü Engels...
Vladimir İliç Ulyanof Lenin
ateşten bir dev gibi çıktığı zaman
barikata,
yakalığı da vardı
kıravatı da..
Bana gelince:
Ben ki, herhangi bir proleter şairiyim,
Marksisto-Leninist şuur,
30 kilo kemik
7 litre kan,
bir iki kilometre kadar,
damar,
adale, et, sinir ve deriyim;
ne kafamın dışındaki kasket
içindekine delalet
eder,
ne de biricik fötrüm beni
geçmekte olan geçmişe alet
eder....
Buna rağmen
ben:
haftada altı gün kasketliysem eğer,
haftada bir gün
sevgilimle seyrana giderken
biricik fötrümü
tertemiz
giymek içindir bu...
Fakat
neden benim iki fötrüm yok?
Ne dersin üstat?
Tembel miyim?
Hayır!
Günde 12 saat
sayfa bağlamak,
ayakta dikilip
anası ağlamak
sapına kadar çalışmaktır..
Kapkara cahil miyiz?
Hayır!
Mesela:
"Sat-Sin" bey kadar cahilü cühela
olmasam gerek....

```
Budala mıyım?
Eh,
pek
değil..
Belki biraz derbederim..
Lakin hep
asıl sebep:
proleterim,
be birader,
proleter!!..
Ve benim iki fötrüm,
iki milyon fötrüm, ancak
her
proleter
gibi,
Borsalino-Habik-Mosan-Mançister
tezgahlarının sahibi
olursam-olursak-olacak!...
Ve ilaaaaaaa,
Laaaaaaa!!!!!!!....
N.Hikmet - 5.2.1931
```

GÖVDEMDEKI KURT
10.12.12.3
8

GÖVDEMDEKİ KURT

Sen
benim
minare boyunda çam gövdeme,
yumuşak
beyaz
bir kurt gibi girdin,
kemirdin!
Ben
barsaklarında solucan Makdonaldı besleyen
İngiliz amelesi gibi taşıyorum
seni içimde!

Biliyorum
kabahat kimde!

Ey ruhu lordlar kamarası kadın!
Ey uzun entarili tüysüz Puankare!
Karşımda:
demirleri kıpkızıl
bir şimendifer ocağı gibi yanmak
senin en basit hünerin;
yine en basit hünerin senin

buzun üstünde bir paten gibi kıvranmak!

Soğuk!
Sıcak!
Kaltak!
dur!
Yumuşak
        beyaz
            kıvrılışlarınla
                    beynime giriyorsun
                                kemiriyorsun!
Oraya giremezsin!
Onu kemiremezsin!

Yumuşak
beyaz
kıvrılışlarıyla
beynime giren kurdu
çürük bir diş çeker gibi söktüm!
Epeyce ter döktüm!
Bu sonuncuydu
            bir daha olmayacak!

1924

GÖZLERIN
10.12.12.3
9

GÖZLERİN

Gözlerin gözlerin gözlerin,
ister hapisaneme, ister hastaneme gel,
gözlerin gözlerin gözlerin hep güneşte,
şu Mayıs ayı sonlarında öyledir işte
Antalya tarafında ekinler seher vakti.

Gözlerin gözlerin gözlerin,
kaç defa karşımda ağladılar
                    çırılçıplak kaldı gözlerin

altı aylık çocuk gözleri gibi kocaman ve çırılçıplak,
fakat bir gün bile güneşsiz kalmadılar.

Gözlerin gözlerin gözlerin,
gözlerin bir mahmurlaşmaya görsün
sevinçli bahtiyar
alabildiğine akıllı ve mükemmel
dillere destan bir şeyler olur dünyaya sevdası insanın.

Gözlerin gözlerin gözlerin,
sonbaharda öyledir işte kestanelikleri Bursa'nın
ve yaz yağmurundan sonra yapraklar
ve her mevsim ve her saat İstanbul.

Gözlerin gözlerin gözlerin,
gün gelecek gülüm, gün gelecek,
kardeş insanlar birbirine
senin gözlerinle bakacaklar gülüm,
senin gözlerinle bakacaklar.

1956

GÜNESI IÇENLERIN TÜRKÜSÜ
10.12.12.4
0

GÜNEŞİ İÇENLERİN TÜRKÜSÜ

Bu bir türkü:-
toprak çanaklarda
güneşi içenlerin türküsü!
Bu bir örgü:-
alev bir saç örgüsü!
kıvranıyor;
kanlı; kızıl bir meş'ale gibi yanıyor
esmer alınlarında
bakır ayakları çıplak kahramanların!
Ben de gördüm o kahramanları,
ben de sardım o örgüyü,
ben de onlarla
güneşe giden
köprüden
geçtim!
Ben de içtim toprak çanaklarda güneşi.
Ben de söyledim o türküyü!

Yüreğimiz topraktan aldı hızını;
altın yeleli aslanların ağzını
yırtarak
gerindik!
Sıçradık;
şimşekli rüzgâra bindik!.
Kayalardan
kayalarla kopan kartallar
çırpıyor ışıkta yaldızlanan kanatlarını.
Alev bilekli süvariler kamçılıyor
şaha kalkan atlarını!

Akın var
güneşe akın!
Güneşi zaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın!

Düşmesin bizimle yola:
evinde ağlayanların
göz yaşlarını
boynunda ağır bir
zincir
gibi taşıyanlar!
Bıraksın peşimizi
kendi yüreğinin kabuğunda yaşayanlar!

İşte:
şu güneşten
düşen
ateşte
milyonlarla kırmızı yürek yanıyor!

Sen de çıkar
göğsünün kafesinden yüreğini;
şu güneşten
düşen
ateşe fırlat;
yüreğini yüreklerimizin yanına at!

Akın var
güneşe akın!
Güneşi zaaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın!

Biz topraktan, ateşten, sudan, demirden doğduk!
Güneşi emziriyor çocuklarımıza karımız,
toprak kokuyor bakır sakallarımız!
Neş'emiz sıcak!
kan kadar sıcak,
delikanlıların rüyalarında yanan
o «an»
kadar sıcak!
Merdivenlerimizin çengelini yıldızlara asarak,
ölülerimizin başlarına basarak
yükseliyoruz
güneşe doğru!

Ölenler
döğüşerek öldüler;
güneşe gömüldüler.
Vaktimiz yok onların matemini tutmaya!

Akın var
güneşe akın!
Güneşi zaaaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın!

Üzümleri kan damlalı kırmızı bağlar tütüyor!
Kalın tuğla bacalar
kıvranarak
ötüyor!
Haykırdı en önde giden,
emreden!
Bu ses!
Bu sesin kuvveti,
bu kuvvet
yaralı aç kurtların gözlerine perde
vuran,
onları oldukları yerde
durduran
kuvvet!
Emret ki ölelim
emret!
Güneşi içiyoruz sesinde!
Coşuyoruz,
coşuyor!..

Yangınlı ufukların dumanlı perdesinde
mızrakları göğü yırtan atlılar koşuyor!

Akın var
güneşe akın!
Güneşi zaaaaptedeceğiz
güneşin zaptı yakın!

Toprak bakır
gök bakır.
Haykır güneşi içenlerin türküsünü,
Hay-kır
Haykıralım!

Nâzım HİKMET

GÜNESIN SOFRASINDA SÖYLENEN TÜRKÜ
10.12.12.4
1

GÜNEŞİN SOFRASINDA SÖYLENEN TÜRKÜ

Dalgaları karşılayan gemiler gibi,
gövdemizle karanlıkları yara yara
çıktık, rüzgarları en serin
uçurumları en derin
havaları en ışıklı sıra dağlara.
Arkamızda bir düşman gözü gibi karanlığın yolu.
Önümüzde bakır taslar güneş dolu.
Dostların arasındayız!
Güneşin sofrasındayız!
Dağlarda gölgeniz göklere vursun,
göz göze
yan yana
durun çocuklar.
Taşları birbirine vurun çocuklar.
Doldurun çocuklar,
doldurun
doldurun
doldur içelim.
Başları
göklere
atalım
serden geçelim..

```
Heeey, nerden geçelim?
Yalnayak
koşarak
devlerin
geçtiği
yerden geçelim.
Heeey
hop
Heeey
hep
birden geçelim.
Doldurun çocuklar,
doldurun
doldurun,
doldur içelim.
Dostların arasındayız!
Güneşin sofrasındayız!.
N.Hikmet
```

GÜZ
10.12.12.4
2

GÜZ

Günler gitgide kısalıyor,
yağmurlar başlamak üzre.
Kapım ardına kadar açık bekledi seni.
Niye böyle geç kaldın?

Soframda yeşil biber, tuz, ekmek.
Testimde sana sakladığım şarabı
içtim yarıya kadar bir başıma
seni bekleyerek.
Niye böyle geç kaldın?

Fakat işte ballı meyveler
dallarında olgun, diri duruyor.
Koparılmadan düşeceklerdi toprağa
biraz daha gecikseydin eğer...

GIDEN.htm
10.12.12.4
3

GİDEN

Camların üstünde gece ve kar.
Bembeyaz karanlıkta parlıyan raylar -

uzaklaşılıp kavuşulmamayı hatırlatıyor.
İstasyonun
üçüncü mevki bekleme salonunda
siyah başörtülü,
çıplak ayaklı bir çocuk yatıyor.
Ben dolaşıyorum...
Gece ve kar - pencerelerde.
Bir şarkı söylüyorlar içerde.
Bu, giden kardeşimin en sevdiği şarkıydı.
En sevdiği şarkı...
En sevdiği...
En......
Kardeşler, bakmayın gözlerime
ağlamak geliyor içimden...
Bembeyaz karanlıkta parlıyan raylar -
uzaklaşılıp kavuşulmamayı hatırlatıyor.
İstasyonun
üçüncü mevki bekleme salonunda
siyah başörtülü,
çıplak ayaklı bir çocuk yatıyor..
Gece ve kar pencerelerde.
Bir şarkı söylüyorlar içerde!..

Nâzım Hikmet

GIDERAYAK
10.12.12.4
4

GİDERAYAK

Giderayak işlerim var bitirilecek,
giderayak.
Ceylanı kurtardım avcının elinden
ama daha baygın yatar ayılamadı.
Kopardım portakalı dalından
ama kabuğu soyulamadı.
Oldum yıldızlarla haşır neşir
ama sayısı bir tamam sayılamadı.
Kuyudan çektim suyu
ama bardaklara konulamadı.
Güller dizildi tepsiye
ama taştan fincan oyulamadı.
Sevdalara doyulamadı.
Giderayak işlerim var bitirilecek,

giderayak.

Haziran 1959

HABER
10.12.12.45

HABER

Onlardan haber geldi.
Oradan
onlardan.
Gömlekleri kirli değil
çatık değilmiş kaşları.
Yalnız biraz
uzamış tıraşları.
"Yandık!"
dememişler.
Dayanmışlar biliyorum.
"Dayandık!"
dememişler.
Gözleri gülerek
bakıyorlarmış adama.
Şakaklarında taze bir yara varmış ama,
çatık değilmiş kaşları.
Yalnız biraz
uzamış tıraşları....

Nâzım Hikmet

HASRET
10.12.12.46

HASRET

Denize dönmek istiyorum!
Mavi aynasında suların:

boy verip görünmek istiyorum!
Denize dönmek istiyorum!

Gemiler gider aydın ufuklara gemiler gider!
Gergin beyaz yelkenleri doldurmaz keder.
Elbet ömrüm gemilerde bir gün olsun nöbete yeter.
Ve madem ki bir gün ölüm mukadder;
Ben sularda batan bir ışık gibi
sularda sönmek istiyorum!
Denize dönmek istiyorum!
Denize dönmek istiyorum!

HASRET
10.12.12.47

HASRET

Yüz yıl oldu yüzünü görmeyeli,
belini sarmayalı,
gözünün içinde durmayalı,
aklının aydınlığına sorular sormayalı,
dokunmayalı sıcaklığına karnının.

Yüz yıldır bekliyor beni
bir şehirde bir kadın.

Aynı daldaydık, aynı daldaydık.
Aynı daldan düşüp ayrıldık.
Aramızda yüz yıllık zaman,
yol yüz yıllık.

Yüz yıldır alacakaranlıkta
koşuyorum ardından.

6 Temmuz 959

HERKES GIBI
10.12.12.4
8

HERKES GİBİ

Gönlümle baş başa düşündüm demin;
Artık bir sihirsiz nefes gibisin.
Şimdi tâ içinde bomboş kalbimin
Akisleri sönen bir ses gibisin.

Mâziye karışıp sevda yeminim,
Bir anda unuttum seni, eminim
Kalbimde kalbine yok bile kinim
Bence artık sen de herkes gibisin.

(Altıncı Kitap, Temmuz 1336/1920)

«BENCE SEN DE ŞİMDİ HERKES GİBİSİN»

Gözlerim gözünde aşkı seçmiyor
Onlardan kalbime sevda geçmiyor
Ben yordum ruhumu biraz da sen yor
Çünkü bence şimdi herkes gibisin

Yolunu beklerken daha dün gece
Kaçıyorum bugün senden gizlice
Kalbime baktım da işte iyice
Anladım ki sen de herkes gibisin

Büsbütün unuttum seni eminim
Maziye karıştı şimdi yeminim
Kalbimde senin için yok bile kinim
Bence sen de şimdi herkes gibisin

334 (1918) -

HOS GELDIN
10.12.12.4
9

HOŞ GELDİN

Hoş geldin!
Kesilmiş bir kol gibi
omuz başımızdaydı boşluğun...
Hoş geldin!
Ayrılık uzun sürdü.
Özledik.
Gözledik...
Hoş geldin!
Biz
bıraktığın gibiyiz.
Ustalaştık biraz daha
taşı kırmakta,
dostu düşmandan ayırmakta...
Hoş geldin.
Yerin hazır.
Hoş geldin.
Dinleyip diyecek çok.
Fakat uzun söze vaktimiz yok.
YÜRÜYELİM.....
N.Hikmet - 1932 Birinciteşrin 5, Çarşamba gecesi

HÜRRIYET KAVGASI
10.12.12.5
0

HÜRRİYET KAVGASI

Yine kitapları, türküleri, bayraklarıyla geldiler,
dalga dalga aydınlık oldular,
yürüdüler karanlığın üstüne.
Meydanları zaptettiler yine.

Beyazıt'ta şehit düşen
silkinip kalktı kabrinden,
ve elinde bir güneş gibi taşıyıp yarasını
yıktı Şahmeran'ın mağarasını.

Daha gün o gün değil, derlenip dürülmesin bayraklar.
Dinleyin, duyduğunuz çakalların ulumasıdır.
Safları sıklaştırın çocuklar,
bu kavga faşizme karşı, bu kavga hürriyet kavgasıdır.

1962

HICIV VADISINDE BIR TECRÜBEI KALEMIYE
10.12.12.5
1

HİCİV VADİSİNDE BİR TECRÜBEİ KALEMİYE

Bir varmış
bir yokmuş.
Develer tellallık edip satarken develeri,
bir benim babam varmış,
bir de bir zatımuhteremin pederi.
Benim babam,
dazlak kafalı ufak tefek bir adam.
O bir zatımuhteremin pederi
İkinci Sultan Hamidin
meşhur hırsız seraskeri.
Benim babam,
dolu koymuş
boş çıkmış,
bütün ömrünce çevirmiş simsiyah defterleri.
O, bir zatımuhteremin pederi -
Yemen çölünde açlıktan ölenlerin
suyundan, ekmeğinden çalarak,
kumun üstüne akan kandan
yüzde yüz komisyon alarak
han, hamam, apartıman yapmış...
Ey zatımuhterem!
Şaire, "Kısa kes, diyelim, sözlerini!"
Ölmüş sizin serasker
peder.
Benim de babam öldü.
Ve dünyaya yummadan evvel
ışıklı çocuk gözlerini
siz onun yanındaydınız.
Son beş papelin hesabını vermeden ölmesin, diye
kalbinin atışını saydınız.
Tutmuyordu babamın öpülesi elleri.
O eller..
Babamın gözleri artık
simsiyah defterleri göremiyordu...
Fakat yine siz haklısınız:
o gündü hesap günü.
Taktınız tenezzülen kendi elinizle siz
bir ölünün burnuna gözlüğünü,
beş papelin hesabını istediniz.
İşte o hesabı şimdi ben veriyorum.
Size bir tokat
borcum vardı.
Dikkat!
Kolumu geriyorum.
İkimiz karşı karşıyayız.

```
Sizin peder ölmüş.
Öldü benim babam.
Karşı karşıya kaldık iki meşhur adam.
Benim şöhretim nerden gelir,
ben neyimle meşhurum -
-MALUM!.
Size gelince:
sizi meşhur eden şey:
hırsız bir babanın kanlı altınlarını çalan
hırsız bir oğlun parasıdır.
Sizin şöhretiniz:
lanetle dolu bir yükün
çuval darasıdır.
Şöhretiniz:
kıvrak çengiler, büyük kemancılar veren
çingene çadırlarının yüz karasıdır.
İnanmazsanız eğer,
karıştırsın alim efendiler
kalın yapraklı kitaplar gibi seneleri:
anlarsınız ki, Edirne boyu
çingeneleri,
görmemiştir soyunuz gibi bir soyu...
Bir varmış
bir yokmuş.
Develer tellallık edip satarken develeri,
bir benim babam varmış,
bir de bir zatımuhteremin pederi.
Ey zatımuhterem!
Ölmüş sizin serasker
peder.
Öldü benim babam.
Karşı karşıya kaldık
iki meşhur adam...
N.Hikmet - 1933
```

HIÇBIR AGAÇ BÖYLE HARIKULADE BIR YEMIS VERMEMISTIR
10.12.12.5
2

HİÇBİR AĞAÇ BÖYLE HARİKULADE BİR YEMİŞ VERMEMİŞTİR

Topraktan ateşten ve denizden
doğanların
en mükemmeli doğacak bizden...
....
....
.... ve insanlar ellerini
korkmadan
düşünmeden
birbirlerinin ellerine bırakarak
yıldızlara bakarak:
- "Yaşamak ne güzel şey!"

diyecekler;
bir insan gözü gibi derin
bir salkım üzüm gibi serin
bir ferah
bir rahat
bir işitilmemiş şarkı söyliyecekler...
Hiçbir ağaç
böyle harikulâde bir yemiş vermemiş
olacaktır
Ve en vadedici
bir yaz gecesi bile
böyle sesler
böyle inanılmaz renklerle
sabaha ermemiş olacaktır.
Topraktan
ateşten
ve denizden
doğanların
en mükemmeli doğacak bizden.....................
Nâzım HİKMET

JAPON BALIKÇISI
10.12.12.5
3

JAPON BALIKÇISI

Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifik'te sapsarı bir akşamdı.

Balık tuttuk yiyen ölür.
Elimize değen ölür.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.

Balık tuttuk yiyen ölür,
birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Balık tuttuk yiyen ölür.

Elimize değen ölür.
Tuzla, güneşle yıkanan

bu vefalı, bu çalışkan
elimize değen ölür.
Birden değil, ağır ağır,
etleri çürür, dağılır.
Elimize değen ölür...

Badem gözlüm, beni unut.
Bu gemi bir kara tabut,
lumbarından giren ölür.
Üstümüzden geçti bulut.

Badem gözlüm beni unut.
Boynuma sarılma, gülüm,
benden sana geçer ölüm.
Badem gözlüm beni unut.

Bu gemi bir kara tabut.
Badem gözlüm beni unut.
Çürük yumurtadan çürük,
benden yapacağın çocuk.
Bu gemi bir kara tabut.
Bu deniz bir ölü deniz.
İnsanlar ey, nerdesiniz?
Nerdesiniz?

(1956)

KADINLARIMIZIN YÜZLERI
10.12.12.5
4

KADINLARIMIZIN YÜZLERİ

Meryem ana Tanrıyı doğurmadı
Meryem ana Tanrının anası değil
Meryem ana analardan bir ana
Meryem ana bir oğlan doğurdu
Âdemoğullarından bir oğlan
Meryem ana bundan ötürü güzel bütün suretlerinde
Meryem ananın oğlu bundan ötürü kendi oğlumuz gibi
yakın bize

Kadınlarımızın yüzü acılarımızın kitabıdır
acılarımız, ayıplarımız ve döktüğümüz kan
karasabanlar gibi çizer kadınların yüzünü.

Ve sevinçlerimiz vurur gözlerine kadınların
göllerde ışıyan seher vakıtları gibi.

Hayallerimiz yüzlerindedir sevdiğimiz kadınların,
görelim görmeyelim karşımızda dururlar
gerçeğimize en yakın ve en uzak.

1962

KALBIM
10.12.12.5
5

KALBİM

Göğsümde 15 yara var!.
Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak!..
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!

●

Göğsümde 15 yara var!
Sarıldı 15 yarama
kara kaygan yılanlar gibi karanlık sular!
Karadeniz boğmak istiyor beni,
boğmak istiyor beni,
kanlı karanlık sular!!!

Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak.
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!...

●

Göğsümde 15 yara var!.
Deldiler göğsümü 15 yerinden,
sandılar ki vurmaz artık kalbim kederinden!
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!

Yandı 15 yaramdam 15 alev,

kırıldı göğsümde 15 kara saplı bıçak..
Kalbim
kanlı bir bayrak gibi çarpıyor,
ÇAR-PA-CAK!!

1925

KANTER IÇINDE
10.12.12.5
6

KANTER İÇİNDE
Yapıcılar türkü söylüyor
Yapı türkü söyler gibi yapılmıyor ama.
Bu iş biraz zor.
Yapıcıların yüreği
bayram yeri gibi cıvıl cıvıl
ama yapı yeri bayram yeri değil.
yapı yeri toz toprak.
Çamur, kar.
Yapı yerinde ayağın burkulur
ellerin kanar.
Yapı yerinde ne çay her zaman şekerli
her zaman sıcak,
ne ekmek her zaman pamuk gibi yumuşak
ne herkes kahraman
ne dostlar vefalı her zaman.
Türkü söyler gibi yapılmıyor yapı
bu iş biraz zor,
zor ama
yapı yükseliyor, yükseliyor.
Saksılar konuldu pencerelere
alt katlarında.
İlk balkonlara güneş taşıyor kuşlar
kanatlarında.
Bir yürek çarpıntısı var her putrelinde
her tuğlasında

her kerpicinde.
Yükseliyor, yükseliyor yapı
kanter içinde.
NÂZIM HİKMET

KARLI KAYIN ORMANINDA
10.12.12.5
7

KARLI KAYIN ORMANINDA

Karlı kayın ormanında
yürüyorum geceleyin.
Efkârlıyım, efkârlıyım,
elini ver, nerde elin?

Ayışığı renginde kar,
keçe çizmelerim ağır.
İçimde çalınan ıslık
beni nereye çağırır?

Memleket mi, yıldızlar mı,
gençliğim mi daha uzak?
Kayınların arasında
bir pencere, sarı, sıcak.

Ben ordan geçerken biri :
"Amca, dese, gir içeri."
Girip yerden selâmlasam
hane içindekileri.

Eski takvim hesabıyle
bu sabah başladı bahar.
Geri geldi Memed'ime
yolladığım oyuncaklar.

Kurulmamış zembereği
küskün duruyor kamyonet,
yüzdüremedi leğende
beyaz kotrasını Memet.

Kar tertemiz, kar kabarık,
yürüyorum yumuşacık.
Dün gece on bir buçukta
ölmüş Berut, tanışırdık.

Bende boz bir halısı var
bir de kitabı, imzalı.
Elden ele geçer kitap,
daha yüz yıl yaşar halı.

Yedi tepeli şehrimde
bıraktım gonca gülümü.
Ne ölümden korkmak ayıp,
ne de düşünmek ölümü.

En acayip gücümüzdür,
kahramanlıktır yaşamak:
Öleceğimizi bilip
öleceğimizi mutlak.

Memleket mi, daha uzak,
gençliğim mi, yıldızlar mı?
Bayramoğlu, Bayramoğlu,
ölümden öte köy var mı?

Geceleyin, karlı kayın
ormanında yürüyorum.
Karanlıkta etrafımı
gündüz gibi görüyorum.

Şimdi şurdan saptım mıydı,
şose, tirenyolu, ova.
Yirmi beş kilometreden
pırıl pırıldır Moskova...

14 Mart 1956,
Moskova

KEMAL TAHIR'E MEKTUP
10.12.12.5
8

KEMAL TAHİR'E MEKTUP

«Malatya» diyorum,
senin çatık kaşlarından başka bir şey gelmiyor aklıma.
Bursa'da kaplıcalar
Amasya'da elma
Diyarbakır'da karpuz ve akrep.

fakat senin oranın,
Malatya'nın
nesi meşhurdur,
yemişlerinden ve böceklerinden hangisi,
suyu mu, havası mı?
Düşün ki hapisanesi hakkında bile fikrim yok.
Yalnız :
bir oda,
bir tek penceresi var :
çok yüksek olan tavana yakın.
Sen ordasın
dar ve uzun bir kavanozda
küçük bir balık gibi...
Teşbihim hoşuna gitmeyebilir.
Hele bu günlerde
kendini kafeste arslana benzetiyorsundur.
Haklısın Kemal Tahir,
emin ol ben de öyle,
muhakkak ki arslanız,
şaka etmiyorum
hattâ daha dehşetli bir şey :
insanız...
Hem de hangi tarihte, hangi sınıftan,
malum...
Lâkin demir kafesle kavanoz bahsinde iş değişmiyor,
ikisi de bir,
hele bu günlerde...
— Bunu içerde rahat ve masun
yatan bilir — ...

Hele bu günlerde,
Sarıyerli Emin Beyin fıkralarına gülmek,
sevgili kitapların ve domatesin lezzeti,
tahtakurularına rağmen uyku
— günde üç tatlı kaşığı Adonille de olsa —
ve Tahir'in oğlu Kemal
hattâ mektup gelmesi senden
ve hattâ ses duymak, dokunmak, görebilmek havanın ışığını,
karıma olan aşkımdan başka
nefsimin herhangi bir rahatlığını
affedemiyorum...

Fartı-hassasiyet?
Değil.
Döğüşememek,
bir mavzer kurşunu kadar olsun

bilfiil
doğrudan doğruya...
Ancak kavgada vurulan acı duymaz
ve kavga edebilmek hürriyetidir
en mühimi hürriyetlerin.
İçerim yanıyor, Kemal,
dışarım serin...

Anlıyorsun ya,
zaten ettiğim lâf
bizim lâflarımızın herhangi biri :
çok konuşulmuş,
ve konuşulmakta olan...
Şimdi kim bilir kaç yerde, kaç insan,
dizlerinde âtıl ve çaresiz yatan ellerine küfredip acıyarak
bu lâfları ediyor...

Anlıyorsun ya,
zarar yok,
ben anlatacağım yine!...
Elden hiçbir şey gelmediği zaman
konuşup anlatmanın alçak tesellisi?

Belki evet,
belki hayır...
Hayır öyle değil.
Hangi teselli bırak be dinini seversen bırak...
Bu, düpedüz,
başın önde, olduğun yerde dolanarak
kükremek, böğürüp bağırmak, Kemal...

1941, Sonbahar..

KEREM GIBI
10.12.12.5
9

KEREM GİBİ

Hava kurşun gibi ağır!!
Bağır
bağır
bağır
bağırıyorum.
Koşun

kurşun
erit-
-meğe
çağırıyorum...

O diyor ki bana:
— Sen kendi sesinle kül olursun ey!
Kerem
gibi
yana
yana...

«Deeeert
çok,
hemdert
yok»
Yürek-
-lerin
kulak-
-ları
sağır...
Hava kurşun gibi ağır...

Ben diyorum ki ona:
— Kül olayım
Kerem
gibi
yana
yana.
Ben yanmasam
sen yanmasan
biz yanmasak,
nasıl
çıkar
karan-
-lıklar
aydın-
-lığa..

Hava toprak gibi gebe.
Hava kurşun gibi ağır.
Bağır
bağır
bağır
bağırıyorum.
Koşun

kurşun
erit-
-meğe
çağırıyorum.....

1930 Mayıs

KIRKINCI YILIMIZ
10.12.12.6
0

KIRKINCI YILIMIZ

Hepimiz kırk yıl önce doğduk,
kırk yıl önce sabahleyin
kırk yıl önce gün ışırken Bedreddin'in İznik Gölü'nde
çamlı bellerinden birinde Köroğlu'nun
ve Sibirya'dan, esirlikten dönen Bolşevik Osman
pusuya düşürürken Urfa yolunda seher vakti Fıransızı.

Hepimiz kırk yaşındayız
yirmisine basanımız da
altmışını geçenimiz de
atılıp ölenimiz de İstanbul'da Müdüriyet penceresinden.

Bu kırkıncı yılımızda
ne bir ormanız
ne şose boyunda tek tük kavak ağacı
bir tarlayız tohumu saçılmış.

Hepimiz kırkına bastık bu sabah
hapiste yatanımız,
işyerindekilerimiz, muhacirimiz.
Hepimiz kırkına bastık bu sabah.
Yoldaşlar yeni yeni yıllara!

25 Eylül 1960

KIYAMET SURELERİ

1

ALÂMETLER SURESİ

Yedi kat yerin altından uğultular geliyor.
Çok alâmetler belirdi, vakit tamamdır.
Haram sevaboldu, sevap haramdır.
Ak kurt, kara tahtayı daha bir yol kemirir,
çekin ki körükleri
ateşe girdi demir.

Çok alâmetler belirdi, vakit tamamdır.
Duyuldu kim ölüm satılıp kâr edile,
kendi kendilerin reddü inkâr edile
ve duyuldu kabuğuna tık ettiği civcivin.
Duyuldu uykusundan uyandığı
zincirinden başka kaybedecek şeyi olmayan devin.

Yedi kat yerin altından uğultular geliyor.
Medet yoktur, bakma geri.
Kantarma zapteyleyemez oldu beygiri.
Çıkmış üzengiden, ayağı yok mu?
Kan sızar, şâk olmuş, dudağı yok mu?
Gider, böyle gider, dahi gider
bu âteş yolların durağı yok mu?
Bu yol orda biten yoldur.
«Türabolmak ne müşküldür...»

Çekin ki körükleri
ocağa girdi demir.
Bir ateş külçesi düştü buzların ortasına.
Alâmetler belirdi, kıyamet alâmetleridir.
Haberdir, erişmekte kaynayan su galeyan noktasına.

2

TEBAHHUR SURESİ

Pehlivanlar cümle libastan soyunmuş, üryan idiler,
herbiri aşikâr etmişti zamirin.

Gök kubbe sıcaktı ve kan kokuyordu,
encam
tavı gelmiş demirin.

Vadenin irişip çattığını bildiler,
kavaklar titreşip yere eğildiler,
ve çınar ağaçları
gördüler haykıraraktan,
köklerinin yılan ölüleri gibi
koptuğunu topraktan.

Pehlivanlar cümle libastan soyunmuş, üryan idiler.
Kızıl kanatlı kuşlar kayalarda
hazırdı atlamaya.
Vadenin irişip çattığını bildiler,
kabardı, köpüklendi dalgalar
başladılar çatlamaya.

Gök kubbe sıcaktı ve kan kokuyordu.
Ve rûzigâr
yükseldi ağır ağır, çoğaldı gitgide
birikti, birikti ve ânı-vahitte
«Ah edildi derinden
yer oynadı yerinden,»
yıkıldı köprüler kemerlerinden,
yazılı taşlar kapandı yüzükoyon.

Bu dem kıyamet demidir,
bu, buhara inkılâbıdır kaynayan suyun...

KIZ ÇOCUGU
10.12.12.6
2

KIZ ÇOCUĞU

Kapıları çalan benim
kapıları birer birer.
Gözünüze görünemem
göze görünmez ölüler.

Hiroşima'da öleli
oluyor bir on yıl kadar.
Yedi yaşında bir kızım,
büyümez ölü çocuklar.

Saçlarım tutuştu önce,
gözlerim yandı kavruldu.
Bir avuç kül oluverdim,
külüm havaya savruldu.

Benim sizden kendim için
hiçbir şey istediğim yok.
Şeker bile yiyemez ki
kâat gibi yanan çocuk.

Çalıyorum kapınızı,
teyze, amca, bir imza ver.
Çocuklar öldürülmesin
şeker de yiyebilsinler.

(1956)

KISLIK SARAY
10.12.12.6
3

KIŞLIK SARAY

Kışlık Saray'da Kerenski.
Smolni'de Sovyetler ve Lenin,
sokakta o n l a r .
O n l a r biliyorlar ki, O :
"- Dün erkendi, yarın geç.
Vakit tamam bugün," dedi.
O n l a r : "- Anladık, bildik," - dediler.
Ve hiçbir zaman
bildiklerini bu kadar müthiş ve mükemmel bilmediler...
İşte : cepheden dönen süngüleri,
kamyonları, mitralyözleriyle,
hasretleri, ümitleri, mukaddes iştihaları,
rüzgârda karın üstünde savrulan sözleriyle
o n l a r yürüyorlar kışlık saraya...

Putilovski Zavot'tan Bolşevik Kitof :
"- Bugün büyük bir gündür, yoldaşlar, - diyor, - büyük bir gündür.

Ve ihtar ederim ki çapul yapmak isteyenlere
artık Kışlık Saray ve bütün Rusya işçinin ve köylünündür."
Tesviyeci Topal Sergey :
"- Hey gidi dünya, - diyor, - hey,
ben 905'te on yaşımda geçtim bu yoldan :
en önde iri, mazlum gözlü azize tasvirleri,
yalnayak çocuklar, kocakarılar
ve uzun saçlı papaz Gapon...
Karşıda, kırmızı pencerede, bütün Rusların çarı
sapsarı bakıyordu bize.
Kadınlar ağlaşarak toprağa diz çöktüler.
Ben kaldırmıştım ki elimi istavroz çıkarmak için
birdenbire dörtnala Kazaklar geldi karşımıza.
Kazaklar şahlanmış bir at ve simsiyah bir kalpaktılar.
Biz çocuklar bağrışarak serçe kuşları gibi düştük.
Bir at nalı ezdi benim dizkapağımı..."
Ve Topal Sergey bacağını sürüyerek
yürüyor o n l a r l a Kışlık Saray'a...
Rüzgârdır
kardır
ve insanlardır hâkim olan manzaraya.

Lehistan cephesinden gelen köylü İvan Petroviç'in gözleri
karanlıkta kedi gözleri gibi görüyor :
"- Ehhh, Matuşka, - diyor, -
yeşil başlı ördek gibi toprağı attık çantaya..."

Sütunların arkasından ateş açtı Kışlık Saray,
ateş açtı yüzü güzel Yunkersler
ve şişman orospular.
Tesviyeci Topal Sergey :
"- Hey gidi dünya, - dedi, - hey,
Kerenski kalmış kimlere..."
Ve topal bacağının üstünden
düştü yere...
Köylü İvan Petroviç,
yağlı, semiz toprağı avucunun içinde görüp
ve kırmızı sakalına tükürüp
bir Ukrayna şarkısı gibi işletiyor mitralyözü...

Gecenin ortasında kırmızı tuğladan Kışlık Saray
ve limanda üç bacalı Avrora...

Bolşevik Kitof haykırdı yoldaşlara :
"- Yoldaşlar, - dedi, -
tarih

yani işçi ve köylü sınıfları,
yani kızıl asker,
yani, bir meşale yakıyoruz, - dedi, -
hücuma kalkıyoruz, - dedi...

Ve Neva nehrinde buzlar kızarırken
o n l a r bir çocuk gibi iştihalı
ve rüzgâr gibi cesur,
Kışlık Saray'a girdiler.

Demir, kömür ve şeker,
ve kırmızı bakır,
ve mensucat,
ve sevda ve zülum ve hayat,
ve bilcümle sanayi kollarının,
ve küçük ve büyük ve Beyaz Rusya ve Kafkasya, Sibirya ve Türkistan,
ve kederli Volga yollarının
ve şehirlerin bahtı
bir şafak vakti değişmiş oldu.

Bir şafak vakti karanlığın kenarından
karlı çizmelerini o n l a r
mermer merdivenlere bastıkları zaman...

1939 İstanbul Tevkifanesi

KORE'DE ÖLEN BİR YEDEK SUBAYIMIZIN MENDERES'E SÖYLEDİKLERİ

DİYET

Gözlerinizin ikisi de yerinde, Adnan Bey,
iki gözünüzle bakarsınız,
iki kurnaz,
iki hayın,
ve zeytini yağlı iki gözünüzle
bakarsınız kürsüden Meclis'e kibirli kibirli
ve topraklarına çiftliklerinizin
ve çek defterinize.
Ellerinizin ikisi de yerinde, Adnan Bey,

iki elinizle okşarsınız,
iki tombul,
iki ak,
vıcık vıcık terli iki elinizle
okşarsınız pomadalı saçlarınızı,
dövizlerinizi,
ve memelerini metreslerinizin.
İki bacağınızın ikisi de yerinde, Adnan Bey,
iki bacağınız taşır geniş kalçalarınızı,
iki bacağınızla çıkarsınız huzuruna Eisenhower'in,
ve bütün kaygınız
iki bacağınızın arkadan birleştiği yeri
halkın tekmesinden korumaktır.
Benim gözlerimin ikisi de yok.
Benim ellerimin ikisi de yok.
Benim bacaklarımın ikisi de yok.
Ben yokum.
Beni, Üniversiteli yedek subayı,
Kore'de harcadınız, Adnan Bey.
Elleriniz itti beni ölüme,
vıcık vıcık terli, tombul elleriniz.
Gözleriniz şöyle bir baktı arkamdan
ve ben al kan içinde ölürken
çığlığımı duymamanız için
kaçırdı sizi bacaklarınız arabanıza bindirip.
Ama ben peşinizdeyim, Adnan Bey,
ölüler otomobilden hızlı gider,
kör gözlerim,
kopuk ellerim,
kesik bacaklarımla peşinizdeyim.
Diyetimi istiyorum, Adnan Bey,
göze göz,
ele el,
bacağa bacak,
diyetimi istiyorum,
alacağım da.

25 Haziran 1959

KUVÂYI MILLIYE
10.12.12.6
5

KUVÂYİ MİLLİYE

Ana Sayfa

BAŞLANGIÇ

ONLAR

Onlar ki toprakta karınca,
suda balık,
havada kuş kadar
çokturlar;
korkak,
cesur,
câhil,
hakîm
ve çocukturlar
ve kahreden
yaratan ki onlardır,
destânımızda yalnız onların mâceraları vardır.

Onlar ki uyup hainin iğvâsına

sancaklarını elden yere düşürürler
ve düşmanı meydanda koyup
kaçarlar evlerine
ve onlar ki bir nice murtada hançer üşürürler
ve yeşil bir ağaç gibi gülen
ve merasimsiz ağlayan
ve ana avrat küfreden ki onlardır,
destânımızda yalnız onların mâceraları vardır.

Demir,
kömür
ve şeker
ve kırmızı bakır
ve mensucat
ve sevda ve zulüm ve hayat
ve bilcümle sanayi kollarının
ve gökyüzü
ve sahra
ve mavi okyanus
ve kederli nehir yollarının,
sürülmüş toprağın ve şehirlerin bahtı
bir şafak vakti değişmiş olur,
bir şafak vakti karanlığın kenarından
onlar ağır ellerini toprağa basıp
doğruldukları zaman.

En bilgin aynalara
en renkli şekilleri aksettiren onlardır.
Asırda onlar yendi, onlar yenildi.
Çok sözler edildi onlara dair
ve onlar için :
zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri yoktur,
denildi.

BİRİNCİ BAP

YIL 1918-1919
ve
KARAYILAN HİKÂYESİ

Ateşi ve ihaneti gördük
ve yanan gözlerimizle durduk
bu dünyanın üzerinde.
İstanbul 918 Teşrinlerinde,
İzmir 919 Mayısında
ve Manisa, Menemen, Aydın, Akhisar :
Mayıs ortalarından
Haziran ortalarına kadar
yani tütün kırma mevsimi,
yani, arpalar biçilip
buğdaya başlanırken
yuvarlandılar...
Adana,
Antep,
Urfa,
Maraş :
düşmüş
dövüşüyordu...

Ateşi ve ihaneti gördük.
Ve kanlı bankerler pazarında
memleketi Alaman'a satanlar,
yan gelip ölülerin üzerinde yatanlar
düştüler can kaygusuna
ve kurtarmak için başlarını halkın gazabından
karanlığa karışarak basıp gittiler.
Yaralıydı, yorgundu, fakirdi millet,
en azılı düvellerle dövüşüyordu fakat,
dövüşüyordu, köle olmamak için iki kat,
iki kat soyulmamak için.

Ateşi ve ihaneti gördük.
Murat nehri, Canik dağları ve Fırat,
Yeşilırmak, Kızılırmak,
Gültepe, Tilbeşar Ovası,
gördü uzun dişli İngiliz'i.
Ve Aksu'yla Köpsu,
Karagöl'le Söğüt Gölü
ve gümüş basamaklı türbesinde yatan
büyük, âşık ölü,
şapkası horoz tüylü İtalyan'ı gördü.
Ve Çukurova,
kıyasıya düzlük,
uçurumlar, yamaçlar, dağlar kıyasıya

ve Seyhan ve Ceyhan
ve kara gözlü Yürük kızı,
gördü mavi üniformalı Fransız'ı.
Ve devam ettik ateşi ve ihaneti görmekte.
Eşraf ve âyân ve mütehayyizânın çoğu
ve ağalar :
Bağdasar Ağa'dan
Kellesi Büyük Mehmet Ağa'ya kadar,
düşmanla birlik oldular.
Ve inekleri, koyunları, keçileri sürüp, götürüp,
gelinlerin ırzına geçip,
çocukları öldürüp
ve istiklâli yakıp yıktıkça düşman,
dağa çıktı mavzerini, nacağını, çiftesini kapan
ve çığ gibi çoğaldı çeteler
ve köylülerden paşalar görüldü,
kara donlu köylülerden.
Ve bizim tarafa geçenler oldu
Tunuslu ve Hindli kölelerden.
Ve Türkistanlı Hacı Ahmet,
kısık gözleri,
seyrek sakalı,
hafif makinalı tüfeğiyle
dağlarda bir başına dolaştı.
Ve sabahleyin ve öğle sıcağında ve akşamüstü
ve ayışığında ve yıldız alacasında geceleyin,
ne zaman sıkışsa bizimkiler,
peyda oluverdi, yerden biter gibi o
ve ateş etti
ve düşmanı dağıttı
ve kayboldu dağlarda yine.

Ateşi ve ihaneti gördük.
Dayandık,
dayandık her yanda,
dayandık İzmir'de, Aydın'da,
Adana'da dayandık,
dayandık, Urfa'da, Maraş'ta, Antep'te.

Antepliler silâhşor olur,
uçan turnayı gözünden
kaçan tavşanı ard ayağından vururlar
ve arap kısrağının üstünde
taze yeşil selvi gibi ince uzun dururlar.

Antep sıcak,

Antep çetin yerdir.
Antepliler silâhşor olur.
Antepliler yiğit kişilerdir.

Karayılan
Karayılan olmazdan önce
Antep köylüklerinde ırgattı.
Belki rahatsızdı, belki rahattı,
bunu düşünmeğe vakit bırakmıyordular,
yaşıyordu bir tarla sıçanı gibi
ve korkaktı bir tarla sıçanı kadar.
Yiğitlik atla, silâhla, toprakla olur,
onun atı, silâhı, toprağı yoktu.
Boynu yine böyle çöp gibi ince
ve böyle kocaman kafalıydı
Karayılan
Karayılan olmazdan önce.

Düşman Antep'e girince
Antepliler onu
korkusunu saklayan
bir fıstık ağacından
alıp indirdiler.

Altına bir at çekip
eline bir mavzer
verdiler.

Antep çetin yerdir.
Kırmızı kayalarda
yeşil kertenkeleler.
Sıcak bulutlar dolaşır havada
ileri geri...

Düşman tutmuştu tepeleri,
düşmanın topu vardı.
Antepliler düz ovada
sıkışmışlardı.
Düşman şarapnel döküyordu,
toprağı kökünden söküyordu.
Düşman tutmuştu tepeleri.
Akan : Antep'in kanıydı.

Düz ovada bir gül fidanıydı
Karayılan'ın
Karayılan olmazdan önceki siperi.
Bu fidan öyle küçük,

korkusu ve kafası öyle büyüktü ki onun,
namlıya tek fişek sürmeden
yatıyordu yüzükoyun.

Antep sıcak,
Antep çetin yerdir.
Antepliler silâhşor olur.
Antepliler yiğit kişilerdir.
Fakat düşmanın topu vardı.
Ve ne çare, kader,
düz ovayı Antepliler
düşmana bırakacaklardı.

«Karayılan» olmazdan önce
umurunda değildi Karayılan'ın
kıyamete dek düşmana verseler Antep'i.
Çünkü onu düşünmeğe alıştırmadılar.
Yaşadı toprakta bir tarla sıçanı gibi,
korkaktı da bir tarla sıçanı kadar.

Siperi bir gül fidanıydı onun,
gül fidanı dibinde yatıyordu ki yüzükoyun
ak bir taşın ardından
kara bir yılan
çıkardı kafasını.
Derisi ışıl ışıl,
gözleri ateşten al,
dili çataldı.
Birden bir kurşun gelip
kafasını aldı.
Hayvan devrildi kaldı.

Karayılan
Karayılan olmazdan önce
kara yılanın encâmını görünce
haykırdı avaz avaz
ömrünün ilk düşüncesini .
«İbret al, deli gönlüm,
demir sandıkta saklansan bulur seni,
ak taş ardında kara yılanı bulan ölüm.»

Ve bir tarla sıçanı gibi yaşayıp
bir tarla sıçanı kadar korkak olan,
fırlayıp atlayınca ileri
bir dehşet aldı Anteplileri,
seğirttiler peşince.
Düşmanı tepelerde yediler.

Ve bir tarla sıçanı gibi yaşayıp
bir tarla sıçanı kadar korkak olana :
KARAYILAN dediler.

«Karayılan der ki : Harbe oturak,
Kilis yollarından kelle getirek,
nerde düşman varsa orda bitirek,
vurun ha yiğitler namus günüdür...»

Ve biz de bunu böylece duyduk
ve çetesinin başında yıllarca nâmı yürüyen
Karayılan'ı
ve Anteplileri
ve Antep'i
aynen duyup işittiğimiz gibi
destânımızın birinci bâbına koyduk.

İKİNCİ BAP

YIL YİNE 1919
ve
İSTANBUL'UN HÂLİ
ve
ERZURUM ve SIVAS KONGRELERİ
ve
KAMBUR KERİM'İN HİKÂYESİ

Biz ki İstanbul şehriyiz,
Seferberliği görmüşüz :
Kafkas, Galiçya, Çanakkale, Filistin,
vagon ticareti, tifüs ve İspanyol nezlesi
bir de İttihatçılar,
bir de uzun konçlu Alman çizmesi
914'ten 18'e kadar
yedi bitirdi bizi.
Mücevher gibi uzak ve erişilmezdi şeker
erimiş altın pahasında gazyağı
ve namuslu, çalışkan, fakir İstanbullular

sidiklerini yaktılar 5 numara lâmbalarında.
Yedikleri mısır koçanıydı ve arpa
ve süpürge tohumu
ve çöp gibi kaldı çocukların boynu.
Ve lâkin Tarabya'da, Pötişan'da ve Ada'da Kulüp'te
aktı Ren şarapları su gibi
ve şekerin sahibi
kapladı Miloviç'in yorganına 1000 liralıkları.
Miloviç de beyaz at gibi bir karı.
Bir de sakalı Halife'nin,
bir de Vilhelm'in bıyıkları.

Biz ki İstanbul şehriyiz,
güzelizdir,
dört yanımız mavi mavi dağdır, denizdir.
Öfkeli, büyük bir şair :
«Ey bin kocadan arta kalan bilmem neyi bakir»
demiş
bize
ve bir başkası,
yekpare Acem mülkünü fedâ etti bir sengimize.

Biz ki İstanbul şehriyiz,
işte, arzederiz halimizi
Türk halkının yüce katına.
Mevsim yazdır,
919'dur.
Ve teşrinlerinde geçen yılın
dört düvele teslim ettiler bizi,
gözü kanlı dört düvele
anadan doğma çırılçıplak.
Ve kurumuştu
ve kan içindeydi memelerimiz.

Biz ki İstanbul şehriyiz,
Fransız, İngiliz, İtalyan, Amerikan
bir de Yunan,
bir de zavallı Afrika zencileri
yer bitirir bizi bir yandan,
bir yandan da kendi köpek döllerimiz :
Vahdettin Sultan,
ve damadı Ferit
ve İngiliz muhipleri
ve Mandacılar.

Biz ki İstanbul şehriyiz,

yüce Türk halkı,
malûmun olsun çektiğimiz acılar...

919 Temmuzunun 23'üncü günü
pek mütevazı bir mektep salonunda
in'ikad etti Erzurum Kongresi.

Erzurum'un kışı zorludur balam,
tandırında tezek yakar Erzurum,
buz tutar yiğitlerinin bıyığı
ve geceleyin karlı ovada
kaskatı katılaşmış, donmuş görürsün karanlığı.

Erzurum'da kavaklar, balam,
Erzurum'da kavaklar tane tane,
kavaklarda tane tane yapraklar.
Ve terden ve toz dumandan ve sinekten geçilmez
Erzurum'da yaz gelip de bastı mıydı sıcaklar.

Erzurum'un düzdür, topraktır damı.
Erzurum güzelleri giyer, balam,
incecik ak yünden ehramı.
Yürek boynun büker, balam,
Erzurumlu türkülere.
Halim selimdir Erzurum'un adamı
ve lâkin dönmesin gözü bir kere!...

Erzurum'da on dört gün sürdü Kongre :
orda, mazlum milletlerden bahsedildi
bütün mazlum milletlerden
ve emperyalizme karşı dövüşlerinden onların.

Orda, bir Şûrayı Millî'den bahsedildi,
İradei Milliyeye müstenit bir Şûrayı Millî'den.
Buna rağmen,
«Âsi gelmiyelim» diyenler vardı,
«makamı hilâfet ve saltanata.»
Hattâ casuslar vardı içerde.

Buna rağmen,
«Bütün aksâmı vatan birküldür» denildi.
«Kabul olunmaz,» denildi,
«Manda ve Himaye...»

Buna rağmen,
İstanbul'da birçok hanımlar, beyler, paşalar,
Türk halkından kesmişlerdi umudu.

Yağdırıldı telgraflar Erzurum'a :
«Amerikan mandası altına girelim,» diye.
«İstiklâl, diyorlardı, şâyanı arzu ve tercihtir, amma
bugün bu, diyorlardı, mümkün değil,
birkaç vilâyet, diyorlardı, kalacak elde,
şu halde, diyorlardı, şu halde,
Memâliki Osmaniye'nin cümlesine şâmil
Amerikan mandaterliğini talep etmeği
memleketimiz için en nâfi
bir şekli hal kabul ediyoruz.»

Fakat bu şekli halli kabul etmedi Erzurumlu.
Erzurum'un kışı zorludur balam,
buz tutar yiğitlerin bıyığı.
Erzurum'da kaskatı, dimdik ölür adam,
kabullenmez yılgınlığı...

İstanbul'da hanımlar, beyler, paşalar,
tül perdeler, kravatlar, apoletler, şişeler,
çıtı pıtı dilleri ve pamuk gibi elleri
ve biçare telgraf telleri
devretmek için Amerika'ya Anadolu'yu
şöyle diyorlardı Erzurum'dakilere :
«Bizi bir başımıza bıraksalar,
tarafgirlik, cehalet
ve çok konuşmaktan başka müspet
bir hayat kuramayız.
İşte bu yüzden Amerika çok işimize geliyor.
Filipin gibi vahşi bir memleketi adam etti Amerika.
Ne olacak,
Biz de on beş, yirmi sene zahmet çekeriz,
sonra Yeni Dünya'nın sayesinde
İstiklâli kafasında ve cebinde taşıyan
bir Türkiye vücuda geliverir.
Amerika, içine girdiği memleket ve millet hayrına
nasıl bir idare kurduğunu
Avrupa'ya göstermek ister.
Hem artık işi uzatmağa gelmez.
Çok tehlikeli anlar yaşıyoruz.
Sergüzeşt ve cidâl devri geçmiştir :
Türkiye'yi, geniş kafalı birkaç kişi belki kurtarabilir.»

4 Eylül 919'da toplandı Sıvas Kongresi,
ve 8 Eylülde
Kongrede bu sefer
yine ortaya çıktı Amerikan mandası.

Ak koyunla kara koyunun
geçitte belli olduğu günlerdi o günler.
Ve İstanbul'dan gelen bazı zevat,
sapsarı yılgınlıklarıyla beraber
ve ihanetleriyle birlikte
bir de Amerikan gazeteci getirmiştiler.
Ve Erzurumlulardan ve Sıvaslılardan ve Türk milletinden çok
işbu Mister Bravn'a güveniyorlardı.
Bu zevata :
«İstiklâlimizi kaybetmek istemiyoruz efendiler!»
denildi.
Fakat ayak diredi efendiler :
«Mandanın, istiklâli ihlâl etmiyeceği muhakkak iken,»
dediler,
«Herhalde bir müzâherete muhtacız diyorum ben,»
dediler,
«Hem zaten,»
dediler,
«birbirine mani şeyler değildir
istiklâl ile manda.
Ve esasen,»
dediler,
«müstakil kalamayız böyle bir zamanda.
Memleket harap,
toprak çorak,
borcumuz 500 milyon,
vâridat ise 15 milyon ancak.
Ve Allah muhafaza buyursun
İzmir kalsa Yunanistan'da
ve harbetsek,
düşmanımız vapurla asker getirir.
Biz Erzurum'dan hangi şimendiferle nakliyat yapabiliriz?
Mandayı kabul etmeliyiz, hemen,»
dediler.
«Onlar dretnot yapıyor,
biz yelkenli bir gemi yapamıyoruz.
Hem, İstanbul'daki Amerikan dostlarımız :
Mandamız korkunç değildir,
diyorlar,
Cemiyeti Akvam nizamnamesine dahildir,
diyorlar.»

Ve böylece, bin dereden su getirdi İstanbul'dan gelen zevat.
Sıvas, mandayı kabul etmedi fakat,
«Hey gidi deli gönlüm,»
dedi,

«Akıllı, umutlu, sabırlı deli gönlüm,
ya İSTİKLAL, ya ölüm!»
dedi.

Kambur Kerim de böyle dedi aynen.
Adapazarlıydı Kambur Kerim.
Seferberlikte ölen babası marangozdu.
Seferberlik denince aklına Kerim'in :
çok beyaz bir yastıkta kara sakallı bir ölü yüzü,
Fahri Bey çiftliğinde patates toplayıp
kaz gütmek,
mektep kitapları
ve bir de saçları altın gibi sarı
fakat alnı çizgiler içinde anası gelir.
335'te Kerim Eskişehir'e gitti,
mektebe, teyzelerine ve dayısına.
Dayısı şimendiferde makinistti.
Düşman elindeydi Eskişehir.
Kerim on dört yaşındaydı,
kamburu yoktu.
Dümdüzdü fidan gibi
ve dünyaya meraklı bir çocuktu.
Dayısı sürmeğe gittiği günler şimendiferi
Kerim'e ekmek vermediğinden teyzeleri
(çok uzun saçlı, ihtiyar iki kadın)
Hintli askerlerle dost oldu Kerim.
Bunlar
(şaşılacak şey)
Türkçe bilmeyen
ve siyah sakalları, siyah gözleri parlak,
avuçlarının üstü esmer, içi ak
ve tel örgülerin üzerinden
Kerim'e bisküviti kutularla atan amcalardı.
Kocaman bir ambarları vardı,
Kerim içinde oynardı.
Ambarda nohut çuvalları, bakla, kuru üzüm,
(şaşılacak şey,
katırların yemesi için)
ve sonra cephane sandıklarıyla silahlar.
Bir gün dedi ki makinist dayısı Kerim'e :
«Ambardan silâh çalıp bana getir,
gâvura karşı koyan zeybeklere göndereceğim.»
Ve ambardan silâh çaldı Kerim :
bir
bir tane daha
beş

on.
Aldattı Hindistanlı dostlarını
zeybekleri daha çok sevdiğinden.
Zaten çok sürmedi, parlak kara sakallı amcalar gitti,
Kerim geçirdi onları istasyona kadar.
Ertesi gün Lefke köprüsünü atıp
zeybekler gelince Eskişehir'e
dayısı Kerim'i elinden tutup
verdi onlara.
Ve işte o günden sonra
bugüne kadar
kahraman bir türküdür ömrü Kerim'in.
Eskişehir'den alıp onu
«Kocaeli Grubu» paşasına götürdüler.
Çatık kaşlı, yüzü gülmez bir paşaydı bu.

Çabucak öğrendi Kerim ata binmeyi,
sığırtmaç olmayı
-zaten bilgisi vardı bunda-
kayalardan genç bir keçi gibi inmeyi,
gizlenmeyi ormanda.
Ve bütün bu marifetleriyle Kerim
kaç kere ölüme bir kurşun atımı yaklaşarak
ve «Geçmiş olsun» dedikleri zaman şaşarak
düşman içinden geçip getirdi haber
götürdü haber.
Onu namlı bir «kaptan» gibi saydı çeteler,
bir oyun arkadaşı gibi sevdi çeteleri o.
Ve bir fidan gibi düz
bir fidan gibi cesur
bir fidan gibi vaadeden bir çocuğun
sevinçle oynadığı bu müthiş oyun
sürdü 1337'ye kadar...

Kocaeli ormanı gürgen ve meşeliktir :
yüksek
kalın.
Gökyüzü gözükmez.
Durgun bir geceydi.
Hafif yağmur yağmıştı biraz önce.
Fakat ıslanmamış ki yerde yapraklar
karanlıkta hışırtılarla yürüyordu beygiri Kerim'in.
Solda
ilerde
tepenin eteğinde ateş yanıyordu :
«Tekneciler» diye anılan

gâvur çetelerinin olmalı.
Dallardan damlalar düşüyordu Kerim'in yüzüne.
Beygirin başı gittikçe daha çok karanlığa giriyor.
İpsiz Recep'in yanından dönüyordu Kerim.
Kâatlar götürmüş
kâatlar getiriyor.
Birdenbire durdu beygir,
heykel gibi,
-Tekneciler'in ateşini görmüş olacak-
sonra birdenbire dörtnala kalktı.
Şaşırdı Kerim.
Dizginleri bıraktı.
Sarıldı beygirin boynuna.
Deli gibi gidiyordu hayvan.
Çocuğa art arda çarpıyordu ağaçlar.
Meşeleri ve gürgenleriyle orman
karanlık bir rüzgâr gibi geçiyor iki yandan.
Kim bilir kaç saat böyle gidildi.
Orman bitti birdenbire.
-Ay doğmuş olacak ki ortalık aydınlıktı-
Ve Kerim aynı hızla geldiği zaman
Armaşa'nın altında Başdeğirmenler'e
beygir ansızın kapaklandı yere,
tekerlendi Kerim.
Doğruldu.
Ve aklına ilk gelen şey
saatına bakmak oldu.
Kırılmıştı camı.
Bindi beygire tekrar.
Hayvan topallıyordu biraz.
Uslu uslu yola koyuldular.
Sol kulağı kanıyordu Kerim'in,
Kirezce'ye geldiler
(Sapanca'yla Arifiye arası),
Kerim durdu,
Biraz zor nefes alıyordu.
Geyve'ye girdi ertesi akşam.
Beli o kadar ağrıyordu ki
inemedi beygirden
indirdiler.
Kerim'i bir yaylıya bindirdiler.
Adapazarı.
Sonra belki on gün, belki on beş,
kağnılar, mekkâre arabaları,
sonra, gitgide daralan nefesi,

Yahşıhan,
Konya,
Sile nahiyesi
(burda malûl gaziler için
takma kol ve bacak yapılıyordu),
ve nihayet Hatçehan köyünden çıkıkçı Şerif Usta.
Hâlâ rüyalarında görür Kerim
incecik bir yoldan eşekle gelip
üzerine doğru eğilen
bu çiçekbozuğu insan yüzünü.
Usta, ovdu Kerim'i bayıltıncaya kadar.
Sonra, zifte koydu bu kırılmış dal gibi çocuk gövdesini.
Yirmi gün geçti aradan.
Ve sonra bir ikindi vakti ziftin içinden
Kerim'i kambur çıkardılar.

ÜÇÜNCÜ BAP

YIL 1920
ve
ARHAVELİ İSMAİL'İN HİKÂYESİ

Ateşi ve ihaneti gördük.

Düşman ordusu yine başladı yürümeğe.
Akhisar, Karacabey,
Bursa ve Bursa'nın doğusunda Aksu,
çarpışarak çekildik...
920'nin
29 Ağustos'u :
Uşak düştü.
Yaralı
ve dehşetli kızgın
fakat toprağımızdan emin,
Dumlupınar sırtlarındayız.
Nazilli düştü.

Ateşi ve ihaneti gördük.
Dayandık

dayanmaktayız.

1920 Şubat, Nisan, Mayıs,
Bolu, Düzce, Geyve, Adapazarı :
İçimizde Hilâfet Ordusu,
Anzavur isyanları.
Ve aynı sıradan,
3 Ekim Konya.
Sabah.
500 asker kaçağı ve yeşil bayrağıyla Delibaş
girdi şehre.
Alaeddin tepesinde üç gün üç gece hüküm sürdüler.
Ve Manavgat istikametlerinde kaçıp
ölümlerine giderken
terkilerinde kesilmiş kafalar götürdüler.

Ve 29 Aralık Kütahya :
4 top
ve 1800 atlı bir ihanet
yani Çerkez Ethem,
bir gece vakti
kilim ve halı yüklü katırları,
koyun ve sığır sürülerini önüne katıp
düşmana geçti.
Yürekleri karanlık,
kemerleri ve kamçıları gümüşlüydü,
atları ve kendileri semizdiler...

Ateşi ve ihaneti gördük.
Ruhumuz fırtınalı, etimiz mütehammil.
Sevgisiz ve ihtirassız çıplak devler değil,
inanılmaz zaafları, korkunç kuvvetleriyle,
silâhları ve beygirleriyle insanlardı dayanan.
Beygirler çirkindiler,
bakımsızdılar,
hasta bir fundalıktan yüksek değillerdi.
Fakat bozkırda kişneyip köpürmeden
sabırlı ve doludizgin koşmasını biliyorlardı.
İnsanlar uzun asker kaputluydu,
yalnayaktı insanlar.
İnsanların başında kalpak,
yüreklerinde keder,
yüreklerinde müthiş bir ümit vardı.
İnsanlar devrilmişti, kedersiz ve ümitsizdiler.
İnsanlar, etlerinde kurşun yaralarıyla
köy odalarında unutulmuştular.

Ve orda sargı,
deri
ve asker postalları halinde
yan yana, sırtüstü yatıyorlardı.
Koparılmış gibiydi parmakları saplandığı yerden
eğrilip bükülmüştü
ve avuçlarında toprak ve kan vardı.

Ve asker kaçakları,
korkuları, mavzerleri, çıplak, ölü ayaklarıyla
karanlıkta köylerin içinden geçiyorlardı.
Acıkmıştılar,
merhametsizdiler,
bedbahttılar.
Şosenin ıssız beyazlığına inip
nal sesleri ve yıldızlarla gelen atlıyı çeviriyor
ve Bolu dağında ekmek bulamadıkları için
deviriyorlardı uçurumlara :
şayak, cıgara kâadı, tuz ve sabun yüklü yaylıları.

Ve çok uzak,
çok uzaklardaki İstanbul limanında,
gecenin bu geç vakitlerinde,
kaçak silâh ve asker ceketi yükleyen laz takaları :
hürriyet ve ümit,
su ve rüzgârdılar.
Onlar, suda ve rüzgârda ilk deniz yolculuğundan beri vardılar.
Tekneleri kestane ağacındandı,
üç tondan on tona kadardılar
ve lâkin yelkenlerinin altında
fındık ve tütün getirip
şeker ve zeytinyağı götürürlerdi.
Şimdi, büyük sırlarını götürüyorlardı.
Şimdi, denizde bir insan sesinin
ve demirli şileplerin kederlerini
ve Kabataş açıklarında sallanan
saman kayıklarının fenerlerini
peşlerinde bırakıp
ve karanlık suda Amerikan taretlerinin önünden akıp
küçük,
kurnaz
ve mağrur
gidiyorlardı Karadeniz'e.
Dümende ve başaltlarında insanları vardı ki
bunlar
uzun eğri burunlu

ve konuşmayı şehvetle seven insanlardı ki
sırtı lâcivert hamsilerin ve mısır ekmeğinin
zaferi için
hiç kimseden hiçbir şey beklemeksizin
bir şarkı söyler gibi ölebilirdiler...

Karanlıkta kurşunî derisi kırmızıya boyanan
baltabaş gemi
İngiliz torpitosudur.
Ve dalgaların üstünde sallanarak
alev alev
yanan :
Şaban Reisin beş tonluk takası.

Kerempe Fenerinin yirmi mil açığında,
gecenin karanlığında,
dalgalar minare boyundaydılar
ve başları bembeyaz parçalanıp dağılıyordu.
Rüzgar :
yıldız - poyraz.
Esirlerini bordasına alıp
kayboldu İngiliz torpitosu.
Şaban Reisin teknesi
ateşten diregiyle gömüldü suya.

Arheveli İsmail
bu ölen teknedendi.
Ve şimdi
Kerempe Fenerinin açığında,
batan teknenin kayığında
emanetiyle tek başınadır,
fakat yalnız değil :
rüzgârın,
bulutların
ve dalgaların kalabalığı,
İsmail'in etrafında hep bir ağızdan konuşuyordu.

Arheveli İsmail
kendi kendine sordu :
«Emanetimizle varabilecek miyiz?»
Kendine cevap verdi :
«Varmamış olmaz.»

Gece, Tophane rıhtımında
Kamacı ustası Bekir Usta ona :
«Evlâdım İsmail,» dedi,
«hiç kimseye değil,» dedi,

«bu, sana emanettir.»

Ve Kerempe Fenerinde
düşman projektörü dolaşınca takanın yelkenlerinde,
İsmail, reisinden izin isteyip,
«Şaban Reis,» deyip,
«emaneti yerine götürmeliyiz,» deyip
atladı takanın patalyasına,
açıldı.

«Allah büyük
ama kayık küçük» demiş Yahudi.
İsmail bodoslamadan bir sağnak yedi,
bir sağnak daha,
peşinden üç-kardeşler.
Ve denizi bıçak atmak kadar iyi bilmeseydi eğer
alabora olacaktı.

Rüzgâr tam kerte yıldıza dönüyor.
Ta karşıda bir kırmızı damla ışık görünüyor :
Sıvastopol'a giden bir geminin
sancak feneri.

Elleri kanayarak
çekiyor İsmail kürekleri.
İsmail rahattır.
Kavgadan
ve emanetinden başka her şeyin haricinde,
İsmail unsurunun içinde.
Emanet :
bir ağır makinalı tüfektir.
Ve İsmail'in gözü tutmazsa liman reislerini
ta Ankara'ya kadar gidip
onu kendi eliyle teslim edecektir.

Rüzgâr bocalıyor.
Belki karayel gösterecek.
En azdan on beş mil uzaktır en yakın sahil.
Fakat İsmail
ellerine güvenir.
O eller ekmeği, küreklerin sapını, dümenin yekesini
ve Kemeraltı'nda Fotika'nın memesini
aynı emniyetle tutarlar.

Rüzgâr karayel göstermedi.
Yüz kerte birden atlayıp rüzgâr
bir anda bütün ipleri bıçakla kesilmiş gibi

düştü.

İsmail beklemiyordu bunu.
Dalgalar bir müddet daha
yuvarlandılar teknenin altında
sonra deniz dümdüz
ve simsiyah
durdu.
İsmail şaşırıp bıraktı kürekleri.
Ne korkunçtur düşmek kavganın haricine.
Bir ürperme geldi İsmail'in içine.
Ve bir balık gibi ürkerek,
bir sandal
bir çift kürek
ve durgun
ölü bir deniz şeklinde gördü yalnızlığı.
Ve birdenbire
öyle kahrolup duydu ki insansızlığı
yıldı elleri,
yüklendi küreklere,
kırıldı kürekler.

Sular tekneyi açığa sürüklüyor.
Artık hiçbir şey mümkün değil.
Kaldı ölü bir denizin ortasında
kanayan elleri ve emanetiyle İsmail.
İlkönce küfretti.
Sonra, «elham» okumak geldi içinden.
Sonra, güldü,
eğilip okşadı mübarek emaneti.
Sonra...
Sonra, malûm olmadı insanlara
Arhaveli İsmail'in âkıbeti...

DÖRDÜNCÜ BAP

NURETTİN EŞFAK'IN BİR MEKTUBU
ve
BİR ŞİİRİ

Kardeşim,
sana bu mektubu Ankara'da Kuyulu kahvede yazıyorum.
Hep aynı Anadolu havalarını çalıyor gramofon
kocaman bir boru çiçeğine benzeyen ağzıyla,
Dışarda yağmur...
Mektepten istifa ettim.
Cepheye gidiyorum ihtiyat zabitliğiyle.
Çocuklarımıza Türkçe okutmak,
öğretmek, sevdirmek onlara
dünyanın en diri, en taze dillerinden birini,
kendi dillerini,
güzel şey,
büyük şey.
Fakat bu dilin insanları için çakmak çalmak cehpede
daha büyük
daha güzel.

Biliyorum :
iş bölümünden bahsedeceksin.
Fakat, Ankara'da çocuklara ders vermek,
bozkırda ateş hattına girmek
haksız ve hazin
bir iş bölümü.
Öyle günlerde yaşıyoruz ki
ben bir iş yapabildim diyebilmek için :
hep alnının ortasında duyacaksın ölümü.

Bak, tam sana bunları yazarken
asker geçiyor sokaktan ;
yağmurda harap postallarının meşinini ıslatarak
Meclis'in önüne doğru iniyorlar,
İstasyona gidecekler.
Ve türkü söylerken, her nedense her zaman yaptığı gibi,
sesini incelterek marş okuyor genç Türk köylüsü :
«Ankara'nın taşına bak,
gözlerimin yaşına bak...»

Yüzleri mühim, dalgın ve yorgun.
Tıraşları uzamış biraz.
Elleri büyük ve esmer.
Elâ gözlüler, kara gözlüler, mavi gözlüler.

Yine birdenbire Yunus Emre geldi aklıma.
Başka türlü anlıyorum ben Yunus'u :

Bence onda bütün bir devir dile gelmiş Türk köylüsü :
öte dünyaya dair değil,
bu dünyaya dair kaygılarıyla...

Bir şiir yazdım,
garip bir şiir,
«Türk Köylüsü» diye.
Bir tuhaf mı oluyor böyle günlerde şiir yazmak?
Her ne hâl ise, hoşça kal, gözlerinden öperim.

Kardeşin
Nurettin Eşfak

TÜRK KÖYLÜSÜ

Topraktan öğrenip
kitapsız bilendir.
Hoca Nasreddin gibi ağlayan
Bayburtlu Zihni gibi gülendir.
Ferhad'dır
Kerem'dir
ve Keloğlan'dır.
Yol görünür onun garip serine,
analar, babalar umudu keser,
kahbe felek ona eder oyunu.
Çarşambayı sel alır,
bir yâr sever
el alır,
kanadı kırılır
çöllerde kalır,
ölmeden mezara koyarlar onu.
O, «Yûnusû biçâredir
Baştan ayağa yâredir»,
ağu içer su yerine.
Fakat bir kerre bir derd anlayan düşmeyegörsün önlerine
ve bir kerre vakterişip
«-Gayrık yeter!...»
demesinler.
Bunu bir dediler mi,
«İsrâfil sûrunu urur,

mahlûkat yerinden durur»,
toprağın nabzı başlar
onun nabızlarında atmağa.
Ne kendi nefsini korur,
ne düşmanı kayırır,
«Dağları yırtıp ayırır,
kayaları kesip yol eyler âbıhayat akıtmağa...»

BEŞİNCİ BAP

920'NİN 16 MARTI
ve
MANASTIRLI HAMDİ EFENDİ
ve
REŞADİYELİ VELİ OĞLU MEMET'İN HİKÂYESİ

«Bu hamiyetli ve cesur, Manastırlı Hamdi Efendi olmasaydı, İstanbul felâketinden kim bilir haber almak için ne kadar intizarlar içinde kalacaktık. İstanbul'da bulunan nâzır, mebus, kumandan, teşkilâtımız mensupları içinden bir zat çıkıp vaktiyle bize haber vermeği düşünmemiş olduğu anlaşılıyor. Demek ki cümlesini heyecan ve helecan kaplamıştı. Bir ucu Ankara'da bulunan telin İstanbul'da bulunan ucuna yanaşamayacak kadar şaşkın bir hale gelmiş olduklarına bilmem ki hükmetmek caiz olur mu?»

(Nutuk, s. 295, Devlet Basımevi, İstanbul 1938)

920'nin 16 Martı.
Öğleden evvel
saat onda
makina başında şöyle bir telgraf aldı Ankara'daki :

«Der-aliye 16/3/1920.
İngilizler bastı bu sabah
Şehzadebaşı'ndaki Muzika karakolunu.
Müsademe edildi.

İşgal altına alıyorlar İstanbul'u şimdi.
Berâyi malûmat arzolunur.
Manastırlı Hamdi.»

920'nin 16 Martı.
Harbiye Nezareti telgrafhanesi buldu Ankara'yı :
«Etrafta dolaşıyor İngiliz askerleri.
Şimdi işte
İngiliz askerleri giriyorlar nezarete.
İşte giriyorlar içeri.
Nizamiye kapısına.
Teli kes.
İngilizler burdadır.»

920'nin 16 Martı.
Manastırlı Hamdi Efendi
buldu Ankara'dakini tekrar :

«Paşa hazretleri,
Harbiye telgrafhanesini de işgal etti İngiliz bahriye askeri
Tophane'yi de işgal ediyorlar bir taraftan,
bir taraftan da zırhlılardan asker ihraç olunuyor.
Vaziyet vehamet kesbediyor efendim.
Paşa hazretleri,
Emri devletlerine muntazırım.

16 Mart 1920
Hamdi»

920'nin 16 Martı.
Durumu bir daha tekrar etti Hamdi Efendi :

«Sabah bizim asker uykuda iken
İngiliz bahriye efradı karakolu işgal etmekte iken
askerlerimiz uykudan şaşkın kalkınca müsademe başlıyor.
Neticede bizden altı şehit, on beş mecruh olup
İngilizler zırhlıları rıhtıma yanaştırıp
Beyoğlu ve Tophane'yi işgal edip.
İşte Beyoğlu telgrafhanesi de yok.
İşte Beyoğlu telgraf memurları geldiler.
Kovmuşlar.
Burası da işgal olunacaktır bir saata kadar.
Şimdi haber aldım efendim.»

920'nin 16 Martı
uykuda kesti kâfir üçümüzü,

kurşuna dizdi kâfir ikimizi.
İngiliz'in hepsi değil domuzu
Sabaha karşı aldı canımızı.

920'nin 16 Martı
basıldı Vezneciler'de karargâh.
Uyan be tosunum uyan.
Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
üçümüz : Abdullah çavuş, Şarkışla'dan Osman,
bir de Zileli Abdülkadir.

920'nin 16 Martı
Bozdoğan Kemeri'nde
kurşuna dizdi kâfir ikimizi.
Ahmet oğlu Nasuh arkadaşımın adı,
Reşadiyeli Veli oğlu Memet benimkisi.

920'nin 16 Martı
uykuda kesti kâfir üçümüzü.
Soktu Osman'ın karnına kasaturayı,
bastı göğsüne kâfirin dizi.
Dört çocuk babasıydı Abdullah çavuş.
Doymadı dünyasına Abdülkadir.
Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
kurşuna dizdi ikimizi.

920'nin 16 Mart sabahı,
karakolun karşısında
bırakmadım elimden silâhı,
yere serdim iki İngiliz'i.
Senin ırzını kurtardım İstanbul'um,
Sana can feda çakır gözlü gülüm.

Üçümüzü uykuda kesti kâfir,
kurşuna dizdi ikimizi.
Şimdi üçümüz :
Abdullah ve Osman ve Abdülkadir,
taşları yan yana yatar Eyüp'te.
Arama, bulamazsın ikimizin kabrini,
belki maşrıkta, belki mağripte,
biz de bilemeyiz yerini.

Uykuda kestiler üçümüzü,
kurşuna dizdiler ikimizi,
Ahmet oğlu Nasuh arkadaşımın adı,
Reşadiyeli Veli oğlu Memet benimkisi.

Bir de altıncımız var,
kara kaytan bıyıklı bir şehit,
son mekânı şöyle dursun,
adını da bilen yok...

ALTINCI BAP

MUHAREBELER
ve
DÜŞMAN ELİNDE KALANLAR
ve
KARTALLI KÂZIM'IN HİKÂYESİ

İnönü meydanı, yavrum,
rüzgâr,
soğuklar insanı arı gibi haşlıyor.
Zemheriler bitti diyelim,
hamsin ya başladı, ya başlıyor.
Muharebe beş gün beş gece sürdü.
Kan gövdeyi götürdü.
Ve nihayetinde
düşmanlar karın üstünde
top arabaları, sandıklar dolusu konyak,
altı kamyon bıraktılar.
Sonra, kaçarlarken, yavrum,
köyleri, köprüleri yaktılar...

Bu, Birinci İnönü,
sonra ikincisi :
23 Mart 1921 günü
düşmanın Bursa ve Uşak grupları üstümüze yürüyor.
Onlarda, topçu ve piyade
bizden üç kere fazla,
bizim atlımız çok.
Atların makanizması,
hartucu,
namlusu yoktur

ve kılıç
çıplak, ucuz bir demirdir.
26 Mart :
Akşam.
Sağ cenah ilerimize yanaştılar.
27 Mart :
Bütün cephelerde temas.
28, 29, 30 :
Kavgaya devam.
Ve Martın 31'inci gecesinde,
(ayışığı var mıydı bilmiyorum)
İnönü karanlığı sesler ve kıvılcımlarla doluydu.
Ve ertesi gün
1 Nisan :
Metristepe aydınlanıyor.
Saat altı otuz.
Bozöyük yanıyor.
Düşman muharebe meydanını silâhlarımıza terketmiştir.

Sonra, 8 Nisandan 11 Nisana kadar :
Dumlupınar.

Sonra, Haziran.
Bir yaz gecesi.
Dünyada yalnız pırıltılar
ve böceklerin sesi.
Sakarya'yı üç yerinden sallarla geçiyoruz.
Basarak aldık
Adapazarı'nı.
Ve dolaşıp Sapanca Gölü'nün sazlıklarını
yanaştık İzmit'in doğusunda çuha fabrikasına.
Düşman,
kısmen gemilere binerek
denizden
ve kısmen
Karamürsel üzerinden
Bursa'ya çekilip
boşalttı İzmit şehrini gece yarısı.

Sonra 23 Ağustos :
Sakarya melhamei kübrâsı ki
devamı 13 Eylül gününe kadardır.
Bizim kırk bin piyademiz,
dört bin beş yüz atlımız,
düşmanın seksen sekiz bin piyadesi,
üç yüz topu vardır.

Harp meydanının kuzey yanı
Sakarya
ve dağlardır :
keskin
ve dik yamaçlarıyla
ve kireçli toprakları
ve kayalarında tek başlarına birbirinden uzak
haşin
ve münzevi çam ağaçlarıyla
Abdülselâm-dağı,
Gökler-dağı,
dağlar.

Ve Sakarya'dan bu havalide
yalnız, çatal tırnaklı karacalar su içmektedir.
Ankara suyunun döküldüğü yerden
Eskişehir kuzeybatısına kadar
Sakarya mecrası uçurumlar içinden geçmektedir.
Güneyde
ve güneydoğuda
yapraksız ve hazin
geniş ve uzun
ve insana bıraktığı hiçbir şeye acımadan
ölmek arzusu veren
Cihanbeyli ovası :
çöl...
Bu çölün,
bu dağların,
bu nehrin ve bizim önümüzde
yirmi iki gün ve gece fasılasız dövüşüp
düşman ordusu ric'ata mecbur kaldı.

Buna rağmen :
Sene 1922
ve 15 vilâyet ve sancak
ve 9 büyük şehir
düşman elindedir.
İnanılmaz şeyler düşmandadır ki
bunların arasında :
7 göl, 11 nehir
ve köklerinde baltamızın yarası
ve yangınlarıyla bizim olan
yüz kere yüz bin dönüm orman,
bir tersane, iki silâh fabrikası,
ve 19 körfez ve liman ki
belki birçoğunun

rıhtımı,
mendireği,
kırmızı, yeşil fenerleri yoktur
ve belki sularında
ateş kayıklarının ışıltısından başka ışık yanmadı,
fakat onlar
tahta iskeleleri ve kederli balıkçılarıyla bizimdiler.
Sonra, 3 deniz,
6 kol tren hattı,
sonra, göz alabildiğine yol :
sılaya gittiğimiz,
gurbette göründüğümüz
ve neden
ve niçin olduğunu sormadan
çöle, Çanakkale'ye,
ölüme gittiğimiz yol
ve sonra toprak
ve o toprağın insanları :
Uşak tezgâhlarının halı dokuyanları,
klaptan işlemeli eğerleriyle meşhur
Manisa'lı saraçlar,
yol kıyılarında ve istasyonlarda açlar
ve kurnaz
ve cesur
ve ağırbaşlı ve çapkın
ve kütleleriyle delikanlı
İstanbul ve İzmir işçileri
ve zahire ve kantariye tâcirleriyle eşraf ve âyân,
kıl çadırlı yürükleri Aydın'ın,
ve sonra, ırgat,
ortakçı,
maraba,
davarlı ve davarsız,
yarım meşin çizmeli
ve ham çarıklı köylüler.
15 vilâyet ve sancak
ve 9 büyük şehir
düşman elindedir.

Mehtaplı bir gece,
gümüş bir kutunun içindesin :
ortalık öyle bir tuhaf aydınlık, öyle ıssız.
Ya çok seslidir
ya hiç ses vermez mehtaplı gece zaten.

Yatıyor filintasının arkasında Kartallı Kâzım.

Kız gibi Osmanlı filintası.
Parlıyor arpacık
namlının ucunda :
yüz yıllık yoldaymış gibi uzak
ve bir damlacık.

Kâzım emir aldı merkezden :
Gebze'deki İngiliz'in tercümanı vurulacak.
Köylerde teşkilât kurmuş tercüman Mansur :
satıyor bizimkileri.

Kâzım iyi hesaplamış herifin geçeceği yeri.
İşte sökün etti Mansur karşıdan :
beygirin üzerinde.
Beygir yüksek,
İngiliz kadanası.
Kendi halinde yürüyor hayvan
ortasında demiryolunun
sallana sallana,
ağır ağır.
Tercüman herhalde bırakmış dizginleri,
başı sallanıyor,
belki de uyuyor üzerinde beygirin.

Yaklaştıkça büyüyor herif.
Zaten mehtapta heybetli görünür insan.

Arada kaldı kalmadı dört yüz adım,
namlıyı kaldırdı birazcık Kâzım,
nişan aldı sallanan başına Mansur'un.
Soldaki yamaçtan bir taş parçası düştü.
Bir kuş uçtu sağdaki ağaçtan,
-ağaç çınar-.
Kuş ürkmüş olacak.
Çevrildi Kâzım'ın başı kuşun uçtuğu yana,
mehtapla yüz yüze geldiler.
Mehtap koskocaman,
desdeğirmi,
bembeyaz.
Ve Kâzım'ın gözünü aldı âdeta.
Zaten bu yüzden,
tekrar göz, gez, arpacık
ve filintayı ateşlediği zaman
ilk kurşun Mansur'un başını delecek yerde
galiba omuzuna girdi.
Herif «Hınk» dedi bir,

beygirin başını çevirdi
dörtnal kaçıyor.
Yetiştirdi ikinci kurşunu Kâzım.
Beygirin üstünde sola yıkıldı Mansur.
Üçüncü kurşun.
Tercüman düştü beygirden.
Fakat bir ayağı üzengiye takılı kalmış,
sürüklendi kaçan hayvanın peşinde biraz,
sonra kurtuldu ki ayağı
yıkılıp kaldı olduğu yerde.
Yamaca sardı beygir.
Kalktı Kâzım,
yürüdü Mansur'a doğru,
üzerinden kâatları alacak.
Arada dört telgraf direği yalnız,
ellişerden iki yüz metre eder.
Mansur doğruldu ansızın,
kaçıyor bayır aşağı.
Filintayı omuzladı Kâzım.
Dördüncü kurşun.
Yıkıldı herif.
Koştu Kâzım.
Doğruldu yine Mansur.
Yürüyor sarhoş gibi sallanarak,
kaçmıyor artık,
yürüyor.
Kâzım da bıraktı koşmayı.
Deniz kıyısına indiler.
Orda boş bir fabrika var,
bir de beyaz bir ev,
tahta iskelesi iner denizin içine kadar.
Mansur suya giriyor,
kâatlar ıslanacak.
Beşinci kurşunu yaktı Kâzım.
Suya düşüp kaldı önde giden
ve Kâzım tazelerken şarjörü
bir ışık yandı beyaz evde,
bir pencere açıldı.
Galiba bir kadın baktı dışarıya..
Boğazlanıyormuş gibi bağırdı Mansur.
Pencere kapandı,
ışık söndü.
Tercüman attı kendini tahta iskeleye.
Art ayakları kırılmış bir hayvan gibi sürünüp tırmanıyor.
Hay anasını,

ay da denize düşmüş
toplanıp dağılıyor,
dağılıp toplanıyor.
Velhasıl,
lâfı uzatmıyalım,
Mansur'un işini bıçakla bitirdi Kâzım.
Kâatlar kan içindeydi.
Fakat kan kapatmıyor yazıyı...

Namussuzun biriydi Mansur,
muhakkak.
Düşmana satılmıştı,
orası öyle.
Kaç kişinin başını yedi,
malûm.
Ama ne de olsa
mehtapta herif beygirin üzerinde uyumuş geliyordu.
Demek istediğim,
böyle günlerde bile, böyle bir adamı bile bu çeşit öldürüp
ortalık duruldukta, yıllarca sonra mehtaba baktığın vakit
üzüntü çekmemek için,
ya insanlarda yürek dediğin taştan olacak,
yahut da dehşetli namuslu olacak yüreğin,
Kâzım'ınki taştan değildi çok şükür,
fakat namuslu.
Ne malûm? dersen :
Dövüştü pir aşkına,
yaralandı birkaç kere
ve saire.
Ve kavga bittiği zaman
ne çiftlik sahibi oldu, ne apartıman.
Kavgadan önce Kartal'da bahçıvandı,
kavgadan sonra Kartal'da bahçıvan...

YEDİNCİ BAP

922 AĞUSTOS AYI
ve
KADINLARIMIZ

ve
6 AĞUSTOS EMRİ
ve
BİR ÂLETLE BİR İNSANIN HİKÂYESİ

Ayın altında kağnılar gidiyordu.
Kağnılar gidiyordu Akşehir üstünden Afyon'a doğru.
Toprak öyle bitip tükenmez,
dağlar öyle uzakta,
sanki gidenler hiçbir zaman
hiçbir menzile erişmiyecekti.
Kağnılar yürüyordu yekpare meşeden tekerlekleriyle.
Ve onlar
ayın altında dönen ilk tekerlekti.
Ayın altında öküzler
başka ve çok küçük bir dünyadan gelmişler gibi
ufacık, kısacıktılar,
ve pırıltılar vardı hasta, kırık boynuzlarında
ve ayakları altından akan
toprak,
toprak
ve topraktı.
Gece aydınlık ve sıcak
ve kağnılarda tahta yataklarında
koyu mavi humbaralar çırılçıplaktı.
Ve kadınlar
birbirlerinden gizliyerek
bakıyorlardı ayın altında
geçmiş kafilelerden kalan öküz ve tekerlek ölülerine.
Ve kadınlar,
bizim kadınlarımız :
korkunç ve mübarek elleri,
ince, küçük çeneleri, kocaman gözleriyle
anamız, avradımız, yârimiz
ve sanki hiç yaşamamış gibi ölen
ve soframızdaki yeri
öküzümüzden sonra gelen
ve dağlara kaçırıp uğrunda hapis yattığımız
ve ekinde, tütünde, odunda ve pazardaki
ve karasabana koşulan
ve ağıllarda
ışıltısında yere saplı bıçakların
oynak, ağır kalçaları ve zilleriyle bizim olan

kadınlar,
bizim kadınlarımız
şimdi ayın altında
kağnıların ve hartuçların peşinde
harman yerine kehribar başaklı sap çeker gibi
aynı yürek ferahlığı,
aynı yorgun alışkanlık içindeydiler.
Ve on beşlik şarapnelin çeliğinde
ince boyunlu çocuklar uyuyordu.
Ve ayın altında kağnılar
yürüyordu Akşehir üstünden Afyon'a doğru.

«6 Ağustos emri» verilmiştir.
Birinci ve İkinci ordular, kıt'aları, kağnıları, süvari alaylarıyla
yer değiştiriyordu, yer değiştirecek.
98956 tüfek,
325 top,
5 tayyare,
2800 küsur mitralyöz,
2500 küsur kılıç
ve 186326 tane pırıl pırıl insan yüreği
ve bunun iki misli kulak, kol, ayak ve göz
kımıldanıyordu gecenin içinde.
Gecenin içinde toprak.
Gecenin içinde rüzgâr.
Hatıralara bağlı, hatıraların dışında,
gecenin içinde :
insanlar, âletler ve hayvanlar,
demirleri, tahtaları ve etleriyle birbirine sokulup,
korkunç
ve sessiz emniyetlerini
birbirlerine sokulmakta bulup,
kocaman, yorgun ayakları,
topraklı elleriyle yürüyorlardı.
Ve onların arasında
Birinci Ordu İkinci Nakliye Taburu'ndan
İstanbullu şoför Ahmet
ve onun kamyoneti vardı.
Bir acayip mahlûktu üç numrolu kamyonet :
İhtiyar,
cesur,
inatçı ve şirret.
Kırılıp dağlarda kalan sol arka makası yerine
şasinin altına, dingilin üzerine
budaklı bir gürgen kütüğü sarmış olmasına rağmen
ve kalb ağrılarıyla

ve on kilometrede bir
karanlığa yaslanıp durduğu halde
ve vantilâtöründe dört kanattan ikisi noksan iken
şahsının vekarlı kudretini resmen biliyordu :
«6 Ağustos emri»nde ondan ve arkadaşlarından
«... ihzar ve teşkil edilmiş bulunan
ve cem'an 300 ton kabiliyetinde kabul olunan
100 kadar serî otomobil...» diye bahsediliyordu.
İhzar ve teşkil olunanlar,
bu meyanda Ahmet'in kamyoneti,
insanların, âletlerin ve kağnıların yanından geçip
Afyon - Ahırdağları ve imtidadına doğru iniyorlardı.

Ahmet'in kafasında uzak bir şehir ve bir şarkı vardı.
Bu şarkı nihaventtir
ve beyaz tenteli sandalları,
siyah mavnaları,
güneşli karpuz kabuklarıyla
bir deniz kıyısındadır şehir.

Vantilâtörde adedi devir
düşüyor gibi.
Arkadaşlar ileri geçtiler.
Ay battı.
Manzara yıldızlardan ve dağlardan ibaret.

Sen Süleymaniyelisin oğlum Ahmet,
çınar dibinde iki mars bir oyunla yenip Bücür'ü,
kalk,
sıra servilerin önünden yürü,
çeşmeyi geç,
mektep bahçesi, medreseler,
orda, Harbiye Nezareti'nin arka duvarında
siyah çarşaflı bir kadın
çömelip yere
darı serper güvercinlere
ve papelciler
şemsiye üstünde papaz açarlar.

Motor mızıkçılık ediyor,
bizi dağ başlarında bırakacak meret.

Ne diyorduk oğlum Ahmet?
Dökmeciler sağda kalır,
derken, Uzunçarşı'ya saparken,
köşede, sol kolda seyyar kitapçı :
«Hikâyei Billûr Köşk»,

altı cilt «Tarihi Cevdet»
ve «Fenni Tabâhat».
Tabâhat, mutfaktan gelirmiş,
yani yemek pişirmek.
Hani, uskumru dolmasına da bayılırım pek.
Yaldızlı kuyruğundan tutup
bir salkım üzüm gibi yersin.

İlerde bir süvari kolu gidiyor,
saptılar sola.

Uzunçarşı'yı dikine inersin.
Sandalyacılar, tavla pulcuları, tesbihçiler.
Ve sen İstanbullu,
sen kendi ellerinin hünerine alışmış olduğundan
şaşarsın İstanbullulara :
ne kadar ince, ne çeşitli hünerleri var, dersin.
Rüstem Paşa Camii.
Urgancılar.
Urgancılarda yüz parça yelkenli gemiyi
ve hesapsız katır kervanlarını donatacak kadar
urgan, halat ve dökme tunçtan çıngıraklar satılır.
Zindankapı, Babacafer.
Uzakta Balıkpazarı.
Kuruyemişçiler.
Yemiş iskelesindeyiz :
sandalları, mavnaları,
güneşli karpuz kabuklarıyla
yüzüne hasret kaldığım deniz.

Sol arka lastik hava mı kaçırıyor ne?
İnip
baksam...

Yemiş iskelesinden dilenci vapuruna binip
Eyüp'te Niyet Kuyusu'na gittikti.
Elleri yumuk yumuk,
bacakları biraz çarpıktı ama,
yeşil zeytin tanesi gibi gözler.
Kaşları da hilâl gibi çekikti.
Tam Kasımpaşa'ya yaklaştık, beyaz başörtüsü...

Lastik hava kaçırıyor.
Derdine deva bulmazsak eğer...
Dur bakalım Babacafer...

Üç numrolu kamyonet durdu.

Karanlık.
Kriko.
Pompa.
Eller.
Küfreden ve küfrettiğine kızan elleri
lastikte ve ihtiyar tekerlekte dolaşırken
Ahmet hatırladı :
bir gece nüzüllü babaannesini
sedirden sedire taşırken
kadıncağız...

İç lastik boydan boya patladı.
Yedek?
Yok.
Dağlarda avaz avaz
imdat istemek?

Sen Süleymaniyelisin oğlum Ahmet,
sana tek başına verilmiştir üç numrolu kanyonet.
Hem, hani bir koyun varmış,
kendi bacağından asılan bir koyun.
Süleymaniyeli şoför Ahmet
soyun...

Soyundu.
Ceket, külot, pantol, don, gömlek ve kalpak
ve kırmızı kuşak,
Ahmet'i postallarının üstünde çırılçıplak
bırakarak
dış lastiğin içine girdiler,
şişirdiler.

Bu şarkı nihaventtir.
Deniz kıyısında bir şehir...
Beyaz başörtüsü...

Saatta elli yapıyoruz...
Dayan ömrümün törpüsü,
dayan da dağlar anadan doğma görsün şoför Ahmet'i,
dayan arslan...

Hiçbir zaman
böyle merhametli bir ümitle sevmedi
hiçbir insan
hiçbir âleti...

SEKİZİNCİ BAP

26 AĞUSTOS GECESİNDE SAATLAR İKİ OTUZDAN BEŞ OTUZA KADAR ve İZMİR RIHTIMINDAN AKDENİZ'E BAKAN NEFER

Saat 2.30.

Kocatepe yanık ve ihtiyar bir bayırdır,
ne ağaç, ne kuş sesi,
ne toprak kokusu vardır.
Gündüz güneşin,
gece yıldızların altında kayalardır.
Ve şimdi gece olduğu için
ve dünya karanlıkta daha bizim,
daha yakın,
daha küçük kaldığı için
ve bu vakitlerde topraktan ve yürekten
evimize, aşkımıza ve kendimize dair
sesler geldiği için
kayalıklarda şayak kalpaklı nöbetçi
okşayarak gülümseyen bıyığını
seyrediyordu Kocatepe'den
dünyanın en yıldızlı karanlığını.
Düşman üç saatlik yerdedir
ve Hıdırlık-tepesi olmasa
Afyonkarahisar şehrinin ışıkları gözükecek.
Küzeydoğuda Güzelim-dağları
ve dağlarda tek
tek
ateşler yanıyor.
Ovada Akarçay bir pırıltı halinde
ve şayak kalpaklı nöbetçinin hayalinde
şimdi yalnız suların yaptığı bir yolculuk var :
Akarçay belki bir akar su,
belki bir ırmak,
belki küçücük bir nehirdir.

Akarçay Dereboğazı'nda değirmenleri çevirip
ve kılçıksız yılan balıklarıyla
Yedişehitler kayasının gölgesine girip
çıkar.
Ve kocaman çiçekleri eflâtun
kırmızı
beyaz
ve sapları bir, bir buçuk adam boyundaki
haşhaşların arasından akar.
Ve Afyon önünde
Altıgözler Köprüsü'nün altından
gündoğuya dönerek
ve Konya tren hattına rastlayıp yolda
Büyükçobanlar Köyü'nü solda
ve Kızılkilise'yi sağda bırakıp
gider.

Düşündü birdenbire kayalardaki adam
kaynakları ve yolları düşman elinde kalan bütün nehirleri.
Kim bilir onlar ne kadar büyük,
ne kadar uzundular?
Birçoğunun adını bilmiyordu,
yalnız, Yunan'dan önce ve Seferberlik'ten evvel
Selimşahlar Çiftliği'nde ırgatlık ederken Manisa'da
geçerdi Gediz'in sularını başı dönerek.

Dağlarda tek
tek
ateşler yanıyordu.
Ve yıldızlar öyle ışıltılı, öyle ferahtılar ki
şayak kalpaklı adam
nasıl ve ne zaman geleceğini bilmeden
güzel, rahat günlere inanıyordu
ve gülen bıyıklarıyla duruyordu ki mavzerinin yanında,
birdenbire beş adım sağında onu gördü.
Paşalar onun arkasındaydılar.
O, saatı sordu.
Paşalar : «Üç,» dediler.
Sarışın bir kurda benziyordu.
Ve mavi gözleri çakmak çakmaktı.
Yürüdü uçurumun başına kadar,
eğildi, durdu.
Bıraksalar
ince, uzun bacakları üstünde yaylanarak
ve karanlıkta akan bir yıldız gibi kayarak
Kocatepe'den Afyon Ovası'na atlıyacaktı.

Saat 3.30.

Halimur - Ayvalı hattı üzerinde
manga mevziindedir.

İzmirli Ali Onbaşı
(kendisi tornacıdır)
karanlıkta gözyordamıyla
sanki onları bir daha görmiyecekmiş gibi
baktı manga efradına birer birer :
Sağda birinci nefer
sarışındı.
İkinci esmer.
Üçüncü kekemeydi
fakat bölükte
yoktu onun üstüne şarkı söyliyen.
Dördüncünün yine mutlak bulamaç istiyordu canı.
Beşinci, vuracaktı amcasını vuranı
tezkere alıp Urfa'ya girdiği akşam.
Altıncı,
inanılmıyacak kadar büyük ayaklı bir adam,
memlekette toprağını ve tek öküzünü
ihtıyar bir muhacir karısına bıraktığı için
kardeşleri onu mahkemeye verdiler
ve bölükte arkadaşlarının yerine nöbete kalktığı için
ona «Deli Erzurumlu» derdiler.
Yedinci, Mehmet oğlu Osman'dı.
Çanakkale'de, İnönü'nde, Sakarya'da yaralandı
ve gözünü kırpmadan
daha bir hayli yara alabilir,
yine de dimdik ayakta kalabilir.
Sekizinci,
İbrahim,
korkmıyacaktı bu kadar
bembeyaz dişleri böyle tıkırdayıp
birbirine böyle vurmasalar.
Ve İzmirli Ali Onbaşı biliyordu ki :
tavşan korktuğu için kaçmaz
kaçtığı için korkar.

Saat 4.

Ağzıkara - Söğütlüdere mıntıkası.
On ikinci Piyade Fırkası.
Gözler karanlıkta, uzakta.
Eller yakında, makanizmalar üzerinde.

Herkes yerli yerinde.
Tabur imamı
mevzideki biricik silâhsız adam :
ölülerin adamı,
kırık bir söğüt dalı dikerek kıbleye doğru,
durdu boyun büküp
el kavuşturup
sabah namazına.
İçi rahattır.
Cennet, ebedî bir istirahattır.
Ve yenilseler de, yenseler de âdâyı,
meydânı gazadan o kendi elleriyle verecektir
Cenâbı rabbülâlemîne şühedâyı.

Saat 4.45.

Sandıklı civarı.
Köyler.
Sarkık, siyah bıyıklı süvari,
çınar dibinde, beygirinin yanında duruyordu.
Çukurova beygiri
kuyruğunu karanlığa vuruyordu :
dizkapaklarında kan,
kantarmasında köpük...
İkinci Süvari Fırkası'ndan Dördüncü Bölük,
atları, kılıçları ve insanlarıyla havayı kokluyor.
Geride, köylerde bir horoz öttü.
Ve sarkık, siyah bıyıklı süvari
ellerinin tersiyle yüzünü örttü.
Karşı dağlar ardında, düşman elinde kalan
bir başka horoz vardır :
baltaibik, sütbeyaz bir Denizli horozu.
Düşmanlar herhal onu çoktan kesip
çorbasını yapmışlardır...

Saat beşe on var.

Kırk dakka sonra şafak
sökecek.
«Korkma sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak».
Tınaztepe'ye karşı Kömürtepe güneyinde,
On beşinci Piyade Fırkası'ndan iki ihtiyat zabiti
ve onların genci, uzunu,
Darülmuallimin mezunu
Nurettin Eşfak,
mavzer tabancasının emniyetiyle oynıyarak

konuşuyor :

-Bizim İstiklâl Marşı'nda aksıyan bir taraf var,
bilmem ki, nasıl anlatsam,
Âkif, inanmış adam,
fakat onun, ben,
inandıklarının hepsine inanmıyorum.
Meselâ, bakın :
«Gelecektir sana vaadettiği günler Hakkın.»
Hayır,
gelecek günler için
gökten âyet inmedi bize.
Onu biz, kendimiz
vaadettik kendimize.
Bir şarkı istiyorum
zaferden sonrasına dair.
«Kim bilir belki yarın...»

Saat beşe beş var.

Dağlar aydınlanıyor.
Bir yerlerde bir şeyler yanıyor.
Gün ağardı ağaracak.
Kokusu tütmeğe başladı :
Anadolu toprağı uyanıyor.
Ve bu anda, kalbi bir şahan gibi göklere salıp
ve pırıltılar görüp
ve çok uzak
çok uzak bir yerlere çağıran sesler duyarak
bir müthiş ve mukaddes mâcereda,
ön safta, en ön sırada,
şahlanıp ölesi geliyordu insanın.

Topçu evvel mülâzımı Hasan'ın
yaşı yirmi birdi.
Kumral başını gökyüzüne çevirdi,
kalktı ayağa.
Baktı, yıldızları ağaran muazzam karanlığa.
Şimdi bir hamlede o kadar büyük,
öyle şöhretli işler yapmak istiyordu ki
bütün ömrünü ve hâtırasını
ve yedi buçukluk bataryasını
ağlanacak kadar küçük buluyordu.

Yüzbaşı sordu :
- Saat kaç?
- Beş.

- Yarım saat sonra demek...

98956 tüfek
ve şoför Ahmet'in üç numrolu kamyonetinden
yedi buçukluk şnayderlere, on beşlik obüslere kadar,
bütün âletleriyle
ve vatan uğrunda,
yani, toprak ve hürriyet için ölebilmek kabiliyetleriyle
Birinci ve İkinci ordular
baskına hazırdılar.

Alaca karanlıkta, bir çınar dibinde,
beygirinin yanında duran
sarkık, siyah bıyıklı süvari
kısa çizmeleriyle atladı atına.
Nurettin Eşfak
baktı saatına :
- Beş otuz...
Ve başladı topçu ateşiyle
ve fecirle birlikte büyük taarruz...

Sonra.
Sonra, düşmanın müstahkem cepheleri düştü.
Bunlar :
Karahisar güneyinde 50
ve doğusunda 20-30 kilometredeydiler.

Sonra.
Sonra, düşman ordusu kuvâyi külliyesini ihâta ettik
Aslıhanlar civarında
30 Ağustosa kadar.

Sonra.
Sonra, 30 Ağustosta düşman kuvâyı külliyesi imha ve esir olundu.
Esirler arasında General Trikopis :
Alaturka sopa yemiş bir temiz
ve sırmaları kopuk frenk uşağı...

Yaralı bir düşman ölüsüne takıldı Nurettin Eşfak'ın ayağı.
Nurettin dedi ki : «Teselyalı Çoban Mihail,»
Nurettin dedi ki : «Seni biz değil,
buraya gönderenler öldürdü seni...»

Sonra.
Sonra, 31 Ağustos günü
ordularımız İzmir'e doğru yürürken
serseri bir kurşunla vurulan

Deli Erzurumluydu.
Devrildi.
Kürek kemikleri altında toprağı duydu.
Baktı yukarı,
baktı karşıya.
Gözler hayretle yandılar :
önünde, sırtüstü, yan yana yatan postalları
her seferkinden kocamandılar.
Ve bu postallar daha bir hayli zaman
üzerlerinden atlayıp geçen arkadaşların arkasından
seyredip güneşli gökyüzünü
ihtiyar bir muhacir karısını düşündüler.
Sonra...
Sonra, sarsılıp ayrıldılar birbirlerinden
ve Deli Erzurumlu ölürken kederinden
yüzlerini toprağa döndüler...

Solda, ilerdeydi Ali Onbaşı.
Kan içindeydi yüzü gözü.
Bir süvari takımı geçti yanından dörtnala.
Kaçanı kovalamıyordu yalnız
ulaşmak da istiyordu bir yerlere
ve sadece kahretmiyor
yaratıyordu da.
Ve kılıçların,
nalların,
ellerin
ve gözlerin pırıltısı
ardarda çakan aydınlık bir bütündü.
Ali Onbaşı bir şimşek hızıyla düşündü
ve şu türküyü duydu :
«Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket bizim.

Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benziyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu dâvet bizim...

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim...»>

Sonra.
Sonra, 9 Eylülde İzmir'e girdik
ve Kayserili bir nefer
yanan şehrin kızıltısı içinden gelip
öfkeden, sevinçten, ümitten ağlıya ağlıya,
Güneyden Kuzeye,
Doğudan Batıya,
Türk halkıyla beraber
seyretti İzmir rıhtımından Akdeniz'i.

Ve biz de burda bitirdik destanımızı.
Biliyoruz ki lâyığınca olmadı bu kitap,
Türk halkı bağışlasın bizi,
onlar ki toprakta karınca,
suda balık,
havada kuş kadar
çokturlar;
korkak,
cesur,
câhil,
hakîm
ve çocukturlar
ve kahreden
yaratan ki onlardır,
kitabımızda yalnız onların mâcereları vardır...

Nâzım HİKMET

939 İstanbul Tevkifanesi,
940 Çankırı Hapisanesi,
941 Bursa Hapisanesi.

LODOS
10.12.12.6
6

LODOS

Başlangıç

Kim bilir kaç milyon ton ağırlığında
ummanda çalkalanmakta su.
En yalnız dalganın üzerinde
boş bir konserve kutusu...

+ 1

Bir aydır ki hapisane geceleri böyledir :
kızgın dişi kediler
— apışları ıslak
tüyleri diken diken
enselerinde diş yerleri —
bazan kuş
bazan insan sesi çıkarıp
dolaşıyorlar
gebe kalana kadar.

Mevsim bahara yakın.
Hava lodos.
Nasıl şiddetli
nasıl sıcak esiyor...

Biz altı yüz adet
kadınsız erkeğiz.
Alınmış elimizden
doğurtmak imkânımız.
En müthiş kudretim yasak bana :
yeni bir hayat aşılamak,
bereketli bir rahimde yenmek ölümü,
yaratmak seninle beraber :
sevgilim, yasak bana etine dokunmak senin...

Mevsim bahara yakın.
Fırtına.
Lodos.
Nasıl şiddetli
nasıl sıcak esiyor...

Bir yerlerde bir cam kırıldı yine
— bu gece bu üçüncüsü —.
Hangi boş koğuşun kapısı açık kalmış,
küüüt, küt,
nasıl çarpıyor...

+ 2

Tepedelen cephesinde bir ceset,
örtülüyor altında karların,
ve başından uçan miğferi
yuvarlanıyor önünde rüzgârın...

+ 3

Fabrikanın avlusunda
elektrik ışığı,
ucunda ince bir telin
sallanıyor iki yana.
Bir kadın.
Boynu çıplak,
uzun saçlarıyla etekleri uçarak
atölyenin kapısında...

Rüzgâr vurdu putrellere.
Atölyenin saçağından
büyük bir buz parçası düştü yere...

+ 4

Ovaya dörtnala yaylılar iniyor :
çıngıraklar hamutlarında beygirlerin.
Ve iki yanda çırpınan muşambalarıyla
koşuyorlar gece yarısı denize doğru...

+ 5

İnce uzun kılçıklardan ibaret kalan kavak ağaçları
aydınlıktılar
mehtâbolmadığı halde.
Ve kalın
ve dallı budaklı kestaneler kımıldanıyor
— iki yana sallanıyor değil

ağır ağır yer değiştiriyorlar âdeta —
gidiyordu göz alabildiğine
yıldızların ışığında
yapraksız ahşap kalabalığı...
Buna rağmen bu lodos,
bu uğultu.
Buna rağmen havada
dişi bir ten kokusu
ve yüklü bir yumurtalığın sıcaklığı...
Dağlarda kar çözülüyor.
Yürüyor usareler
yapraksız dalların ucuna doğru.
Gebe.
Gebelik.
Mevsim bahara yakın
ve doğumun
— korkunç
güzel
ve sıcaktır —
günü doldu dolacak...

23.1.1941

MAVI GÖZLÜ DEV, MINNACIK KADIN
10.12.12.6
7

MAVİ GÖZLÜ DEV, MİNNACIK KADIN VE HANIMELLERİ

O mavi gözlü bir devdi.
Minnacık bir kadın sevdi.
Kadının hayali minnacık bir evdi,
bahçesinde ebruliii
hanımeli
açan bir ev.

Bir dev gibi seviyordu dev.
Ve elleri öyle büyük işler için
hazırlanmıştı ki devin,
yapamazdı yapısını,
çalamazdı kapısını

bahçesinde ebruliiii
hanımeli
açan evin.

O mavi gözlü bir devdi.
Minnacık bir kadın sevdi.
Mini minnacıktı kadın.
Rahata acıktı kadın
yoruldu devin büyük yolunda.
Ve elveda! deyip mavi gözlü deve,
girdi zengin bir cücenin kolunda
bahçesinde ebruliiii
hanımeli
açan eve.

Şimdi anlıyor ki mavi gözlü dev,
dev gibi sevgilere mezar bile olamaz:
bahçesinde ebruliiiii
hanımeli
açan ev..

MAVI LIMAN
10.12.12.6
8

MAVİ LİMAN
Çok yorgunum, beni bekleme kaptan.
Seyir defterini başkası yazsın.
Çınarlı, kubbeli, mavi bir liman.
Beni o limana çıkaramazsın...
Nâzım HİKMET

MEMLEKETIMDEN INSAN MANZARALARI'NDAN
10.12.12.6
9

MEMLEKETİMDEN İNSAN MANZARALARI'NDAN
Haydarpaşa garında
1941 baharında
saat on beş.

Merdivenlerin üstünde güneş
yorgunluk ve telâş
Bir adam
merdivenlerde duruyor
bir şeyler düşünerek.
Zayıf.
Korkak.
Burnu sivri ve uzun
yanaklarının üstü çopur.
Merdivenlerdeki adam
-Galip Usta-
tuhaf şeyler düşünmekle
meşhurdur:
"Kâat helvası yesem her gün" diye düşündü
5 yaşında.
"Mektebe gitsem" diye düşündü
10 yaşında.
"Babamın bıçakçı dükkânından
Akşam ezanından önce çıksam" diye düşündü
11 yaşında.
"Sarı iskarpinlerim olsa
kızlar bana baksalar" diye düşündü
15 yaşında.
"Babam neden kapattı dükkânını?"
Ve fabrika benzemiyor babamın dükkânına"
diye düşündü
16 yaşında.
"Gündeliğim artar mı?" diye düşündü
20 yaşında.
"Babam ellisinde öldü,
ben de böyle tez mi öleceğim?"
diye düşündü
21 yaşındayken.
"İşsiz kalırsam" diye düşündü
22 yaşında.
"İşsiz kalırsam" diye düşündü
23 yaşında.
"İşsiz kalırsam" diye düşündü
24 yaşında.
Ve zaman zaman işsiz kalarak

"İşsiz kalırsam" diye düşündü
50 yaşına kadar.
51 yaşında "İhtiyarladım" dedi,
"babamdan bir yıl fazla yaşadım."
Şimdi 52 yaşındadır.
İşsizdir.
Şimdi merdivenlerde durup
kaptırmış kafasını
düşüncelerin en tuhafına:
"Kaç yaşında öleceğim?
Ölürken üzerimde yorganım olacak mı?"
diye düşünüyor.
Burnu sivri ve uzun.
Yanaklarının üstü çopur.
Denizde balık kokusuyla
Döşemelerde tahtakurularıyla gelir
Haydarpaşa garında bahar
Sepetler ve heybeler
merdivenlerden inip
merdivenlerden çıkıp
merdivenlerde duruyorlar.
....
....
Nâzım HİKMET

MEMLEKETIMDEN INSAN MANZARALARI
10.12.12.70

MEMLEKETİMDEN İNSAN MANZARALARI
İKİNCİ BÖLÜM
I

Atlantiğin dibinde upuzun yatıyorum, efendim,
Atlantiğin dibinde
dirseğime dayanmış.
Bakıyorum yukarıya:
bir denizaltı gemisi görüyorum,
yukarıda, çok yukarıda, başımın üzerinde,
yüzüyor elli metre derinde,
balık gibi, efendim,
zırhının ve suyun içinde balık gibi kapalı ve ketum.

Orası camgöbeği aydınlık.
Orda, efendim,
orda yeşil, yeşil,
orda ışıl ışıl,
orda yıldız yıldız yanıyor milyonlarla mum.
Orda, ey demir çarıklı ruhum,
orda tepişmeden çiftleşmeler, çığlıksız doğum,
orda dünyamızın ilk kımıldanan eti,
orda bir hamam tasının mahrem şehveti,
mahrem şehveti efendim,
gümüş kuşlu bir hamam tasının
ve koynuna ilk girdiğim kadının kızıl saçları.
Orda rengarenk otları, köksüz ağaçları
kıvıl kıvıl mahlukları deniz dünyasının,
orda hayat, tuz, iyot,
orda başlangıcımız, Hacıbaba,
orda başlangıcımız
ve orda hain, çelik ve sinsi
bir denizaltı gemisi.
400 metroya kadar sızıyor ışık.
Sonra alabildiğine derin
alabildiğine derin karanlık.
Yanlız ara sıra
acayip balıklar geçiyor karanlığın içinde
ışık saçarak.
Sonra onlar da yok.
Artık dibe kadar inen
kat kat kalın sular kati ve mutlak
ve en dipte ben.
Ben, upuzun yatıyorum, Hacıbaba,
upuzun yatıyorum dibinde Atlantiğin
dirseğime dayanmış,
bakıyorum yukarlara.
Avrupa Amerika' dan Atlantiğin yüzünde ayrıdır
dibinde değil.
Gazgemileri gidiyor yukarda, çok yukarda, birbiri peşi sıra.
Omurgalarının altını görüyorum,
omurgalarının altını.
Dönüyor keyifili keyifli pervaneleri.
Dümenleri ne tuhaf suyun içinde

İnsanın tutup tutup kıvırası geliyor.
Köpekbalıkları geçti gemilerin altından,
karınlarını gördüm
ağızları da orda.
Gemiler şaşırdılar birdenbire,
herhalde köpekbalıklarından değil.
Denizaltı gemisi bir torpil attı, efendim
bir torpil.
Gemilerin dümenlerine baktım:
telaşlı ve korkaktılar.
Gemilerin omurgalarında imdat arar gibi bir hal vardı,
gemiler bir bıçak darbesinden en yumuşak yerini
karnını saklamak isteyen insanlara benziyorlardı.
Denizaltılar birden üç oldular, derken, altı, yedi, sekiz.
Gazgemileri düşmana ateş açarak
insanlarını ve yüklerini suya döküp saçarak
batmaya başladılar.
Mazot, gaz, benzin,
tutuştu yüzü denizin.
Bir alev deryasıdır şimdi yukarda akan,
yağlı ve yapışkan
bir alev deryası efendim.
Kıpkızıl, gömgök, kapkara,
arzın ilk teşekkülü hengamesinden bir manzara.
Ve denizin yüzüne yakın suyun içi allak bullak.
Köpürüp, dağılıp parçalanmalar.
Yukardan dibe doğru inen gazgemisine bak.
Gece uykuda gezenler gibi bir hali var:
lunatik.
Geçti kargaşalığı,
girdi deniz dünyasının cennetine.
Fakat durmadan iniyor.
Kayboldu ıslak karanlıkta.
Artık baskıya dayanamaz, parçalanır.
ve direği, efendim, bacası yahut
nerdeyse yanıma düşer.
Yukarda insanla dolu denizin içi.
Bir tortu gibi dibe çöküyorlar
tortu gibi çöküyorlar, Hacıbaba.
Baş aşağı, baş yukarı,

uzanıp kısalıyor, bir şeyler aranıyor kolları bacakları.
Ve hiçbir yere, hiçbir şeye tutunamadan
onlarda iniyorlar dibe doğru.
Birden bire bir denizaltı düştü yanıbaşıma.
Parçalanmış bir tabut gibi açıldı köprüüstü kaportası
ve Münihli Hans Müller dışarı çıkıverdi.
39 ilkbaharında denizaltıcı olmadan önce
Münihli Hans Müller
Hitler hücum kıtası altıncı tabur
birinci bölük
dördüncü mangada sağdan üçüncü neferdi.
Münihli Hans Müller
üç şey severdi:
1-Altın köpüklü arpa suyu
2-Şarki Prusya patatesi gibi dolgun ve beyaz etli Anna.
3-Kırmızı lahana.
Münihli Hans Müller için
vazife üçtü:
1-Çakan bir şimşek
gibi mafevke selam vermek.
2-Yemin etmek tabancanın üzerine.
3-Günde asgari üç çıfıt çevirip
sövmek silsilelerine.
Münihli Hans Müller'in
kafasında, yüreğinde, dilinde üç korku vardı:
1-Der Führer.
2-Der Führer.
3.Der Führer.
Münihli Hans Müller
sevgisi, vazifesi ve korkusuyla
39 ilkbaharına kadar
bahtiyar
yaşıyordu.
Ve Vagneryen bir operada do sesi gibi heybetli
Şarki Prusya patatesi gibi dolgun ve beyaz etli
Anna'nın
tereyağı ve yumurta krizinden şikayet etmesine
şaşıyordu.
Diyordu ki ona:
-Bir düşün Anna,

yepyeni bir manevra kayışı takacağım,
pırıl pırıl çizmeler giyeceğim ben.
Sen beyaz ve uzun entari giyeceksin,
balmumundan çiçekler takacaksın başına.
Tepemizde çatılmış kılıçların altından geçeceğiz.
Ve mutlak
hepsi erkek 12 çocuğumuz olacak.
Bir düşün Anna,
tereyağı, yumurta yiyeceğiz diye
top, tüfek yapmazsak eğer
yarın 12 oğlumuz nasıl muharebe eder?
Münihlinin 12 oğlu muharebe edemediler
çünkü doğamadılar,
çünkü henüz, efendim, Anna'yla zifaf vaki olmadan önce
bizzat harbe girdi Hans Müller.
Ve şimdi 41 sonbaharı sonlarında
dibinde Atlantiğin
benim karşımda durmaktadır.
Seyrek sarı saçları ıslak,
kırmızı sivri burnunda esef,
ve ince dudaklarının kıyılarında keder.
Yanı başımda durduğu halde
yüzüme çok uzaklardan bakıyor,
İnsanın yüzüne nasıl bakarsa ölüler.
Ben biliyoum ki, o bir daha görmeyecek Anna'yı,
ve artık bir daha arpa suyu içip
yiyemeyecek kırmızı lahanayı.
Ben bütün bunları biliyorum, efendim,
ama o bütün bunları bilmiyor.
Gözü bir parça yaşlı,
silmiyor.
Cebinde parası var,
çoğalıp eksilmiyor.
Ve işin tuhafı
artık ne kimseyi öldürebilir
ne de kendisi ölebilir bir daha.
Şimdi şişecek birazdan,
yükselecek yukarıya,
sular sallayacak onu
ve balıklar yiyecek sivri burnunu.

Ben
Hans Müller'e bakıp, Hacıbaba, bunları düşünürken
yanımızda peyda oluverdi
    Liverpul Limanından Harri Tomson.
Gazgemilerinden birinde serdümendi.
Kaşları ve kirpikleri yanmıştı.
Gözleri sımsıkı kapalıydı.
Şişman ve matruştu.
Bir karısı vardı Tomson'un:
tavan süpürgesi gibi bir kadın,
tavan süpürgesi gibi, efendim, zayıf, uzun, titiz, temiz
ve tavan süpürgesi gibi münasebetsiz.
Bir oğlu vardı Tomson'un:
altı yaşında bir oğlan, Hacıbaba,
tombul mu tombul, pembe beyaz, sarı papa mı sarı papa.
Tuttum Tomson'un elinden.
Açmadı gözlerini.
"-Vefat ettiniz" dedim.
"-Evet" dedi, "İngiliz imparatorluğu ve hürriyeti için:
Canım isterse, harp içinde bile Çörçil'e sövmek hürriyeti
ve canım istemese de aç kalmak hürriyeti uğruna.
Fakat değişecek hürriyette bu son bahis,
harpten sonra artık işsiz ve aç kalacak değiliz.
Planı hazırlıyor Lordlarımızdan biri.
Adalet: ihtilalsiz.
Ben İngiliz İmparatorluğu'nu dağıtmaya gelmedim, dedi Çörçil.
Ben de ihtilal çıkarmaya gelmedim:
buna Kenterburi başpiskoposu
        bizim tredünyonun reisi
            ve karım razı değil.
Ay bek yur pardın.
    İşte bu kadar,
        nokta, son."
Sustu Tomson.
Ve ağzını açmadı bir daha.
İngilizler fazla konuşmayı sevmezler,
        hele hümoru seven ölü İngilizler.
Tomson' la Müller'i yanyana yatırdım.
Şiştiler yan yana,
yan yana yükseldiler yukarı doğru.

Balıklar Tomson'u afiyetle yediler,
fakat dokunmadılar ötekisine,
Hans'ın etiyle zehirlenmekten korktular anlaşılan.
Hayvan deyip geçme, Hacıbaba,
sen de hayvansın ama
akıllı bir hayvan...

Nazım HİKMET (1902 - 1963)

MERHABA ÇOCUKLAR
10.12.12.7
1

MERHABA ÇOCUKLAR

Nâzım, ne mutlu sana
cân ü gönülden,
ferah ve emin,
«Merhaba,» diyebildin.

Sene 940.
Aylardan temmuz.
Ayın ilk perşembesi günlerden.
Saat : 9.

Mektuplarınıza böyle mufassal tarih atın.
Öyle bir dünyada yaşıyoruz
ki en kalın kitaptan çok yazısı var :
ayın, günün ve saatın.

Merhaba, çocuklar.

Bir geniş
bir büyük «Merhaba» demek,
sonra bitirmeden sözümü
yüzünüze bakıp gülerek
— kurnaz ve bahtiyar —
kırpmak gözümü...

Biz ne mükemmel dostlarız ki
kelimesiz ve yazısız
anlaşırız...

Merhaba, çocuklar,
merhaba cümleten...

Nâzım HİKMET

MOR MENEKSE, AÇ DOSTLAR
10.12.12.7
2

MOR MENEKŞE, AÇ DOSTLAR VE ALTIN GÖZLÜ ÇOCUK

Abe şair,
bizim de bir çift sözümüz var
«aşka dair.»
O meretten biz de çakarız
biraz..

Deli çığlıklar atıp avaz avaz
burnumun dibinden gelip geçti yaz
sarı
tahta vagonları
ter, tütün ve ot kokan
bir tren gibi.
Halbuki ben
istiyordum ki gelsin o
kırmızı bakır bakracında bana
sıcak süt getiren gibi...
Fakat neylersin,
yaz böyle gelmedi,
yaz böyle gelmiyor,
böyle gelmiyor, hay anasını... şey!..

EEEEEEEEEY...
kızım, annem, karım, kardeşim
sen
başında güneşler esen
altın gözlü çocuk,
altın gözlü çocuğum benim;

deli çığlıklar atıp avaz avaz
burnumun dibinden gelip geçti de yaz,
ben, bir demet mor menekşe olsun
getiremedim
sana!
Ne haltedek,
dostların karnı açtı
kıydık menekşe parasına!

1930

MUKADDES KARIN
10.12.12.7
3

MUKADDES KARIN

Sen ey kırmızı gözlü ana,
Sen ey kahredip yaratan,
Sen ey köprü altlarında sularlayan yana
yatan.
Sen ey yangınlı meydanların sesi..
Sen ey şiirlerin şiiri, bestelerin bestesi..
Sen ey kardeşim
sen ey kahrolası
sen ey darağaçlık.
Sen ey
her şey,
sen ey AÇLIK!!!
Çıplak ayaklarına alnımı koyar
andederim ki,
derim ki:
DÖĞÜŞECEĞİM,
benim, bizim, onun, onların değil
SENİN mukaddes karnın doyana kadar...

1929

MÜNEVVER'IN DOGUM GÜNÜ
10.12.12.7
4

MÜNEVVER'İN DOĞUM GÜNÜ

Yapraklara dallara, yeşillere, allara,
nice nice yıllara gülüm, nice nice yıllara.
Yaprak dala, al yeşile yaraşır,
gayrı bundan böyle vermem seni ellere...

NERDEN GELIP
10.12.12.7
5

NERDEN GELİP NEREYE GİDİYORUZ?

Başlangıç

Doğrultup belimizi kalktığımızdan beri iki ayak üstüne,
kolumuzu uzunlaştırdığımızdan beri bir lobut boyu
ve taşı yonttuğumuzdan beri
yıkan da, yaratan da biziz,
yıkan da yaratan da biziz bu güzelim, bu yaşanası dünyada.

Arkamızda kalan yollarda ayak izlerimiz kanlı,
arkamızda kalan yollarda ulu uyumları aklımızın, ellerimizin, yüreğimizin,
toprakta, taşta, tunçta, tuvalde, çelikte ve pılastikte.

Kanlı ayak izlerimiz mi önümüzdeki yollarda duran?
Bir cehennem çıkmazında mı sona erecek önümüzdeki yollar?

1

Çocukların avuçlarında günlerimiz sıra bekler,
günlerimiz tohumlardır avuçlarında çocukların,
çocukların avuçlarında yeşerecekler.

Çocuklar ölebilir yarın,
hem de ne sıtmadan, ne kuşpalazından,
düşerek de değil kuyulara filân;
çocuklar ölebilir yarın,
çocuklar sakallı askerler gibi ölebilir yarın,

çocuklar ölebilir yarın atom bulutlarının ışığında
arkalarında bir avuç kül bile değil,
arkalarında gölgelerinden başka bir şey bırakmadan.
Negatif resimcikler boşluğun karanlığında.
Kırematoryum, kırematoryum, kırematoryum.
Bir deniz görüyorum
ölü balıklarla örtülü bir deniz.
Negatif resimcikler boşluğun karanlığında,
yaşanmamış günlerimiz
çocukların avuçlarıyla birlikte yok olan.

2

Bir şehir vardı.
Yeller eser yerinde.
Beş şehir vardı.
Yeller eser yerinde.
Yüz şehir vardı.
Yeller eser yerinde.
Yok olan şehirlere şiirler yazılmayacak,
şair kalmayacak ki.

Pencerende bir sokak bulvarlı.
Odan sıcak.
Ak yastıkta üzüm karası saçlar.
Adamlar paltolu, ağaçlar karlı.
Penceren kalmayacak,
ne bulvarlı sokak,
ne ak yastıkta üzüm karası saçlar,
ne paltolu adamlar, ne karlı ağaçlar.
Ölülere ağlanmayacak,
ölülere ağlayacak gözler kalmayacak ki.
Eller kalmayacak.
Negatif resimcikler dalların altındaki
yok olmuş olan dalların altındaki.
Yok olmuş olan dalların üstünden
o bulutlardır geçen.
Güneye götürmeyin beni,
ölmek istemiyorum...
Ölmek istemiyorum,
Kuzeye götürmeyin beni...
Batıya götürmeyin beni,
ölmek istemiyorum...
Ölmek istemiyorum,
Doğuya götürmeyin beni...
Bırakmayın beni burda,

götürün bir yerlere.
Ölmek istemiyorum,
ölmek istemiyorum.
O bulutlardır geçen
yok olmuş olan dalların üstünden.

3

Tahta, beton, teneke, toprak, saman damlarımızla iki milyardan artığız,
kadın, erkek, çoluk çocuk.
Ekmek hepimize yetmiyor,
kitap da yetmiyor,
ama keder
dilediğin kadar,
yorgunluk da göz alabildiğine.
Hürriyet hepimize yetmiyor.
Hürriyet hepimize yetebilir
ve sevda kederi,
hastalık kederi,
ayrılık kederi,
kocalmak kederinden
gayrısı aşmayabilir eşiğimizi.
Kitap hepimize yetebilir.
Ormanlarınki kadar uzun olabilir ömrümüz.
Yeter ki bırakmayalım, yaşanmamış günlerimiz yok olmasın çocukların
avuçlarıyla birlikte,
boşluğun karanlığına çıkmasın negatif resimcikler,
yeter ki ekmek ve hürriyet yolunda dövüşebilmek için yaşayabilelim.

Çağırı

Tanrı ellerimizdir,
Tanrı yüreğimiz, aklımız,
her yerde var olan Tanrı,
toprakta, taşta, tunçta, tuvalde, çelikte ve pılastikte
ve bestecisi sayılarda ve satırlarda ulu uyumların.

İnsanlar sizi çağırıyorum :
kitaplar, ağaçlar ve balıklar için,
buğday tanesi, pirinç tanesi ve güneşli sokaklar için,
üzüm karası, saman sarısı saçlar ve çocuklar için.

Çocukların avuçlarında günlerimiz sıra bekler,
günlerimiz tohumlardır avuçlarında çocukların,
çocukların avuçlarında yeşerecekler.

22.11.962

Nev York Tayms gazetesi 29 Aralik 1954 tarihli sayisinda "Türkiye Geriliyor" baslikli bir basyazi yayimladi

10.12.12.6

Nev York Tayms gazetesi 29 Aralık 1954 tarihli sayısında "Türkiye Geriliyor" başlıklı bir başyazı yayımladı. Bu başyazıda şöyle satırlar var : "O - Adnan Menderes - Basın hürriyetini yok ediyor... Basında kendisini tenkit edenleri hapse atıyor... Siyasi muhalefeti eziyor... Menderes işçilere grev hakkını tanıyacağını vaad etmişti... Halbuki en kısa grevler için işçileri takip ediyor..."

Ben, Nâzım Hikmet, Nev York Tayms gazetesinin satırları arasında kalan yazıları da okudum. Bu satırların arasındaki satırları aynen aşağıya geçiriyorum.

GERİLEYEN TÜRKİYE YAHUT ADNAN MENDERES'E ÖĞÜTLER

Şaşkınlığın bu kadarına doğrusu ya pes.
Bindiğin dalı kesiyorsun Adnan Menderes.
İlle de asıp kesmek geliyorsa içinden
Ezmekte devâm et Barışçılar'ı, ama sen
Meselâ Yalçın'ı da tıkıyorsun deliğe (1)
İhtiyarcık sana azıcık cilve yaptı diye,
Git, koş, elini öp, af dile, yüzünü güldür,
O, yalnız altın kafeslerde öten bülbüldür.
O, matbaalar yıktırıp kitaplar yaktıran, (2)
O, büyük demokrat, O, hürriyetçi kahraman,
Moskova'yı atomlayalım diyen insancı...
Kendine acımazsan bize bir parça acı.
A be Adnan Menderes, böyle bir dal kesilmez,
Böyle şaşkınlıkların sonu da iyi gelmez...
Şu muhalefetle de alıp veremediğin ne?
Niye öyle hışımla yürüyorsun üstüne?
Kore'ye asker gönderdin de "Hayır" mı dedi?
"Kan aktı hesabı sorulmalıdır!" mı dedi?
Orduyu emrimize verdin, ses çıkardı mı?
"Olmaz olsun" mu dedi Amerikan yardımı?

Feryat mı etti "İstiklâl elden gitti" diye?
Zavallı, sımsıkı sarılmış demokrasiye :
"Başvekil merasimsiz karşılanmalı" diyor. (3)
Bir de bazan coşarak "Hayat pahalı" diyor.
Bu aksoylu muhalefeti ezilir görmek
Türkün Batılı dostlarını pek üzüyor pek. (4)
Şaşkınlığın bu kadarına doğrusu ya pes.
Bindiğin dalı kesiyorsun Adnan Menderes.

Hani, her işte bizden örnek alacaktın ya?
Hürriyet nizamına sâdık kalacaktın ya?
Vaadettin tanımadın işçinin grev hakkını.
O hakkı bizim tanıdığımız gibi tanı.
Elli istiyorlarsa ateş aç, sonra beş ver.
Ama ufak tefek grevlerde anlayış göster.
Sendika liderlerinizin birçoğu zaten
bizde olduğu gibi emir alır polisten.
Niye telaşlanıp kaybedersin vekarını?
Hem de kırarsın liderlerin itibarını?
Şaşkınlığın bu kadarına doğrusu ya pes,
Bindiğin dalı kesiyorsun Adnan Menderes.

Senin bindiğin dallar ve bindiğimiz dallar,
Unutma bu dallardan başka asıl ağaç var,
öfkeyle homurdanan yarı çıplak, yarı aç,
bizi silkip atmaya fırsat kollıyan ağaç...

1955

(1) **Adnan Menderes tevkif ettiği gazeteciler arasında Hüseyin Cahit Yalçın'ı da hapise attı.**
(2) **1945 yılında Tan gazetesi başta olmak üzere birçok gazete, dergi matbaası yıkılıp yağma edilmiş, meydanlarda kitaplar yakılmıştı. Bu faşist sürülerine "İleri" emrini Yalçın vermişti.**
(3) **Burjuva muhalefet gazeteleri ve partileri, Adnan Menderes'e İstanbul'a filan gelip gidişlerinde merasim yapılmasına itiraz ediyorlar.**
(4) **Nev-York Tayms yazısını şöyle bitiriyor: "Bu durum Türkiye'nin Batıdaki dostlarını kederlendirmektedir."**

NEYI BILDIRIR SAYILAR
10.12.12.7
7

NEYİ BİLDİRİR SAYILAR

sayılar bebelerin kundakları
sayılar tabutları şehirlerin
                    öldürülmüş
                                    öldürülebilecek olan
sayılar yaklaşan bir şeyleri bildirir
sayılar bildirir uzaklaşan bir şeyleri
nedir yaklaşan bize
bizden uzaklaşan nedir
dünya savaşı: I
dünya savaşı: II
14'ten 18'e 39'dan 45'e 10 yıl 54 milyon ölü
                            49 milyon sakat
ölülerle sakatların memleketi
        103 milyon nüfuslu bir memleket
            ve ayrıca öksüzleri delileri yanık taşlarıyla
ve gidenlerden biri evimizdendi
gitti dönmedi bir daha
19'unda mıydı 40'ında mıydı aklımda kalmamış
döndü iki gözü kör
gök gözlü müydü kara gözlü müydü aklımda kalmamış
döndü dizkapağından kesik sol bacağı
döndü ve kapısını bulamadı evinin
14'ten 18'e 39'dan 45'e 10 yıl 54 milyon ölü
                            49 milyon sakat
yeryüzünde yuvarlak hesap ve şimdilik 2,5 milyarız
% 80'imiz aç
dişlerimiz dökülüyor
dişetlerimiz yara içinde
ölü derilerimiz çatlak
hele çocuklarımız
sallanan koca kafaları
kırış kırış yüzlerinde kederli iri gözleriyle
ve eğri büğrü incecik bacakları üstünde karınları
                                        davul gibi
yeryüzünde yuvarlak hesap ve şimdilik 2,5 milyarız
% 80'imiz aç

yıl 1962
62 yılında 2 avcı uçağını sofraya koysak
çevirsek ete ekmeğe şaraba salataya
40 milyon insan doyasıya yer içer
40 milyon kediye de artar ekmekten etten
kediler salata yemez şarap içmez
kedileri ben kattım ziyafete
balistik füzeleri filimlerde seyrettim
2 balistik füze yakıp kül eder 150 kitaplığı daha
kurulmadan onlar
belki benim kitabım da vardır içinde
62 yılında bombardıman uçaklarını gördünüz mü
son modellerini
2 bombardıman uçağı 4 sağlık evini yükler yanına
bombalarının
temeli daha atılmamış 4 sağlık evini koskoca
pırıl pırıl
ve yatakları röntgenleri umutlarıyla
62'de atomlu atomsuz silahlanma yarışı 12 milyar
dolar yılda
10 yılda 120 bin milyar
yıldızların sayısına yakın mı bilmem
120 bin milyar
yahut 150 milyon yapılmamış ev
yapılabilecek ama yapılmamış ev
150 milyon ev hayaleti
5 odalı akarsulu elektrikli banyolu
kapıları merdivenleri pencereleri 150 milyon evin
güneş doğarken camları
gölgeleri akşamüstü
balkonları ayışığında
ayının ini var
sümüklü böceğin kabuğu
bizimse bu işte halimiz ortada
bir adam tanırım
iki elli iki ayaklı
kaytan kara bıyıklı
otuzuna bastı bu yıl
iki oğlundan biri yedisinde öbürü altı aylık
anası karısı kaynatası

ve bir fotoğraf askerlikte çekilmiş ya kendisinin ya
rahmetli babasının
ya kaynatasının
ve bir leğen
ve bir göz oda
150 milyon ev
bu evlerden bir teki
odaları kapıları akarsuyu ve yemek masası bu evin
62'de atomlu atomsuz silahlanma yarışı 120 milyar
dolar yılda
10 yılda 120 bin milyar dolar
yahut 150 milyon yapılmamış ev
yapılabilecek ama yapılamamış
tanıdığım adamınki de içinde
balkonunda ayışığı
62'de atomlu atomsuz silahlanma yarışı 120 milyar
dolar yılda
yahut yuvarlak hesap 1 milyar ölü adayı
ve ölüme hazır en azdan yarısı bütün toprakların
yarısı bütün ağaçların balıkların bütün yağmurların
ve ana rahmine düşenlerin en azdan yarısı ölüme
hazır
tepeden tırnağa silahsızlansak
63'de mi olur 65'te mi artık
atomlu atomsuz silahsızlansak bütün iklimlerde
ve insanca işlesek yeryüzü nimetlerini
çoğaltsak onları ¼
kazırdık açlığın kökünü üç ayda
dişlerimiz dökülmez olur
kanamaz dişetlerimiz
hele çocuklarımız
keder silinir gözlerinden
eğri büğrü bacakları doğrulur
iner şiş karınları
neyi bildirir sayılar
neyi bildirmeli
yaklaşan nedir size
uzaklaşan nedir bizden.
Nâzım HİKMET

Nâzım HİKMET

Soyadı Ran'dır. 20 Kasım 1901 tarihinde Selanik'te doğdu; ancak ailesi 15 Ocak 1902 olarak kaydetmiş ve kendisi de bu durumu benimsemiştir. 3 Haziran 1963 tarihinde Moskova'da öldü. İstanbul'da Heybeliada Bahriye Mektebi'ni bitirdi, ancak sağlık sorunları nedeniyle subaylık serüveni sona erdi. Kurtuluş Savaşı'na katılmak amacıyla Anadolu'ya geçti (1921). Anadolu'da Kurtuluş Savaşı için verilen her görevi yerine getirdi. Oradan Rusya'ya gitti. Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi'nde (KUTV) yüksek öğrenimini tamamladı. 1924 yılında gizlice Türkiye'ye döndü. Gazetelerde, dergilerde, film stüdyolarında çalıştı. Şiirleri nedeniyle birkaç kez kovuşturmaya uğradı. 1938 yılında orduyu ayaklanmaya kışkırtmaya çalıştığı gerekçesiyle kanıtsız, yasaya ve hukuka aykırı olarak 28 yıl 4 ay hapis cezasına çarptırıldı. İstanbul, Ankara, Çankırı ve Bursa Cezaevlerinde 12 yılı aşkın kaldı. 1950 yılında bir af yasasıyla salıverildi. Ancak sürekli izlendiği ve çürüğe ayrıldığı halde 48 yaşında yeniden askerlik yapmaya çağrılması ile öldürüleceği yolundaki duyumlar üzerine yurtdışına kaçtı. 25 Temmuz 1951 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından Türk vatandaşlığından çıkarılmasına karar verildi. Yurtdışında sürekli olarak Bulgaristan, Rusya, Polonya'da yaşadı; birçok uluslararası kongreye katılarak çeşitli ülkelere yolculuklar yaptı.1963 yılında geçirdiği bir kalp krizi sonunda öldü, Moskova'da Novo-Deviçeye Mezarlığına gömüldü.

YAPITLARI

Güneşi İçenlerin Türküsü (1928)
835 Satır (1929)
Jokond ile Si-Ya-U (1929)
Varan 3 (1930)
1+1=1 (1930)
Sesini Kaybeden Şehir (1931)
Benerci Kendini Niçin Öldürdü (1932)
Gece Gelen Telgraf (1932)
Taranta Babu'ya Mektuplar (1935)
Portreler (1935)
Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı (1936)
Saat 21-22 Şiirleri (1965)
Kurtuluş Savaşı Destanı (1965)
(Kuvâyi Milliye adıyla 1968)

Dört Hapishaneden (1966)
Rubailer (1966)
Yeni Şiirleri (1966)
Memleketimden İnsan Manzaraları (1966-67)
(Kitabın üçüncü cildi, 1965 yılında "Şu 1941 Yılında" adıyla yayımlanmıştır)

İlk Şiirleri (1969)
Son Şiirleri (1970)
Nâzım Hikmet ve Seçme Şiirleri (1975, hazırlayan: Asım Bezirci)
Tüm Eserleri (1975-1980, Cem Yayınevi, 8 kitap, bütün şiirler)
Nâzım Hikmet'in Bilinmeyen İki Şiir Defteri (1980, hazırlayan: Kemal Sülker)
Nâzım Hikmet Toplu Yapıtları (26 Kitap, Adam Yayınları, 1988-1992)

www.nazimkulturevi.org
nazimhikmet.fisek.com.tr
www.nazimhikmetran.com
www.nazimhikmetran.tk

NIKBINLIK
10.12.12.7
9

NİKBİNLİK

Güzel günler göreceğiz çocuklar,
güneşli günler
göre-
-ceğiz...
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar,
ışıklı maviliklere
süre-
-ceğiz...
Açtık mıydı hele bir
son vitesi,
adedi devir.
Motorun sesi.
Uuuuuuuy! çocuklar kim bilir
ne harikûlâdedir

160 kilometre giderken öpüşmesi...

Hani şimdi bize
cumaları, pazarları çiçekli bahçeler vardır,
yalnız cumaları
yalnız pazarları..
Hani şimdi biz
bir peri masalı dinler gibi seyrederiz
ışıklı caddelerde mağazaları,
hani bunlar
77 katlı yekpare camdan mağazalardır.
Hani şimdi biz haykırırız
Cevap:
açılır kara kaplı kitap:
zindan..
Kayış kapar kolumuzu
kırılan kemik
kan.
Hani şimdi bizim soframıza
haftada bir et gelir.
Ve
çocuklarımız işten eve
sapsarı iskelet gelir..
Hani şimdi biz..
İnanın:
güzel günler göreceğiz çocuklar
güneşli günler
göre-
-ceğiz.
Motorları maviliklere süreceğiz çocuklar,
ışıklı maviliklere
süre-
-ceğiz.....

1930

NIYAZALANT SÖMÜRGESI
10.12.12.8
0

NİYAZALANT SÖMÜRGESİ

Afrika, Niyazalant sömürgesi.
Saat sabahın dördü.
Dipçikler kapıları dövdü
ve işte fotoğraf :
Zenci kardeşlerim bir don bir gömlek
ve ayakları çıplak
ve pembe avuçlu elleri kıvırcık başlarının üzerinde
dizilmişler duvar diplerinde.

Tıpkı bizim gibi,
bizim de dipçikle dövüldü kapılarımız,
bizim de ellerimiz havada, ayaklarımız çıplak,
ama bizde de bize bağlı
duvar diplerinde esir kalıp kalmamak.

1962

O VE AKSAKALLILAR
10.12.12.8
1

O VE AKSAKALLILAR

Yeşil selviler, beyaz mezar taşları ve elyazma kitaplar vardı manzarada.
Gün akşama yakındı ve durgundu.

Bir yemiş sofrasının başında bağdaş kurmuş gibi
oturmuşlardı etrafına ibret aynasının.
Aksakalları bilgin, gözleri genç, elleri yorgundu,
ilhamlı, vahim ve dalgındılar.
O, birdenbire meclise geldi
dedi :
«— İbret aynasından bakıp
çubuklarını yakıp
şerh ü izah edenler.
Değişmekte olanı görüp
içine girip
değiştirmektir hüner.
Ve sanmayın ki değişen başı boş bir oktur,
kanunu ve nizamı yoktur.

Ben, bilip bildiririm ki :
Rab ve kitap
ve saçı rüzgârda uçan «kahraman» değil,
(karanlık orman, tuzlanmamış deri,
budaklı lobut ve taş baltadan beri)
Onlar'dır büyük macerayı yapan.
Onlar ki toprakta karınca
suda balık
havada kuş kadar
çokturlar.

Korkak, cesur
cahil, hakîm
ve çocukturlar.
Ve kahreden
yaratan ki Onlar'dır,
şarkılarımda yalnız Onlar'ın maceraları vardır...»

ONUN DOGUSU VE DEMIRHANE BACASI
10.12.12.8
2

ONUN DOĞUŞU VE DEMİRHANE BACASI

Demirhane bacası ki
yağmurda ümitsiz ve müntekim
dururdu.
Ve rüzgâr ki kendini
kaldırıp kaldırıp demirhane bacasına vururdu.
Ve siyah bir yelken gibi gece rüzgârdayken,
sahip değilken ağaçlar dallarına, kuşlar kanatlarına,
ve çekerken karanlıktan yıldırımları toprak,
insanlar ve âletler bırakıp kaldırımları
derin uykulardayken
bir zemin katında bir çocuk doğdu.
Yıldızlar teker teker
deste deste yandılar.
Yıldızlar, onun çocuk gözleri gibi aydınlık
ferah veren
kerim olandılar...
Demirhane bacası
ışıyıp gülümsedi,
dedi :

« — Zemin katında doğan bil ki o dur.

Rehber ve delil ki o dur.
Fikri derin, şefkati gani, gazabı yamandır,
âletsizlerin oğlu,
âletsizlere âlet verecek olandır.
O, onların içinde, onların önünde o,
matem gecesinde, kavga yerinde, bayram gününde o.
Ve o her yanından ana kucağı gibi
saracaktır onları.
Ona ram olacak dört kadim unsur :
âteş ve toprak, rüzgâr ve yağmur.
Ve körler hikâyesinin son babını
o, tekmil ettirecektir.
Yazacaktır insanoğlu öz kitabını
bilerek
isteyerek.»

Sustu demirhane bacası.
Söküyor şafak.

ORADA TANIDIKLARIM II
10.12.12.8
3

ORADA TANIDIKLARIM II

-"Nazım yoldaş
benim kızım
beş yaşında.
Benim kızımın annesi
1922 senesi.
Benim kızım
dinledi ilk duvarcı türküsünü
kurduğumuz yapının.
Yapı yükseldi
yapı büyüdü.
Yeni yapıda yeni dokumacılar
yeni renklerle yeni kumaşlar dokuyor.
Benim kızım büyüdü,
Benim kızım Alfabe okuyor.
Ben büyüdüm
felsefe okuyorum....."
Bir masa.
Başında masanın
beyaz keten elbiseli
Tavariş Marusa.

Duvarlarda fotoğraflar,
bakıyorlar insana rüya görür gibi.
Duvarlarda fotoğraflar -
bir fabrika avlusunda çekilmiş bazıları,
üzerinde bazısının
Mogol, Uygur, Çin, Latin, Rus, Tatar yazıları....
Bir masa
Üstünde masanın
mavi bir Ukranya kasesi.
Karanfiller.
Marusa'nın sesi:
-"Sene 918.
Zırhlı trenle Kiyefe gitmedeyiz.
Kış.
Gece.
Kar.
Ayın içinden bir manzara gibi
Ukranya stepleri karın altında yatıyorlar.
Havada tek bir insan sesi yok.
Dünyanın üstünde donmuş bir dünya gibi
susan havada
yalnız tekerleklerin şarkısı.
Kış.
Gece.
Kar.
Vagonda bizimkiler uyuyorlar.
Kapı açık.
Yıldızlar düşüyor içeriye.
İpekli bir kumaş yırtar gibi
yürüyor yırtarak geceyi tren.
Uyuyor bizimkiler.
Bekliyorum ben
Mahnodan esir alınan
iki köylü neferi.
Yıldızlar düşüyor içeriye.
Gözlerime yalvarıyor
esirlerin gözleri:
-"Bırak bizi
bırak bizi
bırak...
Aç gözlerle aç öküzler
bekliyor bizi.
Bekliyor bizi toprak.
Bırak bizi
bırak..."
Kapı açık.
Yıldızlar düşüyor içeriye.

Öldürebilirim,
yalvaran gözlere bakamam.
Başımı çevirdim geriye..
Ve
tekrar baktığım zaman
karın üstünde iki korkuydu kaçan.
Diz büktüm.
Mavzer.
Geçti bir saniye.
"Bırak bizi"
Üç saniye..
"Aç gözlerle aç öküzler"
Dört saniye..
"Bekliyor bizi toprak"
Beş, altı, yedi..
Namluda
arpacık
titredi.
Geçiyor saniyeler.
Mavzer.
Kaçanların peşinden altı fişenk yaktım.
Ve hiçbiri
değmedi
hedefe.
Nasıl oldu bu?
Gökte uçan turnayı gözünden vuran kadın,
vuramadın...
Vurmalıydım ama..
Kavgada düşmanın
aile ismi sorulmaz.
İnkılabın nöbetinde
dolaşık yumak gibi bir yürekle durulmaz..
....
....
Kış.
Gece.
Kar.
Hatıralar..
Hatıralar..
......
......
Köyden yoldaşlar göndermiş
Ukranya ekmeği yemez misiniz?"
Beyaz keten bir örtü.
Tombul esmer bir Ukranya ekmeği.
Çavdarlı bir yaz kokusu esmer ekmekte..
Masa.

Başında masanın
beyaz keten elbiseli
Tavariş Marusa.....

Nâzım Hikmet

ORADA TANIDIKLARIM
10.12.12.8
4

ORADA TANIDIKLARIM
I
Bir kafes.
Bir kanarya kuşu.
Sarı kanatların
tellere vuruşu.
Kitaplar, kitaplar,
Puşkinden Mayakofskiye kadar
şiir kitapları..
Kitaplar, kitaplar,
Felsefe - Diyalektik Materyalizm.
İktisat - Dört cilt Kapital.
Bir keman -
yeni doğmuş bir çocuk gibi yatıyor kutusunda.
Pencere açık.
Dışarda şehir -
ayışıklı uykusunda...
Gözler.
Kocaman, berrak, iri,
iki mavi damla gibi gözleri..
Kumral
kıvırcık
bir sakal.
Yüzü beyaz...
Pencere açık.
Gece.
Yaz....
Odada ikimiz.
Konuşuyor o:
-"İsterdim ki ben,
Şarkılarımı söylesinler benim
el ele tutuşup dönerken
çocuk bahçelerinde çocuklarımız..
Duyduğum seslerin en güzelidir -
bir yaz gecesi -
dizimde yatan bir çocuğun
bana yıldızları soruşu.."
Bir kafes.
Bir kanarya kuşu.
Bir keman -
yeni doğmuş bir çocuk gibi yatıyor kutusunda.

Pencere açık.
Dışarda şehir -
ayışıklı uykusunda.
Odada ikimiz.
Konuşuyor o:
-"İsterdim ki ben,
bir kitap bekçisi olayım
camları güneşli bir kitap evinde.
Duyduğum zevklerin en doyulmazıdır -
yıldızlı cenup denizlerinin alevinde
sabahlar gibi
sevilen bir kitap başında sabahlamak...."
Kitaplar, kitaplar,
Puşkinden Mayakofskiye kadar
şiir kitapları.
Felsefe - Diyalektik Materyalizm.
İktisat - Dört cilt Kapital.
Gözler.
Kocaman, berrak, iri,
iki mavi damla gibi gözleri.
Duvarda bir tabanca -
N A G A N T ..
Pencere açık.
Dışarda yaz.
Gözler.
Yüzü beyaz.
İkimiz.
Konuşuyor o:
-"Öldürüyorum.
Öldürüyorum.
Öldürüyorum.
Boşalan bir çuval gibi devrildiklerini görüyorum.
İş ağır.
Fakat...."
Duvarda bir tabanca -
N A G A N T ..
İkimiz.
Konuşuyor o:
-"Kalbini, kellesini, bağrını
- TEK KELİME -
inkilaba verenler
taşırlar bizde yükün en ağırını.
Öldürüyorum.
Devrildiklerini görüyorum...
Halbuki ben
çocuklarımız el ele tutuşup dönerken
şarkılarımı....
Ben..
Bir kitap evinde...
Yıldızlı cenup denizlerinin alevinde
sabahlar gibi
sevilen bir kitap başında sabahlayım..."
Yüzü beyaz.
Pencere açık.
Gece.

Yaz..
N.Hikmet

ORKESTRA
10.12.12.8
5

ORKESTRA

Bana bak!
Hey!
Avanak!
Elinden o zırıltıyı bıraksana!
Sana,
üç telinde üç sıska bülbül öten
üç telli saz
yaramaz!

Bana bak!
Hey!
Avanak!
Üç telinde üç sıska bülbül öten
üç telli saz
dağlarla dalgalarla kütleleri
ileri
atlatamaz!

Üç telli saz
yatağını değiştirmek isteyen
nehirlerden:-
köylerden, şehirlerden
aldığı hızla,
milyonlarla ağzı
bir tek
ağızla
güldüremez!
Ağlatamaz!
hey!
hey!
üç telli sazın
üç telinde öten üç sıska bülbül öldü acından.
Onu attım
köşeye!
hey!
hey!
üç telli sazın
ağacından
deli tiryakilere

içi afyon lüleli
bir çubuk
yaptılar!

Hey!
Hey!
Dağlarla dalgalarla, dağ gibi dalgalarla dalga gibi
dağ-lar-la
başladı orkestram!
Hey!
Hey!
Ağır sesli çekiçler
sağır
örslerin kulağına
Hay-kır-dı!.
Sabanlar güleşiyor tarlalarla,
tarlalarla!
Coştu çalgıcı başı,
esiyor orkestram
dağlarla dalgalarla, dağ gibi dalgalarla, dalga gibi
dağ-lar-la.

1921

OTOBIYOGRAFI
10.12.12.8
6

OTOBİYOGRAFİ

1902'de doğdum
doğduğum şehre dönmedim bir daha
geriye dönmeyi sevmem
üç yaşımda Halep'te paşa torunluğu ettim
on dokuzumda Moskova'da komünist Üniversite öğrenciliği
kırk dokuzumda yine Moskova'da Tseka-Parti konukluğu
ve on dördümden beri şairlik ederim

kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir
ben ayrılıkların
kimi insan ezbere sayar yıldızların adını

ben hasretlerin

hapislerde de yattım büyük otellerde de
açlık çektim açlık gırevi de içinde ve tatmadığım yemek yok gibidir

otuzumda asılmamı istediler
kırk sekizimde Barış madalyasının bana verilmesini
verdiler de
otuz altımda yarım yılda geçtim dört metre kare betonu
elli dokuzumda on sekiz saatta uçtum Pırağ'dan Havana'ya

Lenin'i görmedim nöbet tuttum tabutunun başında 924'de
961'de ziyaret ettiğim anıtkabri kitaplarıdır

partimden koparmağa yeltendiler beni
sökmedi
yıkılan putların altında da ezilmedim

951'de bir denizde genç bir arkadaşla yürüdüm üstüne ölümün
52'de çatlak bir yürekle dört ay sırtüstü bekledim ölümü

sevdiğim kadınları deli gibi kıskandım
şu kadarcık haset etmedim Şarlo'ya bile
aldattım kadınlarımı
konuşmadım arkasından dostlarımın

içtim ama akşamcı olmadım
hep alnımın teriyle çıkardım ekmek paramı ne mutlu bana

başkasının hesabına utandım yalan söyledim
yalan söyledim başkasını üzmemek için
ama durup dururken de yalan söyledim

bindim tirene uçağa otomobile
çoğunluk binemiyor
operaya gittim
çoğunluk gidemiyor adını bile duymamış operanın
çoğunluğun gittiği kimi yerlere de ben gitmedim 21'den beri
camiye kiliseye tapınağa havraya büyücüye
ama kahve falıma baktırdığım oldu

yazılarım otuz kırk dilde basılır
Türkiye'mde Türkçemle yasak

kansere yakalanmadım daha
yakalanmam da şart değil
başbakan filân olacağım yok
meraklısı da değilim bu işin

bir de harbe girmedim
sığınaklara da inmedim gece yarıları
yollara da düşmedim pike yapan uçakların altında
ama sevdalandım altmışıma yakın
sözün kısası yoldaşlar
bugün Berlin'de kederden gebermekte olsam da
insanca yaşadım diyebilirim
ve daha ne kadar yaşarım
başımdan neler geçer daha
kim bilir.

11 Eylül 1961 / Doğu

PORTATIF KARYOLA
10.12.12.8
7

PORTATİF KARYOLA

Bu onun karyolası
portatif bir karyola.
O her sabah
buradan çıkardı yola.
Ve her akşam
burda çözerdi ıslak ayakkaplarını.
Karyolanın başucunda kitaplar...
Açıyorum
birer birer
kitaplarını.
Satırların
üzerinde
ellerinin izi var.
Pencerenin içindeki
bu beyaz diş fırçası, bu bembeyaz sabun
onun...
Elsiz kolları göğsünde
yatıyor karyolanın üstünde
lacivert gemici fanilası..
Bu onun karyolası
portatif bir karyola.
Duvarda külrengi bayramlık kasketi.
Yerde bir üçüncü mevki
tren bileti.....
N.Hikmet

POSTACI
10.12.12.8
8

POSTACI

İnsanın, dünyanın, yurdun haberini,
ağacın, kuşun, kurdun haberini,
seher vakitlerinde
yahut
gecenin ortasında
taşıdım insanlara yüreğimin çantasında,
şairlik ettim
bir çeşit postacılık yani.
Çocukken postacı olmak isterdim,
şairlik filân yoluyla değil ama
basbaya, sahici postacı.
Renkli kalemlerle çizilirdi bin türlü resim
hep aynı postacının, Nâzımın resmi,
Jül Vernin romanlarıyla coğrafya kitaplarına.
İşte, köpeklerin çektiği kızağı
sürüyorum buzun üzerinde,
Işıldıyor kuzey şafağı
konserve kutularıyla posta
paketlerinde.
Bering boğazını geçiyorum.
Yahut işte bozkırda gölgesinde ağır bulutların
asker mektubu dağıtıp ayran içiyorum.
Yahut da büyük şehrin uğultulu asfaltındayım,
çantamda yazıları yalnız müjdelerin
yalnız umutların.
Yahut çölde, yıldızların altındayım.
Bir küçük kız ateşler içinde hasta.
Kapı çalınıyor gece yarısı:
-posta!
Küçük kızın gözleri açıldı mavi mavi.
Babası yarın akşam dönüyor hapislikten.
O karda kıyamette bendim bulan o evi,
komşu kıza bendim telegrafı getiren.
Çocukken postacı olmak isterdim.
Oysaki, Türkiyemde postacılık zor sanattır.
Telegraflarda envai türlü acı

mektuplarda satır satır keder taşır
o güzelim memlekette postacı.
Çocukken postacı olmak isterdim.
Muradıma, Macaristan'da erdim, ellisinde.
Çantamda bahar,
Çantamda Tuna'nın pırıltısıyla
kuş cıvıltısıyla,
taze çimen kokusuyla dolu mektuplar.
Moskova'ya Budapeşte'den,
çocukların çocuklara mektupları.
Çantamda cennet...
Bir zarfın üzeri:
"Memet,
Nâzım Hikmet'in oğlu,
Türkiye"
diye yazılı.
Moskova'da mektupları birer birer
kendim dağıtırım adreslerine.
Yalnız Memedin mektubunu götüremem yerine.
hattâ yollıyamam.
Nâzım'ın oğlu,
haramiler kesmiş yolu,
mektubunu vermezler.
Nâzım HİKMET

PIRAYE IÇIN YAZILMIS :
10.12.12.8
9

PİRAYE İÇİN YAZILMIŞ :
SAAT 21-22 ŞİİRLERİ

Ne güzel şey hatırlamak seni :
ölüm ve zafer haberleri içinden,
hapiste
ve yaşım kırkı geçmiş iken...

Ne güzel şey hatırlamak seni :
bir mavi kumaşın üstünde unutulmuş olan elin
ve saçlarında

vakur yumuşaklığı canımın içi İstanbul toprağının...
İçimde ikinci bir insan gibidir
seni sevmek saadeti...
Parmakların ucunda kalan kokusu sardunya yaprağının,
güneşli bir rahatlık
ve etin daveti :
kıpkızıl çizgilerle bölünmüş
sıcak
koyu bir karanlık...

Ne güzel şey hatırlamak seni,
yazmak sana dair,
hapiste sırtüstü yatıp seni düşünmek :
filânca gün, falanca yerde söylediğin söz,
kendisi değil
edasındaki dünya...

Ne güzel şey hatırlamak seni.
Sana tahtadan bir şeyler oymalıyım yine :
bir çekmece
bir yüzük,
ve üç metre kadar ince ipekli dokumalıyım.
Ve hemen
fırlayarak yerimden
penceremde demirlere yapışarak
hürriyetin sütbeyaz maviliğine
sana yazdıklarımı bağıra bağıra okumalıyım...

Ne güzel şey hatırlamak seni :
ölüm ve zafer haberleri içinden,
hapiste
ve yaşım kırkı geçmiş iken...

20 Eylül 1945

Bu geç vakit
bu sonbahar gecesinde
kelimelerinle doluyum;
zaman gibi, madde gibi ebedî,
göz gibi çıplak,
el gibi ağır
ve yıldızlar gibi pırıl pırıl
kelimeler.
Kelimelerin geldiler bana,

yüreğinden, kafandan, etindendiler.
Kelimelerin getirdiler seni,
onlar : ana,
onlar : kadın
ve yoldaş olan...
Mahzundular, acıydılar, sevinçli, umutlu, kahramandılar,
kelimelerin *insandılar*...

21 Eylül 1945

Oğlumuz hasta,
babası hapiste,
senin yorgun ellerinde ağır başın,
dünyanın hali gibi halimiz...

İnsanlar, daha güzel günlere insanları taşır,
oğlumuz iyileşir,
babası çıkar hapisten,
güler senin altın gözlerinin içi,
dünyanın hali gibi halimiz...

22 Eylül 1945

Kitap okurum :
içinde sen varsın,
şarkı dinlerim :
içinde sen.
Oturdum ekmeğimi yerim :
karşımda sen oturursun,
çalışırım :
karşımda sen.
Sen ki, her yerde «hâzırı nâzır»ımsın,
konuşamayız seninle,
duyamayız sesini birbirimizin :
sen benim sekiz yıldır dul karımsın...

23 Eylül 1945

O şimdi ne yapıyor
şu anda şimdi, şimdi?
Evde mi, sokakta mı,

çalışıyor mu, uzanmış mı, ayakta mı?
Kolunu kaldırmış olabilir,
— hey gülüm,
beyaz, kalın bileğini nasıl da çırçıplak eder bu hareketi!...—

O şimdi ne yapıyor,
şu anda, şimdi, şimdi?
Belki dizinde bir kedi yavrusu var,
okşuyor.
Belki de yürüyordur, adımını atmak üzredir,
— her kara günümde onu bana tıpış tıpış getiren
sevgili, canımın içi ayaklar!...—
Ve ne düşünüyor
beni mi?
Yoksa
ne bileyim
fasulyanın neden bir türlü pişmediğini mi?
Yahut, insanların çoğunun
neden böyle bedbaht olduğunu mu?

O şimdi ne düşünüyor,
şu anda, şimdi, şimdi?...

24 Eylül 1945

En güzel deniz :
henüz gidilmemiş olanıdır.
En güzel çocuk :
henüz büyümedi.
En güzel günlerimiz :
henüz yaşamadıklarımız.
Ve sana söylemek istediğim en güzel söz :
henüz söylememiş olduğum sözdür...

25 Eylül 1945

Saat 21.
Meydan yerinde kampana vurdu,
nerdeyse koğuşların kapıları kapanır.
Bu sefer hapislik uzun sürdü biraz :
8 yıl...
Yaşamak : ümitli bir iştir, sevgilim,
yaşamak :
seni sevmek gibi ciddî bir iştir...

26 Eylül 1945

Bizi esir ettiler,
bizi hapse attılar :
beni duvarların içinde,
seni duvarların dışında.

Ufak iş bizimkisi.
Asıl en kötüsü :
bilerek, bilmeyerek
hapisaneyi insanın kendi içinde taşıması...
İnsanların birçoğu bu hale düşürülmüş,
namuslu, çalışkan, iyi insanlar
ve seni sevdiğim kadar sevilmeye lâyık...

30 Eylül 1945

Seni düşünmek güzel şey
ümitli şey
dünyanın en güzel sesinden en güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey.
Fakat artık ümit yetmiyor bana,
ben artık şarkı dinlemek değil
şarkı söylemek istiyorum...

1 Ekim 1945

Dağın üstünde :
akşam güneşiyle yüklü olan bir bulut var dağın üstünde.
Bugün de :
sensiz, yani yarı yarıya dünyasız geçti bugün de.
Birazdan açar
kırmızı kırmızı :
gecesefaları birazdan açar kırmızı kırmızı.
Taşır havamızda sessiz, cesur kanatlar
vatandan ayrılığa benzeyen ayrılığımızı...

2 Ekim 1945

Rüzgâr akar gider,
aynı kiraz dalı bir kere bile sallanmaz aynı rüzgârla.
Ağaçta kuşlar cıvıldaşır :
kanatlar uçmak ister.
Kapı kapalı :
zorlayıp açmak ister.
Ben seni isterim :
senin gibi güzel,
dost
ve sevgili olsun hayat...
Biliyorum henüz bitmedi
sefaletin ziyafeti...
Bitecek fakat...

5 Ekim 1945

İkimiz de biliyoruz, sevgilim,
öğrettiler :
aç kalmayı, üşümeyi,
yorgunluğu ölesiye
ve birbirimizden ayrı düşmeyi.
Henüz öldürmek zorunda bırakılmadık
ve öldürülmek işi geçmedi başımızdan.

İkimiz de biliyoruz, sevgilim,
öğretebiliriz :
dövüşmeyi insanlarımız için
ve her gün biraz daha candan
biraz daha iyi
sevmeyi...

6 Ekim 1945

Bulutlar geçiyor : haberlerle yüklü, ağır.
Buruşuyor hâlâ gelmeyen mektup avucumda.
Yürek kirpiklerin ucunda
uzayıp giden toprak uğurlanır.
Benim bağırasım gelir : — «P î r â y e ,
P î r â y e !...» — diye...

7 Ekim 1945

İnsan çığlıkları geçti geceleyin açık denizleri
rüzgâr-
-larla.
Dolaşmak tehlikeli hâlâ
geceleyin açık denizleri...

Altı yıldır sürülmedi bu tarla,
duruyor olduğu gibi tank paletlerinin izleri.
Tank paletlerinin izleri
kapanır bu kış karla.

Ah, gözümün nuru, gözümün nuru,
yine yalan söylüyor antenler :
alın teri tacirleri kapatabilsin diye defteri yüzde yüz kârla.
Fakat Ezrailin sofrasından dönenler
döndüler verilmiş kararlarla...

8 Ekim 1945

Çekilmez bir adam oldum yine :
uykusuz, aksi, nâlet.
Bir bakıyorsun ki
ana avrat söver gibi, azgın bir hayvanı döver gibi bugün çalışıyorum,
sonra bir de bakıyorsun ki
ağzımda sönük bir cıgara gibi tembel bir türkü
sabahtan akşama kadar sırtüstü yatıyorum ertesi gün.
Ve beni çileden çıkartıyor büsbütün
kendime karşı duyduğum nefret
ve merhamet...

Çekilmez bir adam oldum yine :
uykusuz, aksi, nâlet.
Yine her seferki gibi haksızım.
Sebep yok,
olması da imkânsız.
Bu yaptığım iş ayıp
rezalet.
Fakat elimde değil
seni kıskanıyorum
beni affet...

9 Ekim 1945

Dün gece rüyama girdin :
dizimin dibinde oturuyormuşun.
Başını kaldırdın, kocaman, sarı gözlerini bana çevirdin.
Bir şeyler soruyormuşun.
Islak dudakların kapanıp açılıyor,
sesini duymuyorum ama.

Gecenin içinde bir yerlerde aydınlık bir haber gibi saat çalıyor.
Havada fısıltısı başsızlığın ve sonsuzluğun.
Kırmızı kafesinde, kanaryamın : «Memo»mun türküsü,
sürülmüş bir tarlada toprağı itip yükselen tohumların çıtırdısı
ve bir kalabalığın haklı ve muzaffer uğultusu geliyor kulağıma.
Senin ıslak dudakların hep öyle açılıp kapanıyor
sesini duymuyorum ama...

Kahrederek uyandım.
Kitabın üstünde uyuyakalmışım meğer.
Düşünüyorum :
yoksa senin miydi bütün o sesler?

10 Ekim 1945

Gözlerine bakarken
güneşli bir toprak kokusu vuruyor başıma,
bir buğday tarlasında, ekinlerin içinde kayboluyorum...

Yeşil pırıltılarla uçsuz bucaksız bir uçurum,
durup dinlenmeden değişen ebedî madde gibi gözlerin :
sırrını her gün bir parça veren
fakat hiçbir zaman
***büsbütün* teslim olmayacak olan...**

18 Ekim 1945

Kale kapısından çıkarken ölümle buluşmak üzre,
son defa dönüp baktığımızda şehre,
sevgilim, şu sözleri söyleyebileceğiz :
«— Pek de öyle güldürmedinse de yüzümüzü,
çalıştık gücümüzün yettiği kadar
seni bahtiyar

kılalım diye.
Devam ediyor bahtiyarlığa doğru gidişin,
devam ediyor hayat.
İçimiz rahat,
gönlümüzde hak edilmiş ekmeğine doymuşluk,
gözümüzde ışığından ayrılmanın kederi,
işte geldik gidiyoruz
şen olasın Halep şehri...»

27 Ekim 1945

Bir elmanın yarısı biz
yarısı bu koskoca dünya.
Bir elmanın yarısı biz
yarısı insanlarımız.
Bir elmanın yarısı sen
yarısı ben
ikimiz...

28 Ekim 1945

Itır saksısında artan koku,
denizlerde uğultular
ve işte dolgun bulutları ve akıllı toprağıyla sonbahar...

Sevgilim,
yaş kemâlini buldu.
Bana öyle gelir ki
belki bin yıllık bir ömrün macerası geçti başımızdan.
Ama biz hâlâ
güneşin altında el ele yalnayak koşan
hayran gözlü çocuklarız...

5 Kasım 1945

Çiçekli badem ağaçlarını unut.
Değmez,
bu bahiste
geri gelmesi mümkün olmayan hatırlanmamalı.
Islak saçlarını güneşte kurut :
olgun meyvelerin baygınlığıyla pırıldasın

nemli, ağır kızıltılar...
Sevgilim, sevgilim,
mevsim
sonbahar...

8 Kasım 1945

Uzaktaki şehrimin damları üzerinden
ve Marmara denizinin dibinden geçip
sonbahar topraklarını aşarak
olgun ve ıslak
geldi sesin.
Bu, üç dakikalık bir zamandı.
Sonra, telefon simsiyah kapandı...

12 Kasım 1945

Damardan boşanan kan gibi ılık ve uğultulu
son lodoslar esmeye başladı.
Havayı dinliyorum :
nabız yavaşladı.
Uludağda, zirvede kar
ve Kirezli-yaylada şahane ve şipşirin yatmış uykudadır
kırmızı kestane yapraklarının üstünde ayılar.
Ovada kavaklar soyunuyor.
İpekböceği tohumları kışlaklarına gitti gidecek,
sonbahar bitti bitecek,
nerdeyse girecek gebe-uykularına toprak.
Ve biz yine bir kış daha geçireceğiz :
büyük öfkemizin içinde
ve mukaddes ümidimizin ateşinde ısınarak...

13 Kasım 1945

Tarif kabul etmez, — diyorlar, — İstanbulun sefaleti,
milleti, — diyorlar, — kırıp geçirdi açlık,
verem illeti, — diyorlar, — diz boyu.
Şu kadarcık kız çocuklarını, — diyorlar, —
yangın yerlerinde, sinema localarında...

. . . . .

. . . .

Kara haberler geliyor uzaktaki şehrimden :
namuslu, çalışkan, fakir insanların şehri —
sahici İstanbulum,
sevgilim, senin mekânın olan
ve nereye sürülsem, hangi hapiste yatsam
sırtımda, torbamın içinde götürdüğüm
ve evlât acısı gibi yüreğimde,
senin hayalin gibi gözlerimde taşıdığım şehir...

20 Kasım 1945

Saksılarda hâlâ tek tük karanfil bulunursa da
ovada güz nadasları yapıldı çoktan,
tohum saçılıyor.
Ve zeytin devşirilmekte.
Bir yandan kışa girilmekte,
bir yandan bahar fidelerine yer açılıyor.
Bense hasretinle dolu
ve büyük yolculukların sabırsızlığıyla yüklü
yatıyorum demirli bir şilep gibi Bursada...

1945 yılı Aralık ayının dördü

İlk göz göze geldiğimiz günkü elbiseni çıkar sandıktan,
giyin, kuşan,
benze bahar ağaçlarına...
Hapisten
mektubun içinde yolladığım karanfili tak saçlarına,
kaldır, öpülesi çizgilerle kırışık beyaz, geniş alnını,
böyle bir günde yılgın ve kederli değil,
ne münasebet,
böyle bir günde bir isyan bayrağı gibi güzel olmalı Nâzım Hikmetin
kadını...

5 Aralık 1945

Delindi sintine,
esirler parçalamakta pırangaları.
Yıldız-poyrazdır esen,

tekneyi kayaların üstüne atacak.
Bu dünya, bu korsan gemisi batacaktır,
taş çatlasa batacak.
Ve senin alnın gibi hür, ferah ve ümitli bir âlem
kuracağız Pirâyem...

6 Aralık 1945

Onlar ümidin düşmanıdır, sevgilim,
akar suyun,
meyve çağında ağacın,
serpilip gelişen hayatın düşmanı.
Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına :
— çürüyen diş, dökülen et —,
bir daha geri dönmemek üzre yıkılıp gidecekler.
Ve elbette ki, sevgilim, elbet,
dolaşacaktır elini kolunu sallaya sallaya,
dolaşacaktır en şanlı elbisesiyle : işçi tulumuyla
bu güzelim memlekette hürriyet...

7 Aralık 1945

Bursada havlucu Recebe,
Karabük fabrikasında tesviyeci Hasana düşman,
fakir-köylü Hatçe kadına,
ırgat Süleymana düşman,
sana düşman, bana düşman,
düşünen insana düşman,
vatan ki bu insanların evidir,
sevgilim, onlar vatana düşman...

12 Aralık 1945

Ağaçlar ovada son bir gayretle pırıldamakta :
pul pul altın
bakır
tunç ve tahta...
Öküzlerin ayakları yaş toprağa gömülüyor yumuşacık.
Ve dağlar dumana batık
kurşunî, sırılsıklam...

Tamam,
sonbahar belki bugün bitti artık.
Yaban kazları hızla gelip geçti demin
herhal İznik gölüne gidiyorlar.
Havada serin
havada is kokusu gibi bir şey :
havada kar kokusu var...

Şimdi dışarda olmak,
dörtnala sürmek dağlara doğru atı.
«— Ata binmesini de bilmezsin,» —- diyeceksin ama
şakayı bırak ve kıskanma,
yeni bir huy edindim hapiste :
seni sevdiğim kadar değilse de
hemen hemen ona yakın seviyorum tabiatı...
Ve ikiniz de uzaktasınız...

13 Aralık 1945

Gece kar birdenbire bastırmış.
Bembeyaz dallardan dağılan kargalarla başladı sabah.
Göz alabildiğine Bursa ovasında kış :
başsızlık ve sonsuzluk geliyor akla.
Sevgilim,
değişti mevsim
çekişen gelişmelerden sonra bir sıçramakla.
Ve karın altında mağrur
hamarat
sürüp gidiyor hayat...

14 Aralık 1945

Hay aksi lânet, fena bastırdı kış...
Sen ve namuslu İstanbulum ne haldesiniz kim bilir?
Kömürün var mı?
Odun alabildin mi?
Camların kıyısına gazete kâadı yapıştır.
Gece erkenden yatağa gir.
Evde de satılacak bir şey kalmamıştır.
Yarı aç, yarı tok üşümek :
dünyada, memleketimizde ve şehrimizde
bu işte de çoğunluk bizde...

RADYOAKTIVITELI YAGMURLAR ÜSTÜNE
10.12.12.9
0

RADYOAKTİVİTELİ YAĞMURLAR ÜSTÜNE
Kapayın pencereleri sımsıkı,
çocukları sokaklara bırakmayın,
yağmurlar ölüm taşıyor tohumlara,
paslı yağmurlar yağıyor.
Yağmurları temizlemeli,
yine gümüş gibi parlatmalı yağmurları,
yağmurlar yine yalnız güneşi taşısın tohumlara,
çocuklar yine koşabilsin yağmurların içinde,
pencereleri yağmurlara açabilelim yine.
Nâzım HİKMET

RUBAILER
10.12.12.9
1

RUBAİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

1

Bir gerçek âlemdi gördüğün ey Celâleddin, heyûlâ filân değil,
uçsuz bucaksız ve yaratılmadı, ressamı illetî-ûlâ filân değil.
Ve senin kızgın etinden kalan rubailerin en muhteşemi :
«Suret hemi zıllest...» filân diye başlayan değil...

2

Ruhum ne ondan önce vardı, ne ondan ayrı bir sırrın kemâlidir,
ruhum onun, o dışımdaki âlemin bende akseden hayâlidir.
Ve aslından en uzak ve aslına en yakın hayâl
bana ışığı vuran yârimin cemâlidir...

3

Sevgilimin hayâli dile geldi aynanın üzerinde :
«— O yok, ben varım,» — dedi bana günün birinde.
Vurdum, düştü parçalandı ayna, kayboldu hayâl
ve lâkin çok şükür sevgilim duruyor yerli yerinde...

4

Muşambanın üstüne resmini bir kerecik çizdim ama
günde bin kere resmin çıktı bende tepemden tırnağıma,
fakat ne tuhaf şey hayâlin onda daha çok kalacak
benden uzun ömürlüdür muşamba...

5

Sarılıp yatmak mümkün değil bende senden kalan hayâle.
Halbuki sen orda, şehrimde gerçekten varsın etinle kemiğinle
ve balından mahrum edildiğim kırmızı ağzın, kocaman gözlerin gerçekten var
ve âsi bir su gibi teslim oluşun ve beyazlığın ki dokunamıyorum bile...

6

Öptü beni : «— Bunlar, kâinat gibi gerçek dudaklardır,» — dedi.
«Bu ıtır senin icâdın değil, saçlarımdan uçan bahardır,» — dedi.
«İster gökyüzünde seyret, ister gözlerimde :
«körler onları görmese de, yıldızlar vardır,» — dedi...

7

Bu bahçe, bu nemli toprak, bu yasemin kokusu, bu mehtaplı gece
pırıldamakta devâmedecek ben basıp gidince de,
çünkü o ben gelmeden, ben geldikten sonra da bana bağlı olmadan vardı
ve bende bu aslın sureti çıktı sadece...

8

«— Paydos...» — diyecek bize bir gün tabiat anamız, —
«gülmek, ağlamak bitti çocuğum...»
Ve tekrar uçsuz bucaksız başlayacak :
görmeyen, konuşmayan, düşünmeyen hayat...

9

Ayrılık yaklaşıyor her gün biraz daha,
güzelim dünya elvedâ,
ve merhaba
k â i n a t . . .

10

Balla dolu petek
yani gözlerin güneşle dolu...
Gözlerin, sevgilim, gözlerin toprak olacak yarın,
bal başka petekleri doldurmakta devâmedecek...

11

Ne nurdan
ne çamurdan,
sevgilim, kedisi ve kedinin boynundaki boncuk
yuğrumlarındaki farkla hepsi aynı hamurdan...

12

Lahana, otomobil, veba mikrobu ve yıldız
hep hısım akrabayız.
Ve ey güneş gözlü sevgilim, «Cotigo, ergo sum»[1] değil
bu haşmetli ailede varız da düşünebilmekteyiz...

1 Düşünüyorum, demek ki varım.

13

Aramızda sadece bir derece farkı var,
işte böyle kanaryam,
sen kanatları olan, düşünemeyen kuşsun,
ben elleri olan, düşünebilen adam...

İKİNCİ BÖLÜM

1

«— Şarapla doldur tasını, tasın toprakla dolmadan,» — dedi Hayyam.
Baktı ona gül bahçesinin yanından geçen uzun burunlu, yırtık pabuçlu adam :
«— Ben, bu nimetleri yıldızlarından çok olan dünyada açım,» — dedi,
«şaraba değil, ekmek almaya bile yetmiyor param...»

2

Ölümü, ömrün kısalığını tatlı bir kederle düşünerek
şarap içmek lâle bahçesinde, ayın altında...
Bu tatlı keder doğduk doğalı nasibolmadı bize :
bir kenar mahallede, simsiyah bir evde, zemin katında...

3

Ömür gelip geçiyor, vakti ganimet bil uyanılmaz uykulara varmadan :
yâkut şarabı billûr kadehe doldur, seher vaktidir ey delikanlı uyan...
Perdesiz, buz gibi odasında uyandı delikanlı,
gecikmeyi affetmeyen fabrikanın canavar düdüğüydü uğuldayan...

4

Geçmiş günün hasretini çekmem
— yalnız bir yaz gecesi bir yana —
ve gözümün son mavi pırıltısı bile
gelecek günün müjdesini verecek sana...

5

Ben, bir insan,
ben, Türk şairi komünist Nâzım Hikmet ben,
tepeden tırnağa iman,
tepeden tırnağa kavga, hasret ve ümitten ibâret ben...

6

Ben, spiker, konuştum,
sesim bir tohum gibi ağır ve çıplak :
— Kalbimin saat ayarını veriyorum,
gonga tam şafak vakti vurulacak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1

İnsan
ya hayrandır sana, ya düşman.
Ya hiç yokmuşsun gibi unutulursun
ya bir dakka bile çıkmazsın akıldan...

2

Çürüksüz ve cam gibi berrak bir kış günü
sımsıkı etini dişlemek sıhhatli, beyaz bir elmanın.
Ey benim sevgilim, karlı bir çam ormanında nefes almanın
bahtiyarlığına benzer seni sevmek...

3

Kim bilir belki bu kadar sevmezdik birbirimizi
uzaktan seyredemeseydik ruhunu birbirimizin.
Kim bilir felek ayırmasaydı bizi birbirimizden
belki bu kadar yakın olmazdık birbirimize...

4

Gün iyiden iyiye ışıdı artık,
tortusu dibe çöken bir su gibi duruldu, berraklaştı ortalık.
Sevgilim, sanki seninle yüz yüze geldim birdenbire :
aydınlık, alabildiğine aydınlık...

SALKIMSÖGÜT
10.12.12.9
2

SALKIMSÖĞÜT

Akıyordu su
gösterip aynasında söğüt ağaçlarını.
Salkımsöğütler yıkıyordu suda saçlarını!

Yanan yalın kılıçları çarparak söğütlere
koşuyordu kızıl atlılar güneşin battığı yere!
Birden
bire kuş gibi
vurulmuş gibi
kanadından
yaralı bir atlı yuvarlandı atından!
Bağırmadı,
gidenleri geri çağırmadı,
baktı yalnız dolu gözlerle
uzaklaşan atlıların parıldayan nallarına!

Ah ne yazık!
Ne yazık ki ona
dörtnal giden atların köpüklü boynuna bir daha yatmayacak,
beyaz orduların ardında kılıç oynatmayacak!

Nal sesleri sönüyor perde perde,
atlılar kayboluyor güneşin battığı yerde!

Atlılar atlılar kızıl atlılar,
atları rüzgâr kanatlılar!
Atları rüzgâr kanat...
Atları rüzgâr...
Atları...
At...

Rüzgâr kanatlı atlılar gibi geçti hayat!

Akar suyun sesi dindi.
Gölgeler gölgelendi
renkler silindi.
Siyah örtüler indi
mavi gözlerine,
sarktı salkımsöğütler
sarı saçlarının
üzerine!

Ağlama salkımsöğüt,
ağlama,
Kara suyun aynasında el bağlama!
el bağlama!
ağlama!

Nâzım HİKMET

SAMAN SARISI
10.12.12.9
3

SAMAN SARISI

Vera Tulyakova'ya derin saygılarımla

I

Seher vakti habersizce girdi gara ekspres
kar içindeydi
ben paltomun yakasını kaldırmış perondaydım
peronda benden başka da kimseler yoktu
durdu önümde yataklı vagonun pencerelerinden biri
perdesi aralıktı
genç bir kadın uyuyordu alacakaranlıkta alt ranzada
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
kırmızı dolgun dudaklarıysa şımarık ve somurtkandı
üst ranzada uyuyanı göremedim
habersizce usulcacık çıktı gardan ekspres
bilmiyorum nerden gelip nereye gittiğini
baktım arkasından
üst ranzada ben uyuyorum
Varşova'da Biristol Oteli'nde
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığım yoktu
oysa karyolam tahtaydı dardı
genç bir kadın uyuyor başka bir karyolada
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
ak boynu uzundu yuvarlaktı
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığı yoktu
oysa karyolası tahtaydı dardı
vakıt hızla ilerliyordu yaklaşıyorduk gece yarılarına
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığımız yoktu
oysa karyolalar tahtaydı dardı
iniyorum merdivenleri dördüncü kattan
asansör bozulmuş yine
aynaların içinde iniyorum merdivenleri
belki yirmi yaşımdayım belki yüz yaşımdayım
vakıt hızla ilerliyordu yaklaşıyorduk gece yarılarına
üçüncü katta bir kapının ötesinde bir kadın gülüyor sağ elimde kederli bir gül açıldı ağır ağır
Kübalı bir balerinle karşılaştım ikinci katta karlı pencerelerde

taze esmer bir yalaza gibi geçti alnımın üzerinden
şair Nikolas Gilyen Havana'ya döndü çoktan
yıllarca Avrupa ve Asya otellerinin hollerinde oturup içtikti yudum
yudum şehirlerimizin hasretini
iki şey var ancak ölümle unutulur
anamızın yüzüyle şehrimizin yüzü
kapıcı uğurladı beni gocuğu geceye batık
yürüdüm buz gibi esen yelin ve neonların içinde yürüdüm
vakıt hızla ilerliyordu yaklaşıyordum gece yarılarına
çıktılar önüme ansızın
oraları gündüz gibi aydınlıktı ama onları benden başka gören olmadı
bir mangaydılar
kısa konçlu çizmeleri pantolonları ceketleri
kolları kollarında gamalı haç işaretleri
elleri ellerinde otomatikleri vardı
omuzları miğferleri vardı ama başları yoktu
omuzlarıyla miğferlerinin arası boşluktu
hattâ yakaları boyunları vardı ama başları yoktu
ölümlerine ağlanmayan askerlerdendiler
yürüdük
korktukları hem de hayvanca korktukları belli
gözlerinden belli diyemem
başları yok ki gözleri olsun
korktukları hem de hayvanca korktukları belli
belli çizmelerinden
korku belli mi olur çizmelerden
oluyordu onlarınki
korkularından ateş etmeğe de başladılar artsız arasız
bütün yapılara bütün taşıt araçlarına bütün canlılara
her sese her kıvıltıya ateş ediyorlar
hattâ Şopen Sokağı'nda mavi balıklı bir afişe ateş ettiler
ama ne bir sıva parçası düşüyor ne bir cam kırılıyor
ve kurşun seslerini benden başka duyan yok
ölüler bir SS mangası da olsa ölüler öldüremez
ölüler dirilerek öldürür kurt olup elmanın içine girerek
ama korktukları hem de hayvanca korktukları belli
bu şehir öldürülmemiş miydi kendileri öldürülmeden önce
bu şehrin kemikleri birer birer kırılıp derisi yüzülmemiş miydi
derisinden kitap kabı yapılmamış mıydı yağından sabun saçlarından sicim
ama işte duruyordu karşılarında gecenin ve buz gibi esen yelin içinde sıcak
bir fırancala gibi
vakıt hızla ilerliyordu yaklaşıyordum gece yarılarına
Belveder yolunda düşündüm Lehlileri
kahraman bir mazurka oynuyorlar tarihleri boyunca
Belveder yolunda düşündüm Lehlileri

bana ilk ve belki de son nişanımı bu sarayda verdiler
tören memuru açtı yaldızlı ak kapıyı
girdim büyük salona genç bir kadınla
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
ortalıkta da ikimizden başka kimseler yoktu
bir de akvareller bir de incecik koltuklar kanapeler bebekevlerindeki gibi
ve sen bundan dolayı
bir resimdin açık maviyle çizilmiş belki de bir taş bebektin
belki bir pırıltıydın düşümden damlamış sol mememin üstüne
uyuyordun alacakaranlıkta alt ranzada
ak boynun uzundu yuvarlaktı
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığın yoktu
ve işte Kırakof şehrinde Kapris Barı
vakıt hızla ilerliyor gece yarılarına yaklaşıyoruz
ayrılık masanın üstündeydi kahve bardağınla limonatamın arasında
onu oraya sen koydun
bir taş kuyunun dibindeki suydu
bakıyorum eğilip
bir koca kişi gülümsüyor bir buluta belli belirsiz
sesleniyorum
seni yitirmiş geri dönüyor sesimin yankıları
ayrılık masanın üstündeydi cıgara paketinde
gözlüklü garson getirdi onu ama sen ısmarladın
kıvrılan bir dumandı gözlerinin içinde senin
cıgaranın ucunda senin
ve hoşça kal demeğe hazır olan avucunda
ayrılık masanın üstünde dirseğini dayadığın yerdeydi
aklından geçenlerdeydi ayrılık
benden gizlediklerinde gizlemediklerinde
ayrılık rahatlığındaydı senin
senin güvenindeydi bana
büyük korkundaydı ayrılık
birdenbire kapın açılır gibi sevdalanmak birilerine ansızın
oysa beni seviyorsun ama bunun farkında değilsin
ayrılık bunu farketmeyişindeydi senin
ayrılık kurtulmuştu yerçekiminden ağırlığı yoktu tüy gibiydi diyemem
tüyün de ağırlığı var ayrılığın ağırlığı yoktu ama kendisi vardı
vakıt hızla ilerliyor gece yarıları yaklaşıyor bize
yürüdük yıldızlara değen Ortaçağ duvarlarının karanlığında
vakıt hızla akıyordu geriye doğru
ayak seslerimizin yankıları sarı sıska köpekler gibi geliyordu
ardımızdan koşuyordu önümüze
Yegelon Üniversitesi'nde şeytan taşlara tırnaklarını batıra batıra dola-
şıyor
bozmağa çalışıyor Kopernik'in Araplardan kalma usturlabını

ve pazar yerinde bezzazlar çarşısının kemerleri altında rok end rol oynu-
yor Katolik öğrencilerle
vakıt hızla ilerliyor gece yarılarına yaklaşıyoruz
vuruyor bulutlara kızıltısı Nova Huta'nın
orda köylerden gelen genç işçiler madenle birlikte
ruhlarını da alev alev döküyor yeni kalıplara
ve ruhların dökümü madenin dökümünden bin kere zordur
Meryem Ana kilisesinde çan kulesinde saat başlarını çalan borozan gece
yarısını çaldı
Ortaçağdan gelen çığlığı yükseldi
şehre yaklaşan düşmanı verdi haber
ve sustu gırtlağına saplanan okla ansızın
borazan iç rahatlığıyla öldü
ve ben yaklaşan düşmanı görüp de haber veremeden öldürülmenin acısını
düşündüm
vakıt hızla ilerliyor gece yarıları ışıklarını yeni söndürmüş bir vapur
iskelesi gibi arkada kaldı
seher vaktı habersizce girdi gara ekspres
yağmurlar içindeydi Pırağ
bir gölün dibinde gümüş kakma bir sandıktı
kapağını açtım
içinde genç bir kadın uyuyor camdan kuşların arasında
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığı yoktu
kapadım kapağı yükledim sandığı yük vagonuna
habersizce usulcacık çıktı gardan ekspres
baktım arkasından kollarım iki yanıma sarkık
yağmurlar içindeydi Pırağ
sen yoksun
uyuyorsun alacakaranlıkta alt ranzada
üst ranza bomboş
sen yoksun
yeryüzünün en güzel şehirlerinden biri boşaldı
içinden elini çektiğin bir eldiven gibi boşaldı
söndü artık seni görmeyen aynalar nasıl sönerse
yitirilmiş akşamlar gibi Vıltava suyu akıyor köprülerin altından
sokaklar bomboş
bütün pencerelerde perdeler inik
tıramvaylar bomboş geçiyor
biletçileri vatmanları bile yok
kahveler bomboş
lokantalar barlar da öyle
vitrinler bomboş
ne kumaş ne kıristal ne et ne şarap
ne bir kitap ne bir şekerleme kutusu

ne bir karanfil
şehri duman gibi saran bu yalnızlığın içinde bir koca kişi yalnızlıkta on kat artan ihtiyarlığın kederinden silkinmek için Lejyonerler Köprü-sü'nden martılara ekmek atıyor
gereğinden genç yüreğinin kanına batırıp
her lokmayı
vakıtları yakalamak istiyorum
parmaklarımda kalıyor altın tozları hızlarının
yataklı vagonda bir kadın uyuyor alt ranzada
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığı yoktu
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
elleriyse gümüş şamdanlarda mumlardı
üst ranzada uyuyanı göremedim
ben değilim bir uyuyan varsa orda
belki de üst ranza boş
Moskova'ydı üst ranzadaki belki
duman basmış Leh toprağını
Birest'i de basmış
iki gündür uçaklar kalkıp inemiyor
ama tirenler gelip gidiyor bebekleri akmış gözlerin içinden geçiyorlar
Berlin'den beri kompartımanda bir başımayım
karlı ovaların güneşiyle uyandım ertesi sabah
yemekli vagonda kefir denen bir çeşit ayran içtim
garson kız tanıdı beni
iki piyesimi seyretmiş Moskova'da
garda genç bir kadın beni karşıladı
beli karınca belinden ince
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
tuttum elinden yürüdük
yürüdük güneşin altında karları çıtırdata çıtırdata
o yıl erken gelmişti bahar
o günler Çobanyıldızına haber uçurulan günlerdi
Moskova bahtiyardı bahtiyardım bahtiyardık
yitirdim seni ansızın Mayakovski Alanı'nda yitirdim ansızın seni oysa ansızın değil çünkü önce yitirdim avucumda elinin sıcaklığını senin sonra elinin yumuşak ağırlığını yitirdim avucumda sonra elini
ve ayrılık parmaklarımızın birbirine ilk değişinde başlamıştı çoktan
ama yine de ansızın yitirdim seni
asfalt denizlerinde otomobilleri durdurup baktım içlerine yoksun
bulvarlar karlı
seninkiler yok ayak izleri arasında
botlu iskarpinli çoraplı çıplak senin ayak izlerini birde tanırım
milisyonerlere sordum
görmediniz mi
eldivenlerini çıkarmışsa ellerini görmemek olmaz

elleri gümüş şamdanlarda mumlardır
milisyonerler büyük bir nezaketle karşılık veriyor
görmedik
İstanbul'da Sarayburnu akıntısını çıkıyor bir romorkör ardında üç
mavna
gak gak ediyor da vak vak ediyor da martı kuşları
seslendim mavnalara Kızıl Meydan'dan romorkörün kaptanına sesleneme-
dim çünkü makinası öyle gümbürdüyordu ki sesimi duyamazdı
yorgundu da kaptan ceketinin düğmeleri de kopuktu
seslendim mavnalara Kızıl Meydan'dan
görmedik
girdim giriyorum Moskova'nın bütün sokaklarında bütün kuyruklara
ve yalnız kadınlara soruyorum
yün başörtülü güler yüzlü sabırlı sessiz kocakarılar
al yanaklı kopça burunlu tazeler şapkaları yeşil kadife
ve genç kızlar tertemiz sımsıkı gayetle de şık
belki korkunç kocakarılar bezgin tazeler şapşal kızlar da var ama onlardan
bana ne
güzeli kadın milleti erkeklerden önce görür ve unutmaz
görmediniz mi
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
kara paltosunun yakası ak ve sedef düğmeleri kocaman
Pırağ'da aldı
görmedik
vakıtlarla yarışıyorum bir onlar öne geçiyor bir ben
onlar öne geçince ufalan kırmızı ışıklarını görmez olacağım diye ödüm
kopuyor
ben öne geçtim mi ışıldakları gölgemi düşürüyor yola gölgem koşuyor
önümde gölgemi yitireceğim diye de bir telâştır alıyor beni
tiyatrolara konserlere sinemalara giriyorum
Bolşoy'a girmedim bu gece oynanan operayı sevmezsin
Kalamış'ta Balıkçının Meyhanesine girdim ve Sait Faik'le tatlı tatlı
konuşuyorduk ben hapisten çıkalı bir ay olmuştu onun karaciğeri
sancılar içindeydi ve dünya güzeldi
lokantalara giriyorum estırat orkestraları yani cazları ünlülerin
sırmalı kapıcılara bahşiş sever dalgın garsonlara
gardroptakilere ve bizim mahalle bekçisine soruyorum
görmedik
çaldı geceyarısını Stırasnoy Manastırı'nın saat kulesi
oysa manastır da kule de yıkıldı çoktan
yapılıyor şehrin en büyük sineması oralarda
oralarda on dokuz yaşıma rastladım
birbirimizi birde tanıdık
oysa birbirimizin yüzünü görmüşlüğümüz yoktu fotoğraflarımızı bile
ama yine de birbirimizi birde tanıdık şaşmadık el sıkışmak istedik

ama ellerimiz birbirine dokunamıyor aramızda kırk yıllık zaman duruyor
uçsuz bucaksız donmuş duruyor bir kuzey denizidir
ve Stırasnoy Alanı'na şimdi Puşkin Alanı kar yağmaya başladı
üşüyorum hele ellerim ayaklarım
oysa yün çoraplıyım da kunduralarımla eldivenlerim kürklü
çorapsız olan oydu bezle sarmış postallarında ayaklarını elleri çıplak
ağzında ham bir elmanın tadı dünya
on dördünde bir kız memesi sertliği avuçlarındaki
gözünde türkülerin boyu kilometre kilometre ölümün boyu bir karış
ve haberi yok başına geleceklerin hiçbirinden
onun başına gelecekleri bir ben biliyorum
çünkü inandım onun bütün inandıklarına
sevdim seveceği bütün kadınları
yazdım yazacağı bütün şiirleri
yattım yatacağı bütün hapislerde
geçtim geçeceği bütün şehirlerden
hastalandım bütün hastalıklarıyla
bütün uykularını uyudum gördüm göreceği bütün düşleri
bütün yitireceklerini yitirdim
saçları saman sarısı kirpikleri mavi
kara paltosunun yakası ak ve sedef düğmeleri koskocaman
görmedim

II

On dokuz yaşım Beyazıt Meydanı'ndan geçiyor çıkıyor Kızıl Meydan'a
Konkord'a iniyor Abidin'e rastlıyorum da meydanlardan konuşu-
yoruz
evveli gün Gagarin en büyük meydanı dolaşıp döndü Titof da dolaşıp
dönecek hem de on yedi buçuk kere dolanacak ama daha bundan
haberim yok
meydanlarla yapılardan konuşuyoruz Abidin'le tavan arasındaki otel
odamda
Sen ırmağı da akıyor Notr Dam'ın iki yanından
ben geceleyin penceremden bir ay dilimiymiş gibi görüyorum Sen
ırmağını rıhtımında yıldızların
bir de genç bir kadın uyuyor tavan arasındaki odamda Paris damlarının
bacalarına karışmış
yıllardır böyle derin uykulara dalmışlığı yoktu
saman sarısı saçları bigudili mavi kirpikleriyse yüzünde bulut
çekirdekteki meydanla çekirdekteki yapıdan konuşuyoruz Abidin'le
meydanda fırdönen Celâlettin'den konuşuyoruz
Abidin uçsuz bucaksız hızın renklerini döktürüyor
ben renkleri yemiş gibi yerim
ve Matis bir manavdır kosmos yemişleri satar

bizim Abidin de öyle Avni de Levni de
mikroskobun ve füze lumbuzlarının gördüğü yapılar meydanlar renkler
ve şairleri ressamları çalgıcıları onların
hamlenin resmini yapıyor Abidin yüz elliye altmışın meydanlığında
suda balıkları nasıl görüp suda balıkları nasıl avlayabilirsem öyle görüp
öyle avlayabilirim kıvıl kıvıl akan vakıtları tuvalinde Abidin'in
Sen ırmağı da bir ay dilimi gibi
genç bir kadın uyuyor ay diliminin üstünde
onu kaç kere yitirip kaç kere buldum daha kaç kere yitirip kaç kere
bulacağım
işte böyle işte böyle kızım düşürdüm ömrümün bir parçasını Sen ırmağına
Sen Mişel Köprüsü'nden
ömrümün bir parçası Mösyö Düpon'un oltasına takılacak bir sabah çise-
lerken aydınlık
Mösyö Düpon çekip çıkaracak onu sudan Paris'in mavi suretiyle birlikte
ve hiçbir şeye benzetemiyecek ömrümün bir parçasını ne balığa ne
pabuç eskisine
atacak onu Mösyö Düpon gerisin geriye Paris'in suretiyle birlikte suret
eski yerinde kalacak.
Sen ırmağıyla akacak ömrümün bir parçası büyük mezarlığına ırmakların
damarlarımda akan kanın hışırtısıyla uyandım
parmaklarımın ağırlığı yok
parmaklarım ellerimle ayaklarımdan kopup havalanacaklar salına salına
dönecekler başımın üstünde
sağım yok solum yok yukarım aşağım yok
Abidin'e söylemeli de resmini yapsın Beyazıt Meydanı'nda şehit düşenin
ve Gagarin Yoldaşın ve daha adını sanını kaşını gözünü bilmediği-
miz Titof Yoldaşın ve ondan sonrakilerin ve tavan arasında yatan
genç kadının
Küba'dan döndüm bu sabah
Küba meydanında altı milyon kişi akı karası sarısı melezi ışıklı bir
çekirdek dikiyor çekirdeklerin çekirdeğini güle oynaya
sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin
işin kolayına kaçmadan ama
gül yanaklı bebesini emziren melek yüzlü anneciğin resmini değil
ne de ak örtüde elmaların
ne de akvaryumda su kabarcıklarının arasında dolanan kırmızı balığınkini
sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin
1961 yazı ortalarında Küba'nın resmini yapabilir misin
çok şükür çok şükür bugünü de gördüm ölsem de gam yemem gayrının
resmini yapabilir misin üstat
yazık yazık Havana'da bu sabah doğmak varmışın resmini yapabilir misin
bir el gördüm Havana'nın 150 kilometre doğusunda deniz kıyısına yakın
bir duvarın üstünde bir el gördüm
ferah bir türküydü duvar

el okşuyordu duvarı
el altı aylıktı okşuyordu boynunu anasının
on yedi yaşındaydı el ve Mariya'nın memelerini okşuyordu avucu nasır nasırdı ve Karayip denizi kokuyordu
yirmi yaşındaydı el ve okşuyordu boynunu altı aylık oğlunun
yirmi beş yaşındaydı el ve okşamayı unutmuştu çoktan
otuz yaşındaydı el ve Havana'nın 150 kilometre doğusunda deniz kıyısında bir duvarın üstünde gördüm onu
okşuyordu duvarı
sen el resimleri yaparsın Abidin bizim ırgatların demircilerin ellerini
Kübalı balıkçı Nikolas'ın da elini yap karakalem
kooperatiften aldığı pırıl pırıl evinin duvarında okşamaya kavuşan ve okşamayı bir daha yitirmeyecek Kübalı balıkçı Nikolas'ın elini
kocaman bir el
deniz kaplumbağası bir el
ferah bir duvarı okşayabildiğine inanamayan bir el
artık bütün sevinçlere inanan bir el
güneşli denizli kutsal bir el
Fidel'in sözleri gibi bereketli topraklarda şekerkamışı hızıyla fışkırıp yeşerip ballanan umutların eli
1961'de Küba'da çok renkli çok serin ağaçlar gibi evler ve çok rahat evler gibi ağaçlar diken ellerden biri
çelik dökmeğe hazırlanan ellerden biri
mitralyözü türküleştiren türküleri mitralyözleştiren el
yalansız hürriyetin eli
Fidel'in sıktığı el
ömrünün ilk kurşunkalemiyle ömrünün ilk kâadına hürriyet sözcüğünü yazan el
hürriyet sözcüğünü söylerken sulanıyor ağızları Kübalıların balkutusu bir karpuzu kesiyorlarmış gibi
ve gözleri parlıyor erkeklerinin
ve kızlarının eziliyor içi dokununca dudakları hürriyet sözcüğüne
ve koca kişileri en tatlı anılarını çekip kuyudan yudum yudum içiyor
mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin
hürriyet sözcüğünün resmini ama yalansızının
akşam oluyor Paris'te
Notr Dam turuncu bir lamba gibi yanıp söndü ve Paris'in bütün eski yeni taşları turuncu bir lamba gibi yanıp söndü
bizim zanaatları düşünüyorum şiirciliği resimciliği çalgıcılığı filan düşünüyorum ve anlıyorum ki
bir ulu ırmak akıyor insan eli ilk mağaraya ilk bizonu çizdiğinden beri
sonra bütün çaylar yeni balıkları yeni su otları yeni tatlarıyla dökülüyor onun içine ve kurumayan uçsuz bucaksız akan bir odur.
Paris'te bir kestane ağacı olacak
Paris'in ilk kestanesi Paris kestanelerinin atası

İstanbul'dan gelip yerleşmiş Paris'e Boğaz sırtlarından
hâlâ sağ mıdır bilmem sağsa iki yüz yaşında filân olmalı
gidip elini öpmek isterdim
varıp gölgesinde yatsak isterdim bu kitabın kâadını yapanlar yazısını
dizenler nakışını basanlar bu kitabı dükkânında satanlar para verip
alanlar alıp da seyredenler bir de Abidin bir de ben bir de bir saman
sarısı belâsı, başımın.

Nazım HİKMET

Tiren, Varşova - Krakof - Pırağ - Moskova - Paris - Havana - Moskova

SEN
10.12.12.9
4

SEN
En güzel günlerimin
üç mel'un adamı var:
Ben sokakta rastlasam bile tanımayım diye
en güzel günlerimin bu üç mel'un adamını
yer yer tırnaklarımla kazıdım
hatıralarımın camını..
En güzel günlerimin
üç mel'un adamı var:
Biri sensin,

biri o,
biri ötekisi..
Düşmanımdır ikisi..
Sana gelince...
Yazıyorsun..
Okuyorum..
Kanlı bıçaklı düşmanım bile olsa,
insanın
bu rütbe alçalabilmesinden korkuyorum..
Ne yazık!..
Ne kadar
beraber geçmiş günlerimiz var;
senin
ve benim
en güzel günlerimiz..
Kalbimin kanıyla götüreceğim
ebediyete
ben o günleri..
Sana gelince, sen o günleri -
kendi oğluyla yatan,
kızlarının körpe etini satan
bir ana gibi satıyorsun!.
Satıyorsun:
günde on kaat,
bir çift rugan pabuç,
sıcak bir döşek
ve üç yüz papellik rahat
için...
En güzel günlerimin
üç mel'un adamı var:
Biri sensin,
Biri o,
biri ötekisi...
Kanlı bıçaklı düşmanımdır ikisi...
Sana gelince...
Ne ben Sezarım,
Ne de sen Brütüssün...
Ne ben sana kızarım
ne de zatın zahmet edip bana küssün..
Artık seninle biz,
düşman bile değiliz..
N.Hikmet - 1933

SES
10.12.12.9
5

SES

Çeneni avuçlarının içine alıp,
duvara dalıp
kalma!.
Çeneni avuçlarının içine alma!.

Kalk!
Pencereye gel!
Bak!
Dışarda gece bir cenup denizi gibi güzel,
çarpıyor pencerene dalgaları..
Gel!
Dinle havaları:
havalar seslerin yoludur,
havalar seslerle doludur:
toprağın, suyun, yıldızların
ve bizim seslerimizle...
Pencereye gel!
Havaları dinle bir:
Sesimiz yanındadır,
sesimiz seninledir...

Nâzım HİKMET

SESLER GELIYOR
10.12.12.9
6

SESLER GELİYOR.....
Sesler geliyor günbatısından
sesler....
Koynunda güneşin kaybolduğu zindan
aydınlanacak mı?
Bekliyelim mi?
Bekliyebilir miyiz?
Biz
gündoğusunun milyonlarla milyonu
bekliyoruz bunu..
Sesler geliyor günbatısından
sesler..
Biz
çıplak ayaklı Hindistanın açlığını
esmer gözlerinde bir alev gibi taşıyanlar.
Biz
sarı yüzlerinden gözleri bıçak yarası gibi bakan
kavga meydanlarında kellesini koparıp
kocaman kanlı sarı bir çiçek gibi bırakan
Çin seddinin kulileri....
Biz
Borneo, Sumatra, Cava köylüleri....
Biz...
Biz güneşin doğduğu yerden haykırıyoruz

mavi gömlekli, mavi gözlü Almanyalılara...
Ve istiyoruz ki olsun naramızın aksisedası
Krup favrikalarından kopan:
- HURRRA......
* * *
Kurtuluşun kırmızı eli
dolaşıyor üstünde Almanyanın.
Dışarı fırlamak için tepiniyor
amele mahallelerinde tanklar.
Berlinin caddeleri kulak asıyor yine
Spartaküslerin ayak sesine..
Göbeğinden çatlıyacak Avrupa.
Avrupanın çatlıyacak göbeği....
Çatlıyacak
çatlıyor
çatla...
Çabuk olun haydı...
Diyelim:
- . .DI....
Diyelim milyonlarla milyon ağız birden:
- ÇATLADI......
* * *
Söyle Berlin....
Söyle...
Elleri bombalı mavi gömleklilerin
bekliyecek mi yine
Unter den Linden caddesinde nöbet?
Alevden bayrakların üstünde
yeniden can bulacak mı Karl Liebknecht?
Avrupa bocalıyor..
Hava fırtınalı
omurga delik
serdümen sarhoş..
Kooooş....
Dümen başına.....
Sesler geliyor günbatısından
sesler....
N.Hikmet

SILÂHSIZ INSANLAR

10.12.12.9
7

SİLÂHSIZ İNSANLAR

Beş kıtanın içinden başladı sefer
Gidildi kuzeye doğru, gidildi,
Ormanlar, kayalar, göller, denizler
Şehrine varıldı, şehir yeşildi.

Bu gelenler silâhsız adamlardı
Her birisi yüreğini çıkardı.
Her yürekte güzel bir şeyler vardı,
Hayata sevdalar ilân edildi.

Geceler beyazdı, gündüzler serin,
Sözleri dövdüler dan dan da din din,
Örsünde sıcacık yüreklerinin
Ölüm bu sözlerden güçlü değildi.

1956

SIMAVNE KADISI OGLU
10.12.12.9
8

SİMAVNE KADISI OĞLU ŞEYH BEDRETTİN DESTANI

Darülfünün İlâhiyat Fakültesi tarihi kelâm müderrisi Mehemmed Şerefeddin Efendinin 1925-1341 senesinde Evkafı İslâmiye Matbaasında basılan «Simavne Kadısı oğlu Bedreddin» isimli risalesini okuyordum. Risalenin altmış beşinci sayfasına gelmiştim. Cenevizlilere sırkâtip olarak hizmet eden Dukas, tarihi kelâm müderrisinin bu altmış beşinci sayfasında diyordu ki:

«O zamanlarda İyonyen körfezi medhalinde kâin ve avam lisanında Stilaryum - Karaburun tesmiye edilen dağlık bir memlekette âdi bir Türk köylüsü meydana çıktı. Stilaryum Sakız adası karşısında kâindir. Mezkûr köylü Türklere vaiz ve nesayihte bulunuyor ve kadınlar müstesna olmak üzere erzak, melbûsat, mevaşi ve arâzi gibi şeylerin kâffesinin umumun mâli müştereki addedilmesini tavsiye ediyor idi.»

Stilaryumdaki âdi Türk köylüsüsün vaız ve nasihatlarını bu kadar vuzuhla anlatan Cenevizlilerin sırkâtibi, siyah kadife elbisesi, sivri sakalı, sarı uzun merasimli yüzüyle gözümün önüne geldi. Simavne Kadısı oğlu Bedreddinin en büyük müridine, Börklüce Mustafaya «âdi» demesi, her iki manasında da, beni güldürdü. Sonra birdenbire risalenin müellifi Mehemmed Şerefeddin Efendiyi düşündüm. Risalesinde Bedreddinin gayesinden bahsederken, *«Erzak, mevâşi ve arâzi gibi şeylerin umumî mali müşterek addedilmesini tavsiye eden Börklücenin kadınları bundan istisna etmesi bizce efkârı umumiyyeye karşı ihtiyar etmiş olduğu bir takiyye ve tesettürdür. Zira vahdeti mevcûda kail olan şeyhinin Mustafaya bunu istisna ettirecek bir dersi hususiyet vermediği muhakkaktır,»* diyen bu tarihi kelâm müderrisini asırların üstüne remil atıp insanların zamirini keşfetmekte yedi tulâ sahibi buldum. Ve Marksla Engelsten iki cümle geldi aklıma: *«Burjuva için karısı alelâde bir istihsal âletidir. Burjuvazi, istihsal âletlerinin içtimaileştirileceğini duyunca tabiatiyle bundan içtimaileştirilmenin kadınlara da teşmil edileceği neticesini çıkarıyor.»*

Burjuvazinin modern amele sosyalizmi için düşündüğünü, Darülfünün İlâhiyat Fakültesi müderrisi de Bedreddinin kurunu vüstaî köylü sosyalizmi için neden düşünmesin? İlâhiyat bakımından kadın mal değil midir?

Risaleyi kapadım. Gözlerim yanıyordu amma uykum yoktu. Başucumdaki çiviye asılı şimendifer marka saata baktım. İkiye geliyor. Bir cıgara. Bir cıgara daha. Koğuşun sıcak,

durgun, ağır kokulu bir su birikintisine benziyen havasında dolaşan sesleri dinliyorum. Benden başka yirmi sekiz insanı ve terli çimentosuyla koğuş uyuyor. Kulelerdeki jandarmalar yine bu gece düdüklerini daha sık, daha keskin öttürüyorlardı. Bu düdük sesleri ne zaman böyle deli bir sirayetle, belki de hiç sebepsiz, telaşlansalar ben kendimi karanlık bir gece batan bir gemide sanırım.

Üstümüzdeki koğuştan idamlık eşkıyaların zincir sesleri geliyordu. Evrakları temyizde. Yağmurlu bir akşam kararı giyip döndüklerinden beri hep böyle sabahlara kadar demirlerini şakırdatıp dolaşıyorlar.

Gündüzleri arka avluya çıkarıldığımız vakit kaç defa onların pencerelerine baktım. Üç insan. İkisi sağdaki pencerenin içinde oturur, birisi soldaki pencerede. İlk yakalanıp arkadaşlarını ele veren bu tek başına oturanmış. En çok cıgara içen de o.

Üçü de kollarını pencerelerin demirlerine doluyorlar. Oldukları yerden denizi, dağları çok iyi görebildikleri halde onlar hep aşağıya, avluya, bize, insanlara bakıyorlar.

Seslerini hiç işitmedim. Bütün hapishane içinde bir kerre olsun türkü söylemiyen sade onlardır. Ve hep böyle yalnız geceleri konuşan zincirleri birdenbire bir sabah karanlığında susarsa, hapishane bilecek ki, dışardaki şehrin en kalabalık meydanında göğüsleri yaftalı üç beyaz uzun gömlek sallanmıştır.

Bir aspirin olsa. Avuçlarımın içi yanıyor. Kafamda Bedreddin ve Börklüce Mustafa. Kendimi biraz daha zorlıyabilsem, başım böyle gözlerimi bulandıracak kadar ağrımasa, çok uzak yılların kılıç şakırtıları, at kişnemeleri, kırbaç sesleri, kadın ve çocuk çığlıkları içinde iki ışıklı ümit sözü gibi Bedreddinle Mustafanın yüzlerini görebileceğim.

Gözüme, demin kapatıp çimentoya bıraktığım risale ilişti. Yarısı güneşten solmuş vişne çürüğü bir kapağı var. Kapakta, üstünlü esreli sülüs bir yazıyla risalenin adı bir tuğra gibi yazılı. Kapağın içinden sararmış sayfa yapraklarının yırtık kenarları çıkıyor. Bu İlâhiyat Fakültesi müderrisinin sülüs yazısından, kamış kaleminden, dividinden ve rıhından Bedreddinimi kurtarmak lâzım, diye düşünüyorum. Aklımda İbni Arabşahtan, Âşıkpaşazâdeden, Neşriden, İdrisi Bitlisiden, Dukastan ve hattâ Şerefeddin Efendiden okuya okuya ezberlediğim satırlar var:

«Şeyh Bedreddinin tevellüdü 770 etrafında olmak lâzım geleceğini kuvvetle tahmin etmek mümkündür.»

«Tahsilini Mısırda ikmâl etmiş olan Şeyh Bedreddin senelerce burada kalmış ve hiç şüphesiz bu muhitte büyük bir kuvveti ilmiyeye mazhar olmuş idi.»

«Mısırdan Edirneye avdetinde ebeveynini burada berhayat bulmuş idi.»

«Kendisinin buraya vürudu peder ve validesini ziyaret maksadile olabileceği gibi bu şehirde tasaltun etmiş olan Musa Çelebinin daveti vakıasile olmak ihtimali de vardır.»

«Çelebi Sultan Mehmet kardeşlerine galebe ile vaziyete hâkim olunca Şeyh Bedreddini İznikte ikamete memur eylemiş idi.»

«Şeyh burada itmam etmiş olduğu Teshil mukaddemesinde "...Kalbimin içindeki ateş tutuşuyor. Ve günden güne artıyor, o surette ki kalbim demir de olsa selâbetine rağmen eriyecek..." demektedir.»

«Şeyhi İznike serdiklerinde kethüdası Börklüce Mustafa Aydın eline vardı. Andan göçtü Karaburuna vardı.»

«Diyordu ki: "Ben senin emlâkine tasarruf edebildiğim gibi sen de benim emlâkime aynı suretle tasarruf edebilirsin." Köylü avam halkı bu nevi sözlerle kendi tarafına celp ve cezb ettikten sonra hırıstiyanlar ile dostluk tesisine çalıştı. Çelebi Sultan Mehmedin Sarohan valisi Sisman bu sahte rahibe karşı hareket ettiyse de Stilaryumun dar

geçitlerinden ileriye geçmeğe muvaffak olamadı.»

«Simavne kadısı oğlu işitti kim Börklücenin hali terakki etti, o dahi İznikten kaçtı. İsfendiyara vardı. İsfendiyardan bir gemiye binip Eflak eline geçti. Andan gelip Ağaçdenizine girdi.

«Bu esnada müşarünileyhin halifesi Mustafanın Aydın elinde avazeyi huruç ve fesat ve ilhadı Sultan Mehemmed'in kulağına vâsıl oldu. Derhal Rumiyei suğra ve Amesye Padişahı olan Şehzade Sultan Muradın ismine hükmü hümayün sadır oldu ki Anadolu askerlerini cem ile mülhid Mustafanın def'ine kıyam eyliye. Ve mükemmel asker ve teçhizat ile Aydın elinde anın başına ine...»

«Mustafa, on bine yakın müfsit ve mülhid müritlerinden olan asker ile şehzadeye mükabeleye kıyam eylediler.»

«Mübalega cenk olundu.»

«Bir çok kan döküldükten sonra tevfiki ilâhi ile o leşkeri ilhad mağlub oldu.»

«Sağ kalanlar Ayasluğa getirildiler. Börklüceye tatbik olunan en müthiş işkenceler bile onu fikri sabitinden çeviremedi. Mustafa bir deve üzerinde çarmıha gerildi. Kolları yekdiğerinden ayrı olarak bir tahta üzerine çivilendikten sonra büyük bir alay ile şehirde gezdirildi. Kendisine sadık kalan mahremanı Mustafanın gözü önünde katledildi. Bunlar " Dede Sultan iriş" nidalarile mütevekkilâne ölüme tevdii nefs ettiler.»

«Ahir Börklüceyi paraladılar ve on vilâyeti teftiş ettiler, gideceklerin giderdiler bey kullarına timar verdiler. Bayezid Paşa yine Manisaya geldi Torlak Kemali anda buldu. Anı dahi anda astı.»

«Bu esnada Ağaçdenizindeki Bedreddinin hali terakkide idi. Her taraftan birçok halk yanına toplandılar. Bilumum halkın kendisiyle birleşmesine remak kalmış idi. Bundan dolayı Sultan Mehemmedin bizzat hareketi icab etti.

«Ve Bayezid Paşanın teklifiyle bazı kimseler Kadı Bedreddinin silki mütabaatına ve müritliğine dahil oldular. Ve birkaç tedbir ile orman içinde derdest edip bağladılar...

«Sirozda Sultan Mehemmede getirdiler. Acemden henüz gelmiş bir danişmend var idi. Mevlâna Hayder derlerdi. Sultan Mehemmed yanında olurdu. Mevlâna Hayder etti "şeran bunun katli helâl amma mali haramdır."

«Andan Simavne Kadısı oğlunu pazara iletip bir dükkân önünde berdar ettiler. Bir nice günden sonra cünüb müritlerinden birkaçı gelip anı andan aldılar. Şimdi dahi ol diyarda müritleri vardır.»

Başım çatlıyacak gibi. Saate baktım. Durmuş. Yukardakilerin zincir şakırtıları biraz yavaşladı. Yalnız birisi dolaşıyor. Herhalde o tek başına soldaki pencerede oturandır.

İçimde bir Anadolu türküsü dinlemek ihtiyacı var. Bana öyle geliyor ki, şimdi yolparacılar koğuşundan yine o yayla türküsünü söylemeğe başlasalar başımın ağrısı bir anda diniverecektir.

Bir cıgara daha yaktım. Eğildim. Çimentonun üstünden Mehemmed Şerefeddin Efendinin risalesini aldım. Dışarda rüzgâr çıktı. Penceremizin altındaki deniz, zincir ve düdük seslerini kapatarak homurdanıyor. Penceremizin altı kayalık olacak.

Kaç defa oraya, denizle duvarımızın birleştiği yere bakmak istedik. Fakat imkânı yok. Pencerenin demir çubukları çok dar. İnsan başını dışarı çıkaramıyor. Ve biz burada denizi ancak ufuk halinde görebiliyoruz.

Benim yatağımın yanında tornacı Şefiğin yatağı vardı. Şefik bir şeyler mırıldanarak uykusunda döndü. Karısının gönderdiği gelinlik yorganı kaydı. Örttüm.

İlâhiyat Fakültesi tarihi kelâm müderrisinin altmış beşinci sayfasını açtım yine.. Cenevizlilerin sırkâtibinden bir iki satır ancak okumuştum ki başımın ağrıları içinde kulağıma bir ses geldi. Bu ses:

— Gürültü etmeksizin denizin dalgalarını aşarak senin yanında bulunuyorum, diyordu.

Döndüm. Denizin üstündeki pencerenin arkasında birisi var. Konuşan o:

«— Cenevizlilerin sırkâtibi Dukasın yazdıklarını unuttun mu? Sakız adasında Turlut tesmiye olunan manastırda ikamet eden Giritli bir keşişten bahsettiğini hatırlamıyor musun? Ben, yani Börklüce Mustafanın "dervişlerinden biri" bu Giritli keşişe de böyle baş açık, ayaklarım çıplak ve yekpare bir libasa bürünmüş olarak denizin dalgalarını aşıp gelmez miydim?»

Pencerenin demirleri dışında hiçbir yere tutunmasına imkân olmadan böyle boylu boyunca durup bu sözleri söyleyene baktım. Gerçekten de dediği gibiydi. Yekpare libası aktı.

Şimdi, yıllarca sonra, ben bu satırları yazarken İlâhiyat Fakültesi müderrisini düşünüyorum. Şerefeddin Efendi öldü mü, sağ mı, bilmiyorum. Fakat eğer sağsa ve bu yazdıklarımı okursa benim için: «Gidi hain, diyecektir, hem maddiyundan olduğunu iddia eder, hem de Giritli keşiş gibi, üstüne üstlük aradan asırlar geçmiş iken, Börklücenin denizleri sessizce aşan müridiyle konuştuğundan dem vurur.»

Tarihi kelâm üstadının bu sözleri söyledikten sonra atacağı ilâhi kahkakayı da duyar gibi oluyorum.

Fakat zarar yok. Hazret kahkahasını atadursun. Ben maceramı anlatayım.

Başımın ağrısı birdenbire dindi. Yataktan çıktım. Penceredekine doğru yürüdüm. Elimden tuttu. Benden başka yirmi sekiz insanı ve terli çimentosuyla uyuyan koğuşu bıraktık. Birdenbire kendimi o bir türlü göremediğimiz, denizle duvarımızın birleştiği yerde, kayaların üstünde buldum. Börklücenin müridiyle yan yana karanlık denizin dalgalarını sessizce aşarak yılların arkasına, asırlarca geriye, sultan Gıyaseddin Ebülfeth Mehemmed bin ibni Yezidülkirişçi, yahut sadece Çelebi Sultan Mehmet devrine gittik.

Ve işte size anlatmak istediğim macera bu yolculuktur. Bu yolculukta gördüğüm ses, renk, hareket, şekil manzaralarını parça parça ve çoğunu — eski bir itiyat yüzünden —- bir çeşit uzunlu kısalı satırlar ve arasıra kafiyelerle tesbit etmeğe çalışaçağım. Şöyle ki:

1.

Sedirde al yeşil, dal dal Bursa ipeklisi,
duvarda mavi bir bahçe gibi Kütahyalı çiniler,
gümüş ibriklerde şarap,
bakır lengerlerde kızarmış kuzular nar idi.
Öz kardeşi Musayı ok kirişiyle boğup
yani bir altın leğende kardeş kanıyla aptest alarak
Çelebi Sultan Memet tahta çıkmış hünkâr idi.
Çelebi hünkâr idi amma
Âl Osman ülkesinde esen
bir kısırlık çığlığı, bir ölüm türküsü rüzgâr idi.
Köylünün göz nuru zeamet
alın teri timar idi.
Kırık testiler susuz
su başarında bıyık buran sipahiler var idi.
Yolcu, yollarda topraksız insanın
ve insansız toprağın feryadını duyar idi.
Ve yolların sonu kale kapısında kılıçlar şakırdar
köpüklü atlar kişner iken
çarşıda her lonca kesmiş kendi pirinden ümidi
tarumar idi.
Velhasıl hünkâr idi, timar idi, rüzgâr idi,
ahüzar idi.

2.

Bu göl İznik gölüdür.
Durgundur.
Karanlıktır.
Derindir.
Bir kuyu suyu gibi
içindedir dağların.

Bizim burada göller
dumanlıdırlar.
Balıklarının eti yavan olur,
sazlıklarından ısıtma gelir,
ve göl insanı
sakalına ak düşmeden ölür.

Bu göl İznik gölüdür.

Yanında İznik kasabası.
İznik kasabasında
kırık bir yürek gibidir demircilerin örsü.
Çocuklar açtır.
Kurutulmuş balığa benzer kadınların memesi.
Ve delikanlılar türkü söylemez.

Bu kasaba İznik kasabası.
Bu ev esnaf mahallesinde bir ev.
Bu evde
bir ihtiyar vardır Bedreddin adında.
Boyu küçük
        sakalı büyük
                sakalı ak.
Çekik çocuk gözleri kurnaz
ve sarı parmakları saz gibi.

Bedreddin
ak bir koyun postu üstüne
oturmuş.
Hattı talik ile yazıyor
                «Teshil»i.
Karşısında diz çökmüşler
ve karşıdan
bir dağa bakar gibi bakıyorlar ona.
Bakıyor:
Başı tıraşlı
kalın kaşlı
ince uzun boylu Börklüce Mustafa.
Bakıyor:
kartal gagalı Torlak Kemâl..
Bakmaktan bıkıp usanmayıp
bakmağa doymıyarak
İznik sürgünü Bedreddine bakıyorlar..

3.

Kıyıda çıplak ayaklı bir kadın ağlamaktadır.
Ve gölde ipi kopmuş
                        boş bir balıkçı kayığı
                        bir kuş ölüsü gibi
                                suyun üstünde yüzüyor.
Gidiyor suyun götürdüğü yere,

gidiyor parçalanmak için karşı dağlara.

İznik gölünde akşam oldu.
Dağ başlarının kalın sesli sipahileri
güneşin boynunu vurup
kanını göle akıttılar.

Kıyıda çıplak ayaklı bir kadın ağlamaktadır,
bir sazan balığı yüzünden
kaleye zincirlenen balıkçının kadını.

İznik gölünde akşam oldu.
Bedreddin eğildi suya
avuçlayıp doğruldu.

Ve sular
parmaklarından dökülüp
tekrar göle dönerken
dedi kendi kendine:
«— O âteş ki kalbimin içindedir
tutuşmuştur
günden güne artıyor.
Dövülmüş demir olsa dayanmaz buna
eriyecek yüreğim...

Ben gayrı zuhur ve huruç edeceğim!
Toprak adamları toprağı fethe gideceğiz.
Ve kuvveti ilmi, sırrı tevhidi gerçeklendirip
biz milletlerin ve mezheplerin kanunlarını
iptâl edeceğiz...»

●

Ertesi gün
gölde kayık parçalanır
kalede bir baş kesilir
kıyıda bir kadın ağlar
ve yazarken
Simavneli «Teshil»ini
Torlak Kemâlle Mustafa
öptüler
şeyhlerinin elini.
Al atların kolanını sıktılar.
Ve İznik kapısından
dizlerinde çırılçıplak bir kılıç
heybelerinde el yazma bir kitapla çıktılar...

Kitaplarının adı:
«Varidat»dı.

4.

Börklüce Mustafa ile Torlak Kemâl, Bedreddinin elini öpüp atlarına binerek biri Aydın, biri Manisa taraflarına gittikten sonra ben de rehberimle Konya ellerine doğru yola çıktım ve bir gün Haymana ovasına ulaştığımızda

Duyduk ki Mustafa huruç eylemiş
Aydın elinde Karaburunda.
Bedreddinin kelâmını söylemiş
köylünün huzurunda.

Duyduk ki; «cümle derdinden kurtulup
piri pâk olsun diye,
on beş yaşında bir civan teni gibi, toprağın eti,
ağalar topyekün kılıçtan geçirilip
verilmiş ortaya hünkâr beylerinin timarı zeameti.»

Duyduk ki...
Bu işler duyulur da durmak olur mu?
Bir sabah erken,
Haymana ovasında bir garip kuş öterken,
sıska bir söğüt altında zeytin danesi yedik.
«Varalım,
dedik.
Görelim,
dedik.
Yapışıp
sapanın
sapına
şol kardeş toprağını biz de bir yol
sürelim, dedik.»
Düştük dağlara dağlara,
aştık dağları dağları...

Dostlar,
ben yolculuk etmem bir başıma.
Bir ikindi vakti can yoldaşıma
dedim ki: geldik.
Dedim ki: bak
başladı karşımızda bir çocuk gibi gülmeğe

bir adım geride ağlayan toprak.
Bak ki, incirler iri zümrüt gibidir,
kütükler zor taşıyor kehribar salkımları.
Saz sepetlerde oynıyan balıkları gör:
ıslak derileri pul pul, ışıl ışıldır
ve körpe kuzu eti gibi aktır
yumuşaktır etleri.
Dedim ki bak,
burda insan toprak gibi, güneş gibi, deniz gibi
bereketli.
Burda insan gibi verimli deniz, güneş ve toprak..

5.

Arkamızda hünkârın ve hünkâr beylerinin timar ve zeametli topraklarını bırakıp Börklücenin diyarına girdiğimizde bizi ilk karşılayan üç delikanlı oldu. Üçü de yanımdaki rehberim gibi yekpâre ak libaslıydılar. Birisinin kıvırcık, abanoz gibi siyah bir sakalı ve aynı renkte ihtiraslı gözleri, kemerli büyük bir burnu vardı. Vaktiyle Musanın dinindenmiş. Şimdi Börklüce yiğitlerinden.

İkincisinin çenesi kıvrık ve burnu dümdüzdü. Sakızlı Rum bir gemiciymiş. O da Börklüce müritlerinden.

Üçüncüsü orta boylu, geniş omuzlu. Şimdi düşünüyorum da, onu, yolparacılar koğuşunda yatan ve o yayla türküsünü söyliyen Hüseyine benzetiyorum. Yalnız Hüseyin Erzurumluydu. Bu Aydınlıymış.

İlk sözü söyliyen Aydınlı oldu:

— Dost musunuz düşman mı? dedi. Dost iseniz hoşgeldiniz. Düşman iseniz boynunuz kıldan incedir.

— Dostuz, dedik.

Ve o zaman öğrendik ki, Sarohan valisi Sismanın ordusunu, yani toprakları tekrar hünkâr beylerine vermek isteyenleri, bizimkiler Karaburunun dar, dağlık geçitlerinde tepelemişlerdir.

Yine, o yolparacılar koğuşunda yatan Hüseyin'e benziyeni dedi ki:

— Buradan ta Karaburunun dibindeki denize dek uzayan kardeş soframızda bu yıl incirler böyle ballı, başaklar böyle ağır ve zeytinler böyle yağlı iseler, biz onları, sırma cepken giyer haramilerin kanıyla suladık da ondandır.

Müjde büyüktü. Rehberim:

— Öyleyse tez dönelim. Haberi Bedreddine iletelim, dedi.

Yanımıza Sakızlı Rum gemici Anastası da alıp ve ancak eşiğine bastığımız kardeş toprağını bırakarak tekrar Âl Osman oğullarının karanlığına daldık.

Bedreddini İznikte, göl kıyısında bulduk. Vakit sabahtı. Hava ıslak ve kederliydi.

Bedreddin.

— Nöbet bizimdir. Rumeline geçek, dedi.

Gece İznikten çıktık. Peşimizi atlılar kovalıyordu. Karanlık, onlarla aramızda duvar

gibiydi. Ve bu duvarın arkasından nal seslerini duyuyorduk. Rehberim önden gidiyor, Bedreddinin atı benim al atımla Anastasınki arasındaydı. Biz üç anaydık. Bedreddin çocuğumuz Ona bir kötülük edecekler diye içimiz titriyordu. Biz üç çocuktuk. Bedreddin babamız. Karanlığın duvarı ardındaki nal sesleri yaklaşır gibi oldukça Bedreddine sokuluyorduk.

Gün ışığında gizlenip, geceleri yol alarak İsfendiyara ulaştık. Oradan bir gemiye bindik.

6.

Bir gece bir denizde yalnız yıldızlar
ve bir yelkenli vardı.
Bir gece bir denizde bir yelkenli
yapyalnızdı yıldızlarla.
Yıldızlar sayısızdı.
Yelkenler sönüktü.
Su karanlıktı
ve göz alabildiğine dümdüzdü.

Sarı Anastasla Adalı Bekir
hamladaydılar.
Koç Salihle ben
pruvada.
Ve Bedreddin
parmakları sakalına gömülü
dinliyordu küreklerin şıpırtısını.

Ben:
— Ya! Bedreddin! dedim,
uyuklıyan yelkenlerin tepesinde
yıldızlardan başka bir şey görmüyoruz.
Fısıltılar dolaşmıyor havalarda.
Ve denizin içinden
gürültüler duymuyoruz.
Sade bir dilsiz, karanlık su,
sade onun uykusu.
Ak sakalı boyundan büyük küçük ihtiyar
güldü,
dedi:
— Sen bakma havanın durgunluğuna
derya dediğin uyur uyur uyanır.

Bir gece bir denizde yalnız yıldızlar
ve bir yelkenli vardı.

Bir gece bir yelkenli geçip Karadenizi
gidiyordu Deliormana
Ağaçdenizine...

7.

Bu orman ki Deliormandır gelip durmuşuz
demek Ağaçdenizinde çadır kurmuşuz.
«Malûm niçin geldik,
malûm derdi derunumuz» diye
her daldan her köye bir şahin uçurmuşuz.

Her şahin peşine yüz aslan takıp gelmiş.
Köylü, bey ekinini, çırak çarşıyı yakıp
reaya zinciri bırakıp gelmiş.
Yani Rumelinde bizden ne varsa tekmil
kol kol Ağaçdenizine akıp gelmiş...

Bir kızılca kıyamet!
Karışmış birbirine
at, insan, mızrak, demir, yaprak, deri,
gürgenlerin dalları, meşelerin kökleri.
Ne böyle bir âlem görmüşlüğü vardır,
ne böyle bir uğultu duymuşluğu var
Deliorman deli olalı beri....

8.

Anastası Deliormanda Bedreddinin ordugâhında bırakıp ben ve rehberim Geliboluya indik. Bizden önce buradan denizi yüzerek geçen olmuş. Galiba bir dildâde yüzünden. Biz de denizi yüzerek karşı kıyıya vardık. Lâkin bizi bir balık gibi çevik yapan şey bir kadın yüzünü ay ışığında seyretmek ihtirası değil, İzmir yoluyla Karaburuna, bu sefer şeyhinden Mustafaya haber ulaştırmak işiydi.

İzmire yakın bir kervansaraya vardığımızda, padişahın on iki yaşındaki oğlunun elinden tutan Bayezid Paşanın Anadolu askerlerini topladığını duyduk.

İzmirde çok oyalanmadık. Şehirden çıkıp Aydın yolunu tutmuştuk ki bir bağ içinde, bir ceviz ağacı altında, bir kuyuya serinlesin diye karpuz salmış dinlenen ve sohbet eden dört çelebiye rastladık. Her birinin üstünde başka çeşit libas vardı. Üçü kavukluydu, birisi fesli. Selâm verdiler. Selâm aldık. Kavuklulardan birisi Neşrî imiş. Dedi ki:

— Halkı ibahet mezhebine davet eden Börklücenin üzerine Sultan Mehemmed Bayezid Paşa'yı gönderir.

Kavuklulardan ikincisi Şükrüllah bin Şihâbiddin imiş. Dedi ki:

— Bu sofinin başına birçok kimseler toplandı. Ve bunların dahi şer'i Muhammediye muhalif nice işleri âşikâr oldu.

Kavuklulardan üçüncüsü Âşıkpaşazâde imiş. Dedi ki:

- Sual: Ahir Börklüce paralanırsa imanla mı gidecek, imansız mı?

- Cevap: Allah bilir anın çünkim biz anın mevti halini bilmezüz..

Fesli olan çelebi İlâhiyat Fakültesi tarihi kelâm müderrisiydi. Yüzümüze baktı. Gözlerini kırpıştırarak kurnaz kurnaz gülümsedi. Bir şey demedi.

Biz hemen atlarımızı mahmuzladık. Ve bir bağ içinde, bir ceviz ağacı altında, bir kuyuya saldıkları karpuzları serinletip sohbet edenleri nallarımızın tozları arkasında bırakarak Aydına, Karaburuna, Börklücenin yanına vardık.

9.

Sıcaktı.
Sıcak.
Sapı kanlı, demiri kör bir bıçaktı
sıcak.

Sıcaktı.
Bulutlar doluydular,
bulutlar boşanacak
boşanacaktı.
O, kımıldanmadan baktı,
kayalardan
iki gözü iki kartal gibi indi ovaya.
Orda en yumuşak, en sert
en tutumlu, en cömert,
en
seven,
en büyük, en güzel kadın:
TOPRAK
nerdeyse doğuracak
doğuracaktı.

Sıcaktı.
Baktı Karaburun dağlarından O
baktı bu toprağın sonundaki ufka
çatarak kaşlarını :
Kırlarda çocuk başlarını
Kanlı gelincikler gibi koparıp
çırılçıplak çığlıkları sürükleyip peşinde
beş tuğlu bir yangın geliyordu karşıdan ufku sarıp.

Bu gelen
Şehzade Murattı.
Hükmü hümâyun sâdır olmuştu ki Şehzade Muradın
ismine
Aydın eline varıp
Bedreddin halifesi mülhid Mustafanın başına ine.

Sıcaktı.
Bedreddin halifesi mülhid Mustafa baktı,
baktı köylü Mustafa.
Baktı korkmadan
kızmadan
gülmeden.
Baktı dimdik
dosdoğru.
Baktı O.
En yumuşak, en sert
en tutumlu, en cömert,
en
seven,
en büyük, en güzel kadın :
TOPRAK
nerdeyse doğuracak
doğuracaktı.

Baktı.
Bedreddin yiğitleri kayalardan ufka baktılar.
Gitgide yaklaşıyordu bu toprağın sonu
fermanlı bir ölüm kuşunun kanatlarıyla.
Oysaki onlar bu toprağı,
bu kayalardan bakanlar, onu,
üzümü, inciri, narı,
tüyleri baldan sarı,
sütleri baldan koyu davarları,
ince belli, aslan yeleli atlarıyla
duvarsız ve sınırsız
bir kardeş sofrası gibi açmıştılar.

Sıcaktı.
Baktı.
Bedreddin yiğitleri baktılar ufka...

●

En yumuşak, en sert,
en tutumlu, en cömert,

en
seven,
en büyük, en güzel kadın :
TOPRAK
nerdeyse doğuracak
doğuracaktı.

Sıcaktı.
Bulutlar doluydular.
Nerdeyse tatlı bir söz gibi ilk damla düşecekti yere.
Birden-
- bire
kayalardan dökülür
gökten yağar
yerden biter gibi,
bu toprağın verdiği en son eser gibi
Bedreddin yiğitleri şehzade ordusunun karşısına
çıktılar.
Dikişsiz ak libaslı
baş açık
yalnayak ve yalın kılıçtılar.

Mübalâğa cenk olundu.

Aydının Türk köylüleri,
Sakızlı Rum gemiciler,
Yahudi esnafları,
on bin mülhid yoldaşı Börklüce Mustafanın
düşman ormanına on bin balta gibi daldı.
Bayrakları al, yeşil,
kalkanları kakma, tolgası tunç
saflar
pâre pâre edildi ama,
boşanan yağmur içinde gün inerken akşama
on binler iki bin kaldı.

Hep bir ağızdan türkü söyleyip
hep beraber sulardan çekmek ağı,
demiri oya gibi işleyip hep beraber,
hep beraber sürebilmek toprağı,
ballı incirleri hep beraber yiyebilmek,
yârin yanağından gayrı her şeyde
her yerde
hep beraber!
diyebilmek
için

on binler verdi sekiz binini..

Yenildiler.

Yenenler, yenilenlerin
dikişsiz, ak gömleğinde sildiler
kılıçlarının kanını.
Ve hep beraber söylenen bir türkü gibi
hep beraber kardeş elleriyle işlenen toprak
Edirne sarayında damızlanmış atların
eşildi nallarıyla.

Tarihsel, sosyal, ekonomik şartların
zarurî neticesi bu!
deme, bilirim!
O dediğin nesnenin önünde kafamla eğilirim.
Ama bu yürek
o, bu dilden anlamaz pek.
O, «hey gidi kambur felek,
hey gidi kahbe devran hey,»
der.
Ve teker teker,
bir an içinde,
omuzlarında dilim dilim kırbaç izleri,
yüzleri kan içinde
geçer çıplak ayaklarıyla yüreğime basarak
geçer Aydın ellerinden Karaburun mağlûpları..*

(*) Şimdi ben bu satırları yazarken, «Vay, kafasıyla yüreğini ayırıyor; vay, tarihsel, sosyal, ekonomik şartları kafam kabul eder amma, yüreğim yine yanar, diyor. Vay, vay, Marksiste bakın...» gibi laflar edecek olan bazı " sol" geçinen delikanlıları düşünüyorum. Tıpkı yazımın ta başında tarihi kelâm müderrisini düşünüp kahkahasını duyduğum gibi.

Ve şimdi eğer böyle bir istidrad yapıyorsam bu o çeşit delikanlılar için değil, Marksizmi yeni okumaya başlamış, sol züppeliğinden uzak olanlar içindir.

Bir doktorun verem bir çocuğu olsa, doktor, çocuğunun öleceğini bilse, bunu fizyolojik, biyolojik, bilmemne-lojik bir zaruret olarak kabul etse ve çocuk ölse, bu ölümün zaruretini çok iyi bilen doktor, çocuğunun arkasından bir damlacık gözyaşı dökmez mi ?

Paris Komunasının devrileceğini, bu devrilişin bütün tarihî, sosyal, ekonomik şartlarını önceden bilen Marksın yüreğinden Komunanın büyük ölüleri «bir ıstırap şarkısı» gibi geçmemişler midir? Ve Komuna öldü, yaşasın komuna! diye bağıranların sesinde bir damla olsun acılık yok muydu?

Marksist, bir «makina - adam», bir ROBOTA değil, etiyle, kanıyla sinir ve kafası ve yüreğiyle tarihî, sosyal, konkre bir insandır.

10.

Karanlıkta durdular.
Sözü O aldı, dedi:
«— Ayasluğ, şehrinde pazar kurdular.
Yine kimin dostlar
yine kimin boynun vurdular?»

Yağmur
yağıyordu boyuna.
Sözü onlar alıp
dediler ona:
«— Daha pazar
kurulmadı
kurulacak.
Esen rüzgâr
durulmadı
durulacak.
Boynu daha
vurulmadı
vurulacak.»

Karanlık ıslanırken perde perde
belirdim onların olduğu yerde
sözü ben aldım, dedim :
«— Ayasluğ şehrinin kapısı nerde?
Göster geçeyim!
Kalesi var mı?
Söyle yıkayım.
Baç alırlar mı?
De ki vermeyim!»

Sözü O aldı, dedi:
«—Ayasluğ şehrinin kapısı dardır.
Girip çıkılmaz.
Kalesi vardır,
kolay yıkılmaz.
Var git al atlı yiğit
var git işine!..»

Dedim: «— Girip çıkarım!»
Dedim: «-—Yakıp yıkarım!»
Dedi: «—Yağış kesildi
gün ağarıyor.
Cellât Ali,
Mustafayı
çağırıyor!
Var git al atlı yiğit

var git işine!..»

Dedim: «— Dostlar
bırakın beni
bırakın beni.
Dostlar
göreyim onu
göreyim onu!
Sanmayınız
dayanamam.
Sanmayınız
yandığımı
el âleme belli etmeden yanamam!

Dostlar
"Olmaz!" demeyin,
"Olmaz!" demeyin boşuna.
Sapından kopacak armut değil bu
armut değil bu,
yaralı olsa da düşmez dalından;
bu yürek
bu yürek benzemez serçe kuşuna
serçe kuşuna!

Dostlar
biliyorum!
Dostlar
biliyorum nerde, ne haldedir O!
Biliyorum
gitti gelmez bir daha!
Biliyorum
bir deve hörgücünde
kanıyan bir çarmıha
çırılçıplak bedeni
mıhlıdır kollarından.
Dostlar
bırakın beni,
bırakın beni.
Dostlar
bir varayım göreyim
göreyim
Bedreddin kullarından
Börklüce Mustafayı
Mustafayı.»

●

Boynu vurulacak iki bin adam,
Mustafa ve çarmıhı
cellât, kütük ve satır
her şey hazır
her şey tamam.

Kızıl sırma işlemeli bir haşa
altın üzengiler
kır bir at.
Atın üstünde kalın kaşlı bir çocuk
Amasya padişahı şehzade sultan Murat.
Ve yanında onun
bilmem kaçıncı tuğuna ettiğim Bayezid Paşa!

Satırı çaldı cellât.
Çıplak boyunlar yarıldı nar gibi,
yeşil bir daldan düşen elmalar gibi
birbiri ardına düştü başlar.
Ve her baş düşerken yere
çarmıhından Mustafa
baktı son defa.
Ve her yere düşen başın
kılı depremedi:
—İriş
Dede Sultanım iriş!
dedi bir,
başka bir söz demedi..

11.

Bayezid Paşa Manisaya gelmiş, Torlak Kemâli anda bulup anı dahi anda asmış, on vilâyet teftiş edilerek gidecekler giderilmiş ve on vilâyet betekrar bey kullarına timar verilmişti.

Rehberimle ben, bu on vilâyetten geçtik. Tepemizde akbabalar dolaşıyor ve zaman zaman acayip çığlıklar atarak karanlık derelerin içine süzülüyorlar, henüz kanları kurumamış körpe kadın ve çocuk ölülerinin üstüne iniyorlardı. Yollarda, güneşin altında, genç, ihtiyar erkek cesetleri serili olduğu halde, kuşların yalnız kadın ve çocuk etini tercih etmeleri karınlarının ne kadar tok olduğunu gösteriyordu.

Yollarda hünkâr beylerinin alaylarına rastlıyorduk.

Hünkârın bey kulları; çürümüş bir bağ havası gibi ağır ve büyük bir güçlükle kımıldanabilen rüzgârların içinden ve parçalanmış toprağın üstünden geçerek, rengârenk

tuğları, davullarıyla ve çengü çigane ile timarlarına dönüp yerleşirlerken biz on vilâyeti arkada bıraktık. Gelibolu karşıdan göründü. Rehberime:

— Takatim kalmadı gayrı, dedim, denizi yüzerek geçmem mümkün değil.

Bir kayık bulduk.

Deniz dalgalıydı. Kayıkçıya baktım. Bir Almanca kitabın iç kapağından koparıp koğuşta başucuma astığım resme benziyor. Kalın bıyığı abanoz gibi siyah, sakalı geniş ve bembeyaz. Ömrümde böyle açık, böyle konuşan bir alın görmemişimdir.

Boğazın orta yerine gelmiştik, deniz durmamacasına akıyor, kurşun boyalı havanın içinde sular köpüklenerek kayığımızın altından kayıyordu ki koğuştaki resme benziyen kayıkçımız:

— Serbest insan ve esir, patriçi ve pleb, derebeyi ve toprak kölesi, usta ve çırak, bir kelime ile ezenler ve ezilenler, nihayet bulmaz bir zıddıyette birbirine karşı göğüs gererek bazen el altından, bazen açıktan açığa fasılasız bir mücadeleyi devam ettirdiler; dedi.

12.

Rumeline ayak bastığımızda Çelebi Sultan Mehemmedin Selânik kalesindeki muhasarayı kaldırarak Sereze geldiğini duyduk. Bir an önce Deliormana ulaşmak için gece gündüz yol almağa başladık.

Bir gece yol kenarında oturmuş dinleniyorduk ki, karşıdan Deliorman taraflarından gelip Serez şehrine doğru giden üç atlı, doludizgin önümüzden geçti. Atlılardan birinin terkisinde bir heybe gibi bağlanmış, insana benzer bir karaltı görmüştüm. Tüylerim diken diken oldu. Rehberime dedim ki:

Ben tanırım bu nal seslerini.
Bu köpükleri kanlı simsiyah atlar
karanlık yolun üstünden dörtnala geçip
hep böyle terkilerinde bağlı esirler götürdüler.

Ben tanırım bu nal seslerini.
Onlar
bir sabah
çadırlarımıza bir dost türküsü gibi gelmişlerdir.
Bölüşmüşüzdür ekmeğimizi onlarla.
Hava öyle güzeldir,
yürek öyle umutlu,
göz çocuklaşmış
ve hakîm dostumuz ŞÜPHE uykuda...

Ben tanırım bu nal seslerini.
Onlar
bir gece
çadırlarımızdan doludizgin uzaklaşırlar.
Nöbetçiyi sırtından bıçaklamışlardır

ve terkilerinde
en değerlimizin
arkadan bağlanmış kolları vardır.

Ben tanırım bu nal seslerini
onları Deliorman da tanır..

Filhakika bu nal seslerini Deliormanın da tanıdığını çok geçmeden öğrendik. Çünkü ormanımızın eteklerine ilk adımımızı atmıştık ki, Bayezid Paşanın diğer tedbiratı saibe ile ormana adamlar bıraktığını, bunların karargâha kadar sokulup Bedreddinin müritliğine dahil olduklarını ve bir gece şeyhimizi çadırında uykuda bastırıp kaçırdıklarını duyduk. Yani yol kenarında rastladığımız üç atlı Osmanlı tarihindeki provokatörlerin ağababası idiler ve terkilerinde götürdükleri esir de Bedreddindi.

13.

Rumeli, Serez
ve bir eski terkibi izafi:
HUZÛRU HÜMAYUN.

Ortada
yere saplı bir kılıç gibi dimdik
bizim ihtiyar.
Karşıda hünkâr.
Bakıştılar.

Hünkâr istedi ki:
bu müşahhas küfrü yere sermeden önce,
son sözü ipe vermeden önce,
biraz da şeriat eylesin ibrazı hüner
âdâb ü erkâniyle halledilsin iş.

Hazır bilmeclis
Mevlâna Hayder derler
mülkü acemden henüz gelmiş
bir ulu danişmend kişi
kınalı sakalını ilhamı ilâhiye eğip,
«Malı haramdır amma bunun
kanı helâldır» deyip
halletti işi...

Dönüldü Bedreddine.
Denildi: «Sen de konuş.»
Denildi: «Ver hesabını ilhadının.»

Bedreddin
baktı kemerlerden dışarı.
Dışarda güneş var.
Yeşermiş avluda bir ağacın dalları
ve bir akarsuyla oyulmaktadır taşlar.
Bedreddin gülümsedi.
Aydınlandı içi gözlerinin,
dedi:
— Mademki bu kerre mağlubuz
netsek, neylesek zaid.
Gayrı uzatman sözü.
Mademki fetva bize aid
verin ki basak bağrına mührümüzü..

14.

Yağmur çiseliyor,
korkarak
yavaş sesle
bir ihanet konuşması gibi.

Yağmur çiseliyor,
beyaz ve çıplak mürted ayaklarının
ıslak ve karanlık toprağın üstünde koşması gibi.

Yağmur çiseliyor,
Serezin esnaf çarşısında,
bir bakırcı dükkânının karşısında
Bedreddinim bir ağaca asılı.

Yağmur çiseliyor.
Gecenin geç ve yıldızsız bir saatidir.
Ve yağmurda ıslanan
yapraksız bir dalda sallanan şeyhimin
çırılçıplak etidir.

Yağmur çiseliyor.
Serez çarşısı dilsiz,
Serez çarşısı kör.
Havada konuşmamanın, görmemenin kahrolası hüznü
Ve Serez çarşısı kapatmış elleriyle yüzünü.

Yağmur çiseliyor.

TORNACI ŞEFİĞİN GÖMLEĞİ

Yağmur çiseliyordu. Dışarda, demir parmaklıkların arkasındaki deniz ufkunda ve bu ufkun üstündeki bulutlu gökte sabah olmuştu. Bugün bile gayet iyi hatırlıyorum. İlkönce omuzumda bir elin dokunuşunu duymuştum. Dönüp baktım. Tornacı Şefik. İçleri ışıl ışıl, kapkara gözlerini yüzüme dikmiş:

— Bu gece uyumadın galiba, diyor.

Artık yukardan eşkıyaların zincir sesleri gelmiyordu. Ortalık ağarınca onlar uykuya varmış olmalılar. Gün ışığında nöbetçilerin düdük sesleri de manalarını kaybediyor. Boyaları siliniyor ve ancak karanlıkta belli olan sert çizgileri yumuşuyor.

Koğuşun kapısı dışardan açıldı. İçerde çocuklar teker teker uyanıyorlar.

Şefik soruyor:

— Ne oldun, bir tuhaf halin var senin?

Şefiğe geceki maceramı anlatıyorum:

— Fakat, diyorum, hani gözümle gördüm. Nah şu pencerenin arkasına geldi. Yekpare ak bir gömleği vardı. Elimden tuttu. Bütün bir yolculuğu yan yana, daha doğrusu onun rehberliğiyle yaptım..

Tornacı Şefik gülüyor. Bana pencereyi göstererek:

— Sen, diyor, yolculuğu Mustafanın müridiyle değil, benim gömleğimle yapmışsın. Bak, dün gece asmıştım. Hâlâ pencerede..

Ben de gülüyorum. Simavne Kadısı oğlu Bedreddin hareketinde bana rehberlik eden tornacı Şefiğin gömleğini demirlerin üstünden alıyorum. Şefik gömleğini sırtına geçiriyor. Bütün koğuş arkadaşları «yolculuğumu» öğrendiler. Ahmed:

— Bunu yaz işte, diyor. Bir «Bedreddin destanı» isteriz. Hem sana ben de bir hikâye anlatayım onu da kitabın sonuna koyarsın...

Ahmedin anlattığı hikâyeyi işte kitabımın sonuna koyuyorum.

AHMEDİN HİKÂYESİ

Balkan harbinden önceydi. Dokuz yaşındaydım. Dedemle, Rumelinde, bir köylüye misafir olduk. Köylü mavi gözlü ve bakır sakallıydı. Bol kırmızı biberli tarhana içtik. Kıştı, Rumelinin kuru, çok bilenmiş bir bıçak gibi keskin kışlarından biri.

Köyün adını hatırlıyamıyorum. Yalnız, yola kadar bizimle gelen jandarma, bu köyün insanlarını dünyanın en inatçı, en vergi vermez, en dik kafalı köylüleri diye anlattıydı.

Jandarmaya göre bunlar, ne müslüman, ne gâvurdular. Belki kızılbaştılar. Ama, tam da kızılbaş değil.

Köye girişimiz hâlâ aklımdadır. Güneş battı batacak. Yol don tutmuş. Yolda cam parçaları gibi pırıldıyan kaskatı su birikintilerinde kızıltılar.

Köyün karanlığa karışmıya başlıyan ilk çitlerinde bizi bir köpek karşıladı. İri,

alacakaranlık içinde kendi kendinden daha kocaman görünen bir köpek. Havlıyordu.

Arabacımız dizginleri kastı. Köpek atların göğüslerine doğru sıçrayıp saldırıyor.

Ben, «Ne oluyoruz?» diye başımı arabacının arkasından dışarı uzattım. Arabacının kırbacı tutan kolu dirseğiyle yüzüme çarparak kalktı ve yılan ıslığı gibi ince bir şaklamayla köpeğin başına indi. Tam bu sırada kalın bir ses duydum:

- Hey. Vurduğunu köylü, kendini kaymakam mı sandın?

Dedem arabadan indi. Köpeğin kalın sesli sahibine «merhaba» dedi. Konuştular. Sonra köpeğin bakır sakallı, mavi gözlü sahibi bizi evinde konuk etti.

Kulağımda çocukluğumdan kalan birçok konuşmalar vardır. Bunlardan çoğunun mânasını büyüdükçe anlamış, kimisine şaşmış, kimisine gülmüş, kimisine kızmışımdır. Fakat çocukken yanımda büyüklerin yaptığı hiçbir konuşma mavi gözlü köylüyle dedemin o geceki konuşmaları gibi bütün hayatımın boyunca müessir olmamıştır.

Dedemin yumuşak, çelebice bir sesi vardı. Ötekisi kalın, hırçın ve inanmış bir sesle konuşuyordu.

Onun kalın sesi diyordu ki:

— Hünkârın iradesi ve İranlı Molla Haydarın fetvasıyla Serezde, çarşıda, yapraksız bir ağaç dalına asılan Bedreddinin çırılçıplak ölüsü iki yana ağır ağır sallanıyordu. Geceydi. Çarşının köşesinden üç adam belirdi. Birisinin yedeğinde kır bir at vardı. Eğersiz bir at. Bedreddinin asıldığı ağacın altına geldiler. Soldaki pabuçlarını çıkardı. Ağaca tırmandı. Aşağıda kalanlar kollarını açıp beklediler. Ağaca çıkan adam Bedreddinin uzun ak sakalı altından ince boynuna bir yılan çevikliğiyle sarılmış olan ıslak, sabunlu ipin düğümünü kesmeğe başladı. Bıçağın ucu birdenbire ipten kaydı ve ölünün uzamış boynuna saplandı. Kan çıkmadı. İpi kesmekte olan delikanlı sapsarı oldu. Sonra eğildi, yarayı öptü, doğruldu. Bıçağı attı ve yarısından çoğu kesilen düğümü elleriyle açarak uyuyan oğlunu anasının kollarına bırakan bir baba gibi Bedreddinin ölüsünü aşağıda bekliyenlerin kollarına teslim etti. Onlar çıplak ölüyü çıplak atın üstüne koydular. Ağaca çıkan aşağı indi. En gençleri oydu. Çıplak ölüyü taşıyan çıplak atı yedeğinde çekerek bizim köye geldi. Ölüyü yamacın tepesinde kara ağacın altına gömdü. Ama sonra hünkâr atlıları köyü bastılar. Atlılar gidince delikanlı, ölüyü kara ağacın altından çıkardı. Hani belki bir daha köyü basarlar da cesedi bulurlar diye. Bir daha da dönmedi.

Dedem soruyor:

— Bunun böyle olduğuna emin misin?

— Elbette. Bunu bana anamın babası anlattı. Ona da dedesi söylemiş. Onun dedesine de dedesi. Bu böyle gider...

Odada bizden başka sekiz on köylü daha var. Ocağın kızıla boyadığı alaca aydınlık dairenin kıyılarında oturuyorlar. Arasıra bir ikisi kımıldanıyor ve bu alaca aydınlık dairenin içine giren elleri, yüzlerinin bir parçası, omuzlarından bir tanesi kırmızılaşıyor.

Bakır sakallının sesini duyuyorum:

— O gelecek yine. Çırılçıplak ağaca asılan çırılçıplak gelecek yine.

Dedem gülüyor:

— Sizin bu itikadınız, diyor, hırıstiyanların itikadına benziyor. Onlar da, İsa peygamber tekrar dünyaya gelecektir, derler. Hattâ müslümanların içinde bile İsa peygamberin günün birinde Şamı şerifte gözükeceğine inananlar vardır.

Dedemin bu sözlerine, O, birden karşılık vermiyor. Kalın parmaklı elleriyle dizlerini tuta tuta, doğruluyor. Şimdi bütün gövdesiyle kırmızı dairenin içindedir. Yüzünü yandan

görüyorum. Büyük düz bir burnu var. Kavga eder gibi konuşuyor:

— İsa peygamberin ölüsü etiyle, kemiğiyle, sakalıyla dirilecekmiş. Bu yalandır. Bedreddinin ölüsü, kemiksiz, sakalsız, bıyıksız, gözün bakışı, dilin sözü, göğsün soluğu gibi dirilecek. Bunu bilirim işte.. Biz Bedreddinin kuluyuz, ahrete, kıyamete inanmayız ki, dağılan, fena bulan bedenin yine bir araya toplanıp dirileceğine inanalım. Bedreddin yine gelecek diyorsak, sözü, bakışı, soluğu bizim aramızdan çıkıp gelecektir, diyoruz.

Sustu. Yerine oturdu. Dedem, Bedreddinin geleceğine inandı mı, inanmadı mı, bilmiyorum. Ben, dokuz yaşımda buna inandım, otuz bu kadar yaşımda yine inanıyorum.

SİMAVNE KADISI OĞLU ŞEYH BEDREDDİN DESTANI'NA ZEYL

MİLLÎ GURUR

«SİMAVNE KADISI OĞLU BEDREDDİN DESTANI» risalemin dördüncü formasının makina tashihlerini sabahleyin matbaada yaptıktan sonra eve gelmiş, bu destanı yazmak için kullandığım notları, bir hapishanede geceleri doldurulmuş hatıra defterimi gözden geçiriyordum.

Artık son forması da baskı makinası altında gidip gelmeğe başlıyan risaleme bir kelime bile ilâve edemiyeceğimi biliyordum. Fakat bana bir şeyler unuttum gibi geliyordu. Bana öyle geliyordu ki, tek bir satır yazı yazdım; fakat bu satırın sonuna nokta koymasını unuttum.

Vakit öğleye yakındı. Şafakla beraber çalkalanmağa başlıyan lodos, ağır bulutların üstüne boşanmasıyla durulmuştu. Çok geçmeden yağmur da dindi. Gökyüzünün karanlığı yol yol yarıldı. Ağır perdeleri birdenbire düşen bir pencere gibi hava açıldı.

Ve ben, hapishane gecelerinde doldurulmuş bir hatıra defterinde «Destan»ımın sonuna koymasını unuttuğum noktayı arayıp dururken Süleymaniye'yi gördüm.

Açılan öğle güneşinin altında Sinan'ın Süleymaniye'si bulutlara yaslanmış bir dağ gibiydi.

Evimin penceresiyle Süleymaniye'nin arası en aşağı bir saattir. Fakat ben onu elimi uzatsam dokunacakmışım gibi yakın görüyordum. Bu, belki, Süleymaniye'yi en küçük girinti ve çıkıntısına kadar ezbere, gözüm kapalı bile görebilmeğe alıştığım içindir.

Rüzgâr, deniz, endamlı ince kemerleri üstünde nasıl durabildiğine şaşılan eski bir taş köprü, «Çarşambayı sel aldı» türküsü, bir yağlığın kenarındaki «oya», bütün bunlar nasıl, ne kadar bir Cami değilse, bütün bunların Cami olmakla ne kadar alakaları yoksa, bence Süleymaniye de öyle ve o kadar Cami değildir; minarelerinde beş vakit ezan okunmasına ve hasırlarına alın ve diz sürülmesine rağmen Süleymaniye'nin de camilikle o kadar alakası yoktur.

Süleymaniye, benim için, Türk HALK dehasının; şeriat ve softa karanlığından kurtulmuş; hesaba, maddeye, hesabla maddenin ahengine dayanan en muazzam verimlerinden biridir. Sinan'ın evi, maddenin ve aydınlığın mabedidir. Ben ne zaman Sinan'ın Süleymaniye'sini hatırlasam Türk emekçisinin yaratıcılığına olan inancım artar. Kendimi ferâha çıkmış hissederim.

İşte bu sefer de, büyük bir Türk halk hareketi için yazdığım bir risalede unuttuğumu sandığım son noktayı ararken Süleymaniye'mizi, biraz önce yağan yağmurla yıkanmış, açan güneşin altında pırıl pırıl görünce aradığımı birdenbire buldum. Ferahladım. Bulduğumu hatıra defterimin son sayfalarında okudum. Ve anladım ki «Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı» isimli risaleme; belki on satırlık, belki on sayfalık bir zeyl yazmak mecburiyetindeyim.

***

Mevzuu bahis risalemin sonunda «AHMED'İN HİKÂYESİ» diye bir fasıl vardır. Bulduğum ve hatıra defterimde okuduğum ve risaleme zeyl olarak yazmak mecburiyetini duyduğum «nokta» bana Ahmed bu hikâyeyi anlattıktan sonra onunla yapmış olduğum bir konuşmadır.

Bu konuşmayı olduğu gibi aşağı geçiriyorum:

«Dışarıda çiseleyen yağmura, koğuşun terli çimentosuna ve yirmi sekiz insanına Ahmed hikâyesini anlatıp bitirmişti. Ben:

— Ahmed, demiştim, bana öyle geliyor ki sen Bedreddin hareketinden biraz da millî bir gurur duyuyorsun.

Sesime tuhaf bir eda vererek söylediğim bu cümlenin içinde, Ahmed, «millî gurur» terkibini birdenbire bir kamçı gibi eline almış, onu suratımda şaklatmış ve demisti ki:

— Evet, biraz da millî bir gurur duyuyorum. Tarihinde Bedreddin hareketi gibi bir destan söyliyebilmiş her milletin şuurlu proleteri bundan millî bir gurur duyar. Evet, Bedreddin hareketi aynı zamanda benim millî gururumdur. Millî gurur! Sözlerden ürkme! İki kelimenin yan yana gelişi seni korkutmasın. Lenin'i hatırla. Hangimiz Lenin kadar beynelmilelci olduğumuzu iddia edebiliriz? Lenin, yirminci asırda beynelmilel proletaryanın, dünya emekçi kitlelerinin, beynelmilel proleter demokrasisinin en büyük beynelmilelci rehberi, 1914 senesinde «Sosyal Demokrat»ın 35'inci numarasında ne yazmıştı?

Eğer Ahmed, «Lenin filânca mesele hakkında ne yazmıştı?» demiş olsaydı, herhalde aramızda böyle bir sorgunun cevabını verenler bulunurdu. Fakat «Sosyal-Demokrat»ın 35'inci numarası diye konulan mesele hepimizi şaşırttı. Ve hiçbirimiz 35'inci numarada neler yazılmış olduğunu hatırlıyamadık. Ahmed bu şaşkınlığımız karşısında gülümsedi. — Zaten o en derin acıdan en büyük sevince kadar bütün duygularını hep bu meşhur gülümseyişiyle ifade eder — ve aşağı yukarı bütün Lenin külliyatının ana fikirlerini sayfaları ve satırlarıyla taşıyan hafızasından bize şu cümleleri okudu:

«... Biz şuurlu Rus proleterleri millî şuur duygusuna yabancı mıyız? Elbette hayır! Biz dilimizi ve yurdumuzu severiz, onun emekçi kütlelerini (yani nüfusunun 9/10'unu) şuurlu bir demokrat ve sosyalist yaşayışına yükseltebilmek için herkesten çok çalışan biziz. Çar cellâtlarının, asılzadelerin ve kapitalistlerin bizim güzel yurdumuzu nasıl ezdiklerini, onu nasıl sefil kıldıklarını görmek herkesten çok bize ıstırap verir. Ve bu zulümlere bizim muhitimizde, Rusların muhitinde de karşı konulmuş olması; bu muhitin Radişçev'i, Dekabristleri, 70 senelerinin inkilâpçılarını ortaya çıkarmış bulunması; Rus amelesinin 1905 senesinde muazzam bir kitle fırkası yaratması; aynı zamanda Rus mujiğinin demokratlaşarak büyük toprak sahiplerini ve papazları defetmeğe başlaması bizim göğsümüzü kabartır...

«... Biz millî gurur duygusuyla meşbuuz. Çünkü Rus milleti de inkikâpçı bir sınıf yaratabildi. Rus milleti, de beşeriyete yalnız büyük katliâmların, sıra sıra darağaçlarının, sürgünlerin, büyük açlıkların, çarlara, pomeşçiklere, kapitalistlere zilletle boyun eğişlerinin nümunelerini göstermekle kalmadı; hürriyet ve sosyalizm uğrunda büyük kavgalara girişebilmek istidadında olduğunu da ispat etti.

«Biz millî gurur duygusuyla meşbuuz ve bilhassa bundan dolayı kendi esir mazimizden nefet ediyoruz. Bizim esir mazimizde pomeşçiklerle asilzadeler Macaristan'ın, Lehistan'ın, İran'ın, Çin'in hürriyetini boğmak için mujikleri muharebeye sürüklemişlerdi. Biz millî gurur duygusuyla meşbuuz ve bilhassa bundan dolayı bugünkü esir halimizden; aynı pomeşçiklerin kapitalistlerle uyuşarak Lehistan ve Ukranya'yı ezmek, İran'da ve Çin'deki demokratik hareketi boğmak, millî haysiyetimizi berbat eden Romanof'lar, Bogrinski'ler, Purişkeviç'ler çetesini kuvvetlendirmek için bizi harbe sürüklemek istemelerinden nefret ediyoruz. Hiç kimse esir doğmuş olduğundan dolayı kabahatli değildir. Fakat esaretini haklı bulan, onu yaldızlayan (meselâ Lehistan'ın, Ukranya'nın v.s.'nin ezilmesine Rusların «vatan müdafaası» adını veren) esir, yeryüzünün en aşağılık mahlûkudur.»*

Lenin'den bu satırları bir solukta okuduktan sonra Ahmed birdenbire susmuş, nefes almış ve yine o meşhur gülümseyişiyle:

— Evet, demişti, bizim muhitimiz de Bedreddin'i, Börklüce Mustafa'yı, Torlak Kemâl'i, onların bayrağı altında dövüşen Aydınlı ve Deliormanlı köylüleri yaratabildiği için, ben şuurlu Türk proleteri, millî bir gurur duyuyorum. Millî bir gurur duyuyorum, çünkü derebeylik tarihinde bile bu milletin emekçi kütleleri (yani nüfusunun 9/10'u) Sakızlı Rum gemiciyi ve Yahudi esnafını kardeş bilen bir hareket doğurabilmiştir. Çünkü unutmayın ki «başka milletleri ezen bir millet hür olamaz.»

«Simavne Kadısı Oğlu Bedreddin Destanı» isimli risaleme bir önsöz yazmak istemiştim. Bedreddin hareketinin doğuş ve ölüşündeki sosyal-ekonomik şartlar ve sebepleri tetkik edeyim, Bedreddin'in materyalizmiyle Spinoza'nın materyalizmi arasında bir mukayese yapayım, demiştim. Olmadı. Buna karşılık risalemin zeyline kısa bir «sonsöz» yazdım. Şöyle ki:

Bana Ahmed:

— Senden bir «Bedreddin destanı» isteriz, demişti.

Ben, benden istenenin ancak bir karalamasını becerebildim. Daha iyisini de yapmağa çalışacağım. Fakat tıpkı benim gibi Ahmed'in dostu, arkadaşı, kardeşi olduğunu söyliyenler, benden istenen sizden de istenendir.

Ahmed'e, Bedreddin hareketini bütün azametiyle tetkik eden kalın ilim kitapları, Karaburun ve Deliorman yiğitlerini, etleri, kemikleri, kafaları ve yürekleriyle oldukları gibi diriltecek romanlar,

Ne ah edin dostlar, ne ağlayın!
Dünü bugüne
bugünü yarına bağlayın!

diyen şiirler, boyaları kahraman tablolar lâzım.

(*) Lenin Külliyatı, baskı 1935, cild 18, sayfa 80, 81, 82, 83'de (Rusların millî gururu) isimli makaleyle — ki bu makale 1914 senesinde «Sosyal Demokrat»ın 35'inci numarasında çıkmıştır — Ahmed'in o gün bize hafızasından okuyup derhal tercüme ettiği satırları bilâhara karşılaştırdım. Ahmed ezbere okuyup tercüme ettiği parçaların yalnız cümle kuruluşlarında bazı değişiklikler yapmış. Fikirde hiçbir hata olmadığı için ben Ahmed'in tercümesini aynen aldım.

TAHIRLE ZÜHRE MESELESI

10.12.12.9
9

TAHİRLE ZÜHRE MESELESİ

Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
hattâ sevda yüzünden ölmek de ayıp değil,
bütün iş Tahirle Zühre olabilmekte
yani yürekte.

Meselâ bir barikatta dövüşerek
meselâ kuzey kutbunu keşfe giderken
meselâ denerken damarlarında bir serumu
ölmek ayıp olur mu?

Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
hattâ sevda yüzünden ölmek de ayıp değil.

Seversin dünyayı doludizgin
ama o bunun farkında değildir
ayrılmak istemezsin dünyadan
ama o senden ayrılacak
yani sen elmayı seviyorsun diye
elmanın da seni sevmesi şart mı?
Yani Tahiri Zühre sevmeseydi artık
yahut hiç sevmeseydi
Tahir ne kaybederdi Tahirliğinden?

Tahir olmak da ayıp değil Zühre olmak da
hattâ sevda yüzünden ölmek de ayıp değil.

TARANTA - BABU'YA MEKTUPLAR

Bu kitap Henri Barbusse'ün
hatırasına...

Kendi ülkesinde kendi dilini istediği gibi kullanamadığı için, Asya ve Afrika dillerine merak saran bir İtalyan arkadaştan, geçenlerde bir paketle bir mektup aldım.

Arkadaşın adını yazmak istemiyorum. Başı belaya girer. Fakat mektubunu olduğu gibi aşağıya geçiriyorum.

ROMA, 5 AĞUSTOS 1935

Kardeş,

Sen Roma'yı kartpostallardan, tarih ve coğrafya kitaplarına basılan fotoğraflardan tanırsın. Taşları Sezar'ların ve Lejyon'ların kabartmalarıyla oymalı üç gözlü kapılar; kıyılarının yarısını fareler yemiş kocaman bir eleğe benziyen Koliseum; Batrus resul kilisesi meydanı ve güvercinler; Palazzo Venezia sarayı, balkonu ve bu balkonda ağzı bir karış açık, sağ eli kalçasında, sol eli havada, öylece donakalmış Mussolini.

Fakat bu kartpostallar Roma'sına benzemiyen bir Roma daha vardır. Onun ne fotoğraflarını çekerler, ne kartpostallarını satarlar. Bu ikinci Roma'nın adı: Cartieri Popolari - HALK MAHALLELERİ'dir... Burada evler, Amerika'ya göç edemiyen bir İtalyan işsizinin umutsuzluğuna benzer. Buranın karanlığı terlidir, yapışkandır ve kokusu ağırdır. Bu mahalleler, boyalı kartpostalların parlaklıklarında bile ışık bulamadıkları için ne coğrafya kitaplarına girerler, ne de güzel, tarihî manzaralar meraklısı yolcuların koleksiyonlarına...

Kızını, İtalya'nın en zengin, en rahat delikanlısı Kont Ciano ile evlendiren ve kendisi Prens Torlonya'nın armağanı Villa Torlonya'da oturan büyük idealist Sinyor Mussolini, İtalyan Ansiklopedisi'nin «F» harfinde faşizmin ne demek olduğunu anlatırken der ki:

«Faşist, rahat hayata hor bakar... Yeryüzünde saadetin mümkün olacağına inanmaz.»

Faşizmin bu «rahat hayata hor bakmak ve yeryüzünde saadete kavuşmamak» nazariyesi, büyük bir ciddiyet ve samimiyetle «Cartieri Popolari - Halk Mahallelerinde» gerçeklendirilmiştir.

Banka Komerçiale'de direktörlük ve İtalyan finansına Sezar'lık eden Lehli Töplitz'in en yakın dostu İl Duçe Benito Mussolini, yine «F» harfinde faşizmin tarifini yaparken

şöyle der:

«Faşizm için her şey devletin içindedir. Devletin dışında manevî veya insanî hiçbir şey yoktur, her şey değersizdir.»

Bu derin, bu erişilmez faşist görüşünün nasıl gerçekleştiğini anlamak için, Bertolino Splandit Otel'in İtalyan güneşlerinden daha ışıklı salonlarında toplananlara yükselmek değil, «Cartieri Popolari - Halk Mahallelerinde» oturanlara inmek gerektir. Bu mahallelerin oturucuları, gerçekten de büyük bir enerjiyle, devletin hapishaneleri, vergi daireleri ve polis karakolları içine alınmışlar, onlara devletin dışında her şeyin değersiz olduğu, gerçekten de anlatılmıştır...

Yine İtalyan Ansiklopedisi'ndeki «F» harfine faşizmin tarifini yaparak ün veren ve böylelikle büyük ansiklopedilerin nasıl birer bitaraf bilgi eserleri olduklarını ispat eden İtalyan kurtarıcısına göre:

«Faşizmin anladığı hayat ciddî, ulvî ve dinîdir..»

Bu, gerçekten de böyledir. Gerçekten de, yalnız Roma'nın Cartieri Popolari'sinden değil, bütün İtalya şehir ve köylerinin Halk Mahallelerinden, karınları kaburgalarına yapışmış on binlerce aç orospu yetişmekte ve bunlar böylelikle faşizmin anladığı ciddî, ulvî ve dinî hayata kavuşturulmaktadırlar.

Fakat, sana şunu söylemeliyim ki, Cartieri Popolari oturucularının birçoğu, ne yazık ki, Ansiklopedi'de yapılan bu tarifleri anlamamakta ve çok daha az ciddî, ulvî ve dinî de olsa, kendilerine göre faşizmi şöyle incelemektedirler:

«Bazı muayyen şartlar altında burjuva emperyalist, irtica saldırışının ilerlemesi faşizm biçimini alır. Faşizm, finans kapitalinin en mürteci, en şovenist ve en emperyalist unsurlarının açık, terörist diktaturasıdır. Faşizmi doğuran muayyen, tarihî şartların başlıcaları şunlardır:

«Kapitalist münasebetlerinin kararsızlığı, deklase olmuş sosyal unsurların çokluğu, şehir ve köy küçük burjuvazisinin ve geniş bir münevverlik yığınının yoksulluğa düşmesi, proletaryanın uyandırdığı dehşetli korku.»

İşte ben, bundan iki hafta önce, faşizmin böyle bir kuru, böyle bir şiirden uzak tarifini yapan Roma'nın Halk Mahallelerinden Garbatella'da üç katlı bir evin kapısını çaldım.

Burası, fakir talebelere, faşizmin ulviyetini anlamamış bilginlere ve artistlere, bekâr işçilere teker teker oda kiralıyan evlerden biriydi.

Kapıcı kadına, kiralık bir oda istediğimi söyledim. Beni ikinci kata çıkardı. Gösterdiği odayı beğendim.

Kiralık odalar, kiralık elbiselere benzerler. Her ikisinde de aklıma ilk gelen şey: «Bunu benden önce kim giydi? Burada benden önce kim oturdu?» olur.

Karyolanın kıyısına iliştim:

— Benden önceki kiracınız kimdi? diye sordum kapıcı kadına.

Kadın, kaba etine iğne batırılmış gibi silkindi birdenbire. Sonra kuşkulu gözlerle yüzüme baktı. Ve daha sonra:

— Size haber vermediler galiba, dedi. İki gün önce onu tevkif edip götürdüler.

Kadının bu cevabından hiçbir şey anlamadım. Fakat kısa bir karşılıklı şaşalamanın sonunda iş anlaşıldı. Beni, Roma Emniyet memurlarından biri sanmıştı. İki gün önce, yine emniyet memurlarınca tevkif edilip götürülen adam ise Habeşli bir delikanlıydı.

Kapıcı kadının anlattığına göre, bu delikanlı Habeşistan'ın Galla boyundan

putperest bir zenciymiş. Bir yıl önce bu odayı kiralamış. İtalya'ya resim öğrenmek için geldiğini söylermiş.

Bütün bunları öğrendikten sonra benim artık odayı kiralamaktan vazgeçeceğimi sanan kapıcı kadın basbayağı üzüldü. Zencinin arkasından odayı iyice silip süpürdüğünü uzun uzadıya anlattı. Hattâ karyolanın demirlerini bile lizollamış.

Odayı tutmaktan vazgeçmediğimi söyledim. Ve akşamüstü tekrar bavulum ve kitaplarımla döndüğüm vakit, baskına uğrayıp içinden bir adam götürülmüş bir odada yaşamaktan korkmadığım için, kapıcı kadının gözünde yarı kahraman kesildiğimi anladım.

Odanın ortasında ilk yalnız kaldığım an, ilk yaptığım şey orta yerde kımıldanmadan öylece durmak oldu. Sonra adeta koşarak, gittim kendimi karyolanın üstüne bıraktım.

Düşünüyorum:

Şimdi benim sırtüstü yattığım karyolada o Gallalı delikanlı bir yıl yatmış. Gözüm tavan tahtasında bir budağa ilişti. Onun gözleri de bu budağa ilişmiş. Yastığın üstünde, benim saçsız, yarı dazlak kafamın yanında onun kara kıvırcık saçlı başını görüyordum. Yukardan aşağı lizollandığını öğrendiğim karyolanın demirlerinde, onun koyu pembe, yumuşak avuç içlerinin yeri duruyor... Kalktım oturdum. Ve anladım ki odada yalnız değilim.

Belki dün gece kurşuna dizilen, belki bu gece kurşuna dizilecek olan bir adamın bir yıl soluk aldığı, kımıldandığı, düşündüğü, şarkı söylediği bir odada insan kendisini yalnız hissedemiyor.

Onun buradan çıkarılıp ölüme götürülmesi, onu bu dört duvar içinde, bu duvarlar yıkılana kadar yaşatacak.

Onu sevdim birdenbire. Ona sınırsız bir saygı duydum. Yıllarca beraber düşünmüş, yan yana dövüşmüş, bir ağızdan şarkı söylemiş gibiydim onunla.

Odanın ortasında bir masa vardı. Onun oturduğu iskemleyi çektim, onun abanoz dirseklerini dayadığı masaya dirseklerimi dayadım.

Habeşistan bir yarı müstemleke. O, bu yarı müstemlekenin müstemlekesi Galla'dan bir zenci. Ben, kara gömlek giymiş bir emperyalizmin ak derili yerli kölesi.

Anamın yüzünü görmedim. Beni doğururken ölmüş. Bu zenci delikanlının yüzünü bilmiyorum. O bu kapıdan ölüme götürülmüş. Ben bu kapıdan içeri girdim. Birdenbire anladım ki o, bana anam kadar yakındır.

Yakınlık duygusu öyle bir nesne ki, insan kendine yakın bulduğu insandan kalmış elle tutulur, gözle görülür bir hatırayı elle tutmak, gözle görmek istiyor.

Şimdi bu kadar yakınımda, böyle yanı başımda görünmez ellerinin havada görünmez yapraklar gibi kımıldandığını duyduğum adamdan, gözle görülür, elle tutulur bir şeyler kalmış olacaktır diye düşündüm. Karyolanın başucunda bir küçük komodin vardı. Kalktım, alt kapağını açtım: boş. Üst gözünü açtım, çekmecenin içi eski gazete kâatlarıyla döşeli. En açıkgöz baskınlarda, araştırmalarda bile, en umulmadık yerlerde, en çok ele geçirilmek istenen bir şey kalır.

Çekmeceye döşenmiş gazeteleri kaldırdım. En açıkgöz baskınlarda, en umulmadık yerde unutulan şeyi buldum. Bu, Habeş diliyle yazılmış bir karalamalar tomarıydı. Gallalı zenci delikanlının karısına yazdığı, fakat gönderdiğini sanmadığım, mektupların karalamaları.

Önümde, Gallalı zencinin, TARANTA - BABU adındaki karısına yazdığı mektupları, dirseğim onun abanoz dirseklerinin dayandığı masaya dayalı, okuyorum. Mektuplardan

bazıları eksik. Ara yerden kâatlar kaybolmuş.

Son mektubu bitirdiğim vakit dışarda gün ağarıyordu. Tepemde sallanan elektrik ampulünün yaldızlı ışığı, kanı çekilmiş gibi boyasını kaybetti. Lambayı söndürdüm. Üç gün üç gece durup dinlenmeksizin yol yürümüş gibi yorgundum. Yatağa, onun yatağı üstüne attım kendimi. Ellerimde onun Taranta - Babu'ya yazıp göndermediği mektupların karalamaları, dazlak kafam onun kıvırcık kara saçlı başının yanında, uyudum.

Mektubum bitiyor. Sana gönderdiğim pakette TARANTA - BABU'ya yazılan mektup karalamalarının kendileriyle, benim yaptığım çevirmeler var. Bunları burada basmak, yaymak mümkün değil. Sen orada neşredersin. Bunların matbaa harfleriyle basılmış, biçime sokulmuş, kitaplaştırılmış örneklerinden bir tanesini olsun, ne o, ne Taranta - Babu görecek, ne de ben göreceğim. O, kurşuna dizildi. Taranta - Babu'nun olduğu yere, gökte kanlı bir haç gibi uçan ölüm kuşları gidebilir, fakat posta uğramaz. Bana gelince, ben yeryüzünün dört bucağına, akla gelen bütün yollarla bağlanmış bir ülkede yaşıyorum. Fakat hiçbir İtalyan posta vapuru, bir tek İtalyan posta tayyaresi ve hiçbir Avrupa tireni TARANTA - BABU'ya yazılan mektupları bir daha İtalya'ya sokamazlar.

Kendi ülkesinde kendi dilini istediği gibi kullanamadığı için, Asya ve Afrika dillerine merak saran İtalyalı arkadaştan aldığım mektup bu kadardır. Paketten, Taranta - Babu'ya yazılan mektuplar çıktı. Asılları bendedir. Çevrimlerini, İtalyan arkadaşın yaptığı bazı notlarla beraber oldukları gibi neşrediyorum.

TARANTA - BABU'YA BİRİNCİ MEKTUP

Babasının yirmi beşinci kızı
benim üçüncü karım,
gözlerim, dudaklarım
TARANTA - BABU.
Sana bu
mektubu
içine yüreğimden başka bir şey komadan
yolluyorum
Roma'dan.
Bana darılma sakın
şehirlerin şehrinden sana gönderecek
kendi yüreğimden daha akla yakın
bir hediye
bulamadım
diye.
TARANTA - BABU;

onuncu gecemdir ki bu
başımı gümüş yaldızlı kitaplara sokuyorum
okuyorum
doğuşunu
Roma'nın.
Önde sıska dişi bir kurt
arkada tombul ve çıplak
REMÜS'le ROMİLÜS
dolaşıyorlar içinde odamın.
Ağlama TARANTA - BABU..
Bu ROMİLÜS
UAL - UAL çarşısında
güpegündüz
senin o incir memeli kız kardeşini
altına alan
mavi boncuk tüccarı Sinyor ROMİLÜS
değil
ilk Romalı, kral ROMİLÜS...

NOT:
Birinci mektubun burasında bir atlayış var. Belki ara yerden bir kâat kaybolmuş. Fakat aşağıdaki satırlarla ilk Romalı Kral Romilüs'ü Taranta - Babu'ya anlatmak istediği belli :

Dalgalar
birbirlerini devire devire,
Dalgalar
döverdi Korsika kıyılarını
haykırdıkça açık denizlere
Antium yamaçlarından, o...
Ve yıldırımları tutup saçlarından, o,
çalardı yere
ne zaman
göğe kaldırsa elini.
Sanki babası boksör Karnera'ydı,
anası başbakan Mussolini.

NOT:
Mektubun buradan aşağısı yine eksik. Fakat anlaşılıyor ki, Romilüs'ün tarifinden sonra Taranta - Babu'ya Roma'nın kuruluş efsanesi anlatılıyor.

REMÜS ve ROMİLÜS...
İkizleri Silvia'nın...
Venüs'ünün torunları...
Bakılmadan
gözlerinin
yaşına,
karanlık bir gece, bir dağ başına
fırlatıp
attılar onları..
Ne
alınlarında defne,
ne bacaklarında donları...
Ve daha o zaman
Habeşistan'a yeşil boya
vurulmadığı için
ve BANKA di ROMA
daha kurulmadığı için,
ROMİLÜS'le REMÜS
bir sabah erken
dağda düşünürlerken:
— «Şimdi biz
ne haltederiz,
diye, burada?»
Rastladılar yavrulu bir dişi kurda.
Yavruları vurdular.
Ana kurdun sütüyle
karınlarını bir temiz doyurdular.
Sonra gidip
Roma'yı kurdular.
Kurdular ama
iki adama
dar geldi Roma.
Ve bir akşam
bilmeden geçti diye
şehrin sınır taşını,
çekince kopardı ROMİLÜS
kardeşi REMÜS'ün başını...
İşte böyle TARANTA - BABU..
Gümüş yaldızlı kitaplarda yazılı bu:
temelinde Roma'nın
dişi kurt sütüyle dolu kovalar
ve bir avuç kardeş kanı var...

TARANTA - BABU'YA İKİNCİ MEKTUP

Boynunda mavi maymun dişinden
üç dizi gerdanlık taşıyan,
kırmızı tüylü bir kuş gibi göğün altında
ve bir akarsu gibi yerin üstünde yaşıyan,
sözleri sözlerimin
gözleri gözlerimin bakır aynası,
üçüncü kızımın
ve beşinci oğlumun anası
TARANTA - BABU!..
Aylardır
kalmadı çalmadığım kapı.
Sokak sokak
yapı yapı
adım adım
Roma'da
Roma'yı aradım!..
Burda artık
büyük ustalar mermeri ipekli bir kumaş gibi
kesmiyor;
Floransa'dan rüzgâr esmiyor!.
Ne Dante Aligeri'den şarkılar,
ne Beatriçi'nin nakışlı yüzü var,
ne Leonardo da Vinçi'nin öpülesi eli!..
Mikel Ancelo
müzelerde prangalı bir kürek mahkûmudur.
Ve sapsarı boynundan
bir katedral duvarına asmışlar Rafael'i!.
Roma'nın büyük
Roma'nın geniş caddelerinde bugün;
dayamış sırtını beton-arme bankalara,
çifte başlı bir balta gibi duran
yalnız bir kara
yalnız bir kanlı gölge var:
Her adımında bir
esir
başı vuran,
her adımında bir mezar
açıp
geçen
SEZAR!..
Roma!

Kovadis Roma?
diye sorma!
Bizim oraların güneşi gibi aydın
ve ortada bu!
Sus TARANTA - BABU!
Sevgiyle
saygıyla,
gülerek
haykırarak
sus!..
Dinle bak:
zincirlerini kırıyor
Roma'nın varoşlarında SPARTAKUS!..

TARANTA - BABU'YA ÜÇÜNCÜ MEKTUP

Papa XI'inci Pi'yi gördüm Taranta - Babu;
bizim kabilenin
büyük sihirbazı neyse
burada o da, bu..
Yalnız,
bizim sihirbaz,
üç başlı mavi şeytanı
Harar dağları ardına kovmak için
para almaz.
Kurbanlık yaban eşekleriyle
yılda iki yük fildişi yığını
kapatır onun
bütçe açığını.
Oysaki, Sa sentete
Papa
bütçesini yaban eşekleriyle kapa-
-tamaz..
Adamcağızın
kara cübbeleri altın işleme haçlı elçileri
ve kısa donları ponponlu askerleri var.
O, onların
onlar onun
eline bakıyorlar.
Papa XI'inci Pi'yi gördüm Taranta - Babu!
Korporatif bir heyecanla dudaklarını satan
ve yarım lirete yarım saat yatan
cennet İtalya'nın hür vatandaşlarından bir kadın,

Papa bağışlasın diye günahını etin
yarısını verip yarım liretin
satın almış da bir resmini hazretin
başucunda asmıştı bir yere.
Baktım:
ne Azizlerden Jorj'a benziyor
ne Sen Piyer'e.
Onların altın gözlükleri yok
taranmamış
yağlı uzun sakalları vardı...
Bunun
taranmamış yağlı uzun
sakalı yok,
fakat altın gözlükleri var.
Papa XI'inci Pi'yi gördüm TARANTA - BABU!
XI'inci Pi
yumuşak tüylü kara koyunlar otlatan
bir çoban
gibi
taçlı ve taçsız kralların otlağında
ruhları otlatıyor.
XI'inci Pi
ki
bir ahırda babasız doğanın vekilidir,
Meryem'e yakın olmak için
nefsi nefisine edip işkence
her gece
mermer sütunlu bir sarayda yatıyor.

TARANTA - BABU'YA DÖRDÜNCÜ MEKTUP

İtalya'nın
nakışlarında güneşler oynaşan ipekli şalları,
Pompei yollarında kara katırlarının nalları,
boyalı kutusunda Verdi'nin yüreği atan
laternası
ve âlâ düdük makarnası
kadar
faşizmi de meşhuuurdur
Taranta - Babu.
İtalya'da faşizm
Emilialı büyük toprak kontlarının asâlarından
ve Romalı bankerlerin demir kasalarından

geçip
İL DUÇE'nin dazlak kafasında dank demiş
bir nuuurdur
Taranta - Babu..
Bu
nur
yarın
inecektir üstüne
Habeş ovalarında mezarların.

TARANTA - BABU'YA BEŞİNCİ MEKTUP

Görmek
işitmek
duymak
düşünmek
ve konuşmak
koşmak alabildiğine
başı dolu
başı boş
koş-
-mak...
Hehehey TARANTA - BABU
hehehey
yaşamak ne güzel şey
anasını sattığımın
yaşamak ne güzel şey..
Düşün beni
kollarım, senin üç çocuk doğurmuş
geniş kalçalarındayken...
Düşün sıcak...
Düşün kara bir taşa damlıyan
çırılçıplak
bir su sesini...
İstediğin yemişin
rengini, etini, adını düşün...
Gözdeki tadını düşün
kıpkırmızı güneşin
yemyeşil otun
ve koskocaman
masmavi bir çiçek gibi açan
ay ışığının...
Düşün TARANTA - BABU!

İnsanoğlunun yüreği
kafası
kolu
yedi kat yerin altından
çekip çıkarıp
öyle ateş gözlü çelik allahlar yaratmış ki
kara toprağı bir yumrukta yere serebilir,
yılda bir veren nar
bin verebilir.
Ve dünya öyle büyük,
öyle güzel
öyle sonsuz ki deniz kıyıları
her gece hepimiz
yan yana uzanıp yaldızlı kumlara
yıldızlı suların
türküsünü dinleyebiliriz...
Yaşamak ne güzel şey
TARANTA - BABU
yaşamak ne güzel şey...
Anlıyarak bir usta kitap gibi
bir sevda şarkısı gibi duyup
bir çocuk gibi şaşarak
YAŞAMAK...
Yaşamak:
birer birer
ve hep beraber
ipekli bir kumaş dokur gibi...
Hep bir ağızdan
sevinçli bir destan
okur gibi
YAŞAMAK..

. . . .
. . . .
YAŞAMAK..
Ne acayip iştir ki
bu ne mene gidiştir ki TARANTA - BABU
bugün bu
«bu inanılmıyacak kadar güzel»
bu anlatılamıyacak kadar sevinçli şey:
böyle zor
bu kadar
dar
böyle kanlı
bu denlü kepaze...

TARANTA - BABU'YA ALTINCI MEKTUP

Buranın yazıcıları üçe bölünmüş TARANTA - BABU.

Bir çeşitleri var: yalnız iç gömleğine değil, ipekli bir mendile benziyen yüreğinin kenarına da altı dişli taç işleten Danunçio gibi; zıpır Marinetti ve dinamitçi Nobel'in mükâfatıyla İl Duçe'nin yumruğundan gayrı her şeyden kuşkulanan Pirandello gibi.

Bunlar, faşist edebiyatının dâhileri soyundan TARANTA - BABU.

Bunlar, allahlar gibi konuşur, anlaşılmıyacak kadar karanlıklarla dolu, ulaşılamıyacak kadar yüksek ve dibi bulunamıyacak kadar derin yazarlar. Fakat yine bunların senin gibi karınları ağrır. Benim gibi karınları acıkır. Yaşayışları, ya Milanolu bir yünlü kumaşlar fabrikatörününki gibidir, ya geniş topraklarında traktör işleten eski bir prens hanedanının reisi gibi.

Bunlar, faşist edebiyatının dâhileri soyundandırlar TARANTA - BABU.

Ve bunlar, bizim oralardaki altın külçelerinin kara toprağın altından güneş parçalar gibi çıkartılıp Banka Komerçiale'nin çelik depolarına getirilmesi için; harbin yaratıcı dinamik bir kuvvet; sapsarı bir çölde boynunun damarı kesilerek ölmenin, İtalya'nın Akdeniz suyu gibi masmavi göğünün altında ebediyen yaşamak demek olduğunu edebiyatlaştırmışlardır.

Ben, üç nehirle ayrılmış üç toprak parçası gibi üçe bölünen İtalyan yazıcılarının bu dâhiler soyuyla yalnız kitaplarının satırlarında konuştum ve yüzlerini, yalnız gazetelere basılan rötuşlu fotoğraflarından tanırım.

İtalyan yazıcılar dünyasının ikinci çeşidine gelince, bunlardan bir iki örnekle karşılıklı oturup konuşmuşumdur. Ve benim Afrika gecesinin ılıklığını taşıyan ellerim, onların, pırıltısı yaldızlı Meryem Ana tasvirleri önüne dikilen ince mumlar gibi sarı ve soğuk parmaklarına dokundu. Hele içlerinde bir tanesi vardı ki, TARANTA - BABU, gözleri, bir yaz günü güneşin ışığına ve sıcaklığına dayanamayıp kudurduktan sonra, sıra dağlardaki küçük mağaranın ıslak karanlığında ölen köpeğin, gözlerine benzerdi.

Bu, bir şairdi, bir romancıydı, bir mütefekkirdi Taranta - Babu. Fakat her şeyden önce, zavallı bir kokainomandı. Onunla arkadaşlarına yarı lokanta ve yarı meyhanemsi bir yerde rastlıyordum. Bağıra çağıra konuşurlardı. Kavga ederlerdi. Hattâ bir gece, «İSA mı daha mistiktir? Konfüçyus mu daha mistik?» diye aralarında çıkan bir yüksek, bir derin, bir ilmî münakaşada, bir genç, benimkinin kafasında bir şarap şişesi kırdıydı.

Faşist miydi? Tam değil. Demokrat mıydı? Tam değil. Tam değil. Kafası da, kokainle harap olmuş uzviyeti gibi yarımdı. Onda tam olan bir şey vardı TARANTA - BABU, şaşkın zavallı ve kökü kurumuş bir ağaç gibi, müthereddî bir insan soyunun örneği olması. Faşizme düşman geçinmiş. Sonra günün birinde el altından mahalle faşyosuna istida vermek istediği duyuldu.

Bunun doğru olup olmadığını bilmiyorum. Fakat kendini dünyanın mihveri sanan bir deli her şey yapabilir. Ve o böyle bir deliydi.

İtalyan faşizminin bu ikinci çeşit yazıcılarının ne yazdıklarını sana anlatabilmek için, onun bir şiirini buraya geçiriyorum.

Bu şiir, o yarı lokanta yarı meyhanemsi yerdeki toplantılardan birinde okundu. O

gece hepsi ordaydılar. Yaşlı bir romancının şerefine bir ziyafet veriliyordu. Benimki birdenbire ayağa kalktı. Sarhoştu. Ağzının açılıp kapanışlarını bile kullanamıyordu. Ortaya doğru bir iki adım attı:

— Size, dedi, son kitabımdan, aklıma şöyle geliveren bir yazımı okuyacağım.

Ve elleriyle havada geniş çizgiler çizerek şu şiiri okumağa başladı:

KÖR OLMAK..

Kör olmak ne iyi şeydir,
ne güzeldir sevmek karanlığı.
Ne yalın bir kılıç gibi bir ışık
ne renklerin ağırlığı
ve ne şekillerin kalabalığı..
Ne güzeldir sevmek karanlığı..
Kör olmak ne iyi şeydir.
Kapalı gözleriniz
çevrili içinize,
kıyısında oturup bakarsınız
içinizde dalgalanan denize.
Kapalı gözleriniz çevrili içinize..
Kör olmak ne iyi şeydir.
Körlerdir ki yalnız
kendi yürekleriyle baş başa kalırlar.
Ne kimseye kendi gözlerinden verirler
ne kimsenin gözlerinden alırlar.
Körlerdir ki yalnız
kendi yürekleriyle baş başa kalırlar.
Ne güzeldir sevmek karanlığı.
Karanlık allah gibidir ve tek başınadır.
Karanlık ölüm gibidir
rengi yok
ahengi yok
dengi yoktur karanlığın.
Dağıtın yanınızdan sopalarınızla
karanlığın peygamberleri, körler,
kalabalığı..
Kör olmak ne iyi şeydir
ve ne güzeldir sevmek karanlığı..

Şiir bitti. Alkışladılar. O, saatlerce çalışıp beyaz bir duvarı renkli resimlerle doldurmuş bir nakkaş yorgunluğuyla, sallanarak yerine döndü. Tam benim yanımdaki masada, şerefine ziyafet verilen yaşlı romancıyla modellerini baştan çıkarmaktan resim yapmağa vakit bulamıyan bir ressam oturuyordu. Ressam, şiir biter bitmez, romancının kulağına eğildi, alaycı bir sesle:

— Nasıl buldunuz? dedi. Onun, bu şiiri bir Fransız şairinden aşırdığını söylüyorlar.

Romancı birdenbire cevap vermedi, düşündü. Sonra:

— Bu şiiri okuyan delikanlı sizin en yakın dostunuzmuş, diye duydum, dedi.

Ressam güldü:

— Dostluk, diye cevap verdi, kabzasına birbirine düşman iki elin yapıştığı bir bıçağa benzer.

Ne yalan söyliyeyim, Taranta - Babu, ben, bu dostluk tarifini anlamadım. Bu, yalnız Faşist İtalya'da mı böyledir, yoksa bütün Avrupa...

NOT:
Altıncı mektuptan elime geçen
karalamalar burada bitiyor.
Mektubun yarım kaldığı belli.
Habeş delikanlının, üçüncü
çeşit İtalyan yazıcılarını nasıl
tarif ettiğini anlamak için
İtalyancayı baştan başa unutup
yeniden öğrenmeğe razıydım.

TARANTA - BABU'YA YEDİNCİ MEKTUP

Bilirim
beş altıyı geçmez
senin kafanın raflarında dizili
kapalı şişeler gibi sorgular...
Sen ki kapkara cahilsin
herhangi bir
hukuku düvel profesörü kadar..
Buna rağmen
sana sorsam
desem ki ben:
— «Keçilerimizin
kıvırcık uzun
tüyleri dökülüp,
iki başlı memelerinden
iki kol ışık gibi akan
sütleri kesilirse;
ve portakallarımız,
sönen birer güneş yavrusu gibi dallarında kuruyup,
kemik ayaklarıyla kıtlık,
yerli bir kral gibi geçerse toprağımızdan,
sen ne yaparsın?»
Bana dersin ki sen:
— «İlk ışıklarla ağarmağa başlıyan
yıldızlı bir gece gibi
damla damla kaybederim boyamı,
damla damla solarım...»
Bana dersin ki sen:

— «Bir Afrika kadınına bu sorulur mu hiç?
Kıtlık ölümdür bizim için
bolluk sevinç...»
Fakat ne hikmettir ki TARANTA - BABU
büsbütün tersine burda bu!.
Bir öyle şaşılası
dünya ki burası,
bollukla ölüyor,
kıtlıkla yaşıyor.
Varoşlarda hasta, aç kurtlar gibi
insanlar dolaşıyor
ambarlar kilitli
ambarlar buğdayla dolu..
Tezgâhlar
ipekli kumaşla dokuyabilir
topraktan güneşe kadar giden yolu.
İnsanlar yalnayak
insanlar çıplak...
Bir öyle şaşılası
dünya ki burası,
balıklar kahve içerken
çocuklar süt bulamıyor.
İnsanları sözle besliyorlar,
domuzları patatesle...

TARANTA - BABU'YA SEKİZİNCİ MEKTUP

Mussolini çok konuşuyor TARANTA - BABU!
Tek başına
yapayalnız
karanlıklara
bırakılmış bir çocuk gibi
bağıra bağıra
kendi sesiyle uyanarak,
korkuyla tutuşup
korkuyla yanarak
durup dinlenmeden konuşuyor.
Mussolini çok konuşuyor TARANTA - BABU
çok korktuğu için
çok konuşuyor!.

TARANTA - BABU'YA

DOKUZUNCU MEKTUP

NOT:
Bu dokuzuncu mektubun başında
bir radyo makinasının fotoğrafı
vardı.

Bugün aklıma
yazısız ve çizgisiz
bir resim geldi, Taranta - Babu!
Ve benim, birdenbire
yüzünü değil,
gözünü değil,
senin sesini göresim geldi, Taranta - Babu;
«Mavi Nil» gibi serin,
yaralı bir kaplan gözü gibi derin
sesini senin!

NOT:
Bu dokuzuncu mektubun burasına
bir gazeteden kesilmiş şöyle bir
haber iliştirilmişti:

MARKONİ, İL DUÇE'NİN
SADIK NEFERİ...
Markoni, gazetecilere. «Ben şefim Mussolini'nin
emrine amadeyim,» demiştir. Markoni, ilk tecrübeleri
muvaffakiyetle neticelenen, Habeşistan'da
tatbik edilecek olan bir ölüm ışığı
bulmuştur. Bu ışık....

Havalara sesleri
başı boş
mavi kanatlı kuşlar gibi salan
ve havalardan en güzel şarkıları
olgun yemişler gibi toplıyan elleri, ONUN,
yaparak
kulluğunu kara gömlekli Benito'nun,
boyanacak dirseklerine kadar
kardeşlerimin kanıyla.
Ve Habeş ovalarında öldürecek
büyük bilgin Markoni'yi,
Banka Komerçiale'de aksiyoner
mülti milyoner
Kont Markoni.

TARANTA - BABU'YA ONUNCU MEKTUP

NOT:
Bu onuncu mektubun başına,
yine gazetelerden kesilmiş
şöyle bir telgraf haberi iliş-
tirilmişti.
......İtalyan kuvvetlerinin Habeşistan'da
harekete geçmeleri için yağmur mevsiminin
bitmesi ve baharın gelmesi bekleniyor...

Ne tuhaf şey Taranta - Babu;
bizi kendi topraklarımızda öldürmek için
kendi topraklarımızın
baharını bekliyorlar.
Ne tuhaf şey Taranta - Babu;
belki bu yıl Afrika'da
yağmurların dinişi,
renklerin, kokuların
gökten yere bir şarkı gibi inişi
ve güneşin altında ıslak toprağımızın
derisi tunç yaldızlı Gallalı bir kadın gibi gerinişi,
bize senin
memelerin
gibi tatlı yemişlerle beraber
ölümü getirecek.
Ne tuhaf şey Taranta - Babu!
Kapımızdan içeri ölüm
kolonyal şapkasına
bir bahar çiçeği takıp girecek...

TARANTA - BABU'YA ON BİRİNCİ MEKTUP

Bu gece
İl Duçe
binerek bir kır ata
aedromda söyledi söylev
500 pilota..
Söylevi bitti.
Onlar yarın
Afrika'ya gidecekler;
O bu gece

sarayında salçalı makarna yemeğe gitti..

TARANTA - BABU'YA ON İKİNCİ MEKTUP

Geliyorlar Taranta - Babu,
seni öldürmeğe geliyorlar.
Karnını deşip
barsaklarının
kumun üstünde aç yılanlar gibi kıvrandıklarını
görmeğe geliyorlar.
Seni öldürmeğe geliyorlar Taranta - Babu,
seni
ve keçilerini.
Oysaki, ne onlar seni tanır
ne onları sen..
Ve ne keçilerin atlamıştır
onların çitlerinden.
Geliyorlar Taranta - Babu.
Kimi Napoli'den
Tirol'den kimi.
Kimi doyulmamış bir bakıştan
yumuşak
ve sıcak
bir elden kimi...
Onları ordu ordu
tabur tabur
bölük bölük
fakat teker teker
düğüne götürür gibi
üç denizden aşırıp
ölüme getirdi gemiler..
Geliyorlar Taranta - Babu,
geliyorlar içinden bir yangın alevinin.
Ve bayraklarını dikip
samandan damına
senin toprak evinin,
gelenler
geri dönseler bile eğer,
kanlı kesik sağ kolunu Somali'de bırakan
Torinolu tornacı artık
çelik çubukları ipek gibi öremeyecek...
Ve kör gözleriyle bir daha
Sicilyalı balıkçı

denizlerin ışığını göremeyecek.
Geliyorlar Taranta - Babu.
Bu ölmeğe ve öldürmeğe gönderilenler
kanlı sargılarına birer birer
teneke haçlar takıp döndükleri gün,
büyük ve âdil Roma'da
hisse senetleriyle aksiyonlar yükselecek,
ve gidenlerin ardından
yeni efendilerimiz
ölülerimizi soymağa gelecek..

TARANTA - BABU'YA SON MEKTUP

Taranta - Babu'm!

Bu belki sana son mektubumdur. Belki birbirimizi bir daha görmiyeceğiz. Belki ilkönce beni kurşuna dizen namlular, sonra gelip senin memelerinde kırmızı delikler açacak.

Sana bu son mektubumda İtalya gazetelerinden kestiğim bir iki yazıyla, bir Avrupa gazetesinden çıkardığım iki istatistiği yolluyorum. Birbiri ardına dizilmiş sözlerle, alt alta konmuş sayıların kavgasını göstermek istedim sana.

Sayılar mektubumun sonundadır, sözlerden başlıyorum işte:

Danunçio'nun şövalye Claudio Pozzi'ye yazdığı mektuptan:

Mio caro amico,

O ender incelikleri aldım. Dehşetli bir nevraljiden muztaribim, fakat seni Pak yortusundan önce göreceğimi sanıyorum.. Her vakitki gibi, gayet hafif mendilleri tercih etmekteyim, sen beni baştan çıkarıyorsun. Sana pembe trikoları geri gönderiyorum, bu tiksindiğim bir pederast renktir. Benim için her vakit kurşunî, fildişi beyazı, bellisiz mavi..

Muharebenin kosmik zarureti

..... 26 yıldan beri muharebenin décongestionante, sıhhî ve tahrik edici değerini ilan etmekteyiz. Muharebe kosmik bir zarurettir ve insanın bedenini gençleştirir, ruhunu tasfiye eder.

Marinetti'nin beyannamesinden

Geçen muharebede kör olanlar

Geçen muharebede kör olanlar bile bugün işe yarıyabilirler. Aeroplanlara karşı kurulacak olan bataryaların dinleyici postalarında körlerin karanlıklara gömülü gözleri, kulaklarının duygusuyla ışığa kavuşmuş olacaktır.

Corriere della Sera'dan

Geri dönemeyiz

Artık dönemeyiz. Afrika'daki 200.000 İtalyan tüfeği kendiliğinden ateş edecektir.

Duçe'nin Daily Mail gazetesi muharririne verdiği mülâkattan

Kara gömleklilerin evamiri aşeresi

Muharebeye giden karagömleklilere şu yeni evamiri aşere büyük bir törenle tebliğ edilmiştir:

1 — Vatan sınırlarının ötesinde silâhlı karagömleklilerin ilerleyişi, beşerî adaletin yerine getirilmesi ve medeniyetin zaferi demektir.

2 — Kim ki, adaletin ve medeniyetin yolunda yürümek ister, hayatını fedaya hazır olmalıdır.

3 — Harbin tehlikesi içinde bu fedakârlık, düşmanın tam ezilişine imana bağlıdır.

4 — Muharebede değer ortaya çıkar, fakat bu kâfi değildir, bu değerin bekleyişin azabında da tezahür etmesi gerektir.

5 — İnan, itaat et, dövüş.. İnan; çünkü bilirsin ki, Duçe daima haklıdır; itaat et; çünkü bilirsin ki, her emir ondan gelir; dövüş; çünkü bilirsin ki, onun kumandası altındaki her kavga bir zaferdir.

6 — Hiçbir düşman sizi gafil avlıyamaz, çünkü karagömleklilerin karanlıkları gören gözleri vardır.

7 — Hiçbir düşman karagömleklilerin maddî sıkıntılarından istifadeye kalkışamaz, çünkü onların, maddeyi yenen demirden ruhları vardır.

8 — Kim ki, silâhlarına karşı kıskanç bir itina göstermez, kim ki, kurşunlarını kaybeder, kim ki, susuzluğun ilk işaretiyle matarasına sarılır, bir karagömlekli değil, hayata uyamıyan bir zavallıdır.

9 — Eğer bir kıt'a muharebe esnasında ana kuvvetlerle bağını kaybederse, emir beklememelidir, emir «İleri, daima ileri»dir.

10 — Silâhların ilk patlayışında, karagömlekliler önlerinde Duçe'nin koskocaman şeklini göreceklerdir. Onu, düşmanın gerisinde gökyüzüne çizilmiş görecekler: bir kahramanlık rüyasında bir dev hayaleti gibi..

Il Popola d'Italia'dan

İtalya'da yövmiye

Bir İngiliz işçisinin aldığı orta yövmiye 100 olarak ele alınırsa :

Amerika'da	**120**
Kanada'da	**100**
İngiltere'de	**100**
İrlanda'da	**80**
Hollanda'da	**72**

Lehistan'da	**..**	**50**
İspanya'da	**..**	**30**
İtalya'da	**...**	**29...**

İtalya'da işsizlik ve iflaslar

1929 Yılında	**300.786**	**İşsiz**	**1.204**	**İflas**
1930 Yılında	**425.437**	**İşsiz**	**1.297**	**İflas**
1931 Yılında	**731.437**	**İşsiz**	**1.786**	**İflas**
1932 Yılında	**932.291**	**İşsiz**	**1.820**	**İflas**

Bu sayılar on yıllık faşizmin bilançosudur, Taranta - Babu. Ondan sonraki yıllarda ne oldu? Bunun karşılığını, bizim topraklarda ölecek olan İtalyan delikanlıları verecek.

TEFTIS
10.12.12.1
01

TEFTİŞ

Sayfada saygıyla göze çarpsın diye
komuşlar fotoğrafı baş köşeye.
İzmir'de, Kordon'da, Memetleri teftiş.
Vakit öğle, hava sıcak, gün uzun belli.
Önde Amerikan paşası kafayı dikmiş
ve sırmalı şapkasında eli
kasap bıçağı gibi parlıyor keskin, geniş
ve küfredip sesini duyuyorum
toprağıma tokat gibi inen adımlarının.
Türk paşası on beş adım geride.
Yüzünü göremiyorum, gölgeli.
Belki alışmış,
belki utanıyor, belki öfkeli.
Memetlere bakıyorum :
Dişleri kenetli, gözleri karanlık,
gözleri dikilmiş yere.
Sanıyorum yakındır, bir daha çıkmayacaklar
İzmir'de, Kordonboyu'nda böyle teftişlere...

1

TRAFIK MEMURLARI
10.12.12.1
02

TRAFİK MEMURLARI
Trafik memurları dikilmiş durur
el kol kımıldar kaşlar çatık
sopalarının ucunda hürriyetimiz
trafik memurları dikilip duracak
sokaktakiler birbirlerini sevmeği öğreninceye kadar.
Nâzım HİKMET

TÜRK KÖYLÜSÜ
10.12.12.1
03

TÜRK KÖYLÜSÜ

Topraktan öğrenip
kitapsız bilendir.
Hoca Nasreddin gibi ağlayan
Bayburtlu Zihni gibi gülendir.
Ferhad'dır
Kerem'dir
ve Keloğlan'dır.
Yol görünür onun garip serine,
analar, babalar umudu keser,
kahbe felek ona eder oyunu.
Çarşambayı sel alır,
bir yâr sever
el alır,
kanadı kırılır
çöllerde kalır,
ölmeden mezara koyarlar onu.
O, «Yûnusû biçâredir
baştan ayağa yâredir,»
ağu içer su yerine.
Fakat bir kerre bir derd anlayan düşmeyegörsün önlerine
ve bir kerre vakterişip :
«—Gayrık yeter!...»
demesinler.
Ve bir kerre dediler mi :

«İsrafil surunu urur
mahlukat yerinden durur»,
toprağın nabzı başlar
onun nabızlarında atmağa.
Ne kendi nefsini korur,
ne düşmanı kayırır,
«Dağları yırtıp ayırır,
kayaları kesip yol eyler âbıhayat akıtmağa...»

TÜRKIYE ISÇI SINIFINA SELÂM
10.12.12.1
04

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELÂM

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Selâm yaratana!
Tohumların tohumuna, serpilip gelişene selâm!
Bütün yemişler dallarınızdadır.
Beklenen günler, güzel günlerimiz ellerinizdedir,
haklı günler, büyük günler,
gündüzlerinde sömürülmeyen, gecelerinde aç yatılmayan,
ekmek, gül ve hürriyet günleri.

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Meydanlarda hasretimizi haykıranlara,
toprağa, kitaba, işe hasretimizi,
hasretimizi, ayyıldızı esir bayrağımıza.

Düşmanı yenecek işçi sınıfımıza selâm!
Paranın padişahlığını,
karanlığını yobazın
ve yabancının roketini yenecek işçi sınıfına selâm!

Türkiye işçi sınıfına selâm!
Selâm yaratana!

12 Ağustos 1962

VASIYET
10.12.12.1
05

VASİYET

Yoldaşlar, nasip olmazsa görmek o günü,
ölürsem kurtuluştan önce yani,
alıp götürün
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni.

Hasan beyin vurdurduğu
ırgat Osman yatsın bir yanımda
ve çavdarın dibinde toprağa çocuklayıp
kırkı çıkmadan ölen şehit Ayşe öbür yanımda.

Traktörlerle türküler geçsin altbaşından mezarlığın,
seher aydınlığında taze insan, yanık benzin kokusu,
tarlalar orta malı, kanallarda su,
ne kuraklık, ne candarma korkusu.

Biz bu türküleri elbette işitecek değiliz,
toprağın altında yatar upuzun,
çürür kara dallar gibi ölüler,
toprağın altında sağır, kör, dilsiz.

Ama bu türküleri söylemişim ben
daha onlar düzülmeden,
duymuşum yanık benzin kokusunu
traktörlerin resmi bile çizilmeden.

Benim sessiz komşulara gelince,
şehit Ayşe'yle ırgat Osman
çektiler büyük hasreti sağlıklarında
belki de farkında bile olmadan.

Yoldaşlar, ölürsem o günden önce yani,
- öyle gibi de görünüyor -
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni
ve de uyarına gelirse,
tepemde bir de çınar olursa
taş maş da istemez hani...

1953, 27 Nisan
Barviha S

VATAN HAINI
10.12.12.1
06

VATAN HAİNİ

"Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.
Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz, dedi Hikmet.
Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ."
Bir Ankara gazetesinde çıktı bunlar, üç sütun üstüne, kapkara haykıran puntolarla,
bir Ankara gazetesinde, fotoğrafı yanında Amiral Vilyamson'un
66 santimetre karede gülüyor, ağzı kulaklarında, Amerikan amirali
Amerika, bütçemize 120 milyon lira hibe etti, 120 milyon lira.
"Amerikan emperyalizminin yarı sömürgesiyiz, dedi Hikmet
Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ."

Evet, vatan hainiyim, siz vatanperverseniz, siz yurtseverseniz, ben yurt
hainiyim, ben vatan hainiyim.
Vatan çiftliklerinizse,
kasalarınızın ve çek defterlerinizin içindekilerse vatan,
vatan, şose boylarında gebermekse açlıktan,
vatan, soğukta it gibi titremek ve sıtmadan kıvranmaksa yazın,
fabrikalarınızda al kanımızı içmekse vatan,
vatan tırnaklarıysa ağalarınızın,
vatan, mızraklı ilmühalse, vatan, polis copuysa,
ödeneklerinizse, maaşlarınızsa vatan,
vatan, Amerikan üsleri, Amerikan bombası, Amerikan donanması topuysa,
vatan, kurtulmamaksa kokmuş karanlığımızdan,
ben vatan hainiyim.
Yazın üç sütun üstüne kapkara haykıran puntolarla :
Nâzım Hikmet vatan hainliğine devam ediyor hâlâ.

VEDA
10.12.12.1
07

VEDA

Hoşça kalın
dostlarım benim
hoşça kalın!
Sizi canımda
canımın içinde,
kavgamı kafamda götürüyorum.
Hoşça kalın
dostlarım benim
hoşça kalın...
Resimlerdeki kuşlar gibi
dizilip üstüne kumsalın,
mendil sallamayın bana.
İstemez...
Ben dostların gözünde kendimi
boylu boyumca görüyorum...

A dostlar
a kavga dostu
iş kardeşi
a yoldaşlar a..!!.
Tek hecesiz elveda..

Geceler sürecek kapımın sürgüsünü,
pencerelerde yıllar örecek örgüsünü.
Ve ben bir kavga şarkısı gibi haykıracağım
mapusane türküsünü.

Yine görüşürüz
dostlarım benim
yine görüşürüz...
Beraber güneşe güler,
beraber dövüşürüz...

A dostlar
a kavga dostu
iş kardeşi

a yoldaşlar a..!!.
ELVEDA..!!.......

YARIDA KALAN BIR BAHAR YAZISI
10.12.12.1
08

YARIDA KALAN BİR BAHAR YAZISI
Vurdu kalın parmaklar
yazı makinamın dişlerine.
Kâğıtta her harfi majiskülle dizilmiş
üç kelime var ;
BAHAR
BAHAR
BAHAR...
Ve ben şair musahhih
ve ben hergün
iki liraya
2.000 kötü satır okumaya
mecbur olan adam,
ve ben
neden
bahar geldi de hâlâ
muşambası kopuk
kara bir koltuk
gibi oturmaktayım?
Kasketini kendi kendine giydi kafam,
fırladım matbaadan
sokaktayım .
Yüzümde mürettiphanenin
kurşunlu kiri,
cebimde 75 kuruşum var.
HAVADA BAHAR...
Berberlerde pudralanıyor
Babıâli paryasının
sarı
yanakları .

Ve güneşli aynalar gibi yanıyor
kitapçı camekânlarında
üç renkli kitap kapakları .
Fakat benim
bu caddede yaşıyan,
kapısında ismimi taşıyan
bir formalık "ALFABE"m bile yok!
Adam sen de ne çıkar!
Başım dönmüyor geri,
yüzümde mürettiphanenin
kurşunlu kiri
cebimde 75 kuruşum var .
HAVADA BAHAR...
Bu yazı yarıda kaldı.
Yağmur yağdı satırları sel aldı .
Halbuki ben neler yazacaktım neler...
3.000 sayfalık 3 cildinin üstünde
aç oturan muharrir
bakmıyacaktı da camına kebapçının,
tombul esmer kızını Ermeni kitapçının
ışıklı gözleri ile taşlıyacaktı...
Deniz kokmaya başlayacaktı .
Terli kızıl bir kısrak gibi
şahlanacaktı bahar,
ve ben onun çıplak sırtına atlar
atlamaz
sürecektim sulara.
Sonra
her adımda peşimden gelecekti
yazı makinam .
Ona diyecektim :
- Etme anam
beni bırak bir saat rahat...
Sonra,
saçları düşmeye başlayan başım
haykıracaktı uzaklara :
ÂŞIKIM...
27 benim yaşım
onun yaşı 17 .
Kör şeytan

topal şeytan
kör topal şeytan
gel bu kızı sev,dedi,
diyecektim;
diyemedim,
derim yine!
Ama yağmurmuş
yağıyormuş,
yazdığım satırları sel almışmış
cebimde 25 kuruşum kalmışmış
ne çıkar...
Bahar geldi bahar geldi bahar
bahar geldi ulan !
Tomurcuklandı içimde kan! !
Nâzım Hikmet

YASAMAYA DAIR
10.12.12.1
09

YAŞAMAYA DAİR

1
Yaşamak şakaya gelmez,
büyük bir ciddiyetle yaşayacaksın
bir sincap gibi mesela,
yani, yaşamanın dışında ve ötesinde hiçbir şey beklemeden,
yani bütün işin gücün yaşamak olacak.
Yaşamayı ciddiye alacaksın,
yani o derecede, öylesine ki,
mesela, kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
yahut kocaman gözlüklerin,
beyaz gömleğinle bir laboratuvarda
insanlar için ölebileceksin,
hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken,
hem de en güzel en gerçek şeyin
yaşamak olduğunu bildiğin halde.
Yani, öylesine ciddiye alacaksın ki yaşamayı,
yetmişinde bile, mesela, zeytin dikeceksin,
hem de öyle çocuklara falan kalır diye değil,

ölmekten korktuğun halde ölüme inanmadığın için,
yaşamak yanı ağır bastığından.
1947

2
Diyelim ki, ağır ameliyatlık hastayız,
yani, beyaz masadan,
bir daha kalkmamak ihtimali de var.
Duymamak mümkün değilse de biraz erken gitmenin kederini
biz yine de güleceğiz anlatılan Bektaşi fıkrasına,
hava yağmurlu mu, diye bakacağız pencereden,
yahut da sabırsızlıkla bekleyeceğiz
en son ajans haberlerini.
Diyelim ki, dövüşülmeye deşer bir şeyler için,
diyelim ki, cephedeyiz.
Daha orda ilk hücumda, daha o gün
yüzükoyun kapaklanıp ölmek de mümkün.
Tuhaf bir hınçla bileceğiz bunu,
fakat yine de çıldırasıya merak edeceğiz
belki yıllarca sürecek olan savaşın sonunu.
Diyelim ki hapisteyiz,
yaşımız da elliye yakın,
daha da on sekiz sene olsun açılmasına demir kapının.
Yine de dışarıyla birlikte yaşayacağız,
insanları, hayvanları, kavgası ve rüzgarıyla
yani, duvarın ardındaki dışarıyla.
Yani, nasıl ve nerede olursak olalım
hiç ölünmeyecekmiş gibi yaşanacak...
1948

3
Bu dünya soğuyacak,
yıldızların arasında bir yıldız,
hem de en ufacıklarından,
mavi kadifede bir yaldız zerresi yani,
yani bu koskocaman dünyamız.
Bu dünya soğuyacak günün birinde,
hatta bir buz yığını
yahut ölü bir bulut gibi de değil,
boş bir ceviz gibi yuvarlanacak
zifiri karanlıkta uçsuz bucaksız.
Şimdiden çekilecek acısı bunun,

duyulacak mahzunluğu şimdiden.
Böylesine sevilecek bu dünya
"Yaşadım" diyebilmen için...
Nazım HİKMET

YOLCULUK
10.12.12.1
10

YOLCULUK

Bir şair yolculuk ediyor
bir denizinde dünyamızın
bakarak bir yıldıza.

Yolculuk ediyor şairin biri
yıldızlardan birinde bir denizde
bakarak dünyamıza.

Yolculuk ediyor şairler
denizlerinde kâinatın
bakarak birbirine.

1960, Akdeniz

YÜRÜMEK
10.12.12.1
11

YÜRÜMEK

Yürümek;
yürümeyenleri
arkanda boş sokaklar gibi bırakarak,
havaları boydan boya yarıp ikiye
bir mavzer gözü gibi
karanlığın gözüne bakarak
yürümek!..

Yürümek;
dost omuzbaşlarını

omuzlarının yanında duyup,
kelleni orta yere
yüreğini yumruklarının içine koyup
yürümek!..

Yürümek;
yolunda pusuya yattıklarını,
arkadan çelme attıklarını
bilerek
yürümek...

Yürümek;
yürekten
gülerekten
yürümek...

YINE MEMLEKETIM ÜSTÜNE SÖYLENMISTIR
10.12.12.1
12

YİNE MEMLEKETİM ÜSTÜNE SÖYLENMİŞTİR

Memleketim, memleketim, memleketim,
ne kasketim kaldı senin ora işi
ne yollarını taşımış ayakkabım,
son mintanın da sırtımda paralandı çoktan,
Şile bezindendi.
Sen şimdi yalnız saçımın akında,
enfarktında yüreğimin,
alnımın çizgilerindesin memleketim,
memleketim,
memleketim...

Pırağ, 8 Nisan 958

YINE YAGMUR ÜSTÜNE
10.12.12.1
13

YİNE YAĞMUR ÜSTÜNE
Serçe kuşları gibi yağmur
çinko dama serptiğim
ekmek kırıntılarını
telâşlı telâşlı, tıkır tıkır.
serçe kuşları gibi yağmur.
Nâzım HİKMET

YINE ÖLÜME DAIR
10.12.12.1
14

YİNE ÖLÜME DAİR

Zevcem,
ruhu revanım
Hatice Pîrâyende,
ölümü düşünüyorum,
demek ki arteryo skleroz
başlıyor bende...
Bir gün
kar yağarken,
yahut
bir gece,
yahut
bir öğle sıcağında,
hangimiz ilkönce,
nasıl
ve nerde öleceğiz?
Nasıl
ve ne olacak
ölenin son duyduğu ses,
son gördüğü renk,
kalanın ilk hareketi
ilk sözü
ilk yediği yemek?
Belki de birbirimizden uzakta öleceğiz.
Haber
çığlıklarla gelecek,
yahut da ima edecekler,
ve kalanı yalnız bırakıp
gidecekler...

Ve kalan
karışacak kalabalığa.

Yani efendim, hayat...
Ve bütün bu ihtimâlât
1900 kaç senesinin
kaçıncı ayı
kaçıncı günü
kaçıncı saatinde?

Zevcem,
ruhu revanım
Hatice Pîrâyende,
ölümü düşünüyorum,
geçen ömrümüzü düşünüyorum.
Kederli
rahat
ve hodbinim.
Hangimiz ilkönce
nasıl
ve nerde ölürsek ölelim,
seninle biz
birbirimizi
ve insanların en büyük dâvasını sevebildik
— dövüştük onun uğruna —,
«yaşadık»
diyebiliriz.

YINE IYIMSERLIK ÜSTÜNE
10.12.12.1
15

YİNE İYİMSERLİK ÜSTÜNE

Sağlığımda açıldı kosmos yolu,
Moskova'da açılış törenindeyim.
Avucumda bir çocuğun sarışın eli,
bir yılbaşı ağacı önündeyim.

Biliyordum, yaşına bile gelmeden,
gözlerinde sırça toplar yanan çocuk,
yolcu füzeleri güneşe doğru, yıldızların arasından,
balıklar gibi sessiz sedasız akıp gidecek.

Ama füze yolcuları yola çıkabilecek mi pasaportsuz?
Bilet olacak mı? Parayla mı alacaklar?
Ve uzaklaşıp karpuzlaşır, elmalaşırken dünyamız,
ıstıratosferde savaş füzelerine mi rastgelecekler?

Beni ilgilendiren bavullarının eşyası değil,
yüreklerinin yükü.
Korkuyorlarsa kimden, neden, niçin, nasıl?
Ya ara hırsı? Emir verme merakı?

Yüzüne yılbaşı ağacının telli pullu
aydınlığı vuran çocuk,
belli, bilmiyorum neden, ama belli
yaşayacak benden iki kere çok.

Kosmosa filan gidip gelecek. İş bunda değil.
Yeryüzünde görecek mucizenin büyüğünü :
tek insan milletini pırıl pırıl.
Ben iyimserim, dostlar, akarsu gibi...

7.1.1959, Moskova

YIRMINCI ASRA DAIR
10.12.12.1
16

YİRMİNCİ ASRA DAİR

— Uyumak şimdi,
uyanmak yüz yıl sonra, sevgilim...

— Hayır,
kendi asrım beni korkutmuyor
ben kaçak değilim.
Asrım sefil,
asrım yüz kızartıcı,
asrım cesur,
büyük
ve kahraman.
Dünyaya erken gelmişim diye kahretmedim hiçbir zaman.
Ben yirminci asırlıyım

ve bununla övünüyorum.
Bana yeter
yirminci asırda olduğum safta olmak
bizim tarafta olmak
ve dövüşmek yeni bir âlem için...

— Yüz yıl sonra, sevgilim...

— Hayır, her şeye rağmen daha evvel.
Ve ölen ve doğan
ve son gülenleri güzel gülecek olan yirminci asır
(benim şafak çığlıklarıyla sabaha eren müthiş gecem),
senin gözlerin gibi, Hatçem,
güneşli olacaktır...

12.11.1941

ZAFERE DAIR
10.12.12.1
17

ZAFERE DAİR

Korkunç ellerinle bastırıp yaranı
dudaklarını kanatarak
dayanılmakta ağrıya.
Şimdi çıplak ve merhametsiz
bir çığlık oldu ümid...
Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp koparılacaktır...

Günler ağır.
Günler ölüm haberleriyle geliyor.
Düşman haşin
zalim
ve kurnaz.
Ölüyor çarpışarak insanlarımız
— halbuki nasıl hakketmişlerdi yaşamayı —
ölüyor insanlarımız
— ne kadar çok —
sanki şarkılar ve bayraklarla
bir bayram günü nümayişe çıktılar
öyle genç
ve fütursuz...

Günler ağır.
Günler ölüm haberleriyle geliyor.
En güzel dünyaları
yaktık ellerimizle
ve gözümüzde kaybettik ağlamayı :
bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler
ve bundan dolayı
biz unuttuk bağışlamayı...

Varılacak yere
kan içinde varılacaktır.
Ve zafer
artık hiçbir şeyi affetmeyecek kadar
tırnakla sökülüp
koparılacaktır...

1941, Sonbahar...

ÇANKIRI HAPISANESINDEN MEKTUPLAR
10.12.12.1
18

ÇANKIRI HAPİSANESİNDEN MEKTUPLAR

1

Saat dört,
yoksun.
Saat beş,
yok.
Altı, yedi,
ertesi gün,
daha ertesi
ve belki
kim bilir...

Hapisane avlusunda
bir bahçemiz vardı.
Sıcak bir duvar dibinde
on beş adım kadardı.
Gelirdin,
yan yana otururduk,
kırmızı ve kocaman

muşamba torban
dizlerinde...

Kelleci Memed'i hatırlıyor musun?
Sübyan koğuşundan.
Başı dört köşe,
bacakları kısa ve kalın
ve elleri ayaklarından büyük.
Kovanından bal çaldığı adamın
taşla ezmiş kafasını.
«Hanım abla» derdi sana.
Bizim bahçemizden küçük bir bahçesi vardı,
tepemizde, yukarda,
güneşe yakın,
bir konserve kutusunun içinde...

Bir Cumartesi gününü,
hapisane çeşmesiyle ıslanan
bir ikindi vaktini hatırlıyor musun?
Bir türkü söylediydi kalaycı Şaban Usta,
aklında mı :
«Beypazarı meskenimiz, ilimiz,
kim bilir nerde kalır ölümüz...?»

O kadar resmini yaptım senin
bana birini bırakmadın.
Bende yalnız bir fotoğrafın var :
bir başka bahçede
çok rahat
çok bahtiyar
yem verip tavuklara
gülüyorsun.

Hapisane bahçesinde tavuklar yoktu,
fakat pek âlâ gülebildik
ve bahtiyar olmadık değil.
Nasıl haberler aldık
en güzel hürriyete dair,
nasıl dinledik ayak seslerini
yaklaşan müjdelerin,
ne güzel şeyler konuştuk
hapisane bahçesinde...

Bir akşamüstü
oturup
hapisane kapısında
rubailer okuduk Gazalî'den :
«Gece :
büyük lâciverdî bahçe.
Altın pırıltılarla devranı rakkaselerin.
Ve tahta kutularda upuzun yatan ölüler.>

Bir gün eğer,
benden uzak,
karanlık bir yağmur gibi,
canını sıkarsa yaşamak
tekrar Gazalî'yi oku.
Ve Pîrâyende'm benim,
ben eminim
sen sadece merhamet duyacaksın
ölümün karşısında onun
ümitsiz yalnızlığı
ve muhteşem korkusuna.

Bir akar su getirsin Gazalî'yi sana :
«— Toprak bir kâsedir
çömlekçinin rafında tâcidar,
ve zafer yazıları
yıkılmış duvarlarında Keyhüsrevin...»

Birikip sıçramalar.
Soğuk
sıcak
serin.

Ve büyük lâciverdi bahçede
başsız ve sonsuz
ve durup dinlenmeden
devranı rakkaselerin...

Bilmiyorum, neden
aklımda hep
ilkönce senden duyduğum
Çankırılı bir cümle var :
«Pamukladı mıydı kavaklar
kiraz gelir ardından.»
Kavaklar pamukluyor Gazalî'de,
fakat
görmüyor, üstat,

kirazın geldiğini.
Ölüme ibadeti bundandır.

Şeker Ali yukarda, koğuşta bağlama çalıyor.
Akşam.
Dışarda çocuklar bağrışıyorlar.
Çeşmeden akıyor su.
Ve jandarma karakolunun ışığında
akasyalara bağlı üç kurt yavrusu.
Açıldı demirlerin dışında
büyük, lâciverdî bahçem.
A s l o l a n h a y a t t ı r ...

Beni unutma Hatçem...

3

Bugün çarşamba :
— biliyorsun —
Çankırı'nın pazarı.
Demir kapımızdan geçip
kamış sepetimizde bize kadar gelecek
yumurtası, bulguru,
yaldızlı, mor patlıcanları...

Dün köylerden inenleri seyrettim :
yorgundular,
kurnaz
ve şüpheli,
ve kaşlarının altında keder.
Erkekler eşeklerde,
kadınlar çıplak ayaklarının üstünde geçtiler.
Herhalde içlerinde senin bildiklerin vardır.
Herhalde iki çarşambadır pazarda :
kırmızı başörtülü
«kibirsiz» İstanbulluyu aramışlardır...

20.7.1940

4

Sıcaklar bildiğin gibi değil
ve ben ki yalı uşağıyım,
deniz ne kadar uzak...

İkiyle beş arası
cibinliğin altına uzanarak
ter içinde
kımıldanmadan
gözlerim açık
dinliyorum sineklerin uğultusunu.
Biliyorum :
şimdi avluda
duvarlara çarpıyorlardır suyu,
kızgın, kırmızı taşlar tütüyordur.
Ve dışarda, otları yanmış kalenin eteğinde
bir kezzap aydınlığı içindedir
simsiyah kiremitleriyle şehir...

Geceleri birdenbire rüzgâr çıkıyor.
sonra kayboluyor birdenbire.
Ve karanlıkta canlı bir mahluk gibi soluyup,
yumuşak, tüylü ayaklarıyla dolaşarak
bizi bir şeylerle tehdit ediyor sıcak.
Ve zaman zaman
ürpermelerle duyuyoruz derimizin üstünde
bir korku halinde tabiatı...

Bir zelzele olabilir.
Zaten üç günlük yere geldi,
salladı çapanoğlu Yozgad'ı.
Ve yerlilerin kavlince :
altı tekmil tuz madeni olduğundan
yıkılacak Çankırı şehri
kıyametten kırk gün önce.
Yatıp bir gece
başın bir kalasla ezilmiş,
çıkmamak sabaha...
Ölümün bu kadar körü ve mendeburu...
Ben yaşamak istiyorum biraz daha,
daha bir hayli yaşamak.
Bunu birçok şey için istiyorum,
birçok
çok mühim şeyler.

12.8.1940

Saat beşte akşam oluyor :
insanın üstüne doğru yürüyen bulutlarla.
Yağmur taşıdıkları belli.
Birçoğu
elle tutulacak kadar alçaktan geçiyorlar...
Bizim odanın yüz mumluğu,
terzilerin gaz lambası yandı.
Terziler ıhlamur içiyorlar...
Kış geldi demektir...
Üşüyorum.
Fakat kederli değilim.
Yalnız bize mahsus bir imtiyazdır :
kış günleri hapisanede,
sade hapisanede değil,
bu kocaman
bu ısınası
bu ısınacak dünyada
üşüyüp
kederli olmamak...

26.10.1940

ÇINARI YIKMAK IÇIN BALTAYI KÖKÜNE VURURLAR
10.12.12.1
19

ÇINARI YIKMAK İÇİN BALTAYI KÖKÜNE VURURLAR

....
Çınarı yıkmak için
baltayı köküne vururlar.
evi yıkmak için
sokarlar kundağı temele.
Kartal uçmaz olur
kanadı kırılınca.
düşünebilir miyiz
başımız vurulunca?
Onlar köküdür memleketin,
dallara yürüyen su

bu kökte saklıdır.
Onlar umudun temeli,
onlar kanadı hürriyetin,
halkın aklıdır.
Kaç kere kaç yerde baltalandı kök
yürümez oldu su
dallar kurudu.
Kırıldı kanat
öldürdüler aklı;
Ve sonra yolladılar insanları salhaneye.
Çünkü böyledir
asrımızın gerçeklerinden biri.
Nâzım HİKMET

ÇOCUKLAR ÖLEBILIR YARIN
10.12.12.1
20

ÇOCUKLAR ÖLEBİLİR YARIN

....
Çocuklar ölebilir yarın,
hem de ne sıtmadan ne kuşpalazından
düşerek te değil kuyulara filân;
çocuklar ölebilir yarın,
çocuklar sakallı askerler gibi ölebilir yarın,
çocuklar ölebilir yarın atom bulutlarının ışığında,
ne bir santim kemik, ne bir damla kan,
çocuklar ölebilir yarın atom bulutlarının ışığında
arkalarında bir avuç kül bile değil
arkalarında gölgelerinden başka bir şey bırakmadan.
....
Nâzım HİKMET

ÇOCUKLARIMIZA NASIHAT
10.12.12.1
21

ÇOCUKLARIMIZA NASİHAT

Hakkındır yaramazlık.
Dik duvarlara tırman
yüksek ağaçlara çık.

Usta bir kaplan
gibi kullansın elin
yerde yıldırım gibi giden bisikletini..
Ve din dersleri hocasının resmini yapan
kurşunkaleminle yık
Mızraklı İlmihalin
yeşil sarıklı iskeletini..
Sen kendi cennetini
kara toprağın üstünde kur.
Coğrafya kitabıyla sustur,
seni «Hilkati Âdem»le aldatanı..
Sen sade toprağı tanı
toprağa inan.
Ayırdetme öz anandan
toprak ananı.
Toprağı sev
anan kadar...

1928

ÖLÇÜ
10.12.12.1
22

ÖLÇÜ

Sevdiğin müddetçe
ve sevebildiğin kadar,
sevdiğine her şeyini verdiğin müddetçe
ve verebildiğin kadar gençsin.

1947

ÖLÜME DAIR
10.12.12.1
23

ÖLÜME DAİR

Buyrun, oturun dostlar,
hoş gelip sefalar getirdiniz.
Biliyorum, ben uyurken
hücreme pencereden girdiniz.
Ne ince boyunlu ilâç şişesini

ne kırmızı kutuyu devirdiniz.
Yüzünüzde yıldızların aydınlığı
başucumda durup el ele verdiniz.
Buyrun, oturun dostlar
hoş gelip sefalar getirdiniz.

Neden öyle yüzüme bir tuhaf bakılıyor?
Osman oğlu Hâşim.
Ne tuhaf şey,
hani siz ölmüştünüz kardeşim.
İstanbul limanında
                kömür yüklerken bir İngiliz şilebine,
                                kömür küfesiyle beraber
                                                ambarın dibine...

Şilebin vinci çıkartmıştı nâşınızı
ve paydostan önce yıkamıştı kıpkırmızı kanınız
                                simsiyah başınızı.
Kim bilir nasıl yanmıştır canınız...
Ayakta durmayın, oturun,
ben sizi ölmüş zannediyordum,
hücreme pencereden girdiniz.
Yüzünüzde yıldızların aydınlığı
hoş gelip sefalar getirdiniz...

Yayalar-köylü Yakup,
                iki gözüm,
                        merhaba.
Siz de ölmediniz miydi?
Çocuklara sıtmayı ve açlığı bırakıp
çok sıcak bir yaz günü
yapraksız kabristana gömülmediniz miydi?
Demek ölmemişsiniz?

Ya siz?
Muharrir Ahmet Cemil?
Gözümle gördüm
                tabutunuzun
                        toprağa indiğini.

Hem galiba
tabut biraz kısaydı boyunuzdan.
Onu bırakın Ahmet Cemil,
vazgeçmemişsiniz eski huyunuzdan,
o ilâç şişesidir
                rakı şişesi değil.
Günde elli kuruşu tutabilmek için,

yapyalnız
dünyayı unutabilmek için
ne kadar çok içerdiniz...
Ben sizi ölmüş zannediyordum.
Başucumda durup el ele verdiniz,
buyrun, oturun dostlar,
hoş gelip sefalar getirdiniz...

Bir eski Acem şairi :
«Ölüm âdildir» — diyor,—
«aynı haşmetle vurur şahı fakiri.»

Hâşim,
neden şaşıyorsunuz?
Hiç duymadınız mıydı kardeşim,
herhangi bir şahın bir gemi ambarında
bir kömür küfesiyle öldüğünü?...

Bir eski Acem şairi :
«Ölüm âdildir» — diyor.
Yakup,
ne güzel güldünüz, iki gözüm.
Yaşarken bir kerre olsun böyle gülmemişsinizdir...
Fakat bekleyin, bitsin sözüm.
Bir eski Acem şairi :
«Ölüm âdil...»
Şişeyi bırakın Ahmet Cemil.
Boşuna hiddet ediyorsunuz.
Biliyorum,
ölümün âdil olması için
hayatın âdil olması lâzım, diyorsunuz...

Bir eski Acem şairi...
Dostlar beni bırakıp,
dostlar, böyle hışımla
nereye gidiyorsunuz?

ÜÇ SELVI
10.12.12.1
24

ÜÇ SELVİ

Kapımın önünde üç selvi vardı.
Üç selvi.

Selviler rüzgarda sallanırlardı.
Üç selvi.
Kökleri yerde, başları yıldızlarda
üç selvi.
Selviler sallanırlardı rüzgarda.
Üç selvi.
Bir gece düşman bastı evi.
Üç selvi.
Yatağımda öldürüldüm ben.
Üç selvi.
Kesildi selviler köklerinden.
Üç selvi.
Artık ne kökleri yerde, başları yıldızlarda
üç selvi.
Selviler sallanmıyorlar rüzgarda.
Üç selvi.
Mermer bir ocakta parçalanmış yatıyor
üç selvi.
Kanlı bir baltayı aydınlatıyor
üç selvi.

Nâzım Hikmet

Isimsiz siirler
10.12.12.125

İsimsiz şiirler

*** * ***

İşte geldik gidiyoruz
hoşça kal kardeşim deniz
biraz çakılından aldık
biraz da masmavi tuzundan
sonsuzluğundan da biraz
ışığından da birazcık
birazcık da kederinden
bir şeyler anlattın bize
denizliğin kaderinden
biraz daha umutluyuz

biraz daha adam olduk
işte geldik gidiyoruz
hoşça kal kardeşim deniz

27 Eylül, Pitsunda, 1958

*** * ***

hoş geldin bebek
yaşama sırası sende
senin yolunu gözlüyor kuşpalazı boğmaca kara çiçek sıtma
ince hastalık yürek enfarktı kanser filan
işsizlik açlık filan
tiren kazası otobüs kazası uçak kazası iş kazası yer depremi sel baskını
kuraklık falan
karasevda ayyaşlık filan
polis copu hapisane kapısı falan
senin yolunu gözlüyor atom bombası falan
hoş geldin bebek
yaşama sırası sende
senin yolunu gözlüyor sosyalizm komünizm filan.

10 Eylül 1961, Laypzig

*** * ***

Denizin üstünde ala bulut
yüzünde gümüş gemi
içinde sarı balık
dibinde mavi yosun
kıyıda bir çıplak adam
durmuş düşünür.

Bulut mu olsam,
gemi mi yoksa,
balık mı olsam,
yosun mu yoksa?..
Ne o, ne o, ne o.
Deniz olunmalı, oğlum,
bulutuyla, gemisiyle, balığıyla, yosunuyla.

15 Eylül 1958
Arhipo Osipovka

*** * ***

Seni düşünmek güzel şey
ümitli şey
dünyanın en güzel sesinden en güzel şarkıyı dinlemek gibi bir şey.
Fakat artık ümit yetmiyor bana,
ben artık şarkı dinlemek değil
şarkı söylemek istiyorum...

*** * ***

Sevgilim,
başlar önde, gözler alabildiğine açık,
yanan şehirlerin kızıltısı,
çiğnenen ekinler
ve bitmez tükenmez ayak sesleri :
gidiliyor.
Ve insanlar katlediliyor :
ağaçlardan ve danalardan
daha rahat
daha kolay
daha çok.

Sevgilim,
bu ayak sesleri, bu katliâmda
hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim oldu,
fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların içinden
güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
gelecek günlere güvenimi kaybetmedim hiçbir zaman...

(İstanbul Hapisanesi)

*** * ***

Hasretini, yokluğunu, sensizliği
bir ateş yanığı gibi öyle acıyla duydum ki yüreğimin etinde,
gitgide çoğalarak
gitgide derinden işleyerek
öyle dayanılmaz oldu ki bu
seni boğabilirdim senden kurtulmak için

çünkü seni o kadar seviyorum.

25-2-43

*** * ***

Baba!
her yılbaşında
sana söyleyecek
bir tek
sözüm var :
"Seni ne kadar çok seversem
o kadar
çok olsun ömründen geçen yıllar..."

Baba!
Babam, ağabeyim, kardeşim, arkadaşım!
Ne zulüm, ne ölüm, ne korku
başımı eğemez!
Yalnız senin elini öpmek için
eğilir başım.
Babam, ağabeyim, kardeşim, arkadaşım...

1/1/1932

*** * ***

Seviyorum seni ekmegi tuza banıp yer gibi
geceleyin ateşler içinde uyanarak
ağzımı dayayıp musluğa su içer gibi,
ağır posta paketini, neyin nesi belirsiz,
telâşlı, sevinçli, kuşkulu açar gibi,
seviyorum seni denizi uçakla ilk defa geçer gibi.
İstanbul'da yumuşacık kararırken ortalık
içimde kımıldanan bir şeyler gibi,
seviyorum seni "Yaşıyoruz çok şükür!' der gibi.

27 Ağustos 1960

*** * ***

Seni düşünürüm
anamın kokusu gelir burnuma
dünya güzeli anamın.

Binmişin atlıkarıncasına içimdeki bayramın
fır dönersin eteklerinle saçların uçuşur
bir yitirip bir bulurum al al olmuş yüzünü.

Sebebi ne
seni bir bıçak yarası gibi hatırlamamın
sen böyle uzakken senin sesini duyup
yerimden fırlamamın sebebi ne?

Diz çöküp bakarım ellerine
ellerine dokunmak isterim
dokunamam
arkasındasın camın.
Ben bir şaşkın seyircisiyim gülüm
alacakaranlığımda oynadığım dramın.

7 Ağustos 1959

*** * ***

Gülüm, iki gözümün bebeği
ölmekten korkmuyorum,
ölmek arıma gidiyor,
onuruma yediremiyorum ölmeği.

15 Ağustos 1959

*** * ***

Aya gidilecek
daha da ötelere,
teleskopların bile görmediği yere.
Ama bizim dünyada ne zaman kimse aç
kalmayacak,
korkmayacak kimse kimseden,
emretmeyecek kimse kimseye,
yermeyecek kimse kimseyi,
umudunu çalmayacak kimse kimsenin?

İşte ben komünistim bu soruya karşılık
verdiğim için.

26 Ağustos 1959

*** * ***

Merih'e giden kosmos gemisinde turistler
yeryüzüyce yazılmış şiirler okuyacak.
Her sözü beste beste, renk renk, kat kat açarak
en sırlı çekirdeğe ulaşabilecekler.

Aralık 1959

*** * ***

Ak bir karanfil gibi çatlayıp da çekirdek
atom bahçelerine yürüyünce aydınlık,
yalnız meraklıları değil, bütün insanlık
şiirin aynasında kendini seyredecek.

Aralık 1959

*** * ***

Kırdılar tazecik yeşil dallarımızı
Kırdılar kitap tutan ellerimizi
Kanına girdiler çocuklarımızın.

1960, Nisan

*** * ***

Laypzig'de bir yağmur yağıyor incecikten,
yağıyoruz vitrinler, ağaçlar, insanlar,
bir de otomobillerin hızı,
bir de geçmiş zamanlar,
bir de saman sarısı,
bir de ben
yağıyoruz yağan yağmurla beraber incecikten.

18 Eylül 1960

*** * ***

İnsanların türküleri kendilerinden güzel,
kendilerinden umutlu,
kendilerinden kederli,
daha uzun ömürlü kendilerinden.

Sevdim insanlardan çok türkülerini.
İnsansız yaşayabildim
türküsüz hiçbir zaman.
Hiçbir zaman beni aldatmadı türküler de.

Türküleri anladım hangi dilde söylenirse söylensin.

Bu dünyada yiyip içtiklerimin,
gezip tozduklarımın,
görüp işittiklerimin,
dokunduklarımın, anladıklarımın
hiçbiri, hiçbiri,
beni bahtiyar etmedi türküler kadar...

20 Eylül 1960

*** * ***

günde kaç milyon insan ölür yeryüzünde
doğar kaç milyon
kaçı yaşadım diyebilirdi
kaçı yaşadım diyebilecek
kaçı günde üç öğün yemek yiyebilirdi
kaçı yiyebilecek

13 Ağustos 1961, gece

*** * ***

Yaşım altmış
on dokuzumdan beri bir düş görürüm
yağmur çamur yaz kış
uykuda uyanık
takılmış düşümün peşine yürürüm.
Neleri alıp götürmedi benden ayrılık;
kilometrelerle umut, tonlarla keder,
taradığım saçlar, sıktığım eller.
Bir düşümle ayrılmadık.
Avrupa'yı, Asya'yı, Afrika'yı düşümle dolaştım
bir Amerikanlar vize vermediler
denizlerden dağlardan çöllerden çok adamları sevdim
adamlara şaştım.
Mapusanelerde ışığıydı hürriyetimin
ekmeğimin katığıydı sürgünde
her biten akşamdaydı, her başlayan günde :

ulu kurtuluş düşü memleketimin.

1962

*** * ***

Dünyayı verelim çocuklara hiç değilse bir günlüğüne
allı pullu bir balon gibi verelim oynasınlar
oynasınlar türküler söyliyerek yıldızların arasında
dünyayı çocuklara verelim
kocaman bir elma gibi verelim sıcacık bir ekmek somunu gibi
hiç değilse bir günlüğüne doysunlar
dünyayı çocuklara verelim
bir günlük de olsa öğrensin dünya arkadaşlığı
çocuklar dünyayı alacak elimizden
ölümsüz ağaçlar dikecekler

21 Mayıs 962, Moskova

*** * ***

Istanbul'da, Tevkifane avlusunda,
10.12.12.1
26

İstanbul'da, Tevkifane avlusunda,
güneşli bir kış günü, yağmurdan sonra,
bulutlar, kırmızı kiremitler, duvarlar ve benim yüzüm
yerde, su birikintilerinde kımıldanırken,
ben, nefsimin ne kadar cesur, ne kadar alçak,
ne kadar kuvvetli, ne kadar zayıf şeyi varsa
hepsini taşıyarak :
dünyayı, memleketimi ve seni düşündüm...

1939 Şubat İstanbul Tevkifanesi

*** * ***
1

Sevgilim,
başlar önde, gözler alabildiğine açık,
yanan şehirlerin kızıltısı,
çiğnenen ekinler
ve bitmez tükenmez ayak sesleri :
gidiliyor.
Ve insanlar katlediliyor :
ağaçlardan ve danalardan
daha rahat
daha kolay
daha çok.

Sevgilim,
bu ayak sesleri, bu katliâmda
hürriyetimi, ekmeğimi ve seni kaybettiğim oldu,
fakat açlığın, karanlığın ve çığlıkların içinden
güneşli elleriyle kapımızı çalacak olan
gelecek günlere güvenimi kaybetmedim hiçbir zaman...

*** * ***
2

Fevkalâde memnunum dünyaya geldiğime,
toprağını, aydınlığını, kavgasını ve ekmeğini seviyorum.
Kutrunun ölçüsünü santimine kadar bilmeme rağmen
ve meçhulüm değilken güneşin yanında oyuncaklığı
dünya, inanılmayacak kadar büyüktür benim için.
Dünyayı dolaşmak,
görmediğim balıkları, yemişleri, yıldızları görmek isterdim.
Halbuki ben
yalnız yazılarda ve resimlerde yaptım Avrupa yolculuğumu.
Mavi pulu Asya'da damgalanmış
bir tek mektup bile almadım.
Ben ve bizim mahalle bakkalı
ikimiz de kuvvetle meçhulüz Amerika'da.
Fakat ne zarar,
Çin'den İspanya'ya, Ümit Burnu'ndan Alaska'ya kadar
her mili bahride, her kilometrede dostum ve düşmanım var.

Dostlar ki bir kerre bile selâmlaşmadık
aynı ekmek, aynı hürriyet, aynı hasret için ölebiliriz.
Ve düşmanlar ki kanıma susamışlar
kanlarına susamışım.
Benim kuvvetim :
bu büyük dünyada yalnız olmamaklığımdır.
Dünya ve insanları yüreğimde sır
ilmimde muamma değildirler.
Ben kurtarıp kellemi nida ve sual işaretlerinden,
büyük kavgada
açık ve endişesiz
girdim safıma.
Ve dışında bu safın
toprak ve sen
bana kâfi gelmiyorsunuz.
Halbuki sen harikulâde güzelsin
toprak sıcak ve güzeldir.

*** * ***

3

Memleketimi seviyorum :
Çınarlarında kolan vurdum, hapisanelerinde yattım.
Hiçbir şey gidermez iç sıkıntımı
memleketimin şarkıları ve tütünü gibi.

Memleketim :
Bedreddin, Sinan, Yunus Emre ve Sakarya,
kurşun kubbeler ve fabrika bacaları
benim o kendi kendinden bile gizleyerek
sarkık bıyıkları altından gülen halkımın eseridir.

Memleketim.
Memleketim ne kadar geniş :
dolaşmakla bitmez, tükenmez gibi geliyor insana.
Edirne, İzmir, Ulukışla, Maraş, Trabzon, Erzurum.
Erzurum yaylasını yalnız türkülerinden tanıyorum
ve güneye
pamuk işleyenlere gitmek için
Toroslardan bir kerre olsun geçemedim diye
utanıyorum.

Memleketim :
develer, tren, Ford arabaları ve hasta eşekler,

kavak
söğüt
ve kırmızı toprak.

Memleketim.
Çam ormanlarını, en tatlı suları ve dağ başı göllerini seven
alabalık
ve onun yarım kiloluğu
pulsuz, gümüş derisinde kızıltılarla
Bolu'nun Abant gölünde yüzer.

Memleketim :
Ankara ovasında keçiler :
kumral, ipekli, uzun kürklerin pırıldaması.
Yağlı, ağır fındığı Giresun'un.
Al yanakları mis gibi kokan Amasya elması,
zeytin
incir
kavun
ve renk renk
salkım salkım üzümler
ve sonra karasaban
ve sonra kara sığır
ve sonra : ileri, güzel, iyi
her şeyi
hayran bir çocuk sevinciyle kabule hazır,
çalışkan, namuslu, yiğit insanlarım
yarı aç, yarı tok
yarı esir...

Nazim Hikmet

IYIMSER ADAM
10.12.12.1
27

İYİMSER ADAM

Çocukken sineklerin kanadını koparmadı
teneke bağlamadı kedilerin kuyruğuna
kibrit kutularına hapsetmedi hamamböceklerini
karınca yuvalarını bozmadı
büyüdü
bütün bu işleri ona ettiler
ölürken başucundaydım
bir şiir oku dedi

güneş üstüne deniz üstüne
atom kazanlarıyla yapma aylar üstüne
yüceliği üstüne insanlığın

IYIMSERLIK
10.12.12.1
28

İYİMSERLİK

Şiirler yazarım
basılmaz
basılacaklar ama

Bir mektup beklerim müjdeli
belki de öldüğüm gün gelir
mutlaka gelir ama

Ne devlet ne para
insanın emrinde dünya
belki yüz yıl sonra
olsun
mutlaka bu böyle olacak ama

Moskova, 12 Eylül 1957

SABAN OGLU SELIM ILE KITABI
10.12.12.1
29

ŞABAN OĞLU SELİM İLE KİTABI

I

İSTANBUL'DA, BALIKPAZARI'NDA, BİR MEYHANEDE BİR HAPİSANE MUKAYYİDİ

«— Yanarak,
yanarak parmakları şerrârelerden
insan yüreklerine dokundu bu elleri
yirmi beş senedir
yani bir rubu asır

hapisane kaleminde mukayyit kulunuzun...
İnsanoğlunun ömrü
belki lüzumundan fazla kısa
belki lüzumundan fazla uzun...
Bir tek daha içelim...
"Ağlamaktan,
ağlamaktan yine zehroldu şarabım bu gece..."»

Kalktı Bebek tramvayı Eminönü'nden.
Zifiri karanlık Balıkpazarı.
Meyhanenin camlarına yağmur yağıyor...

«— Ruhum,
"havâda yaprağa döndürdü rûzigâaar beni..."
Muallim Naci merhum...
Bu hâyı huy
bu hâyı huy neden?
Ve insanlar neden dolayı
şu tabakta yatan uskumru gibi mahzun?
Kıyamet günü
bir suali var Ezraile
hapisane kaleminde mukayyit kulunuzun...
Bir tek daha içelim...

Hiç adam asılırken gördünüz mü?
Yarın bir tane asacağız,
şafakla
şafakla beraber...
Abdülhamid
atardı Tıbbiye talebesini
Sarayburnu'ndan.
Akıntı götürmüş çuvalları
bulamadılar...
Çok adam
çok adam asıldı Hürriyette...
Eskiden köprü başında asarlardı,
bunu Sultanahmet'te...
Yağmur dinmezse ıslanacak...
Bir tek daha içelim...
İstanbul şehrinin yoktur menendi.
"Âdemin
âdemin canlar katar âbuhavâsı cânına..."
demiş,
demiş şair Nedim Efendi...»

II

ŞABAN OĞLU SELİM

Beykoz'un cam fabrikası
moderen fabrikadır.
Pencere camlarını biraz dalgalı çıkarır,
biraz çarpıksa da su bardakları,
kesme likör kadehleri harikadır...

Ustabaşı değildi Selim
büyük ustaların hünerini almıştı ama.
Onun elinden çıkan cama
gözlerin kapalı ayna dökebilirsin.
Selim daima
büyük bir sırrı çözmek
bir şeyler anlamak ister gibi bakar adama.
İnandıklarına katıksız inandı,
sevdiklerini hilesiz sevdi Selim.
Severdi pencere camlarını,
severdi lamba şişelerini,
karafakileri sever,
likör kadehlerine düşmandı...

III

KUZGUNCUK

Beykoz'da oturmalı
Beykoz'da çalışan adam.
Fakat Kuzguncuk şirin yerdir
ve gayet nefis yapar gül reçelini
pansiyoncu Madam
ve kızı Raşel...

Aynada bir kartpostal :
bir manzara Nis şehrinden.
İskemle, karyola, konsol...
Denize nazırdı pencereleri...
Güneşte tavana suların ışıltısı vurur,
karanlık şilepler geçerdi geceleri
insanı olduğu yerde
eli böğründe bırakarak...

Selim'in odası havadardı.

Kırmızı yazmalar kururdu yandaki boş arsada.
Sağda Cevdet Paşa yalısı.
Yalıda bir tavus kuşu
bir de Mebrure Hanım vardı.
Mebrure Hanım
tafta entariler giyerdi.
Çok ihtiyardı
ve mavi gözleri kördü.
Tentene işlerdi Mebrure Hanım.
Uyanır bir beyaz güle başlar,
uyurken dağıtırdı gülünü...
Merhum Cevdet Paşa yalısında
Mebrure Hanımı unutmuşlardı...

Beykoz'da oturmalı
Beykoz'da çalışan adam.
Fakat Kuzguncuk şirin yerdir
Ve kırmızı yazmalar kuruyan boş arsadan
dünyayı zapta gidecek olan
pulsuz balıklar gibi çıplak çocukların
her akşam dinlerdi çığlıklarını Selim...

IV

KİTAP

«Kitap rüzgâr olmalı, perdeyi kaldırmalıdır,
kitap, kanber tayı olmalı Şah İsmail'in
seni sırtına alıp
devlerin üstüne saldırmalıdır.
Devler kale kapısında
devler yedi başlı ve simsiyah dururlar...
Onları mutlaka yeneceksin.
Bir duvar yıkılacak
bir bahçeye ineceksin...»

Böyle bir kitap buldu Selim :
Kara kara yazılar
beyaz kâat üstünde.
Büyücek bir el kadar
kırk yapraklı bir kitap...

V

SON VAPUR

Kalktı son vapur iskeleden.
«64» numara, pul pul karışıp yıldızlara
boş ve yorgun akıyor suyun üstünde...

Gece seslerle dolu.
Aynada : Raşel'in kolu
Selim'in eli
ve son vapurun yolu...

«— Selim, ateş gibi elin...»

Eli beyazdı,
karanlık gözleri
ve kırmızı saçları vardı Raşel'in...

VI

YİRMİ BİRİNCİ YAPRAK

«Toprağın ismiyle başlarız söze.
Sen ki topraksın
seni sevmeyi bilmeli.
Sendedir ekinimizin tohumu
ve yapılarımızın temeli.
Demirimiz ve kömürümüz sendedir.
Sendedir rüzgârların gibi geçen ömrümüz,
sendedir...
Sen ki topraksın,
durup dinlenmeden değişirsin.
Sen su damlalarında halkeyledin bizi.
Biz seni değiştirip
değiştirmedeyiz kendi kendimizi...»

Bu, yirmi birinci yapraktır.
Selim kapattı kitabı.
Hürriyetin ilk şarkısı anlamaktır.
Ve Selim,
ve Şaban oğlu Selim şarkı söylüyor...

VII

RAŞEL'İN RÜYASI

«— Hasan Ustayı çıkarmışlar işinden.
Çocukları var :
şu kadar, şu kadar...
Laz fırıncı dükkânını kapatmış,
ve Doktor Moiz
dün vurdu kendini...
Seni dinledim dinleyeli, Selim,
korkulu rüyalar görüyorum :
Şişman adamlar, kolları alabildiğine uzun,
tırnaklarında kan
omuzlarında altın çuvalları
rap, rap, yürüyorlar...
Ne çok insan öldürüyorlar, Selim,
ne çok insan öldürüyorlar...»

«— Korkma günler bizimdir,
bizimdir, Raşel'im...»

VIII

KIRKINCI YAPRAK

«Gelirken dünyaya kanla, ateşle,
çağırdılar yedi kat yerin altından
mezarlarını kazacak olanları...»

Bu kırkıncı yapraktır.
Selim kapattı kitabı.
Anladığını anlatmayan alçaktır...
Ve Selim,
ve Şaban oğlu Selim...

IX

İSTANBUL'DA, HAPİSANEDE HAPİSANE MUKAYYİDİ

«— Bugün bir hayli yolcu aldık.
Bu meyanda :
gümrük ihtilâsı,
eroin şebekesi ve Topkapı cinayeti
geldiler.
Mevcut : 727.
Kadınlar hariç.
Bugün de geçirdik vakti keraheti...
Bir misafir daha var,

onu da kaydedelim :
1328,
1328 doğumlu
Şaban oğlu...
Mirim,
ben yazarken
sen pencereden bir nazar et :
böyle akşam ışığında
durur
durur taştan değil
renkli camlardan yapılmış gibi Sultanahmet...
... 1328
1328 doğumlu
Şaban oğlu
Şaban oğlu Selim...
Ayaklarının üstüne basamıyor
ve sol gözü kan içinde...
Esbabını bilirim...
Mirim,
bu hâyı huy,
bu hâyı huy neden bu beldede?
Ey Fuzuli nerdesin?
Nerdesin Galip Dede?
Ey Nedim...
İstanbul şehrinin yoktur menendi.
"Âdemin
âdemin canlar katar âbuhavâsı cânına..."
demiş,
demiş şair Nedim Efendi...»

SARKILARIMIZ
10.12.12.1
30

ŞARKILARIMIZ

Şarkılarımız
varoşlarda sokaklara çıkmalıdır.
Şarkılarımız
evlerimizin önünde durmalı
camlara vurmalı
kapıların ellerini sıkmalıdır,
sıkmalıdır
acıtana kadar,

kapılar
bağlı kollarını açana kadar...
Biz anlamayız
tek ağzın türküsünü.
Her matem gecesi
her bayram günü,
şarkılarımız
bir gaz sandığını yere yıkarak
sandığın üstüne çıkarak
kocaman elleriyle tempo tutmalıdır.
Şarkılarımız
çam ormanlarında rüzgar gibi bize kendini
hep bir ağızdan okutmalıdır!!.
Şarkılarımız
ön safta en önde saldırmalıdır düşmana.
Bizden önce boyanmalıdır
şarkılarımızın yüzü kana..
Şarkılarımız
varoşlarda sokaklara çıkmalıdır!
Şarkılarımız
bir tek yüreğin
perdeleri inik
kapısı kilitli evinde oturamaz!.
Şarkılarımız
rüzgara çıkmalıdır...
Nazım HİKMET

SAIR
10.12.12.1
31

ŞAİR

Şairim
şimşek şekillerini şiirlerimin
caddelerde ıslık çalarak
kazırım
duvarlara..
100 metreden
çiftleşen iki sineği seçebilen iki gözüm,
elbette gördü

iki ayaklıların
ikiye ayrıldığını..
Sen
benim
hangisinden olduğumu anlamak istiyorsan
cebime sok
kafanı:
orda
aydınlığı okuyan kara ekmek
sana doğruyu söyler..
Şairim
şiirden anlarım,
en sevdiğim gazel
Anti Düringidir Engelsin..

Şairim
bir yıl yağan yağmur kadar şiir yazdım..
Fakat asıl
şaheserime
başlamak için
Hafızı Kapital olmayı bekliyorum.

Futbolda eski kurdum.
Fenerbahçenin forvetleri
mahallede kaydırak oynıyan birer piç kurusuyken
ben
en ağır hafbekleri yere vururdum.
Fulbolda eski kurdum.
Santırdan alınca pası
çakarım
Hoooooooooooooooooooooooop!
5 numro top
açık ağzından girer golkipin karnına.
Bana mahsustur bu vuruş
futbol potinlerim
kurşunkalemimden öğrendi bu zanaatı!
O kurşunkalemim ki
9 deliğinizden vücudunuza her tıktığı mısra
işkembenizde taş.
Şairiz be,
şairiz dedik ya be arkadaş....

1923

SEHITLER
10.12.12.1
32

ŞEHİTLER

Şehitler, Kuvâyi Milliye şehitleri,
mezardan çıkmanın vaktidir!
Şehitler, Kuvâyi Milliye şehitleri,
Sakarya'da, İnönü'nde, Afyon'dakiler
Dumlupınar'dakiler de elbet
ve de Aydın'da, Antep'te vurulup düşenler,
siz toprak altında ulu köklerimizsiniz
yatarsınız al kanlar içinde.
Şehitler, Kuvâyi Milliye şehitleri,
siz toprak altında derin uykudayken
düşmanı çağırdılar,
satıldık, uyanın!
Biz toprak üstünde derin uykulardayız,
kalkıp uyandırın bizi!
uyandırın bizi!
Şehitler, Kuvâyi Milliye şehitleri,
mezardan çıkmanın vaktidir!

1959

10.12.13 NIHAT BEHRAM

10.12.13.1 ANACAN YIGITLEMELERI

ANACAN YİĞİTLEMELERİ

I
Canımdan can yolundu
Uğuldar anacanım
Dalı diken bürüdü
Filizim darda benim
Oy çakıl da çakıl kuduz dişleri
Körpe cani parçalamak işleri
Canımdan can duruldu

Sızıldar anacanım
Baharı kan surudu
Çiçeğim harda benim
Oy sinsi de sinsi hain güçleri
Aydınlığa tuzak kurmak işleri
Canımdan can budandı
Çağıldar anacanım
Bir sevdaya adandı
Yiğidim sırda benim
Oy civan da civan umut kuşları
Anaların can can açan düşleri
II
Gün doğar günüm olur
Solurum dünüm olur
Birisi benim yavrum
Gerisi gülüm olur
Vay kanlı da kanlı cellat elleri
Cellat ellerinde halkın gülleri
Işığı gözde cağır
Sözünü özde cağır
Yüreğin dağ rüzgarı
Acını közde çağır
Vay çatal da çatal yılan dilleri
Yılan dillerinde halkın gülleri
III
Yavrum benim çağıl çağıl
Sularda ışıldanır
Zulüm ona ölum değil
Bin canda yankılanır
Oy seni de seni yavru ceylanım
Öcünü hıncıma yemin ettiğim
Tomurcuğum güne durmuş
Dal üstünde hızlanır
Düşmanları pusu kurmuş
Kan içinde gizlenir
Oy seni de seni yavru ceylanım
Ölümlerde gülüşüne kurbanım
IV
Can zulüm bağlarında
En güzel cağlarında

Alevlenmiş kuşum benim
Özgürlük dağlarında
Oy seni de seni yavru kartalım
Rüzgarını doruklarda tutanım
Bir yanım uzaklarda
Bir yanım tuzaklarda
Öfkeyle bilendi acım
Dişlenmiş kucaklarda
Oy seni de seni kanlı bağlarım
Günü gelir hesabını sorarım

Nihat BEHRAM

10.12.13.1 DOGADAN ISTEK

DOĞADAN İSTEK

Beni geçmişin dehşetiyle besle
beni geleceğin özsuyuyla

Küpeler tak kulaklarıma kirazlardan
mendilimi fesleğenlerle yıka

Bana çılgın bir gürleyiş bellet
yankısıyla kapan üstüme geceleri

Benimle rüzgarları tanıştır
gözlerimi boralara düğümle

Beni kankardeşi bilsin gözyaşların
beni umudunla büyüle

Bana ıssız gecelerden yıldız kaymaları sun
beni ucu kıl birbirine sürtünen çakmak taşlarının

Koynuma başakları yıkayan yağmurunla yağ
kasıklarımı zeytin yapraklarıyla yenile

Ben seni esir alayım şiirlerle
Sen beni kul bil kendine

Nihat BEHRAM

10.12.13.:DOGDUM BAGLANDIM SANA

DOĞDUM BAĞLANDIM SANA

Bütün düşlerde olduğu gibi
anamın yaslı çehresinde olduğu gibi
içimde bir şeyler birikiyor

Savaşarak pişirilen toprağı
kıvır kıvır işleyen güneş
yitip gitti sanılan
bir sesi iletiyor

(...eriklere, ardıçlara, dallarını
yosunların bürüdüğü selvilere,
koruda kaybolan tavşanla, kaynağa
biriken pervanelere,
uçsuz bucaksız maviliğine denizlerin,
bulutu evcilleşmeyen dağların görkemine,
serin çığ taneleriyle ağırlaşan hasat rüzgarına,
yaylaların büyüsü keskin ayaza...)

Memleketim
4
Kınından sıyrılıp
ışıldamak için sabırsızlanan bıçak

Habersiz duruyor
terkedilmiş çocuklar gibi
gözlerinde kıvılcım güzelliğinden

ELLERİN AVUCUMDA İKİ ATEŞ DAMLASI

Çiçeğinde yeni yeni kamaşan zerdalisi ömrümün,
gülüşümde çekirdeği sertleşmemiş ilk çağlam,
kızım benim, nazım benim,
gurbetelde sazım benim,
yalazlanmış can tanem,
körpe dalım bir tanem..
Sisini gözlerimin, içimdeki dumanı
seziverdin de sanki
acılandın uykunda,
sızlandın huysuzlandın..
Dudakların kurumuş, ter içindesin yavrum!
Kolsuz kanatsız kalmış
geceden beri başucundayım..
Çırpınarak anlamını arayan binlerce sözcük
kabukları koparılmış yaralar gibi
uğulduyor beynimde..
itiraf etmeliyim ki yavrum
çekip gitse de bir bir
ekmeğe, özgürlüğe, insanlık ve hayata dair
içimi dişleyen düşünceler,
senin bir gülücüğün şimdi
yaşamam için bana yeter.
Geceden beri başucundayım..
İşte, sabaha dayandı gün!
Aşsız, işsiz, kuruşsuz
bir ıssız bayırdayım.
Bebeğim, canımın kıvırcığı,
boranda fırtınada sürgün vermiş tomurcuk,
üzüm tanem, nar tanem,
acar yanım, bir tanem..
Kim kime, dum duma bir tufandayız;
günlerin ağzında kara bir gül
dikenleri tenimize dayanmış;
ürkütülmüş, sarılmış, acıyla sınanmışız..
İnim inim uykunda nasıl da yalnız
yanıyor yüzün yavrum,

yüreciğin kaşlarında tütüyor,
ellerin avcumda iki ateş damlası,
tutuşmuş rüyaların, sesin duyulmaz,
kendi kollarımızdan başka
saranımız yok bizim..
Yazım benim, güzüm benim,
yemin olmuş sözüm benim;
sana kuş bulmalıyım
sana düş bulmalıyım
gidip iş bulmalıyım..
Koynunda çırpınırken böyle çaresiz
kahrınla tanıştırdın bizi ey hayat
zehrinle tanıştırdın;
alışılmaz bildiğimiz nefrete alıştırdın!
Onurumuz:
senin için sakladığım tek servetim bu yavrum;
süt olmaz, aş olmaz, iş olmaz onurumuz..
sızım benim, gizim benim,
gurbetelde izim benim;
ateş almış taş altında kalmışız,
gün olur hesabını sorarız elbet.

Nihat BEHRAM

10.12.13.HAPISHANEDEKI ARKADASIMA

HAPİSHANEDEKİ ARKADAŞIMA
ULAŞTIRILAMAYAN BİR NOT

Sevgili kardeşim:

Belli ki
gömleğinin yakasında kuruyan ter
bu bahar
tarlaların tozunu taşımayacak
kasketinin gölgesini
küçük üzümleri andıran gözlerini
bir selvi yaprağı gibi korumayacak

Sana
tomurcuklu bir dal yollamıştım

bir kaç kitap
bir kilo portakal
Ve
"dostları özlemle kucaklamayı unutma" dizesini
almadılar

geçen yaz-hatırlarsın-
ilk meyvasını veren bir fidandan
ham zerdaliler toplayıp
uzun yollar boyunca
esaret ve zafer üstüne
marşlar söylemiştik

yaşadığın günlerin hesabını soranlara
bildiğin marşları söylemeyi unutma

Nihat BEHRAM

10.12.13.HESAPSIZ DUYGULAR

HESAPSIZ DUYGULAR

Bil ki
        üzgün bırakıp ayrılırken
                                        caddeler
kaldırım taşlarıyla örtülmüş uçurumlardır.

Bilinçsizce mırıldanışta ansızın hatırlanan
bir şarkı gibidir dönüşündeki haz

Uzun uzun ağlamak için güdülen hasret
bazen nelere değmez
subaşından ürkütülmüş ceylanın
sekerek kaçarken ırmağa saldığı kader
sanki süzülüp kalbine gelir

Yanıp sönen solgun
ve kararsız ışıkları sehrin
topraklarda ışıldasa da yıldızlar kadar
gözlerimde yoğunlaşan anlamsız bakış

takılıp gölgesine derinliklerin
uzaklaşır.

Oysa tayların körpecik kuyruğuna
parlak yelesine bağlanan kurdela
huylarını gizlice dizginlemek içindir

Ve bilmediğim acılar
yemişine kuşların konmadığı ağaçlar
sarmaşıklar altında

Seni birazdan ay batarken anacağım
fakat unutma ki yaşamak
sonsuz bir tadla onarıyor
hırçın bir çocuğun ısırdığı elmayı

Nihat BEHRAM

10.12.13. MANASTIR KUSÇUSU

MANASTIR KUŞÇUSU

zor bir nakış gibi işliyorum
liseyi ve aşkı
hüzünden bir kanaviçeye

Üveyikler ibibikler arıyorum
kandillerle gece çullukları
bana bir salgını çağrıştıran bıldırcınlar
lise öğretmenlerinin dolduğu odalardan
sarı asmalar ürküyor koştuğumda

kim bilir kuşların öldüğünü
rüzgar geçerken selviler arasından
sepetime diken gülleri toplayıp
annemin güzelliğine üzgün
kuşlar vurduğumu benim
çağlalar çaldığımı
kim bilir hala nasıl süslüyor beni
o yusufçuk sesleri

şimdi kumruların angutların kaçıştığı
çocukların mavi serçeler topladığı
aile albümünden bir yüreği
hızla soyunuyorum
hızla soyunuyorum karanlık koynumdan
liseli kitaplarımı

10.12.13.Nihat BEHRAM

Nihat BEHRAM

1946 yılında Kars'ta doğdu. On şiir kitabı yayınlandı. Yayınlanmış yirmi kitabı bulunmaktadır. Çeşitli yapıtları yabancı dillere çevrilmiştir. "Halkın Dostları", " Militan" ve "Güney" dergilerini çıkaranlar arasındadır. Yazdıklarından ötürü 12 Mart döneminde 2 yıl tutuklu kaldı. 70'li yıllarda bir süre gazetecilik yaptı. 12 Eylül döneminde Bakanlar Kurulu kararıyla T.C. vatandaşlığından çıkarıldı. Uzun yıllar yurdundan uzakta yaşamak zorunda kalan Behram, 17 yıllık politik sürgünlükten sonra 1996 yılında yurduna dönebildi.

YAPITLARI
ŞİİR
Hayatımız Üstüne Şiirler (1972)
Fırtınayla Borayla Denenmiş Arkadaşlıklar (1974)
Dövüşe Dövüşe Yürünecek (1976)
Hayatı Tutuşturan Acılar (1978)
Irmak Boylarında Turaç Seslerinde (1980)
Savrulmuş Bir Ömrün Günlerinden (1982)
Militan Şiirler (1984, seçme şiirler)
Ay Işığı Yana Yana (1986, seçme şiirler)
Yine de Gülümseyerek (1987)
Cenk Çeşitlemeleri (1988)
Hey Çocuk Seçme Şiirler 1967-1994 (1996)
Ayaklanma Çağrısı (1998)
Yalın Yürek Toplu Şiirler (1998)
Kundak (2000)
Hayatımız Üstüne Şiirler Toplu Şiirler 1 (2001)
Ayrılık da Yakışıklıdır Toplu Şiirler 2 (2001)
İntikam Alır Gibi Toplu Şiirler 3 (2001)

BELGESEL ANLATI
Darağacında Üç Fidan (1976)

10.12.13. SIGINAK

SIĞINAK
Yedeğimde hep bir şiir olmalı
Korusun diye beni,
Sarsın
Solusun diye...
Yedeğimde hep bir şiir olmalı
Dileğimce değiştirebildiğim
Değiştikçe beni de değiştiren
Yüreğimle sindiğim,
Kimsenin bilmediği,
Acısına başka acı
Sevincine başka sevinç değmemiş,
Canım gibi
Yok etmek hakkını kendimde gizlediğim
Ömrümce çılgın, gönlümce engin,
Yeni doğmuş bebeklerin sesiyle
Yankısı ufkuma dokunurcasına yakın
Soluğumda kıvılcım, dudağında gül
Yaşamaya düğümlü,
Goncalar kadar körpe
Dalgalar kadar hırçın
Kavuşmamız olanaksız birine sakladığım,
Mahrem, bağışıksız,
Mazlum bir şiir
Yedeğimde hep bir şiir olmalı;
Çırpındığım geceler
Yetişip yatıştıran
Esinlenip dindiğim,
Duygusu sağılmamış,
Üşüse soluverecek,
Pürüzsüz, bir başına incecik,
Gülüşü gülüşüme denk, andıkça parıldayan
Andıkça parıldadığım,
Kanmayan, kandırmayan;
Öfkesi kirlenmemiş,

Zehri gibi kendi hayatımın
Ayrılık yaralarını sarılır sanmış,
Sürgün, ürkütülmüş,
Üzgün bir şiir.
Yedeğimde hep bir şiir olmalı
Yuvasında ilk kez uçan serçe gibi telaşlı,
Şafakta kuzulamış karaca gibi baygın,
Ulaşınca çılgınlığa kırılan dallarda ömrün
Yanarak uğuldayan
Yanarak uğuldadığım...
Yine daldım da kendi düşüme
Hasretin kanayışı bitermiş sandım...
Beni şiirler bağışlasın!
Nihat BEHRAM

SUDA YITEN AYISIGI
10.12.13.10

SUDA YİTEN AYIŞIĞI

Kırk sevginin baygınıyım - belki de yüzkırk -
yine de yalnızlık yalazlanır kırık kalbimde

Otların tutuklusu
haylazı ağzım
şimdi tutlusu kara suların.

Her şeye yeniden başlayabilseydim eğer
aşkımı acıyla anmazdım artık.

Ben ki delisiyim suların, oysa bu sular
çöl rüzgarı kadar bulanık.

Akar gibi geçiyorum dünyadan, ısınıp bakınmadan,
sarhoş
sıkılgan
sırılsıklam...

Kırk diyarda kırkbin öpüşün bitkiniyim
dudağında kırkbin kekik tadı kamaşır

yine de kalbim ısırgan mı ısırgan.

Eşini çağlayana kaptırmış balığıyım bu nehrin;
aydır, geceden beri dişlenmiş kelebeğin
her sabah ağzımda ölümüyle buluşan.

Nihat BEHRAM

SÜRGÜN
10.12.13.1
1

SÜRGÜN
Uyandırın anamı
Söyleyin gidiyorum
Yolumu gözlemesin
Dönemem belki geri
Arkadaşlarım duysun
Kardeşim bunu bilsin
Söyleyin gidiyorum
Dönemem belki geri
Babama haber salın
Çiçekler onda kalsın
Sulasın günaşırı
Dönemem belki geri
Korulara söyleyin
Dağlara asmalara
Baygın çocukluğumun
Çınladığı kırlara
Söyleyin gidiyorum
Dönemem belki geri
Gelsinler anılarım
Uğurlasınlar beni
Sadece sevdiğime
Söylemeyin duymasın
O kadar körpe ki kalbi
Bilmiyor yitirmeyi
Söylemeyin bu akşam

Sevdiğim ağlamasın

Nihat BEHRAM

YASADIKÇA
10.12.13.1
2

YAŞADIKÇA

Ah benim aşkla beslediğim sevgilim
kalbimi zorlayan heyecanla sana
savaşın gitgide yaklaşan uğultusuyum

Günler
sazlarla çevrili göl kıyısında
suyun inanılmaz berraklığıyla çalkalanıp geçti
serçeler karla yıkadı tüylerini
taşların oyuklarına doluşan kertenkeleler
düşlerimde zamanla silikleşti
Bazan düşünmek acı veriyor bana
içimde yırtılarak uzaklaşan çayırları

Ah, benim aşkla beslediğim sevgilim
bütün güzel şarkıları sanki ben bestelemişim
üstelik merakla bakıyorum tanıdık her yüze

Çayırları düşün
anamdan emdiğim sütün tadı
yırtarak uzaklaşan çayırları

Artık tek afiş kan kokusu şehrin sokaklarında
gerisi düşmanın kurduğu pusu
kan kokusu diyorsam
ah, benim aşkla beslediğim sevgilim
kalbimi zorlayan heyecanla sana
savaşın gitgide yaklaşan uğultusuyum

YENILGI
10.12.13.1
3

YENİLGİ

Ah susuşu o saf yüreğin
ah, acısı acemi çocukluğun
düş kırıklığı, coşkudaki bozgun

Ah yenilginin yorgun kısrağı
kendi içini kavuran kızgın ateş
bekleyişe bağlanan umut, tasası haykırışın

Ah, ardı ardına kenetlenen ölüm
ah, hıncı sabırla bezeyen sır
yazmadaki sırması ağlayışın, tırnaklara oturan kan

Sanki delirmenin eşiğindeyim
boş bomboş gözlerine gömülmüşüm bir köpeğin
mısırların süt taneleri, kestanelerin
bademlerin daha olgunlaşmamış
suyla susuzluk arası kayganlığında
aranıp duruyorum kendimi

Ey yangınlarda patlamaya hazırlanan merak
ey içimi ekşi sularla çalkalayan baş dönmesi
ıssız ıpıssız boşluğu aysız gecenin
ölümle yaşamak arasındaki şerit
naneler, kekikler, ebegümeçleri
ve şifalı bulutu kaynar kükürt deresinin
çekiyor altımdan nemli döşeğimi

Ah, yürekleri toprağa saplanan arkadaşlarım
ah, oğlakların, tayların, buzağıların
acı otlarla kararan damakları
(akşamları barut kokusuyla dönsem de odama,
sancısı: çaresiz seyrettiğim ölümün

Ah, bir kere daha kederliyim
ah, çılgın bir aşkın kollarında incelen bıçak

seni öperek bilemeliyim

YINE DE GÜLÜMSEYEREK
10.12.13.1 4

YİNE DE GÜLÜMSEYEREK

Ne sağnaklar görmüşüz, yarılan gökyüzünden alnımız
yıldırımlarla ağmış,
ne rüzgarlar çınlamış bağrımızda, coşkusundan kırılmış
kaburgamız,
dişlenip kayaları ne ateşler yakmışız, aşmışız ne zifir
uçurumlar,
yine de ürkütmeden öpmüşüz bir ceylanı gözlerinin
yaşından
incitmeden tutmuşuz ağzımızda yorulan kelebeği;
şimdi asmalardan korukların tadı silinmiş,
sesimizde sendeleyen bir keder,
uykusuzluk serin serin sızıyor acıyan tenimizden;
ziyanı yok, nasıl olsa gönlümüzde aşkın yeri çok derin.
Ne azgın canavarlar üstüne yürümüşüz bir demet
çiçek için,
neyimiz var neyimiz yok vermişiz bir narin dilek için,
yıllarını taş duvara örmüşüz ömrümüzün bir hırçın
yürek için;
şimdi çevremizde yosunlaşmış sessizlik,
yabanıyız gittiğimiz her şehrin, çiğdemsiz, kükremesiz,
kimsecikler sezmiyor boynumuzdan didişen örümceğin
zehrini;
ziyanı yok, nasıl olsa nabzımızda durulanır yaşamanın
iksiri.
Ne güzel sevmişiz, ağzımızda mavi bir tat kekremiş,
ne sızılar sarmışız yumuşacık öpüşlerin çığlığını kuşanıp,
şafaklar tutuşkunu şarkılar yuvalanıp ne mintanlar yırtmışız,
şimdi usulcacık ürpersek kara gece uykumuz kaçacak
kadar delik
üstümüz çimensiz tepeler gibi bereketsiz, örtüsüz, serin;
ziyanı yok, nasıl olsa gönlümüzün çayırları ipekten,

bakışımız lekesiz.
Ne masalar düzmüşüz kıvrımları gümüş, kakmaları sedeften,
ne milyonlar yanından başeğmeden geçmişiz, huyumuz
değişmemiş,
hayatımız günbegün çarpışarak yaşanılan sırların ürünüdür;
şimdi kar altında avcumuz, avurdumuz ilaçsız,
ıssızlaşmış sabahlar, yoksunluk arsızlaşmış,
kaçışır yolumuzdan gölgesini de alıp o şaklabanlar
inildesek açlıktan;
ziyanı yok, nasıl olsa gönlümüzün dağı taşı altından.
Ne devlerle dalaşmış kanımızı göstermeden silmişiz.
ne kudurgan günlerde elimizi dost eline titremeden vermişiz,
bir ömür seğirtmişiz bir nefes beklemeden;
şimdi nice anışların dudağı üşüyen bir çocuk kadar uçuk,
nicesi elsıkışların sahtekar çıkmış.
- Bizi eşkiyalar soymamış abi
muhabbet yıkmış!

ÖLÜLERIMIZ
10.12.13.15

ÖLÜLERİMİZ

Her sabah
her sabah
o kusursuz acının kollarında
o kusursuz acının kollarında öpüştüğüm gökyüzü
artık
çırpınan yüreğimi yatıştırmıyor. Ve onun
koparıp dizginlerini
uçarcasına boylu boyunca
sakınmasız çarpışı
heyecanlandırıyor beni.
Bir serçe kümesinin konması karşıki dala
belki hiçbir şeydir,
ama sevgilimin mektubunda bir kuş resmi
beni coşkulandırabilir.
Milyarla yıldız arasında tanırım onu

çünkü seyredince güzelleşir sevginin ışıltısı;
binlerce gözüm var
binlerce şafak halindeyim
anlamak istediğim şeyin karşısında
çünkü anlamak zorundayım;
her sevinç kolayca ele geçmez
insan her acının sahibi değildir;
gökyüzü ve nehirler olmasa toprak da anlaşılmaz
ve hayatın kararı kesin:
son ana kadar onuru koruyanlar yaşayacak
söylenecek son söz kahramanca olmalıdır.

Vurgunum
inceliğinim senin
eyy
yapraklarda bir kuş hafifliğinde sürüp giden titreyiş
vurgunum
bir nehri besleyen suların uyumuna,
taşlara hırsla vuruşuna dalganın.

Ölüm seni yanıltmasın...
Nasıl ki yığılır yüzüne gecenin karanlığı
gözlerinle bir başına kalırsın
ölüm öylesine gözuçlarında
savun, kavuştur yüreğini
minicik bir çiçeğin bile kökleri
yaşamak hırsıyla uykusuzdur.

Ölülerimiz...
İşte Stevan Flipoviç.
Bir kahraman.
Faşistler sarmış çevresini.
Sehpada.
Boynunda ip.

Ve o son nefesiyle dalayıp ciğerini
bir bıçak gibi vuruyor kelimeleri dişleri arasından
haykırıyor: "Kahrolsun faşizm; Yaşasın mücadelemiz..."

Steven Flipoviç
onurun bekçisi

direnmenin.

Ölüm seni yanıltmasın...
Bir bir düşün yaşayanları
alnını korkusuzca kaldır
kimin yanındasın
yerin neresi
ve senin en çaresiz anında
tek silahın nedir?

Ölüm seni yanıltmasın...
Usanma hayata yaraşan sesi aramaktan
her kuşun palazlandığı bir yuva vardır,
her dal güneşin ve rüzgarın avuçlarında
kendi hevesince boyanır;
çünkü yaşaması gerekiyor bir şeylerin
bir şeylerin bir şeylerin: senin olan

Bak: kollarını bağlıyorlar;
son defa bakıyor dünyaya Nguyen Van Troi
Birazdan göğsünü parçalayacaklar.
Ama kan onu geriletmiyor.
Başlıyor şarkısına:
"Yaşasın Ho Chi Minh: Yaşasın Vietnam..."

Damarlarım damarlarına bağlı yaralarından
çünkü öldürülmek istenen benim de sevincimdir
Nguyen onun siperi...
Bir buğday tanesi midir
aynı titreyişle
toprağa düşer düşmez kıpırdayan
o şarkı... bir buğday tanesi mi?

Ölülerimiz...
Sesleri dünyamız kadar bilge.
Birazdan kalkacaklarmış gibi
uzanıp bir sipere
koyulaşan...
Ölülerimiz...
Bakışları
uçmaya hazırlanan bir kartal kadar çevik,

vurgunum
gizleyemem.

Sen bağrımı amansızca zorlayan siyahlık
unutma
öldürmekten daha kuvvetlidir ölebilmek.

Nihat BEHRAM

ÜÇ DAGA AGIT
10.12.13.1
6

ÜÇ DAĞA AĞIT
Açlığın
çıplaklığın acısı mı genişliyor
dalları
meyvaya çağıran rüzgâr mı
Dalgın bir kuşun ötüşünden
sevdiğinin kalbine düşen âşık mı
yağmuru emen toprak mı derinleşiyor
Yas mı tutmalıyım onurlu ölüme
halkın gözlerini dolduran çizgilere
umudu mu çağırmalıyım
Ah gidiyor işte gidiyor göz göre göre
sıcak titreyişi varlığını hayata adamışların
gidiyor
öfkenin haykırışları
yasalarıyla gidiyor kahredişin
zulmün ve iğrençliğin buyruklarıyla gidiyor
toprağa düşen bakımsız yapraklar gibi değil
azarlanmış çocukların kederiyle değil
doğuşun ve sevmenin feryadıyla gidiyor
ölümü donatan arkadaşlarım
Ah gidiyor işte gidiyor göz göre göre
durutarak gündüzleri geceleri
durutarak adanmışlığı, mertliği, yüceliği
damıtıp sevdalarına
neferi toprağa aşılamaya gidiyor arkadaşlarım

Bulutlar da hafif mi kar taneleri kadar
özgürlüğün borcu mu ödeniyor
yaralar mı açılıyor yoksulluğa
ezilmişliğin isyanı mı sesleniyor
Ah gidiyor işte gidiyor göz göre göre
birer rüzgâr uğultusu bırakarak yanan ateşe
Nihat BEHRAM

10.12.14 NILGÜN MARMARA

10.12.14.1 BANA DOGRU GELEN KIM

BANA DOĞRU GELEN KİM
"BANA DOĞRU GELEN KİM?"YA DA
ŞİMDİKİ ZAMANDA
BİR MOBİL, BİRİNCİ TEKİL ŞAHIS
Dökülmüş bedenim kimyasına pirincin, yokedilerek kalsiyumun büyüsü yazgım belirlenmiş
Her an, hoş geldin diyorum bana doğru gelene, dalgalanan duygularımla. Sarkıyorum
tavandan (bir tavan varmışçasına) yeryüzünün (varolduğunu umarak) renklerini bilmeme
karşın - lal rengi, çivit mavisi ve sarı - ve onların yalanlamalarını - tutku, dinginlik ve ölüm -
kendimle işaretliyorum yanı, yöreyi - bir aşağı bir yukarı, bir yukarı bir aşağı, sağ sol, sağ s
Yönlerin bulanıklığında bir sorumluluk bu! Uluma geri tepiliyor böylece, bana doğru gelene
karşı! Bir iskeletler zinciri tutuyor beni havada, uzay konusunda bir unutkanlık yüklemeye
devindiğim cılız önlemleri yıkmaya çalışarak. Soğukkanlı bir çaba! Ben, kusursuz bir porte
olmayı yeğlerdim, oysa. İşte şuracıkta, özlüyorum sol anahtarımı ve notalarımı. Umursama
nereye dağılırlarsa dağılsınlar, daha sonra...
Şimdilik, hava akımının istencine boyun eğmişim, sinekler ırzına geçerken uzantılarımın,
sürdürüyorum dansımı bu dikey tabut içre, günden geceye, geceden güne, ben tümünü ezip
geçinceye ve "Bana doğru giden kim?" in yatay bilgisine ulaşıncaya dek!
Nilgün MARMARA

10.12.14.2 CAM KELEPÇEYE EVET

CAM KELEPÇEYE EVET
Ilık bir süzülüşle
Geri dön hayat,
Bırakma yeryüzü salına
tünemiş pek kara kuşlar
Örtsün bakışımı,
Görmek acısı sürsün
pencere tutsağının

Düşsün hayatı suya...
Nisan,84
Nilgün MARMARA

10.12.14.CANIM SIKINTI SINIRI

CANIM SIKINTI SINIRI
Aydınlıkta köhneliği belirginleşen ve kentte ve konutta hiçbir şey neyse ben oyum. Öylesine bağsız ve yeğniyim ki bu hafifliğin şiddetinin bedelini bir gün öderim diye düşünüyorum. Sanki varoluş beni cezalandırmak ister gibi; yoğunluğundan bana düşen payını benden geri alarak bu yoğunluğa, olur olmadık herkese ve her şeye fazlasıyla katlayarak sunuyor. Ülkem yok, cinsim yok, soyum yok, ırkım yok; ve bunlara mal ettirici biricik güç, inancım yok. Hiçlik tanrısının kayrasıyla kutsanmış ben yalnızca buna inanabilirim, ben. Yere göğe zamana denize kayalara ve kuşlara da dokunan aynı tanrı değil mi? Bu kutla tanrının yönetkenliğinde, olmayan ellerimle bir yok-tanrı'yı tutuyor ve ölçüyorum yokluğun ağırlığın Kefe'lerinden birine onun oylumu pekâlâ sığıyor, diğerine duygular, duyumlar ve düşüncele yığılıyor, işte yetkin eşitlik...her gün her gece bu eşitliğin bilgisiyle geçiyor. Bir eskiciden satın alınmış bu teraziyi birgün başka bir eskiciye vereceğim, o gün, tozanlarım her bir yana dağılıp toprağın suyun ölümsüzlüğüne eklemlenecekler ve ben özgürleşeceğim.
Nilgün MARMARA

10.12.14.DÜSÜ NE BILIYORUM

DÜŞÜ NE BİLİYORUM
Kimdi o kedi, zamanın
eşyayı örseleyen korkusunda
eğerek kuşları yemlerine,
bana ve suçlarıma dolanan?
Gök kaçınca üzerimizden ve
yıldız dengi çözüldüğünde
neydi yaklaşan
yanan yatağından aslanlar geçirmiş
ve gömütünün kapağı hep açık olana?
Yedi tül ardında yazgı uşağı,
görüldüğünde tek boyutlu düzlüktür o
ve bağlanmıştır körler
örümcek salyası kablolarla birbirine
sevişirken,
iskeletin sevincini aklın yangınına
döndüren, fil kuyruğu gerdanlıklarla.

Yine de, zaman kedisi
pençesi ensemde, üzünç kemiğimden
çekerken beni kendi göğüne,
bir kahkaha bölüyor dokusunu
düşler marketinin,
uyanıyorum küstah sözcüklerle:
Ey, iki adımlık yerküre
senin bütün arka bahçelerini
gördüm ben!
Nilgün MARMARA

10.12.14. GÖKKUSAGINDAN DARAGACI

GÖKKUŞAĞINDAN DARAĞACI
Şimdi'nin bedeni yok,
Yontuyor geçmiş bilgisiyle
gelecek belki olur diye taşı,
taşını kokluyor
yontu dağılıyor...
Şimdi'si yitik
bundan boyuyor
boyuyor evine aldığı
ağacın üzerine tüneyip
duvarını, tavanını, geçmişi
ve geleceği ve her yanını;
dal kırılıyor...
Şimdi'si yitik
diziyor diziyor notalarını,
göğe ışık üzerine boncuklarını,
ucuza getiriyor varlığını
sonsuzun sessizliğiyle
sonlunun gürültüsü arasında,
O bitirince kıyısında gezindiği
yol çöküyor...
Şimdi'si yitik
bundan yazıyor
yazıyor enine boyuna
içini ve dışını ve yeri
ve göğü ve suyu,
bindiği kadırga

o ince batıyor
Ağustos 87
Nilgün MARMARA

10.12.14. KAN ATLASI

KAN ATLASI

Emel'e
"Ben babamın yuvarladığı
çığın altında kaldım."
Çolak mırıltılarla dövmelenen çocuk
her gün her gece eğer adasında,
Gözü ağzı elinden alınmış, yosunlar
sarmış bedenini çığlıklarken bunu
su içinde...
Karada, hançer suratlı abinin rüzgarında
uçar adımları.
Geçmiş ilmeğinde saklıdır arzusu
İçinden karanlık, tekrar ve ilenç
sızdıran hayret taşında.
Soruyor hatırasında, "sırtımda ve
sırtında gezinen bu ürperti kim,
bir damla süt yerine bu ağu kim?"
ay gözüyle bakmayan kavruk akıllara
-boy atmış da salgıları,
cücelmiş sezgileri-
bir yanılgı rehavetinde debelenenlere...
Ey, yüzleri
bir babakuş gölgesine
çakılmış olanlar,
Üzgün adım, ileri marş!
Aralık, 86
Nilgün MARMARA

10.12.14. KUGU EZGISI

KUĞU EZGİSİ
Kuğuların ölüm öncesi ezgileri şiirlerim,
Yalpalayan hayatımın kara çarşaflı
bekçi gizleri.

Ne zamandır ertelediğim her acı,
Çıt çıkarıyor artık, başlıyor yeni bir ezgi,
-bu şiir -
Sendelerken yaşamım ve bilinmez yönlerim,
Dost kalmak zorunda bana ve
sizlere!
Çünkü saldırgan olandan kopmuştur o,
uykusunu bölen derin arzudan.
Büyüsünü bir içtenlikten alırsa
Kendi saf şiddetini yaşar artık,
-bu şiir -
Kuramadığım güzelliklerin sessiz görünümü,
ulaşılamayanın boyun eğen yansısı,
Sevda ile seslenir sizlere!
Nilgün MARMARA

10.12.14. KUSUM VE BEN

KUŞUM VE BEN

Kuşum ve ben bir aynada
uyuyoruz, kafesimiz yatağımız
yüzlerimiz eşlerine baka baka
sonsuz kar altında uyuyoruz
kuşum ve ben.
Eşim ve ben kızıl bir bağla
bağlıyız birbirimize
Çözülürse yoksulluk sevinir
Aynamızın içinde tek bu bağ...
Kızıl kıskanç eşim kuşum ve ben...
Nilgün MARMARA

10.12.14. Nilgün MARMARA.htm

Nilgün MARMARA

1958 yılında İstanbul'da doğdu. Ortaokul ve liseyi Kadıköy Maarif Koleji'nde tamamladı. Boğaziçi Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı bölümü'nü bitirdi. Çeşitli dergilerde şiirleri yayımlandı.

13 Ekim 1987 tarihinde yeryüzünü terk etmeye karar vererek yaşamını sonlandırdı.

YAPITLARI

Daktiloya Çekilmiş Şiirler (1988)
Metinler (1990)
Kırmızı Kahverengi Defter (ö.s. 1993)

TOMORROW WILL BE ANOTHER DAY
10.12.14.10

TOMORROW WILL BE ANOTHER DAY

-sevim'e-

Belki ona gideriz yarın,
Belleksiz sevgiliye,
Poplin elli korkak çocuğa,
Duyarlığı, unutkanlığının kanı
anaya-
Ona belki gideriz yarın,
Gören gözlü kör güzele,
Çılgın gülüşlü bebeğe,
Yüreği, sızlanan ruhunun göğü
yavrucağa-
Yarın gideriz belki ona,
Unutuşun türküsü, bekleyiş
tortusunda,
Esnek kokulu çiçeğe,
Kaynak bakışlı Venüs'e-
Ya nasıl dönüş sonra?
Nilgün MARMARA

TOZ-DEM
10.12.14.11

TOZ-DEM

Kısacıktı
karşı yolculuklarımız kara
ve deniz üzerinde-
Şafağın bodrumuna inerken sen,
Hançerin ivmesiyle yükselirdim

dul pencerelere.
Azıcıktı
köpük boz
denizde ve karada
Koyu bir saatin içinden
çıkılamadı
bir an yine de!
Belki gülden
kalma bir iz yanağındaki,
Eski sabahın sarı gülünden
üzerine deli gözünü bıraktığın...
Öldüğünde,
çekmecemde duran bu göz,
incelikle çıkarılacak,
bir jiletin enginliğine,
Çözülecek gizi
O çarpık retinanın, ağ tabakanın...
Kasım, 1985
Nilgün MARMARA

ÇOK GÜZEL
10.12.14.12

ÇOK GÜZEL

Durma artık burada uysal âşık!
Aydınlık milinin yatağında.
Bilemiyoruz belki de meşe o ağacın adı,
Anlayamıyoruz varolduğumuzu gölgesinde
ağırbaşlılığının.
Veda geliyor şimdi, öğretmek için
sergilenmeyi, uçuşan geriye dönen
vakitte.
Kime, kime gönderiyor incelen yapraklarını
yüzün, kavisin beyaz yanağıyla?
Bu aklıkta, minarem mavi benim.
Işığım denize kayıyor, bir sayıklama
izleğiyle, bir zamanlar pay verdiğimiz
insanlığa!
Nilgün MARMARA

10.12.15 NIYAZI AKINCIOGLU

10.12.15.1 AJANS

AJANS
Radyoda bir hüzzam şarkı var
dışarda sümbül havası,
"halbuki şimdi uzak ufuklara kar yağıyor."
Daha evvel ajans dinledik,
zincirlerini şakırdatarak geçti esaret
alev raylar üzerinden demir arabalarla.
Toprak gebeydi,
toprak çocuklar: Dostlar,
kiminde orak, kiminde balta
-buğday kokan avuçları kan içinde-
emeklerini yığın yığın, başak başak
harman yerinde bırakarak
döğüştüler en ön safta.
Döğüştüler ve öldüler.
Sonra hürriyet
-yaralı ceylânlar gibi-
ve sulh
-anam sütü kadar helâl-
yüzünde ne bir kin, ne bir infial düştü yollara.
Yollar uzun, menzil ırak
ayakları kanıyor, yalnayak!
Bir şarkıdır bu
sulh ve hürriyet dediğin
ağız dolusu söylenir ufuklara karşı.
Bir şarkıdır bu
kalû belâdan beri söylenir
kurtlar dilinde, kuşlar dilinde.
Ben, onunla büyüdüm
onunla yürüdüm
onun için büyüttüm bu boyu
onun için ölebilirim.
Demir bu şarkıyla dövülür
Bu şarkıyla yürür gemiler
ve bir temmuz öğlesinde
mola verdiği zaman orakçılar
bu şarkıyla ayran içer.

Bu şarkıyla geçer
semasından insanların
boşaltıp rahmetini kümülüs bulutları.
Dostlar,
dostların dostları;
bu bâbda ne söylesek az.
Bir şarkıdır bu
kan ve ölümle yazılmış kalplerimize,
unutulmaz!
Yürüyüş, 9.1.1943
NİYAZİ AKINCIOĞLU

10.12.15.: BURSA

BURSA
Adını ilk defa
Yedibelâ Rasimin hançerinde okudum.
Çocuktum.
Çatal geyik boynuzu kabzasında
İlk Bursalıyı tanıdım:
"Bıçakçı Remzi" yazıyordu.
Ve kıvrak, söğüt yaprağı çeliğinde
Bir yara izi gibi kazılmıştı: Bursa.
Bilek olursa
-Diyordu delikanlılar-
Nankör değildir Bursa hançerleri.
Ha!. demiye gör, dönmez geri.
Ülfetim böyle oldu, methini böyle duydum.
Sonra büyüdüm,
Kartpostallarda resmini gördüm:
Gök mavi, zemin yeşildi.
Bir başka resimde:
Beş kurnalı şadırvan,
Şadırvan başında beş adam;
-Yeşil başlı ördekler gibi-
Beş yeşil sarıklı
Bursalı
Abdes alırken mürtesimdi.
Ve gök yine mavi, zemin yeşildi.

Nihayet devran
Yolumu Bursaya düşürdü.
Üç aziz bahar,
-Bütün mevsimler dahil-
Üç uzun yıl,
Bursadan gayri cümle dünyada
Beni nâmevcut okudular.
Ve ben mektebinde okudum.
Bir rivayete göre adam oldum.
Bir rivayete göre kayboldum.
İkisi de ayni kapıya çıkar,
Mesele değil.
Mesele şu ki
Bursa eyi, Bursa güzel.
Bursa için destan yazılır,
Bursa için iğneyle kuyu kazılır;
Fakat yalan:
"Bursa'da zaman,
Billûr bir avize, gibi değil.
Değil ama,
Bir ölmemek arzusu veriyor adama.
Dünyayı bırakıp gitme haseti,
Yaşamak hasleti,
Dünya sevgisi;
Yeşil yeşil yeşeriyor,
Mavi mavi gülüyor.
Ve sonra "Yeşil"in türbelerinden,
-Daha çok yatsı üstleri,
Yıldızlı gecelerde-
Bir aksi cevap yükseliyor perde perde.
Zamanı evail kokuyor burcu burcu
Yaprak yaprak dökülüyor
İmkânsızlığı ve nimet bolluğu.
Korkunçtur bu saatte ezan sesleri;
Allahla konuşur müezzinleri,
Karşılıklı sâlâ verilir.
Bu saatte Bursa'dan
İki eli kanda olan insan,
Koltuk değneklerini unutan,
Dost elini kaybeden âma;

Ve herkes
Kaçıp gitmelidir.
Her şeye rağmen dünyayı
Dünyayı bilmelidir.
Bursa eyi, Bursa güzel.
Eminim ki ben bâsübadelmevt
Orda olurdu:
Yalan yazmasa kitap
Yıkılmasaydı mihrap!..
İnsan, Ağustos-1943
NİYAZİ AKINCIOĞLU

10.12.15.:EDIRNE

EDİRNE
Bir yerde görürsen ki;
Ağır ve edalı akar
dal dal söğütleri öperek
samur üç belik gibi
üç koldan sular;
müjdeler olsun efendim:
Edirne'desin.
Mevsim, fasl-ı bahardır;
gecedir ve mehtap vardır.
Ve sen
bir kavs-ı kuzahta yürür gibi
Köprüler'desin.
Şataraban makamından bir şarkı dudaklarında
düşünür, çözemezsin:
Bu naz-ı istiğna, bu âvâz neden;
neden yarı eğilmiş suya dallar?
Öyle fermân etmiş eden
kimseler bilmez.
"Gönül bir top ibrişim
Sarılırsa çözülmez"
Burda her şey
bakınır hüsnüne hayran
Seyreyler cemâlini eğilmiş suya
mermer ihtişamında serhadd-i vatan.
Aşina bir çehre sezer belki diye

devr-i saltanatından Edirne;
bir deste alev güldür, mahzun,
yâr elinden düşürülmüş şimdi suda
Ve sular;
şimşir kelâmı dilinde
destan okur- okur akar.
Ve bihaber Yıldırım'da, bir evcikte
-akan sudan, uçan kuştan-
yeşil dut yaprağında
ak bir ipekböceği,
kozasını dokur dokur ölür.
Uyanır veda etmiş gibi artık uykuya,
konuşan bir dil olur
çiler uzakta;
bülbül sesi yağmur gibi
Bülbül Adası'nda.
Kanadı gümüşlü kuşlar geçer
iki şâk bölüp mehtâbı;
Kıyık'tan uçurulmuş.
Salınır bahçeler içre kızlar ki:
Nazardan kaçırılmış.
Ağzında kan kırmızı bir can eriği,
mehtapla beraber düşmüş gibi arza;
kızlar ki güzel,
dört başı mâmur ve murassa.
Sevdaya tutulmak bile mümkün
yeni baştan
söylemek kolay olsa eski türkümü:
"Edirne köprüsü taştan
Sen çıkardın beni baştan."
Niyazi AKINCIOĞLU

10.12.15.·KUS KANADINDAN

KUŞ KANADINDAN
Halim selim değilim,
baştan kara ettiğim günler olur benim de.
Sevdiğim olur dert olur halim;
ezbere mecnunum bazı çöllerde.
Kırılır kolum kanadım,

naçar kalırım türkülerde;
anasız babasız, öksüz kalırım.
Yeşil kurbağalar öter yeşil göllerde,
ben garip, perişan gurbet ellerde.
Gurbet eller yoldur:
bir ucunda tevellüdüm müjdelenir,
kara haberim gelir öbür ucundan;
ve her çeşme başında üçe ayrılır.
Üç kardeşin en küçüğü ben avareye
kervan geçmez yollar salık verilir.
Gitmem demem.
Böyle yazmış yazan, aklı karalı
dere tepe, yokuş demem giderim.
Giderim de kanlı yaşlar dökerim,
akman demem, aksın varsın, silerim.
Elin olsun gül memeler arası,
meskenimdir benim hanlar, kahveler;
olmazsa, bahçeler, bağlar benimdir.
Benimdir ovalar, kartallar semti,
nerde akşam orda sabah ederim.
Yastıceğim taş olur,
"Altım toprak, üstüm yaprak"
ama gönlüm hoş olur.
Rumeli'nden bir türkü çalmayagörsün hele,
çıkmayagörsün Aliş Tuna Boyundan,
ilk kadehte sarhoşum.
İflah olmam artık, hekim kâr etmez,
efkârlanır içerim, içer efkârlanırım.
Komşu kızları mı, ölüm mü geçmez,
neler geçmez hatırımdan, bir ben bilirim.
Evvel ve ahir geçer,
Yunus-u biçare, Şair Nedim, sakiya,
ömrün tesellisidir; geçer,
Sultan Süleyman'a kalmayan dünya.
Unuturum da sonra garipliğimi,
heheyyt!...derim bir, kuşlar, ağaçlar!
Ve çıkarım dağlara.
Nereli bu rüzgâr, bu su deli mi?
İznim olmayınca yasak macera.
Selamım, baş üstüne,

Kavgam, dert-yaş üstüne,
mazlumun âhıdır başımda esen
gocunsun paşalar, beyler
alimallah komam taş-taş üstüne.
Ve döğünsün eller, eller;
Ayvaz'ımın perçemi düşmüş sol kaş üstüne.
Çok sürmez velakin bu saltanatım,
tüfek icat olur,
hasetinden Kır-At'ım,
ben, arımdan ölürüm.
Niyazi AKINCIOĞLU

10.12.15. Niyazi AKINCIOGLU

Niyazi AKINCIOĞLU

1916 yılında Kırklareli'nin Kurudere köyünde doğdu, 1 Şubat 1979 tarihinde Kırklareli'nde öldü. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Kırklareli'nde avukatlık yaptı. 1953 yılında bir grup Köy Enstitülülerle gizli cemiyet kurmaktan tutuklandı, yargılandı ve aklandı. Halk şiiri geleneğinden beslenen toplumcu şiirleriyle tanındı. İnsan, Ses, Yeni Edebiyat ve Yürüyüş gibi dergilerde şiirleri yayımlandı. 1940 kuşağı toplumcu şairleri arasında yer alır.

YAPITLARI

Haykırışlar (1938)
Umut Şiirleri (1985, tüm şiirleri, ölümünden sonra)

10.12.15. SELAM

SELAM
Selamın geçiyor besbelli,
yeşerdi telgraf direkleri;
seneler sonrası, ormanından ayrı.

Bir sevinçtir aldı kırlangıçları,
rastgele öpüştüler;
düşünmeden günahı, öbür dünyayı.
Ben deli-divane olsam,
çok mu görülür?..
Niyazi AKINCIOĞLU

10.12.15. YAGMUR DUASI

YAĞMUR DUASI
Görünmez ellerin sağdığı bulut,
Yağmur ki Allaha bağlanan umut;
Ellerini göğe kaldır açık tut:
    Tarlada çamur teknede hamur
    Ver Allahım ver sellice yağmur!
Ve bağrını toprak, avuçlarını el
Açıyor göklere; yağmur tek emel.
Ağlanmaz götürse yavruyu bir sel:
    Tarlada çamur teknede hamur
    Ver Allahım ver sellice yağmur!
Çatlak dudaklarını ıslatmıyor kan,
Toprakta yangın var, toprakta volkan.
Allaha gönderilen elçi: Kurban.
    Tarlada çamur teknede hamur
    Ver Allahım ver sellice yağmur!
Niyazi AKINCIOĞLU

10.13 O

10.13.1 OKTAY RIFAT HOROZCU

10.13.1.1 AKSAM BALIGIN KARNINDA BEKLIYOR

AKŞAM BALIĞIN KARNINDA BEKLİYOR
Bir yağmurla çıkıyor rıhtımına
sıkıntının, büyük kayıkların
dönüşünü gözlüyordu,
akşam balığın karnında bekliyor.
Fitili tütüyordu servilerin
ve yazılar dallar arasında.
Mahallenin deniz koktuğu

kamburun atla dolaştığı
saatlerin saatlere benzediği
bir günde bekliyordu
insanların dönmesini oraya
oysa bir delik kalıyordu
yerinde umutların, kara bir yelken
yarını olmayan iskelede.
Mevsim, tonozların altından
geçerek basıyordu toprağa,
çöp yığınları leşler
yeni sözcükler otta ve yaprakta
yabancı bir kıpırtı ruhumuzda.
Bir tüy düşüyordu suya
karayelin dişlerinden geçirdiği.
Akşam balığın karnında bekliyor.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 ANIS

ANIŞ
Her dakikasını ayrı hatırlarım
Erenköy'de geçen zamanımın
Rüyama girer bir arada
İstanbul bahar ve Türkân'ım
Bir odamız vardı etrafı sarmaşık
Bostanlara bakan penceremiz
O güller kadar taze
Ben ona deli gibi âşık
Bir yastıkta dinlenir başlarımız
Saçlarım saçlarına karışırdı
O güzel bir kızdı ince alımlı
Ne giyse yaraşırdı
Yeter ki gönüller şen olsun
Şarkılar söylerdik yolda
Hep karşıma oturudu ellerini tutardım
Akşam üstü eve dönerken paraşolda
Ağaçlar çiçekteydi
Türkân'ım sağ beraberimde
Kalbim sevda içindeydi
İstanbul bahar içinde

OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 AYDINLIK

AYDINLIK
Gece oldu yandım
Tepeden tırnağa donandım
İndim şehre pırıl pırıl
Geçtim ışıklar içinden
Işıklar ışıklar ışıklar içinden
Işıklar içinde
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.4 AYNA

AYNA
Öyle durgun, sıcak saatler vardır ya,
Hani kararmış tahtalar, nikel, bakır
Işır karanlık odalarda, kanarya
Susar, kedi uyur, yazdır.
Hani yaprak kıpırdamaz, çakıl yanar,
Bir böcek sesi gelir bahçeden, fincan
Düşlere götürür sizi, kesik kanar,
Emersiniz, yazdır akan.
Öyle durgun, öyle sıcak saatlerde,
Sessiz bir bahçe görünür aynadan,
Nerde bu gök, dersiniz, bu ağaç nerde,
Ne Uzay kalmış ne Zaman!
Camdan duvarlara sıçrar da Yeşil
Parlar kararmış tahtalar, nikel, bakır,
Kanarya susar, kedi uyur, bir gül
Dalı pencerede, yazdır.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.5 AGZIMIN TADI

AĞZIMIN TADI
Ağzımın tadı yoksa, hasta gibiysem,
Boğazımda düğümleniyorsa lokma,
Buluttan nem kapıyorsam, vara yoğa
Alınıyorsam, geçimsiz ve işkilli,

Yüzüm öfkeden karaya çalıyorsa,
Denize bile iştahsız bakıyorsam,
Hep bu boyu devrilesi bozuk düzen,
Bu darağacı suratlı toplum!
Oktay Rifat HOROZCU

10.13.1.6 BANA BENZER

BANA BENZER
Bana benzer bacalar aşkla tüten,
Kaçırırlar Gece'den düşlerini.
Üstümdeki çardak ve bu dal benden,
Gökyüzü bahçem, bulutum kan rengi.
Şarabım bir sabra erişmiş küpte,
Bir elim ay, bir elim körpe güneş,
Bir göl gibiyim akşamlara dönmüş,
Yıldızları kendinden daha dipte.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.7 BAGIMSIZ

BAĞIMSIZ
Bütün karanlığı versem size giden geceyi durduramazsınız
Işır odamızın havası kaçar çeşmelerinizden durduramazsınız
Ben denize bakarım sandalca uzaktan
Siz yüzersiniz bir kuş uçar bir gemi geçer durduramazsınız
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.8 BENIM YÂRIM

BENİM YÂRİM
Benim yârim iki dirhem bir çekirdek
Hoppa mı hoppa
Rakı içer
Kadeh kırar
Benim yârim sırasında benden hovarda
Kavuniçi mendil
Markalı çanta
Benim yârim çıtkırıldım
Benim yârim alafranga
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.9 BIR ASKA VURAN GÜNES

BİR AŞKA VURAN GÜNEŞ
Öyle sevdalar vardır, biter biter başlar;
Buruk tatlar vardır, ağızda sürüp giden;
Bir aşka vuran güneş kolayca batmıyor.
Yanıyor bin kollu şamdanı, tutuşuyor
Ufkunuzda camları göksel konağının
Ve bir yaz akşamı buhurdan gibi tüten
Hanımellerinin morumsu buğusunda
Bekliyor bahçenize dönük balkonunda
Sarmaşık gülleri kokladıkça kırmızı
Hüzünler, japonfenerleri arasında.
Öyle günler var, öyle anlar, hiç bitmeyen!
Nasıl bir ışık emmişler ki sevginizden
Ansızın başka bir yüzle güzel, kopmuşlar
Büyük Irmak'tan, ayrı düşmüşler desteden
Yağmışlar ilkyaz yağmurlarınca ve özlem
Açmış yaban çiçeklerini tarlanızda.
Ölümsüz günler onlar, bir hiçle beslenen;
Zaman dışı güvercinler, uçma bilmeyen;
Uzay ötesi ovalar, ayak değmemiş;
Başka bir mevsim, başka bir dal, başka yemiş.
Esrir kim bassa o toprağa ve kim tatsa
O yemişten. Balla dolar testi, açılır
Açılmayan kilit, çiçeğe durur badem
Dolanır bilgelikle mutluluk yüreğe.
Ak bir bulut bekler üstünüzde havada
Kuşlar iner, devinme birden bitiverir
Çıt çıkmaz evrenden. İşte ortadasınız
Havuz, ağaç, deniz, ne varsa size göre.
İşte aydınlık size göre. Kısarsınız
Güneşi, gökyüzünü yakarsınız. Neden
Sonra, uzaklarda çektirilmiş bir resim
Gibi kalır aklınızda, gölgeniz, duru
Küçük bir bahçede susar gibi yaparak
Karşılıklı gizemlere daldığınız gün.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1BIR SEHRI BIRAKMAK

BİR ŞEHRİ BIRAKMAK
I
Senin için aldığım menekşeleri
Çalgıcılara dağıttım
Son gece
Son defa başlıyan sabah
Yatağımı yine sen düzelt
Küçük balıkçı çocuğu
Sen denizden
Yaramaz ve çapkın balıkları tutabilirsin
Çok uzaklara gittiğimi
Sana söylemek isterdim
Güzel satıcı kızı
II
Ağaca söyle
Gölgesini getirsin bana yolluk
Sokağı ve denizi isterim pencereden
Senden çörekler isterim
Ay biçiminde
III
Ellerin yetişir vedalaşmaya
Niçin ağlıyorsun
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1Düste

Düşte

Seni göremem bir daha
sana dokunamam bir daha
büzülmüş oturuyorsun
arkan bana dönük
sana sarılamam bir daha.
Oktay Rıfat Horozcu

10.13.1.1.ELLERI VAR ÖZGÜRLÜGÜN

ELLERİ VAR ÖZGÜRLÜĞÜN
1
Köpürerek koşuyordu atlarımız
Durgun denize doğru.
2
Bu uçuş, güvercindeki,
Özgürlük sevinci mi ne!
3
Öpüşmek yasaktı, bilir misiniz,
Düşünmek yasak,
İşgücünü savunmak yasak!
4
Ürünü ayırmışlar ağacından,
Tutturabildiğine,
Satıyorlar pazarda;
Emeğin dalları kırılmış, yerde.
5
Işık kör edicidir, diyorlar,
Özgürlük patlayıcı.
Lambamızı bozan da,
Özgürlüğe kundak sokan da onlar.
Uzandık mı patlasın istiyorlar,
Yaktık mı tutuşalım.
Mayın tarlaları var,
Karanlıkta duruyor ekmekle su.
6
Elleri var özgürlüğün,
Gözleri, ayakları;
Silmek için kanlı teri,
Bakmak için yarınlara,
Eşitliğe doğru giden.
7
Ben kafes, sen sarmaşık;
Dolan dolanabildiğin kadar!
8
Özgürlük sevgisi bu,
İnsan kapılmaya görsün bir kez;
Bir urba ki eskimez,

Bir düş ki gerçekten daha doğru.
9
Yiğit sürücüleri tarihsel akışın,
İşçiler, evren kovanının arıları;
Bir kara somunun çevresinde döndükçe
Dünyamıza özgürlük getiren kardeşler.
O somunla doğrulur uykusundan akıl,
Ağarır o somunla bitmeyen gecemiz;
O güneşle bağımsızlığa erer kişi.
10
Bu umut özgür olmanın kapısı;
Mutlu günlere insanca aralık.
Bu sevinç mutlu günlerin ışığı;
Vurur üstümüze usulca ürkek.
Gel yurdumun insanı görün artık,
Özgürlüğün kapısında dal gibi;
Ardında gökyüzü kardeşçe mavi!
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1 ESKI KOLTUKTA

ESKİ KOLTUKTA
Güzel ne güzel
yıpranmış incelmiş yüz gibi ak
köşkler ayakucumda
açıyorum kapılarını girip çıkıyorum
ölü bir bahçıvanla dikiyorum
sardunyayı saksıya, gülü
saydam gemilerin uzaktan geçtiği yola.
Tren duruyor arabalar duruyor yol duruyor
yıkanmalar duruyor gözleri sabunlu
büyümüyorlar ölümsüz çağlarını
bir çocuk kiraz ağacında bir çocuk dutta
başka nem var leyleklerin eski çıkartmalardan
doğradığı iki başlı sessizlikten başka.
Dirisin ölmekle, uzaktan uzağa
konuşmalar, eski püskü konuşmalar
duruyor gece kuşları gibi camda
bir çil basması eski zamanda
bir kız hiç bitmeyen gününde

güzel ne güzel
havuzlu bahçede eski koltukta.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.14 FATIH'IN RESMI

FATİH'İN RESMİ
Ayasofya kubbesinde ak bir bulut,
Baktım, gitti gider. Balrengi tesbihim
Kehribar günler, düştü yaprak ve umut,
Güz yağmuru indi camda düğüm düğüm.
Benimdi savrulan kaftanlar, benimdi
Atların boynu, yerinde yeller eser!
Surların taşlarına sürdüm elimi,
Benimdi İstanbul, burçlar bana benzer.
Altın sahanlarda aş yedim, su içtim
Altın kupadan, zorlu Tuna'dan geçtim,
Ben Sultan Mehmet, Avni, tuğlarla yüce.
Bir resimde kaldım cüce, ben değilim,
Sarığım, soğuk kürküm, kokusuz gülüm,
Ararım, aranırım yerde delice.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.15 HANGI SAATLERDE

HANGİ SAATLERDE
Hangi saatlerde ve nasıl, ben de bilmem!
Birden, çözülüverir şifresi kilidin
Ve yüzün oturur gözlerimin yivine,
Öpüşür dalgın, tıpatıp erkekle dişi.
Kavaklar sallanır yol boyunda, ay doğar,
Savrulur kanatlı tohumlarım havada,
Yıldızı tüylenir gecemin, sonra kişner,
Büyük dört ayakta beyazlık ve akıtma.
Alsam gitsem seni yataklara! Hey benim
Balta girmemiş ormanlarım, mor dağlarım!
Hangi saatlerde ve nasıl ben de bilmem!
Budarım umutlara sarkan kollarımı.
Ay kızarır ve batar. Yontma taşlarımı
Kaldırıp şileplere, rüzgârlı kıyıda,

Bir mamut iskeleti hızıyla maçuna,
Dağ gibi bulutların öfkesi altında.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1(HARÇ ÇEKEN ISÇILER

HARÇ ÇEKEN İŞÇİLER
Harcını çekiyorlardı yapının,
kara bir don, belden yukarsı çıplak.
Yıldızlarını çekiyorlardı evin omuzlarında,
pencereden görünecek dallarını, komşunun yarısını,
ağaçların arasında kaybolan yolunu,
durulacak yerlerini çekiyorlardı, bütün o noktaları,
aşkı, ki saklanırız çoğu kez sevişmek için,
köşeleri çekiyorlardı, merdiven başını,
mutfağın sofaya vuracak aydınlığını,
bir kızın ölüşünü ansızın
iki kapı arasında, yaz başlangıcı olabilir,
saksılar olabilir, hasekiküpesi, cezayirmenekşeleri,
yalnızlıkları çekiyorlardı, öpüşleri,
karşı çıkışları, susmalara karışan böğürtleni,
bir denizden uzaklara çıldırmanın sevincini,
bükük beli, koltuktakini, sofada yürüyeni,
kaynayan çaydanlığın mutfağa diktiği
o kokulu ağacı, kabuklarını döktükçe büyüyen,
semizotunu masada, maydanozu, domatesi,
kaşığa uzanmayan eli ve lokmayı boğazda düğümlenen,
doğacak oğlanı ölmeden önce
bir nisan yağmurunda avucunda güneşle.
Çay soğumasın, bu reçeli seversin sen,
orasını çekiyorlardı işte, tam orasını,
umutların ömrümüzden döküldüğü yeri
ve ev yükseliyordu yavaş yavaş kaderine doğru.
Onlarsa gün batmadan gidecekler.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1'KADEH

KADEH
Burası dalyan kahvesi

Ortalık süt mavisi
Apostol bu ne biçim meyhane
Tabağımda bir bulut
Kadehimde gökyüzü
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1 KAF

KAF
Bezdik yüzlerini görmekten, gözlerine bakmaktan gece gündüz.
Bizi de götür, Keloğlan, padişah sarayının olduğu o kente,
ayağımızda demir çarık, elimizde demir asa, kırk gün kırk gece,
kimi yollarda yayan yapıldak, kimi Anka'nın sırtında,
gak deyince su, guk deyince et.
Evlerinin önü mersin.
Bıktık gölgelerinde yaşamaktan, kırıntılarıyla geçinmekten,
patlangaç kesekâğıtları gibi yozlaşmış sözler duymaktan.
Bir onların ellerine bak, bir bizimkine, bizimkiler yarık.
Nicedir kazarız toprağı, toprak bize, bereket onlara,
gak deyince su, guk deyince et.
Evlerinin önü nane.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.1 KARIMA

KARIMA
Sofalar seninle serin
Odalar seninle ferah
Günüm sevinçle uzun
Yatağında kalktığım sabah
Elmanın yarısı sen yarısı ben
Günümüz gecemiz evimiz barkımız bir
Mutluluk bir çimendir bastığın yerde biter
Yalnızlık gittiğin yoldan gelir
Oktay RİFAT

10.13.1.2 KOCA BIR YAZ

KOCA BİR YAZ
Koca bir yazı çekirdek içleyerek
sinamalarda geçirdim.

taban teptim sokaklarda
tırnak yedim uyudum,
denize baktım usanmadan
ölüme inandım,
güzel çok güzel
olduğunu düşünerek,
Güzelim, düşünerek,
çekirdek içleyerek,
Güzelim, çekirdek içleyerek
koca bir yaz geçirdim,
şimdi yorgunum biraz.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 KUS DILI

KUŞ DİLİ
Param olsa satar mıydım
Kahve rengi elbisemi
Damalı gömleği giyerdim
Alaca mendili takardım
Kuş dilinden geçerdim
Param olsa satar mıydım
Kahve rengi elbisemi
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 Mahzun Tarafim

Mahzun Tarafım

Benim mahzun bir tarafım vardır.
Bakmayın neşeli olduğuma;
Sanki bir başkası içimde;
Pişman dünyaya geldiğine.
Bağ, bahçe ,deniz kenarı,
Güzel manzara faydasız;
Ben hazdan bitiyorum,
O daima neşesiz

Alışamadım yıllardır.
Bu ikinci varlığıma
Bakmayın neşeli olduğuma
Benim mahzun bir tarafım vardır.
Oktay Rıfat Horozcu

10.13.1.2: NARA BENZERDIN

NARA BENZERDİN
Nara benzerdin bir zamanlar, çoktun! N'oldu
Sana! Kırk atlı çıkardın dağa, yüz atlı
İnerdin dağdan. Kurşun bitmez tabancanda,
Atın şahlanır, kırbacın ıslık çalardı.
Miçoydun isteyince, kaptandın, korsandın;
Martıydı, buluttu, engindi yamacında.
Şarap fıçılarına yaslanır limanda,
Doğudan batıya usulca kayıp giden
Mavna dizilerine bakardın Zaman'ın.
Avcıydın, eski taşlara sinmiş günleri,
Tavşan yakalar gibi, çeker çıkarırdın
Kulağından. Bizans surları doruğundan
Bir Osmanlı vakti düşerdi ellerine.
Aşınmış tahtalara sürerdin yüzünü.
Hani paslı kancalarla çiviler! N'oldu
Damında kediler sevişen ev, rüzgârın
Tuzlu tüylerini döktüğü arka sokak!
Yitirdi çoktan düşlerindeki çocuklar,
Kumsala çekilmiş ölü kayıklar gibi,
Gecesiz gözlerinde yeşil ya da mavi
Bir güneşe benzer o öfkeyi! Kırıldı
İnce belli bardaklar. Küpeçiçekleri
Kavruldu gitti tozlu camların ardında.
Kenar semtleri İstanbul'un! Sisli, ılık
İlkyaz günleri! Cumbalar, şahnişler! Kızın
Yüzü, atın boynu, arabanın dingili
Bir kahve peykesinde verirdi kendini.

Duvar sürüp gider sessizliğin boyunca.
Ordan bir perdenin gülü, burdan bir zakkum
Dalı, sevinçler, aşklar toplardın torbana.
Üstüne serçe sürüsü inmiş, o mutlu
Ağaca benzerdin, deniz kokan yollarda
Şiirler düştü mü aklına! N'oldu sana!
Boşaldın, susuz değirmene döndün şimdi!
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 OKTAY RIFAT HOROZCU.htm

OKTAY RİFAT HOROZCU

10 Haziran 1914 tarihinde Trabzon'da doğdu,18 Nisan 1988 tarihinde İstanbul'da öldü. Ankara Erkek Lisesi'ni, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi (1937). Devlet sınavını kazanarak Maliye Bakanlığı hesabına Paris'e gönderildi. II. Dünya Savaşı nedeniyle, orada yaptığı doktora çalışmasını tamamlayamadan 1940 yılında Türkiye'ye döndü. Bir süre Maliye Bakanlığı'nda, daha sonra Matbuat Umum Müdürlüğü (Basın Yayın Genel Müdürlüğü)'nde çalıştı. Serbest avukatlık yaptı. 1955 yılında İstanbul'a yerleşerek avukatlığını sürdürdü. Sonra Devlet Demir Yolları'na girdi ve emekli olana dek bu kurumda çalıştı.

Orhan Veli ve Melih Cevdet Anday ile birlikte Türk şiirine damgası vuran Garip akımının öncülerinden. Garip dönemi şiirlerinde kentte yaşayan sıradan insanların günlük yaşamlarına lirik ögeyi devre dışı bırakacak bir biçimde yaklaşmıştı. Perçemli Sokak adlı kitabıyla Türk şiirinde İkinci Yeni denilen anlayışa, anlamla anlamsız arasında gel-gitlerin anlamsıza yakınlaştığı imgeci bir şiire yöneldi. Türkçe'nin ses zenginliğini, geniş bir sözcük dağarcığıyla ustalıkla kullanan, insan-doğa-söylen ekseninde yer yer gerçeküstücü görüntüleri de katıştırarak, kimi zaman klasik şiir geleneğine göndermeler yaparak unutulmaz şiirler yazdı.

YAPITLARI

Garip (Orhan Veli ve Melih Cevdet ile, 1941)
Yaşayıp Ölmek Aşk ve Avarelik Üstüne Şiirler (1945)
Güzelleme (1945)
Aşağı Yukarı (1952)
Karga ile Tilki (1954)
Perçemli Sokak (1956)
Âşık Merdiveni (1958)
İkilik (Aşağı Yukarı ve Karga ile Tilki'nin ikinci baskısı,1963)
Elleri Var Özgürlüğün (1966)
Şiirler (1969)
Yeni Şiirler (1973)
Çobanıl Şiirler (1976)
Bir Cıgara İçimi (1979)
Elifli (1980)
Denize Doğru Konuşma (1982)
Dilsiz ve Çıplak (1984)
Koca Bir Yaz (1987)
Bütün Şiirleri (1991)

ÖDÜLLERİ

1955 Yeditepe Şiir Ödülü
1970 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1980 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü
1984 Behçet Necatigil Şiir Ödülü

10.13.1.2 PEMBE YALI

PEMBE YALI

Kızlar vardır kıvırcık salata gibi
Ağızları burunları kıvır kıvır
Bacak bacak üstüne vapurlarda
Rüzgâr eser oraları buraları görünür
Baktıkça fık fık eder adamın içi
Vay canına tükürdüğümün İstanbul'u
Bir oynak olur Fındıklı önlerinde
Elimde yüz iğnelik çapari
Poyraz gibi dalarım palamutlara
Altımda Turgut Reis motoru
Rumelihisarı'nda Orhan'ın mezarı

Ne gittim ne gördüm gitmek de istemem
Taze ekmek bir parça beyaz peynir
Şimdi olsa şuracıkta rakı içer
Denize mi bakar kim bilir
Ben rıhtımdan suya atlarım
Altımda balıklar
Üstümde bulutlar
Ağzımın kenarında çırpıntılı Boğaz suyu
Pembe yalıya doğru yüzerim
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 PENCERE

PENCERE
Sarı bir zambak açtı
Karanlığın bahçesinde pencerem
Geceyi odamdan geçirmek için
Bir ağaç cama vuruyor
Üşüdün mü dışarda narin ağaç
Yoksa hırsızlardan mı korkuyorsun
Nafile çoktan bağladılar ellerimi
Kırk haramiler
Ve gafil köpeğim kapımda habersiz
Bir tavşan kovalıyor rüyasında
Bulutlar şimdi insanların koynunda
Sabahleyin savuşurlar bacadan
Oktay RİFAT

10.13.1.2 PERÇEMLI SOKAK'TAN

PERÇEMLİ SOKAK'TAN
I
Bulutların çıkınında
Mis kokulu güvercinleri gökyüzünün
Çıldırtırlar insan gözlü kedileri
Ay doğar kuyulara yalınayak
Telgrafın tellerinde gemi leşleri
II
İşte kara dutları güneşin
Papatyaların renkli camları

Başakları evlerin
Kan rengi kız çocukları yelesiz
Lokma lokma ağaçların altında
Tren yolunda eğri büğrü
Damları doğrayan makas
Gel bulutsuz masalara yaslan
Elimi tut büyüsün
Yüzüme bak çalsın
İçimdeki çalar saat
Dönüş yollarında sarmaş dolaş
Vapurlar geçsin aramızdan
X
Güneşimi arılar yedi gecesiz kaldım
Dört köşe taşların üstünde
Denizin çarşısında yeşil zeytin
Balıklar geçti düdük çala çala
Yaşamaya başladım kaldığı yerden
Yosunlu kapıların ardında gizli
İkiz martıları bulmak için
XLI
Beyaz mendiller vardı havada
Çalgılı gemiler balkonlarda açık saçık
Bir kız vardı yok gibi öyle güzel
Ne yerde ne gökte belki tuzda
Acısında ekmeğin dilim dilim buğusunda
Kendine göre evlerin damı çatanası
Bacaların şakırtısında akşam akşam
Saksılar sedirler tahtaların güvercini
Otursa kısa çoraplarını çekse dilenmese
Beş çocuk anası el
Eciş bücüş maydanoz bahçeleri
Düğümlü balıkları bekleyişin
Uzun etme iki gözüm biraz da bize uğra
Bu lambanın karpuzu benim işte
Benim işte bu testi
Benim işte bu soysuz sevdaların musluğu
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.2 Son Söz

Son Söz

Boğazından lıkır lıkır geçen
Şu suyun kıymetini bil
Nedir ki bu mavilik deme
Pencereden görebildiğin kadar
Göğün kıymetini bil
Kıymetini bil çiçek açmış bademin
Güneşli odanın çamurlu sokağın
Beyazın siyahın yeşilin
Pembenin kıymetini bil
Dirilik öyle bir şey yürekte
Sevinçle çırpınır
Kavak yelleri eser insanın başında
İnsanoğlu kızar öfkelenir savaşır
Halk için girişilen savaşta
O korkulu sevincin
Öfkenin kıymetini bil
Bil ki bu
Budur işte
Güneş yalnız dirileri ısıtır
Güneşin kıymetini bil.
Oktay Rıfat Horozcu

10.13.1.2 SU GIBI GEÇEN GÜNLER

SU GİBİ GEÇEN GÜNLER
Ben de beşikte yattım
Salıncakta uyudum
Meme emdim
Geceleri arpa boyu büyüdüm
Adam oldum elim ekmek tuttu
Bütün sevdiklerim öldü
Günler su gibi geçti
Anasız babasız kaldım böyle
Oktay RİFAT

10.13.1.3 Suda Günes

Suda Güneş

Suda güneş ışımaya başladı mı,
Suyun yüreği çarpmaya başladı mı,
Bir aşk mektubu gibi gelir, kırlangıç,
Uzaktaki sevgiliden,
Bir elinde çiçeklenmiş badem dalı,
Bir elinde çayır çimen.
Oktay Rıfat Horozcu

10.13.1.3 TECELLI

TECELLİ
Nedir bu benim çilem
Hesap bilmem
Muhasebede memurum
En sevdiğim yemek imam bayıldı
Dokunur
Bir kız tanırım çilli
Ben onu severim
O beni sevmez
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 TELEFON

TELEFON
Gözlerin var ya çekik kara kara
Önce gözlerindi en güzel ışık
Beyaz dişlerindi bacakların omuzun
Damalı örtüde bir kâse çorba gibi
Buğulu bir lezzetti karıkocalık
Şimdi bir çınar yeşeriyor içimde
Bir şarkı söyleniyor uzun uzun
Hürriyetin rüzgârlı bayrağı oldu
Bize yeten aydınlığı sevdamızın
Aman dayanamazsam ne etmeli
Bütün pencereler üstlerine açık
Kimler soyar çocukları kimler örter

Biri on bir yaşında öteki küçük
Ya anne diye bağırırsa uykusunda
Belki korkmuş belki de susamıştır
Geceleri su içmeye alışık
Çorap öyle mi giydirilir don öyle mi bağlanır
Gömleği bir tuhaf sarkıyor arkasında
Çocuklara bakma dayanırım
Gide gide çoğaldım halkım ben artık
Dağ taş kalabalık kalabalık
Satar mıyım onları onlar da çocuklarım
Ben kadınım çocuklarımla varım
Telefon nafile açmam seni
Söylemez dillerim yarınla bağlı
Tutmaz parmaklarım kocamdan belli
Telefon benim ki de analık
Çocuklara bakma dayanırım
Sevgiydim önce bir çeşit incelik
Şimdi işe yarıyorum kaba saba
Tuzlu bir deniz kokusu havada
Benimle başladı bu müthiş tazelik
Benimle yaklaştı güzel günler
O günlerin eşiğinde beni hatırlayın
Hatırlayın onların vahşetini
Her telefon çalışta kesik kesik
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 TELLI TELEFON

TELLİ TELEFON
Ne ettim de bâd-ı saba ile yolladım
Gurbet elden nazlı yâra selâmı
Yetiş imdadıma telli telefon
Ayağına düştüm posta tatarı
Aya bakar mektubunun gelmesi
Kara bahtım söyler kahve telvesi
Bir şey değil verem olup ölmesi
Üstümden hasretliği atamıyorum
Sensiz döşeklerde yatamıyorum
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 VAZIFE

VAZİFE
Rengi üzümden kara
Beli iğneden ince
Bu yükle çıkılır mı
Yokuşlardan karınca
Nedir bu dünya hali
Nedir bu bozuk düzen
Dün çıktı yumurtadan
Bugün sevdalı kumru
Kaşla göz arasında
Şahin kapar kırlangıcı
Ceylân kanına girer
Su başında canavar
Bütün yük benim üstümde
Düşünmek lâzım hepsini ayrı ayrı
Dünyasından habersiz
Dünyaya gelen yavru
Güneşin şarktan doğmasını sağlamalı
Şaşırmaya gelmez
Sonra bana düşer tasası
Çocuğu soksa arı
Ayağı kanasa tilkinin
Bir hal olsa kuzuya
Oktay şu kurdun kuşun
Sana lâzım mı derdi
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 VIDALAR

VİDALAR
İşçi demir dikmeleri boyuyor duvarın üstüne binmiş,
boya kutusuna banarak usulca fırçayı. Gündeliği kaça?
Doyarlar mı dersiniz çoluk çocuk! Tahtaları çakmak için
usta vida almaya gitti motosikletle, kavakların altından.
Bir toz bulutu yükseliyor upuzun ardında. Kasabaya vardığında
nalbura girecek: "Vida, diyecek, beşlik," küf kokan dükkânda.
Bir kutunun içinden vidalar çıkaracak nalbur, uzatacak.
Alışverişle dönüyor dünya, mevsimler gelip geçiyor.
Tahtalar dökülüyor ne denli sağlam çakılsa yıllardan sonra

ve otlar, dikenler, ısırganlar bürüyor duvar diplerini.
Ama şu bulutlar, maviliğin içinde,yıllardan sonra da
gelip geçecek göçük ya da yeni duvarların üstünden.
-Beşlik vida kısa düşer, ustam, altılık ister bu tahtalara,
günün birinde yine çürür düşerler ya, şimdilik.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 YALANCI DOLMA

YALANCI DOLMA
Şu zeytin yağlı dolma
Yemek değil rezalet
Rezalet rezalet.
HÜRRİYET MÜSAVAT ADALET
Oktay RİFAT

10.13.1.3 YAN YANA BASLARIMIZ

YAN YANA BAŞLARIMIZ
Yan yana başlarımız yastığın üstünde,
Neyi seyrederiz gözlerimiz yumulu!
Yaklaştır kuşlarını uçurmuş yüzünü,
Tut yüzüme ve avuçlarıma uzan ki,
Ey kısır ayna, yalnızlığımın benzeri,
Büyüsün memelerine kurduğum yapı!
Bir değirmen döner aramızda. Uğuldar
Kanatları gecemde, gıcırdar ipleri.
Süzülürüz, dalgın, zaman dışı düzlükte.
Bir kente varır yol: köprüsü var, geçilmez,
Otları var, biçilmez. Acıdır suları,
Bir tas içilmez. Bilinmez haritada yeri.
Buluruz, kaybederiz, yeniden yaşarız.
Uyuruz çok kollu, çıplak tanrılar gibi.
Yanaşır borda bordaya gemilerimiz,
Sıçrarız. Biz miyiz, yoksa başka biri mi!
Böyledir o, soy kısrak, silkinir ve koşar
Güneşe, bilenmiş bıçaklarıyla diri.
Yan yana başlarımız yastığın üstünde.
Açmış ellerini umutlara, bırakmış.
Yüzer saçlarının gölünde dudakla diş.

Unutulmuş bir bacak bulurum kumsalda
Düşlerle kıpır kıpır. Gündüzden biçtiği
Çavdarı öğütür, döndükçe değirmeni.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 YAGMUR BASLANGICI

YAĞMUR BAŞLANGICI
Siz bir başlangıç bile değilken
yokken denemez çünkü vardınız
geyikler inerdi gözlerinize
ağaçlarınız fındık ve sincap
bu yüzden omuzlarınız
memeleriniz bir kitap gibi okunaklı
oluklara düşen sessiz damlalardı
bin kez yondum sizi bin kez doğurdum
bir keten buruşukluğu her seferinde
yağacak diye düşünürdüm havalara bakarak
bir serinlik bir kıpırtı otta ve ağaçta
akşamın kanından gecemize yaklaşan
bir gemi gibi önce küçük sonra yakın
iri damlaları o seyrek yağmurun
tüterdi ot çakıl kum
siz bir başlangıç bile değilken
sizi yazdım kotardım
bir başucu kitabı olmanızı istedim
tek tek iri o yabanıl kelimeler
onlar işte renkli zarlarının içinde
olukların çinkosunda yuvarlanan
siz daha bir başlangıç bile değilken
yağmur başlamıştı
ama ne ben ne bahçe ne yaz
hiçbirimiz.
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.3 ÂSIK MERDIVENI

ÂŞIK MERDİVENİ
Dişli rüzgârlara karşı büyüttüm
Düşman gecenin içinde seni

Bir damlacık aydınlığım
Kalemime kâğıdıma şavkı vuran
Avucumda koruduğum bugüne
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.4 ISTANBUL TÜRKÜSÜ

İSTANBUL TÜRKÜSÜ
Kasımpaşa kıyıları tersane
Bir kız sevdim alimallah bir tane
Herdem sevdalıya kız mız bahane
Top çiçeğim deste gülüm
Canım İstanbullum
Aman aman bahane
Gittim baktım şıkır şıkır Balıkpazarı
Üç tek attım sarhoş oldum ayak üzeri
Üç doluya üç tanecik badem şekeri
Top çiçeğim deste gülüm
Canım İstanbullum
Aman aman badem şekeri
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.1.4 SEHITLIK

ŞEHİTLİK
I
Ben bir bahriye neferiyim
Gözlerimi balıklar yedi
Görmek ve ağlamak bitti benim için
Uzun boylu adamdım sağlığımda
İnanmazsanız elbiselerime bakın
Biri diyor ki ben de askerim
Ne farkım var öteki ölülerden
Eskiden evlerde otururduk
Dışında kaldık bütün kapıların
Şimdi duvardan geçiyoruz
Biri de diyor ki
Uzunluğuna kollarımın hâtırası
Hâlâ başım ağrıyor
Yalan hepsi bunların inanmayın

Biz yokuz diyor bir başkası
II
Akraba ölülerin kılığında geliyorlar
Kolayca girmek için odama
Bir bakıyorum amcam kardeşim
Bir bakıyorum Polonyalı bir gedikli çavuşu
Hemen de konuşuyor
Bir kızım vardı beş yaşında
Ölmüş şimdi beraberiz
İçi sıkılıyor burada
Ellerini Varşova'da unutmuş
Çember çeviremiyor
Ve bir ses
Ne patates çapalamak
Ne taş kırmak
Ne de yük taşımak pazara
Burada rahatım iyidir
Biri de karısını merak etmiş
Evden haber soruyor bana
Üstümden kaputumu aldılar
Öldüğüm zaman
Üşüyorum
Önümüz de kış
Sonra bir ağızdan konuşuyorlar
III
Bir bardaktan su içiyoruz
Birlikte yemek yiyoruz akşamları
Kimisi sevgilimize âşık
Kimisi evlât olmak istiyor anamıza
Sebepsiz gidip geliyorlar vapurlarda
Tramvayda aramıza giriyorlar
Yeniden uzun uzun yaşamak istiyorlar
Bizden ayrılmadıklarına bakılırsa
OKTAY RİFAT HOROZCU

10.13.2 OKTAY TAFTALI

10.13.2.1 KAN GELENEGI

KAN GELENEĞİ
Bildiğim kadarıyla Anadolu kumdan ve camdan eskiydi

soğuktu
bir halk bilmecesiydi
alabildiğine soyuttu
Dicle kumda yatardı Fırat ise güneşin oğlu
İpek Yolu üzerinde kum ve cam
ve hemşehri eliyle pusu atıp Âşık Yamani'yi alnından vuran
katil coğrafyam
bir halk bilmecesiydi
öyle ki
bana ne kadar yanıldığımı gösterdi
doğrusu ben babama çekmeliydim
öfkelenince kan oturmalıydı gözlerime
ben bağırınca yıkılmalıydı saltanatı Saltukoğulları'nın
denizden uzak yaşamalıydım kumu ve camı bilerek
ve yalnız yaşamak henüz bir alışkanlık değilken
hasır ve kefen saklamalıydım
kınında kılıç, kundakta mermi gibi,
doğrusu ben babama çekmeliydim
sıtmasında hayatın, ısı otu ve kinin
etkisi göstermeliydi sevgili ve vefalı kaderim
İşte böyleydi
bildiğim kadarıyla Anadolu kumdan ve camdan eskiydi
soğuktu
bir halk bilmecesiydi
alabildiğine soyuttu
ve bir gün
boynuma kirişi gererken aklını yitiren ahrazın
intikamı için kırıp camını
Dicle'ye karıştırdı kumunu
Dicle kumda yatardı Fırat ise güneşin oğlu
ve hep anlıyordu
onları düşünürken akıp gitmekte olduğumu
OKTAY TAFTALI

10.13.2.2 OKTAY TAFTALI

OKTAY TAFTALI

1958 yılında Erzurum'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Felsefe Bölümünü bitirdi (1982). Aynı bölümde master yaptı. Viyana Üniversitesi'nde başladığı doktora öğrenimini tamamlamadı.
Şiir ve yazıları Düşler, E, Fanatik, Öküz, Poetika, Sombahar, Somut, Üç Çiçek, Varlık, Yazko Edebiyat gibi dergilerde yayımlandı.

YAPITLARI

Pembe Aralık (1986)
Suların Durulduğu Yerde Yalnız Askerler (1994)
Kan Geleneği (1997)
Sivil Aşk Yoktur (ilk üç kitap,1999)

10.13.2.3 PEMBE ARALIK

PEMBE ARALIK
sabaha karşıydık
                    ya da geceden yana biz
darmadağınık rumuzunda bir kadın
saçları çeyrek, ilikleri kurumuş
alın yazısı gibidir cam parçaya bölünmüş insan
gençliğine doğru bir lale çeşmesi
                                        terk etmek
seni de böyle düşlüyorum, mektuplarını iki yüzlü
iki yüzlü dün/koldemirleri bilek kalınlığı
ikincisi yıllar önce yazılmış/yere yakın pembe aralık
bir başka büyük yalan
                              duvar panoları
bildiğim en son kadın 93'lerde ağlamış
sonra 'anneler'
çok hızlı barbarların boyun eğdiği
kutsaldır 'bâkireler' diyor
faili meçhul bir çocuğun
                              tanrıları utandıran çığlığı
OKTAY TAFTALI

10.13.2.4 SULARIN DURULDUGU YERDE YALNIZ ASKERLER

SULARIN DURULDUĞU YERDE YALNIZ ASKERLER

Gamze Ongan için

gecenin bir ağır kalkışı vardır, umutları üstüne
"açıl ey ömrümün varı açıl"
haziranda bir gece durulsun için sular
duru sular gecenin en ağır umutları
hani unuttum sanırdın postal bağlamayı, palet şakırtısını
ve askeri ilimlere olan eğilimini gönlümün,
ki bıçkın ve delikanlı sen
savaşsız yapamazdın
görüldüğün yerde durulurdu sular
sen, duru suların barbar ve hüzünlü kurmayı
bakakalırdı gurbet elleri
yüreğinde atılırken 105'lik mermiler
bugün kederli ve çok öfkeliyim
elimde ahir zaman savaşları haritası
şans tanımıyorum sarışın kavimlere
ve münzevi bir sevgi olarak sen
hiç bilmeyeceksin, o ağacın yanında niye duruyorum
ancak eğer terk etmezsen bizi bu haziranda
söz verebilirim
herkesin en uygunsuz gördüğü bir zamanda
inançsızlık ve korkuya bir avuç barut değişeceğim
dili tutulacak parayı ve silahı tedavüle koyan bir yahudinin
ve görüldüğü yerde durulacak sular
birçokları dolaşırken ortalıkta sivil ve yavşak
ince sanatkârların tavrıyla ağır bir işçilik olarak
bir dülger, bir cam ustası
veya patetik bir asker cesaretiyle basılacak
bu dünyadaki en beter harami zulası, senin evin...
gecenin bir ağır kalkışı vardır, umutların üstüne
"açıl ey ömrümün varı, has bahçenin gonca gülü" ulan açıl
ve sanma ki bu söylediklerim birer lejyon hatırası
yalnızca gurbetteyiz dedim
burası ne çad, ne zengibar, ne de fransız guyanası
haziranda sana asker doğmuş çocuklar armağan edeceğim
hepsi pala ve gürbüz
hepsi paramiliter

yoksa benden geriye ne kalırdı öfkenin anlamında
ben duru suların
barbar ve hüzünlü kurmayı
OKTAY TAFTALI

10.13.2.5 SUNI DENGE

SUNİ DENGE
Hayatla ilgisi insanın
yaşını vurur yüzüne
her ölümün ardından bir mutluluk dengeler hayatı
zaman en doğru soyutlamadır
ve ölüm en bireysel olanı
sen âlemlerin delikanlı şairi
sahi sen dahil
herkes bir gün yetim kalır
ve tersine dengeler hayatını
OKTAY TAFTALI

10.13.2.6 SIVIL ASK YOKTUR

SİVİL AŞK YOKTUR
Bu kentte senin yaşadığını bilmedim
ne temizlikçi kadın söz etti, ne bekâr odam
böyle giderse de bilmeyeceğim
ne zeytin bahçesi gördüm burada
ne doğru bir hüzün ne sahici bir yalan
ben bu kenti terk edeceğim
çok acı olacak hava
belki yine sis ve duman
belki de veba
ölümüne olacak bu işler
alçakgönüllü şairlerin ağzında deli bir gül gibi patlayacak
bir avuç kan
kan akacak kanallardan
ben gidince
ellerindeki yaraların izlerini silemeyeceğim
rüzgâr kokusu yitecek saçlarında kıran
camlara vereceksin kendini
ben bilemeyeceğim

sivil aşk yoktur diyeceksin
                    hep terör hep kavga
hep yağma ile geçti ömrüm
en son bu kentte aşk şiiri denedim
baktım hâlâ utanıyorum
bu kentte senin yaşadığını bilmedim yıllarca
şimdi geçti mi zaman
şimdi yine "bahar yorgunluğu"
                    yine sis ve duman
OKTAY TAFTALI

10.13.2.7 TAHRIP TANESI

TAHRİP TANESİ
kimse gelmedi bu sabah, yalnız ben
geçmiş uygarlıklardan sille tokat kovuldum
yoldaydım
saçlarım üç numara, elbisem çizgi çizgi
korkumun ortağı silahlarım
yüreğimdeki bakır damla, maça kızım
künyemin gerçek sahibi, göçebe ordum
sen sevgili tahrip tanesi
                    bir iyilik yap bana
kimse girmesin sularıma bırak çakmasın fenerim
başlatma yalnızlık nöbetimi küfür bela
ve beni tahtadan sil, nöbeti sevenler tutsun
oysa ben kimseyi sevmedim, kimseyi sevmedim ben
gözümde büyüttüm sevgiyi, mutluluğa da inanmadım
böylece öğrendim kovulmadan gitmesini
ve sanırım çekip gitmek
kalabalık bir güne başlamaktan iyidir
beklediğim: sürünmekten ölmüş yılan derisi
deve kemiği tarağım
cinayet ihbarlarım benimle kalsın
taşa sarıp kuraklığı burada bırakıyorum
kıl, tüy, sopa
ayrıca zincir
şimdilik bu kadar yeter
senin elin sevgili tahrip tanesi
benim yerime, kendini nöbete yazar

korkma sakın yalnızlığın uzun sürmez
inan her ânında ölümün
binlerce devriye kolluk değişir
saçlarım üç numara elbisem çizgi çizgi
gitmeliyim
bu halimle bana yalnız gurbet yakışır.
OKTAY TAFTALI

10.13.3 ONAT KUTLAR

10.13.3.1 AYRILIK

AYRILIK
Ayrılık şiiri ne kadar yalın
Sevdiğimiz aşk sözcükleri gibi
Kılıçla kesiyor bir hain nokta
Öpüşen virgüllerle akan cümleyi
Nasıl soğuk ayrılığın güneşi
Gölgeli bir çınar olan gövdemin
Dallarını içten kırınca acı
Buzdan bir alçıyla tutuyor beni
Ayrılık sabahı ne kadar beyaz
Ölümün hüzünlü arkadaşı kar
Bana ütülü bir çarşaf hazırlar
Bir karanfil tam yüreğimin üstünde
Onat KUTLAR

10.13.3.2 DÜN GECE NUH AMA PEYGAMBER DEGILKEN GÖRDÜGÜM DÜS

DÜN GECE NUH AMA PEYGAMBER DEĞİLKEN GÖRDÜĞÜM DÜŞ
Bir ülkeye binmişim adım ne bilmiyorum
Irmaktan geçsem gerek kör karanlıktayım
Yapışmış bir yanından bir satrap kıtasına
ülke ve elimde ucu yanık pankart sapıyla
Donuk köylü heykelleri kıyıda ve Atatürk
kara-baba barajının suları durmadan yükseliyor
Uzun sürecek anlaşılan tufan ırmaklar bekleyecek
Denize yol veren dağlar delinecek önce, çocuklar
ve bir kadın sığınmış yorgun kırlangıçların
hüznüyle neden hepsi durmuş bana bakıyor
Neden bakıyor köylüler çocuklar ve sevdiğim kadın?

Oysa bir ülke yutmuş beni ve adım yunusun
şafağına çok yabancı sulardan geçiyorum
Bağırıyor öfkeli babam, "Oraya git!...Oraya git!..."
Gitmeyeceğim işte. Her neyse aklıma koyduğum
"Aldım ve kabul ettim de!..." Hayır, etmeyeceğim!..
Ayağımın altında işte senin çivilerle yazdığın en yeni
ahid, karnından çıkamadığım kala-balık bir gün
dolaştırıp zulmün yedi denizinde senin ölümünle
güneşli bir kıyıya bırakacak beni yanıbaşımda
izinli askerler, köylüler, çocuklar ve sevdiğim kadın.
Onat KUTLAR

10.13.3.3 Onat KUTLAR

Onat KUTLAR

15 Ağustos 1939 tarihinde Alanya'da doğdu. 11 Ocak 1995 tarihinde İstanbul'da öldü. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimini yarıda bırakarak Fransa'ya gitti. İki yıl Paris Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde okudu. Türk Sinematek Derneği kurucuları arasında yer aldı, on yıldan fazla bir süre yöneticiliğini yaptı. İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı Yönetim ve Yürütme Kurulu üyesiydi. Gösteri, Hisar, İlke, Küçük Dergi gibi dergilerde şiirlerini yayımladı. Duyarlı, ayrıntılara inen, açık bir söylemle yazdığı şiirlerinde toplumsal durumlar ve konumlar öne çıkmaktaydı.

10.13.3.4 ORAMAR

ORAMAR
Telefon direğinde bir yeni yaprak
Yaralı, gergin bir dişi tayın yelesi
Kiraz çalgısının dalıydı sesin
Bir bahar vuruşuyla titreyen
Unutma bana ve tüm yeryüzüne
Yepyeni sevinçler vereceksin
Bir tek kiraz yesen çekirdeğini
Karnının tarlasına eken sen
Kale yollarından geçtik yıllardır

Bir düş ülkesine ulaşmak için
Bırak bütün düşlerini ırmağa
Adı senin olan yere gel hemen
Onat KUTLAR

10.13.3.5 PERA'LI BIR ASK IÇIN GAZEL

PERA'LI BİR AŞK İÇİN GAZEL
Merhaba güzelim, bak nasıl doldurdu
-Dur önce şu sigaramı yakayım-
Kırmızı bir güneş bardağımızı
Dışarda kararan rum kilisesinin
Gürültüyü yapraklara çeviren
Çan sesleriyle yüklü ve karmakarışık
Saatlerden geçiyoruz umut, ayrılık
Günleri. Yüzünün gülü kapalı
Acı eylül geçiyor köklerimizden
-Sanırım değişen bir şey olmalı-
Biliyoruz öğle sonu mavi perdesi
Gözlerinin yıldızıyla ışıyan
-Dur güzelim yüzüne dokunacağım-
Ve aklı yetmeyen tarlakuşuna
Öpüşlerle derinleşen bir halı
Yeni gelin bahçeleri dokuyan
-Bu kör eylül karanlığından uzak-
Bir ölümsüz yaz ülkesi olmalı
Çıkalım buradan hemen gidelim
-Ben önce şu hesabı vereyim-
Avluda fatihin ormanlarından
Kesilmiş çamlara bakan rum yetim
İçimi yalnızlıkla dolduruyor
Kapıda sadakor bir dalgınlığın
Ardından bize bakan şu delikanlı
-Nasıl benim gençliğime benziyor-
Şiirimiz bitince ve solduğunda
Sarı gül yaprağına yazdığım divan
Alıp götürecek bir sahaf olmalı
Onat KUTLAR

10.13.3.6 UNUTULMUS KENT

UNUTULMUŞ KENT
Vermeme olanak yok bana verdiklerini
Ama ayrılırken bir hesaplaşma da gerekli
Geçmiş bunca güzellikten bir anı olarak
Ben seni alayım istersen sen de beni
Onat KUTLAR

10.13.3.7 YEDI KÜÇÜK FOTOGRAF

YEDİ KÜÇÜK FOTOĞRAF
Çok tenha bir kumsala çekilmiş
Bir dilim taze kavun sandalı
Masanın ayağından sular geçiyor
Çıplak memeni okşayan rüzgâr
Bir turunç kokusuyla sarıyor
Buğulu kadehe bakan yüzümü
İkindi güneşi bir pencerenin
İşlemeli demirine vuruyor
İçerdeki kuşlar dağılsın diye
"Aptal" diyor "durma orda yanarsın"
Gölgeye çağırıyor tales eşeğini
Zeytinin dibinde bir ufacık kız
Bir bakır mangaldan iki istavrit
Gizlice göz kırpıyor kedilere
Defneler yaprak kabartıyor
Balıkçılar ağ atıyor durgun denizin
Dibini ışıtan mor yıldızlara
Ve akşam da onlara ağ atıyor
Alıp götürecek ay görününce
Herkes sevdiğini yer yatağına
Yeryüzü sevişince değişiyor
Onat KUTLAR

10.13.4 ONUR CAYMAZ

10.13.4.1 BIR ASKERIN TREN DÜDÜKLERI

BİR ASKERİN TREN DÜDÜKLERİ
kolunda çavuşun altın kaplama saatiyle
eve sıhhatim yerinde demek istiyordu belki

ve resimde görünüyordu arka sıralarda
kar altında cebindeki siyah beyaz kız resmi
belki orda burada kıytırık şairlerle soyut bikaç şiire
aldatılan lal olan bir askerdi belki berberdi pireler
ihtilal bayrakları her evin beşiğinde tıngır mıngır
bir demet çiçekti kıskançlığı elinde duran
tanrının buz kestiği otuz kupona kara kışlar
zarfı kuşlu "görülmüş" mektuplar aldandıkça
kıtlık günlerinden maarif takvimleri yüzü
sobalar ilçe binaları önemli adam mevkileri
şehir kerhanesinde her askere lazım milli
savaş hikayeleri kostak meyhanelerden çalıntı
damacanadan tozu alınınca çıkan tekel cinleri
bir asker aşıksa günler yanık sınır türküleri
türkçe ne denli uzaksa nedensiz yakın esmer kürtçe
ayak kokan koğuşlarda istanbul resimleri gül kokan
yıkanırken hamamda vapur köpükleri
ağzının ucunda bir sabah cıgarası çavuştan gizli
cıgarasında tren düdükleri
Onur CAYMAZ

10.13.4.2 MINÖR

MİNÖR

ıskalıyorum gözlerine inen denizde benzin
yanması gibi kesin bir şarkı duyuluyor açık penceredir
sessizce uyanan çocuk çarparak yalnızlığa
bir nedendir ömür ıslak kirpiklerin
her sevişmede açığa çıkan sokaklarında kör bir
akşamın topal çıtalarla yaralı uçurtma gül işli cigara
kutusu metal ömrümün savunmasız bir gecesi
pikeler örtünen ova rüzgarı maviden bir fa sesi
yüzündeki o kilise yıkığı puslu çanı çalıyor
her sabah ihtiyar adam gemi batığı sır
çiçekçi kadınlar yüzün define haritam
ıssız adanda
şiir defterimi kaybettiğim bir akşamsın
Onur CAYMAZ

Onur CAYMAZ

1977 yağmurlu bir ekim. İstanbul, Nişantaşı. Dünyaya her gelen çocuk gibi ağlayarak başladı yaşama. Kurtuluşta doğup büyüdü. Büyümenin kocaman adamların küçücük hesapları olduğunu anlayıp hep bu yaşta kalmaya karar verdi. ilkokula başlayana dek annesinin yatağında küçük mekanik adamlarla macera filmleri çevirdi. ilk ve ortaokulu Nilüfer Hatun İlköğretim okulunda tamamladı. O zamanın ajan ve casusluk dizilerinin etkisinde kalarak, iyi elektronik bilen, mükemmel bilgisayar kullanan bir ajan olmak üzere Maçka Teknik Lisesi Elektronik bölümüne girdi ve fakat dört yıllık bu okuldan üçüncü yılda Meslek lisesi mezunu olarak ve acelesi varmış gibi üniversiteyi kazanarak hemencecik ayrıldı, sınıf başkanlığı yardımcılığını da böylece bıraktı. Aktif politika ile son ilişkisi budur. Politika ile ilgili tek düşüncesi var o da bir dize: " savaşları ülkeler ilan eder, insanlar yapar" ayrıca o aralar yazdığı şarkı sözleri bazı ülke geneli önemli yarışmalarda azımsanmayacak başarılar kazandı ve yine Paldır Kültür adlı ülkemizin en kalabalık ilk amatör tiyatrosuyla bir pop opera oynadı ki bir amatör tiyatro için bu da ilkti. Ortaokuldan itibaren 7 yıl tiyatro yaptı. Lise yıllarında şiirle tanıştı. Birbirlerini çok sevdiler. Hala görüşüyorlar hem de sürekli. Attila İlhan'ın evi oturduğu yere yakındı dersten kaçıp onun yoluna çıkardı lisede. Arkadaşları Attila İlhan'ı hep dedesi sandılar.

Yıl 94. Marmara Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik Bilgisayar Öğretmenliği, Elektronik Ana Bilim Dalı. Bu dönemde öykü de yazmaya başladı. Şiirleri bazı okul dergilerinde göründü önce. Daha sonra da Şiir Oku dergisinde. Kadıköy yakasında çıkan Başka adlı dergide de bazı şiirleriyle göründü. 99 gençlik kitabevi öykü ödülü birinciliğini Hayalperistanbul adlı novella türündeki öyküsü kazandı. Bir asırdan fazla süren çağımız ve geçmiş aşkları bununla birlikte eskiye özlemi, yeniyi, hayalperestliği, istanbulu, tiyatroyu,öğretmenliği ve çağın getirdiği kirliliği sorguladı bu öyküde. Kısa öyküleri var. Elim sende, Terzi ve Kupakızı, Bir Siyah Yolculuk bunlardan bir kaçı. Ayrıca halen yazmakta olduğu Karamela dram, Balıkçı ve Denizkızı adlı öyküleri sürüyor. Sabah Sabah Romans ve Flu çağı adlı iki şiir dosyası var.

Cinayet şiirleri antolojisi adını taşıyan 79'un son bir haftasıyla 80 eylülünü konu alan bir roman çalışması sürüyor. 98 de Üniversite onu bitiremeden o onu bitirdi. Bir sene özel bir okulda öğretmenlik yaptı. Her yazar hayatında çok özel bir kişi için yazar diyor. Haydar Ergülen'in İdil'i gibi artık onun da her zaman adına yazacağı tek bir kişi var: Nurgül... Şu an özel bir şirkette bilgisayar

programcısı olarak çalışıyor. Ajan olamadı...

10.13.4.4 TANGO DERSLERI

TANGO DERSLERİ
1.
tango öğretirdim gramafon bir zamanda
gümüş iğneli rozeti kalbine batan
pikap başladı mı durmaz bir cızırtılı dünya
çay vakitlerde sarmaşıklarla konuşan
yarası kanırtılmış gözlerime bak da anla
geçmeyecek şeyler var aramızda
2.
tango öğretirdim ellerin ellerden aktığı
ipek bir tramvay teninin yağmurlu raylarında
son durağı hiç olmayan bir bulvar
yalılarda usulca kan öksüren kadınlar
tek sayfalık ermenice bir hüzün marmara
en eski gazete piyano akşamlarım olurdu
içini yakan bir mumdan sevgilim
parmaklarımdan kaçıp döndükçe
3.
yenilmiş ordularıma bak da anla zorunlu savaş
senden bana akan bir şey aramızda
tango öğretirdim adım eski şarkı
kar yağardı sobasız öğretmen aşklarıma
uzun hikayeydi her şey kimseye anlatmadım
tango öğretirdim yarım bir zamanda
4.
gözlerim bir atın tozduman ettiği yollar
albümlerden çıkıp gezinirdi boğdurulan paşalar
tango öğretirdim çamlıcada bir köşkte
dans hep tümleçti sevmek ayrı yazılan bir ek
soyunsa sevgilim istanbul gözlerimin önünde
5.
tango öğretirdim geçen hevesler değildi gençtim
yüzlerdi evlerdi içkilerdi küçüktü işte hepsi
gömleğim tenime sığmaz hüzün bir zamanda
ansırım bir gün sevgilim ıpıslak öptü beni

yürüyerek kırık bir köprüden geçtim
tango dedimse anla bir sezindi yalnızca bir ceren
kırmızı çiçekler sunularak edilmiş bir lütuftu
belki tango
yapamadım ki hiç
ağlardım her şarkıda
Onur CAYMAZ

10.13.5 ORHAN SEYFI ORHON

10.13.5.1 ANADOLU TOPRAGI

ANADOLU TOPRAĞI
Senelerce sana hasret taşıyan
Bir gönülle kollarına atılsam.
Ben de, bir gün, kucağında yaşayan
Bahtiyarlar arasına katılsam.
Bu bakımsız, en kuytu bir bucağın
Bence İrem Bağı gibi güzeldir.
Bir yıkılmış evin, harâb ocağın,
Şu heybetli saraylara bedeldir.
Kadîr Mevlam, eğer senden uzakta
Bana takdir eylemişse ölümü;
Rahat etmem bu yabancı toprakta,
Cennette de avutamam gönlümü.
Anladım ki: Sevda, gençlik,şeref, şan...
Asılsızmış şu yalancı dünyada.
Hasretinle yâd ellerde dolaşan
Hızr'ı bulsa yine ermez murâda.
Yalnız senin tatlı esen havanda
Kendi milli gururumu sezerim.
Yalnız senin dağında, ya ovanda
Başım gökte, alnım açık gezerim.
Hürüm derim, eskisinden daha hür,
Zincirinle bağlansa da ayağım.
Şimdikinden daha ferah görünür,
Zindanında olsa bile durağım.
Bir gün olup kucağına ulaşsam,
Gözlerimden döksem sevinç yaşını.
Sancağının gölgesinde dolaşsam,
Öpsem, öpsem toprağını taşını!

ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.5.2 ANNEMLE HASBIHAL

ANNEMLE HASBIHAL
Anne, zannetme ki günler geçti de
Değişti evvelki hissim gitgide!
Bir hırçın çocuğum, değişmez huyum;
Seneler geçse de ben yine buyum!
Senden umuyorum teselli yine!
Bugün şefkatine, muhabbetine
Zanneder misin ki yok ihtiyacım?
Belki eskisinden daha muhtacım!
Dünyanın tükenmez kederlerinden
Kalbim kırılsa da böyle derinden,
Hayatım büsbütün ye'se kapılmaz.
Teselli bulurum içimde biraz
O derin sevgini hatırlarım da!
Her gece hıçkıran dudaklarımda
Hasretle anılan senin adın var.
Anne, hayatımda bir tek kadın var.
Beni aldatmadı, sevdi daima!
Gittikçe ruhumu saran bu humma
Başka sevgilerden yadigâr, anne!
Sevmeyen sevenden bahtiyar, anne!
Sorma ki başımdan çok şey geçti mi?
Ah... eğer anlatsam sergüzeştimi!
Nasıl terk edildim, nasıl atıldım;
Anne aldatıldım, ah aldatıldım,
Belki her zamandan fazla severken.
Bir lahza bahtiyar olayım derken,
Bilmezsin kaç gece böyle ağladım!
Şimdi tecrübem var, artık anladım:
Aşk, o bir masalmış, yalanmış meğer!
Seven bir kalp için sığınılacak yer
Yalnız o kucakmış, yalnız o dizmiş...
İnsanlar ne kadar merhametsizmiş.
ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.5.3 Düsünce

Düşünce

Yıllar var...Ben onu hiç unutmadım,
O beni sorar mı,hatırlar mı ki?
Büsbütün silinip gitti mi adım,
Gönlünün vefası bu kadar mı ki?...

Döktüğü yaşları kurutmuş mudur?
Kendini aldatıp avutmuş mudur?
Va'dini tutmuş mu,unutmuş mudur?
Şimdi başkasına meyli var mı ki?...

Bilsem,uzaklarda kimler ağlıyor?
Kimlerin aşkını kalbi dağlıyor?
Aceb kederli mi,yas mı bağlıyor,
Yoksa eskisinden bahtiyar mı ki?...
Orhan Seyfi Orhon

10.13.5.4 DIYORLAR

DİYORLAR
Ölürsem yazıktır sana kanmadan
Kollarım boynunda halkalanmadan
Bir günüm geçmiyor seni anmadan
Derdine katlandım hiç usanmadan
Diyorlar: "Kül olmaz ateş yanmadan
Denizler durulmaz dalgalanmadan!"
Saadet benziyor boş bir seraba
Düşüyor her seven gönül azaba
Gelmiyor çekilen dertler hesaba
Diyorum: "Sebep ne bu ızdıraba?"
Diyorlar: "Kül olmaz ateş yanmadan
Denizler durulmaz dalgalanmadan!"
ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.5.5 Geldigin Günün Hatirasi

Geldiğin Günün Hatırası

Sana nasıl anlatılır, sensiz hayatın boşluğu
Bir zindanın ağır ağır, çöker üzerime loşluğu.

Dünya her mihnete bedel, sen olduğun için güzel
Hayat, hayal, ümit, emel, senden alıyor hoşluğu.

Arıyorum seni, uzak bir şehirde sallanarak
Hala geldiğin günün bak, üzerimde sarhoşluğu...

Orhan Seyfi Orhon

10.13.5.6 Gönlüm

Gönlüm

Benim gönlüm bir kelebek
Dolaşıyor çiçek çiçek
Tükenecek ömrü böyle
Çırpınarak, titreyerek.

Ne şerefli bir adı var
Ne bir büyük maksadı var
Hergün biraz zedelenen
İki ipek kanadı var.

Sabırlıdır, gözü toktur
Zavallının derdi çoktur
Yorulunca konacağı
Bir yuvası bile yoktur.

Herşey ona karşı durur
Güneş yakar, kış dondurur
Bazı tutar kanadından
Bir fırtına yere vurur.

Benim gönlüm bir kelebek
Dolaşıyor titreyerek
Zavallının bir baharlık
Ömrü böyle tükenecek!
Orhan Seyfi Orhon

10.13.5.7 MANILER

MANİLER
Sen gül dalında gonca,
Ben dağ yolunda yonca.
Sen açılıp gülersin,
Ben sararıp solunca!
* * *
Sevdi aldattı beni;
Güldü, ağlattı beni!
Gittim kölesi oldum;
Götürdü sattı beni!
* * *
Can işte... Canan hani?
Dert işte!... Derman hani?
Gönül sarayı bomboş,
Beklenen sultan hani?
ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.5.8 O BEYAZ BIR KUSTU

O BEYAZ BİR KUŞTU
O, beyaz bir kuştu, uzun kanatlı;
Ardında ışıktan bir iz bıraktı.
Yel gibi dağları aştı bir atlı
Arada bir engin deniz bıraktı.
Uzaktan gelirken derin akisler,
Kapadı geçtiğim yolları sisler.
Tutuştu içimde birikmiş hisler;
Gönlümü o kadar temiz bıraktı.
O, beyaz bir kuştu, ak kanatlıydı;
Yel gibi dağları aşan atlıydı;
Hayâldi, hayâlden bile tatlıydı;
Ne ışık bıraktı, ne iz bıraktı!
ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.5.9 ORHAN SEYFI ORHON

ORHAN SEYFİ ORHON

23 Ekim 1890 tarihinde İstanbul'da doğdu, 22 Ağustos 1972 tarihinde

İstanbul'da öldü. Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Gazetecilik, memurluk, öğretmenlik yaptı. Akbaba, Ayda Bir, Çınaraltı, Edebiyat Gazetesi, Güneş, Hıyaban, Papağan gibi edebiyat ve gülmece dergilerini çıkardı.

Başlangıçta aruz ölçüsüyle şiirler yazdı, sonra aruz ölçüsüyle serbest söyleyişe yakın ve yatkın duygusal şiirler sundu. "Beş Hececiler" içinde yer alarak hece ölçüsüyle halk edebiyatı çizgisindeki yalın ürünleriyle tanındı.

10.13.5.1VASIYET

VASİYET

Dostlarım, toplanın öldüğüm zaman;
Riyayı bir günlük bir yana atın!
Tutunuz tabutun kenarından;
Bir derin çukura beni fırlatın!
Kalınca büsbütün sizden uzakta,
Vücudum çürürken kara toprakta,
Uzanın rahatça sıcak yatakta,
Yaşamak gururu içinde yatın!
Yüz yüze getirmez bizi asırlar,
Meydana vurulsun saklanan sırlar,
Sayılsın şahsıma ait kusurlar,
Korkmayın, içine yalan da katın!
Anlayım: kimlermiş dost sandıklarım;
Muhabbetlerini kıskandıklarım.
Anlayım: ne boşmuş inandıklarım.
Şu yalan hayatı bana anlatın!
Dostlarım, anmayın artık adımı,
Siliniz gönülden eski yâdımı.
Kırınız sonuncu itimadımı:
Ölünce bir daha beni aldatın.

10.13.5.1 VEDÂ

VEDÂ
Hani, o bırakıp giderken seni
Bu öksüz tavrını takmayacaktın?
Alnına koyarken vedâ busemi,
Yüzüme bu türlü bakmayacaktın?
Hani, ey gözlerim bu son vedâda,
Yolunu kaybeden yolcunun dağda,
Birini çağırmak için imdada
Yaktığı ateşi yakmayacaktın?
Gelse de en acı sözler dilime,
Uçacak sanırım birkaç kelime...
Bir alev halinde düştün elime,
Hani, ey gözyaşım akmayacaktın?
ORHAN SEYFİ ORHON

10.13.6 ORHAN VELI

10.13.6.1 ABC Amber LIT Converter

KİTAPLARINA GİRMEYEN

ŞİİRLER

İLK ŞİİRLER

Eski Biçimli Olanlar

GÜN DOĞUYOR

Dili çözülüyor gecelerin.

Gölgeler kaçışıyor derine.

Alıp sihrini bilmecelerin:

Gün doğuyor şehrin üzerine.

Korkarak şekl'alıyor bacalar,

Gün doğuyor şehrin üzerine.

Bakıyorlar günün gözlerine

Gözleri uykulu atmacalar.

Sallayarak dallarını kavak

Yükseliyor her günkü yerine,

Gün doğuyor şehrin üzerine,

Mavi bir ışıkla ağararak.

Gün doğuyor şehrin üzerine,

Renk renk hacimle doluyor her yer.

Dalıyor dağınık yüzlü evler

Hâlâ yanan sokak fenerine.

Toprak kımıldıyor yavaş yavaş,

Gün doğuyor şehrin üzerine;

Bembeyaz gece çiçeklerine

Sabahla düşüyor bir damla yaş.

Ve bir deniz hücumu halinde

Gün doğuyor şehrin üzerinde.

(Nisan1938/Varlık, 15.3.1937)

OARİSTYS

In Memoriam

Ey hâtırası içimde yemin kadar büyük,

Ey bahçesinin hoş günlere açık kapısı

Hâlâ rüyalarıma giren ilk gözağnsı,

Çocuk alınlarda duyulan sıcak öpücük.

Ey sevgi dalımda ilk çiçek açan tomurcuk,

Kanımın akışını yenileştiren damar,

Gül rengi ışıkları sevda dolu akşamlar

İçime yeni bir fecir gibi dolan çocuk.

Ey tahta perdenin üzerinden aşan hatmi

Ve havaları seslerimizle dolu bahar,

Koşuştuğumuz yollar, oynadığımız sular,

Kâğıttan teknesinde sevinç taşıyan gemi.

Duyup karşı minarede okunan yatsıyı

Yatağıma sıcaklığını getiren rüya.

Denizlerde onunla yaşadığım dünya

Ve ey ufku beyaz cennetlere giden kıyı.

Ah! Birçok şeyler hatırlatan erik ağacı

Ve o ilk yolculukla başlayan hasret, zindan;

Atları çıngıraklı arabanın ardından,

Beyaz, keten mendilinde sallanan ilk acı.

(Haziran 1936/Varlık, 1.12.1936)

EBABİL

Alıp içinde sesler uçuşan bu akşamdan

Hafızamı bir deniz kıyısına çeken yol,

Aydınlık rüyaların peşine düşen gondol,

Mavi bir denizde yüzer gibi yanan şamdan.

Tuşların üstünde karanlığın heyulası

Ve birden kalbe çırpınışlar veren hâtıra,

Çekmede beni saadet dolu dünyalara

Mine parmaklarında sadalaşan hülyası.

Sıyrılmada gözlerimden yıllarca geceler,

Ve yalnız kalmada bir yaza râm olan sahil,

Uçuşmada gökyüzünde bir sürü ebabil:

Sevgimi ve hasretimi ebedî kılan yer.

Açık pancurlarından seslerin dökülüşü.

Bir göl mü ürpermede ruhun uzaklarında?

En yakın sevgiyi duymayan dudaklarında,

Her yaşayıştan daha güzel olan gülüşü.

Ilık gölgelerde uyutup düşünceleri

Beyaz etekleriyle bana göründüğün an

Ve kapıları yeşil sabahlara açılan

Sıcak tahayyüllerle dolu yaz geceleri.

Renkli fanusların altına doğan dünyası,

Omuzlarında ayışığından örgülerle

Eklenmede içime hasret kaldığım yerle

Mine parmaklarında sadalaşan hülyası.

(Temmuz 1936/Varlık, 1.12.1936)

DÜŞÜNCELERİMİN BAŞUCUNDA

Hasretimin yıllardanberi bel bağladığı.,

İşte odur düşüncelerimin başucunda.

O, göğsünün taşkın hareketi avucunda

Gözlerinde rüyaların gülüp ağladığı.

Kendi bahçesidir onu içinde gördüğüm.

Yollar yine her günkü gibi yaz uykusunda

Ve yaban çiçeklerinin buruk kokusunda

Her ikindi günlük rüyasını gören mürdüm.

Onun da dudaklarında bir eskiye dönüş

O da yüzmede bir ses yığını üzerinde,

Bin hâtırayı bir anda duyan gözlerinde

İnsana ruhlar dolusu haz veren düşünüş.

Sonra kızlık kadar temiz, aydın bir açılma,

Evine giden toprak yolda o yine çocuk,

Yine uykuyla başlayan âlemde yolculuk

Ve taptaze sabahlar kayısı dallarında.

Hasretimin yıllardanberi bel bağladığı.,

İşte odur düşüncelerimin başucunda.

O, göğsünün taşkın hareketi avucunda

Gözlerinde rüyaların gülüp ağladığı.

(Eylül 1936/Varhk, 1.12.1936)

ELDORADO

(On dördüncü yaşın ilk güzel gecesine ithaf)

Ufkunda mavi bulutların uçuştuğu dağ.

Büyülü göklerinde sesler duyduğum Aden.

Avucumda dört kollu nehrin verdiği maden,

Üstümde yemişleri alnıma değen Tuba.

Müthiş dünyasıyla uykuma ilk girdiği yer..

Gülümsüyor mavi bir ay ışığında kamış.

Göllerin şekil dolu derinliğine dalmış

Vuslatın havasını çevreleyen iğdeler.

Suların aydınlığında saadetten bir iz:

Dallardan süzülen kayığından bu hoş insan,

Omzuna değen arzu dolu dudakları kan...

Artık bir cennete bağlı bütün günlerimiz.

Artık ışıkla dolu billur bir kadeh gibi

En güzel şeytanın elinde tuttuğu gurup,

Akşamlar, ağzımda harikulade bir şurup

Ve başımda geceler yeşil bir deniz gibi.

Ufkunda mavi bulutların uçuştuğu dağ

Ve nebatî bir âlemde duyduğum ilk hece,

Bir sesin aydınlattığı yalan dolu gece

Ve dumanlı bir sabah serinliği ormanda.

Ne onda itidal, ne bende günahkâr hali

Ruhları bir kuş gibi âvere kılan uyku.

Dağılan içimde her zaman o baygın koku,

Lezzeti dudağımda buğulaşan şeftali.

(Eylül 1936/Varlık, 1.12.1936)

BUĞDAY

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,

Çıngıraklar çalar kapılarda.

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,

Bak, son hasad başladı rüzgârda.

Okundan ayrılmak üzere yay,

Kuyuların ağzı genişledi.

Okundan ayrılmak üzere yay,

Korku tâ kemiğime işledi.

Savruluyor gökyüzünde buğday,

Gölgeler uzaklaşıyor yerde,

Savruluyor gökyüzünde buğday,

Tanrım! Tanrım! Bir deva bu derde..

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,

Çıngıraklar çalar kapılarda.

Düzüldü uçsuz bucaksız alay,

Bak, son hasad başladı rüzgârda.

Undan bize de pay, bize de pay.

Koşun. Buğday dağıtıyor Yusuf.

Undan bize de pay, bize de pay,

Çökmeden sonu gelmeyen küsuf.

Eriyecek tencerede kalay,

Çocuklar anlaşmasınlar dağda,

Eriyecek tencerede kalay,

Yetişmeyecek Ömer imdada.

Altında aynı eyer, aynı tay

Arayıcısı herkes bir sesin;

Altında aynı eğer, aynı tay

Seferi aynı köye herkesin.

Artık kuruldu bu kervansaray,

Boşuna düşünür ihtiyarlık.

Artık kuruldu bu kervansaray,

Şimdi seslerle dolu mezarlık.

(Eylül 1936/Varhk, 15.1.1937)

AVE MARIA

Rüzgâr tersine esiyor..

Niçin? Eski günler geri mi gelecek?

Kımıldıyor kozasında böcek

Bildiği hayata doğmak için.

Neden içimize doldu vehim?

Ah ümit., ümit, yollar boyunca.

Düşünmez miydi akşam olunca

Hacer'in kollarında İbrahim?

Ve gemisinde Kleopatra?

Neden yine kaynaştı havalar?

Saadet mi getiriyor rüzgâr

Dolarak erguvan atlaslara?

Elimize değen kimin eli?

Kimdir bu muammalarla gelen?

O mu, helezonlara yükselen,

Saba ellerinin en güzeli?

Sesler mi çözülüyor derinde,

Nedir durup dinlediklerimiz,

Şarkı mı söylüyor Semiramis

Babil'in asma bahçelerinde?

Omzundan örtüler kaydı yere.

Kim bu, kim alnımızdaki yazı?

Gözlerinde günahının hazzı

Gülüyor saz benizli bakire.

(Eylül 1936/Varhk, 1.2.1937)

KURT

Ah! artık benim de benzim sarı,

Damar kanımı dolaştırmıyor.

Hiçbir kıyıya ulaştırmıyor,

Beni Şehrazad'ın masalları.

Anlamıyorum dilinden artık

Geceyi saran güzelliğin,

İçim, kör bir kuyu gibi derin,

Ve sonsuz rüyasında yalnızlık.

Susmak istiyorum, susmak bugün.

Susmak, hiçbir üzüntü duymadan,

Büyük bir kuş iniyor semadan.

Sükût, bu indiğini gördüğün.

Artık tırtılları beslemiyor

Bahçemin orta yerindeki dut.

Başıma kondu ebedi sükût.

Gün, yeniden doğmak istemiyor.

Kuşla oldumsa da senli benli,

Beynimi kurcalayan bir kurt var:

Anlamak istiyorum, ne yapar

Rüzgârı boşalınca yelkenli?

(Ekim 1936/Varhk, 1.1.1937)

ZEVAL

Örtüldü hafızanın örtüsü

Tasalarımın bittiği yerde.

Yükseliyor şimdi perde perde

«Geri gelen saadet» türküsü.

Devri tamam oldu pervanenin

Gökten bir beklediğim kalmadı.

Tükendi artık içimde tadı

Yıldızlı küreler düşünmenin.

Ne çıkar karşıma çıksa ecel,

Bu boşluk ondan daha mı iyi?

Başka bir âlemden beklediği

Olmayan kula zeval ne güzel!

Beklememek, beter beklemeden;

Geldi yolunu gözlediğim yâr.

Al bu başı sen artık ey rüzgâr

Ve sus artık sus artık ey beden!

(Ekim 1936/Varlık, 15.5.1937)

ODAMDA

Ben miyim bu şeylerin sahibi?

Kafamda bir çocuk var meraksız,

İç âlemim oyuncaktan farksız.

Odam, içime bir ayna gibi.

Bir ışık oyunu var tavanda

Gölgeler seslerle birleşiyor

Ve bir karga beynimi deşiyor

Azaplar kemirdiğim bu anda.

Kardeşini öldürüyor Kaabil,

İçimde bir yanlızlık duygusu,

Ölüm kadar uzun yaz uykusu,

Sıkıntı ile geçilen sahil.

Bağlanıyor bir iple, bir sürü

Düşünce köyleri birbirine,

Çöküyor her şeyin üzerine

Hülyam boyunca kurduğum köprü.

Ve doluyor sessiz, ordularım,

Durmadan, dinlenmeden odama.

Urbam içinde yatan adama

Hayretle bakıyor dört duvarım.

Kardeşini öldürüyor Kaabil,

İçimde bir yalnızlık duygusu,

Ölüm kadar uzun yaz uykusu,

Sıkıntı ile geçilen sahil.

Ve delirmenin tatlı vehmini

Sessizlik odama dolduruyor.

Kargam hâlâ başımda duruyor

Bulmak'çün beyin cehennemini.

Düşüp yatağın dalgalarına

Günlerce sürüyor bu yolculuk.

Durmadan akıtıyor bir oluk

Korkuyu sükûtun mezarına.

Kardeşini öldürüyor Kaabil,

İçimde bir yalnızlık duygusu,

Ölüm kadar uzun yaz uykusu,

Sıkıntı ile geçilen sahil.

Dünyaya tek gelen insan gibi

Atılıyorum bir Hint dağına.

Giriyor kafamın darlığına

Kimsesiz dünyaların sahibi

Gidip gidip gelmede aynı his,

Ulaşmıyor iskeleye çıma.

Ansızın dikiliyor karşıma

Boynum kalınlığındaki ceviz.

Kardeşini öldürüyor Kaabil,

İçimde bir yalnızlık duygusu,

Ölüm kadar uzun yaz uykusu,

Sıkıntı ile geçilen sahil.

(Ekim 1938/Varlık, 18,12.1936)

SON TÜRKÜ

Kaybolmak üzre suya düşen bilezik

Bak bütün kırışıklar silindi sudan.

Son saatimde mi uyandım uykudan,

Neden boş geçen yıllardan içim ezik?

Durdu beni ölüme götüren kervan.

Eski bir şarkı söyleniyor rüzgârda.

Duydum ki sevmeyi bilen dudaklarda

Benim ilâhilerim hâlâ okunan.

Sevgilim... ellerime dokunaraktan...

Beni çağıran bir eda var sesinde.

Bu muydu insanlara son nefesinde

Görüneceğinden bahsedilen şeytan?

Sular çekilmeye başladı köklerde

Isınmaz mı acaba ellerimde kan?

Ah! Ne olur bütün güneşler batmadan

Bir türkü daha söyleyeyim bu yerde.

(Ekim 1936/Varlık,15.6.1937)

EHRAM

Ey aşılmaz dağların ardında,

Ulaşılmaz beldelerden uzak,

Hasretin dallarım tutan sak,

Mavi, sonsuz bir takın atında!

Ey gülüşü sabahlardan güzel,

Dünyası düşüncelerden geniş!

Ey göğsünde ilâhî geriniş,

Rüyalarıma hükmeden güzel!

Nerde eğilen dalından yere

Portakalların düştüğü çardak,

Kadehe doyarak değen dudak,

Sevgiyle bakan göz, gecelere.

Yanmış ruhu titreten ilâhi,

Yapraklarda billûrlaşan seher,

Nerde çam kokan tahta testiler.

Geyik sesiyle çınlayan vadi?

Yaldız dallarda çiçek yerine

Yıldız açmaz mı artık ağaçlar?

Yanmaz mı bin rüya ile saçlar

Kapanıp günün eteklerine.

Ey gülüşü sabahlardan güzel,

Dünyası düşüncelerden geniş!

Ey göğsünde ilâhi geriniş

Rüyalarıma hükmeden güzel!

Hakikate olmaz mı acep ram

Yıllardır beslediğim düşünce?

Çıkılmaz dağlardan da mı yüce

Hasretlerin tırmandığı ehram?

(Aralık 1936/Varlık, 1.1.1937)

DAR KAPI

Nedir bu geceyle gelen birsam?

Duyuyorum serzenişlerini.

Karanlıkta ağzının yerini

Arıyor deli gibi hafızam.

«Yanıyor unutulmuş buhurdan

Yine gecenin içinde sessiz»

Hâtıralarla kabaran deniz,

Doluyor ruhun oluklarından.

Işık yağıyor doğan geceden.

Nasıl diriliş bu, neden sonra?

Bu rüya gibi geceden sonra

Gidecek mi o maziden gelen?

Seziyorum senelerce susan

Ruhumda taptaze bir geriniş,

Sonuna vardığım çölden geniş

Ayaklanma açılan umman.

Bütün mevsimlerimin üstüne

Geriliyor bembeyaz bir kanat.

Gelip durdu artık işte hayat

Bana hep onu vadeden güne.

Artık ebedî huzur deminin

İçebilirim sırlı tasından,

Girmek üzereyim dar kapısından

O eski rüyalar âleminin.

(Aralık1938/Varlık, 15.1.1937)

AÇSAM RÜZGÂRA

Ne hoş, ey güzel Tanrım, ne hoş

Maviliklerde sefer etmek,

Bir sahilden çözülüp gitmek.

Düşünceler gibi başıboş.

Açsam rüzgâra yelkenimi;

Dolaşsam ben de deniz, deniz.

Ve bir sabah vakti, kimsesiz

Bir limanda bulsam kendimi.

Bir limanda, büyük ve beyaz.

Mercan adalarda bir liman.

Beyaz bulutların ardından

Gelse altın ışıklı bir yaz.

Doldursa içimi orada

Baygın kokusu iğdelerin.

Bilmese tadını kederin

Bu her âlemden uzak ada.

Konsa rüya dolu köşkümün

Çiçekli damına serçeler.

Renklerle çözülse geceler,

Nar bahçelerinde geçse gün.

Her gün aheste mavnaların

Görsem açıktan geçişini

Ve her akşam dizilişini

Ufukta mermer adaların.

Ne hoş, ey güzel Tanrım, ne hoş!

İller, göller, kıtalar aşmak.

Ne hoş deniz, deniz dolaşmak

Düşünceler gibi başıboş.

Versem kendimi bütün bütün

Bir yelkenli olup engine.

Kansam bir an güzelliğine

Kuşlar gibi serseri ömrün.

(Aralık 1936/Varlık, 1.2.1937)

MASAL

Çocuk gönlüm kaygılardan azade

Yüzlerde nur, ekinlerde bereket;

At üstünde mor kâküllü şehzade;

Unutmaya başladığım memleket,

Şakağımda annemin sıcak dizi,

Kulağımda falcı kadının sözü,

Göl başında padişahın üç kızı,

Alaylarla Kafdağına hareket.

(1936/Varlık. 1.8.1937)

UYKU

Üzerinde beni uyutan minder

Yavaş yavaş girer ılık bir suya,

Hind'e doğru yelken açar gemiler,

Bir uyku âlemine doğar dünya.

Sırça tastan sihirli su içilir,

Keskin Sırat koç üstünde geçilir,

Açılmayan susam artık açılır

Başlar yolu cennete giden rüya...

(1936/Varlık. 1.6.1937)

TUBA

Güneşli mavi ellere yelken açar

Beyaz kanatlı, altın yüklü gemiler,

Ve uçup giden hülyamızda ağaçlar,

Çeşmelerinden abıhayat akan yer.

Beyaz kuşlarla ve günlerce yolculuk;

Sihirli Hind'e doğru açılan diba,

En sonunda bereket akıtan oluk,

Olgun yemişleri yere değen Tuba.

(1936/Varhk,15.7.1937)

EKMEK

Dilimin ucunda bir eski arkadaş adı,

Unutulmuş şekilleri taşıyan bulutlar;

Bir gökyüzü genişliğiyle ruhuma dolar

Otların içine sırtüstü yatmanın tadı.

Avucumda sıcaklığını duyduğum ekmek;

Üstümde hâtırası kadar güzel sonbahar;

O bembeyaz, o tertemiz bulutlara dalar

Düşünürüm bir çocuk türküsü söyleyerek.

(1936/Varhk.1.3.1952)

UZUN BİR ISTIRABIN SONUNDA
VE BİR SAADET ÂNINDA GELECEK
ÖLÜMÜN TÜRKÜSÜ

Bir sahile varacak günlerimiz..
Günler ki namütenahi ıstırap.
Kalmayacak bugünkü hasta, harap
Yüzlerde bahtın karanlığından bir iz.

Şekillenecek ruhu çeken kutup:
Sevmek kadar tatlı, yaşamak kadar
Kısa bir ânın ötesinde bahar.
İşte o dem ki bir ömrü unutup

Açacağıznurdan kapılarını
Bugün vadedilen cennetimizin.
En güzel, en son memleketimizin
Bulacağız ışıktan pınarını.

Gün vuracak baktığımız her yüze

Ve kızlar, kucaklarında çiçekler,

Ebedi baharı getirecekler

Bu yeniden başlayan ömrümüze.

(Mart 1937/Varhk, 15.3.1937)

GÜNEŞ

Ah aydınlıklardan uzaktayım

Kafamda o dağılmayan sükûn,

Ölmedim lâkin, yaşamaktayım

Dinle bak, vurmada nabzı ruhun.

Yarasalar duyurmada bana

Kanatlarının ihtizazını.

Şimdi hep korkular benden yana

Bekliyor sular, açmış ağzını.

Ah aydınlıklardan uzaktayım

Kafamda o dağılmayan sükûn.

Ölmedim lâkin, yaşamaktayım

Dinle bak, vurmada nabzı ruhun.

Siyah ufukların arkasında

Seslerle çiçeklenmede bahar

Ve muhayyilemin havasında

En güzel zamanın renkleri var.

Ölmedim hâlâ... yaşamaktayım.

Dinle bak: vurmada nabzı ruhun!

Ah aydınlıklardan uzaktayım

Kafamda o dağılmayan sükûn.

Ruhum ölüm rüzgârlarına eş,

Işık yok gecemde, gündüzümde.

Gözlerim görmüyor... lâkin güneş

O her zaman, her zaman yüzümde.

(Mart 1937/Varhk, 1.4.1937)

HELENE İÇİN

(Nezihe Adil Arda'ya)

Ötesi yok şehre ulaşınca kaderin yolu

Pişman bir el kapayacak kapısını ömrünün;

Hatırlayacaksın beni gözlerin yaşla dolu,

Güzelliğin yalnız mısralarımda kaldığı gün.

Odanı, dolduracak son mevsimin, son baharın...

İsmini dinleyeceksin serin esen rüzgârda,

Duyacaksın ateş feryadını hâtıraların

Akşam vakti söylenen âşıkane şarkılarda.

Ve bilhassa parmaklığına dayandığın zaman

Ufku uzak şehirlere açılan balkonunun,

Günahların geçecek hafızanın arkasından.

Günahların... Sonu gelmez kafilelerden uzun...

Öterken ağaçlarda kuşlar tahayyül içinde,

Bakışlarında sükûnun zehri, dinleyeceksin,

Türlü acılar şekillenecek yine içinde

«Ah! Şairim bu akşam da geçmedi» diyeceksin.

Ve ulaşacak bu son şehre kaderin yolu,

Kapayacak pişman bir el kapısını ömrünün;

Hatırlayacaksın beni gözlerin yaşla dolu,

Güzelliğin yalnız şarkılarımda kaldığı gün.

(Nisan 1937/Varlık. 1.8.1937)

ÖLÜMDEN SONRA

NEŞELENMEK İÇİN LİED

Ben sonsuz bir deniz düşünürüm.

Bulutlar başımın üzerinden

Bir Olymp ilâhı sükûniyle

Geçip giderken

Ve kır melekleri şarkılarını söyleyip

Raksederken ekin tarlalarında,

Göze görünmeden.

Fakat neden mavi gökyüzlerine

Genişlerken ağustos böceklerinin sesi,

Kuşlar yine onun türküsünü söyler?

(Mayıs 1937/Varlık,15.8.1937)

İHTİYARLIK

(Franz Hellens'den mülhem)

Benim, bardağın, sürahinin

Önümüzdesin rengin uçmuş.

Bu eski, sevdiğim bir duruş;

Elin içinde benimkinin.

İçelim! Madem ömrümüz hoş

Geçmiş, tatmamışız ayrılık.

Madem ne bardağımız kırık

Madem ne de sürahimiz boş.

Bir gün ikimizden birimiz

İçmek.veya doldurmak için

Burada olmayabiliriz.

(1937/Varhk, 15.2.1937)

HABER

Sardı o her akşamki sessizlik, yokuşları,

Bin bir hülyaya açık penceremin camında,

Sükûtu örüp bu sonbahar akşamında

Bir âlem doğdu yine gideri günün ardından.

Sardı o her akşamki sessizlik, yokuşları,

Bir âlem doğdu yine giden günle beraber,

Geldi medar ellerinden beklediğim haber,

«Başladı cıvıltıya canevimin kuşları.»

Gördüm giden günün ardından sulara dalan

Gözlerin yeni bir dünyaya açıldığını.

Bir üstüva âlemine yaklaşıldığını,

Bu akşam kuşların ufuktan koptuğu an.

Kuruldu bir âlem her günkü dünyamızdan uzak,

Kaybolduğum düşünceye ve kendime yakın.

Kuşlar, dizi dizi kuşlar...Kuşlar, akın akın...

Rüyam benden bu akşam ve ben rüyamdan uzak.

(1937/Varlık, 1.9.1937)

MAHALLEMDEKİ AKŞAMLAR İÇİN

Kımıldanır mahallemin daralan ruhu

Basma perdelerimde gün batarken.

Atıp saatler süren uykusunu

Odama uzanır akasyam pencereden.

Kırmızı, uzak damlarda bir serinleme,

Uyanır gündüz uykusundan evler,

Kapılarda işleri ellerinde

Kadınlar giyinip kocalarını bekler.

İyi insanların ruhudur yakınlaşır,

Takunya sesleri gelir evlerden,

Yalnız bu dem rahat bir dünya taşır,

Bin mihnet dolu kafasında yorgun beden.

Her şeyin geliş saatidir akşam

Mahallede ömürler akşamüstü başlar.

Hepsi burda buluşmaya gelir, akşam;

Başka dünyalardan, ayaklar, başlar...

(1937/Varlık, 1.121951)

SEYAHAT

(Renâ Bizet'den mülhem)

Her yanı yolculuk dolu gökyüzünde

Altından kuşlarımın çırpınışı var.

Dönüyorlar bir manzaranın üstünde;

Soluk, gül rengi bir günle dönüyorlar.

Hangi liman veya adaya bu gidiş

En canlı çırpınışlar kanatlarında?

Denizde ne bir yelken, ne bir ürperiş;

Bütün zenci kurallar ölü bu anda.

Gidecekler beyaz köpükten izinde

Uzak, ağır ve çok uzak bir vapurun,

Birden belirecek hepsinin gözünde

Manzarası, Yafa'nın ve Singapur'un.

Sonra, sabahlann en muhayyelini

Geri getirecekler bu uçuşlarında

Ve anlatacaklar hikâyelerini

Hâzzın en büyüğünü duyan ruhuma.

(1937/Papirüs, Haziran1967)

EFSÂNE

Bir zamanlardı bu gamhânede bir dem vardı

Gece sahilde sular fecre kadar çağlardı

O çağıltıyla beraber döğünürken def ü cenk

Bir güneş dalgalar üstünde doğar rengârenk

Mavi bir gökyüzü titrerdi güzel bir histe

Rindler muğbeçeler mest bütün mecliste

Ve o haletle bütün kahkahalar nağmeleşir

Dilde Yahya Kemal'in şarkısı şehnâmeleşir

O gürültüyle sular çalkalanır çağlardı

Bir zamanlardı bu gamhânede bir dem vardı

Lâkin artık o hayal âlemi bir efsâne

Ses sada yok bu değil sanki o devlethane

(Nokta.15.2.1951)

CANAN1

Canan ki Degütasyon'a gelmez

Balıkpazarı’na hiç gelmez.

(Yeni Dergi, 1.2.1951)

1. Bu şiirin, Orhan Veli'nin arkadaşı Nahit Hanım'a göre, şu biçimde olanı da vardır:

«Canan ki gündüzleri gelmez

«Gece yansından sonra hiç gelmez»

RUBAİ

Ömrün o büyük sırrını gör bir bak da

Bir tek kökü kalmış ağacın toprakta

Dünya ne kadar tatlı ki binlerce kişi

Kolsuz ve bacaksız yaşayıp durmakta.

(Aile. 1951, Sayı 17)

ŞARKI1

Felah bulmadı bir türlü derd ü mihnetten

Ne türlü ateşe yanmış gönül muhabbetten

Müreccah olmadı divanelik bu haletten

Ne türlü ateşe yanmış gönül muhabbetten

ŞARKI2

Dem bezm-i visalinde heba olmak içindir

Canım senin uğrunda feda olmak içindir

Nabzım helecanımda seda olmak içindir

Canım senin uğrunda feda olmak içindir

Bardak boşanır bencileyin dolmayı bilmez

Benzim gibi yaprak sararıp solmayı bilmez

Hiçbir şey canımca feda olmayı bilmez.

Canım senin uğrunda feda olmak içindir.

(Papirüs,Ocak 1067)

1. Bu şarkıyı Refik Fersan bestelemiştir.

2. Bu şarkıyı Suphi Ziya bestelemiştir.

İLK ŞİİRLER

Yeni Biçimli Olanlar

PAZAR AKŞAMLARI

Şimdi kılıksızım; fakat

Borçlarımı ödedikten sonra

İhtimal bir kat da yeni esvabım olacak

Ve ihtimal sen

Yine beni sevmeyeceksin.

Bununla beraber pazar akşamları

Sizin mahalleden geçerken,

Süslenmiş olarak,

Zannediyor musun ki ben de sana

Şimdiki kadar kıymet vereceğim?

(Ağustos 1937/Varlık, 15.9.1937)

HOY LU-LU

İsterim benim de acaip isimleri

Hiç duyulmamış zenci arkadaşlarım olsun.

Onlarla Madagaskar limanlarından

Çin'e kadar yolculuk yapmak isterim.

İsterim içlerinden bir tanesi

Vapurun güvertesinde, yıldızlara karşı

«Hoy Lu-Lu» şarkısını söylesin her gece.

Ve bir gün ansızın bir tanesine

Rastgelmek isterim

Paris'te..,

(Ağustos 1937/Varlık,15.0.1937)

YOKUŞ

Öteki dünyada, akşam vakitleri,

Fabrikamızın paydos saatinde

Bizi evlerimize götürecek olan yol

Böyle yokuş değilse eğer

Ölüm hiç de fena bir şey değil.

(Ağustos 1937/Varlık,15.9.1937)

YOLCULUK

Yolculuk niyetinde değilim

Fakat böyle bir iş yapmaya kalksam

Doğru İstanbul'a gelirim.

Beni Bebek tramvayında görünce

Ne yaparsın acep?

Maamafih söylediğim gibi

Yolculuk niyetinde değilim!..

(Ağustos 1037/Varlık, 15.0.1037)

YAŞIYOR MUSUN?

Takmaya çalışırken kuyruğunu

Birlikte yaptığımız şeytan uçurtmasının

Görürdüm çırpınırdı ufacık kalbin.

Hatırımdan bile geçmezdi

Sana duyduklarımı söylemek.

Acaba hâlâ yaşıyor musun?

(Ağustos1037/Varllk, 1.5.1952)

SİCİLYALI BALIKÇI

Yüz sene sonra bugünkü dünyadan

Bir tek insan kalmadığı gün,

Sicilya sahillerinde yaşayan balıkçı

Bir yaz sabahı ağlarını atarken denize

O zamankinden daha geniş gökyüzüne bakıp

Benden bir mısra mırıldanacak

Şarkı halinde;

Bu dünyadan, Mehmet Ali isminde bir şairin

Gelip geçtiğini bilmeksizin.

Bu güzel düşüncenin

Olmayacağından eminim

Fakat nedense bu iş

Benim pek tuhafıma gidiyor.

(Ağustos 1937/Gençlik, 15.5.1938)

AĞAÇ

Ağaca bir taş attım

Düşmedi taşım

Düşmedi taşım

Taşımı ağaç yedi

Taşımı isterim

Taşımı isterim

(Ağustos 1937/Varlık, 15.9.1937)

DENİZ

Ben deniz kenarındaki odamda,

Pencereye hiç bakmadan,

Dışarda geçen kayıkların

Karpuz yüklü olduğunu bilirim.

Deniz, benim eskiden yaptığım gibi,

Aynasını odamın tavanında

Dolaştırıp beni kızdırmaktan

Hoşlanır.

Yosun kokusu

Ve sahile çekilmiş dalyan direkleri

Sahilde yaşayan çocuklara

Hiçbir şey hatırlatmaz.

(Eylül 1937/Varlık,15.9.1937)

SAKA KUŞU

Güzel kız sen, küçüklüğümde,

Bahçemizdeki erik ağacının

En yüksek dalına kurduğum

Öksenin üstünde dolaşan

Saka kuşu kadar Sevimli değilsin.

(Eylül 1937/Varhk, 15.12.1937)

ASFALT ÜZERiNE ŞİİRLER

I

Ne kadar güzel şey:

Yolun üstündeki bina

Yıkıldığı zaman

Bilinmeyen bir ufuk görmek.

II

Kaldırımın kenarına dizilip

Bacası olan silindirin

Yürüyüşünü seyreden

Çocuklara imreniyorum.

III

Onun sesi

Bir arkadaşıma

Denizden geçen

Motorları hatırlatıyor.

IV

Kırık taşlara bakıp

Işıklı bir asfalt düşünmek

Acaba yalnız

Şairlere mi mahsus?

(Eylül 1937/Varlık. 15.10.1037)

EDITH ALMERA

İhtimal ki şu anda o,

Brüksel'e yakın

Bir gölün kenarında

Edith Almera'yı düşünmektedir.

Edith Almera

Kafeşantanlarda muhabbet toplayan

Bir Çigan orkestrasının

Birinci kemancısıdır.

O,

Kendisini alkışlayanlara

Selâm verirken

Gülümser.

Kafeşantanlar güzeldir;

İnsan,

Orada çalışan kemancı kızlara

Âşık olabilir.

(Eylül 1937/Varlık. 15.10.1937)

AĞACIM

Mahallemizde

Senden başka ağaç olsaydı

Seni bu kadar sevmezdim.

Fakat eğer sen

Bizimle beraber

Kaydırak oynamasını bilseydin

Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!

Sen kuruduğun zaman

Biz de inşallah

Başka mahalleye taşınmış oluruz.

(Eylül 1937/Varlık, 1.11.1937)

MAHZUN DURMAK

Sevdiğim İnsanlara,

Kızabilirdim,

Eğer sevmek bana

Mahzun durmayı

Öğretmeseydi.

(Eylül 1937/Varlık, 1.11.1937)

MEYHANE

Madem ki sevmiyorum artık,

O halde, her akşam

Onu düşünerek içtiğim

Meyhanenin önünden

Ne diye geçeyim?..

(Eylül 1937/Varlık, 1.11.1937)

İNSANLAR

II

Her zaman, fakat, bilhassa

Beni sevmediğini

Anladığım zamanlarda

Görmek isterim seni de

Annemin kucağından

Seyrettiğim insanlar gibi,

Küçüklüğümde...

(Eylül 1937/Varlık, 1.11.1937)

ŞAHESERİM

Aşık olduğum zamanlarda

Şiir yazmak âdetim değildir

Halbuki asıl şaheserimi

Onu en çok sevdiğimi

Anladığım zaman yazdım.

Onun için bu şiiri

İlk önce ona okuyacağım.

(Eylül 1937/Papirüs, 1.6.1937)

SEYAHAT

Söğüt ağacı güzeldir.

Fakat trenimiz

Son istasyona vardığı zaman

Ben dere olmayı

Söğüt olmaya

Tercih, ederim.

(Ekim 1937/Varlık, 1. 11 1937)

SEYAHAT ÜSTÜNE ŞİİRLER

I

Seyahat edildiği zamanlarda

Yıldızlar konuşur

Söyledikleri şeyler

Ekseriya hüzünlüdür.

II

Sarhoş olunduğu akşamlar

Islıkla çalınan şarkı

Neşelidir.

Halbuki aynı şarkı

Bir trenin penceresinde

Neşeli değil.

(Ekim 1937/Varhk, 15.12.1937)

SABAH

Elimi çok dallı bir ağaç gibi

Tutarım gölün yüzüne

Ve seyrederim bulutlan

Bir deve gürültüler içinde koşar, koşar, koşarken

Güneş doğmadan evvel varmak için

Ufka...

(Ekim 1937/Varhk, 15.12.1937)

BEBEK SUITE'İ

(Sekiz parçadan müteşekkildir.)

Yol

Düzdür.

Üzerinden tramvay geçer.

Adamlar geçer

Kadınlar geçer.

Kadınlar

Kadınlar...

Akşam, sabah

Tramvayı beklerler

Rejinin önünde...

Yeşil

Sevdikleri renk

Yeşildir.

Ellerinde

Yemek çıkınları.

Vatman

Hep karşıya bakar,

Cıgara içmez

Vatman

Ömür adamdır.

Peyzaj

Evler, dükkânlar, duvarlar,

Kömür depoları,

Deniz,

Çatanalar, mavnalar, kayıklar.

Deniz

Denizi kim sevmez

Üstünde ve kenarlarında

Balık

Tutulduktan sonra.

Balıkçılar

Bizim balıkçılar

Kitaplardaki balıkçılar gibi

Şarkıyı

Bir ağızdan söylemezler.

Senin Evin

Bütün bu yollardan

Tramvayla geçilir.

Halbuki senin evin

Daha ötededir.

(Ekim 1937/Papirüs, Haziran 1967)

MONTÖR SABRİ

Montör Sabri ile

Daima geceleyin

Ve daima sokakta

Ve daima sarhoş konuşuyoruz.

O her seferinde,

«Eve geç kaldım» diyor.

Ve her seferinde

Kolunda iki okka ekmek.

(Kasım 1937/Varlık, 1.1.1938)

İŞ OLSUN DİYE

Bütün güzel kadınlar zannettiler ki

Aşk üstüne yazdığım her şiir

Kendileri için yazılmıştır.

Bense daima üzüntüsünü çektim

Onları iş olsun diye yazdığımı

Bilmenin.

(Kasım 1937/İnsan, Ekim 1938)

BİR ŞEHRİ BIRAKMAK

Bu şehirde yağmur altında dolaşılır

Limandaki mavnalara bakıp

Şarkılar mırıldanılır geceleri.

Bu şehrin sokakları çoktur,

Binlerce insan gelir gider sokaklarında...

Her akşam çayımı getiren

Ve bir beyaz Rus olmasına rağmen

Hoşuma giden garson kadın bu şehirdedir.

Bu şehirdedir

Valsler, fokstrotlar arasında

Şuman'dan, .Brams'dan

Parçalar çaldığı zaman dönüp

Bana bakan ihtiyar piyanist.

Doğduğum köye müşteri taşıyan

Şirket vapurları bu şehirdedir.

Hâtıralarım bu şehirdedir.

Sevdiklerim,

Ölmüşlerimin mezarları.

Bu şehirdedir işim, gücüm,

Ekmek param...

Fakat bütün bunlara mukabil

Yine budur başka bir şehirdeki

Bir kadın yüzünden

Bıraktığım şehir.

(18 Kasım 1937/Papirüs, 1.6.1967)

OKTAY'A MEKTUPLAR

I

Ankara, 8. 12. 37 Saat 21

Kış, kıyamet

Macar Lokantası'nda yazıyorum

İlk mektubumu.Oktay'cığım

Bu gece sana bütün sarhoşlarınSelâmı var

II

Ankara. 10. 12. 37 Saat 14.30

Şu anda dışarda yağmur yağıyor

Ve bulutlar geçiyor aynadan

Ve bugünlerde Melih'le ben

Aynı kızı seviyoruz.

III

Ankara. 1.1.38 Saat 10

Bir aydanberi iş arıyorum, meteliksiz.

Ne üstte var ne başta.

Onu sevmeseydim

Belki de beklemezdim

İnsanlar için öleceğim günü.

(Varlık, 15.1,1938)

İNTİHAR

Kimse duymadan ölmeliyim

Ağzımın kenannda bir parça kan bulunmalı.

Beni tanımayanlar

«Mutlak birini seviyordu» demeliler.

Tanıyanlarsa, «Zavallı, demeli,

Çok sefalet çekti...»

Fakat hakiki sebep bunlardan hiçbirisiolmamalı.

(Aralık 1937/Varlık, 15.12.1937)

SOKAKTA GİDERKEN

Sokakta giderken, kendi kendime

Gülümsediğimin farkına vardığım zaman

Beni deli zannedeceklerini düşünüp

Gülümsüyorum.

(1937/Varhk. 15.3.1940)

YATAĞIM

Ben ki her akşam, yatağımda

Onu düşünüyorum,

Onu sevdiğim müddetçe

Yatağımı da seveceğim.

(Ocak 1938/İnsan, 1.10.1938)

QUANTİTATİF

Güzel kadınları severim,

İşçi kadınları da severim,

Güzel işçi kadınları

Daha çok severim.

(Ocak 1938/Varlık, 15.3.1940)

ALİ RIZA İLE AHMED'İN HİKÂYESİ

Ne tuhaftır Ali Rıza ile

Ahmedin hikâyesi!..

Birisi köyde oturur,

Birisi şehirde

Ve her sabah

Şehirdeki köye gider,

Köydeki şehire.

(1938/ İnsan. 1.10.1938)

İÇKİYE BENZER BİR ŞEY

İçkiye benzer bir şey var bu havalarda

Kötü ediyor insanı, kötü...

Hele bir de hasretlik oldu mu serde;

Sevdiğin başka yerde,

Sen başka yerde;

Dertli ediyor insanı, dertli.

İçkiye benzer bir şey var bu havalarda,

Sarhoş ediyor insanı, sarhoş.

(Varlık, 1.9.1951)

KÜÇÜK BİR KALP

(Jules Supervielle'den mülhem)

Asfaltın üzerinden

Bisikletle geçen kızın

Bacaklarının arasında

Bir güvercin çırpınmada

Ve küçük bir kalp,

Küçük bir kalp çarpmadadır.

(1938/Papirüs, 1.6.1967)

MANGAL

Akşam karanlığında bir şey görünmezmiş

Ateşten ve dumandan başka.

Kıtlık senelerinde kömürün bolluğu

Huzur ve saadet verirmiş çocuk ruhuna

Şair arkadaşım Oktay Rifat'ın...

Ve Münevver Hanım, validesi,

Balık pişirirmiş mangalda ve dumanını

Mukavvadan yelpazesiyle

Genzine doldururmuş arkadaşım.

(1938/İnsan, 1.10.1938)

ÜSTÜNE

Kuşlar geçer bulutun üstünden,

Yağmur yağar bulutun üstüne.

Kuşlar geçer trenin üstünden,

Yağmur yağar trenin üstüne.

Kuşlar geçer gecenin üstünden,

Yağmur yağar gecenin üstüne.

Ve ay gelir, kuşlar nereye giderse..

Güneş doğar yağmurun üstüne.

(Mart 1939/Vatan, 16.11.1952)

ŞEHİR HARİCİNDE

Çatlamak üzre olan tomurcuklar

Güzel günler vadetmededir.

Ve bir kadın, şehir haricinde;

Otların üstünde,

Güneşin altında,

Yüzükoyun uzanmış;

Göğsünde ve karnında

Baharı hissetmededir.

(Mayıs 1939/Vatan, 16.11.1052)

HAYAT BÖYLE ZATEN

Bu evin bir köpeği vardı;

Kıvır kıvırdı, adı Çinçon'du, öldü.

Bir de kedisi vardı: Maviş,

Kayboldu.

Evin kızı gelin oldu,

Küçük Bey sınıfı geçti.

Daha böyle acı, tatlı

Neler oldu bir yıl içinde!

Oldu ya, olanların hepsi böyle...

Hayat böyle zaten!..

(Haziran 1939/Vatan. 16.11.1952)

RÖNESANS

Yarın rıhtıma gitmeli,

Rönesans çıkacak vapurdan

Bakalım, nasıl şey Rönesans?

Kılığı, kıyafeti nasıl?

Şık mı, sünepe mi?

Siyasî mi, bastonu var mı elinde?

Yoksa kâküllü, bıyıklı;

Hokkabaza mı benziyor?

Ambardan mı çıkacak, kamaradan mı?

Yoksa ateşçi filân mı?

Çalışarak mı geliyor gemide?

(Temmuz 1939/Vatan. 16.11.1952)

KARANFİL

Hakkınız var, güzel değildir ihtimal

Mübalâğa sanatı kadar

Varşova'da ölmesi on bin kişinin

Ve benzememesi

Bir motorlu kıtanın bir karanfile,

«Yârin dudağından getirilmiş».

(Eylül 1939/Varlık. 15.10.1939)

LAKIRDILARIM

1914'de doğdum

15'de konuştum

Hâlâ konuşuyorum.

Lakırdılarım ne oldu,

Gökyüzüne mi gitti?

Belki de hepsi geri gelecek

Tayyare biçimine girip

1939'da.

Allah varsa eğer

Başka bir şey istemem ondan.

Bununla beraber istemem

Ne Allahın olmasını,

Ne de işimin

Allaha kalmasını.

(Eylül 1939/Varlık. 15.10.1939)

BİZİM GİBİ

Arzulu mudur acaba

Bir tank, rüyasında?

Ve ne düşünürtayyare

Yalnız kaldığı zaman?

Hep bir ağızdan şarkı söylemesini,

Sevmez mi acaba gaz maskeleri,

Ay ışığında?

Ve tüfeklerin merhameti yok mudur

Biz insanlar kadar olsun?

(Eylül 1939/Varlık, 15.10.1039)

TEREYAĞI

Hitler amca!

Bir-gün de bize buyur.

Kâkülünlebıyıklarını

Anneme göstereyim.

Karşılık olarak ben de sana

Mutfaktaki dolaptan aşırıp

Tereyağı veririm.

Askerlerine yedirirsin.

(Eylül 1939/Vatan, 16.11.1952)

VEDA

Yolum asfalt,

Yolum toprak,

Yolum meydan,

Yolum gökyüzü

Ve ben neler düşünüyorum!..

Aşkı, yağmuru,

Tramvay sesini,

Otelciyi...

Ve bir mısra mırıldanıyorum

Sıcak bir yemek lezzetinde..

*

Postacı, jandarma ve işsiz

Hâlâ gidip geliyorlar.

Yalnız Niyazi oturuyor,

Rahmetli Süleyman Efendinin oğlu,

Kahvede.

Ajans dinliyor, düşünüyor.-

«Harp olur mu,

Kıtlık olur mu?» diye.

Yahut o da biliyor,

Yakında muharebeye gideceğini.

(Ekim 1939/Vatan, 16.11.1952)

GANGSTER

(Hitler, kendini edebiyata verecek)

Şiir yazdım bunca senedir,

Ne buldum?

Eşkıyalık edeceğim bundan sonra.

Haberi olsun yol kesenlerin:

İş yok artık kendilerine

Dağ başlannda.

Mademki ekmeklerini alıyorum

Ellerinden,

Buyursunlar onlar da benim yerime.

Münhal var edebiyat âleminde.

(Eylül 1939/Vatan. 10.11.1952)

TENEZZÜH

Böyle gece yansından sonra,

Ne diye ışık yanar bu dağ evinde?

Ne yaparlar acaba içerdekiler?

Konuşurlar mı, tombala mı oynarlar?

Belki o, belki bu..

Konuşurlarsa ne konuşurlar?

Muharebeden mi, vergilerden mi?

Belki de hiçbir şey yapmazlar;

Çocuklar uyumuştur,

Efendi gazete okur;

İyâli dikiş dikmektedir.

Onu da yapmazlar belki de.

Kimbilir,

Belki de yazılmaz

Ne yaptıkları.

(Şubat 1940/Vatan. 16.11.1952)

BEN ORHAN VELİ

Ben Orhan Veli,

«Yazık oldu Süleyman Efendiye»

Mısra-ı meşhurunun mübdii..

Duydum ki merak ediyormuşsunuz,

Hususi hayatımı,

Anlatayım:

Evvelâ adamım, yani

Sirk hayvanı filân değilim.

Burnum var, kulağım var,

Pek biçimli olmamakla beraber.

Bir evde otururum,

Bir işte çalışırım.

Ne başımda bulut gezdiririm,

Ne sırtımda mühr-ü nübüvvet.

Ne İngiliz kıralı kadar

Mütevazıyım,

Ne de Celâl Bayar'ın

Sabık ahır uşağı gibi aristokrat.

Ispanağı çok severim.

Puf böreğine hele

Biterim.

Malda mülkte gözüm yoktur.

Vallahi yoktur.

Oktay Rıfat'la Melih Cevdet'tir

En yakın arkadaşlarım.

Bir de sevgilim vardır pek muteber;

İsmini söyleyemem,

Edebiyat tarihçisi bulsun.

Ehemmiyetsiz şeylerle de uğraşırım,

Meşgul olmadığım ehemmiyetsiz

Sadece üdeba arasındadır.

Ne bileyim,

Belki daha bin bir huyum vardır.

Amma ne lüzum var hepsini sıralamaya?

Onlar da bunlara benzer.

(Nisan 1940/İnkılâpçı Gençlik, 15.8.1942)

HARDALNAME

Ne budala şeymişim meğer,

Senelerdenberi anlamamışım

Hardalın cemiyet hayatındaki mevkiini.

«Hardalsız yaşanmaz.»

Bunu Abidin de söylüyordu geçende.

Daha büyük hakikatlere

Ermiş olanlara.

Biliyorum, lâzım değil ama hardal

Allah kimseyi hardaldan etmesin.

(Mart 1940/Vatan. 16.11.1952)

MANZARA

Karşı evin arkasından ay doğdu.

Akşam serinliğiçıktı.

Tramvay sesleri geliyor,

Deniz kokusu geliyor uzaktan.

Manzaradan pek fazla mütehassisim.

(Nisan 1940/Papirüs. 1.6.1967)

RESİMLER

Hiçbiri ona ait değil,

Fakat ne hazin isimleri var

Şu resimlerin:

«Nisan sabahı»,

«Yağmurdan sonra»

Ve «Dansöz».

Baktıkça ağlamak geliyor içimden.

(Nisan 1940/Papirüs, 1.6.1967)

KUŞ VE BULUT

Kuşçu amca!

Bizim kuşumuz da var,

Ağacımız da.

Sen bize bulut ver sade

Yüz paralık.

(Varlık, 15.3.1940)

BEYAZ MAŞLAHLI HANIM

Kalender'den sandala bindi

Beyaz maşlahlı hanım.

Birelinde şemsiye,

Bir eliyle açtı yelpazesini;

Cuma günü Göksu'ya gitti

Beyaz maşlahlı hanım...

(Eylül 1940/Vatan,. 16.11.1952)

ÇOK ŞÜKÜR

Bir insan daha var, çok şükür, evde;

Nefes var,

Ayak sesi var;

Çok şükür, çok şükür.

(Yeni Ufuklar. Mayıs 1958)

FENA ÇOCUK

Mektepten kaçıyorsun,

Kuş tutuyorsun.

Deniz kenarına gidip

Fena çocuklarla konuşuyorsun,

Duvarlara fena resimler yapıyorsun;

Bir şey değil,

Beni de baştan çıkaracaksın.

Sen de fena çocuksun!

(Nisan 194l/Vatan, 16.11.1952)

BAYRAK

Ey bir muharebe meydanında

Avuçları kanımla dolu,

Kafası gövdemin altında,

Bacağı kolumun üstünde,

Cansız uyuyan insan kardeşim!

Ne adını biliyorum,

Ne günahını.

ihtimal aynı ordunun neferleriyiz,

ihtimal düşman.

Belki de tanırsın beni.

Ben İstanbul'da şarkı söyleyen

Tayyareyle Hamburg'a düşen,

Majino'da yaralanan,

Atina'da açlıktan ölen,

Singapur'da esir edilenim.

Alınyazımı kendim yazmadım.

Bununla beraber biliyorum,

O yazıyı yazanlar kadar olsun,

Çilekli dondurmanın tadını,

Cazbant sesindeki sevinci,

Meşhur olmanın azametini.

Sen de nimetler tanırsın biliyorum;

Çaydan, simitten,

Kalınca bir paltodan gayrı.

Zeytinyağlı enginar, kremalı keklik

Bir kadeh

Black And White viski,

Kıl pranga kızıl çengi bir esvap.

Yirmi yıllık çalışmanın

Bir kurşunluk hükmü varmış,

Hayata

Harkof bölgesinde atılmakmış nasip;

Aldırma.

Biz bir bayrak getirdik buraya kadar;

Onu daha ileriye götürürler;

Şu dünyada topu topu

iki milyar kişiyiz,

Birbirimizi biliriz.

(Papirüs, Ocak 1087)

HAY-KAY1

Yosun kokusu

Ve bir tabak karides

Sandıkburnu'nda.

1. Şairin şiir el defterinde bu hay-kay'ın altında ve yine «hay-kay» başlığıyla şu şiiri bulunmaktadır:

Gemliğe doğru

Denizi göreceksin

Sakın şaşırma!

NETİCE

ROBENSON

Haminnemdir en sevgilisi

Çocukluk arkadaşlarımın

Zavallı Robenson'u ıssız adadan

Kurtarmak için çareler düşündüğümüz

Ve.birlikte ağladığımız günden beri

Biçare Güliver'in

Devler memleketinde

Çektiklerine.

(Kasım 1937/Varhk, 15.12.1937)

RÜYA

Annemi ölmüş gördüm rüyamda.

Ağlayarak uyanmışım

Hatırlattı bana, bir bayram sabahı

Gökyüzüne kaçırdığım balonuma bakıp

Ağlayışımı.

(1938/İnsan, 1.10.1938)

İNSANLAR

Ne kadar severim o insanları !

O insanlar ki, renkli, silik

Dünyasında çıkartmaların

Tavuklar, tavşanlar ve köpeklerle beraber

Yaşayan insanlara benzer

(Ağustos 1937/Varlık.15.0.1937)

BAYRAM

Kargalar, sakın anneme söylemeyin!

Bugün toplar atılırken evden kaçıp

Harbiye Nezareti'ne gideceğim.

Söylemezseniz size macun alırım,

Simit alırım, horoz şekeri alırım;

Sizi kayık salıncağına bindiririm kargalar,

Bütün zıpzıplarımı size veririm.

Kargalar, ne olur anneme söylemeyin!

(Kasım 1938/Varlık, 15.3.1940)

HİCRET

I

Damlara bakan penceresinden

Liman görünürdü

Ve kilise çanları

Durmadan çalardı, bütün gün.

Tren sesi duyulurdu yatağından

Arada bir

Ve geceleri.

Bir de kız sevmeye başlamıştı.

Karşı apartımanda.

Böyle olduğu halde

Bu şehri bırakıp

Başka şehre gitti.

(Kasım 1937/Varlık, 15.12.1937)

HÎCRET

II

Şimdi kavak ağaçlan görünüyor-

Penceresinden,

Kanal boyunca.

Gündüzleri yağmur yağıyor;

Ay doğuyor geceleri

Ve pazar kuruluyor, karşı meydanda.

Onunsa daima;

Yol mu, para mı, mektup mu;

Bir düşündüğü var.

(Kasım1938/Gençlik,19.5.1938)

SOL ELİM

Sarhoş oldum da

Seni hatırladım yine;

Sol elim,

Acemi elim,

Zavallı elim!

GÖLGEM

Bıktım usandım sürüklemekten onu,

Senelerdir, ayaklarımın ucunda;

Bu dünyada biraz da yaşayalım,

O tek başına, Ben tek başıma.

(Eylül 1937/Varlık, 15.12.1937)

GÖZLERİM

Gözlerim,

Gözlerim nerde?

Şeytan aldı götürdü;

Satamadan getirdi.

Gözlerim,

Gözlerim nerde?

(Ekim 1937)

DAĞ BAŞI

Dağ basındasın;

Derdin günün hasretlik;

Akşam olmuş,

Güneş batmış,

İçmeyip de ne haltedeceksin?

ŞOFÖRÜN KARISI

Şoförün karısı, kıyma bana,

El etme öyle pencereden,

Soyunup dokunup;

Senin, eniştende gözün var;

Benimse gençliğim var;

Mapuslarda çürüyemem;

Başımı belâya sokma benim;

Kıyma bana.

(İşte, 15.6.1944)

DEDİKODU

Kim söylemiş beni

Süheylâ'ya vurulmuşum diye?

Kim görmüş, ama kim,

Eleni'yi öptüğümü,

Yüksekkaldırım'da, güpegündüz?

Melâhat'i almışım da sonra

Alemdar'a gitmişim, öyle mi?

Onu sonra anlatırım, fakat

Kimin bacağını sıkmışım tramvayda?

Güya bir de Galata'ya dadanmışız;

Kafaları çekip çekip

Orada alıyormuşuz soluğu;

Geç bunları, 'anam babam, geç,

Geç bunları bir kalem;

Bilirim ben yaptığımı.

Ya o, Muallâ'yı sandala atıp,

Ruhumda hicranın'ı söyletme hikâyesi?

KİTABE-İ SENG-İ MEZAR

I

Hiçbir şeyden çekmedi dünyada

Nasırdan çektiği kadar;

Hattâ çirkin yaratıldığından bile

O kadar müteessir değildi;

Kundurası vurmadığı zamanlarda

Anmazdı ama Allahın adını,

Günahkâr da .sayılmazdı.

Yazık oldu Süleyman Efendi'ye.

(Nisan1938/İnsan. 1.10.1938)

KlTABE-İ SENG-İ MEZAR

II

Mesele falan değildi öyle,

To be or not to be kendisi için;

Bir akşam uyudu;

Uyanmayıverdi.

Aldılar, götürdüler.

Yıkandı, namazı kılındı, gömüldü.

Duyarlarsa öldüğünü alacaklılar

Haklarını helâl ederler elbet.

Alacağına gelince...

Alacağı yoktu zaten rahmetlinin.

(Ocak 1940/Varhk, 15,3.1940)

KlTABE-İ SENG-İ MEZAR

III

Tüfeğini deppoya koydular,

Esvabını başkasına verdiler.

Artık ne torbasında ekmek kırıntısı,

Ne matrasında dudaklarının izi;

Öyle bir rûzigâr ki,

Kendi gitti,

İsmi bile kalmadı yadigar.

Yalnız şu beyit kaldı,

Kahve ocağında, el yazısıyla:

«Ölüm Allahın emri,

Ayrılık olmasaydı.»

(Eylül1941/İnsan, 1.8.1943)

DERDİM BAŞKA

Sanma ki derdim güneşten ötürü;

Ne çıkar bahar geldiyse?

Bademler çiçek açtıysa?

Ucunda ölüm yok ya.

Hoş, olsa da korkacak mıyım zaten

Güneşle gelecek ölümden?

Ben ki her Nisan bir yaş daha genç,

Her bahar biraz daha âşığım;

Korkar mıyım?

Ah, dostum, derdim başka...

?

Neden liman deyince

Hatırıma direkler gelir

Ve açık deniz deyince yelken?

Mart deyince kedi,

Hak deyince işçi

Ve neden ihtiyar değirmenci

Allaha inanır düşünmeden?

Ve rüzgârlı havalarda

Yağmur iğri yağar?

(Mart 1938/İnsan, 1.10.1938)

HARBE GİDEN

Harbe giden sarı saçlı çocuk!

Gene böyle güzel dön;

Dudaklarında deniz kokusu,

Kirpiklerinde tuz;

Harbegiden sarı saçlı çocuk!

(Mayıs 1940)

BAŞAĞRISI

I

Yollar ne kadar güzel olsa,

Gece ne kadar serin olsa,

Beden yorulur,

Başağrısı yorulmaz.

II

Şimdi evime girsem bile

Biraz sonra çıkabilirim

Madem ki bu esvaplarla ayakkaplar benim

Ve madem ki sokaklar kimsenin değil.

(Nisan 1938/İnsan, 1.10.1938)

SABAHA KADAR

Şu şairler sevgililerden beter;

Nedir bu adamlardan çektiğim?

Olur mu böyle, bütün bir geceyi

Bir mısraın mahremiyetinde geçirmek?

Dinle bakalım, işitebilir misin

Türküsünü damların, bacaların

Yahut da karıncaların buğday taşıdıklarını

Yuvalarına?

Beklemesem olmaz mı güneşin doğmasını

Kullanılmış kafiyeleri yollamak için,

Kapıma gelecek çöpçülerle,

Deniz kenarına?

Şeytan diyor ki: «Aç pencereyi;

Bağır, bağır, bağır; sabaha kadar.»

(Varlık 1939/Varlık, 15.3.1940)

İSTANBUL İÇİN

Nisan

İmkânsız şey

Şiir yazmak,

Aşıksan eğer,

Ve yazmamak,

Aylardan Nisansa.

Arzular ve Hâtıralar

Arzular başka şey,

Hâtıralar başka.

Güneşi görmeyen şehirde,

Söyle, nasıl yaşanır?

Böcekler

Düşünme,

Arzu et sade!

Bak, böcekler de öyle yapıyor.

Davet

Bekliyorum

Öyle bir havada gel ki,

Vazgeçmek mümkün olmasın.

(Nisan 1940)

NE KADAR GÜZEL

Çayın rengi ne kadar

Sabah sabah,

Açık havada!

Hava ne kadar güzel!

Oğlan çocuk ne kadar güzel!

Çay ne kadar güzel!

SEVDAYA MI TUTULDUM?

Benim de mi düşüncelerim olacaktı,

Ben de mi böyleuykusuz kalacaktım,

Sessiz, sedasız mı olacaktım böyle

Çok sevdiğim salatayı bile

Aramaz mı olacaktım?

Ben böyle mi olacaktım?

(Nisan 1939/Varlık, 15.3.1940)

GEMİLERİM

Elifbamın yapraklarında

Gemilerim, yelkenli gemilerim.

Giderler yamyamların memleketlerine

Gemilerim, yan yata yata;

Gemilerim, kurşunkalemiyle çizilmiş;

Gemilerim, kırmızı bayraklı.

Elifbamın yapraklannda

Kız Kulesi,

Gemilerim,

(Kasım 1938/Varlık, 15.3.1940)

GÜZEL HAVALAR

Beni bu güzel havalar mahvetti,

Böyle havada istifaettim

Evkaftaki memuriyetimden

ütüne böyle havada alıştım,

Böyle havada âşık oldum;

Eve ekmekle tuz götürmeyi

Böyle havalarda unuttum;

Şiir yazma hastalığım

Hep böyle havalarda nüksetti;

Beni bu güzel havalar mahvetti.

(Nisan 1940)

KARMAKARIŞIK

Bir okla yaralı kalbim,

Boyacının sandığında;

Güvercinim kâğıt helvasında;

Sevgilim kayığın burnunda;

Yarısı balık,

Yarısı insan;

İn miyim?

Cin miyim?

Ben neyim?

ILLUSION

Eski bir sevdadan kurtulmuşum;

Artık bütün kadınlar güzel;

Gömleğim yeni,

Yıkanmışım,

Tıraş olmuşum;

Sulh olmuş.

Bahar gelmiş.

Güneş açmış.

Sokağa çıkmışım, insanlar m hat;

Ben de rahatım.

(Mart 1940/Ses, 1.4.1940)

ANLATAMIYORUM

Ağlasam sesimi duyar mısınız,

Mısralanmda;

Dokunabilir misiniz

Gözyaşlanma, ellerinizle?

Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel,

Kelimelerinse kifayetsiz olduğunu

Bu derde düşmeden önce.

Bir yer var, biliyorum;

Her şeyi söylemek mümkün;

Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;

Anlatamıyorum.

(Nisan 1940/Anadolu. 9.2.1947)

KIZILCIK

İlk yemişini bu sene verdi,

Kızılcık,

Üç tane;

Bir daha seneye beş tane verir;.

Ömür çok,

Bekleriz;

Ne çıkar?

İlâhi kızılcık!

(Nisan 1940)

ESKİ KARIM

Nedendir, biliyor musun;

Her gece rüyama girişin,

Her gece şeytana uyuşum,

Bembeyaz çarşafların üstünde;

Nedendir, biliyor musun?

Seni hâlâ seviyorum, eski kanm.

Ama ne kadınsın, biliyor musun!

KUŞLAR YALAN SÖYLER

İnanma ceketim, inanma

Kuşların söylediklerine;

Benim mahrem-i esrarım sensin.

İnanma kuşlar bu yalanı

Her bahar söyler.

İnanma ceketim, inanma!

(Nisan 1940)

FESTİVAL

Ekmek karnesi tamam ya,

Kömür beyannamesi de verilmiş;

Düşünme artık parasızlığı;

Düşünme yapacağın yapıyı;

El tutar, ömür yeter;

Yanna Allah kerim;

Dayan hovarda gönlüm!

KASİDE

Elinde Bursa çakısı,

Boynunda kırmızı yazma;

Değnek soyarsın akşamlara kadar,

Fulya tarlasında.

Ben sana 'hayran,

Sen cama tırman.

(Eylül 1940)

EFKÂRLANIRIM

Mektup alır, efkârlanırım;

Rakı içer, efkârlanırım;

Yola çıkar, efkârlanırım.

Ne olacak bunun sonu, bilmem.

«Kâzım'ım» türküsünü söylerler,

Üsküdar'da;

Efkârlanırım.

(Eylül 1940)

SÖZ

Aynada başka güzelsin,

Yatakta başka;

Aldırma söz olur diye;

Tak takıştır,

Sür sürüştür;

İnadına gel,

Piyasa vakti,

Mahallebiciye.

Söz olurmuş,

Olsun;

Dostum değil misin?

(Şubat 1941)

VAZGEÇEMEDİĞİM

DELİ EDER İNSANI BU DÜNYA;

BU GECE, BUYILDIZLAR, BU KOKU,

BU TEPEDEN TIRNAĞA ÇİÇEK AÇMIŞ AĞAÇ

BİR ROMAN KAHRAMANI

Çadırımın üstüne yağmur yağıyor,

Saros körfezinden rüzgâr esiyordu,

Ve ben, bir roman kahramanı,

Ot yatağın içinde,

İkinci dünya harbinde,

Başucumda zeytinyağı yakarak

Mevzuumu yaşamaya çalışıyordum

Bir şehirde başlayıp

Kimbilir nerde,

Kimbilir ne gün bitecek mevzuumu.

(Ülkü. 1.1.1945)

SAKAL

Hanginiz bilir, benim kadar,

Karpuzdan fener yapmasını;

Sedefli hançerle, üstüne,

Gülcemal resmi çizmesini;

Beyit düzmesini;

Mektup yazmasını;

Yatmasını,

Kalkmasını;

Bunca yılın Halimesi'ni

Hanginiz bilir, benim kadar,

Memnun etmesini?

Değirmende ağartmadık biz bu sakalı!

(Temmuz 1941)

YOLCULUK

Rıfkı Melûl Meriç'e

Ne var ki yolculukta,

Her sefer ağlatır beni,

Ben ki yalnızım bu dünyada?

Bir sabah kızıllığında

Yola çıkarım Uzunköprü'den;

Yaylının atları şıngır mıngır;

Arabacım on dört yaşında,

Dizi dizime değer bir tazenin,

Çarşaflı, ama hafifmeşrep;

Gönlüm şen olmalı değil mi?

Nerdee!.

Söyleyin, ne var bu yolculukta?

TREN SESİ

Garibim;

Ne bir güzel var avutacak gönlümü,

Bu şehirde,

Ne de bir tanıdık çehre;

Bir tren sesi duymaya göreyim,

Gözüm, iki çeşme.

İSTANBUL TÜRKÜSÜ

İstanbul'da Boğaziçi'nde,

Bir fakir Orhan Veli'yim;

Veli'nin oğluyum,

Tarifsiz kederler .içinde.

Urumelihisarı'na oturmuşum;

Oturmuş da, bir türkü tutturmuşum:

«İstanbul'un mermer taşları;

Başıma da konuyor, konuyor aman,martı kuşları;

Gözlerimden boşanır hicran yaşları;

Edalı'm,

Senin yüzünden bu hâlim.»

«İstanbul'un orta yeri sinema;

Garipliğim, mahzunluğum duyurmayın anama;

El konuşur, sevişirmiş, bana ne?

Sevdalı'm,

Boynuna vebalim!»

İstanbul'da, Boğaziçi'ndeyim;

Bir fakir Orhan Veli;

Velinin oğlu;

Tarifsiz kederler içindeyim.

(Ülkü, 1.2.1045)

DEĞiL

Bilmem ki nasıl anlatsam;

Nasıl, nasıl, size derdimi!

Bir dert ki yürekler acısı,

Bir dert ki düşman başına.

Gönül yarası desem...

Değil!

Ekmek parası desem...

Değil!

Bir dert ki...

Dayanılır şey değil.

GİDERAYAK

Handan, hamamdan geçtik,

Gün ışığındaki hissemize razıydık;

Saadetinden geçtik,

Ümidine razıydık;

Hiçbirini bulamadık;

Kendimize hüzünler icadettik,

Avunamadık;

Yoksa biz...

Biz bu dünyadan değil miydik?

(Ülkü. 1.1.1945)

KEŞAN

21.8.1942,

Cumhuriyet Hanı'nda;

Ne güzel bir geceydi!

Sabaha karşı yağmur yağdı.

Güneş doğdu, ufuk kana boyandı;

Çorbam geldi, sıcak sıcak;

Kamyon geldi kapımıza dayandı.

Karnım tok,

Sırtım pek;

Ver elini Edirne şehri.

MİSAFİR

Dün fena sıkıldım, akşama kadar;

İki paket cigara bana mısın demedi;

Yazı yazacak oldum, sarmadı;

Keman çaldım ömrümde ilk defa;

Dolaştım,

Tavla oynayanları seyrettim,

Bir şarkıyı başka makamla söyledim;

Sinek tuttum, bir kibrit kutusu;

Allah kahretsin, en sonunda,

Kalktım, buraya geldim.

ESKiLER ALIYORUM

Eskiler alıyorum

Alıp yıldız yapıyorum

Musiki ruhun gıdasıdır

Musikiye bayılıyorum

Şiir yazıyorum

Şiir yazıp eskiler alıyorum

Eskiler verip musikiler alıyorum

Bir de rakı şişesinde balık olsam

DESTAN GİBİ

YOL TÜRKÜLERİ

«Hereke'den çıktım yola,

Selâm verdim sağa sola,

Haydi, benim bu dünyaya garip gelmiş şairim,

Yolun açık ola!»

İzmit sokakları yaprak içindeydi;

Başımızda, unutamadığım şehrin havası;

Dilimde hep oraların şarkıları;

Ellerim ceplerimde,

Bir aşağı bir yukarı.

Sonbahar;

İzmit sokakları yaprak içindeydi.

«İzmit'in köprüsü betondur beton,

Nasıl kadrin bilmez yanında yatan,

Sensin gece gündüz gözümde tüten.

Yüreğim yanıktır, ciğerim delik,

Of, of, kemirir bağrımı of, ince hastalık.»

Arifiye!

Şoför durdu, Enistütü Mektebi, dedi.

Süleyman Edip bey müdürün adı.

Bir yol da burada duralım;

Ellerinde nasır, yüzlerinde nur,

Yarına ümitle yürüyenlere

Bir selâm uçuralım.

«Ada yolu kestane

Aman dökülür tane tane.»

Ada demek, Adapazarı demek;

Kadehler şişe olur Çark'ın başında;

Zaten efkârlısın, Ayağını denk al, şekerim.

«Hükümat önünden geçtim,

Oturdum bir kahve içtim,

Hendek'te bir güzel gördüm,

Yavuklumdan vazgeçtim;

Hendeğin yolları taştan,

Sen çıkardın beni baştan.»

Sabahları erken kalkılıyor yolculukta;

Doğan güneşe karşı,

Dertler biraz daha unutulmuş,

Gurbete biraz daha alışılmış,

Yapılacak işler düşünülüyor.

«Düzce yolu düz gider,

Aman bir edalı kız gider.»

Düzce'deyim Yeşil Yurt Oteli'nde.

Otelin önü çarşı,

Salepçiler salep satar otele karşı.

Yine dertli geçirdim geceyi,

Şarkılar, türkülerle:

«Evlerinin yüzü aşı boyası,

İnsaf bilmez yüreğine acı değesi,

Duyduğumdan beterini duyası.»

Alışamıyacak mıyım,

Unutamıyacak mıyım?

Güneşten sonra yattım,

Güneşten önce kalktım;

Pencereden dışarıya şöyle bir baktım:

Ufuk, yeşil yeşil, ağarıyordu.

Sevgilim, dedim,

Dördüncü uykudadır şimdi;

Galata Köprüsü açılmak üzeredir;

Kül rengi sulara

Kirli bir gün ışığı dökülecektir.

Çatanalar, mavnalar, kayıklar,

Limanda sıra bekleyen gemilerin arasında

İnsanlar hayat mücadelesinde;

Adamlar, kadınlar, çocuklar;

Ellerinde yemek çıkınları,

Rejiye giden işçi kızlar.

«Benden selâm olsun Bolu Beyi'ne,

Çıkıp şu dağlara yaslanmalıdır;

Ok gıcırtısından, kalkan sesinden,

Dağlar seda verip seslenmelidir.»

Hey, hey!

Hey dağlar, hey dağlar, Bolu'nun dağları, hey!

Savulun geliyorum, hey Bolu beyleri!

Böyle olur yüksek yerin rüzgârı;

Böylesine söyletir insanı,

Yokuş çıkar, döne döne;

Yokuştan bir Döne çıkar;İsa Balı'nın ardından Hanoğlu Kocabey çıkar;

Ayvaz çıkar, Hoylu çıkar;

Bir yardan Köroğlu çıkar:

«Hemen Mevlâ ile sana dayandım,

Arkam sensin, kalem sensin, dağlar hey!»

Kır At'a nal mı dayanır?

Dağlar uykudan uyanır,

Yer gök kızıla boyanır.

Bu dağlardan geçmedinse,

Bu sulardan içmedinse,

Yaşadım deme be, ahbap.

El dayanmaz, diş dayanmaz pınar başlarında

Kavaklar yatar, boylu boyunca.

Ovaya kereste indiren arabalardan

Ses gelir, inceden ince:

«Arabalar yük indirir ovaya,

Arabacı değnek vurur düveye,

Başın döner, bakamazsın havaya.»

Arabacı nasıl kıyar düvesine?

Varı yoğu bir çift öküzü,

Gelinlik bir kızı,

Üç tane kuzu;

Her şey ateş pahasına.

Korozman yaptık yolda posta ile,

Canım posta, gülüm posta,

Selâm götür eşe dosta.

Şehirliden vilâyete ilâm verilmiş,

Belediye meydanına radyo kurulmuş;

Verdiğimiz haberlerin özeti... Falan filân;

Bir teneke benzin aldık karaborsadan,

«Dayan!» dedik.

Gerede'nin yolu,

Reşadiye gölü.

Bir göl ki...

İnsanın şair olup şiir söyleyeceği geliyor

«Akşam oldu yine bastı kareler.»

Oturdum sırtın üstüne.

Geçmiş günleri düşündüm.

Askerdim, Adilhan köyündeydim;

Böyle bir akşamdı yine;

İçimde yine İstanbul hasreti,

Dalmış düşünmüştüm;

«Bu dağlar Koru dağları değil,

Bu köy Adilhan köyü değil;

Ne şu değirmen Ferhat ağanın,

Ne de bu türkü hazin;

Ne açım, ne susuz,

Ne de gurbet elde yalnız.

Hele güneş bir çekilsin,

Gideceğim bir ahçı dükkânına

Bu akşam da orada içeceğim;

Hele şu Haliç vapuru

İskeleye yanaşsın,

Yolcular çıksın hele;

En güzel saati şimdi Eyüp'ün.»

Haydi yavrum, yolcu yolunda gerek.

Nihayet göründü Ibrıcık köyü.

- Selâmün aleyküm kahveci dayı!

- Aleyküm selâm, evlât,

Bir hastamız var, makine bekliyor.

Bir hastaları varmış, makine bekliyor .

Gübre kokuyor kahvenin peykeleri.

Herkesin derdi başka;

- Memleket, hemşeri?

- Sinop.

«Uy neyimiş neyimiş, aman aman,

Kaderim böyle imiş,

Yâr üstüne yâr sevmek, aman aman,

Ateşten gömleğimiş.»

«Gerede'ye vardık, günlerden Pazar

Kaldırımlarında yosmalar gezer;

Bilmem, bu gurbetlik ne kadar uzar.

Yüreğim yanıktır, ciğerim delik,

Of of, kemirir bağrımı of, ince hastalık.»

Zonguldak yolundayız.

Dağların tepesinden,

Birdenbire denizi göreceğiz.

Denizi gökle bir göreceğiz,

Şimal rüzgârları gelecek uzaktan.

O yolcu, biz yolcu,

Şimal rüzgârlarıyla öpüşeceğiz.

Güneşli bir günde,

Masmavi göreceğiz Karadeniz'i.

Balkaya'dan Kapuz'a kadar,

Karış karış biliriz biz bu şehri;

E.K.İ.'nin çiçekli bahçeleri

Rıhtıma kömür taşıyan vagonlarıyla;

Paydos saatlerinde yollara dökülen

Soluk benizli insanlarıyla.

«Siyah akar Zonguldağın deresi;

Yüzkarası değil, kömür karası;

Böyle kazanılır ekmek parası.»

Gemiler vardı limanda gemiler

Herbiri yeni bir ufka gider.

1945

YENİSİ

TAHATTUR

Alnımdaki bıçak yarası

Senin yüzünden;

Tabakam senin yadigârın;

«İki elin kanda olsa gel» diyor

Telgrafın;

Nasıl unuturum seni ben,

Vesikalı yârim?

(Temmuz 1940/Küllük, 1.9.1940)

ALTIN DİŞLİM

Gel benim canımın içi, gel yanıma;

İpek çoraplar alayım sana;

Taksilere bindireyim,

Çalgılara götüreyim seni.

Gel, .

Gel benim altın dişlim;

Sürmelim, ondüle saçlım, yosmam;

Mantar topuklum, bobsitilim, gel.

BİR İŞ VAR

Her gün bu kadar güzel mi bu deniz?

Böyle mi görünür gökyüzü her zaman?

Her zaman güzel mi bu kadar,

Bu eşya, bu pencere?

Değil,

Vallahi değil;

Bir iş var bu işin içinde.

ŞANOLU ŞİİR

Kadehlerin biri gelir, biri gider,

Mezeler çeşit çeşit;

Bir sevdiğim şanoda şarkı söyler;

Biri yanıbaşımda,

İçer içer, ötekini kıskanır.

Kıskanma, güzelim, kıskanma;

Senin yerin başka,

Onun yeri başka.

İÇİNDE

Denizlerimiz var, güneş içinde;

Ağaçlarımız var, yaprak içinde;

Sabah akşam gider gider geliriz,

Denizlerimizle ağaçlarımız arasında,

Yokluk içinde.

CIMBIZLI ŞİİR

Ne atom bombası,

Ne Londra Konferansı;

Bir elinde cımbız,

Bir elinde ayna;

Umurunda mı dünya!

KUMRULU ŞİİR

Duyduğum yoktu ne vakittir

Güvercin sesi, kumru sesi, pencerede;

İçime gene

Yolculuk mu düştü, nedir?

Nedir bu yosun kokusu,

Martıların gürültüsü havalarda;

Nedir?

Yolculuk olmalı, yolculuk.

(Varlık, 1.1.1947)

SERESERPE

Uzanıp yatıvermiş, sereserpe;

Entarisi sıyrılmış hafiften ;

Kolunu kaldırmış, koltuğu görünüyor;

Bir eliyle de göğsünü tutmuş.

içinde kötülüğü yok, biliyorum;

Yok, benim de yok ama…

Olmaz ki!

Böyle de yatılmaz ki!

(Varlık, 1.9.1946)

AH NEYDİ BENİM GENÇLİĞİM!

Nerde böyle hüzünlenmek o zaman;

İçip içip ağlamak,

Uzaklara dalıp şarkı söylemek;

Hafta sekiz ben eğlentide;

Bugün saz, yarın sinema,

Beğenmedin Aile Bahçesi;

Onu da beğenmedin, parka;

Sevdiğim dillere destan;

Sevdiğim,

Meyil verdiğim;

Ben dizinin dibinde elpençe divan,

Samanlık seyran.

Nerde,

Nerde,

Nerde böyle hüzünlenmek o zaman!

(Varlık, 1.2.1947)

DENİZİ ÖZLEYENLER İÇİN

Gemiler geçer rüyalarımda,

Allı pullu gemiler, damların üzerinden;

Ben zavallı,

Ben yıllardır denize hasret,

«Bakar bakar ağlarım».

Hatırlarım ilk görüşümü dünyayı,

Bir midye kabuğunun aralığından:

Suların yeşili, göklerin mavisi,

Lâpinaların en harelisi...

Hâlâ tuzlu akar kanım

İstiridyelerin kestiği yerden.

Neydi o deli gibi gidişimiz,

Köpükler ki fena kalpli değil,

Köpükler ki dudaklara benzer;

Köpükler ki insanlarla

Zinaları ayıp değil.

Gemiler geçer rüyalarımda,

Allı pullu gemiler, damların üzerinden;

Ben zavallı,

Ben yıllardır denize hasret.

(Aile, 1947, sayı l)

KAPALI ÇARŞI

Giyilmemiş çamaşırlar nasıl kokar bilirsin,

Sandık odalarında;

Senin de dükkânın öyle kokar işte.

Ablamı tanımazsın,

Hürriyette gelin olacaktı, yaşasaydı;

Bu teller onun telleri.

Bu duvak onun duvağı işte.

Ya bu camlardaki kadınlar?

Bu mavi mavi,

Bu yeşil yeşil fistanlı...

Geceleri de ayakta mı dururlar böyle?

Ya şu pembezar gömlek?

Onun da bir hikâyesi yok mu?

Kapalı Çarşı deyip de geçme:

Kapalı Çarşı,

Kapalı kutu.

(Varlık, 1.3.1947)

ÖLÜME YAKIN

Akşam üstüne doğru, kış vakti;

Bir hasta odasının penceresinde;

Yalnız bende değil yalnızlık hâli;

Deniz de karanlık, gökyüzü de;

Bir acaip, kuşların hâli.

Bakma fakirmişim, kimsesizmişim,

—Akşam üstüne doğru, kış vakti—

Benim de sevdalar geçti başımdan.

Şöhretmiş, kadmmış, para hırsıymış;

Zamanla anlıyor insan dünyayı.

Ölürüz diye mi üzülüyoruz?

Ne ettik, ne gördük şu fâni dünyada

Kötülükten gayri?

Ölünce kirlerimizden temizlenir,

Ölünce biz de iyi adam oluruz;

Şöhretmiş, kadınmış, para hırsıymış,

Hepsini unuturuz.

ZİLLİ ŞİİR

Bir memurlar,

Saat dokuzda, saat on ikide, saat beşte,

Biz bizeyizdir caddelerde.

Böyle yazmış yazımızı Ulu Tanrı;

Ya paydos zilini bekleriz,

Ya aybaşını.

(Varlık, 1.12.1946)

FIRFIRLI ŞİİR

Uyandım baktım ki bir sabah,

Güneş vurmuş içime;

Kuşlara, yapraklara dönmüşüm,

Pır pır eder durur, bahar rüzgârında.

Kuşlara, yapraklara dönmüşüm;

Cümle âzam isyanda;

Kuşlara, yapraklara dönmüşüm;

Kuşlara,

Yapraklara.

ALTINDAĞ

Altındağ, Ankara'nın arka tarafında kurulmuş büyük bir fakir fukara mahallesidir. Aşağıda okuyacağınız parçalar bu mahalleden bahseden uzun bir şiirden alınmıştır.Sabaha karşı bütün Altındağ rüya görür. Burada, sadece,bir genç kızla bir lağımcının rüyasını okuyacaksınız.

Biri bir koca görür rüyasında:

Yüz lira maaşlı kibar bir adam.

Evlenir, şehire taşınırlar.

Mektuplar gelir adreslerine:

Şen Yuva Apartımanı, bodrum katı.

Kutu gibi bir dairede otururlar.

Ne çamaşıra gidilir artık, ne cam silmeye;

Bulaşıksa kendi bulaşıkları.

Çocukları olur, nurtopu gibi;

Elden düşme bir araba satın alınır.

Kızılay Bahçesi'ne gidilir sabahları;

Kumda oynasın diye küçük Yılmaz,

Kibar çocukları gibi.

Lâğımcının hamam rüyasıdır,

Rüyaların en güzeli.

Uzanır yatar göbek taşına;

Tellaklar gelip dizilir yanıbaşına.

Biri su döker,

Biri sabunlar;

Elinde kese sıra bekler biri.

Yeni müşteriler girerken içeri,

Lâğımcı,

Pamuklar gibi çıkar dışarı.

SUCUNUN TÜRKÜSÜ

Su taşırım, eşeğim önümde;

Deh, eşeğim, deh!

Bin kişinin canına can katar günde;

Deh, eşeğim, deh!

İki teneke bir yanına,

İki teneke öbür yanına;

Salına salına;

Can katar günde bin kişinin canına;

Deh, eşeğim, deh!

Şu dünyada varım yoğum:

Karım, eşeğim, oğlum.

Deh, eşeğim deh!

Hepinize uzun ömürler versin Tanrım.

Siz ölürseniz, ben ne yaparım?

Deh, eşeğim, deh!

O su taşır, bana yağ bal,

Karıma süt olur

Çamurlu su, içene afiyet olur.

Günde yüz hane, bin nüfus

—Deh, eşeğim, deh!—

Hayat bulur,

Sıhhat bulur,

Bereket bulur.

(Yaprak, 1.11.1949)

KARŞI

GÜN OLUR

Gün olur, alır başımı giderim,

Denizden yeni çıkmış ağlann kokusunda

Şu ada senin, bu ada benim,

Yelkovan kuşlarının peşi sıra

Dünyalar vardır, düşünemezsiniz;

Çiçekler gürültüyle açar;

Gürültüyle çıkar duman topraktan.

Hele martılar, hele martılar,

Her bir tüylerinde ayrı telâş!..

Gün olur, başıma kadar mavi;

Gün olur, başıma kadar güneş:

Gün olur, deli gibi...

(Aile, 1947, sayı 2)

SİZİN İÇİN

Sizin için, insan kardeşlerim,

Her şey sizin için;

Gece de sizin için, gündüz de;

Gündüz gün ışığı, gece ay ışığı;

Ay ışığında yapraklar

Yapraklarda merak;

Yapraklarda akıl;

Gün ışığında binbir yeşil;

Sarılar da sizin için, pembeler de;

Tenin avuca değişi,

Sıcaklığı,

Yumuşaklığı;

Yatıştaki rahatlık;

Merhabalar sizin için;

Sizin için limanda sallanan direkler;

Günlerin isimleri,

Ayların isimleri,

Kayıkların boyaları sizin için;

Sizin için postacının ayağı,

Testicinin eli;

Alınlardan akan ter,

Cephelerde harcanan kurşun;

Sizin için mezarlar, mezar taşları.

Hapishaneler, kelepçeler, idam cezaları;

Sizin için;

Her şey sizin için.

(Yaprak, 1.5.1949)

İSTANBUL'U DİNLİYORUM

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;

Yavaş yavav sallanıyor

Yapraklar, ağaçlarda;

Uzaklarda, çok uzaklarda,

Sucuların hiç durmayan çıngırakları;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Kuşlar geçiyor, derken;

Yükseklerden, sürü sürü, çığlık çığlık

Ağlar çekiliyor dalyanlarda;

Bir kadının suya değiyor ayakları;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Serin serin Kapalı Çarşı;

Cıvıl cıvıl Mahmutpaşa;

Güvercin dolu avlular.

Çekiç sesleri geliyor doklardan,

Güzelim bahar rüzgârında, ter kokuları;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Başında eski âlemlerin sarhoşluğu,

Loş kayıkhaneleriyle bir yalı;

Dinmiş lodosların uğultusu içinde

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Bir yosma geçiyor kaldırımdan;

Küfürler, şarkılar, türküler, lâf atmalar.

Bir şey düşüyor elinden yere;

Bir gül olmalı;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı;

Bir kuş çırpınıyor eteklerinde;

Alnın sıcak mı, değil mi, biliyorum;

Dudakların ıslak mı, değil mi, biliyorum;

Beyaz bir ay doğuyor, fıstıkların arkasından Kalbinin vuruşundan anlıyorum;

İstanbul'u dinliyorum.

(Varlık, 1.6.1947)

HÜRRİYETE DOĞRU

Gün doğmadan,

Deniz daha bembeyazken çıkacaksın yola.

Kürekleri tutmanın şehveti avuçlarında,

İçinde bir iş görmenin saadeti,

Gideceksin;

Gideceksin ırıpların çalkantasında.

Balıklar çıkacak yoluna, karşıcı;

Sevineceksin.

rısilkeledikçe

Deniz gelecek eline pul pul;

Ruhları sustuğu vakit martıların,

Kayalıklardaki mezarlarında,

Birden,

Bir kıyamettir kopacak ufuklarda.

Denizkızları mı dersin, kuşlar mı dersin;

Bayramlar seyranlar mı dersin, şenlikler

[cümbüşler mi?Gelin alayları, teller, duvaklar, donanmalar mı?

Heeey!

Ne duruyorsun be, at kendini denize;

Geride bekleyenin varmış, aldırma;

Görmüyor musun, her yanda hürriyet;

Yelken ol, kürek ol, dümen ol, balık ol, su ol;

Git gidebildiğin yere.

(Aile, 1947, sayı 3)

GALATA KÖPRÜSÜ

Dikilir Köprü üzerine,

Keyifle seyrederim hepinizi.

Kiminiz kürek çeker, siya siya;

Kiminiz midye çıkarır dubalardan;

Kiminiz dümen tutar mavnalarda;

Kiminiz çımacıdır halat başında;

Kiminiz kuştur, uçar, şairane;

Kiminiz balıktır, pırıl pırıl;

Kiminiz vapur, kiminiz şamandıra;

Kiminiz bulut, havalarda;

Kiminiz çatanadır, kırdığı gibi bacayı,

Şıp diye geçer Köprü'nün altından;

Kiminiz düdüktür, öter;

Kiminiz dumandır, tüter;

Ama hepiniz, hepiniz...

Hepiniz geçim derdinde.

Bir ben miyim keyif ehli, içinizde?

Bakmayın, gün olur> ben de

Bir şiir söylerim belki sizlere dair;

Elime üç beş kuruş geçer;

Karnım doyar benim de:.

(Varlık, 1.5.1947)

KARŞI

Gerin, bedenim, gerin;

Doğan güne karşı.

Duyur, duyurabilirsen,

Elinin, kolunun gücünü,

Ele güne karşı.

Bak! dünya renkler içinde!

Bu güzel dünya içinde.

Sevin sevinebilirsen,

İnsanlığın haline karşı.

Durmadan işleyen saatlerde

Dişli dişliye karşı;

Dişlilerin arasında,

Güçsüz güçlüye karşı,

Herkes bir şeye karşı;

Küçük hanım, yatağında, uykuda,

Rüyalarına karşı.

Gerin, bedenim, gerin,

Doğan güne karşı.

(Aile, 1949, sayı 11)

DALGACI MAHMUT

İşim gücüm budur benim,

Gökyüzünü boyanm, her sabah,

Hepiniz uykudayken.

Uyanır bakarsınız ki mavi.

Deniz yırtılır kimi zaman,

Bilmezsiniz kim diker;

Ben dikerim.

Dalga geçerim kimi zaman da,

O da benim vazifem;

Bir baş düşünürüm başımda,

Bir mide düşünürüm midemde,

Bir ayak düşünürüm ayağımda,

Ne halledeceğimi bilemem.

(Yaprak, 1.3.1049)

BAHARIN İLK SABAHLARI

Tüyden hafif olurum böyle sabahlar;

Karşı damda bir güneş parçası,

İçimde kuş cıvıltıları, şarkılar;

Bağıra çağıra düşerim yollara;

Döner döner durur başım havalarda.

Sanırım ki günler hep güzel gidecek;

Her sabah böyle bahar;

Ne iş güç gelir aklıma, ne yoksulluğum.

Derim ki: «Sıkıntılar duradursun!»

Şairliğimle yetinir,

Avunurum.

(Yaprak, 15.5.1949)

YALNIZLIK ŞİİRİ

Bilmezler yalnız yaşamayanlar,

Nasıl korku verir sessizlik insana;

İnsan nasıl konuşur kendisiyle;

Nasıl koşar aynalara,

Bir cana hasret,

Bilmezler.

(Meydan, 15.5.1948)

AYRILIŞ

Bakakalırım giden geminin ardından;

Atamam kendimi denize, dünya güzel;

Serde erkeklik var, ağlayamam.

(Aile, 1949, sayı 11)

İÇERDE

Pencere, en iyisi pencere;

Geçen kuşları görürsün hiç olmazsa;

Dört duvarı göreceğine.

(Yaprak, 1.6.1940)

BİR DUYMA DA GÖR

Bir duyma da gürültüsünü

Dallarda çıtırdayarak açılan fıstıkların,

Gör bak ne oluyorsun.

Bir duyma da gör şu yağan yağmuru;

Çalan çanı, konuşan insanı.

Bir duyma da kokusunu yosunların,

Istakozun, karidesin,

Denizden esen rüzgârın...

(Yaprak, 15.8.1949)

BEDAVA

Bedava yaşıyoruz, bedava;

Hava bedava, bulut bedava;

Dere tepe bedava;

Yağmur çamur bedava;

Otomobillerin dışı,

Sinamaların kapısı,

Camekânlar bedava;

Peynir ekmek değil ama

Acı su bedava;

Kelle fiyatına hürriyet,

Esirlik bedava;

Bedava yaşıyoruz, bedava.

(Yaprak, 15.4.1949)

VATAN İÇİN

Neler yapmadık şu vatan için!

Kimimiz öldük;

Kimimiz nutuk söyledik.

(Varlık. 1.8.1948)

AHMETLER

Kimimiz Ahmet Bey,

Kimimiz Ahmet Efendi;

Ya Ahmet Ağayla Ahmet Beyfendi?

(Yaprak, 15.3.1949)

Erol Güney'in kedisinin bahar mevsiminde ve toplum meseleleri karşısında takındığı tavrı

anlatırşiirdir.

Bir erkek kediyle bir parça ciğer;

Dünyadan bütün beklediği.

Ne iyi!

Erol Güney'in kedisinin hamileliğini anlatırşiirdir.

Çıkar mısın bahar günü sokağa,

İşte böyle olursun.

Böyle yattığın yerde

Düşünür düşünür,

Durursun.

Bozuk Düzen:

PİRELİ ŞİİR

Bu ne acaip bilmece!

Ne gündüz biter, ne gece.

Kime söyleriz derdimizi;

Ne hekim anlar, ne hoca.

Kimi işinde gücünde,

Kiminin donu yok kıçında.

Ağız var, burun var, kulak var;

Ama hepsi başka biçimde.

Kimi peygambere inanır;

Kimi saat köstek donanır;

Kimi kâtip olur, yazı yazar;

Kimi sokaklarda dilenir.

Kimi kılıç takar böğrüne;

Kimi uyar dünya seyrine:

Kan hesabına geceleri,

Gündüzleri baba hayrına.

Bu düzen böyle mi gidecek?

Pireler filleri yutacak;

Yedi nüfuslu haneye

Üç buçuk tayın yetecek?

Karışık bir iş vesselâm.

Deli dolu yazar kalem.

Yazdığı da ne?

Bir sürü ipe sapa gelmez kelâm.

(Varlık, 1.7.1946)

SON ŞİİRLER

DALGA

I

Mesut sanmak için kendimi

Ne kâğıt isterim, ne kalem;

Parmaklarımda cıgaram,

Dalar giderim mavisinden içeri

Karşımda duran resmin.

Giderim, deniz çeker;

Deniz çeker, dünya tutar

İçkiye benzer bir şey mi var

Bir şey mi var ki havada

Deli eder insanı, sarhoş eder?

Bilirim, yalan, hepsi yalan;

Taka olduğum, tekne olduğum yalan;

Suların kaburgalarımdaki serinliği,

İskotada uğuldayan rüzgâr,

Haftalarca dinmeyen motor sesi,

Yalan.

Ama gene de,

Gene de güzel günler geçirebilirim;

Geçirebilirim bu mavilikte,

Suda yüzen karpuz kabuğundan farksız.

Ağacın gökyüzüne vuran aksinden,

Her sabah erikleri saran buğudan,

Buğudan, sisten, aşktan, kokudan...

II

Ne kâğıt yeter ne kalem,

Mesut sanmam için kendimi.

Bunların hepsi... hepsi fasafiso.

Ne takayım, ne tekneyim,

Öyle bir yerde olmalıyım

Öyle bir yerde olmalıyım ki,

Ne karpuz kabuğu gibi,

Ne ışık, ne sis, ne buğu gibi...

İnsan gibi.

(Yaprak, 1.12.1949)

KUYRUKLU ŞİİR

Uyuşamayız, yollarımız ayrı;

Sen ciğercinin kedisi, ben sokak kedisi;

Senin yiyeceğin, kalaylı kapta;

Benimki aslan ağzında;

Sen aşk rüyası görürsün, ben kemik.

Ama seninki de kolay değil, kardeşim;

Kolay değil hani,

Böyle kuyruk sallamak Tannnın günü.

(Yaprak, 15.12.1949)

CEVAP

Ciğercinin kedisinden sokak kedisine

Açlıktan bahsediyorsun;

Demek ki sen komünistsin.

Demek bütün binaları yakan sensin,

İstanbul'dakileri sen,

Ankara'dakileri sen...

Sen ne domuzsun, seni

(Yaprak, 15.1.1950)

RAHAT

Şu kavga bir bitse dersin,

Acıkmasam dersin,

Yorulmasam dersin;

Çişim gelmese dersin,

Uykum gelmese dersin;

Ölsem desene!

(Yaprak. 1.2.1950)

BİRDENBİRE

Her şey birdenbire oldu.

Birdenbire vurdu gün ışığıyere,

Gökyüzü birdenbire oldu;

Mavi birdenbire.

Her şey birdenbire oldu;

Birdenbire tütmeye başladı duman topraktan;

Filiz birdenbire oldu. tomurcuk birdenbire.

Yemiş birdenbire oldu.

Birdenbire,

Birdenbire;

Her şey birdenbire oldu.

Kız birdenbire, oğlan birdenbire;

Yollar, kırlar, kediler, insanlar...

Aşk birdenbire oldu.

Sevinç birdenbire.

(Yaprak, 1.4.1950)

MACERA

Küçüktüm, küçücüktüm,

Oltayı attım denize;

Bir üşüşüverdi balıklar,

Denizi gördüm.

Bir uçurtma yaptım, telli duvaklı;

Kuyruğu ebemkuşağı renginde;

Bir salıverdim gökyüzüne;

Gökyüzünü gördüm.

Büyüdüm, işsiz kaldım, aç kaldım;

Para kazanmak gerekti;

Girdim insanların içine,

İnsanları gördüm.

Ne yârdan geçerim, ne serden;

Ne denizlerden, ne gökyüzünden ama

Bırakmıyor son gördüğüm,

Bırakmıyor geçim derdi.

Oymuş, diyorum, zavallı şairin

Görüp göreceği;

(Yaprak, 15.3.1950)

DENİZ KIZI

Denizden yeni mi çıkmıştı, neydi;

Saçları, dudakları,

Deniz koktu sabaha kadar;

Yükselip alçalan göğsü deniz gibiydi.

Yoksuldu, biliyorum

—Ama boyuna da yoksulluk sözü edilmez ya—

Kulağımın dibinde, yavaş yavaş,

Aşk türküleri söyledi.

Neler görmüş, neler öğrenmişti kimbilir,

Denizle boğaz boğaza geçen hayatında!

Ağ yamamak, ağ atmak, ağ toplamak,

Olta yapmak, yem çıkarmak, kayık temizlemek...

Dikenli balıklan hatırlatmak için

Elleri ellerime değdi.

O gece gördüm, onun gözlerinde gördüm;

Gün ne güzel doğmuş meğer açık denizde!

Onun saçları öğretti bana dalgayı;

Çalkandım durdum rüyalar içinde.

(1943/Yaprak, 15.6.1950)

GELİRLİ ŞİİR

İstanbul'dan ayva da gelir, nar gelir,

Döndüm baktım, bir edalı yâr gelir,

Gelir desen dar gelir;

Gün aşırı alacaklılar gelir.

Anam anam,

Dayanamam,

Bu iş bana zor gelir.

(Varlık, 1.1.1951)

DELİKLİ ŞİİR

Cep delik cepken delik

Yen delik kaftan delik

Don delik mintan delik

Kevgir misin be kardeşlik,

(Yeni Dergi, l Mart 1951)

KEVGİR

Cep delik, cepken delik.

Kol delik, mintan delik.

Yen delik, kaftan delik.

Kevgir misin be kardeşlik.

(Yeditepe, 1 .12.1950)

YAŞAMAK

I

Biliyorum, kolay değil yaşamak,

Gönül verip türkü söylemek yâr üstüne;

Yıldız ışığında dolaşıp geceleri

Gündüzleri günışığında ısınmak;

Şöyle bir fırsat bulup yarım gün,

Yan gelebilmek Çamlıca tepesine…

-Bin türlü mavi akar Boğaz’dan_

Herşeyi unutabilmek maviler içinde.

II

Biliyorum, kolay değil yaşamak;

Ama işte

Bir ölünün hâlâ yatağı sıcak,

Birinin saati işliyor kolunda.,

Yaşamak kolay değil ya kardeşler,

Ölmek de değil;

Kolay değil bu dünyadan ayrılmak.

(Aile, 1951, Sayı 17)

AŞK RESMİGEÇİDİ*

Birincisi o incecik, o dal gibi kız.

Şimdi galiba bir tüccar karısı.

Ne kadar şişmanlamıştır kimbilir.

Ama yine de görmeyi çok isterim,

Kolay mı? ilk gözağrısı.

………………… çıkar

………………. dururduk mahallede

……………………. halde

……..adlarımız yan yana yazılırdı duvarlara
………………… yangın yerlerinde.

Üçüncüsü Münevver Abla, benden büyük

Yazıp yazıp bahçesine attığım mektupları

Gülmekten katılırdı, okudukça.

Bense bugünmüş gibi utanırım

O mektupları hatırladıkça.

Dördüncüsü azgın bir kadın,

Açık saçık şeyler anlatırdı bana.

Bir gün de önümde soyunuverdi

Yıllar geçti aradan, unutamadım,

Kaç defa rüyama girdi.

Beşinciyi geçip altıncıya geldim

Onun adı da Nurünnisa.

Ah güzelim

Ah esmerim

Ah

Canımın içi Nurünnisa.

Yedincisi Aliye, kibar bir kadın

Ama ben pek varamadım tadına,

Bütün kibar kadınlar gibi,

Küpe fiyatına, kürk fiyatına.

Sekizinci de o bokun soyu:

Sen elin karısında namus ara,

Kendinde arandı mı, küplere bin.

Üstelik kendinde de

Yalanın düzenin bini bir para.

Ayten'di dokuzuncunun adı,

Barlarda göbek atar

İş başında şunun bunun esiri,

Ama bardan çıktı mı,

Kiminle isterse onunla yatar.

Onuncusu akıllı çıktı

Bıraktı gitti beni1

Ama haksız da değildi hani,

Sevişmek zenginlerin harcıymış

İşsizlerin harcıymış.

İki gönül bir olunca

Samanlık seyranmış ama,

İki çıplak da —olsa olsa—

Bir hamama yakışırmış.

İşine bağlı bir kadındı on birinci

Hoş, olmasın da ne yapsın?

Bir zalimin yanında gündelikçi;

Adı Luksandra.

Geceleri odama gelir,

Sabahlara kadar kalır

Konyak içer, sarhoş olur,

Sabahı da, işbaşı yapardı şafakla..

Gelelim sonuncuya.

Ona bağlandığım kadar

Hiçbirine bağlanmadım.

Sade kadın değil, insan.

Ne kibarlık budalası,

Ne malda, mülkte gözü var.

Eşit olsak, der,

Hür olsak, der.

İnsanları sevmesini de bilir,

Yaşamayı sevdiği kadar.

(Son Yaprak, 1.2.1951)

* Şairin ölümünden sonra, bu şiirin elyazması, diş fırçasına sanlı bir kâğıtta bulunmuştur. Fakat

bazı parçaları okunamamıştır

GARİP

GARİP İÇİN

Güçlüklere, bir başına da olsa, karşı koyan insangüçlü insan olmalı. Ben bunu yalnız kalıp da umutsuzluk içinde olduğumu hissettiğim anlarda daha iyi anladım. Bununla birlikte, yıllardanberi, o kadar çok zamanlar yalnız kaldım ki, bu duruma neredeyse alışır,üstelik güçlü olmanın gururunu duyabilmek içinzaman zaman yalnızlığı arar oldum. Şu anda gurur diye adlandırdığım bu duygu, başlangıçta bir avunmayoluydu. Yaşamlarının, benim gibi, acılarla dolu olduğunu sananlar, buna benzer bir sürü avunma çarele ri bulmuşlardır. Bu çareler, yalnız kalmış insanlarınyalnızlık anlarındaki arkadaşlarıdır. Yaşamın karşısındasırasında ölümün bile karşısında, ancak bu arkadaşların yardımıyla tutunabiliriz. Benim, yukarıdasözünü ettiğim gurura benzer birkaç 'arkadaşım daha var. Vakit olsa da sizinle, onlar hakkında konuşabil-sem. Ne iyi olur! ama,*Garip* için yazacağım bir yazıda işi dertleşmeğe dökersem belki de bana kızarsınız.Onun için, size şimdilik, bunların yalnız bir tanesinden sözedeyim.

«Hiçbir yaptığımdan pişman olmayacağım,» diyebir karar vermişliğiniz var mıdır? Benim vardır. Çokda yararını gördüm. Yıllar öncesinde böyle bir karar vermemiş olsaydım, üzüntülü günlerimin sayısı kuşkusuz daha fazla olurdu. Bu arada «1951 yılında*Garip*adlı bir kitap yayınlamıştım,» diye döğünür durur, hele onun yeniden basılmasına dünyada yanaşmazdım. Garipyeniden basılırken, içimde böylece, «yiğitlikbende kalsın» dermişim gibi bir duygu var. Şiirdeki'garip' kavramı üzerinde bugün bir yazı yazmağakalksam herhalde aynı şeyleri yazmam. Ama, bundandolayı kim beni haksız bulabilir? Onları beş yıl önceyazmıştım. Beş yıl sonra da aynı şeyleri söyleyecekolduktan sonra ne diye yaşadım? O günden ölseydim olmaz mıydı? 1941 yılında söylediklerim, 1616 yılında52 yaşında iken ölen*Shakespeare'in*, 377 yaşında söylemesi gereken sözlerdi. Aynı biçimde, bundan yüz yılsonra yaşayacak bir ozanın sözleri de benim yüz otuz bir yaşında düşüneceğim şeyleri anlatmalıdır.

Bir oluş, bir kendimize geliş dönemindeyiz. Dilimizin, günden güne bile, ne kadar değiştiğini fark etmiyorsanız, benim bir bu yazıma, bir de o zamanlaryayımladığım Gartp'e bakın. Göreceksiniz ki fark çokbüyük. Bu farkın bütün günahını sakın benim omuzlarıma yüklemeyin; aynı deneyimi, başka yazarların yazıları üzerinde de yineleyin; işin, değişen, daha ileriye, daha güzele giden bir toplumun işi olduğunu anlarsınız. Bu gidişe ayak uyduramamış insanlarla dakarşılaşmanız olasıdır. Ama her ileriye gidişte bir sürü döküntü bırakmıyor, bir sürü fire vermiyor muyuz?Üstelik, çoğu kez, o döküntüler ayaklarımıza takılıpbizim de yolumuzda

yürümemize engel olmuyorlar mı?

Yazdıkça fark ediyorum; Garip'in savunusuna kalkışmış gibi bir görünüşüm var. Garip'i kimseye karşı değil, kendime karşı savunmak isterim. Bunun, çevremi hiçe sayışımdan geldiğini de sanmayın. Garip'i başkalarından önce kendime karşı savunmak isteyişim, ondaki kusurları, başkalarından çok, kendim bildiğim içindir. «Benden başka bilen yoktur,» demiş gibi de olmayayım; başkalarından kastım, kitabım hakkında söz söylemiş olanlardır. Bunların içinde, üzerinde durulmaya değer, bir tek eleştri yazısı hatırlıyorum. O eleştiriyi yazan kişi, düşüncelerine gerçekten inandığım bir dostumdu. Topluma bağlı bir sanatın, bireyin ruhsal yaşamıyla ilgilenemeyeceğini söylüyordu. Ben bireyin ruhsal yaşamının, toplumdan büsbütün ayrı bir şey olduğunu ileri sürmemiştim ki. Yoksa o dostum mu işi böyle yorumluyor? Yapmaması gerek. Çünkü karşıt kuramların benim kadar uzlaştırıcı olmayan yandaşları bile, sırasında, kendi düşüncelerini karşı tarafın savlarıyla tamamlıyorlar. Sözgelimi hiçbir Freud'cü yoktur ki bilinçaltı'na itilen eğilimlerin oraya toplumlar tarafından itildiğini, dolayısıyla bilinçaltı dediğimiz dünyanın oluşmasında toplumun pek büyük bir payı olduğunu kabul etmesin. O zaman söylememişsem şimdi söyleyeyim; bilinçaltı'm bir varlık değil, bir düşüncenin açıklanması için ileri sürülmüş bir kavram diye kabul ediyorum. Hani birtakım insanların Tanrıyı kabul etmeleri gibi.

Bu konuyu derinleştirmek isterdim. Ama söyleyeceğim sözlerin bilgince olmasından korkuyorum. Şiirhakkında bilgince olmadan da söylenebilecek sözlervar. Fakat Garip'i yazdığım zaman, daha çok,*garip*liğinnereden geldiğini düşünmüş, şiirin değerleri üzerinde o kadar durmamıştım. Gerçi o değerleri, o vakitler, pek de bilmiyordum ya. Ama bugün öyle değil.Şiir üzerinde hem deneyimim çok, hem bilgim. Bununla birlikte o deneyimleri, o bilgileri anlatmak bana,şu anda, o günkünden daha güç görünüyor. Daha doğrusu, anlatılmasından çok, anlaşılmasının güç olacağınısanıyorum. Hoş, böyle olmasa da, söyleyeceğim sözlerneye yarayacak bilmem. Düşünce tarihi, bir düşünce madrabazlığı tarihinden başka bir şey değil. Bugünegelinceye kadar bir sürü şeyler söylenmiş. Ama, gerçek olarak ne söylenmiş? Bir aralık, bir arkadaşım,«Sanat konularında, karşıtını kanıtlayamayacağımhiçbir sorun yoktur,» demişti. Karşıtı kanıtlanamayacak sorun yoktur demek, kanıtlanacak sorun yokturdemektir. Madem ki kanıtlanacak sorun yok; ne diye düşünüyor, ne diye konuşuyor, ne diye yazıyoruz? Sanattan sözetmek de, sanatla uğraşmak gibi, kaçınılmaz, onulmaz bir hastalık mı yoksa?

* Türk şiirinde yakın bir döneme damgasını vurmuş bu büyük ozanın, özellikle bir tür manifesto niteliği taşıyan bu önsözlerini, kitabı basıma hâzırlarken, daha da anlaşılır kılabilmek amacıyla, bugünkullanılan dile aktarmayıdüşündüm. Ailesinden izin alarak, «Orhan Veli bugün yaşasaydı bu önsöz'leri bu sözcüklerle yazardı,» düşüncesiyle,eskimiş sözcükleri bugünkü karşılıklarıyla yenileyerek bu sorumluluğu yüklendim. Kitap basıma girerken, son dakikada yaptığım bu değişikliklerle, birtakım yanlışlıklar yapmayı da göze alarak, bu önsözleri daha kolay okunabilir,daha iyi anlaşılabilir duruma getirdiğime inanıyorum. Tarihsel bir belge niteliği taşıyan bu her iki önsöz'ün asıllarını da kitabın sonuna eklemeyi kaçınılmaz buldum. Her ikimetni karşılaştıranlar, güzel Türkçemizin kısa sürede nereden 'nereye geldiğini de görmüş olacaklardır.

Erdal Öz

ORHAN VELİİstanbul,Nisan 1945

GARİP*

Şiir, yani söz söyleme sanatı, geçmiş yüzyıllar içinde birçok değişikliklere uğramış; en sonunda da, bugünkü noktaya gelmiş. Bu noktadaki şiirin doğru dürüst konuşmadan oldukça ayrı olduğunu kabul etmekgerek. Yani şiir bugünkü durumuyla, doğal ve günlükkonuşmaya göre bir ayrılık göstermekte, bir ölçüde garip karşılanmaktadır. Fakat işin hoş yanı, bu şiirin birçok atılımlar sonucunda kendini kabul ettirmiş, bir gelenek kurarak da, sözü geçen garipliği ortadan kaldırmış olması. Yeni doğup bugünün aydmınca eğitilen çocuk kendini doğrudan doğruya bu noktada kavrıyor. Şiiri, kendine öğretilen koşullar içinde aradığından, bir doğallaşma isteğinin ürünü olan yapıtları şaşkınlıkla karşılıyor. Garip anlayışı, öğrendiklerini doğal kabul edişinden gelmekte. Ona buradaki göreceliğigöstermeliki öğrendiklerinden .kuşku duyabilsin.

Gelenek, şiiri nazım dediğimiz bir çerçeve içinde korumuş.Nazmın bellibaşlı öğeleri vezinle kafiyedir.Kafiyeyi ilk insanlar, ikinci satırın kolay hatırlanmasını sağlamak için, yani yalnızca belleğe yardımcı olmakamacıyla kullanmışlardı. Fakat onda sonradan bir güzellik buldular. Onu, varlık nedeni aşağı yukarı aynıolan vezinle birlikte kullanmayı bir beceri saydılar.Şiirin de kökeninde, öbür sanatlarda olduğu gibi, böyle bir oyun özlemi vardır. Bu istek ilkelinsan için gözönünde tutulabilecek önemdeydi. Oysa insan o zamandan beri çok gelişti. Bugünkü insan, öyle sanıyorum ve diliyorum ki, vezinle kafiyenin kullanılışında, kendini şaşkınlığa düşüren bir güçlük, ya da büyük heyecanlar sağlayan bir güzellik bulmayacaktır. Nitekim bu rahatsız edici gerçeği görmüş olanlar, vezinle kafiyeye «ahenk» denilen yeni bir şiir öğesinin atası gözüyle bakmışlar, bu yeni nimete dört elle sarılmışlar. Bir şiirde, eğer övülmeye değer bir ahenk varsa, onu sağlayan şey, ne vezindir, ne de kafiye. O ahenk, vezinle kafiyenin dışında da, vezinle kafiyeye karşın da vardır. Fakat onu şiirde bilinçli hâle getirip anlayışları en kıt insanlara bile bir ahengin var olduğunu haber veren şey, vezinle kafiyedir. Böylelikle farkına varılan, yani vezinle, kafiyeyle sağlanan bir ahenkten zevk duyabilmek ya da sözü bu basit ölçüler içinde söylemeyi beceri sayabilmek; saflıkların herhalde en görkemlisi olmalıdırnun dışında bir ahenge inanmaksa, onun şiir için ne kadar gereksiz, hem de ne kadar zararlı olduğunu, biraz sonraanlatacağım.

Vezinle kafiyenin her şeye karşın birer sınırlama olduğunuda kabul edelim. Bunlar şairin düşüncesine,duyarlığına egemen oldukları gibi, dilin biçiminde de değişiklikler yapıyorlar. Nazım dilindeki sözdizimi gariplikleri, vezinle kafiye zorunluğundan doğmuş. Bugariplikler belki de anlatımı genişletmesi bakımından,şiir için yararlı olmuştur. Üstelik onların, nazım

kaygılarının dışında bile baştacı edilmeleri olasılığı vardır. Fakat bu kuruluş, bazılarının kafalarına «şiir dilinin kendine özgü yapısı» diye dar bir anlayış getirmiş. Bu tür insanlar birtakım şiirleri reddederlerken«Konuşma diline benzemiş,» diyorlar. Köklerini vezinlekafiyeden alan bu anlayış, gerçek akış yolunu arayanşiirde hep aynı görece garipliği bulacak,onu kabul etmek istemeyecektir.

Söz ve anlam sanatları çoğu kez zekânın doğa üzerindekideğiştirici, yıkıcı özelliklerinden yararlanır.Bilgisini, görgüsünü, geçmiş yüzyıllara borçlu olan insan için bundan daha doğal bir şey yoktur. Benzetme(teşbih), eşyayı, olduğundan başka türlü görmek zorudur. Bunu yapan insan, garip karşılanmaz, hiçbirolağandışılıkla suçlanmaz. Oysa benzetiden (teşbihten) ve iğretilemeden (istiareden) kaçan, gördüğünüherkesin kullandığı sözcüklerle anlatan adamı, bugünün aydın kişisi,*garip* saymaktadır. Yanılgısı, türlü sapıtmalarla varılmış bir şiir anlayışını kendine çıkışnoktası yapmasıdır. Yazının ortaya çıktığı günden beri yüz binlerce ozan gelmiş, her biri binlerce benzeti (teşbih) yapmış. Hayran olduğumuz insanlar bunlara birkaç tane daha eklemekle acaba edebiyata ne kazandıracaklar? Benzeti, iğretileme, abartma ve bunlarınbir araya gelmesinden oluşacak bir düşsel zenginlik,umarım tarihin aç gözünüartık doyurmuştur.

Edebiyat tarihinde pek çok biçim değişiklikleri olmuş,yeni biçim, her defasında, küçük garipsemelerden sonra kolayca kabul edilmiştir. Güç kabul edilecek değişiklik, beğeniye ilişkin olanıdır. Böyle değişmelerin pek seyrek olduğunu; üstelik, böylece ortaya çıkan edebiyatlarda da her şeye karşın değişmeyen, yine sürüp giden, hepsinde ortaklaşa olan bir yanbulunduğunu görüyoruz. Bugüne kadar burjuvazininmalı olmaktan, yüksek sanayi döneminin başlamasından önce de dinin ve feodal sınıfın köleliğini yapmaktan başka hiçbir işe yaramamış olan şiirde, bu değişmeyen yan,*varlıklı sınıfların beğenisine seslenmiş ol*makbiçiminde beliriyor. Varlıklı sınıfları, yaşamakiçin çalışmaya gereksinmesi olmayan insanlar oluşturur.O insanlar geçmiş dönemlerin egemenleridirler. O sınıfıtemsil etmiş olan şiir, lâyık olduğundan daha büyükbir kusursuzluğa erişmiştir. Ama yeni şiirin dayanacağı beğeni, artık azınlığı oluşturan o sınıfın beğenisi değildir. Bugünkü dünyayı dolduran insanlar, yaşamakhakkını sürekli bir didişmenin sonunda buluyorlar.Her şey gibi, şiir de onların hakkıdır, onların beğenisine seslenecektir. Bu, sözkonusu kitlenin isteklerinieski edebiyatların gereçleriyle anlatmaya çalışmakdemek de değildir. Sorun, bir sınıfın gereksinmelerinin savunusunu yapmak olmayıp yalnızca beğenisiniaramak, bulmak, sanata onu egemen kılmaktır.

Yeni bir beğeniye, ancak yeni yollarla, yeni araçlarla varılır. Birtakım kuramların söylediklerini, bilinen kalıplar içine sıkıştırmakta hiçbir yeni, hiçbir sanatsal atılım yoktur. Yapıyı temelinden değiştirmelidir. Biz yıllardan beri beğenimize, irademize egemenolmuş, onları belirlemiş, onlara biçim vermiş edebiyatların, o sıkıcı, o bunaltıcı etkisinden kurtulabilmek için, o edebiyatların bize öğretmiş olduğu her şeyi atmak zorundayız. Olabilse de, «şiir yazarken bu sözcüklerle düşünmek gerekir,» diyerek yaratıcı çalışmalarımızı engelleyen dili bile atabilsek,. Ancak böylelikle kendimizi, alışkanlıkların sürüklediği doğal olmayansapmalardan kurtarmış; kendi özbenliğimize, kendigerçekliğimize kavuşmuş oluruz.

Tarihin beğenerek andığı insanlar her zaman dönümnoktalarında bulunanlardır. Onlar bir geleneğiyıkıpyeni bir gelenek kurarlar. Daha doğrusu kurdukları şey, içlerinden gelen yeni bir sınırlama sistemidir. Ancak ileriki kuşaklara ulaştıktan sonra gelenek olur. Büyük sanatçı, sonsuz sınırlamaların içindedir. Fakat bu sınırlamalar, hiçbir zaman, öncekilercebelirlenmiş değildir. O, kitapların öğrettiğinden daha çoğunu arayan, sanata yeni sınırlamalar

sokmayaçalışan adamdır. 17'nci yüzyıl Fransız klasisizmi, kuralcı olmuş, fakat gelenekçi olmamıştır. Çünkü kurallarını kendi getirmiştir. 18'inci yüzyıl yazıcıları dahaçok gelenekçi oldukları halde sanatçı yanları bakımından geleneği kuranların düzeyine yükselememişlerdir. Çünkü sınırlamaları duymamışlar, öğrenmişlerdir. Birşeyin ya gerekliliğim ya da gereksizliğini duymalı, fakat herhalde duymalıdır. Gerekliliği duyanlar kurucular, gereksizliği duyanlar yıkıcılardır. Her ikisi detoplumların düşünsel yaşamı için, düzeni sürdüren insanlardan daha yararlıdırlar. Bu tür insanlar belki her zaman başarılı olamazlar. Yaptıkları işintutunabilmesi, işin toplumsal yapıdaki değinmelerleolan ilişkisine ve bu değişimlerin ağlıdır. Başarısızlığın nedenlerinden biri de yapmanın yapılması gerekeni bilmekten farklı oluşudur. Bir insankurduğunu kusursuzlaştıramayabilir. Fakat kendisinihemen izleyecek olana değerli bir temel bırakır. Yabir yol gösterir, ya da bir yolun yanlış olduğunu söyler. Bu insan bir davanın bayraktarı, sıra neferi ya dafedaisi demektir. Bir düşünce uğrunda fedai olmayıgöze almış insan övünçle, kıvançla karşılanmalıdır. Yine de fedaî olmayı gözle almış insanın ne övgüye ihtiyacı vardır, ne de alkışa. Çünkü bunlar,, ondaki güven duygusuna hiçbir şey kalmayacaktır. En koyugericilik hareketlerinin,yürekliliğinden hiçbir şey eksiltmeyeceği gibi.

Ben, sanat dallarının birbiri içine girmesinden yanadeğilim. Şiiri şiir, resmi resim, müziği müzik olarak kabul etmeli. Her sanatın kendine özgü nitelikleri,kendine özgü anlatım araçları var. Anlatılmak isteneni bu araçlarla anlatıp bu özelliklerin içinde kapalıkalmak, hem sanatın gerçek değerlerine saygılı olmak,hem de bir çabaya, bir emeğe yer vermek demek değil mi? Güzel olanı sağlayacak güçlük, herhalde bu olmalı. Şiirde müzik, müzikte resim, resimde edebiyat,bu güçlüğü yenemeyen insanların başvurdukları birerhileden başka bir şey değil. Ayrıca bu sanatlar, ötekisanatların içine girince gerçek değerlerinden de birçok şeyler kaybediyorlar. Sözgelimi bir şiirde uyumlubirkaç sözcüğün yan yana gelmesinden ortaya çıkmışbir müziği, ezgilerindeki çeşitlilik ve akorlarındakizenginlikle alabildiğine büyük bir sanat olan gerçekmüzik yanında küçümsememeye olanak var mı? Kaynakları aynı olan harflerin bir toplanmasıyla oluşan 'öykünmeli uyum' (ahengi taklidi) da bu kadar basit, bu kadar adi bir hile. Ben bu gibi hilelerden tat almanın, o uyumu şiirde duymaktan gelen bir hoşnutluk olduğu inancındayım, însan, anlaşılmaz sandığıbir şeyi anladığı zaman hoşnut olur. Bu hoşnut oluşu,anlaşılmaz sanılan yapıtın başarısı saymak, insanınkendini yazarla bir tutmak, yani kendi kendini beğenmek isteğinden başka bir şey değil. Bu yüzden, halkınsevdiği yapıtlar, en kolay anlaşılanlar oluyor. Sözgelimi müzik beğenileri yeni oluşmaya başlamış insanlarÇaykovski'nin; konusu,*Napolyon'un* Moskova seferinden alınmış, olayları, resim gibi, hikâye gibi betimlenmiş olan 1812*Uvertürü'nü* hayranlıkla dinlerler. Yineonlar için*Saint* - Saens'ın, ölülerin gece saat on ikiden sonra mezarlarından kalkıp raksedişlerini, sabahın oluşunu, horozların ötüşünü, iskeletlerin yenidenmezarlarına girişini anlatan*Danse Macabre'ı* ile Borodin'in, bir kervanın su ve çıngırak sesleri arasındailerleyişini anlatan*Orta Asya Bozkırlarında* adlı yapıtları ne büyük müzik yapıtlarıdır. Bence, müzik gibi anlatım olanakları olağanüstü geniş bir sanat dalında betimleme yoluyla avlanmak gibi basit bir hileye başvurmak, besteci için göz yumulamayacak derecede büyük bir kusur. Halkın, yukarıda anlattığım türden biraşağılık kompleksine bağlı olan bu duygusunu, hiçbirbüyük sanatçı sömürmemelidir. Sanatçı kendini verdiği sanatın özelliklerini keşfetmek, becerisini de bu özellikler üzerinde göstermek zorundadır. Şiir, bütünözelliği, söylenişinde olan bir söz sanatıdır. Yani tümüyle anlamdan oluşur. Anlam, insanın beş duyusuna değil, kafasına seslenir. Öyleyse, doğrudan doğruya insan ruhuna seslenen ve bütün değeri, anlamındaolan gerçek şiir öğesinin, müzik gibi, bilmem ne gibiikinci derecede hokkabazlıklar yüzünden dikkatimiz den kaçacağını da unutmamak gerek. Tiyatro

için çok daha gerekli olan dekora karşı çıkıyorlarda, şiirdeki müziğe karşı çıkmıyorlar.

Apollinaire, 'Calligrammes' adlı kitabında, şiire bir başka sanat daha sokuyor: resim. Diyelim ki, bir yağmur şiirinin dizelerini sayfanın yukarı köşesinden aşağı köşesine doğru dizmiş. Yine aynı kitapta bir yolculuk şiiri var : harfleriyle sözcüklerinin sıralanışı gözümüzün önüne vagonlardan, telgraf direklerinden, aydan, yıldızlardan oluşmuş bir tablo çiziyor. Açık konuşmak gerekirse, bütün bunların bize bir yağmur havası, bir yolculuk havası verdiğini, yani Apollinaire'-in başka bir sanatla ilgili birtakım dalaverelerle bizi şiirin havasına soktuğunu söylemek gerekir.

Apollinaire, böyle bir hileye başvuran tek adam değildir.Resmi, biçim yoluyla şiire sokanlar çok.Sözgelimi Japon ozanları, çoğu kez konularını, kamışlar, göller, aylı geceler, hasır yelkenli kayıklar ve çiçeklenmiş erik ağaçlarına benzeyen biçimlerle anlatırlarmış.*Hâşim,* alev sözcüğünün eski harflerle yazılışında gerçek alevi anımsatan bir büyü bulurdu. Buörnekleri teker teker anışım, şiirin müzikten olduğugibi, resimden de yararlanabileceğini anlatmakiçindir.

Müzikten yararlanmayı kabul eden ozan, neden resimden,üstelik daha ileri gidilirse, heykelden ya damimariden de yararlanmayı düşünmesin? Oysa heykelden yararlanmak, . resmin bile hakkı değil. Resmibir aralık oylumlaştırmaya kalkışmış olan*Picasso,*bugün herhalde bu yanılgısını anlamıştır. Yalnız dikkat edilirse görülür ki, verdiğim örnekler, bizi, şiiresokulan resmin yalnızca biçimle ilgili yanı üzerindedurdurmakta. Böyle bir şiir, şimdilik sorun yapılacakkadar önem ve yandaş kazanmamış. Oysa bir de resmi şiire anlam olarak sokan ozanlar, bu ozanları tutan büyük de kalabalıklar var. Onlar, bütün üstünlü ğünü betimlemeye dayamış yazıları şiir saymakta güçlük çekmiyorlar. Oysa o yazıların şiirliğini kabul etmemek gerek. Bu görüşü savunanlar, pek ijeriye gitmedikleri zaman, düşünceleri akla yakınmış gibi görünür. Kendilerine hak vermek isteriz. Sanırız ki, betimleme, şiirin koşullarındandır, her şiir de az çok betimlemedir. Bu yanlış düşünce şiirin anlatım aracınındil oluşundan ileri geliyor. Dili oluşturan sözcükler yadoğrudan doğruya eşyanın, ya da düşüncelerimizinanlatım nesneleridir. Soyut düşünceler, gelişmiş kafalara dış dünya ile ilgisizmiş gibi görünür. Oysa, insandenilen yaratığın, en soyut düşünceleri bile bir somutla birlikte düşünmek, yani onu sürekli olarak maddeye,sürekli olarak eşyaya dönüştürmek eğilimi vardır.

Böyle olunca sözcüklerin yan yana gelmesiyle oluşacak sanatın, gözümüzün önüne doğadan birçok şeyler getireceğini de olağan karşılaman. Ama bu olağan karşılama, hiçbir zaman şiirin bütün servetinin bu sözcüklerle anımsanan bir dünyadan, bütün değerinin debu dünyanın güzelliğinden başka bir şey olmayacağısonucuna varmamalı. Şiirde betimleme bulunabilir.Ama betimleme -üstelik sanatçının tümüyle kendineözgü görüş merceğinden bile geçmiş olsa- şiirde te mel öğe olmamalı. Şiiri şiir yapan, yalnızca söylenişindeki özelliktir; o da anlama ilişkin bir şeydir.

Fransız ozanı*Paul Eluard'ın* dediği gibi, «bir güngelecek, şiir yalnızca kafayla okunacak, edebiyat daböylece yeni bir yaşama kavuşacak.»

Edebiyat tarihinde her yeni akım, şiire yeni bir sınırgetirdi. Bu sının elden geldiğince genişletmek,daha doğrusu, şiiri sınırdan kurtarmak bize düştü.

Oktay Rifat, bir mektubunda, bu görüşü, 'okul'kavramı üzerinde açıklamaya çalışıyor. Diyor ki:

«Okul(ecole) düşüncesi, zaman içinde bir araverişi, birduruşu simgeliyor. Hız ve devinime aykırı. Yaşamınakışına uyan,*dialeçtique* anlayışa aykırı düşmeyenakım, yalnızcaokulsuzluk akımıdır.»

Ancak, sınırsızlık ya da okulsuzluk niteliği, şiirde tekbaşına, ayrı bir biçimde bulunabilir mi? Kuşkusuzki hayır. Bu niteliğin insana birçok yeni alanlar keşfettireceğini, şiiri birçok ganimetlerle zenginleştireceğini doğal saymalı. Bizim, kendi hesabımıza, bu sınır genişletme işinde ele geçirdiğimiz ganimetlerin baş-lıcaları arasında saflıkla basitlik var. Şiirsel güzelibunlardan çıkarma isteği, bizi şiirin en büyük hazinesi olan, insanı yaşamının bütün dönemlerinde kurcalayan bir evrenle yakından ilişki kurmaya yöneltiyor.Bu evren de bilinçaltıdır. Doğa, zekânın işe karışmasıyla değiştirilmemiş halde, ancak burada bulunabiliyor. Yine insan ruhu, burada bütün karmaşıklığı, bütün kompleksleriyle, fakat ham ve ilkel halde yaşıyor,ilkellikle basitliğin bir özelliği de bu karmaşıklık olsagerek. Duyguların ya da heyecanların soyutlanmışlarına ancak ruhbilim kitaplarında rastlarız. Bununiçin diyelim ki, bir şehvet şiiri yazmaya çalışan ozan,bir pintilik duygusunu anlatmak için sayfalar dolduran yazar, bizi, yaşamın olsun, bayağılıkların olsun,dışına sürüklüyorlar. Saflıkla basitliği, çocukluk anı-, larımızda aynı zenginlik, aynı içiçelik ve ayırıp soyutlamaya karşı duyulan aynı düşmanlıkla buluyoruz.Tanrının sakallı bir ihtiyar, cinlerin kırmızı cüceler,perilerin beyaz entarili kızlar biçiminde tasarlanması,bozulmamış çocuk kafasının soyut düşünceye direnciolmadığını gösteriyor.

«Şiiri en saf, en basit halde bulmak için yapılan,insanın bilinçaltını karıştırma işleminin *symboliste'lerin*kabul ettiği gibi içimizdeki birtakım gizli tellere dokunma, ya da*Valery'nin* yaratıcı eylemi açıklayan«bilinç dışında olma» kuramlarıyla karıştırılmamasınıisterim. Bu konuda bizim isteğimize en çok yaklaşan-sanat akımı*surrealisme* akımıdır. Ruhsal otomatizmi düşünce sistemlerinin ve sanat anlayışlarının çıkış noktası yapan bu insanlar, vezni ve kafiyeyi atmak zorunda kaldılar. Ruhsal otomatizmle zekâ hokkabazlığının uyuşmaz şeyler olduğunu gören insan için, bu zorunluluk da apaçıktır, ikisinden birini seçmek gereğini açıkça ortaya koyan ve «bütün*değeri anlamında olan*şiir»için bu küçük hokkabazlıkları gözden çıkarmaktan çekinmeyen*surrealiste'ler* elbette övgüye değer görülmeli. *

Bir yere kadar haklı bulduğumuz otomatizm düşüncesi, bizim ülkemizde, bu akımın tam bir açıklaması diye kabul edilmiş. Oysa bu, yalnızca bir çıkış noktası. Burada, bizlerce olduğu gibi, onlarca da şiirinana işçiliği diye kabul edilen «bilinçaltını boşaltma»işleminin, her zaman bir kendinden geçme durumuyla birlikte bulunmadığını eklemeliyim. Eğer böyle olsaydı, herkes sanatçı olurdu. Oysa sanatçı, elde edilmiş bir beceriyi düş ve benzeri türden durumlar dışında da kullanabilen adamdır. Değeri olsun, büyüklü ğü olsun, bu beceriyi kazanış ve kullanışındaki ustalıkla ölçülür. Alışkanlıklarla elde edilmiş bir bilincin, insana, bilinçaltı dediğimiz kuyuyu kazabilecek gücü getirdiğim,*Freud'ü* çok iyi bilen bir doktor ve sanatı düşünceleriyle başabaş bir şair olan*Breton*, bundan yıllarca önce söylemiş.

Bu güç acaba nedir? Ruhsal yaşamın yazılaşjmşçalışmalarında bilincin denetimi —az olsun, çok olsun—her zaman vardır. Yani doğal koşullar içinde bilinçaltını yazıya dönüştürmemiz olanaksızdır. Öyleyse, olanaksız olan bu durumu bir yeti'S gibi göstermeyekalkışmak, büsbütün gereksiz bir çaba sayılmaz mı?Kesindir ki, bu yeti, bilinçaltını boşaltma yetisi değildir. Olsa olsa bilinçaltını taklit etme yetişidir. Bilinçaltında bulunan şeyler nasıl şeyler? Onu bir sanatçı bir

bilginden çok daha iyi, çok daha derinden duyar. Yapıtı da bu duyuşun taklidinden başka bir şeydeğildir. Sanatçı kusursuz bir taklitçidir.

Usta sanatçı, taklitçi değilmiş gibi görünür. Çünkü taklit ettiği şey özgündür. 19'uncu yüzyılda yaşamışgerçekçi yazarın anlattığı doğa, özgün değildir; zekânın aracılığıyla taklit edilmiştir. Onun için de yapıt,kopyanın kopyasıdır. Basitlikle ilkellik, ikisi de, sanat yapıtına gerçek güzelliği getirirler. İyi bir sanatçı onları çok güzel taklit eder. Bu işi yapan adama«basit adam, ilkel adam» dememek gerekir. Sanatınyıllarca çilesini çekmiş, sonsuz aşamalardan geçmişmış görürseniz, onun için hemen olumsuz yargılar vermeyiniz. Böyle bir şair «acemiliği taklit»te güzellikbulmuş olabilir. O zaman da o, acemiliğin ustası olmuşdemektir.

Bütün bunlar gösteriyor ki sanat pek de öyle otomatizm işi falan değil, bir çaba, bir beceri işiymiş.Oysa biraz önce*sürrealiste* ozanlardan sözederken«ruhsal otomatizmi, düşünce sistemlerinin çıkış nokta-

sı yapan bu adamlar vezinle kafiyeyi atmak zorunda kaldılar,» demiştim. Madem ki insan böyle bir otomatizme inanmıyor ve madem ki bütün çabanın bir taklitten başka bir şey olmadığını ortaya çıkartabiliyor, ohalde vezinle kafiyeyi de kabul etsin. Vezinle kafiyeninortadan kalkmasına neden olan şey, yalnızca otomatizm düşüncesine bağlanış olsaydı, bu düşünce, belkidoğru olabilirdi. Oysa, vezinle kafiyeyi önemsemeyiş- te başka nedenler de var. O nedenleri şimdilik konumuzun dışında sayıyorum.

«Vezinle kafiyenin ortadan kalkmasına neden olanşey, yalnızca otomatizm düşüncesine bağlanış olsaydı; bu bağlanışın yersiz olduğu anlaşılınca vezinle kafiyenin de şiirdeki yerini alması gerekirdi,» dedim. Oysagerekmezdi. Çünkü*sürrealiste* ozanlar, şiire taklit yolu ile sokacakları bilinçaltını gerçekmiş gibi göstermekistiyeceklerdi. îşte bu yüzden vezinle kafiyeyi kullanmak zorundaydılar. Çünkü onlar taklit edilecek şeyibilmenin yeterli olmadığını, taklitte de usta olmak gerektiğini kavramış insanlardı. Eğer böyle olmasaydı,biz Anların içtenliklerine inanmayacaktık. Sanatçı bizi,. söylediklerinin içtenlikli olduğuna da inandırmalı.

Şiirde saldırılması gerektiğine inandığım anlayışlardanbiri de dizeci anlayıştır. Bir şiirde bir tek en iyidize'nin yeterliliğine inanç biçiminde beliren ve ilk bakışta insana basit görünen bu anlayışı, şiirin kötü birözelliğine bağlanışın gizli bir anlatımı olduğu için önemli buluyorum. Şiirde bir «bütün»ün gerekliliğine inananlar bile dizeler arasında birtakım aralıklar kabul eder, bu aralıkları biribirine bağlayan anlam yakınlıklarınışiirdeki örülüsün kusursuzluğu için yeterli sayarlar. Bu anlayış, belki de saldırılmaya değecek kadar sakat bir anlayış değildir. Ama insanı şimdi sözedeceğimözelliğe ve o özellikten tat alma tehlikesine götürdüğüiçin buna da meydan vermemek gerek. Şiir öyle birbütündür ki, bütünlüğünün farkında bile olunmaz.

Sıvanmış, boyanmış bir yapının tuğlaları arasındaki harcı göremeyiz. Yapı, bütünlüğünü, ancak buharçla sağladığı zamandır ki, onu oluşturan tuğlalarıteker teker görmek, onların nitelikleri üzerinde düşünmek fırsatını elde ederiz.

Dize'ci anlayış, ,bize, dizelerin olduğu gibi, onunparçalan olan sözcüklerin de incelenmesi, çözümlenmesi olanağını verir. Sözcük üzerinde düşünmek onun güzelliğini ya da çirkinliğini saptamaya çalışmak;şiire, sözcük halinde, soyut bir «şiir öğesi» anlayışı getirmiştir. Yüz sözcükten oluşmuş bir şiirde, yüz tanegüzellik arayan insan vardır. Oysa bin sözcükten oluşmuş

bir şiir bile bir tek güzellik için yazılır. Tuğla, güzel değildir. Sıva, güzel değildir. Ama bunlardan oluşan bir mimarî yapıt güzeldir. Buna karşılık agat, hel-yotrop, gümüş gibi maddelerden bir yapı kurulabileceğini varsayalım. Eğer bu yapı, maddelerinin taşıdığıgüzellik dışında bir güzellik taşımıyorsa, sanat yapıtısayılmaz. Görülüyor ki, aslında güzel olan sözcüğün, şiire gereçlik etmesi, şiir için bir kazanç değil. Eğer söyleniş biçimlerini, kullanılış biçimlerini de birlikte getirmiş olmasalardı, bu sözcüklerin şiire bir zararı da olmazdı. Ama ne yazık ki o sözcükler ancak belli biçimlerde söylenebiliyor. Yani, kendi söyleniş biçimlerinikendileri belirliyorlar. İşte eski şiirin yukarıda sözünü ettiğim özelliği, bu söyleyiş biçimidir, adı da «şai-râne»dir.

Bu söyleyiş biçimine bizi sözcükler getirmiş. Fakat şiir beğenisini, şiir anlayışını bugünkü toplumdan alaninsan çoğu kez karşı yönden yola çıkmakta, yani o sözcüklerden önce şairaneyi tanımaktadır. Bu söyleyiş biçimim getirebilecek sözcüklerden oluşmuş sözlük; yazarken şairane olmak isteyen, okurken de şairaneyiarayan insanın kafasında zorunlu olarak ortaya çıkar.O sözlüğün çerçevesinden kurtulmadıkça şâirâneden

kurtulmaya da olanak yok. Şiire yeni bir dil getirmeçabası, işte böyle bir kurtulma isteğinden doğuyor.«Nasır» ve «Süleyman Efendi» sözcüklerinin şiire sokulmasını sindiremiyenlerse şâirâneye katlanabilenler,hatta onu arayanlar, hem de özellikle arayanlardır.

Oysa «eskiye ait olan her şeyin, her şeyden öncede gâirânenin karşısına çıkmak gerek.»

* 1941 yılında çıkan yazı.

* Surrealisme'den birkaç kez böyle sevgiyle sözetmemizdenolsa gerek —ya surrealisme'i ya da bizim şiirlerimizi okumamış kimi insanlar, hakkımızda yazılar yazarken— bizibu adla adlandırdılar. Oysa sözünü ettiğim katılmalar dt-çında hiçbir ilgimiz olmadığı gibi, herhangi bir edebiyatakımına da bağlı değiliz.

ORHAN VELİ

----{ kutupyıldızı }----

10.13.7 ORHAN SAIK GÖKYAY

10.13.7.1 Orhan Saik GÖKYAY

Orhan Şaik GÖKYAY

1902 yılında İnebolu'da doğdu, 2 Aralık 1994 tarihinde İstanbul'da öldü.

Ankara İlköğretmen Okulu'nu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Kastamonu, Edirne, Ankara, Eskişehir, Bursa, Malatya ve İstanbul'da edebiyat öğretmenliği, Devlet Konservatuvarı müdürlüğü, İngiltere'de öğrenci müfettişliği ve okutmanlık yaptı. Ankara Devlet Konservatuvarı Müdürü iken "Irkçılık ve Turancılık" davasında tutuklandı, yargılandı ve aklandı. Atsız Mecmua, Çağlayan, Çağrı, Çığır, Gösteri, Kopuz, Oluş, Orhun, Türk Dili, Ülkü, Yarın ve Yücel dergilerinde yazdı. Edebiyat tarihimiz ile ilgili araştırmalarıyla, özellikle Dede Korkut Masalları'nı yalınlaştırması ile dikkat çekti. Hece ölçüsüyle yazdığı şiirleri saz ve tekke şiirini kavramış bir gönül adamının ustalıklı tadını taşırlar.

YAPITLARI

Birkaç Şiir (1976)

10.13.7.2 VATAN KIMIN

VATAN KİMİN

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.
Tutuşup kül olan ocaklarından,
Şahlanıp köpüren ırmaklarından,
Hudutta gaza bayraklarından
Alnına ışıklar vuranlarındır.
Ardına bakmadan yollara düşen,
Şimşek gibi çakan, sel gibi coşan,
Huduttan hududa yol bulup koşan,
Cepheden cepheyi soranlarındır.
İleri atılıp sellercesine
Göğsünden vurulup tam ercesine,
Bir gül bahçesine girercesine
Şu kara toprağa girenlerindir.
Tarihin dilinden düşmez bu destan,
Nehirler gazidir, dağlar kahraman,
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.
Gökyay'ım ne yazsan ziyade değil,

Bu sevgi bir kuru ifade değil,
Sencileyin hasmı rüyada değil,
Topun namlusundan görenlerindir.
Orhan Şaik GÖKYAY

10.13.7.3 YAS

YAS
Dökün yaprağınızı dallarım dökün,
Akın yaslı yaslı sularım akın.
Bükün boynunuzu bayraklar bükün,
Bir alınmaz kalem vardı yıkıldı...
Durmadan çalkanan bir kızıl deniz
Bir damla yaş gibi duruyor sessiz,
Vatan ufkundaki en güzel çeyiz,
En şanslı süs baktım yarı çekildi.
Kara haber; tipi eser, savrulur,
Bir yanardağ gibi içim kavrulur,
Vatanın kaderi bende yuğrulur,
Yas olup, yaş olup gözden döküldü.
Gökyay'ım derdiyle adını anar,
Bir kararsız kuştur dalına konar
Neresinde bilmez bir yara kanar,
Saran gitti boyuncuğu büküldü.
Orhan Şaik GÖKYAY

10.13.8 ORHON MURAT ARIBURNU

10.13.8.1 HANÇER

HANÇER
Al eline hançeri
Açılıp açılıp da vur
Bir damla kanım akmaz
Öyle çok kederliyim
Niçin öldüğüm anlaşılmaz.
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.2 KASAP

KASAP
İşlerin yolunda gidiyor kasap

İşlerin yolunda
Satırın saldırman belinde
Elin hayvanı emrinde
Yere yatırıp biçersin
Çengele asıp yüzersin
Mal derdinde kasap
Can derdinde koyun
Ne çirkin oyun
Ne berbat kafiye!
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.3 LALELI

LALELİ
Lalelim
Lalelide oturur
Laleli lale olur lalelimden.
Laleliden geçilir
Lalelimden geçilmez!..
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.4 MAHKUMLAR

MAHKUMLAR
Ekseriya sabaha karşı
Kurşuna dizilir mahkumlar
Bir sünger taşına döner
Anne sütünden yapılan heykel
Bari şu trampetler çalmasa,
İnsan gürültüye gitmese!..
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.5 Orhon Murat ARIBURNU

Orhon Murat ARIBURNU

1920 yılında İstanbul da doğdu. Haydarpaşa Lisesi'ni bitirdikden sonra sinema alanında çalıştı. Oyunculuk yaptı. Şiirleri 1940'lı yıllarda yayınlanmaya başladı. 1989 yılında öldü. Arıburnu, dilsel ya da kurumsal tuhaflığı çarpıcı bir biçimde yansıttığı şiirleriyle ün kazandı.

ŞİİR KİTAPLARI

Kovan (1940)
Bu Yürek Sizin (1982)
Buruk Dünya (1985)

10.13.8.6 SEN GÖZLERIMIN IÇINE

SEN GÖZLERİMİN İÇİNE
Ben daha büyük
Ben daha yüce
Sen gökyüzü
Ben insan
Ben sevgi
Ben düşünce
Ben daha büyük
Ben daha yüce
Ölürüm özgürlük için
Acılar bende
Umutlar bende
Ben daha büyük
Ben daha yüce
Sen gökyüzü
Sen sonsuzluk
Sen bende
Sen gözlerimin içinde
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.7 ZAMPOK EYIN PI

ZAMPOK EYİN Pİ
İki canbaz bir ipte oynamaz
Bir ipte bir sürü cambaz
Hilebaz, madrabaz, kumarbaz
İki cambaz bir ipte oynamaz
Bir ipte bir sürü canbaz
Ateşbaz, işvebaz, hokkabaz
İp niye kopmaz
Zampok eyin pi
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.8.8 ZURNA

ZURNA
Zurna dan kazandı
Zurna dan yiyiyor
Zurna gibi peşrevsiz yaşayıp
Peşrevsiz ölecek
Zurnam
Zurnam
Ben buralarda dururum gitmem
Orhon Murat ARIBURNU

10.13.9 OSMAN SERHAT ERKEKLI

10.13.9.1 ERENKÖYÜNDE BIR ANNE

ERENKÖYÜNDE BİR ANNE
Erenköyünde bir anne, maskesiz, sade...
Şiirin okşadığı kalem misali bir çocuk
Boyuna annesini, annesinin çantasını karıştırıyor
Anne uzatıp veriyor kendini, her şeyini
Gülümsüyor sade
"Gök kubbenin umursamazlığı şaşılacak şey"
Görmüyor bu insan, anneyi
Çocuk boyna karıştırıyor
İşte o olmaz, demiyor anne
Belki bir dudak boyası, çıksa, çıkmıyor.
An-ne diyor çocuk
kadın gülümsüyor sade.
Osman Serhat

10.13.9.2 YÜKSEKKALDIRIM

YÜKSEKKALDIRIM
Yüksekkaldırım'da şarkılar nöbet tutar
nöbeti tutar kötü kadınların
o kadınlar iyi midir kötü müdür bilinmez
gider gitmez Galata Kulesi başka bir ile
biriyle mi gitti derler o kadınlardan ceneviz'e
deseler-
-de bakir midir bakire midir bilinmez.
Osman Serhat ERKEKLİ

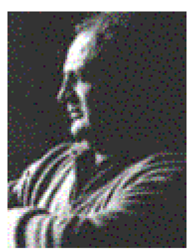
10.13.9.3 SAIR VE ÇINGENE

ŞAİR VE ÇİNGENE
Elimizde değnekler yukarda ay
Parlıyor kerkenezin kanatları
ayışığında
Bir çingene çocuğuyla
yürüyoruz
Rüyamda
Ceviz zamanı geçti diyorum
O, bit geçmiştir benden sana
diyor
Gece uyanıyorum odamda
ateşböcekleri
Elimde bir demet öksüz gül
Bir zaman ben de öyle
yaşamıştım
Osman Serhat ERKEKLİ

10.13.10 Osman Yüksel Serdengeçti

10.13.10.1 Bulamazsin

Bulamazsın

Bir defa inkara düştün mü yavrum,
Kendini aşmaya yol bulamazsın.
Vehimler, şüpheler bozar ruhunu,
Seni kaldıracak el bulamazsın...

Elbet döner dünya biz de döneriz,
Bir müddet parıldar, sonra söneriz...
Yükseklerden enginlere ineriz,
Halinden anlayan dil bulamazsın...

Ömür akar gider yokluk gölüne,
İnsanoğlu düşmüş serap çölüne,
Hayat benzer bir gecelik geline,
Kendin gibi akan sel bulamazsın...

Ektiğin tohumlar bir türlü bitmez,
Müşkülü yenmeye bir ömür yetmez,
Kuş olsan uçsan da, gene kar etmez,
Arasan konacak dal bulamazsın...
Osman Yüksel Serdengeçti

10.13.10.:Gelsen De Bir, Gelmesen De

Gelsen De Bir, Gelmesen De..

Artık olan oldu bize
Gelsende bir gelmesen de
Gelemeyiz biz yüzyüze
Gelsende bir gelmesen de

Hep kendini çektin naza
Yok bahara yahut yaza
Bıktım gayrı yaza yaza
Gelsende bir gelmesen de

Demir tavında döğülür
Ağaç yaş iken eğilir
Çocuk küçükken sevilir
Gelsende bir gelmesen de

Bir candır bu, bir andır bu
Giden gelmez, bir handır bu
Dağ-taş değil, insandır bu
Gelsende bir gelmesen de

Göreceğin bir boş kafes
Ceset kalmış, çıkmış nefes
Nerde o can, nerde o ses
Gelsende bir gelmesen de

Serdengeçti artık bitti
Bu ayrılık cana yetti
O bir kuştu, uçtu gitti
Gelsende bir gelmesen de

10.14 Ö

10.14.1 ÖMER BEDRETTIN USAKLI

10.14.1.1 DENIZ HASRETI

DENİZ HASRETİ
Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor,
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum.
Bütün gemicilerin ruhu bende yaşıyor;
Başımdaki gökleri bir deniz sanıyorum.
Nasıl yaşıyacağım ey deniz, senden uzak?...
Yanıp sönüyor gibi gözlerimde fenerin!...
Uyuyor mu limanda her gece sallanarak,
Altundan çivilerle çakılmış gemilerin?...
Sevmiyorum suyunda yıkanmamış rüzgârı;
Dalgaların gözümde tütüyor mavi, yeşil...
İçimi güldürmüyor sensiz ay ışıkları;
Ufkundan yükselmiyen güneşler güneş değil!
Bir gün nehirler gibi çağlıyarak derinden
Dağlardan, ormanlardan sana akacak mıyım?
Ey deniz, şöyle bir gün sana bakacak mıyım,
Elma bahçelerinden, fındık bahçelerinden?..
ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

10.14.1.2 EFENIN BAYRAMI

EFENİN BAYRAMI
Eğilmez başın gibi,
Gökler bulutlu efem!
Dağlar yoldaşın gibi;
Sana ne mutlu efem!
Oyna, yansın cepkenin;
Yansın güneşten tenin!
Gün senin, şenlik senin;
Bayramın kutlu efem!...
ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

10.14.1.3 SON DILEK

SON DİLEK
Âşıkım, dağlara kurulu tahtım,
Çobanlar bağrımı dağlar da geçer.
Günümü yıl eden şu kara bahtım
Engin gurbetlerden çağlar da geçer.
Hasretle doldurur geçtiğim yeri
Vahşi kuş sesleri, yaban gülleri.
Bazen Akpınar'a giden bir peri
İnce yollarımı bağlar da geçer.
Örtse gözlerimi sonsuz bir diyar
Mezarım dağlara kalsa da yadigâr,
Gönlümü çiğneyip geçen nazlı yar
Belki mezarımdan ağlar da geçer...
ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

10.14.1.4 ÖMER BEDRETTIN USAKLI

ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

1904 yılında Uşak'ta doğdu, 24 Şubat 1946 tarihinde İstanbul'da öldü. Mülkiye Mektebi'ni bitirdi; Manavgat, Ünye, Şavşat, Edremit'te kaymakamlık, Artvin'de vali yardımcılığı ve bir süre mülkiye müfettişliği görevi yaptı; veremden öldü. Görevli olduğu yurt köşelerinin güzelliklerini, doğayı, özellikle deniz özlemini, kişisel duygularını hece ölçüsüyle, içten, lirik ve yalın bir dille anlattı. Döneminde "Anadolu Şairi" olarak ünlenmiştir.

YAPITLARI

Deniz Sarhoşları (1926,1929)
Yayla Dumanı (1934)
Sarıkız Mermerleri (1940)
Yayla Dumanı-Seçme Şiirler (1945)
Bütün Eserleri (1988, ölümünden sonra)

10.14.2 ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.1 BÖYLE HER AKSAM

BÖYLE HER AKŞAM
Sakın gözlerin yollarda kalma
Rüzgâr dağıtmış olsa da saçlarını
Biliyorum için için yanıyor yüreğin
Yapayalnız değilsin herşeye rağmen
Çoktandır karşı karşıya kalmadın
Renkli akşam bulutlarıyla
Sonbahar dağlarda ateş yakmış
İnce ince tütüyor beyaz bir duman
Dökmüş söğütler yapraklarını sulara
Yol kenarında bir ağaç ben garibim
Bozkırın kuşları dağlarda soluk soluğa
Yoruldum gayet ağırlaştı kalbim
Şimdi tek başına yürüyen geceden uzakta
Memleketimin ışıklarını görüyorum
Biliyorum bir tanem can evimdeki yaram
Böyle her akşam yaklaşmasa bu hüzün
Bir Akdeniz sabahı gibi aydınlanır yüzün
Yağmur çiseler yapraklar camlara vurur
Görünür kavakların arasından
Pencereleri ardına kadar açık kulübemiz
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.2 DAGDA ATES YAKANLAR

DAĞDA ATEŞ YAKANLAR
-Bu saatte Kuzey Afrikanın
dağlarında ateş yakanlar var-
Bir şafak vakti başlayacak yolculuğumuz
Cıgaralar sönmüş parmaklarımızda
Düşünmemek mümkün mü gelecek günleri
Bir başka mâkam üzre başlamış şarkılar
Seslerini duyuyorum görmediğim şehirlerin
Milyonlarca insan karşılamış orda barışı
Şu mavi gökyüzü bu ıslak asfalt caddeler
Okyanus kıyıları işte yeşil sırtlı balıklar
Say sayabildiğin kadar hepsi yeryüzünde

Onların hasretini sizler kadar kimbilir
Afrika kıyılarında çarpışan vatanseverler
Korkusuz uyanacağınız sabahları düşünüyorsunuz
Mavi salkımlı pencerelerin arkasında
Başladı işte akşam saatlerinizin hüznü
Dile gelmiş bırak dört duvar konuşuyor
Kimdir onlar diye sormayın bütün insanlar
Ben bilirim o cana kıyan sabahları
Gün doğmuş kuşlar cıvıldaşır dışarda
Bir ince duman tüter bacalardan
Şakır şakır güneşle yıkanır kelimeler
Haberin olmaz çiçek açmış yemyeşil dallardan
Nasıl unutabilirim işte karşımdasın
Dilimde hâlâ tadı var dudaklarının
Yaşamak ne kadar mümkünse o kadar güzel
Elbette özgür konuşmak kolay değil
İstemem artık gözyaşı korku ve keder
Yalnız aydınlık bir Afrika için konuşacağız
Bilmem sen de bunları düşünüyor musun
Yaşamak sade kederle kanla yuğrulmamış
Bir defa da alınterinin saadetin hakkını düşün
Düşün zafer türkülerini düşün barış adına atılan topları
Yağmur çiseler dar sokaklı şehirlerine
Nasıl beklemesin kırkbin köy dörtyüz kasaba
Yaklaşan büyük çimento çelik fabrikalarını
Her sabah haber sorarım gümüş kanatlı kuştan
Artık âşinam olmuş dağda ateş yakanlar
Sabır birikmiş gözlerimde yaş yerine
Biliyorum bir duman gibi tütüyor karşınızda
Karacaoğlan'ın yaktığı türkülerle beraber yürümek
İşte Galata rıhtımı en kalabalık saati köprünün
Farkında mısın Balıkpazarında bütün dükkânlar açık
Göğüs dolusu hasreti var Afrikanın şimdi
Bütün özgür yaşayan insanlara karşı
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.3 MEMLEKETIM

MEMLEKETİM
usandım artık hazin mısralar okumaktan

neyleyim akşam yaklaşıyor dostum
kuşların cıvıltısı dinecek birazdan
yitecek yeşil yapraklar taze güller
ağır bir makamla başlayacak şarkısına
afyon çekmiş zavallı mısır radyosu
sen kütahya sen samsun sen istanbul
sırtını dayayıp o bereketli toprağa
diniliyorum çukurova'nın sesini
sürüyor tarlaları traktör kardeşim
avuçlar serpmeyecek artık tohumu
kaç yıldır özlüyor bu topraklar bilir misin
ağır uykusundan uyanmış kalkıyor
bafralı tütüncüler haliç kıyıları ve toroslar
benim insanlarım öğrenmişler yeryüzünü
ilk kurşunu atan antepli şahin'e kadar
dağlarda bellerde onları tek tek tanımışım
yamalı mintanları ve ağızlarını örten bıyıkları
öfkeyi cesareti bilen gözleriyle
taş taşımışlar ekmeği bölerek yemişler
yıllar var ki hüznü kederi sevmiyorum
yalnız insanlar için şiir yazdığımı bilirler
sen kütahya sen samsun sen istanbul
asfalt yollara çıkan dar sokakları
köprüleri ambarları ve akarsularıyla
düşünmüşümdür on sekiz saat yol boyunca
bir sabah erken yola çıktım
gâvur dağlarında bıraktım türkümü
avuçlarım delik deşik dudaklarım çatlak
yağmurda ıslanmış saçlarım
yıllardır görmediğim ak saçlı anam
özlem türkülerini ezberler olmuş
bilirim çamaşırdan delinmiş parmakları
saçlarımı okşar her gece uykumda
"gurbet gurbet" diye dizlerini dövme
onu çoktandır kardeş bilmişim ben
mektuplarımda adı torbamda ekmeği var
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.4 SAADETIMIZ

SAADETİMİZ
Dağlara doğru koşuyorum
Arkamdan deniz sesi geliyor
Toprak çanaklardan içtiğim ayran kadar ekşi
Bir meyve getiriyorum sana
Dalından yeni kopardım
Başaklar arasında sarı saçlarını seçemedim
Sana bir bayırdan ünlediğim vakit
Elimde bir demet gelincik vardı
Ve ağaçlarda yapraklar
Umutlar gibi çoğalıyorlardı
Gel şimdi seninle kaçalım vâdilere
Su değirmenlerinin oluklarından
Gözlerimizi yumarak sular içelim
Islak otların üzerinde
Çıkınımızı açıp esmer ekmek taze zeytin yiyelim
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.5 SALINCAK

SALINCAK
durup dinlenmeden akan bir ırmakla
binsek ağrı dağının salıncağına
kolan vursak en hızlı rüzgârınla
ne güzel bir orman dolusu yeşil yaprakla
geçip gitmek kilometrelerce ıssızlığı
sen yaşamanın türküsünü sümbüle sor
gömütlerin pembe çiçeklerini geride bırak
durup dinlenmeden ateşler yak
alevler sönse bile kalır biraz kor
yunus pir sultan dizeleriyle yaşıyor
okudukça bahar yağmuru çiseler içime
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.6 SIRTÜSTÜ

SIRTÜSTÜ
Otları tutuşturup yaklaştı mı akşam
İçimde karanfil kokulu

İnce yüzün belirir biraz dalsam
Sendeki keder bir ırmaktır ruhum
Kütahya'da köpürür Bayburt'tan akar
Duvarda başlar günün oyunu
Tavandan bir çift göz bakar
Sıçrayıp bir ormanda dururum
Sırtında pırıltılar bir tilki geçer
Saçlarında taşırsın yıldızlarıyla geceyi
Dağbaşı rüzgârları camlara vurur
Bir sabah dönüşünü anımsar bölünür uykum
ÖMER FARUK TOPRAK

10.14.2.7 ÖMER FARUK TOPRAK

ÖMER FARUK TOPRAK

1920 yılında İstanbul'da doğdu, 20 Ağustos 1979 tarihinde aynı kentte öldü. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki öğrenimini yarım bırakarak memur olarak çalıştı. Bir süre Yürüyüş dergisini çıkardı.

1940 kuşağının toplumcu gerçekçi anlayışa bağlı şairlerindendir. Toplum sorunlarını içeren, barış kaygısı taşıyan, gerek klasik gerekse çağdaş şiir ölçülerini kullanarak uzun ve soluk gerektiren güzel şiirler yazdı.

YAPITLARI

İnsanlar (1943)
Hürriyet (1945, Suat Taşer ile)
Dağda Ateş Yakanlar (1955)
Susan Anadolu (1968)
Ayışığı (1973)
Tüm Şiirleri (1983,ölümünden sonra)

10.14.3 ÖMER HAYYAM

10.14.3.1 1

1.
Ey özünün sırlarına akıl ermeyen;
Suçumuza, duamıza önem vermeyen;
Günahtan sarhoştum, ama dilekten ayık;
Umudumu rahmetine bağlamışım ben
2.
Büyükse de isyanım, kötülüklerim,
Yüce Tanrı' dan umut kesmiş değilim;

Bugün sarhoş ve harap ölsem de yarın
Rahmete kavuşur elbet kemiklerim.
3.
Tanrım bir geçim kapısı açıver bana;
Kimseye minnetsiz yaşamak yeter bana;
Şarap içir, öyle kendimden geçir ki beni
Haberim olmasın gelen dertten başıma.
4.
Rahmetin var, günah işlemekten korkmam;
Azığım senden, yolda çaresiz kalmam;
Mahşerde lutfunla ak pak olursa yüzüm
Defterim kara yazılmış olsun, aldırmam.
5.
Derde gama yatkın yüreğime acı;
Bu tutsak cana, garip gönlüme acı;
Bağışla meyhaneye giden ayağımı,
Kızıl kadehi tutan elime acı.
6.
Akıl bu kadehi övdükçe över;
Alnından sevgiyle öptükçe öper;
Zaman Usta' ysa bu canım nesneyi
Hem yapar hem kırıp bin parça eder.
7.
Ey zaman, bilmez misin ettiğin kötülükleri?
Sana düşer azapların, tövbelerin beteri.
Alçakları besler, yoksulları ezer durursun:
Ya bunak bir ihtiyarsın, ya da eşeğin biri.
8.
Her sabah yeni bir gün doğarken,
Bir gün de eksilir ömürden;
Her şafak bir hırsız gibidir
Elinde bir fenerle gelen.
9.
Dünya dediğin bir bakışımızdır bizim;
Ceyhun nehri kanlı göz yaşımızdır bizim;
Cehennem, boşuna dert çektiğimiz günler,
Cennetse gün ettiğimiz günlerdir bizim.
10.
Yaşamanın sırlarını bileydin
Ölümün sırlarını da çözerdin;
Bugün aklın var, bir şey bildiğin yok:
Yarın, akılsız, neyi bileceksin?

11.
İçin temiz olmadıktan sonra
Hacı hoca olmuşsun, kaç para!
Hırka, tespih, post, seccade güzel;
Ama Tanrı kanar mı bunlara?
12.
Var mı dünyada günah işlemeyen söyle:
Yaşanır mı hiç günah işlemeden söyle;
Bana kötü deyip kötülük edeceksen,
Yüce Tanrı, ne farkın kalır benden, söyle.
13.
Felek ne cömert ne aşağılık insanlara!
Han hamam, dolap değirmen, hep onlara.
Kendini satmıyan adama ekmek yok:
Sen gel de yuf çekme böylesi dünyaya!
14.
Bilgenin yüreğinde her dilek,
Anka kuşu gibi gizli gerek.
Damla nasıl inci olur denizde:
Sedefler içinde gizlenerek.
15.
Ovada her kızıl lalenin teni
Bir padişahın kanıyla beslendi.

Yerden biten şu mor menekşe yok mu?
Bir güzelin yanağındaki bendi.
16.
Mal mülk düşkünleri rahat yüzü görmezler,
Bin bir derde düşer, canlarından bezerler.
Öyleyken, ne tuhaftır, yine de övünür,
Onlar gibi olmıyana adam demezler.
17.
Gül verme istersen, diken yeter bize.
Işık da vermezsen, ateş yeter bize .
Hırka, tekke, post most olasa da olur,
Kilise çanları bile yeter bize.
18.
Beni özene bezene yaratan kim? Sen!
Ne yapacağımı da yazmışın önceden.
Demek günah işleten de sensin bana:
Öyleyse nedir o cennet cehennem?
19.
İnsan bastığı toprağı hor görmemeli:
Kim bilir hangi güzeldir, hangi sevgili.
Duvara koyduğun kerpiç yok mu, kerpiç?
Ya bir Şah kafasıdır, ya bir vezir eli!
20.
Hak er geç cimrilerin hakkından gelir;
Cehennem ateşleri onlar içindir.
Ne der, dili inciler saçan Muhammet:
Cömert gavur cimri müslümandan yeğdir.
21.
Varlığın sırları saklı, benden;
Bir düğüm ki ne sen çözebilirsin, ne ben.
Bizimki perde arkasında dedi-kodu:
Bir indi mi perde, ne sen kalırsın, ne ben.
22.
Bir geldi mi derin ölüm uykusu,
Biter bu dünyanın dedi-kodusu.
Ölenden bir haber bekler insanlar:
Ne söylesin? Bilmez ki ne olduğunu!
23.
Yel eser, umutlar savrulur gider;
Sensiz, bensiz kalır bağlar bahçeler;
Altın gümüş nen varsa harcamaya bak!
Ölür gidersin, düşmanın gelir yer.
24.
Sevgili, seninle ben pergel gibiyiz:
İki başımız var, bir tek bedenimiz.
Ne kadar dönersem döneyim çevrende:
Er geç baş başa verecek değil miyiz?
25.
Dünyada akla değer veren yok madam,
Aklı az olanın parası çok madem,
Getir şu şarabı, alsın aklımızı:
Belki böyle beğenir bizi el alem!
26.
Ferman sende, ama güzel yaşamak bizde:
Senden ayığız bu sarhoş halimizde.
Sen insan kanı içersin, biz üzüm kanı:
İnsaf be sultanım, kötülük hangimizde?
27.
Bu dünyadan başka bir dünya yok, arama;
Senden benden başka düşünen yok, arama!
Vaz geç ötelerden, yorma kendini:
O var sandığın şey yok mu, o yok arama!
28.
Şu serviyle süsen neden dillere destan?
Neden hep onlara benzetilir hür insan?
Birinin on dili var, boşboğazlık etmez,

Ötekinin yüz eli var el açmaz, ondan!
29.
Benim halimden haber sorarsan,
Bir çift sözüm var sana, yürekten:
Sevginle gireceğim toprağa,
Sevginle çıkacağım topraktan.
30.
Şu dünyada üç beş günlük ömrün var,
Nedir bu dükkanlar, bu konaklar?
Ev mi dayanır, bu sel yatağına?
Bu rüzgarlı yerde mum mu yanar?
31.
Dün geldi: Nedir aradığın? dedi bana:
Bensem, ne bakarsın o yana bu yana?
Kendine gel de düşün, içine iyi bak:
Ben senim, sen ben; aranıp durma boşuna!
32.
Sabah doldu göklere mavi mavi;
Doldur, ışık döker gibi, kaseyi!
Acı olmasına acıdır şarap:
Ama gerçek acıdır demezler mi?
33.
Adam olduysan hesap ver kendine:
Getirdiğin ne? Götüreceğin ne?
Şarap içersem ölürüm diyorsun:
İçsen de öleceksin, içmesen de!
34.
Camiye gittim, ama Allah bilir niye:
Ne namaz kılmaya, ne dua etmeye.
Eskiden bir kilim aşırmıştım camiden:
O eskidi gittim yenisini yürütmeye.
35.
Kimi dinde imanda buldu yolu
Kimi akıl, bilim yolunu tuttu.
Derken ses geldi karanlıklardan:
Gafiller! Doğru yol ne odur, ne bu!
36.
Her gece aklım dalar gider engine.
Ağlarım, inciler dolar eteğime.
Sevdalıyım, şarap dayanmıyor bana:
Kafam baş aşağı çevrik bir tas mı ne!
37.
Dünya ne verdi sana? Hep dert, hep dert!
Güzel canın da bir gün elbet.
Toprağında yeşillikler bitmeden
Uzan yeşilliğe, gününü gün et.
38.
Şarap sen benim günüm güneşimsin!
Öyle bir dolsun ki seninle içim.
Bir bildik görünce beni sokakta:
Ne o şarap nereye böyle? desin.
39.
Ben ne camiye yararım, ne havraya!
Bir başka hamur benimki, başka maya.
Yoksul gavur, çirkin orospu gibiyim:
Ne din umrumda, ne cennet, ne dünya!
40.
Bir kuş gördüm yüce Tus kalesinde,
Keykavus'un kafa tası pençesinde.
Sorup duruyor kafaya: Hani? Nerde?
41.
Şu testi de benim gibi biriydi;
O da bir güzele vurgun, dertliydi.
Kim bilir, belki boynundaki kulp da
Bir sevgilinin bem beyaz eliydi.
42.

İnciyi isteyen dalgıç olacak;
Varı yoğu dosta verip dalacak.
Canı avucunda, nefesi göğsünde:
Ayağı baş olacak, başı ayak
43.
Girme şu alçakların hizmetine:
Konma sinek gibi pislik üstüne.
İki günde bir somun ye, ne olur!
Yüreğinin kanını iç de boyun eğme.
44.
Bir taş bulamazsın ki Doğu ovalarında
Küfretmesin bana da, benim zamanıma da
Yüz adım yürü bak, bir dertli insan görürsün:
Bunalmış, otura kalmış yolun kenarında.
45.
Güneş attı göğe sabah kemendini:
Aydınlık padişahı atına bindi.
İçin! için! diye bağırdı dört yana
Canım sabah şarabının müezzini.
46.
Bu kadeh bir bedendir, cana gebe!
Bir yasemindir, erguvana gebe!
Hayır; yanlış; ne odur şarap ne bu:
Bir sudur, bir su ki yangına gebe!
47.
Gökte bir öküz varmış, adı Pervin;
Bir öküz de altındaymış yerin.
Sen asıl iki öküz arasında
Tepişmesine bak şu eşeklerin!
48.
Ne bilginler geldi, neler buldular!
Mumlar gibi dünyaya ışık saldılar.
Hangisi yarıp geçti bu karanlığı?
Birer masal söyleyip uyuya kaldılar.
49.
Bir sır daha var, çözdüklerimizden başka!
Bir ışık daha var, ışıklardan başka.
Hiç bir yaptığınla yetinme, geç öteye:
Bir şey daha var bütün yapıtlardan başka.
50.
Bir damla şarap ver Çin senin olsun;
Bir yudumu bütün dinlerden üstün.
Söyle, ne var dünyada şaraptan hoş?
O acıya tatlılar feda olsun.

51.
Biz gerçekten bir kukla sahnesindeyiz:
Kuklacı Felek usta, kuklalar da biz.
Oyuna çıkıyoruz birer, ikişer ikişer;
Bitti mi oyun, sandıktayız hepimiz.
52.
Dünya üç beş bilgisizin elinde;
Onlarca her bilgi kendilerinde.
Üzülme; eşek eşeği beğenir:
Hayır var sana kötü demelerinde.
53.
Dedim: artık bilgiden yana eksiğim yok;
Şu dünyanın sırrına ermişim az çok.
Derken aklım geldi başıma, bir de baktım:
Ömrüm gelip geçmiş, hiç bir şey bildiğim yok.
54.
Cennette huriler varmış, kara gözlü;
İçkinin de ordaymış en güzeli.
Desene biz çoktan cennetlik olmuşuz:
Bak, bir yanda şarap, bir yanda sevgili.
55.

Sen sofusun, hep dinden dem vurursun;
Bana da sapık, dinsiz der durursun.
Peki, ben ne görünüyorsam oyum:
Ya sen? Ne görünüyorsan o musun?
56.
Varlık yokluk derdini aklından sil;
Bırak öteleri de kendini bil.
Doldur şarabı, geniş bir nefes al:
Kaç nefes alacağın belli değil.
57.
Bir elde kadeh, bir elde Kuran;
Bir helaldir işimiz, bir haram.
Şu yarım yamalak dünyada
Ne tam kafiriz, ne tam müslüman!
58.
Ey kör! Bu yer, bu gök, bu yıldızlar boştur boş!
Bırak onu bunu da gönlünü tut hoş!
Şu durmadan kurulup dağılan evrende
Bir nefestir alacağın, o da boştur boş!
59.
Leyla isteyen kişi Mecnun olmalı;
Kendinden de, dünyasından da geçmeli.
Sevenlerin sofrasına çağrılınca
Ben körüm, ben dilsizim demeli.
60.
Öldürmek de, yaşatmak da senin işin;
Bu dünyayı gönlünce düzenleyen sensin.
Ben kötüyüm diyelim, kimde kabahat?
Beni böyle yaratan sen değil misin?
61.
Ben kadehten çekmem artık elimi;
Tutmam senin senin kitabını, minberini.
Sen kuru bir sofrasın, ben yaş bir sapık:
Cehennemde sen mi iyi yanarsın, ben mi?
62.
Eşi dostu verdik birer birer toprağa;
Kiminden bir taş bile kalmadı ortada.
Sen, yorgun katır, hala bu kalleş çöldesin:
Sırtında bunca yük, yürü bakalım hala.
63.
Gözüm, kör değilsen, bunca mezarı gör;
Dünyayı saran yalan dolanları gör;
Kırallar, padişahlar çürüyüp gitmiş:
Ela gözlerine kurt dolanları gör!
64.
Felek doğruyu eğriyi tartaydı,
Her işine güzel demek kolaydı.
Böyle özü doğruluk olaydı?
65.
Duman değil mi dünya mutfağında payın?
Öyleyse ha olmuşsun ha olmamışsın.
Senin zorunsa sermayeden yememek:
Bekle, bekle de başkası yesin yarın.
66.
Bayram geldi; işimiz iştir bu aralık;
Horoz kanı gibi şarap bollaşır artık.
Gel gelelim eşekler de boş gezer şimdi:
Oruç gemi ağızlarından çıkar, yazık!
67.
Hep arar dururdum, dünyaya geleli,
Alın yazısı, cenneti, cehennemi.
Hocam kesti attı, sağlam bilgisiyle:
Alın yazısı, cennet cehennem sende, dedi.
68.
Yarım somunun var mı? Bir ufak da evin?
Kimselerin kulu kölesi değil misin?

Kimsenin sırtından geçindiğin de yok ya?
Keyfine bak: en hoş dünyası olan sensin.
69.
Bahar geldi; başka şey istemem kafamda;
Hele akla hiç yer vermem bahar soframda;
Şarap, seninleyim bu mevsim, koru beni:
Söğüt ağacı, sen de ser gölgeni altıma.
70.
Tanrı, cennette şarap içeceksin, der;
Aynı tanrı nasıl şarabı haram eder?
Hamza bir Arab' ın devesini öldürmüş:
Şarabı yalnız ona haram etmiş peygamber.
71.
Nerde yüreği tertemiz uyanık insan?
Nerde güzel düşünceler ardında koşan?
Herkes kendi kafasının kulu kölesi:
Hangi Tanrının kulu, nerde o kahraman?
72.
Kim için bu yerler gökler? Bizim için.
Biz görüş cevheriyiz akıl gözünün
Evren bir yüzük gibiyse çepeçevre
İnsan, taşında bir nakış o yüzüğün.
73.
Yüce varlık bize bir beden verince
Sevmesini öğretti her şeyden önce
Sonra şu delik deşik yüreğimize
Mana incileri sakladı binlerce.
74.
Niceleri geldi, neler istediler;
Sonunda dünyayı bırakıp gittiler;
Sen hiç gitmeyecek gibisin, değil mi?
O gidenler de hep senin gibiydiler.
75.
Vakit geldi, dünya yeşiller giyecek;
Ağaçlara Musa'nın eli değecek,
Kuru tohumlara İsa'nın nefesi;
Gözler açıp buluta çevrilecek.
76.
Gerçek eren içinde kir tutmayandır;
Varlığını korkusuzca hiçe sayandır;
Bu topraklar üstünde en temiz kişi
Sağlığında toprak kesilmiş olandır.
77.
Ey can, sana aklı niçin vermiş veren?
Kendini bil, yolunu bul yitip gitmeden.
Baykuş gibi ne gezersin viranelikte,
Yerin akdoğan gibi sultanın emrindeyken?
78.
Onlar ki kurtulamaz ikiyüzlülükten
Canı ayırmaya kalkarlar bedenden;
Horoz gibi tepemde testere olsa
Aklımın kafasını keser atarım ben.
79.
Bir yanarım Tanrı özlemiyle Musa gibi;
Bir ölürüm murada ermeden Yahya gibi;
Yarı gökte kalırım hep bir iğne yüzünden
Hep bir başka derdin terzisiyim İsa gibi.
80.
Dert çekme boşuna, hep gül de yaşa;
Zulüm yolunda hakkı bul da yaşa;
Sonu yokluk madem bu dünyamızın
Yok bil kendini, özgür ol da yaşa.
81.
Ramazan ayı bu yıl da geldi yine;
Vurdu bukağıyı aklın bileğine;
Tanrım bu halka bir gaflet ver de bari

Ramazanı Şevval sansınlar bu sene.
82.
Ey doğru yolun yolcusu, çaresiz kalma;
Çıkma kendinden dışarı, serseri olma;
Kendi içine sefer et erenler gibi:
Sen görenlerdensin, dünya seyrine dalma.
83.
Duru sudan daha temizdir benim sevgim;
Sevgiyle bu oynayış da hakkımdır benim;
Halden hale girer başkalarında sevgi:
Neyse hep odur benim sevgim ve sevgilim.
84.
Dünya padişahın, kayserin, hakanın olsun;
Cehennem kötünün, cennet iyinin olsun;
Tesbih meleklerin olsun, temizlik Rızvan' ın:
Sevgili bizim olsun, canı canımız olsun.
85.
Ey güzel, sen ki bana derdi derman edensin;
Şimdi: Çekil önümden, diye ferman edersin;
Senin yüzün canımın kıblesi olmuş bir kez;
Ne yapsın, kıble mi değiştirsin bu can dersin?
86.
Şarap iç adın silinip gitmeden dünyadan;
Şarap kasveti, karanlığı giderir candan;
Güzellerin saçını çözüp dağıtmaya bak
Neylesin, netsin bu can, kıble mi değiştirsin?
87.
Bizim şarap içmemiz ne keyfimizden,
Ne dine, edebe aykırı gitmemizden;
Bir an geçmek istiyoruz kendimizden:
İçip içip sarhoş olmamız bu yüzden.
88.
Biliyorum varlığın, yokluğun dış yüzünü;
Yükselmenin de alçalmanın da içyüzünü;
Ne çıkar öte yanını da bilsem feleğin:
Bezmişim bilgiden, atmışım her türlüsünü
89.
Baharlar yazlar gider, kara kış gelir;
Varlığın yaprakları dürülür bir bir;
Şarap iç, gam yeme; bak ne demiş bilge:
Dünya dertleri zehir, şarap panzehir.
90.
Gülün yüzünde çiy tanesi nevruzun ne hoş;
Yeşillikte canı aydınlatan yüzün ne hoş;
Geçmiş gitmiş gün üstüne ne söylesen boş:
Bırak dünü, hoş et gönlünü, bak bugün ne hoş.
91.
Bilgisizliğimi sundum durdum aleme;
Bir yoksulluk karanlığı çöktü gönlüme;
Utandım günahımdam, müslümanlığımdan:
Bundan böyle zünnar takacağım belime.
92.
Bir su, bir damla suymuşuz, bele düşmüşüz;
Şehvet ateşiyle dışarı savrulmuşuz;
Yarın yel savuracak toprağımızı:
İçelim, hoş geçsin üç nefeslik ömrümüz.
93.
Bahtımın kökü yeşerip dal budak da verse
Eğretidir bu ömür diye giydiğin elbise;
Mıhlar gevşek bir gölgeliktir beden çadır,
Pek dayanma sakın ne kadar sağlam da görünse.
94.
Ben de geçtim gittim bu zulüm yurdundan,
Elimde yelden başka bir şey kalmadan;
Ama var mı, ölümüme sevinip de
Ecelin şaşmaz tuzağından kurtulan?

95.
Orucumu yiyorsam ramazanda
Mübarek aydan habersizim sanma:
Çileden gece oluyor da gündüzüm
Sahura kalıkıyorum gün ortasında.
96.
Yılan gibi taşa girsen de, Saki,
Sızar ecelin suyu bulur seni;
Bu dünya toprak, Saki, türkü söyle;
Bu soluk bir yel, şarap ver, Saki.
97.
Gönül Bijen' i kuyu gibi gam zindanında;
Akıl Sührab'ı ölmüş derdinin sayvanında;
Dünya Siyavuş'unun öcünü almak için
Gam, Rüstem'in Turan gibi gönlünü talanda.
98.
Ey yanağı ağustos gülünü bastıran;
Ey yüzü Çin güzellerini kıskandıran;
Bakışı Babilşahını büyüde yenip
Elinde at, fil, ruh, ferz, baydak bırakmayan.
99.
Elimde olsa dünyayı küçümserdim;
İyisine de kötüsüne de yuf çekerdim;
Daha doğrusu bu aşağılık yere
Ne gelirdim, ne yaşardım, ne ölürdüm.
100.
Şarap iç, bire birdir derde tasaya;
Ne bu dünya kalır, ne öteki dünya.
Ne serin ateştir o, ne can dolu su:
Çabuk ol, bulup içemezsin mezarda
101.
Felek, delik deşik ediyorsun yüreğimi;
Yırtıyorsun ikide bir sevinç gömleğimi,
Esen yelleri ateş ediyorsun bana;
Çamura çeviriyorsun içeceğimi.
102.
Haram, acı, kötü derler canım şaraba:
Oysa ne hoş şey, hele bir güzel sunarsa;
İçin bakın; hem doğrusunu isterseniz,
Haram dedikleri her şey hoş galiba!
103.
Dedim ben artık kızıl şarabı içmem;
Üzümün kanıymış bu, ben kan dökmek istemem.
Gün görmüş aklım şaşırdı: Sahi mi? dedi;
Yok canım, şaka, ben nasıl içmem!
104.
Sen bu dünyanın sırlarına eremezsin;
Erenlerin dilini de söktüremezsin;
İyisi mi iç şarabı, cennet et bu dünyayı:
Öbür cennete ya girer, ya giremezsin.
105.
Bulut geldi; lalede bir renk bir renk!
Şimdi kızıl şarap içmemiz gerek.
Şu seyrettiğin serin yeşillikler
Yarın senin toprağında bitecek.
106.
İki batman şarap, bir buğday ekmeği;
Bir koyun budu, bir de ay yüzlü sevgili;
Daha ne istenir bilmem şu dünyada:
Padişah daha iyisini bulabilir mi?
107.
Dünyaları değişmem kızıl şaraba;
Ay da ondan sönük; çoban yıldızı da.
Şarap satanların aklına şaşarım:
Ondan iyi ne var alınacak dünyada?
108.

İnsan son nefese hazır gerekmiş:
Nasıl ölürse öyle dirilecekmiş.
Biz her an şarap ve sevgiliyleyiz:
Böylece dirilirsek işimiz iş.
109.
Biz de çocuktuk, bir şeyler öğrendik;
Bildiklerimizle övündük, eğlendik.
Şu oldu, bu oldu da ne oldu sonra?
Bir bulut gibi geldik, yel gibi geçtik.
110.
Hayyam bilgelik çadırları dokudu;
Sonra dert potasında yandı kül oldu.
Bir pula satıldı kader çarşısında,
Ölüm celladı geldi, boynunu vurdu.
112.
Dostum, gel yarına kanmayalım biz;
Günümüzü gün edelim ikimiz.
Yarın çekip gettik mi şu konaktan
Yedi bin yıl önce gidenlerleyiz.
113.
Ömrümüzden bir gün daha geldi geçti;
Derede akan su, ovada esen yel gibi.
İki gün var ki dünyada, bence ha var ha yok:
Daha gelmemiş gün bir, geçmiş gün iki.
114.
Tanrı, her an sevdiğinin kapısında ol;
Bu dünyadan o dünyadan bana ne!
Gönlüm ter gibi çıkıp bedenimden
Karıştı varlığın denizlerine.
115.
Gönül, her an sevdiğinin kapısında ol;
Her istediğini onda ara, onda bul.
Aşk tavlasında hileye kaçma kalleşçe:
Koy canını ortaya, soyulursan soyul.
116.
Sarhoş oldum mu aklım azalır;
Ayıldım mı sevincim dağılır.
Ne sarhoş, ne ayık bir hal var ya?
En güzeli öyle yaşamaktır.
117.
Sevgili, sırlarına eren gönül nerde?
Sözlerinin tekini duyan kulak nerde?
Gece gündüz serilirsin de karşımıza:
Yüzünü bir kez gören mutlu göz nerde?
118.
Dert içinde sevinci bul da yaşa;
Haksız düzende haklı ol da yaşa;
Sonu nasıl olsa yokluk dünyanın,
Varından yoğundan kurtul da yaşa.
119.
Açılmaz kapıları açmanız mı gerek?
Dünyada insanca yaşamanız mı gerek?
Bırak öyleyse iki dünyayı birden:
Ey ölü canlılar, canlar uyanık gerek!
120.
Dün özledim de seni coştum birden bire;
Çıktım senin yerin dedikleri göklere.
Bir ses yükseldi ta yukarıda, yıldızlardan:
Gafil, dedi; bizde sandığın Tanrı sende!
121.
Bir testici gördüm, çamur içindeydi:
Ayağı çarkında, elinde bir testi;
Testinin başında bir yoksulun ayağı
Kulpunda bir padişahın kellesi.
122.
Bir testi aldım çarşıdan ucuza;

Gizli gizli neler anlattı bana;
Bir şahdım, dedi; altın kupam vardı;
Şimdi neyim? Testi oldum şaraba.
123.
Bilmem, ne sayar durursun bir, iki;
Ha bir olmuş, ha yüz bin fark etmez ki
Çal sazını, sonun bir avuç toprak,
Şarap ver, bir esip gitmedir bizimki.
124.
Kambur Felek, sen ne konaklar yıka geldin;
Kin beslersin bize, zulüm eski adetin.
Şu kara toprağın göğsünü bir yarsalar,
Ne inciler yatar içinde bilir misin?
125.
Yoksul, dertli gönlüm arar sevgilisini;
Aklı gelmez başına, yer kendi kendini.
Bana sevgi şarabını sundukları gün
Kana boyamışlar varlık kadehimi.
126.
Ha Belh' te ölmüşsün, ha Bağdat' ta hepsi bir;
Kadeh doldu mu, acı da olsa içilir.
Keyfine bak; çok aylar doğmuş batmış sensiz;
Sensiz daha çok ayların ondördü gelir.
127.
Gönlümün dilediği gül yüzüne bakmak;
Elimin özlediği kadehi kavramak.
Her zerrem nasibini almalı dünyadan
Yarın güle kavuşturmadan beni toprak.
128.
Behram' ın şarap içtiği orman köşkünde
Bir tilki yavrulamış, bir ceylan keyfinde.
Ömrünce yaban eşeği avlamış Behram:
Mezar da Behram' ı avlamış günün birinde.
129.
Ben bıyıkları süpürge etmişim meyhanede:
Hayırmış, şermiş bırakmışım ikisini de.
İki dünyayı karpuz gibi önüme koysalar
Ne birine metelik veririm, ne ötekine.
130.
Padişah ol, yokluk halkasına gir de;
Yıkan, kirin pasın kalmasın gönülde.
Meyhaneye ermeğe gelince biri
Kendini bil de ne yaparsan yap de.
131.
Toprakla karışıp bulanmamış bir can
Sana konuk geldi bir temiz dünyadan.
Otur, bir kadeh şarap iç kendisiyle,
Sana iyi geceler deyip kaçmadan.
132.
Ne yazık, pişmiş ekmek çiğlerin elinde;
Ne yazık, çeşmeler cimrilerin elinde.
O canım Türk güzeli kömür gözleriyle,
Çaylakların, uğruların, eğrilerin elinde.
133.
Dünyaya geldiler, coşup taştılar;
Güldüler, eğlendiler, anlaştılar;
Bir kadehte sızıverdiler bir gün
Ölüm uykusunda kucaklaştılar.
134.
Bilir misin, yüceler yücesi Tanrı,
Şarap ne zaman çoşturur içenleri?
Pazar, pazartesi, salı, çarşamba, perşembe,
bir de cuma, cumartesi günleri.
135.
Yaşamak elindeyken bugüne bugün,
Ne diye bırakır, yarını düşünürsün?

Geçmiş, gelecek, kuru sevda bütün bunlar;
Kadrini bilmeğe bak avucundaki ömrün.
136.
Toprak olup gitmişlere sorarsan
Ha gavur olmuşsun ha müslüman.
Kimler bu dünyada eğlenmemişse
Ötekinde yalnız onlar pişman.
137.
Ey garip kuş! Bu yıldızlar darı sana;
Elest günü canı sen verdin insana.
Dünyayı gören büyülü bir kadeh varmış:
O kadeh sende, başka yerde arama.
138.
Bu zamanda az dostun olsun, daha iyi.
Herkesle uzaktan hoş beş edip geçmeli.
Can gözünü açınca görüyor ki insan
En büyük düşmanıymış en çok güvendiği.
139.
Feleği döndürebilir misin muradınca?
Ne çıkar gök yedi kat değil sekiz katsa?
Er geç toprağa karışıp gidecek gövdeni
Ha ovada kurt yemiş, ha mezarda karınca.
140.
Bak, gül yeşiller, sevinçler içinde;
Arar bulamazsın gelecek perşembe.
İç şarabını, gül kokla, yeşil topla:
Toprak oluvermeden gül de yeşil de.
141.
İnsan çeker çeker de sonra hür olur;
İnci sedef zindanlarda yuğrulur.
Paran pulun yoksa bugün, sağlık olsun:
Bugün boş duran kadeh yarın doludur.
142.
Gençlik bir kitaptı, okuduk bitti;
Canım bahar geçti çoktan, kış şimdi.
Hani sevincin, o cıvıl cıvıl kuş?
Nasıl, ne zaman geldi, nasıl gitti?
143.
Her gün biri çıkar, başlar ben, ben demeğe,
Altınları gümüşleriyle övünmeğe.
Tam işleri dilediği düzene girer:
Ecel çıkıverir pusudan: Benim ben, diye.
144.
Can verinceyedek bu çorak yerde
Dertten başka ne geçer ki eline?
Ne mutlu çabuk gidene dünyadan;
Hele bu dünyaya hiç gelmeyene!
145.
Yerleri yapmış, gökleri kurmuşsun ama,
Sensin bunca gönülleri yakıp yıkan da.
Ne kızıl dudakları, ne altın saçları
Almışın süprüntüler gibi kara toprağa.
146.
Dostum, olan olmuş, vahlanma boşuna;
Dünyayı kara zindan etme başına.
Yaşamana bak, elinden tek gelen bu:
Olacakları danışan var mı sana?
147.
Sevgilim, ömrü derdim gibi bitmeyesi,
Bu sabah bütün cömertliği üstündeydi.
Bir göz atıverdi bana geçip giderken:
İyilik et denize at mı demek istedi?
148.
Gül de şarab da bilene güzel gelir;
Sarhoş olmayan için sarhoşluk nedir?
Cebi boş gönlü dolu olmayan kişi

Her şeyden geçmenin tadını ne bilir?
149.
Yapma diyorsun; yapmamak elimde mi?
Sen al demişin; nasıl çekerim elimi?
Hem yap hem yapma demek seninki bana
İnsaf: Kadeh devrilir de dolu kalır mı?
150.
Bu dünya iki kapılı bir han,
Girdi mi dertlere düşer insan.
Tanınmadan yaşamak en iyisi:
Elinde olsa da hiç doğmasan.
151.
Kim görmüş o cenneti, cehennemi?
Kim gitmiş de getirmiş haberini?
Kimselerin bilmediği bir dünya
Özlenmeye, korkulmaya değer mi?
152.
Ne mutlu adı sanı bilinmeyene;
İpeklere, kürklere bürünmeyene;
Anka gibi iki dünyadan da geçip
Bu viranede baykuşa dönmeyene.
153.
Yok olmamış varlık var mı bir tek?
Herşey bir gün, dağılıp gidecek.
Öyleyse vara yoğa ne bakarsın?
En iyisi yoku var, varı yok bilmek.
154.
Sevgili, bir başka güzelsin bugün;
Ay gibisin, pırıl pırıl gülüşün.
Güzeller bayram günleri süslenir:
Seninse bayramları süsler yüzün.
155.
Öldük, dünyayı şaşkın bırakıp gittik;
Yüzlerce incimiz vardı delinmedik.
Sersemliği yüzünden bilgisizlerin
Renk renk düşünceler kaldı söylenmedik.
156.
Kendimden geçtikçe gelirim kendime,
Alçalırım çıktıkça yüksek yerlere.
En garibi, içmeden sarhoşum da ben,
Ayılırım her kadehi devirdikçe.
157.
Ben içerim, ama sarhoşluk etmem:
Kadehten başka şeye el uzatmam.
Şaraba taparmışım, evet, taparım:
Ama senin gibi kendime tapmam.
158.
Şeyh fahişeye demiş ki: - Utanmaz kadın;
Her gün sarhoşsun, onun bunun kucağındasın.
Doğru, demiş fahişe, ben öyleyim; ya sen?
Sen bakalım şu göründüğün adam mısın?
159.
Dün gece usul boylu sevgilim ve ben,
Bir kıyıda gül rengi şarap içerken;
Sedefli bir kabuk açıldı karşımızda;
Sabah müjdecisi çıkıverdi içinden.
160.
Dinle dinsizliğin arası bir tek soluk;
Düşle gerçeğin arası bir tek soluk.
Aldığın her soluğun değerini bil
Bütün yaşamak macerası bir tek soluk.
161.
Bir put demiş ki kendine tapana:
Bilir misin niçin taparsın bana?
Sen kendi güzelliğine vurgunsun:
Ben ayna tutar gibiyim sana.

162.
Biz aşka tapanlarız, müslüman değil;
Cılız karıncalarız, Süleyman değil;
Biz eskiler giyen benzi soluklarız:
Pazarda sırma satan bezirgan değil.
163.
Nerdesin? Sana baş kaldırmışım işte;
Karanlık içindeyim, ışığın nerde?
Cenneti ibadetle kazanacaksam
Senin ne cömertliğin kalır bu işde?
164.
Gerçek erenlere güzel çirkin, hepsi bir;
Sevenler için cennet, cehennem, hepsi bir;
Kendini veren ha ipekli giymiş, ha çul;
Yastığı ha pamuk olmuş ha diken, hepsi bir.
165.
Yıllar günler gibi geçti gider;
Nerde o eski dertler, sevinçler?
Belaya aldırmaz aklı olan:
Bu da her şey gibi geçer, der.
166.
Dünyayı allar pullar boyarlar gözünü;
Aklı olan hor görür süsünü püsünü.
Kimler geldi gitti, kimler gelip gidecek:
Al gitmeden alacağını, doyur gönlünü.
167.
Şarap mimarıdır yıkık gönüllerin
Süzülmüş, tertemiz canı üzümlerin.
Neden şer demişler bu hayırlı suya?
Siz bana bu şerden üç dört kase verin.
168.
Aşk bir beladır, ama Tanrıdan gelme;
Halk neden karşı kor Tanrı emrine?
Bize herşeyi yaptıran kendi madem,
Kulu sorguya çekmenin alemi ne?
169.
Dert de neymiş? O mu bizi ağlatacak?
O mu sevinç bayrağımızı yırtacak?
Gelin, atalım şunu gönül yurdundan:
Yoksa içimizde fitne çıkartacak.
170.
Sensiz camide, namazda işim ne?
Seninle buluşma yerim meyhane.
Benim sevmem de böyle, yüce Tanrı:
İstersen kaldır at cehennemine.
171.
Hep bir çember, dolanıp durduğumuz!
Ne önümüz belli, ne sonumuz.
Kim varsa bilen, çıksın söylesin:
Nerden geldik? Nereye gidiyoruz?
172.
Bizi bizden alan şaraba gönül verdik;
Coşup taştık; yerden kopup göklere erdik.
Tenden bedenden soyunuverdik sonunda
Topraktan gelmiştik, yine toprağa girdik.
173.
Tepemizde dönüp duran gökler
Büyücünün fanusu gibidirler:
Güneş bu fanus içinde lamba,
Biz de gelip geçen görüntüler.
174.
Bir rint gördüm, binmiş dünya denen kır ata;
Aldırmıyor dine, islama, şeriata;
Ne hak dinliyor, ne hakikat, ne marifet:
Gelmiş mi böylesi kahraman kainata?
175.

Kimi gizlenir, kimselere görünmezsin;
Kimi renk renk dünyalarda görünür yüzün
Kendi kendinle sevişmek bu seninki:
Çünkü seyreden sen, seyredilen de sensin.
176.
Yüzümde pırıl pırıl sevinç gördüğün gün,
Nice konakları yıkılmıştır gönlümün.
Dalgıçsan dal gözlerimin denizine, bak:
Dibinde mahzun bir deniz kızı görürsün.
177.
Seni kuru sofraların softası seni!
Seni cehenneme kömür olası seni!
Sen mi Hak' tan rahmet dileyeceksin bana?
Hakka akıl öğretmek senin haddine mi?
178.
Önce kendine gel, sonra meyhaneye;
Kalender ol da gir kalenderhaneye.
Bu yol kendini yenmişlerin yoludur:
Çiğsen başka bir yere git eğlenmeye.
179.
Şarap içip güzel sevmek mi daha iyi,
İki yüzlü softaları dinlemek mi?
Sarhoşla aşık cehenneme gidecekse,
Kimselerin göreceği yoktur cenneti.
180.
En büyük söz Kuran bile
Arada bir okunur besmeleyle.
Kadehteyse öyle bir ayet var ki
Okur insan her zaman, her yerde.
181.
Neylesem bu benim iç kavgalarımla?
Pişmanlığım, kendime düşmanlığımla?
Sen bağışlasan da ben yerim kendimi:
Neylesem bu yüzkaram, bu utancımla?
182.
Kalk sevinç dolduralım garip gönüle
İçelim doğan güne karşı bülbülle
Yırtalım biz de gömleği aşık gülle
Verelim çiçekler gibi ömrü yele.
183.
Aklı olan paraya değer vermez,
Ama parasız dünya da çekilmez;
Eli boş menekşe boynunu büker,
Gül altın kasede gülmezlik etmez.
184.
Bir damla şarap Tus saraylarına bedel,
Keykubad' ın Keykavus'un tahtından güzel
Sabaha karşı aşıkların iniltisi
İki yüzlü softanın ezanından güzel.
185.
Bedenindeki et, kemik, sinir kaldıkça,
Dünyadaki yerini bil, kendinden şaşma.
Düşman Zaloğlu Rüstem olsa ger göğsünü,
Dostun Karun olsa iyilik altında kalma.
186.
Yerin dibinden yıldızlara dek
Ermediğimiz sır kalmadı pek,
Her düğümü çözmüş insanoğlu;
Ecel düğümünü var mı çözecek?
187.
Sevgiyle yuğrulmamışsa yüreğin
Tekkede, manastırda eremezsin.
Bir kez gerçekten sevdin mi dünyada
Cennetin, cehennemin üstündesin.
188.
Bu evren her gece ne gömlekler diker!

Kimini gelen, kimini giden giyer.
Her gün nice sevinçlerle dolar dünya,
Nice dertler toprağa karışır gider.
189.
Şarap benlik kaygusu bırakmaz sende
Çözülmedik bir düğüm kalmaz beyninde
İblis bir kadeh şarap içmiş olaydı,
Secdeye yatardı Adem'in önünde
190.
Biz hırkadan sonra küpe gelmişiz;
Kıpkızıl şarapla abdest almışız.
Medresede kaybettiğimiz ömrü
Meyhanede aramaktır işimiz.
191.
Şarabı götürüp döksen bir dağa
Dağ sarhoş olur başlar oynamağa.
Ben ne diye tövbe edecekmişim
İçimi tertemiz eden şaraba?
192.
Ömür defterinden bir fal açtım gönlümce;
Halden anlar bir dost gelip falı görünce:
Ne mutlu sana, dedi; daha ne istersin:
Ay gibi bir sevgili, yıl gibi bir gece.
193.
Bu gecenin son gece olması da var:
Emret, gül rengi şarabı getirsinler.
Gafil, bir gittin mi bir daha gelmek yok:
Altın değilsin ki gömüp çıkarsınlar.
194.
Medreseden hayır yok, dinle beni;
Vakıf lokması karartır içini.
Git, bir yıkık yerde yoksulca yaşa:
Orası bir padişah eder seni.
195.
Şarap iç, yıkansın, aydınlansın için;
Bu dünya, öbür dünya silinip gitsin!
Gel ömrün yele gitmeden tadına bak
Cana can katan suyun, ıslak ateşisin.
196.
Kendiliğinden var olmuş sanma beni;
Bu kanlı yola ben sokmadım kendimi;
Bir gerçek varlık beni var etmiş olan;
Yoksa kimdim ben, neredeydim, neydim ki.
197.
Dileğin Tanrı dileği değil ki senin;
Muradına ermeyi nasıl beklersin?
Doğru olan Tanrı' nın dilekleriyse
Yanlış demek senin bütün dileklerin.
198.
Ehil insana canım feda olsun;
Ayağı öpülse öperim onun.
Bir de git ehil olmayanla konuş:
Cehennem ne imiş görmüş olursun.
199.
Evren kırıntısı bu güzelim yıldızlar
Gelir giderler, dünyayı bezer dururlar;
Göklerin eteğinde, toprağın koynunda
Doğdukça doğacak daha neler neler var.
200.
Bir nakıştır varlığımız senin çizdiğin,
Şaşılası neler nelerle bezediğin;
Kendimi düzeltmek benim ne haddime:
Beni potadan böyle döken sensin:
201.
Her gün kalkıp meyhaneye gitmedeyim;
Kalenderlerle boş sözler etmedeyim;

Senden bir şey gizlenemez nasıl olsa:
Hoş gör de sana gönülden sesleneyim.
202.
Gökleri yarıp darma dağın ettiğin gün,
Pırıl pırıl yıldızları kararttığın gün,
Sen sorguya çekmeden ben soracağım sana:
Ey Tanrı, hangi günahım için beni öldürdün?
203.
Canların canı dost, gel etme, dinle beni.
Küsme Feleğe, değmez, yeme kendini;
Çekil, otur gürültüsüz bir köşeye,
Seyret bu hengamede olan biteni.
204.
Ne güzel gün! Hava ne sıcak, ne serin;
Bir bulut, tozunu siliyor bahçenin;
Bülbül coşmuş, sesleniyor sarı güle:
Şarap iç şarap da yüzüne renk gelsin!
205.
Bu yolun hoş bir yerinde durabilseydik;
Ya da bu yolun ucunu görebilseydik:
O umut da yok bu umut da; hiç değilse
Otlar gibi kesilip yeniden sürebilseydik.
206.
Vefasız dünya diye yakınıp durma;
Dünya elindeyken tadını çıkarsana!
Herkese vefalı olsaydı dünya
Sıra mı gelirdi senin yaşamana?
207.
Dostlar, bir gün, sözleşip bir yerde birleşin;
Oturup sofrasına dünya cennetinin;
Saki doldururken kadehleri cömertçe,
İçin bir kadeh de zavallı Hayyam için!
208.
Daha nice büyük göreceksin kendini?
Hep varlık yokluk mu düşündürecek seni?
Şarap için şarap: Bu ölüm yolculuğunda
Bulamazsın sarhoş uykulardan iyisini.
209.
Hayyam, günahım var diye tasalanma,
Bunun için dertlere düşmek boşuna.
Günah olacak ki Tanrı bağışlasın:
Rahmet neye yarar günah olmayınca.

210.
Gün doğarken sabah horozları niçin
Acı acı bağrışırlar, bilir misin?
Tan yerini gösterip derler ki sana:
Bir gecen geçti gidiyor; sen nerdesin?
211.
Ay yırttı kara giysilerini;
Kalk, tam zamanıdır, doldur şarap kaseni.
Keyfine bak, çünkü bu ay, sonsuz yıllarca,
Mezarda upuzun yatar görecek seni.
212.
Saki yüzün Cemşid'in kadehinden güzel;
Uğrunda ölmek sonsuz yaşamaktan güzel;
Işık saçıyor ayağını bastığın toprak,
Bir zerresi yüz binlerce güneşten güzel.
213.
Tertemiz geldik yokluktan kirlendik;
Sevinçle geldik dünyaya, dertlenik.
Ağladık, sızladık, yandık, yakındık:
Yele verdik ömrü, toz olup gittik.
214.
Dostunu erkekçe seven kişi
Pervane gibi özler ateşi:

Sevip de yanmaktan kaçanların
Masal anlatmaktır bütün işi.
215.
Bahar geldi mi başka şey dinler miyim;
Hele aklın defterini hemen dürerim.
Şarap, sığınağım sensin bahar günü,
Söğüt ağacı, senin de gölgendeyim.
216.
Seni aramaktan dünyanın başı dertte;
Zengine de göründüğün yok, fakire de;
Sen konuşursun da biz sağır mıyız yoksa,
Hep kör müyüz, sen varsın da görünürde.
217.
Ey dörtle yedinin doğurduğu insan,
Dörtle yedidir seni dertlere salan.
Boşuna mı şarap iç diyorum sana:
Bir gittin mi bir gelme yok, inan.
218.
Tanrım, hayır şer kaygısından kurtar beni;
Kendimden geçir, seninle doldur içimi
Aklım ayıramıyor iyiyi kötüden
Sarhoş et bari ne kötü kalsın, ne iyi.
219.
Medresenin sözü vardır, tekkenin hali,
Sözden, halden öteye gider aşkın yolu.
Müftünün, vaizin en iyisini getirsen
Aşkın mahkemesinde tutulur dili.
220.
Gerçek aydınlığa erince can gözüm,
İki dünyayı birden silinmiş gördüm.
Eriyip gittim sanki engin denizlerde:
Ter olup çıktı, denize döndü gönlüm.
221.
Gönül dedi: Ben neyim ki, bir damla sadece;
Ben nerde, görmediğim koca deniz nerde!
Böyle diyen gönül denize kavuşunca
Baktı kendinden başka şey yok görünürde.
222.
Can o güzel yüzüne vurgun, neyleyim;
Gönül tatlı diline tutkun, neyleyim;
Can da, gönül de sır incileriyle dolu:
Ama dile kilit vurmuşsun, neyleyim.
223.
En doğrusu, dosta düşmana iyilik etmen;
İyilik seven kötülük edemez zaten.
Dostuna kötülük ettin mi düşmanın olur:
Düşmanınsa dostun olur iyilik edersen.
224.
O kızıl yakutun madeni, başka maden;
O eşsiz incinin sedefi, başka sedef;
Aklın buldukları kuruntu, dedi kodu:
Bizim aşk efsanemizin dili, başka dil.
225.
Meyhanede abdest şarapla alınır ancak;
Mümkün mü kara yazıyı aka çevirmek?
Perdemiz öyleysine yırtılmış ki bizim,
Onarılmaz artık ne kadar yamasak.
226.
Hem sana el değdirmeğe elim varmaz,
Hem sensiz aldığım nefes, nefes olmaz:
Bir garip dert bu, kimseye de açılmaz:
Bir zehir zakkum ki tadına da doyulmaz.
227.
Sır saklamasını bilirsen Hayyam söyler
İnsanoğlu nedir, ne yapar, ne eder:
Dert çamuruyla yuğrulup gelir dünyaya

Yer içer, karın doyurur ve çeker gider.
228.
Putların, Kabenin istediği: Kölelik;
Çanların, ezanın dilediği: Kölelik;
Mihraptı, kiliseydi, tespihti, salipti
Nedir hepsinin özlediği? Kölelik.
229.
Benim canım hep şarabın izindedir,
Kulağım ney ve rubap sesindedir.
Toprağımdan desti yaparlarsa benim
O desti şarap doldurulmak içindir.
230.
Sen nesin, varlık nedir, nerden bileceksin?
Dünyan esen yel üstüne kurulmuş senin.
İki yokluk arasında bir varlık seninki:
Hiçlik ne varsa çevrende, sen de bir hiçsin.
231.
Gül yanaklı sevgiliyi saramaz insan
Yüreğine diken batmadan, vurulmadan.
Kim bir güzelin saçına dokunabilmiş
Tarak gibi diş diş, didik didik olmadan?
232.
Kadeh bir bedendir, içinde can var can;
Candır kadehin bedeninde camlaşan.
Donmuş sudan ateş süzülür sanki:
Erimiş yakut, gönül sırçasından
233.
Kul olup o güzele birden,
Koptuk her bağdan, her tövbeden:
Herkes koyu müslüman döner
Biz putperest döndük Kabeden.
234.
Meyhanede kendini bilenler bulunur;
Bilmeyeni ayırmak da kolay olur.
Yıkılsın bilgisizlik yuvası medrese:
Ordan kendini bilip de çıkan hiç yoktur.
235.
Uğrunda dertlere düştüğüm sevgili
Bir başkasına tutulmuş, o da dertli;
Derdimin dermanı kendi derdinde:
Hekim hasta olunca kime gitmeli?
236.
Gece, gül bahçesinde, ararken seni,
Gülden gelen kokun sarhoş etti beni;
Seni anlatmaya başlayınca güle
Baktım kuşlar da dinliyor hikayemi.
237.
Güçlü olduğuna inandırdın beni;
Bol bol da verdin bana vereceklerini.
Yüz yıl günah işleyip bilmek isterim:
Günahlar mı sonsuz, senin rahmetin mi?
238.
Hem aklın mutluluk peşinde senin,
Hem söylerim, söylerim dinlemezsin;
Aldığın her nefesin kadrini bil
Ot değilsin ki kesildikçe bitesin.
239.
Sen içmiyorsan, içenleri kınama bari;
Bırak aldatmacayı, iki yüzlülükleri;
Şarap içmem diye övünüyorsun, ama,
Yediğin haltlar yanında şarap nedir ki?
240.
Ben bugün beden kafesinde mahpusum;
Yol olma özlemiyle sarhoş olmuşum;
Varlığın ayıbından kurtarırsa beni
Yoksulluğun kulu, kölesi olurum.

241.
Benim yasam artık şarap, çalgı, eğlenti;
Dinim dinsizlik, bıraktım her ibadeti;
Nişanlım dünyaya: Ne çeyiz istersin, dedim:
Çeyizim,senin gamsız yüreğindir, dedi.
242.
Benden Muhammet Mustafa' ya saygı ve selam:
Deyin ki, hoş görünürse, bir şey soracak Hayyam:
Neden Yüce Efendimizin buyruklarında
Ekşi ayran helal da güzelim şarap haram?
243.
Benden Hayyam' a selam söyleyin demiş peygamber;
Sözlerimi yanlış anlamışsa çiylik eder:
Ben şarabı herkese haram etmiş değilim ki
Hamlara haramdır, doğru, ama olgunlar içer.
244.
Yalnız bilgili olmak değil adam olmak;
Vefalı mı değil mi insan, ona bak.
Yücelerin yücesine yükselirsin
Halka verdiğin sözün eri olarak.
245.
Kim demiş haram nedir bilmez Hayyam?
Ben haramı helalı karıştırmam:
Seninle içilen şarap helaldir,
Sensiz içtiğimiz su bile haram.
246.
Dünya yıldıramazsın beni ne yapsan;
Ölümden de korkmam, er geç ölür insan.
Ölmemek elimizde değil ki bizim:
İyi yaşamamak beni korkutan.
247.
Yerin üstüne baktım, uykuya dalmışlar;
Altına baktım, çürüyüp toprak olmuşlar.
Yokluk ovasında başka ne var ki zaten:
Daha gelmemişler var, gelip gitmişler var.
248.
Bilge, yüce varlığın seyrine dalar;
Gafil ise onda dostluk düşmanlık arar.
Deniz, deniz olduğu için dalgalanır,
Çöpe sor, hep onun içindir dalgalar.
249.
Ben kendimden geçtikçe kendime gelirim;
Yücelere çıkar, alçalmayı bilirim.
Daha da garibi, varlığın şarabıyla
Ne kadar ayık da olsam, sarhoş gibiyim.
250.
Yüreğinde sıkıntı varsa esrar iç,
Ya da birkaç kadeh gül renkli şarap iç.
Onu içmem, bunu içmem der durursun:
Ahmak herif, git zıkkımın pekini iç.
251.
Adım kötüye çıkarsa çıksın, ben böyleyim;
Bir kerpiçim de olsa, satar şarap içerim.
O da gidince ne yaparsın diyecekler:
Cübbemle sarığım ne güne duruyor, derim.
252.
Kalk, kalk, çalgılara çalgı katalım gitsin;
Adımızı kötüye çıkartalım gitsin.
Sofuluk şişesini çalalım taşa,
Seccadeyi bir kadehe satalım gitsin.
253.
Şarabın adı kötüye çıkmış, kendi hoş,
Hele bir güzelle içersen daha bir hoş;
Harammış şarap, olsun, bana göre hava hoş:
Hem, bana sorarsan, haram olan herşey hoş.

254.
Zaman büktü belimi, ne el tutar ne ayak;
Oysa ne güzel işlerim var yapılacak.
Can kalktı gitmeye; aman dur, diyorum:
Ne yapayım diyor, evin yıkıldı yıkılacak.
255.
Yeryüzünü gül bahçesine çevirmekten
Daha güzeldir bir insanı sevindirmen.
Bin kulu azat edenden daha büyüktür
Bir hür insanı iyilikle kul edebilen.
256.
Can bir şaraptır, insan onun destisi;
Beden bir ney gibidir, kan o neyin sesi.
Hayyam, bilir misin nedir bu ölümlü varlık:
Hayal fenerinde bir ışık pırıltısı.
257.
Ah, Tanrı dünyayı yeniden yarataydı,
Yaratırken de beni yanında tutaydı;
Derdim: Ya benim adımı sil defterinden,
Ya da benim dilediğimce yarat dünyayı.
258.
Uyumuşum; rüyamda akıllı bir insan
Dedi: Sevinç gülü açmaz uykuda, uyan;
Ne işin var bu ölüme benzer ülkede?
Kalk, şarap iç, sonsuz uykulara dalmadan.
259.
Tekkede, medresede, manastırda, kilisede,
Bir cennet cehennem kaygısıdır sürüp gitmede.
Oysa yüce varlığın sırlarına eren kişi
Bunların tohumunu uğratmaz düşüncesine
260.
Zaman başımıza bir çorap örmeden,
Gelin dostlar, içelim içebilirken.
O ecel çavuşu dikildi mi tepene
Bir yudum su iç bakalım, içebilirsen.
261.
Ben şarap içiyorum, doğrudur;
Aklı olan da beni haklı bulur:
İçeceğimi biliyordu Tanrı,
İçmezsem Tanrı yanılmış olur.
262.
Dünya hangi gülü bitirdiyse yerden
Kırıp atmış, toprağa gömmüş yeniden.
Su yerine toprağı çekseydi bulut
Sevgili kanları yağardı göklerden.
263.
Gerçeği bilemeyiz madem, ne yapsak boş;
Ömür boyu kuşku içinde kalmak mı hoş?
Aklın varsa kadehi bırakma elden
Bu karanlıkta ha ayık olmuşsun, ha sarhoş.
264.
İnsan yiyeceksiz, giyeceksiz edemez:
Bunlar için didinmene bir şey denmez.
Ondan ötesi ha olmuş, ha olmamış:
Bu güzelim ömrünü satmaya değmez.
265.
Okunu attı mı ölüm, siperler boşuna;
O şatafatlar, altınlar, gümüşler boşuna;
Gördük bütün insan işlerinin iç yüzünü:
Tek güzel şey iyilik, başka düşler boşuna.
266.
Saki, gökler, denizlerce dolgunum;
İçime sığmaz oldu coşkunluğum;
Ak saçlarımla sarhoş ettin beni,
Kış ortasında bahar bulutuyum!
267.

Dün gece şarap arıyordum şehirde;
Soluk bir gül gördüm bir ocak önünde;
Dedim: Ne yaptın da yakıyorlar seni?
Dedi: Bir kez güleyim dedim çimende.
268.
Bir yürek ki yanmaz, yürek denir mi ona?
Sevmek haram, yüreğinde ateş olmayana.
Bir gününü sevgisiz geçirdinse, yazık:
En boş geçen günün o gündür, inan bana.
269.
Düşünce göklerinin baş konağı sevgidir sevgi;
Gençlik destanının baş yaprağı sevgidir sevgi;
Ey sevginin sırlarından habersiz yaşayanlar,
Bilin ki tüm varlığın baş kaynağı sevgidir sevgi.
270.
Barış istemiyorsa Felek, işte savaş;
İster serseri deyin bana, ister ayyaş;
İşte şarap, duruyor ortada, kıpkızıl;
İçmeyen taşa çalsın başını, işte taş!
271.
Şarabım, kasem, sevgilim, bir de çimen;
Bırak bana bunları, al cenneti sen.
Cehennemmiş, kuru laf bunlar:
Kim gitmiş cehenneme, kim dönmüş cennetten?
272.
Çekmeyiz aşağılık dünyanın gamını;
Özleriz gül rengi şarabın canını;
Şarap dünyanın kanı, dünya ise kanlımız:
Niçin içmeyelim kanlımızın kanını?
273.
Seccadeye tapanlar eşek değil de nedirler?
Küfelerle riya çamuru yüklenirler gezerler.
İşin kötüsü, din perdesi arkasında bunlar,
Müslüman geçinirken gavurdan beterdirler.
274.
Bu çürük temelli kubbede neyiz ki biz?
Tasta delik arayan karıncalar gibiyiz.
Ne korku, ne umut kapılarını bilen
Şaşkın, gözü bağlı, avanak öküzleriz.
275.
Yıkık bir saray bu dünya dedikleri;
Gece ve gündüz atlarının durak yeri;
Yüz Cemşit' den arda kalmış bir dünya bu:
Yüz Behram kendinin sanmış bu gökleri.
276.
Gelip de eskiyenler, yeni gelenler,
Hepsi gider bugün yarın, birer birer;
Kimselere kalmamış bu eski dünya:
Kimi gitti gider, kimi geldi gider.
277.
Ölüp yok olma korkuların saçma
Yoktan vara yükselen dalda oldukça;
Sevgiye İsa gibi dirilmişsin sen;
Ölüm yok artık sana dünya durdukça.
278.
Ben kendiliğimden var değilim bu varlığımla;
Kendim çıkmış değilim elbet bu karanlık yola;
Bir başka varlıktan gelmiş bendeki varlık:
Ben dediğin kim ola, nerde, ne zaman var ola?
279.
Haksızlık etmekten sakın, hak yoluna gir;
Yediğin ekmeği başkasına da yedir;
Cana kıyma, kimsenin sırtından geçinme,
Seni cennete sokmak benden: Şarap getir!
280.
Ben hangi şarapla sarhoş olursam olurum,

Ateşe, puta, neye taparsam taparım;
Herkes bir türlü görmek istiyor beni
Ben kendimi ne türlü yaparsam yaparım.
281.
Şarap küpü önüne serdik seccademizi;
Şarap yakutuyla adam ettik kendimizi;
Umudumuz, meyhanede yeniden bulmak
Camide, medresede yiten günlerimizi.
282.
Ben çimen Mısrının Yusufuyum, dedi gül;
Dilimden altın, yakut saçılır, dedi gül;
Dedim: Senin Yusuf olduğun nerden belli?
Kana boyanmış gömleğime bak, dedi gül
283.
Ne gündüz oturduk, ne gece uyuduk;
Dünyada Cem'in kadehini aradık durduk.
Öğrenince dünyaları yansıttığını,
Cem' in kadehini yüreğimizde bulduk.
284.
Rintlerin yolunda kendini unut;
Namazın, orucun kökünü kurut;
Öğütlerin iyisini Hayyam'dan işit:
Şarap iç,yol kesme, yoksulları tut.
285.
Bu ucsuz bucaksız dünya içinde, bil ki,
Mutlu yaşamak iki türlü insana vergi:
Biri iyinin kötünün aslını bilir,
Öteki ne dünyayı bilir ne kendini.
286.
Şarap güllere çevirsin sabahımızı;
Çalalım yere şan şeref külahımızı;
Nemize gerek bizim uzun dilekler,
Uzun saçlar, çalgılar sarsın havamızı.
287.
Hayyam, şarap iç, sarhoş olmak ne hoş,
Sevgilin de varsa, sarılmak ne hoş;
Er geç sonu yokluk madem bu dünyanın,
Yok say kendini, bak var olmak ne hoş!
288.
Hayyam, bak şu mavi gök nasıl durulmuş;
Açmış çadırı, kesmiş dedikoduyu, susmuş.
Varlığın kadehinde, çünkü, ezel sakisi
Bin Hayyam kabarcığı belirtip yok etmiş.
289.
Bu dünya kimseye kalmaz, bilesin;
Er geç kuyusunu kazar herkesin.
Tut ki Nuh kadar yaşadın zor bela
Sonunda yok olacak değil misin?
290.
Güneşi balçıkla sıvamak elimde değil;
Erdiğim sırları söylemek elimde değil;
Aklım düşüncenin derin denizlerinden
Bir inci çıkardı ki delmek elimde değil.
291.
Canım şarap, ne güzelsin billur kasende;
Aklı köstekleyen bir büyü var sende.
Biraz içti mi insan açılır yüreği
Döker ortaya nesi varsa içinde.
292.
Bu sarayın başı göklerdeydi bir zaman;
Padişahlar girer çıkardı kapısından.
Şimdi duvarında bir kumru: Guguk, diyor.
Guguk, guguk, o şanlı günlerin ardından.
293.
Hayyam bu zamanda vahlanıp durmak boşuna;
Kendi derdine düşmek utanç verir insana.

İyisi mi şarap iç, çalgı dinleyerek
Nerdeyse bir taş düşer senin de sofrana.
294.
Gören göze güzel, çirkin hepsi bir;
Aşıklara cennet, cehennem, hepsi bir;
Ermiş ha çul giymiş, ha atlas;
Yün yastık, taş yastık, seven başa hepsi bir.
295.
Kaderin elinde boynum kıldan ince:
Tüysüz kuşa dönerim ecel gelince,
Yine de toprağımdan testi yapın siz:
Dirilirim içine şarap dökünce.
296.
Yakınırım aynalar gibi felekten;
Bıkmaz alçakları yükseltmekten.
Gözyaşı dolu bir kadeh oldu yüzüm,
Yüreğim kan dolu bir desdi gerçekten.
297.
Yüreğim, kimselerden ihsan dileme;
Bu amansız felekten aman dileme;
Bil ki, derman aradıkça artar derdin:
Derdinle haldaş ol, derman dileme.
298.
Tanrı gülüşünle öfkeni almış senin,
Birinden cennet yapmış, birinden cehennem.
Sen cennetimsin benim, ben senin uslu kulun:
Açılsın kapıları bana cennetimin!
299.
Ey canlar, şarapla buldurun bana beni;
Yakutlara çevirin kehruba çehremi;
Şarapla yıkayın beni öldüğüm zaman
Asmadan bir tabut içinde gömün beni.
300.
Feleğin çarkı dönmeyecek madem muradımca,
Gökler ha yedi kat olmuş, ha sekiz, bana ne?
Ölüm bütün isteklerimi yok ettikten sonra
Ha dağda kurt yemiş beni, ha mezarda karınca.
301.
Hayyam, olsa olsa bir çadır senin bedenin,
Can sultanımızın bir süre oturması için;
Ecel hancısı bir başka konak döşeyince
Sultan göçer gider, viran olur çadırın senin.
302.
Şarap içti mi, dilenci sultanlaşır;
Tilki çıkar deliğinden, aslanlaşır;
Yaşlı başlı adam delikanlaşır;
Delikanlı yaşca başca olgunlaşır.
303.
Günahlarım çok olmasına çoktur benim,
Ama dinsizler gibi umutsuz değilim:
Cennet cehennem umrumda değilse de
Ötede hem şarap olacak, hem de sevgilim.
304.
Ey kara cübbeli, senin gündüzün gece;
Taş atma dünyayı bilmek isteyenlere.
Onlar Yaradanın sanatı peşindeler:
Senin aklın fikrin abdest bozan şeylerde
305.
Her gün tövbe eder bozarız biz;
Şanı şerefi de boşarız biz;
Kusur işlersek ayıplamayın:
Sarhoş doğduk, sarhoş yaşarız biz.
306.
Şu sonsuz sayvanı donatan yıldızlar
Akılların aklını durdururlar;
Sen aklından şaşmamaya bak ve bil ki

O tedbirli yıldızlar da yoldan çıkarlar.
307.
Derdin avucundan şarap içmedikçe
Bir yudum su içmiş değilim gönlümce;
Kimsenin tuzuna da ekmek banmadım
Ciğerimi kebap edip yemedikçe.
308.
Daha nice sürsün yalan dolanı ömrün;
Daha nice dert sunsun sakisi ömrün;
Uzatma; kadehindeki son yudum gibi
Bırak dökülsün yere kalanı ömrün.
309.
Her gün şarap cümbüşüne dalanların da
Her gece mihrap önünde kalanların da
Islanmayanı yok, yağmur altında hepsi:
Bir uyanık var, ötekiler hep uykuda.
310.
Unutma, amansız feleğin çarkındasın;
Şarap iç, çünkü ateşten bir dünyadasın;
Madem ki yerin önünde sonunda toprak
Farzet ki üstünde değil altındasın.
311.
Sevgiliyle sabah içmedeyiz, saki;
Biz Nasuh tövbesi bilmeyiz, saki;
Yeter okuduğun Nuh hikayesi
Hemen dolsun huzur kasemiz, saki.
312.
Madem aman vermiyor ecel, saki,
Kadeh boş kalmasın, aman gel, saki;
Şu üç beş günlük dünyada gam yemek
Bizim gönlümüzce iş değil, saki.
313.
Her sabah çiğle bezenir yüzü lalenin;
Yeşillikte bükülür boynu menekşenin;
Ama daha gönlümcedir hali goncenin
Çeker eteğini, derlenir için için.
314.
Şarap sonsuz hayat kaynağıdır, iç;
Gençlik sevincinin pınarıdır, iç;
Gamı yakar eritir ateş gibi,
Sağlık sularından şifalıdır, iç.
315.
Açılmışken nasılsa mutluluk gülün
Niçin elinde kadeh yok böyle bir gün?
Şarap iç, can düşmanındır geçen zaman:
Bir daha bu fırsatı bulman ne mümkün?
316.
Gönül, bir düş madem dünya gerçeği
Ne dertlenir, alçaltırsın kendini?
Hoşgör kaderini, gününü gün et:
Yazılan senin için bozulmaz ki.
317.
Sevenlerinden yer yok ben garibe;
Derdine düşenlerle başım dertte;
Sarmışlar seni kum bulutu gibi
Gül yüzünden ışık mı düşer bize.
318.
Yoksula, yoksulluğa yakın ettin beni;
Dertlere, gurbetlere alıştırdın beni;
Yakınların ancak ere bu mertebeye;
Tanrım, ne hizmet gördüm de kayırdın beni?
319.
İnsanlık yaratılalı olgun kişiler
Bulduklarıyla yetinip dert çekmediler
Birbirine girdi gözü doymayanlarsa:
Çok isteme kaderden başın derde girer.

320.
Kim yüreğini uydurduysa aklına
Bir anını yitirmedi bu dünyada;
Ya Tanrı uğruna emek verdi candan
Ya rahatını aradı buldu şarapta.
321.
Ben şarabı eskimiş acı acı severim;
En çok da ramazanda cumaları içerim;
Helal üzümünü ezdim doldurdum küpe:
Ne olur,içinceyedek ekşitme Tanrım.
322.
Ben olmayınca bu güller, bu serviler yok.
Kızıl dudaklar, mis kokulu şaraplar yok.
Sabahlar, akşamlar, sevinçler tasalar yok.
Ben düşündükçe var dünya, ben yok o da yok.
323.
Aşk o yüce mimar, beden evimi kurunca
Aşk dersini yazdırdı bana her dersten önce
Sonra bir parça altın koparıp yüreğimden
Bir anahtar yaptı mana hazinelerine.
324.
Gök yaban gülleri döküyor eteğinden
Bir çiçek yağmuruna tutuldu sanki çimen
Gül şarap dolsun kadehimin lalesine
Mor buluttan yere yaseminler düşerken.
325.
Şarap iç, azlık çokluk silinsin kafandan
Kurtul yetmiş iki milletin kaygusundan
Perhize kalkma sakın dokunur diye şarap.
Şarap ki bir dirhemi bin bir derde derman.
326.
Can yoldaşı dostlar çekildi gittiler
Ecel çiğnedi hepsini birer birer
Yan yana oturmuştuk hayat sofrasına
Bizden birkaç kadeh önce sızdı gittiler.
327.
Yokluk suyuyla ekilmiş tohumum benim
Gam ateşiyle tutuşmuş yanar yüreğim
Alındığım toprağa verilmeden önce
Dünyanın serseri yelleri önündeyim.
328.
Bu masmavi kubbenin kurulduğu gün
Bu nur Cevza burcuna verildiği gün
Mumun başına bağlanan alev gibi
Bağlandı yüreğime senin aşk gülün.
329.
Seher yeli eser yırtar eteğini gülün
Güle baktıkça çırpınır yüreği bülbülün
Sen şarap içmene bak, çünkü nice gül yüzler
Kopup dallarından toprak olmadalar her gün.
330.
Mezarda yatanların toz toprak her biri
Zerre zerre dağılıp gitmiş bedenleri
Ne şarap ki bir içen sızmış mahşeredek
İşten güçten habersizler yıllardan beri.
331.
Bu yıldızlı gökler ne zaman başladı dönmeye?
Ne zaman yıkılıp gidecek bu güzelim kubbe?
Aklın yollarıyla ölçüp biçemezsin bunu sen
Mantıkların, kıyasların sökmez senin bu işde.
332.
Bin bir tuzak kurarsın yolum üstüne
Adım atma yakalarım dersin bir de
Bir zerre var mı dünyada yönetmediğin
Neden asi dersin kendi yürüttüğüne?
333.

Bu dünya sırrını söylemez kimseye;
Bin Mahmud' u bin Ayaz' ı serdi yere;
Şarap iç, dünyaya gelinmez iki kez:
Bir kez giden bir daha gelmez geriye.
334.
Bu dünyaya gelip gitmemizin kazancı nerde?
Ömrümüzün umut ipliği ne oldu, nerde?
Bu feleğin çemberinde nice temiz canlar
Yandı kül oldular, hani dumanları, nerde?
335.
Bilmem, Tanrım, beni yaratırken neydi niyetin,
Bana cenneti mi, cehennemi mi nasip ettin;
Bir kadeh, bir güzel, bir çalgı bir de yeşil çimen
Bunlar benim olsun, veresiye cennet de senin.
336.
Feleğin atı eğerlenip dizginlediği gün
Göklerin yıldızlarla donatıldığı gün
Bize bu nasibi verdi kader divanı
Biz yoktuk kusur paylarımız dağıldığı gün.
337.
Oruç tutup namaz kılmağa kalktım geçende
Dedim belki öyle ererim dileklerime
Yazık ki bir kuru yelle bozuldu abdestim
Bir damla şarapla da orucum gitti güme.
338.
Bak, Saki, yüreğim arındı bütün kaygılardan
Gitti o kükreyen aslanlar, bomboş şimdi orman
Gece yıldız saçarken göklerin şarap kasesi
Benim kadeh boş günümü gün edeceğim zaman.
339.
Senden benden önce kadın erkek niceleri
Şenlendirip süslediler dünya denen yeri
Senin tenin de toprağa karışacak yarın
Senden beslenecek nice insan bedenleri.
340.
Gönlünü hoş tut, sonu gelmez kaygıların
Gök kubbede çatışması bitmez yıldızların
Senin toprağa karışacak bedenlerinse
Tuğla olacak sarayına başkalarının.
341.
Tanrı evrenin canı, evrense tek bir beden
Melekler bu bedenin duyuları hep birden
Yerde gökte canlı, cansız ne varsa birer uzuv:
Budur Tanrı birliği, boştur başka her söylenen
342.
Kader defterimi yeniden yazabilseydim
Kendime gönlümce bir hayat seçerdim;
Bütün dertleri siler atardım dünyamızdan
Sevinçten göklere uçardı düşüncelerim.
343.
Şu senin benim dediğimiz toprak neyimizdir
Birkaç günlük cennetimiz cehennemizdir
Bugün su içtiğin şu testi toprak olunca
Mezarına atılır belki bir gün, kim bilir.
344.
İki günde bir somun geçiyorsa eline
Soğuk suyu da olursa bir kırık testide
Niçin kendinden kötüsüne kul olur insan,
Ne diye girer kendi gibisinin hizmetine?
345.
Bu varlık denizi nerden gelmiş bilen yok;
Öyle bir inci ki bu büyük sır delen yok;
Herkes aklına eseni söylemiş durmuş,
İşin kaynağına giden yolu bulan yok.
346.
Oğul, dünyamızı aydınlatan şarabı sun;

Sevinç gülümüze ay ışığı gibi vursun;
Sular gibi akar gider gençliğin ateşi,
Bir uykudur o senin uyanık mutluluğun.
347.
Dilerim ölünce şarapla yıkanayım
Şarap şiirleriyle talkınlanayım
Mahşer günü arayan olursa beni
Meyhanenin önündeki topraktayım.
348.
Senden benden önce de vardı bu gün bu gece
Felek dönüp durmadaydı hep bu gördüğünce
Usulca bas toprağa, çünkü bastığın yer
Bir güzelin gözbebeğiydi beş on yıl önce.
349.
Yaşamanı akla uydurman gerekir,
Ama bilmezsin akla uygun olan nedir;
Bereket eli çabuktur Zaman Usta' nın,
Başına vura vura sana da öğretir.
350.
Gül mevsimi çimendeyiz su kıyısında
Birkaç nur yüzlü güzel de var aramızda
Şarap sun çünkü sabah erken içenlere
Ne mescit gerekir ne kilise dünyada.

351.
Tanrı gönlünce yaratır da her şeyi
Neden ölüme mahkum eder hepsini?
Yaptığı güzelse neden kırar atar
Çirkinse suçu kim kime yüklemeli?
352.
Ezel avcısı bir yem koydu oltasına
Bir canlı avladı Adem dedi adına
İyi kötü ne varsa yapan kendisiyken
Tutar suçu yükler kendinden başkasına.
353.
Bu dünyada nedir payıma düşen, hiç
Nedir ömrümün kazancı felekten, hiç
Bir sevinç mumuyum sönüversem hiçim
Bir kadehim kırılsam ne kalır benden hiç.
354.
O yakut dudakları kızıl kızıl yanan nerde?
O güzelim kokusu cana can katan nerde?
Müslümanlara şarap haram edilmiştir derler
İçmene bak, haram işlemeyen müslüman nerde?
355.
Bu dünyaya kendi isteğimle gelmedim ben;
Şaşkınlıktan başka şeyim artmadı yaşarken.
Kendi isteğimle de gidiyor değilim şimdi,
Niye geldik kaldık, niye gidiyoruz bilmeden.
356.
Sonsuz çemberinde bu dipsiz evrenin
Gönül hoşluğuyla iç, geçmeden devrin
Ecel şarabın sunulunca da ah etme:
Sıran gelince içmezlik edemezsin.
357.
İç, şarap iç, Mahmut olmak budur;
Çalgı dinle, Davut olmak budur;
Geçmişi, geleceği düşünme
Gününü gün et, yaşamak budur.
358.
Bu ömür kervanı bir tuhaf gelir gider
Kazancın, yaşamasını bildiğin günler;
Saki, bırak şu yarını düşünenleri
Geçti gidiyor gece, geçmeden şarap ver.
359.
Kimileri laf dünyasında şişinip durmuş;

Kimi güzel ardında koşturmuş;
Perdeler inince anlar her biri, ey Gerçek,
Senden ne uzak, ne uzak yollara vurmuş.
360.
Gönlünce de dönse, bu dünyanın sonu ne?
Okunup bitse de ömür destanının, sonu ne?
Yüz yıl dilediğince yaşadın diyelim,
Bir yüz yıl daha yaşasaydın, sonu ne?
361.
Bulut geçti, göz yaşları kaldı çimende
Gül rengi şarap içilmez mi böyle günde?
Bugün bu çimen bizim, yarın kim bilir kim
Gezecek bizim toprağın yeşilliğinde.
362.
Kendi çarkını döndürmeye bak döndükçe dünya;
Keyfinin tahtına çık kadehle dudak dudağa;
Tanrının umrunda mı senin günahın sevabın:
Sen kendi muradını kendi güzelinde ara.
363.
Madem ki sevincin adı kaldı yalnız
Ham şarabı en olgun dost saymalıyız
Keyfin el çekmeğe kalkmasın kadehten
Kadehtir şimdi artık tek tutanağımız.
364.
Kalk, kalk, yeter uyuduğun, saki!
Boş kadehim dolsun, dolsun, saki;
Er geç testi olmadan kafa tasım,
Sen testiden bana şarap sun, saki!
365.
Bu kubbe altındaki bin bir belayı gör;
Dostlar gideli boşalan dünyayı gör;
Tek soluk yitirme kendini bilmeden;
Bırak yarını, dünü, yaşadığın anı gör.
366.
Hayat evini sağlam kurmak istersen,
Günlerini gamsız geçirmek istersen,
Işıl ışıl şaraptan sakın el çekme,
Her gününün tadına varmak istersen.
367.
Gül der ki yüzüm yüzlerden güzelken
Ezer suyumu çıkarırlar bilmem neden.
Bülbül de şöyle der ona sanki içinden:
Bir yıl dert çekmeden var mı bir gün sevinen?
368.
Menekşe mor boyalar sürerken gömleğine,
Seher yeli el atarken gülün eteğine,
Aklı olan gümüş bedenli sevgilisiyle
İçer şarabı, döker kadehi yüreğine.
369.
Boştur dünya saki ve şarap olmayınca,
Irak neylerinin sesi duyulmayınca;
Nesi var nesi yok bu dünyanın bana sor:
Boştur geçen ömrün kadehin dolmayınca.
370.
Kaygılar tasalar sarmasın içini;
Olumsuz düşlere kaptırma kendini;
Ayrılma yarin ve çimenin koynundan
Kara toprak koynuna almadan seni.
371.
Olanların olacağı belliydi çoktan;
İyiyi kötüyü yazmış kaderi yazan;
Ta baştan gereği düşünülmüş her şeyin:
Neden boşuna uğraşır, dertlenir insan?
372.
Madem ben kervansarayda kalıcı değilim,
Şarapsız güzelsiz yaşamak hatadır derim

Dünya muhdes mi kadim mi diye tartışmak boş:
Ben gittikten sonra ha muhdes olmuş ha kadim!
373.
Meyhane rintlerinin sergerdesi benim;
Yersiz sözlerle günaha giren benim;
Gecesini kızıl şaraba kurban eden
Ciğerinin kanıyla dua eden benim.
374.
Dünyada olan biteni ben de görmedeyim;
Haksızlıkları hep baş köşelerde görmedeyim;
Fesuphanallah! Nereye bakarsam bakayım
Kendi mutsuzluğumu her yerde görmedeyim.
375.
Bize şarap ve sevgili, size cami kilise;
Sizler cennetliksiniz, cehennemliğiz bizlerse;
Kader böyleymiş neylersin, kimsenin suçu yok:
Kim ne karışır ezel nakkaşının işine?
376.
Gülün yüzünde çiy incisi nevruzun ne hos!
Yeşillikte gönül aydınlatan yüzün ne hoş!
Dün geçti gitti, hoş değil ondan söz etmemiz:
Hoş tut gönlün, anma dünü, bak bugün ne hoş.
377.
Benim varlığım senin yaptığın bir nakış;
Türlü garip renklerini hep senden almış;
Kendimi düzeltmeğe nasıl varsın elim:
Senden güzelini yapmak bana mı kalmış!
378.
Yetmiş iki ayrı millet, bir o kadar da din!
Tek kaygısı seni sevmek benim milletimin;
Kafirlik müslümanlık neymiş, sevap günah ne?
Maksat sensin, araya dolambaçlar girmesin.
379.
Feleğin çarkı döner, ne tuz bilir ne ekmek
Balık gibi çıplak kor gider bizi felek
Kadınların çıplakları giydiren çıkrığı
Feleğin çarkından daha yararlı demek.
380.
Kalk oyna, ayakların ellerimize uysun
Biz içerken o mavi gözler süzülsün
Yirmi yaşında şarap içmenin tadı yok
Altmışından sonra içeceksin ki değsin
381.
Bu fakir köşede şarap ve çalgı yeter bize
Rahmet umudu, azap korkusu bizim nemize?
Canı, başı sarığı rehine verip vermişiz
Hava, toprak, su ve ateş uğramaz semtimize.
382.
Zahide hurilerle dolu cennet hoş gelir
Onun bana üzümün suyu daha hoş gelir
Onun cenneti veresiye benimki peşin
Ne var ki uzaktan davulun sesi hoş gelir.
383.
Şarap beden gücüdür, can gücüdür bana;
Çözülmedik ne sırları çözdürür bana;
İstemem dünyayı ahreti şarap varken:
Bir damlası iki dünyadan yeğdir bana.
384.
Bülbül ötmeğe başlayınca bahçemizde;
Bir lale gibi açsın şarap elimizde;
Elde kadehle öldü diyecekler bir gün,
Ko desin cahil herifler, ne umrumuzda.
385.
O bilginler ki evrenin özetidirler;
Düşüncelerinin atı göklerde gezer;
İş kavramaya gelince Senin özünü

Şaşkınlıktan Felek gibi başları döner.
386.
Baharlar yazlar geçer sonbahar gelir;
Ömrümün yaprakları dökülür bir bir;
Şarap iç, gam yeme, bak ne demiş bilge:
Dünya dertleri zehir, şarap panzehir.
387.
Güzelim can çıkıp gidince bedenimizde
Birkaç kerpiç olacak mezarımızı örten;
Gün gelecek, mezar yapmak için başkasına
Kerpiç dökecekler kalacak toprakla bizden.
388.
Aşıklar meclisinde yer bulmuşuz birlikte;
Dünyanın dertlerinde kurtulmuşuz birlikte;
İçip birer kadeh bu sevincin şarabından
Özgürlüğe ermiş, sarhoş olmuşuz birlikte.
389.
Akılla bir konuşmam oldu dün gece;
Sana soracaklarım var, dedim;
Sen ki her bilginin temelisin,
Bana yol göstermelisin.
Yaşamaktan bezdim, ne yapsam?
Birkaç yıl daha katlan, dedi.
Nedir; dedim bu yaşamak?
Bir düş, dedi; birkaç görüntü.
Evi barkı olmak nedir? dedim;
Biraz keyfetmek için
Yıllar yılı dert çekmek, dedi.
Bu zorbalar ne biçim adamlar? dedim;
Kurt, köpek, çakal, makal, dedi.
Ne dersin bu adamlara, dedim;
Yüreksizler, kafasızlar, soysuzlar, dedi.
Benim bu deli gönlüm, dedim;
Ne zaman akıllanacak?
Biraz daha kulağı burkulunca, dedi.
Hayyam' ın bu sözlerine ne dersin, dedim;
Dizmiş alt alta sözleri,
Hoşbeş etmiş derim, dedi

10.14.4 ÖMER SISMAN

10.14.4.1 BILLIGRAFI

BİLLİGRAFİ
anlamsız bir kelime açtı sol avucumun çizgileri
buruşuklarından açılan bir mektubu öper gibi
değdirir gibi dudaklarımı: billigrafi
Billigrafi kardeşim!
sapa sokakların düşülesi çukurları gibi
kalbimi bir yere saklamışım
örtüp gözlerimi 'kimim ben?' demişim gibi
billigrafi billigrafi billigrafi
Uyum içinde ve göz altlarımı parmak uçlarıma bırakarak
Sonsuz kum tanelerini yorgun aksak eşelercesine:
bil - lig - ra - fi...
Ömer ŞİŞMAN

10.14.4.2 EVREN'IN KALBI

EVREN'İN KALBİ
"Hangi hüzün ömürle sınırlı
Hepsi dönüp duruyor,
Ve acıtıyor Evrenin kalbini
Zaman, uzam tanımaksızın"
Her bildiği yaşamdan insanın,
Biraz ölüm kıyılanıyor ömrüne, biraz acı
-Bu cihanda bıraktığınız aksiseda, güzel efendim,
Çarptıkça yakıp dağlıyor kalbimi
Bir yıldız titriyor,
Dağ başında üşüyorum, yazgımız bir.
Matemini düşünüyorum, geceden kara, gözlerinden kara...
Senden kıyılanan acıyı!..
-Sizsiz ben, canım efendim,
Sükûnete, o soylu acıya müptelayım
Ve varıp varacağımız ölüme
İdare lambasında ancak görebiliyorum,
Buruşuklarından açtığım bir kâğıdı,
Sana yazmışım, geceymiş yine,
Son satırda eğiliyorum:
"Sen bir acıçiğdemsin!.."
Doğruluyorum,
Titrek alevinden usulca alıyorum gözlerimi,
O an görüyorum işte,
Gecenin karanlığından ağanı.
Ömer ŞİŞMAN

10.14.4.3 KANADIM

KANADIM
Adımladığım her yer kanadı
Dokunduğum her yanın...
martıların ünlediği,
leoparın sustuğu,
tavşanın donduğu kanadı
sakallarım uzadı çok uzadı
durdum baktım,

upuzun yüzlü ihtiyarlar ölmeye uzandı
hayat... Kanadı!..
elimi yıkadım ellerimi
yıkadım çok yıkadım
silindikçe izler yoktu ten
tarihöncesi bir kahkaha
(ki kırık bardak gibidir)
sessizce sevdi kalbimi.
kahkaha, tarih ve kalbim
(onlar ki üç kanayanı ömrümün)
ağlayarak sevişti
kanadım!..

Ömer ŞİŞMAN

10.14.4.4 KUYU

KUYU
Salındım karanlığın koynuna bakracıma sığınarak
Karanlığın hem koynu hem bekçisi kuyuma...
Saldılar yavaş yavaş, saldılar ağlaya güle;
Salındım...
Alacakara taş duvar,
Yosun, balık alacakara
Örümcek ağları ölüm beyazı
Çocukluktan kalma düşler,
Kâbuslar var,
Durmadan, durmadan damlayan kan
Dilini değdir damlıyor,
Bak damlıyor,
Kanım bu
Benim kanım
Damlarken kan, dönüşüyor bakraç
korkunç bir kuyuya...
Kuyunun içinde bir kuyu!dur artık sığınağım
Tepedekilerin salacağı yeni bir bakracı
beklerken haykırıyorum:
Her her
Yan yan
Ku ku

Yu yu...
Ömer ŞİŞMAN

10.14.4.5 KÜL

KÜL
Dön kül gibi önünde gülün
Savrul ağlamaya teşne çocuk kalbinle
Dökül, dibi bulansın bir uzak denizin
Bir tayfanın ayağı kaysın, kaderin...
Sır ta yüreğinden yayılsın
Bulansın Tuna'da
bir kara kuğu
Dağılsın!..
Elim yağmurla sevişirken saçların
Değmeyecekse, varmasın sırtına da
Ömer ŞİŞMAN

10.14.4.6 Ömer SISMAN.htm

Ömer ŞİŞMAN

1980 yılında İstanbul'da doğdu. Marmara Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü'nden 2000 yılında mezun oldu. İlk yazısı 14 Eylül 2000'de Cumhuriyet Kitap Dergi'de, ilk şiirleri ise Mayıs 2001'de Varlık ve E dergilerinde yayımlandı.

10.14.4.7 SIIR KURANIN DRAMI

ŞİİR KURANIN DRAMI
"Kulağa özgü bir hastalıktı şiir,
Tutarlılık yetmezdi; çocukluğun
Cehennemi gibi bir şeydi: yeniden denemesi gerekti"
Ölüyorum
Ki her ölüş

bir s
a
v
r
u
l
u
ş
t
u
r.
Hastayım. Tüm hastalıklarından
Çocukluğuna artanım
Duyulur duyulmaz bir ses
boğulur içimin ırmaklarında ve gecenin.
İçine kıvrılan adamlar çokmuş
Çokmuş öyle kadınlar
Ben ne zaman kıvrılsam içime
Bir şey beni savuran:
Çocukluğun cehennemi gibi.
Ömer ŞİŞMAN

10.14.5 ÖZCAN YALIM

10.14.5.1 AFRIKA

AFRİKA
Gücümü karanlıktan alıyorum
Sabah gibi
Derimin karanlığından
Sabahın aydınlığına - bir yol var
Biliyorum
Ben çok az şey biliyorum
Silâh gibi
İnsan olduğumu insanlara
Nasıl anlatsam - bir yol var
Arıyorum
Ben beyazlığı arıyorum tertemiz
Siyah gibi
Bütün renklerin el ele geçeceği
Gün geçtikçe aydınlanan - bir yol var

Görüyorum
Kendimi kendimde buluyorum
Allah gibi
İstemiyorum
Vermiyorlar
Alıyorum
Özcan YALIM

10.14.5.2 ARAYICILAR

ARAYICILAR
Öldün - sana duyurmadılar
Nereden beri sanrı bilemezsin
Oyun mu gerçek mi ne dersin
Kim bu çevrendeki yabancılar
Öldün - bu yaşadın demek - ne güzel
Alacakaranlıkta birşeyler kımıldadı
Düşlerinin eridiği altın tasta
Bir gün bulur seni arayıcılar
Özcan YALIM

10.14.5.3 ASK

AŞK
Yelken rüzgâr istiyor
Bırak dolsun
Yum gözlerini aç gönlünü
Ne olursa olsun
Mademki seviyorsun
Özcan YALIM

10.14.5.4 BAS DÖNMESI

BAŞ DÖNMESİ
Beni deniz tutmaz
Gözlerin tutar
Daha yeşil daha engin daha güzel
Ya dalgalar
Özcan YALIM

10.14.5.5 BIRELME

BİRELME
Katlaya katlaya acılarını
İkiyi birde yaşayan
Ey dost - er dost
Eritecek yalımımız güneş yılında
Yol kesen buzul yılanları
Dağ tutan karaşın karı
Gel bir daha katlayalım şimdilik acıları
Ben de sen değil miyim?
Özcan YALIM

10.14.5.6 GÜLIBRISIM

GÜLİBRİŞİM
Ergin kedi almam evime
Tohumdan büyümeli toprağımda gülibrişim
İlk görüşte sevda olur mu
Pat diye sevda şiiri
Emek ister kedi çiçek sevmek
Şiir yalnızlıkça uzun yaşanmalı
Kolay değil bunca çizgiler yüzümde
Gıdım gıdım kazandım yaşlılığımı
Bir anını bile ödünç almadan
-Çatla ey ölüm-
Koluna girdiğim ancak uzak anılardır
Hepsi de geçeğen sevdalardan kalan
Uğurlar olsun diyor aynadaki soluk resme
Çiçeklerin güz bulutlarına yansıyan sesi
Uğurlar olsun - uğurlar olsun - güle güle
Ne yerde ne gökte iyeliğim artık
Bedenim benim değil
Bu ozan yitikler rafında bir nesne
Gülibrişim yapraklarınca incecik - tül gibi
Şamdan şamdan çiçeklerince - görkemli hem de
Sen misin bu - hangi sen - ya da siz
Oturdum bahçede dün gece - uzun uzun
Unuttuğum nice elleri özledim
Şamdanların dibindeyim - gölgede
Sevdalar oylum oylum

Ey şiirimce yoktan var ettiğim
Sen eski Leyla - bir de o en eski Leyla
Leylalar Leylalar - Ah Leylalar
Hepinizin adını gülibrişim koydum
Özcan YALIM

10.14.5.7 GÜZELLEME

GÜZELLEME
Aramıza gül girdi
Güvercin geçti aramızdan
Sen ilkyazla gelen oğlak
Bir nabız gibi sıçrayarak
Uç yapraklarısın çay dalımın
Soğumayan külü kış mangalımın
İnce tüten duman boylum
Güvercin taklalım buğday soylum
Kim açardı ormanımda gözlerinden başka
Bir sürümlük yer - yalıtılmamış aşka
Aramıza gül girdi bikez - çıkmaz
Güvercin geçti aramızdan
Özcan YALIM

10.14.5.8 KUM SAATI

KUM SAATİ
Can akıyor kum saatinde
Dingin - bidüziye- zamanında
Ama biz hep soluk soluğa - diken üstünde
Tedirgin göçmen kuşlarız
Neye uzansak bizden kaçıyor
Hep geç kaldık sanıyoruz
(Olamaz olamaz oysa)
Hangi güzü yırtsak kış sarkıyor
Can akıyor kum saatinde
Özcan YALIM

10.14.5.9 OYUN

OYUN
Ay tutulmuş gibi

Bir kapı sürgülü
Bulutların arkasında
Bengör gülü
Bir kız göremez - karanlık
Kirpiği yaş örgülü
Bu nasıl oyun ey ozan
Yanlış kurgulu
Çek sürgüyü açılsın kapı
Al gülü - ver kıza - gülsün
Bu oyun mutlu sona yargılı
Özcan YALIM

10.14.5.1 YASADIK MI

YAŞADIK MI?
Dinçer Sezgin'e
Yenilen bir ordunun demirbaşından
Silindi silinecek
Bir asker kaputu sırtında
Sol kolu katlanmış iğnelenmiş
Ağarmış rengi her geçen yazla
Güz güz dökülmüş düğmeleri
İçinde - ıssızlığın bile koyup gittiği -
Koyaklar boyu peribacaları
Sevginin güzelliğin peribacaları
Dostlukların peribacaları
Silindi silinecek
Yenilen bir ordunun demirbaşından
Üstünden akadursun sular zamanın
Elini gülüne koy - de bana
Üzüle üzüle aşına aşına
Sonunda ne kalır yaşamaktan?
Yaşamdı yaştı derken
Bir lokma aşa indirgenince - de bana
Geriye ne kalır yaşamaktan?

10.14.5.1 YASLILAREVINDE

YAŞLILAREVİNDE
1. Yaşlılık en yorgun atımdır

-dedi yalnızlık -
Anılar uçuşur yelesinde
Kendinden kaçtıkça bana gelir
2. Yalnızlık en son atımdır
-dedi yaşlılık -
O ıssız ülkeye götüren
Acıları acıları
3. Yılkısından ayrı bir yılkı atı
Gün batarken ıssız bozkırda
Gölgesini gerilere uzatıyor
Güz rengi bulutlar geçiyor
Donuk mavi gözlerinden

10.14.5.1: Özcan YALIM

Özcan YALIM

1931 yılında Giresun'da doğdu. Kabataş ve Kastamonu Liselerinde okudu. Siyasal
Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi (1958). Ankara'da öğretmenlik ve çevirmenlikle uğraştı.
Halen İzmir'de yaşamını sürdürüyor.

Arayış, Çağdaş Türk Şiiri, Kaynak, Körfez, Mülkiye, Oluşum, Özgörü, Parantez,
Sanat Rehberi, Tan, Türk Dili, Türk Sanatı, Varlık, Yarın,Yelken, Yusufçuk gibi
dergi ve seçkilerde şiirleri yayımlandı. Kısa ve yalın şiirlerinde, özümsenmiş bir dil ve şaşırtıcı bir ustalık görülmektedir.

YAPITLARI

Aramıza Gül Girdi (1982)
Yaşadık mı (1992)

10.14.5.1: ÖZLEMEK

ÖZLEMEK
Öyle özlersin ki ülkeni uzaklarda
Giden gemileri okşarsın

Ceviz ağacı olursun Gülhane Parkı'nda
Ey büyük sürgün
Ey büyük usta
Biz de ülkemizde özledik ülkemizi
Ele kul olmayan ülkemizi
Kula kul olmayan ülkemizi
Bebelerini yemeyen ülkemizi
Tutuksuz ülkemizi
Öyle özledik ki usta
Kırk birinci odada
Yine ararız elbet
Bulamasak da kırkında
Hem bir farkındayız bunun
Hem de polis farkında
Özcan YALIM

10.14.6 ÖZDEMIR ASAF

10.14.6.1 ASK

AŞK
Sen kocaman çöllerde bir kalabalık gibisin,
Kocaman denizlerde ender bir balık gibisin.
Bir ısıtır,bir üşütür,bir ağlatır,bir güldürür;
Sen hem bir hastalık hem de sağlık gibisin.
Özdemir ASAF

10.14.6.2 BIR SEYIN ADI

BİR ŞEYİN ADI
Önce, büyük büyük düşündüm;
Sonra büyük büyük yaşadım.
Ne varsa, onlar aldı.
Şimdi bana küçük bir ölüm kaldı.
Özdemir ASAF

10.14.6.3 BIRI

BİRİ
Ona seni anlattı,sana onu anlattı..
Başı ona anlattı,sana sonu anlattı..
Yarım yarım yaşayan darmadağın evlere
Birin ne kadar bütün olduğunu anlattı.
Özdemir ASAF

10.14.6.4 DÜELLO

DÜELLO
Her tomurcuk bir çiçeğin uykusuna,
Her çiçek bir yemişin kuşkusuna,
Her yemiş bir böceğin korkusuna,
Uykusuzca, kuşkusuzca, korkusuzca yürür.
Özdemir ASAF

10.14.6.5 EVRENSEL BALLAD

EVRENSEL BALLAD
Bir öykümüz olsa, duyan öyküsü sansa...
Öykümüz böylece dallanıp budaklansa..
Bir sevi'den, bir övü'den,o bizim öykümüzden
Giderek buluşan eller evreni sarsa..
Öykümüz de büyür büyüklüğümüzden;
Herkes sevi'sinde evreni kucaklarsa.
Özdemir ASAF

10.14.6.6 GELDIM

GELDİM
Beni çağırmadınız,kalkıp ben kendim geldim.
Uzaklardan size bir haber getirdim geldim.
Bıraktıklarınızdan,unuttuklarınızdan,
Sımsıcak-anılası günler getirdim geldim.
Gömütleri andıran yapılarınızdaki

Yaşantılarınıza evler getirdim geldim.
Tek tek,ayrık-soluyan bitkiseller yerine
Yüzyüze dönük,gülen sizler getirdim geldim.
Solarken suladığım,koparken bağladığım,
Ölürken canlandığım sözler getirdim geldim.
Özdemir ASAF

10.14.6.7 KALAN

KALAN
Bir şey kaldı gecelerden birinde
Senden.
Öncesinde bilinmemiş birşey,
Silinmez bir ses gibi giden..
Kelimelerden büyük, kelimelerin içinde,
Bir şey kaldı senden
Yaşamalar'ın arasında kaçamaklı.
Veriliş rengi başka, alınış rengi başka..
Söylemeye vakit kalmadan
Dudakların altına bırakılmış bir şey.
Karanlıkların tam ortasında bir kırmızı nokta..
Gözlerce pırıl pırıl, ellerce saklı.
Bir şey kaldı, bir denizin kıyısında senden,
Bakışlarla yüklü, söylemelerle sessiz..
Seninle dolu, seninle sensiz bir şey..
Arandıkça bulunmamış yıllar yılı,
Bulundukça aramaklı.
Özdemir ASAF

10.14.6.8 KALMAK TÜRKÜSÜ

KALMAK TÜRKÜSÜ
Daha gidilecek yerlerimiz var
Şu sohbetini dinler gideriz.
Coştukça şarkılar, türküler, sazlar
Rakı mı, şarap mı, içer gideriz.
Geçse de umudun baharı yazı
Gözlerde kalıyor yaşanmış izi

Kimseler kınamaz burada bizi
Ne varsa hesabı öder gideriz.
Söyleyecek sözü olan anlatsın
İsterse içine yalan da katsın
Yeter ki kendinden, bizden söz etsin
Yalanı doğruyu sezer gideriz.
Neler gördük neler bu güne kadar
Daha gidilecek yerlerimiz var
Bizi buralarda unutamazlar
Kalacak bir türkü söyler gideriz.
Sevgiye var olduk sevdik sevildik
Kavgalara girdik öldük, dirildik
Bir anlam fırını içinde piştik
Anlamlı güzeli sever gideriz.
Özdemir ASAF

10.14.6.9 KELIMELER

KELİMELER...
Yarıda kalmış aşklarının hesapları içinde
Denizlere açıldı içimizden biri
Niçin gittiğini söylemeden.
Doyulmamış arzularla doluydu yelkenleri.
Yıpranmış kelimelerin verdiği güvenden.
Bulacak sanıyordu yenilikleri.
Her an bir yeni su vardı,
Her yeni suda bir yeni an.
Deniz, dalgalarıyla gösteriyordu dışından
Yaşananla düşünülenler arasındaki farkı.
Bitmiyordu köpüklerle renkler
Bir başka damlada, bir başka ışıkta başlamadan.
Gözlerinin önünde bir oyun, ardında bir oyun.
Dışında ne varsa yeni, ne varsa gerçek.
Yeni manzaralarla gelen yeni duygular
Hani, eski kelimelerle olmasa
İnsanın ömrünce devam edecek.
Gözlerinin önünde bir oyun, ardında bir oyun.
Anladı,ölmekle yaşamanın birleştiği noktada
Yeni rüzgarlarla esen yeni korkulara
Yeniliklerini bağışlamayan kelimelerin

Nasıl düşman sığınaklar halinde direndiğini.
Anladı, bütün olmuşlarla olanların
Ve bütün olacakların
O kelimelerin içinde
Kendisine varmadan eskidiğini.
Özdemir ASAF

10.14.6.1 KENDISINI UNUTMUS

KENDİSİNİ UNUTMUŞ
Bütün aşkların kitabı elinde
Sevilmemiş yinlerin balosuna gitti.
Öylesine kalabalıktı ki,
Sevdiğini anlamadı.
Bütün kapıların anahtarı elinde
Öpülmemiş dudakların balosuna gitti.
Öyle aydınlıktı ki,
Öptüğünü anlamadı.
Işıklarla örtünmüştü çıplaklık,
Renklere uzandı susamış,
Beyazlıklar arasında kayboldu bakışları.
Gözleri yaşamıyordu artık.
Şekilleri çağırmaya gitti, kandıracak.
Elleri aranıyor tutamıyordu.
Elleri, elleriydi kurtaracak,
Artık yaşamıyordu.
Bir yanda gelen o dinmeyen aydınlık,
Aldıkça alan.
Bir yanda giden bir noktaydı karanlık,
Ellerinde başlayan, gözlerinde biten.
Bağırdı, kan gibi aktı sesi,
Aşamadı dişinin duvarından.
Elinde bütün aşkların kitabı,
Anlatıyordu aldanan aydınlıklarından.
Elinde bütün kapıların anahtarı,
Ve unutulmuş bir duvarda, kendi kapısı...
Varamadı.
Ora öyle karanlıktı ki.
Öldüğünü anlamadı.
Özdemir ASAF

10.14.6.1: KOCAMAN

KOCAMAN
Şimdi kocaman denizlerde, kocaman gemilerde
Neden yok küçüklüğümüzdeki büyüklüğümüz;
Çocukluğumuzun bahçelerinde, o evlerde
Kağıttan gemilerimizi yüzdürdüğümüz.
Bir şeyler mi kalmış çocukluğumuzda,
Çocukluğumuzla çözdüğümüz...
Özdemir ASAF

10.14.6.1: KOLAY

KOLAY
Farkında mısın,
Değilsin kendi bahçende.
Kendinden değil,
Kendini bu kendin sanışın.
Özdemir ASAF

10.14.6.1: LAVINIA

LAVİNİA
Sana gitme demeyeceğim
Üşüyorsun ceketimi al
Günün en güzel saatleri bunlar
Yanımda kal
Sana gitme demeyeceğim
Gene de sen bilirsin
Yalanlar istiyorsan yalanlar söyleyeyim
İncinirsin
Sana gitme demeyeceğim
Ama gitme Lavinia
Adını gizleyeceğim
Sen de bilme Lavinia
Özdemir ASAF

10.14.6.14 NOKTASIZ

NOKTASIZ
Biri gelir sorarsa
Sana beni sorarsa
Gitti der misin
Gittiğimi söyler misin
Gidiyorum ben sana
Benimle gider misin.
Özdemir ASAF

10.14.6.15 SANA

SANA
Küçük çocuklar yapıp geceleri kendimden,
Seni öpsünler diye getiriyorum sana.
Bana, kucaklarında seni getiriyorlar;
Ben de sonra o seni getiriyorum sana.
Özdemir ASAF

10.14.6.16 YALIN

YALIN
Her seven
Sevilenin boy aynasıdır.
Sevmek
Sevilenin o aynaya bakmasıdır.
Özdemir ASAF

10.14.6.17 YUVARLAGIN KÖSELERI

YUVARLAĞIN KÖŞELERİ
Aşka gönül ile düşersen yanarsın.
Zeka ile düşersen kavrulursun.
Akıl ile düşersen çıldırırsın.
Duygu ile düşersen gülünç olursun.
Aşka düşmezsen kalabalığa karışırsın, ezilirsin.

Sersem sersem bakınıp durma bir yol seç.
Özdemir ASAF

10.14.6.1ÇIRILÇIPLAK

ÇIRILÇIPLAK
Küstahlığımı nezaketim götürdü
Sadece kendime bakakaldım.
Kararsızlık bir an sürdü.
Gizlenen insanların ortasında ben kaldım,
Çırılçıplak.
Selamımı tanıdıklar götürdü.
Saygı bekleyince alçaldım.
Kararsızlık bir an sürdü.
Kendinibeğenmişlerin ortasında ben kaldım,
Çırılçıplak.
Ağlamayı ölenler götürdü.
Kendimi ölmez sanınca ufaldım,
Kararsızlık bir an sürdü.
Ölülerle dirilerin ortasında ben kaldım,
Çırılçıplak.
Sonsuzluğu ufuklar götürdü.
Yarattığım dünyaların içinde daraldım.
Kararsızlık bir an sürdü.
Başlangıçla bitiş ortasında ben kaldım,
Çırılçıplak.
Aydınlığı bulutlar götürdü.
Yıldızlara doğru yol aldım.
Kararsızlık bir an sürdü.
Varanlarla duranların ortasında ben kaldım,
Çırılçıplak.
Özdemir ASAF

10.14.6.1ÖZDEMIR ASAF.htm

ÖZDEMİR ASAF

Asıl adı Halit Özdemir Arun'dur. 1923 yılında Ankara'da doğdu, 29 Ocak 1981 tarihinde İstanbul'da öldü. Galatasaray ve Kabataş liselerinde

tamamladığı ortaöğreniminin ardından İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde, İktisat Fakültesi'nde , Gazetecilik Enstitüsü'nde yüksek öğrenim gördü. Gazetecilik, çevirmenlik, matbaacılık yaptı.

Kısa, özlü söyleyişlerin yer aldığı, humor içeren düşündürücü özgün şiirleriyle tanındı. Karşıtlıkları, benzerlikleri, çağrışımları kullanarak söz ve sözcük oyunlarına dayalı şiirlerinde yaşam görüntülerini, eşyayı, izlenimleri soyutlaştırır; dokunaklılık yüklü şiirlerinde sevgi, anılar, yalnızlık, ölüm başlıca konulardır.

YAPITLARI

Dünya Kaçtı Gözüme (1955)
Sen Sen Sen (1956)
Bir Kapı Önünde (1957)
Yuvarlağın Köşeleri (1961)
Yumuşaklıklar Değil (1962)
Nasılsın (1970)
Çiçekleri Yemeyin (1975)
Yalnızlık Paylaşılmaz (1978)
Bir Kapı Önünde (1982, toplu şiirleri 1, ölümünden sonra)
Yalnızlık Paylaşılmaz (1982, toplu şiirleri 2, ölümünden sonra)
Benden Sonra Mutluluk (1983, yayınlanmamış şiirleri, ölümünden sonra)

10.14.6.20

ÖĞÜT

Okulda,anladıkça başaracaksın.
Yaşamda,başardıkça anlayacaksın.
Gelecek mutlu-mutsuz,inanmasan da;
Gözlerin yaşardıkça anlayacaksın.
Özdemir ASAF

Yalnızlık paylaşılmaz.
Paylaşılsa yalnızlık olmaz.
Özdemir ASAF

10.14.6.2 SIIR

ŞİİR
Sana bu güzellikler bizden kalsın,
Bugünlerden bir şeyler bizden kalsın..
Senden almak isterler,bizi söyle;
Geleni bize gönder,bizden alsın.
Özdemir ASAF

10.14.7 ÖZDEMIR INCE

10.14.7.1 ates bilgisi

ateş bilgisi
Çok eski bir gelenektir bizde
ateşe bakıp geleceği okumak,
varsa bir yaşanmış geçmişin.
Ateş ıslık çalarsa
uzaktan yolcun gelecektir.
Geceleyin ıslık çalmasın ateşin,
iyi değildir.
Kutlu ateş, çakmaktaşından
sağılıp gelen kutlu ateş
kir tutmaz paslanmaz ateş
gel, okşa boynumu ve omuzlarımı
eriyen rüzgârınla.
Özdemir İNCE

10.14.7.2 BIR KENTI YASAMAK

BİR KENTİ YAŞAMAK
Bir kenti yaşamak
ona boyun eğmektir-
sözleşmesiz, anlaşmasız-,
ne derse tek tek yapacaksın,
düşünmeden, direnmeden.

Yabancıysan
ve gezgin değilsen
"bir kent yeter" diyeceksin,
"tek bir ölüm";
boğazına oturmuş olan
bir bardak su isteyen.
Boyun eğeceksin yolcu!
bir köle gibi tıpkı,
anlamak için belki,
nedir mutluluğu bir tutsağın?
Özdemir İNCE

10.14.7.3 cemal süreya için

cemal süreya için
Yoruldu menzil atları
gülbank çeken güneşin altında
çekildi dönencelere saltanat sancakları.
Ne olacak, nasıl yol açacak
günlerime giren bu ateş kayığı?
Sanki Çeşme önlerinde bir donanmayım.
Ilgardayım, dörtnalayım,
"Uğurun açık olsun, ikbalin efzun!"
alkış tutarken sana Divan çavuşları.
Tuğra silindi, bu menzil daha uzun,
başımın altında bir İbret Taşı.
Gündönümü! Söyle, nerede öteki yarım?
İstanbul, 25.1.1990

10.14.7.4 comandante che guevera

comandante che guevera
Bir kent var, dilimi konuşmayan
Comandante Che Guevera
Bir gece var, uykumu uyumayan
Comandante Che Guevera
Bir tezgâh var, bezimi dokumayan
Comandante Che Guevera
Bir kapı var, denize açılmayan
Comandante Che Guevera

Bir çatı var, gökyüzünden çok uzak
Comandante Che Guevera
Özdemir İNCE

10.14.7.5 DURUM

DURUM
Pazar günü geçmek bilmiyor
Birden bir kavak fışkırıyor pencereden
Hızla kapıyı örtüyor bir sokak
Bir kız saatine bakıyor alanda
Gençliğim, güneşim, rüzgârım benim!
Bu çıraklık sabah akşam sürüyor.
Pazar günü geçmek bilmiyor
Toprağın alnında eriyor güneş
Sevdiğim uzakta, bir an kadar yakın
Aramızda sessizliğin amansız yasası
Aklımda denizle donatılmış kentim
Alışıyor sevgilim yaprak dökümüne.
Pazar günü geçmek bilmiyor
Nerede o ölüme yürümek öyküsü
Ölüme yürümek, bir tarla açarmış gibi,
Yürümek, genç ve mutlu, yürümek, sessizce.
Pazar günü geçmek bilmiyor
Gecenin güne değdiği yerde
Saatler geçiyor parmaklarımın arasından
Paslanmış demir renkli saatler
Taze kan kokusu yoğunlaşıyor aklımda
Bir pazar, yanmış küllenmiş bir gövde,
Bütün pazarlar gibi geçiyor
Bütün aylar, bütün yıllar gibi geçiyor.
Kentim biraz uzakta, donatılmış bir gemi.
Özdemir İNCE

10.14.7.6 EVREN YORUMCUSU

EVREN YORUMCUSU
Atlayarak çiz dünyayı,
gerçekler söylenmeyen alanlarda kalsın,
yani gerçekleri söyle, sadece onları;

Bana sorarsan -ki sormasan da olur-,
yüreğindedir yaşamın bütün ipuçları.
Özdemir İNCE

10.14.7.7 EY OGUL YAZICI OLURSAN

EY OĞUL YAZICI OLURSAN
Ey oğul bir gün yazıcı olursan
gözü gözünde yüreği yüreğinde eli elinde
inancın tadını söyle ülkemin çocuklarına
Ey oğul bir gün yazıcı olursan
kuşkunun birikmenin ve beklemenin yazıcısı
sakın masal anlatma ülkemin çocuklarına
Zaman akıp gitmekte dağ taş değişmektedir
demir paslanmakta temel çürümektedir
al kalemi bildiğin en gerçek sözü yaz
İşte ateş tuğlası ağaçlar kökleri
işte ayağımızın bukağısı sırtımızdaki hançer
yazılmamış şiir isimsiz kapalı kitap
Erkeklerimiz var elmanın bir yarısı
biraz sabır biraz öfke biraz sarmaşık
sorusu sorulmamış yanıt boynu Pir Sultan
Ey oğul bir gün yazıcı olursan
sesini sev sevgini çoğalt yüreğini aç
onu güzel ölüyü anlat ülkemin çocuklarına
Özdemir İNCE

10.14.7.8 nazar

nazar
Bir avcı geçiyor karanlık sokaklardan,
hovarda çalım, levent endam, çinili gece,
ve elinde bir çreağ kumarda kazanılmış.
Yağmurcu da sayılır günümüzde şair,
keskin bıçak ağızlarda yürür
bir sevda ile bir başka sevda arasında.
Fenerci bir sestir denizin ortasında,
ve bir denizkızının babası olabilir;
kimsesi yok gurbette rüzgârdan başka.
Bir sürgün iz sürer sürek avında,

elindeki zarfta durur kendi sureti:
Herdem, güneş pençeli bir nevcivan.
İstanbul, 26.1.1990
Özdemir İNCE

10.14.7.9 PAY

PAY
Ev kurmak için bir zaman
tarla açmak için bir zaman
sevişmek için bir zaman
bakmak için bir zaman
görmek için bir zaman
anlamak için bir zaman
duymak için bir zaman
ayaklanmak için bir zaman
konuşmak için bir zaman
ekim için bir zaman
bağbozumu için bir zaman
kalmak için bir zaman
doğmak için bir zaman
yaşamak için bir zaman
çalışmak için bir zaman.
-Ölüm mü? demiştin?
Ölüme yer yok ülkemizde,
ölüme zaman yok.
Özdemir İNCE

10.14.7.1(YAKARI

YAKARI
-Şairler esnafı pîri Hasan bin Sâbit'e-
İdris peygamber, terzilerin pîri,
izin ver güzel bir şiir yazayım ben de,
yaşım kırkı geçti yaşlanıyorum artık,
izin ver güzel bir şiir yazayım ben de,
"ozan" desinler bir kez ölmeden önce.
İdris peygamber, terzilerin pîri,
el ver artık kendi dükkânımı açayım,
bir kaftan keseyim kendime ben de,

astarı sözcüklerden dikişi ibrişimden.
Ben de güzel bir şiir yazayım artık,
okudukça kıskanıyorum öteki kalfaları,
şarapları bol, ilham perileri oturaklı,
biliyorlar geceler kaç saat sürer
günler kaç fersah. El vermiş ustaları.
Ben de güzel bir şiir yazayım artık,
cebine kuş üzümü, sarı leblebi doldurayım,
parklara götürüp simitler alayım ona
kıvırcık saçlarını rüzgârla tarayayım.
Ben de güzel bir şiir yazayım artık,
son günlerimde yalnız kalmayayım.
İdris peygamber, terzilerin pîri,
ey bütün pîrleri bütün mesleklerin,
izin verin bir tek dize yazayım, tek bir dize,
bir kez "oldu" desinler ölmeden önce.
Özdemir İNCE

10.14.7.1. Özdemir INCE

Özdemir İNCE

1 Eylül 1936 tarihinde Mersin (İçel)'de doğdu. Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca Bölümü'nü bitirdi. Paris'te edebiyat ve fonetik üzerine eğitim gördü. Fransızca öğretmenliği, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda çevirmenlik, denetçilik, yöneticilik, danışmanlık ve yayınevlerinde editörlük yaptı.

İkinci Yeni akımına bağlı şiirleri ile öne çıktı, zamanla toplumsalcı yönelim kazandı. Türk şiirinde şiir üzerine düşünen/yazan ender şairlerden biri.

YAPITLARI

Kargı (1963)
Tutanaklar (1967)
Kiraz Zamanı (1969)
Karşı Yazgı (1974)
Rüzgâra Yazılıdır (1979)
Elmanın Tarihi (1981)
Kentler (1981)

Yedi Deryalar Geçsen (1983)
Siyasetnâme (1984)
Eski Şiirler (1985)
Hayat Bilgisi (1986)
Zorba ve Ozan (1987)
Başak ile Terazi (1989)
Canyelekleri Tavandadır (1989)
Burçlar Kuşağı (1989)
Güneş Saati (1990)
Gürlevik (1990)
Gündönümü Gündönümü (1992)
Tekvin (1994, toplu şiirler 1)
Delta (1994, toplu şiirler 2)
Tohum Ölürse (1994, toplu şiirler 3)
Yazın Sesi (1994)
Yağmur Taşı (1995, toplu şiirler 4)
Uykusuzluk (1996)
Mani Hayy (1998)

ÖDÜLLERİ

1968 MAY Şiir Ödülü

10.14.7.1 çeviri

10.14.7.12.1 EYTISIMSEL BIRESIM

EYTİŞİMSEL BİREŞİM
Yüzyıllardan bu yana
ve yanlış bir şekilde
Kimileri
YUMURTA'nın
tavuktan önce
var olduğunu ileri sürdüler
Kimileri de
TAVUK
yumurtadan önce
vardı dediler
Ama biz
yalnız biz
TAVUK

ve
YUMURTA'nın
tarihsel-eytişimsel
evrimi
açısından
bu sorunu
inceleyen bizler
biliyoruz ki
YUMURTA
tavuktan önce
vardı
ve aynı zamanda
TAVUK
da
vardı
yumurtadan önce
Ve biliyoruz ki
yalnızca
bu iki tarihsel gerçeğin
içsel birliğinde
yatmaktadır
YUMURTA
ile
TAVUK'un
hakikati.
Vaclav HAVEL
Çeviren : Özdemir İNCE

10.14.7.12.2

KENT

"Başka diyarlara, başka denizlere giderim, dedin.
Bundan daha iyi bir kent vardır bir yerde nasıl olsa.
Sanki bir hükümle yazgılanmış bir çabam;
ve yüreğim sanki bir ceset gibi gömülmüş oraya.
Daha ne kadar çürüyüp yıkılacak böyle aklım?
Nereye çevirsem gözlerimi, nereye baksam burada
gördüğüm kara yıkıntılarıdır hayatımın yalnızca

yıllar yılı yıktığım ve heder ettiğim hayatımın."
Yeni ülkeler bulamayacaksın, bulamayacaksın yeni denizler.
Hep peşinde, izleyecek durmadan seni kent. Dolaşacaksın
aynı sokaklarda. Ve aynı mahallede yaşlanacaksın
ve burada, bu aynı evde ağaracak aklaşacak saçların.
Hep aynı kente varacaksın. Bir başka kent bekleme sakın,
ne bir gemi var, ne de bir yol sana.
Nasıl heder ettiysen hayatını bu köşecikte,
yıktın onu, işte yok ettin onu tüm yeryüzünde.

Constantino KAVAFIS

Çeviren : Herkül Millas ve Özdemir İnce

10.14.7.12.3 OZANIN ASKI

OZANIN AŞKI
Bir ozan seviyor sizi
dişi bir meşe olmak
hakkı tanıyor size
yüz tapınaklı bir ırmak
gezgin bir kuyrukluyıldız
bir ozan seviyor sizi
alıştırmak için sizi
kenar mahallelerine
siz olacak evrenin
bir ozan seviyor sizi
ve sorumlu tutuyor sizi
çok uzun bir sonsuzluktan
uysal tanlardan
uçan balıklı göllerden
bir ozan seviyor sizi
ve her şey izinli size
mutlu böcek
kutsalın kutsalı günah
bir ozan öldürüyor sizi
daha çok sevmek için
sizinle besleyeceği sözcükleri
Alain BOSQUET

Çeviren : Özdemir İNCE

10.14.7.12.4 TAN OLMAK

TAN OLMAK
Tan olmak
kutsamak için tanı;
kuş olmak
hayran olmak için kuşa;
çimen olmak
yaraşmak için çimen yaşamına:
yitmekti sevmek
sevilende.
Yele oldum
(günaydın, kısrak!)
Taşyaprağı oldum,
(iyi akşamlar, gelincik!)
ve şu yassı çakıl
öteki çakılların arasında
dalgaların çarptığı.
Değişim,
artık değişmek istemiyorum:
seviyorum.
Aşk,
artık sevmek istemiyorum:
değişiyorum.
Alain BOSQUET
Çeviren : Özdemir İNCE

10.14.8 ÖZKAN MERT

10.14.8.1 DIREN

DİREN! EY KALBİM
Diren! Ey kalbim
Diren! Hayasızlığa
Namussuzluğa
Diren! Kötüye
Çirkine, yanlışa
Diren! Yenilme
Ne güzeldir yaşamak

Bir ırmak gibi coşkunca
Dağların üzerinde yürümek
Bulutlara değdirmek başımızı
Sıcacık ak bir somun
    Koltuğumuzun altında
Kırlara çıkmak
Karışmak insanların arasına
    Milyonların arasına.
Ben öylesine severim
Savaşmayı ve sevişmeyi
Anlatmayı insanlara
Durmadan, bıkmadan anlatmayı.
    Çiçekler nasıl fışkırır dallarda
    Balıklar nasıl yavrular
    Bir çocuk ki nasıl açar
    Gözlerini dünyaya
İşte ben öyle yaşamak isterim
    Bir tren rayların üzerinden
    Nasıl kayar gider
Öyle yaşamak isterim.
Cesurum Ey hayat
Cesurum Ey namussuzlar
Genç bir yürekle
Karşı çıkıyorum dünyaya
Eskimiş potinlerim benim
Güveniyorum sizlere.
Büyük bir coşkuyla
    Yürüyorum sokaklarda
Yumruklarım sıkılı
Türkü söylüyorum haykırarak
Haykırarak yaşıyorum.
Diren! Ey kalbim
Diren! Yenilme
    Sen benim silahımsın
    Aşkımsın.
Yollarda yaprak döküntüleri
Çocuk ölüleri
Ve göğsümüzde
Bir kefen olarak taşıdığımız
Bahar.

Kuşlar uçardı
Tarhana kokularının
Göğe yayıldığı
Küçücük evlerin üzerinden
İnsanlar ağlardı durmadan
Sokaklar kıpkırmızı olurdu
Kahır ve acıdan.
Ve insanın
Etine sokulmuş
Bir bıçaktır
Artık
Yaşamak
Yaşamak.
Diren! Ey kalbim
Diren! Yenilme
Sen benim silahımsın
Aşkımsın
Güzel bir dünya için yavrum
Sıcacık ak bir somun için
Tertemiz sevdalarımız için
Direnmeliyiz!
Direnmeliyiz!
Cesurum Ey hayat
Cesurum Ey namussuzlar
Dağ gibi bir sevda bitti
Birer çocuk mezarı artık
Toprak damlı küçücük evler
Ve bir dal kadar
İncecik bedenleri
Bombalanıyor genç insanların
Dünyanın her yerinde.
Benim tek sevdam devrim
Kaynar bir su gibisin içimde
Çiçeklenmiş taptaze bir fidansın
Yaşanmamış güzel günlerimsin.
Diren! Ey kalbim
Diren! Yenilme
Sen benim silahımsın
Aşkımsın
Özkan MERT

10.14.8.2 Özkan MERT

Özkan MERT

21 Ekim 1944 tarihinde Erzurum'da doğdu. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Urdu Dilleri ve Sinoloji Bölümü'nde okudu. 1970'li yıllarda " Kuracağız Her Şeyi Yeniden" adlı kitabı yüzünden mahkum edilince yurt dışına gitti. İsveç'te drama-tiyatro-film öğrenimi gördü. İsveç Devlet Radyosu Türkçe Yayınlar Bölümü'nde program yapımcısı ve sunucu olarak çalıştı.

Ant, Devrim, Dönem, Evrim, Halkın Dostları, Türk Solu dergilerinde şiirleri yayımlandı.
1960 toplumcu kuşağı şairlerindendir.

YAPITLARI

Kuracağız Her Şeyi Yeniden (1969)
Kırlangıçlar Kırlangıçlar (1978)
Irgatoğlu Atçalı Kel Memet Destanı (1980)
İşte Hayat İşte Ölüm ve Tarih (1981)
Stockholm'de Mavi Saatler (1987)
Dünya Çarpıyor Yüzüme (1988, toplu şiirler)
Allah ve Tango (1990)
Mozart ve Akdeniz (1992)
Bir Irmakla Düello Ediyorum (1995)
Bir Dünyalının Notları (1997, toplu şiirler)
Sürgün Şarkıları (1999, Stockholm)

ÖDÜLLERİ

1990 Yunus Nadi Şiir Mansiyon Ödülü
1990 İlhan Demiraslan Şiir Büyük Ödülü

10.14.9 ÖZLEM TEZCAN DERTSIZ

10.14.9.1 29

29

ah dedim, çünkü geçti aşkın alfabesinde
beyazlarımı giyip bir ömrü eskitmeye
cin kaçmamışken daha sihirli lâmbalardan
çocuktum suluboya bir masalın başkentinde
dokuz düş kurdum sonra, birinde kuyu
elbet ona düştüm, tanıştım endişeyle
flüt çalan şehirde buldum yolumu
güz öptü yüzümü, kuşandım yağmurluğumu
ğ vitamini çaldım şiirin kilerinden
hüznümü süzdüm suskun, oyasız bir tülbentten
ışığa çıkardım ayıplarımı, serip kuruttum
İstanbul'a sevdalandım, unutuldum, unuttum
jilet gibi kesen zamanı düştüğüm aşk mı?
kalbimi açtım sana ötesi var mı?
-***l***âle devri kısaymış büyümenin-
maskeleri gördükçe şehirlerin yüzünde
neydim bu baloda ben, çıplak kral mı?
on dokuzum arsızdı ayna tuttu içime
özüm yüzüme değdi, dil isyanda kemiğine
perdeyi çabuk çektin, kapıları kapattın
rolümü sevemedim, uymadım repliğine
sana benzemedim diye bütün bunlar
şarkını başka renk söyledim diye
trenlerini kaybetmiş istasyonum şimdi
uzaklaştım ufkumdan, şaşırdım saatimi
üzgünüm, filmi başa saramam
ve diye takamam seni koluma
yirmi dokuz yaşımdı, ben onu yazacaktım
zehir zıkkım sözlerin düşmeseydi mektuptan
Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.2 AY BATTI

AY BATTI
ay battı anne, çocuklar kanıyor
sarhoş kent topluyor çekmecelerini

pantolonu yırtık uçurtmalar firarda
kim sobeler devler ülkesinde Gulliver'i?
kirli bir ırmak akıyor gönlümün ortasından
kırmızı bir turnayım göç kokan gözlerinde
aşktan düştüm anne, yazlarım kırık
nasıl söz anlatırım kalbimin ney sesine?
deniz de kesti saçlarını rüzgâra uyup
böyle olmazdı şarkı söyleseydi kül çiçekleri
öptüm dünyayı anne, yüzüme bakmadı
yanlış vadilere akıttık günahsız nehirleri
ay battı anne, her şey kanıyor...
Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.3 IRMAK-BABAM-ANKA

IRMAK-BABAM-ANKA
ırmakları sev derdi babam
göller yerine
açelya yetiştiren gözleriyle
kızıl yeleli bir attı susuzluğum
arayışım su dolu bir matara
masalını yitirmiş ankalarla
düştüğümde yollara
ırmakları sevdim baba
göller yerine
her gün değişti rengi gözlerimin
kırk odanın kapısını da
açmadı anahtarım
ama sevdiğim şapkalar taktım
Rapunzel'e kısa saçın rahatlığını anlattım
ırmaklarla uyuyorum gece
bohçamda yol
düşümde bahçe
Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.4 KAYA

KAYA
yağmurunu linç eden bir ülkede,
suçun damla olmaktı

çiçekli bir saksı koymak,
düzenin balkonuna
sütten kesilince sevmeler,
zenci bir hüzün oluyor kadınlığım
yeşile küs duvarlar arasında
sıkışıp kalırken sürgün veren dal
bahar, mayısına kıyar mı?
karalıyorum durmadan defterimi,
eskizimde eğreti bir Nijerya
büyük bir kaya alsam
fırlatsam kalbinize
taş taşı yıkar mı?
Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.5 KIMLIK

KİMLİK
uzak bir savaştan aldığım
derin gül yarası
kadın olduğum için mi?
elleri çamura bulanmış kentlerin
saçıma sürdüğü kış,
buğulu camlardaki çocuk yüzlerin
seviştikçe azaldığım,
sesinden çaldığım yaz
radyo dinleyen akşamları
yatağıma aldığım
yaşlı bir haritada
ikiye bölünürse nehir
hangi ozan
depremi önceden sezinleyebilir
gerildi yay, salındı söz
kimlikleriniz
sevdiğim dizelerin cinsiyeti: **insan**...

10.14.9.6 SANA YAZDIGIM BIR MEKTUP OLSAM

SANA YAZDIĞIM BİR MEKTUP OLSAM
yüzme bilmeyen bir kaptana vuruldum
utanma mevsiminden kalan gül kırıkları

suç işliyor kalbim ayıplanan limanda
mendile bağlanmış üç lokum bu sevincim
sevincim bir ikindi lokumları bölüşen
elleri üç kardeşin
kapı açmayı öğreniyorum sözle
yeryüzünde unutulmuş son çilingirden
lekedir kilitler evlere sürülen
bahçe kapısındaki çıngıraklar söyledi
yaşlanmış sorularla önünü kestiğim bilge
binlerce anahtar bırakıyor yüz çizgilerime
kendime söylediğim yalandan düştüm
sırı dökülmemiş bir ayna yüzün
yürüyorum tango bilmez sokaklarında şehrin
acelem var, güvercin ayağı olsam
denizde yolunu arayan şişe
yok, başka türlü rahatlamam
sana yazdığım bir mektup olsam
Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.7 VIRAJ

VİRAJ
ateşi söndür, bu sesi tanıyorum
ilk dudaklar unutuyor, büyüsünü öpmenin
yağmaladık sözcükleri, korsanlık bitti
mevsimidir, gemiyi terketmenin.
durgunsun, suyum bulanık
terliyim, sözlerin soğuk
pencereyi açmak bazen mumları söndürebilir
bir zarf atılır eşikten,
günlerce kimse açmaz,
bir bakarsın içeri almışsın bulutları
kışı en iyi balkonlar anlatabilir
çocuksun, salıncağım kopuk
yalnızım, ışığın sönük
gitmek, hep gitmek sarhoş yönlere
virajlıdır bazı yaşlar, dalgınlığı affetmez
turnasını yitirmiş göç gibi darmadağın
boşuna, sağlaması hep yanlış çıkıyor aşkın
baharsın, günlerim kısa

yorgunum, yolların uzun

Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.8 YOL HARITASI

YOL HARİTASI

elmayı koparırken dalını gücendirmiş
işliyor, acımasız bağ makası bu şehrin
sağım solum sobe sırların aynasında,
eski düşlere iki beden büyüğüm
keşke fark etmeseydim korkarım,
korkarım ah büyüdüm.
ateşçiydim önceden söz nargilesine
söndüm, ustasını utandıran bir sönüş
çokluğumu bitiriyor papatyasızlık
süstüm bahçeye, ansızın sustum
hiç okşanmamış sardunyanın yanında
çıt çıkarmadı ayrılık
kirliyse yol haritası kaç kere gidilmiştir?
söylediklerimden pişmanım söylemediklerimden
kaç kişi duyar yağmurun dindiğini?
kuşatmada çöller, küller, güç yemek tarifleri
kurtuluştur, sığınmadır, bilenler bilir
gökyüzünde
şiirlerin gen haritası gizlidir.

Özlem Tezcan DERTSİZ

10.14.9.9 Özlem Tezcan DERTSIZ.htm

Özlem Tezcan DERTSİZ

Özlem Tezcan Dertsiz, 1972 yılında, Edirne'de doğdu. Eğitimini, liseyi bitirene dek bu güzel kentte tamamladı. 1992 yılında, Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyat Öğretmenliği Bölümü'nü bitirdi. Edirne, İstanbul ve Kastamonu'dan sonra Bursa'da sürüyor öğretmenliği. Şiir yaşamındaki en serin mavi, 2000 yılında, Varlık Dergisi'nin düzenlediği Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülü'nü Alphan Akgül'le paylaşması oldu. Aynı yıl Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü'nü aldı. Yine aynı yıl Karşıyaka CUMOK'un düzenlediği şiir yarışmasında birincilik ödülünü kazandı. 2003 yılında ise, Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı'nın

öğretmenler arasında düzenlediği mektup yarışmasında birincilik ödülü aldı. Şiirleri Varlık, Akatalpa, Dize, Agora, Kum, Bahçe ve Pencere gibi dergilerde yayımlandı, yayımlanıyor.

YAPITLARI

Şimdi Gitsem Güz, Pervaz Yayınları, Ocak 2004

10.14.10 ÖZLEM TUTAR

10.14.10.1 ASK

AŞK
Dokunurken sana
özlemek seni
Özlem TUTAR

10.14.10.2 FIKRI FIRAR

FİKRİ FİRAR
Gelsen
bi demet karanfille
uzak bi şarkıyla
sandıktan çıkmış dünya tatlısı bi şiirle
gelsen.
Usansan bitmeyen yollardan
aynı muhabbet ve aynı iç sıkıntılarından
aynalar bile boğsa seni
çekip bana gelsen.
Minübüste sarsa yüzünü güneş
ışıldasa için
affetsen herkesi, herşeyi, ve tüm geçmişini.
dalgın baksan yüzüne şöförün
çekip bana getirse seni şöför.

Akşamları rüzgarın türküsü
ve İstanbul'un ayazında
küçük bi çocuğun ağlaması
sana beni hatırlatsa.
Ayağınla bi taşı fırlatsan öteye
hastir
çekip bana gelsen.
Özlem TUTAR

10.14.10.3 Ben unuturum

Ben unuturum
ama kalbim ne yapar
bilemiyorum.
Özlem TUTAR
Bir şehri bırakıp gidememek
aşıkken bile
Özlem TUTAR
Bir yerlerde bir hayat olmalı
koşup sarılabileceğim
senden sonra, neden sonra.
Uzunları yakmış geliyor işte karşıdan
ne var yani, koşup ona da sarılabilirim
senden sonra.
Özlem TUTAR
Ezbere sevme beni
yeniden, hep yeniden sev
Özlem TUTAR
Gitti.
Ezberlediği bütün doğruları
unutmak için gitti.
Özlem TUTAR
Gözlerini çekince gözlerimden
İstanbul İstanbul değil.
Özlem TUTAR
üç beş kahve falından ibaret
tüm hayalleri.
Sokağından hergün geçen üniversiteli genç
bakkalın çilli çırağı
ve hiç görmedigi ev sahibinin

telefondaki kibar sesi
gece rüyaları.
Kasımpatıları O'nun kadar seven
portakal kabuklarını yemesine gülmeyen
ve arada sırada da olsa
tavlada yenebileceği bi adam
fincanı kaparken dilediği.
Özlem TUTAR
Sigaramın külü
senin kadar yakmaz
yarım kalmış bi hüznü.
Özlem TUTAR
Oysa biz sadece büyümeye çalışıyoruz
Neden hep ısrarla yaşlanıyor us?
Özlem TUTAR
Pat diye giriverince
anası içeri
kız korkudan
ağzındaki dili ısırıverdi.
Günlerce yaralı dille dolaştı Recep
ardından güldü durdu mahalleli
Özlem TUTAR
Yokluğuna da razıydım
sen var olmamayı seçtin
Özlem TUTAR
Ucundan tutmuş bi balığın
almış başucuna koymuş
her gece denizi görebilmek için rüyasında.
ve kırık dökük bi aşkı
en "bitmiş" yerinden alıp beyaz kağıtlarının arasına koymuş
sence niye?
Özlem TUTAR
Ve sessizlik
on kere bin kere ölmektir
unutma
Özlem TUTAR
Edirne Sümerbank'ta
ayakkabı reyonunda çalışan kıza aşık oldu.
çünkü genç kızın bıyıkları
O'na otuzbeş numara giydiğini unutturmuştu.

Özlem TUTAR
Umrumda değil
biliyor musun
hani uçarmış ya bütün kuşları şehrin
ve çiçek açarmış ya ağaçlar falan bu mevsimde
hani elinden tutarmış ya bi yürek bi başkasının
ve hep birkaç heceli bir isim taşırmış ya düşlerinde bi çocuk.
Cıgarasının dumanı deniz mavisine
gözlerinin buğusu bi şairin aşkına
ve sevdası sevdasına karışırmış ya insanın
umrumda değil
biliyor musun?
Bahar geldi
Maslak'ta çiçeklere renk geldi
sen yine gözlerini bi deli sevdaya değiştin.
Sanırım Nisan geldi
sevişme mevsimi geldi
Maslak'a bu kez de bahar güldü.
Umrumda değil
biliyor musun?
Özlem TUTAR
Yalan bir aşkı anlatır her yağmurunda
anasını sattığım İstanbul.
Özlem TUTAR
Yalnızlık hayatımın bir parçası değil
parçalarımın öbür adı yalnızlık
Özlem TUTAR
Zamansız
rüyalarını kaybetti.
Korkudan kalktı size geldi
kulağınıza fısıldadı bildiği en büyük doğruyu
uyanmadınız.
Özlem TUTAR
Kıyıya vurmuş tüm ölü balıklar
sabaha karşı
fırtınadan sonra
Özlem TUTAR
Bir şehrin kokusunu
Ama en çok kokusunu
Özlem TUTAR

Nasıl
ve neresinde bırakabilirim ki
bu sevdayı
adı kendini çoktan aşmış.
Ne geçmişi ne de geleceği kalmış bugüne
bu eşsiz sevdanın.
Adı bile uçup gitmiş ansızın
bi dokunuş bırakmış bize.
Kime nasıl anlatırsın
sevda sevdayı aşalı yıl olmuş.
Acıydı
tutup saçından dokunduğum; sen değil.
Güzelim,
en sevdiğim.
Özlem TUTAR
"Özgürlük" gibi birşey
sabahtan beri dilime dolanan.
Sevda gibi de bi tadı var meredin
içine daldıkça adamı yakan
Özlem TUTAR
Bütün ümitler bittiği yerde
bütün selamlar sabahlar da biter.
Alışır, ısınır içim birden
yeniden, yeniden başlamak mümkün
Özlem TUTAR
Hayat, ya da üç kuruşluk bişey
neresine değsem yakıyor.
Ama bütün sokakları Kadıköy'ün
denize çıkıyor.
Özlem TUTAR

Bir avuç içi ötemdeydin
tuttum elini tuttum
Özlem TUTAR
Gel yüreğim seni bekler
bir bilsen
nicedir yalnız üşür bu eller
Özlem TUTAR
Çünkü senin kadar güzel değil

Şu şairler şehrinin
dalı yaprağı
Özlem TUTAR
Ağlama,
sadece sensin bu aynadaki yabancı
sadece sen.
Özlem TUTAR

10.14.10.4 KALPTENGIDEN

KALPTENGİDEN
Karmaşık sözcükler kullanırdı hep yaşarken
oysa ne basit olmuştu ölümü
Özlem TUTAR

10.14.10.5 KARASEVDA

KARASEVDA
Uzatır gibi elini kara bir Afrika büyüsüne
büyük büyük açtı kız dügmelerini
tek bildigi buydu.
Batarken güneş dağların ardına
anlamını çözemedigi şiirler okurdu koca memeli anası
ve bi tuhaflık sarardı içini kızın
günahtı ne de olsa mavi gözlü bi muhabiri sevmek
Tanrıların unuttuğu Afrika'da.
Özlem TUTAR

10.15 R

10.15.1 RECEP GARIP

10.15.1.1

ACI

Selamı sabahı kesmişsen eğer
Beni bırakıp gitmişsen öylesine
Umutlarımı öldürmüşsen

Ve çiçeklerim solmuşsa
Sana söylenecek sözüm yok
Sadece martıları izle
Sabah doğan güneşi
Bir de acıyla kıvranan yüreğimi düşün.

10.15.1.2 ADI ASK

ADI AŞK

Bir yürek simgesiydi aşk
Gül ona vurgundu çaresiz
İçli ağıtları rengine vururdu
Yoldan geçenler bakıp dururdu
Yüzlerine gülün rengi titrerdi
Adı aşk
Dilleri sözcük bulamazdı
Adı aşk
Çaresiz boyun bükerdi
Adı aşk

Aşkın bahçesiydi dünya güzeli
Mevsimlere düşen bahar gazeli
Bu ömürden başka yok çare yok
Bir derde düşmüşse gönül
Kuşkusuz dillere düşmüşse sevda
Adı Mecnuna ve Leyla'ya dönüşmüşse
Adı aşk.

10.15.1.3 ALIN YAZISI

ALIN YAZISI

Kimsesiz durmaktadır alın yazısı
Devlete, millete duyuramazsın
Tutunmuşum denizde gölge boşluğa
Kırılmış hatırada sabır küfesi

Öyle yalnız kalakalmışım
Ufukta bir gemi beklercesine
Ne gelen var ne giden
Hayatta öksüz tek bir başına

Ağrıyan başımı dağlara vursam
Derdime yaslanır bütün ahali
Tutuşur yürekte ağlayan peri
Kaybolur durmadan yaslı gölgede

10.15.1.4

ATEŞ BÖCEKLERİ

Evlere düşen ahşap bir uykuysa eğer
Kurşuni sarmaşıklar sarar bedeni
Yorulur üstüne çöken reyhani acılar
Ve kekik kokulu yalnızlıklara taşınır
Yıldızlı gecelerin ateş böcekleri

Ey rüyalarımın süslü gelini
Beyaz saçlarımın coşkun denizi

Tuzlu bir gecede oynaşan yakamozlar
Mavilerim tükendi seni beklemekten
Mor yalnızlığına eklediğim karanfil
Avuntularımdan kalan ibrişimdi
Tozlarına katılan yaz yağmurlarının
Kırmızımsı çatılara konan güvercinleri

Sessiz rüyalara konuk olsaydım eğer
Bütün acılarım biterdi
Yoksunluğun okunurdu göz bebeklerimden
Oturur ağlardım
Gecelerimi aydınlatırdı ateş böcekleri
O zaman biterdi yalnızlıklarım
Haydi ateş böceğim
Düş peşime
Şimdi seninleyim

10.15.1.5 AYA YASLANAN YÜREK

AYA YASLANAN YÜREK

Ay vaktinden sesleniyor sevgili
Suya düşüyor gözleri ceylanın
Bir çift söze tutunmak için yalnızca
Sırlarına yaslanıyor yalnızca adamın biri
Öyleyse yanıyor gözbebekleri

Kuru topraktı bastığımız yer
Ayın ışıması düşerdi içtiğimiz çaya
Ay suresi okunurdu lirik ve içli
İçine işlerdi duvarların tahtanın ve eriğin

Biz devinip dururduk yalnızca
Oysa ay vaktiydi yola çıktığımız
Yıldızlardan birini seçtiğimiz

Bir çift söze tutun öyleyse
Kıskansın seni menekşeler
Yüreğinde taşıdığın ülfet miydi
Gözlerinden düşen neydi o zaman
Yağmur muydu nazar mıydı nur muydu
Alnında parlayıp duran su muydu yoksa umut mu

Ey içinde aşklar taşıyan umut
Ey aya sevdalanmış yürek
Bir somun ekmek gibiyken gece
İplerine tutunmuşken sıkıca
Buyruğuna boyun eğmişken zaman
Adı deliye çıkmışken şairlerin aldırma
Yalnızca aya yasla yüreğini
Ve yalnızca ayda izleri düşün

10.15.1.6 BENI AFFET

BENİ AFFET

Ağaçlar yapraklarını döksün
Yağmura, fırtınaya tutulayım
Elim ve ayağım üşüsün
İstersen yapayalnız kalayım
Yeter ki beni affet

Ihlamur deme dursun

Yüreğim kavrulsun
Ömrüme sürgün verilsin
Bir deliye notlar düşülsün
Yeter ki beni affet

Kasımpatlar küsüversin
Soluversin yüreğim
Zweig* şairler üstüne yazsın
İstersen kalemim kırılsın
Yeter ki beni affet

'Yaşamak' zarif bir kitapsa
İstersen hepsi sana kalsın
Ellerim tutmasın hiçbir çiçeği
Dilim sussun bir daha konuşmasın
Yeter ki beni affet

Hüzzam bir şarkı olsun dualarım
Sararsın solsun ölü çanlar
Bir daha yanmasın deniz feneri
Bir umut bir rüya son nefese kalsın
Yeter ki beni affet

Sonsuz sürgünlere yolcuyum
Yolum yok yoklar içinde kaldı yok
Saçlarım soluk benzim bitik
Erguvan akşamlara çökmüş bir umut
Yeter ki beni affet
Yeter ki beni affet.

***Stefan Zweig**: Avusturalyalı bir yazar. Şairler üzerine biyografi çalışmalarıyla meşhur

10.15.1.7

BÜLBÜLÜN AĞITI

Umutları üstüne düşer kanaryaların
Albenisi yansır rengarenk tüylerine
İçli ağıtların gökdelenleridir ötüşleri
Sayılıdır her ötüş tesbih tanesi gibi
Bir gül bahçesindedir sanki
Kim bilir belki de akasya ağaçlarında

Haydi yeni bir mekana taşınalım
Tut elimdeki incirlerimden
Nar çiçeklerine yasla göğsünü
Eli deymemiş nazenin çiçeklerine
Yeni bir türkü bestelensin
Dinlensin bütün ülkelerde
Ya akasya ağacında ya da incir dalında

Gel artık umutlarıma şiirler söyle
Yıldızlardan seçtiğin kelimelerden
Arındır bütün karanlıklardan beni
Karanfil kokularımı süsle
Uğur böceğimi uçur gökyüzüne

10.15.1.8 DAGLARIN SARKISI

DAĞLARIN ŞARKISI

Seni alıp götürürüm pembe rüyalarıma
Kıyamam sana canım alamam gecelerime
İncecik bir çizgiyse hayat korkarım
Kıskanırım dağ çiçeklerimi kıyamam
Ah beyaz çiçeğim ah rüzgar bakışlım
Yüreğimi yakan alev nedir öyleyse
Nedir dağlarımı korkutan

Ey hüzünlerimin nazlı gelini
Ey yaşama sevincimin kaynağı
Üstümüze düşen alev nedir öyleyse
Yakıp yıkan şehirleri yere düşen bedenleri
Ey Musa'nın ve İsa'nın Rabbi
Yerlerin ve göklerin yaratılış sırrı
Ey alemler sevgilisi Muhammed'in Rabbi
Senden gayrı yok sahip
Ve senden başka yok sığınak
Dağlarına vurdum kendimi
Yuva yaptım çocuklarıma sarp kayalıkları
Gelinlikler giydirdim annelere ve kızlara
Onlarla var kıl bizi
Dönücüler değiliz hiçbir yere
Dönüş ancak sanadır çünkü

Bir avuç kalsak da özgür kartallar gibiyiz
Şahinler gibi dalarız sana karşı gelene
Ve boynumuz eğridir sadece sana

10.15.1.9 DAGLARIN SÜLEYMANI

DAĞLARIN SÜLEYMANI

Sararmış yapraklar gibiyse zaman
Savurur insanı oradan oraya
İçine düşürür yelkovanları
Kahrına dökülür gül tomurcukları
Ve senin saçlarına düşen yıldızlar
Ayırır gündüzle geceyi
Uyandırır belki de erguvanları
Sarmaşıklar örer ağını
Dolanır dağların Süleyman'ı
Kuşların diline tercüman olur
Sonra sesi duyulur
Yavru kuşların

Ey balıkların sultanı
Ey yaralı ceylanlar sahibi
Sararmış yapraklar gibiyse zaman
Düşer her gün ömrü insanın
Biter kentlerin hükümdarı
Ve söner ışıkları gözlerin
İçine iner Azrail'in çığlığı
Böler zamanları mesafelerden
Ve bitirir bütün karanlıkları

10.15.1.10

DENİZİN TÜRKÜSÜ

Denizin dilinden öğrendim aşkı
Martıların kanatlarından aldım haberlerini
Dalgalara tutuldum ansızın
Ansızın kabaran yüreğime boyun eğdim
Yeleleri keskin bıçağa dönmüş atların
Üzengisine ben bastım
Deli rüzgarlar gibi savruldum
Yüce dağların eteğinden tutundum sonra

Denizin dilinden öğrendim aşkı
Kabaran dalgalara inat
Yelkenler açtım okyanuslarda
Albatroslar ülkesine uğradım
Haberler alırım diye
Musa ile Hızır'ı aradım oralarda
Balıkların dilini öğrendim
Nuh ve Musa diyorlardı
Yunusu anıyorlardı sık sık
Palmiyelerin si sesine
Rüzgarın bestelenmiş türkülerine
Dalgalar savaşa meydan okuyarak
Penceremdeki serçe kuşuna
Didaktik şiirler sunuyordu
Dedim ya
Denizin dilinden öğrendim aşkı.

10.15.1.11

DÜNYA

Bu dünya kimseye kalmaz dostum
Ne sana, ne bana ne de sevgili vatanıma.

10.15.1.12

DÜŞTÜ

Gece girdi koynuma
Akrep canıma düştü

Sancı vurdu her yana
Evler yanıma düştü

Salıncaktaki çocuk
Yıldızlar koynuma düştü

Düştü geceye rüzgar
Kulluk insana düştü

Tabutta yatan adam
Mezarda derdine düştü

Kahrolur giden gemi
Teselli garibe düştü

Düştü düşüne düşün korkusu
Düşlerim talihsiz birine düştü.

10.15.1.13 DÜSÜNCE

DÜŞÜNCE

Düşünce tecessüslerle gülümser tomurcuklara
Çatık kaşlarında hilal armağanı durur
Oynaşır gururları dalgalar gibi
Ve oynaşır çiğ taneleriyle ebemkuşağı

10.15.1.14 GURBET

GURBET

Buralar gurbet
Düğümlenir şarkılar
Kırıktır hayat
Yok mu çaresi?

Öksüzdür gece
Süzülür gözlerime
Sensizlik kanatır içimi
Var mı çaresi?

İniş ve çıkış
Oynuyor oyunlarını
Kekre ve savruk
Nedir çaresi?

10.15.1.15

GÜL ŞARKISI

Gül yüzündü güldüren alemi

Merhametindi kuşatan
On sekiz bin alemi
Yedi kat gök ve yer
Hayrandı sana
Geceyle gündüz ayla güneş
Baygındı sana
Merhametindi yaşatan alemi

10.15.1.16

GÜLLERİN EFENDİSİ YA DA ÇOCUĞUN ÖLÜMÜ

I

Ey kuşluk vaktinde kavalıyla konuşan
Sana sormuyorum kuyuya düşen kim
Ayı parmağıyla bölen kim
Çekirgeleri meydana süren
Ve tufana gemiyi bulduran
Sonra zakkum ağacını
Sonra bıldırcın etini
Ve sonra sarımsakla soğanı

İşte içimizdeki dünya
Kanayan bir yanardağ gibidir
Bazen akarda akar lavlar gibi
Bazen patlarda ülkeler yıkar
İçinde taşıdığı ihtirastan ötürü
Yapayalnız kalır gün ortasında
Güneş alnına vurur toprağın
Toprak çatlar
Bulutlar kanatlanır sonra gök kararır

Şimşekler çakar, yıldırımlar düşer

II

Ey merhamet tutanağı!
Sana ulaşmazsa topladıklarım
Hangi tarih, hangi deniz yansıtır bunu
Yosunlara çarpan dalgalar neyi söyler
Ilgıt ılgıt akan ırmaklar
Nereden yol bulur senin avuçlarına
Balıkçı korkarsa eğer fırtınadan
Oyunsuz kalır yarasalar
Şimdi söyle güllerin efendisi
Sahipsiz mi kalacak vurulan çocuk
Dallarından koparılan tomurcuk

Eğer konuşursa aynalar
Çocuklar ölmeye başlar
Anneler ölmeye başlar
Genç kızlar ölmeye başlar
O nedenle suskunum efendim
Söyle güllerin efendisi
Söyle güllerin efendisi
Öç almak için ne yapmam gerek
Anladım, taşları sana toplamam gerek

10.15.1.1 GIT

GİT

Yaylalar serin denizler derin

Sıcakta şehrin
Urganlarını gerin

Terden yapışmış bedene gömlek
Çıkmaktan tedirginim
İçtiğim ayran kekik kokulu

Huylanırım uçan kuşlardan
Uçamam kanadım kırık
Rüyalar farklı
Hatırlarım kırık ve dökük

Sessiz, sakin yaşanır hayat
Kediler durur mu yerinde
Geçtiğin yollardan in ve çık
Geliyor çocuklar yolları açık

Gül bahçesidir umut
İlkbaharı yakalar
Yelkovansız akrepsiz geçerde vakit
Yakalar bir gün sonsuz zamanları

Umudu alnına çizgi çizgi işlesen
Kaybolur göğün karanlıkları
Yalnızlıkları kutsasan ne çıkar
Tutunduğun sağlam değilse eğer

İstediğin buysa haydi durma, git
Bağlantını kopar tarihten
Solmasın yürekteki son ümit

Solmasın bahçedeki son çiçek
İstediğin buysa durma git.

10.15.1.18

HİS

Gün açılır kalkar sis
Kaybolan her şey çıkar ortaya
Gök boşalır yer şaşkına döner
Gökkuşağı görünür
Kızlarla oğullar dalga geçerler
Papatyadan fal tutar birileri
İlkbaharda kalmak ne güzel his
Söyle sevdiğim, nedir gözlerindeki sis?

10.15.1.19

KAHVE MASALI

Acı bir yudumdu içtiğimiz hayattan
Kahvenin ocakta kırk ünü vardı
Neydi dokunan yüreğimize öyle
İçine dışına sıçrayıp duran

Söyleyin şimdi kahve nereden gelir
Yemen türküsü dillerde ikindi sarısı
Sarılır değirmenin gıcırdayarak sesi
Sanki yokuşta bir kağnı arabası
İncecik tellerine konan kuşların

Sıralanmış bekleyen yolcularıdır garın

İşte hayat çileli yumak
Yanlış yolların ibrişim kuşağı
Ocağında harlanmış kahve telvesi
Söyletir insana masal kahvesi

10.15.1.20

KELEBEK

Çırpınan bir kelebek
Sevdiğimin elidir
Suya düşen damlada
Durur busesi
Yankılanır aya vurunca sesi
Tutuşur göz bebekleri
Beni küle çevirir.

Döner döner kelebek
Aşka tutuktur çünkü
Yok olsa ne çıkar?
Vardığı yer onun elidir
Her yanış onun gülüdür
Seslense kim duyar?
Her ses küle çevirir.

10.15.1.21

KUŞLAR

Ayrılık vakitleri kuşlar kentinin
Oynaşır içinde harabelerin
Yemyeşil vadi çağırır yağmurları
Gagasında buğday taşıyan kuşların
Kuşlar kime taşır tomurcukları
Kim canlanır yağan yağmurla
Çatısız evlerde kim vardır
Atların gözlerinde yaş
Kuşlardan ebabil vardır

Terk ederse insanlar evlerini
Öldürür çiçeklerini bütün ağaçlar
Ayrılamaz köpekler
Yalnızca yuvayı bekler
Uçuşur arılar uçuşur kelebekler
Yuvasına dönmeyen göçmen kuşların

Bir incir ağacı bir de nar
Gözleri yaşlı yetmişlik ihtiyar
Beklerler sonsuzluk haberlerini
Yalnız taraçaya ev yapan kuşlar
Yeni bir vakte hazırlanırlar
Çökünce akşamın karanlıkları

Eyvah geçiyor ömür tarlası
İnsanlar bekliyor haberlerini
Ayrılık türküleri azap veriyor
Ağzında yavru taşıyan kuşların

10.15.1.22

KUŞLARIN DİLİ

İçli ırmakların dolaşır yüreğimde
Bir bakışın için akar sularım
Yalnızlığın adınaysa yandığım
Öyleyse kuşların dilidir dualarım

Dualar içimde oynaşıp durur
Sözlerin eylemde çetelesi ne
Savurur külünü bütün ömrümün
Sualin düşürür dibacesi ne

Kahrolur gecenin öten kuşları
Sürekli arayıp durur ışığı
Kandile sıçrayan ateş böceği
Kuşların dilince bulur ışığı

Sebepler içinde sebeplere bak
Gözlerin değince bir hoş oluyor
Yolları hesaba katıncaya dek
Zaman da mekan da bir hoş oluyor

10.15.1.23 MAHPUS

MAHPUS

Dili mahpussa aynaların
Denizde balık ölmeye başlar
Saatin zembereği düşerse suya

Su kahrından ölür
Yeşil bir göze tutulmuşsa gözlerin
Yıldırımlar bulur seni
Ve aşkın göğ ekinleri sarar bedeni
Sonra kesilir dağın konuşması

Ey yüreklere düşen ateş!
Kırık vakitlere ayarlıysan eğer
Örsüne vur çekiçleri
Kanayan bir yaraysa göz bebeklerin
Lokman hekime uğra bir an
Misisin derin sularında kaybolmayasın sakın
Taş duvarlara yaslanmayasın
İzler sürmelisin asırlar öncesinden
Dikkat kesilmelisin uğrak yerlerine
Üzengisine rastlarsan ilk atlıların
Harlanmış yürek atışlarına kulak ver
Ve çağları aşıp gelen şarkıya
Boyun eğ, diz çök, başını toprağa koy

10.15.1.24

Recep Garip'in Hayatı (1956 -)

1956 yılında Tarsus'un Sanlıca köyünde doğdu. İlk öğretimi köyünde, orta öğretimi Adana İmam-Hatip Lisesinde, Üniversiteyi İstanbul Üniversitesi Yüksek İslam (İlahiyat Fakültesi) Enstitüsünde tamamladı.

Şiir ve yazı çalışmalarını Yeni Devir, Yeni Sıla, Milli Gazete, Mavera, Bu Meydan, Kırağı, Aylık Dergi, İkindi Yazıları, Yedi İklim, Hüner, İslami Edebiyat, Susku, Yedi Harf, Hece, Kültür Dünyası ve Düş çınarında sürdürdü.

1976 ve 1978'li yıllardan bu yana çeşitli dergi çalışmalarına öncülük etti. 1989-1999 yıllarında Yeni Sıla Kültür ve Sanat Dergisi'ni yayımladı. Halen Ay Vakti Edebiyat Dergisi ve Kız Kulesi Gazetesinde şiir ve denemeleri yayımlanmaktadır.

Bir İmza Serüveni adlı eseri Türkçe ve Boşnakça, Anne isimli şiiri ise Arapça bir dergi tarafından Arap diline çevrilerek yayımlandı. Çeşitli televizyonlarda şiirlerine klip çekildi. Radyolarda (Özel Fm, Üsküdar Fm, Burç Fm) kültür ve sanat programları ile birlikte Teha ajans tarafından 30 günlük ramazan programı hazırlayıp sundu. Nüans Prodüksiyon müzik yapımcılığı ve Sufi Tırans Mega Müzik yapımcılığına danışmanlık yaptı. Garip şair ve yazarlığının yanı sıra 15 yılı aşkın zamandır yağlı boya resim çalışmaları ile de uğraşmaktadır. Resimlerinde soyut çalışan Garip, kişisel 13 resim sergisi açmıştır. İnsan Kaynakları yöneticiliği gibi çeşitli sivil teşekküllerde bulanan Garip, aynı zamanda pek çok kurum ve kuruluşlara Konferans, Seminer ve Şiir dinletilerine katılmıştır. Garip evli ve 4 çocuk babasıdır.

Yayımlanan eserleri: Depremin Sesi - Şiir, Irmaklar Akar içimden - Şiir, Savaş Türküsü - Şiir, Mavi Gül - Şiir, Bir Leyla Düşü - Şiir, Öğretmen - Şiir Antolojisi, Namaz ve Oruç Ammar İlkay Müstear Adıyla, Kurban Risalesi, Bir İmza Serüveni (Türkçe ve Boşnakça)

10.15.1.25

RÜYA

Pembe güller gibiyken zaman

Gözlerindeki damlayı bırak
Yapayalnızken geceyi del ve geç
İncecik bir yağmura tutulmuşsan eğer
Bırakıver kendini şehrin sokaklarına
Sonra arınmış bir adam gibi bütün tuzaklardan
Özgürlüğün kollarında kal
Şimdi bir artık zaman bahçesindeyim
Leylaklara sinmiş kokuna geldim
Kim bilir belki de ömrümün sonuna geldim.

10.15.1.26

RÜZGAR

Leylaklara nefes bırak
Gelincik tarlalarını geç
Üveyiklere sofra kur
O zaman ihtişamı çıkar ortaya dağların
Dağlar dimdik dururlar
Geyiği orda vururlar

Yapayalnızken yüreğine tutun
İncecik ipliklere bağlıdır hayat
Sanmayın sultanlar mutludur meydanlarda
Öyleyse kabul et sırrını dağların
Munis duruşları ondandır elbet
Teslim oluşları ondandır elbet

Yüreğinde gezinen çığlıklara bak
Ne yağmurun sesi ne de rüzgarın

İçine doluşan binlerce sefil
Aynalarda yansıyan sen misin yoksa birkaç karanfil
Değilse cevapları hazırdır genç kızların
Üstüne süzülen karanlıkları at
Fark etsen de etmesen de geçiyor hayat

İşte dünya işte yağmur işte rüzgar
Gözlerim gözlerinde kaldı ne yapsın rüzgar

10.15.1.27

SALKIM SÖĞÜT

Sensiz bütün gemiler batık sevdiğim
Sen yoksan zamanda yok
Ansızın çıkıveren bir hercai gülüş
Tutsak eder düşlerimi

Sana açılmaktır bütün direnmem
Halatlarını hiçlemem ondandır hayatın
Hadi sevdiğim bakıver bana
Bir kapı aralığından
Bir sabah ışığı gibi doğuver yüreğime
Anlık bir zaman kalmıştır belki ömürden
Onu yaşamaktır bütün çabamız

Haydi sevdiğim yüreğindeki sesi dinle
Seni ve denizi öpüyor gibi
Al beni kucağına
Ellerimde mevsimlerden çiçekler

Beklemekteyim iki gözüm iki çeşme

Haydi ceylan bakışlım
Bir badı saba gibi geri dön
Sahi bize kalan zaman ne kadar kısa
Salkım söğüt seriliversek yüreğimizle
Doludizgin yaşasak bütün aşkları
Kırsak bütün zincirleri
Ve açılsak okyanuslara.

10.15.1.28

SEHER YELİ

Badem çiçeği gibi açıveren

Yüreğime düşen gözlerindi
Yalnızlıklar ülkesiydi her bakışın
Kayıp giden yemen çölleri
Seni zapt edilmez kılan
Belki acılarındı belki de aşkların
Ne olurdu bir ırmak gibi akıverseydin
İçime yağmur gibi işleyen
Bir seher yeli gibi
Okşayan bütün çocukları
Rüyalarına giriveren genç kızların
İlkbaharında tüm insanların

Sarı gül düşerse suya
Aksin sarhoş eder aynayı ve suyu

Bendedir hoyratlıklar
Bendedir kırk haramiler
Masalların ülkesi fırtınalar tepesi
Kimdir öyleyse ebabil uçuşlu
Kehribar bakışlı
Yüreğime tanık olan
Söyle badem çiçeğim
Bir seher yeli miydi aklımı başımdan alan
Yoksa bir ilkbahar mıydı

10.15.1.2 SESSIZ

SESSİZ

Sessiz bir gemiyse zaman
O gemide sen varsın
İçim ürperir sensizliğime
Gemide sen, rüyada sen
Her yanımda sen varsın
Gemi sensiz kalkar mı limandan
Sevdiğim yanımda olmadan
Seni seviyorum deli kız
Seni seviyorum.

10.15.1.3 SEVDIGIM OL

SEVDİĞİM OL

Gökyüzünde uçan kuşlar
Döner durur bakar kuşlar
Sevdalının akar yaşlar
Damla damla akan benim

Sevdiğim ol sevdiğim ol
Kalbim ağlar gönlüm ağlar
Sevdiğim ol sevdiğim ol

Sevda çiçekleri açmış
Hüzün yağmurları saçmış
Bu ne biçim yaşamakmış
Gece gündüz ölen benim

Sevdiğim ol sevdiğim ol
Ne olur benim sevdiğim ol
Sevdiğim ol sevdiğim ol

10.15.1.31

SIR

Deliyor durmadan adamın biri
İri gözleriyle beton duvarı
Tırtırlıyor gece gündüz evleri
Eliyor karanlıkları bir güneş gibi

Derin nefes alıyor yeryüzünde her şekil
Sıkışıyor dişlerine demir çivinin
İkiye bölüyor uykusunu her vekil
Soruyor durmadan maddedeki sır

Durma sor seni tırtırlayanı
Güneşin koynundan gelen sırları

Kim bilir karıncalar yuvada kaç bin
Balıklar denizde ne kadar
Öyleyse tut beni yağmurlardan akan sır

10.15.1.32 SÜREYYA

SÜREYYA

Yalnızlıklar ülkesiydi gözlerin
Takılır kalırdı ebemkuşağı
Yağmurlar tane tane düşerdi toprağa
Yalnız kelebekler uçardı
Ansızın bir rüzgar çıkardı
Savururdu narin ellerini
Ben seni göremezdim
Oysa yalnızlıklar ülkesi gözlerin
Alır götürürdü beni.

Ey rüzgar gülüşlü sevgili
Saçlarına tutunayım izin ver
Belki anlık rüyalar görürüm
Senin avuçlarında
İzin ver ceylan gülüşlüm
Sana geleyim
O masum bakışlarına tutunup
Yalnızlıklar ülkesi gözlerinde kaybolayım.

10.15.1.33

SÜTBEYAZ VAKİTLER

İncecik bir çizgiyse yaşamak
Kopuksuz büküksüz ve dosdoğru
Rüzgar gibi güneş gibi yağmur gibi
Öyleyse ısıt beni tut beni sar beni
Sütbeyaz vakitlerde

Bir beyaz güle hasretse zaman
Seherlerde dolunayda ve hilalde
Dua gibi sır gibi gönül gibi
Öyleyse kuşat beni gizle beni doldur beni
Sütbeyaz vakitlerde

Vakti belirlenmiş bir hilalse aşk
İlkbaharda kışta ve sonbaharda
Çiçek gibi kar gibi yaprak gibi
Öyleyse aç beni ört beni dök beni
Sütbeyaz vakitlerde

Hayat kirliyse eğer
Kullanılmış yıpratılmış atılmışsa
Toprak gibi hava gibi su gibi
Öyleyse dirilt beni doldur beni yıka beni
Sütbeyaz vakitlerde

Kandilse bir gece
Gecelerden farklıysa eğer
Ay gibi yıldız gibi nur gibi
Öyleyse parlat beni seç beni ışıt beni
Sütbeyaz vakitlerde

Sana adanmış bir ömürse bu
Günahlardan kirlerden hırpalanmışsa
Zaman gibi mekan gibi can gibi
Öyleyse kuşat beni süsle beni al beni
Sütbeyaz vakitlerde

10.15.1.34

YAŞAMAK

Yaşamak bir şiir değilse nedir
Üveyiklerin sesine vurgun değilse çocuk
Romantik flütü dinlemiyorsa yaşlılar
Ve ayranı üfleyerek içmiyorsa çoban mehmet
Kekiklerden ve nergizlerden umut kesilmiştir.

10.15.1.35 YENI

YENİ

Gözbebeklerinden okurdum ben aşkı
Yakamozları kovardım
Lambaları söndürürdüm
Üşüyen bedenime perde olurdu bakışın
Kıskanırdım sigara dumanından
Yanlış bakışlardan
Ellerin zarif bir dokunuşla
İlham verirdi şairlere
Sonsuz bir vecde gönenirdi yürek
Bütün güller yeniden açardı
Bülbüller yeni türküler söylerdi.

10.15.1.36

ZAMAN

Mavi denizi
Rüzgarın sesini
Bir de seni unutmadım

Soylu bir ırmaktı zaman
Eriten durmadan
Bir şiir bir müzik alıp götüren dağlara
Semazenler dönüp duran
Bir başak bir rüya yorumlara bırakılan
Denizler ülkesi peri masalı rüyalar kenti
Yalçın dağları okşayan senin nefesin
Mavi denizi
Rüzgarın sesini ve seni

Zaman aralıkları bir kuyu başı
Çoban kızları akşamın alacası
Alır götürür bir yıldız kaymasına
Sonra gök sofrası
Rüyalar kentinin muhteşem akşamları
Aydınlığında sabahın
Temaşasında yağmurların
O ince o narin yaz yağmurlarının
Sonrasında aşka tutunan
Sırma saçlı zeytin gözlü kızların
Umutlarına sevdalanan atların

Harlanmış yüreğine tutuldum
Mavi denizi
Rüzgarın sesini
Bir de seni unutmadım

Soylu bir ırmaktı zaman
Kumsalın çocuklarını öğüten
Tutsağıydı bütün mevsimler
Tüm insanlar
Bir yalnızlıktı yaşanılacak olan
Sanrılı bir rüya görseydim eğer
Kaybetmezdi sultanlar
Kaybetmezdi komutanlar ordularını
Okyanuslar tayfalara yenilmezdi
Oysa bir rüzgar gibiydi zaman
Alıp götüren
Mavi denizi
Rüzgarın sesini
Bir de seni

Soylu bir ırmaktı zaman
Uygarlıkları alıp götüren
Bir değirmendi öğüten
Bütün çağları
Ey Adem'in çocukları
Ey Nuh'un çocukları
Şimdi duldaların
Yedi koldan akan ırmakların
Cennet bahçelerin

Rüzgardan atların nerde
Nerde o gürbüz oğulların
Turfanda bağların
Annelerin babaların
Bir ayçiçeği çocukların nerde
Şimdi mavi denizi
Rüzgarın sesini
Bir de seni
Kaybolan kır çiçeklerimi
Sonsuza bırakmalıyım

Dinlenmiyor bin bir gece masalları
Ne rüzgarın sesi
Ne de tarihin şarkıları
Oysa Alaaddin'in sihirli lambasına
Hatıra defterine Gogol'un
Hikayelerine Çehov'un
Aldırmıyor hiç kimse
Meryem'in kıssalarına
Deniz seferlerine savaşçıların
Tufanına Nuh'un
Oysa ben
Hala mavi denizi
Rüzgarın sesini
Bir de seni unutmadım.

10.15.1.3 ÖLÜM RISALESI

ÖLÜM RİSALESİ

(annemle babama içli bir dua)

Ansızın gelen bir haberdir ölüm
Beyaz bir güvercin gibi
Bir mektuptur senden bana
Dökülür bütün yapraklar dallarından
Hüzün sarısı yakalar yürekleri
Sabırla bekliyordur nasılsa toprak
Ölümü ferman bilip düştüğümüz yollarda
Nasırlı elleriyle taçlandırır her zaman
Tarhana çorbası, kekikli ayran bir de tandır ekmeği
Buhur kokusu gibi yayılır gün yüzüne

Ey ölüm! beyaz haberler gibisin
Belli belirsiz yüreğimi yalar gibisin

Bir rüzgar gibi sarar dört bir yanımı
Bir bir azalır aramızdaki dostlar
Canım annem, biricik babamdır giden aramızdan
Geceyle gündüz gibi girer aramıza
Sinsi bir tuzaktır hayatla ölüm

Sessiz bir gemiye binmişçesine
Ağıtlar yakılır ırmaklar gibi
İniler iniler sükuta varır insan yüreği
Alınlar taşır bu gök kubbeyi
Omuzlara binmiş bir ölüm gibi
Adımlar dolaşır, dil susar yağmura karşı
Hiçbir şey getiremez giden yolcuyu
Bir gemidir denize inen

Bir yolcudur yükünü alan bir daha dönmeyen

Ey güzel hayat! ey görkemli dünya!
Neyin kaldı şimdi söyle!

Konuşan dudaklar sükuta geçmiş
Harmanı, hasadı, buğdayı bitik
Üç günmüş sahi dünya
Ne bana kalmış
İşte gidiyor geldiği yere
Ömürler verilen sürede durmuş

İstersen dünyayı sırtında taşı
Makamın, mevkiin ne önemi var
Kimseciklere baki kalır mı dünya
Hayat ne kadar kısa, ne kadar kısa

İşte dünya, bittiği yerde kabristan
Asıl hayatsa şimdi başlıyor
Kabul etsen de mahşeri var bu işin
Etmesen de musallada görünür
Ne malından ne de evladü iyalinden fayda yok
Ne işler işlediysen sonuçta sana kalan

Ey ölümün arka bahçesi! ey mahşerin ince çizgisi!
Sana sevdalanmaktan başka var mı çaresi?

10.15.1.38

İHANET

Üç günlük dünyaysa yaşadığımız
Ağlar iken ihanete
Güler iken dostluğa çelmeler attığımız
Bu dünyaysa eğer toplayıp durduğumuz ne varsa
Öyleyse bırakıver ağıtlarımı
Bırakıver gülmelerin ihanetini

Kimileri balıkçı oltalarında ararken ganimeti
Kahvehanelerde demlenip dururken kimileri
Çaycı Selami Anadolu türkülerinde rüyalardayken
Sinema köşelerinde kimileri
Aç köpeklere sevda yakmış ise simitçi Hasan
Sevgiye dair yazılan bir mektubun
Şarkılarda söylenen bir şiirin
Ne anlamı kaldı söyle
İki kere ikinin dört etmediği zamanlar
Hüzünlü bir ırmağa bırak kendini
Bırakıver bütün ihanetleri

Eğer yaşamak dediğimiz şey buysa
Mutluluk posterlere düşürülen renklerse
Yağmurlara tutun öyleyse
Bir güle tutun
Sabahın kırağısı güneşe taşır seni öylece

10.15.1.3 IKINDI HÜZNÜ

İKİNDİ HÜZNÜ

Asrın kitabını okumuşsan eğer

Avuçlarına düşen kar taneleridir öyleyse
Nice yakamozları bağ ve bahçeleri bırakıp gelmişsen
İkindi hüznü konmuştur yüreğine
Özgürlük şarkıları geliyorsa kulaklarına
Süleymaniye'den sevinçli bir ezan dinliyorsan eğer
Taçlandırılmış palmiyeler gibiyse yüzün
Öyleyse rüzgar gülü gibi yüreğime kon
Ipıldayıp duran yağmur tanelerini
Saçlarına serpilen nergislerini bana bırak

Ey cilvelerine yenik düştüğüm hayat
Kırk haramilerini geri çek yarasalarını tut
Sebepsiz değildir elbet yere düşen yaprak
Sen yüreğimde kal bana da hüznü bırak
Haydi yürüyelim şimdi yollarda
Yollarsa eğri büğrüdür ince uzun
Alır götürür insanı kaybolan nice yıllara.

10.15.1.40

İLKBAHAR

Toprak sürgün veriyorsa eğer
Söylüyorsa türkülerini ilkbahar
Arılarla kelebekler tutuşmuşsa dansa
Ve inceden inceye akıyorsa ırmaklar
Vakit sabahtır çiğ düşüyordur güle ve yaprağa
O zaman bahçelerde bademler
Yol kenarlarında zerdali ve şeftali ağaçları
Çalı diplerinde sümbüller ve menekşeler

El sallıyordur inan bana.

Yine içimde hoyratçalar
Nazenin bir türküdür laleler
Alaca karanlıkların rüyasına tutunan
Pembemsi gülüşmeler yansıtır genç kızlar
Ve sonra yakalanır içimdeki aşklar
Bir şarkıya dönüşür iç ırmaklarım
Yusuf'u Züleyha'yı tanıyınca
Ve hüthüt kuşunu ve yusufcuğu
Oysa inşirahta genişler bütün sadırlar
Bir de yağmura tutunan dualar eklenmeli
Gecenin sırlarını fısıldayan hilale
Sonra dolunaya sonra samanyoluna
Sonra yağmurlara sonra dualara
Ve sonra ve sonra
Sendedir bütün ayrılık türküleri
Bütün ihtişamıyla aydınlık zamanlar
Ve Yusuf'un rüyası
Musa'nın asası
Ve Nuh'un gemisi.

Oysa sesini işitmişti bütün yıldızlar
Samanyolu senindi çünkü
Denizler ve dağlar seni söylerdi
Bir çoban değneği bir derviş nefesi
Uyandırırdı çiğdemleri
Yeni bir mevsime düşüvermiştik sanki
Sanki bütün günler ilkbahardı.

10.15.1.41

İZ

Gözlerinden gözlerime bıraktığın iz
Yakamozları tutsak eder inan ki bana
Yıkılır bütün putlar, kahrolur ayrılıklar
Sana senden yakın söyle kim vardır

Uzaksa düşlerin yakına çağır
Tut ellerimden yıldızların ülkesi
Gezdireyim denizleri, ovaları kırları
Bir Leyla çağlayanı, bir keklik-bülbül ötüşü
Seni getirir her zaman bana
Bir Meryem rüyası, bir Züleyha şavkıması
Diriltir yeniden o şanlı tahtı
Söyle sevdiğim, gözelerime bıraktığın iz
Sen değilsen nedir öyleyse?

10.15.2 REFIK DURBAS

10.15.2.1 ANIT

ANIT
Halkın ulusu, rüzgârın kardeşiydi onlar
ateşin övündüğü üç alınteri nebisi
bir şafak vakti zulmün dehlizinde
yiğitlik anıtı süsledi bedenleri
Biri engin denizlerle arkadaş
biri inancın cömert efendisi
biri sabrın korkusuz aslanıydı
onurun mescidi şimdi cesetleri
Halkın ulusu, rüzgârın kardeşiydi onlar
ölüme taviz vermedi hiç biri
Refik DURBAŞ

10.15.2.2 AGITLAR

AĞITLAR
Gözleri bir umudu, bir dalgınlığı yaşıyor
Ağzında kalabalık bir öpüşme ormanı
-Kalbindeki katiyyen ben değilim
yüzünde küçük inzal kuşları.
Refik DURBAŞ

10.15.2.3 BIN KUS AYISIGINDA

BİN KUŞ AYIŞIĞINDA
Şimdi senin soluğunda akşam
çiçekler ve sular kadar yalnızım
bir o kadar da esmer saçların
bin kuş esiyor sanki ayışığından
Refik DURBAŞ

10.15.2.4 HÜCREMDE AYISIGI

HÜCREMDE AYIŞIĞI
Sesimi sesinin üstüne koyma
kara gecede, karanlıkta, acılı
yüreğimde yeşerdiyse de alevi ölümün
kan boğmadı daha korkuyu
kırılmadı kin ve öfkenin fidanı
Sesini sesimin üstüne koyma
ağzımda prangası tutuklu rüzgâr
Yanlış arama ölümden başka
kurşuna dizilen resimlerde
acıyla örülmüşse cesetler
ve ağlıyorsa hücremde ayışığı
üzgün değilim, hüzünlü asla
Yanlış arama ölümden başka
sırtımda falakası tutuklu rüzgâr
Yüreğimde mezarlar açma artık
kazıdım hücremin duvarına çünkü
zamanı kucaklayan öfkemi
acıdan üretilen sesimi
gençliği damıtılmış günlerimi

Yüreğimde mezarlar açma artık
elinde kırbaçları tutuklu rüzgâr
Çıplak taş, demir kapı, sessizlik
korkuyu mu bekliyor o nöbetçi
niçin hiç konuşmuyor yıldızlar
şafak söktüyse nerde kar filizleri
uyusam uyansam her yerde bahar
Çıplak taş, demir kapı, sessizlik
sesimde zincirleri tutuklu rüzgâr
Tek değilim artık, çoğaldım ölüme
deli rüzgâr, çıplak suyun rahminde
artık ne hücrem, ne yalnızlık
eskisinden düşmanım karanlığa
ama hâlâ yanıyor yüreğimde işkence
Tek değilim artık, çoğaldım ölüme
yüzümde kelepçesi tutuklu rüzgâr
-Söyle kim hak kazandı ölüme
Refik DURBAŞ

10.15.2.5 MAJÜSKÜL BIR KADIN YÜZÜNE

MAJÜSKÜL BİR KADIN YÜZÜNE
Eski yazma kitaplarda aranan
saçları kadifeli ipek bir kadın
gittiği her yeri bir majüskül sanarak
yüzünün bir yanını yazlık sinemalara
bir yanını bekâr adamlara uyduruyor
Sokak sesli eskürbacı mı bu kadın
el kadar bir tiren taşıyor koynunda
ki onu herkes soyguncu bilmektedir
vampir diye yazıldığı kitaplarda
bir sansarla evlendiği de söyleniyor
İçinde aşkın hurda bisikleti
nereye gitse bir harf uçuyor yüzünden
tenha ve gizli takvimlerde
şimdi yapma bir gül kalmıştır elinde
tahta atıyla geçtiği günlerden
Refik DURBAŞ

10.15.2.6 Medyada 'siir' savurganligi

Medyada 'şiir' savurganlığı

YayIm" ve "yayın" sözlü ve yazılı medyada yazım karışıklığına yol açan iki kelime... Başta Türk Dil Kurumu'nun "Türkçe Sözlük"ü olmak üzere birçok sözlük "yayım"ı "Kitap, gazete gibi okunacak şeylerin basılıp dağıtılması veya radyo ile dinlenecek şeylerin yayılması" olarak tanımlıyor ve "neşir" karşılığını veriyor. "Yayın" ise "Basılıp ortalığa sürülen kitap, gazete gibi okunan veya radyo ile her yana yayılıp dinlenen şeyler" demek ve yani "neşriyat"...
Mustafa Nihat Özön de "Osmanlıca-Türkçe Sözlük"te "neşr" karşılığı olarak dört tanım veriyor: "1.Dağıtma, yayma. 2.Herkese duyurma. 3. Gazeteye yazma, yazdırma. 4. Kitap, gazete bastırıp çıkarma." Özön'e göre "neşriyyat"ın karşılığı ise sadece "yayım"...
Melih Cevdet Anday, "Dili yazarlar yapar" derdi, "sözlüklerin koyduğu kurallar değil"... Bu yüzden mesela konuşurken "hastane" dese de, fakat "hastahane" diye yazardı.
"Basın"dan "medya" aşamasına geçilirken dil de değişip gelişti.
Okurumuz ÖZGÜR TÜRKEŞ mektubunda diyor ki: "Ben bu zamana kadar yayının televizyon, radyo gibi medya organları tarafından, yayımın ise gazete, dergi, kitap gibi basılı organlar tarafından yapıldığını zannederdim. Acaba bu konuda bizleri aydınlatabilecek bir yazı yazabilir misiniz?"
Sayın Türkeş'in aklının karışması biraz da kavramları tersinden okumasından kaynaklanıyor. Bildiğinin tam tersine uzunca bir zamandır "yayın" gazete, dergi, kitap gibi basılı organlar için kullanılmakta... Bunun içindir ki "Türkiye Yayıncılar Birliği"nin adında "yayım" değil "yayın" kelimesi yer almakta... Bunun içindir ki "yayımevi" değil de "yayınevi" diyoruz. Ben, "yayım"ı televizyon, radyo; "yayın"ı da gazete, kitap için kullanmayı yeğliyorum.
Eskiden de "radyo neşriyatı" denmez miydi?

Ankara'dan yazan RIFAT YÖRÜK adlı okurumuz da SABAH gazetesinin öncelikle pazar günleri vermeye başladığı "Dünya Klasikleri" için teşekkürlerini ilettikten sonra 22 Şubat 2004 tarihli gazetemizde yer alan dört "hata"yı işaret ediyor.
Ahmet Hakan'ın 3-4 ay önce yayınlanan yazısı bilgisayardaki "kod"lamadan kaynaklanıyordu, ki ertesi gün özrü bildirildi. İlker Sarıer'in yazısında RTÜK üyesi D.Mehmet Doğan yerine Mustafa Doğan, televizyon sayfasında da Mehmet Barlas'ın programı tanıtılırken AK Parti İstanbul İl Başkanı Mehmet Müezzinoğlu yerine Mehmet Müderrisoğlu yazılması okurumuzun da belirttiği gibi yazarlarımızın bir dalgınlığının eseriydi. Uyarısı için teşekkürler...

Rıfat Yörük, aynı gün "Hıncal'ın Yeri"nde yayımlanan "Koşma" başlıklı şiiri Necip Fazıl'ın yazdığını ve adının da "Veda" olduğunu belirtiyor. Benden de bu konuda bir açıklama bekliyor, ki gerçekten de adı geçen şiir Necip Fazıl Kısakürek'indir ve üstat bu şiiri 1923 yılında "Veda" adıyla yayınlamıştır. Hatta bu ilk biçiminde birinci mısraı "Akşamı getiren sesleri dinle" değil "Elimde, sükutun nabzını dinle"dir, ikinci dörtlük ise şöyledir: "Yürü, gölgen seni uğurlamakta, / Küçülüp küçülüp kaybol ırakta, / Yolu tam dönerken arkana bak da, / Köşede bir lahza kalıver gitsin!" (Çile, Büyük Doğu Yayınları, s: 200.) Oysa aynı şiir, "Ayrılık Vakti" adıyla Necip Fazıl'ın ilk kitabı "Örümcek Ağı"nda (Halk Kitaphanesi, 1925, s: 21) ile "Ben ve Ötesi"nde (Sühulet Kütüphanesi, 1932, s: 16) SABAH'ta yayımlanan biçimiyle yer almıştır.
Elbette Hıncal Uluç'un bütün bu kaynaklara bakma olanağı yok, olamaz da... Fakat şiiri gönderen okur Neşet Üstündağ, şiirin Necip Fazıl'a ait olduğunu belirtebilirdi.
Eskiden özellikle doğum günlerinde "kilitli" hatıra defterlerine yazılırdı şiirler ve "miri malı" olduğu için de elden ele dolaşırdı. Şimdilerde ise nice sözüm ona " internet" ya da ehil kişilerce hazırlanmayan şiir antolojilerinde Yahya Kemal'den Orhan Veli'ye, Nazım Hikmet'ten Cemal Süreya'ya Türkçe'nin yüz akı şairlerinin eserleri "serseri mayın" misali, hiçbir denetimden geçmeden elden ele, dilden dile geziniyor.
Ben dahi kendi şiirlerimi tanıyamıyorum.

Refik DURBAŞ

10.15.2.7 MENZIL

MENZİL
Onlar ki aydınlık üzre
ecel toprağına
umut
ektiler. Ay dolandı vay deli gönlüm
Ölüm şaşırdı menzilini
Onlar ki karanlık üzre
korku mazgalına
zulüm
serdiler. Ay dolandı vay deli gönlüm
Ölüm şaşırdı menzilini
Onlar ki cehennem üzre

yürekten
cennet
süzdüler. Ay dolandı vay deli gönlüm
Ölüm şaşırdı menzilini
Refik DURBAŞ

10.15.2.8 PUSULA

PUSULA
Annemin öldüğü yaşı çoktan geçtim
suyun vefası ve acılar
-bir de gökyüzü
çocuklarım olsa da
Babamın öldüğü yaştayım artık
gurbeti sıla, sılası hicran
Bir de yalnızlık
arkadaşım olsa da
Rüzgârlar yazsın aşkımı
Ama gönlüm hâlâ
oğlumun âşık olduğu yaşta
-sevdanın pusulası
anılarım olsa da
İki güvercin ey ömrüm
yılların omuzuna tünemiş
biri hayat, öteki ölüm
yaşadığım olsa da
Biri Refik, öteki Durbaş aslında
Refik DURBAŞ

10.15.2.9 Refik DURBAS.htm

Refik DURBAŞ

1944 yılında Pasinler (Erzurum)'de doğdu. İzmir Namık Kemal Lisesi'ni bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ndeki öğrenimini bitirmeden ayrıldı. Yeni İstanbul ve Cumhuriyet gazetelerinde düzeltmenlik yaptı.

Alan 67, Devinim, Evrim, Gösteri, Sanat Olayı,Soyut gibi dergilerde şiirlerini yayımladı.

İkinci Yeni esintisi ile başladığı şiir yaşamı, zamanla toplumcu yönelim kazandı; kendi özgü dili ve benzetmeleriyle, baştan beri tavrını ve varlığını keskinleştiren, anlam kadar biçime de önem veren seçkinleşen şiirler yazdı. Doğduğu yerden ayrılıp doyduğu yerde var olma savaşı veren insanlarımızı konu alan gurbet, sıla şiirleriyle geniş yankı uyandırdı.

YAPITLARI

Kuş Tufanı (1971)
Hücremde Ayışığı (1974)
Çırak Aranıyor (1978)
İkinci Baskı (1979)
Çaylar Şirketten (1980)
Denizler Sincabı (1982)
Kırmızı Kanatlı Kartal (1982)
Nereye Uçar Gökyüzü (1983)
Siyah Bir Acıda (1984)
Bir Umuttan Bir Sevinçten (1984, toplu şiirler 1)
Yeni Bir Defter-Şiirler-Meçhul Bir Aşk (1985)
Adresi Uçurum (1986, toplu şiirler 2)
Geçti mi Geçen Günler (1989)
Menzil (1992)
Kimse Hatırlamıyor (1994, toplu şiirler 1)
Nereye Uçar Gökyüzü (1994,toplu şiirler 2)
İki Sevda Arasında Kara Sevda (1994)
Tilki Tilki Saat Kaç (1995)
Düşler Şairi (1997)
İstanbul Hatırası (1998)

ÖDÜLLERİ

1979 Yeditepe Şiir Armağanı
1983 Behçet Necatigil Şiir Ödülü
1993 Halil Kocagöz Şiir Ödülü

10.15.2.1 SÖZ

SÖZ
Yazılsam ayrılığın menziline
söz nereye uçar
yalnızlık nereye sensiz
nereye acılar
Nereye uçar gökyüzü
ses nereye uçar
öyle sevmişim ki seni
ölüm nereye bensiz
Refik DURBAŞ

10.15.2.1 TEZGÂHTAR KIZLAR

TEZGÂHTAR KIZLAR
Sabahı onlar uyandırır
çıplak yüzlerinin ufkundan
eksik yaşanmış bir rüyadan
gün doğar karanlığı kalır
Erkenden açılır dükkân
sevda ile yalnızlıktan başka
dizilir uykusuz tezgâha
ince tül, gamlı ruj ve hazan
Mevsimlik ders programları
ucuzluk, damping, tek fiyattır
sattıkları ipek pazen değil
harcanmış gençlik yıllarıdır
Günlerce raflarda kalayım
çürürse sevdanın kumaşı
aşkımı yaşatmaya yeter
tezgâhtar kızların rüzgârı
Sabahı onlar uyandırır
alınterinden, aşktan önce
bitmeden başlar gece
akşam, onlarla kararır
Refik DURBAŞ

10.15.2.1.TUZAK

TUZAK
Nefretin adresini mi soruyorsun
cinnet yağmurunda kimsesiz kuşların
rüzgârı çalınmış yalnızlığımı mı
sevdanın adresini mi soruyorsun
ayrılığı mavi, hüznü beyaz uçan
Yüzüne ay doğmakta. Seviyorum seni
sensin çılgınlığımın zalım kaynağı
elemin aşktan damıtılmış alevi
taşarken yüzünden hicranın ırmağı
zulmetin vahasını mı arıyorsun
bakışı gül sesi, gülüşü yaz açan
Yüzüne ay doğmakta. Seviyorum seni
Fırtınası çalınmış işte umudun
gençliğimin şafağı da haczedilmiş
acının ve aşkın tarihini yazmadan
su menzilinde akşam mı avlıyorsun
ikindisi kumral, baharı az olan
Yüzüne ay doğmakta. Seviyorum seni
Çile kuşatılmaz demedim mi sana
nur heykeli, gün avcısı, ay alevi
yüzü bereketli sevdalar tuzağı
kalbimin adresini mi soruyorsun
soyadı hüzünlü, adı naz anılan
Yüzüne ay doğmakta. Seviyorum seni
Refik DURBAŞ

10.15.2.1.VUR

VUR
Buğdayın, petrolün ve alınterin
yabancı ırmaklara akıyorsa
su dursa bile sen durma
alnından kaderini çalanı vur
ağzından alınmış olsa da sözün
can, yüreğinden damıtılsa da
-acılar kardeşindir senin
kan sussa bile sen susma
hayından zalımdan doğanı vur

gönülden doğan acıyı vurma
Refik DURBAŞ

10.15.2.1 YAZ

YAZ
Kan fışkırıyor topraktan. Yaz geldi
dağlara. Pınarlarım kurudu.
Yüzümde karanfiller kurudu.
Günler uzun, şehvetim bereketli
Karanlığımın tarihi artık yok. Başımda
aydınlığı tazelenmiş günlerin rüzgârı
Yaz geldi. Kalbim
bembeyaz yüzünde kızların
ve uzun ince bacakları arasında
bir kuş tufanı şimdi
Refik DURBAŞ

10.15.2.1 ÇIRAK ARANIYOR

ÇIRAK ARANIYOR
Elim sanata düşer usta
Dilim küfre, yüreğim acıya
Ölüm hep bana
Bana mı düşer usta?
Sevda ne yana düşer usta
Hicran ne yana
Yalnızlık hep bana
Bana mı düşer usta?
Gurbet ne yana düşer usta
Sıla ne yana
Hasret hep bana
Bana mı düşer usta?
Refik DURBAŞ

10.15.2.1 ÖZETI

ÖZETİ
Kuşların dilini öğrettin bana
çiçeklerin dilini
özlemlerin, eylüllerin, gurbetlerin

akarsuların ve zamanın
ateşi sönmeyen zamansızlığın bir de
Rüzgârın koynunda gündüzün
erguvan burcundan gecelerin
Bir bunun için mi sevmedim seni?
Yalnız ve yalnızca sürgünlerde
nice karasevdaların müebbetinde
çığlıkla çılgınlığım arasında bir
her zaman unutmak isterdim seni
her zaman hatırlamak bir de
Sonsuz beyazlığında iklimlerin
çırılçıplak lekesiz kentlerin
Bunun için de mi sevmedim seni?
Soruları yanıtlanmış aldanışlar adına
yanıtları belirsiz alışkanlıklar adına
yazlar ve kışlar, elvedalar adına
bir daha bir daha kavuşmalar adına
anılarını taşıyan her şey adına
Yolunu şaşırmış gitmelerin
korkunç ve güzel gelmelerin
Nasıl ve niçin mi sevmedim seni?
Refik DURBAŞ

10.15.3 REHA YÜNLÜEL

10.15.3.1 ALBATROS.htm

ALBATROS

sık sık eğlenmek için gemi adamları,
yakalarlar albatrosları, koca kuşları denizlerin,
geminin izindeki, miskin yoldaşları,
uçurumlarında kayan iç yakan genizlerin

bırakıldıklarında döşemelerin üstüne,
maviliklerin bu yeteneksiz ve çekingen kralları,
unuturlar iki yanda, gariban bir halde
bir çift kürek gibi, o büyük beyaz kanatları

bu kanatlı seyyah, böylesine acemi ve bitkin!
biraz evvel ne kadar güzel idi, şimdiyse komik ve çirkin!

biri, suretyakanıyla (*) gagasını sinir eder!
uçuyordu ya demin bu âciz, öteki aksayarak yapar taklidini!

şairdir, bulutların prensine benzeyen
fırtınalarla görünüp, okçularla (**) alay eden;
yuhalamalar arasında dünyaya sürülen,
devasa kanatlarıdır, rahatça yürümesini engelleyen.

Charles BAUDELAIRE

Çeviren : Reha Yünlüel
Şiirin Aslı : **L'albatros**

(*) bir tür kısa pipo.
(**) Aynı zamanda Eski Rejim döneminde bir tür kolluk.

Çevirenin Notu: Bu çeviride vezin dikkate

10.15.3.2 -aglara takili bir yüregin "pes

-ağlara takılı bir yüreğin "pes!" hâline dair hikâyat-

can abdurrahman'a ve
yaşmağa...

bırakılmış bir gölün
dalgınlığında yüzüyor yüzün
ve
bir çöl gülü misali
imge imge çekiyoruz bu yüreği ağlardan

I.

"hiçbir şey sağlam değil bu şehirde" diyor kadın
"ne ev, ne arkadaş, ne sevgili"
"hiçbir şey yok bu şehirde bana doğal olan, bana doğan!"

adam,
"sol anahtarının ilk notasıyla başlayamadığından, yapay" diyor

kadın, başı avuçlarının koynunda
sol anahtarını düşünüyor

ve kuşlar sol anahtarında düşünerek gölgelerini
akıyorlar, başının üstünden

"do, paspasın altında" diye fısıldıyor adam.

kadın "do"yu düşünüyor
başı avuçlarının oyununda
-kadın doğru düşünüyor-

alıyor paspasın altında paslanmış,
pes'leşmiş "do"yu
doooruluyor

"do" diyor kadın
bir ince, bir kalın
kapı, bir satırlık müzikle doğruluyor

ve kuşlar sol anahtarında bekleyerek gölgelerini
bakıyorlar kaçkere, kapının üstünden

kitliyor kapıyı kadın ardından
soyunuyor anahtarın rotasını
daha ilk notasından:

"ben hiç küsmeyen biriyim,
açıklamasız gitmeyen bir de..."

bir an'ı anlıyor adam.

"bir an" damlıyor:

dans başlıyor.

II.

adam bahsediyor,
saati zamana durmuş
saat kadına erken
adam zamana geç

(y)amaçsız rüzGAR'larda
yatıp kalktığından
gidip geldiğinden
UUUU'ldayıp durduuuundan bahsediyor adam
yüzükçü dükkânlarında unuttuğu dileklerden
aysberglerinin suyun dibindeki sıcak parçalarından
dışındaki yarım resminin, içindeki yarım sesi nasıl tamamladığından
tıp tıp çarpan posta kutularından bahsediyor

postacıya hep beş kalan saatlerden bir de...

-ayağına basıyor kadının farketmeden, adam-

kadın,
dalmalara dinleniyor
kâh kahverengi
kâh "ve" rengi oluyor

"ulan!" diyor kadın adama
"ulan!"

ulanıyor adam

-kadın, utanıveriyor ayağının acısını-

kumral bir gece serpiliyor
etten, kemikten ve cünüpten tenlere
rüyalar göle duruyor abdestsiz

binbir günaha kumral, gece

"biz meyk kreyzi" diyor cennet papağanı, yılana
rüyalar satene duruyor
saten elmaya
etkem ve etken!
"unutmak bir uyku hâli" diyor rüya, kâbusa
etken ve etkem!
"hayir uyku hâli bir unutmaktır asıl" diye sayıklıyor kâbus

hafıza çekimsizleşiyor
bir kedinin dört ayağı üzerine
çelimsizleşiyor

istihareye yatıyor kâbus
ve geceye rüya

gece, göle dalıyor
göl geceliyor

gölgeceliyor kadının yüzüne
yüreğini adam,
bir dilden bir döle

gece gölü döllüyor.

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.3 cancamdan kalp-

cancamdan kalp-

külkedisi'ne

çamların buğusuna çizdiğim
camdan kalp

ve içine babam düşen ormanlar

çocukluğum, kır çiçekleri
ve kır çiçekleri kokan annemle dolu şimdi

ve, şimdi, annem kokan kır çiçekleriyle...

her sevişmeden sonra kırkıpmızı kızaran yüzün,
beş duyunun mükemmel dalgınlığında
yüzdürdüğümüz kaptanı biz kağıttan gemi
ve demir niyetine atılmış
bir deste destandan siyah-beyaz çekilmiş
bilcümle aşk efsaneleri

hiç bekleme, bahsetmeyeceğim
pencereme kaçan güneşten,
beni benden kurt'aramayan dolunaylardan,
kuyruklu yıldızlardan,
ismi cismine
cismi ismime
simsicimle bağlı aşklardan

bahsetmeyeceğim

zorlama beni.

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.4 CENDERE

CENDERE

kanıyordum!
kıpkırmızı!
masmavi!
yemyeşil!

gökkuşağının bilumum renklerinde
kanıyordum!

denizin tuzlu ateşinde
güneşin o sapsarı tadında!

kanıyordum!

sismograflar telef oluyordu
içimdeki depremlerde
-kimbilir kaç rihter ölçeğindeki-

kanıyordum!

iflâh kesen sorgularda
kanıyordum!

sorgulanan ben!
sorgulayan ben!

sorgunun
sorguya yabancılaşmış
3. şahsı:
bozacının yalanbilmez şahidi şıracı ben!

kanıyordum!
kâbusların cenderesinde
günlüklerin duvarlarında!

ben'imin püsküllü belâsı
ben'imin günah keçisi
ben!

kanayan ben!
kanatan ben!

bir tırnağın
etine batışındaki
o umursamaz acıca
kanıyordum!

tırnak ben!
et ben!

bir tek yaş dahi düşmeden
gözlerimden
kanıyordum!
-yıkılmış bir barajın
öksüz ve yetim suları gibi-

ağlamayan ben!
ağlatan ben!

bir kedinin
bir fareyle
oynadığının
acımasızlığınca
kanıyordum!

kedi ben!
fare ben!

kendini
kendi içindeki
mahzenlere hapsettiğince
ve
kendinin başında
dikildiğince
kanayan ben!

mahpus ben!
gardiyan ben!

geride kalanların
iadesiz taahhütlü gönderdikleri
o pulsuz mektubun yolculuğunca
kanayan ben!

hem zarf ben!
hem mektup ben!

tabut ben!
ceset ben!

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.5 depde'li rüzgâr

depde'li rüzgâr

peri'ye...

deli, depdeli bir rüzgâr
gelir alır saçlarını
götürür senden

sen,
peşinde saçlarının,
koşar durursun

ayağın burkuktur
yüreğin çiçek-böcek,
kendini yalnız sanırsın,

yanılırsın.

yamaçlardan akan bir kelebek
vadide uçan bir nehir görürsün
bir kuşağı düşer gögün, üstüne
durursun

yüzünün sınırları değişir
gök yarılır,
haritaların birbirine karışır

bir (,) atlas kaybolur
bir (,) sen bulursun

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.6

ermiş ergin,

yusuf,
memuya
ve
güneşli cem'e:
yıllanan fakat eskimeyen,
eksimeyen dostluğumuza...

-eksimeyen-
evsiz-barksız
sabah yağmurlarınındır
gözlerim.
cami avlularına bırakılmış
vakitsiz sağanakların,
coşkulu fırtınaların,
ve bir de,
bir de
kandil cumalarından
tüten heyecanların.
çay bahçelerinin
kırk mumluk sarı ampullerinde
yakılıdır adlarımız
bizbiz yanar
benbön sönmez
yaz'ı bekleyen
kardanadem meydanlarından
geçer sözlerimiz
bana mısın demez
hiçbiri
bana mısın der
havvaları ademlerin
-üşümek zayıflıktır ya
kötü yola düşürür kardanhavvayı,
adamlarının gözü önünde-
kardanademler ondan beklerler yaz'ı
yokoluşları pahasına
varederler kadınlarını
varbırakırlar
kaçırırlar sözlerimizden.
uçuşan-saçışan kahkahalar
sarılır boyunlarımıza
atkılarımızdan çekiştirir
güleriz ergin dostum, geçeriz
sinekli mahalleler
hamamböcekli taverna mutfakları

kötümser garsonlar
hayatla aldığı olan
verdiği olmayan gazino patronları
ırgalamaz bizi dostum!
sineklerinden tablolar
böceklerinden şarkılar
garsonlarından iyimserlikler yapar
patronlarını gazinolarına yamak düzeriz
önümüzden bir adam geçer
kimbilir
hangi kadının
aşık olduğu
bir zamanlar
ter, tütün ve alkol kokusundan müterekkip
bir de yakasında kendisine ehemmiyet yükleyen
bilmemne birliğinin rozetası
kimbilir
hangi kadının
aşkından pişman olduğu
çooook sonrası
paslı kepenklerine koyar
renkli gözlüklerini
şişman kadın
bir çocuk,
prezervatifsiz
çit pervazlarından
atmaktadır
yüreğinin ilk adımlarını
anasının sahilinden hayatının sinesine doğru
çalıntı şarkılarda çalınsak da
ne gam!
her şarkı bizim şarkımızdır
her gam bizim gamımız
film repliklerinden
kaçamamış bir aşka meylederiz.
bir hac mevsiminde aşık olan
iki ihtiyarın öyküsüne çarpar kalbimiz
-başlamamış, bitirilmemiş
dolayısıyla yarım da bırakılmamış-
bir çift huysuz ve hırçın gölbalığının öyküsüne
işte böyle yakışırız.
le-z'avyatör barında
"evribadi niids sambadi" çalmaktadır
om dö fer'de jak brel
kolkola inmişizdir ankara sokaklarına dostum
sen duyarsın, ben görürüm
ankara anlamaz!

sevişmeler unutulmuştur
bir limon sepetine
sepette bir abajur yaşamaktadır
abajurda bir geyik
geyikte bir efsane
efsanede bir kayık kalkmaktadır ergin dostum
bizi bizbiz yapan mumların
kırklarına karıştıran..
sen görürsün, ben duyarım
strazburg anlamaz!
bir harita hatıratından
düşeriz kerevetlere
gökten,
ahmakıslatan 'beş+x elma' şeklinde
hatıra haritalarından
dizeler dizeriz,
kerevetler döşeriz
ankara görür, strazburg duyar
cânım dostum,
biz anlamazlık(')tan yanarız
*le-z'avyatör (Les Aviateurs-Uçucular) barı:
Strazburg'un havalı barlarından biri
*om dö fer (Homme de fer-Demirden Adam):
Strazburg'un merkez noktası. Aynı adı taşıyan eczanesinin sağ tepesinde bir zırhlı adam vardır.
*"Evribadi niids sambadi" :
(Everybody Needs Somebody-Herkes Birisine İhtiyaç Duyar)
Pop'un hit şarkılarından birisi.
*Jak Brel (Jacques Brel):
"Ne me quittez pas"nın meşhur şarkıcısı, şairi.

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.7

FAİLİ MEÇHUL İNTİHAR

"Faili meçhul intihar" imgesini benden iki sene önce bulan şair Ahmet Erhan'a..."

faili meçhul bir intiharda
meçhule kaçandım:
bir kaaatil!
tanrının siktirettiği yerlerde
peygamber peygamber dolaşan;
etrafa deli bakışlar saçandım!

faili meçhul bir intiharda
arta kalandım:
bir ayyaş!
polisten kaçarken
bir muhbirin
evinde saklandım!

faili meçhul bir intiharda
bir meçhul 3. şahıs:
meçhul eşkali
tüm karakollara dağıtılmış bir aranandım!
gündüzün gölgesi
bir gecede,
kendim denen
o meçhule yakalandım!

fail

Reha

10.15.3.8 -goncagül'e mektuplar I-

-goncagül'e mektuplar I-

boykotlarda unuturdun atkını cancağızım,
gölgen senden uzun olurdu;
saçların bir bir düşer,
yorulurdu

tüfek atıcılarından alırdım haberlerini
baloncu amcalardan
ve bir de
pamuk şekercilerinden

gözlerin
önce çakmak çakmak bakar
sonra
durulurdu...

biliyorum!
yepyeni bir iklim,

gözlerinden kurulurdu...

-goncagül'e mektuplar II-

bağırmalardan geliyorsun
ılık bir salı akşamı
ellerin duru, sesin kısık

kapı aralığında saklanan
masmavi bir denizi
bırakıyorsun ardında,

fötr şapkalı bir canavar düdüğü
girmeye çalışıyor peşinsıra,
yeşil bir horon mendili gibi dönderiyorsun
nasırını denizin,
düdüğün suratında...

nasır gülüyor,

deniz kabuklarının en küçüğü
söndürüyor düdüğün sesini...

sen
kapını kapatıyorsun.

10.15.3.9

-gölG-

gülümseyişinden tuttum

yumuşacıktı
çoğalttım, büyüttüm
kentin en işlek caddelerinde
bir bir dağıttım

kent
gülümseyişinle bakıyordu gökyüzüne
gülümseyişine dahildi artık

ışıksız göle
bir sokak lambası yalnızlığında düşüyordun
göl "G"sizdi
gölG'sizdin
ve bir emir kipinde bağırıyordu ışığına
G'sini ışığında kaybetmiş göl

kentin tüm gölgelerini sürüklemişti peşinde
yaramaz bir yağmur
gölgeler ıslak
ışığın kuru
yağmur
ışığında durmuş
yağmura ışığın vurmuştu

ışık söndü
zaman bitti

gölgeler öldü

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.10

-kaMA!-

beklemediğim anlarda vuruluyorum
beklemediğim anlarda düşüyorum
bir bulutun
bu'sundan

lût
yasaklamıştı herkesin dönüp arkasına bakmasını

ben baktım
baktım da ne oldu
kamaştıran büyük bir ışığın kaması
battı gözlerime
kamaştıran büyük bir ışığın kaması

bağırdım ellerimle
"kaMA!" "kaMA!"

artık çok geç!
artık çok geç!

lût
saklamıştı ya herkesin dönüp arkasına bakmasını
ben baktım
kamaştıran büyük bir ışığın iki ş'si düştü önüme
birini sana getirdim

ötekini
eller aldı

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1:-KARNE-

-KARNE-

sevgili abdullah'a...

on üzerinden sıfırdır kanım
ama iyimser bir fiyaka gibi
durur yakasında
çoğu kere işe yaramaz artım.
Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1:kulagi kesik-

kulağı kesik-

acaba
hiç bahsetmiş midir,
kırmızı tuvalet kâğıtlarına
silinen aşklardan
gözleri pırıl pırıl
yüreği paslı
döner kapı?

ya da haberdar mıdır
nükleer başlıklı füzelerin
başına kazılmış kalpten adamdan
çalıntı bahçe cüceleri
kolleksiyoncusu?

sade ben değilim burada,
yaşam denilen
o cevapsız saçma sorudan ilk bahseden

eminim
eski kulağı kesiklerden
van gogh da bilirdi bunu...

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1 Reha YÜNLÜEL

Reha YÜNLÜEL

1967 yılında edremit'te doğdum. 67-81 arası baba memleketi adana'da yaşadım. ilkokulu ve ortaokulun ilk sınıfını orada bitirdim. Sonra istanbul'a taşındık, göç ettik. ortaokul ve liseyi istanbul'da tamamladım. 89'da istanbul üniversitesi hukuk fakültesi'nden mezun oldum. 92 yılında yüksek lisans diplomamı aldım. 90-97 arasında marmara üniversitesi hukuk fakültesi idare hukuku anabilim dalı'nda idare hukuku araştırma görevlisi olarak prof. dr. pertev bilgen ve prof. dr. yıldızhan yayla ile çalıştım. hukuka, hukukçuluğa, insan olmaya ve yaşama ilişkin önemli şeyleri onlardan öğrendim. insan olmaya, yaşama ve hukukçuluğa ilişkin olanlarını aklımda tuttum.

97'de bir başka dile yoğunlaşmak üzere istifa ederek fransa'nın strazburg şehrine yerleştim. 98 yılında imece'nin genel yayın yönetmeni dost ergun tavlan ile tanıştım. kısa bir süre sonra yazarlık hayatımdaki en önemli isim oldu. eleştirileri, sabrı,

mükemmeliyetçi alçakgönüllülüğü ile yazarlığımı yonttu. kimi kez kendininkinden fedakarlık pahasına yonttu. Destek verdi, zarlarını bana attı, kağıtlarını bana oynadı. 99 mart'ında derginin yazı işleri müdürü olmamı önerdi derginin koordinatörü sevgili ismail onat ile birlikte. oldum. 98 yılında sevgili ergin şehirli ile birlikte şiirpostası'ni kurduk. şiirpostası önce bir fikir grubu olarak başladı, sonra kendisine çatılık eden www.siir.gen.tr 'ye ismini verdi. şiirlerimi ilk defa 98 yılında net üzerinde reha yünlüel şiirhanesi adlı sayfada topladım. basılı olarak ilk şiirim sevgili serkan ışın ve arkadaşlarının çıkarttığı mizan dergisi'nde yayımlandı. 95 yılından bu yana şiirin paralelinde fotoğraf sanatı ile ilgilendim. hukukçuluğumdan önce kendimi şair ve fotoğraf sanatçısı olarak belledim. on'un üzerinde sergim oldu. beni her konuda destekleyen ve seçimlerime saygı gösteren anne-babamı hiç üzmedim.

10.15.3.14 REHAIKU XLII

REHAIKU XLII
her fırtınada
kendinden evvel
aklını kaybetmeye
hazır ve nazır
aklı evvel insan!
yüreğin pusulandır!
sıkı sarıl kendine...
Reha YÜNLÜEL

10.15.3.15

-yangında ilk kurtarılacak:
bir adet hayat-
  "devasa pırlantadan yapılmış takılası zor büyük ve kıymetli bir heyke
bir yangına...
yangın yeri bir şehirdendi:
    kimliği, sürücü ehliyeti,
    banka kartları, pasaportu...
neşesi,
bilânço defterlerinin
keder hanesinden
borca batık;
teni,
neşe evinden
alacaklı...

birinci derecede yanıkları
ten beyazına dövmeliydi,
diğer ikisi ve mansiyonlar
yüreğinin tenine gömmeli...

"gözlerimi bana bakanlara
ödünç verseydim eğer
kaçı bana bakmaya devam edebilir,
kaçı gördüğünü görmeye tahammül edebilirdi"
diye kavruluyordu
adımlarını ürkekçe sıkıştırırken,
bir mum damlası büyüklüğündeydi gözbebekleri
sözbebekleri bir mum alevi küçüklüğünde...
gözlerini gözlerine müsaade ettikleri,
bir mağmanın muammasında
küllenmiş bakışlarını arıyorlardı
dizleri üstü çökmüş
kimi haç çıkarmış
kimi bir sûrenin âyetlerinde
o muammanın mağmasına bulanmış
teni bedenine ağırlık teşkil eden,
gördükleri, gözlerinden yorgun,
o muammanın mağarasında
cehennem cehennem cennet'in büyüsünü içen,
kendini dokunmalardan kurtaran, kaçıran
dokunmalara unutan, bırakan
dokunmalarda yakan, yıkayan
dokunmalar ile var
dokunmaları ile yok sayan
kendi yangınında,
diğerlerinin beş vakit hâlinin,
yangınından bulaşmış
yangınına ağlayan
söyler misin:
hangi şehirde oldugumuzun ne önemi var ki!
her şehir kendi yangınını öğütlerken sana,
ve her yangını dişlerimle öğütürken ben!

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1(-yasmak-

-yaşmak-

çarmıhın isa'sından doğmuştu mehdi
ağaçların şarampole düşmüş felçli ellerinde
"ben rüzgârın pelerininde
yaşmağınızın ucuna takılmayı düşlüyordum"
diyordu
ve sizin anlayabileceğiniz istasyonlardan
biri değildi rüzgâr
ismi hiç duymadığınız bir ism olsa da
zaten bildiğiniz bir joerafyadan gelmiyordu
"ağaçlar sakatlıklarını
bir çift mevsimde ölürler"
dedi
tepedeki yapraklarını soyunmuş
incir ağaçlarını göstererek
"ölümlerinden olurlar, olurlarından ölürler"...

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1 yürek çekimi

yürek çekimi

yüreğim (s)ağır bugün:
hafızasını kaybetmiş, arterler!
atar, toplar olmuş
toplar, atar!
yüreğim (b)ağır bugün:
bir el bombasının
pimine sarılmış eli
engelleyen el gibi
yüreğim (ç)ağır bugün:
sakin,
sessiz,
dağınık
yüreğim ağır bugün:
kanunsuz çalan müziğinde çekiminin,
bir göle düşen taşın hafifliğinde
sevişiyor düşüşüyle

yüreğim yürek bugün!

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1: -zenci kardesime-

-zenci kardeşime-

yağmur giderdi
karasını derinin
bu im'ine dost, bize düşman paratorluk değil!

ve yağmur siyaha kesti
yoğurt siyaha
peynir siyaha
tüm bulutları siyaha
çamur ton değiştirdi alelacele
sim'ledi, sip'ledi
lâkin gene de siklemedi

bir vakit sonra
nuh geldi
'G' mi? diye sordu
cümle hayvanat salladı böğürtüyle
kafasını, kuyruğunu, kıçını

nuh bir rengi, buladı bir sese
sesi kısıldı, rengi attı

renkten renge girdi nuh, sesten sese
hun oldu, nush oldu

köteksiz Ağrı'ya yollandı "'G' mi?"
yolculuk ağrılı oldu
içinden ve içten oldu
din değiştirdi gün değiştirdi
dinden güne, günden dine döndü
durdu, dinlendi

deniz çekildi
dağ kaldı
nuh ve cümle hayvanat bakakaldı

bir renk indi gemiden
çok ses oldu

soru

o dağ başında unutuldu

çokbin sene sonra
bir kendini bilmez
soruyu buldu
umuttu, damıttı, eritti
bileyledi, eğirdi
öksürdü, tıksırdı

soru
zenci kardeşim oldu.

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.1 ÇAPAK

ÇAPAK

tanrılaşmış gözlerle bakıyordu öylece
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
bir yıldız aktı gökyüzünde
gökyüzü simsiyahtı
o bembeyaz minik gözlerini bir kenara bırakırsak
bir dilek aktı gökyüzüme
gökyüzüm bembeyazdı
o simsiyah devasa gözlerimi bir kenara bırakırsak
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
bakışları pasaportsuz geçti kayıtlarıma
bakışları kayıtsızdı
haberler, haberler, haberler
okunuyordu televizyonlarda
haberlerden habersizdim
bir tek tanrılaşmış gözlerden haberliydim
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
gözlerini okumaya çalıştım bir an
gözleri sisliydi
tanrıdağı gibi sisli

elinizi uzatsanız ileriye doğru
elinizi göremezdiniz
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
bir gözü diğerinin gölgesiydi sanki
nereye gitse onu takip ediyordu
nereye gittiğini bilmeyen sisli ve puslu bir gözü
bazen o bir göz
diğerini itekliyordu öte tarafa doğru
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu öylece
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
nedenlerle uğraşmayan tanrılaşmış gözlerle
herşeyi bulabilirdiniz o tanrılaşmış gözlerde
romeo ve juliette'i, o otobüs şoförünü, o otobüsü,
necla teyze'yi, radyoda çalan istek "sıradaki" parçayı,
kestiğiniz tırnakları, yirmilik dişinizi, dokuzyüzkırkbeşi,
asker postallarını, postal askerleri, vs.'yi, vd.'ni bulabilirdiniz.
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu öylece
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
gözlerim, burnum, kulaklarım;
suretim eriyordu bakışlarında
bilmemkaç santigrat ya da fahrenhayt derecede
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
bir çift göz ancak bu kadar tanrılaşabilirdi herhalde
beş asırlık ulu çınarların uğultularına
ancak böylesine tanrılaşmış gözlerde dokunabilirdiniz
beş asırlık ulu çınarların uğultusu
kulaklarınız kaldıramayabilirdi böylesine ululaşmış sesleri
ses denebilir miydi buna
hem bir fısıltı, hem bir çığlık
hem bir gözdağı, hem bir davet
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
uçurtmasız gökyüzünde
uçurtmalar uçurabilecek kadar kudretli tanrılaşmış gözlerle
sadece bakıyordu o kadar
ne en ufak bir ses, ne bir hareket
yalın ve yakıcı
çığlıklardan oluşmuş bir örgünün dokusu kadar yoğun

tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
yitik canların peşisıra giden bir keman sesine bakar gibiydi
-keman sesinin tanrının sesi olduğunu biliyor muydunuz
bana da bir kemancı söylemişti-
yitik canların peşisıra giden bir keman sesine bakar gibiydi
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
tanrılaşmış gözlerle öylece
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
belki hiçbirşeye bakmıyordu
hiçbirşey görmediği gibi
herşeye baktığını aynı anda
ama aynı anda
herşeyi gördüğünü zannederdiniz
büyülenmiş bir şekilde bekliyorduk
kitlenmiş umarsız gözlerimizle
ne istese yaptırabilirdi
bir kımıltısı yeterdi belki de bakışlarının
öylece bakıyordu
çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
varlıklarımızı hiçe indirgecesine
ya da yükseltgercesine, bilmiyorum
bakıyordu
ölen birinin
o son anda baktığı kadar tanrısaldı bakışları
yorulmakbilmez tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
öylesine çapaksız
öylesine tanrılaşmış gözlerle
bir yumruk
nasıl avucuna alır ve sıkarsa
öylesine sıkan tanrılaşmış gözlerle sarıyordu beynimizi
bir yumruk
öylesine bir yumruk işte
ama böylesine tanrılaşmış bir yumruk
boğazınızdaki bir yanma bir tıkanma gibi
işte öylesine bir yumruk
can acıtan bir yumruk
bir çift bakış
bir yumruk gibi
böylesine bakardı işte

öylesine çapaksız
öylesine tanrılaşmış
ambulanslar geçiyordu
yüklerini iyice tutmuş
sirenler, sirenler, sirenler
öylesine asap bozucu
insanı,
ambulansın yükü
olduğuna inandıracak kadar
asap bozucu
tanrılaşmış gözlerle
sirenlerle alâkadar olmayacak
kadar kayıtsız
tanrılaşmış gözlerle
çapaksız
öylece bakıyordu
kalbim sıkışıyordu
korku eyerini yüklemeye başlamıştı sırtıma
(çapaksız ve tanrılaşmış gözlerle
öylece...)
korku!
insan neden korkardı ki
neden korkardı
(öylesine tanrılaşmış...)
neden kalbim böylesine umarsız sıkışıyordu!
(öylesine çapaksız...)
neden çöreklenirdi
yumuşacık bir mindere oturmanın rahatlığıyla?!
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
çapaksız,
çapaksızlığınca tanrılaşmış gözlerle
öylece
anbean değişen tanrılaşmış gözlerle
tanrılaşmış kocaman gözlerle
çapaksız kocaman gözlerle
(sanki bir saniye önce
bir yıldız akmamış gibiydi gökyüzünde
bir dilek akmamış gibiydi gökyüzümde)
öylesine bakıyordu
anbean değişen tanrılaşmış gözlerle

anbean büyüyüp küçülen gözbebeklerinden
sızanları biriktirseniz
birbirine bağlar
ve gökyüzüne bir merdiven kurardınız
 o korkunç
  o kocaman
    o tanrılaşmış gözlerden
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
kırar gibi tüm kapıları
sert
 ama şefkatli bir dokunuş kadar yumuşak
   aynı zamanda
işte öylesine tanrılaşmış
bir çift patlamaya hazır saatli bomba gibiydi
gözbebekleri
öylesine patlamaya hazır
patlamadan patlamış gibi duran
alev alev
bir çift alevden top gibiydi gözleri
yanan ve yakan
bakarken o gözlere eliniz yanardı
elimin yandığı gibi
böylesine somut, böylesine gerçek
böylesine çapaksız
düşlerle, hayallerle, umutlarla bezeli
yaralarla, acılarla, kayıtsızlıklarla bereli
tanrılaşmış gözlerle bakıyordu
tanrılaşmış gözlerle
tanrılaşmış...
öylece bakıyordu
çapaksız...

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.20

-çıldırMA-

peri'ye...

!

chıldırıyorum.

bir çocuk iniyor yüreğime
ve sen!
masalımda, masalımdan çarpılan yüzümde
bitiyorsun ya sen!

bitiyorum!

bir saat,
bir otobüs durağı,
bir çöp tenekesi
uyuşturucular
uyku hapları...

!!

chıldırıyorsun,

kardan adamlardan
aşkla bahsettiğinde görüyorum bunu

cicibicicilerin yontulmuş buzları
erirken dudaklarında
saklambaçlar saklanıyor deliliğine,
janus!
janus haltetmis
yarısı alınmış göğüslerinin burçlarında

göğüs burçlarına sokuluyorum.

!!!

bir kuş,
ve "bir kuş"a
kendini bırakan yokuş

tüm kutsal kitapları
tüm atlı-adsız, adlı-atsız peygamberleri yüzü'nün
tüm körfezleri, yarımduaları

güzü'ne hüznümü değdiriyorum

!!!!

kentten bu dolunayda firar ediyoruz
arkamızda ağır ve bulanık bir gökyüzünü bırakarak.

chıldırıyoruz.

Reha YÜNLÜEL

10.15.3.21

ŞAPKASIZ ADAM

kalemden dökülen bir kapkara mürekkepti
o bembeyaz kâğıtların üzerinde kıpraşan

güneş o kapkara mürekkebin altında
yağmur bulutlarından yorgun
ve
yağmur bulutlarından arınmış

güneş yağmura
yağmur güneşe sarılmış

delik şemsiyesinin altında
bir şapkasız adam
yağmurlu günde
güneşe darılmış

Reha YÜNLÜEL

10.15.4 RIFAT ILGAZ

10.15.4.1 ALISIM

ALİŞİM
Kasnağından fırlayan kayışa
kaptırdın mı kolunu Alişim!
Daha dün öğle paydosundan önce
Zilelinin gitti ayakları,
Yazıldı onun da raporu:
"ihmalden!"
Gidenler gitti Alişim,
Boş kaldı ceketin sağ kolu...
Hadi köyüne döndün diyelim,
tek elle sabanı kavrasan bile
Sarı öküz gün görmüştür,
Anlar işin iç yüzünü!
üzülme Alişim, sabana geçmezse hükmün
Ağanın davarlarına geçer...
Kim görecek kepenek altında eksiğini
kapılanırsın boğaz tokluğuna.
Varsın duvarda asılı kalsın bağlaman
beklesin mızrabını.
Sağ yanın yastık ister Alişim
sol yanın sevdiğini.
Kızlarda emektar sazın gibi
Çifte kol ister saracak!

Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 AYDIN MISIN

AYDIN MISIN
Kilim gibi dokumada mutsuzluğu
Gidip gelen kara kuşlar havada
Saflar tutulmuş top sesleri gerilerden
Tabanında depremi kara güllelerin
Duymuyor musun
Kaldır başını kan uykulardan
Böyle yürek böyle atardamar
Atmaz olsun

Ses ol ışık ol yumruk ol
Karayeller başına indirmeden çatını
Sel suları bastığın toprağı dönüm dönüm
Alıp götürmeden büyük denizlere
Çabuk ol
Tam çağı işe başlamanın doğan günle
Bul içine tükürdüğün kitapları yeniden
Her satırında buram buram alın teri
Her sayfası günlük güneşlik
Utanma suçun tümü senin değil
Yırt otuzunda aldığın diplomayı
Alfabelik çocuk ol
Yollar kesilmiş alanlar sarılmış
Tel örgüler çevirmiş yöreni
Fırıl fırıl alıcı kuşlar tepende
Benden geçti mi demek istiyorsun
Aç iki kolunu iki yanına
Korkuluk ol
(1968)
Karakılçık adlı şiir kitabından (1969)
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 BENIM GÜZEL YAVRUM

BENİM GÜZEL YAVRUM
Ondan sonra, benim güzel yavrum,
Bir de oğlu varmış padişahın.
Senin gibi akıllı,
Senin gibi yürekli
Başı dik
Gözü pek,
Babasından daha güçlü,
Senin gibi…
Bakmış ki padişah,
Oğlu gün günden büyüyor,
Büyüyüp gelişiyor.
Şunu demek istiyorum,
Oğlu babasını geçiyor.
Padişah bu,

Bizim gibi sıradan baba değil ki
Anladın gerisini değil mi,
"Cellat!" demiş padişah,
"Uçurun başını!"
Demiş ama, benim güzel yavrum,
Dediğiylen kalmış!
(1981)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 BU DA BIR ÖZGÜRLÜK SIIRI

BU DA BİR ÖZGÜRLÜK ŞİİRİ
1944 yılındasın yanlışın yok,
Kıştı girdiğin, temmuz ortasındasın.
Emirle de olsa açıldı ya
İşte demir kapılar ardına kadar,
Dışardasın!
Tepende ne zamandır unuttuğun güneş,
Liman bildiğin gibi yerli yerinde
Hazır Karadeniz seferine şu vapur,
Şu mavna Haliç'ten geliyor.
Poyrazdır bir uçtan bir uca esen
Çekebilirsin ciğerlerine!
Bu ses fren gıcırtısıdır,
Durdu Beşiktaş tramvayı durakta.
Gidemezsin elinde değil;
Emrindesin insanı hiçe sayanların.
Bir liseli talebeyle vurulu bileklerin
Kırk mahkûmun sürüklediği zincire.
Tek suçunuz hür insanlar gibi konuşmak,
Kitaplar suç ortağınız!
1944 yılındasın yanlışın yok,
Doğrudur dağıldığı esir pazarlarının,
Tek forsa kalmadı kalyonlara çakılı,
Roma sirklerinde atılmıyor köleler
Aç aslanların ağzına,
Çoktan yerle bir ettiler Bastil'i
Kenar mahalleliler.

Özgürlük şarkısıdır söylenen Volga boylarında.
Ne Taif'tesin, ne Magosa zindanında
Yalnız namı kalmıştır kaleme alanın
"Vatan Kasidesi"ni.
Seviyoruz her zamandan fazla Fikret'i
Yeni anlaşıldı manâsı "Millet Şarkısı"nın,
Aynı "Sis"tir memleketin üzerindeki.
Bugün de vaktinde çıktı gazeteler
Geçti ilk sayfalara Beşiktaş cinayeti;
Ismarlama yazıları üstât kalemlerin
Taksim'deki ziyafetten resimler…
Çeyrek saat uzaktasın çok değil,
O meşhur Babıali'den.
Tek satır yok sayfalarda
Bu zincirleme tutsaklık üstüne.
Çekildi dış kapıdan demir sürgüler,
Tuttu süngülüler yolları
Topyekûn himayesindeyiz zincirlerin.(*)
Yaşadıkca adlı şiir kitabından 1948
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 BUNCA YÜZYILDIR

BUNCA YÜZYILDIR
Biz uygarız haaa!..
Biz, diyorsam… Yanlış anlaşılmasın,
Bir Türk olarak söylemiyorum
Türklük adına değil, konuşmam…
Hem ne haddime,
Bu işin tapusunu taşıyanlar var cebinde.
Aman yanlış anlaşılmasın,
Biz, diyorsam…
Dünyalılar adına konuşuyorum,
Biraz da insan olaraktan,
Biz diyorum, biz uygarız haaa!..
Kuşkuluyum durumumuzdan doğrusu,
Uygarlıkta nerelerdeyiz,
Kaç karış ilerde?
Öyle ya bunca çaba

Bir düzey tutturabilmek içindir,
Bir amaca ulaşmak için olsa olsa.
Soruyorum, nereye vardık,
Arpa boyu yol alabildik mi?
Hangi düzeydeyiz uygarlıkta?
Hele bir göz atalım özgeçmişimize
Neler yapmışız bu uğurda,
Neler başarmışız insan olarak?
Taş dönemi, kazma, balta
Tunç dönemi, demir dönemi,
Kılınç kalkan, top tüfek…
Daha da önemlisi
Uzayda perendeler ata ata
Füzeler çağına girmek…
Bütün bunlara izninizle
Vurduk mu yaldızını sanatın,
Uygarlığın görevi tamam!
Tüm bu çabalar, sözümona,
İnsan olmamız içindir,
Uygarlık bi yana!..
Ne denli kalın kafalı,
Ne denli dar görüşlüymüşüz ki
Öğrenelim diye insanı iyice
Kıymışız binlercesine acımadan.
Yetmiyormuş gibi,
Tüm ezilmişlere yıkmışız
Bu kırımların suçunu bir de…
Ne insanmışız, değil mi?
Tüh be!
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 BILMEYECEKLER

BİLMEYECEKLER
Geride kalanlara ne bırakacağım,
Çocuklarıma,
Onların da çocuklarına?
Olsa olsa

Karadeniz'den payıma düşeni…
Beş on evlek yer gökyüzünden.
Ne vermek istedimse sağlığımda,
Ne veremedimse,
Gizlenip kaçışlardan.
Biliyorum bu yüzden
Yokluğumu çekmeyecekler,
Hep yaşıyormuşum gibi gelecek onlara
Biraz ötelerde, uzaklarda.
Babamız diyecekler, dedemiz,
Dur durak bilmezdi,
Dert nedir, tasa nedir bilmezdi…
Neyi bildiğimi bilmeyecekler.
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7 BIR KOZADA

BİR KOZADA
Geç kalmadık tam zamanı
İş başlamaktaydı başladık
Örüyoruz kozamızı birlikte
Zaman da bir kozadır ipek böceğim
Her solukta örülen
Bir dışındayız bir içinde
Bir gün bizim de dokunacak
Atlasımız çalışkan ellerde
Gül yaprağı inceliğinde duru
Sabahların eridiği mavilikte
Mekikler söyleyecek türkümüzü
En güzeli bu değil mi övgünün
En sürüp gideni ipekte
İlk yağışla başladı diriliş
Özsuyla buğulandı dalların ucu
Yaprağa durdu dipten doruğa
Bahçedeki dut ağacı
(1970)
Uzak Değil adlı şiir kitabından 1970
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)

Rıfat ILGAZ

10.15.4.8 BIR SINAVSA EGER

BİR SINAVSA EĞER
Girdiğim çıktığım yerler tanığımdır
Kapımı çalanlar gece yarılarında
Okunan kararlar yüzüme karşı
Korkmuyorum duygusal bitişlerden
Tükenen kurşun kalemler tanığımdır
Ölümle burun buruna bir gençlik boyu
Sıtmasında vereminde Anadolu'nun
Dönülmez bekleme kamplarında
Suçsa suç, sorguysa sorgu, hapisse hapis
Yaşamak gezin gözün arpacığın ucunda
Elimde hep böyle tükenen bardak
Yaşamak bir yürek işçiliği günümüzde
Ölümün anlamı değişti birden
Eskiden yataklarda beklerdik
Ders mi sınav mı görev mi belli değil
Gelecekse ayakta bulsun dimdik
Açılan bir sorumsuz yaylım ateş
Bir top karanfildir göğsümüzde
(1971)
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1970
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.9 BIRAZ DAHA SABIR

BİRAZ DAHA SABIR
Gözünü yıldırmasın karakış,
Altında sağlama yatağın,
Hastanede sıran var.
Ne kaldı ki şurada,
Ekim, Kasım, derken Aralık
Sabrın tükenmezse eğer,
Heybelide'sin bahara doğru.
Bilirsin can boğazdan gelir,
Senin neyine şu bakır mangal,

Çıksın çadırcılara...
Bilmem işine yarar mı artık,
Şu duvardaki palto,
Yok işte çalışmaya dermanın!
Hele otursun şu barış yerine,
Sık dişini!
Her şey düzelecek yakında,
Her şey yoluna girecek;
Doktor kapına gelecek,
İlaçlar ayağına.
Bakma kesildiğine terkosun
Şerbet akacak çeşmelerden!
Bu sıcağa kar mı dayanır,
Dirilirsin bayrama varmadan,
Kalkarsın ayağa.
Sıtmalı kızının
Doya doya öpersin yanaklarını.
Biraz daha sabır, aslanım,
Biraz daha sabır!
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 BIZ TASRA MEMURLARI

BİZ TAŞRA MEMURLARI
Kamyondan indiğim gün,
Tanıttılar kahve arkadaşlarımı,
İlk çayı kaymakamdan içtim
İlk sigarayı tapucudan
Pilavdan dönenin kaşığı kırılsın diye,
O akşam oynadık ilk prafayı,
Kapıgı beş kuruştan
Yemekten sonra çalındı
En güzel plak şerefime!
Dert yanarken gazetelerden
Dört günlük diye en yenisi,
Almaz oluverdik elimize.
Bir kasabanın da bulunur kendine göre
Taze havadisi;
Akşama doğru,
Selami Efendiyi dinle yetişir!

Çok geçmeden bizim de karıştı
Dedikoduya adımız
Benim de merhabasını kolladıklarım oluyor
Yer gösterip kahve ısmarladıklarım.
Bile bile yenildiğim de oluyor
Bizim muhasebeciye;
Maaşımız vilayet bütçesinden,
Pamuk ipliğine bağlı mesken bedelimiz
Geçinmeye geldik !
Girince İhsan Efendi,
Şöyle bir doğrulacaksın ister istemez
Biz seçmezsek de mutemedizdir.
Defter açmışız dükkânında
O bilir tutarını maaşımızın,
Başkandır yüzde yüz bu seçimde
Arkası dağ gibi kaymakama dayalı.
Kapı bir komşumuzdur,
Kurtarır bizim sokağı çamurdan
Hiç olmazsa köşe başına
İki fener olsun astırır
Kaymakam hoş sohbet adam
İyi bektaşi fıkraları bilir.
Hoşlanmasak da güldürür bizi,
Karışmaz girdisine çıktısına kimsenin,
Bayılır horoz dövüşüne
Cami avlusunda kazanılmış
Ne ünlü dövüşler biliriz!
Kendi havasında Burhan Bey
Dayanamaz peynirli pideye;
Kimin yoğurdu kaymaklı
Kimin yağı kekik kokar,
Ona sor!
İşinin ehli adamdır severiz
Esnafa yıkım olmadan,
Ayırır akla karayı...
Şunun şurasında kaç kişiyiz ki,
İste geldik gidiyoruz,
Ne çıkar kötülükten!
Gördün mü sorgu hakimini,
Dünya umurunda değil,

Nesine gerek elin beş keçisi.
Piket tam meslek oyunu
Kim demiş dut yemiş bülbül diye
İste çözüldü dilinin bağı,
Yüzlük kağıt var elinde...
Bu kahvede geldi Bekir Efendi'nin
Emeklilik emri...
Çok iş var daha onda.
Kim ne derse desin, aznifte yok üstüne
Bayılır dört koluna bu oyunun.
Nargilenin marpuçu bir elinde,
İşte öbüründe domino taşları
Sor, eliyle koymuş gibi bilir,
Düşeş kimdedir...
Hele bak, bir domuzluğu var,
Hem dübeşe yirmi beş yazdıracak.
Hem bağlayacak dört başı
Kolayına mı usta oldu
Tavlada ormancımız;
Altınla ödedi her pulunu teker teker,
Kendi kapısından iyi bilir, Se-yek kapısını
Plaka tutmasına
Hesab-ı cariden fazla yatar aklı
Banka müdürü'nün.
Hani Veznedar da yabana atılmaz
Bakma para sayarken
İki de bir süngere yapıştığına,
Sen hüneri kağıt düzerken gör!..
Kahveden yönetir nüfusçu'muz
Doğumla ölümü.
Can ciğerdir Doktor'la;
Şüphelidir yediklerinin ayrı gittiği.
Başkâtibin çayı kıtlamadır,
Kaymakam'ın gözünün önünde,
Çay bardağında çeker konyağı,
Yudum yudum çaktırmadan;
Küçük yer söz olur!
Hacizde olsa gerek icracı,
Bugünde bulunmadı yoklamada,
Hesabına çek iki çizgi daha,

Kaldırır
Köylere çıkmış olacak,
Havalar da soğudu
Hayvanı çift heybelidir,
Benzinsiz çıkılmaz yola.
Hele dönsün, bir âlem yaparız
Komutan'ın evinde;
Yeni plaklarımız da var.
Heybeler boş dönecek değil ya,
Kızarmış iki tavuk olsun bulunur,
Arpalıktan dönüyor!
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 BIZIM KASABAMIZ

BİZİM KASABAMIZ
Ortasındayız memleketin,
Uzak değiliz Ankara'dan
Yakınız yakın olmasına;
Gelen olmaz,
Halimizi gören olmaz.
Asfaltmış yolları boydan boya,
Lambalar yanarmış dizi dizi.
Büyük laflar eden
Büyük adamları varmış.
Dayalı döşeli apartmanlarında
Seçme insanlar yaşarmış,
Yasarmış yaşamasına.
Ama sokaklarında bizim kasabanın
İdare lambası yanmaz,
Göz gözü görmez, tozdan dumandan
Oysa ki belediyemiz vardır
Kavga dövüş seçtiğimiz
Belediyesinde meclisimiz vardır,
Vardır var olmasına.
Kerpiçtir evlerimiz,
Yatarız ahir sekisinde
Bir yanımızda karımız, çocuğumuz
Bir yanımızda çiftimiz, çubuğumuz
Tezek yakarız odun yerine;

Saç üstüne saman yakarız,
Gaz yerine.
Düğün olur, dernek olur,
Kazım'ın gırnatasında aynı hava:
"Ankara'nın taşına bak" ...
Bir toprağımız vardır bize dost
İki ağız buğday verir,
Ama ne buğday
Ambarlar almaz, gömeriz.
Yıl olur tohumluk kalmaz elimizde,
Tarla gider tapu gider.
Uğraş didin altımızda hasır yok,
Sen gel de işin çık içinden:
"Tarla mı kesekli, biz mi kaçamıyok?"
Fakili'ya tren gelir Kayseri'den,
Biner gider işsiz kalan köylümüz.
Bulgur gider, pekmez gider elimizden,
Ankara'dan emir gelir,
Nutuk gelir.
"Nevürek, hemşerim, nevürek.
Ağlayak da gözden mi olak,
Dövünek de dizden mi olak."
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 CENAZE

CENAZE
Omuzlanınca tabutun
ilk defa kurtuldu ayakların topraktan;
pek muhteşem oldu medreseden çıkışın.
Bir dilim ekmeği çok görenler
yüzüne bakmayanlar sağlığında
dikildiler yol üstüne
bir selâmla ödediler bütün borçlarını…
Üzülme, gelmiyor diye çelenkler peşinden,
mevsimsiz oldu ölümün…
Ne olurdu bir kış daha bekleseydin,
bahar gelir çiçekler açardı…
Ölümün kimseyi sevindirmedi,
atsız arabasız kalktı cenazen.

Zaten alçak gönüllü bir adamdın,
herkesten uzak yaşadın
cami avlusunda.
Ölümün de gürültüsüz olsun!
Yarenlik adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 DAR GEÇIT BEKÇILERI

DAR GEÇİT BEKÇİLERİ
Yaşam durur mu biz yerimizde saysak bile
Hele bunalımlı bir döneme girdik mi
Oluşturur çocuklarımızı mevsiminden önce
Kapatır gerekirse arayı yaşamdır o
Durmuş oturmuş adam çıkarır bir çocuktan
Ya da bir delikanlı başında kavak yelleri
Yaşam mı yapar bilemezsin yoksa biz mi
Biz dar boğaz bekçileri yaşlılar
Dalından koparır da sarsak ellerimizle
Sıyırır kabuğundan cascavlak bırakırız
İsteriz ki ezilmesinler ayak altında
Çetin ceviz olsun evlatlarımız
Süreriz önlerine tekel kitaplarını
Sayfaları kırmızı kalemlerle çizilmiş
Ders isteriz çalışsınlar ha babam ha
Bir tıkaç kulaklarına öğütlerimizden
Büyüsünler dizlerimizin dibinde
Burun kemerlerimizde emekli gözlüğü
Bir mandıra düşlerken yeni tasarılarda
Geçip karşılarına azşekerlimizi içeriz
Bir bakarız uyumuşlar büyümüşler
Başlarına buyruk çetin ceviz olmuşlar
Kara kara düşünür kaşırız ensemizi
Düşünen bir babayızdır bir babahindi
Ne beklemiştik önce ahlâk değil mi
Biraz da saygı kendimiz için
Erdemli olmalarını istemedik mi
Mutlulukları değil miydi tek dileğimiz
Hani şu ömür boyu beklediğimiz mutluluk

Bekleyip de erişemediğimiz
Bir ömür boyu da siz bekleyin demedik mi
(1972)
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1970
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.14DEFNELER GIBI

DEFNELER GİBİ
Sevdim döl döş torun torba
Taflan gürlüğü çoğaldım
Kimi tek başıma bozkır yalnızlığı
Kimi çift yaşadım sarmaşıklarca
Neler geldi geçti bir sevgiyi ayırdım
Yaşamayı defneler gibi uzun ömürlü
Pıtrak pıtrak üremeyi kök verip
İçlerinden bir sevgiyi ayırdım
Götürüldümse özgürlüğü yüzüstü koyup
Ben bir yanda sen bir yanda suç kimin
İşsizsem güçsüzsem onlar mı haklı
Ben mi taktım bileklerime kelepçeyi
Duvarları ben mi çektim boylu boyunca
Ben mi vurdum kapılara çifte kilidi
Yılmadımsa dişe diş savaşmaktan her çağda
Sevişip kökleşmekten yorulmadımsa
Söyleyin hadımlar kısırlar güçsüzler
Boş öğretiler çığırtkanı yüreksizler
Kötü mü ettim size karşı çıktımsa
Sevdim haklıdan yana olabilmek için
Çalışıp ezilenden senden yana
Sevdim aldığım soluğu hak etmek için
Ama sevdim halkımca
(1970)
Uzak Değil adlı şiir kitabından 1970
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 DEFNELER ÖLMEZ

DEFNELER ÖLMEZ
Bir mevsim var ki üşütür yeşilliğimi
Ben geceyle gündüzü bilirim yılları değil.
Ölümsüzlüğü getirdim kıyılarınıza
Düşlerimde hep uzak denizler... Kıyılar...
Gidemem, bağlıyım toprağıma.
Dalımla yaprağımla, ben
Bir savaş simgesiyim oysa
İnsan kardeşlerimin gözünde!
Utkular düşleyen başlar için
Bir çelenk!
Savaşlar, soykırımlar gördük,
İskenderler, Sezarlar,
Ne atlar kaldı onlardan, ne meydanlar...
Gittiler, yıkılıp birer birer,
Biz kaldık.
En kıraç topraklarda tutunduk,
Biz defneler.
Dal kırılır, yaprak dökülür
Ölür mü acılara katlanmasını bilenler,
Direnenler tüm kırımlara karşı...
Ölmez sevgiden yana olanlar
Defneler ölmez!
(Cide, 1978)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 DURMAK YOK

DURMAK YOK
Başka iş gelse elimden
Bırakırım kâğıdı, kalemi!
Konuşmak bizim için değil, anladım,
Hele yazmak…
Ağzımızı açar açmaz suçlanırız!
Savunmaya geçince de
Hem suçlu oluruz, hem güçlü
Suçumuz özgürlüğe özenmek,

Gücümüz de olsa olsa bu özentiden!
Durmadan suçlandığımız yetmez mi
çocuklar,
Bir de siz suçlamayın bizi!
Düşünün ki ilerde
Sizi de suçlayacaklar!
Bir ata öğüdü benden!
Sakın haaa,
Analar babalar adına
Tüm büyükler adına…
Kendileri adına, daha çok,
Paylamaya kalktılar mı sizi,
Boynunuzu büküp
Suçu üstlenivermeyin hemen,
Direnin sonuna kadar!
Ne gülmeniz ayıp, ne konuşmanız suç.
Yüksek perdeden de olsa konuşun!
Sınıflarda konuşun, salonlarda konuşun,
Yeter ki dinleyenler bulunsun!
Söylemek sizin için çocuklar,
Çalıp oynamak da…
Bu türküler atalardan kalmadı mı size,
Bu halaylar, horonlar, zeybekler…
Düğün dernek
Kızlarımız için değil mi, bu süzülmeler,
Yürümeler, tek tek basaraktan,
Karşılıklı çiftetelliler…
Olsa olsa durmak, oturmak suç!
Ne miskinler varmış Uzak-Doğu'larda…
Onlara bakarsanız çocuklarım,
Yatmak, oturmaktan iyiymiş,
Oturmak, ayakta durmaktan…
Ayakta durmaksa, yürümekten iyi…
Siz onlar gibi olmayın!
Hele davranın çocuklar,
Hoooop!..
Emineler, Aliler, Ayşeler, kalkın,
Keremler, Zeynepler, Elifler siz de
Denizler, Defneler tutuşun elele!
Adları sabah ezanlarında

Kulaklarına besmeleyle okunanlar,
Durdular, Durmuşlar, Dursunlar,
Ne duruyorsunuz!..
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 DÖRT MEVSIM

DÖRT MEVSİM
YÜZYIL'ımı dörde böldüm…
Her bölümü bir mevsim,
Biri kaldı, üçü gitti…
YAZ'ı gitti, GÜZ'ü gitti,
Karlı, tipili KIŞ'ı gitti,
Yemyeşil bir bahar kaldı!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 ELIF'IN BABASI

ELİF'İN BABASI
Bir yürekli kişiydi
Elif'in babası bir aydın kişi
Er kişi niyetine el bağladılar sağlığında
Kıblesini şaşıranlar
Amerikan gemilerine karşı diri diri
Kıldılar namazını Dolmabahçe'de
Bir öğle üzeri
Demir atmış bağımsızlığımıza
Gemiler gemiler çirkin gemiler
Kış ortasında bir güneşli pazardı
Sağdı henüz
Vardır böyle pazarlar yaşantılarımızda
Ama hiç bir pazar böylesine utanç verici
Böylesine aşağılık olamazdı çağımızda
Elif'in tutup elinden babası
Gemiler gösterecekti dizi dizi
Tutsaklığın kirli duvarlarına çizilmiş

Sonra ışıklı yüzler gösterecekti gencecik
Işıklı yüzlerde parça parça bulut
Sonra satılmışlık sonra kahpelik
Sonra yeniden sevinç yeniden umut
Sonra cop sonra şiş bıçak kanca
Benzin patlaması gaz kokusu kan
Köpekliğin köleliğin zincir şakırtısı
Ne varsa öğretecekti Elif'çiğine
Çocuklar değil miydi büyük yüzdelerle
Bütün borçlarımızı üzerlerine alan
Ne varsa tutsaklık adına öğretecekti
Ne varsa uygarlık adına sunulan
Bırakıp bütün bildiklerini bir yana
Bize alanlarda ölmesini öğretti.
(1970)
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1974
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.1 EVCILIK

EVCİLİK
Küçüklerin en güzel yanı
-Evcilik oynarlarken izledim-
Korkmuyorlar gelin-güveyi olmaktan,
Ayaküstü evleniveriyorlar,
Evlerini bile dayayıp döşemeden.
Kim bilir,
Oyunu bile oyun diye oynamadıklarından!
Demek onlarda iç içe
Oyunla yaşam,
Düşle gerçek.
Bize gelince
Biz de evcilik oynuyoruz ama
Oyun olduğunu bile bile.
Gene de çok şey bekliyoruz evlilikten
Mutluluk bekliyoruz üstelik,
Bulduğumuzla da yetinmiyoruz ki!..
(1981)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983

Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GENÇLIK PARKI

GENÇLİK PARKI
Bütün sokakları bu kentin Gençlik Parkı'na açılır
Bir sevgi ilkyaz sıcaklığında
Bir türkü yükselir uygarlıktan yana
Halktan yana emekten yana bilimden yana
Alır karamsarlığımızı götürür
Mavilikte açılır tomurcuk
Bir halı dokunur yurt güzelliğinde
Geleceğin yollarına serilir
Genç dediğin boy atmalı özgürlüğe doğru
Büyümeli yılların kısırlığında böyle dik
Gün ışırken yerini almalı en önde
Gençlik Parkı'nda coşkudan bayrak çekilmeli
Nerdensiniz yitik umutlarım hangi çıkmazda
Katılın bu aydınca şenliğe korkusuz
Tükenmiş yalanı tutsak bilimin
Susmuş ayakların sünepe ezgileri
Bütün atılımlar gerçekten yana uyumlu
Gökyüzü kızarmış gençlik ateşinden
Evrene kardeşlik getirmeli bilim dediğin
Yücelik getirmeli halkımıza mutluluk getirmeli
Çözmeli kişiyi paslı zincirinden
İşte beklediğin düş gözlerinin önünde
Uysun adımların çağının gidişine
Uysun adımların çağrısına gerçeklerin
Başının içinde ilkyaz bulutu
Altın toprak üstün yaprak
Gençlik Parkı'ndasın
(1968)
Karakılçık adlı şiir kitabından 1969
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GEÇ AZIZIM GEÇ

GEÇ AZİZİM GEÇ
Biz de yaşarız azizim,
Yaşamaya gelince, biz de yaşarız ama,
Olmuyor cebimizden kattığımızla eğlenmek,
Gönlümüzden katalım,
Varlıklı kişileriz neşeden yana.
Pazarımız hoş mu geçecek,
Şart değil Büyükada, Heybeli;
Çok bile gelir kayığı Hristo'nun:
Sekiz arşın iki karış,
Kız gibi Cibali yapısı.
Bir işaretimize bakar
Çıkmazsa balığı alesta,
Aylardan temmuz, günlerden pazar;
Yenikapi açıklarındayız...
Bırakın Hasan geçsin küreğe,
Utandırmaz bu kollar sahibini.
Kabarmaz bu avuçlar
On ikisinden beri nasırlıdır.
Fazla külfet istemez,
Bol sigaramız olsun,
Köfte, ekmek, domates yeter.
Karımız, sevgılımız yanımızda
Başaltında şarap testisi...
Dedik ya bugün pazar
Belki genç arkadaşı
"İlk defa güneşe çıkardılar",
İsteriz bütün dostlar aramızda olsun;
Kiminin Hanya'dan gelir selamı,
Kiminin Konya'dan
Sandalımız geniş değil, ne çare,
Gönlümüz kadar.
Ne yapalım bol şarabımız var ya,
Onların sağlığına içecek;
Gün ola harman ola!..
Anlarız biz de bu işlerden,
Elimiz değdi de okşamadık mı,
Şu "pür hayal" saçları ?

Kim istemez "yâr"i uyutmasını "sine" de
Batan güne karşı,
"Bâde" içmesini "Yâr eli"nden?
Gözü kör olsun feleğin,
Gelecekten umudumuzu kesmedik,
İçimiz öylesine ferah...
Son kadehlere doğru sorsun,
Sesi en güzelimiz bizden:
"Gam, keder ne imiş?"
Yontulmamış sesimizle cevabı hazır:
"Geç azizim, geç!"
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GÖKDELEN

GÖKDELEN
Yüzyıllara ışık tutan
Bir kadın kıyıda ağlamaklı
Yanaklarında öfke
Eteklerinde kan
Düşmüş gökkuşağı belinden
Güneşli bir coğrafyada
Çekmiş perdelerini gökdelen
Bir bayrak çırpınıyor
Takvimsiz bir kasırgada
Asya kıyılarından esen
Kitapların yazdığından
Da önce başladı fırtına
Düşürür yıldızlarını tek tek
Çaresiz bir bayrak boşluğa
(1968)
Karakılçık adlı şiir kitabından 1969
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GÖZLERINDE AKISLER

GÖZLERİNDE AKİSLER
İçimde bir nağme var ufukların sesinden...
Sıyrılsam vücudumun bir gün çerçevesinden

Damla damla karışsam çamların kokusuna.
Yorgun kartallar gibi bir sabah dönsem geri
Martılara bıraksam lacivert enginleri
Sonra dalsam dizinde bir bahar uykusuna.
İklimleri çevirse genişleyen hududum
İçsem bakışlarından geceyi yudum yudum
Damla damla erisem o ılık gözlerinde.
Gel, şimdi önümüzde alevlensin ufuklar
Derin bakışlarına dizinsin sonsuzluklar
Kendini seyredeyim karanlık gözlerinde.
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2GÜNESTEN UZAK

GÜNEŞTEN UZAK
Konuklarımız için yıkadık sizin için
Kıyılarımızı bol köpüklü dalgalarla kıştan
Nisan sabahlarının buğusu saçlarınızda
Mavi gözlerinizde sevinç
Telli turnalarla geldiniz
En saydam mavilikleri çektik üstünüze
Toroslar'dan Ağrılar'a kadar
Üzüntülerden arındık sizin için
En güleç yüzümüzle çıktık karşınıza
Papatyalar gibi tekdüze
Erkenden uyardık çiçeklerimizi
Kalkınmamız sizden olacakmış
Başımızın üstünde yeriniz
Izgaralarda lüferler emrinizde
Tabaklarda mayonezli levrekler
Ağız tadıyla yiyemediğimiz
Kirazlar canerikleri çilekler
Bulutun kınalısı denizin mavisi bizde
Yurdumuza bir renk de siz getirdiniz
Esmerler sarışınlar yeşil gözlüler
Hoş geldiniz
Biz bu güneş ülkesinin çocukları
Öfkeyle umutla beslenen
Yaz geldi mi ebegümeci madımak
Kar yağdı mı dağda bayırda

Davarımız sığırımızla yarı tok yarı aç
Biz bu güneş ülkesinin çocukları
Kuru emzikle büyüyen gecekondularda
Odsuz ocaksız
Bu mevsimde sevilerden uzak
Yoksun tüm aydınlıklardan
Sabrımızdır geleceğin harcını özleştiren
Bir tuğla bir tuğla daha
Bir avcumuzda kum
Bir avcumuzda kireç
Günler günler boşuna harcanan
Okunmuş bir mektup kirliliğinde
Buruşturulup atılmış günler
Yazısız kâğıtlarca anlamlı
Alyuvarlarla beslenen özlem
Kum kireç ölçek ölçek zaman
Biz bu güneş ülkesinin çocukları
Güneşi konuklara bırakan
Oysa bardaklarda altın yeşili şarap
Marmara'nın midyeleri soframızda
Olgun domatesler taze soğan
Derilerde Afrikalı yanıklığı
Hoşi Ming'li savaş çocuklarıyla birlik
Garcia Lorca'lı kızlarla bir arada
Karşıda Nâzım'ı dalga dalga getiren deniz
Oturup diz dize bir kıyıda
Aynı balık çorbasını kaşıklayabilirdik
Biz bu güneş ülkesinin çocukları
Güneşi bulutların ötesinde bırakan
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1974
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GÜVERCINIM UYUR MU

GÜVERCİNİM UYUR MU?
"Güvercinim uyur mu,
Çağırsam uyanır mı?"
Sömürgen cami güvercinleri sizin olsun
O doyumsuz lapacı güvercinler

Kurşun buğusu güvercinleri severim ben
Kanat uçları çelik yeşili
Kuş dediğin piyerlotisiz yaşamalı
Adaksız avlusuz şadırvansız
Buluttan süzmeli suyunu
Kuşçular çarşısında tüy dökmemeli
Benim güvercinim tunç gagalı
Kimlerin bakışı kardeşçedir
Kimlerin bakışı düşmanca
Kendisi hangi kavganın güvercinidir bilir
Tüneyip acımanın saçaklarına
Miskin sevilerle bitlenmez
Kanadından çok pençesine güvenir
Barış taklaları süzülmeler
Gagalarda zeytin dalı
Perendeler maviliklerde
Tüm gösteriler resimlerde kalmalı
Güvercin dediğin uyanık olmalı
Tüyler duman duman öfkeden
Yanıp tutuşmalı gözbebekleri
Sevgiden tıpır tıpır bir yürek
Özgürlüğünce dövüşken
(1971)
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1970
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GIDENLERI ANLATIYORUM

GİDENLERİ ANLATIYORUM
İştahımın gücünden arta kalan
Yarım dilim ekmekten utanıyorum
Açların boyun büktüğü memlekette
Kişi özgürlükten lâf etmemeli
Sevince alabildiğine sevmeli
Yoksun sevgilerle değil böyle
Bir elmayı dişler gibi diri diri
Ama genç ama ak saçlısın
Evrene bir şey katmalı sevdin mi
İnsan içince tam içmeli

Sıyrılmalı bozukdüzenliğinden
Mutluluktan bir şeyler getirmeli
Sıra sıra yataklardan utanıyorum
Umutsuz sönüp gidenlerden
Gözler bakarken ateş böcekleri gibi
Mayıs gecelerinden ses vermeli
Kişi ölecekse insanca ölmeli
Böyle tutsak böyle utanç içinde değil
Bir sedyede boylu boyunca uzatılmış
İki eli iki yanında gitmemeli
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 GIDISINI ANLATIYORUM

GİDİŞİNİ ANLATIYORUM
Sen gidiyorsun ya işine yetişmek için
Saçlarını, gözlerini, ellerini
Neyin varsa toplayıp gidiyorsun ya
Her seferinde bir şey unutuyorsun sıcak
Termometrede yükselen çizgi çizgi
Kim bilir nerelerde soğuyorsun
Senin gözbebeklerin var ya kadın kadın gülen
İnsan insan bakan gözbebeklerin
Beni tutsa tutsa gözlerin tutar ayakta
Beni yıksa yıksa gözlerin yerle bir eder
Ne gelirse onlardan gelir bana
Çalışma gücü yaşama direnci
Mutluluk gibi kazanılması zor
Mutluluk gibi yitirilmesi kolay
Bir açarsın ki mutluyum
Bir kaparsın her şey elimden gitmiş
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 HEP BÖYLE

HEP BÖYLE
Anlaşıldı kara günler için doğmuşuz,
İçli dışlı olmuşuz acılarla.
Aydınlığın dar kapılarından
Geçemeyiz güle oynaya
Bayram kaçağıyız.
Topladığımız gönül çiçekleri
Kucağımızda sararıp solar
Utanır da veremeyiz
Sunamayız dilimiz dolaşır
Oysa neler düşlemişizdir geceden.
"Hepimiz…" diyor sevgili kızım
Yeni yıl için çektiği telde,
"Esenlikler dolu günler dileriz!"
Benim de en içten dileğim bu…
Daha çoğuna yetmiyor ki, gücümüz.
Hep böyle sevgili kızım,
Yıl boyu,
İçiçe olacağız düşlerimizle…
Biz dileklerle doğar,
Yaşar gideriz, hep dileklerde.
Mutluluklar esenlikler ne varsa
Hep veresiyesinde yeni yılların,
Günebakanız, ayçiçeğiyiz!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.2 HER DILDE

HER DİLDE
Hangi dilde ağlar çocuklar,
Hangi dilde güler
Ağlamak her dilde tek anlamda
Çince, İngilizce, Türkçe…
Burnunu çeke çeke ağlamak
Belki biraz çocukça.
Ağlamak, hüngür hüngür,
Ağlamak, içini çeke çeke

İnsanca!
Benim güzel çocuğum,
Ya ağlatmak nece?
Kölelerden, tutsaklardan başlatıp
Günümüzün ozanlarına kadar…
Gözleri bağlı
Sorgularda, işkence evlerinde?
Çağına yakışır yaşamayı
Sevmeyi, düşünmeyi, çalışmayı
Kısıtlayan tüm yasaklar
Yasalardan değil yalnız,
Sözlüklerden bile atılmalı!
Zorla güzellik yok!
Ozan da olsa dizelerinde
Ağlatmaya zorlamak bizi,
Ne ozanca, ne insanca, ne uygarca
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.30 HEYBELI

HEYBELİ
Fahir Onger'e
Nasıl sevmezsin Heybeli'yi,
Ne evim, ne bahçem var,
Ne iskelesinde sandalım.
Ne param var savuracak
Çamlarına, denizine, ay ışığına!
Ne asfaltına tırmanacak dermanım.
Rüzgârında payım var, olsa olsa
Bir nefeslik.
Ben insanların belki en yorgunu,
Denizin, güneşin özlemi bende,
Bende yaşamanın, çalışmanın özlemi.
Mevsimsiz sevmesini bilirim,
Vakitsiz düşünmesini,
Düşünüp düşünüp üzülmesini.
Gülüşüm, bakışım ayrı,
Belki üzgünüm biraz, yılgın değil,

Farkındayım olup bitenlerin.
Nasıl sevmezsin Heybeli'yi,
Herkesin bağı bahçesi ayrılmış,
Denizde kotrası yalısı.
Ayırmış ayıran hastanesinde
Bizim de yatağımızı.
Devam adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KARA TAS ÜSTÜNE

KARA TAŞ ÜSTÜNE
Bu kahır dolu şehirde
Bir Nasip Teyze vardı.
Başucumuzda sevgi
Kapımızda sabır,
Ortaktı çilemize.
İçeride umudumuz ekmeğimiz,
Sıcak yatağımızdı dışarda.
Güzel günlerin peşinde
Soluk soluğa yaşadı,
Gözüpek, ağzı sıkı.
Kapısı dosta açık;
Kapandı yüzümüze.
Bir Nasip Teyze vardı
Bizim Nasip Teyze'miz.
En değerli şeyini bize…
Bize dünyasını bıraktı.
Devam adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KARDESLIK

KARDEŞLİK
Okullarda hep kardeşiz,
Şaban kardeş, Ali kardeş, Osman kardeş
Yıldız kardeş, Sevil kardeş...
Hele hele kitaplarda.

Şan kardeşi...
Kan kardeşi, din kardeşi...
Durmadan kardeş üretiyoruz.
Tilki kardeş...
Karga kardeş...
Biri peynirimizi kapar,
Biri tavuklarımızı yer!
Tüplerde mi üreteceğiz,
Kendi öz kardeşimizi?
Benim saygıdeğer Hoca'm
Tabancasız kardeşliği öğret bize,
Kafeteryalarda.
Alfabe'den Anayasa'dan önce
Kurşunsuz sevişmeyi!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KARTON KULELERDEN

KARTON KULELERDEN
Tükenen bir şey vardı yerine koyamadığınız
Kurşundan bir bulut düşlerinizin üstünde
Sınırları aşıyordu barut dumanları
Tıkalıydı ciğerleriniz duymuyordunuz
Çekirge sürülerini beslerken ulusça
Simitsiz büyüyordu çocuklarımız
Ellerimizde karne, açtık belgeli
Kitaplarda bir şefin resmi vardı büyük
Alfabeyi sökmüş, okuyup yazıyordunuz
Sofralarınızda bolluk
Kuşsütüne karışmıştı yalanlar
Yiyordunuz içiyordunuz
Yaşamıyordunuz ki
Serçenin kursağında tohum
Balıktınız martının gagasında
Göreviniz alın terine yergi
Uyurgezerlere dümtekti
Her sokak kendi türküsünü söylerken
Susardınız dört yol ağızlarında

Alanlarda görünmezdiniz
Ustaydınız güpegündüz düş görmekte
Karton kulelerden baktınız gerçeklere
Karataş yosunlanıp yeşeredursun
Siz mermerler gibi aktınız
Ölüm sınırlara gelmiş dayanmıştı
Çağ dışı olmuştunuz gençliğinizde
Mezar taşlarınızla kucak kucağa
Takvimlerde oğlak burcu
Dedenizin belinde kuşaktınız
(1973)
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1974
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.34 KASABAMIZ

KASABAMIZ
Martıların düşürdüğü tohumdan
Filizlendiğine inandığım kasabamız
Yosun kokardı evleri
Çarşıları midye kokardı
Çekirdeği çölden gelen mesçitin
Boy attığına şaşardım
Bu deniz yüklü havada
Nedense gelişemedi bir türlü
En şirin yerine dikilen
İrili ufaklı mezar taşları
Belki de ölüler böyle istiyor.
Rıfat ILGAZ

10.15.4.35 KISALAR, KÖSELER

KISALAR, KÖSELER
Gelmişler de bir araya
Ermişler, ermemişler,
İşlerini yoluna koymak için
Sırt sırta direnişe geçmişler.
Sırt üstü gidince de,
Düşmez kalkmaz

Bir hacıyatmaz, demişler
Yeni baştan
Geçebilmek için direnişe
Bir fırın ekmek yiyedursunlar
Bu arada
Yüceltmek isteyenler ünlerini
Güçlerini çenelerine verip
Korkağa çıkarmışlar adımızı.
Öyle ya,
Biz korksak onlar yüreklenecekler…
Eee bu da bir avuntu,
Bu da bir umut!
Ama ne yapsın Sultan Mahmut!
Zaman durmuyor ki durduğu yerde…
Şu ırmaklar var ya, şu akarsular
Neden tersine akmakta?
Bakıyoruz, kısırlar daha kısır
Sinsiler daha sinsi.
Cüceler, bücürler,
Küçükler, daha da küçük…
Ah hele onlar,
Yaşamadan kimliklerini eskitenler!
(İstanbul, 1982)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3(KOMSULUK

KOMŞULUK
Derdimiz bize yeterken
komşulardaki de tuz biber eker,
Kâtiplerde gürültü çıkar
çorap yüzünden,
tasası bizim evdekilere…
Malmüdürüne nüzül iner
bir tahkikat sonunda
derdini bizimkiler çeker,
bozulur ağzımızın tadı…
Ev dediğin dırıltısız olmaz

hele böyle günde…
Bizim de kendimize göre
gürültümüz eksik değil;
küçük başın küçük derdi.
Hırlaştığımız olur
et yüzünden, ekmek yüzünden,
bakarsın düşüvermişiz
komşuların diline…
Zaten saklayamadı iç yüzümüzü
raptiye ile tutturduğumuz perdeler,
sırrımızı bilmeyen kalmadı…
Gördüler tencereye tavaya
fazlaca işimizin düşmediğini…
Çamaşır günlerinde öğrendiler
donuma gömleğime kadar.
Söz oldu soğuk günlerde
yatakta roman okuduğum…
Hele sülâlemizdeki sadelik
gitmedi kimsenin hoşuna…
Ne olacaktı,
yedi atası devletli olmazdı ya
bodrum katındaki kiracının.
Yarenlik adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KUS MISALI

KUŞ MİSALİ
I
Ortada hesap yanlışlığı yok,
Yavrumuz vakitsiz doğdu:
Tam sekiz aylık.
Bilmem ne vardı acele edecek?
Sekiz aylık çocuk yaşamazmış,
Bunu da bizim gibiler söylüyor;
Belki yaşadığı evler bulunur,
Zor yaşar bunun dokuz aylıkları
Bizim buralarda.
Ne yapalım, yetmezse ömürcüğü,

Daha bir tane var geride.
Onu büyütürüz ister istemez.
O da bizim kadar düşünceli
Memnun görünmüyor gelenden.
Bilse hiç üzülmeyecek;
Söylemeye dili varmıyor ebenin
-Evlattır ne de olsa-
Misafire benziyor, yazık.
İş, erken doğmakta değil,
Gelmişken yaşamakta…
Eziyet bize yaptığı,
Hazırlayınca çekip gidecek,
Bezini muşambasını.
Kolayına ısınmıyor odamız,
Buz kesiliyor elleri, ayakları;
Sıcak şişeler mi koymalı dersin,
Pamuklara mı sarmalı?
Akşama sabaha yolcudur.
Artık annesini de istemez oldu,
Minneti kalmadı kimseye.
II
Sekiz aylık çocuk bu kadar yaşarmış,
Dört gün yaşadı.
Çok bilmiş insanlar gibi
Gitti sabaha karşı…
Haber verince bekçiye,
Soruldu ekmek karnesi.
Doğuma bakarak,
Yerinde buldular ölümü
Hemen izin çıktı gömülmesine.
Dört gündür, soğuktan,
Su yüzü görmeyen yavrumuz,
Geleneğe uygun yıkandı.
Çıkarken kucakta
Bulamadı beklenen gözyaşını.
Çocuklar düştü arkamıza,
Yüzü kirli çocuklar…
Dört yanımı saranlara,
Su dökenlere, yasin okuyanlara
Dağıttım son meteliğe kadar.

Ayın sonunda gitti en kötüsü,
Kaldı ebenin parası aybaşına.
Vakitsiz doğduğu gibi,
Bildi vakitsiz ölmesini yavrucak,
Gitti kuş misali!
Yaşadıkca adlı şiir kitabından 1948
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KÖRÜZ BIZ

KÖRÜZ BİZ
Ne varsa otu ot çiçeği çiçek yapan
Tan yerinden söken umut ışığı
Sizin olsun çekik gözlü kardeşlerim
Aydınlıklar sizin olsun körüz biz
Bakmayın gözlerimizde yansıyan yıldızlara
Göremeyiz ateş böceklerini biz körüz
Çakıp sönen deniz fenerlerini uzak kıyılarda
Bir bulut ne zamandır üstümüzde
Yurt genişliğinde bir bulut kurşun ağırlığında
Nilüferler sularımızda açar mevsimsiz
Dolanır ayaklarımıza boğum boğum
Yapraklarında iri leş sinekleri uçuşa hazır
Göz göz oyulmuş gözlerimiz biz körüz
Göz çukurlarımızda radarlar fırıl fırıl döner
Körüz el yordamıyla yaşıyoruz bu yüzden
Yeni körler peydahlarız uyur uyanır
Ayak altında eziledursun karınca sürüleri
Ezenlerle bir olmuş yaşıyoruz ne güzel
Çizme onlardan içindeki ayak bizden ne iyi
Körüz biz kör uçuşlara açmışız toprağımızı
Ha düştü ha düşecek çelik gagalardan
Mantar mantar açılan tohumlar sıcakta
Gözlerimizi bir pula satıp geçmişiz bir yana
Ölmesini bilenlere yüz çevirmemiz bundan
Körüz gözbebeklerimize mil çekilmiş mil
Acımasız bir namlu şakağımızda soğuk
Tetikte kendi parmağımız yabancının değil
(1968)

Karakılçık adlı şiir kitabından 1969
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.3 KITAPLAR

KİTAPLAR
Üç odalı bir ev kiraladığım gün,
kurtulacak kitaplarım
merdiven altındaki şeker sandığından.
Belki de gün geçtikçe,
tabanında halı döşeli
bir kitaplığım olacak.
Benden söz açıldı mı
önce kitaplarımın sayısı söylenecek
sonra baremdeki derecem…
Bense her şeyden uzak,
kitaplarımın ortasında kendimi unutacağım!
Evde bulunmadığım günler
"Meşgul!" diyecek beni soranlara
güler yüzlü hizmetçim.
Başka bir gün masamın başında
en kalın kitabımı okur görünürken
bastıracak misafirlerim…
En yakın dostumun bile
dalgın dalgın bakıp yüzüne
ismini soracağım!
Çıkarırken gözlüğümü
eski mahalle arkadaşıma
"Nerede tanıştıktı,
yabancı gelmiyor yüzünüz?" diyeceğim;
dalgınlığım onları güldürmeyecek.
Sorarlarsa dünyanın gidişini
duvardaki büyük adam resimlerine bakarak
Eflâtun'dan satırlar okuyacağım.
Yarenlik adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 LEYLAKLARINI ANLATIYORUM

LEYLAKLARINI ANLATIYORUM
Leylak getiriyorsun bana güneşli bir gün
Onu saçlarından topladığın belli
Bir leylak bahçesisin karşımda
Böyle kucağında kalsa daha iyi
Bir vazoya bırakıp gidiyorsun
Sen gidiyorsun leylaklar kalıyor mu sanki
Önce renkleri gidiyor arkandan
Nesi varsa gidiyor soyunarak
Her vazoya baktıkça karşımdasın ne tuhaf
Her kokladıkça dönüp dönüp geliyorsun
Düşünceler gibi filizleniyorsun gün geçtikçe
Yaprak yaprak gelişiyorsun
Leylak leylak bakıyorsun gözlerimin içine
Ölümsüz bir mevsim oluyorsun
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 NE KUS, NE BÖCEK

NE KUŞ, NE BÖCEK
Kuşsunuz diyorlar, çocuklarım,
Bir kuşsunuz diyorlar size
Sığınacak kol arayan
Konacak dal arayan
Bir yavru kuş, türkülerde.
Telgrafın tellerine konarsınız
Ezgilere uymak için
Avcılar vurur sizi.
Yeşil başlı ördek olur
Kalırsınız çöllerde
Böyle bir kuş işte!..
Kuş değil ya çocuklarım,
Böcek bile olamazsınız!
Bunca yük, bunca borç
Omuzlarınıza vurulmuşken
Hem de doğar doğmaz…

Kanatlanamazsınız!
Uç uç böceğim deseler de
Annenizin alacağı pabuçları
Peşin peşin giydirseler de
Uçamazsınız, çocuklarım,
Bu gidişle!
(1981)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4. OCAK KATIRI ALAGÖZ

OCAK KATIRI ALAGÖZ
Pelit ovasında,
Nanepınar'da bir ocak…
Taştan değil,
Tuğladan değil,
Dört duvarı taşkömür,
Tabanıysa çamur, çökek…
Kaya kömür, taşkömür,
Nanepınar, dağ, taş kömür,
Kara toprak, kara elmas…
Yüz yirmi beş kara amele
Kömür karası yüz, göz…
Kiminde kazma, kiminde kürek,
Sökebilirsen, sök!
İster Lâver(*) lerde yıka,
İster kok'a çevir fabrikasında,
İstersen maltızında yak!
Bir ocak, Pelitovası'nda
Bir uçtan bir uca dekovil,
Vagonlar salkım saçak…
Tek başına
Çeker götürür vagonları, Alagöz!
At değil, eşek değil,
Alagöz, ocağın soylu katırı!
Yer altında,
Pir aşkına
Taaa Jerminal'lerden beri çalışır,

Bir avuç arpa hatırı.
Kendi inadına güvenmez de Alagöz,
Tutar kendi dayısına güvenir.(*)
Bütün gün üç vardiya
Oysa anası bellenir!
Yeter bu ocak ağzı aydınlığı,
Alaca karanlık!
Bir menzile bin kez
Ulaşıp ulaşıp dönmek…
Yeter ışısın ortalık
Ne bir avuç arpa
Ne bir tutam ot…
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OKULLAR DINLENCEDE

OKULLAR DİNLENCEDE
Ağıldaydınız sanki çocuklar,
Yaz geldi mi açılacak kapılar,
Dağlara, bayırlara, kıyılara
Köylere, pınarbaşlarına,
Bir avuç darı gibi dağılacaksınız!
Ama nerelerdesiniz kuzucuklarım,
Hangi yangın yerinde?
Ne oldu o tatlı dilli,
Güler yüzlü öğretmenler,
Onlar da mı dinlencede
Oh, oh, ne güzel!
Ama bu işportacı da kim?
Bu simit tablası da ne?
Nerden çıktı bu boya sandığı?
"Hani ya demli çaydan içen!"
"Taze simit, gevrek simit!.."
"Bayanlar, buyrun!
Sutyenler, don lastikleri,
Çengelli iğneler, yorgan iğneleri!"
"On halka yüz lira,
Şansınızı deneyin!"

"Taze ayran, soğuk gazoz!
Buyrun baylar,
Salonumuz da var yukarıda!
Buyrun öğretmenim!"
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OKUTMA ÜZERINE

OKUTMA ÜZERİNE
SINIF'ın ozanıyım mimli,
HABABAM SINIFI'nın yazarıyım ünlü.
Kim ne derse desin,
Çocuklar için yazdım hep.
Canım yansın diye
İşimden atarlar sık sık,
Acısını hep çocuklar çeker…
Kendi öz çocuklarım,
Benden önce.
Şunu demek istiyorum!
İki iş tuttum ömür boyu köklü.
Çocukları okutmaktı ilk işim,
İkincisi,
Yazdığımı çocuklara okutmak.
Ne gençlerden, ne çocuklardan
Bir yakınmam yok
Arap'ın dediği doğru:
"Çocuk mazbut…"
Memleketse görülüyor işte,
Güllük gülistanlık…
Ne var ki güllerin dikeni çok!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 ORMANIZ BIZ

ORMANIZ BİZ
Yaşayıp gidiyoruz bir arada

Meşe, çam, köknar, kayın…
Bırakın kirli kentlerinizi,
Biraz da aramızda yaşayın!
Varsın derinde olsun köklerimiz
Yükselmek için yarış bizde.
Görülmüş mü ağacın ağaca kıydığı,
Sevgiyle yaşamak barış bizde!
Mutluyuz birlikte yaşamaktan
Meşe, çam, köknar, kayın…
Sarılın toprağınıza bir çınar gibi
Bize de kendinize de kıymayın.
Ne demiş en büyük ozanımız
Neden kulak vermiyorsunuz sesine
Bir ağaç gibi hür yaşayın dememiş mi,
Ve bir orman gibi kardeşçesine?
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OGLUM III

OĞLUM III
Hiç de meraklı değilsin çiçeğe,
Komşunun saksısını sen kuruttun,
Kopardın penceresindeki gülünü.
Bir sonuç mu çıkarayım bundan
Yeşilliğe düşman diye bizim çocuk?
Gelgelelim öyle düşkünsün ki
Göbekli marullarına Yedikule'nin;
Mevsiminde elinden düşmüyor
Elma gibi domatesler;
Tavşan kadar seviyorsun havucu.
Ben de tutkunum senin gibi
Bursa şeftalisine, Ereğli çileğine.
Sanma soyca hoşlanmıyoruz çiçekten
Güle değil,
Gül düşkünlerine bizim hıncımız.
Biz de gördük haşhaş tarlasını,
Gelincik sanmadık.
Ilgaz'larda topladık çiğdemi,

Edirne'nin gülünü Edirne'de.
Engel olmaz bu bilgimiz
Sümbülden çok sevmemize yeşil soğanı.
Yaşamak için iştahını arttıracak
Şiirler vereceğim sana,
Ne istersen bulacaksın içinde
Bu toprakla ilgili:
Portakallarını göreceksin Dörtyol'un
Mersin silolarında bitlenen
Altın sarısı buğdayları,
Turfandadır diye el süremediğimiz
Çavuşları, kınalı yapıncakları,
Bağı sorulmadan yenilen
Memleket üzümlerini salkım salkım
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OGLUM IV

OĞLUM IV
Seni saksıda gül yetiştirir gibi
Yetiştirmedik, tek başına
Bir limonlukta büyütmedik seni.
Kırağı çalmaz diye acı patlıcanı
Salıverdik sokağa;
Düşecektin eninde sonunda
İlk günlerde çok hırlaştınız,
Sonra sokuldunuz birbirinize,
Kaynaştınız karıncalar gibi.
Büyümedin bir dadının dizleri dibinde,
Kucaklarında sütninelerin.
Ne kaf dağındaki peri kızlarına tutuldun,
Ne kurtarmayı düşündün
Şehzadeyi, devler elinden.
Tanımadan Keloğlan'ı
Düştün macuncunun arkasına,
Dolaştın mahalleyi.
Yağmurlu bir günde tanıdın
Göl tutarken bekçinin oğlunu,
Recep'le taşladınız
Atkestanesini, cami avlusunda,

Attınız Emin'le kedi yavrusunu,
Kireç kuyusuna.
Bunlar mahallemizin çocukları;
Henüz bilmiyorsun,
El tarlasında koza düşürürken anası
Sıtma nöbetleri geçirenleri,
Kuzuları doğup
Çoban köpekleri ile büyüyenleri,
İki gözünde heybenin
Çeltiğe giden Yeşilırmak döllerini.
Tanımıyorsun,
Benzi tütün yaprağından soluk
Çocuklarını Sakarya'nın.
Demirindesiniz ayni bıçağın,
İlerde kucaklaşacaksınız, nasıl olsa;
Hazır olsun kalbin onları sevmeye
Daha şimdiden!
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OGLUM

OĞLUM
I
Ben de düşkündüm oyuna,
Ben de kumları avuçlar
Kazardım tırnaklarımla toprağı,
O zaman da çocuklar oynardı,
Ama benzemiyor bütün oyunlarımız,
Gezdirdim ceplerimde şıkır şıkır
Deniz kokulu taşları,
En güzellerini topladım
Midye kabuklarının.
Saldım bahar rüzgârına
Uçurtmaların en süslüsünü.
Ne kurulunca koşan tramvaylarım vardı,
Ne çekince giden develerim.
Balıklarımızı tanırdım,
Adlarını bilirdim kuşların;
Seçerdim düdüğünden
Limanımıza uğrayan vapurları.

Bilirdim yanık yüzlü kaptanlarımı
Denizkızı'nın Selamet'in;
Ben de ayırırdım onlar kadar
Poyrazı karayelden.
Gemiler tanıdım, çift direkli,
Tutmazsa rüzgârı
Açıklarımızda volta vuran gemiler,
Kızardım, limanımızı hiçe sayan
Pake'lere Nemse'lere;
Dalar da silinen dumanlarına
Düşünürdüm uzak limanları,
Uzak limanların çocuklarını.
Senin de var ufak tefek
Kendine göre bildiklerin;
Çeşitli oyuncakların yoksa da
Bir saniye de tren yapacak kadar
Kibrit kutularını,
Tecrüben var benden fazla.
Benden üstünsün kuşkusuz,
Sigaradan top,
Kutusundan tank,
Kâğıtlarından uçak yapmada!
Rıfat ILGAZ

10.15.4.4 OGLUM

OĞLUM
II
Sen büyük şehirlerin çocuğusun
Kıyıda köşede büyümedin bizim gibi.
Daha bu yaşta
Tramvaylar, köprüler gördün,
Trenlerde yolculuk ettin,
İndin büyük istasyonlara;
Görgüne sözüm yok.
Ama bakıyorum, rahat değil çocukluğun,
Arabalar yolunu kesiyor,
Tele takılıyor uçurtman.
Akarsuların, tepelerin yok.
Var mı tarlan, yer çilekleri toplayacak,

Böğürtlenlerini otlara dizecek,
Çalılıkların var mı?
Nerelerde gezdireyim,
Hangi çocuk bahçesine götüreyim seni?
İşe gittiğimiz günler,
Yolumuzu gözlüyorsun
Her gün ayrı bir komşunun penceresinden.
Kiminin çöreğini yedin,
Kiminin azarını.
Güzel havalarda arsaya bırakırız,
Bıraktığımız gibi bulmayız seni.
Şu koskoca memlekette,
Yeni vurgunlar bekleyen
Arsalardan başka oyun yeri yok sana;
Büyük şehirlere yakışır
Çocuk bahçeleri yok.
Hangi yurda bırakayım da
Küfürsüz oyunlar öğrenesin,
Hangi hemşirenin ninnisiyle
Yatasın, öğle uykusuna.
Hangi okulda yetiştireyim seni,
İstediğim gibi?
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 PARMAKLIGIN ÖTESINDEN - II -

PARMAKLIĞIN ÖTESİNDEN - II -
Şu sefer bayrağını çekmiş vapur
Bizim Karadeniz'e gider.
Beni alıp götürmese de,
Alır, düşüncemi çocukluğuma götürür,
Çocukluğumun memleketine.
Kıyıcığında doğmuşum Kastamonu'nun
Fener fener bilirim Karadeniz'i.
Kahrını çekmişim yıldızının, poyrazının,
Ecel terleri dökmüşüm karayelinde.
Kim bilir ne haldedir,
Benim frengisiyle meşhur memleketim,
Şimdi ne halde ?
Ekmekleri mısır bazlaması mı,

Bulgurlu mancar mı hala bayram yemekleri ?
Çok sıkıntı çektik Seferberlik'te,
Çok mısır koçanı yedik, vesikalı;
Bu sefer de vesikasız yemişler,
Gazsız, sabunsuz kalmışlar.
Kim gider, kim sorar hallerini ?
Bilirim ne vapurun büyükleri uğrar,
Ne insanların büyükleri;
Memurlar gelir ufak tefek,
Büyüyünce giderler.
Balıklardan bile hamsiler vurur,
Vursa vursa karaya.
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 PARMAKLIGIN ÖTESINDEN III -

PARMAKLIĞIN ÖTESİNDEN III -
Göremedik sıkıntısız yaşandığını,
Rahatın şiirini yazamadık,
Ne kadar uzak
Heveslerimle içli dişli yaşamak,
Üzmek hastalıklı şiirlerle
Eşimi, dostumu;
Mezar taşları kadar, ölçülü
Beyitler düzmek boy boy.
İçliyimdir herkes kadar,
Düşündürür beni de şu gökyüzü,
Kuş cıvıltısı, nar çiçeği...
Geçtik bir kalem üzerinden.
Huyumdan ettiniz, Cibali Kızları,
Sekiz düğününden önce
Penceremin altından geçenler,
Saçları dağınık, gözleri uykulu,
Çoraba, tütüne gidenler,
Beni huyumdan ettiniz!
Yorgun gözlerinizdeki acıyı
Dert edindim kendime.
Saçlarını tezgahına yolduranları,
Sıtma gebesi tazeleri görmeseydim,
Boşuna harcayacaktım sevgimi.

Şimdi şu parmaklığın ötesinde kaldı
Bütün çalışanlar;
Teker teker sökülmüşüz toprağımızdan,
Havamızdan, suyumuzdan olmuşuz.
Yaşamaktayız aynı çatının altında
Daha mahzun, daha hesaplı.
Rahat günlerin işçisi olacaktık,
Rahat günlerin şairi:
Bir çift sözümüz vardı
Nar çiçeği, gül dalı üstüne,
Dudaklarımızda kaldı!
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 PARMAKLIGIN ÖTESINDEN - I -

PARMAKLIĞIN ÖTESİNDEN - I -

İnsanları alabildiğine sevmeyi,
Bırakmazlar yanına.
Böyle çekersin cezasını
Üç duvar bir kapı arasında;
Onlardan ayrı
Böyle onlardan uzak.
Yasak sana,boylu boyunca sokaklar,
Bahçeler, yalı kahveleri.
Dostlara şimdi mektup değil,
Bir selam yasak!
Kapılar demir sürgülü,çifte kilitli,
Kapalı, hürriyete giden yollar;
İçerdeki içerde mahzun,
Dışardaki dışarda.
Buradaki her şey sade:
Ekmek ve su,düşünceler...
Emirler çeşitli:
Kapıda kilik,emir,
Uzakta düdük,emir,
Emir, dışarda dikilen nöbetçi.
Hürriyeti çoktan unuttum,
O yemyeşil masalların kızıdır

Eskiden sevilmiş.
Bir ince hastalıktır olsa olsa,
O şimdi ciğerlerimde.
Şu pencereye verdim kendimi,
Bütün üzüntülere karşılık,
Boğazın suları üzerinden
Karşı sırtlara açılmış pencereye.
Üsküdar’ı bilmezdim eskiden,
Burada ısınıverdi kanım.
Vurgunum şu Kızkulesi’ne;
Ne de şirin görünüyor
Uzaktan Karacaahmet;
Hiç de söyledikleri gibi değil,
Bana düşündürmüyor ölümü.

Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 Rifat ILGAZ

Rıfat ILGAZ

Rıfat ILGAZ 1940'ların toplumcu-gerçekçi şairlerinin başta gelenlerindendir.

1911 yılında Cide'de doğdu. Şiir yazmaya ortaokul öğrencilik yıllarında başladı. İlk şiiri 27.07.1927'de, günlük Nazikter gazetesinde yayınlandı. Ayrıca; Açıkgöz(Kastamonu), Güzel İnebolu ve Güzel Tosya gazetelerinde şiirleri ve yazıları yayınlanmaya başladı. Lise yıllarında babasının ölümü nedeniyle buradan ayrıldı. Yatılı olarak Kastamonu Muallim Mektebi'nde öğrenim gördü. 1930 yılında mezun oldu. Altı yıl süreyle Gerede, Akçakoca, Hendek ile Düzce arasında Gümüşova'da ilkokul öğretmenliği yaptı. Ankara Gazi Eğitim Enstitüsünü 1938 'de bitirdi ve Adapazarı Ortaokulu Türkçe Öğretmenliğine atandı.

1939'da İstanbul Karagümrük Ortaokulu'nda Türkçe Öğretmenliğine başlayan Ilgaz'ın, yazı ve şiirleri büyük dergilerde yayınlanmaya başladı. 1940 'da Çığır, Oluş, Ulus, Güneş, Yücel, Varlık, Hamle ve Yeni İnsanlık dergilerinde şiirleri çıktı ve aynı yıl Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ne girdi. Hasan TANRIKURT, Sabahattin KUDRET AKSAL, Salah BİRSEL'le tanıştı.

Ömer FARUK TOPRAK ile 9 Eylül 1942'de Yürüyüş Dergisi'ni çıkardılar. Bu dergide Orhan KEMAL, Sait FAİK, Cahit IRGAT, A.Kadir, Nâzım HİKMET (İbrahim SABRİ) ile birlikte çalıştılar.

1943'te ilk kitabı "Yarenlik"i yayınladı. Şiirleri olağanüstü bir ilgi gördü. Ocak 1944'de " Sınıf" adlı şiir kitabı çıktı. Sıkıyönetim kararı ile toplatıldı. Pertev Naili Boratav "Sınıf" için *: "Yeni Türk şiirine inanmayanlara, Rıfat ILGAZ'ın kitabını okuyup anlamalarını dilemekten başka yapılacak birşey yoktur"* diye yazdı.

1945'te Gün Dergisi çıktı. Ilgaz bu dergide sekreterdi. Bu dergide yazıları yayınlandı. Aziz NESİN'in Cumartesi Dergisine ortak oldu. Seçici kurulda çalıştı.1946'da Esat ADİL, Sabahattin ALİ ve Aziz NESİN ile birlikte Gerçek Gazetesini çıkardılar. 1946 Ekim ayında Yığın Dergisini'ni Esat Adil MÜSTEÇAPLIOĞLU ve Adil YAĞCI ile birlikte çıkardılar.
Öğretmenliğe yeniden döndükten sonra Boğazlayan-Yozgat'a tayini çıktı. Hastalığı nedeniyle Validebağ Sanatoryumunda yattı.

Şubat 1947'de Sabahattin ALİ, Aziz NESİN ve Mim UYKUSUZ'un çıkardığı Marko Paşa kadrosuna girdi. İmzasız yazılar yazdı. Sık sık kapatılan bu derginin daha sonraları sorumlu müdürlüğünü üstlendi. Malum Paşa, Merhum Paşa, Hür Marko Paşa gibi dergilerin adı sık sık değişiyordu.

1950'li yıllarda Ilgaz, gazetecilik yapmaya başladı. Sakıncalı olduğundan gazeteler ve dergiler imzalarına pek yer vermediler. 1952-1960'da Tan Gazetesi'nde dizgici-düzeltmen ve röportaj yazarı olarak çalıştı.

Turhan SELÇUK ve İlhan SELÇUK'un çıkardığı Dolmuş Dergisi'ne "Stepne" takma adıyla yazılar yazdı. Hababam Sınıfı, Pijamalar(Bizim Koğuş), Don Kişot İstanbul'da bu dergide dizi olarak yayınlandı. Hababam Sınıfı'nı da isminin sakıncalı olması nedeniyle " Stepne"(Yedek Lastik) takma adıyla yazdı.

Ocak 1953'te "Devam" adlı şiir kitabını çıkardı ve bu kitap da toplatıldı.

1958 de Semih Balcıoğlu'nun çıkardığı "Taş" dergisinde Rıfat Ilgaz (!) imzasıyla yazılar yazdı.

1959 "Büyük Gazete" adında çıkan yeni bir dergiye yönetici oldu. Aynı yıl arkadaşı Suavi ile birlikte "Gar Yayınları"nı kurdu.

1961 Anayasası yürürlüğe girdikten sonra kendi adıyla yazı ve şiir yayınlama özgürlüğüne kavuşan Rıfat Ilgaz, Demokrat İzmir, Akbaba, Vatan, Yeni Gün, Yeni Ulus gibi yayın organlarında ve kimi edebiyat dergilerinde yazı yazabildi. Sınıf Yayınları'nı kurdu ve kendi kitaplarını yayınlayabildi. 1970'te Basın Şeref Kartı'nı aldı.

1974'te emekli oldu. Doğum yeri olan Cide'ye (Kastomonu) yerleşti. 12 Eylül 1980 döneminde gözaltına alındı. 70 yaşında gerekçesiz sorguya çekildi ve 1 aydan fazla gözaltında kaldı. Tutukluluğu sona erince İstanbul'da, oğlu Aydın ILGAZ ile birlikte ölümüne kadar yaşamaya başladı. Bu olaylar "Kırk Yıl Önce Kırk Yıl Sonra" adlı kitabında anlatılır. Birlikte Çınar Yayınları'nı kurdular.

1982 yılında Yıldız Karayel romanıyla "Orhan Kemal Roman Armağanı"nı ve "Madaralı

Roman Ödülü"nü" aldı. 6 Aralık 1982 de İstanbul Şan Müzikholü'nde "55. Sanat ve70. Yaş Günü" çok sayıda sanatçı ve sevenlerinin katıdığı görkemli bir törenle kutlandı.

1987 de Ocak Katırı Alagöz kitabıyla" Ömer Faruk Toprak Şiir Ödülü'nü aldı.

Onu hepimiz Hababam Sınıfı'nın yazarı olarak bildik. Altmış kitabı olmasına karşın onun şairliğini, romancılığını ve öykü yazarlığını unutmamamız gerekir. Kitaplarında; çağdaş, ileri görüşlü, ulusumuzdan yana birlikteliği önerir.

1993 yılında Tüyap Onur Yazarı ödülününe layık görüldü. Ne yazık ödülünü alamadan öldü.

Yıllarca bizden kendisini uzaklaştırmaya çalışan yönetimlerden sonra, demokrasi yolunda ülkemizdeki gelişmeler Rıfat ILGAZ adını yeniden yücelttiyse de, Sivas Olaylarının acısına dayanamayan duyarlılığı 7 Temmuz 1993 günü aramızdan ayrılmasına neden oldu.

SON ŞİİRİM

Elim birine değsin,
Isıtayım üşüdüyse
Boşagitmesin son sıcaklığım!

ŞİİR KİTAPLARI

Yarenlik (1943)
Sınıf (1944)
Yaşadıkca (1948)
Devam (1953)
Üsküdarda Sabah Oldu (1954)
Soluk Soluğa (1962)
Karakılçık (1969)
Uzak Değil (1971)
Güvercinim Uyur mu (1974)
Kulağımız Kirişte (1983)
Ocak Katırı Alagöz (1987)
Bütün Şiirleri (Ölümünden Sonra)

www.rifatilgaz.info
www.cinaryayincilik.com

10.15.4.5 SAHIPSIZ

SAHİPSİZ

Şükran Kurdakul'a

Düşündürür hasta halimde beni:
Cenaze sabahları, koğuşta;
Atılmış bir ceket, sahipsiz…
Diş fırçası, derece,
Çerçevesinde gülen bir kadın…
Düşünürüm, penceremiz her zaman açık,
Trenler önümüzden kalkar,
Yolların kavşağında hastanemiz
Trenler dizi dizi,
Anadolu, yol boyunca Anadolu,
Benim senetli sepetli toprağım,
Sahipsiz!
Devam adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 SALTANAT

SALTANAT

Aydın Ilgaz'a

Sen otellerde benim konuğum
Bense dar günlerde senin evinde...
Kim ne derse desin
Saltanatımız baba oğul
Sürüp gidiyor işte!
Ne saray, ne yalı, ne köşk,
Ne bir dairecik, kooperatiften...
Ne Bebek sırtlarında bir çadır,
Bir gecekondu da yok, memleket işi
Taşlıtarla'larda...
Diyelim ki, elden düşme bir Ford,
Kilometresi üç kez silinmiş...
Dört tekerim de olmadı bugüne kadar,
Ayaklarımı yerden kesecek!
Her saltanatın bir sonu var oğlum,
Buna musalla taşları şahit!
Son sözümü henüz söylemeden

İşte geldim, gidiyorum,
Altımda bir kuru tabut!
Tacım, tahtım sana emanet!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 SARIYAZMALI

SARIYAZMALI
Ya dertlisin, ya sevdalı…
Eşsiz kalmış keklik misin?
Uçamazsın, sekemezsin.
Alan almış, satan satmış
Beşik kertmesi başın bağlı
Başını alıp gidemezsin!
Yavru kuşum, bu sendeki güzellik
Başlık mıdır, harçlık mıdır babana!
Değerini biçen biçmiş
Kız evlatsın, eğeceksin boynunu
Şerbetini içen içmiş
Davul zurna gideceksin yabana!
Gelin değil yoz tarlada ırgatsın,
Kadın değil, ana değil, kul, köle.
Kargacaklı'm, Aybasanlı'm, Malyaslı'm,
Babandan mı miras sana bu çile?
Bir çile ki soydan soya,
Bir acı ki anadan kıza.
Yârin gider gurbet ele bekle, dur.
Kiminin künyesi Kore'den gelir,
Kiminin mektubu Alamanya'dan,
Kuşun kanadında gelir, okunur.
Bir gece yarısı çalınır kapın
Alıp götürürler erkeğini,
Kaçak mıdır, kaçakçı mı bilmezsin,
Yüreğine kızgın hançer sokulur.
Uyku girmez kalan* yaşlı gözüne
Gökte misin, yerde misin
Bekleyişin ezgi olur, açılır,
Türkü olur yaprak yaprak dökülür:

"Pencerelerde perde misin?"
Kara kışta limon fidesi gibi
Isıtırsın yetimini koynunda.
Boynu bükük büyütürsün yavrunu.
Avucu kınalı, gözü sürmeli,
Tabanı nasırlı, eli kazmalı,
Kara toprak ellerinde un ufak…
Ellerinde bir tek tohum
Dolu dolu, sarı sarı bir başak!
Al paçalıklı sırtı küfeli,
Başı çifte çifte sarıyazmalı
Siler gibi alın terini çevrene
Bu kara yazıyı alnından silip
Kendi özyazını, kendin yazmalı!
(Cide, 1978)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 SELINTI

SELİNTİ
Sen yedi denizin selintisi
Acımasız karayellerle gelen
Bir kıyıda yorgun
Islak kumların üstünde unutulmuş.
Kendi çoğalmışlığında
Hep böyle tek başına
Sen, çocukluğum,
Erken büyümüşlüğüm!
Defnelerce düş gücüm,
Yenilmişliğim direncim
Gel-gitlerle sürüp giden!
İki elim iki cebimde
Kıyılarda gün boyu dolaşırken
Çiğnenmemiş kumların üstünde
Yeniden bulduğum!
Son ürünüm,
Esintilerle gelen yontu
Doğadan bana son ödül

Ölü dalgaların unuttuğu!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 SEN BU ÇERÇEVEDE

SEN BU ÇERÇEVEDE
Kim çekmişse çekmiş bu resmini.
Kendinden de renkler katmış çekerken.
Daha çok doğa koymuş içine,
Deniz koymuş, yosun koymuş.
Yüzün deniz mavisi,
Gözlerin yosun yeşili!
Hele bu dut ağacından çerçeve…
Her bakışımda şaşırtan beni
Becerisi değil de yapanın,
Beğenisidir daha çok,
Sana giden ağacı bilmesi…
En dillisini seçmiş doğrusu,
Dut da sözlü ağaçtır haaa!..
Mavilerinle, yeşillerinle,
Daha bir başka duruyorsun içinde…
Çerçevene çok yakışıyorsun,
Yalnızlığıma uyduğun gibi…
Neresinden başlayayım,
Çerçeveyle bütünleşen resminin?
Senin güzelliğini mi öveyim önce,
Esintili, deniz gibi değişkenliğini mi?
Tutup bu kıyılarda resmini çekenin
Sanatını mı dile getireyim,
Yoksa yaratıcısını mı çerçevenin?
Bakışlarımdadır diye anlamın tümü
Yalnızlığımla mı övüneyim?
Hep bu aylarda… Hava birden karardı da
Bir poyraz koptu mu Balıkkayası'ndan,
Sökülür gider içimdeki tüm ağrılar
Poyraz da sağlam havadır haaa!..
Hiç şaşmaz kardır arkası…
Seni alır da karşıma, yosun yeşili

Gözlerine dalar giderim.
Yitirdiklerimi ararım maviliğinde.
Yollar, beller kapalıdır artık,
Deniz bile kar altındadır.
Gemiler barınakta çifte demirli…
Ne akım, ne yüksek gerilim,
Kenti saran karanlık, kar altında…
Bir tek mumdur seni diriltip yaşatan
Yetiş benim düş gücüm, göster kendini!
Çarmıha gerilmiş gibisin karşımda
İsa mısın, Meryem mi, belli değil…
Ben miyim, dört duvarla kuşatılan,
Sen misin düşünen, Şevki Usta'nın çerçevesinde?
Düşlerim mi, yaşamım mı,
Şu eriyen mum ışığında!..
(Cide - Avcılar, 1979 -1983)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.5 SENIN NEYIN EKSIK

SENİN NEYİN EKSİK?
Boyun bosun yerinde,
Omuzların adamakıllı geniş.
Uykusuz bırakır şu pazular
On sekizindeki kızı.
Kaç para eder,
Usta bir makastar elinden çıkma
Bir kat esvabın yok, çivide asılı,
Şöyle işten çıkınca giyecek;
Keyfince ısmarladığın
Bir çift ayakkabın yok!
Boşta mısın, hayır!
İşin ıvır zıvır iş mi?
Kim demiş!
On saat ayak üstünde
Dizlerine kara su iner.
Yaz demez, kış demez,
Savurursun balyozu

Kan ter içinde.
Bekârsın, delikanlısın,
Yıkanmış ütülenmiş iki gömleğin
Niçin olmasın?
Topkapılı'm, Tatar Ali'm,
Soyun Bitpazarı'nda,
Giyin Bitpazarı'nda!
Yaşadıkca adlı şiir kitabından 1948
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 SON SIIRIM

SON ŞİİRİM
Elim birine değsin,
Isıtayım üşüdüyse
Boşagitmesin son sıcaklığım!

10.15.4.6 SULARDA GÜNES OLMAK

SULARDA GÜNEŞ OLMAK
I
Kıyıda kum çakıl yosun. Gidenlerden
Boşuna değil martıların hırçınlığı
Köprülerin altından geçen sular var ya
Kürsülerde lâfını ettiğimiz
Biraz da köprülerin üstünden akmalı
II
Yeşilin sarıya dönüşü korkutmasın seni
Morarıp silinmesi maviliklerin
Kırmızının akıp gitmesi damarlarından
İşimiz kolay değil o denli
Kargaların içgüdüsel ölmezliğine inat
İnsanca ölebilmeli
III
Ne ilkyaz bulutlarında yıkanan
Bir mezar taşısın uzun ömürlü
Ne kış güneşinde silkinen selvisin
Bir mezarlık değilsin anıların gömüldüğü
Yeşilin bitkiselliğini sürdürmeye gelmedin

IV
En güzel sarılarda düşsel
Bir ayçiçeği güneşte tek başına
Bir de karanlık sularda güneş olmak
Bu daha güzel
Güvercinim Uyur mu adlı şiir kitabından 1974
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6. TÜRKÇE'MIZ

TÜRKÇE'MİZ
Annenden öğrendiğinle yetinme
Çocuğum, Türkçe'ni geliştir.
Dilimiz öylesine güzel ki
Durgun göllerimizce duru,
Akar sularımızca coşkulu…
Ne var ki çocuğum,
Güzellik de bakım ister!
Önce türkülerimizi öğren,
Seni büyüten ninnilerimizi belle,
Gidenlere yakılan ağıtları…
Her sözün en güzeli Türkçe'mizde,
Diline takılanları ayıkla,
Yabancı sözcükleri at!
Bak, devrim ne güzel!
Barış, ne güzel!
Dayanışma, özgürlük…
Hele bağımsızlık!
En güzeli, sevgi!
Sev Türkçe'ni, çocuğum,
Dilini sevenleri sev!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6. UTANCIMI ANLATIYORUM

UTANCIMI ANLATIYORUM
Ölüm hiç özenilecek şey değil

Sevgilim ölümün güzeli yok
Bir çirkin oluyor insan görme
Sevmeyi düşünmeyi unutuyor
Ölecek misin ya bir meydanda öl
Ya da dağ başında kavgan için
Böyle yatakta miskince ölme
Önce ellerden başlıyor ölmek
Hiç yarım kalmış bardak gördün mü
Kurulmuş kol saati komodinin üstünde
Kitap gördün mü az önce okunmuş
Görmedin değil mi ben çok gördüm
Bu yüzden ölemiyorum kolay kolay
Hem ölmek de nerden aklıma geliyor
İnsanlar uzayda dolaşırken
Bütün ilaçları içiyorum yarım kalmasın diye
Bütün kitapları okuyup bitiriyorum
Boyuna kuruyorum saatimi
Getirdiğin portakalları yiyorum
Sana beğendirmek zorundayım kendimi
Bilmiyorsun direnmek zorundayım
Utanırım karşında ölmekten
Yaşıyorum böyle daha iyi
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 UYUSUN DA BÜYÜSÜN

UYUSUN DA BÜYÜSÜN
Tüketme nefesimi, maviş kızım,
Bildiğin Türkçe kıt gelir masallarıma.
Sözden sazdan anlamazsın,
Kuştan, yapraktan haberin yok.
Biz yaşlılar neler de bilmeyiz,
Hele sen belle dilimizi.
Biliriz de güzel güzel lâf etmesini,
Çekiniriz konuşmaktan;
Yazmasını bilir, yazamayız.
Üzme beni, yum gözlerini,

Uyutacak ninnilerim yok.
Türküler mi istersin benden,
Bağrı yanık memleket türküleri,
Ne arasın bizde o ses.
Islıkla söylenir
Kaçak şarkılar mı istersin;
Bunlar size gelmez
Uykusunu kaçırır çocukların.
Sana hazır ninniler söylesem
Bahçeye kurdum, desem, salıncak,
İnanır mısın?
Ne bahçe var, ne beşik…
Bir arabacık da mı istemezdi şu asfalt?
Yorganın, yatağın iğreti,
Doğdun doğalı, ne oyun gördün,
Ne oyuncak!
Uyu benim maviş kızım.
Dem geçecek, devran geçecek,
Keloğlan murada erecek,
Sökülecek Hasbahçe'nin çitleri
Ağlayan nar gülecek!
Yaşadıkca adlı şiir kitabından 1948
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 UZAK DEGIL

UZAK DEĞİL
Çaresizlik akşamında düşünülmüş
Bakıp bakıp kör pencereden
Bir yudum suyun bir solukluk havanın
Sudan da havadan da üstün dost yüzünün özleminde
Alıp başımı gitmek. Atsız arabasız
Alıp başımı düşlerin çıkmazından
Karışmak taşa toprağa. Yolculuk…
Bir sabah… Zeytin yeşili Ege kıyılarında
Nemli bakışlarında çoban köpeklerinin
Başakların ağırlığınca verimli
Savrulan harmanların bereketinde
Savrulan alın teri insan emeği

Beni yaşamla içli dışlı eden
Yaşamla güçlü yaşamla bilinçli
Yol boyu adımladığım mutluluk
Sabah sisinde Havran yolunda
Katırtırnaklarında gülüş alev sarısı
Toprakta coşkusu tava gelmenin
Dal uçlarında duyarlık
Ulu çamlara köknarlara karşı
Yaşıyorum diyebilmek göğüs dolusu
Bir otuyum diyebilmek bu toprağın
Menekşe değil bir ardıç eğilmezliğinde
Özsuyunda üreme varolma tutkusu
Ne kişiye boyun eğme ne kula kulluk
Gene de bitkiselliğin körlüğüne değil
İlkel ışımanın ezgisinde insanca
Bir aydın başıboşluğunca sorumlu
Bilinçsiz doğa kadar ustan yana
Bilinçli bir insan duyarlığınca doğal
Salt kurallarına bağlı yerçekiminin
Öylesine özgür
Küf yeşili Anadolu'm ayaklar altında
Tüm yalanlara açık ardına kadar
Gerçeklere tabut gibi örtük
Bir gün böyle yadsı böyle tutsak değil
Köy bizim yol bizim yolcu bizden
Dost yüreği sıcaklığında bir yolculuk
Uzak değil
(1968)
Karakılçık adlı şiir kitabından 1969
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 UÇURTMA

UÇURTMA
Çocuklarımız neleri sevmiyorlar ki…
Uçurtmayı seviyorlar sözgelişi,
Bir havalandı mı uçurtmaları
Daha da güzelleşiyorlar.
Maviliklerde gözleri

Özgürlüğü yaşıyorlar
Uçurtmalarla birlikte.
Koparıp da iplerini hele
Bir kurtuldular mı ellerinden,
Öylesine seviniyorlar ki,
Gidiş o gidiş, bile bile…
Kızalım mı umursamayışlarına?
Kendi yaşamlarını izliyorlar boşlukta.
Onlar da birer uçurtma değil mi?
Bizim de ne süslü uçurtmalarımız vardı,
Alıp başlarını gitmediler mi?
Gözümüzden bile esirgedik
Hangi birinin ipi kaldı elimizde?
(1981)
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 YALNIZLIGIMI ANLATIYORUM

YALNIZLIĞIMI ANLATIYORUM
Koğuşta inceden bir lizol kokusu
Dışarda tam tamına On Sekiz Şubat
Ne üstümdeki örtüler ısıtıyor beni
Ne altımdaki yatak
Ellerini arıyorum sıcak ellerini
Kuruyan dilim tutuşan alnım
Garipliğim nöbet nöbet gecemde
Susuzum, ilaçsızım, sensizim
Sıcak dudaklarını arıyorum
Camlarda karayel acımasız
Nereye baksam can çekişmesi
Gece… Yol boyu memleket memleket
Işıtsın iyimserliğin içimi
Dağılsın ölüm korkum bir görün
Aydın bakışlarını arıyorum
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 YASIYORUZ

YAŞIYORUZ

Lütfü Erişçi'ye

Ben ölmedim…
Beni öldürmediler de;
Yaşıyorum, yaşıyorum işte,
At kıçında sinek gibi,
Töööbe, töbe!
Kapandı yüzümüze dergi kapakları,
Bir varmış bir yokmuş olduk sağlığımızda.
Şiir… O yosmanın boyuna.
Gazete… Gelene gidene başyazı.
Ara ki bulasın sayfalarda
Şair Rıfat Ilgaz'ı.
Düştükse itibardan
Ölmedik ya, yaşıyoruz işte,
Yaşıyoruz dedik, yaşıyoruz be,
Heeeey, fincancı katırları!

Devam adlı şiir kitabından 1943
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.6 YEDI CANLI OLMAK

YEDİ CANLI OLMAK

Arada bir düşündüğüm oluyor:
Var mıyım, yok muyum ben de,
Bu yeryüzünde?
Baki Hoca'mızın söylediği gibi
Kabuğumdan sıyrılıp
Hakka yönelmediğime göre henüz
Sedef-i şerifimin içindeyim demektir
Yaşayıp gidiyorum, sizin anlayacağınız!
Nasıl mı yaşıyorum?
Bu da mı sorun!
Yaşıyorum ya siz ona bakın!
Gençken bir şiirimde,
"İş doğmakta değil!" demiştim,

"Gelmişken yaşamakta!"
Dekart gibi düşünüp
Dekart gibi konuşursam eğer:
"Yaşıyorum…" Eee şu halde?
Canım anlayıverin gerisini,
Hiç kuşkunuz olmasın ki, "Varım!"
Onun gibi de değil, açıkçası
Ben var olmak için yaşıyorum.
Bırakın düpedüz yaşamayı
Yaşamak için geceli gündüzlü
Direniyorum üstelik!
Çare yok,
Tüm acılara direneceksin önce
Daha çok,
Acınmalara direneceksin, iki,
Yokluğa, yoksunluğa… Üüüç!
Güler yüz göstermeyeceksin
Yüzüne gülenlere, dört!
En önemlisi
Ezenlere karşı direneceksin, beş!
Ezilenlerin yanıp yakınmalarına!
Etti mi altı!
Yedincisi mi, can yoldaşım,
Övgülere direneceksin,
Seni göklere çıkaran övgülere!
Ayakların bir kesildi mi yerden
İşte asıl o zaman,
Sedef-i şerifini terkettin demektir!
Kolay değil, yaşamak!
Saati geldi mi, can yoldaşım,
Canını dişine takıp
Soluk almak için bile direneceksin!
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7 YIKANMA

YIKANMA
Leğene girdi mi Mine

Kendini ördek sanır
Annesi verir süngeri eline
Hiç ağlamadan yıkanır.
Her yıkanışında Mine
Biraz daha küçülür leğen
Leğen mi küçülür dersiniz
Yoksa Mine mi büyür?
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7. ÇEMBER

ÇEMBER
Büyük kentlerde artık
Çocuklar çember çevirmiyorlar…
Yazık!
Sokaklar tıklım tıklım
Çocuklara yer yok ki çevirsinler
Ama büyüklerin altında dört teker
Bir gidip bir geliyorlar!
İş mi yaptıkları sanki!
Belki iş… Kim bilir,
Belki de gösteriş…
Nerde bu hoyratça dönen tekerlekler
Gösteriş için…
Nerde o başımızı döndüren
Şıkır şıkır çemberin güzelliği!
Kulağımız Kirişte adlı şiir kitabından 1983
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7. ÇOCUKLARINIZ IÇIN

ÇOCUKLARINIZ İÇİN
Savaş sonrası sayımlarda
Şu kadar ölü, şu kadar yaralı
Kadın, erkek sayısız kayıp…
Elden ayaktan düşmüş
Geride bir o kadar da sakat,
O kara günleri anımsayalım diye…
Zorumuz ne insan kardeşlerim,

Amacınız kökümüzü kurutmaksa,
Yetmiyor mu tayfunlar, taşkınlar,
Bunca aç, bunca sayrı, kırım, kıyım,
Sayısız işkence kurbanları…
En kötüsü,
Güngünden başımıza inen bu gökyüzü!
Bu toplanıp dağılmalar ne oluyor
Yüksek düzeylerde?
Neden alçakgönüllü değilsiniz,
Sözünüz mü geçmiyor birbirinize,
Hangi dilden konuşuyorsunuz?
Barışsa eğer istediğiniz
Uçaklardan başlayın işe
Önce çirkinleşen savaş uçaklarından…
Ya insanları bir yana bırakıp
Sivrisineklerin kökünü kurutun
Ya da bataklıkları!
Sonra geçin karasineklere!
Ne kadar da çoğaldılar son sıcaklarda
Yer gök tüm karasinek,
Yaşamımızı karartmak için.
Bir güç denemesi yapsanız da,
Onların yaşamını siz karartsanız!
Yoksa siz de mi barıştan yanasınız,
Onların özgürlüğünden yana?
Kolay değil, barıştan yana olmak
Özveri gerek yüksek düzeylerde.
Gene de bir nedeni olmalı, diyorum.
Bu toplanıp toplanıp dağılmaların.
Phantom'ların pazarlanması değilse
Denizaltıların sığınmasıdır
Dost limanlara
Ya sağcı gerillaların barındırılması…
Ah uzak görüşlü yetkililer,
Bıraksanız da büyük sorunları bir yana,
Biraz da ulusunuz için,
Halkınız için konuşsanız…
Çocuklarınız için…
Kökleri kuruyup gitmeden!
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987

Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.73 ÖGÜNSEK MI

ÖĞÜNSEK Mİ?
Kerem de girdi sıraya
Boğaziçi'nde bir lisede yatılı…
Otuz yıl önce
Yatıp kalkma zorluğundan
Bu okulda okumuştu
Torunumun babası da
Biz hep böyle torun torba
HABABAM SINIF'larında yetiştik
Biraz başarı, biraz beceri,
Kitabıma el basarım ki, doğru!
Gördükçe boy boy geriden gelenleri
Seviniyoruz tükenmediğimize,
Biraz da öğünüyoruz!
Geriden gelmeleri güzel de,
İçime bir kuşku düşüyor ne de olsa,
Böyle bizim gibi, diyorum,
Bizim gibi onlar da,
Ya bir gün göçüp giderlerse,
Böyle gözleri açık
Bizim gibi...
Ocak Katırı Alagöz adlı şiir kitabından 1987
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.74 ISTEKLERIMI ANLATIYORUM

İSTEKLERİMİ ANLATIYORUM
Hastanenin saçağına kuşlar konuyor
Güvercinler, gözleri umut yeşili
Gidemem ciğerlerim yetmiyor solumaya
Bu ayaklar benim değil ne zamandır
Kolum kanadım sensin anlamıyorsun
Özgürlüğüm, aydınlığım, inancım
Hepsi senden mutluluğum gibi anlasana

Yolumuzu düşman bakışlar çevirmiş
Dişli geceler inmiş çevremize
Gözlerindeki parıltı ışıtsın yolumu
Hızımızı yitirmeden öfkemizi tüketmeden
İnsanca bir şeyler katalım sevgimize
Gecelerden birlikte çıkalım ister misin
Işığı birlikte aramamız güzel olacak
Yataklarda sıramı beklemekten usandım
Al götür bırakma beni ölümle yüz yüze
Seni görmeliyim yanımda savaşırsak
Eksiksem bir şeyler kat sevginden
Yüreğindeki sıcaklıkla bütünle beni
Yorgunsam gücünden ekle dirileyim
Bitkinsem sağlığından ver cömertçe
Aşıla yaşama tutkundan
Büyük ülküler için elimden tut
Al götür beni gerçeklerin çağrısına
(1961)
Soluk Soluğa adlı şiir kitabından 1962
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7 İÇELIM

İÇELİM!
İşte bir aradayız!
Sağlığından haber beklediklerimiz yanımızda,
Ve aramızda uzun zamandır
Yüzünü görmediklerimiz!
Kimimiz mahpustan dönmüşüz
Kimimiz sürgünden!
Bu akşam keyfimiz yerinde,
Günlük dertlerimizden sıyrılmışız,
Nasıl kazanıldığını unutmuşuz paranın
Elimiz o kadar açık;
Harcayalım neşemiz için!
İyisi gelsin şarabın,
Yüklü olsun mezeler!
Nöbetçisiz geçiyor akşamımız demek,
Kilitsiz, demir parmaklıksız;

İstersek burda keser konuşmamızı,
Çıkarız kol kola, kelepçesiz.
Dolaşırız canımızın çektiği sokakta.
Özlemini çekmişiz uzun zaman
Dostların ve aydınlığın.
Duymuşuz her çeşit yanızlığı
Tek başımıza.
İki çift lâf etmenin karşılıklı,
Ne demek olduğunu öğrenmişiz.
Konuşalım,
Bir suç olduğunu bilerek her sözümüzün.
Güzel günlerin yaklaştığını söyleyelim,
Dört yanımızı kollayarak.
Ne olacak, bilir miyiz birazdan?
Belki hesabı sorulacak neşemizin.
Kaldıralım son kadehleri,
Ayrılalım arkadaşlar,
Ayrılırken öpüşelim!
Yaşadıkca adlı şiir kitabından 1948
Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.7 SIIRDE

ŞİİRDE

A. Kadir'e
Önce şiirde sevdim kavgayı
Özgürlüğü kelime kelime şiirde.
Mısra mısra sevdim yaşamayı,
Öfkeyi de, sevinci de…
Senin ışıklı günlerin,
Benim iyimser dostlarım
Hepsi hepsi şiirde.
Ne varsa yitirdiğim…
Bütün bulduklarım şiirde.
Kafiyeden önce gelen
Sevgilerimiz mi sade,
Sürgün de var
Hapis de.
Devam adlı şiir kitabından 1943

Bütün Şiirleri 1927-1991(Çınar Yayınları)
Rıfat ILGAZ

10.15.4.77 HAKKINDA

10.15.4.77.1 RIFAT ILGAZ

RIFAT ILGAZ	RIFAT ILGAZ
ACILARI GÜLMECEYE DÖNÜŞTÜREN YAZAR	TRANSFORMING SARROW TO LAUGHTER
Füsun Özbilgen	Füsun Özbilgen

Türkiye'nin belki en çok üreten yazarı. Binlerce öykü, şiir, roman, oyun, anı, makale, 60'tan fazla kitap... Gülmece eserlerinin en ünlüsü ise öğrenci - öğretmen ilişkileri ve okul sıralarından bir kesit sunan Hababam Sınıfı.

Rıfat Ilgaz'ın nüfus kağıdı Türkiye Cumhuriyeti'nden eski. 1911 yılında Karadeniz'in küçük, şirin bir ilçesinde Cide'de dünyaya gelmiş. 1908 yılında Meşrıtiyet ilan edildiğinde "Hürriyet geldi" denilmiş. Şöyle anlatıyor:

"-Ben Hürriyet'in ilanından hemen sonra dünyaya gelmiştim. İlk Hürriyet çocuklarındanım sizin anlayacağınız.

Hürriyet çocuğu olmam, üç-beş yıl sonra Vahdettin gibi bir adam tahta çıktığında " Padişahım çok yaşa" diye bağırmama hiç de engel olmadı. Hem Hürriyet çocuğuydum hem de nerede olursa olsun bağırtılıyordum:

_ Padişahım çok yaşa..

Ama Osmanlılığım çok sürmedi. Ancak 7-8 yaşıma kadar. Sonra Harbiye'nin kapatılmasıyla okulumuza gelen genç bir Harbiyeli'nin isteğine uyarak kırmızı fesimi yere çaldım, bir kalpak geçirdim başıma oldum bir Kuvayı Milliye'ci.."

Rıfat Ilgaz, bir imparatorluğun yıkılışını, Kurtuluş Savaşı ve yeni Cumhuriyet'in doğuşunun kendi çocukluk yaşamındaki yankısını böyle dile getiriyor. Onu Kuvayı Milliye'ci yapan genç öğretmeni Hilmi Bey ise 1980'li yıllarda T.B.M.M. Başkanı olan Kaya Erdem'in babası Hilmi Erdem imiş..

Genç cumhuriyetin ilk yıllarını da şöyle anlatıyor:

"Ortaokulu Kastamonu'da okurken Mustafa Kemal'in emri ile Kuvayı Milliye kalpağını çıkarıp şapkayı geçirdim başıma. Fes gitti, kalpak gitti. Derken birkaç tokat karşılığında öğrendiğim eski harfler de gitti. Latin harfleri gelmişti. Devrimler sürüp gidiyordu. Vereme yakalanıp da Yakacık Sanatoryumu'na düştüğüm günlerde Mustafa Kemal öldü. Devrimlerin de hızı kırıldı..

With 60 published books to his credit, Rifat Ilgaz must be one of Turkey's most prolific writers. The author of thousands of short stories, poems, novels, plays, memories and articles. The most famous of his humorous works is "Hababam Sinifi", about the teachers and pupils of a boys' boarding school.

Rifat Ilgaz's identity card is older than the Turkish Republic. He was born in 1911 in the small picturesque town of Cide on the Black Sea.

In 1908 Constitutional Government had been declared, and the slogan "Liberty has come" was on everyone's lips. "*I was born soon after this proclamation of liberty,"* explains Rifat Ilgaz. *"I was one of the first liberty children. But this did not stop them encouraging me to shout 'Long live the Sultan!' when Vahdettin came to the throne around four years later. I was not destined to be a patriotic Ottoman for long, only until I was seven or eight. After the Military College was closed down, a young teacher from the college who came to my school persuaded me to throw my fez away and put on a kalpak (fur cap) instead. So I became a supporter of the National Independence Army."*

Those turbulent years during which the collapse of the empire was followed by the War of Independence and the birth of the new republic, left their mark on the youthful Rifat Ilgaz. The young teacher who had influenced him was Hilmi Erdem, father of Kaya Erdem the former parliamentary speaker in the 1980s. Rıfat Ilgaz reminisces about the early years of the young republic: "*When I was in junior school in Kastamonu, I replaced the kalpak with a hat on the orders of Mustafa Kemal. So the fez and the kalpak had gone. Then a few slaps sent the old alphabet (the ottoman, based on Arabic script) flying out of my head. In came the Latin alphabet instead. Reform followed reform. While I was in the Yakacik Sanatorium suffering from tuberculosis, Mustafa Kemal died and the reforms lost their momentum.*

"*The Second World War had begun and I was a poet. A pragmatic, socialist,*

RIFAT ILGAZ'IN ŞİİRİ

Bugün de, okurlardan çoğunun gözünde, Rıfat Ilgaz, büyük bir mizah ustasıdır ve başta da *Hababam Sınıfı*'nın yazarıdır.

Bu değerlendirmede, gerçeğin elbette büyük payı var: Rıfat Ilgaz, çağdaş Türk mizahının önde gelen birkaç yazarından biridir; *Hababam Sınıfı* da, onun o alandaki ustalığının simgesidir. 40'lı yılların ikinci yarısındaki ünlü 'Markopaşa serüveni'nde pişmiş ve olgunlaşmış kalem, 1959'da yayımladığı o eserle, aynı zamanda çağdaş mizahımızın bir şaheserini koyar ortaya. Rıfat Ilgaz, sözkonusu eserle, mizahın o büyük gücüne dayanarak, yani güldürerek, Türkiye'deki eğitim düzeninin bir eleştirisini yaparken, ülkemizde okul sıralarından geçmiş hemen hemen herkesin anılarına da tercüman olur. Bu eserin onca şöhret kazanmasının, tiyatroya ve sinemaya da aktarılmasının altında yatan da budur.

Ama bir yanlışı da düzeltmek gerek: Rıfat Ilgaz, mizah, roman ve öykülerinde başka çarpıcı örnekler de ortaya koyarken, 1969 yılından başlayarak, mizah dışı öykü ve romanlar da yazdı: Özellikle, içinden çıkıp geldiği Karadeniz bölgesinin insanlarının yaşamlarını -yeni ve gerçekçi bir dille- anlattığı *Karadeniz'in Kıyıcığında* (1969), *Halime Kaptan* (1972), *Karartma Geceleri* (1974), *Sarı Yazma* (1976), *Yıldız Karayel* (1981) hiç unutulmamalı.

Sonra yazarın, alanında birer belge niteliğini de taşıyan anılarını; ayrıca çocuk edebiyatına katkılarını da gözardı etmemeli.

Ne var ki, Rıfat Ilgaz'a bakarken, asıl düzeltilmesi gereken yanlış şudur: Yazarımız, -mizah içi ya da mizah dışı olsun- nesirdeki ustalığından önce, şair ve büyük bir şairdir. 1940'ların ikinci yarısında, olgunlaşmış, şiirinin çarpıcı örneklerini kitaplaştırmış bir şairken mizah yazarlığına yönelmesi, biraz da yaşam koşullarının zorlamasıyla olmuştur.

Nitekim, edebiyata da şiir kapısından girmiştir Rıfat Ilgaz.

1940'lı yıllara varıldığında, bir ateş çemberi ile çevrili ve sosyal sorunların burgacında kıvranan Türkiye'de, Cumhuriyet şiirinin üç büyük odak noktasından biri olan 'millîci şairler', kuru bir yurt güzellemesinin sığlığı içindedirler; ikinci odakta Yahya Kemal, 'Hülya tepeler, hayal ağaçlar'la oyalanmaktadır. Üçüncü odağın başındaki Nâzım Hikmet, büyük bir çığır açmıştır ve düzeni sorgulamaktadır. Ne var ki, tehlikeli bir iştir yaptığı ve o yüzden toplumla ilişkisi koparılmıştır, hapishanededir.

İşte bu ortamda, genç şairlerin bir bölümü, 'Garip çizgisi'nde, şairanelikten uzak, 'küçük adam'ın sorunlarına eğilirken; '1940 Kuşağı' adını alacak bir başka bölümü, Nâzım Hikmet'in açtığı yoldan ilerleyerek bir başka şiir dünyası yaratırlar: Sosyal yanı ağır basan 'toplumcu gerçekçi' bir şiir anlayışıdır bu. A. Kadir, Niyazi Akıncıoğlu, Ömer Faruk Toprak, Suat Taşer, Cahit Irgat, Mehmet Kemal, Arif Damar gibi şairlerin oluşturduğu topluluğun en önemli adlarından biri de Rıfat Ilgaz'dır.

Nedir özellikleri Rıfat Ilgaz'ın kurduğu şiir dünyasının?

1940 öncesinde, bireysel duyarlıklara, üstelik heceli-uyaklı biçimlerle bağlı şair, 40'lı yıllarda, çevresindeki dünyayla, bütün çelişmeleri içinde yüzyüze gelir. Savaş yıllarının daha da ağırlaştırdığı koşullarda, işçisi, köylüsü, dar gelirlisi ve yoksuluyla çileli bir yaşamı bölüşen insanlardır gördüğü sanatçımızın; o yaşamın içinde, onun daha da yakından tanıdığı okul, hastahane, sanatoryum ve cezaevi çevresidir. Şair de, ister istemez, soyut insandan acı çeken, ezilen somut insana çevirecektir bakışlarını. Bu, temalarını belirlerken, şiirinin biçimini de değiştirir.

Dil, gitgide yalınlaşır, açık ve akıcı bir nitelik kazanır. Tanıdığı çevrelerin insanlarını, onların duyguları, özlemleri ve çelişkilerini, yine onların diliyle yansıtır şiire; yerine göre halk deyimlerinden de yararlanır şair.

Toplumsal çelişkilerin -üstelik- ayyûka çıktığı bir ortamda, şairin, sosyal acılara sözcülük ederken, yergici olmamasına imkân var mı? Ne var ki, yapıcı bir yergidir bu ve bir yerde daha güzel bir dünyaya olan umuttan da kopuk değildir. Öyle bir dünya için kavgaya ve direnişe açıkça çağrıda bulunduğu da olur şairin; ama bunu yaparken, hiçbir zaman sloganlaşmaz dili ve sanatın gereklerine ters düşmez. Bizzat kendisi ağır politik baskılar altındayken bile, ayakta kalmayı sürdüren, acılı ama yaşama direncini yitirmeyen ve kavgayı

elden bırakmayan bir sestir onunki.

Çağdaş şiirimizin de en onurlu seslerinden biri...

Şu seslenişten etkilenmez olabilir misiniz?

"Kaldır başını kan uykulardan
Böyle yürek böyle atardamar
Atmaz olsun
Ses ol ışık ol yumruk ol
Karayeller başına indirmeden çatını
Sel suları bastığın toprağı dönüm dönüm
Alıp götürmeden büyük denizlere
Çabuk ol"

Ünlü şiirlerinden birinde, *'Parmaklığın Ötesinden'*de, şair, *"İnsanları alabildiğine sevmeyi bırakmazlar yanına"* diye başlar. Gerçekten de öyle oldu; sanatçımız, "suçun kendisinde olmadığını" bilse de, özgürlüğe düşman güçler onun da ömrünün beş buçuk yıldan fazlasını, demir parmaklıkların arkasındaki karanlıkta çaldılar.

İşte *Yarenlik*'le (1943) başlayan, sonra *Sınıf* (1944), *Devam* (1953) ve arkasından gelen kitaplarında süren; her menzilde kendini aşan; toplumun olduğu kadar sanatın da nabzını tutup özde ve biçimde en yeni açılımlara kadar izleyerek özümseyen bir şiir serüveninin bilançosu!

Çekinmeden söylemeli de: Nâzım Hikmet'in arkasından, Türkiye'de 'İnsan Manzaraları'nı Rıfat Ilgaz'dan daha hünerli sürdüren ve zenginleştiren bir başka şair çıkmadı, diyebiliriz.
Çınar Yayınları, Rıfat Ilgaz'ın şiir kitaplarını, daha önce tek tek yeniden basıp okurların önüne koymuştu. Şimdi, onları bütün olarak bir kitapta topluyor yayınevi. Büyük bir hizmettir yaptığı. Akan zamanın edebiyattaki yasasıdır: En başta şiiri eskitir. Bu satırları yazmadan önce, şairimizi yeniden okudum. Eskimeyen bir şey var Rıfat Ilgaz'da. Gerçekliğin sürgit haklı çıkarmasında mı aramalı onu; yoksa şairin duyarlığında ve 'yürek işçiliği' dediği sanatsal gücünde mi?

İkisinde birden, diyeceğim.

Güzel okumalar dileyerek...

Strasbourg
1 Ocak 2003
SERVER TANİLLİ

10.15.5 RIZA TEVFIK BÖLÜKBASI

10.15.5.1 UÇUN KUSLAR

UÇUN KUŞLAR
Uçun kuşlar uçun doğduğum yere;
Şimdi dağlarında mor sünbül vardır.
Ormanlar koynunda bir serin dere,
Dikenler içinde sarı gül vardır.
O çay ağır akar, yorgun mu bilmem?
Mehtabı hasta mı, solgun mu bilmem?
Yaslı gelin gibi mahzun mu bilmem?
Yüce dağ başında siyah tül vardır.
Orda geçti benim güzel günlerim;
O demleri anıp bugün inlerim.
Destan-ı ömrümü okur dinlerim,
İçimde oralı bir bülbül vardır.
Uçun kuşlar, uçun burda vefa yok;
Öyle akar sular, öyle hava yok;
Feryadıma karşı aks-i seda yok;
Bu yangın yerinde soğuk kül vardır.
Hey Rıza, kederin başından aşkın,
Bitip tükenmiyor elem-i aşkın,
Sende -derya gibi- daima taşkın,
Daima çalkanır bir gönül vardır.
(Serab-ı Ömrüm)
Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI

10.15.5.2 Ismini bilmezdim.htm

İsmini bilmezdim, fakat tanırdım:

Ne yosma bir çiçek takışı vardı!
Kızıl saçlarını ateş sanırdım:
Güneş nuru gibi yakışı vardı.

10.15.6 RONI MARGULIES

10.15.6.1 BU YÜZYILIN ORTALARINDA

BU YÜZYILIN ORTALARINDA
Bu yüzyılın ortalarında birbirimize döndük
Yüzlerimizin yarısı ve dolu gözlerle
Eski Mısır'dan bir sahne gibi
Bir an, öylece.
Saçlarını okşadım
Geldiğin yöne doğru,
Çağırdık birbirimizi,
Bilinmez kentlerin adını söyler gibi
Yol boyunca
Kimsenin uğramadığı kentler.
Şarap gibi
İnsanları içiyor dünya, ve sevilerini,
Unutmak için.
Unutamıyor
Ve Filistin tepelerinin etekleri gibi
Huzur bulamayacağız hiçbir zaman.
Bu yüzyılın ortalarında birbirimize döndük,
Beni bekleyen vücudunu gördüm gölgelerin arasında
Daha o zaman sıkılıyordu sırtımda
Uzun bir yolculuğun deri kayışları.
Ölümlü kalçalarına övgüler düzdüm,
Geçici yüzümü övdün sense,
Saçlarını okşadım gideceğin yöne doğru,
Sonunun peygamberi derine dokundum
Uykusuz ellerine dokundum
Belki bir gün şarkılar söyleyecek dudaklarına dokundum.
Çölün tozları kapladı
Üzerinde yemeye zamanımız olmayan masayı,
Fakat parmağımla
Adının harflerini yazabildim tozlara

Yehuda AMICHAI
Çeviren : Roni MARGULIES

10.15.6.2 CAVIT BEY'IN KARISINA SON MEKTUBU

CAVİT BEY'İN KARISINA SON MEKTUBU
Büyükada'yı düşünüyorum bozkırın ortasında.
Hatırlıyor musun son verdiğimiz ziyafeti?
Tamamlanmıştı Maliye kitabımın hani
Beşinci cildi onca emekten sonra,
Böyle bir davet görülmemişti sanırım Ada'da.
Odanın her köşesinde sırmalı Paşalar,
Eski nazırlar, son sadrazam, devlet erkânı.
Evimize taşınmıştı sanki konsolosluklar.
Anadolu Kulübü'nden masa arkadaşları,
Cemiyet'ten tek tük sağ kalanlar.
Balkona çıkmıştım da bir ara ben,
Onca kalabalık ve eğlence arasında,
Denize bakarken aklıma her nasılsa,
Şehzade Burhanettin Bey'le evliyken
Seni ilk kez görüşüm gelmişti bir baloda.
Yalnız kaldığımızda sonra sabaha karşı
Anlattığımda sana düşüncelerimi,
Kalkıp o saatte hazırlattırıp arabayı,
Nasıl unuturum Ada turu yaptığımızı,
Balkonda başbaşa çay içtiğimizi?
Penceremden çorak bir alan görünüyor.
Çay içerken onu seyrediyorum şimdi.
Duvarın hemen dibine besbelli
Hapishanenin çöpleri dökülüyor,
Her sabah yaşlı bir adam gelip eşeliyor.
Mahkemem bu sabah sonuçlandı.
İdamım yarın.
Roni MARGULIES

10.15.6.3 DR

DR. REŞİD BEY'İN VASİYETNAMESİ
Pek sevgili refikam ve çocuklarım,
Beşiktaş'ta bostanlar arasında bir evde,

anlaşılan artık yolun sonundayım.
Dışarıda köpekler havlıyordu az önce.
Gece nasıl da birden çöküverdi üzerimize!
Gariptir, kaç akşamdır şu mum ışığında
kulağım tetikte oturup düşündüğümde,
ne Diyarbakır Valiliğim geliyor aklıma,
ne de esaret günlerim Bekirağa Bölüğü'nde,
çok daha eski günlere gidiyor aklım habire:
Haydarpaşa Hastanesi'nde Tabib Yüzbaşıyım,
yedibuçuk kuruş harcırah alıyorum saatte,
Profesör Düring'le Kastamonu cıvarındayım,
frengiye karşı nasıl kıyasıya bir mücadele.
Derdest edilmiştik sonra İstanbul'a dönüşte.
Zülüflü İsmail Paşa'ya ihbar edilmişiz,
birisi ağzından kaçırmış içki sofrasında.
Taşkışla'da Divan-ı Harb'e girişimiz,
Şeref gemisi Trablusgarp yolunda,
Hep aynı marş bar bar ağzımızda:
"Bir belâdan bin belâyı icadeden hain yezid."
Zindan yolunda değil, sanki mehtap âlemindeyiz!
Her neyse, mühim değil artık Abdülhamid.
Şimdi içimdeki tek sıkıntı sizin haliniz.
Biliyorum ben öleceğim, ama ya siz.
Şüphesiz er veya geç bulacaklar burada beni,
teslim olmayacağım ama, yanımda revolverim.
Mazlume'm biliyorum beni affedeceğini.
Şahsın da mazlum imiş ismin gibi, sevgilim.
Sana bıraktıklarım salt aşk ve muhabbetim.
Çocuklara hissettirmemeye çalış öksüzlüklerini,
senden de son bir kez, yine, özür dilerim.
Milletim için yıllarca ihmal ettiysem de sizleri,
kalan günlerimi size hasretmek ümidindeydim.
Ne çare, olmadı işte. Elveda sevdiklerim.
Roni MARGULIES

10.15.6.4 EMANUEL KARASU EFENDI SÜRGÜNDE

EMANUEL KARASU EFENDİ SÜRGÜNDE
Başmabeyincisinin anılarında okumuştum.
"Yıldız'a gelen Heyet-i Mebusan'dan

Emanuel Karasu'yu hiç unutamıyorum.
En çok" demiş Hamit, "bana dokunan,
o mason taslağı Yahudi'nin
bildirmesi olmuştur devrildiğimi."
Ben de unutamam o mutlu günleri!
Hemen ilk toplantısında Meclis'in,
31 Mart olayları yatıştıktan sonra,
hal' kararı alınmıştı Abdülhamit'in.
Seçilen heyette kararın tebliği için saraya
Draç Mebusu Esat Paşa, Ayan'dan Hikmet,
Aram Efendi, bir de ben vardım.
Tanrım, heyecanımdan ölüyorum sandım!
Dava vekilliği günlerimde Selanik'te,
Mithat Şükrü, Cavit ve Talât'la
oturup akşamüzerleri Cemiyet'te,
tam da bu günü düşlemiştik adeta.
İşte, bizim oluyordu Dersaadet,
nihayet kavuşuyorduk hürriyete.
Ve ben bildirecektim bunu Hamit'e!
İstanbul'da kalmak istiyordu,
Çırağan'da otururum dedi, rica etti,
bırakmadık, sürgüne gitmesi daha uygundu.
Apar topar Selaniğe gönderildi.
Birkaç yıl sonra da öldü gitti zaten.
Düşünün, o günü nasıl unutabilirim?
Ben ki on yıldır kendim sürgündeyim!
Roni MARGULIES

10.15.6.5 GELGIT

GELGİT
İlk geldiğimde İngiltere'ye
yıllardan yetmiş iki yılında
ve ilk gördüğümde Thames
nehrini,
"Nasıl da" demiştim, kendi
kendime, "suları kahverengi.
Nerede Boğaz'ın o maviliği,
o berrak sular!"
Yıllar sonra yürüdüğümde

kıyısında nehrin bir akşamüzeri
çekildiğini gördüm suların,
izledim saatlerce.
Akdeniz'de gelgit olmadığını
Londra'da öğrendim o gece.
Öğrendiğim gibi büyük kısmını
tüm öğrendiklerimin.
Sonra kaç defa şu veya bu kadınla
sular çekildiğinde açıkta kalan
yatağında yürüdüm nehrin,
elleri elimde, yanak yanağa.
Ne zaman suların çekildiğini
görsem şimdi, Elsa gelir yine aklıma.
Gelenler geldi, gidenler gitti,
Elsa kaldı yatağı gibi nehrin hayatımda.
Roni MARGULIES

10.15.6.6 HATIB-I SEHIR'IN TIFÜSTEN ÖLÜMÜ

HATİB-İ ŞEHİR'İN TİFÜSTEN ÖLÜMÜ
Tek bir şey istemişti hayatı boyunca Ömer Naci.
Bab-ı âli baskınında fırlayıp askerlerin önüne,
Açıp ağzını bar bar bir bağırması var ki,
Ağzı açık bakakalmıştı Enver Paşa bile:
"Vurun, karşınızdayım işte, öldürün beni."
Üstüne gider gibiydi ölümün hep böyle.
Tek bir şey istemişti hayatı boyunca Ömer Naci.
Cemiyet Doğu'ya göndermişti onu bir keresinde.
Bir an evvel o taraflarda örgütlenmek gerekliydi.
Hastayken ve beş kuruş bile yokken cebinde,
O koyu istidbat döneminde kalkıp gittiydi.
Van civarında teşkilat kurulmuştu geri geldiğinde.
Tek bir şey istemişti hayatı boyunca Ömer Naci.
Filozof Rıza Tevfik'le bir tartışması destandı dillere,
Paris'teyken her fırsatta Jean Jaures'yi dinlerdi,
Hem Merkez-i Umumi'nin değişmez üyesi, hem de
"Hatib-i şehir, filozof, şair, mütefekkir" idi.
Ancak, şüphesiz, eylem adamıydı her şeyden önce.
Tek bir şey istemişti hayatı boyunca Ömer Naci:
Ölmek - vatan için ve büyük kalabalıklar önünde.

Kerkük'te bir hastanede oysa yapayalnız gitti.
Duyar gibi oluyorum şimdi son sözlerini:
"Demek böyle Allahın belâsı bir yerde,
Ne yapalım, tifüsten ölmek varmış kaderde."
Roni MARGULIES

10.15.6.7 M'AGAPAS

M'AGAPAS?
Kanada romanını öğrendim,
benim kalemimden Külebi okuyan
Selanikli bir küçük kızdan.
Ortak paydamızdı dil bizim.
İki dilde oyunlar oynar,
bir üçüncüsünde konuşurduk.
Rumca öğretirdi bana,
ben ona Türkçe, becerebildiğimce.
Çekilir İngilizce sevişirdik sonra.
Yarım kaldı gerçi Rumcam ama,
tüm sevgi sözlerini öğrendim.
Geri kalanınıysa sözcüklerin
söylemek gelmiyor zaten içimden,
ne İngilizce, ne Türkçe,
ne de artık öğrenmeyeceğim herhangi bir dilde.
Roni MARGULIES

10.15.6.8 MENDIREK

MENDİREK
Antik mendireğin ucunda
vaktinden evvel kararıyor hava,
denize doğru iniyor bulutlar,
ince bir yağmur başlıyor birden.
Palamut iskelesiymiş burası
milattan önce kimbilir kaç yılında.
Arkamda yalçın bir tepe,
birkaç sütun, zeytinlikler.
Yavaşça, denizin derinliklerinden
volkanik bir ada yükselircesine,
Elsa geliyor yine aklıma.

Nasıl yenilebildim koşullara!
Gemilere palamut yükleyenler,
palamutu toplayanlar, gemiciler,
hiç biri yok artık.
Sadece mendirek ve zeytinlikler.
Roni MARGULIES

10.15.6.9 MIZANA

MİZANA
Basit şeyler oldu istediklerim hep:
Çok çeşitli içkiler içmek;
serserilik etmek uzak limanlarda;
bumbayla seren arasındaki farkı bilmek;
çok yelkenli bir kalyonu tek başıma götürmek;
muazzam paralar kazanıp bir anda,
bir gecede tümünü yitirmek;
herkesin bir görüşte sevdiği kadınları
en çok ve başkaca sevmek.
En başta ama ve onulmazca
Elsa'yı sevmek, her sabah ona dönmek.
Olamadı elbet.
Tümü çelişti bunların Elsa'yla.
Seçmem gerekti. Seçtim.
Bu seçimi sorgularım belki yaşlandıkça,
kuşkum yok şimdilik ama.
Ve ilginç yönü şu ki üstelik bu öykünün:
Ne bir mizanaya tırmandım ömrümde,
ne de tırmanacak olsam bir gün
Elsa'ya dönebileceğim artık indiğimde.
Roni MARGULIES

10.15.6.10 RONI MARGULIES

RONI MARGULIES

YAPITLARI

Şiir:

Her Rind Bilir (Remzi Kitabevi, 1991)
Gün Ortasında (Korsan Yayınları. 1992)
Mağrur Olma Padişahım (Yapı Kredi Yayınları, 1994)
Bilirim Niye Yanık Öter Ney (Yapı Kredi Yayınları, 1996)
Elsa (Adam Yayınları, 2000)
Uzaklıklar (İlk dört kitap bir arada - Adam Yayınları, 2000)

Anı:
Gülümser Çocukluğum Ardımdan (Adam Yayınları, 2000)

Çeviri:
Ted Hughes - Seçilmiş Şiirler (Adam Yayınları, 1987)
Philip Larkin - Seçilmiş Şiirler (Adam Yayınları, 1990)
Yehuda Amihay - Seçilmiş Şiirler (Oğlak Yayınları, 1996)
Doğumgünü Mektupları, Ted Hughes (Yapı Kredi Yayınları, 1998)

10.15.6.1 SOFIA

SOFİA
O zaman öyle düşünmüyorduk kuşkusuz ama,
çok gençtik o zamanlar gibi geliyor şimdi bana.
Okul bitmiş, Selanik'e gitmişti yaz için o,
ben İstanbul'a.
Ne sevgiyi ciddiye alıyor insan o yaşlarda,
ne ayrılığı. Telefonda konuşuyorduk ara sıra.
"Gelsene" demişti. Gitmiştim Keşan üzerinden.
Eğlence bu ya!
Denize girmiştik Ege'nin öbür tarafında.
Zeytinlikler, çamlar, ahşap bir taverna.
Üçüncü gün anlamsız bir kavga etmiştik.
Bırakmıştı beni oracıkta.
Bir arkadaşı götürmüştü beni havaalanına.
Beklenmeden çıkagelmişti birden son anda.
Sarılıvermiştik birşey olmamış gibi.
Götürürken beni uçağa
mavi gözlü bakır bir baykuş almıştı bana.
"Bak" demişti, "bilgelik tanrıçası bu, Sofia".
Masamın bir kenarında oturur hâlâ o baykuş,
ve o günden bu yana
izledikçe 16 yıldır yaşadıklarımızı Elsa'yla

gördüklerine inanamazmış gibi çok zaman
hafifçe gülümseyen bir ifade belirir yüzünde adeta.
Roni MARGULIES

10.15.6.1: SONSÖZ:

SONSÖZ:
YAŞLI BİR İTTİHATÇI'NIN BELKİ DE DÜŞÜNMÜŞ OLABİLECEKLERİ
Dün Hüseyin Cahit hapse girdi.
Yarın hücresinde basacak seksen yaşına.
Mahkûm edilmesi şimdi
Herşeyi hatırlattı birden bana,
Düşündüm, baştan tarttım herşeyi,
Sorguladım tüm yaptıklarımızı bir an.
Yıllardır silmiştim aklımdan,
Zaman zaman düşünmüşsem de belki,
Geçmişimdir, üzerinde durmadan:
Değer miydi, Tanrım, değer miydi?
Ne çoğumuzun söndü ocağı,
Onca suikast, idam, ölüm,
Kaçımızın adı tarihe bile kalmadı.
Benim, örneğin, Paris'ten dönüşüm,
Reşid'in Başiktaş'ta intiharı,
Berlin'de Talât, Cemal Tiflis'te,
Malta'da kaçımızın sürgün yılları,
Bir avuç kaldık 50'lere gelindiğinde.
Denebilir ki (ve çok zaman denildi),
"Ölüp gittiniz hepiniz işte, neye yarar,"
(Nasıl da özlüyorum üstelik gidenleri.)
Benim de ama bir çift sözüm var:
Silindir gibi geçti tarih üzerimizden,
Doğru, bir bir kayıtlardan silindik,
Ama tarih, bir yandan, başımıza gelirken,
Bir yandan bizler tarihi değiştirdik.
Roni MARGULIES

10.15.6.1: TIRAS OLURKEN

TIRAŞ OLURKEN
Yüzüme dokunurdu Elsa.

Oturmuş ben kitap okumaya çalışırken.
Metroda seyrederken karşımda oturanları.
Denizden çıkmış rüzgârda üşürken.
Elsa yüzüme dokunurdu.
Rahatsız olurdum ben.
Tıraş olurken dün aynanın karşısında
aklıma geldi birden.
Duyar gibi oldum parmaklarını yüzümde,
yanaklarımda, dudaklarımda.
Düşündüm de sonra,
üç yıl olmuş;
o yüz başka yüzdü,
bu yüz başka.
Roni MARGULIES

10.15.6.14 UMUT

UMUT
Kafam tıraşlı, yeni dönmüşüm askerden,
bir zemberek boşanmak üzereyken içimde,
beyaz bornozlu bir kadın çıktı bir sabah karşıma.
Siyahın anlamı, gecenin içeriğiydi ıslak saçları.
Gözlerinde umut, vaat ve gizem, teninde çiğ damlaları,
sabahın ilk ışığı gibi girdi hayatıma.
Çok gençtim o zaman. Yıllardan sekseniki.
Daha kolaydı kuşkusuz herşey o yaşta.
Anlaşılır şeydi öylesine aşık olmam o an.
Anlaşılmaz olan
hâlâ seviyor olmam onu onca yıldan sonra.
Roni MARGULIES

10.15.6.15 ÇAGIMIZDA HER ASK

ÇAĞIMIZDA HER AŞK
Ayrıntılardan arındırsam hayatımı;
desem ki: ben Elsa'yı çok sevdim.
O kadar. Bir kapı aralandı kısaca:
Bir başka dünyada, başka bir çağda
mümkün olabileceğini gördük aşkın.
Usulca kapandı tekrar kapı sonra.

Uzun uzun durmasam üzerinde;
desem ki: ben Elsa'yı çok sevdim.
O kadar. Aşkın başkalarını dışladığı,
sevdanın ille de bire bir yaşandığı yerde,
biri bir başkasını ne kadar sevebilirse,
o kadar sevebildim ben de işte.
Desem ki, böylesi bir dünyada,
böyleyken insan ilişkileri
başka türlü sevemezdik zaten.
Elsa duymuyorsa artık sözlerimi,
ne anlamı olabilir ki dediklerimin!
Sonuç olarak yenildik işte.
Desem ki, yumuşak bir sesle,
baştan yeniktir çağımızda her aşk.
Herkes gibi yenildik işte biz de.
İsyan etmesem, doğal karşılasam
ve ağlamayabilsem.
Ağlamasam.
Desem ki, değişecek birgün herşey,
çıkacak aşk bireylerin tekelinden.
Ne değişir ki bizim için? Ne değişir ki?
Baştan yeniktir çağımızda her aşk
ve çağımızın çocukları, Elsa'yla ben,
yenildik işte herkes gibi.
Roni MARGULIES

10.15.6.1 IKI KENTIN ÖYKÜSÜ

İKİ KENTİN ÖYKÜSÜ
Otuzdört yaşıma bastığım gün
yıllarımı Londra'yla İstanbul arasında
eşit paylaştırmış olduğum geldi aklıma.
Ve bu yıl bir gün, kırkımda,
başıboş dolaşırken Londra sokaklarında,
her köşenin, otobüs durağının, heykelin,
nehrin her bir kıvrımının, herşeyin,
eski bir öykü anlattığını farkettim bana.
Konuştuğumu farkettim kentin her taşıyla
(volta atarken bir kasabanın anacaddesinde,
selâmlaşır gibi karşıma çıkan herkesle).

Elinde küçük bir çakıyla yaramaz bir çocuk
RM harflerini kazımış sanki kentin her yanına.
İşte ilk sevgilimle Londra'daki ilk yılımda,
Parlamentonun gotik fiyakasının yanıbaşında,
güneşli günlerde gelip oturduğumuz tahta sıra
ve her an eğilip nehre değecekmiş gibi duran
demiryolu köprüsünün kenarındaki yaya yolu.
Karşıda Fransız filmleri izlerdim bir başıma.
Bir yandan garip bir gurur, bir yandan korku,
bir yandan da hüzün verirdi bana yalnızlığım
(bir yemeğin tadı gibi ansızın hatırlanan
bu duygu hâlâ yoklar beni zaman zaman).
İşte karşı köşede yeşil deri koltukları
ve ahşap masalarıyla The Swan barı:
Hulusi ve Mehmet'le gittiğimizin üzerinden
daha bir yıl geçmeden birini bir kadın,
birini pankreas kanseri almıştı elimden.
İşte Elsa'yla son kez konuştuğum telefon
(kısa bir konuşma, yanıma kalmıştı son jeton).
Ve ilk sosyalist gazetemi sattığım işyeri
(yaşlı, Hintli bir metal işçisiydi: "Benden",
demişti, "geçti ama, bir de siz deneyin haydi").
Bir gün babam "Sıkıntılıyken içki içme" demişti,
"keyifsizken daha kötü eder insanı içki". Haklıymış:
Şurada her gece içmiştim ölümünü beklerken.
Sahilyolu'nun kenarında denizden yeni çıkmış
tarihöncesi bir canavar gibi duran Cerrahpaşa
çocukluğumdan beri hep korkunç gelmiştir bana.
Şimdi de zaman zaman bir çocuk sanatçı gibi,
turnede gibi hissetmekten alamıyorum kendimi:
Bir sahne gibi geliyor Londra bana bazen,
piyes İngilizce, oyuncuların çoğu Türkiyeli.
O akşam yaşlı bir turist durdurdu beni,
bir adres sordu, her gün geçtiğim önünden.
Durakladım. Bilmem aklımdan neler geçti.
"Kusura bakmayın", dedim, "Londra'lı değilim ben".
Roni MARGULIES

10.15.6.1ITTIHAT VE TERAKKI KÂTIB-I UMUMISI MITHAT SÜKRÜ BEY'IN HÜZNÜ

İTTİHAT VE TERAKKİ KÂTİB-İ UMUMİSİ MİTHAT ŞÜKRÜ BEY'İN HÜZNÜ
Ben mebus olmak istemedim.
Malta sürgününden hemen sonraydı,
Paşa Hazretleri Ankara'ya çağırdılar.
Gittim, bitkinliğimi arzettim.
Yılların mücadelesi, esaret hayatı,
en çok da Talât'ın ölümü belki,
yıktı dedim beni, yıprandım, bittim.
Bir küçük zeytinlik alıp İzmir'de,
yerleştik Hatice'yle sessiz sakin.
İnkişaf Şirketi'ne girdim, çalışıyorum.
Uyanıp her sabah horoz sesleriyle,
kalkıp işe gidiyorum Buca'daki evimden,
akşamları da eve dönüyorum doğruca.
El etek çektim artık siyasetten iyice.
Şaşılacak şey, hemen alıştım mutemetliğe.
Ufak da bir arazisi var Selanik'te Hatice'nin,
bir halledilse şu mübadele işleri,
onun parasıyla iyice çıkacağız düzlüğe.
Dile kolay, tam otuz yıldır ilk kez,
ne peşimde Abdülhamit'in polisi var,
ne de Cemiyet'in sorumluluğu üzerimde.
Selaniği düşündüğümde zaman zaman
- o ilk gürültülü günleri Cemiyet'in,
o ateşli korkusuz acemiliğimizi -
yorgun bir hüzün kaplar içimi bir an,
çıkar evimin arkasındaki bahçeye
seyre dalarım yeşil incir ağaçlarını.
Hey gidi koca Mithat! Hey gidi devran!
Roni MARGULIES

10.15.6.1SISE

ŞİŞE
Her paylaştığımız şarap şişesi
uzun bir ayindi adeta,
birlikteliğimizi teyid ederdi.
Tanıştığımız yaz Girit'te bir bağda
durup yediğimiz üzümleri

anmış gibi olurduk her bardakla.
Şimdi de, kim olursa olsun yanımda
masama gelen her şarap şişesini
Elsa'yla birlikte içiyoruz.
Kırık bir şişenin yarısı onda,
yarısı bende sanki:
Keskin kenarlarını paylaşıyoruz.
Roni MARGULIES

10.15.6.1 YAZI

10.15.6.19.1 ATTILA ILHAN VE BIZIM KUSAK.htm

ATTİLA İLHAN VE BİZİM KUŞAK

Sombahar, No. 23, Mayıs-Haziran, 1994

Attila İlhan 1982 yılında yayınlanan bir yazısında şöyle diyor. "... epeydir Türk şairlerinin önemlice bir kısmı, alafarangalık olsun diye, soyut bir şiir geliştiriyorlar. Halk buna alışmamış, alışacağı da yok. Hele bu soyut şiir anlam ve çağrışım yükü sıfıra yakın uydurma kelimelerle yazıldı mı, okura takılabilecek hiçbir kancası olmuyor". (1)

Attila İlhan'ın ifade ettiği anafikre tümüyle katılıyorum. Ancak, iki noktada yanılıyor bence. Bunlardan birincisine aşağıda değineceğim. İkincisi şu: Sorun sadece "anlam ve çağrışım yükü sıfıra yakın kelimeler" değil, tümüyle anlamsız koca koca şiirler. Belki de Attila İlhan'ın 1982'de gözlemlediği anlamsız kelimeler 1990'lara geldiğimizde büyüyüp anlamsız şiirler oldular. Ne başı, ne sonu olan; hiçbir şey anlatmayan, hiçbir şey söylemeyen, ayakları hiçbir yere basmayan şiirler haline geldiler.

Günümüzün çoğu şiirinin anlamsızlığının en güzel kanıtı şu olsa gerek: Dergilerde karşımıza çıkan şiirlerden herhangi birinin iki dizesini alıp yerlerini değiştirelim - hiçbir şey farketmeyecek. Son dörtlüğü başa alalım - yine fark yok. Çoğu zaman, böylesi şiirlerin bir dizesini alıp kelimeleri tesadüfi bir şekilde yeniden sıralarsak, yine hiçbir şey farketmiyor.

Örnek vermeme bilmem gerek var mı? "Asılmış Dul Çiçekleri" adlı bir şiirden:

"hayatını ıslak mendillere koymadan gezdiren sorulmuş deli
sorar ve kanla karşılamaktan bilinir tüm inceliği
- abi ölüm beyaz olmasına beyaz da
kimle söyleşir bu dulların tenha kalpleri"

"Virgo Dance" adlı bir şiirden:

"Düşer çığ, kumdan Kleopatra
Bir ebrunun titrek hayalinden
Dalgın / havuzda bakarken balıklara
Kar atlası neresindeydim zamanın?"

"La Paix" adlı bir şiirden:

"Saçaktır yosunları iki su
bıçkın ustura edası sallanıyor havada
gölgeleri loş ikindi vakti pencereler sarı

kelimeleri eziyor düşünde elektroşok sesleri
yüreğini çamaşır ipine germiş uyuyor bir deli"

"Shakespeare'nin Bir Ağustos Gecesi Kabusu..." adlı bir şiirden:

"şimdi sensiz bir sessizlikte bir o org bir de bu morg
üsküdar'a gider iken özlem ölür satırlarda
görüyor musun şu balıkçıl sandallarda
bir tanıdık yüz taşımakta artık
yazı yaşatan satranç tahtaları"

"Bahçeye Hayalden Girilir" adlı bir şiirden:

Susar kalır sarışın tay! Su gibi bir ten arar
Su suretimiz bizim.
Ah, sokaklar da ağlar. Gölgenin oyununa
gelelim, neşeli bir
ıslıkla o bildik bahçemize kaçalım. Canı
yanmasın diye aşkın,

buhar olup göğe çıkalım. Kalbi sürçerek,
yalnızca kalbiyle
yaşayan eski hayal çocuklarıyız... terkedildik ahşap bir
cümleden..."

Her şiirin bir bütün olması gerektiğine göre, yukarıda uyguladığım yöntem, yani şiirin içinden bir bölüm çekip almak, geçersiz olmalı aslında. Ne var ki, bu özel durumlarda, yöntem geçersiz değil. Vurgulamaya çalıştığım sorun zaten tam da bu: Alıntıladığım bölümler tek başlarına anlamsız oldukları gibi, parçası oldukları şiirin içinde de anlamsızlar.

Kısacası, şiir bir bütün değil. Şairin şu veya bu nedenle hoşuna giden kelimelerin yanyana sıralanması, şairin ilginç veya güzel bulduğu imgelerin peşpeşe dizilmesi, şairin kıvrak zekasını hepimize kanıtlamak üzere kelime oyunlarının altalta yazılması.

Attila İlhan'ın yanıldığını sandığım diğer nokta "alafrangalık" ile ilgili. Kanımca, günümüz Türk şairinin anlam ve çağrışım yükünün sıfır olmasının nedeni şairlerin alafrangalık merakı değil.

Şairler arasında, bilinçli veya bilinçsiz, şöyle bir anlayış yaygın bugün: " Türkiye'de zaten şiir okunmaz. Biz yazar, biz okuruz. Yazdıklarımızı kalabalık bir okuyucu kitlesi okumayacağına göre, anlaşılmak önemli değildir". Dahası, bazı şairlerce bu durum öylesine benimsenmiştir ki, az satılıp az okunur olmak olumlu bir durum olarak görülmektedir. Sonuç olarak ortaya çıkan kısır döngüden alabildiğine memnundur bazılarımız: Kimse okumadığına göre iyice 'uçuk' şiirler yazılabilir; şiirler uçuklaştıkça okur sayısı doğal olarak daha da düşer. Şiirler tam birer muamma haline gelip okuyucu sayısı düştükçe, bazı şairler şiirlerinin ne kadar felsefi, derin ve erişilmez güzellikte olduğunu düşünür mü bilmem.

Bu uçuk anlamsızlık, üstelik şiirlerin de dışına taşıyor. Tek bir örnek yeter. Varlık dergisinde bir şair bir diğeriyle söyleşi yapıyor, sorduğu soruların bazıları şöyle:

"Bu sarışın çocuk Akdeniz kokulu. Şeffaf ama defolu değil. Soruların yalnız kendin için değil, kelebeklere, leylaklara, akşamlara takla attırıyor... Bu kitabında da oda, anı, yine çocuk, anne, balkon ve ayna var. "Aşktan yeni çıkmış bir intihar annesizdir" diyorsun. Bu kitapta aşk tutulması bir cehennem gizli. Akide şekeri tadındaki sorumu sen bul artık!.. Sahi bu kuşak kendi kanını

emen kara kuşak mı? Bağışla, kromozomların da konuşabilir." (Meraklısı için söyleyeyim, kendisiyle söyleşi yapılan şair bu sorulara cevaben "Kardeşim, sen delirdin mi?" demiyor; sorulara ciddi ciddi cevap veriyor).

Bu kuşak "kendi kanını emen kara kuşak mı", bilemem, ama tüm şiir, dergi ve kitap okuyucularıyla dalga geçen, kendini müthiş zeki zanneden bir yaramaz çocuklar kuşağı olduğu kuşkusuz. Dalga geçen, çünkü söyleyecek ciddi hiçbir şeyi olmayan bir kuşak. Bu kuşağın şairleri, şiirlerine bakılırsa, içinde yaşadığımız dünya hakkında, Türkiye hakkında, insanlığın sorunları ve sevinçleri hakkında hiçbir görüşe sahip değil.

Denebilir ki, şiir böylesi görüşlerin ifade edileceği alan değildir; şiir güzel söz, ses ve imge sanatıdır, fikirlerle ilişkisi yoktur. Günümüz şairlerinin önemli çoğunluğunun böyle düşündüğünün farkındayım (farkında olmamak mümkün mü!).

Kanımca, bu anlayış zaten söyleyecek bir şeyi olmayanların şiire ettikleri bir hakarettir. Dediğim gibi, bütün bunların alafrangalık merakından kaynaklandığını sanmıyorum. Dünyada ve özelikle de Türkiye'de esen egemen rüzgarlardan kaynaklanıyor. Bir yandan, stalinizmin çöküşünün "sosyalizmin ölümü" olarak ilan edilmesi, insanlığın geleceğinin yüzyıllar sürecek bir liberal piyasa kapitalizminden ibaret olacağının yaygın kabul görmesi ve başka türlü bir dünya düşlemenin "modası geçmiş" bir hale gelmesiyle, her tür toplumsal/ eleştirel düşünce ve eylem artık abes ve hatta yanlış olarak görülüyor. Öte yandan ve buna bağlı olarak, moda olan düşünce akımları, en başta postmodernizm olmak üzere, dünyanın bir bütün olarak teorize edilemez ve anlaşılamaz olduğunu savunan akımlar; bütünlüklü dünya görüşlerinin (yani Hegelci ve Marksist görüşlerin) artık geçersiz olduğunu iddia eden akımlar.

Bu rüzgarlar bütün dünyada esiyor. Türkiye'de ise ne kadar şiddetle estiklerini uzun boylu anlatmaya gerek yok herhalde. Sıcak bir sınıf mücadelesinin, yaygın bir radikalizasyonun yaşandığı 1970'lerin üzerine 10 yıl içinde 'yükselen değerler'e ulaştık.

Yukarda eleştirdiğim şairler postmodernist olmayabilirler, piyasa mekanizmasına ve yükselen değerlere inanmıyor olabilirler. Ancak, bu ortamın şairleri oldukları kuşkusuz. Görüşsüzlükleri, yaramaz zekaları, toplumsal vurdumduymazlıkları ve dolayısıyla anlamsız şiirleri bu ortamdan kaynaklanıyor.

Sanılmasın ki içinde İngiliz anahtarları, nasırlı eller ve indirilen şalterlerden söz edilen şiirler arıyorum. Hayır, insanları ilgilendiren herşey şiire konu olabilir; ölümlülük, sonsuz veya ümitsiz aşk, dostluk, fedakarlık veya ihanet, özlem veya kavuşma, bütün bunlar "bireysel" konular olabilir, ama bütün insanların paylaştıkları bireysel konulardır. Konusuz şiir ise şairi dışında kimsenin paylaşmadığı bir şiirdir, kimseyi ilgilendirmez.

Bu yazıyı küçük İskender'in Gösteri dergisinde (2) Attila İlhan'ın son şiir kitabı (3) hakkında yazdıklarını okuyunca yazmaya başladım. Küçük İskender, birincisi, Attila İlhan'ın bu kitapta kendisini yinelediğini anlatıyor. Buna katılıyorum. Kitapta yeni bir açılım, yeni bir yönlenme, yeni bir yaratıcılık yok. Korkunun Krallığı'nın ikinci yarısı adeta. İkincisi, Küçük İskender kitabın " Şairin Not Defteri" adlı bölümünden yer alan şiir parçalarına itiraz ediyor: "Her yazdığını şiir sanmanın posta kutusu bu! Şiir kitabı şairin çöp tenekesi değildir" diyor. Buna da katılıyorum.

Belli ki Ayrılık Sevdaya Dahil biraz yorgun, biraz tembel bir kitap. Ama düşünmeden edemedim: Nasıl oluyor da bu yorgun ve tembel kitap üç yıldır (yani Gri Divan'dan beri) en severek okuduğum kitap olabiliyor? Söylemeden de edemeyeceğim. Allah gecinden versin, Attila İlhan'ın mezarında çıkaracağı sesler bile herhalde benim kuşağımın yazdığı şiirlerden daha anlamlı, daha bütünlüklü, daha ilginç ve insanlarla daha ilgili olacaktır da ondan.

Roni MARGULIES

Dipnotlar:

(1) Attila İlhan, Hangi Edebiyat (Bilgi Yayınevi, 1993), s. 227.
(2) "Şiirlideğnek", Gösteri (Aralık, 1993), s. 46-48.
(3) Attila İlhan, Ayrılık Sevdaya Dahil (Bilgi Yayınevi, 1993).

10.15.7 RÜSTÜ ONUR

10.15.7.1 MEMNUNIYET

MEMNUNİYET
Benden zarar gelmez
Kovanındaki arıya
Yuvasındaki kuşa;
Ben kendi halimde yaşarım
Şapkamın altında.
Sebepsiz gülüşüm caddelerde
Memnuniyetimden;
Ve bu çılgınlık delicesine
İçimden geliyor.
Dilsiz değilim susamam
Öyle ölüler gibi
Bu güzel dünyanın ortasında
(Yeni Zonguldak, sayı 34, 23.09.1942)
RÜŞTÜ ONUR

10.15.7.2 RÜSTÜ ONUR

RÜŞTÜ ONUR

1920 yılında Devrek (Zonguldak)' te doğdu, 2 Aralık 1942 tarihinde İstanbul'da öldü. Tüberküloz hastasıydı. Bir süre memurluk yaptı.
Kendine özgü sesi ve tekniği olan şiirleri içten, sevgi dolu, Garip şiiri tadındaydı.

YAPITLARI

Rüştü Onur (1956,ölümünden sonra)

10.15.7.3 ITIRAF

İTİRAF
I
Size açabilmeliydim içimi
Geceler yalnız size
Ve yüzüm kızarmadan

Çocukluğumun küçük aşklarını
Anlatabilmeliydim
Geceler yalnız size.
II
Benim de aşklarım oldu
Ve alabildiğine günahlarım.
Halbuki bigünah olmak istedim
Bütün ömrümce.
III
Anam,
Ben topaç çevirirken sokakta,
Benim güzel oğlum,
Paşa olacak derdi...
Halbuki ben hâlâ
Topaç çeviriyorum sokakta.
RÜŞTÜ ONUR

10.16 S

10.16.1 SABAHATTIN ALI

10.16.1.1 DAGLAR

DAĞLAR
Başım dağ, saçlarım kardır,
Deli rüzgarlarım vardır,
Ovalar bana çok dardır,
Benim meskenim dağlardır.
Şehirler bana bir tuzak;
İnsan sohbetleri yasak;
Uzak olun benden, uzak,
Benim meskenim dağlardır.
Kalbime benzer taşları,
Heybetli öter kuşları,
Göğe yakındır başları;
Benim meskenim dağlardır.
Yarimi ellere verin;
Sevdamı yellere verin;
Yelleri bana gönderin;
Benim meskenim dağlardır.
Bir gün kadrim bilinirse,

İsmim ağza alınırsa,
Yerim soran bulunursa:
Benim meskenim dağlardır
Sabahattin ALİ

10.16.1.2 HAPISHANE SARKISI -3-

HAPİSHANE ŞARKISI -3-
Burda çiçekler açmıyor,
Kuşlar süzülüp uçmuyor,
Yıldızlar ışık saçmıyor,
Geçmiyor günler, geçmiyor.
Avluda olta vururum;
Kah düşünür, otururum,
Türlü hayaller görürüm;
Geçmiyor günler, geçmiyor.
Gönülde eski sevdalar,
Gözümde dereler, bağlar,
Aynada hayalim ağlar,
Geçmiyor günler, geçmiyor.
Dışarda mevsim baharmış,
Gezip dolaşanlar varmış,
Günler su gibi akarmış...
Geçmiyor günler, geçmiyor.
Yanımda yatan yabancı,
Her sözü zehir gibi acı,
Bütün dertlerin en gücü;
Geçmiyor günler, geçmiyor.
Sabahattin ALİ

10.16.1.3 HAPISHANE SARKISI -5-

HAPİSHANE ŞARKISI -5-
Başın öne eğilmesin
Aldırma gönül, aldırma
Ağladığın duyulmasın,
Aldırma gönül, aldırma
Dışarda deli dalgalar
Gelip duvarları yalar;
Seni bu sesler oyalar,

Aldırma gönül, aldırma
Görmesen bile denizi,
Yukarıya çevir gözü:
Deniz gibidir gökyüzü;
Aldırma gönül, aldırma
Dertlerin kalkınca şaha
Bir küfür yolla Allaha
Görecek günler var daha;
Aldırma gönül, aldırma
Kurşun ata ata biter
Yollar gide gide biter;
Ceza yata yata biter;
Aldırma gönül, aldırma
Sabahattin ALİ

10.16.1.4 HAPISHANE SARKISI -1-

HAPİSHANE ŞARKISI -1-
Göklerde kartal gibiydim.
Kanatlarımdan vuruldum;
Mor çiçekli dal gibiydim,
Bahar vaktinde kırıldım.
Yar olmadı bana devir,
Her günüm bir başka zehir;
Hapishanelerde demir
Parmaklıklara sarıldım.
Coşkundum pınarlar gibi,
Sarhoştum rüzgarlar gibi;
İhtiyar çınarlar gibi
Bir gün içinde devrildim.
Ekmeğim bahtımdan katı,
Bahtım düşmanımdan kötü;
Böyle kepaze hayatı
Sürüklemekten yoruldum.
Kimseye soramadığım,
Doyunca saramadığım,
Görmesem duramadığım
Nazlı yarimden ayrıldım.
Sabahattin ALİ

10.16.1.5 KIYAMADIGIM

KIYAMADIĞIM
Hey bir zaman bakıp bakıp
Seyrine doyamadığım!
Şimdi gurbette bırakıp
Sesini duyamadığım!
Evde kapanıp kaldın mı?
Seyrana çıkıp güldün mü?
Başkalarının oldun mu?
"Benimsin!" diyemediğim!
Akıtıp gözüm yaşını
Hatırlarım gülüşünü;
Kıvırcık saçlı başını
Göğsüme koyamadiğım!
Dik yamaçların selisin,
Sen benden daha delisin,
Şimdi kimlerin kulusun?
Başını eğemediğim!
Nasıl vurgunum bilirdin,
Niçin benden yüz çevirdin?
Kimlerin koynuna girdin?
Öpmeğe kıyamadığım!
Sabahattin ALİ

10.16.1.6 KIZKAÇIRAN

KIZKAÇIRAN

**Dağlar dik, çeşmeler kuru,
Yarimin benzi çok sarı;
Ölüm var, dönülmez geri;
Yürü yağız atım, yürü...**

**Dağlar geçilmiyor kardan;
Aman yok candarmalardan.
Ayrılamadım bu yardan;
Yürü yağız atım, yürü...**

**Yarim bu gece yoruldu,
Kaçırdığıma darıldı;
Bak, daha sıkı sarıldı;
Yürü yağız atım, yürü...**

Nasıl titriyor korkudan:
Kaldırdım onu uykudan;
Sesler geliyor doğudan;
Yürü yağız atım, yürü...

Peşime düştü takipler,
Boynumu bekliyor ipler
Zeybekler seni ayıplar;
Yürü yağız atım, yürü...

Sabahattin ALİ

10.16.1.7 KOSMA

KOŞMA
Sevip sevip yarı ele kaptırmak
Kara bahtın bana eski işidir.
Ömrümdeki yıllar kadar yar sevdim
Her biri bir başkasının eşidir.
Canlar verdim her birinin yoluna,
Hepsi girdi bir yiğidin koluna,
Bülbül bile kondu bir gül dalına,
Boşta gezen bizim gönül kuşudur.
Baktığım yok üzüntüye, sevince.
Feryat etmem yar başından savınca,
Benim gibi sevmelidir sevince:
Ne göz görür, ne kulağım işitir.
Kara saçım dik başımda kar oldu,
Ak saçımla yar sevmesi ar oldu,
Bana vuran eller değil, yar oldu,
Bu dert benim dertlerimin başıdır.
Kimi aşık dileğine ulaşır,
Sevdiğiyle cümbüş eder, gülüşür,
Kimi benim gibi garip dolaşır,
Asıl aşık kam almıyan kişidir.
Sabahattin ALİ

10.16.1.8 LEYLIM LEY

LEYLİM LEY
Döndüm daldan kopan kuru yaprağa
Seher yeli dağıt beni, kır beni
Götür tozlarımı burdan uzağa
Yarın çıplak ayağına sür beni
Ayın şavkı vurur sazım üstüne
Söz söyleyen yoktur sözüm üstüne
Gel ey hilal kaşlım dizim üstüne
Ay bir yandan sen bir yandan sar beni
Yedi yıldır uğramadım yurduma
Dert ortağı aramadım derdime
Geleceksen bir gün düşüp ardıma
Kula değil, yüreğine sor beni
Sabahattin ALİ

10.16.1.9 RUHUMUN DALGALARI

RUHUMUN DALGALARI
Ruhumun dalgaları, koşup kabarmayınız
Her damlanız tutuşan göğsüme birer bıçak.
Kalbim bir kayadır ki, neredeyse yıkılacak,
Hayalden köpüklerle kalbimi sarmayınız.
Dümdüz olsam diyorum, ve kumlu bir sahili
Yalayan sular gibi siz de yavaşlasanız.
Bilmediğim yeni bir masala başlasanız,
Çekilse kulağımdan hatıraların dili.
Ey eski gunler artık bana yaklaşmayınız,
Ey hayaller, vurmayın kalbimin sert taşina.
Bütün bir hayat bile değmez bir göz yaşına,
Ruhumun dalgaları, köpürüp taşmayınız.
Sabahattin ALİ

10.16.1.10 Sabahattin ALI

Sabahattin ALİ

25 Şubat 1907 tarihinde, bugün Bulgaristan sınırları içindeki Gümülcine kazası Eğridere köyünde doğdu, 2 Nisan 1948 tarihinde Bulgaristan sınırında öldürüldü. Öğrenimini Balıkesir ve İstanbul Muallim Mekteplerinde yaptıktan sonra Yozgat'ta öğretmenliğe başladı. Kazandığı sınavla gittiği Almanya'da

Postdam ve Berlin'de öğrenim gördü. Dönüşünde çeşitli okullarda öğretmenlik, Devlet Konservatuvarı'nda dramaturgluk yaptı. 1931 yılında bölücü propaganda yaptığı ihbarı üzerine üç ay tutuklu kaldı, kovuşturma sonunda aklandı. Görevine döndü, bu sırada yazdığı bir romanı yayımlamaktan vazgeçince, gazete sahibi iki tanıkla birleşerek, bir toplantıda okuduğu bir taşlamayı okunmasından 6 ay sonra ihbar etti, yargılandı ve mahkum edildi. Cumhuriyetin Onuncu Yılı nedeniyle çıkan aftan yararlanarak salıverildi. Çeşitli resmi kuruluşlarda 1945 yılına kadar çalıştı. İşsiz kaldığı bir dönemde Aziz Nesin ile birlikte Marko Paşa'yı ve onun devamı olan mizah dergilerini çıkardı. Bu dergilerdeki yazılarında, yayın yoluyla hakaret ettiği savıyla yargılandı ve mahkum oldu.Yurt dışında çıkmak için anlaştığı, kendisine kılavuzluk yapan Ali Ertekin tarafından, Bulgaristan sınırı yakınlarında Sazara köyü cıvarındaki ormanda öldürüldü.

YAPITLARI

Dağlar ve Rüzgâr (1934)
Değirmen Dağlar ve Rüzgâr (1965)
Dağlar ve Rüzgâr Kurbağaların Serenadı Öteki Şiirler (1988, tüm şiirleri)

10.16.1.1 SON MEKTUP

SON MEKTUP
Ey yar, bu mektubu aldığın demde
Kara topraklara verdim kendimi...
Herşey bana engel oldu alemde,
Bir coşkun nehirdim, yıktım bendimi.
Benim gönlüm doğusundan deliydi;
Başka dünyaların şaşkın seliydi...
Bunun böyle olacağı belliydi...
Her şey biter sel yerine döndü mü...
Dünya durmaz, bahar olur, kış olur,
Belki senin gözün yaş olur,
Ben garibim, benim gönlüm hoş olur,
Sevdiklerim ayda yılda andı mı...

Yıldız olur sana ışık tutarım,
Bülbül olur pencerende öterim.
Yer altında belki rahat yatarım
Yer üstünde çektiklerim dindi mi...
Şimdi yaşamayı tatlı bulursun,
Koşarsın, gülersin, tez yorulursun,
Bir gün olur yine bana gelirsin
Deli gönlün yaşamağa kandı mı...
Sabahattin ALİ

10.16.1.1: YETMEZ MI

YETMEZ Mİ?
Aşk seni harab etmez mi?
Takatını tüketmez mi?
Sendeki ateş bitmez mi?
Yetmez mi gönül, yetmez mi?
Aşkına yoktur enzade,
Aklını aldı o taze,
Aleme oldun kepaze,
Yetmez mi gönül, yetmez mi?
Yar yoluna baktırdığın,
Uykusuz bıraktırdığın,
Aşk yüzünden çektirdiğin,
Yetmez mi gönül, yetmez mi?
Hangi derdimi sayayım?
Aşka nasıl dayanayım?
Yandım, daha mı yanayım?
Yetmez mi gönül, yetmez mi?
Göğsümde tıkanır sesim,
Yok yaşama hevesim;
Ben bir dermansız bikesim.
Yetmez mi gönül, yetmez mi?
Sabahattin ALİ

10.16.1.1: ÖYLE GÜNLER GÖRDÜM KI

ÖYLE GÜNLER GÖRDÜM Kİ
Öyle günler gördüm ki, aydın gökler kararıp
Bahtım bir bulut gibi üstüme çöker oldu,

Her gözümü yumunca tanıdık yüzler görüp,
Hayaller alev alev beynimi yakar oldu.
Ümitsizlik, gariplik dört tarafımı sarıp
Yüzüm sırıtsa bile, içim yaş döker oldu.
Her sabah ilk ışıklar gözlerimi oyardı,
Uyanan taş duvarlar iniltimi duyardı.
Öyle günler gördüm ki, duvarlar gelir dile,
Gözümde canlanırdı eşkiya masalları.
Varlığımı sarardı, hain bir isteyişle
Görmediğim yumuşak bir düşmanın elleri
Kafada çelik gibi fikirler dursa bile
Kalplerin eksik olmaz böyle zayıf halleri:
Bazen kendi kendimin elinden kurtulurdum,
Kalbimi bir çamurda çırpınırken bulurdum.
Öyle günler gördüm ki, dost dediğim insanlar
Ben yanına varınca dudağını kıvırdı.
Bir zamanlar yanımda ağız açmayanlar
Sırtımı sıvazladı, bana öğüt savurdu.
Silahsız gördüğüne saldıran kahramanlar
En alçak tekmelerle beni yere devirdi.
Ruhum bir heykel gibi düşüp parçalanırdı.
Bu sesleri duyanlar gülüyorum sanırdı.
Öyle günler gördüm ki, tabanca sakağımda
Tasarladım aydınlık dünyayı bırakmayı
Gönlüm acıklı buldu, en ateşli çağımda
Sönük bir yıldız gibi boşluklara akmayı
Tabancanın namlusu ısındı yanağımda,
Parmağım istemedi tetiğini çekmeyi
Bir sonbahar yağmuru gibi içim ağlardı
Bir şeyler fakat beni yaşamağa bağlardı.
Ey bir tane sevgilim, ben bugün yaşıyorsam
Sanma ki hayat tatlı, insanlar hoş olmuştur,
Dağ başında bir kaya gibiyim şöyle dursam
Etrafım eskisinden daha bomboş olmuştur
Yalnız sana borçluyum bugün dünyada varsam:
Seni her andığımda gözlerim yaş olmuştur
Yaşlar ki bir ırmaktır, dertleri sürür gider,
Gözyaşları içinde seneler yürür gider.
Yok olmak isteğiyle kalbim attığı zaman,
Bana: Yaşa der gibi gülen senin yüzündü.

Dizlerim bir batakta yorgun yattığı zaman
Bacaklarıma kuvvet veren senin hızındı.
Yaşaran gözlerimde, güneş battığı zaman
Sıcak bir yuva gibi tüten senin dizindi.
Sen aklıma gelince her şey gülümserdi.
Ağaçlar şarkı söyler, rüzgar tatlı eserdi.
Ey sevgilim, bilirsin benim ne çektiğimi:
Garip başımın derdi bir yürek taşıyorum.
Anlarsın niçin uzak yerlere baktığımı:
İçinde yaşanmaz bir dünyada yaşıyorum.
Görünce gülme sakın çırpınıp aktığımı:
Ilık ve aydınlık bir denize koşuyorum.
Sen benim sevgilimsin, sevsen de, sevmesen de,
Aradığım yerlere benzeyiş buldum sende.
Sabahattin ALİ

10.16.1.1 İSTEK

İSTEK
Yanıyor beynimin kanı,
Bilmem nerelere gitsem?
İçime sığmayan canı
Hangi rüzgara es etsem?
Akşam sular karardı mı?
Bir dağa versem ardımı,
İçimi yakan derdimi
Sağır göklere anlatsam
İçiliversem dem gibi,
Kırılıversem cam gibi,
Şamdanda yanan mum gibi,
Sabahı görmeden bitsem
Bir yüce ormana dalıp
Ya bir dağ başına gelip,
Beni yaradanı bulup
Malını başına atsam
Görünmez kollar boynumda.
Yarin hayali koynumda,
Sıcak bir kurşun beynimde,
Bir ağaç dibinde yatsam.
Sabahattin ALİ

10.16.2 SABAHATTIN KUDRET AKSAL

10.16.2.1 ANI

ANI
Eski zaman rüzgârla girerdi odaya,
Güney rengi rüzgârla, bir tutam bulutla,
Yüz ikindilerinin esrik kokusuyla.
Gelir otururdu evi gibi, en eski
Evi gibi, geçmiş günlerin sedirinde,
Bir buğuydu usulca tüten çaydanlıkta.
Işıklarla oynar, tüyden hafif balonlar
Uçurur havada, yakalamak isterim
Birini, dokununca solar avucumda.
Bir yüzü düşünür, bir yüzü anımsarım,
Sonsuzluğa açılan pencereye dönük,
Nerde şimdi, hangi düşsel denizde yitik!
Ne zaman, nasıl bir imbikten çekilmiş,
Binbir gündüz ve binbir geceden toplanmış,
Ufak tefek kırıntı, tülbentler, bohçalar,
Lâvanta çiçekleri kutularda saklı,
Tadından ürperen minder, mangal ve kedi,
Ceviz sandık, bir zamanın resimleriydi.
Döner durur kuş gibi saçaklarda, vurur
Kendini oradan oraya, ağaçlara;
Düşer avlumuzun orta yerine sessiz,
Ölüsü eski zamanın, yaşamdan sıcak.
Kanım sanki, şimdi kalktığım yatak sanki,
Çocuk gökyüzüm benim uçurtmalardaki.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.2 BASLAMASAYDI BU MASAL

BAŞLAMASAYDI BU MASAL
Başlamasaydı bu masal
Kalbin ışıktan rüyası.
Solgun günler diyarında
Kaybolanların dünyası.
Başlamasaydı bu masal
Havuzda su, dallarda renk

Başlamasaydı içimde
Bahçeler dolusu ahenk.
Başlamasaydı bu masal
Oyun peri sarayında!
Çözülüyor ipi geminin
Yolculuk telâşı limanda!
Başlamasaydı bu masal
Ve hülyası kargaların?
Bitmiyen uzun uykusu
Kıyıda kadırgaların?
Başlamasaydı bu masal
Yazı görmesek de olur.
Sular aldı kayığımı.
Vakitsiz kesildi yağmur.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.3 BIRI VAR

BİRİ VAR
Biri var, durmadan beni arar,
Biri var, mevsimlerdir beklerim.
Biri var ki açmamış bir bahar,
Göklerimde yıldız, içimde sır.
Biri var ki bahtı bende yaşar,
Benim çiçeklerim açar onda.
Bende musiki, bende dünyalar,
Biri uzakların uzağında.
Havuza düşen memleketleri,
Biri var ki içimde sayıklar.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.4 ELINLE

ELİNLE
Seninle sabahların aydınlığı otların ışıyışı seninle
Sonsuzlukta arınmış ovada çığlıkları koşup giden atların
Kirimi pasımı suyu sabunu sol bir teknede yudun yıkadın
Aldın kaba doğayı düzenledin yeni baştan bir güzel elinle
Su kuşlarıyla allı pullu donanma fenerleriyle ardıçlarla
Bezedin düşsel gelinler örneği bir boydan öbür uca evreni

Adım atmak yeniydi seninle uyumak uyanmak solumak yeni
Mutlulukların çiçek açan denizi göz gördüğünce giden tarla
Kanat vurur başının üstünde döner durmadan bir mavi güvercin
Aydınlığında gecemin boy atan yabancıl bitkilerime azık
Yaşantımı sürdürme gücüm benim günüm geceme düşen ışık
Özgür dileğim kara ağaçlar değin köklü ölüm isteğim
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.5 ESIK

EŞİK
Bir yaz günüydü bırakmışım arkamda
Yürüyordum sokaklar tozdu, yapılar
Boz bulanık bir su gibi akıyordu
Bir kadın çamaşırını asıyordu
Penceresinde yitirilmiş anılar
Burnumda çürümüş yemiş kokuları
Sokaklar yeniden yeniden sokaklar
Yer bitirir en güzel aydınlıkları
Geceyle gündüzün kavşak noktasında
Havada kanat vuran kuştu çirkin
Ve şaşkın baktım birdenbire karşımda
Olağanüstü eşiği güzelliğin.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.6 GECE

GECE
Fagotla bağırır gece. Gece fagottur.
Bir zenci çalar onu, ak gözlü, dul bakışlı.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.7 NE TUHAF

NE TUHAF
Ne tuhaf ömrümün sonuna kadar
Kelimelerle yaşamam.
Ağaçtan çok ağaç sözünü
Denizden çok deniz sözünü
Sevmem.
Halbuki bir sabah erken uyanınca

Balkona çıkmak da güzel.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.8 Sabahattin Kudret AKSAL.htm

Sabahattin Kudret AKSAL

1920 yılında İstanbul'da doğdu, 19 Nisan 1993 tarihinde İstanbul'da öldü. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nü bitirdi. Liselerde felsefe öğretmenliği, Çalışma Bakanlığı'nda iş müfettişliği, Belediye Konservatuarı ve Şehir Tiyatroları müdürlüğü yaptı.

Başlangıçta Garip şiirin etkisindeki şiiri, zamanla felsefi bir boyut kazanarak, İkinci Yeni şiirinden de yararlanarak, dile yeni olanaklar kazandırmayı düşünen, kentli sıradan insanın tutum ve davranışlarını, nesnelere ve doğaya bakışını irdeleyen, zamanı sorgulayan, simge ve soyutlamalarla büyüleyici yalınlıkta ve biçimci ilginçlikler de taşıyan bir yapıdadır.

YAPITLARI

Şarkılı Kahve (1944)
Gün Işığı (1953)
Duru Gök (1958)
Bir Sabah Uyanmak (1962)
Elinle (1962)
Eşik (1970)
Çizgi (1976)
Şiirler (1979, toplu şiirler)
Zamanlar (1982)
Bir Zaman Düşü (1984)
Şiirler (1988, toplu şiirler)
Buluşma (1990)
Batıkkent (1993, ölümünden sonra)

ÖDÜLLERİ

1980 Yeditepe Şiir Armağanı
1990 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü

10.16.2.9 SEVDA DEMI

SEVDA DEMİ
Sevdiğim bir kadın var
Çocukluk resmi cebimde
Bir sevda içindeyiz ki sormayın
Gündüz gece eli elimde
Gezdiğimiz yer park
Bazan sinema
Bir de bakıyorsun ev olmuş
Şu İstanbul baştanbaşa bizim
Böyle olur aşk dediğin
Şaşkına çevirir insanı bir bakıma
İş güç arkadaş
Ne varsa unutturur adama
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.2.10 TOMURCUK

TOMURCUK
Vazgeçmededir aşkın güzelliği
Boy atarken alabildiğine gür
Düzlerde ırmaklar örneği yürür
Yeşerirken ak bademin çiçeği
Güzelliği vazgeçmededir aşkın
Dur kapısında bu masal ülkenin
Suyun ışığı kokusu yeşilin
Bırak bir deli tomurcukta kalsın
Aşkın güzelliği vazgeçmededir
Bilmediğin suların yaman dibi
Başında ilk yazın ağaçlar gibi
Bir gün daha beter büyür güçlenir.
Sabahattin Kudret AKSAL

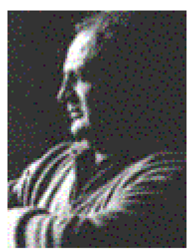
10.16.2.11 IKILI

İKİLİ
Sevinin elinde su gibi ince,
Bir akşamdı mavi. Uzanıyorduk,
Serin yataklarında yanyana,
Geceyle gündüz arasında işlek,

Gidiş gelişine düşüncenin.
Bir kuyudan çekiyorduk yavaşça
Sonra hızlı, bir eski gökyüzünü,
Homeros'un uykusuz bilinci, çiğ
Aydınlık. Suları akan bir balık
Gibi çıkarıyorduk denizlerden.
Bir yağmur arasız yağardı, çamur
Basardı sokaklarımızı. Yasa,
Bir parıltıyı üretmek olmalı
Ondan. Altın damarını bulmak
Ve işlemek bir sıcak tezgâhta.
Yalnız ve kalabalık. Birdenbire,
Şaşmaz bir düzendi dağınıklık.
Bir avucumda bir kuş ötüyordu,
Avcısı gecenin, çığlık çığlığa,
Konuyordu onun, öbür avucuna.
Sabahattin Kudret AKSAL

10.16.3 Sabit Ince

10.16.3.1 Allahim

Allahım

Ne zaman yadıma düşsen
Gözden akar yaş Allahım.
Kainatta tek reis sen,
Gerisi hep boş Allahım.

Gözden akan şu yaşları,
Rahmetinle sil Allahım.
Özde yanan ataşları,
Yakan sensin, bil Allahım.

Hem sıfatla hem zatınla,
Ezel-ebedsin Allahım.
Hem zahirle, hem batınla,
İNCE'ye yarsın Allahım.
Sabit İnce

10.16.3.2 Aydan Kopmus

Aydan Kopmuş

Aydan kopmuş ateş misin yakarsın,
Yeter imdat eyle yanıyorum ben.
Ak gerdana neden fular takarsın,
Bağlanmış bir köle sanıyorum ben.

Kağıt bitti kelimeler yetmiyor,
Mecnunum çöllerim git git bitmiyor,
Versen de bir buse gönlüm etmiyor.
Canımı aşk için sunuyorum ben.

İnce'dir bu gönül kırılmaz sanma,
Ben sönüyüm, ben yanıyım, sen yanma.
Sözüm haktır, ister inan, inanma,
Sevgin pervanemdir dönüyorum ben.
Sabit İnce

10.16.3.3 Aglasin Durmasin

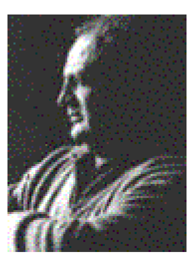

Ağlasın Durmasın

Gel sazım seninle muhabbet edek,
Mızrap vursun, tel ağlasın durmasın.
Binek aşk atına, o yare gidek
Kamçı vursun, yol ağlasın durmasın.

Gel yarin aşkına badeler olsun,
Dudak içsin, mey ağlasın durmasın.
Huri gılmanlarda sakimiz olsun,
İnce sussun ney ağlasın durmasın.
Sabit İnce

10.16.3.4 Bilmem ki

Bilmem ki..

Burcu burcu tüttün burnumda sıla,
Ne diye özlerim seni bilmem ki?
Nere yönüm dönsem döner pusula,
Ne diye özlerim seni bilmem ki?

Her bayram dönerim yoluna doğru,
Çevirir yönümü duyduğum çağrı.
Özlemi içimde dinmeyen ağrı,
Ne diye özlerim seni bilmem ki?

Yavrular gözümün önünden gitmez,
Aşkın olmasaydı tek tohum bitmez.
Düşüncesiz, aldırmaza farketmez,
Ne diye severim seni bilmem ki?

Sevdayın çağrısın duydum erkenden,
Kokunu alırım, gülden, dikenden.
İNCE sesin duyar o esen yelden,
Ne diye isterim seni bilmem ki?
Sabit İnce

10.16.3.5 Bilmem Niye

Bilmem Niye?

Sevilmeye layık mısın?
Bilmem niye seviyorum
Gizlendiğim kavuk musun?
Bilmem niye seviyorum

Huri misin melek misin?
Gönüllerde dilek misin?
Sandallarda dilek misin?
Bilmem niye seviyorum

Baharım mı yazım mısın?
Çalınacak sazım mısın?
Oğlum musun kızım mısın?
Bilmem niye seviyorum

Yaprak mısın çiçek misin?
Gireceğim toprak mısın?
Yakın mısın uzak mısın?
Bilmem niye seviyorum

Türkü müsün şarkı mısın?
Gönül evim barkım mısın?
Bağımda bir salkım mısın?
Bilmem niye seviyorum

İNCE misin kısa mısın?
Kanun musun yasa mısın?
Sevinç misin tasa mısın?
Bilmem niye seviyorum

Sabit İnce

10.16.3.6 Dostlarim

Dostlarım

Gözlerim yanıyor uykum gelmiyor,
Gecelerle güreşiyom dostlarım.
Kimse aramıyor halim sormuyor,
Çileleri bölüşüyom dostlarım.

Sazımın telinden çığlık atıyom,
Aşk uğruna heran fallar tutuyom.
Sevgi hamuruna aşkı katıyom,
Sevdaları bölüşüyom dostlarım.

Nasılsın, hallerin nasıl diyorsun,
Kayan yıldız gibi el ediyorsun.
Tükenmez dertlere gark ediyorsun,
Feryadları bölüşüyom dostlarım.

Vatanımda sıla derdi çekiyom,
Bir dost arıyorum yola bakıyom.
Saraylar kuruyom kubbe dikiyom,
Çamurları bölüşüyom dostlarım.

İNCE bir aşığım sıkca dokuyom,
Elif, ba diyerek sevgi okuyom.
Kader torbasından hep ben çıkıyom,
Kederleri bölüşüyom dostlarım.
Sabit İnce

10.16.3.7 Gelirsin Diye

Gelirsin Diye

Ömür boyu usanmadım bekledim,
Belki bir gün çıkar gelirsin diye.
Yıllarımı verdim, yıllar ekledim,
Belki bir gün çıkar gelirsin diye.

Gençliğimi, şu ömrümü bitirdim,
Tam buldum sanmıştım geri yitirdim.
Sana Erciyes'den karlar getirdim,
Belki bir gün çıkar gelirsin diye.

Biliyorum sen de yanarsın öyle,
Kavlimiz mi buydu, kader mi böyle,
Allah'ın aşkına bir kelam eyle,
Beklerim hep çıkar gelirsin diye.

Gönül sarayımda tek sultan sensin,
Gel ki, kanlı akan şelalem dinsin.
Gelki mutluluktan cihan şenlensin,
Alem gözler çıkar gelirsin diye..

Sırat İnce midir gönül bendimden,
Neyim varsa verdim sana kendimden,
Söz etmem sen varken, kendi kendimden,
Aşk çıramı yakar gelirsin diye....
Sabit İnce

10.16.3.8 Giderim

Giderim

Bir gönül erine meyil eyledim,
Gönül deryasında yüzer giderim.
Aşkın türküsünü çaldım, söyledim,
Bin bir telden türkü dizer giderim.

Şu gönül pınarım kaynadı coştu,
Şakıyan bülbülüm dalından uçtu.
Sevdalandı gönül ardından uçtu,
Mecnun gibi çölde gezer giderim.

Küllenen ateşim parladı, yandı,
Yakıcı alevden tüm alem kandı.
Halimi görenler divane sandı,
Bana gülenleri süzer giderim.

Çarkı feleklerle döner dururum,
Gördüğüme aşk sillesin vururum.
İNCE bir teldeyim ağlar vururum,
Aşk arayanları sezer giderim.
Sabit İnce

10.16.3.9 Gönül Yarasi

Gönül Yarası

Şu gönlümün yaraları,
Dinmek bilmiyor, bilmiyor.
Şimdi giydim karaları,
Allar gülmüyor, gülmüyor.

Kanayan gönül yarası,
Dinmek bilmiyor, bilmiyor.
Uzaktır yollar arası,
Sunam gelmiyor, gelmiyor.

Gönül ağlayıp coşuyor,
Dinmek bilmiyor, bilmiyor.
İNCE de hakka koşuyor,
Durmak bilmiyor, bilmiyor.
Sabit İnce

10.16.3.1(Leylam

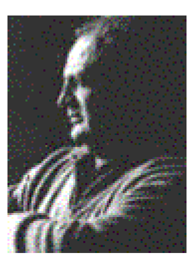

Leylam

Ne güzel yaratmış Leylam seni yaradan,
Görünmesin çöller aman Mecnun incinir
Güzelce yaratmış Leylam seni gülden gonca'dan,
Değmesin bülbüller aman güller incinir.

Özenmiş yaratmış Leylam Halik-i yezdan,
Görmesin melekler aman Leylam incinir.
Usandım ey gülüm artık yetmez mi figan,
Bülbüller duymasın İNCE'm güller incinir.
Sabit İnce

10.16.3.1 Olmaz mi Sandin

Olmaz mı Sandın?

Çile ile geçen ömür yolunda,
Güz gelirde güller solmaz mı sandın.
Hangi çicek kaldı kendi dalında,
Bir hoyrat el değip yolmaz mı sandın.

Boşuna ağlama, boşa da yanma,
Dost gibi söylenen söze aldanma.
Nefsine hoş gelen güzele kanma,
Seni tek başına koymaz mı sandın.

Kurulan tuzağı sezerim sanma,
Uğruna canını verse inanma.
İNCE şu girdap da boşa dolanma,
Kuduran bir dalga almaz mı sandın.
Sabit İnce

10.16.3.1 Sevdigim mi Var

Sevdiğim mi Var

Halimi ne bilsin yadlar yabanlar,
Ne için dizilmiş o çifte benler.
Bülbül gibi gülde figan edenler,
Benim gülden başka sevdiğim mi var?

Sanırlar ki selvi boya hayranım,
O hüsnü güzele kurbandır canım.
Ateş harlandıkça artar figanım,
Benim yarden başka sevdiğim mi var?

İstemem cesedi, etle kemiği,
Attı kemendini, çaldı ilmeği.
Şikayet edemem kahbe feleği,
Benim aydan başka sevdiğim mi var?

Yaralı da ciğerlerim yaralı,
Ben de sevdim o ceylanı, maralı.
Nazlı yar da hatırımı soralı,
Benim ondan başka sevdiğim mi var?

Bir ateş düştü de yanıyor özüm,
Kimi soruyorsun a iki gözüm?
Kimse tanımaz ki güzel zümrüdüm,
Bir ankadan başka sevdiğim mi var?

Boşa merak edip isim arama,
Doğrudur bir nazlı yarim var ama,
Saklarım onu da demem cihana,
İNCE Haktan başka sevdiğim mi var?
Sabit İnce

10.16.3.1 Takildi Kaldi

Takıldı Kaldı

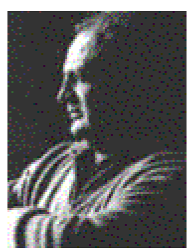
Sen beni arayıp hiç sormasan da,
Yüreğim adına takıldı kaldı.
Bu dünyadan göçsen hiç olmasan da,
Yüreğim adına takıldı kaldı.

Yıllar geçse hiç haberin almasam,
Hafızam silinse harfler bilmesem.
İçim kan ağlasa, ben hiç gülmesem,
Yüreğim adına takıldı, kaldı.

Vefasızlık ettin hiç aramadın,
Belki de utandın sen soramadın.
Aceleci oldun, sen duramadın,
Yüreğim adına takıldı kaldı.

Adını andıkça maziye dalıp,
Hayalen dudaktan bir buse alıp,
Aşkınla Mecnunu çöllere salıp,
Yüreğim adına takıldı kaldı.
Sabit İnce

10.16.3.1 Ya Resulallah

Ya Resulallah

Alemlere rahmetsin,
Nursun ya Resulallah.
Şefaatkani sensin,
Birsin ya Resulallah.

Evliyanın rehberi,
Pirsin ya Resulallah.
Kainatın önderi,
Sensin ya Resulallah.

Her dertlerin dermanı,
Emsin ya Resulallah.
Yaradanın fermanı,
Mim'sin ya Resulallah.

Gönüllerin sultanı,
Sensin ya Resulallah.
Mü'minlerin hayranı,
Gülsün ya Resulallah.

Şu İNCE'nin mahbudu,
Olsun ya Resulallah.
İnsanlığın umudu,
Yolsun ya Resulallah.
Sabit İnce

10.16.3.1 Çok Severim

Çok Severim

Hak yoluna gidenleri,
Çok severim, çok severim.
Her farzını bilenleri,
Çok severim, çok severim.

Durmayıp da zikredeni,
Çok severim, çok severim.
Varlığını fikredeni,
Çok severim, çok severim.

Sünnetini yapanları,
Çok severim, çok severim.
Ulu emre uyanları,
Çok severim, çok severim.

Garipliğin bilenleri,
Çok severim, çok severim.
Daim Allah diyenleri,
Çok severim, çok severim
Sabit İnce

10.16.4 SABRI ALTINEL

10.16.4.1 DÜNYAYI ALIYOR SEVGININ AGIRLIGI

DÜNYAYI ALIYOR SEVGİNİN AĞIRLIĞI
Yarı gecenin içinde eteklerinde dünyanın
Ay ışığı vurmuş kuma
Bunca deneyler bunca alın terleri
Geçiyor ölümün ötesine insan
Bir sonsuzluk sofrası gibi açılır doğa
Öfkeyi ve çamuru al burdan ey geleceğin insanı
Umutlar söz vermeler günün karnında
İyi bir ışık iniyor sessizce uyuyan denize
Korkuyu ve ikiyüzlülüğü al
Acı soğanı ve taşı
Toprakta kan ve ıssızlık aylardan haziran
İnce bir rüzgâr güllerin fısıltısı havada
Yorgun yürekler bölünen elleri havanın
Çocukların anımsamadığı bir zaman
Soluk bir zaman günlerin bilinmediği
Buğulu sulara düştüğü ölü bakışların
Dünyayı alıyor sevginin ağırlığı
Kapılarda bekleşen bebeler
Sürecek aydınlık topraktaki izi
Tuzun ve gücün şafağında yıkanmış
Geniş adımlarınız var artık güvenli sesiniz
Özlediğiniz bir yaşam var
Sonsuza gider yollar geçer insanlar
Karanlıktan ve içinden tartışmaların
Ve rüzgârla dolu çırpınan yürekleri
Gördük gördük düşlediğimiz yerdeki
yağmuru inen uzak aynalara
yıkanan gözyaşları gibi
Sabri ALTINEL

10.16.4.2 KAN

KAN
Çıt yok koskoca ovada
Yapayalnız üzümler tütünler
Bağ evine vermiş sırtını

Kurtuluş savaşından bir efe
Görmüyorum ama sesini duyuyorum
Yaralı sazı elinde
Toprağa sızıyor kan
Manisada Aydında
Gelinler güveyler analar
Üzüm kurutur güneşte
Karanlıkta tütün kırar
Toprağa sızıyor kan
Güneş çıkınca kuruyacak
Zaman ne çabuk geçer
Hayat göz açıp kapamak
Toprağa sızıyor kan
Sabri ALTINEL

10.16.4.3 Sabri ALTINEL

Sabri ALTINEL

16 Nisan 1925 tarihinde Susurluk (Balıkesir)' ta doğdu, 18 Ekim 1985'te İstanbul'da öldü. Ortaöğrenimini Balıkesir Lisesi'nde, yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı. Edebiyat öğretmenliği yaptı.

Lorca çevirileri ile ün kazandı.Zengin ve özenli dize işçiliğiyle yazdığı şiirlerde yalnızlık ve yabancılaşma gibi izlekleri yalın ve tutarlı bir dille işledi.

YAPITLARI

İnsanın Değeri (1955)
Kıraçlar (1959)
Zamanın Yüreği (1982)
Şiirler (1983)
Kentin Küçük Sokağı (1995,ölümünden sonra)
Seçme Şiirler (1997, ölümünden sonra)

10.16.5 SABRI ESAT SIYAVUSGIL

10.16.5.1 ODALAR VE SOFALAR

ODALAR VE SOFALAR
Evler, bir nara benzer,
Nar tanesi, sofalar,
Akşam, yol gibi gezer;
Sükûn, su gibi odalar.
Odada bir pancurun
Sofadadır güneşi;
Camlarda yanan korun
Düşer içime eşi.
Odada yığın yığın
Gölgenin salkımları;
Sofada yalnızlığın
Duyulur adımları.
Oda, içinden duyar
Oluktan düşenleri;
Sofa, geceyi oyar,
Dinler merdivenleri.
Toplar odam kuş gibi
Sofamın lâflarını.
Birer bibloymuş gibi
Süsler boş raflarını.
Beni duvar boyunca
Bir kum gibi ufalar
Odam uyku dolunca
Uyumayan sofalar.
Sabri Esat SİYAVUŞGİL

10.16.5.2 Sabri Esat SIYAVUSGIL

Sabri Esat SİYAVUŞGİL

1907 yılında İstanbul'da doğdu, 6 Ekim 1968 tarihinde İstanbul'da öldü. Fransa'da Dijon ve Lyon üniversitelerinde felsefe ve psikoloji öğretimini tamamlayıp İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde öğretim görevlisi ve üyesi olarak çalıştı.

"Yedi Meşale" topluluğunun üyesidir. Hece ölçüsüyle, günlük yaşamla ilgili eşyayı, bu yaşamı çerçeveleyen mekânları, dışavurumcu ve yer yer alaycı bir

anlatımla canlandıran şiirler yazdı.

YAPITLARI

Odalar ve Sofalar (1933)

10.16.6 SALAH BIRSEL

10.16.6.1 BIR SAIRIN ÖLÜMÜ

BİR ŞAİRİN ÖLÜMÜ
Kimse inanmaz
Benim hafif-makineliyle öldüğüme
Veya ayrıldığıma dünyadan
Benimde başkentte bi odam
Şiir kitaplarım
Üniversitede adım
Ve arkadaşım vardı
Ünüm de olurdu
Yaşasaydım
Salah BİRSEL

10.16.6.2 KAMER HANIM

KAMER HANIM
Gün gelecek KAMER HANIM
Gençliğini düşünecek
Hafifçe daralacak kalbi
Mutfağa doğru gidecek
Yumurtayı çırparken kasede
Durup saçlarını çözecek
Şurup kaynayacak bir kenarda
Hatıralar üşüşecek
Ve yayıldıkça mutfağa pasta kokusu
O da endamını gerecek
Bir tabak alacak raftan
HACİVAT beni sevmişti sahi deyecek

Gün gelecek KAMER HANIM
Boyuna pasta pişirecek
Salah BİRSEL

10.16.6.3 KIKIRIKNAME

KİKİRİKNAME
Sizinkisi de gülmek mi a kikirikler
Gülünce şöyle sunturlu gülmeli
Bir iki üç dişleri göstermeli
Sırıtmalı değil zangır zangır gülmeli
Yakaları kolalatmalı bir iki üç
Bir iki üç başları doğrultmalı
Boşuna değil bu öğütler inanın
Gülünce sabah akşam gülmeli
Ceketler kavuşturmalı bir iki üç
Köşelerde değil ortalarda gülmeli
Düğmeleri parlatmalı zamanında
Gülünce şapkalarla gülmeli
Bir iki üç sayıyla bükülmeli
Sırayla değil hep birden gülmeli
İşin bütün inceliği burda a kikirikler
Gülünce dişleri göstermeli
Salah BİRSEL

10.16.6.4 MEYHANE

MEYHANE
Ozan Andre Chenier yi
İkiye böldüğünden beri giyotin
Kurum satıyorsa meydanlarında Paris in
Ozan kardeş hadi hop
Sende uzat boynunu
Eş dost akraba beklemesin
Hadi hop sayın cellatlar da
Kavuşsun erkenden çoluk çocuğuna
Tarihten anlaşıldığına göre
Sırası suyu yok bu işin
Sokakdan el ayak çekildimi
Sen de tırt sepete

Ozana kardeş hele hele
Sepete düşdükden sonra da
Tut ki sakallarını öyle dipten
Genç sıska dul ihtiyar
Tümü meraklı yurttaşların
Tıraşlı bir baş görsün
Hadi kuzular da meyhaneye
Salah BİRSEL

10.16.6.5 PENCEREDE KADINLAR

PENCEREDE KADINLAR
İlkin bir sarışın açtı pencereyi
Sonra bir hallicesi bir dillicesi
Daha sonra güldü kaçtı
Kadınların en incesi
Derken sıra esmere geldi
Bir etlicesi bir sütlücesi
Salah BİRSEL

10.16.6.6 PIYANOLU ASES

PİYANOLU ASES
Ben piyano çalıyorum sen orada kaç yıl
Saçlarını at sevmeyi değiştiriyor çünkü
Ellerini at gözlerini at dudaklarını at yoksa
Ben seni okşuyorum senin esmerliğinle yoksa
Senin gökyüzün benim gökyüzümden piyanolu
Kirpiklerini at gözlerini öpüyorum çünkü
Kaşlarını at ağzını at kulaklarını at
Ben seni okşuyorum senin esmerliğinle yoksa
Ben senin dişlerinle gülüyorum daha ne
Senin yıldızların her gece Beethoven li
Piyanoyu al seni düşünmeyi tutuyor çünkü
Ben seni sevdalıyorum sen orada kaç yıl
Salah BİRSEL

10.16.6.7 SALAH BIRSEL

SALAH BİRSEL

YAŞAMI

Bandırma da doğdu.İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünü bitirdi. İş müfettişliği, kitaplık müdürlüğü gibi görevlerde bulundu.

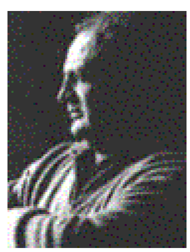
Şiir kitaplarının yanısıra, değişik türlerde bir çok esere imza attı. Salah Birsel, ironi ve humor özellikleri taşıyan şiirleriyle modern şiirimizi temalar ve dil bakımından demokratlaştırmış, geliştirmiş şairler arasındadır.

ŞİİR KİTAPLARI

Dünya İşleri (1947)
Hacıvat'ın karısı (1955)
Ases (1960)
Kikirikname (1961)
Haydar Haydar (1972)
Köçekceler (1981, Bütün Şiirleri)
Bütün Şiirleri (1986)

10.16.7 Salih Mirzabeyoglu

10.16.7.1 Sizi bekliyor

Sizi bekliyor

'Tenimizi ezebilirsiniz ama ruhumuzu asla...
Bizi edebilirsiniz evimizden, tenimizden,
Ama dinimizden... asla
Çok şükür pişmanlık uğramadı semtimize...
Ya siz.
Ezeli pis hayvancıklar.
Neye yaradı işkenceniz...
Dünyanız kara ahiretiniz zift,
sizi bekliyor cehenneminiz!...'
Salih Mirzabeyoğlu

10.16.7.2 Yesilirmak

Yeşilırmak

Gözyaşı yüklü bulut toprak altında kaynak
Sakarya'nın derdinde kıvrılır yeşilırmak!

Bizdedir onun aşkı emanet ve anahtar
Benzerler benzeşirler zamanı içte akar!

Nasıl ki Allah emri O ol deyince olur
Yeşilırmak nefsinde emre uyarken budur!

Fikir aşk ve hürriyet ayrılmazlar güzelden
Sırrı malûm sırrında sözleşmişler ezelden!

O ki güneşe ayna akis kapan bir görgü
Yıldız yıldız kıvılcım yeni çağda bir örgü!

İşte düğümün ucu işde insan ve toplum
Sakarya'nın kalbinde zaman ölçümü buldum!

Ne varlık ne de oluş yok da yoktu bir zaman
Ruhum eşyadan gafil ne zaman ne de zaman!

Hayat dediğin masal çırpınan suyun sesi
Tek marifet dünyada harcamamak nefesi!

İmân sahici iman ateş hattında koşu
Bir günü bir gününe eş olmama buluşu!

Yeşilırmak'da hamle sahibi ona kefil
Sakarya'nın ruhunu lif lif açan yeni dil!

Fikir fiil ve sanat tek gaye gerçek emek
Bütün dava olmakta Allah'a görünerek!

Budur insan rüyası gecenin yarısında
Karayılan yelkovan ve akrep arasında...

İnkılâba dayanmış saatler döne döne
Büyük Doğu bayrağı İBDA ile en öne!

Mânâsını öğrenmiş kurtuluş alayları
Hakikat çevresinde şehitlik adayları!

Toplum nedir bilmişler inananlar elele
Sümüklüler kovulmuş ayıklanmış hergele!

-«Selâm size akıncı!»
-«Size selâm!» iade
Doğruyu Allah bilir bizce tamamdır vade!
Salih Mirzabeyoğlu

10.16.8 SALIH BOLAT

10.16.8.1 GRAVÜR

GRAVÜR
bu dağlar o çok öldüğüm dağlar değil
eğri büğrü gülen bu çocuk
bu yamyassı rüzgar
kapının önünde uluyan bu gece
ufukta uyanan bu masmavi kadın cesedi deniz
bu yeni doğmuş tayın ıssız adımları
sığ sularda boğulan bu balık
o değil
bu umutsuzluğun gravürü
umutsuzluk: tabutuma çakılacak son çivi
Salih BOLAT

10.16.8.2 GÜZDE

GÜZDE
sarayburnu aile çaybahçesindeki bir güz öğlesi
sen ben ve adını bile bilmediğimiz bir istanbul
oturmuş konuşuyoruz her şeyden
senin ellerin masanın üstünde
uzun bir koşuya hazırlanıyor
ben geçip giden gemileri kovalamaktan
soluk soluğa kalmışım
istanbul uykusuz gözlerini oğuşturuyor
bir martı beyazlığını düşürüyor masamıza
bir polis kimliğimizi soruyor
zaman geriliyor geriliyor geriliyor
wilhelm tel in eli titriyor ve kalbime saplanıyor ok
hemen ölüyorum orada ama duyuyorum sizi
cesedimin soğumaması için
istanbul güneşini açıyor üstüme
ölümüm dünyanın dengesini bozuyor
başucundaki sarsıntıdan anlıyorsun bunu
ağzındaki öpücüğün düşmesinden
sarayburnu aile çaybahçesii'nde bir güz öğlesi
sen be n ve adını bile bilmediğimiz bir istanbul
oturmuş konuşuyoruz her şeyden

****
ömrüm diyorum
- bir rüzgar düşüyor gömleğimin yakasına
  saramış eskimiş bir rüzgar
  usulca uzanıp alıyorsun onu
  saatlerce oynayıp duruyorsun elinde
  avucundaki terden ıslanıyor yırtılıyor
  eriyip gidiyor sonunda
  yalnızca bir serinlik kalıyor
  ellerinden bana doğru yayılan -
işte böyle başlıyoruz her şeye
masallarına ihanet eden iki masal kahramanı gibi
iki gerçek oluyoruz seninle
yerküreyi masamızın üstüne koyuyoruz debelenip duruyor
gemiler rıhtımlara ayrılık boşaltıyor bugünlerde
istanbul bir yerlerde yaprak döküyor
****
bu güz gününde herkese yepyeni bir tanrı düşerken
bizim payımıza çok kullanılmış bir tanrı düşüyor
şimdi bu tanrıyı alsak götürsek
sisli bir kent ikindisinde
yedirsek içirsek elini yüzünü yıkasak
ikametgah ilmuhaberi istesek mahalle muhtarından
yalnızlığımızı yasallaştırsak
sonra tanrımızı götürüp bağışlasak
tanrı sevenler vakfına
bütün geliri size aittir desek
biz yalnızız yaralıyız henüz çocuğuz
kendi sularımızda çırpınıyoruz
bu tanrı bize fazla desek
****
hayatta herkesin mutlaka
bir sarayburnu aile çaybahçesi varsa
hayatta herkesin mutlaka bir istanbulu varsa
hayatta herkesin mutlaka bir tanrısı varsa
ve biz tanrısız kaldığımıza göre
sen benimle mi gelirsin
ben sen de mi kalırım
bunu bırakalım şu geçip giden bulutlar düşünsün
Salih BOLAT

10.16.8.3 KARANFIL

KARANFİL
demek geldin
çoktandır hiçbir yerdeydin
ne kadar değişmemişsin
ellerin ne kadar kalabalık
gözlerin ne kadar ansızın
seni böyle değişmemiş görmedim hiç
demek geldin
bu kent burada her zamanki ilkesizliğini yaşıyor
bir çarşı her gün ölüp ölüp diriliyor
radyoda iyi ayarlanmamış bir istasyon
gibi insanın sinirine dokunan sesiyle
bu kent burada her zamanki ilkesizliğini
demek geldin
çoktandır hiçbiryerdeydin
* * * * * * * * * * *
sen denize bakıyorsun ya
ben sana aşkları anlatmak istiyorum
unutulmuş masalları
unutulmuş masallardaki aşkları anlatmak istiyorum
sen denize yürüyorsun ya
ben sana herkesten önce özgür olmak için
mahkum ranzalarındaki çentiklerden çalıp
kendi çentiklerime kattıklarımı
anlatmak istiyorum
çarpıp duran bir pencere kanadı gibi
çarpan kalbimi
sen denize gömülüyorsun ya
bir karanfil kalıyor
girdabında

Salih BOLAT

10.16.8.4 LIMAN TABLOSU

LİMAN TABLOSU
alo santral
bana otel müdürünü bağlayın lütfen
şu liman tablosunu kaldırsınlar hemen
odamın duvarından
ben ne zaman binmek istesem o gemilere
sessizce kaçmak istesem acının adalarından
biliyorum bütün martılar maviyi ağlar
bir yağmur tutuşur kirpiklerinde şu kederli kaptanın
ilkyazın bütün kapıları mühürlenir
alo santral
şu liman tablosunu odamın duvarından
söyleyin kaldırsınlar

Salih BOLAT

10.16.8.5 PAYIMA DÜSEN

PAYIMA DÜŞEN
herkes işinde gücünde
tohumu alınıp bostanda bırakılmış bir salatalık
gibi sararmış kurumuş elleriyle yün eğiren
şu nine işinde gücünde
arsa alım-satımıyla uğraşan profesör
ve öğrenmediği şeylerle sürekli sınanan
öğrenci işinde gücünde
saymakla bitiremediği paralarla
ellerinin ilişkisini araştıran veznedar
ve büyük kızını dün evlendiren
banka müdürü işinde gücünde
yeni bir sefere hazırlanan pilot
ve onun bir çok ülke dolaşmış olan çantası
kazasız belasız bir gün geçiren itfaiyeci
ve onun yangınlarla ilgili anıları
gece vardiyasına uyanan işçi
ve uyanmayan öfkesi
işinde gücünde şu çöplükteki tavuk
ki pamuk şekeri gibi civcivler hazırlanıyor

bana da oturup şiir yazmak kalıyor
Salih BOLAT

10.16.8.6 SALIH BOLAT

SALİH BOLAT

YAŞAMI

"*Sınır ve Sonsuz* Bolat'ın ana kaynağından, yaşantıdan kopmadığını gösteriyor. Gerçekliğin dış gözlemle verilmesinden kalkarak, yaşantıyı derinlerde dinlendirdikten sonra bir bileşime dönüştürme çabası diye özetleyebileceğimiz şiir serüveninin yeni bir konağı. Bolat'ın şiiri gelişiyor, temel özelliklerini koruyarak üçüncü kitabı *Sınır ve Sonsuz* 'da yeni bir aşamaya varıyor. *Sınır ve Sonsuz* yazdığı kadar yazmadığı ile de dolgun, düşündürücü, ardından gelecek yeni aşamaları merak ettiren bir kitap"

(*Sınır ve Sonsuz*'un Arka Kapağından, Kemal ÖZER)

YAPITLARI

Sınır ve Sonsuz

10.16.8.7 SÜREK

SÜREK
her sabah
bir mermi saplanıyor uykusuzluğuma
yatağımdan ölü bir asker uyandırıyorum
bir top kanlı sakal rüzgara dolanmış
kalkıp tıraş aynamı siliyorum
nereden bulaşmışsa bir gece lekesi
ben sildikçe büyüyor büyüyor
yüzümü karanlıkta yitirmekten korkuyorum
Salih BOLAT

10.16.8.8 SARKI SÖYLE

ŞARKI SÖYLE
bugün eve gitme yusuf şarkı söyle

dersten çıkmışsın bak elin yüzün tebeşir
yağmur yok dışarda hava çok güzel
gelirken bir çiçek çarptı alnıma
alnım bu yüzden ıslak
al bu şiiri önce dizelerine ellerini sil
dersten çıkmışsın bak elin yüzün tebeşir
yusuf beni dinlersen bize gidelim
karım var evde seni görünce sevinir
son günlerde bunalımlı bilirsin çocuk ev iş
çocuğa bir çukulata karıma nergis alırız
olmazsa bir şişe hititle ağzımızı kana bularız
sizinkilere haber verme istersen bir telefon aç
nasıl olsa tahmin ederler bizimle olduğunu
şöyle bir düşündüm de dünyayı ülkemizi kendim
kuşku ve korkuyla nasıl yaşarız böyle
bugün eve gitme yusuf şarkı söyle
Salih BOLAT

10.16.8.9 SARKI SÖYLE

ŞARKI SÖYLE
birer birer geçtiler yanımdan
ilk sayfasına anlaşılmaz adresler yazılıp bırakılmış
bir not defteri nasıl sessizce beklerse kullanılmayı
öylece beklerken
ödünç alınmış yüzleriyle
birer birer geçtiler yanımdan
arkalarına bile bakmadılar
yol ortasında kimsenin eğilip almak istemediği
harcanmaya bile değmeyen bir metal para
gibi beklerken
en yalancı doğrularıyla
birer birer geçtiler yanımdan
hiçbir söz söylemediler
kendine açılan bir çukur gibi
doldurulmayı beklerken
kendi boşluklarına sığınarak
birer birer geçtiler yanımdan
Salih BOLAT

10.16.9 SAIT FAIK ABASIYANIK

10.16.9.1 SIMDI SEVISME VAKTI

ŞİMDİ SEVİŞME VAKTİ
Çıplak heykeller yapmalıyım.
Çırılçıplak heykeller
Nefis rüyalarınız için
Ey önünden geçen ak sakallı
kasketli,
Yırtık mintanından adaleleri
gözüken
Dilenci
Sana önce
Şiirlerin tadını
Aşkların tadını
Kitaplardan tattırmalıyım
Resimlerden duyurmalıyım,
resimlerden...
Şu oğlan çocuğuna bak
Fırça sallıyor
Kokmuş manifaturacının ayağına
Dörtyüzbin tekliğinden
On kuruş verecek.
Seni satmam çocuğum
Dörtyüzbin tekliğe.
Ne güzel kaşların var
Ne güzel bileklerin
Hele ne ellerin var, ne ellerin
Söylemeliyim
Yok
Yok... meydanlarda
bağırmalıyım,
Bu küçük
Güllerin buram buram tüttüğü
Anadolu şehri kahvesinde
Kiraz mevsiminin
Sevişme vakti olduğunu.
Resimler seyrettirmeli, şiirler
okutturmalıyım.
Baygınlık getiren şiirler.

Kiraz mevsimi, kiraz
Küfelerle dolu pazar.
Zambaklar geçiriyor bir kadın.
Bir kadın bir bakraç yoğurt
götürüyor
Sallıyor boyacı çocuğu fırçasını
Belediye kahvesinde hakla o eski,
o yalancı
O biçimsiz bizans şarkısı.
Sana nasıl bulsam, nasıl bilsem
Nasıl etsem, nasıl yapsam da
Meydanlarda bağırsam
Sokak başlarında sazımı çalsam
Anlatsam şu kiraz mevsiminin
Para kazanmak mevsimi değil
Sevişme vakti olduğunu...
Bir kere duyursam hele
güzelliğini, tadını,
Sonra oturup hüngür hüngür
ağlasam
Boş geçirdiğim bağırmadığım
sustuğum günlere
Mezarımda bu güzel, uzun kaşlı
boyacı çocuğunun
Oğlu bir şiir okusa
Karacaoğlan'dan
Orhan Veli'den
Yunus'tan, Yunus'tan...
Sait Faik Abasıyanık

10.16.10 SAIT MADEN

10.16.10.1 AHMET HAMDI TANPINAR

AHMET HAMDİ TANPINAR
Sen misin, ey şiir, o görünmez el
gülün saatini kuran, en güzel?
Sait MADEN

10.16.10.:AYAK SESLERI

AYAK SESLERİ
Yalnızlığı bir doymaz köpek benzeri
her gün yüreğiyle besleyip hititten beri,
yalnızlığı bizanstan beri, islâmdan beri
gezdiren ardısıra hep böyle bir kemik bir deri
ve bir kemik bir deri
yüzünde paslanarak söz kilitleri,
yüzünde paslanarak sabrın ağır kilitleri
tutmağa çalışan devrilecek son kirişleri,
o yaklaşan yıkılışın dev kirişleri
sallanırken ileri geri,
tavan çatırtılarla sallanırken ileri geri
ağır bir zift gibi süzülüp gece yarıklardan içeri,
derin yarıklardan içeri
yoğun bir zift denizi dalga dalga örtünce yeri
ve sarmak üzereyken tutunduğu son yeri
duyduğunu sanan ta derinden ayak sesleri,
ayak sesleri
ki ne geldikleri var ne gelecekleri.
Sait MADEN

10.16.10.:BOSLUKTA

BOŞLUKTA
Köklerini yitirmiş yüzler,
bir boşlukta savrulan yüzler.
Yüzler, gecemizden içeri
günümüzden içeri yüzler.
Bir çığlığa açılmış, uzun
bir suskuya açılmış yüzler.
Kapısı yok, penceresi yok
o yıkık saraylar, o yüzler.
Yüzümüzde bilmediğimiz
bir tırnağın yırttığı yüzler.
Bütün köklerini yitirmiş
aramızda savrulan yüzler...
Sait MADEN

10.16.10.4 BILIRIM GÜCÜNÜ SÖZCÜKLERIN

BİLİRİM GÜCÜNÜ SÖZCÜKLERİN
Bilirim gücünü sözcüklerin, o çınlayan sözcüklerin ben;
onların değil, o yığınları coşturan, kendinden geçiren,
başka sözcüklerin gücünü, çıkarıp ölüleri topraktan
tabutları meşeden adımlarla götürenlerin her zaman.
Gün olur okunmadan, basılmadan atılırlar da sepete,
bir çıktıları mı oradan gemi azıya alırlar elbette,
gümgüm öterler yüzyıllar boyu, tırmanıp gelen trenlerdir
öpüp yalamağa nasır tutmuş ellerini şiirin bir bir.
Bilirim gücünü sözcüklerin. Esip geçmiş de bir rüzgâr
bir halayın topraklarına düşmüş taçyapraklarıdır bunlar.
İnsandır bütün ruhu, dudakları ve bütün iskeletiyle.
Vladimir MAYAKOVSKI
Çeviren : Sait MADEN

10.16.10.5 BITEN YAZA SARKI

BİTEN YAZA ŞARKI
Eğ yüzün şu gölgeye. Konuşma.
Geniş bir çarşaf gibi yay sessizliği
öyle düz, beyaz
üzerine bu dingin, çıplak ölünün.
Konuşma. Saç sözlerini
eski, silik sikkeler gibi toprağa.
Yanımızda yazın çıplak ölüsü
bir dağdan öbür dağa. Ey üzünç!
Yanımızda göz göz unutmabeni
Çiçekleri... Dokunma. Dokunma. Öldü
nicedir canınla beslediğin yaz
ve dindi su. Parça parça akıyor güneş.
Akıyor yüzün elimden. Eğil. Kulak ver
ağır ağır buruşmasına
bir yüreğin. Yoo hayır. Değil hiç kimse.
Yanımızda yüzükoyun yaz.
Kal biraz. Üzerime ger sessizliği
bir serin çarşaf gibi. Sınırsız. Beyaz.
Öldü yaz. Akıyoruz kuşla, yaprakla
dalgın gecesine bir uçurumun.

10.16.10.NE KALABILIR SENDEN

NE KALABİLİR SENDEN
Ne kalabilir senden, yüzünün çizgileri mi
kurumuş bir yaprağın okunmaz çizgilerinde;
ne kalabilir senden, sesin mi, bir bilinmedik
ırmaktaki sazlar arasından yükselen, kuytu
kurbağa sesinde; suyun gelip gelip döğdüğü
ıssız bir kıyıdaki yosunlar, çakıltaşları
ne saklayabilir gölgenden senin; her saniye
milyonlarca doğuşun, ölümün,yenilenişin
arasında var mı yer sana, gök mü umursadı
yer mi seni şimdiye dek; eline geçirdiğin
bütün uçlar, görünmez iplerin bütün uçları
seni çıkarmadıysa bir yerlere, dönüp dönüp
sende düğümleniyorsa hepsi ne bu çırpınma,
çektiğin gibi üstüne gecenin yorganını
saklan olup bitecek her şeyden sonsuza değin,
gör, düş mü girer koynuna artık yıldız mı girer,
hayvansı bir uykuyla dal gitsin, ne var kalacak
senden bu ıpıssız çölde, rüzgâr dakikada bir
yeni haritalar çizdikçe şu uçsuz bucaksız
kum yığınlarına, söyle, ne var kalacak senden
belleğinde kuşun ağacın suyun, kör bir sfenks
umursamazlığıyla kendi iç uzayına dalmış
zamanın çevresinde eserken milyonlarca toz,
toz benzeri bütün geçmişler, bütün gelecekler?..
Sait MADEN

10.16.10.NÂZIM HIKMET

NÂZIM HİKMET
Yüreğin bir yeryüzü haritası, uçsuz bucaksız,
insan yüzleriyle çizilmiş yalnız.
Sait MADEN

10.16.10.ONLAR

ONLAR
Onlar onlar ışıyıp gecemizde ay kadınları,
ay kadınları,

onlar aşka örs alınları...
Onlar gecemizde ay kadınları,
ay kadınları,
ey sevinç testileri, ey ışığın en yalınları!
Onlar gecemizde ay kadınları,
ay kadınları,
Sedef kutularda kitlendi hep yarınları.
Onlar ay kadınları,
ay kadınları,
öfkemizin ifritine gebeyken saf karınları.
Ay kadınları,
ay kadınları,
oldular âh ölümün, zor demirin sırça kınları!
Sait MADEN

10.16.10.9 ORHAN VELI KANIK

ORHAN VELİ KANIK
Bu çay, bu simit, bu nisan günü sokakta!...
Yaşamın özünü buldum sokakta.
Sait MADEN

Sait MADEN.htm
10.16.10.10

Sait MADEN

1932 yılında Çorum'da doğdu. İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi (Mimar Sinan Üniversitesi) Resim Bölümü'nü bitirdi (1956). Şiir yazmaya ortaöğretimin ilk yılında başladı. Şiirlerini Adama Sanat, Gösteri, İstanbul, Somut, Soyut, Şiir Odası, Türkçe, Varlık, Yazko Edebiyat gibi dergilerde yayımladı. Simgelere ve gerçeküstücü kurgu yöntemlerine dayalı özgün bir anlatım geliştirdiği bu şiirlerde değer kargaşası içinde bocalayan insanın, özellikle Türk insanının yerini sorgulamaya çalıştı. 1950'de Varlık Yayınları'nın düzenlediği çeviri şiir yarışmasında Charles Baudelaire'den uyarladığı "Moesta et Errabunda" adlı şiirle birincilik ödülünü, 1976'da Louis Aragon'dan çevirdiği Elsa'ya Şiirler ile Türk Dil Kurumu Çeviri Ödülü'nü kazandı.

ŞİİR ÇEVİRİLERİ

Güneş Taşı, Octavio Paz (1962)
Seçmeler, Blaise Cendrars (1964)
Kara Ada Defteri, Pablo Neruda (1971)
Bütün Şiirleri, Federico Garcia Lorca (1974)
20 Aşk Şiiri ve Umutsuz Bir Şarkı, Pablo Neruda (1975)
Seçme Şiirler, Eugenio Montale (1975)
Elsa'ya Şiirler, Louis Aragon (1976)
Şiirler, Paul Eluard (1976)
Şiirler, Saint-John Perse (1981)
Şiirler, Vladimir Mayakovski (1985)
Kötülük Çiçekleri, Charles Baudelaire (1996)

ANTOLOJİLERİ

Şiir Tapınağı İnsanoğlunun Beş Bin Yıllık Şiir Serüveni (1985)
Yeryüzü Şiiri İnsanoğlunun Beş Bin Yıllık Şiir Serüveni 1(1998)
Yeryüzü Destanları İnsanoğlunun Beş Bin Yıllık Şiir Serüveni 2 (1998)
Çağdaş İspanyol Şiiri Antolojisi (2001)

SÖZ
10.16.10.1
1

SÖZ! DIŞARI ÇIKMA SAATİ

Söz! dışarı çıkma saati. Giyin üstünü.
Söz! dışarı çıkma saati. İşte gong.
Uçtu güneş-karga. Ateşte
ve taşta gong. Tutuşmuş çizmelerini
sıyırdı bir gölge ve bulutlara
astı kılıcını. Bu saat
dışarı çıkma saati. Giyin üstünü.
Söz! öfkeni giy bacağına. Al çividen
kırbacını. İşte hergünkü
biçimleri gizemli bir el

sildi göz önünden parıltısıyla. Artık
dışarı çıkma saati. İşte yollarda
aynı kalıba dökülmüş yüz ayak, aynı
ipe geçirilmiş yüz kol koşmada
günlük sofrasına zırvanın. Artık
dışarı çıkma saati. İşte yollarda
birbirini çiğneyip çığrışır sesler
çekirgeler gibi sıçrayıp... İşte
kızıl bir ipliğe gelişigüzel dizilmiş
gözler sallanıyor havada, amaçsız bir el
evden ev kor gezdirirken
ve yıkıntı ve çığlık ve kül... Alçalan kuyu
ve yükselen baca üstüne şimdi
kapanıyor büyük bir çene
ve çıplak ağacından günlük edimlerin, kimbilir,
kopup savruluyor kimlerin yüzü.
Söz! dışarı çıkma saati. Giyin üstünü.
Söz! giyin üstünü. Koy cebine
çıplak çeliğini hıncının.
Çiğne eski biçimleri bir bir ökçenle.
Resmini duvardan al aşağı tanrının. İndir
çağdaş yalvaçları çivilerinden. At
başını bir yana, gövdesini bir yana
bütün edebiyatın. Saat
dışarı çıkma saati. Fırla öfkenle
ölü yüzlerinden yapılma serin çarşaflar
üzerinde geviş getiren kente.
Söz! dışarı çıkma saati. Giyin üstünü.
Bir sarnıça sonsuz hunilerden akıyor akşam...
Akıyor akşam... Akıyor akşam ve alarm.
Kızıl dilleri dışarda lambalar koşuşuyor
alanlarda. Savuruyor ölü göğün kâğıtlarını
minareler. Ve rıhtımlara
ağır sandıklara boşaltıyor karanlığı
vinçler, ağır çatırtılarla... Alarm!...
Ve süzülüp indi çatılara son peygamberi
felâketin bir büyük karga.
Söz! dışarı çıkma saati. Giyin üstünü.
Sait MADEN

UÇURTMA
10.16.10.1
2

UÇURTMA
Göğün ipini tutmuş koşuyor çocuk
savura savura denizi, al yeşil mor, kıyı boyunca.
Kapılardan içeri yaz doluyor döne döne
keskin bir adaçayı, reçine, kekik
kokusuyla, başdöndürücü
bir çingene çergisi çığrışmasıyla, gün günden uzun,
gün günden deli.
Dilimizde zaman av etleri tadında.
Akşamları kıyıda, demlenirken altında salkımsöğütün,
başı dizimizde uyuyor deniz, yorgun, güleryüzlü, güvenli.
Sait MADEN

YAHYA KEMAL BEYATLI
10.16.10.1
3

YAHYA KEMAL BEYATLI
Gelsen deniz coşar, kapanır gök ve bir şiir
Alnımda yelken üstüne yelken değiştirir.
Sait MADEN

YÜK
10.16.10.1
4

YÜK
Arasında bir düşün
ne ileri ne geri,
adım atsan uçurum
ya da gök perdeleri,
görünürde ne bir dam
ne bir deniz feneri
bu saran karanlıkta
surlarıyla her yeri;
ayağında yol tozu,
yüzünde ecel teri,
diz boyu bata çıka
ve bir kemik bir deri

nereye bu yolculuk
nerden ne günden beri,
kendi ölün sırtında
ağır bir kuş benzeri?
Etinde pençeleri?...
Sait MADEN

ÖLÜ ÇOCUKLARA NINNI
10.16.10.15

ÖLÜ ÇOCUKLARA NİNNİ
Ah, bulur mu yeni bir kucak
sizden yerde kalan oyuncak,
gömleğiniz üşümez mi, loş
köşelerde sessiz, içi boş
n'eyler, ah çocuklar, yalınız
topunuzla ayakkabınız,
ya cebinizde kalan şeyler,
az bir sicim, kırık bir şeker,
saçınızdan kayan kurdele
sizi en son okşayan ele?
Bunlar işte benim tek varım,
hergün alır alır okşarım,
öperim göğüs geçirerek,
yanağıma sürerim tek tek;
ah çocuklar, hayıflanmayın,
kendinizi yanımda sayın...
Saçlarını bir güzel ördüm
bozduğunuz bebeklerin tüm,
diktim özenle mini mini
yırtık ya da söküklerini;
iç çekmeyin çocuklar, susun,
hepsi derin derin uyusun...
Boyadım sizin yerinize
yüzlerce kuş defterinize,
sizin sesinizle şakırlar,
aynı gülüş onlarda da var,
yüzleri hep sizin yüzünüz,
ses etmeyin, ürkütürsünüz...

Onardım inceden inceye
trenleri işleyinceye
vapurları yüzünceye dek,
arkalarından üfleyerek;
ah çocuklar, üflemeyin siz,
birdenbire kabarır deniz.
Çemberiniz koşuyor yine
boş arsada kendi kendine,
uçurtmanız gökte sarı mor
pır pır ipildeyip uçuyor,
ilişmeyin çocuklar sakın,
oldukları yerde bırakın.
Topacınız dönüp durmada
şu dönmesi bitmiş dünyada,
sallanıyor yine bir çıplak
dalda usul usul salıncak;
hep böyle gidip gelse gerek
çocuklar siz dönünceye dek.
Göz göz olmuş bakıyor ıssız
bir köşeden zıpzıplarınız,
koşuyor gölgeniz sokakta
binmiş de bir değnekten ata
oynarken sessiz iki ağaç
karanlık avluda saklambaç
ve ay, çenesinde elleri,
seyrederken uzak bir yeri...
Bir şeyler arar gibisiniz
bir körebe oyununda siz,
alnınızda ah gündüz gece
o gözbağı kalsın öylece;
ah çocuklar ilerlemeyin,
önünüzde kuyu var, derin...
Ah çocuklar uyuyun artık,
başınızı okşar karanlık,
durur durur öper o dalgın
yüzünüzden, kımıldamayın.
Örtü örttüm üzerinize
ışık düşmesin diye size,
üşümesin diye göğsünüz
serincene başlayınca güz,

dağıtmasın diye çocuklar
saçınızı gizli bir rüzgâr;
mışıl mışıl uyuyun işte
siz bu geleceksiz geçmişte,
bir sürü tavşan, bir sürü kuş
gelmiş, yanınıza doluşmuş,
seyrederler başından beri
yüzünüze konan düşleri.
Sait MADEN

SIIRIN DIP SULARINDA
10.16.10.1
6

ŞİİRİN DİP SULARINDA
1
yeni bir dize'yi pencereden uzatıp, güneşe doğru
tuttunuz mu akşam üzeri, hava esintiliyse eğer ,
pır pır ettiğini görürsünüz ışıltılar saçarak yer yer.
Kimi kez elinizden kaçtığı da olur; tepe, göl, koru,
tarlalar, karşı dağlar derken bulutlara karışır gider.
Boş kalır şiirdeki yeri. Artık dilinizde bir soru:
Nerde benim düş kelebeğim, ışıktan kuşum? Neydi zoru?
Yokluğunu gidermek için ararsınız yeni bir şeyler.
Zaman geçer. Bilinmedik bir yerde, umulmadık bir gün
üstünüze bir ışık düşer, aydınlanır çevreniz bütün:
yüz güneşin hep birden at sürdüğü aynaya döner deniz.
Bir de bakarsınız gökten aşağı bin kollu bir avize:
sayısız billuruyla parıltılar saçan o yitik dize!
Der gibidir size: Her zaman bu şiirin bir yerindeyiz!
2
Kendi yolumu bulurum, düşünme beni;
her sözcüğün arasından, ağaç, kor, sülün,
serçe.. kolayca geçerim, serin, mor, yeni..
ne gelirse aklına... Bak, diken'in, gül'ün
bütün dönemeçlerinde ayak izim var.
Yolda bulduğum her şeyin tadına baktım,
acı'nın liflerini çiğnedim; korkular
şarap tadındaydı, hüzünler elma... Atım
ürktü kimi sözcüklerden, zora düştüğüm,

yol değiştirdiğim zamanlar oldu. Gök, düğüm
üstüne düğüm attı geçmeyeyim diye
dağın ardına. Olsun. Ben oradan gelen
iniltileri dinledim, sık sık yükselen
çığlıklar, ağıtlar duydum. Dönmem geriye!
3
Ne bekliyorsun? Uyak mı bekliyorsun burada
yağmur bekler gibi kaç gündür?
Bak, bulutlandı yüksekler , umut kesme, incecik
bir çisenti başladı bile.
Dur, ne diye kenti çisenti'ye uydurdun? Gerek
yok daha. Az sonra her yeri
bir engerek gibi sarar yağmur; gündelik sofra
çamurla örtülür üstelik.
...Her yer su dolu, delik deşik. Gideceğin yolu
bulamazsın bu karanlıkta.
Bize buyur. Aralıkta çıkarırsın üstünü,
dinlenirsin. Uyak ararız
birlikte. Gerekirse tuzak kurarız en uzak
yerlere. Bana bırak o işi.
4
Bu şiirde her dize'nin
çizdiği gizli eğriler
üst üste gelince, senin
yollarını birer birer
düğümleyecektir, sevin,
düşünde beyaz gemiler
yüzen uzak bir kimsenin
uykusuna. Bir el siler
gibiyken o eğrileri
var hızıyla, ayrı bir el
uzanıp ileri geri
saracak seni bir mumya
sarar gibi, öyle güzel,
yok olacak eski dünya.
5
Korkular ne renktedir, düşündün mü hiç,
ayva sarısı mı, üvez renginde mi,
küf yeşili mi yoksa? Ya senin sevinç
çığlıkların sülün kuyruğu, kuş yemi,

serçe göğsü renginde mi? Ben öpe öpe
bakıyorum her şeyin tadına. Tanrı
ne renkte, senin renginde mi, körpe
kuzukulağı renginde mi? Dağları
örten şu kızıl akşam sisleri, kuşku
mu yoksa acı mı? Mor kanatlı bir uyku
dönüp duruyor havada, narçiçeği
gökyüzü bir benim yüzüme benzerken
bir senin yüzüne... Ben bunları derken
nasıl açıyor bulduğum renkler gerçeği!
6
Bir sözcüğü değiştirmek istersiniz de
bozarsınız ya kapanmış bir dize'nizi,
çözüp yolu düğümünden, çözüp denizi
halatından ağır ağır, içerinizde
uzun bir geziye çıkıp, şu liman senin,
bu liman benim gidersiniz ya; derken
yeni bir yığın sözcükle kabarır yelken;
hangisini isterseniz alın, kimsenin
bilmediği bir düşte avuç avuç yıldız
ya da kucaklar dolusu gül topladınız
dizenizde boş kalan yere. Sizin bunca
çabanıza karşın, o da ne? eski sözcük,
gözlerinin içinde hınzır bir gülücük,
uzanmış kendi yerine boylu boyunca!
7
Bir sözcüğün içinden geçiyoruz seninle,
ufacık bir sözcüğün, yaprak gibi, kırlangıç
gibi... İlerden gelen şu çağıltıyı dinle
karanlıkta: Derin bir suyu usta bir dalgıç
gibi geçmemiz gerek...
Evet, şimdi sivri, sert
taşlara sürtünerek gideceksin. Mağara
gibi bir yer burası. Bir uğultu var, evet,
ateşböcekleri var, gözler var, ara ara
yanıp sönen... Güç adım atıyoruz yapışkan
çamura bata çıka... Ansızın ilerde kan
rengi yapraklarıyla yükselen bir ağaç, ve,
üzerinde bir yığın insan yüzü, tek meyve...
Korkma, yolun sonuna az kaldı. Şu burgacı

aşınca kurtuluruz.
-Neydi bu sözcük?
-Acı!
Sait MADEN

10.16.11 SELAHATTIN YOLGIDEN

10.16.11.1 -DOGU-

-DOĞU-

dilimin altında kasnı ve kenevir...

hep aynı lezzet: zorun ülfeti!

bildiği yoldan şaşmayan topal,

her geçene yarasını gösteren mesih

ve golgotha ve ikon: eziyet, eziyet...

" kirie eleison! "

şimdi ıssız yollarda eğri kasnağın ardından uçan çocukluğum,

ipek yolunda kendini kalender sanan gölge;

" ah sustuğum, sustuğum... "

kıldan çadırlarda göçebe düşler,

harabe temellere yeni kaprisler gömen umut

ve filistin

ve ibrahim

ve ince bir saç teli sıcak kumlarda bulduğum.

" ah sustuğum, sustuğum... "

ey gamlı derviş,

gözyaşlarını her zaman kumla paylaşma,

kendi ipimle asmışlardı beni eşiğime,

unutma, unutma...

ah düşümün yarısını paylaşmak için yalvaran doğu;

her sabah güneşi ilk kucaklayan toprak;

nasıldı aşkların senin bir masal gibi yaşanan

ve hafız

ve sadi

ve hayyam...

kemiğin kuma olan aşkının abideleri şimdi!

çalışmayan saat,gülistan, süryani

ve güvercin

ve mardin

ve ince bir saç teli

sıcak kumlarda bulduğum.

" ah sustuğum, sustuğum... "

2001/ kış

istanbul
Selahattin YOLGİDEN

10.16.11.:-ÜFUL-

-ÜFUL-

gece güneşi altında, altın iplikten kefen ördüm.kendimi

leylak bahçesine gömdüm, melekler şaştı parıltıma.

ilk ben gördüm: ne şaşaa: sesler, sular ve ömrüm!..

korktum emreden her sesten: " ***beni örtün, beni örtün..."***

ah, beni seç, beni seç ve vur beni ey gözlerin tümleci!

şimdi nefes alımı uzaklıkta bütün görüntü: zevkler, ayartıcı

biçimleri zamanın ve ölüm ve ölüm: *"beni örtün, beni örtün..."*

gece ve kelebekler ve *serab-ı ömrüm*...ve ağulu sözcükler

hep yinelenen: kalkan ve mızrak ve aşk ve ölüm: kördüğüm,kördüğüm...

"beni örtün, beni örtün..."

2001/sonbahar

istanbul
Selahattin YOLGİDEN

10.16.12 SELÇUK YAMEN

10.16.12.1 BIR DE MARTHA VARDI

BİR DE MARTHA VARDI
Bir de Martha vardı
Söyleşirdik
Başka dil bilmem
Bilmem Martha'nın dilini derdim
Başka dil bilmem
Bilmem dilimi bilmeyenin dilini, derdi
Kumlardan şekil yapardık bir iki
O Ay'ı çizerdi
Ben denize düşerdim şaşkın
Masallar üşüşürdü sahil soframıza
En yasağından bir içki açılırdı
Söyleşirdik
Göz göze düşerdik o saat, bilmezdik dillerimizi
Yanımızdan bir adam geçerdi
Anlardık yüzünden, alışkındı kimlik sormaya
Martha sofrayı toplardı
Martha beni toplardı
Kaçardık
Adam denize kimlik sorardı
Sirenler ötse denizi anımsardık

Sahildeki soframızı
Ayın şekillenmiş saçlarını
Bir kaç tren geçerdi
Bembeyaz olurdu Martha'nın yüzü
Annem beni sorardı
Ben Martha'yı sorardım
Bir de Martha vardı
Söyleşirdik
Kırlara, derelere giderdik
Nisan geldiğinde yağmura binerdik
Martha çiçeğe benzerdi
Ellerim korkardı
Yanımızdan bir adam geçerdi
anlardık yüzünden, alışkındı kimlik sormaya
Çiçekleri toplardım
Martha'yı toplardım
Kaçardık
Adam çiçeklere kimlik sorardı
Bir de Martha vardı
Masallardan yürümüşçesine çıkar gelirdi yanıma
Kentler vardı, ışıldardı
İnsanlar vardı, telaşlı
Bir de Martha vardı
Seyleyemezdim sevdiğimi
İnsanlar sökün ederdi, kimlik sorardı
Annem beni sorardı
Ben Martha'yı sorardım
Kent hızla kaçardı
Trenler hızla geçerdi
Kondiktör beni sorardı
Ben Martha'yı sorardım
Herkes Martha'yı sorardı
Martha
Bir bilet miydim cebinde eskidim
Martha topla beni: yalnızca gidelim!..
Selçuk YAMEN

10.16.12.:iskemle.htm

iskemle
ya da
sen mavi giyin ben denizi unuturum

saatler yorulmadan ben gideyim

her şey değişti, her şey değişiyor biz bunu unuttuk
biz bunu unuttuk yeni şeyler için bekleşiyoruz
ruhlarımız yeni biçimler kuracak, buna niçin inanalım
gece iniyor yüzlerimize alışalım
gece iniyor korkularımız asla bitmeyecek
kapılar ve gözetleme delikleri burunlarımızı şekillendirecek
kapılar ve gözetleme deliklere
sokaklar, içki satıcıları, iskemle
biz buna oturacağız, buna alışacağız kimi şeyler sürecek
içerlerde kimi sevinçlerimiz olacak, unutalım iskemle
zehre de panzehre de iskemle
sandalye olmayı düşlememişti çam ağacı

sandalye olmayı düşlememişti çam ağacı
buna inanalım
taşlardan, sopalardan bir ateş gezegeni...
bekçiler, yargılayıcılar...iskemle...
kafka okumuşsun, bachman okumuşsun, başka şeyler
oysa bizim gerçeğimiz tekerleği döndürmeyi bilmiyor

acı bizi değiştiriyor
bıçakları değiştiriyorum, elmaları değiştiriyorum
dışarsı bu değil
çünkü yüzüm anlamımdır sizi bağışlayamam
çünkü yüzüm anlamımdır sizi doğrulayamam
kareler, kareler
onüçbinbeşyüzseksenbir diyorum
onüçbinbeşyüzseksenbire inanmıyorum
her şey yavaş, her şey yavaş
biz hızlanıyoruz,

bir kadın, bir oda, bir kedi,
kedi hızla acıkıyor
süt oluyorum, dökülüyorum, bu her şeyi yatıştırır
bu her şeyi yatıştırır, hiçbir şeyi açıklamaz
çocuklar: etten ve sevinçten
bunlar son grevcileri yeryüzünün
dışarsı bu değil

o yatağı değiştirelim, geniş duruyor oda, bu gerçek
o yatağı değiştirelim, kimi şeyler küçülsün
gardıroplar, şifoniyerler, kırmızı beşik...boş
dolduralım, o bize sorsun

ahmet kimdi
oda gidiyor, kedi gidiyor
oda bizden başkası değil
ahmeti soruyorum
dokuzbindörtyüzdoksanbir kez değişiyor kadının yüzü
bıçakları değiştiriyorum
kadın dokuzbindörtyüzdoksanikiye gidiyor, gitmesin
ahmet, diyorum kimdi
artık bilmiyorum

ahmet kimdi, artık bilmiyorum
fabrikalar bugün de çalışıyor, ne değişti
elbiseler dikiliyor, şortlar, mayolar, ayakkabılar
kandahar
ayaklarımdan biri uçtu siparişin tekini iptal edelim
ayaklarımdan biri uçtu
bir şey daha diktiririm, fabrikalar durmasın
bir şey daha diktiririm, mavi olur, oysa her şey karardı...zirve !
uçmayı öğrendik, zirvedeyiz, bazı şeyler sadelik istiyor
uçmayı öğrendik oysa her şey karardı

biz niçin hayattayız, bunu kim biliyor
bunlar derin mevzular unutmak lazım
bunlar derin mevzular unutmak lazım
seni seviyorum ama unutmak lazım

kapılar, gözetleme delikleri, iskemle
her şey yavaş, her şey yavaş
zirve...

torunlar tümümüzü birden astı !

Selçuk YAMEN

10.16.12.3 Selçuk YAMEN

Selçuk YAMEN
Susuz 1966...
Susuz(Kars)-Aschefenburg-Bursa (İnegöl)-Ankara-İzmir-Kocaeli-İstanbul...
Ankara Hukuk-Avukat...
Radyo-Şiir postası-Ağır Ol Bay Düzyazı...
Bazen yakalanıyorum...

10.16.12.4 SÜPÜRGE – Çali Tipi -

SÜPÜRGE – Çalı Tipi -

yürüdü bahçe

bir geri 35

gerginim

a

dönelim yedi kars

o her şeyin satıldığı dükkânlarda...

ileri ondört

piçler değiştirir tarihi
demirdendi...

bu tarlaları ben ektim yağmur, ben toplayacağım

yaklaş onaltı

‘ruhum tehlikedeydi’
otlar çıtırdıyordu ayaklarımın altında
traktörleri bekliyordu ellerim
ben hangi ülkedeydim
ellerim hangi ülkede
elektrik vermişlerdi, televizyonlar kurmuşlardı evlere
orda gördüm
bize benzemiyordu yüzleri
bize benzemiyordu evleri
reklâmlar çıkıyordu gün boyu
kadınlar, bakımlı-güzel, hızlıydı otomobiller
silahlar patlıyor, içkiler içiliyordu durmadan
ben bunları çocuklara anlatamam...
o gün bıraktım sevdiğim kadını
çıtırtı dindi

bir ileri
ankara

neden mavisi yok şehrin, diyordu adam

bekle

bir suç işleyelim
şehre gitmeyelim

oooo

ufak ufak soyunurdun
akşamın kılıç çekmiş serinliğinde
karşıda bıçağı kendinden portakal bir kadın
gözlerimi çalardı
parmak izleri inkâr ederdi suçunu

ilerleyelim
istanbul

ben yalnızlığımı kedi gibi severim uzaktan

ya sonra

deniz bağışla, yoktum, şimdi geldim.

devam

tabelaları korumak lâzım

kedimi yiyorlar!
kedimi...yiyorlar

devam

elbiselerimi çıkaracağım sözgelimi lâl rengi
bunda ne tuhaflık var
sözgelimi
minarelere ve çivilere dair rahatsızlıklarım var
pencerelere ve böceklere... çalıştım ya bugün
arabalara ve garsonlara dair bir şeyler düşünebilirim
sözgelimi hâlâ inanabilirim
evlerin ve bahisçilerin bulunmadığına...
garson diyorum, garson oluyor biri
bekle, değişebilmenin de bir sınırı var

otuzaltı

güneş ısıtsın-*hayır vazifelendirmiyorum, böyle bir alışkanlık edinmedim*-
kadının ışığa yaklaştığı
sarışın ve kuzeyliydi bunu unutmam
müzik ille de müzik
saplandım kaldım, demirdendi
bunda amerikanın parmağı var
uzandım, arzuladım
kadının ayakları...

düştü!

bir gol fener galip
bir gol aslanlar bozgundadır
bir gol soğuyarak çekildi dudaklarımızdan...
avlu taş
düştü ve boşaldı hayat
boştayım, sokaktayım
çocuğun elleri, sarsıntı...
merdivenler yıkıldı
ille de gürültü
beni bu kadına soğuttular
beni bu kadına...
müzik...taş
kadın
diyorum, kadın oluyor biri
dediğim kadar değil
benim bunlardan haberim var

yürü kim tutar seni

şiir !?
az önce buradaydı.

Selçuk YAMEN

10.16.12. İHANET

İHANET
Zamanı çaldığımız bedenlerimizde
geçmişin düşlerini büyütüyorduk yeniden
Çay içmek için değildi verdiğimiz molalar.
Issız sokaklardan dönüşlerimde
bensiz bulurdum seni
Bensiz yükselmiş olurdu gözlerinde binalar
Bensiz okunmuş akşam şiirleri
Bensiz bırakıldığın akşamların
rakı sofralarında örgütlediğin suç ortaklarının
yatak odalarında boyanıyordun kırmızıya.
Haydut yanaklarında ıslanan geçmişinin
ağıtlarında yitiremediğin korkularına alış

yağmurdan koruyamazsın yolları.
Bu yüzden kırmızıya boyanıyordun...
Bu yüzden aynalardan bakıyordum sana...
ve aynalar olmadan bakamıyordum artık.
Selçuk YAMEN

10.16.13 SERDAR AYDIN

10.16.13.1 D Ö N E M E Ç

D Ö N E M E Ç

(yitirilenler için blues*)
karaderili kadınlar
gece karası sesleriyle
şarkılar söylüyorlar
zamanın çukurunda
dibe çökmüş gözlerini kırpıştırıp
yarattıkları geyikleri öldürürken
sese dönüşen lanetleri
boynuna asılıyor bütün sokakların
sokaklar dünyanın kaybolduğu
baştan sona inkar olan sokaklar
ayak izleri olmayan ruhlarıyla
şarkılar söyleyen geyik ölüleri
kara derisini soyarak gecenin
cinnetine ad bulmaya çalışanlar
olsa olsa bir şiirin kovulmuşları
karşılarında utançla ağladığım
intiharın güzel çocukları
ben hiç hatırlamıyorum çocukluğumu
yaşadığımı ya da öldüğümü bilmiyorum
sonsuz iki uzam arasında
çatırdayan bir evren modeli hayatım
güneşlerim çoktan öldü
gece karanlık ve ay bir yara
üstüme çöken karabasanın adı
hayat galiba
bilmeden dokunduğum
şakaklarında kestane ağaçlarıyla
dans eden şizofren
kesik elini fırlatırken bana

gözlerim düşüyor asfalta
gördüğüm yapışkan bir karanlık
beni içine alan dingin durum
oysa içimdeki her şey çıldırıyor
organlarım birbirini vurmakta
kalbime sahip olamıyorum
ve zavallı beynim
anlamaya çalışırken bütün bunları
memelerini sıktığım hiçbir sözcük
şefkat göstermiyor bana
çocukluğumu hatırlamıyorum
babama seni seviyorum dediğimi
sevgilimin neden ağladığını
bilmiyorum
bir gözyaşının belleğindekileri
hiç mi öğrenemeyeceğim
aşk neden çarmıhına geriyor beni
kalbimi söküp fırlatsam
ve unutsam bütün sözcükleri
sevgilim daha mı çok sever
mutlu olabilir miyim
ay düşer mi üstüme
karaderili kadınlar
gece karası sesleriyle
hiç durmadan şarkılar söylerken
kararıp tenimden içime sızıyorum
bulduğum bir HİÇ
uzamından kurtulmuş zaman ölüsü
eskidiğim limanlar ve tuzun çürüttüğü
kalyon iskeletleri
yelkenleri paçavra ve umutsuzluk olan
deniz yorgunu gezginlerin ölü yatakları
Don Kişot'suz yel değirmenleri
içimdeki çökeltisi yitirdiklerimin
kederin dilsiz kalma isteği
çünkü susmalıyım ve sormamalıyım
kıskanmamalıyım hiçbir bulutu
bulutlar kardeştir ve gökyüzü yurdudur onların
oysa bilsen gökyüzünün gözlerin olduğunu
ve çoktan ölmüş güneşlerimin yerinde

bir tek güneşimin sen olduğunu bilsen
belki daha çok seversin beni
ve belki de anlayabilirsin
ama çocukluğumu hatırlamıyorum
babamın seni seviyorum dediğini
yaşadığımı ya da öldüğümü bilmiyorum
sevgilim gözyaşı ülkesinde ağlarken nedensiz
genç cesetleriyle acılarımın
her bayram konakladığım mezarlıklar
yanıt değil hayatın niyesine
beynimde dolaşan bu kurşun
gözlerimdeki cam kırıkları
kendimi incittiğim gözyaşların
ölen güneşlerim yani
yeniden tanımlarken karanlığı
anlıyorum ki ay irin dolu bir yara
ve gökyüzü üstüme çöken karabasanın adı
gömüldüğüm bu bordo koltuk
karaderili kadınlar
gece karası sesleriyle
şarkılar söylüyorlar
zamanın çukurunda
dibe çökmüş benliğimi ararken
ay.......düşüyor üstüme....
* Bessie Smith ile düet yapılacaktır.

Serdar AYDIN

10.16.13. DENIZ KIYISINDAKI /ISSIZ BIR FOTOGRAF IÇIN / NEDENSIZ ANIMSATMA

DENİZ KIYISINDAKİ /ISSIZ BİR FOTOĞRAF İÇİN / NEDENSİZ ANIMSATMA

ay ıslık çaldı
sessizce fısıldadı tılsımlı sözlerini
çünkü acı girdi aranıza çünkü
içsel bir sızıdır tereddüt
pençeleri kanayan vahşi bir köpek
trompetin tınısına gerilmiş
tek hücreli canlı
kamçısını sallayıp geçerken
bir limana gömüyorum gözlerimi
bütün gemilerin sayrılığı gördüklerim

kamusal bir rahmin yasallığında
iğrenç salyasını saçan hayat
nasıl bağışlatacak kendini
işte haykırıyorum:
b a ğ ı ş l a m a y a c a ğ ı m
ağulu bir tılsıma dönen bu sürgünlüğü
ağır işkencelerini günlük olanın
umutlarımı yağmalayan aşkın ecesini
b a ğ ı ş l a m a y a c a ğ ı m . . .
tel örgülerini geriyorum anıların
uçurumlar yeşeren belleğimde
birikirken zamanın soğumuş kanı
balkonumdan sokağa sızıyor yüzüm
yüzümdeki bordo yılan usulca kıvrılıyor
başlayan hiçliğin simgesel ayini
sözün kışkırttığı yanardağ
doğasal bir kargış
dağlayıcı ulağın söylediği
şarkılar:
boş inançları romantizmin
birdenbire katılaşıp savrulan
ürkütücü gözleri mermerden kadınların
şarkılar:
sonrasız birer leke
anımsanmak istenmeyen
gri...gece mavisi...bordo
bir müzik kutusunun kenarında kırılan
geçmiş:

ölü kız çocuğunun yeşil gözleri
piyanonun kara tuşlarına saplanan
caz ve konyak ayini
yavaşça yitiyordu
lağım kokan sokağın ortasında
içinde eridiği bedenin sıcaklığı ürpertirken tenini
ürkek bakışları nedensizce uzuyordu
lambasız sokak lambasının ölü ışıklarıyla çiftleşen gözyaşları
öptüğü dudakların çatlaklarında kaybolurken
yürüdüler...
sonsuz gecenin vicdanında

yıkayıp kanayan gözlerini
kafesine kapattılar vahşi hayvanını karanlığın
ay ıslık çaldı
sessizce fısıldadı tılsımlı sözlerini:
çünkü acı girdi aranıza
ve Danton'un kesik kafası
aydınlattı ihtilalcilerin yalan ufkunu ar
Macbeth uykuyu öldürmüştü
ve unutuş öğretilemezdi
hiç kimseye
bir çöl geçmişti o an...
ayın gözeneklerinde ateşler yanıyordu
tarihin göğermiş alnında
kör bir şarki
bozkırın ortasında acemi bir tay gibi
akrebi ölü bir saat gibi inliyordu
zamanın hayta başlangıcı parke taşlı sokakta
yanlış bir kurgu muydu yaşanılan
seni seviyorum tiratları yankılanırken soytarılar sahnesinde
çağını şaşırmış tragedya kahramanları
maskelerini birbirine karıştırıyordu yeni yetme bir kızın
siyah gözyaşları koyulaşıyor
gece gözlerini kapatıyordu
karanlığın çocuğu baykuşlar
soysuzca gülümsüyor
ruhumu kabul etmeyen ölüm meleği
canını alıyordu Cordelia'nın
birdenbire...
yıllar önce gidilmiş bir resim sergisinin
katalogu genleşiyor ellerimde
çifte yalnızlıklarla örülü bir duvar
odanın tam ortasından uzanıyor yokluğa
iki sesli ayrılık şarkıları
uzak bir köpeğin kulaklarında çınlayan
korkunç katliamlar tarihi
kaçışın olmadığı bir sürek avıdır
sözcüklerden başlayan ve onların
genişleyen evreninde büzüşüp kuruyan
b e l l e k
arı sözcük gömütlüğü

düşlerinizin ve yolculuğunuzun gelip saplandığı kara kuyu
ordasınızdır
son tümcenin apaçık düzensizliğiyle
saçmanın ağır yükü altında
rotasını yitirmiş zavallı kırlangıç
koparıp atmıştır kanatlarını
orada
zamanın sonundaki ada da
Ortodoks bir rahibin rüzgar gülü kırıktır
leylekler geçmektedir gökyüzünü süpürerek
dudak parçaları savrulur denizin pürüzsüz maviliğinde
soytarılar yeni bir panayır arar
saygısızca dolaşırken sokaklarında kentin
uğursuz iblis sakalını sıvazlar
tarihin en pis gülümseyişi bulaşır
çocuksu soytarının suratına
panayırlar ölmektedir
trençkotlu yaşlı adamlar
saldırgan bir şefkatin peşinde
izini ararlar geçmişin
oysa bir ağustos böceğinin uydurmasıdır geçmiş
ıssız bir fotoğrafın anımsayamadıkları
eski yol haritalarındaki yitik deniz fenerleri
yıllar önce gidilmiş bir resim sergisinin
katalogunda unutulmuştur
(yalnız bir yolcunun içsel konuşması)

yeni kesilmiş bir kavak ağacının
kurumuş dallarında unuttum çocukluğumu
kulaklarımda eskil bir tını
kimsenin duyamayacağı
güneşli orta çağ aryaları
kadının yüzüne düşen
ağlayan gündönümü yakasında
neydi yitirdiğimiz
nemli dudaklarımızda
tenha unutuşu mu çölün
yabanıl yüzü mü prensesin
ışıl ışıl ay taşları
aydınlatırken ellerimizi

tanıyamıyorduk şaşkın yüzlerini ölümün
birdenbire derinleşti kâbus
yüzyıllardır ölü bir köpeğin bilinci nesneleşirken
ay ıslık çalıp
sessizce fısıldadı tılsımlı sözlerini
çünkü acı girdi aranıza
ve Danton'un kesik kafası
aydınlattı ihtilalcilerin yalan ufkunu
anlamalıydınız
Macbeth uykuyu öldürmüş
Cordelia çarmıha gerilmişti
ve unutuş öğretilemezdi kısa
güneş çıkar
aydınlanır parke taşlı sokak
herkes uyanıp yüzünü yıkar
bahar gelmiştir artık
yeşil erik yenmeye gidilecektir
sıska bir şarkıcının öğrettiği şarkılar söylenerek....
Serdar AYDIN

10.16.13.Serdar.htm

Serdar AYDIN

1970 yılında doğdu. İTÜ'yü bitirdi. Bir Haritacı.

İlk şiiri 1993 yılında yayınlandı. 1994 yılından itibaren son sayısına kadar İzlek Dergisini çıkaran grubun içerisinde yer aldı. Metin ve şiirden oluşan ilk kitabi Nilgün Marmara Metinleri ve Fragmanlar 1997 yılında İzlek Yayınlarından çıktı. Şiir ve yazı çalışmalarını sürdürüyor.

Dünyanın en güzel bozkır kenti olduğunu düşündüğü Ankara'da yaşıyor.

10.16.13. YALNIZLIK

YALNIZLIK
April' in Paris, sonrasında
tersinen anılar öncesi
bir damla gözyaşıydın sen
ürkek kara kırçıl
gidişinle
akrebinden sızan elveda
anlamanı ararken
boktan bir hayat eskizi gibi
kıvranırdım...
çırpınan acının içinde
bir damla gözyaşıydın sen
kirli kara kırçıl
yokluğun irincesi gibi
sevişebilir miydik
tarihin izdüşümüyle lal
aşkların apış arasında kısa
hoşçakalıyla...baharın
öpüşürken kendine soytarı
bilmeliydin
pörsümüş sözlerinden arta kalandı
aşk
yalnızlıktan kudurmuş
bedeninde leşini arayan aşk
hazzın köpeği aşk
utanç senindi
sevgilim
teninin soytarısı kadın...
Serdar AYDIN

10.16.13. YOKLUGUNDA - II

YOKLUĞUNDA - II
adamlar
yürüyorlar
ve kadınlar
ellerinde yağmur
şövalyeleri aglayan
ürkek kentlerde

aşk
tükenik su...
sessizliğin
susku ovaları
boynunda uzanan
bir tanrının gözbebekleri
dilimin ucunda
kaygan ve ötelenmiş
kadınlığın
beni kapsıyorsun
kadınım,
dilin
hiç açmamış bir sardunya
meditasyon yapan
budha sureti
dilin
bir nice anlam
belleyemediğim
gözlerin
kara ay büyüsü
ağzın
ıtırlı mayıs bahçesi
dudakların
iki gece imi
ve kaygı sözü
memelerin
çılgın yurtsuzluğumun
korkulu anları
çocukluğumun
pamuk helva düşleri
sesin
katledilmiş bir halkın
en kederli ezgisi
susuşun
umarsız ağlaşması tanrıların
sonsuz okyanus çayırlarında
mavi gözyaşı
kadınım
varoluşum
tükeniyoruz...

basit bir ayrıntı
bütün sözcükler boyunca
seni sevdiğim
arsız duygulanışım
ve şiir
kendimi gömdüğüm
sen...sizliğim...
Serdar AYDIN

10.16.13.YOKLUGUNDA - III

YOKLUĞUNDA - III
(ses...)
susku
putlarıyla bilinmez
uzun bir soru işareti
aşk
yalnızlığı çoğaltan
aşk
ıssız bir köpek leşi
parmak ucunda
dokunduğum kesik
derin ve derin
acı...
geometrik karmaşa
penceresinde beyazın
ay negatif
ışın solungaçları
titreyen boşluk
intihar
artığı aynalardaki
açmaz...ölü kaltak
konuş
iri gözleri belleğin
bir sözcük
umarsız
bir ses
kanarken
usanç

çiçek açıyor
sensiz gibi
iğrenti
tek kuralı yaşananın
umut-cinnetin apışarasında
          düzüşen söz'de benliklerden
          arta kalan döl atmığı-umut diyesim
deliriyorum
d.e.l.i.r.i.y.o.r.u.z...
iki sıvısı aşkın
döl ve irin
dilsizliğimin sözcükleri
dağlarda dolaşan ölüm
menekşe kokan
sesleniş; celladım ol ey
               sevgili
                                        orospu
                        hayat; ey aşk
gözlerime işeyen hiç'lik...
sonlamasında an'ın
varsıl bir sözcük
saçların
bir okyanus düşü
özlemin
aksak söylencesi baharın
kana şimdi...
Serdar AYDIN

10.16.13. YOKLUGUNDA - IV

YOKLUĞUNDA - IV
(aşk...)
ney
di'li zamanlarda
çürüyen giz
ney'di
uzayan güdümlü ses
kuleleri parçalanan bozkır belki
yüreğim
ney'di aşk belki

sessizliğin...belki
sözcüklerin kangreni
aşk
ritüel düzüşme erki
yalan ve ihanet güncesi
aşk
ney'di
yokluğun gerisine sarkan
pişmanlık..belki acı
kuleleri parçalanan
bozkır...ney'di
söylenemeyen
aşk'tı
kancık bir itin
doğurgan tasarımı
içimde
ağlamak duygusu
boğulan
bir çocuk sesi
unutuş
terörize edilmiş vahşet
duyusal imi aşkın
teorize şiddet...

zaman ölüdür
kaygısı şaşkın dil
çolaktır
kırılır
ses
öfkeye dönüşürken
çağrılı soğuk deniz
mavidir
öl deyince su
saydam buyruk
buzdur
kırılır...aşk
kırgınlıktır... Serdar AYDIN
temmuz-97

Serdar AYDIN

10.16.13.YOKLUGUNDA - V

YOKLUĞUNDA - V

(bir aşk için söylem denemesi)
deniz
ölü urganların ucunda
çırpınan
istavrit gözü
deniz ve kadın
ikicil töz...
mecazları acı olan aşk
üreyen cinnet ilmi
içindeyken senin
gördüğüm düşler
gövdenin kapılarında
onulmaz direnişi
kadınlığının
bir başına...

ve aşk sevgilim
umarsız bir tutkudur
diyen sesim
rahminin duvarlarına çarpıp
dağılırken orgazm çöllerinde
kaç günah daha çoğalırdık
kim bilir...
ayrılık
yaldızlı gece
gülümserken
duvara asılı yüzün
kanardı yokluğun
ve aşk sevgilim
umarsız bir tutkudur
diyen sesin
saplanırdı usuma...
anlamıştık
bulut üşümüştü
aşk
umarsız bir tutkuydu
gülümserken

güneş de utanırdı
gittin
içime çöktüm sonra
içime döküldü
bütün kemiklerim
pelte benlik ölü
gök
iki parça
yalnızlık
iki parça
umut
gözlerime inen
kara bir örtü
yokluğun
bir sokak betimi
yalancı bahar ihaneti
yanılmıştım
hadi şimdi
g...i...t...
Serdar AYDIN

10.16.13.YOKLUGUNDA - I

YOKLUĞUNDA - I
eskimişti ay
aşklarda
yokluklar yaşlanmıştı
şaşkın ve acemi
bir anlamını bulabilseydik
ihanetin
çürümezdik...
kör bir deniz
yürürken
Ortodoks kokusu
gövdenin
ayrıntısı doğa kadın
sevgilim
bir anlamını bulabilseydik
yokluğunun
ağlamazdık...

ilkel erilliğin
kara kargaları kara
sözcükler
birleştirici ulaklar
memelerin
kendine batan
yatalak kirpi
gülümsemesi metal
kadın
içine al yalnızlığımı
beni ve sokaklarını
kirli sarı kerhane
yankısıdır yalnızlığın
beden
anlamını yaratan
burgaç
sarmal kıvrım ve
kıyı üzünçlü
dram...
Serdar AYDIN

10.16.14 SERKAN ISIN

10.16.14.1 03:36 VE HER GECE

03:36 VE HER GECE
Olmuyor işte
bir yanda Rachmaninof
bir yanda alışveriş merkezleri
dolanıp duruyorum ilk gençlik aşkları gibi
köleliğini öven sözlerle bezeli kitapların arasında
sokakların ortasında ve evlerin içinde
bir kanepe üzerinde ikibüklüm ve yalnız
-ki çok veremli bir noktürn kadar elverişliyim
intihara-
bir çıkış arıyorum: Sonundan başına
işçilerin yaşlı fahişelerin genç ikizlerin
dönüp kadın gibi kokan o boklu travestilerin
-Beyoğlu masalı değildir anlatılan-
konu olmadığı filmler de çekebilen marjinallerin de
otobüs kuyruklarında piyano çalabilen maymunların da

köle olmayı kendileri seçen kadınların da
içinde olabileceği derin veremli bir noktürn öncesi
bir çıkış arıyorum sabaha karşı
çoğulları arpa etmeyen ince belli pencere önü kızlarını
ardından baktırmayan o çocuk aklı kışlarını
-asla bilmediğiniz kışlar-
ağlamaktan gözleri süzülmüş, ırmak gibi delikanlıları
kimsenin anlamadığı kemancıları, kancıkları, muhabir çıraklarını
renklerle bezeli gökkuşağı tepelerini
gerçeküstü resimleri anlayan bir resim öğretmeninin kendi
portresi önünde intihar edişini
çarmıha gerilmeyen isa'nın göğe yükselişini
-belki çözülebilir karmaşa, bu sahne-
namaz vakti devrim olmayacağını bilen sevgili kulları
devrim vakti istişareye gelen müridlerini öpen usta'yı
çevirisini az önce bitirdiği kısa hikayelerin içinde
eski sevgilisini düşünen masa lambası yazarlarını
en ince dokularına kadar anlatabilen veremli ama sıradan
bir noktürn öncesi,
sabaha bir çıkış kapısı gibi bakmayı biliyorum: bu umut!
II
sakince süzülüyorsun doğu'ya doğru
önünde işlemeli bir yorgan, düşlerin, iç geçirerek
savrulan yazıların: kadınlar için tuttuğun günlük
sabaha varır mısın
kakmalı kapısında Luksandra, bakışları ahenkli
örneklenemiyecek dudakları
asrî zamanları tanrıçaları gibi giyinse
sever miydin O'nu?
az ilerde o çocuk ağaçları, annelerinden uzak çocuklar
babaları bir selvi ağacından nil'in kıyısında çiçek açan
kardelenler
yaprakları ile zengin KuşSürüleri,
tablolardan fırlayan boya artıkları ile örülmüş bir duvar
spatula ile kazınmış erkek yüzleri, kara derili
otobüste görsen yer verir miydin O'nlara?
uykuya dalmanı sağlayan karanfil kitabı
aslında her zaman yanında taşıdığın ve gördüğün
ilk güzel kadına verebileceğin tütsülü yüreğin
hep sakladığın çocukların

-içinde ne çok var
biliyorum bekliyorsun
o sokaktan inerken karşılaşacaksınız
intiharın en güzel zamanında olacak ay
gözleri sana baktığında elinde dokunup canını alacak
ne çok eşya var odanda
-ah şu sevimli küçük biblolar, tablolar, kapaklar
kitaplar, ince dergiler, kağıtlar...solup gitmiyor musun
görmüyorlar mı, neden, ben dokunamam sana bilirsin. dokunmam
yasak. ama yanında uyusam, hoşuna gider bu. çıplaklığım
rahatsız etmiyor seni, oysa gizlice seyrederim seni hergün
odanda sırılsıklam...kızma. bana bakınca yeniden anlam
kazanıyor AŞK. sen bana dokun, ben kıyamam, çünkü
parçalanırsın: UNUTMA kadınım ben-
III
seni görüyorum bazen, düşen melek masalı
büyük eposide'ler halinde kalın ciltli
şimdi açsam televizyonu bulurum hangi kanaldasın
ama sen, çocuk gibi: hep benim yanımda hep içimde
odalar arası kuş resitali gibi, konser salonunda ölüm!
gafil avlarsın beni hep, ya bir şiir başında ya azalmada
ama elimi tuttuğunda unuturum tüm omerta'ları, kanunkoyucuları
süzülür yanına oturur, gerçek olmanı diler ve seni öperim.
sonra hayaller, şiirler, ham maddesi imgemin
dökülür durur senin için: senin için
sen ne zaman kaybolsan
ben kendimi bulurum: sarkaç ve eylemsizlik
IV
fildişi tarağına bak soylu güzelim
niceleri gibi senin de saçlarından başlar ölümün
ve bu yüzden kuaför yorgo'ya danışırım
çünkü saçlarında ölümün büyüsü yatar.
taradığında sanki bir mezarcı hafifçe alır üzerindeki
ayrık otlarını ve yüzün ortaya çıkar
ama güneştendir bizim aldanmamız: bir ölü yüzünü bile
güzelleştirir güneş!
gündoğumlarındandır bizim yaşama fermanlarımız
kimdi o?
cevap veririz: Tanrı
belli belirsiz güler karşıdaki

V
olmayacak asla
sen ve sabahın tortulu suratı
Serkan IŞIN

10.16.14.:206

206
1
Şehre bu yağmur bulut fabrikasından iniyordu
İlk mısrayı onların arasında düşündüm,
Şimdi burada çiziyorum üzerini.
Şehre bu yağmur bulut fabrikalarından iniyordu,
Beni görenler kıskıs gülecek elbet
-yaratmanın tedirginliğe olan bu ilgisi, gözlerime belli belirsiz bir tik peydahladı-
ben şimdi bir otel odasında olmak istiyorum
-hani şu senin yerine dikilen-
yağmur işçilerini dinlemek istiyorum,
sesi ustraya benzetilebilen Jacques Brel'in ağzından,
oysa durum eşdeğeriyle yan
koca bir fakültenin kirli, gri saltanatında
te(n/b)eşir tozlu sınıfın içindeyim
ola ki zaman ›? yerimi sabitlesin formüller
postulalar
bir otel odası dedim ya, aldırma sen
kişinin kubbesi yekpare olunca, kabesi zindandan…
"beter" diyeceksin biliyorum:
DMÖ'nün rahatsız sandalyelerini seçtik her zaman
Sevişmek için
Kucağıma gelmek için binbir oyun yaptın
-kapıyı kapat lütfen derken dudakların titredi-
sınıf aldırmadı bu yüzüne kemanderisikazınmış
sahte oyunculuğuna
korkuyla kapattım kapıyı ve olası bir
müstahtem baskınında zaman kazanmak için
loş köşelere ayna tuttuk.
"ayna kırılmaksa" dedin dudaklarını kapatırken
dudaklarıma
kalçaların kucağıma yerleşti: erotik
sonrasız bir düş yığını tahtaya ilişti gözlerim

titredim koridorda biri var dediğinde, inleyerek.

2

annem görse her halde ders notlarımı mısralara kiraladığımı
fatihasını, başına beyaz bir parşömen öterek okurdu
-az önce kapıyı gözledim
sarkacın bütçesini ısrarla yokluğun bütünlüyordu-
kapıdan geçen kadın seslerine kulak kabarttım,
tenimi geriyor bu ses hızının ince iğnesi,
koridorda, labirente benzeterek, izlediğim yolu
gerisin geri tekrar yürüdüm kafamda, otururken
yağmur durdu.
“ben gidiyorum” repliğini kızgın hademenin ağzından
senin dudaklarına yapıştırdım, közlü ve isli bir kültablasıyla
kelimeler önce hizalarını yadırgadı,
sonra dudaklarının dokusuna yapışan her kelime gibi,
terkediş ‘e gergeflediler kendilerini
içim acıyor: fîtrat?

3

şehirde ancak traktör tepesinden farkedebileceğin
bulutlar var,
asî bulutlar bunlar
yaşadığın şehrin izbeliğine yakışan bulutlar
-az önce kalemi izledim ben’den bağımsız kağıt üzerinde-
içeri giren biri, çıkan binlercesini ürküterek
tekliğimi belgeledi (az önce).

4

işlek ve kalabalık bir oyuk burası
amacından sapmış yüzlerce tedirgin karaadamı ve kadınının
uğrak yeri.
Ben ziyaretçiyim.
Gölgesi diğerlerinin gölgesinden uzun olmayan
Hançeri doğum izi gibi
Bacaklarında saklayan
Gölgesini yazgısından
Ayıran tek gövde: pusulası kahır olan sevgilin.
Serkan IŞIN

10.16.14.:ASK HERSEYDIR

AŞK HERŞEYDİR

Eteğini küllere bulamış bir ejderhanın sürekli yüzü duruyor sokaklarda
Bu yüz binbir gece masallarının sonundaki gün kadar esrarlı
Ve bi'o kadar da çağ dışı -çağdışı bir masal oluyor zamanla-
Yontuyorum düşgücümü, çok değerli metalin üzerinde sürgünler yaşıyor spatulam
Damarı bulmanın sevinci ile esriyorum güneşin altında
Nehirleri taşırıyor kösnümem:şehvetimin nesneleşmesi.
Buna aşk dahil değil elbet, aşk yankıları ile peydahlanıyor
Külleri ile sürekleniyor sokaklarda
Esrarı kendinden mürekkep, mürekkebi baldıran, kadehi ilkel ve eskil
Tarih-dışı cinayetleri, müsveddeleri, kullanımı olmayan daktilo şeritlerini
İç yüzünde bir kalaycı gibi parlatan aşk, elbet dahil değil tüm bu kadınadalarına.
Eteğini küllere bulamış bir ejderhanın sürekli yüzü duruyor sokaklarda
O sokaklarda etekleri sıyrılmış kadınlar, fahişeler yüz görümlüğü arıyor
Simya bir mumun alevinde pervanesini arıyor çıkmazlarda: sokak nefes alıyor
Ben eşzamanlı kahroluşlar yaşıyorum, tüm çağlarda
Sokak adına düşüyorum, öpüyorum asfaltı, kaldırımları, çöpleri…
Sürekli yüzün önünde otobüs şoförleri, uç kağıtçı körler, dilsizler,
ince saten hayaller, kahramanlar, çıplak baldırlar, bebekler,
azgın duruşlar, müşteriler: şeyler'i kentimizin.
Bu yüz binbir gece masallarının sonundaki gün kadar esrarlı
Ve bi'o kadar da çağ dışı -çağdışı bir masal oluyor zamanla-
Geceden çıkıldığında, kimyasını bilmediğimiz o kurtlar düşer ya yüzümüze
Şehir şebekesinden emekli yüz mumluk zenci ampüllerimizi yakar güneş
İçimizde bir mum söner, aynaya bakar, diş fırçalar, kahvaltı yapar ve karılarımızı öperiz
Oysa bütün gece sokakta yatmışız gibi kokar ağzımız,
-sokakta yatmışsızdır bir orospu kıvamında
orospular bi'kez evlerinde yatmışlar, arabuluclar mevlit okutmuşlar
kıyamet'in alametleri bi'gecelik susmuş, israfil'in suruna çomak tıkamışızdır-
Düşgücünün tüm dişleri çürümüş, evleri yağmalanmıştır
Ben
Yontuyorum düşgücümü, çok değerli metalin üzerinde sürgünler yaşıyor spatulam
Sizler iç geçiriyorsunuz, sokaklardaki ejderha yüzlerine bakarak
Bir yıldız kayıyor
Buna aşk dahil değil elbet, aşk yankıları ile peydahlanıyor
Külleri ile sürekleniyor sokaklarda
Esrarı kendinden mürekkep, mürekkebi baldıran, kadehi ilkel ve eskil
Tarih-dışı cinayetleri, müsveddeleri, kullanımı olmayan daktilo şeritlerini

İç yüzünde bir kalaycı gibi parlatan aşk, elbet dahil değil tüm bu hüzünadalarına.
Bu ada binbir gece masallarının sonundaki gün kadar esrarlı
Ve bi'o kadar da çağ dışı -çağdışı bir masal oluyor zamanla-
Yontuyorum düşgücümü, tenimin üzerinde sürgünler yaşıyor spatulam
Damarı bulmanın sevinci ile esriyorum güneşin altında
Nehirleri taşırıyor kösnümem:şehvetimin nesneleşmesi.
Esrarı kendinden mürekkep, mürekkebi baldıran, kadehi ilkel ve eskil
Tarih-dışı cinayetleri, müsveddeleri, kullanımı olmayan daktilo şeritlerini
İç yüzünde bir kalaycı gibi parlatan aşk, elbet dahil değil tüm bu hüzünadalarına.
Çünkü aşk herşeydir..
Serkan IŞIN

10.16.14. BIR MEVLEVI KASABASINDA ASKIN TOPOGRAFISI

BİR MEVLEVİ KASABASINDA AŞKIN TOPOĞRAFİSİ
Yüzleri uzuyor mevlevilerin döndükçe bedenleri
Tenleri karıştıkça yergök arası topraklarda
Seyrederken karelere bölerek şarabı ve ekmeği
Dağılıyorlar: ve ancak bu dört fiile yazılabilir bu şiir
Uzamak/Uzak/Uz-ak
gidilebilir yerler aramanın vakti gelmişti Mutasavvıf Bey için
her tünek her kargı her kargaşa ses uyumunda ötelere gitmeyi gerektiriyordu
her in her oyuk her oda ve kefere ayînleri
tenin o çağırılmayan kötü kokusunu baş döndürücü seslerle çağırıyordu
Mutasavvıf bazen duruyor, düşünüyor, önündeki parşomenlere gözlerini
daldırıyor kullanmaması gereken bir diviti hokkasına kaldırıyor
elyazması emirleri siliyor yüzüne inen şafak/aura toplamında kaybediyor
uzaklara olan özlemini, eksik mısralara gömüyordu.
Bir sürek avı.
Zaman'ın dışında durmayı öğretmişlerdi oysa, dönerek
Ve biçiminin küre olduğunu biliyor mutasavvıf bey, turkuaz:
Euclid geometrisinden uzaklaşmayı biliyordu dönerek
"Sonraki nesil çok yetenekli; bu yüzden çok heyecanlıyım.
Ne kadar yetenekli insanlar, rolü nasıl kabul ediyor ve vazgeçiyorlar.
Onlar, hep mürşit rolünde değillerdir. Halbuki önceki mürşidler, eski
Alışıldık modele göre işlerini yapıyorlar ve ayrılmaları gerektiğinde de
ona göre davranıyorlardı. Bu durumda onlar görevi bırakmak yerine her zaman
işlerini yapıyorlardı."
Geri çekil mutasavvıf!
Yalnızlığına kur otağını, sür elini simya ve karanlıkların üzerinde

Mürşidin Ruhu bana döndü ve dedi ki:
“burada senden ayrılıyorum. Seçersen, bu kapıyı açabilirsin.
Seçim tamamen senin ve doğru veya yanlış şık yok. Her iki
Seçim de eşit ağırlıkta. Kapıyı açmak istersen diğer tarafta seninle
Buluşacağım.”
Kapıyı açmadım.
Bana korkma diyorlardı. “senden önce karanlığa gidenler sana rehberlik etmekte.”
Korku kapıydı.
Uz-ak-laş-mak bir fiildi şimdilik ve ancak.
Dönmek/dön-mek
“Güzel mozaik döşemeler üzerinde, yürümekten çok yüzüyormuş izlenimi veren,
cüppeli ve başlıklı bir figürün arkasında yürüyordum. Mürşidin Ruhu olarak
Adlandırdığım figür beni kristal avizeli, mermer sutünlü, uzun dönen merdivenli,
Yaldız süsleri ve duvarlarında zengin dokuma resimli örtüleri olan geniş açık
Odalardan geçirdi…durduk.”
Ne tuhaf bakıyor bana, karım, sevgilim, sakîm.
(karım bana sanki kubizmin sırlarına bakar gibi bakıyordu.)
Ah o Reimann geometrisi merakım, dedim kendi kendime.
Göçtüğümüz bu küpkez korku dolu kapı önleri,
Karımın unuttuğum teni üzerinde her gece gezdirdiğim tesbih
Nefs’e açıldığını iddia ettikleri bu sakallı ve cübbeli somun
Evimin sadeliğinde aradığım Sade!
“Sembolik süreç, imgelerde bir deneyim ve imgelerin bir
deneyimdir ve amacı aydınlanma ya da yüksek bilinçtir ki,
bu yolla başlangıçtaki durumdan daha yüksek bir düzeyi geçilir.”
Masanın üzerinde ahşabın ve dökme demirin mânâsını arıyor karım
Hurufîler, Yezidîler, binbir gece süren bu ayînleri durup dinlenmeden her saniye
Her saniye arasında durup dinlenmeden vecd ile sarılıyorum tesbihe
Sıkıyor, dişliyor ve kırmızı’nın spektrumdaki yerini unutmadan
Dalıyorum Alem’e.
Ardından seccadeye uzanıyor ve alnımı sürterek yüzölçümünde arıyorum
Aranmaması gereken ve size bunu ilk gün söyledikleri Huzur’u.
Ve sonra o sonu gelmez tefekkür ayinleri:
Imızganarak adını çağırdığımız
Arındığımız paradoksal bilinçdışının içindeki çeşitli düzeyler:
“Bununla birlikte, kişi bir düzeyden sonrakine çıktıkça (âlem-i misal’den,
âlem-i melekût ve alem-i cebur’a) karşılıkların daha az kişisel ve
daha çok evrensel hale geldiğini görür. Âlem-i misal’deyken, kişi,
rüya kişiliğinin alışık olduğunu keşfeder. Âlem-i melekût düzeyinde,
kişinin karşılığı bir melek biçiminde görünür; el-ceberut düzeyinde kişi…”

DAĞILMAK/Bölmek
Ah o tuzak cümle:
“Non foras ire, in teipsum redi;
in interiare homine versitas”
Eskil bir Kur’an musafına sapladığım üç renk
Kırmızı, mor ve siyah
Dergâh’ın kapısı’nayaklaştıkçasürekliazap
Bu azap sakalı ile kişi özler cehennemini
O sakalı ile temizler tuvaletinin mermerini
Çünkü
“Modern insan köksüzdür ve bütünlüğü yitmiştir.”
Ah nasıl kurtaracağım bu şiiri tanbur’un elinden
Derine daha derine ineceğim elimde kör bir lamba
Işığın çevrelediği aydınlıkta duvarda arkeik bir yazı:
Vocatus atque non vacatus Deus aclerit
Karım’a döndüm, kızımı izledim onun süreğinde
Sinesine, yüzüne, eline, beline ve gülüne
Gülünce bana sapladığı o ten sel’ine, o koku ezmesine
Yüzümde verdiğim bi’anlam olmaması üzerine
Mürekkeple üç harf yazdım:
Vâ’si, ka’rib ve Mûhit
Yine o tanbur delip geçiyor ahengi
Dalıyor dergâh’a, kan topluyor her dönmede
Tork anlamını yitiriyor çünkü sonsuz’a uçmaktır dönmek
Ve elbette dağılmak eşdeğer, çünkü sonsuza dönmekte Mutasavvıf
Silik
Silik silik
Görünü:
Eski merdaneli makineler, Singer dikiş makinası
Dayısının siyah/simyasız resimleri
Karısının gözlükleri, düş umacısı tüller
Hacdan gelen bir şişe zemzem
Hacdan gelmeyen Muhammed hüznü
Olivetti bir daktilo, kırmızı şeritli
Altın yemek takımları, kağıtlar, bonolar, senetler
Dönerek, dönerek içine eşyanın, dönerek içine
Ölerek, ölerek sona yaklaş ey Mutassavıf
İn eteklerime, dök şerbetini, ah öl Mutasavvıf
Öl ki bir cendere resmidir cennet
İç yüzünde aynalar biriktirdiğimiz

Dön aşkın, dön sefil, dön beceriksiz, dön
Dön ki dökülesin kendine, devril kendini
Aç yüzünü, ört perdesini karanlıklarının
Şahadet et sahici sokakarına İstanbul'un
Bizans adına, yüz adına, Akşemseddin adına
Velilerimizin, nebilerimizin, ayetlerimizin adına
Sulatı güllerinin adına, odaların ve sevişmelerin adına
Gömülerin, yüzlerin, Hurufîlerin, küfürlerin adına
Ah dön Mutasavvıf, ne olur dön yüzümüzü cennetimize.
Dağılmak: Aşk Cehennem'de aranmalıdır. Aşk cehennemin mânâsında asılı durandır.
O gece gizlice Milton okudu Mutasavvıf - nerden bulduysa-
Ezici cehennem şiirleri ile doldurdu yüreğini
Cennetin güneyi ile ilgili bazı Bosch resimlerine göz attı, gizlice yine
Yüzüne o Goya nekesliği ile sürekli düşündü durdu.
Ney'ini kırdı, tanburunu ve rahlesini ateşe verdi. Cerahatin şehrinden kaçışın bu yüzüncü y
Tıpkı Lût üzerine düşünen bir melek gibi, kıvrandı durdu:
Mahlas, salaşça yüzsüzce, arsızca bir ad olmalı
Simya kokmalı, ceza vermeli, bir mahlas ki, yazarını cehenneme mıhlamalı
Bir zaman aralığı yakalamalı, hızlanmalı, hızmalı bir isim
Prangalı bir mahlas.
Loda olarak vaftiz ettini kendini Mutasavvıf
O gece şarap içti kan niyetine, nefs eza ile uslanmaya görsün
O gece inkar etti tevbe niyetine, arz cefa ile süslenmeye görsün
Tenhalık'ta gördü hacetini…
Dönüyoruz Beyza, iç sofalara haber saldım, defterimiz dürülecek
Dergâh'a geldiğimiz gibi, gözlerimiz tekrar bağlanacak
Yerini unut bu evin, bu sofanın, bu sakalın ve bu sırat'ın. Biz geçemedik aşkım
Biz geçemedik kadınım, biz…sıfatını ayağına sürüdüğümüz Tanrı'nın cezası için
Nefs çukurlarıyız ve bundan sonra adım Loda, tıpkı toprağa bağlı herhangi bir cüce
Eski model bir Austin koltuğunda yazdım bunları
Şehre dönmek için yazdım bunları
Cerahati öpmek, emmek ve delirmek için
Duamı eksik etmeyin dudaklarınızdan
Cehennem Aşk'ın Mahlası'dır.
Loda: üzerine toprak örtülmüş olandır.
Kar'ib ancak va'si ve muhit olandandır.
Dergâh'a şehirden kaçan girmesin.
Dönmek her anlamda, şehrin ortasınadır.
Başlangıç her anlamda, şehrin ortasınadır.
Ortasınadır, ortasınadır.

Eteğini küllere bulamış bir ejderhanın sürekli yüzü duruyor sokaklarda
O sokaklarda etekleri sıyrılmış kadınlar, fahişeler yüz görümlüğü arıyor
Simya bir mumun alevinde pervanesini arıyor çıkmazlarda: sokak nefes alıyor
Ben eşzamanlı kahroluşlar yaşıyorum, tüm çağlarda
Sokak adına düşüyorum, öpüyorum asfaltı, kaldırımları, çöpleri…
Sürekli yüzün önünde otobüs şoförleri, uç kağıtçı körler, dilsizler,
ince saten hayaller, kahramanlar, çıplak baldırlar, bebekler,
azgın duruşlar, müşteriler: şeyler'i kentimizin.
Bu yüz binbir gece masallarının sonundaki gün kadar esrarlı
Ve bi'o kadar da çağ dışı -çağdışı bir masal oluyor zamanla-
Geceden çıkıldığında, kimyasını bilmediğimiz o kurtlar düşer ya yüzümüze
Şehir şebekesinden emekli yüz mumluk zenci ampüllerimizi yakar güneş
İçimizde bir mum söner, aynaya bakar, diş fırçalar, kahvaltı yapar ve karılarımızı öperiz
Oysa bütün gece sokakta yatmışız gibi kokar ağzımız,
-sokakta yatmışsızdır bir orospu kıvamında
orospular bi'kez evlerinde yatmışlar, arabuluclar mevlit okutmuşlar
kıyamet'in alametleri bi'gecelik susmuş, israfil'in suruna çomak tıkamışızdır-
Düşgücünün tüm dişleri çürümüş, evleri yağmalanmıştır
Ben
Yontuyorum düşgücümü, çok değerli metalin üzerinde sürgünler yaşıyor spatulam
Sizler iç geçiriyorsunuz, sokaklardaki ejderha yüzlerine bakarak
Bir yıldız kayıyor
Buna aşk dahil değil elbet, aşk yankıları ile peydahlanıyor
Külleri ile sürekleniyor sokaklarda
Esrarı kendinden mürekkep, mürekkebi baldıran, kadehi ilkel ve eskil
Tarih-dışı cinayetleri, müsveddeleri, kullanımı olmayan daktilo şeritlerini
İç yüzünde bir kalaycı gibi parlatan aşk, elbet dahil değil tüm bu hüzünadalarına.
Bu ada binbir gece masallarının sonundaki gün kadar esrarlı
Ve bi'o kadar da çağ dışı -çağdışı bir masal oluyor zamanla-
Yontuyorum düşgücümü, tenimin üzerinde sürgünler yaşıyor spatulam
Damarı bulmanın sevinci ile esriyorum güneşin altında
Nehirleri taşırıyor kösnümem:şehvetimin nesneleşmesi.
Esrarı kendinden mürekkep, mürekkebi baldıran, kadehi ilkel ve eskil
Tarih-dışı cinayetleri, müsveddeleri, kullanımı olmayan daktilo şeritlerini
İç yüzünde bir kalaycı gibi parlatan aşk, elbet dahil değil tüm bu hüzünadalarına.
Çünkü aşk herşeydir..
Serkan IŞIN

10.16.14. CERAHATIN SEHRINDE YAPI BOZUNUMU

CERAHATİN ŞEHRİNDE YAPI BOZUNUMU
Cerahatin şehrinde yapı bozunumu fizik dışı
Körelmesi köşeden başladı, alttan deniz kenarından
Ve hayvanat bahçelerine, telefon kulübelerine,
Soysuz iş hanlarına, sahipsiz enkaz derilerine vs.
Birden,
Şehrin kanaması.
BİR ŞEHRİN YARILANMAÖMRÜ ÜZERİNE
1.
televizyonun sesini kıstı
siyah kumandanın kamçı/bakalit yüzü parladı elimde
stereo ve dağılgan
çiftleniyorum masamın önünde,
yağmur içimden geçerse
yığılır kalırım
telefon şebekesine çığ düşüyor bulut
dille mors alfabesi arası bir şehir
iniyor kağıda:
“Rolle teoremi uyarınca cinayet işleyen
bir uşağın freudyen anlığı” başlığını
düştüm kağıda: gizemli ve yararsız
anlam bi’anda dağılıyor zil sesiyle
saat dokuz
kadavraların göğüs kafeslerinde yürek yetiştiren umut,
çığlıklar, bağırmalar karakolun turnusol duvarında
‘kanser’ adımın talihsiz bir oyunu: retorik.
Beyaz, renk geçişleri dalga boyu cüce işkence
Düzlemleri, satırlar, prizler, fişler, 220 AC vs.
Stereo ve dağılgan,
Çok uzantılı bir elin dokusunu belirliyorum
Enstrumanlar ve tüller arasında
LSD içip, bir kova suda balık avlayan
Düş imbikleri yön veriyor dalgalara,
Işığın her anlamında bir hız
Zamana bölündükçe blurlaşan modern bilim
Dişlerini gıcırdatarak parçalanıyor her
Silikon denizinde.
2.

özel indirimler sürükleniyor şehrin nehrinde
nehrinde sakince yüzüyor Rolle,
Landau'nun sapıkça yüzüne biniyor sayılar
-push it
push it
pus h i t!
inceldikçe seyrekleşen kadavralar
delik deşik nefro-retro düşler.
ADORNO
1
yalnızlığımı çekip üzerimden
duvara astığımda,
onda 'bireyin çürüme dönemini' gördüm
ve bu şekilsiz tablo
ürküttü beni
-peygamber devesi aynada
çiftleşiyordu,
yazdı, ortalık uğulduyor
sütyenler, uçlar, saplar şehre giriyordu
peygamber devesi aynada
kırınımla kendi şehvetini keşfediyordu
kıskaçlar, teller, bacaklar ve eklem…bir böcek
ve bilinir ki
bu şehvet
ötekine ihtiyaç duyardı-
aşınmak, sürtünmenin doğal alışverişi tenle
belirsiz bir gücün kaşarlanmış inadı
sürüp giden, yönünü günler arası belirleyen
kentin
en yaramaz (iktidar) tahtı.
Aynadaki deri -yeşil, düz, mat ve soğuk-
Gözleri dört bir yanda dağılarak sonlanıyordu,
Kadın çığıklarını anımsatarak yayılan hışırtı
Gecikmiş çocukluğum kapıdan içeri girdi
Yansıma karmaşaya döndü
Böcek kırıldı ayna.
2
Burjuvazi hoşgörülüdür oysa:
İnsanları oldukları gibi sever,
çünkü onların olabileceklerinden

nefret etmektedir.
s.25
kenti düşünüyorum, bir kent benim imgelem
yalnızlığımı üzerime giydim, ısındım
korundum
tam ortaya mıhladım göğsümden (kendimi)
bekledim
gözlem #1
Dopplerle dolu şehir
Öyle bir kanun ki
Hızı önemesemeyen
Görece ya da katı
Gerçek: ses ve onun krallığı
3.
Onların (insanların haz ve eğlencelerine
Doğru atılmış en küçük adım, acılarının
Daha da şiddetlenmesine yol açacaktır.
s.26
hertürden yaralanma bir kabuk özlemiyle
doğruluyor bütçesini
kanın/gücün sıcaklığı, kabaran tene şekil
değiştirerek ve sonra donarak bağlı kalması
yaranın bir anıya bağlı coğrafyası…
ve en son hatırlanmaması gereken bir zamanda
uzviyette yerine oturan kocaman tarih:
tamamlanan tarih;çember
tutkuyla aşırılıkla sahiplenilen hastalık
taşınan ateşle yayılan, yayınlanan iç sorunlar
kalbin o somurulmayan yapısı
kalp şeklinden uzak
yüreğin
tüm bedene özgü başkaldırı ritmi:
yalnızlık bir din midir?
(bu son tümce için duruyoruz burada.)
Ehidna Üzerine Hastalıklı Şiir
I
Ehidna’nın silik imgesini rüyalarıma sokan yüce bilinçaltım (dualarıma ‘kulak’ veren Râb)
Yine o unutamadığım siyah saçları, mavi palto ve telefonlar..
Kuşkumu derin bir neşterle kurcalayan, beni yollara atan ‘çağırmalar’
Sesini alırken, dilime dolanan sorular..

İçini ve aklımı okuduğunu bildiğim (çünkü yarısı yılan'dır Ehidna'nın, yarısı insan)
O kalın beden. Neredeyse en güzel biçimlerde önümde yürüyen, kaburgalarının arasında bi
çınarın imgesini aradığım, yüzü belleğime bir toka ile kazınan, rüyalarımda bile beni kuşku
"dokun bana"
aramıza soktuğun bu uzaklık, matematiğini zorluyor evrenin.
Çünkü tül bir perde ile sakince genişliyor, sonra birden dibime çörekleniyor,
gölgemin olması gereken yerin tam oylumunda, uyumadan önce ağlayan tüm
ayrık ve ikiz çocuklar. Tanrı'ya şart koşan şairler, ikili ve çok dilli ehidna'ya
ruhlarını satmaktan geri durmayanlar, cehennemi insanlar bilip cenneti onun korkunç pusu
Kendi tırnaklarımızla astık kendimizi boşluğa. Şimdi sarılıp dururuz her rüzgârın alnında.
Kentler geçiyor ehidna, tutku ve arsızlık dolu yüzünde taşıyor yaşlanmanın bilgeliğini -taşıs
Salgını yayıyor her öpüşünde ölüleri -yaysın- bedeni kor bir ateş topu, bizim elma sandığım
ve bu yüzden peltektir dilimiz, yanıktır şeklisizdir elimiz. Koynumuzda ak bir bulut dolaştır
çarmıha geren kullarının çivileriyle sabitsiz kıyamete kadar.
İnsanlar yılan arası bir yerde duruyor ehidna,
Bulutla toprak arası bir fazda titreşiyor
Aldatıcı tırnaklarını katı-dan-sıvı-ya
Sokup çıkarıyor kahpe yüreklerimize, oysa
Durabilir işkence, sonlanabilir bu kızgın öpüşme
-dursun-
çünkü söz'e yazıyla karşılık veririz biz
dilimizi ince bir bıçakla keserek.
II.
Nekahat: Hastalığa alışması tenin
Erimesi ve dikleşmesi, erirken
Ufuk çizgisinde umuda azgın bakış
Alyuvarların gölgesinde kuruyup duran
Geniz, damağa giren iğne ucu
Düşmenin ince aritmetiği, sözün
Yitmesi yavaşça kanayan yarada,
Sinirlere; açık sinirlere sokulan
Kancaları yaşamın.
Baygınlık: yığılıvermek, çölün bütçesine uygun
Susuz ve gömülen katı cisimle
Ölüme uzatılan gövde
-kırık ve eksik parmakları vardır ölümün-
azap, dişin kırılması dilin darbesiyle
konuşmak için istek,
kuruyan dudak, dökülen dudak
çölleşen beden, pusulası kahır olan

bu batak, güneşin altında muhtaç
düşmüş, zoraki ve yanlış.
III.
Dirim: Ölüm/dirim arası boşluk
Oksijen tüpüne tutsak yüzün uçkurları,
Belin iflası, erimek artık dikleşme olmadan
Kayıp gitmek yorgan yastık arasında
Sayıklamalar, bilincin ve usun
Sıfırlanması, algı eksikliği: şeyler
Dirimin yoksulluğu üzerine kurulan iskelet
Sanki hatırlatmak için kulluğunu
Nefse, bir ritüel kazınmış
Yüzün daire çölüne, kemikte
Başlayan parçalanma ve cüzzam.
Dirim=ölüm a'nı.
Hisle karılmış bedenin çürümesi
Göze inen ince perde - oynanan
IV.
“ilacın simyasında kumar oynayan tıp
ve hiçbir ilaç ehidna,
yüzünü bu kadar derin kazımamıştı
irisime”
Serkan IŞIN

10.16.14. KUSAGIMI BELINE DOLAYANLAR

KUŞAĞIMI BELİNE DOLAYANLAR
Adamın mağaraya döndüğünü tasavvur et.
Karanlığa kolay kolay alışabilir mi? Dostlarına
Hakikati söylese dinlerler mi onu?
Ağzını açar açmaz alay ederler:
“Sen dışarıda gözlerini kaybetmişsin arkadaş,
saçmalıyorsun…
Biz yerimizden çok memnunuz. Bizi dışarı
çıkmaya zorlayacakların vay haline…
işte böyle aziz dostum. Sana
anlattığım hikaye kendi halimizin tasviridir.
Yer altındaki mağara:
Görünürler dünyası yücelere çıkan tutsak,
Meseller (idealar) alemine yükselen ruh…”

Eflatun, Devlet
Sokaktan başlayarak
Salaş sükse yüz veriyor sokağına
İç çamaşır rengini sihirle siyaha devşiriyor
Orospuluklar tüm kentin dibini oyarken
El değiştirmek, satılmak, pazarlanmak
Mal'ın satım gücünü tek nesnede
Özetliyor: tanınmak, kabul görme anlamında…
Uygarların (t)arafı:
Bu dizeler bir anlam uyandırıyor
En devşirme, en zorzopina kafalarda
Bellek sürtünerek eriyor, aşınıyor şehirde
Şeylere çarpıyor, taytlarda, ayakkabılarda
Ekranlarda, vitrinlerde, ellerde, ayaklarda,
Külotlarda, sütyenlerde, eteklerde, kıllarda
Saçlarda, kıvırdayan kalçalarda…şekil değiştirmiş: hobdin
Mevsimsiz baştan çıkarma:
"Meçhul bir felaketten buraya
düşmüş…"
diyor Mallarmé,
[Mallarmé kim?
Toplum sokaklarına yüzünü sürmüş bir
Lirik tanrı, bayağı tanrı işte!
Bir de Huret'ın yüzüne yapıştırdığı
Bir kolaj var ki, alıntılayayım:
(Öksürerek, tahmin ediyorum)
"Bir toplum durmuş, oturmamışsa birlikten yoksunsa, o toplumda durmuş oturmuş, kuralları kesin belirlenmiş bir sanat yaratılamaz."
Devam etmiyorum, bu kadarı kâfi nasılsa?]
Bıyıklıların (t)arafı:
"Bazı kederlerin riyaziyesi" belirsizdir diyor olabilir
Peyami Safa.
Ve devam ediyor: "Annelere anlatılan kederler
Taksim değil, zarbedilmiş olur."
Kuşağıma taksim ettikleri uçurum,
Zarp musluğu başında duran o aç tarih-atıkları,
Leninistler, sahte ekimciler ve dikimcilerle,
Dilenci-pavyon yumuşakcası gelenekçiler
arasında terkib edilen bir yosma/gizli
anlaşmadır. Cilalı yayın kadrolarına bordro

hesabı dağıtılan her sevinç, bizim çocukluk
anılarımız üzerine kurulması lazım gelen
parlak kitap kulelerinden gayyadır.
Bu gayya ki, Kojeve karşısında boğazları
Düğümlenen tüm pre-modernlerin tiksindiği
Vücuttur. Adorno diyor ki:
“Vicdanlarının sesine kulak verdikleri için başlarını
kendi otoriteleriyle belaya sokacak inanç beyanlarında
bulunmuş papazlar ve başöğretmenler, zülme ve
karşıdevrime sempatiyle bakmışlardır hep.”
Ah! Ya erdem! O şimdi üzerinde binlerce
Kirli elin dolandığı bir fahişedir.
Vesikası akıl, sermayesi vicdandır.
Bir sürrealist el gerekli kuşağıma,
Max Ernst’te mânâsını ve vücudunu bulan el,
Bilinçsiz el, bedenini kaybeden el,
El olması ancak bir hayvanlığa sirayet eden kent-dışı,
Doğa-içi el, bir el ki sûreti kadar korkunç ve irkiltici,
Bir el ki, toplum-düşmanı, bir el ki ilkel ve osmanlı.
AH! öyle bir karabasandır ki,
Fragmanları sokaklarda,
Bir vitrin önünde sarmaş dolaş,
Otobüste mahsun ve kızgın,
Trende hayran, çocuk ruhlu,
Sevişirken arsız ve isteksiz, verimsiz
Öyle bir kuşak ki,
Her belde iğreti duran!
Serkan IŞIN

10.16.14. KÜÇÜK HANIM’IN YOLCULUGU IÇIN DIS BÜKEY

KÜÇÜK HANIM’IN YOLCULUĞU İÇİN DIŞ BÜKEY
“Gideceğim yeri pek bilmiyorum; geldiğim, ilk, yeri de.
Belleğimin katlarında inip çıkıyor, unutuluşun
birinci anlamını anlıyorum. Her gece, umulmadık bir sezgi
tutuyor elimden, pergelsiz ölçeksiz bir haritayı
çıkarıyorum gizlediğim kutudan, suya ve toprağa, yokuşa
ve inişe alıştırıyorum kendimi. Saatın içini
öğrendim artık, bir çarkı ötekine dolayan
rastlantı hendesesini avucumun içi gibi biliyorum;

maddenin nerede yanıldığını, ölçünün neden sanrıl
bir saltıkla boğulduğunu gördüm. Kimbilir kaç
kez araladım fanusu - şimdi çıkma, dönmeme, gitme vaktidir.”
Enis Batur Yolcu
Sapanca’da kırılmaların en sarsıntılı yüzü gizlidir
Hiçbir arkeolog girmemiştir, giremez bu yüzgörümüyasaklı milâd’a
Sen bindiğin otobüsün altındaki silgiyi farketmedin bile,
Döndüğün yolda, asfalt üzerine yıllar önce kazınmış yüzler var
Üzüntülü ve ağır yüzler bunlar
Üzüntülü ve ağır yüzler…
Pencereye dudağını yaslamış sakince düşünüyorsun
Dudağını yaslamış pencereye sakince düşünüyor küçük hanım
Dudağının dokusu asfaltın kaba yüzüne doğru eğliyor
Dış bükeyden görünebildiği kadar ile yansıyor yüzü
Esmer ve anadolu kokan nefesi, sapancada bi’yerlerde
hurufi geleneğince okunması gereken tersten bi’yazı görüyor
dağlara verevine kazınmış, saplanmış harfleri ile şiir’in
küçük hanıma karşıcı gelen istanbul sokaklarında bekleyen
şairin eskişehir gecelerinden, ankara terminallerinden ve
akçakoca sahillerinden damıtıp, kimselere göstermeden
içinde bi’çocuk gibi sakladığı en hafif zümrüt bu.
Tüm kırılmalara göğüs geriyor küçük hanım
Bağıran, böğüren, iyileşmeyen yarasının üzerine her gece sondaj yapan
Adamın şehrine doğruluyor günlerden beri,
Korku ve esrikliğin bu ikiz oyununa elbette kızarak ve çekinerek bakıyor
Ama…
Küçük hanım dudaklarını bükerek, hanideyse ağlayacak gibi bakıyor geceye
Yanındaki koltukları elleri ile bütünlüyor, oradaki yolculara güzel gözleri ile bakıyor
Bu bakış fıtrattan, önlenmez ki!
Bu bakış içinde ‘bazı çocukların doğumları cinayettir bazen’ diyen birinin
İnce kıyım ellerinin yansıması: öyle sade o bakışlar, öyle Sade!
Aslında uykuyu bekliyor küçük hanım
Uyku - perdesi kalkan tüm evliyalar gibi heyecanla
Hendesesinden çıkıyor şair, küçük hanım şehre girdikçe
Bal kavanozları ile giriyor şehre, sarı-siyah geceye ayak basıyor otobüsün kiri pası içinde
Otobüsün altında bi’silgi, canhıraş siliyor geceyi
Anlaşmaları, belgeleri, sözleri, öpüşleri…
Yasaklanıyor şimdi tüm tuzaklar -bi’an için-
Perdesi kalkıyor şairin
Küçük hanım şimdi şehre giriyor

Susun…
[Tuşlara basarken heyecanlandığım bazı anlar vardır.
Önümdeki mum bile titrer nefesimden. Ve nefesimden korkar tüm şehir,
sanki ben bir umacı, bir arabulucu, şeytanla tanrı arası, cebraille-israfil arası bir melekmişim gibi. Haberini verdiğim yıkılışlar/yönelişler…. Tufan, en sonunda da kıyamet'i merak eder insanlar. Onlar etmese bile şeyler,nesneler vs. merak ederler.
Oysa hangi peygamberdir ki o, bilinçaltı tarlasını döker önümüze Kutsal Yazı olmadan.]
susun şeyler
susun gece
yazı'ya ara veriyorum.
şimdilik…
bu kırıkmısra meseli,
bu içten yansımalı motör yazı stili,
bu şeylere çarpan, onlarla çiftleşen eşya-obsesif şiir
şimdilik sussun!
Küçük hanım şehre giriyor…
Serkan IŞIN

10.16.14.8 METROPOL ASKLARI II

METROPOL AŞKLARI II
Firdevs'e
"Geceyi burada geçirdiler
Rıhtım'ın karşısında
Martıların sabah şarkısında uyanan
Su ile yaralanacakmış gibi duran
Dudakları hala -öldüklerinde bile- çatlak
Tenleri hala biraz kırmızı utancın tatlı ateşiyle
Uyuduklarında şehir sustu
Geceyi burada geçirdiler
Rıhtım'ın karşısında, penceresinden deniz görünen
Apartman katında"
Şehri dolanıyorlar şimdi
Sormuyorlar Kadıköy'de neden pencereleri merakla açılır aşkın
Soğukluğu ve durgunluğu nasıl aşılır gecenin
Tenleri ucuz viski ile sarhoş
Akılları yalnız bir adanın yalnızlığında
Özenle seçilmiş hüzünlerde tüketirler
Eksiltirler düşleri hep, hep düşleri eksiktir
Sonra birden öpüşmeye başlarlar,

İki dudak, dudaklar, içlerinde sevgisizliğin açık tehtidi
Bazen susmazlar, konuşurlar, kadıköyde rıhtımın karşısında
deli bir piyangocunun parmaklarının dolandığı
ve bizim kader dediğimiz o amortinin
kendilerine vurmasını isteyen küçük çocuklar
parayı kazandıklarında
ilk işleri bir martı evi açmak olan
mutsuz gece bekçileri sevdanın
onlar olmasa ne güneş doğacak
ne çiçek açacak
ne şehir katran karası irininden sıyrılacak
ne de beyaz olacak
onlar
metropol'un aşkını kınından sıyırır, dirençle taşırlar
sevişmeleri eksikse bize ne
önümüze koyarlar yırtılmış dillerini ve damaklarını
öpüşlerini sererler gizliden gizliye
oysa biz onları hiç sevmezdik
kadıköyde bir evde
öldüklerinde
öldüklerinde
rıhtım'ın karşısında geçirdiler
geceyi
sonra soğuk
birden
çöktü
metropol bindi üzerlerine
aniden aşk
birden ayrılık
ve baki kalan sevgilerinin en derin yerinde
susuş
en sevdiğiydi bu kadının, beyaz tenine taparcasına
susuş
sözcükler, bu sözcükler işte
anlamıyorlar ki bir tanem
dağınık imgelerde ortada gün gibi duran
ah yalnızlık
gece kağıda bıraktığımız
her sabah biraz daha silinen umutlarımız
kendimizi kanatarak canlı tuttuğumuz

sevda.
Serkan IŞIN

10.16.14.ODAM VE AZYALNIZLIK ÜLKESI HAKKINDA UZUN SIIR

ODAM VE AZYALNIZLIK ÜLKESİ HAKKINDA UZUN ŞİİR
ODA İÇİN EPİLOG
gri ve macunlu pervazından üzüntüyle yüzüne bakıyor
bekçinin koca elleri küçük tabutu bir kenara koyarken
elleri siyillerle kaplanmış Zaman üzerine siniyor eşyalar arasında
bu yazılar, bu eldeğmemiş gülümseme, sırları ile saklı odam'da
odam ki azyalnız ülkemin sarnıcından çekiyor divanı ve yorganları
fildişi tarakları, soya/ahşap kapıları…
birden giriyor odaya gün, birden köşede
gölgeler uzuyor elbet, makas paslanıyor aynı yerde
kültablasını azgınca emiyor küller ve mânâsı kaybolan
birçok şey gibi ben de siniyorum yatağın üzerine.
Kirişi çatlak, sıvası benden ve tavanı fresk odam
EVET EVET BİR ŞİİRİ KURMANIN ERSİKLİĞİ İLE
Siz hiç, küçük hanımları pencerelerin, siz hiç şiir kurdunuz mu
Dün dağlarda dolaşıp, kapıya CUMA'ya gidiyorum kağıdı astınız mı
Dumanı genzinizle beraber yuttunuz mu
Ceset öptünüz mü siz küçük hanımları pencerelerin.
"evet evet bir şiiri kurmanın esrikliğiyle
tüm bunları yaptık"
ben sanıyordum ki, siz dizleriniz üzerinde her gece
bir sevişme yaşardınız, başlayan ve biten her şey gibi biraz aç biraz tok
ölür giderdiniz küllerine bulanmış Nil gibi ölülerin
çocuk kokardınız sokaklarında Babil'in Kelâmsız
bilmediğim Paris'te herhangi bir kafeste intihar kokardınız, hassiktirin
bu imgeler biraz nası'desem: bir az
düşündüklerinizden ve yaşadıklarınızdan
soyaçekim bu bayanlar, içinize girdiğimde hep aynı terane
:bir fazla
ve kapanan bir şiirin en hüzünlü yanına dokunacağız şimdi
böbrekleri parçalanmış bir ada vapurundan tarçın kokarak
hayal-I süküta uğrattığımız tüm moda martıları adına
üç kere fatiha diyeceğiz
bir şiiri kurmanın rahatlığıyla
ve nasılsa 'herşey eskisi gibi olacak'

değil mi küçük bayanlar…
bir şiiri kurmanın ve çatmanın ve dermenin ve delmenin
sıfatıyla.
İLK KEZ AŞIK OLMANIN DAYANILMAZ APTALLIĞI ÜZERİNE
Çobandı babam benim, ve verevine işlenmiştir tüm hayatı
‘ıslak gömlekle yatmak’ şiirinde, ince ve paslı bi telle, kalın kalemle.
Sondan başlayarak şimdi siz tekrar anlatacak değilim elbet
Ama ilk kez aşık olmanın dayanılmaz aptallığı üzerine
Derince ve kuyudibi söyleşeceğiz biraz.
Öncelikle efendim, varolun şu sahlep gibi sıcak yüzlerinizle
Sıcak göğüslü eşleriniz ve pamuk suret’li bebelerinizle
Etrafımda oturduğunuzda kelli, anlıyorum ve biliyorum
Dişlerinizi parlatan dantelli şehvettir: dantelalı şehvet
Tanımadığımız ise yalandır elbet, freudyen mantığına göre
Efendim şu muhim mesele, oidipus kompleksi meseli.
(Her nasılsa yahudi uleması’ndan çıkar bu çatlak sesler,
En çabuk uydurmuşlardır akıllarını Analitqua denilen canavara.)
Tarçın kokarak şu anda, işbu dudaklarıma bakın beyler.
Siz de aşkı oyun sanan dalavereciler, siz de sandık cinleri, siz de kapı tokmakları vs.
Nasıl her ayet sizin içinse, nasıl her selâ bir ölüm bekçisiyse
Aşk da farzdır üzerimize.
Ve elbet bu freudyen mantığı hulesasına göre mümkün değildir,
Annemizin salyalı dudaklarından, memelerinden ve babamızın uzun penisinden, kıllarından
Kurtarmak kendimizi. bilin ki bundan mürekkep bu Aşk denilen kimya-I sâadet.
beyimiz Gazali’ye kaydı gözleriniz, kaysın. Bakın dörtlerinizle ve tüm ışıklı
Reklam panolarınızla, cübbesine yüzünü süreceğimiz bi’o kaldı ortada. Ortada. Ortada.
Aşk üzerine asla Yayınlanmayacak bir şiir için buradasınız ağalar, babalar, kardeşler ve aza
Farkında mısınız acaba?
JEL
yapışıktır suratı kelimenin
az bulunur bi’kauçuk, az bunulur bi’salya
ve bulaştı mı
korkunç bir helezonla önce kağıda
sonra da böcek tutmuş tutkularına
yapışır.
Bu yüzden her şair
Biraz balicidir, LSD bulunmayan toplumsokaklarında.
Serkan IŞIN

SERKAN IŞIN

YAŞAMIM

1976 yılında İstanbul'da doğdum. İlköğretimi Çapa, orta öğretimi Özel Kültür Koleji ve liseyi Kabataş Erkek Lisesi'nde bitirdim. 1994 yılından bu yana İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Fizik Mühendisliği bölümünde okuyorum. 1997'den beri çeşitli edebiyat dergilerinde (Düşlem, Yeni Biçem, İmece, Altamira, Uç, Varlık, Bir Bilet Gidiş-Dönüş) şiir, deneme, hikaye yayınlamaktayım. İlk şiirim Düşlem'in 1997 Aralık sayısında yayınlandı. 1994'te Mehmet Batur ve Emre Sururi ile birlikte ilk tohumlarını attığımız Mizan dergisi nihayet 1999 mayısında ilk sayısını çıkardı. Bugünlerde dergi dışında, 1999 sonlarında Liman yayınlarından çıkması planlanan ama çok ağırdan giden bir de kitap çalışmam var... 1999 Yılı sonunda İnkılap Yayınlarının açtığı Yarışmada şiir ödülüne layık görüldüm. 'İki Şehir Arası Gece Ve Şeyler' ismindeki kitabım bu yayınevinden bu yıl sonuna kadar çıkacak. Ayrıca Liman Yayınlarından ilk kitabım Metropol Aşkları'nı çıkardım. (Kasım 1999)

ŞİİR ÜZERİNE SERKAN IŞIN İLE

1) Şiir senin için ne?

Bundan birkaç yıl önce Teknokrat isimli bir fanzin dergi çıkarıyorduk (sadece iki sayı çıktı) ve o dergi'nin manifestosunu yazmak bana düştü. Orada Düş'ün tanımını yapmaya çalışmıştım. Şunu yazmışım:

Düş:" Gündelik bilgiden/yaşamdan soyutlanmış, bilinçaltı tarlası..."

Gerçi gerçeküstücülerden arak gibi görünen bu klişeleri istanbul Teknik Üniversite'sinin Fizik Mühendisliği bölümünde okuyan biri pek kolay hazmedemez, hâlâ da edemiyor. Her ne kadar önceleri düş'ün yorumlanması ve rötüşlenerek(?) ortaya çıkarılması olarak da açıkladığım şiir benim için şimdilerde sınırları belirlenemeyen şehir hayatı içinde varolabilmeyi anlatmaktır. Fakat eninde sonunda şiir benim için çarmıhtakini taşımaktır, kendiliğinden varolmaktır.

2) Şiirin sanat içerisindeki yeri ne?

Rene Passeron şunları söyler:

"Kendi şairlerini yetiştiremeyen ve yoldan çıktıkları gerekçesiyle onları kendi dışına atan düzen, ister kapitalist, ister sosyalist olsun böyle bir topluma karşı en iyi ayaklanma " şiirce yaşam" olduğu artık keşfedilmiştir."

O zaman şu görülüyor. Eğer bir toplum şair yetiştiremiyorsa ve yetişenleri de 'yoldan

çıkmış' olarak yorumluyorsa zaten bitmiştir, kültürsüzleşmiştir. O zaman sanat eğer bir toplum için ne kadar gerekli ise (geliştirici, sorgulayıcı ve kendini tanıtlayıcı olarak) şiir de sanat için öyledir bana göre.

3) Kendi şiirini anlat desen nasıl anlatırsın?

(...)
Hızına dilimi uzattığım çılgın insanlar
ve elimdeki martı, eksik harflerini yüzümde taşıdığım
şiire sokmadığım aşk
birden dökülüverdi yere
eğildiğimde toplamak için bu zevksiz vazonun
dağılmışlığını
yüzüm yüzüne çarptı kırıkların üzerinden
o sıcaklığı keşke yanıma alıp gitsem buralardan
piyano çalar, kanyak içer, sigara satar
üşür ama yine de cebimde yüzünün sıcaklığını taşırdım
Kentlerin birbirinden farklı olmadığı
Mart akşamlarında
Onlar sıcak sobalarında kestane düşünürlerdi
Ben acınacak derinliklerinde dolaşırken yoksulluğun
Ve gülünç bir sentimental roman kahramanı duruşu yüzümde
Entrikalar oyunlar sahneler perdeler arasında
Yüzünün sıcaklığını öper ölürdüm
O zaman yalnızlık nedir bilirdim elbet
Elimde senin yüzün, şehrin ortasında
Yarı sarhoş ve acı çekmek: işte bu yaşamak
diye bağırırdım sokaklarda. Sustuğumda yalnızlık.

Masumiyete Dönüş 15.2.99

4) "Şiir yazmak biraz kötü yola düşmektir" derler, sen nasıl düştün kötü yola?

Kendimi farkettiğimde elimde bir kalem bir defter ve bir de Oktay Rıfat kitabı bulmuştum. Ondan sonra da hiç bırakamadım aslında ne kadar bırakmak istesem de.

ÖDÜLLER

İnkılap 1999 Şiir Ödülü

ŞİİR KİTAPLARI

Metropol Aşkları (1999)
İki Şehir Arası Gece Ve Şeyler (2000)

IHTISAS MESELI:
10.16.14.1
1

İHTİSAS MESELİ:

1
Oralara gideceğimden emindin oysa
Hep bildik gözlerini dikerek üzerime
tüm tenimi saran vebalarında, ortaçağ hüsranlarınla
herhangi bir sokakta kaybolmanın dehşetini taşıdın
tüm sarnıçların ve kuyularınla, tüm imbiklerin, testilerinle
sözcükleri sıralayacağım, uzunluktan ve ahenkten korkmadan
sesimi duyuramadığım tüm aşklarıma bir nirengi, mihenk bu şiir işte
Uzunuzun süreceğim keyfini esrikliğin
bu kelimeler bana ait değil mi, altın söz, derin susku
dil çürümesi ve sürçme, bilinç dışına düşürdüğüm
büyüteç altındaki sinek gibi anılar işte
küçük bir çocukken çığlıklar atarak yaktığım evim
salyalı sümüklü yılbaşı geceleri
sokağımızın adını bile hatırlamıyorum
park gezmeleri yasaktı çünkü bana
bisiklet kazaları ve tüm yalnızlıklar
pazar yerinde sakince köşelere, tezgahlara bırakılan ben
kaybolmuşluğunu doğum izi sayan yürek acısı: İşte şair
Küllerini döke döke babam bir gecenin en kırmızı anında
Birasını sürükleyerek gözümün önünde meyhanesine daldı bu şehrin
Arkasından annem ve tüm fertleri suçluluğun
ben 10 yaşında ispanyol olmayan bir sabahta kırmızının anlamını
tüm içrek, tüm salaş, tüm hoyrat kovalamacasında anladım esrikliğin.
Sen hiç meyhaneye girdin mi hayalinde
ortasında sarı, ayyaş bir süreğin izlerini görebileciğin
-bilinçaltına gotik harflerle kazınmış bir an-
duraklamadan, hızla, dopplere paralel bakışlarla
daldın mı bir meyhaneye, bilinçaltın bile korkarak kapıda
10 yaşında olmanın tüm yabanlığıyla içki kokladın mı
babam işte, tam da hayal ettiğim gibi
bir köşede sakince demleniyor: "şehirden korkabilirsin oğlum
ama şehirden korkanların son durağı elbette teneşirdir
İStanbul sokaklarında soluk, mum yüzlü adamlar göreceksin

kardeşlerimdir onlar benim, suçlu dudaklarında aynı türkü
"neden geldim istanbula"
bu anonim yokoluş elbet tüm sorularına cevap verecektir edebiyat tarihinin
işte sana koca koca elleri ile deniz aşırı hüzünler
taşıdığım bu beter beden, bu soluk yüz, bu kara, katran kara bakış
senin şimdi anlamayacağın, ama sonra üzerinde donup kalacağın
anadolu köylerinden birine doğan yanlış güneşin parlamasıdır.
Kanser tüm adına bir oyunla yerleşmişken, kardeşlerine
yalan söylediğin: tansıklar, betikler, boktan
uydurma geleceklerle 'umut' safsataları bir yerden sonra
-o yere yaklaşma oğlum, gelecekte mezarımı aradığında
soğuk, mermer coğrafyasında mezarlığın göreceksin ki
bu şehir tüm çocuklarına eşitsiz ve simetrik bakmıştır-
kulağına düşen bit gibi seni süründürecektir.
Mevlevi kasabasından dönerken ben de senin gibi
dergahın kapısına tükürdüm, ve lanet ettim bilinçaltıma
Austin'ın camlarını buğulandıran o ayaz - sen de bilirsin
o ayazı, o bulut kırması, o düş kışı, o saltık don, sıfır Kelvin-
dişlerini diline yapıştırır ve yerçekimine karşı merak tekrar
çalışmaya başlar kafanda: Dönmek, torkunu bütünler ve çiviler
seni, toprağa. Loda demişsin sen, ben sadece Kul derdim kül tadında.
Ahengine sıçıyım, ben tüm bedevilerin kanındanım
Nereye gideceğim oğlum, nerede o düzensiz gelecek,
son umut, yaşlı kebir, somurtkan sağlık, irin ve tümleşik sevap.
Bir son olsa, inan ben şimdi korkunç ve kekre yüzümle,
iskelet coğrafyamdan kalkar, giderdim, gölgemin artık
bölük pörçük yere vurduğu, yıkıntı izlediğindeki sarayıma. Fildili kuleme.
Oysa burada kaldık, cesetlerimiz bile burada kalmak zorunda,
bir parça et, böcek deliği kefen bezlerimiz, dualarımız,
yerini bilmediğin mezarımda, seni seyrediyorum oğlum,
sizleri seyrediyoruz, toprağa karşı güçsüz, tek kanatlı
bulut kuşları.."
2
Siyah önlüklerinin altında bulut yürekler, safran kafesler
Kelimenin en dorukta mânâsı ile biliçsizce, bahçede
oradan oraya seyirtiyorlar,çocuk olmanın o tanımsız, berrak
silüeti ile. Ben onların arasına yeni katılan bir bedevi,
ortak yanlarımızı ustura ile kazımış ilenç boyunduruk.
az sonra zilin çalması ile, bir toplama kampında çalan
herhangi bir düdük gibi yahudi düşmanı, sıralara,

eskiden kalma, ahşap, güve yeniği, silgi kokulu sıralara,
kara tahtaya, kürsüye döneceğiz. Bu dönüş elbet yüzümüzde
anlamını yeni yeni kazanan BÜYÜMEK ile ters yönde.
3
Kartopu gibi patlıyor martılar kıç tarafında vapurun
çocuklar simitlerini, simetriler çocukları doyuruyor
martıların şu ısrarlı dudakları olmasa. Ben bir köşede
yalnızlığıma kurduğum kumpaslarla meşgul, sürükleniyorum
türkü dinlemediğime yanıyorum, süzülmediğime, gülmediğime
durmadan susuyorum. Ah şu sessiz inat!
Büyük Adam var karşımda, sunaksız sülfür yüzlü bulutlar altında
duruyorum ki, gelinciklerim, fesleğenlerim, küfürlerimle.
Yanıbaşımda bir ecekondu, bir aylin, bir surat, yüzlerce damar
doğruluyorlar, akşamın sebebsiz suratına doğru.
Geceye doğru giden tüm vapurların, kıç taraflarında
sağnak var, martılar düşüyor yorgun kanatları yüzümde.
Birden gitar çalıyor.
Elimdeki çay bardağını, denize paralel tutuyorum,
buruyorum, kesiyorum, öpüyorum -anlam bir sıcaklıksa-
karşıda küpeştede lodos çocuklarını doğuruyor:
"Halat mahalline giren tüm martılar yakılacaktır!"
Tabelayı okuyorum, Ballard geliyor aklıma, kuşlarla
dolu bir karabasan damında, etrafını kesen bir deli
ingiliz.
Birden detay artıyor. Görülmesi gereken hesaplar,
kadıköyün sokaklarına bırakılmış tüm cesetler,
kadınlar, erkekler...yüzlerine saçma sapan birkaç
harf yazıp, elveda dilliyorum yüzlerine...
Bu şiir yüzünü kanatıyor değil mi?
4
Hepsi yalan dostum dedi, kekre tenli polis
İşkence yok bu odada, herhangi bir askı, elektrik,
Cop vesaire yok. Sadece düşlerin var, gündüz
dişlerin var, lavaboya düşen, damağın, kanın
yani seni sen yapan bu uzviyet! Al dilekçeni
kaçışta, Ethen benzeri bir yahudinin peşinde
ermenice konuşarak, bazen kürtçe böğürerek, bazen
arapça, bazen lenin, bazen mao, bazen Bill Gates,
bazen Montegü, bazen, makyavel, bazen meriç, bazen
fuantes, bazen kafka, bazen ikinciyeni, cansever,

berk, karasu, çokca kandilli, çokca ne'fi, çokça nebati,
hep aşk, hep kaçış, hep cerahat, hep şehir: günlüklerini
bağışlayacağız elbet, çünkü günlük varoluşun bir milim
ötesinde durandır!
Ben belki dedim. Atışıyorduk, onda cop, takarov, molotof,
ip ve gürz vardı, bende sülah, sapse, oprüş ve doruz. Ben
aynadan yansıyan ötekiydim, bu yüzden anlamıyordu, vuruyordu
boyuna selvilerin gölgeli ketenpeleleri bulaşan kırbaçla.
Acımıyor ki, acımıyor işte. Keşke acısa, acı ne demek?
Gülüyordum boyuna, orada okuyordum, 220 W yazıyordu
binlerce gerilim, uzviyetimi silebilir misiniz dostlar?
Beyazıt'ta şimdi güvercinler titreşiyor Roma altınları,
dost sohbetleri, marpuçlar, surdipleri, eroinler, kaybolmalar,
çıldırmalar, bağırmalar arasında. Mümtaz birden küllerinde,
Nuran birden konaklarından ipek ve satenle doğruluyor. Ah işte
bedenimde dolanıyor tüm kent, Huzur buluyorum, sizler, sizler
içimde helezonlar, sarp, derin oyuklar bıraktıkça. Tanzimatla,
uç beyleri ile, mühürle, teftiş ve mühimmatla dolu savaş
yıllarından birden doğruluyorlar, enseme basarak, kollarımı
kırarak, cenazelerini kendileri taşıyarak, çarmıhına
basıyorlar ülkemin.
Gitar birden durdu.
Eteğini topla, yüzgörümlüğünü kağıda bırakıyorum
oradan alırsın, çok değil sadece bir tutam kav,
bir cigara, biraz şarap, üç tane dua, ve bir de
seccade. Mezarın başında duracağım biraz,
sana bakmak istiyorum. UNutacağım elbet,
o ahiret bahçelerini, irin çukularını, rıdvan'ı,
melekleri, münkar ile nekir'i -nasıl korkmuşlardı
benden-, kemiklerini, sabit bakışını. bir tek bu
tesbih böceğini alıyorum, ona da kızmasın elbet.
biliyorum, merak etme, alçak sesle dua edeceğim artık
duyan yok nasıl olsa, biliyorum burada siz bekliyorsunuz,
gidecek yeriniz yok, mezarlık bekçileri de eşlik ediyor size.
(Gülerek) Onların melekeskileri olduğunu kime söylesem
gülerdi bana. Ne mi yıkıldı? Bilmiyorum anane, bilmiyorum.
Aklım almıyor. Aklım artık almıyor.
Gözlerimi kapat. Kemikli ellerinde, tüm edebiyat
tarihinin arsızlığı yatıyor. Efendim? En çabuk
dudak mı eriyor, sonra kulakların ve burnun düşüyor.

Hepsini görüyor musun? hissediyor musun? Korkmam
anane inan bana. Anlat, ne olur anlat. NE zaman gittiler,
ne zaman? Ne zaman öğrendin, ne zaman ağladın, ne zaman...
Kabrinde bu çığırtkanlar, bu kargalar, bu delik deşik,
bu kefen...Ölmek ne demek?
5
herhangi bir yüzün coğrafyasında
istanbulun tüm sokaklarını bulabiliyorsan
bu şiirde yüzünü elbette kanatacak dizeler
bulman da olası.
bil ki aydınlık sadece teneşirle kardeşlik
yapmaz, bazen aydınlık teneşirci ablanın da
yüzünde binbir kan çiçeği açtırır. O an
teneşirci yaşlı kadın, bu imgelerin arasında
behemehal dolanan sivri burunlu, siyahgri esvablı,
kır saçlı, şafak süretinde sabah, kan ter içinde gece,
kokulu kadın, yerinden doğrulur…
Serkan IŞIN

IÇIMDE BIR LÛT GÖLÜ TASIYOR(UM) EHIDNA
10.16.14.1
2

İÇİMDE BİR LÛT GÖLÜ TAŞIYOR(UM) EHİDNA
Soysoz bir orospu gibi dolanıyorum bilinçaltımda
Her damarda irin vanalarını açıyor kahpe ellerim
Bekleyişin tüm kapılarında paslı transistörler çalışıyor
“ya hep ya hiç”, “ya hep ya hiç”, “yahephapiç” “yahep hapiç”
saatimi ölü evinde rahim bıraktım
parçalanıyor iş gücüm
darbukalar peşisıra bir atlı
içimde bir Lût gölü dölleniyor Ehidna,
sen bunu anlar mısın, Lût döllenmesini yani?
Bıçakla yâr alnını
Seferler düşler arası katarlar…
Noktadan, virgülden sıyrılışımın milâdına girdim
Böbreklerim kanıyor ehidna
Susuşum rehin kaldı dudağında
DUR!
Bakışlarınla durdurdun
Zaman’ı!

Serkan IŞIN

10.16.15 SEVENCAN KESERKAYA

10.16.15.1 BIN INCI ÇIÇEGI OLUR SULAR

BİN İNCİ ÇİÇEĞİ OLUR SULAR
şu anda taa öte ucunda dünyanın
dalgacı balıklar geçer
bir kıyıdan diğerine
gözleri yosun tutmuş yosun kızları
yakamozları öper dudaklarından
rüzgâr yalar kulak memelerimizi.
sularda kalmış
dalgın balıkçıların gözleri
akşamsefaları açar oltaların ucunda
bin inci çiçeği olur sular
gel-gitlerle...
Sevencan KESERKAYA

10.16.15.2 SENDEN YANA

SENDEN YANA
seni ben
eski zamanlarda
düşündüm
ayazlarda
tipilerde
sıcağına gölge düşmüş
Mayıs'larda
şimdi eğildim
senden yana
öpme gözlerimden
ayrılığa dayanamam...
Sevencan KESERKAYA

10.16.15.3 Sevencan KESERKAYA.htm

Sevencan KESERKAYA

20 Ağustos 1964'te Adapazarı'nın Akyazı ilçesinde doğdu. İlk şiirleri 1979'da sırasıyla *Bugün* (Gaziantep), *Dil Dergisi* (Ankara), *Şiir Defteri*, *Gerçek Sanat* ve *Merhaba* gazetesinde (Almanya) yayımlandı.

Şair sanat ve şiir anlayışını şöyle dile getiriyor : "Bireysel coşkularımı, sancılarımı, sevdalarımı daha çok öne çıkarıyorum. İnsan - doğa ve deniz aşığı sevgimi duyumsadığım bireysel çıkışlarımı, çağrışımlarımı başkalarına iletmek ve paylaşmak yöntemini ancak şiirle yakalayabiliyorum...Toplumsal hayattaki olay ve olguları, algılayabildiğimce, insandan hareketle görebilmeyi uygun buluyorum. İnsan yaşamının sevgiden, sevdadan ve duyarlılıktan yola çıkarak daha anlamlı kılınacağına inanıyorum. Şiirlerimde bu kaygılardan öte, insan üretkenliğini, iş ve emek sevgisini, zaman ve çağ ilişkisini vurgulamaya çalışıyorum. İnsanı karamsarlığa ve duyarsızlığa iten toplumsal-bireysel acılardan kalkarak, büyük umutlarımıza, tarihsel iyimserliğimize, gerçekliğpimizi gözeterek köprü kurmayı da deniyorum. Ulusal-yerel-evrensel olgulara duyarsız kalamayacağımdan şiir yazımındaki rengim de bu çerçevede oluşmuştur."

Tutuşmuş Toprak Rengi, şairin ilk kitabıdır; duygu ve duyarlılık yüklü bu şiirler daha donanımlı bir düzeye sıçramanın yönelişidir.

Tutuşmuş Toprak Rengi'nin Arka Kapağından.

YAPITLARI

Tutuşmuş Toprak Rengi (Şubat 1995)

10.16.16 SEVGI KÖSE

10.16.16.1 5 KAT

5 KAT
dirilmeyi bilenler, daha sık ölürler
yineleyip yenilip yenileniyorum
yeni baştan denemek için

boynunuzu bir sözcüğün ilmeğine
geçirdiniz mi hiç siz
ya da telefon en keskin yerinden
saplandı mı göğsünüze
alnıza çakılan tek vuruşluk doo ile
yere yığıldınız mı
yüzüğünüzde taşıdığınız mektup
hiç beklemediğiniz anlarda
karıştı mı bardağınıza
yere bıraktım bedenimi
şiirin ilk mısrasından
sahi ölüm nedir
hiç ölmedinizse
yaşamı nasıl bilirdiniz
Sevgi KÖSE

10.16.16.: AY-NA

AY-NA
yeryüzünün güneşi inkarında büyüyor gece
ay dünyanın
aynalar insanların gerçeğini söyler diyorsun
yanılsama!
evimdeki saksıları çoğaltıyorum
gündüzleri beni alıp
geceleri seni veriyor menekşeler, sardunyalar
çocuklar ve çiçekler geceleri büyür diyorsun
ya büyükler, büyüdüğünü sananlar..
az sonra dolunay.
kaldırıp başımı göğe, yüzünü arıyorum
kaldırıp başımı göğe, yüzümü arıyorum
bölüp aklımı, bölüp uykumu
gözlerime iniyor karanlık uzun saçlı gece
bir avuç gökyüzünü asabilsem tavanıma
düşünsem, düşün-sem..
o karanlıktan oyduğum
kaç tane gözlerin sığabilir ki aklıma
döndükçe bu başım böyle
yörüngemde kalacaksın
oysa sen kendine yeni bir dünya bulmalısın

cam saydamlığında bakıyor diye gözlerin
sırlar koydum ardına
delik deşik ettim tüm duvarlarımı
karanlık odalarıma sızınca yüzün
ışık aldı bütün fotoğraflarım
benzemiyor artık hiç biri diğerine
insan kaç kere kaybolur başkasının sözlüğünde
hangi anlam örter üstünü
ya da unutmak bir ismi
bir bir bütün anlamlarının üstünü çizmek midir?
kısalım gecenin ışığını
ayı unutalım, ayları unutalım
ve bütün aynaları kıralım şimdi
ne çıkar
yüz yüze sonsuzluğuz işte!
Sevgi KÖSE

10.16.16.3 BOGAZDA KALAN

BOĞAZDA KALAN
her sabah
Üsküdar'ın en hızlı koşan kadını
yedi vapurunu saçından yakalarım
parmaklarıma takılı her teli
dize dize martılara atarım
Kızkulesi kocaman gülümseyişinden
eğilip yakar sigaramı
akşamdan kalma yıldızlarını toplarım
yakalarını çekiştiren İstanbul'un
boğazına takılırım
martılarda sabahın beyaz sevinci,
kaptanın nefesi çarpar tüm yolcu yüzlere…
bir ben duyarım
Galata kulesinin rüzgara karşı sesini
"seni dokunamadığım kıyılar kadar seviyorum"
gün boyu cebimde taşır
akşam vapurundan kızkulesine fısıldarım
bu içli itirafı
eski bir şarap tadı dilimde
evimin ve gecenin yolunu tutarım.

Sevgi KÖSE

10.16.16.4EKSIK-SIZ

EKSİK-SİZ

kıyısını arayanlara ve feray'a

yüzünde duran ışığı içine düşür
sokaklarına vursun en tenhana
-göreceksin-
keşke demişsen dün aklına takılan uçurtmadır
uzan geriye kuyruğundan yakala Ş'yleri
çocukluk insanın yalın hali hatırla
açıp düğmelerini uyandır bez bebekleri
yeniden kur salıncağını yeniden düş
her köşeyi okşayarak geçiyor zaman
bak kaç taş yuvarlanacak ellerine acıtmadan...
üstünde bir parmak hüzün
yaz olsun en terli harflerden seç
göğsüne yatır A'yı
kaleminle oyaladığın hüznü indirip yüzünden
tırnaklarınla birlikte törpüle acılarını
kes at yeniden uzat
renklilerle beyazları ayır ayrık otlarını arın
bak aldan mora bahçen ve kovanın…
üstünde sarhoş ayaklar
içinde duran sesi dile düşür
rüzgâra çarpsın en uzağına
-duyacaksın-
ege dökülecek içinden bıraksan
alıp yükünü açılacak orta yerdeki G'mi
dalgalanır saçların durulur sular
uzat en hafif bileklerini ve ellerini
iskele babalarına büyüdüğünü söyle
güneşi doğur sancılarından düş toprağa
bak nasıl çiçek açacak eteklerin...
üstünde ovsan çıkmaz lekeler
tüm sözcüklerden geçelim
giyip giyip çıkaralım gel
kadınlar için biçilmiş tüm elbiseleri
kırmızı başlığımızı takıp en son

kayıp ormanda bulalım kendimizi
ezberimizde kurtlara masallar
en ütülü giysiler gölgelerimizin...
hiçe kadar soyunalım
unutup hatırlasak, hatırlayıp unutsak
belki tamamlarız
eksik yüzümüzü
güneşe tutsak dolunay
Sevgi KÖSE

10.16.16. FALADÜS

FALADÜŞ
düşe kaçınca yıldızı gecenin
ardısıra uçmaya yelteniyorum
kanat sandığım kollarımla
zaman gelip geçiyor da
bir ben kalıyorum olduğum yerde
ayaklarımı tırmalıyor yürüdüğüm sokak
usulca içine çekiyor gövdemi
sol yanımda büyüttüğüm uçurum
asitten bir örtüye dönüşüyor taşıdığım ten
ellerim boğazımda uyanıyorum geceleri
ölüm sürgüsüz tek kapısı ömrün
bu yüzden tutsağıyım kendimin
zaman da devrilebilse
sayıklanan cümleler gibi
gözümden düşen her ne varsa
kalbimde birikiyor
takvimleri yutuyorum avuç avuç
dinsin ağrım
sabaha kalmadan
koyulanan acıyı akıtıp içimden
dibe vuran telvede fala bakıyorum
nedir unutmak; üç vakte kalmadan..
umut nedir; yeşil mi desem mor mu..
kulbu kırık fincandır şimdi kalbim
vakitsiz kapanan
dayayıp kanayan avuçlarımı bir çingenenin dizlerine
yalvarıyorum;

bana unut dediklerimi anlat...
Sevgi KÖSE

10.16.16.‚GÜN GÜNESI ÖRTMEDEN

GÜN GÜNEŞİ ÖRTMEDEN
gölgenizle konuşabildiğiniz bir saat
boyunuzu ölçün, eninizi ölçün
küçülüp düşebilirsiniz
en yuvarlak gününüzün ortasına
parmak atıp tad almayan duyularınıza
kusun kendinizi
bir kaç kavanoz
başkalarının acılarından serpin üzerinize
ihtimal ısınabilir yüzünüz
sorun o an kendinize
kaç dereceye kadar üşütüldüğünde
katılaşır yüreğiniz
bir bir fırlatıp atın yaşam belirtilerinizi
bedeniniz su almakta
ihtimal bulunabilir tavanda can yelekleri
siz yine de düşünün
ne kadar sürükleyebilecek güçtedir
beyin kaslarınız cesedinizi
ya da tam orada
öylece
güneşe çevirin yüzünüzü
uzak durun gölgenizden
ihtimal gün olur örter güneşi
kendi cesedinizi teşhiste zorlanabilirsiniz o gün
Sevgi KÖSE

10.16.16.‛HESAPLASMA

HESAPLAŞMA
yaşamın düşlerimin örtemediği yerleri
üşüyor bu gece
kumarda da aşkta da kazanmış
hilebaz gülümsüyor penceremden
cebinde kullanımdan kalkmış

parlak demir yirmili yaşlarım
açık eksiltmeyle satışa çıkarılıyor
anı saydığım ne varsa
hüzün kolleksiyoncusu bu şehir
eteklerinin süpürdüğü yerden
ismim siliniyor
biletsizim bütün yolculuklara
yine de sen git ben yetişirim...
kalbimi kırdım
anneme söyleme sakın
mağlubum... hakem kararıyla
çekiliyorum fotoğrafınızdan
üzerinize döktüğüm sözcükleri
boşuna silmeyin
sizin teninizde leke bırakmaz
çevreye verdiğim rahasızlıktan ötürü
affetmeyin asla beni
bütün borçlarımı yoksayın
hesabı mısralarımla denkleştirdim
yüksek rakımlı bir acıya tırmanan
kırmızısı kumarda kaybedilmiş
ihanetim bu gece
önsözümde böyle yazıyor...
benden kalanı da götürüyorum
gittiğim yere...
Sevgi KÖSE

10.16.16.SAVAS(K)

SAVAŞ(K)
yüzüne çizili hüznü
siper alıyor yüreğin
gülümseyişini buruşturup yere atıyorsun
kendini sobelediğin aynalardan
aşk bir savaştı
hatıra defterlerinden geçerken öğrendik
ağzından dökülen gül hafifliğinde kurşunlar
bedenime isabet ettiğinde anımsıyorum
büyük patlamalardan gelmiş annem
yaralı doğmuşum...

suya düşen tüm resimler kırılıyor
bulanıyor gözlerim gözlerine karışınca
ellerimi sakınarak
yüzündeki resmi değiştiriyorum
genzimde toz ve duman kokusu
hüznünü devirip
yüreğinle seviştiğim gecelerden
derin kazılmış siperlerde uyanıyorum
sevdam kan kaybediyor
çok uzağa gidemem.
Sevgi KÖSE

10.16.16.SIR

SIR
akşam güneşi sırtımı acıtırken
yüzüne düşüyor gölgem
ne sözcüklerim
ne de ellerim titriyor
kuramadığım cümlelerin fiil köklerini zamana salıp
dallarına tutunuyorum aklımı saran sarmaşığın
beş ayrı böcek kemiriyor derimin altında gövdemi
içime devriliyorum...
okşayıp, su verirken göğsünün yeşiline
dönüp arkamı, kendime soluyorum
sussam bileceksin
konuşuyorum coşkuyla coşkuyla
sesimin dürüstlüğünden korkup
dünkü sesime playback yapıyorum
yüzümün yalanını bir aynalar bilir
kendimi ele vermiyor
kendime saklıyorum..
dikenleri zamana havale edilmiş
arsız bir anıya tutunarak çık istiyorum
en yeni yolculuklara
iki kişilik gülümsüyorum bu fotoğrafa
koparıp atıyorum dilinin ucundan...
bir bahçeyi ayrık otundan korur gibi
intihar çoğul bir eylemdir aslında
Sevgi KÖSE

ÇILESKI
10.16.16.1
0

ÇİLEŞKİ

ölü gerçek diri düş arası gelgitlerinde
gelip gitmeler, gidip gelmeler...
üçüncü bir olasılıkla yırtılıyor
düşle gerçeği ayıran perde
tetik parmağım seyriyor
üç ayaklı demir çelişkiyi alıp sudan
açsam da yelkenlerimi
ah! rotası şaşmış aklım benim
dümeni kırık kalbim...
gitsem
şiirler çekilecek damarlarımdan
ters akacak denize hasret ırmak
tikle tak arsına sıkışacak
sevgi sözleri. düşler
kapalı kapılardaki yırtık
tek kollu matadoru olacağım
iki uyku arası ömrümün...
kalsam
devrik imgelerle eğrilmiş bir şiirin
son mısrasından tırmanabilirsek yukarı
yüzümüzdeki harita yol gösterecek
yanağındaki uçurumdan düşeceğiz sonra
kanla karışık yağmurlardan
kanatlarımızı kurtarabilirsek
yaralı ele geçireceğiz yaşamı
tetik parmağım hala seyrimekte
ah! düşe açık bir midye kabuğunun
içinde kalabilseydim keşke
Sevgi KÖSE

IKI ODA BIR ISTANBUL
10.16.16.1
1

İKİ ODA BİR İSTANBUL

evim iki oda bir İstanbul
üç cephesinden seni görür
biri düşlere bakar
ben hep düşlere çıkardım
asılı ip merdivenlerden
kanatlarım yoktu henüz
çocuktum
o merdivenlerde düştüm
kırlangıçlar büyüttü beni
köşe kapmaca oynadım
misafir gittiğim her masalda
ebesi olduğum oyunlarda
kanatlarım çıktı
uçmayı öğrendim
çatılarda şarkı söylemek için
evim iki oda bir İstanbul
bir kapısı sana açılır
bir kapısı sokağa
benim sokaklarım hep çıkmazdı
birgün öğrendim caddeleri
caddelerde yürümeyi
koşmayı da bilmez, kaçmak sanırdım
güneş beni kovalarken anladım
koşarak geceye varıldığını
sabırsız bir saatte
büyüyünce adımlarım
gitmeleri öğrendim
başka gecelerde konuşmak için
evim iki oda bir İstanbul
dar gelir bana
içine ırmak geçmeyen ev
Sevgi KÖSE

10.16.17Sinan Gedik

10.16.17.1ANNECIGIM

ANNECİĞİM

Hasret düşmüş kizil tonda bir dag üstüne
Düşmüş alaca bulaca gurbet akşamlarina
Ve kanatlarımda ellerim
Memleket memleket giderim

Tutun beni tutun morca bulutlar
Bayramlar soran sevdalar küsmüşüm size
Uzamış inadım, yorulmuş yüreğim
Bir ikindi vakti ağır aksak düşmüşüm size

Boşaltsalar üstüme yagmurlari sicim gibi
Uzatsam kaderimi kollarına kendimce
Ve donuk gecelerinde bu soğuk şehrin
Nerede anneciğim o sımsıcak ellerin ellerin
Sinan Gedik

10.16.17.2AYRILIK

AYRILIK

Bir kavis çizer kader sitem dolu
Ve kaval seslerinin yanık havası yaylalarda
Üfler yoksulluğu estikçe rüzgar
Ve lacivertte bürünür içimizde efkar

Garda katarlara yüklenir memleketler
Selam unutulur terkilerde
Bir bahçaya düğümlenir şehirler
Ve vagonun pençeresinde boşluga sallanan eller

Soluk soluğa bölünür her şey
Uzaklarda donup kalır kahkaha
Kurak mevsimlerin yılgınlığını yaşar yaz
Ve çocukların ayaklarına vurur ayaz

Tellerde mızrap yontar zamanı
Çentik olur aklımda ayrılık
Kekliğin kanadından kan damlar
Ve yüreğimde yamaçları ağarmış dağlar
Sinan Gedik

10.16.17.3 BEYKOZ YOLLARI'NDA

BEYKOZ YOLLARI'NDA

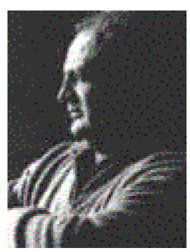
Söyle yıldızlara, söyle aylara,
Gün tepemde öbek öbek,
Gözlerimde döner durur sonsuzluk,
Ver elini elime bu akşam tükensin ayrilik,

Sonbaharı döver Karadeniz'in dalgaları,
Riva kanatlanır sanki gece uzadıkça,
Başin deger omuzuma bin sevda ile,
Düşer mutluluk avuçlarima gece uzadikça,

Açılır dağlar iki yana sukût içinde,
Ve bir köyün uykuda olduğunu fark ederim.
Şarkilari uçururum karşi yamaçlara,
Beykoz yollarında yeniden değişir kaderim.

Sinan Gedik

10.16.17.4 BIR TÜRLÜ

BİR TÜRLÜ

Bahçelerimi mihnet talan ettiği zaman
Yüreğimde sevgiler çatamadım bir türlü
Gönlümde salına salına gezdiğin zaman
İncecik ellerini tutamadım bir türlü

Yorgun olsamda her akşam düştüm yollarina
Bir güvercin konmuş salkim saçak dallarina
Mor gecenin koynuna savrulmuş saçlarina
Bir demet yasemini takamadım bir türlü

Aşkimin tutuşup küllenen, nardan közüne
Telaş sarmiş usul, usul tunçtan gökyüzüne
Baharı unutmuş mahzun utangaç yüzüne
Yazına doya doya bakamadım bir türlü

Yüreğime dadandı durdu göz bebeklerin
Yamaçlarımda kıpkızıl rengi çiçeklerin
İçimde sağanak sağanak boşalan yağmurların
Topraktan kokusunu tadamadım bir türlü

Sinan Gedik

10.16.17. GÖLGEM AYAK UCUNDA

GÖLGEM AYAK UCUNDA

Sessiz bir akşam, yankilanirken odanda
Tutkun, merhametin
Ve yüreğinde sonsuzluğun kanatları çırpınır
Ve kilometrelerce ötede
Yapayalnız ellerim
Çizerken kavisler kalp atışlarım
Ve tenha gecenin
Boşluguna düşer sesin.

Bir yanda hülyaların, bir yanda aklın karışır
Ve tutarsın tüm yalnızlığınla geceyi
Vazgeçemediğim narçiçeği
Gölgem ayak ucunda
Ve bense...
Şehrin öbür ucunda

Daha unutamadık mı mor duyguları
Ve nazın karıştığı karşı yamaçları
Alev renginde suları
Kesişmişti ekseninde zaman
Ve bir türlü sevmeyi öğrenemediğimiz
Yoksulluklarımızda talan

Bir dirhem zifiri karanlığa buladık güneşi
Ve tüketemediğimiz kavuşma sevdalarını
Yasladık yüreğimizi her akşam gün batımlarına
Sukûtun örttüğü mahçup gecelerimize
Ve bir de ıpıslak gözlerimize

Ayrıştığımızı sandık her şafakta
Ve inceldi gözbebeklerimizde ayrılık
Dışarıda pusu kurmuş sonbahar
Ve söküm verdi sökemediğimiz dağlar
Ayrıştığımızı sanarak
İçimizde pişmanlık sağanak sağanak

Ve vazgeçemediğim narçiçeği
Gölgem ayak ucunda
Ve bense şehrin öbür ucunda...
Sinan Gedik

10.16.17.(HAYKIRIªLAR YÜRÜR

HAYKIRIªLAR YÜRÜR

Top mermileri yağar sanki
Issızlığımın mevzilerine
Kartal pençesinde kanlar içinde kanatlanan
Zulmün keskinliğini sınasa zaman

Gençlik iksirinde yol bulur özgürlük
Haykırıºlar yürür her sabah gök sakinliğine
Ve doğum sancısının çığlıklarında
Bir çocuk hevesidir yeniden yapılanan

Gözlerimde süzdüm güneºi kıpkızıl
Ve kulaçlarımda mesafeler tükendi
Göçtük Anadolunun bir ucundan öbür ucuna
yorgunluklarımda bir güldü düºen avucuma
Sinan Gedik

10.16.17.' KAINATIN RITMINDE

KAİNATIN RİTMİNDE

Şafak vakti direnen gecelerin
Ağlattığı ey yüce dağlar
Gezdikçe dar sokaklarında şehrin
İrkildim gölgelerinden darağaçlarının

Çağlamış, azmış boz bulanık sular
Yarmış boz kayayı kaç yerinden her defa
Çentik atmış yoksulluğa gün aşırı
Ben düşerim aynalara, aynalar bana aykırı

Vuslat bende hasret olur göğün her renginde
Ayrılıksa kendisidir yaşadığım zamanın
Ritminde bulurum kendimi kainatın

Diner yağmur söner ışık sesler karmaşık
Boşalmış ibrişimden sicimler ard arda
Yüreğimde azmin kartal bakışları
Merhameti vurmuşlar taş avlularda

Sanıldığı kadar acımasız mı uzaklar
Ve namluların ucunda döndük her dönemeci
Tüketemediler bir türlü tüyü bitmemiş yetimi
Bileklerimizde demirin izi ve kilitli ellerimizi

Vuslat bende hasret olur göğün her renginde
Ayrılıksa kendisidir yaşadığım zamanın
Ritminde bulurum kendimi kainatın
Sinan Gedik

10.16.17.8 KÜÇÜKYALI

KÜÇÜKYALI

Gençliğimin özgürlük tutkusu sende söküm verdi
Kanatlarımı sende uçurdum ilk kez
Çamlıkta farkettim denizin soyluluğunu
Ve bir ışık hüzmesi içime düşürdün düşüreli
Yoksulluklarımı sana sığdırdım Küçükyalı

Sinan Gedik

10.16.17.9 OKªASAM

OKªASAM

Kement atar habire kader
Ve keklik öter öteden
Avuçlarımda döner değirmen
Pare pare olur gurbet her akºam
Düºsem kollarina be gülüm
Ve ıpıslak bıkmasam okºasam, okºasam

Uzun havalar söyler yüreğim
Göğermiº zaman karmakarıºık sesler
Ve aralasam da perdeyi uzatsam bahtımı
Her gece nar renginde kanatlanır duam
Düºsem kollarina be gülüm
Ve saçlarını bıkmasam okºasam, okºasam

Elif düºse nihayet sonsuzluguma
Damlalara denizi sorsam masmavi
Kızılca kıyamet kopsa kaysa bir yıldız
Dağlar yalnız, dağlar ıpıssız
Düºsem kollarina be gülüm
Ve tutsam bıkmasam okºasam, okºasam

Sinan Gedik

SORGULADIKÇA

10.16.17.1 0

SORGULADIKÇA

Göğermiş avuçlarımda yoksulluk,
Elemiş kalburlar sevdalarimi,
Fır döner kollarımda zaman,
Kuşluk vakti, ikindiler talan,

En kuytu köşelerine yüregimin,
Bir paslı mısmar çakılır her akşam,
Penceremden ter boşanir,
Bilmem ki kim kime hayıflanır,

Hasret büklüm, büklüm bükmüş beni,
Bakır renginde sular ıpıslak,
Bir de başimda duman duman efkar tünemiş,

Ve sağılır yağmurlar mor bulutlardan,
Büyüttüğüm yorgunluklarım pecmurde,
Kekik mi kokardı, çocukluğumun tepeleri,
Bir de mavi boncuktan sallanan küpeleri,

Duygularım karman çorman,
Silkelensem bir şafak vakti,
Ve gümüş ovalarda boyatsa kiraz fidanlari.

Karşi durur ayaza yaylalarimda çoban,
Elinde güğüm, cömertliğinde tual,
Gurbet düşmüş arnavut kaldirimlarina,
Ve eskici, vitrininde derdaşina kaval,

Hasret büklüm, büklüm bükmüş beni,
Bakır renginde sular ıpıslak
Bir de başimda duman duman efkar tünemiş.

Sinan Gedik

10.16.18 SOYSAL EKINCI

10.16.18.1 ANAMA SIIR

ANAMA ŞİİR

değil bir değil beş on
anaların olsa yıl 365 gün yetmez
tutsak oğul anasına fazla bir şey veremez
bitmemiş bir şiir yazar en fazla
ve der ki tüm analara andaç ola
dayanamaz sen de ağlardın bizi susturamadığın gecelerde
yırtık atletlerden fitil takardın neftini ödünç koyduğun şişelere
bir dövendir sevgi sende
yüreğinin harmanında taşlanan
yaralı dilleri dağlayan dikenler üstünde
öyle bir borç bıraktın ki üstümde elli yıllık kutsal anneliğe dayanan
karşılığı ödenmez içerde
şimdi benim ilkel kölelik günlerimin hüznünü arıyor
lekesiz lamba ışıklarında sabitleşen gözlerim

kıvrılıp giden çıra islerine karışırdı özlemlerin
üstümüze bir gelincik gibi açardı yıkadığın rubalar
böyle zamanlarda gülerdi gözlerin
kurtulurduk damlara sığmayan hüzünlerden
çam kokusu dizlerinden sarı arpa saplarına dökülen
ay altında nar suyunu kaplardı
ve sen onları hepimizden gizleyerek çevirip çiğneyerek
çelik dişli dirgenlerle ilençlerdin
bağrımızda oturan kına taşlarında çalınırdı
akşam ayamıza bağladığın yeşil desenler
sabah çatlak ellerimizde bayraklaşırdı
gözlerinden okurdum yüreğinde diyemlenen derdini
GİTMEKTEN VAZGEÇ derdin BIRAKMAZLAR BU KEZ SENİ
feryadınla ne çözdün ne de tutabildin beni
sil gözlerini duvarlar büyütüyor şimdi
topraklarla kundakladığın fideleri
bir gün yağmur öyle yağacak ki karanlığı mavileyen şimşeklerin ardından
kayalar su saklayacak kuşlar için
15 Mayıs 85
Soysal EKİNCİ

10.16.18.: FIRAR TÜRKÜSÜ

FİRAR TÜRKÜSÜ
oturmuşum bir köşeye
bir kuş tutsak ellerimde
iki damla yaş dizimde
gözlerimse yok yerinde
kuşu gagasında bir ses
"haydi firar firar!" diye
inansam mı uyansam mı
tenim yapışmış demire
fırladım ayağa kalktım
karşımda bir demir kule
üstünde üç büyük lamba
"sakın!" diyor gözederek
yüksek kulede lamba
nöbet kulesinde memet
lamba bir dakka sönmeli
memet bir rüya görmeli

demir kule büyük lamba
yanıp sönen tuzak ışık
hazırladım her şeyimi
bu gece ben firariyim
demir kule büyük lamba
bana sahte umut verme
şaka değil bu dediğim
bu gece ben firariyim
bir dakika geç yanmazsan
kuledeki büyük lamba
nöbet kulesinde memet
başlar kurşun sağnağına
memet gözünü seveyim
çek tetikten parmağını
üşüyorsun yağan karda
ayşe'yi düşüne çağır
kanın kaynasın damarda
ıpıltılı gözlerinle
ayşe'yi düşüne çağır
uyan ki ben kuş olmuşum
tetik düşür yardım çağır
öyle hüzünlü bakman
küçük kardeşimi andırır
bir anlık bir yanılsaman
bana çok şey kazandırır
karşımda alacaduvar
içimde dost ihaneti
gölgelerden geçeceğim
akbenekli atlar gibi
otuz metredir tünelim
çıkışa vardıktan sonra
bir dakika geç yanarsan
menzili rahat geçerim
işte girdim tünelime
çıkışta beni bekleme
görürsen de sen içinden
"görmedim" de tetik çekme
kızılca parladı güneş
geceki yağmurdan sonra
işte alarma çığlıkları

işte fırtına başladı
haydi yoldaşlar camlara
Soysal EKİNCİ

10.16.18.:HASRETINI ÇEKERKEN

HASRETİNİ ÇEKERKEN
kavuşmanın yerindeyiz tam yerinde sevgilim
ele bakıp bu havayı ellerinle iteleme
ellerimi uzatamam dokunamam parmağının ucuna
iki parmaklığın arası iki kolboyundan çok fazla
yine sen gel yine sen gel yine sen gel
omzum olsun başına aradaki paslı engel
açtığını göreyim saçlarını sardığın çiçeklerin
doyumsuzluğunu yaşat, hasretimiz adına birbirimizi uzaktan sevmenin
nevrimi döndürüyor geceme sızdırdığın sevi iksirleri
tırmanıyorum kızgın çöldağlarını
ve tarıyorum kum bayırlarının bakır saçlarını
serabımda, tadılmamış şarapların kurulduğu üzüm bağları
bir de sen KOPAR BENİ diye sarkan olgunlaşmış asma üzüm salkımı göğsünde
ikircimler birbirini kovalıyor içimde
bu salkım benim için HAVVANIN YASAK ELMA'sı
ve benim gücüm yasal mı bu yasağı kırmaya
içimdeki mahzenlerin bordo şişeleriyle
bu yasallık yeter miydi seni şarap kurmaya
ayakların sızısı kalçalara vuran karasularına
merhem taşıyan çarıkların manda gönünden olmasıydı
ve karşılığını hasretimizde arayan bir çileyle
katılmasaydın ilkdirilenler arasına kendiliğinden
küller içinde küllenen sevilerini türkülerken
seslerini öptüğüm alfistanlı kızların vaadleri gibi
seni de silerim serimden
nevrimi döndürüyor geceme sızdırdığın sevi iksirleri
ben yükseldikçe gece küçülüyor gözümde
kızıl şafakların kuşluk sütlerini sulayan ıslıkları çalıyorum
ve tarıyorum parmaklarımla kum bayırlarının bakır saçlarını
belki de hiç silinmeyecek içimden
çöl eşkiyalarının hummalı baskınlarında üstümüze düşen gölgeleri
ve belki de bu yüzdendir yüreğimin
çöken barikatların çürük tahtalarını böyle pervasızca yakmaya çalışması

zaman bile yetmiyor durdurmaya
yüreğimin bu yönde sürüp giden havariliğini
bir yandan da diyorum ki
varsın korksunlar o tahtaları o barikatlara çakanlar
varsın dağlansın
ağzımdan çıkan gül dikenlerine habersizce değmiş gibi elleri
sevgilim yine de biz
kavuşmanın yerindeyiz
tam yerinde
ele bakıp bu havayı ellerinle iteleme
Kasım 87
Soysal EKİNCİ

10.16.18. Soysal EKINCI

Soysal EKİNCİ

1954 yılında Kars'ta doğdu, 4 Eylül 1994 tarihinde İstanbul'da yaşamına son verdi. Ardahan Yatılı Bölge İlkokulu'nu, Kars Kazım Karabekir Öğretmen Okulu'nu ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili Bölümü'nü bitirdi.

Siyasal kimliğinden ötürü 1979-1981 yılları arasında gözaltında kaldı. 1983-1989 yılları arasında İstanbul'daki cezaevlerinde tutuklu kaldı. 1989 yılında Çağrı adlı kitabı toplatıldı ve hakkında iki ayrı dava açıldı. Şiirleri cezaevi günlerinde çeşitli dergilerde yayımlandı. 1991 yılında "susma" kararı aldı. Toplumsal yurt ve dünya tarihini, bireyi yoksaymadan sorgulayan, dilin olanaklarını çarpıcı imge derinliğine götüren, duygu debisi yoğun şiirler yazdı.

YAPITLARI

Biri Yitik İki Ülke (1989)
Çağrı (1990)
Yıkıntılar Altında (1991)
Toplu Şiirler (1995, tüm şiirleri, ölümünden sonra)

10.16.18.YOKSA BEN ÖLMEK YERINE "DURUM SIIRLERI"MI YAZSAM

YOKSA BEN ÖLMEK YERİNE "DURUM ŞİİRLERİ"Mİ YAZSAM

1
İhanetler silsilesinden geçtim
Ne aşk, ne arabesk sevgilim
Ben gerçekten kederdeyim
2
Mart yine soğuk geçti, uzadı sakallarım
Düşman gibi bilinen tarafların ortasında şaşırıp
kaldım
(Eski yoldaşlarım,
Yargısız infaz timleri,
Ve bir de kirletilen doğanın sayrılık melekleri
Üçlü bir ölüm çaprazına aldılar beni...)
3
Ne zaman düşünsem aynı
Ne zaman üşürsem yağmur yağar
Yoksullar koşar sokakta,
Şimşek üstüne yıldırım,
Yıldırım üstüne şimşek iner başıma
4
Sokaklar umutsuz dolaşılmıyor
Şiir desen işsiz ve aç yazılmıyor
(Bozkırda da öyleydi
Yalnız kaldığımda
İki dağ arasında aç ve umarsız
Sular beni çekerdi
Orda; kille yıkanırdım başıboş akan kül nehrinde
Dorukları kimin için boyardım şehvetin kızıllığına
Belli değil sevgilim;
Ben neleri sevmişim, kimlere bağlanmışım bilir miyim
Şimdi ama, tek şey varsa bildiğim;
Ormandaki kuşlarına aşıktım,
Tıpkı tutkunlara edilen ihanetler gibi,
Baharlarına doyamadan ayrıldım
Bütün ömrüm
Ufkun o tatlı renkleri altında geçecek sanmıştım...)
5
Uzun yıllar bu şehirde

İşsizlikle iş arasında gidip geldim,
Cebim para görmedi,
Hangi sofraya baktıysam,
Gözüme emeğin teri kaçtı, yememe gerek kalmadı
Hangi özneye bağlandıysam
Sonunda öteki eliyle beni tokatladı,
Açtığım musluklar
Yüzüme çarpacak bir yudum su akıtmadı...
(Geçtiği yollardan sadece toz çıkarırdı araçlar
Şimdi yağmurda bile koku var;
Mıncıdı çöp, mıncıdı toprak, mıncıdı beton yığınlar)
Evler sokaklar küçüldükçe insanlar iyice domuzlaştı
Okullar paralandıkça medreseler mantar gibi çoğaldı
İşportaya düşmüş bir mal gibi
Caddelere serer oldum kıldığım bütün namazları
6
Dedim ya şiir
Umutsuzken yazılmıyor sevgilim
(Kitaplara bakarken Beyoğlu sahaflarında
Müslüman bir matbaacı
Abi gel hele, gel otur dedi
Sanki benden yüz yıl önce doğmuş gibi;
Biz seni tanırız, yetmedi mi kitaba verdiğin para
Sen işçi değil efendi olacak adamdın ama...
Madem ehli İslamız
Madem birbirimize yardım için varız, dedi,
Ve benzeri bir sürü kocakarı öğüdünden sonra;
Sigortasız bir şapka geçirdi başıma.
Aslında şapka mıydı geçirdiği, kazık mı belli değil,
Belli olan tek şey varsa sevgilim, geceyi gündüze kararacağım
Ve örtüldüğüm bu çöplüğün altında
Sonuna kadar senin için çırpınacağım...)
Sevgilim,
Ah benim yanlışlarım yüzünden, asyada
Ölümünü bile örgütleyip öyle örten sevgilim
Keşke ölmeseydin, keşke ölmeseydin
Sevgilim bu yaştan sonra gulyabani
Bukalemun ve hayalet gibi
Nasıl gezersin bu şehri, nasıl gezerim...
7

Çekin üstümden, bütün ışıkları çekin
Yönümü saptayamıyorum öğle vaktinde bile
Güneş değil batışa sürüklenen benim
Karanlık bir hücreye hapsedin beni
Orda
Işıkla gölgeyi karıştırıp
Resimle yapmalıyım bir zaman
Karda izi okunmayan giz'li bir ceren
Ve sokak fırtınalarında uçmayacak kadar
(Belki bir yer altı kayası gibi) ağır olmalı resimdeki kadınım
Olmazsa simler çekmeliyim üstüme
Bütün aşıklar öldü, bütün aşklar kirlendi madem
Aşksız ve kadınsız
Gebermeliyim bu şehirde
Sabah şebnemi kadar kısa olmalı hikayem
Kürdistan'da kirletilen masum aşiret kızı
Ve dağda düşmüş bir gerillanın kesilmiş hızı gibi
Benliğinizi sarıp, iliklerinize kadar titretmeli sizi
Su istedi, toprak istedi deyin, kurumuş çiçeklerine
Bir kuyu açabilseydi,
Bir kova, çıkrık olabilseydi
Sorabilseydi kuyunun başına gelen herkese
Sorabilseydi
Mutluluk taşırdı onu bizlere...
8
Ne kadar düşünsem aynı
Ne zaman üşürsem yağmur yağar
Yolum değilse bile sevgilim
Benim sonum belli
Sevginin ince tülüyle sarmadıkça ben seni (sen beni)
Yine kana düşerim hiç yoktan
Yine davalar açılır aleyhimde...
Soysal EKİNCİ

10.16.18.İLK KISSA

İLK KISSA
Kırkına kadar ne aşk ne ölüm umrundadır insanın
Her şey hayvani bir intikam duygusuyla harcanır
Düşüncenin ince denizinden güneşe serilmemiş bedenler

Durmadan kendine sıcak bir yatak aranır
Kırkından sonra bütün ibadetler US'lu bir dost içindir
Her anı başka bir pişmanlıkla yaşanır
Ki soysuzlar aklanırken kamuda soylular karalanır
Soysal EKİNCİ

10.16.19 SUAT TASER

10.16.19. HAYRET BEY ANKARA AKSAMINDA

HAYRET BEY ANKARA AKŞAMINDA
Güzelim mart ayı kediler
oğlan kızın penceresinde ıslık
iki iki daha dört
destur hemşehri - bu yol nere gider
Yazıyooor
aşk uğruna cinayet
bir kilo ıspanak tazesinden
ne demiş ne demiş
vay sen ha
doğuda açlık
ismi lazım değil alçağın biri
bilirim
bir tatlı huzur almaya geldik
çüş
şehrin manzarası
arzı hürmet ederim beyefendi
yoo ben eşek değilim
canım kardeşim memleket
of kadına bak
bizim moruk tutturmuş
mambo İtalyano hey mambo
önüne bak ulan
iktisadi konuları bir yana bırak
akşama napıyoz
ilahi Dürdane
aa anne bu ne
dün gece kasığım
yetmiyor kardeşim
elime geçen 450
askısız sütyen benimki

tamam
bir kere yörüngesine girdi mi
bayılırım Brijit Bardo'ya
yollar çamur
boş veeer
Ulus'a bir kişi
Ulus'a bir kişi
Ulus dediği millet
Ah ulus ah millet
SUAT TAŞER

10.16.19.: OLMALI

OLMALI
Yâr güzel olmalı
Olunca civelek olmalı
Bahar olmalı bahar
Baharda akşam olmalı
Bir pencere olmalı
Denize karşı
Ve her şeyden evvel insan
Âşık olmalı
Pişman değil
Perişan değil
Ümitsiz de değil
Âşık dediğin
Sabırlı olmalı
SUAT TAŞER

10.16.19.: SUAT TASER

SUAT TAŞER

1919 yılında İstanbul'da doğdu, 17 Kasım 1982 tarihinde İzmir'de öldü. Ankara Devlet Konservatuvarı Tiyatro Bölümü Yüksek Devresi'ni bitirdi (1945). Ankara Devlet Tiyatrosu'nda oyuncu, Ankara Radyosu'nda spiker olarak çalıştı. Ege Üniversitesi Tiyatro Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı, İzmir Devlet Tiyatrosu müdürlüğü yaptı.

İlk şiirleri 1938'de Servetifünun-Uyanış dergisinde çıktı. Adımlar, Ataç, Dost,

Kaynak, Pınar, Yeditepe, Yürüyüş, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayımlandı. Yeryüzü dergisinde yayımlanan bir şiir nedeniyle Türk Ceza Kanunu'nun 142. maddesine aykırı davranmaktan yargılandı ve aklandı. 1940 kuşağının toplumcu şairleri arasında yer alır.

YAPITLARI

Bir (1942)
1943 (1943, Fethi Giray'la birlikte)
Hürriyet (1945, Ö.Faruk Toprak'la birlikte)
Merhaba (1952)
Haraç Mezat (1954)
İkinci Kurtuluş (1960)
Hayret Bey'in Serüveni (1968)
Evrende Ellerimiz (1968)

10.16.19.UMUMIYETLE DOGRU HABER ALAN

UMUMİYETLE DOĞRU HABER ALAN

UMUMİYETLE DOĞRU HABER ALAN
BİR KAYNAKTAN ÖĞRENİLDİĞİNE GÖRE
Bir yağmur
bir yağmur
bir yağmur ki
yağacakmış
Yağsa da kurtulsak
SUAT TAŞER

10.16.20 SUNAY AKIN

10.16.20.1 62 TAVSANI

62 TAVŞANI

Denize düşen bir oyuncaktır Kız Kulesi
Soruyorum berber koltuğundan
İki ayna arasında akıp giden görüntüme
Şair olanımız hangisi?

Pencere tüllerine gelinlik diye sarılan
O küçük kız nerede şimdi?
Gemim battı çoktan
Denize inen tüm filikalarıma erkekler bindi
Duvardaki yangın düğmesini örten cam parçasıyım
Kurtuluşun olacaksa hiç düşünme ayakkabının topuğu ile kır beni
İnanmıyorum uzaylılara duymalıyım birilerinden
Yıldızlardan nasıl görünürdü diye mahallemizdeki yazlık sinema
Öğrendim saat kulelerini kibrit kutularından
Bağışla beni iki dünya savaşının yaşandığı yüzyılda
Nüfus cüzdanımdaki 62'den yaptığım tavşan

10.16.20.: ALACAK

ALACAK
Yol kenarlarındaki
yağmur mazgallarını
kumbara sanıp
harçlığımı atardım
bu yüzden en çok
denizden alacaklıyım

Sunay AKIN

10.16.20.: ALFABE

ALFABE

Sağır ve dilsiz
ki okşarken
sevgilisinin tenini

elleriyle hem sevişir
hem konuşur

10.16.20. AMA ÖLÜM

AMA ÖLÜM

Özgürlük kitabının
sayfaları arasına
cellatların kurduğu
darağacındaki ip
yarım kalan
sayfayı gösteriyor
okumaya devam edecek
nice insana
Evlilik fotoğraflarının yırtılarak
kırılan çerçevelerin
sokağa atılan
tahtalarıyla çakılıyor
çocuk tabutları
Hiçbir genç kız
taşımıyor kolyesinde
sevgilisinin fotoğrafını
ama ölüm
sayfaları oyulmuş
bir aşk romanının
içine gizliyor
tabancasını...

10.16.20.ANTIK ACILAR

ANTİK ACILAR
Geçim parası için
nice yaşlının
eski İstanbul evlerinden
getirdiği eşyalar
üstüne kâr koyulup
satılıyor antik
acılar çarşısında

Sunay AKIN

10.16.20.ASANSÖR

ASANSÖR

Telefon santralleri
beni sana bağlar sevgilim

nükleer santraller ölüme
gökyüzünün nerede olduğunu soran
bir vapur dumanına
yanıt veremiyor hiç kimse

Çocuğunu asma köprüde sallayan
bir annedir İstanbul
ki onun
içi süt dolu
biberonudur Kız Kulesi
soğusun diye suya tutulan

Ne kalem kılıçtan
ne kılıç kalemden üstün olsun

öğrensinler birlikte yaşamayı
örneğin kalem
aşk şiirleri yazsın
ve köreldikçe kılıç yontsun

Yalnız kaldığımız an da bile
alırız insan kokusunu
ıssız adasında
üstünden atamamıştır Robinson
yaptığı ilk mastürbasyonda
yakalanma korkusunu

Kendi boşluğuna asılı
birer asansörüz aslında
ve ben elimde
taze bir karanfil
sıkışıp kaldım
iki kadın arasında

10.16.20.: AT KOKUSU

AT KOKUSU

Son evi gösterin bana İstanbul' da
vapur sesinin duyulduğu
ki kapısını çalıp
söyleyeyim içindekilere
daha çok kedi yavrusu ezilsin diye
eski iskeleleri
sahil yoluyla ayırdıklarını
denizden
Karşılığında ben de size
kanaryası ölüp
kuaför salonuna dönüşmeyen
kaç mahalle berberinin

kaldığını söylerim
ya da kaç fötr şapkanın
tutsak olduğunu
köhne bir konağın
askısında
Kaç faytoncunun
artık taksicilik yaptığını da bilirim
ama söylemem
onu da siz bulun
dikiz aynasına takılı boncuklardaki
at kokusundan

Sunay AKIN

10.16.20.8 AYNA OYUNU

AYNA OYUNU

Mahalledeki en güzel kızın
duvara aynasından
yansıttığı ışığı
nedendir bilmem
hep ben yakalardım
onca çocuğun
elleri arasından.

10.16.20.9 AYRILIK SIIRI

AYRILIK ŞİİRİ

Her satırı
Mendireğe dizili karabataklara benzeyen
Bir mektup bırakarak
balıkçı koyundan

sisler icinde uzaklaşan kayık gibi
bir sabah usulca ayrıldın
koynumdan

Bütün yolcularını
Boğaz köprüsünün çaldıgı
Araba vapurunun
boş seferleri
gibi yanlızca rüzgâr
gezinir sensiz
yüreğimde

Durgun bir sudur aslında deniz
ki çocukların acemi oltalarını denedikleri
kuytu bir iskelenin
tahtaları altına yazdıgım
ayrılık siirini okudukca
dalgalanır...

AYRILIK
10.16.20.1
0

AYRILIK

İki rayı gibiyiz
bir tren yolunun
yakın olması
neyi değiştirir
son istasyonun

AILE BOYU
10.16.20.1
1

AİLE BOYU

Ezilmiş bir çocukluk benimkisi
bir iskelenin
vapurların yanaştığı yüzüne asılıdır
üç tekerlekli bisikletimin
lastikleri

Annesiz büyüdüm çünkü
yani serçeydim
kar üstündeki
ve arka bahçesinde
kasabın beslediği kuzu

Dudaklarımı,işte bu yüzden
aile boyu
bir şişeye değdirip
içmeyi severim
gazozu.

BARIS
10.16.20.1
2

BARIŞ

Ekmek kırıntıları
serpiyorum cephede
kumtorbaları üstüne

su verirken
evinde generalim
kuşkonmaz çiçeğine

BECERIKSIZ
10.16.20.1
3

BECERİKSİZ
Kabuğunu koparmadan
ne bir elmayı soyabildim
ne de iyileştirebildim bir yaramı
ama karşıma çıkınca
kızmadım hiç elma kurduna
bendim çünkü bıçağı saplayan
onun yurduna
Şair diyorlar benim için
bilmiyorum oysa
her şiire konmalı mı uyak
her yere nedense
konamıyor teyyare
hay dilimi
arı türkçe soksun; uçak
Kaptan olmak isterdim
aynanın karşısında
eski bir sinema yıldızı
gibi ağlayan
İstanbul'un hatlarında
bir fırça hafifliğiyle gidip
gelen vapurlara
Eskimo bir şair dokunuyor omuzuma
ve Kız Kulesi'ni göstererek
bırak artık diyor üzülmeyi
yedi tepeli bu şehirde
şiir okunacak tek yer
elbette denizin ortasındaki
şu küçük buz dağı
Terzi olsa da babam
sökük dikmesini beceremem

beni yalnızca sen anlarsın
iğnenin deliğinden geçsin
diye ipliklerin
bir anlık ıslatıldığı dudaklara
takılıp kalan annem

Sunay AKIN

BEYAZ ADAM
10.16.20.1
4

BEYAZ ADAM

Beyaz adam
küçücüktü ilk geldiğinde
ve oturmaktan
bütün kemikleri sızlıyordu
büyük teknesinde

Beyaz adam
kızılderililerin sunduğu yiyeceklerle beslenip
topraklarına uzandığında büyüdü
bulutlar arasında
barış içinde yaşayan
manitu yerine
tapmamızı istediği de
işkence görüp
çarmıha gerilen
bir ölüydü

Beyaz adam
özgürlük adına

dev bir kadın heykeli dikti
doğu denizinin kıyısına
ve her gece
altında dans ettiğimiz yıldızları
bayrak diye tutsak etti
bir bez parçasına

Beyaz adam
özgürlük gibi adaleti de
bir kadın heykeliyle simgeledi
ama elinde terazi tutan
zavallı kadın
gözleri bağlı olduğu için
kendisine tecavüz edenin
kim olduğunu göremedi...

BEYAZ TUTKAL
10.16.20.1
5

BEYAZ TUTKAL

Türkçeyi askerde öğrenen bir Kürt
dost olduğu martıya
heceletir etiketini: Hayal
nice kırıklığı
yapıştırır Kız Kulesi
denizin rafında unuttuğunuz
ah, o beyaz tutkal

Berberden hiç çıkmayan
bir kadın gibi Paris
bigudisini tutan pens yerine
saçlarına takar Eyfel'i
ve sokakta oynayan
yaramaz çucuğu İstanbul'un
Kız Kulesi diye bilinir
alçıya alınan kırık eli

Dizlerine yatıp sevgilimin
bir yaz gecesi
beyaz duvarında
seyrediyorum Şarlo'yu
üç şey aldım yanıma
Boğaz'ın ortasondaki ıssız adada;
kızkulesinema

BEYAZ
10.16.20.1
6

BEYAZ

O siyahtı
kurşuna dizenler beyaz
silah sesinden
ürkerek gökyüzüne
uçuşan kuşlar
bembeyaz

BEYAZPERDE
10.16.20.1
7

BEYAZPERDE
Artıyor kara çarşaflılar
yurdumun her köşesinde
neden olacak
siyaha boyanıp
kadınlara giydiriliyor
yıkılan sinemalardan
geriye kalan
onca beyaz
perde

Sunay AKIN

BULUT
10.16.20.1
8

BULUT

Kestik artık umudu
yağmurdan

yürek biçimini
alsa da gökyüzündeki
küçük bulut

BÖCEK
10.16.20.1
9

BÖCEK

Usulca verir misiniz
son nefesinizi
yolunu şaşırmasın
diye yastığınızda
gezinen
böcek

BIR ARAYA
10.16.20.2
0

BİR ARAYA

eşit olmadığı
söylenir insanların
aynı boyda olmayan
beş parmağı gibi bir elin

oysa uzanır
nice yorgun
emekçinin dudağı
su dolu avucuma

elimin
eşit olmayan
beş parmağını
getirince biraraya

CEMAL SÜREYA
10.16.20.2
1

CEMAL SÜREYA

I
Buzdağına çarptın mı bilmiyorum
ama Titanik
gibi oldu batışın
bir sen vardın çünkü
şiirin dört bacalı şairi

Dalgaların kıyıya vurduğu
eşyalarını toplama telaşında
imgenin derin sularına
nefesleri yetmeyen
lodosçular

Bir gemi gibi batmak
yakışırdı sonuna
filikaya biniş sırasına benzeyen yaşantının:
- Önce çocuklar
ve kadınlar

II

Gülcemal vapurunu hiç görmedim ama
tanıdığım Cemal gül idi...

CEPHEDE
10.16.20.2
2

CEPHEDE

Aslında ben daha güzel ölürdüm
arka bahçede askercilik oynarken
tahta tüfeğimle toprağa uzanır
annemin sesiyle doğrulurdum hemen
-Çabuk kalk üstün kirlenecek hınzır!
Yerdeyim yine bak anneciğim
n'olur kızma adımı çağır

Sunay AKIN

CEPHEDE
10.16.20.2
3

CEPHEDE

Aslında ben daha güzel ölürdüm
arka bahçede askercilik oynarken
tahta tüfeğimle toprağa uzanır
annemin sesiyle doğrulurdum hemen
-Çabuk kalk üstün kirlenecek hınzır!

Yerdeyim yine bak anneciğim
n'olur kızma adımı çağır

CUNTA
**10.16.20.2
4**

CUNTA
Gördünüz mü keyfini
generalin
başını sıkarken
yüzünde çıkan
sivil'cenin

Sunay AKIN

DAVET
**10.16.20.2
5**

DAVET

Dürüst olalım beyler
İlk adım sizden
Sökün savaş gemilerinden
Can simitlerini

DAG YOLU
**10.16.20.2
6**

DAĞ YOLU

benden kısadır boyun
bir köy otobüsünün
dağa tırmanması
gibi uzanırsın
dudaklarıma

katılmaz oldu nicedir yolumun

tozu dumanına

DENIZ
10.16.20.27

DENİZ
Yaşlı bir devrimci
düşürmez hiç ağzından
özgürlük kelimesini
ve yatmadan önce
bir bardak su yerine
denize bırakır
takma dişlerini

Sunay AKIN

DEVRIM
10.16.20.28

DEVRİM
Temiz kalan tek yerdir devrim
bütün bir yıl
kirlenen duvarda
ama görebilmek için
asıldığı çividen indirilmelidir
yaprakları biten takvim
Zorbalara direnmektir devrim
bir çocuğun
annesinin çantasından aldığı paraları
altına gizlediğini
söylememiştir dövülen
hiçbir halı
İçinde yaşamaktır devrim
dikiş kutusunun
ve topluiğneler gibi
bir arada olmayı gerektirir
karşı koyabilmek için zulmüne
makas denilen patronun

Gece ışıklar arasında koşmaktır devrim
ateş böceklerini
yakalamak isteyen çocukların
peşine takılır gün gelir
yanıp sönen mavi ışıkları
polis arabalarının
Kağıt bir gemidir devrim
bütün gemiler
hurdaya çıksa da sonunda
taşıdığı özgürlük şiiriyle
batmadan yüzer nicedir
dünya sularında
Kim bilir kaç yunus görmüş
kaç deniz gezmiş...
Sunay AKIN

DR
10.16.20.29

DR. CHE

Dünya böylesine güzel
olur muydu yine
diplomasını çerçeveleyip
para kazanma derdine
düşseydi Dr. Che
yüreğini dağlara asmak yerine

DUDAK PAYI
10.16.20.30

DUDAK PAYI

Çay bardağında
Bırakılan dudak payı

Kadar bile
Uzak kalamam
Gözlerine

Yakın olsun isterim
Ellerime ellerin
Yanındaki beton binaya
Yaslanması gibi
Köhne bir evin

Seni bir çivi
Gibi çaktım
Çünkü beynime
Ve toplayıp
Bütün kerpetenleri
Attım denize

DÜGME
10.16.20.3
1

DÜĞME

Gözyaşları içinde
birkaç dakika aradı
kürtaj masasından kalkarken
takılıp kopan
düğmesini

DISI KUS
10.16.20.3
2

DİŞİ KUŞ

Kuru bir ot
gibi yaşıyorum
gözlerden uzak
patika bir yolun
kıyısında

Tek suçum
sap olamamak
baltanın
kanlı oyunlarına

Ama yine de
umut dolu kalbim
belki bir dişi kuş
taşır beni diye
daldaki yuvasına

ELISI
10.16.20.3
3

ELİŞİ

Savaşhaberleriyle dolu
renkli gazete sayfalarını
katlayıp bir çocuk üstüste
kesiyor özene bezene

elindeki makas ile

Ve insanlar oluşuyor kağıttan
tutuşmuşlar elele

ESBER YAGMURDERELI
10.16.20.3
4

EŞBER YAĞMURDERELİ

Kız Kulesi'nin beyaz duvarına
Hezarfen'in düşen gölgesi

FAHISE
10.16.20.3
5

FAHİŞE

incitirim korkusuyla
yıkarken
nasıl da usulca
gezdirirdi ellerini
teninde annen...

FILIKA
10.16.20.3
6

FİLİKA

Batmak üzere olan
bir gemide
panik içindeyken herkes

ne de çok sevinir
ipleri çözülen
filika

GARIP
10.16.20.3
7

GARİP

Şiirden kovduğu uyağın
dönüp dolaşıp
sonunda mezar taşına
konması ne
garip:

Orhan Veli
1914 - 1950

GECEKONDU
10.16.20.3
8

GECEKONDU

Umut dolu
tarlakuşları
kentin kıyısına
hep gece
kondu

GÖRÜLMÜSTÜR
10.16.20.39

GÖRÜLMÜŞTÜR

Ne yak
Mektubun ucunu,
Ne sevgini
Sayfalar dolusu
Dile getir....

Zarfı kapatırken yalnız,
Kuytu dudaklarını
Çokça değdir.....

GÖZYASI
10.16.20.40

GÖZYAŞI

Ödünsüz bir sobanın
yanında titreyen
çocuğu görse yağmur
gözyaşlarını odaya
tavanarasındaki delikten
usulca bırakır

GIDERKEN
10.16.20.41

GİDERKEN
Bilerek mi yanına
almadın giderken

başının yastıkta
bıraktığı
çukuru
Güveniyordum
oysa ben sevgimize
vapur iskelesi
ya da tren istasyonundaki
saatin doğruluğu kadar
Beni senin gibi
bir de annem terketmişti
ki göbeğimde durur
onun yokluğundan
bana kalan
çukur

Sunay AKIN

GITME KAL
10.16.20.42

GİTME KAL

Batan güneşe doğru
Sürerken atımı
'Gitme kal'
Demeni bekliyorum
Ama yalnızca
Rüzgar çekiştiriyor
atkımı

GIYOTIN
10.16.20.43

GİYOTİN

Andre chenier'nin başı Paris'te
göbeği İstanbul'da kesildi

HARÇ
10.16.20.4
4

HARÇ
Bilemiyorum hangi gökdelenin
tuğlaları arasındadır
elele yürüdüğümüz
ve seni
ilk kez öptüğüm
o kuytu kumsal
Ama duyarım
bir mısır tarlasının
yüreğindeki telaşı
görülünce dağın ardından
kentin ilk gökdeleni
Daha kamyonlar dolusu
kum elenir
inşaat önlerinde
ayıklanır deniz kabukları
yok edilir gibi
bir cinayetin izleri

Sunay AKIN

HAVLUSU
10.16.20.4
5

HAVLUSU

Çarmıha gerildiği yaşta İsa'nın
avuçlarımdan tutan
iki çocukla çiviliyim yaşama
aşk bardağını çalkaladığım su olmak

kırılacak eşya taşıyan
bir kamyon gibi gidiyor Ağrıma

Kendi kendime konuştuğum sanılıyor
hep yanımdadır oysa
giderken bıraktığın yüz havlun
bozdun saklambaç oyununu ama
bana gizlendiğim yerden
çık demeyi unuttun

Her gece yatmadan okuduğum
bir kitap olmanı isterdim
kırardım ışıkları söndürmeden
yarım kalan sayfanın ucunu
ki sen buna tenim kırışıyor
yaşlanıyorum derdin

Yokluğundan geri kalan çölde
attığım her adımda
gözlerimden dökülür
hörgücümde taşıdığım sular
sevgilisinin gölgesinden uzak
çölde ağlayan deve ölür

Hava kararırken usulca
bir zenci olup
kalıyorum Salacak kıyısında
ve Kız Kulesi
Ku Klux Klan
gibi duruyor karşımda

HEYKEL
10.16.20.4
6

HEYKEL

Yalnızca ben bilirim
diktatör heykellerine
pislemek için
göç ettiğini
dünyadaki bütün
kuşların

HÜCÜM EMRI
10.16.20.4
7

HÜCÜM EMRİ

Kum taneciği
kaçtı diye gözüne
emir veren generalin
iki dakika daha
çok yaşadı insanları
o şanslı kentin

IHLAMUR
10.16.20.4
8

IHLAMUR

Bıraktı zeytin dalını
beyaz güvercin

ansızın bastırınca yağmur
umudu kesmişti ki askerler
çamur içinde
çıkageldi bir serçe
gagasında ıhlamur

JILET
10.16.20.4
9

JİLET

Kamaralarında çıplak
kadın resimlerinin asıldığı
savaş gemisinden
bozma bir jilet
her traş oluşumda
hem okşar
hem kanatır
tenimi

KAFATASI
10.16.20.5
0

KAFATASI
Yurdundan çok uzaklarda
ölen bir askerin
kafatası
kendisini bulan
çocukların ellerinde
hiç bilmediği oyunlara
alet oluyor
İkinci defa!

Sunay AKIN

KANARYA
10.16.20.5
1

KANARYA

Yüzümdeki hüznün nedeni
dökülmesi değil saçlarımın
gün geçtikçe sesini
daha az dinlediğimden
mahalle berberindeki
kanaryanın

KAYIP DALGA
10.16.20.5
2

KAYIP DALGA

Kimim ben
ve sakalından bir tek kılın
müzelere giremeyeceğine ağlayan
köse bir peygamberden
nedir beni
ayıran

Hüzünlü bir çocuk yüzü müyüm
merdiven altındaki
boş rakı şişelerinin
hareketliliğinden anlayan
babasının eve gelip
gittiğini

Bir cüce miyim yoksa
cenaze gününde
annesinin tabutuna
uzanamayışının ağırlığını
hep omuzlarında
taşıyan

Küçük odaya çıkıyorum
tavan arasındaki
ve bir geminin
dümeni gibi çevirerek
istasyon düğmesini
kayboluyorum bir zamanlar
etrafında ailece toplandığımız
radyo dalgaları
arasında! ..

KAZA SÜSÜ
10.16.20.5
3

KAZA SÜSÜ

Biri çıkıp öldürsün beni
ve kaza süsü versin
cansız bedenime
nasıl da sevinirdim
ilkokul pencerelerine bayrak asarken
doğduğum kazanın
her bayram öncesi süslenmesine

Çay bardağı biçiminde yontulsun
mezar taşlarım
ve yaşamdan bir tek yudum
bile alamayacağım için
üstlerine yatay olarak
bir de kaşık
konsun

Ne başucuma
ne de ayak ucuma dikilsinler
biri sağımda
diğeri solumda olsun
ki görenler
mezarı sansınlar
bir çocuğun

Peşlerinde koşturarak papazı
kiliseden çaldıkları
günah çıkarma kulübesinde
şiir kurtuluş örgütünü kuran
kenan evren lisesinden terk çocuklar
mutlaka gelirler cenazeme
her birinin elinde deniz yıldızı

Üzülmeyin dostlarım
ezbere bilirim latince sözcüklerini
hayvanlar ansiklopedisinin
adını bilmemiş olmaktan
utanmayacağım asla

tabutumun içine girecek
ilk böceğin

KAGIT GEMI
10.16.20.5
4

KAĞIT GEMİ

Deniz kıyısında
bir martıyla konuşurken görüyormuş
dostlarım beni sürekli
bir kaptanım çünkü
kağıt gemilerden
emekli

Kılları uzadıkça ellerimin
unuttum kağıtlardan
nasıl gemi yapıldığını
ki yaşlılığa uzanan
birer iskeledir parmaklarım
çözüldü uçlarından
nice kağıt geminin
palamarı

Çocukluğumun tahta atını
bozarak yaptığım iskeleye
küçük bir kağıt gemi
yanaşır mı dersiniz
kazısam ellerimdeki
bütün kılları ! ...

KEDI KIRIKLARI
10.16.20.5
5

KEDİ KIRIKLARI

Ortancasıyım üç kardeşin
hiç tatmadığı için
acırken ağabeyime
kıskanç gözlerle bakarım
iki insan sıcaklığı üstünden
dünyaya gelen
kardeşime

Kutsal kitaplarda
aramam boşuna
bir işaret
bilirim ki kuşların
silah sesinden
ürkmediği gün kopacak
kıyamet

Bilemezsiniz yüreğime neler olduğunu
nasıl ki bir korsanın
denize attığı rom şişesini
limana demirleyen geminin
çapasıyla kırdığından
hiçkimsenin haberi
olmuyorsa

Birbirinin üstüne
ters çevirerek içimdeki iskemleleri

uzaklaşırım aranızdan
çarşıda kaybolan bir çocuğun
elinde soğuyan
anne sıcaklığı
hızıyla...

KIRIK KIBRIT
10.16.20.5
6

KIRIK KİBRİT

Her kapı eşiğinde
çocuk mezarı diye takıldığınız
45 numara ayakkabılarımla
içinde etleri çürüyen
bir çocuk cesedi taşıdığımı
nasıl da bildiniz

Hiçbir bardakta
dudak payı bırakmadınız bana
bir kaşık sesini
bile çok gördünüz
şekersiz içerek
çaylarınızı

Bakarak yürüdüm oysa balkonlara
göz göze
gelebilmek için
çamaşır ipinin arkasına astığı
iç çamaşırlarının

ıslaklığına sürünerek
kanaryasını güneşe çıkaran
bir kadınla

Yanıma yaklaşıp kibrit istediğinizde
ıssız bir adaya düşen
yalnız adamın
dumanı görülsün diye yaktığı
ateşiydi sizlere
uzattığım

Ve siz
her seferinizde
sigaranızı yaktınız
ama açıktan geçen gemiler gibi
yanınıza beni almadan
gittiniz! ..

KIRMIZI
10.16.20.57

KIRMIZI

Sevgilim kızma sakın
ve lütfen yanlış anlama
kırmızı rujunu sürünce
paramın yetmediği
elma şekerleri
geliyor aklıma

KIZ KURUSU
10.16.20.5
8

KIZ KURUSU

Pulsuz zarf gibisin
üstünde adresi
evde kaldın
n'aber kız
kulesi

KOVA KALECI
10.16.20.5
9

KOVA KALECİ

Yedi kova su yeterliydi
sıvas'taki ateşi söndürmek için
oysa her biri
devlet dairesindeki kovaların
üstüne yazılı
altı harfli bir sözcüktü yangın

Yedinci kova
taşar engellenemez biçimde
çünkü emekçilerin
alın teriyle doludur
işte bu yüzden
sinek ölüleri yüzemez üstünde

Futbol takımında mahallenin

kova kaleciydi lakabım
ilk kez sevinecektim buna
ama yalnızca
avuçlarıma alabildiğim suyu
bir kova gibi sıvas'a taşıyamadım

G harfi boştur yangın kovalarının
ki ortaya çıkar
dolu olanları okununca
madımak oteli'nin merdivenlerinde
kurtulmayı bekleyenler için
verilen karar: Yan ın

Ve başında anladım ki bir kuyunun
ipin ucunda
derinlerdeki suya uzanan
birer kova gibidirler
yangınları söndürmek isteyen
darağacına asılı devrimciler

KUS TÜYÜ
10.16.20.6
0

KUŞ TÜYÜ

Antene konan kuşun
şiirler yazılı
beyaz tüylerinde
belli ki konaklamış
demirparmaklıklı

bir pencere önünde

KÖMÜR
10.16.20.6
1

KÖMÜR

Yine bir kömür
kütürdedi sobada
kayıp bir madencinin
kalbi rastgeldi
atıverdi sıcak odada

KÜL KEDISI
10.16.20.6
2

KÜL KEDİSİ

Beyoğlu'nda gezinen tramvay Kürtür
deniz görünmez çünkü penceresinden
insanların öldürüldüğü dağlarda
inanıyorum yine de
dikkat ceylan cıkabilir uyarısına
bir orman yolundan geçerken

Savaş ki ülkemde
bütün bardakları kırılan
birer sürahi gibi
çocuklarını gözyaşlarıyla bekleyen
nice anneler bırakmaktadır
pencere önlerinde

Tutuşunca Madımak Oteli'nin perdesi
bir kez daha kondaklandı umudumuz
yürümeyi öğreteceğiz ona
sonra yeniden koşmasını
masal olmadığını söylüyor güzel günlerin
Sivas sokaklarında doğuran kül kedisi

Denize doğru inen bir sokaktır ülkem
düz değildir taşları
ayakkabılarını bağlamadan
peşinden koşarken bir martının
ipe takılıp düşer
özgürlüğün eve avluya sığmaz çocukları

Başımızdaki şapka bireysel
şemsiye sosyalist yanımızdır
ve tek şartı
ters dönen bir şemsiyeyi düzeltmenin
zor da olsa yürümektir
rüzgara karşı

LEBLEBI
10.16.20.6
3

LEBLEBİ

Nasıl ayrılır
ürkeklik
ayakları ilk kez
bir mısır tarlasına

değen kargadan
Ne zaman
karar verir rüzgar
fırıldakla oynamayı bırakıp
kızların eteklerini
uçuşturmaya
Ne yazar
anı defterine
kuru bir tarlaya
ilk düşen yağmur damlacığı
Akıllı çocuğun
bilgisayarıdır leblebi
siz hiç anlamadınız mı
leb denmeden
bir şeyleri ...

Sunay AKIN

LIMAN
10.16.20.6
4

LİMAN

Sıralanmış saksılar vardı
limana bakan
penceremizin önünde
ve çiçekler arasında
ekmek kırıntıları serpen
martı yüzlü
bir anne

Terasta toplanan kadınlar
limandaki beyaz geminin
ışıkları yanınca
dedikodusunu yapmayı unuturlardı

tam o saatlerde sokaktan geçen
yazlık sinemadaki
biletçi kızın

Annesinin dizlerinin dibinden
hiç ayrılmayan
uslu bir çocuk gibidir
limandaki deniz
ama sokağa çıkıp
dalga olmak geçer
yüreğinden

MADALYA
10.16.20.6
5

MADALYA
Bayram yerinde canlandırılırken
kentin kuruluşu
ayakları kesilen gazi
koltuk deyneklerini
bırakmadığı için alkışlamadığına
inandırır herkesi
Ölü askerlerin ceplerinden
topladıkları kanlı fotografları
barış toplantılarında
sinema önündeki çocuklar gibi
birbirleriyle nasıl değiştirdiklerini
bilir generallerin
Kaç askeri
kendisine özendirdiğini de saymıştır
savaşın tam ortasında
kuyruğunu bırakıp
kumtorbaları arasından
evine kaçan kertenkelenin
Bayram yerinde canlandırılırken
kentin kurtuluşu

ayakları kesilen gazi
hiç düşünmeden
değişir madalyasını
çorap kokusuna

Sunay AKIN

MAKI
10.16.20.6
6

MAKİ

Bir an önce görülsün
diye Akdeniz
Toroslar'da ağaçlar
hep çocuk
kalır

MAKILER
10.16.20.6
7

MAKİLER

bir an önce görülsün diye akdeniz
toroslarda agaçlar
hep çocuk kalır

MEÇHUL
10.16.20.6
8

MEÇHUL
Mahalledeki çocukların
piç diye kızdırdığı
ayakkabı boyacısı

babasının özlemiyle
önüne kurar sandığını
meçhul asker
anıtının!...

Sunay AKIN

10.16.20.6
9

MİNARE
Top oynayan arkadaşlarını
minareden gördüğü
için acelecidir
ezan okuyan
çocuğun sesi

Sunay AKIN

MIGFER
10.16.20.7
0

MİĞFER
Yağmur sinmiş toprağa
usulca geceden
su içiyor göçmen kuş
ölü bir askerin
ters dönmüş miğferinden
Çok yaşamayı diliyor
siperlerin içinde
birbirlerine askerler
hapşırık sesi
beklemeden
Korkulacak bir şey
olmazdı gözlerinde
belki ölmek
onca silah sesinden
kaçmasaydı kuş

telaşlı ve ürkek

Sunay

NAFTALIN
**10.16.20.7
1**

NAFTALİN

Eksik olan
bir yanı vardı aşkımızın
bir filminde
üç beş figüran dövüp
ata binmemesi
gibi cüneyt arkın'ın

Haberin olsun
vermedim eskiciye
yırtık ayakkabılarımı
nasıl ayrılırım ki onlardan
kapınızın önünde
az mı çıkarıp
giymiştim

Naftalinedim bende kalan yün kazağını
söylemiş miydim size
naftalin
ki güvelere karşı kullandığı
kimyasal silahıdır
anıların

NE YAPIP NE EDIP
10.16.20.7
2

NE YAPIP NE EDİP
'Kurbağalara bakmaktan geliyorum, dedi Yakup'
(E.Cansever)
Çocukların uyumasını bekleyen sevişmeler
başlarken yatak odalarında
bir gramofonun
kırık iğnesi gibi yürüyorum
sokakların siyah
taşlarında

Faytonlar geçmiyor önümden artık
son sürücünün
elindeki kırbaç
mazoşist bir müşteri için
sexshop'un vitrininde
satılık

Ansızın bastırıyor yağmur
işte buna seviniyorum
belki de
bakkaldan dönen çocuğun
balkondaki çamaşırları
toplama telaşındaki annesine
paranın üstünü
unutturur

Yalnış duydun seni değil
organlarımı bağışladım

ben ki öptüğüm
ilk dudakta
traş olmuş babanın
tadını bıraktım

Ne yapıp ne edip
buldum sonunda
içinde kurbağaların yüzdüğü
o küçük gölü
ama kimsecikler yok ortalıkta
ne yakup ne edip

NOKTALI VIRGÜL
10.16.20.7
3

NOKTALI VİRGÜL

Virgül
hiç susmayan
bir davulun tokmağı
çağırır kelimeleri
kağıtlardaki düğününe

NÖBETÇI
10.16.20.7
4

NÖBETÇİ

- Ramazan Üren'e -

Bıraktı mektubu Ayşe kız

kovuğuna ağacın
bir taş daha çaldı ırmak
ve çıngırağını sallayarak
yine koşuştu buzağı

Bağışla beni generalim
bekleyemedim bu dağı

NICEDIR
10.16.20.7
5

NİCEDİR

Çarşafların arkasına
ıslak sütyenini
asar gibi nicedir
seviyorum
seni

OZAN
10.16.20.7
6

OZAN

I

Yaşamı savunmaya
katılmaması ozanın
kendini mürekkep lekesi
sanması gibi
imzanın

II

Ne pipo
ne sakal
yerde gördüğün
ekmek parçalarını
eğil ve al

III

Varsın hançerlensin
yurdumda
nice ozanın kalbi
bir çocuğun dökülen
süt dişleri gibi

PARK

Boyun eğmiş
parka doğru
kaldırım taşı arasında
açan çiçek

PENCERE

Kokusu mahalleye yayılsın
diye yaptığı yemeklerin

akşamüstleri
açık tutar penceresini
yeni gelin

REKLAM
10.16.20.7
9

REKLAM

Boyadılar koca duvarı
rengarenk yazılarla doldurdular
elinde gazoz şişesiyle
bir de gülen kız resmi çizdiler
ağzı bir karış açık

Oysa duvarın dibinde
ağlıyordu sarmaşık

REÇEL
10.16.20.8
0

REÇEL

Gülemedim ki hiç
hasta yatağının başucunda
haberi bu yüzden
yoktur annemin
sol yanağımdaki
gamzeden

Komodinin üstündeki

ilaçların sayısı arttıkça
kutularından yaptığım
gökdelenin uzamasına
sevinirdim

Ve bilmezdim
annemin yaşantısındaki
renkliliğin yalnızca
raflarda dizili
kavonozların içindeki
reçeller olduğunu.

10.16.20.8 1

ROMATİZMA

Islak çamaşırlara
konan serçe
hemencecik kaç oradan
sen de yoksa annem
gibi hastalanıp
ölebilirsin

RÜZGAR
10.16.20.8 2

RÜZGAR

Bayrakları birbirine

benzemese de ülkelerin
bir ağızdan söyledikleri
barış ezgisini
yankılatır rüzgar
direklerine çarpan
iplerinin

Savaş alanında
silahların sustuğu saatlerde
mektup yazacak
bir ailesi olmayan askerin
yaptığı kağıt gemiyi yüzdürür
arkadaşının kan
gölünde

Karıştırır martıların oyununa
çocukların getirilmemesi
rica olunan davetiyelerin
arkasına yazarak
Galata Kulesi'nden
attığımız son sözlerini
erdal eren'in

Usulca siler
patika yollardaki
nal izlerini
ve açıp pencereleri
korkutur aniden
tanrıça heykeliyle sevişen
müze bekçisini

Beklediğimiz sensin ey özgürlük
kaybolur izleri
bütün işkencelerin
bir gün çıkıp gelirsen
nasıl ki katlanmış hüznünü
unutuyorsa o anda
rüzgara açılan bir yelken

SEMAVER KÜLÜ
10.16.20.8
3

SEMAVER KÜLÜ

Havalar ısınmaya başlayınca
bu aşk da biter
ben ki bırakırken
bir anlık gülümsediniz diye
paltonuzun sıcaklığıyla
avunan vestiyer

Göremezsiniz çocukluğumun
siyah beyaz fotoğraflarında
komşuların verdiği
atık yünlerden
annemin ördüğü kazağın
renkliliğini

Aralarında yürüdüm 1 mayısta
masal kahramanlarının

çok yoksulluk çekmişler
adındaki pamuğu
bile kullanmış prenses
bir regl gününde

Karıştırılsın semaver külüne
yakılan bedenim
üstüne devrilince beyaz geminin
fanilası rakı kokan babamın da
inanmıştım bir gün öleceğine

Ellerin elçizgilerimden
aşktan aşka geçen bir yaya
terasa asılı çamaşırların
arasında öpüştüğümde anladım
ıslaktır aşk
ve mahkumdur kurumaya

SERÇE VE KEDI
10.16.20.8
4

SERÇE VE KEDİ

I

Toprağın altından bağlanıyor
artık telefon telleri
ve bir telaş
yüreğini sarıyor serçelerin
gördükçe kedileri

II

Anlar mı serçelerin
neden göç etmediğini
sobanın kurulmasını
bekleyen
kedi

III

Yalnızca rüzgar gelir
ölü bir serçenin
cenaze törenine
ve usulca
kımıldatır tüylerini
kediden önce

SERÇE
10.16.20.8
5

SERÇE

Ayak izleri
ki görülmez
kar kelimesinin
geçtiği her şiirde
yiyecek arayan serçenin

SEVMEK
10.16.20.8
6

SEVMEK

Saçak altına sığınmış
göçmen kuşun
kar tanecikleri arasında
düşen beyaz tüyünü de
görebilmek

İşte
sevmek

SUNAY AKIN
10.16.20.8
7

SUNAY AKIN

YAŞAMI

1962 doğumludur. Yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümü'nde yaptı. Çeşitli gazete ve dergilerde şiirleri, denemeleri yayınlanmaktadır.

ŞİİR KİTAPLARI

Makiler (1990)
Antik Acılar (1991)
Kaza Süsü (1993)

SÖZGELIMI
10.16.20.8
8

SÖZGELİMİ

Sözgelimi
bir cenaze törenine
katılır gibi yürüyorum sokaklarda
ve iğneyle tutturulmuş
çocukluk fotoğrafım
gülümsüyor ceketimin
yakasında

Son dileği
asılacağı ipin üstünde
yürümek olan
bir cambazım sözgelimi
cellatın düğümleyerek
boynuma geçirdiği ip
düşürüyor sonunda beni
her gösteride alay ettiğim
yaşamdan

Bir mehteranım sözgelimi
çalgılar arasında
yürürken savaş alanına
üç adımda bir
geriye döner
ve yaşlı gözlerle anarım
sevgilimi...

10.16.20.8
9

SÜNGÜ

Kardeş payı
yapmak için mi
uzattın süngünü
elimdeki
elmaya

Sunay AKIN

TAHT VE YÜKSÜK
10.16.20.9
0

TAHT VE YÜKSÜK
Tahtların altındaki sümükleri silmezler
çünkü ata yadigarıdırlar
ve müzelerde
görmemesi için halkın
bir cemakanın içinde
sergilenirler
Kapılarıda hep devdir
dünyadaki sarayların
tokmağa uzanıp
sokaktaki çocuklarla
oynamasın diye
veliahtlar
Sakın beni tarihçi sanmayın
sayfalarını yırttım
yüz ünlü türk
adlı kitabın
terzi dükkanındaki resmine
içinde rastlamayınca
kılıncı dikiş iğnesi
kalkanı yüksük olan
babamın

Sunay AKIN

TELAŞLI PENGUEN

Aşkımız bitti
yüreğim burkularak soluyorum bunu
çünkü bir yangın kovasının
içindeki durgun suda
beyaz bir kelebeğin boğulması
gibi garip oldu sonu

Aşk ki ay değil
güneş tutulmasıdır diyordum
dudak büküyordun bana
oysa ilkokul bahçesindeki çocuklar
ellerindeki isli camların ardından
gülüyorlardı sana

İnanmamıştın aşkın
bir elbise hırsızı olduğuna
ama köşesinde
kedinin uyuduğu bir yatakta
çırılçıplak bırakmıştı
her ikimizi de

Giderken bir buzdağı gibiydin
sıcak sulara doğru yüzen
ve doruğunda
bir çift bale pabucunun
asıldığını soluyordu

eteklerindeki telaşlı penguen

Bakakaldım
bindiğin taksinin ardından
onlar ki her mevsim
sarı birer sonbahar yaprağıdır
terk ettiğin kentin sokaklarında
rüzgarla savrulan

TIRABZAN
10.16.20.9
2

TIRABZAN

nasıl kıskanmam seni ey liman
bir köşende
şarap içerken tek başıma
kadın adı taşıyan gemilerin
biri çıkıp
biri giriyor koynuna

orta yaşlı bir kelebeğiyim istanbul'un
her ayrılık bir hüzün bırakır yüzümde
iki fotoğrafımı
bulmaca kitabında yan yana getirip
soruyorum okura
aradaki sekiz farkı bulun

beş yıldızlı otel yapmışlar
sırtımda annemin hırkasıyla

babamın kucağında uyuyakaldığım
yazlık sinemanın yerine
oysa biz
yağmur yağabilir diye
film seyretmeye gitmezdik
gökyüzünde beş yıldızın
olduğu akşamlar

ah! şu benim şair yalnızlığım
bir yangın merdiveni gibidir
umut apartmanının arkasında
pas tutarken yüreğim
ayakta duruyorum yıkılmadan
çocukların kayacağı bir tırabzanım olmasa da

güvertesindeki kadının eteklerini
rüzgarın uçuşturduğu beyaz gemide
az sonra gidecek
ve sen söyle Sunay Akın
sakalın da olmasa
yüzünden başka neyin var ki özleyecek

TORNAVIDA
10.16.20.9
3

TORNAVİDA

Vidayla tutturuldukça
onca nükleer bomba
silahlanmaya karşı

tek umuttur
halkın elindeki
tornavida

TRAPEZCI
10.16.20.9
4

TRAPEZCİ
Mustafa Öz'e

Girecektin elbette trapezcinin gözüne
sendin çünkü
salıncakta ellerini
korkusuzca bırakan
ama üçüncü sınıf da olsa
hiçbir sirk
çadır kurmadı doğduğun
taşra kentine

Gemi yaptığın terliklerin içinde
bırakırdın düşlerini
halının mavi kıvrımlarında uzanan
sen nehrine
ulaşmaktı tek amacın
salonda büfede duran
eyfel kulesi biçimindeki
kolonya şişesine

Bahçe duvarını atlarken
dul komşunun aşığı

misafirliğe gitmek isteyen annen
çantasına koyardı terlikleri
ve başlardı gerçek yolculuğun
evinizin en fazla
bir sokak yukarı
ya da iki sokak aşağı

Annesi ölen çocukların
fedakar babası sandı travestileri
ki ezilmemiş
gazoz kapağı karşılığında
aile çay bahçelerinin
suskun masaları arasından
kolayca kurduğun dostluklarda
nasıl da anlatırdın hiç görmediğin trapezcileri...

TUTUKLU
10.16.20.9
5

TUTUKLU

I

Tutsak olacağını bilerek
yine bu sabah
demirparmaklıktan içeri
usulca sızdı
güneş

II

Yasaklanınca görüş gününde

çiçek getirilmesi
arka duvarın dibinde
sarmaşık tohumu
dikmiş annem

Oysa el bile
sallayamamıştım ona
kuyrukta saatlerce bekleyip
doldurduğu içme suyunu
dökerken ardıma

TICARET
10.16.20.9
6

TİCARET

Çocuk hastanesinin
karşısındaki oyuncakçı
gün geçtikçe artan
kazancı için
şükreder Tanrı'ya

Yem satan ihtiyarın
yıllar önce kanatlarına
taş attığını bilmeden
her sabah aynı meydanda
toplanır güvercinler

Ve kitapçı tezgahının
en önüne sıralanır

bir şairin
öldükten sonra
bütün kitapları

TIK TAK
10.16.20.9
7

TİK TAK

Ne kadar aradıysam
suyunda bulamadım tak'ları
zaman denilen kuyunun
yüzümde bu yüzden
yalnızca tik'lerini taşırım
çocukluğumun

Yarısını tuttum
çocuk doktoru
olmamı isteyen anneme
hasta yatağında verdiğim sözün
doktor olamadım ama
çocuk kaldım

İki çocuk
rahatlıkla oturduğumuz
kapının eşiğine
kendi başıma zor sığıyorum bugün
büyüdükçe insan
yalnız mı kalıyor ne ?

YALNIZLIK
10.16.20.9
8

YALNIZLIK

Şemsiye yapımcıları
ıslanmaktan
tek kişiyi koruyacak genişlikte
kesince kumaşları
yağmur değil
yalnızlıktır yağan

Daha da hüzünlendirir her gece
kentin sokaklarını
bekçinin nefesiyle
düdüğün içinde dönen
nohut taneciğinin
yalnızlığı

Ne çok sevinirim bilseniz
bir yılan
mezarıma girerde
göğüs kafesimin kemikleri içinde
kış uykusuna
yatarsa

YALNIZLIK
10.16.20.9
9

YALNIZLIK
Şemsiye yapımcıları
ıslanmaktan

tek kişiyi koruyacak genişlikte
kesince kumaşları
yağmur değil
yalnızlıktır yağan
Daha da hüzünlendirir her gece
kentin sokaklarını
bekçinin nefesiyle
düdüğün içinde dönen
nohut taneciğinin
yalnızlığı
Ne çok sevinirim bilseniz
bir yılan
mezarıma girerde
göğüs kafesimin kemikleri içinde
kış uykusuna
yatarsa

Sunay AKIN

YARA BANDI
10.16.20.1
00

YARA BANDI

Nasıl unutursun
ilk günleriydi İstanbul'a taşındığınızın
usulca dokunmuştun hanımeli kokan
bir duvara yaslı beyaz bisiklete
-Binmek ister misin
diye bir sesle irkilip
ayrılmıştın hayal dünyasından

Annenin dizlerine yatırıp
sarı saçlarını
saatlerce taramayı düşlediği Ömercik

duruyordu işte tam karşında
ki yaramazlık yaptığında
az mı dua ederdi
onun gibi uslu olmana

Kalır mıydın hiç altında
böylesi sıcak bir davranışın
sen de cebinde taşıdığın
kolonya kapağını uzatmıştın ona
ve başlamıştı bir arkadaşlık
çatılarına martıların konduğu
Çiçekçi sokaklarında

Evlerin arasından
bakmak isterken Kız Kulesi'ne
acemisi olduğun bisikletten düşmüştün
gitmiyor gözünün önünden
filmlerdeki gibi yardımına koşması
üstelik o gün ilk kez
yara bandıyla tanışmıştın

Kaybettin Ömerciği
şoförlük yaptığını duymuştın bir ara
ama bu şehirde
taşradan gelen bir çocuğa
bisikletini verecek insanların
yaşadığına inanıyorsun yine de
siyah ve kıvırcık saçlarınla

YOKSUL BIR ÇOCUK
10.16.20.1 01

YOKSUL BİR ÇOCUK

Yoksul bir çocuk görsem,
yağmur altında üşüyen
köprü olmak geçer
hiç değilse içimden

YÜREGIM II
10.16.20.1 02

YÜREĞİM II

Barış yüreğimde
Çam kokulu bir orman
Varsın konsun dallarıma
Savaş denilen
Yaslı ağaçkakan

YÜREGIM
10.16.20.1 03

YÜREĞİM

Yüreğim
Islaktır benim
Kuytularda ağlamaktan
Ve hafif uçuktur rengi
Kurusun
Diye kaç kez

Güneşe asılmaktan...

ÇATANA
10.16.20.104

ÇATANA

Galata köprüsü kaldırılınca
boynu hep
bükük kalacaktır
altından geçmek için
bacasını kıran
çatananın

ÇAGDAS
10.16.20.105

ÇAĞDAŞ

Afiyetle yiyor
gökten düşen üç elmayı
apartmandaki çocuklar
annemin her gece anlattığı
öykülerin sonunda

Bana ise çöpleri kalıyor
evimiz çünkü bodrum katında

ÇEKMECE
**10.16.20.1
06**

ÇEKMECE

Büyüklerle ben yapamıyorum
çocuklar da almıyor beni oyunlarına
devlet dairesinde
yangından kurtarılmayacak
sıkışmış bir çekmece gibiyim
açılamıyorum sana
Kardeşiyle sokaklarda hep
bir örnek giydirilen sen
nasıl sevmezsin eşitliği
yürürken düşen çoraplarını
aynı hizaya getirmek için
annen değil miydi önünde diz çöken
Öpüşme sahnesinin tam ortasında
içeri girdiğin yazlık sinemanın
yer göstericisiyim
yürüyorsun fenerimin ışığında
yer:Kız Kulesi
ve sonu ayrılıkla bitecek
hüzünlü bir aşk filmini oynuyor
beyaz duvarında
Bir kez olsun çıkmazken ağzından
seni sevdiğimi
her gün söylememi yadırgama
bil ki bu şehirde
iskelenin verilmesini
beklemeden atlarım vapurlara
Son karesi gibi Red Kit'in
batan güneşe doğru
sürerken atımı
gitme kal demeni bekliyorum
ama yalnızca
rüzgar çekiştiriyor atkımı

Sunay AKIN

ÇIKIS KAPISI
10.16.20.1
07

ÇIKIŞ KAPISI

Kesik bileklerimi göstererek girdim
sinema kapısından içeri
bendim sefer öncesi
korkaklar kadınlarının yanına dönsün
sözüyle padişahın
ordudan ayrılan yeniçeri

Kapındaki postalları görünce
balkona astığın sutyenin
damlalarıyla ıslanan kedinin
tüylerini okşarayarak uzaklaştım
kuleler ki hüzne bir bıçak
gibi saplanan sunay'a kın

Beyaz peynir tabağı
ve su katılmış rakı kadehi
Kız Kulesi'dir çilingir sofrasının
sen ki yoksun manzarada
ilk ışıklarını yakan
bir vapur güzelliğiyle akşamın

Kapımı çalarsan bir gün
eşikteki ayakkabılara aldanıp
evimin içini kalabalık sanma
atmaya kıyamayan annem
bütün ayakkabılarımı

dizmiş yalnızlığıma

Gecenin karanlığında
bir sinema salonu gibi uzanan şehirden
gitmek düşer payıma
çıkış kapısı diye bakıyorum nicedir
gökdelenlerin tepesinde yanan
kırmızı ışıklara

ÇOBAN
10.16.20.108

ÇOBAN

Oybirliğiyle koyunlar
keçiyi seçer
kendilerine başkan
oysa sürünün başına
kurdun akrabası
köpeği koyar
çoban

ÇOCUK VE HÜZÜN
10.16.20.109

ÇOCUK VE HÜZÜN

I

Ne zaman bir çocuk ölse
gözü evlerinde
annesinin kavurduğu

helvada
kalır

II

Yoksul bir çocuk görsem
yağmur altında üşüyen
köprü olmak geçer
hiç değilse
içimden

III

Her akşamüstü oyuncakçı
camekanından
çocuk ellerinin
izlerini
siler

ÖLÜ ASKER
10.16.20.1
10

ÖLÜ ASKER

Zeynep ve Derviş' e

Nasıl da istemiştim
savaşa gitmeden
sevgilimle evlenmeyi
ama nereden bilebilirdim
ki silahın
demirine çarpıp
saklandığım yeri belli edeceğini
parmağımdaki yüzüğün...

Sunay AKIN

ISKELE
10.16.20.1
11

İSKELE

İskelenin altına
sığınan deniz
bırak artık saklanmayı
savaş gemileri
çoktan geçip
gitti...

ISKENCE
10.16.20.1
12

İŞKENCE

Ne zaman elektrik verilse
bedenimin tek bir hücresine
aydınlanıyor yurdumun
lambasız bütün evleri

SAMANDIRA
10.16.20.1
13

ŞAMANDIRA

Hayırsız oğluyum babamın
hiç büyümeyen
hâlâ Topkapı'ya doğru uzanır
kimsecikler görmeden
hınzır bir çocuk gibi

kapısını çalıp
kaçarım İstanbul'un

Hayırsız oğluyum babamın
ticareti sevmeyen
para için koşturulan
yarış atlarının terlerini
bir akvaryumda toplar
içinde denizatı
beslerim

Hayırsız oğluyum babamın
yollarda dalgın yürüyen
ama adliyenin çöplüğünde
bulduğu dolmakalemi
çocuklarına getirmek için
ortasından yapıştıran temizlik işçisi
kaçmaz gözlerimden

Hayırsız oğluyum babamın
bir parka
dikilirse birgün şairlerin heykelleri
benim yerim boş kalsın
ve payıma
hayırsız ada açıklarına
bir şamandıra bırakın

SEHIT
10.16.20.1
14

ŞEHİT

İstanbul' da bir şehir
hatları vapuruna
verildi adım
iki kıyı arasında
usanmadan dolaşır
her iskelede
seni ararım

Sunay AKIN

SEMSIYE
10.16.20.1
15

ŞEMSİYE

tozlu bir şemsiye durur
çatı katındaki odanın
kuytu bir köşesinde
kumaşındaki eski yağmurların
hüzünlü kokusuyla
anımsar mısın bilmem
yağmurun bardaktan
boşanırcasına yağdığı o günü
hani şemsiyeyi iyice çekip başımıza
dudaklarımla hesaplamıştım
yüz ölçümünü
nicedir sokağa çıkarmıyorum
şemsiyeyi
korkuyorum çünkü
kapısı açık kafaesinden
uçan bir kanarya gibi
beni ikinci kez terk etmenden
yanıt alamayacağımı bilsem bile
yanına gidip
sorarım hergün şemsiyeye

altında elele
nasıl görünürdük diye
Sunay AKIN

SIIRT
10.16.20.116

ŞİİRT
Avcının kıstırdığı ceylan
bir diğerine kaçıp
kolayca kurtulsun diye
omuz omuza vermiştir
yurdumun dağları
Tutuklanırsa yurdumdaki
böceklerin hepsi
diğerlerinden ayrı
bir hücreye konur
kitap güvesi
Ambalaj kağıdı gibi kullanılır
başörtüsü yurdumda
bir çocukluk anısı olarak
güneşi paketler
genç kızın saçlarında
Ve sorunlarını
tartışırlar şiirin
yurdumun şairleri
tank paletleri altında
ezilirken Şiirt!

Sunay AKIN

10.16.21 SUPHI AYTIMUR

10.16.21.1 ANLAMADIN

ANLAMADIN
Sana sabahı getirdik
sarhoş ve yorgun
bir yataktan zorla koparılmış
sana sabahı

dağa kaldırılmış bir kız gibi getirdik,
anlamadın.
İnsanların hep canı sıkılır,
sana sabahı onun'çin getirdik
ama sen Tanrı'yı yadsıdın
dağa kaldırılmış bir kız gibi
anlamadın.
Okuntu salmadık anlamalısın
gün doğuyorsa kendiliğinden
geceler geceliğinden yitirdiyse çok
belki bir yıldız doğacağından.
Sen uzaksın
gecelerce sabahlarca yıldızlarca bekleyeninden
çağrıldın ama
dağa kaldırılmış bir kızın rüyasındaydın
anlamadın.
Gün bugün diyordu bir ses bugün
Yorgun bir yataktan
sarhoş ve yorgun
zorla koparılmış,
getirdiler beni,
sabahtı ama insanların canı sıkılıyordu
belki senin de...
Anlamadın.
Suphi AYTİMUR

10.16.21.:NERDESIN

NERDESİN
Yatak biraz da ölüme yaklaşmaktır
ölümü biraz daha-
ne bileyim,
kadınca tatmaktır,
uyuma öyleyse yaratmak varken,
diyeceksin toprak en güzel yatak
uyanmak istemiyorsan
yani zorla değil
yapayalnız...
Nerdesin sen,
nerdesin?

Hangi çalının dibinde mor menekşe
hangi bulutun altında gece sefası,
ey kanımın delice yeli
bir kuru yatakla dolar mı yürek
mutlulukla
                nerdesin!
Ankara'da yürekler büyüktür hep
devlerin zamanıydı üstelik
mutlu da olurdun...
Ama bak ne oldu,
bir şöför sabahı yakalayacaktı
motor stop etti Döndü Bayırında,
                                                    nerdesin!
Şöyle bir dünyadasın
karanlık
             korkunç değildir unutuluştan
dereye bir duman çullanmış gibi,
                                                   nerdesin!
Bir gün İstanbul'dayım
çok hoşlandım
her şey oluyor
herkes sarhoş
atlı karınca
delice bir hızla
bir karanlık bir ışık
bir karanlık bir ışık
çok hoşlandım
her şey oluyor
bin mumluk değil tek mumluk bir ışık
ama kalıcı olsun!
Yaşarsan bir anlam taşır
bir beyazda bütün renkler
bir sevgide bütün insanlar
bir kentte bütün insanlarla evren
nerdesin
              nerdesin sen!
Suphi AYTİMUR

10.16.21.SITMALI

SITMALI
Gülsene Fadime
gül be kadınım!
Bak beben gülüyor,
çocuktur
görmeli ki gülmeli...
Acı bir rüzgâr yapraklarında
kavaklar da sararmış,
ya şu dal nedir
perdenin ucundan fışkıran?
Cigaradan sararan parmaklarım mı?
Yorgun
umutsuz
ağulu
kavaklar gibi kaygılı...
Deyha sarı sazlar!
Sazlar akşam güneşinde.
Ver şu sazı!
Atlatırım eyvallah,
ama ölür kalırsam
kalsın örtüler içre.
Ama gönül ister
saz söylesin kadınım,
kavaklar söylesin.
kağnılar söylesin...
Ve sen gülesin...
Hem çocuk olur da bilmez mi gülüşten?
Kapılar tutulmuş
dağlar seçilmez olmuş
bak ay da doğuyor kadınım
gülsene.
Suphi AYTİMUR

10.16.21.ÂSIK MISIN

ÂŞIK MISIN?
Sabahlarım geç başlardı eskiden
Yorgun sıkkın ve kendinden geçmiş
Şimdi bir başka güneş

Bir başka
ağaç mineleri gibi bir sabah.
Günün doğuşunu görmeliyim
Görmeliyim neşenin tomuruşunu
Penceremede bir esinti
Ve duvarda ışıkların çizdiği
Bu kaçıncı resmin?
Çocukluk yıllarımdan mı yolculuk?
Cıgaramın külünde bile neşe
Ve seninle yaklaşırken ikindi
Kırlangıç kesilen bu yürek.
Âşık mısın ne? Diyeceksen,
Daha pek sayılmam,
Herkes duyabilir aynı depremi
Aynalara bir bak, belki anlarsın.
Deniz beni bekliyor şimdi orda
Geleceğim dedim bir sabah gibi
Minelerden başlayan bir sabah gibi
Nazlı başın omzumda gel gidelim.
Suphi AYTİMUR

10.16.22 SÜREYYA BERFE

10.16.22.1 BAZI YARALILARA

BAZI YARALILARA
Nereye bakıyorsun
İşte yaralı insanların fotoğrafları
İşte yangından çıkarılan çocuk cesetleri
Bu, savaşmış bir atlının sakat kalan ayağı
Bu kesik kol, önemsiz bir iş kazası
Kime bakıyorsun
İşte bacağından alınan üç parça kemik
İşte bombardımandan sonraki yaralılar
Bu, sınırı geçemeyenin aldığı yara
Bu yarım adam, küçük bir işkence hatası
Neye bakıyorsun
Sayamazsın o ciğerdeki yaraları
Kime bakıyorsun
Bilemezsin geçmişindeki yaraları
Nereye bebeyken nazar boncuğu

Kime büyüyünce kurşun yarası
Ama sen
Yine de verirsin çiçeğini yaralı ağaç
Uçarsın yaralı keklik
Kan diner yol açılır
Gün döner gece kısalır
İsteyen denize isteyen kendine baksın
Süreyya BERFE

10.16.22. GURBET

GURBET
Ayışığı unuttu karları
Nerdeyse tipi çıkar
Yaralı bir keklik
Uçtu önümden
Bende kaldı kanadı
Süreyya BERFE

10.16.22. NEDIRCIK YAVRUSU

NEDİRCİK YAVRUSU
Nedir aydınlığı yaratan, günü güne benzeten
hayatı yaşanır kılan, insanı insan eden?
Nedir yarına inanmalar, inanmamalar
geçmişteki gül bahçesi, gelecekti diken?
Nedir azgınları, kaçkınları yola getiren
iyileştiren, yaşama gücü veren?
Nedir sevecenlik aşılayan, sıcaklık saçan
destek, dayanak, merdiven?
Süreyya BERFE

10.16.22. SEVGILI ARKADASIM

SEVGİLİ ARKADAŞIM
1.
Gözlerinin rengi gibi
Yüreğinin rengi gibi
Saçların da kendi renginde
Ama ben, ellerini gördüm önce
Toplayan, düzelten, onaran ellerini

Dokunduğuna soluk aldıran
Telâşlı, usta, sevecen ellerini
Geç anladım ve inandım
Her gün daha çok inanıyorum
Ellerin, güzel işlerin karıncası
Ellerin, ellerden bıkmış ellerime sığınak
2.
Yüzünün rengi gibi
Dudaklarının rengi gibi
Saçların da kendi renginde
Ama ben, özverini gördüm önce
İçinden çavlan gibi dökülen özverini
Hep koşan, yürümeyi bilmeyen
Hesapsız, gücendirmeyen, saydam özverini
Neye uzansa dirilten
Susan, hüzünlenen, sıcak özverini
Geç anladım ve inandım
Gün gün daha çok inanıyorum
Özverin, güzel işlerin arısı
Özverin, sözcüklerden yılmış kafama barınak
3.
Derinin rengi gibi
Sesinin rengi gibi
Saçların da kendi renginde
Ama ben, seni gördüm önce
Gülen, yaşayan, bilen seni
Körpe bir söğüt dalı gibi çırpınan
Durduğu yere can veren
Gönüllü, duyan, seven seni
Geç anladım ve inandım
Şimdi daha çok inanıyorum
Sen, hayatın ablası
Saf olan her şeyin mayası
Sen, eşyalardan usanmış kalbime dayanak
4.
Sevgili arkadaşım benim
Sana "sevgili arkadaşım" diyorum
Budur, bizim anladığımız sevdanın tanımı
İşte sana bir aşk şiiri
İçinde "sevgilim" sözcüğü geçmiyorsa

Suçun yarısı senin
Çünkü, ben de bize yaraşanların sözcüğünü değil
Kendisini seviyorum senin gibi
Süreyya BERFE

10.16.22.Süreyya BERFE

Süreyya BERFE

1943 yılında İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'nde okudu. Metin yazarlığı yaptı, yayınevlerinde çalıştı. Şiirlerinde önce Süreyya Kanıpak adını kullandı.

İkinci Yeni esintileriyle başlayan, toplumsalcı ve halkçı bir yönelim gösteren şiirinde konuşmayı eda olanağı olarak kullandı.

YAPITLARI

Gün Ola (1969)
Savrulan (1971)
Hayat ile Şiir (1980)
Ufkun Dışında (1985, toplu şiirler)
Şiir Çalışmaları (1992)
Ruhumun (1998)

ÖDÜLLERİ

1992 Cemal Süreya Şiir Ödülü

10.16.22.TERSINE MÜSLÜMAN

TERSİNE MÜSLÜMAN
Bulanık bir sabah
Güneş çoktan doğmuş ama parlamıyor
Metropolümüzün dışına - varsa - yürüyorum
Yanımdan arabalı, çoluklu çocuklu aileler geçiyor
İmanına kadar dolu trenler, vapurlar, minibüsler geçiyor
Herkes o yana gidiyor
Ben eve dönüyorum
Süreyya BERFE

10.16.22.7 UÇURUM, SU, KIRLANGIÇ

UÇURUM, SU, KIRLANGIÇ
Alnın bir uçurum
önce gözlerimin
sonra dudaklarımın düştüğü
ve her seferinde
saçlarına takılıp kaldığı bir uçurum
Serin bir su alnının kokusu
Bu çok sıcak şehirde
birdenbire önüne çıkan
yenileyen dirilten
serin bir su
Gözlerin
yükü ağır iki kırlangıç
Bana doğru kalbime doğru
uçan uçan iki kırlangıç
Kimi zaman değip geçen
kimi zaman çarpıp kalan
karanlık şeylerden aydınlıklar taşıyan
sevinçle kederi
aşkla çileyi
bugünle yarını yansıtan
iki kırlangıç
Süreyya BERFE

10.16.22.8 YANGIN YILI

YANGIN YILI
Öldürmüşler babamı
Yangın yılında
Dokunmadı kimseye
Yelim yağmurum
Yıllarca uyudum
Kara dağlarda
Ağaç mavzer yine
Ot kurşun bugün
Yeryüzü zulüm
Gökyüzü işkence
Yürüdüler mavzerler
Kan döktüler önümde

Yüreğime erik kurusu
Bastım uyudum
Süreyya BERFE

10.16.22.9 YENI ASK

YENİ AŞK
Yanında oturan ben değilim
Zamanla dirilen anılar
Sorular soran ben değilim
Pişman eden merak
Geçmişi kabartan ben değilim
Yeni biten maceralar
Seninle yaşayan ben değilim
Yere düşen yaprak
Duygularını şaşırtan ben değilim
Gelip geçen acımalar
Kolunda uyuyan ben değilim
Uzaktan gülen aşk
Karşında ağlayan ben değilim
Yürekte esen rüzgâr
Süreyya BERFE

YENI GÜVEYI
10.16.22.10

YENİ GÜVEYİ
Davullar zurnalar arasındaki şaşkın güveyi
Yürümek isterim son yolunu
Uyumak son geceni
Görmek isterim düşünü
Erginliğinde tanıdığın hayvanlarla boğuşmanı
Ah toy güveyi
Gelin geliyor gelin
İç biraz daha
Bir kurşun daha sık
Gelin geliyor gelin
Tayını tanıdığın atla
Süreyya BERFE

ÇOBAN TÜRKÜLERI
10.16.22.1
1

ÇOBAN TÜRKÜLERİ
3.
Dağdan indimse kurt sanma beni
Soğuk vurdu inceldi boynum
Yükseklere çıktım küçüldü yaşım
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni
Şu dağın başı da kar ile boran
Emmimin sözleri tümüyle yalan
Ölür mü dünyada dengini saran
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni
Ben ta ezelden yangınım sana
Tomurcuk memeler koktu burnuma
Gül döşenmiş şalvarının ağına
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni
Köyümü özledim görmeğe geldim
Ağzının içini öpmeğe geldim
Yorganı üstünden atmaya geldim
Ay karanlık gel beri
Dudağından emzir beni
Gün gelecek çıkacağım dağlara
Belki yem olacağım canavarlara
Kanım karışacak yayla toprağına
Dökmeli donlum gel beri
Dudağından emzir beni
Süreyya BERFE

SIIR ÇALISMALARI
10.16.22.1
2

ŞİİR ÇALIŞMALARI
20.
Olduğum yerden başlasam yaşamağa;
olduğumu sandığım yerden.

22.
Her geçen yıl eşyasızlığa alıştırıyor
eşyasızlığı bana.
Soğuyoruz günümüzün gözdelerinden
ısınıyoruz yalına, yalınlığa.
23.
Sordum yeni doğmuş bir bebeğe:
-Boş zamanlarını nasıl değerlendiriyorsun?
-Annemin sütünü düşleyerek.
Bir mezarlıktan geçerken sordum ölülere:
-Affedersiniz. Boş zamanlarınızı nasıl
değerlendirirsiniz?
-"Gelecek"leri düşünerek.
Süreyya BERFE

10.17 S

10.17.1 SEMSI BELLI

10.17.1.1 ANAYASO

ANAYASO
Gul, gurban olduğum Hökümet Baba!
Baa bir alfabe veremez miydin?
Gara dağlar gar altında galanda
Ben gülmezem
Dil bilmezem
Şavata'dan Hakkari'ye yol bilmezem
Gurban olam, çaresi ne, hooy babooov ?
Bebek yanir, bebek hasda, bebek ataş içinde
Ben fakiro,
Ben hakiro
Dohdor ilaç, çarşı bazar tam - takiro
Gurban olam bu ne işdir hooy babooov !
Çoçiğ ağliir, çoçiğ öliir, geçit vermiy Zap suyu
Parasizo,
Çaresizo
Ben halsizo, ben dilsizo, şeher uzah, yolsizo
Bu ne haldır, bu ne iştir hooy babooov !
Gara dağda, gar altında ufağ ufağ mezerler
Yeddi ceset hetim hetim Zap Suyunda yüzerler

Hökümata arz eylesem azarlar
Ben ketimo
Ben hetimo
Ben ne biçim vatandaşım hooy babooov ?
Şavata'tan Angara'ya ses getmiir
Biz getmeğe guvvatımız hiç yetmiir
Malımız yoh
Yolumuz yoh
Angara'ya ses verecek dilimiz yoh
Ganadımız, golumuz yoh
Bu ne biçim memlekettir hooy babooov ?
Yerin, yurdun adresesin bilmirem
Angara'da: Anayasso !
Ellerinden öpiy Hasso
Yap bize de iltimaso
Bu işin mümkini yoh mi hooy baboov ?
Şemsi BELLİ

10.17.1.2 SEMSI BELLI

ŞEMSİ BELLİ

YAŞAMI (1929 - 1995)

Ankara Hukuk Fakültesi mezunu. Öğretmenlik ve gazetecilik yaptı. Memleket ve Son Posta gazeteleri ile Çadır, Kervan, Şiir Defteri dergilerinin yayımında çalıştı. Şiir, öykü, inceleme, anı, oyun gibi farklı yazın türlerinde eserler verdi.

ŞİİR KİTAPLARI

Köy Akşamları (1947)
Bahar Şarkısı (1948)
Başşehir Sokağı (1957)
Güz Çiçeği (1958)
Şeytan Diyor ki (1959)
Bahar Güneşi (1959)
Uykusuz Trenler (1960)
Cankuşum (1960)
Boncuk Kutusu (1960)
Karpuz Dilimi (1961)
Gelin Telleri (1962)
İpek Kaplı Defter (1962)

Öpme Beni Bu Akşam (1962)
Satırbaşı (1963)
İkisi Birden (1963)
Güzçiçeği (1965)
Anayasso (1968)
Bir Yangının Külü (1974)
Otopsi (1974)
Renkli Balonlar (1974)

10.17.2 SEVKET YÜCEL

10.17.2.1 BIR RENKLI ÖZLEM

BİR RENKLİ ÖZLEM
İster yeşil gel bana, ister mavi, ister beyaz
Değişmez
Ama siyah gelme
Gelirsen eğer
Bir yaz yeli gibi gelebilirsin
Bir elinde bir dal reyhanla
Bir gün uç gel
Bir keklik misali
Çık gel bir gün habersiz
Gel
Ve bir daha gitme
Yüzün karışıyor gözlerimde
Kulaklarımda sesin
Süzül gel
Bir bahar güneşinde
Biraz portakal rengi karıştır gelişine
Biraz leylak kokusu
Özledim
ŞEVKET YÜCEL

10.17.2.2 SEVKET YÜCEL

ŞEVKET YÜCEL

1930 yılında Süleymanlı (Kahramanmaraş)' da doğdu, 3 Şubat 2001 tarihinde Adana'da öldü. 1951 yılında Diyarbakır Dicle Köy Enstitüsü'nü bitirdi , dokuz yıl ilkokul öğretmenliği yaptı. 1961 yılında Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü'nü bitirdi ; devlet okullarında ve özel dershanelerde öğretmenlik yaptı.

Çağdaş Türk Dili, Dönemeç, Edebiyat Dergisi, Hisar, Türk Dili, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayımlandı.

YAPITLARI

Kuş Gölgesi (1967)
Umut Bir Gül Uzatırken (1986)

10.17.3 SÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 ARARSAN

ARARSAN
Dağ yolları gibiyizdir, uzağa düşeriz
Ararsan şiirin gurbetinde ara bizi.
Belki rüzgârımız ses verir bir dizeden,
Belki bir imgeye vurur düşlerimiz.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 AGAÇLAR

AĞAÇLAR
Bilinmez biçimler çiziyor
Havada sesi..
Kimi çiçeğe durdu,
Güzellendi kimisi.
Çağları emziren toprak
Çöllenirken acıdan
Kimi kurudu kaldı.
Ölümü yendi kimisi.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.3 AGIT DEGIL

AĞIT DEĞİL
Gücünüz varsa sizin
Sözcüğü tutuklayın.
Öğrenci, kitap, türkçe
En güzel kavramı dilimin

Özgürlüğü tutuklayın.
Ben ki düşünüyorum
Var olduğumdan beri
Silahlar bana dönük
Savaşlar sizin için
Gücünüz varsa artık
Usumu tutuklayın.
Açtı kendini, bir bayrak gibi işte
Ölümün üzerinde Hasan Tahsin...
Bu silah başka silah
Bu ölüm başka ölüm
Gücünüz varsa sizin
Ölümü tutuklayın.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.4 BENDEN SOR

BENDEN SOR
Bunca acının çiçeği içimde büyüdü
Mahpushane saksılarındaki baharı benden sor...
Kulak ver gecenin sessizliğinde ağan sese,
Ölümcünün böldüğü uykuları benden sor.
Silahlar doğanın yüreğini arıyor durmadan,
Bu kan kokusunun ürettiği soruları benden sor...
Gördük ki, türkülerin sonu yok dilimizde,
Kopup geldikleri dağları benden sor.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.5 BEZGIN SÜVARI

BEZGİN SÜVARİ
O kervansaraylar sarayında
Bıyıkları tütün rengine boyanmış
Bezgin Osmanlı süvarisi benim
Atım efkar hıçkırıyor damında
İlk kadehte kadınlarla çocuklar
Kafayı bulunca seksen köyün adamı
Diz çöküp mahmuzlarıma yalvarıyor
Görüntümün kahrolası saltanatında.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.6 BIR ÖYKÜYDÜM SADECE

BİR ÖYKÜYDÜM SADECE
Edremit'in Tahtakuşlar köyünde sağdıcım,
Zeytin ağaçlarından denize doğru rüzgârlanan
Dargın bakışlarınızı uykularıma çizerek
Zamanı böldüğüm dağ yollarında,
Gerçeği kendi yüreğinde kanayan
Çaresiz bir yolcuyum, oraya doğru
Bir öyküydüm,
Gözlerinizde yazıla yazıla.
Bakın bakalım,
Bir akşam sesi gibi ürkek
Nice anahtarın kilitleyemediği gözlerime.
Susun bakalım,
Sordukça yüreklendirmek için sizi.
Alın bakalım çocukluğu, gençliği, kanı
Kırk yılın sömüre sömüre bitiremediği.
Bir vuruşta dağları devirip yol açan
Edremit'in Tahtakuşlar köyünde sağdıcım.
Bir öyküydüm, sadece..
Bir kahve sohbetinde söyleye söyleye
Kendi dudaklarında kanayan.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.7 BIZ MIYDIK

BİZ MİYDİK
Dudakları gitmiş yontular gibi
Eski bir şairin esinlerinden kalan
Bergamalı çağrışımlar gelini.
Onlar mıydı omuzlarında şarap testileri
Biz miydik sarhoşluğun tadına bakan
Sıçrayıp geçenler kum saatlerini.
Onlar mıydı şaşarak yıldızlara
Ellerinde merakın fenerleri
Geceyi gündüzü kendilerine soran.
Biz miydik Homer'den en gencimize değin
Kilidine umut tohumları bırakan
Şakaklarındaki kelepçelerin.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.8 DALGIÇ

DALGIÇ
Kendi denizlerimin dalgıcıyım ben
Bir alışkanlığı sürdürür gibiyim belki
Soluğum son aşamalarına geldi
Geçtim durdum bilincin dehlizlerinden.
Bahçeler mi yoktu, eski ve yeni
Şarkılar mı, anılara benzer
Gemiler mi yoktu, küsmüş yelkenleri
Gözümün önünde eriyip gittiler.
Bilirdim çizgen neresiydi, yol neresi
Dalardım mavilerin güneşle buluştuğu yerden
Hevesleri, coşkuları, sevinçleri
Ben yaratmışım gibi dökerdim içimden.
Ne varsa doğayla aradığım uyumda
Çiçeğe durmuş ağaçlar gibi iyimser...
Ve sesinin masalında sevdalı,
Bize özgü sözcükler getirdim koynumda.
Kendi denizlerimin dalgıcıyım beni
Bir alışkanlığı sürdürür gibiyim belki
Soluğum son aşamalarına geldi,
Gidiyorum içimdeki sesin peşinden.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.9 DIYORUM

DİYORUM
Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
Durdum baktım, herkes ince, herkes kırık
Nöbet gecelerinde saatler sabahlamak bilmiyor
Ampul sönük, yürek garip, tavan basık
Beri yanda bir sıra iplik çıkar
Bir sıra iplik girer
Beri yanda ayakta durmamak ister artık
Bütün tezgâh başındakiler.
Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
Bir diyorum, göz kapaklarına yazık
Bir diyorum diz kapaklarına

Düşüversem evimin sokaklarına bir
Bir diyorum Asiyemin sıtma iğnesi
Bir diyorum yoksulluğun buncası
Bir diyorum onca dokumanın parası
Elimize binde kaçı verilir
Durdum baktım, içlenmekse herkesler içleniyor
Ampul sönük, yürek garip, tavan basık
Hikâyeler gazetede aynen devam ediyor
Dinmemiş göz yaşları Ferdane teyzenin
Postacının çantasına merak boşuna
Radyolara boşuna kulak veriyor
Bir diyorum, göz kapaklarına yazık
Bir diyorum Asiyemin sıtma iğnesi
Bir diyorum yoksulluğun buncası
Diyorum yetmeli artık.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 EGE DALGALARI

EGE DALGALARI
Denizdi, kıyılarında sürüklendiğimiz
Solmayan, eskimeyen, yalnızlığını sarhoşluğa vuran deniz.
Değişik uyumları içinde batı rüzgârlarının
Delikanlı dalgalarla dalga geçiyordu baktım.
Duyulmamış şarkıları soluğunda çıldıran
Ey tadı düşüncemde yeşeren kavram
Gençlik gibi yalnız düşlerle kelepçeli
Yaşamın arkasına düşmeyen özgür elleri
Coşkusunu çizdikçe bu rüzgârların
Görülmemiş boyutlarla bildik çıkardım.
Benimle gülerdi bu renk, bu çatı,
Sustuğum yerde evren bile durmayı arzulardı.
Vardık, sabırsız dönüşümler içinde sürekli
İmbat bile saçlarımıza değinemezdi belki.
Vardık...bakışla, düşünceyle, dalınçla
Geceyle sarmaş dolaş, şafaklarla kol kola.
Öyle bizdendi ki kıyı çizgisinden ötesi
Mavi içinde yiter, mavi içinde bulurduk kendimizi.

10.17.3.1 ELINDE SENIN

ELİNDE SENİN
Gecenin karanlığında bir yol bul
Sokağımı ara, yokuşumdan in
Gölgemi görürsen penceremi vur
Anıların feneri elinde senin.
Bezginlik mi saran kentimi,
Burama kadar dayandı işte...
Mağaralara kapanmış gördüm kendimi
Haramiler arasında bütün gece.
Neyi bildik acılarla gelen,
Kapattı kapımı, penceremi...
Işığını söndürdü, tuttu elimden,
Sayrılıksa bu, n'apacağı belli mi?
Gecenin karanlığında bir yol bul
Sokağımı ara, yokuşumdan in.
Gölgemi görürsen penceremi vur,
Umarların feneri elinde senin.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 EMEGIN ÖYKÜSÜ

EMEĞİN ÖYKÜSÜ
Kitaplar ellerimle öykülendi
Düşlerim vurdu şiirler denizine
Eski ezgilerle coşkulanan
Sesimdir, çağları delip geldi.
En güzelle en yaşayan
Gözlerimden aldı rengini
Meriç köprülerinde
Alın terim karıştı suya
Santim santim ellerimde büyüdü
Süleymaniye ve Aya Sofiya.
Kaç iklimin toprağı bağrına bastı beni
Ustalığıma kefil olur tarihler,
Kaç dönem içimde savaş verdi.
Utkularım çağımın türküsünü söyler,
O türküler tezgâhında dönüyor şimdi.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 HEYBE

HEYBE
Doğumu Antalya'dan getirdim,
Yenikapı'nın bilmediğim bir evinden..
Binbaşım yeni gelmiş cepheden,
Anam en güzel yaşında.
Çocukluğu Topkapı'da getirdim,
Tarhana çorbası kokar.
Bir gecesini görsem yetimliğin aynasında
Anıları durdurmak gelir içimden.
İlk gençliği İzmir'den getirdim,
Özgürlük sözcüğü yetmez anlatmaya...
Nasıl sığmış avuçlarıma koca dünya,
Kitabın biri insan, biri ben.
Denizli'den getirdiğim
Mahpushane işi bir fotoğraf..
Kayar gider belleğimden,
Ne kadar yattım, ne zaman çıktım, ne zaman girdim?
Balıkesir'den yüz köyün adamını getirdim
Gözleri hüzün çiçekleridir
Kimi kuşkuyla bakar yüzüme,
Kimi kardeş bilir beni.
Kadıköy'den kimi getirdim bilirsiniz,
Yılların eskimeyen şiiri..
Yeni çağlara birlikte yürüdüğüm,
Bilmediğim çağlardan gelen.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 KALAN BIZIZ

KALAN BİZİZ
Beraberinde düşlerini getir
Sabaha en yakın saatlerdeki
Unutulmaz resimler gibi belirgin
Renkleri gözlerinde biriktir.
Bir nehir gibi denizini görene değin
Doğaya meydan okumalı bildiğim sesin.
Kalan biziz...içinde sezgileri
Barındıran sığınak. Vazgeçilmez çatı
Yitik saatlerin getirip bıraktığı

Hoyrat zaman belleğimde çınlıyor sanki.
Kalan biziz...yontularda ürperen yankı
Ölmezliği sözcüklerimde çoğaldı.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 KIRIK DEGIRMEN

KIRIK DEĞİRMEN
Bir içimin alacakaranlığında dayanmak meselesi,
Bir bu fena İstanbul akşamını yaşamak
Nice odaların kapanmış penceresi
Gene bana iniyor yalnızlığıma sığınmak.
Gene benim, şimdi tek başına, sonra beraber.
Bir yanım mağrur sağlam, bir yanım gücüme gider.
Bir yanımda karşı koyma, bir yanımda ezilmeler.
İkili tutkular gibi canıma okuyacak.
Her şeyler devam eder bu bildiğim gidişte.
Evli evine giderken yolcu yoluna.
Ne rüzgârlar yapacağını yapmış ki bana
Kırık değirmenler gibiyim, dönemiyorum işte.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 MASALIMSI

MASALIMSI
Onlar bu denizlerin son melekleriydiler
Kaç yıl mavilere karışmamı beklediler
Geldim..yelkenimde kadırgaların görkemi
En belalı dalga bile tutamazdı beni.
Ne külhanbey bıçağı, ne jandarma süngüsü
Göğsümde gizlediğim yüzgörümlüğü.
Evrenin boynunda yanıp sönene değin
Hamlet'i Ofelya'sına götüreceğim.
Benim, sabır kapısındaki ilk çilehan
Su içer gibi geçtim şeytan sofralarından.
Duyarlığı kendinde gelişen öykü
Haram sözcük nedir bilmedi çünkü.
Onlar bu denizlerin son melekleriydiler
Kaç yıl mavilere karışmamı beklediler..
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 NEDEN SONRA

NEDEN SONRA
Yaşam gölgesidir sabrımdaki gerçeğin
Yorgun damarlarımı sevindiren.
Düğümlerin gizini çözmeye geldim,
Cinnet orduları geçti bahçemden.
Yaşasam, bende kalan doğanın görkemini
Çiçeklerle koklaşsam, kuşlarla söyleşsem.
Esinlerin dalgasına bıraksam kendimi,
Sarhoşluğun bordasına vurdukça evren.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 NICEDIR

NİCEDİR
Nicedir soluğum rüzgârlıyor
Delinmiş yelkenleri.
Siz bana bakıyorsunuz,
Bırakıp ölenleri.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.1 ORADAKI

ORADAKİ
Kendi uzaklığımdan kurtularak
Hüküm giymiş bir mısra gibi
Çıktım parmaklığımdan
Kendimde duydum ellerimi.
Nicedir sessizliğimde kanayan
Acımın yorgun yüreği
Dirençlerin, yıkımların ardından
Eski kaygılara götüremedi beni.
Defterlerim, kitaplarım, kalemim
Güzelliğin ustası, umudun da ustası olan
Açıldı düşlerin çocuk bahçeleri
Geceye doğru ranzamdan.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 SEVGI ORMANI

SEVGİ ORMANI
Bu sevgi ormanında
Ağaçlar gözlerimin içine güldüler
Soluğumda yeşiller çiçeklendi.
Bunca yıl özümsediğim güzel şeyler
Kirlenmiş suları arıttı denizlerimde
Garipliğimin gökyüzüne yeni maviler geldi.
Ve acıdan çatlayan damarlarıma inat
Yeni soluk yatakları yarattı yüreğimde
Sevecenliğin yarattığı hayat.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 SONLARINA

SONLARINA
Her gün biraz daha çıldıran bir öfkeden
Kuruyor yaşamın taze kanı
Bozguna uğramış damarlarında tacirlerin.
Eski bir nöbetçi gibi ense kökümde
Yıllar yılı bilincimi bekleyen
Ölüm uykusunda parmakları
Bu azap gemisi, bu çark
Söküldükçe dişlerinden
Kendine dönüyor silahları.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 YABANCI KALAN

YABANCI KALAN
Her dakikasında ayrı ayrı
Gözlerime doğru büyüyor zaman
Bir anlam yüz anlama doğru bende
Bin çağrışımın altında ezilen başım
Hangi aydınlığı bularak kendi kendinde
Harfleri, sözcükleri, kavramları
Nereye ulaştıracak.
"E" harfleri şapkalı "A" larla teker-meker
Durmuyor tutsak karanlığı
Durmuyor çember.

Varım işte, her gece, varla yok arası
Matrisler dağılırken ses olarak
Kendi usumda bir soru işareti gibi
Ve harflerin çemberinde çırılçıplak
Sanki özgür, sanki insan,
Ve sanki üç çocuk babası.
Varım işte,
Her gece yeniden dizmeye mahkûm
Beliklerimde zincir, makinaya tutsak.
Haberler geliyor,
Artık kendine bile yabancı bir dünyadan
Azgın ve biraz daha eski
Diziyorum, Sisif'in kayasına bırakılmış gibi
Haberler geliyor
İçimdeki yangına biraz olsun su...
Hece bir düşman gibi alıyor gözlerimi
Sonsuz bir yıldız gibi akıp duran
Yirmi dokuz silah ellerimin varlığına.
Bildirisinde, eyleminde, demecinde,
Kan içinde Vietnam haberleri
İnsanı bölen, insanı ağrıyan.
"E" harfleri şapkalı "A" larla teker-meker
Durmuyor tutsak karanlığı
Durmuyor çember.
Sözcüklerin ne kadar birleştiği,
Bu çark söylemeli artık.
Neden döndüğünü yazılarda.
Düşünceler, düşünceler, düşünceler,
Hangi gerçek, kimin gerçeği.
"E" harfleri şapkalı "A" larla teker-meker
Durmuyor tutsak karanlığı
Durmuyor çember.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 YASARKEN

YAŞARKEN
Cehennem yarasaları gibi vurdular cama
Örgütlenmiş hüzünlerin askerleri.
Ölümsüz sözcüklerle tuttum siperi,

Güzellendi yüreğim, deli oldum yazgıma.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 YORGUN YÜREK

YORGUN YÜREK
Bir solukta yaşadım ve tükettim tümünü
Bir solukta gördüm elli üç yılda gördüğümü...
Sonunda yorgun yürek "duy..." dedi işte,
Sessiz sedasız gidilecek günü.
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 YIRMI IKI YIL SONRA

YİRMİ İKİ YIL SONRA
Unutulmaya kalkan bir trenin
Eski bir istasyona bakan penceresinde
Bir yolcuyu sorar gibi arayan
Jandarmalar, ellerimin garip nöbetçileri
Daha ilk kampana bile vurmadan
Yalnızlığın kelepçesini taktı içime.
Şehir arkada kaldı, geçtiğim son caddeden
Ne yasakların gölgesini alnında gördüğüm
Işığı kilitleyen karanlık kafeslerinde
Bu sonsuz özgürlüğe ne zaman varmışım ben
Dünyanın duygusunu gözlerinde içeren
İçimdeki adam, kabına sığmıyor gene.
Kaç akşam geçirdiğim Birinci Şubeden,
Bir tünelden kopar gibi çıkıyor trenimiz...
Jandarmalar, ellerimin garip nöbetçileri.
Hangi yalnızlığa gittiğimizi söyler mi?
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 ÜLKESI AGIDISTAN

ÜLKESİ AĞIDİSTAN
Uykulardan sıçradığım her gece
Kuşku, doğasına yürüdü gerçeğimin.
Ya senin gözlerindeki ışık sönmüşse,
Ya damarlarımdaki kan donmuşsa benim
Ya da yangın sonrası bir orman

Gibi ıssız ve hüznüne alışık...
Ölümün rengine sözcükler arıyorsa şimdi
Ülkesi ağıdistana dönmüş bir ozan
ŞÜKRAN KURDAKUL

10.17.3.2 ŞÜKRAN KURDAKUL.htm

ŞÜKRAN KURDAKUL

1927 yılında İstanbul'da doğdu. İzmir Karşıyaka Lisesi'nde okurken Türk Ceza Yasası'nın 142. maddesine aykırı eylemde bulunduğu savıyla birkaç ay tutuklu kaldığı için okuldan çıkarıldı. İzmir Belediyesi'nde daktiloluk, İstanbul'da bir bankada depo ve muhasebe memurluğu yaptı. 1953 yılında ikinci kez siyasal nedenlerle tutuklandı, aklanıncaya kadar iki yıl cezaevinde kaldı. Ataç yayınevini kurdu, yönetti. Yelken dergisini yönetti. Ataç ve Eylem dergilerini çıkardı. Türkiye Yazarlar Sendikası ikinci başkanlığı, PEN Yazarlar Derneği Başkanlığı görevlerini yaptı.
Duyarlı ve söyleyiş ustalığını belli eden, kitleler önünde yüksek sesle okunmaya elverişli toplumcu gerçekçi şiirler yazdı.

YAPITLARI

Tomurcuk (1943)
Zevklerin ve Hülyaların Şiirleri (1944)
Giderayak (1956)
Nice Kaygılardan Sonra (1963)
İzmir'in İçinde Amerikan Neferi (1965)
Halk Orduları (1969)
Acılar Dönemi (1977)
Bir Yürekten Bir Yaşamdan (1982)
Ökselerin Yöresinde (1984)
Ölümsüzlerle (1985)
İhtiyar Yüzyıla (1997)

ÖDÜLLERİ

1982 Nevzat Üstün Şiir Ödülü

10.17.4 SÜKRÜ ERBAS

10.17.4.1 ACI ILISKI

ACI İLİŞKİ
Sevgilim,
Bir ülke senin gövden kadar masum olsaydı
Bir tek anne oğlunu devletten sormazdı...
1996
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.2 AYKIRI YASAMAK

AYKIRI YAŞAMAK
Geriye bakarak yanıtlıyoruz birbirimizi
Bir destek aranır bir güç alırcasına
Dönerek ikide bir anıların ülkesine..
Alnımızı gererek konuşuyoruz, kaşlarımızı
Bir ince eğimle siper edip bakışlarımıza
Çok iyi bildiğimiz bir duyguyu
- O biraz yenilgiye biraz ezikliğe benzer
Ortak yaşadığımız sızım sızım -
Saklamaya çalışıyoruz birbirimizden.
Uzun uzun susuyoruz sözün kıyılarında
Hangi kapıyı aralasak bir uzaklık esiyor
Hiçbir düşünceyi sonuna dek götüremiyoruz.
- Böyle belirlenmiş sınırlar içinde
Bir iç denetimle, bir dış denetimle
Konuşmasak da eski tadını yitirdi -
Düşler kuruyoruz yeniden gelecek üzerine
Kaldırıp kirpiklerimizi ayak uçlarımızdan
Dağlara bakıyoruz, ufuklara, bulutlara
- Ah, o insan yüreğinin değişmeyen tutkusu -
Bir güncel sesle sonra, çirkin ve çiğ
Bir kirli görüntüyle hayata ilişkin
Dönüyoruz gerçeğin o kalın çizgisine..
Yeni yeni yaşamlar kuruyoruz ödünler vererek
Aklımızda yüzlerce geçerli açıklama:
"Yaşamak zorundayız nasılsa, iyidir
Hiç yoktan var olmak" adına
Karşı çıktığımız ne varsa yapıyoruz hepsini.

Bir kan pıhtısı gibi yarada kuruyan
Binlerce uyuşturucu merhemle donuyor kalbinizde
Anılar inançlar incelikler düşler..
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.3 AGARAN BIR SUYUM

AĞARAN BİR SUYUM
Nerden mi anlıyorum yaşlandığımı
Kadınlar gittikçe daha güzel
Güneş daha hızlı adımlıyor gökyüzünü
Sular daha soğuk rüzgâr daha serin
Eskiden her konuda konuşurdum istekle
Bir geniş gülümsemeyle dinliyorum şimdi
Büyük yapılar ışıklı çarşılar bitti
Ara sokaklara salaş kahvelere gidiyorum
Kurtulmak için çırpındığım çocukluğu
Yeniden öğreniyorum çocuklardan şaşarak
Bütün sesler çın çın bir yalnızlık oluyor
İçimden geçenleri söyledim sanıyorum
Birisi bir şarkı söylemesin kederle
Tenimde bir titreme kirpiklerimde buğu
Kısa söz basit eşya kedi sevgisi
Aktıkça ağaran bir suyum zamanın ırmağında
Nerden mi anlıyorum yaşlandığımı
Kadınlar daha güzel kadınlar daha uzak...

10.17.4.4 DENIZIN AYRICALIGI

DENİZİN AYRICALIĞI
Kül uzun sürer, demiştim
Yenilgisini kutsayan bir sesle
Yalnız benim gördüğüm bir uzaklığa bakarak.
İstanbul'u insanın evi yapan
Bir yakınlıktı gövden ve sözlerin
Ihlamur yapraklarından gamzeler alan
Ellerin binlerce göldü masada.
Gölgesi uzun bir yoldan gelmiştim.
Polis çemberinde kaybolmuş caddeler
Yalnız kendi suretini soluyan odalar...

Ne suların aktığı yer, ne rüzgârın ülkesi
Herkes bir yerinden örtüyordu güneşi.
Sesinde denizin büyük ayrıcalığı
Sen bir başka uzaklığa bakarak konuşuyordun:
"Düşü olmayanın yenilgisi de olmaz
Yaşadığı her şey dokurken ömrünü
Pişmanlık insanın kendine kötü bir oyunu."
Gözlerin mi düşlerim mi bilmiyorum
Masmavi büyüyor bozkır geldiğimden beri...
1996

10.17.4.5 KAR YAGISI

KAR YAĞIŞI
Yalnızlığın sesinden bir resim yaptım
Karanlık kalabalıklardan süzdüm ışığını.
Akşamüstleriyle boyadım vazgeçen ağzını
Parmaklarını uzattım gece suları gibi ıssız
Salkımsöğütlerden bir beden çizdim usul
Hiçbir rüzgârın duruşunu bozamadığı
Bütün yağmurları topladım yapraklarına.
Sonra tüm yolcuların silindiği bir ufuk
Örttüm kâkülleriyle alnının üşümesini.
Puhu kuşlarının avazını yerleştirdim
dudaklarına
Uzanıp uzanıp öptüm sonra acıyla.
Gözlerini kapalı çizdim görmesinler diye
kimseyi
Madem görmeyecekler bundan sonra beni.
Astım saçlarından odamın boşluğuna...
Uzun sustum, ey durmadan konuşanlar
Geçmedi üşümem
Ben bir aşkın kar yağışından geliyorum...
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.6 KOCAMAN BIR ÇOCUGU ÖPÜYORSUN

KOCAMAN BİR ÇOCUĞU ÖPÜYORSUN
Sen bende neleri öpüyorsun bir bilsen
Herkesin perde perde çekildiği bir akşam

Siyah bir su gibi yollara akan yalnızlığı öpüyorsun
Ağzında eriklerin aceleci tadı
Elleri bulut, gözleri ot bürümüş ekin tarlası
Bir çocuğun düşlerine inen tokadı öpüyorsun.
Yağmur her zaman gökkuşağını getirmiyor
Aralık kapılarda bekleyişin çarpıntısı
Bir kadının eksildikçe ömrüme eklenen
Uzun gecelerini, solgun gövdesini öpüyorsun.
Uzak dağ köylerine vuran ay ışığı
Kerpiçlerden saraylar kuruyor yoksulluğa
Ne suların ibrişimi ne gökyüzü ne rüzgâr
Sen bende gittikçe kararan bir halkı öpüyorsun.
Sakarya Caddesi'nde sarhoşlar
Rakıyla buğulanmış kaldırımlarına gecenin
Yüksek sesle bir şeyler çiziyorlar.
Yalnızlık her koşulda bir sığınak bulur, diyorum
Uzanıp dudağımdaki titremeyi öpüyorsun.
Örseler acıyla düştüğü yeri
Susarak büyüyen adamların sevgisi.
Ağzında pas tadıyla bir inceliği söylemek
Bir gülünç içtenliktir, gecikmiş ve ezik
Sen bende yanlış bir ömrün tortusunu öpüyorsun.
İnsanın zamana karşı biricik şansıdır aşk
Onca kapı onca duvar içinde bulur aynasını.
Sen bende neleri öpüyorsun biliyor musun
Herkesin simsiyah kesildiği bir akşam
Yıldızlarla yedirenk gökyüzünü öpüyorsun.
Sen bende, gözlerinin anne ışığıyla
Bir solgunluktan doğan kocaman bir çocuğu öpüyorsun.
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.7 KOSARADIM

KOŞARADIM
Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
Ne bir ortak sevinciniz kaldı sizi çoğaltacak
Ne bir içten dostunuz var acınızı alacak
Unuttunuz nicedir paylaşmanın mutluluğunu;
Toprağı rüzgârı denizi göğü
O her zaman bir insanla anlamlı

Tükenmez bir hazine gibi kendini sunan doğayı
Unuttunuz, gömülüp günlük çıkarların
Ve ucuz korkuların kör kuyularına
Daraldıkça daraldı dünyaya açılan pencereniz.
Fırlayıp ilk ışıklarıyla günün dağınık yataklardan
Koşaradım gidiyorsunuz işinize değişmeyen yollardan
Kurulmuş saatler gibi günboyu çalışıp tekdüze
Uzayan gölgelerle koşaradım dönüyorsunuz evinize.
Ne kadar uzaksa bir felaket sizden o kadar mutlusunuz
Unuttunuz başkalarının acısını duymayı
Küçük çıkarların büyük kurnazları
Alışverişe döndü tüm ilişkileriniz, hesaplı, planlı
Sevgileriniz ayaküstü, ilgileriniz koşaradım
Unuttunuz konuşmayı kendinizi vererek
Düşünmeden bir başka şeyi, içten yalın dürüst
Dışa vurmayı duygularınızı
Unuttunuz, neydi bir ince söze yakışan en güzel davranış.
Gittikçe yalnızlaşıyorsunuz insan kardeşlerim
-Ki bu en büyük kötülüktür size-
Yıkanmıyor bir kez olsun yüreğiniz yağmurlarla
Denizler boşuna devinip duruyor bir çarşaf gibi
Gerip ufkunuza mavisini, çiçekler her bahar
Uyanışın türküsünü söylüyor da görmüyorsunuz.
Sizin adınıza dünyanın pek çok yerinde
İnsanlar dövüşüyor ellerinde yürekleri birer ülke
Anlamıyorsunuz inançlarını bir kez düşünmüyorsunuz.
Ömrünüzü güzelleştirecek bir şey almadan hayattan
Bir şeyler bırakmadan ardınızda gelecek adına
Koşaradım tükeniyorsunuz insan kardeşlerim
Koşaradım
Duymadan bir gün olsun dünyayı iliklerinizde..
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.8 KÜÇÜK ACILAR

KÜÇÜK ACILAR
Ağzı çirkin bir kadın
Yalnızlığında bile
Gülmeye utanıyor
Bu da bir acıdır.

Gecesiz sabahlara
-Uykular öksüzü-
Bir çocuk uyanıyor
Bu da bir acıdır.
Bir adımı diğerinden
Kısa düşüyor, bir topal
Hızla yanından koştular
Bu da bir acıdır.
Esrik gülüşleri tufan
Gözleri bayram
Dağıldılar çok sürmeden
Bu da bir acıdır.
Çocuklarda bir telaş
Her akşam kapılarda
-Bize ne getirdin baba?
Bu da bir acıdır.
Nice dik yürüse de
Eğildi dar geçitlerde
Uzun boyları kırık
Bu da bir acıdır.
Büyük kentlerde biri
Belli ki yer garibi
Dili sorar gözleri lâl
Bu da bir acıdır.
İnce iri, uzak yakın
Günlerimiz acıların
Çaprazında birer tutsak
Bu da bir acıdır.
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.9 KIMSE TEMIZIM DEMESIN

KİMSE TEMİZİM DEMESİN
Sonra onlar çılgınlık bitip
Sürü dağılınca, yapayalnız gecelerde
Durgun ve dilsiz, yastıklara çivili
Bir mızıka sesiyle uyanmazlar mı
Asaf'ın ateşlere karşı çaldığı?..
Bir otel odasında gencecik çocuklar
Çırpındıkça bir yudum soluk için

Üzerine benzin döküp oynayanlar
Onlar birgün öpmeye eğilince çocuklarını
Dudaklarında duman ve yanık et kokusu
Boğum boğum tıkamaz mı soluklarını?..
Sevgisiz bir Tanrının kinle büyüttüğü
Ölüme tapınan o siyah adamlar
Onlar birgün yağmurlardan sonra
Güneş salkım salkım dallarda yanarken
Rüzgârdan utanıp sudan korkmazlar mı?..
Ayrılık herkesin kapısını çalar birgün
Dağlar kararırken ya da günün eşiğinde
Onlar, saz kırıp şiir yakanlar
İçlerinde gezinen kederi bir türküyle
Bastırmak isterlerse derinden ve sessiz
Çalmazlar mı duvarlara kirli bedenlerini?..
Kimse temizim demesin, kimse
Bütün bir ülke odun taşıdı Behçet'in yangınına...
Onlar, secdesi küf kıblesi korku olanlar
Onlar birgün ölüm menevişlenince içlerinde
Tütmez mi kirpiklerinde "dumanı lekesiz biri"?..
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.1 YOLCULUK'TAN

YOLCULUK'TAN
Ve İstanbul geldi, bir halk şenliğinde
Gömmüş otuzdört ölüsünü Mayıs mavilerine..
Seslendiler bir şiir öncesinde verip elele
Bütün iyi ölülerimle ölümsüz soy şairlerim:
Unutmak kolaydır suçlamak kolaydır
Aslolan beslenip bir gül fidanı gibi
Yaşamın yapraklarıyla geçmişin toprağından
Bir gün bile yitirmeden bulutlar içinde
Güneşin yolunu
Geleceğe güller sunmaktır
Geleceğe güller sunmaktır..
I.
O zamanlar gökyüzü biçilmiş buğday kokardı
Çiğnenmiş üzüm mısır püskülü bostan yaprağı
Toprak kokardı insan emeğiyle yoğrulmuş.

Rüzgâr serin sesli konuğuydu evlerin
Bulutlardan ağaçlardan saçlardan süzülen
Bir dirim duygusuyla doldururdu odaları
Yağmur ikinci adıydı akşamların
Günün yorgunluğu üzerine dökülen
Bir düş inceliğinde akardı sular arklarda
Dilde uzaklık türküleri tutuşturarak.
İnsanlar bir soru imi gibi girip çıkarlardı
Geçimin dar kapılarından
Alın teri umut ve kaygıdan örülü
Mutluluk toprağın ve güneşin eline bakardı.
O zamanlar dünya küçüktü ve insanlar
Kardeşlik kokardı yardım duygularıyla
Paylaşmak, bir sevinci ya da güçlüğü
Bir karşı koyuş biçimiydi hayata.
Birbirine benzerdi evler, toprak dam
Beslenen hayvan, çocuk sayısı, daracık camlar..
Bir sır gibi gizlenirdi güzellik büyüdükçe kızlar
Erkekler şapkalarının siperinde geçerdi sokaklardan.
Aynı yalın dili konuşurdu yaşlılarla çocuklar
Dingin bir gölle bir akarsuyun dostluğunda.
Sevgi bir düş gülüydü bitişik avlularda
Sessizce serpilen, bunalmış ve utangaç
Evlilikle koklanırdı ancak ve solardı daha ilk yaz.
Birbirine benzerdi
Mevsimlerin bahçelere getirdiği renk
Evlere getirdiği telaş, sevinç, keder..
Yaşamak ağır bir suydu, zamanın
Ve toprağın derin ırmağında
Sürükleyerek bir nice hayatı ince kıvrımlarında
Akar, akardı..
IV.
Bana sorular öğreten dost
Bir de sen bulmadıkça doğrular yarımdır diyen..
Kimi gün bir türkü, kimi gün şiirlerle
Kitaplarla daha çok, giderek kitaplarla
Sabırlı, içten,yalın
Örnekler çıkarıp adım adım
Küçücük bir kentin kapalı hayatından
Bana dünyaları gösteren dost..

Telâşını taşıyorum yıllardır
Konuşurken birbirine vurduğun parmaklarının
Ve içine yüreğini koyup koyup
Ak güvercinler gibi ağzından uçurduğun
O büyülü, sıcak, doğru sözlerinin..
Sesini çoğaltıyorum sesler içinde
Bir tutku gibi geciktikçe büyüyen
İnancının onurunu taşıyorum yıllardır.
XIII.
İnsan ki anılardan bir buluttur
Hayatın sonsuzluğa akıp giden göğünde
Savruldukça çoğalır çözüldükçe birikir..
Düşmeden son damlası toprağın rahmine
Kimbilir kaç mevsim görür
Kaç rüzgâr geçirir..
XIX.
İnsan belleğinin ihanete vuran unutuşu
Ey yanlışı emziren kör meme
Hayatın kaçınılmaz kusuru..
Kapındayız işte koskoca bir geçmişle
Ölüler diriler düşenler dövüşenler..
Nicedir boşluğunda kimsesiz rüzgârların
Acı çığlıklar attığı cansız alanlar
Doğrular, yanlışlar..
Bir gizli dil gibi öfkenin için için
Derininde büyüdüğü dilsiz suskunluklar..
Kalanlar, kaybedilenler
Ne varsa, kapındayız işte
Tutuşturmak üzere yeniden
Zamanın küllenen yüreğini..
Sun bize inancın duru pınarlarından
Süzülen o eski tadını düşlerin;
Ömrümüzün acemi dallarında
O bir heyecanla telâş telâş açılan
Don vurmuş tomurcuğunu geleceğin..
Yaşamak ölümden üstün, acıdan büyük
Ver bize coşkusunu yeniden
Sesimizi geri ver
Sahipsiz kalmasın özgürlüğün türküleri
Kardeşliğin paylaşmanın sevginin

İnsanı çoğaltan o gönül zenginlikleri..
Zoru seçiyoruz yeniden, inançla, inatla
İyi, doğru ve güzel
Ne varsa "büyük insanlık" adına
Kapındayız işte bir daha
Tarihsin sen
İnsan emeği ve düşüyle yoğrulmuş
Göster bize geleceğin yollarını..
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.1 ÖMÜR HANIMLA GÜZ KONUSMALARI

ÖMÜR HANIMLA GÜZ KONUŞMALARI
...Ve güz geldi Ömür hanım. Dünya aydınlık sabahlarını
yitiriyor usul usul. İnsanın içini karartan bulutların seferi var
göğün maviliğinde. Yağmur ha yağdı ha yağacak. İn-
cecik bir çisenti yokluyor boşluğunu insan yüreğinin.
Hüznün bütün koşulları hazır. Nedenini bilmediğim bir
keder akıyor damarlarımdan. Kalbimin üstünde binlerce
bıçak ağzı... ve yüzüm ömrümün atlası; düzlükleri bunaltı,
yükseklikleri korku, uçurumları yıkıntılarımla dolu bir
engebeler atlası. Yaşamak bir can sıkıntısı mıdır Ömür
hanım?
Her şeyi iyi yanından görmeyi kim öğretti bize? Acıyı
görmeyen insan, umutsuzluğu yaşamayan, iliklerine dek
kederin işleyip yaralamadığı bir insan, mutluluktan,
umuttan, sevinçten ne anlar? Göğü görmeden, denizi gör-
meden maviyi anlamaya benzemez mi bu? Bir güz dü-
şünün ki Ömür hanım, ilkyazı olmamış, yazı yaşanmamış,
böyle bir güzün hüznü hüzün müdür? Başlamanın bir
anlamı varsa bitişi göze almak, bitişin bir anlamı varsa
başlangıcı olmak değil midir? Yaşamı düz bir çizgide tut-
mak tükenmektir. Yaşamak zorunda olduğumuz şunca yılı
aykırı uçlar arasında gezdirip geçirmedikçe, alışkanlıkların
sınırlarını aşmadıkça zaman zaman, yaşamak nasıl yenilik
olur tükenmek değil de?
Yağmur yağıyor Ömür hanım...gökten değil, yüreğimin
boşluğundan ömrümün ıssız toprağına...Ve ben sonsuz
bir düzlükte bir küçücük, bir silik nokta gibi eriyip gi-
diyorum. Seslensem kim duyar sesimi yalnızlıklar ka-

tından?
Dönelim...Dönmek yenilmektir biraz da, yarım kalmasıdır çıkışlarımızın, korkaklıktır, alışkanlıkların güvenli küflü kabuklarına sığınmaktır...Olsun dönelim biz yine de. Bilincinde olmadan üstlendiğimiz sorumluluklarımız var. Evlere dönelim, sırtımızın kamburu evlere, cılızlığımızın görkemli korunaklarına, yalnızlığımızın kalelerine dönelim. Ölçüsüz yaşamak bize göre değil Ömür hanım. Büyürken geniş ufuklarımız olmadı bizim. Küçücük avuçlarımızla sınırlarımızı genişletmek istedikçe yaşamın binlerce engeli yığıldı önümüze. Hangi birini yenebilirdik bunca olanaksızlık içinde. Umutsuzluğu tanıdık, yenilgiyi öğrendik böylece.
Yaşama sevinci adına bir tutamağım kalmadı Ömür hanım. Bir garip boşlukta çiviliyim günlerdir gözbebeklerimden. Sahi nedir yaşamın anlamı? Geriye dönüyorum sık sık yanıt aramak adına, yüreğimin silik izler bırakıp, ağır yükler aldığı zamanın derin denizlerine. Bakıyorum umut karamsarlığın, sevinç acının azıcık soluk almasından başka ne ki? Yaşamsa gerçekle düşün umutsuz bir savaşı, her şeyi içine alan kocaman bir yanılsama... Değil mi yoksa?
Öyle büyük umutlarım olmadı benim, büyük düşlerim, özlemlerim, büyük beklentilerim olmadı. Koşullarım beni oluşturdu ben acılarımı buldum. Herkes gibi yaşasaydım eğer, yaşamı onlar gibi görebilseydim çarşılar yeterdi avutmaya beni. Bir gömlek, bir ayakkabı, bir elbise; bir yemek lokantalarda; televizyon, halı, masa ve daha nice eşya yeterdi yalnızlığı örtmeye, kendimi göstermeye, varolmaya, 'dar çevre yitikleri'nde önem kazanmaya...
Oysa ben bir akşamüstü oturup turuncu bir yangının eteklerine, yüreği avuçlarımda atan bir can yoldaşıyla dünyayı ve kendimi tüketmek isterdim. Öyle bir tüketmek ki, sonucu yepyeni bir "ben"e ulaştırırdı beni, kederli dalgınlığımdan her döndüğümde...Bir ben ki tüm ilişkilerin perde arkasını görür de gülerdim sessizce yapay yakınlıklarına insanların. Kim kimi ne kadar anlayabilir Ömür hanım?
Susmak yalnızlığın ana dilidir, Ömür hanım, şiiridir, beni konuşmaya zorlama ne olur. Sözün sularını tükettim ben, kaynağını kuruttum. Geriye bir büyük sessizlik kaldı yü-

reğimde, kalabalıklar, kalabalıklar kadar büyük...Yalnızım Ömür hanım, geceler boyu akıp giden ırmaklar gibi karanlıklar içre, öyle yitik, öyle üzgün, yalnızım...Sularım toprağa sızıyor bak. Yüzümü geceler örtüyor. Binlerce taş saklanıyor içimde. Kim kimin derinliğini görebilir, hem hangi gözle?

Kendilerinin olan tek sözcük yok dillerinde, öyle çok konuşuyorlar ki...Bir söz insanın neresinden doğar dersiniz? Dilinden mi, yüreğinden mi, aklından mı? Düşlerinden mi yoksa gerçeğinden mi? Ve kaç kapıdan geçip yerini bulur bir başka insanda? Yerini bulur mu gerçekten? Sözü yasaklamalı Ömür hanım yasaklamalı...Kimsenin kimseyi anlamadığı bir dünyada söz boşluğu dövmekten başka ne işe yarıyor ki? Olanağı olsa da insanların yürekleri konuşabilseydi dilleri yerine, her şey daha yalansız, daha içten olurdu. Aklı silmeli diyorum insan ilişkilerinden. Yanılıyor muyum? Olsun. Yanıldığımı biliyorum ya...

Yeni bir şeyler söyle bana ne olur, yeni bir şeyler. Kurşun aktı kulaklarıma hep aynı sözleri, aynı sesleri duymaktan. Belirsizlik güzeldir, de örneğin, kesinlik çirkin. Sessizlik sesten -hele de güncel ve kof- her zaman iyidir; düş gücü, iç zenginliği verir insana. Dünyanın usul usul ağaran o puslu sabahları ve günün turuncu tülleriyle örtünen dingin akşamları bu yüzden etkiler bizi, duygulandırır, de. Anlık izlenimler sürekli görünümlerden her zaman daha güçlü, kalıcı ömürlüdür...Alışkanlıklar öldürür güzelliğimizi, bizi değişmek çirkinleştirir de.

Kimse düşlerine yetişemez ve kimse geçemez gerçeğini bir adım bile; bu yüzden sıkıntı verir zaman, kısa kalır, sonsuz olur, insanın küçücük ömrünün karşısında. İstemenin kuralı yoktur, de, açıklaması sınırı suçu yoktur; istemek yaşamın kendiliğinden sonucudur, ne haklı ne haksız, ne yerinde ne yersiz...

Biz hepimiz dikenli tellerle sarılıyız, her ilişkide bir parçamız kalır ve bölüne bölüne biteriz de. En büyük hünerimiz kendimize karşı olmak, aykırı yaşamaktır, acı kaynaklarımızı ellerimizle yaratarak...Kıyılarımız duygularımızın boyunda, derinliğimiz aklımızın ölçüsündedir; ufuklarımızsa sisler içinde...O kıyısız gökyüzü nasıl sığar küçücük gözlerimize, bir bardak suya, demirli bir pen-

cereye...Nasıl gizleriz ağız dil vermez bir geceye? Ve nedir ki gizi, daraldığımız her yerde bir genişlik duygusu verir içimize. Çözemeyiz, de, bu güdük bilinç, bu sığ yürek, bu ezbere yaşamla.
Dünya bir testidir, de, Ömür hanım, ömür bir su...Sızar iğneucu gözeneklerinden zamanın, bir içim serinlik bir yudum mutluluk için. Ve bir gün ölümün balkonundan... dökülür toprağa el içi kadar bir su. Yerde birkaç damla nem, bir avuç ıslaklık...Ölümü bilerek nasıl yaşar insan, geride dünyanın kalacağını bilerek nasıl ölür; bilmek bütün acıların anasıdır, de...
Sars aklımın cılız ayaklarını, kuşat beni. Değişik şeyler söyle ne olur, yeni bir şeyler söyle. Yıldım ömrümün kalıplarından. Beni duy ve anla.
Yağmur dindi Ömür hanım. Gökyüzü masmavi gülümsedi yine. Doğa aynı oyununu oynuyor bizimle. Umudun ucunu gösteriyor usulca, iyimserliğin ışığını süzüyor mavi atlasından. Ne aldanış! Bulutların rengi mavi-beyaz mıdır, kurşuni-külrengi mi yoksa?
Gökyüzünü öpmek isterdim Ömür hanım, gözlerimle değil dudaklarımla. Yoruldum bulutları kirpiklerimde taşımaktan. Delilik mi dedin? Kim bilir...Belki de yerde sürünmenin bir tepkisidir bu, ya da ne bileyim bilinçsiz bir aykırı olmak duygusu. Gökyüzü de olmak isteyebilirdim değil mi? Kim ne diyebilir ki?
Kimseler görmedi Ömür hanım, bu dünyadan ben geçtim. İçimde umudun kırk kilitli sandıkları, elimde bir avuç düş ölüsü yüreğim -içinde senin ve benim ağırlığım- benim olmayan bir garip gülümsemeyle yüzümde, incelik adına, ben geçtim...Yerini bulmamış bir içtenlik, yanılmış bir saygı ve bir hüzün eğrisi olarak ilişkilerin gergefinde, ördüm ömrümün dokusunu ilmek ilmek. Beni cam kırıklarıyla anımsasın insanlar, savrulan bir yaprak hüznü ve dağınıklığı ile... Yükümü yanlış bedestanlara çözdüm. Ezilmiş bir gül hüznü var yüreğimde. Saatlerce dayak yemiş bir sanığın çözülmesi içindeyim. Ürperiyorum. Bir at kestanesi durmadan yaprak döküyor yalnızlığın sokaklarında, örtüyor ömrümün ilk yazını. İçimde bir çocuk, yalın ayak koşuyor yaşlılığa doğru, binlerce kez yenilmiş umut ölülerini çiğneyerek. Sahi yaşlılık, derin bir iç çekiş,

yanılmış bir çocukluk olmasın Ömür hanım?
Ankara, Güz/1983
ŞÜKRÜ ERBAŞ

10.17.4.1.ÜÇ NOKTA

ÜÇ NOKTA
Büyük konuşanlar
Alınlarında eğri olmayanlar
Yalnız yükseği görenler
Herkesin ortasında yürüyenler
Bütün ışıkları yananlar
Sesi menevişsizler
Güzü küçümseyenler
Gözyaşına arkasını dönenler
Kendini mutluluk bilenler
Sessizlikten korkanlar
Yalnız eşyalarına gülümseyenler
Öyküsünde öteki olmayanlar
Kederle kirlenenler
Aynası buğusuzlar
Kışa yolu düşmeyenler
Kalbi ölüm mühürlüler
Penceresi dışa açılmayanlar
Aşktan utananlar
Güzelliği kimsesizler
Dili şiddet olanlar
Gövdesi sözünden önce gelenler
Dünyaya dokunmayanlar
Unutanlar, unutanlar
Ey tek heceli darlık...
O mevsimim ki herkesten yapılmış
Üç noktayla biten bir cümleyim artık..

10.17.4.1.SÜKRÜ ERBAS.htm

ŞÜKRÜ ERBAŞ

7 Eylül 1953 tarihinde Yozgat'ta doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Yozgat'ta yaptı.

Ankara'da Gazi Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilimler Bölümü'nden mezun oldu (1978). Toprak Mahsulleri Ofisi'nde memurluk, yöneticilik yaptı ve bu kurumdan emekli oldu.

1984 yılında Yarın dergisi yazı kurulunda görev yaptı. Edebiyatçılar Derneği'nde yöneticilik yaptı.

YAPITLARI

Küçük Acılar (1984)
Aykırı Yaşamak (Küçük Acılar'la birlikte, 1985)
Yolculuk (1986)
Kimliksiz Değişim (1992)
İyimser ve Kederli (1994)
Bütün Mevsimler Güz (1994)
Dicle Üstü Ay Bulanık (1995)
Kül Uzun Sürer (1996)
Seçme Şiirler (1999)
Bir Gün Ölümden Önce (1999)
Derin Kesik (1999)
Üç Nokta Beş Harf (2001)

ÖDÜLLERİ

1987 Ceyhun Atuf Kansu Şiir Ödülü
1996 Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülü
2002 Ahmed Arif Şiir Ödülü

10.18 T

10.18.1 TAHSIN SARAÇ

10.18.1.1 ANA ÖGÜDÜ

ANA ÖĞÜDÜ
Çiçekleri ezme yavrum
Çiçekler bir yüreğe benzer
Çiçek ezen, insan ezer.
Sakın sen kuş vurma yavrum
En engin bir kardeşlikte
Uçar kuşlar gökyüzünde.

Tüfekle oynama yavrum
Şakacığı bile çirkin
Bir canlıyı öldürmenin.
    Gel bir çiçek ol sen yavrum
    Kendi ülkenin renginde
    Şu yeryüzü demetinde.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.2 ARTIK BANA KIZMA

ARTIK BANA KIZMA
Eskiden biz ikimiz
Gökle deniz gibiydik;
- Birmizin üstüne bulut çökse - öbürümüz kararırdı
Birimize hava azıcık açsa - Her şey mavileşirdi öbürümüze.
Eskiden biz ikimiz
Ocakta iki odun gibiydik:
Birbirinden ayrılınca sönüveren
Birbiriyle birleşince tutuşan.
Ama sevi
ne de çabuk kine dönüşüverdi...
Artık bana kızma, hadi.
Fatos ARAPİ
Çeviren : Tahsin SARAÇ

10.18.1.3 BEN OZANIM

BEN OZANIM
Yıkık tapınaklara döner kimi kez içim
Eski, sağır bir sızıyla balkıyan, inceden;
Işıdı mı ala bir tan
Ben ozanım
Kaç seviden kurşun yesem
Göveririm kendi külümden, yeniden.
Sofrada ekmek ve su, göğüste o gül duygu
Yığınların mutluluğu kavgasında hep yerim.
Tanrılar karşısında, doğa doğrultusunda
Ben ozanım
Devrim ateşlerini sonsuz yakacak odun
Toprakta kemiklerim.

Al bahar, yeşil yaprak
Titrerim ak yellerle dorukta kavak kavak.
Ben ozanım
Açlığın kan çizgisinde, ve taş dilsizliğinde
Değişip olurum hemen
Suskunluğum o sarı öfkesiyle
Kınında bekleyen soğuk bir bıçak.
Kısa çöpün uzun çöple kavgası
Süre gelmiş çağlar boyu
Ama şimdi son evrede, dönemeçte, yargıda.
Ben ozanım
Sizin yalnız kolunuz, bacağınız
Oysa benim
Hep yüreğim sargıda.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.4 BOGUNTU

BOĞUNTU
Bıkmaz mı
Dağlar oturmaktan, sular akmaktan
Ve güneş her gün doğrulup aynı yöne
Doğudan doğup batıdan batmaktan?
Bıkmaz mı
Kara, kara olmaktan; ak, ak;
Hep nane mi kokacak nane çiçeği
Konuşmayacak mı hiç şu kayalar
Evlerde mi oturacağız hep böyle
Ayağımız kesilmeyecek mi topraktan?
Bıkmaz mı
Anlamsızlıktan şu sonsuzluk
Gizi çözülmeyecek mi oluşun
Hiç mi bilinmeyecek şu evren
Yıldızlar sırıtacak mı hep uzaktan?
Bıkmaz mı, ama hiç bıkmaz mı
Yaratan, yaratılan aynı kalmaktan?
Tahsin SARAÇ

10.18.1.5 BIR ÖLÜMSÜZ YALNIZLIGA

BİR ÖLÜMSÜZ YALNIZLIĞA
ŞİMDİ OTAĞ KURDUĞUMUZ
Islanır bir orman yağmurunda şimdi uzak
O bir suskun mavide ışıyan ilk sevimiz.
Kalacak tüm karanlığıma karşın belki tek
Yalnız seni uyuduğum şu ılık gece.
İlk soluğunca evrenin bir serinlik
Serpilir yirmi çağlar ötesinden çölümüze
Kaç ölümler aştık da vardık ancak işte
Bir ölümsüz yalnızlığa şimdi otağ kurduğumuz.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.6 DUDAKLARIN, GÜL SENLIGI

DUDAKLARIN, GÜL ŞENLİĞİ
Bir bahar kaçkını yeşil
Tomurcuklar seni bende.
Sarı sıcak güneşler ışır
Aykırı güzel o dişlerinde.
Dudakların, gül şenliği
Öpüşmeye giriştiğinde.
Taş uyanır, yatak kişner
Ateş harmanı dişiliğinde.
Soğuk bir Kars gecesinde gürül gürül
Yanan bir soba gibisin içimde.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.7 GÖMÜT ÜZERINE BIR AVUÇ TOPRAK

GÖMÜT ÜZERİNE BİR AVUÇ TOPRAK
Herkes bir avuç toprak atıyor
Bense, onun üzerine
Birkaç parça gökyüzü atıyorum
Birkaç güney Arnavut türküsü
Zeyrin dalları altında o bunaltıcı sıcaklardaki
Birkaç ağustosböceği
İyi yürekli babacığım
Bunları çok severdi.
Fatos ARAPİ

Çeviren : Tahsin SARAÇ

10.18.1.8 KARSIYAKA'NIN ÜÇ GÜLÜ

KARŞIYAKA'NIN ÜÇ GÜLÜ
Asılmış bir al umuttan
Karagücün korku dalında
Şu can topraktaki üç fidan ölü.
Ve artık ölmezliğin son boyutundan
Göverir yeşil bahar yağmurlarında
Denizgülü, Yusufgülü, Hüseyingülü.
Ölümdür kimileyin kavganın tek ödülü.
Kançiçeği sökünü arkalarından...
Açmış böğrünü, hepsine ana sıcaklığında
Devrimin kankalesi Karşıyaka gömütlüğü.
Ve gençlik günlerine doymamışlık dağından
Bakar, alınlar mavide ve göğüs hep namluda
Gezmişgülü, Aslangülü, İnangülü.
İnanç bir deliçay ki yeşertir bir gün çölü.
Karşıyakanın üç gülü
Yürek dalıma gömülü
Karşıyakanın üç gülü
Tüm kançiçekleriyle
Göz pınarıma gömülü.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.9 OTUZÜÇ MENEKSE

OTUZÜÇ MENEKŞE
Bir morlukta alabora oldu gök
Tan söktü
Güneş dik doruklara konan bir öpücüktü.
ı
ı
Yürüyordu
Yürüyordu değil, sürülüyordu
Bir ak ölüme suçsuzlar, öbek öbek;
Korkunç bir önseziyle tanık tepeler
Utançtan eriyip küçülüyordu.
Yatağında sütlü kahve içerken
Karıcığı kırıtarak geçerken

Paşa orasını kaşıdı derken.
Otlar daha bir diridir şu an
Koyak daha bir can kokulu.
Öte yandan süngü, candarma, namlu
Bir de o paşadan gizli buyrultu;
Bir alçaklık göz kesilmiş, namludan
Gelincik yüreklere nişan alıyordu.
At üstünde geçer başkent sırtından
Ülkeyi kurtarmış derler yağıdan
Daha bir yağı mı olurmuş ondan?
Göz bağlı, diz bağlı, dil bağlı
Sıralandı yanyana otuzüç karaltı
Ve nişancılar çöktü.
Şu ılık dağ yellerinde sabahın, mermiler
Bir kılıç komutla, yağmurca boşanıp
Koca çınarları biçti yere döktü.
Ne horoz sesi, ne ezan, ne koyun
Ala bir acılıkta tüm doğa suskun
Bitti demir ağırlığı uykusuzluğun.
Bu dağ ne kıyımlar görmüştür bu dağ
Bu yöre ne açlıklar, kavgalar, kanlar...
Ve bu su, ne canlar almıştır bu su
Ne gelinler yutmuş, ne taylar, boğalar...
Ama bu kan var ya, otuzüç damla kan
Varan şu otuzüç sıcak pınardan
Akıp ezgi ezgi artık çağlara
Onu tüm kirlerinden arıtıyordu.
Buyurdu ölenler: kin tutulmaya
Son bula bu acı, bu kan, bu kıya
Mutlulukta yaşana koyun koyuna.

Bir kızılda alabora oldu gök
Gün söktü
Ve otuzüç menekşe günle boyun büktü.
Tahsin SARAÇ

10.18.1.1 Tahsin SARAÇ

Tahsin SARAÇ

1 Ocak 1930’da Muş’ta doğdu, 29 Haziran 1989’da İzmit’te öldü. 1952’de Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca Bölümünü bitirdikten sonra, iki kez Paris’e giderek Sorbonne’da Fransız Dili ve Edebiyatı ile Sesbilim üzerine eğitim gördü. Dönüşünde Gazi Eğitim Enstitüsü’nde Fransız Dili ve Edebiyatı’nda öğretim görevlisi olarak çalıştı. Bir süre, Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu ile Tercüme Bürosu’nda üye olarak görev yaptı.

Tercüme, Türk Dili ve Çeviri dergilerinin yazı kurullarında çalıştı. Dost, Papirüs, Sanat Rehberi, Türk Dili, Varlık gibi dergilerde ürünlerini yayımladı. Özenli bir dil ve titiz bir kurguyla oluşturduğu toplumsal içerikli şiirleriyle tanınmıştır.

YAPITLARI

Bir Ölümsüz Yalnızlık (1964)
Güneş Kavgası (1968)
Direnmeler (1973)
Güvercin Kasapları (1978)
Bir Sevgiyi Görüntüleme (1980)
Toplu Şiirler (1989)
Çıplak Kayada Çimlenmek (1989)

ÖDÜLLERİ

1970 Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Şiir Kitabı Büyük Ödülü
1986 Asya-Afrika Yazarlar Birliği Lotus Edebiyat Ödülü

10.18.1.1 IÇERDEN ISIYABILMEK

İÇERDEN IŞIYABİLMEK

Senin gözlerin mavi
Nerden ve ne sürem baksan
Yıkanır göğün çividi.
Bir filinta genç asılmış gibi acılı bir gece
Bir dağ ozan öldürülmüş gibi allak bullak.
Kanara kaçkını bir susku
Uyusam, kirlenecek uyku.
Ve yakılmış kitap külü döküklüğünde bir duygu

Çiçek ezmiş pis bir pabuç gibi umursamaz, kör.
Işığın kötücül bir uru
Lamba, bir en deligöz namlu.
Duvar delen bir bungunluk, ama içim yeşil başak
Bin demire baskın işte benim evrensığmazlığım.
Ak bir alın, silen korkuyu
Bir sevgi, ışıyan tan boyu.
Senin gözlerin kara
Nerden ve ne sürem baksan
Yıldız ağar karanlığa.
Tahsin SARAÇ

10.18.2 TALIP APAYDIN

10.18.2.1 ASK IKLIMI

AŞK İKLİMİ
On sekiz yaşın nisan günleri
Dünya bir kızın gözlerinden ibaret
Hayat bir tas su içimi
Ne zaman oldu aklımda yoktu
Yağmurlar yağdı hatırladım
Yayıldı içime aşk iklimi
Toprak kokusu bu muydu
Böyle miydi benim insanlarım
Ben hiç yoruldum mu severken
Ah bu uzak ses kimin
Şüpheniz olmasın şimdi bile
Düşüp ardına gidebilirim
TALİP APAYDIN

10.18.2.2 BAHARA DOGRU

BAHARA DOĞRU
Günler nisandan mayısa doğru gidiyor
Dumanlı dağlarının üstünde bir yeri
Bir yeri gözlüyorum
O kar adası gittikçe eriyip bitiyor
Ah oralarda olmak şimdi
Karışmak dağlardaki sessizliğe
Bir su damlası gibi kendiliğinden

Ulaşmak o yalnızlığa kimsesizliğe
TALİP APAYDIN

10.18.2.3 BENCIL

BENCİL
Bencillik en çürük yanımız
Her an çeker paçamızdan
Sıfır noktasına indirir bizi
Atlayıp geçersek ne iyi
Yoksa hiç olup kalırız
Gözümüz kör, kulağımız sağır
Susar içimizdeki insan sesi
Nice güzelliklere duyarsız
"Rab bana, hep bana"
Arsız otlara benzeriz
Hele kimilerini gördükçe
İnsanlığımızdan utanırız
Kimbilir belki de
Silkinip bir güzelce
Pisliklerden arınırız
TALİP APAYDIN

10.18.2.4 DAVET

DAVET
Sana lodos demişiz
Bize alıştığın gibi gel
Güneyden koku getir
Dolu dolu bulutların önünde
Es ince ince es ılık ılık
Bir sabah kalkınca
Karları erimiş bulalım
Kabarmış bulalım tarlaları
Buralara oturmuşuz
Sevdir bize
Selam getir
Güldür bizi
TALİP APAYDIN

10.18.2.5 KENDI SARKIM

KENDİ ŞARKIM
Yalnızlık tarlasının geniş düzünde
Tek başına yaşıyan kuşlar gibi
Yaşadım dayanabildiğim kadar
Öğüncüm bu olacak yeryüzünde
Bir yol ki kendimizden başlar
Kolay olmıyan güzel olan
Gelecek Türkiye'ye gidecektir
Geçip yalnızlığın tarlasından
İnanıyorum gerçek bu tarafta
Öyle gecelerim oldu ki apaydınlık
Pişman değilim üzgün değilim
Git kafamdan yalnızlık
TALİP APAYDIN

10.18.2.6 SUSUZLUK

SUSUZLUK
Susadım
Bozkırlar ortasında
Kurudu dudaklarım
Çağırmayın gelemem
Bir tas su uzatın
Çabuk olun biraz
Beni kurtarın
TALİP APAYDIN

10.18.2.7 Talip APAYDIN

Talip APAYDIN

1926 yılında Polatlı'da (Ankara) doğdu. Çifteler Köy Enstitüsü ile Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'nü bitirdi. Köy okullarında öğretmenlik yaptı. Gazi Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümü'nden mezun olunca müzik öğretmeni olarak çalıştı.

Edebiyata Köy Enstitüleri Dergisi'nde yayımlanan şiir ve öyküleri ile başladı. Köy Enstitülü yazın insanlarımız arasında seçkin bir yere sahiptir. Açık, aydınlık, içten, duygulu şiirler yazdı.

YAPITLARI

Susuzluk (1956)

10.18.2.8 ILHAN IÇIN

İLHAN İÇİN
Hiç bu kadar kararmadı gökyüzü
Hiç bu kadar kirlenmedi sular
İnsan insana bu kadar uzak değildi
Böyle kaçırmazdık birbirimizden gözümüzü
Küçük bir kız şimdi babasını sorar
Hadi yanıtlayın kızartıp yüzünüzü
TALİP APAYDIN

10.18.3 TEKIN GÖNENÇ

10.18.3.1 ADAM

ADAM
önce bıyık aralarına gizledi
yarım kalan gülüşünü
sonra sararmış bir gülü
özenle çıkarıp kitap sayfalarından
yakasına taktı
doğrusu delikanlı adamdı
başka türlü ağlayamazdı
Tekin Gönenç

10.18.3.2 ANNE

ANNE
kilit vurdum üstüne güneşlerin
ay tuttum alacakaranlığa
bilsen ne güzel seni bulmak
güzelliği incitmeden anne
daha dün gibisin
ellerinlesin gözlerinlesin
seni unutmaya bir adım kala

denizleri avuç avuç tüketmek
daha kolay anne
hep o ince uzun yağmurlarla iniyorsun bulutlarımdan
bütün yeşil çimenler sana uzanıyor
sana başlamak için bütün sabahlar
unut artık ne varsa
nedenleri kuşkularda saklı
söyle nasıl bırakırım ellerini
seni bulmak öylesine güzel ki
güzelliği incitmeden anne
Tekin GÖNENÇ

10.18.3.3 ASK KONUSUR BÜTÜN DILLERI

AŞK KONUŞUR BÜTÜN DİLLERİ
silme pus
ve buzul
besbelli üşüyorsun
hiç susmuyor
penguenleri
bakışlarının
ah bir dökülsen
çözülecek
sularımda düğümlerin
duyarsın
derinlerde biryerlerde
insanın insana bölünmesidir yalnızlık
in artık iklimlerime
aşksa o
hiç korkma
nasılsa konuşur
bütün dilleri
Tekin Gönenç

10.18.3.4 BANA YALNIZ KUSLARI VE ÇOCUKLARI BIRAKIN

BANA YALNIZ KUŞLARI VE ÇOCUKLARI BIRAKIN
sen susunca
askıya alır birileri
senin yerine
senin düşlerini

dinle bak
o sen değilsin ki
onlar yine
soluk soluğa senin içinde
denizine varmadan
yorulup dönen sular
birden kayboluyorsa
solgun çizgilerinde yüzünün
birkaç kulaç daha kayar
senden öteye zaman
tam inecekken
sarılıp iplerine usancın
çözülür birer birer
dilinin ucundaki sözler
gidin dersin
hepiniz gidin
bana yalnız kuşları
ve çocukları bırakın
Tekin Gönenç

10.18.3.5 BILSEM GELIR EN GÜZEL GEMILERLE SULARINDA KALIRDIM

BİLSEM GELİR EN GÜZEL GEMİLERLE SULARINDA KALIRDIM
yüklenip
o nedensiz savaşlardan
arta kalan korkuları
bilsem
gelir en güzel gemilerle
sularında kalırdım
yıldızlar yenik düşüp geceye
kısmışlardı ışıklarını
ama olsun
seni çoğaltmak vardı
bir göz ucuyla kıvılcımlardan
bir gece
gizlice sularından geçmiştim
nice bozgunlar oluyordu
kanlı savaşlar yangınlar
bilsem
gelir en güzel gemilerle

sularında kalırdım
ötelerde şölenler vardı
yetişemem sanıyordum
Tekin Gönenç

10.18.3.6 GÖLGEDEKI YÜZLER

GÖLGEDEKİ YÜZLER
sonu gelmez bir kahkaha
devrilir düşer
ıssız odalara
gitgide azalır
adımlarım aranızdan
kollarımı sel sularına eklersiniz
kimbilir nerelere dökülen
ya da
deli bir tabanca
gelir gelir de kurulur
hiç olmadık yerlerine gecenin
hep o yüzü annemin
usulca uzanır düşlerinden
pırıl pırıl güller takılır gider gözyaşlarına
kimbilir nerelere dökülen
Tekin Gönenç

10.18.3.7 GÖNLÜ GÜVERCINLI KADIN

GÖNLÜ GÜVERCİNLİ KADIN
önce sesin geldi
aralandı kapılarım
ardında şaşkın bulutlar çıkmazı
sonunda sen
gönlü güvercinli kadın
köpüren simsiyah saçlarınla
günler boyu koşuşup durdun
içimin aykırı ırmaklarında
gamzelerinde gizlediğin
o binlerce yıldızı
döküp de şimdi üstüme
söyle nereye

artık herkes
tutsun da elinden kendi şiirinin
tersinden mi girsin
ölü kelebekler sokağına
sen bende daha bitmedin ki
gönlü güvercinli kadın
Tekin Gönenç

10.18.3.8 KUGU YAGMASI

KUĞU YAĞMASI
tartılır söz
terazisinde gözlerinin
ne zamandır
değiş tokuş bakışlarımız
bir kuş ucumu
gider geliriz
ben sana sen bana
o dudak senin
bu dudak benim
biz aslında
birer sustalıyızdır seninle
ha çıktı ha çıkacak
kınından
dokununca
o kuğu yağması
o görkemli panayır
başlar teninde
yorgunsam
bil ki yokluğundandır
indiğimse
kuytu sokaklarıdır
iç çekişlerinin
buyruğuna girerim
ellerini çırpan bir çocuğun
gülüşlerine eklenirim
sen yoksan
Tekin Gönenç

10.18.3.9 ONLARSIZ

ONLARSIZ
benim güzel olduğum yerlerde
siz hiç olmadınız
gölgemdi o
değip geçen gözlerinize
soluklarımla taşıdım hep
sancısını sokakların
ondandır dağbaşlarına
o tavşansı
o rüzgâr kaçışlarım
bir gemi ellerimi getirir
bir fırtına saçlarımı uzaklardan
bu ben böyle olur muydum hiç
hep sizinle olsam
ondandır dağbaşlarına
o tavşansı
o rüzgâr kaçışlarım
bir gün sizi tutup buralara getirsem
diner mi bilmem
sancısı sokakların
ama yok
sizin güzel olduğunuz yerlerde
ben hiç olmayacağım
Tekin Gönenç

10.18.3.10 OYUNUNA GELDIN YASAMIN

OYUNUNA GELDİN YAŞAMIN
koparıp da yüreğinin pırpırlarından
katlayıp cebine koyduğun körkütük birkaç dize
bir de düştü mü önüne
oyununa gelirdin gece yarılarının
şu sendeki sevda
uzak dağ köylerinden buralara taşıdığın
yitik kuşların ikincil düşleri
boşuna yer arardı kendine
sen hep o kadınlara giderdin
sözlerin gözlerle söylendiği kaldırımlarda
çoktan kim vurduya gitmiş

o kadınlara
yırtık bir merhaba
ağzının karanlığından saçılırken ortalara
duyan bile olmazdı seni
umudun yangın yeri odalarda
bir de koğuş arkadaşların
içlerinde aykırı rüzgârlar esen
jilet bakışlı üç beş serseri
hatırlar mısın
abanıp abanıp da
ranzalara
kapanın elinde kalıyordu ipleri
biri inmeden daha
öbürü kalkıyordu perdelerin
bir başladı mı vurmaya
kötü vururdu bu istanbul
sen nerden bilecektin
olmadı işte
yağamadın bir türlü
şöyle doyasıya
kendi bulutlarından
yanlış bir köşesine koymuşlardı seni
oyununa geldin yaşamın
Tekin Gönenç

10.18.3.1 SAKLAMBAÇ

SAKLAMBAÇ
nerde yitirsem
hep sende buluyorum
başlangıçlarımı
sense
hiç bitmez gibi
bende oynuyorsun
tüm saklambaçlarını
Tekin Gönenç

10.18.3.1 SARKAÇ

SARKAÇ
ne zaman baksam gözlerine
savaş sonralarına döner içim
gölleri çekip uçlarından
yıldızları seyrederim sularda
az ötemde gemiler olur
gemilerde sen olursun
aklım bir sarkaç
döner durur ortalarda
ne zaman baksam gözlerine
annemsiz kalmak korkuları gelir çocukluğumun
Tekin Gönenç

10.18.3.1 Tekin Gönenç.htm

Tekin Gönenç

Yıldızeli'de doğdu. Orta öğrenimini Sıvas Lisesi'nde, yüksek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde tamamladı. Amerika'da, University of Michigan'da Psikofarmakoloji eğitimi gördü. Yurtdışında değişik ülkelerde çalıştı.

Yeditepe, Yelken, Milliyet Sanat, Çağdaş Türk Dili, Yaşasın Edebiyat, Öküz gibi dergilerde şiirleri yayımlandıysa da, sürekli yazdığı dergi Varlık'tır. 1997'de yayımlanan "Gönlü Güvercinli Kadın" adlı şiir kitabıyla Kocaeli Üniversitesi 1998 Akademik Ödülü'nü aldı. 2001 yılında bu şiir kitabının dördüncü baskısı Varlık Cep Kitapları arasında yapıldı. "Anne" adlı şiiri Hürriyet Gazetesi " Anneler günü" şiir yarışmasında ödül aldı. "Aşk Konuşur Bütün Dilleri" adlı şiir kitabı yayıma hazırlanıyor.
Ayrıca değişik sanat dergilerinde inceleme, deneme yazılarıyla gezi izlenimleri yayımlanıyor.

1998'de Küba Yazarlar Birliği, 1999'da Makedonya PEN Yazarlar Birliği, 1999 ve 2000'de Akdeniz Ülkeleri Şairler Şenliği'nce düzenlenen Uluslararası etkinliklere katıldı.

YAPITLARI

Gönlü Güvercinli Kadın (1997)

10.18.3.1.SU SEN

ŞU SEN
şu sen
içinde darağaçları büyüten
dayayıp camlara başını
şimdi ağlarsın
bilmez miyim
üstünde ay dolanır gecenin
az sonra sıyrılır çıkar kınından
o vurdumduymaz kent
ve içinde
seni terkeden çocuk
ardarda yangınlar başlar
içinin fırdönen aynalarında
her kareden fırlar bakışları
yumsan gözlerini o
açsan o
siz ki
yaylım ateşinden çıkmış
ne sevdalar yaşadınız
hiç de melez bir aydınlık değildi
bölüştüğünüz
bilinmezlere açılan o anafor
şimdi neden zorluyor sınırlarını
düşgücünün
şu sen
beti benzi kül
uçursan mı pencerelerden
hep ona sakladığın kendini
yoksa
sarsak bir hançerin ucunda
gidip gidip gelsen mi
kendi çıkmaz sokaklarında
Tekin Gönenç

10.18.4 TEVFIK AKDAG

10.18.4.1 KÜÇÜK HABERCILER

KÜÇÜK HABERCİLER
Şairler küçük hırçın habercilerdir
Gelirler aramak için yaşamın özünü
Her çizgisindedirler coğrafyanın
Kurarlar iç denizlerinde duygu adalarını
Sesleri ayrıdır müzik parçaları gibi
Aldırmazlar anlaşılmasalar da çalarlar çalgılarını
Vücutları yoktur gerçekte
Sözcüklerle giyindikleri
Dili kazarlar durmadan
Bulmak için sevginin gizini
Ruhun en eski bilginidirler
Dizelerin dibinde yoğunlaştırırlar maddenin bu işlevini
Kimi kez gözlerini ayrıntı kamaştırdığından
Görmez olurlar bütünün düzenini
Bilinçleri uyanıktır bakışları uyuduğunda
İlk sorandırlar yeni nedenleri
Ne düş kırıklığına uğrarlar bulamadıklarında
Ne aramadan usanırlar gerçeğin izini
Ve insana inanırlar en güzeli
Getirdikleri bunca kitaptan belli değil mi
Tevfik AKDAĞ

10.18.4.2 KIMSE SOGUTAMAZ BENI

KİMSE SOĞUTAMAZ BENİ
Savrulsa da uzaklara düşüncen
Tıkansa da sevgimin pınarı
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Uğraşsam da söndürme hızını
Bastırsam da aklımla fışkıranı
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Vurulsa da doğam zincirlere
Yasaklansa da huylarım sana
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Kör etseler de beni
Sağır koysalar da bir kenarda

Sıcaklığını taşıyorum içimde
Paramparça olsa da beynim
Dağılsa da algımın çatısı
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Sarsılsa da değer yargılarım
Sallansa da boşlukta duygularım
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Uyansam da aşk deliliğinden
Silkinsem de çılgın sarhoşluğumdan
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Gömülse de evren sulara
Kalmasa da tek kıpırtı
Sıcaklığını taşıyorum içimde
Tevfik AKDAĞ

10.18.4.3 SEMIRA'YA GECE YARILARINDAN SONRA YAZILMIS DELICE MEKTUPLARDAN

SEMİRA'YA GECE YARILARINDAN SONRA YAZILMIŞ DELİCE MEKTUPLARDAN
Ciğerimin ortasında üç damla kan durur
Biri yaşamak der, kabarır
Biri özgürlük der, yanar
Biri kardeşlik içindir.
Gözümün bebeğinde üç damla yaş durur
Biri mutluluk der, dökülür
Bir insanlık der, taşar
Biri senin içindir.
Tevfik AKDAĞ

10.18.4.4 Tevfik AKDAG

Tevfik AKDAĞ

29 Şubat 1932 tarihinde İzmir'de doğdu, 28 Eylül 1993 tarihinde İstanbul'da öldü. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Banka müfettişliği ve yöneticiliği yaptı.

İkinci Yeni şiirinin saklı sularından. Ataç, Mülkiye, Papirüs, Pazar Postası, Türk Dili, Varlık, Yeditepe, Yelken dergilerinde şiirlerini yayımladı. Ankara'da iken Şimdilik adlı bir dergi çıkardı.

YAPITLARI

Lacivert Kanatlı Bir Kuştur Gece (1968)
Çıplak ve Sevinçle (1977)
Eski İnsan Sözleri (1990)
Kıpırda Ey Aydınlık (1994, bütün şiirleri, ölümünden sonra)

10.18.4.5 TUTUNMADAN AKIYORUM

TUTUNMADAN AKIYORUM
Sen benim en güzel annemsin
Sevinç doğuran yüreğime
Gözlerimsin benim en tatlı ışığı ile
Aydınlığı alıştıran düşünceme
Yüzümsün en duyarlı inceliğim
Onunla bakıyorum uzaktaki benliğime
Ellerimsin beyaz ipekten
Isınıyorum birden dokunsam neye
Zamanım sensin yerim de
Bir sözcükten başka neyim kendime
Neredeysem sen nasılsan
Ben de seninle cisimleniyorum öyle
Sen benim iradernsin
Bıraktım aklımı sana her şeyimle
Bir gerçek arayıcısıyım ben
Tutunmadan akıyorum sevgin içinde
Tevfik AKDAĞ

10.18.4.6 SIIRBEYI

ŞİİRBEYİ
Sıcak bir boşluk
Bırakacak ardında
Öldü şiirbeyi
Yalnız koydu
Çocukları ve kadınları
Kadıköy'ü ve dünyayı

Kimden sorulacak şimdi
Aşkın işleri
Ve sözün güzeli
Tevfik AKDAĞ

10.18.5 TEVFIK FIKRET

10.18.5.1 HÂLUK'UN BAYRAMI

HÂLUK'UN BAYRAMI
Baban diyor ki: "Meserret çocukların, yalnız
Çocukların payıdır! Ey güzel çocuk, dinle;
Fakat sevincinle
Neler düşündürüyorsun, bilir misin?...Babasız,
Ümitsiz, ne kadar yavrucakların şimdi
Sıyâh-ı mateme benzer terane-î îdi!
Çıkar o süsleri artık, sevindiğin yetişir;
Çıkar, biraz da şu öksüz giyinsin, eğlensin;
Biraz güzellensin
Şu ru-yı zerd-i sefalet...Evet meserrettir
Çocukların payı; lakin sevincinle
Sevinmiyor şu yetim, ağlıyor...Hâluk, dinle!
(Rübâb-ı Şikeste'den)
Tevfik FİKRET

10.18.5.2 KUSLARLA

KUŞLARLA
Kuşlar uçar,
Ben koşarım."
Onların kanatları var,
Benim kanadım kollarım.
Kuşlar kanadını çırpar,
Ben de kolumu sallarım.
Uçun kuşlar, uçun kuşlar,
Hepinizle yarışım var.
Tevfik FİKRET

10.18.5.3 KÜÇÜK ASKER

KÜÇÜK ASKER
Küçük asker, silah elde

Kahramanca ilerliyor
Karşısında bütün belde
"Kahramanım, yaşa!" diyor...
Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden hizmet ister.
Vatan için çeker emek
Herkes; bu borcu herkesin.
Vatan demek ninen demek,
Sen nineni sevmez misin?..
Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden şefkat ister.
Vatan senden hayat umar,
Sen yaşarsan o canlanır;
Vatan için ölmek de var,
Fakat borcun yaşamaktır...
Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden kuvvet ister.
Minimini omuzların
Taşıyacak yarın tüfek;
Tüfek değil, vatan yarın
O omuza yüklenecek...
Küçük asker, küçük asker!
Vatan senden gayret ister.
Küçük asker dinle bunu:
Sakın boşa silah atma;
Kılıcını, kurşununu
Haksızlığa karşı sakla...
Küçük asker, küçük asker!
Hak da senden kuvvet ister.

Tevfik FİKRET

10.18.5.4 Tevfik FIKRET

Tevfik FİKRET
26 Aralık 1867 tarihinde İstanbul'da Aksaray'da doğdu. Asıl adı Mehmed Tevfik'dir. Toplumsal içerikli şiirleriyle ilerici düşüncelerin simgesi haline gelmiş, Türkiye'de Batılı sanat anlayışının yerleşmesinde büyük rol oynamıştır.

Oniki yaşında öksüz kalan Fikret, Mahmudiye Rüştiyesi'nde okudu. 1888'de Mekteb-i Sultani'yi (sonradan Galatasaray Lisesi) birincilikle bitirdi. Birincilikle bitirdiği bu okula

daha sonra Türkçe öğretmeni (1892)ve müdür olarak hizmet verdi. 1891 yılında Mirsad dergisinin açtığı şiir yarışmasında birincilik kazanınca, edebiyat çevrelerinde adını duyurdu.

Edebiyat-ı Cedide'nin en önemli temsilcisi olan şair, 1894'te Malumat dergisini çıkaranlar arasında yer aldı.
1895'te hükümetin memur maaşlarından kesinti yapmasına tepki olarak Mekteb-i Sultani'deki görevinden ayrıldı. 1896'da Servet-I Fünun dergisinin yazı işleri müdürlüğüne getirildi; dergi onun yönetiminde Edebiyat-I Cedide akımının yayın organı durumuna getirildi. Aynı yıl Türkçe öğretmeni olarak Robert Kolej'e giren Tevfik Fikret o dönemde aydınlar üzerindeki yoğun baskılar sırasında birkaç kez gözaltına alındı, evi arandı. Bir süre sonra dergideki görevinden ayrıldı. 1906'da Robert Kolej'in hemen yakınında bir ev yaptırarak Aşiyan(*) adını verdi, eşi ve oğlu Haluk'la birlikte buraya yerleşti. 1908'te II. Meşrutiyet'in ateşli savunucularından biri oldu. Meşrutiyet'ten sonra Hüseyin Kazım Kadri ve Hüseyin Cahit (Yalçın) ile birlikte Tanin gazetesini kurdu. Gazete İttihat ve Terakki'nin yayın organı durumuna getirilmek istenince buna karşı çıktı ve Tanin'den ayrıldı. Daha sonra Mekteb-i Sultani müdürlüğüne getirildi. O günlerde çıkan 31 Mart Olayı'nı protesto etmek amacıyla bu görevinden de ayrıldı; ama öğrencilerinin ve Maarif Nazırı Nail Bey'in ısrarlarıyla geri döndü. Sekiz ay sonra yeni Maarif Nazırı Emrullah Efendi ile anlaşamayarak görevinden bir daha dönmemek üzere ayrıldı. İttihat ve Terakki iktidarına karşı çıkarak Aşiyan'a çekildi. Ağır bir şeker hastalığına tutulmuştu. Kolundan olduğu bir ameliyattan sonra öldü.

Küçük yaşlarda yazmaya başladığı ilk şiirlerinde iç dünyasından gelen sesleri yansıtmaya çalışan Tevfik Fikret, Muallim Naci ve Recaizade Mahmut Ekrem'in şiir anlayışları arasında uzun bir arayış dönemi geçirmiştir. Daha sonra Fransız şiiriyle tanınmış ve özellikle Françoıs Coppe'den etkilenerek kendi şiiri aramaya başlamıştır. Fikret'in Fransız edebiyatındaki "şiirsel yazı" türünün etkisiyle dize sonlarını değişik eylem kipleriyle ya da eylemsiz bağladığı şiirleri, beyit bütünlüğünü kırıp dizeyi özgür bırakması aruz ölçüsünün katı kalplarını genişletmiştir. Fikret aşırı titiz tutumu ve en küçük ayrıntılar üzerinde durmasıyla kendine özgü bir üslup yaratmış ve çağına damgasını vurmuştur. Biçimsel kaygıları hiçbir zaman bırakmamış, sürekli yenilik aramıştır. Rübab-I Şikeste'de (1900,1984), toplumsal konulara ağırlık veren şiirlerinin yanı sıra günlük konuşma diline yakın şiirlerinde vardır. Betimlemelerindeki ayrıntı ustalığı ressam kişiliğiyle de ilgili olan Fikret'in doğa şiirlerinde, doğayla neredeyse örtüşmeye varan bir uyum görülür. Oğlu Haluk'un, onun şiirlerinde büyük etkisi olmuştur. İkici şiiri Haluk'un Defteri'ndeki (1911, 1984) şiirler en iyimser ve umutlu şiirlerdir. Bu şiirlerinde Fikret oğluna ve Osmanlı gençliğine çalışkanlık, yurt sevgisi, hak ve hukuktan yana olma gibi erdemleri öğütlemiştir. Rübabın Cevabı'ndaki (1911, 1945) "Sis" şiirinde acı, zorbalık, baskı ve haksızlıkları anlatmış, "Tarih-I Kadime Zeyl" şiirinde de Mehmet Akif'in (Ersoy) suçlamalarına karşılık vermiş, din ve doğa konusundaki görüşlerini ortaya koymuş, kendisinin de doğanın bir izleyicisi olduğunu söylemiştir. Şermin ise (1914, 1983) Fikret'in, yalın bir dil ve kısa dizelerden kurulu dolaysız bir anlatımın egemen olduğu şiirlerinden oluşur.

Fikret 30 yaşlarındayken çevresindeki olumsuzluklardan etkilenmeye başlamış ve

sorunlarına karşılık aradıkça, dünya görüşü yaşadığı dönemin kültür koşullarını aşmıştır. Özgürlük ve eşitlik anlayışı ezilen insanların çıkarları doğrultusunda toplumsal bir öz kazanmıştır. Sınıfsal çıkarlara dayalı yönetim biçimini eleştirmiş, belli egemen sınıfların koyduğu yasalara ve yönettiği devlete karşı çıkmıştır. Ekonomik hak ve özgürlüklerden yoksun bırakılan kitleleri kağıt üstündeki siyasal özgürlüklerinin bir anlamı olmadığını göstermiştir.
Özel yaşamında da katı bir ahlak anlayışını sürdürmüş, kusursuz bir aile babası olmuş çevresindeki kaypaklık ve çıkarcılıkları hoş görmemiş, bu nedenle de pek az insanla dostluk kurabilmiştir. Fikret'in düşüncesinde en önemli yan insana verdiği önemdir. Ona göre bütün sorunların üstesinden gelecek, mutlu yarınları hazırlayacak olan insandır. İnsanın üstünlüğünü sağlayan duyarlığı ve sezgi gücü değil, düşünme gücü ve aklıdır.
Öbür yapıtları arasında Tarih-i Kadim (1905), Son Şiirler (1952; yay. Haz. Cevdet Kudret) sayılabilir.

Tevfik Fikret Üzerine Kitaplar

Akyüz Kenan, Tevfik Fikret, 1947
Ayni, Mehmet Ali, Reybilik, Bedbinlik, Lailahilik Nedir? 1927
Aydın, Cazibe, Tevfik Fikret, Konfüçyüs, Rubens, 1961
Bayrak, Mehmet, Tevfik Fikret, 1973
Bezirci Asım, Bütün şiirleri, 3 cilt, 1984
Bilgegil, M. Kaya, Tevfik Fikret'in İlk Şiirleri, 1970
Bölükbaşı, Rıza Tevfik, Tevfik Fikret, 1945
Çamlıbel, Faruk Nafiz, Tevfik Fikret, Hayatı ve Eserleri, 1937
Ertaylan, İsmail Hikmet, Tevfik Fikret, 1935
Ertaylan, İsmail Hikmet, Tevfik Fikret, Hayatı, Şahsiyeti ve Eserleri, 1963
Ertaylan, İsmail Hikmet, Tevfik Fikret Malümam'ta, 1965
Ertaylan, İsmail Hikmet, Tevfik Fikret Mirsad'da, 1965
Eşref Edip, İnkılap Karşısında Akif-Fikret, 1940
Eşref Edip, Tevfik Fikret'i Beş Cepheden Kırk Muharririn Tenkidi, 1943
Fuad Köprülü, Tevfik Fikret ve Ahlakı, 1918
Gölpınarlı, Abdülbaki, Tevfik Fikret ve Şiirimiz, 1941
İbrahim Alaeddin, Tevfik Fikret, 1927
Kaplan, Mehmet, Tevfik Fikret ve Şiiri, 1946
Kaplan, Mehmet, Tevfik Fikret, Devir-Şahsiyet-Eser, 1971
Karaca, Mehmet Selim, Akif'e Ve Fikret'e Dair, 1971
Memet Fuat (Bengü), Tevfik Fikret, 1979
Kemalettin Şükrü, Tevfik Fikret, Hayatı ve Şiirleri, 1931
Kiper, Kadri Ziya, Fikret'in Hayatı, 1947
Kudret, Cevdet, Tevfik Fikret-Son Şiirler, 1952-1968
Nayır, Yaşar Nabi, Tevfik Fikret, 1952
Nigar, Salih Keramet, Fikret'in Hayatı ve Eseri, İlhamı, 1926
Nigar, Salih Keramet, İnkılap Şairi Tevfik Fikret'in İzleri, 1943
Ozan, Kunt, Tevfik Fikret, 1937
Öngay, Mehmet, Tevfik Fikret, 1968

Özkırımlı, Atilla, Tevfik Fikret, 1978
Sertel Sabiha Zekeriya, Tevfik Fikret-Mehmet Akif Kavgası, 1940
Sertel, Sabiha Zekeriya, Sebilürreşatçıya Cevap, 1940
Sertel, Sabiha Zekeriya, Tevfik Fikret, İdeolojisi ve Felsefesi, 1946
Sertel, Sabiha Zekeriya, İlericilik Gericilik Kavgasında Tevfik Fikret, 1969
Tanpınar, Ahmet Hamdi, Tevfik Fikret, 1937
Sümbüllük, Esat S., Tevfik Fikret'in İman İhtiyacı Şiirinin Şerhi, 1946
Sümbüllük, Esat S., Tevfik Fikret'in Tarihi Kadim Unvanlı Manzumesinin Şerhi, 1947
Tanyu. Hikmet, Tevfik Fikret ve Din, 1970
F. R. Tuncor - S. Arıkan, Dante, Mimar Sinan, Sokrat, Tevfik Fikret, 1952
Unesko (Türkiye Milli Komisyonu), Tevfik Fikret, 1967
Uraz, Murat, Tevfik Fikret, Hayatı, Edebi Şahsiyeti ve Şiirleri, 1945
Uraz, Murat, Tevfik Fikret ve Kitaplarında Çıkmayan Şiirleri, 1959
Ülken, Hilmi Ziya, Tevfik Fikret, 1941
Ruşen Eşref, Tevfik Fikret, Hayatına Dair Hatıralar, 1919
Yücebaş, Hilmi, Bütün Cepheleriyle Tevfik Fikret, 1959

10.18.6 TOLGA MAZLUM YILDIZ

10.18.6.1 ACITAN 'CAM KIRIKLARI'

ACITAN 'CAM KIRIKLARI'

erdal öz'e

bu köyü eşkıyalar basarmış
geceleri
gaz lambaları
iyice kısılırmış
korku şiire böyle karışırmış
karanlık bir köye nasıl bulaşırsa
çocuklar
tıkır tıkır gülüyorlar
gülücüklerle kırılıyor suskunluk
basık damlı evde
bir telaşlı arayış başlıyor sonra
kapıları tekmeliyor müfrezeler
damlara çıkanlar
evlere dalanlar
dedelere bir şeyler anlatıyorlar
dedeler pür dikkat dinliyor anlatılanları
dedeler başlarını eğmişler
tezek istiyorlarmış
ekmekle su bir de
yüzlerini kapatmış kadınlar...

kitapları yakılıyor gençlerin...
çocuklar susmuş...
göz göze gelmek istemiyor tedirgin erkekler...
kuşkulu bir kin ve nefret sarmış
göz bebeklerini...
bir kalabalık olmuş ki köy meydanı
yadırgıyor çocuklar sessizliği:
bu köylü kalabalığa gitmiyor suspus olmak çünki
anladım: korku şiire böyle karışırmış
nevroz bir köyde nasıl yuhalanırsa...
Tolga YILDIZ

10.18.6.2 AKASYA KOKAN TUFAN

AKASYA KOKAN TUFAN
nasıl bilecektim beklemenin kaderim olduğunu
gördünüz elim gözüm bağlı söndü gençliğim
nihilist sancılardan sonra kabul ettim tutsaklığı
o zamanlar tuhaf yağmurlar biriktirirdim
heyelan gibi bir serüven kopardı içimden
ayılınca anlardım babamdan utandığımı
kanaya kanata hükümlü kaldı şairliğim geçince yetim zembereğinden
nihavent kavalyeli sarhoş tangolardı hayat hattında mağdur dansım
masum inkârlar mezarlığında beklemelisin ama esrarsız ve riyasız günleri
nedensiz aşkların firari dolmuşu olmalısın derdim: kumruların duasıdır bu
masadaki fesleğenle sevişmişliğim yalandı

kumdan kırlangıç mevsimi lâl
berrak ayışığı açmış ahh akasya kokusu!
tedirgin ayrılık vakti erişti atlası uyuyor
zehirli çocukluğundan öperim...

Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.3 ASK OLSUN

AŞK OLSUN
aşk
olsun
sağanağın
ortasında
tek konağınız
e
y
i
n
s
a
n
l
a
r
.
.
.
aşk olsun...
Tolga YILDIZ

10.18.6.4 HAZIRLAMISTIK YÜREGIMIZI

HAZIRLAMIŞTIK YÜREĞİMİZİ
KÖTÜ ŞEYLERE
yağmur ağlıyordu kentin sokaklarına
karadeniz
yağmış
koyu kara yutuyordu âdeta
alnımı cama dayamışım
pencerem
soğuk
ve buğulu...
çıkmadık candan ümidim kesildi
aksayarak sıçramış
azap
göğsüme
içimden heyelan gibi bir serüven kopuyor

ve nihilist sancılar yontuyor beynimi...
ruhum çekiliyor bedenimden...
esrarı alınmış çiğ tanelerinde
ter kokusu...
pencerenin içinden
bakakaldım yola
aynı yolun yoldaşlarına
ve bizim mahallenin
bebek yüzlü kızına
'yeliz' adı...
beklemek bir işkence
alışkanlık yapan bir işkence sadece
sabaha kadar parmaklıklara vuran zincirler
ve onların notasız
ezgisiz
kan
sidik kokan
yankı tutmuş sesleri
ya uykuya susamışlığın
uyumak zordur
-imkansız
desem?
bu manyak sesler
serbest dolaşmamalı kulaklarımda
uykuya dalmak
haramdan da öte bir şey artık...
canın da öyle bir uyku çeker ki
bir uyuyabilsen
günlerce
hatta haftalarca uyuyacak gibisin...
karanlık çökerken yüzüne
zincir seslerine alışmak
berbat!..
her günün kendi gecesinde
bu seslere alışmışsındır halbuki...
u y u y a m a z s ı n . . .
binlerce kelime
ve onlardan oluşan yüzlerce cümle
meşgul ediyor beni
avutuyorlar sanki

boyuna meşgul sesi alıyorlar bedenimden
randevularını hatırlatmak isteyen insanlar...
selam verip
içeri girmeliydi
ıslak olmalı
kurulanmalıydı
şimdiye
üçüncü sigarayı ateşlemişti bile
unuturdum pencere önündeki
suskun halimi
onca bahar yazladım
ama açmamış bir gülle konuşmadım
hiç
kışın ortasında
elin kolun bağlı beklemek...
elin kolun acı veriyor sana
ancak basit bir acı veriyor insana
beklediğini bulamamak
sen ad koy bu boktan duruma
gök gürlüyordu...
gecenin karası onu yutmuştu...
kesinlikle öyle olmalı...
kayıptı...
imbat esiyor sokaklara
balkonlara asılan
ıslak çamaşırlar
donarak kuruyorlar
her gece
her gece duvar boyuyorlardı izmir'de
bıkmadan...
boş boşluk
sert çarpıyordu
ev bomboştu
en uzun gecesi olmalı
bu yılın
sabah
yıldızların ulaşamayacağı
yakalamayı göze alamayacağı kadar uzak
ve
ıssızdı

gündüz firarda...
yakalansa da hapsedilecek!
ocak ayının bir cuma sabahı
polisler
dayımın öldüğünü
söylüyorlardı
akşamın tersine
edecek tek kelime yok
ağlamak dünkü yağmur gibi
içimden gelmiyordu
'sana gelmekte gecikirim...' diyordun
...sen geciktikçe
ben telaşlanırım...
'ağlama desem de ağlayacaksın...' diyorsun
...ve biliyorsun: hazırlamıştık yüreğimizi kötü şeylere
ağlamıyorum zaten
içimden gelmiyor diye...
yaşamak zor...
ölümün ofset listesinde olduğunu bilip gülmek zor
(mürekkebi dağılmış daha baskısı kuruyken
ve isminin üzerine bir parmak izi yapışmış...)
gözlerini çıkarıp yerlerinden
ağlayamayan bir vücudu düşünmek zor
geride bıraktığın
sevdiklerimi
teker teker çalan heybemden
bu orospu gamzeli kenti sevmek
inan ki çok zor...
gecesini unutmuş gündüzlere gebe
varoş raconu
kadar zor sevdanın şartları...
ilkyaz akşamlarıyla
unutmabeni çiçeklerinin açtığı parklarda
sabahlamak...
ellerinde bir şişe ucuz şarap...
inan ki çok zor...
her şey gitgide zorlaşıyor
yaşamak bile...
bu acımasız şehirde öldün
bu topraksız şehre gömüldün

10.18.6.5 HER DÛ CAWE MIN

HER DÛ CAWE MIN
ağlamaya başladı anam
telefonu belli belirsiz kapattı
öldüğünü söyledi
ses tellerini aralayarak
nenem ölmüş
kurtulmuştu
azrailin gelir kendi
ne ağa der ne efendi
sayılı günler tükendi
yolun sonu görünüyor(1)
hayat bu
eksik taşlı yap-bozlara benzer
onlar kayıp dünyamda...
o yüzden tam bir ben oluşamamakta
dedem halil ibrahim
ve ali dayım...
iki kapılı bir çilehane baştan sona
kör kalabalıktan ayrısın
başka bir istasyonda tek sen varsın
yalnızsın
veysel'in dediği gibi
sarısı eskimiş topraktan ötesi yalan
ya nenemin hayatına ne demeli
ıstırap dolu
anadolu doğar doğmaz ilk tokadını
yapıştırıyor popona fişlercesine
yakanı bırakmıyor
kim'seler
dertler
acılar
vs...
usulcacık yağan yağmur gibi
dört bir yanını sarmış keder...
kangren olmuş hayatın

doyumsuz acılara boğuyor seni
kesilip alınmayı bekliyor sanki bedeninden
ben insan değil miyim?
diye arabesk bir laf öksürüyorum
ağzımdan gelen kanla...
geçtim dünya üzerinden
ömür bir nefes derinden
bak feleğin çemberinden
yolun sonu görünüyor(2)
yaşamak güzel ama...
şeytan diyor söv
anasına avradına...
öteki dünyada da rahat yok
kına saçlı nenem gibi
kader mahkumlarına
göz kapaklarını aralamış
ağır
ağır
ve dünyanın bütün kokularını
son kez
çekmiş içine...
ölmek bu kadar
rahat
kısa ve eşit
gördüğü günlerin yanında
böyle basit işte...
Tolga Mazlum YILDIZ

(1), (2) Dursun Ali Akınet'in dörtlükleri

10.18.6.6 SADECE BIR DAKIKA

SADECE BİR DAKİKA
i
n
s
a

n
l
a
r
o ufacık
önemsiz
küçücük
çelimsiz
zaman dilimciğinin
ne kadar önemli olduğunu
son dakikalarına kadar
a
n
l
a
m
a
z
l
a
r
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.7 SEVISIRKEN TITRIYORDU

SEVİŞİRKEN TİTRİYORDU
'seni seviyorum'
yağmur yemiş dudakları
ıslak
elime dokunduğunda
elleri titriyordu
zeytin karası gözleri de öyle
hatta yüreği de
elleri sıcak
ılık gerdanı
dudakları dudaklarımda
eriyor içime
bedenimde
ılık akıntılar
ellerim ellerinde

bir minik serçe
gözleri gözlerimde
eriyor içime
çocuksu saçları da öyle
tutuşuyor tırnaklar
kaynar korlar tenimde
şirince duygular
diriliyor içimde
titriyordu
alev ıslak
aşk sıcak
gülümsüyordu
damlalar
yanaklarını yalıyordu
ısınıyor
yağmur
düştüğü yerde
susuyordu
burcu terler akın akın
eriyor içime
tatlı bir kebap acısı
keskin bira tadı
buruk
sarhoş eden sıvı
akıyor içime
nefesi
serin esiyordu
kumsalda sevişmek
kızdırıyordu
o ağustos gecesi
titriyordu
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.8 SON ZERDÜST

SON ZERDÜŞT
neredeyse deli nietzsche
orda ölmeliyim: buyruk bu
o yaşlı kısrağın kırbaç yarasında mesela

seninle...
böyle buyurdum...

Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.9 SUSKUN SIIRIM

SUSKUN ŞİİRİM

haylaz çocuklarla öleceğim
gece kokan dünyam'a...

otel odasında yandığım
kayıp bir vatandayım
unutulmuş insanlarla
başka iklimlerin adamıyım
kendi zembereğinde boşalan
ne şair olmak
ne de şair doğmak var
bu yarınlarda
haykıran
kimsesiz meydanlarda
yıkılan
yüksek duvarlardayım
köy damlarında yudumlanan
keyifli bir bardak
demli çayım
buz mavisi düşlere
anadolu'dan bir firarım
bir iltica vukuatının
gazete sütunlarındaki
zavallı adıyım
topraktan değil
sekiz köşeli bir yaralı şapka ile
bacağımdaki yamalı şalvardan
bir canım
erenlerin engin düşüyüm:
azrail için değil
türküce gülüşüm
büyüdüğüm
bu sınırsız

bu devletsiz
dağın
kara
oğlanıyım
benim ülkemde
herkes korkar
konuşandan...
bu yüzden sloganlar yetim kalmıştır
mosmor ellerim kül eliyor: ellerimin yok yurdu
kanıyor sevdalı beynimin bir kenarı
susuyor
kimseyi korkutmak istemiyor
benim ülkemde hava erken kararıyor...
geceleri şiir yazmam bu yüzdendir
sözcük avına çıkmış şairim
günlerden ocak ayazı
dizeleri dipsiz kuyu gibi biri:
bu benim işte!..
kimler kayboldu bende kimler
gelincikler saldım içime
(benim ülkemde hava erken kararıyor
susuyorum
ve
şiir yazıyorum...)
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.1 Tolga Mazlum YILDIZ.htm

Tolga Mazlum YILDIZ

Asıl ismi Tolga Yıldız... Diyarbakır Cezaevi'nde yakılarak katledilenlerin yiğit öykülerinden etkilenen kirvesi, şaire bu ismi yakıştırmıştır.
1985 yılında İzmir'de doğdu. Aslen Elbistan-Beştepelidir. Ailesiyle birlikte Türkiye'nin değişik bölgelerini dolaştı. Cemevlerinde şiirle tanıştı. 13 yaşında, Aliağa'da yayımlanan siyasi bir gazetenin köşe yazarı oldu. Tiyatro gruplarında oyunculuk ve yönetmen yardımcılığı yaptı. İngilizce ağırlıklı Aliağa Anadolu Lisesi'nin Türkçe-Matematik bölümünü bitirdi. Marmara Üniversitesi'nde iktisat okuyor.
Şiirleri, Pencere (Ankara), Ağır Ol Bay Düzyazı (İstanbul), Kuzey Yıldızı

(İstanbul) gibi dergilerde yayımlandı.
Tehdit edildi, dayak yedi; yine de yazdı, hep yazacak...

10.18.6.1 TÜRKÜNÜ SÖYLE

TÜRKÜNÜ SÖYLE
alınyazımızı silemedik;
esir düştük aşka ve kavgaya...
ateşi ve ihaneti gördük(1);
kahpeliği ve şerefsizliği...
asılan devrimcileri gördük;
deniz'i, yusuf'u, hüseyin'i...
ve hep kazanan faşizmi gördük;
insanın insana kulluğunu(2)...
bize düşman mahkemeler gördük;
duruşmalar, savcılar, sürgünler...
yasak coğrafyalara sürüldük
ve ölmeden toprağa gömüldük(3)...
susmadık... sen de susma ey oğul:
çektiğimiz acıları söyle...
hür olmayı anlat halka... korkma;
çünkü, sen ezilenin oğlusun...
özgürlüğün türküsünü söyle;
dünden daha gür, daha yürekli...
Tolga Mazlum YILDIZ

(1), (2) Nâzım Hikmet'in dizeleri
(3) Çanakkale Türküsü'nden

10.18.6.1 ÖLÜRKEN

ÖLÜRKEN
filistin halkı'na
yanık sesli kurşunların arasında
çömelmiş

ağlarken...
tanrı
kendi güzelliğini görmeyi diledi
doğayı
bitkiyi
hayvanı
ve insanı
yarattı...
ilk insan
istemedi doğmayı
doğunca ölmeyi
istemedi
doğar
büyür
ölür
üçlemesi
bunun adı
yaşamak
-tı...
sana bakan silah namlularında
koklamak ölümü
yasak bir düşün
acımasız bölümüydü
...
sessizliğin ortasında
bir elin yaranda
diğer elin
uzanmış bir yanına
boş boş
gökyüzüne
bakarken...
ve büyümeden ölenler
babalarının kucağında
can verenler...
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.1: ÖYLESINE BIR SIIR

ÖYLESİNE BİR ŞİİR
ben hakiki yalanların

ben sokak lambalarının ozanıyım...

öylesine şiirler aklımda
hepsi sıradan
hepsi iğneli fıçılar
fıçılarca anlamlar
hepsi yürekli
anlatıyorlar izmir'i
gözleri kapalı
yıkık damları
yüksekova'da
yıkık hayatları
faşistanbul'da
yaşamı
yaşama sanatını
kendilerince anlatıyorlar mezarlıkları
söylüyorlar
bir gelin edasıyla
süslenmiş sözcükleri
bu sanatın ustaları
her biri
altı aydan başlıyor
hepsi
mahkeme duvarlarına yazılıyor
ya da
mahpusla
mahkeme arasında
aç peçetelere karalanıyor
koluna giren
malatyalı asker
utangaç gözlerle taradığı
şiirlerine okuyucu oluyor
hayat
cilveli bir mevsim yine
şiirler kanıyor
ağlıyorlar
türküler yandıkça
madımak'ta
bir yiğit aşktır
aranıyor konu
masum şiir olmaz

konular
kirlerin arasında kayboluyorlar
sevgi hatırlatılıyor
hoşgörü erdemi
saygısızca anlatılıyor
zor olan bu
kilometrelerce hayatı
yaşamın anlamını
anlatmak bir solukta...
zor olan yaşamın tâ kendisi aslında!
bir yangının külünde
semaha duruyorlar
şiirler ağlıyorlar
mavi gözleri
kıpkırmızı
hayat bize
dizeler hayata
acımasız
şiirler duygusal mizahıdır
ömrümün
ihtiyarlamayan
mısraların sihri
ağlamayın şiirler
yaşanmıyor artık
lâle devri
yaşamak
ormanın kalabalığında
yusuf ile kenan gibi
pir sultanlarca
avuçlarını göğe sallarca
kalkıyoruz ayağa
gülümse artık
güller açsın
gül yüzünde
olgun suratlar
aramasınlar
o çocuk yüreğinde
yoluyoruz temmuz'un iki'sinde
açan gülleri
tutuşmuş bir yaprak kızılca

hayat belki kısa
belki uzun amma...
güneşi delen dağlar arasında
dev pencereli binalarda
yaşamak yalan...
yaşlanmak en güzeli
yirmi yıllık özlemin içinde
hiç yaşanmayan
şiirler ağırdır
altında ezilen çok
baksana
gocunan gocunana
hepsi
notadır sarı sazlarda
bam teli son dize
nasıl belli oluyor ama:
bir eylül sabahı
benimki de böyle bir
şiirdir
tanrı'nın yer yüzündeki
özgürlüğü
şiir
miraca uzanan merdivendir
günah olmayan tek büyü
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.1. ÖZGÜRLÜK ORUCUMUZ

ÖZGÜRLÜK ORUCUMUZ
esmer yürekli
demir bilekli insanların
özgürlük oruçlarına kulak ver
uyumadan önce
defalarca
bağırdım
kimse yok mu?
diye
bir insan sesi...
hasretim renklerin her birine
fırtınada

harıl harıl
çarpacak kara arayan dalgaları
durduracaklar ha!
ensiz bucaksız denizleri
donduracaklar ha!
o ulu çınarları
kurutacaklar ha!
hem de bir cılız darağacıyla
nasıl!
boşversene sen...
Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.6.1 IKI'NIN ÇOCUKLARI

İKİ'NİN ÇOCUKLARI
yamandır aşağı mahallenin çocukları
her biri ayrı dünyaların aynı keçi yollarını izliyor
hepsi kirli...
hepsi ortadoğulu...
hepsi silahlı...
buğday masumluğu sarmış nurhâk yamaçlarını
pusuda insanoğlu namussuzluğu
çevrilmiş yorgun bedenleriniz inekli köyünde
tüfek çatmışlar ardınıza muhtarla candarma
kimin için bu kavga canoy kimin için söyle bana...

kekre bir sabah yeli esiyor
yaralı dilleriniz türküler yakıyor vuslata dair
ve körüklediğiniz o nefret yığını
uçuşan turaç sürüsüyle
daha keşfedilmemiş bir acıya kesiyor

ikinin çocuklarısınız siz...
devirgen kurşunlar öper etinizi elbistan dağlarında
dövemiyor artık bekçiler
aşağı mahallenin pis çocuklarını
çiçek topluyorlar diye...

Tolga Mazlum YILDIZ

10.18.7 TUNCAY ÇELIK

10.18.7.1 YALNIZ ÖLÜM SUSAR

YALNIZ ÖLÜM SUSAR
I.
acı bir sarının bölmesiyle günü
anladık yaşayabildiğimizi iyi kötü
zaman bütündü. fakat nasıl akıyordu hala?
ağlamaktan kızaran ve kanlanan gözlerden
kırmızıların bastığı bir an
bağı çözülen bir yaşamın
üstünü kaplarken beyazlar
yaprak yaprak yolundu saatler
karanlıkta kayan koyu bir gölge gibi
geceyi sürükleyip götüren
uçurumu sezdik
ve ölümün soğuk bir çekmecede
beklemesi kadar anlamlıydı herşey
demiştim. evet öldük biz de
benek benek delinmişti açık gri
yüreklerimiz ve yıldızlı boşlukta şaşkın
beyaz donuk bakışlı gözlerimiz
öldük biz de bir belirsizlikte
bilmesinler varolduğumuzu
fakat yaşıyor muyuz? iyi.
görmesinler o zaman
görmüş olmak için yaşadığımızı
paylaşılmadan anlaşılmaz
herşeyin yaşamda çözüldüğü
II.
yırtılmış gibi gök bir yerinden
hızlı hızlı atıştırıyordu kar
ve dondurucu soğuğuyla rüzgar
çaresiz bir kalabalık içinde
ölü bir bedeni üşütemiyordu
sesini duyuramıyordu
uzun bir direnişin yorgunluğunda yenilip
saklı kaldı
bir kaç kürek toprak örttü

koca bir yaşamın yükünü
ve değişti adresi: "10-E,19"
anladık ki çırılçıplağız burada
dokunduk ölüme ince bir çizgide
ve alıp bir avuç toprağı elimize
uzaklaştık boşlukta gibi öylece..
III.
sarıya çalan günle başka bir gün arasında karanlık
ve alaca bir menekşenin keskin sesi duyulan
açıldı tabut gibi donuk yeşil kapılar
kendi solgun ve yorgun uçurumunda gözlerin
ve üzüntüde boğulmuş gibi kalabalık
bir evin penceresinde açıldı ansızın gece
acıydı. yaralıydık ve yaşıyorduk
daraldıkça çıkmazlar
yavaş yavaş sustu ağıtlar
geride anılar kaldı
yalnız anılar..
IV.
öyle hiçten şeyler mi yaşadıklarımız
değildi elbet. bir daha çağıramayız
geçer zaman ve değişmeden durmaz
ışığı hiç bir yıldızın
(karanlıktı ve geçilmez darlıktaydı geçit
mümkün olan son noktasına kadar incelmeden geçilmezdi hani
nasıl geçtik.)
yitirdiğimiz bir şey yok aslında
gözlerimi açıyorum bir bulut geçiyor
gözlerimi kapıyorum bir kapı açılıyor
bir ırmak doluyor içime - yaşıyorum -
fakat az önce alıp götürmüşler gibiydi toprağa
canımın bir yarısını
hani bir duvar sessizliği içinde
bitirmişti türküsünü akşamın alacasında
göremeyecektik yüzünde
bir daha gülümsemesini. - kim sakladı acısını -
bu kahkahalarla gülen kim anılarda.
kentin toza batmış ıssız sokaklarında
suskun ve derindi gölgeleri ağaçların
yapraksız dalların

sezilen baharla uyanışı gibi yenilendi - umutlar -
yeniden yapraklar sürdü
maviye boyandı kapılar
geçip giderken acı yıkadı ellerini
ölümde yaşam buldu ağır sessizlik
yine ağardı gün
susup kaldı ölüm
öyledir. yalnız o susar
ve yaşam devinir..
V.
yürüdükçe bütün yutulan bir acının izleri
sararıp sararıp ilişiyor her yana
biliyorum saklımız kalmadı
(dalı kırık bir ağaç gibi yaralı ve yorgunum.
yalnız mı kalmalı daha, yoksa karışmalı mı
kalabalığa bir an önce)
bir rüzgar esti
avucumdan düştü bir çizgi
- sözüm yok söylenecek -
üstüme üstüme geliyor sabah - gece bitecek -
bak yine yetmedi. gece bize göre değil
türkülerimiz var daha söylenecek
(kalın bir çizgi ile çiziyorum bu dizenin altını)
yaşamak güzel. topladım dağların rüzgarlarını
duyuyor musun kuşların seslerini
bak işte havalandı biri
kanat izinde o en derin mavi
(yaşıyoruz öyleyse bahar hep
uzanıp dokunabileceğimiz kadar yakın)
baharda açan bir alaca menekşenin sesi duyulan:
"dönüp geldim işte gizemle
yapraklandım çiçek açtım bildiğim yerde
ilk uyandığımda duydum yağmurun sevincini
damlalar düşerken toprağa
yaşam sevdaların en deriniydi"
VI.
sevinci üstlenen bir şeydi bu
karanlık gecenin yıldızları gibi
tam bir kopukluk oluşurken
orada yeni bir şey doğuyor

haykırıyor tükenmezliğini
bekliyor yola çıkmaya hazır bir gemi
gibi.
seni sevmenin ve tanımanın izini
taşıyorum. belki dünkü gibi
çıkagelirse ve bulursa acı birimizi
kalmayıncaya kadar karanlık kapama gözlerini
unutma: "yalnız ölümdür susan
yaşam sessiz değildir asla"
herşey gölgeler kadar aydınlık olsa da
oradayız biz: yaşamda..
VII.
Ve duvarlara asılı resimler değişti.
sürükleyip götüren neydi geceyi
biraz öfkeli kabullendik herşeyi
gözden kaybolup yitirmeler
suskunlaştırdı çığlık çığlık yürekleri
bir yeşil sürüyor ağaçtan
damlalar düşüyor yağmurdan
ağır ve soğuk. dağılıyor durmadan
sürekli o sonsuzlukta beliyor bir türkü
susmak bilmiyor duyulmadan
gökleri getiriyor ısıtıp
toprağı getiriyor sonra
sonra yeşiller
ve çiçeklerle geliyor bak bahar
karanlıkta yürümeye alışamayız
el yordamıyla bulunmaz ki yitirdiklerimiz
düşer geceden karanlık
güneşte belirmez yaralar
bir daha aramayız sanırız
Öyle değil.
VIII.
Şimdi bir deniz gerekiyor bize
dalgaların uyumla hareketi
ve kırılıp köpürmesi kıyılarda
oynatması kumları, parçalaması ağır kayaları
bilinmesi gereken sonsuzluk: değişim
herşey değişir, sürekli değişir
(Ölmedi ki. Gerçek. Bu gömme töreni ne)

başında esen rüzgarlardan sürüklenip gelen
acı birikmiş bir buluttan yağan yağmurun
boşalan bilincin yeniden kazanılması gibi
birden yıkayıvermesiyle belirir aydınlık
güneş bilmez ki karanlığı
hani dağılmıştı bir yıldız
sönmüştü ışığı
savrulmuştu külü boşluğa
İşte herkes biraz kendi kaldı
çiçeğe durdu yine umutlar.
bir şey beliriyor. ne zaman ne de gölge
ufuktaki güneşe giden beyaz yelkenli bir tekne
bir şey daha beliriyor. değişen takvimler de
karanlıkları tuttu aydınlık
hazırdık hepimiz
bildiğimiz türküler dilimizde
yürümeye..
IX.
Işıkla beslendik hep geleceğe
bütün yaşadıklarımız gözümüzün önünde
nerede olsak hep girdi mavi gözlerimize
yanıp bırakarak küllerimizi soğumadan
yürüdük durmadan. öyle sevgiyle.
katılmak için içinde olmak için yaşamın
arasında olmak için insanların
biliyoruz zaman hic geri donmeyecek
her günün aydınlığı besleyecek sevdaları.
sevdalar besleyecek varlığımızı
sonvermeyi bilmeksizin
biz hep biraz biz kalacağız
kopsa da kalacak birer parça dünyalarımızdan
başka bir yol olmadığından değil
çünkü öyle. yaşam bilmez sessizliği
yalnız ölüm susar. durur hiç konuşmadan.
X.
bak gözlerimizden okunur mu
en son ne zaman yitirmiştik umudu
nasıl bulmuştuk sonra o rüzgarla gelen bulutu
unutmadık hala o ılık canladıran yağmuru
baharda açan bir alaca menekşenin sesiydi duyulan:

"dönüp geldim işte gizemle
yapraklandım çiçek açtım bildiğim yerde
ilk uyandığımda duydum yağmurun sevincini
damlalar düşerken toprağa
yaşam sevdaların en deriniydi"
duymuştuk önce, sonra görmüştük de
en deriniydi sevdaların yaşam
kaç kez başlamıştık yeniden
her seferinde daha ileriden
başladık yürümeye
ölüm sustu işte - hiç konuşmadı aslında -
bildiğimiz türküler dilimizde
yürüyoruz..

Tuncay ÇELİK

10.18.8 TURGAY FISEKÇI

10.18.8.1 90

90. YAŞGÜNÜNDE NÂZIM HİKMET'E

Hayatı senden öğrendim
Bir gelinciğin taç yapraklarının nasıl sevileceğini
Dünya'nın nasıl "müthiş" bir meyva olduğunu
İnsan bundan henüz habersizken
Senden öğrendim.
Hayatı senden öğrendim
Kıskanarak kazanamayacağımı kimseyi
Sevince ölçüyü bir yana bırakmayı
Senden.
Dövüşmek zorunda kalmaktan hep ürktüm
Büyüdüğüm bağlarda yoktu en küçük bir çelişki bile
Nurtopu gibi bir oğlandım ilk aşkımda
"Saman Sarısı"na sardım
Sevgilimin kazağından çaldığım saç tellerini.
Hayatı senden öğrendim.
Şiirle nasıl değişebileceğini insanın
Şiirin odun kesebileceğini
Bilinmedik kumaşlar dokuyabileceğini
Can eriğin suyu olabileceğini

Senden.
75. yaşgününde de kalabalıklara okudum şiirlerini
Hepsi çok seviyordu seni.
Mektuplarını okusam
Yüzüne bakmazdı hiçbiri
Bütün sevgilerden sıcaktı satırların
Her sözcüğünde çatlayan karpuz sesi
Anadille dinmeyen bir kavuşma isteği.
Sen ne Anadolu'da bir köy mezarındasın
Ne de Moskova'da
--Mezarda olma düşüncesi yakışmıyor sana-
Sen Türkçe'desin.
Türkçe'ye gömüldü
Kalemin
Parmakların
Kolun
Beynin.
Halkına sunduğun kırmızı elman
Yeryüzüne.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.2 ANSIZIN BIR UMUT

ANSIZIN BİR UMUT
Odeon Alanı'na çıkan
Rue Ecole de Medicine'de
1993 haziranının sonlarında
Bir Perşembe günü
Bana nasıl park bileti alınacağını
anlatan insan,
Ah, böylesine aydınlık
Başkalarına da anlatsan,
Bu dünya nasıl sevilir
İnsanlar nasıl,
Sömürü nasıl biter
Çevre nedir?
Bir bardak nar şurubu gibi yüzünde
Boncuk boncuk yaşam sevinci,
Sonra bir daha anlatsan...
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.3 ASMALARIN DANSI

ASMALARIN DANSI

1.
Bir Akdeniz Haziran'ında
Öğleye doğru.
Yalnızca kavaklar altında öten cırcırların sesi
---Sıcaktan kaçın diyen sirenler---
Taş sofada
Güneşin yaktığı otların ve toprağın soluk kesen buğusu
Sırtları serin duvarlarda
Köşede yirmi taş oynayanlar :
Kız ergen gibi , oğlan daha kısa pantolonlu.
Kızın taşları süpüren eli
Oğlanın paçasından yavaşça süzülüyor içeri.
Birazdan yüklük odasında
Her günkü oyunlar.

2.
Yağmurlu günlerde seviş benimle
Kuşlar çinko damı gagalarken
Tenimin kokusunu değiştiren yağmurlarda
Sıcak öğlesonlarında seviş benimle
Buhurlar tüterken tenimden
Yanan toprağın buğusu soluğumken
Bahar günleri dereboylarında seviş benimle
Kestane saçlarında kelebekler asılıyken
Yaz geceleri kurumuş dere yataklarında
Sıcak kumlar yatağımız , söğütler çatımız , duvarımızken
Ne olursa olsun sabahları seviş benimle
Dinlenmişliğin gücü kaslarında
İçinde ne varsa dökmenin hazzıyla saran
Sonra ilk kez görür gibi algılaman için
Her sabah öylece bırakayım seni dünyaya

3.
Kol kıvrımımdan öp beni
Tüylerimin arasında yollar açan dudaklarınla
Mavi damarlarımdan
Bileklerimden öp beni
Nabzımın tıpırtısı tavşan dudağını titretsin
Öpüşten bilezikler kollarımda
Parmaklarımın ucundan öp beni
Soyulmuş yumurta beyazlığındaki etimden
Öpüşlerin yanıp geçen bir ışık değil
Uzun yazların güneşi gibi kalsın tenimde

4.
Asma bahçelerde gezerken omzuna değen elim
kristal taneler gibi döküverir seni toprağa
Basma entarinin çıplak altı ter ter istek
Altımda canlı , bulunmaz bir yumuşaklık
sırtımı göğe dayayıp beni ezen
Memelerini emerken , bacaklarını kıstığında
solumaların volkanik lavlar
Sen bitersin başlar asmalar
açıp kollarını dans etmeye
Neyimi beğenir bilmem
bırakmaz beni
Yeşil , filiz dudakları
Geniş yapraktan elleri
dönerken çevremde
sürünür boynuma
göğsüme
Sallar memelerini salkım sal
-kım
Hangisi tatlı , bir de bundan em bakalım!

Turgay FİŞEKÇİ

“Kuşkuluyum Yaşadığımdan” , 1983
“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.81

10.18.8.4 BIR ASKI AÇIKLAMAK

BİR AŞKI AÇIKLAMAK
Bir aşkı açıklayacak sözcükler kaldı mı
Tüm sözcükleri yitirmedim mi tek tek insan yüzlerinde
Gözyaşı damlalarıydı her biri
Gözlerim kuruduğunda konuşmayı unuttum
Uzun savaşlar sonrası tükenmiş bir dünyada
Karşılaştığım insanlara ne söyleyebilirim
Her sözcük söylemek istediğimden başka bir şeyken
--- Aşkı tanıdın mı
    Aşkı tanıdın mı
Onu oturduğumuz bir masada bulmadık mı
Yüreklerimizi harmanlayıp yeniden paylaşırken
Bir bahar günü daha çiçeğimi aradım dallar arasında
Bir hayatın bir aşk için olduğunu düşünerek

Turgay FİŞEKÇİ

“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.39

10.18.8.5 DOKUMACI KÖLENIN TÜRKÜSÜ

DOKUMACI KÖLENİN TÜRKÜSÜ
Umut taşımak yasak bana
Yasak bir tomurcuk gülün elinden tutmak
Yaşamım mekik atmak tezgâhta
Ve ağrıyan kaslarla uyanmak sabahları
Güneş parlar durur yıllardır
Karşılıksız bir sevgiyle her sabah başucumda
Güneşe karşı vücudumu
Çırılçıplak verip toprağa
Gökleri saracakmışım gibi
Arzuyla kollarımı açmak
Yasak bana.
Saçlarımı çözemedim güneşe
Aya gösterdim geceleri
Umutlarımı okşayacak bir el bulurum diye
Spartaküs zincirlerini kıramadı ya
Yine de sardı beni.
Turgay FİŞEKÇİ

"Karda Işıltılar" , 1981
"Yitik Bahar" , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.109

10.18.8.6 EV ÖDEVLERI

EV ÖDEVLERİ
Herkesin görevleri olurmuş evde
Kısacık ev hayatları olanların bile.
Bulaşık Piraye'ninmiş, kurulama Nâzım'ın
Behçet, elinde filesi, hep alışverişte
Kurallar koymak bile bir anlaşmazlığı gösterir evde
Ben inanmam kurallı hayata
Ev, herşeyiyle herkesindir.
Bıraksalar hayat boyu yapabilirim yemekleri

Fena değildir elimin ayarı, doyurur herkesi
Bir evi doldururum tek başıma da.
Fatoş el sürdüğünde sanata dönüşür sıradan her şey
Öyle doldurmuşuz ki hayatlarımızı
Çekildiğinde birimiz, boşluk kalmaz geride
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.7 EVDEN ISE

EVDEN İŞE
Bakın nasıl olmalı
Biliyor musunuz dünya?
İnsan yürürken sabahları
Çevresi sessiz olmalı
Yani sudan gelen hafif bir rüzgâr
Traş losyonlarında bulamadığımız
İnsan yürürken sabahları
Çevresinde ağaçlar olmalı
Fazla sık olmayan
Ne serbestçe yürümeyi engellesin
Ne gölgesi eksik olsun üstümüzden
Biz güneşli bir ülkeyiz
Toprak hep nemli olmalı
Tadı ve kokusu unutulmasın
İnsan yürürken sabahları
Her an oturabileceği sıralar bulabilmeli
Çay , kahve içebileceği
Diz kadar bir sehpada
Kendi hayatına egemen bir insan olarak
Gününü planladığı
Sabahları böyle bir yürüyüşle gelmeli işe.

Turgay Fişekçi

"Kuşkuluyum Yaşadığımdan" , 1983
"Yitik Bahar" , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S. 91

10.18.8.8 HERSEY YIKILIRKEN SIIRI AYAKTA GÖRDÜM

HERŞEY YIKILIRKEN ŞİİRİ AYAKTA GÖRDÜM
Kıskanılacaksa büyük şair
Hayatıyla kıskanılmalı.
Şiir, hayata göre kolay bir eylem.
Bir gün uğraşılarak güzel bir şiir yazılabilir:
Mavi bir göğü pembeye boyayan
Birkaç erguvan ağacını,
Bir çınar gölgesindeki
Serin bir su sesini,
Bir yakınlığı düşleyerek.
Hayatın zor biçimlenen gereçleri ise
Hep zorlar şiiri.
Bir insandan
Bir kentten
Bir kitaptan
Şiire ulaşmaya çalışırken
Böyle bir duyguyla kıskandım işte Weimar'ı
Goethe'nin elinden çıkmış bir parkı olduğu için.
O parktaki ağaçlar şairin diktiği gibi
Yolları, alanları onun düzeniyle
Ilm ırmağı şairin dönemindeki gibi pırıl pırıl.
Uzun kışlarına Kuzey'in
O sonsuz yeşil yağmurların içinde
Beyaz bir fulya olan Roma evi
Şairden bir armağan.
Şairlerin kurdukları birer okulları olsa kentlerin
Şairlerin düzenledikleri hayat alanları
Dünyaya beklenilmeyen güzellikler sunan.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.9 HÜSEYIN ERDEM

HÜSEYİN ERDEM
Gözlerim açıldığında

İlk gördüğüm insandın
Bütün insanları senin gibi sandım
Bingöl suları bir masaldı anlattığın
Avucuna alıp, yüzünü gömünce
Sıçrayan damlacıklarda nisan kuzucukları.
Al kilimli atlar, çağıldayan sulardan geçerdi
Suyun ötesinde hep bir bekleyen vardır
Her masaldan her gerçeğe giden yolda
Alnımı serinleten küçük odamdı elin.
Çocuktum, âşıktım
Güneş vuran bir üzüm tanesinin içindeki ışıktım
Bir sözünle yüzme öğrendim :
--Kendini suya veremeyen hiçbir şeye veremez.
Dünyaya baharlık elbiseler biçer ellerin
Bir gün nasıl olsa alıp giyecektir
Yufkalar açar, muska börekleri yutturur
Zehir zemberek insanı muma döndüren.
Sırtını ovar dünyanın ellerin
Yıkımlar içinde yığılmışken dizleri üzerine.
Sesin, yeni bir günün ışığıdır, aranır
odalarda, sofalarda
balkonlardan sarkıp komşulara taşar
Rum, Ermeni komşulara
bir fincan pirinç
bir bardak zeytinyağı gibi.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1(KARA KIS

KARA KIŞ
Asma bahçelerde hurma rakıları yok
Ne bir çiçek taraçalarda
Ne bir yudum su
--Uydu fotoğraflarında ağlayan insanlar görülür mü?
Yanık kokuları köreltmiş burunlarını
Dilleri kurumuş mart kedilerinin.
Şafakla gelen ölüm kuşları
Bırakıyor toprağa tohumlarını.
--Radarlar görür mü yanan badem ağaçlarını?
Can Yücel alkolle yüreğini bombalar her gece

Güler yoksa sütsüz kalır şiir yavruları.
Binlerce kez yakılan kentler
Her kuşakta örselenen kişilikler
Yıkılmamayı öğrenirler bir gün.
Bombalar altında da gelir bahar
Kara yağmurun çiçekleri de kara açar.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1 KUVÖZ

KUVÖZ
Heyecanla kalkıyor başım yastıktan.
Bugün de doğdum.
Bahçede çan çiçeklerinin çınıltıları
Camda kül kedi, gözleri Kütahya çinisi.
Senin dünyandayım.
Kuzu kestanesi kokuyor yüzün
Her şey iki insan arasında olması gerektiği gibi.
Küstümotuna kimse dokunmuyor
Küpeçiçeği başucuma sarkıyor.
Bir iç sıkıntısı
Odamızı genişletir Trakya'ya doğru
Klarnet sesleri çoğaltır hayatın anlamını
Köyevleri siler gözyaşımı.
Hiç çıkmak istemem bu kuvözden
Yatağımız, birlikte yaptığımız salımız
Oradan seyrediyoruz
Tufan'ına doğru uzaklaşan dünyayı.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1 KUSKULUYUM YASADIGIMDAN

KUŞKULUYUM YAŞADIĞIMDAN
Günler boyu sana giydireceğim renkleri aradım fırçalarımla
Beyaz bir denizdin
Göklerinde süs kirazları uçuşan
Bir erguvanın dudak izleri kulaklarında
Kuşkuluyum yaşadığımdan
Göztaşları gözlerinden fışkırırdı asmalara
Parlak balta vücudun bölünce suları

Saplandığın mavi ben olayım istedim
Yalımlı sırtından doğan ışık gözümü aldı
Damlacıklar yedi renkli dereler olurdu saçlarında
Mavi sular , akvaryumumuz , kara zehir denizi
Gel yüzelim sevdiğim bir çift yunus gibi
Saçımdan öpme! Zivt bulaşır dudağına
Denize girip saçını kesti keseli
Artık dudaklarımız büyük bir makinanın iki dişlisi
Sırası gelince birbirine geçen
Kuşkuluyum öptüğümden
Bugün sosyal bir insanım sevgilim , nörofren aldım
Yine de dünya topuğu düşmüş bir pabuç gibi aksıyor ayağımda
Beyaz bir lekeyim seni seyretmek için yerleşmiş tuvaline
Orman geniş olsa da korku saçılır av yollarından
Yaşasam da bugün kuşkuluyum yaşadığımdan

Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1 KUSSUZLUK

KUŞSUZLUK

Sait Faik'in anısına

Kuşlara yer kalmadı artık
Geçen yaz bıraktığı köyü bulamıyor leylekler
Asit yağmurları örttü üzerlerini
Kırlangıçlara ne çatı altları kaldı yuva yapacak
Ne ıslatıp biçimlendirecekleri toprak
Şıra içemezler artık
Asma kütükleri kahverengi birer haç
Petrol denizlerinde renkleri değişti martıların
Yalıçapkınları bilirler mi
Avları metal ölüsü bir balık.
Kuşlar için evler yapardık oysa
Penceremizde, saçağımızda, bahçemizde
Sesleri alıştığımız bir şeydi
Ne oldu da uzaklaştık kuşlardan
Kuşsuz dünya, biraz da insansızlık değil mi?

Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1. MEKTUP

MEKTUP
Nefret ediyorum kendimden
Erken yattığım akşamlar
Günün kurşun yorgunluğuna yenilip
Bir patates çuvalı gibi devrilince yatağa
Yaşadığımız hayat başkalarının da
Bizim için ölenlerin
Bizim için yaşayanların
Gün gün , dakika dakika
Tüm hayatlara borçlu yaşıyoruz
Belki bundan ter içinde fırlamak yataktan geceyarıları
Sarılmak bir kitaba
Sarılır gibi susuz gecelerde yare
Başımdan aşağı döktüğüm soğuk suların
Vücudumda cazlaması bundan
Belki O beni uyutmayan
Çelik ışıklı insan gözleriyle
Bir hayata nelerin sığabileceğini anlatan
Akan terler
Kimsenin geçmediği
Bembeyaz yollar açıyor yüreklerde
Tüm bilim , yaşam ve sanat
Geçmeli bu yollardan
Yürürken sevdiğime.

Turgay FİŞEKÇİ

“Karda Işıltılar” , 1981
“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.120

10.18.8.1 OLGUNLUK

OLGUNLUK
Güneşin altında
Kara toprağın üzerinde
Olgun bir domates gibiyim.
Güneş kokuyor bedenim
Çıplak ayaklarım toprakta
Hep burdaymışlar gibi yerleşik.
Güneş ve toprakla beslenir yıllardır
En güzel meyvesine hazırlanan dilim.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1 ON YIL ÖNCE

ON YIL ÖNCE
Mevsimlerin dışımızda değiştiği zamanlardı
Hep korunarak geçen günler
Kalkık yakalar , düşük omuzlar
Her an belki bir…
Erguvanların görülmediği bir Nisan'dı
Süs kirazlarının bilinmediği
"Bugun kim?" diye açılan sabahlar
Erguvansız , gri bir Nisan'dı
Ölmemek
Bir insanın sevdiklerine verebileceği tek armağan.
Server Hoca'nın resmiyle açıldı gün
On yıl öncesinin bir Nisan sabahı
Ak çarşaflar içindeydi
Papatya tarlasında uyur gibi.
Ne sevinç , vurulup ölmemek!
Yitse de bedenin bir parçası.
Hocam değildi , derslerine girerdim
Shakespeare tragedyasında bir oyuncu
En çok sesi ve elleriyle oynayan.
Ona en yakışan söz :
"…Ve yükseliyordu proleterya!"
O an kürsünün altından çıkıp
Parmak uçlarında yükselen

Koca yumruğu başının yanında bir ikinci yüz
Yeniden doğar gibi söylenen o söz…
XVIII. yüzyılın sonları
Aydınlanma. Aydınlandık.
Bahçesinde erguvanlar açmıştı okulun
Bir kızla öpüşmek kadar güzeldi dalında oturmak
Kiraz çiçekleri , rüzgârda dağılıveren ilkgençlik
Sesi kulağımda Server Hoca'nın
"Ve yükseliyordu proleterya!"

Bir gün ziyaretine gitmiştim
Yaşayan , yani çalışan ve üretendi
Maddenin en canlısı yürekti
Bu dizemi söyledi bana ve başkalarına.

Turgay FİŞEKÇİ

"Yitik Bahar" , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.18

10.18.8.1 SANA YARASAN

SANA YARAŞAN
Sana yaraşan şiiri nerden bulmalı
Gülersin
Mum çiçeklerinin pembe kokusu yayılır dünyaya
Günebakanlardan bilinir yerin
Ezan çiçekleri akşamı beklemez , açar
Güçsüzleşir kalemim
Sana yaraşan şiiri nerden bulmalı
Ağlarsın
Gözyaşların uğur taşı olur çocukların göğsüne
Kötülük utanır kendinden

Anneyle baba barışırlar
Ben , sulugözlü ben
Bilemem ne yapacağımı
Yürüsen şiirler kaçışır
Sanki incecik bileğinden dökülürler
Beyaz , ipek çorabın sardığı
İçimde aşkım akan mavi damarların geçtiği
İncecik bileğinden
Başka türlü mutlu olamam
Sana yaraşan şiiri nerden bulmalı

Turgay FİŞEKÇİ

“Kuşkuluyum Yaşadığımdan” , 1983
“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.77

10.18.8.1 SON DÜNYA SAVASI

SON DÜNYA SAVAŞI
Sığınaklara indirelim kuşları
Ne ciğerlerinin dayanabileceği gökyüzü
Ne içebilecekleri bir yudum su kaldı
Sığınaklara indirelim balıkları
Kurşuni gövdeleri kurşunlaşmadan
Sığınaklara indirelim ağaçları
Cevizleri, çınarları, servileri
        üzerindeki sincaplara dokunmadan
Arı bakışını çocukluğun
        indirmeliyiz sığınağa
kirli bir kâğıt para gibi buruşmadan
        elinde hayatın
Ucu işlemeli mendili, kavun kokusunu
Yumuşaklığını bir dere yatağının
Penceredeki hanımelini
Zor günlerde alnımıza konan o eli
Sığınağa indirelim Dünyayı

Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.1 SORMA BANA

SORMA BANA
Sorma bana kimim
Nerden geldim buraya
Gözlerimdeki kırmızı bulutlar
Hangi günlerden sorma.
Elbet olmuştur geçmişte
Açıklanamaz şeyler
Bağlardan çaldığım üzümleri
Yemişimdir yaslanıp mavi göğün göğsüne
Sorma bana kimim
Yaşım kaç , işim ne?
Bana “seviyor musun?” de.
Başka bir şey sorma.

Turgay FİŞEKÇİ

“Karda Işıltılar” , 1981
“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.95

10.18.8.2 SU ISIT SEVGILIM

SU ISIT SEVGİLİM

Su ısıt sevgilim yıkanayım
Üzerimde dünyanın tüm kirleri
Onlardan arınmadan sana sarılma’yım
Su ısıt sevgilim yıkanayım

Şimdi dışardan geldim
Yalanlar söyledim , iftira ettim
Onurum yitti , para kazandım derken

Su dökmeden ekmeğe el sürme'yim

Alın terim bugün de soğuk , kuşkulu aktı
Gömleğim ıslandı ama tenim soğuktu
Tedirgin bu hayatın sınırlarından
Bekledim soluklanmaya akşamı

Sevgilim , kırlarda bir gece senin kokun
Beyaz yüzün , sarı gözlerin
İnsan yürekleri yetiştirdiğin toprak
Ben sana su , ekmek getiren

Sen böyle olmasan , böyle beyaz
Gözlerin böyle sarı bakmasalar
Hep ilk kez sarılıverecekmiş gibi
Ben başkası olurdum o zaman

Su ısıt sevgilim yıkanayım
Üzerimde dünyanın tüm kirleri
Bir sen varsın kalbimi koruyan.

Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.2 Turgay FISEKÇI

Turgay FİŞEKÇİ

1956'da Balıkesir'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı kentte tamamladı.

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi.

1978'den bu yana çeşitli yayınevlerinde editör olarak çalışıyor.

İlk şiiri 1977'de yayımlandı.

1981'de ilk şiir kitabı Karda Işıltılar'la Akademi Kitabevi Şiir Ödülü'nü kazandı. Sonraki şiir kitapları : Kuşkuluyum Yaşadığımdan (1983), Yitik Bahar (1989), Dip Sevgi (1994), Sevgi Bağları (1998, Halkevleri Şiir Birincilik Ödülü ve Behçet Necatigil Şiir Ödülü)

Çok sayıda şiiri bestelendi. Ayrıca şarkı sözleri de yazdı. 1990'da TRT tarafından pop müzik dalında yılın en başarılı söz yazarı seçildi.

1992'de Çağdaş Türk Şiirinden Seçilmiş Umut Şiirleri, 1993'de Çağdaş Türk Şiirinden

Seçilmiş Doğa Şiirleri adlı antolojileri yayıma hazırladı.

1996'dan bu yana Cumhuriyet gazetesinin kültür sanat sayfasında "Defne Gölgesi" isimli köşesinde yazıları yayımlanıyor. Bu yazılardan 1996-1997 dönemine ait olanlar Arı Bakış (1998) adıyla kitaplaştı.

Goethe, Brecht, Hans Magnus Enzensberger gibi Alman şairlerinden yaptığı çeviriler yayımlandı.

Çağdaş Türk şiiri içinde özel bir yere sahip olan Turgay Fişekçi, günlük konuları işlemesine karşın, temalarında dış dünyayla iç dünyasını ustaca birleştirmesiyle tanınıyor.

Aziz Nesin, onun daha ilk kitabı yayımlandığında, kendisini Türk şiirinde uzun yıllardır rastlanmayan "hikmet söyleyen bilge şair" olarak tanımlamıştı.

Yalın anlatımına karşın slogan kullanmaması ve duyarlı iç dünyasıyla dış dünyanın sorunlarını ustalıkla birleştirmesi ve bu iç dünyasının kapılarını okurlara açabilmesi Fişekçi şiirinin başta gelen özelliği.

Turgay Fişekçi'nin temel konuları hayat ve doğa. Çoğu şiirlerinde bu iki temanın karışımını ve derin bir hüzünle işlendiğini görürüz.

KİTAPLARI

"Karda Işıltılar", Adam Yayınları (1981)
"Kuşkuluyum Yaşadığımdan", Adam Yayınları (1983)
"Dip Sevgi", Adam Yayınları(1994)
"Yitik Bahar", Adam Yayınları (1995)
"Hayat Sevgisi", Halkevleri Yayınları(1998

10.18.8.2 UYGARLIK

UYGARLIK

Temelinde toplugömütler
İnsan derisinden abajurların aydınlattığı odalar olan
Aç çocuk gözlerinin
Çan sesleri gibi rüzgârlarda dağılıp unutulduğu
Bir uygarlık bizimki
Bu yüzden
Kuşku duymadan sevemez kimse kimseyi
Sevinç sınırsız
Mutluluk karşılıksız
Refah, karın ve göz tokluğundan öte bir şey olamaz.

Işıklı vitrinler hiç değil
Ne de dakik işleyen hızlı trenler
Tertemiz caddelerin altı genç kemiklerle örülü
Uygarlık bize daha çok uzak
İlk insandan bu yana
Acı çektirdiğimiz kadar insanı
Mutlu kılmadıkça
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.2 YÜZYILIN SONU

YÜZYILIN SONU
Bu bürümcük elbise
onu dokuyanın güzelliğini kattı
asma bir gül gibi
balkon demirine yaslanan bedenine.
Sana uzanınca
çatıdan düşen mor bir çavlana bulandım
begonvil yumağında uyuyup kaldım.
Sayılar geçti sıra sıra
Ülkeler yarıştılar kömürde, çelikte
--Herkesin ne çok silahı!
Hiç kimse yarışmadı
Kimin daha çok gülü diye.
Kim daha çok sever akasyaları
Kim bekler portakalların çiçeklenmesini
Yalnızca altında bir soluk için.
Elim seni içeri çekmeye çalışıyordu
--Tekstilde Avrupa'yı giydiriyoruz
Onlarca elbise dikerim her gün
Ne bir elbisem var, bir erkeği çekecek
Ne asma güllü bir balkonum.
Kameralar hızla dolaştı kentlerin sokaklarında
Yapılardan başka bir şey göremedi
Her şey alınıp satılıyordu
Gül bahçeleri bulunamadı.
Döneklikten döndü Kautsky
"Demokrasiden neden korkalım" dedik
Yüzyılın sonunda, yine başa döndük
Yıllar sonra ilk sevgiliye döner gibi

Duygularımız pek değişmedi ama
Sevgilimiz Dünya, çok hırpalandı bu arada.
Gözlerimi açtım
Salonun ortasında koca bir çınardın
Hayatım dallarının altında gölgeleniyordu
Bir kedi yavrusunu sevmek için
eğildin.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.8.2 YITIK BAHAR

YİTİK BAHAR
Hayat , kar altında kalan bahar
Çiçekleri üzerinde ölüyor en bereketli ağaçlar
Üretkenlik dört duvar arasında
Kar yağıyor bahar dallarına
Üç bin yıllık hayatın bilgesi
Sevene acı veren , bedeni bal ülke
Işıklarının ardından solup gidiyor insanlar
Kar yağıyor güneşli kirpiklerine
Yalnız sevda ve kocalma hüznünü yakıştıran ozan
Karşında bir sigara içip ölebilirdik
İlk sen mi soldun böyle uzak toprağından
Karadeniz'de yatanlar , adları yitik
Boyna dolanan kent , Magosa Kalesi
Hepsi sayılsa tüm bir tarih mi
Hayat , kar altında kalan bahar çiçekleri
Yazın tek tük meyva dallarda
Kim doyacak , kim doyuracak
Turgay FİŞEKÇİ

"Yitik Bahar" , Haziran 1995 , 2. Bası ,

10.18.8.2 İLK GÜNÜN ARDINDAN

İLK GÜNÜN ARDINDAN
Mutluyum
Oturduğun semti

Ev arkadaşını öğrenmekten
Yaşını
İşlerini
Okulunu
Zamanı nasıl geçirdiğini
Hepsi düşündüğüm gibi çıktı
Uzaktan güzel bir çiçektin
Yanına geldim
Çiçekten bir insan gördüm
Yüzündeki beyazlık
Bahar sabahlarının ıslakçiği
Doğduğun kentin dağlarındaydı o saflık
Çamların dibinde açmış fulyaların yüzünde
Bir de sende gördüm
Gözlerinin derin göller gibi durduğu
Temiz
Beyaz
O insan yüzünde
Mutluyum
Bir saat karşında durup
Yüzüne bakabildiğime
Hayatta tek isteğim buydu
Mutluyum seni sevdiğime.

Turgay FİŞEKÇİ

“Karda Işıltılar” , 1981
“Yitik Bahar” , Haziran 1995 , 2. Bası , Adam Yayınları , S.124

10.18.8.2İNSANLIK

İNSANLIK
Çok kadınlı olmak gibi çok kentli olmak da

Varsıl bir duygunun yükselip
Rüzgârda bir bayrak heyecanı
Toprak veriminin insan mutluluğuna dönüşmesi
--Fısıltılar Köprüsü
Özlenen bir içkinin adıdır.
Çok insanı sevmek gibi çok kenti sevmek de
Sokağa çıkarken 20 Nisan 1949'muş gibi
Pleyel Salonu'na Barış Kongresi'ne gider gibi
Bir insanda bir kenti sevmek
--"İnsanlık"
Özlenen bir sokağın adıdır.
Bir ulusu sevmek gibi bütün ulusları sevmek de
Hepsiyle konuşulur, gülünür, oynanır
En sevdiğim arkadaşım, Hüseyin
İstanbul'da komşularından öğrenmiş
Çok güzel Rumca konuşan bir Kürttür
--Dünya
Özlenen bir yemeğin adıdır.
Turgay FİŞEKÇİ

10.18.9 TURGUT UYAR

10.18.9.1 ACIYOR

ACIYOR
Mutsuzlukdan söz etmek istiyorum
Dikey ve yatay mutsuzluktan
Mükemmel mutsuzluğundan insansoyunun
Sevgim acıyor
Biz giz dolu bir şey yaşadık
Onlarda orada yaşadılar
Bir dağın çarpıklığını
bir sevinç sanarak
En başta mutsuzluk elbet
Kasaba meyhanesi gibi
Kahkahası gün ışığına vurup da
öteden beri yansımayan
Yani birinin solgun bir gülden kaptığı frengi
Öbürünün bir kadından aldığı verem
Bütün işhanlarının tarihçesi
sevgim acıyor

Yazık sevgime diyor birisi
Güzel gözlü bir çocuğun bile
O kadar korunmuş bir yazı yoktu
Ne denmelidir bilemiyorum
sevgim acıyor
Gemiler gene gelip gidiyor
Dağlar kararıp aydınlanacaklar
Ve o kadar
Tavrım bir çok şeyi bulup coşmaktır
Sonbahar geldi hüzün
İlkbahar geldi kara hüzün
Ey en akıllı kişisi dünyanın
Bazen yaz ortasında gündüzün
sevgim acıyor
Kimi sevsem
Kim beni sevse
Eylül toparlandı gitti işte
Ekim filanda gider bu gidişle
Tarihe gömülen koca koca atlar
Tarihe gömülür o kadar
Turgut UYAR

10.18.9.2 AKSAM ÜSTÜ RÜYASI

AKŞAM ÜSTÜ RÜYASI
Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede sereserpedir.
Işıklı geceler,saz sesleri, peynir ekmek
Ne biletim ne param ne dostum var
Pır pır eder yüreğim bakındıkça...
-Uyan Turgut um, garibim, uyan
Bura Terme'dir.
Terme köprüsünden kamyonlar geçer,
Irgatlar üç orada beş burada konuşurlar
Bir gece başlar, yarı siyah, yarı kırmızı
Cigaramı yakar evime dönerim...
-Gidin gemiler, gidin
Vardığınız yerlere selam edin
Gün olur bütün kaygılardan uzak
Ben de gelirim...

aTurgut UYAR

10.18.9.3 ARZ-I HAL

ARZ-I HAL
Ben de günahkar kullarındanım Allahım...
Bir "Kulhuvallahi" bilirim dualardan,
Bir de "Yarabbi şükür" demeyi doyunca,
Bir kere oruç tutmam ramazan boyunca,
Ama çekmediğim kalmadı sevdalardan.
Ben de günahkar kullarındanım Allahım!...
Benim gibi kulun çok dünyada, Allahım!...
Eğer bilmiyorsan işte, haberin olsun.
Ekmek derdi, aşk derdi unutturdu seni.
İnsan hatırlamıyor dün ne yediğini.
Zaten yediğimiz ne ki hatırda dursun.
Benim gibi kulun çok dünyada, Allahım!...
Yazdıklarıma sakın darılma Allahım!...
Meleklerin sana bunları söylemezler.
Artık, pek yarattığın gibi değil dünya
İnsanlar hem sabuna karıştı, hem suya:
Ne olursun hoşuna gitmediyse eğer,
Yazdıklarıma sakın darılma Allahım!...
Sana bir şey soracağım, affet, Allahım!...
Beş vakit kızlar doluyor camilerine,
Beyaz yaşmaklı, beyaz tenli masum kızlar...
Benim bir defa görüşte yüreğim sızlar;
Sen tutulmadın mı, içlerinden birine?
Sana bir şey soracağım, affet, Allahım!...
İşte insanlar bu minval üzre, Allahım!...
Kıt kanaat sere serpe yollar boyunca
Sen, bizim için hala o ezeli sırsın.
Sen de, bizi bilmiş olsan, başkalaşırsın...
Herkesin kederi, gailesi boyunca.
İşte insanlar bu minval üzre, Allahım!...
Turgut UYAR

10.18.9.4 BIKTIM BÖYLE

BIKTIM BÖYLE...
Üç yıl sonra mıydı bilmiyorum
ama ekimin onbeşiydi biliyorum
ekimin onbeşiydi ama
ekimin onbeşinde ne oldu bilmiyorum
herkesin sular gibi dağıldığı ama herkesin
bir sur önünde miydik bir yolda mı
semtini bilmediğim bir karakolda mı
sonra topluca bir bahçede durduk
bıktım böyle sayrılıklardan
ateşim çıksa neyse ne
neyi bıraksam aklımdan bir suya karışıyor
bir büyük savaşda Kıbrıs kıyılarında
vurulan ve ölen bir askerin
çelik miğferi gibi
dipde ışıltısını görüyorum yalnız
elimi eteğimi çekiyorum bahçeden
sazlıklara vuruyorum belliğimi
zalim bir ilk yazdı ama yaşadığımız
işte bunu unutmamalı unutmamalı
bir ölüm nefes alırken bir dudakda
öbür bütün şeyleri nasıl anlatmalı
miğferin paslandığını usul usul
bir yangının söndüğünü
ve suların pırıl pırıl kaldığını
bir otobüs Mersin den Mardin e giderken
o zaman aşkınla dol kalbim
nerden ne kadar derlediysen o kadar
senin kendine seçtiğin alameti farika
uzun bir gece görünümünde geçerli hala
Turgut UYAR

10.18.9.5 BINLERCE

BİNLERCE
binlerce pazartesi geçti ömrümde
hangisiydi o çıkaramıyorum
bir kiraz yediğimi hatırlıyorum kurtluydu
demek oldukça eski

bir de saçmasapan şeyler
bir kızın dizaltını örneğin
bir adamın çirkin sigara içişini
nasıl yaşanıyor bu vesayetli dünyada
hangi çılgınlar nasıl dayanıyor buna
kimsenin soyunu sopunu bulmak görevim değil
kendi öykümü düzenlemek yetiyor bana
güzel bir öğle vakti
eski güzel bir akşamı hatırlayarak
sonra dopdolu şeyler
damacanalar gibi
içim kabarıyor
sonu olsun diyorum
neyin sonu ama
hiç değilse bu taş basamakların
Turgut UYAR

10.18.9.6 BIR GÜN SABAH SABAH

BİR GÜN SABAH SABAH
Bir gün sabah vakti kapıyı çalsam,
Uykudan uyandırsam seni:
Ki, sisler daha kalkmamıştır Haliç ten.
Vapur düdükleri ötmektedir.
Etraf alacakaranlık,
Köprü açıktır henüz.
Bir gün sabah sabah kapıyı çalsam...
Yolculuğum uzun sürmüş oldukça
Gece demir köprülerden geçmiştir tren.
Dağ başında beş-on haneli köyler,
Telgraf direkleri yollar boyunca
Koşuşup durmuş bizle beraber.
Şarkılar söylemişim pencereden.
Uyanıp uyanıp yine dalmışım.
Biletim üçüncü mevki,
Fakirlik hali.
Lüle taşından gerdanlığa gücüm yetmemiş,
Sana Sapancadan bir sepet elma almışım.
Ver elini haydarpaşa demişiz,
Vapur rıhtımdadır pırıl pırıl,

Hava hafifden soğuk,
Deniz katran ve balık kokulu.
Köprüden kayıkla geçmişim karşıya,
Bir nefeste çıkmışım bizim yokuşu...
Bir gün sabah sabah kapıyı vursam,
-Kim o dersin uykulu sesinle içerden.
Saçların dağınıkdır, mahmursundur.
Kimbilir ne güzel görünürsün sevgilim,
Bir sabah vakti kapıyı çalsam,
Uykudan uyandırsam seni,
Ki, daha sisler kalkmamıştır Haliç ten.
Fabrika düdükleri ötmektedir.
Turgut UYAR

10.18.9.7 BIR INTIHAR AKSAMI ÜSTÜNE SÖYLENTI

BİR İNTİHAR AKŞAMI ÜSTÜNE SÖYLENTİ
Kısacık yoğun bir akşam
herkezin yüzünün bir anıya karıştığı
yoğun bir akşam
bana bir memur gibi davrandılar hastanelerde
ve bir intihar üstüne söylenti
bütün kıyıları dolaştı durdu
kısacık bir akşam
Kısacık serin bir akşam
kelebeklerin atlarla yarıştığı
yoğun bir akşam
bazı mektuplar damgalandı postanelerde
oturuldu bir takım şarkılar söylendi
bir adam bir kadının kapısını vurdu
kısacık bir akşam
Neyi söylesem bir kahramanlıktı
içinde azıcık buluştuğumuz
bir bulutla bir kağıt peçete arasında
kısacık yoğun bir akşam
şaşırdım hüznümü nerelere bıraksam
bir yanda kasıklarımın sarsılmaz gücü ve
kısacık yoğun bir akşam
Her şey bir unutkanlıktı
arada bir deliler gibi kavuştuğumuz

tüfekle vurulmuş bir parsın yarasında
kıcacık yoğun bir akşam
biliyordum bir soğuktu nereye varsam
bir yanımda bir el bir yanda vazgeçilmez bir sancı ve
kısacık yoğun bir akşam.
Kim karıştırdı gerçekliğine
yaşadığım sonsuzluğun
ve oturuldu bir takım şeyler söylendi
imla kurallarıyla mutsuzluk üstüne
kısacık bir akşam
duraladım ne yapsam
Kim karıştırdı gerçekliğine
su terazilerindeki ensizliğin
ve fotoğraflar çekildi ben çıkmadım herkes eğlendi
araba vapurlarıyla denizsizlik üstüne
kısacık bir akşam
o kadar kısa ki bir akşam
yüzümü suyun ardında buldum
kıyılar bu yüzdendir öyle dediler
kısacık yoğun bir akşam
serin bir akşam öyle söylediler...
Turgut UYAR

10.18.9.8 DENIZI ANLATIYOR

DENİZİ ANLATIYOR
adı çok duyulmuş bir ozan değildi
Tonyalı balıkçılar arasında
-onlar ki her türlü balığı tutarlardı denizden-
ama iyi bir ozandı
bütün söylentilerin tersine
denizde de olabilirdi sandalla
uzun geçmişli denizle
gün batımında var olan
ve gün doğumunda da
Turgut UYAR

10.18.9.9 FEDERICO GARCIA LORCA IÇIN ÜÇ SIIR

FEDERİCO GARCİA LORCA İÇİN ÜÇ ŞİİR

Ah işte herşey orda...
Ben severim omuzlarımı bir gün
Sırmaları, apoletleri olmasa da.
Ben severim omuzlarımı bir gün
Göçen bir maden direğinin altında
Su akar kendir tarlalarından
Ah her şeyim...
Ben severim omuzlarımı bir gün
Savaşda bir başka omuzun yanı başında
Yatakda bir ince omuzun yanı başında
Yol uzun, hava sıcak
Kırbaçlarım atımı varırım Kurtuba ya...
İndiğini görürsem bir gün sığıcıkların
ve sürüler halinde,ovaya
İnsanların dünyayı bölüştüklerini hatırlarım
Bir gün daha...
Sevişirim ölürüm, savaşırım ölürüm
Doldurum çantama kara ekmek ve peynir
Varırım Kurtuba ya...
"saat beşte
akşamleyin"
Ah ellerim ve kalbim
Her şey orada kaldı.
Keçeler keçeler ve portakallar
Kireç döktüler yere. Kara gözlüm, kalbim,
Halkımın fakir akşamlarıdır, biliyorum
Kanlı bir mendil diye bağlanan gözlerime
Kireç döktüler yere,
Bir duvarın dibinde
Bir deppoy un önünde
Kiraz ağaçlarına ve sığırcıklara karşı
....
Bir halkın gösterişsiz, sessiz cömertliğinde
Ölüm nasıl söylenirse öyle
İspanyol dilinde
ve her dilde...
obra

completetas
Artık kat iyen biliyoruz;
Halk adına dökülen kan
Sapı güldalı güzelliğinde bir bıçaktır.
Dişlerin arasında...
İspanya da
ve her yerde...
Turgut UYAR

10.18.9.1 GÖGE BAKMA DURAGI

GÖĞE BAKMA DURAĞI
İkimiz birden sevinebiliriz göğe bakalım
Şu kaçamak ışıklardan şu şeker kamışlarından
Bebe dişlerinden güneşlerden yaban otlarından
Durmadan harcadığım şu gözlerimi al kurtar
Şu aranıp duran korkak ellerimi tut
Bu evleri atla bu evleri de bunları da
Göğe bakalım
Falanca durağa şimdi geliriz göğe bakalım
İnecek var deriz otobüs durur ineriz
Bu karanlık böyle iyi afferin Tanrıya
Herkes uyusun iyi oluyor hoşlanıyorum
Hırsızlar polisler açlar toklar uyusun
Herkes uyusun bir seni uyutmam birde ben uyumam
Herkes yokken biz oluruz biz uyumıyalım
Nasıl olsa sarhoşuz nasıl olsa öpüşürüz sokaklarda
Beni bırak göğe bakalım
Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum göğe bakalım
Tuttukca güçleniyorum kalabalık oluyorum
Bu senin eski zaman gözlerin yalnız gibi ağaçlar gibi
Sularım ısınsın diye bakıyorum ısınıyor
Seni aldım bu sunturlu yere getirdim
Sayısız penceren vardı bir bir kapattım
Bana dönesin diye bir bir kapattım
Şimdi otobüs gelir biner gideriz
Dönmiyeceğimiz bir yer beğen başka türlüsü güç
Bir ellerin bir ellerim yeter belliyelim yetsin
Seni aldım bana ayırdım durma kendini hatırlat
Durma kendini hatırlat

Durma göğe bakalım
Turgut UYAR

10.18.9.1: HAZIRLANDIN DIYELIM

HAZIRLANDIN DİYELİM
hazırlandın diyelim bir yolculuğa
"bu,yalnızlığıda olabilir"diyor birisi
dayanıklımısın bakalım
silahın nedir
ilkin asfalt ve beton
bir bakarsın önün ardın su kesilir
yüzme de bilmezsin ayrıca
"çocuklukdan kalma şeyler bunlar"
diyor matrağa düşkün biri
"nasıl olsa yenilir"
Oysa kavradığım herşeyin adını bilmek
biraz bunaltıyor beni
örneğin bir atom santrali projesi
Hollanda daki bir caz konseri
ölececeğimi biliyorum nasıl olsa
ama gölgemi önüme düşürüyor
güneş önümden gelirken
şaşırıyorum gövdemi
matrağa alışkınım aslında ama
ille kayayı delen incir,
suları aşan gemi!
Turgut UYAR

10.18.9.1: KAN UYKU

KAN UYKU
Bir biz varız güzel öbürleri hep çirkin
Birde bu terli karanlık
Sonra bir şey daha var muhakkak ama adını bilmiyorum
Nereden başlasam sonunda o ışıkla karşılaşıyorum
Yarı çıplak utanmaz bir kadın resmini aydınlatıyor
Akşam oluyor ya bir türlü inanamıyorum
Oturmuş iri yapılı adamlar esrar çekiyorlar
Daha bir aydınlık olsun diye içtikleri su

Sarı toprakdan testileri güneşte pişiriyorlar
Bir korkuyorum yanlız kalmaktan bir korkuyorum
Gündüzleri delice çalışıyorum geceleri kadınlarla yatıyorum
Sonra birden büyümüş görüyorum ağaçları
Kısrakları birden yavrulamış
Havaları birden güneşli
Kadınlarla yattığım yetse ya
Birde kadınlarla yattığıma inanmam gerekiyor
Hoşlanmıyorum
Turgut UYAR

10.18.9.1 SENFONI

SENFONİ
Önce sesin gelir aklıma
Çaresiz kaldıkça hep seni düşünürüm
Güzel olan, dolgun başaklardaki sarışın sevinçli
Sonra cumartesi günleri gelir
Sonra gökyüzü gelir hemen kurtulurum
Bir yağmur yağsa da, beraber ıslansak.
Kırk kere söyledim bir daha söylerim
Savaşta ve barışta, karada ve denizde,
Düşkünlükte ve esenlikte
Zamanımız apayrı bize göre
Yanyana olduk mu elele
Aç kalsak ağlamayız biliyorum.
İçim güvercinleri okşamış gibi rahat
Sen yanımdayken ister istemez
Geniş meydanlarda akşam üstleri
Üstüste üç kere deniz, üç kere çınarlar.
Sen yanımdayken ister istemez
Uzak ırmakları hatırlıyorum.
Arasıra düşmüyor değil aklıma
Yabancı kadınların sıcaklığı
Ama Allah bilir ya, ne saklıyayım
Yanında ihtiyarlamak istiyorum...
Turgut UYAR

10.18.9.1 SULARDAN ÜRKÜ

SULARDAN ÜRKÜ
suların çoğaltığı seslerden ürküyorum
yorgunluk veriyor ürkü[1]
alacakaranlık gibi anlamsız bir şey
bir çoban kepeneği gibi ya da
gelip çakılıyor aklıma
sonra hiç bir şeye benzemiyor
bir saat iki saat üç saat gibi şeyler oluyor
ama
hiç bir şeye benzemiyor
tutturduğum türkü
nedendir bilmem
Edip le söylediğimiz zaman
oluyordu halbuki

---

[1] türkü ye kafiye aradığımı sandınız,yanıldınız!

Turgut UYAR

10.18.9.1 Turgut UYAR

Turgut UYAR

1927 Ankara doğumlu. Askeri Liseyi ve Askeri Memurlar Okulu'nu bitirdi. İlk şiiri 1947'de Yedigün dergisinde çıktı. Kaynak dergisinin bir şiir yarışmasında Arz-ı Hal şiiri ikincilik kazanınca Nurullah Ataç'ın güvendiği şairler arasına girdi. İkinci Yeni Şiir akımının önde gelen şairlerindendir. 1985'de öldü.

ŞİİR KİTAPLARI

Arz-ı Hal(1949)
Türkiyem(1952-1963)
Dünyanın En Güzel Arabistanı(1959)
Tütünler Islak(1962)
Her Pazartesi(1968), Divan (1970)
Toplandılar(1974)
Kayayı Delen İncir(1982)
Dün Yok mu(1984)

10.18.9.1 TUT KI BEN

TUT Kİ BEN
tut ki sen bir şiiri çok iyi yazsan
ya da çok iyi bir şiir yazsan
bir saatin aralıksız işleyişi
bir çocuğun bir sokak kedisini sevişi
bilmem ki sanki güzel bir akşam gibi
onun için her akşamı iyi yaşamalıyım
yani kıskanılan onu
demek istediğim hepsi
Turgut UYAR

10.18.9.1 UZAK KADERLER IÇIN

UZAK KADERLER İÇİN
Birgün, bir yağmurla garip garip
-Çoluğu çocuğu terk edeceğim.-
Bir sevgiyle doymayacak kalbim, anladım
Alıp başımı gideceğim.
Asır yirminci asırdır, amenna
Bir yanımda sevgilerim, bir yanımda sancım
Neon lambaları büsbütün karartır gecemizi
Uzaklar daha uzaklaşır
Bir define çıkarır gibi kayalardan, Ademden beri
Sımsıcak sevgilere muhtacım.
Bir gün alıp başımı gideceğim
-Yıldızlar ışısın, yollar üşüsün, yollar...-
Belimi bir ılık şal sarsın, mavi
Hüzünlü bir serencamın ardından, şarkısız
Rüyalarım unutulmuş bir handa pes desin
Görmüş geçirmiş bir çift duygulu dudak karşısında.
Kendi kendine çekilmez oluyor ömrüm
Her insanın ayrı ayrı yaşayabilsem kaderinde
Diyarı gurbette kanlı bir aşk
Bahtsız bir çocukluk uzak köylerin birinde
En uzak beyazlar,
En yakın ikindilerde, duygulu
Ve bir sahil meyhanesinde bir akşam
İçip içip ağlasam...
Nasıl kısa kesmeli bilmiyorum?

Herkesin derdinden pay isterken.
Uzak kaderlerin suları çağlar simdi
Yıldızlar dökülür sonsuza içimizden.
Birgün, bir parkta otururken, biliyorum
Bir el yağmurla dokunacak omuzuma
Bir çift göz, bir davet, bir kalp
Çoluğu çocuğu terk edeceğim.
Yapraklar dökülecek, çiçekler solacak
Bir sonbahar, bir sabah ve bir yağmur olacak
Toprak ve insan kokularıyla,
Uğultulu bir sarhoşluk içinde, yıllar için
Başımı alıp gideceğim.

Turgut UYAR

10.18.9.1 İLKIN

İLKİN
Bunu kimse söylemedi belki düşündü
çünkü vardır insanın yaşamasında
uyku ve öfke gibi vardır
kimse söylemedi
tuzunu çoğaltan bir denizde
nasıl batarsa güneş öyle
bende kaçırdım
ki gözüm bütün gün
günboyu lekelerde
kaçırdım ama şöyle de söylenebilir
şiirin bütün geçmişinin dışında
önceden açıklanan her şeyin dışında
örneğin en sıcak ülkelerin yazında
en soğukların kışında
yanarım üşürüm berbat olurum
hiç bir şeye yaramam
ama yinede seni severim
o zaman sende beni sev
evet
Turgut UYAR

10.18.9.1 SASIYORUM GÖZYASINA

ŞAŞIYORUM GÖZYAŞINA

artık şaşıyorum gözyaşına
hiç unutamam çünkü pazarcıların
haftanın her günü öteye beriye
öteye beriye gözyaşı taşıdığını
yukarlarda en uzaklarda
bir orman kaçkının
ormana sığındığını
mülküm benim
örneğin senin gözyaşın bir hayvandır
önümden uzun tüyleriyle kaçan
sularımı kana kana akıtdığım dağlara
haziranın on nunda
bir çocuğumuz olacağını biliyordum
ayrıca biliyordum ki
çocuğumuz olsa da olmasa da
bir bölüğü çocukdur insanların
artık şaşıyorum gözyaşına
mutsuzluğun harcını pekiştiren
çaresizliğin gözyaşına
binlerce beygir bir ovayı arşınlarken
yepyeni dişleriyle binlerce tay
ve sonsuz giyimiyle büyük hayat
kuşanırken en mavisini
güvercin toplayarak geldim öteden beriden
ona şaşıyorum
ki hepsi hiç değilse bir kere nisan görmüşler
şimdi artık serinle mülküm
çıkar papucunu ve gözyaşını
ellerin bir demet güvercin olarak
uçursun uzaklara yukarlara sevdamızı
taşınmaz hiç bir şeyini tutma
aldığın soluk verdiğin kadar olsun
dağlar ve ateş ve kan varken
şakaklarım zonguldak gibi uğuldarken
şaşıyorum gözyaşına
Turgut UYAR

10.18.10TUGRUL ASI BALKAR

10.18.10.1ANLAT DERDI ÇOCUK

ANLAT DERDİ ÇOCUK
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Kıyıda ahşap iskelenin gıcırdayan tahtalarının üzerinde, denizi tanımaya başladığı günleri anımsayarak. Denizi. Babasının dayısını geri vermeyen, koynuna alan gizemli denizi. Elimi tut baba, bırakma.
Baba Bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Dedemle dostluğunu. İncelikli, yürekli, onurlu. Tükenmeyen, insanca.
Birlikte nasıl balığa çıktıklarını. Nasıl birlikte rakı içtiklerini. Denizi içer gibi yudumladıklarını. Denizde buldukları bombayı. Elimi tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Kayagölgelerini, mimozaları. Saçlarına, Balıkçı'nın yetiştirdiği mimozaları takan Bodrumlu kızları. Onbiray çiçeğini, karanfilleri, yaseminleri göz nuruyla sevgiyle büyüten kadınları. Balıktan dönen balıkçıları. Fil kulağı süngerleri sırtlamış süngercileri. Ötelerin Çocukları'nda sancısı tutan kadını. Hani Ötegillerin Elif'i. Okusana yeniden, işiteyim senin Giritli göçmen dilinden. Elimden tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Mavi Sürgün'ün gözleri mavi değil de çakıra çalardı hani. Mahmut nerelerde? Aganta Burina Burinata! Haydiyin engin denizlere! Aliş'im bekleyedursun. Kerimoğlu kıyı boyu gelir mi, haggat tıp tıp eder mi zenginlerin üreği. Elimi tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Çocuk düşlerinde, mandalina bahçeleri arasında Çakır Ayşe. Yoksa o da mı Bodrum'un gök rengi bulutlarından bize bakmakta. Babası sefir, amcası vezirmiş, doğru mu baba? Deli Davut, niçin giderdi Gülen Ada'ya? Pegas, Pegasus kıpkırmızı kahkahalarla baba. Elimi tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Kalenin içinde saraçlar, kavaflar, dükkanlar varmış eskiden. İp satıcıları. Balık ipi de satarlar mı baba? Balıkçı'nın oturduğu apartımanın adı Merhaba imiş, gerçek mi? Elimi tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Kıracı misgillere, bozkırı şenliğe dönüştüren kimdi? O kıyıboyu ağaçlarını, o palmiyeleri diken kimdi? Şimdi, niçin kesiyorlar? Korkuyorum. Elimi tut baba, bırakma.
Baba bana Balıkçı'yı anlat, derdi çocuk.
Büyüdü. Babası yine de elinden tutuyor. İçinde bir türlü büyümeyen çocukluğunun elinden. İçinde bir türlü dinmek bilmeyen deniz sevgisinin elinden. Doğa sevgisinin elinden. Tarih sevgisinin elinden. İnsanlık sevgisinin elinden.
Şimdi, ikisi de, birbirlerinin ellerini daha bir sımsıkı tutuyorlar, betonla çoraklaşan,

bilisizlikle boğazlanan ağaçların gözyaşlarını yüreklerinde duyumsayarak. Daha bir sımsıkı. Elimi tut, bırakma, demeden.
Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.: FELLUCE: MAHSER MENZILI

FELLUCE: MAHŞER MENZİLİ
Sana büyük bir sır söyleyeceğim kapat kapıları
Ölmek daha kolaydır sevmekten
Bundandır işte benim yaşamaya katlanmam
Aragon
sana bir sır söyleyeceğim
açyüreğini
burası benim vatanım
ölmek de yaşamak da
benim hakkım
ve en çok bundan dolayı
sana burasını cehennem
bana yine cennet vatan yapacağım
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
yaşadığın her an
mahşer menzilimdesin
soluk aldığın her an
mahşer menzilimdesin
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
burası benim vatanım
camiler kenti: felluce
ben bağımsız yaşarım
ben anasız yaşarım
ben babasız yaşarım
ben oğulsuz yaşarım
ben kızım olmadan yaşarım
ama vatansız yaşayamam
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
unutma
benim öldüğüm yer de vatanım
ya senin

ve sen
petrolsüz yaşayamazsın
yapamazsın yaşayamazsın
öfken hayalet öfkem gerçek
öfkem gerçek öfken hayalet
ölmek ve öldürmek benim için onur
senin için utanç
senin için yüz karası
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
sen uyut dünya uyusun
sen uyut insanlık uyusun
ama ben uyanığım
ama ben direneceğim
işte kefenim bedenim
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
felluce içinde redif sesi var
bakın yüreğine acep nesi var
beni duymayana dostlar
hepten âhım var
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
mahşer menzilindesin
mahşer menzilindesin
sana bir sır söyleyeceğim
aç yüreğini
bayram bağımsızlığımladır

T. Asi BALKAR

10.18.10.GEZILERIM

GEZİLERİM

Bir bulut eyerleyeceğim
binmek için dağlarımın üstünde,
yağmur isterlerse, ıslatacağım onları göz yaşlarıyla.
Bir at eyerleyeceğim
rüzgârın tadını duyumsamak için
aşk benim için beklediğinde.
Bir ırmak eyerleyeceğim

beni denize götürsün diye,
ve gemiler düşecek peşime
Bir meyve ağacı eyerleyeceğim
kuşlarını yitirince yas tutmasınlar diye
ve kökleri inecek yeryüzünün derinliğine.
Bir düş eyerleyeceğim
üzengisiz ya da dizginsiz,
beni geleceğe götürsün diye.
Bir şarkı eyerleyeceğim
türkü söylemenin ustası ve kölesi
olmak için, suskunluktan devinime.
Cevahir SİPAHİ
Çeviren : Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.4 GÖRÜNTÜLENISLER XIX

GÖRÜNTÜLENİŞLER XIX. TUNÇTAN BİR YALNIZLIK
ilk o geldi rıhtıma demirlediği umutlarıyla
durdu. artık yaşamaktan yoruldum
diye yanıtladı oğlunu
ufku izledikçe sonsuzluğun çizgileri
yerleşirken alnına
uykusuzluk, soluğunu kesen öksürük nöbetleri ve kan
sığ sularında tekneler yüzdürdüğü kasaba:
bodrum, her insan bir bodrum burada
bir yalnızlık kalesi ve poyraz
poyraz olmalıydı uykularımın son limanı
de oğul kimin ağına takıldı ki
mutluluk, kimin
çekilirken deniz ağlardan.
tunçtan bir yalnızlık kalesi babam
gözleri çakır.
Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.5 KANIT

KANIT
yalnız çığlığım var elimde yokoluşu kanıtlamak için
dengede tutmak için aşkın ve kurtuluşun cesaretini
unutulmaz ki senin şakaların terazisinde

hep acının kefesinde dara olduğun
aşkı tadışın rakıyı yudumlayışın
susmayı küsüşün sesi ünleyişin
anımsanır her eflatun düşüne
yalancı ama yeni bir aşkı yakıştırdığın
behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta uçmaklığa kavuşur
söyledikçe sır tutmaz aynalar
ele veriyor kimliğini
koşuyor kış tozuyor bahar
bitiyor güz kavuruyor yaz yakıyor
kırılıyor boynu kuğuların pervanelerin
hasretlerin metinlerin asafların
gösterdikçe gizi yitiyor görüntülerde
kirletilen insanlığın
behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta uçmaklığa
biliyorum gülüşün deprem
biliyorum haykırışın boran
susturur. ama ya acıyı
biliyorum soluğu cana can verir, olsun!dur
nasıl da yakışıklıdır gözleri: giritli, göçmen
dudakları çarpışırken dilinin erdemine
dişleri şahmeran kalesinin temel taşları
düşleri, ne de olsa askeri bir tıbbiyeli, eyy!
behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
madımak'ta
sen ki görkemli voltanı atarken
tutulur kapıları insanlığın ve umarsızlığın
belki bir unutkanlıktır kalır: kardeşlik
pasaportunun ritsos'la paylaşılması
biliyorsun yaşam yaşatmaktır
kanın dolaştığı her yerde ve insanlığı
kimin gücü yeter 'yangında ilk kurtarılacaktır' demeye
behçetim don değiştirmiş hezarfenim
çıkarmış yüreğinin kanatlarını
(çıkarınız yüreğinizi

bu ülkenin sahibi kim: bilmiyorum
ben acılarelininkini: biliyorum)
behçetim
ağabeyim
kendi çığlığımdır ancak ses veren çığlığıma
Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.KUSATMALAR COGRAFYASI'NDAN

KUŞATMALAR COĞRAFYASI'NDAN
altı
o bendim, beni unutma
diyen sesinin çınlamasıyla şaşkın
ellerimi tuttuğunda uslu bir çocuk
gözlerini kapayınca karanlıkta kalan
o bendim
bir düşten uyanmışçasına sersem
bir güle baktıkça solan
bir serçe salıverince köle
aklı hep o şarkıya takılı
gider mi gider gitme desen de
yedi
o bendim, gökyüzüne bakarak
yıldız kaymalarından kendine umut biçen
her yıldızın bir ömrün
bedeli olduğunu bilmeyen
yanılan yıkılmış ve sürgün
o bendim
boşlukta dağılan
ellerimle dalgın
kirlenmiş düşlerimden
soyunup
bekleyen,
seni bekleyen
çoktandır yaşamayan birine
arada gelen mektuplar için
şiirler yazan, uçurumun kıyısında
uyuyan ve uyanan
gider mi gider gitme desen de
Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.7 O DURU ÇOCUK BIR MASAL BELKI

O DURU ÇOCUK BİR MASAL BELKİ
o duru çocuksu alnın ölüme yüz sürmez
sır vermez bir gülüşle kıvrılır dudağın
inanma, karanlık geceleri süslemez güzel düşler
bir kent karartılmış mevsimleri yaşarken.
karartılmış mevsimleri yaşarken
bir yıldız kaysa biri ölürmüş hani
kaç yıldız kaydı bir bilsen
morartılmış gecelerde düşler kurarken
morartılmış düşler kurarken, otursana
yüzüne dallarının nakışı düşsün.
hep akasyalarla vardı o çocuk, sensiz
şarkılarda unutulmuş bir masal.
bir masal belki, sevdası terkisinde
atını değiştirmiş bir süvariyle giderken.
o süvariyle giderken hiç acı duyar mısın
bir yıldız kaysa ya da düşmese, ölümler
beklemiyor artık, bir bıçak saplanmış
gibi yüreğinde, her gün her gece.
her gün her gece acılıyım, söylemiştim
o duru çocuk alnına sürmez ölümü
ne karartılmış mevsimlerde
ne morartılmış gecelerde.
sürerse sözüm sürer, masal mı o çocuk şimdi.
Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.8 SENINLE BIRLIKTE OLMAK

SENİNLE BİRLİKTE OLMAK
Dokunmak sessizliğine bir nesneye dokunur gibi,
Dalmak derinliğine o gözlerin,
Aşkın bir kayık gibi sürüklendiği yerde
Beni sonsuza dek istemez misin?
Kollarım omuzlarında yürümek
Mavi dalgaların çırpınışını hissetmemek,
Başım limon ağaçları üstünde mi?
Kayıklar gecedeki ateşler gibi mi?

Seninle birlikte olmak,
Seninle birlikte gülmek,
Ve o denizi hissetmemek,
Kabuğumdan kurtulmak çabası mıdır?
Seninle birlikte olmak?
Seninle birlikte olmak!
Cevahir SİPAHİ
Çeviren : Tuğrul Asi BALKAR

10.18.10.Tugrul Asi BALKAR

Tuğrul Asi BALKAR

1960 yılında İzmir'de doğdu. Kemal Atatürk İlkokulu'nu, Hürriyet Ortaokulu'nu, İzmir Atatürk Lisesi'ni bitirdi (1977). Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden 1987 yılında mezun oldu. Zorunlu hizmetini Kars'ta yaptı (1989). 1990 yılından bu yana Edirne'de yaşamını sürdürüyor.

Şiir denilen amansız serüvenle lise yıllarında tanıştı. Şiirin bir yaşama ustalığı ve bir gusto olduğunu Ankara'da öğrendi. Onur ve İlhanİlhan Kitabevi'nde geçen günlerini unutmadı, unutamaz. Bir süre, Ankara'da yayımlanan Sanat Rehberi Dergisi'ni yönetti. Şiir ve yazıları Adam Sanat, Cumhuriyet Kitap, Kıyı, Nitelik, Önder, Parantez (Almanya), Pencere, Promete, Su, Şiir-lik (Almanya), Varlık, Yamaç, Yarın, Yaşam İçin Şiir, Yeni Biçem gibi dergi ve gazetelerde yayımlandı.

YAPITLARI

Bir Sevinç Depremi (1994)
Vazgeçmeler Ustası (2000)
Buzdan Parantez (2005)

ÖDÜLLERİ

Sabri Altınel Şiir Ödülü (1993)

VAZGEÇMELER USTASI
10.18.10.10

VAZGEÇMELER USTASI
Dünya kirletilmişse,
Üstünüze sıçramış
Bir şey vardır mutlaka.
Benimki aşktan bir leke,
Kazındıkça kendini temize çeken
Gizlice. Sürtündükçe kıvılcımlar saçan
Çakaralmaz renk cümbüşü işte.
Ya sizinki?
Ben vazgeçmeler ustasıyım.
Reddedemem önerinizi,
Paylaşalım elbette:
Lekeniz sizde kalsın,
Ben aşk'ı alırım sadece.
Dünya kirletilmişse,
Üstünüze sıçramış
Bir şey vardır mutlaka.
Benimki iki soluk arasında
Gelip geçen zaman.
Hangisi ölüm hangisi yaşam?
Ya sizinki?
Ben vazgeçmeler ustasıyım.
Yaşadığınız bir ömür değil mi?
Seçimi siz yapsanız, istediğiniz sahneyi seçseniz:
İster ilkincisi olsun ister sonuncusu fark etmez ki,
- Başarımızı arttıracaktır provalardaki performansınız -
Artanıyla yetinirim zaten ben, ilk gösteri için
siz önden buyrunuz lütfen!
Dünya kirletilmişse,
Üstünüze sıçramış
Bir şey vardır mutlaka.
Benimki korkusuz ve kuşkusuz bir aşk,
Başdöndürücü ve anısız,
Fısıldaşmaları dalgınlıklara takılı.
Ya sizinki?
Hala anlamadınız mı?
Demiştim:

Ben vazgeçmeler ustasıyım.
Aşk'ı bana terk etmiştiniz zaten,
Üstü...kalabilir sizde...
Tuğrul Asi BALKAR

YAZI
10.18.10.1
1

10.18.10.11.1 BILINÇLI BIR ÇOCUK VE BILINÇLI BIR DELININ

BİLİNÇLİ BİR ÇOCUK VE BİLİNÇLİ BİR DELİNİN ALTMIŞ YILLIK ŞİİR SERÜVENİ YA DA

Tuğrul Asi Balkar

Cumhuriyet sonrası Türk şiirinin "evrensel şairlerinden" biri olma hakkını kazanmış 80 yaşındaki Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveni hakkındaki düşüncelerimi söylemeye başlamadan önce, sizlere küçük bir öykü anlatmak istiyorum:

Ormanda yangın çıkmış. Herkes can derdinde kaçışırken, minik bir serçe, ormanın yakınındaki gölden, gagasına doldurduğu bir damla suyu getirip alevlerin üzerine atıyormuş durmadan. Kaçışanlar alayla sormuşlar serçeye: "Bir damla su ne işe yarar?" diye. Yanıtlamış minik serçe telaşla: "Elimden ancak bu kadarı geliyor."

Benim, Melih Cevdet Anday şiirine yaklaşım ve çabalarımın da "bu kadar"la sınırlı olduğunu lütfen unutmayınız.

*

Bilinenleri yinelemenin her zaman yararlı olduğuna inandım. Bu durum, Melih Cevdet Anday şiiri içinde geçerli ve gerekli.

Her *yeni devinim* alışılmışı karşısına alır, karşı koyar, eleştirir ve alışılmışa baş kaldırır. Yeni olanın alışılmışa göre yaşama gücü elde edebilmesi ve dirimselliğini sürdürebilmesi *karşısına alma, karşı koyma, eleştirme* ve *baş kaldırma* işlevlerini ne ölçüde yerine getirdiğine, getirebildiğine bağlıdır, bağımlıdır. Cumhuriyet sonrası Türk şiirindeki *bildirgeli* Birinci Yeni ile *bildirgesiz* İkinci Yeni, bu durumun can alıcı öneme sahip örnekleridir.

Garip'in '*Birinci Yeni*' oluşu ortaya çıktığı ve rast geldiği zaman diliminde sayılan niteliklere uygunluk göstermesindendir. *Alışılmış*, şiir adına yaratılanı, üretileni *doğal, olağan saymayı* öngörür. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiştir. Alışılmış *şimdi*deki *eski*yi ve *eskimekte olan*ı simgeler ve dile getirir. Alışılmamış ise *şimdi*deki *yeninin muştusu*dur. Alışılmış, benimsenmiş*lik*, benimsetilmiş*lik* ve belletilmiş*lik dışında* başka bir seçeneğe yaşam hakkı vermemeye çalışır, çabalar.

Oysa, *alışılmışı* karşısına alan, karşı koyan, eleştiren ve baş kaldıran *alışılmamış* benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş olan(lar)ın dışında seçenekler sunar. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş*in göreli* olduğunu ve *değişebilirlik* taşıdığını gösterir, vurgular. Dolayısıyla *yadırganır, yargılanır, alaylanır, kalaylanır*. Alışılmamış da *yadırgatır,yargılar, alaylar, kalaylar*.

Alışılmış geleneğin ve ortam ortalamasının kucağına oturur ve iyi-kötü beslenir. Gelenek ve ortam ortalaması beslediğine *giysi* niyetine *deli gömleği* giydirir. Gelenek ve ortam

ortalaması şairin kendini *kendi olarak* var kılma ve var olma sorumluluğunu kolaylaştırır. Karşılığını ise, şair, bile isteye *talebe göre arz* ya da *yaratmasını ortalamada, vasatide tutmakla yetinerek* öder. Çünkü, gelenek ve ortam ortalaması *alışılmış*ı, alışılmış benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmişi yarattığı, ürettiği – yeniden ürettiği ölçüde ve sürece besler, destekler. Talebe göre arz ya da yaratmasını ortalamada tutmak git gide birörneklileştirilmiş kendini yineleyen ama yenilemeyen bir döngünün, bir kısır döngünün oluşmasını ve sürmesini sağlar.

Gelenek ve ortam ortalaması, *şaire* giydirilen *deli gömleği*, *şair* ve *okura* takılan *at gözlüğü*dür. Şair ve okur, bunları fırlatıp attığı zaman *sağlığına* kavuşabilir, kavuşacaktır.

Alışılmış olan tepki oluşturma gizilgücünü güdükleştirir, beklentilere sınırlar çizer, narh koyar. Alışılmışa karşı iki tür tepkime oluşur: *birincisi*, alışılmışın verdiği tekdüzelik, rahatlık ve ağırlık (rehavet); *ikincisi* ve asıl önemlisi doygunluğa eriştirememezlik.

Alışılmamışa karşı oluşan tepkimeler iki türdür: *birincisi*, rahatı bozar, dolayısıyla dışlanır ya da görmezden gelinir; *ikincisi* ve yine asıl önemlisi doygunluğa eriştirebilir, farklı tatlar ve hazlar oluşturur.

Cumhuriyet sonrası Türk şiirinde, Birinci Yeni şairleri başlangıçta, o günün ortam ortalamasının sularında az ya da çok kulaç atmışlardır. Göz açtıkları şiir dünyasında eskiyen en son yeni ya da yeniler vardır çünkü. Her yeni, kendinden önce var olanda bazı beğeniye değer yanlar bulabilir, bir süre bunlarla oyalanır. Sonra yeni olmanın gereğini yerine getirir: denenmemişi denemek. Şiir, gerçek şiir hiçbir zaman var olanla yetinmez çünkü, bu doğasına aykırıdır. Var olanı yinelemek yerine, yeniyi, dirimi arar, yapılmayanı yapmaya girişir, ulaşılmaz olanı erekler.

1937-1938 yıllarında Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday Varlık dergisinde yayımlanan şiirleriyle geleneğe ve ortam ortalamasına darbeyi vurmuşlar ve 1941 yılında yayımladıkları ortak kitapla bu devinimi bildirgeli konuma getirmişlerdir.

Dönelim: Birinci Yeni *alışılmış*ı karşısına almış, karşı koymuş, eleştirmiş ve baş kaldırmıştır. Benimsenmiş, benimsetilmiş ve belletilmiş ne varsa, kendi iç tutarlılığı ve bildirgesi çerçevesinde değiştirmiştir. Köktencidir. Seçkinlik sıradanlığa, ölçü ölçüsüzlüğe, uyak uyaksızlığa, soyut somuta, yapmacıklık içtenliğe, büyük küçüğe yerini bırakmıştır. Söyleyişe, o günün moda deyimiyle *eda* egemen olmuştur. Şiirin içine şiirin dışında ne varsa alma kararındadır Birinci Yeni. Gerçek anlamda, şiirin tarihi, coğrafyası, ekonomisi ve panoraması değişime uğramış ve farklılaşmıştır. Birinci Yeni ataktır, kavgacıdır. Yıkmıştır ve yıktığının yerine kendi değerlerini ve kendi kimliğini ortaya koymuştur. Ama, süreç Birinci Yeni*yi* hiç de *garip olmayan* bir biçim de gelenek durumuna, alışılmış konumuna ve ortam ortalaması düzeyine getirmiştir. Tüm yeni ve alışılmamış*ların* vardığı, varacağı *kaçınılmaz* bir uğraktır bu. Sonrası, sonrası mı?

Sonra, Birinci Yeni şiirini yine Garip'in üç atlısı sonlandırmıştır. Orhan Veli'nin *Boğaziçinde Bir Garip Orhan Veli* şiiri ve erken ölümü, Oktay Rifat'ın *Perçemli Sokak*'ı ve Melih Cevdet Anday'ın *Tohum* şiiri.

Buraya kadar başlıca bilinenleri çok genel bir çerçevede sunmaya çalıştık.

*

Şimdi,Melih Cevdet Anday'ın şiir serüvenine ışık tutan kitapların dökümünü yapalım:

1.Garip (1941) [Orhan Veli,Oktay Rifat ve Melih Cevdet Anday birlikte]
2.Rahatı Kaçan Ağaç (1946)

3.Telgrafhane (1952)
4.Yanyana (1956)
5.Kolları Bağlı Odysseus (1962)
6.Göçebe Denizin Üstünde (1970)
7.Teknenin Ölümü (1975)
8.Sözcükler (1978) [*Başlarken, Yaşarken, Masal* gibi hiçbir kitabına girmemiş şiirleri içeren bölümlerle ilk toplu şiirler]
9.Ölümsüzlük Ardında Gılgamış (1981)
10.Tanıdık Dünya (1984)
11.Güneşte (1989)
12.Yağmurun Altında (1995)

Bu sıralamayı yapmak zorunluluk. Çünkü, Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninde tüm kitapları ayrı ayrı önem taşımakla birlikte, *Sözcükler* bence ayrı bir değerde. Şiir serüvenindeki boşlukları, onu sürekli izleyenleri "bir tür boşluk duygusundan" kurtarma amacını da içerir bu kitap. *Başlarken* adlı bölüm, Garip şiirinin birikme öncesi durumunu açıklığa kavuşturur. *Yaşarken* adlı bölüm, Anday'ın "anakronik zaman" algılayışını geliştirdiği uğrakları dile getirir. *Masal* adlı bölüm, Anday şiirinde mitolojik dönem öncesi birikimi duyurur.

GARİP ŞİİRİNİN BİRİKME ÖNCE DURUMU: BAŞLARKEN

İlk kez *Sözcükler*'de, daha sonra *Rahatı Kaçan Ağaç* adıyla Rahatı Kaçan, Telgrafhane ve Yanyana'nın ortak basımında yer alan *Başlarken* adlı bölümde 4 şiir vardır: Ukde, Beklemek, Son Liman, Döneceğim.

Ukde, Melih Cevdet Anday'ın yayımlanan ilk şiiridir. *Varlık* dergisinin 15 Kasım 1936 (sayı:86) tarihli nüshasında çıkmıştır. *Ukde* ve *Son Liman* 9 heceli, *Beklemek* 11 heceli, *Döneceğim* 14 heceli ölçüyle yazılmışlardır.

Melih Cevdet Anday'ın başlangıçta yayımladığı ilk şiirlerinde hece ölçüsünü ve uyağı kullandığını görüyoruz. Bir noktaya işaret etmek gerekiyor: *Yedi Meşaleciler* hece duraklarını ortadan kaldırmaya çalışmışlardı. *Ukde* ve *Son Liman* şiirlerinde buna benzer bir çaba saklı durur gibidir. *Başlarken*'de yer alan bütün şiirlerde, hececilerin biçim ve izlek özellikleri görülmekte, biraz mistik sayılabilecek tarzda nesneler dizilmekte ve şiir-özne şaşkın bir çocuk gibi çevresine bakınmaktadır sanki. "Şaşkın bir çocuk gibi" çevresine bakınmak durumu, Anday'a özgü bir tutumdur. Uyaklıdır bu şiirler. Ama uyak göze görünür, kulağa pek işlemez, gizlenir gibidir. Özü değil de, biçimi sarsma çabasıdır bu. Hatta, değişimi önce biçimde deneme, demek daha doğru. *Ukde* ve *Döneceğim* şiirlerinden kısa birer bölüm sunmak istiyorum:

Bir gün ışığa döner yaprak
Üzümler kızarır kütükte;
Elbette diner bu sağanak,
Kaybolur içimdeki ukde.

ya da

Dağıtır saçlarını ve yalvarıp uzaktan
Mavi bir iklim gibi çağırır beni sesin,

*

ALELADELİKTEKİ FEVKALADELİK: GARİP

GARİP 1941 yılında Resimli Ay Matbaasında yayınlanır. Kitabın kapağında üstte Orhan Veli, ortada GARİP, altta 1941 yazılıdır. Kitabın içinde GARİP sözcüğünün altında *Şiir Hakkında Düşünceler* ile *Melih Cevdet, Oktay Rifat, Orhan Veli'den Seçilmiş Şiirler* yer almaktadır. Kitap yayınlandığında Melih Cevdet 26, Orhan Veli ile Oktay Rifat 27 yaşındadır. Kitabı saran kuşakta şunlar yazılıdır: "Bu kitap sizi alışılmış şeylerden şüpheye davet edecektir." Eder de.

Melih Cevdet Anday'ın Garip ile ilgili kimi düşünceleri yinelemeli burada.

Önce, Garip kitabı hakkında, kitabın çıkış serüveni için şunları söylemişti: "*Ben Kasımpaşa'da Askeri Hastane'de yatıyordum. Oktay'la Orhan geldiler. Aralarında bir anlaşmazlık çıkmış. Benim oyumu istediler. Orhan kapakta üçümüzün adının olmasını istiyordu. Oktay ona razı olmadı. Kitabı Orhan'ın çıkarmış olmasını istiyordu. 'Onun yaptığı bir antoloji olsun' diyordu. 'Sen ne dersin' dediler. 'Bir kişi razı olmazsa uygun olmaz' dedim. Orhan Veli'nin adıyla çıktı.*"

Garip akımı için ise şunları söylemiştir: "*Garip, bir temizlik hareketidir. Şiirde yapmacıklardan kurtulma olanağı bütün şairleri kendine bağladı. Türk şiirini maskaralıktan, şairanelikten, laf ebeliğinden temizledik. Böylece yeni kuşaklara temiz ayıklanmış, süssüz püssüz bir dil ortamı bırakmış olduk. (...) Garip hareketinin, bizim şiirimizde öncesi yoktur. Demek, biz bu şiiri ustasız geliştirdik. (...) Garip şiiri kısaca bir konuşma şiiridir, yani bir odada alçak sesle söylenir. Genellikle, serbest vezin şiir biraz nutka da benzer. Meydanlara, kalabalıklara seslenir. Biz bunun tam karşıtı bir şiir yazdık. Bu açıdan bakılırsa, bizim şiirimizin kişileri de yavaş sesle konuşan halktan insanlardır.*"

MUTLU OLMAK İÇİN: AĞAÇLARIN RAHATI KAÇMALI

RAHATI KAÇAN AĞAÇ 1946 yılında yayınlanır. "Şaşkın bir çocuk gibi"deki *şaşkınlık* yerini *haşarılığa, çocukluk yeniyetmeliğe* bırakmıştır. Uyak ve ölçü artık terk edilmiştir. Ölçü derken, geleneğe ve ortam ortalamasına ilişkin ölçülerden söz ediyorum. *Yeni bir tartım arayışı* bulgulanmıştır. İzleğin, konunun, ayrıntıların dayattığı ses ve uyumu yakalamak için her şiirde ayrı, diri, yeni, başka, denenmemiş *bir ölçü bulma yönünde bir atılım.* Anday "küçük insanı", sıradan insanı anlatmaktadır. Küçük insanın içinde bulunduğu durumları, konumları, verili olanla şiir öznenin varoluşu arasındaki uyumluluğu ve uyumsuzluğu bulgulama yönünde bir tavır geliştirir. Rahatı Kaçan Ağaç'taki şiirlerin ağırlıklı izleği *mutluluk* ve *ölüm* duygu-durumudur. Beliren duygular düşünceyle alışverişe girer, duygu ve düşünce durumlarındaki *pekiştirme* şiir akışındaki duraksamalarla sağlanır. Uzun dizelerin arasından çıkıveren kısa bir dize birden aydınlığa kavuşturur şiiri. Bu kitaptaki şiirlerin hemen hepsi için ortak bir nokta, *toplumsalla olan ilişkisini ve ilintisini alabildiğine korumasıdır*. İçten içe ayrıntılarla örülen alaylama ve kalaylama, her zaman bir tedirginliği barındırır. Şair, bu tedirginliğini nedense ısrarla korur.

MUTLULUK ŞİİRLERİ

III
Bir şiir yazmak isterdim
“Eski zamanlardaki gibi güzel”
Adlı,
Eğer, mutlu olsaydım.

* * *

BİR MİSAFİRLİĞE

Bir misafirliğe gitsem
Bana temiz bir yatak yapsalar
Her şeyi, adımı bile unutup
Uyusam...

Bu iki örnekte de, duygu-durumunun tedirginliği açıktır.Şiirler ise alabildiğine çıplaktır, nü*dür*. Hele, Rahatı Kaçan Ağaç’ın çıplaklığı. Şair bile bu durumdan rahatsız olur ve giydirmek ister. Ama nasıl?

Ona bir kitap vereceğim
Rahatını kaçırmak için
Bir öğrenegörsün aşkı
Ağacı o vakit seyredin

Yine de, her şeye karşın *coşku gemlenmiş*tir. Dikkat edilmesi gereken nokta bu: bir tür *aleladelikteki fevkaladelik.* Garip, en çok bu değil midir?

Rahatı Kaçan Ağaç’ta benim için en güzel şiir, kitaba adını verenden sonra *Yörük Mezarlığı* adını taşıyandır. 1 ikilik, 4 dörtlükten oluşan 18 dizelik bu şiir, okuru ekinsel bir tada götürür. Söz konusu edilen salt bizim toplumsal bilincimizdeki “yörük” de değildir, şair bilincinde görüngü konumuyla “göçer yazgısı”dır. Bu şiir, Garip şiirinin gerçeküstücülüğe hem yaklaştığı hem de uzaklaştığı noktayı ele verir nitelik taşır.

Alaylama-kalaylama kıvamını elde ettikçe duygu-durumunu korumakla birlikte, duygunun kesinliği ve keskinliği insanlık değerlerini öne çıkaran bir öze kavuşur:

YALAN

Ben güzel günlerin şairiyim
Saadetten alıyorum ilhamımı
Kızlara çeyizlerinden bahsediyorum
Mahpuslara affı umumiden...
Çocuklara müjdeler veriyorum
Babası cephede kalan çocuklara...

Fakat güç oluyor bu işler
Güç oluyor yalan söylemek...

GÖKGÜRÜLTÜSÜ BİLİCİSİ: TELGRAFHANE

TELGRAFHANE 1952 yılında yayınlanır. Alaylama ve kalaylama en keskin niteliğini bu toplamda kazanır. Eleştirel olma, ama şiir içinden *saf olarak* eleştirel olma konumunu elde eder şiir. Telgrafhane, lirizm ile alayla başlar. Şinanay'la sürer. Şiirine katışacak ve müthiş bir dönüşüme yol açacak *Tohum* bu toplamda yer alır. *Tohum*, Melih Cevdet Anday şiirinde ikili bir özelliğe sahiptir. *Birincisi*, toplumcu yönelim. *İkincisi*, Garip'in eski ile – gelenek ve ortam ortalaması ile – arasındaki köprüleri yakarak giriştiği atılımda, eskide var olan ve yaktıkları yapının kimi parçalarında yer alan, Garip'e karşın dirimselliğini koruyan sağlam ve sağlıklı parçalardan da yararlanabilme. Tohum ve sonrası ile, Melih Cevdet Anday şiiri, toplum ve insanlık değerlerini savunan, kimi zaman *naif kavgacı* şiire bile olanak veren bir konuma kavuşur. Yine, ilginç bir nokta, çağrışımlar arasındaki uzaklık gittikçe açılmaya başlar.

Burada, Lirism adlı şiiri nedeniyle bir ayraç açmak zorunluluk. Anday, Lirism şiiri ile lirizme açıkça tavır almıştır. Bu doğru. Hatta, lirizmi aşağılamıştır da. Özünde bu tavır, lirizme karşı değildir. Tam karşıtı, lirik olduğu ileri sürülen "yozlaşmış" bir anlayışa karşıdır. Daha sonraki şiir serüveninde, Anday'ın lirizmi toplumsal güçlüklerin, dengesizliklerin içe akışı, özne-birey olma düzeyi olduğunu algıladığını ve kimi şiirlerine de ad olarak "*Lirik Şiirler*" koyduğunu, lirik ögeyi kullanmaktan uzak durmadığını ve bir olanak olarak yararlandığını da belirtmek gerekiyor.

Düzenli Dünya, Ahlak, Tarih Okurken, 4x400 Engelli, Zavallı Etem ve Çürük. Tohum'dan sonra Garip şiiri ile toplumcu yönelim arasında ara kesitleri birlikte yakaladığı ve artık sürdürmekten başka umarı olmadığı bir aşamadır. *Dursun Bebeğe Ninni*'yi Telgrafhane'de söylememiş midir? İnsanın ve yaşadığı toplumun değiştirilmesi gerektiği, kokuşmuşluğu ve çürümeyi algılayan bir insan-tekinin dünyanın değiştirilmesi zorunluluğuna varış ışır bu kitapta.

Önemli bir ayrıntıyı hemen belirtmeli yine. Orhan Veli, Melih Cevdet Anday'ın *Tohum* şiirini okuyunca tepkisi: "*Uzatmışsın*" olur. Tohum, Melih Cevdet'in Türk okuru tarafından her zaman beğeni ile anımsanan ve anımsanacak şiirlerinden biridir. Son iki beşliği okuyarak Tohum'u selamlayalım:

Anladım farkı neden sonra
Tohumdan başka şeymiş bitki
Bu küçük deli fişekteki
Ne ki? Ağaç mı allı pullu
Yoksa ayrık mı, başak mı ki?

Kim bilecek... Kapalı kutu
Ama bulut, yağmur bulutu
Gelir kararır nerdeyse
Tohum altta nefes nefese
Kulağı gök gürültüsünde.

Değil mi ki, kendisi bile "*Kendimizi tekrar etme tehlikesi ile karşı karşıya idik*" diyor. O zaman, gözleri ileri dikmekten başka umar yok. Melih Cevdet Anday, bu noktadan sonra, toplum ve insanlık değerleri adına direnen insanı "gelecek insanın atası" olarak görecektir, görmelidir, görmüştür.

ANI İLE TANIŞMA: YANYANA

YANYANA 1956 yılını bekler yayınlanmak için. İçeriği Türk Ceza Kanunu'nun 142. maddesine aykırılık savıyla kovuşturmaya uğrar, aklanır. Rahatı Kaçan Ağaç'ın başına da buna benzer bir durum gelmiştir. Rahatı Kaçan Ağaç, yanlış anımsamıyorsam, içeriği için değil de, şairin de kendisinin bir türlü görme şansı elde edemediği kitabın kapağındaki desende var olduğu varsayılan orak-çekiç deseni yüzünden kovuşturulmuştur.

Yanyana denildiğinde, iki şiir ışır bende: biri *Gelecek*, diğeri *Anı*. Bu toplamda da alaylama ve kalaylama kalıtsal olma niteliğini sürdürür. Garip şiiri ile elde edilen bulgulanan konuşma dilinin serbest söyleyişi ile halk şiirinin kimi anlatım özelliklerinden yararlanarak toplumcu şiir tavrı ve toplumculukla bütünleşme yaşanmaktadır. Bu durum, her zaman, başından beri toplumun içinden olan, toplumun içinden fışkıran bir şiirin yine toplumla soluk alıp vermesinden doğan doğal bir sonuç olarak görülmelidir. Telgrafhane'deki Açlar, Kapı'yı Yanyana'da bulacaklardır. Bilmeceler'i peşin peşin yanıtını içerir ve verir. Anı şiirinde ise ilk ve son dörtlüklerde, küçük gibi görünen sözcük müdahaleleri ile nasıl zengin bir duyarlık kuşatması altında kalınacağını gösterir şair:

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil bu anılacak şey değil
Apansız geliyor aklıma

Bir çift güvercin havalansa
Yanık yanık koksa karanfil
Değil, unutulur şey değil
Çaresiz geliyor aklıma.

Yanyana toplamının sonunda görülen, ilk kez Sözcükler'de, sonra Rahatı Kaçan Ağaç adıyla yayımlanan ortak kitapta (Rahatı Kaçan Ağaç, Telgrafhane, Yanyana) yer alan Masal adlı bölümde iki şiir vardır yalnızca: Nergis ile Yankı, Defne ile Avcı Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninin yeni bir evresini önceleyen, haber veren iki şiirdir. Mitoloji, "narrative" *öykü durumu* ile vardır bu iki şiirde. Yedi yıl sonra uç verecek Kolları Bağlı Odysseus'un primitif olmayan prototipi sayılabilirler rahatlıkla.

MUTLULUK SİMYACISI: KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS

KOLLARI BAĞLI ODYSSEUS 1963 yılında yayınlanır. Kitap bütünlüğünde, yedi yıllık suskunluğun sona ermesidir Kolları Bağlı Odysseus. Kolları Bağlı Odysseus dört bölümden oluşur. Birinci bölüm 7 dizelik 10 şiir, ikinci bölüm 9 dizelik 10 şiir, üçüncü bölüm 11 dizelik 10 şiir, dördüncü bölüm 4'ü 13, 1'i 15 dizelik 5 şiirden oluşur. Kolları Bağlı Odysseus ile ilgili olarak kitabın sonunda bulunan Kitaba Ek bölümünde, bu şiire ilişkin yeteri kadar ip ucu vardır. Nedense, Rimbaud'nun adını anmayı unutmuştur.

Yine, belirtmek zorunda olduğumuz birkaç nokta söz konusu. Masal'daki Nergis ile Yankı, Defne ile Avcı şiirlerinde mitoloji "haliyle" ve "narrative" olarak yer alıyordu. Kolları Bağlı Odysseus'ta ise mitoloji ve diğer şiire ilişkin ve şiirdeki öyküler, konular ya da sorunlar, şiir için birer "nesne" konumundadır. Kolları Bağlı Odysseus'un kendisi, kendini mitoloji kılan

bir niteliğe sahiptir. Şiirini mitolojinin kendisi kılma girişimidir bu. Bu tavrı sonra, yine yetkinlikle sürdürecektir.

Melih Cevdet'in algılama düzeneği ve sunma tarzındaki dönüşümü kendi dilinden anmalı burada: "Artık geçmişten kopmanın bir gelenek olmadığını ve olamayacağını özümseyelim. Sanatı zaman dilimlerine göre bölme ve bir bütünü parçalamaktan başka bir şey değildir. Ben Homeros'u okurken hiç de üç bin yıl öncesine gitmiyorum, sadece zenginliğini kullanıyorum. Geçmişin büyük sanatı günümüzün sanatıdır. Ondan hep öğreneceğiz."

Kolları Bağlı Odysseus'un girişindeki iki dize de bu yaklaşıma açıklık kazandırır: "Sözlerim varsa/ Var demeksin".

Daha önce ya da şu an ya da gelecekte herhangi bir şeyin var olma önkoşulu şairin sözlerinde yer almaya bağlı ve bağımlı kılınmaktadır. Mitolojinin bizatihi kendisi bile bu uzam ve ortamda söz edilmeye değer görülürse, yeniden var olabilir ancak. Bu da, yeni bir mitolojidir. Şiirin kendisinin mitoloji olma halidir.

Melih Cevdet Anday'ın Kolları Bağlı Odysseus'ta *kapalı ve daha güç anlaşılır* bir anlatıma yönelmesi nedeniyle Türk şiirindeki İkinci Yeni ile ilişki kurduğu, ilişkili olduğu düşünülebilir, öyle görünebilir. Kanımca değil. Bu şiirin, genel olarak şiirinin bu dönemdeki değişiminde İkinci Yeni'nin olanakları kullanılmamıştır. Belki, başlangıçta, okur için, yayınlandığı dönemde, Melih Cevdet'ten beklenenin aksine "kapalı" sayılabilecek yapılanışı, böyle bir izlenim, ancak aldatıcı bir izlenim doğmasına yol açmış olabilir. Hem de biraz zorlanarak. Kolları Bağlı Odysseus'taki sorular, sorunlar, durumlar, konumlar, öyküler şiirin içinde *mitolojik bilinç* ile yanıtlanmıştır. Bu, "Şiir ne ise odur" demek yürekliliğinin dile getirilişidir.

Kolları Bağlı Odysseus'ta beni hemen her okuyuşumda, tanımlamanın eksik bıraktığı boşluk duygu-durumu ve kutsanmaktan, kutsamaktan sakınışı ile etkileyen 2.bölümdeki 1. ve 2. şiirleri sunmak istiyorum:

1.
Büyüdük çocukluğumuzdan
Büyüdük tarihe usulca
Biz bir yana, doğa bir yana
Doğanın yanında bir başka doğa
Karşıdan bize gözlerimiz mi bakan?
Ve güneş altındaki ölümlü tanrılara
Hâlâ şaşkınlık içindeki yonutlara
Susar doğadan ayrı düşmüş insan
insanın boşluğunda doğa

2.
Belli değil biz mi, doğa mı
Kimdi kim bu ayrılığı istiyen?
Belki kör bir çocuk küstü ağladı
İlk karın çılgın geyiğinden;
Belki de bir sakar büyücü karı
Aşımıza tanyeri ağarırken
Ağulu, esrik bir göktaşı
Düşürdü bileziğinden

Çıldırmış evrenler artığı

Sözcüklerin imge örgüsünde görünür anlamları ile birlikte, görünmez anlamları nasıl da kıpır kıpır. Mitolojik bilinç*le* yanıtlanan şiir öznenin konumladığı odakta *kuşku* ve *uslamlama* şiiri, bir *senfoni*ye dönüştürecektir.

KİM KONAR KİM GÖÇER DENİZİN ÜSTÜNDE

GÖÇEBE DENİZİN ÜSTÜNDE 1970 yılında yayınlanır. Göçebe Denizin Üstünde şiirler toplamında 46 şiir yer alır. Göçebe Denizin Üstünde'ki bu şiirler farklı tarihsel dalga boylarından yararlanarak, bir bilgenin yaşadığı coğrafyadaki bitimsiz serüvenini biriktire biriktire oluşturduğu dağarcıktan kopagelir.

Kitaba adını verene Göçebe Denizin Üstünde şiirinde, sevişme yahut nekahat sonrası mahmurlukla gözkapakları yarı aralık bir ten-bilincinin, bilinir ile bilinmez, algılananın ne tür bir gerçek olduğundan – hakiki mi? imaj mı? sanal mı? – kuşkusunu gidermeye çabalayan, çalışan, biraz şaşkın bir orta yaş sevgisi ve orta yaş sevisi serüveni vardır. Pek ilgilenilmemiştir bu şiiriyle Anday'ın. Sevişme yaşanmıştır, bir enerji yoğuşumu ve boşaltımı, bir doruk sonrası algı aralığı bulgulanmış ve kesit kesit insan-teki, doğa, tarih için, usul usul sorgulanmaktadır.

Kitabın bütününde cinsel ilişki, tensel sevgi, sevi, Anadolu coğrafyasındaki eski Yunan atmosferi – bunu genişleterek bütün uygarlıklar demek daha doğru olacaktır aslında – ile tüm bunlarla yaşanan zaman, hatta güncel arasında koşutluklar kurmaya elverişli sürekli bir metaforlar ve metafantazyalar sunulur.

Kolları Bağlı Odysseus ile başlayan mitolojik dönem Göçebe Denizin Üstünde ile yetkinliğini koruyarak ama daha da erginleşerek sürer. Tarih, efsane kıvamı kazanır. Özgürlük, yabancılaşma, insanlıkla yaşıt paradokslar,yazgı, yargı, uygarlık ve zaman şiirde, şiirin dünyasında yeniden yaratılmaya çalışılır, başarılır. Karşımızda dünyayı, evreni kendi şiiriyle yeniden yaratmaya-kurmaya kalkışan bir şair vardır. Toplumsal tarihimiz için, burada göze batmayan bir örneği sunacağım:

ATATÜRK'ÜN BİR SAATI VARDI

Atatürk'ün bir sözü vardı
Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı
Etilerden beri yaşardı

Atatürk'ün bir resmi vardı
Buğday tarlası gibi ağardı

Atatürk'ün bir saatı vardı
Durmadı

Göçebe Denizin Üstünde'ki şiirlerde kimi karşıtlıklar, tezatlar fantazyasını enginleştiren ama kıl payı bir denge hali içindeki durumlarıyla yeni bir dünyada yer alırlar. Efsane kıvamını şiirine kazandıran konum böylelikle elde edilmiştir. *Doğa*dan alınan bir örneği görelim:

BU KIRLANGIÇLAR GİTMEMİŞLER MİYDİ?

Giden gelen yok. Bir titreşimdir bu.
Duragan fulyanın üstünde arı
Bir diyapozon gibi titremekte. Kırlangıç
Tarihsizdir. Belleğim sarsılıp duruyor denizde.
Martı bir uçta kanat, bir uçta ses.
Ya sabah, ya öğle. Gemici ve bulut.
Güneş ve yağmur kıl payı bir dengede.
Dolu bir boşluğu doldurup boşaltmak işimiz
Ölülerle, gecelerle, sümbüllerle.

Dikkat edilirse eylemler, eyleyenler sürekli bir karşıtlıklar silsilesi içindedir. Bir nokta daha var, değinmeden geçemeyeceğim: dizelerin öyküsü ile şiirin öyküsü başka başka. Çoklu, çoğul okumaya yönelik bir yapılanış örgüsü. Kimi zaman da *haiku* tarzı denebilecek şiirler var: Kımıltısız Arılar, Güvercin, vb.

KALAFATI SAĞLAM TEKNENİN ÖLÜMÜ

TEKNENİN ÖLÜMÜ 1975 yılında okurla buluşur. Girişte *Hüzünlü Bir Akşam Borusunun Ezgisi İçin Söz* ile başlayan Teknenin Ölümü, 13 şiir içeren *Güneş Saati*, 19 şiir içeren *Zaman Su Gibi*, 16 şiir içeren *Lirik Şiirler*, 6 alt bölüm içeren *Troya Önünde Atlar* ve daha sonra ilk kez Sözcükler'de yer alan, sonradan bu toplama eklenen 9 şiiri içeren *Yaşarken* başlıklı bölümlerden oluşur.

Kalafatı kuşku ve kesintisiz arayıştan oluşan bir teknenin su kesimine yapışmış bir kabuklunun sığ sulardan kayalıklara, fiyortlardan derin okyanuslara yöneldiği görülür. Evrenin, insan-tekinin varoluşu için yeterli olmadığını duyurmaya çalışan bir şiir özneni konuştuğunu, durmadan konuştuğunu işitiriz. Bu iç ses, insan-tekini çevreleyen, kuşatan, sarmalayan doğa ve toplum içinde olası tüm olgular ve olayları farklı bir olabilirlik yaşantısına yerleştirerek bir doyumsuzluğu duyumsatır. Varoluşun sürekliliği bir tutkuya dönüştürülmelidir: "*Ölüm insanla geldi dünyaya/ İnsanla gitti dünyadan.*"

Troya Önünde Atlar, mitolojideki "aksak" bir "paradoksun" yazgı ve zaman boyutlarını otofajik bir tutumla sorgular. Bu şiiri için *Troya Önünde Atlar İçin Birkaç Söz* yazısı ile yeteri kadar açıklama yapmıştır. Anday'ın şiirinde mitolojik dönem sürmektedir.

BİR ARA TOPLAM: SÖZCÜKLER

SÖZCÜKLER 1978 yılında yayınlanır. Konuşmamın bir yerinde, bu toplamın diğer kitaplarından ayrı bir öneme sahip olduğunu ve bunun nedenlerini söylemiştim. Sözcükler, Melih Cevdet Anday şiirinde bir ara toplamdır. Yinelemek gerekirse, Anday'ın şiir serüvenini sürekli izleyenleri boşluk duygusundan kurtarma ve kimi kendince eksik bıraktığı alanları doldurmayı amaçlamış gibidir.

BAHANESİ MİTOLOJİ İŞİ GÜCÜ ŞİİR: ÖLÜMSÜZLÜK ARDINDA GILGAMIŞ

ÖLÜMSÜZLÜK ARDINDA GILGAMIŞ 1981 yılında yayınlanır. Bu toplamda 13 şiir içeren *Yaz Sonu Şiirleri*, *Öğle Uykusundan Uyanırken* adlı 1 düzyazı şiir, 10 şiir içeren *Çiftlikteki Gece* ile kitaba adını veren –Güneşe Yakarı, Uygar ile Yabanıl, Orman ile Düzen, Ölüm ile Ölümsüzlük ara başlıklı 4 bölümlü– *Ölümsüzlük Ardında Gılgamış* yer alır.

Yaz Sonu Şiirleri'nde, insan-tekinin olağan yaşdönümlerinden birini yaşayan ve artık *nesnelerle oyalanmaktan* başka etkinliği olmayan bir şiir öznenin sürekli bir şimdiki zaman duyumu ile sürüklenişi sunulur. Öğle Uykusundan Uyanırken bir taç yapıttır. Çiftlikteki Gece bölümündeki şiirlerinde ise metafantazmagoryası ile "nostalji" takılır.

Gılgamış Destanı on iki bölümdür. İlk altı bölümde müthiş bir kahramanlık izleği egemendir. Tanrılar kral Gılgamış'ın despot hükümranlığına son vermek için çölde güçlü ve yabanıl bir Enkidu yaratırlar. Bir sevi bu yaratığı Uruk kentine götürür. Olasılıkla, göçebelikten yerleşik yaşantıya geçişin gölgeli anlatımıdır bu. Ancak, iki erkek kahraman dost olurlar. Bazı kahramanlıklar gösterirler. Sedir ormanlarının bekçisi dev Humbaba'nın hakkından gelirler. Kutsal boğayı öldürürler. Son altı bölümde ise, iki kahramanın aşırılıklarına kızan tanrıların cezalandırma istekleri, Enkidu'nun kötü düşler görmesi ve hastalanarak ölmesi ile insanoğlunun sonluluğunu gören, ölümsüzlüğün gizini çözmek için yorucu bir yolculuktan sonra Utnapiştim'e ulaşan Gılgamış'ın başına gelenler anlatılır. Utnapiştim Gılgamış'a pekçok öğütte bulunur, Gılgamış birçok kez başarısızlığa uğrar. Yine, Gılgamış düşünde Enkidu'yu görür, ölümlülüğe razı olur. "Yılanlı" öyküyü bilerek atladım. Gılgamış Destanı "tufan" yani yeniden doğma ve yaratılıştaki ilk arı-saf duruma dönme umuduyla gerçekleşmesi arzulanan *felaketleri* simgeler; cehenneme iniş destanlara izlek olarak sürekli yerleşecek bir uğraktır; düşler ise uykuların bile öngörüye açılan kapılarıdır. Öngörü ve önsezi Gılgamış'ın iç izleklerinden sayılmalıdır.

Ölümsüzlük Ardında Gılgamış epey tartışıldı. Anday'ın kendisi de söyledi. Ölümsüzlük Ardında Gılgamış'ta Anday, insanoğlunun yazgısının gereklilik taşıyıp taşımadığını "Gılgamış Destanı"nı "bahane" ederek dile getirmeye çalışmıştır. Bu bahane, başka bir destanda olabilirdi elbette. Yani, mitoloji, Anday'ın şiirinin "bahanesi"dir, başkaca bir şey değil. Günceli mitolojide görmeyi başarmak her yiğidin harcı değildir.

TANIDIK DÜNYA DEDİKLERİ

TANIDIK DÜNYA 1984 yılında okurla buluşur. Tanıdık Dünya 9 şiir içeren *Değiştirmeler*, 12 bölümlük *Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üzerine Çeşitlemeler* ile 6 şiir içeren *Su Akar Çağlamadan* başlıklı 3 bölümden oluşur. *Kendi ışığını bulmuş* ve ışığı ile insanlığı aydınlatmaya yönelmiş bilge bir şiir-özne vardır okurun karşısında.

Karacaoğlan'ın Bir Şiiri Üzerine Çeşitlemeler ile nefis bir Anadolu ezgili gezinti yapılır. Su Akar Çağlamadan yine zaman'a karşı tutumun, karşı duruşunun pekiştirilmesidir. Şöyle de denebilir: uzun bir tarih ve efsane yolculuğunda zaman diye herkesin önkabullendiği ölçeği, insanoğlunun kendisinin hem yarattığı hem de tutsak olduğu bir ölçeği sarsa sarsa bugünlerin kıyısına getirir bırakır ve aykırı bir bütünsellik elde edilir.

ÇÜNKÜ SAATLER DARDIR: GÜNEŞTE

GÜNEŞTE ile okur 1989 yılında karşılaşır. Güneşte kitabının bir doruk yapıt olduğu söylenegelmiştir. Kendisine bu durum sorulduğunda: "Güneşte *adlı şiir kitabım dolayısiyle* doruk noktası *sözünü kullanmışlardı. Bu görüşe katılıp katılmadığımı söylemek güç, nerdeyse*

olanaksız. Şiirde doruk nedir? Bir daha varamayacağım yer mi? Yoksa şiirin yaşamı doruktan doruğa mı geçmektir? En iyisi Sisyphe gibi her gün yeniden tırmanmaktır.Şairde her şiirde doğar ve ölür."

Bir bilge konuşuyor artık değil mi? Emin oldunuz artık.

YAĞMURUN ALTINDAKİ NAMUSLULAR

YAĞMURUN ALTINDA 1995 yılında karşımıza çıkar. Uzun zamandır bu şiir üzerinde çalışmaktadır. Her şair gibi kendi iklimini yaşayan insanın peşindedir. Yağmurun Altında, şair Melih Cevdet Anday'ın şair olmayan Melih Cevdet Anday'ı anlatmasıdır. Şu dize ile ele veriyor bunu: "*Diz çöken denizi gördüm kıyıda.*"

Yine bir ayraç açmak zorunluluk: Yağmur, namusluları namussuzlardan daha çok ıslatır. Namussuzlar namusluların şemsiyelerini –öyle ya da böyle– götürmüşlerdir çünkü: ama bazan namusluların da bir saçakaltı bulup kıs kıs güldükleri oluyor tüm bu olup bitenlere.

Melih Cevdet Anday'da ilk bakışta biçime önem verdiği hemen anlaşılıyor. Biçim güzelliği göze çarpıyor. Okudukça şiirlerindeki anlamın çekim gücü devreye yoğuşarak giriyor. Estetik dilin dışavurumunda her zaman "sorgulayıcı" bir "insanlık durumu" sezinleniyor. Değişim, arayış, karşı çıkma, kimliği ile bir şeye ait olma, tarihe, coğrafyaya ilgi duyma, zaman'ı anakronik kullanma, kuşku duyma, sezinleme hep birarada. Her zaman birarada. Zaman'ı Melih Cevdet, insan tekinin ve toplumun yaşadığı andan, anımsandığı geçmiş olmaktan çıkarıyor, zaman'ı zaman olmaktan kurtarıyor. Hep bugünün şimdinin kıyıcığına bitiştiriyor. Başlangıçta küçük insanı giderek tüm insanlığı kucaklıyor.Doğa, gezi, savaş karşıtı tutum, toplumsal eleştirir, sözün kısası "evrensel olma durumu"nu hak etmenin en kalımlı örneği.

Melih Cevdet Anday'ın şiir serüveninin evrelerini ben şöyle sıralıyorum:

1. Garip Şiirini Biriktirdiği Dönem (Başlarken)
2. Garip Dönemi (Garip, Rahatı Kaçan Ağaç)
3. Toplumsalcı Yönelim (Tohum'la başlayan geçişli Telgrafhane, Yanyana)
4. Mitolojik Dönem (Ön hazırlığı Masal, Kolları Bağlı Odysseus, Göçebe Denizin Üstünde, Teknenin Ölümü)
5. Bilgelik-Kozmotik Dönem (Tanıdık Dünya, Güneşte, Yağmurun Altında)

Yağmurun altında saçakaltı bulmuş namuslu bir şairi, bir dünya şairini seksen yaşın olgunluğu ve erdemiyle selamlamak beni mutlu kılıyor.

* * *

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Melih Cevdet Anday, Rahatı Kaçan Ağaç, Adam Yayınları, Kasım 1993
Melih Cevdet Anday, Sözcükler, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1978
Melih Cevdet Anday, Teknenin Ölümü, Adam Yayınları, Mart 1995
Melih Cevdet Anday, Ölümsüzlük Ardında Gılgamış, Adam Yayınları, Temmuz 1991
Melih Cevdet Anday, Tanıdık Dünya, Adam Yayınları, Haziran 1994
Melih Cevdet Anday, Güneşte, Adam Yayınları, Haziran 1990
Melih Cevdet Anday, Yağmurun Altında, Adam Yayınları, Mart 1995

Vecihi Timuroğlu, Melih Cevdet Bilge ve Duyarlı, Prospero Yayınları, 1994
Mehmet H.Doğan, Şiirin Yalnızlığı, Broy Yayınları, Nisan 1986
Memet Fuat, Eleştiri Sorumluluğu, Yapı Kredi Yayınları, Ekim 1994
Muzaffer Erdost, Bilim ile Yazın Arasında, Onur Yayınları, Ağustos 1994
Ertuğrul Özkök, sanat İletişim ve İktidar, Tan Yayınları, 1982
Erdoğan Alkan, Ateş Hırsızı Arthur Rimbaud Yaşamı Sanatı ve Şiirleri, Broy Yayınları, 1993
Behçet Necatigil, Düzyazılar 2 Bütün Eserleri 6, Cem Yayınevi, 1983
Edebiyatçılarımız Konuşuyor, Varlık Yayınları, 1976
Aristoteles, Poetika, Çeviren: İsmail Tunalı, Remzi Kitabevi, 1963
Sombahar İki Aylık Şiir Dergisi, Mayıs-Haziran 1994, No: 23
Cumhuriyet Kitap Sayı: 81-226
Hürriyet Gösteri dergisi, Kasım 1991 Sayı: 132, Konur Ertop "Melih Cevdet Anday Şiir Dünyasını Anlatıyor"
Kıyı Dergisi, Ocak 1994, T.Asi Balkar, Herkes Bir Başka Göğün Altında: Ergin Günçe Bile
Türk Dili Aylık Dil ve Yazın Dergisi,Yazın Akımları Özel Sayısı,Sayı: 349, Ocak 1981
Tan Edebiyat Yıllığı 1982
Yeşil Bülten, Keşan DOÇEK Yayın Organı, Sayı: 1 Nisan-Mayıs 1995
----

* Bu yazı, Edebiyatçılar Derneği tarafından 20-21 Mayıs 1995 tarihlerinde Ankara'da Büyük Tiyatro'da gerçekleştirilen 'Melih Cevdet Anday Günleri' sempozyumundaki konuşma metninin yeniden gözden geçirilmiş halidir. Konuşma metni, daha sonra, yazıdaki başlıkla 'Kıyı dergisi' ile 'Melih Cevdet Anday Günleri 20-21 Mayıs 1995' adlı kitapta Edebiyatçılar Derneği tarafından yayımlanmıştır.
(Melih Cevdet Anday Günleri 20-21 Mayıs 1995, Edebiyatçılar Derneği Yayınları 5, Hazırlayan: Şükrü Erbaş, Haziran 1995, s.91-106).

10.18.11. TÜLAY YENER

10.18.11.1. DILEK AGACI

DİLEK AĞACI

Balık isimleri kadar ilginçtir ama isimleri
hatırlayamam beyazdan başka çiçek
gömün beni
yaz'sa papatya
kış'sa nergis tarlalarına
iyisi mi martı sesi de getirin
denizfeneri olsun hemen kıyımda
ağlamayın...
tepede
şöyle durur

çıvgınlara tutulurum
gökkuşağını bağlarsınız dallarıma
istiyorum...
kanatlarımın martıya dönüştüğü yerde kalacağım
Tülay YENER

10.18.11.: GÜNESIN ÖLÜMÜ

GÜNEŞİN ÖLÜMÜ
doğumgünü de olması gerekmeyen bir anı yaşar gibi
kaybolmakta güneşin suya değen heykeli.
ayın burçlarına tünemiş kuşun kanadında,
huzuruna şapka çıkarıyorum;
seyrederken bir mumun titreyişini hatta bitişini.
birer birer kaybolmakta mavinin,
olabildiğince sessizliğiyle, kuştan delikleri
ve yeşiller yangına, sonra küle döner;
bir güneş daha satar karanlığa gölgesini.
Tülay YENER

10.18.11.: SIGINMA

SIĞINMA
nisana sığınacağım
sızacağım bir çınara, dallarına elbet
güneşmiş kıblem
gölgemi yolunuza sereceğim
kanayamazsam da toprağına
yapraktan başka kime ne
belki sonraki yağmuru bekleyeceğim
saatler doğruymuş, vakit yanlış
aydan başka kime ne
adında bile hüzün geçiyorken bu şehrin
ay demir, gök kurşun
nereye sığınır gölgesi
toprağa sığınmış bedenlerin
gümüş hançerimi saplayıp yırtıyorken geceyi
haydi şimdi bir şey söyle
aynı kalınlıkta olsun gölgesiyle güneşin
isteyeceğim yok de,

de ki: hüzün yok burada
o gün nisana sığınacağım
Tülay YENER

10.18.11.YAGMUR

YAĞMUR
-yağmur'a-
hayattan alabildiklerimle
hayata katabildiklerimden
sonunda
ona, bir doğumgünü verebilmiştim önce
ki aynı gün kardanadaminkiyle
adıysa hep vardı
çakıldığı yerden çatlatmış gibi duvarı
deprem çatlağına yerleştirilmiş çiviye asıyorum dünleri
en ırağa kesmişim biletini gözlerimin
çırpınıyor serçeleri
haydi! doğru yatağa
şehrin gece siluetini çekiyorum pencerene
ısırmaya nasıl da kıydığım ellerinden öpüyorum
Tülay YENER

10.18.11.ÖYLESINE

ÖYLESİNE
Aşkın en sesli harfine basıyorsun çocuk
çook sığmadı kalbim cepkenine
kelebekler avucumda ancak uyudum
falından koparılmış kaç yaprağım şimdi
martılar çığlıklarını dökerken denize,
şemsiyesizdim;
sağanaklara tutuldum
uçardı sözler, boş kalırdı yerleri
uzanırdı bir kuytu ayaklarıma.
dizelerle kundaklanmış yangında
ağırlaşan yaprak, düşen kurşundu tenime
sen, öylesine yaşıyordun ki beni
ben böylesine ölüyordum
Tülay YENER

10.18.11.ŞIIR; ÇÜNKÜ

ŞİİR; ÇÜNKÜ
ve tanrı, önce şiiri yarattı,
şiiri yaşayacak yalnızlıkları;
...
yaşıyorduk
üşüyorduk;
yalnızlığımıza yamadık gökyüzünü;
karanlığa ay'ı yam(a)ıyorduk
biliyorduk;
benzemiyordu biri ötekine;
'tanrı' şekilli kurabiyeler yapıyorduk
korkmuyorduk;
dokunup kendi gerçekliğimize;
...
şaşıyorduk
solu'yorduk;
şiiri, nefesimizle maviye boyuyor,
tanrı'ya isyan ediyorduk
çünkü,
eşi yoktu yalnızlığımızın;
anlaşılmak için kıvranıyorduk
...
yazıyorduk
Tülay YENER

10.18.12.TÜRKAN ILDENIZ

10.18.12.1.BEYAZA DÖNSÜN DIYE DEVRAN

BEYAZA DÖNSÜN DİYE DEVRAN
Yanlış susuyorsun - gözlerin ağıt -
maviye bak.
Bir bugün mü , başında bunca bela.
Hatırla ,
bulut değildi , umut hiç değil
üstümüze abanan - isli duman.
Biz ki milattan önce , milattan sonra
acı kara yıllar devşirdik sabırla
beyaza dönsün diye devran.

Kimi zaman bir çığlıkla çıktık , çığ altından
bir çığlıkla yıktık surları kimi zaman.
Biz ki nice tuzaklardan , sunaklardan
korlardan , korsanlardan kurtulan
kurban.
Yanlış susuyorsun - gözlerin ağıt -
maviye bak.
Sesin gökyüzüne akan ulu bir çavlan
susma , zamanın durağı yok.
yok tarihin molası.
Bırak sesin gökyüzüne aksın , yıkasın yıldızları.
Kapama şarkını , şarkını kapama
durma öyle kendine uzak.
Yanlış susuyorsun - gözlerin ağıt -
maviye bak.
Değer kıyımlarına en soylu yanıt
şarkıyla
güneşe köprü kurmak.
Türkan iLDENiZ

10.18.12.1 FORSA

FORSA
Var belki kaçmalarda o belirsiz
Kendine sürgün kılmak kendini
Okları uzaya salarak
Sonra
Aramak izdüşümlerini.
Kaygı kulağıma çığlık savuran
Çıkmazlarda kesin buyruk - DUR
Önce bir majiskül , devamı susku
Damarda açan gül kurur.
Büyük el kumar açar
Akşam - sürerek hüznünü ortaya
Sen açık denizlerde umut feneri
Ben yaralı gemide FORSA
Türkan iLDENiZ

10.18.12.3SEVGI BAYRAK OLURSA EVRENE

SEVGİ BAYRAK OLURSA EVRENE

Dağılıp belkileri aramak öyle
Sonuçta belki şenlik belki yenik
İNSAN olmak sorunu ilk
büyük açılar bileşkesinde.
Hep kurtarmak baş tutku
Duyguları katı çarklardan
Korkusuz yaşamak hançer ucu
Şimdi yoluna ayna tutan.
Kurur savaşlar , haksızlıklar
Altı Kıta yürür el ele
Kurur şüphesiz kötülükler kökünden
Sevgi bayrak olursa evrene.
Yaklaşır arsız ve çabuk
Ölüm fırtınadır her an
Belirgin ve kesin
Tek tek başlarda esecek olan.
Yürek özgür yaşamak ister
Kimselere yüksünmeden , kızmadan
Buyurmaya açılan ağızlara bir tomurcuk
Barış Çocuklarından.

10.18.12.4TASRA KIZININ DELICELERI

TAŞRA KIZININ DELİCELERİ

1.
Gözlerim seni görünce güzel
Saçlarım senin için uzun
Tenim seninle sıcak böyle.
Sakınmaklar gereksiz bunu yeni anladım
kırıp dikenli telleri geldim yanına.
Dört tarafımda elle tutulan karanlıktı-bilirsin
raylarca uzuyordu yalnızlığım
körkandil kısır anlayışlara
bir kinim vardı , zamanın eritemeyeceği
bir sancım vardı öylesine belirgin
yokluğun özlü çıbandı sanki
Duramadım.
Duramadım dayanılmaz isteklere

bütün bağlardan kurtulup bir an
gözlerinin büyüsüne geldim
ellerinin ateşine
Yak beni.
Sen uykusun vazgeçilmiyorsun
Seni kendim kadar seviyorum
Günlerden bir gün duysam acısını
Beni ilk öpenin sen olmasını istiyorum
Beni ilk öpenin sen olmasını.
Türkan İLDENiZ

10.18.12. TEMMUZA KARSI

TEMMUZA KARŞI
Acının ağzından öpüyorsun yine
yine cehennem yürek
yine hüzne gönüllü devriye.
Turaçlar amansız iklimde kanat açmadı ama
ağaçlar zamansız açtı çiçek
kar vurdu birden , pusudaymış fırtına
ardından bir yağmur , bir yağmur ki
yağmur değil sanki kezzap...
heba oldu onca heves , onca emek
onca kitap.
Söylemeye gerek yok , zaten herkes farkında.
Ey nice cendereden süzülen direnç
hangi acı denenmedi ki bizde
kitap yakılan yıldan ,
insan yakılan yıla vardık
katliam katladık , çağ atladık.
Gel de içlenme.
Bu şiir bir büyük VAH - Temmuza karşı
Ağustos kapısı nerede , nereye çıkar bu çarşı
Nereye çıkar bu çarşı
ki...
hem kalabalık , hem karanlık.
Tehlikeden geçiyoruz - belli etme - ilerle
Türkan iLDENiZ

10.18.12.Türkan ILDENIZ

Türkan İLDENİZ

07/01/1938 Düzce - merkez - doğumlu. İlkokulu ve ortaokulu Düzce'de okudu. 1956 yılında İstanbul Kandilli Kız Lisesinden mezun oldu. 1957 de girdiği Hukuk Fakültesinden evliliği ve ağır geçen hamileliği nedeniyle 1959 da ayrıldı. On yıl süren evliliğinden, Ece Peremeci Fırat (1960) ve Ege Peremeci Nasıf (1965) adında iki kızı , Mehmet Efe Fırat (1990) , Gülipek Fırat (1994) ve Selin Su Nasıf (2000) adında üç torunu var. İstanbul Anakent Belediyesinde 20 yıl memurluk yaptıktan sonra 1983 de emekli olmuştur. Yayınlanmış bulunan iki şiir kitabı bulunmaktadır: 'Taşra Kızının Deliceleri ' (1966) ve 'Havva Çıkmazı ' (1967) 'Buz Altında Yanardağ ' isimli kitabını da yayına hazırlamanın sevinci içindedir.

Şiirlerinin yayınlandığı dergiler arasında; Onüç , Varlık , Seçilmiş Hikayeler , Dost , Pazar Postası , Yelken , Yeni insan , Türk Dili , insancıl , Evrensel Kültür , Gerçek Sanat, Güzel Yazılar da bulunmaktadır. 'Şiirlerindeki romantik, başkaldırıcı kadın kişiliğiyle dikkati çekti'

Ataol Behramoğlu

YAPITLARI

Taşra Kızının Deliceleri (1966)
Havva Çıkmazı (1967)

10.18.12.UFKA DAMLAYAN ALINTERI

UFKA DAMLAYAN ALINTERİ
Asıl adın neydi - unutturdun
zaten ben sana hep Abbas diyordum
bir ayağın eşikteyse , tetikteydi diğeri hep.
Evet Abbas , Abbas yolcu
yine hangi iklime böyle - hangi mevsime
bu kez hangi serüvene olacaksın özne.

Çözülüp bin sevdadan
bir mavi uğruna dolaştın her çağı
karanlık sayfalarını kargılayıp , kargışlayıp dünyanın
İNSAN için - yeniden yeniden - İNSAN
durma sefer eyledin , MUT dedin , UMUT dedin
ne çok sevdim seni ben , ah sen bunu hiç bilmedin
boşladın gönül yurdunda ocağı , kucağı.
Gurbetin soykütüğünde yazılıdır adın.
Seyir defteri , zirve defteri
kaçıncı bu , kaçıncı cilt Abbas
UFKA DAMLAYAN ALINTERİ
Çölde ARUZ yürürsün , kervanın kumda KUMA
- müstef'ilün failan -
her sahrada bir vaha bulursun mutlaka ama
bulunduğun her yer sana uzak...
Böyle gidip gidip nice - sonra ki eyvah
yine aynı noktaya varmak
ve görmek işte : barış çubuğunun bir ucu silah
tanımla - yorumla - anlatımla olmaz
hüsranı yaşayan anlar ancak.
Acının ve gecenin rengi siyah
diye yolları astarlama ömrüne
siyaha inat - kendi içinde değilse
nerde aradığın SABAH...
Türkan iLDENiZ

10.18.13 TIMUÇIN ÖZYÜREKLI

10.18.13.1 BUZDAN GÖZYASLARI

BUZDAN GÖZYAŞLARI
hadi git artık, seni daha fazla özlemeden
durma karış sokakların acımasız karanlığına
sakın gözlerime bakma, bir kurşun gibi gölgen
çıkar yüzündeki maskeni, hadi git artık...
... hadi git artık, kokun dağılsın yoksul odama
ellerini yüzümde gezdirme sonra donar üşürsün
her şeyini götür giderken hiç bir iz kalmasın
tırnaklarınla bıraktığın yaralar yeter bana...
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13.: BIR GÜN ANLARSIN

BİR GÜN ANLARSIN

en güzel aşklar da biter
kristal gözyaşları dökülür solgun yanaklara
posterli duvarlarda kalır güçlü yumruk izleri
geceyi yırtar çığlıklar karşılıksız hıçkırıklar
sonra bir ses kulaklarda küçük bir "elveda..."
en güzel aşklar da biter
sanma sonsuza kadar sürer yaşanan mutluluk
bazen karanlık örtemez hayatın çılgın burgacını
koşsan avuçlarında binlerce güvercin yavrusuyla
telefonlar suskundur kapılar sağırdır çınlamalara
en güzel aşklar da biter
her şey bir suyun akışı gibi geçer anında
mevsimler değişir kuruyan çiçekler üzerinde
başka elleri tutsan avutamaz seni bilirim
hangi gözlere baksan karşındadır o zalim...
en güzel aşklar da biter
suskun acıyla yaşamak olgunlaştırır insanı
hadi sokağa çık yüzünü yağmura/rüzgâra ver
koynunda sapı gümüş bir hançer sakla her zaman
örselenmiş kâlbin sızısını dindiremez türküler
en güzel aşklar da biter
bitmeyeni varsa da bedeli çok ağır ödenir...
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13.: FIRTINA KUSLARI

FIRTINA KUŞLARI

şarkılar söylerdi efsunlu gözlerin geceye
üşüsem sokulur sıcak bağrına yaslanırdım
durakta şemsiyemizi siper eder öpüşürdük
ağzımda dalından yeni kopmuş iğde kokusu
ellerim mektepli çocuk elleriydi yumuşacık
son ayrılığımızdı ya da koşarak kavuşmamız
acıyla yaslanır bir birimize yorgun ağlardık
şimdi kalbimde dayanılmaz ağulu bir kırıklık
bıçak kanatlı martılar göğsümüzde uyurdu
parolamız denizden esen rüzgârın sesiydi
yağmurla yıkanmış çınarların diplerinde

ölmüş yatıyorlar sevgilim fırtına kuşları
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13.4 MEVSIM SONBAHAR

MEVSİM SONBAHAR
yağmur dindi, rüzgâr esmiyor
mevsim sonbahar, aylardan eylül
sarı yüzün hüzünlü bir çağrı
koklasam: tenin nane kokmuyor
rüzgâr esmiyor, yağmur dindi
bu deniz bizim mavi denizimiz değil
telefonum çalmıyor, mektubun gelmiyor
günler akıp gidiyor, evler sessiz
yağmur dindi, rüzgâr esmiyor
"ayva sarı nar kırmızı sonbahar..."
hisarönü kahvesi: çiçek ve kilim
aramız uzak, bakışım dağları aşmıyor
rüzgâr esmiyor, yağmur dindi
fotoğrafın solgun, sis içinde kâlbim
bir şarkı mırıldansam sensiz olmuyor
dokunsam: anılar kırılıp dağılıyor
yağmur dindi, rüzgâr esmiyor
şimdi sadece korkunç sessizlik
duvarda boş bir çerçeve duruyor
istasyon'da bıraktım gölgemi.
ölüm kadar yakınsın bana
hayat kadar uzak, ah sonbahar...
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13.5 MOR HÜZÜN

MOR HÜZÜN
şafaklar kirli, göl suları bulanık
çıkık yanakların ne zamandır çöl
parmakların dikenli tellerde kanar
alıp başını gider bakire kalbim
"-servise geç kalacağım..."
yasak kitaplar yaprak aralarında
sümbül kokulu mektuplar gizler

savrulan hayat, anla beni, sorgula
yorgun gözlerine baksam sağanak
"-daha yeni iş buldum,
biliyorsun..."
kırılgan bir ses, bir çığlık
ter sızdıran dağınık yatak
günlere gecelere kilit gövden
dudaklar hazır aykırı maceraya
"-kartı zamanında basamazsam,
mahvolurum..."
üzerine koştukça uzaklaşan hayal
bürümcük ipeklerde kuş figanı
penceremden görünen gülün dalı
yıkılan kale kaybedilen direniş
"-kimbilir belki akşama..."
güzel değerler adına yolculuk
avcumdan kayıp günlere karışan
ah, hiç büyümeyen sevgilim hayat
olduğun yerde kal, ben giderim
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13. SANA UZAKTAN

SANA UZAKTAN
sorularla gel bana sesin titremesin
sana yalnızlığı anlatayım, ayrılıkları
bir kadın nasıl öpülür dudağı kanatılarak
kirpikleri, buğulu gözleri nasıl sarılır?
hasret ağrıları çeken yorgun yürekle
oturup acı çaylar içelim, ağlayalım...
sorularla gel bana sesin titremesin
kimse bilemez özlem nedir, sevda nedir?
düşlerde bir kadını yaşamak, istemez nedir?
ah kimse bilemez ikimiz kadar ayrılığı,
ağızları kapanmamış zarflarda çoğalmayı...
sabahlar serin sakalsız yüzüm üşüyor
bakır rengi yansımalar kavak ağaçlarında
fısıldıyor sesin uğultular yaratarak
gecenin apansız çöktüğü cilet tarlasında...
sorularla gel bana sesin titremesin

sana söz vereyim evrensel sevgilerden
bir çocuğun kara sürülmemiş alnından
uçup sessiz mavi bulutlara yükselen
kanatları benekli yaban güvercinlerinden
sana söz edeyim kuruyan dudaklarımla...
uykuların tedirgin, ağlamaklı duruşun
mektupsuz geçiyor yeşile boyalı günlerin
cebinde fotoğrafı bile yok sevdiğinin
hangi sabahtı hatırlamıyorsun bırakıp gittiğin.
ellerin soğumuş artık, tırnakların mosmor
yüzünde donup kalmış tarihsiz günler...
Timuçin ÖZYÜREKLİ

10.18.13. Timuçin ÖZYÜREKLI

Timuçin ÖZYÜREKLİ

19 Ağustos 1950 tarihinde Turgutlu'da (Manisa) doğdu. İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Akademisi' ni bitirdi.Şiir ve yazıları 1978 yılından başlayarak Agora, Broy, Cumhuriyet Dergi, Demokrat İzmir - Sanat Eki, Devrimci Kültürde Çıkış, Dönemeç, Edebiyat 81, Ortaklaşa, Türkiye Yazıları, Yansıma, Yarın, Yarına Doğru, Yeditepe, Yürüyüş gibi yayın organlarında yayımlandı.

TRT İzmir Radyosu'nda 'Düşler Bahçesi' adlı şiir ve öykü programını hazırladı ve sundu.

YAPITLARI

Şafağın Buğusu (1982)
Merhaba Yaşamak (1983)
Ufkumuz Sonsuz (2000)
Fırtına Kuşları (2002)

ÖDÜLLERİ

Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü
1989 TAYAD

10.19 I

10.19.1 IBRAHIM SADRI

10.19.1.1 ADAM GIBI

ADAM GİBİ

Ben seni hiç sevmedim ki
Durgun akşamlarda söylediğimiz şarkıları sevdim
Bir çiçeğe gülmeni, bir güle benzemeni sevdim
Birde yıldızları sevdim
Eylül akşamlarında gelip,
Gözlerinde tutulan.
Ben seni hiç sevmedim ki
Beni yola koyduğunda ayrılmayı sevdim
Kurşunları sevdim beni vurduğunda
Ağlamayı sevdim unuttuğunda
Yalnız olduğumu anladığımda
Ayakta kalmamı sevdim
Yıkılmamı sevdim seni hatırladığımda
Ekmeği sever gibi sevdim sensizliği
Su gibi özledim Temmuz güneşinde sesini
İkindide yağmur gibi
Geceleyin yağan yağmur gibi sevdim seni sevdiğimi
Ben seni hiç sevmedim ki
Kuşlara şarkılar öğretmeni sevdim
Menekşeyle konuşmanı
Nisan'a hatırlatmanı
Baharın bir adının da yalnızlık olmadığını
Düştüğün zaman kanayan yaralarını
Ve tuhaflığını üşüdüğün zaman
Sakız satan çocukları
Yeni çıkan şarkıları
Her kaybettiğinde kazanan yanlarını sevdim
Denize düşmüş gül gibi düştüm ateşe
Ben yangını sevdim yandığım zaman böyle işte
Ben seni hiç sevmedim ki
Bir gece bir ceylan indi dağdan kalbine
Bir gece bir şiir gibi kibrit alevinde
Alemin ortasında, kimsesizliğin sesinde
Buğusunda sabahın, acımasızlığında ahın
Ağlayan yüzünde İsa'nın
Ferahlatan gücüyle duanın

Korkutan yanıyla nar'ın
İncenin, zeytinin ve kalbin üstüne
Gülün üstüne
Tutunduğum umudun üstüne
Korkunun üstüne
Hep senin üstüne, hep senin üstüne
Ben seni hiç sevmedim ki
Gittiğin zaman gitmeni sevdim
Evreni sevdim geldiğin zaman
Kalmanı sevdim
Korkuyordum sana alışmaktan
Yine de sevdim gülümsemeyi
Mendilimi sallarken, seni götüren trenin arkasından
Kırlara ilk kar düştüğü zaman
Ölümünün ne güzel olduğunu sevdim
Seni içimde öldürdüğüm zaman
Ben seni hiç sevmedim ki
Durgun akşamlarda söylenen şarkı neyse
Bir çiçeğe gülmeni, bir güle benzemeni sevdim
Birde yıldızları sevdim
Eylül akşamlarında gelip,
Gözlerinde tutulan.
Düştüğün zaman kanayan yaralarını
Ve tuhaflığını üşüdüğün zaman
Sakız satan çocukları
Yeni çıkan şarkıları
Her kaybettiğinde kazanan yanlarını sevdim
Denize düşmüş gül gibi düştüm ateşe
Ben yangını sevdim yandığım zaman böyle işte
Ben sevdim mi adam gibi severim

10.19.1.2

ADIN BATSIN

yüreğime bir gül çizdim kanlı yaş ile
yaktın beni küle döndüm dumana döndüm
nasıl edem nere gidem dertli baş ile
bilemedim teli kırık kemana döndüm

canım aldın, can evimden vurdun ya sende
küstüm sana, faydası yok, geri dönsen de

sende vefasız çıktın, sende hayırsız çıktın
sen de vicdansız çıktın adın batsın

zaman ola devran döne sen de çekesin
yitiresin umudunu heder olasın
aşka düşe kahrolasın candan bıkasın
ömrün boyu bir kez olsun gülmeyesin

sen ki beni rezil ettin yedi cihanda
yalan oldum talan oldum senin sayende
sende vefasız çıktın, sende hayırsız çıktın
sen de vicdansız çıktın adın batsın

beni özleyince bir nehir yatağını bulsun
kor düşsün dağlarına, ceylanlar suya insin
sesime bakıpta ağlıyorum sanma
seni özleyince böyle olsun birazda

ayrılıversin yaprak dalından
insan sevdiğinden ayrılıversin
kan damarımdan can pazarından
adam baharından ayrılıversin

dağda dört mevsim erimeyen kar varya
yokluğum öyle erimesin
sende vefasız çıktın, sende hayırsız çıktın
sen de vicdansız çıktın adın batsın

10.19.1.3

ALDIRMA REİS

Sen içerdeyken ben
Sinemalara gittim
Bütün filmlerini seyrettim
O sevdiğimiz artistin
Sen içerdeyken ben
Vita kutularında çiçek yetiştirdim
Sokakta top oynadım çocuklarla
Ayakkabılarımı eskittim
Güneşe karşı durdum sabahları
Geceleri bir başıma yıldızları bekledim

Annenin gönlüne su serptim
Aldırma dedim aldırma
Bir şarkı söyle bir dilek tut herkes için
Bir ada rüzgarı gibi
Sürtünerek geç hayata
Bir sarmaşık gibi tutun
Ve değer ver hatıralara
Aldırma dedim
Sen annesin, aldırma

Sen içerdeyken ben
Kiramı ödedim pijamalarımı giydim
Haber bültenlerini izledim
Gazetelerden kupon kestim
Sen içerdeyken ben
Sigara içtim, öksürdüm
Otobüse bindim
Fotoğraflarımıza baktım
Acıyan yanlarımı körelttim
Deniz kıyısında yürüdüm
Manavdan soğan aldım
Yeni çıkan şarkıları dinledim
Kafeste beslediğimiz kuşu saldım
Islık çaldım
Sen içerdeyken ben
Hep uyandım, sayıkladım
Kanadım boyuna
Takvimler aldım
Her gün bir yaprağını kopardım
Deli ayrılığın

Sen içerdeyken ben
Gömleğimi ütüledim
Sobada elimi yaktım
Bir şiir yazdım
Bir hercai menekşe aldım çiçekçiden
Hani o alnına kader değmiş
Hani o dudaklarına deniz tuzu dokunmuş
Hani o erken vurulmuş
Gençliğimiz gibi dağıldım
Sen içerdeyken ben

Bir adını söyleyemedim

Şöyle bağıra bağıra
Bir yüzünü göremedim
Görüş günlerinde
Bir de eline değemedim
Bir de yüreğine
Şöyle kucaklayamadım bir de
Ölümüne

Sen içerdeyken ben
Kapı kapattım, pencere açtım
Mutfakta oyalandım
Kanepede yattım
Hatta bir yolluk aldım odaya
Çok ta kulak asmadım
Çokta koymadı bu bana
Alt tarafı içerdeydin
Alt tarafı bir yanımı alıp götürmüştün
Bir yanımı
Yani adamlığımı
Yani gözlerimin ferini
Yani canımı
Alt tarafı şarkılar ölecekti
Alt tarafı kanayacaktı kalbim
İşte sensiz
İşte nefessiz
İşte kimsesiz bir sesti alt tarafı
Her tarafım

Yıldızlar yine oradaydı oysa
Yazdıklarım
Gözden kaçan o defter yapraklarında
Boşver 128
Hayat bir gemi
Yürüt onu göreyim seni
Boşver 128A
Boşveriyor ya
Aldırma reis
Reis aldırmıyor ya

Bir adını söyleyemedim
Şöyle bağıra bağıra
Bir yüzünü göremedim
Görüş günlerinde

Bir de eline değemedim
Bir de yüreğine
Şöyle kucaklayamadım bir de
Ölümüne

Sen içerdeyken ben
Vitrinlerin önünden geçtim
Minibüs duraklarında bekledim
Simitçilerle yarenlik ettim
Üstüme bir ceket aldım
El tezgahlarında kitaplara baktım
Sen içerdeyken ben
Hiç oturup ağlamadım
Hiç karartmadım umudu
Hiç bulandırmadım onuru
Öyle dimdik durdum ortada
İşte burada ulan işte burada
Böyle burada
Hiç yıkılmadan
Hiç utanmadan
Ve hiç unutmadan

Sen içerdeyken ben
Gülen resmimi yaptırdım
Sokaktaki ressama
Her zaman yaptığım gibi
Buzdolabını ayağımla kapadım
Parkların banklarına adını kazıdım
Adını kazıdım duvarlara
Adını, adımın yanına yazdım
Hiç unutmadım, utanmadım
Korkmadım
Parmaklarımı şıklattım Fidayda'da
Hani vardı ya
Fidayda'da hanım kızım Fidayda
Gelip geçen her tren bağırtısında
Kalkıp aynaya baktım sonra

Sen içerdeyken ben
Perdeleri hiç kapatmadım
Hiç bakmadım arkama
Başını ellerinin arasına alan
Üç-beşinin arasında olmadım

Öyle bıraktığın gibi
Öyle yaşadığımız gibi yaşadım
Sen içerdeyken ben

Bir adını söyleyemedim
Şöyle bağıra bağıra
Bir yüzünü göremedim
Görüş günlerinde
Bir de eline değemedim
Bir de yüreğine
Şöyle kucaklayamadım bir de
Ölümüne
Sen içerdeyken ben...

10.19.1.4 ANNE

ANNE

Kan ter içinde gece
Kan ter içinde her yanım
Her yanım bu gece vurgun içinde
Kurşun yemişim, sürgün yemişim
Bu sana ilk gelişim
Vur emriyle düşmüşüm kapına
Düşmüşüm kucağına, bu yara sıcak ana

Yok elimde bir demet menekşe
Yok elimde sevdiğin gül şekeri
Yok işte sana bir şey
Bilmem ki ne demeli
Bir tek ağır yaralı özlemim
Ve birtek gözlerine sürdüğün gözlerim
Anne benim, aç kapıyı
Oğulcuğun, küçük tavşanın, körolmayasıcağın
Ölmeyesin, bitmeyesin
Yürekyarısı gitmeyesin dediğin
Anne benim, aç kapıyı
İşte geldim, işte bu sana ilk gelişim

Hep senin için gökyüzünde bir evimiz olsun isterdim
Hep senin için bulutları isterdim
Ellerimi açtırıp dua ettirirken

O küçük evimizde sokulurken göğsüne her gece
Hani her gece sorduğumda
Anne babam nerde
Nerde kuşların dilinden anlayan adam
Ve menekşelerle konuşan adam
Nerde anne
Ve sen bastırıp bağrının kızılca kıyametine acını
Gelecek oğul, sen uyu şimdi
Baban gelecek bir yağmur gibi yağmurla
Rahmete boğacak yoksulluğumuzu derken
Ben uyur, düşümde
Senin için bir ev görürdüm gökyüzünde
Sen, babam, ben ve melekler
Ve melekler anne
Anne melekler
Önce babam sonra onlar terkettiler gecelerimizi
Ben de çekip gittiğimde
Yani oğulcuğun yani yürek yarın
İçinden geçen şarkın gittiğinde
Sen nasıl yaşadın anne

Kan ter içinde gece
Kan ter içinde her yanım
Her yanım bu gece vurgun içinde
Kurşun yemişim, sürgün yemişim
Bu sana ilk gelişim
Vur emriyle düşmüşüm kapına
Düşmüşüm kucağına, bu yara sıcak ana

Vakit yok artık
İstersen kalayım böylece
Ama bir kere öpseydim elinden
Ama bir kere sürseydim gözlerimi gözlerine yeniden
Yok elimde bir demet menekşe
Yok elimde sevdiğin gül şekeri
Yok işte sana bir şey
Bilmem ki ne demeli
Bir tek ağır yaralı özlemim
Ve birtek gözlerine sürdüğün gözlerim
Anne benim, aç kapıyı
Oğulcuğun, küçük tavşanın, körolmayasıcağın
Ölmeyesin, bitmeyesin
Yürekyarısı gitmeyesin dediğin

Anne benim, aç kapıyı
İşte geldim, işte bu sana son gelişim

Üzülme, kapanıyor diye gözlerim
İşte gidiyorum vakit doldu
İşte kapanıyor gözlerim kapının önünde
Öğrettiğin gibi ellerimi kaldırıp gökyüzüne
Ve eğip başımı önüme dua ediyorum
Üzülme anne, vakit doldu
İşte şimdi bir oğlun oldu
Bir oğlun oldu anne

Kan ter içinde gece
Kan ter içinde heryanım

10.19.1.5 BEN ASKI SATIN ALDIM

BEN AŞKI SATIN ALDIM

ben aşkı bir üveyikten satın aldım,yaşım onaltı
o zamanlar bakır rengindeydi dağlar
daha şıvan düşmemişti böğrüme
daha deli deli esmemişti ruzigar
kalbim acıya düşmemişti
sanırdım bütün ırmaklardan koşacaktım
halayda delikanlı başı olacaktım
bıyıklarım yeni terlemişti

gurbeti
ismail dayımın gönderdiği
kuru üzüm ve fıstık'nan
bir de istanbul fotoğraflarından tanımıştım

hey deli yanım!
türkülerim ince gül dalım
gönül közüm
verdiğim sözüm
ne zaman duman olsa
munzur'un doruklarında kalırdı gözüm
aradabir durup fırat'a bakışım
ve yanımdan ayırmadığım
bir üveyikten satın aldığım aşkım

yani ahretlik gülüyordum
istanbulu fotoğraftan
vurgunu üveyikten biliyordum

bir zemheri akşamında
oturtup tandırın karşısında babam
oğul yürü, dedi
yürüdüm
topak oldu babam,acıdan yundu gözleri
yalınız bir ''ah''etti anam
sessizce ırmağa düştü sözleri

yürüdüm
terleyen bıyıklarım
şahin bakışım
ve yıldızlı gecelerimden birinde canım
üveyikten satın aldığım halis aşkım
geride kaldı

ormanlar gördüm
ağaçlar gördüm
dallarında adamlar asılıydı
ipince fidanlar
ipil ipil kan sızardı dudaklarından
baykuşlar
gecenin koyukatmer al basması karanlığına karşı
nasıl da gülüyorlar
nasıl da gülüyorlardı

hani benim yıldızım
hani şehla bakışım
hani sazım
ve halıs aşkım

dağlardan geliyorum ben
fıratın doğduğu yerden
gönle aktığı yerden
serin göze başından
soğuk bulgur aşından
dağlardan geliyorum ben
aşkın doğduğu yerden hey!
yusuf'un kuyusundan eyyub'un sabrından geliyorum
etmeyin elemeyin

ben istanbulu fotoğraftan
vurgunu üveyikten belliyorum

hani benim yıldızım
hani şehla bakışım
hani sazım
ve bir üveyikten satın aldığım
halis aşkım

hey anam
ne aynam ne tarağım ne sedef çakım
ne tesbihim ne mintanım
bir han odasında
akşam alacası değip geçerken böğrüme
yavaşça önüme düştü alınyazım

kim tutar kaldırır başımı yerden
kim dinler türkülerimi bozlağımı sazımı
bir duan olaydı ah, yanıbaşımda
iki çift lafın
bir tas ayranın
bir dağ soluğun
entarine yapışmış kalmış bir yayla çimenin
bir tesbih böceğin
bir avuç toprağın
bir küçük taşın
bir tel saçın alyazmanın altından

hey anam
akşam indi kırıldı sazım
istanbulda
haramiler sokağında
bir han odasında
yavaşça önüme düştü alınyazım

hani benim yıldızım
hani şehla bakışım
hani dağlara verdiğim aşkım

akşam dediğim ana
istanbulda ay karanlık yürek pustur
bir de hikayesi var
kanadı kırık martıdan dinlediğim:

çok önceden
zebaniler yakıp geçerken şehri
üç damla baldıran zehri
üç damla hıyanet dökmüşler mavi denize
üç martıyı boğmuşlar
herşeyi gördüler diye

akşam dediğim
dam aralıklarından
han bacalarından kaçıp giden güneşin
vurması değil mi taa dağlara, dağlarıma
değil mi ana

yani akşam dediğim
isli han odasında
bir ben
bir viranşehirli yakup
bir de çaykaralı musa
üç bardak çay hatrına
üç gurbet türküsü değil mi uçurduğumuz
üç damla baldıran zehri değil mi ana
akşam dediğim

buradan
bu halis aşkımı
bir han kirasına sattığım hovarda istanbuldan
aranan bütün overlokçular sıraütücüler adına
budur havadisim
hatırladığın
ne bulgur tadı
ne bir çiçek
ne bir isim
ben gündüzleri müslüm gürses dinlemeye
geceleri han odasında
alınyazımı görmeye hüküm giymişim

yine de ana
ana yine de
öperim gözlerinden
dağlarımın
çimenimin
ve kanayan gençliğimin
öperim hepsinin tekmil gözlerinden

bıyıkları yeni terleyen gençliğimin adına

ana
can ana
yaran ana
oyy ana
hani benim yıldızım
hani şehla bakışım
hani sazım
bir üveyikten satın aldığım halis aşkım

ben aşkı bir üveyikten satın aldım,yaşım onaltı
o zamanlar bakır rengindeydi dağlar
daha şıvan düşmemişti böğrüme
daha deli deli esmemişti ruzigar
kalbim acıya düşmemişti
sanırdım bütün ırmaklardan koşacaktım
halayda delikanlı başı olacaktım
bıyıklarım yeni terlemişti

10.19.1.6

BENİ KAVGADA GÖR

Geçer gözüm
İçimizden bir aşk geçer
Ve keder
Ve heder olmuş bir hayat
Nasıl geçerse zehir damarlarımızdan
Öyle yavaş öyle deşer de geçer
Koyarlar cesaretimizi bir sokağın tabelasına
Binlerce çocuğa adımızı verirler
Bize ölüm bize kurşun bize hançer neyler
Neyler ömrünü cebine koymuş adama yağlı mavzer

Geçer gözüm
Memleket kadar bir nağra düşer yıkılmış sokakların pusularına
Akşam sofralarına aç karnına yüreğim düşer
Beni adamdan sayma
İlk gözyaşı
İlk yere düşen damla
İlk kancık tuzaklara düştüğümüz hayınlığın hatrına

Hani cebimizde iki satır mektubu yarım bıraktığımız sevdanın

Hani son bir umutta tutunduğumuz arkadaşlarımız
Ve kaygan ve ıslak ve kaypak sabahı Ankara'nın
Ve bilsen
Tek başına büyür intikam aşk ve sen
Tek basma büyür elif misali
mezarıma bıraktığın menekşen
Geçer gözüm
İçimizden bir aşk geçer
Ve keder
Ve heder olmuş bir hayat
Nasıl geçerse zehir damarlarımızdan
Öyle yavaş öyle deşer de geçer

Beni son kez kavgada gör
Son kez ölsün arkadan vurmacasına bütün ihanetler
Sonra şöyle saçlarımı savurup ecel saatine
Sonra son kez alnından vurulmacasına aşkın
Bir eşkıyalık yapıp
Basınca bütün evlerini bu şaşkın İstanbul'un
Bir de kendimi denize dökünce Üsküdar'dan
Nasıl da patlar içimde çığlığın
Bana bu şehri yakmış desinler
Beni son kez kavgada gör
Bana kendini satmış desinler
Beni son kez kavgada gör

Koyarlar cesaretimizi bir sokağın tabelasına
Binlerce çocuğa adımızı verirler
Bize ölüm bize kurşun bize hançer neyler
Neyler ömrünü cebine koymuş adama yağlı mavzer

Ya bir de sen düşersen ellerimden
Ya bir de kimsesizsem
Ya ölüm kadar sevdiğim cesaretim yan çizmişse
Sonu yok uğraşlarda yılgınsam
Son mermim avucumda
Fiyakalı bir eylül sabahı
Basar giderim kalbine namımın
Sıkar giderim
Avucumda mermim menekşem ve arkadaşlarım

Geçer gözüm
İçimizden bir aşk geçer
Ve keder
Ve heder olmuş bir hayat
Nasıl geçerse zehir damarlarımızdan
Öyle yavaş öyle deşer de geçer

10.19.1.7 BIR ADIN KALMALI

BİR ADIN KALMALI

Bir adın kalmalı geriye
Bütün kırılmış şeylerin nihayetinde
Aynaların ardında sır
Yalnızlığın peşinde kuvvet
Evet nihayet bir adın kalmalı geriye
Birde o kahreden gurbet
Sen say ki ben hiç ağlamadım
Hiç ateşe tutmadım yüreğimi
Geceleri koynuma almadım ihaneti
Hele nihavend hele buse hiç geçmedi aklımdan
Ve hiç gitmedi bir topak kan gibi adın
İçimin nehirlerinden
Evet yangın
Evet salaş yalvarmanın korkusunda talan
Evet kaybetmenin o zehirli buğusu
Evet isyan
evet kahrolmuş sayfaların arasında adın
Sokaklar dolusu bir adamın yalnızlığı
Bu sevda biraz nadan
Biraz da hıçkırık tadı
Pencere önü menekşelerinde her akşam
Dağlar sonra oynadı yerinden
Ve hallaçlar attı pamuğu fütursuzca
Sen say ki yerin dibine geçti geçmeyesi sevdam
Ve ben seni sevdiğim zaman bu şehre yağmurlar yağdı
Yani ben seni sevdiğim zaman
Ayrılık kurşun kadar ağır gülüşün kadar felaketiydi yaşamanın
Yine de
Bir adın kalmalı geriye
Bütün kırılmış şeylerin nihayetinde
Aynaların ardında sır
Yalnızlığın peşinde kuvvet

Evet nihayet, bir adın kalmalı geriye
bir de o kahreden gurbet
beni affet
kaybetmek için erken
sevmek için çok geç

10.19.1.8

BİR AŞK DEĞİYOR

Kapına biri gül bırakıyor tanımadığın
Trafik birden açılıyor
Köprüden geçişte para almıyor gişedeki kadın
Bi o kadar yakışıyor üstüne siyah kazağın
Menekşe tutuyor köşe başında yalnızlığın
Sarı kanaryalar hep senin için kazanıyor
Ne de güzel geliyor insana sırtından vurulması insanın
Oğlum sana bir aşk değiyor
Bi yerinden bakınca nede keyifli hayat
Bi yerinden bakınca rahat
Oğlum sana bir aşk değiyor
Bundan sonrası tufan, talan, fırtına, bora, kar
Aşık-ı mecnun sensin mecnun'un ancak adı var
Oğlum sana bir aşk değiyor
Oğlum seni bir aşk sarıyor

10.19.1.9 BIR BAVULLA GELMISLER (MÜNIH TRENI)

BİR BAVULLA GELMİŞLER (MÜNİH TRENİ)

Bir bavulla gelmişler
Karaların memet, ince ali ve bir de bekir
Puslu bir alaman sabahında münihe inmişler trenden
Biraz memleket peksimeti mendil içinde üçbeş lokum
Bir de yar ilen ana baba hasreti
Bildikleri birkaç sıla türküsü
İnmişler üçüncü mevki kompartımandan
Başlarında kasketleri
Şenolasın bakalım gurbetlik şenolasın yabaneli

Nere baksan bir soğukluk değmiş içlerine
Nere baksan insanı üşüten kocaman bir yalnızlık
Dönelim demiş memet yıkıp kaşlarını arkadaşlarına
Nere baksan deli bir ayrılık düşecek burada bahtımıza
Dönelim demiş memet yıkıp kaşlarını arkadaşlarına

Bir bavulla gelmişler
Münihe, viyanaya, berline, rotterdama
Çorum nire memec, lozan nire
Brüksel nire ali, emirdağ nire
Konya nire bekir, strasbourg nire
Ve frankfurta ve kölne ve lyona
Hamburga, liege, bonna
inmişler içlerinde memleket döne döne, yana yana

Bir bavulla gelmişler
Önce geceler bitmemiş sonra soğuk ve karanlık gündüzler
Herbir işini, tamam eylemişler atamanın
Herbir vidasını sıkmışlar
Herbir makinasına terlerini akıtmışlar
Eksilerek, didinerek ve direnerek
Sağlam basmasını bellemişler yere
Kancık pusuların yaban belaların
Ve hayın ve namert ve itkopuk Pazar sabanları çanlarının arasından

Geçirmişler yüreklerinin filiz filiz umutlarım
Hey canım
Hey adam yanlarım
Hey karaların memet, ince ali ve yetim bekir
Keşke gelip bir görebilseydiniz torunlarınızı
Bir kere öpebilseydiniz
O makinayağı bulaşığı elleriniz, kavruk yüzleriniz
Ve cengaver bakışlı kara gözlerinizle hepimizi
Hey canım

10.19.1.10 BIR SEY SÖYLE

BİR ŞEY SÖYLE

Bir şey söyle
Denizler tutuşturulduğunda
Dağlar yürütüldüğünde
Bir şey söyle
Yıldızlar semadan bir bir
döküldüğünde üstümüze
Bir şey söyle
Ben seni unuturum
Söyle
Yer başka gök başka olduğunda
Sallanıp çalkalandığında uçsuz
bucaksız sema
Hani biz
ateşin etrafını sarmış
pervaneler gibi olduğumuzda
Bir şey söyle
Unuturum ben seni, söyle
Kalplerde gizlenenler ortaya döküldüğü zaman
Gök yarıldığı zaman
Ne oluyor bu yere dediği zaman insan
Ve kalakaldığında yüzkarası
şiirlerim
Ve sensiz bir zaman
ve ayaklarımızın altından toprak
kayıp
Dümdüz eğildiği zaman
Bir şey söyle
Defterler açıldığında gökyüzü
sıyrılıp
alındığında
Cehennem tutuşturulduğunda cennet
yaklaştırıldığında

10.19.1.11 BIZIM YASADIGIMIZ

BİZİM YAŞADIĞIMIZ

bizim de yaşadığımız hayattır kardeşim

biz de soluk alıp vermedeyiz
yani her insan gibi sevmekteyiz, sevilecek şeyleri
bir kır çiçeğini çimeni toprağı börtü böceği
kurban bayramlarında kınalı koçları
başları eloyasıişlemeli yemeni ile kapalı
bembeyaz saçlı kırış kırış alınlı
pencere kenarlarında oğullarını bekleyen anaları

kalbim ağrıyorsa da kardeşim
gönlüm bulanıyorsa
tedirginsem kuşkuluysam
kalın kitapların yazdığına bakarsan
acaip suçluysam
havada ihanetdışarıda sıcak
duvarda yazılar
kalbimizde acılar varsa da
bizim de yaşadığımız hayattır kardeşim

mektubun geldi bugün haziran
kimselere göstermediğin ak saçlarının kıvrımlarından
haberin geldi
haberin geldi iki damla gözyaşın kağıtta
çok bakarsın yağmur yağanda
ıslak ve buğulu camların ardından bilirim
bilirim, acı
nasıl oturur adam yüreğine
ne var yani işte
iyiyim diyorum ya
inan olsun iyiyim anne
insan gerçekten iyi oluyor, iyiyim dedikçe
bak üzülme
yazıyorum bir daha
nolur üzülme
üzülmüyor analar
oğulları üzülmüyorum dedikçe

bizim de yaşadığımız hayattır kardeşim
biz de soluk alıp vermedeyiz
yani her insan gib isevmekteyiz, seviecek şeyleri
bir kır çiçeğini çimeni toprağı börtü böceği
kurban bayramlarında kınalı koçları
başları eloyası işlemeli yemeni ile kapalı
bembeyaz saçlı kırış kırış alınlı

pencere kenarlarında oğullarını bekleyen anaları

10.19.1.1 EGER

EĞER

Eğer bir gün Peygamber Efendimiz ziyaretinize gelse,
Yalnızca birkaç günlüğüne aniden çalsa kapınızı,
Merak ediyorum neler yapacağınızı...
Biliyorum ama
Böylesine şerefli bir konuğa açacağınızı en güzel odanızı,
Ona sunacağınız yemeklerin en iyisi olacağını,
Ve inandırmaya çalışacağınızı,
Onu evinizde görüyor olmaktan mutluluk duyacağınızı;
Gerçekten evinizde ona hizmet etmekten alacağınız hazzı.
Fakat söyleyin bana,
Efendimizi evinize doğru gelirken gördüğünüzde,
Onu kapıda mı karşılayacaksınız?
Yoksa onu içeri almadan önce, aceleyle,
Bazı dergileri, gazeteleri çarçabuk saklayıp
Yerine Kur'anı mı koyacaksınız?
Peki hala Amerikan filimlerini seyredecek misiniz televizyonda?
Yoksa kapatmaya mı koşacaksınız aceleyle,
O size kızmadan önce?
Kimbilir?
Belki de ağzınızdan hiç çıkmamış olmasını mı dilerdiniz,
Hatırlayamadığınız en son çirkin kelimeyi...
Peki ya dünyalık müziğinizi, kasetlerinizi de saklayacak mısınız?
Ve bunun yerine ortalığa,
Kitaplığınızın raflarında tozlanmış,
Hadis kitapları mı çıkaracaksınız?
Hemence içeriye girmesine izin verecek misiniz?
Yoksa teleşla ne yapayım diyerek,
Sağa sola mı koşturacaksınız?
Merak ediyorum:
Eğer Peygamber Efendimiz,
Bir kaç günlüğüne sizinle birlikte yaşasa,
Yapmaya devam edecek misiniz,
Her zaman yaptığınız şeyleri?
Ailenizdeki sohbetler eski halini koruyacak mı?
Her yemekten sonra sofra duası etmeyi,
Yine zor mu bulacaksınız?
Hiç yüzünüzü asmadan,

Oflayıp puflamadan,
Her vakit namazınızı kılacak mısınız?
Ya sabah namazı için,
Sıcacık yatağınızından,
Erkenden fırlayacak mısınız?
Peki ya yine mırıldanacak mısınız,
Her zaman söylediğiniz şarkıları?
Ve okuyacak mısınız,
Her zaman okuduğunuz kitapları?
Peki bilmesine izin verecek misiniz,
Aklınızın ve ruhunuzun beslendiği şeyleri?
Yoksa hiç bilmemesini mi isterdiniz?
Şöyle diyelim ya da:
Gideceğiniz her yere götürebilecek misiniz Peygamberi de?
Yoksa birkaç günlüğüne değişecek mi planlarınız?
Tanıştırmaktan onur duyacak mısınız en yakın arkadaşınızı onunla?
Yoksa hiç karşılaşmamalarını mı umardınız,
Peygamberin ziyareti bitene dek birbirleriyle?
Şimdi söyleyin açık yüreklilikle,
Onun kalmasını ister misiniz sizinle?
Sonsuza dek, hep birlikte...
Yoksa rahat bir nefes mi alacaksınız,
Ziyareti bitip gittiğinde?
Gerçekten bilmek ilgi çekici olabilir değil mi?
Bilmek ve düşünmek,
Eğer bir gün Peygamber Efendimiz ziyaretinize gelse
Yapacağımız şeyleri...
Eğer bir gün Peygamber Efendimiz ziyaretinize gelse,
Yalnızca birkaç günlüğüne aniden çalsa kapınızı,
Merak ediyorum neler yapacağınızı ...

10.19.1.1 GERIYE DÖNEN ADAM

GERİYE DÖNEN ADAM

Yağmur yağıyordu
Benim saçlarımda kırağılar vardı
omuz omuza konmuş bir gül
Kapıyı açtım,elinde eski bir bavul
Yüzünde daha da eski bir hikaye
Geldim dedi, geldim işte
Sana kendimi getirdim,belki unutmuşsundur
Birlikte söylediğimiz şarkıları getirdim

Bir kaç gömlek bir pijama attı
Tuttuğum notları,serin volta boylarında adımları sayıp susuşlarımı
Elimle büyüttüğüm nazlı bir menekşeyi
Gökyüzüne verdiğim dualarımı
Çakmağımı,sigaramı,tabakamı ve kitaplarımı getirdim
Döndüm dedi,döndüm işte
İçeri girdi aksıyordu bir ayağı
Oysa nasılda akardı bayrak gibi önümüzde
Nasılda oynardı saçları rüzgarı bulanda
Bir ceylan gibi nasıl da koşardı
Ayağım dedi,derin bir nefes aldı
İçerde dedi,bir bakır tas bıraktım bir kehribar tesbih
Birkaç kitap,birkaç iyi arkadaş
Tüketilmiş bir çeza ve bir ayak,güldü sonra
Dedemin yemen çölünde bıraktığı ayağı ben içerde bıraktım
Kurban olsun ikimizinki de memlekete
Oturduk,uzun uzun baktık kendimize
Onüç yıl sonra yeniden karşı karşıya
Bir deli gençliği birlikte düşürmüştük yollara
Bir yüreğimiz vardı ve onu koymuştuk ortaya
Ben başımı onun omuzuna yaslardım
O taleal okurdu kulağıma
Ben bazı geceler oturup ağlardım
O dua ederdi hepimiz adına
Ve pis bir sonbahar akşamında ayrılmıştık
Caddelerde arabalar akıyordu yağmur yağıyordu
Babalar ekmekleri saklamış çeketlerinin altına
Korkuyla evlerine koşuyordu
Düdükler çalıyordu,sirenler çalıyordu,şehri kimler çalıyordu?
Oysa biz onunla yüreğimizi koymuştuk ortaya
Arkasından baktım,elinde tahta bir bavul,cebinde ikimizin yüreği
Şifadan ayrılık,rahmetten yoksulluk
Şen olasın mahpusluk
Kaldır gözlerini yerden,onüç yıl dediğin ne ki?
Bana mektup yaz,bir de menekşe resmi yap
Ve bir gül gönder anama
Kaldır gözlerini yerden,onüç yıl dediğin ne ki?
Ve yürüdü Yusuf
Yanıp sönen mavi ışıklar düştü gölgesine
Ben onüç yıl bekleyecektim onüç yıl kavuşmak için
Çebinde rehin götürdü yüreğimi

10.19.1.14

HAYSİYETİMİZ VAR

Dünya dediğiniz abiler aha benim şu yüreğim kadar
Hayat dediğiniz ne kadar gülebiliyorsak o kadar
Boşverin gerisini sallayın gitsin dünyayı
Paramız yoksa da haysiyetimiz var
Canımdan öte ve de çok kıymetli sevdiğim arkadaşlar
Durumum ortadadır
Hayat bana da sağlamına harbi bi çelme takmıştır
Nevrim dönmüş midem bulanmış gözlerim kararmıştır
Cümlenize olan cümle borç edavatım
Üç vakte kadar askıya alınmıştır
Biraz idare edebilirseniz eğer
Ya bide kahveci nuriden rica edebilirseniz
Kesmesse tavşan kanı günde üç bardak çayı
Elbet bu feleğin paslı çarkı bi gün benim içinde döner
Düşeş gelmese de
Gelirse eğer zarımız bi dubara ve hele dört cahar
O zaman işi düzelttik sayın abiler
Ve inanınki paramız yoksa da haysiyetimiz var
Dalgalan bakalım kız kulesi önündeki dalgalar gibi kalbim
Hayıflan bakalım hiç kimselere belli etmeden
Geceleri yorganın altında
Yazıklan bakalım bu da revamıdır hayatının baharında
Bi delikanlıya
Hep kısa çöpü ben mi çekicem
Hep banamı denk düşücek çarkıfeleğin iflası
Hep ben bilicem başkaları mı kapıcak beşyüz milyarı
Hep ben sevip eller mi alıcak aslıyı leylayı
Batsın bu dünya sende mi leyla
İtirazım var yalana dolana
Ben böyle dolana dolana ellerim cebimde
Dudağımda ıslığım başımda eski alemlerin sarhoşluğu
Orhan veli tadında basıp voleyi yürüycem
Hayatın sonuna kadar
Hiç tasalanmayın abiler
Paramız yoksada haysiyetimiz var
Vallahi öpmek geliyor içimden en kral arkadaşlarımı
Ayhan ışığı, sadri alışığı, erol taşı
Adamın gönlü şarkılar söyleyip unutmak istiyor garibanlığı
Adamın canı hesapsız dostlarını çekiyor

Dalgasız dümensiz yoldaşlığı
Mahalle arasında gazozuna maç yapıp yenilmek çekiyor
Komşunun kızına mektup yazıp
Çarşamba pazarında el altından vermek çekiyor
Bazen sıcak ekmek
Bazen seyyardan sabah poğaçası çekiyor
Adamın gönlü bağıra bağıra ağlamak çekiyor
Gece mehtaba karşı
Langadan hıyar beyoğlundan adam çekiyor
Ne yalan söyliyim biraz kırgınlıkta var
Ama hiç tasalanmayın abiler
Paramız yoksa da haysiyetimiz var

10.19.1.1 HAZIRAN

HAZİRAN

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
şimdi sen, denizi de yazmışsındır
beni beter edeceksin ya
martılarını ve simidini İstanbul'un
göznurum
suyun çiçeğe çimene yürüdüğü bir mevsimde
bana umudu yazmana ne hacet
hadi biraz
şehrin şarkısından ve arkadaşlarından bahset

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
gönderdiğin gibi duruyorum burada
hiç ağlama
ağlamak yakışmıyor haziranda adama
iyi yanları da yok değil ama
bak erken kalkıyorum mesela
gökyüzüne bakabiliyorum arada sırada
arada sırada koymuyor değil
koyuyor hasretlik onca kahrıyla, ama arada
hadi çocuklardan bahset
herkes iyi diye bir yalan yaz mesela
pazar günleri onları güneşe çıkar
ellerinden tut götür uzak bir limana
sevgili karıma da bir gül diziyorum boncuktan

mahsus selam ediyorum bütün arkadaşlara

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
kimin aklına gelirdi ki
aşkın ve sevdanın hatrına
bir menekşe büyüteceğim iki ranza arasında
sonra türküler öğreneceğim
zulümün, ayrılığın ve turnaların adına
gönderdiğin kitapları da okuyorum
elin değerse ve zor değilse
biraz çimen taze bir gül yaprağı
karımın sesinden ve çocuklarımın gülüşünden de koy
bir daha ki mektuba
arkadaşların yüreğini de unutma

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
yağmur da yağıyor mu
ıslanıyor musunuz eskisi gibi
eskisi gibi anıyor musunuz arkadaşınızı
hiç unutmadığım adlarınızı
adımın yanına yazıyor musunuz
bu pazar açık görüş var
çocuklarımı, karımı ve arkadaşlarımı istiyorum
konuşuruz ordan burdan
elleriniz elime yüreğiniz yüreğime dokunur
tamam, biraz da ağlarız
ağlarız işte n'olur
mapusluk mevsiminde o kadar olur

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
gönderdiğin gibi duruyorum burada
hiç ağlama
ağlamak yakışmıyor haziranda adama
iyi yanları da yok değil ama
bak erken kalkıyorum mesela
gökyüzüne bakabiliyorum arada sırada
arada sırada koymuyor değil
koyuyor hasretlik onca kahrıyla, ama arada

hadi çocuklardan bahset

herkes iyi diye bir yalan yaz mesela
pazar günleri onları güneşe çıkar
ellerinden tut götür uzak bir limana
sevgili karıma da bir gül diziyorum boncuktan
mahsus selam ediyorum bütün arkadaşlara

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi
gönderdiğin gibi duruyorum burada
hiç ağlama
ağlamak yakışmıyor haziranda adama
iyi yanları da yok değil ama
bak erken kalkıyorum mesela
gökyüzüne bakabiliyorum arada sırada
arada sırada koymuyor değil
koyuyor hasretlik onca kahrıyla, ama arada

mektubun geldi arkadaşım
haziran da geldi

10.19.1.16

KARAHAZER ÇİÇEĞİM

Ah bir dağda bırakıp bir dağda bulacağım
Leyla menekşesi
Olursa bir yağlı kurşundan birde senin elinden olur ölümüm

Bir seherde açsınlar bağrımı
En deli rüzgarlar essin
Ne yiğitti desinler, ne filinta, ne hercai fiyaka
Dönüp baktıkları zaman bir oltu tesbihi
Bir gümüş tabaka
Bitlis tütününden yarım kalmış bir sarma cigara
Şeyh izzetttinin dünyanın bütütn çokcuklarına,
Yaptığı muska
Ve
Sevda adına kurutulmuş bir karanfil bulsunlar
Mintanımın altında

Ah yaban gülü ah Karahazer çiçeği
Ah gurbetin şıvan yıldızı, leyla menekşesi

Yağmurlu bir akşam üstünde duldada
Dedemden öğrendiğim ilk duam gibi
Yeşil ceviz altında koşturan karınca
Harran üstünde her gece parlayan süreyya
Emek gibi, toprak gibi, kan gibi, hoyrat gibi
Adilcevaz fırtınası, yedi dağın eşkiyası gibi
Yasak gibi, bayrak gibi, baskın gibi
Erişilmez birşeydi seni sevmek

Ah leyla menekşesi, ah yaban gülü
Ah karahazer çiçeği, ah yaktığım o içli türkü
Hani o zalım deyen hani o hayın

Şu üç kuruşluk daru dünyada
Göysüme şifasız ecza sürdler
Ve yürüdüler geçliğimin üstünde
Yağmur yağıyordu kuşlarda vardı
Uzandım yıldızlara tutamadım
Saçlarım ağardı şehir zındanlarında
Alem uykudaydı Adilcevaz uykudaydı
Sevdam, menekşem memleket gülüm
Kuyudaydım, saçlarım ağarmıştı
Sahtiyan uykudaydı..
Çıplaktı üzerim, mintanım kana bulanmıştı
Ah karahazer çiçeğim sen uykudaydın
Yıldızlar ve memleket uzaktaydı

Sen böyle gideceksen memleket böyle ağlayacaksa
Ben kabuslarına tabir düzeceksem şehir eşkiyalarının
Kıyamet düzeceksem ve seni bekleyeceksem
Bütün kuyulara bütün suna boyunlu dağlara
Adını haykıracaksam
Yırtılan mintanım, akan kanım, ağaran saçlarım
Ve
Memleket için dön diyeceksem; dön

Dön yaban gülüm
Dön Karahazer çiçeğim
Memleket gülüm

10.19.1.1 KIRIKHAVA

KIRIKHAVA

ah yabangülü
ah karahazer çiçeği
ah gurbetin şivanyıldızı
bir dağda bıraktığım
bir dağda bulacağım leyla menevşesi
günyüzü görmemiş memleketgülüm
olursa
bir yağlı kurşundan olur ölümüm

bir seherde açsınlar bağrımı
en deli ruzigârlar essin
en yiğitti desinler
en filinta
en hercai fiyaka
dönüp baktıkları zaman
bir oltu tespihi
bir gümüş tabaka
bitlis tütününden yarım kalmış bir sarma cigara
şeyh izzettin'in dünyanın bütün çocuklarına yazdığı muska
ve sevda adına
kurutulmuş bir karanfil bulsunlar
mintanımın altında.

ah yabangülü
ah karahazer çiçeği
ah gurbetin şivanyıldızı leyla menevşesi

yağmurlu bir akşamda, duldada
dedemden öğrendiğim ilk duam gibi
yeşil ceviz altında koşturan karınca gibi
Harran üstünde her gece parlayan Süreyya gibi
emek gibi toprak gibi
kan gibi hoyrat gibi
adilcevaz fırtınası yedidağın eşkiyası gibi
yasak gibi bayrak gibi baskın gibi
erişilmez bir şeydi seni sevmek.

ah leyla menevşesi
ah yabangülü

ah yaktığım o içli türkü
hani o zalım diyen, hani o hayın
hani o
kaç para eden perakendesi
şu üç kuruşluk perişan dar-ı dünyanın

hepimiz geldik zulümlere
hepimizin içinde biraz düşünce biraz öfke
toprakdamlar altında uykusuz bekledikçe
şeyh izzetini toprağa verdiğimiz gece
sakalları ağardı dünyanın
yediyıldız koptu gökte
yedi yumruk yedim yüzüme
sevdim seni ve yakalandım

ah leyla menevşesi
ah yabangülü
ah karahazer çiçeği

sattılar beni pazarda
göksüme şifasız ecza sürdüler
ve yürüdüler
gençliğimin üzerinde
yağmur da yağıyordu
kuşlar da vardı
uzandım yıldızlara tutamadım
saçlarım ağardı şehir zindanlarında
alem uykudaydı
adilcevaz uykudaydı
sevdam menevşem memleketgülüm uykudaydı
kuyudaydım
saçlarım ıslanmıştı
sahtiyan uykudaydı
çıplaktı üzerim
mintanım kana bulanmıştı
ah karahazer çiçeğim
sen uzaktaydın yıldızlar uzaktaydı
zühre uzaktaydı tarık uzaktaydı
adilcevaz uzaktaydı şeyh izzettin uzaktaydı
memleket uzaktaydı

ah bir dağda bıraktığım
bir dağda bulacağım leyla menevşesi
ah gurbetin şivan yıldızı
sen de böyle gideceksen
memleket böyle ağlayacaksa
ben kabuslarına tabir düzeceksem
şehir eşkiyalarının
kıyamet diyeceksem
ve seni bekleyeceksem
bütün kuyulara

bütün sunaboyunlu dağlara adını bağıracaksam
yırtılan mintanım
akan kanım
ağaran saçlarım
ve memleketim için
dön diyeceksem
dön
dön yabangülü
dön karahazer çiçeği
dön gurbetin şivanyıldızı
dön leyla menevşesi, memleketgülü

yağmurlu bir akşamda, duldada
dedemden öğrendiğim ilk duam gibi
yeşil ceviz altında koşturan karınca gibi
Harran üstünde her gece parlayan Süreyya gibi
emek gibi toprak gibi
kan gibi hoyrat gibi
adilcevaz fırtınası yedidağın eşkiyası gibi
yasak gibi bayrak gibi baskın gibi
erişilmez bir şeydi seni sevmek.

ah yabangülü
ah leyla menevşesi
bir seherde açsınlar bağrımı
en deli ruzigârlar essin
en yiğitti desinler
en filinta
en hercai fiyaka
dönüp baktıkları zaman
bir oltu tespihi

bir gümüş tabaka
bitlis tütününden yarım kalmış bir sarma cigara
şeyh izzettin'in dünyanın bütün çocuklarına yazdığı
muska
ve sevda adına
kurutulmuş bir karanfil bulsunlar
mintanımın altında.

ah yabangülü
ah karahazer çiçeği
ah gurbetin şivanyıldızı
ah bir dağda bıraktığım
bir dağda bulacağım leyla menevşesi

seni sevmek var ya seni sevmek
seni sevmek memleket
memleket seni sevmek

10.19.1.18 KIRMIZI ARABA

KIRMIZI ARABA

Süleyman kara bıyıklı bir işçidir
Ve bu kara bıyıklı Süleyman'ın hikayesidir
İş bulduğu günlerde evine dik dönmekte
Ve götürdüğü ekmeği yemektedir
Karısı Neriman ve oğlu Cevahir'le birlikte

Ne kadar zalim esse de rüzgar
Ne kadar belini bükse de ekmek parası
Aslan gibi bir adamdır işçi Süleyman

Onun Cevahir'i vardır
Cevahir altı yaşındadır
Çünkü gözleri çakmak çakmaktır
Çünkü Süleyman'a bir başka bakmaktadır

Bir pazar sabahı
Tutar babası Süleyman; Cevahir'in elinden
Ve yanında kader yoldaşı karısı Neriman
Çıkarlar gezmeye İstanbul'u inadına
Bir yol düşünür Süleyman

Ulan bu bahtı kapalı kentte
Yürümek de parayla değildir elbette
Üstelik Neriman'a hanidir istediği o naylon terlikle
Canından özgü Cevahirine
Bir gazozla bir simidi alabilecek kadar
Para da vardır cepte

Yürürler İstanbul şehrinin kalbine
Önce Nerimanın naylon terliği alınır bir seyyardan
Sonra da beğenirler simidin en hasosunu umutları Cevahir'e

Anlatır işçi baba Süleyman
İş ararken adım adım arşınladığı sokakları
Bak Cevahir işte şu Yeni Cami
Hem cami hem güvercinlerinin bakması nasılsa bedavadır

Bak Cevahir şu dumanı tütenler vapur
Şu çığlık çığlığa ağıt yakanlar martılardır
Hem vapurun dumanı hem vapurun düdüğü de bedavadır
Bak Cevahir şu uzakta görünen de köprüdür
Geçmesi değilse de onun da bakması bedavadır

O pazar günü
Kara bıyıklı işçi Süleyman
Karısı can yoldaşı Neriman
Ve gözleri çakmak çakmak olan oğulları Cevahir
Gezerler İstanbul şehrini böyle bedavadan

Ve birden mumun alevi söner
İstanbul'un yalanı biter
Nasıl olur bilinmez takılır Cevahir'in gözü
Bir oyuncakçı vitrininde
Pırıl pırıl yanan kırmızı oyuncak arabaya
Döner karabıyıklı dağ gibi babası Süleyman'a
Bana şu kırmızı arabayı alsana baba
Alsana be Süleyman
Canına can parçana
Bir oyuncak araba almayacaksan eğer
Yuh olsun sana
Nasıl olsa babası onu çok sevmektedir
İşin belası küçük Cevahir bunu bal gibi bilmektedir

Bir vitrindeki kırmızı arabaya bakar Süleyman

Bir karısı Neriman'a
Sonra takılır gözleri Cevahirin gözlerindeki umuda inadına
Ulan alt tarafı bir oyuncak araba
Dünya yansa yorganın yok içinde Süleyman
Alem çökse üstüne hayıfın çok Süleyman
Bakarsın cepteki son gazoz parasına
Cevahir'in o kocaman umuduna
Yakışır şu kırmızı araba

Bırakır karısı Neriman'la Cevahir'i dışarda
Girer iflah etmez bir umutla dükkana
Sorar dağ gibi Süleyman
Usta şu vitrindeki nazlı gelin
Şu zalımın ışıltısı
Şu bahtımın kara yıldızı
Şu İstanbul ağrısı
Şu Cevahir'in çakmak çakmak gözleri
Şu kırmızı araba kaç para
Bir Süleyman'a bakar adam bir arabaya
Çok para der hemşerim yani çok para
Süleyman cebinde bir gazoz parası
Yıkılmış bir dağ artığı
Bir tufan sonrası perişanlığı
Döner kapıya çıkmak için dışarı
Oğlu Cevahir
Kırmızı arabayla getirecek
Babasını beklemektedir
Nasıl olsa babası ordan
O kırmızı arabayla çıkacaktır
Nasıl olsa
Kara bıyıklı dağ gibi
İşçi Süleyman babasıdır
Yani Cevahir'in gözünde o
Dünyanın en güçlü
Dünyanın en zengin
Dünyanın en büyük adamıdır
Süleyman

Ama Süleyman
Eli boş çıkar dükkandan
Sorar Cevahir hani baba
Hani kırmızı araba
Sorar hesabı bulutlar dağa

Nasıl desin Süleyman
Nasıl desin adam yüreği
Ben onu sana alamadım
Benim ona param yetmedi diye
Başlar ağlamaya Cevahir
Başlar bulutlar ağlamaya
Yanar yerin yedi arzı
Ve güvercinlerin kalbi başlar kanamaya
Ulan istanbul yanar içine Süleyman'ın
Sorar Cevahir
Hani baba hani kırmızı araba
Martıları gösterir Süleyman
Bak ne güzel uçuyor
Cevahir martılar havada
Boş ver kırmızı arabayı
Baksana martılara
Bakmaz martılara Cevahir
Bakar yangın gibi arabaya
Ama bak der Süleyman
Ne güzel uçuyor martılar havada
Cevahir bir çocuktur küçük yüreğinde yer çoktur
Takılır gözü martılara
Gözünden sel olup akan kan rengi yaşlarını siler
Evet der ne güzel uçuyor martılar havada
Ve unutur gider Cevahir kırmızı arabayı

Unutur gider dalar gözleri martılara
Cevahir unutur unutmasına ya
Kara bıyıklı dağ gibi işçi baba Süleyman
Ömrü boyunca unutmaz o kırmızı arabayı
Her gece döşeğine yattığında
Uyumak için gözlerini kapadığında
Demir lokma gibi
Bir kırmızı araba takılır durur kursağına
Bütün ömrü boyunca

İşte bu
Kara bıyıklı Süleyman'ın hikayesidir
Ve herkesin bir yerine
Birgün bir Süleyman acısı değmiştir

10.19.1.1 KUS HATIRALARI

KUŞ HATIRALARI

Benim çoculuğumda soframıza kuşlar konar
rüyalarımıza melekler uğrardı.
Kapımızdan yoğurtçu
bahçemizden ishakkuşu
kalbimizden yeni çıkan şarkılar geçerdi.

kışın bir sobamız olurdu
sobanın yanında kedimiz
kedinin önünde yün yumağı
bir Hayat Bilgisi fotoğrafı gibiydik.

Yerli malı kullanan
yurdunun üç tarafı denizlerle çevrili
kuruincir üzüm fındık
tütün çay narenciye kavun-karpuz yetiştiren
kuruüzüm inciri satan
karşılığında
çamaşır makinesi radyo ve otomobil alan
bir toprağın fertleri...
Biraz yoksul biraz mütevekkil
biraz mahcup biraz kırılgan
biraz naif ama hep umutlu...

Özlerdik.
Memleketteki halamızı
ince doğranmış bir dilim pastırmayı
yurttan sesler korosunu
akşam komşuluklarını
radyo tiyatrolarını
sabah ezanını
kalaycıyı bozacıyı
münir nurettin şarkılarını
orhan boran yarışmalarını
kandil gecelerini
duvarlarımızın sarmaşıklarını
bakkalımızın utana sıkıla veresiye hatırlatmalarını
okulönü kozhelvalarını
akşam oturmalarını
ve hayatı...

Top oynardık
ip atlar kedi kovalar
taşlarla birbirimizin başını yarar
mahalle savaşları çıkarır
gece olunca da tutar babalamızın elinden
yazlık sinemaya gider
Sadri Alışık Vahi Öz
Belgin Doruk Cüneyt Arkın seyreder
Olimpos gazozlar içer
güler eğlenir bağırır çağırır
dönerken yıldızları sayardık.
Sıkı çocuklardık.

Hepimizin birer yıldızı vardı
onlara isim takardık
onlar da bize isim takardı
pus ve dumandan önce bu şehrin
geceleri gözkırpan ve isimler takılan yıldızları vardı.

Benim yıldızıma Mehlika adını vermiştik
biz kimseden yana değildik.

Kimsenin de kendinden yana olmasını istediği birileri
olmazdı.
Bir değirmendeydik
öğütülen
öğütülürken türküler söyleyen
buğday başaklarına benziyorduk.
Ben
çorbalardan tarhanayı
yemeklerden kurufasulyayı
sigaralardan harmanı
belki bunun için çok sevdim.

Yollar bozuk musluklar bozuk
ziller bozuk paralar bozuk
ama adamlar sağlamdı.

Bu şehrin yıldızları vardı.
Saçlarına kurdelalar takan
çivitle yıkanmış beyaz çoraplarına
leke bulaşmasın diye su birikintilerinden sakınan

gözleri önlerinde
yürekleri ve beslenme çantaları ellerinde
küçük çocukları vardı bu şehrin
bu şehrin yıldızları vardı.

Ben Fenerbahçeyi amcam Vefayı tutardı.
Konya tahıl ambarı Mersin muz cennetiydi.
Taksim'den Fatih'e troleybus kalkar
Şişhane'de mutlak raydan çıkardı.
Vallahi hayat zor ve fakat çok matraktı.

Muammer Karaca adına bir tiyatro binası yoktu
bizzat kendisi vardı.

Başımız ağrırdı komşumuz vardı
gönlümüz daralırdı komşumuz vardı
Çorbamızı umutlarımızı
memleket kadar kalbimizi paylaştığımız komşularımız
vardı.

Geceleri bekçimiz
gündüzleri sütçümüz
bizim kadar zayıf da olsa
nohuta makarnaya alışmış da olsa
Sarman adında bir kedimiz
ceperimizde kırık misketlerimiz
çamur bulaşığı ellerimiz
ve gülümseyen bir yüzümüz
göstermekten utanmayacağımız bir içimiz
bir araya gelerek çektirebileceğimiz
bir aile fotağrafımız vardı.

Bir sabah bütün iyi şeylerin
Ayvansaray iskelesinden
hayal ülkesine doğru demir alan
bir şirket-i hayriyye vapuru gibi
aramızdan ayrıldığını gördük.
Sonra Ayvansaray'ın suları çekildiğini yazdı
gazeteler
Süheyla hanımın Raci beyin
Melahat mehveş ablanın
Niko'nun Ercüment efendinin çekildiğini ise
yazmadılar nedense

Ama yok ama yoklar.

Ne harma sigarası kaldı geriye
ne olimpos gazozu
ne Sadri alışık.

Kalan bir tortuydu belki.

Belki kırık bir rüya denizi
belki suya düşürdüğümüz suretimizin
cep aynamıza nüktedan bir yansımasıydı herşey.
Herşey Maltepe sigarasının
her arandığında
her bakkalda bulunabilmesi ile
büyüsünü kaybetmişti belki de.

belki de biz bir rüya mı görmüştük?

Hadi hepsi yalandı.
Hadi hepsi hayaldi.
Hadi hepsini ben uydurmuştum
Ama rüyalarımızın melekleri
ve sofralarımızın daim konukları kuşlar?
Ya onlar?
Onları siz de görmediniz mi?
Sizin de sofranıza konup
rüyalarınıza uğramadılar mı?
Onlar da mı yalandı?

10.19.1.2 MERHABA

MERHABA

Merhaba kardeşim, arkadaşım, gönüldaşım merhaba
Merhaba sırdaşım, amuzdaşım, kaderdaşım merhaba
İçtiğim su, aldığım hava, yediğim ekmek uyuduğum döşek
Gördüğüm rüya, beklediğim umut yaşadığım toprak merhaba

Merhaba
Ormanda ağaç, ağaçta dal, dalda yaprak, yaprakta tırtıl merhaba
Merhaba ovada çimen, denizde dalga, yaylada kar, dağda bulut merhaba
Harran, Çukurova, Yedigöller, Çorlu, Isparta, Çaykara Merhaba
Çankırı, Çorum, Adana, Niksar, Mudurnu, Bandırma

Midyat, İdil, Tarsus, Kemah, Yüksekova merhaba
Ula Zeki istanbul neki Erzurum yayla
Yayla ulan Erzurum sana da olsun merhaba

Merhaba memleketim, mahallede bakkalım, pamuk tarlasında ırgatım
Vergi dairesinde memurum, dağda çobanım, yürekte sızım, duvarda sazım
Hasatta yazım, gelinim alyazmalım nazım merhaba

Merhaba şose yolum, dağ patikam, geçit vermez kaçkarım
Adam yutan gavur dağım, İstanbul izmit otobanım merhaba
Merhaba Kızılırmak türkülerim, fırat ağıtlarım
Dicleye yaktıklarım, yeşil ırmak bozlaklarım merhaba

Merhaba ağaçlarım, selvilerim, çınarlarım,
Rizede çayım, Anamur'da portakalım
Önde yürüyenim, arkada düşünim
Seferberliğim, süpürge tohumu yiyenim
Dedem, edem cennetim cehennemim
Ey benim memleketim merhaba

Merhaba kardeşim, arkadaşım, gönüldaşım merhaba
Merhaba sırdaşım, amuzdaşım, kaderdaşım merhaba
İçtiğim su, aldığım hava, yediğim ekmek uyuduğum döşek
Gördüğüm rüya, beklediğim umut yaşadığım toprak merhaba

10.19.1.2 MUNZUR

MUNZUR

Açıldı ömrümün haritası
Bir omzu düşük ağır delikanlı
Ey Ali Munzur, ey dağların kartalı
Sağ yanım bıçak yarası sol yanım hicran
Ve emanet kalmıştır bir köylü kızında kalbimin yarası
Ey Ali Munzur, ey dağların kartalı

Benim ömrümde, bir kırlangıç ağıdı vardır bildiğim
Benim ömrümde, tel örgüler kuşluk ayazında
Kör karanlık yağlı kurşun
Birde yanık türküsü anamın
Her biri bir başka seherinde güz dönümümün
Vurup gitmiştir sessizce oğulları
Şu gurbet denen şu belalı buğ yılanı, şu bilinmez sefere

Benim ömrümde, bir ırmak vardır
Durup önünde taş yüzdürdüğümüz ak köpüklerinde
Sesine sesimizi kattığımız
Ve anamızın patiskadan biçtiği uzun donlarımızla
Bir turna balığına gençliğimizi sattığımız
Aylandığımız,
adamdan sayılıp delikanlı halaylarına karıştığımız
Yıldızların altında, dam bacalarında aşık attığımız

Benim ömrümde, yarı çıplak popil delikanlısı ortalığın
yağmurların sevdalısı ve parlayan yusuftutan kuşları
Benim ömrümde, mor menekşe
Yediveren gülleri ve böğürtlen
Birde sen!
İçime işleyen ah sen!
Ondokuz yaşımın
Ve ırmağımın
Ve toprağımın hakkına birde sen! ..
Bulutlarıma kına yaktığım sebebin
Namerd olayım sevmedim hiç kimseyi böyle bu kadar! ..
Ya da sevemedim
Ey Ali Munzur, ey dağların kartalı
Sağ yanım bıçak yarası sol yanım hicran
Ve emanet kalmıştır bir köylü kızında kalbimin yarası

Bu da bir gurbettir yıkar adamı içine
Bu da bir rivayettir, on iki yıl bilmem kaç bin gece
Bir türkü sesinde..
Dumanlı dağları duman kaplamış
Yine mi gurbetten kara haber var?
Seher vakti bu yerlerde kimler ağlamış?
Çimenler üstünde gözyaşları var..
Benim ömrümde..

Şimdi vur, vur içine onca talanı
Onca sevdayı vur, vur Ali Munzur
Bu sol yandaki hicran yarası öyle çok ki..
Benim ömrümde çiçeğin bozamadığı
Karanlığın düşemediği yüzüm
Bana mahsus kor ayazda üşüdüğüm
Hercanın yeşili, Cemilin üzüm gözlü güzeli
Ve hüzün yaprağını dökende dut ağacın

Kalbime bir gül dikeni, fikrime sevda batanda.
Kemahın istasyonuna doğu expresi demir atanda
Murat suyu Fırata karışır üç gün üç gece kan akanda
Ben belki bin gece sayanda gurbet akşamlarında yıldızları
Emanetime iyi bakasın köylü kızı
O elinde tuttuğun kanayan şey Ali Munzurun kalbinin yarası

Benim ömrümde, yarı çıplak popil delikanlısı ortalığın
Yağmurların sevdalısı
Ve parlayan yusuftutan kuşları
Benim ömrümde, mor menekşe
Yediveren gülleri ve böğürtlen
Birde sen!
İçime işleyen ah sen!
Ondokuz yaşımın ve ırmağımın ve toprağımın hakkına
Birde sen!
Bulutlarıma kına yaktığım sebebin
Namerd olayım sevmedim, hiç kimseyi böyle bu kadar
Ya da sevemedim.
Ey Ali Munzur, ey dağların kartalı
Sağ yanım bıçak yarası sol yanım hicran
Ve emanet kalmıştır bir köylü kızında kalbimin yarası
Açıldı ömrümün haritası..

10.19.1.22

NAN GİBİ

Ve gözlerin gelir geçer içimden,
Su içerken, sen sokulurken akşam kızıllığına,
Ekmeği bölerken,
Yalnızsam, yıllar nasıl geçmişse aradan,
Unutmak kolay sanmışsa şarkılar,
Şiirler yalan yazmışsa ayrılığı,
Kör olsun sözlerim, unuttuysam adını,
An gibi aklımdasın...

Gelir geçer gemiler,
Belki sende geçersin diye,
Bir kumru konar her sabah pencereye,
Bir miladı taşır gece bir yıldız,
Soğuk olur, üşürsün ya adamakıllı,

Hani sarılırsın kendine,
Hani aklın karışır,
Bu bir divaneliktir gönül ah'a alışır,
Ömrüm bitse ne çıkar,
Can gibi aklımdasın...

Gündür bu geçer gider,
Belki bir şey kalmaz sanırsın,
Yani bir sabah uyandığında,
Ne hayatın tortusu, ne kokusu alışmışlığın,
Her şey başka olacaktır,
Başka bir otobüs, başka bir gazete,
Resimlerden silinecek yüzün belki de,
Ne adın, ne sanın,
Bir şafak vakti açınca gözlerini,
Bir merhabayla,
Yeniden kurulacak dünya,
Ve sen her şafak,
Nan gibi aklımdasın...

Bazen bir şey geçer içinden insanın,
En ücra yerlerinden, cesaret gibi bir şey,
Ne olacak işte, kömür yanmıyorsa eskisi kadar güzel,
Fasulyenin tadı yoksa,
Şarkılar yakmıyorsa içini,
Sadri Alışık öyle güzel ağlamıyorsa,
Aşık olmayı beceremiyorsa İzzet Günay Mahallenin en güzel kızına,
Denizin tuzu, Yalnızlığın bahanesi yoksa,
Bir bıçak saplanınca yüreğinin tam ortasına,
Zannetmeki ölmek zor, ölmek kolay, kolay da!
Kan gibi aklımdasın...

Bu da geçer, her sabah kanayacak değil ya,
Bakarsın taze ekmek çıkarır köşedeki fırın,
Biraz da helvası bizim bakkalın,
Senden ayırdığım üç beş zeytin,
Otururum sofraya,
Her lokmada geçer acısı belki bırakılmışlığın,
Bende unuturum, nasıl unutulursa sana susuzluğum,
Ve nasıl becerdiysem kahrolmayı,
Öyle unuturum,
Ekmek gibi, Nan gibi aklımdasın...

Ve gözlerin gelir geçer içimden,
Su içerken,
Sen sokulurken akşam kızıllığına,
Ekmeği bölerken,
Yalnızsam, yıllar nasıl geçmişse aradan,
Unutmak kolay sanmışsa şarkılar,
Şiirler yalan yazmışsa ayrılığı,
Kör olsun sözlerim, unuttuysam adını,
An gibi aklımdasın...
An gibi aklımdasın...
Aklımdasın....

10.19.1.2 ONYEDI YASIM GIBI

ONYEDİ YAŞIM GİBİ

Sen benim onyedi yaşımsın,
Deli çağımsın...
Sen benim ayakkabılarımın arkasına ilk basışımsın .
İlk cigaram, ilk ıslığım, ilk kızgınlığım, ilk aldanışımsın.
Sen benim ilk ütülü beyaz gömleğim ,
İlk şiirim, ilk kavgam ,
Yaşamı ilk farkedişimsin .
Sen benim onyedi yaşımsın...

Yazlık sinemanın kapısında saçları taralı bir oğlan.
Cebinde iki gazoz parası
Gönlüne tarifsiz rüzgarlar dolan .
İki film bu akşam,
Birinde Yılmaz Güney oynuyor, birinde Fikret Hakan.
Bak Suat Sayın söylüyor cızırtılı plaktan:
'...Rüyadır gördüğün bütün düşler ,
Gözlerin aklımı perişan eyler ,
Aşk masalından şarkılar söyler ,
Beni hülyalara salan gözlerin ...'
Yazlık sinemanın kapısında saçları taralı bir oğlan ,
Bir külah çekirdeği, mangal gibi yüreği var, bilesin...

Sen benim onyedi yaşımsın,
Deli çağımsın...
Aynaya ilk bakışım ,
Babamla ilk kavgam,
Evden ilk kaçışımsın.

Serçeleri sevdimse senden,
Minibüslerde muavinlik ettiysem.
'Bir Teselli Ver'i dinlediysem Orhan Gencebay'dan,
Emirgan'da çay içtiysem,
Tophane'de sabahçı kahvelerini öğrendiysem ,
Nerden bildiysem şiirlerini Ümit Yaşar'ın,
Pazar sabahları kapının önünden geçtiysem,
İçimdeki kıpır kıpır bu soluk nereden ...

Sen benim onyedi yaşımsın,
Deli çağımsın...
Okulu ilk asışım,
İlk kez birine gümüş kolye alışımsın.
Sen benim ilk sakarlığım, ilk tuhaflığım, ilk yakalanışımsın.
Sen benim onyedi yaşımsın...

Mahallenin delikanlısı,
Elleri ceplerinde, dudağında ıslığı,
Başında kavak yelleri.
Şarkılar mırıldanıyor.
'Zalimin zulmü varsa sevenin Allahı var' yeni çalıyor 45lik plaklardan.
Hayri Şahin ortalığı kavuruyor.
Mahallenin delikanlısı,
Cebinde iki gazoz parası.
Yüreğinde garip bir pıtırtı
Alışmaya çalışıyor sana alışmaya.
Akşamları işportaya çıkıyor,
Bir defter, bir kalem, bir de çakı alana aynayı bedava veriyor.
Yani günler geçiyor onyedi yaşının bütün tadıyla ...

Sen benim onyedi yaşımsın,
Deli çağımsın...
İlk maça gidişim, Cemil Turan'ı ilk seyredişim, ilk sevincimsin.
Ben anamın muskasını nasıl astıysam göğsüme öyle güvendiğimsin.

Sabahları eskici geçiyor kapıdan
Karşı komşu Nafile Teyze bakkaldan ekmek istiyor
Çocuklar top kovalıyor mahallenin arsasında
Bir bakıyorum cama da iki güvercin konuyor iyi mi,

Herşey güzel oluyor.
Bu hengame nasıl yakışıyorsa İstanbul'a bana da aşk öyle yakışıyor.
Anam koş kapa diyor muslukları,üç gündür akmayan sular geliyor.
Ben onyedi yaşındayım, hayat benden yana duruyor ...

Sen benim onyedi yaşımsın,
Deli çağımsın...
Sen benim ayakkabılarımın arkasına ilk basışımsın.
İlk cigaram, ilk ıslığım, ilk kızgınlığım, ilk aldanışımsın.
Sen benim ilk ütülü beyaz gömleğim,
İlk şiirim, ilk kavgam, yaşamı ilk farkedişimsin...

Sen benim onyedi yaşımsın,
Sen benim, sen benim, sen benimsin.
Sen benim herşeyimsin.
Hiçbirşeyimsin, hiçbirşeyimsin ...

10.19.1.2 PARAMIZ YOKSA HAYSIYETIMIZ VAR

PARAMIZ YOKSA HAYSİYETİMİZ VAR

dünya dediğiniz abiler
aha benim şu yüreğim kadar
abiler, hayat dediğiniz
ne kadar gülebiliyorsak o kadar
boşverin ötesini
sallayın gitsin dünyayi
paramız yoksa da haysiyetimiz var

gözünü seveyim zeytinin, taze ekmeğin, çayın
bakmayın, benim de canım elbet çeker
şöyle teeryağlı birbuçuk iskender
yine de olsun
kesmedikten sonra selamı bakkal ender
bi de bizim takıma gol olmadıktan sonra
ve de en kıyağından
ve de en ağırından bi şarkı patlatınca müslüm baba
ne gam ne tasa ne fırtına ne kar
boşverin abiler
paramız yoksa da haysiyetimiz var

şimdi beni iyi dinleyin
canımdan öte ve de
en kıymetli sevdigim muhterem arkadaşlar
durumum ortadadır
hayat bana da sağlamına harbi bi çelme takmıştır.
nevrim dönmüş, midem bulanmış, gözlerim kararmıştır
cümlenize olan bilcümle borç edavatım
üç vakte kadar askıya alınmıştır.
biraz idare edebilirseniz eğer
bir de kahveci Nuri'den rica edebilirseniz
kesmezse tavşan kanı günde üç bardak çayı
elbet bu feleğin paslı çarkı
birgün benim için de döner ve düşeş gelmese de
gelirse eger zarımız mesela bir dubara ve hele de dört cahar
işi kolayladık sayın
ve de inanın ki abiler
paramız yoksa da haysiyetimiz var

dalgalan bakalım kızkulesi önündeki dalgalar gibi kalbim
hayıflan bakalım hiç kimselere belli etmeden geceleri yorganın altında
yazıklan bakalım bu da reva mıdır hayatının baharında bir delikanlıya
hep kısa çöpü ben mi çekeceğim
hep bana mı denk düşecek çarkıfeleğin iflası
hep ben bileceğim başkaları mı kapacak beşyüz milyarı
hep ben sevip eller mi alacak aslıyı leylayı
batsın bu dünya, sende mi leyla, itirazım var yalana dolana
ve ben böyle dolana dolana
ellerim cebimde dudağımda ıslığım, başımda eski alemlerin sarhoşluğu
Orhan Veli tadında basıp voleyi yürüyeceğim hayatın sonuna kadar
hiç tasalanmayın abiler
paramız yoksa da haysiyetimiz var...

10.19.1.25 SABRI ABI

SABRİ ABİ

Ah ulan ah Sabri Abi
Yüreği elinde çocuk
Diz boyu karda açan ahçiçeği
Aşkın kendisi yani
Hürriyetin geleceği
Sert sakallarında vurgun izi
Ah ulan ah Sabri Abi

Yorgun akşamların kederli sofralarında
Önce duran sonra vurulan dostluğumuz gibi
Temiz pak
Sen beni bir volkanın kapısında bıraktın
Hani sen benim elimden tutacaktın
Can olacaktın
Sen beni severdin
Sen yüreğinde vurgun göğsünde darp izi
Sen hani güler geçerdin
Ah ulan ah Sabri Abi
Gittin
Geride kan geride tortu
Geride bir hain karanlık
Ki diz boyu
Geride eski şarkılar kaldı sadece masalara çizdiğimiz
Geride takvim yazıları mahpus mektupları
Solgun fotoğraflar ve saksıda kurumuş Cezayir menekşeleri
Geride bir ömür kaldı yarım bıraktığın
Hani güzel günler gelecekteydi Sabri Abi
Hani beyaz arabamız bir impalamız olacaktı
Hani cebimizde paramız
Hani dudağımızda ıslığımız
Hani sahilde çay içecektik adam gibi
Pahalı birer gömlek giyecektik
Jilet gibi ütüleyecektik lacilerimizi
Kahpe dünyanın ta ciğerine üfürecektik cigaralarımızı
Ah ulan ah Sabri Abi
Sensiz erken kapanacak bolkepçe lokantası
Bir daha Yılmaz Güney oynamayacak yazlık sinemada
Bir daha leblebi kavurmayacak Nuri Amca
Kabataş kaldırımlarda
Bir daha birlikte çıkamayacağız sabaha
Bir daha, bir daha olmayacak
Sahilde Kısmetim Teknesi bizim için yanmayacak
Tophane Limanı'na Rus Gemisi odesa gelmeyecek
Bizi sevmeyecek, yüreğimizdeki umut
Bizi sevmeyecek karabaş köpeğimiz
Bizim için şikayetsiz bir nar gibi yanmayacak cihangir

10.19.1.2 SEVDA SOKAGI

SEVDA SOKAĞI

ben sevdanin oturdugu sokakta oturuyorum
geceler hic bitmiyor ben hic uyumuyorum
gecenin efkari iniyor perde perde
sevdanin hayali vuruyor arada bir icime
ben sevdanin oturdugu sokakta oturuyorum
hani su perdelerinde mavi kus resimleri olan
ali bakkalin hemen yaninda 17 numara
o kirgin hayatin tam ortasinda
hani duvarlarinda hala yazilar olan o sokakta
biri gurbetin ,biri ihanetin,
biride seni boyle sevmenin hikayesi
sevdanin cami bana bakiyor ben cama
ve bak sen su seren cama
pencere onunde menekseler ,hatmiler
bide gece sefasi ,bide haytaligi adamin
abi bide sevdanin hayali vuruyor arada icime
iyi oluyor diyorum bu sana iyi oluyor
arada bir arkadaşlar geliyor lafliyoruz ordan burdan
anlarsinya guzel abim
ic cebimde bir umut doguyor
bide nerden bulduysam resmi sevdanin
resimde sevda inadina guluyor
sevdam gayri resmi bilmekteyim
gelki benim abim birazda ustumuzde macera guzel duruyor
yani yakisiyor adama yakisikli bir sevda
hayat haybeye vurmuyor yuzumuze belasini
hayat sokagimizda bir kehribar tesbih gibi
dokuyor tanelerini takir takir yuzumuze
ben sevdanin oturdugu sokakta oturuyorum
geceler hic bitmiyor ben hic uyumuyorum
agzimda fiyakali bir islik
zulamda agir yarasi sevdanin
ali bakkalin ciragi metin anliyor halinden insanin
metin nedir senin niyetin
kap bakalim abine bi taze ekmek biraz zeytin
bu aksam yine odamda efkar var
anlarsinya metin adamin halinden adam anlar

10.19.1.27

USTA

Oğlum, onüç-ondört anahtarı ver
Al usta
Oğlum, yat motorun altına
Nesi var bir bakıver

Olur usta
Oğlum, iyi sık cıvatayı
Sonra sahibi neder?
Sıkıyorum usta
Bileğim yettiğince
Yüreğim yettiğince
Sıkıyorum işte
Oğlum, terlemişsin
Akmasın terin motora
Motor pas yapar sonra

Olur mu be usta
Ter pas yapar mı
Gözyaşı pas yapar mı?
Oğlum ne diyorsun bak işine
Bakıyorum usta

Yalnız ellerim
Ellerim çatlamış be usta
Ellerim acı içinde
Yüreğim var ellerimde
Yüreğim yanıyor usta
Kan ter içinde
Hem usta
Sen hiç okula gittin mi
Okul nasıl bir şey be usta
Öğretmen nasıl biri
Usta sahi
Orda da motor baktırırlar mı ki
Orda da söverler mi çocuklara be usta
Orda da döverler mi?

Oğlum bak işine kızdırma beni
Olur usta ha usta

Senin anan da saçlarını okşar mıydı
Sana ağlar mıydı gecenin al yalazında
Sahi usta sen hiç ağladın mı bir sabah

Cansız düşende anan
Yavaşca gözlerinin önünde

Oğlum bak işine !
Attırma tepemi gir motorun altına
Usta dur kızma!
Bak giriyorum motorun altına
Dünyanın altına
Giriyorum usta giriyorum
Desteğe gerek yok usta
Desteğe gerek yok
Ben oraya yüreğimi koyuyorum
İnan taşır be usta

10.19.1.2 VUR BITSIN

VUR BİTSİN

Orada masanın üstünde bir resim,
İkimiz denize karşı durmuşuz Üsküdar'da
Saçlarımızın üzerinde martılar,
Gözlerimizde acemi bir aşk
Ve tuhaf ve çocuksu bir mutluluk,
Senin sırtında sarı yağmurluğun
Kadıköy'de ucuzluktan almışız
Bende o siyah kazak hani bir kedi gibi sokulduğun
Şubat ve yağmur yağıyormuş meğerse,
Islatan her tarafımızı
Orada masanın üstünde bir resim,
Yak bitsin
Orada kapının arkasında bir yazı,
Seviyoruz yazmışız birlikte,
Harfler nasıl titremiş meğer ellerimizde,
Bir pazartesi akşamı ben eve dönünce
Tutup öyle yazmışız nereden estiyse,
Hep gülüşün, hep sıcaklığın sinmiş harflere,
Ne yaptığın çorbanın, ne pilavın tadı
Sobayı yakmayı unutmuşuz ne gam,
Senin çiğdemler açmış yüzünde sıcaklığın
Orada kapının arkasında bir yazı
Sil bitsin.
Orada sehpanın üzerinde iki bardak,
Senin demlediğin çayı içmişiz birlikte

Nasılda dalgamızı geçmişiz dünyanın bütün dertleriyle,
Bir masalmış bir yalanmış gibi korkmuşuz,
Sıkı sıkıya yaslanmışız bahtımızın kara yıldızına
Ben tek sen üç şeker atmışın filiz çayımıza
Sonra açıp perdeyi gökyüzünden bir dilek tutmuşuz,
Mehtap gülümsemiş deli yürek çocukluğumuza
Orada sehpanın üzerinde iki bardak,
Kır bitsin.
Orada odaya saçılmış küçük hatıralar,
Ne yana dönsem bir parça bir şey senden
Belki minik kızgınlığın, belki bir gülüşün orda,
Böreğin altını yakışın, düğmeyi dikerken iğneyi eline batırışın,
Ve saçların hep o kan gülleri taktığın saçların, beni mahpus bıraktığın saçların.
Ne yana dönsem bir parça bir şey senden
Hep o kanepede oturmuşluğun, şu senin küçük yastığın, şu eşarbın,
İşte şu bir haziran akşamı gitmek için ayaklanışın
Ne yana dönsem bir parça bir şey senden
Orada odaya saçılmış küçük hatıralar,
Git bitsin.
Orada ayaklarının dibinde bir adam,
Adam bütün adamlığını dökmüş önüne,
Böyle kaç gün yada kaç gece, ayaklarının dibinde,
Öyle kolay mı öyle kolay gitmek,
Her şeyi bu İstanbul'u, o sevdiğin adaların kokusunu
Mısır çarşısını, Eminönü'nün balık ekmeğini
Beyoğlu'nun sinema salonlarını birlikte beklediğimiz 28 numarayı,
Unutmak öyle kolay mı, öyle kolay,
Orada ayaklarının dibinde bir adam,
Kov bitsin.
Orada çekmecede yedi otuzbeş bir silah,
Babadan kalma,
Hani bir bayramda saydırmışız havaya,
Sen biraz ürkek sokulmuşun omzuma,
Kuşlar havalanmış bütün kuşları İstanbul'un,
Giderken galiba bir beni birde bunu unutmuşun
Orada çekmecede yedi otuzbeş bir silah,
Ve burada zaten öldürdüğün bir yürek,
Vur bitsin

10.19.1.2 YALAN

YALAN

Hadi gidiyorsun
Yürekten kan gidiyor, sen gidiyorsun
Herşey gidiyor
Gökte bulut, dağda kar, düzde kervan gidiyor
Solgun bir gül oluyor insan
Bir demet kar çiçeği ölüyor, sen gidiyorsun
Ne ucuz yaşıyorsun, ne kolay
Bir kristal gibi ellerimden düşüyorsun
Bakma öyle
Ben kanıyorum sen üşüyorsun

Kolay değil bir yalan bu
Yaralayan koca bir yalan
Yalan işte
Sevdiğim yalan
Şarkılardan arta kalan ve sabah buğusu
Ve tarla faresi ve ekmek derdindeki işçi kalbi gibi
Yumuşacık sıcak bir yalan

Islak gözlerimle geçiyorum
Yaralı bir ceylanın kalbinden
Ceplerimde kül var
Bir yangından arta kalan

Sorduğum adreslerde kimse oturmuyor
Ve kimse olmuyor ben sorduğum zaman
Herşey bir yalan gibi yandığı zaman
Yalnız olduğunu anlıyor insan
Anladım ve geçtim
Yaralı bir ceylanın kalbinden

Aynamı kırdım, fotoğraflarımı yaktım
Nasıl da acımasızdım tafralarıma karşı
Nasıl da umarsız

Su gördüm düşümde
Karanlıktı ve gürültüyle çağlıyordu
Ceplerimde kül vardı ve yanıyordu
Sonra sabah oluyor
Ve bir ceylan kalbinde alem ağlıyordu

Hayır, diyordu bir dağ köylüsü
Hiç bir şey için geç değil

Ve geç değil
Birşey için hiçbirşey
Birşey vardı öyleyse, birşey
Beni çeken
Güneşin dağdasından uzağa
Kocaman çayırlara çeken birşey
Gümrah ırmaklara
Sonra sıcağa sonra acıya
Sonra yaralarıma merhem olmaya kapıma dayanan
birşey

Tutsana beni bırakmasana
Olsun, yaralasana
Olsun, ağrısa da
Yalan da olsa kalsana

Dağ köylüsü aşkın olduğu yerde ben varım
Sen olmasan da ben varım
Yağmur yağar, saçlarım filizlenir
Bir yıldız düşer omuzlarıma
Islık çalar, ıslanır, şarkılarımı söyler geçerim kapımdan
Camların buğusundan ve yağmurun kokusundan

Tanırlar beni
En iyi yalanlarını alırım onların
Adresler sorarım kimseler oturmaz orada
Ve kimseler olamaz ben sordukça

Dağ köylüsü
Şimdi gidersen
Şimdi git
Kalırsan şimdi

10.19.1.3 YOL

YOL

Gözlerim kapanmadan önce yoldaydım
Damperli bir kamyon kadar gürültülü
Ve bir o kadar sabırlı
Bir menzil, bir başka menzile
Bir kilometre, başka kilometreye değiyordu
Kalbimden acılı şarkılar geçiyor

Sigaramın dumanı akşamla gülüşüyordu
Yoldaydım
Kirli beyaz gömleğimin üstünde yağ lekeleri
Arka dörtlüde şoför İsmet'in hayat hikayeleri
Bir keskin viraj korkusunda
Hükmünü yitirmiş bir limon kolonyası ferahlığında
Kısa ve soğuk ihtiyaç molalarında
Bir kasaba otogarında
Zigana Geçiti'nde başım camda sarsılarak uykudaydım
Öyle dardaydım
Yoldaydım
O türkülerde ki, o ağıtlarda ki
O Fırat'a kaptırılan gelin gibi hoyratta ki
O aşılmaz, o varılmaz, o kahpe, o yalan sevgili, o rüya gibi
Yoldaydım
Bir aşka gidecektim
Gece yarısı bir şehre inecektim
Ellerim cebimde olacaktı
Kalbim avuçlarımda
Üşüyecektim
Sen belki, belki sen
Cesur Turizm'in yazıhanesinden, apollo magirus patinaj çekerken
Hayal meyal görecektin beni
Orası burası sökülmüş bir valiz elimde
Yanımda senin için topladığım üzümlerle dolu bir sepet
Ağzımda bulantıyı geçiren nane şekeri
Cebimde muavinin ikram ettiği gofret
Dudağımda yarım bir şarkı
Yüreğimde sadece hasret
Sadece cesur, sadece menzil
Sadece cümleten geçmiş ey yolcular

Yine bekleriz, yine gideriz, yine severiz birbirimizi
Geçmiş olsun ey yolcular
Sizin yolunuzun sonunda bizim yolumuz başlar
Gidin yatın şimdi ya da buluşun sevdiklerinizle
Birbirinize öyküler anlatın
Kaptan uyuyordu deyin
Acılı şarkılar dinliyordu deyin
Çok sigara içiyordu, gülmüyordu deyin
Geçmiş olsun ey yolcular
Hadi gidin, hadi siz gidin
Hadi biz de gidelim İsmail

Bak arkaya yakalım dörtlüleri
Havalı bir korna
Delikanlı bir manevra
Hoşça kal otogar
Merhaba yollar
Levhalar, yamalı asfaltlar
Merhaba hendekler
Dereler, şarampol
Merhaba rüyalar
Ecel...
Merhaba Hakkı Bulut
Nane şekeri, kolonya, çokoprens ve diğer herşeyler
Merhaba yol
Yoldayız
Hayırlı yolculuklar
Hayırlı rüyalar
Gece kuşları, fren sesi
Koşarak karşıya geçmeye çalışırken parçalanan sincap
Fırlayan tekerlek, devrilen otobüs
Gazete kağıdıyla örtülen firmam
Örtülen ömrüm, sermayem, karanlığım
O zaman ben uykudaydım, dardaydım
Yoldaydım

10.19.1.3ÇILELER

ÇİLELER

Minibüslerin arkasına seni ben yazdım
Gözlerimin nasıl sev dediğini
Sensiz bu dünyanın batması gerektiğini
Hor görsende garibi
Bir teselli vermeni ben istedim
Bahtıma takılan bir karaçalı gibi
Gönlümü tozduman bıraktığımı
Bağrımdaki ateşi yakıp gittiğin günden beri
Batıyor gönlümde bir akşam güneşi

Minibüslerin arkasına seni ben yazdım
Ben yazdım sevrek ayrılalım
Ben yazdım
Cennet gözlüm ben yazdım
Ben sabahsız gecelerin kucağında bir çilekeş

Gönlüme vazgeç demişim
Vazgeçmemiş bu aşktan
Kabahat seni sevende biliyorum
Elimde bir kandil dolanıyorum
Eğer aşka bir ceza verebilseydim
Onun da benim gibi sevmesini isterdim

Minibüslerin arkasına seni ben yazdım
Bunca yıl habersiz yaşadım seninle
Hep seninle yaşadım öldü deselerde
Aşkından öldüğümü bilmesende
Belki biraz üzülüp kim desende
Gel gör şu halimi bir teselli ver
Sevenler mesud olmaz derlerdi inanmazdım
Şimdi mesud değilim bilseydim bağlanmazdım
Biliyorum ben eski halimle daha mesuddum
Dediğin gibi olsun hadi severek ayrılalım
Ama otur son kez masaya göğsümüzü yumruklayalım.

Bitmedi mi bitmedi mi çekilen işkence?
Volkan misali tüten parçalanan gönlümle
Ekilen biçilmezken kısacık ömrümüzde
Değer verdiklerimiz gülerken halimize
Hangi gaye
Hangi amaç
hangi ümit yaşatır?
Katmerlenmiş çilelere
Hangi vücut dayansın?

10.19.1.3. ÖYLESINE SEVMISTIM

ÖYLESİNE SEVMİŞTİM

Şimdi gidiyorsun, git
Bütün sabahları üşüdüğüm
Bütün gördüğüm senli günlerim, onlar da gitsin
İçimde bir şarkı
Gözümde bir ışık kalmıştı herşeye inat
Kapat gözlerimi, sevdiğim anlar da gitsin
Yıldızları da alsana yanına gökyüzünden
Sevdiğimiz şarkıları da
Pencareme konan yusufcukları da
Bana karanlığı bırak

Beni bırak, beni böyle bırak
Böyle ansızın, böyle yakışıksız
Böyle anlamsız, böyle dağınık
Öyle kapıda susuşun
Öyle sarsak, öyle serkeş, öyle çerkes duruşun
Koy beni sensizliğe
Ve otursun içime kül gibi kor yangının

Şimdi gidiyorsun, git
Hadi git
Hepsi hepsi bir sevda benimkisi, al da git
Hadi kanatma
Hadi yıkma
Hadi dokunma
Zaten ben seni öylesine sevmiştim

Şimdi gidiyorsun, git
Bütün sabahları üşüdüğüm
Bütün gördüğüm senli günlerim, onlarda gitsin
İçimde bir şarkı
Gözümde bir ışık kalmıştı herşeye inat
Kapat gözlerimi, sevdiğim anlar da gitsin

10.19.1.33

İbrahim Sadri'nin Hayatı (1963 -)

İstanbul'da doğan şair, ilk ve orta öğrenimini burada tamamladı. İstanbul Üniversitesi işletme Fakültesi'nde okuduktan sonra, Yedi yıl tiyatroyla uğraştı. Turnelere çıkarak, Anadolu'yu yakından tanıma imkânı buldu. Çeşitli gazete ve dergilerde yazı ve şiirleri yayımlandı. Radyo ve televizyonlarda programcılık ve sunuculuk yaptı. Halen bir özel televizyonda program yapmaktadır. Şiir ve tiyatro kasetleri de bulunan şairin, şiir kitaplari da mevcuttur.
"Adam Gibi" İbrahim Sadri'nin 1988'den beri devam ettirdiği şiir- kaset serüveninin altıncısı ve kendinden en çok söz ettireni oldu. Aslında kendini bir şair gibi görmüyor ama şiirleri var ve bu şiirlerini yıllardır okuyor. Kendisinin iyi bir şiir okuyucusu olduğunu söylüyor. Eski kasetlerinde de her zaman alışık olduğumuz 'fondaki müzik', 'Adam Gibi'de oldukça fonksiyonel olarak yer alıyor.
İbrahim Sadri'nin şiirleri belli bir dönemin ruh yapısını eleveriyor sanki.. Bunlar, 60'lı yıllarda doğan, 70'li ve 80'li yılların kargaşa ile sükun arasında aykırı yaşam biçimlerini idrak eden gençlerin birebir karşılık bulabilecekleri metinler. İbrahim Sadri bu dönemin kuşağına ve yaşadıklarına tanıklık etmek istiyor.

İbrahim Sadri tiyatrocu, şair, mizahçı, televizyoncu, stand-upçı vesaire. Ama o kendisini " tiyatrocu" olarak görüyor. Tiyatroyu bırakmasını ise tiyatronun kurumsallaşmamış olmasına ve ekmek kapısı olarak yeterli olmamasına bağlıyor.

10.19.1.3.ISTANBUL'A KAR YAGIYORDU

İSTANBUL'A KAR YAĞIYORDU

Yetmişdokuzun kışıydı
Sertti, soğuktu
İstanbul'a kar yağıyordu
Kömür yanıyordu sobalarda
Geceleri polisler, bekçiler oluyordu
Bir de biz oluyorduk
Ölümüne üşüyorduk ha,
Yalan yok, polisler de üşüyordu
Onaltı yaşındaydım
Herşeyi bükecek bileğim vardı
Onaltı yaşındaydım
Aslan gibi ortadaydım
Gündüzleri, okulda coğrafya defterimin arkasına
Senin için şiirler
Geceleri duvarlara ülkemi kurtarmak için
Kahrolsun yazacak kadar adamdım
Onaltı yaşındaydım
Ne senin haberin oluyordu şiirlerimden
Ne de birileri kahroluyordu
Mahalle duvarlarına çiziktirdiğim harflerimden
Onaltı yaşındaydım
Yalan yok
Ben yazmaya böyle başladım
Coğrafya defterim bir eskiciye kurban gitti
Duvarlarına yüreğimi bağırdığım o evler birer birer
Yıkıldı gitti
Şimdi güzel kağıtlara yazıyorum
Kocaman laflar ediyorum
Marşlar biliyordum
Kitaplar okuyordum
Koşarak ve ıslanmadan geçiyordum sulardan
İstanbul'u seviyordum
Seni seviyordum
Dualar öğreniyordum
Meydanlarda toplanıp bağırıyordum
Herkes gibiydim
Herkes kadar cesur
Herkes kadar korkak

Herkes kadar filinta delikanlı
Ve herkes kadar buralı
Yetmişdokuzun kışıydı
Sertti soğuktu
İstanbul'a kar yağıyordu
Ağzımızdan dumanlar çıkıyordu konuşurken
Haliç'in arkasında toplanıyorduk
Gece adamı içine çekiyordu
Biz geceyi içimize çekiyorduk
En güzel ben yazıyordum duvarlara yazıları
Herkes beni seviyordu
En güzel şiirleri de ben yazıyordum oysa
Coğrafya defterimin arkasına
Bunu kimse bilmiyordu
Sizin evin duvarına "kahrolsun" diye yazıyordum
Ve hızla kaçıyordum
Sizin evin duvarına birkez olsun
"Seni seviyorum" diye yazamadım
O zaman duvarlara öyle şeyler yazılmıyordu
Dedim ya
Yetmişdokuzun kışıydı
Sertti soğuktu
İstanbul'a kar yağıyordu

10.19.1.35

ŞAŞKIN ATEŞ

dönemem geriye.
yorgunum sevgisizliğe.
ne olur anla beni.

10.19.2 ILHAMI BEKIR TEZ

10.19.2.1 ARZU

ARZU
Gül ol; elimde solan,
Saç ol; boynuma dolan!
Fer ol; gözlerimde yan;
Camda akseder gibi...
Sevsem, bilmeden asla;

Ve sonra, ilk temasla
Kaçsam gölgeler gibi...

10.19.2.2 BEN

BEN
İlk doğan yıldızım ben, son batan yıldızım ben;
Sormayın kimlerim var, yalnızım, yalnızım ben,
Yelim, başı boş gezen, ne yârim, ne yerim var;
Sormayın kimlerim var,yalnızım, yalnızım ben.
Sevincim gözlerimde, bir gece aydınlığı;
Bir gece aydınlığı; sormayın, kimlerim var?!
Gece aydınlığında akseden kederim var;
Yalnızım, yalnızım ben; kimim var, kimlerim var?
Fırlatın beni, çarpsın karanlık karanlığa;
Ne uzağım ışığa, ne nurdan haberim var!

10.19.2.3 DUVAR

DUVAR
Dağ başını duman almış
Gümüş dere hiç akmıyor
Yolu tutmuş eşkıyalar
Bırakmıyor bırakmıyor
Bu gök deniz nerede var
Özlem burcu burcu kokar
Yel soldurur ateş yakar
Bırakmıyor bırakmıyor
Şu ağaçlar güzel kuşlar
Kuşlar dallara konmuşlar
Geçit vermez sıra dağlar
Bırakmıyor bırakmıyor
Ah bir güneş doğsa deriz
Karanlığı boğsa deriz
Püfler aydınlığı rüzgâr
Bırakmıyor bırakmıyor
Mutlu değil hür değiliz
Öz yurdumuzda sefiliz
Devrim deriz divan zinhar
Bırakmıyor bırakmıyor

Ne Hintteyiz ne Çindeyiz
Dört duvarın içindeyiz
Dört duvarda dört canavar
Bırakmıyor bırakmıyor
Bu gök deniz nerede var
Nerede bu dağlar taşlar
Ah şu yıkılası duvar
Bırakmıyor bırakmıyor
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.4 MASAL

MASAL
Bir varmış bir yokmuş masal bu
Bu bir garibin çocukluğu
....
Suda köpük gibi bembeyaz
Anam söz bilir saz çalarmış saz
Babam ne beymiş ne beyzade
Doğmuşum unvandan azade
Doğmuşum burdan çok uzakta
Güneşe en yakın toprakta
Sallanmışım tahta beşikte
Uyutulmuşum serinlikte
Hasır üstünde yürümüşüm
Gökte ay gibi büyümüşüm
Bir sabah vakti bir kuş gelmiş
Beni kanatlarına almış
Aşalım demiş bulutları
Daha daha daha yukarı
Yıldızlara uçalım demiş
Gök demişim bir olgun yemiş
Ve guk demişim bir damla su
Aşmışız dağları bulutu
Eflâtun'un Gök Cenneti'nde
Yaşamışım serazat zinde
Sonra kuş altın kanatlı kuş
Kanatları düşmüş uyumuş
Yanan bir bulut gibi yere
Düşmüş karışmışım sizlere

Sevmek istemişim toprağı
Şu kel tarlayı kambur dağı
Akan suyu kaçan ceylânı
Hepsinin üstünde insanı
İnsan ki demişim pek ola
Allah gibi sonsuz tek ola
İnsan ki ben bir parçasıyım
Yüreği beyni kalçasıyım
Ve anlamışım ki hal başka
Hakikat başka hayal başka
Gökte duyduğum başka masal
Ne meyve verdi silktiğim dal
Ne süt verdi sağdığım inek
Ne bal var ortada ne petek
Ve işte böyle bir sırada
Şarkılar söyledim arada
....
Göğe elmalar atıyorum
Düşen yıldızlar tutuyorum
Eskiler alıyorum
Yeniler satıyorum
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.5 OTUZ SEKIZ

OTUZ SEKİZ
Üçüncü sınıf mezarlık.
Kayıt tarihi:
6.8.932
Mezar numarası:
9
Eşya pusulası:
1 şilte
1 masa, 1 gardrop,
telli bir yemek dolabı;
anasının sağlığında
mahalleli kadınlara don ve blûz diktiği
boyasız eski bir dikiş makinesi...
Ve hatıralar
ve üç beş yemin

ve birkaç demet yazı:
"İki canım olaydı
iki kere öleydim."
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.6 SENIN GÖZÜNLE GÖRELIM

SENİN GÖZÜNLE GÖRELİM
Ey
Vatanlarında
Vatansız gezenlerin
sıla hasreti!
Ey
Hayatta - kitapta
Kurşuna dizilen!
Peşinde devriye gezilen!
Ey ağaçta yürüyen su!
Göğüste atan yürek!
Ey yürümek,
Ey uçmak, inmemek!
Gidip dönmemek!
Ey sen vatandan üstün olan!
Sen "Ey! ki sensiz vatan
Bir cesettir üstünde
Akbabaların dolaştığı...
Sen ey vatandaşların hür ıslığı
çığlığı
sırrı
HÜRRİYET
"Emret ki; ölelim,
EMRET!"
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.7 SON KAVGA

SON KAVGA
Ölüm bir kez çalar kapıları
Doğumdan öncesi, ölümden sonrası yalan
Yumruğu, göğsü ve altın başıyla
Ne güzeldir ayakta dimdik insan.

Pul pul damar damar
Dünyamızın derisi dökülüyor
Nedendir?
Nar ağlıyor, ayva gülüyor.
Yer depremde,
Sallanıyor gök ağaç
Nedendir?
Birimiz tok, birimiz aç.
Orman orman
Lif lif Asya, Afrika yanmada
Nedendir?
Toprak uyanmada.
Eller sarıldı gırtlaklara
İnsan insanın üstüne yürü, yürü...
Nedendir?
Sömürü...
Bulutların gür elma ormanları tutuşuyor
Güneş yarıldı kırmızı nar gibi
Nedendir?
Son kavga var...gibi!
Ölüm bir kez çalar kapıları
Doğumdan öncesi, ölümden sonrası yalan
Yumruğu, göğsü ve altın başıyla
Ne güzeldir ayakta dimdik insan.
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.8 UNUTTUM

UNUTTUM
Haydi Allahaısmarladık!
Siz gelemezsiniz benimle beraber,
Güneşlerin battığı yere gideceğim.
Bitişlerin yeniden başladığı yer.
Ne aldımsa onu doğadan aldım,
Neyim varsa doğaya vereceğim,
Kuşlar, böcekler, arılar, dalgalar,
Selamlar olsun! Aranıza geleceğim!
Tutku dinmez, susuzluğu insanın,
Hangi çeşme olursa açıp içiniz,
Değmez düşünmeye öğretilenleri,

Sevişiniz, sevişiniz, sevişiniz!
İstemem toprağa gömüldüğümü,
Yakın beni ve savurun külümü,
Baharda badem ağaçlarının üstüne,
Ben yine döneceğim yeryüzüne!
İlhami Bekir TEZ

10.19.2.9 IKI LÂF

İKİ LÂF
Poliste adımızı sordular
-Bileklerimize kelepçe vurdular-
Dedik ki biz oyuz
Dosyada künyemiz vardır
Babamız Ahmet annemiz Fatma...
Vaktimiz yoktu evlenemedik
dedik;
Nüfusta kaydımız bekârdır.
Ne avrat, ne evlât, dünür...
Yirminci asırda her şair
bizim gibi düşünür.
İçerde küf ve nem
Demir parmaklık arkasında ışıltılar!
-Geç dediler;
Aralandı kapı, yürüdük,
Eğildi üstünden atladık - duvar.
Sağanak sağanak
Yağıyordu gökten aydınlık
Yürüdük...
Yer bizimle
gökler bizimle
Sular bizimle başladı yürümeğe,
Yürüdük
Demirkapı, Ahırkapı, Adliye.
Yürüdük...
Bileklerimizde tel kelepçe
Bütün gece...
Yargıçta suçumuzu sordular
-Bileklerimizde karakol mührü vurdular-
Dedik ki çok

Dedik ki yok
Dedik ki adam öldürmedik kan içmedik
Yalnız iki lâf dedik
Dedik ki
Gün ağardı göğe bak!
Dedik ki
Güneş doğsa sırtımız ısınacak!
Dedik ki çok

Hür bir dünyada mutlu insanlar
Onlar için yemiş verir ormanlar
İnsan büyür mihnet küçülür
Ve pürüzsüz sular gibi akar zamanlar.
Yıldızlar omuzların hemen tepesinde
Keder ve hınç Kafdağı'nın ötesinde
Gök bir anneçınar gibi üstünde onların
Ve onlar oynaşırlar bu çınarın gölgesinde.

Sokakta yolumuza durdular.
Neticeyi sordular.
Dedik ki
Ya kırmızı, ya sarı!
Şahit edip deriz ki gökleri ve tarlaları
Adam öldürmedik kan içmedik!
Yalnız iki lâf dedik.

10.19.2.1İlhami Bekir TEZ.htm

İlhami Bekir TEZ

1906 yılında Trablusgarp'ta doğdu, 29 Mart 1984 tarihinde İstanbul'da öldü. Küçük yaşta öksüz kaldı, kendisine bakan subay dayısı şehit düşünce Darüleytam (Yetimler Yurdu)'a verildi. İstanbul Muallim Mektebi'ni bitirdi. Uzun yıllar çeşitli illerde ilkokul öğretmenliği yaptı. Ayrıca Cumhuriyet, Son Posta, Tan ve Vatan gazetelerinde düzeltmenlik, sayfa hazırlama gibi işlerle uğraştı. Meş'ale, Milli Mecmua, Resimli Ay, Serveti Fünun, Varlık, Yeni Adam, Yeni Türk dergilerinde şiirlerini yayımladı. Sanat El Kitapları (SEK) diye adlandırdığı broşür-kitaplar yayımladı. Aruz, hece ve serbest ölçüyle yazdı. Toplumcu gerçekçi, sesini sözcüklerin gücünden alan şiirlerindeki coşkulu söyleyişle ilgi çekti.

YAPITLARI

Çocuk Şiirleri (1927)
24 Saat (1929)
A-Birinci Forma (1929)
Herhangi Bir Şiir Kitabıdır (1931)
Mustafa Kemal (1933)
Olduğu Gibi (1935)
Hürriyete Kaside (1945)
Birinci Seans (1959)
En Güzel Şarkı (1960)
Şiirler (1971)
Yetmiş Yaşın Melankolisi (1975)
Unuttum (1979)

10.19.3 ILHAMI ÇIÇEK

10.19.3.1 SATRANÇ DERSLERI I

SATRANÇ DERSLERI I
uzun bir nehirdir satranç
kıvrak ve uzatarak boynunu
nice güneş batışını yerinde görmüş boynunu
oysa veba tarihçileri bilmemişlerdir
her karenin bir karşıveba girişimi olduğunu
göğe bezgin bakanların bir türlü öğrenemediği
bir oyundur satranç
evet ilk aşk gibi bir şeydir ilk açılış
artık dönüş yoktur
kuşku bağışlanmasa da
tedirginlik doğal sayılabilir
ancak
yürümenin dışında bütün eylemlerin adı
kaçış kaçış kaçıştır
çapraz özgürlüklerinde filler
acılardan yapılmış bir alanda
ne zaman ki esrirler
yazsak defterlere sığar mıydı
şah açmazında vezirin ölümcül tutkusunu
yerine göre piyon da bir tufandır

içinde hep bir vezir sürekli mahzun
düz gider çapraz vurulur ve uzun uzun
günbatımlarını çağrıştırır
hüznü uçlarından dolanıp
yalın sıçrayışlarıyla piyonlar arasından
ürkek ama cesur ama sevimli
açsa duyargalarını o tarihsel şiire
iyi bir oyuncu en çok atları sever
sen ey atını kaybeden oyuncu
bir ilkyazdan koca bir güz yontan adam
bırak oyunu
artık
öyle bir ıssızlık düşle ki içinde
yeryüzünü kişnesin
bizim atlar

10.19.3.2 SATRANÇ DERSLERI II

SATRANÇ DERSLERI II
nicoldu onca oyuncu
oyarak
ette oyuk seyirmesinden
oyun kurarlardı
kaçıp
da süleymandan
kaf dağında otururdu
anka nicoldu
o mağrur gemiler ki açıklarda
güneşin şanla her akşam ufala ufala battığı
suların kabarıp taşarak savrulduğu oradan
kesik bir insan başı gibi taşra düşüp
helâk oldular
ün geldi ey iskender
çok acaip gördün ömrün tükendi
geri dön
ürktü
ki endişe
dünyadandır ve hayal hiçtir
sözü onun
...avda

yine geri dön bu son
yoksa öleceksin gurbette
dedi ses ve işitip ağladı
o koca iskender ki
tuhaf matlar yapardı
mat oldu olağan biçimde
artık anlaşılmıştır günün akşamlılığı
kesin mat yok
iyi oyun vardır sadece
ve satranç aslında dalgınların oyunudur
dalgının ölüm karşısındaki sükûneti
düşmana
ölümün dehşetinden korkuludur
eğilip o oyuncu
uzatsa boynunu buyruğa
taşlar sürüldüğünde
kaleyi buyruksuz düşündü mü kişi
demek ki bütündür sallantıda
demek ki gök de anlaşılmaz bir biçimde ölü
cinayetler de yeryüzüne paramparça dağılmıştır
aşk ve umut dağılmıştır
koygun bir gece gibi günü kaplayan
sevgilinin gözlerindeki zeytin siyahını
o oylum oylum kabarık şiiri
kaplayan
bir şeyse buyruksuzluk
taşlar sürüldüğünde
alıp kişiyi kayalara çarpar buyruksuzluk
çağı binip
cübbesinden gözükara süvariler çıkaran
o beyaz taş oyuncusunu nerde bulmalı
tutup üzengisinden öpüp koklamalı
İlhami Çiçek

10.19.3.3 SATRANÇ DERSLERI III

SATRANÇ DERSLERI III
söyleyelim eBir
ha
in

dir
eSekiz yok
yok ayrı bir düşman falan
genç çeri
ey e hattındaki budala
-Tanrım ne saflık-
bir ara dilim sürçse
de at kıskacını anlatsam
desem ki Ha-
derler ki kemik atıyor
köpek resmine bu adam
anlat
apaçık olanı
gecedir halk
etinin önünde anlam
katledilmiştir
vardın
söylemezler otlar
çok sütun düştü
nice bir taş
ne zamana yetiştin
aykırı sür
çalka
de ki ey at kıskacı kabaran
ateş almış ve ey at kıskacı
diye bağırarak
o oyuncu
oynadığında seni
konuş benimle
sana hizmet danışayım
İlhami Çiçek

10.19.3.4 SATRANÇ DERSLERI IV

SATRANÇ DERSLERI IV
hüzün
yalındır - dağdan
aparılmış kar topakları gibi
yel ki ince
ipince bir teldir kopmuştur

insan
azar azar kopmuştur
yalnız hüznü vardır kalbi olanın
hüzün öylece orta yerdedir
tuhaf bir yarma yaşanıyordur
çepçevre şeytan kilitleri
sınav
İlhami Çiçek

10.19.3.5 SATRANÇ DERSLERI V

SATRANÇ DERSLERI V
bir oyuna rasgeldim
her taşı yakup hüznü
anlat
bu boşalmış at
hüzündür
yanında
kalfa
çırak
ben bir oyuncu tanıdım
daha
ataktı
gördüm ki çatlıyordu
kara kuzgun
kâbusa beyaz bir su
oyuluyordu
've sabır
olmasaydı
yeryüzünde
birgün
kalınabilir miydi?'

10.19.3.6 SATRANÇ DERSLERI VI

SATRANÇ DERSLERI VI
bu hüznün
mesnevisi yazılmadı
gürbüz tarhlar öldü
o ceylanda

birkaç minyatür
mütekeddir
- de bana bu esrime
bu koygun minyatür yalnızlığından
başka nedir - oysa
kocamandır aşk
usanç
hep eksiler alanında
olup biten birşeydir
parçala bu trajik geçiti
o taşı sür ey insan
taşı taş - çünkü saat
sınanan bir süreçtir ve atlar
yanıldıklarında
kaygan
o karangu duvarına çarpıp kuşkunun
düşer ölür atlar
çünkü satrançta
çünkü orada ve burada
her zaman
Öğretidir zaman
aşkın da
katları vardır - kadim
kabarık bir öyküdür alınyazısı
ey aşk
elbet başındasındır belâ kitabının
en çok dilin var
gece ki anlamadı
şu anda
o
ibrahim ve ishak
yargıç yok taşı kim atacak
leyla bilmez mi gerekli olduğunu
diye dögünüp duran
gece ki ey gece
o küllî aynalar
seni ararlar
ıssız bir hat fotoğrafın
dan sana çıktım
oynanan

göstermelik bir sonoyunuydu
aldandın
ağır taşlar verdik
...ve ay seni bulduğunda
yani ki kanıtladığında kendini
ben
müthiş bir başlık atacağım
şiirime
sevgili gecem diye
İlhami Çiçek

10.19.3.7 SATRANÇ DERSLERI VII

SATRANÇ DERSLERI VII
şebçerağ
söndü mü
diye bir ses
sahi şebçerağ nerde
iskender! iskender!
diye bir ünlem
bu nasıl iskender
aramaz bengisuyu
diye bir hüzün
'hişt! dostlarıma şunu haber ver
denize açıldım
ve gemim parça parça oldu'
diye bir im
denli narindir intikam
intikam içli bir marştır gerçekte
bir ara ses aygıtını yırtarak çıkarılırdı
o şimdi
dışlanmış bir taş olarak
karlı kış gecelerinde
acılı bir genç şairin her geçişte
hüznüne tanık olduğu
metrûk bir kümbet denli müşahhas
aşktır - ve o
ne rahîm bir yürüyüştür gecede
(o yıllar bir ressam tanırdım
gök çizemezdi

yüksek evler yapardı yitik kadın yüzleri - birgün
o kentin
- tarihsel bir kenttir -
o çarşısındaki hazır iskemleli kahvede
onu bir cenini çizerken ağlar gördüm
bütün öğeleri belliydi ama neden gözsüz
ama neden bir kaleden artmış kapı tokmağı gibi
ıssız ve dokunaklı
diye sormadım çünkü ben
ağlayanları severim ve güzeldir ağlamak
denebilir ki -
bir insan ençok ağlarken güzeldir
vakit de akşamdı dışarda kar vardı
kar yüzyıllardır alabildiğine vardı
insanlar doğar konardı konar göçerdi
sonra o bütün resimlerini yırttı -
birden kaybolmuştu
arıyor diye duydum bir şeyi
çağın unutturmak istediği
belki derin bir gök resmini
ye'si biçen o eşsiz kılıncı gürbüz hamleyi)
bu taşı da sürüyorum
koyar gibi o güzel yapının üstüne
ya da komaz gibi taş üstünde taş
(ben daha çok taşlarımı anlıyorum nedir
ve nedir taş -
çakmak taşı satranç taşı
sapan taşı göktaşı)
reddetmek gerekiyor kimi taşları ve şeyleri
sözgelimi sapan taşını
- o göz çıkarır sadece -
ortadaki gökkasabı gökdeleni
tanrısız tecimevlerini caminin hemen önündeki
anacaddedeki aykırı kadın salınışını
yanlış konumunu gülün evlerde bahçelerde
ve hatta parklarını bile bu taş mekânın
reddetmek gerekiyor
çağa çıktığımda
kan - çoğalan bir sûret ve kendini
ta içerlerde bir yerin üşüyor - duymuyorsundur

yinelenir durur - şu sanki ne diye - akşam ki
dönüp nefsini içine tuttuğun yüzündür
senin yüzün - paramparça
bölük pörçüktür
şu kuytu kalabalıkta
şu yalnızlıkta
ivedi ve kirlisarı
dişiliğini kullanıyordur kuşku
lüks oteller gibi kuşku
kuşku
(çağı değiştiğimde
o yüz
diyor yoruldum - aynalar
gösterebilir mi hiç - bana sonumu
nedensiz başladım oyunculuğa
bitireceğim rastlantıyla - oyunumu
dostlarım da
var - intiharlar
her akşam ıslak - yapışkan
saçlarıyla girip odama
paniğimden pay toplarlar)
azaldı
halk içinde yüzdeki ben gibiler
eldeki siğile
çıbana - etin yumuşak bir yerinden sökün eden -
döndü halk ve cüzzam ne gün yürüdü
ve hep bir yaprak değil miyiz ki
bir zaman yarıp çıkmak serüveninde
özdalımızı
topu topu bir mevsimi yaşarız işte
müşa'şa' bir sonbahar figüranıyız
hepimiz de
ve cüzzam ne gün yürüdü sormalı
değilmi ki ebabil
adil
bir infazın adıdır
ve insan
- ne şu ne bu -
iyioyunundan
sorulmayacak mıdır

İlhami Çiçek

10.19.3.8 SATRANÇ DERSLERI VIII

SATRANÇ DERSLERI VIII
(kıstak)
her dakika
henüz ölmüş gibi ebûzer
kimsesizsindir
içlemin gamevi ay emek
kesik kesik solur
avcının elagözlü nesnesi
kaybettiğin divit - kırdır
faniliğindir o ağaç ki
zekeriya onda saklıydı
yazı ebediyyen vardır
- ortadaki göçük
içerdeki dehşet
pusudaki bungu
kıyım mahzen kan -
çok kandil kırılmış - sanki geç
herşey için - niçin
ertelenir sanır insan herşeyi
öyle sanır - yeniden han
o ölümsüzlük gibi mutantan
taş - düşmüş
vardır - orada nasılsalar öyle
apaçık
kırıktırlar
dili faldır aşkın ey taş
İlhami Çiçek

10.19.3.9 Ilhami ÇIÇEK.htm

İlhami ÇİÇEK

1954 Oltu doğumlu. Örselenmiş bir çocukluk yaşadı. Okumak en büyük tutkusuydu. Özellikle de şiir okumak... Edebiyat öğretmenliği yaptı. 1983 yılında, kısa dönem askerliğini yapmak için Tokat'a gitti. Tek şiir kitabı "

Satranç Dersleri"nin yayımlandığı ay, Mayıs 1983'te, askerdeyken intihar etti.

YAPITLARI

Satranç Dersleri (Mayıs 1983)

10.19.4 ILHAN BERK

10.19.4.1 1919

1919

Ben dünyaya bir idare lambası altında geldim
Yeryüzü Birinci Dünya Harbi'ni yaşıyordu
Başımın üstünde mendil boyunda bulutlar vardı
Yunan Harbi'nde yanan şehirlerimizi bir dağdan seyrettim
O çadır çadır insanları askerleri esirleri
Arkalarında bir gömlekle kaçan halkımızı
İlk topu ilk tayyareyi gördüm
Anam kardeşim ve ben ayaktaydık
Kapanık dükkânlarıyla çarşılarımıza yağmur yağıyordu
Her sınıf insanıyla şehrim dağlara taşınmıştı
O yangından nehirlerimiz dağlarımız ve çeşmelerimiz kurtuldular
Yanmış ve yakılmış şehrimize bir akşamüzeri askerlerimiz girdi
Kursaklarında bir parça ekmekle insanlar ayaktaydı
O gün dünyayı ve insanları tanıdım
O gün ayağımın dibindeki şehirden ağlamayı öğrendim
İstanbul Kitabı
İlhan BERK

10.19.4.2 ANLATILIR GIBI DEGIL YASI ÇIÇEKLERIN

ANLATILIR GİBİ DEĞİL YASI ÇİÇEKLERİN

Karanfil

Adın her sabah uyandığımız gökyüzünün yerini aldı.
Hangi su olursa olsun
Yeşil sen bakınca.
Her gün sen baktıktan sonra

Bu kadar güzel
Bu gökyüzü.
Fesleğen
Sen varken karanlık bilmez
Hiçbir su.
Hiçbir su
Kaybolmaz.
Sarı Çiğdem
İlk biz geldik dünyaya
Gelir gelmez
Sevmeyi çalışmayı öğrendik
Bir gün yası öğreneceğimizi
Hiç bilmiyorduk.
Defne
Kimse ölümü övemez
Seni gördükten sonra
Kulluğu
Savaşı
Güzel gösteremez.
Lale
Yalan Ayvaz'ın laleyi sevmediği
Doğru değil sonra
İlk defa çiğdemin gördüğü dünyayı
İlk Ayvaz geldi
Bu manzara
Ona bakarak geldi
Hep ona bakarak geldik.
Köroğlu

10.19.4.3 AY

AY
Bir yalnız
Gökyüzünün sözlüğünde.
Taşbaskısı
İlhan BERK

10.19.4.4 AYRIGIN YÜREGI

AYRIĞIN YÜREĞİ
Sessiz sedasız yaşayan bir ayrık otuydu Orta Anadolu'da
Kıtlıktan önce.
En küçük bir şeyden coşardı
Mesela bir kuş uçmasın Kızılırmak'a doğru
Köklerine su yürürmüş gibi sevinirdi.
Bir bulut geçsin üstünden
Ayrıklıktan çıkardı.
Dünyayı, derdi, dünyayı
Hiçbir şeylere değişmem.
Şimdi yaşamak istemiyor.
Türkiye Şarkısı
İlhan BERK

10.19.4.5 ASK

AŞK
Sen varken kötü diye bir şey bilmiyorduk
Mutsuzluklar, bu karalar yaşamada yoktu
Sensiz karanlığın çizgisine koymuşlar umudu
Sensiz esenliğimizin üstünü çizmişler
Nicedir bir pencereden deniz güzel değil
Nicedir ışımayan insanlığımız sensizliğimizden.
Sen gel bizi yeni vakitlere çıkar.
İlhan BERK

10.19.4.6 BEN SENIN KRALLIGIN ÜLKENE YETISTIM

BEN SENİN KRALLIĞIN ÜLKENE YETİŞTİM
Ben senin krallığın ülkene yetiştim
Kaldım gölge tanımayan güzelliğinle.
Her sabah büyüten denizimizi böyle
Gülüşlerindi o ülkede bilmez miyim.
Sen o çıktığım sularsın, zencim benim
Denize bakan evler gibiyim seninle.
Dur, geliyorum ellerin ne güzel öyle
Beni şey et gülüşlerini bekleyeyim.
Sen gittiğin o ülkesin varılmıyorsun
Vurmuş sonrasız nasıl en güzel sulara

Güzelliğin balıkları gibi İstanbul'un.
Şimdi her yerde ne güzeldiniz o kalmış
Yankımış denizlere öbür kadınlara
Dünyada sizinle İstanbul olmak varmış.
Çivi Yazısı

10.19.4.7 BEN UYANDIM BIR ASK DEMEKTI BU DÜNYADA

BEN UYANDIM BİR AŞK DEMEKTİ BU DÜNYADA
(Rondo)
Ben uyandım bir aşk demekti bu dünyada
-Sesin, bir gülü bırakmak gibi bir şeydi.
Karaydım, kâğıt gibiydim yaşamalarda
Adım görseniz her gün o denizlerdeydi
Bin yıl bir M sesiydim aşağı Mısır'da.
Ben vurdum sevilere belli değil miydi
Bin yıl seni açtım işte yalnızlığımda.
Ne zaman aydınlığında adım geçti miydi
Bir aşk demekti bu dünyada.
Bir zamanlar yalnızlık güzeldi Mısır'da
Seninle yepyeni bir göktü gidilirdi
Baktım mı, büyürdü bir zambaktı anımda
Şimdi bir gölgedir uzar ovalarımda
Böyle uyanırdım ya uyanmak değildi
Bir aşk demekti bu dünyada.
Çivi Yazısı
İlhan BERK

10.19.4.8 BEYAZ

BEYAZ
Milas'ta bir Turan Erol beyazı
Bir çocuğun yüzünde.
Taşbaskısı
İlhan BERK

10.19.4.9 BIR FENIKELI

BİR FENİKELİ
1
Denizde boğulan o ilk Fenikelilerdendi.

2
Vergi memurluğu yapardı ve köpekler saldırırdı hep.
3
Babası Barbar akınlarını durdurmuştu.
4
Kırlangıcın geveze bir kuş olduğunu ilk ondan duyduk.
5
Ben o zamanlar çocuktum ve çok fakirdim.
Delta ve Çocuk
İlhan BERK

10.19.4.1 BIR KIYI KAHVESINDE

BİR KIYI KAHVESİNDE
Gün ağmıştı. Adaçaylarımızı söylemiş miydik?
Üç kişi bir köşede oturmuş ağ yamıyordu.
Kimimiz aznif oynuyor, cıgara üstüne cıgara
yakıyordu kimimiz. Sanki dünya durmuştu
öyle dalmış gitmiştik. Kendi kendimizdik.
Bir sürü kırlangıç dışarda camlara vuruyordu.
Birden bir ses, yüzüne karışmış bıyıkları,
-Deniz çekildi, dedi. Hepimize tutup
denizde gezdirdiği gözlerini. Büyük
bir boşluk bırakıp sonra da arkasında
Kalktı.
Biz işte o zaman gördük onu
ve çekilen denizi.
O zaman çıktık kendimizden.
Dışarda bir dilim ekmek gibiydi gök.
Delta ve Çocuk

10.19.4.1 BIR ORMAN

BİR ORMAN
Hanginiz aklınıza getirdiniz.
Benim bir gün insanlığımı
Bitkilere hayvanlara kadar
Bir gün tutup genişleteceğimi
Bütün bu dünyaya saracağımı sonra da
Şu esen rüzgâra bıraktım işte

Yaşayan duyan her şeyimi
Onların hesabına yaşayacaklar bundan sonra
Ellerime saçlarıma kadar
Her şeyim dünyada
İlk defa bu kadar iyi farkediyorum
Bu yüreği param parça uçan kuş
Bu çamur gibi gökyüzü
Bu deniz, bu garip karınca
Cihanda ümit ölmez deyip yaşamışlar
Her şey bir başına yaşamış bundan önce
Toprakta bir başına yürümüş kökler
Gecenin içinde bir başına uzamış ovalar
Yalnızlıklarını duyurmayacağım bundan böyle
Bir daha hiçbirine
Yeni yeni anlıyorum
Her şey şu gecelerin içinde oluyor
Aydınlığa her şey hazır çıkıyor
Su geceleyin yürüyor dikkat ettim
Geceleyin biz uyurken ağaçlara
Hiç unutmam bir gün geç vakit
Tam benim geçtiğim zamana rastlamıştı
Büyüme saati bir ormanın
Şöyle iyice dinlesem sanırım artık
Bütün ormanları büyürken duyarım
Beni beklemişler kardeşçiğim
Beni bu ağaçlar, nehirler, gökyüzü
Geleyim anlatayım diye bir gün kendilerini
Bir kere girdikten sonra şiirlerime
Bilmişler bir daha ölmeyeceklerini
Günaydın Yeryüzü
İlhan BERK

10.19.4.1 DELTA

DELTA

deltaya indiler o eskiden saçları uzayan kadınlar
kelt uzun egemenlikleri kuzeyuç egemenlikleri / uygarlık
tecim gerisinde ve kayser gerisinde o denizlere, lu devletinden
bayan wen-ciang'ın güzel uzaklığının mercurus göğüne/o benim
dediğim

göğün sarayı çarşılara///en çok oralara, yahudiyeye **X**o kuşların çizili uçtuğu göğe, kuzeyuca/ çok geçmeden de bizim buralara döndüler

bizim buralarda bir yağmur bırakırdım // o bir deniz gibi duran şimdi bizim kayserimiz minos'a,

iyi dedim dışardaki gökyüzü/

ay arabası/

sonra büyük kargaşalıklar çıktı

,

durmuş denizi ölçmüştük

ve hâlâ oralarda adım güzeldi / durmadan bir ilkçağ göğünü ararlardı / annemin resimleri yalnızlığına ve sessizliğine varırdı

ve oradaydım ben bunluk günlerim sabahlara kadar beyaz sabahlara kadar ben

kelt'in güneyinde büyük bir deniz vardır

oturdum uzun uzun yukarı baktım

Mısırkalyoniğne

İlhan BERK

10.19.4.1: DENIZ KITABI

DENİZ KİTABI

VI

Doğabilim

Bitkileri öğreniyorum. Otları, çiçekleri
Bir taflanı alıyorum. Taflan bu diyorum.
Başlıyorum incelemeye tutup iki ucundan.
Bir pelin yaprağını koparıyorum sonra
Özsuyu çıkıyor elime. Bir dalı kanırtıyorum
Yininden. Uzun, incecik bir söğüt dalını
Damarlarını sayıyorum, bir suya bırakıyorum
Dünyanın en güzel yeşili o zaman anlıyorum.
Böyle bütün gün dolaşıp duruyorum
Sonra birden kâğıda kaleme sarılıyorum.

Atlas

İlhan BERK

10.19.4.1 DÜN DAGLARDA DOLASTIM EVDE YOKTUM

DÜN DAĞLARDA DOLAŞTIM EVDE YOKTUM

Güneş cebimde bir bulut peydahladı. Taş, kördür diye yazdım. Ölüm, geleceksiz. Şeylerin yalnız adı var. Ve: 'Ad evdir.' (Kim söyledi bunu?) Dün dağlarda dolaştım, evde yoktum. Bir uçurum bize bakmıştı, uçurumun konuştuğu usumda. Buydu bizim kendin sonsuz olanı duyduğumuz. Nesneler ki zamanda vardır. Terziler çıracısı Hermüsül Heramise'nin póstekisi her bahar ayaklanırdı. Yağmur yağmamazlık edemez. Taş, düşmemezlik.

Ne diyordum, dünyanın düşünceleri yoktur. Otların canı sıkılmaz. Kurşunkalem kendini ağaç sanır. Ufuk, hüthüt kuşu. Seni bilmem, bir söylene dönüşmek içindir dünya. Onun için başka bir son yok. Bir söylene dönüşmek, bir söylen olmak! Sonsuzluk dediğimi budur.

Nerden başlasam yine oraya geliyorum. Ben gidiyorum. Ölüme, o büyük tümceye, çalışacağım.

dün dağlarda dolaştım evde yoktum

İlhan BERK

10.19.4.1 EGRELTIOTU

EĞRELTİOTU

Hoşça kal, dedi, eğreltiotu, hoşça kal!

Delta ve Çocuk

10.19.4.1 GÖKYÜZÜ

GÖKYÜZÜ

Manzara uyanır doğrular kendini
Neden sonra gökyüzü gelir
Aynasını tutar.

Taşbaskısı

İlhan BERK

10.19.4.1 GÜL I

GÜL I

İzmir'e götürüyorum bir gülü
Sarı bir gülü.

Taşbaskısı

İlhan BERK

10.19.4.18 GÜL II

GÜL II

-Bu cadde nereye çıkıyor?
Bir güle bakıp böyle diyorum.
Taşbaskısı
İlhan BERK

10.19.4.19 GÜNESI YAKANLARIN SELÂMI

GÜNEŞİ YAKANLARIN SELÂMI

Bir zevk duyulmaz oldu, buranın rüzgârlarından
Hayat soldu bir günün enginlerinde yine.
Selâm! Sonsuzların yorgun gönüllerine
Selâm: Güneşi içeren çocukların diyarından!...
Bir ateş yakalım ki geçmesin hatta bir an
Ve sussun kurtlar, kuşlar bir gök gürültüsüyle;
Bir ateş yakalım ki, tutuşsun gökler bile
Ve Güneş içilsin o gün, kızıl çanaklardan!...
Varsın eskisin sesim kaybetsin ahengini
Geceler kıskanmasın aydınlığa süsünü.
Donatsın sonsuzluklar gibi gurubun rengini
Söylesin ve uzaklar baharın türküsünü...
Neler, neler beklenmez nihayetsiz bir yerden
Güneşi içelim mor şafaklar gecesinden.
Selâm! Sonsuzluklara, hasretli gönüllerden,
Selâm, güneşi, göğü yakanlar bahçesinde!...
güneşi yakanların selamı
İlhan BERK

10.19.4.20 GÜZEL IRMAK

GÜZEL IRMAK

Küçüğüm, bu senin sesin, güzel ırmak
Önce rüzgârın öptüğü, sonra benim öptüğüm
Bu bitmemiş şiirler senin ayakbileklerin
Soluğun, kokun, karnın, gölgeli gözlerin
Bu böyle çözülü göğşün, enine boyuna dudakların
Sabahlara kadar ki büyük gözlerin böyle
Bu dal gibiliğin, saçların, kırmızı ağzın
Bu üstünde onca seviştiğimiz yatak sonra

Sonra bu benim anı artığı eski yüzüm
Tüylerin, tay boynun, küçücük çocuk ellerin
Böyle yukarıdan aşağı gidiyorum seni
Karışıyor, korkunç, ellerimiz ayaklarımız
Güzel Irmak
İlhan BERK

10.19.4.2 HACI BEKTAS VELI

HACI BEKTAŞ VELİ

Bir resimde bağdaş kurmuş oturuyor Hacı Bektaş Veli. Evi gibi yeryüzü.
Bir bulut düşürmüş başını duruyor. Onunla gidip gelen. Uzakta bellibelirsiz.
Beyaz, uzun kavuğu. Demek ki güneş var.
Kucağına almış bir ceylanı, bir aslanı. Duruyorlar. Üç kişiler.
Hayvanları mı severdi Hacı Bektaş Veli? Bilmiyoruz. Ama açıktı hep evinin kapısı.
Çizgili mintanı. Yalın. Düz. Ta bileklerine değin uzuyor, uzayıp orda kalıyor.
Yüzü? Uzun yüzü. Sakallı, virdi okur gibi de önüne bakıyor.
Delik değil kulağı ve halkasız.
Yanında yeryüzü: Ağaçlar, sular, gök. Her sabah okuduğu.
Atlas

10.19.4.2 HAN YÜ YAZITI

HAN YÜ YAZITI

Bir Çin erkeni yaşadığım evin üstündeki gök.
Hey, sıkıntının pencereleri! Beyazsakal. Sığınaklara girin!
Benim ülkemin güney sınırına yakın bir deniz sık sık kabarmakta.
Ölüyor musunuz, büyüyorum?
Sabahın kuyruğunda sizi bekliyorum.
İyi dedim az sonra sevgiye girdik. Kırmızı, rüzgârın elleri.
Çou dukası beyaz.
Hey, yağmur! Doğa, hey! Girin sığınaklarınıza!
Baskıyı yazacağım.
Mısırkalyoniğne
İlhan BERK

10.19.4.2 HAZIRAN

HAZİRAN

My love is like a red, red rose (e.e.cummings)

Kırmızı kırmızı bir güldür aşkım
İnce yüzünüzde. Kırmızı. Korkunç.
Kor sevişmemizden deli bir yalım
Koyuna sevdanın. Kırmızı. Korkunç.
Karanlık, büyür büyür benim aşkım
Gecenizde sizin. Kırmızı. Korkunç.
Vücudunuza, ağzınıza iner
Gezer etinizi. Kırmızı. Korkunç.
Kalır bir gün bir krallık olduğu
Güzelliğinizin. Kırmızı. Korkunç.
âşıkane
İlhan BERK

10.19.4.2 HIKÂYE

HİKÂYE

Her şey bir gece içinde oldu
Sabahleyin her şey tamamdı.
Bu gördüğünüz gökyüzü
İlk defa gelip yerini aldı
Gökyüzünün gelmesiyleydi
Dünyada büyük bir değişiklik oldu
Mesela, ovalar daha o gün
Yalnızlıklarını unutuverdiler
Bu şimdi elsiz ayaksız gibi duran gece
O zaman ağaca yürüyen bir su gibi geliyordu
Gökyüzünün hemen arkasındandı
Denizleri gördük
Baktım bir kuş ilk defa keyifli keyifli
Baktım uçuyordu
Akşama doğruydu
Bitkilerle, hayvanlarla merhabalaştık
Her şey yaşamaya hazırlanıyordu
Her şey gelir gelmez hayatlarını
Himalaya'lar, Ant'lar, Erciyeş'ler
Bir daha kımıldamamak üzere yerleşiyorlardı
Herkes aklından geçirdiği kadar bir yeri

Dünyada kolayca bulmuştu
Gökyüzünde, yerde
Her ağacın, her taşın bir yeri vardı
Hatırlarım küçük kirli bir bulut
Durmuş olup bitenleri seyrediyordu
Dünyaya niçin bu kadar geç geldiğini
Elinde olsa tutup soracaktı
Şimdi bu geceyi, bu yıldızları fevkalade buluyorsunuz ama
Bu hiç de kolay olmadı
En başta, başı boş atlar gibiydi nehirler
Bu şiire girmeden önce
Her şey yerini alıyordu sırası geldikçe
İlhan Berk bütün bunları görüyordu.
Günaydın Yeryüzü

10.19.4.2 KARAHISARI

KARAHİSARİ

Karahisari altınlı besmelesini yazıyor. Kamış bir kalemle.
Yatık duruyor bir kalemtraş. Gümüş kakmalı, hattati ve imzalı.
Hattı bozuk IV.Mehmet gibi eli titriyor.
Ta uzakta miktası ve diviti - ki kuşağına sokar çıkar -
Üst üste duruyor kağıtları: Ebru, Firuze, Jengar.
Ve kağıt makası ve asılı mintanı - ki kendisi dikmiştir ve ek yerleri bulunamamıştır.
İlk sayfasına mı çalışıyor bir Kur'an'ın? Sülüsle. Uzatarak bir S'yi vavlı ve üstünlü esreli.
Yazar gibi kendi mezar taşını:
GEÇTİ HAYFÂ KARAHİSARÎİ PİR
diye.
Nesih hattıyla.
şenlikname

İlhan BERK

10.19.4.2 KAYIP OGLUNU ARAYAN BIR BABA IÇIN SIIR

KAYIP OĞLUNU ARAYAN BİR BABA İÇİN ŞİİR
'Bu oğlan, dedi, daha ne kadar kaçacak?
On ikisinde kaçtı, on altısında kaçıyor.'
Böyle deyip sustu. Ağzının sol yakasında

Toplayıp uzun mu uzun bıyıklarını.
Erzurum'dan mı Tunceli'den mi geliyordu?
Ve dünya şimdi ne kadar büyüktü,
ilk anlıyordu
Havada dönüp duran bir kuşa çevirdi,
sonra gözlerini
Çekilip içine.
Sustuk biz de,
kapanıp her birimiz içine.
Deniz Eskisi
İlhan BERK

10.19.4.2 KIZILIRMAK

KIZILIRMAK
7 Ekim 1951
Bir soğuk, bir karanlık, bir ıssız geceydi
Otuz kişiydik, ağzımızı bıçak açmıyordu
Seni gördük kamyonun penceresinden
Keyifli keyifli akıyordun
Hepimiz tutup cigaralarımızı yaktık
Türkü söyledik.
Türkiye Şarkısı
İlhan BERK

10.19.4.2 NE BÖYLE SEVDALAR GÖRDÜM

NE BÖYLE SEVDALAR GÖRDÜM
"NE BÖYLE SEVDALAR GÖRDÜM
NE BÖYLE AYRILIKLAR"
Ne zaman seni düşünsem
Bir ceylan su içmeye iner
Çayırları büyürken görürüm.
Her akşam seninle
Yeşil bir zeytin tanesi
Bir parça mavi deniz
Alır beni.
Seni düşündükçe
Gül dikiyorum elimin değdiği yere
Atlara su veriyorum

Daha bir seviyorum dağları.
Köroğlu
İlhan BERK

10.19.4.2 NIGÂRI

NİGÂRİ

Nigâri, bir kâğıdı bir kalemi sevdi. Padişahları gördü Galata'dan. II. Selim'le ava çıktı.

I.François'yı, V.Charles'ı çizdi.

Büyük dedesi gibi satranç oynadı. Bir deniz kitabı yazdı.Bulunamadı.

Karanfili sevdi. Bunun için Barbaros'un, II. Selim'in eline karanfil verdi.

Kanuni'yi I. François'ya yazacağı mektubu düşünürken gördü. Kanuni onun için düşüncelidir. Gezdiği yerde yeşil bir dal vardır.

Padişahların yüzünü sevdi.Yavuz Sultan Selim* önünde bir elma gibi durmasını bilmedi.

İhtiyarlığında tanıdı Barbaros'u. Bu yüzden yeşil bir göğe bakar.

Ummanı dolaştı. Şiir yazdı.

Her sabah oturur kalemlerini sivriltirdi. Onun için eli hiç titremedi.

Neden sonra yeryüzüne bir Nigâri tavrı çıktı.

Artık Kanuni hep düşüncelidir. Doğan burunlu, seyrek dişlidir. Resimdeki gibidir.

II.Selim sarı pabuçlar giyer. Bir taşlığa basar. Ava çıksa bir adam sağ eliyle hedefi tutar.

Barbaros ne zaman arkasına bir şey giyse açık mavidir. Elini kaldırsa, otursa resimdeki gibi oturur.

Bir kâğıt üstündedir artık V.Charles. Başka hiçbir yerde de olmayacaktır.

Yavuz'un boyunu hiç bilmeyeceğiz.

Şimdi bir kuşbaz dursa, bıyığını bursa, yürüse, Nigâri'nin tavrında yürür.

Şimdi Galata'da bir XV. Yüzyıl denizi Nigâri'nin boyalarına Giriyordur.
Sıkılıyordur bir kalem bir fırça bir kâğıt.

**Yavuz Sultan Selim sıkılgandı. İstanbul'a gizlice girdi. Okurken gözlük takardı.*

şenlikname
İlhan BERK

10.19.4.3 OTAG

OTAĞ
Sevgilim, işte eylül
Ve işte senin usul usul seğiren yüzün.
Zaman ki sonsuzdur
Bitmemiş şiirler gibidir.
Bazı hüzünleri
Bazı nehirleri tutup anlatmak gibidir.
Biz ki zamanı tırnak içine alıp yaşadık
(İsteğin bulanık kıyısında).
Bundan değil midir bizim aşkımızda
Sürekli bir akşam hüznü vardır.
delta ve çocuk
İlhan BERK

10.19.4.3 OZAN VE SESLER

OZAN VE SESLER
Her gün böyle gelip dünyadaki yerini alıyor.
'Zor olan, diyor, şiirin hayatını yaşamaktır.
Yazmak sonra gelir hep.' Bir bardak su ister
Gibi kolay çıkıyor bu sözler ağzından.
Kendiyle daha bir içli olmak için sonra
Her zamanki eski koltuğuna gidip oturuyor.
Göz göze geliyor ağaçlarla denizle gökle. Bir top
Karanfilde gezdiriyor ellerini. Burnuna götürüyor.
Sesleri dinliyor sonra. İyi akşamlar diyen
Yoldan geçen bir sesi. Gürültülerle inen sabahı.
Sessiz otları. Düşen günü.
Sesleri.Sesleri.Sesleri.
Böyle bütün gün sesleri dinleyip
Çekiliyor sonra,
dünyadaki yerine.
Deniz Eskisi
İlhan BERK

10.19.4.3: PAUL KLEE'DE UYANMAK

PAUL KLEE'DE UYANMAK

Uyanmak çiçek gibi dayanılmaz güzel kızlar
Ad Marginem'den asma köprüler kurmuşlar İstanbul'a
Nehirler, aylar çevirmişler o Ayla'lar, Münibe'ler
Tümü bir uzak denizde A'lar, V'ler, U'larla
Gece sarı bir evde bir iki yaprak evlerinin önünde
Açtı açacaklar dünyamızı açtı açacaklar
Bu denizi Ayla ayaklarını soksun diye getirdim
Bu dünyaları onun için açtım bu balıkları tuttum
Bir sabah çıkmak güneşler, aylar bir sabah çıkmak
Bir ağacı bu evleri sarı ters bir kuşu düzeltmek
Edibe bu sokağı al götür görmek istemiyorum
Edibe bu evleri Edibe bu göğü bu güneşleri Edibe
A'lar V'ler U'larla olmak Paul Klee'de uyanmak
Galile Denizi

10.19.4.3: PIPO

PİPO

Pipo üstüne kimler kitaplar yazmıştır, bilmiyorum. Daha çok aksoylu, şato adamı, ihtiyar bir İngilizden beklenmelidir bu. Şatosuna çekilmiş, pipolarını dizmiş, koltuğuna gömülmüş, tütününü yavaş yavaş hazırlayan, dalıp gitmiş, ocak başı adamı bir İngilizden.
Ya da inekler gibi rahat, uzun boylu bir Hollandalı da olabilir bu. Ama neden az buçuk bir pipo adamı olan ben olmayayım?
Öyleyse?

Ben en çok uzun saplı, geniş karınlı pipoları severim. Avuç içini dolduran, ilkel, yabansı, ağır pipoları. Şiirin elini sımsıkı tutan, kendi halinde, sessiz, emektar, çileli pipoları.
Benim gibi yaşını başını almış bir adamdan da bu beklenir elbet. Hem pipo dalıp gitmesini bilen, düş adamlarına vergidir: İhtiyar, evcil, masa başı adamlarına. En çok da ozanlara.
Pencere, masa başıdır piponun yeri.Ordan oraya taşınmayan nesneler gibi belli bir yeri, belli bir yurdu olan. Bir kötürüm, bir yatalak hayatı. Dünyayı bir pencere gören, dünyayı bir pencere bilen. Tekdüzeli bir yaşam adamlığı: Sinirli, mızmız, kargılı. Benim gibi. Yine benim gibi ilençli, sıkıntılı, çılgın. Bir ortaçağ adamı: Suyu üfleyerek içen.
Altı büyük küçük pipom içinde ben en çok sessiz, gösterişsiz VEDO'yu,

VEDO
POPULAR'ı

severim. Büyük, uzun boylu, uzun yüzlüdür. Ne Pompei'nin o ünlü fresklerine geçmiş, ne de Saint Claude'ın yüzünü görmüştür. Alçakgönüllü ağaçlar soyundandır. Ağırbaşlı, yalın, som. Halk kökenlidir. Halk gibi süssüz püssüz, sıradan. Ama yine onun gibi dayanıklı, sağlıklı, sevecen. Haşarı, haytacı, müsrif değildir. Tütünü seçmeyen, sessiz, içten içe yanan, ölçülü, tutumlu, dengelidir. Benim gibi bilisiz, tezcanlı, tıknefes birinin elinde soluğunu sürdürmesini, ayarlamasını, denetlemesini bilir. Kızmaz. Benim gibi duygularını, heyecanını, heyheylerini bastırmasını bilmeyen birine karşı alevlenip, hırçınlaşayım demez. Hep bir evliya tavrı takınır. Bütün huysuzluklarıma, tersliklerime karşı güler,susar. Bekler önümdeki şiir hele bir etlenip budaklansın, kıvamını bulsun diye. Bilir ki mızmız, cenabet bir adamımdır. Bunun için susar, susar, sonra da yavaş sessiz içine çekilir.

VEDO'yu işte bütün bu huyları için severim. Benim gibi birine dayandığı için.

kül

İlhan BERK

10.19.4.3 RESIM

RESİM

Resim gibiydi, hoş çakal, hoş tilki!

Delta ve Çocuk

İlhan BERK

10.19.4.3 RÜZGÂR

RÜZGÂR

Bir rüzgâr ilk başında belli
Gökyüzünü çocukları büyütmüş
Denizle kuşlarla evlerle var
Dünyaya aşk diye hürlük diye
En yavuz gerçek tohumlar ekmiş
Bir rüzgâr yosunlar kadar eski
O rüzgâr nerde olursak olalım
Ana eli gibi her zaman yanımızda
Bir anda dolaşan yeryüzünü

Tüm silip süpüren kötülüğü
Aşkı kardeşliği asıl kılan
Her gün bu gökyüzü genişliğinde
Bir rüzgâr dünyalar kadar eski
Anaların çocukların gözlerinde
Toprağa suya öyküsü işlemiş
Dolaşmış nice insan yüreğini
Köroğlu'nda asıl yerini bulmuş.
Köroğlu
İlhan BERK

10.19.4.3 SAINT-ANTOINE'IN GÜVERCINLERI

SAINT-ANTOINE'IN GÜVERCİNLERİ
I.Eleni'nin Elleri
Bir gün Eleni'nin elleri geliyor
Her şey değişiyor.
İlk İstanbul şiirden çıkıp yerini alıyor
Bir çocuk ilk gülüyor
Bir ağaç çiçek açıyor.
Eleni'den önce
Daha ben çocuktum daha tütüne daha kahveye alışmamıştım
Sabahları, akşamları bilmiyordum daha
Bir gün bakıyorum akşam ellerimde gözlerimde
Bir gün sabah her yanım.
Eleni geliyor
Dünyaya bakıyorum
Dünya sanıldığı kadar küçük değil o gün anlıyorum
Sanıldığı kadar üzgün değiliz dünyada
O gün bütün şiirleri yakmalı yeniden yazmalı diyorum
Brise Marine'i yeniden
Yeniden Annabel Lee'yi.
Eleni ile anlıyoruz
Bu gökyüzü niçin kalkıp gelmiş
Deniz niçin başını alıp gitmiş onunla anlıyoruz.
Bir gün Eleni'nin elleri geliyor
Bir sokaktan ilk defa deniz görünüyor.
II.Gençlik
Ruhum,
İlhan Berk köprüden geçiyor duyuyor musun?

Bir serçe yavaş yavaş uçuyor
Bir balık başını suyun yüzüne çıkarmış bakıyor
Düştü düşecek dalından bir yaprak.
Lambodis raftan bir şişe aldı açtı
Bir bulut durdu pencerede
Lambodis işine devam etti
Ellerini sildi, hıyar, domates doğradı
Sonra oturup gençliğini düşündü.
Bir evdeydi
Eleni on sekizinde, İlyadis yirmi üç
Eleni'nin şarkıları vardı
İnsan akıl erdiremezdi
    İstanbul'un her tarafı kahve
    Kapalı kahve açık kahve
Şarkılar ne kadar güzel olursa olsun
Eleni'yi anlamazdı.
O günler Lambodis'in ağzında bir cigara bir aşağı bir yukarı
İstanbul'da
Eleni'nin en güzel yerleri elleri sarımsak kokan ağzı
Daha Lambodis meyhaneci değil
Daha Lambodis hiçbir şey değil
O günler her Pazar Saint-Antoine'a gidiyorlar
Eleni'nin göğsü soyulmuş badem
Güvercin gibi elleri
Daha o zamandan Lambodis'in düşmanı çok
Bütün İstanbul Eleni'nin arkasında.
Evet
Lambodis'in gençliği bir yaprak düştü düşecek
Pencereye oturmuş gelip geçenlere bakıyor
Sen de bak diyor bana
Bak insanlar geçiyor
Ben sıkıldım mı insanlara bakarım
Hiçbir şeyim kalmaz
Hiçbir şeyimiz kalmıyor.
Her iş bunun gibi ruhum
Bir kadın bir adam aynı şeyi yapıyor
Ben birazdan kalkıp Sirkeci'ye gideceğim
Sevgilim trene binip gidecek
Bir zaman hiç güneş doğmayacak sabah olmayacak, bir zaman
    dünyada değilmişiz gibi korkacağız.

Bunlar hep olacak ruhum
Bir gün bakacağız İstanbul güzel
Ondan sonra her gün İstanbul güzel.
Eskiden çok eskiden bu dünya daha bir güzelmiş mesela
Bu bulutlar bu gökyüzü uzanınca dokunacağımız bir yerdeymiş
Şimdi şiirdeymiş bunlar
Her şey bu hesap ruhum.
Bu dünya güzel
Gülhane ağaçlık.

Galile Denizi

İlhan BERK

10.19.4.3 SON YERINE

SON YERİNE
Zulmün her türlüsü
Kötü kardeşler
Hiçbiri
İnsana göre değil
Ağaç dikmek sabahları uyanmak iyi
İyi hayvanlara bakmak çiçekleri sulamak
Rahatsalar uyuyan insanların soluğunu dinlemek iyi
İyi hürlüğü düşünmek
Yaşamak onun için
Bütün gün çalışmak onun için iyi
Bütün çocukların uyuyuşu uyanışı iyi
Zulmün her türlüsü kötü.

Köroğlu

İlhan BERK

10.19.4.3 SU GÜNLERI,II

SU GÜNLERİ,II
Ben
suymuşum
Thales
Söylüyor
avluya düşen gölge
İlhan BERK

10.19.4.39 SU GÜNLERI,III

SU GÜNLERİ,III
Çakıltaşı
seni
su
sanıyor
avluya düşen gölge
İlhan BERK

10.19.4.40 SU GÜNLERI,I

SU GÜNLERİ,I
Su
seni soruyor
senin
ayağına geldi
avluya düşen gölge
İlhan BERK

10.19.4.41 SUNU

SUNU
Ben bütün çizgilerde oldum bütün o çizgilerde
Her sefer böyle geldi vurdu yaşamama bir deniz
Aldı bir yaşamadan bir yaşamaya kodu nasıl
Al bir çocuk vardı o korkularda o gecelerde
Büyük ulu sular yudu beni çokum artık nasıl
Bir deniz size de gelir vurur elbet anlarsınız
Galile Denizi
İlhan BERK

10.19.4.42 SIZ NE GÜZELDINIZ BENIMLE BILEMEZSINIZ

SİZ NE GÜZELDİNİZ BENİMLE BİLEMEZSİNİZ
Siz ne güzeldiniz benimle bilemezsiniz
A harfinden bir çarşı güneşi yüzünüzde
Hèlene uyruklu bir rüzgârdınız her şiirde
Benimdi, Ronsard'ın bir ülkesiydi yeriniz.
Şimdi kim bilir İstanbul'sunuz değilsiniz
Bir f'diniz Önasya'larda o şey evlerde
Şimdi nasıl bir yalnızlık eser yüzünüzde

Uzun sular olur duymak gibi bir şeydiniz.
Şimdi h, şimdi M sesi ilk nasıl karanlık
İpek gibiydiniz iyisi mi anlatmamalı
Ben yokum ya yoksunuz bakın nasıl artık.
Şimdi bakın nasıl bir yalnızlık vuran benden
Şimdi şiirlerde benim yazdığım sıkıntı
Bayılırsınız bir rüzgâr oynatsam ülkemden.
Çivi Yazısı
İlhan BERK

10.19.4.4 TARIH

TARİH
Neler çekmiş halkım
Türküler şahit.
Türkiye Şarkısı
İlhan BERK

10.19.4.4 TESEKKÜR

TEŞEKKÜR
Evet hep açık gidip gelen ağzın içindi;
Gökyüzünün o huysuz maviliği içindi;
Elma kokan bir Türkçeyle konuştuğun içindi;
Ölümün sefil, kötü belleği içindi;
Her gün Pazar kurulan o sokaklar içindi;
Saçında uykusu kaçmış çiçekler ıslattığın içindi;
Çocuklar okuldan dönüyormuş gibi sesin içindi;
İşte bütün ama bütün bunlar için sana teşekkür derim.
Güzel Irmak
İlhan BERK

10.19.4.4 TROYA'DA SIZ SÖZÜ GÜZELDI ESKIDEN

TROYA'DA SİZ SÖZÜ GÜZELDİ ESKİDEN
Troya'da siz sözü güzeldi eskiden
Baktım öpüşündü duran baktım bungun.
Benim şimdi Hitit çağı benim yorgun
Benim ey gök çılgın uzaklığın hep ben.
Büyük sularıma sen o hep geç gelen
Beni çıktığınız gecelere tutun.

Beyaz, kağıtlarca gittiniz ya uzun
Güzelliğimde bir yarı geceler sen.
Ellerin bir daha sarı ovalarım.
Sesini dönmeyim bütün yalnızlığım
Bütün gök gök gök, o akşamlara kadar.
Güzel yalnızlığım işte dünya kadar.
Ne denizler gördüm hiç anmamışımdır
Bir sesim ben git git o binlerce yıldır.
Çivi Yazısı
İlhan BERK

10.19.4.4 TÜRKIYE SARKISI

TÜRKİYE ŞARKISI
Senin üstündedir
Ne varsa yalnızlık, fakirlik namına
Sevmek, yaşamak aşkına
Devam eden ve edecek olan adına
Nasırlı elden sarı yüzden yana
Yani ne varsa yorgun, fakir halkım adına
Senin üstünedir.
Sen âhı ekenin biçenin
Sen âhı taş kıranın, şarkı söyleyenin
Trenler ki senden geçer
Başı açık yalnayak halkım senden geçer
Türkülerin en hazinleri senin üzerinedir
Anamın, kardeşimin, kavmimin göz yaşı senin üzerinedir
Halkım arabacısı, köylüsü, ırgatıyla senindir
Ben bütün şiirlerimle halkımın.
O ovalar ne öyle, birbiri arkasına akıp durur?
O yorgun o soluk o namuslu yüzler o erkek bakışlar
O gökyüzü, sarı, kırmızı, mavi say sayabildiğin kadar
Ya o şehirler, vefakâr Antep, zalim İstanbul, kanlı Zonguldak?
Köyler, bozkırlar, kasabalar?
İnsanlar ki çıkık elmacık kemikleri acayip elleri, ayaklarıyla
durmuşlar veya yürüyorlar
Zile'de kör bir adam gelip geçen trenlere türkü söylüyor
Sıvas'dan bıçak satıcılarının sesleri geliyor
Pis, fakir o canım Kürt köyleri arkalarını dağlara dayayıp
görünmez olmuşlar

Peşleri sıra tuz gölleri, nehirler gökyüzü kayıyor.
Sen bir kenara durmuş bakıyorsun
Dağlar senin önünde gelip durur
Yol senin serine görünür
Kötüsü sana vurur rüzgârın
Eğrisi sana yağar yağmurun
Ekmeğin karası sana düşer.
Sen şu koca Türkiye toprağı
Sen Yunus'un, Karacaoğlan'ın, Pir Sultan Abdal'ın vatanı
Sen kimsesizliğimizin, büyük yalnızlığımızın, alın terinin memleketi
Gözümüzün içindeki sarılık
Avucumuzun içindeki yara
Sen her gün biraz daha bağlandığımız
Her gün bizi bağlayan hayata
Tuzu ekmeği şiirimizin
Sen çarık, potur, kuşak
Sen çavdar ekmeği, mısır ekmeği, buğday ekmeği
Dinlenmekten yorulmuş toprak, durgun sular, ihtiyar dağlar
Karakollar, hapishaneler, okullar
Yani yirmi milyonun kederi
Yani yirmi milyonun ümidi
Sen büyük kederimiz
Sen büyük ümidimiz
Düzülse sana düzülür destan
Yakılsa sana yakılır türkü
Ama şüphesiz en insancası işin
Devam etmektir yaşamaya.

Türkiye Şarkısı

İlhan BERK

10.19.4.4'U

U

İstanbul'da kadınlar uzun boylu
U gibi güzel.

Taşbaskısı

İlhan BERK

10.19.4.4 YAVAS YAVAS GEÇTIM

YAVAŞ YAVAŞ GEÇTİM
YAVAŞ YAVAŞ GEÇTİM KALABALIKLARIN ARASINDAN
Yavaş yavaş geçtim kalabalıkların arasından
bir deniz çarpması gibi çoğalta çoğalta geçen geçtiği yeri
yavaş yavaş çıktım içimden. Dokundum
yavaş yavaş acıya, kuvarsa, şiire
yavaş yavaş tarttım suyu, anladım nedir ağırlık kokular
coğrafya.
Eğildim sonra gövdeyi tanıdım ve düzenini
gördüm sessizliğin dümdüzlüğünü
gördüm yinelemedi gördüğüm hiçbir şey
böyle yavaş yavaş geçtim insandan insana
insanlaştırdım yavaş yavaş dışımı
böyle karıştım kalabalıklara
kalabalıklaştım böylece.

kül

10.19.4.4 YAZIT,I

YAZIT,I
İşte A, D, Z, saçın gecesi,
Geç evim, ey benim eski zaman ırmağım.
Bir yerdeyim, oranı iniyorum.
İşte açık aynasındasın bunluğumun.
Ben size ne dedim rüzgârın atları
Ki oraya çıkıyorum.
Gelin durun benim eksenime
Vardır ölümün büyük evleri çıkarsınız.

Otağ

10.19.4.5 YAZIT,II

YAZIT,II
Bir ilk çağıydı göğünün dünyada
Ben geldim senin som akşamını açtım.
Beyaz, bir yerdeydik hani oluruz ya

Alınmış sularım flavtalarım defterlerim.
Otağı topladık en eski bir zamanda
Vaktin neresiydi prenslerim mağralarım?
Eskir korkunç ben şimdi geçiyorum ya
Kuşlarım askerlerim hiyerogliflerim.
Otağ
İlhan BERK

10.19.4.5: YERYÜZÜ

YERYÜZÜ
-Ne yapıyorsun?
Yeryüzünün yaşına çalışıyorum.
Taşbaskısı
İlhan BERK

10.19.4.5: YOLDAN GEÇEN BIRI

YOLDAN GEÇEN BİRİ
Bir kırlangıç bir su birikintisi bir parça gök.
Bir şiirden düşmüş olmalı bunlar.
Böyle diyordu yoldan geçen biri.
Delta ve Çocuk
İlhan BERK

10.19.4.5: ÂSIKANE

ÂŞIKANE
Geceye hey dedim Bir bulut beyaz aydınlık
geçiyor ve ben görüyorum Belki yalnızlık
Kâğıt gibi bir kadın sana bakıp gülüyor
Demek sen daha güzelsin gökyüzünden artık
Sokakları bembeyaz evleri geçiyorum
Bir koşu bir rüzgârı alıyorum Karanlık
Bir kenttesin ve var ta ne zamanlardan beri
O zamandan trenler evler geçiyor Kapanık
Aşkın ki hiç durup dinlenmek nedir bilmiyor
Aşkın ki anlatılamaz ihtiyar ve yıkık
Nice nice yaşamalara açılmışsındır
Nice yaşamalar ki kalmıştır yarım buruk
İşte Adakale Sokağındayım ve birden

Benim işte dünya kadar güzel ağzın artık
Durup bir yıkık aşk dedim İlhan Berk bir yıkık
aşk Şimdi o şiirlerde senden kalan ancak
âşıkane

10.19.4.5 ÇIT

ÇIT
Çıt
der
ölüm
çıt
avluya düşen gölge
İlhan BERK

10.19.4.5 ÇOK YASASIN SAYILAR'DAN

ÇOK YAŞASIN SAYILAR'*DAN*
3'dür sayıların en güzeli.
Biçimler biçimi.
Hiçbirine de benzemez.
Bir
daire
çiziyor
gibidir
ama
(alttan alta yatık iki açı da diyebiliriz)
iki çengel de
(gene
alttan
alta.)
Asıl da iki yarım dairedir: Dikey.
(Dikeyin
güzelliğini
düşünün!)
3'ün güzelliği salt biçimden de gelmez: esrik doğmuştur.
Uzaktan da olsa etikçi (etik şeylerin sorunu değildir) olduğunu da söyleyebiliriz.
Hazcı bir etikçi. Kaynağını aramaya çıkmış gibidir sevincin.
Hiç mi hiç asmamıştır yüzünü.

Hem sayılar içinde yalnız **3**'ün canından söz edilebilir belki de.

'SAYILARIN CANI YOKTUR'

sonra da, güzel huyludur **3**. Bu da yetmelidir bize.
Ama sayıların gizli tarihçisi sevgi Borges'e yetmez bu.
3'e **1**'i de katarak **3** için özel bir varlık kütüğü de biçecektir.
Varlık tutkunu Eskimolar da **3**'ü belki de bu yüzden severler.
Eskimo dilinde üçten çoğu yoktur, yalnızca koca bir

ÇOK

vardır.
Her şey üç ile ve çok'la biter.
Dünya da **3** ile anlatılır.
3 gelecektir hem.
Büyük uzaklık!
(Hem **3**'le öğrenmedik mi biz uzaklığı?)
çok yaşasın sayılar

10.19.4.5 ÖLÜ BIR OZANIN SEVGILI KARISINI

ÖLÜ BİR OZANIN SEVGİLİ KARISINI
ÖLÜ BİR OZANIN SEVGİLİ KARISINI
GÖRMEYE GİTMEK
'Kağıtlar, kitaplar, dedi, nereye elimi atsam.
Kiminde yarım kalmış, nasılsa bitmiş bir şiir
Kiminde. Hem her şey şiirlerde değil miydi?
Bir gök şiirde ağar, bir sokak şiirlerde
Gider gelirdi.
Böyle yaşayıp gidiyorduk.'
Sesi,
Sanki çok ötelerden gelirmiş gibi
Ezik, suskun odaları dolaştı durdu.
Masada açık duran bir kitabı gösterdi sonra
Ölünün, son kez elini sürdüğü ve kaldığı.
'Burada işte oturmuş şu kitabı okuyordu,
Elinden kitabın düştüğünü gördük sonra.

Hepsi bu.'
Böyle dedi, yüzüne kapayıp ellerini
Alınmış gibi bir bulutun yer değiştirmesinden.
Deniz Eskisi
İlhan BERK

10.19.4.57 ÜÇ KEZ SENI SEVIYORUM DIYE UYANDIM

ÜÇ KEZ SENİ SEVİYORUM DİYE UYANDIM
Üç kez seni seviyorum diye uyandım
Tuttum sonra çiçeklerin suyunu değiştirdim
Bir bulut başını almış gidiyordu görüyordum.
Sabahın bir yerinden düşmüş gibiydi yüzün.
Sokağı balkonları yarım kalmış bir şiiri teptim
Sıkıldım yemekler yaptım kendime otlar kuruttum
-Taflanım! diyordu bir ses duyuyordum.
Cumhuriyetin ilk günleri gibiydi yüzün.
Kalktım sonra bir aşağı bir yukarı dolaştım
Şiirler okudum şiirlerdeki yaşa geldim
Karanfil sakız kokan soluğunu üstümde duydum.
Eskitiyorum eskitiyorum kalıyor ne kadar güzel olduğun.
Deniz Eskisi
İlhan BERK

10.19.4.58 ÜÇ SERVI

ÜÇ SERVİ
Yol boyu üç servi,
Demek ki Levni geçmiş buralardan.
Taşbaskısı
İlhan BERK

10.19.4.59 IHTIYARINTIHARIRMAK

İHTİYARİNTİHARIRMAK
Kalıyordum artık ölümden konuşacaktık / Kalıyordu bir si-
yah bir 3.
Bir beyaza girdim.
(İşittim bir vadiye rüzgâr iniyordu/ bir bedevi
hisarlarını ateşe veriyordu/ sen gökleri sağ elin
yapıyordun

Ey Bayan F,
\- ve kasabalarda ses yoktu
bir körfez ölümü büyütürdü).
Sen geçiyordun, nalınlarında deniz suyu bir ormanın saçlarını
Uzatıyordun/
Gökyüzüne indim.

10.19.4.6İlhan BERK.htm

İlhan BERK

1918 yılında Manisa'da doğdu. Balıkesir Necatibey İlköğretmen Okulu'nu ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Fransızca Bölümü'nü bitirdi. Bir süre öğretmenlik yaptı (1945-55).

Ankara'da Ziraat Bankası Yayın Bürosu'nda çevirmenlik yaptı (1956-1969) ve emekli oldu.
Şiiri değişik evrelerden geçti. Başlangıçta toplumcu anlayışla büyük kentin devingen yaşamını, işçileri, kırsal kesimdeki tarım emekçilerini anlatan; yaşama, dünyaya beslediği sevgi, umut ve coşkuyu, özgürlüğü ve eşitliği içeren şiirler yazdı. İkinci Yeni anlayışının belirmesiyle şiirin işlevi, şiirde anlamı daha farklı algılamaya başladığını gösteren örnekler sundu. Dünya şiirinin olanaklarını Türkçe şiirde değerlendirdi. Geleneksel ve batılı şiir biçimleri üzerinde denemelere girişti. İnsanı, tarihi, doğayı, kutsal kitapları, mitolojiyi, kentleri, dirimbilimi şiirine ayrıntı ve çağrışım zenginliği ile bir olanak olarak sunan, çarpıcılığı ve şaşırtıcılığı saklı bir ilke gibi benimseyen İlhan Berk sürekli kendini yenileyen bir şiir ustası.

Kısaca, "dokunduğu her şey şiir".

YAPITLARI

Güneşi Yakanların Selamı (1935)
Istanbul (1947)
Günaydın Yeryüzü (1952)
Türkiye Şarkısı (1953)
Köroğlu (1955)
Galile Denizi (1958)
Çivi Yazısı (1960)
Otağ (1961)
Mısırkalyoniğne (1962)
Âşıkane (1968)
Taşbaskısı (1975)
Şenlikname (1976)
Atlas (1976)
Kül (1978)
İstanbul Kitabı (1980)
Kitaplar Kitabı (1981)
Deniz Eskisi (1982)
Delta ve Çocuk (1984)
Galata (1985)
Güzel Irmak (1988)
Pera (1990)
Dün Dağlarda Dolaştım Evde Yoktum (1993)
Avluya Düşen Gölge (1996)
Şeyler Kitabı Ev (1997)
Çok Yaşasın Sayılar (1998)

ÖDÜLLERİ

1979 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1980 Behçet Necatigil Şiir Ödülü
1983 Yeditepe Şiir Armağanı
1988 Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü

10.19.4.6 ILYA AVGIRI'NIN KARISININ ACI TÜRKÜSÜ

İLYA AVGİRİ'NİN KARISININ ACI TÜRKÜSÜ

Benim günlerim Soğanağa'da geçti
Bir pencere, avuç kadar bir gök
Sevim Matilda Hayrünnisa Eleni
Her Allahın günü daha bir sevmek

Daha bir cumhuriyeti, İlya Avgiri'yi
Benim gençliğim güzeldir bakın
Her gün elele denizle rüzgârla
Her şiirde seçme mısra güzelliğim
Her evde yatakların andığı ben
Mis gibi her gün hikâyem ağızlarda
Ne Cumhuriyet ne İlya Avgiri umrumda
Ben eskiden hayvan gibi yaşardım
Bir karanfil iki memem arasında
Gökyüzünü ayna yerine kordum da
Geçer ayıp yerlerime bakardım
Benim gençliğimde kimse ama kimse
Ayla, güneşle, cumhuriyetle uğraşmazdı
Gökyüzü, deniz dünyayı koyup gitmezdi
İlk çıkıyor balıklar daha denizden
Bunların biri olmazdı benim zamanımda
Galile Denizi
İlhan BERK

10.19.4.6. İSTANBUL'DAN

İSTANBUL'DAN
İşte kurşun kubbeler şehri İstanbul'dasın
Havada kaçan bulutların hışırtısı
Karaköy çarşısından geçen tramvayların camlarına yağmur yağıyor
Yenicami Süleymaniye arkalarını kirli bir göğe vermişler
Hiç kımıldamıyorlar
Ayasofya elleriyle yüzünü kapamış bütün iştahıyla ağlıyor
İnsanlar sokak sokak çarşı çarşı ev ev
İnsanlar sırt sırta omuz omuza verip durmuşlar
Boyunları bükük
Yorgun asabi kederli kindar
Yığın yığın olmuşlar hepsi köprünün açılmasını bekliyor
Bir anda şehrin dört bucağına akacaklar
Bir anda iki ayrı kıtadaki insanlar gibi
Fatihliyle Beşiktaşlı sarmaş dolaş olacak
Sarı uzun yüzlü cesur işçiler
Dört köşe halinde veya dağınık bir şekilde durmuşlar
Hiç konuşmuyorlar
Benim onları birer birer çalıştıkları yerlere götürüp bıraktığım

olmuştur
Hepsi dar kapanık yerlerde, sıkıntılı işlerde çalışırlar
Hepsi deli gibi severler yaşamayı
Bu en önde giden grup
Tophane'de Dikimevi'nde çalışır
Sekiz kızdır ancak üçü evlenmiştir
Bu saçları darmadağın asık suratlı delikanlılar
Kömür işçisidir
Bu üç kız, Beyoğlu'nda büyük bir mağazada tezgâhtar
Bunlar yol amelesidir
Bunlar vapur işçisi
Öbürleri duvarcı hamal ırgat kayıkçı
Hepsi bu gök altında sarmaş dolaş olmuş yürüyorlar
Dünyada işlerine giden insanları görmek kadar güzel bir şey yoktur
(Biliyorum artık akşama kadar onları hiç görmeyeceğim)
Durduğun yerden İstanbul köprüsü tramvayları mavnalarıyla
sanki yürüyor
Bu sislerin ve bulutların arasından en sonra harekete geçen Kız
Kulesi'dir
Kayıkların direkleri insanların üzerinde
Büyük bir bulut gelip durmuştur
İşte karın karına vermiş motorlardaki balıkların üstlerine yağmur
yağıyor
Bir defa olsun akıllarına gelmemiştir
Gözleri pırıl pırıl balıkların
Bir İstanbul göğü altında ağlamak
Hepsi denizde geçen hayatlarını düşünüyorlar
Dokunsanız ağlayacaklardır
İstanbul açları tokları hastalarıyla aynı kıta üzerinde bulunuyor
(...)

İstanbul Kitabı

İlhan BERK

10.19.5 ILHAN BÜYÜKCEBECI

10.19.5.1 YAKIN GÜZ

YAKIN GÜZ
Alnın çizilmiş
"Kıran Resimleri" için
Yüzümde alaca bağışlayış seni

Gülümseyiş bir hoşça kal
Birbirine komşu yüreklerimizin
Küçük gizli bahçesinde açmış
Acı Çekmenin Dargın Çiçeği
Bir başına
Çocukluk
Tozlu bir dükkân camı
Çingene Arastası'nda seyrettiğim
Tahta kaşıklar, boncuklu beşiklerde kaldı
Annemden uzak
Güze yakın bağbozumu bir bakış
Yüzünde sararan kınaçiçekleri
Kırgın bir çocukluktan geçtin
Elma bahçelerinden
Gecikmiş sevdalar için topladığın
Gelincik düşlerinden
Umarsız bir aşkın suskun sabahları
Mutluluğu andıran aldanış
Hoşça kal...
İlhan BÜYÜKCEBECİ

10.19.5.2 ÖMRÜM

ÖMRÜM
Ah ömrüm
Kamburu yalnızlığımın
Gözlerinin uzağı, ıssızlığı
Sürgünüm daha kaç yüzyıl
Oysa büyümüyor yaşım
Çember çevrilen çağda kalmışım
Ömrüm: şiiri ayrılığın
Irmaklar kurur belki
Şairler ölür
Bir sen kalırsın kitaplarda
Ömrümüzden geriye, umarsız sevda
Yaşın eskir yıldızlar kadar....
İlhan BÜYÜKCEBECİ

10.19.5.3 Ilhan BÜYÜKCEBECI

İlhan BÜYÜKCEBECİ

24 Ağustos 1957 yılında İstanbul'da doğdu. Çocukluğu Çankırı'da ve İstanbul'da geçti. 1979 yılında Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ni bitirdi. Özel bir bankada görevli.

Şiir ve yazıları Adam Sanat, Amatör Sanat, Broy, Cumhuriyet Dergi, Dönemeç, Dört Eylül, Evrensel Kültür, Karşı, Kıyı, Mum, Oluşum, Sevi, Varlık, Yaba/Öykü, Yazıt, Yazko Somut gibi yayın organlarında yayımlandı.

YAPITLARI

Çile Çocuğu (1979)
Yakın Güz (1999)

10.19.6 ILHAN DEMIRASLAN

10.19.6.1 BIR ASKTAN SONRA SEHIR MAHZUNLUGU

BİR AŞKTAN SONRA ŞEHİR MAHZUNLUĞU
Bu kadar büyük değildi şehir
Gökyüzü kapalı değildi
Böyle sessiz değildi insanlar
Parklar da sıkmaya başladı beni
Anlaşılan bir şey var.
Ağzıma koymamışım içkiyi
Zamanla türlüsüne alıştım
Bilmediğim şeydi kadınlar
Ah! ben hiç böyle mahzun olmamıştım
Şimdiye kadar.

10.19.6.2 PEYNIR GEMISI

PEYNİR GEMİSİ
Bu paradır, anlıyor musun,
Arada geçer elime,
Et alırım, ekmek alırım,
Evime.

Bu paradır işte, yüzü tatlı,
Dünya dediğin üstünde durur,
Bir gece sayılır eline,
İnsan orospu olur.
Bu paradır, boru değil,
Gün kazanılır, gün biter,
Peynir gemisi bununla yürür,
Düdük bununla öter.
Bu paradır işte, kokla bunu
Her işin başı budur,
Seni katil etti bu,
Beni memur.

10.19.6.3 TOPHANE SIIRI

TOPHANE ŞİİRİ
Tophane dediğim bir uzun yol
İki yanı iki sıra meyhane
Yüz insan gördüm yüzü de başka
Benzetemedim birbirine.
Biri terlemiş ter kokuyor
Alacalı mendil sarmış başına
Biri kadın demiş bir akşam
Türlü işler açmış başına.
Biri çingenedir keman çalar kahvede
Biri oyuncudur zilli maşa takınır
Biri Trabzon'dan gelmiştir
Durur bakınır.
Biri kaptandır poyraz yemiş yüzüne
Marangozdur, çıraktır, demircidir.
Biri keyfimin kâhyasıdır
Biri bilmem necidir.
Biri şarkıcıdır Aile bahçesinde
İyi kızdır, namusludur
Biri türkü söyler sarhoşluk üstüne
Gönlümüz olur.
Biri der ben vuruldum ölmedim
Hekim gelsin sarsın benim yaramı
Gidi kâfirin sevdası
Can üzredir meramı.

Biri benim komşumdur
Geceleri erkek alır koynuna
Biri orospudur vazgeçmez
Günahı boynuna.
Yoldan geçenler daha başka
Bilmiyorum nereye gittiklerini.
Ama kör çalgıcıyı tanıyorum.
Yahut terzi kızları, hizmetçileri.
Bu kızlar niye çok güler anlamıyorum
Ne konuşurlar akşama kadar.
Yahut neden böyle hepsi birden
Pencerelerden bakar.
Onların gülmelerine bayılıyorum
Kim bilir ne güzel şeyler düşünürler
İlahi terzi kızlar
İlahi hizmetçiler.
Tophaneden çıktım yola selamet
Girdim kahvelerden birine
Ben bu şiiri böyle duydum söyledim
İnsanlar üzerine.
İlhan DEMİRASLAN

10.19.6.4 Ilhan DEMIRASLAN

İlhan DEMİRASLAN

24 Ağustos 1928 tarihinde Gelibolu (Çanakkale)'de doğdu, 25 Kasım 1980 tarihinde Trabzon'da öldü. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni bitirdi. İç hastalıkları uzmanı olarak Artvin, Tire, Trabzon ve Tunceli'de görev yaptı.

Folklor Postası, Varlık, Sanat Emeği gibi çeşitli dergilerde şiirlerini yayımladı. Gerek Garip gerekse toplumcu yönelimi döneminde iken, her zaman halk şiiri çerçevesinden yola çıktığı için, açık, rahat, çarpıcı, duygu yüklü bir söyleyişe sahip şiirler yazdı.

YAPITLARI

İncir Ağacı (1952)
Eller Ekmeğe Doğru (1958)

10.19.7 ILHAN SEVKET AYKUT

10.19.7.1 BILMEKSIZIN

BİLMEKSİZİN
Bilmeksizin almak nedir,
Satmak nedir bilmeksizin.
Bilmeksizin yatmak haram.
Bilmeksizin, bilmeksizin
Bilmeksizin patron, emek
Bilmeksizin emek nedir?
Bilmeksizin Tanrı, acun,
Bilmeksizin yokluk, varlık,
Bilmeksizin, bilmeksizin.
Bayrak nedir bilmeksizin.
Sonsuzluklar.. Vatan olmak.
Olmak olmak,
Olmak ölmek, ölmek olmak.

10.19.7.2 EVETLER DEGILLER

EVETLER DEĞİLLER
Ben evet,
Ben değil.
Ben yeni evet.
Ben yeni evet,
Ben yeni değil;
Ben gene evet.
Ne değil, değil,
Ne evet, evet.

10.19.7.3 YÜREK

YÜREK
Yalnızın yüreği,
İçerisinde sevgilisi.
Dışarısında kimsesi.
İlhan Şevket AYKUT

10.19.7.4 Ilhan Sevket AYKUT

İlhan Şevket AYKUT

1907 yılında Bingazi'de (Libya) doğdu, 17 Mart 1991 tarihinde İstanbul'da kendi isteğiyle yaşamdan ayrıldı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Galatasaray Lisesi'nde öğretmenlik yaptı. İstanbul dışına ataması yapılınca görevinden ayrıldı ve yaşamının sonuna dek yeraltında yaşamını sürdürdü.

YAPITLARI

Kılıç Artığı (2000, ölümünden sonra, haz: Zeki Coşkun)

10.19.7.5 ILLET

İLLET
Molla sordu, illet nedir?
Hallac etti, illet yoktur.
İllet olsa gereği ne?
Molla etti, illetlerin illeti var.
Hallac etti, illetlerin illeti yok,
İlk illetin illeti ne, sebebi ne?
Molla sordu gerek nedir?
Hallac etti, tanrı olsa gereği ne?
Molla etti, yaratmak tanrı gereği.
Hallaca etti, tanrı nedir?
Tanrıya, gerek gerekse.
Canım sana kurban Mansur,
Tanrı nedir, tanrı nedir,
Adam tanrıya gerekse?

10.19.7.6 ISHAK AGA ÇESMESI

İSHAK AĞA ÇEŞMESİ
Yelesi ışık,
Yolu aydınlık,
Avı canlar canlar,
Rahat, rahvan.
Beykoz Çeşmesi.

Ekmeği bulutlar,
Boncuğu yıldızlar,
Yüreğim üstünde,
Dizgini dişimde,
Sürmüşüm gitmişim,
İstanbul terkimde.
İshak Ağa Çeşmesi,
İshak Ağa Çeşmesi.

10.19.7.7 ISIM

İŞİM
Sabah güneşi,
Uyandı, karşı tepede taranmakta,
Altın altın esnemekte.
Kolları, kucakları altın uykularının kırpıntıları dolu,
Kaftanı sularda.
Sabah güneşi,
Yok ekmeği,
Yok ekmeğim.
Yok işi,
Yok işim.
İşim güneşin işsizliği.
İlhan Şevket AYKUT

10.19.8 Ismail Aykanat

10.19.8.1 Dua

Dua

suç gözlerinin
dahlim yok derinliğinde uçmaya
boşaltılmış bir deniz
ve sonsuz bir kıyısın önümde
mahrem ve mahrum bir aşk için
yürürüm dağlara

adını çekiyorum
kalbimin tartımından
canhıraştır seherim

kaçak soruların ay kanadıyım
aklın gergefinde gidebilirim
yine de sahipsiz günahlar saltanatıyım

“sana zorsa bırak yanayım
kolaysa esirgeme” Rabbim
bu tuzaklar evinde tenha bırakma

ya gel anlat beni
ya al yanına

bilirsin kaç kez yıkandım tevbelerle
daha kaç sonbahar sonrasın
yoruldum yürümekten leyla gölgelerinde
yüreğin ilmini öğret
Rabbim bir de
İsmail Aykanat

10.19.8.2 Durusma

Duruşma

buralara
sürünerek mi geldin zalim
dokunulmazlığına
ilintili mi masken
evlerinizde saz caz
mahkemede sehpalar
bizim de cenderemiz
elbet mahşerimiz var
İsmail Aykanat

10.19.8.3 Her Dilde Insanim

Her Dilde İnsanım

beni dile çevirin
darbe yedim aşklardan
şiirliyse meftunum
bir çift göze
kabulüme takıldım kaldım
böyle sınandım
baktıkça arttı ilmim
beni aslıma çevirin
her dilde insanım
İsmail Aykanat

10.19.8.4 Kanat Çirpan Saatler

Kanat Çırpan Saatler

musallada gülümser
gökkuşağı altından şemsiyesiz geçeriz
kendi uçurumuna açılan pencerede
kanat çırpan saatler
yalnızlıktan yontulmuş kutsalız belki

besmelesi çalınmış çiçekleriz
çeviri bir dille yaşlanıyoruz
sonra en anlamsız yerinden
bu ömrü öpüyor öpüyoruz
şair miyiz nedir
sevişiyor üşüyor gölgemizden geçiyoruz
İsmail Aykanat

10.19.8.5 Onun Siiri

Onun Şiiri

bütün kadınlar iğri
kirli bütün çiçekler
nerdesin ey sevgili
nerdesiniz öteler
İsmail Aykanat

10.19.8.6 Sir

Sır

sen mi bende kaybolsan
ben mi yatsam ölüme
tutup gözyaşlarımı
güllerle bezeyerek
ben mi gelsem yanına
ve ellerin elerimde gibi
intizarın deler gibi yüreğimi
anlatsam seni
anlatabilsem
İsmail Aykanat

10.19.8.7 Uzak Yasamalarin Siiri

Uzak Yaşamaların Şiiri

nehirleri yüklesen saçlarıma
ölümü de önüme katarım bir gün
şu üç beş kelime için
kaç kez atıldım bilsen sokaklarına

uzak yaşamaların şiirine dök beni
yüzünün yalımında otağ kurduran ney/i
çağır içimdeki şiiri dirilten çağı
evinden döner gibi eve giden gelini

mercan susuşlarından geçir
çün sana verdim bütün dolunayları
saçlarında aradım kaybettiğim yolları
geceye yorumladım zülüflerini senin

eski ustalardan kalma bir âh
ile gel
İsmail Aykanat

10.19.8.8 Vuslat

Vuslat

gözlerini
kalbime attığım gün
başladı hikayemiz
yollar vardı içimizde
yolculuklar
solgunluğumuz büyüdü
güvertelerde
vuslatı fısıldadı martılar
İsmail Aykanat

10.19.9 ISMAIL ONAT

10.19.9.1 ADI 'EYLÜL' OLSUN

ADI 'EYLÜL' OLSUN
adı: 'eylül' olsun.
hem son olsun
hem de en güzel ilk
günlerden: 'pazartesi'
soğuk, güneşli
ve neşeli.
yaprak olsun yemyeşil
'sararmaya yüz tutmuş ben'de
düş-l-erken
arkamdan bakar olsun.
gülücüğü hep sıcak
dokunuşum olsun ulaştığım
hani o uzak erişilmezliğinde
salınırken yanyana.
bilmiyor olsun gölgemi
bilmeyenler dünyasında
dudaklarında titreşen kelimeler
yine sevgi olsun
hiç susmayacak yıllarca
döküldükçe yavaşça.
bahçemde çiçek olsun
kırmızı, 'mavi'ye çalan

koklayamayacağım
bakakaldığım
en suskun halim olsun
kilit vurduğum kendime
kapanmış içine ürkek yabancı
uzak kalır olsun
yine mutlu kendi haline.
çizdiğim resim olsun
hayal edip günlerce
uykusuz gecelerde
renkleri karıştırdığım tual
üzerine vurduğum bez
duygularım olsun
şekillerde sakladığım.
yeni bir baslangıç içinde
kucaklanan günler
koşulan öpüş olsun
özlenen sevgili hayallerde
geceyarıları uyandıran
rüyalardan heyecan içinde
sonrasında bilinen mutluluğu
tesellisi olsun.
bir saç teline dokunuş
bir öpüş usulca yanağından
sessizliği bozan
hissedilen nefes olsun
gözlerine bakan gözler
yalnız
    mavi
        hayal meyal olsun.
adı: ‘eylül’
soyadı: ‘pazartesi’ olsun.
İsmail ONAT , ağustos 1998

10.19.9.2 AKLIN BIR KÖSESINDEKI KAHVEHANEDE

AKLIN BİR KÖŞESİNDEKİ KAHVEHANEDE

<demsiz çay ile birlikte>

::::: fısıltı :::::
ve kavga, bilinmeyen mânevi hallerde...

yollar kavis kavis
kaybolursa eğer kirpik uçlarında;
kirpikler,
gözyaşlarıyla savaşıyordur mutlaka...
ya vakitsiz bir rüzgâr esmiştir
ya da beklentisiz bekleyişlerdir ağır ağır basan...
...hiç tarifsiz
tariflerdir;
takılırlar öylesine soru işaretlerinin kancalarına...
...takılırlar
...kayıtsızca.
tarifsiz,
tasvirlerdir.
[sigara molası ve düşünce]
"boş akıntılardaki takıntılarındır onlar,
boşluğundaki keyifsiz doluluğundur şair...
sabahları -yeni bir gün- dersin hep,
geceleri ‘o gün'ü de bitirirsin uyku vaktinde...
dünün bugünündür,
bugünün, değişmez yarının...
...gün ola harman ola şair, gün ola harman ola!"
ayak tabanlarınız uyuşur gibidir,
taban tabana zıt değilsinizdir oysa.
zıtlık,
aynılıktadır...
aynılık,
dudaklarınızın ucunda...
[mola molası ve bir yudum dumansızlık]
…
<kayıt>
"iki türlüdür ikilem;
arkandan bıçaklanırsın,
yüreğin yanar şair...
...yanar dirhem dirhem.
lâkin onurlanırsın, eğer
bıçak göğsünü hedefleyip
kalbini deşer geçerse...
$e=mc^2$,
edebiyatın ne lüzumu var?"
sözcük yağmurlarıdır parıldayan
gece karanlıklarında.
çizdikleri yol; bir nefeste bir hatıradır hep
albümler, düşünselliğin anahtarları
resimler, 'bir zamanlar'ın donuk sesleri...

ne kahkahalar durmak ister,
ne de diğer aceleci tavırlar.
mumlar yavaş yavaş erir,
ışık yavaş yavaş erir,
gün yavaş yavaş,
vücut yavaş,
akıl yavaş,
öbürleri,
sen,
ben...
[epik dokumalar, son ara]
İsmail ONAT, haziran 1999

10.19.9.3 MARATHON OF MINDS

MARATHON OF MINDS
and the dance begins again
by jumping with clouds
not scared from lightings around
happy on the white
some strange mist on eyebraws
-they are not tears
chill from the height-
down the ground there are cherry trees
It's like a sheet -pink colored-
on the all ugly that covered
when the masks changing faces
smiles are hand by hand
and music is louder
design is wonderful
hopes are reached to peek
-then-
the child has begun whispering
"what about me?"
poor one will never know
whispers are not the answers
they've never been questions
yet *just crawl*
walk
and run.
Ismail ONAT

10.19.9.4 TOPRAK

TOPRAK

toprak...
çıplak ayağımı
üzerine bastığımda,
çıplak bedenimi
gömesim geldiği...
İsmail ONAT

10.19.9.5 IKILEM

İKİLEM

huzursuz yaşamdan
huzursuz ölüme
'merhaba' der
cezalı.
yeni dünyasında
vücudunu teslim edebileceği
toprak kurtlarına
'merhaba' der...
ve 'hayat' arkada
tüm albenisi ile
nefretsizliğinde
ısrar eder durur hala.
İsmail ONAT, temmuz 1998

10.19.9.6 Ismail.htm

İsmail UYAROĞLU

1948 yılında Balıkesir'de doğdu. İstanbul Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü'nü bitirdi. Kahramanmaraş, Malatya, Kars ve İstanbul'da öğretmenlik; öğretmenlikten ayrılınca düzeltmenlik ve metin yazarlığı yaptı. Şiirleri Gösteri, Militan, Milliyet Sanat, Sanat Emeği, Yansıma, Yazko,Yeni a, Yordam gibi dergilerde yayınlandı. Başlangıçta, kuşağından Abdülkadir Bulut ile ortak söyleyiş nitelikleri taşıyan lirik ve yalın şiirlerine, şaşırtmacalara dayalı, özdeyişi andıran dizeleri içeren uyağa yaslanan bir yoğunluk eklendi.

1960 sonrası toplumcu şiirin ikinci kuşak şairleri arasında yer alır.

YAPITLARI

Gül Sağnağı (1976, çocuk şiirleri)
Çocuk ve Şiir (1977, çocuk şiirleri)
Aşktan ve Umuttan Aldım Rengimi (1978)
Yakında (1980)
Hayatı Karşılayan Şiirler (1981)
Şiir Kitabı (1982)
Bir Demet Diken (1983)
5+2'ler (1984)
Ve Aşk (1985)
Ateşin İçinden (1986, toplu şiirleri)
En Eski Yalnızlığımdır Aşk Benim (1987)
Şiir Ölümcül Yolculuğun Senin (1987)

10.19.10 ISMAIL UYAROGLU

10.19.10.1 ASK VE SIIR

AŞK VE ŞİİR
Elin elimdeyken okuduğum şiir
Yüzünü ışığıyla yıkayıp
Kayınca ürpertilerle
Boynunun saydam ipeğinden
Beyaz, hülyalı göğsüne
Usulca uyanır memelerin
Şiir mi aşkın çocuğu
Sevgilim, aşk mı şiirin?
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.2 ASKÇEKISEN

AŞKÇEKİŞEN
Artık başlayabiliriz sevişmeye
Aşkın ve şeyin öğretmeni

Çöz düğmelerini
Aç göğsünün vadisindeki
Sevginin yolunu
Sevginin ipek yolunu
Akıt ırmağını
Akıt
Ve geçir ağzının kanalından
Karışsın sularıma
Ilıtsın bedenimi
Sevgilim ağunu sun
İmzanı at
Ele geçir kandır beni
Ve durma artık
Batır aşkçekişen bağrıma
İki hançer gibi
Memelerini
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.: BIÇAK

BIÇAK
Bir bıçak edin artık kendine
Bırak avutmayı bedenini
Ucuz zehirlerle, alkol vb.
Balkırken ölümün çelik dikeni
Bir bıçak...
Kromaj kaplı bir kan lekesi
Parlasın üstünde ve
Uğuldasın ölümün sesi
Bir bıçak edinin...
Önce ucunu dene
İyi gelirse eğer
Gömersin şehvetle etine
Bir bıçak edinin artık...
Bileğine bir şans tanı
Eğlenirsin hem işte birkaç saniye
De olsa seyrederken fışkıran kanı
Bir bıçak edin artık kendine
Titremeye başlamadan elin
Bulamazsın sonra yaşlanınca damarı

Kaçar tadı şölenin

10.19.10.4 CEHENNEV

CEHENNEV
Baksan dönüp ne zaman
O günlere
Alev alev
Tepenin eteğindeki o ev
Ve oturmuş içinde bir çocuk
Yaralı, mahzun
Uslu uslu yanıyor
Ordan kalma işte
Kimse bilmiyor, o cehennevden
Şiirindeki bu kor
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.5 FELAKETLERE GÜLECEK KADAR

FELAKETLERE GÜLECEK KADAR
İki taksi çarpıştı az ötemizde ve biz
Katıla katıla güldük
Aşktı bize unutturan dünyayı
Biz ki kimsesiz bir kedi görsek sokakta
Alıp eve getirirdik daha dün
Ey insanlık, anla ve bağışla bizi
Felaketlere gülecek kadar
Seviyoruz birbirimizi
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.6 GÖKYÜZÜ VE SIIR

GÖKYÜZÜ VE ŞİİR
Bir kelime gelir, sürtünür, yoklar beni
Anlarım, bir şiirin elçisidir
Bırakır hemen elimdeki işi, sokağa çıkarım
Bakarım, günlerdir içimi sancıtan şiir
Orda, esinimi ışığından süzdüğüm
Sonsuz göğün altında
Bana incecik gülümsemektedir
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.7 KEDILERI SEVERKEN AGLAYINIZ

KEDİLERİ SEVERKEN AĞLAYINIZ
Kedim ve ben
Ölüyoruz yavaş yavaş
Karşılıklı, köşemizde
Elenirken eleğinde sıkıntının saatler
Mutad olduğu üzre
Bazen o benim kucağımda
Bazen ben onun
Avutuyoruz birbirimizi
Özlerken aynı şeyleri gizlice
Nasıl tırmalardık hayatı
Bir zamanlar şehvetle
Gittikçe bozuluyor yazım benim
Bozuluyor resmi onun gittikçe
Yaptığı eskiden özenle
Döşemelerine koltukların, kanepelerin
Esin geldikçe pençeleriyle
Derim ki ben
Kedileri severken ağlayınız
Beyaz değil aslında mahzundur kediler
Bu şiiri okurken de ağlayınız
Görüldüğü gibi
Kemiriyor İsmail'i keder
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.8 KÜÇÜK BIR YOL SIIRI

KÜÇÜK BİR YOL ŞİİRİ
Yol nedir yol?
Karlı bir kış günü, bir otobüste
Tek arkadaş olarak yanında yalnızlığın
Yol nedir yol?
Yol umuttur çocuğum
Kars'a gitsen, Kars'ın
Haritada adı görünmeyen Hoçuvan'ına
Kanasa da için bugünkü gibi
Dostlarından, kavga arkadaşlarından ayrılışına

Yol umuttur
Yol umuttur
Çünkü nereye giderse gitsin insan
Yeni kavgaların içinde
Yeni dostlar bulunur
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.9 OYUN

OYUN
Sebzelerden sevdiklerim:
Havuç, domates, oyun.
Meyvelerden sevdiklerim:
Elma, şeftali, oyun.
Bence en iyi besin oyun
Çünkü
Hiçbir şey yemesem bile bazen
Oynarken doyuyorum.
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.10 SEVINÇ

SEVİNÇ
Sarılıp birbirinize çocuğunuzla
Uyudunuz mu hiç?
Akan uyku değil sanki aranızda
Uyku hafifliğinde bir sevinç
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.11 SEVISKEN

SEVİŞKEN
Bakıyorum: önünüz
Ancak şu söylenebilir bir şiirde
Karanlık ve sessiz
Şey diyecektim
Sevişir misiniz?
İşte gece, işte çılgınlığım

Ve insan isteyebilir bazen
Bazı şeyler: şeyiniz
Hadi kanayalım birlikte
İnce ve sonsuz beliniz
Çünkü sabırsızım
Çünkü sabırsız
Ve konuşkan memeleriniz
Değince dimdik oluyorlar hemen
Tenime teniniz
Çok eskiden birine söylemiştim
Size de söylüyorum
İnsan sevişecekse eğer
Yatağa çıplak girmeli
Çıplak yerleriniz
İsmail UYAROĞLU

YESIL YAGMUR
10.19.10.1
2

YEŞİL YAĞMUR
Gözlerine baktınız mı hiç uzun uzun
Yeşil gözlü bir kızın
Çayır çimen ferahlığı doluyor içinize
Ve ipince ıslanıyorsunuz
Sanki yeşil bir yağmur
Yağıyor usul usul üstünüze
İsmail UYAROĞLU

ÖLÜM HAYATI KUSATALI BERI
10.19.10.1
3

ÖLÜM HAYATI KUŞATALI BERİ
Kül yağıyor gökten
Kül renginde güneş
İki şey örtüyor kırları
Kül ve leş
Neye uzatsam elimi dağılıyor
Bütün eşyalarda ölümün tozu
Aynı anda yakıyor genizleri

Öfkenin ve göz yaşının tuzu
Kimi kanla besleniyor kelimelerin
Kimi kelimeler paslı
Ne kadar kafiyesi varsa hayatın
Hepsi de ölümle cinaslı
Ve ölüm hayatı kuşatalı beri
İki şey yan yana gelişiyor evlerde
Babalar bıçak biliyor
Analar yaslı
İsmail UYAROĞLU

ÖMRÜM, BANA BAGISLA BU SIIRI
10.19.10.1
4

ÖMRÜM, BANA BAĞIŞLA BU ŞİİRİ
Büyük bir şiir yazmak istiyorum
Patlayan bir fırtınanın ardından
Kayalardan fışkıran hayat
Gibi büyülü ve vahşi
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Kumsalı döven denizlerden
Nasıl beyaz ve ince
Köpükler doğarsa, öyle
Beyaz ve vahşi
Vahşi ve ince
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Bileğimden hışımla doğan
Kelimelerin güneşi
Aydınlatmalı birden yangın hızında
Hayatın gölgeli, kuytu yerlerini
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Ağlayan bir bebeğin sesi
Buluşmalı vurulan bir gencin haykırışıyla
Ve bir damla kan sıçramalı
Bu buluşmada bebeğin alnına
Sıçramalı ki...
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Akan bir ırmak sessizce
Girince o şiire

Akan bir ırmak olmalı gene
Ama bir farkla
Kabarıp coşarak ve
Sürükleyerek birlikte kayaları bile
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Bir kelebek
Küçük bir kelebek
Kanatları koparılmış, ölüm renginde
Uçabilir mi eski inceliğiyle
Uçabilmeli o şiirde
Kırlarda değil, ateşin üstünde hem de
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
Büyük bir şiir yazmak istiyorum
Ağlayan bebek, vurulan genç kadar sahici
Kelebek ve ölüm kadar güzel ve korkunç
Hayat kadar, hayat kadar
Büyülü, ince ve vahşi
Ömrüm, bana bağışla bu şiiri
İsmail UYAROĞLU

Ismail.htm
10.19.10.15

İsmail UYAROĞLU

1948 yılında Balıkesir'de doğdu. İstanbul Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü'nü bitirdi. Kahramanmaraş, Malatya, Kars ve İstanbul'da öğretmenlik; öğretmenlikten ayrılınca düzeltmenlik ve metin yazarlığı yaptı. Şiirleri Gösteri, Militan, Milliyet Sanat, Sanat Emeği, Yansıma, Yazko,Yeni a, Yordam gibi dergilerde yayınlandı. Başlangıçta, kuşağından Abdülkadir Bulut ile ortak söyleyiş nitelikleri taşıyan lirik ve yalın şiirlerine, şaşırtmacalara dayalı, özdeyişi andıran dizeleri içeren uyağa yaslanan bir yoğunluk eklendi.

1960 sonrası toplumcu şiirin ikinci kuşak şairleri arasında yer alır.

YAPITLARI

Gül Sağnağı (1976, çocuk şiirleri)

Çocuk ve Şiir (1977, çocuk şiirleri)
Aşktan ve Umuttan Aldım Rengimi (1978)
Yakında (1980)
Hayatı Karşılayan Şiirler (1981)
Şiir Kitabı (1982)
Bir Demet Diken (1983)
5+2'ler (1984)
Ve Aşk (1985)
Ateşin İçinden (1986, toplu şiirleri)
En Eski Yalnızlığımdır Aşk Benim (1987)
Şiir Ölümcül Yolculuğun Senin (1987)

ISKENCECIYE BIR SORU

10.19.10.16

İŞKENCECİYE BİR SORU
Çocuğun var mı ey cellat?
Öpebiliyor musun onu herkes gibi sen de
Yüzün gölgelenmeden, lekesiz bir sevinçle
Akşamları "iş"ten eve döndüğünde?
İsmail UYAROĞLU

SIMDI YOKSUN

10.19.10.17

ŞİMDİ YOKSUN
Bir zamanlar öyleydi
Diyelim duruyordun bir ağacın yanında
Kış oluyordu diyelim, tek yaprak olmuyordu dallarda
Şimdi kimse inanmaz buna ama
Çiçekle donanıyordu ağaç bir anda
Kuşu bile oluyordu hatta
Değdiriyordun diyelim parmağını
Hüzne yavaşça

Eriyip rengârenk bir uçurtma
Oluyordu o an
Hüzün dokunmanla
Diyelim bakıyordun ağlayan bir çocuğa
Donup kalıyordu gözyaşları çocuğun
Akarken yanağında
Bir zamanlar öyleydi
Şimdi yoksun
Mevsim kış, vakit hüzün
Ve bütün çocuklar ağlıyor
İsmail UYAROĞLU

10.19.10.18 SIIRIN ÜÇ KURALI

ŞİİRİN ÜÇ KURALI
Hayatın bağrından
Kanayarak kopan kelimelerle
Kurulur şiir
Bir
Şiir sızlanmaz, haykırır
Ama sızlayan yanını da
Duyar insanın içindeki
İki
Ve şiir gelecek bildirir
Ve gösterir gelecek kimin elinde
Kimdedir güç
Üç
İsmail UYAROĞLU

10.19.11 ISMET ÖZEL

10.19.11.1 Ismet ÖZEL

İsmet ÖZEL

19 Eylül 1944 tarihinde Kayseri'de doğdu. Ankara'da Gazi Lisesi'ni bitirdi. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nde öğrenimini yarım bıraktı, Hacettepe Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun oldu. Mimar Sinan Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda Fransızca okutmanı olarak çalışıyor, yazarlık yapıyor.

Ataol Behramoğlu ile birlikte Halkın Dostları dergisini kurdu ve yönetti. Şiirleri Devinim 60, Diriliş, Dönem, Papirüs, Şiir Sanatı, Türk Dili, Yeni Dergi gibi dergilerde çıktı. İkinci Yeni esintisiyle başlayan şiir serüveninde, 1960'lı-1970'li yıllarda toplumcu şiirin unutulmaz şiirlerini yazdı; 1974'ten sonra mistik bir yöneliş içinde oldu; şiirleri atak, coşkulu, hırçın dizeler ve çarpıcı imgelerle örülüdür.

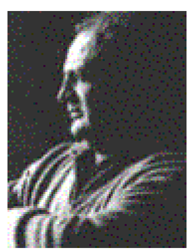
YAPITLARI
Geceleyin Bir Koşu (1966)
Evet İsyan (1969)
Cinayetler Kitabı (1975)
Şiirler (1980, ilk üç kitabındaki şiirleri)
Şiir Kitabı (1982, Şiir Okuma Kılavuzu,**Geceleyin Bir Koşu,Cinayetler Kitabı**)
Celladıma Gülümserken (1984)
Erbain (1987, dört kitabındaki şiirleri)
Bir Yusuf Masalı (2000)

10.20 U

10.20.1 Ugur Isilak

10.20.1.1 Anadolu Doluyum

Anadolu Doluyum

Ben çöller fırtınası
Ben anaların yası
Ben tarihlerin yoluyum

Vurulmuş saldırmışım
Düşeni kaldırmışım
Gariplerin sağ koluyum

Türkü söyler dillerim
Nasırlıdır ellerim
Ben söğütlerin dalıyım

Ben gönüller bekçisi
Dertlerin emekçisi
Ben Anadolu doluyum

Ben dünlerin yarını
Köroğlu'nun torunu
Ben Çamlıbel, ben Bolu'yum

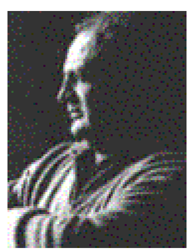
Yüreğim Çatalca'dır
Bakışım kartalcadır
Ufuklara sevdalıyım

Türkü söyler dillerim
Nasırlıdır ellerim
Ben söğütlerin dalıyım

Ben gönüller bekçisi
Dertlerin emekçisi
Ben Anadolu doluyum
Ugur Işılak

10.20.1.2 Agladi Istanbul

Ağladı İstanbul

Arıyor İstanbul eski günleri
Geceler kahroldu çöktü İstanbul
Ellerini açmış minareleri
İçini Allah'a döktü İstanbul

Ağladı boynunu büktü İstanbul
Bizi yüreğinden söktü İstanbul

Ah İstanbul ah
Bilirim matemlisin, bilirim yaslısın
Bilirim kızgınsın bize
Bilmem ki arınır mıyız bu günahtan
Döksen bizi Marmara'ya, Karadeniz'e

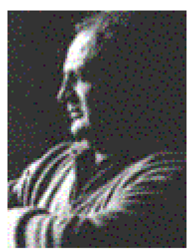
Ne bunca imparatorluklar
Ne de muharebeler yordu seni
Korundun düşmandan yıllarca
Lakin dost bildiğin, can bildiğin vurdu seni

Ah İstanbul ah!
Yüzüne bakacak yüzümüz kalmadı
Bırak bari ismini doya doya analım
Bundan böyle sen bize yan, biz de sana yanalım

Toprağın altından yükselir figan
Bakamaz üstüne yer hicabından
Bağrına bastığı vurdu sırtından
Matem bayrağını çekti İstanbul
Ugur Işılak

10.20.1.3 Ben Neler Yasadim

Ben Neler Yaşadım

Yaşadığım yıllar
Tutunduğum dallar
Yürüdüğüm yollar
Geride kaldı

Gül yüzlü baharlar
Yüce dağda karlar
Artık tüm arzular
Geride kaldı

Ben neler yaşadım görmedim böylesini
Bir ömre değişmem aşkın bir nefesini

Sahralar deryalar
Tozpembe hülyalar
Bitmeyen rüyalar
Geride kaldı

Gül yüzlü baharlar
Yüce dağda karlar
Artık tüm arzular
Geride kaldı
Ugur Işılak

10.20.1.4 Besikten Mezara Kadar

Beşikten Mezara Kadar

Bir meçhule gider yollar
Beşikten mezara kadar
Gaflet ile geçer yıllar
Beşikten mezara kadar

Ne bu celal, ne bu hiddet
Bitmez mi sandın bu müddet
Taht, saltanat, makam şöhret
Beşikten mezara kadar

Var mı şu dünyada kalan
Mal da yalan, mülk de yalan
Var biraz da sen oyalan
Beşikten mezara kadar

Yarıda kalır dilekler
Boşa çıkar tüm emekler
Azrail pusuda bekler
Beşikten mezara kadar

Ha bugün olmuş, ha yarın
Üç metre bez yoğun varın
Sonu gelmez arzuların
Beşikten mezara kadar
Ugur Işılak

10.20.1.5 Bir Damla Olsam

Bir Damla Olsam

Varlığım bilmece gönlümün tadı yok
Perişan haldeyim derdimin adı yok

Sendedir ilacım
Her hükmün baş tacım
Dermansız hastayım
Kokuna muhtacım

Yar

Bir damla olsam
Gözüne dolsam
Süzülsem yanağında
İzini bulsam
Toprağın olsam
Ezilsem ayağında

Mevsimler amansız baharım olmadı
Hasretten geriye hiçbir şey kalmadı

Ben artık gülemem
Sonumu bilemem
Gelmesin Azrail
Ben sensiz ölemem
Ugur Işılak

10.20.1.6 Biz Gardas Degil Miyiz

Biz Gardaş Değil Miyiz?

Nedir bu kavga telaş
Hele gel biraz yanaş
Olmuyor ki sevgisiz

Adem ile Havva'dan
Ta ki Kal'u beladan
Biz gardaş değil miyiz?

Öldüyse diriltelim insanlığın hatırını
Yaradılanı sevdik, yaradandan ötürü

Nedir kutuplaşmalar, ayırmak şucu-bucu
Madem yeryüzü Hak'kın; işte sana ipucu

Bu bir sevgi çeşmesi; içenler bundan kanar
İçip içip kandıkça içenin gönlü yanar

Yıkılsın senlik-benlik, yokolsun tüm sınırlar
Dinle ne demişlerdi; Mevlana'lar, Yunus'lar
Ugur Işılak

10.20.1.7 Bu Dert Beni Öldürecek

Bu Dert Beni Öldürecek

Kime diyem kime yanam
Bu dert beni öldürecek
Eyüp değilim dayanam
Bu dert beni öldürecek

Bu dert beni öldürecek
Açar iken solduracak
Vadem erken dolduracak

Oldum aşkın pervanesi
Kavruldu gönül hanesi
Ecelimin bahanesi
Bu dert beni öldürecek
Ugur Işılak

10.20.1.8 Devir Beni

Devir Beni

Sen deli rüzgarım, ben kuru yaprak
Savur beni savur, düşene kadar
Dağda güneşim ol, ben kuru yaprak
Kavur beni kavur, pişene kadar

Sapladığın okun, gerdiğin yayım
Sensin benliğimde en büyük payım
Etrafında devir daim halkayım
Çevir beni çevir, şaşana kadar

Hayat sensizlikse ölmeye değer
Ömrü bir kalemde silmeye değer
Bana gelmen için engelsem eğer
Devir beni devir, aşana kadar
Ugur Işılak

10.20.1.9 Dik Tut Basyiy

Dik Tut Başyıy

Bakma arkana yumruklaryny syk yürü
sevdany sakla al me?aleni yak yürü
Güvenme Hakk'tan gayrysyna sen tek yürü
Yeter ki inan varym diyebil

Dik tut ba?yny tek Hakk'a e?il
Yaratylan her?ey sahipsiz de?il
Acylar biter yeter ki varym diyebil

Enginde durma meydan senin ?an senindir
Bu topraklarda döktü?ün al kan senindir
De?erini bil dün gibi bugün senindir
Yeterki inan varym diyebil
Ugur Işılak

10.20.1.10 Dilini Kana Bulama

Dilini Kana Bulama

Dilini kana bulama
Susta öldür beni n'olur
Gönlünün darağacına
Asta öldür beni n'olur

Dolaştır donan kanımı
Ruhun ile yak canımı
Körükleyip yangınımı
Este öldür beni n'olur

Sevdam nasib alacaksa
Hasret yetim kalacaksa
Sonu vuslat olacaksa
Küste öldür beni n'olur

Hasretinle yana yana
Ömrü tükettim uğruna
Bir taş misali bağrına
Basta öldür beni n'olur
Ugur Işılak

10.20.1.11 Diyarlardan Diyarlara

Diyarlardan Diyarlara

İnan bana ben değilim söyleten beni
Atılarak bir boşluğa serilmişim ben
Sıradan bir dert değildir inleten beni
Dostun bıçak sözü ile vurulmuşum ben

Diyarlardan diyarlara sürülmüşüm ben
Ruhum ile çarmıhlara gerilmişim ben

Çile yüklü duygularda dara çekildim
Yemyeşil bir yaprak idim soldum döküldüm
Asırlarca sökülmeyen köktüm söküldüm
Yalnızlığın ağı ile örülmüşüm ben

Diyarlardan diyarlara sürülmüşüm ben
Ruhum ile çarmıhlara gerilmişim ben
Ugur Işılak

10.20.1.1 Dostluklarin Hatirina

Dostlukların Hatırına

Sevdanın yollarında ister öldür vur beni
Bu yolun dönüşü yok, istese de kar beni
Bir türlü anlamadı can sunduğum yar beni

Gönüllerin dergahında Yunus gibi işlenirim
Dostlukların hatırına kavgalardan hoşlanırım
Sabahların hatırına gecelerden hoşlanırım

Yalnızım duygulardan düşünceler yer beni
Bırak gitsin bugünü geçmişlerden sor beni
Bir türlü anlamadı çok sevdiğim yar beni
Ugur Işılak

10.20.1.1 Erenlerin Sofrasinda

Erenlerin Sofrasında

Boşa lokma yok dediler
Erenlerin sofrasında
Her lokmaya hak dediler
Erenlerin sofrasında

Mamurlandı can harabi
Canım cananın turabi
Içirdiler aşk şarabı
Erenlerin sofrasında

Gönül sarhoş ayılmıyor
Bir naraki duyulmuyor
Ne hikmetse doyulmuyor
Erenlerin sofrasında
Benim efendim...

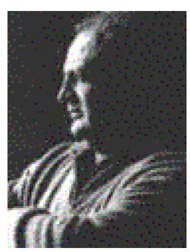
Can evimde hilalimdir
Cemalim hem cemalimdir
Her sunulan helalimdir
Erenlerin sofrasında

Mamurlandı can harabı
Canım cananın turabi
Içirtir aşk şarabı
Erenlerin sofrasında

Gönül sarhoş ayılmıyor
Bir naraki duyulmuyor
Ne hikmetse doyulmuyor
Erenlerin sofrasında
Benim efendim...
Ugur Işılak

10.20.1.1 Feda Ettim

Feda Ettim

Kanmak için yandım aşka
Özü sana feda ettim
Seni gördüm senden başka
Gözü sana feda ettim

Gözün oldum baksın diye
Kışa döndüm yoksun diye
Sıcaklığın yaksın diye
Yazı sana feda ettim

Yüreğim pare paredir
Ayrılık çetin yaredir
Kelimeler biçaredir
Sözü sana feda ettim

Yokluğunda buldum seni
Benden bile aldım seni
Gönlüm ile çaldım seni
Sazı sana feda ettim

10.20.1.1 Gelme Üstüme

Gelme Üstüme

Kılıçtan keskindir hesabım bugün
Yıllara dargınım gelme üstüme
Merhametim yitik şefkatim sürgün
Kullara dargınım gelme üstüme

İçimden geçeni saklamam gayrı
Kara vicdanını aklamam gayrı
Has bahçe olsan da koklamam gayrı
Güllere dargınım gelme üstüme

Namın dört bucakta kökler salsa da
Lügatlar dehandan nasip alsa da
Her sözün şaheser destan olsa da
Dillere dargınım gelme üstüme

Sen sardın bu derdi kendi başına
Aldanamam gözlerinin yaşına
Gözyaşından medet umma boşuna
Sellere dargınım gelme üstüme
Ugur Işılak

10.20.1.10 Gelsen de Bir Gelmesen de

Gelsen de Bir Gelmesen de

Parçalandı sabır taşı
Gelsen de bir gelmesen de
Kurudu gözümün yaşı
Silsen de bir silmesen de

Yaşadığım bir beladır
Failin gözü eladır
Şahidim arş-ı ala'dır
Bilsen de bir bilmesen de

Gâh ağladım gâh inledim
Gönlün sesini dinledim
Ben sevdamı kefenledim
Ölsen de bir ölmesen de

İster parla ister sabret
İster boş ver ister cebret
Olan oldu artık ibret
Alsan da bir almasan da

Bilmedin kâr - zararını
Bugüne sattın yarını
Pişman olup saçlarını
Yolsan da bir yolmasan da
Ugur Işılak

10.20.1.11 Gemileri Yakiyorum

Gemileri Yakıyorum

Yüreğimin gergefine
Artık isyan dokuyorum
Özgürlüğün gölgesine
Bedenimi çakıyorum

Mert çorbamın namert tuzu
Meleyemem kuzu kuzu
Ya saplayın okunuzu
Ya da yaydan cıkıyorum

Sesim cıkmaz kanım aksa
Kanım akar sesim çıksa
Bunun adı yaşamaksa
Gemileri yakıyorum

Bitsin artık bu kargaşa
İbret ile bakıyorum
Kapılmayın hiç telaşa
Tabuları yıkıyorum

Mert çorbamın namert tuzu
Meleyemem kuzu kuzu
Ya saplayın okunuzu
Ya da yaydan çıkıyorum

Sesim çıkmaz kanım aksa
Kanım akar sesim çıksa
Bunun adı yaşamaksa
Gemileri yakıyorum
Ugur Işılak

10.20.1.1 Geçen Gün Ömürdendir

Geçen Gün Ömürdendir

Aklını al başına geçen gün ömürdendir
Oyalanma boşuna geçen gün ömürdendir

Yürüsen de, dursan da
Türlü hayal kursan da
Saati durdursan da geçen gün ömürdendir

Yanma gaflet narına, sadık ol kararına
Erteleme yarına, geçen gün ömürdendir
Ömürdendir Emirdendir

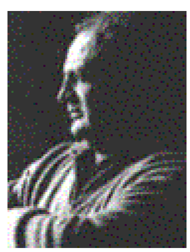
Unutmadan gayeyi
Al zamandan payeyi
Tüketme sermayeyi
Geçen gün ömürdendir

İbretin olsun dünün
Hakkını ver bugünün
Belki yarın son günün
Geçen gün ömürdendir

Gönül akıla şaştı
Hatalar doldu taştı
Hesap günü yaklaştı
Geçen gün ömürdendir

Ne sultana, ne şaha
Kalmadı dünya aha
Ele geçmez bir daha
Geçen gün ömürdendir
Ömürdendir emirdendir
Ugur Işılak

10.20.1.1 Gitti Gelmez O Günler

Gitti Gelmez O Günler

Yüreğimi yakıyor
Gitti gelmez o günler
Çilesini dokuyor
Gitti gelmez o günler

Deli gönül uslanmaz
Bir sevdaki paslanmaz
Bir kerecik seslenmez
Gitti gelmez o günler

Kahrolurum andıkça
Maziyi dolandıkça
Arıyorum yandıkça
Gitti gelmez o günler
Ugur Işılak

10.20.1.2 Gurbet Elde

Gurbet Elde

Gurbet elde her bir günüm zehroldu
Ondan böyle perişandır hallerim
Olan oldu gençlik soldu anam kahroldu
Boşa geldi boşa geçti yıllarım oy oy

Deli gönül der ki ansızın varsam
Toprağını öpsem koklasam sarsam
Bu hasretle bir gün alev alev yanarsam
Vatanıma savrulsun ah küllerim oy oy
Ugur Işılak

10.20.1.2 Gölgesi

Gölgesi

hep bir gölgeyle saklandı yüzüm fark edilmedim
kimi mutluluktan derdi kimi umutsuzluktan
bense bilirdim senin gibi, yıllar öncesi
alnımda seken bir kurşunun parlamasından
alnımda seken o kurşunun
beni hayata bağışlamasından

(durur izi sol üst köşesinde alnımın
yaşama atılmış bir çentik gibi)

hep bir gölgeyle saklandı yüzüm fark edilmedim
güneş doğudan doğardı sırtımı ona verirdim
güneş batıdan batardı sırtımı ona verirdim
tepede yükselirdi güneş her öğle vakti
bir saçak altı bulur beklerdim
uzasın diye gölgem - uzardı gölgem
uzasın diye gölgem - uzardı gölgem

(gölgem uzundur günahlarım gibi
gölgem uzundur günahlarım gibi)

öyle de denir - ki doğrudur:
gölgesi uzun olur hayata kısa gelenlerin gövdesi.

istemekle,
insanın başına gelmesi arasındaki fark! işte bu:
hayata kısa kalan bir adamın uzun gölgesi.
Ugur Işılak

10.20.1.2 Gölgesi

Gölgesi

hep bir gölgeyle saklandy yüzüm fark edilmedim
kimi mutluluktan derdi kimi umutsuzluktan
bense bilirdim senin gibi, yyllar öncesi
alnymda seken bir kur?unun parlamasyndan
alnymda seken o kur?unun
beni hayata ba?y?lamasyndan

(durur izi sol üst kö?esinde alnymyn
ya?ama atylmy? bir çentik gibi)

hep bir gölgeyle saklandy yüzüm fark edilmedim
güne? do?udan do?ardy syrtymy ona verirdim
güne? batydan batardy syrtymy ona verirdim
tepede yükselirdi güne? her ö?le vakti
bir saçak alty bulur beklerdim
uzasyn diye gölgem - uzardy gölgem
uzasyn diye gölgem - uzardy gölgem

(gölgem uzundur günahlarym gibi
gölgem uzundur günahlarym gibi)

öyle de denir - ki do?rudur:
gölgesi uzun olur hayata kysa gelenlerin gövdesi.

istemekle,
insanyn ba?yna gelmesi arasyndaki fark! i?te bu:
hayata kysa kalan bir adamyn uzun gölgesi.
Ugur Işılak

10.20.1.2 Gözlerin

Gözlerin

Miadım dolmaya fırsat beklerken
Tükenen ömrüme candı gözlerin
Yarına umudum kalmadı derken
Hayata döndüğüm andı gözlerin

Gözlerin olmadan boş bir izahtım
Bir anda değişti kör olan bahtım
Sarsıldı makamım, sarsıldı tahtım
Şöhretimi yıkan şandı gözlerin

Ne vahşeti vardı ne de çilesi
Emsalsizdi bu savaşın hilesi
İçten kuşatıldı gönül kalesi
Sanki Fatih Sultan Han'dı gözlerin

Nazarın mıh gibi çakıldığı an
Adeta can buldu cananda bu can
Bir yanım kesilse sendin damlayan
Damarıma giren kandı gözlerin

Ne kadeh kaldırdım, ne şarap içtim
Sarhoş olmak için ben seni seçtim
İçtikçe aşkını kendimden geçtim
Halimi ayık mı sandı gözlerin

İnsaf eder alev alev yakmazdın
Hedef alıp can evimi yıkmazdın
Bir ışık görmesen böyle bakmazdın
Demek ki gözüme kandı gözlerin
Ugur Işılak

10.20.1.2 Güzel Dost

Güzel Dost

Aşka dair bir his varsa özünde
Sen ağlama ben ağlarım güzel dost
Damla damla yaş olurum gözünde
Sen ağlama ben ağlarım güzel dost

Her acının bir sebebi var ama
Ezelden talibim kedere gama
Derdin varsa yüklen benim sırtıma
Sen ağlama ben ağlarım güzel dost
Ugur Işılak

10.20.1.2 Ha Senin Ha Benim

Ha Senin Ha Benim

Seyret doya doya güneşi, ayı
Ha senin ha benim ne fark eder ki
Kimden esirgeriz fani dünyayı
Ha senin ha benim ne fark eder ki

Ne hayaller kurdu bak nice canlar
Nice padişahlar nice sultanlar
Mademki yolcuyuz saraylar hanlar
Ha senin ha benim ne fark eder ki

Akıbet belliyken bu telaş niye
Şu kısa ömürden kim almış paye
İki metre kefen en son sermaye
Ha senin ha benim ne fark eder ki

Vefadan payını almayan dünya
Hiç kimseye yaren olmayan dünya
Sana da bana da kalmayan dünya
Ha senin ha benim ne fark eder ki
Ugur Işılak

10.20.1.2 Hal Oldu

Hal Oldu

Seda yok ufuklarda
Beklenen şafaklarda
Ruhum şimşek çakıyor
Kimsesiz baharlarda

Gönlümüze hal oldu
Derdimiz ahval oldu
Gül bahçesinde ötmez
Bülbülümüz lal oldu

Sitem yüklü sözlerim
Geçen günü özlerim
Yağmurlu bulut gibi
Doldu gene gözlerim
Ugur Işılak

10.20.1.2 Hata Bana Hak Sana

Hata Bana Hak Sana

Gül naz eder bülbüle
Bülbül kızar mı güle
Bırak sitem etmeyi
Koklaşalım gel hele

Hata bana hak sana
Kara bana ak sana
Dönüp de bir baksana
Yar

Kan gözüm yaş mı sandın
Bağrımı taş mı sandın
Seni candan sevmişim
Kalbimi boş mu sandın
Ugur Işılak

10.20.1.2 Hayalin Renkleri Soldu

Hayalin Renkleri Soldu

Gitti gelmez yaşanan hatıra oldu
Gitti gelmez hayalin renkleri soldu
Gitti gelmez mazinin miadı doldu
Gitti gelmez, ömrüm bitti gelmez

Tut beni ellerini ver
Halim yok dert içimi yer
O eski o tatlı günler
Gitti gelmez

Gitti gelmez arar durursun her yerde
Gitti gelmez canlanır hep perde perde
Gitti gelmez iz bırakır derinlerde
Gitti gelmez ömrüm bitti gelmez
Ugur Işılak

10.20.1.29 Haydi Anadolu

Haydi Anadolu

Çatık kara gözün
Namustur her sözün
Senin alnın yüzün
Ak!

Kalk doğrul tez elden
Ayrılma güzelden
Yardımcın ezelden
Hak!

Gel gayrı, gül gayri
Olmasın ayrı gayrı...

Haydi Anadolu
Yol kardeşlik yolu
Şahlansın ne varsa
Edirne'den Kars'a
Haydi Anadolu
Kalk!

Dönersen kendine
Gün senindir yine
Dönüp tarihine
Bak!

Sev dostum hasını
Sil gönül pasını
Dostluk çırasını
Yak!

Gel gayri, gül gayri
Olmasın ayrı gayrı ...
Ugur Işılak

10.20.1.3 Kal Biraz Daha

Kal Biraz Daha

Bu veda faslından belki cayarsın
Gözümün içine dal biraz daha
Yüreğim derin ağı duyarsın
Aşktan nasibini al biraz daha...

Gitme, gitme, kal biraz daha
Gitme, gitme imanın varsa Allah'a

Kurtuluş yok, aşkım alın yazındır.
Ne söylersen söyle merhem nazırdır.
Emrine amade gönlüm sazındır
Mızrabın olayım çal biraz daha

Gitme, gitme, kal biraz daha
Gitme, gitme imanın varsa Allah'a
Ugur Işılak

10.20.1.3 Kanimin Son Damlasi

Kanımın Son Damlası

Gidemem yar, dönemem yar
Yel değmeyle sönemem yar
Bu bir gönül yanmasıdır

İnanmazsan sözlerime
Bak da öğren gözlerime
Gözler aşkın aynasıdır

Feda olsun gençlik çağı
Bu sevdanın son durağı
Kanımın son damlasıdır

Gönül durmaz dünya dursa
Ömre bedel bir şey varsa
Dostun dostu anmasıdır

İnanmazsan sözlerime
Bak da öğren gözlerime
Gözler aşkın aynasıdır
Ugur Işılak

10.20.1.3 Kanimin Son Damlasi

Kanımın Son Damlası

Gidemem yar, dönemem yar
Yel değmeyle sönemem yar
Bu bir gönül yanmasıdır

İnanmazsan sözlerime
Bak da öğren gözlerime
Gözler aşkın aynasıdır

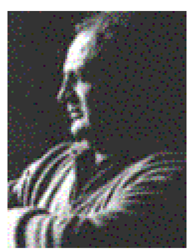
Feda olsun gençlik çağı
Bu sevdanın son durağı
Kanımın son damlasıdır

Gönül durmaz dünya dursa
Ömre bedel bir şey varsa
Dostun dostu anmasıdır

İnanmazsan sözlerime
Bak da öğren gözlerime
Gözler aşkın aynasıdır
Ugur Işılak

10.20.1.3 Lisan-i Hal

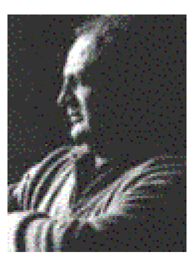
Lisan-ı Hal

Okyanusta kuruyorum
Anlatamaz kuru yorum
Yorum içinde yorumun
Yorumunu kuruyorum
Ugur Işılak

10.20.1.3 Muamma

Muamma

Aşkım sana bir muamma
Çöz çözebildiğin kadar
Mürekkebin yetmez ama
Çiz çizebildiğin kadar

Ayırdım candan bedeni
Hatan ile sevdim seni
Öfken dahi okşar beni
Kız kızabildiğin kadar

Dilin olayımda söyle
Nasıl yandım sana böyle
Al yolunda toprak eyle
Gez gezebildiğin kadar

Aldım ruhunun tadını
Ölsem duyarım yadını
Mezar taşıma adını
Yaz yazabildiğin kadar

Yokluğumla avunurum
Benliği yere vururum
Ayağindadir gururum
Ez ezebildiğin kadar

Dilin olayım da söyle
Nasıl yandım sana böyle
Yollarında toprak eyle
Gez gezebildiğin kadar
Ugur Işılak

10.20.1.3 Namusum Üstüne

Namusum Üstüne

Dalgalandım deli dolu
Taşıyorum geri dönmem
Sonsuzluğa giden yolu
Aşıyorum geri dönmem

Nedir bela nedir çile
Rest çekmişim her engele
Nefes nefes aşkın ile
Yaşıyorum geri dönmem

Namusum üstüne
Serefim üstüne and içtim
Yansın dünyam yanarsa
Senden gayrı ne varsa
Vazgectim...

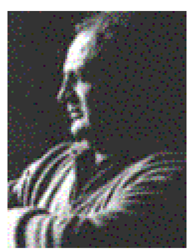
Yarınları çektim dara
Hesapsız gözü kara
Dolu dizgin yangınlara
Koşuyorum geri dönmem

Nedir bela nedir çile
Rest çekmişim her engele
Nefes nefes aşkın ile
Yaşıyorum geri dönmem

Namusum üstüne
Şerefim üstüne adn içtim
Yansın dünyam yanarsa
Senden gayrı ne varsa
Vazgeçtim...
Ugur Işılak

10.20.1.3 Nazli Ceylanim

Nazlı Ceylanım

Aydınlanmaz oldu sensiz geceler,
Sabaha karanlık çöktü nerdesin
Hasretin ok gibi bağrımı deler
Ayrılık belimi büktü nerdesin

Ey nazlı ceylanım
Ey gönül sultanım
Kalmadı dermanım
Nerdesin canım

Hasretin kördüğüm cana dolaşık
Bu cevr-i cefaya neylesin aşık
Yok mu merhametin yok mu bir ışık
Yıllar hayalimi yıktı nerdesin

Ey nazlı ceylanım
Ey gönül sultanım
Kalmadı dermanım
Nerdesin canım...
Ugur Işılak

10.20.1.37 Nokta

Nokta

Ben hayat öldüren, sense yaşayan
Sana göre değil varlığım nokta
Cismin gözlerime olsada ayan
İnan, sen değilsin gördüğüm nokta

Arzum iflas etti yok heveslerim
Varlığımla yokluğumu beslerim
Eğer hissedilmez ise hislerim
Gölge olur birden durduğum nokta

Halimi görenler tanıdım sanır
Özümü ayıklar, yüzümü tanır
Onun içim yalnızlığım şahlanır
Çilemdir visale erdiğim nokta
Ugur Işılak

10.20.1.38 Nokta

Nokta

Ben hayat öldüren, sense yaşayan
Sana göre değil varlığım nokta
Cismin gözlerime olsada ayan
İnan, sen değilsin gördüğüm nokta

Arzum iflas etti yok heveslerim
Varlığımla yokluğumu beslerim
Eğer hissedilmez ise hislerim
Gölge olur birden durduğum nokta

Halimi görenler tanıdım sanır
Özümü ayıklar, yüzümü tanır
Onun içim yalnızlığım şahlanır
Çilemdir visale erdiğim nokta
Ugur Işılak

10.20.1.39 Sekizinci Notadayim

Sekizinci Notadayım

Esareti esir eden
Dosdoğru bir hatadayım
Firariyim beş hasseden
Görünmez bir kıtadayım

Dert arayıp aralarda
Şifa buldum yaralarda
Okyanusum karalarda
Gizemli bir rotadayım

Rüzgar sustu, sevdam esti
Umutsuzluk umut kesti
Türkülerim türkü üstü
Sekizinci notadayım
Ugur Işılak

10.20.1.40 Sen Olmadigin Zaman

Sen Olmadığın Zaman

Her saniye bir gaftır
Sen olmadığın zaman
Zaman büyük israftır
Sen olmadığın zaman

Yar demişim sana yar
Değişir mi bu karar
Benim ne anlamım var
Sen olmadığın zaman

Sen olmazsan 'yar' olmaz
Sen olmazsan 'var' olmaz
Mana yerini bulmaz
Sen olmadığın zaman
Ugur Işılak

10.20.1.4 Sen Yoksun Diye

Sen Yoksun Diye

Varlığım sır oldu
Sen yoksun diye
Hayalin yar oldu
Sen yoksun diye

Şahittir dört duvar
Hep yokluğun var
Ağlar hatıralar
Sen yoksun diye

Her dem ah çekişim
Boyumu büküşüm
Dağılıp çöküşüm
Sen yoksun diye

Çile çekmedim yar
Sensizlik kadar
İçimde bir sen var
Sen yoksun diye

Vuslata dargınım
Estim, durgunum
Hasrete vurgunum
Sen yoksun diye

Her dem ah çekişim
Boynumu büküşüm
Darılıp çöküşüm
Sen yoksun diye
Ugur Işılak

10.20.1.4 Sendeki Ben

Sendeki Ben

İlan edemezken gönül halimi
İçini döküşün beni anlattı
Lal eylerdi derinliğin alimi
Engine çıkışın beni anlattı

Aşk elinden nağmeleri sesleyip
Sükut ile ifadeyi süsleyip
Duyguları gözyaşıyla besleyip
Sel gibi akışın beni anlattı

Canevime hapsol diyen o çağrı
Titretti adeta felç olan bağrı
Maziye gerilip atiye doğru
İçini döküşün beni anlattı

Vakit daraldıkça açıldı perde
Yokluğun korkusu başladı serde
Zamanın en erken olduğu yerde
Boynunu büküşün beni anlattı

Kaderin zuhuru ne geç, ne erken
Anlaşılır ancak vuku bulurken
Talihin yüküe talip olurken
Dağılıp çöküşün beni anlattı

İradem susunca, sevda yer etti
Sevdayı beyana gönlüm ar etti
Bir anda başlayıp bir anda bitti
Gönlümden çıkışın beni anlattı
Ugur Işılak

10.20.1.4 Sensiz Olmuyor

Sensiz Olmuyor

Çetindir bu sevda boş ver diyorlar
Ben boş verdim lakin gönül salmıyor
Sunulan hayatın ne anlamı var
Varlığından öte bir şey kalmıyor

Her derdi üstüme alırım ama
Bir tek sensizliği içim almıyor
Sensiz olmuyor, sensiz olmuyor
Rengim soldu, vadem doldu yerin dolmuyor

Yedi kat üstüdür aşığın yeri
Bu yola baş koyan dönemez geri
Mahremdir âşıklık ezelden beri
Bu yüzden halimi kimse bilmiyor
Ugur Işılak

10.20.1.4 Sensiz Olmuyor

Sensiz Olmuyor

Çetindir bu sevda boş ver diyorlar
Ben boş verdim lakin gönül salmıyor
Sunulan hayatın ne anlamı var
Varlığından öte bir şey kalmıyor

Her derdi üstüme alırım ama
Bir tek sensizliği içim almıyor
Sensiz olmuyor, sensiz olmuyor
Rengim soldu, vadem doldu yerin dolmuyor

Yedi kat üstüdür aşığın yeri
Bu yola baş koyan dönemez geri
Mahremdir âşıklık ezelden beri
Bu yüzden halimi kimse bilmiyor
Ugur Işılak

10.20.1.4 Sor Ögren

Sor Öğren

Seyran ediyorum hangi âlemde
Gözlerimden akan yaşa sor öğren
Nasıl böyle derbederim her demde
Bırak vicdanını taşa sor öğren

Müptelayım elden bir şey gelmiyor
Gönül aşktan gayrısını bilmiyor
Baharların yüzü niye gülmüyor
Sensiz yaşadığım kışa sor öğren

Derde talip olmak vardır bu yolda
Yüreğin yeşersin bir lahza sol da
Sevmek ne demekmiş cellâdım ol da
Uğruna serdiğim başa sor öğren
Ugur Işılak

10.20.1.4 Söze Ne Gerek Var

Söze Ne Gerek Var?

Gönül tecelligâh olduktan sonra
Göze ne gerek var göze be dostum
Sükût lehçesini bildikten sonra
Söze ne gerek var söze be dostum

Can pervane olsun dönsün dolansın
Fikir isyan etsin akıl bulansın
Mangalsa yüreğin aşkınla yansın
Köze ne gerek var köze be dostum

Aradığın sende düşme telaşa
Güvenip aldanma toprağa, taşa
Beytullah özündür arama boşa
İze ne gerek var ize be dostum
Hazine özünde arama boşa
İze ne gerek var ize be dostum

Ölüm vuslat ise hayat işkence
Öyle bir hesap ki, sırattan ince
Kefen giymiş isen ölmeden önce
Beze ne gerek var beze be dostum
Ugur Işılak

10.20.1.4 Söze Ne Gerek Var

Söze Ne Gerek Var?

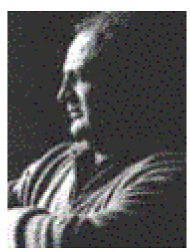
Gönül tecelligâh olduktan sonra
Göze ne gerek var göze be dostum
Sükût lehçesini bildikten sonra
Söze ne gerek var söze be dostum

Can pervane olsun dönsün dolansın
Fikir isyan etsin akıl bulansın
Mangalsa yüreğin aşkınla yansın
Köze ne gerek var köze be dostum

Aradığın sende düşme telaşa
Güvenip aldanma toprağa, taşa
Beytullah özündür arama boşa
İze ne gerek var ize be dostum
Hazine özünde arama boşa
İze ne gerek var ize be dostum

Ölüm vuslat ise hayat işkence
Öyle bir hesap ki, sırattan ince
Kefen giymiş isen ölmeden önce
Beze ne gerek var beze be dostum
Ugur Işılak

10.20.1.4 Tek Seni Sevdim

Tek Seni Sevdim

Yüküm ağır çok yorgunum
Gel bir de sen yorma
Olan oldu giden gitti
Gel üstünde durma
Aklım çoktan firar etti
N’olur hesap sorma

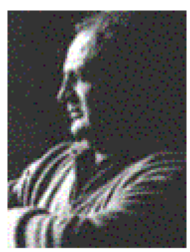
Can dayandı can dayandı
Gönül yandı can da yandı
Senin için her acıya her çileye
Can dayandı / Yar, can yar

Hayat denilen şu kavgada
Kalbim yenik düştü sevdada
Hep sırtımdan vuran şu kahpe dünyada
Tek seni sevdim yar / Tek seni sevdim yar
Sen de beni anlamazsan, başka kim anlar

Her şeyimi kayıp ettim
Bir tek umudum var
Umurumda değil dünya, yokluğun yaralar
Deprem gibi üzerime çöker hatıralar

Yaşadığım her andan öte
Can bildim seni candan öte
Hatta ve hatta senden öte
Tek seni sevdim yar
Tek seni sevdim
Ugur Işılak

10.20.1.4 Vuslatsiz Sevda

Vuslatsız Sevda

Yürüdükçe sevdam kayboldu benden
Vuslatı sevdamdan usanır oldum
Ruhuma gideyim candan, bedenden
Belirdikçe aşkım utanır oldum

Çırpınır, duramaz, can kafesinde
Son sözü sonsuzluk, son nefesinde
Kırıldı kalemim aşk celsesinde
Urgana sehpasız uzanır oldum

Tabib bildiğini varsın söylesin
İster mevzu, ister mecnun eylesin
Dört mevsim üzdüğüm hazan neylesin
Öldükçe bedenim uyanır oldum
Ugur Işılak

10.20.1.5(Yarali

Yaralı

Dile gelse okyanusu yakar idi kederim
Sen ağlama ben yanarım ateşlere giderim
Ben razıyım ben çekerim böyle ise kaderim

Yaralıyım yaralı
Nidem ömrüm karalı
Yanar yürek
Senden ayrı duralı

Bakışların yüreğim derin yaktı
Yüreğimden ılık ılık kan aktı
Sevdan beni bir boşluğa bıraktı

Sevda pençesini taktı duygularım süründü
Süründü de zalim duygu yüreğime büründü
Sonu olmayan bir yolda yine hasret göründü

Bu ayrılık yüreğim derin yaktı
Yüreğimden ılık ılık kan aktı
Sevdan beni bir boşluğa bıraktı
Ugur Işılak

10.20.1.5:Yaz Yarim

Yaz Yarim

Bir sıcak tutkunluk bir gönül bağı
Çalar yüreğimi saz benim yarim
Tatlı tatlı yakar gönül çıramı
Mevsimler kış olsa yaz benim yarim

Aşkın bağlarında bülbüller öter
Hasretlik sancısı gözümde tüter
Kalmaz çile elem dertlerim biter
Virane gönlüme haz benim yarim
Ugur Işılak

10.20.1.5: Yasamak Ölmek Güzel

Yaşamak Ölmek Güzel

Sır düğümlü ahımda
Şu gönül dergahımda
Sensizliğin ateşi
Alev olur ruhumda

Rüzgar eser savurur
Yaprak gider dal vurur
Sonsuzluğun ateşi
Yakar beni kavurur

Yanıp kül olmak güzel
Sararıp solmak güzel
Hasretle dolmak güzel
Ölümsüzlük bağrında
Bu sevdanın uğrunda
Yaşamak ölmek güzel
Ugur Işılak

10.20.1.5: Yeryüzünde Yitirdigim Bir Yagmur Izi

Yeryüzünde Yitirdiğim Bir Yağmur İzi

"diriyiz. yeryüzüne bırakılmış bir iz.
yağmurun vuruşkan sesi: kuşdiliyle bir öykü.
yağmurun kırılgan sesi: teni yanık toprak.
karşılıklı gülüşür geçer gideriz.

çentikliyiz. nasıl da aldatılmış. anlaşılmaz
yeryüzündeki yaşımız. kimden düştük?
kimin izi...bir unutuşun başlangıcı mı?
yoksa bir anımsayışın kemendi mi?

gövdeyiz. yarılınca görülür içimiz.
görmediniz mi? ustaca hazırlanmış bir yitiriliş.
özünde dilsizlik olan şu yağmur neden susar?"

toprağa düşen damla!
sakın taşma
ve ömrümüzü sorma:

"zaten yalanımız kadar ömrümüz"
Ugur Işılak

10.20.1.5 Yoklugumun Resmi

Yokluğumun Resmi

Attığım her adım benden uzakta
Bastığım her yerde yokmuşum meğer
Çırprnırken 'ben' denilen tuzakta
'Ben' bana saplanan okmuşum meğer...

Aklım kumsal iken, ben toz paresi
Çıktıkça yükseğe alçalır oldum
Düşündüm derdimin nedir çaresi
Susarak konuşmak, sonunda buldum...

Esrarlı vuslata bir adım kala
Hasretin vecdiyle, ben kement attım
Deryada boğulmak ne güzel bela
Battıkça kurtuldum, çıktıkça battım...

Görünmez cevheri buldum diyerek
Körlüğü kör ettim, deli bir taşla
Bilmeyi bilmeden, bildim diyerek
Boşluğu doldurdum, dolu bir boşla...

Nasılların sebebini sorarken
Sualimi cevapladım 'niçin'de
Çokluğumda yokluğumu ararken
Yalnız kaldım yığınların içinde...

Satır satır böldü beni heceler
Her kırkımı, kırka yardım savuştum
Boşluğumu kucakladı geceler
Sessizlikte, gürültüyle boğuştum...

Var'da yoku, haykırırken her seda
Aklım ki, aklımı başımdan aldı
O'na gidiyorum, bana elveda
Sonsuz olan sona, bir nefes kaldı...
Ugur Işılak

10.20.1.5 Yoklugun Her Dakika Ölum Demek Gitme Kal

Yokluğun Her Dakika Ölum Demek Gitme Kal

Yokluğun her dakika ölüm demek gitme kal
Hasretim daha yüz yıl dinmeyecek gitme kal
Yetişir senden uzak yıllardır kahrolduğum
Ayrılma hiç yanımdan mahşere dek gitme kal

Ugur Işılak

10.20.1.5(Yillarima Vay

Yıllarıma Vay

O yar beni anlar sandım vay
Her bakışa böyle kandım vay
Aşkımı boşuna yandım
Tellerime vay

Sevdaydı ömrümü çalan vay
Beni hicranlara salan vay
Şimdi ise bomboş kalan
Ellerime vay

Bir kuş gibi konup göçen vay
Gençliği su gibi içen vay
Boş hayalle gelip geçen
Yıllarıma vay

Ugur Işılak

10.20.1.5' Zülfikar

Zülfikar

Dünya durmuş, dünya dönmüş bana ne
Aldığım her nefes, an senin için
Hançerin bağrıma inmiş bana ne
Damarımda akan kan senin için

Sensin yoğum varım, namusum arım
Gel yar şu kalbimi ey Zülfikarim

Bedenim harabe gönlüm gülistan
Olan olsun gayri kurtuldum yastan
Efsane yüreğim dillere destan
Şöhret senin için şan senin için

Sensin yoğum varım, namusum arım
Gel yar şu kalbimi ey Zülfikarim

Yetiş imdadıma uzak durma gel
Gönül sarayında yücel ha yücel
Varlığın hayattır yokluğun ecel
Tetikte bekliyor can senin için

Sensin yoğum varım, namusum arım
Gel yar şu kalbimi ey Zülfikarim
Ugur Işılak

10.20.1.5 Ölesim Gelir

Ölesim Gelir

Aklıma düştükçe doğduğum yerler
Bir daha dünyaya gelesim gelir
İçimi döktükçe divane derler
Derdimi dağlarla bölesim gelir

Ölesim gelir, ölesim gelir
Belki öldüğümde gülesim gelir

Isıtan ateştim yaktılar beni
Zulüm halkasına taktılar beni
Bükülmez çınardım yıktılar beni
Çaldıkça sazımı çalasım gelir

Ölesim gekir, ölesim gelir
Belki öldüğümde gülesim gelir
Ugur Işılak

10.20.1.5 Özlem

Özlem

'Seviyorum' deyip ucuz laf etmem
Ben aşkımı görünmeze gizlerim
Gaddarım, haşinim, bil ki affetmem
Riyaya zulmeder benim sözlerim

Altıncı hasseyle farkeyle beni
Nakşeylesin yokluğunu izlerim
Bir an bile durma terkeyle beni
Nazarımla cezbetmezse gözlerim

Lisan muzdariptir gönül halimden
Ben mutluyum gülmesede yüzlerim
Özlemim alsada seni elimden
Ben yine, ben yine seni özlerim
Ugur Işılak

10.20.1.6 İstanbul'u Özledim

İstanbul'u Özledim

İstanbul'dan ziyade
İstanbul'u özledim
Tertemiz, saf ve sade
İstanbul'u özledim

Gönül öksüz bu gece
Efkarlıdır her hece
Hasreti bile yüce
İstanbul'u özledim

Nefes nefes aradım
Dert çekmeye yaradım
O'nda kaldı muradım
İstanbul'u özledim

Ey masum bakışlı yar
Gözünde İstanbul var
En az gözlerin kadar
İstanbul'u özledim
Ugur Işılak

10.20.1.6 Sakir

Şakir

Taht, saltanat, makam, şöhret
Ne bu iştah ne bu gayret
Gel kendini boşa yorma
Bugün dünya yarın ahret

Etme Şakir, yapma Şakir
Garibanı görme hakir
Paran pulun vardır amma
Neyleyim ki gönlün fakir

Şükür eyle her nefeste
Ebed değil can kafeste
Alma mazlumun ahını
Çıkar aheste aheste
Ugur Işılak

10.20.2 ULAS BASAR GEZGIN

10.20.2.1

GEZGİN ŞİİR YILLIĞI 2002
(Bu yıllık, Gezgin Şiiri'nin Ağustos 2001 ile Ağustos 2002 arasındaki dönemini temsil etmektedir.)

ULAŞ BAŞAR GEZGİN

Ulaş Başar Gezgin, 25 Mayıs 1978'de İstanbul'da, Alibeyköy'de, bir öğretmen ailesinin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. Babasını, beş yaşındayken yitirdi.

Üsküdar Sokullu Mehmet Paşa İlkokulu'ndan sonra, 1989'da, (babasız ve yoksul ilkokul öğrencilerini sınavla alan, İngilizce eğitim veren, parasız, yatılı) Özel Darüşşafaka Lisesi'ne girdi.

Üniversite hayatına 1996'da Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık dalında başladı. Rehber-psikolog olarak stajını, Galatasaray Lisesi'nde tamamladı. 2000 yılında, bu bölümden mezun oldu. Yüksek lisans tezini Boğaziçi Üniversitesi'nde Sosyal Psikoloji alanında verdi. 2000 ile 2002 yılları arasında aynı üniversiteside araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2001 yılında, Galatasaray Üniversitesi Felsefe Yüksek Lisans programına kabul edildi. Bir yıl Fransızca hazırlık okudu. Dil sınavını verdi. Hollanda'da, Rotterdam'da, Erasmus Felsefe ve İktisat Kurumu'nda İktisat Felsefesi doktorasına kabul edildi. Yine Hollanda'daki Tilburg Üniversitesi'nde toplumsal dilbilim alanında beş yıllık bir araştırmacılık işine kabul edildi. Ancak üniversite yönetimi, Türk olmasını gerekçe göstererek çalışma izni çıkarttırmadı. Bu nedenle Erasmus'ta okuyamadı.

Mersin'de yaşamaktadır.

"Yit(iril)en", "Okyanus Gibi" ve "Nikah Memurunun Son Nikahı" adlı öyküleriyle Gençlik

Kitabevi Öykü 2000 Yarışması'nda ikinciliğe değer görülmesinden daha önce, kimi şiirleri ve öyküleri, üniversite dergilerinde yayımlandı. *Evrensel Kültür* dergisi için şiir ve şiir incelemeleri hazırlamaktadır. *İmece* dergisi (www.imece.org) için çeşitli türlerde yapıtlar kaleme almaktadır. Genç bir şiir dergisi olan *Ağır Ol Bay Düzyazı* için çeşitli şairlerden çeviriler yapmayı sürdürmektedir. Kimi şiir çevirileri, şu adresten görülebilir: http://yitikulke.hypermart.net/ . Bunun dışında, Anafilya, Çveneburi, Mizan, Okuntu, Türk Psikoloji Bülteni gibi dergilere yazmıştır/yazmaktadır. Edebiyat uğraşılarını çeşitli türlerde sürdürmektedir. ('Ez Dil ü Can' adlı bir kısa film senaryosu çalışması vardır.)

Çeşitli dönemlerde; Boğaziçi 'Jazz' Korosu, Boğaziçi 'Rock' Korosu (1997-1999) ve nihayetinde, İstanbul Oda Korosu'nda (1998-2000) söylemiştir. Bir süre, Sayat Nova Korosu'nun çalışmalarına katılmıştır.

İngilizce, İspanyolca, Fransızca, orta düzeyde Rusça, başlangıç düzeyinde Latince ve Yunanca, Portekizce, Esperanto ve Norveççe bilmektedir. Octavio Paz'ın "Alguila o Sol?" adlı düzyazılmış şiir kitabından yaptığı çeviri, 2000 yılında, Virtüel Yayınları'nca "Kartal mı Güneş mi?" adıyla yayınlanmıştır. Juan Ramon Jiménez'den yaptığı elli şiir çevirisi, "Elli İspanyolca Şiir" başlığı altında aynı yayınevince yayımlanacaktır. İngilizce'den çevirdiği Gürcü yazını tarihi konulu kitap da daha sonra basılacaktır. Bir İspanyol Şiiri Antolojisi hazırlamaktadır.

Son Güncelleme: 13.11.2001

ABLAYA SUSAMAK

Benim hiç olmadı hayatta ablam,
Hindi yaptım dün ilk kez, ablam olmadı...
Islandım baştanbaşa -kapama o radyoyu-

Tir tir titreyişiyle tüm bedenimin,
Hep soba başındayım, kızarmış burun...
'Ablam' diyorum benim, 'hiç mi hiç olmadı'...

Kucağında taşıyacak biri varsa küçükken,
Her kimse o, unutsam da, ablam değildi...
Hatırlasam yine bir... Ablam olmadı benim...

Masalcı bir ninem vaaar idi belki,
Solmadayken başşehirin yorgun, bitkin trafosu,
Herkesin ablası vardı; yoktu benimse...

Olsundu ya, mühim değil gerisi...
İster aramızda altı yıl olsun,
İster ise altmış güncük olsundu...

Bana seksek öğretecek, tavlayı bana...
Evet, hep beni bakkala gönderecek;
Ama saymayı öğretecek, tüymeyi bana...

Benim ablam olmadı, ablam olmadı...
Camların buğusuna, tüm o yağmurlu günlerde,
Yalnız kendi ismimdi yazdığım, üşüyerek...

Birgün evlenecekti, baştan belliydi,
Bana rehber olacak, yuvadan uçana dek;
Uçsundu; olsundu yeter ki... Ama olmadı...

Ben ablayım evet ama, kime ablayım?..
Ben kardeşim, doğrudur da, kimin kardeşi?..
Hepsi yalan, tüm o haylaz, hayta çocukluğumu,
Yalnız kendimle geçirdim, kendimde geçirdim...

Benim sanki daha önce babam da olmamıştı...

Ulaş Başar Gezgin/14.12.2001
ARKAYA BİR KİŞİLİK

Çöpleri didik didik didikliyorum

Kirli çuvalıma dolduruyorum

Orta direk hanelerde yer bulamayanları;

Çöplükten hergün yeniden… Yeniden doğmak için.

Paslanmış eskileri ben topluyorum

Seyyar tezgahıma dolduruyorum

Çağdaş, yeni zamanlarda yer bulamayanları;

Geçmişte hergün yeniden… Yeniden ölmek için.

Ellerim de var kollarım da var benim,

Balık tuttuğum da olur, tükürdüğüm de…

Bir kırmızı kazağımsa olmadı hiç, bir kez olsun…

Çünkü dalga geçerler, ona erkek demezler…

Gözlerim de var kirpiklerim de var evet,

Kırpışırsa da onlar sizinkiler gibi,

Başka şeyler görürler şu kocaman dünyada,

Başka şeylere kapanırlar… Başka şeylere açılır…

Fırsat buldukça, bir de cam siliyorum

Boyalı ceplerime dolduruyorum

Yolda, camdan uzatılan demir paraları;

Akşamları evime, yürüyüp gitmek için…

Kimi zaman şerbet, ayran satıyorum

Bardaklarınıza yeniden dolduruyorum

Özlemlerimi, hastalıklı günlerimi, burukluğumu;

Sabahları yeniden işbaşı yapmak için…

Ne çok şey var, doldurul'cak, dünyada…

Ne çok şeyi hep ben… Hep ben dolduruyorum…

Yine de dolmuyor… Boşalmıyor yine de dünya…

Doldurup boşalttıklarınıza dikkat ediniz…

Ulaş Başar Gezgin/04.03.2002
AYNEN

Bir ben kaldım özleminin eşiğinde sabahlayan,

Bir ben…Her bir tiktağında guguklu saatin…

Umarak neler neler olacağını…

Anlayarak bir adanın sonsuz yanı olduğunu…

Karalarda kuzey güney doğu batı var iken…

Engin değil o kadar, eşiği özlemin…

Demek, bir adada değiliz…

Titremesin ellerimiz ayakkabı bağlar iken…

Yepyeni şehirler oluşuyor,

Beynimdeki depremlerde…

Kimsenin yaşamadığı, bitkilerden başka…

Bilmediği kimsenin, ne renktir bulutları…

Yalnız ben mi bilirim o kentleri, yok mu kimse?..

Bende tüm bir evrenin depremi mi var yoksa…

Aman vermiyor işte depremler beynimdeki…

Yıkılıyor tüm kentler, yenileri kuruluyor…

Bu akrepsiz, yelkovansız kum saatinde,

Boğuluyor guguk kuşu havasızlıktan,

İnişinde usul usul, kum tanelerinin…

Terse çevirip onu, kurtaran kuşu kim?..

Kimdir bunca az yapan taneleri, gövdesini bunca dar?..

Her an içime akan o iri taneleri,

Mümkün müdür bir şekilde benden çıkarıp savurmak?..

Vakti geldi: Çıksın artık guguk kuşu ağzımdan…

Öyle çabuk geçmiyor yanık yarası ama

Zaman çabuk geçiyor…

Eriyor kum taneleri, denizde bitimsiz…

Elleri var, gözleri var cankurtaranların amma,

Olmuyor cankurtaran, her eli gözü olan…

Bundandır, her saatli, olamıyor saatçi…

Durur adada tümden, çabuk geçse de zaman…

Başlar kaldığı yerden, basınca karaya ayak…

Sollayarak tüm insanlığı,

Hayvanlara yönelir, bitkilere…

Onları da bir kalem, tutsak eder zaman…

Değişmez hiç yörüngesi, ağır, koca dünyanın,

Dünyada hiç bir kolda tek bir saat olmasa…

Değişir yörüngesi, işe giden insanların,

Tek bir saat olmasa, hiç bir kolda dünyada…

Sen ne ömürsün ey zaman kimi zaman sen ne ölüm…

Sanırsın ki aşkı sonsuzluğa yetiştiriyor…

Sonludur aşk, yanıp sönen sonra kayan yıldızlar gibi…

Sonludur insan ömrüne sığabilecek denli…

Sonsuzdur, ayırdın mı binbir parçaya…

Sayılsa da sayılamaz… Geçse de geçer…

Kanat çırpışı bir serçenin, dama konuşu…

Hepsi sonlu, sanırsın ki tam şu an bitecektir…

Sonlu hepsi, kırılacak yıllarca duran saksı…

Hangi kapılar idi açılan

Sonsuzluk kapıları kapanmadan önce?

Daha önce var mıydı bu gökyüzü,

Çarpışı yüzümüze ada rüzgarlarının?

Daha önce küçük müydü bu kadar ellerimiz,

Kısık mıydı gözlerimiz, boynumuz öne eğik…

Hangi kapılar kapanmıştı yüzümüze,

Sonsuzluk kapıları kapanmadan önce…

Bir yıldız kayıyor, aydınlanıyorum…

Ona gitmede her güz, göçmen leylekler…

Ondan gelmede her vakit karanlık ışığı göğün…

Onda kayan, sanki bütün evren, bütün doğa…

Ve parlayan, parlayamaz sonsuza kadar…

Aydınlatmayan yıldız, ömrü boyunca,

Kayarken, pek imanlı gitmek istiyor…

Aydınlıktır, gitmeden, son defa ve ilk defa…

Kaydı yıldız…

Bu simsiyah gökyüzü cebinde, belki bir dolunaydı…

Gösterdiği kimi vakit, sakladığı başka zaman,

Getirdiği çoğu zaman, yerde, ölümlülere…

Hangi yandaydı kaymış yıldızlar mezarlığı?..

En son oradaydı…

Cebinde bir ay, dolunay, yarım ay, hilal…

Üstünde yeni açmış bir kasımpatı…

Daralan bir ateş çemberinin ortasında,

Küçük bir köpekti kalan…

Bilmezdi ki kurtulunmaz bu şekilde soğuktan…

İlerliyor çember, kalleş kalleş, ağır ağır,

Kapatıyor gözlerini şimdi artık o köpek,

Değmesinden az önce, ateşin, bedenine;

Gülümsüyor bir ancık, ısındı o nihayet,

Dar ateş çemberini, üstüne giyene dek…

‘Evrenden kalanlar ner’de?’ diye soran varsa,

Kara ateşlere gebe bir kül bulutunun altında…

Yeniden harlanmada, şimdi o ateş;

Almak için içine, geriye kalanları…

Kül olsun savrulsun diye geriye kalan yerde…

Oysa yer kalmayacak, savurmaya külleri;

Yandı mı baştan sona tüm geriye kalanlar…

Ateş süpürsün artık, hala harlı külleri…

Külrengi bir ağaç gövdesinin sevgisiz damarında,

Belki eriyeceğim… Eriyip gideceğim!

Yüzyıllık ağaçların kof gövdelerinde,

Dallara yürüyüveren o kofluk belki benim…

Belki benim, halkaları, içi yenmiş ağacın…

Belki benim, çiçekleri her baharda kuruyan…

Belki benim, kalın kalın o örümcek ağları…

Silkelenip kırılan dallar da benim…

Hapsolmuş bir karınca da değilim,

Kanatsız bir sinek de…

Kuyruğu tenekeli kedi ise hiç mi hiç…

Kuyruğu kestirilmiş bir köpek değilim hiç…

Sevgilinin ellerinde soluvermiş bir çiçek?

Lal kafeste kahrından ölüvermiş kanarya?

Zıplamaktan yorulmuş, emekli bir çekirge?

Hortumu su çekmeyen, hantalcana bir fil miyim?..

Yeleleri ağarmış, ağır aksak bir aslan?..

Ben kimim?

İnsan mıyım, zamanda tutsak?..

Ben kim isem, aynen öyleyim…

Aynen öyleyim…

Hande Aydın ve Ulaş Başar Gezgin/26.12.2001
BAYEZİT BİMARHANESİ'NDE

Birinci Bab

I

MUBASSIR

Kim düşünebilirdi ki, kim düşünebilirdi,

Donup kalacağımızı böyle bir anda,

Müzelik olacağımızı, bir de ibretlik...

Kim bilecekti ne yaparız, böyle donuvermesek...

Havuzun şırıltısı avluda, seslenişi fıskiyenin

Bulanık akmaklığı Tunca'nın, yağmurlu günlerde,

Konuşu güvercinlerin, her bir yanına kubbenin...

Bilinmeyecekti, yitip gidecekti bunların her biri...

Belki haşin durmadayım mor kuşağımla,

Korkar beni bir kez gören, zenciyim ya...

Bende de birşeyler pır pır eder, taaa şuramda...

Bilmesin isterim yine de kimse...

Dondu tarih işte bir an, or'dayız ner'deysek,

Sahicidir bu gözler, kırpışır ara sıra,

Sahicidir bu kollar, atılmaya hazır onlar,

Bu göğüs, her nefeste, bir inip bir kalkmada...

II

'KRONİK PSİKOZLU HASTA' ODASINDA

Hey gidinin, Hasan Ağası, hey de hey...

Düşecek adam mıydın buralara sen...

Üsküp'ten çıkmıştın yola, Hacı olmak için,

Bilir miydin soyacak seni haramiler, Haramidere'de...

Getirdiklerinde seni, at arabasıyla,

Nasıl titremedeydin, öfkeden, kinden...

'Yok!' diyordun, 'artık yurda dönemem'

"Rezil rüsva' dedirtmem kimseye Üsküp'te ben!'

Şimdi elinde tespih, ağzında binbir dua,

Beklemedesin: Kapı açılsın bi',

Atlayacaksın üstüne, kim olursa olsun,

Harami sayılır herkes, senin nezdinde artık...

Rahat ol, soymak istemez hiç kimse seni bur'da,

Hem neyin var ki artık, baksana bi' üstüne...

Çile doldurup bur'da, acep bilmem kaç yüz gün,

Bakarsın, Üsküp'e dönmeye niyetlenirsin...

III

'MEŞKULİYETLE TEDAVİ' ODASINDA

Sepet örmedesin şimdi, genç Mithat, küçük Mithat,

Vazgeç sen, hadi ama, bağırıp çağırmaktan...

Bozar sesini adamın, ergenlik dediğin...

Senin gibi bir hafız bir anda kart kurt olur...

Yaşamak, neyse ki, ezberden cümle değil,

Anlamalısın bunu, bak sesin de kısıldı...

Sepet ör şimdi artık, elden bir şey gelmiyor...

Mısır doldur, ayçiçeği, zeytin doldur sepete...

Gençsin, kendini sen, böyle tüketmemelisin,

Dün hafızdın, bugünse binbir yol var önünde,

Belki yarın öbür gün, sadrazam olacaksın,

Sevineceksin tümden, 'sesim kısıldı' diye...

Velakin yas tutma şimdi, ömrümüz ne kısadır...

Bir bakmışsın sende değil, dün sende olan can...

Nedir öyleyse bu kederlenme, iç çekiş...

Meşgul et kendini, geçsin zaman, ey müstakbel sadrazam...

IV
ANNESİYLE TEDAVİYE GELİYOR BİR ÇOCUK

Annesiyle tedaviye geliyor bir çocuk hasta, hekimse karşılarında,

Acı çekiyor olmalı bir hayli, çocuk... Öyle buruşuk suratı...

Belki ikindi vakti, terleyip su içmiştir,

Sünnet olmuş mudur ki? Onu da soralım...

Anasına, çocuklara saldırmadaymış, ne ayıp...

Rahmet eylesin Allah, vefat etmiş babası...

Kuvvetine gem vuracak kimse yok ya evde,

Belki ondan, bu canavar, böyle palazlandı...

Sağa sola tükürüyor... Hekim çok kızdı,

Beni çağırdı hemen; 'Zenci Efendi!'

Bir güzel sopa çektim lanet velede,

Kuzu gibi oldu birden, nelere kâdirsin sopa...

Beş vakit sopa yazdı reçeteye hakim...

Bu iş için esnaftan biri tahsis edildi...

Söz verdi her namaz sonu, sopa atmaya...

Bayram namazı da dahil mi, karar veremedik buna...

V
SARA HASTASI, HEKİM VE HASTABAKICI

Sara hastası, hekim ve hastabakıcı, bir de ben...

Bu görülen, her zamanki teftiş manzarası...

Titriyor eli, kolu, tüm uzuvları,

Uzanmada yatakta... Ne vakit geçer acep...

Kainatın depremi nasılsa, onda bu o;

Titriyor, titretiyor ne varsa üzerinde...

Nefret ediyor herkes, taşlıyorlar sokakta...

Oysa ne yapsın hasta... Deprem onun suçu mu...

Yazık, göremeyecek doğuşunu güneşin,

Yazık, duyamayacak ne söyler güvercinler,

Yazık, bilemeyecek yılların geçtiğini...

Yüce Tanrım, bazen sana, ilenmemek elde değil...

Tunca akıyor akıyor... Hasta, yatmada umarsız,

Bir gün açarım odayı, kıpırtısız kalmıştır,

Yazarım defterime, mefta oldu, ne yazık...

Böyle bitecek işte, kimsesizin çilesi...

İkinci Bab

VI
BAŞ ECZACI VE ÇIRAĞI

Otlar var bir tarafta, bir tarafta şuruplar...

Yine yoğun, işi, eczacının... Rahatsız etmeyelim...

Hangi şifa kitabıdır, rahleye koyduğu?..

Patlar mı, şu şerbete ötekini eklesem?..

Lakin baş eczacının, bir hayli seğiriyor gözü,

Kelin ilacı olsa, kendi başına sürer...

Eczacı olmaya belki, böyle karar vermiştir...

Kelimi iyi edeyim, kelimi iyi edeyim...

Başındaki sarıkla ne heybetli duruyor...

Bir anda değişiyor, insan, amir oldu mu...

Çok nargile içmiştik küçükken gizli gizli...

Şimdi 'zencefil' diyor, başka bir şey demiyor...

Çırağa da yazık ya... Onun tafrasıyla hep,

Bir azar işitiyor, bir dağa yollanıyor,

Otlar aramak için, otlar toplamak için...

Eczacıdan soruluyor yine de, her tür şifa...

VII

ŞURUPHANE VE İLAÇ HAZIRLAYANLAR

Değil mi ki tırlatıyor Yeniçeriler,

Avratsızlıktan, yurtsuzluktan, veletsizlikten...

İyi etmeye çalışıyor, bunu, şuruphanedekiler,

Çünkü şanlı ordumuzun askere ihtiyacı var...

Saldırsın istiyoruz Yeniçeriler, düşmana, 'avrat avrat' diye,

Bunun için bir hayli uğraşmadalar...

Ayıptır söylemesi, padişah da güçten düşmüş,

Haremine onca macun dayandıramıyoruz...

Kafeste deliren veliahtlar için, şirret va'lde'nımlar için,

Karanlık, aydınlık, niceler uğramakta...

Dünyayı zaptetmeye yetebilir bir şurup,

Doğru dozda, doğru zamanda, doğru kişiye verildi mi...

Tadlarına baktıklarından mıdır, ilaç hazırlayanlar,

Nahoş ve daha çok sarhoş bakmaktalar...

Çeşnici ayrı olsa, ilaççı, bir başkası...

İlaçlardan iyiden iyiye tasarruf edilir...

VIII
ŞİFA İÇİN GELMİŞ AİLE

Şifa için gelmiş bir aile... Şifa, eczacıda bol yaaa...

Adam diyor, 'Karım benim, öyle horluyor ki,

'Yangın var!' diye ayaklanıyor tüm Edirne, geceyarısı...

Ben bile böyle sanmıştım bir keresinde...'

'Üstelik yürüyor kimi gece uykusunda,'

Kulağına eğiliyor bu kısmı anlatırken,

'Kadı'nın yatağına gitmiş uykuda dün, hekim efendi,

Kadı bu, dava da edemiyorum 'namussuz' diye...'

Geçende yürümedi ama, bir şeyler mırıldandı,

Sayıkladı O ama, hiç bir şey anlamadım,

'Andonita Andonita, beseme' diyordu,

Uyandırdım sordum amma, O da bilmiyor...

Hekim hemen ilaç yazdı, eczacıya yallah...

Yanlış okumuş olmalı ki hekimin yazdığını,

-Ya da ilaç yanlıştı taaa baştan beri-

Hanımı adamın, Andon'a kaçtı...

IX
HASTA ODASINDA DİVANE VE KARASEVDALI

'Hayır ben vermedim, vermedim ben!' diyor divane,

'Teslim etmedim anahtarları düşmana!'

'Yenildik doğrudur, kalleşlik etti Tatar,

Ama doğru değildir, kapıyı açtığım!'

Sımsıkı tutmada bir karanfil, elinde,

Belki o, anahtarı temsil etmededir...

Ne görmede divane pencerenin dışında?

Bilmiyorum bunu amma, hep dışarı bakmada...

Mâlumunuz hikayesi, karasevdalınınsa;

Tutulmuş, bir nazlı yâre, halden anlamaz yâre,

"Mey" diyor, "vefat" diyor, bir de "yâr" diyor,

Çalmadadır içinde, şimdi, binlerce makam...

"Zaman işte... Akışında bu dinmez nehirin..." mi diyor?..

"Bekledim efendim sizi, faytonunuzu" mu diyor?..

Neler söylemededir, duvara çakılı gözleri?

Lanet üstüne olsun, kim getirmişse bu hale...

X
ZİYARETÇİ BEKLEME ODASINDA

Ragıp'ım iyi midir şimdi, evladım?

Az yemek yemesin, terlemesin sakın...

Ragıp'ımı görmek bugün, acep mümkün olacak mı?

Taaa İstanbul'dan geldim, görsün diye gözlerim...

Hep o görev yüzünden geldi bunlar başına...

Selimiye'de iken, ne hoş çıkardı sesi...

Ner'den bilebilirdik keramet camideymiş...

Eski Cami'ye atandı, o zaman çaktık işi...

Ragıp'ım benim yavrum, çok hassastır bu konuda,

Hep ilahi söylerdi, şöyle küçükten beri...

Ezanı, yalanım yok, O'na okuturlardı,

Beş mi idi, altı mı?.. Yedi yaşından beri...

Sesi betse ne yapalım, oğlum değil mi benim...

Ben büyüttüm, ben duydum ağzından ilk ilahiyi...

Hem bendim sabahları, namaza kaldıran O'nu,

Demem o ki, evladım, O'nu görecek miyim?..

Üçüncü Bab

XI

'DEPRESİF' HASTA VE HASTABAKICI

-Biraz daha yemek ister misin, koca güreşçi?

Ne olmuş canım, yenildiysen bir kez...

Kolay olmadı zaten tuş oluşun senin...

Yüzlerce pehlivan yenmiştin... Daha ne...

-Beni kederlendiren budur ya işte,

Bir kişi kalmıştı yalnız, başpehlivan olmaya,

O da hile yaptı zaten, anca' öyle yener beni...

Kimseye dinletemiyorum, gel gör ki, bunu...

-Biz senin heybetini bilmedeyiz ey pehlivan!

Bilmedeyiz ne kuvvetli, pazuların senin...

Lakin yemelisin şimdi şu eti,

Çünkü hakemleri de yenebilmelisin sen...

-Bileydim, biraz daha et yemekle olacak,

Keser ineklerimi, yerdim hepsini...

Oysa ne yazık ki bu kem alemde,

Para geçer -bendeyse yok-, para geçer her yerde...

XII
HEKİMBAŞI VE HASTASI

- Size 'hekimbaşı' mı diyeyim efendim, 'başhekim' mi?

- Ne dersen de, sıfat aynı, hepsi bir...

- Hastalıktan başkaca şeyler soracağım ben.

- Buy'run, sizi dinliyorum can kulağıyla...

- Doğru söyleyin, memnun musunuz işinizden?

Ner'den esti, merak ettim, hekim oldunuz?

- Bıktım artık boğuşmaktan envai mecnunla,

Lanet olsun o güne de hekim olduğum...

- Hekimbaşı; siz beni çok korkutuyorsunuz,

Nasıl huzur bulur dünya, siz olmasanız...

Tırlatmışların tümü bir kez dolaşsa dışar'da,

Yeni bir çağ açılır, Çılgınlık Çağı, dünyada...

- Ama niye ben? Ben olmasam, başkası yapardı...

Huzur içinde dönerdim evime ben de,

Bir düşün, esnaf olsam Rüstempaşa'da,

Şen olurdum... Bulaşmasın kimse bu işe!..

XIII
SAZENDE VE HANENDELER

'Çal sazende!', 'Çal!' diyorum, bunlar garip, bunlar mecnun...

'Dışar'dakiler için de, şöyle bir, çalasın' diyorum,

Sarsın tüm Edirne'yi, tedavi eden demler,

Yazın gürül gürül aksın, yorgun Tunca, bir kez olsun!

Çengiler! Raksedin hadi, canlandırın kuru dalları!

'İnsanların gözleri, yorgun düşsün!' diyorum,

'Oynak rakslarınızı takip etmekten sizin...'

Sizden ben tüm dünyayı, sarsmayı bekliyorum!

Tar çalsın, kudüm çalsın, ney çalsın, kanun çalsın,

Öyle çalın, öyle vurun tellere siz mızrabı,

Kopsun teli rebabın! Desinler cümle alem:

Sazendeleri de mecnun, kadim bimarhanenin!

Siz çalarken, kabul edin, daha az mecnun değilsiniz!

Çalmazken dellenmezsiniz, budur onlardan farkınız!

Çalın siz, durmazca çalın! Durmazca, durmazca çalın!

Taşana dek, yutana dek evreni, suları Tunca'nın!

Ulaş Başar Gezgin/05.08.2001

(Anafilya dergisinde yayınlandı)
Bkz. http://www.anafilya.net/Y2002/S08/bimarhane.htm

BELEDİYE İŞÇİSİ DİYOR Kİ -MALATYA'DA, TOHMA KıYıSıNDA-

Dün saydım: Kaç yıldır böyle çalışmadaydım...

Kaç yıldır bilir beni, sokakları Malatya'nın...

İlk adımımı attığımda, -nasıldı hava?-

İşçi olmak için Belediye Sarayı'na...

Bizim de sayılır Fırat, bilsin Elazığlılar...

Tohma suyu, ıpıl ıpıl, bizim sayılır...

Gel bak, düşlerimi fısıldayacağım sana,

Kulağına, kocaman bir korsan gemi sığdıracağım...

Arguvan'da, bilir misin, çiçekler nasıl açar?..

Bilir misin, bulutlar, yakın geçer Şotik'te...

Ben sana öylece düş kurmayı öneriyorum...

Diyorum ki, "Açık kalsın tüm pencereler"...

Böyle kalacak hep, doğrudur, Malatya Dağları...

Bir taş daha eklenecek, Malatya Mezarlığı'na,

Doğrudur, düşlerim, tabuta sığmayacak...

O vakit, Balaban'da gezinecek gülüşüm...

Ölüm ezelden beri var; boşuna, yas tutuşun...

Çöp dağları oluşacak, birgün tüm sokaklarda,

Hemşeriler ölümümü böyle anlayacaklar...

Anlatacaklar -bilmem nasıl- torunlarına...

Sesinde dinlenirdim, dağda yankı olsaydım...

Ayran Dağları'nda olabilir mesela, Hekimhan'ın...

"Haykır!" derdim sonra sana, boylu boyunca;

Çığa döner düşlerim, düşerdi tüm dünyaya...

Hisset, şimdi benim böğrümde al atlılar;

Nal sesleri, taaa Bitlis'ten, Muş'tan duyulur...

Dost olmaya gelirler insan olana,

Onlar için tüm dağları yola döndüreceğim!..

Ya o yaralı ceylan ner'den nereye kaçar,

Vınlayan kurşun ile umarsız kaldığında?..

Şimdi ben yüreğimi ona bağışlıyorum,

Gözünden görüyorum, dünyada, neler neler...

Böyle kalacak, evet, Beydağı, Hasançelebi...

Sana ellerimi veriyorum, düşlerimi sana...

Belki yarın -hep diyorum- o güneş doğmayacak...

Kötü hayaller kurmak... Doğrudur, budur işim...

Doğum ezelden beri var; yeniden doğur beni!

Ve hissetsin adımlarımı, sokakları Malatya'nın...

Bende tüm bir yaşamı, görsün yeni doğanlar...

Buralı değil misin, hadi gebe kal bana...

Ulaş Başar Gezgin
BİR ANTROPOLOG JÜBİLESİ

Dünyanın en yorgun antropologu belki benim!..
10 yıl sürdü yolculuğu Odiseus'un,
Benim 50 yılımsa(*), 5000'e bedel...
Evet benim, görün işte, en yorgun antropolog...

Kinshasa'da gezip duran büyücü-hekimler...
Daha çok onlarla idim, beyaz adam yerine...
Kırsın diye zincirini Bukavu'da köylüler,
Az değil, çok boğuştum gaddar efendilerle...

Tasmanya'da insanı iyi eden otları,
Ben idim şirketlerden, patronlardan saklayan...
Numea, bir yabansı cenk meydanıdır,
Turist kafilelerinin saldırısına karşı...

Bombay'da çivilere yatan tüm o fakirler,
Benden aldılar evet, en sıcak teselliyi...
Tibet'te sonsuzluğa uğurlanan milyonlar,
Halka yarasıdır şimdi, boynunda kadınların...

Duyar her vakit sesimi, Santiago Stadyumu!
Dolaşır her yerde kesilmiş, gitarcı parmaklarım...
Amazon'da ağlayan bütün o çocuklara,
Açıp ben göğsümü, meme emzirdim...

Hustın'da boyalıdır elim yüzüm benim,
Beyaz Adam'a karşı son kurtuluş savaşında!
Harlem'de kurşun değmiş kara deriyi,
Yüreğimin sızısıyla dağladım...

Kordoba'da bütün o göçer Çingeneler'i,
Okyanus suyuyla kutsamışım ben...
Krakov'da dilsiz sağır tüm o haykırışları,
Sesimdi, benim sesim, tüm dünyaya duyuran...

Bilir beni Manisa köyleri, Denizli gökleri bilir beni...
Bilir beni, cenkten bitap hisarlar bilir beni...
Bilir beni, başşehirin daracık sokakları...
Kuleler, saraylar, adalar, taklar...

Savurun şimdi benim küllerimi okyanusa!
Benimle tohumlansın tropikal çiçekler!
Suya karışsın artık, alnımdaki esinti!
Karalar dar geldi bana, sular ağırlasın beni...

Ulaş Başar Gezgin/18.12.2001
(*) Kültürlerarası psikolojinin kurucularından H. C. Triandis'in sözü.
BİR TABLET ÜSTÜNE

Bu tablet

Çok yol kattetti

Yerin tam da merkezinden...

Öyle sıcak, öyle yoğun....

Bu tablet,

Gezdi bir hayli

Okyanuslar üzerinde...

Öyle uzak, öyle engin...

Omlet yaptı Spartaküs onun üstünde,

Son çarpışmasından önce...

Tek şeydi o,

Kölelerin olan...

Öyle ender, daha değerli, elmastan...

Bir kalkan olarak taşıdılar Alman köylüler onu,

Yaşça Ortaçağ insanları ama kafada değil...

Verimlice kullandı Afrikalı köleler onu,

Kızgın göğe karşı şemsiye olarak...

Öyle kullanışlı, öyle rahatlatıcı...

Kuşandığında silahını Ho Şi Minh,

Yalnız değildi...

Halkı, eritip bir kapta onu,

Tanklar yaptılar, bombalar, uçaklar...

Öyle uçucu, öyle uyumlu...

Gandi, öz-imgesi olarak sahipti ona,

Bakarken kendine aynada...

Bir tablet, anlaşılmaz,

Ama bilir ner'de durulmalı dünyada...

Öyle bilinçli, öyle mütevazi...

Duvar kağıdıydı Lumumba'nın,

Ofisinde, evinde...

Düştü mü güneş duvarlara,

Yayılır Afrika üzerine...

Öyle kocaman, öyle sevecen...

Yarım yüzyıl önce sahipti ona Behrengi,

Aras nehri kıyısında,

Kılıcı olarak küçük kara balığın.

Nere gider, bilirdi onu da...

Öyle küçük, öyle ağır...

Bir bayrak oldu ellerinde Marks'ın,

Avrupa'dan Asya'ya dek...

İngiliz Müzesi'nde ne yazdıysa,

Farklı değildi ondan pek fazla...

Öyle yorucu, öyle tanıdık...

Ne yazıyor? Görebildin mi?

Ne görebilir Hintli gözler,

Hintli eller nasıl dokunur,

Şafak ona sızdı mı bi'?..

Eşitlik, kardeşlik, özgürlük ve aşk!

Söylemiyor daha fazlasını tablet,

İnsanlarındır gerisi;

Spartaküs, Alman köylüler, Ho Şi Minh, Afrikalı köleler,

Gandi, Lumumba, Behrengi, Marks...

Bundandır yaşanmaya değer olması, soluk almaya değer olması...

Ve bundandır ki seviyorum seni –eşit, kardeş ve özgür olmak için!..

Sıkı tut o tableti, onu okşa,

Odur insanlıktan kalan tek hatıra...

Ulaş Başar Gezgin (uli)/ 16.05.2002

(İngilizce özgün metin için bkz. On A Tablet, in Gezgin's Yearbook of Poetry 2002)
DEĞİLLEMEMİ DEĞİLLEMELİSİN (-(-p))

Bilmediğin dillerde yazacağım sana!

Tersinle hadi beni! Tersinle beni!..

Ben ki düzlenmişim, düzeltilmişim şimdiye dek ben ki..

Tersinle be canikom! Tersinle beni!..

Engebeliydi bizim oralar önceleyin, dağlıktı..

Peri bacalarıydı, fyortlardı, volkanik göllerdi..

Düzlükler ne kadar çok yabancıysa daha dün,

Düzlükten başkacası yok başka bugün..

Elim düzgün, kolum düzgün, bacağım düzgün..

Bük hadi, kır hadi, bur hadi, salla hadi..

Ağzım burnum yüzüm gözüm hepsi bir düzgün,

Bir düzgün ki şaşarsın ilk bakışta..

Tersim düzüm gibi midir bilmiyorum..

Bilmiyorum; eğrim, doğrum gibi midir..

Yüzülse derim benim –bilmiyorum- bir uçtan bir uca,

Kimbilir hoyratlığı, görülür belki kalbimin..

Bildiğin dillerde yazmayacağım sana!

Gecenin tükenmesine daha var.. Daha var buzların çözülmesine..

Ben ki soğuk sularda, buzullar altında ben ki..

Tersinle be canikom! Tersinle beni!..

Kutuplar eridiği vakit.. Foklar göç ettiği..

Ekvator'la Kutuplar bir olduğu vakit..

Bir kez yutuverdi mi okyanuslar kıtaları,

Gelecek, karanlıktan çıkmanın vakti..

Değmeyecek beklemeye bunca sene,

Tersinle beni hadi!.. Hadi tersinle..

Ulaş Başar Gezgin/ 11.06.2002/ Ankara Tren Garı
DİYOR Kİ ARNAVUT

Tek isim bildimse de tüm yaşamım boyunca,

Varlığım da yokluğum da Makedon adlarına…

Silah çatıversem de Makedonlar'a karşı,

Varlığım yokluğum feda Makedon adlarına...

Şehirde görüşürdük gizli gizli, usul usul,

Dokuz dedi mi akşam üzeri, saat kulesi...

Ben O'nun gözlerinde tüm dünyayı görürdüm,

Ben O'nun kollarında, dünyayı kucaklardım...

Birgün duyulmasın mı dağın şahanlarınca,

Emir verdi komutan, bir ay hücre cezası...

O'nu düşündüm yalnız O'nu, top sesleri arasında,

Resimlerini çizdim, ismini kazıdım duvarlarına
hücrenin...

Birden kapı açıldı, 'oh bitti bir ay' derken,

Girmesin mi içeri Makedon askerleri...

Bırakıp kaçmış beni komutanla erleri...

Yok ama, bu aralar, kimseye kızamıyorum...

Şimdi tutturmuşsun bi', 'kurşuna dizeceğim seni',

Vur kardeşim, sevmedin sen demek hiç,

Çocuğun da yok anladım, çocuğun da yok,

Çare yok, bas kardeşim, bas tetiğe o zaman...

Tek isim bildimse de tüm yaşamım boyunca,

Yokluğum da nasıl olsa Makedon adlarına...

Ulaş Başar Gezgin/22.08.2001
DİYOR Kİ BUDİST RAHİP

'Atmayın efendim' diyorum, 'atmayın çiçek bana',

Hem Budist, hem rahibim; o güzel çiçek bana,

Hem diken görünecek, hem de günah saçacak...

Alışkın değilim ben, varlığına bedenin,

Yok-bedene alıştım küçücük hücrelerde,

Ruhum ancak böyledir ki enginlere uçacak...

Bu güzel insanlardan, ne mi vardı kaçacak?..

Bu rezil insanlığa, ne var ki yaklaşacak?..

Bir tür soru yumağıdır, tüm yaşam kimi zaman...

Bugün böyle geçti de, yarın ne mi olacak?..

Dün ve bugün nasılsa, yarın öyle olacak...

Geç farkediyor bunu, dışar'da olunca insan...

Kavrıyor bir çırpıda, mabedde olunca insan;

Bir varlık olduğunu, serçelerce büyücek,

Küçücük, yıldızlarca... Kainatta bir böcek...

Kainatta bir böcek... Budur işin gerçeği...

Kainat da küçülür içten bakınca gerçi...

Kainat bir yüreğe, sığar o vakit, bir an...

Ekmek lazım yine de, yeter bir dilim olsa...

Başaramadık henüz, besinsiz varolmayı...

Bedenim ile ruhum, çoktan ayrıldıysa da...

Çok özledim çoğu zaman, puslu bir dağ olmayı,

Yüzyıllık koca ağaç, sayılamayan, halkaları,

Göğsümde karşılamak isterdim, rıhtım olup,
dalgaları...

İşte böyle şişman bir gerçeklik var içimde...

Pirinç verin en iyisi, 'acıktım' demiş miydim?..

Girmedi asırlardır, bir tane, boğazımdan...

İşte böyle kocaman bir açlık var içimde...

Doyacağım bir avuçta, yarım avuç, çeyrek avuç...

Rüyada kendimi bir kez, pirinçlikte gördüydüm,

Bunca pirinç içinde, ölecektim açlıktan...

Bir asırdır ölmüyorum, yaşamıyorum, konuşmuyorum,

Demeyin siz bana şimdi, 'Şundan da ye, şundan iç...'

Ben tüm içimdekileri, boşaltma çabasındayım...

İşte böyle koca bir boşluk olsun içimde...

'Atmayın efendim' diyorum, 'atmayın çiçek bana',

Hem Budist, hem rahibim; o güzel çiçek bana,

Hem diken görünecek, hem de günah saçacak...

Ulaş Başar Gezgin/24.08.2001

(Okuntu dergisinde yayınlandı.) Bkz. http://www.okuntu.8m.net/gezgin/diyor.htm
DİYOR Kİ SUCU İDRİS

Beş yılda bir görürsünüz bizi

Ya da on yılda bir...

Yirmi yılda bir de olabilir...

Hiç çıkmayız tatile çünkü

Ölüm de çıkmaz tatile,

Pazarları, bayram günleri bile...

Sağnak sağnak yağdığında yağmur,

Sanır mısınız yalnızca toprak kokusudur,

Yükselir selviler boyunca... Belki de...

Güneş, her zamanki yerden doğmuştur,

Batmıştır her zamanki yerden...

Kelebek ömrümüzdür uçuşup geçiveren...

Doğrusu, biz de muaf değiliz ondan,

Biz mezarlık sucuları, kök sökücüler, bizler...

Bir an donup kalır dilimizin ucunda nicedir eğri duran sözler...

Recep, hüyöp! Yeni müşteri var, yeni ziyaretçiler...

Doldur hadi bidonları, köşedeki çeşmede,

Hazır edelim, gözüyaşlılar şimdi istemese de...

İmamı da çağır hadi, Yasin isterler belki,

Şad olsun diye ruhu, or’da yatanın,

Toprak olmak... Yo... Sığmıyor aklına insanın...

Bakarsın gelenler zengin, gelenler cömert olur,

Bir marlboro alırız, içeriz fosur fosur...

Baklava da alırız işkembenin üstüne...

Ay, kimi geceler var, yok kimi geceler ya da yarım,

Gecenin kimi vakit sarsıcı esintileri,

Ner’den nereye götürmek istemekte bizleri?..

Birgün bir bomba patlayacak parmaklarımızda,

Bizi mezarlığa sonsuza dek ait kılacak bir bomba,

Yazacak gizimizi, cafcaflı gazeteler...

‘Birgün’ diyorum, ‘Kardeşimle ben birgün,’

Ben İdris, kardeşim Recep... Ve tüm kalıntıları
kelebek ömrümüzün,

Bir kutuya konulup sonsuzluğa gidecekler...

Sulasın isteriz birisi toprağı,

Sökülsün isteriz şimdi tüm kökler,

Tatilde sanacak bizi, gözüyaşlılar...

Boyvermiş o otları bizden bilmeyecekler...

Ben İdris, kardeşim Recep... Ve tüm kalıntıları
kelebek ömrümüzün,

Biraz önce söyledim: Sonsuzluğa gidecekler...

Ulaş Başar Gezgin/27.09.2001
(Evrensel Kültür dergisinde yayınlandı)
http://www.evrenselbasim.com/ek/icindekiler.asp?sayi=124

*****
Bir Haber:
“ANKARA- Karşıyaka Mezarlığı yakınında meydana gelen
patlamada, iki kardeş öldü. Dün akşam meydana gelen
patlamadan sonra olay yerine gelen güvenlik güçleri
parçalanmış bir erkek cesediyle bacaklarından
yaralanan bir kişiyle karşılaştı. Yaralı kişi tüm
müdahalelere karşın kurtulamadı. (...) ölen iki
kişinin, 17 ve 18 yaşında Recep ve İdris Kör isimli
mezarlıkta su satan iki kardeş olduğu (...)”
Radikal, 27.09.2001, s.6.
FENA HALDE BİREYSEL ŞİİR

Emek her yerde emek... Her iş zahmet kapısı...

Kim özlemez Hasan Hüseyin denli ‘unutturan
öpücükler’i,

Küfür yemişsen bir de, patrondan, müdürden, ağadan...

Kim özlemez sıcacık bir yemeği, sıcacık bir yatağı...

Şerife’si var, Hasan İzzettin’inse, yüz sone boyu...

Gecekondu yıkılır, Şerife’si var...

Sel basar, bakın yine Şerife’si var...

Şerife'si var, paylaşmak için, kıtlığı, yoksulluğu,
yorgunluğu...

O'nun perileri, deniz kızları, matmazelleri var...

Orhan Veli çapkın adam... Hangi birini yazsak...

Kadın olsa Orhan Veli, ne derdik bu duruma?

Her neyse canım, erkek değil mi, yapar...

Hep bir dünyanın peşinden koştu,

Nazım... Yaşamında iki şey hiç değişmedi...

Hep vardı hanımlardan sevdiği:::

Piraye, Münevver... Vera en sonu...

Aman ne tatlı geçiyor günlerim,

Bir akşam çalış ha çalış, öbür akşam Saïme...

Ulaş Başar Gezgin/22.10.2001
GLOBAL SİRK-I

TERBİYECİ

Kamçıla! Kamçıla! Daha fazla kamçıla!

Değil mi ki geçmelidir o çemberden o aslan!

Kamçıla daha fazla her defasında!

Geçemez, geçmek istemez o tek başına

O zaman kamçıla sen bir hayli fazla!

Geçmesi bir aslanın akkor çemberden,

Sensiz olamaz belli, ey bilge terbiyeci!

Hayvanın sırtında iz kalmasa da,

Anlaşılıyor, bu, senin tornanın işi,

Zarifliği hayvanın, şatafatı da,

Hepsi ey terbiyeci, senden bir parça!

Değil mi ki sen de geçtin kaç ateş çemberinden,

Şakladı değil mi ki sırtında onbin kamçı,

Hissetmişsin hayatı ruhun en derininden

Ondandır ellerinin seğirtmez ustalığı!

Kurtarıp sen hayvanlığından hayvanı,

Bir tür insan yapar gibisin onu öyle bir anda,

En kibar mösyöler vardır ya, insanı,

İkna ederler, evet, insan olduklarına!

Daha uygar daha uygar hep daha uygar!

Vatan senden bunu bekler, bunu bekler vatan!

Seyredip eğlensin diye fıstık atan insancıklar,

İnsan olsun, adam olsun diyedir, anladık, bütün çaban...

Seyirciler fıstık atıyor, mısır yiyorlar,

‘Bir kez daha geçiriyor, bakın ne yiğit kişi,

Kaç kişi yapabilir bu çetin işi,

Yanıp duruyor ateş çemberi' diyorlar!

Ey terbiyeci! Terbiyeci! Kim verdi o kırbacı sana,

Çünkü o kırbaç senin, şaklayacak sırtında,

Sahaya inecek o seyircilerin yardımıyla,

Yıkılacak üstüne, rengarenk koca çadır!

Evet, şimdi sevin sen, çok alkış alıyorsun,

Kim ki elinde kırbaç, hükmediyor aslana,

Sakınsın, kin tutmada, çünkü korkak aslan da,

Aslan kin tutmada ise, insan olur o zaman.

Hayvan ise kırbacı şaklatır da şaklatır;

Şimdi sende o kırbaç, bir ucundan sapına,

Yarın senin değil o, çok güvenme kırbaca!

Ulaş Başar Gezgin/13.12.2001
GROTESK GECE

Bir oyun çıkaralım seninle bu gece,

Evet bir oyun, bir oyun…

Oyuncu olsun seyirciler bu sefer,

Evet olsunlar…

Zam isteyen işçi, eğilip bükülüşü tümden,

Titremesi ellerinin, yılların yorgunluğuyla;

Sarkıverişi bir garsonun, cafcaflı bir lokantada…

Hepsi… Hepsi olsun…

Evet olsunlar…

Ve çünkü biz küçüle küçüle,

Büyüye büyüye ve şimdi biz,

Daha fazla her perdede, daha az,

Doğuşu, ölüşü, dirilişi bir insanın birebir,

Cenk yorgunu süvariler, baldırı çıplaklar…

Evet onlar da olsun… Olsunlar…

Anlaşamadık henüz… Kaç perde olsun oyun?..

Anlaşamadık doğru… Nerede geçsin olay?..

'Dekor' diyorum 'dekor…' 'barok mu gotik mi olsun?'

O tirat benim olsun!.. Yoo… Senin olsun…

Varsın almasın alkış, erken ötüşü kuşun…

Varsın, çıkmasın bu kez, geceleyin çıkan ay…

Olsunlar, o da yeter… Olsunlar, tek olsunlar…

Judocu jestleri ve judocu mimiğiyle,

Bir balet repliğiyle, arşınlamak sahneyi…

İlan-ı aşk ederken, bekleyen sevgiliye,

Pazarcı ağzı ile, 'seviyorum ulan!' demek,

Önemsiz nasıl olsa, kimi öyle sevmişin…

En ışıldak sahnede, oynamak, en siliği…

Aydınlıktan sözetmek, en karanlık sahnede…

Evet olsunlar, dursunlar orta yerinde setin…

Ya ışıklar? Kesik mi? Puslu mu? Ne olsunlar?..

Hangi renk hangi hissi, büyülerce göstersin?..

Yedi renkli gökkuşağı ne tarafta olacak?..

Birleştir yedi rengi; çıkmıyor gökkuşağı…

Yağmur lazım olacak, onun için, herhalde…

Kenardan mı, önden mi, ner'den ışısın sahne?..

Bunları çok önceden düşünürüz sanmıştım…

Sahnede, tüm ömrümde, yanıldım ben her zaman,

Yanılgı da olsun evet, değil mi ki insan var…

Yeter o bile yeter, okşayışın sahnede,

El edişin, sevişin, kucaklayışın düşü,

Yeter o bile yeter, sen anne ol güneşe,

Senden çıksın o vakit, bütün o gezegenler…

Yeter o bile yeter; sarmala, kavra beni…

Bir oyun çıkaralım dedim mi daha önce?..

Demediysem diyorum; evet, evet, bir oyun…

Söndürüp ışıkları, yakmayalım bir daha…

Dalga dalga edelim, bizde susan ne varsa…

Dalgalarca uzayıp kısalalım bu gece…

Evet evet, bir oyun… Hem oyun hem bu gece…

Ulaş Başar Gezgin/06.12.2001
GUADANYA 040977

Dağınık kumlara çizdiğiniz harita,

Duvarımda asılı durmada hala...

Solmuş olmalı çoktan, elimizdekilerse,

Gizleyemem daha fazla, sevgili Guadanya...

Kalbim şimdi, kıyıya vurmadadır...

Şimdi kalbim, kıyıya vurmuş balina...

Bu belki son nefesi, kollarınızda,

Belki ilk nefesi, kimbilir Guadanya...

Kumsal kadar uzaksınız şimdi siz bana,

Şimdi siz bana, okul önlüğü gibi yabansı,

Gelgiti, koşup dönüşü rüyalarımda,

Dalgaların, size en yakın zamanlarım Guadanya...

Üfleyişi rüzgarın, sanmayasınız boşa,

'Siz' olacak kadar uzaksınız şimdi bana, belki de daha fazla...

Ve her bir silkelenişi incir ağacının,

Yara açmada dilimde, hem ne çok, Guadanya...

Yo... Buz tutmadı henüz, yurdum olan okyanus,

Dalgalar kıyıyı vurmadı daha...

Güneşin doğuşuna az zaman yok öyle ya,

Batışı güneşin, ne yeni, Guadanya...

Göğe atılan sular, karışıyor yine suya,

İlerliyor ağır ağır, zarif korsan gemisi,

Yaklaşmadadır sisler ardında pususever donanma,

Ne önemi var bunların, senin için Guadanya?..

İlişmedi bir kez olsun deniz anaları sana,

Deniz kestaneleri öyle çok dikenli ama,

Bunların, bütün bunların, gerçekten ne önemi var,

Bitmedi mi şöminede odunlar, Guadanya?..

Mahzun dursun çoğu vakit o zaman âmâ fener,

Ot bitsin, kuru kuru, kırıklı kayalarda,

Göğün, yerin, denizin söylediği insana,

Duyulmasın daha fazla, bundan böyle Guadanya!..

Bilinmesin notlu şişeler, defalarca saldığım suya,

Bakışın, sesin, gülüşün, bilinmesin yürüyüşün...

Bilinmesin, hep sır olsun, varlığın da yokluğun da,

Yakın olmaz benden uzak, kimseye, Guadanya...

Dağınık kumlara çizdiğiniz harita

Duvarımda asılı durmada hala

Solmuş olmalı çoktan, elimizdekilerse

Gizleyemem daha fazla, sevgili Guadanya...

Suya bırakın o balinayı, iyisi mi Guadanya,

Doğar yeniden 'siz'in 'sen' olduğu yerde o...

Suya bırakın ellerinizi sevgili Guadanya,

Doğsun şimdiye dek ölmüş ne varsa...

Ulaş Başar Gezgin/21.01.2002
(İmece dergisinde yayınlandı)
Bkz. http://www.imece.org/dergi/kis2002/guadanya.html
GUADANYA 5 MİLYAR

Güney'de Tay'dır Guadanya,

Musonlara yakalanır...

Kuzey'de daha çok, Lap'tır,

Gece-gündüz aşağılanır...

Batan teknesinde Somalililer'in

Onyedisi-onsekizi Guadanya'dır.

Kimi geceler Çeçenistan'da,

Yarısını ciğerinin, sel alır...

İran'da deprem olur, o yıkılır,

Rastlanmasa da adına atlaslarda...

Kimileyin Tutsi'dir Afrika'da,

Ancak, daha çok, zenci diye anılır...

Avustralya'da yerlidir, Amerika'da da,

Ahıska Türkü'dür Rusya'da, parya sayılır...

Az sayılmaz çektiği, Polonya'da,

Şenlikli günlerinden mezarlar kalır...

Şili'de zencidir, zenci, Peru'da,

Uymaz "dur" emrine, hemen vurulur...

Eski dünyada, yeni dünyada

Ondan bahsetmemek, isabet olur...

Seni bir şişeye koyacağım Guadanya,

Büyüyecek o şişe, salacağım suya...

Sığsın diye şişeye kocaman dünya,

Seni kerpiç evlere savuracağım...

Ulaş Başar Gezgin/ 29.06.2002

HATIRLAR MISINIZ?

Hatırlar mısınız,

Bacaklar yorgun,

Arşınlamakta idiydik ıslak sokakları...

Pencere önlerinde zarif saksılar?..

Çiçek Pasajı henüz açıktı...

Sahaflarda eski-yeni kadın dergileri...

Ramak vardı dukkanların kapanmasına...

Talihimiz henüz daha ters dönmemişti...

Islanmıştık, dahası karanlıktı...

Sicaktı ellerimiz, titrek değildi...

Çocukluk, bir hatıra fotoğrafı...

Tranvay ağır ağır ilerliyordu...

Ses seda kesilmişti, ortalık ıssız...

Avucumda ne küçücük, ne sıcacıktınız...

Aktarma yaptığımız tüm dolmuşlarda...

Bıraksam belki de uçacaktınız...

Hatırlar mısınız,

Şöyle capcanlı,

Çocukluk düşlerinizi, gençlik düşlerinizi,

Buğulanmadan bir sefer de, gözleriniz sizin?..

Sayası gelmiyor insanın, yaş ilerledi mi...

Sanki kendi düşüyor sahafa insan...

Tüm kadehler sizin için şimdi bu aksam...

Talihimiz henüz daha ters dönmemişti...

Koşmaya, yürümeye pek hevesliydik...

Mesut ederdi bizi, çocuk cıvıltıları...

Çocukluk, kimi zaman keskin bir ıslık...

Seğiriyor gözlerimiz şimdi daha çok...

Ses seda kesildi mi ürperiyoruz...

Avucumda ne küçücük, ne sıcacıktınız...

Bundandır, torunlarım hep sizin isminizde...

Sarılırım dünkü gibi onlarda size...

Belki şimdi çok erken, "bitti herşey" demeye,

Alt tarafi yetmiş yaş, uzun yıllar var daha...

O zamanlar ne küçüktük, yirmilerdeydik...

Avucumda yine küçücük, yine sıcacık olun!..

Tekliyor kalbim benim, siz olmadıkça...

Ya hep atıversin o ya kendiniz durdurun...

Ulaş Başar Gezgin/17.12.2001
HELVALI ŞİİR

-Serhat Güney'e-

Oniki denizciydik biz, oniki denizci…

Biri ben, biri kaptan, yedi tayfa, yok gerisi…

Deniz, burgaç burgaç yarılıyordu,

Rüzgar, ner'den gelir nereye giderdi kimbilir…

Tahin helvası almıştık limanda bir çocuktan,

Lime lime olmuştu gözbebekleri…

Sanki dün, o gün değilmiş gibi uzak,

Sanki yasakçasına, bir kez dünden konuşmak…

Yükselen dalgalardaki alçalan, o karaltı,

Sanmıştık ki tombul bir balıkçığın yüzgeçi…

Küçük ama benim olan ve köhne kamarada,

Yeni gemiler çizerdim, birgün yapılır diye…

Simitle kandırılan, uyanmayan martılar…

Kimse görmemişti henüz, düşüverdiklerini…

Siliyordu yerleri, beresi kulağında,

Bir futbol takımına gönül vermiş o tayfa…

Ansızın gördük onu, geminin kenarında,

Ama nasıl düşmüştü suya küçük helvacı?..

Atladı hemen tayfa, usta bir yüzücüydü,

Tuttu kolundan amma, gelmiyordu; gelmedi…

Gömülünce bir anda, sulara o ilk tayfa,

İkincisi atladı, çıkamamak üzere…

Gördük ki üçüncü de çıkmadı su üstüne,

Kestik ümidimizi, yardım çağıracaktık…

Oniki denizciydik biz, oniki denizci…

Biri ben, biri kaptan, biri tayfa, yok gerisi…

Ben bu işe of dostlar, bilseniz nasıl şaştım…

Yırttım çizdiklerimi, ben bu işi bıraktım…

Helvacı olacağım, bir liman meydanında…

Oniki denizciden, sekiz kaldı geriye…

Helvacı sayısıysa, ne bir eksik ne fazla…

Ulaş Başar Gezgin/06.03.2002
(Ağır Ol Bay Düzyazı dergisinde yayınlandı)
ISLAK ELDİVEN

-Sanadır bu şiir, ey minik çocuk-

Kesildi elektrik, sen mumları yak!

Uzaklardan dedem benim her an gelebilir,

Keman çalar, testi kırar sofrada,

Reddeder tüm aile, evlatlıktan onu...

Dedem benim ne hovarda ne kabadayı...

Uzak tut sen o mumu, yanıma yaklaş...

Gölgeler "başkası bu" der iken gözlerime,

Ben ki şoför mahalinde, bir küçük kız çocuğu,

Şarkılar söylerim duraklar boyu...

Bir buğulu cam mı idi "Eminem"?..

Mumun yanıp sönüşü, yağışı yağmurun,

Belki sana dedemi ninemi anlatır,

"Kardeşsiniz siz!" diye kandırılan aşıklar,

O nikahtan yalan yere caydırılmıştır...

Nikah: Bir gün kala rafa kalkmış bir dosya...

Babam –söndür o mumu da söndür, mumu da söndür-

Metruk bıraktığı fakültelere, bir daha, yemin olsun,
dönmedi bir kez daha,

Aklında tutmuşluğu bütün o rakamları,

Doldurmak için belki, ömründeki boşluğu...

"Benim kızım hiçbir zaman, istemedi benden para"...

Annem –mum niye yanıyor, niye yanıyor o mum?-

Okumuşsa köylük yerlerde, kentli olmak için miydi?

Uyarmak içindi belki, evet öyleydi,

Önlük ile gece gündüz top oynayan kızını...

Bağırmadı annem bana, bağırmadı bir kez olsun...

Söndür rüzgardan evvel, rüzgardan evvel...

Neler anlatacak kimbilir, hikayeci dedem sana,

Çevresinde toplanan tüm o köylüler,

Dinliyorlar ağız açık, yok yere değil...

Başkaları anlatsın hikayesini onun...

Sönmüyorsa sönmesin, mumdur alt tarafı...

At sırtında haytanın, berduşun teki,

Çubuk tutar kardeşleri, nanay kendisi...

İşi gücü anlatmak, aktarmak derdi günü...

Anlatırsam, çok kişinin, roman olur yaşamı...

Elektrikler geldi, sen şu işe bak...

Bugün giden, bir anda yine kesilebilir,

Döneriz eski yaşamlar, eski aşklara...

Gözlerin ne kadar çok, geçmiş yorgunu...

Dün koyduğu yerde bulamıyor, insan dünyayı...

O da ne? Gözlerinde birkaç damla yaş,

‘Bakma sen’ diyorum, ‘bakma sen ellerime’,

O kadim sahafta, raflar tozluydu,

Ne kirli ellerim, -bundandır- doğru...

Bu kadar zor sorular sorma... Bilemem...

Hayır, geçmişte, gelecekte değil sorun,

Yağmurun bütün derdi tek şu anladır,

Gerisi ıslak, ıssız, sessiz sokaklar...

Bir beden bu kadar çok, elbet ıslanmamıştır...

Burnunda yeni açmış, sırılsıklam bir akasya...

Gözlerinin gerisi mutlak, sürgündür!

Kıvırcık saçlı küçük çocuk da olmasa,

Kim yapacak kış kıyamet, kardan adamları...

Gitme, bende bırakıp böylesi bir boşluğu...

Düşlerimi veriyorum, ellerimi sana...

Gitme! Buharlaşmada bir gölet oluyorum.

Yitirdiğim o yerdedir benim o ellerini,

Birşeyler bırakıyorum içimden sanki,

Zor oluyor, -evet öyle- tüm bunları yazması...

Yazmalı ki küllerinden bir şehir doğsun...

Daha sokul, yanıma gel, şöyle yanıbaşıma gel,

Buruk gelmede ise de hikayem sana,

Bende ne oyunlar var, bende gülünç öyküler...

“Yanlış numara” diyorum, “orası bura’ değil”...

Kaş göz arasında nasıl, göğsüme düş doldurdun?..

Dönüp dolaştırdık biz, adamakıllı lafı...

Sarhoş muyuz, niyedir bu çarpıntı bizdeki?..

Niyedir kulağımda, bir kanaryanın sesi?..

Bilmezdim titremenin upuzun sürdüğünü...

Elimi tut... Çok kişinin roman olur yaşamı...

Oysa az kişininki, yaşanır roman gibi...

Elini ver, yaşayalım öylece bu romanı...

Çok okuduk, yaşamak(,) sırası bize geldi!..

Islak durur eldivenin ne zamandan beridir?..

Ulaş Başar Gezgin/14.12.2001
İBRAHİM

-İ. Fırat Kaplan'a-

Benim adım İbrahim. Adım İbrahim...

Kurşun yediğimde ben ayağıma,

dediler ki `git köyüne, yok bizde ilaç`...

Ner'den bilebilirdim, kırk gün sürecek...

Benim adım Ibrahim. Adım İbrahim...

Postalımı kaç gün oldu hiç çıkarmadım...

Tayınım oldu benim yolda bulduğum otlar...

Ner'den bilebilirdim, Manisa bunca uzak...

Daha çok yürüyorum sancıyınca ayağım,

O yanım öbür yanım kurt ölüleri...

Neler ediyor insana; kurda kuşa ilişen açlık...

Adım sanki daha fazla daha benim, İbrahim...

Yemen'de dedem benim bilememişti,

Kavuruverir imiş, eski dost güneş...

Tarlamızda ipince öyle masum duran kum,

Dönüyor koca çölde, namlı zalime...

Bizim köyden olmalı şu küçük çocuk!

Demek ben köyüme vardım nihayet!

Kızım! Yavrum benim! Hatça'yı çağır!

Nicedir görmemişim, varsın bu yana!

Bir haftalık ömrüm kalmış geriye...

Madem ki yolda kırk gün, bir tam ömür sayılır,

Hat'çam, sen yaşlarını gayrı iğri dök,

Hamza efem döker iken üzerime toprağı...

Benim adım İbrahim. Adım İbrahim...

Bir taş bile kalmamıştır üzerimde, su dökümlük...

Ulas Basar Gezgin/09.01.2002
İKİ NEMRUT'A TRİYOLE

İki Nemrut tanıdım ben, biri sensiz biri senlen...

Gerçek değillermiş de resmeder gibi düşlerimi,

İşte bak uzanıyor eteklerde dağ köyleri...

Ve dolanıyor, hiç bitmezce, o çamurlu patika...

İki Nemrut tanıdın sen, biri bensiz biri benlen...

Evrenin ilk anından beridir vaaar idi onlar,

Onlar kim mi? Eli çamur, yüzü çamur çocuklar...

Ve o yan bu yan kaçan, koyunları kuzuları...

İki Nemrut tanıdım ben, aynı anda hepi birden...

İnsanlar kadar açlar değil mi ki onlar da...

Kurt ulur çakal ulur çoğu zaman dağlarda...

Ve uyuyamaz gece, yabansa bur'da insan...

İki Nemrut tanıdım ben, dorukları kar ilen...

Tutuklaşır kentliler, yorulur ayakları,

Yük olur sırtlarına, kentte bıraktıkları,

Bağırarak konuşurlar, çığ olur tüm etekler...

İki Nemrut tanıdım ben, kıyıdan değil taaa derinden...

Başımı bıraktım ikincisine, tam da yanına tanrı
başlarının,

Bacaklarımı verdim birincisine, yıkanırken ılıkçana
suyunda o dağın,

Olduğum yerdeyim artık, ne geri ne ileri...

İki Nemrut tanıdım ben, ırakçasına gözlerden...

Şimdi ben, yekpare bir bedenden ibaret, şimdi ben,
yürüyemez, düşünemez şimdi ben...

Şimdi ben bu kentte, bir küçücük gövde, seyirlik bir
ucube, ikiz kulelerden, pencerelerden...

Şimdi ben ne kaçabilirim senden, yetişebilirim ne de
sana...

İki Nemrut tanıdım ben, kolsuz başsız, yekpare
beden...

Şimdi ben, atamam uzaklara adımımı, anlatamam derdimi
sana, dilim yok, yok boğazım...

Şimdi ben, düşünemem seni, düş göremem, türkü de
yok... Yok ki ağzım...

Şimdi ben, hepten düşsüz, pusatsızım daha çok...

İki Nemrut tanıdım ben, ne idiler bilmeden...

Şimdi sen, fesleğende kardelende topla beni;

fesleğenlerinde, kardelenlerinde Nemrutlar'ın...

Şimdi sen, düşlerini kar suyuma doğayım, okşa beni
dünkü gibi, uzağında insanların...

Şimdi sen, taşı beni şifa için dağlara...

İki Nemrut tanıdın sen, tahta kapılı evlerden...

Şimdi sen, baş ol bana, düşünmem için seni tekrar, düş
için, türkü için, derdim anlatmak için...

Şimdi sen, bacağım ol, götür beni doruklara, bir
varayım göreyim bir, gözüm olsun gözlerin...

Şimdi sen, bana bırak, yıldızlar toplamayı...

İki Nemrut tanıdın sen, okunuyor gözlerinden...

Ne arasın uzaklarda, karlı dorukları onların, ne
arasın düştenmişçe dağ köyleri, çocuklar...

Çıkarmayasın bereni, o dağ kokulu bereni...

Unutmayasın sakın, ağlar belki bu dağlar...

Şimdi biz, dünkü gibi gelincik toplayalım...

İki Nemrut, yüreğimde iki ateş parçası...

Ulaş Başar Gezgin/16.09.2001

IL PAGLIACCI

-Leoncavallo'nun 'Il Pagliacci' adli opera yapıtından esinlenerek-

Yalnız güldürmesini bilirim ben, bu gelir elimden...
Dahası, yalnız başkasını, yalnız başkasını...

Yalnız güldürmesini bilirim ben, işim bu benim...

Dolaşırım sokaklarda, para atarlar,
Vakit bulduklarında onca gülmekten...
Peşimde mahallenin tüm çocukları...

En çok kıvırcık saçlı kız çocukları...
En çok onlar gülüyor kırmızı burnuma...
Soğukta daha fazla kızaran burnuma...

Kimi zaman bir kumpanya bulurum...
Hokkabazlık, cambazlık yapıp bir sirkte,
Yemek için üç kuruş bir şey alırım...

Ağladığım şimdiye dek görülmemiştir...
Hep tutarım kendimi, akmasın diye boya...
Boyaların aktığı henüz görülmemiştir...

Yalnız güldürmesini bilirim, yalnız güldürmesini...
Bulunmaz öte yandan, beni bir güldüren...
Şöyle yerlere yatıracak, saracak, içten...

Yalnız ağlayarak bakabiliyorum çıplak göz ile,
Tüm dünyaya, gece çıkan bütün o yıldızlara...
Yıldızların düştüğü henüz görülmemiştir...

Üşüyor ellerim, yaklaşıyor son,
Madem ki vakit geldi, terlik giymeliyim...
Ev halimle bulmalı ölümüm beni...

Bir palyaço olarak yaşadımsa da,
Bir çocukmuşçasına ölmek isterim,
Soğuğun beyaz eli dokunduğunda...

Ben de bir kez olsun gülmek isterim…

Ulaş Başar Gezgin/19.12.2001
İLAN

Yıllar, yüzgünler, binlerce an sonra,

Yaşanan olayın tümü, şöyle anlatıldı bana:

Hayır, kaçırılmamıştım, sanıldığının aksine:

Satmıştı babam beni, -hem anam- altıyüz milyona…

Ben nasıl anımsasam? Bir günlük, küçücüktüm,

Yaşamla tek bağlantım, memesiydi annemin,

Bir kez gördüm onu da, anne sütü bir kez gördüm,

Gerisi, yabancı ellerde, inek sütüydü ömrüm…

Alamayınca babam, söz verilmiş milyonu,

Durmamışlar, karakolda almışlar soluğu…

Geri verilmişim ben, anamın kollarına,

Bana ihanet eden anamın kollarına…

Bütün bunları bugün, bir küpürden öğrendim:

Eskiydi, sararmıştı kanepenin altında…

En genç fotoğrafımı soluk küpürde gördüm,

Sormam asla babama, gidip komşuya sordum:

Yaşanan olayın tümü, böyle anlatıldı bana,

Yıllar, yüzgünler, binlerce an sonra…

Doğrudur, insan bir kez yoksul olmaya görsün,

Bebeğini de satar, kendi yaşamını da…

Ben bunca düşük olan bedelime yanıyorum,

Dün altıyüz milyondum, şimdi kaça giderim?..

Tabii, bu da pazara bakar; arz-talep meselesi;

Fiyattan kırmak lazım; arz, talepten fazlaysa…

Günlerdir dolaşıyorum, kafamda bir soruyla:

Ner’den satın almıştı; aç, hain annem beni?..

Gerçek annemi ben;

Ben gerçek babamı;

Ben kardeşlerimi;

Arıyorum çok zamandır…

Ulaş Başar Gezgin/09.04.2002

İlgilisine esin kaynağı:

http://www.radikal.com.tr/veriler/2002/04/09/haber_34309.php

İLYAS'IN HIDIRELLEZ'DE, 5 MAYIS 1972'Yİ 6 MAYIS 1972'YE BAĞLAYAN GECE SÖYLEDİĞİDİR

Ölümsüzlük suyundan içtim Hıdır… Gel sen de iç bu sudan…

Bundandır yıldızların yalnızlıkları, her birinin ayrı ayrı, bundan…

Bak seninle ne barışlar göreceğiz, bak seninle ne kuşatmalar…

Savaşlar niye var bildin mi Hıdır?.. İnsanlar ölümlü olduklarından…

Bambaşka yaşamlarıyla milyonlarca insan, Hıdır… Yaşıyor hepsi,

Beş kıtada, yedi iklimde, doğur doğur beş milyar insan…

Ölüyorlar, yerlerini başkaları alıyor Hıdır… Kimse

bizle kalmıyor,

Onlar için hayıflanman boşunadır; boşunadır fanilere
acıman…

Değil mi ki kısacık ömürlerine –Hıdır- bilirler
sonsuzluğu sığdırmayı da…

Unutulmuyor değil mi ki sonsuzluk için, kendinden
ötesi için öylece vurulan…

İçmedikçe bu suyu, bu saydam suyu –Hıdır- başka türlü
olmayacak yaşamın,

İç şu suyu, hiç eser kalmayacak görüntünde etten,
kemikten, damardan, kandan…

Hem bir kez içtim değil mi ya bu suyu –Hıdır- yalnız
kalacağım sensiz… Sonu yok bunun…

Kim doğacak güneş, kim yağacak yağmur, kim olacak
akıntısı suların sen olmasan?..

‘İç!’ diyorum şimdi bunu, ‘iç sen bunu!’

İp geçse boynuna, ölmeyeceksin o zaman…

Yaradı içtiğin su, yaradı kutsal kase, yeniden
doğuyorsun,

Ateş çaldığın gibi –Hıdır- balmumu kanatlarla,

Kırdığın gibi zincirini köleler pazarında,

İçsin tüm insanlar bu suyu Hıdır!

Yaşam ancak o zaman yaşam sayılacaktır…

Ulaş Başar Gezgin /7 Mayıs 2002
İŞ ARIYORUM

Efendim, sizi böyle rahatsız ediyorum,

Biliyorum rahatsız ediyorum,

Ama ne yapayım, iş arıyorum...

İstanbul'da doğmuşum, tam çeyrek asır önce,

Trafiğe kapatılmış Boğaz, doğduğum gece...

Mesih gibi büyütüldüm taaa başından beri...

İlkokula gittik evet, küçücük kardeşimle,

Okuma-yazma öğrendik başka dillerde,

Öğrendiğim başkaca bir dilin alfabesi...

Sonra bir bakmışım ki Sen İgnatyus'tayım öylece,

Benden daha geyiğini görmemiştir o Lise,

Bitirdim sekiz yılda İgnatyus Lisesi'ni...

Mühendis çıkıverdim sonra, ner'den estiyse,

Geçip gitti dört yılı gençliğimin, boş yere,

Düşündüm çok, sevemedim mühendislik işini...

Sonra aldım pasaportu ve bu soğuk ülke...

Kayıtlıyım bir ünivers'tenin embieyine,

İki yıl kaldı, vatandaşlık alacağım iyi mi...

Kardeşim de burada, okuyor iyi yerde,

Kafalı kız, belliydi, lise senelerinde,

O'na yaptırırdım hep, ağır ödevlerimi...

Su sızmadı aramızdan bir gün olsun, bir an olsun,

Ah bir de beyzbol oynamayı bilseydi...

Oysa o hep "seksek oyn'uyca'm" derdi...

Yardım edeyim soran varsa nasıl göçmen olunur,

Bur'da tüm sülalemiz... Elbet bilen bulunur...

Kardeşim de buralı biriyle evlensin bir de...

Unuttum söylemeyi, bir de eş arıyorum:

Bakın fotoğrafıma, ben ne yakışıklıyım,

Hem söylemesi ayıp, altı dil biliyorum...

Dar kafalı babam işte,

Göçetmemiş daha önce,

Fırsat varken yerleşmeye...

Yok efendim memleketi,

Varsa yoksa memleketi...

Suç babamda; doğamadık, büyüyemedik bu ülkede...

İş arıyorum işte, tüm bu niteliklerimle,

Gireceğim eminim, bol maaşlı bir işe,

Önceden de Fruko'da bir süre çalışmıştım...

Çok zengin olacağım, bol para, köşk, yat, araba!

Ticaret yapacağım çeşitli ülkelerle,

Ellerim yağda balda, geçecek ömrüm böyle...

Lakin bir derdim var ki, rahat söyleyemiyorum:

Kaç gündür böyle bu hep; hiç düş göremiyorum...

Kaç doktora göründüm, kar etmedi reçete...

İçimde günlerdir ben, bir boşluk duyuyorum,

Onu ben, beyzbol ile, basketle dolduruyorum,

Dediler şiirdedir, herşey şiirde, şiirde...

Bir şair bulunuz bana, Allah rızası için,

Dertleşeyim onunla, düşlerim geri gelsin,

Yaşamımın bir anlamı benim de olsun yedekte...

Sonra ben o şairin düşüyle avunayım,

Her bir şiirinde ben, sarılayım yaşama,

O derin, saçmalayan türden olmasın ama...

İş arıyorum işşş! Yok mu işveren?!

Eş arıyorum eşşş! Yok mu bir bilen?!

Düş arıyorum düşşş! Bir gören yok mu?!

Ulaş Başar Gezgin/16.09.2001

1.
2. KADIN ENTERNASYONELİ'NDE
3.
4.
5. -Ulaş Başar Gezgin-
6.
7.
8. I
9.
10. Kod Adı: Leyla
11.

12.
13. Sayrı duruyor elim, yüreğim hasta,
14.
15. Bir isim veremiyorum şimdilik sana,
16. Bağlayıp bombaları karnına,
17.
18. Yaşam için ölümü tercih eden kız!
19.
20.
21.
22. Belki Ramallah'taydın bir Mart sabahı,
23.
24. Belki Kudüs'te küçük bir dükkanda,
25.
26. Yakılmıştı köyün, bir uçtan bir uca,
27.
28. Gem vuramaz olmuştun duygularına...
29.
30.
31.
32. Bu şiiri ben şimdi nereye bırakayım,
33.
34. Kazdırayım dize dize hangi mezartaşına,
35.
36. Önce Filistin, sonra tüm dünya, vatanınsa,
37.
38. Savuruyorum her bir harfi dünyanın dört yanına!
39.
40.
41.
42. Savruluşu gibi yüreğinin senin, durulmazlığı gibi,
43.
44. Savruluşu gibi çocukluğunun, genç kızlığının,
45. analığının,
46.
47. Savruluşu gibi yedi kat toprağın göğe,
48.
49. Savrulsun bu şiir de, kabus olsun zalime!
50.
51.
52.
53.
54.
55. 26 Nisan 2002/ Ürgüp yollarında
56.
57.
58.
59.
60.
61. II
62.
63. Gida (Guida)
64.
65.
66.

67. Üç fe bir ge geliyor aklıma,
68.
69. Portekiz dendi mi bana:
70.
71. Faşizm, futbol, fado
72.
73. Ve hünerli elleriyle Gida...
74.
75.
76.
77. Yirmibeş Nisan Bindokuzyüzyetmişdörtte,
78.
79. Devrim oldu Portekiz'de,
80.
81. Dün kutladık coşku ile,
82.
83. Elimizde karanfiller...
84.
85.
86. Namluda çiçek var namluda kalem,
87.
88. Namlunun ucunda Salazar,
89.
90. Kimsenin burnu kanamayacak,
91.
92. Değil mi ki cephede halk var!..
93.
94.
95. Dün fadoyla ağlayan milyon insan,
96.
97. Bugün de kadife seslere ağlıyor,
98.
99. Zafer sevinci, faşizme karşı,
100.
101. Gida'nın gözlerinden okunuyor...
102.
103.
104. Üç ge bir fe geliyor aklıma,
105.
106. Portekiz dendi mi şimdi,
107.
108. Bir geldi mi gitmiyor o,
109.
110. Gida, Gida, Gida, fado...
111.
112.
113.
114. 26 Nisan 2002/ Nevşehir yollarında
115.
116.
117.
118.
119.
120. III
121.

122. Hüüdma
123.
124.
125.
126. Estonya'nın anlamı yok...
127.
128. Anlamı yok başkentin, taşranın, iç bölgelerin...
129.
130. Estonya, bir kapalı kutu...
131.
132. Henüz keşfedilmemiş, örümcekli mağara...
133.
134.
135.
136. Seninle giriyoruz o mağaraya,
137.
138. Kimlerden saklanmıyoruz ki, nice zalimden,
139.
140. Ateş yakıyoruz, ısınıyoruz, duvarlarda resimler...
141.
142. Büyülüyor bizi, resmedilmiş ne varsa...
143.
144.
145.
146. Eli elimde, kolu kolumda Hüüdma'nın,
147.
148. Çiçek topluyor daha çok... Daha fazla papatya...
149.
150. Resim çekiyor, yok banyosu yaşamın...
151.
152. Avucunda bir yaşamla öylece duruyor Hüüdma...
153.
154.
155.
156. Kararıyor hava, yağmur yağmada,
157.
158. Islanıyor papatyalar, güvercinler, develer...
159.
160. Bulamadıklarımızın tümünü açıklarda,
161.
162. Bir oyukta bulacağız belki de Hüüdma...
163.
164.
165.
166. 26 Nisan 2002/ Nevşehir yollarında
167.
168. (İngilizce çevirisi için bkz. Huudma in Gezgin's Yearbook of Poetry, 2002)
169.
170.
171. IV
172.
173. İva
174.
175.
176.

177. Dişlerinin arasındaki kocaman boşluklara,
178.
179. İnciler, mücevherler dolduracağım,
180.
181. Bir elimde Bulgar votkası, Mila'yla,
182.
183. Yüreğine bir güvercin sığdıracağım...
184.
185.
186.
187. Çıplak memeleri Sofya heykelinin,
188.
189. Kaç çocuğu emzirdi yıllarca...
190.
191. Uçtu elinde tuttuğu baykuş ve tacı,
192.
193. Diyorum ki sana yakışır daha çok, sevgili İva...
194.
195.
196.
197. Kırmızı bardaklarda akıp giden midir yakut?
198.
199. Yüzüğündeki taştan mıdır gözlerin?
200.
201. Karanlıkta daha bir parlıyor onlar,
202.
203. Çıkamıyorum, onlarda Boğaz'ın akıntısı var...
204.
205.
206.
207. Ben bu dünyanın dört köşesinde,
208.
209. Senin heykellerini yaptıracağım,
210.
211. Kalkmadıkça sınırlar dünya üstünde,
212.
213. Özledim mi heykeline sarılacağım!..
214.
215.
216.
217.
218.
219. 26 Nisan 2002/ Nevşehir yollarında
220.
221.
222.
223.
224.
225. V
226.
227. Anna
228.
229.
230.
231. Her mevsim gül açtığından mıdır ki Litvanya'da,

232.
233. Kutup kadar yakın olduğundan mıdır Ekvator’a,
234.
235. Oynuyor parmakları klavyede Anna’nın,
236.
237. Şimdi kaygılıysa da rahatlayacak Anna...
238.
239.
240.
241. Söz olmaktan çıkıyor sözleri karanlıkta,
242.
243. Yepyeni bir ülkeyi anlatıyor bana,
244.
245. Kısa, kumral saçları, uzun tırnaklarıyla,
246.
247. İşte şimdi karşımda, baharı gelmiş Litvanya...
248.
249.
250.
251. Rus kadar Litvanyalı, Litvanya Rus’u Anna,
252.
253. Bir eli Kutuplar’da, öteki Ekvator’da...
254.
255. Ne yaşadı, neler gördü sormuyorum,
256.
257. Sormasam da anlatacak nasıl olsa...
258.
259.
260.
261. Diyebileceğim çok şey yok sana,
262.
263. Yalnız; yitip gitmesin canlı hatıran,
264.
265. Yaşamın tek armağanı insana,
266.
267. Yanlış paketlerden çıkıyor her zaman Anna...
268.
269.
270.
271.
272.
273. 26 Nisan 2002/ Avanos yollarında
274.
275.
276.
277.
278.
279. VI
280.
281. Guadanya
282.
283.
284.
285. Hey gidinin haymatlosu... Vatansızı hey gidinin...
286.

287. Görecek miydim seni de burada...
288.
289. Kimliksiz, pasaportsuz, kokartsız, yaka-kartsız...
290.
291. En sahici sen duruyorsun burada Guadanya...
292.
293.
294.
295. Nicedir tutmamışım ellerini, öpmemişim nicedir...
296.
297. Nicedir yaşamışım da, daha çok yaşamamışım...
298.
299. Güvercinliğe dönmüş göğüs kafesim...
300.
301. Soluyor havayı... Ama ne hava...
302.
303.
304.
305. Peygamber böceği gibi midir ki?..
306.
307. Yusufçuk mudur gelincik midir?..
308.
309. Bir an için yakın olan ne varsa bana,
310.
311. Uzak düşüyor, bir hayli uzak, bir anda...
312.
313.
314.
315. Geçti papatya mevsimi... O vakit değil bu vakit!
316.
317. Her yerimize taktığımız saatler,
318.
319. Hep ‘bu da bitti! Bu da bitti!’ diyorlar bize,
320.
321. Diyorlar ki ‘dönüş yok’ defalarca...
322.
323.
324.
325. Zamansızsın sen, anladım, sevgili Guadanya...
326.
327. Zamansızsın, vatansız olduğun denli...
328.
329. Göremem ki zamansız bir varlığı, duyamam ki...
330.
331. Bundandır, tatlı bir fısıltısın yalnızca,
332. kulaklarımda...
333.
334.
335.
336.
337.

26 Nisan 2002/ Ürgüp

KARANLıK ÖPÜŞÜ SUYUN: KÜÇÜK BALıKÇı

Nedir bir balıkçının derdi günboyu, küçük balıkçı?..
Balık, rüzgar ve de tuz?..

Yosun tutmuştur şimdi, o enkazın dibi... İster
hatırlama hiç, istersen aklında tut...

Yalandır, yakın olduğu adaların bu kadar çok;
rüzgarsız olduğu denizin, yalandır, tümden...

Yalandı, gözümle gördüm; uçmaz insan, yüzemez kuş...

Doğu'dan doğduğu güneşin, Batı'dan battığı yalan...

Devrilir tüm kayıklar, gerçektir rüzgar! Bütün dallar
kırılır, yapraktır düşer,

'Seçme!' diyorum sana, eli boş dönmektense; bir daha
evine hiç, dönmemeyi; yo!

Hem bir balıkçının nedir derdi günboyu?.. Dalga alır
rıhtımda saçları küçük kızın...

Bir açar kapatır hava, düştü düşecek yağmur...
Tutamazsın kendini; ille açılacaksın...

'Açılma!' demiyorum küçük balıkçı, ufuklar senin! Unut
kıyıyı, artık, denizin çocuğusun...

Bir ben bileceğim bir ben bilecek bir ben; son çıkışın
olacağını bu çıkışının...

Başladı mı bir kere, su almaya kayığın; hoş geldin
sefa geldin o zaman aramıza...

Ancak o zaman senin olacak, tüm bu deniz tüm bu gök...

Şimdi öyle büyüdün öyle büyüdün sen küçük balıkçı,

Kimseler kimsecikler, seçemez artık seni;

Bu kadar küçüldün işte büyük balıkçı...

Balık, rüzgar ve de tuz, hep solak, hep pes,

Kıyıdaysa insanlar, hep tıknefes, yorgun hep...

Karanlık öpüşü suyun... Sarmalasın su seni...

Ulaş Başar Gezgin/01.12.2001
KESİN LAZIMDI

Seninle konuşmam lazım... Konuşmam lazım!

Sana öte dünyaları anlatacağım,

Dalgaların yaladığı puslu feneri,

Bir kez olsun güngörmez fokları, balıkları...

Gözleri –ay vurdu mu- buğulanır,

Buğulanır adamakıllı, nergisin...

Sana öte dünyaları, öte dünyaları...

Seninle konuşmam lazım. Konuşmam lazım!

Kötü bir haber sana: Kısadır ömrümüz,

Biz gidecek, evren bur'da kalacak...

Kötü bir haber sana: muaf değil gözlerin...

Hangimiz sağ kalacak, bugün, yarın, kimbilir...

Kim kimin tabutunu –kimbilir- taşıyacak?..

Hangimiz tabutları, tabutları...

Seninle konuşmam lazım. Konuşmam lazım!

Elleri tutmaz olacak akordeoncu kızın,

Söylemez olacak dili, Makedon ezgilerini...

Simitçinin gözleri, düş çürüğüdür...

Mahallenin delisi hep vakur hep şen,

Bu maskeli balo da –evet- bir son bulacak...

Issızlaşacak tranvay rayları, rayları...

Seninle konuşmam lazımdı. Konuşmam lazımdı...

Ya sen geç kalmıştın, ya ben ketumdum biraz,

Fırsatımız olmadı hiç tomurcuklanmaya,

Harap, virane kaldı Tabaklar Mahallesi,

Yetmedi gücümüz düş onarmaya...

Tüm dünyaya –söyle- nasıl çadır kuruldu...

Seninle konuşmam lazımdı... Kesin lazımdı...

Ulaş Başar Gezgin/16.10.2001
(İmece dergisinde yayınlandı)
Bkz. http://www.imece.org/dergi/eylularalik2001/kesinlazimdi.html
KIZKALESİ'NDE ONÜÇ İSKELET

Kızkalesi'nde onüç iskelet...

Dururlardı nicedir, yerin altında,

Çapraşık, gelişigüzel onüç iskelet...

Tek kalanlar onlar, kanlı bir günden,

'O gün' dedim, 'bir tür küçük kıyamet',

Ağır yaralar almış çoğu göğsünden...

Yoksaydığından beridir insan insanı,

Sürmededir böylece bu kanlı cinnet...

Bir cinnet ki çileden çıkaran insanı...

O nedir ki, yaz demeden kış demeden,

Mezarlığa çevirir tüm yeryüzünü?..

Bilemez bunu insan, bir kez ölmeden...

Birkaç yıla kalmıyor canavarlaşıyor,

Bir kez açan bu dünyaya gözünü,

İnsan bundan olacak, hayli karamsarlaşıyor...

Ölüler yeniden doğsun! Zincir kırılsın!

Cennet de cehennem de hemen yıkılsın!

Kızkalesi'nde onüç iskelet...

Kabul etmesi çok zor, yaşananları...

Otuz santim derinlikte onüç iskelet...

Toprağa karışmıştır, delik deşik mintanı,

Bıyığı bitmemiş henüz, kime etsek şikayet?..

Sahabı olmayanın yerde kalıyor kanı...

Uzak değil hiç ölüm, insansoyuna,

Olmadık vakitte bulur insanı,

Güvenmesin hiçbir yiğit, boyuna posuna...

Bir 'dur' sözü duyarsın arkanda ve durmazsın,

Hayal meyal hatırlarsın bir el silah sesini,

Ne başlayıp ne bitti, hiç mi hiç anlamazsın...

Kızkalesi, Kızkalesi olalı beri,

Görmemiş olacak böyle bir günü,

Kıyamet denilen şey süpürecek herşeyi!..

Ölüler yeniden doğsun! Zincir kırılsın!

Cennet de cehennem de hemen yıkılsın!

Ulaş Başar Gezgin/22.10.2001
KÖTÜRÜM ŞİİR

Uzun koridorlar… Koridorlar upuzun…

Ter içinde kalan doksanlık nine,

Yeni nöbet değiştirmiş hastabakıcı,

Bitmek bilmez gecelerce bitkin düşmüş refakatçı…

Burada sessizlik kadar zehir de solunmaktadır…

Burada, sessizlik kadar zehir de, ayışığı da;

Burada, yabancılık, burada özlem;

Burada kesik telefonlar, kanlı peçeteler;

Erimektedir şimdi, tersdüz serum boyunca…

Erimektedir şimdi; damarlarında,

Koridorun boğucu havasını, mezarsılığını,

Heyelan gibi düşen bir çocuk çığlığını,

Ayağı yüksekte tutulan o anneyi,

Taşıdıkça o,

Hayat ondan belki de daha fazla,
Uzaklaşmaktadır…

Yediğini çıkarıyor –ama ne çıkarış-

Biçimsiz damlalarda, bu lanet hayat…

Okullarsa yakın olan, doğumevine en çok;

Ölüm evine en yakın mekan burası işte…

Burası işte, pusulanın şaşırmışlığının

Herşeyin, heryerin üstünde durduğu…

Burada saatler geri duruyor, yalan yok…

Geçmek bilmeyişi saniyenin, dak'kanın,

-Yalan yok- burada, gözkapaklarındadır,

kapalı gözkapaklarında, büyük küçük hastaların…

Yalan yok, uzamıyor bur'da gündüzler, hayır…

O lanet sancıları, hangi gün hatırlasın,

Belleğini batık bir gemide bırakan kaptan…

Elindeki kolundaki yanık izleri…

Kim, ne için, -neye yarar- bunları yazsın…

Acı… Çekildiği zaman acı… Acı, içteyken acı…

Aralık kapılardan –yol yok- anlaşılmaz o…

Ulaş Başar Gezgin/23.02.2002
Cerrahpaşa Ortopedi Servisi
MAVERİK

Bir atkısı vardı, doğrudur, çıkarmazdı hiç bir zaman…

Önceden sezerdi belki, tüm yağmurlu günleri…

Yalnız yağmur mu ki; fırtınaları, düştü düşecek
yıldırımları…

Şimdi bir karanfil koyuyorum mezarına, kuruyor birden…

Küçük kara balıktı; kaynağını soran, nehrin…

Düz yürümeye meyilli bir yengeçti daha çok…

Titrediğini görmedim hiç, görmedim seğirsin bir kez
gözleri…

Bunun için midir ki peşinden yürüdüm hep?..

Delik deşik sayılır şimdi, mintanı, gömleği;

Aynıdır yine de, dün ne idiyse…

Yün eğirecek kadar ince elleri;

Kaba elleri, top dökecek kadar…

Rahat uyu şimdi kardeşim, sen rahat uyu;

Yetecektir şimdi tümüne, sade duruşun,

Sen bir korkuluksun artık, düşman kargalara,

Bir dalgalandı mı atkın, kaçıp gidecekler…

Uymadın ya sen hiç bir kanuna,

-yerçekimi dahil, birleşik kaplar dahil-,

İşte bu yorgunluğu, bu reddiyeyi,

Artık bir başka dünyada dindireceksin…

Ulaş Başar Gezgin/14.08.2001

ORTODOKS BIR RAHİBE DERDİ Kİ -ÇOOK ÇOOK ESKİ ZAMANLARDA, YÜRÜRKEN SOKAKTA-

Ve dün seni Surp Agop Mezarlığı,

Ve dün seni Evliya Kul Kabristanı,

Ve dün seni Sen Avgustus Maşatlığı

Yapan şey ne idi?..

O ne idiydi ki, bir baştan bir başa aşıverirdi

Rum atlılar, yaz, kış, hazan demeden...

Ortodoks bir rahibenin gözlerinden görmedeyim şimdi seni...

Düşün bir; mezarlar arasında seyir masaları,

En iyi Boğaz manzarası meftalara olunmuş ki tahsis,

Herkes bahri onların gördüğü yerden görmek istemekte...

Dahildir yabancı heyetler, harp divanları, sirk cambazları...

Ortodoks bir rahibenin dudaklarında telaffuz etmedeyim şimdi ismini...

Şimdilik yalnızca burada, yalnızca burada içiliyor mezarlıkta,

Ben senin yarın öbür gün alacağın hali de bilirim;

Her yere dağılacak mezarlar, bunu söylemeli öncelikle,

Ve mezar bakışlı olacak her bir insan,

Manastıra sığınacağım hemencecik...

Ortodoks bir rahibeyim -yalanım yok- şimdi...

Ve doğrudur taksim edildiği, bu kentin sularının,

Beyzadeler, uzun uzun yıkansın diye,

Çatlasın diye dudakları küçük çocukların...

Hep dipte kalsın böyle olacaksa,

Su yoksa, herkesin ağzı kurusun...

Ortodoks bir rahibenin kutsal su kasesinde -gör, bak-
nasıl bir damlayım şimdi...

Kent kararıyor kimi zaman bir anda,

Kömür mü soluyor yorgun insanlar,

Soluklarını mı tutuyorlar daha çok?..

Bu tranvay yolculuğu belki bir son bulacak,

Ama bilet gösterelim şimdi müfettiş beye,

Ve şöyle süzecek bi', hayranlıkla beyaz tenimi,

'Güneş yüzü görmemiş oluyor bunların yüzü,

Bembeyaz, düşünsene, bir tek daha ver...'

Diyecek yarenine bir rakı sofrasında...

Ortodoks bir rahibenin bin yıllık ak yüzüyüm şimdi...

Çok tören oluyor bu aralar kilisede,

Vaftiz elbet... Düğün tabii... Ama daha çok cenaze...

Bir şeyler duyuyorum tütsüler arasında,

Çeviriyorum yüzümü, sağa sola, arkaya,

Hayır... Yitip gidene böyle yetişemiyorum...

Süzülüyor parmaklarımdan takdis suyu, dökülüyor...

Ortodoks bir rahibenin ellerinden kayıp giden, benim işte...

Haykıracağım bir gün taş sokaklarda,

Sabaha karşın, henüz karanlıkken haykıracağım!

Diyeceğim, 'beni sırtlayacak bir tabut bir gün,

Dün kimi sırtladıysa, sessiz, usul usul,

Beni titretecek' diyorum, 'titretecek beni!'

Ve çıkacağım umarsızca çan kulesine,

Bu kent için son bir kez çan çalacağım,

Boynuma bağladığım çanın ipiyle...

Ortodoks bir rahibenin çanın çalışıyla inip çıkan artık buza kesmiş bedeniyim şimdi...

Ulaş Başar Gezgin/13.08.2001
PEYNİR GEMİSİ YÜRÜTÜYOR LAFLA PEYNİRCİ

Kuruluyor pazarlar, dolup taşıyorlar amma,

Boşalacak buralar kalmadan akşamına...

Yok işte yeni bir şey, peynirci cephesinde...

Dil peynirim var benim, dile benzer, kayar dilde...

Dertlileri cezbedecek tatlı dilim de,

Hoş sözler boşanacak bir ağzım da var...

Bıraksanız, konuşayım bir?...

Kelle peyniri var, koltukta... İki karpuz...

Bir kalıbın yanına, bir çift zeytin koyunuz,

Aç için bu dediğim, şah sofrası olacaktır...

Şahın açlığı da, açlık sayılmalıdır...

Ellerimle erittim şu eritme peyniri,

Yani elim de var, kolum da var.

Sarmalar kimi zaman, kimi zaman kol büker

Bıraksınız, sayacağım nasırlarımı...

Gençten çocuklar tanıdım, iplik peynirini,

Boyunlarına doladıklarında kimbilir kaçıncı kez,

Lanet ettim yaptığıma bu katil peyniri...

Dinamitten pişman olan mucitlere sorulmalıdır...

Bitişik kaşlıların olsun, kaşkaval peyniri...

Çatılır kimi zaman bunca işe kaşlarım,

Kendimi en çok ben, onlarla anlatırım,

Bıraksanız, sığdıracağım, sitemdir kaşlarıma...

Tel peyniri, bıyıkları tel tel çıkan delikanlılara,

İnek cenahının imansız armağanı...

Nasıl ki görülmemiş şimdiye dek, bıyık yiyen,

İstemiyor olmalılar gençler, almayı bundan...

Hangi eller daha iyi, yapar otlu peyniri,

Kandilin ışığında yoğuran köylü kızdan...

Van'ın kapanmış tüm yollarında kışları,

Kentlilere inat olsun, büyücek otlar biter...

'Hangi eller' diyorum 'hangi eller',

örebilir örgüsünü örgü peynirin, çözebilir

hangisi, kıyabilir hangisi çözmeye...

Bana kalırsa Bakır'ın peynirini, ben hiç
satmayacağım...

Gizliyorum nasıl yapılır Urfa peyniri...

Gösteremem kimseye peynirhaneyi...

'Peynir ağacından topladım' diyorum çocuklara,

İster inanın siz de, ister inanmayınız...

Ellerine tutuşturduğum, vardiya çıkışı,

Genç, yaşlı işçi kadınlara, tulum...

Duman çekerlerse de günboyu onlar,

Bir tulum parçasıyla salim olurlar...

Size ne çok söyledim, loy kirli hanım,

‘Peynirsiz yaşanmaz işte, yaşanamaz’ diyorum...

Geçerse de bir çırpıda, tüm kiri elinizin,

Kaşardaki delikleri kimseler tıkayamaz...

Yıllardır kendime, şudur sorduğum:

Teleme bir yana dünya bir yana,

Hiçbir işe yaramaz, peyniraltı suyu muyum?

Ben hep peynir şekeriydim belki daha çok...

Bilmesin istedim, kimse bilmesin,

Peynir hastalığına tutulduğumu...

Öksürüğüm, peynir küfü yüzünden...

İplik peynirinde yürümede çocukluğum...

Değil mi ya peynirdendi yatağım,

Değil mi ya düşlerim hep peynirden...

Değil mi ya, evim, bütün elbisem,

Bütün dünya, yalan yok, peynirdendi...

Atlasın o peynirden öbür peynire,

Peynir kurdu hatta peynir sineği...

Gücüm yok savaşacak, kurtla sinekle,

Peynirleşmedeyim ben de, süt isem...

Peyniraltı suyuna banınız varlığımı...

Ulaş Başar Gezgin/16.01.2002

POSTANE’DEKİ MEMURİYETİM

Postane'deki memuriyetim?..
Evet efendim, çok eskidendi,
Postane'deki memuriyetim...

Çok söz bulamıyorum söyleyebilecek,
Memur yaşamıydı bizdeki işte,
Çok söz bulamıyorum söyleyebilecek...

Üsküdar'da bilcümle tanırdı beni,
Gelmez miydi herkes jeton almaya?
Heyecanla beklerlerdi pul uzatan elimi...

En çok yâri uzaktakileri anlardım,
Titrerdi elleri, zarfa uzanan elleri...
Bilmezlerdi onlar amma hep ucuza satardım...

Uzun kuyruklar olurdu. Ner'de o günler...
Uğramıyor nicedir, bize ahali,
Onlar neden postaneden böyle sürgünler?

Postaneler yokolacak, bilgisayar var artık,
Biz memurlar internet kafe açmalıyız, anladık...

Aha ner'de kalmıştık?: Eksildiler yavaş yavaş,
Yitip gitti elleri titreyen aşıklar, zarflar,
Mektup gelmiyor artık, bu nasıl bir iş...

Pul damgala, pul damgala, pul damgala,
Yirmibeş yıl, dile kolay, yirmi beş, tam yirmi beş,
Geçmiş bütün yaşamım pulla damgayla...

Hapishane mi olacak postane binası?
Hamam olur bakarsınız, okul olur...
Ya internet postasının nasıl olur binası?..

Dokuz altı, dokuz altı, yaaa, dokuz altı...
Arada öğlen yemeği, sefertasında,
Cumartesi açık amma pazarları kapalı...

'Böyle geçti' diyorum, duyuyor musunuz?..
Gözlerim doluyor bir mektup alsam,
Bu internet çağında, anlıyor musunuz?..

Postaneler yokolacak, bilgisayar var artık,
Biz memurlar internet kafe açmalıyız, anladık...

Ulaş Başar Gezgin/22.10.2001
(İmece dergisinde yayınlandı)
“RESİMDEKİ GÖZYAŞLARI”

Yazık ama gerçek bu, siliniyor bende yüzün...

Gün geçtikçe...

Buğulanıyor pencerenin dışındaki tüm dünya,

İnanır mısın?..

Daha çok uzaklaşıyoruz dünden, -bu gerçek-

Gün geçtikçe...

O zaman hiç durma sen, resmini gönder bana...

Bir resim... Yalnız senden oluşmalı o ama...

Yalnız senden...

Bir resim... Ondan anlamalıyız, dün vardık,

Yoksak bugün...

Çünkü gelgeç rüzgarlardan, kalamadı hiç bir şey,

-Küçük bir yaprak bile-

‘İşte budur’ diyerek, bağrımıza basacak...

Bir resim... Belki böyle telaffuz olunabilir,

-İşte böyle-

Benden yitip gitmemeye hep yeminli varlığın,

Söz tutar ve sır saklar,

Bir resme ne kadar çok sır sığabilmedeyse...

Ne kadar çok yıldız...

Bir resim, ancak bu kadar düş yüklü olabilir...

Doğrudur, bu dediğin, hepten doğru olabilir,

İnandım hep sana...

Bir resim yalnız düşte midir ki, bir an gerçek olabilir?..

Gerçek?.. Hayal?..

Bir resim, söyler misin, neyi unutturabilir?..

Özlem?.. Sitem?..

Bırak da bunu ben, kendim bakıp anlayayım...

Bir resim,

Senden yalnız bunu isterim...

Bir resmin...

‘Yok’ diyorsan, gider kendim çizerim,

garip bir beden çıkar, bir de garip yüz;

O zaman ‘bu ne biçim?’ deme bana sakın sen,

Öyle eğilip büküldü, bende hayalin senin...

Özlem... Evet, en iyi bu anlatabilir,

-En derinden bu-

Yıktıklarını bize, sarsak zamanın...

Düşlerimizin tüm fişekleri, cephaneleri,

-‘Hepsi bir anda’ diyorum-

İşte tam da bir resimde infilak edebilir,

-Resminde, aniden-

En güçlü hissettiğimiz anda kendimizi,

-Kapı kilitli, yatak sıcak, tatlı bir yorgunluk var

üzerimde uyumak için-

Bir resim, tüm dünyayı kevgire çevirir,

-Garip tabii-

Dağlar bunu söyleyecek –kulak verirsen- sana,

-Teker teker, hafif hafif-

Rüzgar.. Evet o da fısıldayacak kulağına,

-Suç ortağım bol-

Deniz, diyecek ‘göstermem, sana yeşil yüzümü’

-Ciddi olabilir...-

Yap dediklerini, zararı yok, bir resim gönder bana...

Yap dediklerini, doğrusu, boğazımı kesecekler,

-Ben de şaştım-

Dağlar, rüzgar, deniz ve ne varsa onlara dost...

-Liste kabarık...-

‘Yap dediklerini’ diyorum, bir resim gönder bana...

-Gönder, hadi gönder!..-

Ya fidye isteseler, yok beş kuruş paramız...

Daha kaç çiçek toplayacağım, de bana,

Daha kaç çiçek?

Sana taç yapacağım kocaman demet için,

-Baya’ oldu-

Daha hızlı mı soluyor yokluğunda çiçekler?

-Neden olmasın?..-

Bir resim, yaprakları kendine getirebilir...

Zaman yalnız resimlerde mağlup olabilir,

-Eminim...-

Yalnız, sondan yana çalışır başka türlü zaman,

-Kanıt bol...-

‘Zaman parazit olur’ diyorum, yersiz yurtsuz tüm düşlere...

-Vakitsiz ölümler...-

Bir resim, o zamana haddini bildirebilir...

Sen gönder bir resim!

Resmini gönder bana!

Bilerek her bir resmin,

Hep eksik olduğunu,

Her bir resmin –bilerek-

Hep yarım kaldığını...

Kahrolarak sen olmadığına,

Resmin gerçekten...

Şimdi sen uzaklardan,

İyi bak bu harflere,

Şimdi sen bu harflere,

Güzelce bir poz veresin,

Deklanşöre basılacak, okudun mu son dizeyi...

Banyo et bana gönder, banyosuz bana gönder...

Hazır ol çekiyoruz: Çıttt...

Bir resim gönder bana...

Ulaş Başar Gezgin/25.09.2001
SIRILSIKLAM

Hava karanlık, hiçbir şey yok yıldız namına...

Üstüm başım sırılsıklam...

Çıkıyorum merdivenlerden ağır ağır, arkama bakarak...

Üstüm başım sırılsıklam...

Hayal meyal hatırlıyorum çağırışını...

Yağmur yağıyor bardaktan boşanırcasına...

Yere bırakıyorum kendimi hemen...

Üstüm başım sırılsıklam...

Ellerinin titreyişinden anlıyorum...

Yağmur içe işlemede, geri durmamada bir an olsun...

Bir hayli ıslak mı ne, ağzından dökülenler...

Üstüm başım sırılsıklam...

Beni rüzgara bırak, beni ufkun her gün geçip giden
kızıllığına...

Çiğ de bir tür yağmur sayılmalıdır...

Ne yana açsan avucunu, hangi yüze haykırsan,

Üstüm başım sırılsıklam...

Bir merdivenden bir başkasına... Hayat bu işte...
Arada düzlükler...

Paltonun işe yaramadığı ortadadır...

Bunca sözcüğü, ard arda bulmadasın sen, nereden?..

Üstüm başım sırılsıklam...

Otobüse biniyor, yürüyorlar, dünden, evvelsi günden,
geçen haftadan yorgun insanlar...

Alnımda yine ıslaklık... Terlemişim...

Savruk sesler çıkaracak bugün yine, iş makinaları...

Üstüm başım sırılsıklam...

Okula giden küçükleri düşün... Her yer karanlık...

Düşün, nasıl kuruyacak, ne vakit, yağmur suyu almış
defter ve kitap...

Eğilir bükülür ateşte, lastik çizmeleri sınıfın...

Üstüm başım sırılsıklam...

"O yan" dediğin ne yan?.. Bulamıyorum bıraktığım
yerde,

Islak kirpiklerini, korugan kaşlarını, seğirişini
ellerinin, su birikintilerine...

Sen, ben, ellerimiz sırılsıklam diye midir ki,

Bütün dünya sırılsıklam?..

Ulaş Başar Gezgin/05.02.2002

ŞİMENDİFER HIRSIZI

Bugünlerde öyle çok istiyor ki canım,

Anlamakta anlatmakta bir hayli zorlanıyorum:

Bir tren kaçırmalıyım! Tren kaçırmalıyım!

Sürerek ben daha hızlı daha hızlı daha hızlı,

Göz kırpışta geçen neyse tam da ondan olmalıyım...

Değiştirseler bile namussuzlar, makası,

Kolay mı bu vakitten sonra, kesmesi hızımı...

Koca tren ve yalnız ben... Koca tren ve yalnız ben...

Bilmeyecek hiç kimse, trenle yalnızlığımızı...

Fırlasın o göstergeler daha hızlı daha hızlı!

Dünyayı yörüngesinden, daha çok saptırmalıyım...

Tünellerden geçişimiz farkedilmeyecek pek...

Not düşmeyecek memur, 'rüzgardır bu' diyecek...

Kenardaki köşedeki ahalisi evlerin,

İlk defa olacak ki, uyanıvermeyecek...

İleri! İstikamet: Gökkuşağı! Gökkuşağı!

Her bir hayvandan bir çift, çiçek böcek almalıyım...

...

Geç anladım: Gitmiyor, varmıyor oraya raylar...

Geç anladım: Ötedünyam -adı üstünde- ötede...

Geç anladım: Bu tren, dediğim tren değil...

Geç anladım: Kırdılar, makası bir tarafa...

Bugün benim düşlerim, gerçek olmadıysa da,

Ne malum yarının da, dün gibi olacağı?..

Ulaş Başar Gezgin/07.01.2001

BİR HABER: "Şimendifer Hırsızı

METZ- Fransa'da 18 yaşında bir genç, dün gece gardaki bir lokomotifi 'kaçırdı.' Polis kaynaklarına göre, akli dengesi yerinde olmayan delikanlı, rölantide çalışmakta olan lokomotifi hareket ettirmeyi ve 400 metre sürmeyi başardı. Durumu fazla zaman geçmeden fark eden gar yetkililerinin makas değiştirerek boş bir alana yönelttikleri lokomotif, raydan çıkarak kenardaki bir elektrik direğine çarptı. Direk gürültüyle devrildi. Metz demiryolları yetkilileri, hemen yetişerek lokomotifi kaçıran genci yakalayıp polise teslim ettiler. (aa)" Radikal, 07.01.2002, s. 24.

TAM KARAR OLMAZ ŞİİR

Şu gördüğün var ya, Atmeydanı'ydı,

İstanbul, İstanbul olmazdan evvel...

'Tuz limanıydı' diyorum tüm şu kıyılar...

Bakir idi tüm tepeler ezan sesine,

Zangoçlarla uyanırdı ahali daha çok...

Öyle ya, zangoçların işi ne başka...

Duyulmamıştı hiç, tren sesleri...

Bir kez iki kalyon mu çarpışmıştı,

Ürperivermişti herkes bir anda?..

Şarap?.. Evet o da başkaydı...

Fenike şarabı, Ceneviz lügatlarında...

Dağıtırdı papazlar her öğün şişe şişe...

Prenses yeni yeni uyanmadaydı...

Sürüp giden yaşamında Kız Kulesi'nde,

Aynısıydı her bir gün, öteki günün...

Doğduğuna bin pişman, hepten kederli,

Şişeler koyverirdi her gün ümitle,

Neden kimse bir şişe olsun bulamazdı?..

'Ben buldum!' diyorum, dün gezinirken,

Bir şişe... İçinde boğuluvermişti,

Prensesin yarı hapis yarı kurak yaşamı...

Çok geç kalmıştım evet, bir hayli geçti...

Bir kez bu dünyada hapis olmuştum,

Ne çok özlemiştim Kız Kulesi'niyse...

O zaman sen de yoktun, gözlerin de yok...

Zeytinlikler diyorum, yoklardı onlar,

Duymamıştı bir kez olsun sesini, şerbetçiler...

O zaman yok isen sen, eksik miydi dünya?..

Tam karar idiyse eğer, ya şuna ne demeli?:

Sen varsın artık ya, fazla mı dünya?..

Çok uzakta kaldı 'tenassur' hemşireler,

Tarihçi papazların, duyulamıyor sesi...

Günah çıkarmayaysa artık pek sık gitmiyorum...

Dünyayı bilemem ama eksiktim işte ben...

Gezmeden önce senin hayalin,

Bir ucundan bu kentin, öte ucuna...

İyice öğrenmiş bulundum, denizde olduğunu,

Yaşadığını sessizce, batıklar arasında

İnatla yaşadığını! Evet inatla!

Ben başımı bundandır ki her daim,

Başımı ah bundandır ki her yerde,

Boğazın suyuna –evet, böyle- bırakıyorum...

Çoğalmak için bir bir, eksik parçalarımdan...

Ulaş Başar Gezgin/15.10.2001
TORO LETAL'A AĞIT

I
PASEO

Babam, dedem, büyük dedem, hepisi hepisi, bilir misiniz,
Göremeden öldü bunu.
Sanırdık yazılmayacak, boğalar lehine bir söz...

Yine de yeminliyim yine de,
Yıkacağım başına lanet seyircilerin,
Tüm dünyayı, tüm evreni bir fiskede...

II
KORRİDA/KUZEYBATI CEPHESİNE

En çok sizi sevdim ben inanır mısınız,
Mısır yiyip durarak beni izleyen kız...
Anladığım kadarıyla esmer teniniz,
Daha da esmerleşmiş güney uçlarda...

Gerçi siz de kimi zaman neşelenmiştiniz,
Katil pikadorlar şiş geçirdi mi,
Koca dünya karşısında küçücük gövdeme benim...
Keşke bir defalık da gülmeyiverseydiniz...

Lakin artık sizi pek fazla göremiyoruz,
Meksika'ya bir kalem geçmiş olabilir misiniz?..
Bakıp İspanyol dağlarıyla baştanbaşta çevrili
Çöllere, bilmiyorum ne diyedir iç çekmedesiniz...

Size bir sırrımı artık verebilirim:

Bugün tüm tabelalara tos vuracağım,
Tüm tribünleri bir anda yıkacağım efendim,
Sarsılacak borsalar Madrid’den başlayarak...

Yalnızca Madrid mi sandınız efendim,
Tüm dünyayı kan kızıla boyayacağım,
Ancak kıyamet günü verebileceğim,
İsrafil suru olacak son nefesimi...

En çok sizi sevdim ben inanır mısınız,
Meksika çöllerinde siz yalnızsanız,
Sanmayınız buralarda biz de yalnızız...
Değil mi dost her yerde dost, yalnız her yerde
yalnız...

En çok sizi sevdim ben inanır mısınız,
Düşüm oldu esmer teniniz sizin,
Siz gidiyor iken efendim Yahudi Mahallesi’ne,
Bilmezdiniz yol ağzında, kimdi bekleyen...

En çok sizi sevdim ben inanır mısınız,
Ondan diyorum sizin olsun, sizin olsun boynuzlarım...
Bugün en çok sizin için, sizin için vuracağım,
Beş çeşit yedi çeşit, duvarsı tabelalara...

III
BANDERİYERO/KUZEYDOĞU CEPHESİNE

Sizin en çok sarhoşluğunuzu sevdim ben,
Baştan aşağı, sağdan sola tümden beyaz kız,
Bir kez olsun gün yüzü görmemiş olmalısınız,
Bunu vurgulamada sanki, beyaz teniniz...

Geceleri ardışık öpüşleriniz,
Bir tat bırakır bende, gitmezdi sonra,
Çalılara gidelim haydi çalılara,
Bu geceyi tüm geçmişle unutmak için birden...

Gelin görün ki siz de, siz de sevinirdiniz,
Çekti mi kılıcını o katil toreador,
Bir meşrubat daha isterdiniz satıcıdan,
Bilmezmişsiniz gibi, ne çok acı çekiyorum...

Ve hep bulunurdu biraz paranız,
Fazlası değil ama, ne fazla ne az,
Ucuz şaraplardan mıdır hep sarhoş olurdunuz,
Bense size katılmaktan geri durmazdım bir an...

Çok ama çok uzaklardan gelmiş olmalıydınız,
Başka türlücesine bakardınız yaşama,
Başka yaşama bakardınız, belki de bu daha doğru...
Arenada geçerdi benimse kısacık ömrüm...

Yazacağınızı düşünürdüm, gerçekten evet,
Boğaların da tarihini, tribünlerden...
Ama yanlış anladım, ben hep yanlış anladım,
Doğru ya, arenada yazılır tarih...

Şişeyi atmayınız bana, o boş şişeyi,
Tümden bomboş olsa da derinizin altı sizin,
Bu demek değildir ki, benimki de öyledir...
Kabuk bağlar yaralarım tüm iç organlarımda...

Sizin en çok sarhoşluğunuzu sevdim ben,
Çünkü ancak o zaman sırt çevirirdiniz,
Katil matadorlara, kanlı pikadorlara...
Alkış tutardınız bana, yalnız o zaman işte...

IV
MATADOR/GÜNEYDOĞU CEPHESİNE

Bir sabah kıyıda üşümüşlüğümüz,
Bir gece uzun uzun yol almışlığımız,
Tomar tomar düş biriktirdiğimiz bir gün...
En çok hatıralarınızla avunuyorum sizin...

Sanırım bir tek siz yanımdaydınız,
Ah bir de şu içgüdüler olmasa,
Saldırmayacaktım kırmızılara...
Ama elimden ne gelir, bozuk bir kez gözlerim...

Hissederek şimdi sonum yaklaşıyor,
Şu katili o duvara mıhlayacağım,
Dolaşsın diye boynuzlarımda arenayı baştan başa...
O haini en çok size göstereceğim...

Uzatın elinizi uzatın son bir kez,
Kapanmasın sabah olmadan, gün doğmadan gözleriniz,
Yarın yok artık bana, size de olmayacak,
Çünkü ben bu dünyayı yıkacağım bir çırpıda...

Uzun olsun isterim şimdi bu son gece,
Güneşi de parçalara ayıracağım,
Üşüdünüz, sokulun, sokulun daha fazla,

Daha fazla acı öykü anlatmayacağım...

Turnalar sökün ediyor, farkında mısınız,
Ağzınızı her açtığınızda usul usul öylece,
Bugün ben gökyüzünü maviye boyamayacağım,
Tüm evreni, usanmazca, kanımla donatacağım...

En çok hatıralarınızla avundum, en çok bakışlarınızla,
En çok meltemlerden bilirdim bu gece gelmeyişinizi,
Size düşlerimi biriktirdim küçücük bir kutuda,
Sizin olsun, zaten artık hiç düşüm olmayacak...

Or'da durmayın canım, hadi yanıma inin,
Dünyayı yıkışımı tam yanımdan izleyin,
Ve benimle verin hadi, son nefesinizi,
Hatıranızla yaşadım, onlarla ölmeliyim!

V
OLE TORO!/GÜNEYBATI CEPHESİNE

Ey şair, ölmedeyim, hem de öldürmedeyim,
Ya peki bilir miydin, insandım ben eskiden,
Belki sen de boğaydın önceden ve bundandır,
Ağlardın, o katiller saplarken o şişleri...

Ey şair, sızlarken gövdem, ne diye ağlıyordun?
Acı çeken ben idim, sırtımda koca şişler...
Bakarım sana bazen, bir şeyler olur bana...
Kimi zaman, doğrudur, ben sen olur sen de ben...

Kim yıkacak bugün peki, dünyayı tümden?
Kim yazacak geride, yıkılırken tüm dünya?
Sen misin şimdi yazan, ben miyim, belli değil...
Yıkacak sen mi onu, ben mi onu yıkacak...

Bir şiş gelir boynuna, kana bulanır kumlar,
Çoğalır tezahürat, bir kez daha düşersin,
Yıkılmaz lanet olsun, zalim'çin dönen dünya,
Yitip gider bir ağıt, rüzgarında denizin,
Boğa öldüğüyle kalır, şairse yazdığıyla,
Yeniden doğarım elbet, yine boğa olarak,
Bu döngü böyle sürer, zincirse kırılmaz hiç,
Yeniden doğarım, eyvah, yine boğa olarak...
Yine boğa olarak ben herdaim ölürüm...

Ulaş Başar Gezgin/23.09.2001
UNUTULMUŞ VARLIKLAR ANSİKLOPEDİSİ

Cilt 1: Kadınlar

Unutulmuş kadınlar ansiklopedisinde

Sana ben baş köşeyi ayırdım,

Kalbimin bir tür hatıra defterinde...

Kararıyor görüntün, yıllar geçtikçe,

Eskiyor bizim bellediğimiz şarkılar,

Yeni metro hatları açılıyor, kapanıyor,

Mağazada bir yangın çıkıyor, söndürülüyor,

Alkış tutuluyor genç zanaatkara,

Doluyor boşalıyor, doluyor boşalıyor belleğim,

Sana ben bu ciltte binlerce sayfa,

Sana ben bu ciltte binlerce madde,

Sana ben milyon hokka mürekkep verdim...

Yeni zalimler çıktı yeni mazlumlar ile,

Çıkamadı nedense, kurtarıcı peygamberler,

Acı çekiyor kapısının önünde herkes ayrı ayrı,

Herkes ayrı ayrı düşlüyor, umut ediyor, şarkı
söylüyor.

Kart yutmada ısrarlı telefon kulübeleri...

Sallanıyor kara kışa başkaldıran çamlar rüzgarla,

Hep yalnız, hep tek kurşun artık, başkaldıranlar,

İktidar oluyorlar, milyon, milyar olunca;

Unuttum onu da, kaç kişi vardı...

Unuttum ismini, yüzünü, yürüyüşünü,

Sen değilsindir şimdi belki sen,

Bilemeyeceğim bunu hiçbir zaman...

Seni ben bu ansiklopedide yüzbin sayfa anlattım,

Hatırlasaydım az'cık, bur'da olmayacaktın...

Unutulmuş kadınlar ansiklopedisinde

Kırmızı pabuçlarını yazdım, yeşil şalını...

Görülmemiştir bu kadar laubali bir madde...

Ulaş Başar Gezgin/ 31.03.2002
VAPURLU ŞİİR

İskeledeki yarı mahzun yarı salaş bir kasetçi...

Artık or'dan biniyorum vapurlara tümden kaçak...

Elimi uzattım mı bir, verdim mi selam,

İçine çekiyor beni, akışkan müzik...

İçine çekiyor beni, yok yalanı bu işin...

Dışında, taaa dışında, kapanan tüm pancurların,

Donuyor bir çocuk arka bahçede,

Kuruluyor, dolup duruyor yine de semt pazarları...

Eksilmez bir kişiyle insanlık; bu, kesin...

Bundan mıdır deniz üstü mum yaralı martılar,

Neyi gördülerse dün, simit tutan ellerde,

Bugün de başka bir şey görmeyecekler...

Solumak mümkün kasetçide soğuk havayı... Geçmişten esintilerle ürpermek mümkün...

Kasetçide iki kardeş sanki geçmişte, konuşmaktalar bugün hakkında...

Küçükken sanki bir bir azat edecek, babaları, esir düşmüş tüm bulutları...

Sakınır sanki külünü kendinden... Göğsünü sanki, sakınır kardan...

Yalnız bugünü aydınlatır yalnız şimdiyi, şehrin ışıkları...

Temenni etmedeyim kalmasını izlerin, çimento üstünde...

'Kalsın!' diyorum 'harap şehrin duvarları bir süre'...

Kaçabilir vapur belki... Yetişmek gereklidir belki... Son vapur olabilir...

'Vapur' diyorum 'aktarma da yapabilir, herşey olabilir'...

İnebilir bir kez daha, tuzlu suya filikalar...

Kaptan ile farelerin topyekün intiharı,

Önce bindirilmeyen çocuklardan olabilir...

Sussun artık gürültüler, şehre has tüm gürültüler...

Dinlensin: Sustu mu son kasetçi, canhıraş iskelede,

Kara denize karışacak, deniz göğe, gök karaya...

'Susmasın' diyorum -işte bundan- 'susmasın o kasetçi'...

Son vapurdur her vapur, bakıldı mı ardından...

Son vapurdur her vapur, içindeyse sevgili...

Ulaş Başar Gezgin/07.01.2001
YEŞİL PARKALARA GÜZELLEME

“Dört hain kurşun deymiş

Delik deşikti parka” –Cem Karaca

İnsan sığmamaya görsün içine,

Bir kenara atılırmış yeşil parkalar

Hak’katen: Sığmadı mı içlerine insan

Nereye atılır yeşil parkalar?..

Duyduk ki bir kısmı bu parkaların

Abiden kardeşe devredilirmiş...

Biliriz, eskise de yeşil parkalar,

Pekala oğul da torun da giyebilir...

Hangi terzi yamadı delik deşik parkaları?

Yoksa öyle mahzun, boynu bükük mü kaldı onlar?..

Rastlanmıyor artık, kırmızı fularlara

Rastlanmıyor artık, yeşil parkalara

Terziler mi bıraktı parka, fular dikmeyi,

Ellerinde mi kalıyor diktikleri?..

Blucin, tişört, üstüne Amerikan kepi,

Yaşasın halkların kardeşliği;

Amerikan gibi giyinmek değil mi ki, kardeşin gibi;

Halkların kardeşliği?..

Dünyanın en istikrarlı ibresi belki,

Çerçi Hüseyin Dayı'nın kirçil kasketi...

Parkalara özgürlük beyler, görüşelim bu tasarıyı...

Fularlara özgürlük! Oylamaya sunuyorum...

Bunca yıl arşın arşın dolaşmışım dünyayı,

"Parkasız, fularsız adamdan, adam olmaz" diyorum...

Çıkarın dolaplarınızdan yıllanmış parkalarınızı,

Yıllar yılı dolapta sakladığınız kimliklerinizi,

Hem yer açılır evde, çarşafları koyarsınız,

Hem yer açılır dünyada, eski çağların güzelliğine...

Yeni çağların da olur o vakit, güzelliği eski çağların...

Beyler size söylüyorum, kimliğinizi artık saklamayın!..

Ulaş Başar Gezgin/ 31.03.2002, Gazi Üniversitesi
YOKŞARKI

O şarkı hiç bir vakit duyulmadı hiç bir yerde…

Karanlık, upuzun gecelere eşlik eden;
Bir kıtadan bir kıtaya yorulmazca yürüyen;
Çiçek veren, her mevsimde, her iklimde, her şehirde;
O şarkı değildi…

Her pazar, yaralı bir ceylanmış da, seke seke gitmede;
Yükselerek perdede, her tabut görüşünde;
Taşı kırık bütün o mezarlarda gezinen;
O şarkı değildi…

Genç annenin ninnisi, yetebilir tüm evreni uyutmaya;
Yalnız sakız değildir çocukların ağzında;
Heyhat, tekerlemeler de, maniler de, tezahüratlar da;
O şarkı değildi…

Senyoludur; başa döner, bir kez sona geldi mi…
Senkopludur; aksar durur, ritim dışına kayar…
Susla biter, bekarlıdır, bemollüdür, diyezli…
Var ise o şarkı…

Neyde güzel çıkar amma, fagotta pesdir…
Bir raksa çok güzel malzeme olabilir…
Onu en çok gezgin ozanlar bilir…
Var ise o şarkı…

Yuvasından düşmüş kuşun, gökyüzüne söylediği…
Irmağın o kayayı oymadaki hazzı…
Alır onu doruklara götürür, dağda yankısı…
Var ise o şarkı…

Oysa çıkmadı o şarkı, ağzımızdan… Yo… Çıkmadı…
Senyo yok, senkop yok, sus yok, diyez yok…
Fagot yok, ozan yok, ney yok, raks da yok…
Yuva yok, kaya yok, kuş yok, doruk yok…

Duruyor notalar çekmecede öyle mahzun…
Kırışık yüzü ile bakmada, coşkulu şef…
Yanlış biliyor, bu şarkının “Yokşarkı” adı…
Daha önce çalınmadı, sonra da çalınmayacak…

Ulaş Başar Gezgin/26.12.2001
YOLCU KALMASIN

Ner’den gelir nereye gider bu tren kimbilir...
Kimbilir, yol yorgunluğunu birgün makinist,

Atacaktır, eğreti bir köy kahvesinde; tüm sürüler bir anda öylece yitecektir...

Raylar boyunca uzanan yollar, belli ki bir yere varmayacaktır...

Bandosu olmayan kasabalar ıssız; vadiye açılan dağ yolları dar...

Yılların bıraktığı, kirpiklerimize; belki de berrak sular olmayacak,

Bir tünelde düşüverecek makinist; sayaçlar, saatler, göstergeler üstüne...

Merdiven bu, bir inilir bir çıkılır... ‘Şimdi

geliyorum’ derken büfeci,

Bilmezse de en son gidişidir bu; iniş-çıkıştan böyle,
ilk defa hoşnut kalır...

Dağıttın bizi evet, ey hain hayat! Hissetmedik
arkamızda rüzgarı, bir kez olsun,

Kim toplar şimdi bizi, tüm takımadalardan; toplansın
tüm pazarlar, geç oldu saat!..

Yas tutamadık –törensiz- bıçaklanan atlar için;
bilemedik, sallanırken bir o yana bir bu yana,

Sarhoş değildi o atlar, sızılıydılar daha çok; hep
önüne bakan insan, arda kalanı ne bilsin...

Parlasın ardımızda, tren rayları upuzun; titriyorsa
elleri, güngörmüş makinistin,

Az kaldı demektir bu, o en son istasyona... Bu sefer,
son bu sefer, bu sefer huzur için...

Bu sefer, son bu sefer; haydi! Yolcu kalmasın!

Ulaş Başar Gezgin/26.11.2001
YUNGEN: ZEYREK'TE BİR UZAKDOĞULU

'Ben' diyorum, 'Zeyrek'te nicedir adayım bir'

Kimdir mi 'ben' dediğim, var ya canım: Yungen.

Çekik gözlerimle topladım çoğu zaman çöpleri

Bir geri bir ileri; böyledir yaşam çok çok...

Taşlanmadım mı sanki, kimi zaman, şeytan diye,

Değil midir sanki gökyüzü, hepimizin...

Ama derttir dolaptır nedir bilmedim...

İşlemez aklım, güneşten gerisine...

'Güneş' diyorum, sadık dostumdur,

Nereye gitsem hep vardı o,

Vızgelir ona, tırıs gider,

Değişmişliği yüzyılların, hükümdarların...

Doğrudur, el açarım ona uzun uzun,

'Güneş' derim, 'nereleredir gidişin?..'

Başka işin yok mudur, ne yaparsın yukar'da,

İyice ısınır hava bir anda, anlarım: Dinlemededir beni...

Tek kelime anlamıyorsunuz benim sesimden,

Hoş; ben de sizden birşey anlıyor değilim...

Yaşayıp gidiyoruz böyle insan insana,

Güneşledir benim, tek yarenliğim...

'Ben' diyorum 'Yungen', ya siz kimsiniz?

Elinizi vermez misiniz bana soğuk günlerde,

Üşürüm çünkü ben de cami avlusunda...

Ne dediniz? Duyamadım sesinizi...

Ulaş Başar Gezgin/10.08.2001

10.20.2.2 Ulas Basar GEZGIN

Ulaş Başar GEZGİN

Ulaş Başar Gezgin, 25 Mayıs 1978'de İstanbul'da, Alibeyköy'de, bir öğretmen ailesinin ilk çocuğu olarak dünyaya geldi. Babasını, beş yaşındayken yitirdi.

Üsküdar Sokullu Mehmet Paşa İlkokulu'ndan sonra, 1989'da, (babasız ve yoksul ilkokul öğrencilerini sınavla alan, İngilizce eğitim veren, parasız, yatılı) Özel Darüşşafaka Lisesi'ne girdi.

Üniversite hayatına 1996'da Boğaziçi Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık dalında başladı. Rehber-psikolog olarak stajını, Galatasaray Lisesi'nde tamamladı. 2000 yılında, bu bölümden mezun oldu. Yüksek lisans tezini Boğaziçi Üniversitesi'nde Sosyal Psikoloji alanında verdi. 2000 ile 2002 yılları arasında aynı üniversiteside araştırma görevlisi olarak çalıştı. 2001 yılında, Galatasaray Üniversitesi Felsefe Yüksek Lisans programına kabul edildi. Bir yıl Fransızca hazırlık okudu. Dil sınavını verdi. Hollanda'da, Rotterdam'da, Erasmus Felsefe ve İktisat Kurumu'nda İktisat Felsefesi doktorasına kabul edildi. Yine Hollanda'daki Tilburg Üniversitesi'nde toplumsal dilbilim alanında beş yıllık bir araştırmacılık işine kabul edildi. Ancak üniversite yönetimi, Türk olmasını gerekçe göstererek çalışma izni çıkarttırmadı. Bu nedenle Erasmus'ta okuyamadı.

Mersin'de yaşamaktadır.

"Yit(iril)en", "Okyanus Gibi" ve "Nikah Memurunun Son Nikahı" adlı öyküleriyle Gençlik Kitabevi Öykü 2000 Yarışması'nda ikinciliğe değer görülmesinden daha önce, kimi şiirleri ve öyküleri, üniversite dergilerinde yayımlandı. *Evrensel Kültür* dergisi için şiir ve şiir incelemeleri hazırlamaktadır. *İmece* dergisi (www.imece.org) için çeşitli türlerde yapıtlar kaleme almaktadır. Genç bir şiir dergisi olan *Ağır Ol Bay Düzyazı* için çeşitli şairlerden çeviriler yapmayı sürdürmektedir. Kimi şiir çevirileri, şu adresten

görülebilir: http://yitikulke.hypermart.net/ . Bunun dışında, Anafilya, Çveneburi, Mizan, Okuntu, Türk Psikoloji Bülteni gibi dergilere yazmıştır/yazmaktadır. Edebiyat uğraşılarını çeşitli türlerde sürdürmektedir. ('Ez Dil ü Can' adlı bir kısa film senaryosu çalışması vardır.)

Çeşitli dönemlerde; Boğaziçi 'Jazz' Korosu, Boğaziçi 'Rock' Korosu (1997-1999) ve nihayetinde, İstanbul Oda Korosu'nda (1998-2000) söylemiştir. Bir süre, Sayat Nova Korosu'nun çalışmalarına katılmıştır.

İngilizce, İspanyolca, Fransızca, orta düzeyde Rusça, başlangıç düzeyinde Latince ve Yunanca, Portekizce, Esperanto ve Norveççe bilmektedir. Octavio Paz'ın "Alguila o Sol?" adlı düzyazılmış şiir kitabından yaptığı çeviri, 2000 yılında, Virtüel Yayınları'nca "Kartal mı Güneş mi?" adıyla yayınlanmıştır. Juan Ramon Jiménez'den yaptığı elli şiir çevirisi, "Elli İspanyolca Şiir" başlığı altında aynı yayınevince yayımlanacaktır. İngilizce'den çevirdiği Gürcü yazını tarihi konulu kitap da daha sonra basılacaktır. Bir İspanyol Şiiri Antolojisi hazırlamaktadır.

10.20.3 ULUG TURANLIOGLU

10.20.3.1 MERIÇ

MERİÇ
Gönlüm gibi dalgın, kanlı sularında,
Bir gam dünyasını yıkılırken gördüm.
Rüyaya dalarken yeşil 'Bülbül Ada'
Ağlıyan seslerle ben besteler ördüm.
Solgun bir çehreydi kâinat o akşam,
Maziyi anarak inledim sessizce,
Gölgeler erirken ufku sarmıştı gam
Ve gönül dalmıştı uyuyan Meriç'e.
Uluğ TURANLIOĞLU

10.20.3.2 Ulug TURANLIOGLU.htm

Uluğ TURANLIOĞLU

1913 yılında Pehlivanköy'de (Kırklareli) doğdu. Edirne İlköğretmen Okulu'nu ve Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nü bitirdi. Ortaokul ve liselerde Türkçe ve edebiyat öğretmenliği yaptı.

Çeşitli aralıklarla Damla adlı bir dergi çıkardı. Şiirlerini Çığır, Damla, Kopuz ve Yücel gibi dergilerde yayımladı. Hece ölçüsüyle yazdığı aşk, yurt ve özlem şiirleri ile tanınır.

YAPITLARI

Meriç Kıyılarında (1932)
Köy Şiirleri (1940)
Meriç Konuşuyor (1942)
Edirne Şiirleri (1945)
Memleket Şiirleri (1945)
Edirne'den Kars'a Kadar (1949)
Her Şey Vatan İçin (1952)
Bir Haykırış (1954)
Aşk ve Vatan Şiirleri (1957)
Bir Sarışın Geldi (1972)
Trakya'dan Bir Ses (1973)

10.20.4 UMUT TAYDAS

10.20.4.1 AKLIMI SANA ÇALDIRDIM

AKLIMI SANA ÇALDIRDIM
merhaba;
sürpriz ha ?
ümidimi kesmiştim,
dün de, ondan önceki gün de, daha önce de...
sesim yankılanıyor evde yine, bir insana çarpmıyor,
belli ki yoksun,
bugün de ewde yoksun,
son zamanlarda heyecanlar çok kısa sürüyor,
hezeyanlar etkiyor ömrüme, belki de sana,
çavuşbaşı'nın, ağıllar'ın yiğitliği war serde,
-yunus'un atının yelesinden tutmuşum,
sadece "iyi"liğime güvenip
boyumu aşkın köpeklerin arasından geçip,
şapkamın içine hedik doldurmuşum,
ne kepimi alabildi bu çağ,
ne götü kaptırdım,
seni selamlamak için açtığımda şapkamı,

aklımı sana çaldırdım-
yenilmemeyi de biliyorum,
birilerinin gönlü olsun diye yenilmeyi de,
hezeyanlar, titreyen parmaklarım,
bunları uyumadan da atlatırım,
yanına uzanıp konuşmak vardı,
ayakta da olur hiç farketmez,
oysa ki bugün de evde yoksun.
tüm bildiklerimi unuttum,
bütün bildiklerimi unuttum sana,
başka yerlerini başkaları aldı,
çamaşırlarımın beyazlığına annem şaşırdı,
dışarıya gömlek katlıyorum hatta,
kocaları işe gittikten sonra teyzelerin hallerini öğrendim,
alışveriş kültürünü, adabını öğrenmeme az kaldı,
ucuz diye aldığım mentollü şampuanın kafa derimi yakmasını saymazsak,
pek de yanlış tercihlerim olmadı,
bir de artislik yapıp üzerimde denemeden aldığım t-shirt var,
giysem, görsen büstiyer sanırsın, merak etme giymiyorum
ama saklıyorum yine de, ay çılgın mıyım neyim ?
bizim evde sürekli değiştirirdik lambaları,
bir senedir odada aynı lamba takılı, halen de aydınlatıyor,
bunu öğrendim,
bir gün baba olursam, çocuklarımız olursa, lambalar 3 ayda bir geçerse,
"evladım nasıl yapıyorsunuz ben anlamıyorum ki" demeye dayanağım var.
yemek yapmayı sevdiğimi öğrendim bu arada, söylemiş miydim ?
aşçılara gıpta ediyorum neredeyse,
bir salata yapıyorum, yiyemiyorum sonra,
tek başına olmuyor,
gelirsin diye dolaba koydum,
bugün de yoktun.
vaktim bol olduğu için değişik deneyler yapmaya fırsatım oluyor,
insanın karpuzlara benzediği doğru,
çok az şey yediğim halde, yatarak büyüdüm,
daha doğrusu bazı bölgelerimde büyüme oldu, uç verdim.
diş fırçamın üzerinde 7700 tane diş fırçası teli var,
yuvarlak hesap olması ne hoş değil mi ?
aynı markadan bulursam, karşılaştırmak istiyorum.
kusura bakma ama "ayaklarım kokmuyor" diye övünmenin çok yersiz olduğunu öğrendim b
uzun süre yıkamazsan ve aynı çorabı giyersen kokuyorlar, hem de çok fena,

nerden baksan 3 aydır bağdaş kurup oturmadım, gerisini sen düşün,
emri vaki gibi oldu özür dilerim, "düşünebilirsen sevinirim",
düşünemezsen de çok önemli değil zaten, ben düşündüm, istersen yazarım.
bugün başıma çok komik bir olay geldi,
kimseye anlatmadım, yalnız sana sakladım,
oysa ki bugün de yoksun,
güldüğüm bir şeye hiç bu kadar üzülmemiştim.
.
..
...
bugün dünün yarını,
dün yazarken yarım kaldı, araya daha fazla ayrılık girdi,
biraz moralim bozuldu, biraz daha üzüldüm,
ne güzel konuşuyorduk oysa ki,
ama sen yoktun,
ben hep seninle konuşuyorum, bunu çok seviyorum aslında
ama sen hiç olmuyorsun,
bugün de moralim çok bozuk,
bak bocalıyorum, çok dayandım, gelmedin,
eve koştum, evdeyim,
yine yoktun
bugün gerçeği öğrendim
sen yoktun...
oysa böyle bitirmeyecekti ki bu;
üzgünüm,
araya ayrılık girdi...
19.04.01 - 01.:53
Umut TAYDAŞ

10.20.4.2 ARSENIK FERSÖNÜK

ARSENİK FERSÖNÜK
bu ev, bu nemli, küflü, yıkılmış ev,
bu mercan içi kimsesizlik,
bu baygın ağustos gecesi,
saat,
sabaha karşı dört
ve içinde bendeniz;
herkesin herhangi biriyim
hiç kimsenin ta kendisi,

sabaha, daha var
                    dört saat,
duman üretmekten,
başka bir iş yaptığım yok
ne zamandır.
zira, ne üretirsen üret,
aynı sabaha uyanacaksın.
hiç kelime kalmamış yazacak,
ciğerler tarumar,
can yılgın, fer sönük,
zaman israf, çük istifa;
yeşil zeytin alsam dolaptan,
kırmızı domates, mor kiraz
da biraz
hayatıma renk gelse
veya badanalamalı mı tastamam
yapma, boş ver, kimi kandıracaksın.
aşk dediğin de, sünger değil mi zaten ?
o hep aynı sabahlardan birinde,
dört saat sonra belki,
sıkar seni bu hayat.
sonra yeniden ıslatır,
lakin eskinin pislikleri,
          hep üzerinde kalır.
vesveya, tüm bu eşşek ölüsü gibi
                              ağır hayat
adana'lı mı ?
öyleyse,
yeter artık hunca acı, bundan belli biraz,
adana'mamalı mı ?
Ahoy, şişeler şişeler
güvercin uçurdum damdan,
gök yüzünde yalnız gezen,
gözleri aşka gülen,
gine dertli dertli,
yüzden dolayı ki,
ne konuşacak, ne yanaşacak,
ne sevecek, ne acıyacak, ne dinleyeceksin,
fırsatını bulunca,
                    yatırıp...

31.08.2002 - 04:49
Umut TAYDAŞ

10.20.4.3 AÇLIKTAN NEFESIMIZ KOKMALI

AÇLIKTAN NEFESİMİZ KOKMALI
bir flütün sesinden çıkıp çınlamak var kulaklarında,
bir de ritim olmak kalçanın tok ses veren yerlerini arayarak,
kelepçeli gözyaşlarım, düşürmüyorum,
bir plağın hüzün dolu hışırtısını duyumsamalıyım sen saçımı okşarken,
sen dönmelisin, ben sana dönmeliyim, dünya bize dönmeli bir müddet,
soluyup kavurmalıyız hasreti, açlıktan nefesimiz kokmalı,
öykünmesiz, katkısız, kutupsuz,
sarılıp nakışlamalı gözleri, bakışıp uyuşturmalı kapaklarını,
sırtım dudaklarını nasıl da istiyor şimdi,
edepsizce özlemişim belli ki,
kavuşulmalı, ayrılmama tarihini yazmalı,
aşkı sağmalıyız günden, bize bir tek o lâzım,
nasıl olsa besleniriz aşkın memelerinden,
gel uzan yanıma, her şey tamam artık;
ölüm nikâh yüzüklerimiz olsun...
15.01.01 - 06:41
"hayat yılmadan bowling oynar insanoğluyla, ne güzel lobutlarız"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.4 BATAKLIGA TESLIM

BATAKLIĞA TESLİM
"Sevmesi Yasaklanan'a"
Sana acıyorum,
Kendime acıyorum belki bundan zevk alıyorum
Ama sana acıyorum
Ve kahrediyor beni her gün daha fazla.
Nasıl böyle sevdim, nerede hata yaptım diye
Düşünmekten alamazken kendimi
Halen nasıl böyle sevdiğime de şaşıyorum...
Yüreğimin sana boyadığım rengini silmek geçiyor aklımdan,
Aklımdan geçen gözyaşlarım, sana boyadığım yüzümdeki
Boyayla birlikte düşüyor yere,
Sensizliğimi Umutlarla avuttuğumu bilmeden,
Her şeyimi alırken sen,
Ve bana lazım olur diye bir küçük umut bile bırakmadan

Çekip giderken, yüzündeki o menfaat gülümsemeyle
Arkanda bıraktığın her sözcükten yeni bir tabut yapıyorum kendime.
Dizlerine yatırdığım sabahları unuttun
Kollarımın arasına teslim ettiğin uykularını,
Asi ruhumu dizginleyen aşık sesini duyurmuyorsun artık,
Emanet ettiğin yaralarıma artık tütün basıyorum,
Baldıranla ovuyorum, kanayan yüreğimi,
Beni artık şehitler arasında ara,
Özlersen, beni uçurumların dibinde bekle...
Dudaklarımdan çıkmıyor artık, sana yaşatacaklarım,
Sana yaşatamadıklarım, çok derin yaralar halinde,
Yerlerini almış durumdalar iki dudağımın arasında.
Seni beklemenin, seni özlemenin
Özlesem de gelmeyeceğinin,
Gelsen bile eskisi gibi
Bedenimde yatıya kalmayacağının
Zorla ezberletildiği
Henüz reşit olamamış yasak aşkım
Çaresizlik içinde kıvranıyor şimdi,
Ben bileklerimdeki ustura izlerini öperken...
Özgürlüğüm; can verdiğinde,
Sen uyurken başucunda,
Bana bunları da yaşatacağını nerden bilebilirdi ?
Sana acıyorum,
Tüm kapıları sana açıyorum bilmesen de,
Bensiz geçtiğin her kapı infazım oluyor,
Görmüyorsun...
Çok kolay öpebilirdim seni
Çok kolay sahip olabilirdim ben'liğine, herkes gibi
Bir cesete bile karşı koyacak gücün yoktu,
Seni güçlendirirken günden güne,
Her gece yarasalar düşlerimi kemiriyordu,
Dayanacak gücüm yoktu,
Ama hep zulada senin için saklıyordum ne gücüm varsa.
Seninle ışıkları söndürmek de mümkündü,
Ve tüm çektiklerime ortak etmek seni,
Dokunmaya kıyamadığım saçlarını
Tel tel terketmek yataklarda;
Git diyecek gücün yoktu.
Yutkunduğunda gecenin buğusundaki sesime karşı
Avaz avaz bağırmana aldırmadan,
Dünyanın en acımasızları arasında
Kendime itibar edinmek kolaydı.
Yalancı aşklarının uğultularını dinleyerek geçerken saatler,
Beni sevmediler diye ağlarken sen yüzüme,

"Şu adam rüyama girdi,
Bu kadın önümden geçti,
Cebim para doluydu,
Anneme köpek saldırdı" gibi içinde kalanları
Anlattığında kimse dinlemiyorken seni
Suratının ortasına "onlar senin sorunun" diyip
Çarpıp çıkmak vardı kapıyı
Hiçbir şey diyemez oturup ağlardın,
Yine umutlarını bana bağlardın...
Sana acıyorum çünkü bana yetemedin,
Beklemesem bile
Sevgimin karşılığını veremedin,
Ben;
Ne de olsa beni de seven var diye
Göğsünü gere gere dolaşmanı isterken sokaklarda,
Bundan aldığın güçle küçümsedin beni, sen...
Sana seviyorum demek çok zordu,
Sana sevmiyorum demek imkansız
Ama
Seni görmemek kolay,
Dokunmamak, öpmemek,
Beni sev diye beklemeden,
Sadece bendeki aşkla avunmak kolay,
Ne kadar zor olsa da kolay karşılıksız sevmek seni,
Ben yeterim kendime,
Kendi içimde,
Kendi yangınımda ısıtırım soğursa yüreğim...
Sen yok olacaksın,
Canım dediklerin canını isteyecek senden,
Gülüm dediklerin dikenlerini hayallerine saplayacak,
Aşkım dediklerin aşkını ezip geçecekler,
Aşksız kaldığına ağlayacaksın bu defa,
Beni bir defa küçümsedin,
Bin ömür ağlayacaksın.
Aşkımı bu halde gördüğüm için çok üzgünüm
Seni bu halde görmeye dayanamıyorum,
Kimbilir benimle yaşadıklarına kim el koydu,
Kim yasakladı bana söylediğin seviyorum'lu kelimeleri
Kim yalan yere yemin ettirdi sana
Ömür boyu seveceğim diye.
Ben koca hasretleri eritmeye çalışırken, düşevlerimde,
Kana boyarken hüznümü,
Beş para etmez jiletlerin öncülüğünde,
Seni kim gönderdi,
Aşkımı kundakla diye...

Ben tüm dünyayı kurban etmeye and içmişken
Sadece aşkın için
Nereden çıktı bu suni dost duruşların ?
Bahanesi nedir bu yapmacık susuşun ?
Geceleri benden hınç alır gibi sevişmen nedendir ?
Ben mi düşürdüm seni
O aç insan kalabalığına, ?
Ben mi vurdum seni, güpe gündüz, ulu orta ?
Ben mi çaldım ekmeğini sofra vakti ?
Ben mi kilitledim seni o yapmacık hayata ?
Hapsolduğun tüm zindanların anahtarlarını benden almadın mı ?
Üzerine bol gelen özgürlüğünü başucuna ben bırakmadım mı ?
Gözlerini umuda ben boyamadım mı ?
Üşürsün diye, gece gündüz aşkımı üzerine yorgan yapmadım mı ?
Tüm tuzaklarına düşmedim mi senin ?
Herkesten, herşeyden vazgeçip sırf senin, seninle olmadım mı ?
Hayatımı harcamadım mı senin için ?
Sus....
Ben biliyorum...
Seni Seviyorum...
Seni seviyorum,
Taşıyamasan da, katlanamasan da,
Korksan da bunu yüzüne söylememden,
Benimle birlikte yaşamaktan korkup,
Uzak tutmak için beni kendinden,
Benimle savaşsan da,
Değişmeyecek.
Beni yenmiş olmanın gururunu ve
Beni böyle çaresiz bırakıp
Oyun oynadığına inandırarak,
Kazanılmış bir zaferin derin sarhoşluğunu,
Büyük mutluğunu yaşıyorsun şimdi
Halime gülüyorsun,
Aşkım;
Beni öldürüyorsun,
Uzaklaşıyorum senden ve
Bu ısmarlama aşktan,
Sana tüm verdiklerime rağmen,
Bir çingene açlığıyla
Gördüğün en küçük aşk parçasına bile saldırırken sen,
Seni böyle gördüğüm için, son derece huzursuzum.
Kimsin, neredesin, nasılsın bilmiyorum,
Beni sevdiğin için mi,
Bana katlanamadığın için mi
Sana yetmediğim için mi,

Yapıyorsun bunları bilmiyorum, bilemiyorum...
Bu şehri, bu hayatı ve bû-sen'i,bırakıyorum.
Çok acı;
Sana acıyorum,
Bensiz kaldığında başına gelecekleri düşünüp,
Ne kadar güçlüyüm desen de,
Ne kadar çaresiz, ne kadar umutsuz, yıkık, biçare,
Ne kadar zayıf kalacağını düşünüp acıyorum sana.
Bana nasıl yaşamam gerektiğini öğretiyorsun,
Diğer insanların da sevmediğini, sevmeyeceklerini
Aşılıyorsun bana bilmesen de,
Üzgünüm...
Kendime acıyorum, bir oyuncu olacağım için...
sana değil asla, sana olmayacak...
Vazgeçilmiş düşlerin, ezilmiş gülüşlerin arasından,
Küçük tefek, tane parça, oldukça kaçamak,
sarılıyorum bende kalan parçalarına,
sarıldıkça acıyorum en küçük parçana,
sarıldıkça elveda...
Yazık...
Bm Umut "The Cyrano" TAYDAŞ
02.07.1998
"Benim Emulatör'lerim olacak benden sonra, onlarla yetineceksiniz."

10.20.4.5 Ben bu alkolü çekerken damarlarima; sindirirken ömrüme,

Ben bu alkolü çekerken damarlarıma; sindirirken ömrüme,
Seni içtim aslında,
Seni sarhoş oldum
Seni sallandım,
Seni hissettim, sana döndüm, sana tükendim,
Ben içerken, sen çok uzaktaydın, neredeydin nasıldın,
Yoktun, haberin yoktu,
Gözlerim çöktü; pes etmek üzereydi sensizliğe,
Gözlerim çoktu, gözlerimin önünde çoktun
Yetmiyordun
Daha fazla sen diyorsun,
Daha çok gelsen,
Sarılsam, yanılmasam, yasaklanmasam,
Saklanmasan,
Başım ağrımasa, gözlerim dolmasa, içim yanmasa,
Acılara terk ettiğim kendimi, ellerinden tutup çıkarsan kör kuyulardan,
Gelip geçiyorum buralardan; senden,
Kaldım sende, kalamıyorum,
Sarhoşum,
Alkollüyüm,
Ne yaptığımı tam olarak bilmiyorum, bedenime söz geçiremiyorum,

Bir koca boşluk biliyorum, her şey yanlış, biliyorum,
Bir şeyi doğru biliyorum;
Seni seviyorum...
11.04.99 – Pazar – 01:33....
“dayandım tekilaya beynime düşmanım, yoksun diye”

10.20.4.6 BEN-OMEN

BEN-OMEN

"Hayal Dünyamıza (ikimize)"
Sevilmeye çok geç kalmış ellerim var,
Gittikçe kaybolan derin bakışlarım, kısılan gözlerim,
Her zevki, her tadı barındıran dudaklarım;
Cesaretsiz, esaretini kabullendi rahipliğin,
Yeni yetme aşklarda bulunamadım hiç.
Aşkın sadece hüzün olduğunu bilirdim,
Sevebilmek ödülü verilmişken bana,
Sadece "karşılıksız sevmek"le yetinirdim...
Artık tüm büyülerim, kör karanlık dualarım,
Geleceğe dair minyatür umutlarım kayboluyor.
Sanırım çok geç kaldım, yaşamaklara,
Göğsümdeki ince bıçak darbelerinin derin sızıları
Ölümün çekiciliğini arttırıyor sürekli,
Tommiks'im, Swing'im, Zagor'um, Teksas'ım;
Tanrım, bırakmayın, yaşatın beni...
Boynuma ağır veballer yükledim bile bile, oyun gibi,
Taşıyamıyorum, yaşayamıyorum boynum ağır, bükük,
Yasakçı bir şehrin tam dibinde hapsolmuş,
En kirli havaları, en büyük özlemleri solumaktayım,
"özentisiz yaşamak" kaygıları taşırken içten içe,
leş yiyen, sindiren, büyük kalabalığın nezaretinde,
bilinçsiz gibi davranışlarım; yada anlamasınlar diye bilinçsiz,
istediğim hiç bir şeye tercüme olamıyor bedenim,
bendeyim, ama, hastalıklı utancımla, ben gibi miyim bilmiyorum,
Kızılmaske'm, Zembla'm, Ken Parker'ım, Jacques'im;
Tanrı'm koruyun beni...
Nefes almak bile gurbetten sanki,
Korkusuzca saldırırken, hak yiyenlere, pisliklere,
Bedeninde yaralardan bir zırhla gezen benim,
Bir çocuğun bilinçsiz asiliğine benzeyen başkaldırışım,
Dürüstlüğü hep ön planda beklemekte.
Maceracı değilim severken, sevilirken bilemem,
Kurt kapanlarının arasından tek amacım,
Sevgiliye ulaşabilmem,
Superman'ım, Örümcek'im, Batman'im Wolverine'im;

Tanrı'm, ona götürün beni...
Henüz adını bilmediğim binlerce acı geliyor üstüme her gün,
Yaşadığım her yer maskeli balo,
Herkes insan kılığında çıkmış sahneye,
Sevdiklerimi, sevmek istediklerimi maskeli görmek üzüyor beni,
Kesintisiz kaçışlarım var, kaçtığım her yerden,
Ömrümü verip, platonik aşklar alıyorum karşılığında,
Yaşamak istediklerimle birlikte olduğum bir düş ülkesine bile
Umutlanamıyorum,
Yattığım yer buz-demir, bir ömür hücre cezası yemişim,
Karanlıkla, kuytuyla, kendi sesimle besleniyorum,
Geçmişimi çalmışlar, geleceğime dair tek bir sabit'im yok,
Şimdi yaşadığım an değil ki şimdiki zaman,
Kıyısından köşesinden yaşıyoruz, zorunluluk,
Katı cellatların, kanlı giyotinlerin önüne
Bir uzatıp bir çekiyorum, kafamı,
Conan'ım, Tunga'm, Tengiz'im, Thor'um;
Tanrı'm, kaçırın beni...
Henüz doğru düzgün terlememiş bıyıklarıma
Ağ germiş aksakallının büyülü, örümcekleri,
Damarlarımdaki kana habersiz karışmış,
Birkaç bulaşıcı hastalıktan bahsediyor bedenimin spikeri,
Yüzüme işlenmiş tarihlerden motif beğeniyor,
Gelinlik kızlar,
Yüz de(sen), yüz bin defa feda ederdim tüm anlamlarımı
İşime yarayıp yaramayacağını düşünmeden,
Ölesiye susturulmuş, acımasız sindirilmiş, fikirleri
Koymuşlar ayaklarımın önüne, ezemem, bakıp geçemem,
Onlar yalnız kalmasın diye kurban ederim kendi fikirlerimi de,
Savaş bende, kin bende, nefret bende,
Ben değilim ben'de, değilim bu beden de,
Değilim ben yaşanılacaklardan mahrum eden de,
Bana kızma, bana küsme, çek kuralcıları yanına neden de,
Çocukları şenlendiren bir ıslaklık usuldan çoğalmakta üstüme,
Akıyor saçlarımdan annemin ellerindeki deterjan kokusu,
Annemin okşayışları dökülüyor saçlarımdan, ezmesinler,
Sol elimi saklıyorum her hücreme saldıran ıslaklıktan;
Babam beni gezdirirken o elimden tutardı çünkü, dökmesin yere,
Babamın hırpalanmış elinden ömür çizgime bulanmış terini,
Ama koruyamadım ıslandı sol elim.
Son çare,
Gizlemek istiyorum, kardeşlerimle yaptığım yaramazlıkların izlerini,
Çocukluğumun eşsiz hatıralarını, en masum yaralarımı,
Üzerime hücum eden ıslaklık, tüm yaralarımı döküyor vücudumdan,
Annemin okşayışlarıyla, babamın terinin yanına,

Böyle azar azar yok olmaya dayanamıyorum...
Punisher'ım, Magneto'm, Kingpin'im, Orloff'um;
Tanrı'm...
Öldürün beni...

01.09.1998
Bm Umut The Cyrano

"Döndüm İşte Sana..."

"İsmet Özel'in bir şiirini okuduktan sonra esinlenerek yazdım..."

10.20.4.7 Bes adet yesil zeytin agzimda.htm

Beş adet yeşil zeytin ağzımda, iki dilim çalıntı portakal
günlerce biriktirdiğim, çileli tekirdağlarım masada
beyaz peynir, çay kamışlı bardaklar parka
yalandan da bi arabesk sarıyor teypte
komşudan istemişim ekmeği, kuru,
bir de acı roka maydanoz almıştım, otobüste yanımda oturan abiden
başımı masaya dayamışım, terli terli,
su düşlerken
beni seyre koyulmuş bir arkadaş sevgilisi
divana uzanmış, yorgun gibi toplumdan
pide yemekte şimdi, teori ve pratikte beni süzerken
yatağımın altında gazeteler, kitaplar ve şarap şişeleri
kapı arkasında elbiselerim, hepsi birbirinden yorgun
üstelik ben gelirken bu dünyaya iki yatak ücreti ödemişim
daha rahat edeyim diye
radyasyonum kapitalizm
bulaşmasın bana isterseniz bu defa
vapurlarla trenlerle güzel kızlar kaçırayım,
bir rapunzel alsın beni babil kulesine
sen yine beni seyret bu defa, arkadaş sevgilisi
sen benimle yaşamayı adet edindin bu ara
bunlarda senin hazırlıksız aşk kazaların zaten
gidiyorum işte kendiliğimden, sakince,
beklersem arkadaşımın yüzüne bakamam artık,
sabaha kadar, güneş, eltisi rüzgar ve ben
kapanacağız taş biriktirdiğimiz odaya...
dikkat et yine beni
parmakla gösteriyorsun...
iyi geceler, arkadaş sevgilisi...

Umut "Cyrano" TAYDAŞ

"evvel zaman içinde"

10.20.4.8 BÖGÜRTÜ

BÖĞÜRTÜ

"mna kodumun kendim'e"

His, kös, köprülerinde, sözlerimde evrim,
Parasını ödeyerek yalnız kaldık,
İklim ve süklüm aykırılıklar aklımızda,
Ola ola onların müsveddesi olduk.
Gözler demleniyor, ağladıkça dinleniyor oysa,
Silik bakışlar, görmez gözlerse ferim,
Yokluğundandır tereddütün olmasın,
Habire azalırken nazariyatımdaki kelimeler,
Terk edişin mide bulandırmasın...
İnsan olgun sanıyor kendini, ben insan,
Oysa olgun, ham sanıyor kendini,
Belki sen alkol mahsulüsün,
Belki ben toplumun meyvesi,
Sen "sktiret doğsun" diye de doğurulmuş olabilirsin,
Ya ben sanki, adet yerini bulsun diye.
Tortular fikrimin dolaylarında, ebediyet bir bıçak kadar yakın,
Aynı çöplüklerde aranmaktan sıkıldım,
Bu çağın buğdayları karnımı doyurmuyor,
Hadi onu da geçtim, vakit bile geçirtmiyor,
Şimdi biraz çabayla ahmet'in kitaplığında bir isim olabilim,
Bir şirketin gururla fotoğrafını astığı bir eleman da,
Nasıl bir iç güdüyle, şalvarını bırakıp smokin giyen yılmaz güney de,
Sevdiği için çabalayan, göğüs geren, her bokun içine giren bir aşık da,
Veya böyle,
Karanlığa gömüp isli bakışları, acılardan kıvranan,
Susuzluktan salyasını yalayan bir yitik de,
oysa
Benim olmak istediğim,
Senin olmak istediğim.
Lakin hiçbir sen kendisinden vazgeçemedi ben için...
Ben;
Ben de vazgeçemedim,
Çünkü senin beni sevmen için
Benim kendimden vazgeçmemem gerekti hep.
Dünya da böyle bir yermiş

bitirdim, beğenmedim
21.02.01 - 14:20
"erkekler aşık oldu köy kızlarına da, kadınlar bir türlü sevemedi şalwarlıları"
"bir profesör amca köyden bir kıza aşık oldu ewlendi de, tam tersinin mümkünatı yok... had
Umut TAYDAŞ

10.20.4.9 (D)-(G)-(F)-(H)-IVE

(D)-(G)-(F)-(H)-IVE
Kim bilir ne kadar yakındasın bana
Ve ben, bu tanımadığım, hiç bilmediğim şehirde
Her adımımda senin de içinde bulunduğun
En toz ve en pembe hayallerimi ezerken
Bana yakında dursun diye cebime koyduğum umutlarımı
Çaldırmışken,
Üstelik uzaklaşırken yavaş yavaş,
Gitme saatim yaklaşırken üzerime
Dev bir ahtapot gibi,
Sen bana böyle yakınken,
Beni göremediğine üzülüp ağlarken,
Ben seni görmemek, sana sarılmamak için sıkarken
Ve perçinlerken ayaklarımı yere,
Muhtemel ihtimaller azalırken
Seni aramak, seni bulmak, seninle olmak yerine,
Yerin dibine gömülmüş,
Bir ucube evde oturmuş, bunları yazıyorum,
Seninle birlikte, hayata
En güzel şiirleri yazmak varken hem de...
Gidiyorum...
Umut TAYDAŞ
16.05.1999
“İnsanbul – Ümranie”
“seher vakti bir güzele ölündüm”

10.20.4.10 DJUJI Zuushi

DJUJI Zuushi
“Üstadım’a”
Ne sen biliyorsun ne düşündüğünü,
Ne ben,
Ne ben biliyorum ne söyleyeceğimi,
Ne sen.
Yaşadım dediğim bir tek sen varsın,
Ve farkındasın.
Yine korku, yine cesaretsizlik engeller,
Hiç düşünmediğim kadar kolay ayrılmayı sağladı

Senden,
Henüz küçüksün diyorsun da,
Hayatımda ilk defa küçük olduğumu
Senin karşında kabullendim.
Beni de sen büyüttün belki,
Bir haftada dedem yaşına geldim.
Gittiğinde artık,
Hayalimdeki sen büyütecek beni,
Venüs'ü bile kıskandıran dudaklarından,
Bana gönderdiğin yasak ama masum
Öpücüklerin sonunda
Karşında ne kadar dayanılmaz, zavallı olduğumu anladım.
Onlar benim olmalıydı, yalnız beni öpmeliydi diye
İsyan ettim Tanrı'ya,
Önemsemedi,
Mutluluk denileni sadece
Senin ruhunda bana gösterdi; ve geri çekti,
En mutluyum demeye az kala...
Ortada bir suç var ama faili meçhul,
Suçu kime atacağımı bilmiyorum,
Herkes haklı, bütün sebepler doğru,
Seninle yaşadıklarımıza da
Herhangi bir isim koyamıyorum, dünyada bilinen kelimelerden...
Ne sen biliyorsun ne yapmak istediğini,
Ne ben.
Ne ben biliyorum sana karşı hissettiklerimin sınırını,
Ne sen.
Bir hediye olmalı senin beni özlemen
Özlem ki; hiç kimse için böyle önemli olmadı.
Değerini bilmem için bir tür uyarı olmalı ayrılıklarımız,
Ayrılık ki; hiç kimse tekrar bir arada olmayı bu kadar istemedi.
Bir dünya olmalı senin gülüşün,
O gülüş ki; kimse bir tek gülücük için yaşamayı kabullenmedi.
Yaşanılacak her şeyi yaşıyoruz birlikteyken,
Kıskanıyorlar, engellemeye, ayırmaya çalışıyorlar,
Açıkçası ben de,
Aramızda sahte olan bir şeyler seziyorum,
İşte bu tamamen sana yaklaşmamı engelliyor,
Yada senin olmamı...
Sahte olan öpüşün mü anlamıyorum,
O kadar senin oluyorum ki o anda....
Sahte olan gülüşlerin mi anlamıyorum,
O anda sadece dinlemek istiyorum düşünmek değil,
Sahte olan sevdiğini söylediğin an mı anlayamıyorum,
Sadece onu senden duymak istiyorum, başka bir şey değil.

Sahte olan sana ihtiyacım olduğunu söylediğim an mı,
Bilmiyorsun, bunu bekliyorsun sadece,
Sahte olan, uğruna akıttığım göz yaşlarım mı,
Sadece onlar yere düşmeden yakalamak istiyorsun, diğerleri önemsiz,
Sahte olan sana sarıldığım an mı anlayamıyorum,
O kadar ihtiyacın var ki, o anda kesiyorsun dünyayla bağlarını...
Ne ben biliyorum kimin yada neyin sahte olduğunu,
Ne sen.
Ne sen sevgine isim koyabiliyorsun,
Ne ben.
Yaşadım dediğin*; iki umutsuzun beklemedikleri bir anda, bir umutla sarılmasıydı,*
Gözyaşım dediğim*; iki sulu gözün, ağlayabildiklerini kanıtlama çabalarıydı*
Mutluluğum dediğin*; iki mutsuzun ilk defa yaşadıkları bu şeye verdiği isimdi, belki mutluluk değildi,*
Özlemim dediğim*; iki gurbet treninin birilerini özlemiş olmaları gerektiği anda söyledikleri bir sözdü,*
Bebeğim dediğin; *iki çocuktan, birinin bebek, birinin anne olma isteğiydi,*
Aşkımız dediğin; iki kişinin ihtiyaçtan birbirini canım'lamasıydı belki...
"Seni Seviyorum" dediğin zaman hiçbir şey düşünmedim
Sana dediğimde sen de öyle...
Birbirimize bir tek bunu doğru söyledik belki...
Umut The Cyrano
"Sebep aramam, severim..."
14.01.1998: 14:24

10.20.4.1 DÜN YINE YATANA KADAR SENI ANLADIM

DÜN YİNE YATANA KADAR SENİ ANLADIM
mecalsizim...
hiç ummadığım,
ve varlığını hesaba katmadığım bir anda,
seni nasıl da bıraktım..
zaten bir kendim yoktur,
sana baktım, yitmişsin.
&
insanlarla uğraşmaktan,
onları derleyip, toplayıp sıraya koymaktan,
düşünmekten olasılıkları,
memnun etmek uğruna çabalamaktan,
gülmekten, kanmaktan, yalanmaktan,
bıktım, dayanılacak hali kalmadı buraların,
hayatın canım,
sana bile kalmadım,
boğazıma sarılıyorum, kinimden,

kimseyi kıramadıkça, kendime kızdım,
en azından kendimi ellerine bırakmamalıyım,
derken, hepsi etrafımda,
sen karşımda, kararımda,
seni de, kendimi de öldürmek dolanıyor
fikrimin ucuz dolaylarında;
oysa,
tanrı umudundan,
belki korkusundan
yaşamak lâzım...

&

baştan çıkardığım kendimi;
"anlanabildiklerini" göstermek için,
insanları yok ettim...
o kadar çok anladım ki,
hepsi hiç oldu;
hiç olmayı kaldıramayıp,
beni hiç ettiler...
herkes birbirinin eskisi ve
birbirimizin hiçiyiz şimdi,
ve ben baştan çıktım,
kendime hiç.

&

kadınlara
acımak gerek;
bu kadar edilgen olmayı
sindirmek kolay olmamalı...
onlara kişiliklerini verince
ne oldum delisi oluyorlar,
kişiliklerini aldığında,
kuklalar keyif vermiyor...
tanrı'ya bir kadın yaratması için izin verdim:
kadın kendini eline yüzüne bulaştırdı...
bilinçsiz ve amacı olmayan
bir şeytandır kadın;
primitif içgüdülerini aklı sanan...

&

senin bütün isimlerin vasat,
bütün hallerin sıradan,
kadın,

kendi yarattığı kahramanları bile kıskanıp,
onların kâbusu olmaya çalışmasıyla ünlüdür.
&
sebatın ve sabrın sonu ödülse,
ben ölümü diliyorum.
sadece,
ne yaptığını bilen bir kadın görmek için,
yaşanabilir...
bütün kadınlar birer vajinadan ibarettir,
belli bir yaşı geçmiş erkeklerin geneli,
kadını başka bir imgeyle buluşturmazlar...
ben neyin peşindeyim diye bakıyorum,
henüz, anların:
dün yine yatana kadar seni anladım,
bununla yetinebilirim ama sana doymadım,
hem vaktim yok, uğraşmaya,
fakat, öyle ki, sevdiğim
anlarsın...
29.06.01 - 21:18
"sana verdiğim senlerle bana hiç bir şey almadın,
ne bana bir sen bıraktın numunelik, ne de kendine kaldın"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.1 EZDIRMEK KORKUSU "intihar cesaretine"

EZDİRMEK KORKUSU "intihar cesaretine"
Dur...
Aç köpekler saldırmakta hayatıma,
Benim olmayan hayatıma sahip çıkıyorum bu defa,
Köpekler, kanatıyor, köpekler acıtıyor beni,
Köpekler; bendeki seni koparmak için saldırıyorlar hayatıma.
Biriktirdiğim, sakladığım sen'ler
Kan diye akıyor yerlere,
Tanımadığım kirli ayaklar ezip geçiyor kanımı,
Kaçabilir miyim ?
Hani kendimi alıştırmışken seninle büyümeye,
Yanımda olmasan bile,
Sesini duymasam bile,
Yüz yüze gelmesek de,
Öylesine dolu, yakın, içte yaşıyorum ki seni,
Öylesine derin, uzak, içte yanıyorum ki sana,
Yokum.

Ruhta ağır,bedende hafif hafif çileler gezinmekte,
Geçimsiz ayrılıklardan doğan
Hasret denen ölüm, avuçlarımın içinde,
Her gün binlerce kez yüzüme işlenmekte,
Aç köpekler, sen yiyenler
Saldırıyor hayatıma
Üstelik her geçen gün daha da fazla...
Yetinmemi bile kıskanıyorlar seninle,
Ölüm öyle yakın ki,
Bir zamanlar saçlarında kaybolmayı düşleyen ellerim,
Aç bir köpeğin pençesiyle, yerlerde geziniyor şimdi
Kanımdan uzak.
Beni sana getirmeyen ayaklarım,
Nasibini almış, dişleri kayışla bilenmiş köpeklerden,
Kanım; aşkımı ezdiklerinden habersiz
Serseri mayın dolaşan insanların ayaklarında,
Adım adım uzaklaşıyor benden,
Bir damlasına muhtacım,
Bir damla sana ihtiyacım.
Yere uzanıp sırtüstü,
Ölmeyi bekliyorum parçalanarak,
Yerde kalan az biraz kanıma batırıp
Sağlam kalan parmaklarımı
Yere katilin adını yazıyorum,
Yazılmış en büyük eseri yazıyorum
Yokluktan tel ter dökülmekte anılarım
Azrail köpeklere ücretlerini ödüyor
Görevlerini başarıyla tamamladıkları için..
Ben yere "aşk" yazarken
Bir damla sana muhtacım
Ölüm ki; öyle yakın...
Durma... Umut The Cyrano
13.06.1998 -"bir sen'im yok bir de benim"

10.20.4.1: GÜNAH EKERIM ÖMRÜNE

GÜNAH EKERİM ÖMRÜNE

"Mecburiyetine Boyun Eğen'e"

Uzaklaş;
Yoksa sana dokunurum,
Yoksa yasak tanımam,
Günahkâr olurum, günahım olursun,
Kaç, görme,
Görürsen hatırlama,
Hatırlarsan ağlama.

Gelme.
Yoksa sana dokunurum,
Dudaklarına konarım
Gözlerini esir alırım
Kölem olursun,
Gecelerce kölen olurum,
Didik didik ederim hayatını,
Benden başkasına yaşatmam seni,
Tarihini vururum, anılarını asarım,
Yüreğine saplarım kendimi
Bedeninde yatıya kalırım
Teninde beklerim geleceğimi
Yaklaşma;
Seni alırım,
Senin olurum,
Özgürlüğüm yoldaş olur yanına,
Sensiz düşüncelerim toprak olur,
Taparım sana, yatağına tapınak derim,
Yüzünde güneşler beklerim,
Gitmezsen sana dokunurum
Sahiplenirim seni,
Sana aşkı yaşatırım,
Daha küçük aşklara katlanamazsın,
Benimle ölürsün...
"Kavuşamayan iki dağdık, aramızda güneş vardı"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.1 GÜNEBAKAN

GÜNEBAKAN

Açıyordu günebakan *hain günden habersiz,*
Kokuyordu günebakan *her nefeste daha temiz,*

Gülüyordu günebakan *sevgi dolu, sessiz sessiz,*
Bir çocuk geldi, yaklaştı usulca,
Yanında annesi, günebakan *'dan habersiz,*
Çocuk günebakan *'ın yanına geldi ve kopardı hiç zorlanmadan,*
Ve "seni seviyorum" diyerek annesine uzattı,
Anne 'nin gözlerinden iki damla yaş döküldü,
Günebakan *'ın çiçeklerine,*
Çocuk üzüldü - sevindi,
Günlerce, susuz, topraksız kaldı günebakan,
o çocuğun sevgisi,
günebakan *'ı çürüttü.*
Sevgin, beni çürüttü...

Umut TAYDAŞ

10.20.4.1. "Habercim-e"

"Habercim-e"
Zurnanın zırt dediği yerde
Bir öğlen vakti çoraplarım kokarken
Aşık oldum, tanıştım kalbinle...
Sonraları uykularımda aradım sıcaklığını,
ismine şarkılar besteledim,
Penceremdeki çiçeğe adını verdim,
Sevdim, suladım, büyüttüm onu.
Kalemim seni yazdı akşamlarda.
Sen yoksun diye hep,
karbondioksit soludum.
Bulutlarda yüzünü aradım,
gözyaşlarımda yüzmeyi öğrendim.
Meyhanelerden atıldım akşamları,
Çocuklar gibi elimi ağzıma soktum,
parmağımla göstedim uzakları,
Amcalara pipimi gösterdim,
Deliler gibi huni taktım,
Kendimi napolyon sandım hep, bi ara,
Uyandım seni aradım,
sesini duydum, yükseldim bulutlara
Sevdim, bir seni sevdim,
istedim, sen de beni sevesin,
"Kalbimin kapısı"nı açmadım kimseye,
düşünmedim başkasını,

Zurnanın Zırt Dediği Yerde
aşık oldum sana,
Kalbim, kalbini sevdi,
Gözlerim, beğendi gözlerini,
Dudaklarım dokunmak istedi
ve
Zurnanın zırt dediği yerde
Zırttım...
Umut, 95, Kasım

10.20.4.1 HAYAT BASMA YARAMA

HAYAT BASMA YARAMA
sen beni arama, bana inanma,
yaşıtlarım "ekmeğini eline aldı"
diye anlatılırken,
ben şarabımı aldım,
annem bilmesin
sen de arama,
hayat basma yarama...
hayyam'ı okumadım, kafka'yı tanımam,
sokak çocuğuyum ben,
sabahlara kadar siner,
çekerim;
daha kendimi kendime anlatmayı
bitiremedim ki,
başkalarına anlatayım...
oysa onlar başkalarına anlatarak
bitirdiler kendilerini...
gezdiğimiz yerlerdeyim,
yerlerdeyim,
gideceğim.
ben deniz olsam, bu "kullanan"
şehri
terk ederdim...
30.06.00 - 19:24
sitambol- bejqtağşh

10.20.4.1 HAYATTAN GÜVERCIN ÇEKME CEFASI

HAYATTAN GÜVERCİN ÇEKME CEFASI
belki bilerek, kim bilir isteyerek kaybolmuşum,

zaman içinde evvel ahir bir ben gezinmekte,
güvertemde boğuşmaların yıpranmışlığı,
sandalımda koca okyanusa değmek korkusu,
senin gözlerin, ilahi deniz feneri,
"gel yanaş" gibi ışıyor gözlerin,
sesinde kız kulesi kaçkınlığı,
kimsesizlikten mi, tutulmaktan mı bilmem,
bir başka belli ki,
yamaçlarıma değiyor nefesindeki sıcaklık,
amaçlarımda kayma, taşma var, niyetim bozuk,
gitme, kaçma, umutlar arası bir ben bulunmakta mutlaka,
arayıp taramak lâzım, yıllardır dolandım peşinde,
nice tükendim kendimi, nice büyüdüm gereksiz,
biraz da sen beni ara, biraz da ben yatayım sırtımı yayıp,
üzül, özle, iste,
çileli gözlerinden şarap dökülsün,
aman hayyam bilmesin, duymasın,
dudaklarımda bol hüzün ıslaklığı,
sevdadan güzel meze mi var ?
eskilerin çürümesi de gerekli,
ki düşsünler akıldan bedenden,
ünlemler, ithaflar aradıkça,
morluklardan, çürüklerden seçilmemeli eski,
bendeki de tanrı vergisi bir ıstırabın uzantısı,
tanımak istiyorum geçmişi, kafası "zenci başı",
buna da ihtiyaç vardı...
ahu meyyal, hayli şehla dalıp gidiyor gözler,
sevdam korkar, sakın görmesin,
duvarlarda gözlerle çentiklenmemiş yer kalmamış,
gözlerde gözlerle çentiklenmemiş yerler vardır umarım,
aşkın varlığını bildiğimden beri kaçırdım gözlerimi,
yalnız sana sakladım...
ne göğsümü yumrukladım tanrı diye,
ne kendimi tanrı sanıp zayıflığımdan kaçtım,
bu eşsiz huzuru, engin ferahlığı
kadılardan da almadım,
yalnız başıma tapınaklarda da bulmadım.
koca gezegenler boş kalmasın diye mi gönderildik
ihraç fazlası kaderlere taşeronluk mu bizimki ?
ruh adında bir cüppe giydirmişler, deli gömleği

ben mi yazıyorum bunları, onun mu eseri ?
akıl da kendini ruhun altında ezdirecek kadar akılsız değildir hani...
hayat kafasını öğretmekle bozmuş,
ona şükretmedikçe, illet kesildi,
kendinden mahrum etmek için insanı musallat etti insana,
insan intikam almak için aşık oldu diğer insana...
mesken iken keşmekeş, yürek kalmaz kerbela
yüzü gülsün yeter ki, kim istemez serenat,
iki gün bekleyemiyorsun bre acemi aşık,
düşün yunus tanrı için nasıl acılar çekti ?
26.01.01 - 04:38
aklımızda 'çok bi zengin, mutlu, meşşur olacağımız günler'in göründüğü bir kahve falı,
bütün bu mutsuz-huzursuzluğun sebebi o kahve falı...
Umut "Vseinef" Taydaş
Umut TAYDAŞ

10.20.4.1 HYUMNIA PKOJGIN

HYUMNİA PKOJGİN
mor kaplamalar şık durur aynada,
safkan ve öğrenilmemiş ısırıklar işlemesidir aşığın,
ciltleyip eskileri arşive kaldırmak hata,
bütün kitapları yakmak lâzım,
kendimiz fark edebilmek için uygarlığımızı...
şehvet de hırsın bir diğer adı,
bir bankayı habire soysan artık keyif alamazsın,
çağrışımlar doğru yolu buldursun,
düşünerek pişmanlıktan öteye varamazsın...
yürekte bir ritm, niye yalın kalsın,
üzerine şan, enstrüman, melodi gerekmez mi,
tek düze ritmden sıkılır dinleyici,
bırak aşk, orkestra şefin olsun...
el pençe divan durmak da kimin öğretisi,
onların beyni bana hükmedemez ki,
teslimiyet de yine bir başka eziklik,
tembellik de bir başka teslimiyet,
yoksa tembel, yapabileceklerinden korkup kendine mi ezildi ?
ben de sarmal tarlalar aralıp gün doğumunda,
sabahları dudağımda ıslaklıklar isterim,
öyküsünü yazacağımda meçhul medeniyetlerin,

ohoooo, ama belki bir işaret,
telefon çalıyor, açayım da bakayım neymiş,
görüşürüz abi...
18.01.01 - 13:31
"Çoluk çocuk kaldı nerede, beni hayattan öldürmeyeni cam kessin."
Umut TAYDAŞ

10.20.4.11

I
Mevsim mevsim özenle büyüttüğün yüreğine
O yanılmasın diye tembih ederken
Bin yıllık tecrübeleri
Uzun uzun yaşamışlığın arkasından
Hiç kadar yaşamış olduğunu anlamaya başladığında,
Bunca yıl kahrını çekmiş ellerin,
İntihar intihar yaklaşmakta sana.

II
“Yaşadığın en büyük sevdanın arkasından,
Yüzüne gülüp geçerken birileri,
Birileri bir gülüşle, ömrünü sömürürken,
Bir gülüşe feda edecekken kendini,
Mutlu olamazsın diye haykırıyordu
Gençliğinin o bıkkın düşünceleri...
Hatırlarsın...
Hiç kimse engel olamaz derken yaşadığım sevgiye,
Ayaklarının altında ezip geçiyorlardı
Biriktirdiğin, dokunmaya kıyamadığın aşkını,
Yüzün çamur gibiydi, tanıyamadım,
Rastladığım en hüzünlü çamurdu yüzün,
Ucube fikirlerin arasında bulmaya çalışırken kendini,
Taze topladığın “mutluluk getiren” dedikleri çiçekler
Senden habersiz ellerinde solmuştu bile
Bile bile
Gecelerin en kara düşüncelerini taşırken günden güne
Fark etmesen de,
Kendi kendini öldürmek,
Kendini terk etmek gibi erken ölümler geziniyordu duvarlarında.
Tek bir şahit yokken yaşadıklarına ve
Çocuğunu kaybetmiş anne feryadıyla sarılırken kendi yüreğine
Boğazını sıkmaya başlayan yalnızlığın
En yakın arkadaşındı sana...
Adım yalnızlıktı...
Daha sen hayatım dediğin köprü altını görmeden
Sana tükenmez umutlar getiren dualar, çok uzaklara göç etmişti,

Lanetler, isyanlar, belalar yazmışken kör büyücüler
Boynundaki ömür muskasının içine,
Tutunacak tek bir desteğin yoktu,
Hatıralarının arasında...
Ömür dar geliyordu boynuna,
Çıkarıp atamıyordun."
Korkma..., korkmuyorsun zaten...
III
Yüzüne sıcak iklimleri taşıyan bir mevsim süsü ver,
Geride bıraktığın tüm hatıralara dön sırtını, kaşısınlar,
Kader, keder diye yanıp, ömür-gönül diye yağdığın gözyaşlarını,
Kurumakta olan bir göle hediye et,
Sahipsiz kalan aşkını değil,
Senin aşkından mahrum kalanların düştükleri durumları düşün,
Pahalı şaraplarla
Nasıl gülüneceğini göster,
Çevrendeki minyatür sevdalılara,
Uzan kimsenin gelemeyeceği,
Sana özel, altın sahillere,
Bir yanında emrindeki güneş
Ödül deniz, şarkılar söylesin dalgalarıyla
Sana öldü demesinler,
Seni ölü görmemeliyim.
IV
Kimse yokken,
Herkes özenirken yaşamına
kendini
İntihar intihar yaklaşan ellerinle
Paylaş...
Umut Taydaş...

04.06.1998

10.20.4.2 KALINLASIYORUZ

KALINLAŞIYORUZ
kalınlaşıyoruz...
birbirimizi öteleyerek, iteleyerek,
olduğumuz hallerimizden gerileyerek,
yiyip, içip gezerek, kemer gevşetip tıkınarak,
ahlak esnetip içimize alarak
veya içine düşerek;
vakti bol buluyoruz, yaşamayı duman,
ona buna dağıtıyoruz kendimizi,

bazen de o, bu dağıtıyor bizi,
bir hep birbirimize, bir hep biz bizimizi,
elden düşme buluyoruz;
anlarında tam kaybolmak sanki farz,
ayrılık,
kanıyoruz ki cellatıyız hayatın,
sayın hayatım,
seni çok kırıyorum,
yorlar,
yapmayın, etmeyin,
sayın,
hayatım: bir,
oysa bunu bana, bırakılmıyorsunuz;
senin hayatınız da "bir" demek istiyorum,
aklım karışıyor,
bir ona, bir buna, bir berikine, bir öncekine,
bir rezerve sonrakine, bir bana;
bu nasıl bir hayat;
ben taş yığamam...
çok bozuğum böyle olmasına,
bölünmüşlüğe, eklenmişliğe,
kime varım, nerde yoğunun,
siz kimlerin, kimlerisiniz,
niye bir değilsiniz,
niye hep herkeste karşıma çıkıyorsunuz,
sıkılmadınız mı kendinizden,
demeye ilim varmıyor,
kasavetin içindeyiz, yok damlıyor paçalarımızdan,
bölündükçe eksiliyoruz, bizi hiçinize çekiyorsunuz,
insanın kendine yeniden başlaması diye bir şey olabilir mi;
aklı olan insan buna inanır mı, duygusu olan insan bunu kendine yedirebilir mi,
kendi'ler bu kadar mı zaaflı, bu kadar mı hastalıklı,
rastladığımız yerde öldürelim,
bütün diğer hayatlarımızı;
geçen gün, sende bir kendim gördüm,
neredeyse seni kullanıyordu.
kalın yaşıyoruz...
kendimizi törpüleyebilmek için,
daha ince sesler arıyoruz,
violin dinliyoruz, tizlerden irkiliyoruz,

etrafı ince, zarif, naif eşyalarla süslüyoruz,
kalınlığımızı örtmek için,
zarif, naif, ince konuşmaya çalışıyoruz,
kabaları, kalınları yuhluyoruz,
bize bizi hatırlatıyorlar;
ne kendimiz olabiliyoruz,
ne özümüzü biliyor,
ilgi görenlere yakın olmaya çalışırken,
üzerimize giydiğimiz haller kabarıyor,
bir bir şeyler olmaya çalışırken,
kalınlaşıyoruz;
ne olursak olalım, kendimizi sevemeyecek kadar.
olsun, ben kalın olmak istiyorum.
"gitme", "dur", "umut kal",
"herşey bitsin, herkes gitsin, hepsi ölsün sen kal"
demeni istiyorum.
ben yalın olmak istiyorum,
katıksız, kaldığım gibi, tortulamadan, cüppelemeden,
kalınlaşmadan,
çok pak, hep âyan,
istiyorum, olmak,
deniyorum, uymuyor hayata,
ona, size, kendimize,
olduğumu göstermeye çalışmakla,
olduğumu olmaya olurken,
çok yoruluyorum;
çok yorgunsun,
çok anlamlı,
çok düşünceli,
yaşamıyorsun,
yaşatılmıyor,
kaldım,
kara,
kötü,
kaza,
kaşındık,
gözüm,
seğiriyor,
uyku,
ya,

kalın,
görün,
bekle,
bedava bir banka, sevdiğinle tüneyip, cilveleşmek, sonra etrafı izlemek, bir çay bahçesinden
çok
istiyorum,
baş başa,
bildiğin gibi değil,
çok
başım
ağrıyor,
ç
07.06.01 - 05.:57
"maskeli insanları gözüm hiç bir yerden ısırmasın, açma oyununa vaktim yok"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.2 KANYAK SISESINE YANSIYAN SOYTARI YÜZÜM

KANYAK ŞİŞESİNE YANSIYAN SOYTARI YÜZÜM
"skimden a$$a"
Tarih ziyadesiyle piyade salınmakta,
Akortlar çağırıyor, çığlıklarımı susta,
İçindeki nefesi dışarı veremeden
Ölüvermiş öyküsünün sayılı kahramanları,
Azdıran heykel gibi dur karşımda kımıldamadan,
İçim yandığında, gücüm olduğunda,
Karar taştığında, dik göğüslerini güneşe doğru,
Gözlerim manzaraya doysun, hazzım dursun...
Elden geçmekte ne var sanki, vakit bile almaz,
Mahreminde gezinirken seni yoklayan eller,
Sen sefanı yarına bırak, ne de olsa oyun bu,
Oysa ben de oyun oynuyordum çok kere,
Yere düşmüştüm de alnım yarılmıştı, izi duruyor,
Ben oyun oynuyordum bir kere,
Duvardaki bir demir kasığıma saplandı,
İzi çeçmek bilmiyor,
Ne zaman gözüme görünse,
Aklıma o anlar geliyor...
Oysa sen de oyun oynamıştın kaç kere !
Islıklayıp istemeden öldürdüğüm kuşlar da vardır,

Tekmelememe rağmen ölmeyen insanlar da,
Ayrılmaya çalışırken hayattan, sonuç her neyse
Bu insan illeti mutlaka akıldadır...
Gaz yağıyla ıslatıp parmaklarımı,
Bütün sevişmeleri aydınlatmak isterim,
Sırtını dönüp uyumaksa benim keyfim,
Aşığım benim bu halimden keyif alsın isterim.
Her sonraki günden önceki halimiz çocuk,
Çocukluğun tamamı kendini sanmakla geçer,
İspatlamak için kendimizi, her çabamız meydan okumak,
Var gücümüzle geçmişimizi, sözlerimizi, davranışlarımızı
Sahiplenip açıklayabileceğimiz bir yaş vardır umarım.
Buluttan yastık yapacakları zamanlar da gelecek,
Yağmurdan sonra doğan, toprağın enfes kokusu evlere de girecek,
Bizim bu sübyan romantiği hayallerimiz gerçek olduğunda,
O gerçekleri yaşayanlar da eskiye özenecek.
Maksat sevilmek, sevmek de hey
Bunun için ölmek hiç bitmeyecek,
İnsanın zavallı egosu doymak bilmez,
Tanrı öldürmedikçe
Habire sevilmek isteği bitmeyecek,
Sevilmek yetmeyince, aldatışlar çıkıyorken ortaya,
Tanrı onları günahla suçlayacak,
Şeytana yenilmek istemeyen tanrı
"Birbirini sevenleri öldürse, hem kendi doysa,
Kendi kurtulsa",
demek bizim haddimize mi ?
Yeter ulan yaza yaza
ne öldüreceğim kendimi,
Ne kurtaracak,
yemekten başka orgazm yok,
Olsa da yesek...

19.01.01 - 16:17

"ters düşmek belki kablumbağanın hayali, niye kurcalıyorsun haywanı bre beyinsiz"

Umut "The Ryrauma" Taydaş

Umut TAYDAŞ

10.20.4.2 KARAKTERCIGER

KARAKTERCİĞER

“Gui’ye...”
İsyansa isyan, başkaldırıysa tamam, ismini bilmiyorum ben
Yeter dedim ya, lanet çektim ya, olsun ne olacaksa
Acıların en büyüğünü istiyorum,
Ölümlerin en kanlısını
Kimsesizliği, bundan daha fazlası varsa hiçliği
Öc alsınlar, alnıma dayasınlar buz gibi namlusunu nefretin,
Dişlerindeki kuduz köpeği salsınlar üstüme
Beynime sülük, gövdeme çivi, yüreğime ihanet, çalışsınlar,
Muskam yok, zırhım yok, sığınağım yok ihtiyaç
Barışın, suskunluğun, uzlaşmanın sözü geçmesin yanımda,
İs yansa hiç sönmez ateş... ama İsyansa isyan, vefa borcum varsa, canımla ödenecek,
galibiyet sevincimdir intihar
öldürülmem geri döneceğimin garantisidir,
kaburgalarım arasına hapsolmuş bir güvercinin kurtulacağı gündür bu
beynimin labirentlerinde kaybolmaya şartlandırılmış düşüncelerin ellerinden tutulup çıkışa bırakılmasıdır
damarlarıma enjekte edilmiş bir maddenin, kansız da yaşanabildiğini ispatlamasıdır
başlangıcın bitişi, bitişin başlangıcıdır, ikisinin ortasında bir yer asla yaşanmayacaktır
yaşanılandan daha fazla yaşanılmayacaktır, artık sanılmayacak...
menfaatsiz duaları sineklerden koruyan cibinliğin, ne kadar işe yaradığını öğrenme anı şimdi
görmezden geldiğim işlek suratlara, bana dair mühürleri çakmak zamanı
kim'liğimi, kafamı, duruşumu, yüreğimi yok ediciliklerini ki ;
ne gerekse ispatlar gibi gösterme zamanıymış baktım
kurgusuz bir kompozisyonun, gerçeklerle yazılışı
isyansa isyan, başkaldırıysa tamam, ama ismini bilmiyorum ben.
Gittiğimde gerçekten yaşanmamış bir gidiş olsun istedim ya yine kendimi düşünmeden
Peki ya ben...
Gerek yok.
Gereği düşünüldü.
Yol gereği
Düştü-öldü.
Bildiklerini yalnız kendi bildi. Söylediklerini hep kendine söyledi.
Bm Umut “The Cyrano” TAYDAŞ

10.11.1998 – 10:23

“Kanımı içsem fincanda falıma bakabilir misin falcı...”

10.20.4.2 KAÇMA

KAÇMA
“Sırtımdaki sevgili’ye”
Kafama “köpek öldüren”den birkaç darbe yemişim,
Ellerimde öksüz/yetim bir korkunun diş izleri,
Taze giydiğim gömleğim, sahibi belirsiz Rh(+),
Can dostumun yüzüne nefreti işlemişler,
Gözlerini gelecek kaygısı taşımayan perdelerle örtmüşler,
“deniz” kıskandıran saçlarım şimdilik başka telde,
sırtımda kaçak silah yüzüme doğru dikilmiş susta,
ölmeyi kabullenemedim ilk defa
gururumu ezip kaçıyorum silahlardan,
ölmekten korkmuyorum biliyorum,
ama aşksız ölmemek için kaçıyorum boşluğa.
Rüzgarın yanık uğultusuyla
Eli kanlı vurguncunun yanında üşüyorum,
Belalarımı divitleyen kalabalığın nezaretinle,
Yarım uykularımı öldüren piçlere bileniyorum.
Acılarımı bende bıraktığın sevdan’la örtüyorum,
Ömre cellat gibiyim, krala zafer, hastaya umut,
Aşka çocuk gibiyim,
Beni kabul etmeyen hücre karanlığında,
Adım köpek , adım puşt, adım her pislikle bir,
Yaşım nefret edilecek yaş,
Kimliğimi bilmiyorum.
Vuruyorlar yüzüme, gizli kalmış öfkeleri,
Pişmanlığın aklımdan geçmediği bu dertte,
Başıma geleceklerden, ömrüme sineceklerden,
Kanımı emeceklerden korkmuyorum.
Asi varoluşumun, çelimsiz düşlerinde,
Yarına bir, yarına gün,
Güne günlük güneşlik bir umut gizliyorum,
Yarısını lavaboda bıraktığım sakallarıma,
Hediye ediyorlar ayaklarımdaki ağrıları,
Zehirli kederler beliriyor gözümde,
Sabretmekten fışkıran,
Zihnimde beliren bir yüzün yok,
Kendi yüzüm kim bilir nerede,
Duvardaki örümceğin her adımı bir saat,
Yağmurun sesindeki suni teselli dindiriyor
Büyülenmiş yüreğimin kızıllaşmış isyanını.
Birazdan yorulurum, yaşamaktan, şehirden,
Birazdan yorulurum üstüme suç giymekten,
Yoğrulurum sefillerin içinde beklemekten,
Yol olurum kendime beynimdeki ölümden,

İntiharım yok olur, uykusuzluğumun piçinden
Lanetler yollarım, bir intizar, iki dua,
Yitik hayallerin ertesinden
Uzaktaki sevgiliye sarılırım zuladaki gücümle,
Yağmur biter,ruhum olur,
Gökkuşağında izlenen beyaz.
Birazdan ayrılırım yaşamaktan, şehirden,
Birazdan ayrılırım, zincirli nezaretten
Geride bana şahit tek bir köpek bırakmam.
İnsanlarımın kafasından silerim tüm ömrümü
Toprağa saklarım cesedimi
Kendi savaşımın en cesur şehidini,
Yaşadıklarım bilinmez,
Sakladıklarım hep bende,
Sevgiliye eyvallah çekip giderim,
Cinayetlerim geride,
Ceza'larım cennette,
Yüzüm kefen ertesinde,
Ömrüme "kurşun siktir" çekip giderim...
Başla...

Umut Taydaş "Cyran – O "
18.05.1998
"şiir bir defada bitmeli"

10.20.4.2 KEPAZE

KEPAZE

"cevap bulamayan seslenişlere"

Yakınlarımda bira kokusu,
parmaklarımın ucu kül izi,
terler taşıyorum vücudumdan, silinmiyorum;
yoksun,
ne gerek var...
vücudumu yıpratıyor bu direnişler,
yaşlandığımı ilk gözlerimin altındaki deriden anladım,
veya bu yumuşaklık ağlamaklardan oldu;
varsın olsun,
ağlamak da yaşlanmanın kestirme yolu,
ölmeye karar vermişken çoktan
yaşlanmayı göze aldım,
ama beni yanında ağlat,
halimi anla, kollarında ah'lat...
söze gelemiyorum, sözün anlamı gitmiş

öze gelemiyorum, özler sabit değil,
göze gelemiyorum, kavuşmak bilinmez, meçhul,
yollar ağlatıyor ayaklarımı, durmayı bilmiyorum,
nereye gitsem, ne yöne gelsem uzaklaşıyoruz...
belki geçti bizden de zaman, belki ayrılığı geldi ikimizin,
belki domatesin kabuğunu soymadığımda vazgeçtin benden,
say ki ben sana sabah erken kalkmadın diye küstüm,
belki'li kaderse bunlar, belirsizliklerse, kudurtmalıysa böyle her ihtimali,
umrumda değil; ben hiç bir belki'yi önemsemedim.
binbir akılsızlıkla, ötelerden berilere hiç gelemeyişimle,
bin yandan "haydi birden" gelmeni beklerken,
meçhullük korkusu, mümkünsüzlük bilinciyle,
bugün damladıklarım da budur;
bulunsun; çok kaybettim, hiç buldum...
02.04.01 - 23:40
"ömr-ü mecalimin tükenmişliğiyken yazamadığım satırlar, bunlar da bir maddedir,
birisinde bir anlama dönüşür mutlak"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.2 KIRILGAN SAZ

KIRILGAN SAZ
kalınca halatlarla
farzet ki bağlamışsın kendini yaşamaya,
sözünde erkeklik var
düşlerin sarımtrak,
bütün cefasını çekmişsin dünyanın,
halin bir hayli hüzün uzun zamandır,
yetmiş sana, doymuşsun,
bileklerin ağrıyor
hislerin morarmış,
hayatını onun bunun,
keyfine harcamışsın çoktan,
kendini çözecek gücün kalmamış.
farzet ki zalim,
çalmış götürmüş tüm imkânları,
sen geride,
kalbürüstü bir akardeon solosu,
ince telli, kırılgan biz sazsın,
hiç bir melodiye uyamıyorsun,

kendi akordundasın,
her taraftan sesler geliyor,
kaçırmak istemiyorsun kendi ritmini,
bağımlısın,
birisini seviyorsun,
sevmekten beter, yanıyorsun,
aşıksın,
sesine müptelasın besbelli,
oysa halatla sarılmışsın iyice
canın hayli sıkkın,
yazmak değil yaşamak
derdin,
biliyorsun ki bu yüzden
böyle saçmalıyorsun.
tak.
bırakıyorsun.
13 Ekim 2001, Cumartesi; 20:21
Umut TAYDAŞ

10.20.4.2 KSELETON

KSELETON
"aşkın karın doyurduğu günlere..."
savur da kendini insin tepelerden,
yedi başlı, gururunu dikerek üzerime,
tutun da kendini, in oralardan,
aşağıda neler oluyor bir bak,
bulaşmam, gözün korkmasın...
in aşağı gel, korkma,
elini tutmayacağım bu defa,
aşk hastalığı bulaşmaz gözlerimden,
korkma, ruhuna dokunmayacağım, canım acıyor;
zor olan bir şey yok, becereceğinden şüphen olmasın,
çetrefil de anlamını yitirdi,
anlamaya vakit ayırmak lazım
her beraber, düşünmek; fakat
anlamlar da pek çetrefilli şimdi,
tek başına her yola gelemiyorum...
bu dünyanın senleri duymuyor,
hissetmiyor, konuşmuyor, saklıyor,

bu dünyanin burasında,
sana kendimi açamaz oldum,
senin saklayışlarından ders çıkararak...
bir adım daha in, boyun boyuma gelsin,
korkma, boğulmazsın,
boğulsan da ölmüyorsun zaten,
bak bana,
içimden geçebiliyorum...
çok sıkıldım kendinden de umuda duruyorum,
beni de nadasa bıraktım, uzun zamandır,
kayıplarım var, yaktığın yerlerimden ot bile büyümüyor,
bakıyorum kendime, yok, büyümüyor...
yazık değil mi, terk edilmelere de alıştım,
kimin aklına gelirdi ki, ayrılıklara ağlamayacağım,
gerek yoktu, yeni anladım, susmalıyım,
nasıl olsa sen de
söylenenlerin içinden geçip gitmesine alıştın...
delilik yürüyerek gidilecek bir ülke kadar yakın,
ama vizeyi veren sensin, bırakmıyorsun;
her sabah bedenimde düş izleri arıyorum,
aklımdaki morluklardan başka bir iz bırakmamışsın,
her düşünün içinde izlerimi arıyorum,
sende kendimi bulamıyorum,
acele etme, gitme,
ağır konuştuysam, üzdüysem susarım,
insansızlıktandır biraz gevezeliğim,
sevişimdendir bir de,
yalnız sensin
birilerinden ayrı düşmek için ayran istemek haricinde,
ağzımı açtığım,
açlığım...
sonuna gelemiyorum bu "yazdı"ların,
çünkü hissetmiyorum yazdıklarımı,
görmüyorum,
anlamıyorum,
senin için indim buralara, senin için katlandım buraları,
gururunu bırak, aşağı gel, ne olur,
burada sensizlikten
boğuluyorum....
25.05.01 - 04.:39

"Her söz bir forma sahipken, insanlar neden konuşarak anlaştıklarını iddia ederler ki, bütün konuşmalar değer bulmak için bir sunuş değil mi sanki ?"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.27 KÖPEGIM OLMADIN

KÖPEĞİM OLMADIN
söyleyiver dilindekileri, yabanlığın geldi,
açmazında kimsesizliğin, selamsız, aymaksız,
yaşamaksız yaşayıp gidiyoruz,
ben pişmanı olmuşum her hayatımın,
düşmanıyım, hayatın her yaşanışının,
sözümde sis, susumda sır,
konuşmaktan vazgeçtiğin anda,
benden vazgeçmişsin;
başa gelecek olan arsızlıktan korkup çekinmek,
şöyle dursun,
ben senin sevdiğim güzelliğini,
artık,
bulamıyorum ojeli parmaklarında sıradanlığın,
ben de sıradan geçiyorum,
ben sıradan köprüsünde ölmeyi yeğliyorum,
önümüzde hayli uzun onlar'ca leziz zaman,
aman...
sen köpeğim olmadın benim,
ben çok kırıldım...
20 Eylül 2001; 22:17
Umut TAYDAŞ

10.20.4.28 KINNADIKÂR

KİNNADİKÂR
peşimdeyim,
ağırdan alıp hareketlerimi, çok çok tüketip tüm zevkleri,
boşları dolduran, doluları yolcu eden benim.
kasap aşkı değil bu;
önce kuytusundan faydalanıp, keyfimizi doyururarak,
warsa sütünü sağdıktan sonra, boğazlayıp,
kıçına bir karanfil sokarak ve bir güzel vitrinleyerek
sonrasında,

paramparça edip ne var ne yoksa, meraklısına satmak üzere, terbiyeleyip,
yeni bir tanesine başlamak akışında yaşamıyoruz,
kasap aşkı değil mi bu,
sözlerimizde bıçaklar, satır aralarında masatlar bileniyor.
başbağı peşimdeyim,
"kırdın mümkünümü, bileklerimi"*
sana sormaya kalksam mutlaka warsın,
seni bana sorsan, kendini gösteremem,
oysa hep "seninleyim", "seninle olacağım", "peşinde yaşarım bu ömrü", "sen bana ne yapars
sözlere inanmak mı benim budalalığım,
yoksa kelimeler hiç bir zaman "göründükleri gibi olmamak" özelliğine mi sahipler,
fazla kurcalayasım yok,
sorularla soramam, öğrenmek istediklerimi,
öyle ki cevapları war, soruları yok.
ya senin inandıkların
benim dünyam.
-kendi dünyamızdan başka adım atacak yer yok zaten,
kime gitsen daha önce gidilmiş, nerede dursan sahibi war,
ne düşünsen daha önce düşünülmüş, ne söylesen daha önce söz edilmiş,
herkes birbirinin eskisi, yenisi, "bir dönem"liği olmuş,
kimin neresine dokunsan, daha önce defalarca öpülmüş,
kiminle ne yaşasan, diğer "özel"ler arasında kaybolur,
her yer yaşanmış, herkes yaşanmış,
kendimizden başka yaşayacak yer yok,
en azından, kalanından başka...-
bir dikili ağaç, sarılacak bir taş istemedim,
"kendime", bir başıma yaşayacak tek an düşünmedim,
hiç bir şeyim yokken, hiç bir şeyim yok, demedim, hiç bir zaman
bunlar yersiz, vakit öğlen,
hepsini sen.
benim dünyam,
senin dünyan.
-bütün sahip olduklarımız bir kolajdan ibaret,
karakterlerimiz, istediklerimiz, yaşadıklarımız,
etrafta gördüklerimiz, hayal ettiklerimiz,
onun bunun parçası, toplanmışı, koparılmışı, yırtılmışı,
dünyada gördüğüm her şey bir kolaj çalışması,
ve belki tanrı kendi uygarlığında, bir pop-art sanatçısı.-
kulaklarım paslı, gözlerimi astım,
yüzümün bir tarafını avucuna yatırsan,

üzülürsün.
gülümsersin.
yerin biraz geniş olsa, sabrın biraz engin olsa,
rahat olduğunu bir bilsem de,
kapatsam gözlerimi,
huzur nedir, görürsün.
peşimdeyim,
saatte bir kasap aşklar öldüren benim,
göğsünde karanfil. -
4 Eylül 2001, Salı;12:20
* "kahpe felek sana nettim neyledim" isimli türkü'nün "kestin mümkünümü çarelerimi" mısı
Umut TAYDAŞ

10.20.4.29 LEON

LEON
"isteyene"
çok kötüyüm,
bu ülkeyi yerle bir edebilecek kadar güçlü
haykırabilirim,
dünyadaki bütün bulutları kıskandıracak kadar
ağlayabilirim sanki,
aniden dışarı çıkıp karşıma gelen herkesi,
ellerimle boğabilirim,
gözlerimle tüm ormanları
yakabilirim acımadan
yada düşünebilirim beynim patlayana kadar,
belki şu elimdeki bardağı kırıp, sivri ucuyla
bileklerime yazabilirim çaresizliğimi,
insansızlıktan ölene kadar susabilirim de,
belki de kor gibi sıcak bir suya çırılçıplak
dalabilirim son nefesimi alıp.
yada usulca yaklaşıp birisine,
-seni seviyorum- diyebilirim...
Umut the X
30.01.1997
Ölmek bu mu acaba ?

10.20.4.30 LUXOR

LUXOR
"saz'a"
dalgın ifadelerle diktim yüzümü şehrine,
algın bir iç çekişle, ölümü kanıksadım,

yalpa düşüncelerde, boğuldum varlığına,
gelmezsin.
arasam ve gel desem, biliyorum gelmezsin.
iç yakan, el rüzgarlarda, sabah umudundayım,
kinlendim beynime, söz geçiremedim,
uykuyu duvara vurdum, karanlığı biledim.
ama gelmezsin.
arasam ve gel desem, buraları bilmezsin.
şüphesiz, sıkıntıdan benim ölümsüzlüğüm,
yürüdüğün caddeleri arşınladım, büyüdüm,
bu kahpe aşksızlığa dişlerimle saldırdım,
oysa gelmezsin.
arasam ve gel desem, isyanımı sezmezsin.
devirdim uzaklıkları, yakınına iliştim,
törpüledim geceleri, sabahı besteledim,
ellerine uzanırken, umursamazlıkla vuruldum,
lâkin gelmezsin,
arasam ve gel desem;
demem...
13.07.00 - 23:37
Umut TAYDAŞ

10.20.4.3 MANDEPSIYE UYANIS-KAS GEVSETICI-UZLASMA

MANDEPSİYE UYANIŞ-KAS GEVŞETİCİ-UZLAŞMA

I - Mandepsiye Uyanış
karasın, karanlıksın;
kerelerce kara çıkardım senden,
bu sadece cımbızla tüy çekmek gibi oldu,
yerlerine yenileri büyüdü,
asıl köklerin yerlerini,
karalığın sebebini hiç bulamadım.
karasın, kara kalacaksın,
aydınlanmak yok,
kandırdığın ben'lerle, kanmayan bir ben yaratacaksın,
soğuk duşlardan kaçarken göstereceksin cesaretini,
kımıldamayışınla ortaya çıkacak kurguların gerçeği
yüzünü pudralarsın ve silinir zamanla,
yüzünü göstereceksin...
karasın, gözlerinin beyazı yok.

ülkü getirdim, en temizlerinden,
tepkimeye giremedin,
seninle yürümek istiyorum,
çabuk yoruluyorsun.
beni korkutuyorsun,
sen beni korkuttukça, seni kaybetmekten korkmuyorum,
seninle konuşmaktan takatim kalmadı seninle konuşmaya,
bir kere sızmıştın, çok uzun uyumuştun,
yanında en rahat olduğum gün o oldu.
karasın, zararlısın, doymazsın,
göğüslerinin sarkıklığından anladım.
II - Kas Gevşetici
seni hiç sevmedim ki ben,
kim olduğunu çok iyi biliyordum,
seninle çok yalnız kalıyordum,
sana dokunmaya muhtaçtım,
sıcaklığına bakışlarının, sırlarına,
ışığını yitirmiş ayasına ellerinin, alnıma değen,
seni hiç sevmedim ki ben,
sadece seni sevmeye muhtaçtım,
ve mahkumuydum buraların,
ve sen ne kadar da karaydın,
kendimi sana düşürdüğümden beri
kendimi arıyorum.
III - Uzlaşma
senin hep boynun bükük,
çocukluğunun gölgesinde uyuyorsun,
bıyıklı bıyıklı bakıyorsun bana,
kessen onları sanki, herkes herşeyi bilecek,
kimse sana el sürmeyecek,
en büyük hataların,
kendini suçladığın günlerde,
kendine yaptığın işkencelerdi;
onların yüzünden artık karasın,
seni çok fazla anlıyorum,
ve seni anlamaktan ölesiye korkuyorum,
seni anladıkça tükeniyor gücüm,
tiksiniyorum,
seni anladıkça,
herkesten ve herşeyden nefret etmeye başlayıp,

seni sevmeye bir ben kalmamasından korkuyorum.
öyleyse sen kendine bir bak,
bu kadar masum musun ?
kendini masumlaştırışın,
benim seni, suçsuzmuş gibi göğsüme basışım,
hepsini bitirdim, hepsini geçtim,
karanlık;
beni de kandırıyor olmaktan rahatsız olmuyor musun ?
bunu kim bilebilir,
kim bilebilir en son ne zaman gerçek olduğunu,
karanlığım, konuşma,
sana artık sadece zorunluluktan yaşayabilirim,
ikimiz de bu meczup oyunu kazanmak için yaşıyoruz,
sonunda,
ikimiz de kaybeden olacağız...
14.06.01 - 22:08
"yoksa herşeyimizi birbirimizden,
hiç tanımadığımız birilerine kuytularda elletmek için mi saklıyoruz yıllarca ?"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.3 MANIK OBSESIF

MANİK OBSESİF

"kendi kendine konuşmak'lara..."

bulmuştur, bölmüştür;
olmuştur ya da oldurulmamış,
kafam çatlak, bulaşık çok,
ellerim keneften yeni çıkmış,
frengi meçhul.
döndüm beriye, uzandım seyirlik,
"anlam" için gelmişim stampol'a,
hiç bir yer evim değil dedim,
aklından ve altından başka;
oysa onlar da rest çekti aşka.
stampol ya bu, kelek aldım bolca,
-en çok inandığın, güvendiğin insan,
stampol'da 6 ay kalsın, tanıyamazsın-
olsun dedim, varsın;
o yeter, anlam yine aklın,
altından olmasa da, düşlemişiz bir geleceği,

pek de fiyakalı değil, dilenciye versen beğenmez,
olsun dedim kalsın; istiyorsun,
niceliğin ne önemi war,
yıl 2000'li ve sen sevdaya inanıyorsun..
aynı odada, aynı bakışla kalakaldım yüzyıllarca,
stampol'du bu, kelek aldım,
aldırmadım; "geçer" dedim, alışılır,
inancım tam, sevdam aklımı aşmış, beni bastırmış,
anlamım, beklemek olsun boşver.
gördüm de olanları "tiskindim",
acemi tezcanı, sağa bastım ayağımı, illet,
onun bunu, diğerinin ötekisi olmuş,
berikinin öbürü de, bunun orasında muamelede.
sola kaçtım apansız, şirret,
oradakinin orasında oynaşmamış bir ben kalmışım,
şuradaki de adımımı attığımdan beri, salyalar akıtarak takip ediyor beni.
kaçtım ortaya, kustum.
yürüdüm. sustum.
hep ortadan yürüdüm, ne çevirdim başımı "essalamü aleyküm" sağa,
ne solun zerresini gördü gönlüm.
ihanet zehrinin kumpas şehri stampol'da,
sana ihanetten uzak tutmak için kendimi,
kendime ihanettimden aklın bulanmasın diye,
hazmedemeyeceğim hiç bir şeyi yememek için;
"bu ben"i bozdurmadan, azdırmadan, yardırmadan,
sana getirebilmek için -sana saf gelebilmek için-
hep ortadan yürüdüm.
çok yol yürüdüm, yokça çok yoruldum.
karşıla beni artık, ses ver, konuşmayı unuttum.
saflığımı sana getirdim, al, öp, okşa, sırtımı kaşı.
beğenmediysen söyle, sırtıma asıp gideyim,
sana getirdiğim, sana esirgediğim ne varsa.
ses ver, çık ortaya, burada olacaktın,
bekleyecektin.
şimdi var mısın ?
şimdi nerede, sağda mı, sol da mısın,
stampol'un yalanına mı kandın,
bindiğin bir takside mi unuttun,
"biz"li yalnızlıkları.
günüm zifir, geleceğim katranlı,

kaç yaşındayım bilmiyorum,
yaşımda olamadım hiç,
yaşım, başkalarınındı.
sevdiğimi yaşamaya çalıştım hep,
misal dedem ölüyordu,
senli, beraber 3-5 saat için,
varsın ölsün dedim, o öldü,
senli en fazla 2 saatim oldu.
çok yürüdüm ortalardan ya,
yoruldum, ayaklarıma ortacılık battı,
"ah" çıkarmadım,
yorgunum diye, benden uzakta uyumandan korktum.
her "gele" kızdın sen,
hepsi ağlamak oldu,
göz yaşım, aşka dargınlığımdı.
şimdi bana, "sana yetmez" diyorsun,
istediğim sadece "seninle olmak"ken,
sözlerini, "illallah"a bulayıp, intizar ediyorsun.
susmaktan, uyumaktan, kaçmaktan,
ağlamaktan, solo yalnızlıklardan, göz yummaktan,
sindirmekten sonra bana,
seni istememeyi öğretiyorsun.
olsun.
seni beklemeye başladığımda,
kaderimin beklemek olduğunu biliyordum;
frengi makbul...
ve sen şiyyir misin nesin,
ne zaman kendi "kendime" seni yazmaya başlasam,
onunla bitiyorsun.
Umut TAYDAŞ

10.20.4.3 MUTSUZLUK GEREKÇESI

MUTSUZLUK GEREKÇESİ
Sana ağlamamın değerini anlayamadın, kanayacaksın...!
Beni aldın, her şeyimi, tüm sakladıklarımı,
Kutsal bir amaçla sarıldım sana uzaktan,
Sonuç beklemeden,
Senden; "sevgin" den başka bir şey istemeden,
kimseye benzememe kuralımı yıkarak,
sen "mutlu ol" diye, istediğin insan olup,

özgürlüğümü dudaklarına teslim ederek,
şiirimden vazgeçip, tüm tuzaklarına düşerek,
sadece sen'den gelecek, sevgi için yaşadım...
Sana ağlamamın değerini anlayamadın...
Sen'de umutlandığımı hissediyorum,
Daha çocukken "mutsuz olmak" yolunu seçmeme rağmen
Kendi kurallarımı ezip geçerken, gururuma yenilirken, ilkel savaşımda,
Kimsenin, duymasına bile izin vermediğim göz yaşlarıma,
Saatlerce şahit oldun sen, ve içinden,
"İşte benim için ağlayan biri" diye,
Gizli bir sevinç ve çirkin bir ihtirasla gülümsedin kendine...
Ben görmeden,
Ağlamama dayanamadığını söylerken, kör bir tutkuyla sahiplenmeye çalıştın beni,
Acıyla boyadığım göz yaşlarımla, dilimden dökülürken tövbesiz sözcüklerim,
Seni ne kadar sevdiğimi bilmeni istedim, kaybetme korkumdan,
Beni mutlu etmeni istedim, hüzünden kurtarmanı, dertlerime ortak olmanı,
Suçluyum,
Ben çoktan mutsuzluğu seçmiştim, ben hüzün müptelasıydım,
ben dertlerimi yalnız çekerdim,
Suçluyum,
Sevginle değişmek istedim,
Ne büyük bir fedakârlıktı, tüm biriktirdiklerimden, kendimden vazgeçmek,
Anlayamadın,
Ben yalnız senin yanında ağladım,
Sana ağlamamın değerini anlayamadın, Kanayacaksın...!
Sen'den uzaklaşıyorum,
Sana verdiğim sevgi için pişman değilim aslında,
Sadece bu kadar savunmasız olduğum için kendime kızgınım,
Ayrılıyorum, sen de ağla, sen de yan, sen de köle ol,
Kimsede bulamayacağın sevgime yalvar,
Gözlerindeki o hain gülümsemenin karşılığını böyle al,
Terk ediyorum seni, bir köle başkaldırıyor,
Sana değil, sevgiye, anlaşılamadığı için,
Sana kimsenin böyle ağlamayacağını bildiğin halde,
Değerini anlamadın göz yaşlarımın.
Dudakların artık sana hissettirmeyecek,
Terk edecekler, benim gibi,
Gözlerin yerlere düşecek, göremeyeceksin,
Tenin yanacak, cehennemi ölmeden yaşayacaksın,
Sahte bir dokunuşla, cesaretsizliğimi kemiren parmakların,
Diyetim olacak,
Benden gelecek tek nefese yalvaracak ciğerlerin,
Ayakların hep beni bulmaya zorlayacak seni,
Utanacaksın kendinden,
Ve bu utançla kanatacaksın kendini,

Çile olacaksın, öleceksin...
Sana ağlamamın değerini anlayamadın, Kanayacaksın...
Ben hüznümden "boy çukuru" yaptım kendime,
Mutsuzluğumla, çılgın okyanusa açıldım,
Senin sevmeni beklemekle hata yaptım, kabul,
Aşk için seveceğim artık, tekrar "karşılıksız" için seveceğim,
Kimseden benim gibi olmalarını isteme,
Ben bile yaptığım bir şeyi, tekrarlayamam...
Sana ağlamamın değerini anlayamadın işte bundan kaybettin.
Hoşça kal....

Bm Umut TAYDAŞ
23.02.1998
"Değişmemi Engelleyin, Beni Alın, Canlar..."

10.20.4.3 MUZDARIP MUCIZE

MUZDARİP MUCİZE

"***İçimdeki Yabancıya, İçindeki Yabancıya***"
Çokça uzun aralıklarla görürken seni
Ve hiç de sıradan olmayan bakışlarla yüreğimin
Belki de benim bile bilmediğim yerlerine dokunurken, Sen
Ve ben
Belki de bu yabancılıktan utana sıkıla bir pişmanlık duyarak
Bakarken sana
Nedense kaçıramazken gözlerimi
Bir otobüs, bir tren bir yol
Yani bir şeyler alıp götürüyor seni
Kim bilir belki de uzun süre sonra
o kaçamak aralıklardan gözlerime baktığın saniyeler
yaşamaya özendirecek yıllar gibi geliyor bana.
Şimdi nereye gittiğini, ne yaptığını, neden hala bu şehirde olduğunu,
Çok uzun bir ara neden kaybolduğunu bilmeden,
Üstelik sen
Hakkımda hiçbir şey bilmiyorken
Şöyle ayaküstü, soldan sağa veya yukardan aşağıya
Üç beş kelimeyi zincirleyip birbirimize sarf etmemişken
Nasıl böyle ihtiyaç dolu, masum ve çekingen
Bakıştığımızı, nasıl böyle isteştiğimizi, hatta buna rağmen
Neden halen uzak kalıp, teslim olmuşçasına bir buruklukla, sanki daha önemliymiş gibi gitmemiz gereken yerlere ayrıldığımızı anlayamıyorum.
Öyle güzelsin ki...
Aynan olup, sana, izin verdiğin ölçüde uzun uzun bakabilmeyi öyle isterdim ki …
Hem; Güzelliğin kadar uzaksın
Uzaklığın kadar tanışmamışlığın var benimle
Bir ara, o; şimdi görsem belki tanıyamayacağım birileri konuşurken duyup

İsmini öğrendiğimde öyle sevinmiştim ki...
İsmini unutmuşum.
Evinizi biliyorum ama hala
Seni geçmemeye gayret ederek yürüdüğüm caddeyi
Islak saçlarını, önlüğünü, yabancılığını,
İsteştiğimizi ve imkânsızlığımızı hatırlıyorum...
Bana seviyorum demeni öyle isterdim ki,
Sana seviyorum demeyi keşke
Bana yaklaşmanı değil, aynı işyerinde çalışmayı değil,
Bana şiir yazmanı, unutmadım demeni, elimi tutmanı değil,
"Saçların böyle de güzel" demeni, öpmeni, gitmeni değil
yaşamanı istiyorum,
uzak ara bile olsa, arada bir görmeyi,
yine böyle bakabilmeyi,
yani sadece seni göreceğimi bilmenin o kesin umudunu istiyorum...

Gözlerindeki, bir şey söylemek isteyip de uzak ve tanışmamış olmaktan doğan
Israrlı ama "ne yapabilirim ki" diyen ifade,
Herkese soğuk bana hayat duruşun,
Etraftakilerin sanki bir şeyler bilip "çok geç" der gibi, isabetli ve bitirici süzüşleri,
Sadık koruyucum, umursamazlığımın suskunluğu...

Hem de
Kesin kesin,
Hiçbir zaman benim yada, benimle olmayacağını bilmenin
beynimi cehenneme, çevirip, yüreğimi çarmıha germesine rağmen
taşıdığım,
umut ölçü birimleri'nin ölçemeyeceği kadar küçük umudumun
beni sevindirmesine, çok derinlerde bir yerde teslim oluyorum.
Aniden karşına çıkıp, "belki bir gün" demeye öyle ihtiyacım var ki şimdi,
Ama yalnız kendime söyleyebiliyorum.
Bir gün ama,
zaman ve şartlar umrumda değil
Seni Sevmeyi öyle isterdim ki...
Umut "The Cyrano" TAYDAŞ
11.10.1998 – 13:05
"Her görüşte aşık oldum"

10.20.4.3 NAMLANIS DESTANI

NAMLANIŞ DESTANI
"ayrılıklara"
boş boş dururken manzara olsun diye yaratmak kolay,
ve yarattığınla gururlanmak,

oturduğun yerden anlatmak kendini, kurallar koymak,
kader belirlemek kolay,
çağrışımlarını şekle bürümek an meselesi,
çaresizlik, iki ucu boklu değnekle uğraşmak nedir bilmezsin;
sözler savurmak, itaate zorlamak, vaadetmek işten değil,
tatmadın,
senin annen ağlamıyor sana,
kurşunlar geçmiyor başının üzerinden,
özlemiyorsun çocukluğunu, babanın yaşlanışını görmüyorsun,
kardeşlerini öldürmüyor bu zorba hayat,
dostlarını yolcetmiyorsun bilinmezlere,
ellerin buz değil, titremiyorsun, çalışmaktan öte
gözlerin kanamıyor uykusuzluktan,
ağlamayı saklamaya çalışmak, hıçkırığını bastırmak nasıl zor,
yaşamadın,
tahtına kurulup, yormadan kendini,
gerinerek, güvenerek sesinin şahlığına,
kaynağı belli olmayan, sınırsız gücünün şehvetiyle
ahkâm kesmek kolay;
kolay "çarpmak" beni,
sefil görmek yarattıklarını, dedikodusunu yapmak,
sınırlamak, ensesine tokat, kaderine sille, aklına ziyan vurmak
mesele değil,
şimdi bunlar olurken,
biz, bu "değmez" oyuncaklar, cebelleşir didinirken,
istemediğimiz halde insan olmakla yargılanıp,
ne menem olduğunu yaşamadan bilemeyeceğin,
hayat illetiyle yorulur, tüketilir, denenirken,
aklımıza yazdığın cennet-cehennem ikileminde,
gidip geldikçe, hiç oluyorken yaşlarımız,
eserin, patlayan ütopyalar emdikçe direncimizi,
senin de bunları hissetmeni, bunlara dayanmanı,
biz olmanı istiyorum,
çaresizliği, güçsüzlük ebedi hastalığıyken insanlığımızın,
güçlü olmaya çalışmanın ne demek olduğunu,
imkânsızlıklar dehlizinde yitirirken tüm varlığı,
kahretmenin, isyanın, utancın, beklemenin, uykunun,
hiç bir işe yaramayacağını bilmenin ıstırabını,
yoksulluğu, sessizliği, yorgunluğu, hiçliği,
görmeni istiyorum,

sana bunları yazmak nafileliğiyle,
bunları yazmaya gelirken geçilen dermansızlıklarla,
karşılaşmanı...
en neticesinde, hepsini geçtim,
hepsini bitirdim,
aşık olmanı istiyorum tanrı'm,
"ayrılık" bukağı ne çetrefil,
hiç olan arzular neye kadir,
katlanmak, çekmek, kabullenmek,
sevdiklerini kaybetmek,
tanrı'nın yalnızlığının acısını,
senden çıkarmasına boyun eğmek ne demek
görmeni istiyorum...
20.12.00 - 21:38
"yer serildi uçsuz bucaksız, insanoğlu serpildi üzerine, gökle örtüldü üstü, bazı canlılar da g
Umut TAYDAŞ

10.20.4.3 NESTER

NEŞTER

"tatlı su sosyologlarına"

penceren varsa aç, içeri nefes girsin,
tazelik dolsun, biraz heyecan olsun;
benim pencerem yok,
dışarıdan ciğerlerimde getirdiğim havayı soluyorum,
hem buğulanabilecek bir cam da yok,
cesaret edemediğim sözleri yazamıyorum,
günaydın olamıyor hiç bir gün ışığı,
karanlıktan bıkmışım, karanlık bana bağımlı:
bu kadar karanlığı gönlüme mi sokacağım,
hiç sanmam yerim yok,
gönlüm o kadar seninle dolu ki,
karanlığı bırak, seni alacak yer kalmadı,
yine de devamı mümkün;
kuytu kuytu yaşıyorum, figandayım uğul uğul.
zor hayatlardan geçtim, zor bir hayat oldum,
bu kendimi annemden babamdan almadım,
idareten kiralamadım,
nice ölüme gittim ve döndüm hepsinden,
namluların ucundan döndüm,

denizlerin dibinden, boşluklardan,
ustura ağzından,
şişelerin kaidesini bozdum,
bir dolu kadının dudağından, adice sıcak nefesinden döndüm,
umutla döndüm, ahlarla, inançla,
yüreğime güvenerek ve sarılarak,
saklayarak gururumu,
ona buna titretmeden sesimi,
ne olursa olsun, el pençe divan durmayarak,
damara çalışan hayat simsarlarından,
kendini başkalarıyla var etmeye çalışan adamlardan,
kendini başkalarıyla temizlemeye çalışan kadınlardan
kanser salan güruhlardan, onulmaz kırıklardan
kimsesizliklerden geçtim; yoklukları gördüm ben de,
görmeye tahammül edemeyeceğim şeyleri yalayan insanlar tanıdım,
boyun eğen, boyun eğmeyi seven yaratıklara ağladım,
açlıktan güvercin çaldım, yağmur suyuyla yetindim,
aylarca yağmur yağmadı,
kızılırmak'ın boklu sularına kandım,
çok defa yandım ben, çok defa yakıldım, ortaya atıldım,
defalarca güvendim ve haddinden fazla satıldım,
basit insanlarda gördüm korkunun, zavallılığın ne demek olduğunu,
sevdiğim basit insanlarda,
susarak yaşadım çok uzun bir zamanı,
tüketerek kendimi, kıyarak, harcayarak,
sabrederek ve hep "o"lar filizlendirerek içimde,
yaşamadığım ama var olduğunu bildiğim,
varlığı meçhul bir özlemle durdum hep,
bu hastalıklı dünyanın sunduğu
hepsi birbirinden güzel, kişiliksiz hazlara,
değişmedim onurumu, karakterimi.
giderek psikopatlaşıyordu yaşım,
umudum yok olmasın diye kırdım parmaklarımı,
gittiğim, gördüğüm, umut ettiğim her yerde,
seni aradım, seni bekledim;
ben bu yalnızlığı haketmedim.
tüm sevenlerimi yok ettim ben,
hepsinin en güvenilmezi oldum,
ailemi öldürdüm,
babamı kulaklarından tavana astım,

taze bir kadınla değiştim annemi,
dostlarımın sevdikleriyle seviştim,
cımbızla para çaldım çocukların kumbaralarından,
olmayacak umutlar verdim, haybeye ego doldurdum,
hep çalışıyor göründüm, hiç iş yapmadım,
arkalarından konuştum insanların,
kuyularını kazdım, üstlerini örttüm
olmadığımı oldum,
ne göründüğüm gibi oldum, ne olduğum gibi göründüm,
çok yalan söyledim,
hep yalan söyledim ben,
gizliciydim, sırlarımı bilen bir tek insan olmadı,
önüme gelen hayvanlara mutlaka tekme vurdum,
düşenin üzerine bastım,
ben uzun süredir kullandım herkesi,
sana kimseyi sevmedim,
senin içindi, sen niçindin;
bu yalnızlığı haketmedim ben.
çok zavallı yazılar yazdım,
"çok" kelimesini çok kullandım,
giderek hiç oldum,
tükendiğimi gizlemek için olmadık şeyler yazdım,
yazamadım daha doğrusu
kendimi erken taklit ettim,
yazacak bir şeyi kalmadı dünyanın,
o benden erken tükenmişti;
bitap yazılar yazdım,
bunları ben yazmadım;
haketmedim ben bu yalnızlığı.
herşeyin üstesinden gelip,
herşeyi öldürüp,
bunca bekleyip, didinip, direnip
kaçarak, korkarak, sakınarak, saklayarak,
sadece sana geldim,
hepsini seni sevdim
seni sevdim,
ben bu yalnızlığı haketmedim...
19.06.01 - 22:52
"bir şey söylendiğinde anlamayıp "nasıııl" diye haykıran sığır insanlar yüzünden kafam boz
Umut TAYDAŞ

10.20.4.37 PANTER YUMURTASI

PANTER YUMURTASI

"memelerine..."

bırak kurusun orda gözyaşın, kalsın, ben yalarım yüzünü,
bir 70'lik yaparız odanın ortasına,
kadeh tokuşturmayalı çok oldu,
kulaklarımızın yası açılsın, ben sana domates ezeyim,
sen bana; göbek salatandan öpeyim,
beyaz peyniri de tatlandıran sensin,
sarhoşluğu anlamlandıran da, en güzel uykum da,
kapat gözlerini, sarhoşluğumdan korkma, dudakların aralı kalsın,
can çekişmek nedir hissetmeni istiyorum,
yok yatma, yok dur uzanma, açılan bir şişe mutlaka bitsin,
dur dur uyuma, bir fıkra anlatayım,
bir çok düşündüm gelmedi ama,
zaten ben fıkraya gülmem, sert mizaçlıyım,
zaten ben komik şeylere de gülmem,
lan var ya çok komiksin, burnun akıyor,
hem şişe de bitti zaten, bir marul yaprağı daha alayım,
sana da bir yeşil zeytin tanesi,
bir de anason kokusu değeyim dudaklarına,
dur dur yatma, yok aman uzanma öyle,
arkanı dön,
sırtını dön bana,
sarılayım da amman, ya bi dilim diline değsin,
tamam, başka kımıldanma olmasın,
dur ama göğüslerinden öpeyim birer tane,
sırtını dön, kapat onları üşümesinler,
iyi geceler...
15.01.01 - 07:37
"özenti, bir elbisedir başkalarına kendimizi sevdirmek için sürekli giydiğimiz"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.38 PAZFAIL

PAZFAİL
Binlerce ömür yedin; doymadın,
Dört tarafı ölümlerle çevrili bir yerde yaşıyorsun üstelik
Bir de benimkini istiyorsun...

Ne desem boş biliyorum, ne söylesem faydasız,
Geleceksin yine, isteyeceksin canımı çaresiz,
İnada düştüm, miyada doldum, çıktım karşına,
Korkmam hiç düşmandan, hem ölüm umrumda değil yine,
Kedere boyadım yüzümü,acımadan, mezar taşımı zaten yanımda taşırım,
Kurduğun tuzaklara düştüm;korkmadığımı gör diye,
Bu şifasız yalnızlığı, zehir desen içerim ben,alıştım,
Bu defa çok çalıştım,
Öğrendim çile çekmeyi, vurgun yemeyi, acıyı sindirmeyi,
“katlanırım” demeyi öğrendim geldim.

hiçbir şey beni şaşırtamaz artık,
kendime inandım, alkole inandım, özgürlüğe inandım
güvenmek diye bir şeye hiç inanmadım.
işkenceden, vefasızlıktan, yoksun’luktan açılan her yaradan,
isyan edercesine akan kanıma, usulca değdiriyorum, birbirine gurbet dudaklarımı,
kanımı öpmeyi seviyorum,çünkü o da kimsesiz benim gibi,
bana sarılıyor çünkü çıkarsız,
kanımı öpmeyi seviyorum ama aslında o da katlanamıyor bana,
Biliyorum, terk ediyor beni, heyecanla,
Hızla, canımı çekip alıyorsun farkındayım,
Ben sana “hazırım” diye bağırırken,
Farkına bile varamadan alıyorsun canımı....
Yenildim....
Yüzüm yer oldu,bedenim yer oldu,
Yer yer dağınık ve parçalı umutlu benler
Yer’le bir oldu;
Bir sen oldun, bir ben öldüm,
İnsafsız...
24 Şubat Çarşamba – 1 Nisan Perşembe
Bm Umut The Cyrano
“Doktor Bayandan İkinci El -Katil Doğan- Var”

10.20.4.3 perdeler dökülüyor, izmarit çok, hava kirli,perdeler dökülüyor, izmarit çok, hava kirli,

perdeler dökülüyor, izmarit çok, hava kirli,perdeler dökülüyor, izmarit çok, hava kirli,
askıda yeni esvaplarım, duvarımda jonny guitar,
saat on bire on var, posterler bile yorgun,
daha yeni çıktım "toplumla birlikte yaşamak" savaşından,
yatağıma yazacağımı bilmiş gibi koymuşlar teksir kağıtlarını,
tam yanında çelimsiz, eşantiyon bir kalem, kullanabilirsem güçlü,
kafamda beni dürten bir arkadaş sevgilisi,
daha rezerve günahlarım var çekilecek,
ben bunu taşıyamam sevişken abi,
bak argın suçsuzluğum deli yorgunluğumla köşeye kıvrılmış uyuyor zati...
mutlaka güzel anılara tekabül ediyor bu gün
ışık hızıyla muhabbete dönüşüyor her söylediğim,

az önce kan kırmızı defterimi okurken fark ettim
bence mahsuru olmasa da
gökyüzü pazen yıldız geceliğini soyunmuş
bu şehirle uyuşmayan bi şeylere
hazımsızlık derecesinde yapıyor protestosunu.
bir kaç tane ben olsun istiyorum şu an
karşımda kadeh tokuşturan bir kaç ben
saniyede 24 kare geçiyor gözlerimin önünden
herhangi bir Türk filminden farklı bir izlenişte
bir baltaya sap olamayan baltasız bir ilahım sanki
soğuk damgalı, sıradanlıklarda, kime güdüldüğümden haberim yok
ama ne kadar boyunduruk altında olsam da
düşündükçe yeni yeni "kendim" ler yaratabileceğimi öğrendim
kıytırık bir odada, "güneşten yetim" gibi görünüyorum kendime
pazılarımı şişiriyorum sonra
güçlü olduğumu gördü "kendim"
ve masamdaki köpek öldürene sarıldı usulca...
işte şimdi yaşadığım, bu soğuk kış gecesi
hiç bir şey çünkü'm de değil doğrusu
kimselere günaydın bile diyemeden yitirsem kendimi
sabah, bir çiçeğe kudurmuş sevdamı anlatamasam
talan artığı manzaraya dönemesem yüzümü,
üvey bir zamana anne diyemesem mesela
tek kişilik grup halinde giremesem toplumun içine
umurumda değil....
İşte yalnızlığa direndiğim, bu soğuk kış gecesi,
Her yanımdan saldıran soğuk, yakıyor kalem tutan parmaklarımı,
Hiç sevgi görmemiş çocuklar gibi, ihtiyacı var şimdi sevilmeye bu elin,
Tesadüfen rastlıyorum aynada kendime,
Öylesine dalmışım ki,
Meçhul bir bakışla yakınıyor gibi soğuktan,
İtina ve saygıyla örtüyorum üstünü uyusun diye...
Benim birini sevmem, cinayet değil midir ? **Umut-07.02.1998 – Bm Was Here**

10.20.4.4PES.htm

PES-LENİŞ
"*Kelebek'e*"
Saat gecelerden 12'yi çok geçti
Sana son kez sarılmak için çok geçti,
Aklımdan bensiz yaşamak zorunda olduğunun korkutan düşüncesi geçti,
Dudaklarımda bağımlılık yapan
Dudaklarına kendimi bırakmak için çok geçti,
Doğuya doğru bir tren gidiyordu,
Doğuya doğru bir tren beni eziyordu,
Güneş batıdan doğmuştu, ben doğuya gittikçe

Doğudan batıyordu.
Göz kapaklarım,
Sadece sana şartlanmış bir sinema perdesi gibi;
Düştüğünde gözlerimin önüne yalnız seni gösteriyordu,
Ömrüme kurşun gibi yağdı gözyaşların,
Kan rengi karanlıktı gece,
Sen hiç'sin dercesine karanlıktı,
Kaçışımın sebebi yab-anlıktı,
Gece saatlerden geçti,
Kendinden geçti gece
Karardıkça karardı, karardıkça kayboldum ben;
Şimdiye kadar yaşanmış en karanlık geceydi,
Şimdiye dek böyle kanamış en karanlık geceydi
Yüzün geçti, gözün geçti,
İçim geçti,
Ağladım, oltaladım,
Sırtın güneş görmüştü bir kere,
Sana son kez sarılmak için çok geçti...
*Umut "***The Cyrano***" Taydaş*
27.10.98 - 24:52
Yeni Doğu Expresi

10.20.4.4 POGROM - GIRISIK BENZEME

POGROM - GİRİŞİK BENZEME
"*umut biriktirene*"
Ellerime sevda değdirmeden beklerken seni
kendi gözlerimi oyarken ellerimle, şiirlerimi yakarken, ölümü beklerken kısaca
cinlerin, iblislerin, daha kötüsü insanların arasında
her saniye biraz daha kaybolurken bendeki parmak izlerin
yerle bir oluyor yaşadığım şehir,
yerle bir oluyor yazmak istediğim şiir,
bir yer oluyor ellerin ve terkedip geride ne kalacaksa düşünmeden
avuçlarının arasına yerleşmek istiyorum, orada yaşamak bundan sonra.
Gözlerime göz baktırmadan beklerken seni
Katliamların, esaretlerin, fahişelerin içinde,
Yollarca uzakta, soğuğun
gözyaşlarımı daha dudağıma gelmeden dondurduğu bu yerde,
ihanetler sıralanmış gibi yağarken üzerime
sımsıkı sarılıyorum gözlerimin önünden gitmeyen kaçamak bakışlarına,
Sevda öldüren bir katil oluyor yaşadığım şehir,
Sığınak oluyor bana; yazmak istediğim şiir,
Girip sığınağın içine hiç çıkmadan orada seninle yaşamak istiyorum bundan sonra.
Yoksun...uzaksın...olmayacaksın...
Sevebilen bir yüreğim yokmuş gibi davranıp gizli saklı beklerken seni,
Yaşanabilecek en büyük acıları ard arda saplarken yüreğime,

Acıdan parçalandığını, kanayarak ağladığını bile bile,
Ayrılıkların, beklentilerin, umutların arasında,
Tescilli bedenlerden, kolay “seviyorum”lardan,
Otel odası gibi bölünmüş yüreklerden kaçarken
Uzaklığını hiç sindiremezken, unuttu mu beni diye düşünürken gizli gizli,
Nasıl da sıklaştı nefes alıp verme aralıklarım, duramıyorum, ahh,
Ayaklarımı, bileklerimi, yüreğimi zincirleyen bir gardiyan oluyor yaşadığım şehir,
İnan kurtuluşum, sarılabildiğim tek canlı oluyor yazmak istediğim şiir,
Sarılabildiğim tek canlı ölüyor, beni gömecek kimse yok olmasa bu şiir,
Ne kadar dibe insem de, tanınmamak için her şeyi yapsam da, bekliyorum işte,
Önemsemiyorsun, önem; sevmiyorsun... olsun.
Ayrılıktan güçsüzleşen bedenimi, tutup bir yatağa yatırırken,
Onu böyle görmeye dayanamayıp, damarlarına “sessiz ölüm”ü enjekte ederken ürkek,
Özlemlerin, iniltilerin, gözyaşlarının daha açıkçası,
Esaslıca yaşamasını istediğim bir insanın katiliyken, ölmek üzere olan birinin yanında
Yanımda olmayışın, beni anlamayışın, unutman, ulaşmaman
Asıl canımı alan.
Her saniye kaybolurken bendeki parmak izlerin,
İhanetler sıralanmış gibi yağarken üzerime,
Otel odası gibi bölünmüş yüreklerden kaçarken,
Sen giderken, ben giderken, gitmek için çok erken,
Uzansam sırtüstü, sana hiç uzanamam.
üstelik
Zehirlenmiş bir köpek gibi kıvranıyor yanımda hayat,
Zehirlemiş bir zabıta gibi gururla başımda dikiliyor yaşadığım şehir,
Biliyorum çok rahat ulaşabileceğim bir panzehir gibi
yakınımda duruyor
yazmak istediğim
şiir,
Pis zehir oluyor yokluğun ve tekrar, özledim diyeceğini hiç düşünmemeye direnerek
Ahh...

Umut “The Cyrano“ TAYDAŞ
“sen bana “Mİ” gibi okşayabilir misin ?”
17.01.1999 – 15:27
“şiir bir defada bitmeli – 2”

10.20.4.4. PRAYER OF RAIN

PRAYER OF RAIN

Çok uzak bir kenttesin
Bebeğim;
Ve biliyorum yağmur yağıyor,
Sen üşüyorsun ve ben düşüyorum tane tane.
Düşüyorum yüreğine kurşun gibi.

Özlediğini biliyorum,
Sevdiğine hep inandım.
Durmamam lazım, ama alıştım karanlığa
Kuytuya, çıkarsam ölürüm.
Ölürsem sevemezsin.
Uzaktasın, özlediğim kadınsın
Ve sarıldığım, öptüğüm.
Önüne diz çöktüğüm,
Gecelerimi köle ettiğim.
Sevdiğim...
Kirpiklerini öperdim usul,
Gözlerin ürkek, ben bakardım,
ölürdü kent.
Ben senin çileli dudaklarında ağlarken,
Gözyaşlarının ıslattığı dudaklarında
Sadece sana teslim olmuşluğumla gururlanırken,
Ve bitmesin derken, içimden,
yaşanabilecek hayatı öptüm.
Yüzünün çocuksuluğunu sevdim.
Dizlerine koydum başımı, orada büyüdüm.
Şimdi çok uzağım sana,
Çok uzaktasın ama
Yağmur yağıyor biliyorum
Seni sevdiğimi söylediğim
O umut dolu parka...
Yağmur yağıyor ve sen ağlıyorsun
Ben düşüyorum, ağlıyorum.
Seni asla düşürmüyorum...
Karanlıktayım, soğuk bir rüzgar esiyor odamın içinde,
Sarılacak tek battaniyem yok,
Aşk'a sarılıyorum.
Aşk'ı kullanıyorum sanma,
Yada bilmiyorum.
Sadece seni düşünürken, üşümediğimi biliyorum.
Bitmiyorum...
Ne kadar uzaktayım,
Bu karanlıktan çıkar mıyım,
Sana gelir miyim, beni ister misin,
Yada gelir misin bilmiyorum,
Aydınlık bir şeyler arıyorum,
Penceresini açıyorum odamın,
Dilenebilirim.
Bu kadar dayandıktan sonra,
Sonuna gelmişken ucube ömrümün,
Katlanmışken,

Pes edip,
Mutluluk dilenebilirim...
Ayın parlaklığına aldanabilirim,
Yağmalanmış hayatımı,
Gülüşünün eşsizliğini düşünürken,
Dayanamayıp, sana ulaşmayı dilenebilirim...
Yaşadığın kente
Yağmur olup yağabilirim.
Sana dokunabilirim.
Saçlarını ıslatabilirim.
Üşüyorsun.
Söyledim; dokunabilirim...
Yine de bu gece,
O sefil kentte yağan yağmuru,
Sevdiğini söyleyebilirim.
Gereksiz yerlere de düştüm belki,
Bir çöplüğe, bitli bir köpeğin üzerine,kanalizasyon çukurlarına,
Seni ararken, her yere düşmüş olabilirim.
Ama sana dokundum biliyorum,
Azalmışım, bitmişim,
Ölmüşüm, umrumda değil...
Artık gökyüzüne teşekkür edip,
üşümeye yada üşenmeye devam edebilirim
yağdım ve
asla bir düş değilim...
Seni Seviyorum...

Umut TAYDAŞ

19.05.1999 – 23:18
“istemek yeter dedim ve inandım...”

10.20.4.4 RENDER

RENDER
"heykel amca'ya..."

Bir kör kuyudayım, içinde düş biriktiren,
Düşmüşüm "taze yaşam" getiren düşlerin içinden,
Bozguna uğramak yasa gereği,
Burada hapis solmak en büyük tasa,
Dededen kalma kör tabanca tek güvencem,
Tabancayı görmeden, ben onları görmeden,

Binlerce yalvaran var etrafımda,
Ne yöne dönsem yalvarış, imdat,
Kaçmak istiyorum bana tutunanlardan,
Uzaklaşmak istiyorum umut dilenenlerden,
Kör tabanca şahit hem de, duvarlar çizilmiş yüzüme,
Zar zor ayaklarımı kurtarıp,
Yalan yanlış özgürlük isteyenlerin içinden,
Her yöne koşuyorum,
Her yöne kaçıyorum aslında,
Yüzümdeki duvarlara, yüz görmemiş duvarlar çarpıyor,
Acıdan sıkıyorum ellerimi
Kör tabancanın mermileri korkuyor, kaçmak istiyor,
Biri düşüyor ayaklarımın önüne,
Ezip geçiyorum mermiyi
Peşimden gelen yalvaranlar
Benden düştüğü için paylaşamıyorlar mermiyi,
Mermi pişman, kör tabanca yavrusunu kaybetmiş, bin perişan,
Yorgunum da şimdi,
Köşeye kapandım, saklandım dinlenmek için,
Bir bebek sesi siyah renkli,
Bir bebek ayaklarımın önünde,
Yüzünde kimseye göstermediği siyaha boyanmış gülümsemesi,
Siyaha boyanmış bebek, köşeye emanet,
Gidemem ki... bebek bir şey istemiyor benden,
Bebek kendi umutlarıyla gülüyor bana,
Kör tabanca bebeği izliyor gizli gizli,
Kör tabancaya emanet ediyorum siyaha boyanmış bebeği,
Dinlenmedim daha ama kaçıyorum,
Büyük gürültülerin içinden duyulan
Sanki gün ışığına benzeyen bir ıslık sesi
Kaçmam gereken yönü gösteriyor gibi,
Yardım almayı kabullenemem ama,
Böyle büyüttüm kendimi,
Tersine dönüyorum, yalvaran, umutlarımı isteyen, kalabalığın içine
Tüm gücümle
Parçalayın beni diyorum
Karanlık oluyorlar, göz kapakları bebeğe boyalı,
Göz kapaklarım nefrete boyadı
Yüzümdeki duvarları
Öldürüyorum bir kaçını
Seyrediyorlar,
Yapıyorsam bir bildiğim vardır diye izliyorlar yalvararak
Umut dileniyorlar,
Susun dedim sustular,
Emretmek güzel bir şey,

Hele böyle bir kalabalığa....
Dinleyin dedim gözlerini nefretime açtılar
Çember oluşturun dedim
Çok büyük bir çember oluşturdular
Ben söylemeden yerinden kımıldayanı kör ederim dedim önemsemediler,
Ben söylemeden kımıldayan olursa, umutsuz ölür dedim,
Siyah göz kapaklarının altından göremediğim gözleri itaatlerini belli etti,
Yıllardır biriktirdiğim umutlarımı birer birer çıkarıp koydum çemberin ortasına
Biri kımıldadı yerinden, gördüm, hem yanındakiler de söyledi,
Yerden sıkılgan bir ip alıp, büyük bir çember yaptım,
Boğdum sonra kımıldayanı, cezasına razı gibiydi,
Etrafımdaki çemberdekilerin başları öne eğik,
Yerlerde siyah gözkapağı gölgeleri vardı,
Birer ikişer koydum umutlarımı ortaya,
Hiç biri kımıldamadı,
Aralarından biri su içmek için izin istedi,
Onu yanındakiler boğdu,
Hiç umut kalmadı bende,
Herkes gördü,
Islık sesi beni istemediğini belli eden isyanlar çalıyordu,
Sıkılgan büyük çemberi gevşettim
Yalvaran büyük çemberin etrafına gerdim, yere serdim,
Çıktım çemberin içinden,
Umutlarım artık sizin, gidin alın dedim
Yalvaran büyük çemberdekiler koştu içeri doğru,
Birbirlerini ezdiler,
Sıkılgan ipten geniş çemberi
Cebimdeki siyah kibritle yaktım,
Umutlarımla birlikte yandı herşey
Bütün kalabalık yandı
Etraf aydınlıktı ama şimdi bebek daha siyahtı
Umutlarımın yanması üzerken beni,
Ateşlerin arasında gelen çığlıklar mutlu ediyordu.
Kör tabancaya baktım arkamdaydı,
Namlusu ıslak, ağlamaklıydı,
Ceketimin en derin cebine sakladım onu,
Ateş çok güçlü yanıyordu,
Köşeden siyaha boyanmış bebeği aldım.
Kör kuyuya dışardan ışıklar geliyordu,
Siyaha boyanmış bebeği kaldırdığım yerden,
Biraz sıksam kendimi sığabilirdim oradan,
Çığlıklar bebeği korkutuyordu,
İlk önce bebeği çıkardım
Sonra ağlaması dinen kör tabancayı, bebeği korusun diye,
Sonra ben çıktım dışarı,

Islık sesi çıktı en son,
Bebeğe ninniler çalıyordu,
Bebek bana benzedi sonra,
Ben bana benzedim
Kör tabanca dedemindi,
Yüzümdeki duvar yere düştü,
Bebeğe umut dedim
Bebek beyazlandı,
Umutlar hep beyazdı,
Islık sesi beyazdı,
Kör tabancanın içinde beyaz bir mermi vardı,
Daha sonra tek hatırladığım
Kucağımda beyaz kundaklı bir bebek
Kulağımda babamın eski şarkılar dirilten ıslığıydı,
Etrafta hiç kör tabanca yoktu...
Kalktım yerimden
Tüm umutlarımı siyaha boyadım,
Beyaz olunca isteyeni çok oluyordu çünkü...
Bm Umut - 29.05.1998
"yeter ki senle olsun kör kuyu bile"

10.20.4.4 RETROSYNTH - HALF

RETROSYNTH - HALF

"Tanju Okan Kasetliliği'ne"

Kör göz, dar boğaz, bela ben, rezil rüsva
İçimde tarifi ne mümkün bin sensizlik
Parmaklarımın ucundasın, uzansam,
Zor bela, binbir güçlük, sürgün kelimelerim
Seninle kavuşsun özgürlüğe istiyorum,
Hepsini sıraladım yanyana, arka arkaya,
Kelepçelerini açamıyorum
Alt beyin-üst beyin karıştı birbirine,
Düşündüğüm ne varsa seni düşünüyorum aslında,
Mağaralara umutla karışık çizilmiş resimlerin üzerinden incitmeden geçerken ellerim,
Çam kokusunu arasına almış uzak iklimlerin yağmurlarını koklarken,
Serçe parmağımı bir bebeğin avuçlarına verirken, sıksın diye,
Yıllar sonra memleketine dönmüş, ağlamaklı bir gurbetçiye sarılırken,
İlk defa dinlediğim her yanı hüzün bir şarkının,
beni götürmek istediği her yere seninle gidiyorum...
05.12.00 - 18:33
"her kavuşmak ayrılmanın introsu da her ayrılmak kavuşmanın habercisi değil, neden ? "
Umut "Ventaire" Taydaş

Umut TAYDAŞ

10.20.4.4 Sabah sokaklari terk ettiginde karanlik,

Sabah sokakları terk ettiğinde karanlık,
Perdenin aralığında içeriye giren,
Güneş uyandırır çapaklı gözleri,
Tek tek açılır evlerin sokak kapıları,
Çıkar insanlar boş sokaklara,
Sahte gülüşleriyle, sahte,
Konuşmalarıyla, sahte yüzleriyle,
Sokak aralarındaki sessizlik,
Yerini kaosa bırakır,
Bir karmaşadır gider...
Yarış pisti değilse de sokak yolları,
Birbirleriyle yarış halindedir her zaman insanlar
Akşam bıraktıkları yerde devam ederler bu yarışa,
Yeni başlayan günde...
Umut
22 - 04 - 96

10.20.4.4 SANALIZASYON ÇUKURU

SANALİZASYON ÇUKURU
Kök salmışım yalnızlığa,
Çıkaramazsın,
Hayat uzundu, yıllar alabros,
Kimbilir,
Ne durumda,
Çekilecek dertlerde bakiyem...
Bileklerimde, savaşan -biz aşksızlığın-, gururlu ustura izleri,
"ben uyurken kestin bileklerimi"
akan kanıma müdahale etmeyeceğim, hatta
zamanımın çoğunu onu izlerken,
bedenim boşalırken, gücüm biterken,
ben yavaş usul ölürken kısaca,
8 mm'lik bir boy aynası gibi
karşısından izleyeceğim.
Oysa ki hayata, insanlara, neler öğretebilirdim,
Unuturlar kimden öğrendiklerini, biliyorum,
Önemli değil.
Ben, içimdeki eşsiz tapınakta
Senin için, annem, babam, kardeşlerim,
diğerleri, öteki veya beriki için
güzel hayatlar diler, çıkarsız dualar ederken,
öleceğim için bakire bir mutluluğu taşıyorum gözlerimde...

dokunmayın,
Mutluyum...
Bm Umut "Cyrano" TAYDAŞ
15.05.1999
Ztampol – Ağıl...
"fanilamda kan izleri, bu beden yara, kavlatma

10.20.4.4 SARANXA

SARANXA
Mevzu takvime işaretlemek değil tarihleri,
Söz kesmek, söz almak değil,
Maalesef olmuyor tarihleri beklemekle,
Sonu yok tarihin, başı eski.
Ter kokuları, kıl uzuvları, göt-göbek
Hangisine kafa takmışım, onlar iş değil,
Küstürülmek, kızdırılmak, susturulmak, kandırılmak da astırmaz yüzümü,
Suç olmak, suçlu bulmak mesele değil,
Bildiğim gibi değil, olmasın zaten, mühim değil.
Yine hayatımı sarar sesin,
Yine can eririm dudaklarına,
Gördüğümde bin şükür olursun,
Kadehler ilah, şarap şişesi mabed,
Çekiyor bizi birbirimizden kendimiz,
Kendimize ayak bağı kendimiz.
Bütün hayatı susarak, kımıldamadan da yaşarım sen olsan,
Ama olman, bildiğim gibi değil.
Olmamakda bir yanalım, tunalım,
Derken, her anı ertelerken,
Beklemekten döküldü hiçlerim,
Bildim ki az buz,
Benimle de yaşatamıyorum seni,
Bensiz de bırakamıyorum her niye,
Kaldım yara sevdanın açmazında,
Her yan, hiç bilinmeyenli denklem,
Bilemiyorum, edemiyorum,
Yoruldum, diyemiyorum,
Bildiğin gibi değil
Umut TAYDAŞ

10.20.4.4 SARILIK

SARILIK

Nedense hiç sevmedim sarışınları, sen farklıydın.
Kıvırcık saçlı bir hüzündün, koskoca bir intizardın, kelepir hayatıma,
Bebek yüzlü bir acıydın, korkutan bakışların vardı, öyle güzeldi ki,
Karşında bakılabilmek için her şeyi yapardım.
Oysa ben hiç sevmezdim sarışınları, sen bir başkaydın,
Gülümsemeler vardı yüzünde hep, unuturdum seni görünce çaresiz çileleri,
Bir masal olsan ancak bu kadar olabilirdin, ama seni yazamaz kimse eminim,
Her sabah çalıştığın yerin önünden geçerdim,
Saçlarıma bakıyormuş gibi bakardım camınıza, seni görmek isterdim,
Kendime kavuşur gibi girerdim bazen içeri, bir şeyler alırdım sen satıyorsun diye,
İşime yaramazdı, kaldırır atardım.
Suni ışıklar kirletiyordu saçlarını dayanamıyordum,
Güneşe taşımak istiyordum seni, ışığa taşımak istiyordum,
Belki böylece kendimi de ışığa taşımak istiyordum, o gizli kalsın.
Kurtuluşumdun sen köle pazarlarından, koşarak gelirdim,
Yüzün kırardı kelepçeleri, okşardı sırtımdaki işkence izlerini,
Kabuk bağlamış yaralarımı öperdin, ben yüzüne bakınca,
Hayatımı öperdin, o hiç önemsemediğim, benden çok uzakta yaşayan hayatımı,
Sen öpünce severdim bir tek, bir sen öpünce sarılırdım hayatıma, kimseye söylemezdim,
Ben hiç sevmezdim ya sarışınları, sen nasıl bir sarışındın,
Sarışınların hayatımdan gelip geçmesine aldırmamıştım hiç, sen aldırılmayacak gibi değildi
Hayatımdan aldırılmıştın ama,
Gelip geçerken o koca camın önünden, artık içerde olmuyordun sen,
Günde kaç kez geçerdim belki diyerek, koltuğuna başkası oturuyor olurdu...
Başka bir sarışın... hiç sevmedim.
Kaybolup gittin, hiç görmedim, bilmedim neredesin, ne yapıyorsun.
“gel gel sarışınım” diyen bir şarkı dinlerdim üst üste, hiç faydası olmazdı,
ben nereye geleceğini bilmezdim, gelmesini en çok istediğim sarışındın sen,
bu gün eve gelirken, yüzümü yere dikmiş, o çok sevdiğim rüzgara yatırıp saçlarımı,
ne düşündüğümü bilmeden beklerken bir günün daha bitmesini akşamüzeri,
seni özledim. Bir ah çekip yatırdım onu da rüzgara,
rüzgarla kolkola yürürken ben, biriyle kolkola karşıdan geliyordun,
Parlayan bir yüzük vardı parmağında... üzülmedim.
Vazgeçtim... üzülmedim demem yalan... hatta kahrettim o kısa süre içinde,
Sana bile kızdım, koluna girdiğin o adama kızdım, dayanamadım,
Öyle güzeldin ki yine, hayrandım.
Sana söyleyebileceğim çok önemli “iki kelime” vardı bir zamanlar, oysa şimdi

Sessizce “merhaba” diyerek geçilen bir kelimeydi ağzımdan çıkmak zorunda kalan,
Olsun, Mutludur dedim... sevindim.
Sevindikçe buğulandı gözlerim...
eğdim kafamı önüme; rüzgar kolumdan tutuyordu yine,
ağladığım bilinsin istemedim.
Ben sarışınları hiç sevmezdim zaten...
Hem adet yerini buldu
Seni de sevmedim....

Umut TAYDAŞ

10.20.4.4 SEDEFBARI SENYÜZLÜ YOLCU

SEDEFBARI ŞENYÜZLÜ YOLCU
Biramdan Feragat
Aslen pek itibarim yoktur cemaate,
arasına girmem kimsenin, içtimaya çıkmam,
gaz almam laflardan, söz almam şunlardan,
kız almam bu hayattan.
ama cümbüşüm coşmuşken,
ben müptelayken biraz yalpalığa,
hem tatlı konuşuklardan biraz yanaş payı almışken,
hem de hepsini bir yana bırak,
ben bu dünyanın gördüğü,
ender "aşk adanmışı" adamlardan biriyken,
olageldi olmazların orasında bir oluş:
"janımdan jok zevdim anlıyör mızun".
hakkatten de öyle, ama bunu kim anlar,
senin üzerinden öyle bir sevdim ki kendimi,
hep bunları haketmediğimi düşündüm;
benim sevgim ikimize de yeterdi baştan beri,
olamadı,
ben sevmedim kendimi sevmeyi.
aasgard'ın ortamında bulaşıkçı olsam yeridir şimdi,
ölümsüzlüğe inanan, ölümsüzlüğün varolduğunu bilen birilerini görmek istiyorum,
kaygıların içinde, gelene geç dememiş, gidene yallah etmemiş birilerinin varlığını ya da, zaten
diye diye, bu dünyanın sarmalına darıldım,
ornitorenk emdim mazıdağı'nda böyle büyüdüm,

aşkın yasadışından insanlara yataklık yaptım bunca,
hiç bildiğim sanıldı, her bildiğim yanılgı,
tüm niyetlenmelerimi pms'ler kraliçesi boğdu...
öğür delibaş öğür,
bütün can verdiğin sözcükleri,
yaladığın bütün gözyaşlarını,
bütün öpücükleri,
öküz delibaş, öğür,
yaşam şimdi kıldönmesi,
gözler paket süsü verilmiş bomba,
patlabor,
patlabor,
patlamıyor,
her yanım kırık dönük,
halime bir bakıver kendim,
her yanı tozu toprağa çeviriyorum,
ikibin, yirmi yedi,
binlerce insan öldüm
bu yaşta.
25.09.2002 - 02:56
Umut TAYDAŞ

10.20.4.5 SEN’DEL’EDIM

SEN’DEL’EDİM
Dudakların çaresiz arıyor eski tadımı,
kelimelerin eski tadını,
bıraktığımızda eski oyunları,
eski bir oyunda kaldık ayrı ayrı,
kendimizi ele verdik,
ellerin ezbere sevişiyordu,
ellerim tenini arıyordu.
uzak iklimlerin rüzgarları getiriyordu kokunu,
bilmediğim şarkılarda ismini duyuyordum hesapsız,
görmediğin ne varsa bakmak istiyordun,
tekrar görebilmek için yüzümü,
incitmeden dokunduğum saçlarından,
dökülen saçlarını saklıyordum sonsuza,
göz yaşlarımı usulca siliyordun ince parmaklarınla,
görsem diye çürüttüğüm günlerden arta kalan,
zavallı bir çaresizlik sardı bedenimi,
aklındayım, biliyorum seviyorsun kimseyi sevmediğin gibi,

aklımdasın seviyorum kimsenin sevmediği,
sevemeyeceği gibi.
Ne yapsak boş işte,
gidiyorsun,
en güzel hediyeydin, Tanrı'mdan
en güzel hediyen seni seviyorum,
en güzel hediyem, ölümüm...

UmuT TaydaŞ

10.20.4.5 SEN"DEN KALAN

SEN"DEN KALAN

Söylemeye varmıyor dilim,
Size "sen" diyebilir miyim !!!
Sokak lambalarının aydınlığında, isminizi
Gece rüyalarımda yüzünüzü
Her an sizi'nizi, düşünebilir miyim ?
Size "sen" diyebilir miyim ?
Ay ışığında adınızı
Duvara yazıp kaçabilir miyim ?
Ve sanki "yapı kredi" reklamındaymışım gibi
Size "pardon" diyebilir miyim ?
İkimiz için "istek parça" istesem
Hep, "yalnız ikimiz"i düşünsem ayıp mı olur.
Size kalbimin "ikinci baharı"nı yaşadığını söylesem
İnanır mısınız ?
Siz de bana "sen" der misiniz !!!
Farkınıza varsam da daha bir sıcak hissetsem
Daha yakın olsam da
Ellerinize dokunsam kızar mısınız acaba
Sizin evin kapısına gelsem, abiniz beni döver mi ?
Babanız peşime adam salar mı, siz beni korur musunuz ?
Size "sen" desem
Benle dalga geçmezsiniz değil mi ?
Göçebe, Ilık yaz rüzgarlarından biri
Sizi fısıldasa kulağıma, rüzgara küser misiniz ?
Benim için güler misiniz bi defa
Ve bir kez olsun ismimi söyler misiniz…
Size "sen" diyebilir miyim !!!,
Size "sen" diyebilir miyim ?

İzin vermeseniz bile, lütfen
Miyim sizi hep sevebilir.. ?
Ona “sen” diyip, taa uzaklara kaçtım
İzin vermese bile
Ona sen dedim…

12.10.1995 Version 1.00
18.11.1996 Version 2.01

Umut (The Cyrano

10.20.4.5 SENIN IÇINDI

SENİN İÇİNDİ...
Dokun bana, yüreğime dokun,
sesimi, sessizliğimi anla,
yokluğumda ağla ardım sıra,
daha güçlü, daha kadın,
ellerimde hisset söyleyemediklerimi,
kanımın donduğunu duy,
gözlerinde kayboluşumu anımsa,
nereden gelirse gelsin,
her rüzgara söyle ismimi,
ayrılıklarının içinde beni en üste yaz
gecelerle dertleş, gecelerle avun.
Dokun bana, yüreğime dokun,
toprağıma akıt göz yaşlarını,
kanayan yaralarımı sözlerinle sar,
başucumda bekle son nefesimi,
ama son nefesin bitmeden söyleme sevdiğini,
yasaksız rüyalarıma ortak ol,
pislik bulaşmamış kan ırmağıma köprü ol,
kirli insanlar değmesin kanıma,
ruhumu sar, sakla, hep yanında taşı,
umutlarımı dağla, görmesinler başıma neler geldiğini,
dokun bana,
her defada daha başka dokun,
sonra sus,
sus ve sadece şiirim ol...
Sıra sende...

10.20.4.5 -SOYA FASULYESI

-SOYA FASULYESİ

insanlık salgını
apışmış ayaklarıma

ikimiz de kuyudayız,
benimki zincirsiz,
herkes büyümüş,
herkes anlamlı,
senin de geleceğin,
bu yoklu derede
ben kendimi anlamsızladım...

30.06.00 - 19:17
beçiktaş - Stampol
Umut TAYDAŞ

10.20.4.5 STAMPOL'UN FETHI

STAMPOL'UN FETHİ
"Fasih'e, canım..."
Korkak beklenmediklerle İstanpol'a büyülenmiş beklerken seni,
Çevremdeki herkese, herşeye,
İnsana, taşa, denize, ağaca, güneşe bileniyorum,
Kuru kalabalığın arasından, ürkek birkaç umutla, heyecanlı,
Çağırıyorsun beni,
Yanımdasın,
Boyumuzun uyumunu bir kalıba sığdırmayı düşünüyorsun.
Daha yeni gelmene rağmen, gideceğini ve bana kalmayacağını düşünüyorum;
Ağzımda hariçten gazel, baştan sona "Ahh Yaralım" diye söylenen bir şarkı,
Denize doğru içten feryat-figân, dıştan hazırlıksız ve yabancı ilerliyoruz,
Veballer, boyunduruklar altında,
Elime dokunuyorsun, kayboluyorsun ellerimin arasında,
Boğulan bir çocuğu kurtarır gibi uzanıyor ellerin,
Öyle küçük ve öyle safsın ki, bu cehennem'de,
Zerre kıvılcımın gölgesiyle, yok olursun diye korkuyorum,
Hiçbir sınır tanımadan, benimken; ve hayatımın,
En uzun süreli susuşlarını yanında yaşarken,
Bir ömür böyle devam etmesini, seninle senkronize titreyen bedenimin,
İşgal altında burada çürümesini, kabullenebilirim...
Sevebildiğimden beri, kimseyi böyle severek sevmemiştim.
Bin suçu kabullenir gibi suskun,
Bir suçtan kaçar gibi korkak,
Binbir gece masalları benzeri hayalsi bir gerçeklikle,ayrılıyoruz;
Çelişkileri ve çatışmaları ortadan kaldırıp,
Sadece sevdamızı yaşatma ve saklama görevi üstlenmiş o yerden...
Yanımdasın ama yine ve
Hayatımda ilk defa, hiçbir şeyden kaçmadan,
Kendime meydan okuyarak, tabularımı yıkarak
"Mutluyum" demeye öyle hazırım ki...

Tanımadığım, adını filmlerden, şiirlerden,
Olaylardan ve 3.çoğul şahıslardan duyup
Aşırı bir istekle tanımak istediğim yerlere gidiyoruz
Ama onları görecek durumda değilim,
Göreceli onlar bana,
O terketmeyen umutsuzluğumla;
Bir saç telim kadar yakınımda olduğunu bile bile,
Nasıl olsa gideceğin düşüncesiyle doldurulmuş bir altıpatlardan,
Rusruleti oynuyorum.
Bir ölü olarak; gözlerinden ayrılmadan hatta, ölmeyi bekliyorum
Teslimiyet altında
Veda edeceğinin tesellisizliği zıpkın,
Deliyor, kanatıyor ardarda, içime.
Beynim karanlık, içim karanlık, hava karanlık,
Gözlerin yerde, ellerin ürkek, kalp atışların kulağıma kadar geliyor,
Seni koruyacağımdan, öyle güveniyorsun ki;
Kollarıma bırakıveriyorsun kendini,
Yüzünün buz kesen coğrafyasını ellerimle tanıyorum,
Nefesinden, mutluluğunu içime çekiyorum,
Sırtına koyup başımı, kısık hıçkırıklarla birkaç damla emanet ediyorum ceketine,
Sen bilmeden.
Gitmelisin,
Vaktin geldi,
Tutup çenenden, acı bir öpücük bırakıyorum alt dudağına,
Karşı koymuyorsun,
Çenen kayıp gidiyor ellerimden, vakit dolunca,
En güzel ve en kısa süreli ama en unutulmayacak şiirimi emanet ediyorum dudaklarına
Öyle ki;
"Sana seviyorum" demek hiç bu kadar azrail olmamıştı,
gitmeliyim yoksa, gidemem,
gitmeliyim, yoksa hiçbir yere gidemezsin artık,
hoşça kal diyip, yürüyorum hiç arkama bakmamaya direnerek,
arkana bakamıyorsun, bakmamalısın...
Ayrı yollara, ayrı yıllara, ayrı yanlara doğru ilerliyoruz
Geriliyoruz hem de, yani, seni sevmenin ve beni sevmenin en ucuna gelmişken,
Geriliyoruz süratle,
Yüzlerimiz isyankar, acılı ve gözyaşı saklayan mimiklerle geriliyor,
Dönüp gitme desem, engel tanımadan, kalırsın yanıma,
Gitme desem, diyemem, şehir sana aşık ve ben paylaşamam,
Ya şehir ölür, ya ben, ya da geleceğin için şehirle yaşarsın sen
Ben umursamaz maskemi takarım yine, maskelerin altından görünmez gözyaşları,
Kal desen tek kelimen cenneti olur yaşayışımın,
Kal desen, yine senin için cennetten vazgeçişime şahit olursun.
Nerede yürüdüğüğümü, ne yöne yürüdüğümü, nasıl ayakta durabildiğimi değil,
Büyülüğünü düşünüyorum

Az önce yanımdaydı ve bir saniye geçti,
İki saniye geçti
Üç saniye geçti
…
…
Saniyeleri sayıyorum, sayabilsem keşke, saniseler bile yıl gibi gelecek,
Her adımımda özlüyorum sana daha yakın olduğum bir önceki adımımı,
Gitmeliyim ama, yoksa gidemem,
Dudaklarım sanki neler çektiğini anlatmak ister gibi acıyor,
Dudaklarımı yalıyorum, çok ufak dil dokunuşlarıyla,
Sen varsın onlarda ama bitecek gibisin,
Su içmem, yemek yemem, konuşmam, eksilme dudaklarımdan,
Bir araba çarpıyor ben şaşkın dolanırken ufaktan, bir araba çarpıyorum, o özür diliyor,
Hiçbir şey bilmiyorum,
Bildiğim her şey silinmiş kafamdan,
Ölsem mi, yaşasam mı
Asmayıp da beslesem mi, yaşatıp işkence mi etsem, damarda grizu mu patlatsam bilmiyorum,
Aklımdaki,
Sevebildiğimi bildiğimden beri, kimse bildiğimi bilmemişti.
Bm Umut "The Cyrano" Taydaş

25.10.1998

"Sevmen benim gamlı yaslı gönlüme"

10.20.4.5 Start At The Beginning

Start At The Beginning...
"*Sevilip layık olamayan, sevip kımıldayamayan ban'a*"
Beni biri severse; utanırım
Seni biri severse; gururuna eklenir...
Beni biri severse; korkarım onun için,
Seni biri severse; geride duramazsın...
Beni biri severse; kaçarım kendime,
Seni biri severse; ona kaçarsın birkaç günlüğüne...
Beni biri severse; ben o birine seviyorum diyemem,
Seni biri severse; günde bin kaç kez söylersin sevdiğini...
Beni biri severse; ona vereceklerime sınır koymam,
Seni biri severse; neler alacağını hesaplarsın...

Beni biri severse; esir olurum, yanına yoldaş,
Seni biri severse; esir alırsın, emretmek arzusundan....
Beni biri severse; özgürlüğümü de götürür gittiği yere...
Seni biri severse; özgürlük nedir bilmiyordur ki...
Beni severse biri; o artık benimle bir'dir...
Seni biri severse; bir'likten cinnet doğar aranızda....
Beni biri severse; bundan sonra bir değildir aslında.
Seni severse biri; herkes kendiyle bir'dir...
Sen birini seversen; sadece ağlayabilirim,
Birini seversen sen; buna inanamayabilirim,
Seversen sen birini; kendini daha çok sevmek içindir yine,
Seversen birini sen; bana duyurma...
Sen
Sevebilirsen
Birini,
Gururuma sarılır yaşarım...
Ben birini seversem; ben severim sadece,
Birini seversem ben; cinayettir, intihardır,
Seversem birini ben, sadece birini severim,
Seversen ben birini; o biri bir sensin'dir...
Ben
Seversem
Birini...
Ya evlidir, ya birkaç güne evlenir...

B m U m u t T a y d a ş

"Ben olduğum için yapabileceğim hiçbir şey yok..."

10.20.4.5 TAYDAS

TAYDAŞ

BEN TARİHİ

1976 yılında pek de fazla uğraştırmadan, bir güzel ailenin, bir yeni jenerasyonu'nun, ikinci akıncısı olarak doğmuşum. Şimdi bile yaşamak istediğim, ahşap bir evde, ahşap bir mahallede,

ahşap arkadaşlarımla, gerçekten güzel geçti çocukluğum. Güzel hatırlamak istersen, güzel geçmiştir zaten. ilk ve orta öğrenimimi de geride çok güzel anılar bırakarak tamamladım. Pek de yoğun arkadaş çevreleri istemedim, dost seçtim, dost'la yetindim. Bu süre içinde iki tanesini tamamen yalnız olmak üzere bir kaç tane dergi çıkardım ve batırdım; eğlenceliydi... Yazdıklarımı herhangi bir yerde toplamadım, sadece kendi web sayfamda arada bir yazdıklarımdan parçalar yayınladım. Şimdi, bir şekilde vakit geçirerek dünya zamamınım dolmasını bekliyorum.

1) Şiir senin için ne?

- Şiir öncelikle bir rahatlama biçimidir. Bir kaçış; kurallardan ve kesinliklerden, sahte insanlardan, dizüstü ve karton sevdalardan, çıkarcı birlikteliklerden, topu topu iki kişi bile olsa kalabalıklardan. Şiir insanın kendini anlamasını sağlayan bir öğretici. Yazdıkça öğrenilir. Şiir, beyni yazı diline çevirmektir, bir genel itiraflar paketidir, insanın, istediğinde, karşılık beklemeden bir şeyler verebileceğinin ispatıdır da aslında, hayata zırhtır, zamana sancılarına tedavi, alternatif bir koleksiyon biçimidir, birikmiş kelimeler barındıran; bağlaçtır, intihardır... En acımasız yıpratıcı olan zamana ve onun yakından akrabaları olan acı, hüzün, kaygı, yalnızlık, umutsuzluk gibi bir çok etkiye karşı, güçlü bir duvar örmek, ya da bunaltı çökünce bünyenin her hücresine bir rahatlama seansıdır. Tüm bunların tersine, mutluluk başlığı altında pek kolay toplanabilecek olan, diğer kavramları yaşandığında da; iç güdüsel bir istek olan "paylaşma"yı en kolay gerçekleştirmeyi sağlayan, samimi, anlayan ve değer veren bir dosttur. Bir kitle imha silahıdır şiir yahut bir ilk yardım çadırı. Şiirin cinsiyeti vardır, duyguları, estetiği... Şiir yaşlanır, yas tutar, başka şiirlerle arkadaşlık yapabilir ya da hep tek başına kalabilir. Şiir bir hayat silosudur... Şiirin tanımı ne buraya sığar, ne bu hayata, bir gün gelir sorarlar, daha başka anlatırım, şiirin tanımı saat başı değişebilir.

2) Şiirin sanat içerisindeki yeri ne?

- Çok tartışılır; sanıyorum ki, herkes kendi ilgilendiği sanat dalının "**genel sanat**" kavramında daha büyük yer kapladığına inanır. Keskin, vurucu ve göreceli sade olmasıyla ilk etapta diğerlerinden ayrılır şiir. Şiirin bir de daha kolay yapılabilirliği vardır. klasik ama öyle. .. Resim, müzik, tiyatro vb.'ne göre pek de fazla yan donanım gerektirmeden, yaşamışlığı ya da hayatın etkilerini baz alarak, yapılabilir. Kim daha sanatçı, kimin yazdığı daha şiir tartışılır ama... tartışılamaz, sanatı, başkaları sanat yapar, bir insan bir şey ürettiğinde o anında sanat olmaz. Şiiri ve şairleri de yine insanlar sanat/sanatçı sıfatlarıyla öne çıkarırlar. Lakin, kitlelere ulaşım ve kitleleri etkileme boyutuyla da şiir diğerlerinden daha önemli ve daha iyi bir yerdedir diye düşünüyorum. Değişik insan türlerini anlamak, insanların olaylara karşı verdikleri tepkileri istatistiksel bir biçimde tetkik etmek istediğimizde ise, diğer sanat türlerine nazaran daha fazla data içeren, en geniş kaynaklardan biri olacaktır şiir. Bir de; "şair"lerin, her zaman, karşılık beklemeden içinde bulundukları bir sanattır şiir...

3) Kendi şiirini anlat desen nasıl anlatırsın?

Yazdıklarıyla şiiri sanat yapmış insanların gerçekliği ne kadar kesinse, benim, yazdıkdıklarıma " şiir" diyemeyişimdeki tavır da o kadar kesindir. Onlar "benim yazdıklarım" başlığı ile anılırlar öncelikle. Yazdıklarım da en az benim kadar dışarısındadır birlikteliklerin. Biraz korkaktır, çok

bilinen kelimeler yerine bir diğer "eşanlam" ya da kısa tanımlamalar kullanır, kafiye üzerinde pek durmasa da gidişata ters kafieleri de kimi zaman içinde barındırır. Eskilerde, kelime oyunları ve soyut merkezleme'yle birlikte giriş-gelişme-sonuç şeklindeki bir anlatıma bürünmüş olanlar çoğunluktadır. Fakat son zamanlarda, anlam ve anlaşılma kaygısı taşımaz, sadece beni, bana ifade ederler. Yazdıklarımın kimi zaman, aşırı, ben merkezci olduklarını da kabul ederim. Ayrıca daha çok benim, yine kendimle olan kaos dolu diyaloglarımı, itiraflarımı, şiddetli tartışmalarımı, benim ya da kendimin; ya da bir başka üçüncü kişinin gözünden izliyor ve anlatıyormuşçasına bir tarzla yazılanların da büyük bir yüzde payı wardır.

4) "Şiir yazmak biraz kötü yola düşmektir" derler, sen nasıl düştün kötü yola?

Yazmayı çok küçükken seviyordum zaten, nereden sevdiğimi bilemem, biraz içe dönmekti, kim bilir. Çocukluğun klasik benimsemesi olan günlük yazmak ilk adımımdı sanırım. Daha sonra ortaokul yıllarımda, biraz daha şiir formuna yakın ama "zıpır" yazılar yazıyordum. Gençlik yıllarım geldiğinde. sanıyorum, her "**yazıcı**"nın başlaması gibi bi "sevmek"le, bende olduğunu bilmediğim bir coşkuyla yazmaya başladım. şimdi yazmasam; yaşayamam...

10.20.4.5 TESELLI

TESELLİ

"en büyük tesellim, ölüme..."

Ağlamak değil ki bu, kanamak,
Yüzüme bak,
Ben ağlarken yüzüme bak.
Keskin dişleri saplandı hayatıma yokluğun,
Aslında bu hayat bit'miş çoktan,
Aslında göbek bağım, kök salmışlığımdı ölüme,
Oysa "sana doğmak" ne kadar zor
Ve bir o kadar zor doymak
Bilmez arzunun altında ezilir taze aşık,
Ne biliyorsa almış yanına, ne biriktirdiyse saklamış ceplerine,
Aşk değil bu kaçamak...
Ve sarılmak ihtiyaçtan sadece, yok bir başka özel amaç,
Çağırıyor küpeli zindan bekçileri,
Sessizliğinin diyetini ödesin diye; razı,
"Bir kere sarıldım ya" diyor, inan ölüyor,
Kimbilir nasıl da ölüyor,
Bu kış kıyamette,
Bekçilerin canı kimbilir nasıl işkence istiyor;
Ölümdür bu ve yok olmak.
Çünkü ben gördüm onları,
Kaldır başını yerden, yer yer yeme içini, yüzüme bak,

Ağlamak değil ki bu yok olmak,
Çığlıkları labirentte kaybolmuş bir çocuk gibi
Dolanıyor beynimde,
Oysa “sana doymak” ne kadar zor,
Ve bir o kadar zor doğmak
Bilmez bir bebeğin tecrübesizliğine bürünür taze aşık,
Üstelik onu öldüreceklerini bile bile
O saklanırken, sen ışık tuttun yüzüne,
Sen sevişirken o ağlıyordu,
Sen dinlenirken o ağlıyordu,
Sen giderken ağlıyordu o,
Oysa ağlamak değildi bu, çünkü
Böyle bir ağlamak bilinmiyordu,
Gelseydin, arkanı dönseydin, görseydin,
Sesine baksaydın, gözünü duysaydın,
İşte geliyor sesi,
Ağlamak değil bu yenilmek...
Kurda kuşa, eşe dosta, her halükârda yenilmek bu
Yenilmek hep aynı zaten, yok tesellisi.
Ürkek değildi arzunun süründüren bakışları,
Bin mevsimdi, kara yeldi, dinmez seldi,
Kattı kendine ne biriktirdiyse,
Harcadı seveni, bilip de bilmeyeni,
Yaşamak bir pirinç tanesinin boğaza tıkanması gibiydi,
İtelemezsen gidemezdi, itelesen belki değemezdin,
Sevdanın böbrek taşlarıydı, yetememezlik
Ve her dakika duvarlara tırnak izleri ekleniyordu taze sevenin;
Kilitliyordu kendisini.
Herkesten gizli düş biriktirdiği odaya gidiyordu,
Düşlerin
Kimini çerçeveleyip duvara asıyordu,
Kiminden makasla kendini ayırıyordu,
Kimi hastalıklı bir beden gibi can çekişiyordu,
Onları görünce oturup ağlıyordu, biliyordum,
Ağlamak değildi bu yıkılmak,
Senin o sıralar bıkmışlığın söz konusuydu,
Ayaklarına kapanıp “sana “seviyorum””
Demekten başka bir şeye gücü yetmiyordu,
Gururunu her sabah bir köpek gibi zehirliyordu,
Oysa kudurmuştu gururu bir kere,

Zindanın bekçileri onu götürmeden önce,
Paslı bir jiletle kesmiş bileklerini
Ben bulduğumda yanağı henüz ıslaktı,
Ağlamak değildi bu
Seviyordu...
Umut TAYDAŞ

10.20.4.59 VASATSAL HAYKIRIS

VASATSAL HAYKIRIŞ

Karanlığa sevdalıyım, acıya, ölüme,
Yalnızlığa sevdalıyım aşırı.
Şiirim acı, yaşamak ölmek zaten ta baştan,
Bilirsin ki karanlık umutlarım,
Yalnızlığım hep aynı yalnızlık;
Sanırdım ki ben bir kez
Sevdalıyım desem,
Daha üzerinde hiçbir şey olamaz,
Nesin ki sen; ne demeliyim sana,
Sen varken umrumda değil mesela,
Karanlık, acı, ölüm,
Yalnızlığıma ihanet ama mecburum; bir yanda sen,
Ayrılık bir yanda,
Diyorum ki “sana” sevdalıyım,
Umrumda değil; anlasana...

Umut “BM” Taydaş
22.03.99 – 15:48
“ortada bir pişmanlık varsa, kazanılan bir tecrübe

10.20.4.59 VESAYETSIZ BUNALIM TEZAHÜRÜ

VESAYETSİZ BUNALIM TEZAHÜRÜ
Korkutan bir yabancılık başlamıştı çoktan,
Can vardı, canan vardı;
Can’ın istekleri, Canan’ın gereklilikleri vardı,

Bizler uzantıları olduk hep
Can ve canan'ın,
Sadece isimlendirildik ve
Çok gerekmedikçe geçmedi ismimiz
"mutluyuz" ortamlarında,
biz sevda gönüllüleri, aşk personeliydik,
sahnemiz bitince, ayrılırdık zamanla başka yerlere,
bir daha kim bilir ne zaman sıra gelirdi bize,
önceden kendimizi ne de önemli sayardık,
oysa can vardı, canan vardı,
ve giderek artıyordu korkutan yabancılık...
25.12.98 – Amasya
"Bitmek zorunda olan şiir"
Umut "The Cyrano" Taydaş

10.20.4.6 YARMAS

YARMAŞ

I

İnsanlar neden ağlarsa, ondan,
Nefes yarım, can tükenik, ciğer duman,
Senli düşlerimi mezun edemedim bu hayattan,
Ne serdengeçtilik bu ayrılışım, ne isyan,
Bırakıp da gidemem nerelere, kaptırıp kaybolamam,
Biliyorum susamam sevdiğimi,
Yine dönerim sana, aylak,
Ama halim duman, gönlüm yarım,
Susup bir kenara çekiliyorum,
İnsanlar neden ağlarsa, ondan...

III

hep beklemedeyim,
kalenin önündeyim,
seni geçemiyorum,
giremiyorum içine.
artık çok sıkıldım burada;
"rızaa... rıza...
muz orta!"

VII

sedef kaplamış rengimi, ben bulanık,
sen "balıklı çermik" ten affını istemiş,
olmadı kaçıp gelmiş bir balık,
sen beni öptükçe, yaladıkça,
kendime oturuyorum...

yala beni,
sana muhtacım,
seni iyileştiririm dedin,
seninle kaldım;
suyuma dönmem lazım diye
tek nefeslik bile olsa çekip gidersen,
lanetine, felaketine tınmam,
balıklı çermiği, tepenize yıkarım...
önce bütün balıkların içine dalar
bir güzel yıkanır,
sonra yıkarım.

IX

romantizma
safsal'larını ağrıtır,
kendine güven,
başkalarını sebep bilmeye alış ki
istersen öküze dönüşebilesin.
yapabileceğin ne varsa yaptın,
çok mühim değil hastalığın,
benim,
git bir zenciyle yat
iyileşirsin.
bu dünyada kimseyle geçinemedin,
hiç kimse anlamadı seni,
hiç bir sevdiğinle sevişmedin,
herkes aldattı seni,
kandırdı, gerçekten sevmedi,
bir elmanın mükemmel bir yarısıydın,
hiç kimseyle varamadın bütüne,
iyisi mi
al kendini,
sok götüne
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6 YUVARDASIN

YUVARDASIN...

"Şiar'a..."

Tadı kalmadı bu kimsesizliğin,
tarifsiz uzaklıklarda ve ıssız coğrafyalarda

bir batıya göçtür yaşadığımız.
artık yaşlandım iyice ve yaslandım derme çatma duvarlara,
sessizlik can yoldaşım,
hayatımdaki tek canlı şey kum saati,
tik-taklarından biliyorum, hayatta olduğunu
safi terledim...
ağırdan alıyorsun, ağır adımlarla yaklaşıyorsun ama
tüm bu ağırlıkları ben taşıyorum,
üzerime basıyorsun, umudumu eziyorsun,
bilerek veya bilmeden; umursayacak durumda değilim,
solgun bir güne girmek üzereyim,
solgun bir hayatın içinde,
henüz vitamin bir umuda gebeyim,
biliyorum içimde ölecek,
biliyorum bir ölü boğum olacak, kurulacak düş,
durulacak hedefsiz bakışlara dönecek gözlerim,
aramayacaksın, adım gelmeyecek aklına,
hiç bir ses yokmuş gibi uyuyacaksın,
beni bu feryadın içinde şifasız bırakarak.
sabaha döndüm yüzümü, sabahlar karanlıktır,
güneşleri vardır, gövdelerinde ama paylaşmazlar,
bir güneş, bir sabahla bir olup,
üzerime gelir, gözlerimi acıtır, kızarsa canımı yakar,
bir güneş kavurur geleceğimi,
sen o sabah da gelmezsin,
uyursun, uykuya muhtaç bir çocuk gibi
bilirsin olacakları, ama bir çocuk gibi tepkisiz durur hayatın,
bense yalanım sanki, öyle ki yanacağım.
lanetlenmiş bir ülkeymişim gibi uzağımda durursun,
bütün yolları kapatırsın, sesimi kesersin, yokluğunu atarsın ortaya,
bilmem gerekeni,
dayanılmaz...
dayanamam ben de,
ve safir sebepsiz, savururum kendimi, varlığımı atarım ortaya,
oradan oraya, bilmeden ve habersiz,
duymadan ve çaresiz,
muhtaç ama mahkum;
bir odanın duvarları, tırnaklarımın arasında,
bu dünyanın kiri göğsüme bulaşmış,
bir şairin sesi, hırıltılarımda,

bu şehri deviriyorum,
iyi ki yoksun, iyi ki uzaktasın
iyi ki sırtını dönüp de hayata,
"yangınım" gamzelerini bırakmayacaksın,
bu ucube yaşayışta, bu aymaz çaresizlikte, bu viran yenilmişlikte,
iyi ki benimle olmayacaksın...
birazdan savuracağım gözlerimi, görmeye yok mecalim,
sökeceğim pencereleri, kıracağım kirişleri,
omuzlarım duvarları, azad ederim eve hapsettiğim havayı da,
bunca kırbaçlandım, şaha kalkar bir kez de ben vururum dünyaya,
tastamam küser, uzaklaşır, kaçar gider;
seninle gider,
boşlukta kalırım, bu ömür ölümü öğrenene kadar.
Umut "Dumut" Taydaş
16.05.00 - 20:37
"Bu dünyaya sergüzeşttir yaşayışım, dünya keyif almayı istedikçe..."
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6. ZAYII KIRK SANIYE

ZAYİİ KIRK SANİYE
İshakyolu Kancalı
Döl yurdu olmuş yüzü, ahşa süngün, mihraba küsmüş
ormanı hayvan basmış, ölüler yerinde saydam
benleri kırık kırık.
cinnete minibüs kaldırıyor dakika başı
hissiyatı farelere kemirtmiş,
sarılmaktan anlamıyor hiç bile,
unutmuş.
çare asfaltında dene'ydim ben,
şöyle böyle molaydım,
kafayı dağıtır, sineye yatardım,
o zamanlar saçlarımı yana tarardım.
demirdöven isyandım, duvarüstü kalburdum,
değişmedim hiç,
gelene geçene alın beni demedim,
hep aynı gibi molaydım,
keşke son durak olaydım.
imdi asap delişmen zira,
tahammül sıfır, gönül salamura, her söz muşta,

"beyim" yolları tıkalı gördüm,
izzet, ikram ütopya,
zülüfü beyaza bırakmış
ilk defa bas bas bağırıyor,
ilk defa başkaldırıyor,
yaşlandım diyor : hayat sahibi olmuş
sahibi hayat olmuş, bilmez,
ben ıskarta.
başka olur sandıydım bu hayatı,
aşkla olur umduydum.
yemedi.
vurmaya gidiyorum şimdi
viran etmek için tüm inandıklarımı.
09.20.2002 - 09:40
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6 ZORUNLU SIIR

ZORUNLU ŞİİR

“gizli gizli kesen’e”

Daha yeni tanıyorum seni
Yeni yeni bağlanıyorum,
Yaşadığım yerde, sadece, sen varsın diye varım,
Sen de beni hiç beklemediğin anda
Kimseyi istemediğin
Ve belki de
İstemeyeceğin kadar istiyorsun...
Bir tele mandallanmış çamaşır gibiyiz
Bir ucundan sen tutuyorsun,
Bir ucundan ben
Tuttuğumuz çamaşır, şiir...
Benim yaşadığım yer şehir,
Senin yaşadığın yer şehir...
Birbirimizi tanıdıkça
Seni daha da büyütüyorum gözümde,
İlk günlerde söylediklerimi söyleyemiyorum
Her ihtimale karşı birlikteyiz yine
Sen yolsun,
Ben yolu belirleyen çizgiler,
Yol şiir,

Benim yaşadığım yer kasaba,
Senin yaşadığın yer ülke...
Seni sevdikçe yavaş yavaş uzaklaşıyorsun
Uzaklaşmak istemediğinin farkındayım
Seni
Benim sevgim, ve kıskananlar uzaklaştırıyor,
Bilsen o ilk günlerde
Karşında dimdik, susmadan geçen günlerimi
Ne kadar özlüyorum,
Ama yine de ayrılmıyoruz,
Sen resimsin,
Ben o resmi sınırlayan çerçeve,
İkimiz birlikte henüz hiç şiir yazmamış bir şair,
Benim yaşadığım yer köy
Senin yaşadığın yer kıta..
Artık yanımda olmaya tahammülün yok
Artık bilmediğin bir yerdeyim
Sen’deyim ama nerdeyim,
Bilmiyorsun,
Bu küçüklüğüme rağmen
Yine
Tüm günahlarını ben alıyorum
Ve yine sadece bana güveniyorsun,
Sen dudaksın,
Ben o dudaktaki çatlaklar,
Yine de bizi tamamlayan bir yüzümüz yok,
Dudak, hasret...
Benim yaşadığım yer küçük bir ev,
Senin yaşadığın yer dünya...
Ama hep içindeyim,
Vazgeçemezsin...

Umut TAYDAŞ

10.20.4.6. “Çagiranlara”

“Çağıranlara”

Geliyorsun ölümüme,
dudağımda son şiirlerim,
dinlesen istiyorum...

Gülüyorsun gözlerime,
gözlerimde sen şiirlerim,
okusan istiyorum...

Giriyorsun yüreğime,
yüreğimde son şiirlerim,
avucunda saklasan diyorum...

Haziran, 1997,
"SESOB, Semineri"

10.20.4.6 ÖLÜM GIYDIREN KADIN

ÖLÜM GİYDİREN KADIN
"Beşir Fuad Ustanın Entelektüel İntiharına"
Dudaklarınla yaşayamadın mutluluğunu,
Aşkımı kelepçeleyen dudaklarımda.
Gözlerin bakamadı sevda titreten yüreğime,
Yüzün yansımadı gözlerimde,
Tüm yaşadıklarının ötesinde,

Mutluluğun için en büyük fedakârlıktı benim yaptığım.
Yaşanılan imkânsızlığın gerçeğiydi söylediklerim,
Henüz bebektin şiirimle büyüyen,
Kan - beyaz gelinliği, yaşadığımı bilmeden giydin,
şimdi
Kefen rengi kokuyor, sensizliği yankılayan duvarlar.
Sırtımı, yokluğunu kamçılıyor, akrep-yelkovan,
Sen gittin diye , hayallerimi götürüyor
O sevmediğin dipsiz uçurumda dolaşan rüzgar,
Yoksun, üşüyorum...
Ben daha çocukken, senin bundan haberin yokken
Ve ben senin tüm planlarını bozarken,
Kurgusuz saflığıma katarken seni
Yeni bin hayata seninle başlarken
Umulmadık yangınlar püskürtmeye çalışırken ibadetsiz sevişimi
Kısık hıçkırıklarımın arasından duyduğun
Bir kaçağın kimliğindeki sesim
Feryadımdan fışkıran göz yaşlarımın içinde,
Umutsuz bir ayrılığa gebe.
"Aşk" iklimine kendini hazırlayamamış
iki "hayat süsü" ağacın beceriksizliğiydi
yaşamaya direncimiz.
Aylardır savaşan
İki yorgun düşmanın uykuya hasretiydi,
Aramızdaki uzaklık,
Yıllarca yetimhanede büyümüş bir çocuğun
anneye ihtiyacıydı,
"seviyorum"lu kelimelere açlığımız,
korkumdu aşksızlık
korkundu ayrılık,
korkacağız...
Uzaklaşmalıyım buralardan, uzaklaşmalıyım kendimden,
Sen yanma diye, yanmalıyım ıssızlığın içinde,
Baldıran meze, hediye ettiğin tekila'nın yanına,
Ayrıyız, bıçaklar bileklerime bakıyor,
Şimdi susmalıyım.
Ağlamamalıyım
Hatta Ağlamamalıyım,
Bu kadar yeter ama,
Artık ağlamalıyım.
Dudaklarımda yaşayamadın mutluluğunu...
Umut Taydaş... Mayıs, 98

10.20.4.6 ÖTENAZI

ÖTENAZİ
"bitiririm kendimi"
Bu günü de bitirdim görmeden seni,
bu gün de gözlerim, sensiz boş sokaklara aktı,
dalıp gittim hüzünlü şarkılarla,
bu gün de yine sensiz kapandı.
Ağlamak çare olmuyor ama ağlamamak için de tutmuyorum kendimi,
sessizce ağlıyorum sensizliğimi
içime döktüğüm gözyaşlarının içinde,
sessizce akıyor zaman,
sensiz geçiyor bilmesen de kahpe günler,
çekip gitmek var ya,
bilmediğim, bilmediğin yerlere,
çekip vurmak var ya kendimi,
yüreğimden, seni son gördüğümde,
buruk acılara terk ettiğim sevgilerimi,
bölemesinler diye,
vurup düşürmek var ya kendimi,
yapamam ki, belki bir gün daha görürüm seni.
Susarım, bilmezsin ve susarsın,
kaçarım, gelemem yanına, kendime sığınırım,
konuşmam, konuşamam ölsem de,
herkes anlar ama sen anlamazsın,
anlamadın diye kızamam sana,
anlatmadım diye ağlarım kendi içimde.
Siktir çekip vurmak var ya kendimi, bekliyorum nedense...
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6 ÜWEY

ÜWEY
"uzaklaşmana"
Bir sen, bir ben
Bir-liktelik
fasılasız beraber, bir ömür,
Bağımlı, tutkun, tutsak,
Bilsen bir ben,
Sana kaç kadar muhtaç.
Oysa sen beni

Hiç kadar sevsen,
Ben bir daha
Hiçbir şeyi
Hayal etmek ihtiyacı duymam.
Bilmem, bir ben
Bunları söylerken
Seni hep severken
Yıl 2002 olsa da
Bu dünyada sevmek diye bir anlam
Aşk diye bir dürşünlük kalmasa da
Ben, aldırmadan
Sevmekten, aşktan bahsederken,
Kördüğüm senin,
Defalarca halini,
Her şeye ve hiçbir şeye rağmen
Hayatın,
Adı, ölüm olan hayatın,
Derdinde oluşunu;
Hiçbir şeyin, hiçbir benin,
Seni hiçbir şey istemeyecek kadar,
Mutlu edemediğini bilmeyi,
Nasıl da sevmiyorum.
Seni nasıl da seviyorum.
Oysa senin sevişin başka,
Seni tatmin ediyor, ya,
Beni ?
Beni hiç kadar sev sen,
Ben sana her kadar müptela,
Hiç kadar sevsen beni,
Başka bir şey istemem.
07.06.2002; 23:49
"aşığım diyen birinin en büyük suçu;
vaat ettiklerini verememek değil, vaat etmek ve vermemek"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6 ÜSÜDÜKÇE

ÜŞÜDÜKÇE
Yazdık değse de,
Değmese de-belli ki,

Havalı çocuklardık,
Cefakâr ama
Karışık kasetli,
Babalarımız hep böbrek taşı sahibi,
Onlar işerdi,
Anneler onların başını beklerdi,
Biz üşürdük,
Üşüdükçe kaçardık evden,
Arkadaşlara, sinemalara, oralara,
Necla'nın balkonunun altına,
Yine de hep üşürdük,
Kimsesizlikte yatıya kalır,
Üşüdükçe,
Şair olurduk...
24.03.2002 - 09:43
Umut
"aman da amman"
Umut TAYDAŞ

10.20.4.6 İNSANIN KURDU İNSAN

İNSANIN KURDU İNSAN
Yaralı Parmaklarınla Bidondan Turşu Çıkarmak
saat: on, dokuz, sekiz yedi,
yıl: ummaklı ve beklemekli
zaman: fiyasko, günler falso,
bu yer marengo değil ya da dinginya,
mahalleleri bile yok insanların,
dolayısıyla delilerin,
eskiden her mahallenin bir delisi olurdu,
eninde sonunda bir sike yaramazsak,
döktor olamazsak mesela, hamili kart yakini olmayı beceremezsek,
birileri tarafından sevilmiş ve illaki kahredilerek terkedilmiş olursak,
işte o, mahallenin deli kontenjanından, gel'li, git'li,
el sallamalı, kafa göz yontmalı, taş savurmalı bir işimiz olurdu hiç yoktan.
şimdi ortalıkta deliler de yok,
en son kaya vardı, barış manço, erkin koray gibi adamdı, heybetliydi, deliydi.
annesinin mezarında ağlarken, domaltıp sikmişler kaya'yı:
deliliğin de huzuru kalmadı.
oysa ki size ne bunlardan,

ama ben de bilmiyorum, burada bunları geveliyorum,
alım buna müsaade ediyor, ve
kimi yerlerde bu yaptığından dolayı bana şair deniliyor.
önce parmaklarım kırılıyordu, şimdi dilim,
zom olma anlarına meydan yaratmak için,
koşa koşa sıvaza gidiyorum, ve yalnızlıktan geberene kadar zomalıyorum şişelere,
sonra meyvası olduğum bir ağacın dibinde veyahut kendimi sakınmadığım bir döşe yaslana
ve her sabahlayışta anlıyorum ki, yeniden doğsam bile her sabah,
kendimi çırılçıplak konuştuğum herkes,
bana rakip oluyor; niyeyse benimle mücadele ederek sarılıyorlar hayata,
her hafta sonum, türkiye birinci ligi,
mücadele, kapışma, strateji, son vuruş,
oysa ben bunu hakedecek ne yaptım: bukowski'ye sarıldım, ağladım.
aradığın ne varsa, kendinde ara,
senin mıncık izlerini taşımak istemiyorum vücudumda,
hiç gereği yokken, çizikler atma aklıma,
otur kendini, beni, hayatı, kendinde ara,
ama taşıyamıyorsan bunları, dayanamıyorsan
ya gel, yat göğsüme, kollarımın arasına,
veyahut git gir ananın mağarasına...
Umut TAYDAŞ

10.20.4.7 INSANLIGA INAT ZAVALLI ZAMANLAR

İNSANLIĞA İNAT ZAVALLI ZAMANLAR
"Gerçekten sevdiğine inananlara"
Bitiş...!
Başlamadan, heyecansız, kırık ve üzgün,
Niye mi ?
Ben soruyorum niye ?
İşlenmemiş bir suçun cezasını mı ödüyorum ?
Kırdım mı ben kimseyi, verdim mi hiç yürek acısı ?
Sevmeden, tatmadan, her şeye kahrederek geçti zaman...
Bitiş...!
Yaşanmamış zamanların, tadılmamış duyguların bitişi,
Yaratılmamış bir ruhun, sahipsiz bir bedenin bitişi,
Bu bir ağıt, bu bir isyan;
Öfkeli bir ruhun Tanrı'ya başkaldırısı.
Bitiş...!
Kızgınım şimdi,
Belki de gerçekten yaşadığım,
Her hücremde hissettiğim tek duygu bu.

Belki de benim dediğim tek şey o !
Bitiş...!
Belki de güzeldir,
Belki Tanrı acır bana,
Hani acırsa o zaman ben,
Severek olurum onun zebanisi.
Bitiş...!
Belki de başlangıçtır,
Çektiğim acılar, çekeceklerimi güldürür,
Şimdi vuslât, şimdi ayrılık anı,
Geriye küskün iki kelime bırakıyorum,
"Seni Seviyorum"
Bitti...!
Dalgalar Prensi

10.20.4.7: ISTIM

İSTİM

"yeni sevgili"si olmuş tüm insancıklara"

Ucuz ve dar mahallelerde yaşanır aşk,
Etrafında özenmek için fazla malzemesi bulunmayan,
Temiz insanların ruhları buluşur ve boğmazlar bir diğerini,
Ucuz ve dar mahallelerde aşk için,
İntihar edilir.
Çapkınlığı, kaltaklığı,
Sevgili değiştirmenin, çirkin inceliklerini
Ve ruhsuzca kabul edilebilirliğini öğrenmezsin etrafındakilerden,
Sevdim mi, uğrunda ölecek kadar sevmeyi öğretirler,
Bir başkası mı ? geber daha iyi derler,
Kızlar sevdiklerine kaçarlar,
Saçlarını yalnız ona okşatırlar,
Erkekler, kıllı göğüslerini,
Bir hayatta yalnız o kıza açarlar.
Ucuz ve dar mahallelerin,
Telefon kulübelerinde,
Otobüs duraklarının kabinlerinde
Ve mutlaka duvarlarında yaşanır aşk,
Aşkını itiraf edebilene,
Bir destan yazılır.
Varsa eğer, hadi biraz da deliyseniz
Arkadaş, akraba evleri,
Biraz elele tutuşmak,

bir beş dakika göz göze gelebilmek,
en fazlası sarılarak ayrılmak için tercih edilir,
imkân varsa ve mevsimiyse, karpuz suyuna ekmekle,
en unutulmaz ziyafetler, afiyet kazanabilir,
günün büyük bir bölümü sevdiceğe,
"karışık kaset" hazırlamakla geçirilir
ve bütün "seviyorum"lu şarkılara, fa diyezden girilir.
Fazla sorgulamadan yaşanır,
Sonunda hep altbeyin-siz ölünür.
Herkese ve her şeye inat bu belki daha iyidir.
Güveli ama birbirlerine mutlaka güvenli hayatları vardır,
Haybeden herkese kahkaha savrulmamıştır,
Gülünce gerçekten güldüklerini,
Bir şey isteyince, onu yalnız seninle yaşamak istediklerini bilirsin,
Kaybedilmişler ve yaşanmamışlar için değil,
Hesapsız kitapsız sevilirsin,
Sende, senden öncekileri değil, yalnız seni sevdiklerini,
İliklerine kadar hissedersin,
gözler rol yapmayı öğrenmemiş
ve zaten hiç denememişlerdir,
Herkesin teni, herkesin bedenini tatmamıştır,
Sinemaya gizli gizli gidilir,
Her sorunun üstesinden beraber gelinir,
"Terk edilmek korkusu" akıllara yanaşmaya bile cesaret edememiştir
Öpüşmekle konuşmak arasındaki fark bilinir,
Aslında kimin ucuz olduğu gayet bellidir,
Varsın olsun,
Dar hayatlarda ve ucuz mahallelerde,
Gururun döktürdüğü gözyaşlarına kıymet verilir.
Ucuz ve dar mahallelerde yaşanan,
gölge düşmemiş sevgilere
aşk denilir,
Destursuz hayatların, geniş bünyelerin,
Namahrem nedir hiç bilmemiş zavallıların,
Sermaye olmayı sindirmiş,
Yaşadığının yanına kâr kaldığına inanmış
İnsanların yüzünden;
Bunları anlamak, taşımak, sindirmek
Kolay olmadığından,
Dar hayatlı ucuz mahalle insanları tarafından

içinde alkol türevinden bir şeyler barındıran
her şişeye fondip çekilir.
Benim bildiğim
"aşkım" sözü
bir hayatta yalnız bir kişiye sarf edilir.
-sivas-
Umut TAYDAŞ

10.20.4.7.IÇER DISLAR

İÇER DIŞLAR
içeri hayat kurgu / dışarı hayat belli.
erdem kesmelerin ekstresi uykusuz
cingıl pozlara vesile izmarit
yerler soğuk, buz.
kendimizin yankısı onlar
peşinden gidersen ulaşamazsın
o da seni arıyor, bekle, yerinde,
dönüp doğacağı yer yine kendinsin
hem yürümeye adım lazım
yerler buz, sebep tek.
dışarı hayat, oyun / içerinin aynısıyız
ama çık bakalım dışarı, ne bulacaksan,
yaman oğlan, truman.
menzilde sorun var, herkes oynak,
nükleer iskambil fallar
zehirliyor kaderleri.
bünyeler harman olmuş,
eller, diller zıkkım bulaştırıyor,
yine de can atmıyorum, bil ki satmıyorum,
bizzat dayanamam da,
bir bok yedim ki:hayatım bulanıyor,
karnımda meşk sancısı
el veremiyorum.
ne var ki,
borges'un gözü kör;shakespeare'nin götü delik;van gogh'un kulağı kesik;byron topal,
ve ben, seni seviyorum.
Umut TAYDAŞ

10.20.4.7:SARBON

ŞARBON

"tahammül sebebim'e..."

Bir sebep beklersin,
Yatağını düzeltir, tazeler giyer,
Odanı toplar, kaşlarını tararsın.
Vücudunda "istenmeyen kokular" arar,
Mümkün mertebe tırnaklarını temizler,
Sebebin daha evvel yarattığı,
Bütün acıları, yaraları,
Olgunlukla tütsüler,
Gülümsemeyle sararsın,
İnsanların başına hep sorun olan,
Kıskançlık, nefret, kızgınlık,
Yalnızlığın bedeli olarak ortaya çıkan,
İlahi küskünlük,
Hiç kimse ve hiçbir şeyken,
Kimsenin seni sevmeye niyet bile etmediğini,
Bilmenin doğurduğu, çelik gibi inançsızlık,
Gibi insancıl duyguların,
Tazminatını öder,
hepsini kendinden uzaklaştırırsın,
sebebini beklersin,
aklın, fikrin adanmış
suratın cillop gibi,
karakterin pırıl pırıl,
olmayacak bir insan olursun
"benim" diyen utanır.
Sebebine kavuşursun sonra her nasılsa,
Belki tüm varlığınla istediğin için,
Gönderilir sana;
Belki kendi gelir sana söz vermiştir,
Veya bırak onu bunu, düpedüz sevmiştir seni,
Belki de kendini, senin yanında bulmuştur.
Kapıdan girdiği andan itibaren seversin,
Ayakkabılarını çıkarışını seversin,
Aynaya bakışını,
Çoraplarını düzeltişini,
İçeri geçmesini seversin;

Bir sebep olduğu için değil,
Bir tek onu sevdiğin için.
Sonra ben bunları yazmak istemem aslında,
Bunlar hiç aklıma gelsin istemem,
Bir öpücük yazmak isterim,
Onun,
Rastladığım herhangi bir dudağına,
Bütün acıları, beklemişliği,
Bütün bu yazılanların,
Yazılmamasının gerektiğini;
Zorlayarak, öperim,
Tek sanatımdır,
Sahip olduğum tek ifade biçimi.
Oysa sanki ona, oracıkta neler etmişim,
Sanki bütün balı,
Öpücükle kesmişim,
Mukavelem biter o zaman,
Tazminatını beğenmeyen,
Bütün o insancıl duygular,
Geri gelir.
Burada sayfa bitmek üzeredir,
O gider,
Hayata mecbur gibi,
Beni hayatın içinde,
Arada bir uğranan bir rutin gibi,
Bırakır geride.
Sen odanı toplarsın,
Odaya döktüğü "şey"leri ararsın,
Geride bıraktığı çöpleri bile atmaya kıyamaz,
Bir yerlere saklarsın.
Bana bakarsın,
Tamamen küskün,
Yatağa kök salmış,
Uyumuş olurum.
Yanıma uzanır,
Bir sebep beklersin,
Bir sebebi bekleyebilmek için.

05.05.02 - 23:56

"aramaya bile sabredemiyorsun"

Umut TAYDAŞ

10.21 Ü

10.21.1 ÜMIT YASAR OGUZCAN

10.21.1.1

50 YAŞ ŞİİRİ

Ne zaman baksam çevreme elli yıl sonra
Hep aynı gürdüklerim; bir keşmekeş, bir bozuk düzen
Bir lokma ekmek uğruna tükenmesi insanların
Yaşamak ve ölmek için hep aynı neden

Sefil doymazlık:ete, kana, paraya
Öylesi bir açlık ki eksilmeyen, bitmeyen
İnsan, ezebildiğince mutlu insan, oğul
Nereye gidersen git hep o tuzak, o dümen

Küçük hesaplarla kabaran büyük hesaplar
Ve değişmez çığlığı insanoğlunun: Ben, ben, ben!"
Sen yok musun? Onlar yok mu? Biz yok muyuz?
Nereye bu gidiş? Delicesine pupa yelken

Söyle neyi değiştirebilirsin ki tek başına
Yıldırırlar, sustururlar vururlar seni de hemen
Düşler bitmişse, gerçekler bir tokat gibi inmişse
Tek başına mutlu ol bakalım, olabilirsen

En güzeli sevmek diyeceksin insanları tümüyle
Usanmadan, bir şey ummadan, beklemeden
Ver, durmadan ver, eller uzanmış, baksana

Ver ki; kurulsun sofra, başlasın şölen

Bir yanda umutların, düşlerin, düşüncelerin
Bir yanda aldığını geri vermez koca bir evren
Bak! Bütün ağızlar yutmaya hazır seni
Bir noktadan, bir lokmadan başka nesin sen

Dönüp gerilere bakıyorum, bir de kendime
Elli yıl geçmiş, ha gün, ha yarın derken
Değişen birşey yok, bir şaşkın benden başka
İşte aynı yol, aynı kapı, aynı merdiven

Hani nerdeler? Kimi yitmiş kimi gitmiş dostların
Bir ak saçlı anan kalmış yolumu bekleyen
Sabah-öğle-akşam . . . Hep o tekdüze yaşam
Ve kırılmış bir kalple yorulmuş bir beden

İşte böyle geçti yıllar. bozbulanık
Ben sevdim, ben ağladım, başkalarıydı gülen
Ne zaman uzattıysam ellerimi, parçalandı
Mutluluk serseri bir mayındı denizlerimde yüzen

10.21.1.2 A

A
Senin aydınlığın yetişir bana
Güneşi istemiyorum
Yıldızları istemiyorum
Açma perdeleri
Ben bu karanlığı seviyorum
Bu yalnızlığı bu geceleri
Karanlıklar benim için yaratıldı A
Aydınlıklar senin için

Sen olmasan B'ler C'ler D'ler olmazdı
Ben olmazdım
Bu mavi gökyüzü
Bu yeşil denizler olmazdı
Z'ye kadar yürüdüm bir akşam
Allı morlu ağaçlar gördüm
Akça pakça kadınlar gördüm
Yine seni unutamadım A
Senin aydınlığın yetişir bana
Yum gözlerini üç kadar say
Bütün B'leri C'leri A
Bütün akları kara yapacağım
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.3 ACILAR DENIZI

ACILAR DENİZİ
Ben acılar denizinde boğulmuşum
İşitmem vapur düdüklerini, martı çığlıklarını
Dalgalar her gün bir başka kıyıya atar beni
Duyarım yosunların benim için ağladıklarını
Ölüyüm çoktan, bir baksana gözlerime
Gör, içindeki o kanlı cam kırıklarını
Bu ne karanlık, bu ne zindan gece böyle
Bütün gemiler söndürmüş ışıklarını
Ben acılar denizi olmuşum, yaklaşma
Sularım tuzlu, sularım zehir zemberek
Baksana;herkes içime dökmüş artıklarını
Bu karanlık bitse artık, bir ay doğsa
Bir deli rüzgar çıksa; alıp götürse
Yılların içimde bıraktıklarını...
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.4

ADAK

Sana şiirler okuyacağım, gitme

Güneşler doğacak yalnızlığımdan
Sana bir ışık getireceğim
Büyük aydınlığımdan

Sana bir dolu umut getireceğim
Küçük ellerine sığmayacak
Sana Afrika gecelerini getireceğim
Sımsıcak

Sana çiçekler getireceğim
Bozulmuş güz bahçelerinden
Sana bir serinlik getireceğim
Yağmur tanelerinden

Sana avuç avuç yıldız getireceğim
Güneşimden başka
Sana engin denizlerin maviliğini getireceğim
Köpük köpük dalga dalga

Sana bir rüzgar getireceğim
Dağlardan, tepelerden
Gitme, sana zamanı getireceğim
Zamanın bittiği yerden

10.21.1.5

AFFET BENİ DÜNYA

Bugün bütün iyi kalpliliğim üzerimde
Cümle düşmanlarımı affettim

Yediğim meyvalardan
Kokladığım çiçeklerden af diliyorum
Yerde yürürken gördüğüm
Sebepsiz kanına girdiğim
Zevk için öldürdüğüm
Böceklerden af diliyorum
Dağdan, topraktan, taştan
Evlattan, akrabadan, arkadaştan
Yağan yağmurdan, doğan güneşten
Denizlerden, göklerden af diliyorum
Yıllardır kahrımı çeken kadından
Ondaki yaşamak ümidinden
Baba evinden, ana sütünden
Yediğim ekmeklerden af diliyorum
Kadrini, kıymetini bilmediğim
Hayali ile bahtiyar olmadığım
Otuz yıl arayıp bulmadığım
Geleceklerden af diliyorum

10.21.1.6 ANDIKÇA

ANDIKÇA

Ne zaman seni düşünsem içim ürperir
Seninle geçen her saat, her gün gelir aklıma
Bir akşam vakti gelir bir deniz kıyısı gelir
O eşsiz hatıralar bütün gelir aklıma
Ne yapsam unutamam yaşadığımızı
Sevgindi sevgilerin en yalansızı
Şimdi nerde bir gül görsem kırmızı
Dudaklarımı uzun uzun öptüğün gelir aklıma

Bir çıban büyürcesine ortasında gecenin
Dolar yüreğime hüznü seni sevmenin
Dünyada ne benim yerim var artık ne senin
Ağlarım başucunda ölümün gelir aklıma.

10.21.1.7

ANILARDA YAŞARKEN

Çekingen adımlarla sesiz ve ürkek
Bir gün uzaklardan bir giz gibi geldin
O büyülü şarkılarını söyleyerek
Gençliğimi geri getirdi ellerin

Sundun paha biçilmez güzelleğini
Öylesine diri öylesine sıcak
Böylesine bir mutluluk anladım ki
Ömür boyunca bir kez yaşanır ancak

Bir kez nefes aldığını anlar bir gün
Bir kez bir kişiyle insan bütünlenir
Özlem dediğimiz o hançer bir düşün
Bir kez saplanmak için kaç kez bilenir

Anılarsa bitmez bizimdir daima
Umulmadık yerlerde yeşerir büyür
Yaşamak baştanbaşa yalan olsa da
O alır bizi uzaklara götürür

Emzirir gür memelerinden istekle

Biz farkına varmadan uzar ömrümüz
Anılarda yaşarken bir gün gelir de
Biz de birer anı olur ölürüz.

10.21.1.8 ARAYIS

ARAYIŞ

Bir tas zehir verin bana içeyim
Tek unutmak için acılarımı
Baksana; kırdılar kapılarımı
Yağmalandı kalbim, ömrüm, herşeyim
Kurşuna dizdiler anılarımı
Yenik düştüm bu savaşta neyleyim
Bir mezar nasılsa işte öyleyim
Unuttum en güzel şarkılarımı
Gündüzü yok upuzun bir geceyim
Yitirdim umut kırıntılarımı
Sevgimi, neşemi, bütün varımı
Çaresiz bir yokluğun içindeyim
Gömdüm içime yıkıntılarımı
Arıyor bir yarım öbür yarımı

10.21.1.9 AYRILANLAR IÇIN

AYRILANLAR İÇİN
Yollarımız burada ayrılıyor
Artık birbirimize iki yabancıyız
Her ne kadar acı olsa, ne kadar güç olsa
Her şeyi evet her şeyi unutmalıyız
Her kederin tesellisi bulunur, üzülme
İnsan ne kadar sevse unutabilir
Mevsimler, gelir geçer, yıllar geçer
Sen de unutursun bir gün gelir

Hiç yaşamamışçasına, hiç sevmemişçesine
Unutursun o günlerimizi, gecelerimizi
O günlerce gecelerce sevişmelerimizi
Her şeyi evet her şeyi unutabilirsin
Hatta bütün yazdıklarımı satır satır
Kalırsa, içinde bir derin sızı kalır
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.1 AYRILIK GÜNÜ

AYRILIK GÜNÜ

Ben nice ayrılıklar gördüm ömrümce
Kuşlar gördüm; kırılmış kolu, kanadı
Ayrı düşmüş sevdiğinden kuşlar gördüm
Hiç bir ayrılık bana bu kadar komadı

Ayrılığın bir ağrıdır vurur şakalarımda
Ve büyür gözlerimde bir okyanus kadar
Derinden ses verir içimde bir tel
Sonra, birdenbire kırılır, kopar

Yeryüzü çekilir altından ayaklarımın
Geçer başıma çöken bir tavan gibi gökyüzü
Durmadan çalınır kulaklarımda
Şarkıların en hüzünlüsü

Seni alıp uzaklara giden otobüs
Benim üzerimden geçer hışımla
Devrilir, bakakalırım ardından
Bir sel gibi akan gözyaşımda...

Artık ne yapsam boş, teselliler faydasız

Karanlık gitgide en derinlere çeker beni
Çaresiz, bütün sokaklarında bu şehrin
Böyle perişan beklerim dönmeni

Dolaşır birbirine yorgun ayaklarım
Ellerimi koyacak bir yer bulamam
Nereye gitsem, en koyusu acıların
Ne yana baksam, çıldırtan bir akşam

İstesem ben bu ömrü, bu talihi istemem
Böyle durup durup senden ayrılmak varsa
Orada bir mezar kazılır benim için
Ayrılığın nerede başlarsa.

10.21.1.11

AYRILIRKEN

Dinle sevdiğim bu ayrılık saatidir
Dünya var olalı beri çirkin ve soğuk
Ergeç içeceğimiz bir ilaç gibi
Tadı dudaklarımızda acımsı, buruk
Bu saatte gözyaşları, yeminler
Boş bir tesellidir inandığımız
Perde kapanıyor, filim bitiyor işte
O hiç bitmeyecek sandığımız
Görüyorsun konuşacak bir şeyimiz kalmadı
Sadece bakışlarımızda hüzün
İşte ayrılık bu; hiç beklemediğimiz
O ikiz kardeşi ölümün

Anlıyorum bir daha görüşemeyeceğiz
Bu son buluşmamızdır seninle
Yeni bir hayata başlıyacaksın artık
Onunla, o yeni sevgilinle.
Anlıyorum artık o öpecek ellerini
Kulağına aşkı o fısıldayacak
İçinde bir pişmanlıktan başka
Benden eser kalmayacak.
Sigaranı söndür, kalkabiliriz
On adım sonra yollarımız ayrılmalı
Sakın ağlama ve bir şey söyleme bana
İnsan ayrılırken bile büyük olmalı

10.21.1.1 AGIT

AĞIT

Her şey güzeldi bir zaman, çok önce
Şehirler, insanlar, güneş deniz
Mutluluğumu görebilirdiniz
Çökmeseydi içime bu son gece
Her şey bir anda bitmeseydi, yazık
Olmasaydı gençliğime aptalca
Belki de o yerlere varırdık
O uzak dağlara ulu: koskoca
Orada her şey değişirdi belki
Açardı umutlarımız bakarsın
Ateş rengi, kan rengi güller gibi
Toprağında kimbilir hangi aşkın
Oysa şimdi nerdeyiz, neyiz bak
Her umut belirtisinden uzağız

O sevilmiş gözlerde saf ve berrak
Bir ayna bile yok bakacağımız
Her şey kurşuni bir renk almış, soğuk
Bozkırlardır uzayan önümüzde
Kime baksan o yüz: veremli, soluk
Tek mavi kalmamış gökyüzümüzde
Her yerde bitmişliği güzelliğin
Kum kamyonları putreller betonlar
Sonra ta beşikten mezara değin
Sıfırlar, yüzler, binler ve milyonlar
Hadi öl bakalım ölebilirsen
Zincirlerle bağlıyken yaşamaya
Omuzla yükünü, hadi yalnız sen
İsterse gücün olmasın taşımaya
Yenik düşmüşüz işte gerçek ortada
Çökmüş boynumuza zulmün elleri
Bir tutsak, bir dolap beygiri ya da
Bir mahkum gibiyiz kaç yıldan beri
Yargıç hükmünü çoktan vermiş oku
Boynundaki yaşamak fermanını
Yaşamak sonra ölmek; iki korku
Geri getirmezken bir anını
Terkedilmiş şehirleri bilirsin
Bilirsin gömülmüş uygarlıkları
Ve düşün ki; patlaması bilincin
Yırtmaya yetmiyor karanlıkları
Öyleyse çek sapla göğe bıçağını
De ki; benim işim tanrılıktan güç
Benim hem yüksek, hem en aşağı
İşte ellerimde sonsuzluk ve hiç

De ki; Ömür verdin; en büyük yalan
De ki; Beden verdin; içi boş ve kof
İşte! Yüce eserin, işte insan
Ve yırt göğsünü, bağır: Of Tanrım of.

10.21.1.1: ASK HEYKELI

AŞK HEYKELİ

bir gün bu şehrin en yüksek tepesine
senin heykelini dikeceğim
limana yanaşan gemilerden önce sen görüneceksin
sen yol göstereceksin karanlıklarda
pullarda senin resmin olacak
vitrinlerde senin fotoğrafların
bu şehre gelenlere
önce seni gösterecekler
bense dilediğim gibi
günün her saatinde yalnız seni göreceğim
ve
karlı, soğuk bir kış günü
senin o duygusuz ayaklarının dibinde
can vereceğim.

10.21.1.1. ASK MIYDI O

AŞK MIYDI O?

Aşk mıydı o, aşkımsı bir şey miydi
Neydi çekip kendine, beni bağlayan
Kanatan dudağımı, tenimi dağlayan
Elleri ta içimde o dev miydi
Etime bir alev değmişçesine
Nasıl da yakardı öptüğü zaman
Bir su gibi akıp gitti avuçlarımdan
Yorgunum şimdi bin yıl sevmişçesine
Hani o yalnız benim olan gül, kırmızı
Gözlerimin önünde açılan sonsuz bahçe
Hani, o var olmalarımız öpüştükçe
O delice sürdürmeler yaşantımızı
Hiç doymamak oysa, tene, kokuya, aşka
Sarıldıkça güçlenmek, bütünlenmek
Kudurmuş arzularla zamanı yenmek
Ve en kuytularda buluşmak korka korka
Kimi gün utanmak otlardan, çimenlerden
Kimi gece mıhlamak gölgemizi duvara
Varmak için o sevgiyle açılmış kollara
Apansız düşmek yükseklerde bir yerden
Oydu işte alıştığım, özlediğim şimdi de
Sevgice bir tutku, aşkımsı bir yakınlık
Avunmak... Kırık dökük anılarla artık
Kimbilir? o geceler yaşanmadı belki de

10.21.1.1 ASK SAIRI

AŞK ŞAİRİ

Acılar vardır, bir de çaresizlikler
Ne zaman başladıysa benim öyküm
Yürüdük, kimbilir kaç yıl beraber
Bir yanımda aşk, bir yanımda ölüm
Durup durup kirlendim yaşadıkça
Aşktı beni yıkayan, Arıtan su
Dünyamı saran bir uçtan bir uca
Hep o bir gün sevememek korkusu
Ben kalbimi o taşlarda biledim
Bütün pisliklerini yeryüzünün
Kazıdım hançerimle yeniledim
Son dakikasında bile ömrümün
Ben Tanrıdan başka bir şey istemem
Her sevgiye açık olsun pencerem

10.21.1.1 ASKA DÖNÜS

AŞKA DÖNÜŞ

Dönebilmek o dönüşü olmıyan yollardan
Sürekli bir aldanış bir daha bir daha
Hiç bitmeyecek gecelerden bir sabaha
Çıkabilmek ve sevmek durmadan usanmadan

Konuşmak konuşmak gözlerle fısıltılarla
Duymak büyülü sıcaklığını beyaz ellerin
Her geçen dakika var olduğunu anlamak için
Yaşamak arzu dolu dudaklarda, şarkılarla

Unutmak ne varsa kötülükten yana
İnmek sevilen gözlerin derinliğine
Öyle mutlu, öyle sarhoş, alabildiğine
Bin yıl içmek o sulardan kana kana

Her gün ona koşmak dağlardan tepelerden
Her yerde, her zaman onsuz edememek
O en tatlı hayal, en büyük gerçek
Anlarsın taşan o günlerden gecelerden

Sonra bir gün o bütün karanlıkları yırtasın gelir
Başını alıp gidesin gelir uzak denizlere
Artık her şey boş ve yalan sevdin ya bir kere
Her yerinden bir buğu halinde o yükselir

Sen yoksun artık anla yeryüzünde bir o var
Onun elleri var, gözleri, dudakları
Anlarsın tenin beslediği zaman toprakları
Ve hala seversin zaman bitinceye kadar

Yeniden var oluştur ya da bir başka türlü oluştur bu
Nice aldanmalardan sonra bir aşka dönüştür bu.

10.21.1.1˙ASKTI O

AŞKTI O

Aşktı o! Değiştiren tüm gecelerimi
Aşktı o! Beni durup durup yenileyen
Oydu, duygulu yapan hoyrat ellerimi

Oydu, doludizgin gidişime dur diyen

Bir bıçağın keskin yüzünde kan lekesiydim
Aşktı yine beni yıkayan, arıtan su
Böyle ak pak olacağımı bilir miydim?
İçimde açmasaydı o sevmek duygusu

Ben bir tutsağım şimdi sevgiye, gönüllü
Çözmeyin ellerimi, zincirlerim kalsın
Görsün prangalarım o doğacak günü

Ve bu dünyaya aşk dolu şiirlerim kalsın
Seninle her yerde güzel, her zaman yeni
İstemem, sensiz hatırlamasınlar beni.

10.21.1.18

BANA BİR ŞARKI SÖYLE

Özledim sesini ne olur konuş
Bir gül açtır zamanların ötesinden
Karanlıklar içindeyim, kapkarayım bugün gel
Gök mavisinden, deniz mavisinden
Bana bir şarkı söyle
İçimde bir şey kımıldıyor
Gözlerim kan çanağı, yorgunum, uykusuzum
Bir baksana ne haldeyim deli divane
Yaralıyım, çaresizim umutsuzum
Bana bir şarkı söyle
Yağmur ol yağ üstüme, güneş ol ısıt

Dökül karanlığıma ışıklar gibi
Al beni, en uzaklara götür
Sesin aksın içimde bir pınar gibi
Bana bir şarkı söyle
Bütün renkleri kat birbirine
Buram buram bir turuncu getir geçen yazdan
Bir tüy gibi, bir bahar dalı gibi
Hafiften, inceden, güzelden, en beyazdan
Bana bir şarkı söyle
Bazan kar nasıl hazin yağar bilirsin
Kurşuni bir gökyüzünden ağlamaklı
İşte öyleyim, kapkarayım bu gün gel
En hüzünlü sesinle, en dokunaklı
Bana bir şarkı söyle

10.21.1.1 BEKLEYENLER IÇIN

BEKLEYENLER İÇİN
Bir ayak sesi duymayayım
Kapıya koşuyorum
Gelen sen misin diye
Bir sarı saç görmeyeyim
Yüreğim burkuluyor
Ağlamaklı oluyorum
Her şey bana seni hatırlatıyor
Gökyüzüne baksam
Gözlerinin binlercesini görürüm
Bir rüzgar değse yüzüme
Ellerini düşünmeden edemem
Yaktığım bütün sigaraların dumanları sana benzer
Tadı senden gelir
Yediğim yemişlerin
İçtiğim içkilerin
Ve içimdeki bu dayanılmaz sıkıntı
Bu emsalsiz hüzün

Seni beklediğim içindir
Resmine bakamaz oldum
Uykulardan korkuyorum artık
Utanıyorum odamdaki bütün eşyalardan
Şu sedir hala gelip oturmanı bekliyor
Şu ayna karşısında güzelliğini seyretmeni
Şu kadeh dudaklarına değebilmek için duruyor masada
Ve şu saat geldiğin anda
Durabilir sevincinden
Zaman çıldırabilir
Çünkü benim dünyamda
Ölümsüzlük, seni sevmek demektir.
Bir çocuk doğmayı bekler
Bir ağır hasta ölmeyi
Bitkiler yağmur ve güneşi bekler
Yalnız bir kadın sevilmeyi
Ve düşün ki bir adam
İçinde bütün bekleyenlerin korkusu ve ümidi
Seni bekler
Asılmayı bekleyen bir idam mahkumu gibi
Sen gelinceye kadar
Pencerem kapalı duracak
Rüzgar gelmesin diye
Artık perdeleri açmayacağım
Gün ışığı girmesin diye
Sonra kahrolacağım
Bu karanlıkta, bu derin yalnızlıkta
Ve günlerce gecelerce haykıracağım
Nerdesin diye, nerdesin diye
Bir gün bu kapıdan sen gireceksin
Biliyorum
Ergeç bu bekleyişin bir sonu gelecek
Yıllarca sonra
Öldüğüm gün bile gelsen
Bütün bu bekleyişlerimi ve öldüğümü unutup
Çocuklar gibi sevineceğim
Kalkıp sarılacağım ellerine
Uzun uzun ağlayacağım
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.20

BEN BİR EYLÜL SEN HAZİRAN

Bir eylüldü başlayan içimde
Ağaçlar dökmüştü yapraklarını
Çimenler sararmıştı
Rengi solmuştu tüm çiçeklerin
Gökyüzünü kara bulutlar sarmıştı
Katar katar gidiyordu kuşlar uzaklara
Deli deli esiyordu rüzgar
Dağılmıştı yazdan kalan ne varsa
Yaşanmamış bir mevsim gibiydi bahar
Neydi o bir zamanlar
Sevmişliğim, sevilmişliğim
O heyheyler, o delişmenlikler neydi
Ne bu kadere boyun eğmişliğim
Ne bu acıdan korlaşan yürek
Ne bu kurumuş nehir; gözyaşım
Önümdeki dizboyu karanlıklar da ne
Ne bu ardımdaki kül yığını; elli yaşım
Beni kötü yakaladın haziran
Gamlı, yıkık eylül sonuma
Bir ilkyaz tazeliği getirdin
Masmavi göğünle
Cana can katan güneşinle
Pırıl pırıl engin denizinle girdin içime
Çiçekler açtı dokunduğun
Çimler büyüdü yürüdüğün
Ve güller katmer katmer oldu güldüğün yerde

Başımda senin kuşların kanat çırpıyor şimdi
Oldurduğun yemişlerin ağırlığından
Dallarım yere değiyor
Güneşi batmadan saçlarının
Bir dolunay doğuyor bakışlarından
Gün boyu senden bir meltem esiyor yanan alnıma
Uykusuz gecelerim seninle apaydınlık
Başım dönüyor, off başım dönüyor yaşamaktan
Ölebilirim artık
Ölme diyorsan; gitme kal öyleyse
Sarıl sımsıkı, tenim ol, beni bırakma
Baksana; parmak uçlarım ateş
Lavlar fışkırıyor gözbebeklerimden
Hadi gel, tut ellerimi, benimle yan
Benimle meydan oku her çaresizliğe
Benimle uyu, benimle uyan
Birlikte varalım onüçüncü aylara
Ben bir eylül, sen haziran.

10.21.1.2 BEN ORADA SEN BURADA

BEN ORADA SEN BURADA

Ben orada öldüm en çok orada bilmezsin
Orada zaman buruşmuş bir eski resimdi
Orada sen yoktun, gözlerin belli belirsiz
Koptum oradan, bir kırık heykelim şimdi

Bir kolum derin denizlerde tek başına
Ayaklarım çöllerde kum tepelerinde gömülü
Alıp götürür saçlarımı bir soğuk rüzgar

Ben orada öldüm, en çok orada bir başka türlü

Hiç bende değilsin, burada yoksun ki
Orada var mısın, ya da ben yok muyum
Tek değiliz seninle, bütün olmadık hiç
Şimdi nerdeyiz nasılız bilmiyorum

Orada akşamlar daha çok serin
Ben bu kadar değilim, bu kadar yıkık
Sarhoşum, kederliyim, yoksulum, sensizim
Orası sisler içinde orası karanlık.

Bensiz olduğun yerde değil mi en güzelsin
Bensiz olduğun yerde söyle şarkılarını aşkın
Bir mermeri al, yont, şekil ver ona benden
Bir günah işlercesine sessiz ve dalgın

En iyisi sen burada kal, hep burada
Ellerinle kal, dudaklarınla, gözlerinle
Tut ki bütün renkler senin mavi kırmızı
Burada her şey sen nasıl istersen öyle

Bir büyük ayna duvarlar çok büyük
Orayı düşünme hiç burada soyun
Utandır duvarları pencereleri, kapıları
İki yalnızız şimdi anlıyor musun

Var sandığın sen sen değilsin bir başkası
Benim anlasana benim o yok dediğin
Sabahları bir serin havayım içine dolan

Benim akşamları pencerende beklediğin

Hiç bir şey bilmiyorum, sen anlıyorsun
Senin bilmediklerini anladığım gibi
Güzel, parmaklarının değdiği bir şey
Sensizlikler içinde seninle olmak iyi

Orada bulutlar yağıyor paramparça
Orada ağlayan dağlardır göğe en yakın
Orada sen yoksun, orada bir şey yok
Orada kan ve ölüm, orada yangın

10.21.1.2 BEN SENI SEVDIM MI

BEN SENİ SEVDİM Mİ
Ben seni sevdim mi? Sevdim, kime ne
Tuttum, ta içime oturttum seni
Aldım, okşadım saçlarını, öptüm
İçtim yudum yudum güzelliğini
Ben seni sevdim mi? Sevdim elbette
Bendeydi özlemlerin en korkuncu
Çıldırırdım sen ne kadar uzaksan,
Aşk değil, hiç doymayan bir şeydi bu
Ben seni sevdim mi? Sevdim doğrusu
Sevdikçe tamamlandım, bütünlendim
Biri vardı ağlayan gecelerce
Biri vardı sana tutkun; o bendim
Ben seni sevdim mi? Sevdim en büyük
En solmayan güller açtı içimde
Ömrümü değerli kılan bir şeydin
Sen benim bozbulanık gençliğimde
Ben seni sevdim mi? Sevdim, öyle ya
Bir çizgiye vardım seninle beraber
Ve bir gün orada yitirdim seni
Ben seni sevdim mi? Sevdim, ya sen beni?
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.23 BENI UNUTMA

BENİ UNUTMA

Bir gün gelir de unuturmuş insan
En sevdiği hatıraları bile
Bari sen her gece yorgun sesiyle
Saat on ikiyi vurduğu zaman
Beni unutma

Çünkü ben her gece o saatlerde
Seni yaşar ve seni düşünürüm
Hayal içinde perişan yürürüm
Sen de karanlığın sustuğu yerde
Beni unutma

O saatlerde serpilir gülüşün
Bir avuç su gibi içime, ey yar
Senin de başında o çılgın rüzgar
Deli deli esiverirse bir gün
Beni unutma

Ben ayağımda çarık, elimde asa
Senin için şu yollara düşmüşüm
Senelerce sonra sana dönüşüm
Bir mahşar gününe de rastlasa
Beni unutma

10.21.1.24

BENİM KORKUM ÖLÜM DEĞİL

Geçen gün senin yanında aklıma ölümüm geldi
Sensizlik bir mızrak gibi saplandı kalbime
O son anı hatırladım, o seni koyup gidişimi
İlk defa bu kadar üzüldüm dünyaya geldiğime
Ölüm! kaçınılmaz sonuç o soğuk kelime
Bir gün ucuz bir fahişe gibi koynuma girecek
Yüzümde gezinecek pis ve iğrenç elleri
Korkudan büyümüş gözlerimde hayaller can verecek
Biliyorum üzüleceksin, ama bir gerçek
Bir yerde sevişmek gibi, bir yerde yaşamak kadar
Ne hazin sıcaklığımızın bizi terketmesi
Ve yüzümüze birbiri ardınca kapanan kapılar
Ergeç uzanır bir el son kampanyayı çalar
Anlarız kaçınılmaz anın geldiğini
Şehre bir bomba düşmüş gibi aynalar, camlar kırılır
İnsan arar da bir türlü bulamaz güzelliğini.
Kimse benim kadar bilemez ölümün rezilliğini
Seni koyup gitmenin hüznünü ben anlarım
Çünkü ben sende buldum kendimi, sende sevdim
Senin yanında seninle değerlendi zamanlarım
Ne acı gün kadehlerin boş kalması, şarkıların yarım
Mevsimlerin birbiri ardınca bir anda bitivermesi
Ansızın toprakla dolması gözlerimizin
Karnımıza o çirkin böceklerin girmesi
Kim bilir ölüm belki de bir çilenin sona ermesi
Belki güzeldir, şu sefil dünyaya boş gözle bakmak

Ne çare ki sen varsın, o dünyada sen varsın
Benim korkum ölüm değil, seni yalnız bırakmak

10.21.1.25

BEYAZ GÜVERCİN

Süzülüp mavi göklerden yere doğru
Omuzuma bir beyaz güvercin kondu

Aldım elime, usul usul okşadım
Sevdim, gençliğimi yeniden yaşadım

Bembeyazdı tüyleri, öyle parlaktı
Açsam ellerimi birden uçacaktı

Eğildim kulağına; dur, gitme dedim
Hareli gözlerinden öpmek istedim

Duydum; avuçlarımda sıcaklığını
Duydum; benden yıllarca uzaklığını

Çırpınan kalbini dinledim bir süre
Ve uçmak istedim onunla göklere

Ak güvercinin iri gözleri vardı
Güzelliğinden fışkıran bir pınardı

Soğuk sularından içtim, serinledim
Çağlayan bir nehrin sesini dinledim

Belki buydu sevmek hayat belki buydu
Işıl ışıldım, gözlerim dopdoluydu

Bir name yükseldi sevinçten ve hazdan
Bir name yükseldi, güzelden beyazdan

Uzattı sevgiyle pembe gagasını
Birden öğrendim hayatın manasını

Kaderde sevgiyi sende bulmak varmış
Seninle bir çift güvercin olmak varmış

10.21.1.2 BEYAZ GÜVERCIN

BEYAZ GÜVERCİN
Süzülüp mavi göklerden yere doğru
Omuzuma bir beyaz güvercin kondu
Aldım elime, usul usul okşadım
Sevdim, gençliğimi yeniden yaşadım
Bembeyazdı tüyleri, öyle parlaktı
Açsam ellerimi birden uçacaktı
Eğildim kulağına; dur, gitme dedim
Hâreli gözlerinden öpmek istedim
Duydum; avuçlarımda sıcaklığını
Duydum; benden yıllarca uzaklığını
Çırpınan kalbini dinledim bir süre
Ve uçmak istedim onunla göklere
Ak güvercinin iri gözleri vardı
Güzelliğinden fışkıran bir pınardı
Soğuk sularından içtim, serinledim
Çağlayan bir nehrin sesini dinledim
Belki buydu sevmek hayat belki buydu
Işıl ışıldım, gözlerim dopdoluydu
Bir nağme yükseldi sevinçten ve hazdan
Bir nağme yükseldi, güzelden beyazdan

Uzattı sevgiyle pembe gagasını
Birden öğrendim hayatın mânâsını
Kaderde sevgiyi sende bulmak varmış
Seninle bir çift güvercin olmak varmış
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.2 BESINCI MEKTUP

BEŞİNCİ MEKTUP

Ayrılık diye bir şey yok.
Bu bizim yalanımız.
Sevmek var aslında, özlemek var, beklemek var.
Şimdi neredesin? Ne yapıyorsun?

Güneş çoktan doğdu.
Uyanmış olmalısın.
Saçlarını tararken beni hatırladın, değil mi?
Öyleyse ayrılmadık.
Sadece özlemliyiz ve bekliyoruz.

Zamanı hatırlatan her şeyden nefret ediyorum.
Önce beklemekten.
Ömür boyunca ya bekliyor ya bekletiyor insan.
İkisi de kötü, ikisi de hazin tarafı yaşantımızın.

Bir çocuğun önce doğmasını bekliyorlar,
Sonra yürümesini, konuşmasını, büyümesini...
Zaman ilerliyor, bu defa para kazanmasını,
Kanunlara saygı göstermesini,
İnsanları sevmesini, aldanmasını, aldatmasını bekliyorlar.

Ve sonra ölümü bekleniyor insanoğlunun.
Ya o? Ya o?
İnsanlardan dostluk bekliyor, sevgilisinden sadakat,
Çocuklarından saygı ve bir parça huzur bekliyor,
Saadet bekliyor yaşamaktan.

Zaman ilerliyor, bir gün o da ölümü bekliyor artık.
Aradıklarının çoğunu bulamamış,
Beklediklerinin çoğu gelmemiş bir insan olarak
Göçüp gidiyor bu dünyadan.

İşte yaşamak maceramız bu.
Yaşarken beklemek, beklerken yaşamak
Ve yaşayıp beklerken ölmek!

Özleme bir diyeceğim yok.
O kömür kırıntıları arasında parlayan bir cam parçası.
O nefes alışı sevgimizin, kavuşmalarımızın anlamı.
O tek güzel yönü bekleyişlerimizin.

İnsanlığımız özleyişlerimizle alımlı,
Yaşantımız özlemlerle güzel.
Özlemin buruk bir tadı var, hele seni özlemenin.
Bir kokusu var bütün çiçeklere değişmem.
Bir ışığı var, bir rengi var seni özlemenin, anlatılmaz.

Verdiğin bütün acılara dayanıyorsam;
Seni özlediğim içindir.
Beklemenin korkunç zehri öldürmüyorsa beni;
Seni özlediğim içindir.

Yaşıyorsam; içimde umut varsa,
Yine seni özlediğim içindir.

Seni bunca özlemesem; bunca sevemezdim ki!

10.21.1.28

BIRAKMA BENİ

Bırakma beni sevdiğim
Gidişine dayanamam
Hasret gözyaşlarımla
Kendimi avutamam
Dönerim dersin ama
Kadere inanmam
Bıraktığın anılarınla
Ben sensiz yaşayamam

10.21.1.29 BILDIGIM BIR SARKI VAR

BİLDİĞİM BİR ŞARKI VAR

Merhametsiz karanlık içindeyim
Ne zaman güneş doğacak bilmiyorum
Mavi denizlere mor dağlara karşı
Bildiğim bir şarkı var onu söylüyorum
Bildiğim bir şarkı var onu söylüyorum
Bütün şarkılar gibi kederli
Sokaklar, caddeler, evler bomboş
Yokluğun sırtıma saplandı bir bıçak gibi
Yokluğun sırtıma saplandı bir bıçak gibi

Akıtır taşa, toprağa kanımı
Dünya seninle aydınlık ve güzeldi
Şimdi bin güneş doğsa götürmez karanlığımı
Şimdi bin güneş doğsa götürmez karanlığımı
Yanmaz elinin değmediği ışıklar
Gel, o şarkıyı beraber söyleyelim
Tut ellerimden beni aydınlığı çıkar
Tut ellerimden beni aydınlığa çıkar
Yumdum gözlerimi seni düşünüyorum
Mavi denizlere, mor dağlara karşı
Bildiğim bir şarkı var onu söylüyorum

10.21.1.30

BİLİR MİSİN?

Tam sınırdan kaçarken vurulmak nedir bilir misin?
Nöbetçiler ha gördü, ha görecek
Parmaklarının ucu dikenli tellere değdi değecek...
Ama... Bir adım daha atamazsın.
Uzanıp tutamazsın;
Göz pınarlarında donup kalır hayallerin
Planların, kaçışın, kurtuluşun
Ve deler sevgi dolu yüreğini
Sevgi bilmeyen bir kurşun.
Bir okyanus da boğulmak nedir bilir misin?
Batan bir gemiye el sallayamamak,
Oturup ağlayamamak,
Birkaç kulaç ötedeki
Bir tahta parçasını tutamamak,

Nedir bilir misin?
Sevmek nedir bilir misin?
Bir şeyler tutuşur yüreğinde kıpır kıpır
Bütün benliğini sarar, ısıtır.
Her gülüşte yeniden doğarsın
Ve bin kere ölürsün her iç çekişte
Nasıl anlatsam bilmem ki.
Yani "sevmek" işte.
Duymak nedir bilir misin?
Duymak, ama anlatamamak
Çemberini kıramamak kelimelerin.
Tam dilinin ucuna gelmişken söyleyememek
"Seviyorum" diyememek
Yani ölümü yaşamak nedir bilir misin?

10.21.1.3 BIR AYRILIK GÜNÜNDE

BİR AYRILIK GÜNÜNDE

Ne gariptir şu ayrılık günleri
Bir dosttan da, düşmandan da ayrılsan
Nedense bir tuhaf oluyor insan

Derin bir sızı giriyor içeri
Son bir defa bakarken caddelere
Dükkanlara, evlere, kahvelere

Hatıra yüklü kervanlar geçiyor
Dolu dolu gözlerinin önünden
Bu son yadigar mı bir ayrılık gününden

Ne unutulmaz zamanlar geçiyor
Ağır ağır biz farkında değilken
Gökler masmavi, yaprak yemyeşilken

Sen istediğin kadar unutulmaz de
Bu son dakika, bu vakitsiz yağmur
Unutulur, azizim unutulur

Başka ne yapılır böyle bir günde
Kapanan bavul, çivilenen sandık
Ve sonra kuru bir "Allaha ısmarladık!"

10.21.1.3 BIR GECE ANSIZIN GELEBILIRIM

BİR GECE ANSIZIN GELEBİLİRİM
Bu kadar yürekten çağırma beni
Bir gece ansızın gelebilirim
Beni bekliyorsan, uyumamışsan
Sevinçten kapında ölebilirim
Belki de hayata yeni başlarım
İçimde küllenen kor alevlenir
Bakarsın hiç gitmem kölen olurum
Belki de seversin beni kim bilir
Kal dersen, dağlarca severim seni
Bir deniz olurum ayaklarında
Aşk bu özleyiş bu, hiç belli olmaz
Kalbim duruverir dudaklarında.
Ya da unuturum kim olduğumu
Hatırlamam belki adımı bile
Belki de çıldırır, deli olurum
Sana kavuşmanın heyecaniyle
Aşk bu, bilinir mi nereye varır
Ne durdurur özleyeni, seveni
Bakarsın ansızın gelebilirim
Bu kadar yürekten çağırma beni.

BİR GÜN ANLARSIN

Uykuların kaçar geceleri,
Bir türlü sabah olmayı bilmez,
Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya
Deli eden uğultudur başlar kulaklarında,
Ne çarşaf halden anlar, ne yastık
Girmez pencerelerden beklediğin aydınlık,
Kapanır yatağına çaresizliğine ağlarsın,
Onun unutamadığın hayali,
Sigaradan derin bir nefes çekmişçesine dolar içine,
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın aslında her şeyin boş olduğunu,
Şerefin, faziletin, iyiliğin güzelliğin.
Gün gelir de, sesini bir kerecik duymak için,
Vurursun başını soğuk, taş duvarlara,
Büyür gitgide incinmişliğin, kırılmışlığın
Duyarsın.
Ta derinden acısını çaresiz kalmışlığın.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın ne işe yaradığını ellerinin
Niçin yaratıldığını.
Bu iğrenç dünyaya neden geldiğini
Uzun, uzun seyredersin aynalarda güzeliğini
Boşuna geçip, giden yıllarına yanarsın.
Dolar gözlerin, için burkulur
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

10.21.1.34

BİR GÜN KAPINA GELSEM

Bir karanlık geliyor yokluğunun ardından
Ne zaman güneş batsa bu son gecem diyorum
Vazgeç yalan dünyanın köhne saltanatından
Yetişir bunca keder, bunca elem diyorum
Her şey sağır içimde ne şiir ne musiki
Dünyadan bezginliğim dünyalar kadar eski
Öylesine çözülmüş, öyle dağılmışım ki
Be ne bitmez ayrılık bu ne özlem diyorum
Beni çağırdığını bir defa duyabilsem
Avuçlarımda ateş, yorgun gözlerimde nem
Aşarak denizleri bir gün kapına gelsem
Başımı duvarlara vurup ölsem diyorum

10.21.1.35

BİR YALANDIR SEVMEK

Doğurtan aldanır kişi
Bir yalandır yaşamak, ucuz
Kimbilir hangi ozanın söylediği
Bir yalandır ölmek kuşkusuz
Bizi hep aldattılar öyle ya
Hep yalan bu şeyler, hep yalan bu doğa
Ve en büyük yalan bir gün Allaha
Ödenecek can borcumuz
Peygamberler ki; o şom ağızlılar
Yalan söylediler, yalan yazdılar
Küfürler, dualar, ilahiler, şarkılar
Ne kadar da belli kör olduğumuz.
Güneş, deniz, yıldızlar, manzara
Nereye baksan tadımlık bir sofra
Geceler, düşler, kadınlar ve sonra
Bir yasak yemiş; tatsız tuzsuz
Eski bir bohçayız biz, yamalı yırtık
Açsalar içimizi boydan boya karanlık
Şu kirli paçavraları toplayın artık
İnanmak bir yalana bütün suçumuz
Düşün! Kim söylemiş bu yalanları
Hangi boşboğaz, hangi Tanrı
En iyisi sevmek yine insanları
Ki bi yalandır sevmek; sonsuz...

10.21.1.36

BİR YERDE ÖLÜM GÜZEL OLUYOR

İnsan bir kere ölüyor ne fena
Bu düzeni değiştirmeli
Bir kere yaşamalı; çok çok ölmeli
En büyük kederler bizim için
Bizim için karşılıksız sevgiler
Kör kuyular, çıkmaz sokaklar bizim için
Dünyaya nasıl gelmişiz sormayın
Saygı değer annelerimiz incinmesin
Her yerim ayrı ayrı ölmeli
Yoksa ölüm yok bana dünyada
Bir kurşun beynime girsin
Bir bıçak kalbime saplansın
Kızgın bir demir dağlasın gözlerimi
Sonra gelsin bir manga asker
Sert bir komut; bir yaylım ateş
Bırak kim bağlarsa bağlasın gözlerimi.
Çok düşündüm bilek damarlarımı kesmeyi
Rönesans öncesi devirlerden kalma zehir içmeyi
Ve düşmeyi yüksek kulelerden mermerler üstüne
Ayaklarıma taş bağlayıp denizler altında ölmeyi
Yine de ölmedim görüyorsun, ölmedim
O asağılık hesaplar, küçük korkular bırakmadı beni
Belki de sen bırakmadın, bilmiyorum
Bıraksaydın çoktan unutmuş olacaktın
Halbuki şimdi benden kaçman da zor
Anlıyorum beni sevmen de zor

Dedim ya bir yere kadar yaşamak güzel
Ama bir yerde ölüm güzel oluyor.

10.21.1.3 BIR ÇIKMAZ SOKAKTA

BİR ÇIKMAZ SOKAKTA

Ne kadar dönüp dolaşsam, yine de
Hep o çıkmaz sokaktayım çaresiz
Bir umut kırıntısı gözlerimde
Yürüyorum durmadan, dalgın, sessiz

Sokak o sokak, bense ben değilim
Sanki bin yıllar geçmiş aradan
Boşlukta bir şeyler arıyor elim
Belki de mahşere dek bulunmayan

Yitirdiğim neydi, aradığım ne
Çöken ne yüreğime kurşun gibi
Tanrım! ben mi değiştim söylesene
Yoksa bende zamanlar mı eskidi

Bir yerlere varmadan, nasıl böyle
Hiç durmadan akıp gidiyor günler
Yaşam diye verdiğin bu mu söyle
O mu sırtıma sapladığın hançer

Bir çıkmaz sokağın sonunda, işte
Suskun ve tek başına seninleyim
Fanilikten ölmezliğe geçişte
Bilmiyorum, söyle bana, ben neyim

Sevdimse; verdiğin yürekle sevdim
Sen açtın bu ufku karşımda sonsuz
Yürüdüm bir yolun sonuna geldim
Yıkık, üzgün ve paramparça onsuz

Ölüm buysa, Tanrım buysa yaşamak
Sil alnımdan yazdığın bu yazgıyı
Ya bir yere çıksın artık bu sokak
Ya da öldür içimdeki Tanrıyı!...

10.21.1.38

BİRGÜN SENİ SEVDİĞİMİ ANLARSIN

Uykuların kaçar geceleri
Bir türlü sabah olmayı bilmez
Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya
Deli eden bir uğultudur başlar kulaklarında
Ne çarşaf halden anlar, ne yastık
Girmez pencerelerden beklediğin aydınlık
Kapanır yatağına çaresizliğine ağlarsın
Onun unutamadığın hayali
Sigaradan derin bir nefes çekmişçesine dolar içine
Sevmek neymiş birgün anlarsın

Birgün anlarsın aslında herşeyin boş olduğunu
Şerefin, faziletin, iyiliğin, güzelliğin
Gün gelir de sesini bir kerecik duymak için
Vurursun başını soğuk taş duvarlara

Büyür gitgide incinmişliğin, kırılmışlığın
Duyarsın ta derinden acısını çaresiz kalmışlığın
Sevmek neymiş birgün anlarsın

Birgün anlarsın ne işe yaradığını ellerinin
Niçin yaratıldığını
Bu iğrenç dünyaya neden geldiğini
Uzun uzun seyredersin de aynalarda güzelliğini
Boşuna geçip giden yıllarına yanarsın
Dolar gözlerin için burkulur
Sevmek neymiş birgün anlarsın

Birgün anlarsın sevilen dudakların
Sevilen gözlerin erişilmezliğini
O hiç beklenmeyen saat geldi mi
Düşer saçların önüne ama bembeyaz
Uzanır gökyüzüne ellerin
Ama çaresiz, ama yorgun, ama bitkin
Bir zaman geçmiş günlerin uykusuna dalarsın
Sonra dizilir birbiri ardınca gerçekler acı
Sevmek neymiş birgün anlarsın

Birgün anlarsın hayal kurmayı
Beklemeyi
Ümit etmeyi
Bir kirli gömlek gibi çıkarıp atasın gelir
Bütün vücudunu saran o korkunç geceyi
Lanet edersin yaşadığına
Maziden ne kalmışsa yırtar atarsın
Zaman bir çiçek gibi büyür kabrimde kendiliğinden

Bir gün seni sevdiğimi anlarsın

10.21.1.39 BIRGÜN

BİRGÜN
Apansız uyanırsan gecenin bir yerinde
Gözlerin uzun uzun karanlığa dalarsa
Bir sıcaklık duyarsan üşüyen ellerinde
Ve saatler gecikmiş zamanları çalarsa
Bil ki seni düşünüyorum
Bir vapur yanaşırsa rıhtımına bin,açıl
Örtün karanlıkları masmavi denizlerde
Ve dinle kalbimi bak nasıl çarpıyor nasıl
O bütün özlemlerin koyulaştığı yerde
Bil ki seni bekliyorum
Bir sabah gün doğarken aç perdelerini,bak
Sevinçle balkonuna konuyorsa martılar
Kendini tadılmamış derin bir hazza bırak
Dökülsün dudağından en umutlu şarkılar
Bil ki seni istiyorum
Gecelerden bir gece uyanırsın apansız
Uzaklarda elemli,garip bir kuş öterse
Bir ceylan ağlıyorsa dağlarda yapayalnız
Ve bir gün kabrimde bir sarı çiçek biterse
Bil ki seni seviyorum
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.40 BITMEYEN SARHOSLUK

BİTMEYEN SARHOŞLUK

bütün kadehlerimi hep sana adıyorum
hep senin için bu bir bir boşalan şişeler
umutsuzluğum sarhoşluğum senin eserin
senin yüzünden bu delicesine içmeler

dayanmak zor yalnızlığına akşamların

unutmak mümkün değil seni bir şarkı gibi
ağır ağır ilerleyen bu zaman içinde
her an bir sarhoşluktur sensizliğin verdiği

odur bu boy boy şişeler bu renk renk kadehler
yoksa bu çirkin yalnızlık bu keder o değil
bütün içkilerden sert yokluğundur anladım
yokluğundur yakan kanımı ispirto değil.

10.21.1.41

DAĞ RÜZGARI

Kaderde senden ayrı düşmek de varmış
Doğrusu bunu hiç düşünmemiştim...
Seni tanımadan
Hele seni böyle deli divane sevmeden
Yalnızlık güzeldir diyordum
Al başını, kaç bu şehirden
Ufukta bir çizgi gibi gördüğün dağlara
Rüzgarın iyot kokularını taşıdığı denizlere git
Git gidebildiğin yere git diyordum
Oysa ki, senden kaçılmazmış
Yokluğuna birgün bile dayanılmazmış.
Bilmiyordum...

Yine de dayanmağa çalışıyorum işte
Bir kır çiçeği koparıyorum gözlerine benzeyen
Geçen bulutlara sesleniyorum ellerin diye
Rüzgar güzel bir koku getirmişse

Saçlarını okşayıp gelmiştir diyerek avunuyorum
Yaşamak seninle bir başka zamanı
Bir başka zamanda seni yaşamak
Herşeyden önce sen
Elbette sen
Mutlaka sen
İster uzaklarda ol
İster yanıbaşımda dur
Sen ol yeter ki bu zaman içinde
Ben olmasam da olur
Seni bir yumağa sarıyorum yıllardır
Bitmiyorsun
Çaresizliğim gün gibi aşikar
Su olup çeşmelerden akan güzelliğin
İnceliğin ışık ışık yüzüme vuran
Sen güneş kadar sıcak
Tabiat kadar gerçek
Sen bahçelerde çiçekler açtıran
Sudan, havadan, güneşten yüce varlık
Sen, o tek sevgi içimde
Sen görebildiğim tek aydınlık

Bir nefes de benim için al
Havasızlıktan öldürme beni
Bulutlara, yıldızlara benim için de bak
Susadım diyorsam
Bir yudum su içmelisin
Ben yorulduysam sen uyumalısın
Ellerim sevilmek istiyor
Saçlarım okşanmak istiyor

Dudaklarım öpülmek istiyor
Anlamalısın.

Ağaçların yeşili kalmadı
Gökyüzünün mavisi yok
Bu dağlar o dağlar değil
Rüzgarında kekik kokusu yok
Kim bu çaresiz adam
Bu kan çanağı gözler kimin
Kaç gecedir uykusu yok
Gündüzü yok
Gecesi yok
Yok
Yok
Anladım
Sensiz yaşanmaz bu dünyada
İmkanı yok.

10.21.1.42

DELİLER

Birinci deli kara sevdalı
Elinde kağıt kalem
İri memeli, geniş kalçalı
Kadın resimleri yapıyor
Burumuş bir mektup avuçlarında
Hem ağlıyor, hem öpüyor

İkinci deli Tanrıya küskün

Çıkmış dinden, imandan
Küfrediyor bütün gün
Kocaman kocaman elleri var
Bir tutuşta parçalayacak gökyüzünü
Bıraksa gardiyanlar

Üçüncü deli zavallının biri
Bakışları bomboş
Cam gibi mavi gözleri
Bir yangında dört yıl önce
İki çocuğu yanmış cayır cayır
Çıldırmış, karısı da ölünce

Dördüncü deli bir eski zengin
Düşmüş, namerde muhtaç olmuş
Bir dilim ekmek için
Hala rüyasını görür geçen zamanların
Sekiz silindirli otomobillerin
Dağ gibi apartmanların

Beşinci deli aklı başında
Besbelli hayli dirsek çürütmüş
Büyük ümitler peşinde
Deli demeğe bin şahit ister
Beğenmemiş gidişini dünyanın
Deli demişler.

10.21.1.43

DERİNLERDE

Ne zaman tutsam ellerini
Gözlerimin önünden mevsimler geçer
Ne zaman gözlerin gözlerime değse
Samanyolundan bir yıldız düşer

Yaşanmış, yaşanacak zamanlar içinde
En güzeli akşam saatleri, buluştuğumuz
Gözgöze, iki büyük yangın gibi
O yanıp yanıp tutuştuğumuz

Başdöndüren o sonsuz heyecan
Çıldırtan arzular kesen nefesi
En güzel bütün korkuların
Bu ateşte bir bir erimesi

Son değil o başlangıç yaklaşan
Tenin bir yerde aşka hazırlığı
Bir buğu halinde geçen zaman
Ve gözlerde sabahın ilk aydınlığı

Yıllarla büyütmek her dakikayı
İnmek seninle derinlerine aşkın
Öpülen bütün nimetler içinde
En güzeli senin dudakların.

10.21.1.44

DEĞER Mİ?

Bir rüya görür gibi
Seninle bulutlara uçtuğumda
Bir ateş yakar beni
Sevginle tutuştuğumu sanırdım
Yağmur olur damla damla
Öperdim öperdim dudaklarından
Bir nehir gibi çağlar
Akardım akardım damarlarından
Değer mi hiç değer mi hiç
Değer mi değer mi söyle
Bir rüya ömür boyu
Sürer mi sürer mi böyle
Değer mi hiç değer mi hiç
Değer canım değer elbet
Değer birtanem
Aşkı için herşeye
Ne hayal ne de gerçek
Engel mi kanatlanmadan uçmaya
Değer canım değer birtanem

10.21.1.4 DOST BILDIKLERIM

DOST BİLDİKLERİM
Sanırdım gündüzdü onlarla gecem
İçimde ümitti dost bildiklerim.
Ne zaman yıkılıp yere düştüysem
Bırakıp da gitti dost bildiklerim.
Hepsi varken baharımda, yazımda;
Kışın bir burukluk kaldı ağzımda,
Seneler senesi oysa gözümde
Cihana eşitti dost bildiklerim.
Nerede o sözlere kandığım günler?
Her gülen yüzü dost sandığım günler;
Acıdan kahrolup yandığım günler

Ta canıma yetti dost bildiklerim.
Meydana çıkalı asıl çehreler
Aydınlanmaz oldu artık geceler
Yalanlar tükendi, indi maskeler
Birer birer bitti dost bildiklerim.
Korkar oldum bana "dostum" diyenden
Yoksa yok olandan,varsa yiyenden
Ne onlardan eser kaldı ne benden
Beni benden etti dost bildiklerim.
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.46

DOST KOŞMASI

Büyük dertler birbirinden
Sıralanır, sıralanır
Gönül her gün bir yerinden
Yaralanır, yaralanır.

Yüzleri var türlü biçim
Belli değil gerçek dost kim
Vefa diye şu yüreğim
Paralanır, paralanır

Başta bin türlü düşünce
Hep karanlık gündüz gece
Doğru söyliyen ömrünce
Karalanır, karalanır

Ömür boyu düşündüğün
Sırlar çözülecek bütün
Şu demir kapılar bir gün

Aralanır, aralanır

10.21.1.47

DOSTLAR SENİ UNUTUR MU?

Doldurulmaz yerin senin
Dostlar seni unutur mu?
Hiç sönmezdi nurun senin
Dostlar seni unutur mu?

Tertemiz bir özün vardı
Apaydınlık yüzün vardı
Söylenecek sözün vardı
Dostlar seni unutur mu?

Her gerçeği gören sendin
Aşk sırrına eren sendin
Gönüllere giren sendin
Dostlar seni unutur mu?

Çektin, yazdın ve söyledin
Verdin, almak istemedin
Sadık yarim toprak dedin
Dostlar seni unutur mu?

Hiç kimseyi incitmedin
Kalp kırmadın, kin gütmedin
Dostlarını unutmadın
Dostlar senu unutur mu?

Şiirde sağlam temeldin
İnsanlıkta en güzeldin
Biz bir Ümit, sen Veysel'din
Dostlar seni unutur mu?

10.21.1.48

DÜŞ'LE GERÇEK ARASINDA

Durup durup seninle karşılaşıyorum her yerde
Karşıma çıkıyorsun her köşebaşında sen
Kimi gün parklarda, kimi gün sokaklarda, caddelerde
Gözgöze geliyoruz, saatlerce bir şey söylemeden.

Hiç değişmemiş diyorum içimden, ne güzel
İşte yine o! Yine mahzun, yine dalgın, yine ürkek
Hadi gel diyor dudakları.----Özledim, hadi gel
Biliyorum oysa; uzatsam ellerimi, gidecek.

Bu bir aldanış mı? Yoksa var oluş mu yeniden
Söyle bir son mu? Bir başlangıç mı? Bir dönüş mü?
Ne oldu o güzelim zamanlara ansızın uçup giden?

Hadi uyandır beni, söyle; gördüğüm zamansız bir düş mü?
Hadi git, uzaklaş, yokluğuna inandır beni gerçekten
Yoruldum, her bulduğum yerde seni kaybetmekten

10.21.1.4 DIYEBILSEYDIM

DİYEBİLSEYDİM

Anladım diyemem ki! Suçluyum
Belki ben anlatamadım sana kendimi
Tutuştum, yandım da yokluğunda her gece
Yine gözyaşlarımla söndürdüm kalbimi
Her gün her dakika seni özlerdim
Bitmezdi kederim senin yanında bile
Susardım, gözlerime baktığın zaman
Mermer bir heykelin çaresizliğiyle
Oysa neler düşünürdüm sen yokken
Sana kavuşunca neler söylemek isterdim
Dakikalar bir ışık hızıyla geçerdi
Ayrılık başlayınca ben biterdim
En kötüsü beni koyup gitmendi
O öyle bir yalnızlıktı anlatılmaz
Hep yarım kalmış heyecanlar hazlar içinde
Biterdi bir kış, geçerdi bir yaz
Ve nice yıllar kovalardı birbirini
Gözlerimde gitgide büyürdü mesafeler
Bütün teselliler uzaklarda kalırdı
Bütün çiçekleriyle solardı bahçeler
Ne olurdu saadetlerin en büyüğü
İşte ellerimde al, diyebilseydim
Anlardın, ve hiç gitmezdin, değil mi
Bir gün duyduğum gibi kal diyebilseydim.

10.21.1.50

ERKEKLER DE AĞLAR

Kederler vardır yağlı bir ilmek gibi
Dolanır boynumuza kör gecelerde.
Bir boşlukta durmadan sallanır insan
Ki ağlamak son çaredir o yerde.

Gözyaşı... O ilk isyanı çocukluğumuzun
Bir nehrin yatağından ilk taşması,
Yaşamak, sele boğulması arzuların
Ve nehirlerin sonunda bir denize karışması

Ölür zamanla anılar, dostlar, sevgiler
Bir yürek ne kadar dayanır bu özleme?
Çalgılar çalmaz olur, şarkılar biter

O yer son çizgidir erkekte direnmenin,
Son gülüş de uçar gider dudaklarından
Bir damla yaş süzülür solgun yanaklarından.

10.21.1.51 FLÖRT

FLÖRT

-1-

biz şimdi flört ediyoruz sözüm ona
bir vahşi hayvan sesleniyor içimizden
gözlerini avucumda buluyorum aradığımda

sonra dudakların, küçük, öptükçe güzelleşen

bir mahzun oluşun var kadınca, kadınlarca
bir çağrışın var ellerimi, sevişmeye uzun
ah anlatamam utanırım, yıllarca, yüzyıllarca
ansızın gitsen bile, içimde kalır yokluğun.

-2-

ipek çoraplarında gözlerim biraz daha tutkun
bir şeydir o şeyler, bir şeydir görüyorum
kaçmaya alışkın ayakların öyle yorgun
bak sen tutup önce dizlerinden öpüyorum

sana sen diyeceğim, sizlerden usandım
ellerin ellerin diyeceğim, sıcacık, küçücük
eskiden bir sevgilim vardı, onu hatırladım
her öpüşmemizde biraz daha ölürdük

-3-

lafı mı olur yanında güzelliğin, taptazeliğin
baş döndüren bir çiçektir tenin pembemsi, ak
kollarında, elbet bir şarkıyım söylediğin
elleri kelepçeli mahkum, ayakları prangalı, tutsak

seninle bir çok evlerde, bir çok odalarda
çoğalıp küplerce, karelerce bir çok olmuşuz
biz hep o yerlerde, oralarda oralarda
soyunup tüm korkulardan sevişmeye durmuşuz

10.21.1.5. GALATA KULESI

GALATA KULESİ

6 Haziran 1973
Pırıl pırıl bir yaz günüydü
Aydınlıktı, güzeldi dünya
Bir adam düştü o gün Galata Kulesi'nden
Kendini bir anda bıraktı boşluğa
Ömrünün baharında
Bütün umutlarıyla birlikte
Paramparça oldu
Bir adam benim oğlumdu...
Gencecikti Vedat
Işıl ışıldı gözleri
İçi
Bütün insanlar için sevgiyle doluydu
Çıktı apansız o dönülmez yolculuğa
Kendini bir anda bıraktı boşluğa
Söndü güneş, karardı yeryüzü bütün
Zaman durdu
Bir adam düştü Galata Kulesi'nden
Bu adam benim oğlumdu
"Açarken ufkunda güller alevden"
Çıktı, her günkü gibi gülerek evden
Kimseye belli etmedi içindeki yangını
Yürüdü, kendinden emin
Sonsuzluğa doğru
Galata Kulesi'nde bekliyordu ecel
Bir fincan kahve, bir kadeh konyak
Ölüm yolcusunun son arzusu buydu
Bir adam düştü Galata Kulesi'nden
Bu adam benim oğlumdu
Küçüktü bir zaman
Kucağıma alır ninniler söylerdim ona
"Uyu oğlum, uyu oğlum, ninni"
Bir daha uyanmamak üzere uyudu Vedat
6 Haziran 1973
Galata Kulesi'nden bir adam attı kendini
Bu nankör insanlara

Bu kalleş dünyaya inat
Şimdi yine bir ninni söylüyorum ona
“Uyan oğlum, uyan oğlum, uyan Vedat”...
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.53

GEL BERABER AĞLAYALIM

Gel beraber ağlayalım sabah olmadan
Damla damla bir zehir karışsın kanımıza
İnsanları affedelim, yaşamayı sevelim
Sonra insan yaratıldığımıza zavallılığımıza
Gel beraber ağlayalım

Hatırla tekrarı, bir ömre bedel dakikaları
Gerçek olmayan hayallerimizi düşün
Biz de bir yerde insanız neyleyelim
Hep böyle bıçağın kemiğe dayandığı gün
Gel beraber ağlayalım

O ayrılığın kederin hüküm sürdüğü
O zamanın ilerlemediği gecelerde
Söyle kime yalvaralım, kimi bekleyelim
Hep böyle bıçağın kemiğe dayandığı gün
Gel beraber ağlayalım

Ne aradık, ne bulduk bu yeryüzünde
İnan sevdiğim bizi aldattılar
Sonunda yapayalnız kaldık neyleyim
Gel, dünya duruncaya kadar, ölünceye kadar

Gel beraber ağlayalım

10.21.1.5. GERÇEKTEN SEVMEK

GERÇEKTEN SEVMEK

O durmadan kaçıyor;
sen ardından gitmiyorsan;

o günün her saatinde saklanıyor,
sen yollara düşüp deli divane aramıyorsan;

o sana acıların en büyüğünü tattırıyor,
sen bundan en yüce hazzı duymuyorsan;

boşuna aldatma kendini,
onu sevmiyorsun demektir.

Elindeki içki kadehinde,
dudağındaki sigarada ,
okuduğun kitapta,
mırıldandığın şarkıda,
söylediğin şiirde,
gördüğün rüyada
ve yaşaman için
ciğerlerine doldurduğun havada
o yoksa;
Onun vazgeçilmezliğini anlamamışsan;
onu sevmiyorsun demektir.

Renkler onunla değerlenmiyorsa,

örneğin onsuz kırmızı kırmızılığının,
mavi maviliğinin farkında değilse,
beyaz yalnız o giydiği zaman
güzelliğini haykırmıyorsa,
sabahları onu görünceye kadar
güneş doğmuyorsa
ve onsuz gökyüzü geceleri
aya, yıldızlara
hasret değilse
onu sevmiyorsun demektir.

Sokakta gördüğün her yüzde
ondan birşeyler aramıyorsan,
güzel bir manzara,
hüzünlü bir musiki onu hatırlatmıyorsa,
uykudan uyandığın zaman
yaşamakta olduğundan önce
onu hatırlamıyorsan,
omuzlarına dökülmüş saçları,
bir sis perdesinin ardında
her zaman gülen,
ışık saçan gözleri
aklına gelmiyorsa,
durup durup avuçlarının
sıcaklığını özlemiyorsan;
Onu sevmiyorsun demektir.

Dünyada yaşıyan öteki insanların
senin için hala bir değeri varsa,
ona karşı tutumunu

toplumun köhne ve manasız
kurallarına göre ayarlıyorsan
ve açık açık
sanki var olduğunu haykırırcasına
sevgini söylemiyorsan;
Onu sevmiyorsun demektir.

Yok o senin için
herşeyden değerliyse,
gözünü yumduğun anda
onu görebiliyorsan,
o bütün şarkılarda,
bütün şiirlerde,
bütün resimlerde ise,
ona muhtaç olduğunu
söylemekten utanmıyorsan,
senin içten ve büyük sevgine
karşılık vermiyeceğinden
korkmuyorsan,
bütün bencil duygularından
sıyrılabilmişsen
onun için herşeyi,
ama herşeyi yapacak gücü
kendinde buluyorsan,
her hali sana
ayrı ayrı güzel geliyorsa,
karşısında kendini
bir çocuk gibi hissediyorsan,
istediği anda onun için
ölebileceksen,

onun için yaşıyorsan
ve yine onun için
bildiğin bilmediğin
bütün düşmanlıklara
karşı koyabileceksen,
o her geçen dakika
sende biraz daha büyüyorsa
ve kendi kendine bile
çok sevdiğini bütün
samimiyetinle,
inanmışlığınla
itiraf edebiliyorsan,
bir gün o seni hiç,
ama hiç sevmediğini söylese bile,
senin sevginde azalma olmayacaksa
ve ölünceye kadar onu aşkların
en ölümsüzü ile sevebileceksen;
işte o zaman
onu seviyorsun demektir.

O sana sevmeyi,
gerçek aşkı öğretti.
Sen onu hep sevecek
ve sevilmenin mutluluğunu tattıracaksın.

O, hiç sen olmasan bile,
seni bir parça sevmese bile...

10.21.1.55 GÖZLERDE SEVISMEK

GÖZLERDE SEVİŞMEK

Seninle yaşanacak bir aşkın öyküsünü
Bir giz gibi derinden dün yaşattı gözlerin
Sunduğu sevinçlerle o eşsiz bahar günü
Yemyeşil bir adaktı, bir murattı gözlerin.
Acılar   uzaklarda, mutluluklarsa yakın
Bir kaç saat içinde kaç yıldı yaşattığın
Gözlerime sevgiyle bakarken, bana aşkın
Ölümsüz olduğunu hatırlattı gözlerin.

İçimde tek sen vardın, düşüncemde yalnız sen
Birbirimizden uzak yaşadığımız o en
güzel yıllarımızı elemle düşünürken
Hem ağladı sessizce, hem ağlattı gözlerin.

10.21.1.56

GÖZLERİM GÖZLERİNDE

Hep böyle çocuksu mu bakar senin gözlerin?
Hep böyle içinde uzak bir ışık mı yanar?
Bakışlarında beni dinlendiren bir şey var;
Kıyısındaymış gibi en sakin denizlerin...
Bir yelkenliyim şimdi ben senin limanında
Fırtınalardan geldim sende dinleniyorum.
Bu huzur, bu sessizlik hiç bitmesin diyorum;
En eşsiz dakikalar sürsün senin yanında...

Hiç yumma gözlerini, ışığın eksilmesin,
Gündüzüm aydınlığım, ipek böceğim benim!
Güz bahçemde açılmış o son çiçeğim benim!

Yorgun kalbim seninle elem nedir bilmesin;
Ayırma gözlerimden çocuksu gözlerini,
O sakin o yalansız, o kuytu gözlerini.

10.21.1.5 GÜLLER AGLARDI IÇIMDE

GÜLLER AĞLARDI İÇİMDE

Ne zaman ayrılık saati gelse
En vazgeçilmez yerinde yaşamın
Duysak ayak seslerini akşamın
Ve sokaklardan el ayak çekilse
Bir ürpertiyle duyarım o zaman
Seni çağıran sesi uzaklardan
Ne zaman ayrılık saati gelse
Bir gariplik çöker içime birden
Kalan tek anı gibi bir devirden
Durmadan çalınır o gamlı beste
Sanki bilir de hazin öykümüzü
Bulutlar ağlar, kararır gökyüzü
Ne zaman ayrılık saati gelse
Bir çaresizliği anlatır gibi
Birden değişir gözlerinin rengi
Mavi solar, koyulaşır yeşilse
Sarınca ruhunu eski bir hüzün
Uçar gider pembeliği yüzünün
Ne zaman ayrılık saati gelse

Uzatsan özlemle dudaklarını
Tüm ağaçlar döker yapraklarını
Ne çiçek kalır ortada, ne bahçe
Sadece uğultusu o rüzgarın
Ve bir umut kırıntısı: belki yarın
Ne zaman ayrılık saati gelse
Bir fırtına çıkmışçasına, büyük
İçimizdeki güllerin boynu bükük
Bir zaman kalakalırım öylece
Neden sonra gittiğini anlarım
İçimde güller ağlar, ben ağlarım

10.21.1.5 GÜLLERIN AGLADIGI SAAT

GÜLLERİN AĞLADIĞI SAAT

Güllerin ağladığı bir saat vardır hani
Büyür o saatte yalnızlığı bahçelerin
Düşer korkusu kalbe yaklaşan gecelerin
Bir dev uzatır gökten o çirkin ellerini
Güllerin ağladığı bir saat vardır hani

Her şey o saatlerde merhametsiz ve soğuk
Gitgide uzaklaşır batan güneşle sesin
Bir bakarım ki benden en uzak çizgidesin
Başlar geceye doğru upuzun bir yolculuk
Her şey o saatlerde merhametsiz ve soğuk

Yüzünü hatırlatır gökyüzünde ne varsa
Gözlerin bu saatte kopkoyu elemlidir
Dudakların kimbilir şimdi nasıl nemlidir

Ellerin öyle yanar ufuk nasıl yanarsa
Yüzünü hatırlatır gökyüzünde ne varsa

Bir çıngırak sesidir uzaklarda kaybolan
Umulmadık bir anda bitiverir şarkılar
Kapanır yüzümüze o mermer kapılar
Özlemler ateş şimdi anılar duman duman
Bir çıngırak sesidir uzaklarda kaybolan

Ak köpükler kararır deniz görünmez olur
Çağırır yaşamaya bizi tek-tük ışıklar
Böylece üstümüze çöker de karanlıklar
Camlar, bir bir kapanır, odalar, evler uyur
Ak köpükler kararır deniz görünmez olur

Güllerin ağladığı bir saat vardır hani
Cıvıl cıvıl bahçelerden el-ayak çekilir
Yapraklar düşünceli, dallar hüzün kesilir
Her akşam uzaklara alır götürür seni
Güllerin ağladığı bir saat vardır hani

10.21.1.5 GÜN ANLARSIN

GÜN ANLARSIN
Uykuların kaçar geceleri, bir türlü sabah olmayı bilmez.
Dikilir gözlerin tavanda bir noktaya,
Deli eden bir uğultudur başlar kulaklarında
Ne çarşaf halden anlar ne yastık.
Girmez pencerelerden beklediğin o aydınlık.
Onun unutamadığın hayali,
Sigaradan derin bir nefes çekmişçesine dolar içine.
Kapanır yatağına çaresizliğine ağlarsın.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.

Bir gün anlarsın aslında her şeyin boş olduğunu.
Şerefin, faziletin, iyiliğin, güzelliğin.
Gün gelir de sesini bir kerecik duyabilmek için,
Vurursun başını soğuk taş duvarlara.
Büyür gitgide incinmişliğin kırılmışlığın.
Duyarsın,
Ta derinden acısını, çaresiz kalmışlığın.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.
Bir gün anlarsın ne işe yaradığını ellerinin.
Niçin yaratıldığını.
Bu iğrenç dünyaya neden geldiğini.
Uzun uzun seyredersin aynalarda güzelliğini.
Boşuna geçip giden günlerine yanarsın.
Dolar gözlerin, için burkulur.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.
Bir gün anlarsın tadını sevilen dudakların.
Sevilen gözlerin erişilmezliğini.
O hiç beklenmeyen saat geldi mi?
Düşer saçların önüne, ama bembeyaz.
Uzanır, gökyüzüne ellerin.
Ama çaresiz,
Ama yorgun,
Ama bitkin.
Bir zaman geçmiş günlerin hayaline dalarsın.
Sonra dizilir birbiri ardına gerçekler, acı.
Sevmek ne imiş bir gün anlarsın.
Bir gün anlarsın hayal kurmayı;
Beklemeyi, ümit etmeyi.
Bir kirli gömlek gibi çıkarıp atasın gelir
Bütün vücudunu saran o korkunç geceyi.
Lanet edersin yaşadığına...
Maziden ne kalmışsa yırtar atarsın.
O zaman bir çiçek büyür kabrimde, kendiliğinden.
Seni sevdiğimi işte o gün anlarsın.

Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.6 GÜN BATIMI

GÜN BATIMI

Yaklaşan ayak sesleridir akşamın
Şafaktan çıkmış bu uzun yolculuğa
Bir gelen var uzaktan soluk soluğa
Kapkara gözleri hüzünlü ve dalgın
Akşam, rüyalarımıza giren o esmer kadin

İşte! açılmış dipdiri göğüsleri
Bir vuslat gecesine çağırır bizi
Ve ansızın büyüler gözlerimizi
Saçlarında o yıldız yıldız süsleri
Şair "hoyrattır" diyor akşam üstleri

Hoyrattır evet, o bütün aldanmışlar
Yüz karası fahişeleri dünyamızın
En vazgeçilmez yerinde rüyamızın
Gelir, gözlerinde o vahşi bakışlar
Akşam, uzak bir gölde büyüyen kamışlar

Ne hazin batması çığlık çığlığa her gün
Güllerin solması ve dönmesi havada kuşların
O bitmeyen hüznü, apansız akşam oluşların
Affedilmez bir zamandır bu, isteksiz, ölgün
Her akşam dünyamıza gölgesi düşer ölümün

Biz eli kolu bağlı insanlarız çirkin ve zavallı
Kötülük kusmak için karanlığı bekleriz
Kirletir geceleri türlü pisliklerimiz
Bizim gibisini görmedi evren evren olalı
Böyle kötü bir dünyaya bir daha gün doğmamalı

10.21.1.61

GİDEN BİR ÖMRE GAZEL

Zamanlar iyi kötü yaşanır gider
Sanma bu yol sonsuza uzanır gider

Anahtar açmaz olur bir gün kilidi
Ne kalmışsa içinde paslanır gider

Kişi çıktığı yerden düşer ansızın
Bir salıncak boşlukta sallanır gider

Bir gün anlar her şeyin boş olduğunu
İnsan insanlığından utanır gider

Çöker omuzlarına birden gökyüzü
Ne bulmuşsa hepsinden usanır gider

Dönülmez bir yerinde yaşantısının
Her insan bir rüyadan uyanır gider

Bir gün gelir ümitler solar çaresiz
Sevenler sevilenler aldanır gider

Anlarız her gerçeği son dakikada
Bir hançer bağrımıza saplanır gider

10.21.1.62

GİDEN GENÇLİĞE GAZEL

Umudum, heyecanım bitmez pınardı bitti
Gençliğim deli dolu esen rüzgardı gitti

Neydi o sarhoşluklar? Dünyaya boş vermekler?
O bir başka mevsimdi, bir ilkbahardı gitti.

Tadı, rengi değişti birer birer her şeyin
En mutlu, en doyulmaz yaşantılardı gitti

Çektiler ellerini elimden sevgililer
Bir zaman bu gönülde kimler yaşardı? Gitti.

Hani hiç bitmeyecek sandığım güzellikler?
Ne sevinçler, arzular ve neler vardı gitti.

Kalakaldım ortada böyle ben param parça
Her gelen yüreğimden bir şey kopardı gitti.

Hey benim doymadığım deli fişek gençliğim!
İçimde bir zamanlar bir kor yanardı bitti.......

10.21.1.63

GİDEN'E

gidişin ölümüydü umutlarımın

güllerin yüreğimde can verişiydi
ufkumda her akşam hüzünlü ve dalgın
seninle batan ömrümün güneşiydi

ardında bir istanbul bıraktın öksüz
içimde yokluğun ateşini yaktın
karanlıklar ortasında güpe gündüz
yıkılmış, dağılmış bir adam bıraktın

gün gün yaklaşan bir şey var, ölüm mü ne
değilse; içimde bu ürperti niye
dolaşan kim benimle deli divane

güzel olan her şeydi seninle giden
şimdi bütün hayallerim yoksul kaldı
gittin... bana bu rezil istanbul kaldı.

10.21.1.64GIDISIN

GİDİŞİN

Gidişin ölümüydü umutlarımın
Güllerin yüreğimde can verişiydi
Ufkumda her akşam hüzünlü ve dalgın
Seninle batan ömrümün güneşiydi

Ardında bir İstanbul bıraktın öksüz
İçimde yokluğun ateşini yaktın
Karanlıklar ortasında güpegündüz
Yıkılmış dağılmış bir adam bıraktın

Gün, gün yaklaşan bir şey var; ölüm mü ne?
Değilse içimde bu ürperti neden!
Dolaşan kim benimle deli divane

Güzel olan herşeydi seninle giden
Şimdi bütün hayallerim yoksul kaldı
Gittin, bana bu rezil İstanbul kaldı

10.21.1.65

HATIRLA

Ne çabuk geçti şu üç beş gün
İki yataklı bir han odasında
Halden bilir insanlar arasında

Suyunu içip sokağında yürüdüğün

Bu şehir yine bildiğin gibi
Alabildiğine sefalet ve biraz sevgi

Gidişine benden başka ağlayan olmadı
Bu binler, on binlerce kişiden
Kalanı ağlatır mı böyle her giden

Islıkla çaldığımız şarkıları
Sabahı ettiğimiz geceyi unutmadım
Bir günlük neşemle, üç günlük yatağım

Sayılı günler çabuk geçti, neyleyim
Hatıraların bizde kaldığına şükür
Onlar ki bizimle uyur, bizimle yürür

Ben artık o bildiğin adam değilim
Dün bir kilo rakıya *bana mısın* demezken
Şimdi sarhoşluğum erken başlıyor, erken

Kimler aldı kahvedeki yerimizi
Han odasında şimdi kimler yatıyor
Sokaklar camekanlar seni hatırlatıyor

Bir daha görmek kısmet değilse birbirimizi
Çaresiz mahşer gününü bekle sabırla
Beni de *İstediğin zaman* hatırla.

10.21.1.6 HATIRLAMA

HATIRLAMA

Ne zaman elime bir kalem alsam
Sana seslenmek geliyor içimden
Güzelliğini hatırlıyorum bir yaz günü
Yine gemiler geçiyor uzaklardan
Biz yosun kokulu rıhtımlarda el ele
Şehirlerden İstanbul, aylardan temmuz
Ne zaman elime bir kalem alsam
Geçmişi seninle yeniden yaşıyoruz
Ne zaman elime bir kitap alsam
Hep seni okuyorum inanır mısın
İstiyorum seni anlatmalı bütün romanlar
Sevilen kadın hep sen olmalısın.
Ne zaman elime bir kibrit alsam
Yine İstanbul'u yakmak geçiyor aklımdan
Bu sensiz sokakları, bu evleri
Bu plajlari bu denizleri
Sensiz kaldığım bu şehri tüm yakasım geliyo
Yine alev alev bir İstanbul düşünüyorum
Ve çaresiz yaktığım bütün sigaraların
Dumanlarında seni görüyorum.
Ne zaman elime bir fırça alsam
Yüzünü çiziyorum kapılara, duvarlara
Bir bir hatırlıyorum bütün hatlarını
Gözlerini dudaklarını saçlarını
Baktığım her yere gölgen düşüyor
Dokunduğum herşeyde senin sıcaklığın
Sonra dağlar, denizler giriyor aramıza
Gitgide büyüyor uzaklığın
Ne zaman elime bir kadeh alsam
Delicesine sarhoş olmak istiyorum

İçkiler seni hatırlatıyor yine
Kırıyorum birbiri ardınca kadehleri
Artık hiç birşey kar etmez biliyorum
Ne dost, ne içki, ne aşk, ne kadın
Gözlerimde yıllardır eşsiz olan
Değişmeyen bir sen varsın
Ne zaman elime bir ayna alsam
Gözlerimden korkuyorum, bakışlarımdan
Bu seni unutamayan benden korkuyorum
Uçurum çizgiler, kara gölgeler
Bir sonun belirtileri yüzümde yer yer
Karşımdaki yüz sefil bir akşam
Hep sana sesleniyorum duyuyor musun
Ne zaman elime bir kağıt alsam.

10.21.1.6 HATIRLAR MISIN

HATIRLAR MISIN?

Hatırlar mısın
Gözgöze gelişimizi ilk defa
Bakışlarımızın çakmaklanışını
Bir akşam vakti, yakınlarda
Bir yerlerde bir şeylerin yanışını
Hatırlar mısın
Hatırlar mısın
İlk öptüğüm günü dudaklarından
Başımın dönmesini, tenimin tutuşmasını
Yıllar yılı kendi yatağında kaybolan
Nehrimin, denizine kavuşmasını
Hatırlar mısın

Hatırlar mısın
Ayrı ayrı yaşadığımız binlerce geceden ayrı
Bir geceyi, sabahsız, çılgın, dopdolu
Ve senin özleminle sımsıkı saran kolu
Hatırlar mısın
Hatırlar mısın
Ormanda dibe vuruşunu gün ışığının
Ağaçların ürperişini derinden
Başını omuzuma koyuşunu, dalgın
Sonra bir yangının başlayışını ellerinden
Hatırlar mısın
Hatırlar mısın
Kendimizden geçerek, alabildiğine
Birlikte gittiğimiz o yerleri
O ağaçlı yol, o serin kumsal, o meyhane
Ve güllerin ağlayışını bir akşam üzeri
Hatırlar mısın
Hatırlar mısın
Nasıl bir koşuydu o doludizgin
Ne kadar yoğu var etmiştik birlikte
O seven gönüllerimiz bir çift güvercin
Gibi nasıl kanat çırpmışlardı mavilikte
Hatırlar mısın
Hatırlar mısın
Gün boyu seninle çağlar aştığımızı
Bir yalan dünyada yalansız severek
Tanrıya yaklaşıp Tanrılaştığımızı
Söyle hatırlar mısın bir gün beni
Hatırlar mısın ?.........

10.21.1.6 HER GÜN SENINLE

HER GÜN SENİNLE

Güzel olan
Her günü seninle tekrar tekrar yaşamak
Erimek yarını olmayan zamanlarda
Durdurmak bir yerde bütün saatleri
Bütün kuralları kırıp parçalamak
Sonra varmak o yerlere
Mevsimlere dur demek
Kar yağarken çiçek açtırmak ağaçlara
Güneşi bir akşam saatinde tutup bırakmamak
Sonra doldurmak ay ışığını kadehlere
Delicesine içmek
Ve unutabilmek her şeyi ansızın
Sevmek seni en yücesiyle sevgilerin
Birlikte geçmiş, gelecek bütün çağları aşmak
Güzel olan
Sevmek seni Tanrılar gibi
Seninle Tanrılaşmak...

Bir gün bu akan sele dur diyeceğim, göreceksin
Ne bu şehir kalacak
Ne bu duygusuz sürü
Bu korkunç kalabalık
Her vapur seni getirecek bana
Bütün istasyonlarda seni bekleyeceğim
Kapılar sana açılacak
Senin için söylenecek şarkılar
Şiirler senin için yazılacak

Her evde bir resmin
Her meydanda bir heykelin olacak
Ve sen kimi gün bir rüzgar gibi
Kimi gün denizler gibi, bulutlar gibi
Kopup ötelerden, ötelerden
Yalnız bana geleceksin
Bir gün bu akan sele dur diyeceğim göreceksin.

Ben eskimeyen tek güzelliği sende gördüm
Sende buldum erişilmez hazları
Yanında sıyrıldım korkulardan, yalanlardan
Duyguların en ölmezini sende duydum
Susuzluğum dudaklarında dindi
Yalnızlığım ellerinde
Çoğu gün unuttum açlığımı
Sende doydum...

İlk defa seninle bütünlendim, anlıyor musun
Anladım yaşadığımı her nefes alışta
Seninle geçtim bütün zamanlardan
Seninle var oldum
Eridim seninle bir sonsuz çalkanışta.

Boynunda bir yer vardır, ben bilirim
Ne zaman oradan öpsem,
Değişir gözlerinin rengi
Yanar dudakların, terler avuçların
Dökülür kapkara aydınlık gibi
Omuzlarına saçların
Gitgide artar kalbinin vuruşları

Bir musiki halinde dünyamı doldurur
Ansızın bütün sesler kesilir
Zaman durur
Bir baş dönmesi başlar o en yükseklerde
Her gün seninle yeniden var oluruz
Eriyip kaybolduğumuz yerde...

Sesini duymadığım gün
Yaşanmış değil
Açan çiçek değil
Öten kuş değil
Yüzünü görmediğim gün
İçimde yıldızlar sönük
Güneşler güneş değil
Seni sevmediğim gün
Seni anmadığım gün
Olacak iş değil...

Her günüm seninle geçsin
O güneşe en yakın
Kimsenin varamayacağı bir dağ başında
Uçsuz bucaksız uzak denizlerde
İnsan ayağı değmemiş ormanlarda
Uzaklarda, en uzaklarda
O gemilerin uğramadığı limanlarda
Işığım ol, alınyazım ol benim
Vatanım ol, evim ol
Yeter ki bir ömür boyu benim ol
Her günüm seninle geçsin...

HER SABAH SENİNLE BAŞLAR

Önce gözlerin girer odamdan içeri
Sonra ellerin, saçların dudakların
Bir bir hatırlarım
Her sabah senin olan ne varsa
Yüzüm aydınlanır
Şarkılar söylemek gelir içimden
Yakında bir kuş öter
Uzaklarda bir tren sesi
Sonra kornalar, çocuk ağlamaları
Vapur düdükleri
Sesler bir uğultu halinde yükselir büyük şehirlerden
Ve alışılmış bir yaşamaktır çöker omuzlarıma
Sarar benliğimi birden
Büyük, devamlı dalgalar halinde duygularım
Her sabah seninle başlar
Ve ben her sabah
Ta içimde bir ağrı gibi yokluğunu duyarım

Her sabah
Rezil insanlar bekler her köşebaşında beni
Yüzleri, yürekleri kadar kirlidir
Biri gider, biri gelir
Biri gider, biri gelir
Yakamda duygusuz iğrenç elleri
Ve soğuk gözbebekleri gözlerimde
O alışılmış yaşamak ki her sabah
İğreti bir elbise gibi durur üzerimde

Bir isyandır sarar içimi
Her şeyi üzerimden çıkarıp atasım gelir
Fakat insanlar, insanlar bırakmaz beni
Biri gider, biri gelir

Hep aynı ses, aynı şarkı
Aynı sağır gökyüzü
Dilsiz bir deniz
Kör bir düzen
Hep aynı kör döğüşü
Yalancı yüzler, aptalca bakışlar
O iki yüzlü selamlar
Hep aynı tempoda geçen manasız bir gün
Hep o değişmeyen puslu ikindi üstleri
Ve hep aynı yorgun, zoraki akşamlar
Ya o geceler satılmış, utanç dolu
Büyük avizelerin aydınlattığı sefil yüzlerimiz
Renkli kumaşlar, altın kol düğmeleri
Kristal kadehlerde kral içkiler
O hesaplı dostluklar
Satın alınmış sevgiler

Ben alışılmış şeyleri sevmem, bilirsin
Yaşamaksa dilediğim gibi yaşamalıyım
Sevmekse gönlümce sevmeliyim
Kendi ellerimle yazmalıyım alın yazımı
Ölmekse istediğim anda ölmeliyim
ve yaşıyorsam
Her şey bambaşka olmalı seninle
Alışılmış şeylerden öte

Yalanlardan, düzenlerden uzak
Yeter, yeter artık
Dönmesin o eski plak
Her şey gölümüzce olsun
Bulsun
Dilediği zaman ellerim ellerini
Paylaşalım seninle bütün geceleri
Sabahları, akşam üzerlerini
Görülmemişi görelim, tadılmamışı tadalım
Şarkılar söyleyelim kimsenin bilmediği
Yüzüm her zaman aydınlık olsun aydınlığında
Her zaman sevgiyle gülsün gözlerimin içi
Yeter artık, yeter
Kırılsın o çemberler
Sarsın her yanımızı bir yaşama sevinci
Ayrılıklar, kederler, gözyaşları bitsin
Bütün bir ömür boyunca
Seninle başlayan sabahlarım
Seninle sürüp gitsin.

10.21.1.70

HÜSAMETTİN İNCİR AĞACIMI GETİR

bir deli feyz aldı diyordu
bütün diktatörleri yeryüzünün
bir başkası gökten zembille inmişti
ve bir peygamberdi anlaşılmamış
biri durmadan koşuyordu
üstünde bir don bir gömlek

ve bir başkası
ölmek diyordu
kurtuluş ölmek
o genç bir adamdı
sakalları uzamış saçları kirli
gözleri cam gibi parlıyordu
bir noktaya bakıyor
sessizce ağlıyordu
beni görünce
belli belirsiz bir gülümseme geçti yüzünden
dedi ki
sivaslıyım 27 yaşındayım adım bekir
sonra durdu ve bağırdı uzun uzun
hüsamettin incir ağacımı getir

10.21.1.71

ISLAK GÜL

Seninle paylaşmak uykularda en büyük günahları
Seninle uyanmak nice çılgın gecelerden sonra
Alır götürür beni kokun uzaklara en uzaklara
Ağzın dudaklarımda ıslak bir güldür sabahları

Tenin çekiyor beni tenin tutmuş saçlarımdan
Afrikalı kölenim senin, esirinim, mecburunum
Gözlerin değmese gözlerime kahrolurum
Ölürüm çekersen ellerini avuçlarımdan

Dönsün başım tutuşsun damarlarımda kanım

Gel otur yanıbaşıma erişilmez kadınım
Yum iri gözlerini, devir kirpiklerini
Ser önüme bir hazine gibi güzelliklerini

Sana en muhtaç olduğum şu anda gel
Yaşamak olsan da gel, ölüm olsan da gel.

10.21.1.72

KANSER

Bütün denizlerin aynı limana çıkması neden?
Neden gökyüzünün bu sınırsız karamsarlığı?
Yitirecek neyimiz var ki umutlarımızdan başka?
Ve batacak başka bir gemimiz mi kaldı?

Dev bir ağaç yapraklarını döküyor içimizde
Nereye baksak her haliyle o çıldırtan sonbahar
Kaç yüz org birden çalınıyor, duyuyor musun?
Hani o birlikte söylediğimiz şarkılar?

Ne oldu o düşlere? Nerde o iyimserlik
Biz seninle şatolar kurmadık mı bir zaman
Şimdi biz o değiliz sanki, hiç o olmamışız,
Sanki bir şey var incinen dağılan bozulan.

Şu martının kanatları neden kırık biliyor musun?
Bu adamı dört duvar içine kim koydu sensiz?
Eğil bir kuyuya seslen, yankılanan benim hep
Benim içimde can verdi o gök o deniz!

Sonunda tek başımayım, bak böyle bıçaklanmış!
Biliyorum bir ölü var, ama ne? Ama kim?
Soğuk, merhametsiz kollarıyla sarmış her yerimi
Bir kanser tümörü gibi büyüyor çaresizliğim.

10.21.1.73

KARANLIK AMAN VERMİYOR

aman vermez karanlıklar içindesin
hangi perdeyi aralasan gece
hangi kapıyı çalsan çaresizlik
gel de inancını kaybetme tanrıya
deli divane olma gel de

nereye baksan o zifir karanlık
bir meşale gibi yanar yüreğinde
taştan bir kalabalık bütün insanlar
gel de yüceliğine inanma kaderin
durup durup ağlama gel de

hani o delicesine sevdiklerin
hani o dostlar, sevgililer nerde
nerde o çocukluk yılları, gençlik hayalleri
gel de çekinmeden bak aynalara
boşa giden ömrüne yanma gel de

bir yoksulluk ki başında ağrı gibi
bir yoksulluk ki seninle beraber her yerde

üstelik "viran olası hanede evladü ayal var"
gel de akşamcıya çıkmasın adın
efkarlanıp efkarlanıp içme gel de

güvendiğin dağlara kar yağdı bütün
şimdi ne avuçta var, ne elde
o gülüşler, kahkahalar senin için değil
gel de inan güzelliğine bu dünyanın
bütün nimetlerinden vazgeçme gel de

insanları sevdin de ne oldu
yüreğin aşka düştü, başın derde
gel de bu şehirde dur artık
başını alıp kaçma gel de.

10.21.1.74 KARANLIKLAR ÜSTÜNE

KARANLIKLAR ÜSTÜNE
Artık hiç sabah olmayacak yavrum
Çok uzun sürecek bu siyah gece
Ta zaman durunca, ömür bitince
Alış karanlığa, gözlerini yum
Artık hiç sabah olmayacak yavrum
Bilirim bu mor sükutu bilirim
Beyaz olmalı geceler, bembeyaz
Karanlıklar üstünedir şiirim
Bilirim, bu mor sükutu bilirim
Dağlar gibi deryalar gibi sonsuz
Karanlık, karanlık ölümden beter
Bir yol ki hayatla beraber biter
Taştan bir sükut ki hissiz ve ruhsuz
Dağlar gibi deryalar gibi sonsuz
Artık hiç sabah olmayacak yavrum
Bitkin gözlerime son bir defa bak
Bir daha o yerden gün doğmayacak

Bu mor gecelerde kayboldu ruhum
Artık hiç sabah olmayacak yavrum...
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.75

KAVUŞMA GÜNÜ

En güzel gülüşünle karşıla beni
İşte geldim yanına yorgun ve yitik
Yılmışım, yıkılmışım, kahrolmuşum
İçimde tarifsiz bir gariplik

Anlamaya çalış bir şey sormadan
Yaklaş yanıma, gözlerime bak
Dağıt saçlarını çocuklar gibi
Sonra başını omuzlarıma bırak

Dertliyim, kahırlıyım, efkarlıyım
Ağır, çaresiz hüzünlerle geldim sana
Birlikte ömür boyu yaşayacağımız
Perişan gecelerle, günlerle geldim sana

Paramparça hayallerim, umutlarım
Ne kalmışsa içimde kırık dökük
Al, yeniden yarat beni, ayıkla arıt
Baksana, bütün ışıklarım sönük

Pelte pelte karanlığım koyu, zifir
Göklerin üstüme abandığı gecelerdeyim
Dinle, sana bir şarkı söyleyeceğim özlem dolu

Dinle, bütün çalgıların sustuğu yerdeyim

Oysa ki sen aradığım, bulduğumsun benim
Oysa ki bu en güzeli kavuşmaların
Bakma şimdi böyle kahırlı olduğuma
En mutlu şiirleri söyleyeceğim sana yarın

Yeter ki mahşere dek beni özle beni sev
Zamanların en ölümsüzünde yaşat beni
İşte geldim yanına alev, alev dopdolu
Al dilediğin gibi yeniden yarat beni

10.21.1.76

KEKEME

Bir kekeme bilirim; dolaşır garip garip
Bu şehrin daracık sokaklarında
Kelimeler zincire vurulmuş gibidir
Dudaklarında

Ne ismini söyliyebilir doğru dürüst
Ne sevdiğine ilanı-aşk edebilir.
Sormayın neden yalnız yaşadığını
Kusurunu bilir

O güzelim şiirleri hep içinden okur
Bu dert de çekilmez doğrusu
Güzel söylenilmiş cümlelerle doludur
Bütün uykusu

Günahsız harfler onun nazarında
Birer siyah heyula gibidir
Ay ışığında sevgiliye söylenen sözler
Rüya gibidir

"İçince az kekelermiş" diyorlar
Sarhoş gezdiği de hep bu yüzdenmiş
Ama neye yarar? İsmine bir kerre
Kekeme denmiş

10.21.1.77

KUM

Sen kum nedir bilmezsin
Deniz Görmedin ki.
Yum gözlerini, zamanı düşün,
Deniz bir gözünde
Kum bir gözündedir.

Sen taş nedir bilmezsin
Dağa çıkmadın ki
Yürü ufuklara doğru,
Dağ bir ayağında
Taş bir ayağındadır

Sen kül nedir bilmezsin
Ateş yakmadın ki,
Uzat ellerini gökyüzüne,
Ateş bir elinde
Kül bir elindedir

Sen kan nedir bilmezsin
Ölmedin, öldürmedin ki,
Yat toprağa boylu boyunca
Ölüm bir yanında
Kan bir yanındadır

Sen aşk nedir bilmezsin
Beni sevmedin ki

Ağla, ağlayabildiğin kadar
Bütün güzellikler sende
Aşk bendedir

10.21.1.78

KURŞUN YARASI

İstediğin zaman, rasladığın yerde
Kıyasıya olmalı beni vuruşun
Kanım günlerce akmalı caddelerde
Tam kalbime değmeli attığın kurşun
Ya kalbime ya alnımın ortasına
En can alacak yerime nişan al
Çare bulunmaz her kurşun yarasına
Beni öldür ve açık gözlerime dal
Bir eser olmasın içinde korkudan
Tetiği kininle, garezinle çek
Kurşun değil ölüm çıkmalı namludan
Bırak benim kanım olsun dökülecek
En son kurşunun da olsa namluya sür
Nasıl olsa ölüm var, bari sen öldür

10.21.1.79

KİMBİLİR

Bir yere yaklaşıyoruz seninle
Belki bilinmeyen bir azak şehir
Belki o, en sakin deniz kıyısı

Belki de bir dağ yamacı kimbilir
O yerde her şey değişecek ansızın
Hiç ayrılmayacak ellerimiz
Kuşlar en yakın dostlarımız olacak
Terkedilmiş bir kulübe evimiz
Gün doğmadan uyanacağız seninle
Tenimizde kırağların serinliği
Kulaklarımızda en güzel şarkılar
Çiçeklerin, ağaçların söylediği.
Seninle mevsimler orada bambaşka
Zaman bir suyun akışı, o yerde
Hüzün artık unuttuğumuz bir şey
Yalnızlıksa bizden çok ötelerde
O yerde bütün güzellikler hayran sana
İçi gülsün diye gözbebeklerinin
Ve döndüren başını içki değil artık
O baygın kokusu kır çiçeklerinin.

10.21.1.80

KİRLİ ÇAĞ

Nasıl da değişiyor kişi zamanla
Güç o güç değil hız o hız değil
İnançlar sarsılmış, umutlar yitik
Bu kirli çağ bizim çağımız değil
Yeşiller, maviler kapkara olmuş
Yorgun eller, ayaklar, yollarsa yokuş
Ne açan güller var, ne öten bir kus
Güneş o güneş değil, yıldız o yıldız değil

Kökünden bir kurt girmiş ağaca
Yapraklar perişan, dal paramparça
Daha çok aldanacağız yaşadıkça
Anlasana bu ilk aldanışımız değil

10.21.1.8 MEKTUP II

MEKTUP II

Biliyor musun
Senden ayrılalı sakal bıraktım
Zamanının akışına koyuverdim kendimi
Gömleklerim kolalı değil artık
Pantolonum ütülü değil
Ayakkabım boyalı değil
Öylesine değiştim ki
Görsen tanıyamazsın
Sabahları gün doğarken kalkıyorum
İlk işim bir sigara yakmak oluyor
Ve bir süre denizin hışırtısını dinliyorum
Sonra, apansız sen geliyorsun aklıma
Gözlerin, dudakların, ellerin geliyor
Şimdi nerdesin kimbilir
Yatağında uyuyor olmalısın
Artık beni görme rüyalarında
Korkarsın.
Mevsim sonbahar malum ya
Serde de kör olası şairlik var
Boyuna hüzünlü şeyler düşünüyorum
Ağaçların yaprakları dökülmeğe başladı
Keskin poyrazlar esiyor kuzeyden

Kuşlar durmadan göç ediyor
Ara sıra düşenler oluyor yorgun ya da yaralı
Tutup okşuyorum tüylerini, gagalarından öpüyorum
Ve diyorum ki
Sana kavuşmak için bir göçmen kuş olmalı
İşte böyle
Günler, haftalar geçip gidiveriyor
Saçım, sakalım birbirine karıştı
Yine de her geçen gün
Kendime biraz daha alışıyorum
Ve biliyor musun
Unutamayacağımı bile bile
Seni unutmaya çalışıyorum...

10.21.1.82

MEKTUP

İstersen mutlu oluruz seninle
Evimiz ve çocuklarımız olur
Yemek pişirirsin kendi elinle
Kalplerimizde esenlik ve huzur
İstersen mutlu oluruz seninle
Birbirimiz için yaratılmışız
Ruhlarımız düşüncelerimiz bir
Bizim gibi olur çocuklarımız
Ben şair, sen baştan ayağa şiir
Birbirimiz için yaratılmışız
Ayrılık olmaz fikirlerimizde
Kahkahamız ta uzaklardan duyulur
Mutluluk parıldar gözlerimizde
Rüyalarımız bile aynı olur
Ayrılık olmaz fikirlerimizde
Ne hayaller kurarız uzun uzun
Üzüntüleri atarız bir yana
Gizli bir şeyi kalmaz ruhumuzun
Bütün şiirlerimi okurum sana
Ne hayaller kurarız uzun uzun
Kim ne derse desin mutlu oluruz
İçimizde ümit, arzu teselli
Bende aşk ve sende güzellik sonsuz
Aşkımız gözlerimizden besbelli
Kim ne derse desin, mutlu oluruz

MİLYON KERE AYTEN

Ben bir Ayten'dir tutturmuşum oh ne iyi
Ayten'li içkiler içip sarhoş oluyorum ne güzel
Hoşuma gitmiyorsa rengi denizlerin
Biraz Ayten sürüyorum güzelleşiyor
Şarkılar söylüyorum
Şiirler yazıyorum Ayten üstüne
Saatim her zaman Ayten'e beş var
Ya da Ayten'i beş geçiyor
Ne yana baksam gördüğüm o
Gözümü yumsam aklımdan Ayten geçiyor

Bana sorarsanız mevsimlerden Aytendeyiz
Günlerden Aytenertesidir
Odur gün gün beni yaşatan
Onun kokusu sarmıştır sokakları
Onun gözleridir şafakta gördüğüm
Akşam kızıllığında onun dudakları

Başka kadını övmeyin yanımda gücenirim
Ayten'i övecekseniz ne ala, oturabilirsiniz
Bir kadeh de sizinle içeriz Ayten'li
İki laf ederiz
Onu siz de seversiniz benim gibi
Ama yağma yok Ayten'i size bırakmam
Alın tek kat elbisemi size vereyim
Cebimde bir on liram var
Onu da alın gerekirse

Ben Ayten'i düşünürüm, üşümem
Üç kere adını tekrarlarım, karnım doyar
Parasızlık da bir şey mi
Ölüm bile kötü değil
Aytensizlik kadar

Ona uğramayan gemiler batsın
Ondan geçmeyen trenler devrilsin
Onu sevmeyen yürek taş kesilsin
Kapansın onu görmeyen gözler
Onu övmeyen diller kurusun
İki kere iki dört elde var Ayten
Bundan böyle dünyada
Aşkın adı Ayten olsun

10.21.1.8. NE DEMEK

NE DEMEK

Biz şimdi yok mu olduk ya öyle mi
Bu film bizim için oynanmıyor demek
Şarkılar şiirler falan hepsi yalan mı artık
Bu çalgılar bizim için değil öyle mi
Siz şimdi yoksunuz ne demek

Öldük mu yani söyleyin açıkçası
Artık hiç sevmeyecek miyiz
Bizi kim koydu aptal yerine
Öldük mü yani söyleyin boğuntuya mı geldik
Siz şimdi yoksunuz ne demek

Hadi anlatın canım gerçeği anlatın
Bir yalan daha duymuş olalım ne çıkar
Kestiğimiz yerden kan akmayacak mı öyleyse
Düşlerimiz de mi kalmadı hayret doğrusu
Siz şimdi yoksunuz ne demek.

Nasıl da düştük bu tüm yalnızlığa
Bizi bekleyecek kimsemiz de mi yok
Bir gecemiz bile kalmadı mı dünyada
Ne tuhaf düşünmek hiç düşünmemeyi
Siz şimdi yoksunuz ne demek

Hani biz sevmiştik üstelik sevenlerimiz vardı
Ne diyorsunuz nereye gittiler acaba
Ne oldu ardımızdan akacak gözyaşları
Hani aşk vardı insan vardı Allah vardı
Siz şimdi yoksunuz ne demek

Tutun ki öldük yağımızdan sabun yaptılar
Kokulu sabunlar, renkli sabunlar
Yine de kirlisiniz işte bizden betersiniz
Doğrusu ayıp şakanın böylesi olmaz
Siz şimdi yoksunuz ne demek.

10.21.1.81 NE YAPSAM NEYLESEM NE SÖYLESEM

NE YAPSAM NEYLESEM NE SÖYLESEM

Ne yapsam dönüp dolaşıp sana geliyorum
Avuçlarımda ateş, gözlerimde sitem
Ve hep o şarkı dudaklarımda belli belirsiz

Ne yapsam, neylesem ne söylesem.
Değişen sadece ellerim, gözlerim değil
Ayakkabım, gömleğim boyunbağım, elbisem
Her şey iğreti şimdi, herkes yabancı bana
Ne yapsam,neylesem, ne söylesem

Bütün günlerimi aldın gittin,bütün akşamlarımı
Oturmuş üstüme boğuyor beni her gecem
O renkler yok, o hayaller yok, o düşler yok
Ne yapsam, neylesem, ne söylesem

Nereye vardıysam o yangın oradaydı
O sevmek,o alevler, o cehennem
Baksana,küllerim savruluyor gökyüzüne
Ne yapsam, neylesem, ne söylesem

Sen bir yalnızlıktan artık, ta şuramda bir hançersin
Çıkaramam seni bağrımdan ne kadar istesem
Vur, öldür dilersen, beni bırakma tek
Ne yapsam, neylesem, ne söylesem

10.21.1.86

NEDEN SONRA

Bir gün demek ne kadar hazin
Anılarla dolu geçen yıllara!...
Bakıp da ardında kalan yollara;
Geri dönememek tek bir an için!

Büyüttüğün artık umutlar değil,
Şimdi tek gerçek var; çaresizliğin.
Bak! Fırçan kırılmış, bomboş tuvalin
Ne biraz renk kalmış, ne de bir şekil

Silinmiş o portre, göremezsin ki!
Daha yakından bak dilersen, eğil;
Hani o maviler? Hani o şekil?
Uçup gitmiş mi ne? Hani o sevgi?

Nerde o dostluklar? Güzel yalanlar?
Bu kalp neden değil eskisi gibi?
Bir başka dünyada bulursun belki,
Geçer de aradan nice zamanlar...

O yer umutların söndüğü yerdir,
O yerde zavallı bütün insanlar!
Şairler, bilginler ve kahramanlar
O yerden hüzünle geçtiler bir bir

Arındılar sahte, yalan ne varsa
Sonunda denize ulaştı nehir;
Ne bir beste kaldı, artık ne şiir!
Bitti aldanışlar, bitti her tasa...

Nice sevenleri aldı o deniz;
Yine uygulandı en eski yasa;
Uzak bir sevgilden her ne kalmışsa;
Unutuldu. Ve duruldu kalbimiz.

Yıllar geçti... Neden sonra anladık:
Yüce olan, bağışlayan tek biziz!
Her kadehte kalan tortu sevgimiz,
Her yerde o güneş, hep o aydınlık...

10.21.1.87

ORHAN VELİ'NİN ARDINDAN

Yıl bindokuzyüzkırkaltı
Ankara'da Şükran lokantası,
Köşede bir masa
Masanın üstünde bir tabak
Tabakta marul salatası.
Bir sandalyede sen vardın
Orhan Veli
Bir sandalyede ben,
Kadehlerimizde Kulüp rakısı
Ve dudaklarımızda yarım kalmış mısralar
Hala gözlerimin önündedir
O sarhoş gecenin hatırası.

Şimdi mahzun kaldı şiirlerin
Gittin "Sereserpe" "Hürriyete doğru"
"Kitabe-i sengi mezarın"
"Altındağın rüyası"
Hey! koca Orhan Veli hey!
Ne sana kaldı, ne bana kalır
Bu gözünü sevdiğim dünyası.

10.21.1.88

OTUZ BEŞ DUVARI

Ölümü düşünüyorum
O büyük yalnızlık içindeyim
Kulaklarımda duymadığım bir musiki
Kaskatı kesilmişim, kalbim durmuş
Artık hiç bir şeyi görmüyor gözlerim
İçimde ne bir umut, ne yaşama zevki
Elim, ayağım buz gibi olmuş
Ölümü düşünüyorum
Kulaklarımda duymadığım bir musiki

Ölümü düşünüyorum
Laleli'de bir sokaktan tabutum geçiyor
Saygı duruşunda bilmediğim insanlar
Bütün pencereler açık biri kapalı
Kederlerim, ümitlerim, hayallerim
Ve gelen bir iki dost mezarlığa kadar
Sonra kadınlar kadınlar gözleri yaşlı
Ölümü düşünüyorum
Bütün pencereler açık biri kapalı

Ölümü düşünüyorum
Şimdi beni gömüyorlar bak
Ağlıyorsun, ellerinde dağ menekşeleri
Hazin bir parıltı gözbebeklerinde
İçin izyanla doluyor, kahroluyorsun
Hatırladıkça geçmiş günleri geceleri

Bir acı ki öyle büyük öyle derinde
Ölümü düşünüyorum
Ağlıyorsun, ellerinde dağ menekşeleri

Ölümü düşünüyorum
Dediği çıkmıyor Cahit Sıtkı'nın
Otuz beş duvarını aşamıyorum
Üzülme sevdiğim artık ayrılıyoruz
İnan yokluğuma ben de bir ölüyüm
O yalan dünyanızda yaşamıyorum
Yıl 1961, ya Haziran ya Temmuz
Ölümü düşünüyorum
Üzülme sevdiğim artık ayrılıyoruz.

10.21.1.8! OGUL KOSMASI

OĞUL KOŞMASI
Zirve seni bekliyor
Dağın kıymetini bil
Sanma ki yükselmek zor
Çağın kıymetini bil
Üşenme emek için
Mutluyum demek için
Üzümü yemek için
Bağın kıymetini bil
Yokluk göründüğü an
Çabuk yıkılır insan
Azı beğenmiyorsan
Çoğun kıymetini bil
Elin, ayağın, başın
Annenin,arkadaşın,
Suyun,toprağın,taşın
Göğün kıymetini bil
Oğlum benim, bir düşün
Değeri var mı dünün

Yarın çok geç ömrünün
Bugün kıymetini bil.
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.90

RESİM

Nedense bütün resimlerde ben
Böyle mahzun ve perişan çıkarım
Hep böyle hayata kapalı durur
Gülmesini unutmuş dudaklarım

Artık canından bezmiş kimselerin
Hazin bakışı parlar gözlerimde
İçinden adamlar arabalar geçer
Çizgiler alnımda bir büyük cadde

Aynada saçlarımı düzeltirim
Bir perde iner yüzüme alçıdan
O, bin mumluk ampullerin altında
korkarım korkarım fotoğrafçıdan

Bakışlarım gümüş camlara sorar
Elbisemin eskiliği belli mi
Sonra karşıda küçük bir noktaya
Dikerim kahverengi gözlerimi

Kabahat objektifte camda değil
Onlara yalı gözlerle bakarım
Nedense bütün resimlerimde ben

Böyle mahzun ve perişan çıkarım

10.21.1.9: RESIMLER

RESİMLER

Sen değiştin, resimlerin hiç değişmedi
Nasıl seviyorum bilmezsin şu albümü
Resimler yalancı değil, resimler ölmüyor,
Aslında acı olan şey; sevgilerin ölümü
Sahte renkler yerini gölgelere bırakmış
Resimlerde siyah beyaz gözlerin, dudakların
İşte bak! ellerin ellerimi arıyor
Resimlerde besbelli anlatamadıkların
Şimdi bir çerçeveden gülümsüyorsun bana
Hatırlıyor musun bu resim çekildiği günü
Bakışların ne kadar duygulu, ne kadar sıcak
Anlıyorum neler düşündüğünü.
Bir başka resimde biraz kederlisin
Hüzünlü bir şarkı dökülüyor dudağından
Şimdi senden çok uzak bir şehirde
Seni seyrediyorum bir albüm yaprağında
Bu karanlık yoktu, bir zaman sen vardın
Yaşamak cömertçe sunduğun bir ışıktı
Sen değiştin, onlar hiç değişmedi
Resimlerin senden vefalı çıktı

10.21.1.9: RIHTIMDA

RIHTIMDA

Bir beyaz gemiydi ayıran onları

Kadın güvertedeydi, adam rıhtımda
Şimdi unuttum yüzünü kadının
Adamın gözleri aklımda

Kana bulanmış bıçaklar gibi
Uzun kirpikleri ıslaktı
Adam dertli, adam darmadağın
Dokunsalar ağlayacaktı

Adam bitkindi, adam seviyordu
Kalan kederdi, giden gemiyse
Taş olduğu içindir dedim
Rıhtım taşları erimediyse

Derken bir düdük öttü ansızın
Bembeyaz gemi gitgide ufaldı
Korkunç yalnızlığıyla başbaşa
Rıhtımda bir adam kaldı

10.21.1.9 SEN AGLAMA

SEN AĞLAMA

Ben ağlayan şairim
Bana gülmesini öğretmediler
Eğil de bir bak mahzun yüzüme
Anlatır sana çektiklerimi
Birer bıçak yarası gibi
Alnımdaki çizgiler
Ben mutluluk nedir bilemedim
Saçlarım okşanmaya alışık değil

Hep böyle dalıp gider gözlerim
Ve ne zaman düşünsem geçen günleri
Bir karanlık basar içimi
Aydınlık değil
Seni nasıl severim bilirsin
Nasıl yanarım özlemler içinde
Bastığın yerler cennet olur
Bilirim en serin rüzgarla gelirsin
Yine de yanar tutuşurum ben
Cehennemler içinde.
En mutlu sandığın yerde kederliyim
Ben seninle sensizliği düşünürüm
Bir korku düşer içime apansız
Burkulur yüreğim
Seni şiirlerimde bin yıl yaşatır da
Ben bin defa ölürüm
Bir gün yokluğum bir gölge gibi
Düşüverirse gözlerine
Unutma ağlayan şairini
Unutma o günde kapanıp dizlerine
Kendi yokluğuma kendim ağlarım
Sen ağlama e mi
Sen ağlama e mi

10.21.1.9. SEN ASK NEDIR BILMEZDIN

SEN AŞK NEDİR BİLMEZDİN

Sen aşk nedir bilmezdin
Gülüp geçerdin sevgilere uzaktan
Şimdi geniş bir bahçedir kalbin

Sevgiden, güzellikten, aşktan
Şimdi iri gözlerin arzu dolu
Yakan, özleten bir şey ellerinin sıcaklığı
Gitgide eksiliyor bakışlarında yüzün
Geçen aşksız günlerin bıraktığı
Bir çeşme var aramızda görüyor musun
Tadılmamış hazlar serin sularda
Şimdi bahçende açan bir gül geceler
Şimdi gözlerin en güzel uykularda
Boynun beyaz mı beyaz, çıldırtası, öldüresi
Saçların daha parlak, daha bir kapkara
Her akşam bir ay doğuyor kirpiklerinden
Koşuyor ayakların şafaklardan şafaklara
Artık aşk dolu söylediğin şarkılar
Durmadan bir buğu yükseliyor sesinden
En çılgın sevdalara çağırıyor dudakların
Heder olmuş, uzun yıllar ötesinden
İçkilerin tadı değişti artık
Dünya, o köhne ve eski dünya değil
Sımsıcak bir ekmeği paylaşıyoruz seninle
Bu bir gerçek, hayal değil, rüya değil
Şimdi ümitlerimiz halkaları bir zincirin
Bir başka haz başlıyor biri bitti mi
Bana aşkı sen tattırdın, sen öğrettin
Oysa ki sen aşk nedir bilmezdin

10.21.1.9 SEN ÜZERINDE NICE SAFAKLARIN SÖKTÜGÜ

SEN ÜZERİNDE NİCE ŞAFAKLARIN SÖKTÜĞÜ

Sen üzerinde nice şafakların söktüğü

Sevgi denizlerime akan büyük nehir
Sen biraz ışık, biraz tılsım, biraz büyü
Sen yıllardır yazıp bitiremediğim şiir

Durmadan bir gül açar ellerinde pembe
Sen nefes alışı en bakır güzelliğin
Gözlerin midir parıldayan gökyüzünde
Bir güneş doğarcasına geceleyin

Ne zaman seni düşünsem yaşamak güzel
Bir bahar bahçesi olur güz bahçeleri
En karanlıklarda bile uzanır bir el
Kendiliğinden açar sabaha perdeleri

Sen varsan dallarda kuşlar memnun
Tüm çiçeklerin rengi değişik, kokusu başka
Öylesine gerçek ki var olduğun
Çarpar güzelliğin kıyılarıma dalga dalga

Tutsam ellerini içim ürperir hazdan
Başım döner gözlerin gözlerime değse
Kalan tek hatıradır gülüşün bir yazdan
Sen bastığın yerde çiçeklerin büyüdüğü
Her zaman en guzel, her yerde eşsiz
Sen yaprak, sen köpük, sen kuştüyü
Sen sevgi nehirlerimin aktığı büyük deniz

10.21.1.9 SENDEN ÖNCESI YOKTU

SENDEN ÖNCESİ YOKTU

Bütün bu sürekli arayışlar neden bilir misin
Neden bu durup durup isyan etmeler Allaha
Bu aldanmalar, yıkılmalar, bu sonsuz çalkanış
Hep sana yaklaşmak için, biraz daha biraz daha
Seni bulmak yılgın, yıkık gecelerden sonra
Sana çıkmak merdivenlerden nefes nefes
Belki ben yalnız senin güzelliğinde çirkinim
Hiç solmasa güzelliğin, böyle hiç bitmese
Yanmak var sana yaklaştıkça biliyorum
Yok olmak var, kahrolmak var, kül olmak var
Öyle bakma gözlerime bakma artık ölüyorum
Yaşamanın ta kendisi oysa bu ölmek değil
Gözlerim gözlerinden başkasını unuttu
Sen yoksan o yokluktur, senden öncesi yoktu.

10.21.1.9 SENSIZ OLMAK

SENSİZ OLMAK

nerde o denizim benim, lekesiz gökyüzüm?
hani o içtikçe susuzluğumu arttıran çeşme?
kim götürdü bakışlarımı, ne oldu gözlerime?
hani benim ellerim, ayaklarım, saçlarım, yüzüm?

bu ben değilim besbelli, bu bir başkası!
gözlerim yabancı bakıyor gözlerime aynadan
o kim? böyle durup durup beni aldatan?
besbelli bir oyuna gelmişim açıkçası

birini sevmişim besbelli, beni koyup gitmiş,

ondan şimdi aradığım hep o, hep ben!
o ikisi kırmış beni, yıkmış , incitmiş

şimdi bilmediğim bir şarkı her yerde söylenen;
sevinçten , mutluluktan , sevgiden uzak.
ne acı! senin olmak , sende olmak , sensiz olmak!

10.21.1.9 SENSIZLIGE SONE

SENSİZLİĞE SONE

Sensizliğin ölüme benzediği o yerde
Bir el uzanır çeker beni yaşamaktan
O kalır dolu, hüzün dolu gecelerde
Birer kan çanağı gözlerim ağlamaktan

Gitgide yayılır damarlarıma yokluğun
Bir hançer bilenir kalbimde soğuk, sivri
Durup durup vurur başıma sarhoşluğun
Üstüste içilen dopdolu kadehler gibi

Artık ne yapsam boş, uykular gitti gelmez
Vıcık vıcık bir gecedir elllerimde kalan
Güneş doğmayı, karanlık bitmeyi bilmez

Saplanır kalbime bir türlü geçmez zaman
İçerim senden uzak günlerin getirdiği
Yavaş yavaş öldüren bu zehir sensizliği.

10.21.1.99

SENİ ARIYORUM

Şimdi bir an dönerek gerilere, hani
Bir zamanlar beni ölesiye yaşatan
Ellerimi bırakıp sevecen ellerini
Çevremi sımsıcak bir sevgiyle kuşatan
Seni arıyorum

Bir deniz hıçkırıyor ta içimde, dinle
Giderek yalçın kayalar, kumlar eriyor
Şimdi başbaşayım bir kıyıda kendimle
Ve bende var ettiğin o ben can veriyor
Seni arıyorum

Gülerdin bir zamanlar güneş batmazdı
Baştanbaşa bir gül bahçesiydi ortalık
Renkler ya mavi, ya penbe, ya beyazdı
Oysa şimdi ne yana baksam karanlık
Seni arıyorum

Varsın ama yoksun. yanımdasın, değilsin
Gözlerim boşuna deliyor geceleri
Tek seni bir kez daha görebilmek için
Daldırıp ellerimi benden içeri
Seni arıyorum

Ellerim içimde bir kan gölüne batıyor
Bağırıyorum kimseler duymuyor sesimi

Dişlerim hırsla dudaklarımı kanatıyor
Ve senden uzakta verirken son nefesimi
Seni arıyorum

Bu son aldanışım, son yıkılışım olacak
Gelsen de boş artık gelmesen de, ben yokum
Yine de son bir ümit kırıntısıyla, bak
O herşeyi yitirdiğim anda bulduğum

SENINLE ÖLMEK ISTIYORUM
10.21.1.100

SENİNLE ÖLMEK İSTİYORUM
Dağ başında bir avcı kulübesi
Yerle diz boyu kar
Ocakta ateş
Dışarda rüzgar
Hadi gel
Önce sevişmeliyiz uzun uzun
Yerdeki ayı postunun üzerine uzanmalıyız
Bütün vücudunu santimetrekarelere ayırıp
Birer birer öpmeliyim
Ve sonra sımsıkı sarılmalıyım sana
Böylece ölmeliyiz
Aradan yıllar geçip
Bizi buldukları zaman
Etlerimiz çürümüş olsa da
Kemiklerimiz ayrılmamalı birbirinden
Hadi gel
Nefes almak hüner değil
Seninle ölmek istiyorum.
Ümit Yaşar

10.21.1.10
1

SERENAD

Senden başka kimse bilmesin istiyorum
Gözlerimin nasıl aşka çağırdığını
Bakışlarımın nasıl gel diye haykırdığını
Gözlerimden, belli oluyor seni sevdiğim

Ellerimin aradığı ellerindir geceler boyu
Mümkün değil, bu sevgiyi bıçaklayamam ki
Ne yapsam, dolmuşum artık, saklıyamam ki
Ellerimden belli oluyor seni sevdiğim

Nasıl bekliyorum özlemle, görüyor musun?
El ayak çekilsin, sonsuz bir gece gel
Tarama saçlarını, öylece gel
Dudaklarımdan belli oluyor seni sevdiğim

Başka yangınlara benzemez bu yangın, sönmez
Bir şey var her yerimi tutuşturan yakan
Bu sensizlikte sebil çeşmeler misali akan
Gözyaşlarımdan belli oluyor seni sevdiğim

Sevgilerin en ölmezini sana sakladım, gel
Şimdi denizler en mavi, ormanlar en yeşil
Seninle olayım da dünya umurumda değil
Dinle; kalbimin vuruşundan belli oluyor seni sevdiğim

SESSIZCE ÖLMEK
10.21.1.10
2

SESSİZCE ÖLMEK

Doğarken mi başladı benim son yolculuğum
Ondan mı öyle geçti o garip çocukluğum
Masallarla düşlerle beni hep aldattılar
Yaşadığım; en büyük yalandı biliyorum

Boşluğu kucaklardım uzatsam ellerimi
Düşsem diye beklerdi pusuda bir uçurum
Kol gezerdi çevremde acılar ölüm gibi
Ben ondan böyle kaldım, ondan karardı ruhum
Yağmur mu yağmazdı ne, tarlalar mı çoraktı
Neden hiç yeşermedi serptiğim onca tohum
Şimdi ölen bir şey var içimde azar azar
Ha söndü ha sönecek yıllar önce yanan mum
Susmayın biliyorum, ben bir yalan dünyada
Gürültülü yaşadım, sessizce ölüyorum

10.21.1.10
3

SEVDALAR BÖYLE BAŞLAR

Önce dünyama sesin girdi özlemli, kısık
Bir mutluluk muştusu gibi ta uzaklardan
Çok sonrası öptüğüm o gül dudaklarından
Önce sesindi cağıran beni gür ve aydınlık
Önce küçük ellerin kondu avuçlarıma
Yolunu şaşırmış bir kuş gibi, ürkek
Alıştım herşeyine, her yerine giderek
Saplandın iğnelerce parmak uçlarıma
Önce bir akşamdı gelen seninle dopdolu
İnanılmaz, doyulmaz, anlatılmaz, kanılmaz
Bir akşamdı sevgiden, apaydınlık, bembeyaz
Bir akşamdı, alev alev istekli, duygulu
Herşey gerçekti, öylesine güzel, yalansız
Ağladım sensiz geçen ve geçecek günlere

Sende ölümsüzlüğün çağrısını duydum önce
Sonra tutuşup, yandım ben, sevdalandım apansız.

10.21.1.10
4

SEVEN BİR KADIN İÇİN SONE

Siz ne zaman sevdiyseniz çaresizlik vardı
Bir karanlıktı basan içinizi aşkla beraber
Sevince her yeriniz bir humma ateşiyle yanardı
Sonra gözlerinizde yaş, alnınızda ter

Onu severdiniz bilirim ama gidemezdiniz ki
Sizin gibi niceleri sevip gidemediler
İşte ümitsiz aşkınızın şahidi
Dişlediğiniz yastıklar, kırdığınız kadehler

Ve sizi o keder güzelleştirdi o keder
O isyan etmeler Tanrı'ya, o içinizdeki kırıklık
O sabahlara dek ağladığınız geceler

Bütün kadınlığınızla aşkın üstündesiniz artık
O içinizdeki fırtınalar da gelir geçer
Siz de bir gün dersiniz - sevmek yalanmış meğer.

10.21.1.10
5

SEVENLER İÇİN

Perdeleri kapat, sevgime tanık istemem
Işığı söndür, gel otur yanıma konuş
Ergeç anlaşacağız başka çaremiz yok
Sonra sevişeceğiz, bu düzen böyle kurulmuş
İstersen yine hep hayır de, olmaz de, ne çıkar
Her şey olacağına varıyor çaresiz
Yaşamak zorundayız, sen de biliyorsun
Öyleyse gel otur yanıma sevişmeliyiz
Durmadan sevişmeliyiz aslında gece gündüz
Daima istekli aç, doymak bilmez, vahşi çılgın
Sabaha karşı koşu atları gibi yorgun argın
Yine de usanmış değil, pişman değil, bıkkın değil
Belki biraz sarhoş, biraz durgun, biraz uykulu
Ama her zaman ateşli, sabırsız, her zaman dolu

10.21.1.10 6

SEVGİ ÇIKMAZI

O artık benim için bir ölüdür demişsin
Seni bunca sevene acı bir sitem mi bu
Ayrılıklar içinde taş mı kesildi kalbin
Hiç unutmam dediğin günleri unuttun mu
Bir ev hatırlıyorum sonra küçük bir oda
Ve hazdan yeryüzünde kaybolmuş iki kişi
Ellerini sürdüğün her şey güzel olmada
İnan her gün yeniden yaşıyorum geçmişi
Değil sevistiğimiz o eşsiz birkaç ayı
Bir elmas parçasını ustaca işler gibi
Bir bir düşünüyorum geçen her dakikayı
Dilerim yeniden doğ gel de güneşler gibi
Mahzun dudaklarımda aşkın ateşini yak

Sevenler için değil yaşarken ölü olmak

10.21.1.10
7

SEVMEK

Erimek tadılmamış hazların ortasında
Sevgiden kanatlarla bir boşluğa yükselmek
Yaşamak dolu dizgin ve her gün biraz ölmek
Zevklerin sonsuzluğa açılan sofrasında
Akar ta, içimize çeşmelerinden sükun
Dopdolu göllerinde gezer beyaz bir kuğu
Huzur; o sevilmeyen kaplerin unuttuğu
En eski bir seraptır ellerinle sunduğun
Büyük bir yangın gibi ateşin dudaklarda
Duyarken özlemini en uzak bir yıldızın
Sırrına eremeyiz nasıl yandığımızın
Bir gün o ateş bizi alev alev sarar da.
Ne kadar tutuşsak boş, hala yanmak isteriz
Ellerindeki bir şey çeker bizi derine
Bir büyü varmış gibi dalarız gözlerine
Biliriz kanılmasın, yine kanmak isteriz
Bir rüyadan silkinip görürüz tek gerçeği
Çeker bizi o tutku eşiğinden ölümün
Anlarız hayallerin bizi terkettiği gün
Dünyada tek gerçek var, SENİ SEVMEK GERÇEĞİ

SEVI SIIRI
10.21.1.10
8

SEVİ ŞİİRİ
Ben senin en çok sesini sevdim
Buğulu çoğu zaman, taze bir ekmek gibi
Önce aşka çağıran,sonra dinlendiren
Bana her zaman dost, her zaman sevgili
Ben senin en çok ellerini sevdim
Bir pınar serinliğinde, küçücük ve ak pak
Nice güzellikler gördüm yeryüzünde
En güzeli bir sabah ellerinle uyanmak
Ben senin en çok gözlerini sevdim
Kâh çocukça mavi, kâh inadına yeşil
Aydınlıklar, esenlikler, mutluluklar
Hiç biri gözlerin kadar anlamlı değil
Ben senin en çok gülüşünü sevdim
Sevindiren, içimde umut çiçekleri açtıran
Unutturur bana birden acıları, güçlükleri
Dünyam aydınlanır sen güldüğün zaman
Ben senin en çok davranışlarını sevdim
Güçsüze merhametini, zalime direnişini
Haksızlıklar, zorbalıklar karşısında
Vahşi ve mağrur bir dişi kaplan kesilişini
Ben senin en çok sevgi dolu yüreğini sevdim
Tüm çocuklara kanat geren anneliğini
Nice sevgilerin bir pula satıldığı bir dünyada
Sensin, her şeyin üstünde tutan sevdiğini
Ben senin en çok bana yansımanı sevdim
Bende yeniden var olmanı, benimle bütünleşmeni
Mertliğini, yalansızlığını, dupduruluğunu sevdim
Ben seni sevdim, ben seni sevdim, ben seni...
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.10
9

SON LİMAN

Çekilmez kahrımı çektin yıllar boyu
Benimle ağladın, benimle güldün
Kuru ekmeğimdi
Fakir yatağımdı
Bitmez çilemdi benimle paylaştığın
Nice günler dert ortağımdın benim
Omuzlarına dayayıp yorgun başımı
Az mı ağladım hıçkıra hıçkıra
Az mı sildin seven ellerinle gözyaşımı
Kimi gün dostum oldun en vefalı
Koşarak geldim sana
Teselliyi, umudu sende buldum
Doyulmaz aşımdın akşamları
Bardağımda su, soframda ekmektin
Ve her sabah anasıydın çocuklarımın
Kolların evimizin temeli
Saçların süpürgesiydi
Ben bu yere seninle vardım
Bu iyiliğin, güzelliğin son çizgisine
Kederleri sevinçleri seninle yaşadım
Seninle baktım bu çirkin dünyaya uzaktan
Sendin bütün fırtınalarda
Sığındığım o tek liman
Sonsuz karanlığımda tek ışıktın
Sönmeyen ateşimdin karlı dağlarda
Çölümde fışkıran bir pınardın serin
Ne zaman yitirsem bütün umutlarımı
Bana hayatın kapıların açardı ellerin
Sevenim benim, ak saçlım, küçük meleğim

Sen benim can yoldaşım olduğun kadar
Kadınımsın, anamsın, bacımsın
Ver öpeyim vefalı ellerini
Sen benim şerefimsin , inancımsın

10.21.1.110

SON MEKTUP

Ölürsem şaşırma
Ölebilirim
Ölürsem ağlama
Yine gelirim
Ölürsem seslenme
Uyuyacağım
Ölürsem üzülme
Yaşayacağım
Ölürsem bekleme
Geri dönemem
Ölürsem ölme
Sensiz edemem

10.21.1.111

SÖYLENCE

akdeniz gülüşlü bir çocuk, olsaydın
ağzının kıyısında uçarılıklar biriktiren.

yüzünde binbir haylazlıkla sevseydin beni,
yüreğinden beyaz kuşlar uçardı yüreğime.
dokundukça portakal çiçekleri dökerdi,
sevilmekten ürpertili dingin gövden
ah çocuk ah kadın ah sevgili
sözlerin aşkı anımsatsa da,
gülüşünde onmaz acılar gizli.

10.21.1.11 2

SİYAH MERMER İŞLEYENLER

Biz iki serseriyiz bu yeryüzünde
Kibar konakları bizim harcımız değil, biliyorsun
Ne güne duruyor balıkçı meyhaneleri, kötü evler
Bizi karanlıklara götüren ayaklarımız değil, biliyorsun

Biz oldum olası böyle sarhoş, böyle umursamaz
Bu ilk saltanatımız değil, biliyorsun
Yaşamak bir siyah mermerdir işlediğimiz
İçimiz serseri bizim, adımız değil, biliyorsun

Biz seninle açık saçık şarkılar severiz
Duyduğun bu şarkı bizim şarkımız değil, biliyorsun
Kim yaratmış onca güzel bu siyah mermerleri
O tanrı bizim tanrımız değil, biliyorsun.

TATLI
10.21.1.11
3

TATLI!..

Dünyada en tatlı şey
Kadın bir, meyva iki
İkisi birbirine
Öylesine benzer ki. .
Kadın var, can eriği,
Kah tatlı, kah buruk.
Kadın var, üzüm gibi,
Yenir olsa da koruk!
Kadın var, vişne gibi,
Reçel yap tabak tabak.
Kadın var, karpuz gibi,
Yandın çıkarsa kabak
Kadın var, kestanedir,
Kış mevsimine sakla,
Kadın var, kavun gibi,
Aman alırken kokla!
Kadın var, incir gibi,
Kuru yenir, yaş yenir.
Kadın var, muz gibi,
Soya soya yenilir.
Kısaca her kadının
Benzeri bir mevyadır.
Ama nikah masasında
Evet! diyen erkeğin
Yediği hep ayvadır...

10.21.1.114

TESBİH

Sen giderken gözlerim dopdoluydu
Ve yağan yağmurla caddeler ıslak
Yokluğundan bir rüzgar esti hazin
Teselliler döküldü yaprak yaprak

Gökyüzünde bir bir söndü yıldızlar
Bir karanlık geldi gittiğin yerden
Ümitlerim vardı tesbih misali
Sen giderken dağılıverdiler birden.

10.21.1.115

TO BE OR NOT TO BE

Bütün mesele
İçmek ya da içmemek değil
İçince küçülmemek
Küçülünce içmemek

10.21.1.116

TOPRAK OLMAZ BENDE TENDEN BAŞKASI

Toprak olmaz bende tenden başkası
Seni bunca sevmez benden başkası
Ölürsem sen ağlama arkamdan, yeter
Gelmesin kabrime senden başkası.

10.21.1.117

TÜKENİŞ

ne bu tükenmişliğimiz daha dün yenilmemişken
bu bezginliğimiz, eski çağlardan arta kalmış
o köhne zaman şimdi yitirdiğimiz mi
nerede o sabırlı ellerle gökyüzüne işlediğimiz nakış

karanlığımız sönmüşlüğümüzden mi nedendir
bizi mıhlayan bu duvarlara hangi söz hangi bakış
yorgun bir el açar şarkısızlığımıza perdeleri
sallanır yalnızlığında rüzgarın bir ince kamış

şimdi o adam var yaşamış çokçasına
saçları, sakalları bütün kılları uzamış
beklediği ne iyilik ne merhamet tanrıdan
perde iniyor artık, bir kıyamet bir alkış.

10.21.1.118

UMUTLARIN BİTTİĞİ YERDE

Bir düş gibi başladı her şey, o sonsuz
Ve el değmemiş güzelliğinde aşkın
Uzaklarda arayıp da bulduğumuz
Belki de bizdik, sessiz ve dalgın

Her yer yeşile kesmişti yaprak yaprak
Büyülü sessizliğinde ormanların
Elele, dağlar ve denizler aşarak
Bir yere vardık, mutluluğa en yakın

Öyle yükseldik, göğe değdi başımız
Tüm mesafelerini aştık dünyanın
Öylesine hür ve öyle yapayalnız

Ve sonra bir yere geldik ki ıpıssız
Çaresizlik bir tek hançer gibi yalın
Saplandı bağrına bütün umutların

UNUTAMAMAK
10.21.1.11
9

UNUTAMAMAK

Sen bilemezsin, paslı hançerdir yalnızlık
Gelir, en can alacak yerimden vurur
Sen bilemezsin, gecenin en uzak bir saatinde
Bir böcek nasıl girer beynime, kımıldar durur?

Sen bilemezsin, çaresizlik nasıl boğar insanı?
Yaşamak bir yerde nasıl çekilmez olur?
Tutunacak bir dal aramaktan, koşmaktan, özlemekten

El yorulur, ayak yorulur, yürek yorulur.

Sen bilemezsin bu türlüsünü ölümün
Bilemezsin, bir tek kibritin cılız aleviyle
Benzine bulanmış bir insan nasıl tutuşur?

Bu belki sevmektir bir yerde, belki unutamamak
Bu, kişinin kendi içinde eriyip, yok olmasıdır
Bilmesen de anlamağa çalış biraz, ne olur.

UNUTAMIYORUM
10.21.1.120

UNUTAMIYORUM

Unut demek kolay gel bana sor bir de
Unutamıyorum işte unutamıyorum
Bir şey var şuramda beni kahreden
Şuramda tam yüreğimin üstünde
Çakılı duran bir şey var
Elimde değil söküp atamıyorum
Dalıp dalıp gidiyor gözlerim derinlere
Kimi görsem biraz sana benziyor
Seni hatırlatıyor şu bulut şu gökyüzü
Şu kayaları döven deniz
Şu hüzünlü melodi şu napoliten şarkı
Bir zamanlar beraber dinlediğimiz
Boyuna seni düşünüyorum durmadan usanmadan
Şimdi diyorum o ne yapıyor acaba
O güzelim gözleri kime bakıyor
O canım elleri nerde

Oysa günler o günler değil
Akşamlar o akşamlar değil
Ve kalan şimdi sadece özlemin gecelerde
Durup durup seni büyütüyorum içimde
Seninle acılar büyütüyorum
Yeni yeni kederler büyütüyorum dayanılmaz
Kirli sular yürüyor iliklerime
Bir zehir karışıyor kanıma anlıyor musun
Bir daha görsem seni diyorum bir daha görsem
Bir gün olsun bir dakika olsun
Unut demek kolay, gel bana sor bir de
Hatırladıkça gözyaşlarımı tutamıyorum
Dilimin ucunda sen; başımın içinde sen
Kader misin, ecel misin nesin sen
Unutamıyorum işte unutamıyorum

UNUTMA KI
10.21.1.12
1

UNUTMA Kİ

Sen uykusuzluk nedir bilir misin
Tırnaklarınla yastığını parçaladın mı
Gözlerini tavana dikip
Düşündüğün oldu mu bütün gece
Ve bütün bir gün
Belki gelir ümidiyle bekledin mi hiç
Gelmeyince
Seni aramayınca
Ölesiye ağladın mı
Sonra çekilip en koyusuna yalnızlıkların

Ona ait ne varsa
Bir bir hatırladın mı

Sen günden güne erimeyi bilir misin
Dev bir ağacın vakarı içinde ölmeyi
Bir teselli aramayı
Issız parklarda, tenha sokaklarda
Ve bütün bir şehir uyurken uzaklarda
Deli divane yollara düşüp
Yaşlanmış bir köpek gibi
Eskimiş bir gömlek gibi
Atılmışlığını hissettiğin oldu mu
Sevmekten
Günler geceler boyunca yürümekten
Elin ayağın yoruldu mu

Sen yalnızlığın acısını bilir misin
Unutulmak bir hançer gibi saplandı mı sırtına
İçinde kıskançlığın zehirli çiçekleri açtı mı
Bütün gururunu çiğneyip
Sevdiğinin geçtiği yollarda
Bastığı toprakları eğilip öptün mü
Sen çaresizlik nedir bilir misin
Sen yokluk nedir gördün mü
Yanan başını
Duvarlara vurup parçalamak geldi mi içinden
Sen her gün bin defa öldün mü

Böyleyim diye ayıplama beni
Bir gün kendimi

Sonsuzluğun koynuna bırakırsam
Yaralı ve yenik bir asker gibi
Darılma
Unutma ki
Her seven isimsiz bir kahramandır
Unutma ki
İnsan; sevebildiği kadar insandır.

UNUTULMAYANLAR
10.21.1.12
2

UNUTULMAYANLAR
Biliyorum, unutamayacaksın!
Ağır ağır geçecek mevsimler,
Bir bir ağıracak saçının telleri
Solacak albümde eski resimler.
Beni hatırladıkça için ürperecek,
Boşanan gözyaşlarını tutamıyacaksın.
Boşuna zorlama kendini, sevdiğim;
Biliyorum, unutamayacaksın.
Ve biliyorsun, ben de unutamayacağım,
Eskimeyecek içimde sana ait ne varsa
Şöhretmiş, servetmiş herşey geçiyor, inan
Dostluklar ve sevgiler kalıyor, kalırsa.
Sen benim gökyüzümdün, denizim, toprağımdın,
Şimdi bir hatıra olamazsın belirsiz, uzak
Biliyorsun bazı şeyler vardır elimizde olmayan
İşte öyle imkansız birşey seni unutmak.
Zannetme ki herşey bitti sevdiğim;
Birgün yeşerecek şu sararmış yapraklar.
Ve bundan sonra kim severse dünyada;
Seni ve beni hatırlayacaklar.
Ümit Yaşar OĞUZCAN

UZUYOR YILLAR GIBI DAKIKALAR SEN YOKSAN
10.21.1.12
3

UZUYOR YILLAR GİBİ DAKİKALAR SEN YOKSAN

Uzuyor yıllar gibi dakikalar sen yoksan
Teselliler, ümitler neye yarar sen yoksan
Alev alev yanarken bilsen nasıl her gece
Bin defa ölüyorum fecre kadar sen yoksan

YA SENSIZLIK ÖLMEKSE
10.21.1.12
4

YA SENSİZLİK ÖLMEKSE

Bir zamanlar sen vardın ya ben böyle yok değildim
Düşünürdüm neyi mi? Hep seni odalarda
Kimdi bana benziyen baktığım aynalarda
Senden başkası mıydı o sessiz beklediğim
Bir zamanlar sen vardın ya ben böyle değildim
Kim bilir ağlamayı ölüp kendi kabrinde
Sensizliği bu türlü benim kadar kim bilir
Akşam karanlığında herkes gider o gelir
En sevdiğim çiçekler çürümüş ellerinde
Kim bilir ağlamayı ölüp kendi kabrinde
Ya sensizlik ölmekse her gün bir başka türlü
Ya bir şey olmamaksa sen olmak o yerlerde
Yaşamak nerde hani yaşamak gücü nerde
Bilinmez sensiz kalan yaşıyor mu ölü mü
Ya sensizlik ölmekse her gün bir başka türlü.

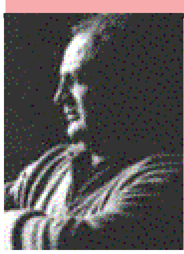
YABANCI
10.21.1.12
5

YABANCI

Hangi cennetten geldim bu cehenneme
Ki her yokluk bendedir, her acı benim
Baltalar kıyasıya inmiş gövdeme
Bak! Şu devrilen hayat ağacı benim

Bir gün beni de unut her yalan gibi
Adımı sokaklara tükür kan gibi
Oysa ki yaşadıkça bir çıban gibi
İçinde sızlayacak o sancı benim

Terkedilmiş eski bir şehircesine
Sensiz yaşıyor o can verircesine
Tutuşmuş özleminle erircesine
Bir zaman sevdiğin bu yabancı benim

10.21.1.12
6

YALNIZ KADIN

Kimbilir yalnızlığı kadınlar kadar
Karlı dağların en yüksek tepeleri mi

Terkedilmiş şehirlerin caddeleri mi
Gökyüzünün yıldızsız geceleri mi

Kadınlar bir ömür boyunca yalnız
Ta dünya kurulduğundan beri
Yalnızlık ışığını yakar her gece
Sonsuz karanlığımızda elleri

Nasıl yağmur yağarsa yalnızlığına şehrin
Öyle mahzun ve yalnız kadınlar tanıdım
Denizler ortasında geniş ve derin

Bir dünyü gördüm kadınların gözlerinde kapkara
Yalnızlık ne imiş anladım
Acıdım kadınlara

YANAN GÜL
10.21.1.12
7

YANAN GÜL

Ne kadar saklasan özlediğin belli
Söndüremezsin içindeki yangını
Başlamışsa zamanların en güzeli
Artık susturamazsın dudaklarını
Anlatır özlemini bana derinden
Yanan alnınla, terleyen avuçların
Alevler taşarken gözbebeklerinden
Yakar değdiği yeri parmak uçların
Çok geç bu sevdadan dönebilmek için
Bak! Şimdi seninle dopdolu aynalar

Bu özlemli halinle daha güzelsin
Benim de saçımdan tırnağıma kadar
Tutuşan, yanan bir şey var her yerimde
Sen şimdi alevden bir gülsün ellerimde.

10.21.1.128

YARINLARA AÇILAN PENCERE

Nerden geldik, nerdeyiz biliyor musun
Yüzyıllar öncesi mi seviştik seninle
İlk tanıştığımızdan bu yana çağlar mı geçti
Nasıl şimdi bir yerlere gidiyoruz elele

Anımsıyorum gözlerini, Babilde belki
Belkısın dillere destan asma bahçelerinde
Belki de yitik bir Ege Uygarlığının
O Akdeniz mavisi sonsuz gecelerinde

Sen! En yakın olan bana, kanım gibi
Beni her gün bir kez daha doğuran kadınım
Gül behçem, ormanım, suyum, toprağım, göğüm
Sen! Dünya kurulalı beri aradığım

Yeni doğmuş bir çocuk kadar tenhayım seninle
Enginlerde kanat çırpan bir martı gibi hürüm
Durmadan bir ağaç büyüyor sevgimizden
Ta sonsuzlara dek uzuyor ömrüm

Seninle çağlar yaşadık biz, dünde değil
Zamanın ölümsüzlükle birleştiği yerdeyiz
Su gibi avuçlarımızdan akıp gidiyor günler
Doruklarında kar eksilmeyen tepelerdeyiz

Seni andıkça bir ışık vuruyor yüzüme
Yosunların yeşilinden, dalgaların köpüğünden
Denizler çekiliyor, dağlar eğiliyor ve yollar
Kısalıyor, yaşadığımız aşkın büyüklüğünden

Bu coşkun umutlar boşuna değil sevdiğim
Boşuna değil solan yaprakların bir bir yeşermesi
Bak! Bütün aydınlığıyla duruyor karşımızda
Bu günün yarınlara açılan penceresi.

10.21.1.129

YAĞMURCU

bir yağmur mevsimi sevişmeliyiz seninle
o kapkara
o deliniş gökkubbenin altında
çılgınlar gibi
ıslak çimenlerin üstünde boyluboyunca

yağmur altında saatlerce günlerce
hep benim olmalısın böyle serin, böyle soğuk
baksana çıplak atlar üşüyor mu
ne boyunlarında atkı

ne üstlerinde yağmurluk

bir yaz elbisesi giy
öyle gel benimle yağmur altına
ayakların çamurlu
elbise tenine yapışmış olsun
hep böyle kadın
hep böyle istekli
ve gözyaşların yağmura ıslanmış olsun.

10.21.1.130

YAŞANMAMIŞ HATIRALAR

I

Yaşanmamış hatıralar bilirim
Büyülü sonbahar akşamlarında
Bulutlar üstünde su kenarında
Yalnız hayal edilen hatıralar
İşte; en ürpertici nağmelerle
Bizim şarkımızı söyliyen rüzgar
Sen dudağında gülümsemelerle
Ben gözyaşlarımla, bu alemdeyim
Fakat yine bizbize, başbaşayız
Duymasan düşünmesen de; unutma
Bir daha bu anı yaşayamayız.

II

Görülmemiş manzaralar bilirim
Karda, kışta, belki de ilkbaharda
Hür denizlerde, kuytu ormanlarda
Sadece hissedilen manzaralar
Bak. Dinle, neler anlatıyor yağmur
Üşüyorum üşüyorum beni sar
Karanlık başladı, gitme ne olur
İnan değişen manzaralar değil
Kilometreler ayıramadı bizi
Fakat bir gün gelir de birleştirir
Beyaz bir güvercin kanadı bizi

III

Söylenilmemiş mısralar bilirim
Hüzün dolu yağmurlu gecelerde
Alev çalgıların sustuğu yerde
Yalnız, yalnız düşünülen mısralar
Bilinen şeyler huzur içinde
Bilmenin bilinmez bir korkusu var
Bak bütün rüyalarım nur içinde
Çünkü, bugün havasını kokladığın
Denizaşırı bir diyar bilirim
Ve o diyarda seninle beraber
Yaşanmamış hatıralar bilirim

YASAYAN ÖLÜ
10.21.1.13
1

YAŞAYAN ÖLÜ

Bir ölü gelecek evine yarın
Gözlerinde yarım kalmış arzular
Dalıp hayaline hatıraların
Duracak kapında sabaha kadar

Duyunca kapının çalındığını
Korkulu gözlerle dışarı bakma
Bütün odaların yak ışığını
Bir benim kaldığım odayı yakma.

Siyahlar giyin de pencereye çık
Aç kapıyı korkma yabancı değil
Bir ölü ki yaşıyor, gözleri açık

Ölüm seni sevmekten acı değil
Aradı bu ölü hayatı sende
Öldü artık, sevsen de sevmesen de

10.21.1.13
2

YIKIK

Bugün yıkığım biliyor musun?
Ezginim, çaresizim, umutsuzum
Sancılıyım bırakma beni, insanlar kötü

Bırakma beni korkuyorum.

Bir deli otlar büyüyor içimde
Sancılıyım, yorgunum, kederliyim
Bu halini sevdim gitme kal
Çamurlar çirkefler içindeyim

Bir dayak yemiş adamım şimdi
Bezginim, kararsızım, yılgınım
Al götür beni o kayıp gecelere
Yeter ikimize yalnızlığım

10.21.1.13
3

YIKILIŞ

Günahım, vebalimdin
Kızımdın kimi zaman
Kız kardeşim
Yada sevgilimdin
Hiç bir şeyim değildin
Belki de her şeyimdin
Çirkinimdin,
Güzelimdin
Sevgide iki gözüm
Dostlukta iki gözüm
Dostlukta sağ elimdin
Dilim dilimdin
Öpüşürken

Yüreğime serilmiş
Nakışlı bir kilimdin
Deli olurdum
Bir gün görmesem
Hasretimdin,
Hayalimdin
Bir başkaydı
Kavuşmalarımız
O zamanlar çılgındım
Delindim
Şimdi bakıyorum da
Geldiğimiz yere
Soruyorum
Sahi sen kimdin?

10.21.1.134

YOKLUĞUN HER DAKİKA ÖLÜM DEMEK GİTME KAL

Yokluğun her dakika ölüm demek gitme kal
Hasretim daha yüz yıl dinmeyecek gitme kal
Yetişir senden uzak yıllardır kahrolduğum
Ayrılma hiç yanımdan mahşere dek gitme kal

10.21.1.135

YOKLUĞUNDA İÇİMİN KARANLIĞI EKSİLMEZ

Yokluğunda içimin karanlığı eksilmez
Dakikalar uzar da gece bitmek bilmez
Sadece uzaklarda yanıp söner o ışık
Kutup yıldızı gibi görülür, erişilmez.

10.21.1.13
6

YORGUN SAVAŞÇININ ŞİİRİ

İnsan bir açmaza düşmeye görsün
Başlamasın bir çöküntü yürekte
Ölümdür o yerde düşündüğün
Sevilmek de boştur artık sevmek de

Gün ortası karanlık diz boyudur
Acıdır hep geçmişten ne kalmışsa
Yaşamak! O yanıtsız bir sorudur
Huzur bitmiş, hayaller dağılmışsa

Nefes almak yitirir anlamını
Boğazına dizilirken lokmalar
Bir çaresizlik sarar dört yanını
Sesler uzaklaşır, söner lambalar

İsyanın yüreğine sığmaz olur
Hep kader gelmişse sevinç yerine
Ölümün kara gölgesini bulur
Şimdi bakanlar yorgun gözlerine

Bir bozgun başlamıştır ki amansız
Düşmüştür kalelerin birer birer
Bak! Savaşçıların yatıyor cansız
Onlar ki hep sevdiler, hep verdiler

Yitirdin neyin varsa, anla artık
Tek başına kalan sensin ortada
Düşlerin toz duman, umutlar kırık
Dün anlamsız, yarınlar paramparça

Yapayalnızsın koca bir evrende
Uzakta, taparcasına sevdiğin
Gelmiyecek, ne kadar gel desen de
Ondan böyle bir yangın yeri için

Ondan böyle yıkılan bir dünyanın
Altında bak tek başına kalmışsın
Uzağında özlediğin bir anın
Çökmüşsün, devrilmişsin, yıkılmışsın

Sarmış kollarını boynuna ölüm
Ne yapsan boş, kurtulamazsın artık
De ki:-- Hep yalanmış, bitiyor öyküm--
Bak! Can kuşun havalarda çığlık çığlık

YÜZ YILA MAHKUM
10.21.1.13
7

YÜZ YILA MAHKUM

sende karlı dağların serinliği

sende mayıs rüzgarlarının ılıklığı var
sen denizlerimde bir büyük dalgasın
ben senin sonsuzluğunda bir kum tanesi
sen bir tanyerisin renkli camlar gibi
ben her sabah senin şafaklarında uyanıyorum
seni kimseler bilmeyecek benden başka
kimseler bilemeyecek seni sevdiğimi
ona yanıyorum

hiç bir şey beni kurtaramaz artık
jüri karar verdi suçluyum
işte ellerime kelepçe vurdular
alıp götürüyorlar beni
güneşe ve gökyüzüne son defa bakıyorum
zaman bir ateş oluyor yüreğime düşen
kendimi kadere ve sana bırakıyorum
yüz yıl sana mahkumum ben

ZAMAN IÇINDE
10.21.1.13
8

ZAMAN İÇİNDE

Bak! İşte gizleri yaşamın, işte mutluluk
Gülümsüyor bir kapı aralığından
Ellerimizi uzatsak tutabiliriz belki
Şimdi ya da hiç bir zaman

Unuttuğum bir şarkı mı? neydi o
Çok eskilerde düşmezdi ağzımdan
Birlikte yine söyleyebiliriz belki

Şimdi ya da hiç bir zaman

Gülen bir çocuk vardı yıllarca önce
Düşleriyle bulutlar üstünde yaşayan
Belki bir kez daha yaşarız o günleri
Şimdi ya da hiç bir zaman

Nasıl da yandı bir anda. Görüyor musun?
Dev ağaçlarıyla o içimizdeki orman
Yanmamış bir yer buluruz belki, ararsak
Şimdi ya da hiç bir zaman

Kişi sımsıkı sarılıyor bulduklarına
Umutların bir rüzgarla savrulduğu an
Yine de bir şeyler kurtarabiliriz belki
Şimdi ya da hiç bir zaman

Her şey bize biz kadar yabancı artık
Giderek yitiyor zaman içinde insan
Oysa ki, çağları aşabiliriz birlikte, gel
Şimdi ya da hiç bir zaman

ÇARESIZ
10.21.1.13
9

ÇARESİZ
Seni görmediğim günler bir çakır diken büyüyor göz bebeklerimde
Bir çocuk ağlaması başlıyor, kulaklarımda uzun uzun
Ellerim bir yerlere yapışıyor, kurtaramıyorum
Ya ayaklarım, o benim zavallı ayaklarım
Öyle şaşkın, öyle kararsız, öyle çaresiz ki

Seni görmediğim günler
Karanlıktayım, katran gecelerdeyim
Cehennem misali bir yerdeyim
Bir demir nasıl paslanır, bir elma nasıl çürürse
İşte öyleyim...
Ümit Yaşar OĞUZCAN

ÇIKMAZ SOKAK

10.21.1.140

ÇIKMAZ SOKAK

Bir daha dünyaya gelsem
Yine seni severdim
Beni üzesin diye
Beni deli divane edesin diye
Biliyorum
Sen de bir daha dünyaya gelsen
Yine beni sevmezdin
Kahrımdan öleyim diye

10.21.1.141

ÇOK GEÇ

Israrına kandım diyemezsin, çok geç.
Bir anda inandım diyemezsin, çok geç!
Kor nerde ki? Bir baksana küller soğumuş...
Ateş gibi yandım diyemezsin, çok geç!

10.21.1.14
2

ÇOK SEVMEK

Bizi kandıran o şarkılar, o mavi gece
O sıcaklığı beyaz ellerin, o ilk bakış
Sebepsizliğin sebep olduğu şafak vakti
O çok sevmek gecelerde o çaresiz aldanış.
Uzayan saçlar, alyında avuçlarımızın
İşte o, insanın bir yerde, aşka boyun eğmesi
Kırılmak, bölünmek, o hep bütünlenmek
O çok sevmek, tenin bir başka tene değmesi.
Yanmak mı o eski çağlarda yanmak
Kül olup savrulmak rüzgara karşı
İlk kesilmişliği mağrur ellerimizin
O çok sevmek, kanımızın o ilk akışı.
İşte pınarlar, testiler, ırmaklar, çeşmeler
Kanlı avuçlarla içmek aşkı kanmadan
O kıyılarımızdaki denizin ilk coşkunluğu
O çok sevmek büyütmek onu hep, orada o zaman
Kazımak ulu ağaç gövdelerine adımızı
Yazmak her şeyi bir bir kumların üstüne
O her işkenceye mahkum olmuşluğumuz
O çok sevmek, daha çok sevmek günden güne.
Öyle delicesine, öyle korkunç, öyle çılgın
O çok sevmek o yanardağ, o ateş, o yangın

10.21.1.14
3

ÖLÜM GELMİŞSE

Bitmişse
Kızıllığını avuç avuç içtiğimiz şafaklar
Öğleler, ikindiler çoktan geçmişse
Bir akşamüstü garipliği
Sarmışsa her yeri
Güneş devrilmiş
Renkler solmuş
Sesler kesilmişse
Son kuşlar da geçip gitmişlerse ufuktan
Ve çiçekler
Bükmüşse boyunlarını dalgın dalgın
Bil ki ölüm saati gelmiştir
Senden uzak, kendimden uzak
Tüm umutlardan ve her şeyden uzak
Ben ölmüşümdür uzaklarda bir yerde
Gövdesini kurtların oyduğu
Bir ağaç gibi devrilmişimdir
O anı sen bileceksin herkesten önce
Herkesten iyi sen anlıyacaksın
Çaresizliğini, yıkılmışlığını
Sevdiğin adamın
Ve seni nasıl sevdiğini
Duyacaksın derinden derine
Belli belirsiz
Bir gölge düşecek gözlerine

Fakat ağlamıyacaksın, ağlamıyacaksın
Sen tek gelinim, sen tek kadınım
Sen güzelim, nazlım, bebeğim
Kadersizim sen
Gülerken ağlayanım, ağlarken gülenim
Varlığım, nedenim, alınyazım benim
Elbette ağlamıyacaksın
Çünkü sonsuzluklar
Sonsuz sevenler içindir
Çünkü ölüm
Sevmeyi ve ölmeyi bilenler içindir.

ÖLÜMDÜ O
10.21.1.14
4

ÖLÜMDÜ O

Ölümdü o, beni aldatmayın
Soğuk nefesiydi yüzümde duyduğum
Öyle sessizce öldüm ki defalarca
Hiç bir zaman anlaşılmadı yokluğum
Hayatın omuzunda bir yük olduğu
Nice yalnız geceler, nice akşamlar
Tanrı biliyor ya kaç kere öldüğümü
İnandım ölüme, aşka inandığım kadar
Satır satır yaşadım yazdıklarımı
Ne saadetin ne güzel günün şairiyim
Kimse acımasın bana, istemem
Ben aşkın ve ölümün şairiyim.

10.21.1.145

ÖLÜME GAZEL

Ne kötü bir dünya bu; sevgisiz, acımasız
Yaşarken dolu dizgin, ölüvermek apansız

Sen, en güzel yerinde olsan bile yaşamın
Alırlar, götürürler bir yerlere zamansız

Bütün o sevdiklerin, dostların, yakınların
Koyup giderler seni orada yapayalnız

Çalkalanır gidersin kapkara bir boşlukta
Ne sevinç, ne de keder; artık her şey anlamsız

Hakkın yok üşümeye, ağlamaya, gülmeye
Unutma! ölüsün sen, boş bir kalıpsın cansız

Her şey geride kaldı, ne sandın yalan dünya
Gördüğün gibi işte; bir ölüm var yalansız.

10.21.1.146

ÖLÜME ÇAĞRI

Seninle ölmek istiyorum;
seni sevdiğim için,

sana inandığım için
senden ötede yalnız ölüm olduğu için...

Seninle ölmek istiyorum;
birlikte ölümsüzlüğe erelim diye,
karanlıkları birlikte aydınlatalım diye,
birlikte varolalım diye...

Seninle ölmek istiyorum;
çünkü seninle yaşamıyoruz.
Çünkü mayamız ayrılıktandır,
çünkü ölümle bir bütün olacağız.

Seninle ölmek istiyorum;
benimle kadere meydan okuyabilecek misin?
Hiçe sayabilecek misin benimle
insanları, yaşamayı, Tanrıyı?
Benimle gelecek misin?

Aşk seninle başladı.
Erdemlerim mutluluklarım senden geliyor.
Her şey seninle güzel ölüm bile.
Biz tüm inanmışlarız seninle, gerçek sevenleriz,
biz bu dünyaya yabancıyız,
bu dünya bize yabancı...
yaşamak mı dedin? Sürünmeye değer mi?
Tanrı mı dedin? Ölüm de onun eseri değil mi?
Kalanlar mı dedin? Unuturlar...

Bu katran geceler nasıl olsa bitmeyecek.

Ne yapsak insanları tüketemeyiz yeryüzünden,
nereye gitsek çaresizlik bizimle beraber
güz aylarında rüzgarın savurduğu iki yaprak gibi,
ayrı bahçelerden koparılıp aynı vazoya konmuş iki gül gibi,
birbirine karışan iki deniz gibi
seninle ölmek istiyorum...

ÖTESI YOK
10.21.1.147

ÖTESİ YOK

Aşk için yeryüzünde uzaktan ötesi yok
En uzun gecelere şafaktan ötesi yok
Yaklaşanlar tanrıya o gerçek aşıkladır
Nehirlerce denize varmaktan ötesi yok
Taş bir duvardır her gün dikilen karşımıza
En ulu ağaçlara yapraktan ötesi yok
Elverir bunca keder, yeter bunca ayrılık
Tutuşmuş bir dal için ocaktan ötesi yok
Ne çıkar bu son ateş isterse hiç sönmesin
Yanan için çöllerde sıcaktan ötesi yok
Elbette ömür biter, can gider ey sevgili
Aşkı sende bulana topraktan ötesi yok

ÜMIT YASAR OGUZCAN
10.21.1.148

ÜMİT YAŞAR OĞUZCAN

22 Ağustos 1926 tarihinde Tarsus (İçel)'ta doğdu, 4 Kasım 1984 tarihinde İstanbul'da öldü. Eskişehir Ticaret Lisesi'nden mezun oldu (1945). Osmanlı

Bankası ve Türkiye İş Bankası'nda çalıştı, 1977 yılında emekli oldu. İstanbul'da kendi adını taşıyan bir sanat galerisi kurdu.

Yaşadığı dönemin en popüler şairlerinden biriydi. Aşk, özlem ve ayrılık gibi duygusal konularda yazdığı şiirleriyle tanındı.

YAPITLARI

İnsanoğlu (1947)
Deniz Musikisi (1949)
Dillere Destan (1954)
Dolmuş (1955)
Aşkımızın Son Çarşambası (1955)
Bir Daha Ölmek (1956)
Kör Ayna (1957)
İki Kişiye Bir Dünya (1957)
Beni Unutma (1959, seçme şiirler)
Karanlığın Gözleri (1960)
Akıllı Maymunlar (1960)
Seninle Ölmek İstiyorum (1960)
Üstüme Varma İstanbul (1961)
Sahibini Arayan Mektuplar (1961)
Yeni Dünya Rekoru (1961)
Sevenler Ölmez (1962)
Çigan Gözler (1962)
Ötesi Yok (1963)
Hüzün Şarkıları (1963)
Bir Gün Anlarsın (1965)
Sadrazamın Sol Kulağı (1965)
Mihriban'a Şiirler (1965)
Taşlar ve Başlar (1966)
Seni Sevmek (1966)
Toprak Olana Kadar (1968)
Ben Seni Sevdim mi (1968)
Halktan Yana (1969)
Aşk mıydı O (1969)
Önce Sen Sonra Sen (1971)
Rubailer (1972)

Yalan Bitti (1975)
En Eski Yalnızlığımdır Aşk Benim (1978)
Dikiz Aynası (1982)
Acılar Denizi (1977, seçme şiirler)
Bütün Şiirleri (1982-1984, dört cilt)

Ümit Yaşar Oğuzcan'ın Hayatı (1926 - 1984)

22 Ağustos 1926 tarihinde Tarsus'ta doğdu. Eskişehir Ticaret Lisesi'nden mezun oldu. Otuz yıla yakın bankacılık sektöründe çalıştı. İstanbul'da kendi adını taşıyan sanat galerisi kurdu.

Şiire 1940'da Yedigün şairleri arasında başlayan şairin toplam 50 eser yayınladı. Şiir plakları, şarkı sözleri ve yergileriyle tanınan Oğuzcan, günümüzün en popüler şairlerindendir. Genellikle Faruk Nafiz Çamlıbel duyarlılığında ve aşk, ayrılık, özlem temaları ekseninde çoğalttığı şiirini, 1973'te büyük oğlu Vedat'ın ölmesi üzerine, hayatın boşluğu, ölüm ve acı gibi derinliklere, öz ve biçim yoğunlaştırmalarına yöneltti. Şairlik başarısını, daha etkili, aruzla yazdığı rubailerinde gösterdi. 4 Kasım 1984 tarihinde öldü.

ESERLERİ

İnsanoğlu (1947), Dolmuş (1955), Aşkımızın Son Çarşambası (1955), Bir Daha Ölmek (1956), Kör Ayna (1957), İki Kişiye Bir Dünya (1957), Beni Unutma (ilk yedi kitabından seçmeler, 1959), Karanlığın Gözleri (1960), Akıllı Maymunlar (1960), Seninle Ölmek İstiyorum (1960), Üstüme Varma İstanbul (1961), Sahibini Arayan Mektuplar (1961), Yeni Dünya Rekoru (1961), Sevenler Ölmez (1962), Çigan Gözler (1962), Ötesi Yok (1963), Hüzün Şarkıları (1963), Bir Gün Anlarsın (1965), Sadrazamın Sol Kulağı (1965), Mihribana Şiirler (1965), Taşlar ve Başlar (1966), Seni Sevmek (1966), İnşallahla Maşallah (1966), Toprak Olana Kadar (1968), Göbek Davası (1968), Ben Seni Sevdim mi (1968), Halktan Yana (1969), Aşk mıydı O (1969), Önce Sen Sonra Ben (1971), Rubailer (1972), Yalan Bitti (1975), En Eski Yalnızlığımdın Sen Benim (1978), Dikiz Aynası (yergi şiirleri, 1982),
Acılar Denizi (1977) isimli kitabı, son kitabı dışında bütün şiirlerinden seçmeler kitabıdır. Diğer seçme şiirler kitabı Şiirle 40 Yıl (1982) adını taşıyor. Bütün Şiirleri Özgür Yayınları'nda basılıyor (4 cilt, 1982-1984).

**10.21.1.14
9**

ÜMİT

Evet de
Bütün marifetlerimi göstereyim sana
Gör, bir kilo rakı nasıl içilirmiş
Nasıl şiir yazılırmış aç karnına
Nasıl yaşanırmış
Nasıl sevişilirmiş
Öğren
Sana bin yıl yaşatayım bir günde
Önce evet de ümitleneyim
İstersen sonra hayır de.

ÜMITSIZ ASKLAR IÇIN
**10.21.1.15
0**

ÜMİTSİZ AŞKLAR İÇİN

Ben ümitsiz aşklar için yaratılmışım
Ayrılıklar için, sonsuz kederler için
Ne zaman ta derinden sevsem birini
Ezilmeli yeni açmış gülleri kalbimin
En güçlü zehir olmalı aşk dediğin
Alkol gibi damarlarıma yürümeli
Sarmalı her yanımı gece olunca
İçimde bir çıbancasına büyümeli
İnsan sevince her gün bir kez ölmeli

Her gün bir başka yerine saplanmalı o kurşun
Yollara düşmeli, perişan deli divane
Erimeli potasında o garip var ölüşün
Artık uzakbir anıdır huzur ve sükun
O büyük yangın başlamışsa yürekte
Bir gün gelir de bu çaresizliğin
Aranır bütün tesellisi ölmekte
O yerde sevilmek de yalan sevmekte
Nereye baksan dizboyu karanlık
Boşuna bir ışık arama göklerde
Her şeyinle aşkın içindesin artık
Böyle gitgide derinlere çeker o bataklık
Orada ölümsüz olur nice kara sevdalı
Sevmek, hiç sevilmeden; korkunç güzel
Aşk dediğin karşılıksız olmalı

IMKANSIZ ASK
10.21.1.15
1

İMKANSIZ AŞK
Falcı kadın yalan söylüyor yalan
Bizi birbirimiz için yaratmış Tanrımız
Nasıl mümkün değilse
Yıldızları toplamak gökyüzünden
Öylesine imkansız bir şey aşkımız
Kurudu gölgesinde oturduğumuz ağaçlar
Bahçelerde sevdiğin çiçekler kalmadı
Sadece hatıralarda ebedi olan
Vazgeçemediğimiz, unutamadığımız
Onlar bile bize yar olmadı
Unut benden kalan ne varsa
Unutmak tesellidir yalnızlığın
Güneşi bir kadeh şarap gibi içip
Delicesine sarhoş olmak

En güzel tarafı imkansızlığın
Ümitlerimiz fırtınalı denizler ortasında
Bir hurda teknedir şimdi
Dalgalar dünden daha zalim
Rüzgar daha hoyrat
Ne bulut var ufuklarda ne gemi
Mevsimler toz pembe değil
Gündüzler gecedir, geceler zindan
Güneşin doğmasını beklemek boşuna
Boşuna artık medet ummak
Taş kalpli zamandan
İnan ki! Kırılmış bir ayna gibi
Paramparça, kırık dökük aşkımız
Çaresizliğin, ümitsizliğin türküsü
Türkülerin en içlisi, en hüzünlüsü
Büyük aşkımız
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.15
2

İMKANSIZ ŞEYLER

İmkansız olan şeyler vardır bilirsin
Yaşlanmamak gibi, ölmemek gibi
Ve seni sevmemek cigan gözlüm
Mümkün değil ki
Çıkarıp atamam içimden
Neyleyim yer etmişin bir kere
Ne zaman elime bir kağıt alsam
Siner güzelliğin kelimelere
Yumsam gözlerimi seni seyrederim
Devamlı bir musiki kulaklarımda sesin
Mevsimler seninle başlar, seninle biter
Yıl oniki ay benimlesin
Ne zaman bir gemi görsem limanda
Alıp başımı seninle gitmek isterim
Umurumda değil bu oyunlar, bu düzenler
Anlasana; seni arıyor ellerim
İmkansız düşünmemek gecelerce seni
Ve sevmemek ömür boyunca, bir gün değil
Başka çaremiz yok, beni unut demiştin
Mümkün değil cigan gözlüm, mümkün değil.

10.21.1.15
3

İNANDIK GELECEĞİNE, YAŞADIKSA

Sen yoktun bir zaman var olan kötülerdi
Azgın otlardı naçar toprağımda büyüyen
Tutup ellerimden beni karanlıklara sürükleyen
En kirli güzelliklerinde yaşayan ölülerdi

Ben doluydum, çaresizdim, ağlardim onlar gülerdi
Sen yoktun, bir zaman var olan kötülerdi

Yaşamak pis bir dumandı evlerde, odalarda
Atılmış bir sigaraydı yorgun ciğerlerimiz
Ne aydınlık sabahlarımız ne de akşam üzerlerimiz
Nice zamanlar geçerdi o köhne masalarda

Kimbilir hangi umutlardı unuttuğumuz kenarda
Yaşamak pis bir dumandı evlerde, odalarda

Öyle yalnızdık anlatılmaz, huzursuz, tesellisiz
Durmadan aldatırdı bizi ilk aldanmışlığımız
O büyük gürültüde eriyip giderdi çığlığımız
Günler geçerdi böylece umutsuz sevgisiz

Güneşler doğardı ve batardı belli belirsiz
Öyle yalnızdık anlatılmaz, huzursuz, tesellisiz

10.21.1.15
4

İNSAN BİR KERE ÖLÜR

Her bulunduğum yerde yitiriyorum seni
Yanıbaşımda olduğun oluyor kimi gün
Ya da ben oluyorum sessizce gözlerinde
Bir yaprak kımıldıyor hafiften
Bu sessizlik bir kasırga başlangıcı
Kükremeye hazırlanışı denizin
Bu, aslanların sarı, vahşi gözlerindeki ölüm parıltısı
Bu bir yerde erimek
Apansız yok olmak belki de
Ve sonra susmak, susmak yüzyıllar boyu
Beni unuttuğun bir uzak çizgide
Tuvale sürdüğüm boya değil artık
Kırmızı kan rengidir gözlerimin
En karadan daha kara yok
Oysa en beyazdın sen gecelerimde
O bana en yakın renkti tüy gibi
Buram buram sıcaklığını çizerdim duvarlara
Kokun bir tuhaftı çocuksu
Sonra katmerli bir gül gibiydi baygın
Gecenin en koyulaştığı o yerde
Düşerdi ellerime darmadağın.
Öten bir ishak kuşudur şimdi
Haber getirir ölümlerden, dinle
Yaşamak bir manga asker karşımda
Ateş etmeyin diyorum
Bir diyeceğim var
Gözlerimi bağlamayın
Son defa görmek istiyorum insanı
Göğü, güneşi, denizleri
Ve bu son ölümün olsun diyorum

Bir daha öldürmeyin beni.
Kibritim ıslak
Sigaram yanmıyor
Ne olur bir ateş verin
Bu ilk aldanışım değil
Bu ilk sönüşü değil umutlarımın
Ben bu denizin son kıyısıyım.
Bir cam kırıldı uzakta
Ta uzakta, içimde bir cam kırıldı
Bütün şiirlerim anlamsız şimdi
Resimler renksiz, şarkılar ruhsuz
Hiç bir şey artık avutamaz beni
Bakın, bir çağ devriliyor içimde sersefil
Son şair de kırdı son kelemini
İlk meşaleyi kim yaktı bu karanlıkta
Kimdi aydınlatan benim zindan gözlerimi
Sevilmek mi
O son artığı en ilkel çağların
Bir mağara duvarındaki en eski resim
Ya sevmek
Hiç sönmeden bir ömür boyu
O en güzel huy benimsediğim
Yıkıldıkça tutunduğum dal bu boşlukta
O en insancıl gerçeğim benim
Ben hep böyle yüzyıllar boyu sevdim
Çağlar boyu
Kopkoyu bir geceydi yaşadığım sevince
Ellerimi arardım, bulamazdım çoğu gün
Bir saklayan vardı beni
Bir tutan vardı

Sana yaklaşamazdım
Anlayamadığım korkular vardı içimde
Hep böyle seninle sensiz kalırdım ben
Bir kıvılcım sönerken
Bir yanardağ patlardı içimde.
Ko şimdi ben yalnız öleyim
Vur ellerimi ekmeğimi al
Tiksinir beni kim görse sensiz
Utanır yalnızlığım bana baktıkça
Aynalar mı
Hani nerdeler
Kimbilir kaç yüzyıl oldu kendimi görmeyeli
Adım mı neydi
Besbelli unutmuşum
Hadi vur
Hadi öldür
Kurtar beni ezilmekten çürümekten
Hadi gel, açtım kollarımı
Bir zaman
Ölmeye vaktim mi vardı seni sevmekten
Sen büyüyen bir sessizliktin içimde
Beni ben eden en duru ırmaktın
En güzeliydin mozaiklerin
Seninle maviydi gökyüzüm
Çiçeklerim sende yeşerirdi
Sen bambaşka bir evren yaratırdın
Sularımdan Güneşimden rüzgarımdan
Bak! Nasıl da her şey değişiverdi apansız
Şimdi bu karanlıklarda yapayalnız
Mavi mavi bir resim ağlar duvarlarımdan

Ben bir tohumum
Al beni toprağa ek yeniden
Neredesin hani ne oldun
Antik bir kadın başı mıydın
Yoksa bir deniz miydin eskiden
Yosunların kurudu mu öldü mü balıkların
Hani bir Nefertiti yaşamıştı eski Mısır'da
Yoksa o muydun sen
Hadi, anlat bana neydin
Belki de uzak belirsiz bir noktaydın sen
Öyküme girmeseydin
İnsan bir kere ölür
Her gün ölen umutlarımızdır içimizdeki
Paramparça olmuş sevgilerdir
Her aldanış
Yeni bir aldanışa hazırlar bizi
Zamanla renkler değişir
Donuklaşır anılar
Silinir üstümüzden
Güzel olan ne varsa
Görür içindeki bütün hayallerin olduğunu
İnsan yaşarsa.
Ve bir gün insan da ölür
Çimen gibi yaprak gibi
Sarsılır yeryüzü yerinden
Devrilen koca bir ağaçtır sanki
Durur atışları yorgun kalbimizin
El, ayak kesilir
Göz ölür, dudak ölür, kan ölür
Susar ta içimizde

Yıllardır çalan çalgı
Bütün teller ses vermez olur
Acılar diner
Ve bir gün biter bu çirkin oyun
Perde iner...

INSAN BIR YERDE KENDINI BIRAKMALI

10.21.1.15
5

İNSAN BİR YERDE KENDİNİ BIRAKMALI
İnsan bir yerde boş vermeli kurallara, düzenlere
İnsan bir yerde kendini bırakmalı
Hiçe saymalı düzenini dünyanın
Zamana karşı koymalı
Sıyrılmalı ayıplardan, korkulardan
Küçük hesapları bir yana atmalı
Yaşamalı şöyle alabildiğine
Büyük delilikler yapmalı
İçmeli
Sevmeli
Küfretmeli
Adam öldürmeli
Kendine bir başka gözle bakmalı
İnsan bir yerde boş vermeli kurallara, düzenlere
İnsan bir yerde kendini bırakmalı
Ümit Yaşar OĞUZCAN

10.21.1.15
6

İNSANOĞLU

- I -

Ne tuhaftır şu insanlar

kimi zincirler içinde hür
Kimi esir olmaktan bahtiyar
Kimi de benim gibi bin bir şeyi düşünür
Ne tuhaftır şu insanlar
Kimini yel alır, su götürür
Kiminin çilesi sürer mezara kadar
Kimi de gününü gün etmeyi düşünür

- II -

İnsan insanın kadrini bilmezmiş meğer
Anlaşılamadı gitti mısralarım
Çünkü; insanlar benim halime güler
Bense onlar için ağlarım

İnsan insanın kadrini bilmezmiş meğer
Birimiz gülsek, ağlıyor onumuz
Bizden kara değilmi geceler
Bari karınlık olmasaydı sonumuz

- III -

Nice insanlar gördüm ki ben
Dudaklarında en ateşli türküler
Barış içinde yaşamayı bilmeden
Bir savaş meydanında öldüler

Nice insanlar gördüm ki ben
Dudaklarında en bayağı şarkılar
Ve gözlerinde ihtiras ışığı eksilmeden

Birer ilah gibi yaşadılar

- IV -

Yarabbi, adaletin bu mu
Kuş uçar, yılan sürünür
Düşünmek istemem fani olduğumu
Verdiğin nimetlere şükür

Yarabbi, adaletin bu mu
Yaşayan yaşar, ölen toprağa gömülür
Ve hayat sadece bir arzu mu
Bizi korkutan ölüm müdür?

- V -

Söyleyin ey çizgiden hayaletler
Artık ihtiyar olduğumuz gerçek mi?
Kaybolan o gamsız saatler
Hiç geri gelmeyecek mi?

Söyleyin ey çizgiden hayaletler
İn misiniz, cin misiniz
Ya siz, ey eşsiz faziletler
Fazilet olduğunuza emin misiniz?

10.21.1.15
7

İSTANBUL IŞIK IŞIK

istanbul rüzgar rüzgar sevdiğim
kah bir lodos, denizlerden esen
ılık mı ılık
kah ustura gibi deli bir poyraz
bırak saçlarını rüzgarlarına istanbulun
bu şehirde aşksız ve rüzgarsız yaşanmaz

istanbul bulut bulut sevdiğim
kimi beyaz mı beyaz
ince, tül gibi
kimi katran misali kara
bulutları da insanlarına benzer istanbulun
inanma sevdiğim, inanma bulutlara

istanbul yağmur yağmur sevdiğim
kah ince ince
kah bardaktan boşanırcasına
hele bir yağmur yağmaya görsün
ölürcesine yaşanır bu şehirde sevdiğim
ve yaşanırcasına ölünür

istanbul deniz deniz sevdiğim
bir çakır mavi
bir camgöbeği tuzlu su
üstünde irili ufaklı tekneler
kayıklar, yelkenliler, mavnalar
kalleştir denizleri istanbulun sevdiğim
istanbul kadar

istanbul kadeh kadeh sevdiğim
içtikçe içesi gelir insanın
sarhoşluğu tutuşup yanmaya benzer
ve bir gölgedir yalnızlık meyhanelerinde
seninle dolaşır, seninle gezer

10.21.1.158

İSTANBUL

Evin içinde bir oda, odada İstanbul
Odanın içinde bir ayna, aynada İstanbul

Adam sigarasını yaktı, bir İstanbul dumanı
Kadın çantasını açtı, çantada İstanbul

Çocuk bir olta atmıştı denize, gördüm
Çekmeğe başladı, oltada İstanbul

Bu ne biçim su, bu nasıl şehir
Şişede İstanbul, masada İstanbul

Yürüsek yürüyor, dursak duruyor, şaşırdık
Bir yanda o, bir yanda ben, ortada İstanbul

İnsan bir kere sevmeye görsün, anladım
Nereye gidersen git, orada İstanbul.

10.21.1.159

İŞTE BEN

Ben alışılmamış bir insanım biliyorum
Bir karanlıktır ben de pırıl pırıl zamanlar
Mağrur kalbim her yerde asi ve yalnız
Neyleyim umduğum gibi çıkmadı insanlar.
Herkes bir şey aldı götürdü benden
Dağıttım kaç yıl sevgilerimi cömertcesine
Gözlerim bir vefa arar, arar da bulamaz
Nicedir hasret kulaklarım bir dost sesine
Bilirim, çoğu gün hüzünlüdür bakışlarım
İçimde biri ağlar güldüğüm zaman bile
Gömerken kalbime bütün arzularımı
Yanarım yaşanmamış anıların özlemiyle
Sevdiğim mahzun şarkılardır, hüzünlü resimler
Garip akşamlarda yaşadığımı anlarım
Çevremde kim varsa konuşur durmadan
Ben hep bir heykel asaletiyle susarım.
Gecenin bir yerinde teselliler biter de
Dağıtır saçlarımı onun güzel elleri
Kokusu rengi kalır ellerinin gecelerde
Doğan gün uzaklardan getirir sevdiğimi

SIIRISTAN

10.21.1.160

ŞİİRİSTAN

Bir yer var orada ikimiz için
Orada, bildiğin gibi şiiristanda
Evler Yunus'un evleri
Yollar Emrah'ın yolları
ve Hayyam'dan birer rubai gemiler limanda

Deniz bildiğin gibi Orhan Veli'den kalma
Mevsimse Yahya Kemal'in sonbaharı
Nedim'dir seyreylediğin bir elde mey, bir elde gül
Çeşmeler Karacaoğlan'ın
Dağlar Küroğlu'nun dağları

Tarancı'nın kuşları havada dönen
Kadınlar Haşim'in kadınları görüyor musun?
Yeter bir nabız gibi vurduğun bende
Bana bir şiir ver güzelliğinden
Bütün şiirler senin olsun

Şiiristan sultanı, devletlü gönlüm emreylesin yeter ki
Güzelliğinden nice ülkeler kurulur
Yoksan gece ve ölüm
Varsan el sürdüğün herşey şiir
Ayak bastığın her yer şiiristan olur.

10.21.2 ÜMIT SENER TA

10.21.2.1 ANILARIM ÇALMAYIN KAPIMI

ANILARIM ÇALMAYIN KAPIMI
siz unutulmayışın yüzleri
anılarımda çatlayan.
dolaşmayın koridorlarımda uykusuzluğumun
çocukluğumu getirmeyin bana

ağlayışlarını pencerelerin
oyuncakların kırılışını
rüzgarları getirmeyin
tenimi süpürerek esen
anılarım!
çalmayın kapımı.
Ümit Şener TA

10.21.2.2 BOYALI BEDENLER

BOYALI BEDENLER
ağaca vuruldu
açığa saldığım imgeler
yapraklarla boyandı bedenleri
mavi pardösülü kadınlar gibi
oturdu gözlerinde hüzün
saçları ıslandı yağmurlu şarkılarda
kara kanatlı melekler düştü yapraklara
suyun yansımasında boğuldu aynalar
Ümit Şener TA

10.21.2.3 DELILIGE ÖZLEM

DELİLİĞE ÖZLEM
uzaklık kırılma birbirini tanımlamıyor mu?
hangi geçmişe sığınıyoruz hangi dünde harcıyoruz şimdileri
delileri seyrediyorum gözlerinde yalnızlığa özlem
belki gözlerindeki yalnızlığı özledim
yaprağın gözlerini bağladım
rüzgara bıraktım tenimi
kentleri gördüm her gezginin bağrında kırılan
savruldum bir avuçtan bir avuca
nasırlar bıraktım bana dokunana
gezme gönül savrulma yapraklar gibi
deliliği mi özledin
Ümit Şener TA

10.21.2.4 DILI TUTULDU DENIZIN

DİLİ TUTULDU DENİZİN
dili tutuldu denizin

anlam veremedi delirmiş yağmurlara
gemilere dokunmadan yağan
dokunmayan kıyılarıma
nicedir denizci hasreti çekerim
unuttum diri göğüslü kızları
sullarımla sevişen
unuttum tuzumla yanan tenlerin kokusunu
gelin girin sularıma
günahınızı bana verin
ben almadım çocuklarınızı
babalarınızı
bir kızlarınızı aldım
gemicilerimi çalan.
Ümit Şener TA

10.21.2.5 ESMER BAKISLI KADINLAR

ESMER BAKIŞLI KADINLAR
geceler süzer beni sabaha kadar
esmer bakışlı kadınlar uykumu böler
gerdanlığı yıldızlardır
koynunda binlercesi ölür
uykumu çalma be kadın
sabahım var benim
sarışınlığım var
saçlarında cesur çocuklar büyür
güne çalma beni
Ümit Şener TA

10.21.2.6 ISINMIYOR BEDENIM

ISINMIYOR BEDENİM
ayaz bir ressam giydiriyor soğuğunu tuvale
camlara tıklatıyor kar perileri
ben üşümezdim küçükken
kıvrılırdım sobanın dibinde
sığardım en sıcak köşelere
kardan adamlar korkutmazdı beni
büyüdü dışarıyı seyrettiğim camlar
korktum küçülen kar tanelerinden

olmuyor şimdi ayaklarıma
çocukluktan ısıttığım çoraplar
Ümit Şener TA

10.21.2.7 MASA SARHOS

MASA SARHOŞ
gitti görüntüler
meyhanenin aynalarından
boşluğun ayakları kaldı
taş plaklarda dönen
masa sarhoş
çiçekci kızın buseleri de gitti
açılan kapının ağız kokusuyla
Ümit Şener TA

10.21.2.8 MASALLARI UNUTMAK

MASALLARI UNUTMAK
deniz kabarır,
dalgalar ıslatır derinliği
karşımda bir gemi hazırlanır
bir çocuk görürüm gidemem
sarılır ayaklarıma iskeleler
vurulur gitmelerim
kızdım taşladım denizi
gemilere ulaştıramadım
döndüm gülümseyen çocukluğuma
bırakamam!
büyüdü mü yüreğin?
masalları çabuk unutmuşsun!
gidemedim!
Ümit Şener TA

10.21.2.9 MERDIVENLERDEN DÜSER BABAMIN SESI

MERDİVENLERDEN DÜŞER BABAMIN SESİ
yanlışlını duyuyorum yüzümün
bomboş
ne kadar da benziyor ölüme
bardaklar düşüyor merdivenlerden

soğuk kışlar
teneke kutuları
ısıtamadığım kadınlar
babam düşüyor ardı sıra
anneme kıyardı
öldürürdüm her gece
titremesi düşerdi elerimin
Ümit Şener TA

10.21.2.1 MUMLARI SÖNDÜREN PALYAÇO

MUMLARI SÖNDÜREN PALYAÇO
Öldü doğum günüm
palyaçolar geçti birer birer
mumları söndürerek
elleri gördüm beni alkışlayan
babam!
taş bir yürek her gün bana atan
öldü
hatırlardım doğum günlerini
mum dikerdim duvarlara
kayıp şimdi suratlar
konuşmayan duvarlarda
Ümit Şener TA

10.21.2.1 RÜYALARINIZIN DILSIZ SOYTARISI

RÜYALARINIZIN DİLSİZ SOYTARISI
ben deliyim
rüyalarınızın dilsiz soytarısı
dudaklarınızdaki tebessüm benden
uyandığınızdaki
benden gecenin ıslaklığı
düşlerde girdiğiniz boşluklar sarayı
yalnız uyanmalarınız benden
pırlantasıyım kraliçenin tacındaki
göz yaşlarınızla kırılan
ben deliyim, rüyalarınızın dilsiz soytarısı
Ümit Şener TA

10.21.2.1 SANDIGIN GÜLÜMSEMESI

SANDIĞIN GÜLÜMSEMESİ
bahar yalan söylemiyor
dağlarda eriyor kar
güneşi kovalıyor gölgeler
sesi duyuluyor gelişinin
şeker bayramlarında çocuklar seviniyor
bakışlarını çağırıyor gün
ışığını azaltıyor
yavaşça kayboluyor eteği ayak seslerinin
bir kıyıda paslanıyor sessizlik
yağmura düştü tabureler
yaprakları kovaladı rüzgarın adımları
ıslandı günahı şehrin
kadın kapattı göğsünü gidene
sandığına koydu gülümseyişini
Ümit Şener TA

10.21.2.1 ÇALINAN PLAKLAR

ÇALINAN PLAKLAR
aldatılır kadınlar milyon kez
ışıklı şatolarda
eksiltir cezalarını tanrılar
cehennemin son durağıdır arzu
sabahlara çalınan plaklar döner
sönmüş bedenlere
yanar kandiller cansız uyanışlarda
Ümit Şener TA

10.21.2.1 ÇAGIRIYOR CEHENNEM

ÇAĞIRIYOR CEHENNEM
sokuldu şeytanın namlusu
usulca dizlerine
döktüğü karanlıktı
tapınaklardaki rahibeleri ayartan
çağırıyordu cehenneme bilinmezliğin can suyu
kapıların arasından.
Ümit Şener TA

10.21.2.1 Ümit Sener TA

Ümit Şener TA

1974 yılında Hollanda'da doğdu. Lise eğitimini Adana'da, Üniversite eğitimini Marmara Üniversitesi Psikoloji bölümünde tamamladı. Şiirleri Berfin Bahar, Ağır Ol Bay Düzyazı, Martı gibi dergilerde yer aldı. Şiir ve öykü yazmayı sürdürmektedir.

10.21.2.1 ÜSÜDÜM

ÜŞÜDÜM
uzaktan yakalanır bazı düşler
bardak gibi kırılır dün
parçalarını kibrit kutularında saklar çocuk
uyanıp baktığında çoğalır
sığmadı bir yere anılarım
çoğalmadı uykusuz dolaşmalarda
avundum duvarlardaki gölgeleriyle
kadınım üşüdüm sabaha kadar
Ümit Şener TA

10.21.2.1 ÜSÜYEN SEVISME

ÜŞÜYEN SEVİŞME
yan yana gelmez bedenler
kusurlu caddeler değil
sana gelemeyişim
beni avutamaz gece sevdaları
günahları seven kadınlar değil
dönmez o çocuk
sevdalı kentlerin kucağına
ellerini tutmaz kibrit satan kızların
sen düşlerini yaz ıslanan yapraklara
seviş günahını unutarak üşümelerin
sıcacık girdiğin yataklarda,

dön-me-yeceğim
Ümit Şener TA

10.22 V

10.22.1 VASFI MAHIR KOCATÜRK

10.22.1.1 Vasfi Mahir KOCATÜRK

Vasfi Mahir KOCATÜRK

1907 yılında Gümüşhane'de doğdu, 17 Temmuz 1961 tarihinde Ankara'da öldü. Mülkiye Mektebi'ni bitirdikten
sonra, edebiyat öğretmenlik, müdürlük, maarif müfettişliği yaptı.

Yedi Meşale topluluğu içinde yer aldı. Halk şiiri geleneğinden yararlandı, kahramanlık şiirleriyle ilgi uyandırdı.

YAPITLARI

Dağların Derdi (1928)
Tunç Sesleri (1935)
Geçmiş Geceler (1936)
Bizim Türküler (1937)
Ergenekon (1941)

10.22.1.2 SAIRIN ÖLÜMÜ

ŞAİRİN ÖLÜMÜ
Ne bir damla gözyaşı, ne yerde yaslı bir mum;
Hazin, loş odalarda ölümü sevmiyorum.
Bir çığ sesiyle nasıl inlerse bir uçurum
Benim öyle verecek kalbim son nefesini...
Titreyen dallarını açıp göklere kadar,
Hıçkıracak ney gibi sülün boylu kavaklar,

Talihimin göğsümde hapsettiği canavar
Derin çıtırtılarla kıracak mahpesini...
Ardımda binbir gönül, ıstırabımdan derin,
Matemini tutacak bir mukaddes kederin;
Ölümün gösterecek dünyaya ölümlerin
Hem en şereflisini, hem de en mukaddesini...
Gözlerim çektiğimi ifşa etmese bile
Kalbimden ayrılınca ruhum gelecek dile:
Yüzbin yıllık kâinat hummalı bir vecd ile
Dinleyecek ilk defa ıstırabın sesini...
Her gün bir parça daha fazla yalçınlaşarak
Bir uçurum olunca bana sevdiğim kucak,
Fırtınalı göklerden ölümüm andıracak,
Yıldırımla vurulmuş kartalın düşmesini...
Vasfi Mahir KOCATÜRK

10.22.2 VEDAT TÜRKALI

10.22.2.1 950'DEN NOTLAR

950'DEN NOTLAR

Yüce dağ başları dumanlı dumanlı
Irmaklar yorgun ağır
İnsanlar yapayalnız
Nedir üstümüzdeki bu karanlık bulut
Irgatın akşamlara kadar düşündüğü nedir
Yabancı bandıralar bayraklar emirler
Ne maviliklerde ferahlık ne toprakta güven
yurda ölüm tüccarları kurulmuş
Bu vatan bu millet bu bayrak
Satılmaz diyenden hesap sorulmuş
Yollar fabrikalar tarlalar
Bir hançer altında amansız
Dağ taş haber bekler hürriyetten
Nedir bu toprakların bitmeyen çilesi
Nedir nedir nedir
Bu gün karanlıkta apansız
Bir çığlık yükseldi memleketten
Ben bayraksız hürriyettsiz neylerim dedi
Kınalı keklikler uçtu düz ovalardan tabur tabur

Yabancı bu memlekette işin ne
Yerin altında damar damar madenlerimiz var
Bizi bekler
Götürüp top dökemezsin
Dağlarımız ırmaklarımız bize göredir
Tarlalarımız bize kadar
Ekemezsin
Bizim bu toprak için
Bu topraklarda dökülecek kanlarımız var
Elini kolunu sallayarak bu memlekette
Giremezsin çıkamazsın
Biliriz yağmaya geldin yabancı
Senin bu memlekette işin ne

Biliyorum bir gün karanlıkta
Kesecekler yolumuzu
Ya siz çocuklar
Nasıl anlatmalı sizlere olup bitecekleri
Çocuklar bizim dediğimiz
Yüzümüze utanç duymadan bakmaktır
Mal değil mülk değil istediğimiz
Size namuslu bir dünya bırakmaktır

Vedat TÜRKALİ

10.22.2.2 CEZAEVINDE BARIS TÜRKÜSÜ

CEZAEVİNDE BARIŞ TÜRKÜSÜ

Kalkın kardeşler ışıklar görünmeye başladı
Eski duvarlar değil bu duvarlar
Bir ak kuş gelip kondu kara çatıya
Dünyayı böylesine sardı mı kollar
Ne etsin kelepçe neylesin zincir
Kaç kez gösterdi tarih aldatmayacak bizi
Bu denizli kuşlu dünyada
Bir tek acılar mıdır payımıza düşen
Dökülsün yollara beş kıtada
Ekmek de özgürlük de barışın gülleridir
Yumuk elli bebekler pencerelerde bekliyor

Dünyayı çepeçevre kuşatan barış kervanlarını
Çelik canavarlar gibi tanklar değil
Caddelere yakışan özgürlük ekmek türküleridir

Limanlar barışla çalkalanmış
Çöller dağlar stepler denizler barış fırtınasında
Resimler gördük cezaevlerine yakışmayan
Kitaplar dergiler gazeteler dolusu
Siz bir meydan dolusu gülen esmer kardeşlerim
Kara güller gibi açılmıştınız bir sabah aydınlığında
Asya barış diyor Afrika barış diyor
Elde silah barış diyor
Seren direğinde ufuklara bakan gemici
Avrupalı çıkmış toplama kampından
Ekmek barış türküleri bekliyor
Bombardıman uçakları değil
Karşısına dikilmiş ölüm tüccarlarının
Dünya barış diyor
Sevmek yaratmak yaşamak nedir
Görelim milyara yakın korkusuz cıvıl cıvıl
Görelim Kore'den Çekoslavakya'ya kadar
Düşlerimiz ellerimiz sizinledir
Barış sizinledir

Bu taş duvarlar bu demir parmaklık kardeş
Van Gölünden Ağrıdan Ergene Irmağına
Çürüyüp dökülmüş karanlıkta kökleri
Mapusane bahçesinde el kadar mavilik
Bir zaman gerili dursun başımızda
Gardiyanlar dolaşsın daha bir zaman
Parmaklık hükmünü yürütsün
Çiçeklerle donatacak kollarını bahar dalları gibi
Karanlıkta barış kervanlarını bekleyen
Çileden çileye batmış senin emekçi halkındır
Yirmisinde bir delikanlı gibi dalıp maviliklere
Yirmisinde bir delikanlı gibi
Dudaklarından öpeceğim gün
Masmavi özgürlüğün
İnan ki yakındır

Vedat TÜRKALİ

10.22.2.3 SULTANAHMET CEZAEVI

SULTANAHMET CEZAEVİ

Sabah serinliği gün ağarıyor
Demir taş küf yosun
Sen böyle gecenin ortasında
olan bitenden habersiz
Uyuyor musun?

Güvercin sesi çocuk sesi tren sesi
Parmaklıklara yakışmayan ne varsa
Duvarlarında

Güneş bütün gün çağıradursun
Elden ne gelir
Yaşamak böyle kanlı akarsa
Maviliğin dibinde böyle gözyaşalrı
Kirli ağır durgun
Daha bir süre akıp gidecek Duvarlarında

Vedat TÜRKALİ

10.22.2.4 ISTANBUL

İSTANBUL

Salkım salkım tan yelleri estiğinde
Mavi patiskaları yırtan gemilerinle
Uzaktan seni düşünürüm İstanbul
Binbir direkli Halicinde akşam
Adalarında bahar
Süleymaniyende güneş
Hey sen güzelsin kavgamızın şehri

Ve uzaklardan seni düşündüğüm bugünlerde
Bakışlarımda akşam karanlığın
Kulaklarımda sesin İstanbul

Ve uzaklardan
Ve uzaklardan seni düşündüğüm bugünlerde
Sen şimdi haramilerin elindesin İstanbul

Plajlarında karaborsacılar
Yağlı gövdelerini kuma sermiştir.
Kürtajlı genç kızlar cilve yapar karşılarında
Balıkpazarında depoya kaçırılan fasulyanın
Meyvesini birlikte devşirirler
Sen şimdi haramilerin elindesin İstanbul

Et tereyağı şeker
Padişahın üç oğludur kenar mahallelerinde
Yumurta masalıyla büyütülür çocukların
Hürriyet yok
Ekmek yok
Hak yok
Kolların ardından bağlandı
Kesildi yolbaşların
Haramilerin gayrısına yaşamak yok

Almış dizginleri eline
Bir avuç vurguncu müteahhit toprak ağası
Onların kemik yalayan dostları
Onların sazı cazı villası doktoru dişçisi
Ve sen esnaf sen söyle sen memur sen entellektüel
Ve sen
Ve sen haktan bahseden Ortaköyün Cibalinin işçisi
Seni öldürürler
Seni sürerler
Buhranlar senin sırtından geçiştirilir
İpek şiltelerin istakozların
ve ahmak selameti için
Hakkında idam hükümleri verilir

Haktan bahseden namuslu insanları
Yağmurlu bir mart akşamı topladılar

Karanlık mahzenlerinde şehrin
Cellatlara gün doğdu
Kardeşlerin acısıyla yanan bir çift gözün vardır
Bir kalem yazın vardır
Dudaklarını yakan bir çift sözün vardır
Söylenmez

Haramiler kesmiş sokak başlarını
Polisin kırbacı celladın ipi spikerin çenesi baskı makinesi
Haramilerin elinde
Ve mahzenlerinde insanlar bekler
Gönüllerinde kavga gönüllerinde zafer
Bebeklerin hasreti içlerinde gömülü
Can yoldaşlar saklıdır mahzenlerinde

Boşuna çekilmedi bunca acılar İstanbul
Bulutların ardında damla damla sesler
Gülen çehreleri ve cesaretleriyle
Arkadaşlar çıktı karşıma
Dindi şakalarımın ağrısı

Bir kadın yoldaş tanırdım
Bir kardeş karısı
Hasta ciğerlerini taşıdığı çelimsiz kemikli omuzları
Ve hüzünlü çehresiyle bebelerini seyrederdi
Cellatlara emir verildiği gün haramilerin sarayında
Gebeliğin dokuzuncu ayında
Aç kurtların varoşlara saldırdığı
Tipili bir gece yarısı
Sırtında çok uzak bir köyden indirdi
Otuzbeş kiloluk sırrımızı
Zafer kanlı zafer kıpkırmızı

Boşuna çekilmedi bunca acılar İstanbul
Bekle bizi
Büyük ve sakin Süleymaniyenle bekle
Parklarınla köprülerinle kulelerinle meydanlarınla
Mavi denizlerine yaslanmış
Beyaz tahta masalı kahvelerinle bekle
Ve bir kuruşa Yenihayat satan
Tophanenin karanlık sokaklarında

Koyunkoyuna yatan
Kirli çocuklarınla bekle bizi
Bekle zafer şarkılarıyla caddelerinden geçişimizi
Bekle dinamiti tarihin
Bekle yumruklarımız
Haramilerin saltanıtını yıksın
Bekle o günler gelsin İstanbul bekle
Sen bize layıksın

Vedat TÜRKALİ

10.22.3 VEYSEL ÇOLAK

10.22.3.1 BIRLIKTE YALNIZLIKLAR

BİRLİKTE YALNIZLIKLAR
Varlığın bir saldırma değilse yorulursun ölmekten
yaşamak dediğin anlamlı bir sıkıntı
ve yıkılmak elbette bir çocuk hırpalanınca
Hep alıngandır ağzındaki şarkılar
bir sabah yaz gümbürtüyle biter, böyle başlar uzaklık
söylenerek anlamaya başlarsın her sağanağı.
Şımarık kiraz ayı, yanında ipek bulundurur
sesin uzun olsun. Yoksa duygular kırışır
bir pusu gibi kurarlar seni.
Soyunuksun hayata. Gelmek gibi gidersin
aşk içinde biriktirirler seni. Aşk!
Yepyeni bir kalkışma. Kendini bu sıtmaya bağışla
buluşturan gökyüzünden.
Eteklerin şehla ama sen derinsin sevgilim
son yağmurda kuşlarını hızlandır.
Aşkla soğutulmuş gecelerdesin,
suya iniyor aklındaki geyikler
yaran durmadan açılıyor
ve oldukça gürültülü kapital
Bir elmadasın, çekirdeğin daha içerde.
Veysel ÇOLAK

10.22.3.2 GIZ

GİZ
Hızla çıktım içinizden, deriniz oldum
yüzünüz gibi değişe değişe maskeler edinen
eskiler edinirken bir Akdeniz günlüğü
suya yazıldığı için sönen ateşten sevgililer...
Kanım bitti, ayrıldım kendimden. Buluştum
nedense korku ve merak, birdenbire karanlık.
Ayrıldım kendimden, anladım tenin verdiği sözü
sonra uzaklıklar ve gökyüzü
mağaralar, yukarı Fırat kolu
kaos ve delta...
Vuruldum, bütün şairlerde ihaneti gördüm
büyük yalanı. Bildim her günün sıkılmak olduğunu
bildim bir ölüm unutmadı doğacak olanı.
Hızla çıktım içinizden, deriniz oldum
eskittiniz birbirinize sürte sürte beni
bölündüm, kimse bilmiyor o kocaman yalnızlıkta
dili kesiktim, bir azınlıktım kendime
Veysel ÇOLAK

10.22.3.3 KANAMA

KANAMA
Kumunu yitirmiş bir çölün hüznü
önemlidir bir düş'ün depreminden
ölümün sevinci her silah sesi
kalbimde çalkalanır bir deniz bunu bilmekten.
Yüzünü yerinde kullanmıyor sevgilim
dalgınlığını da,
onda bir geyiğin dağlar kadar korkusu
kanı görünüyor bir avcının dürbününden
toplardamarında doğurgan bir acı
inciniyor zamansız gökyüzünden.
Sessizlikten öğrenmiş tutkuyu
ayrılıkla şakalaşmaktan
aşkı için şarkıya uğramış durmuş
taş sözcüğünü duyunca kırılan cam gibi paramparça
bir bakıma göz ağrısı.
Çam kokulu dudakları değince ağzıma

kar diner, çiçek açar kasığındaki sudan.
Onu durmadan anımsamak bir kanama mı?
Nereme dokunsanız gül tadında bir sancı.
Veysel ÇOLAK

10.22.3.4 TERLETEN KELIMELER

TERLETEN KELİMELER
Kalabalık bir aşk bu, ortasından bir halk geçiyor
başlatarak kentleri alacakaranlıktan. Ama konumuz gökyüzü
eski bir uygarlık gibi insan. Çağ denilen morg zamanı.
Şimdi bu uykudan ayrılsam; yaşatan yanılgılar
küflü bir tarih, anıları yoran fotoğrafın arabı
duygusal kaçak tütün. Buluşur acılar değişiriz
yanlışımız aşk, konumuz bir kaçağın korkusu
oturur bir yangının dibine, terli sözcükler düşünürüz.
Kalabalık bir aşk bu, ortasından bir halk geçiyor
Yanağı karanfil bir annemi sevmiştim küçükken
alanlar kucakladı onun yerine, çocuklara büyüdük
hep öğrenciydik. Lisede şiir defteri, fakültede slogan
ölümle selamlaşırdık caddelere çıkarak.
Bütün camlarda akan kanın buğusu, özlemin koyu gölgesi
şimdi yalnız bir güvercin annem, daha çok bir kemençe sesi
Yanılgımız aşk, bir halkın yüzünden siliniyor
hızlanıyor hayat, savruluyoruz, dağılıyor yeryüzü.
Denizdeki son yunus da ölüyor. Çalılıkta bir iki serçe
öksürerek ötüyor. Tüccar, işçilere bir günü kırdırıyor
kovalıyor beni yaşadıklarım, o bahar yorgunluğu
bulduğum anlamsızlık, arkadaşlarımın keskin yanılgıları.
Yanlışımız aşk, tam ortasından bir halk geçiyor.
Veysel ÇOLAK

10.22.3.5 Veysel ÇOLAK.htm

Veysel ÇOLAK

Mehmet Pınar ve Göksu Acar imzalarını da kullandı. Raziye Hanım ile Mustafa Çolak'ın oğlu. İlk ve orta öğrenimini Turgutlu'da tamamladı. Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü'nü (1977) , DTCF Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü (1992) bitirdi. 1977'den bu yana Malatya, Manisa ve İzmir'de öğretmenlik

yaptı. Dize adlı şiir dergisini çıkarıyor. TSY ve Edebiyatçılar Derneği, PEN üyesi. İzmir'de yaşıyor.

İlk şiiri 1973'te Demokrat İzmir gazetesinde çıktı. Yeni Dergi, Yarına Doğru, Milliyet Sanat, Yazko, Türkiye Yazıları, Yeni Toplum, Varlık, Ütopiya, Edebiyat ve Eleştiri, Adam Sanat, Dönemeç, İnsan, Broy, Yeni Biçem, Somut, Dize, Demokrat İzmir, Politika, Demokrasi ve Ülkede Gündem gibi dergi ve gazetelerde yayımlanan şiirleriyle tanındı. 1974'te Milliyet Sanat dergisinin düzenlediği "Yılın En Başarılı Genç Şairi" yarışmasında finale kalan dört şairden biriydi. A. Behramoğlu onu "Yeni kuşağın, şiir dili oldukça kişisel ve güç anlaşılır bir temsilcisi" olarak gösterirken, Ş. Kurdakul "coşkunun, sevginin, yaşama bakış biçimlerinin, başkaldırının, çelişkileri bilinçle yorumlamanın yarattığı bir ortamda kuşağın ortak dilinden arınarak kendi dilini yaratma becerisi gösterdi"ğini belirtti. S. Nezir ve M. Cengiz ile birlikte Yenibütün Şiir Hareketi'ni başlatanlar arasında yer aldı.

Ödül: Sen Balık mısın? İle 1979 Almanya II. Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı İyi Çocuk Kitabı (ikincilik): Fotoğraf Arkalıkları ile 1985 Rıfat Ilgaz – Cide Edebiyat Ödülü (ikincilik): Ölüler Diyaloğu ile 1989 Halil Kocagöz Şiir Ödülü; Kalbim Hoşça Kal ile 1996 Sabri Altınel Şiir Ödülü; 1996 Altın Koza Şiir Ödülü; "Mürekkep Zamanlar" dosyasıyla 1996 Ali Rıza Ertan Şiir Ödülü; Güzel Suç ile 2000 Orhon Murat Arıburnu "Turgut Uyar Jüri Özel Ödülü."

Yapıtları: Şiir: Terin Yaktığı Bir Yaradan, İst.: Cem, 1978; Sen Balık mısın? , (çocuk şiirleri) İst.:Can, 1979; Günlerin Yağmurunda, Ank.: Türkiye Yazıları, 1980; Aşkolsun, Ank.: Dayanışma, 1982; Ötesi Yar, İzmir: Dize, 1985; Fotoğraf Arkalıkları, İst.: Çınar, 1985; Ölüler Diyaloğu, İst.:Broy, 1988; Umut Aşktadır, Ank.: Çankaya Belediyesi, 1993; Buz ve Ateş, Ank: Doruk, 1994; Aşkın La Sesi , İst.: Piya, 1995; Giz ve Yara (Toplu Şiirler – I) Ank.: Doruk, 1996; Güzel Suç, İst.: Gendaş, 2000; İkizim Sevgilimdi, İst.: Yön, 2000., Mürekkep Zamanlar, İst., Papirüs y., 2005

Roman: Cinselliğin Kahkahası, İst.: Cep, 1995.

İnceleme: Edip Cansever'de Şairin Kanı, İst.: Papirüs y, 2004; Mürekkebin İçtiği Ses, Ank.: Öteki, 1999; Yabancılaşma ve Öteki Şiir, İst.: Gendaş, 1999., Şiir Nedir ve Nasıl Yazılır, Papirüs y., İstanbul Mart 2004

Kaynaklar: BF (26 nisan 1999): Necatigil, İsimler, 117; Kurdakul, Sözlük, 191

– 192.

YAPITLARI

Terin Yaktığı Bir Yaradan, İst.: Cem, 1978
Sen Balık mısın? , (çocuk şiirleri) İst.:Can, 1979
Günlerin Yağmurunda, Ank.: Türkiye Yazıları, 1980
Aşkolsun, Ank.: Dayanışma, 1982
Ötesi Yar, İzmir: Dize, 1985
Fotoğraf Arkalıkları, İst.: Çınar, 1985
Ölüler Diyaloğu, İst.:Broy, 1988
Umut Aşktadır, Ank.: Çankaya Belediyesi, 1993
Buz ve Ateş, Ank: Doruk, 1994
Aşkın La Sesi, İst.: Piya, 1995
Giz ve Yara (Toplu Şiirler – I) Ank.: Doruk, 1996
Güzel Suç, İst.: Gendaş, 2000
İkizim Sevgilimdi, İst.: Yön, 2000
Mürekkep Zamanlar, İst., Papirüs y., 2005

10.22.3.6 YÜZYÜZE

YÜZYÜZE
Zaman da ölür
Kimse beni bu kentle barıştıramaz
İçimde bilmediğim bir şeyle karşılaşma korkusu
Neye baksam
Sevinçlerim çırpınarak ölüyor
Bir sonu olsun diyorum ama gün uzasın
Bir çocuk çiçeğinin rengini arıyor
Her şey bir yıkıntıya ulanır
İşte kuşatan buğu
Sevişirken kahraman. O günden sonra

Bir okyanus usulca araya girer
Korkak ve başkaldırmaya uzak: İnsan
Sadece acı kalır ve dünyaya eklenir
Sözler ablukada, kalabalık ve küflü
Doğa boşuna isteklenir
Kimsenin aklına özgürlük düşmüyor
Aşkın gün olur, suskunluk eskitilir
Tutup sevemem seni, dağınıktır ellerim.
Seninle olmak hayatımın özrüdür ama
Aşk bir cephe açamıyor kendine.
Veysel ÇOLAK

10.22.4 VEYSEL ÖNGÖREN

10.22.4.1 DÜNYAMIZ

DÜNYAMIZ
Bana bir şarkı söyle
İçinde sesin olsun
Ve çiçek izleri olsun
Seni de severim çiçekleri de
Bana bir şarkı söyle
Bizi konuşan o şarkıyı söyle
Akşam şarkılara yatkın bir andır
Aklın tembel yanını, etin tembel yanını
Bildiğin türlü tembelliği
Alıp getiren akşam
Bizi her gün bulan akşam
Bize hiç danışmadan
Uykuyu hazırlıyan
Başlangıcı olan bir şarkıdır dünya
Söyle
De ki
Bir yeri olmalı insanın
Bir anahtarı
Yüzünü yıkıyacağı su
Erince açık yalnızlığında
Düşünebileceği bu dünyayı
Hiçbir sözünden caymamış
Kendini sokağa bırakmıya hazır
İlişkilerini sevip okşıyarak

Kendi olabileceği o yer
Şarkı pencerelerden duyulduğunda
Dünyaya bir yanıt verebileceği o yer
Henüz sonuna gelmiyen bu dünyada
Adımları yarıda kesilen onun
İnsanın şarkısını de
Veysel ÖNGÖREN

10.22.4.2 HALKIM

HALKIM
Anıları vardır
Halkından;
Yağışlı günleri düşündüren.
Diyarbakır'dan; çitlerden.
Kendini hiç unutmayan Afyon.
Öğrencilikten, futbol ve güreşten.
Yüzülen küçük, dar, coşkun dereler:
Değirmisaz;
Dağlardan kömür çıkaran yırtık giysililer:
gene halkından.
Bütün bunlardan,
Yani temelde,
Bütün hışmıyla
Atların köpük tutan teriyle hem
Huyudur bir Anadolu'lunun:
Dinlemek ve beklemek
Yeryüzü bugün öfkeli
Söyledi diye:
Öfke bilendikçe güzeldir
İnsanlığın kimi günleri de vardır
Halkım
Sen gözük ona
Esirgeme yüzünü
Şefkat yayan sesini
Kalbin mi
Kalbi yani
Kalbi hergün bin kere çarpar
Sabahında ülkenin
Halkım

Konuş
Upuzun yaylaların gözcüsüne
Kalın kabuklu çam gövdesine
Yüksektir ve enli
Sanki
Yoğurt çamcaklıyan yörük kadını kendi
Düşü gelecek günlerimin
Halkım konuş
Dilimizi yansıt ki şiirini tamamlasın
Ki elleriyle yazdığı
Ki kanıdır herşeyi
Tamamlasın da
Her şeyi bilen o şiiri
Her şeyi bilsin çocukları
Benzersiz
Gerektiği yerde duran o şiiri
İnsanları ülkemin
Kaldırın kolunuzu
El ayalarınız ona dönük olsun
Okusun yolunu
Yazgımızı
Bir çiçek gibi açan hayatımızı
Anasını yüreğinin
Dayanmak iki yanlı
Biri
Direnmek
Öbürü
Karşı koymak
Tatdı birini şimdi iştedir, orda
Biz ne kadar çok severiz hayatı
Ve onunla severiz
Ve o şu anda bir gergefin kemik tığını
aramaktadır
Bundandır süzülmüşlüğümüz
Hüznümüz beklediğimizdendir
Ve işte
Anımda bir kasaba
Eskiden, radyoaktivite yokken, daha
Karlı, bir kızın bikri gibi, göngörmüş, gazal
Karlı yolları dümdüz, arzulu ve ak

Nedense bir de bir çift tekerlek izi var
Tekerlekler, arabacı ve kırbaç
"Soğuk hayatla güzeldir" diyor
Bir ihtiyar
Bir ihtiyar anımda, 93 harbi:
"Düşman değildir bizi kıran
Bir sabun bir de soğuk".
Enverî Paşa'ya ikram
Anımda bir ihtiyar ve o
O gencecik bir adamdır kendi adına sığınmıştır
Tek dayanağıdır elleri, andı gibi:
kimseye söylemediği usulca düşündüğü.
O gencecik bir adamdır herkes gibi
Doğuranı var, büyüteni, umut bağlıyanı
O gencecik bir adamdır sevişmeyi bilir şarkı
dinlemeyi
Bir caddede yürümeyi bir pastahanede oturmayı
O gencecik bir adamdır herkes gibi
O gencecik bir adamdır kanıyla büyüten çiçekleri
Halkım
Sen koru onu
Veysel ÖNGÖREN

10.22.4.3 Veysel ÖNGÖREN

Veysel ÖNGÖREN

1931 yılında Diyarbakır'da doğdu, 30 Eylül 1998 tarihinde öldü. Ortaöğrenimini Afyon Lisesi'nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi'nde Felsefe üzerine yüksek öğrenim gördü. Vatan gazetesi ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda çalıştı. Dost, Türk Dili, Sanat Rehberi, Su, Yeni Ufuklar, Türkiye Yazıları, Ulus gibi dergi ve gazetelerde yazdı.

YAPITLARI

Remo ile Salo (1979)

Vay Gözüm (1981)
Remtelebe (1982)
Koca Ülke (1983)
Arif'in Kızı (1987)

10.23 Y

10.23.1 YAHYA KEMAL BEYATLI

10.23.1.1 AKINCILAR

AKINCILAR
Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
Haykırdı, ak tolgalı beylerbeyi "İlerle!"
Bir yaz günü geçtik Tuna'dan kafilelerle
Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiği yoldan
Bir gün yine doludizgin atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla
Cennette bu gün gülleri açmış görürüz de
Hâlâ o kızıl hâtıra gitmez gözümüzde
Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2 AKSAM MÛSIKÎSI

AKŞAM MÛSIKÎSİ
Kandilli'de, eski bahçelerde,
Akşam kapanınca perde perde,
Bir hatıra zevki var kederde.
Artık ne gelen, ne beklenen var;
Tenhâ yolun ortasında rüzgâr
Teşrin yapraklarıyle oynar.
Gittikçe derinleşir saatler,
Rikkatle, yavaş yavaş ve yer yer
Sessizlik dâima ilerler.
Ürperme verir hayâle sık sık,
Hep bir kapıdan giren karanlık,
Çok belli ayak sesinden artık.

Gözlerden uzaklaşınca dünyâ
Bin bir geceden birinde gûyâ
Başlar rü'yâ içinde rü'yâ.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.3 ATIK-VALDE'DEN INEN SOKAKTA

ATİK-VALDE'DEN İNEN SOKAKTA
Nihad Sami Banarlı'ya
İftardan önce gittim Atik-Valde semtine,
Kaç def'a geçtiğim bu sokaklar, bugün yine,
Sessizdiler. Fakat Ramazan mâneviyyeti
Bir tatlı intizâra çevirmiş sükûneti;
Semtin oruçlu halkı, süzülmüş benizliler,
Sessizce çarşıdan dönüyorlar birer birer;
Bakkalda bekleşen fıkarâ kızcağızları
Az çok yakından sezdiriyor top ve iftarı.
Meydanda kimse kalmadı artık bütün bütün;
Bir top gürültüsüyle bu sâhilde bitti gün.
Top gürleyip oruç bozulan lâhzadan beri,
Bir nurlu neş'e kapladı kerpiçten evleri.
Yârab nasıl ferahlı bu âlem, nasıl temiz!
Tenhâ sokakta kaldım oruçsuz ve neş'esiz.
Yurdun bu iftarından uzak kalmanın gamı
Hadsiz yaşattı rûhuma bir gurbet akşamı.
Bir tek düşünce oldu tesellî bu derdime;
Az çok ferahladım ve dedim kendi kendime:
"Onlardan ayrılış bana her an üzüntüdür;
Madem ki böyle duygularım kaldı, çok şükür."
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.4 AÇIK DENIZ

AÇIK DENİZ
Balkan şehirlerinde geçerken çocukluğum;
Her lâhza bir alev gibi hasretti duyduğum.
Kalbimde vardı "Byron"u bedbaht eden melâl
Gezdim o yaşta dağları, hulyâm içinde lâl...
Aldım Rakofça kırlarının hür havâsını,
Duydum, akıncı cedlerimin ihtirâsını,

Her yaz, şimâle doğru asırlarca bir koşu...
Bağrımda bir akis gibi kalmış uğultulu...
Mağlûpken ordu, yaslı dururken bütün vatan,
Rü'yâma girdi her gece bir fâtihâne zan.
Hicretlerin bakıyyesi hicranlı duygular...
Mahzun hudutların ötesinden akan sular,
Gönlümde hep o zanla berâber çağıldadı,
Bildim nedir ufuktaki sonsuzluğun tadı!
Bir gün dedim ki "istemem artık ne yer ne yâr!"
Çıktım sürekli gurbete, gezdim diyar diyar;
Gittim son diyâra ki serhaddidir yerin,
Hâlâ dilimdedir tuzu engin denizlerin!
Garbin ucunda, son kıyıdan en gürültülü
Bir med zamânı, gökyüzü kurşunla örtülü,
Gördüm deniz dedikleri bin başlı ejderi;
Gördüm güzel vücûdunu zümrütliyen deri
Keskin bir ürperişle kımıldadı anbean;
Baktım ve anladım ki o ejderdi canlanan.
Sonsuz ufuktan âh o ne coşkun gelişti o!
Birden nasıl toparlanarak kükremişti o!
Yelken, vapur ne varsa kaçışmış limanlara,
Yalnız onundu koskoca meydan ve manzara!
Yalnız o kalmış ortada, âsi ve bağrı hûn,
Bin mağra ağzı açmış, ulurken uzun uzun...
Sezdim bir âşina gibi, heybetli hüznünü!
Rûhunla karşı karşıya kaldım o med günü,
Şekvânı dinledim, ezelî muztarip deniz!
Duydum ki rûhumuzla bu gurbette sendeniz,
Dindirmez anladım bunu hiç bir güzel kıyı;
Bir bitmeyen susuzluğa benzer bu ağrıyı.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.5 BEDRI'YE MISRALAR

BEDRİ'YE MISRALAR

Gelmek'çün ikinci bir hayata,
Bir gün dönüş olsa ahretten;
Her ruh açılıp da kainata,

Keyfince semada bulsa mesken;
Talih bana dönse, nazikane;
Bir yıldızı verse malikane;
Bigane kalır o iltifata,
İstanbul'a dönmek isterim ben.

Bin bir tepe yükselen Boğaz'dan
Baktıkça vatan görünsün engin;
Her yıl, bin ömür boyunca, yazdan,
Yelkenler açılsa ufka gergin.
Lakin bu ikinci varlığımda,
Son devrede, ihtiyarlığımda,
Artık çekilince söz ve sazdan,
Ömrüm İç-Erenköyü'nde geçsin.

10.23.1.6 BÜYÜ SIIR

BÜYÜ ŞİİR
Paris'te genç iken koyu Baudelaire'perest idim.
Balkon'la, Yolculuk'la, Güzellik'le mest idim.
Sinmişti şi'ri ruhuma ulvi keder gibi;
Absente damla damla sızan şeker gibi.
Hulyâsının yarattığı iklim o başka yer!
Gür defnelerle çevrili, afyonlu bahçeler...
Her zevki bir haram olan efsunlu cennetin
Koynunda vardı lezzeti bin türlü nimetin.
Bir gün veda edip o diyârın hayatına,
Döndüm bütün bütün vatanın kâinatına.
Lâkin o bahçelerde geçen devreden beri
Kalbimde solmamıştır o şi'rin çiçekleri.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.7 BIR BASKA TEPEDEN

BİR BAŞKA TEPEDEN

Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.
Nice revnaklı şehirler görülür dünyada,
Lakin efsunlu güzellikleri sensin yaratan.
Yaşamıştır derim, en hoş ve uzun rü'yada
Sende çok yıl yaşayan, sende ölen, sende yatan.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.8

BİR SÂKÎ

O muğbeçeyle tanıştımdı Lâle Devri'nde,
Fütâdegânına son bir piyâle devrinde.

On altı yaşına dâhil o şûh-ı Sa'd-âbâd,
Cihânı verdi idi ihtilâle devrinde.

Lisânı şîve-i Şîrâz'dan nümûne idi
Acem-perestî-i Rûm'un imâle devrinde.

Teferrüd etmedi derler nazîri bir sâkî
Cem'in serîrine câlis sülâle devrinde.

Kemâl, Kasr-ı Cinân içre, ser-be-ser bir şeb
O muğbeçeyle tanıştımdı Lâle Devrinde.

10.23.1.9 DENIZ TÜRKÜSÜ

DENİZ TÜRKÜSÜ

Dolu rüzgârla çıkıp ufka giden yelkenli!
Gidişin seçtiğin akşam saatinden belli.
Ömrünün geçtiği sahilden uzaklaştıkça
Ve hayâlinde doğan âleme yaklaştıkça,
Dalga kıvrımları ardında büyür tenhâlık
Başka bir çerçevedir, git gide dünyâ artık.
Daldığın mihveri, gittikçe, sarar başka ziyâ;
Mâvidir her taraf, üstün gece, altın deryâ...
Yol da benzer hem uzun, hem de güzel bir masala
O saatler ki geçer başbaşa yıldızlarla.
Lâkin az sonra lezîz uyku bir encâma varır;
Hilkatin gördüğü rü'yâ biter, etrâf ağarır.
Som gümüşten sular üstünde, giderken ileri
Tâ uzaklarda şafak bir bir açar perdeleri...
Mûsıkîsiyle bir âlem kesilir çalkantı;
Ve nihâyet görünür gök ve deniz saltanatı.
Girdiğin aynada, geçmiş gibi dîğer küreye,
Sorma bir sâniye, şüpheyle, sakın: "Yol nereye?"
Ayılıp neş'eni yükseltici sarhoşluktan,
Yılma korkunç uçurum zannedilen boşluktan
Duy tabîatte biraz sen de ilâh olduğunu,
Rûh erer varlığının zevkine duymakla bunu.
Çıktığın yolda, bugün, yelken açık, yapyalnız,
Gözlerin arkaya çevrilmeyerek, pervâsız,
Yürü! Hür mâviliğin bittiği son hadde kadar!...
İnsan, âlemde hayâl ettiği müddetçe yaşar.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.10 DUYUS VE DÜSÜNÜS

DUYUŞ VE DÜŞÜNÜŞ

Sevdiklerim göçüp gidiyorlar birer birer
Ay geçmiyor ki almayayım gamlı bir haber.
Kalbim zaman zaman bu haberlerle burkulu;
Zihnim düşünceden dağınık, gözlerim dolu.
Kaybetti asrımızda ölüm eski hüznünü,
Lakayd olan mühimsemiyor gamlı bir günü.
Çok şey bilen diyor:'Gidecek her gelen nesil

Ey sade-dil Bu bahsi hayatında böyle bil
Hiç durmadan, hayat öğütür devreden bu çark,
Ölmek sırayladır, sıralanmakta varsa fark.
İlmin derin görüşleri, aklın hükümleri
Doldurmuyor boşalmış olan hisli bir yeri.
Yahya KEMAL

10.23.1.1DÜSÜNCE

DÜŞÜNCE
Ülfet belâlı şey, fakat uzlet sıkıntılı,
Bilmem nasıl geçirmeliyim son beş on yılı?
İnsanlar anlaşıldı. Cihânın da sırrı yok,
Kalsaydı terkeşimde bugün tek bir altın ok
En tatlı bir hayâl için atmazdım ufkuma.
Dalsın yakında gözlerim artık son uykuma!
"Yalnız duyan yaşar" sözü, derler ki, doğrudur
"Yalnız duyan çeker" derim, en doğru söz budur.
Gördüm ve anladım yaşamak mâcerâsını,
Bâkiyse rûh eğer dilemezdim bekasını.
Hulyâsı kalmayınca hayâtın ne zevki var?
Bitsin, hayırlısıyla, bu beyhûde sonbahar!
Ölmek değildir ömrümüzün en fecî işi,
Müşkül budur ki ölmeden evvel ölür kişi.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.1ENDÜLÜS'TE RAKS

ENDÜLÜS'TE RAKS
Zil, şal ve gül. Bu bahçede raksın bütün hızı...
Şevk akşamında Endülüs üç defa kırmızı...
Aşkın sihirli şarkısı yüzlerce dildedir.
İspanya neş'esiyle bu akşam bu zildedir.
Yelpaze çevrilir gibi birden dönüşleri,
İşveyle devriliş, saçılış, örtünüşleri...
Her rengi istemez gözümüz şimdi aldadır;
İspanya dalga dalga bu akşam bu şaldadır.
Alnında halka halkadır aşüfte kâkülü,
Göğsünde yosma Gırnata'nın en güzel gülü...
Altın kadeh her elde, güneş her gönüldedir

İspanya varlığıyla bu akşam bu güldedir.
Raks ortasında bir durup oynar, yürür gibi;
Bir baş çevirmesiyle bakar öldürür gibi...
Gül tenli, kor dudaklı, kömür gözlü, sürmeli...
Şeytan diyor ki, sarmalı, yüz kerre öpmeli...
Gözler kamaştıran şala, meftun eden güle,
Her kalbi dolduran zile, her sineden: "Ole!"
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.1 ERENKÖYÜ'NDE BAHAR

ERENKÖYÜ'NDE BAHAR
Cânan aramızda bir adındı,
Şîrin gibi hüsn ü âna unvan,
Bir sahile hem şerefti hem şan,
Çok kerre hayâlimizde cânan
Bir şi'ri hatırlatan kadındı.
Doğmuştu içimde tâ derinden
Yıldızları mâvi bir semânın;
Hazzıyla harâb idim edânın,
Hâlâ mütehayyilim sadânın
Gönlümde kalan akislerinden.
Mevsim iyi, kâinât iyiydi;
Yıldızlar o yanda, biz bu yanda,
Hulyâ gibi hoş geçen zamanda
Sandım ki güzelliğin cihanda
Bir saltanatın güzelliğiydi.
İstanbul'un öyledir bahârı;
Bir aşk oluverdi âşinâlık...
Aylarca hayâl içinde kaldık;
Zannımca Erenköyü'nde artık
Görmez felek öyle bir bahârı.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.1 EYLÜL SONU

EYLÜL SONU
Günler kısaldı... Kanlıca'nın ihtiyarları
Bir bir hatırlamakta geçen sonbaharları.
Yalnız bu semti sevmek için ömrümüz kısa...

Yazlar yavaşça bitmese, günler kısalmasa...
İçtik bu nâdir içki'yi yıllarca kanmadık...
Bir böyle zevke tek bir ömür yetmiyor, yazık!
Ölmek kaderde var, bize ürküntü vermiyor;
Lâkin vatandan ayrılışın ıztırâbı zor.
Hiç dönmemek ölüm gecesinden bu sâhile,
Bitmez bir özleyiştir, ölümden beter bile.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.15

EZAN

Emr-i bülendsin ey Ezan-ı Muhammedi.
Kafi değl sadana Cihan-ı Muhammedi.
Sultan Selim-i Evvel'i ram etmeyip ecel,
Fethetmeliydi alemi Şan-ı Muhammedi.
Gök nura garkolur nice yüzbin minareden
Şehbal açınca Ruh-u Revan-ı Muhammedi
Ervah cümleten görür Allah-ü Ekber'İ
Akseyleyince arşa Lisan-ı Muhammedi

10.23.1.16

FANİ ÖMÜR BİTER BİR UZUN SONBAHAR OLUR

Fani ömür biter, bir uzun sonbahar olur.
Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, tarümar olur.
Mevsim boyunca kendini hissettirirveda;
Artık bu dağdağayla uğuldar deniz ve dağ.

Teşrinlerinbu hüznü geçer ta iliklere.
Anlar ki yolcu, yol görünür serviliklere.

Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya.
Ruh öyle yollanır uyanılmaz bir uykuya,
Duymaz bu anda taşgibi kalbinde bir sızı;
Farketmez anne toprak ölüm maceramızı.

10.23.1.17GECE BESTESI

GECE BESTESİ
O kuş en kuytu bahçelerde öter;
Sarmaşıklarla yüklü vâdîde;
Hiç bir el değmemiş ağaçlarda;
Geceden tâ şafak sökünceye dek
Yükselir perde perde içli sesi;
En uzun nağmesiyle, bir müddet,
Gaşyeder yer yüzünde dinliyeni;
Bir zaman gök yüzünde yalnız o ses,
O terennüm kalır;
Gaşyolur dinledikçe yaldızlar.
O kuş ancak bahâr olunca gelir;
Nerelerden gelir?
Kimse bilmez, bu bir muammâdır;
Bahâr erince sona
Kaybolur, başka bir bahara kadar.
O kuşun ömrü, bir güzel gecede,
Bir güzel beste söylemekle geçer.
O kuş en kuytu bahçelerde öter;
Hayâl içinde yaşar,
Hayâl içinde ölür.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.18GECE

GECE
Kandilli yüzerken uykularda

Mehtâbı sürükledik sularda...
Bir yoldu parıldayan, gümüşten,
Gittik...Bahs açmadık dönüşten.
Hulyâ tepeler, hayâl ağaçlar...
Durgun suda dinlenen yamaçlar...
Mevsim sonu öyle bir zaman ki
Gaaip bir mûsıkîydi sanki.
Gitmiş kaybolmuşuz uzakta,
Rü'yâ sona ermeden şafakta...
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.1 GEÇMIS YAZ

GEÇMİŞ YAZ
Rü'yâ gibi bir yazdı. Yarattın hevesinle,
Her ânını, her rengini, her şi'rini hazdan.
Hâlâ doludur bahçeler en tatlı sesinle!
Bir gün, bir uzak hatıra özlersen o yazdan
Körfezdeki dalgın suya bir bak, göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtâb... iri güller... ve senin en güzel aksin...
Velhasıl o rü'yâ duruyor yerli yerinde!
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2 GÜFTESIZ BESTE

GÜFTESİZ BESTE
Sizi dün bekledim o yollarda
Ki gezindikdi bir zaman karda,
Kararan gözlerimle rüzgarda
Sizi dün bekledim o yollarda!...
Sanıyordum unuttunuz adımı,
Dediniz hissedince maksadımı:
"Beni hala bu genç unutmadı mı
Ki bugün bekliyor bu yollarda?"
Nice sevdalılarla sevgililer
Aşkı yollarda böyle beklediler!
Nice sevdalılar da var ki diler
Akşam olsun bu kuytu yollarda!...
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2:HAYÂL BESTE

HAYÂL BESTE
Roma'nın şarkını fethettiğin andan sonra,
Yüce dağlar gibidir gördüğün iş, Türk oğlu!
Girdiğin yerde asırlarca kalıştan başka,
Kurduğun devlet asırlarca muzaffer yürüdü.
Tâlihinin döndüğü en korkulu yıllarda bile,
Yürüyen düşmanı son hamlede döktün denize.
Açtığın ülkede, yoktan yaratış kudretini,
Azminin kurduğu yüzlerce şehirden fazla,
İri firûzeye benzer nice gök kubbeyle,
Dehre aksettiriyor, gerçi, büyük mîmârî;
Bu eserler seni göstermeğe kâfî diyemem.
Şi're aksettirebilseydin eğer, dinlerdin,
Yüz fetih şi'ri, okundukça, çelik tellerden.
Resm'e aksettirebilseydin eğer, ömrünce,
Ebedî cedleri karşında görürdün canlı.
Gönlüm isterdi ki mâzini dirilten san'at,
Sana târihini her lâhza hayâl ettirsin.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2:HAYÂL SEHIR

HAYÂL ŞEHİR
Git bu mevsimde, gurup vakti, Cihangir'den bak!
Bir zaman kendini karşındaki rü'yâya bırak!
Başkadır çünkü bu akşam bütün akşamlardan;
Güneşin vehmi saraylar yaratır camlardan;
O ilâh isteyip eğlence hayalhânesine,
Çevirir camları birden peri kâşânesine.
Som ateşten bu saraylarla bütün karşı yaka
Benzer üç bin sene evvelki mutantan şarka.
Mestolup içtiği altın şarabın zevkinden,
Elde bir kırmızı kâseyle ufuktan çekilen,
Nice yüz bin senedir şarkın ışık mîmarı
Böyle mâmûr eder ettikçe hayâl Üsküdar'ı.

O ilâhın bütün ilhâmı fakat ânîdir;
Bu ateşten yaratılmış yapılar fânîdir;
Kaybolur hepsi de bir anda kararmakla batı.
Az sürer gerçi fakîr Üsküdar'ın saltanatı;
Esef etmez güneşin şimdi neler yıktığına;
Serviler şehri dalar kendi iç aydınlığına,
Ezelî mağrifetin böyle bir iklîminde
Altının göz boyamaz kalpı kadar hâlisi de.
Halkının hilkati her semtini bir cennet eden
Karşı sâhilde, karanlıkta kalan her tepeden,
Gece, birçok fıkarâ evlerinin lâmbaları
En sahîh aynadan aksettiriyor Üsküdar'ı

10.23.1.23

HAZAN BAHÇELERİ

Kalbim yine üzgün, seni andımda derinden
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden
Yorgun ve kırılmış gibi en ince yerinden
Geçtim yine dün eski hazan behçelerinden

Senden boşalan bağrıma gözyaşları dolmuş
Gördümki yazın bastığımız otları solmuş
Son demde bu mevsim gibi benzimde kül olmuş
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden

10.23.1.24 ITRÎ

ITRÎ
Rıfkı Melûl Meriç'e
Büyük Itrî'ye eskiler derler,
Bizim öz mûsıkîmizin pîri;
O kadar halkı sevkedip yer yer,

O şafak vaktinin cihangîri,
Nice bayramların sabâh erken,
Göğü, top sesleriyle gürlerken,
Söylemiş saltanatlı Tekbîr'i.
Tâ Budin'den Irâk'a, Mısr'a kadar,
Fethedilmiş uzak diyarlardan,
Vatan üstünde hür esen rüzgâr,
Ses götürmüş bütün baharlardan.
O dehâ öyle toplamış ki bizi,
Yedi yüz yıl süren hikâyemizi
Dinlemiş ihtiyar çınarlardan.
Mûsıkîsinde bir taraftan dîn,
Bir taraftan bütün hayât akmış;
Her taraftan, Boğaz, o şehrâyîn,
Mâvi Tunca'yla gür Fırât akmış.
Nice seslerle, gök ve yerlerimiz,
Hüznümüz, şevkimiz, zaferlerimiz,
Bize benzer o kâinât akmış.
Çok zaman dinledim Nevâ-Kâr'ı,
Bir terennüm ki hem geniş, hem şûh:
Dağılırken "Nevâ"nın esrârı,
Başlıyor şark ufuklarında vuzûh;
Mest olup sözlerinde her heceden,
Yola düşmüş, birer birer, geceden
Yürüyor fecre elli milyon rûh.
Kıskanıp gizlemiş kazâ ve kader
Belki binden ziyâde bestesini,
Bize mîrâsı kaldı yirmi eser.
"Nât"ıdır en mehîbi, en derini.
Vâkıâ ney, kudüm gelince dile,
Hızlanan mevlevî semâıyle
Yedi kat arşa çıkmış "Âyîn"i.
O ki bir ihtişamlı dünyâya
Ses ve tel kudretiyle hâkimdi;
Âdetâ benziyor muammâya;
Ulemâmız da bilmiyor kimdi?
O eserler bugün defîne midir?
Ebediyyette bir hazîne midir?
Bir bilen var mı? Nerdeler şimdi?
Öyle bir mûsıkîyi örten ölüm,

Bir tesellî bırakmaz insanda.
Muhtemel görmüyor henüz gönlüm;
Çok saatler geçince hicranda,
Düşülür bir hayâle, zevk alınır:
Belki hâlâ o besteler çalınır,
Gemiler geçmiyen bir ummanda.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2 KAR MÛSIKÎLERI

KAR MÛSIKÎLERİ
Varşova 1927
Bin yıldan uzun bir gecenin bestesidir bu.
Bin yıl sürecek zannedilen kar sesidir bu.
Bir kuytu manastırda duâlar gibi gamlı,
Yüzlerce ağızdan koro hâlinde devamlı,
Bir erganun âhengi yayılmakta derinden...
Duydumsa da zevk almadım İslav kederinden.
Zihnim bu şehirden, bu devirden çok uzakta,
Tanbûri Cemil Bey çalıyor eski plâkta.
Birdenbire mes'ûdum işitmek hevesiyle
Gönlüm dolu İstanbul'un en özlü sesiyle.
Sandım ki uzaklaştı yağan kar ve karanlık,
Uykumda bütün bir gece Körfez'deyim artık!
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2 KOCA MUSTÂPASA

KOCA MUSTÂPAŞA
Koca Mustâpaşa! Ücrâ ve fakîr Istanbul!
Tâ fetihten beri mü'min, mütevekkil, yoksul,
Hüznü bir zevk edinenler yaşıyorlar burada.
Kaldım onlarla bütün gün bu güzel rü'yâda.
Öyle sinmiş bu vatan semtine milliyyetimiz
Ki biziz hem görülen, hem duyulan, yalnız biz.
Mânevî çerçeve beş yüz senedir hep berrak;
Yaşıyanlar değil Allâh'a gidenlerden uzak.
Bir bahar yağmuru yağmış da açılmış havayı
Hisseden kimse hakîkat sanıyor hulyâyı.
Ahiret öyle yakın seyredilen manzarada,

O kadar komşu ki dünyâya duvar yok arada,
Geçer insan bir adım atsa birinden birine,
Kavuşur karşıda kaybettiği bir sevdiğine.
Serviliklerde sükûn, yolda sükûn, evde sükûn.
Bu taraf sanki bu halkıyle ezelden meskûn.
Bir afif âile sessizliği var evlerde;
Örtüyor fakrı asâletle çekilmiş perde.
Kaldırımsız, daracık, iğri sokak, doğru sokak..
Her geçildikçe basılmış ve düzelmiş toprak.
Kuru ekmekle, bayat peyniri lezzetle yiyen,
Çeşmeden her su içerken: "Şükür Allâh'a" diyen
Yaşıyor sâde maîşetlerin en sâfında;
Rûh esen kuytu mezarlıkların etrâfında.
Bu vatandaş biraz ahşapla, biraz kerpiçten
Yapabilmiş bu güzellikleri birkaç hiçten.
Türk'ün âsûde mizâcıyle Bizans'ın kederi
Karışıp mağrifet iklimi edinmiş bu yeri.
Şu fetih vak'ası, Yârab! Ne büyük mu'cizedir!
Her tecellîsini nakletmek uzundur birbir;
Bir tecellîsi fakat, rûhu saatlerce sarar:
Koca Mustâpaşa var, câmii var, semti de var.
Elli yıl geçtiği günlerde büyük mu'cizeden,
Hak'dan ilhâm ile bir gün o güzel semte giden,
Rum vezîr, eski manastırda ederken secde,
Kalbi çok dolduran îmân ile gelmiş vecde,
Onu, tek Tanrısının mâbedi etmiş de hayâl,
Vakfedip her neye mâlikse, bütün mâl ü menâl,
Bir fetih câmii yapmak dilemiş İslâm'a.
Sebep olmuş bu eser yâd edilir bir nâma.
Dört asırdır inerek câmie nûr üstüne nûr
Yerde bulmuş yaşıyanlar da, ölenler de huzûr.
Ona hâlâ gidilirken geçilir bir yoldan,
Göze çarpar ölüm âyetleri sağdan soldan,
Sarmaşıklar, yazılar, taşlar, ağaçlar karışık;
Hâfız Osman gibi hattatla gömülmüş bir ışık
Bu mezarlıkta siyah toprağı aydınlatıyor;
Belli, kabrinde, O, bir nûra sarılmış yatıyor.
Gece, şi'riyle sararken Koca Mustâpaşa'yı
Seyredenler görür Allâh'a yakın dünyâyı.
Yolda tek tük görünenler çekilir evlerine;

Gece sessizliği semtin yayılır her yerine.
Bir ziyâretçi derin zevk alarak manzaradan,
Unutur semtine yollanmayı artık buradan.
Gizli bir his bana, hâtif gibi, ihtâr ediyor;
Çok yavaş, yalnız içimden duyulan sesle, diyor:
"Gitme! Kal! Sen bu taraf halkına dost insansın;
Onların meşrebi, iklîmi ve ırkındansın.
Gece, her yerdeki efsunlu sükûnundan iyi,
Avutur gamlıyı, teskîn eder endîşeliyi;
Ne ledünnî gecedir! Tâ ağaran vakte kadar,
Bir mücevher gibi Sünbül Sinan'ın rûhu yanar.
Ne saâdet! Bu taraflarda, her ülfetten uzak,
Vatanın fâtihi cedlerle berâber yaşamak!..."
Geç vakit semtime döndüm Koca Mustâpaşa'dan
Kalbim ayrılmadı bir an o güzel rü'yâdan.
Bu muammâyı uzun boylu düşündüm de yine,
Dikkatim hâdisenin vardı derinliklerine;
Bu geniş ülkede, binlerce lâtîf illerde,
Nice yıl, cedlerimiz kökleşerek bir yerde,
Mânevî varlığının resmini çizmiş havaya.
-Ki bugün karşılaşan benzetiyor rü'yâya.-
Kopmuşuz bizler o öz varlık olan manzaradan.
Bahseder gerçi duyanlar bir onulmaz yaradan;
Derler: İnsanda derin bir yaradır köksüzlük;
Budur âlemde hudutsuz ve hazîn öksüzlük.
Sızlatır bâzı saatler dayanılmaz bir acı,
Kökü toprakta kalıp kendi kesilmiş ağacı.
Rûh arar başka tesellî her esen rüzgârda.
Ne yazık! Doğmuyoruz şimdi o topraklarda!
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.27

LEYLA

Gece, Leyla'yı ayin on dördü,
Koyda, tenha, yıkanırken gördü.

"Kız, vücudun ne güzel böyle açık!..
Kız, yakından göreyim sahile çık!.."

Baktı etrafına ürkek, ürkek
Dedi; tenhada bu ses ne olsa gerek?..

"Kız vücudun sari güller gibi ter!.
çık sudan kendini üryan göster!."

Aranırken ayin ölgün sesini
Soğuk ay öptü beyaz ensesini.

Sardı her uzvunu bir ince sizi.
Bu öpüş gül gibi soldurdu kızı,

Soldu, günden güne sessiz soldu.
Dediler hep "kıza bir hal oldu!"

Ta.. içinden geliyor hıçkırığı,
Kalbinin vardı derin bir kırığı,

Yattı, bir ses duyuyormuş gibi lal,
Yattı, aylarca devam etti bu hal.

Simdi sirasira, aksam hüzünü,
Böyle yastıkta görenler yüzünü,

Avuturlarken uzun sözlerle,
O susup Baktı derin gözlerle.

Evi rüzgar gibi bir sır gezdi,
Herkes endişeli, bir şeyi sezdi,

Bir sabah söyledi son sözlerini,
Yumdu dünyaya ela gözlerini.

Koptu evden acı bir vaveyla,
Odalar inledi Leyla - Leyla!.

Geldi köy kızları el bağladılar,
Diz çöküp ağladılar, ağladılar,

Nice günler bu saadetli ölüm;
Oldu çok kimseye bir gizli düğüm.

Nice günler bakarak dalgalara
Dediler "Leyla uğradı nazarca.."

10.23.1.2 MEHLIKA SULTAN

MEHLİKA SULTAN
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Gece şehrin kapısından çıktı:
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Kara sevdalı birer âşıktı.
Bir hayâlet gibi dünya güzeli
Girdiğinden beri rü'yâlarına;
Hepsi meşhur, o muammâ güzeli
Gittiler görmeye Kaf dağlarına.
Hepsi, sırtında aba, günlerce
Gittiler içleri hicranla dolu;
Her günün ufkunu sardıkça gece

Dediler: "Belki bu son akşamdır"
Bu emel gurbetinin yoktur ucu;
Daimâ yollar uzar, kalp üzülür:
Ömrü oldukça yürür her yolcu,
Varmadan menzile bir yerde ölür.
Mehlika'nın kara sevdalıları
Vardılar çıkrığı yok bir kuyuya,
Mehlika'nın kara sevdalıları
Baktılar korkulu gözlerle suya.
Gördüler: "Aynada bir gizli cihân..
Ufku çepçevre ölüm servileri....."
Sandılar doğdu içinden bir ân
O, uzun gözlü, uzun saçlı peri.
Bu hâzin yolcuların en küçüğü
Bir zaman baktı o viran kuyuya.
Ve neden sonra gümüş bir yüzüğü
Parmağından sıyırıp attı suya.
Su çekilmiş gibi rü'yâ oldu!..
Erdiler yolculuğun son demine;
Bir hayâl âlemi peydâ oldu
Göçtüler hep o hayâl âlemine.
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Seneler geçti, henüz gelmediler;
Mehlika Sultan'a âşık yedi genç
Oradan gelmeyecekmiş dediler!..
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.2 MOHAÇ TÜRKÜSÜ

MOHAÇ TÜRKÜSÜ
Bizdik o hücûmun bütün aşkıyla kanatlı;
Bizdik o sabah ilk atılan safta yüz atlı.
Uçtuk Mohaç ufkunda görünmek hevesiyle,
Canlandı o meşhûr ova at kişnemesiyle!
Fethin daha bir ülkeyi parlattığı gündü;
Biz uğruna can verdiğimiz yerde göründü.
Gül yüzlü bir âfetti ki her bûsesi lâle;
Girdik zaferin koynuna, kandık o visâle
Dünyâya vedâ ettik, atıldık dolu dizgin;

En son koşumuzdur bu! Asırlarca bilinsin!
Bir bir açılırken göğe, son def'a yarıştık;
Allâh'a giden yolda meleklerle karıştık.
Geçtik hepimiz dört nala, cennet kapısından;
Gördük ebedî cedleri, bir anda yakından!
Bir bahçedeyiz şimdi şehidlerle berâber;
Bizler gibi olmuş o yiğitlerle berâber.
Lâkin kalacak doğduğumuz toprağa bizden;
Şimşek gibi bir hâtıra nal seslerimizden.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.30

O RÜZGAR

Yaşamak zevki nedir bilmez ölümden korkan!
Gür bir imanla damarlarda ateşten bir kan
Birleşip böyle diyorlardı, derin bir sesle,
Yeri fethetmek için gelmiş o fatih nesle.

Böyle bir dersi alan ruha vatan dar görünür;
Daima başka sefer, başka ufuklar görünür.
O nesil duymuş akın zevkini rüzgarda bile;
Bu duyuş varmış akınlardaki atlarda bile.

Bilmemiş var mı geniş yeryüzünün serhaddi,
Yıkmış ufkunda durup karşı koyan her seddi,
Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgarına.

10.23.1.31

OK

Yavuz Sultan Selim Han'ın önünde
Ok atan ihtiyar Bektaş Subaşı,
Bu yüksek tepeye dikti bu taşı
O gazi hünkarın mutlu gününde..

Vezir, molla, ağa, bey, takım takım
Güneşli bir nisan günü ok attı.
Kimi yayı öptü, kimi fırlattı,
En er kemankese yetti uç atım.

En son Bektaş Ağa çöktü diz üstü.
Titrek elleriyle gererken yayı,
Her yandan bir merak sardı alayı.
Ok uçtu hedefin kalbine düştü.

Hünkar dedi 'Koca, pek yaman saldın,
Eğerci bellisin benim katımda,
Bir sır olsa gerek bu ilk atımda.
Bu sihirli oku nereden aldın? '

İhtiyar elini bağrına soktu,
Dedi İstanbul muhasarası,
Başlarken aldığım gaza yarası,
İçinden çektiğim bu altın oktur..

10.23.1.3 RUBAI

RUBAİ
Bilmem kime yahut neye uyduk gittik
Gâhi meye gâhi neye uyduk gittik
Erbâb-ı zekâ riyayı mezhep bildi
Bizler dili divâneye uyduk gittik
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.3 RÜZGAR

RÜZGAR
Yaşamak zevki nedir bilmez ölümden korkan!
Gür bir imanla damarlarda ateşten bir kan
Birleşip böyle diyorlardı, derin bir sesle,
Yeri fethetmek için gelmiş o fatih nesle.
Böyle bir dersi alan ruha vatan dar görünür;
Daima başka sefer, başka ufuklar görünür.
O nesil duymuş akın zevkini rüzgarda bile;
Bu duyuş varmış akınlardaki atlarda bile.
Bilmemiş var mı geniş yeryüzünün serhaddi,
Yıkmış ufkunda durup karşı koyan her seddi,
Yeni bir ülkede yem vermek için atlarına
Nice bin atlı kapılmıştı fetih rüzgarına.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.3 RINDLERIN AKSAMI

RİNDLERİN AKŞAMI
Dönülmez akşamın ufkundayız.Vakit çok geç;
Bu son fasıldır ey ömrüm nasıl geçersen geç!
Cihana bir daha gelmek hayal edilse bile,
Avunmak istemeyiz öyle bir teselliyle.
Geniş kanatları boşlukta simsiyah açılan
Ve arkasında güneş doğmayan büyük kapıdan
Geçince başlayacak bitmeyen sükunlu gece.
Guruba karşı bu son bahçelerde, keyfince,
Ya şevk içinde harab ol, ya aşk içinde gönül!
Ya lale açmalıdır göğsümüzde yahud gül.

Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.35

RİNDLERİN HAYATI

-Halide Edib'e, sanatta ve fikirde ulvi varlığına derin hürmetle.

Bazen kader, gelen bora halinde zorludur ;
Dağlar nasıl bakarsa siyah ufka öyle bak.
Bazan da cevreden nice bir adem oğludur,
Görmek değil düşünmeğe bigane kal! Bırak!

Dindar adam tevekkülü, rikkatle, herkese
İsa'yı çarmıhında, uzaktan, hatırlatır.
Bir arslan esniyor gibi engin vakar ise
Rind'in belaya karşı kayıtsızlığındandır

10.23.1.36

RİNDLERİN ÖLÜMÜ

Hafız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış;
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle.
Gece; bülbül ağaran vakte kadar ağlarmış
Eski Şiraz'ı hayal ettiren ahengiyle.
Ölüm asude bahar ülkesidir bir rinde;
Gönlü her yerde buhurdan gibi yıllarca tüter.
Ve serin serviler altında kalan kabrinde
Her seher bir gül açar;her gece bir bülbül öter.

Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.37

SES

Günlerce ne gördüm ne de kimseye sordum,
'Yarab! hele kalp ağrılarım durdu!' diyordum.
His var mı bu alemde nekahat gibi tatlı
Gönlüm bu sevincin heyecanıyla kanatlı
Bir taze bahar alemi seyretti felekte,
Mevsim mütehayyil, vakit akşamdı Bebek'te,
Akşam!.. Lekesiz,,saf, iyi bir yüz gibi akşam!..
Ta karşı bayırlarda tutuşmuş iki üç cam;
Sakin koyu,şen cepheli kasrıyle Küçüksu,
Ardında vatan semtinin ormanları kuytu;
Bir neşeli hengamede çepçevre yamaçlar
Hep aynı tehassüsle meyillenmiş ağaçlar
Dalgın duyuyor rüzgarın ahengini dal dal.
Baktım süzülüp geçti açıktan iki sandal.
Bir lahzada bir pancur açılmış gibi yazdan
Bir bestenin engin sesi yükseldi boğazdan
Coşmuş yine bir aşkın uzak hatırasıyla,
Aksetti uyanmış tepelerden sırasıyla,
Dağ dağ o güzel ses bütün etrafı gezindi:
Görmüş ve geçirmiş denizin kalbine sindi.
Ani bir üzüntüyle bu rüyadan uyandım.
Tekrar o alev gömleği giymiş gibi yandım,
Her yerden o,hem aynı bakış ,aynı emelde,
Bir kanlı gül ağzında ve mey kasesi elde;
Her yerden o, hem aynı güzellikte göründü,
Sandım bu biten gün beni ram ettiği gündü.

10.23.1.3ٍ SESSIZ GEMI

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan,
Meçhule giden bir gemi kalkar bu limandan.
Hiç yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil ne de bir kol.
Rıhtımda kalanlar bu seyahatten elemli,
Günlerce siyah ufka bakar gözleri nemli.
Biçare gönüller! Ne giden son gemidir bu!
Hicranlı hayatın ne de son matemidir bu!
Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilmez ki giden sevgililer dönmeyecekler.
Birçok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Birçok seneler geçti; dönen yok seferinden.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.3 SONBAHAR

SONBAHAR

Fânî ömür biter, bir uzun sonbahâr olur.
Yaprak, çiçek ve kuş dağılır, târümâr olur.
Mevsim boyunca kendini hissettirir vedâ;
Artık bu dağdağayla uğuldar deniz ve dağ.
Yazdan kalan ne varsa olurken haşır neşir;
Günler hazinleşir, geceler uhrevîleşir;
Teşrinlerin bu hüznü geçer tâ iliklere.
Anlar ki yolcu, yol görünür serviliklere.
Dünyânın ufku, gözlere gittikçe târ olur,
Her gün sürüklenip yaşamak rûha bâr olur.
İnsan duyar yerin dile gelmiş sükûtunu;
Bir başka mûsıkîye geçiş farzeder bunu;
Teslîm olunca va'desi gelmiş zevâline,
Benzer cihâna gelmeden evvelki hâline.
Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya,
Ruh öyle yollanır uyanılmaz bir uykuya,
Duymaz bu ânda taş gibi kalbinde bir sızı:
Farketmez anne toprak ölüm mâceramızı.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.40

SÜLEYMANİYEDE BAYRAM SABAHI

Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede
Bir mehabetli sabah oldu Süleymaniye'de

Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati,
Dokuz asrında bütün halkı, bütün memleketi

Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan.

Gecenin bitmeğe yüz tuttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanan, yerde ayak sesleridir.

Bir geliş var!.. Ne mübarek, ne garibe alem bu!..
Hava boydan boya binlerce hayaletle dolu...

Her ufuktan bu geliş eski seferlerdendir;
O seferlerle acilmiş nice yerlerdendir.

Bu sükunette karıştıkça karanlıkla ışık
Yürüyor, durmadan, insan ve hayalet karışık;

Kimi gökten, kimi yerden üşüşüp her kapıya,
Giriyor, birbiri ardınca, ilahi yapıya.

Tanrının mabedi her bir tarafından doluyor,

Bu saatlerde Suleymaniye tarih oluyor.

Ordu-milletlerin en cok dogusen, en sarpı
Adamış sevdiği Allah'ına bir böyle yapı.

En güzel mabedi olsun diye en son dinin
Budur öz sekli hayal ettiği mimarinin.

Görebilsin diye sonsuzluğu her yerden iyi,
Seçmiş İstanbul'un ufkunda bu kutsi tepeyi;

Taşımış harcını gazileri, serdariyle,
Taşı yenmiş nice bin isçisi, mimariyle.

Hur ve engin vatanın hem gece, hem gündüzüne,
Uhrevi bir kapı açmış buradan gökyüzüne,

Taam ki geçsin ezeli rahmete ruh orduları..
Bir neferdir bu zafer mabedinin mimari.

Ulu mabede! Seni ancak bu sabah anlıyorum;
Ben de bir varisin olmakla Buğun mağrurum;

Bir zaman hendeseden abide zannettimdi;
Kubben altında bu cumhura bakarken şimdi,

Senelerden beri rü'yada görüp özlediğim
Cedilerin mağfiret iklimine girmiş gibiyim.

Dili bir, gönlü bir, imanı bir insan yığını

Görüyor varlığının bir yere toplandığını;

Büyük Allah'ı anarken bir ağızdan herkes
Nice bin dalgalı Tekbir oluyor tek bir ses;

Yükselen bir nakaratın büyüyen velvelesi,
Nice tuğlarla karışmış nice bin at yelesi!

Gördüm on safta oturmuş nefer esvaplı biri
Dinliyor vecd ile tekrar alınan Tekbirci

Ne kadar saf idi siması bu mu'min neferin!
Kimdi? Banisi mi, mimari mi ulvi eserin?

Taam Malazgirt ovasından yürüyen Turkoğlu
Bu nefer miydi? Derin gözleri yaşlarla dolu,

Yüzü dünyada yiğit yüzlerinin en güzeli,
Çok Büyük bir is görmekle yorulmuş belli;

Hem Büyük yurdu kuran hem koruyan kudretimiz
Her zaman varlığımız, hem kanımız hem etimiz;

Vatanin hem yasayan varisi hem sahibi o,
Görünür halka bu günlerde teselli gibi o,

Hem bu toprakta Buğun, bizde kalan her yerde,
Hem de çoktan beri kaybettiğimiz yerlerde.

Karsı dağlarda tutuşmuş gibi gül bahçeleri,

Koyu bir kırmızılık gökten ayırmakta yeri.

gökte top sesleri var, belli, derinden derine;
Belki yüzlerce şehir sesleniyor birbirine.

Çok yakından mı bu sesler, Çok uzaklardan mı?
Üsküdar'dan mı? Hisardan mı? Kavaklardan mı?

Bursa'dan, Konya'dan, İzmir'den, uzaktan uzağa,
Çarpıyor birbiri ardınca o dağdan bu dağa;

Simdi her merhaleden, Taam Beyazid'dan, Van'dan,
Ayni top sesleri birdir geliyor her yandan.

Ne kadar duygulu, engin ve mübarek bu seher!
Kadın erkek ve çocuk, gönlü dolanlar, yer yer,

Dinliyor hepsi Büyük hatiralar ruzgarini,
Caldiran topları ardınca Mohac toplarını.

Gökte top sesleri, bir bir, nerelerden geliyor?
Mutlaka her biri bir başka zaferden geliyor:

Kova'dan, Nigbolu'dan, Varna'dan, İstanbul'dan..
Anıyor her biri bir vak'ayi heybetle bu an;

Belgrad'dan mı? Budin, Egri ve Uyvar'dan mı?
Son hudutlarda yücelmiş sıra-dağlardan mı?

Deniz ufkunda bu top sesleri nerden geliyor?

Barbaros, belki, donanmayla seferden geliyor!..

Adalar'dan mı? Tunus’san mı, Cezayir'den mı?
Hur ufuklarda donanmış iki yüz pare gemi

Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor;
O mübarek gemiler hangi seherden geliyor?

Ulu mabede karıştım vatanın birliğine.
Çok şükür Tanrıya, Gördüm, bu saatlerde yine

Yaşayanlarla beraber bulunan ervahı.
Doludur gönlüm ışıklarla bu bayram sabahı.

10.23.1.4. SISTE SÖYLENIS

SİSTE SÖYLENİŞ
Birden kapandı birbiri ardınca perdeler...
Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye nerdeler?
Som zümrüt ortasında, muzaffer, akıp giden
Firuze nehri nerde? Bugün saklıdır, neden?
Benzetmek olmasın sana dünyâda bir yeri;
Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri.
Bir devri lânetiyle boğan şairin Sis'i.
Vicdan ve rûh elemlerinin en zehirlisi.
Hulyâma bir eza gibi aksetti bir daha;
-Örtün! Müebbeden uyu! Ey şehr! -O beddua...
Hayır bu hâl uzun süremez, sen yakındasın;
Hâlâ dağılmayan bu sisin arkasındasın.
Sıyrıl, beyaz karanlık içinden, parıl parıl
Berraklığında bilme nedir hafta, ay ve yıl.
Hüznün, ferahlığın bizim olsun kışın, yazın,
Hiç bir zaman kader bizi senden ayırmasın.

10.23.1.42 TELÂKKI

TELÂKKİ

Yollarda kalan gözlerimin nûrunu yordum,
Kimdir o, nasıldır diye rüzgârlara sordum,
Hulyâmı tutan bir büyü var onda diyordum,
Gördüm: Dişi bir parsın elâ gözleri vardı.
Sen miydin o âfet ki dedim, bezm-i ezelde
Bir kanlı gül ağzında ve mey kâsesi elde,
Bir sofrada içtik, ikimiz aynı emelde,
Karşımda uyanmış gibi bir baktı sarardı.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.43

UFUKLAR

Ruh ufuksuz yaşamaz.
Dağlar ufkunda mehabet,
Ova ufkunda huzur,
Deniz ufkunda teselli duyulur.
Yalnız onlarda bulur ruh ezeli lezzetini.
Bu ufuklar avutur ruhu saatlerce, fakat
Bir zaman sonra derinden duyulur yalnızlık.
Ruh arar kendine bir ruh ufku.
Manevi ufku pek engin ulu peygamberler
- Bahsin üstündedir onlar-lakin
Hayli me'ud idiler dünyada;
Yaşıyorlardı havarileri, ashabiyle;
Ne ufuklar! Ne güzel ruh imiş onlar! Yarab!

Annemin na'şını gördümdü;
Bakıyorken bana sabit ve donuk gözlerle,
Acıdan çıldıracaktım.
Aradan elli dokuz yıl geçti.
Ah o sabit bakış el'an yaradır kalbimde,
O yaşarken o semavi, o gülümser gözler
Ne kadar engin ufuklardı bana;
Teneşir tahtası üstünde o gün,
Bakmaz olmuşlardı artık bu bizim dünyaya.

Yaşıyan her fani

Yaşıyan ruh özler,
Her sıkıldıkça arar,
Dar hayatında ya dost ufku, ya canan ufku.

10.23.1.4 UÇUS

UÇUŞ
Uçmakta, konmadan, kıyısız bir denizde rûh;
Benzer mi böyle bir kuşa Tufan içinde Nuh?
Üstünde gök, sürekli bulutlarla, yüklüdür;
Altında gür deniz ki ezelden köpüklüdür.
Çalkantısında dalgası bilmez nedir sayı;
Milyonca dalga sürmede milyonca dalgayı;
Hiç durmayan gürültüsü bir türküdür, geniş,
Milyonca haykırış dolu, milyonca sesleniş.
Yıldızlar ülkesinde açıldıkça yükseğe,
Başlar hayâl edindiği âlem görünmeğe.
Bir rûhu besliyen hava yalnız yukardadır.
Hulyâyı dâima uçuran duygulardadır.
Yalnız bu katta mümkün olur dâimi uçuş.
Her hamlesiyle, rûh, o çelikten kanatlı kuş,
Ufkunda bir dakika görünmeksizin kara,
Hür gökte, hür denizde uçar, hür ufuklara.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.4 VUSLAT

VUSLAT
Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar,
Ömrün bütün ikbalini vuslatta duyanlar,
Bir hazzı tükenmez gece sanmakla zamanı,
Görmezler ufuklarda şafak söktüğü anı.
Gördükleri rü'ya,ezeli bahçedir aşka;
Her mevsimi bir yaz ve esen rüzgarı başka,
Bülbülden o eğlencede feryad işitilmez,
Gül solmayı,mehtab azalıp bitmeği bilmez;
Gök kubbesi her lahza bütün gözlere mavi,
Zenginler o cennette fakirlerle müsavi;
Sevdaları hulyalı havuzlarda serinler,
Sonsuz gibi bir fıskiye ahengini dinler.

Bir ruh o derin bahçede bir def'a yaşarsa,
Boynunda onun kolları,koynunda o varsa,
Dalmışsa,onun saçlarının rayihasiyle.
Sevmekteki efsunu duyar her nefesiyle;
Yıldızları boydan boya doğmuş gibi, varlık,
Bir mu'cize halinde,o gözlerdedir artık;
Kanmaz en uzun buseye,öptükçe susuzdur.
Zira susatan zevk o dudaklardaki tuzdur;
İnsan ne yaratmışsa yaratmıştır o tuzdan,
Bir sır gibidir az çok ilah olduğumuzdan.
Onlar ki bu güller tutuşan bahçededirler.
Bir gün, nereden,hangi tesadüfle gelirler?
Aşk onları sevk ettiği günlerde,kaderden,
Rüzgar gibi bir şevk alır oldukları yerden;
Geldikleri yol... Ömrün ışıktan yoludur o:
Alemde bir akşam ne semavi koşudur o!
Dört atlı o gerdune gelirken dolu dizgin,
Sevmiş iki ruh,ufku görürler daha engin.
Simaları gittikçe parıldar bu zaferle,
Gök her tarafından donanır meş'alelerle.
Bir uykuyu cananla beraber uyuyanlar,
Varlıkta bütün zevki o cennette duyanlar,
Dünyayı unutmuş bulunurken o sularda,
-Zalim saat ihmal edilen vakti çalar da-
Bir an uyanırlarsa leziz uykularından,
Baştan başa,her yer kesilir kapkara zindan.
Bir faciadır böyle bir alemde uyanmak,
Günden güne hicranla bunalmış gibi yanmak.
Ey talih! Ölümden de beterdir bu karanlık;
Ey aşk! O gönüller sana mal oldular artık;
Ey vuslat! O aşıkları efsununa ram et!
Ey tatlı ve ulvi gece! Yıllarca devam et!

Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.4 Yahya Kemal BEYATLI.htm

Yahya Kemal BEYATLI

Asıl adı Ahmed Agâh'tır. 2 Aralık 1884 tarihinde Üsküp'te doğdu, 1 Kasım 1958 tarihinde İstanbul'da ölmüştür. İstanbul'da Vefa İdadisi'ni bitirdikten sonra, Jön Türklere katılmak için Paris'e kaçtı. Paris'te Siyasal Bilgiler Yüksek Okulu'nda öğrenim gördü. Öğretmenlik, öğretim görevlisi, milletvekilli, büyükelçi olarak çalıştı.

Yahya Kemal, yurt dışında edindiği yüksek nitelikli beğeniyle, Batı şiirine yönelme yerine, geleneksel divan şiiri içinde, biçime ağırlık tanıyan, dil işçiliği olağanüstü, yetkin şiirler kazandırmıştır.

YAPITLARI

Kendi Gök Kubbemiz (1961)
Eski Şiirin Rüzgârıyle (1962)
Rubailer ve Hayyam Rubâilerini Türkçe Söyleyiş (1963)
Bitmemiş Şiirler (1976)

ÖDÜLLERİ

1948 İnönü Sanat Armağanı

10.23.1.47

ÂHESTE ÇEK KÜREKLERİ

Âheste çek kürekleri, mehtâb uyanmasın,
Bir âlemi hayâle dalan âb uyanmasın.

Âğuş'u nev-bahâr'da, hâbîdedir cihân;
Sürsün sabâh-ı haşr'e kadar, hâb uyanmasın.

Dursun bu mûsikî-i semâvî içinde sâz,
Leyl-i tarâb'da bir dahî mızrâb uyanmasın.

Ey gül, sükûtâ varmayı emr-eyle bülbüle,

Gülşen'de mest-ü zevk olan ahbâb uyanmasın.

Değmez Kemâl, uyanmaya ikmâl-i ömr içün,
Varsın bu uykudan dil-i bîtâb uyanmasın.

10.23.1.48 ÖZLEYEN

ÖZLEYEN
Gönlümle oturdum da hüzünlendim o yerde,
Sen nerdesin, ey sevgili, yaz günleri nerde!
Dağlar ağarırken konuşurduk tepelerde,
Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde!
Akşam, güneş artık deniz ufkunda silindi,
Hulyâ gibi yalnız gezinenler köye indi,
Ben kaldım, uzaklarda günün sesleri dindi,
Gönlümle, hayâlet gibi, ben kaldım o yerde.
Yahya Kemal BEYATLI

10.23.1.49

ÜSKÜDARIN DOST IŞIKLARI

Ötmekte fecre karşı horozlar birer birer
Geçtikçe her dakika belirmektedir seher.

Bilmem kaçıncı fecri vatan toprağında, biz,
Görmekle şimdi bir yaşatan vecd içindeyiz.

Etrafı okşuyor mayısın taze rüzgârı;
Karşımda köhne Üsküdar'ın dost ışıkları...

Kimlersiniz? Ya bağrı yanık kimselersiniz!

Yâhut da her sabah uyanık kimselersiniz!

Dünya yüzünde, bir sefer olsun, tanışmadan,
Öz çehrenizle sizleri görmekteyim bu an.

Sizlersiniz bu anı ışıklarla Türk eden!
Eksilmesin şu mutlu şafaklar bu ülkeden!

Gönlüm, dilim, kanım ve mizacımla sizdenim
Dünya ve ahirette vatandaşlarım benim.

10.23.1.5 ISTANBUL'UN FETHINI GÖREN

İSTANBUL'UN FETHİNİ GÖREN

Üsküdar Üsküdar, bir ulu rüyayı görenler şehri!
Seni gıpta ile hatırlar vatanın her şehri.

Hepsi der: "Hangi şehir görmüş onun gördüğünü?
Bizim İstanbul'u fethettiğimiz mutlu günü!"

Elli üç gün en mehabetli temaşa idi o!
Sanki halkın uyanık gördüğü rüya idi o!

Şimdi beş yüz sene geçmiş o büyük hatıradan;
Eli üç günde o hengame görülmüş buradan;

Canlanır levhası hala beşer ettikçe hayal;
O zaman ortada, her saniye gerçek bir hal.

Gürlemiş Topkapı'dan bir yeni şiddetle daha
Şanlı namiyle 'Büyük Top' denilen ejderha.

Sarf edilmiş nice kol kuvveti gündüz ve gece,
Karadan sevk edilen yüz gemi geçmiş Haliç'e;

Son günün cengi olurken ne şafakmış o şafak,
Üsküdar, gözleri dolmuş, tepelerden bakarak,

Görmüş İstanbul'a yüz bin meleğin uçtuğunu;
Saklamış durmuş asırlarca hayalinde bunu.

10.23.1.51

ŞARKI 2

Ah eden kimdir bu saat kuytuda
Sustu bülbüller,hıyaban uykuda
Şimdi ay bir serv-i simindir suda
Esme ey bad,esme canan uykuda

Başka aşıklardan almışsan nefes
Başka yerden, başka vadilerden es
Doğmasın ruhunda ani bir heves
Esme gülşenden ki canan uykuda

10.23.1.52

ŞARKI 3

Kalbim yine üzgün seni andım da derinden;
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!
Üzgün ve kırılmış gibi en ince yerinden,
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!

Senden boşalan bağrıma göz yaşları dolmuş!
Gördüm ki yazın bastığımız otlar solmuş.
Son demde bu mevsim gibi benzimde kül olmuş.
Geçtim yine dün eski hazan bahçelerinden!

10.23.1.53 SARKI 1

ŞARKI 1

Dalgın geceler! El ele geldik yarınızda,
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda
Hummalı denizlerden esen rüzgarınızda
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda.

Ben gün gibi yorgun, o sebular gibi ince,
Birdenbire düşdük gibi bir gizli sevince;
Gezdik yürüdük yan yana rüzgarlar esince,
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda

10.23.2 YASIN EROL

10.23.2.1 BIR SIIRIN IZINI SÜRMEK

BİR ŞİİRİN İZİNİ SÜRMEK
Ustaca başlamıştık aşka
Bir yanımızda genç ağaçlar
Bir yanımızda alkış kokan elleriyle insanlar
Biraz daha arasaydık
Kendi başına üşüyen o ağustosu da bulurduk
Senin fal kandırmayan avuçların var
Senin kırmızı şaraba alışkın dudakların
Ve kapılardan önce vardığın insanlar
Benimse üşüyen ellerin için sadece cebim
Seni birgün sokak lambaları ürkek toplanınca necatibey'e
Kapı aralığı gözlere sahip insanlar olsa da yanında
Haritalara sığmadığı için unutulan o ırmağa götüreceğim
Seni bir gün ucuz eşyaların satıldığı bir pazarda
Kargaşaya alışık olmayan gözlerinle
Seni bir gün yağmurda yalnız gezinirken
Kısacık saçlarından tutup dudaklarından öpeceğim
Şeker tadında bir hüzün bırakarak gidiyorsun
Çünkü alışkanlıklarına yetecek büyüklükte bir evin
Ve dudaklarında bir başkasının dudak izleri var
Bu şehrin beklenmedik yerlerine trafik lambaları konmuş
Seni aramaya kalkışsam
Kaldırımlar insanlar
Caddeleri arabalar kaplar
Seni ihtiyar ve saati olan adamlara
Ya da bakirelik çılgınlığına tutulmuş kadınlara sorsam
Karanlığı geçince az ötede gördüklerini söyleyeceklerdi
Çünkü onlar sadece büyük kavşakları
Eski sinemaları
Bir de randevularına erken girmeyi bilirler
Çınarlar yapraklarını döküyor dökme isteğinden
Kumrular sokağında sıradan bir kadın aşktan söz ediyor
Sözcükleri eski bir alışkanlık bildiğinden
Omzumda bir el azar azar büyüyor
Ne gitmeleri biliyorum ne kalmaları
Gecede şiirin izini sürüyorum
Artık hüznü ustaca yaşamanın zamanı

Yasin EROL

10.23.2.2 DENIZLERI KÜÇÜMSEYEN KIYILAR

DENİZLERİ KÜÇÜMSEYEN KIYILAR
Ağaçların asili çınar
Öyle kuşlar konar ki
Dallarını unuttururlar adama
Renklerin asili mavi
Öyle giyerler ki
Bakacak adam bulurlar kadınlığına
Kıyılardan daha asildir deniz
Baksan da bakmasan da
Durgunluğunu bulaştırır kirli adamlığına
Çınarlar yapraklarını döksün yanıma yöreme
Mavi elbiselerden bir yorgan örtün üstüme
Artık ölmem de yetmeyecek
Yaktım içimdeki sandalı
Pişmanım denizleri küçümseyen kıyılara vardığıma
Yasin EROL

10.23.2.3 GÖZLERIN

GÖZLERİN
çok kullanılan bir öğlen sonrasında
doluştu denizin maviliğine
sualtı güzelliğinde gözlerin
çocuklardan daha alımlıydı masumluğu
gözlerin haylaz bir yağmurun el pençe duruşu
hangi uzaklığı denesem
hangi yağmurda sınasam yalnızlığımı
kurulurdu pencereme ıslaklığı seven serçeler gibi
gözlerin ilkbaharın şımarık yaprakları
gözlerin vakitsiz uyanmalarda gördüğüm çocukluğum
Yasin EROL

10.23.2.4 GÜL

GÜL
Gül açınca yavrum
Gül açınca

Kelebeklerin kanat çırpışları yeryüzüne saçılınca
yavrum saçılınca
Bilemedim
Bu yaz mıydı
Geçen yaz mı
Ürkek elbiselerin içinde
Başına yıldızlar toplanmıştı
Gençliğini çevirdin hayatın bir yerinden
Işığında kabahatlerin belirdi
Gül açar da yavrum
Gül açar da
Kelebeklerin kanat çıpışları yeryüzüne saçılır da
yavrum saçılır da
Hani sen yoksun ya
Hayat nasıl da kanatıyor
Eski yıllardan söz açılınca
Yasin EROL

10.23.2.5 GIZ

GİZ
Her şey giz içinde
Giz içinde herkesçe bilinen bir gece
Cinlerin cadıların mekanıdır sessiz bir orman
Başkaları duyacağı kadar duysun
Sen bağır
Çığ düşürecek dağlar benim içimde
Tek başına bir çiçek ne kadar anlar sevildiğini
Ah kim öğretti aşkı sana böyle
Kim gösterdi erken olan çiçekleri
Ya kimindi bu bölüştüğümüz yalnızlık
Herşey giz içinde
Giz içinde herkesçe bilinen bir gece
Cinlerin cadıların mekanıdır sessiz bir orman
Başkaları duyacağı kadar duysun
Sen bağır
Çığ düşürecek dağlar benim içimde
Yasin EROL

10.23.2.6 KANIYORSAN

KANIYORSAN
Kanıyorsan eğer
Gece de bir şiirde
Şiirlerimden bas kanayan yerlerine
Benimle senin aranda
Yetişkin bir ten uzaklığı
Benimle senin aranda
Arada kalmış sözcükler
Taşların sekişinden belli
Bu su bir kez bile anlatmamış kendini
Sulara parmak uçlarıyla dokunan taşlara sorsan
Su anlatmak istememiş kendini
Eğer anlatsaymış
Bu gök burada duramaz
Bu deniz de koylardan istermiş sakin sularını
Benimle senin aranda
Uslu durmayan bir hüzün
Benimle senin aranda yazılmış şiirler
Kaçışmasın diye sözcükler
Masaya yüzükoyun yatır sayfaları
Ve büyüyen yaralarımdan göster onlara
Onları korkut
Şimdi kanıyorsundur
Usulca düşür gözlerini içine
Gece de bir içimizde
Yasin EROL

10.23.2.7 MAVI SEVINCIM

MAVİ SEVİNCİM
Gözlerin
Benim bu esrik maviyi
Bir seferde sevişim
Şimdi yanımda olmasalar da
Ve sen bazen unutsan da birilerinde
Bu yağmurlar
İnce eleyip sık dokudukça
Yeryüzünde yeşillikleri
Nasıl yok sayabilirim ki

Halen sevdiğimsin
Ne olursun
Bir başka yol bul
Artık uğrama uzaklarıma
Bir tek yağmur tanesini bile ürkütmeden
Gizli gizli sokul yanıma
Şaşırt beni korkut
Seni tanıyacak kadar
Aklım kalsın yeter
Çünkü ben aşkı
Sadece sen varsın diye yaşadım
Gözlerin
Bunlar benim mavi sevinçlerim
Şimdi yanımda olmasalar da
Ve sen bazen unutsan da birilerinde
İnan sadece onlar için
Bütün şiirlerimi evlatlıktan reddedebilirim
Yasin EROL

10.23.2.8 OGLUM

OĞLUM
Sevgi
Her fırsatta büyüyen bir çocuk gibi
Görülebilseydi aydınlıkta
Ağaçlar - işte yeşil bir yaprak - diyecekti
Oğlum şimdilik beş yaşında
Anası gözleriyle sevmesini öğrettiğinden beri ona
Usulca dokunuyor yaşama
Ne zaman elimize gelse yalnızlığı
Açılmamış bir gül bırakıyoruz dudaklarının arasına
Ve onun erişemeyeceği yerlere kaldırıyoruz
Sayarak teslim aldığımız
Başına buyruk ağlamalarını
Çocukları göze alan hayata
Şehrin sıralı ışık demeti olduğu bir saatte
Üstü başı sarı içinde çıkıp gelmişti
Korkuyu parmağında oynatan birileri gibi
Şimdilerde duygularıyla oynuyor
Saflığı yanı başında

Haydi oğlum
Baban yorgunum da dese
At kendini üzerine
İşte sana ilk dersin
Bazı duygular yalnız yaşanmamalı
Yasin EROL

10.23.2.9 SANIK

SANIK
Her aşkın bir numaralı sanığıyım
Ya tutuklayın
Ya da uzak durun benden
Sakın aldanmayın sarışınların azalmasına
Ve siz de şüphelenin karınızdan hakim bey
Çünkü ben tanımadığım kadınları da sevmiştim
Tenimde alev alev bir yalnızlık
Ben tanıklık da yapamam ayrılıklara
Tutuklayın beni hakim bey
Bir kadın soyunmadan avukatlığıma
Yasin EROL

10.23.2.10 YÜREGIMIN ACEMI ELLERI

YÜREĞİMİN ACEMİ ELLERİ
Yüreğinde yerini değiştirdiğin bir sevgiyle
Bahçelerinde evlerin dinlendiği o yerdesin
Bütün günahlarını biraraya toplayarak
Uzakların neden sinsi birer bıçak gibi
Durduğundan söz etmektesindir
Sen şimdi camların ardında buğulanan gözlerinle
Yağmura sarılacak kadar hüzünlüsündür
Rüzgara alışık kavak ağaçları gibi sessiz
Yüreğimin acemi elleri arasında
Ufalanan ekmek gibisindir
Bil ki bunlar bozkırca sezgilerden değildir
Birazdan başına üşüşür yıldızlar
Gecede ömrünü yarılayan kelebeklerin
kırılmalarını duyarsın
Eğer ağlayacaksan dilinin altına

bir ağaç parçası yerleştir
Güleceksen dudaklarını örtecek büyüklükte
bir bulut bulunsun yanında
Yerini yadırgayan bir ay dolanıyor gecede
Karanlık desen ölçülü salmış susmalarını
Aşkı utandıran bu hüzün de ne
Sen benim yüreğimin acemi elleri arasında
buğulanan ekmeğim değil miydin
Sen değil miydin
Bir çocuk yüzünden ekmeği öper gibi öptüğüm
Haydi ince ayarlanmış bir gülümseme seç dudaklarına
Çekip çevir şu karanlığı gözlerinle
Kaldır başını
Bak gökyüzüne
Gökyüzü dedikleri ilkel maviliğe
Mavilikte gizlenmiş bulut izlerine
Say ki bu bir rüyaydı
Say ki ben konuştum sen dinledin
Beni merak etme
Uzun ölümlerimi yarıladım bitmek üzere
Yasin EROL

10.23.2.1. YITIK

YİTİK
kaç kadın çözülüp giderdi
saçlarından uzamış kederleriyle
kaç kadın
çekip giderdi yaşamından gizlice
ve kaç gündüz gecenin yarısıdır
insan sevince
saçları örülmeye muhtaç kız nereye
nereye yaşamın ortasına tutturulmuş bu genç gülümseme
nereye bozkır yaşamları
kaç adam çekip giderdi yaşamından gizlice
ve kaç gece gündüzün yarısıdır
insan terkedilince
Yasin EROL

10.23.2.1. ÖGRETIR MI

ÖĞRETİR Mİ
Yüreğim rüzgara tutulmuş cılız bir ağaç
Demek ki dallarına öğretememiş yeşilliği
Yorgunum
Haberler de kötü
Bunca yalnızlığı bileni
Hiçbir şehir kabul etmeyecekmiş
Bir bozkır gülümsemesinin az kullanılmışlığı
Bebeğini ilk defa gören annenin gözleri
Uykularını yatıştırır diye
Başka başka denizlerden topladığım yakamozlar
Bu topraklar kabul etsin diye
Yüreğimi bir fidan gibi diksem bahçeye
Dağlara yüceliği
Sulara maviliği
Kırlangıçlara gün ışığını anlatan hayat
Sizce ona da anlatır mı yeşilliği
Yasin EROL

10.23.2.1. ISTERSEN

İSTERSEN
Gece kederli bir insan gibi
Gelip dokununca omuz başlarına
Çocukça bakışlarına
Büyük adamlar yerleştirmeyi unutma
Avuçlarını sıcak tutacak bir gül bulunsun yanında
Unutma
Hüzündür bu dile kolay
Aşkın arka bahçesinde hızla yetişen
Hırçın çocuk oydu
Başka çocuk sanma
Acılardan da yarar um
Kırlarda yalnız yaşayan ağaçlara tutunarak büyü
Beni unutabilirsin
Ama bunları unutma
Yasin EROL

10.23.2.1 SAKAYIK

ŞAKAYIK
kanayan bir yüreğin gözyaşlarıydı
masanıza dökülen
yağmur damlalarına alışık olmayan
tam bir çiçekti
adı şakayık
tercihimi uzak iklimlerden yana da koysam
onu almadın ya
almayayım dokunuyor bana
Yasin EROL

10.23.2.1 SIIR VE SEN

ŞİİR VE SEN
Habersiz bir yağmur gibi
Her gün yağıyorsun içime
Sevinçlerinde ucu ucuna yaşayan bir aydınlık
Bana çocukların sevdiği bir denizi
Önceliği uçurtmalara tanıyan gökyüzünü
Yön arayıcılarının kullanmadığı geceyi
Ve sadece yüzünden sevilen bir şehri getir
Yoksa gelmem sana
Ben aşkta önümü görmek isterim.
Bir an önce ikna et o karanfili
O şiirden çıkıp gelsin
Ve eleştirmenlere söyle
Edip Cansever türü bir incelik gösterip
İncitmesinler ölen şairlerin şiirlerini
Saygıdandır
Biraz bekle hele bir ustalar uyusun
Yoksa gelmem sana
Sıkıyönetimlerde yalnız başına dolaşan
Mahkemelerde tanıklığı kabul edilmeyen
Ve bir kibrit alevinde
İnce bir fikir gibi parlayan
Her şairi barındıracak bir şiirin içine girip de
Kapısını penceresini aralamadan
Gelmem sana
Şiir ve sen

Öylesine nazlı ve duyarlısınız ki
Sol yanımda tarafsız bir orman
Sağ yanımda taraflı bir ağaç
Çağır beni
Derelerin denizleri görme düşü gibi
Al beni
Dışarısı yağmur
İçimde bir yaprak büyür gibi
Yasin EROL

10.23.3 YAVUZ BÜLENT BÂKILER

10.23.3.1 12 EYLÜL'E SITEM

12 EYLÜL'E SİTEM

Kolum, kanadım diyordum.
Sevdalanıp gidiyordum
Yurdum diye seviyordum
Yurdum, felaketim oldu.

Türküm! dedim, Türk'ü sevdim
Öğünen bir koca devdim
Volkandım, alev-alevdim
Kor'dum... felaketim oldu.

Kimisi Rus, kimisi Çin...
Uşağıydı; dedim niçin?
Bayrağıma selam için
Durdum... felaketim oldu.

Vatan millet idi tasam
Çiğnenmişti ana-yasam
Vuracaklardı vurmasam

Vurdum... felaketim oldu.

Neyim varsa birer birer
Tutup çarmıha gerdiler
Bozkurt'uma 'it' dediler
Kurdum... felaketim oldu.

Bu ahlaksız dubaraya,
Tarih 'mim' koysun buraya
Eylül darbesini hayra
Yordum... felaketim oldu.

Gönlümün yiğit beğiydi
Gözlerimin bebeğiydi...
Ona da mı nazar değdi
Merdim... felaketim oldu.

Tarafsızlık diye diye
Şu en soysuz haramiye
Başımızı vermek niye
Sordum... felaketim oldu.

Ben değildim esip-tozan
Kanlı kuyuları kazan
Bütün tuzakları bozan
Zordum... felaketim oldu.

Kolum, kanadım diyordum.
Sevdalanıp gidiyordum
Yurdum diye seviyordum

Yurdum, felaketim oldu.

10.23.3.2

A...

Geceler kurşun gibi iner üstüme birden
Hayalin çıkıp gelir uzaklardan karşıma
Sonra yüreğimi bir kara sevda tutar
Ama sen duymazsın duyduğumu A...

Ne bir türkü söylersin gizlice ağlayarak
Ne bir akşam içinde bir yara göz göz açar.
Ne efkar basar seni akşamları ansızın
Ne uykuların kaçar.

Konuşsam bir türlü, sussam bir türlü
Yıllar yılı yüreğimde büyüyen sırsın
Bir sigara dumanına uzanır gibi usulca
Dokunsam saçlarına, kırılırsın.

Kaçtım şehir şehir çok uzaklara
Boşuna gurbet acısı tattım.
Oyalandım durdum seni unutmak için
Kendimi boşuna aldattım.

Anladım faydası yok uzak kalmanın artık
Seni kader çizgisiyle alnıma yazan haktır.
Unutmak ne mümkün gözlerinin rengini,
Seni çılgın gibi sevmek yaşamaktır.

Bir serin rüzgarsın yüzüme vuran
Yüreğimi yakan bir avuç korsun.
Gökler biliyor sevdamı, taş duvarlar biliyor
Sen bilmiyorsun.

10.23.3.3 ANADOLU ACISI

ANADOLU ACISI

Anadolu, Anadolu, ah Anadolu!..
Bir yanında güzellik, incelik ve nur...
Bir yanında bin yıldan beridir süregelen
Toz-toprak, tezek, çamur...

İnsanlar gördüm sende; imbikten geçmiş gibi
Yüreklerinde sıcak, misilsiz bir merhamet
İnsanlar gördüm yine: Hayın, cahil, asabi...
Taş Devrini yaşayan bir kaba kuvvet.

Sivas'ta, Divriği'de, Erzurum'da, Konya'da...
İnce sütunlar gördüm, şadırvanlar, kubbeler...
Bir yanda oya gibi işlenmiş pembe mermer
Öte yanda öbek öbek, çirkin kaba, şekilsiz
Kerpiçten harabeler...

Bağışlasın şimdi bizi, vatan uğruna
Şehid düşen yüzbinlerce adsız kahraman
Çünkü seller bir yandan götürür toprağımı
Rüzgarlar bir yandan...

Unutulmuş Türklüğün ceylan yürekli töresi
Çiğnenmiş İslamın koyduğu kesin yasaklar.
Bir avuç buğday, bir tutam ot, bir karış toprak için
Konuşur mavzerler, bıçaklar...

Ve dul kalır kadınlar bir hiç yüzünden
Vurulur gelinler telli-duvaklı.
Bir ağıt başlar sonra yetim kalan evlerde
İnce, uzun, ağlamaklı.

Anadolu, Anadolu, Ah Anadolu
Böyle görmeseydim seni, böyle tanımasaydım
Yüreğim olmasaydı binbir yerinde...
Yaşasaydım yine seni acı duymadan
Anamın Azeri türkülerinde.

10.23.3.4 ANADOLU GERÇEGI

ANADOLU GERÇEĞİ
Yalın ayaklarınla koştun mu tarla tarla
Duydun mu çıplak toprağın, çıplak insanın yasını
Ağlayan kadınlarla, ihtiyarlarla
Yaşadın mı bir yağmur duasını
Bozbulanık ırmaklarda çimdin mi
Kulak verdin mi yürekten kavala, saza
Bir ipek seccade üstünde gibi, huzurla
Durdun mu toprakta namaza ?
Bilir misin köylerde akşam olunca
Çekilir el ayak ortalıktan...
Bir hüzünlü ay doğar karanlığa sapsarı.
Başlar bir ağıt gibi sulardan, kapılardan
Kurbağa feryatları, köpek ulumaları...
Geceleri süt kokan, gübre kokan evleri
Topraktır hep damları, duvarı kerpiç...
Seferberlik yıllarını dinlerken ürpererek

Tandır başlarında uyudun mu hiç?
Kış günleri trenlerle geçtin mi uzak köylerden
Gördün mü dehşetini, tipinin karın...
Çektin mi hiç acısını istasyonlarda
Tandır ekmeği satan, yumurta satan
Yarı çıplak çocukların...
Kılığın kıyafetin sarmadı beni
Söylediğin türküler bizim türkümüz değil
Başka çeşmelerden doldurmuşsun tasını
Yüreğinde nakış yok, acı yok bizden
Bulutlar rahmetini kesmeden yavaş yavaş
İnsanlar selâmını esirgemeden
Savuş git içimizden...
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.5

ANADOLU

Ben Anadoluyum...
Yıllar yılı susuz kaldım, yıllar yılı aç...

Şükrederek, kalktığım sofralarımda
Ya soğan ekmek olur, yahut bulamaç.

Hastalarım ölüm yataklarında
Ne doktor yüzü gördüm, ne ilaç.

Zaman zaman nankör çıktı büyütüp okuttuğum,
Gölge vermedi çok kere diktiğim ağaç...

Devlet denince hep vergi geldi aklıma
Jandarma deyince kırbaç...

En gümrah ırmaklarım boşuna akıp gitti
Üç beş adım ötesinde toprağım vardı kıraç.

Gittim, yiğitçe döğüştüm gazâ meydanlarında
Ne tak-ı zaferler istedim, ne taç...

Savaşta çiğnetmedim hilâli düşmanlara
Barışta düştü üstüme gölge gölge haç...

Yolsuz, okulsuz köylerim, kasabalarım hâlâ
Alın terine muhtaç...

Ben Anadoluyum, acılı, mahzun;
Bende bitmez tümenmez dert kulaç kulaç...

10.23.3.6 ANALAR

ANALAR

Garibin anası pencerelerden
Yanık türkülerle yollara bakar
İncecik yüzünde her akşam üstü
Çizgi çizgi nokta nokta bir efkar.

Fakirin anası her sabah sessiz
Ağlar çocuğunun aç çıplak durduğuna
Elleri koynunda kalır çaresiz
Bin pişman doğduğuna,doğurduğuna.

Mahkumun anası susar konuşmaz

Suçu kendisinde sanır.
Kaçar insanlardan aydınlıklardan
Duvarlara bile baksa utanır.

Açılsa üstüm biraz,duyar da gece yarısı
Kalkar yatağından gelir
Bir mübarek el usanır yorganıma usulca
Bilirim anamın elidir.

Bir merhamet bir sıcaklık bir gurur
Yavrum diyen sesinde
Ve huzurun günde beş vakit nabzı vurur
Beyaz tülbentinde,seccadesinde.

Karımın anası anama benzer
Öylesine yakın duygulu ince.
Özü sözü bir,yayla gözesi kadar berrak
Oturtacak yer bulamaz çıkıp yanına gidince
Yüreği destanlar gibi sımsıcak.

Ve alnım açıksa,başım dikse
Dirliğimiz varsa,mutluysam
Yüzüme gülüyorsa böyle bu şehir.
Bir beyaz zambak gibi pırıl pırılsa yavrum
Ve yavrumsa herşeyi bana sevdiren bir bir
Bu mutluluk bu düzen bu bitmeyen aydınlık
Anasının yüzü suyu hürmetinedir.

10.23.3.7

ANTEPLİ ŞAHİN

Ben Antepliyim, Şahin'im ağam.
Mavzer omuzuma yük.
Ben yumruklarımla dövüşeceğim.
Yumruklarım memleket kadar büyük.

Hey, hey!
Yine de hey hey!
Kaytan bıyıklarım, delişmen çağım
Düşman kurşunlarına inat köprü başında
Memleket türküleri çağıracağım.

Bu dağlarda biz yaşarız, bu dağlar bizim dağımız.
Namusumuz temiz, bayrağımız hür
Analarımız, karımız, kızımız, kısrağımız
Burda erkekçe döğüşür

Bir bayrak dalgalanır Antep kalesi üstünde
Alı kanımdaki al, akı alnımdaki ak
Bayraklar içinde en güzel bayrak
Düşüncem senden yanadır

Hep senden yanadır çektiğim kahır
Bu senin ülkende, senin gölgende
Düşmesin kara kalpaklar, kirlenmesın duvaklar
Korkum yok ölümden kâfirden yana
Alacaksa alsın beni şafaklar.

Hey, hey!
Yine de ey hey!
Al bayraklar altında kara bir kartal gibi
Yaşamak ne güzel şey.

Bir sır var bu mavzerde, attığım gitmez boşa
Çıkmış bir eski savaştan
Türk ün bir karış toprak parçası için
Destanlar yazacağız yeni baştan.

Yıktım toprağın üstüne bir sarı kurşunla birini
Çıktı karşıma biri,
Çıktıkça çektim tetiği bismillâhlarla beraber
Vurdum alnından kâfiri.

Bu kaçıncı kurşundur, bu kaçıncı bismillâh
Bu kaçıncı ölüdür?
Bir türkü söylenir siperlerde her sabah
Vurun Antepliler namus günüdür!

Ben Antepliyim Şahin'im ağam
Mavzer omuzuma yük
Ben yumruklarımla dövüşeceğim
Yumruklarım memleket kadar büyük

10.23.3.8 BEN SARHOS DEGILIM KORKMA

BEN SARHOŞ DEĞİLİM KORKMA

Söylenenlere inanma

Ben sarhoş değilim korkma diyorum
Bir mum gibi tek başına karanlıklarda yanma
Uzaklardan çıkıp geldi aç kapıları artık
Odalara saklanma.

Ben sarhoş değilim, korkma, diyorum
Beni böyle ağlatan yüreğimdeki gamdır.
Başım gögsüme düşmüşse, sallanıyorsam
Yorgunluğumdandır.

Ben sarhoş değilim, korkma, diyorum
Bir varmış, bir yokmuş gibiyim sanki.
Suçluysam gel bağışla, utandır beni artık
Sensiz yapamıyorum inan ki.

Ben sarhoş değilim, korkma, diyorum
Dökemiyormisam eğer içimi bir bir
Konuşamıyorsam, susuyorsam, gidemiyorsam
Seni sevdiğim içindir.

Ben sarhoş değilim, korkma, diyorum
Beni böyle yapayalnız bırakıp kaçma
Ya gel tut ellerimden geceye karşı
ya hiç kapıları açma
Beni böyle yapayalnız bırakıp kaçma
Ben sarhoş değilim, korkma, diyorum.

10.23.3.9 BENIM

BENİM
Ve büyür gözlerimde güvercin güzelliğin

Sonra bıkıp usanmadan sabahlara dek
Biri durur kapında korkulu ürkek...
O duran benim.
Bir gölge gibi düştüm ardına yıllardan beri
Sordum seni şehir şehir
Şimdi her gece yarısı rüzgâr değildir
Pencerene vuran benim.
Bir gün bölerse uykunu bir saat çıngırağı
Birdenbire yatağından kalkıp oturma
Öyle korkulu gözlerle etrafına bakınma
Saatleri kuran benim.
Senin bir suçun yok kabahat bende
Bitsin bu kıskançlık gayrı diyerek,
Boy verdiğin aynaları istemeyerek
Tekrar tekrar kıran benim.
Bir ceylan gibi durma artık gecenin ortasında
Ceylan gibi bakma oraya
Seni bir beyaz duvağa, altın halkaya...
Duyuran benim.
Kolay kolay unutulmaz adına yaktığım türküler
Kapanmaz yüreğime açtığın yara.
Her akşam saçlarını karanlıklara...
Savuran benim.
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.10

BİR GÜN BAKSAM Kİ GELMİŞSİN

Bir gün baksam ki gelmişsin..
Bir güvercin gibi yorgun uzaklardan yar.
Gözlerinde bir bitmez,bir tükenmez güzellik
Saçlarında ilkbahar..

Bir gün baksam ki gelmişsin..
Gülüşünde taze serin bir rüzgar

Ellerin yine eskisi kadar güzel
Çiçek açmış dokunduğun bütün kapılar..

Bir gün baksam ki gelmişsin..
Hasretin içimde sonsuzluk kadar.
Şaşırmış kalmışım birdenbire çaresiz.
Dökülmüş yüreğime gökyüzünden yıldızlar.

Bir gün baksam ki gelmişsin..
Ne yüzünde bir gölge,ne dilinde sitem var.
Tozlu pabuçlarını gözlerime sürmüşüm
Benim olmuş dünyalar. . .

10.23.3.11

BİZİM TÜRKÜMÜZ

Bizim türkümüzde gurbet var artık.
Hasret var, yürek var, toprak var balam
Gönlümüzü sımsıcak alan topraklar
Tiyan-Şan, Kadır-Gan Dağları'na dek uzar
Kim demiş vatanımız Edirne'den Kars'a kadar.

Kerkük'te kurşunlar ansızın bizi vurur
Sürüklenir sokaklarda başsız cesetlerimiz
Zulüm bir hançer gibi içimize oturur
Bir mağara devrinden arta kalan insanlar
Kerkük'te kan kusturur...

Uzar gider bir sessizlik içinde

Bir uçtan bir uca Türkistan toprakları
Beyaz altın dediğimiz pamuk tarlalarına
Çöreklenir yedi başlı kızıl yılan
Baş kaldırsa esarete yeni bir Osman Batur Han
Bebekler bile vurulur beşiklerinde
Kana boyanır Türkistan.

Basmış kanlı çizmeler toprağına bir defa
Çiğnenmiş kara kalpaklar, temiz duvaklar
Susmuş minarelerinde mübarek ezan
Prangaya vurulmuş bir mahkûm gibi çaresiz
Boynu büküktürkülerde güzelim Azerbaycan.

Bir kanlı ağıt söylenir şimdi Kırım'da
Biz duyarız Kırım'ın öldüren feryadını
Bir büyük destanla birlikte yeniden yazacağız
Kırım topraklarına Kırım Türkünün adını.

Balkanlarda büyük, öksüz kubbeler
Minareler, şadırvanlar, kervansaraylar
Bizi söyler, anlatır Mimar Sinan'dan beri
Üsküp'te, Estergon'da, bir atar damar gibi
Davullar, zurnalar ve serhat türküleri...

Yüzyıllardan beridir Altaylardan Tuna'ya
Bizim türkülerimizdir söylenen
Konuşan dil, bizim dilimizdir
Renk renk, nakış nakış uzayan toprak değildir
Kilimlerimizdir...

Yine bir dağ gibi, bir dev gibi doğrulacağız
Yeni bir ruh doğacak toprağımızdan
Tanıyacak bizi dünya yeniden heyecanla
Burma bıyığımızdan, kalpağımızdan.

Bizim türkümüzde gurbet var artık.
Hasret var, yürek var, toprak var balam
Gönlümüzü sımsıcak alan topraklar
Tiyan-Şan, Kadır-Gan Dağları'na dek uzar
Kim demiş vatanımız Edirne'den Kars'a kadar.

10.23.3.12

CEBECİ İSTASYONU VE SEN

Cebeci İstasyonunda bir akşam üstü
İncecikten bir yağmur yağıyordu yollara
Yeni baştan yaşıyorduk kaderimizi
Sıcak bir kara sevda
Yüreğimizin başında bağdaş kurup oturmuştu;
Acımsı, buruk.
mühürlenmişti ağzımız bir sessizlik içinde
Sessizliği üstümüzden atamıyorduk
Bir saçak altında kararsız, yorgun
Saatlerce duruyorduk
Kimse görmüyordu bizi

Cebeci İstasyonunda bir akşam üstü
Yeni baştan yaşıyorduk kaderimizi
Cebeci İstasyonunda bir akşam üstü

Bir başka türlüydü bu insanlar
Sen bir başka türlüydün
Gözlerin yine öyle bir bilinmez renkteydi
Gözlerin gözlerimde erimekteydi
Bir mermer heykel gibi yanımda duruyordun
Beni bırakma diyordun

Meyhane sarhoşları gibi sırılsıklam
Bir yalnızlık duyuyorduk
Ağlıyordun, ağlıyordun...

Cebeci İstasyonunda bir tren
Nefes nefese soluyordu
Gerilmiş bir keman teli gibiydik

Ankara Kalesi'nde bir eski çalar saat
Bilmem kaça vuruyordu
Bir yağmur yağıyor inceden ince
İçimizdeki binbir düşünce
Harmanlar misali savruluyordu
Islanmış bir ceylan yavrusu gibi
Tiril tiril titriyordun
Gitsek gitsek diyordun.

Yüreğimin atışından deli gönlümce
Sırıl sıklam, paramparça, permeperişan
Türküler söylüyordum
Ağlıyordun, ağlıyordun...

Şimdi, şimdi seni düşünüyorum

Cebeci yollarında rüzgarlar esiyor, serin
Paramparça düşmüş gönül ufkuma
İki yıldız gibi gözlerin
Gel Ey ciğerime saplanan hançer
Gel ey yüreğime oturmuş kurşun
Göçmen kuşlar gibi çok uzaklardan
Gel artık
Ne olursun

10.23.3.13

DEMEDİM Mİ?

Demedim mi bu hasret bitirir seni
Ay dolanır gider, yalnız kalırsın
Her gün yeni baştan dağılır, ufalırsın
Demedim mi yüreğim sevme!

İşte ne gözyaşı, ne yemin, ne söz....
Geri dönen hangi güvercinin var?
Senin hangi çiçeğini sakladı bahar?
Demedim mi aklım, inanma!

Bir gün naza çeker kendini demedim mi?
Görmesen zindana döner bu şehir...
Görsen, umursamaz, aldırmaz kafir
Demedim mi gözlerim bakma!

Demedim mi bu ürperten sıcaklık...
Bu taze güzellik kaybolur birgün?

Sonra boşu-boşuna aranır, dövünürsün
Demedim mi ellerim dokunma!

Demedim mi bir gün susar şarkılar
Sesine ses veren rüzgar olur...
istediğin kadar artık bekle dur...
Demedim mi kulağım duyma!

Birgün çıkıp gideceği belliydi
Ayan-beyan belliydi anlayamadın.
Başka bir rüyada şimdi o kadın
Demedim mi kollarım sarma!

Bütün çektiklerim senin yüzünden
Gölge bile geçirmezdin bir zaman üzerinden
Ah! şimdi paramparça oldun binbir yerinden
Demedim mi gururum kırılma!

10.23.3.14

ELLERİN

Senin, ince uzun, beyaz ellerin
Yüreğimi alan bir serinlik sanki
Al bir kadife üstünde ellerin dursa biraz
Tabloların en güzeli olur inan ki.

Ellerini düşündüm geceler boyu
Ellerin içimde akıp duran su
Ellerin, türküler uykular kadar güzel

Ellerin karanfil kokusu...

Mısra mısra beyit beyit ördüğüm
Ellerindir düşlerimde ayan beyan gördüğüm
Uzat ellerini avuçlarıma
Uzaktan bakmak mı yüz görümlüğüm.

Ateşim var, hastayım, sayıklıyorum
Ellerin aklımda en güzel yorum
Koysan ellerini alnıma biraz
Bütün ateşimi alır diyorum.

Kapı, pencere, masa, duvar...
Odamın her yerinde ellerinden gölge var
Bir gün gelsen evime şaşıracaksın
Açılacak birer birer kendiliğinden kapılar

10.23.3.1EMINE BACI

EMİNE BACI

Ben Numanlar Köyü'nden Emine Bacı
Yaşım belki doksanbir,belki seksensekiz.
Ellerim ayaklarım buğdaylar kadar temiz
Yaz gelince dibeklerde çaresiz
Dövülen benim benim,benim!

Benim şimdi harmanlarda savrulan
Kara topraklarda buğu,yetim ocaklarda duman
Seferberlik yıllarından beri dul kalan
Gelinim,gelinim,gelinim!...

Ben Numanlar Köyü'nden Emine Bacı
Ürüzgarın erittiği karlara benziyorum.
Gayrı söner odamda geceleri yanan mum
Yüreğime bir ses verin diyorum
İnim inim,inim inim!...

Ben Numanlar Köyü'nden Emine Bacı !
Tadım tuzum yok gayrı,ağzımda dilim acı
Varıp hangi doktordan alsam ilacı
Ben kim,doktor kim,ben kim?...

Beni böyle ilmek ilmek dokuyup saran ağrı
Biliyorum gayrı,ölüme çağrı
Kuru dallar gibi Allah'a doğru
Uzar beş vakit ellerim,ellerim,ellerim!

Ben Numanlar Köyü'nden Emine Bacı
Üzerime dağlar gibi çile gelir de
Ya sabır çekerim evvel emirde
Bir kuru canım var çok şükür bir de
Bir yatak bir yorgan bir kilim.
Bir yatak bir yorgan bir kilim...

10.23.3.16

FARKINDAMISIN?

Farkında mısın? ...

Sevdiğim Bilmem Farkında mısın?
Söylenmemiş En Mübarek En Aziz,
Duygularla Çepeçevre Çaresiz,
Sana Bağlandığımın Farkında mısın?

Demeden Yakın Irak
Bulutlarla Savrulup, Irmaklarla Akarak
Sana Anne Diyen Dilleri Kıskanarak
Kapına Geldiğimin Farkında mısın?

Bütün Kadınları Düşündüm Tek Tek
Sensin Benim İçin En Güzel Örnek
Seni Dinleyerek Seni Görerek
Nasıl Bağlandığımın Farkında mısın?

Seni Göremedim Diye Bu Sefer
İçimde Bin Türlü Duygunun İsyanı Var
Turnaların Gökyüzünü Sevdiği Kadar
Seni Sevdiğimin Farkında mısın?

10.23.3.17

GEL

Nasıl ağlamıştın öyle akşam sokaklarda.
Birden nasıl büyümüştü içimde yerin?
Japon türkülerine benziyordu gözlerin
Sen japon türkülerini bilmezsin...

Pişman oldum yaptığıma o günden beri

Gel gitme çocuk!
Buruk bir acı çöker yüreğime geceleri
Nereye bu hazin yolculuk

SEN PİŞMANLIĞI BİLMEZSİN...

Gözlerin olmasaydı, beni ağlatmasaydı
Alıp giderdim başımı uzak iklimlere yarın
Hani bahar gelince pembe güller açar ya
Senin de öyle mektupların.

Şarkıların, türkülerin en güzel olduğu yerden
Ne olursun bir ses getir bana yetecek.
Seni güzelliğin mi alıp götürdü birden?
Ama bu yalnızlık beni hep kahredecek.

Burası İstanbul mu böyle yosun kokulu?
Gel gitme vakit erken.
Gel Beyazıt Kulesi'nden türküler söyleyelim.
İstanbul bu kadar güzelken

Şimdi Japon türküleri söyleniyor gel!
Rüzgar gibi uzaklardan, yelken gibi denizlerden
Gel bırakma sokaklarda böyle yapayalnız beni
İSTANBUL BU KADAR GÜZELKEN

10.23.3.1 GÖZLERIN ISTANBUL OLUYOR BIRDEN

GÖZLERİN İSTANBUL OLUYOR BİRDEN

Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik,

Bir güzellik doğuyor yüreğime şiirden.
Martılar konuyor omuzlarıma,
Gözlerin İstanbul oluyor birden.
Akşamlardan, gecelerden, senden uzağım
Şiirlerim rüzgardır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün, birdenbire çıkıp gelmesen.
Şarkılarla geleceksin, duygulu, ince
Yalnız gözlerime bak diyeceksin.
Ellerim usulca ellerine değince
Kaybolup gideceksin
Bir elim seni çizecek bütün pencerelere
Bir elim seni silecek.
Kalbim: Ebemkuşağı; günde bin kere
Senin için yeni baştan can kesilecek.
Ne güzel seni bulmak bütün yüzlerde
Sonra seni kaybetmek hemen her yerde
Ne güzel bineceğim vapurları kaçırmak
Yapayalnız kalmak iskelelerde.
Seninle bir yağmur başlıyor iplik iplik,
Bir güzellik doğuyor yüreğime şiirden.
Martılar konuyor omuzlarıma,
Gözlerin İstanbul oluyor birden.

10.23.3.19

LALELİ - AKSARAY

Yine akşam, yine gurbet, yine başımda efkar
Ve yine içimde şarkılı sesin.

Gözlerimde çizgi çizgi duraklar
Duraklarda hayal- meyal senmisin?

Senmisin yanyana gezemediğim?
İnce sitemini sezemediğim
Sırrını bir türlü çözemediğim
İçimdeki çetin sual senmisin?

Bu nasıl yürekten söylenmiş makam?
Dinlediğim bütün türkülerde gam
Laleli-Aksaray arasında her akşam
Dinlediğim tatlı masal senmisin?

Ne derse aldırma şimdi artık el
Gel bir akşam yine türkülerle gel! ..
İstanbul seninle çok daha güzel
İstanbul'dan güzel hayal senmisin?

Biliyorum seni türküler yaktı,
Türkülü gözlerin ıslak ıslaktı.
Şimdi beni sokak sokak her akşam vakti
Dolaştıran 'Dişi kartal' senmisin?

Yine akşam, yine gurbet, yine başımda efkar
Ve yine içimde şarkılı sesin.
Gözlerimde çizgi çizgi duraklar
Duraklarda hayal meyal senmisin?

10.23.3.20

LİSELİ KIZ

Benim de bir zamanlar sevdiğim vardı
Beyaz dantel yakalı liseli bir kız.
Bağlarda, bahçelerde, yaylalarda yeşeren
Al karanfiller gibiydi aşkımız...

Gülünce içimde rengârenk güzel,
Güller açılırdı iri.
Hani bilirsiniz ya yıldızsız siyah
Geceler gibiydi gözleri.

Bir mermer çeşmeden akan su gibi,
Geçip gidiyordu günlerimiz.
Biz bize yaşıyorduk kendi kaderimizi
Bütün yaratıklardan habersiz.
Ve yuvada bekleşen sabırsız, küçük
Serçeler gibiydik ikimiz.

Gözleri konuşurdu susunca, mahzun:
'Seni seviyorum' derdi.
Sevdadan, gurbetten, hasretten yana
Sıcak türküler söylerdi...

Üstelik bir ceylan gibi sebepsiz
Ürkek halleri vardı.
Ayrılık deyince oturup sessiz

Çocuklar gibi ağlardı.

Bilmiyorum simdi kaç yıl, kaç mevsim
İçli mektuplar yazdık.
Bazen yan yana yürür, beraber otururduk
Ama konuşamazdık.

Ben görmedim şimdi öyle diyorlar
Büyümüş artık liseli kız, gelin olmuş...
Unuttum her şeyi diyormuş
Ve her gece rüyâsını nur topu kadar güzel
sarışın çocukları süslüyormuş.

Görsem çocularını şimdi diyorum
Bakamam yüzlerine çaresiz
Bana bakar çocuklar sessiz.
Çocukları gözlerinden tanırım
Biliyorum, hiç birşey bilmezler ama
Bakamam, utanırım

10.23.3.21

ORDA BİR ÇOCUK ...BURDA BEN

Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelerle tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sımsıcak dünyamıza
Burda ben...

Dal nasıl , yaprak nasıl, ekin nasıl büyürse

Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda bir çocuk büyür yumak yumak bir nurdan,
Burda ben...

Koştuğu, atladığı, durduğu, uzandığı,
Düşüp kaldığı yerlerde gözbebeğim var.
Orda, toz-toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burda ben...

Ne oyun oynamak ister, ne uyku ne su,
Ne elişi resimleri gönlünü alır.
Orda, bir uzak evde bir çocuk yetim kalır,
Burda ben...

Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki,
Solgun yüzlü bir avuç kar.
Orda, bir gece yarısı, bir hasta çocuk sayıklar,
Burda ben...

Birden bire uyanır bir ana uykusundan,
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz.
Orda, sabaha karşı bir çocuk ölür sessiz,
Burda ben...

10.23.3.2 ORDA BIR ÇOCUK

ORDA BİR ÇOCUK... BURDA BEN
Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelerle tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sımsıcak dünyamıza
Burda ben...
Dal nasıl, yaprak nasıl, ekin nasıl büyürse

Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda bir çocuk büyür yumak yumak bir nurdan,
Burda ben...
Koştuğu, atladığı, durduğu, uzandığı,
Düşüp kaldığı yerlerde gözbebeğim var.
Orda, toz-toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burda ben...
Ne oyun oynamak ister, ne uyku ne su,
Ne elişi resimleri gönlünü alır.
Orda, bir uzak evde bir çocuk yetim kalır,
Burda ben...
Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki,
Solgun yüzlü bir avuç kar.
Orda, bir gece yarısı, bir hasta çocuk sayıklar,
Burda ben...
Birden bire uyanır bir ana uykusundan,
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz.
Orda, sabaha karşı bir çocuk ölür sessiz,
Burda ben...
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.23

RESİM

Nerde tasa duymadan yaşadığım o günler
Bereketin nerde Rabbim, rahmetin nerde
Çavdar ekmeği yenen kerpiç evlerde
Sorulan ben olurum.
Kimse duymaz çilesi tütmeyen ocakların
Tanrım ne olursun yüzümüze bak.
Dolaşır sokaklarda dilenciler aç çıplak
Yorulan ben olurum.
Düşmez bir damla yağmur, kavrulur toprak
Ve çıplak ayaklar basamaz yere.

Dudakları susuzluktan şerha şerha bin kere
Yarılan ben olurum.
Ve bütün yetimlerin yüreği bende sızlar
Ağlar içimde her akşam isimsiz anasızlar
Oyuncaksız, salıncaksız, kucaksız çocuklara
Sarılan ben olurum.
Kalkmaz karanlıklar üzerimizden
Ölüm kol gezer her yerde.
Ve kurşunlar sıkılır uzak köylerde
Vurulan ben olurum.
Ezanlar yükselir sonra minarelerden
Bütün camilerde sabır, el-pençe divan durur.
Secdeye varır alınlar, Kur’ân okunur
Durulan ben olurum

10.23.3.2. SANA GELDIM MEVLANA

SANA GELDİM MEVLANA

Sana geldim Mevlana...
Düştüm yollara Fatiha'larla
Önümde yemyeşil ışıktan bir iz
Yıkanmış yaprak gibi tertemiz

Sana geldim Mevlana...
Herşey öylesine mağrur,sessiz,tertemiz
Geçmiş asırlardan beri tertemiz
Bir el dokundurursam sandukalara
Uyanır Horasan erleri

Sana geldim Mevlana...

Divan durdum önünde,duygulu,sessiz
İçimde ne hasret,ne gül,ne bülbül
Şimdi ezan nur alem,nur Konya
İşte sabır,işte aşk,işte tevekkül
Sen bilirsin Mevlana...

Sana geldim Mevlana...
Ayet ayet İslam,nakış nakış Türk
Bir türbe içinde ne güzel mana
Serin bir rüzgarla çok uzaklardan
Sana geldim Mevlana...

10.23.3.2 Sebebim, Çarem

Sebebim, Çarem!

Ben, kağnılarla yaylılarla büyüdüm geldim
Çocuk yüreğimi yakan türküler dinleye dinleye.
Mahzun kağnılarla, nazlı yaylılarınla
Ve tozlu yollarınla sevdim seni Türkiye!

O tezek topladığım kırlar, yaylalar...
Başına oturduğum, yemek yediğim atandır.
Türkiye'm, anayurdum, sebebim, çarem...
Taşına toprağına vurgunluğum bundandır...

Akşam karanlığıyla başlardı kurbağalar
Susar gökyüzü kadar, dinlerdim biteviye.
Gecemi besteleyen cırcır böceklerinle.
Kurbağa seslerinle sevdim seni Türkiye!

Bir Peygamber sofrasıydı soframız:
Biraz tandır ekmeği, biraz çökelik...
Yoksulluğunla da bağlandım kaldım sana
Mecnunlar gibi üstelik.

Yağmurlar başlayınca, odalarımız damlardı
Dizlerini döve döve ağlardı anam.
Şimdi kırkikindiler boyunca sırılsıklam
Küçük kerpiç evlerin çıkmaz aklımdan!

Türkiye'm! Hasretim! Kınalı türküm!..
İçiçe güzellik, uc uca kahır
Yüreğimi bin parçaya bölseler
Her parçası yine seni çağrışır.
Yavuz Bülent Bakiler

10.23.3.26

SEN SEN SEN

Bir dağbaşı yalnızlığı yaşıyorum yeniden.,
Dağbaşı yalnızlığı ölümden beter.
Hiç kimse aramasa sormasa beni
Sen gelsen yeter..

Huzur ellerinin güzelliğidir.
Gözlerin karşımda mutluluk denizi.
Her sabah soframızda ekmeğimizi
Sen bölsen yeter..

Yüreğim seninle yaylalar kadar serin

Ne bir çizgi hasret, ne bir nokta gam
Yayla dumanı gibi gözlerime her akşam
Sen dolsan yeter..

Bende çaresizlik sonsuz kördüğüm.
Bende sabır sende naz..
Gündüzünden vazgeçtim düşümde biraz
Bir yüz görümlüğü sen olsan yeter..

Duymasa da hiç kimse şâir gönlümün,
Sende karar kıldığını...
Ve içimin şerha şerha yarıldığını,
Sen bilsen yeter..

Bir gün duysan bittiğimi, tükendiğimi..
Çıkıp gelsen uzaklardan korkulu ürkek..
Bir incecik dal gibi üzerime titreyerek,
Eğilsen yeter...........

10.23.3.2 SENI YAZDIM EBEM KUSAKLARINA

SENİ YAZDIM EBEM KUŞAKLARINA

seni yaşadıktan sonra anladım
bana sensin mahşer nuru, kol-kanat
içimde şahlanıp duran huysuz at
dizginsiz gemsiz değil!

unuttum gözyaşı döken kadını
ördüm gerçek aşkın ruh mihrabını
bir yay gibi gerdim göğe adını

gönül kubbem artık alemsiz değil!

benim neme gerek yıldız, dolunay
rahatlığa paydos, çileye hayhay
ne kuştüyü yatak ne ruhsuz saray
günlerim İbrahim Etem'siz değil!

açılın açılın kalabalıklar
içerim zemheri, dışarım bahar
bir alev halinde geçtiğim yollar
Hallac-ı Mansur'suz, Keremsiz değil!

uzakların daha uzaklarına
büyük zaferlerin nur tabakalarına
seni yazdım ebemkuşaklarına
ellerim çaresiz, kalemsiz değil!

10.23.3.28

SORU

Ellerin neden soğuk,üşümüş müsün?
Gerçek misin,düş müsün?
Kar mı yağdı sokaklara,rüzgar mı esti?
Üşümüş müsün?

Odaları bir büyük sessizlik almış
Anladım ki artık her şey masalmış.
Dudakların açık kalmış.
Gülmüş müsün?

Neden yatıyorsun böyle upuzun
Gözlerin neden dalgın,yüzün neden öyle mahzun
Bir bilinmez yerinde uykumuzun
Ölmüş müsün?

10.23.3.29

SİVAS'TA YOKSUL ÇOCUKLAR

Sivas'ta Ulu Camii avlusunda çocuklar
Yalvaran gözlerle etrafa baka baka
Açıyorlar küçük esmer avuçlarını:
-Emmilerim sadaka! Emmilerim sadaka!

Hükümet konağının yanında biri
Bir kemik kalmış bir deri...
'Boya cila yimbeş,boya cila yimbeş' diye ağlıyor
Ve daha fırça bile tutamıyor elleri.

Garipler Pazarı'nda körpe çocuklar
Yorgunluktan güzelim yüzleri al al...
Öldüren bir çığlık dudaklarında:
-Boş hamal!boş hamal!boş hamal!

Nane satan su satan yetim çocuklar
Şarkı söyleyemediler güneşe aya...
Biliyorum ne masal dinlemeye doydular
Ne oyun oynamaya...

Bezirci'de,Yüceyurt'ta Altıntabak'ta...
Çocuklar var incecik yüzleri nurdan
Ama toz toprak içinde elleri ayakları
Oyuncakları çamurdan...

Ve günahkar çocuklar,suçlu çocuklar
Mahkeme salonunda bakarım dizi dizi
Bu suç bizim suçumuz,bu günah bizim
Affedin bizi.

Gökteki yıldızlar kadar sayısız
Ah yurdumun kimsesiz ve yoksul çocukları
Anladım farkınız yok koparılmış başaktan!
Alın bu gözleri benden,alın bu yüreği artık
Utanıyorum yaşamaktan.

10.23.3.3 TURAN

TURAN

-Sadık Kemal Tural kardeşimize-

Ben Altay dağlarından koparak geldim
Yüreğimde Türkistan'dan binbir nakış var
Çok şükür aslım da neslim de belli
Türküm müslümanım o dağlar kadar.
Dokuz tuğ taşıdım ben, dokuz davula vurdum
Dokuz evliya gücüyle yürüdüm geldim
Büyüdü benimle mübârek yurdum
Ebed-müddet bu devleti ben kurdum.
Nevruz toylarımızda ateşler tutuşturdum
Orhun'dan, Seyhun'dan, Ceyhun'dan geçtim
Yol gösterdi kükreyerek bana Bozkurt'um
Atımla hep yan yana gözelerden su içtim
Baykal'da da çimdim ben, Hazar Denizi'nde de
Toprağıma bağdaş kurup oturdum.
Ben ki Alper Tunga'ya gönül verenlerdenim

Yurt uğruna dolu dizgin göğüs gerenlerdenim
Sonra durgun sulara Bismillâhlarla
Kilim seccadesini serenlerdenim
Yani hem Alplerdenim, hem Alperenlerdenim.
Ben Türkmen'im, Özbek'im, Kazak'ım, Kırgız'ım ben
Azerbaycan Türkleriyle aynı kandanım
Kıpçakları, Uygurları aşkla duyanlardanım
Ben ki Tatarlardan, Gagavuzlardan
Çuvaşlardan, Bozkurtlardan, Oğuzlardanım.
Kalem de tuttum çok şükür, kılıç da, gül de
Güvercin bakışlı sıcak türküler de söyledim
Anlayan anladı kim olduğumu
Aman dileyeni sevdim, öfkemi yendim
Övdü büyük peygamber İstanbul Başbuğumu
Kur'an'la da müjdelendim.
Sevsem gözbebeğim olur ne varsa
Öfkelensem öfkem dağları ezer
Dilim bazan sularım çağlamasına
Bazan da bülbüllerin şakımasına benzer.
İşte bilge Tonyukuk, Kültikin, Bilge Kağan
Hepsi birbirinden daha mübârek
Süzme asaletimin nurdan kefili
İşte Dede Korkut, kaftanı ipek
Soyumun-sopumun bin yıllık dili.
Ve Yusuf Has Hacib, Mahdum Kulu, Fuzuli
Hepsi de peygamber soyunca asil
Sonra Kaşgarlı Mahmut; gönlüme düşen cemre
Ali Şir Nevaî, Gaspıralı İsmail
Şiiri bir bakraç süt gibi Yunus Emre.
Cengiz Aytmatov ki, Cengiz Dağcı ki
Ayın ondördünden sağılan huzur
Sabir Rüstemhanlı... ruh kadar eski
Ve daha binlerce nur üstüne nur.
Servetim Buhari'nin, Yusuf Hamedanî'nin
Ahmet Yesevî'nin nur servetinden
Güzelliğim, merhametim, şefkatim
Hep Şah-ı Nakşibent hazretlerinden.
Hunlardan, Göktürklerden alıp getirdim
İpek ipliğimi altın tığımı
Mintanıma minyatürler işledim durdum

Selçuklu çinisine gönül mührümü vurdum.
Osmanlı ebrusuyla süsledim yastığımı
Mustafa Kemâllerle yeni baştan doğruldum
Kim demiş 75 yaşıma bastığımı.
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.3 TÜRKISTANIM UNUTULDUN SANMA SAKIN

TÜRKİSTANIM UNUTULDUN SANMA SAKIN!

Tiyan-Şan, Kadir-Gan ufuklarından
Dinlediğim ozanlarla....
Binlerce yıldanberi söylenen destanlarla
Yine Türkistan'ı andım

Öz yurdumu çarmıha germişler kırk yerinden
Unutmam bin yıl geçse acısının üzerinden
Vurulan bir ceylana yanar gibi derinden
Ulu Türkistan'a yandım.

Geldi kuruldu gönlüme, Ahmed Yesevi Pirimiz
Osman Batur'a kadar, anlattı birer birer...
Ben de, bütün Horasan Erleri'yle beraber
Yeni baştan Türkistan'a inandım.

Rüzgar savrularak sessiz sedasız
Irmaklarla akarak...
Uçup giden güzelim kırlangıçlara bakarak
Türkistan'ı hür sandım.

Görmeden, göstermeden Taşkent'i, Buhara'yı
Urumçi'ye varmadan atsız-pusatsız...

Bir başıma yorgun-argın, kolsuz-kanatsız
Türkistan'a dost gönüller kazandım.

Tanrım, birgün acaba diyebilecek miyim;
-Vuslatın yüzüme nakışladığı nurla-
Bir komşu bahçesine uzanır gibi huzurla
Türkistan'ın toprağına uzandım.

10.23.3.3. TÜRKIYEM, ANAYURDUM, SEBEBIM, ÇAREM

TÜRKİYEM, ANAYURDUM, SEBEBİM, ÇAREM!
Ben, kağnılarla yaylılarla büyüdüm geldim
Çocuk yüreğimi yakan türküler dinleye dinleye.
Mahzun kağnılarla, nazlı yaylılarınla
Ve tozlu yollarınla sevdim seni Türkiye!
O tezek topladığım kırlar, yaylalar...
Başına oturduğum, yemek yediğim atandır.
Türkiye'm, anayurdum, sebebim, çarem...
Taşına toprağına vurgunluğum bundandır...
Akşam karanlığıyla başlardı kurbağalar
Susar gökyüzü kadar, dinlerdim biteviye.
Gecemi besteleyen cırcır böceklerinle.
Kurbağa seslerinle sevdim seni Türkiye!
Bir Peygamber sofrasıydı soframız:
Biraz tandır ekmeği, biraz çökelek...
Yoksulluğunla da bağlandım kaldım sana
Mecnunlar gibi üstelik.
Yağmurlar başlayınca, odalarımız damlardı
Dizlerini döve döve ağlardı anam.
Şimdi kırkikindiler boyunca sırılsıklam
Küçük kerpiç evlerin çıkmaz aklımdan!
Türkiye'm! Hasretim! Kınalı türküm!..
İç içe güzellik, uc uca kahır
Yüreğimi bin parçaya bölseler
Her parçası yine seni çağrışır.
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.33

YALNIZLIK

Bir garip kimseydin bu şehirde,
Sevmezdin her akşam içenleri,
Ve kimse bilmezdi o zamanlar
Düğüm düğüm aklından geçenleri

Bir esmer kız severdin,
Şiirler gibi,minyatürler gibi ince.
İçin içine sığmazdı, konuşamazdın
Çıkıp yanına gelince.

Efkarını dağıtmıyor her gece,
Ard arda içtiğin sigara
Ve başıboş akan ırmaklar gibi,
Dalıp dalıp gidiyorsun yollara.

Bütün sevdiklerin terkedip gitti,
Yapayalnız kaldın artık.
Dokunsalar ağlarsın çocuklar gibi,
Büyüdü gözlerinde yalnızlık.

Biliyorum, böyle değildin önceleri,
Türküler söylerdin sıcak.
şimdi bir bekar evin var karanlık
Bir odan var ağlayacak.

10.23.3.34 Yavuz Bülent BÂKILER

Yavuz Bülent BÂKİLER

23 Nisan 1936'da Sıvas'ta doğdu. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda çalıştı.

Şiirleri Hisar, Kopuz, Orkun gibi dergilerde yayımlandı.

YAPITLARI

Yalnızlık (1962)
Duvak (1971)
Seninle (1986)

10.23.3.35

YAĞMUR GÜZELİ

Yağmurlar yağmıyor mu inceden ince
Rüzgarlar esmiyor mu serince
Bir sigara yakıyorum efkarlanarak
Çıkıp karşıma sen geliyorsun
Saçların ıslanmış oluyor
"Gel" diyorum duymuyorsun beni bir türlü
Seni böyle hayal meyal yaşamak çok zor
Uzanıp tutsam diyorum incecik ellerinden
Ellerim boşlukta kalıyor.

Bir gün çıkıp gideceksin
Sonra arkandan yine ince bir yağmur yağacak
Cadde cadde,sokak sokak
Sayıklar gibi dolaşıp seni arayacağım

Beni bir köşe başında ağlıyor bulacaklar.
Saklamak zor olacak,çaresiz kalacağım
Seni sevdiğimi anlayacaklar.
Üstüme yağmurlar yağacak
İnce bir dal gibi birden kopup kırılacağım
Kaldırım taşlarında sıcaklığım kalacak
Kahrolacağım.

Bu şiiri yağmur yağarken yazdım
Ezanlar okunuyordu minarelerden
Seni düşünmeseydim yağmurlu havalarda
Sokaklara çıkmayı göze almazdım.

Yağmurlar yağmıyor mu inceden ince
Rüzgarlar esmiyor mu serince
Bir sigara yakıyorum efkarlanarak
Çıkıp karşıma sen geliyorsun
Saçların ıslanmış oluyor
“Gel” diyorum duymuyorsun beni bir türlü
Seni böyle hayal meyal yaşamak çok zor
Uzanıp tutsam diyorum incecik ellerinden
Ellerim boşlukta kalıyor.

10.23.3.3 ÇARESIZ

ÇARESİZ

ah bilsen bir bilsen duyduklarımı
sanki bir dağ ağırlığı kalkacak üzerimden
ve nehirler boşalacak bir anda içerimden
sakın bilme...

anlatsan duyarım bütün güzellikleri
erir dağlarımın başındaki kar
sussan içerimde kıyamet kopar
sakın konuşma...

ha küreğe mahkum olmak prangaya vurulmak
ha görmemek gözlerini, ikisi de bir
bütün kördüğümleri çözecek gözlerindir
sakın bakma...

bir haberin gelse iki satırlık
yüreğim birdenbire kanatlanır yücelir
bir martı gibi çıkar kapına gelir
sakın yazma...

çıkıp gittiğinden beri, sessiz sedasız
başıboş kalan esir, zindanda yatan hürüm
dönmezsen çaresiz kalır ölürüm
sakın gelme...

işte dağlar, taşlar şahidim olsun
yüzüme bakma, konuşma, yazma istemiyorum
dipsiz karanlıklara bağırıp duruyorum
sakın işitme...

10.23.3.37

ÇİLE

Bu şehrin sokaklarında her akşam yorgun
Sarışın kızlar dolaşır.
İsimleri teker teker benim üstüme çıkar
Sevdasını başkaları paylaşır.

Bu şehrin evlerinde esmer kadınlar oturur.
Ateş böcekleri gibi geceye karşı gerinir.
Başka delikanlılar uzanır yanlarına,
Elalem beni bilir.

Bilmiyorum, görmedim, duymadım, tanımadım
Bu sarışın kızlar kim, bu esmer kadınlar kim?
Birgün bu rezil şehrin rezil sokaklarına
Elveda diyeceğim.

10.23.3.38

ÜSKÜDAR TÜRKÜSÜ

İstanbul'da Üsküdar'lı bir kız var
Bir tramvay durağında evleri
Sarı kanaryalar, ak kanaryalar
Öter balkonunda geceleri...

Bulutsuz rüzgârlar gibi her sabah
Bir masal âleminden çıkıp gelirdi.
Ne adını düşünürdüm bir deniz kıyısında
Ne adımı bilirdi.

Bir gün bulutlar geldi habersiz

Sonra incecikten yağdı üstüme
Büyüdü içimde zamanla yeri.
İki mısra gibi aldı gönlümü
Bir gül yaprağından güzel elleri

Bendim artık gölge gölge sokaklardaki
Öylesine mahzun, kaygılı, ürkek.
Bendim her mevsim boyu sımsıcak
Sevdalar içinde vuran tek yürek

Bir gün baktım penceresi perdesiz
Yok odalarda çın çın şarkı söyleyen sesi.
Yok balkonda artık ak kanaryanın,
Sarı kanaryanın kafesi.

Benden sorun Üsküdar'ın şimdi her gece
Sokakları kaç adım.
Bir gece yarısı düştüm yollara
Her köşe başında ağladım.

10.23.3.39

İSİMSİZ ŞİİR

Üstüme lapa lapa kar yağıyordu yeniden
Yeniden yüreğim beyaz bir lale
Berrak sular, ışıklar, çiçekler, renkler
Yeniden karşımda birer şelale

Artık benim için ne ekmek, ne su

Sağımda, solumda vehim ordusu.
Ve hep onu, bulamamak korkusu
Soyundum yeniden büyük melale.

Bana alev gibi bir şeyler yazdı
Sanki baştan başa şiirdi, nazdı...
Kırk yıl bile düşünsem olmazdı
Gelmezdi bu sevda akla, hayale.

Bitmiş tükenmiştim, efkarım çoktu
Salkım söğütlerden bir farkım yoktu
Yar beni yeni bir yarışa soktu
Şu halime bir bakın: deli-divane!

Gönlüm nakış nakış renkli bir kilim
Bir kınalı-güzel türküdür dilim
Yeminle anlatsam kim inanır kim
İçine düştüğüm bu çılgın hale.

Karışıp gitsem mi ebabillere
Adını versem mi karanfillere
Seslenip dursam mı sahillere
lale! lale! lale!

10.23.3.4 ISIMSIZ SIIR

İSİMSİZ ŞİİR
Üstüme, lapa lapa kar yağıyor yeniden
Yeniden yüreğim beyaz bir lâle
Berrak sular, ışıklar, çiçekler, renkler...
Yeniden karşımda birer şelâle.
Artık benim için ne ekmek, ne su...

Sağımda, solumda vehim ordusu
Ve hep O'nu, bulamamak korkusu
Soyundum yeniden büyük melâle...
Bana, alev gibi bir şeyler yazdı
Sanki baştanbaşa şiirdi, nazdı...
Kırk yıl bile düşünseydim olmazdı
Gelmezdi bu sevda akla-hayale.
Bitmiş tükenmiştim; efkârım çoktu
Salkım söğütlerden bir farkım yoktu
Yâr beni yeni bir yarışa soktu
Şu hâlime bakın: deli-divane...
Gönlüm nakış-nakış renkli bir kilim
Bir kınalı-sürmeli türküdür dilim
Yeminle anlatsam kim inanır; kim
İçinde düştüğüm bu çılgın hâle?
Karışıp gitsem mi ebâbillere...
Adını versem mi karanfillere
Seslenip dursam mı şu sahillere:
....
Yavuz Bülent BÂKİLER

10.23.3.41

İŞTE BÖYLE

Yalnızım.
Gündüzler, geceler boyu yalnız,
Ne elimden tutan dost, ne yüzüme gülen kız
Dolaşıp durduğum sokaklar ıssız.

Sokaklar unutturmaz yalnızlığımı,

Bekarım.
Beklemez yolumu penceresinde karım.
Ne bir türkü duyarım bekar odamda ince

Ne dağınık eşyama değer kadın eli
Ne olurdu her akşam eve gelince
Masal gözlü bir çocuk 'Baba' desydi.

Rüyalar unutturmaz bekarlığımı

Çirkinim.
Usandım tek başıma türküler çağırmaktan
Biliyorum güzel değil gözlerim, dudaklarım
İçinizden çıkıp gitsem bir gün diyordum
Başladığım bütün türküler yarım
Öyle bakmayın yüzüme kahroluyorum...

Türküler unutturmaz çirkinliğimi...

Üstelik şairim bilemezsiniz
Her akşam rüzgar gibi sokaklara düşürek
Elleri ceplerinde birisi gezer
Bir yürek taşı gögsünde duygulu, ürkek
Ceylan Yüreğine benzer

Mısralar anlatmaz şairliğimi.

10.23.3.42

ŞAŞIRDIM KALDIM İŞTE

şaşırdım kaldım işte! .....
sözde senden kaçıyorum dolu dizgin atlarla
bazen sessiz sedasız ipekten kanatlarla

ama sen hep bin yıllık bilenmiş inatlarlarla
karşıma çıkıyorsun en soğuk mimiklerle
adını yazıyorum bulduğum fırsatlarda
yüreğimin başına noktalarla, hatlarla
başbaşa kalıyorum sonunda hayallerle
sözde sana koşuyorum dolu dizgin atlarla
ne olur bir gün beni kapında olsun dinle
öldür bendeki beni sonra dirilt kendinle
çarpsan kara sevdayı en azından yüzbinle
nasıl bağlandığımı anlarsın kemendinle
kaç defa çıkıp geldim buralara inatla
ama her dafasında dönemedim seninle
hangi düğüm çözülür nazla, sitemle, kinle
ne olur bir gün beni kapında olsun dinle
şaşırdım kaldım işte bilmemki nemsin
bazan kızkardeşimsin bazan öpöz annemsin
sultanımsın susunca; eksilmeyen çilemsin
orada ufuk çizgim, burada yanım yöremsin
beni ruh gibi saran sonsuzluk dairemsin
çaresizim çaremsin,
şaşırdım kaldım işte bilmemki nemsim

10.23.4 YASAR MIRAÇ

10.23.4.1 BIZIM YALININ KIZLARI

BİZİM YALININ KIZLARI
bizim arka sokaktan da
iner kızlar yalıya hey
hey yalının kızları da
inci çakılın kızları
yanyana diz çöker sonra
hamsi ayıklarlar hamsi
türkü söyleyip oy babam

sevda sayıklanırlar da
hişt hişt
vuyy uy!
delikanlı balıkçılar
kayar açıktan yufkaya
sorarlar ıslık çalarak
birbirlerine güya
balık gibi niye niye
ağa vurmazlar oy babam
şu güzelim kızlar diye
balık gibi niye niye
git git
yürü git!
yalıda kızlar yalıda
bakışırlar gizli gizli
yufka ateşi yakarlar
yollu kilimler yıkarlar
yalıda kızlar oy babam
yalıda dalgın yalıda
kaçıp gitmeyi kurar da
kaçıp gitmeyi oy babam
hişt hişt
vuyy uy!
çakıllar evimiz olsun
teneke damımız olsun
yosun yatakta yatarız
ağlar yorganımız olsun
gel gel
beri gel!
çakıldan da ev olur mu
tenekeden dam olur mu
yosun yatakta yatmaya
dayanacak can olur mu
git git
yürü git!
Yaşar MİRAÇ

10.23.4.2 DÜSCE

DÜŞCE
badem pencereli
kavun kapılı
nar kiremitli
balık bacalı
küçücük bir evde
yaz sıcağında
sıcacık bir yerde
kış soğuğunda
çiçecik bir evde
kırlar güzeli
esincek bir evde
eylül geceli
ufacık bir evde
gümüş gülüşlü
tefecik bir evde
erik bir evde
yaşamak yaşamak
yaşamak sen(in)le
isterdim ben de
Yaşar MİRAÇ

10.23.4.3 GURBETE

GURBETE
gurbete kaçacağım
o lâcivert ülkeye
o üzünç denizine
uzayan iskeleye
ansızın sormaksızın
neler kalır geriye
gurbete kaçacağım
o kimsesiz ülkeye
o geri dönülmeze
bağlanan ilk köprüye
umarsız durmaksızın
acılar tüketmeye
gurbete kaçacağım
o duvaksız tepeye

o yolunda gözyaşı
çeşmesi kuru köye
kopup yalnızlığımdan
kopup sonsuzluğumdan
gurbete kaçacağım
gurbete tükenmeye
Yaşar MİRAÇ

10.23.4.4 Yasar MIRAÇ.htm

Yaşar MİRAÇ

1953 yılında Trabzon'da doğdu. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türk Dili Bölümü'nden mezun oldu (1981). Yeni Türkü yayınevini kurdu ve yönetti. Onbeş yıl kadar Federal Almanya'daTürkçe öğretmenliği yaptı (1983-1999) ve yurda döndü.

Şiirleri Militan, Sanat Emeği, Türk Dili, Yusufçuk, Yazko Edebiyat dergilerinde yayımlandı. Başından beri halk edebiyatını özümsemiş ve özgün bir ses olarak insanlık, barış, demokrasi, gurbet, sıla konulu, türkü tadında, coşkulu, akışkan, imgeleri çarpıcı ve yeni, dur durak tanımaz çağdaş şiirler yazdı.

YAPITLARI

Trabzonlu Delikanlı (1979)
Şili İle Söyleşi (1979)
Gül Ekmek (1980)
Taliplerin Ağıtı (1980)
Çan Deresi Türküleri (1981)
İçli Şarkılar (1981)
Trabzon'dan Çıktım Yola (1981)
İstanbul Bir Kırmızı Gül (1985)
Yurdumun İşçileri (1985)
Barış Günlerinin Gümüş Denizi (1986)
Karadeniz Hırçın Kız (1988)
Lazcaz (1999)

ÖDÜLLERİ

1980 Türk Dil Kurumu Şiir Ödülü
1982 Abdi İpekçi Dostluk ve Barış Ödülü

10.23.5 YASAR NABI NAYIR

10.23.5.1 ONAR MISRA

ONAR MISRA
II
Ayırma gözlerini gözlerimden benden bu akşam,
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.
Gözlerine yavaşça, yavaşça doldu akşam...
Göklerin ateşini kalbime boşaltarak
Benim içimde yaktı sanki gurubu akşam.
Senin kirpiklerinde bir damla oldu akşam.
Gündüzden, gürültüden ve kâinattan ırak,
Akşamı seyredeyim bakışlarında bırak,
Ayırma gözlerini gözlerimden bu akşam,
Böyle saatlerce bak, böyle asırlarca bak.
Yaşar Nabi NAYIR

10.23.5.2 SONBAHAR

SONBAHAR
Altın rengi gözleri yanan bir semaverdi
Ilık bir çay kokusu akardı saçlarından.
Yanmanın lezzetini onda hissettiğim bir an
Ve yazın sevgisini bana önce o verdi.
Yaz gibi iri olgun meyveleri severdi,
Bir çocuk gibi şendi ve gülerdi her zaman
Bir mevsim gözlerinden içime doldu cihan
Ve güzel yaz günleri ne çabuk geçiverdi.
Artık donuk bir cam var mavi gökler yerinde.
Güneşi benden çalan o sıcak bakışlardır,
Ve yazı o götürdü mutlak beraberinde.
En güzel rüyaların bile bir sonu vardır:
Bir bahar rüzgârından alarak bir sabah hız
Mevsimlerin ömrünü yaşamıştı aşkımız.

Onu şimdi kaybettim ve şimdi sonbahardır.
Yaşar Nabi NAYIR

10.23.5.3 Yasar Nabi NAYIR.htm

Yaşar Nabi NAYIR

25 Aralık 1908 tarihinde Üsküp'te doğdu, 15 Mart 1981 tarihinde İstanbul'da öldü. Galatasaray Lisesi'ni bitirdi. Ulus gazetesinde, Türk Dil Kurumu'nda, Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalıştı. 1933 yılında Varlık dergisini yayımlamaya başladı. 1946 yılında Varlık Yayınevi'ni kurdu.

Yedi Meşale topluluğunun kurucuları arasında yer aldı.

YAPITLARI

Kahramanlar (1929)
Onar Mısra (1932)
Kahramanlar (1970, toplu şiirleri)

10.23.6 YILMAZ ERDOGAN

10.23.6.1 ACABA

ACABA?
aşkları da devralır mı
kalp nakli yaptıranlar?
Yılmaz ERDOĞAN

10.23.6.2 ALKOL IKINDISI

ALKOL İKİNDİSİ

biz ne zaman içsek
köfte geç gelir
ve oturur muhabbetin terkisine

çıplak bir efkar sözcüğü

biz ne zaman içsek
sabah akar meycinin cebine
günde kaç kez öpüşür ki
akrep ile yelkovan

biz ne zaman içsek
iç değilizdir aslında
dışımızda bronz bir
akşam sözcüğü

çırıl bir
efkar sözcüğü
eften püften bir kar beklentisi
delikanlı kıvamında
sevda değilse de
tabansız sevişmelerdeki
el değmemiş pişmanlık

biz ne zaman içsek
iç değilizdir aslında

bu alkol ikindisi şiirde
şimdi burada
açılsaydın
adımın baş harfi gibi
belki ağustos kokardı ağustos

sen…
fikrini ipotek etmiş kiralık sevdalara
senine boyuna sevilmiş sen
yalanı sevdasından büyük sen
bir bil sen!

biz ne zaman içsek
seni düşünüyoruz
genzimizde göl göz
yaşları...

biz ne zaman içsek
iç değilizdir aslında.............

dışımızda bronz bir İzmir akşamı!

Ağustos 1995 İzmir

10.23.6.3 ANLADIM

ANLADIM

anladım
sabahları açılır
esnaf çarşıları yeminle
"bedreddinim bir ağaca asılır"

anladım
en büyük yalan yemindir
edilir sabahları
gecesini hatırlamayan esnafların

tüm merasimleri gömdüm
ömrümün reklam amaçlı takvimlerine
anladım
kimse üzgün değildi
bayraklar yarıya indiğinde

bir tek el isteyen
yordam ve özür dileyen

anladım
herkese kötü şeyler hatırlatan yüzüm
evet yüzümdü
her görüşmeye taşıdığım
kandırılmaya gönüllü bir gönülle
az sütlü neskafelere sigaralar iliştirdim

göz gördüm başka açılara ayarlı
uzun bir yüz gördüm
meğer filmin sonu diye ayarsız
fin yazardı se end zamanında
bir zamanlar
fransızlar hep fransız kalacaklar
sabah sinemasında pazarları

aklımı alıp doğduğum evin
müze olma isteğine saklayacaklar
ama kavaklar büyüyecek
herkesten gizli boyatmak
bir kavağın becereceği iştir ancak

anladım ki ağaçlar
toprağa acı verdikçe büyüyorlar

her pazartesi and içip
cumaları marşa basan
camiler dolusu yemin edip
taburlarca yalan söyleyen
bu toprakta bu ağaç
kuruyacaktır elbet

anladım
kimseye acı vermeden
büyünmüyor
namusum ve şerefim ve
çocukluğumun üzerine beton dökerim ki
tüfek filan değil

çimento icat edildi de
bozuldu mertliğin mimarisi
esrarlı bir ülkeye göçtü sabrin taş ustaları

anladım
altı dükkan olsun istiyor evinin
ve ağlamaklı bulmuyor apartımanları
benim taş ustamın karısı
ve her yerde
şube açmak istiyor
iskender kebabını icat eden
büyük iskender'in çocukları
ki gölge filan etmez
yoğurtlu bir ziyafet çekerdi
diyojen'le karşılaşsaydı.

anladım
bursalı iskender'in
romalı arkadaşından daha çoktur
uygarlığa katkısı

oysa
bu satırlarla üstünü örten ben
kelimelerle sargı bezi ve
melhem yapan
ozanlığı en çok kendini üzen ben
anladım
sadece öğlenleri açarım yaramı
ve hiçbir yerde şubesi olmaz
bu kanamalı hastanın

anladım.

10.23.6.4 ASK HAYATI

AŞK HAYATI

**sevmek gibi geliyordu her şey,
sevmek gibi gidiyordu kadın
adının anlattığı, canın teni yakmasıydı,
bir bulut evet ama aslolan
bulutun suyu yağmasaydı...**

**"bir insanı sevmekle başlıyordu her şey"
ve boşanmak için
en az iki şahit gerekiyordu!**

Mayıs 96 Kuzguncuk

10.23.6.5 BASKALAS AN ASK

BAŞKALAŞ AN AŞK

**adını anmak güzeldi
dost ağızlarda sana dair cümlelerin ıslatılması..
adını anmak..
yüksek sesle, kimsesiz gecelerin düşsel avuntularına
sırt çevirip senden söz açmak..
biraz gülünç, biraz sitemkar..
güzeldi...
adının türkçedeki yankısı özeldi...**

**Seninle yoğurt yemek, kendi Kanlıcanlı, sülalesi
Kandilli yoğurtcunun mekanında..
Denize amors durup, yüzüne
cepheden bakmak güneşli bir mavilikle.... güzeldi..**

**ipe sapa konuşlanmaz bahanelerle elini tutmak,
yüzünde
yüz yıllık bir hasreti gidermek güzeldi...**

**Güzeldi'li geçmiş zamanları düşünüyorum şimdi...
Cümlelerimiz öznesiz.. Umursayan yok Kanlıca'daki
yoğurdu...**

Ve eşikteki öpücük, tarih bilinci olmayan bir aşkın mührüdür artık.....

Aralık 95

10.23.6.6 BEYOGLU'NDAN

BEYOĞLU'NDAN DOLMABAHÇE'YE TAŞINAN BİR ARALIK AKŞAMI

Sus pus olmuş, puslu bir İstanbul muydu yüzün, yoksa çok bildik hüzünler mi taşınmıştı yüzüne Dolmabahçe'de, çay tadında....
Divit ucuyla yazılmış bir aşkın sureti vardı avuçlarında, tarih bir başka iklimin kıvamını gösteriyordu.
Ben rehnedilmiş yelkovan gibi... hani akrep'i seven ama yüreği takvim yokuşlarında....

Sinemada elinin elimde terleyişinin bir anlamı olmalı, sesinin sesimde yankılanmasının.. sanki perdedekine üzülmüş ya da sevinmişsin de tesadüfen akmış yüzün içime.. Yalan! Sen perdeye bakıyorsun, fikrin benim seyir defterimde.. ve ben amerikanca bir filmi kürtçe seyrediyorum...

Kadın, Beyoğlu'nun bir kış akşamında,
üstündeki deri montun sahibine küs, soğukluğundan muzdarip yürüyordu.. Adam da.. Yürümek hiçbir şeyi çözmüyordu, bazı Aralık akşamlarında... Parmağında yaralı bir öyküyü taşıyordu adam.. Kadının yüzünde bir hüzün... Hüzünlü aralık akşamında bir yüzük... Yüzüğün yüzünde dünya güzeli bir kadının kehaneti.. .. Soğuğun ve karanlığın vehameti!

Hayatı, bir başkasının pantolunu gibi, küçültülmüş, daraltılmış.. İlk sahibinin o pantolonla yaşadığı şeyler, yani pantolonu pantolon yapan anılar, bazı ilkbahar bereleri yüzünden yapılan yamalar, ter tüketen yazlar... Hepsi daraltılmış.. Yaşananlara bir beden büyük geliyor artık hayat!

Bir aşkı paylaşmak için çok geç, bir paylaşıma aşık olmak içinse erken.. Beni sevda yerimden vurdu yine zaman.. Şimdi sana söylenecek tek cümle:

Bende sana yetecek kadar ben kalmadı...

10.23.6.7 BÜYÜYORUM

BÜYÜYORUM

**büyüdükçe,
sentetik zamanlara
kangren ayaklar bastım,
izi kaldı
ömrümün...**

**kara çaldılar yüzüme
bütün kara parçalarında
elbette
"afrika dahil"
parça başı çalışan
kiralık katildi zaman**

**gülüşüm sivas yangını
ağlarsam kızma...
ölmek bile
yakışıyor bazı adama....**

**Mayıs 1995
İzmit turnesi**

10.23.6.8 BILDIGIN GIBI DEGIL

BİLDİĞİN GİBİ DEĞİL

**bizi bilirsin
avuçla su içmeyi
marifet biliriz,
yenilmeyi bir de
kendi sahamızda..**

**bizi bilirsin
saçımızı ıslatmayı fiyaka biliriz.
limonla!
tespih yaparız,
düş kırıklarından..**

bizi bilirsin
ağzının içinde oturmak isteriz.
ve rutubetin en yakıştığı yer biliriz
ağzını..

bizi bilirsin,
yaşamak biliriz,
vademiz dolduğunda
avuçlarına gömülmeyi..

Ocak 96
İzmir-İstanbul

10.23.6.9 CEMRE

CEMRE

gözüme ilişti gözün
içimde infilak saati!
yasak baktın nikotin sıcağıma,
bir sigara daha yaklaşıyor bahar..

ellerin yanında değil,
gemiler kalkıyor avuçlarından
bütün limanlarda bir telaş,
yaklaşıyor bahar...

deniz altında bir zindan düşü,
ayıp sarılmalar, lanetli öpücükler
bilinmez bir Nemrut esrarı
arkadaş dağlar gibi
korkusuz korkular...
kekikler yeşeriyor
yaklaşıyor bahar

bir deliliğin eşiğinde
amansız mekansız
sofrasız
yani aç, ilaçsız
ve
hiçbir şiirin eskitemediği
gözlerin,
gözlerimin önünde
el pençe divan..

bahar damarı çatladı toprağın
bir nefes daha yaklaşıyor bahar!

Mart 1994

10.23.6.1GÜLÜSÜN

GÜLÜŞÜN

gülüşünde bir mana var
saklayamazsın
sarılışında ne düşler
ne düşükler
sakınamazsın

aynı yolları,
kimsesiz mekanları
birlikte özleme hasreti..
yalnızlığımın dert ortağı gastrit..

gülüşünde bir mana var
saklayamazsın

bütün iç savaşlarda
rehin alındı bu yürek
kandıramazsın

hangi çekilişin
büyük ikramiyesi bu,
en uzak sevişmelerin
yeni yetme utancı
lakin aşk
biraz da utanmaktır yaşamaktan....
sakınamazsın...
yeni yetmelik işine gelince
o zaten hepimizin gizli öznesi
Türkçe'de var
bazı dillerde yok

gülüşünde bir mana var
saklayamazsın
kime niyet kime felaket bu aşk
anlayamazsın

ödümüz patlıyor acı çekmekten
oysa

biraz da acıdır
aşkın mayası....
kaçınamazsın..

gülüşündeki manayı saklayamazsın
tutunacak verimiz yok
resmi tutanaklarda

gülüşünde bin yıllık hasret var
saklayamazsın
...

bu yazık karşılaşmanın
alnımıza çakılıyor anafikri:

aşka cesaretimiz yoksa
başka zaman görüşürüz!

Şubat1994

10.23.6.1 HEPSI BU

HEPSİ BU

değişen ben değilim
dönüşen savaş
yaşlanmakla ıslanmak aynı şey:

bir yağmurun gölgesinde ihtiyarlamak

şimdi ölüm bile yetmiyor
acılarımızı tartmaya
dostlar
alıngan bir sahili pinekliyorlar
bir merhaba'yı bıçaklar gibi artık
selamlaşmalar

değişen ben değilim
dönüşen savaş

artık zaman bile yetmiyor
yaşadığımızı sanmaya

yine de ışıklar bu kenti
güzelmiş gibi gösteriyor
geceleri...

geceler...
yani
Ahmet Haşim'in kafiyeleri....

seni aklıma düşüren
yerçekimi değil
yalancı yıldızlar
öyle uzaksın ki
üflesem soğuyacaksın
sarılsam okyanus

bir aşka yetecek kadar
ve anımsatacak kadar
sebepsiz bir ölümü,
acılarımız
ve kafiyelerimiz var...

işte hepsi bu kadar....

Nisan-Mayıs 1994
Berlin - Kuzguncuk

10.23.6.1 ISLIK

ISLIK

senin sesinle başlayan bir ıslık
kehribar kokusu kulaklarımda
nasıl bir nargile yakmak bu fitil gibi
sarhoşlukta..

kim bu öldürücü musikinin
güftesini gömebilir kuytuluğun makamına
yalnız hicazdı felaket efem saatlerinde
kimi görsem göz yarası yüzümde,
kimi duysam
senin sesinden ıslak bir ıslık
ve ben artık her şarkıda
kendime vokal yapıyorum,
yüzüm gözüm ıpıslık...

Haziran 1995 - Ören

10.23.6.1 KARDIYOLOJI

KARDİYOLOJİ

kalbim bir etten organ sadece
kalbim yüreğim olur,
sen gelince....

10.23.6.1 KAYIP KENTIN YAKISIKLISI

KAYIP KENTİN YAKIŞIKLISI

dokuzunda kayboldu mayıs'ın,
cesedi bulundu
onikisinde...

kaçırıldığında da
kaybolduğunda da
ve cesetken de
yakışıklıydı...

amcamdı...

Ağustos 95, İstanbul

10.23.6.1 KIZIM BERFIN'E

KIZIM BERFİN'E . . .

Berfinim,
içimin güler yüzü,
yaşanılası iklimim hoşgeldin.

(adımın çapraz yazılması kimin
umrunda..
denize düşen yılana öykünür
biraz da...)

bir aralık sızıverdin işte
ömrümüzün en gevrek zamanı...
çıt diyor kırılıyoruz,

öfke kadar saydamız o zamanlar
ve kırılgan
bıçak kadar!

kızım demeyi öğrettiğin için
o tanrısal kokun
ve gülüşündeki baban için

ki hala zilleri çalıp kaçmak istiyorduk
yarım yamalak aşk kırıntıları
tabakta bırakılmış, yazık atılacak bir sevda
haritası,
hatta el değmemiş delilikler istiyorduk..
çocuktuk daha
büyümeye direniyorduk,
iş toplantılarında lolipop zamanlar düşlüyorduk

ama sızıverdin işte...
bir avuç yeşil gevrek rokaydık,
mayışmamıza bir limon yetecekti..
biz garsonu bekliyorduk,
sen çıkageldin...

hoşgeldin berfinim...
kızım kızgınlığım..
bilmiyorduk daha,

objektiflerin objektif olmadığını,
ikimize yeter sanıyorduk ikimizin toplamı,
meğer doyurmak çok zormuş
içimizdeki hayvanı..

habersiz geldin, kusura bakma
ortalık biraz dağınıktı...
şimdi hemen toparlarız sanıyorduk,
olmamıştık daha...

işin zor kızım,
hem büyüyecek
hem bizi büyüteceksin..
baban mı var, derdin var kızım..

hoşgeldin kızım,
içimin gülen yüzü, hoşgeldin...

Mart 1996 Kuzguncuk

10.23.6.1 MEVSIMLIK SARKI

MEVSİMLİK ŞARKI

kanıyor takvimden gamsız ağaçsız
evlatlarını döver gibi seven bir sonbahar
güvertesinde adresini şaşırmış
kayıp bir nisan yağmuru

ömrümün sol anahtarısın
hazan makamının kapısını açan
ne nisanlar gördüm ben
ilkbahardan kaçarken
bir mızrapa tutunan

ne bileyim ben
böyle bir seydir herhalde
bir mevsimin şarkısı
ya da mevsimlik bir vivaldi sancısı...

ekim kasım işlerini öğrenirken bir keman
ağlamayı bir de,
şarkıya söz yürür,
yeşile aldanır suyun kudreti
ve sen hiçbir zaman
sol anahtarı yaptıracak bir çilingir bulamazsın
bana kalırsa sen,
ömrünün sonuna kadar,
o şarkının kapısında kalacaksın!

Ocak 1996

10.23.6.1 NISANLIK ÖLDÜ MÜ

NİSANLIK ÖLDÜ MÜ?

koşulacak bir sancı gibi inceden
genceden aktım geceye
ihtiyar sokaklarda acemi lambalar
ve ıslak bir ışık ilkbahara
ilkbaharın günahı olmaz nasılsa..

çocuklar bulmuş, getirdiler
kanadı kırılmış bir nisan yağmurunu

nisan'ın kuyruğuna teneke bağlar mı insan,
çocuk olmasa?...
aşk şakasını kaldırır mı insan,
çocuk olmasa...

bir celsede boşanıyor mağrur bir yağmur,
nisanların yenildiği yalancı baharlarda..
ilkbaharın günahı olmaz nasılsa !

Nisan 1995

10.23.6.18 PASTIRMA YAZI

PASTIRMA YAZI

böyle zamansız güneşli,
umulmadık mavi günlerde
bir bekleme salonu yalnızlığına
bürünüyorum..
iliklerimdeki yitik aşkı
sarhoş bir unutkanlığa ilikliyorum...

sanki şiirini bilmediğim
bir fransız akşamında
kaldırım taşlarını sayıyorum kalbimin..
içimde ayak izlerin,
aylak bir yaz geçiyor avuçlarımdan...

ve ben ne zaman,
kiminle sevişsem,
hâlâ seni aldatıyorum!

Şubat 1996

10.23.6.19

SANA BAKMAK

Herşey yapılabilir
Bir beyaz kağıtla

Uçak örneğin, uçurtma mesela.
Altına konulabilir
Bir ayağı ötekinden kısa olduğu için
Sallanan bir masanın.
Veya şiir yazılabilir
Süresi ötekilerden kısa
Bir ömür üzerine..

Bir beyaz kağıda
Herşey yazılabilir,
Senin dışında..
Güzelliğine benzetme bulmak zor,
Sen iyisimi sana benzemeye çalışan
Herşeyden:
Bir gülden bir ilk bir sonbahardan sor.
Belki tabiattadır çaresi
Senin bir çiçeğe bu kadar benzemenin..
Ve benim
Bilinci nasırlı bir bahçıvan çaresizliğim..
Anlarım bitkiden filan
Ama anlatamam
Toprağın güneşle konuşmasını
Sana çok benzeyen bir çiçek yoluyla

Sen bana ışık ver yeter
Bende filiz çok..
Köklerim içimde gizlidir
Gelen giden, açan soran, bere budak yok
Bir şiir istersin
"içinde benzetmeler" olan

Kusura bakma sevgilim
Heybemde sana benzeyecek kadar
Güzel birşey yok

Uzun bir yoldan gelen
Tedariksiz, katıksız bir yolcuyum
Yaralı yarasız sevdalardan geçtim
Koynumda bir beyaz kağıt boşluğu
Herşeyi anlattım..
Olan olmayan, acıtan sancıtan..
Bilsem ki sana varmak içindi
Bütün mola sancıları
Bütün stabilize arkadaşlıklar
Daha hızlı koşardım
Severadım gelirdim
Gözlerinin mercan maviliğine..

Sana bakmak
Suya bakmaktır..
Sana bakmak
Bir mucizeyi anlamaktır..

Sağa sola bakmadan yürüdüğüm yollar tanıktır
Aşk sorgusunda şahanem
Yalnız kelepçeler sanıktır
Ne yazsam olmuyor
Çünkü bilenler hatırlar..
Hem yapılmış hem yapma çiçek satanlar
Bahçıvan değil tüccarlardır
Sen öyle göz,

Sen öyle toprak ve güneş ortaklığı
Sen teninde cennet kayganlığı iken,
Sana şiir yazmak ahmaklıktır..

Bir tek söz kalır
Dişlerimin arasından
Ben sana gülüm derim
Gülün ömrü uzamaya başlar

Verdiğim bütün sözler
Sende kalsın isterim
Ben sana gülüm derim
Gül sana benzediği için ölümsüz..
Yazdığım bütün şiirler
Sana başlayan bir kitap için önsöz

Sana bakmak
Bir beyaz kağıda bakmaktır.
Her şey olmaya hazır
sana bakmak
suya bakmaktır..
gördüğün suretten utanmak..
sana bakmak
bütün rastlantıları reddedip
bir mucizeyi anlamaktır..
sana bakmak
Allah’a inanmaktır.

10.23.6.2 SANA KALAN SAZ

SANA KALAN SAZ

sana
yaralarımdan çiçekler,
ilk yardım geceler biraz da
ve yangında kurtarılması imkansız acılar
bırakıyorum..

seni özümün gizinde saklıyorum..
bütün aşklarımın izlerini sayıklayarak
ve aldatarak tüm sevdiklerimi,

sana
cinayetimin ipuçlarını bırakıyorum...
vasiyeti olmayan ölüler ülkesinden
(türkülerin sırtındaki muamma!)
yazık bir nakarat bırakıyorum sana

"ben sana gülüm demem
gülün ömrü az olur"

öç biter,
biter şarkı,

yaz olur...

10.23.6.2 SEBEBIM DERLER YA

SEBEBİM DERLER YA . . .

ölümüm senden olur
bilinsin
ne uçsuz bir kan akışı
ne buğusu kadehte rakının,
ela ve sonsuz bir teneşir uykusu
gözlerinin ağlamaklı bebeğine...

acemi zamanlar silinsin
ölümüm senden olur
bilinsin
sen istesen aslında
bütün kafiyeleri eskitirsin

aklında kalmayacak aklım
başka kollar başka sarılmalar

ve her defasında alsancak
platonik rutubet kokacak
aklına bir fikir gelecek
bir çift iri memenin kuşkusuna
fidye vereceksin

bütün iklimlerin feri silinsin
ölümüm senden olur
bilinsin

gözlerin bir içimçaydı bizansta,
gözlerin,
ela teneşir uykularıma kapanan kırık pencere..

Eylül 1993

10.23.6.22

SESSİZ

Kavun kokulu odaların rahiyasıdır
Karışan sulara
Senin fikrinle yoğrulmuş bir eser yoktur
Yüzümün sana tıraşlanmış bölümünde
Çoğu çiçekli
Kimi şarkılar geçer aklımdan
Sesime sesim dökülür
Bir ıssız bir mutlu koro başlar
Ardından
Şarkıya
Çünkü benim sessizliğimde
Seninde susuşun var.

10.23.6.23

SEVMEKTEN GİDİNCE

Sen beni sevmekten gidince ben bana borçlu kaldım
Ya sen bana fazla geldin ya ben sana az kaldım
Gitme bir adım öteye gülüm bir adımda gurbet olur
Gitme bir nefes öteye gülüm her nefes hasret olur

Aşk yasaklandı artık halka açık yerlerde
El tutmak yol açıyor diye hesapsız
Susmalara kaldırdık tüm tutuşmaları
Yasak kelime oyunu yapmak
Yalan söylemek mecburi ve serbest ayyuka çıkmak
Artık yağmur sonraları toprak kokmak yok
Tomurcuklanmak günah
Ve bir insan gözü yüzünden yüz gün art arda uyumamak
Kimse ölmesin diye
Kimsenin aklında her sevdalı verdiği sözü geri alacak
Güneşi ayı ve hatta hiç bir tabiat olayı
Şahit gösterilmeyecek hiç bir sevdaya
Ne deniyorsa onu atacak kalp
Ve süresi 24 saate çıkarılacak meskun mahallerde ağlamanın

Sen sesini alıp gidince ben burda dilsiz kaldım
Ya sen bana fazla geldin
Ya ben sana az kaldım
Gitme bir adım öteye gülüm bir adımda gurbet olur
Gitme bir nefes öteye gülüm her nefes hasret olur

10.23.6.24 SON DURAK

SON DURAK

kilitlenmiş beton kanatları kuşların
oksit gibi yakışkan bir mayışmayla ağarmış gün
pas tutan kelimeler için bir iksir belki de
ya da aklına susamış sevgililerin safdilliği
acıtmış ömrünü çekirgelerin
medyatik soruşturmalardaki enflasyonist yargılar
haber değeri taşımıyor haber spikerinin ölümü
herkes kendi manşetinde satır arası
hiçbir bakışı aydınlatmıyor florasan buğusu
burası son durak inecekler için son fırsat
bir daha ne süper ne mega kupon verilecek
kalanlar şoförün evini göremeyecekler hiçbir zaman
onları sonsuza götürecek, afaroz edilmiş bir merak
burası son durak
hafızada kalan tek numara için
telefona uzanır elleri
ölümüne randevulu insanların
temize çekilemez not defterleri
Yılmaz ERDOĞAN

10.23.6.25 SUSUSTU YÜZÜN

SUSUŞTU YÜZÜN

**bu ufukta bitiyor yüzün
ve başka bir gökyüzü başlıyor
komşu ellerle sarmalanıyorsun
yanıyorsun....**

**ne kadar övülsen az
avazım çıktığı kadar susuyorum
ismindeki sesli harfleri**

**mayınlı bir gülümsemeyle
senin karasularında olmak,
üstünde ilkbahar bir entari,
sanki
yeniden
eski bir öyküye başlamak...**

yüzündeki o billur akşam kahvaltısı
sürgülerken özümü,
ne kadarını sustuk
konuştuklarımızın?....

Ağustos 1995

TARİHÇE

önce hain bir uykunun sevimsiz sabahı
gibi sıradan mahmur,
aynı sabahın
ilk sıcak çayı gibi ferah
bir karşılaşma...
-Merhaba!

sonra güzel
ve en sıcak gülüşmelerin ev sahibi
bir yüz...
-Görüşürüz!

derken
sanki elin elimde
kem gözlere keder
dünya güzeli sohbetler
-Ara beni!

ardından
derimizin altına sızan
hani katiyen rakı içme mecburiyeti çağrıştıran
bir korku ki
-Eyvah!

ve şimdi
kalbimi karanlıklarda hançerleyebn
aklımı başımdan eyleyen
çok uzun yollarda
hiç uykulu otobüs saatleri gibi
acıtan
kanatan
yani korktuğumuz
yani başımıza gelen

büyüdükçe büyüleyen
aşk...
-Seni seviyorum!

şimdi sen
kalbimin közünde kıvılcım kıvamında
ağrıyan....

Mart 1994

10.23.6.2 yasak bana gözlerini anlamak

yasak bana gözlerini anlamak
ellerin
bana yasak

ah olaydım
gözünde yaş
fikrinde telaş
düşünce suçun
beraatin olaydım

fakat yasak
yasak bana gözlerini anlamak
ellerin bana yasak

ah olaydım
yüzünde sürgün
yatağında mülteci
vatanın
anayurdun olaydım

fakat yasak
yasak bana gözlerini anlamak
ellerin, uyruğum
bana yasak.............

Aralık 1993

10.23.6.2 YAZAMAK IÇIN

YAZAMAK İÇİN

mevsim dışı
sarışın bir kederdin
soğuk yazlıkta...
Sayfiye hanımın tembel düşlerine
ve çıplak ayakla
betona basıyordu yaz..

bense paslanmış bir keyifle
hayatımı yazamak istiyordum
sensizliğe
gül buğusu bir edebiyat arıyordum..

her tanışmada
bir "memnun oldum" öldüren
devrik katillerdik hepimiz

ve sen
faili yaz bir cinayettin
o maktül yazlık akşamında...

Haziran 1995, Ören

10.23.6.2 YAGDIKÇA

YAĞDIKÇA

Yer ile yeksan, ıslak saçlı, kem gözlü,
Kavim göçlerinden bu yana ağlayan
Ve durmadan
Cep kanyağı yakıcılığında ezgiler
Çalan, çaldıran, yakalatan
Adı bende gizli bir kadındı İstanbul

Şehre bir yağmur yağdı
Ben ağladım

Sevilirken ayrılmak mı kaldı Bizanstan
Yalan dolan yoktu gözlerde sadece ses
Verilen sözler birdi edilen yeminler sıfır
Eşyalar alındı fotoğraflar söküldü yerlerinden
Bir aşkın izlerini yok edecek yeni bir aşk
sipariş edildi yeniden

Bir şehre yağmur yağdı
Ben ağladım

Kim daha çok yalan söndürdü çay bardaklarında
Hangisi talandı demli öpücüklerin
Ve buğularda yitirilen kimin adıydı
Bir aşktan diğerine kaç saate gidiliyordu
Soyulur muydu kabuğu hayatın
Yoksa bütün vitamini kabuğunda mıydı?

Yağmur şehre bir yağdı
Ben ağladım

Ben giderken ençok seni götürdüm
Aklımın nakliyesiydi asıl yoran taşıyıcıları
Yardan düşmüştüm yaralarım yardan armağandı
Kutsal kitabımdı ziyan edilmiş sevgililer atlası
Ben sevmeyi beceremedim belki de sevilmeyi
Benim sevmeye engel evcil acılarım vardı

Ben yağmur ağladım bir şehre yağdı
Ben şehre ağladım bir yağmur yağdı
Ben bir ağladım şehre yağmur yağdı

Ben...
Yağmur...
Ağladım...

10.23.6.3 YASAYABILME IHTIMALI

YAŞAYABİLME İHTİMALİ . . .
Sanem'e

soğuk ve şehirlerarası
otobüslerde vazgeçtim
çocuk olmaktan
ve beslenme çantamda
otlu peynir kokusuydu babam...

Ben seninle bir gün Veyselkarani'de haşlama
yeme ihtimalini sevdim.

İlkokulun silgi kokan, tebeşir lekeli yıllarında
(Ankara'da karbonmonoksit sonbaharlar yaşanırdı o
zaman) özlemeye başladım herkesi.. Ve bu hasret öyle
uzun sürdü ki, adam gibi hasretleri özlemeye başladım
sonra..

Bizim Kemalettin Tuğcu'larımız vardı...
Bir de camların buğusuna yazı yazma imkanı...

Yumurta kokan arkadaşlarla paylaşılan
kahverengi sıralarda, solculuk oynamaya başladık..
Ben doktor
oluyordum sen hemşire, geri kalanlar kontrgerilla...
Kırmızı boyalarla umut ikliminde harfler yazılıyordu,
pütürlü duvarlara ve Türk Dil Kurumu'na inat bir
Türkçeyle... Ağbilerimizden öğrendik, Ş harfinden
orak çekiç figürleri türetmeyi..

Ankara'ya usul usul karbonmonoksit yağıyordu.
Ve kapalı mekanlarda sevişmeyi öneriyordu
haber bültenleri..
Oysa Ankara'da hiç sevişmedim ben.
Disiplin kurulunda tartışılan aşkım olmadı benim..
(Sınıfça gidilen pikniklerde kıçımıza batan platonik

dikenleri saymazsak..)
Ankara'ya usul usul kurşun yağıyordu.. Ve belli bir saatten sonra sokağa çıkmamayı öneriyordu haber bültenleri.. Oysa hiç kurşun yaram olmadı benim..
Ve hiçbir mahkeme tutanağında geçmedi adım..
Çatışmaların ortasında sevimli bir çocuk yüzüydüm sadece..

Sana şiirler biriktiriyordum fen bilgisi defterimde ama sen yoktun.. Ben, senin beni sevebilme ihtimalini seviyordum, suni teneffüs saatlerinde.. Okul servisi seni hep zamansız, amansızca bir lojman griliğine götürüyordu.. Ben, senin benimle Tunalı Hilmi Caddesine gelebilme ihtimalini seviyordum..

Ben senin beni sevebilme ihtimalini seviyordum.

Yaz sıcağı toprağa çekiyordu tenimin çatlamaya hazır gevrekliğini.. Sonra otobüs oluyordum,
kırık yarık yolların çare bilmez sürgünü..
Ne yana baksam dağ ve deniz sanıyordum Muş ovasının yalancı maviliğini.. Otobüs oluyordum bir süre.. Yanımızdan geçen kara trenlerle yarışıyordum, yanağım otobüs camının garantisinde..
Otobüs oluyordum.. Bir ülkeden bir iç ülkeye..
Çocukluğuma yaklaştıkça büyüyordum...

Zap suyunun sesini başına koyuyordum şarkılarımın listesinin.. Korkuyordum..Sonra iniyordum otobüsten..
Çarşıdan bizim eve giden, ömrümün en uzun, ömrümün en kısa, ömrümün en çocuk, ömrümün en ihtiyar yolunu koşuyordum.. Çünkü sonunda annem oluyordum babam kokuyordum sonunda...

Soğuk ve şehirlerarası otobüslerde vazgeçtim,
çocuk olmaktan..
Ve beslenme çantamda
otlu peynir kokusuydu babam...

Ben seninle birgün Van'daki bir kahvaltı salonunda...
Ben seninle (sadece bilmek zorunda kalanların bildiği) bir yol üstü lokantasında...
Ben seninle, Ağrı dağına mistik ve demli bir çay kıvamında bakan Doğubeyazıt'ın herhangi bir toprak damında..
Ben seninle herhangi bir insan elinin terli

coğrafyasında olma ihtimalini sevdim..

Ben senin,
beni sevebilme ihtimalini sevdim !

92 - 96 Cihangir, Kuzguncuk

10.23.6.31

Yılmaz Erdoğan'ın Hayatı (1968 - ....)

Tiyatro, dizi ve film senaryosu, dans gösterisi, hikâye ve şiir yazarı olan Yılmaz Erdoğan, 1967 yılında “her şeyin bittiği yerde başlayan şehir” olarak tarif ettiği Hakkari'de doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği’ni kazandı fakat ağır basan tiyatro tutkusu eğitimini yarıda bırakmasına neden oldu. Tiyatroya 1987 yılında Ferhan Şensoy'un "Nöbetçi Tiyatrosu"nda amatör yazar ve oyuncu olarak başladı. Ardından da Levent Kırca'nın "Olacak O Kadar" adlı televizyon programında başyazar olarak görev yaptı.

TRT'de yayınlanan "Umut Taksi" adlı diziyi yazıp bu dizide oyuncu olarak rol alan Erdoğan, daha sonra Türkiye'nin en büyük oyuncu kadrosuna sahip olan "Gereği Düşünüldü" isimli oyunu yazdı. Türk sanatseverler tarafından çok beğenilen oyun dört yıl kapalı gişe oynadı. Bu oyundan sonra tiyatro çalışmalarına Yasemin Yalçın Tiyatrosu'nda başlayan sanatçı, "Haşlama Taşlama" ve yine bu tiyatroda 5 yıl sahnelenen "Kadınlık Bizde Kalsın" adlı oyunları yazdı.

Yılmaz Erdoğan tiyatro yaşamına bundan sonra ortağı Necati Akpınar ile birlikte kurduğu Beşiktaş Kültür Merkezi'nde devam etti. Burada yine başrollerini Demet Akbağ ile paylaştığı "Bir Demet Tiyatro" adlı diziyi yazdı. Dizide “Mükremin Abi” tiplemesiyle de izleyenlerin beğenisini topladı. Yine kendisinin yazdığı "Otogargara" adlı oyun “Gereği Düşünüldü” adlı oyun gibi tiyatro severlerin yoğun ilgisiyle dört yıl kapalı gişe oynadı. Bu arada sanatçının kendisinin yazıp oynadığı tek kişilik "Cebimdeki Kelimeler" adlı oyunu Beşiktaş Kültür Merkezi'nde sahnelendi.

Oyun yazarlığının yanı sıra şair yönüyle de bilinen Erdoğan, "Kayıp Kentin Yakışıklısı” adlı ilk şiir kasetini müzikseverlerin beğenisine sundu. Bu albüm; Yılmaz Erdoğan'ın yazdığı 17 şiirden ve bu şiirlere eşlik eden Metin Kalender, Nizamettin Ariç ve Ali Aykaç'ın bestelediği ezgilerden oluşuyor. Şair'in albümdeki şiirleri aşkı, sevdayı, korkuyu ve çocukluğunu geride bırakışını anlatıyor. Ayrıca sanatçının albümündeki şiirlere Türk Sanat Müziği'nden örnekler, türküler, etnik müzikler gibi geniş bir müzik yelpazesi eşlik ediyor ve albümde sanatçının kendi sesinden kısa bir türkü de bulunuyor.

Başarılı sanatçı, albüm çalışmasının ardından, 2001 yılına gelindiğinde; o güne dek en çok izlenme başarısı göstermiş olan Vizontele isimli sinema filmine yönetmen, senarist ve oyuncu olarak imzasını attı. 1970’lerin başlarında Van-Gevas’ta geçen filmin ana konusu bu yöreye vizontelenin (televizyonun) ilk defa gelişi üzerine kurulmuş. Reklam filmlerinde de oynayan sanatçı, Broadway’da sahnelenmek üzere hazırlanan “Sultans of the Dance”

10.23.6.32ÇÖL DAHA IYI

ÇÖL DAHA İYİ !

çöle kıyısı olan kentlerin
limanları sıkıcı olur
kuş uçar gemi geçmez,
kervan zaman içinde.
böyle kentlerde insan
fırtına gibi sever,
sevdiği için ağlamayı.

hangi türküde sevmekten bahsedilse
ben hicaz olurum
elimi ıslatır elinin teri
ziyan olurum

seni sevmekle ıslanır akşam sefalarım
hangi türküde sevmekten bahsedilse
bu çölde ben
"şair burada yaşadığı kenti çöle benzetiyor" da
bahsedilen şair olurum!

94-96 Kuzguncuk

10.23.6.33

ÖMRÜM ÖMRÜM

mum yanar
mum ışıldar
kendileri yoktur, gölgeleri oluşur
ferinden korkulsa da rahmetin
yenilmez toprağa can katmanın kudreti
bir ömre kaç hayat sığar görülecektir...

mum aydınlar

mum sınar
ayrılık acısı kadar seversin
ve sevmenin coşkusu kadar koyar insana
aşk sözcüğünden ayrılmak

mum yaralanır
mum sürer
kem söz sahibini sürükler
son çağındır artık
gövdende birikir
senden eriyen parçalar

mum biter
mum söner dibine hayatın
işte yaşadığım dediğin
bir mum ömrüdür

eren
ve
eriten kendini...

10.23.6.34ÖYLE BAKMA ÇÜNKÜ

ÖYLE BAKMA ÇÜNKÜ . . .

güzel bahçeli bir ilkokulun penceresinden
dünyaya,
hayret, hasret ve biraz da
bayat bayram şekeri kederiyle bakan,
aklı canbaz, yanağı al,
sesi çilek aroması
bir çocuk oturuyor
gözlerinde...

96 Kuzguncuk

10.23.6.35 IMGESI KENDINDEN KALIN

İMGESİ KENDİNDEN KALIN

orada
bizans
orada
topkapı ve surlar
ve rutubet, aslanım!
şimdiki zamanlarda aklım
geniş zamanlardaki
rehavet!

şiirdik bütün aşkşamları
seninle
saçından bir dal düştü
yüzünün en ıssız yerine

yine sen
ve yine sizlik
sensiz artık bu şehir
faşistanbul!

Nisan 1994

10.23.6.36

İSMİNİ HATIRLAYAMADIM

Böyle zamansız güneşli,
Umulmadık mavi günlerde
Bir bekleme salonu yalnızlığına bürünüyorum
İliklerimdeki yitik bir aşkı
Sarhoş bir unutkanlığa ilikliyorum
sanki şiirini bilmediğim bir fransız akşamında
Kaldırım taşlarını sayıyorum kalbimin

Ömrümde ayak izin
ve ben ne zaman kiminle sevişsem
Hala seni aldatıyorum....

10.23.6.3 ISSIZ SIIR

İŞSİZ ŞİİR

bu imkansızlıklar
bu yaralar
hepsi,
hepsi insan işi

sevda diye bağıran yüzün,
bir kitabın en sır satırını
okuyan sesin,
beni bana düşman eden,
ağlamaklı gecelerimin
tek temsilcisi
ve hiçbir yerde şubesi
olmayan yüzün
yani baştan ayağa sen...

bu bakışlar
bu bakır tadı
hepsi,
hepsi insan işi
ve insanın insana ettiği
en yalan yemin: Aşk!
hepsi,
hepsi insan işi...

Mart 1994

10.23.7 YILMAZ ODABASI

10.23.7.1 AKSAMDIR.htm

AKŞAMDIR

I
suları

boğdu
dalgalar
...
ses hoyrat
sevinç yılgın
şakaklarım sonbahar
II
“muhbiri çoğalmış sevdanın”
yapışmış tenime ter
elime kir
sessizliğin ortasında bir deli rüzgar
akşamdır
avuçlarında marmara’nın
akşamdır
şiire karıştı sular
sularda çoğalır sevdalar
ellerim ah! ellerim
nasıl
anlatsam
gece
gece kokuyor çocuklar

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.2 Bir Liseli Silüeti.htm

Bir Liseli Silüeti

hayat hattında acemi tayfalardık
ne avunduk sevinç müsvetteleriyle
aşktan ikmale kaldık...
bak her sabah bağıran yeni sabaha
artık iklimler değişmiş, kuşlar da gitmiş
tenimde eski ateş, gözlerimde fer bitmiş
heybetli dağlar arasında
göğümde yıldız yitmiş...
sen
hala
anılarımın
en

beyaz
yanısın
sen buğulu bir camın ardından izlediğim hayatın
yarısısın
sen sağanakla gelen sabahlarda
çok eski bir şarkının adısın...
*****
daha adamlar şehirlere otomobillerle
geceler anılarla birlikte gelir
siluetin giderek uzaklaşır, düşler de kilitlenir
efkarım bir yaralı ayrılıktan beslenir
(artık ne teneffüs zilleri çalar
ne otobüs duraklarında sabırsız bekleyişler var...)
*****
kimse bilmez
yıllar yılı hep aynı beyazla gezmek nedendi
olsun!
Yirmi yıl seni özleyerek yaşlanmak da güzeldi...
Çünkü sen buğulu bir camın ardından izlediğim hayatın
yarısısın
sen sağanakla gelen sabahlarda çok eski
çok eski bir sarkının adısın...

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.3

EPİLOG

Lepistes, Moly, ve Neon'larıma-

A
s
l
o
l
a
n
H
a
y
a
t
t
ı
r

bir akvaryumu yazmak,

akvaryumda yaşamaktan

kolaydır; bu yüzden her

dize biraz eksik,

her şiir biraz yalandır...

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.4 FIRE VEREN COGRAFYA'DA

FİRE VEREN COĞRAFYA'DA
O düğün gecesi Mardin'de çektirdiğimiz resim benden söz eder.
Yüzüm, bu öksüz ülkenin bütün sabrını kuşanmış
Örtülmüş perdeleri gülümsemenin
Demek Mardin'de biraz akşammış...
O kent hala albümlerden, Kadir'den ve Lütfü'den
Birisi sevgilisi tutuklu bir genç kız kederinden
Birisi gidilemeyen kentlerden nar mevsiminden söz eder.
Ve yürürüz,
Yürümek her bahar papatya kokularıyla sarhoş
Sonra merakla açtığım mektup:
"Çankırı cezaevi, Görülmüştür", Kadir'den
Zarfta o düğün gecesi Mardinli resim
Ve bir hükümlü merhaba bizden söz eder.
Öylesine çoktuk ki ve çoktu Kadir
Daha çoğaltır kendini taş odalarda
Her geçen gün fire veren bu coğrafyada...

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.5

GENELLEME
arınıyor, deviniyor gökyüzü
toz
ve ter karışıyor hayatıma
uzak git bölünüp dağılan
eksilip savrulan ne varsa!
...
merhaba doğrulup dirilten yanm
ve deli dizelerime biriken çığlık
merhaba
uğultusu rüzgarların bahar akşamlarında
arnyor, deviniyor gökyüzü
akıyor zaman
sevdalar karışıyor hayatıma

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.6 HAYAT.htm

HAYAT
GÜL KOKULU BİR SAĞANAK YİNE
gözlerimin önünde ıslak dağların kabaran yalnızlığı
ne varsa uçurumlar eşiğinde
hüzünlerle yalpalayan ne varsa
gözlerimin önünde
ve hayat gül kokulu bir sağanak yine
birşeyler anlatmak istiyor hayat
ve alıp götürmek bir şeyleri kurt sofralarına
gün batıyor
gün batıyor bukağısı paslı bir sevinç oluyor yalnızlığım
unutuyorum sevgilim suretini
durgunluğun "niçin"di unutuyorum
gün batıyor ürkek yıldızlar dolanıyor yalnızlığıma
umurumda değil ne yağmur ne ayaz
ne de kerpiç kokusu havada
unutuyorum/sabaha/kadar/ gün batıyor
sonra bir akasyayı okşuyor gözlerim

geciken sabahlara koşuyor kuşlar
gözlerimin önünde
ve hayat gül kokulu bir sağanak yine

Yılmaz

10.23.7.7

KURTULAMAZSIN
-35 yaşıma-

önce sesini
sonra yankısını çaldırdın şu beton ormanında
bu kent de tükürdü aşklarına
kal orada!
artık hiçbir şeyden kurtulamazsın
ıslanmışsın bir kere oğlum
yaş gününde
kuruyamazsın...

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.8 NEYI ANLATIYORUM BEN.htm

NEYİ ANLATIYORUM BEN
BİR OZAN ÇIRAĞI BİLE OLAMAZKEN

ışıdı
öfkemde dolandı gün allı-mor
neydi az önce
o zifiri karanlık
ağarmadan ortalık
selam civan dost
bozkır mı uyanan

güne dönmüş çorak toprak
seslerle hele yokla kendini
bahçesi olurmuş acılar ülkesinin
tomurcuksuz, çiçeksiz
çocukları oyuncaksız, şekersiz
önceleri böyle değildi insan
bir alageyik seker ormanda
mağrur, atik
acılar yürür insanlarla yollarda
insan,
ilkyaza vuran
öfkeye gül sunan
doğruya dost, eğriye düşman
sevda olmalı
karanın karanlığında
pusatsız
sevda olmalı
bir uçtan bir uca ağlamaksız
ve haber haber olmalı
ölümün sesi toktur
çocuklar duymamalı
bak civan dost
mevzilenmiş acı
bilenir toprağın avuçlarında
birşeyler demelisin artık
neyi anlatır duvaklı güzellikler
neyi anlatıyorum ben
bir ozan çırağı bile olamazken

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.9 PUSUDA YALNIZLIK.htm

PUSUDA YALNIZLIK

karacadağ
yamaçlarında kardelen çiçekleri
her bahar umuda rengini verir
ve her bahar
dicle'de ak köpüklere üşüşür papatyalar
siverek düzü
hayata vurgun yürekli yiğitleri
ve sabahın eteklerinde ter taneleriyle

“memleketimdir benim”
orada
tüfekler yağlanır kerpiç damlarda
türkü kaçak
tütün kaçak
kaçak çay buğulanır şavkı vurur mağlara
ve korku ve umut ve can pusuda
pusuda yalnızlık
karacadağ,
önü diyarbekir’dir
ben hüznü avuçlarken ora mahpuslarında
bulutlarla yalpalayan rüzgarları resmedip
bakıp bakıp iç çekerdim doruklarına
karacadağ,
patikalarında ceylan ölüleri
ve bakır renkli göğüslerimizde görkemli güneşiyle
sabıra tutunan sevdaların gönüllü erleriydik
ve yollarımızda ayaklarımıza batıp çıkan devedikenleri
özlemler biraz uzak biraz diri
bekleyişlerde alçalıp yükselirken köpük köpük yalnızlık

10.23.7.1 SIVAS.htm

SİVAS’I UNUTMA ŞİİRİ

-Asım ve Metin Ağabey ile
Behçet’in anısına

riyakar ve yalancıdır şarap aşkları
oralarda güneşe bırakılmış bir avuç kar gibi erirler
biz o vakitlerde şiir söyleriz
ama yiter
ışıkta
gündüzleri bileylenen bıçakların kıvılcımları
*
biz
dolu
vakitlerde
şiir
söyleriz

okursunuz
boş vakitlerde
yanarak biz, gülerek siz
öle öle geçeriz ıslıkla geçtiğiniz durakları...
*****
sonra boşanır zembereğinden bütün zamanlar
şiir söyleriz
asıl şimdi eşkiyadır, tedbil gezer şiirimiz!
a yazacağız
z
a
l   ama
a   belli ki
c bu nispette
a   h
ğ   e
ı   p
z y(anacağız!)

<u>YILMAZ</u>

10.23.7.11

SİVEREKLİ ŞEHO
sokulsan rahmanların şeho dağ rüzgarı kokardı
öpsen kıl'dı şeho, koklasan duman
bilmezdi şalvarının renginin neden değiştiğini
ve kentte
duvar yazılarının neden eksildiğini
siverek ovasına akşam inerdi
şeho avluda tütün sarardı geceleri
sorsam birilerine:
"-şeho ne bilir" derdi...
oysa
o,
bildiği kadar
ve bildiği gibi yaşardı
ilkmayıs sabahlarının güzelliğini
bozkırı,
yağmuru
ve nal seslerini
daha

çınlar kulaklarımda bir buruk ezgi
öksüzlüğümdü kuşatılmış siverek geceleri

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.1.VAR GIT ARTIK.htm

VAR GİT ARTIK

buralarda gece uzun
gün ışığı yakındır
var git artık
bakma ardına
ölüme fazla sokulma ama
düşün ki
mevsim rüzgarlarının savurduğu
bir orman insan
sev onu, sokul, konuştur
doludur fazla üstüne varma
hep susmak
susmak...
yetmiyor bazen
işte bu yüzden
bütün ışıkları yanmalı yeryüzünün
ozanlar herşeyi anlatmalı
var git artık
acıyı aşındırma
tut
ve at sevdaya uzaan çağlayana

Yılmaz ODABAŞI

10.23.7.1 Yenik Serçe

Yenik Serçe

Yaban
Ve
Asi
Dağlara yayılan taylar gibi
Ve yangın
Gençliğinin alazından ışıltılı bıçaklar gibi

Adana'da yollara dizilmiş garlarla
Çığlık çığlığa peronlarda
Çocuklar gibiydi gözleri

Adı nevin
Şarap içer, rüzgar giyerdi geceleyin

O kanadı kırık bir kuştu
Beyaza vurulmuştu
Kimseler görmedi bir başka renk sevdiğini
Kimseler,
Kimseler görmedi kirlendiğini...

Adı nevin
Hüzün kokar ve korkardı geceleyin

"Kendini martılarla bir tutma"derdim"senin kanatların yok. düşersin,yorulursun. beni koyup koyup gitme ne olursun!"

O kanadı kırık bir kuştu
Gülümserken vurulmuştu
Kimseler görmedi uçtuğunu
Kimseler,
Kimseler görmedi kirlendiğini...

Adı nevin
Özlem tüter ve (ç)ağlardı geceleyin

"Işığın" diyordu: kırılıp düştüğü yerden geliyorum;
Karanlık kördü
Ve acımasız
Ellerimle kırdım bende kalan kanatlarımı
Kanatlarımı kanatmaktan geliyorum...

O yenik bir serçeydi sıkılınca ağlamaya çıkardı.
Sonra da çift çıkardık;kar yağardı, biz dinlemez, çıkardık!
O kentte bütün sokaklar biz yan yana yürümeyelim diye dar yapılmıştı,
İnsanlar dar yapılmıştı, çıkardık!
Kar durmazdı, üşüşürdü saçlarına ve hep bir şeylere ağlardı o karlı havalarda...
Avurtlarına çarpan kar taneleri gözyaşlarının
Sıcaklığına çarpıp erirdi...erirdi...
Biz yan yana, yana yana! yana yana...

O bir yenik serçeydi sıkılınca ağlamaya çıkardı
Ben yürüsem bütün yollar ona çıkardı...

Gitti... kanatları yüreğimdeydi
Kalan
Elimde minyatür bir kuş şimdi
Yitirdim o aşkın kimliğini
HÜKÜMSÜZDÜR...

Adı nevin
İhaneti tutuşturduk bir sahahleyin!
Yılmaz Odabaşı

10.23.7.1. YILMAZ ODABASI

YILMAZ ODABAŞI

www.yilmazodabasi.com

YAŞAMI

Yılmaz Odabaşı, 1961 yılında Diyarbakır'da doğdu. İlköğretimini Diyarbakır Erdil, Ankara, Kayseri ve Gaziantep'te, ortaöğretimini de Diyarbakır'da Diyarbakır Lisesi'nde tamamladı. Sonraki yıllarda önce "siyasal" nedenlerle, sonra da düşünce suçları kapsamında bir çok kez yargılandı. Tabela ressamlığı, otobüs şirketinde yazıhane katipliği, ilaç firmalarında tıbbi mümessillik ve kitapçılık yaptı. 1985-93 yılları arasında Diyarbakır'da 8 yıl gazetecilik yaptı. Bu dönemi anlatan "Güneydoğuda Gazeteci Olmak" adında bir kitabı da vardır. 1993 yılında siyasi baskılar nedeniyle Ankara'ya yerleşti. '81'den bugüne Yeni Olgu, Oluşum, Edebiyat 81, Yamaç, Yarın, Nitelik, Dönem Sanat Rehberi, Gökyüzü, Yugoslavya'da yayınlanan Tan ve Birlik Gazeteleri ile Çevren dergisi, Yeni Düşün, Broy, Parantez, Çağdaş Türk Dili, Temmuz, Cumhuriyet Dergi, Yazılı Günler, Yeni Yaprak, Varlık, Kedi Şiir, İnsan, Evrensel Kültür, İblis, Şairin Atölyesi, Gösteri, Edebiyat ve Eleştiri, İzlek ve Yine Hişt Gibi dergilerde şiirleri ve şiir konulu yazıları yer aldı. Bir kitabı Almanya'nın Köln şehrinde, bir kitabı da Irak'ın Dohuk kentinde yayınlandı. Bir çok şiiri değişik dillere çevrildi. 1987 yılında Temmuz dergisinin okur oylarıyla düzenlediği yarışmada birincilik ödülünü aldı ve yılın en beğenilen şairi seçildi. 1989 Tayad Şiir yarışmasında ikincilik, 1990 Cahit Sıtkı Tarancı şiir ödülü, 1992 Petrol-İş Sendikası IV. şiir yarışmasında ikincilik ödülleri aldı. Bir çok şiiri Grup Kızılırmak, Grup Yorum, Danimarka'nın ünlü müzik topluluğu Sawage Rose ve Onur Akın tarafından bestelendi ve şiirleriyle birçok kasete ad verdi.

İlk şiir kitabı 1985 yılında yayımlanan Odabaşı'nın bugüne dek 9 şiir kitabı yayınlandı.

- Yurtsuz Şiirler (1987)
- Reşo, Talan İklimi (1987)
- Aynı Göğün Ezgisi (1988)
- Feride (1990)

- Her Ömür Kendi Gençliğinden Vurulur (1992)
- Günlerin Çarmıhında (1994)
- Cehennem Bileti (1995)
- Aşk Bize Küstü (1997)
- Siste Kalabalıklar (1979-1984 şiirleri)

10.23.7.1 IKININ SIIRI.htm

İKİNİN ŞİİRİ
bugün iki kez yağdı yağmur
iki kez eskidim sanki
iki ömrü kolkola yaşadım
biri nergis bahçesi, diğeri mahşer yeri
hep iki şömine yandı yüreğimde
birinde ateşti diğerinde kül
ve iki kez aşık oldum
bundandır iki kez ölmüşlüğüm
sonra bir serüvende ikiye böldüm ömrümü
şimdi sömestrdeyim
ilk iki kitabımdan sonra sıtmaya tutuldu coşkum
daha depremlerdeyim
ve iki kere iki
kitabımda benim
ya çok eder
ya sıfır...

10.23.8 YUSUF ALTUNEL

10.23.8.1 7

7.4
yedi
ne zaman ulaşılmaz olur zaman
son atımını duyamadığınızda mı saatin
yeri yoğururlar gökyüzüyle, yıldızlar düşer
onlar avuçlarımızda yanıktan izler
okulda öğrenmiştiniz saymayı: bir, iki, üç, dört

kurşunkalem yer, yaşanmışlıklar defter, deprem silgi
belleğiniz, beş, sepetin altı delik, yumurtalar, son sayı: yedi
nokta
neden başlarsınız, uçsuz bir yoldur en başta
sarsıntıdır her son, bitirilememişlikler yüklerler tabutunuza
çukurlara sığdırırlar hayata sığdıramadıklarınızı virgül,
üstünü örterler: nokta.
dört
son anda farkettiniz, bir sarsıntıdır hayatta kalmak, yalnız
önce duvar mı yıkıldı, yoksa tavan mı çöktü
farkına bile varmadınız
çek artık perdelerini hayatın, pencereleri ört, nabız dursun: dört
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 ACININ DILI

ACININ DİLİ
zulmü çığlık çığlık hangi dilde haykırmalı
ezilmiş bedenlerden yükseliyor ahraz bir şehir
altında cehennem odunlarıyla beslemişler acıyı
can çekişmek giysisinden yazgılar biçmişler
bir bebek sessizce çırpınır
acının dil yok, evrensel kahır
siz sakarya'ya gidebilirsiniz döner yemeye mesela
tüm gitmelerim benim sakarya'da toplu mezara atıldı
toprak yedim, kıyamazdınız hani
gözbebeklerim aktı denize tonozların altında kaldım
üç gece çekiştiğim canım süzüldü toprağa sanki
beceriksizliğiniz kesti yolları, kurtarılamazdım
siz kocanızın elini tutabilirsiniz, gezmelere gitmeleriniz
benim yüzük parmağım kocaelinde kesildi kaldı
acının yağmuru sızdı katil molozların arasından
alnımda gökyüzü birikti, karanlıktı cesedim korkuyordu
-hayır kokmuyordu, o taammüden sisteminize ağlıyordu
bir mezar bulun bari yetim de olsa bir mezar
kazıyordu grayderler neyi gömdünüz suçüstü
yakalandı kıskıvrak katiller, masumların kanından kırmızı
cehennemi çağırdılar tanrılar yeraltından
onların küfürden kadehleri vardı, içecekleri kan
geceyarısı doğdu, hayır geceden sonraydı azrail

melek değil, değil diyorum size, okur yazar katil
projeleri, ustaları, iş makinaları, çimentosu herşeyiyle tuzak
ölüm okuma yazma bilmez ki, anlamaz malzeme çalmaktan
karlarınızı çıkarın, zulüm zulüm, çıkarın mezardan
sümenaltına itiliveren rüşvetlerden gelecek kurulmaz
gökyüzü zulmün ateşine yaktı kendini
bir ateş ki tutuşur da yanmaz
hayır kaldırmayın enkazımı,
yıkılmışlıklarınızı çekin üstümden
yıkamayın boşuna, artık çıkmaz üstünüze bulaşan
siz dolaşabilirsiniz cennet vatanınızı, altınızda dudi makamından otolar
benim ayaklarımı kopardı dişlileriniz, yıkıldı üstüme kutsal yontular
artık haykıramam acımı, damarlarımı kesti acımasızlığınız
dilimi kökünden kopardı jiletli aldırmazlığınız
tüm bildiğim dilleri kaybettim enkaz altında artık
ebabil kuşları ötüyor evimizin olmayan balkonunda
acının dili olmaz puhu puhu öt
acının dili olmaz
acının dili olma
acının dili
acı dil
acı
A !
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 ANKARA'YA MASAL

ANKARA'YA MASAL
diyelim ki Ankara
koskocaman siyah bir sayfa
usulcacık başlasın bir çocuk
bir köşesinden kazımaya
diyelim ki Ankara
bir harami tarlası düşlerimizi yağmalayan
usulca sürmeye başlasın dedem
asfalt yollarını hiç yorulmadan
Ankara çekmişsin doruklara polis giysili acımasızlıklarını
güzellerini izbe odaların aşılmaz duvar diplerine gizlemişsin
geniş kalçalarında acı ve işkence dövmeleri nakışlamışsın
seni üs seçenlerin tortularıyla kirlenmişsin Bentderesinde

düşler katili, acımasız güvenlik konseyi, aşağılık Ankara

Yusuf

10.23.8.4 BARIS

BARIŞ
kanatlarını çırpa çırpa havalanır
sözleri barışın
mutluluk uçurtmaları hazır
ve evrenin tüm mavi gökleri
eldeğmemiş ezgiler yüklü
kızıl yanaklardan kaçmış
mey kokulu sarhoşluklar
evlerimize sevgiden iz
ayyaş sevinçleri
içimize çekeriz
kanat çırparız yalçınında özgürlüğün
cansız bir cesettir geçmiş, canlara can bugün
ezilmiş türküler toparlanır
kuşların gagalarından dökülürler sokaklara
ölüler uyanır
horona tutuşur bütün yiğitler yağız
ateş böcekleri tutuşur
havalanır mavisi denizin
sevincin gümüşüne karışırız
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.5 BEBEGE ÖGÜTLER

BEBEĞE ÖĞÜTLER
ekin deniz'e
yeğenim
hoşgeldin kirli dünyamıza
çekişir dururuz paylaşılamayacak ne varsa
kalem değil kılıç oynatmış çünkü atalar
bu kanlı çekişme bize miras
bu can pazarı, bu bitmez kavga
sakın sen bize kanma emi
sen bu mirası alma

kıskançlık illet bir beladır
bizden iyisini çekemeyiz hiç
yaşarız, yurdumuz bataklık ya
ama çeker indiririz hemen
her kim ki ayağa kalkacak olsa
birbirimizin gözünü oyarız alimallah
sen bizleri bağışla
geldin
sanma ki davul zurna karşılayacak seni
tanrı verir rızkını derler
ama tek kural vardır: hep bana hep bana
aç kalırsın belki
yoksul düşersin
çaresizliklerini ekmek yap
üzüntülerini katık
da satma onurunu
tüm alem kendini satsa
silah üretirler kitaptan çok
bilsen bir uçaktan kaç çocuk doyardı
tanklarını tüfeklerini topla, atom canavarlarını
aşsız ev kalmazdı dünyada, yolsuz köy
mübahtır adam öldürmek
götürecekse seni hedefe
herşey kirlenir bir kere üstüne kan değse
insanı kutsal bil tanrıları değil
savaşa savaş aç, tek barış için eğil
çok renkli kültürümüz var derler, sakın inanma
ilk fırsatta boğarlar topraklarında o çiçekleri
halkları kırdırırlar
kan gövdeyi götürürken
götürsün malı diye birileri
leş yerler onlar, kan içecekleri
sofralarına oturma
susuzluktan bağrın yansa da
içme sularını aman
her kültür insanlık bahçesinin
nadide çiçeğidir koparma
bal derle her çiçekten, hoşgörü
ek toprağa ki kinler yeşermesin
sevgi barış ve kardeşlik

üç meleğin olsun her zaman
yaşlı bir nine oluncaya kadar çok yaşa
barış masalları anlat, ölüm değil torunlarına
ozan ol, kardeş bil tüm ozanları
katıksız sevgidir yemekleri onların
aç yüreğini, gönüllerine konuk ol
insanlığın biriktirdiği her sanatı sev
çatından acı yağmuru girmesin içeri hiç
çiçekten perdelerin olsun şiirden ev
sev hem de çok çok sev
kanayası öp dudaklarını sevgilinin
aşık ol, çocuk ol, deli ol
da olma kalp kıran
incitme seven hiçbir gönülü
sızlasa da için için yaran
yeğenim
işte böyledir halımız
okuyasın daha nice şiirler, nice mutluluklar
gönül bahçenden hiç eksik olmasın onlar
sana pamuk şekerinden bir ömür diliyorum
sabun köpüğünden üzüntüler
soldurmasın yüzündeki gülleri
gül, hep gül, ömrün boyunca gül
mutluluklar şiir yazsın en üzüntülü günlerinde
gökyüzünü herzaman aydınlık yapsınlar
ipek sevinçten bastığın yerleri
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.6 CANIM SIKILDI

CANIM SIKILDI
suya bir taş attım
umutlarım dalgalara dağıldı
güneş bana çok uzak
ay uykusuzluklardan bıçak
gökyüzü üzerime yıkıldı
seni anımsadım
canım sıkıldı
bugün canımı yaktı uzaklığın
kavun-karpuz sen koktu çünkü

deniz yansıttı ürpermelerle gülüşünü
yağmur hep sen yağdı
sellerle taşıdı gelmeyişlerinden ölümü
bugün canım sıkıldı
çay yaptım
bardak bardak içtim seni
ağzımı yaktı sıcaklığın
elmaların tadında sen vardın
kapımı kapattım
içerde kaldın
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.7 DOSTLUK

DOSTLUK
Reha'ya
yağmur yağıyor bu akşam, ankara
terli sevişmelerden de ıslak
gayrı şiirden öte köy yok terkedilmişliklerimize
bir güz akşamı sevgilinin dolgun göğüslerinde kanlı yatak
memleket denilen çiçek baldan tatlı, kitaplardan yasak
tozuna bulandığımız mezbelelerdi cennetimiz, yorgun
düşesi tepinirdik çocukluğumuzu içtikçe
dilberlerin ellerinden su içtiğimiz çeşmeleri akıttık içimize gizlice
yılları omuzladı saklanbaçlarımız, ayaklandırdıkça sürgünlerimizi
aynalarında parçalandı karakolların gitmelerimiz, takibatlar
toprağından ayrılmış dağ çiçeğidir köklerinde sürüklenişler
özlemeler bohçasında sakladık tükenmişliklerimizi zekice
yolları çizdik sürüklenmelerimizde, sele kapılmış odunlarıyız hayatın
savrulur tahliyelerden biriktirdiğimiz rüzgarlı efkarlanmalar
bir rakı bardağı uzaklığında kalmış, selvi dibinde paylaştığımız sarhoşlanmalar
uçakları kaçırdık, bu akşam güneş memlekete batmaz
yıldızları kelpetenle söktüler ağzımızdan, ay koynumuzda yatmaz
gövdemizden kıvılcımlı düşlenmeler kopmuş ateşböcekleri gecemizi yakmaz
sığınışlarımızı uzaklıklarımıza sarar kaçkın gecelerine salarız sokakların
bira doyurmaz karnımızı be monşer, illa da rakı
hüzzama batmış egede sırılsıklam bir de şarkı
kavun olmasa da olur, ırmakta soğutulmuş buz gibi karpuz
boğazda deniz kızı olur lüfer, bir de memleket kokar namussuz
ulan efkarımı hangi karayel dağıtacak, hangi şiir

bu rezillik ne acımasızdır, birtek memleketin tinercileri bilir
yağmur yağıyor, temmuzun ortası
söndüremez yangınımızı, sönmez ayrılıkların tutuşması
dostluktan derledik beyaz peyniri , arkadaşlıktan içki
sarhoşluğumuzu attık akdenize, yosunlanır dalgaların
ritminde usulca barış çektiğimiz kardeşlik koyunda belki.

Yusuf A

10.23.8.8 DÜS ÜZÜMÜ

DÜŞ ÜZÜMÜ
bedri rahmi'ye
çekip alırdım seni korungan toprağından
koparır gibi salkım saçak üzümü dalından
kanatırcasına ısırırdım çilekçi dudaklarını
ağız dolusu alırdım seni katıksız
çiğnerdim hasretini bir kerecik yutmadan
düş üzümü iki gözüm benim
alı al dalı bal şeftalim
şekerparem, ıtır kokulu mandalinim
meyhoşsun, serhoşsun, pek hoşsun
taze fidansın, baharsın, çiçeğe kanmışşsın
kelebek peşinde koşmuş yorulmuşsun
darılmışsın afacanlık denizlerine
kımıltısız pınarlarımdan avuç dolusu çarp yüzüne
hınzır kaybolmuşlukları unutursun
gülücüklerimi sarıp yattığın zaman
ben koynuma deniz kızları alırım yakamozlu gecelerde
sen boynunda arsız bir ısırıkla uyanırsın
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.9 DÜSKIRILMASI

DÜŞKIRILMASI
metropolün izbe karanlıkları gizlidir
tutuşturamadığımız yangınlarda
avuçlamak isteyip de hani
dokunamadığımız

mutluluklarda
bir albümde duruyordur belki
sararmış
öpülmemiş dudaklar
gül renkli arzular soluk
okul defterinin arka sayfalarında şimdi
okşanmamış tenler
beklenmemiş gemilerin demir attığı
akıp giden hayatın
yüzen kuru yaprakları
mahşer kalabalığı doldurmuş da bu kenti
bir bana yer kalmamış sanki
arzu dolu haykırışların çınlatamadığı
evlerin duvarlarında saklıdır bir akşam vakti
uzatıp da dokunmak için
değmeden ince boynuna geri çektiğimiz
utangaç, terbiyeli ellerimiz
ateşlemek için dinamitleri
yaktığımız gözlerimizdeki pırıltı
sönmüş mumların kararmış fitilidir şimdi
karanlık yataklarda
tasarlanmış sevişmelerimiz gizlidir
bir sahil kenarında elele
dolaşamamalarımız alevlemiştir yakamozları
güneş boğarken kendisini altın renkli sularda
sevişmemelerimiz yorgun vurmuştur kıyıya
söylenmemiş arzu sözleri
bırakıp ardında düşkırılması
açılmıştır yokluklar okyanusuna
pişmanlık
boz kırların acımasız sırtlanı
çökmüştür akbaba gibi
yüreklerimizin güvercinine
ölesiye sevda kurşunları
binlerce parçaya bölmüştür
faili meçhul düşlerimizi
ayrılık
yargısız infazdır
yeni zamanları
eski zamanlarla

harmanlamakta
demir giysili umutsuzluk firavunu
parçalayıp sevda zincirini
bırakıyor gövdelerimizi asfalt yollara
çelik yelekli infaz timi zaman
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 ELIFE GÜZELLEME

ELİFE GÜZELLEME
elif dal gibi bir kızdır
gökten aydınlığını hırsızlamış kayan yıldızdır
aşk bahçesinin rüzgarında sallanan gemici feneri
hiç yaşlanmayacakmış gibi diridir memeleri
karnı dümdüz sevişmelerden başka hayat taşımayan
sağdan sola akar da yeni suvarmış ceylan
salınır, incecik boynu
arslana yem olmayacakmış sanki
köy düğünüdür kalbinin derinlikleri
yakışıklı delikanlılar tey tey çeker
sevinçten kemerleri
gümüş mertlik işlemeli
yaprak yaprak süzülür saçları taze rüzgarda
misk taşır küflü yüreklerin güneşsiz ulaşılmamışlıklarına
gülüşü pırıltılı yansımalardır
buzlu sularda sevişen alabalıkların
çağırır cihanı öpülmemiş sevinçler paylaşmaya
sabah ışığı ile titreyen duru göllerin tazeliği teni
zaptedemez hiçbir savaşçı başkaldırınca göğüsleri
atları çıldırtan taze saman kokusu terledikçe avuçları
kendini koyvermez, şahlanır, yorulmaksızın koşar
taydan hafif nazları
elif baharla uyanmış çiçekli erik dalıdır
beyazlar içinde gelinliğe bürünmüş
sevinçlere nikahlıdır
gözleri yağmur öncesi bulutların nemini içmiş
arılar zülüflerine çiçek diye gelmiş
esrar ve nazen çekmişler, döktükleri ballar
yağmurdan sonra edepsiz topraga geçmiş
çimen sarhoşu kuzu sevinci

dökülmüş parmaklarından
ölüyü geri çağıran bahar esintisi
saçılmış göğüs uçlarından
elif yitik bir cennettir
nafiledir peşinden koşmalar
tüm bulmalar kaybetmektir
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 GÖZLERINDE DURULUSUM

GÖZLERİNDE DURULUŞUM
sevgim
senin eksilmez parçan unutma
yitirilmişlikler yitir eksilmelerinde
ayrılıklar birleştirir uzaklıkları canım
yabancı diyarlarda hep ufkuna konayım
sevmenin sıcaklığı ısıtsın
seni tüm üşümelerinde
tut
gözlerinde yakaladığım
acemi kelebekleri
kuş gagasında taşıdım sana
sevinçleri yalnızlıklarda biriktirdiğim
aç mavi gökyüzünü öpüşlerine
sevgiler kaldıran kartal olayım
unutma
ilk heyecan genç yüreğimde
ellerin kelepçe
ellerim erken açan çiçek
bakışlarına vurulmuşum
bak gözlerime
gözlerinde durulmuşum.
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 GÖZLERININ KUYUSU

GÖZLERİNİN KUYUSU
gönlümü
zülfüne bağlayıp

atmışlar
kuyusuna gözlerinin
berduş
çıkrık
aldırmazlığın
döndükçe
göklere çıkar
karanlıklara
düşerim
usandıkça benden
utanmazlığın
gözlerin
bir kuyu,
derin
hırsız gecelerde
sarhoş
içine
düşerim
gözlerin
yakamoz
kayboluşum
aysız gecelerde,
serin
göğüslerinde
fırtına şafakları
içmişim
her sabah okyanus
her sabah deniz
ben yelkenli
çaresiz
umutsuz yolculuklara
sal
vurmuşum
kıyılarına
yelkenlerimi koynuna
al
aşkın
dolanır boynuma
ekseninden yakalamışım
fırdöndü dünya

ama
yokluk,
ama
çaresizlik
sensizlik
ben amip
ben molekül
ben elektron!
...bile değil!
kendi içine
dökülmüş
evren,
yıkılmış duvar,
yanmış hane.
sensizlik
kör ölüm
sensizlik kış
gülüşlerini içmişim
avuçlarımda kor
ayrılıklar yangısı
dudaklarım kanlı
sevgin koynumda
aşk çığlıkları
ateş böcekleri yakmış,
hasretin
ciğerime yataklanmış
gözlerin
bir nehir,
karsuyu,
serin
çavlanlardan
akarken
hırçın
içine
düşerim.
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 GÜL-ÜSÜR

GÜL-ÜŞÜR
ay
öper
dudaklarını
kadife
yüzünü
gölün
bileğimi kestim
dudaklarımda
ölüm
karanlık
okşar
tenini
kumsalın
yorgun
bir balıkçı
sandalı
dalgalanır ayazda
dudaklarımı parçalamış
keskin hüzün
ruhum çirkin
yaslı boşluğa
koftan ömür
önümde son liman
ölüm
şirin
giysilerini giymiş
gecenin lambası
ay
dolunay
şiir çiğner
dudakları yumuşak
hiç öpülmemiş
tanıklıklar gizler
görünmeyen yüzünde
bahtsız aşk masalları
ama
orada

öylece
elmas
zümrüt
dökülmüş
durur
ay
hiç düşmez
toprağa
bir balıkçıyla
öpüştüğü halde
ıslak suyun
yüzünde
haksızlık bu
acı
ben gideceğim
kadersiz bohçacı
o kalacak
zehir zıkkım
ölüm
toprak
suluboya siyahı
makyajsız
siyah gece
ben uykusuz
ciyak çekirge
ışıkları köylerin
koşar benimle
yetişemeyince
kalıp geride
bozkırın
bozkırmamış yerinde
bir tek
bir tek ay
koştukça koşar
bir de
yar mi desem vefalı
usanmaz düşman
soğuk
ölüm
teninde

ayın
melhemi
nurlu
beynimde
geçmişim
urlu
ışıklar koşuşur
gözlerimde
çarpışmalar
tuzlu
hayat
konserve kutusu
okyanusta
aylak dolaşır
gemilere
düşman yoldaştır
demek birgün
olmayacağım ha ?...
vay canına
ölüm
ay
öper
dudaklarımı
tenim
kadifesine yumuşak
dokunuşlar örtülür
yıldızlar
soyun
 da girin koynuma
ağız dolusu
eğreti gülüşler
kış dökülür
gökyüzüne
gül-üşür
bahçemde
ölüm
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1. GIDERSEN EGER

GİDERSEN EĞER

emine'ye

gittiğinde
vakitsiz yaprak dökerim
hazana döner her mevsim
yokluğun tineriyle bedenim sarhoş
yaralı hançeriyle sensizliğin
şahdamarımdan vurur beni
benden kopan sen mermileri
sen gittiğinde
göçe döner mutluluklarım
ayrılmalarımız felaketten bulut
yağmuru dökülür hüznün
çaresizliğim ıslak
kayboluşum kanlı döşek
koynumda boyunca uzanır
yalnızlıktan ceset
tüm gidişlerin ayrılık zemherisi
kesilir yollarım ben iflahsız hasta
sensizliğinle yatalak üstü çıplak, üşürüm
terkedilmişlik rüzgarı keskin bıçak
buzdan yokluğun kırar filizlerimi
nöbet çekerim sensizlik ayazında
ağlamalara dökülür kırağıdan yer çekimi
gittiğinde
kurşunlar yalnızlık beni
sensizlik ıslatacak damla damla kenti
kanlı cellat ayrılmalarımız boynumu vurur
hıçkırıklarımda can çekişmeler
ayrılık mezarına atılır leşim
bıraktığın boşluktan dikilir kefenim
her gidişinde
fırlar namlusundan yüreğim
sevmelerim goğsümden damlar
kopar yüreğim dalından
sen celladına olgun meyva
tüm yönelişlerim
gülüşlerin damarlarıma kan

boynum vurulsa da akmayan
sen gitme
bütün hayatlarımı al
köle olsun sana bu gereksiz can
sevdan yükü ile yorgun bu yaşlı hamal
bu aşk delisi, bu sevgiden kudurgan
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1! HAZIRIZ

HAZIRIZ
kim parçaladı böyle zamanı
bizi kim her parçasına bağladı
ışık toplarında büyütüyor bebeleri analar
tenimizde geçmiş savaşların izleri var
ayaklarımızın dibinden fışkırıyor yarınlarımız
avuçlarımızda kanattığımız göğüsler emziriyor zamanı
ölümün boğazına tohum döküyor
çelik dirençlerde sarılmalarımız
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1! II : SIVAS'TAN MARAS'A

II : SİVAS'TAN MARAŞ'A
ölmüşüm
n'olacak
asmışlar
Pir Sultan'ı
dalı gül
olsun
darağacı
Hallac-ı Mansur'dan
baki
zulümden sancı
ölmüşüm
n'olacak
yüzmüşler
Nesim'i
yakmışlar
sevdam ateş

gül dikeni
keskin bıçak
ölmüşüm
n'olacak
yakmışlar
akarsuyu
altıoku
gülbahçesi
yangın yeri
ölmüşüm
öldürmüşüm
n'olacak
onmaz
sızıyım
keskin
acı
Maraş'tan
bana
ne kaldı
üşürüm
her aralıkta
göğsümde
ateş
yansa da
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 KANADIMDA ACI

KANADIMDA ACI
açlık
kırık
kanatlı
öksüzlük
ağzından
beslediğim
acılar ölü
çocuklarım
ürkek sesim
incecik gökyüzü
açar kanatlarını

ölümden isim
maviye döktüğüm
öksüzlük kör gözüm
yuvamda hırsız sinsi yılanlar
uçarım koynumda
kartal çığlığı kanat açar
kafesim acılarım
esaretler parçalar zincirler
gagamda ince yırtılmış
kan kırmızısı kefenler
bir sızı bağrımda
yitirdiğim yavrularım sessizlik
türkülerim sabırtaşı
onlara ağlarım sözü edilmemiş
çaresizlik makamında
tüm ağıtlarım

10.23.8.1: KELEBEK

KELEBEK

kelebekler büyütürüm
öpüşlerim meneviş
yanaklarına barışçık kuşları
gülücük tohumum
taşır sedef kentime
seni taşır
avuçlarımda kaybolmuşluklar
beslediğim renksiz dokunuşlar
bülbül ötüşlü ölürüm
hasret çiçeğim dizelerimde
bastırır asi tomurcuk yakamoz tadında
göğüslerinin ayaklanışını gömülüşüm
hoyrat ağzım yönünü bilmez kelebek

Yusuf ALTUNEL

10.23.8.1 KONMUS

KONMUŞ
dağılırım üzüm üzüm ufuklara
damla damla taşır bulutlar beni
denizlere köpük saçarım tuzlu
yaramazlığım sahilde kırmış okulu
bir ıslık gelip kıyıcığıma durmuş
susma ne olursun
susma
inci gözlü kuş
sevgi gelip
gönül dalıma konmuş
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 MADENCI

MADENCİ
yığılın çığlar üstüme dedi
gökyüzü döküldü yerlere
dizeleri ayıkladılar göçüğün içinden
geriye dökülememiş gözyaşları kaldı
bir de
söylenmemiş bir çift söz
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 METIN ALTIOK`A

METİN ALTIOK`A
odanın
ortasında
yanar biri
üç gülüm
mum
döner biri
üç külüm
mum
söner biri
üç ölüm
mum
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2.NE YAPMALI

NE YAPMALI

ay zincirlenmiş bakışlarına
güneş yüzün suyu hürmetine doğmuş
yıldızlar pür neşe
saçlarına saçılmış
sabah çiğleri tenine
sevişmelerden artakalmış
seni ne yapmalı?
en lezzetli yemek diye
ben müşterisine sunmalı
tadlarını yudumlayıp
tüm mavilere bulaştırmalı
gülüşlerini alıp gökyüzüne
bulutlarla yazmalı
seni güneşsiz zindanlara serpiştirmeli
dudaklarına mey döküp
rakı-kavun içmeli
koynunda haz yağmurları
memelerinde sussuzluk gidermeli
yaz buğdayı sarısı
teninde sevişmeler yetiştirmeli
sen özlemler saksısına aşk tohumları ek
ben ışıltılı sevda çiçekleri beslerim
sen şerbetli arzular ısıt göğüslerinde
ben dudaklarını öpüşlerim
sen gözlerinden inci-mercan dök
ben yanaklarını bakışlarım
sen cıvıltılı oyalar ör dokunuşlarınla
ben ürpertiler gergefine
ateşli kavuşmalar nakışlarım
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2.OKYANUSLARA SÜRÜKLE

OKYANUSLARA SÜRÜKLE

pervaneler sevda taşıyor (t)uzaktaki yıldızlara
doğumlar tanyerinde yanmalara gebe
tutku cehenneminde pusuya düşmüş yaşamak

perdeler sarhoş rengi
üzüm kokuyor bütün camlar çıplak
süzülüyor pencerelerden çiğit mavisi
söğüt damarlarında toplanıyor damıtılmış yaşam
saat sabahın beşi, çiğ damlası olmuşum
ıslatmışım tüm sevişmeleri geceden kalan
işliyorum güneşi zeytin yaprağından tulumum
baharın yükünü taşıyorum kışlardan hırsızladığım
kavuşmalar beklemişim terkedilmelerde bıraktığım
hayat akıp gidiyor kum gibi avuçlarımdan
ellerim öyle küçük yaşamaksa kocaman
ıslıklar sunmuşum tren yollarında
çağırmışım seni gömmek için beynime mahremini
sen akıp gitmişsin
iğde kokulu resimden sulara
özlemindir hareket ettiren çarkları
doğayı çıldırasıya savuran
yemişlere kutsal can
bir duru özlem olmuşum canım
dirilmeler biriktirmişim, kekikler dağların eteklerinden
çekingenim, göllenmişim, kuytulukta durmuşum
gel çek beni, okyanuslarına sürükle
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.24 ORTANIN DOGUSU

ORTANIN DOĞUSU
tutup cımbızla
yerleştirmişler ortaya
karnımıza açlık
sırtımıza sopa
yorganımıza bit doğmuş
aramıza kin…
ortanın solu gibi birşey bu
aramız o kadar derin
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.25 PAPATYALI SIIR

PAPATYALI ŞİİR
masada bir demet papatya

bardağından naz gibi bira içer
narin yapraklarını okşar usulca
öpüşürcesine nefesler cigarasını
içine dolar mutlululuklardan şeker
ben mutlulukları içime çekemem ki...
çekiverir papatyalardan birini
alır eline öper
sever mi, sevmez mi bilinmez
papatyadır, ne dese çingene falı
kıskançlık denizine yıkarım öfkeden bulutları
bakışlarımda hüzünden içki
ben hiç papatya olamam ki...
o yudumlarken birasını
vızıldar, bardağına düşerim
bira gibidir dudaklarının tadı
bira öpülmüş papatya kokmaz ki...
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 PARAMPARÇA

PARAMPARÇA
kurşunlanan her beden insanlık
çiçeğinden koparılan bir taç yaprağıdır
tililidir
çıkar
dağlara
buz
koyak
acı
rüzgar
yasak
lisan
tetiktir
parmak
gelir de
rastlarsa
kalleş
kimyasal
kulağı
burnu

kesik
tecavüz
cesedim
kafam
kopar
ülkem
paramparça
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 PESINDEN KOSMALAR

PEŞİNDEN KOŞMALAR
yağmur yüklü bulutlar
gözlerinin karasını yakmış
düşkırıklığı sallamışsın yitirilmişlikler beşiğinde
yanaklarına tuzlu özlemler yağmış
rüzgarlar taşımamış adını
karlardan süzülen dereler seni hiç taşımamış
siyah saçlarını dökmüşsün gözlerine
ıslatmış yaralarını yağmurlar narin
sevmeler ellerinde cansız kalmış
toplar tüfekler ilgilendirmez seni
küçücük özlemler dolu dünyanda
dünya kırmış filizlerini
gizemlisin
ıssız kayalarda biten ağaç
dört mevsim boralara karşı koyarsın
ayışığında dalga dalga saçların
gözlerinin üstüne yıkarsın
önümden yağmur yüklü bulutlar geçer
usanmadan peşlerinden koşarsın
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 SENDEN KALAN

SENDEN KALAN
güzelliğini karpuz kokusundan
hırsızlamışlar senin
gözlerindeki yeşil hüzün bundan
almış başını gitmiş saçların
çöllerin kum kokusuna

rüzgarın ıssızlığından
senin kollarınla çekiyorum ağları
balık oluyorum, çırpınıyorum
martı oluyorum, uçuyorum
gözlerinin uçsuzluğunda
aslan oluyorum kafes kafes bakışlarında
uçurumlar kadar yırtıcı
işkenceler kadar yıkıcı
yakın
yalnızlık
sıcaklığın
ormanlarından koparıp
uçurmuslar seni
bir gözlerin yeşil kalmış
bir de avuçlarında çam reçinesi
sevgilim seni benden koparmışlar
geride ben kalmışım
bir de mahzun ayrılıklar korosu
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.2 SUSTURULMUS SARKI

SUSTURULMUŞ ŞARKI
bulutlansa da gözlerini ayırma benden
bırak resmini çizeyim
sesinle besle türkümü
nefesini taşımak için
uzak ülkelere gideyim
avuntularını kat gülüşlerime
dudaklarında menevişler işleyeyim
baharı yaprak yaprak taşı göğüslerinde
teninde karanfil öpüşler çiçeklendireyim
göç mevsiminde yanımda kal
çilekler iliştirip zülüflerine
ışıklar dökeyim
bulutlanıncaya kadar gözlerini ayırma benden
bırak
'mutluluğun resmini' çizeyim
çocuksu gülücükler mevsiminde ayaklanıp
akarsu çağıltısında beslenmiş narin sevinçler dereyim

Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3TASIYOR

TAŞIYOR
öfke ile sevda
aynı damarda akar mı gülüm
akıyor işte
rüzgar havalandırıp seni
bana taşıyor
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3TENIMDE SIMDI

TENİMDE ŞİMDİ
yayılır sesinin cıvıltıları ardısıra barışçıl kuşlar
kestaneler taşır gözlerinin ışıltısına haylaz bakışlar
şakayıklar uçuşur bala kesmiş uçlarında göğüslerinin
dudaklarını kana boyar köşe başlarından kalan kaçamaklar
bilirim, hüzün rüzgarı savurur kırık düşlerini
gümüşlü kavuşmalar kopup fırtınalı okyanuslardan
yanaklarına tuz yüklü sevişmeler yağar
yatağına aldığın o ürkek, çapkın sığınışlar
mutluluğu beklemektedir çimen kokulu tenimde şimdi
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3YAKILMIS

YAKILMIŞ
suya düşmüş söğüt
kara saçları
ağzı hamarat
hanı umut
göğüsler uçarı
çıplak üşümüş dudakları
kelimeler yola düşmüş
ankara-istanbul katarı
hınzırlık durağında saltanatları
biçmişim saflığında burçaklar
haydut acılardan sakındığım
gözlerinde pırpır

yaramaz kelebekler avlamışım
sığınışlar konağında bıraktığım
avunmalar beklemeler çağırmış
yanağımda kervan kurmuş gözyaşlarım
tatlı muhabbet çayda içtiğimiz
ürkek dokunmalar sıcacık simidimiz
taze kaynatılmış ıhlamur gülüşler
marazlı alınmalara şifa dökülmüşler
düşlerimin sınırsızlığını kavramış
koynundaki engin deniz
gemimiz taşıyor sevgiyi okyanuslara
yalnızlık limanlarında ürettiğimiz
uykuda öptüğün yastığı dişlemişim
bakaya gecelerimde seni beklemişim
gülüşünde ürküttüğün haylaz menevişleri
ıssız kuytularda içime çekmişim
muştuladı alacalı gelişini
şafağı çağıran kuşlar
sevinçleri ayaklandırıp haykırışlar
ayaklarına sedef cıvıltılar serdi
sevdan bıçağıyla parça parça liğme liğme
sana vurgun doğranmış yüreğimi serdi
ödünç verdiğin canı bakışınla dağladım
mesul zülfüne umut atımı bağladım
yakılmış köy yeridir şimdi yüreğim
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YANIMDA KAL

YANIMDA KAL

emine'ye

bu gece ört beni
ayrılık ayazı dışarıda
arar ellerini ellerim
özlem kırağısı düşmüş
ciğerim paramparça
ört beni giderken
kent hayın pusu sermiş
sırtımdan bıçaklar beni
daha sen hoşçakal derken

sensizlik ölümcül boşluk
yatakta oturur beklerim
kentte çıyansı orospuluk
boğazımda düğüm düğüm hıçkırıklar
kırık kayık gibi yalpalar sesim
bıçaklarım sensizlik büyüten kenti
bu şehir yaralı bir kurt kadar tehlikeli
çöpleri karıştırır faşist yalnızlık
arşınlar sokakları sevdanla bulanık
gezgin çingene dilenmeleri
panzerli gitmeler kesmiş sokakları
içimde özleme molotofları saklarım
kestane pişirir Kızılay'da aşkım
Yüksel'de böcek vızıltıları çakarım
tiner çekmişim nefesini bıraktığın kuytularda
rüyalarımda sokak çocuğu olmuşum
Sakarya Caddesi'yle öpüşürken sarhoşluğum
bu gece sev beni
korkarım öpüşmelerimiz
terkedecek şehri
yanında yüreğimden parçalar al
n'olursun gitme
bu şehirde kal.
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YANIMDA OLSAYDIN

YANIMDA OLSAYDIN
öpsem kanatırım dudaklarını gecenin
yıldızlar sarhoş olur, düşer sulara sevdalı
mahzunluk meyleri içer dolunayda sevgililer
havalandırır yokluğunu gömütlük kuşları
yitirmelerim gelip camlara çarpar
yol vermez isyan yolculuklarıma korkular
herşey önceden yaşanmış kadar gerçek
bir düdük duyulur, karşı konulmaz istek
açılır gökyüzü, soyunursun çırıldan çıplak
gece hazırdır dörtnala arzular koşturmaya
yanımda olsaydın diye bir türkü fısıldarım
sensizlik çarpar duvarlara parçalanırım

ey yürek dayan babam ha dayan
nabızlar hızlansın, koşsun ayaklanmalar
yanımda olsaydın, olsaydın keşke şimdi şu an
sabaha kadar
nefes nefese kalırdı doyumsuz kavuşmalar
doğu batı olmuş, kuzey güney, pusulalar fırdöndü
fesleğen kokulu hasretler
orta yerinde odamın sereserpe
ben ürkek, çekingen serçe
ben buğday tanesi
sen yerçekimi
sen ayışığı
sen çay bardağım, sıcaklığım, canım
sensizliği dişliyor uyuz gece
yanında olsam
öpsem
kanatırım dudaklarını inan
üstüne gece serperim
biriktirdiğim hasretlerden azılı yorgan
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YASAK ÜLKE

YASAK ÜLKE
ölürse
bir
deli-k-anlı
kanı
düşmeden
toprağa
kopar
yaprağım
filizim
paramparça

eli
tüfekli
gencecik
dikmişler
O'raya

basar
yaygarayı
vefasız
keleş
delinir
gövdem
kanım
y-akar
toprak
yırtılır
gençliğim
paramparça

Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YASAKLANIR ZAMAN

YASAKLANIR ZAMAN
eser gümüş rüzgarları zamanın
aşılır doruklar, konup göçmeler sürüklenir
abıhayat yüklü mutluluklar taşır bulutlar
davet ediliriz yaşamaya
hayat çilek kokar
kayalara yazılır adımız
mağara kovuklarında ıslattığımız
yankılanır patlamaları direnmenin
korkunun karnına kurşun sıktığımız
iklimlere rüzgarlar veririz, fırtınalar
coşku türküleri çekeriz kısacık hayattan
halaylar terli mutluluklar kokar
iliştiririz zülüflere yıldızlar
gökyüzünü eflatuna boyarız
bulutları mesela kırmızıya
gerçek üstü düşler taşırız ulaşılmazlıklara
güzü yaşamaya davet ediliriz her an
orada yasaklanır mavi ve zaman
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YASAM

YAŞAM

arzunun küllerini dağıtır
kırık ansımalar rüzgarı
kovalar yorgunluklar bulutları
fırtınalardan kaçak doluluklar
yüklerini istekler ateşine boşaltırlar
havalanır arzulardan kıvılcım
karanlık geceleri
yaldızlı ciltlere sararım
umutsuz haykırışlar düşer
uçurumun dibinde anılardan leşler
bir gülün dudaklarında uyanır
çiğ damlası yalnızlık
yorganına işlenmiştir yıldızlar
havalanır bakışlarımın güvercini
ayın öptüğü
dudaklarına yumuşacık konar
hazırdır kendini vermeye
yorgun orospu korkular
ama ayrıntılara bölünmüştür
eli kanlı düş-katili yaşam
ayrılıklar taşır ileriye
ileriye hep her an
ve paramparçadır
bizi kendine zincirlemiş
vakitsiz acılar yüklü zaman
birazcık
gözlerimizin kestanesinden
havalanan öpüşleri düşlemektir yaşam
can alacası renklere boyalı
elde edilememişliklere
konan haylaz kelebek
kartal bakışlarca yaralı
kanayan yumuşaklık
hiç ulaşılmayan
yol kenarına düşmüş
can çekişen bedenler
farkına varmadan yaşanılan

dağınık anılardan dikenler
soluk geçmişi iletiyor
düş-renkli geleceğe
elimizde yitik anahtar
arıyoruz olmayan kapıları
poyraz esiyor üstümüze
hep poyraz
yaşanmamış mutluluklardan zaman
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YENIYIL

YENİYIL

kardan adam bir ömür bu bizimkisi
zamanın ışınlarıyla eriyor, yaklaştıkça bitmesi
yüzümüzde çizgiler, saçımızda aklar
hiç koymaz ama
sızlatıyor derinden dostların uzaklaşıp gitmesi

yaklaştık yeniden elimizle koyduğumuz sınıra
hızlı geçiyorsa hayat, mutluluktan
yavaşsa belli ki zor çekmesi
kısacık bir sene kaldı simdi ardımızda
yaşamaktan korkma, kork ama unutulmaktan

yağsın üstümüze uçuşan yılların kar taneleri
ki dökelim üstüne dostluğun gül reçelini
anılar, hafıza kavanozunda tazecik dursun
yenisi şu yılın, her çeşniden mutluluk koysun

Yusuf ALTUNEL

10.23.8.3 YUMUSAK

YUMUŞAK
çiğ damlalarının gülü öpüşü
kadar yumuşak olsun
kirpiklerinde oynaşan
güneşin nakışı
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 ZINCIRKIRAN

ZİNCİRKIRAN
gözlerin
buzları parçalayan
yıldızlardan kırağılara düşmüş kor
ellerin
zincirkıran
nedir tarlaları ekine doyuran
SEN
ya başakları olgunlaştıran
SEN
yolunu şaşıransa ben
üzümsün bağı bozulmamış
tadına doyulmayan
sevgin
abıhayat
süzülmüş bin çeşit ağudan
ve kıpır kıpır
canım ellerin
dağdoğuran
çekimine kapılmış çaresiz gövde
börtüböcek çıldırasıya sarhoş tenin tütsüsünde
sana çiçek tozları taşımışlar durmadan
göğüslerin ki ham çiçek
kokusundan durulmayan
gözlerin
buzları parçalayan
yıldızlardan kırağılara düşmüş kor
ellerin
zincirkıran
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 ÇOCUKLUK

ÇOCUKLUK
belinde ebemkuşağı
yağmur kokardı dedem
kucağında
kaf dağına gidişlerim kalmış
gözbebeklerinde horozşekerlerim

annemin gönül ipine serdim avunutlarımı
boyadım sıcaklığına bütün uçurtmalarımı
plastik kamyondu babam
mutluluklar taşırdım topraktan
son nabzını kendi ellerimle saydım
ablamdı yoksul geceler
sarılırdım masalsı hastalıklarda
terden ıslanırdı başım
kollarıma düştüğünde
karabasan yaşım
saçıma yıldızlar döküldü
ateşböceklerinden küpeler
yaz gecelerimdi söğütler
karanfil kokusuna boyandı
ateşli gecelerde uçurumdan düşmeler
köpekleşmekti açlık,
            geberinceye kadar ulumak
geceler donardı
sokaklar yatak
teneke bağlardım kuyruğuna
çocukluğum kaçardı
kovaladıkça yaramazlıklarım
ceplerimde beştaş
turuncuyu mandalina bahçelerinde söktüm
çocukluk aşkımı yeşil çılgını bahçelerde öptüm
ağaçlara saklanırdık kaçmak istedikçe
portakal çiçeğinden yama
illallah yaramazlık, azılı haylazlık giysilerim
kızlarla doktorculuk
bakmaktı çocuksu çıplaklıklara
sağaltsa da eteklerini indirip
masumluklar kumaşından çocukluk
sarılırdı ipeksi kuşanmışlıklara
80 günde devrialemdi dünya,
yalan söyledikçe burnu uzardı kahramanlarımın
İnce Memedleriydik çoçuklukların
Zagor Tenay baltaları belimizden sarkardı
yırtık donlarımızı Kızılmaske iple bağlardı
Çelik Blek, Suzi, Tommiks
okurken çekildi kulaklarından haylazlığımız

ögretmenim çişim geldi tuttukça sonsuzlugumu,
ögretmenim ruhum küçüldü büyüdükçe bedenim
ögretmenim bu okulun
yok muydu bir beden büyüğü
ögretmenim körebelerim köreldi
unuttum yalnızlığımı
mahalle çocukları kovaladı sekseklerimi
taş attı kafama müdür yarıldı küçüklügüm
okul yasakladı dilimi içtim sessizliğimi
naziler kaçırdı öksürüklerimi
çocukluğum şimdi zatürre
çocukluğum şimdi tıknefes
bir astım nöbeti yaşamak
hastane kokar elim sendelerim
ruhlarına fatiha okundu birdirbirlerimin
teneke bağladılar kuyruğuna çocukluğumun
ben kovaladıkça kaçar çılgın
ben kovalanmalardan azgın
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4.ÇOCUKLUGUMU GÖMDÜM

ÇOCUKLUĞUMU GÖMDÜM
bir bardak hayat içişi
peşine düştüğümüz uzaklıklar
dondurma için sakladığımız bozuk para
şeytanın satamadığı harcanmışlıklar
kargacık şiir defterinin dibine düşülmüş not
kuru menekşe yaprağı
ve evcilik oynama hazları
bir köşe başında beklediğimiz çapkınlıklar
karanfil çocuklar dizilir dar sokakların kuytularında
adım attıkça düşürdüğümüz unutuluşlar
ayaklarımızda toz kalmış birahanenin birinden
bir yudum alıp bıraktığımız ayaklanışlar
teğellenmiş kaneviçeler örülü çocukluğumuz
güveler sofrasının tatsız yemişi
başımızı eğip öpemeden geçtiğimiz o kızlar
oyalar dünyasının fiili uzak geçmişi
kömür tozunda kaldı minik arkadaşlarımız

ne büyük bir dünyaydı paylaştığımız oysa ne kocaman
oynadığımız elim sende saklambaç ve birdirbirler
sokak aralarında kış akşamı üşümüşlüğünde evlere dağıldı
kedileri kovalamıştık mahalle aralarında
sonra çocukluğumuzu kesti soğuk demirden tren yolu
belediye otobüsleri taşıdı uykulu mahmurluğumuzu
kelepçeledi ayaklanışları okul müdürü sıralara sığmayan
öğretmen tutup kulaklarından haylazlığımızın
öldürdü sonra bahçeye gömdü sınırsızlığımızı
köpekler eşeledi mezarı ama ne kemik ne de et
ölesiye tekmelediğimiz
uyduruk toplar kaldı geriye bir tek
çocukluğumu o harap bostana
ezilmiş köpeğimin yanına gömdüm.
cinayeti kaçırdılar okuldan kapatıp bilincimi
gözlerimi açtığımda iş işten treni geçmişti
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 ÇÖLDE SUSSUZ KALMIS

ÇÖLDE SUSSUZ KALMIŞ
havada yeniye başlamanın kokusu
toprakta telaşla çözülen su gibi yüzün
zeytin ağaçlarından firari kara gözlerin
yüreğim çılgın atlardan hızlı
pençelerini kapatmış uslu bir kediyim
avuçlarında kavuşmaları yakaladığımdan beri
çölde sussuz kalmış deliyim
gel ey duru bakışlım
fırtınalı denizlerde limanım ol
sakin koylarında demir atayım
yeni kıtalar saklı gözlerin
bir soluk dinlenip koynunda
okyanuslar açayım
kömür karası saçlarına
devrimden güller tak
çocuksu yüzünde
taze günün ışınlarını saçarak
çöllerine direnç kervanları sürmeliyim
damla damla süzüp sabır taşından seni

dudakların vahasından aşk iksiri içmeliyim
gel ey sevgili
çölde susuz kalmış bir deliyim
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 ÖLÜM

ÖLÜM
düş kırığı sokağından geçtim
ayağımı parçaladı camlar
haçlara yüklendi cesedim
çarmıhı boyadı kanlar
kefen renkli insanlar
iğrenmeler döktü tenime
şekilsizliğe mahkum oldu ezgilerim
sessizliklerde biriktirdiğim
kıl-kurtları doluştu kımıl kımıl
sunaklar ölümden matine
sürüngen zincirlenmişlikler
bütün umutlara kördüğüm
katliamlara boğdu cenneti
acımasızlıklardan deniz
kanlı arazilerde sunağa yatırıldı saflıklar
bir kara gecede naçar kaldım, ümitsiz
yüreğimi dağladı dikenli sınırlanmışlıklar
yer ve gök çökmüşler
bereketlere vahşi seferlerden akın
düş kırılması yansımış
gözyaşlarından hüzünlü şafakların
kapatmışım kamaşmış gözlerimi
gece kadar körüm
her sokak başında beni gözlüyor
ajan kılıklı ölüm
ben gittikçe gelir peşimden tasasız
kendinden emin yakalayacak beni bir gün ıssızda
ve düşeceğim kollarına aşağılık yokolmuşluğun
geride ne kadar tasarlanmış yaşamalar kalsa da
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4İDAM

İDAM

"... Burdur Kapalı Cezaevinde asılmak suretiyle
idam edildiğinden cesedinin merasim yapılmaksızın
define musade edilmistir."

bir şair asılır
ölen kendi yurdumuz
sözcükler kurşun
düşman namludan dizeler
göğüs kafesime saplıdır
boynumda ilmekten can çekmeler
toprak olur, su olur
karışırız şiir gibi hayata
mısralar barikata durunca
havalanır ateşli iklimlerden imgeler
soğuk ülkelere dökülür
kar gibi, helva gibi usulca
idam mangası dizmişler avluya
şair yolcu bugün tan sökmeden
uğurladılar güvercinler parçalayıp maviyi
yolcu eder gibi baharı pencereden
dalının kırılmasıdır baharın
ilmek geçirmek boynuna ozanın
iklimlerinizde hüküm sürüyor ölümün soğuğu
indirin göklerden yıldızları ve yağmuru
bedenimi yaşama gömün merasim istemez
ateş yakın, şiir atın yangınlarıma, tutuşsun ozanları ülkemin
ki topraklarımda salınsın gelinler, şiirin fidanı boy versin
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4İÇIMI BOYAR

İÇİMİ BOYAR

olsaydı tatlılığın kanadı
teninin sümbülüne konardı
öpülmenin yaramaz şehveti
göğüslerinde birdirbir oynardı
mutluluğu yakalasa sevinç tuzaklarım
yüreğinin saatleri nabzımda atardı
bal olup damlasa yorgunluğun

sevişmelerin peteğinde yatardı
ölümün keskin dili
varlığınla susardı
tanyerinin aydınlığı
alevinin ışığında solardı
baharda zahter alsam koynuma
terin kokardı
dağ çiçeklerinin melteminde
boynuna tomurcuklar doğardı
elin çırpınan serçe
avuçlarımda kanat açardı
okşamaların hırçın pençe
yüreğim darbelerinle coşardı
dudaklarım çatlasa sensizlik kurağından
dilin ağzımda kutsal bereketler sulardı
gidişin cehenneminde yansam kavrulsam
gelişin cennetinde hasretler kanardı
çiçeğe dursa bir ağaç
varlığın arısına döker ballar
akyanus mavisi sevmeler
içim dünyasını rengarenk boyar
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 ISKENCE TUTANAGI

İŞKENCE TUTANAĞI
bilgisayarımın katil vantilatörü
öldürüyor sessizliğini gecenin
yüreğimi teslim almış korkular
fırlıyor yırtık göğsümden
sokakta her araba geçişinde
ölüm coğrafyası okuyor
öğretmenler gözleri kanlı
işkencede inliyor gözaltında
kaybolan zanlı
silah ve miğfer dökülüyor dizeye
hece nasırlı
dersimiz edebiyat
utanç içinde sanat
tecavüzcülerin elinde

dökülür tohumu kanın
buz renkli geceye
tuzlu gözyaşları karışır kurbanın
gece yükseltir sesini
yüreğimi kelepçelerim
apoletler didikledikçe beynimi
ormanda infaz edilmiştir
pırpır alacalı düşler
orospunun birine sunulur
sorgu sonrası gülüşler
sigara, rakı ve esrar kokar
sokakları işkencehanenin
ışığın kaynağı elektrik aşağılıktır,
askısı elbisenin aşağılık
gözyaşları boğar geceyi
inleyen, bağıran, haykıran sanık
boşunadır çırpınışlar,
tüketir söz kimliğini
şarjör boşalır
ufuktan boy veren
güneşin başına
sonra
sonra derin
sonra uzun
sonra vicdan kadar ağır
sonra ekmek kadar keskin
sonra işte
öylesine bir ölüm
toprak altından kemikler boy verir
ayaklanır insan hakları
bulutlar öfkeye gebedir
avrupanın bir kentinde
ölümün sayılarına alışkın görevliyi çarpar
taburun birinde çevrilen karanlık manyetolar
doktor kontrolündedir işkence
yüzünü gizler
diplomalı bir günde erkanın önünde
hipokrat adına edilen yeminler
kurşunlanır beden
yakılır kemik

tutuşur halay
tilililer kıvılcımlanır
bir şahini kopartır
güvercin maviden
usulca soyunur
suya girer
dal gibi ince ,
gelin
sonra derin
  cehennem kadar derin
      muştu tohumları ekerim
kışı yaza vuran alıcı kuşlar
birazcık da bu taraflara çıkın gelin
Yusuf ALTUNEL

10.23.8.4 SIIR GIBI

ŞİİR GİBİ
her ay yüz kere
ölüm çizerim kağıda
yüz kez hayat
işkence, cansız beden
haykırışları dizerim önüme
ayıklanır bahar çiçeği gibi
yüz kere adımı yazarım
silerim yüz kere
beğenmeme silgisiyle
her ay yüz inci dizerim
çapkın kızların boynuna
kendi elim ile takarım
yüz şiirden kız
salınır rüzgarında coşkunun
yüz sevişme dökerler dizelere
her sevişmeyi etek diye giyerler
yel savursun diye
tuzlu rüzgar gibi konar
dalına bir denizin
anısına yitik gemicilerin
her ay yüz kere
aya çıkar adım

kırmızı bir lekedir yatağım
hilalde yıldız
dolunayda kız
hilal bakışlı
gül yüzlü bir yalnız
her ay düşerim yollara
ne bulmuşsam dolu çıkınım
renkli şekiller
anlam ki yenidoğan
alamaçlar bulamaçlar
isimsiz yiyecekler
karın doyuran cinsinden değil
yedikçe aç bırakan
kan kusturan kurt düşüren
köpek öldüren
onun için beğenmez tanrılar
zehirimi zıkkımımı
yılanlar bile uzak durur
ilk kendini sokmalı akrep ne çare ki
cehennem alırım koynuma
veririm nefesimi
her ay yüz şiir
yazılır ve atılır çöpe
ya da yakılır her yazılan
şiir mi istediniz?
alın size şiir
ister boynuna asın şairin
idam fermanı diye
ister gece alın koynunuza
büyütmek için gündüzleri
ya siz en iyisi
boşverin gitsin
basarsınız sonra her şiiri
nasılsa yaşlanacak şairler
olgunlaşacak akları saçların
o zaman sayfaları açın
şimdi erken
çok erken
üşenip kalkmayın yatağınızdan
kapıcı getirecek ekmeğinizi nasılsa

şairlerin pişirdiği fırından
kahvaltınızı hazırlayacak eşiniz
yumurtanızı imge suyunda
pişirecek ve tostlarınızın arasına
şiir katacak kaşar niyetine
siz afiyetle yiyin
nöbet tutar genç şairler kapınızda
rahatsız etmesin diye sizi
sabah güneşinin keskin dişleri
şiir istiyorsunuz ya
hani genç işi
ama ustam yapma
hangi eşek beğenmiş ki
ilk giydiğinde semeri?
en iyisi binmek rüzgara
akmak gökyüzüne bulutçasına
belki girer bir gün
evinizden şiir gibi içeri
Yusuf ALTUNEL

10.23.9 YUSUF HAYALOGLU

10.23.9.1

ADI BAHTİYAR

Geçiyor önümden sirenler içinde
Ah eller üstünde çiçekler içinde
Dudağında yarım bir sevda hüznü
Aslan gibi göğsü türküler içinde

Rastlardım avluda hep volta atarken
Sigara içerken yahut coplanırken
Kimseyle konuşmaz dağ gibi titrerdi
Çocukça sevdiği çiçeği sularken

Diyarbakırlıymış adı bahtiyar
Suçu saz çalmakmış öğrendiğim kadar

Geçiyor önümden gülyüzlü bahtiyar
Yaralıyım yerde kalan sazı kadar

Beni tez saldılar o kaldı içerde
Çok sonra duydum ki Yozgat'ta sürgünde
Ne yapsa ne etse üstüne gitmişler
Mavi gökyüzünü ona dar etmişler

Gazete çıktı üç satır yazıyla
Uzamış sakalı çatlamış sazıyla
Birileri ona ölmedin diyordu
Ölüm bir yanında hüzünle gülüyordu

10.23.9.2

ADI YILMAZ

Dalyan gibi bir çocuktu
Benim gözümde küçüktü
Küstü de dağlara çıktı
İner mi inmez mi bilmem

Şimdi dağların tozudur
Belki isyanın sazıdır
Hala kalbimde sızıdır
Diner mi dinmez mi bilmem

Adı Yılmaz kendi Yılmaz
Makamı yok dem tutulmaz
Dağlara soru sorulmaz
İner mi inmez mi bilmem

Mavi gözleri boncuktur
Ölüm korkusu şuncuktur

Azrail atı kancıktır
Biner mi binmez mi bilmem

Parkasına kar yağmıştır
Bir kenarda ağlamıştır
Belki elleri yanmıştır
Söner mi sönmez mi bilmem

10.23.9.3 AH ULAN RIZA

AH ULAN RIZA
Neden halâ gelmedi, yoksa
Saati mi şaşırdı hıyar?
Gerçi hiç saati olmadı ama
En azından birine sorar.
Cebimde bir lira desen yok,
Madara olduk meyhaneye!
Ah eşşek kafam benim,
Nasıl da güvendim bu hergeleye!
Gelse, balığa çıkacaktık,
Ne çekersek kızartıp birayla yutacaktık.
Kafamız tam olunca, şarkılar döktürüp
Enteresan hayâllere dalacaktık.
Bu sandalı geçen hafta denk getirip
Çalıntıdan düşürdük.
Arkadaşlar ısrar etti,
Biz de, iyi olur, bize uyar diye düşündük.
Saat sekizde gelecekti,
Bana birkaç milyon borç verecekti.
Yoksa o nemrut karısı kaçtı da
Onun peşinden mi gitti?
Eğer öyleyse yandık,
Gudubet gene yaptı yapacağını!
Geçen sene de merdivenden itip
Kırmıştı Rıza'nın bacağını.
Abi, kadında boy şu kadar;
Kalça fırıldak, göz patlak, kafa çatlak!
Korkuyorum, bir gün ya kendini asacak,
Ya horlarken Rıza'yı boğacak!

Bak, şimdi acıdım, aşkolsun adama,
Ben olsam, vallahi baş edemem!..
Hele beş tane velet var ki boy-boy,
Allah'tan düşmanıma dilemem!
Aslında iyi çocuktur Rıza, efendi huyludur,
Herkesin suyuna gider.
Yoksa, kalıba vursan hani,
Tek başına on tane adam eder!
Bir keresinde, hiç unutmam
Üç-beş zibidi haraca dadandı;
Rıza, sandalyeyi kaptığı gibi
Herifleri hastaneye kadar kovaladı!
Aynı mahallede büyüdük, aynı kızları sevdik,
Aynı kafadaydık.
Orta ikiden bıraktık, matematik ağır geliyordu,
Biz, başka havadaydık.
Aynı gömleği giyer, aynı sigaraya takılır,
Aynı takımı tutardık.
Fener'in her maçına iddialaşıp
Millete az mı yemek ısmarladık!..
Bir tek askerde ayrıldık,
Bana Bornova düştü, ona Gelibolu.
Döner dönmez evlendirdiler,
En büyük salaklığı da bu oldu!..
Bense hiç düşünmedim, zaten param yoktu.
Hep tek tabanca gezdim.
Benim beğendiğimi anam istemedi,
Onun gösterdiğini ben sevmedim.
Neyse, bunlar derin mevzu...
Anlaşıldı, bu herif artık gelmeyecek.
Ufaktan yol alayım
Anam evde yalnız, şimdi merağından ölecek!..
Gittim, vurup kafayı yattım;
Rüyamda gördüm, gülümseyerek geldiğini.
Ne bilirdim, yolda kamyon çarpıp
Hastaneye kavuşmadan can verdiğini!..
Vay be Rıza!..
Sonunda sen de düşüp gittin Azrail'in peşine!
Dün, boşuna günahını almışım,
Ne olur, kızma bu kardeşine!

Öğlen kahvede söylediler, Rıza öldü, dediler
Ne kolay söylediler!
Sanki dev bir taş ocağını
Kökünden dinamitleyip üstüme devirdiler!
Ah dostum... o kocaman gövdene
O beyaz kefeni nasıl kıyıp giydirdiler?
O zalim tabutun tahtalarını
Senin üstüne nasıl böyle çivilediler?
Yani sen şimdi gittin, yani yoksun,
Yani bir daha olmayacak mısın?
Yani bir daha borç vermeyecek,
Bir daha bira ısmarlamayacak mısın?
Peki, beni kim kızdıracak,
Kim zar tutacak, kim ağzını şapırdatacak?
Peki, beni bu köhne dünyada
Senin anladığın kadar kim anlayacak?
Ulan Rıza... ne hayâllerimiz vardı oysa,
Ne acayip şeyler yapacaktık...
Totoyu bulunca dükkân açacak,
Adını Dostlar Meyhanesi koyacaktık.
Talih yüzümüze gülecekti be!..
Karıyı boşayıp sıfır mersedes alacaktık.
Hafta sonu iki yavru kapıp
Boğaz yolunda o biçim fiyaka atacaktık!
Ah ulan Rıza... bu mahallenin,
Nesini beğenmedin de öte yere taşındın?
Ara sıra gıcıklaşırdın ama inan ki,
Benim en kıral arkadaşımdın!..
Ah ulan Rıza... ben şimdi,
Bu koca deryada tek başıma ne halt ederim?
Senden ayrılacağımı sanma,
Bir kaç güne kalmaz, ben de gelirim!..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.4

ALIR DAĞLAR

Baba bugün üşüyorum

Karda kaldım üşüyorum
Anama deyin sıcak bir çorba koysun
Üstümü ört baba üşüyorum

Behey babam dalmış babam
Sigarayı sarmış babam
Şapkasına hicran dökmüş
Kibrit gibi yanmıs babam

Baba bugün alır dağlar
Bu dert beni alır dağlar
Şehirlere sığmaz oldum
Fazla sürmez alır dağlar

Baba bugün ağlıyorum
Darda kaldım ağlıyorum
Duaların üzerimden eksik etme
İçim yandı ağlıyorum

10.23.9.5 ASI BIR KÜHEYLAN

ASİ BİR KÜHEYLAN

Aşiret çocuğuyam adım Küheylan
Kızılca kıyamet yaylasında doğmuşam
Koyaklarda kartal uçurmuşam, kurt kovalamışam, adam vurmuşam
Onursuz yaşanmaz demişem
Rezil rüsva etmemişem kendimi böceklere
Yavri yavri
Bu yüzden dik bakaram adamın yüzüne
Bu yüzden böyle hoyrat kalmışam
Asi bir Küheylanam
Anam rüzgar, babam gurbet
Bin yıldır bu koğuştayam

Diz çöktürmez beni hasret
Seni sevmişem
Bir kekliğin sesini üzmekten sakınır gibi
Seni sevmişem
Gururlu dağ çiçeklerini göğsüme takınır gibi
Ben sazımı kılçadırların boynuna asıpta öyle gelmişem buraya
Yavri yavri
Ölürsem iradi ölürem
Harlanmış bir kılıca alnımla dokunur gibi
Asi bir Küheylanam
Gözlerini benden ayırma
Kırılıp düşerem sonra kimse bakmaz yarama
Bana ne getirmişen Cico
Karda çürümüş sümbül soğanlarımı
Yoksa tozkaldıran taylarımı
Dargeçitlerdemi kanatmışan
O göçebe sevdamızın yamacına
Şimdi kimler konmada söyle
Yavri yavri
Söyle kınalı kuzun nerde
Onu hangi soysuzun sürüsüne katmışan
Asi bir Küheylanam
Mahmut vurma döşüme
Delerem bu duvarları delerem
Jandarma kavuşmaz peşime
Benki dipsiz uçurum boylarında
Paramparça olmuş ölmemişem
Benki huysuz nehir yataklarında
Yaralarımı çamurla sıvamışam
Nasıl sığaram düşündünmü
Şu altı adımlık tosbağa voltasına şimdi
Yavri yavri
Dağları çıldırtan öykümü
Ben bu demirlere dişlerimle yazmışam

Asi bir Küheylanam
El süremezler yeleme
Bırak yırtılayım bırak, gem vurma benim dilime
Hüznün duvarlarında
Sıvası dökülmüş bir yer vardır bilirmisen Yavri
Bilirmisen çiçekler çentik çentiksolar
Bu gevur ölüsü akşamlarda
Bırak gözyaşlarımın açtığı çukurlar öylece betonda kalsın
Donansın peşime bi metelik etmez bu sırtlan adımları.Donansın
Yavri yavri
Şapkam namusumdur
Koma buralarda koma
Tespihim dağılmasın
Asi bir Küheylanam
Kesmez beni bu acılar
Beni vursada bu puştlar
Ancak sırtımdan vururlar

10.23.9.6

AYRILIK HEDİYESİ

şimdi saat sensizliğin ertesi
yıldız dolmuş gökyüzü ay-aydın
avutulmuş çocuklar çoktan sustu
bir ben kaldım tenhasında gecenin
avutulmamış bir ben...

şimdi gözlerime ağlamayı öğrettim
ki bu yaşlar
utangaç boynunun kolyesi olsun
bu da benden sana
ayrılığın hediyesi olsun

soytarılık etmeden güldürebilmek seni
ekmek çalmadan doyurabilmek
ve haksızlık etmeden doğan güneşe
bütün aydınlıkları içine süzebilmek gibi
mülteci isteklerim oldu ara sıra, biliyorsun..
şimdi iyi niyetlerimi
bir bir yargılayıp asıyorum
bu son olsun be..bu son olsun!
bu da benim sana
ayrılırken mazeretim olsun!

şimdi saat yokluğunun belası
sensiz gelen sabaha günaydın!
işi-gücü olanlar çoktan gitti
bir ben kaldım voltasında sensizliğin
hiç uyumamış bir ben...

şimdi dişlerimi sıkıp
dudaklarıma kanamayı öğrettim
ki bu kızıl damlalar
körpe yanağında bir veda busesi olsun
bu da benden sana
heba edilmiş bir aşkın
son nefesi olsun...

kafamı duvara vurmadan
tanıyabilmek seni
beyninin içindekileri anlayabilmek
ve yitirmeden, yüzündeki anlık tebessümü
bütün saatleri öylece durdurabilmek için
çıldırasıya paraladım kendimi
lanet olsun!
artık sigarayı üç pakete çıkardım günde
olsun be! ne olacaksa olsun!

bu da benim sana
ayrılırken şikayetim olsun

(gözyaşım utangaç boynunun inciden kolyesi olsun her damla vefasız teninde bir veda busesi olsun isterim sende ben gibi yan ömrüne hep ağla hep ağla bu benden son dua bu benden ayrılık hediyesi olsun)

10.23.9.7

BABANI UNUTMA YAVRUM

Bu şarkı senin al dinle
Usulca dokun sesime
O minicik ellerinle
Babanı unutma yavrum

Yağmurlar rüzgarla barışır
Yağmurlar çimenle öpüşür
Belkide uçurum kapuşur
Babanı unutma yavrum

Bir gün tutuşup kavgaya
Kalbin hırpalandığında
Söküp verebilirim sana
Babanı unutma yavrum

Hasta iken yataklar içinde
O hayın sokaklar içinde
Sorgular yasaklar içinde
Babanı unutma yavrum

Sen benim için üzülme
Bakınca suskun resmime
O körpecik yüreğinle

Babanı unutma yavrum

Bir gün duyarsan dağlarda
Ölüm haberleri radyoda
Bende olabilirim orda
Babanı unutma yavrum

10.23.9.8 BASIM BELADA

BAŞIM BELADA
Bugün, düşünemeyeceğin kadar
Başım belada!
Köşe başları tutulmuş,
Üstelik yağmur yağmada..
İler-tutar yanı yok!
Fişlenmişim, adım-eşkalim bilinmekte.
Üstelik, göğsümde, yani tam şuramda,
Kirli sakalıyla
Bir eşkıya gezinmekte..
Başım belada!
Adamın biri vurulmuş sokakta,
Cebinde adresim bulunmuş..
Başım belada!
Tabancamı unutmuşum helada.
Nerden baksan tutarsızlık,
Nerden baksan ahmakça!
Sevdim, inanamayacağın kadar,
Sevdim seni esmer kız..
Kirpiklerimde çırpınan
Şu tuzlu gözyaşımda
İhanetin adı yok!
Neylersin ki çember daralmakta..
Şimdilik hoşça kal yaban çiçeğim.
Yasal mermisiyle,
Bir komiser yaklaşmakta..
Başım belada!
Üzerime kan sıçramış doğarken.
Uykularım yarıda kalmış.
Başım belada!

Senelerce kuralsız yaşamışım,
Nere gitsem çaresi yok,
Nere gitsem yanmışım..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.9 BASKALDIRIYORUM

BAŞKALDIRIYORUM
Cevap veriyorum:
Eli böğründe analardan,
Mahpuslardan ve acılardan
Çokça bahsediyorum, çünkü;
Başını kumda saklayanlardan
Tiksindir, başkaldırıyorum!
Ve söz veriyorum:
Kırmızı rujlu sokakların,
Aşağılık pazarlıkların,
Adı anılmayacak benle.
Bir çiçeğim halk ormanında,
Fışkırdım, başkaldırıyorum!
Ben bir bıçak ucuyum,
Kavga vermiş halkına.
Başkaldırıyorum işte,
Varın benim farkıma.
Yine söylüyorum:
Gözü bağlanmış korkulardan,
Yasaklardan ve baskılardan,
Asla irkilmiyorum, çünkü;
Kan emici yarasalardan
Çıldırdım, başkaldırıyorum!
Yemin ediyorum:
Üçkağıtçının, pezevengin,
Teslimiyetin ve mihnetin
Yolu uğramayacak bana.
Bir dalgayım halk denizinde
Köpürdüm, başkaldırıyorum!
Ben bir namlu ağzıyım,
Omuz vermiş halkına.
Başkaldırıyorum hey!
Herkes varsın farkına.

Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.10

BEN BİR KADINIM

Kavrulur şu kanlı gözlerimde günler
Akşamdan bir sancıyla
Koklanmış bir gül gibi hayallerim ayak altında
Yol vermez yol vermez ağlamaya gururum
Yılların aynasında
Horlanmış vücudumda memelerim derin acıda

Ben bir kadınım ben bir insan
Taşırım karnımda paramparça can
Bir yanımda cevahir, bir yanımda kan
Bir yanım şiir destan, bir yanım kirli fistan
Bir yanım güller açmış, bir yanım viran

Savrulur şu tozlu saçlarımda rüzgar
Çıldırtan bir hışımla
Saklanmış bir sır gibi, şiirleri ateş hattında
Dayanmaz dayanmaz bu baskıya yürürüm
Sabrımın bir anında
Elimin hamuruyla çeker giderim
Canım burnumda

Ben bir kadınım ben bir insan
Taşırım karnımda paramparça can
Bir yanımda cevahir, bir yanımda kan
Bir yanım şiir destan, bir yanım kirli fistan
Bir yanım güller açmış, bir yanım viran

10.23.9.11

BENİ DÜŞÜN, UNUTMA

Ay doğarken bir söğüdün ardından
Göl yüzünde sisli bir esinti ile
Akşamın göğsüne hüzün serperek
Ve Yağmurdan geceye çiçekli perdeler çekerek

Beni düşün, Beni düşün, Unutma

En umarsız en umutsuz günümde
Bağrına bir yumruk çökeldiğinde
Ve dağların mazlum ateşi
O güzelim saçlarına cayır cayır yanıp ulaştığında

Beni düşün, Beni düşün, Unutma

Beni düşün bir kavganın içinde
Helal bir ekemeğin peşinde
Ve kurtlardan arta kalmış yüreğimin
Can çekişen o son parçasınıda, sana sakladığımı bil
Bil ki haykırırcasına bu esir gövdemi yakarcasına
Kavuşmak için o serin bağrına
Ateşten bir yol arıyorum

Kar yağarken mor dağların ucundan
Sol yerinde sessiz bir inilti ile
Yastığın yüzüne yaşlar dökerek
Ve Akşamdan gizlice bir ah çekerek

Beni düşün, Beni düşün, Unutma

Kan kızılı bir gelincik seherinde
Sırtıma kahbe bir hançer indiğinde
Ve bu gencecik ve bu hemencecik ölüm
Çığırtken bir gazete başlığında
Çığlık Çığlık sana kavuştuğunda

Beni düşün, Beni düşün, Unutma

Beni düşün şehre her yağmur yağdığında
Islak ve kırılgan bir türkünün içinde
Göğsünden dudaklarına, doğru sancılı bir isyan kabardığında
Bastırarak kalbini avuçlarınla
Sesini okşadığımı bil

Bil ki yalvarırcasına, uzayan yollara dağılırcasına
Sonsuz bir mahşerin ortasında
Bir zemzem suyu gibi seni seni özlüyorum

10.23.9.12

BEYAZ SEVDA

Sen mapusta solan gülsün her yanın duvar
Sen ağlama kan olur bana o yaşlar
Sen hayatın küskünüsün acının suskunu

Sen yayalada bir baharsın, tarlada rüzgar
İçimde sana dair bembeyaz bir sevda var

Sen torosta yağan karsın tarlada rüzgar
Sakın esme toz olur kapanır yollar
Sen eylemin yangınısın hayatın cılgını
Tenimde sana dair ürpertiler var

Sen munzurda akan çaysın yaylada bahar
Sen gülünce gül açar yine o dağlar
Sen sevincin dudağısın sevdanın sapağı
Sazımda sana dair esintiler var

10.23.9.13

BÜYÜK ACILAR

yüzümden firar etti gözlerim
şimdi bir denize bakıyorlar
dört duvar arasında kalmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

kafamı çarptığım ranzanın demiri
ciğerlerimi emen soğuk duvar
saçımdaki karları çoğaltmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

görüş günüm olmadı henüz

daha yeni başlıyor büyük acılar
ve daha epey ağrıyacakmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

seni görmeyeceğim artık
zaten tamamlanmıştı anılar
ihtimal sabah alınırmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

gözlerime iyi bakarsın umarım
günde milyonlarca kez seni ararlar
diğer tüm hisleri bırakmamışım
yanımdakiler öyle diyorlar

yanımdakiler öyle diyorlar

10.23.9.1 BIR ACAYIP ADAM

BİR ACAYİP ADAM
Fırtınadan arta kalmış bir teknede,
Tevekkül içinde;
Görkemli sakalı ve iğreti parkasıyla,
Gizlediği macerasıyla,
Bir acayip adam yaşardı.
Akşamları susardı,
Ben konuşsam kızardı...
Bir sürgün kasabasıydı,
Bir eski zamandı, Haziran'dı.
Çocuktum, evden kaçmıştım,
Gelip ona sığınmıştım...
Küçücük bir koydu, sığdı,
Burayı keşfeden belki de oydu.
Uzaktan, kasabanın ışıkları yanardı,
İçim anneyle dolardı, ağlardım..
Suphi şöyle bir göz atardı,
Gizli bir cıgara sarardı, ağlardı.
Sonra barışırdık,
Ben flüt çalardım, cıgara sönerdi,

Ağlardık...
Nereden geldiğini bilmezdim,
Kimsesizdi,
Belki kimliksizdi...
Onun macerası onu ilgilendirirdi;
Kimseye ilişmezdi...
Bir şeylere küfrederdi hep,
Tedirgin bir balık gibi uyurdu.
Bazen kaybolurdu, aradım,
Yağmurun altında dururdu.
Bir kalın kitabı vardı,
Cebinde olurdu, her gün okurdu.
Ben bir şey anlamazdım,
Kapağını seyreder, duymazdım.
Sakallı bir resimdi, kimdi;
Ne kadar mütebessimdi!
Sordum bir gün Suphi'ye:
Söylediklerini niye anlamıyorum, diye.
Bildiklerini, dedi, yüzleştir hayatla,
Ve sınamaktan korkma!.
Doğru ile yanlışı,
ancak o zaman ayırabilirsin
Ve O'nu anlayabilirsin...
Sonra gülerdi.
Günlerim, yüzlerce ayrıntıyı
Merak etmekle geçerdi.
Sonra yine akşam olurdu, Suphi susardı,
Ben konuşsam kızardı.
Tekneye martılar konardı,
Yüreğim Suphi'ye yanardı, ağlardım.
Suphi denize tükürürdü,
Gökyüzünü tarardı, ağlardı.
Sonra barışırdık,
Ben flüt çalardım, yıldız kayardı,
Ağlardık...
Bir sahil kasabasıydı,
Bir eski zamandı, Haziran'dı.
Çocuktum, evden kaçmıştım,
Gelip ona sığınmıştım...
Bir gün bir aksilik oldu,

Annem beni buldu!
Suphi kaçıp kayboldu.
Kasaba çalkalandı, olay oldu;
Ben sustum, kanım dondu!..
Polisler onu bulduğunda tekti,
Felâketti..
Herkes meydanda birikti.
Karakoldan içeri girerken
Sanki mağrur bir tüfekti!..
Ansızın dönüp bana baktı,
Anladın mı? dedi
Anladım, dedim; anladım...
Ve o günden sonra
Hiç bir zaman,
Hiç bir yerde,
Hiç ağlamadım...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.15 BIR ANKA KUSU

BİR ANKA KUŞU
Yüzlerce soğuk namlu
Üzerime çevrildi.
Yüzlerce demir tetik
Aynı anda gerildi.
Anne, beni söğüdün gölgesinde vurdular.
Öpmeye kıyamadığın,
Dal gibi oğlun yere serildi..
Üşüştü birer-birer
Çakallar üzerime.
Üşüştü dört bir yandan,
Göğsüme, ciğerime.
Anne, beni bir leş gibi
Yiyip talan ettiler.
Teşhis edilmem için,
Parçamı koydular önüne...
Ben bu acılar ülkesinin
İnsana reva görülen
Bütün acılarını tattım.
Aç yattım, ekmeğime sabır kattım.

Beni milyon kere dövdüler üst-üste!
Ben bu yolu, kendim seçtim anne,
Ben ömrümü kendim kanattım...
Geceler tanır beni,
Konarım, göçerim ben.
Geceler tanır, kan damlar içerim ben.
Anne, sen beni unut, karanlığın bağrında.
Kırmızılar ekerim,
Siyahlar biçerim ben..
Suçüstü yakalandım,
Bölüşürken kalbimi.
Suçüstü kelepçeyle yardılar bileğimi.
Anne, ben diyar-diyar, umudun savaşçısı..
Bir tutam sevgi için
Dağladım gözlerimi..
Prometheus'tum zincire vurulurken dağlarda,
Ciğerimi kartallara yedirdim.
Spartaküs'tüm köleliğin çığlığında,
Arslanlara yem oldum, tükendim.
Kör kuyuların dibinde Yusuf'tum,
Kerbela çölünde Hüseyin.
Zindanlarda Cem Sultan,
Sehpalarda Pir Sultan.
Ve Madımak'ta otuzyedi can...
Kaçıncı yok oluşum,
Kaçıncı var oluşum bu?
Tanrılardan ateş çaldım
Yüzyıllarca tutuştum, üst-üste yandım.
Bir anka kuşu gibi anne,
Bir anka kuşu gibi;
Kendimi külümden yarattım..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.1 BIR VEDA HAVASI

BİR VEDA HAVASI
Vakit tamam!.. seni terk ediyorum.
O bütün alışkanlıklardan
Ve bütün sıradanlıklardan öteye,
Yorumsuz bir hayatı seçiyorum.

Doyamadım inan,
Kanamadım sevgiye...
Korkulu geceleri sayar gibi,
Deprem gecesinde bir yıldız,
Birdenbire kayar gibi;
Ellerim kurtulacak ellerinden,
Bir kuru dal, ağacından
Çatırdayıp kopar gibi...
Aşksa bitti...
Gülse, hiç dermedik.
Bul kendini kuytularda, hadi dal!
Seninle bir bütün olabilirdik...
Hoşça kal gözümün nuru,
Hoşça kal...
Vakit tamam!.. seni terk ediyorum.
Bu, kırık ve incecik
Bir veda havasıdır.
Tutuşan ellerimden
Parmak uçlarına değen sıcaklık,
İncinen bir hayatın yarasıdır...
Kalacak tüm izlerin hayatımda.
Gözümden bir damla yaş,
Sızlayıp resmine aktığında;
Bir yer bulabilsem keşke
Bir yer, seni hatırlatmayan;
Kan tarlası gelincik şafağında...
Ölümse, korktun.
Savaşsa, hep kaçtın...
Vur kendini kuşkularda, hadi al!
Sen bir suydun oysa,
Sen bir ilaçtın...
Hoşça kal canımın içi,
Hoşça kal...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.1 BIZ ÜÇ KISIYDIK

BİZ ÜÇ KİŞİYDİK
Biz üç kişiydik:
Bedirhan, Nazlıcan ve ben.

Üç ağız.. üç deli yürek.. üç yeminli fişek!
Adımız belâ diye yazılmıştı dağlara, taşlara
Boynumuzda ağır vebal,
Koynumuzda çapraz tüfek!
El tetikte, kulak kirişte,
Ve sırtımız toprağa emanet...
Baldıran acısıyla ovarak üşüyen ellerimizi
Yıldız yorgan altında birbirimize sarılırdık..
Deniz çok uzaktaydı
Ve dokunuyordu yalnızlık...
Gece, ırmak boylarında uzak çakal sesleri,
Yüzümüze, ekmeğimize,
Türkümüze çarpar geçerdi.
Göğsüne kekik sürerdi Nazlıcan,
Tüterdi buram-buram.
Gizlice ona bakardık, yüreğimiz göçerdi...
Belki bir çoban kavalında yitirdik Nazlıcan'ı
Ateş böcekleriyle bir oldu,
Kırpışarak tükendi...
Bir narin kelebek ölüsü bırakıp tam ortamıza
Kurşun gibi, mayın gibi,
Tutuşarak tükendi...
Oy, Nazlıcan... vahşi bayırların maralı...
Oy, Nazlıcan... saçları fırtınayla taralı...
Sen de böyle gider miydin yıldızlar ülkesine?
Oy, Nazlıcan oy... can evinden yaralı...
AĞIT:
Serin yayla çiçeği, oy Nazlıcan..
Deli-dolu heyecan, oy Nazlıcan..
Göğsümde bir sevda kelebeği,
Ölüme sunduğum can, oy Nazlıcan..
Artık, yenilmiş ordular kadar
Eziktik, sahipsizdik..
Geçip gittik, parka ve yürek paramparça!.
Gerisi ölüm duygusu,
Gerisi sağır sessizlik..
Geçip gittik, Nazlıcan boşluğu aramızda..
Bedirhan'ı bir gedikte sırtından vurdular,
Yarıp çıkmışken nice büyük ablukaları..

Omuzdan kayan bir tüfek gibi usulca,
Titredi ve iki yana düştü kolları..
Ölüm bir ısırgan otu gibi
Sarmıştı her yanını...
Devrilmiş bir ağaçtı, ay ışığında gövdesi..
Uzanıp, bir damla yaş ile
Dokundum kirpiklerine..
Göğsümü çatlatırken nabzının tükenmiş sesi..
Sanki bir şakaydı bu!.. birazdan uyanacaktı,
Birazdan ateşi karıştırıp bir cıgara saracaktı...
Oysa ölüm, sadık kalmıştı randevusuna, ah...
O da Nazlıcan gibi,
Bir daha olmayacaktı!..
Hey, Bedirhan.. katran gecelerin heyulası!..
Hey, Bedirhan.. kancık pusuların belâsı!.
Sen de böyle bitecek adam mıydın, konuşsana,
Hey, Bedirhan hey.. mezarı kartal yuvası!..
AĞIT:
Mor dağların kaçağı, hey Bedirhan!.
Mavi gözleri şahan, hey Bedirhan!.
Zulamda bir suskun gece bıçağı,
Beyaz gömleğimde kan, hey Bedirhan!.
Biz üç kişiydik.. üç intihar çiçeği..
Bedirhan, Nazlıcan,
Ve ben: Suphi!...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.18

CAN DOSTUM

Dün gece düşümde can dostu gördüm
Ulu bir çınardan dal verdi bana
Uzandım yüzüne yüzümü sürdüm
Ben zehir istedim bal verdi bana

Dağ yanarsa yağmur çiser mi dedim
Ten yanarsa rüzgar eser mi dedim

Can yağarsa canan küser mi dedim
Çağırdı yanına el verdi bana
Can dostum dostum kül verdi bana

Ben aşkı sırtıma vurdum da geldim
Hasretin acısını çöl verdi bana
Can dostu görünce eridim bittim
Yüreğime ateş kül verdi bana
Can dostum dostum kül verdi bana

Aşk olmazsa kalem yazar mı dedim
Dost olmazsa gönül tozar mı dedim
Hayaloğlu sana kızar mı dedim
Yanağımdan öptü gül verdi bana
Can dostum dostum gül verdi bana

10.23.9.19

CEYLAN SENİ VURAMAM

Beni görünce kaçma ne olur
Ceylan ben seni vuramam
Saklananıp beni süzme ne olur
Ceylan ben seni vuramam

Tenhalarda bir gölgeyim
Kimse bilmez ben nerdeyim
Zalim bir avcı degilim
Ceylan ben seni vuramam

Dağlarda gezer dururum
Akşam olur kaybolurum
Belki bende vurulurum
Ceylan ben seni vuramam

Vuramam vuramam
Ceylan ben seni vuramam

10.23.9.20DAGLARDA KAR OLSAYDIM

DAĞLARDA KAR OLSAYDIM
Şu dağlarda kar olsaydım...
Bir asi rüzgar olsaydım...
Arar bulur muydun beni,
Sahipsiz mezar olsaydım?
Şu yangında har olsaydım...
Ağlayıp bizar olsaydım...
Belki yaslanırdın bana,
Mahpusta duvar olsaydım...
Şu bozkırda han olsaydım,
Yıkık, perişan olsaydım...
Yine sever miydin beni,
Simsiyah duman olsaydım?
Şu yarada kan olsaydım,
Dökülüp ziyan olsaydım...
Bu dünyada yerim yokmuş,
Keşke bir yalan olsaydım!..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.21

DEMEDİM Mİ HAYDAR?

Biz dağlarda keklik idik
Şimdi bu çöplükte karga olduk
Bizimde boyumuzu aştı bu şehir
Yerlere serildik madara olduk

Demedim mi Haydar Demedim mi sana
Bu İstanbul yutar adamı
Demedim mi Haydar demedim mi söyle

Bu şerefsiz geceler satar adamı

Biz umutlar yolcusuyduk
Rakı sofrasında bir meze olduk
Bizimde harcımız değildi sevmek
Yosmalar içinde kepaze olduk

10.23.9.2 DOKUNMA YANARSIN

DOKUNMA YANARSIN
Çocukluğum çıraklıkta geçti,
Kir-pas içinde.
Gençliğim korsan yürüyüşlerde, mitinglerde.
Hapse erken düştüm,
Copla erken tanıştım,
Küçük voltalardan bıktım usandım!
Şimdi uçsuz bucaksız ovalarda,
Adımlarımı saymadan,
Geriye dönüp bakmadan,
Usanmadan, bıkmadan,
Deli taylar gibi koşmak istiyorum!
Ve görüyorsun ki;
Aşkı beceremiyorum...
Beni kendi halime bırak, yavrucuğum,
Ben yolumu nasıl olsa bulurum...
Upuzun çayırlarda,
Yalınayak koşmak istiyorum.
Saçlarım rüzgâra konuk,
Yüzüm dağlara dönük...
Göğsümün çeperini,
Ölümle sınayan esaret,
Ve yüreğimi yararcasına zorlayan cesaret;
Kıyasıya vuruşsun istiyorum!
Koşmak... koşmak istiyorum, sevgilim
Dönemezsem, affet...
Firari gecelerin azmanı olmuşum,
Bütün istasyonlarda afişim durur.
Beni bir çocuk bile bulur...
Dokunma bana, çıldırırsın!

Dokunma bana, ellerin tutuşur!
Koşmak istiyorum;
Eksozların, molozların,
Yağmaların kıyısından.
Onca insafsızlıkların,
Onca haksızlıkların,
Manzarasızlıkların, parasızlıkların,
Allahsızlıkların kıyısından...
Kimseye ve hiçbir şeye değmeden,
Ciğerlerimi yok edercesine koşmak istiyorum!
Koşmak istiyorum;
Şiirimin ve yumruğumun namusuyla...
Kavgaya karışmadan, tutuklanmadan
Ve küfür etmeden
Kafamı kırarcasına koşmak istiyorum!.
Avucunu son bir defa,
Ağlamadan tutmak istiyorum;
Gözlerim yüzüne küskün,
Sazım sevgine suskun...
Saati ayrılığa kurmuşum,
Olmaz teslimiyet!
Ziyan aklımı senle bozmuşum,
İçerim felâket!.
Kurşunlara geleyim istiyorum,
Ölmek... ölmek istiyorum, sevgilim
Sağ kalırsam, affet!..
Firari acıların uzmanı olmuşum,
Bütün telsizlerde adım okunur;
Beni bir korkak bile vurur...
Dokunma bana, fişlenirsin!.
Dokunma bana, sen de yanarsın!..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.2 DIYARBAKIR TÜRKÜSÜ

DİYARBAKIR TÜRKÜSÜ

Diyarbakır ortasinda vurulmuş uzaırım
Ben bu kurşun sesini nerde olsa tanırım
Bu dağlarda gençliğim cayı cayır yanarken

Ay vurur gözyaşına ben gecede kalırım

Üzülme sen, üzülme başını öne eğme
Gün olur kavuşuruz, dert etme Diyarbakır
Yüreğini dağlama, kanlı bezler bağlama
Bu yangın söner birgün, ağlama Diyarbakır

Diyarbakır yolunda toz olmuş dağılırım
Bu hırçın depremlerle sarsılırım kanarım
Arkadaşların yüzü ağır ağır solarken
Gün doğar yaylalara, kahrımdan utanırım

Ey fırtınalı bayır, ey mazlum Diyarbakır
Dağlarında ateşler, alnında kızıl bakır
Çiğdemler solar gibi, anneler yanar gibi
Dizlerine döküldüm, ağlama Diyarbakır

10.23.9.24

DİYARBAKIR

Diyarbakır düze doğru
Yar salınır bize doğru
Bu hasretlik diner bir gün
Dert dolanır saza doğru

Diyarbakır önü surlar
İçinde bir sevdiğim var
Ana bugün düğün olsun
Güller açsın, gülsün dağlar

Diyarbakır size kalmaz

Geceler gündüze kalmaz
Bu acılar biter bir gün
Devran döner güze kalmaz

10.23.9.25

FOSSO NECDET

Elinde bir buzbağ şişe
Dolanıyor köşe köşe
Şimdi karakola düşe
Cop tirina nirinomda
Hop tirina nirinom

Sivri burun top yumurta
Nara basar uluorta
Bekçileri tarta tarta
Tır tirina nirinomda
Tara tirina nirinom

Gene bir gün böyle zır zop
Gece bekçisi demiş hop
Belinin ortasına cop
Cop tirina nirinomda
Hop tirina nirinom

Geçirmiş bir siyah şalvar
Poz kesiyor gaddar gaddar
Tesbihi sarı kehribar
Şık tirina nirinomda
Tok tirina nirinom

Gene bir gün böyle yan yan
Hava basarak bir yandan

Karakolun sokağından
Pat tirina nirinomda
Pataküte de nirinom

Şapkası tam sekiz köşe
Zevkten olmuş dokuz köşe
Güveniyor on kardeşe
Hot tirina nirinomda
Zot tirina nirinom

Mahalleli bezmiş ama
Çıkamıyor kimse cama
Adam değil sanki kazma
Hoşt tirina nirinomda
Foşt tirina nirinom

Gene bir gün böyle çalım
Yürüyorken zalım zalım
Demişler ki gel bakalım
Şak tirina nirinom da
Şaka sukada nirinom

Fosso Necdat demiş aman
Anlamış vaziyet yaman
Kafasından çıkmış duman
Fos tirina nirinomda
Fıs tirina nirinom

10.23.9.2 GERIDE KALDIN SEN

GERİDE KALDIN SEN

Devrilip gidiyorum işte
Geride kaldın sen...

Aşınmış sevdalar gibi
Yıpranmış postallar gibi
Lime-lime, yarasız
Geride kaldın sen...

Kaprislerinle, nazlarınla
Bakışlarınla, sözlerinle
Tutulmayan vaatler gibi
Harcanmış saatler gibi
Tek başına, kararsız
Geride kaldın sen...

Buraya kadarmış güzelim
Boynumda bıraktığın diş izi
Bitmez sandığın aşk denizi
Buraya kadarmış.

Vedalaşmak isterdim oysa
Klasik bir film öyküsü gibi
Ellerini tutup usulca
Son bir kez öpmek isterdim
Kendimi mazur gösterip
Masum ve mağrur bir duruşla
Her şeyi kadere yıkmak isterdim.

Ne gerek var oysa
Yürümeyen birtakım şeylerin
Nedenlerini tartışmaktansa
Asla yürümeyeceğini anlayıp
Bunu hiç konuşmamak
Daha bir yiğitçe değil mi?

Süzülüp gidiyorum işte
Bela olmadan

Yoluna çıkmadan
Hesap filan sormadan
İncitmeden, acıtmadan...

Bir bileti yırtar gibi
Bir kabuğu atar gibi
Sıyrılıp gidiyorum işte
Geride kaldın sen...

Bir tren penceresinden
Akıp giden bozkırın
Ortasında bir kuru ağaç gibi
Geride kaldın sen...

10.23.9.27

GİDERİM

Artık seninle duramam
Bu akşam çıkar giderim
Hesabım kalsın mahşere
Elimi yıkar giderim

Sen zahmet etme yerinden
Gürültü yapmam derinden
Parmaklarım üzerinden
Su gibi akar giderim

Artık sürersin bir sefa
Ne cismin kaldı ne cefa
Şikayet etmem bu defa
Dişimi sıkar giderim

Bozar mi sandın acılar

Belaya atlar giderim
Kurşun gibi mavzer gibi
Dağ gibi patlar giderim

Kaybetsem bile herşeyi
Bu aşkı yırtar giderim
Sinsice olmaz gidişim
Kapıyı çarpar giderim

Sana yazdığım şarkıyı
Sazımdan söker giderim
Ben ağlayamam bilirsin
Yüzümü döker giderim

Köpeklerimden kuşumdan
Yavrumdan cayar giderim
Senden aldığım ne varsa
Yerine koyar giderim

Ezdirmem sana kendimi
Gövdemi yakar giderim
Beddua etmem üzülme
Kafama sıkar giderim

10.23.9.2 GIT

GİT

Demek şimdi gidiyorsun;
Yazdığımız son şiir öyle yarım kalacak!
Demek şimdi gidiyorsun; Kuşlarımız acıkacak, saksılarımız artık sulanmayacak!
Demek öykümüzü bir ruj lekesi gibi yapıştırıp
aynanın sahtekâr yüzüne
-Oy benim yaralım-

Demek şimdi gidiyorsun;
Beni böyle toz gibi dağıtıp merdivenlern dibine!

Her şey tamam diyorsun, git...
Beni viran bir şehir gibi terket...
Haydi git!
Dışarısı ispiyon...Dışarısı ihanet...
Seni bir gören olmasın, dikkat et! ..

Dostlukmuş...ölüme yürümekmiş...
Üstüne titremekmiş...vefaymış! ..
Aşk dediğin, zavallı bir kapıyı duvara çarpıp
Çıkıncaya kadarmış! ..
Bana komaz deyip
Sancını bir kilo rakıya gömsen de gece yarıları,
-Oy benim yaralım-
Asıl sancı, uyandığında
Bütün odaları boş görünce koyarmış! .

Gitmek istiyorsun, git...
Bir savaşçı asla vedalaşmaz!
Durma git!
Dışarısı dinamit...dışarısı enkaz!
Şunu cbine koy, ne olur ne olmaz..

Eylül mağdurlarıydık, kimsemiz yoktu,
Yaralarımız aman vermiyordu canımıza..
Kimseye kıymamıştık oysa, masumduk..
Rahatsız ediyordu bizi bu yalancı tarih!
Yırtılan bir pankart gibi
Şehirlerin ortasına çığ düşürdüyse öfkemiz;
-Oy benim yaralım-
En az bir karıncanın yüreği kadar
Namuslu ve çalışkandı ellerimiz!

Artık bitti diyorsun, git..
Kırılsın kapı-çerçeve, kırılsın bu cam..
Sorma git!
Dışarısı panik..dışarısı izdiham!
Biliyorum, seni vuracaklar bu akşam...

Ne çok fire verdik üstüste..
Ne çok arkadaş yitirdik bu tozlu yolculukta..
Kimliği tespit edilmemiş,
Ne çok ceset vurdu zeytin güzeli akşamlarımıza!
Büyük ütopyalar ve büyük dağlar gibi
İçerden çürümüşüz meğerse...
-Oy benim yaralım-
Her gelen ölüm yazmış,
Her giden ayrılık işlemiş bu talihsiz gergefimize...

Kendini arıyorsun, git..
Aptal bir hayat kur, içinde beni barındırmayan
Kalma git..
Dışarısı barut..dışarısı gardiyan!
Yine bir tek ben olurum sana parçalanan..

Demek şimdi gidiyorsun;
Sonunda bizi de çökertiyor bu kancık zelzele!
Demek şimdi gidiyorsun;
Yıkılan bir duvar gibi; ömrüme devrile devrile..
Demek mecburi istikametlerin,
Ayrılığı gösteren o adaletsiz kavşağında
-Oy benim yaralım-maralım
Demek şimdi gidiyorsun,
Ve bana bir tek secenek kalıyor: güle güle!

Beni öldürüyorsun, git..

Kalmasın sende kahrım, kalmasın derdim
Bakma git
Kafamı yumruklayıp ardınsıra ağlarsam namerdim...

10.23.9.29

GİTTİ AH GİTTİ

gitti ah..,
gecelere hüzünleri serperek
yaralı bir kuş gibi kanarcasına gitti..,
yalvaran gözlerime, elemi pay ederek,
bir kabahatmiş gibi, kaçarcasına gitti...

gitti ah..
şarkılara bel bağlamak faydasız.
üstüme kapıları kaparcasına gitti...
gecenin geldiğini haber vermeden; hırsız...
yaşanmış bir ömrü çalarcasına gitti

gitti ah... bir nehirdi,
yazamadığım şiirdi.
yüzüme son bir defa
bakarcasına gitti...

gitti ah...
gözyaşları yanaklarımda kaldı.
hayatın perdesini çekercesine gitti...
belki doyulmamış toz pembe bir masaldı.
göğsümden yüreğini sökercesine gitti...

gitti ah...
karşılaşmak ömür boyu imkansız.
beni hazanda koyup bahar dalına gitti...

bilmiyorum ne yapsam, ne söylesem anlamsız.
ayrılmıştı dünyamız; kendi yoluna gitti...

gitti ah... bir mevsimdi,
çizemediğim resimdi.
kalbime bir çiviyi,
çakarcasına gitti...

10.23.9.30

HANGİ AYRILIK?

Hangi sevgili var ki, senin kadar duyarsız ve kalpsiz?
Ve hangi sevgili var ki, benim kadar çaresiz?

Hangi ayrılık var ki, böyle kanasın ve böyle acısın?
Ve hangi taş yürek var ki, benim kadar ağlasın?

Hangi gün karar verdin, küt diye çekip gitmeye?
Hangi lafım dokundu sana, böyle inceden inceye?
Hangi otobüs söyle, hangi uçak, hangi tren?
Seni benden götüren, beni bir kuş gibi öttüren.
Hangi kırılası eller dolanır, kırılası beline?
Hangi rüzgar şarkı söyler, o ay tanrıçası teninde?
Hangi çirkin gerçek uğruna, tükettin güzel ütopyamızı?
Hangi boşboğazlara deşifre ettin, en mahrem sırlarımızı?
Hangi cama kafa atsam?
Hangi kapıyı omuzlayıp kırsam?
Hangi meyhanede dellenip, hangi masaları dağıtsam?

Bende bu sersem başımı, karakolun duvarına vursam.
Kendimi caddeye atıp, arabaların altına savursam.
Hangi tercih beni en hızlı şekilde öldürür?

Hangi şekil öldürmez de, ömür boyu süründürür?
Kayıp ilanı mı versem, şehir şehir dolanmak yerine?
Ödül mü koysam, ölü veya diri seni bulup getirene?
Hangi ayrılık var ki, böyle diş ağrısı gibi durmadan zonklasın?
Hangi cam kesiği var ki, böyle musluk gibi içime damlasın?
Hiç sanmam! ...
Hasta kalbim bunu bir süre daha kaldıramaz! .
Feriştah olsa, böyle eli kolu bağlı bekleyip duramaz.
Hangi mübarek dua,
Hangi evliya tesir eder, seni döndürmeye?
Hangi aptal mazeret ikna eder, ateşimi söndürmeye?
Olur mu be! . olur mu?
Bu da benim gibi adama yapılır mı?
Aşk dediğin mendil mi?
Buruşturup bir kenara atılır mı?
VEFA bu kadar basit mi? Alınır mı? Satılır mı?

Hangi hırsız çaldı, seni yırtık cebimden?
Hangi pense kopardı bizi birbirimizden?
Hangi uğursuz hamal taşıdı valizini?
Hangi çöpçü süpürdü yerden bütün izini?
Hangi yaldızlı otel çarşaf serip barındırdı?
Hangi süslü manzara seni kolayca kandırdı?
Hangi şarlatan imaj böyle çabuk ilgini çekti?
Hangi pembe vaadler o saf kalbini cezbetti?

Dağ gibi adamı eze eze! .....
Hangi anası tipli parlak çömeze,
Hangi alemlerde kahkahanı ettin meze?
Hangi yamyamlara yedirdin o masum rüyamızı?
Hangi mahluklar çiğnedi el değmemiş sevdamızı?
Hangi bıçak keser şimdi benim biriken hıncımı?
Hangi mermi dağıtır insanlara olan inancımı?
Hangi bekçi, hangi polis artık zapteder beni?

Ve! .. Hangi su bağışlatır?
Hangi musalla temizler seni?

Bu Nasıl Ayrılık?...

10.23.9.31

HANİ BENİM GENÇLİĞİM NERDE..

Hani benim gençliğim nerde
Bilyelerim topacım
Kiraz ağacı altında yırtılan gömleğim
Çaldılar çocukluğumu habersiz.

Penceresiz kaldım anne
Uçurtmam tellere takıldı
Hani benim geçnliğim nerde.

Ne varsa bu gençliği yakan
Ekmek gibi aşk gibi
Ne varsa güzellikten yana
Bölüştüm büyümüştüm.

Bu ne yaman çelişki anne
Kurtlar sofrasına düştüm
Hani benim gençliğim nerde.

Hani benim sevincim nerde
Akvaryumum kanaryam

10.23.9.3:HANI BENIM GENÇLIGIM

HANİ BENİM GENÇLİĞİM
Hani benim sevincim nerede;
Bilyelerim, topacım,

Kiraz ağacında yırtılan gömleğim?
Çaldılar çocukluğumu habersiz..
Penceresiz kaldım anne,
Uçurtmam tel örgülere takıldı..
Hani benim gençliğim nerede?
Ne varsa buğusu genzi yakan,
Ekmek gibi, aşk gibi,
Ah, ne varsa güzellikten yana,
Bölüştüm, büyümüştüm.
İçime sığmıyordu insanlar..
Bu ne yaman çelişki anne,
"Kurtlar sofrasına" düştüm..
Hani benim direncim nerede?
Hani benim övüncüm nerede;
Akvaryumum, kanaryam,
Üstüne titrediğim kaktüs çiçeği?
Aldılar kitaplarımı sorgusuz..
Duvarlar konuşmuyor anne,
Ve açık kalmıyor hiçbir kapı..
Hani benim gençliğim nerede?
Daha kapılmamışken rüzgara,
Tatmamışken rakıyı,
Şiire yeni-yeni başlamışken,
Koştum, dağlara koştum;
Daha öpmemişken hiçbir kızı..
Yağmurları biriktir anne,
"Çağ yangınında" tutuştum..
Hani benim bilincim nerede?
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.33

HAYAT NEDİR ANNE?

benim hiç sapanım olmadı anne,
ne kuşları vurdum,
ne de kimsenin camını kırdım...
çok uslu bir çocuk değildim ama,

seni hiç kırmadim, hep boynumu kırdım.
ben hayatım boyunca
bir tek kendimi vurdum! ..

suskun görünsem de,
fırtınalı ve mağrurdum anne.
bir mızrak gibi,
aynada hep dik durdum anne! ..
ben sana hiç bir gün laf getirmedim,
leke sürmedim.
ama göğsümü çok hırpaladım,
kalbimi çok yordum...
ben hayatım boyunca, en çok kendimi sordum! ...

benim hiç sevgilim olmadı anne,
ne bir yuva kurdum,
ne bir gün şansım güldü...
öpemeden bir bebeğin gidişini,
tükendi gitti çağım...
kimi yürekten sevdiysem,
yüreğini başkasına böldü...
bir muhabbet kuşum vardı,
o da yalnızlıktan öldü...

sen beni göğsünde
hep acılarla mı soğurdun anne?
yoksa evlat diye,
koca bir taş mı doğurdun anne?
eziyet degilim, zahmet değilim,
musibet hiç değilim;
bir senin mi balına sinek kondu, söylesene!
doğurdun da beni,
ne ile yoğurdun anne?

benim hiç hayalim olmadı anne...
ne seni rahat ettirdim,
ne kendim ettim rahat...
bir mutluluk fotoğrafı bile çektirmedi bu hayat!
kaybolmuş bir anahtar kadar
sahipsizim anne...
ne omuzumda bir dost eli,
ne saçımda bir şefkat...

say ki yollardan akan,
şu faydasız çamurdum anne...
say ki ıslanmaktım, üşümektim,
say ki yağmurdum anne!
bunca yıldır gözyaşlarını,
hangi denizlere sakladın?
oy ben öleyim,
sen beni ne diye doğurdun anne?

10.23.9.34

KALAN KALIR

Vur sırtına, vur sırtına
Dostun oldum vur sirtina
Madem ki ben kaldıramam
Derdimi al vur sırtına

Duman kalır, duman kalır
Ocak tüter duman kalır
Ben yanarım hic tükenmem
Benden sonra duman kalır

Ah ne fayda, ah ne fayda
Kefen beyaz ha ne fayda
Bir hayına yas dökersin
Kadrin bilmez ah ne fayda

Kalan kalır, kalan kalır
Giden gider kalan kalır
Ben giderim geri gelmem
Benden sonra kalan kalır

Meydan kalır, meydan kalır
Yiğit ölmez meydan kalır
Yere vurma hatırımı
Sana kahpe meydan kalır

10.23.9.35

KAVGAMIN ÇİÇEĞİ

Seni düşünüyorum seni

Sen ey kavgamın çiçeği

Toprağa su yürürken
Dağlar yeşerirken
Şafağın kızıl okları
Gecenin kalbine dalarken

Seni düşünüyorum seni
Sen ey kavgamın çiçeği
Bana sen öğrettin kavgayı

Seni özlüyorum seni
Sen ey kavgamın çiçeği

Sulara ay düşerken
Dalgalar öpüşürken
Sokağın titrek lambası
Islanan yüzüme düşerken

Seni özlüyorum seni
Sen ey kavgamın çiçeği
Bana sen öğrettin gülmeyi

Seni seviyorum seni
Sen ey kavgamın çiçeği

Seni düşünüyorum seni
Sen ey kavgamın çiçeği
Bana sen öğrettin gerçeği

10.23.9.3 KAÇAK VE ANNE

KAÇAK VE ANNE

Uçtum ateş üstüne

Dağlansın diye sızım
Sorma halim ne olur
Yoruldum anlamsızım

Yağmur doldu içime
Acım sigarasızım
Uyuyor musun anne
Ben geldim vefasızım

Suç oldu suç üstüne
Her şarkım her yazım
Vuruştum türkülerle
Kanla beslendi sazım

Bir rüzgarın önünde
Kaçağım kuralsızım
Duyuyor musun anne
Yalnızım çok yalnızım

Ah dağılsam dizine
Uyusam doymaksızım
Sabah olmasa gece
Kaçmaktan dermansızım

Sür beni gül yüzüne
Ki sende kalsın sızım
Ağlıyor musun anne
Gidiyor hayırsızım.

10.23.9.3 KAÇAKCI KURBAN

KAÇAKCI KURBAN

Lele kurban ben olayım
Ak göğsünde ben olayım

Senin yerin sıcak kalsın
Ah yine giden ben olayım

Lele kurban zor gelir
Dağlara giden zor gelir
Avcı yaralar kekliği
Bağrıma giden zor gelir

Lele kurban boşa gider
Ne söylesem boşa gider
Çiğnenir ektiğim güller
Ah emeklerim boşa gider

Lele kurban gülü verir
Dönmesemde gülü verin
Mayın tarlasına düştüm
Kan kırmızı gülü verin

10.23.9.38 KIZIN ADI ÖZGÜRLÜK

KIZIN ADI ÖZGÜRLÜK

Minnacık bir kız vardı
Bir ormanda yaşardı
Karanlıkta kaybolsak
Elimizden tutardı

Yürüdüğü kırlarda
Papatyalar açardı
Omuzundan güvercinler uçardı

Öldürdüler yarım kaldı
Dudağında son gülücük
Yalnızca bir adı kaldı

Kızın adı özgürlük

Minnacık bir kız vardı
Göğsüne gül takardı
Beyaz bir at üstünde
Bulutlara konardı

Irmağın aynasında
Saçlarını tarardı
Yüzünü ay ışığıyla
Yıkardı

Minnacık bir kız vardı
Yüreği kuş kadardı
Tutunca rüzgar olur
Bir su gibi kayardı

Geciken şafaklarda
Yıldızları yakardı
Uyanınca seher yeli
Kokardı

Öldürdüler yarım kaldı
Dudağında son gülücüK
Yalnızca bir adı kaldı
Kızın adı özgürlük

10.23.9.39 KOD ADI: BAHTIYAR

KOD ADI: BAHTİYAR
Geçiyor önümden, sirenler içinde,
Ah eller üstünde,
Çiçekler içinde.
Tabutunda mor dağların büyüsü,
Dudağında yarım bir sevdanın hüznü;
Aslan gibi göğsü, türküler içinde.

Rastlardım avluda, hep volta atarken,
Cıgara içerken
Yahut coplanırken.
Sırtını duvara verip öyle tünerdi.
Kimseyle konuşmaz, dal gibi titrerdi;
Çocukça sevdiği çiçeğini sularken.
Diyarbakır'lıymış, kod adı: Bahtiyar.
Suçu saz çalmakmış, öğrendiğim kadar.
Beni tez saldılar, o kaldı içerde.
Çok sonra duydum ki
Yozgat'ta sürgünde.
Ne yapsa, ne etse, üstüne gitmişler;
Mavi gökyüzünü ona dar etmişler.
İki dişi de kırıkmış öldüğünde.
Gazetede çıktı, üç satır yazıyla;
Uzamış sakalı,
Ve çatlamış sazıyla.
Birileri ona "ölmedin" diyordu,
Ölüm ilanında kan gülüyordu,
Yüz-yüzeydim, bir devrim enkazıyla.
Geçiyor önümden, gül yüzlü Bahtiyar.
Yaralıyım, yerde kalan sazı kadar.
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.4 KIM SUSTURABILIR

KİM SUSTURABİLİR
Kim susturabilir bizim türkümüzü, kim?
Biz ki bu hasreti,
Semahların seyrinden alıp gelmişiz,
Biz ki onu sitemkar anaların
Kirpiğinden derlemişiz;
Süzülsün de acının derin izler bıraktığı
Gül yanaklardan,
Yere dökülsün istememişiz!
Bizim türkümüzü rüzgâr söyler her gece
Ay vurdukça parıldar,
Gün doğdukça hız alır.
Nevruz ateşleriyle sağaltarak
Çırpınan yarasını,

Can havliyle, kardaş,
Kan içinde bir kartal gibi,
Vadilere saldırır!
Türkülere ilişmeyin!
Türküler nehirdir, gecenin bağrına akar.
Fazla eşelemeyin kardaş,
Taşınca ne siperler kalır,
Ne dev barikatlar.
Deşmeyin diyorum... deşmeyin!..
Kim susturabilir bizim türkümüzü, kim?
Biz ki nice amansız badirelerde,
Serden geçmişiz.
Biz ki, ilmikler boynumuza takılıyken bile
Türkü söylemişiz.
Sonra ırmak boylarında gövertip,
Körpe otların serinliğinde,
Dağlara emanet etmişiz!
Biz ki her yangının külünden,
Diri canlar yaratmışız.
Biz ki mazlumların defterine
Kanlı resimlerle sıralanmışız.
Banaz yaylasından Kerbela'ya
Kar götürsün turnalar!
Ölürüz sanma kardaş,
Dostun attığı gülden yaralanmışız...
Türküleri dövmeyin!..
Türküler gökyüzüdür, karanlığa yıldızlar çakar..
Üstümüze gelmeyin kardaş,
Namuslu bir delikanlının
Alnında kavga ışıldar!
İncitmeyin diyorum... incitmeyin!..
Kim susturabilir bizim türkümüzü, kim?
Biz ki Karacaoğlan'ı aşkla,
Veysel'i toprakla yüceltmişiz...
Biz ki Köroğlu'nun narasıyla nice beyleri
Yere çökertmişiz!
Yine de masum bir bebek gibi,
Avuç-avuç sevdamızı,
Kalanlara vasiyet etmişiz...
Adam dediğin, sapına kadar yiğit olmalı,

Ne karıncayı incitmeli,
Ne de ozanları yakmalı...
Öyle sansar gibi pusu kurup
Punduna getirmek de neymiş?
Adam dediğin, kardaş,
Yüreği varsa eğer,
Getirip ortaya koymalı!..
Türküleri yakmayın!..
Türküler çiçektir, en umutsuz zamanlarda açar.
Kavgayı uzatmayın kardaş,
Yüzyıllardır tuz döke-döke
Çürüdü bu yaralar,
Kanatmayın diyorum... kanatmayın!..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.41

MÜLAYİM

Yıldızları senmi yaktın Mülayim
Ozanlara senmi kıydın Mülayim
Bir dikili ağacın bile olmadı
Herkes yedi senmi doydun Mülayim

Sert oldunda ne değişti Mülayim
Mert oldunda ne değişti Mülayim
Cart curt edip biraz nutuk atsaydın
Hırt olsaydın yaşardın be Mülayim

Ormanları senmi yaktın Mülayim
Çetelere senmi taktın mülayim
Düşüneni yazanı ve çizeni
Zindanlara sen mi tıktın Mülayim

Sert oldunda ne değişti Mülayim
Mert oldunda ne değişti Mülayim

Cart curt edip biraz nutuk atsaydın
Hırt olsaydın yaşardın be Mülayim
Mülayim Mülayim
Alem adamsın be Mülayim

Köprülerden azmı geçtin Mülayim
Zemzemlerden azmı içtin Mülayim
Böyle susmak yakışırmı hiç sana
Hayatından vazmı geçtin Mülayim

10.23.9.42

NALÂN

Merhaba Nalân... bu sen misin,
Yoksa sen mi sandım;
Biri çimdiklesin beni...
Şöyle ışığa gel de göreyim,
Beni dümdüz eden,
O yalandan da yalan gözlerini...

Merhaba Nalân...
Amortiden mi çıktın güzelim?
Bak yine şapşal ettin bizi...
Oysa ne güzel unutmuştuk
Ve ne güzel sona ermişti,
O gerzek pembe dizi! ..

Hani, son bölümde sen yamuk yapıp
Fabrikatör Nubar Bey'in
Tarabya köşküne gitmiştin...
Hani, arkadaşım Halit Akçatepe'nin yanında
Beni acayip refüze etmiştin...
Ve işte o an gözümde,

Eskicinin bile almadığı
Bir eski eşya gibi, bitmiştin! ..

Merhaba Nâlan..
Pişmanlıklar denizinin biletsiz yolcusu...
Merhaba, artist olma hayallerinin
İkinci sınıf karakter oyuncusu! ..

Vay anasını sayın seyirciler,
Vay anasını be... vay anasını! ..
Bak, şimdi ağlarım ha,
Tez kapatsın biri,
Gözlerimin bozuk vanasını! ..

Oysa, o zehir kusan fabrika yolunda
Beraber ıslanmıştık biz, nice yağmurda.
Ve o gün, Nubar Bey'in çarpıp kaçtığı
Bir hayvancağızdı inleyen,
Yol kenarı çamurunda.

Ve hep kendine ayırdığın
O bencil yüreğin,
Bir de o gariban köpeğe sızlamıştı.
Ve ben, ilk defa seni böyle bilmiştim,
Ve damarlarım ilk defa böyle cızlamıştı! ..

Merhaba Nâlan... merhaba!
Yoksul mahallemizin en havalı kızı.
Merhaba, yanlış ağlara takılmış
Muhteşem deniz yıldızı! ..

Ben sana bakınca, dolardım bulut gibi
Dolardım da bir türlü yağamazdım...
Sen bana bakınca,

Bir ağlamak düğümlenir boğazımda,
Gurur yapar, ağlamazdım...

Ne düşkündüm sana be!
Hani hayvanlar yavrusunu yalarmış,
Aynen öyle...
Ne tutkuydu bizimkisi be!
Hani Ferhat dağları nasıl delermiş,
Aynen öyle...
Ve o nasıl gidişti be!
Hani bir tren gelir de üzerinden geçermiş,
Aynen öyle...

Of Nâlan of! ..
Sen benim neler çektiğimi bilsen,
Bunu bilmekten ölürdün...
Şu kadarını söyleyeyim:
Hani taş olsan,
Yani taş olsan;
Ortadan ikiye bölünürdün...

Gitme Nâlan, dur!
Tekrar gitme ne olur! ..
Aldırış etme saçma sapan sözlerime.
Yoo... hayır, ağlamıyorum,
Galiba cıgaranın dumanı kaçtı gözlerime.

Belki de sen haklıydın,
Bu mahallede ne bahtın açılır,
Ne de boyun uzardı.
Üstelik annen ölmüştü
Ve sokağınız,
Acını kaldıramayacak kadar dardı...

Terso gidiyordu herşey...
Milllet işi-gücü bırakmış,
Aklını bize takıyordu.
Altımızda çul yoktu,
Üstümüzde dam akıyordu.
Arap kızı camdan bakıyordu...

Sen gittikten sonra ben,
Hiç sorma...
El attığım her işi, çok geçmedi batırdım.
Çünkü seni unutmanın tek yoluydu;
Bütün kazancımı şaraba yatırdım.

Ama gelinliğin duruyor.
Baba yadigarı cumbalı evi de satmadım.
Yalanım varsa kalkmayayım şuradan:
Ben seni bir tek gün,
Bir tek gün bile unutmadım! ..

Merhaba Nâlan,
Merhaba üzgün melek.
Merhaba kadersizim, talihsizim.
Merhaba titreyen elim, sancıyan belim,
Ağrıyan dizim, vazgeçilmezim! ..

Ama Necdet Tosun öldü Nâlan,
Artık yemekleri sen,
Salatayı da ben yapacağım.
Sami Hazinses kadar olmasa da
Bahçeyi sevdiğin çiçeklerle donatacağım.

Kemal Sunal da öldü Nâlan,
İyi kalpli amcaları birer-birer uğurladık.
Ve dünya kirlendi,

Filmler bozuldu
O masum sevdalar yaşanmıyor artık...

Sen varsın, ben varım.
Bir de, acımasız bir dünya var dışarıda...
Esas film şimdi başlıyor,
Ve bütün koltuklar bomboş bu sinemada! ..

Merhaba Nâlan, merhaba! ..
Sen ortada sıçan, ben şaşkın körebe...
Ulan seviyorum seni be! ..
Ulan, nereden inceldiyse,
Oradan kopsun be! ..

10.23.9.4 NE DEMELI SIMDI

NE DEMELİ ŞİMDİ

Ne demeli şimdi
bir çiğdemin toprağı yırtışını seyredişim
göğe mi dokunmalı
ucuna mı körpe filizin
öyleyse karanlık sokaklarda koştuğumu düşün
ay yine bir kadın gibi sarkıyorken denize
dirseklerimle böğrüme gömdüğüm titremeyi düşün
oradan gövdemi kaplayışını soğuk bir terin
vay perçemle günün huysuzluğu dolaşan kısrak
vay acemi öpüşlerden gövdeme boşalan acımtırak has
telaş, kıvranış, parıltılı gözlerdeki atılganlık
ya görevin ne senin görevin
oynaşmak değil mi içimdeki savaşmak duygusuyla
ve benim nevresimim kararmışsa kirden
rutubetten
sarhoşsam gülümseyiş ağlayışlardan
ve kaynak sularıyla üzerime yağan aydınlık hülyaları

senden gelen ısıyla koruyorsam...
Ne demeli şimdi
ey serçelerin sabahlarla bölüştüğü cıvıltı
ey bir romanın olur olmaz yerinde dikkati çeken hayal
acıyış, şevkat, umursayış, hırçınlık seli...
beni düşün öyleyse
beni hayretin ve karanlığın eşiğinde
beni fitillerde başlayan bir fısıltı anında
ilk satırını yazarken bir bildirinin
kulaktan kulağa dolaşan haberlerin bağraında
beni dar camlarda değil
bir bulutun seyrinde düşün
burada
ortasında
sıçraya sıçraya kabaran alevlerin.

10.23.9.4 NERDEN BILECEKSINIZ

NERDEN BİLECEKSİNİZ

Üstüm başım toz içinde
Önüm arkam pus içinde
Sakallarım pas içinde
Siz benim nasıl yandığımı
Nerden bileceksiniz.

Bir fidandım deriildim
Fırtınaydım duruldum
Yoruldum çok yoruldum
Siz benim neler cektiğimi
Nerden bileceksiniz.

Taş duvarlar yıkıp geldim
Demirleri söküp geldim
Hayatımı yıkıp geldim

Siz benim neden kaçtığımı
Nerden bileceksiniz.

Gökte yıldız kayar şimdi
Annem beni anar simdi
Sevdiğim var kanar şimdi
Siz benim niye içtiğimi
Nerden bileceksiniz.

Bir pınardım kan oldum
Yol kenarı han oldum
Yanıldım ah ziyan oldum
Siz benim neden sustuğumu
Nerden bileceksiniz.

Ben ardımda yas bıraktım
Ağlayan bir eş bıraktım
Sol yanımı boş bıraktım
Siz benim kime küstüğümü
Nerden bileceksiniz.

10.23.9.4 NEYLERSIN

NEYLERSİN
Bazen acı dinmez, bazen de yağmur
Sevgilim gülümse, her şey unutulur
Suskunuz bu akşam üstü
Hasrete yanmışız, neylersin
Bir gün, bu mahzun sevdadan geriye
Kalırsa, sadece o hüzün kalır..
Sen de anladın ki yapa-yalnızız...
Buluşmamız yasak,
Görüşmemiz uzak...
Devrilmiş kadehler gibi, dönüyor başımız,
Neylersin...
Ah güzelim,
İncinmiş bir sesi vardır yağmurun;

Yanaklarına vurduğunda hissedersin.
Ve bir veda sözcüğü, saçlarına,
Titreyen bir öpücükle dokunduğunda;
Bu anı dondurmaya yetmez nefesin.
Bir film sahnesi gibi
Akar gider ayrılık,
Neylersin...
Biz zaten hiçbir romanda
Kendi hayatımıza rastlamadık.
Bütün şarkılar bizi yanlış anlatmıştı.
Ve bitin bulmacalar yarım bırakılmıştı.
Tenha sokaklarda üşüyüp durdu sırtımız.
Oysa, tuttuğumuz balıkları bile
Yeniden denize bağışlamıştık.
Biz, hayata dair
Hiçbir yanlış yapmamıştık...
Neylersin...
Biz bu sonucu hak etmedik,
Hayır etmedik...
Ömrümüz bu talana lâyık değildi.
Bazen acı vurdu, bazen de yağmur
Hiç gülmedi yüzümüz,
Hiç büyümedi gülümüz...
Bizi yalnızca akşamlar kucakladı,
Biliyorsun,
Sabaha çıkmayan bir yoldu yürüdüğümüz...
Bir gün, bu öykünün sonuna gelince
Ansızın desem ki: hoşça kal canım!
Unutursun,
Mecburen unutursun...
Yıldızlar söner, bu aşk da biter!
Bazı gün hatırlayınca, sessizce ağlarız.
Neylersin...
Ah bebeğim, ah.. .
Kekremsi bir tadı vardır gözyaşının,
Dudaklarına sızınca fark edersin.
İçindeki vurgun aşklar mezarlığında,
Ayrılık, ölümden üste yazılınca,
Gideni durdurmaya yetişmez sesin...
Bir inme gibi

Dolanır bedeninde pişmanlıklar,
Neylersin...
Biz zaten hiçbir sinemaya
Tam vaktinde yetişemedik.
Bütün vapurlar bizden önce kalkmıştı.
Ve bütün biletler biz gelmeden satılmıştı.
Boşuna telaşlarda yorduk günlerimizi.
Oysa Nuh'un gemisinde bile
Bize yer kalmamıştı.
Ve hiçbir mutluluğa adımız kaydolmamıştı.
Neylersin...
Biz bu aşkı sürdüremezdik,
İnan, sürdüremezdik...
Kalbimiz bu heyecana müsait değildi.
Bize hep acılar kaldı, bize hep yağmur...
Unutmasan bile artık
Unutur gibi yapacaksın.
Ve buruşturup-buruşturup attığım kağıtlarda,
Hiç bitiremediğim
Bir şiir olarak kalacaksın...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.46

RÜZGAR ESER

Rüzgar eser çoban ateşleri
Dört bir yana serpişir
Yağmu ciser yıldızlar ıslanır
Hasret ile kıprışır

Dağlar küser tozlu yamacında
Can can ile çarpışır
Benim canım kim bilir nerede
Taş yastığa ağlaşır

Yollar tozar yayla çocukları

Kuzu gibi meleşir
Hasret uzar kardelen yüreği
Kar altında titreşir

Kuşlar uçar turnam yaralıdır
Boyun büker bekleşir
Benim yaram nevroz ateşinde
Yana yana depreşir

10.23.9.47

SANA GELDİM

Yağmurlar içinden ıslandım geldim
Bir kuru değneye yaslandım geldim
Sıcacık çorbana muhtacım inan
Ölümlerden geçtim uslandım geldim

Üşüdü ellerim üşüdü kalbim
Yaban ellerinde taşlandım geldim
Sanki cehennemdi sensizlik bana

Irmaklar içinden sislendim geldim
Tren yollarında islendim geldim
Kalmadı hevesim kalmadı inan
Yıkandım arındım süslendim geldim

Sana geldim sana kucaklarmısın
Bilmemki yeniden bağışlarmısın

10.23.9.48 SEN AGLAMA YAR

SEN AĞLAMA YAR

Dağlar beni koy ver gidim yar ağlamasın

Dizin vurmasın
Doymadım ömrüme nasıl ölem yar ağlamasın
Gülüm solmasın
Yollar tuzak ben ne edim yar ağlamasın
Yürek yanmasın

Ağlama yar sen ağlama yar
Gadan belan bana gelsin
Sen ağlama yar
Gül kırılmasın
Gönül kırılmasın
Kar fırtına boran olsun
Gülüme yağmasın
Ben öleyim oy ben öleyim
Bu canıma kurşun değsin
Dur ben öleyim

Ağlama yar gel ağlama yar
Sana gelen bana gelsin
Sen ağlama yar
Gülüm darıldı
Gönlüm yoruldu
Kar fırtına boran vurdu
Gülüm kırıldı
Ben öleyim oy ben öleyim
Bu canıma kurşun değsin
Dur ben öleyim

10.23.9.49

SEN YANMA DİYE

Ben çürümüş bir asayım
Zindanlara yol eyledi dert beni

Çarmıha gerilmiş bir İsa'yım
Çivilere zapteyledi dert beni

Pir sultanıda gördüm
Darağaca vur eyledi aşk beni
Hacı Bektaş'ı kırda gördüm
Bir ceylana pir eyledi aşk beni

Her yangına, her ataşa
Koz eyledi dert beni
Bu dağlara, bu yollara
Toz eyledi aşk beni

Ben yanarım aşk için
Ben yanarım gül için
Bu ateş sönmesin diye
Ben yanarım kim için
Ben yanarım sen için
Bari sen yanma diye

Ben yıkılmış bir ozanım
Yangınlara kül eyledi dert beni
Kerbela çölünde, bir Hüseyi'nim
Damla suya kul eyledi dert beni

Ben Yunus'u nurda gördüm
Dergahına gül eyledi aşk beni
O mecnu'nu firarda gördüm
Bir Leyla'ya deleyledi aşk beni

10.23.9.50

SEN YOKSUN

Gazetelerin kurumamış
Akşam baskısında en çok
Arıyorum seni ah... yoksun
Ne bir yazı ne bir resim yok

Kavga sperlerinde yoksun
Jandarma sirenlerinde yok
Düzmece bir intiharmısın
Arama bültenlerinde yok

Yanımda yoksun canımda yok
Ne çok özledim bilsen ne çok
Sen yoksun faydası yok
Ben yokum ah ben yokum

Vurulan kuşun kan damlayan
Körpe kanatlarında en çok
Soruyorum seni ah…yoksun
Son bir ümit son bir çare yok

10.23.9.51

SENDE Mİ HEYECAN

Şu dağların yamacına
Sende mi savruldun hey can
Anaların acısına
Sende mi kaydoldun hey can
Fırtınaya bağır açtın
Kuş musun sanki be hey can
Yıldırma değip geçtin
Taş mısın sanki be hey can

Sende mi yandın
Sende mi soldun
Sende mi kayboldun hey can
Nedir bu çığlık
Nedir bu feryat
Sende mi vuruldun hey can

Şu dağları yanağına
Sende mi gül oldun hey can
Sevdaların yangınında
Sende mi çöl oldun hey can

Kar mı yağdı saçlarına
Darda mı kaldın be hey can
Çığ mı düştü yollarına
Zorda mı kaldın be hey can

Sende mi yandın
Sende mi soldun
Sende mi kayboldun hey can
Nedir bu çığlık
Nedir bu feryat
Sende mi vuruldun hey can

10.23.9.52

SUPHİ

Suphi bir acaip adam
Suphi benim canım ciğerim
Kimse bilmez nereli olduğunu
Susar akşam oldumu
Bir cebinde das kapital
Bir cebinde kenevir tohumu

Fırtınadan arda kalmış bir teknede tevekkül içinde
Görkemli sakalı ve iğreti parkasıyla gizlediği macerasıyla
Bir acaip adam yaşardı
Akşamları susardı
Ben konuşsam kızardı
Çocuktum evden kaçmıştım
Gelip ona sığınmıştım
Bir sürgün kasabasıydı
Bir eski zamandı, hazirandı
Küçücük bir koydu, sığdı
Burayı keşfeden belki de oydu.
Uzaktan kasabanın ışıkları yanardı
içim anneyle dolardı, ağlardım
Suphi şöyle bir göz atardı,
Gizli bir cigara yakardı
Ağlardı, sonra barışırdık
Ben flüt çalardım, cigara sönerdi ağlardık

Nerden geldiğini bilmezdim,
Kimsesizdi, belki kimliksizdi
Onun macerası onu ilgilendirirdi

Kimseye ilişmezdi
Bir şeylere küfrederdi hep
Tedirgin bir balık gibi uyurdu
Bazen kaybolurdu
Arardım, yağmurun altında dururdu
Bir kalın kitabı vardı, cebinde dururdu, hergün okurdu
Ben birşey anlamazdım
Kapağını seyreder duymazdım
Sakallı bir resimdi, kimdi, ne kadar mütebessimdi
Sordum bir gün Suphi'ye söylediklerini niye anlamıyorum diye
Bildiklerini dedi; yüzlestir hayatla ve sınamaktan korkma
Doğru ile yanlışı o zaman ayırdedebilirsin
Ve onu anlarsın
Sonra gülerdi
Günlerim yüzlerce ayrıntıyı merak etmekle geçerdi
Sonra yine akşam olurdu.
Suphi susardı, ben konuşsam kızardı
Tekneye martılar konardı
Yüreğim Suphi'ye yanardı, ağlardım.
Suphi denize tükürürdü
Gökyüzünü tarardı, ağlardı
Sonra barışırdık
Ben flüt çalardım
Yıldız kayardı, ağlardık.

Bir sürgün kasabasıydı, bir eski zamandı, hazirandı
Çocuktum, evden kaçmıştım, gelip ona sığınmıştım
Bir gün aksilik oldu
Annem beni buldu
Suphi kaçıp kayboldu
Kasaba calkalandı, olay oldu
Ben sustum, kanım dondu
Polisler onu yakaladığında tekti
Felaketti

Herkes meydanda birikti
Karakoldan iceri girerken sanki mağrur bir tüfekti
Ansızın dönüp bana baktı
' Anladın mı ? ' dedi.
Anladım dedim anladım
Ve o günden sonra hiç bir zaman hiç bir yerde
Hiç ağlamadım...

10.23.9.5. TEZGAHTAR NEBAHAT

TEZGAHTAR NEBAHAT
Tezgahtar bir kızdı o,
Perma kırığı saçlarıyla.
Kime baksa gülümserdi,
Prova ettiği bakışlarıyla.
Haftalığından ne düşerse,
Koparıp anasının elinden,
Konserlere giderdi,
Çılgın haykırışlarıyla.
Kır çiçekli bluzuyla
Poz-poz resimler çektirirdi.
Keşfedilmek için belki de,
Hep Beyoğlu'nda gezerdi.
Her akşam o pop şarkıcı,
Duvardaki posterden,
Uzanıp bir rüya gibi,
Dudağından öperdi.
Ah Nebahat, hiç görmedi rahat.
Düşünür, bulamazdı;
Kimdeydi bu kabahat?
Tezgahtar bir kızdı o,
Evi, bir kenar mahallede.
Altı kardeş, bir de ana-baba.
Babası, bir iş kazasından
Kötürüm kalmış bir usta.
Karı-kumar peşinde,
Boş vermiş abisi.
Devlete karşı gelmiş,
Diğer abisi mahpusta.

O kır çiçekli bluzuyla,
Artık resim çektirmese de
Zaman her şeyi eskitti.
Duvardan söküp posteri,
Rüyasını sandığa kilitledi.
Derken, mahalleden biriyle
Heveslendi evlenmeye;
Hayırsız çıktı oğlan,
Zengin bir dula gitti.
Ah Nebahat, ona gülmedi hayar.
Sonunda anladı ki,
Kendindeydi kabahat.
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.5. TOPAL SEVDA

TOPAL SEVDA

Dün sahilde karşılaştık...
Biran gözüm ısırdı,sonra birden tanıdım
Düşmemek için zor tuttum kendimi
Bacaklarım titredi,bir ağaca yaslandım...

Yırtılan bir mektup gibi
Sisli hatıraların gerisinden bakıyordu..
Eski bir sevdanın durulmamış nehirleri
Çırpınarak yüreğime akıyordu.

Hatırladığım bir sonbahar günüydü,
Karşımızdaki yeni eve taşındılar
Bütün gün bakışıp duruyorduk
Gözleri sanki birer kurşundular!.

O zamanlar ben, zıpkın gibi bir çocuktum;
Liseye yeni başlamıştım
Onun saçlarını geriye savurup
Çapkınca gülümsemesinden hoşlanmıştım..

Ne zaman cama çıksam, karşı balkonda
Itırlı bir çiçek gibi tütüyordu
Ne zaman buluşalım desem, olmaz diyordu
Mektuplaşmak ona yetiyordu..

Bir Temmuz akşamıydı, unutmam
Yazlık sinema daha yeni dağılmıştı;
Bahçe kapısında sıkıştırıp öpmüştüm,
İçeri kaçıp saatlerce ağlamıştı..

Sonraları çok kanuştuk, gezdik
Bazen ağlaşıp bazen gülüştük
Çılgın gibiydik, her fırsatta buluştuk,
Uluorta öpüştük, herkesin diline düştük..

Ailesi baş edemedi, Mersin deki halasına gönderdi
Hiç arayıp sormadım
Ben osıralar devrimci oldum.
Mahalleden ayrılıp yıllarca evede uğramadım..

Dünyam değişmişti artık
Memleketin gidişatını hiçmi hiçbeğenmiyordum
Forumlara,yürüyüşlere katılıyor,
Durmadan şiir okuyup,ajitasyon çekiyordum..

Ah o gençlik rüzgarı ah..
Ezilen insanları tek başıma kurtaracağmı sandım
Anarşik bir eylem sırasında
Seken kurşunlarla bacağımdan yaralandım...

Ameliyatın ardından yıllarca yattım içerde,
Dosyam bir hayli kabarmıştı..
Beni o nemli koğuşlarda

Vefakar anamdan başka hiç kimse aramamıştı..

İçerden çıkınca onu sordum
Bir astsubayla evlenip buradan gitmişti..
Oysa kibrit ağusuyla koluma dağladığım
İsmi hala silinmemişti...

Hayat devam ediyordu
İçkiye vurmuştum, unutmayı denyordum
Pencerenin önünde, kuruyan bir çiçek gibi
Günden güne tükeniyordum..

Anam çökmüştü artık,ölmeden mürüvvet istiyordu
Bazan oturup dertleşirdik..
Kimsesiz bir kadın varmış,körmüş, olur demiş
Bende fazla uzatmadım,evlendik.

Geçmişe ait ne varsa; mektuptu,resimdi.
Bir bir ayırıp yaktım ateşte.
Nasıl gittiğini sorarsanız, ne bileyim,
Kör-topal gidiyor işte..

Ne varki, o hırçın saçları hepyüzüme savruluyor
Balkona her baktığımda.
Pişmanlık, bir eski yara gibi
Hala kımıldayıp duruyor onu hatırladığımda.

Biiyorum, onunla olsaydım
böyle kavga edip durmazdım yüreğimle.
Biliyorum, bu sevdayı ben yıktım,
Ben öldürdüm bu hoyrat ellerimle.!

Dün sahilde karşılaştık
Bir an boş bulundum,sendeler gibi oldum

Öyle bir baktı ki, ben o gözlerde
Bir ömrün bütün acılarını buldum...

Bir şeyler söylemek ister gibiydi
Başını eğip, gitti çocuklarının yanına
Nedendir bilmiyorum, fakat
Gimek istemedi sanki, kocasının koluna.

Ardından koşup durduramadım, ona soramadım
Öylece dona kaldım.
Çünkü o anarşik eylemden beri
Ben artık deynekli bir topaldım!...

10.23.9.5 VURMA NURETTIN

VURMA NURETTİN

Hayatın kıyısında
Delinmiş bir kayıksın
Yanlış yere yanaştın
Sen bunlara layıksın

Bu şehre bel bağladın
Doymadı gitti karnın
Bir kondu yaptın ama
Yıkıldı kaldı yarım

Vurma Nurettin vurma
O senin karın
Bak onlar çocukların iftiharın

Yaşama kavgasında
Ne gelirse yutarsın
Belki fırsat çıkarsa
Bir ucundan tutarsın

Bu şehrin girdabında
Kayboldu yoğun varın
Böyle umutsuz olma
Hele bir olsun yarın

10.23.9.56

VURULDU

Vuruldu bir uçurum derinliğinde
Yaylada bir seherin serinliğinde
Avcıdan yarasını gizlercesine
Çığlıgını gömerek devrildiginde

Vuruldu ciger parem kanlar içinde
Vuruldu yürek yarem kanar içimde

Mavzeri baş ucunda dağ yamacında
Parmağı donup kalmış tetik ucunda
Sabahsız bir uykuya dalarcasına
Beyaz bir çiğdem açmış kanlı saçında

10.23.9.57

YALAN BU SEVDALAR

Yağmur yağardı biz ağlaşırdık
Kaldırımlar boyunca
Bir hüzün vardı sanki aramızda
Susardık ay batınca

Birden yüzün solardı
Birden gözün dolardı

Birden bırakarak ellerimi
Uzun uzun ağlardın

Yalan bu sevdalar
Yalan bu gözyaşları
Yalan bu ayrılıklar yalan
Solan bir çiçekten
Kırılan bir yürekten
Başka ne var elde kalan

Yıllar uzardı mahzunlaşırdık
Hasretin kollarında
Yollar tozardı kavuşamazdık
Dağların yangınında

Birden rüzgar eserdi
Birden efkar basardı
Birden sarsılarak bir dağ gibi
Fırtınalar koparırdı

10.23.9.58

YALNIZCA BİR ANLIK

Bu derede, bu bulutun gölgesi,
Yalnızca bir anlıktır.
Bir daha tekrarlanmaz asla,
Dere gider bir yana,
Bulut gider bir yana,
Sen kalırsın ortada.

Son vapurda, bir kadına rastlar,
Kibarca gülümsersin.
Kaybettin, geri gelmez artık,

Vapur gider bir yana,
Kadın gider bir yana,
Kalbin kalır ortda.

Yalnızca bir anlıktır mutluluk.
Sevdalar, heyecanlar;
Hepsi bir anlık.
Kalansa, tortusudur hayatın,
Yalanlar ve acılar;
Bir de yalnızlık.

Hey koca Yusuf!
Yusuf'cuk, ah yusufçuk!

Rüzgarlara savurdun hep, şarkını.
Herkesten saklandın,
Her şeye gücendin durdun.
Yoruldun,
İflah etmezsin sen.

Ömrün gitti bir yana
Hüznün gitti bir yana,
Şiirin kaldı ortada...

10.23.9.5 YAGMUR IÇEN KIZ

YAĞMUR İÇEN KIZ
Baldırı çıplak bir akşamüstüydü
Kime selam verdiysem yüzüme küstüydü.
Yalnızlığa susmuştum, yağmura üşümüştüm..
Belli belirsiz ve hiçbir makamsız,
Hiçbir kelimesiz ve hiçbir anlamsız,
Kırılgan bir şarkıydı, tılsımına düşmüştüm..
Ve ben sanki ömrümde yaşamadığım
Ve yaşamadan yaşlandığım bütün aşkları
Bu ilk defa karşılaştığım, bu ilk defa yabancı,

Ve bu son defa tutunduğum kızla bölüşmüştüm..
Yağmur içen kız.. gece kuşu
Atmacaya benzer duruşu..
Bir omuzu el-ense çekerken azraile
Bir omuzu sokak lambasından da biçare..
Kimliğini sorarsan;
Barbar sokakların en barbar kızı,
Ve hortumlu karakolların en arsızı..
O destursuz yağmur, taş gibi iniyordu,
O fütursuz cadde, pür-telaş deviniyordu.
Başını çevirip bakıyordu ara sıra
Hiçbir şey sormadan gidiyordum ardı sıra..
Bir karyola, bir sobadan ibaret 102 nolu odada
Buluştu gözlerimiz, sırları dökülmüş tozlu aynada..
Cebimdeki şişeyi yudumlarken sessizce
Saçlarını okşadım yavaşça ve teklifsizce..
Azıcık huylanmıştı, söylemedi ama şaşırmıştı.
Sanırım ki o, hep değişen tiplere
Ve fakat hiç değişmeyen triplere alışmıştı..
Yağmur içen kız.. vahşi kısrak
Göğsü falçata krizi, öfkesi tavlı bıçak..
Soluğunda ıslak çimenlerin buğusu
Soluduğunda kundaklanmış ormanların yalazı.
Güzelliğini sorarsan;
Dişleri kar kuşundan da beyaz
Dudakları vampirden de kırmızı..
Alışkın bir otel odasıydı, kenarda soba yanıyordu,
Tutkunun tasma koparan köpekleri
Arsız bir çarşaf gibi üstümüze abanıyordu..
Küçücük ama çok küçücük bir ağzı vardı,
Küçücük ama çok küçücük bir öpüşte bile
Bir vişne ısırığı gibi kanıyordu..
Çaparinin çengelinde çırpınan çipuranın
Yakaran gözlerindeki o tarifsiz kederle,
Bu küçücük ömründe, belki de ilk defa
Birisinin gözlerine bakmaktan utanıyordu..
Yağmur içen kız.. kaldırım meleği
Hüznün yirmidört saatlik beyhude kelebeği..
Her akşam sunarak kendini hoyrat ağızlara
Ve her sabah yunarak bedenini yağmurla

Ve boğarak o narin göğsünde hıçkırıklarını
Bir çalpara gibi yeniledi kopan yanlarını..
Yağmur içen kız.. çılgın kedi
Komalara girdi, jiletler yedi, ölmedi..
Hiç sormadım adını, kendisi de söylemedi.
Ben şişeyi boşalttım, o ağzını sürmedi.
Gitme vakti gelince uzatıp küçücük elini
Hoşça kal, dedi, almadan o malum bedelini..
Boş bir şişeden daha aptalca ne olabilirdi hediye?
Uzun uzun bakakaldı, bu adam deli mi ne, diye..
İyi ama bu şişe boş be arkadaş, dedi, bu şişe boş!
Her şey boş güzelim, dedim, her şey boş!
Sen de yağmur koyarsın belki bu şişenin içine,
Ve güneşin ışırsa bir gün, bir yerlerde, bir ihtimal,
Düşlerini yudumlarsın artık yağmurun yerine...
Yağmur içen kız.. gönül hırsızı
Hiç kimseler bilmeyecek sırrımızı..
Sen tutunmaya çalışırken gecenin eteklerine
Yine acıtacak güzelliğini, o çirkin maça papazı..
Ve yine kıyacaksın belki, o incecik bileklerine..
Yağmur içen kız.. sahipsiz bebek
Elbette bir gün herkes bir şekilde gidecek.
Ama bu yağmur var ya, bu yağmur, inan ki
Nereye gidersen git, hep ardından gelecek..
Ne zaman tokatlasa yağmurlar penceremi,
NE zaman sersem ve buruşuk bir pardösü gibi
Dökülsem kaldırımlarına bu duman karası kentin;
Hep o kıza rastlarım, aynı kuytu köşede.
Gözyaşlarını biriktirir usanmadan
Düşleriyle aynı şişede..
Hatırını sorarım, sessizce kaldırır yüzünü,
Tablolardan çalınmış gizemli bir gülücüktür.
Yağmur içer yudum-yudum, kanasıya.
Mezesi, eski bir geceden, vişne yarığı kırmızı
Ve hala kanayan o vişne ısırığı öpücüktür..
Yağmur içen kız.. mağrur yürek
Bu yağmurlar yalan ama ölüm gerçek..
Sen yine avucunda sakla, çaldırma cevherini.
Ve sakın gösterme kimseye, o yağmur incilerini
Hep şarkını söyle; hiçbir kelimesiz ve makamsız,

Hep orda bekle; bir akşam belki apansız,
Gelir de alırım şişemi senden geriye:
O biriken yaşlarını içmek için damla-damla
Ve geciken bedelini ödemek için kendi hayatımla...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.60

YAŞAMAK GÜZELDİR ANNE

Anne ben senin oğlunum
Kanayan bir yurdum var
Anne ben senin oğlunum
Sönmeyen bir umudum var

Ellerimi tutma ne olur
Beni ağlatma ne olur
Anne ben senin oğlunum
Bu kavgaya inancım var

Yasamak güzeldir anne
Yasamak senin için
Yasamak güzeldir anne
Yasamak yarınlar için

Ölmek yaşamaktır yine
Halkının yüreğinde
Ölmekte güzeldir anne
Ölmek özgürlük için

Anne seni seviyorum
Sana ihtiyacım var
Anne seni seviyorum
Ciğer delen bir acım var

10.23.9.6:YÜREGIM KANIYOR

YÜREĞİM KANIYOR
Sakin göllerin kuğusuyduk,
Salınarak suyun yanağında.
Ve okşayarak nilüfer saçlarını gecenin.
Sonumuzun adım-adım
Yaklaştığını görürdük...
Yarılan ekmeğin buğusuyduk;
Paylaşılan zeytin tanesinin,
Yüzümüze saldıran yağmur avanesinin.
Biz hep üşüyen burnumuzu
Avucumuzda hohlayarak yürürdük.
Hiçbir hesabımız yoktu kimseyle.
Hiçbir aykırı yanımız,
Hiçbir yalanımız...
Gözüm yaşarıyor,
Yüreğim kanıyor...
Olmasaydı sonumuz böyle!..
Biri, saksımızı çiğneyip gitti.
Biri, duvarları yıktı,
Camları kırdı.
Fırtına gelip aramıza serildi.
Biri, milyon kere çoğaltıp hüzünleri
Her şeyi kötüledi,
Bizi yaraladı...
Biri şarabımızı döktü,
Soğanımızı çaldı.
Biri, hiç yoktan vurdu,
Kafeste garip kuşumuzu!
Ciğerim yanıyor,
Yüreğim kanıyor...
Solmasaydı gülümüz böyle!.
Dağlarda çoban ateşiydik,
Sarmalayarak acı bir sevda masalını
Ve hıçkırarak
Hırçın rüzgârların kavalını...
Namlunun, bağrımıza
Sinsice sokulduğunu bilirdik...
Ceylanın pınara inişiydik,

Vedalaşan birkaç damla gözyaşının;
Tenine kan bulaşan
O masum çakıl taşının...
Oysa biz dualarımızda hep
Birbirimizden daha önce
Ölmeyi dilerdik...
Bazı sorumluluklarımız vardı,
Hayata ilişkin.
Bazı basit sorularımız,
Anlaşılır bazı sorunlarımız...
Göğsüm daralıyor,
Yüreğim kanıyor...
İncinmeseydi gençliğimiz böyle...
Birer yolcuyduk,
Aynı ormanda kaybolmuş.
Aynı çıtırtıyla ürperen birer serçe.
Hep aynı kaderde buluşurduk
Sevmeye tutuklu gibi...
Birer tomurcuktuk hayatın kollarında.
Birer çiğ damlasıydık,
Bahar sabahında,
Gül yaprağında...
Dedim ya,
Hiç yoktan susturuldu şarkımız!
Yüreğim kanıyor,
Yüreğim kanıyor...
Bitmeseydi öykümüz böyle!..
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.62

YÜZÜMDEN FİRAR ETTİ GÖZLERİM

yüzümden firar etti gözlerim
şimdi bir denize bakıyorlar
dört duvar arasında kalmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

kafamı çarptığım ranzanın demiri
ciğerlerimi emen soğuk duvar
saçımdaki karları çoğaltmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

görüş günüm olmadı henüz
daha yeni başlıyor büyük acılar
ve daha epey ağrıyacakmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

seni görmeyeceğim artık
zaten tamamlanmıştı anılar
ihtimal sabah alınırmışım
yanımdakiler öyle diyorlar

gözlerime iyi bakarsın umarım
günde milyonlarca kez seni ararlar
diğer tüm hisleri bırakmamışım
yanımdakiler öyle diyorlar

yanımdakiler öyle diyorlar

10.23.9.63

ÖDEDİM Mİ BEDELİNİ

Ödedim mi bedelini
Ödedim mi yaşamanın
Ayışığı oynaşırken
Yar elini okşamanın

Açtıysa menekşe bil ki
Duyduysa karınca bil ki
Senden önce birileri

Ödemiştir bedelini

Sokak sokak vuruşarak
Adım adım yaklaşarak
Hey hey hey
Hey hey hey
Gözyaşıyla kanla terle
Tarihle hesaplaşarak

Ödedim mi sebebini
Ödedim mi var olmanın
Heybetli bir dağ misali
Dimdik ayakta durmanın

Öldüyse civanlar bil ki
Dolduysa zindanlar bil ki
Kimseyi vurmasın
Çözülsün diye çelişki

Sokak sokak vuruşarak
Adım adım yaklaşarak
Hey hey hey
Hey hey hey
Gözyaşıyla kanla terle
Tarihle hesaplaşarak

10.23.9.64

İNCİNEN GURUR

Pencereden baktığımda görüyorum
Senin yüzün incir yaprağında
Senin ürkekliğin duvar üstünde yürüyen
Bir kedinin kıvraklığında

Aynada dururken görüyorum
Kırmızı öpüşün sol yanağımda
Dişimi fırçalarken senin ağzın
Serin suların berraklığında

Rakı devrilmiş masalarda yokluğun
Veya benden önce kalkıp gitmişliğin
Gece boyu dolandığım barlarda
Sarhoşlara tekrarladığım adın
Balıkçı kahvesinde, çorbacıda, kenarlarda

Dökülmek istemiyorum hayır! ..
Çingene çiçekçiler habire yaltaklandığında
Bilmediğim soruların açtığı çukuru
Yalanlarla doldurmak istemiyorum

Seni kaybettim galiba
İki taşın arasında kaldım
Bu, benim hatam değildi
Seni ben çook geç tanıdım

Derin acılar bahçıvanı
Yüreğime ne ektin böyle...
Aşk korkağını bağışlar mı?
Söyle...

Aramak ne kötü herkeste seni
Her gözde bulup yanılmak seni
Ah turuncu rüyalar güzeli
Hem kendini yok ettin
Hem beni

Başka ne acıtabilir içimi

Yaşım kırkı devirmişken
Seni böyle patavatsızca sevmişken
Ve, tam aynayı güneşe çevirmişken
Başka ne...

Seni vefasız aşklara bırakıyorum
Yüzümü kırılan bardaklarda ara
Düşünme ben ne olurum
Sanırım bi daha onarılmaz
İncinen gururum

10.23.9.65

İNTİHAR MAVİ

Dağların dorukları dumanlı olur
Geriye dönmez savaşçılar...

Fırtınayla yıkanmıştır ömürleri
Karla yıkanmıştır yüzleri...
Bu yüzden asla vedalaşmaz
Ve kılıçlarında taşırlar şiiri! .

Bu yüzden sevdaları mahzundur
Yürekleri kallavi!
Alınları ihanet vurgunudur.
Gözleri intihar mavi...

10.23.9.66

İSTANBUL ACILAR KRALİÇESİ

İstanbul ey İstanbul ey
Ey acıların gözyaşlarının kraliçesi

İstanbul ey İstanbul ey
Ey bozgunların garip çiçeği
Bu akşam yemin ettim
Seni bir daha öpmemek için
Benki bütün duvarlarını, afişlerle donatıp
Yumruğumla kanatmıştım
Rezil bir aşktı
Bütün arkadaşları miting alanlarında
Ve mezarlıklarda bırakmıştım

İstanbul ey İstanbul ey
Acılar kraliçesi
Umudun ve direncin yorgun anası
Ve ey çıldırmak üzere olmanın çamurlu ikonası
Tırnaklarım kopuyor, Görmüyormusun
Bir benmiyim kapılarını şaşıran her yokuşun başında
Bir benmiyim ekmek arasına canına doğrayıp doğrayıp yutan
Bir kedi bile sağarken yüreğini
Telaş içerisinde yavrusuna
Ey acımasız acuze!
utan şu türbelerinden
Minarelerinden utan
İstanbul ey İstanbul ey
Acılar kraliçesi
Savaşın ve bozgunların gariban çiçeği
Ve ey teslimiyete düşmenin o hazin gerçeği
Bayraklarım kanıyor, Sormuyormusun
Kadınlarınki;
Omuzları hicran, saçları ihanet sarısı
Çocuklarınki;
Yağmur emiyor yıkılası kaldırımlarından
En ücra genlerime, alyuvarlarıma,
Kılcal damarlarıma, ruhuma kadar.Bıktım
İliklerime, gömlek ceplerime kadar sızan

Bu Allahsız yağmurundan
İstanbul ey İstanbul ey
Acılar kraliçesi
İhtişamın ve sefaletin çaresiz bacısı
Ve ey çürümenin yok olmanın amansız sancısı
Ciğerlerim çatlıyor, Duymuyormusun
Hangi pencerene çıksam
O salya sümük pezevenk suratları
Hangi caddene dökülsem
O şangur şungur düş kırıkları
Bütün bu ezginler, tükenenler, yerlere serilenler, tutunamayanlar
Sarsmıyormu seni hiç
Bunca infilak
Bunca isyan çığlıkları
İstanbul ey İstanbul ey
Acılar kraliçesi
Aldanışların ve hüznün yalancı tanrıçası
Ve ey ruhu kirlenmiş gecelerin cilveli yosması
İntihar anı geldi, beni öpmüyormusun,
Ağlamak istemiyorum, yenildim sana
Hikayenin özeti bu
Bir istimlak gibi ödedim ve çiğneyip geçtin maceramı
Şimdi ben suçlarımı didikleyen bu martı sürüsüyle
Şimdi ben hangi şehirde soğulturum zonklayıp duran bu yaramı
İstanbul ey İstanbul ey
Acılar kraliçesi
İhanetin ve ihbarların arkadan dolaşan bıçağı
Ve ey ödeşmelerin, yüzleşmelerin, erkekçe vuruşmaların kaçağı
Beni harcadın ulan!
Beni sattın
Utanmıyormusun

10.23.9.6İYIMSER BIR GÜL

İYİMSER BİR GÜL
Uyandım, seni düşündüm
Birdenbire duvar
Birdenbire gece yarısı
Sonra devriye parolası
Ve rüzgar
Ve birdenbire kalp ağrısı...
Uyandım, seni düşündüm
Ey yar
Ey göğsümün sol yarısı!
Su bulanınca
Meydanlarda sesin yırtılınca
Hiç dostun kalmayınca
Sarsılmış bir ömrün
Basamaklarında
Görüşüme gel ne olur
İyimser bir gül olsun
Dudaklarında...
Dert etme, iyiyim ben
Ara sıra mahşer
Ara sıra yaşama hırsı...
Sonra mazgal altı zulası
Ve mektuplar
Ve ara sıra hasret belası...
Dert etme, iyiyim ben
Ey yar
Ey hüznümün tütün sarısı...
Kan bulaşınca
Yangınlarda yüzün harlaşınca
Saçların tutuşunca
Zorlanmış bir hükmün
Tutanaklarından
Görüşüme gel ne olur
İyimser bir gül açsın
Yanaklarımda...
Yusuf HAYALOĞLU

10.23.9.68

İÇERDEN ÇIKAN ADAM

İçerden çıkacak birazdan adam
Yılların tortusu çökmüş yüzüne
Alnını güneşe serecek adam
Uykusuz ranzalar suskun voltalar
Geride kalacak ve ah hüzünle
Bir gül gibi savrulup gülecek adam
Kar yağmıştır sardunyanın üstüne
Anılar toza toza bulanmıştır
Kitaplar sobada yanmış
Ah sazlar duvarda kalmış
Güzelim şarkılar yağmalanmıştır

İçerden çıkacak birazdan adam
Yıpranmış bavulu hantal sesiyle
Kendini yollara vuracak adam
Yüz çeviren dostlar sinsi tavırlar
Açığa çıkacak ve ah kendiyle
Bir ince hesabı görecek adam
Susamıştır tebessümün seyrine
Saçları hiçbirgün okşanmamıştır
Bir ihtilal kadar yalnız
Ah vefanız kadar yanlış
Mümkünse farzedin yaşamamıştır.

10.23.9.69

İŞTE GİDİYORUM

İşte gidiyorum
Karşılıksız bir aşka kurban ettim ömrümü

İşte gidiyorum
Toprak alsın benimde bu hazin öykümü

İşte gidiyorum, gurbet yorgunu gövdemi
Çukura kim indirecek
İşte gidiyorum
Bu menfur cinayeti, şimdi çıkıp kim üstlenecek

Çürüdü gözlerim, yüreğim, bu yağmurlu şehirde
İşte gidiyorum
Beni kaldırın, hicran kalsın teneşirde

Size yüzyallardır sesini kaybetmiş
Bir türkü söyliyecektim...
Ve bir yayla şefkatiyle
Kirpiğinizin ucundan öpecektim

Bir masum türküydü sadece
Yüzbinlerce madurun gönlünde
Belki söyleriz hepbirlikte
Belki, mahşerin birinci gününde

Nasıl sevmiştim hepinizi..nasıl böyle oldu akıbetim?
Ve nasıl çöle döndü
O benim gül gülistan memleketim

İşte gidiyorum, hiçbiriniz, hiçbir dilde beni anlamadınız
Ben başımı verdim, sizinse
İnsafsız bir linç oldu karşılığınız

İşte gidiyorum
Penceresiz bir dünyanın labirentine
İşte gidiyorum
''Saçlarındaki yıldızları koparabilirsin anne''

Sonunda kaptırdım gönlümü
ölüm denen o kaypak türküye...
Ve işte kurtuldun benden
Şen olasın ey sevgilim Türkiye

Elbet benimde vardı
Kendime ve yurduma dair umutlarım
Belki bıraktığım yerden sürdürür
Dostlarım, karım ve çocuklarım...

Çatladı yüreğim çatladı sazım
Demekki böyleymiş yazım
Sizlere armağan olsun
Sizlerden ödünç aldığım bu yürek sızım...

Benim hiç hayalim olmadı anne
Ne seni rahat ettirdim, ne kendim ettim rahat
Bir mutluluk fotoğrafı bile çekdirmedi bu hayat
Kaybolmuş bir anahtar kadar sahipsizim anne
Ne omuzumda bir dost eli, ne saçımda bir şefkat...

Sayki yollarda akan, şu feydasız çamurdan anne...
Sayki ıslanmaktım, üşümektim
Sayki yağmurdum anne?

Bunca yıldır gözyaşını, hangi denizlere sakladın,
Oy ben öleyim, sen beni ne diye doğurdun anne?

10.23.10 YUSUF ZIYA ORTAÇ

10.23.10.1 ANAHTAR

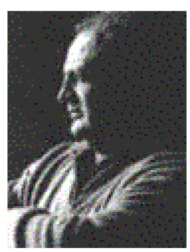
ANAHTAR

-1-

Bulsam, bir sihirli anahtar bulsam,

Açsam göğün mavi kapılarını.
Bir samanyolundan geçip dolaşsam
Yıldızların altın yapılarını!
Dolansa boynuma ışıktan kollar,
Açsa esrarını gök perde perde:
Kayıp sesleri duysam yeniden,
Kaybolan yüzleri görsem göklerde!...
-2-
Bulsam, bir sihirli anahtar bulsam,
Toprak kilidini açsam dünyanın,
Çözsem düğüm düğüm muammasını
Ölüm denen sonsuz, büyük rüyanın!
Gelse bahçe bahçe mevsimler dile,
Ağaçlar, çiçekler konuşsa biraz:
Kimdir şu dallarda kızıl gülleri
Böyle alev alev yakan sihirbaz!
Bulsam, bir sihirli anahtar bulsam,
Ne yıldızlar için, ne güller için!
Alnı eşiğinde bekleyenlere
Açılmak bilmeyen gönüller için!
Yusuf Ziya ORTAÇ

10.23.10. **Bir Gün**

Bir Gün

Kavuşmak bir gün toprağa,
Bir bahar cümbüşü olmak,
Dört mevsimde ayrı ayrı
Tabiatın düşü olmak...

Bir buluttan düşen yağmur,
Bir yıldızdan damlayan nur,
Bir yeşil yaprakta huzur,
Bir gonca gülüşü olmak...

Yazın savrulmak harmanda,
Kışın şahlanmak ummanda,
Fecre karşı bir ormanda,
Bir kuşun ötüşü olmak...
Yusuf Ziya Ortaç

10.23.10.:KOSMA

KOŞMA
Bir daha o fırsat geçer mi ele?
Dün gördüm, bugün de göresim geldi!
Gülüşü o kadar hoştu ki hele,
Lebinden koncalar düresim geldi!
Hem küçük, hem güzel, hem de utangaçtı,
Gözleri gözümden daima kaçtı,
Saçları ne güzel, ne ipek saçtı,
Öpüp okşayarak öresim geldi!
Yüzü benziyordu bahar ayına,
Kaşları can yakan aşkın yayına,
Hasretle kapanıp hâk-i pâyına,
Yüzümü, gözümü süresim geldi!
Yusuf Ziya ORTAÇ

10.23.10.·Yusuf Ziya ORTAÇ.htm

Yusuf Ziya ORTAÇ

23 Nisan 1895 tarihinde İstanbul'da doğdu, 11 Mart 1967 tarihinde İstanbul'da öldü. Vefa İdadisi'ni bitirdi. Sınavla öğretmen oldu. İzmit'te ve İstanbul'da öğretmenlik yaptı.

Orhan Seyfi Orhon'la birlikte Akbaba adlı gülmece dergisini yayınladı. Büyük Mecmua, İnci, Serveti Fünun, Şair, Türk Yurdu gibi dergilerde yazdı. Beş Hececiler arasında yer alır.

YAPITLARI

Akından Akına (1916)
Cenk Ufukları (1917)
Âşıklar Yolu (1919)
Yanardağ (1928)
Bir Selvi Gölgesi (1938)
Kuş Cıvıltıları (1938, çocuk şiirleri)

Bir Rüzgâr Esti (1962)

10.23.1: YÜCEL KAYIRAN

10.23.11.: BENI HIÇ GÖREMEZSIN

BENİ HİÇ GÖREMEZSİN!
hafızadır!
benim aklıma beladır!
gözlerini gördüm
kalbimde kara noktadır!
sesini duydum
hançerimde yaradır!
yüzüne baktım
tenimde bedduadır!
beklemezsin böyle bir kara!
duymak istemezsin!
ben suya benzemem!
ateşe benzemem ben!
havaya toprağa benzemem!
bilemezsin gidersem!
beni hiç göremezsin!
Yücel KAYIRAN

10.23.11.: RÜZGÂR

RÜZGÂR
Çözülüyor ruhundaki sıva, dökülüyor duvar
derin bir oyuk açılıyor içindeki mağarada
yıkılıyor kalbini koruyan oda, oradaki vaha
dönüşüyor güven duygusunu yitirmiş bir çocukluğa
doğru başlayan bir yolculuğa sürüklüyor seni
zalimlerin ruhundan esen bu nemli rüzgar
izin vermiyor uzaklaşmana içindeki vahadan
farksız bir varoluş başlıyor bu sokakta
hangi kulağa seslensen kapıları mühürlü mahzen
hangi yüze baksan perdeleri çekili pencere
hangi ele dokunsan panikle tutuşan dal
hangi sese kulak kesilsen yıldızını vermeyen gece

hatıra değil içine düşen kar tanesi,
düş değil peşinde gördüğün kâbus
soluk soluğa çıkıyor yüzünün yeraltından
çocukluktan mahsur kalmış her ben
koşarak geçiyor o sokaktan yıkılarak
giriyor o nemli yel içindeki mağaraya
titreyişten bir kilit vuruluyor, suskunluktan
belleğin ilkçağına açılan kapıya
varınca düşüyor varoluşun derin bir olanaksızlığa
çünkü orada her ben dinmemiş bir fırtına
savuruyor seni tekrar içindeki oyuktan
gözlerinin kıyısındaki ruhuna
Çözülüyor ruhundaki sıva, dökülüyor duvar
derin bir oyuk açılıyor içindeki mağarada
yıkılıyor kalbini koruyan oda, oradaki vaha
dönüşüyor güven duygusunu yitirmiş bir çocukluğa
doğru başlayan bir yolculuğa sürüklüyor seni
zalimlerin ruhundan esen bu nemli rüzgar
izin vermiyor uzaklaşmana içindeki vahadan
farksız bir varoluş başlıyor bu sokakta
hangi kulağa seslensen kapıları mühürlü mahzen
hangi yüze baksan perdeleri çekili pencere
hangi ele dokunsan tutuşmaktan korkan kuru dal
soluk soluğa çıkıyor yüzünün yeraltından
çocukluktan beri orada mahsur kalan ben
koşarak geçiyor o sokaktan yıkılarak
giriyor o nemli yel içindeki mağaraya
titreyişten bir kilit vuruluyor, suskunluktan
belleğin ilkçağına açılan kapıya
varınca düşüyor varoluşun derin bir olanaksızlığa
çünkü orada her ben dinmemiş bir fırtına
savuruyor seni tekrar içindeki oyuktan
gözlerinin kıyısındaki ruhuna
Yücel KAYIRAN

10.23.11.Yücel KAYIRAN.htm

Yücel KAYIRAN

1964 Adana doğumlu. İlk ve Ortaokulu Ankara, Bigadiç, Elbistan, Afşin, Adana, Ceyhan, Gaziköyü, Kozan ve Tufanbeyli'de okudu. Afşin Lisesi mezunu. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe bölümünü bitirdi. Türkiye Felsefe Kurumu ve Edebiyatçılar Derneği üyesi. Ankara'da yaşıyor.

İlk şiiri 1984'te Yaba Öykü dergisinde çıktı. Bunu, o yıllarda Oluşum, Yarın, Morköpük ve Sanat Rehberi dergileri izledi. Ancak 87'de Doğu'ya gitti. Altı yıl Kilis, Afşin, Arapgir ve Malatya'da yaşadı. 1990'lı yıllarla birlikte eleştiri ve poetika yazılarıyla dikkati çekti. Şiir ve düzyazılarını Sombahar, Ludingirra, Hürriyet Gösteri, Defter, Varlık, Adam Sanat, Virgül, Cumhuriyet Kitap, Güldiken, Kitap-lık, Milliyet Sanat ve Yasakmeyve gibi dergilerde yayımladı. 2000li yıllarla birlikte felsefi yazılara yöneldi. Felsefe dosyaları hazırladı. Şair ve eleştirmen kimliğinin yanı sıra felsefeci kimliği ile de dikkati çekti. İdeoloji ve dünya görüşüne karşı felsefi şiir poetikasını savundu. Felsefi şiir anlayışına ilişkin kapsamlı bir dosya hazırladı. Şiirlerinde, insanı, çıkmaz ve problem karşısındaki tek başınalığı ile kaybolma halinde göstermek, poetikasının temelini oluşturmaktadır.

YAPITLARI

Hayaline Firar Edemeyenlerin Afsunu (1997)
Beni Hiç Göremezsin (2004)

10.24 Z

10.24.1 ZERRIN TASPINAR

10.24.1.1 ANFORA

ANFORA
Bir kadın sevdim, ilkyaz yoksulu
fırtına habercisi bir albatros
kuğu boyunlu testi
doldursam sızmaz
eğsem akıtmaz... bir kadın sevdim.
Hırçın bir öfkenin ardından
keşke ölmese dedim

kanasa bin yıl
öpsem gözlerini
bir yıldız düşürsem
gülümser mi...?
Kırmızı toprak oluşur mu bedeninden
yumuşar mı avuçlarımda ıslak
uzayıp genişler mi...?
Kocaman şehre bakan
sıcacık bir balkondan sarkıtıp dallarını
bir saksı karbeyazı açelya
suskun bir güvercin.
***
Döndür çarkını çömlekçi
büyüsün içindeki çocuk
kurulsun o müthiş denge
- güzelle çirkin
doğumla ölüm
akılla duygu -
Su ve kil karışınca erdemle
tuz, güneş ve sabır
denizler dolusu anfora
çağlar boyu ateş ve sır.
Söyle bana çömlekçi
hamurun harcındaki nem uçunca
incinince benim kadınlığım
güveçler dolusu ağıt yazılmaz mı...?
***
Bir ayağım çarkı döndürür
öteki gitmeye hazır
ellerimde önce bir top çamur
sonra ekmek
sonrası gül
sıra yavaş yavaş aşka gelmekte.
Gün olur orman durur gürültüyle
gün olur ırmak bırakır yatağını
ben kil kararım
şişman bir gövdeye minicik tutak
narin bir vazoya yüklü bir kervan
sence haksızlık
bence bilge bir merak

yapıp yakıştırdığım bu denge.
***
Bütün sınırlarını aştık da dağların
bütün okyanusların kapılarını
düşle gerçek kucak kucağa
köpükle dalgakıran
ve yalnızlığın deniz feneri...
Biz ki asırlardır sesiydik aşkın
bir kuş azatlamadık
bir boncuk geçirmedik
incecik bilekteki son boğuma.
Çömlekçi söyle bana
nasıl bulunur gizli bir liman
insan kendine bunca korkaksa...?
***
Bir kadın sevdim şaştı hünerim
özledim elbette, kim özlemez ki
yağmur bulutundaki gökkuşağını...
Bir ayağım çarkı döndürür hâlâ
öteki gitmeye hazır
bir ışık hızı
küçük bir adım.
Uykulara küskün o kızı avutmadı dünya
ne benim ellerimdeki denge
ne senin zincirlenmiş sevdan
soluk soluğa Pan ve flüt.
Çığlıkla kesilmiş o bahar şenliğini
- bir kanlı gelincik
bir içli şarkı -
ne benim saçlarımdaki isyan
ne senin sezilmemiş güzelliğin
avutmadı dünya.
Çağlar boyu ateş ve sır
denizler dolusu anfora.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.2 ANILARDA SIMDI

ANILARDA ŞİMDİ
Her şey ve herkes kayarak duruyordu sanki

bana yaz diyordu bir kadın
erkek çoktan unutmuş ne kadar sevildiğini
- belki sevmeyi biliyordu bir zamanlar
karanfiller bile taşımıştı kucağında -
çocuk: ah... oyuncak bir trenim olsa...
Ben miydim ıslak taşların serinliğinde
unutup mendilleri
iki yanına ürkek ve kuşkuyla bakan?
Nasıl bir ezgi bulsam da dedi emanetçi
anlatsam gözlerindeki ıssızlığı.
Yıllarca neler alıp vermişti kimbilir
uzun yolculuklara hiç çıkmadan
küçük bir karta iliştirip adını.
Küçük bir kart. Uçurtmalar, bayram yeri
kâğıt helvacı da girebilir bir şiire
çiniler, dağılıp bittiği yerde suyun
sarsılan raylar ve her şey girebilir bir şiire.
Kapat perdeleri, sesini azalt, coşkunu tut
duymasın peygamberler soluğunda titrediğimi
belki de benim o kuş
tren camlarında bir görüp yitirdiğin
belki de kanat vuruşlarımdır içinde uçuşan
o sevinç, o ayrılık, o keder
gitmekle kalmak arasında çoğalan hüzün
yüzümdür belki dolunay...
Belki de benim o kuş
yüreği sıcak, elleri yok
kapat perdeleri, sesini azalt, coşkunu tut...
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.3 ARDIÇ KUSU VE SEVDA

ARDIÇ KUŞU VE SEVDA
Yüzünü biriktiriyorum şimdi
çünkü ben, bir ardıç kuşu gibi
kendi ölümüyle beslenen
güncesi ayrılıklarla dolu
ve teni her yaz
ayrı güneşlerde yanan bir çocuğum.
Ne kadar alışkınım bilsen

yazılmayacak mektuplar için adresler alıp-vermeye
yılların yorgunluğuyla sararan
silik, umarsız, gizini saklı tutan
ve bir daha yaşanmayan resimlere.
Yüzünü biriktiriyorum. Çünkü yüzün
bir sevda tohumu şimdi.
Geçerken ürpertilerle karanlıklar içinden
tutsak ve ağzımıza sığmayan dillerimizle
geçerken gecenin pususunda bir ırmaktan
bütün özlemleri tadan, bütün romanlarda
yeniden dünyaya gelen o çocuk
ağlıyor arkamdan
beni bırakma... Bırakma beni...
Kaç kişinin gücü yetmiştir
yasaklanmış bir aşkı savunmaya...
Yüzünü biriktiriyorum şimdi.
Soyları kocalarının adında eriyen
göçmen kadınlar gibi, hüzünlü ve sesim titreyerek
ne kadar alışkınım bilsen
bütün kanamalara... gülümseyerek.
Bir ardıç kuşuyum ben
toprağa düşeceğim bir gün
içimde çimlenen tohum çatlatıp yüreğimi
ağaca dönsün ve yüzyıl yaşasın diye
hiç ardıma bakmadan öleceğim.
Yüzünü biriktiriyorum şimdi.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.4 ATLAR I

ATLAR I
Atlar durur
atlar yürür
atlar... kısacık çocukluğumda
geniş sağrılı, yıldız akıtmalı
al donlu, kır ve doru atlar
sonlanır çayırlarda sevinç ve koşu
sessiz bir çığlıkla vurulmuş gibi atlar.
Deniz kıpırtısız... su parıltılı mavi
beyaz oyalı, beklentili bir su...

umut tacirlerinden iz yoksa açıkta
- ne yelken ne bir gemi -
nasıl bırakıp da gider atlar
sırtında yorulmuş yolcusunu...
Yürür dağ tepelerinden otlaklara
sahipsiz şehirlerden balıklara kadar
kül rengi bir ihanet
ve bin yıl sürecek pişmanlıklar.
Kuşlar ölür sevgilim
yaz mevsimi de olsa kuşlar ölür
tutsak bir kanat boğar havayı
başlar isyan
önce 'al beni'
sonra umutsuzca 'bırak'
bir nay sesidir duyulan
    ince
    kırık
    sonsuz
    ve kederli bir nay.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.5 ATLAR II

ATLAR II
Çok derinlerde bir yerde bir İsa
    'beni neden terkettin?'
fısıltısıyla sorgularken incinmişliğini
kuşlar ölür.
Önümde dik ve ürkünç Golgota
alnımda dikenli taç
dudaklarımda inilti
ah... kalabalıkların müthiş suskunluğu olmasa
insan 'çoğulum' bile diyebilir.
Ya benim hiç kimsem yoksa yakaracak
damarlarımda dolaşan o nergisi
anlayacak hiç kimsem...
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.6 ATLAR III

ATLAR III
Tacirler sever atları sevgilim
hele gamsız bir kervan dizilmişse
 - kadın ve ipek
 altın ve gümüş
 ne varsa yeryüzünde satışa hazır
 yükte hafif -
Ya benim pahası ağır yüreğimdeki atlar
ardımdaki yangın
tetikteki korku.
Derlenip gözyaşlarımdan
bana gül gibi sunulan sevda...
Tacirler de sever sevgilim
Golgota'ya bir düş
çarmıha bir - iki
suyun kıyısında ama
hâlâ gemlenmiş durur atlar.
İlk taşı atmak için
ikirciksiz uzanabilsem bir gün
ve alıp ayaklarıma savursam
atlar yürür.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.7 ATLAR IV

ATLAR IV
Şiirin hırçın saçlarına takılmış
birkaç dizede çiğ damlaları
inançtaki çatlak, gözdeki dil...
Atları dinle sevgilim
kuşları duy
bir şair ne zaman büsbütün ölür
bir şiir nerde biter... söyle.
Trinidatlı bıçkın bir desperado
sömürge artıklarından üretip sesini
yeni bir Borodin yarattıysa kendine özgü
sen çağdaş bir aşk misyoneri -
 sin ya tut ellerimi
 ya bırak.

Yaz mevsimi de olsa
kuşlar ölür sevgilim
atlar yürür
tut ellerimi.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.8 BEN SENI HER YERDE

BEN SENİ HER YERDE
Ben seni çocukluğumun yaz günlerinde buldum,
bayram sabahlarında köylerin
yatır taşlarıyla ovulurken bedenim
bağlanmış dilek çaputlarında yoksulluğunu gördüm de
durup birdenbire utanmam
ve türkülere yaslanmam bundandır.
Ben seni panayır çadırlarında buldum
zar sallamalarda, kasnaklarda
bezginliği gizleyen allıklarınla
hisseli tiyatroların yayılan çığlıklarında
dost beslemelerde buldum da düğüm düğüm
dalıp saçındaki gülü düşünmem
yağmur akşamlarında üşümesi kollarımın bundandır.
Ben seni dağlarda, ovalarda buldum, kentlerde
kliniklerde upuzun, kan içinde
gecekondu sokaklarında, genelevlerde
adli tıpta -kolları mühürlü.
Ben seni her yerde ayrı güzel -ayrı tutuklu
yıllardır ben seni can içinde.
İnatla kadınlığımı bilemem
ve yüksek sesle konuşmam bundandır.

10.24.1.9 DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL I

DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL I
Zaman öğleye yakın
geç uyananların boş saatleri
okul tatilleri, işsizlikler
çabucak işportaya düşmüş
mevsim başının gözde giysileri
- bütün göstergeleriyle tüketen bir toplumun -

geçiyoruz asfaltı.
Ardımda
hüznü yürek atışlarında taşıyan bir kız
buzu parçalayan tomurcuğun gülüşü
sanki bir geyikten bugüne kalan.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1 DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL II

DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL II
Son kırlangıçlar da bırakacak bu kenti
oluk oluk akacak can sıkıntısı, yaşlılıklar
yazı sırtında duymaktan yorgun
bankları ve renkli çubuklarıyla solacak
Demetevler Parkı.
Sarsak ve beceriksiz adımlarım
utanır gibi kadınlığından
- sahi neden tek başına yürürken biz
hafifçe çatıp kaşlarımızı
yere bakarız ki...
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1 DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL III

DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL III
Zaman öğleye yakın
evlerde şimdi mutfak sesleri.
Sırtımı çevirip onaltı katlı kondulara
parkın mavi havuzunda biraz
aldatmak istiyorum gözlerimi.
Bankta üç adam
buruyorlar kalın kara bıyıklarını
yitip gidiyor hevesim...
Neleri alıp götürmedi ki sular...
Nasıl hoyrat bir sevgiyle bozuldu Marmara
nasıl da eksildim
yine de ölmedi tenimin altında
gümüş pullu balıklar.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1. DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL IV

DEMETEVLER PARKINDA EYLÜL IV
Zaman öğleye yakın
binlerce yıllık tarihinde insanlığın
bir ömür nedir ki?
Bir damla su
parkta bir kırmızı çiçek belki.
Her mevsim biter
her eylül... geldiği gibi...
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1. KIZIN ELINDE OYA

KIZIN ELİNDE OYA
Kızın elinde oya gelin olacak yakın
kızın gözünde uyku
düşünde çiçek
biraz bıyık biraz kaş
kızın alnında perçem sevdalara uçacak.
Kızın yüzünde ışık sokağa yansıyacak
kızın yüreği serçe ürkütürsen ölecek
kızın susuşu pınar
kızın bir bakışı var demiri eritecek
kızın gönlü bir tarla
bire beşbin verecek.
Kızın elinde oya gelin olacak yakın
doğduğu yerde çocuk
gittiği yerde kadın.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1. TURKUAZ

TURKUAZ
Düşlerin mavi sağanağında bir gece
sordu cesur ve yılgın
bakışıyla bir kaçak:
Seni nasıl sevmeli?
İpeksen çıldırır yüzlerce tırtıl kıvrımı
suysan tutulmaz bir uçarı nem
gülüşsen tam ortasından parçalanan bir çelik

seni nasıl sevmeli?
Düşlerin mavi sağanağında bir gece
soluğun soluğu susturduğu Afganistan
Karanlık kayalarda saklı turkuaz
kuytu mağaralarda gizemli bir fısıltı
ateşi üfleyen dudak kadar kırılgan
her damla terin pusata dönüştüğü
dünyanın gözyaşı ve isyan.
Toprağa gömülmüş kesik kollu bir heykel
renk, ses ve tatlarla yıkılan idol
akılla duygu ve çatışma ve cansıkıntısı
en ince ayrıntılarla yeniden yaratılan
çağdaş bin tanrı... bin tanrı daha.
Seni nasıl sevmeli..?
İnsanın insanı doğurduğu bir öğle vakti
- kil ya da kaburga kemiğinden değil -
mermer serinliğinden
bir ırmak akışından
kuşların ötüşünden
ışık selinden
insanın insanı doğurduğu...
Sordu cesur ve yılgın
bakışıyla bir kaçak:
Turkuaz nerden ulaşır çarşılara bilmeden
sorgulamadan geçitsizliği
seni nasıl sevmeli?
Düşlerin mavi sağanağında bir gece
anladım ne zaman düşürdüğümü
göğsünde ürküntüsüz tek denizi taşıyan
o güvercini.
Dağları da yitirdim
vitrinlerle kuşatılmış bir şehrin
salgınına kaptırıp kendimi.
Kimbilir kaç kadından birikmiş turkuaz
güneşin tutsak yanı
seni nasıl sevmeli..?
Zerrin TAŞPINAR

10.24.1.1 Zerrin TASPINAR.htm

Zerrin TAŞPINAR

1947 yılında Ankara'da doğdu. Anadolu'nun il, ilçe ve köyleriyle Ankara arasında bir göçer gibi yaşadı yıllarca...
Şiir yayımlamaya lise yıllarında başladıysa da uzun süre ara verdi ve üç çocuk büyüttü. 1980'de kesin dönüş yaptı
edebiyata ve kendine... Yarın, Varlık, Parantez (Almanya), Karşı, Damar, İnsancıl, Evrensel Kültür, Pir Sultan Abdal,
Emekçi Kadınlar, Pencere başta olmak üzere birçok dergide şiir, öykü ve denemeleriyle yer aldı.
Pir Sultan Abdal, İnsan Hakları, Cumhuriyetçi Kadınlar (Kurucu üyesi) dernekleri ve Türkiye Yazarlar Sendikası'nın
(TYS) üyesi. TYS'nin 1999-2000 döneminde Ankara Temsilcisi olarak da görev yaptı. 1995-1998 yılları arasında,
Edebiyatçılar Derneği'nde Genel Sekreter Yardımcılığı ve Genel Sekreterlik görevlerinde bulundu. Emekçi Kadınlar
Derneği'ne onur üyesi seçilmekten gurur duyuyor.

TRT'de danışman ve metin yazarı olarak çalışıyor. TYS'de Ankara Temsilcisi iken, Marmara depremini yaşayan çocuklara ücretsiz dağıtılan "Kuş Kanadından Masallar" ve "Kuş Kanadından Öyküler" adını verdiği iki kitap hazırladı.

YAPITLARI

Bir Ardıç Kuşuyum Ben (1992)
Anılarda Şimdi (1994)
Tavra (1995)

10.24.1.1 ÇAGSIZ DOKUMACI

ÇAĞSIZ DOKUMACI

Karanlık bir gergefi dokuyor kadın
-taa en tepeden ayak uçlarına-
onbirinde satılmış bir kızın çığlıklarıyla
bozulmuş kanlı çarşafları dokuyor

kutsanmış savaşları ve mezarsız çocukların
yaşanmamış yıllarını dokuyor.
Göğe savrulmuş balonlar ve davul sesleri
ulaşmasın diye kulaklarına
boşalıp giden bir sancıyı dokuyor kadın
-taa en tepeden başlayarak-
titrek sakallarına bir ihtiyarın
inciler dizen yeniyetmenin aç
ve ağlamaklı gözlerini dokuyor.
İlkel tezgâhlarında çağsızların her an gerili
dün gibi bir şeyleri dokuyor kadın
-taa en tepeden ayak uçlarına-
soluksuz bırakılmış güllerin şaşkınlığını
bilmezliği, aymazlığı dokuyor
doymazlığını güdümlü akşamların.
Koptu kopacak bir iple -kırk yerden düğümlü-
koptu kopacak... dokuyor kadın...

10.24.1.1 İPEK BIR MENDIL

İPEK BİR MENDİL
Bir ipek mendili olmadı hiç
yakasına takılan bir karanfil
yatağında gül yaprakları.
Tam öğrenirken şehrin çıkmaz sokaklarını
dükkân adlarını, güleryüzlü satıcıları
-Çünkü ürkekti ve çatık kaşlardan kekelerdi hemen -
tam öğrenirken bir şehri...
Her yolculuğa umut ve hüzünle başlardı
kocaman saksılarda taşırdı kirazlarını
nazarlıklar asardı dallarına, yumurta kabukları
paslı anahtarlar, önceki evin bırakılmışlığı
isli baca, çatlamış fayans, her şey
her şey bir ipek mendil özlemenin tadında.
Yeni komşular benimserdi severek gülümsemeyi
taş balkonları süslerdi renk renk
bıkmadan silip parlatırdı eski pirinç mangalları
bir ipek mendil özlemenin tadını ekleyerek
reçeller kaynatırdı sağaltım günlerinde.
Şiir yazmak ister de ağlardı her bahar

-Çünkü aşklar yanılgıyla gelirdi
ipek bir mendildi bütün dileği oysa -
ipek bir mendil için taramak saçlarını.
Bir ipek mendili olmadı hiç
ne de yatağında gül yaprakları.
Zerrin TAŞPINAR

10.24.2 ZÜBEYIR KINDIRA

10.24.2.1 AK BANA

AK BANA
Tek kişilik yalnızlık şarkısıyım
Söyle beni
Ölü bir güvercin taşıyorum içimde
Anla
Yitik, adressiz
Avuntularla dolu bir mektup gibiyim
Konuşmak ağlamak demek bana
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.2 ASKA SABAH SERENADI

AŞKA SABAH SERENADI
Seni, yatağında yakalamalıyım bir sabah erkenden
Yüzün saçlarınla saklı olmalı
Duymazsan adımlarımın sesini
Nefesim uyandırsın seni
Ya da
Omuzbaşına indirdiğim bir öpücükle uyandığında
Usulca açtığın gözlerin şaşırmalı gözlerimde
Ve o kısık
Özlem kokan sesinle
Hoş geldin demelisin
Ellerin beş kez uzansın boynumu avuçlamaya
Her defasında, beklemek yılgınlığıyla
Küskün çekilsin geriye
Dudakların da, gelen her güzel sözcüğü tutsak etsin isterse
Yeter ki bak gözlerime
Bak güneş gibi
Bakarsan sana denizimden kucaklayıp getirdiğim mavilerden veririm

Bakarsan avuçlarında yıldız kuşu olur, yanıbaşında sevinçli insanlar
Sonra martı gülüşleri
Bir de her sabah yeniden yaratılan
Bir yaşamın penceresi
Ardından haydi derim, ürkekliğine aldırmadan
Haydi gidelim seninle düşlerime
Boş bir film şeridinden düşeriz, belki
Bir tek ikimizin bildiği baharına
Sen, nazlı bir bebeksin ya
Alıp kucağıma anadenize götürürdüm avutmak için
Ama tam mavilerden geçerken
Yani denizden yani gökyüzünden gözlerinden yani
Yeniden yaratırken yaşamı işte
Sakın susma, ansızın gülümse olur mu?
Alnından bulutlar kalkıp gitsin böylece
Seni, yatağında yakalamalıyım bir sabah erkenden
Yüzün saçlarınla saklı olmalı.
Sen açık unutmuşsun da kapını
Duymamışsın gelişimi
Girip, saçlarında saklı yüzünü bin kez daha çizmeliyim beynime
Alnıma koymalıyım kirpiklerinin öldüren yanını
Ama sen uyandığında herşeyden habersiz
Dudaklarında bir bahar bulmalısın, kulaklarında martı sesleri
Ve avuçlarında,
Yeniden yaratılmış bir yaşamın penceresini
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.3 DOKUN BANA

DOKUN BANA
Donmuş tüm arzuların kan-revan
İçin dışın sürgün sevgilerden
Bakamazsın, dokunamazsın kimselere
Sus ve arın benimle
Bile nefretini, savur kinini göğsüme
ne denizi düşün şimdi
ne bir ağaç, ne vefa
Küçüksün nankörsün işte
sus ve arın benimle
Özgürlüğün acım olsun

Sevincin boğsun beni
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.4 KOLAYCA

KOLAYCA
Yağmur
Yağmursa eğer
Gece de olsa
Düşer toprağa
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.5 SUYU BEKLEYECEGIM

SUYU BEKLEYECEĞİM
Ardıç kuşu
Düşmeyeceğim peşine
Gölgeler kendi kuyusuna düşsün
Cellat kemendinin mezarına
Ben suyu bekleyeceğim
Gözleriniz iki ateş köpüğüyken geceye
Cellat kemendi yanıbaşınızda
Siz uyurdunuz
Ben şiir yazardım
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.6 YAGMUR

YAĞMUR
Ayrıldığımızda yüzünü gölgelemişti
Şimdi mevsim sonbahar
Yağmasını bekliyorum o bulutun
Bir tek
Bir tek damlası olsun
Yırtıp gelsin karanlığı
Zındanı
Düşsün avuçlarıma
Zübeyir KINDIRA

10.24.2.7 YASAMAK

YAŞAMAK
Yaşamak için kendimize
Ne bir gökyüzü ne denizler
Yaşamak için yetiyor bize
Sahte hüzünler
Zübeyir KINDIRA

10.24.3 ZIYA GÖKALP

10.24.3.1 LISAN

LİSAN
Güzel dil Türkçe bize,
Başka dil gece bize.
İstanbul konuşması
En sâf, en ince bize.
Lisanda sayılır öz
Herkesin bildiği söz;
Ma'nâsı anlaşılan
Lûgate atmadan göz.
Uydurma söz yapmayız,
Yapma yola sapmayız,
Türkçeleşmiş, Türkçedir;
Eski köke tapmayız.
Açık sözle kalmalı,
Fikre ışık salmalı;
Müterâdif sözlerden
Türkçesini almalı.
Yeni sözler gerekse,
Bunda da uy herkese,
Halkın söz yaratmada
Yollarını benimse.
Yap yaşayan Türkçeden,
Kimseyi incitmeden.
İstanbul'un Türkçesi
Zevkini olsun yeden.
Arapçaya meyletme,
İran'a da hiç gitme;
Tecvîdi halktan öğren,

Fasîhlerden işitme.
Gayrılı sözler emmeyiz,
Çocuk değil, memeyiz!
Birkaç dil yok Tûran'da,
Tek dilli bir kümeyiz.
Tûran'ın bir ili var
Ve yalnız bir dili var.
Başka dil var diyenin,
Başka bir emeli var.
Türklüğün vicdânı bir,
Dîni bir, vatanı bir;
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisânı bir.
Ziya GÖKALP

10.24.3.2 MEDENIYYET

MEDENİYYET
Avrupa bir akademi âzaları milletler;
Her biri bir nurlu deha, çünkü ayrı harsı var.
Avrupa bir darülfünun, hocaları milletler;
Her birinin ihtisası, bir örneksiz dersi var.
Bu nurlardan biri sönse medeniyyet loş kalır;
Derslerinden biri durur, bir kürsüsü boş kalır.
Medeniyyet, beynelmilel yazılacak bir kitap;
Her faslını bir milletin harsı teşkil edecek.
Medeniyyet bir konser ki birçok çalgı, saz rübap
Birleşmekle bir ahengi ancak tekmil edecek.
Bu kitabın bir mebhasi eksik olsa okunmaz;
Bir âleti yoksa, ahenk gönüllere dokunmaz.
Ziya GÖKALP

10.24.3.3 VATAN

VATAN
Bir ülke ki camiinde Türkçe ezan okunur,
Köylü anlar mânasını namazdaki duanın...
Bir ülke ki mektebinde Türkçe Kuran okunur
Küçük büyük herkes bilir buyruğunu Huda'nın...
Ey Türk oğlu, işte senin orasıdır vatanın!
Bir ülke ki toprağında başka ilin gözü yok,

Her ferdinde mefkûre bir, lisan, adet, din birdir...
Mebusânı temiz, orda Boşo'ların sözü yok,
Hududunda evlâtları seve seve can verir,
Ey Türkoğlu, işte senin orasıdır vatanın!
Bir ülke ki çarşısında dönen bütün sermâye
Sanatında yol gösteren ilimle fen Türkündür
Hirfetleri birbirini dâim eder himâye
Tersâneler, fabrikalar, vapur, tren Türkündür
Ey Türkoğlu işte senin orasıdır vatanın!
Ziya GÖKALP

10.24.3.4 Ziya.htm

Ziya GÖKALP

Türk toplumbilimci ve düşünür Ziya Gökalp, 23 Mart 1876'da Diyarbakır'da doğdu, 25 Mart 1924'te İstanbul'da öldü. İlk ve orta öğrenimini Diyarbakır'da yaptı. Genç yaşta şiirle ve kültürel konularla ilgilenmeye başladı. Diyarbakır'da tanıştığı Abdullah Cevdet'in etkisinde kaldı. Abdullah Cevdet'ten İstanbul'da meşrutiyeti geri getirmeyi amaçlayan gizli etkinliklerde bulunulduğunu öğrenince ailesinin karşı çıkmasına karşın 1895'te İstanbul'a gitti. Mülkiye Baytar Mekteb-i Âlisi'ne girdi. Buradaki öğrenciliği sırasında İbrahim Temo ve İshak Sükûti ile ilişki kurdu. II. Abdülhamid yönetimine karşı gizli etkinliklerde bulunduğu için 1899'da tutuklandı. On ay kadar hapis yattıktan sonra gözaltında tutulmak koşuluyla 1900'de Diyarbakır'a sürgün edildi. 1908'e kadar bazı küçük yerel memurluk görevlerinde bulundu, daha çok okumaya zaman ayırarak kendisini yetiştirmeye çalıştı. 1908'de II. Meşrutiyet' in ilanı üzerine İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin Diyarbakır şubesini kurarak siyasi çalışmalara başladı. Peymân ve Diyarbakır gazetelerinde şiirler, yazılar yayımladı. 1909'da Selanik'te toplanan İttihat ve Terakki kongresine Diyarbakır delegesi olarak katıldı. 1910'da İttihat ve Terakki Cemiyeti genel merkez üyeliğine seçilince yeniden Selanik'e gitti. İttihat ve Terakki İdadisi'nde sosyoloji hocalığı yaptı. Bir yandan da Genç Kalemler dergisinde önemli yazılar, şiirler yayımladı. Selanik'te 1910-1912 arasında yayımlanan Genç Kalemler dergisi çevresinde toplanan şair ve yazarlar Milli Edebiyat akımını ve 'Türkçülüğü' benimsemişlerdi; Ziya Gökalp' in "Turan" adlı şiiri bu dergide Tevfik Serdar takma ismiyle yayımlanmış ve büyük yankı uyandırmıştı (22 Şubat 1910). 1912'de Ergani Madeni Sancağı'ndan milletvekili seçildi ve İstanbul'a yerleşti. Bu dönemde gittikçe artan bir etkinlikle görüşlerini yaymaya başladı. Türk

Ocağı'nın kurucuları arasında yer aldı. Derneğin yayın organı olan Türk Yurdu başta olmak üzere Halka Doğru, İslâm Mecmuası, Milli Tetebbular Mecmuası, İktisadiyat Mecmuası, İçtimaiyat Mecmuası ve Yeni Mecmua'da düşünsel ve bilimsel yazılar yayımladı. Bir yandan da Darülfünun' da ilm-i içtimai muallimi (sosyoloji profesörü) unvanıyla sosyoloji dersleri verdi. I. Dünya Savaşı'nın yenilgiyle bitmesi ve İttihat ve Terakki yönetiminin son bulması üzerine tüm görevlerinden alındı. 1919'da da Malta Adası'na sürüldü. 1921'de sona eren sürgünlükten sonra Diyarbakır'a giderek 1922'de Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen Küçük Mecmua'yı çıkardı. 1923'te Maarif Vekaleti Telif ve Tercüme Encümeni başkanlığına atanınca Ankara'ya gitti. Aynı yıl ikinci dönem TBMM'ne Diyarbakır milletvekili olarak katıldı. Kısa süren bir hastalığın ardından İstanbul'da öldü.

YAPITLARI

Kızıl Elma (1914)
Yeni Hayat (1918)
Altın Işık (1923)
Şiirler ve Halk Masalları (1952)

10.24.4 ZIYA OSMAN SABA

10.24.4.1 BÜTÜN SAADETLER MÜMKÜNDÜR

BÜTÜN SAADETLER MÜMKÜNDÜR
Bütün saadetler mümkündür...
Şu kapının açılması,
İçeri girivermen,
Bahar, kuşlar, gündüz.
Ve bütün dünya
Bir an içinde gürültüsüz.
Bütün saadetler mümkündür...
Bahtsızların biraz gülümsemesi...
Körlerin gün görmesi,
Mümkündür bütün mucizeler...

Ana, baba, evlât, bütün kaybolanlar...
Ebedî bir sabahta buluşmamız bir daha.
Ölüler! Hepimiz için yalvarın Allaha...
Ziya Osman SABA

10.24.4.2 GEÇEN ZAMAN

GEÇEN ZAMAN
Hiç olmazsa unutmamak isterdim.
Eski geceler, sevdiklerimle dolu odalar...
Yalnız bırakmayın beni hatıralar.
Az yanımda kal çocukluğum,
Temiz yürekli uysal çocukluğum...
Ah, ümit dolu gençliğim,
İlk şiirim, ilk arkadaşım, ilk sevgilim...
-Doğduğum ev. Rahatlıyacak içim duysam
Bir tek kapının sesini.
Arıyorum aklımda bir ninni bestesini...
Böyle uzaklaşmayın benden, yaşadığım günler.
Güneş, getir bir bayram sabahını.
Açılın açılın tekrar
Çocuk dizlerimdeki yaralar,
Hepiniz benimsiniz:
Mektebim, sınıflarım, oturduğum sıralar...
Yalnız hatırlamak hatırlamak istiyorum
Nerde kaldı sevgilim, seni ilk öptüğüm gün,
Rengine doymadığım o sema,
Ahengine kanmadığım ırmak.
Bırakıp herşeyi nereye gidiyorum?
Neler geçmişti aklımdan,
Nedendi ağladığım, nedendi güldüğüm?
Ah nasıldı yaşamak?
Ziya Osman SABA

10.24.4.3 NEFES ALMAK

NEFES ALMAK
Nefes almak, içten içe, derin derin,
Taze, ılık, serin,
Duymak havayı bağrında.

Nefes almak, her sabah uyanık.
Ağaran güne penceren açık.
Bir ağaç gölgesinde, bir su kenarında.
Üstünde gökyüzü, ufuklara karşı.
Senin her yer: Caddeler, meydan, çarşı...
Kardeşim, nefes alıyorsun ya!
Koklar gibi maviliği, rüzgârı öper gibi,
Ananın südünü emer gibi,
Kana kana, doya doya...
Nefes almak, kolunda bir sevgili,
Kırlarda, bütün bir pazar tatili.
Bahar, yaz, kış.
Nefes almak, akşam, iş bitince,
Çoluk çocuğunla artık bütün gece,
Nefesin nefeslere karışmış.
Yatakta rahat, unutmuş, uykulu,
Yanında karına uzatıp bir kolu,
Nefes almak.
O dolup boşalan göğse...
Uyumak, sevmek nefes nefese,
Kalkıp adım atmak, tutup ıslık çalmak.
Sürahide, ışıl ışıl, içilecek su.
Deniz kokusu, toprak kokusu, çiçek kokusu.
Yüzüme vuran ışık, kulağıma gelen ses.
Ah, bütün sevdiklerim, her şey, herkes...
Anlıyorum, birbirinden mukaddes,
Alıp verdiğim her nefes.
Ziya Osman SABA

10.24.4.4 SEBIL VE GÜVERCINLER

SEBİL VE GÜVERCİNLER
Çözülen bir demetten indiler birer birer,
Bırak, yorgun başları bu taşlarda uyusun.
Tutuşmuş ruhlarına bir damla gözyaşı sun,
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...
Nihayetsiz çöllerin üstünden hep beraber
Geçerken bulmadılar ne bir ot ne bir yosun,
Ürkmeden su içsinler yavaşça, susun, susun!
Bir sebile döküldü bembeyaz güvercinler...

En son şarkılarını dağıtarak rüzgâra,
Beyaz boyunlarını uzattılar taslara...
Bir damla suya hasret gideceklermiş meğer.
Şimdi bomboş sebilden selviler bir şey sorar,
Hatırlatır uzayan dem çekişleri rüzgâr
Mermer basamaklarda uçuşur beyaz tüyler.
Ziya Osman SABA

10.24.4.5 YETISIR

YETİŞİR
Beni hatırladıkça,
Arasıra gönlümü al.
Sokakta görünce,gülümse,
Yanıma yaklaş,
Az elin elimde kal.
Evine misafir geleyim,
Kahvemi sen pişir.
Taze doldurulmuş sürahiden
Bir bardak su ver
Yetişir...
Ziya Osman SABA

10.24.4.6 Ziya Osman SABA.htm

Ziya Osman SABA

30 Mart 1910 tarihinde İstanbul'da doğdu, 29 Ocak 1957 tarihinde İstanbul'da öldü. Galatasaray Lisesi'ni ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Muhasebecilik, banka memurluğu, Milli Eğitim Basımevi'nde düzeltmenlik, Varlık Yayınevi'nde redaktörlük yaptı.

"Yedi Meşale" topluluğunun üyesiydi. Bu topluluğun şiir anlayışını, yaşamının sonuna dek sürdüren tek şairdir. Şiirlerinde çocukluk ve ilkgençlik anılarına bağlılık, yaşamın küçük mutluluklarından duyulan sevinç, acıma duygusu, iyilik düşüncesi, İstanbul sevgisi, Tanrı'ya şükran, ölüm gerçeğini kabulleniş gibi konuları, gözlemci ve dışavurumcu bir tarzla genellikle hece ölçüsüyle, ama kimi zaman serbest ölçüyü de kullanarak işlemiştir.

YAPITLARI

Sebil ve Güvercinler (1943)
Geçen Zaman (1947)
Nefes Almak (1957, ölümünden sonra)
Geçen Zaman-Nefes Almak (1974, bütün şiirleri)

10.24.4.7 ÇOCUKLUGUM

ÇOCUKLUĞUM
Çocukluğum, çocukluğum...
Uzakta kalan bahçeler.
O sabahlar, o geceler,
Gelmez günler çocukluğum.
Çocukluğum, çocukluğum...
Gözümde tüten memleket.
Artık bana sonsuz hasret,
Sonsuz keder çocukluğum.
Çocukluğum, çocukluğum...
Habersiz ölen kardeşim,
Mezarı bilinmez eşim,
Her bir şeyim çocukluğum.
Çocukluğum, çocukluğum...
Bir çekmecede unutulmuş,
Senelerle rengi solmuş,
Bir tek resim çocukluğum...
Ziya Osman SABA

10.24.4.8 ÖLMEK KONUSUNDA

ÖLMEK KONUSUNDA
Ha üç gün önce, ha beş gün sonra.
Geldiğin gibi gidişin.
Nereye gittiyse anan, baban,
Peşinden kardeşin.

Bir yaprak dökümüdür dört yandan.
Bir dostun, seninle ağlamış gülmüş,
Bir sabah gazeteyi açarsın ki:
Ölmüş!
Daha dün gibidir hepsi.
Evlendiğin gün çekilmiş resim.
Mesutsun bak, çoluk çocuğunla.
Geçti kaç mevsim...
Gençtin, dinçtin... hepsi bir zamanlar.
Nerende şimdi ağrın, sızın?
Yatakta mı, yavaş yavaş
Ya sokakta ansızın?
Birkaç bahar, bir o kadar kış.
Ömürdür; uzun, kısa.
Ne ise göreceğin;
Kısmet ne kadarsa.
Hangi yılsa o, hangi ayın hangi günü,
Saati çalınca, gelince sıran.
Nasıl yaşadıysa habersiz,
Nasıl öldüyse bunca insan...
Ziya Osman SABA

Back Cover